BIBLIA
COMPLUTENSE

TOMO I

PENTATEUCO

U.S.D.A.
5887

De la Vmda

Haec tibi pentadecas tetragonon respicit illud
Hospitium petri ⁊ pauli ter quinq3 dierum.
Namq3 instrumẽtum vetus hebdoas innuit: octo
Lex noua signatur, ter quinq3 receptat vtrunq3.

Vetus testamentũ multiplici lingua nũc
primo impressum. Et imprimis
Pentateuchus Hebraico Gre-
co atq3 Chaldaico idioma-
te. Adiũcta vnicuiq3 sua
latina interpreta-
tione.

BIBLIOTHECA
MONACENSIS

Ad sanctissimum ac clemētissimum dominum

nostrum. D. Leonem Decimum diuina prouidentia Pontificem Maximum Reuerendissimi in Christo patris ac dñi. D. F. Francisci Simenii de Cisneros Sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ tituli. S. Balbinæ Presbyteri Cardinalis Hispaniæ Archiepiscopiq; Toletani ac regnorū Castellæ Archicācellarii &c. in libros veteris ac noui testamēti multiplici lingua impressos.

Prologus.

Alta sunt beatissime Pater: quæ ad excudendas impressoriis formis originales sacræ scripturæ linguas nos incitarūt. Atq; hæc imprimis. Q̄ cum vniuscuiusq; idiomatis suæ sint verborum proprietates: quarum totam vim non possit quamtumlibet absoluta traductio prorsus exprimere: tum id maxime in ea lingua accidit: per quam os domini locutum est. Cuius littera q̄uis ex se mortua sit & uelut caro: quæ non prodest quicq̄ (Nam spiritus est qui viuificat) quia tamen Christus verborum figuris velatus intra eius vterum manet inclusus: nō dubium: quin tam admiranda sit fœcunditate repleta: tam exuberāti mysteriorū copia cumulata: ut cum plena semper sit & redundās: flumina de ventre eius fluāt aquæ viuæ: vnde hi quibus datum est reuelata facie gloriā dñi speculari: vt in eādē imaginem trāsformentur: possint assidue haurire mira diuinitatis eius arcana. Quippe cum nulla dictio nulla litterarum connexio esse possit: ex qua non emergant & veluti pullulent reconditissimi cœlestis sapientiæ sensus. Ex quibus cum non possit eruditissimus quisq; interpres nisi vnicū explicare: necesse est vt post interpretationem mancat adhuc scriptura grauida: variisq; ac sublimibus intelligentiis plena: quæ nequeant aliunde q̄q; ex ipso archetypæ linguæ fonte cognosci. Accedit: q̄ vbicūq; latinorum codicum varietas est: aut deprauatæ lectionis suspitio (id quod librariorū imperitia simul & negligentia frequentissime accidere videmus) ad primam scripturæ originem recurrēdum est: sicut beatus Hieronymus & Augustinus ac cæteri ecclesiastici tractatores admonent: ita ut librorū Veteris testamēti syncerita ex Hebraica veritate: Noui autē ex Græcis exemplaribus examinetur. Vt ipsa igitur originalia in promptu haberet quicūq; diuinarū litterarū studiosus: posset q; non solis riuulis esse contētus: sed ex ipso fonte salientis aquæ in vitam æternā sitim pectoris extinguere: iussimus archetypas sacræ scripturæ linguas cum adiunctis variarū linguarū translationibus impressioni mandari Sāctitatis tuæ nomini dedicādas. Atq; imprimis Nouū testamentum Græco Latinoq; sermone excudēdum curauimus simul cum Lexico Græcarum omnium dictionum: quæ possunt in eo legentibus occurrere: vt his quoq; qui nō integram linguæ cognitionem adepti sunt pro viribus consuleremus. Deinde vero anteq; Vetus testamentum aggrederemur: Dictionarium præmissimus Hebraicorum Chaldaicorumq; totius ueteris instrumēti vocabulorum. Vbi non tm̄ multiplex significatio cuiusq; dictionis exprimitur: sed (quod studiosis vtilissimū fore credimus) locus scripturæ in cuiusq; significati testimoniū citatur. Rursus: cum nō solus litteræ occidentis cortex sed introrsus latitans spiritus viuificantis nucleus maxime sit a studioso diuinæ scripturæ requirendus: atq; huius præcipua pars ex propriorū nominū interpretatione depēdeat: quorū ab æterno præuisa impositio incredibilē opē affert ad propalādos spirituales abstrusosq; sensus & detegēda arcana mysteria: quæ sub ipso litteralis textus vmbraculo spiritus sanctus velauit: Idcirco interpretationes propriorū nominum a viris linguarū peritia præcellētibus maxima diligētia iussimus elucubrari: & secūdum Alphabeticā serie disposita Dictionario adiungi. Quibus succedit legendorū Hebræorū characterū instructio & eiusdē idiomatis Grāmatica ex pluribus receptæ fidei Hebræis autoribus collecta & ad latini artificii normā reducta. Quibus omnibus uelut̄ p̄ præludio ita peractis: ad excussionem diuersarum veteris testamēti linguarum nos conuertimus: adiicientes etiam singulis earum suam latinam translationē. Q̄na in re id aperte Beatitudini tuæ testari possumus Pater sanctissime: maximam laboris nostri partem in eo præcipue fuisse versatā: vt & virorū in linguarum cognitione eminentissimorum opera vteremur: & castigatissima omni ex parte vetustissimaq; exēplaria pro archetypis haberemus: quorū quidē tā Hebræorū q̄q; Græcorū ac latinorū multiplicē copiā variis ex locis nō sine summo labore cōquisiuimus. Atq; ex ipsis quidē Græca Sanctitati tuæ debemus: qui ex ista apostolica Bibliotheca antiquissimos tum Veteris tum Noui testamēti codices perq̄ humane ad nos mitisti: qui nobis in hoc negocio maximo fuerunt adiumēto. Consumata itaq; excussione Noui testamenti Græce Latineq; impressi cum suo Lexico. Impresso etiam Hebraico Chaldaicoq; Dictionario: cui adiūcta est Grammatica cum nominum propriorum interpretationibus. Absolutis præterea annotationibus differentiarum Veteris testamenti: quas cum Nicolaus de Lyra nō omnino absolutas edidisset: eas nos per viros linguarum peritissimos multis in locis addi fecimus. Tandē diuino auxilio Vetus testamentum multiplici lingua excudi fecimus. Quæ omnia nūc ad Sanctitatem tuam mittimus. Nam cui potius vniuersæ vigiliæ nostræ dicandæ sunt: q̄q; Apostolicæ isti sedi: cui omnia debemus? Aut quis libentius sacros Christianæ religionis libros suscipere & amplecti debet: q̄q; sacer Christi vicarius? Accipiat igitur Sanctitas tua læta fronte munusculum: quod in domini gazophylatium offerimus: vt incipiant diuinarum litterarū studia hactenus intermortua nūc tandē reuiuiscere. Obsecramus autē Beatitudinē tuam enixissime: vt libros hosce: qui nunc se sacris istis vestigiis supplices aduoluūt: examines: & ad seueriss̄imi iuditii tui censurā reuoces: vt si Christianæ reip. vtiles fore videbuntur: editionis beneficium a Sanctitate tua recipiant. Nā eos nos hucusq; continuimus: sacrum istū Apostolici fastigii oraculum consulturi. Sed iam hæc ad Beatitudinem tuam satis. Nūc ad instruendum de operis artificio lectorem conuertimur.

Prologus.

Ad lectorem. De his que ad lectionem Veteris

testamenti diuersis linguis nunc primum impressi: sunt prænotanda.

Ni intelligas studiose Lector modum & ordinem: quem in hac veteris testamẽti impressione seruauimus: ac inde possis hoc libro facile vti: nonnullorum te admonitũ prius esse oportet. Imprimis igitur id est præmittendum: ꝙ cum vetus testamentum a sacris doctoribus trifariam diuidatur: hoc est in legem: quam Pentateuchum appellant: & in libros deinde Agiographos: ac demum in eos qui dicuntur Prophetales: in his omnibus nõ est idem numerus linguarũ. Sed Pentateuchus quidem triplicem linguam habet: Hebraicam uidelicet Chaldaicam & Græcam: quas imprimendas iussimus cum aliis tribus latinis interpretationibus iuxta correspõdẽtibus: ita vt Hebraicæ veritati respõdeat latina beati Hieronymi trãslatio: Chaldaicæ vero alia latina fere de verbo ad verbũ a viris eius linguæ peritissimis elaborata: Græcæ aũt septuaginta interpretũ editioni interlinearis latina traductio. Agiographi deinde libri simul & Prophetales duplici lingua excudũtur: hoc est Hebræa & Græca cum aliis duabus latinis translationibus illis correspondentibus. Nã Chaldaica in cæteris libris præterq̃ in Pentateucho corrupta est aliquibus in locis: & fabulis merisq̃ Thalmudistarum nugis conspersa: indigna prorsus quæ sacris codicibus inseratur. Verum quia quibusdam in locis vbi integra est littera & incorrupta: mirũ in modum fauet Christianæ religioni: Idcirco reliquos libros totius Veteris testamenti e Chaldaica lingua in latinam verti fecimus: & diligentissime cum sua latina traductione conscriptos in publica Complutensis nostræ Vniuersitatis Bibliotheca reponi. At vero libri extra canonẽ: quos Ecclesia potius ad ædificationem populi: q̃ ad autoritatem ecclesiasticorum dogmatum confirmandam recipit: Græcam tm̃ habent scripturam: sed cum duplici latina interpretatione: altera beati Hieronymi: altera interlineari de verbo ad verbũ: eo modo quo in cæteris. Hæc autem de numero linguarum huius libri oportuit in vniuersum prælibasse. Nunc de modo quo linguas Pentateuchi in libro ipso dispositimus: breuibus agendũ est. Primum itaq̃ aperto codice duæ se tibi chartarũ facies hinc & inde offerent: quarum vnaquæq; tres præcipuas colũnas habet. Ex quibus ea quæ ad marginem exteriorẽ sita est: Hebraicam continet veritatẽ. Quæ vero interiori margini adhæret: Græca est septuaginta interpretũ editio: cui superponitur latina interlinearis traductio de verbo ad verbum. Mediam aũt inter has latinã beati Hieronymi translationẽ velut inter Synagogam & Oriẽtalem Ecclesiam posuimus: tanq̃ duos hinc & inde latrones medium autẽ Iesum hoc est Romanam siue latinã Ecclesiam collocãtes. Hæc enim sola supra firmam petram ædificata (reliquis a recta Scripturæ intelligentia quãdoq; deuiãtibus) immobilis semper in veritate permansit. His præterea tribus colũnis duæ aliæ minores columellæ in calce paginæ supponuntur. Quarum altera latior Chaldaicam continet scripturam: altera angustior latinam eius interpretationem. Disponũtur vero columnæ ipsæ hoc modo: vt singulis lineis Hebraicis correspondeant binæ lineæ latinæ e regione: hoc tamẽ semper obseruato: vt omnes quinq; columnæ tam in principio q̃ in fine cõsentiant: nisi vbi loci angustia nõ patitur: quod rarissime deprehendes. Deinde quia instituti nostrum est: non solum his consulere: qui absolutã linguarum peritiam sunt assecuti: sed his etiam opem ferre: qui parum in eis profecerunt: vtriq; emi debitores sumus: neminẽq; esse cupimus: quem peregrinorum idiomatum difficultas absterreat a diuinorum librorum penetralibus adeundis. Idcirco vt Hebraicas dictiones facile possit quicunq; distinguere: & suam latinã interpretationẽ cuiq; assignare: inter singulas dictiones Hebraicas superponũtur minutæ litterulæ latinæ Alphabetico ordine procedentes: quibus cõsimiles aliæ in latina proxima colũna correspõdent: vt per similitudinem litterulæ cognoscatur: quæ dictio latina ad quã Hebraica sit referenda. Quãdo vero interpres per circũlocutionem pluribus dictionibus vnicam interpretatur: aut e diuerso vnica dictione plures amplectitur: tunc vnica litterula toti circũlocutioni vel etiã cõpendio deseruiet. Ex his præterea litterulis nonnullas reperies: quibus tenue punctũ subscribitur hoc modo ̣: Quod quidem punctum designat: vel dictionẽ Hebraicam subiacentem multiplicem esse & æquiuocam: ac proinde reconditum aliquod secretæ intelligentiæ mysterium claudere: quod possit facile consulto Dictionario a perspicacib9 mẽtibus inuestigari: vel denotat saltẽ: ipsam eius significationẽ in latina colũna positã potius translatitiam esse & soli sensui subseruientẽ: q̃ propriam omnino & litteralẽ. Rursus quia inuenire primitiua siue radices dictionũ Hebraicarũ & Chaldaicarũ a prima origine deuiantium res est perquã necessaria ad reperiẽda in Dictionario vocabula: sed tantæ difficultatis: vt homines eius linguæ peritissimi frequẽter in ea titubent: ac nõnunquã etiã labantur: artificiũ excogitauimus q̃ vtilissimũ: quo possit quispiã vel primis dũtaxat Hebraicis rudimẽtis imbutus radicẽ cuiusq; dictionis in prõptu habere: vt iã his adminiculis adiuti: Hebræorũ (vt ait beat9 Hieronymus) nauseam & ructum fastidientes: præceptores eorum consulere nõ egeamus. Aduertẽdũ itaq; est: ꝙ cũ dictioni Hebraicæ siue Chaldaicæ correspõdet alia in margine (quod dignosces ex simili litterula utriq; dictioni imposita) Tũc dictio ipsa sicut est in margine notata: quærenda est in vocabulario. Illæ emi sunt primæ litteræ substantiales primitiui. Reliquæ vero dictiones hebraici textus: quib9 nulla dictio primitiua respondet in margine: ex primis earum tribus aut q̃nq; etiã solis duab9 litteris sunt in dictionario requirẽdæ. Preterq̃ vbi precesserit aliqua ex his quinq; litteris beth: he: caph: lamed: mem: quocũq; apice subiecto dũ modo sit apice desup notata hoc modo. בְּ בֶּ בֵּ בֹּ בֻּ Tũc emi talis littera ꝑticulo seu præpositione sumitur: ac ꝑinde cũ nõ sit littera substãtialis auferẽda est: & ꝑximæ tres vel quãdoq; etiã solæ duæ litteræ sequentes erũt primæ litteræ primitiui: ex quibus dictio ipsa in vocabulario reperietur. Quod eodẽ modo intelligendũ est de ו vau littera etiam si nunq̃ tali signo notetur. Vbicũq; emi alicui dictiõi præponitur: semper ꝑ coniũctione copulatiua vsurpatur: quare tollere eã oportebit. In chaldaico vero hoc est etiam obseruandũ: ꝙ ד daled littera apud Chaldæos nõnunquã pro articulo genitiui accipitur: ac propterea quãdo reperta fuerit cum prædicto apice: tollenda est: sicut de aliis diximus. Rursus:

Prologus.

Si dictio chaldaica (cui nihil in margine respõdet) nõ inueniatur in Dictionario: id accidet propterea q̃ hæ litteræ אהוי frequẽter ponũtur p̃ vocalib⁹. Tũc igitur dẽptis huiusmodi litteris residuæ erũt litteræ primitiui in dictionatio requirẽdæ. Atq; hæc quidẽ succincte dicta sunt: vt legẽtibus hebraicã litterã statim absq; arte seu cõsideratione vlla pateat dictionis primitiuũ. Q̃d si curiosus lector nõ solo vsu cõtentus artẽ reperiẽdarũ radicũ nosse desiderat: legat vltimũ capitulũ nostræ Hebraicæ Gramaticæ in fine Hebraici dictionarii: q̃d tñ vt absq; librorũ reuolutione facile occurreret: huic instructioni duximus subiũgendum.

Illud est etiã cõsiderãdũ: q̃ in hebraicis characteribus sciẽter omissim⁹ apices illos: quib⁹ nũc vtũtur Hebræi p̃ accẽtibus. Nã hi cũ ad nullã vel significati vel pnũciationis differentiã pertineãt: sed ad solã cãtus ipsorũ modulationẽ: merito a veteribus Hebræis reiecti sunt: quos in hoc imitari maluimus. Verũ ne locus accẽtus cuiusq; dictionis ignoretur: hoc modo p̃uidimus: vt quoniã dictiones hebraicæ vt plurimũ in vltima habẽt accentũ: oẽs huiusmodi dictiones nullo prorsus apice notarẽtur: reliquæ vero nõ habentes accentũ in vltima (quæ rarissime occurrũt) Super syllabã vbi prædominatur accẽtus: apice signarẽtur: hoc modo אֶרֶץ. Cæterũ in distinctione clausularũ colo etiã vtuntur Hebræi & cõmate: sed ita: vt colũ sit duplex punctũ: sicut cõma apud latinos: hoc modo: Cõma vero tale signũ ⸗ Quod aũt ad Græcã scripturã attinet: illud te nõ latere volumus: nõ vulgaria seu temere oblata exẽplaria fuisse huic nostræ impressioni archetypa: sed vetustissima simul et emẽdatissima: quæ sanctissimus Dñs noster Leo Decimus Põtifex maximus cæptis nostris alpirãs ex ipsa apostolica Bibliotheca ad nos misit: tãtæ integritatis: vt nisi eis plena fides adhibeatur: nulli reliqui esse videãtur: quibus merito fit adhibẽda. Quibus etiã adiũximus alia nõ pauca: quorũ partẽ ex Bessarionis castigatissimo codice summa diligentia trãscriptã Illustris Venetorũ Senatus ad nos misit: partem ipsi magnis laboribus & expẽsis vndiq; cõquisiuimus: vt copia emẽdatorũ codicũ abũde supesset. Latinã itidẽ beati Hieronymi trãslationẽ cõtulimus cũ q̃plurimis exẽplaribus venerãdæ vetustatis: sed his maxime: quæ in publica Complutẽsi nostræ vniuersitatis Bibliotheca recondũtur: quæ supra octingẽtesimũ abhinc annũ litteris Gothicis cõscripta: ea sunt synceritate: vt nec apicis lapsus possit in eis deprehendi. Aliqua tamen nomina propria vitio scriptorũ aliter scripta q̃ in originalibus vtriusq; testamẽti habẽtur: intacta dimisimus: atq; id quidẽ consulto. Nã si nũc in eis litterã aliquã mutassemus: nequaq̃ possent reperiri in tractatu interpretationũ: quẽ iuxta vulgatã horum nominũ scripturã alphabetico ordine pridem confecerãmus. Adnotauimus tamẽ in ipsis interpretationibus eadẽ nomina propria nõ solũ ponentes ea sicut cõmuniter scribũtur: sed etiã prout habẽtur ad litteram in suis originalibus. Demũ in libro psalmorum illud est admonendũ: cõmunẽ translationẽ latinã: qua vtimur: positam esse pro interlineari supra græcam septuaginta interpretum editionem: quia ei de verbo ad verbum fere correspõdet. Eã autem quã beatus Hieronymus iuxta hebraicã trãstulit veritatem in medio duarum columnarum fuisse locatã. Ea tibi igitur lector studiose oĩa quæ ad vetus testamẽtum attinent: facilia omnino & manifesta. Verũ vt nõ solum Veteris testamẽti sed & cæterorũ librorum intentionẽ summatim cõplectaris: visum est & præfatiunculas Noui testamẽti atq; Dictionarii hebraici infra subiungere: post artẽ inueniẽdarum radicum: quam immediate subiecimus: q̃ ad hãc instructionẽ plurimum facit: vt prædiximus.

De Arte inueniẽdi radicẽ siue primitiuum

cuiusq; dictionis Hebraicæ Cap. ex Hebræa Grãmatica transcriptum.

Ostquã in superiori tractatu grãmaticæ Hebraicæ diximus de modo legẽdi & de partibus orationis tã declinabilibus q̃ indeclinabilibus. Restat nũc tractare de modo cognoscẽdi radicẽ siue primitiuũ: vnde aliæ dictiones deriuatiuæ habẽt originẽ: vt primitiuo inuento recurratur ad vocabularium hebraicũ: quod procedit per ordinẽ alphabeti hebraici: in quo ponuntur primitiua omnium dictionum: quæ in veteri testamẽto continentur: & significationes earum: & in quolibet primitiuo ponuntur etiã dictiones deriuatiuæ quæ ab eo procedunt. Et quia in verbo est maior difficultas cognoscẽdi originẽ: & vtrum sit primitiuum an deriuatiuũ: quoniã nõ solum ab eo deriuãtur alia verba & participia sed & nomina & aliæ partes orationis: ideo primo de illius origine agẽdum erit: deinde de nomine & aliis dictionibus. & ideo circa primitiuum verbi primo est aduertẽdum: q̃ primitiuũ quod apud hebræos dicitur שֹׁרֶשׁ sores. i. radix cuiuscunq; verbi vel participii & omniũ dictionũ quæ ab eo deriuãtur: sunt litteræ quæ constituunt tertiã personã singularẽ primæ vel secũdæ coniugationis actiuæ vocis indicatiui modi tẽporis præteriti: vel infinitiuũ eiusdẽ vocis. Quæ cõiter sunt tres litteræ & nõnunq̃ qnattuor vel quinq;: sed hoc rarissime. Exempli gratia ex פָּקַד. i. visitauit deriuãtur oĩa verba quattuor cõiugationũ: quæ cõtinent prædictas tres litteras: & etiã oĩa noĩa & aliæ partes orationis quæ a prædicto uerbo deriuãtur: sicut apud latinos Amo est primitiuũ cæterarũ personarũ & modorũ & tẽporũ & omniũ aliarũ dictionum: quæ ab eo deriuãtur. Et sunt aliæ dictiones: quæ a verbis nõ deriuãtur: quarũ primitiua aliquãdo cõtinẽt plus vel minus q̃ tres litteræ. Et quia apud hebræos multæ litteræ præponuntur vel postponuntur ipsis primitiuis in cõpositione: ideo oportet dare aliquas regulas: vt sciamus aliquo modo distinguere: quæ litteræ sunt de substãtia dictiõis: & quæ litteræ nõ sunt de ei⁹ substãtia. Circa quod sciendũ: q̃ ex viginti duabus litteris alphabeti hebraici vndecim sunt semper substãtiales: q̃ in quacũq; dictione venerint: sunt de substãtia illius dictionis: & cõstituunt significatũ & primitiuum eiusdẽ dictionis: & reiici nõ possunt. Sunt eñ quæ sequuntur גדזחטסעפצקר. Quæ his quattuor dictionibus cõ præhẽduntur טח סֵפֶר גֵּזַע צָדִק. Ex quib⁹ litteris duæ sunt duplices. s. פ pe. & צ sadic. Aliæ vero vndecim quæ sequũntur possunt esse accidẽtales. s. אבהוזכלמנשת. ex quib⁹ tres sunt duplices. s. caph. mem. nun. & cõpræhẽdũtur præ dictæ vndecim litteræ his trib⁹ dictionib⁹. אִתָּנָה מֶשֶׁל יִרְבְּעָם. Hæ eñ vndecim litteræ vel quælibet earum possunt esse substãtiales: sicut aliæ vndecim supradictæ: & possunt esse accidentales ad denotandum numerum vel personam aut casum vel cõiugationẽ: modos: tẽpora: præpositionem vel

articulū aut pronomina affixa: de quibus in grāmatica dictum est. Et aliquādo addūtur maiori ex parte nominibus causa ornatus: & aliquæ earū ponūtur aliquādo loco vocalium. Quæ emī ponūtur in fine verborū ad denotandū numerum vel personam aut genus: sunt sex quæ sequuntur. הוימנת. Quæ hac dictione cōprehēduntur יִתְרַמּוּן. Quæ vero præponūtur ad denotādū cōiugationē vel vocē passiuam: hac dictione cōprehendūtur. תְּנָה. Quæ autē præponūtur in futuro: sunt quattuor: quæ hac dictione cōprehēduntur. אֶיתֵּן. Quæ ponūtur in fine nominū aut verborū ad denotāda pronomina quæ cū eis cōponuntur: sunt quæ sequuntur. הויכרמנן. Quæ in compositione ponuntur pro coniunctione vel articulis aut relatiuis vel præpositionibus: sunt septē: quæ his duabus dictionibus cōtinentur. וְהַשֻּׂכָּל בָּם. Nam littera vau quādo venit in principio dictionis: nō est de substātia eiusdem dictionis: sed ponitur pro coniunctione: vt infra dicetur: & etiā in fine dictionis vau vel iod nō possunt esse substantiales: nisi in paucis admodum locis. Et ista littera ה he ponitur aliquādo in principio dictionis loco articuli: sicut in nostro vulgari dicitur. el. la. los. las. Et aliquādo ponitur interrogatiue vel admiratiue: vt supra in grāmatica dictū est. Et ista littera ש sin ponitur aliquādo pro hoc relatiuo qui. quæ. quod. omnis generis & vtriusq; numeri. Et ista littera ב beth ponitur pro præpositione in. ל lamed vero articulus est datiui casus vel genitiui: ponitur etiā aliqñ pro ad. Et ista littera מ mem ponitur loco præpositionis a. vel ab. de. ex. Litteræ vero quæ ponūtur aliquādo loco vocaliū sunt quattuor. s. אהוי. Et est notādum quod istæ quattuor litteræ. א ב ל ש quando ponūtur in fine vel in medio dictionis semp sunt substātiales: aliæ vero septē quæ his duabus dictionib? cōprehenduntur תכן היום possunt esse accidētales: siue ponātur in principio siue in fine dictionis. Litteræ vero quæ addūtur aliquādo dictionibus causa ornatus: sunt sex: quæ hac dictione cōprehendūtur. s. הָאַמָּתִי. Sunt præterea aliqua verba: quæ in processu cōiugationis aliquādo amittūt vnā litterā ex trib? substātialib?: aut duas. & hoc quattuor modis. Primo quādo amittūt primā litterā substantialem. Secūdo quādo amittūt mediā. Tertio quādo amittunt vltimam. Quarto quādo amittūt primā & vltimam. Verba vero quæ amittūt primā litterā substantialē: sunt illa: quorū prima littera substātialis est vna ex his tribus. s. ידע vt יָדַע idest sciuit. לָקַח. i. accepit. נָגַשׁ. i. accessit. Et ista littera ל lamed tātūmodo amittitur in prædicto verbo לָקַח lacach. s. in futuro & in imperatiuo & infinitiuo: vt supra dictū est. Quæ vero amittūt litteram mediā: sunt illa quorū littera substātialis media est vau vel iod. vt שׁוּב idest reuertere בִּין idest intelligere: quorū verborum infinitiuus cōtinet tres litteras substātiales. Quæ vero amittūt vltimā: sunt illa q̄ desinūt in ה. vt גָּלָה. i. reuelauit. vel illa quorum vltima duplicatur. vt רָבַב. i. multiplicauit: quoniam tunc vna ex illis amittitur in discursu cōiugationis. Quæ vero amittūt primam & vltimam: sunt illa quorū littera substātialis prima est נ & vltima est. ה vel נ vt נָטָה. i. tetendit. נָתַן. idest dedit. Et vt ea quæ supra dicta sunt manifesta fiāt: ponamus exēplum in aliquibus verbis & nominib?: vt possimus discernere quæ litteræ sunt substātiales ex eorum primitiuo: & quæ sunt accidentales: & quæ deficiunt. Esto exēpli gratia hoc verbū וְהִלְבִּישׁוּהוּ quod in Hebræo est vnum verbum compositum: & significat: & fecerūt indui eum. In quo prima littera quæ est vau ponitur pro coniunctione. Et secunda littera quæ est he & quinta quæ est iod denotāt verbum esse tertiæ coniugationis. Septima littera quæ est vau denotat tertiam personam pluralem. Octaua & nona littera quæ sunt he & vau: denotāt pronomē singulare tertiæ personæ. s. eum vel illū: quod cōponitur cū prædicto verbo. remanēt igitur tres litteræ. s. נ ש ל quæ ī tertia persona singulari indicatiui primæ cōiugationis faciūt לָבַשׁ. i. induit quod est primitiuū supradicti verbi. Ponamus iterum exēplum in verbis defectiuis. & esto exempli gratia hoc verbum יִתְּנֵנִי. i. dabit me: in quo iod prima designat tertiam personā futuri: & nun & iod vltimæ constituunt pronomē primæ personæ. s. me: quod componitur cū prædicto verbo. remanēt itaq; duæ litteræ. s. ת & נ. & quia prædictum verbum est naturæ verborum defectiuorum: quæ in processu cōiugationis amittūt nun litterā substantialē primā: ideo addendo nun prædictis duabus litteris in principio fit נָתַן. i. dedit: quod est primitiuum supradicti verbi. Ponamus exemplum in vno nomine. s. תַּרְבּוּת. i. incrementū vel multiplicatio: in quo tau prima est ex litteris הָאַמָּתִי quæ aliquādo adduntur in principio nominis: vt supra dictum est. Tau vltima denotat genus fœmininū. Vau vero ponitur loco. u. vocalis. remanēt ergo duæ litteræ. s. ר ב: cuius primitiuū est רָבַב siue רָכַב. i. multiplicauit. quia vt dictum est ה. finalis primitiui & littera quæ duplicatur: aliquādo amittitur in deriuatiuis. Ponatur iterum exemplū in alio nomine. s. בְּמִשְׁמָרְתֶּךָ. i. in custodia tua. cui? primitiuum est שָׁמַר. i. custodiuit: quia littera prima quæ est beth ponitur pro præpositione in: & littera mem quæ sequitur est de litteris quæ addūtur in principio nominis: vt supra dictū est. tau vero denotat genus fœmininū: chaph vltima designat hoc pronomen tua: quod cōponitur cū prædicto nomine. Et hæc hactenꝰ dicta sint de primitiuis verborū. Circa cognitionē vero primitiuorū nominis & aliarū dictionum indeclinabiliū quæ a verbis non deriuantur: est aduertendum: q̄ in primis sunt reiiciendæ oēs litteræ accidētales: quæ denotāt numerū: articulū: siue præpositionē: & litteras quæ addi consueuerūt ornatus causa: vel quæ designant pronomina quæ cū illis cōponūtur: quēadmodū de nominib? verbalibus supradictū est: quib? reiectis litteræ quæ remanent: substantiales sunt: vt exempli gratia. לַאֲבוֹתֵינוּ. i. patrib? nr̄is. tolle lamed datiui & vau & tau & iod designātes pluralē: & nun & vau designātes pronomē possessiuū primæ personæ pluralis: reliquæ sunt aleph & beth hoc est ab אָב. vt in prima dictione vocabularii. Et quia ad inueniendū primitiuū cuiuscūq; dictionis deriuatiuæ oportet habere noticiā grāmaticæ hebraicæ: in qua plenius ea quæ prædicta sunt cōtinētur: quod nō omnibus cōtingit: cū etiā apud ipsos hebræos vsu magis quā arte discant bibliā Hebraicam: & vix inueniatur in eis vir doctus in sua grāmatica: ideo in biblia quā imprimēdā curauim? annotabūtur in margine primitiua dictionū: quarū inuentio nō esset facilis oībus. Verūtamē in aliquibus dictionibus nō erit opus adnotare primitiua in margine: videlicet in illis quæ cōtinent litteras primitiui nec plus nec minus: q̄uis in significato vel in apicibus sit aliqua differentia. vt דֶּבֶר. i. mors vel pestis: cuius primitiuum est דִּבֶּר. i. locutus est. & פֹּקֵד. i. visitans cuius primitiuum est פָּקַד. i. visitauit. Item si in principio dictionis sunt litteræ primitiui: q̄uis postea habeat alias litteras accidētales: nō ponetur eius primitiuum in margine. vt אִמְרָתִי. i. verbum meū: cuius primitiuum est אָמַר. i. dixit. Item si dictio incipit a littera vau

& post illam immediate cõtinet litteras primitiui: tũc non notabitur primitiuum: quia vt supra dictum est littera vau in principio dictionis semper ponitur pro coniunctione: & nunq̃ est de litteris primitiui: exceptis duobus locis tantum: & aliquibus nominibus propriis: vt patet in vocabulario. Item si post aliquam istarũ quinq̃ litterarũ בהכלמ quæ ponũtur in principio dictionis pro articulis vel præpositionibus si immediate sequũtur litteræ primitiui: nõ ponitur primitiuum in margine. Et quia prædictæ quinq̃ litteræ aliquando sunt de substantia dictionis siue de eius primitiuo: ideo quando sunt accidentales & ponũtur pro articulis vel præpositionibus: notantur quodam apice desuper impositio hoc modo בהכלמ. Et quia in translatione chaldaica: quam etiam fecimus imprimi: istæ quattuor litteræ אהוי frequẽtius ponuntur loco vocalium quam in hebræo: ideo si his demptis dictio continet litteras primitiui: non erit opus signare primitiuum in margine. Item quia in prædicta lingua chaldaica littera daleth est articul? genitiui casus: ideo quando non est de substantia dictionis: notabitur prædicto apice hoc modo ד. & si post talem litteram sequantur litteræ primitiui: non ponetur in margine. & de his dicta sufficiant.

Prologus in nouum testamentum: et de causis quare in eo apices græci sunt prætermissi.

Ad lectorem.

Emireris aut vitio vertas o studiose lector: q̃ in noui testamẽti græca editione aliter q̃ in veteri nudæ tãtum litteræ sine vllis aut spirituum aut tonorum notis impressæ publicẽtur: opere præcium visum est huius tibi rei rationem assignare. Ea enim huiusmodi est. Antiquissimos græcos absq̃ hisce fastigiis litterarum scriptitasse notius est: q̃ vt sit multis argumentis comprobandum. Docent enim id aperte antiqua non pauca exẽplaria: vt Callimachi poemata: necnõ & Sibyllina carmina: ac præterea etiam marmorea monumenta vetustissima: quæ Romæ adhuc visuntur nudis solum characteribus incisa. Vt liquido cõstet: huiusmodi virgularum apicumq̃ suprascriptiones non in illa primæua græcæ linguæ origine fuisse excogitatas: nec ad eius integritatem vsquequaq̃ pertinuisse. Cum igitur vniuersum nouum testamentum preter Euangelium Matthei & epistolam ad Hebræos græce primum sicut a spiritu sancto dictatum est: scriptum esse cõstet: visum est priscam in eo linguæ illius vetustatem maiestatemq̃ intactam retinere: ac opus ipsum prætermissis etiam ipsis quibusuis minimis appendiculis excussum ad imaginem antiquarum scripturarum publicare. Ne rei tam sanctæ autoritati ac venerandæ maiestati adiectitiis nouitiisq̃ rebus detrimentũ afferri videretur. Accedit: q̃ si verum fateri volumus: hic spirituum tonorũq̃ defectus nullum prorsus impedimentum ad rectam intelligentiam afferre valet his qui aliquantum in græca eruditione promouerunt. Cæterum ne alicui dubium aliquod possit occurrere: in qua videlicet syllaba accentum oporteat collocari: simplex tantũ apex in polysyllabis dictionibus adiectus est: & is quidem non tanq̃ græcus accentus: sed tanq̃ notula signumq̃ quo dirigi possit lector: ne in prolatione modulatione ve dictionum aliquãdo labatur. In veteris autem testamenti editione græca: cũ ea solum translatio sit non originalis textus: non fuit consilium quicq̃ ex vulgari scribendi modo tollere aut immutare. Et quia non doctis solum: sed omnibus in vniuersum sacrarum litterarum studiosis hoc opere consulendum est: appositæ sunt dictioni cuiq̃ litterulæ latinæ ordine alphabeti: indicantes quæ dictio dictioni e regione respondeat: ne sit nouitiis & nõdum adhuc in græcis litteris prouectis errandi locus. Rursum cum nõnullæ dictiones græcæ multiplices siue æquiuocas aut alias ambiguas significationes aliquando habere videantur: libuit hoc etiã annotare puncto supposito litterulæ latinæ supra dictionẽ græcam collocatæ. Et vt præfatiunculæ tandem huic modus imponatur: illud lectorem non lateat: non quæuis exemplaria impressioni huic archetypa fuisse: sed antiquissima emendatissimaq̃: ac tantæ præterea vetustatis: vt fidem eis abrogare nefas videatur. Quæ sanctissimus in Christo pater & dominus noster Leo decimus pontifex maximus huic instituto fauere cupiens ex apostolica bibliotheca educta misit ad Reuerẽdissimum dñm Cardinalem Hispaniæ: de cuius autoritate & mãdato hoc opus imprimi fecimus. Vos autem litterarum studiosi hoc diuinum opus nouiter excussum alacri animo suscipite: & si christi Opt. Max. sectatores videri vultis & esse: nil iam restat quod causeminí: quominus sacram scripturam adeatis. Non mendosa exẽplaria: non suspectæ translationes: non inopia textus originalis: solũ animus & propẽsio vestra expectatur. Quæ si non defuerit: fiet proculdubio: vt litterarum diuinarum suauitatem degustantes reliqua studia omnia contemnatis. Valete & omnia boni consulite.

Prologus in Hebraicum Chaldaicũq̃ dictionarium: atq̃ Grammaticam Hebræam cum interpretationibus propriorum nominum.

Ad lectorem.

Am bis qui diuine legis integrã cognitionẽ ac i ea Christũ: qui vera sapiẽtia est: pio mẽtis affectu cõquirũt: q̃ plurimũ cõferat earũ linguarũ peritia: quib9 primaria origine sacra eloquia spiritu sancto dictãte cõscripta sunt: vt oẽs ferme ecclesiastici tractatores in q̃plurimis locis aperte testãtur. Ideo postq̃ iubẽte Illustrissimo ac Reuerẽdissimo in xp̃o patre & dño D. Fratre Francisco Ximenez de Cisneros sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ tituli. S. Balbinæ presbytero Cardinali Hispaniæ nũcupato sanctæq̃ Toletani. ecclesiæ Archiepiscopo Hispaniarũ primate ac regnorũ Castellæ Archicãcellario in cõmunẽ xp̃ianæ reipublicæ vtilitatẽ dedimus nouũ testamẽtum Græco Latinoq̃ sermone impressum: adiecto insuper q̃ vtilissimo Lexico græcarum omniũ di-

ctionū q̄ in eo cōtinētur: daturi quā primū vetus instrumētū (quod iā nūc in prelo est) Hebraica Chaldaica Græcaq̄ lingua cū singulis interpretationibus excussum. En præmittim⁹ vobis veluti ꝓ degustamēto & præludio operis copiosissimū Hebræorū Chaldæorūq̄ vocabulorū dictionariū. Opus ꝓfecto sacrarū litterarū studiosis supraq̄ dici possit vtilissimū summo labore elucubratū: nec minori etiā studio & sedulitate correctum. In quo nō modo simplices dictionū interpretationes tā primitiuarū quā derivatiuarū totius veteris instrumēti seriatim continētur: sed (quod omniū operosissimū fuit) quot locis in eodē veteri testamēto vnaquæq̄ dictio ꝓpter linguæ illi⁹ fæcūditatē multiplicet significata adiectis q̄plurimis cōcordātiis cōtinuo subiūgitur. Assignata cuiq̄ loco ꝓpria significatione: qua ibidē vius est latin⁹ interpres. Cæterū cū magna pars recōditorū vtriusq̄ testamenti mysteriorū in etymologia ꝓpriorū nominū siue hominū siue rerū quarūuis abstrusa lateat: nō paruāq̄ vim & adiutorium præbeat ad soluenda ænigmata & figuratas locutiones scripturatū: adiectus est secūdo loco tractatus de nominū propriorū interpretatione: quæ per vtrūq̄ testamētū tā Hebraico q̄ Chaldaico ac etiā Græco sermone passim dispersa leguntur: vt facile ex ipsa nominū abæterno præuisa impositione oēs docibiles dei valeāt nō occidētem litterā: sed ipsum mystici abditiq̄ sensus nucleū: quē spiritⁿ sanctus intra litteræ vterū obumbrauit: reuelata facie speculari litteræ velamine ablato. Apposita deinde est legēdorū Hebraicorū characterū ars & institutio: vna cū ipsa Hebreæ linguæ grāmatica ex summis ipsorum autorib⁹ accuratissime collecta atq̄ eo ordine digesta: vt nullibi (aut certe in q̄ paucissimis) præceptoris opera desiderari posse videatur. Et qm̄ in Hebræo Chaldæoq̄ idiomate difficiles cognitu sunt primitiuæ dictionū origines ad ipsorū derivatiuorū noticiā perquā necessariæ: operepræciū etiam visum est præcepta nonnulla hac de re adiūgere: quibus nosse studiosus valeat quibus litteris dēptis (qđ litterarū genus accidētale ab ipsis appellatur) maneat thema ipsum siue pura dictionis origo in dictionario requirēda. Quāuis aūt in ipsa Veteris testamēti impressione (quæ nūc in manib⁹ est) positiones hæ & nominū origines in margine Hebraicæ & chaldaicæ litteræ notatæ sint: multū tñ tū ad linguæ absolutā cognitionē tū ad studiosorū curiositatē facere visum est si ex arte id & nō solo vsu cognosceretur. Postremū tādē volumīs locū obtinet aliud dictionariū latini abecedarii ordine digestū: qđ oīa Veteris testamēti latina vocabula citatis prioris vocabularii paginis Hebraice ꝓferre docet: vt nō tātū hebraica latinæ: sed versa vice latina Hebraice possis enunciare. Quæ oīa lector studiose beniuolo gratoq̄ animo suscipito: & ad diuinæ sapiētiæ cognitionē referto. Ita em̄ fiet: vt bonorū laborū glorioſus sit fructus: & tu tādē intelligere incipias quātū reliquæ humanæ sapiētiæ lectiones a cœlestium litterarum nectare superentur. Vale.

QOtandū: q̄ trāslatores ⁊ interpretes bibliæ multi fuerūt: sicut dicit magister in historiis: quia ante incarnationē dñi anns. cccxli. tēporibus Ptolemæi Philadelphi regis ægypti lxx. interpretes floruerūt: qui leges & ꝓphetas hoc modo trāstulerūt. Ptolemæus studiosus & librorū cupidus perciēs apud iudæos legē esse ore dei editā & digito illius scriptā: missis epistolis & muneribⁿ rogauit Eleazarū pōtifice iudæorū: vt sibi viros seniores Hebraicæ & Græcæ linguæ peritos: qui interpretari & trāsferre valerēt: dirigeret. Eterū sua desideria essent: eā in græco trāslatā habere & archiuis regalib⁹ itereſſe. Eleazar⁹ aūt annuēs ei⁹ petitiōi: de vnaquaq̄ tribu sex legiferos vel legiferētes destinauit. Hi sunt. lxxii. interpretes: qui licet. lxxii. fuerūt: more sacræ scripturæ tñ cōiter dicitur. lxx. quia si duo supsunt: hoc est modicū respectu septuaginta. Qui veniētes ad regē Pentateuchū & ꝓphetas trāsferētes: corā rege disputauerūt de vno deo colendo: & q̄ nulla creatura esset deus. Inde est q̄ vbicūq̄ occurrebat eis i trāsferēdo de trinitate: vel sub silētio præteribāt: vel ænigmatice trāstulerūt: ne tres deos coēdos tradidisse viderētur. Similiter de incarnatione verbi faciētes. Vnde trāslatio septuagintaduū quādoq̄ est superflua: q̄ñq̄ diminuta. Post incarnationē aūt dñi & passionē annis cētum vigintiquattuor: Aquila quidā iudæus ad fidē cōuersus: sed postea in heresim lapsus prim⁹ interpres fecit aliā translationē de hebraico in græcum tēpore Adriani imperatoris. Deinde post annos. liii. Theodotion fecit translationē sub Cōmodo. Deinde post annos trigin ta Symmachus interps claruit sub Seuero. Deinde post annos octo inuēta est quædā trāslatio hierosolymis: cuius autor ignoratur: quæ dicta est vulgata translatio vel quinta editio. Deinde post annos. xviii. tēpore Alexādri superuenit Origenes: qui vidēs istas trāslationes imperfectas: cœpit corrigere trāslationē. lxxii. interpretū ꝓ posteriores iā dictas trāslationes: vel secūdū aliquos solū translationem Theodotionis correxit & miscuit: scilicet supplēs diminuta & resecās supflua: vbicūq̄ igitur ad trāslationē. lxxii. interpretū aliquid addidit ex trāslationib⁹ sequētib⁹: vel vbi addidit quæ deerāt: ibi ponebat astericū vel asteriscū. i. stellam vel formā astri: ꝓ quod innuit: q̄ ꝓ additionē illā eluce bant quæ prius deerant. Et dicitur astericus ab aster & icon quod est imago vel signū: & ꝓducit penultimā: quia apud græcos icon scribitur per ei dipthōgō: & dicitur astericos secūdū modernos vel asteriscus secūdū antiquos: & tūc dicitur ab astris: idest stella & icō. Vbi vero erat supfluū ponebat obelū: Obel⁹ em̄ græce dicitur sagitta latine vel veru: signās ꝓ hoc q̄ littera ibi supflua erat. Deinde ipse Origenes fecit aliā trāslationē per se plenā sine his signis. Hi oēs trāstulerunt de hebraico in græcū. Deinde quidā volētes habere oēs istas trāslationes simul: scribebāt libros: sic eos ordinātes q̄ in medio cuiuslibet folii ponebāt sex colūnas a summo deorsum descēdētes: ponētes in prima verba trāslationis primæ: in secunda secundæ & sic de aliis. Et isti libri dicti sunt hexapla ab hex qđ est sex latine: quasi sexcupla: vel dicitur hexapla quasi liber habēs sex trāslationes rectas vel rectificatas. Quidā tñ hexapla exponūt simpliciter ꝓ exēplaria. Et his tēporib⁹ multi vtriusq̄ linguæ scioli fecerūt alias trāslationes de prædictis græcis translationibus in latinū. Nouissime superueniēs sanctus Hieronymus peritus in trib⁹ linguis: Hebraica: Græca & latina. Primo correxit translationē. lxxii. interpretū in latino cū astericis & obelis: postea vero trāstulit immediate bibliam de hebræo in latinū sine astericis & obelis. & hac trāslatione nūc vbiq̄ vtitur tota Romana ecclesia: licet nō in oībus libris. Et ipsius trāslatio merito cæteris antefertur: quia est verborū tenacior & pspicuitate sentētiæ clarior. Et translatio prima scilicet. lxxii. interpretū facta est in Alexandria ciuitate: quæ metropolis est ægypti. Aliæ autem translationes in diuersis partib⁹ mūdi: vbi tunc magistri polluerūt.

Prologus.

Nota q̄ vbicunq; in libris veteris testamēti mēdositas reperitur: recurrendum est ad volumina hebræorū: quia vetus testamentū primo in lingua hebræa scriptū est. Si vero in libris noui testamēti: recurrendū est ad volumina græcorū: quia nouū testamētū primo in lingua græca scriptū est: præter euāgeliū Matthei & epistolā Pauli ad hebræos.

Modi intelligendi sacram scripturam.

Notandum: q̄ omnis sacra scriptura quadriformi ratione distinguitur siue exponitur. Aut enim in historico vel litterali intellectu: aut allegorico: aut anagogico: aut tropologico: vel morali solet accipi. Historia nāq; est: quādo res aliqua quo modo secūdum litterā dicta vel facta sit: plano sermone refertur: vt cū dicitur. Populus israel ex ægypto saluatus: tabernaculū dño fecit. Et dicitur ab historein: idest videre vel cognoscere: quia antiquitus nemo scribebat historiā nisi qui vidisset: & sic quādo dictiones intelligūtur simpliciter vt sonant. est sensus litteralis vel historicus. Allegoria autem est: cū verbis aut rebus mysticis præsentia Christi & ecclesiæ sacramēta signātur. Verbis videlicet vt ait Esaias. Egredietur virga de radice iesse: quod aperte est dicere. Nascetur virgo maria de stirpe dauid: & de ea xps nascetur. Reb⁹ mysticis est: populus israel ab ægyptiaca seruitute per sanguinē agni liberatus. Allegorice ecclesiā signat: quæ per passionē Christi a dæmoniaca seruitute liberata est. Et nota q̄ allegoria multis modis exponitur. Quandoq; a persona: vt isaac signat Christū. Quādoq; a re & nō persona: ut aries occisus significat christi carnem passam. Quādoq; a loco: vt Christus prædicaturus ascēdit in montem: vbi eminētia loci signat eius sapientiā et excellentiā. Quandoq; a numero: vt apprehendent septē mulieres virum vnū: idest septē dona gratiarū Christi. Quādoq; a negocio vel facto: vt interfectio Goliæ a dauid: interfectionē diaboli a christo signat. Anagogia autem ad superiora est ducēs locutio: quæ de præmio futuro & ea quæ in cœlis est vita futura apertis siue mysticis sermonib⁹ disputat. Apertis: vt cum dicitur. Beati mundo corde. Mysticis: vt cū dicitur. Beati qui lauant stolas suas: vt sit illis potestas in ligno vitæ: & per portam intrent ciuitatem. Quod sic exponitur anagogice. Beati qui mundant cogitationes suas & actus: vt sit illis potestas vidēdi dominum nostrum iesum Christū: qui dicit. Ego sum via vita & veritas: & p doctrinam & exempla præcedentium patrum intraut in regna cœlorum. Et sic est differentia inter allegoriā & anagogiā: quia allegoria est mysticus sensus pertinens ad militantē ecclesiā in qua sumus: sed anagogia est apertus sensus pertinens ad ecclesiam triumphantem: quæ est cōmunitas sanctorum iam triumphans & regnans. Tropologia vero est moralis locutio: quæ ad instructionem & correctionē animorum mystice siue aperte respicit. Mystice: vt ait Salomon. Omni tēpore sint vestimēta tua cādida: & oleum de capite tuo non deficiat: quod est dicere. Omni tēpore sint opera tua munda: & charitas de corde tuo non deficiat. Aperte: vt Ioannes dicit. Filioli non diligamus verbo neq; lingua: sed opere & veritate. Et vt breuiter habeas. Historia docet factum. Tropologia faciendum. Allegoria credendum. Anagogia appetendum. Vnde versus.

Littera gesta docet: quid credas allegoria.
Moralis quid agas: quo tendas anagogia.

Hæc patent in hac dictione hierusalem. Historice enim est nomen ciuitatis. Tropologice est typus animæ fidelis: Allegorice figura ecclesiæ militantis. Anagogice typum gerit ecclesiæ triumphantis. Vnde versus.

Sicut hierusalem polis est terrena fidelis:
Constans ecclesia: mons fortis: patria summa.

Incipit epistola beati Hieronymi ad Paulinum

presbyterum de omnibus diuinæ hystoriæ libris. Capitulum. i.

Frater Ambrosius tua mihi munuscula perferēs: detulit simul & suauissimas litteras: quæ a principio amicitiarum fidē probatæ iam fidei et veteris amicitiæ noua præferebant. Vera enim illa necessitudo est & christi glutino copulata: quā non vtilitas rei familiaris: nō præsentia tui corporū: nō subdola & palpans adulatio: sed dei timor & diuinarū scripturarū studia conciliāt. Legimus in veterib⁹ historiis quosdā lustrasse puincias: nouos adiisse populos: maria transisse: vt eos quos ex libris nouerāt: corā quoq; viderent. Sic Pythagoras mēphiticos vates: sic Plato ægyptū & Archytā tarētinū: eamq; oram italiæ: quæ quondā magna græcia dicebatur: laboriosissime peragrauit: vt qui Athenis magister erat & potēs: cuiusq; doctrinā Achademiæ gymnasia personabāt: fieret peregrin⁹ atq; discipulus: malēs aliena verecūde discere: q̄ sua impudēter ingerere. Deniq; cū litteras quasi toto orbe fugiētes persequitur: captus a piratis & venūdatus etiā tyrāno crudelissimo paruit: ductus captiuus: vinctus & servus: tamē quia philosophus: maior emēte se fuit. Ad Titū Liuiū lacteo eloquētiæ fonte manantem: de vltimis hispaniæ galliarūq; finibus quosdā venisse nobiles legimus: & quos ad contemplationē sui Roma non traxerat: vnius hominis fama perduxit. Habuit illa etas inauditū oībus sæculis celebrandūq; miraculū: vt vrbem tātam ingressi: aliud extra vrbem quærerent. Apollonius siue ille magus: vt vulgus loquitur: siue philosophus: vt pythagorici tradūt: intrauit persas: ptransiuit Caucasum: albanos: scythas: massagethas: opulentissima indiæ regna penetrauit: & ad extremum latissimo phison amne trāsmisso peruenit ad brachmanas: vt Hiarcham in throno sedētem aureo & de Tantali fonte potantem: inter paucos discipulos de natura: de moribus ac de cursu dierum & syderum audiret docentē. Inde per elamitas babylonios: chaldæos: medos: assyrios: parthos: syros: phenices: arabes: palestinos: reuersus alexandriam perrexit ad æthiopiam: vt gymnolophistas et famosissimam solis mēsam videret in sabulo. Inuenit ille vir vbiq; quod disceret: & semper proficiēs: semper se melior fieret. Scripsit super hoc plenissime octo voluminibus Philostratus. Capitulum. ii.

Prologus.

QVid loquar de sæculi hominibus: cum apostolus Paulus vas electionis & magister gentium: qui de conscientia tanti in se hospitis loquebatur dicens. An experimētum quæritis eius qui in me loquitur christus? post damascum arabiamq; lustratam: ascendit hierosolymam vt videret petrum: & mansit apud eum diebus quindecim? Hoc enim mysterio hebdoadis & ogdoadis futurus gentium prædicator instruendus erat. Rursumq; post annos quattuordecim assumpto Barnaba & Tito exposuit cum apostolis euangelium: ne forte in vacuum curreret aut cucurrisset. Habet nescio quid latētis energiæ viuæ vocis actus: & in aures discipuli de autoris ore trāsfusa fortius sonat. Vnde & Eschines cum Rhodi exularet: & legeretur illa Demosthenis oratio: quā aduersus eū habuerat: mirantibus cunctis atq; laudantibus: suspirans ait. Quid si ipsam audissetis bestiam sua verba resonantem?

Capi. iii.

DEc hoc dico: q̄ sit aliquid in me tale: quod vel possis a me audire: vel velis discere: sed quo ardor tuus & discendi studium etiam absq; nobis per se probari debeat. Ingenium docile et sine doctore laudabile est. Nō quid inuenias sed quid quæras considerabamus. Mollis cera et ad formandum facilis etiam si artificis & plastæ cessent manus: tamen virtutis totum est quicquid esse potest. Paulus apostol? ad pedes Gamalielis legem Moysi & prophetas didicisse se gloriatur: vt armatus spiritualibus telis: postea doceret confidenter. Arma enim nostræ militiæ non carnalia sunt: sed potentia deo ad destructionem munitionū & cogitationes destruētes & omnem altitudinem extollentem se aduersus scientiam dei: & captiuātes omnem intellectum ad obediendū christo: & parati subiugare omnem inobedientiam. Timotheum scribit ab infantia sacris litteris eruditum: & hortatur ad studium lectionis: ne negligat gratiam quæ data sit ei per impositionem manus presbyterii. Tito præcipit vt inter cæteras virtutes episcopi: quas breui sermone depinxit: scientiam quoq; non negligat scripturarum: obtinentem inquit eum qui secundum doctrinam est fidelem sermonem: vt potens sit exhortari in doctrina sana & cōtradicentes reuincere.

Capi. iiii.

SAncta quippe rusticitas solum sibi prodest: & quātum ædificat ex vitæ merito ecclesiā Christi: tantum nocet si destruentibus non resistat. Malachias propheta immo per malachiā dominus interrogauit sacerdotes legem. In tantum sacerdotis officium est: interrogatum respondere de lege. Et in Deuteronomio legimus. Interroga patrem tuum & annūciabit tibi: seniores tuos & dicent tibi. In psalmo quoq; cxviii. Cantabiles mihi erant iustificationes tuæ in loco peregrinationis meæ. Et in descriptione iusti viri cum eū arbori vitæ dauid quæ est in paradiso compararet: inter cæteras virtutes hoc etiam intulit. In lege domini voluntas eius: & in lege eius meditabitur die ac nocte. Daniel in fine sacratissimæ visionis ait. Iustos fulgere quasi stellas: & intelligentes idest doctos quasi firmamentū. Vides quātum inter se distāt iusta rusticitas & docta iusticia. Alii stellis: alii cœlo comparantur. Quamq̄ iuxta hebraicam veritatem vtrūq; de eruditis possit intelligi. Ita enim apud eos legimus. Qui autem docti fuerint: fulgebunt quasi splendor firmamēti: & qui ad iusticiā erudiūt multos: quasi stellæ in perpetuas æternitates. Cur dicitur Paulus apostolus vas electionis? Nempe quia vas legis & scripturarū sanctarum erat armarium. Pharisæi stupēt in doctrina domini: & mirantur in Petro & Ioanne quomodo legem sciant cū litteras nō didicerint. Quicquid enim aliis exercitatio & cotidiana in lege meditatio tribuere solet: illis hoc spiritus sanctus suggerebat. Et erāt (iuxta quod scriptum est) docibiles deo. Duodecim annos saluator impleuerat: & in templo sedens de quæstionibus legis interrogans: magis docet dum prudenter interrogat. Nisi forte rusticum Petrū rusticum Ioannem dicimus: quorum vterq; dicere poterat. Et si imperitus sermone non tamen scientia. Ioannes rusticus: piscator indoctus: & vnde illa vox obsecro. In principio erat verbum: & verbum erat apud deū: & deus erat verbum? Logos græce multa significat. Nam & verbum est & ratio & supputatio & causa vniuscuiusq; rei: per quam sunt singula quæ subsistunt: quæ vniuersa recte intelligimus in Christo.

Capi. v.

HOc doct? Plato nesciuit: hoc Demosthenes eloquens ignorauit. Perdam inquit sapientiam sapientium: & prudentiam prudentium reprobabo. Vera sapientia perdet falsam sapiētiam. Et quāq; stultitia prædicationis in cruce sit: tamen Paulus sapientiam loquitur inter perfectos. Sapientiam autē non sæculi huius: quæ destruitur: nec principum huius sæculi: sed loquitur dei sapientiam in mysterio absconditam: quā prædestinauit deus ante secula. Dei sapientia christus est. Christus enim dei virtus & dei sapientia. Hæc sapientia in mysterio abscondita est: de qua & noni psalmi titulus prænotatur pro occultis filii. In quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ dei absc̄oditi. Et qui in mysterio absc̄oditus erat: prædestinatus est ante sæcula: prædestinatus autem & præfiguratus in lege & prophetis. Vnde & prophetæ appellabantur videntes: quia videbant eum quem cæteri non videbant. Abraam vidit diē eius: & lætatus est. Apertiebantur cœli Ezechieli: qui populo peccatori clausi erāt. Reuela inquit Dauid oculos meos: & cōsiderabo mirabilia de lege tua. Lex enī spiritalis est: & reuelatione opus est vt intelligatur: ac reuelata facie dei gloriā cōtemplemur. Liber in apocalypsi septem sigillis signatus ostenditur: quem si dederis homini scienti litteras vt legat: respondebit tibi. Nō possum. Signatus est enim. Quanti hodie putant se nosse litteras: tenent signatum librum nec aperire possunt: nisi ille reseruerit qui habet clauem dauid: qui aperit & nemo claudit: claudit: & nemo aperit. In actibus apostolorū sanctus eunuchus immo sanct? vir (sic enī eū scriptura cognominat) cum legeret Esaiam prophetā interrogat? a Philippo: putas ne intelligis quæ legis? respōdit. Quomodo possum: nisi aliquis me docuerit? Ego vt de me loquar interim: nec sanctior sum hoc eunucho nec studiosior: qui de ethyopia ideſt de extremis finibus mundi venit ad templum: reliquit aulam regiam: & tantus amator legis diuinæq; scientiæ fuit: vt etiam in vehiculo litteras legeret sacras. Et tamen cum librum teneret: et verba domini cogitatione cōciperet: lingua volueret: labiis personaret: ignorabat eum quem in libro nesciens veneraba tur. Venit philippus ostēdit ei iesum qui clausus latebat in littera. O mira doctoris uirtus. Eadem hora credidit eunuchus: baptizatur: fidelis & sanctus est ac magister de discipulo: plus in deserto fonte ecclesiæ q̄ in aurato synagogæ templo repperit.

Capitulum. vi.

Prologus.

Hec a me perstricta sunt breuiter. Neq; enim epistolaris angustia euagari longius patiebatur: vt intelligeres te in scripturis sacris sine præuio & monstrante semitam non posse ingredi. Taceo de grammaticis: rhetoribus: philosophis: geometris: dialecticis: musicis: astronomis: astrologis: medicis: quorum scientia mortalibus satis vel vtilissima est: & in tres partes scinditur: in doctrinam: rationem & vsum. Ad minores artes veniam: & quæ non tam lingua q̄ manu administrantur. Agricolæ: cementarii: fabri metallorū: lignorūq; cæsores: Lanarii quoq; & fullones & cæteri qui variā supellectilem & vilia opuscula fabricant: absq; doctore esse non possunt quod cupiunt. Quod medicorum est promittunt medici: tractant fabrilia fabri. Sola scripturarum ars est: quam sibi passim omnes vendicant. Scribimus indocti: doctiq; poemata passim. Hanc garrula anus: hanc delirus senex: hanc sophista verbosus: hanc vniuersi præsumunt: lacerant: docent anteq̄ discant. Alii obducto supercilio grandia verba trutinātes: inter mulierculas de sacris litteris philosophātur. Alii discūt (proh pudor) a fœminis quod viros doceant. Et ne parum hoc sit: quadam facilitate verborum: immo audacia edifferunt aliis: quod ipsi non intelligunt. Taceo de meis similibus: qui si forte ad scripturas sanctas post sæculares litteras venerint: & sermone composito aures populi mulserint: quicquid dixerint hoc legem dei putant. Nec scire dignantur quid prophetæ quid apostoli senserint: sed ad sensum suum incongrua aptant testimonia: quasi grande sit & non vitiosissimum dicendi genus deprauare sententias: & ad voluntatem suam sacram scripturam trahere repugnantem. Quasi non legerimus Homerocentonas & Vergiliocentonas: ac si non sic etiam & Maronem sine Christo possimus dicere christianum: quia scripserit. Iam redit & virgo: redeunt saturnia regna. Iam noua progenies cœlo demittitur alto. Et patrem loquentem ad filium. Nate meæ vires: mea magna potentia solus. Et post verba saluatoris in cruce. Talia perstabat memorans: fixusq; manebat. Puerilia sunt hæc & circulatorum ludo similia: docere quod ignores: immo (vt cum stomacho loquar) nec hoc quidem scire quod nescias.

Capi. vii.

Idelicet manifestissima est Genesis in qua de creatura mundi: de exordio generis humani: de diuisione terræ: de confusione linguarum: de descensione vsq; ad ægyptum scribitur Hebræorum. Patet Exodus cum decem plagis: cum decalogo: cum mysticis diuinisq; præceptis. In promptu est Leuiticus liber: in quo singula sacrificia: immo singulæ pene syllabæ & vestes Aaron: & totus ordo leuiticus spirant cœlestia sacramenta. Numeri vero nonne totius arithmeticæ: & prophetiæ balaam: & quadragintaduarū mansionum per eremum mysteria continent? Deuteronomium vero secunda lex: & euangelicæ legis præfiguratio: nonne sic ea habet quæ priora sunt: vt tamen noua sint omnia de veteribus? Hucusq; Moyses: hucusq; Pentateuchus: quibus quinq; verbis loqui se velle apostolus in ecclesia gloriatur. Iob exemplar patientiæ: quæ non mysteria suo sermone cōplectitur? Prosa incipit: versu labitur: pedestri sermone finitur: omnesq; leges dialecticæ: propositione: assumptione: confirmatione: cōclusione determinat. Singula in eo verba plena sunt sensibus. Et vt de cæteris taceam: resurrectionem corporum sic prophetat: vt nullus de ea manifestius & cautius scripserit. Scio inquit q̄ redemptor meus viuit: & in nouissimo die de terra surrecturus sum: & rursum circūdabor pelle mea: & in carne mea videbo deum: quem visurus sum ego ipse: & oculi mei cōspecturi sunt & non alius. Reposita est hæc spes mea in sinu meo. Veniam ad Iesum Naue: qui typum domini non solum in gestis: verumetiam in nomine præfert. Transit iordanem: hostium regna subuertit: diuidit terram victori populo. & per singulas vrbes: viculos: montes: flumina: torrentes atq; cōfinia: ecclesiæ cœlestisq; hierusalem spiritualia regna describit. In iudicum libro quot principes populi tot figuræ sunt. Ruth moabitis Esaiæ explet vaticiniam dicentis. Emitte agnum dominē dominatorem terræ de petra deserti ad montem filiæ syon. Samuel in Heli mortuo et in occisione Saul veterem legem abolitam monstrat. Porro in Sadoch atq; Dauid noui sacerdotii nouiq; imperii sacramenta testatur.

Malachim idest tertius & quartus Regum liber a Salomone vsq; ad Iechoniam: & a Ieroboam filio Nabath vsq; ad Osee: qui ductus est in assyrios: regnum iuda et regnum describit israel. Si historiam reipicias: verba simplicia sunt: si in litteris sensum latentem inspexeris: ecclesiæ paucitas & hereticorum contra ecclesiam bella narrantur. Duodecim prophetæ in vnius voluminis angustias coarctati: multo aliud q̄ sonant in littera præfigurāt.

Osee crebro nominat effraim: samariam: ioseph: iezrael & vxorem fornicariam & fornicationis filios: & adulteram cubiculo clausam mariti multo tempore sedere viduam: & sub veste lugubri viri ad se reditum præstolari.

Iohel filius Fatuel describit terram duodecim tribuum: eruca: brucho: locusta: rubigine vastante consumptam: & post euersionem prioris populi effusum iri spiritum sanctum super seruos dei & ancillas: idest super centum viginti credentium nomina: & effusum iri in cœnaculo syō. Qui centum viginti ab vno vsq; ad quindecim paulatim & per incrementa surgentes: quindecim graduum numerum efficiūt: qui in psalterio mystice continētur. Amos pastor & rusticus & ruborum mora distringens paucis verbis explicari non potest. Quis enim digne exprimat tria & quattuor scelera Damasci & Gazæ & Tyri & Idumeæ: & filiorū Ammon & Moab: & in septimo & octauo gradu Iudæ et israel. Hic loquitur ad vaccas pingues quæ sunt in samariæ monte: & ruituram domum maiorem minoremq; testatur. Ipse cernit fictorem locustæ: & stantem dominū super murum litum vel adamantinū & vncinum pomorum attrahentem supplicia peccatoribus: & famē in terra: non famem panis nec sitim aquæ: sed audiendi verbū dei.

Abdias qui interpretatur seruus domini: pertonat contra edom & sanguincum terrenūq; fratrem: fratris quoq; Iacob semper æmulum hasta percutit spiritali. Ionas pulcherrima columba naufragio suo passionem domini præfigurans: mundum ad pœnitentiam reuocat: & sub nomine Niniue gentibus salutem nunciat. Michæas de morasthi coheres Christi vastationem annunciat filiæ latronis: & obsidionem ponit contra eam: quia maxillam percusserit iudicis israel. Naum consolator orbis increpat ciuitatem sanguinum: & post euersionem illius loquitur. Ecce super montes pedes euangelizantis & annunciantis pacem. Abacuch luctator fortis & rigidus stat super custodiam suam: & figit gradum super munitionem vt Christum in cruce contempletur & dicat. Operuit cœ-

los gloria eius: & laudis eius plena est terra. Splēdor eius vt lux erit: cornua in manibus eius. Ibi abscondita est fortitudo eius. Sophonias speculator et arcanorum dei cognitor audit clamorem a porta piscium & eiulatū a secunda: & contritionem a collibus. Indicit quoq; vlulatum habitatorib⁹ pilæ: quia cōticuit omnis populus chanaan: dispersi sunt vniuersi qui ihuoluti erāt argēto. Aggæus festiuus & lætus qui seminauit in lachrymis: vt in gaudio meteret: destructum templum ædificat: deumq; patrem inducit loquentem. Adhuc vnum modicumq; & ego commouebo cœlum et terram et mare et aridam: et mouebo omnes gentes: & veniet desideratus cunctis gentibus.

Zacharias memor domini multiplex in prophetia iesum vestibus sordidis indutum: & lampadem oculorum septem candelabrumq; aureum cum totidē lucernis quot oculis: duas quoq; oliuas a sinistris lampadis cernit et a dextris: vt post equos rufos: nigros: varios & albos & dissi patas quadrigas ex effraim & equum de hierusalem pauperem regem vaticinetur: & prædicet sedentem super pullum filiu n asinæ subiugalis. Malachias aperte & in fine omnium prophetarum de abiectione israel & vocatione gentium. Non est mihi ait voluntas in vobis: dicit dominus exercituum: & munus non suscipiam de manu vestra. Abortu enim solis vsq; ad occasum magnum est nomen meum in gentibus: & in omni loco sacrificatur et offertur nomini meo oblatio munda. Esaiam: Hieremiam: Ezechiel & Daniel: quis potest vel intelligere vel exponere? Quorum primus non prophetam videtur mihi texere sed euangelium. Secundus virgam nuceam & ollam succensam a facie aquilonis: & pardum spoliatum suis coloribus et quadruplex diuersis metris nectit alphabetum. Tertius & principia & finem tantis habet obscuritatibus inuoluta: vt apud hebræos ipsæ partes cum exordio genesēos ante annos triginta non legantur. Quartus vero qui & extremus inter quattuor prophetas: temporum consetus: & totius mundi philohistoricus lapidem præcisum de monte sine manibus & regna omnia subuertentem claro sermone pronunciat. Dauid Simonides noster Pindarus & Alcæus Flaccus quoq; Catullus atq; Seren⁹ Christū lyra personat: & in decachordo psalterio ab inferis excitat resurgentem. Salomon pacificus & amabilis domini: mores corrigit: naturam docet: ecclesiam iūgit & Christū: sanctarumq; nuptiarum dulce canit epithalamium. Hester in ecclesiæ typo populum liberat de periculo: & interfecto Aman: qui interpretatur iniquitas: partes cōuiuii & diem celebrem mittit in posteros. Paralipomenon liber: idest instrumenti veteris epitome: tantus ac talis est: vt absq; illo si quis scientiam scripturarum sibi voluerit arrogare: seipsum irrideat. Per singula quippe nomina iūcturasq; verborum & prætermissæ in regum libris tangūtur historiæ: & innumerabiles explicantur euangelii quæstiones. Esdras & Neemias: adiutor videlicet & consolator a domino: in vno volumine arctātur: instaurant tēplū: muros extruunt ciuitatis: omnisq; illa turba populi redeūtis in patriā: & descriptio sacerdotū: leuitarū: israelitarū: proselitorum: ac per singulas familias murorum ac turriū opera diuisa: aliud in cortice præferūt: aliud in medulla retinent. Cernis me scripturarum amore raptum: excessisse modum epistolæ: & tamen nō impleſſe quod volui. Audiuimus tantū quid nosse: quid cupere debeamus: vt & nos quoq; possimus dicere. Cōcupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas in omni tēpore. Cæterū illud Socraticū impletur in nobis. Hoc tantū scio quod nescio. Tangā & nouū breuiter testamentū. Matthæus: Marcus: Lucas & Ioannes quadriga dñi & verū cherub: quod interpretatur scientiæ plenitudo: per totum corpus oculati sunt: scintillæ micant: discurrūt fulgura: pedes habent rectos: & in sublime tēdentes: terga pēnata & vbiq; volātia: tenēt se mutuo: sibiq; perplexi sunt: & quasi rota in rotam volūtur: & pergunt quocūq; eos flatus spiritus sancti perduxerit. Paulus apostolus ad septē scribit ecclesias: octaua enim ad hebræos a plerisq; extra numerum ponitur. Timotheum instruit ac Titū: & Philemonē pro fugitiuo famulo deprecatur: super quo melius tacere puto: cū pauca scribere. Actus apostolorū nudam quidē videtur sonare historiā: & nascētis ecclesiæ infantiā texere: sed si nouerimus scriptorē eorū Lucā esse medicū: cuius laus est in euāgelio: animaduertimus pariter oīa verba illius: animæ lāguētis esse medicinam. Iacobus: Petrus: Ioannes: Iudas septē epistolas ediderunt tā mysticas: q̄ succinctas & breues pariter ac lōgas: breues in verbis: lōgas in sententiis: vt rarus sit qui non in earū cæcutiat lectione. Apocalypsis Ioannis tot habet sacramenta quot verba. Parū dixi: & pro merito voluminis laus ois inferior est. In verbis singulis multiplices latēt intelligentiæ. Oro te frater charissime inter hæc viuere: ista meditari: nihil aliud nosse: nihil aliud quærere. Nōne videtur tibi iam hic in terris regni cœlestis habitaculum? Nolo vt offendaris in scripturis sanctis simplicitate & quasi vilitate verborū: quæ vel vitio interpretū vel de industria sic prolatæ sunt: vt rusticā cōtionem facilius instruerent: & in vna eadēq; sententia aliter doctus: aliter sentiret indoctus. Non sum tam petulās & hebes: vt hæc me nosse pollicear: & eorū fructus capere in terra: quorū radices in cœlo fixæ sunt: sed velle fateor: sedenti me præfero: magistrū renuēs comitē spondeo. Petēti datur: pulsanti aperitur: quærens inuenit. Discamus in terris: quorū scientia nobis perseueret in cœlo. O buiis te manibus excipiā: & vt inepte aliquid ac de Hermagoræ tumiditate effundā: quicquid quæsieris te cum scire conabor.

Capi. viii.

DAbes hic amātissimū tui fratrē Eusebium: qui litterarū tuarū mihi gratiā duplicauit: referens honestatē morū tuorū: contemptū sæculi: fidē amicitiæ: amorē xpi. Nā prudentiā & eloquii venustate: etiā absq; illo ipsa epistola præferebat. Festina quæso te: & hærēti in salo nauiculæ funē magis præscinde q̄ solue. Nemo renunciatur⁹ sæculo bene potest vēdere q̄ cōtēpsit vt vēderet. Quicquid in sampt⁹ de tuo tuleris: p lucro cōputa. Antiquū dictū est. Auaro deest tā q̄ habet q̄ quod nō habet. Credenti totus mūdus diuitiarū est: infidelis aūt etiam obolo indiget. Sic viuamus quasi nihil habentes: & omnia possidentes. Victus atq; vestitus diuitiæ christianorum sunt. Si habes in potestate rē tuam: vēde: si non habes: proiice. Tollenti tunicam & pallium relinquendum est. Scilicet nisi tu semper recrastinās & diem de die trahens caute & pedetentim tuas possessiunculas vendideris: non habet Christus vnde alat pauperes suos. Totum deo dedit qui se obtulit. Apostoli tantum nauem & retia reliquerūt. Vidua duo æra misit in gazophylatiū: & præfertur Cresi diuitiis. Facile cōtemnit omnia qui se semper cogitat esse moriturum.

Explicit epistola beati Hieronymi præsbyteri ad Paulinum præsbyterum.

Prologus.

Incipit prefatio sancti Hieronymi

præsbyteri in Pentateuchum Moysi.

Desiderij mei desiderates accepi epistolas: qui quodam præsagio futurorum cū Daniele sortitus est nomē: obsecrantis: vt trāslatum in latinam linguam de hebræo sermone pentateuchum nostrorum auribus tradarem. Periculosum opus certe & obtrectatorum meorum latratibus patens: qui me asserunt in septuaginta interpretum suggillationem noua pro veteribꝰ cudere: & ita ingenium quasi vinum probantes: cum ego sæpissime testatus sim: me pro virili portione in tabernaculo dei offerre quæ possim: nec opes alterius aliorum paupertate fedari. Quod vt auderem: Origenis me studium prouocauit: qui editioni antiquæ trāslationem Theodotionis miscuit: asterico & obelo idest stella & veru omne opus distinguens: dum aut illucescere facit quæ minus ante fuerant: aut superflua quæqꝫ iugulat & confodit: & maxime quæ euangelistarum & apostolorum autoritas promulgauit. In quibus multa de veteri testamento legimus: quæ in nostris codicibus non habētur. Vt est illud. Ex ægypto vocaui filium meum. Et quoniam nazaræus vocabitur: & videbunt in quem compunxerunt: & flumina de vētre eius fluent aquæ viuæ: & quæ nec oculus vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit: quæ præparauit deus diligentibus se: & multa alia quæ proprium syntagma desiderant. Interrogemus ergo eos vbi hæc scripta sunt: & cum dicere non potuerint: de libris hebraicis proferamus. Primum testimonium est in Osee: secundum in Esaia: tertiū in Zacharia: quartū in Prouerbiis: quintū æque in Esaia: quod multi ignorantes apocryphorum deliramenta sectātur: & hiberas nenias libris autenticis præferunt. Causas erroris non est meum exponere. Iudæi prudenti factum dicunt esse consilio: ne Ptolemæus vnius dei cultor etiam apud Hebræos duplicem diuinitatem deprehenderet. Quod maxime idcirco faciebāt: quia in Platonis dogma cadere videbatur. Denicꝫ vbicunqꝫ sacratum aliquid scriptura testatur de patre & filio & spiritusancto: aut aliter interpretati sunt: aut omnino tacuerunt: vt & regi satisfacerent: & arcanum fidei non vulgarent. Et nescio quis primus autor septuaginta cellulas Alexandriæ mendacio suo extruxerit: quibus diuisi: eadem scriptitarint: cū Aristæus eiusdem Ptolemæi hyperaspistes & nō multo post tempore Iosephus nihil tale retulerint: sed in vna basilica cōgregatos contulisse scribant: nō prophetasse. Aliud est enim esse vatem: aliud est esse interpretem. Ibi spiritus ventura prædicit: hic eruditio & verborum copia ea quæ intelligit transfert. Nisi forte putādus est Tullius œconomicum Xenophontis & Platonis Pythagoram & Demosthenis pro Ctheliphonte: afflatus rhetorico spiritu trāstulisse. Aut aliter de eisdem libris per septuaginta interpretes: aliter per apostolos spiritus sanctus testimonia texuit: vt quod illi tacuerunt: hi scriptum esse mentiti sint. Quid igitur? Damnamus veteres? Minime. Sed post priorum studia in domo domini: quod possumus: laboramus. Illi interpretati sunt ante aduentum Christi: & quod nesciebāt dubiis protulere sententiis: nos post passionem & resurrectionē eius: non tam prophetiam qꝫ historiam scribimus. Aliter enim audita: aliter visa narrantur. Quod melius intelligimus: melius & proferimus. Audi igitur æmule: obtrectator ausculta. Non damno: non reprehendo septuaginta: sed confidenter cūctis illis apostolos præfero. Per istorum os mihi Christus sonat: quos ante prophetas inter spiritalia charismata positos lego: in quibus vltimum pene gradum interpretes tenent. Quid liuore torqueris? Quid imperitorum animos contra me concitas? Sicubi in translatione tibi videor errare: interroga Hebræos: diuersarum vrbium magistros cōsule. Quod illi habēt de Christo: tui codices non habent. Aliud est si cōtra se postea ab apostolis vsurpata testimonia probauerunt: & emendatiora sunt exemplaria latina qꝫ græca: græca qꝫ hebraica. Verum hæc contra inuidos. Nūc te deprecor Desideri charissime: vt quia me tantū opus subire fecisti: & a Genesi exordium capere: orationibus iuues: quo possim: eodem spiritu quo scripti sunt libri: in latinū eos transferre sermonem.

Explicit prefatio.

Ven^li Fri Francisco Epo Abulen: & dilecto filio Francisco de mendoza. Archidiacono de pedroche in Cca Corduben: vel eorum alteri :~

~: Ven^lis Fr dilecte fili salutem & aplicam benedictionem. Dudum relatione ven^lis fris Bernardini Epi sabinen, & dilecti filij morum Egidij. tit. Sci Mathei presbiteri Car^lis nobis facta, intelleximus q inter alia quæ bone memorie franciscus. tit. Sce Balbine Presbiter Car^lis anteq: ab humanis excederet summa cum laude absoluit: extat opus, noui & ueteris testamenti: noui vz. in greco & latino et veteris in greco et latino predictis, necnon hebreo & chaldeo sermonibus ab eodem Fran^co Car^le multa cum vigilia & doctorum consensu compositum: et usq: ad sexcenta volumina vel amplius impensa eius& Francisci Car^lis impressa: sed cum post impressionem hmoi, subito dictus Fran^co car^lis mortem esset ablatus et nr ad publicationem dei operis consensus petitus non esset: nequiuit hmoi opus ipm ad doctor^e mang et publicam utilitatem cui erit fructuosum aduenire: Manet insuper voluntas dicti Francisci Car^lis in illius testamento notata pro parte inexecuta: et est ex precio pro quo dicta volumina vendentur. explenda: Vnde nos, indignum existimantes q hmoi opus amplius cum publice utilitatis iactura lateat et pia tam imitabilis viri voluntas diutius debita executione frustret^o: et utriq: damno mę prouisionis ope subuenire volentes: motu proprio & ex certa Scia nra opus pfatum comprobantes et ut tale in lucem per doctorum & aliorum manus libere de cetero venire possit concedentes: discretiõ vre, Qui, sicut accepimus ex executoribus dicti testamenti estis) per hæc scripta mandamus: q̃tus volumina predicta pro precio de quo melius agi poterit: & sine alijs dei testamenti executoribus (Si qui sint) diligenter vendi procuretis: & faciatis ex ipo precio dictam voluntatem, iuxta vires eiusdem precij adimpleri. Et ne aliquod dictorum voluminum non venditum maneat: Inhibemus uniuersis & singulis tam ecc^eis q̃ sæcularibus personis cuiuscumq: dignitatis status. gradus, ordinis, & conditiõis sint sub excõis late sine a qua non nisi a nobis ipsis uel de mo speciali mandato. preterq: in mortis articulo constituti, absolui possint, necnon mille ducator^e auri de camera per quemlibz transgressorum soluendor^e, & quos fabricę basilicę sancti Petri de urbe & mę camerę paribus portionibus applicamq eo ipo incurrendis pnis ne opus predictum ab alio q̃ persona uel personis per uos uel alterum ex vobis ad id deputatis protempore usq: ad septennium a die inchoatę venditionis hmoi computandum emere uel illud durante septennio hmoi imprimere quoquomodo presumant si vero temerarie inhibitionem huiusmodi(quo absit) preterire non expauerint: vobis et Vrum cuiq: transgressores predictos excõicatos denunciandi et eos ut tales euitari mandandi necnon pæna quingentorum ducatorum hmoi singulariter mulctari, & quęuis alia desuper necessaria seu opportuna faciendi licentiam & facultatem thenor pntium elargimur non obstan constitutiõibus & ordinatiõibus aplicis exterisq: contrarijs quibuscumq: . Datum Rome apud Sctum Petrum sub annulo Piscatoris Die vigesima .a Martij. M.D.xx

Pontificatus mri Anno octau

:. Euangelista :~

Ca.i. A

Hebr. 11.d. ꝓa.88. Hiere. 10.b.

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp.latina.

Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος· καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου. καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος. καὶ εἶπεν ὁ θς γενηθήτω φῶς· καὶ ἐγένετο φῶς. καὶ εἶδεν ὁ θς τὸ φῶς ὅτι καλόν· καὶ διεχώρισεν ὁ θς ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. καὶ ἐκάλεσεν ὁ θς τὸ φῶς ἡμέραν, καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα· καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα μία· καὶ εἶπεν ὁ θς γενηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος· καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος. καὶ ἐποίησεν ὁ θς τὸ στερέωμα· καὶ διεχώρισεν ὁ θς ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος τοῦ ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος· καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ ἐκάλεσεν ὁ θς τὸ στερέωμα οὐρανόν. καὶ εἶδεν ὁ θς ὅτι καλόν· καὶ εἶπεν ὁ θς συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά· καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ συνήγαγεν τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, καὶ ὤφθη ἡ ξηρά· καὶ ἐκάλεσεν ὁ θς τὴν ξηρὰν γῆν· καὶ τὰ συγκρίματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσεν θαλάσσας· καὶ εἶδεν ὁ θς ὅτι καλόν· καὶ εἶπεν ὁ θς βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ ὁμοιότητα, καὶ ξύλον καρπιμον ποιοῦν καρπόν· οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ ὁμοιότητα, καὶ ξύλον καρπιμον ποιοῦν καρπόν· οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ εἶδεν

In principio fecit deus celum et terrã. et terra erat inuisibilis et icõposita. et tenebre su per abyssum: et spiritus dei ferebatur su per aquam. et dixit deus fiat lux. et fa cta ẽ lux. et vidit deus lucẽ: q̃ bona. et di uisit deus inter lucẽ: et inter tenebras. et vocauit deus lucẽ diem: et tene bras vocauit noctẽ. et factũ ẽ vesp̃e: et factũ ẽ mane: dies vnus. et dixit deus fiat firmamẽtũ in medio aque. et sit diuidens inter aquã et aquã. et fecit deus firmamẽtũ: et di uisit deus inter aquam: q̃ erat sub firmamẽto: et inter aquã: que super firmamẽtũ. et vocauit deus firmamẽtũ ce lum. et vidit deus. q̃ bonũ. et factũ ẽ vesp̃e: et mane: dies secũdus. et dixit deus cõgre gẽtur aqua que sub celo in congrega cõem vnã: et appareat arida. et factũ ẽ ita. et cõgregata ẽ aqua que sub celo in cõgre gationes suas: et apparuit arida. et vocauit deus ari dã: terrã. et cõgregationes aquarũ vocauit ma ria. et vidit deus: q̃ bonũ. et dixit deus ger minet terra herbã feni seminãtẽ semẽ ſm genus et scõs similitudinẽ: et lignũ pomiferũ faciẽs fructũ. cuius semẽ ipsius in ipso scõs genus sup terrã. et factũ ẽ ita. et protulit terra her bã feni seminãtẽ semẽ ſm genus et scõs simi

Transla.B.Hiero.

In principio creauit deus .i. celum et terrã. Terra autem erat inanis et vacua: et tenebre erant sup faciẽ abyssi: & spiritus dei ferebatur super aquas. Dixitq; deus. Fiat lux. Et facta ẽ lux. Et vidit deus lucem q̃ esset bona: & diuisit lucem a tenebris: ap pellauitq; lucem diẽ: & tenebras noctem. Factumq; est vespe & mane dies vnus. Dixit quoq; deus. Fiat firmamentũ in medio aquarum: & diuidat aquas ab aquis. Et fecit deus firmamentum. diuisitq; aquas q̃ erant sub firmamẽto ab his que erant super firmamentũ. Et factũ est ita. Vocauitq; deus firmamentum celum: & factum est vespe & mane dies secundus. Dixit vero deus. Congregentur aque q̃ sub celo sunt in locum vnum: & appareat arida. Et factum ẽ ita. Et vocauit deus aridã terram: congregationesq; aquarũ appellauit maria. & vidit deus q̃ esset bonum: & ait. Germinet terra herbã virẽtem & faciẽtẽ semẽ: & lignum pomiferũ faciens fructũ iuxta genus suũ cuius semẽ q̃ semetipso sit sup terrã. Et factũ est ita. Et protulit terra herbã virẽtẽ & faciẽtẽ semẽ iuxta genus suũ: lignũ q̃ faciẽs fructũ: & hñs vnũ quodq; semẽtem ſm spẽm suã. Et vidit

Tex.Heb. Sctí. Ca.i. Pritiua.heb.

Ca.j.

בְּ רֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת
הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ
הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי
תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל
פְּנֵי הַמָּיִם׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
אוֹר וַיְהִי אוֹר׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת
הָאוֹר כִּי טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין
הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי
עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם
לָמָיִם׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הָרָקִיעַ
וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת
לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל
לָרָקִיעַ וַיְהִי כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי
בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל
מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי
כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ
וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא
אֱלֹהִים כִּי טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ
זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ
אֲשֶׁר זַרְעוֹ בוֹ עַל הָאָרֶץ וַיְהִי
כֵן׃ וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב
מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה
פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא

Pritiua.heb.

Ca.j.

בְּ רֵאשׁ
הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ
הָיָה תָּהָה וָבָהוּ
פְּנֵי
תְּהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל
פְּנֵי הַמָּיִם׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
אוֹר וַיְהִי אוֹר׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת
רָאָה
הָאוֹר כִּי טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין
בָּדַל
הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
קָרָא
לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי
עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ
רָקַע
הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם
בָּדַל
לָמָיִם׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הָרָקִיעַ
עָשָׂה
וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת
לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל
לָרָקִיעַ וַיְהִי כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
שָׁנָה
לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי
בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
מָוָה
יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל
רָאָה
מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי
קָרָא
כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ
מָוָה
וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא
אֱלֹהִים כִּי טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
זָרָע
תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ
פָּרָה
זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ
זָנָע
אֲשֶׁר זַרְעוֹ בוֹ עַל הָאָרֶץ וַיְהִי
זָרָע
כֵן׃ וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב
מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה
פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא

Interp.chal.

In principio creauit deus celũ et terrã. Ca.i. Terra aũt erat deserta et vacua: et tenebre sup faciem abyssi: et spũs dei insufflabat sup faciẽ aquaꝝ. Et dixit deus. Sit lux: et fuit lux. et vidit deus lucẽ q̃ esset bona. Et diuisit deus inter lucẽ et inter tenebras. appellauitq; deus lucẽ diẽ: et tenebras vocauit noctẽ. Et fuit vespe et fuit mane dies vnus. Et dixit deus. Sit firmamentũ in medio aquaꝝ: et diuidat inter aquas et aũs. Et fecit deus firmamentũ: et diuisit inter aquas q̃ erant subter firmamẽtuꝫ: et inter aũs q̃ erant sup firmamentũ: et fuit ita. Et vocauit deus firmamentũ celum. Et fuit vespe et fuit mane dies scõs. Et dixit deus. Cõgregẽtur aque q̃ sub celo sunt in locũ vnum: et appareat arida. Et fuit ita. Et vocauit deus aridã terrã: et locũ cõgregationis aquarũ appellauit maria. Et vidit deus q̃ esset bonũ. Et dixit deus. Ger minet terra germinationẽ herbe cuius filius semẽtis seminat: arboremq; fructiferã facientẽ fructus ſm ge nus suũ: cuius filius semẽtis in ipso sit sup terrã. Et fuit ita. Et p̃duxit terra germẽ herbe cuius filius se mẽtis seminat ſm genus suũ: et arboꝛẽ facientẽ fru ctus: cuius filius semẽtis i ipso ſm genus suũ. Et vidit

a

Transla.Chal.

בְּקַדְמִין בְּרָא יְיָ יָת שְׁמַיָּא וְיָת אַרְעָא׃ וְאַרְעָא הֲוָת צְדְיָא וּרְמָנְיָא וַחֲשׁוֹכָא עַל אַפֵּי תְהוֹמָא וְרוּחָא דַּייְיָ מְנַשְּׁבָא עַל אַפֵּי מַיָּא׃ וַאֲמַר יְיָ תְּהֵא נְהוֹרָא וַהֲוָה נְהוֹרָא׃ וַחֲזָא יְיָ יָת נְהוֹרָא אֲרֵי טָב וְאַפְרֵישׁ יְיָ בֵּין נְהוֹרָא וּבֵין חֲשׁוֹכָא׃ וּקְרָא יְיָ לִנְהוֹרָא יוֹמָא וְלַחֲשׁוֹכָא קְרָא לֵילְיָא וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צַפְרָא יוֹמָא חַד׃ וַאֲמַר יְיָ יְהֵא רְקִיעָא בְּמֵצַע מַיָּא וְיְהֵא מַפְרֵישׁ בֵּין מַיָּא לְמַיָּא׃ וַעֲבַד יְיָ יָת רְקִיעָא וְאַפְרֵישׁ בֵּין מַיָּא דִּלְעֵיל לִרְקִיעָא וּבֵין מַיָּא דִּלְעֵיל לִרְקִיעָא וַהֲוָה כֵּן׃ וּקְרָא יְיָ לִרְקִיעָא שְׁמַיָּא וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צַפְרָא יוֹם תִּנְיָנָא׃ וַאֲמַר יְיָ יִתְכַּנְּשׁוּן מַיָּא מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא לְאַתַר חַד וְתִתַּחֲזֵי יַבָּשְׁתָּא וַהֲוָה כֵּן׃ וּקְרָא יְיָ לְיַבָּשְׁתָּא אַרְעָא וּלְכִנְשׁוּת מַיָּא קְרָא יַמֵּי וַחֲזָא יְיָ אֲרֵי טָב׃ וַאֲמַר יְיָ תַּדְאֵי אַרְעָא דִּיתְאָה עִשְׂבָּא דְּבַר זַרְעָה אִילָן פֵּרִין עָבֵד פֵּרִין לְזַנְהִי דְּבַר זַרְעֵיהּ בֵּיהּ עַל אַרְעָא וַהֲוָה כֵּן׃ וְאַפֵּקַת אַרְעָא דִּיתְאָה עִשְׂבָּא דְּבַר זַרְעָה לְזַנְהִי וְאִילָן עָבֵד פֵּרִין דְּבַר זַרְעֵיהּ בֵּיהּ לְזַנְהִי וַחֲזָא

Pătiua heb. | Tex.Heb. | Geſi. | Ca.j. | Trăſla.B.Hiero. | Trăſla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

אֱלֹהִים כִּי טוב: וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי
deus q̃ eſſet bonũ. & factum eſt veſpere & mane dies tertius. Dixit autem deus.
θεὸς ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ ἡμέρα τρίτη. καὶ εἶπεν ὁ θεός, γενηθήτω
Et factũ eſt veſpe re et factũ eſt mane dies tertius. Et dixit deus: fiant luminaria in firmamento ce
בֹּקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שֶׁלֶשׁ אָמָּד
יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיַע הַשָּׁמָיִם
יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיַע הַשָּׁמָיִם
לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה
לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה
וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים
וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים
וְשָׁנִים: וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיַע
וְשָׁנִים: וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיַע
הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ וַיְהִי
כֵּן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת
הַגְּדֹלִים אֶת הַמָּאוֹר הַגָּדֹל
לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמָּאוֹר
הַכּוֹכָבִים: וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים
בִּרְקִיַע הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל
הָאָרֶץ: וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלָּיְלָה
וְלַהֲבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ
וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי טוב: וַיְהִי עֶרֶב
וַיְהִי בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי: וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ
חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ עַל פְּנֵי
רְקִיַע הַשָּׁמָיִם: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֵת הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל
נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ
הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל עוֹף כָּנָף
לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי טוב:
וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ
וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת הַמַּיִם בַּיַּמִּים
וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ: וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי
בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ

firmamẽto celi: vt luceant ſuper terrã. & factũ eſt veſpere & factũ eſt mane dies quartus. Dixit etiam deus. Producãt aque reptile anime viuentis: & volatile ſuper terram: ſub firmamẽto celi. Creauitq; deus grandia: & omnẽ animam viuentẽ atq; motabilẽ quã produxerant aque in ſpẽs ſuas: & omne volatile ſm genus ſuum. Et vidit deus q̃ eſſet bonũ. benedixitq; eis: dicẽs. Creſcite & multiplicamini: & replete aquas maris: & aues q̃ multiplicẽt ſup terrã. Et factũ ẽ veſpe & mane dies quintus. Dixit quoq; deus. Producat terra aiam viuentẽ in genere ſuo:

ἐστερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς
ſtis. vt luceãt ſuper terrã. & factũ eſt veſpere & factũ eſt mane dies quartus. Et dixit deus: fiant luminaria in firmamento celi. vt luceãt ſuper terrã: ac preſſent diei ac nocti: & diuiderent lucem ac tenebras. Et vidit deus q̃ eſſet bonũ. & factũ ẽ veſpe & mane dies quintus. Dixit etiam deus. Producãt aque reptile anime viuentis: & volatile ſuper terram: ſub firmamẽto celi. Creauitq; deus grandia: & omnẽ animam viuentẽ atq; motabilẽ quã produxerant aque in ſpẽs ſuas: & omne volatile ſm genus ſuum. Et vidit deus q̃ eſſet bonũ. benedixitq; eis: dicẽs. Creſcite & multiplicamini: & replete aquas maris: & aues multiplicẽt ſup terrã. Et factũ ẽ veſpe & mane dies quintus. Dixit quoq; deus. Producat terra aiam viuentẽ in genere ſuo:

ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός. καὶ εἰς σημεῖα, καὶ εἰς καιρούς, καὶ εἰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἐνιαυτούς. καὶ ἔσωσαν εἰς φαῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας. καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσω εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτός. καὶ τοὺς ἀστέρας. καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν
ſtis. et in ſigna: et in tempora: et in dies: et in annos. et ſint in illuminatiõẽ ſi fir mamẽto celi: vt luceant ſuper terrã. et factũ ẽ ita. et fecit deus duo lumina magna: luminare magnũ i principatus diei. et luminare minus in principatus noctis: et ſtellas. et poſuit eas deus in firmamẽto celi: vt lucerent ſuper terrã. et preeſſent diei et nocti. et diuiderent inter lucem et inter tene bras. et vidit deus q̃ bonũ. et factũ ẽ veſpe re et factũ ẽ mane dies quartus. et dixit deus: producant aque reptilia alarũ viuentiũ: et volatilia volantia ſup terrã: ſm firmamẽtũ celi. et factũ ẽ ita. et fecit deus cete grãdia: et oẽs animã animãlium repti lium q̃ produxerũt aq̃e ſm genꝰ eorũ. et oẽ volatile pẽnatũ ſm genus. et vidit deus q̃ bona. et benedixit eis deus. dicens: creſcite et multiplicamini: et replete aquas maris in maribus. et volatilia multiplicentur ſup terrã. et factũ ẽ veſpere et factũ ẽ mane dies quintus. et dixit deus: producat terra

τοῦ οὐρανοῦ · καὶ ἐγένετο οὕτως · καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας · καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσω εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτός · καὶ τοὺς ἀστέρας · καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν
ſtis. et in ſigna: et in tempora: et in dies: et in annos. et ſint in illuminatiõẽ ſi fir mamẽto celi: vt luceant ſuper terrã. et factũ ẽ ita. et fecit deus duo lumina magna: luminare magnũ i principatus diei. et luminare minus in principatus noctis: et ſtellas. et poſuit eas deus in firmamẽto celi: vt lucerent ſuper terrã. et preeſſent diei et nocti. et diuiderent inter lucem et inter tene bras. et vidit deus q̃ bonũ. et factũ ẽ veſpe re et factũ ẽ mane dies quartus. et dixit deus: producant aque reptilia alarũ viuentiũ: et volatilia volantia ſup terrã: ſm firmamẽtũ celi. et factũ ẽ ita. et fecit deus cete grãdia: et oẽs animã animãlium repti lium q̃ produxerũt aq̃e ſm genꝰ eorũ. et oẽ volatile pẽnatũ ſm genus. et vidit deus q̃ bona. et benedixit eis deus. dicens: creſcite et multiplicamini: et replete aquas maris in maribus. et volatilia multiplicentur ſup terrã. et factũ ẽ veſpere et factũ ẽ mane dies quintus. et dixit deus: producat terra

Infra. cove.d

Pătiua chal. | Interp.chal. | Tranſla.Chal.

טוֹב הֲוָה
deus q̃ eſſet bonũ. Et fuit veſpere & fuit mane dies tertius. Et dixit deus. Sint luminaria in firmamẽto celi: vt diuidant inter diem & noctem: & ſint in ſigna & in tẽpora: et vt numerẽtur per ea dies & anni. et ſint in luminaria in firmamẽto celi ad illuminandum ſuper terrã: & fuit ita. Et fecit deus duo lumina ria magna: luminare maius vt dominaretur in die: et luminare minus vt dominaret in nocte: & ſtellas: et poſuit eas deus in firmamento celi ad illuminandum ſuper terrã. et vt dñarẽtur in die & in nocte: & vt diuiderent inter lucem & tenebras: et vidit deus q̃ eſſet bonum. Et fuit veſpere & fuit mane dies quartus. Et dixit deus ſerpant aque reptile aie viuentis: et auẽ que volat ſup terrã ſup faciẽ aeris firmamẽti celorum. Et creauit deus colubros magnos: & omnẽ animã viuentem reptilium: que produxerãt aque ſm ſpecies ſuas & omnẽ volucrem que volat ſm genus ſuum: et vidit deus q̃ eſſet bonum. Et benedixit eis deus dicens. Creſcite & multiplicamini et replete aquas maris: et volucris multiplicetur in terra. Et fuit veſpere & fuit mane dies quintus. Et dixit deus Producat terra animam viuentem ſm genus ſuum:

יְיָ אֲרֵי טָב: וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צַפַּר יוֹם תְּלִיתָאי: וַאֲמַר יְיָ יְהוֹן נְהִירִין בִּרְקִיעָא
דִּשְׁמַיָּא לְאַפְרָשָׁא בֵּין יְמָמָא וּבֵין לֵילְיָא וְיהוֹן לְאָתִין וּלְזִמְנִין וּלְמָעֵי יוֹמִין
וְשִׁנִין: וִיהוֹן לְנְהִירִין בִּרְקִיעָא דִּשְׁמַיָּא לְאַנְהָרָא עַל אַרְעָא וַהֲוָה כֵן: וְעֲבַד יְיָ יָת תְּרֵין
נְהוֹרִין רַבְרְבִין יָת נְהוֹרָא רַבָּא לְמִשְׁלַט בְּיוֹמָא וְיָת נְהוֹרָא זְעִירָא לְמִשְׁלַט בְּלֵילְיָא
וְיָת כּוֹכְבַיָּא: וִיהַב יָתְהוֹן יְיָ בִּרְקִיעָא דִּשְׁמַיָּא לְאַנְהָרָא עַל אַרְעָא: וּלְמִשְׁלַט בְּיוֹמָא
וּבְלֵילְיָא וּלְאַפְרָשָׁא בֵּין נְהוֹרָא וּבֵין חֲשׁוֹכָא וְחָזָא יְיָ אֲרֵי טָב: וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צַפַּר יוֹם
רְבִיעָאי: וַאֲמַר יְיָ יִרְתְּחוּן מַיָּא רְחָשָׁא נַפְשָׁא חַיְתָא וְעוֹפָא דְּפָרַח עַל אַרְעָא עַל אַפֵּי
אָוִיר רְקִיעַ שְׁמַיָּא: וּבְרָא יְיָ יָת תַּנִּינֵי רַבְרְבַיָּא וְיָת כָּל נַפְשָׁא חַיְתָא דִּרְחִישָׁא
דִּרְחִישׁוּ מַיָּא לְזִנֵיהוֹן וְיָת כָּל עוֹפָא דְּפָרַח לְזִנְטֵהּ וְחָזָא יְיָ אֲרֵי טָב: וּבָרִיךְ יָתְהוֹן יְיָ
לְמֵימַר פּוּשׁוּ וְסְגוּ וּמְלוּ יָת מַיָּא בְּיַמַּיָּא וְעוֹפָא יִסְגֵּי בְּאַרְעָא: וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צַפַּר
יוֹם חֲמִישָׁאי: וַאֲמַר יְיָ תַּפֵּיק אַרְעָא נַפְשָׁא חַיְתָא לְזִנָהּ

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

quadrupedia et reptilia et bestias terre: et iumẽ
τετράποδα καὶ ἑρπετὰ καὶ θηρία τῆς γῆς, καὶ τὰ κτή
ta: et ola reptilia terre fm genus eorum.
νη, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν·
et factũ ẽ ita. ⁊ fecit deus bestias terre
καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ ἐποίησεν ὁ θς τὰ θηρία τῆς γῆς
fm genus: ⁊ iumenta ⁊ ola reptilia
κατὰ γένος, καὶ τὰ κτήνη καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς
terre fm genus eorũ. ⁊ vidit deus qꝝ bona. ⁊ di
γῆς κατὰ γένος αὐτῶν· καὶ εἶδεν ὁ θς ὅτι καλά· καὶ εἶ
xit deus: faciamus hoiez ad imaginẽ nostrã et
πεν ὁ θς, ποιήσωμεν ἄνθρ κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ
ad similitudinẽ.et preſint piſcibus ma
καθ' ὁμοίωσιν· καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλά
ris: et volatilibus celi: et iumentis: et
σης, καὶ τῶν πετεινῶν τ οὐρανοῦ, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ
olibus terre:⁊ olibus reptilibus reptã
πάντων τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρ
tibus ſup terrã. ⁊ fecit deus hoiez.ad
πόντων ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐποίησεν ὁ θς τὸν ἄνθρ· κα
imaginẽ dei fecit illum.maſculũ ⁊ feminã fecit
τ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίη
eos. et benedixit eis deus: dicens:creſci
σεν αὐτούς· καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεός, λέγων, αὐξάνε
te ⁊ multiplicamini ⁊ replete terrã: et do
σθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κα
minamini ei. et imperate piſcibus ma
τακυριεύσατε αὐτῆς· καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θα
ris: ⁊ volatilibus celi: et olibus
λάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τ οὐρανοῦ, καὶ πάντων τῶν
iumẽtis: ⁊ omni terre:et olibus reptilibus
κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν
reptãtibus ſup terrã.et dixit deus: ecce dedi
τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ εἶπεν ὁ θς, ἰδοὺ δέδω
vobis oẽm herbã ſeminiferã ſeminãtẽ ſemẽ:qõ
κα ὑμῖν πᾶσαν χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα, ὅ
eſt ſuper terrã. ⁊ omne ligniũ:qõ hꝫ i ſemetipo
ἐστιν ἐπάνω τῆς γῆς· καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ
fructũ ſeminis ſeminiferi:vobis erit in eſcam:
καρπὸν σπέρματος σπορίμου, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν,
et olibus beſtiis terre: ⁊ olibus volatili
καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεί
bus celi: ⁊ omni reptili reptãti ſup
νοις τ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ ἑρπετῷ ἑρπύοντι ἐπὶ τῆς
terrã.qõ hꝫ in ſemetipo aiaꝫ vite: et oẽm herbã
γῆς· ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς, καὶ πᾶσαν χόρτον
viridẽ in eſcam. ⁊ factũ ẽ ita. et vidit
χλωρὸν εἰς βρῶσιν· καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ εἶδεν
deus omnia q̃cũq; fecit. ⁊ ecce bona valde.
ὁ θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν· καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν.
et factũ ẽ veſpere:et factũ ẽ mane dies ſexta.
καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ ἡμέρα ἕκτη. C. 2
Θ Et perfecti ſunt celum et terra: et
καὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ
oia ornatus eorum.
πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν· ∞∞∞ ∞∞∞ ∞∞∞ ∞∞ ∞∞ ∞∞

Transla.B.Hiero.

ſiumẽta & reptilia & be
ſtias terre ſm ſpẽs ſuas.
Factũq; eſt ita. Et fecit
deus beſtias ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
terre ſm iuxta ſpẽs ſuas:
iumenta ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
& omne reptile terre
in genere ſuo. ∞∞∞∞∞∞
Et vidit deus qꝝ eſſet
bonum: & ait. ∞∞∞∞∞∞
Faciamus hominẽ ad
imaginem & ∞∞∞∞∞∞∞∞
ſilitudinẽ nr̃am: & pre
ſit piſcibus maris & vo
latilibus celi & beſtiis:
vniuerſeq; terre: ∞∞∞∞
omniq; reptili qd̃
mouetur in terra. ∞∞∞
Et creauit deus homi
nẽ ad imaginem ſuam:
ad imaginem dei creauit illum: maſculum ∞
& feminã creauit eos.
Benedixitq; illis ∞∞∞∞
deus: & ait. Creſcite ∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
& multiplicami & re
plete terrã & ſubiicite
eã: & dñamini piſcibus
maris & volatilibus ce
li & vniuerſis aiantibus
q̃ mouẽtur ſup terrã.
Dixitq; deus. Ecce de
di vobis ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
oẽm herbam afferen
tem ſemen ſuper ∞∞∞∞
terram: & vniuerſa li
gna que ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
habent in ſemetipſis ſe
mẽtẽ gñis ſui. vt ſit vo
bis in eſcã & cũctis ani
mãtibus terre: oiq; vo
lucri celi & vniuerſis q̃
mouentur in ∞∞∞∞∞∞∞
terra: & in quibus eſt
aia viuens: vt habeant
ad veſcendum. Et fa
ctũ eſt ita. Viditq; ∞∞∞
deus cuncta que fece
rat: & erant ∞∞∞∞∞∞∞
valde bona. Et factũ
eſt veſpere & mane ∞∞
dies ſextus. Ca.2.
Igitur perfecti ſunt
celi & terra: & om
nis ornatus eorum. ∞∞∞

Tex.Heb. Geſi. Ca.i. Priſciua.heb.

תְּהִי בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ אֶרֶץ לְמִינָהּ
תְּהִי עֲשֵׂה חָיָה וַיְהִי כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת חַיַּת
הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
וְאֵת כָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ
רָאָה וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי טוֹב: וַיֹּאמֶר
עָשָׂה אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
דָּמָה כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ
וּבְכָל הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ:
בָּרָא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר
בָּרָה וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: וַיְבָרֶךְ אֹתָם
אָמַר אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ
רָבָה וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ וְכִבְשָׁהָ
רָדָה וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּבְכָל חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל הָאָרֶץ:
אָמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם
אֶת כָּל עֵשֶׂב זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל
פְּנֵי כָל הָאָרֶץ וְאֶת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר
פָּרָה בּוֹ פְרִי עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה
לְאָכְלָה: וּלְכָל חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל
רָמַשׂ עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל רוֹמֵשׂ עַל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת כָּל
יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי כֵן: וַיַּרְא
אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה
טוֹב מְאֹד וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר
יוֹם הַשִּׁשִּׁי: Ca.ij.
כָּלָה וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם:

Priſciua.heb.

חָיָה חָיָה זָנָא
עָבַד עֲשֵׂה עָבַד
דָּמָה רָמָה דָּמָה
סָנָא רָמַשׂ סָנָא
חָיָה חָיָה חָיָה
זָרַע זָרַע זָרַע
אָבַד אָכְלָה אָבַד
חָיָה חָיָה חָיָה
טוֹב טוֹב טוֹב
עִית יוֹם עִית

Interp.chal.

iumentũ ⁊ reptile ⁊ beſtiam terre ſm ſpecies ſuas: ⁊
fuit ita. Et fecit deus beſtiã terre ſm genus ſuũ ⁊ iu
mentũ iuxta genus ſuũ: ⁊ oẽ reptile terre iuxꝫ genus
ſuũ: et vidit deꝰ qꝺ eſſet bonũ. Et dixit deus faciam⁹
hominẽ ad imaginẽ noſtrã: ſicut ſimilitudo noſtra: et
dñetur in piſces maris ⁊ in volatilia celoꝝ ⁊ in iumẽ
ta ⁊ in omnẽ terrã: et in oſnie reptile qꝺ reptat ſuper
terrã. Et creauit deus hoiem ad imaginẽ ſuã: ad ima
ginẽ dei creauit illuꝫ: maſculũ ⁊ feminã creauit eos.
et bẽdixit eis deus: ⁊ dixit eis deus. Creſcite ⁊ mul
tiplicamini: ⁊ replete terrã ⁊ roboramini ſup eam: ⁊
dñamini piſcibus maris ⁊ volatili celi et omni ani
manti qꝺ reptat ſup terram. Et dixit deus. Ecce dedi
vobis oimẽ herbã: cuius granũ ſemẽtis ſeminatur:
que eſt ſup faciẽ vniuerſe terre: ⁊ oẽm arboꝛẽ in qua
eſt fructus arboris: cuius granũ ſemẽtis ſeminatur:
vobis erit ad veſcendum: et omni beſtie terre ⁊ omni
volatili celi ⁊ oſnti reptili qꝺ reptat ſup terrã. in quo
eſt anima viuens: omnẽ virentẽ herbã ad veſcendũ.
et fuit ita. Et vidit deus cuncta q̃ fecerat: ⁊ ecce bona
valde. Et fuit veſpe ⁊ fuit mãe dies ſexta. Ca.i.
Θ Et perfecti ſunt celi ⁊ terra ⁊ oia exercitus eoꝝ.

Priſciua.chal.

חָיָה זָנָא
עָבַד
דָּמָה שָׁלַט
סָנָא מַלָּא
חָיָה
זָרַע
אָבַד אָכְלָה
חָיָה
טוֹב
עִית

Transla.Chal.

בָּעִירָא וְרֶחֶשָׁא וְחֵיוַת אַרְעָא לְזַנְהָא וַהֲוָה כֵן: וַעֲבַד יְיָ יָת חֵיוַת אַרְעָא לְזַנְהָא וְיָת
בָּעִירָא לְזַנְהָא וְיָת כָּל רֶחֶשָׁא דְּאַרְעָא לְזַנְטְהִי וַחֲזָא יְיָ אֲרֵי טָב: וַאֲמַר יְיָ נַעֲבֵיד אָדָם
בְּצַלְמָנָא כִּדְמוּתָנָא וְיִשְׁלְטוּן בְּנוּנֵי יַמָּא וּבְעוֹפָא דִּשְׁמַיָּא וּבְעִירָא וּבְכָל אַרְעָא וּבְכָל
רֶחֶשָׁא דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא: וּבְרָא יְיָ יָת אָדָם בְּצַלְמֵיהּ בְּצַלְמָא דַּיְיָ בְּרָא יָתֵיהּ דְּכַר
וְטֻקְבָּא בְּרָא יָתְהוֹן: וּבָרִיךְ יָתְהוֹן יְיָ וַאֲמַר לְהוֹן יְיָ פּוּשׁוּ וְכִנְשׁוּ וּמְלוֹ יָת אַרְעָא וּתְקוֹפוּ
עֲלַהָא וְשַׁלְּטוּ בְּנוּנֵי יַמָּא וּבְעוֹפָא דִּשְׁמַיָּא וּבְכָל חַיְתָא דְּרָחֵישָׁת עַל אַרְעָא: וַאֲמַר יְיָ
הָא יְהַבִית לְכוֹן יָת כָּל עִשְׂבָא דְּבַר זַרְעָ מְזַדְּרַע דְּעַל אַפֵּי כָל אַרְעָא וְיָת כָּל אִילָנָא
דְּבֵיהּ אִיבָּא דְּזָרַע מְזַדְּרַע לְכוֹן יְהֵא לְמֵיכָל: וּלְכָל חַיְתָא דְּאַרְעָא וּלְכָל
עוֹפָא דִּשְׁמַיָּא וּלְכָל דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא דְּבֵיהּ נַפְשָׁא חַיְתָא יָת כָּל יַרְקָא דְּעִשְׂבָא
לְמֵיכַל וַהֲוָה כֵן: וַחֲזָא יְיָ יָת כָּל דְּעַבַד וְהָא טָב לַחְדָא וַהֲוָה רְמַשׁ וַהֲוָה צַפַּר יוֹם
שִׁתָּאי: Ca.ij. וְאִשְׁתַּכְלִילוּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְכָל חֵילֵיהוֹן:

Prītiua heb.	Tex. Heb.	Geſi.	Ca. iij.	Trāſla. B. Hiero.	Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.
שָׁבַע	וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי			Compleuitq; deus die	et perfecit deus in die ſexta ope-
	מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת			ſeptimo opus ſuum quod fece	rā ſua: q̄ fecit. et requieuit deus in
	בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ			rat: & requieuit die ſeptimo	die ſeptima ab oībus opibus ſu-
בָּרַךְ	אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת			ab vniuerſo opere quod	is: que fecit. et benedixit deus diei
	יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ			creauit deus vt faceret. Iſte	ſeptimo: et ſanctificauit illū. q̄ in il-
קָדַשׁ	שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא			ſunt generationes celi & terre qñ create	lo ceſſauit ab oībus opibus ſuis:
	אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת: אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת			ſunt: in die quo fecit dominus deus celum & terram: & oē virgultū agri antequā oriretur in terra. & oēm herbā regionis priuſquā germinaret: nō enim pluerat domin? deus ſuper terram: & homo non erat qui operaretur terram. Sed fons aſcēdebat e terra irrigans vniuerſam ſuperficiem terre. Formauit igitur dñs deus hominem de limo terre: & inſpirauit in faciem eius ſpiraculum vite: & factus eſt homo in animā viuētē. Plātauerat aūt dñs deus paradiſū voluptatis a pricipio: in quo poſuit hominem quem formauerat. Produxitq; dominus deus de humo omne lignū pulcrum viſu: & ad veſcēdū ſuaue: lignū ēt vite i medio paradiſi: & lignū ſcie bōi & mali. Et fluuius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigādū padiſum: qui inde diuiditur in quattuor capita. nomē vni Phiſon. Ipſe eſt qui circuit oēm terrā eulath vbi naſcitur aurum	et perfecit deus in die ſexta ope-
עָשָׂה	הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם בְּיוֹם				rā ſua: q̄ fecit. et requieuit deus in
	עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם:				die ſeptima ab oībus opibus ſu-
הָיָה	וְכֹל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִהְיֶה בָּאָרֶץ				is: que fecit. et benedixit deus diei
צָמַח	וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי				ſeptimo: et ſanctificauit illū. q̄ in il-
מָטָר	לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל				lo ceſſauit ab oībus opibus ſuis:
עָבַד	הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת				q̄ incepit deus facere. hic liber gene-
עָלָה	הָאֲדָמָה: וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ				ratiōis celi et terre: qñ facta ſūt. q̄ die fecit
שָׁקָה	וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה:				deus celū et terrā: et omne virgultū a
יָצַר	וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם				gri antq̄ oriretur in terra. et omnē
נָפַח	עָפָר מִן הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו				herbā agri antq̄ germinaret. nō enī pluerat de
חָיָה	נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ				ſuper terrā: et homo nō erat ad
נָטַע	חַיָּה: וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גַּן בְּעֵדֶן				operādū eam. fons aūt aſcēdebat ex terra:
שׂוּם	מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת הָאָדָם				et irrigabat oēs faciem terre. et forma
צָמַח	אֲשֶׁר יָצָר: וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים				uit deus hominē: pulueré accipiēs de terra.
חָמַד רְאֵה	מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה				et inſpirauit in faciem eius ſpiraculū vi
אָכַל חָיָה	וְטוֹב לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן				te: et factus ē homo in animā viuentē. et plā
יָדַע	וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע: וְנָהָר יֹצֵא				tauit dñs deus paradiſum in eden ad
שָׁקָה	מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן וּמִשָּׁם				orientem. & poſuit illic hominē: quē forma
פָּרַד רָבַע	יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים:				uit. et pduxit deus adhuc de terra oē li
	שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת				gnū pulchrū ad viſum et bonū ad cibū. et
	כָּל אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר שָׁם הַזָּהָב				lignū vite in medio paradiſi: &
					lignū ſciendi ſciētiam boni & mali. flu
					uius aūt egreditur ex eden ad irrigādū para
					diſum. inde diuiditur in quattuor: principia.
					nomen vni phiſon. hic qui circuit oēs
					terrā eulat. illic vbi eſt aurum.

Exod. 20.b. Deu. 4.b.

Gen. 8.b. Sap. 10.a. 2.Co. 15.d.

Eccle. 24.c.

Prītiua chal.	Transla. Chal.
נוּחַ	וְשַׁבִּית יְיָ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה עִבִידְתֵּיהּ דְּעָבַד וְנָח בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה מִכָּל עִבְדְּתֵיהּ דְּעָבַד:
עָבַד יָלַד בָּרָא	וּבָרִיךְ יְיָ יָת יוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְקַדִּישׁ יָתֵיהּ אֲרֵי בֵּיהּ נָח מִכָּל עִבְדְּתֵיהּ דְּבָרָא יְיָ
הָוָה צָמַח	לְמֶעְבַּד: אִילֵּין תּוֹלְדָת שְׁמַיָּא וְאַרְעָא כַּד אִתְבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא דְּבָרָא יְיָ אֱלָהָא אַרְעָא
מְטַר פָּלַח	שְׁמַיָּא: וְכָל אִילָן חַקְלָא עַד לָא יְהֵא בְּאַרְעָא וְכָל עִשְׂבָּא דְּחַקְלָא עַד לָא יְצִמַח אֲרֵי
שָׁקָה הָוָה מְלַל	לָא אַמְטַר יְיָ אֱלָהָא עַל אַרְעָא וַאֲתַשׁ לֵית לְמִפְלַח יָת אַרְעָא: וַעֲנָנָא הֲוָה סָלִיק מִן
נְגַן שָׁקָה צָמַח	אַרְעָא וּמַשְׁקִי יָת כָּל אַפֵּי אַרְעָא: וּבְרָא יְיָ אֱלָהָא יָת אָדָם עַפְרָא מִן אַרְעָא וּנְפַח
רְעָנָג חֲוָא טוֹב	בְּאַפּוֹהִי נִשְׁמְתָא דְּחַיֵּי וַהֲוָה אָדָם לְרוּחַ מְמַלְלָא: וּנְצִיב יְיָ אֱלָהָא גִּנְתָא בְּעִדָּן
אָכַל הָוָה מְצָא	קָדְמִין וְאוֹשִׁיב תַּמָּן יָת אָדָם דְּבָרָא: וְצִמַח יְיָ אֱלָהָא מִן אַרְעָא כָּל אִילָן דְּמֵרְנַג
פְּרָה שָׁקָה	לְמֵחֱזֵי וְטָב לְמֵיכַל וְאִילָן חַיֵּא בְּמִצְיעוּת גִּנְתָא וְאִילָן דְּאַכְלֵי פֵּירוֹהִי מַכְּמִין בֵּין טָב
פְּרַשׁ הָוָה רָבַע	לְבִישׁ: וְנַהֲרָא נָפֵק מֵעֵדֶן לְאַשְׁקָאָה יָת גִּנְתָא וּמִתַּמָּן יִתְפְּרַשׁ וְיֵהֵא לְאַרְבְּעָה רֵישֵׁי
רֹאשׁ שָׁם נָקַף	נְהָרִין: שׁוּם חַד פִּישׁוֹן הוּא דְּאַקִּיף יָת כָּל אַרְעָא דַּחֲוִילָה יָתַמָּן דְּהַבָּא:

Prītiua chal.	Intrerp. chal.
נוּחַ	Et delectatus eſt deus in die ſeptimo opere ſuo quod
עָבַד יָלַד בָּרָא	fecerat: & requieuit in die ſeptimo ab vniuerſo ope-
הָוָה צָמַח	re ſuo quod fecerat. Et benedixit deus diei ſeptimo
מְטַר פָּלַח	et ſanctificauit eum: quia in ipſo requieuit ab vniuer
שָׁקָה הָוָה מְלַל	ſo opere ſuo quod creauit deus vt faceret. Iſte ſunt
נְגַן שָׁקָה צָמַח	generationes celi & terre quando create ſunt: in die
רְעָנָג חֲוָא טוֹת	quo creauit dñs deus terrā & celum: & oēm arborem
אָכַל הָוָה מְצָא	agri antequā eſſet in terra & omnes herbā agri antequā
פְּרָה שָׁקָה	germinaret: q̄ non pluerat dñs deus ſuper terram:
פְּרַשׁ הָוָה רָבַע	et homo non erat ad operandū terrā. Et nubes aſcen
רֹאשׁ שָׁם נָקַף	debat de terra: & irrigabat vniuerſam faciem terre.
	Et creauit dñs deus hominem pulueré de terra: & in
	ſpirauit in faciē eius animā vite: et fuit homo in ſpi
	ritū loquentē. Et plātauit dñs deus hortū in loco vo
	luptatis a principio: & poſuit ibi hominē quē creauit.
	Et germinare fecit dñs deus de terra oēm arborē q̄
	erat deſiderabilis ad videndū & bona ad veſcēdū. Et
	arborem vite in medio hortī: & arborē cuius fructus
	māducātes ſcient iter bonū & malū. Et fluuius egredie
	bat de loco voluptatis ad irrigādū hortū. Et ide diui
	debat: & erat in q̄tuor capita fluminū. Nomē vnius
	phiſon: ipſe eſt q̄ circuit oēm terrā euila: vbi eſt aur.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Transla.B.Hiero.	Tex. Heb. Gen. Ca.ij.	Pritiua.heb.
et aurum terre illius bonũ. illic est car	[1]& aurum[m] terre[n] illius	[1]וְזָהָב[m] הָאָרֶץ הַהִוא[n] טוֹב[o] שָׁם ‹‹‹	
καὶ τὸ χρυσίον τῆς γῆς ἐκείνης καλόν. ἐκεῖ ἐστιν ὁ ἄν=	[o]optimũ est.[p] Ibiq; in=	[2]הַבְּדֹלַח[q] וְאֶבֶן[r] הַשֹּׁהַם׃ [3]וְשֵׁם[s] הַנָּהָר	
θραξ καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος. καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ	uenitur[q] bdeliũ.[r] & la=	[4]הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב[t] אֵת כָּל ‹	[3]שֵׁנַי[t] גִּיחֹן
secundo: geon. hic qui circuit omnez terrã	pis[s] onychinus.[t] & no=	[5]אֶרֶץ כּוּשׁ׃ [6]וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי ‹	[4]שְׁלִישַׁי
τῇ Αἰθιοπίᾳ, γιών. οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν	mẽ[u] fluuii[v] secũdi[w] Geõ.	[7]תִּדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ[x] קִדְמַת[y] אַשּׁוּר ‹	[5]שְׁלִישׁ
ethiopie. et fluuius tertius: tigris. hic	[1] Ipse est[a] qui circuit	[8]וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי[z] הוּא פְּרָת׃ [9]וַיִּקַּח ‹	[6]רְבִיעַי פְּרָת
ἀπέναντι Ἀσσυρίων. ὁ δὲ ποταμὸς ὁ	[c]oẽm [b]terrã[c] ethiopie.	[10]יְהוָה[a] אֱלֹהִים[b] אֶת הָאָדָם[c] וַיַּנִּחֵהוּ ‹	[7]רַבַּע לָקַח
τέταρτος, οὗτος εὐφράτης. καὶ ἔλαβεν κύριος ὁ θεὸς	[f]Nomẽ vero[g] fluminis	[11]בְּגַן[d] עֵדֶן[e] לְעָבְדָהּ[f] וּלְשָׁמְרָהּ׃ [12]וַיְצַו ‹	[8]צִוָּה
τὸν ἄνθρωπον ὃν ἔπλασεν, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ	[b]tertii[i] Tigris :[k] ipse[l] va	[13]יְהוָה אֱלֹהִים[g] עַל הָאָדָם[h] לֵאמֹר ‹	
paradiso voluptatis: ad opandũ eũ ⁊ cu=	dit[m] contra[n] assyrios.[o]	[14]מִכֹּל עֵץ הַגָּן[i] אָכֹל תֹּאכֵל׃ [15]וּמֵעֵץ ‹	
παρασίσω τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυ=	[o]Fluuius ãt[p] q̃rtus[q] ipse	[16]הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ ‹	
stodiẽdũ.⁊ precepit dñs deus ade di=	ẽ [r]Euphrates [s]Tulit [t]er	[17]כִּי[t] בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת׃ ‹	[9]יוֹם אָמַר
λάσιν· καὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ λέ=	go[u] dominus[v] deus[w] ho=	[18]וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא טוֹב הֱיוֹת ‹	[10]אָמַר
γων ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώ=	minem:[x] & posuit eum	[19]הָאָדָם[y] לְבַדּוֹ[z] אֶעֱשֶׂה[a] לּוֹ עֵזֶר ‹‹‹	[11]הָיָה בָּדַד עָשָׂה
σει comedes: ex ãt ligno cognoscẽdi boni et	[1] in paradisum[b] voluptā=	[20]כְּנֶגְדּוֹ׃ [21]וַיִּצֶר[c] יְהוָה[d] אֱלֹהִים[e] מִן ‹‹‹	
σεως φαγῇ, ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ	tis.[c] vt oparetur [b] & cu	[22]הָאֲדָמָה כָּל חַיַּת[f] הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל ‹‹	[12]חַיָּה
malũ: nõ comedatis ex eo. qua ãt die comedetis	stodiret illum:[c] precep=	[23]עוֹף[g] הַשָּׁמָיִם וַיָּבֵא[h] אֶל הָאָדָם[i] ‹‹‹	[13]עוֹף בּוֹא
πονηρόν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ. ⁊ ὃ' ἂν ἡμέρᾳ φάγητε	pitq; ei:[d] dicens.ccccccc	[24]לִרְאוֹת מַה יִּקְרָא[j] לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר ‹	[14]רָאָה קָרָא
ex eo: morte moriemini. et dixit dñs	[1]Ex oi[m] ligno [n]paradisi	[25]יִקְרָא לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ[k] חַיָּה[l] הוּא ‹	[15]יִקְרָא לוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה
ἀπ' αὐτοῦ, ἐπ' ἐσχάτου ἀποθανεῖσθε. καὶ εἶπεν κύριος ὁ	[o] comede:[p] de ligno aũt	[26]שְׁמוֹ׃ [27]וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת[m] לְכָל ‹	[16]שֵׁם שָׁמוֹת
deus: nõ bonũ esse homine solũ: faciamus	[r]scie[q] boni[r] & mali[s] ne	[28]הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם[n] וּלְכֹל[o] חַיַּת ‹	
θεός, οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον, ποιήσωμεν	[x]comedas.[q] In quacũq;	[29]הַשָּׂדֶה[p] וּלְאָדָם[q] לֹא[r] מָצָא[s] עֵזֶר ‹‹	[17]נָפַל תַּרְדֵּמָה
ei adiutoriũ[t] sibi. [u] Formatis	[1]enim [q]die [r] comederis	[30]כְּנֶגְדּוֹ׃ [31]וַיַּפֵּל[t] יְהוָה אֱלֹהִים[u] תַּרְדֵּמָה	
igitur[v] dñs[w] deus[x] de eo	[s]ex eo :[t] morte [u] morie	[32]עַל הָאָדָם[v] וַיִּישָׁן[w] וַיִּקַּח אַחַת ‹‹‹	[18]יָשֵׁן לָקַח
[1]humo[y] cunctis[z] aiãti=	ris.[v] Dixit quoq;[w] domi=	[33]מִצַּלְעֹתָיו[x] וַיִּסְגֹּר[y] בָּשָׂר[z] תַּחְתֶּנָּה׃ ‹	[19]סָגַר בָּשָׂר
bus[a] terre[b] & [c] vniuersis	nus[x] deus.[y] Nõ e[z] bonũ	[34]וַיִּבֶן[a] יְהוָה אֱלֹהִים[b] אֶת הַצֵּלָע[c] אֲשֶׁר ‹	[20]בָּנָה צֵלָע
[1]volatilibus[d] celi: [e]addu	[a]hominem[b] esse [c] solũ :	[35]לָקַח[d] מִן הָאָדָם[e] לְאִשָּׁה[f] וַיְבִאֶהָ[g] אֶל	[21]אִישׁ אִשָּׁה
xit ea[f] ad[g] adam.ccccccc	[d]faciamus [e]ei[f] adiutori	הָאָדָם׃ [36]וַיֹּאמֶר הָאָדָם[h] זֹאת הַפַּעַם	
[h]vt videret[i] quid [m]voca	um[g] sibi. [h] Formatis		
ret[n] ea. [o] Omne ei [p]qd	igitur[i] dñs[k] deus[l] de eo		
[q]vocauit [r]adam[s] anime	[i]humo[m] cunctis[n] aiãti=		
[n]viuentis: [t]ipsum est eo	bus[o] terre[p] & [q] vniuersis		
[u]nomẽ ei? .[v] Appellauit	[p]volatilibus[r] celi: [s]addu		
q̃[w] adã[x] noibus suis[y] cũ=	xit ea[t] ad[u] adam.ccccccc		
cta[z] aiãntia[a] & vniuersa	[v]vt videret[w] quid [m]voca		
volatilia[b] celi: [c]& oẽs[d] be	ret[n] ea. [o] Omne ei [p]qd		
stias[e] terre. [f] Ade vero	[q]vocauit [r]adam[s] anime		
[1]nõ[m] [n]inueniebatur[o] ad=	[n]viuentis: [t]ipsum est eo		
iutor sibi[p] eius. [q] Immi	[u]nomẽ ei? .[v] Appellauit		
sitq;[r] dominus[s] deus[t] so	q̃[w] adã[x] noibus suis[y] cũ=		
porẽ[u] in[v] adã. [1]Cũq; ob	cta[z] aiãntia[a] & vniuersa		
dormi sset:[w] tulit[x] vnam	volatilia[b] celi: [c]& oẽs[d] be		
[y]de costis eius.[z] & reple	stias[e] terre. [f] Ade vero		
uit[a] carnem[b] pro ea. ccc	[1]nõ[m] [n]inueniebatur[o] ad=		
[c]Et edificauit[d] domin?	iutor sibi[p] eius. [q] Immi		
[e]deus[f] costam[g] quam cc	sitq;[r] dominus[s] deus[t] so		
[1] tulerat[m] de [n]adam [o]in	porẽ[u] in[v] adã. [1]Cũq; ob		
mulierẽ: [p]& adduxit eã	dormi sset:[w] tulit[x] vnam		
[q]ad[r] adam. [s] Dixitq;[t] a=	[y]de costis eius.[z] & reple		
dam.[u]Hoc[v]nunc ccccc	uit[a] carnem[b] pro ea. ccc		

Transla.Chal.

וּדְהַב אַרְעָא הַהִיא טַב תַּמָּן יְרוֹלְחָא וְאַבְנֵי מוֹרְלָא׃ וּשְׁוֹם נַהֲרָא תִּנְיָנָא גִּיחוֹן הוּא הַאֲזִיף
יָת כָּל אַרְעָא דְּכוּשׁ׃ וְשׁוֹם נַהֲרָא תְּלִיתָאי חִדֶּקֶל הוּא דְּמַדְבַּר קֳדָמָא דְּאָתוּרָאָה תַּהֲרָא
רְבִיעָאָה הוּא פְּרָת׃ וּדְבַר יְיָ אֱלָהָא יָת אָדָם וְאַשְׁרְיֵיהּ בְּעַדְנָא לְמִפְלַח וּלְמִטְרַהּ׃
וּפַקֵּיד יְיָ אֱלָהָא עַל אָדָם לְמֵימָר מִכֹּל אִילָנָא דִּבְגִנְתָּא מֵיכַל תֵּיכוֹל׃ וּמֵאִילָנָא ‹‹‹
דְּאִתְרוֹהִי חַכְמִין בֵּין טַב וּבִישׁ לָא תֵיכוֹל מִנֵּיהּ אֲרֵי בְּיוֹמָא דְּתֵיכוֹל מִנֵּיהּ מֵיתָת תְּמוּת׃
וַאֲמַר יְיָ אֱלָהָא לָא טַב לְמֶהֱוֵי אָדָם בְּלְחוֹדוֹהִי אֶעְבֵּיד לֵיהּ סְמִיךְ כְּמִנְדֵּיהּ׃ וְיָצַר יְיָ
אֱלָהָא מִן אַרְעָא כָּל חַיְתָא וְיָת כָּל עוֹפָא דִּשְׁמַיָּא וְאַיְתִי לְוָת אָדָם לְמִיחֲזֵי מָה
יִקְרֵי לֵיהּ וְכֹל דְּהַוָּה מַרֵי לֵיהּ אָדָם נַפְשָׁא חַיְתָא הוּא שְׁמֵיהּ׃ וּקְרָא אָדָם שְׁמָהָן לְכָל
בְּעִירָא וּלְעוֹפָא דִּשְׁמַיָּא וּלְכֹל חַיְתָא דְּחַקְלָא וּלְאָדָם לָא אַשְׁכַּח סְמִיךְ כְּמִנְדֵּיהּ׃ וְאַפֵּיל
יְיָ אֱלָהָא שְׁנָתָא עַל אָדָם וּדְמוֹךְ וְנְסִיב חַדָּא מֵעִלְעֵיהִי וְשָׁוִי בִּישְׂרָא תְּחוֹתָהִי׃ וּבְנָא ‹
יְיָ יָת עִלְעָתָא דְּנְסִיב מִן אָדָם לְאִנְתּוּ וְאַיְתֵיהּ לְוָת אָדָם׃ וַאֲמַר אָדָם הַדָּא זִמְנָא ‹‹

Interp.chal.

et aurum terre illius bonus. Ibi est bdelium ⁊ lapis onychinus. Et nomẽ fluuij secundi gion: ipse est qui circuit omnẽ terram ethiopie. Et nomen fluuij tertij hidecel: ipse est qui vadit ad orientem assyrie. Et fluuius quartus est euphrates. Et tulit dominus deus hominẽ: et collocauit eum in horto voluptatis vt operaretur eum: et custodiret illum. Et precepit dominus deus ade dicens. Et omni arbore horti comedens comedes: et de arbore cuius fructum comedentes scient inter bonum et malum: non comedes ex ea: quoniã in die qua comederis ex ea: morte morieris. Et dixit dominus deus: nõ est bonum esse hominẽ solum: faciam ei adiutoriũ quasi ei. Et creauit dñs deus de terra oẽs bestias agri ⁊ omnia volatilia celi: ⁊ adduxit ad adam vt videret quid vocaret ea: ⁊ omne qđ vocabat adam aie viuẽtis: ipsum est nomen eius. Et vocauit adam nominibus oẽ iumentũ ⁊ volatile celi: et omnẽ bestiã agri: ⁊ ade nõ inuenit adiutoriũ quasi ei. Et immisit dñs deus sopore in adam: et dormiuit: ⁊ tulit vnã de costis eius: ⁊ posuit carnẽ p ea. Et edificauit dñs deus costã quã tulerat de adã in mulierẽ: ⁊ adduxit eã ad adã. Et dixit adã: hec nũc

Pritiua.chal.
דַּהֲבָא
שַׁרְיָא
פְּלַחְנְטָר אָמַר
גַּן אָכַל פֵּרָה
מוֹת טוֹב הֲוָה
חַד עֲבַד חַיָּה
אִתְּא חֵוָא קָרָא
שֵׁם
שַׁכַח נְפַל יִשּׁוֹן
שָׁוָה בָּרָה אִתְּא

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Gen. | Ca. iij. | Trãsla. B. Piero. | Trãsla. Gre. lex. cũ interp. latina.

עֶצֶם מֵעַצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת
יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקְחָה זֹּאת׃ פְּרָא
עַל כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו זַיִן
וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ אִישׁ
לְבָשָׂר אֶחָד׃ וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם הָיָה
עֲרוּמִּים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא שָׁנָה עָרַם
יִתְבֹּשָׁשׁוּ׃ Ca. iij. בּוֹשׁ
וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת תָּה
הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים
וַיֹּאמֶר אֶל הָאִשָּׁה אַף כִּי אָמַר אָמַר
אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן׃ אָבַל
וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל הַנָּחָשׁ מִפְּרִי פָּרָה
עֵץ הַגָּן נֹאכֵל׃ וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר אָכַל
בְּתוֹךְ הַגָּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא
תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן גָּנַע
תְּמֻתוּן׃ וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל הָאִשָּׁה מוּת
לֹא מוֹת תְּמֻתוּן׃ כִּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי
בְּיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ פָּקַח
עֵינֵיכֶם וִהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי הָיָה
טוֹב וָרָע׃ וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב רָאָה
הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה הוּא אָבַל
לָעֵינַיִם וְנֶחְמָד הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל חָמַד
וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם נָתַן
לְאִישָׁהּ עִמָּהּ וַיֹּאכַל׃ וַתִּפָּקַחְנָה פָּקַח
עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵירֻמִּם הֵם
וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם תָּפַר עָשָׂה
חֲגֹרֹת׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה שָׁמַע

Pritiua cha. | Interp. cha.

נסב מן גבר גבר אשה נקבה
פרה אכל פרי
שבק שכב דכר
הוה תרי כלם
חיה אכל נש
פרה אכל פרי
קרב מות נפלה
דכר הוה רבב
טוב חזא
אסא רגג סכל
אבב פתח תרי
קול אמר

os de ossibus meis & caro de carne mea: hec vocabitur mulier q; de viro suo assumpta ẽ ista. Propterea relinquet homo lectulũ patris sui & matris sue: et adherebit vxori sue: & erunt in carnẽ vnã. Et erant ambo nudi: adã & vxor eius: & nõ erubescebant. Ca. 3.

ET serpens erat sapientior cunctis bestijs agri quas fecit dominus deus: & dixit mulieri Verũ ne est quod dixit deus: nõ comedatis ex omni arbore horti. Et dixit mulier serpenti. De fructu arboris horti comedemus: sed de fructu arboris q̃ est in medio paradisi dixit deus non comedetis ex eo: neq; accedatis ad eum: ne forte moriamini. Et dixit serpẽs mulieri. Non morte moriemini: quoniã manifestum est coram deo q; in die qua comederitis ex eo aperientur oculi vestri: & eritis sicut principes scientes inter bonum & malum. Et vidit mulier q; bona esset arbor: ad vescendum: & q; salutifera esset oculis: et delectabilis arbor: ad intuendũ in eam: & tulit de fructu eius & comedit: & dedit etiã marito suo & comedit cũ ea. Et aperti sunt oculi amborum: & cognouerunt q; nudi essent: & consuerunt sibi folia ficus: & fecerunt sibi cinctoria. Et audierunt vocem verbi domini coo

os ex ossibus meis & caro de carne mea. Hec vocabitur virago quĩ de viro sũpta coooooo est. Quam obrem relinquet hõ patrẽ suũ & matrem: & adherebit vxori sue: & erunt duo icarne vna. Erat autem vterq; coooooooo nudus: adam scilicet & vxor eius & non oo erubescebant. Ca. 3.

SED & serpẽs erat callidior cunctis animantibus terre q̃ fecerat dominus de?. Qui dixit ad mulierem. Cur precepit vobis deus vt non comederetis ex oi ligno paradisi. Cui respondit mulier. De fructu coooooo lignorũ q̃ sunt in paradiso vescimur. de fructu vero ligni qd ẽ in medio paradisi pcepit nobis deus ne comederem?: & ne tãgerem? illud: ne forte moriamur. Dixit ãt serpẽs ad mulierẽ. Neq̃q̃ morte moriemini. Scit ei deus q; i quocũq; die comederitis ex eo aperientur oculi vestri & eritis sicut dii scientes bonũ & malũ. Vidit igitur mulier q; bonũ esset lignum ad vescendum & pulchrum oculis aspectuq; delectabile coooooooooooo & tulit de fructu illius & comedit: dedit q; oo viro suo. Qui comedit: & aperti sunt oooo oculi amborũ. Cũq; cognouissent se ẽ nudos: consuerunt folia ficus: & fecerunt sibi perizomata. Et cũ audissent vocẽ domini

Trãsla. Gre. lex. cũ interp. latina.

eo et ossibus meis: et caro de carne
ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός
mea. hec vocabitur mulier quia de viro suo
μου· αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐ-
assumpta ẽ hec. ppter hoc relinquet ho
της ἐλήφθη αὕτη· ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρω-
mo patrem suum et matrẽ: et adhere
πος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολ-
bit ad vxorem suam. et erunt
λήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἔσονται οἱ
duo in carne vna. et erant duo nudi et
δύο εἰς σάρκα μίαν· καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί, ὅ, τε
adam et vxor eius: et non erubescebant
ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠσχύνοντο. Ca. 3.

HEC serpẽs erat prudẽtissimus omniũ bestiarũ
Ὁ δὲ ὄφις ἦν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων
q̃ super terrã: q̃s fecit dominus deus. et dixit
τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν ἐποίησε κύριος ὁ θεός· καὶ εἶπεν
serpẽs mulieri quare dixit deus nõ comedatis
ὁ ὄφις τῇ γυναικί· τί ὅτι εἶπεν ὁ θεὸς οὐμὴ φάγητε
ab omni ligno quod in paradiso. et
ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ· καὶ
dixit mulier serpẽti ab omni ligno para-
εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ παρα-
disi vescimur. ab aũt fructu ligni
δείσου φαγόμεθα· ἀπὸ δὲ τοῦ καρποῦ τοῦ ξύλου
q̃ ẽst in medio paradisi dixit deus:
ὃ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ θεός,
nõ comedatis ex eo: neq; tangatis illud:
οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἅψησθε αὐτοῦ,
vt non moriamini. et dixit serpẽs mulieri.
ἵνα μὴ ἀποθάνητε· καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί·
non morte moriemini scit enim deus. q̃ q̃cũq;
οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε. οἶδε γὰρ ὁ θεός· ὅτι ἂν ἡ-
die comederitis ex eo: aperientur vestri
μέρᾳ φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ
oculi. et eritis sicut dii scientes bonũ
ὀφθαλμοί, καὶ ἔσεσθε ὡς θεοί, γινώσκοντες καλὸν
et malum. et vidit mulier q; bonum lignum in
καὶ πονηρόν· καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς
escam: et q; placidũ oculis ad videndũ: et
βρῶσιν, καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ
pulchrũ est ad intelligendũ. et accipiens mulier
ὡραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι· καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ
de fructu eius comedit. et dedit et viro
τοῦ καρποῦ αὐτοῦ, ἔφαγε· καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ
suo cum ea: et comederũt. et aperti sunt ocu
αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ ἔφαγον· καὶ διηνοίχθησαν οἱ ὀφ
li amborũ: et cognouerũt q; nudi erant. et
θαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοί εἰσιν· καὶ
consuerunt folia ficus: et fecerunt sibi pe-
ἔρραψαν φύλλα συκῆς, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς περι-
rizomata. et audierunt vocem domini
ζώματα· καὶ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου oooo oo

Mat. 19.a. Marci 10.a. Ephe. 5.g. 1.Co.6 v.

Ecclc. 15.v. 2.Co.11 a.

A

B

Transla. Chal.

נְוָקָא מִגַּרְמַי וּבִשְׂרָא מִבִּשְׂרִי לְדָא יִתְקְרֵי אִתְּתָא אֲרֵי מִבַּעְלָה אִתְנְסִיבַת דָּא׃ עַל
כֵּן יִשְׁבֹּק גְּבַר בֵּית מִשְׁכְּבֵי אֲבוֹהִי וְאִמֵּיהּ וְיִדְבַּק בְּאִתְּתֵיהּ וְיִהְוֹן לְבִשְׂרָא חַדָּא׃ וְהָווֹ
תַּרְוֵיהוֹן עָרְטִלָּאִין אֲדָם וְאִתְּתֵיהּ וְלָא הָווֹ מִתְבַּלְמִין׃ וְחִוְיָא הֲוָה Ca. iiij.
חַכִּים מִכֹּל חֵיוַת חַקְלָא דַּעֲבַד יְיָ אֱלָהָא וַאֲמַר לְאִתְּתָא מִכְּוִתָּא אֲרֵי אֲמַר יְיָ לָא
תֵּיכְלוּן מִכֹּל אִילָנֵי גִּנְתָּא׃ וַאֲמָרַת אִתְּתָא לְחִוְיָא מִפְּרֵי אִילָנֵי גִּנְתָּא נֵיכוֹל׃ וּמִפְּרֵי
אִילָנָא דִּי בְּמִצְיְעוּת גִּנְתָּא אֲמַר יְיָ לָא תֵּיכְלוּן מִנֵּיהּ וְלָא תִקְרְבוּן בֵּיהּ דִּילְמָא תְּמוּתוּן
וַאֲמַר חִוְיָא לְאִתְּתָא לָא מֵיתָא תְּמוּתוּן׃ אֲרֵי גְּלֵי קֳדָם יְיָ אֲרֵי בְּיוֹמָא דְּתֵיכְלוּן מִנֵּיהּ
וְיִתְפַּתְּחָן עֵינֵיכוֹן וּתְהוֹן כְּרַבְרְבַיָּא חַכִּימִין בְּרַע וּבִישׁ׃ וְחָזַת אִתְּתָא אֲרֵי טָבָא אִילָנָא
לְמֵיכַל וַאֲרֵי אַסְוָא הוּא לְעֵינִין וּמְרַגַּג אִילָנָא לְאִסְתַּכָּלָא בֵּיהּ וּנְסֵיבַת מֵאִבְּהּ וְאֵכְלַת
וְיָהֲבַת אַף לְבַעְלָהּ עִמָּהּ וַאֲכַל׃ וְאִתְפַּתָּחָא עֵינֵי תַּרְוֵיהוֹן וְיָדְעוּ אֲרֵי עָרְטִלָּאִין
אִינּוּן וְחַבִּישׁוּ לְהוֹן טַרְפֵּי תְאֵנִין וַעֲבָדוּ לְהוֹן זָרְזִין׃ וּשְׁמַעַת יָת קָל מֵימְרָא דַּיְיָ

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp.latina.

vci deambulantio in paradiso in me=
τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ τοδι
ridie. et abscondit sunt et adam et vxor eius
λπέν· καὶ ἐκρύβησαν ὅ,τε ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
a facie dñi vci in medio para=
ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ τοῦ παρα
disi. ꝛ vocauit dñs deus adam: et di=
δείσου· καὶ ἐκάλεσεν κύριος ὁ θεὸς τὸν ἀδὰμ, καὶ εἶ=
xit ei vbi es. et dixit adam vocem tuã
πεν αὐτῷ ποῦ εἶ· καὶ εἶπεν ἀδὰμ τὴν φωνήν σου
audiui deambulantio in paradiso: et ti=
ἤκουσα περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐφο=
mui: q̃ nudus sum: ꝛ abscõditus sũ ꝛ dixit ei
βήθην, ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην· καὶ εἶπεν αὐ=
quis indicauit tibi q̃ nudus es. nisi a
τῷ τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυμνὸς εἶ, εἰμὴ ἀπὸ τοῦ
ligno q̃ṡ precepi tibi hoc solo nõ comedere.
ξύλου οὗ ἐνετειλάμην σοι τοῦτο μόνου μὴ φαγεῖν,
ab eo comedisti. ꝛ dixit adam mulier quã dedi =
ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες· καὶ εἶπεν ἀδὰμ· ἡ γυνὴ ἣν ἔδω=
sti mecũ: hec mihi dedit a ligno: et
κας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ
comedi: ꝛ dixit dñs mulieri. quid hoc feci
ἔφαγον· καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῇ γυναικί· τί τοῦτο ἐποίη
sti. et dixit mulier: serpens decepit me: ꝛ come
σας· καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ, ὁ ὄφις ἠπάτησέν με, καὶ ἔφα
di ꝛ ait dñs deus serpẽti. q̃ fecisti hoc:
γον καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ ὄφει· ὅτι ἐποίησας τοῦτο,
maledictus tu pre omnibus bestiis. et pre
ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ
oibus tumentis que sup terrã. sup pectus
πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἐπὶ τῷ στήθει
et ventrẽ gradieris: ꝛ terrã comedes cunctis die=
καὶ τὴν κοιλίαν πορεύσῃ, καὶ γῆν φαγῇ πάσας τὰς
bus vite tue. et inimicitiã ponã inter te
ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ ἔχθραν θήσω ἀναμέσον σου
et inter mulierem: et inter se
καὶ ἀναμέσον τῆς γυναικὸς, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρ=
men tuum et inter semen illius.
ματός σου, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς·
ipse tuum conteret caput: et tu contere=
αὐτός σου τηρήσει κεφαλήν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐ=
ris calcaneũ eius. et mulieri dixit: multiplicans mul=
τοῦ πτέρναν· καὶ τῇ γυναικὶ εἶπεν· πληθύνων πλη=
.i. Co. 14. tiplicabo tristitias tuas ꝛ gemitus tuos. in do
θυνῶ τὰς λύπας σου καὶ τοὺς στεναγμούς σου· ἐν λύ=
loribus paries filios: ꝛ ad virum tuũ cõuer=
παις τέξῃ τέκνα, καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστρο=
sio tua. ꝛ ipse tui dominabit. ꝛ ade dixit.
φή σου· καὶ αὐτός σου κυριεύσει· καὶ τῷ Ἀδὰμ εἶπεν
q̃ audisti vocem vxoris tue: et come=
ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου, καὶ ἔφα=
disti de ligno: quo precepi tibi hoc solo non
γες ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετειλάμην σοι τοῦτο μόνου μὴ

Transla.B.Hiero.

ⁿdeiᵒdeãbulantisᵖin pa
disoᵠad aurã post meri
diẽ:ʳabscondit seˢ Adã
ᵗ& vxor eiusᵘa facieᵛᵛᵛ
ʷdñiˣdeiʸ iˢ medioᶻligni
ᵃparadisi.ᵇ Vocauitqꝫᶜᶜ
ᶜdominusᵈdeus ᵉadam
ᶠ& dixitᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᵍei.ʰ Vbi es. Qui ⁱ ait
ᵏ Vocem tuam ᶜᶜᶜᶜᶜ
ˡaudiuiᵐin paradiso:ⁿ&
timuiᵒeo qᵖnudus ᶜᶜᶜᶜ
ᵠeẽm:ʳ & abscondi me.
Cuiˢ dixit dñs.ᵗquis ei
ᵘindicauit ᵛ tibiʷqᵘnu=
dusˣ essesʸ:nisiᶻ qᵃ exᵇli=
gno deᶜ quoᵈ p̃ceperãᵉ ti
biᶠ neᵍ comederesʰ co=
medistiⁱ? ᵏ Dixitqꝫˡ adã.
ᵐMulierⁿ quam ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᵒ dedistiᵖ mihi sociã ᵠde=
ditʳ mihiˢ deᵗ ligno: ᶜᶜᶜᶜ
ᵘ& comedi.ᵛ& dixitʷ do
minusˣ deusʸ adᶻ mulie=
rem.ᵃQuareᵇ hocᶜ fecᵈ=
sti?ᵉQuiᶠ respondit. ᶜᶜᶜ
ᵍSerpens ʰ decepit me
ⁱ& comedi.ʲ Et ait ᶜᶜᶜ
ᵏdominusˡ deusᵐ adⁿ ser
pentem. ᵒ Quiaᵖ fecisti
ᵠhocʳ maledictusˢ esᵗ in
ter omnia ᵘanímantia
ᵛ&ʷ bestiasˣ terre. ʸ Sup
ᶻpectus tuũᵃ gradieris
ᵇ& terrãᶜ comedesᵈ cũ=
ctisᵉ diebusᶠ vite tue. ᶜᶜ
ᵍ Inimicitiasʰ ponãⁱ in=
ter teᵏ &ˡ mulieremᵐ &
ⁿsemen tuũᵒ &ᵖ semẽ íl=
lius.ᵠ Ipsaʳ conteretˢ ᶜᶜᶜ
ᵗcaputᵘ tuũ: ᵛ& tuʷ insi=
diaberisˣ calcaneoʸ eius
ᶻ Mulieri quoqꝫᵃ dixit.
ᵇ Multiplicabo ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᶜᶜerũnas tuas ᵈ& conce
ptus tuos. ᵉ In dolore
ᶠ paries ᵍ filios :ʰ & sub
ⁱviriʲ potestate eris:ᶜᶜᶜ
ᵏ&ˡ ipseᵐ dñabiturⁿ tui.
ᵒ Ade veroᵖ dixit. ᵠquia
ʳaudistiˢ vocemᵗ vxoris
tue:ᵘ& comedistiᵛ deᶜᶜᶜ
ʷligno ˣ ex quo ʸ prece=
peram tibiᶻ neᵃ ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ

Ter.Heb. Geñ. Ca.iij. Pritiua.heb.

ᵒהָלַךְ	ᵐאֱלֹהִים ᵒמִתְהַלֵּךְ ᵖבַּגָּן ᵍלְרוּחַ ʳהַיּוֹם ˂
ᵒחָבָא ᵖפָּנָה	ᵒוַיִּתְחַבֵּא ʳהָאָדָם ˢוְאִשְׁתּוֹ ᵗמִפְּנֵי ˂˂˂
ᵒקָרָא	ᵘיְהוָה ᵛאֱלֹהִים ʷבְּתוֹךְ ˣעֵץ ʸהַגָּן ᶻוַיִּקְרָא
	ᵃיְהוָה ᵇאֱלֹהִים ᶜאֶל ᵈהָאָדָם ᵉוַיֹּאמֶר ˂
ᵒקוֹל	ᶠלוֹ ᵍאַיֶּכָּה ʰוַיֹּאמֶר ⁱאֶת ᵏקֹלְךָ ˂˂˂˂˂
ᵖיָרֵא ᵠעֵרֹם	ˡשָׁמַעְתִּי ᵐבַּגָּן ᵑוָאִירָא ᵒכִּי ᵖעֵירֹם ˂˂˂
ᵖחָבָא ᵠנָגַד	ʳאָנֹכִי ˢוָאֵחָבֵא ᵗוַיֹּאמֶר ᵘמִי ᵛהִגִּיד ʷלְךָ
	ˣכִּי ʸעֵירֹם ᶻאָתָּה ᵃהֲמִן ᵇהָעֵץ ᶜאֲשֶׁר ˂˂
ᵗצִוָּה	ᵈצִוִּיתִיךָ ᵉלְבִלְתִּי ᶠאֲכָל ᵍמִמֶּנּוּ ʰאָכָלְתָּ:
	ᵒוַיֹּאמֶר ᵖהָאָדָם ᵠהָאִשָּׁה ʳאֲשֶׁר ˂˂˂˂
ᵒנָתַן	ˢנָתְתָּה ᵗעִמָּדִי ᵘהִוא ᵛנָתְנָה ʷלִי ˣמִן ʸהָעֵץ
ᵉאָמַר	ᶻוָאֹכֵל: ᵃוַיֹּאמֶר ᵇיְהוָה ᶜאֱלֹהִים ᵈלָאִשָּׁה
ᵉעָשָׂה	ᵉמַה ᶠזֹּאת ᵍעָשִׂית ʰוַתֹּאמֶר ⁱהָאִשָּׁה ˂
ᵉנָשָׂא	ᵏהַנָּחָשׁ ˡהִשִּׁיאַנִי ᵐוָאֹכֵל: ⁿוַיֹּאמֶר ˂˂
ᵉאָרַר	ᵒיְהוָה ᵖאֱלֹהִים ᵠאֶל ʳהַנָּחָשׁ ˢכִּי ᵗעָשִׂיתָ
	ᵘזֹּאת ᵛאָרוּר ʷאַתָּה ˣמִכֹּל ʸהַבְּהֵמָה ᶻ˂˂˂
ᵉהָלַךְ	ᵃוּמִכֹּל ᵇחַיַּת ᶜהַשָּׂדֶה ᵈעַל ᵉגְּחֹנְךָ ᶠתֵלֵךְ
ᵉאָכַל ᵖיום	ᵍוְעָפָר ʰתֹּאכַל ⁱכָּל ʲיְמֵי ᵏחַיֶּיךָ: ˡוְאֵיבָה
ᵉהָיָה	ᵐאָשִׁית ⁿבֵּינְךָ ᵒוּבֵין ᵖהָאִשָּׁה ᵠוּבֵין
ᵉשוף	ʳזַרְעֲךָ ˢוּבֵין ᵗזַרְעָהּ ᵘהוּא ᵛיְשׁוּפְךָ ˂˂
	ʷרֹאשׁ ˣוְאַתָּה ʸתְּשׁוּפֶנּוּ ᶻעָקֵב: ᵃאֶל ˂
ᵉרָבָה	ᵇהָאִשָּׁה ᶜאָמַר ᵈהַרְבָּה ᵉאַרְבֶּה ˂˂˂˂˂
ᵖהֵרָה ᵉיָלַד	ᶠעִצְּבוֹנֵךְ ᵍוְהֵרֹנֵךְ ʰבְּעֶצֶב ⁱתֵּלְדִי ˂˂˂
ᵉשוק	ᵏבָּנִים ˡוְאֶל ᵐאִישֵׁךְ ⁿתְּשׁוּקָתֵךְ ˂˂˂
ᵉמָשַׁל	ᵒוְהוּא ᵖיִמְשָׁל ᵠבָּךְ: ʳוְלָאָדָם ˢאָמַר ᵗכִּי ˂
ᵉאִישׁ ᵉאָכַל	ᵘשָׁמַעְתָּ ᵛלְקוֹל ʷאִשְׁתֶּךָ ˣוַתֹּאכַל ʸמִן ˂
ᵉצִוָּה	ᶻהָעֵץ ᵃאֲשֶׁר ᵇצִוִּיתִיךָ ᶜלֵאמֹר ᵈלֹא ˂˂

Transla.Chal.

אֱלָהָא ᵇמְתְהַלֵּךְ ᶜבְּגִנְתָּא ᵈלְמִנַּח יוֹמָא ᵉוְאִטַּמַּרוּ וְאָדָם ᶠוְאִתְּתֵיהּ מִן ᵍקֳדָמֵי אֱלָהָא ʰבְּגוֹאֵילָן
גִּנְתָּא: וּקְרָא יְיָ אֱלָהָא ˡלְאָדָם ᵐוְאָמַר לֵיהּ אַן אַתְּ: ⁿוַאֲמַר יָת קָלָךְ ᵒמֵימְרָךְ שְׁמַעִית ᵖבְּגִנְתָּא
וְדָחֵלִית אֲרֵי ᵠעֲרְטִילַאי אֲנָא ʳוְאִטְּמָרִית: ˢוַאֲמַר מַאן ᵗחַוִי לָךְ אֲרֵי ᵘעֲרְטִילַאי אַתְּ ᵛהַמִן
אִילָנָא ʷדְּפַקֵּדְתִּיךְ יְחֵד דְּלָא ˣלְמֵיכַל מִנֵּיהּ אֲכַלְתְּ ʸוַאֲמַר אָדָם אִתְּתָא ᶻדְּיָהֲבַתְּ עִמִּי
הִיא ᵃיְהֲבַת לִי מִן אִילָנָא וְאֲכָלִית: ᵇוַאֲמַר יְיָ אֱלָהָא לְאִתְּתָא מָה דָא ᶜעֲבַדְתְּ ᵈוַאֲמַרַת
אִתְּתָא חִוְיָא ᵉאַטְעָאנִי וַאֲכָלִית: ᶠוַאֲמַר יְיָ אֱלָהָא לְחִוְיָא אֲרֵי ᵍעֲבַדְתְּ דָא ʰלֵית אַתְּ מְהֻלָּל
בְּעִירָא וּכְכָל ⁱחֵית חַקְלָא ʲעַל ᵏמְעָךְ תֵּזֵיל ˡוְעַפְרָא ᵐתֵּיכוֹל כָּל יוֹמֵי ⁿחַיָּיךְ: ᵒוּבְעָלַנִי אֵישְׁוַנִי
בֵּינָךְ וּבֵין אִתְּתָא וּבֵין בְּנָךְ וּבֵין בְּנָהָא ᵖהוּא ᵠיְהֵא נָטַר לָךְ מֵה דְּעֲבַדְתְּ לֵיהּ מִלְּקַדְמִין ʳוְאַתְּ
ˢתְּהֵא נָטַר לֵיהּ נְכָסָיָא: ᵗלְאִתְּתָא אֲמַר ᵘאַסְגָּאָה אַסְגֵּי צַעֲרָךְ ᵛוְעִדּוּאָךְ ʷבְּצַעַר ˣתְּלְדִי
ʸבְּנִין ᶻוְלָוָתֵךְ בַּעְלָיִךְ ᵃתְּהֵא ᵇתְּיוֹכְתִיךְ ᶜוְהוּא ᵈיִשְׁלוֹט בָּךְ: ᵉוּלְאָדָם אֲמַר אֲרֵי ᶠקַבֵּילְתָּ לְמֵימַר
אִתְּתָךְ ᵍוַאֲכַלְתָּ מִן אִילָנָא ʰדְּפַקֵּדְתָּךְ לְמֵימַר לָא ˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂˂

Interp.chal.

dei deambulantis in horto ad aurã diei: et absconderunt se adam ꝛ vxor eius a facie dñi dei in medio arboris horti. Et vocauit dominus deus adam: ꝛ dixit ei vbi es tu. Et ait. Vocẽ verbi tui audiui in horto ꝛ timui quoniam nudus sum ego: ꝛ abscondi me. Et ait. Quis indicauit tibi q̃ nudus esses tu: nũquid de arbore de qua precepi tibi vt nõ comederes ex ea comedisti? Et dixit adam. Mulier quaꝫ dedisti mecũ ipsa dedit mihi de arbore ꝛ comedi. ꝛ dixit dñs deus mulieri. Quid hoc fecisti: ꝛ dixit mulier: serpẽs seduxit me ꝛ comedi. Et dixit dñs deus serpenti. quia fecisti hoc: maledictus tu pre omnibus iumentis ꝛ pre omnibus bestijs agri: super ventrem tuũ gradieris: et pulueres comedes cunctis diebus vite tue. ꝛ inimicicias ponam inter te ꝛ inter mulierẽ ꝛ inter filium tuum ꝛ inter filiũ eius: ipse obseruabit tibi quod fecisti ei a principio: et tu obseruabis ei in finem. Mulieri dixit. multiplicans multiplicabo tribulationes tuas ꝛ cõceptiones tuas: in tribulatiõe paries filios et ad virum tuũ erit conuersio tua: et ipse dñabitur tui. Ade quoqꝫ dixit. quia obedisti verbo vxoris tue: et comedisti de arbore de qua precepi tibi dicens ne

Pritiua chal.

ᵇהָלַךְ ᵗטְחַ ᵇטָעַם
ᵉאִתְעַבֵּד ᵉאָמַר
ᵉטָעָה ᵉלוּט
ᵉחָדָה ᵉמַשָּׂא ᵉאֶזֶל
ᵉאָבַל ᵉחָדָה ᵉשָׁוֶה
ᵉהָוָה ᵉחָנָא
ᵉעָדָה ᵉיָלַד ᵉנָשָׂא
ᵉהָוָה ᵉתוּב ᵉשָׁלַט
ᵉאָמַר

Pătíua hcb. | Tex.Hcb. | Gen. | Ca.iiij. | Trăsla.B.Hiero. | Trăsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

אָכַל מִמֶּנּוּ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה: בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ אֶל הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי עָפָר אַתָּה וְאֶל עָפָר תָּשׁוּב: וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל חָי: וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם: וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגַּן עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם: וַיְגָרֶשׁ אֶת הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן עֵדֶן אֶת הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים:

Ca.iiij.

וְהָאָדָם יָדַע אֶת חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה: וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הָבֶל וַיְהִי הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה

Pătíua chal.

comedes ex ea. Maledicta terra propter te: in tribulatione comedes eam omnibus diebus vite tue. Et spinas ⁊ tribulos germinabit tibi: ⁊ comedes herbã agri. In sudore vultus tui comedes panem: donec reuertaris in terram de qua creatus es: quia puluis tu: ⁊ in puluerem reuerteris. Et vocauit adam nomẽ vxoris sue euam: eo quod ipsa esset mater omnium filiorum hominis. Et fecit dominus deus ade ⁊ vxori eius vestimenta honoris super cutem carnis sue: et induit eos. Et dixit dominus deus ecce adam est vnicus in seculo: ex se sciens bonum ⁊ malum: ⁊ nunc forte extendet manum suam ⁊ sumet etiã de arbore vite ⁊ comedet ⁊ viuet in eternum. Et emisit eum dominus deus de horto voluptatis vt operaret̃ terrã de qua creatus fuerat. Et eiecit adam: ⁊ collocauit ad orientem horti voluptatis cherubim ⁊ acutum gladii versatilẽ: ad custodiẽdã viã arboris vite. Ca.4.

Et adam cognouit euam vxorẽ suam: ⁊ cõcepit ⁊ peperit cain: et dixit: possedi virum coram domino. ⁊ addidit vt pareret fratrem eius abel. Fuitq; abel pastor ouium: ⁊ cain fuit vir agricola. Et factum est post aliquot dies: et addurit cain de fructu terre

Interp̃.ch a.

אָכַל מִמֶּנָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְצִמַּח לְךָ תוֹג וּבָרָא תוֹג שָׁם אִוְתָא הָוָה לַבַּשׁ יַדַּע טוֹב נְסַב חָדָה אָכַל פְּלַח בָּרָא שְׁרָא דְּחַשׁ שָׁנָה הָפַךְ נַסַּר אִוְתָא עָדָה כַּנָּה יַסַּף יְלִד רָעָה אֶתָּא אָבֵל

Trăsla.B.Hiero.

[a]comederes: [r]maledicta[a]terra ooooooooooooo [r]in ope tuo. [a]In laboribus [s]comedes ex ea [a]cũctis [x]diebus [r]vite tue. [s]Spias [a]& tribulos [b]germinabit tibi: [a]& comedes [s]herbas [a]terre. [b]In sudore [r]vultus tui [a]vescris [r]pane. [m]donec [a]reuertaris [a]in [r]terrã: [r]de q̃ [a]sumptus es: [r]quia [a]puluis [r]es [r]& in [r]puluerẽ [r]reuerteris. [b]Et vocauit ooo [r]adam [b]nomen [r]vxoris sue [r]Eua. [s]Eo q̃ ooooooo [b]mater [r]eẽt [r]cũctorũ [m]viuẽtiũ. [a]Fecit quoq; [a]dominus [p]deus [q]Ade [r]& vxori eius [a]tunicas cooo [r]pelliceas: [a]& iduit eos. [r]Et ait. ooooooooooooooo [a]Ecce [b]adam [b]quasi vn? [r]ex nobis [r]factus est ooo [r]sciens [a]bonum [b]& malum. [r]Nũc ergo [b]ne forte [r]mittat [m]manũ suã [a]& sumat [r]ẽt [r]de ligno [b]vite [r]& comedat: [a]& viuat [r]in eternũ. [a]Emisit eũ [r]dominus [r]deus [r]de padiso [a]voluptatis [b]vt operaretur [b]terrã [a]de qua [r]sumptus est. [b]Eiecitq; ooooo [a]adã: [r]& collocauit [m]ante [a]paradisum [o]voluptatis [a]cherubin [r]& [a]flãmeum [r]gladium atq; ooooo [a]versatilẽ [r]ad custodiendam [r]viam [a]ligni ooooooo [b]vite. Ca.4.

Hadam vero [b]cognouit [r]vxorẽ suam [b]Euã q̃ [r]concepit [r]& peperit oo [r]cain. [b]dicens. [r]Possedi [m]hominem [a]per ooooo [o]dominũ. [p]Rursumq; [q]peperit [a]fratrem eius [a]Abel. [r]Fuit autẽ [r]abel [r]pastor [a]ouium: ooooooo [b]& cain [b]agricola. [r]Factũ est aũt [b]post multos [b]dies [r]vt offerret [b]cain [r]de fructibus [m]terre ooooo

Trăsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

comedere: ab eo comedisti: maledicta terra in φαγῇ, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες, ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν operibus tuis. in tristitiis comedes ea cũctis τοῖς ἔργοις σου. ἐν λύπαις φαγῇ αὐτὴν πάσας τὰς diebus vite tue. spinas et tribulos germinabit tibi: et comedes herbã agri. in sudore ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνα- vultus tui vesceris pane tuo: donec reuertaris tu in terrã ex qua sumptus. quia τελεῖ σοι, καὶ φαγῇ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ. ἐν ἱδρῶ- puluis es: et in puluerem reuerteris. et vocauit adam τι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, ἕως nomen vxoris sue vita: qui ipsa fuit mater cunctorũ viuentiũ. et fecit dñs ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθης. ὅτι τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ζωή, ὅτι αὕτη ἦν deus ade et vxori eius tunicas pelli ὁ θεὸς τῷ ἀδὰμ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ χιτῶνας δέρ- ceas: et induit eos. et vrit eis. ματίνους, καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς, καὶ ἔκαυσεν αὐ- ecce adam factus ẽ vt vnus ex nobis ad sciẽ τούς. ἰδοὺ ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν τοῦ γινώ- dum bonũ et malũ. et nũc ne forte extẽdat σκειν καλὸν καὶ πονηρόν. καὶ νῦν μήποτε ἐκτείνῃ manũ suam: et sumat de ligno vi τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ λάβῃ καὶ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζω te: et comedat: et viuet in eternũ. et emisit ῆς, καὶ φάγῃ, καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξαπέστει- eum dñs deus de paradiso λεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς voluptatis vt operaret̃ terrã de q̃ sumptus ẽ. et eiecit τρυφῆς ἐργάζεσθαι τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη. καὶ ἐξέβα adam: et collocauit cum ante λεν τὸν ἀδὰμ, καὶ κατῴκισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ paradisum voluptatis. et posuit cherubim παραδείσου τῆς τρυφῆς. καὶ ἔταξε τὰ χερουβὶμ et flãmeum gladium versatilem ad custo καὶ τὴν φλογίνην ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην φυλάσ- diẽdã viã ligni vite. σειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς. Ca. 4.

Hadã aũt cognouit euã vxorẽ suã. et ἀδὰμ δὲ ἔγνω Εὐαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ concipiens peperit cain. et dixit possedi συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Καΐν. καὶ εἶπεν ἐκτησάμην hominẽ per deũ. et addidit parere fra ἄνθρωπον διὰ τοῦ θεοῦ. καὶ προσέθετο τεκεῖν τὸν ἀ- trem eius abel. et fuit abel pastor ouiδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἄβελ. καὶ ἐγένετο Ἄβελ ποιμὴν πρό- um. cain aũt fuit operãs terrã. et factũ ẽ post βατων. Καΐν δὲ ἦν ἐργαζόμενος τὴν γῆν. καὶ ἐγένετο με- dies obtulit cain de fructibus terre θ' ἡμέρας ἤνεγκε Καΐν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς

Transla.Chal.

וַיְהִי מִיתֵי לְמֵיתַב אַרְעָא בְּדִילֵיכִי בְּצַעַר תֵּיכְלִינַּהּ כָּל יוֹמֵי חַיָּיךְ וְכוֹצִין וְאַטְדִין תַּצְמַח לָךְ וְתֵיכוֹל יָת עִשְׂבָּא דְּחַקְלָא: בְּזֵעוּתָא דְּאַפָּךְ תֵּיכוֹל לַחְמָא עַד דְּתֵיתוּב אֲרַעָא דְּמִנַּהּ אִתְבְּרֵיאת אֲרֵי עַפְרָא אַתְּ וּלְעַפְרָא תֵּיתוּב: וּקְרָא אָדָם שׁוּם אִתְּתֵיהּ חַוָּה דְּהִיא אִמָּא דְּכָל בְּנֵי אֱנָשָׁא: וַעֲבַד יְיָ אֱלָהָא לְאָדָם וּלְאִתְּתֵיהּ לְבוּשִׁין דִּיקָר עַל מְשַׁךְ בִּשְׂרֵיהוֹן וְאַלְבִּישִׁינוּן: וַאֲמַר יְיָ אֱלָהָא הָא אָדָם הֲוָה יְחִידַי בְּעָלְמָא לְמִיְדַּע טָב וּבִישׁ וּכְעַן דִּילְמָא יוּשַׁט יְדֵיהּ וְיִסַּב אַף מֵאִילָּנָא דְּחַיֵּי וְיֵכוֹל וְיֵחֵי לְעָלַם: וְשַׁלְּחֵיהּ יְיָ אֱלָהָא מִגִּנְתָא דְּעֵדֶן לְמִפְלַח יָת אַרְעָא דְּאִתְבְּרֵי מִתַּמָּנָן: וְתָרֵיךְ יָת אָדָם וְאַשְׁרֵי יְיָ מִקַּדְמַת לְגִנְתָא דְּעֵדֶן יָת כְּרוּבַיָּא וְיָת שְׁנַן חַרְבָּא דְּמִתְהַפְכָא לְמִיטַר יָת אָרַח אִילָן חַיֵּי: Ca.iiij. וְאָדָם יְדַע יָת חַוָּה אִתְּתֵיהּ וְעַדְיָאת וְיָלְדַת יָת קַיִן וְאָמְרַת קְנֵיתִי גְּבַר מִן קֳדָם יְיָ: וְאוֹסִיפַת לְמֵילַד יָת אֲחוּהִי יָת הָבֶל וַהֲוָה הָבֶל רָעֵי עָנָא וְקַיִן הֲוָה פָּלַח בְּאַרְעָא: וַהֲוָה מִסּוֹף יוֹמִין וַאֲיְתֵי קַיִן מֵאֲבָא דְּאַרְעָא

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp.latina.

Heb.11.a. sacrificiũ dño. et abel obtulit et ipse de primogenitis ouium suarũ: et de adipibus eorũ. ⁊ respexit deus ad abel et ad munera eius: ad aũt cain et ad sacrificia eius nõ attẽdit. et contristatus est cain ualde: et concidit vultus eius. ⁊ dixit dño deus cain: quare tristis factus es. ⁊ quare concidit facies tua: nõne si recte obtuleris: recte aũt nõ diuiseris: peccasti? quiesce. ad te cõuersio eius: et tu ipsius dñaberis ⁊ dixit cain ad abel fratrẽ suum. egrediamur in agrum. et factũ ẽ cũ essent ipsi in agro: surrexit cain in abel fratrẽ suum: et interfecit eum. ⁊ ait deus ad cain: vbi est abel frater tuus? dixit nõ scio. nũqd custos fratris mei sum ego? ⁊ dixit deus: qd fecisti hoc? vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra. et nũc male dictus tu a terra: q̃ aperuit os suum ad suscipiẽdũ sanguinẽ fratris tui a manu tua. qñ operaberis terrã: ⁊ nõ addet virtutẽ suã tibi. fugus et tremens eris sup terrã. ⁊ dixit cain ad dñm: maius delictũ meũ q̃ vt remittat mihi: ⁊ ecce eicies me hodie a facie terre: ⁊ a facie tua abscondar. et ero gemens ⁊ tremens sup terrã: et erit oĩs inueniens me: occidet me. ⁊ dixit ei dño deus: nõ sic omnis occidens cain: septem uindictas ecoluet et posuit dño deus signũ cain: vt nõ occidat eum omnis inueniens eum.

Sap.10.a. 1.Joh.3.a.

Transla.B.Hiero.

mũera dño. abel quoq; obtulit de primogenitis gregis sui & de adipibus eorum. Et respexit dominus ad abel & ad mũera ei? ad cain ãt et ad munera illi? non respexit. Iratusq; est cain ualde: & cõcidit vultus ei?. Dixit q; dñs ad eũ. Quare iratus es & cur concidit facies tua. Nonne si bene egeris recipies sin aũt male: statim in foribus peccatũ adorit. Sed sub te erit appetitus eius. & tu dñaberis illius. Dixit cain ad abel frẽm suum. Egrediamur foras. Cũq; ẽent in agro: cõsurrexit cain aduersus frẽm suũ abel: & interfecit eũ. Et ait dñs ad cain. Vbi ẽ abel fr tuus? qui respondit. Nescio. Nũquid custos frismei ego? Dixitq; ad eũ. Quid feciſti? Vox sanguis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc igitur maledictus eris super terram: q̃ aperuit os suũ & suscepit sanguinẽ fris tui de manu tua. Cum operatus fueris eam non dabit tibi fructus suos Vagus & pfugus eris sup terrã. Dixitq; cain ad dñm. Maior est iniqtas mea: q̃ vt veniam merear. ecce eicis me hodie a facie terre: & a facie tua abscondar. & ero vagus & pfugus in terra. Ois igitur q̃ inuenerit me occidet me. Dixitq; ei dñs. Ne quaq̃ ita fiet: sed ois q occiderit cain: septuplũ pũietur. Posuitq; dñs in cain signum vt non

Ter.Heb. Gen. Ca.iiij. Pritiua.heb.

מִנְחָה לַיהוָה׃ וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־ הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל מִנְחָתוֹ׃ וְאֶל קַיִן וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנֶיךָ׃ הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה׃ וְעַתָּה אָרוּר אַתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת פִּיהָ לָקַחַת אֶת דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ׃ כִּי תַעֲבד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא תֹסֵף תֵּת כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא׃ הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי נָע וָנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָּל־ מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן כָּל הֹרֵג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת

Interp.chal.

munus cor̃ dño. Et abel addurit etiã ipse de primogenitis ouiũ suarũ ⁊ de adipibus earum: et suscepit dño cũ bñplacito abel ⁊ munus eius. Cain aũt ⁊ munus eius nõ suscepit cũ bñplacito: ⁊ iratus ẽ cain vehemẽter: ⁊ ceciderũt vultus eius. Dixitq; dño ad cain cur iraſceris tu: ⁊ q̃re ceciderũt vultus tui: nõne si bene egeris opa tua dimittẽt tibi: ⁊ si non bñ egeris: in diẽ iudicij pcm tuũ seruatũ est: in q̃ futurũ est vt vlciſcatur de te: si nõ cõuerteris: ⁊ si cõuerteris dimittẽt tibi. Et loquẽs cain ad abel fratrẽ suũ: fuitq; cũ essent in agro: ⁊ surrexit cain cõtra abel fratrẽ suũ ⁊ occidit eũ. Et dixit dño ad cain. Vbi est abel frr tuus. Et dixit nesciõ. Nunqd custos fris mei ego sum? Et ait q̃d feciſti: vox sanguinis gñationũ q̃ future erãt succedere de ffe tuo clamãt cor̃ me de fra. Et nũc maledictus tu de terra q̃ apuit os suũ vt suscipet sanguinẽ fris tui de manu tua. Cũ operatus fueris frã: nõ dabit amplius tibi virtutẽ suã: ĩstabilis ⁊ trãsmigrãs eris in fra. Et dixit cain cor̃ dño. Magna ẽ iniqtas mea vt dimittat. Ecce eiecisti me hodie de supficie fre: et a facie tua ero absc̃ditus: ⁊ ero ĩstabilis ⁊ trãsmigrãs in fra: ⁊ erit ois q̃ inuenerit me occidet me. Et dixit ei dño ꝓpterea oẽs q̃ occiderit cain: in septẽ gñationes vindicta assumet ex eo: ⁊ posuit dño in cai signũ: vt nõ

Pritiua.chal.

בוא
שָׁעָה
חָרָה נָפַל פָּנָה
אָמַר
טוב נָשָׂא
שוק מָשַׁל
הָיָה
קום
הָרַג
נָקַם
שׂום

Transla.Chal.

תַּקְרוּבְתָּא קֳדָם יְיָ וְהֶבֶל אַיְתִי אַף הוּא מִבְּוּכְרֵי עָאנֵיהּ וּמִתַּרְבֵּיהֶן וְקַבֵּיל יְיָ בְּרַעֲוָא לְהֶבֶל׃ וְלְקַיִן וְלְתַקְרוּבְתֵּיהּ לָא קַבֵּיל בְּרַעֲוָא וְתַקִּיף לְקַיִן לַחְדָּא וּנְפָלוּ אַפּוֹהִי׃ וַאֲמַר יְיָ לְקַיִן לְמָה תְקוֹף לַךְ וְלְמָה נְפָלוּ אַפָּךְ׃ הֲלָא אִם תְּסִיב עוֹבָדָךְ שְׁבִיק לָךְ וְאִם לָא תְסִיב עוֹבָדָךְ לְיוֹם דִּינָא קָטִיר דְּחוּבָךְ עֲתִיד לְמִתְפְּרָעָא מִנָּךְ אִם לָא תְתוּב׃ וְאִם תְּתוּב יְשְׁתְּבֵק לָךְ׃ וַאֲמַר קַיִן לְהֶבֶל אַחוֹהִי וַהֲוָה כַּד הֲווֹ בְּמֵיסַר חַקְלָא׃ וְקָם קַיִן עַל הֶבֶל אַחוֹהִי וְקַטְלֵיהּ׃ וַאֲמַר יְיָ לְקַיִן אָן הֶבֶל אַחוּךְ׃ וַאֲמַר לָא יְדַעִית׃ הֲמַטַּר אַחִי אָנָא׃ וַאֲמַר מָה עֲבַדְתָּ׃ קָל דָּם זַרְעִין דְּעָתִידִין לְמִיתַּךְ מִן אַחוּךְ מִתְבָּעֵי מִן אַרְעָא׃ וּכְעַן לִיט אַתְּ מִן אַרְעָא דְּפִתְּחַת יָת פּוּמָהָא לְמִסְבַּת יָת דְּמֵי אַחוּךְ מִן יְדָךְ׃ אֲרֵי תְפַלַּח יָת אַרְעָא לָא תּוֹסִיף לְמִיתַּן חֵילָהּ לָךְ מְטַלְטֵל וְנָיֵחַ תְּהֵא בְּאַרְעָא׃ וַאֲמַר קַיִן לְיְיָ רַב חוֹבִי מִלְמִשְׁבָּק׃ הָא תַּרְכֵּיתָא יָתִי יוֹמָא דֵּין מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא וּמִן קֳדָמָךְ אֶהֵא מְטַלְטֵל וְנָיֵחַ וְהֵוֵי כָּל דְּיִשְׁכְּחִנַּנִי יִקְטוֹל יָתִי׃ וַאֲמַר לֵיהּ יְיָ בְּכֵן כָּל דִּקְטוֹלִין לְקַיִן לְשַׁבְעָה דִּרִין יִתְפְּרַע מֵהֵימָהּ וְשַׁוִּי יְיָ לְקַיִן אָתָא גְּדִיל הַלָּא

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Sep.	Ca. iiij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
נכה	הרגות אתו כל מצאו׃ ויצא קין ׀			interficeret eũ oĩs qui inuẽisset eũ. τ egref	interficeret eũ oĩs qui inuenisset eũ. τ egref
פנה	מלפני יהוה וישב בארץ נוד ׀			Egressusq; caĩ a facie dñi habitauit profugus in terra:	ἀνελεῖν ἀνηρ πάντα τὸν ευρίσκοντα αὐτόν. καὶ ἐξῆλ
איש	קדמת עדן׃ וידע קין את אשתו ׀			ad orientalẽ plagã edẽ. Cognouit ãt cain vxo	θε κάϊν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ. καὶ ὠκησεν ἐν γῆ
הרה ילד חנך	ותהר ותלד את חנוך ויהי בנה ׀			rẽ suã: q cõcepit & pe	naid: cõtra eden. et cognouit cain vxorẽ
עיר ויקרא שם העיר כשם בנו ׀			pit Enoch. Et edifica	καίδ, κατέναντι ἐδὲν. καὶ ἔγνω κάϊν τὴν γυναῖκα	
חנוך׃ ויולד לחנוך את עירד ׀			uit ciuitatem: & vocauit	suã. τ concipiẽs: peperit enoch. et fuit edi	
ילד	ועירד ילד את מחויאל ומחויאל			nomẽ ei ex noie filii	αὐτοῦ. καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκε τὸν ἐνὼχ. καὶ ἦν ὠ
ילד	ילד את מתושאל ומתושאל			sui enoch. Porro e	ficans ciuitatẽ. et nominauit ciuitatẽ in
ילד	ילד את למך׃ ויקח לו למך שתי ׀			noch genuit irad : et	κοδομῶν πόλιν. καὶ ἐπωνόμασε τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ
לחה שנה	נשים שם האחת עדה ושם ׀			irad genuit mauia	nomẽ filii sui enoch. natus ẽ aũt enoch
נשה	השנית צלה׃ ותלד עדה את יבל ׀			el. & mauiael genuit	ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐνώχ. ἐγεννήθη δὲ τῷ ἐνὼχ
ילד	הוא היה אבי יושב אהל ומקנה׃ ׀			mathusala. & mathu	gaidad. et gaidad genuit mauiael. et mauiael
חנה	ושם אחיו יובל הוא היה אבי כל			sael genuit Mathusael: &	γαϊδάδ. καὶ γαϊδὰδ ἐγέννησε τὸν μαυὴλ. καὶ μαυὴλ
תפש כנור ועוגב׃ וצלה גם הוא ׀			Mathusael genuit	genuit mathusala. et mathusala genuit	
ענב	ילדה את תובל קין לטש כל ׀			Lamech. Q ui	ἐγέννησε τὸν μαθουσαλὰ. καὶ μαθουσαλὰ ἐγέννησε τὸν
חרש נחשת וברזל ואחות תובל			accepit duas vxores: nomen vni	lamech. et accepit sibi lamech duas vxores. no	
נעמה׃ ויאמר למך לנשיו ׀			ada: & nomen alteri sella. Genuitq;	μα τῇ μιᾷ, ἀδὰ δὰ. καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, σιλλά. καὶ	
נשה	עדה וצלה שמען קולי נשי למך ׀			ada iabel: qui fuit pr habitãtiũ i	peperit adda tobel. hic fuit pater habitãtiũ
האזנה אמרתי כי איש הרגתי ׀			tentoriis: atq; pastorũ. & nomẽ fratris ei? Iu	ἔτεκεν ἀδὰ δὰ τὸν ἰωβὴλ. οὗτος ἦν πατὴρ οἰκούντων	
אזן	לפצעי וילד לחברתי כי שבעתים ׀			bal. Ipse fuit pater	in tẽtoriis pastor. et nomen fratri suo:
יקם קין ולמך שבעים ושבעה׃ ׀			canẽtiũ cithara & or	ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων. καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐ	
ויד אדם עוד את אשתו ׀			gano. Sella quoq;	tubal. hic fuit: q ostendit psalteriũ et	
אש	ותלד בן ותקרא את שמו שת ׀			genuit Tubal cain: qui	τοῦ, ἰουβὴλ. οὗτος ἦν, ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ
ילד קרא	כי שת לי אלהים זרע אחר ׀			fuit malleator &	citharam. sella aũt peperit τ ipsa thobel. τ fuit
שות	תחת הבל כי הרגו קין׃ ולשת גם ׀			faber i cũcta opa eris	κιθάραν. σιλλὰ δὲ ἔτεκεν καὶ αὐτὴ τὸν θοβήλ. καὶ ἦν
קרא חלל	הוא ילד בן ויקרא את שמו ׀			& ferri. Soror vero tu	malleator: faber eris τ ferri. soro:
אנש אז הוחל לקרא בשם יהוה׃			bal cain noema . Di	σφυροκόπος χαλκεὺς χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ἀδελφὴ	
Ca. v.			xitq; lamech vxoribus	aũt thobel: noema. virit ãt lamech vxoribus su	
Pritiua chal.	Interp. chal.			suis ade & selle Audite	φὴ δὲ θοβήλ, νοεμὰ· εἶπε δὲ λάμεχ ταῖς γυναιξὶν αὐ
קטל שכת	occideret eum omnis qui inuenisset eum. Et egres			vocẽ meã vxores la	to adda τ sella: audite meã vocem vro
הוה בנה כרת	sus est cain a facie domini: τ habitauit in terra nod			mech: auscultate sermo	τοῦ ἀδὰ καὶ σελλά, ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς γυ
ילד	ad orientem eden. Et cognouit cain vxorem suam: τ			nẽ meũ. Quiñ occidi	ναῖκες λάμεχ, ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους. ὅτι ἄν
תרי נשה	cõcepit τ peperit enoch: τ fuit edificator ciuitatis.			virũ i vuln meũ: & a	ρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοί, καὶ νεανίσκον εἰς
תנה רבב שכן	Et vocauit nomẽ ciuitatis sicut nomẽ filij sui enoch.			dolescẽtulũ in liuorem	liuorẽ mihi. q: septies vendicatũ ẽ cain: et
מרא נתא מנה	Et natus ẽ ipsi enoch irad. Et irad genuit mauael:			meũ. Septuplũ vltio da	μώλωπα ἐμοί· ὅτι ἑπτάκις ἐκδεδίκηται κάϊν, ἐπ
ניב רנב	et mauael genuit mathusael: τ mathusael genuit la			bitur de cain: d lamech	ἂν δὲ lamech: septuagies septẽ. cognouit ãt adã e
נשה אמר	mech. Et accepit sibi lamech vxoribus suis			vero septuagies septies.	δὲ λάμεχ, ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. ἔγνω δὲ ἀδὰ γυ
עלם	ade τ selle. Audite vocẽ meã vxores lamech: ausculta			Cognouit quoq; ad	ναῖκα αὐτοῦ. καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκεν
שצא דור פרע	te sermonem meum. Quoniam non occidi virum: et			huc adã vxorẽ suã: et	filiũ. et nominauit nomẽ eius seth. dicens:
אנתא קרא	propter eum ego poztem peccatum : neq; adolescen			pepit filiũ. vocauitq;	υἱόν. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ σήθ. λέγουσα,
שוה ילד	tulum disperdidi vt propter eum consumatur semen			nomẽ eius seth: dicens.	susciauit enĩ mihi deus semen aliud pro abel.
meum. Quoniam si in septem generationes vindi			Posuit mihi de semẽ	ἐξανέστησε γάρ μοι ὁ θεὸς σπέρμα ἕτερον ἀντὶ Ἅβελ.	
cta dabitur de cain: nõne de lamech in septuaginta τ			aliud pro abel: quem	quẽ occidit cain. et seth fuit filius. nomina.	
septem. Et cognouit adam rursus vxorem suam τ pe			occidit cain. Sed &	ὃν ἀπέκτεινε κάϊν. καὶ τῷ σὴθ ἐγένετο υἱός· ἐπωνό	
perit filiũ: τ vocauit nomẽ eius seth: qm posuit deus			natus est filius :	uit ãt nomẽ eius: enos. hic sperauit	
mihi filiũ alius pro abel: q interfecit eũ cain. Et seth			quem vocauit	μασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐνώς· οὗτος ἤλπισεν	
quoq; natus est filius: τ vocauit nomẽ eius enos: tũc			enos. Iste cepit inuo	inuocare nomẽ dñi dei.	
inceperunt filij holm orare in noie domini. Ca. v.			care nomen dñi. Ca. v.	ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ. Ca. v.	

Transla. Chal.

וּלְמֶכְתַּל תַּיָּהּ כָּל דְּיִשְׁכְּחִינֵיהּ: וּפַקַּק קַיִן מִן קֳדָם יְיָ וְיָתֵיב בְּאַרְעָא דְּנֹד לְקִדּוּמָא ׀
דְּעֵדֶן: וְיָדַע קַיִן יָת אִתְּתֵיהּ וְעַדְּיָאַת וְיָלְדַת יָת חֲנָךְ וַהֲוַי בָּאנֵי קַרְתָּא וּקְרָא שְׁמַהּ
דְּקַרְתָּא כְּשׁוֹם בְּרֵיהּ חֲנָךְ: וְאִתְיְלִיד לַחֲנָךְ יָת עִירָד וְעִירָד אוֹלִיד יָת מְחוּיָאֵל ׀
וּמְחוּיָאֵל אוֹלִיד יָת מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל אוֹלִיד יָת לֶמֶךְ: וּנְסִיב לֵיהּ לֶמֶךְ תַּרְתֵּין נְשִׁין ׀
שׁוּם חֲדָא עָדָה וְשׁוּם תִּנְיָתָא צִלָּה: וְיָלְדַת עָדָה יָת יָבָל הוּא הֲוָה רַבְּהוֹן דְּיָתְבֵי מַשְׁכְּנִין
וּמָרֵי גֵּתְיָן: וְשׁוּם אֲחוּהִי יוּבָל הוּא הֲוָה רַבְּהוֹן דְּכָל דְּיִמְנַן עַל פּוּם כִּנָּרָא וּמֻעָבָא:
וְצִלָּה אַף הִיא יְלִדַת יָת תּוּבַל קַיִן הוּא הֲוָה רַבְּהוֹן דְּכָל יַדְעֵי עֲבִידַת נְחָשָׁא וּפַרְזְלָא ׀
וַאֲחָתֵיהּ דְּתוּבַל קַיִן נַעֲמָה: וַאֲמַר לֶמֶךְ לִנְשׁוֹהִי עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעְנָן קָלִי נָשֵׁי לֶמֶךְ אַצְיָתָן
לְמֵימְרִי אֲרֵי לָא גְבַר קַטֵּילִית דְּבְדִיל חִוָּרִי אֲנָא סַגֵּיא חוֹבָן וְאַף לָא עוֹלֵימָא חַבֵּילִית
דְּבְדִילֵיהּ יִשְׁתְּצֵי זַרְעִי: אֲרֵי שִׁבְעָה דַּרִין יִתְפַּרְעִין לְקַיִן הָבָא לְלֶמֶךְ שַׁבְעִין וְשִׁבְעָה:
וְיָדַע אָדָם עוֹד יָת אִתְּתֵיהּ וְיָלְדַת בַּר וּקְרַת יָת שְׁמֵיהּ שֵׁת אֲרֵי שׁוּי לִי יְיָ בַּר אָחְרָן ׀
חֲלַף הָבֶל אֲרֵי קְטָלֵיהּ קַיִן: וּלְשֵׁת אַף הוּא אִתְיְלִיד לֵיהּ בַּר וּקְרָא יָת שְׁמֵיהּ אֱנוֹשׁ בְּכֵן ׀
שְׂרִיאוּ בְּנֵי אֱנָשָׁא לְצַלָּאָה בִּשְׁמָא דַּיְיָ׃ Ca. v.

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

Hꝛe liber generationis hominũ. qua die fecit deus adã. ad imaginẽ dei fecit illũ. masculũ ⁊ feminã fecit eos ⁊ benedixit eis. et nominauit nomen eorũ adam: qua die facti sunt. Vixit aũt adam annos ducẽtos triginta. ⁊ genuit ad ad figurã suã: et ad imaginẽ suã: et nominauit nomen eius: seth. facti sũt aũt dies adam: quos vixit postq̃ genuit ipse seth: annis septingẽtis. et genuit filios ⁊ filias. et facti sunt oẽs dies adam: quos vixit: anni nongenti triginta: et mortuus ẽ. vixit aũt seth annos ducẽtos quin. et genuit enos. et vixit seth postq̃ genuit enos: annos septingẽtos septẽ. et genuit filios et filias. ⁊ facti sunt oẽs dies seth: anni nongenti duodecim: et mortuus ẽ. ⁊ vixit enos annos centũ nona ginta. ⁊ genuit cainã. et vixit enos postq̃ genuit ipse cainã: annos septingẽtos quindecim. et genuit filios et filias. et facti sunt oẽs dies enos anni nõgẽti ⁊ quinq; annis: et mortuus ẽ. et vixit cainã centũ septuaginta. et genuit malalehel. et vixit cainã postq̃ genuit ipse malalehel: annos septingentos quadraginta. et genuit.

Ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων. ἣ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἀδάμ· κατεικόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς· καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς· καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀδάμ· ἐν ἡμέρᾳ ἐποίησεν αὐτούς· ἔζησεν δὲ ἀδὰμ ἔτη διακόσια τριάκοντα· καὶ ἐγέννησεν κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, σήθ· ἐνιαύσια δὲ ἀδὰμ ἃ ἐβίωσεν πρὸ τοῦ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν σήθ, ἔτη ἑπτακόσια· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἃς ἔζησεν ἀδάμ, ἔτη ἐννακόσια τριάκοντα, καὶ ἀπέθανεν· ἔζησε δὲ σὴθ ἔτη διακόσια πέντε. καὶ ἐγέννησεν τὸν ἐνώς· καὶ ἔζησε σὴθ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν ἐνώς, ἔτη ἑπτακόσια ἑπτά· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι σὴθ, ἔτη ἐννακόσια δώδεκα, καὶ ἀπέθανεν· ἔζησε δὲ ἐνὼς ἔτη διακόσια πέντε. καὶ ἐγέννησεν τὸν καϊνάν· καὶ ἔζησεν ἐνὼς μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν καϊνάν, ἔτη ἑπτακόσια δεκαπέντε· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἐνὼς ἔτη ἐννακόσια πέντε, καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἔζησε καϊνὰν ἔτη ἑβδομήκοντα· καὶ ἐγέννησεν τὸν μελελεήλ· καὶ ἔζησε καϊνὰν μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν μελελεήλ, ἔτη ἑπτακόσια τεσσαράκοντα· καὶ ἐγέννησεν

Transla. B. Piero.

HIc est liber generationis adã in die q̃ creauit deus hominẽ. ad imaginẽ dei fecit illũ: masculũ & feminã creauit eos. & bñdixit illis: & vocauit nomen eorum adam in die qua creati sunt. Vixit aũt adã cẽtũ triginta annis: & genuit filiũ ad imaginem & similitudinẽ suã: vocauitq; nomen eius seth. & facti sunt dies adã postq̃ genuit seth octingenti anni: & genuit filios & filias. Et factũ est omne tempus quod vixit adam anni nongenti triginta & mortuus ẽ. Vixit quoq; seth centum quinq; annis. & genuit enos. Vixitq; seth postq; genuit enos octingentis septẽ annis: & genuit filios & filias. Et facti sunt omnes dies seth nongẽtorũ duodeci annorum: & mortuus est. Vixit vero enos nonaginta ãnis. & genuit chaynan. Post cuius ortum vixit octingẽtis quindecim annis: & genuit filios & filias. Et factiq; sũt oẽs dies enos nõgẽti quinq; anni: & mortuus est. Et vixit chaynã septuagita annis: & genuit malalehel. & vixit chaynã postq̃ genuit malalehel octingentis quadraginta annis: & genuit

Tex. Heb. Sept. Lat. Pritiua. heb.

Tex. Heb.	Sept. Lat.	Pritiua. heb.
זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא		יָלַד
אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה		דָּמָה
אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ		בָּרַךְ
אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם		בָּרָא
הִבָּרְאָם׃ וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים		חָיָה
וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בִּדְמוּתוֹ		יָלַד
כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת׃		חָיָה
וַיִּהְיוּ יְמֵי אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת		יוֹם יָלַד
שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד		מָאָה
בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל יְמֵי אָדָם		
אֲשֶׁר חַי תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה		חָיָה מָאָה
וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמֹת׃ וַיְחִי שֵׁת		מוּת חָיָה
חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת		שָׁנָה מָאָה
אֱנוֹשׁ׃ וַיְחִי שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ		חָיָה יָלַד
אֶת אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת		
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ		
כָּל יְמֵי שֵׁת אֲשֶׁר חָי שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה		
וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ וַיְחִי		
אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת		
קֵינָן׃ וַיְחִי אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ		
אֶת קֵינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה		
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים		
וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל יְמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ		יוֹם חָיָה
שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃		שָׁנָה מָאָה מוּת
וַיְחִי קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד		חָיָה יָלַד
אֶת מַהֲלַלְאֵל׃ וַיְחִי קֵינָן אַחֲרֵי		
הוֹלִידוֹ אֶת מַהֲלַלְאֵל אַרְבָּעִים		
שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד		נָקַב

Interp. chal.

Hꝛe est liber generationis adã in die qua creauit deus hoiez: ad similitudinẽ dei fecit illũ: masculum ⁊ feminã creauit eos: ⁊ benedixit illis: et vocauit nomen eoꝝ adam: in die qua creati sunt. Et vixit adam centũ ⁊ triginta annis: ⁊ genuit ad similitudinem suã fm imaginẽ suã: ⁊ vocauit nomen eius seth. Et fuerũt dies adam postquã genuit seth octingenti anni: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et fuerũt oẽs dies adã quibus vixit nõgenti ⁊ triginta anni: et mortuus est. Et vixit seth centũ ⁊ quinq; annis: ⁊ genuit enos. Et vixit seth postquã genuit enos octingentis ⁊ septem annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et fuerũt oẽs dies seth nongẽti ⁊ duodecim anni: ⁊ mortuus ẽ. Et vixit enos nonagita annis: ⁊ genuit chainan. Et vixit enos postquã genuit chainã octingẽtis ⁊ quindecim annis: et genuit filios ⁊ filias. Et fuerunt oẽs dies enos nongenti ⁊ quinq; anni: ⁊ mortuus est. Et vixit chainan septuaginta annos: ⁊ genuit malalehel. Et vixit chainan postquam genuit malalehel octingentis ⁊ quadraginta annis: et genuit

Pritiua. chal.

Interp. chal.	Pritiua. chal.
Hꝛe est liber generationis adã in die qua creauit	יָלַד דָּמָה
deus hoiez: ad similitudinẽ dei fecit illũ: masculum ⁊ feminã creauit eos: ⁊ benedixit illis: et vocauit nomen eoꝝ adam: in die qua creati sunt. Et vixit	בָּרָא חָיָה
adam centũ ⁊ triginta annis: ⁊ genuit ad similitudinem	שָׁנָה יָלַד דָּמָה
suã fm imaginẽ suã: ⁊ vocauit nomen eius seth. Et fuerũt dies adam postquã genuit seth octingenti	חָיָה יָלַד תְּמַנְיָא
anni: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et fuerũt oẽs dies adã	חָיָה תּוֹת חָיָה
quibus vixit nõgenti ⁊ triginta anni: et mortuus est.	חָיָה
Et vixit seth centũ ⁊ quinq; annis: ⁊ genuit enos. Et	תְּרֵי שָׁנָה תּוֹת
vixit seth postquã genuit enos octingentis ⁊ septem	חָיָה יָלַד תְּמַנְיָא
annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et fuerũt oẽs dies seth	חָיָה
nongẽti ⁊ duodecim anni: ⁊ mortuus ẽ. Et vixit enos	תְּרֵי שָׁנָה תּוֹת
nonagita annis: ⁊ genuit chainan. Et vixit enos post	חָיָה יָלַד תְּמַנְיָא
quã genuit chainã octingẽtis ⁊ quindecim annis: et	חָיָה
genuit filios ⁊ filias. Et fuerunt oẽs dies enos non-	
genti ⁊ quinq; anni: ⁊ mortuus est. Et vixit chainan	
septuaginta annos: ⁊ genuit malalehel. Et vixit chai-	
nan postquam genuit malalehel octingentis ⁊ qua-	
draginta annis: et genuit	

Transla. Chal.

דֵּין סֵפֶר תּוֹלְדַת אָדָם בְּיוֹמָא דִּבְרָא יְיָ אָדָם בִּדְמוּתָא דְּיָיָ עֲבַד יָתֵיהּ: דְּכַר וְטִקְבָא בְּרָא יָתְהוֹן וּבָרִיךְ יָתְהוֹן וּקְרָא יָת שְׁמְהָתְהוֹן אָדָם בְּיוֹמָא דְּאִתְבְּרִיאוּ: וְחָיָא אָדָם מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד בִּדְמוּתֵיהּ כְּצַלְמֵיהּ וּקְרָא יָת שְׁמֵיהּ שֵׁת: וְהַוּוֹ יוֹמֵי אָדָם בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת שֵׁת תְּמַנְיָ מְאָה שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן: וְהַוּוֹ כָּל יוֹמֵי אָדָם דְּחָיָ תְּשַׁע מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין וּמִית: וְחָיָא שֵׁת מְאָה וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת אֱנוֹשׁ: וְחָיָא שֵׁת בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת אֱנוֹשׁ תְּמַנְיָ מְאָה וּשְׁבַע שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן: וְהַוּוֹ כָּל יוֹמֵי שֵׁת דְּחָיָ תְּרֵי עַשְׂרֵה שְׁנִין וּמִית: וְחָיָא אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת קֵינָן: וְחָיָא אֱנוֹשׁ בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת קֵינָן תְּמַנְיָ מְאָה וְחַמֵשׁ עַשְׂרֵה שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן: וְהַוּוֹ כָּל יוֹמֵי אֱנוֹשׁ תְּשַׁע מְאָה וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וּמִית: וְחָיָא קֵינָן שַׁבְעִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת מַהֲלַלְאֵל: וְחָיָא קֵינָן בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת מַהֲלַלְאֵל תְּמַנְיָ מְאָה וְאַרְבְּעִין שְׁנִין וְאוֹלִיד

Prima heb. | Ter. Heb. | Sep. | Ca. v. | Trásla. B. Hiero. | Trásla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־ יְמֵי קֵינָן ׳
עֶשֶׂר שָׁנִים וְתֵשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה ׳ וַיָּמֹת׃ וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים ׳
וְשִׁשִּׁים שָׁנָה ׳ וַיּוֹלֶד אֶת־ יֶרֶד׃ ׳׳ שִׁשָּׁה
וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־ יֶרֶד ׳ יָלַד
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה ׳ וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ מָאָה
כָּל־ יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים ׳ יָלַד
שָׁנָה ׳ וַיָּמֹת׃ ׳׳ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה ׳ מָאָה וּשְׁתִּים
וַיְחִי יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה ׳׳ חָיָה
וּמְאַת שָׁנָה ׳ וַיּוֹלֶד אֶת־ חֲנוֹךְ׃ וַיְחִי יָלַד חָיָה
יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־ חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה
מֵאוֹת שָׁנָה ׳ וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ ׳׳ יָלַד
וַיִּהְיוּ כָּל־ יְמֵי יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה ׳ חֲנוֹךְ יוֹם שָׁשָּׁה
שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה ׳ וַיָּמֹת׃ ׳׳ מָאָה
וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה ׳׳
וַיּוֹלֶד אֶת־ מְתוּשֶׁלַח׃ וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־ יָלַד
הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־ מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ ׳׳׳ מָאָה
מֵאוֹת שָׁנָה ׳ וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָּל־ יְמֵי יוֹם
חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ ׳
מֵאוֹת שָׁנָה׃ וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־ ׳׳׳ מָאָה חָלַךְ
הָאֱלֹהִים ׳ וְאֵינֶנּוּ ׳ כִּי לָקַח אֹתוֹ ׳
אֱלֹהִים׃ וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח שְׁבַע ׳׳׳ חָיָה
וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה ׳ וַיּוֹלֶד יָלַד
אֶת־ לֶמֶךְ׃ וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי ׳׳׳
הוֹלִידוֹ אֶת־ לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים יָלַד שֵׁשׁ
שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה ׳ וַיּוֹלֶד ׳׳

filios & filias. & fcti sũt omnes dies cainan nõgenti & decẽ anni: & mortuus ẽ. Vixit ãt malalehel sexagita qnq; annis: & genuit iared. Et vixit malalehel postq̃ genuit iared octingentis triginta annis: & genuit filios & filias. Et facti sunt oẽs dies malalehel octingẽti nonaginta qnq; anni: & mortuus est. Vixitq; iared centũ sexagita duobus annis: & genuit enoch. Et vixit iared postq̃ genuit enoch octingentis annis: & genuit filios & filias. Et facti sũt oẽs dies iared nõgenti & sexaginta duo anni: & mortuus ẽ. Porro enoch vixit sexaginta quinq; annis: & genuit mathusalem. Et ambulauit enoch cũ deo. Et vixit enoch postq̃ genuit mathusalem trecentis annis: & gẽuit filios & filias. Et facti sunt oẽs dies enoch trecenti sexagita quinq; anni. ambulauitq; cum deo & nõ apparuit: qa tulit eum deus. Vixit quoq; mathusalem centũ octoginta septem annis: & genuit lamech. Et vixit mathusalem postq̃ genuit lamech septingentis octoginta duobus annis: & genuit

filios & filias. et facti sũt oẽs dies cainã: anni nõgenti decem. & mortuus ẽ. et vixit malalehel ãnos centũ sexagin ta quinq;. et genuit iared. et vixit malalehel postq̃ genuit iared: annos septingẽtos trigin ta. et genuit filios et filias. & facti sunt oẽs dies malalehel ãni octingẽti nonaginta quinq;. et mortuus ẽ. et vixit iared ãnos centũ sexagita duos. et genuit enoch. et vixit iared postq̃ genuit ipse enoch: ãnos octingẽtos: et genuit filios et filias. et facti sũt oẽs dies iared ãni nõgenti sexaginta duo. et mortuus ẽ. et vixit enoch ãnos centũ sexaginta quinq;. & genuit mathusala. placuit aũt enoch deo. et vixit enoch postq̃ genuit ipse mathusalẽ: ãnos trecẽtos. & genuit filios et filias. et facti sũt oẽs dies enoch ãni trecẽti sexaginta quinq;. & placuit enoch deo. et nõ inueniebat: qz transtulit eum deus. et vixit mathusalẽ ãnos cẽtum octoginta septem. & genuit lamech. et vixit mathusalẽ: postq̃ genuit ipse lamech: ãnos octingentos duos. & genuit

Prima chal. | Interp. chal.

בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲוָה כָּל יוֹמֵי קֵינָן תְּשַׁע מְאָה וְעֲשַׂר שְׁנִין ׳ וּמִית׃ וְחָיָא מַהֲלַלְאֵל שִׁתִּין וְחַמֵּשׁ
שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד יָת יָרֶד׃ וְחָיָא מַהֲלַלְאֵל בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת יָרֶד תְּמָנֵי מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין ׳
וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי מַהֲלַלְאֵל תְּמָנֵי מְאָה וְתִשְׁעִין וְחַמֵּשׁ שְׁנִין ׳ וּמִית׃ וְחָיָא
יָרֶד מְאָה וְשִׁתִּין וְתַרְתִּין שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד יָת חֲנוֹךְ׃ וְחָיָא יָרֶד בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת חֲנוֹךְ תְּמָנֵי
מְאָה שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי יָרֶד תְּשַׁע מְאָה וְשִׁתִּין וְתַרְתִּין שְׁנִין ׳ וּמִית׃
וְחָיָא חֲנוֹךְ שִׁתִּין וְחַמֵּשׁ שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד יָת מְתוּשֶׁלַח׃ וְהַלִיךְ חֲנוֹךְ בָּתַר דְּחַיְתָא דַּיְיָ בָּתַר
דְּאוֹלִיד יָת מְתוּשֶׁלַח תְּלַת מְאָה שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי חֲנוֹךְ תְּלַת מְאָה
וְשִׁתִּין וְחַמֵּשׁ שְׁנִין׃ וַאֲזַל חֲנוֹךְ בָּתַר דְּחַיְתָא דַּיְיָ ׳ וְלֵיתֵיהִי ׳ אֲרֵי לָא ״אַמְית יָתֵיהּ יְיָ׃
וְחָיָא מְתוּשֶׁלַח מְאָה ״וּתְמָנִין וּשְׁבַע שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד יָת לֶמֶךְ׃ וְחָיָא מְתוּשֶׁלַח בָּתַר
דְּאוֹלִיד יָת לֶמֶךְ שְׁבַע מְאָה וּתְמָנִין ״וְתַרְתִּין שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד

filios & filias. Et fuerũt oẽs dies chainan nõgenti & decẽ anni: & mortuus est. Et vixit malalehel seraginta & quinq; annis: & genuit iared. Et vixit malalehel postquã genuit iared octingentis & triginta annis: & genuit filios & filias. Et fuerũt oẽs dies malalehel octingẽti & nonaginta & quinq; anni: et mortuus est. Et vixit iared centum & seraginta & duobus annis: et genuit enoch. Et vixit iared postquã genuit enoch octingentis annis: & genuit filios & filias. Et fuerũt omnes dies iared nongẽti & seraginta & duo anni: et mortuus est. Et vixit enoch seraginta & quinq; annis: et genuit mathusalach: & ambulauit enoch in timore dei postquaz genuit mathusalach trecentis annis: et genuit filios & filias. Et fuerũt omnes dies enoch trecenti & seraginta & quinq; anni. et ambulauit enoch in timore dei: & non comparuit: nec etiã occidit eum deus. Et vixit mathusalach centum & octoginta et septem annis: et genuit lamech. Et vixit mathusalach postquam genuit lamech septingentis et octoginta & duobus annis: et genuit

Transla. Chal'.

בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי קֵינָן תְּשַׁע מְאָה וְעֲשַׂר שְׁנִין ׳ וּמִית׃ וְחָיָא מַהֲלַלְאֵל שִׁתִּין וְחַמֵּשׁ
שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד יָת יָרֶד׃ וְחָיָא מַהֲלַלְאֵל בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת יָרֶד תְּמָנֵי מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין ׳
וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי מַהֲלַלְאֵל תְּמָנֵי מְאָה וְתִשְׁעִין וְחַמֵּשׁ שְׁנִין ׳ וּמִית׃ וְחָיָא
יָרֶד מְאָה וְשִׁתִּין וְתַרְתִּין שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד יָת חֲנוֹךְ׃ וְחָיָא יָרֶד בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת חֲנוֹךְ תְּמָנֵי
מְאָה שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי יָרֶד תְּשַׁע מְאָה וְשִׁתִּין וְתַרְתִּין שְׁנִין ׳ וּמִית׃
וְחָיָא חֲנוֹךְ שִׁתִּין וְחַמֵּשׁ שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד יָת מְתוּשֶׁלַח׃ וְהַלִיךְ חֲנוֹךְ בָּתַר דְּחַיְתָא דַּיְיָ בָּתַר
דְּאוֹלִיד יָת מְתוּשֶׁלַח תְּלַת מְאָה שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי חֲנוֹךְ תְּלַת מְאָה
וְשִׁתִּין וְחַמֵּשׁ שְׁנִין׃ וַאֲזַל חֲנוֹךְ בָּתַר דְּחַיְתָא דַּיְיָ ׳ וְלֵיתֵיהִי ׳ אֲרֵי לָא ״אַמְית יָתֵיהּ יְיָ׃
וְחָיָא מְתוּשֶׁלַח מְאָה ״וּתְמָנִין וּשְׁבַע שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד יָת לֶמֶךְ׃ וְחָיָא מְתוּשֶׁלַח בָּתַר
דְּאוֹלִיד יָת לֶמֶךְ שְׁבַע מְאָה וּתְמָנִין ״וְתַרְתִּין שְׁנִין ׳ וְאוֹלִיד

Trãsla. Gre. ler. cũ interp. latina.

filios & filias. et facti sũt oẽs dies
υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι
mathusale: quas vixit: anni nõgenti sexaginta
μαθουσαλά, ἃς ἔζησεν, ἔτη ἐνακόσια ἑξήκοντα
nouẽ. et mortuus é. et vixit lamech annos centũ
ἐννέα· καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἔζησε λάμεχ ἔτη ἑκατὸν
octuaginta octo. et genuit filiũ: et nomina
ὀγδοήκοντα ὀκτώ· καὶ ἐγέννησεν υἱόν, καὶ ἐπωνό-
uit nomẽ eius noe. dicens: hic requie-
μασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ νῶε· λέγων, οὗτος διανα-
scere faciet nos ab opibus nostris: et a
παύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν
tristicia manuũ nostrarũ: et a terra: cui ma
λυπῶν τῶν χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς κα-
ledixit dñs deus. et vixit lamech post
τηράσατο κύριος ὁ θεός· καὶ ἔζησε λάμεχ μετὰ
genuit ipse noe: ãnos quingentos sexa
τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν νῶε, ἔτη πεντακόσια ἑξή-
ginta quinq. et genuit filios et filias.
κοντα πέντε· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.
et facti sũt oẽs dies lamech ãni septingen-
καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι λάμεχ ἔτη ἑπτακό-
ti quinquaginta tres. et mortuus é. et noe erãt
σια πεντήκοντα τρία· καὶ ἀπέθανεν· καὶ νῶε ἦν ἐ-
annorũ quingẽtoꝝ. et genuit noe tres filios:
τῶν πεντακοσίων· καὶ ἐγέννησε νῶε τρεῖς υἱούς,
sem cham taphetb.
τὸν σὴμ τὸν χὰμ τὸν ἰάφεθ. Ca. 6.

ET factũ é qñ ceperũt homines multi
καὶ ἐγένετο ὡς ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ
fieri super terrã: et filie nate sũt eis
γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες ἐγεννήθησαν αὐ-
videntes aũt filij dei filias
τοῖς· ἰδόντες δὲ οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν
hominũ: q̃ pulchre sunt: acceperũt sibi vxo
ἀνθρώπων, ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυ-
res ex oibus: q̃s elegerant. et dixit domi-
ναῖκας ἀπὸ πασῶν, ὧν ἐξελέξαντο· καὶ εἶπε κύρι-
nus deus: nõ pmanebit spiritus meus in ho
ος ὁ θεός, οὐμὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀν-
minibus istis in eternũ: eoq̃ sunt ipsi
θρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς
Lucie. 18.a. carneos. erũt aũt dies illoꝝ centũ vigi-
ps. 55. σάρκας· ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκο-
ti ãni. at gigãtes erãt sup terrã in die
σι ἔτη· οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέ-
bus illis. et post illud: postq̃ ingressi sunt
ραις ἐκείναις· καὶ μετ' ἐκεῖνο, ὡς ἂν εἰσεπορεύοντο οἱ
filij dei ad filias hominũ: et
υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ
genuerunt illis. isti fuerũt gigantes a se
ἐγέννησαν ἑαυτοῖς· ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰ-
culo: homines nominati. videns aũt dñs
ῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί· ἰδὼν δὲ κύριος ὁ θεὸς

Transla. B. Hiero.

filios & filias. Et facti
sũt omnes dies
mathusalem nongẽti
sexaginta nouẽ anni:
& mortuus est. Vixit
autem
lamech cẽtum octogĩ-
ta duobus
annis: & genuit filium
Vocauitq̃ nomẽ eius
noe: dicẽs. iste consо
labitur nos ab operibus
& laboribus manuum
nostrarũ: in terra cuiо
maledixit dñs. Vixit
q̃ lamech postq̃
genuit noe quingẽtis
nonaginta quinq̃
annis: & genuit
filios & filias. Et facti
sunt oẽs dies lamech
septingenti septuagin-
ta septem anni:
& mortuus est. noe ve-
ro cum quingentorum
esset annorum: genu-
it Sem: Chã & iaphet. Ca. 6.

QVmq̃ cepissent
homines multipli
cari super terram:
& filias procreassẽt: vi
dentes filii
dei filias hoĩm q̃
ẽnt pulchre: accepe-
runt sibi vxores ex oĩ
bus quas elegerant. Di
xitq̃ dñs. Nõ pmãebit
spũs meus in hoĩe in
eternũ: quia caro est.
Eruntq̃ dies illius cen
tum viginti
annorũ. Gigantes aũt
erãt super terrã in die
bus illis. Postq̃ eni in
gressi sunt
filii dei ad filias hoĩm:
illeq̃ genuerũt: isti sũt
potentes
a seculo viri famosi. Vi
dens autem dominus

Ter. Heb. Gen. Ca. vj. Pritiua. heb.

בָּנִים וּבָנוֹת: וַיִּהְיוּ כָּל יְמֵי
מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה
וְתִשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת: וַיְהִי
לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן: וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ
נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ
וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
אֵרְרָהּ יְהוָה: וַיְהִי לֶמֶךְ אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים
שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת: וַיִּהְיוּ כָּל יְמֵי לֶמֶךְ
שֶׁבַע וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיָּמֹת: וַיְהִי נֹחַ בֶּן חֲמֵשׁ
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת שֵׁם אֶת
חָם וְאֶת יָפֶת: Ca. vi.
וַיְהִי כִּי
הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
וּבָנוֹת יֻלְּדוּ לָהֶם: וַיִּרְאוּ בְנֵי
הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי
טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכֹּל
אֲשֶׁר בָּחָרוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא יָדוֹן
רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם הוּא
בָשָׂר וִהְיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים
שָׁנָה: הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ בַּיָּמִים
הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ
בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶל בְּנוֹת הָאָדָם
וְיָלְדוּ לָהֶם הַמָּה הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר
מֵעוֹלָם אַנְשֵׁי הַשֵּׁם: וַיַּרְא יְהוָה

Pritiua chal.

יֻלַּד אָבִי נֹתַם
לְאָה לְטַטְחָה
שָׁנָה הָיָה
מוּת
שָׁרָא סָנָא יֻלַּד
חָזָא רָבַּע עָשָׂה
רָעָה קוּם חִוֵּר
שָׁנָה תּוּב הָיָה
עוֹל רָבַּב בָּנָה
שֵׁם נָלַח

Interp. chal.

filios & filias. Et fuerunt omnes dies mathusalach
nongenti & seraginta et nomen anni: & mortuus est.
Et vixit lamech centus & octoginta & duobus annis:
et genuit filium: & vocauit nomen eius noe dicens.
Iste cõsolabitur nos ab operibus nostris & a labore
manuũ nostrarum: de terra cui maledixit dñs. Et vi-
xit lamech postquas genuit noe quingentis & nona-
ginta & quinq̃ annis: & genuit filios & filias. Et fue-
runt oẽs dies lamech septingenti & septuaginta & se-
ptẽ anni: et mortuus est. Et fuit noe filius q̃ngentoꝝ
annoꝝ: et genuit noe sem: cham & taphetb. Cap. 6.

ET factum est cum cepissent filij hominum mul-
tiplicari super faciem terre et filie nate essent
eis: & vidissent filij principum filias hominum q̃
essent pulchre: acceperunt sibi vxores ex omnibus
quas voluerunt. Et dixit dñs non permanebit gene-
ratio pessima hec coraꝝ me in eternũ: eo q̃ caro sunt:
& opera coꝝ pessima: & terminus dabitur eis centum
et viginti annoꝝ: si forte cõuertãtur. Gigantes erant
in terra in diebus illis: & etiã postq̃ ingressi sunt filij
principũ ad filias hominũ & genuerũt eis. Ipsi sunt
potentes a seculo viri nolo. Et palã fuit coram dño

Transla. Chal.

בְּנִין וּבְנָן: וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי מְתוּשֶׁלַח תְּשַׁע מְאָה וְשִׁתִּין וּתְשַׁע שְׁנִין וּמִית: וַחֲיָא לֶמֶךְ מְאָה
וּתְמַנְיָן וְתַרְתֵּין שְׁנִין וְאוֹלִיד בַּר: וּקְרָא יָת שְׁמֵיהּ נֹחַ לְמֵימַר דֵּין יְנַחֲמִנָּא מֵעוֹבָדָנָא
וּמֵלַאוּת יְדָנָא מִן אַרְעָא דִּלְטָהּ יְיָ: וַחֲיָא לֶמֶךְ בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת נֹחַ חַמֵּשׁ מְאָה
וְתִשְׁעִין חַמֵּשׁ שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן: וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי לֶמֶךְ שְׁבַע מְאָה וְשַׁבְעִין שְׁנִין
וּמִית: וַהֲוָה נֹחַ בַּר חַמֵּשׁ מְאָה שְׁנִין וְאוֹלִיד נֹחַ יָת שֵׁם יָת חָם וְיָת יָפֶת: Ca. vi.
וַהֲוָה כַּד שָׁרִיאוּ בְנֵי אֲנָשָׁא לְמִסְגֵּי עַל אַפֵּי אַרְעָא וּבְנָתָא יְתִילָדָן לְהוֹן: וַחֲזוֹ בְּנֵי
רַבְרְבַיָּא יָת בְּנָת אֲנָשָׁא אֲרֵי שַׁפִּירָן אִינִין וּנְסִיבוּ לְהוֹן נְשִׁין מִכָּל דְּיִתְרְעָיוּ: וַאֲמַר
יְיָ לָא יִתְנַמַּס רוּחִי דְּנְבוּאָה דִּילִי בַּאֲנָשָׁא לְעָלַם בְּדִיל דְּאִינּוּן בִּסְרָא וְעוֹבָדֵיהוֹן בִּישִׁין
וְאַרְכָא יְהֵיב לְהוֹן מְאָה וְעֶשְׂרִין שְׁנִין אִם יְתוּבוּן: גִּבָּרַיָּא הֲווֹ בְּאַרְעָא בְּיוֹמַיָּא הָאִינּוּן
וְאַף בָּתַר כֵּן דְּעַלּוּ בְּנֵי רַבְרְבַיָּא לְוָת בְּנָת אֲנָשָׁא וְיָלְדָן לְהוֹן אִינּוּן גִּבָּרַיָּא דְּמִן עָלְמָא
אֲנָשֵׁי דְּשָׁמָא: וּגְלֵי קֳדָם יְיָ

Pătiua heb.	Ter. Heb.	Sep.	La. vg.	Trăsla. B. Hiero.	Trăsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
רוּעַ	כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל	x q multa malitia hoim	deus: q multiplicate sunt malitie hominũ		
חָשַׁב לִבּוֹ	יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל	esset in terra: et cuncta	ὁ θεός, ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων		
נָחַם	הַיּוֹם: וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי עָשָׂה אֶת	cogitatio cordis intensa	sup terrã: τ ois cogitat in corde		
עָצַב	הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל לִבּוֹ:	esset ad malum omni	ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ		
אמר	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה אֶת הָאָדָם	tempore. Penituit eũ	suo diligẽter ad mala oibus diebus.		
פָּנָה	אֲשֶׁר בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה	q hominem fecisset oo	αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας,		
	מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד	in terra. & tactus dolo	et considerauit deus: q fecit hominẽ in		
	עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נִחַמְתִּי כִּי עֲשִׂיתִם:	re cordis intrinsecus oo	καὶ ἐνεθυμήθη ὁ θεός, ὅτι ἐποίησεν τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ		
חנן	וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה: אֵלֶּה	delebo inquit hoiem oo	terra. τ cogitauit. τ dixit deus: dele		
תולדת	תּוֹלְדוֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים	quẽ creaui a facie ter	bo hominẽ: quẽ feci: a facie		
ילד	הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ	re oo ab hoie vsq; ad animã	τῆς γῆς: ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἑρπετῶν		
בנה	נֹחַ וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת	tia: a reptili vsq; ad oo	vsq; ad volatilia celi. q; consideraui quũ fe		
	שֵׁם אֶת חָם וְאֶת יָפֶת: וַתִּשָּׁחֶת	volucres celi. Penitet	ἕως πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· ὅτι ἐνεθυμήθην ὅτι ἐ		
	הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא	enim me feciſſe eos. oo	ci eũ. noe aũt ĩuenit gra; coã dño		
	הָאָרֶץ חָמָס: וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת	Noe vero iuenit gram	ποίησα αὐτόν. νῶε δὲ εὗρε χάριν ἐναντίον κυρίου τοῦ		
	הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי הִשְׁחִית	coram deo. He sunt oo	deo. he aũt gñationes noc. noe homo: iu		
	כָּל בָּשָׂר אֶת דַּרְכּוֹ עַל הָאָרֶץ:	gñationes noe. Noe	θοῦ. αὗται δὲ αἱ γενέσεις νῶε· νῶε ἄνθρωπος, δί	Ecc 44	
	וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל בָּשָׂר	vir iustus atq; pfectus	sius: pfectus erudẽs in gñatiõe sua: deo pla		
	בָּא לְפָנַי כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס	fuit in gñatiõibus suis:	καίως, τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, τῷ θεῷ ἐνεφύ		
	מְפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת	cum deo ambulauit.	cuit noe. genuit aũt noe tres filios: sem:		
	הָאָרֶץ: עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי גֹפֶר	& genuit tres filios: oo	γνοι νῶε. ἐγέννησε δὲ νῶε τρεῖς υἱούς, τὸν σὴμ, τὸν		
	קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ	sem cham & iaphet. oo	cham: iapheth. corrupta ẽ aũt terra coã deo. et		
	אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר: וְזֶה	Corrupta est autem oo	χάμ, τὸν ἰαφέθ. ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ· καὶ		
	אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת	terra coram deo: & re	repleta ẽ terra iniquitate. τ vidit dñs deus		
	אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה	pleta est oo iniquitate. Cũq; vidis	ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας· καὶ ἴδεν κύριος ὁ θεὸς τὴν		
	רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ:	set deus oo terrã eẽ corruptã: ois	terrã. τ erat corrupta. q; corrupit ois		
	צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל אַמָּה	quippe caro corrupat	caro viã suam sup terrã. τ dixit deus		
		viam suã super terrã:	σαρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ εἶπεν ὁ θεὸς		
		dixit ad noe. finis vni	ad noe. tempus ois hominis venit coram		
		uersę carnis oo venit coã me: repleta	πρὸς νῶε· καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἥκει ἐναντίον		
		est terra iniquitate oo	me. q; repleta ẽ terra iniquitate ab eis. τ ecce		
		a facie eorũ: & ego disperdam eos cum oooo	ἐμοῦ· ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἰδοὺ		
		terra. Fac tibi arcã de	ego disperdã eos: et terrã. fac igit		
		lignis leuigatis. oooooo	ἐγὼ καταφθείρω αὐτούς, καὶ τὴν γῆν· ποίησον οὖν		
		Mansiunculas in arca	tibi arcam de ligniis quadratis: mãsiũculas		
		facies: & bitumine linies intrinsecus & extri	σεαυτῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων, νοσσιὰς		
		secus. & sic oooooooooooo	facies in ea. et bitumnabis eã intrĩ		
		facies eam. Trecento	ποιήσεις ἐν αὐτῇ· καὶ ἀσφαλτώσεις αὐτὴν ἔσω		
		rum oooooooooooooo	secus τ extrisecus bitumine: et sic faci		
		cubitorũ erit longitu	ειν καὶ ἐξωθεν τῇ ἀσφάλτῳ, καὶ οὕτως ποιή		
		do arce: quinquaginta	ες arcam: trecento: cubitorũ longi		
		cubitorũ latitudo: &	σεις τὴν κιβωτόν, τριακοσίων πηχέων τὸ μῆ		
		triginta cubitorũ altitu	tudo arce: et quinquaginta cubitoꝝ		
		do illius. Fenestrã in ar	κος τῆς κιβωτοῦ, καὶ πεντήκοντα πηχέων		
		ca facies: & in cubito	latitudo: et triginta cubitorũ al		
			τὸ πλάτος, καὶ τριάκοντα πηχέων τὸ ὕ		
			titudo. colligens facies arcam. et		
			ψος· ἐπισυνάγων ποιήσεις τὴν κιβωτόν· καὶ		
			in cubitum		
			εἰς πῆχυν oooooooo		

Pătiua chal.	Interp. chal.
חָשַׁב	q multa esset malicia hominis in terra: τ omnis sen
תּוֹב אָמַר תָּבַר	sus cogitationis cordis sui esset malꝰ omni tempore.
רָעָה מָחָה בָּרָא	Et penituit dominus in verbo suo q fecisset hominẽ
תּוֹב אָמַר שָׁחַת	in terra: et dixit in verbo suo vt cõtereret fortitudi
יָלַד זָכָה דּוֹר	nem eorum iurta beneplacitum suum. Et dixit deus.
יָלַד בָּנָה כָּלָה	Delebo hominem quem creaui super faciem terre:
מָלֵא	ab homine vsq; ad iumentum: vsq; ad reptile: τ vsq;
מָצִין עוֹל מָלֵא	ad volucres celi: quoniã penitet me in verbo meo q
כָּלָה תֵּבָה דּוֹר	fecerim eos. Noe autem inuenit misericordiã coram
עָבַד חָפַף גֹּפֶר	domino. Iste sunt generationes noe: Noe vir iustus
אָמָה תֵּבָה פָּתַח	pfectusq; fuit in generationibus suis: in timore dei
נָהַר עָבַד אָמָה	ambulauit noe. Et genuit noe tres filios: sem cham
	et iapheth. Et corrupta est terra coram deo: τ imple
	ta est terra rapinis. Et vidit deus terram: τ ecce erat
	corrupta: quoniã corruperat omnis caro: vnusquisq;
	viam suam super terrã. Et dixit deus ad noe. Finis
	vniuerse carnis venit coram me: quoniaꝫ repleta est
	terra rapinis a facie operum suorum pessimorum: et
	ecce ego disperdam eos cuꝫ terra. Fac tibi arcam de
	ligniis cedri: mansiones facies in arca: τ operies eã
	intus τ foris bitumine. Et sic facies eam: trecento
	rum cubitorum erit longitudo arce: quinquaginta cu
	bitorum latitudo: τ triginta cubitorum altitudo eius.
	Fenestrã facies in arca: τ in cubito oooooooooo

Trãsla. chal.
וְיִסְגֵּאוּ בִישְׁתָּא אִיתְעֲבִידַת לְמֵיעֲבַד עַל אַרְעָא וְכָל יְצִירַ֫ת מַחְשְׁבַת לִיבֵּיהּ לְחוֹד בִּישׁ כָּל יוֹמָא:
וְגִיֵּיר בְּסֵימְרֵיהּ אֲרֵי עֲבַדִית אֵיתָשָׁא בְּאַרְעָא וְאַמַּר בְּסֵימְרֵיהּ לְמִתְבַּר תֵּיקְבֵּיהוֹן ✦
וְאֶשְׁתֵּיזִיבוּן וְאַמַּר יְיָ אֶמְחֵי יָת אֵיתָשָׁא דְּבָרֵיתִי עַל אַפֵּי אַרְעָא מֵאֵיתָשָׁא עַד בְּעִירָא
וְעַד עוֹפָא דִּשְׁמַיָּא אֲרֵי תַּבְרִית בְּסֵימְרֵי אֲרֵי עֲבַדְתִּינוּן: וְנֹחַ אַשְׁכַּח רַחֲמִין
קֳדָם יְיָ: אִילֵין תּוֹלְדַת נֹחַ נֹחַ גְּבַר זַכָּאי שְׁלִים הֲוָה בְּדָרֵוהִי גְּבַר חַלִּיף נֹחַ
אִילִיף נֹחַ תְּלָתָא בְּנִין יָת שֵׁם יָת חָם וְיָת יַפְתְּ: וְאִתְחַבָּלַת אַרְעָא קֳדָם יְיָ
וְאִתְמְלִיאַת אַרְעָא חֲטוֹפִין: וַחֲזָא יְיָ יָת אַרְעָא וְהָא אִתְחַבָּלַת אֲרֵי חַבִּילוּ כָּל בִּשְׂרָא
יָת אָרְחֵיהּ עַל אַרְעָא: וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ קֵיצָא דְּכָל בִּשְׂרָא עָלַת לְקֳדָמַי אֲרֵי אִתְמְלִיאַת
אַרְעָא חֲטוֹפִין מִן קֳדָם עוֹבָדֵיהוֹן בִּישַׁיָּא וְהָא אֲנָא מְחַבְּלֵיהוֹן עִם אַרְעָא: עֲבִיד לָךְ ✦✦
וְעִטָּא דְּאֶעִין דְּקַדְרוֹס מְדוֹרִין תַּעֲבִיד יָת תֵּיבוּתָא וְתַחְכֵּי יָתָהּ מְגַו וּמִבָּרָא ✦✦✦
וְדֵין דְּתַעֲבִיד יָתָהּ תְּלָת מְאָה אַמִּין אוּרְכָא דְּתֵיבוּתָא חֲמִשִּׁין אַמִּין פּוּתְיָהּ
וּלְתִשְׁעִין אַמִּין רוּמָהּ: וְגֵיהוֹד תַּעֲבִיד לְתֵיבוּתָא וּלְאַמְּתָא ✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

consumabis eam desup. at portã facies ex
συντελέσεις αὐτὴν ὑπωθεν· τὴν δὲ θύραν ποιήσεις ἐκ
latere. inferiora bicamerata & tricamerata fa-
πλαγίων· κατάγεια διώροφα καὶ τριώροφα ποιή-
cies eã. ego ãt ecce inducã diluuiũ:
σεις αὐτήν. ἐγὼ δὲ ἰδοὺ ἐπάξω τὸν κατακλυσμόν,
aquã sup terrã: vt interficiã oẽm carnẽ:
ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς, καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα,
in q̃ est spiritus vite subter celum. & quæcũq;
ἐν ᾗ ἐστὶ πνεῦμα ζωῆς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ὅσα
sũt sup terrã morientur. & statuã fedus
ἂν ᾖ ἐπὶ τῆς γῆς τελευτήσει. καὶ στήσω τὴν διαθήκην
meũ tecũ. ingredieris ãt in arcam tu &
μου μετὰ σοῦ· εἰσελεύσῃ δὲ εἰς τὴν κιβωτὸν σὺ καὶ
D filij tui: & vxor tua: et vxores fi-
οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ γυνή σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱ-
liorũ tuorũ tecũ. et ab oĩbus iumẽtis et
ῶν σου μετὰ σοῦ· καὶ ἀπὸ παντῶν τῶν κτηνῶν καὶ
ab oĩbus bestijs: et ab oĩ carne
ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ πάσης σαρκὸς
bina bina: ab oĩbus induces in arcam
δύο δύο, ἀπὸ πάντων εἰσάξεις εἰς τὴν κιβωτόν·
vt nutriãs tecũ. masculus & femina erũt ab
ἵνα τρέφῃς μετὰ σεαυτοῦ· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔσονται ἀπὸ
oĩbus auibus volatilibus celi & in ge
πάντων τῶν ὀρνέων τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ γέ-
nus: & ab oĩbus iumẽtis & in genus: et ab
νους, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ γένους, καὶ ἀπὸ
oĩbus reptilibus reptãtibus sup terrã se
πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς κα
cũdũ genus eorũ: bina bina de oĩbus ingrediẽtur
τὰ ἕνος αὐτῶν, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσελεύσονταί
ad te: vt nutriãtur tecũ masculus & femina. tu ãt
πρός σε, τρέφεσθαι μετὰ σοῦ ἄρσεν καὶ θῆλυ· σὺ δὲ
accipies tecũ ex oĩbus escis
λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων
Debꝛe. ã. b. ã̃ comeditis: & cõgregabis apũd te ipsũ. & erunt tibi
ἃ ἐσθίετε, καὶ συνάξεις πρὸς σεαυτόν· καὶ ἔσται σοι
et illis ad mãducãdũ. & fecit noe oĩa q̃cũq; p-
καὶ ἐκείνοις φαγεῖν· καὶ ἐποίησε νῶε πάντα ὅσα ἐνε-
cepit ei deus: sic fecit.
τείλατο αὐτῷ ὁ θεός, οὕτως ἐποίησεν. Ca. 7.

A ΘΕ dixit dñs deus ad noe. ingredere tu & oĩs
καὶ εἶπεν κς ὁ θς πρὸς νῶε· εἰσελθὲ σὺ καὶ πᾶς
domus tua in arcam. q̃s te vidi iustum coram me
ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτόν· ὅτι σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον ἐμοῦ
in gñatione hac. ex ãt tumẽtis mundis introduc
ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ· ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν εἰσάγαγε
ad te septẽ septẽ masculũ & feminã: et ex iumẽtis nõ mũ
πρὸς σὲ ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ
dis: bina bina masculũ & feminã: & de volucribus celi
καθαρῶν, δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρα
septẽ septẽ masculũ & feminã: vt nutriat semẽ sup oẽs
νοῦ ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, διατρέφειν σπέρμα ἐπὶ πάσαν
terrã adhuc. n. diebus septẽ ego inducã pluuiã sup terrã:
τὴν γῆν ἔτι γὰρ ἡμέρας ἑπτὰ ἐγὼ ἐπάγω ὑετὸν ἐπὶ τῆς γῆς,

Transla. Chal.

תִּשַׁכְלִילִיתָהּ מִלְעֵילָא וְתַרְעָא דְּתֵיבוּתָא תְּשַׁוִּי בְּסִיטְרָהּ תְּשַׁוִּי מְדוֹרִין תַּרְעָאִין תְּנִתְּנִין
וְתֵילִיתָאִין תַּעְבְּדִינַהּ׃ וַאֲנָא הָא אֲנָא מַיְתֵי יָת טוּפָנָא מַיָּא עַל אַרְעָא לְחַבָּלָא כָּל
בִּשְׂרָא דְּבֵיהּ רוּחָא דְּחַיֵּי מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא כָּל דִּי בְּאַרְעָא יְמוּתוּן׃ וַאֲקִים יָת קְיָמִי עִמָּךְ
וְתֵיעוֹל לְתֵיבוּתָא אַתְּ וּבְנָךְ וְאִתְּתָךְ וּנְשֵׁי בְנָךְ עִמָּךְ׃ וּמִכָּל חַיְתָא מִכָּל בִּשְׂרָא תְּרֵין
מִכּוֹלָּא תַּעֲיל לְתֵיבוּתָא לְקַיָּמָא עִמָּךְ דְּכַר וְנוּקְבָא יְהוֹן׃ מֵעוֹפָא לְזָנֵיהוֹן וּמִן בְּעִירָא
לְזָנֵהּ מִכָּל רְחֹשָׁא דְּאַרְעָא לְזָנוֹהִי תְּרֵין מִכּוֹלָּא יַעֲלוּן לְוָתָךְ לְקַיָּמָא׃ וְאַתְּ סַב לָךְ
מִכָּל מֵיכָל דְּמִתְאֲכַל וְתִכְנוֹשׁ לְוָתָךְ וְיֵהֵא לָךְ וְלְהוֹן לְמֵיכָל׃ וַעֲבַד נֹחַ כְּכָל דְּפַקִּיד
יְתֵיהּ יְיָ כֵּן עֲבַד׃ Ca.vij. וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ עוֹל אַתְּ וְכָל אֵיתַת בֵּיתָךְ לְתֵיבוּתָא
אֲרֵי יָתָךְ חֲזֵיתִי זַכָּאי קֳדָמַי בְּדָרָא הָדֵין׃ מִכָּל בְּעִירָא דַכְיְתָא תְּסַב לָךְ שַׁבְעָה שַׁבְעָה
דְּכַר וְנוּקְבָא וּמִן בְּעִירָא דְּלֵיתַהָא דַכְיְתָא תְּרֵין דְּכַר וְנוּקְבָא׃ אַף מֵעוֹפָא דִּשְׁמַיָּא
שַׁבְעָא שַׁבְעָא דְּכַר וְנוּקְבָא לְקַיָּמָא זַרְעָא עַל אַפֵּי כָּל אַרְעָא׃ אֲרֵי לְזִמָּן יוֹמִין עוֹד
שַׁבְעָא אֲנָא מַחֵית מְטַר עַל אַרְעָא

Transla. B. Piero.

cõsumabis summitatẽ
eius. Ostiũ autem arce
pones in latere deorsũ.
Genacula
& tristega facies in ea.
Ecce ego
adducam aquas diluuii super terram:
vt interficiam oẽm carnem in qua spiritus
vite est subter celum:
& vniuersa que
in terra sũt cõsumẽtur.
Ponã fedus meum
tecum: & ingredieris arcam tu & filii tui:
vxor tua & vxores filiorũ tuorũ tecũ: & ex
cũctis animantib vniuersę carnis bina induces
in arcã: vt viuant tecum masculini sexus
& feminini. De volucribus iuxta genus suum:
& de iumentis in gñe suo & ex oĩ reptili terre
fm genus sũ: bina de oĩbus ingrediẽtur tecũ
vt possint viuere. Tolles igit tecũ ex oĩbus es-
cis q̃ mãdi pñt: & cõportabis apud te: & erit
tibi & illis in escã. fecit igitur Noe omnia
que preceperat illi de
us. Ca. 7.

DIxitq; dñs ad eum
Ingredere tu & oĩs domus tua in arcã.
Te enim vidi
iustũ coram me in gene
ratione hac. Ex oĩbus aiantibus mũdis tolles
septena & septena: masculũ & femĩnã. de animantibus
vero immundis duo & duo: masculum
& femĩnam. sed & de volatilibus celi septena
& septena masculũ & femĩnã: vt saluetur semẽ
super faciem vniuerse terre. Adhuc
enĩ & post dies septem
ego pluam sup terrã

Ter. Heb. Scñ. Ca. vij. Pritiua. heb.

כֻּלָּהּ עֲלָה תְּכַלֶּנָּה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה תָּשִׂים
שׁוֹם שָׁנָה בְּצִדָּהּ תַּעֲשִׂים תַּחְתִּיִּם שְׁנִים
עָשָׂה וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ׃ וַאֲנִי הִנְנִי
בּוֹא מֵבִיא אֶת הַמַּבּוּל מַיִם עַל הָאָרֶץ
לְשַׁחֵת כָּל בָּשָׂר אֲשֶׁר בּוֹ רוּחַ
חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר
נָוַע יִגְוַע בָּאָרֶץ וְהַקֹמֹתִי אֶת בְּרִיתִי
בּוֹא אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ
אִישׁ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ וּמִכָּל
חָיָה שָׁנָה בּוֹא מִכָּל בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא
חָיָה אֶל הַתֵּבָה לְהַחֲיוֹת אִתָּךְ זָכָר
עָשָׂה וּנְקֵבָה יִהְיוּ׃ מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן
הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה
שְׁנָה בּוֹא לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ
חָיָה לְהַחֲיוֹת׃ וְאַתָּה קַח לְךָ מִכָּל מַאֲכָל
אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה
עָשָׂה לְךָ וְלָהֶם לְאָכְלָה׃ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל
אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃

Ca. vij.

אָמַר בּוֹא וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא אַתָּה וְכָל
רָאָה בֵּיתְךָ אֶל הַתֵּבָה כִּי אֹתְךָ רָאִיתִי
צָדַק צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה׃ מִכֹּל
טָהַר הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח לְךָ שִׁבְעָה
אִישׁ שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן הַבְּהֵמָה
שָׁנָה אֲשֶׁר לֹא טְהֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ
וְאִשְׁתּוֹ׃ גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה
חָיָה שִׁבְעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת זֶרַע עַל
פְּנֵי כָל הָאָרֶץ׃ כִּי לְיָמִים עוֹד
יוֹם שִׁבְעָה אָנֹכִי מַמְטִיר עַל הָאָרֶץ
מָטָר

Interp. chal.

consumabis eam desuper: et ostium arce in latere
eius ponce: mansiones inferiores: secũdas & tertias
facies in ea. Et ecce ego adducam diluuium aquarũ
super terrã: vt disperdat omnẽ carnem in qua est spi-
ritus vite sub celo: oĩa que in terra sunt morientur.
Et statuam pactum meũ tecuꝫ: & ingredieris in arcã
tu & filij tui: & vxor tua: & vxores filiorũ tuoꝝ tecũ: et
de omni viuenti de vniuersa carne bina de omnibus
introducco in arcam: vt sustententur tecum: mascu-
lus & femina erunt. De volucribus sm species suas:
& de iumẽtis sm species suas: & de oĩ reptili terre
iuxta species suas: bina ex oĩbus ingredientur tecuꝫ
vt pmaneãt. Et tu sume tibi de omni esca q̃ comedit
et repones apud te: & erit tibi & eis ad vescendum. Et
fecit noe iuxta oĩa q̃ precepit ei dñs: ita fecit. Ca. 7.

ET dixit dñs ad noe ingredere tu & oĩs homines
domus tue in arcam: q̃s te vidi iustũ coraꝫ me
in generatione hac. Et oĩbus animãtibus mũdis tolles
septena septena masculũ & feminaꝫ: de bestijs quoq;
immũdis bina masculũ & femĩnã. De volucrib quo-
q; celi septena septena masculũ & femĩnã: vt conser-
uetur semen super faciem vniuerse terre. Quia ad-
huc post tempus septem dierum ego descendere fa-
ciam pluuiam super terram

Prĩtiua chal.

שָׁכְלִיל עֵלָּה
שָׁוֵה דּוֹר עֲבַד
אַתָּא חֵוָה מוֹת
קוֹם עוֹל
תֵּבָה אִנְתַּ נָשֵׁת
חֵוָה עוֹל קוֹם
הֲוָה זְנָא נָסַב
אָבֵל נָשׁ הֲוָה
תֵּבָה חֵזָא זָכָה
דּוֹר דָּכָה נָסַב
קוֹם
נָחַת

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Geñ.	Ca. vij.	Trãſla. B. Hiero.	Trãſla. Gre. Icr. cũ interp. latina.
רְבַע	׳אַרְבָּעִים ׳יוֹם ׳וְאַרְבָּעִים ״לָיְלָה ׀ ׳׳			׳quadraginta ״diebus׳ & quadraginta ״ noctibus	quadraginta diebus ꝛ quadragita noctibus.
״מָחָה ״קוּם	״וָאֶמְחֶה ״אֶת ״כָּל ׳הַיְקוּם ׳אֲשֶׁר ׳׳׳			״& delebo ᵖoēm ᵍſubſtã- tiam ʳquam ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	et delebo oēs reſurrectionē: quã feci
״עָשִׂיתִי ׳מֵעַל ׳פְּנֵי ׳הָאֲדָמָה ׃ ׳וַיַּעַשׂ ׳	״עָשָׂה ״פָּנָה ׳עָשָׂה			ᵉfeci ᵗde ᵘſupficie ᵛterre.	a facie terre: ab hoie vſq; ad pecus. et
׳נֹחַ ׳כְּכֹל ׳אֲשֶׁר ׳צִוָּהוּ ׳יְהוָה ׃ ׳וְנֹחַ ׳בֶּן ׳				ʳ Fecit ergo ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ʾNoe ᵒoĩa ᵖq̃ ᵠ mãdauerat	fecit noe oĩa: q̃cũq; precepit ei dñs
״שֵׁשׁ ׳מֵאוֹת ׳שָׁנָה ׀ ׳וְהַמַּבּוּל ׳הָיָה ׳׳	״מֵאָה ׳נוֹל			ei ᵒdominus. Eratq; ꝯꝯꝯ ᵘſexcentorũ ᵗannorũ ʳq̃ diluuii ˢaq̃ inundauerũt	deus. noe ãt erat ãnoꝝ ſexaginta. ꝛ diluuiũ
״מַיִם ״עַל ׳הָאָרֶץ ׃ ׳וַיָּבֹא ׳נֹחַ ׳וּבָנָיו ׳׳	׳בוֹא			ᵛſuper ᵒterrã. ᵖ Et ingreſ ſus eſt ᵍnoe ʳ & filii eius:	aque fuit ſup terrã. ingreſſus ẽ ãt noe ꝛ filĩ
״וְאִשְׁתּוֹ ׳וְנְשֵׁי ״בָנָיו ׳אִתּוֹ ׳אֶל ׳הַתֵּבָה ׀	״אִשָּׁה ׳נָשָׁה			ᵘvxor eius: ᵗ & vxores ᵘfi liorũ eius ʳcũ eo ᵒin ˢarcã	eius ꝛ vxor eius: et vxores filiorũ e- ius: cum eo in arcam: ꝓpt aquã di-
״מִפְּנֵי ״מֵי ׳הַמַּבּוּל ׃ ׳מִן ׳הַבְּהֵמָה ׳׳׳	״פָּנָה			ᵖpropter ᵇaquas ᶜdiluuii. ᶜ De animantibus quoq;	tuũ. μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν, διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κα
׳הַטְּהוֹרָה ׳וּמִן ׳הַבְּהֵמָה ׳אֲשֶׁר ׳אֵינֶנָּה ׳	׳טָהֵר			ʳmundis ᵍ& ʰimmundis ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	luuij. ꝛ de iumẽtis mundis: et
׳טְהֹרָה ׳וּמִן ׳הָעוֹף ׳וְכֹל ׳אֲשֶׁר ׳רֹמֵשׂ				ᵒ& de ᵖvolucribus ᵠ & ex oĩ q̃d ᵉ mouetur ꝯꝯꝯꝯꝯ	de iumẽtis nõ mundis. et de volu
׳עַל ׳הָאֲדָמָה ׃ ׳שְׁנַיִם ׳שְׁנַיִם ׳בָּאוּ ׳אֶל ׳נֹחַ ׳אֶל ׳הַתֵּבָה ׳זָכָר ׳וּנְקֵבָה ׳כַּאֲשֶׁר	׳שָׁנָה ׳בוֹא			ʳsuper ᵘterrã ʳduo & ʳduo ᵛigreſſi ſunt ᵗad ꝯꝯꝯꝯꝯ ᵇnoe ᶜin ᵇarcã ᶜ maſculus ʳ& femina: ᵍſicut ꝯꝯꝯꝯꝯ	cribus: ꝛ de omnibus reptilibus reptã-
׳צִוָּה ׳אֱלֹהִים ׳אֶת ׳נֹחַ ׃ ״וַיְהִי ״לְשִׁבְעַת ״יָמִים	״הָיָה			ᵇpcepat ᵗdeus ᵗnoe. ᵐ Cũ	tiũ, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόν-
״הַיָּמִים ״וּמֵי ׳הַמַּבּוּל ׳הָיוּ ׳עַל ׳הָאָרֶץ ׃	״יוֹם ״נוֹל ׳הָיָה			q̃ trãſiſſent ᵉſeptem ꝯꝯꝯꝯ ᵒdies: ᵖaq̃ ᵠdiluuii ʳ inũda	tibus ſup terrã: duo duo: de oĩbus ingreſſa ſũt ad
״בִּשְׁנַת ׳שֵׁשׁ ׳מֵאוֹת ׳שָׁנָה ׳לְחַיֵּי ׳נֹחַ ׳	״שָׁנָה ״מֵאָה ״חָיָה			uerũt ᵘſup ᵗterram. ꝯꝯꝯꝯ ᵘ Anno ᶜſexcẽteſimo ᵒvi- te ᵇnoe ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	τῶν εἰσπ τῆς γῆς, δύο δύο, ἀπὸ πάντων εἰσῆλθε πρὸς
׳בַּחֹדֶשׁ ״הַשֵּׁנִי ׳בְּשִׁבְעָה ׳עָשָׂר ״יוֹם ׳				ᶜmenſe ᵒſcdo: ᶜ ſeptio ʳ de cimo ᵍdie ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	noe in arcam maſculus ꝛ femina. ſicut precepit
״לַחֹדֶשׁ ׳בַּיּוֹם ״הַזֶּה ׀ ׳נִבְקְעוּ ״כָּל ׳׳׳	׳בָּקַע			ʰmenſis ʲrupti ſunt ᵐ oēs ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	ὁ θς τῷ νῶε. καὶ ἐγένετο μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας,
״מַעְיְנוֹת ״תְּהוֹם ״רַבָּה ׀ ״וַאֲרֻבֹּת ׳׳׳	״עָיִן ״תְּהוֹם			ᵉfontes ᵒabyſſi ᵖ magne: ᵠ& cataracte ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	et aqua diluuij facta ẽ ſup terrã:
״הַשָּׁמַיִם ׳נִפְתָּחוּ ׃ ׳וַיְהִי ׳הַגֶּשֶׁם ׳עַל ׳	״פָּתַח			ʳcelũ ᵘaperte ſunt: ᵗ & fctã eſt ᵛpluuia ʷſuper ꝯꝯꝯꝯꝯ	καὶ ἡ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς,
׳הָאָרֶץ ׳אַרְבָּעִים ׳יוֹם ׳וְאַרְבָּעִים ״	׳רָבַע			ʳterrã ʳquadraginta ˢdie- bus ᵗ& quadraginta ꝯꝯꝯ	in ſercẽteſimo ãno: in vita noe: ſecũ
׳לָיְלָה ׃ ׳בְּעֶצֶם ׳הַיּוֹם ׳הַזֶּה ׳בָּא ׳נֹחַ ״	״בָּא ׳נֹחַ			ᶜnoctibus. ᵇ In articulo ᶜdiei ʲillius ᵍ ingreſſus eſt	ἐν τῷ ἑξακοσιοστῷ ἔτει, ἐν τῇ ζωῇ τοῦ νῶε, τοῦ δ' ευτέ
׳וְשֵׁם ׳וְחָם ׳וְיֶפֶת ״בְּנֵי ״נֹחַ ׀ ׳וְאֵשֶׁת ׳	׳אִישׁ			ᵇnoe ᵗ& ſem ᵏ & cham ˡ& ſaphet ᵐfilii eius: ᵒ& vxor	do menſe: ſeptima ꝛ vigeſima menſis. in die
׳נֹחַ ׳וּשְׁלֹשֶׁת ׳נְשֵׁי ׳בָנָיו ׳אִתָּם ׳אֶל ׳	׳נָשָׁה			illius ᵍ& tres ʳvxores ˢ fi- liorũ eius ʳcũ eis ᵘin ꝯꝯꝯ	ρου μηνός, ἐβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός. ἐν τῇ ἡμέρᾳ
׳הַתֵּבָה ׃ ׳הֵמָּה ׳וְכָל ׳חַיָּה ׳לְמִינָהּ ׳וְכָל				ʳarcã: ʳipſi ˢ& omne ᵃ aial ᵇfm genus ſuũ: ᶜvniuer- ſaq; ᵈiumẽta ᵉin gẽe ſuo:	ταύτη ἐῤῥάγησαν πᾶσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου,
׳הַבְּהֵמָה ׳לְמִינָהּ ׳וְכָל ׳הָרֶמֶשׂ ׳הָרֹמֵשׂ				ᵍ& omne ᵉ qd mouetur ʳsup ᵇterrã ʲi genere suo:	καὶ οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ ἀνεῴχθησαν. καὶ ἐγέ
׳עַל ׳הָאָרֶץ ׳לְמִינֵהוּ ״וְכָל ׳הָעוֹף ׳׳׳				ᵐcunctumq; ᵇvolatile ꝯꝯꝯ ᵒfm genus suũ: ᵖ Vniuer	τοντις ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαρακοντα ἡμέρας καὶ τεσ
׳לְמִינֵהוּ ״כֹּל ׳צִפּוֹר ׳כָּל ׳כָּנָף ׃ ׳וַיָּבֹאוּ	׳צָפַר ׳בוֹא			ſe ᵍaues ʳoēſq; ᵉ volucres ʳingreſſe ſunt ᵘad ˣ noe ʳ i ᵇarcam ᵈbina & ᵉbina ꝯꝯꝯ	draginta noctibus. in die hac ingreſſus ẽ noe:
״אֶל ׳נֹחַ ״אֶל ׳הַתֵּבָה ׳שְׁנַיִם ׳שְׁנַיִם ׳׳	״שָׁנָה				σαρακοντα νυκτας. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἰσῆλθε νῶε,
					sem: cham: iaphet filij noe: et vxor noe: ꝛ
					σὴμ, χὰμ, ἰάφεθ οἱ υἱοὶ νῶε, καὶ ἡ γυνὴ νῶε, καὶ αἱ
					τρεῖς γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτῶν εἰς τὴν κι
					βωτόν. καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ
					πάντα τὰ κτήνη τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ πᾶν
					ὄρνεον πετεηνὸν κατὰ γένος, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κι
					νούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος, εἰσῆλθε πρὸς
					νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, δύο δύο ꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯ

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
׳רְבַע ״טָהָה ׳קוּם	quadraginta diebus ꝛ q̃draginta noctibus: ꝛ delebo omnẽ ſubſtantiã quã feci deſup faciem terre. Et fecit	אַרְבְּעִין יוֹמִין וְאַרְבְּעִין לֵילְוָן ׀ וְאֶמְחֵי יָת כָּל ׳יְקוּמָא דְּעַבְדִית מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא ׃ וְעָבַד
״שָׁנָה	noe iuxta oĩa q̃ ꝓcepit et dñs. Et noe erat filius ſex-	נֹחַ כְּכֹל דְּפַקְדֵיהּ יְיָ ׃ וְנֹחַ בַּר שֵׁית מְאָה ״שְׁנִין ׀ וְטוֹפָנָא הֲוָה מֵא״ עַל אַרְעָא ׃ וְאֵתָא נֹחַ
״אִתָּ ״עֲשָׂה ״תֵּבָה ״חָיָה	cento ſiamoꝝ ꝛ diluuiũ aque fuit ſup terrã. Et ingreſ ſus eſt noe ꝛ filij eius ꝛ vxor eius ꝛ vxores filiorũ eius	וּבְנוֹהִי וְאִתְּתָא ״וּנְשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ ״לְתֵיבְוָתָא ׃ מִן בְּעִירָא דַּכְיָתָא וּמִן
׳דְּכָה ״עוֹל	cum eo in arcã: a facie aque diluuij. De alijs mũ- dis ꝛ de alijs immũdis et de volucribus ꝛ de oi-	בְּעִירָא דְּלֵיתַהָא דַּכְיָתָא וּמִן עוֹפָא וְכֹל דְּרָחֵשׁ עַל אַרְעָא ׃ תְּרֵין תְּרֵין ״עָלוּ עִם נֹחַ ״׳׳׳
׳תֵּבָה ״כְּמוֹ	bus q̃ reptant ſup terrã bina ꝛ bina intrauerũt cum noe in arcam maſculus ꝛ femina: ſicut ꝓcepit deus	לְתֵיבְוָתָא דְּכַר וְנוּקְבָא ״כְּמָה דְּפַקִּיד יְיָ יָת נֹחַ ׃ וַהֲוָה לְ״זְמַן שַׁבְעָא יוֹמִין וּמֵי טוֹפָנָא
׳הֲוָה ״שָׁנָה ״חָיָה	noe. Et factũ eſt poſt tẽpus septẽ dieruꝫ ꝛ aque dilu- uij fuerũt ſup terrã. ℣n anno ſercenteſimo vite noe	הֲווֹ עַל אַרְעָא ׃ ״בְּשְׁנַת שֵׁית מְאָה שְׁנִין ׀ לְחַיֵּי נֹחַ ״בְּירַחָא תִּנְיָנָא בְּשַׁבְעָא עַשְׂרָא יוֹמָא
״בְּעַ ״נְבַע ״רָבַב	in menſe ſecũdo in decimaſeptima die menſis in die hac rupti ſunt oĩes fontes abyſſi magne: et feneſtre	לְיַרְחָא בְּיוֹמָא הָדֵין ״אִתְבְּעוּ ״כָּל ״מַבּוּעֵי תְהוֹמָא ״רַבָּא ״וְכוֹוֵי שְׁמַיָּא ״אִתְפַּתָּחוּ ׃ וַהֲוָה מִטְרָא
׳כְּוָא ״פָּתַח ״רַבָּע	celi aperte ſunt. ꝛ pluuia deſcendit ſup terrã quadra ginta diebus ꝛ q̃draginta noctibus. ℣n articulo diei	עַיְתָא עַל אַרְעָא ״אַרְבְּעִין ״יוֹמִין וְאַרְבְּעִין לֵילְוָן ׃ בְּעֶצֶם יוֹמָא הָדֵין ״עַל נֹחַ וְשֵׁם וְיֶפֶת
״יוֹם ׳עוֹל ״אִתָּ	huius ingreſſus eſt noe ꝛ ſem et cham ꝛ iaphetb fi- lij noe: ꝛ vxor noe ꝛ tres vxores filioꝝ eius cuꝫ eis in	בְּנֵי ״נֹחַ וְאִתַּת נֹחַ וּתְלַת ״נְשֵׁי בְנוֹהִי ״לְתֵיבְוָתָא ׃ אִינּוּן וְכָל ״חַיְתָא ״לְזָנֵהּ וְכָל
״עֲשָׂה ״תֵּבָה ״חָיָה	arcam: ipſi ꝛ omne animal ſm genus ſuũ: ꝛ oĩa iumẽ ta ſm genus ſuuꝫ: et omnia reptilia que reptant ſup	בְּעִירָא ״לְזָנָהּ וְכָל רְחֵשָׁא דְּרָחֵשׁ עַל אַרְעָא ״לְזַנְהוֹן וְכָל עוֹפָא ״לְזַנְהוֹן כָּל צִפַּר כָּל ׳
׳זְנָא ״עוֹל	terram ſecundã genus ſuũ: et oĩa volucres ſecundã ſpecies ſuas: oĩs auis ꝛ omne quod volat. Et ingreſ	כָּנָפָא ׃ ״עָלוּ עִם נֹחַ ״לְתֵיבְוָתָא ״תְּרֵין תְּרֵין ׳׳׳

Trāsla.Grec.lxx.cū interp.latina.

ex oi carne in q̄ est spiritus vite. et
ἀπὸ πάσης σαρκὸς, ἐν ᾗ ἐστι πνεῦμα ζωῆς. καὶ τὰ
q̄ ingressa sunt masculus ⁊ femina ex omni car
εἰς πορευόμενα ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρ-
ne ingressa sūt ad noe: in arcam. sicut prece-
κὸς, εἰσῆλθε πρὸς νῶε, εἰς τὴν κιβωτόν· καθὰ ἐνετεί-
pit dñs deus noe. et clausit dñs deus de foris eius
λατο κς̄ ὁ θς̄ τῷ νῶε· καὶ ἐκλεισε κς̄ ὁ θς̄ ἔξωθεν αὐτ
arcam. et factū ē diluuium quadra-
τὴν κιβωτόν· καὶ ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς τεσσαρά-
ginta diebus ⁊ quadraginta noctibus. ⁊ multi
κοντα ἡμέρας καὶ τεσσαρακοντα νύκτας· καὶ ἐπλη
plicata ē aq̄. et eleuauit arcā: et exaltata ē a
θύνθη τὸ ὕδωρ· καὶ ἐπῆρε τὴν κιβωτόν, καὶ ὑψώθη ἀπὸ
terra. ⁊ inualuit aqua: ⁊ multiplicata ē val
τῆς γῆς· καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπληθύνθη σφό
de sup terrā. et ferebatur arca super
Eccle. 39.c δρα ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω
aquā. at aqua inualuit nimis val
τοῦ ὕδατος· τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφόδρα σφο
de sup terrā. et cooperuit oēs mōtes
D δρῶς ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐπεκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ
excelsos q̄ erāt subter celum. quindecim
ὑψηλά, ἃ ἦν ὑπωκάτω τοῦ οὐρανοῦ· δεκαπέντε
cubitos desuper exaltata ē aqua: ⁊ cooperuit om
πήχεις ἐπάνω ὑψωσε τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπεκάλυψε πάν
nes mōtes. ⁊ mortua ē oia caro q̄ mouebat sup
τα τὰ ὄρη· καὶ ἀπέθανε πᾶσα σαρξ κινουμένη ἐπὶ
terra: volatiliū: ⁊ iumētorū. ⁊ bestia
τῆς γῆς, τῶν πετεινῶν, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν ἑρπε-
rū: et oē reptile qđ mouet sup terrā: ⁊ oīa
τῶν: et omnes homo: et oia q̄cūq; habēt spiritū vite: ⁊ oia
ἀνθρωπος, καὶ πάντα ὅσα εἶχε πνοὴν ζωῆς, καὶ πᾶς
Gap. 1.a. q̄ erat sup aridā: mortuus ē. ⁊ deleuit oē
ὃς ἦν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀπέθανε· καὶ ἐξήλειψε πᾶν τὸ
surgēs: qđ erat sup facie terre: ab homine
ἀνάστημα, ὃ ἦν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου
vsq; ad pecus: et reptilia: et volucres ce
ἕως κτήνους, καὶ ἑρπετῶν, καὶ πετεινῶν τοῦ οὐρα-
li. et deleta sunt de terra. ⁊ remansit
νοῦ· καὶ ἐξηλείφησαν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ κατελείφθη
noe solus: et q̄ cum eo in arca. et exaltata ē
νῶε μόνος, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ· καὶ ὑψώθη
aqua sup terrā diebus centū quinquagita.
τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς ἡμέρας ἑκατὸν πεντήκοντα.

Ca.8. A Θ Et recordatus ē deus noe: et omniū be
καὶ ἐμνήσθη ὁ θς̄ Τῶν, καὶ πάντων τῶν θηρί-
stiaꝝ: ⁊ omniū iumētoꝝ: et omniū vola
ων, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάντων τῶν πε-
tiliū: et omniū reptiliū reptantiū:
τεινῶν, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων,
q̄cūq; erāt cū eo in arca. et induxit
ὅσα ἦν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ ἐπήγαγεν ὁ
deus spiritū sup terrā: ⁊ cessauit
θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκόπασεν

Transla.B.Iero.

ex omni carne in qua
erat spiritus vite. ooooo
Et q̄ ingressa sunt: masculus
& femia ex oi carne introierunt: sicut pre
cepit ei dñs: et protexit dñs sup eum. Et fuit diluuiū
q̄draginta diebus sup terrā: et creuerūt aque: ⁊ ele-
uauerūt arcā: ⁊ elcuata est desup terrā. ⁊ ꝓualuerunt
aque ⁊ creuerūt valde sup terrā: ⁊ ferebatur arca sup
faciē aquarū. Et aque ꝓualuerūt valde nimis sup
terrā: ⁊ operti sunt oēs mōtes excelsi qui sunt sub oi-
bus celis. Quindecim cubitis altitudine ꝓualuerūt
aque: ⁊ operuerūt montes. Et mortua est oīs caro q̄
mouebat sup terrā in volucribus ⁊ in animalibus et in
bestijs ⁊ in oīi reptili qđ reptat sup terrā: ⁊ oēs ho-
mines. Oīnia in q̄bus est spiraculū spūs vite in nari
bus suis: ex oībus q̄ sunt in arida mortua sunt. Et de
leuit oēm substantiā q̄ erat sup faciē terre: ab homine
vsq; ad iumētū vsq; ad reptile ⁊ vsq; ad volucres celi:
⁊ deleta sunt de terra: ⁊ relictus est solāmodo noe ⁊ q̄
cum eo erant in arca. Et ꝓualuerunt aque sup ter-
ram centum et quinquaginta diebus. Cap.8.
Et recordatus est deus noe ⁊ oīm animalium ⁊ oīm
iumentoꝝ que erant cum eo in arca: ⁊ trāsire fe
cit deus ventum super terram: ⁊ cessarunt oooooo

Transla.Chal.

מְכָל בִּשְׂרָא דְּבֵיה רוּחָא דְּחַיֵּי: וְעַלְּיָא דְּכַר וְנוּקְבָא מִכָּל בִּשְׂרָא עַלּוּ כְּמָא דְּפַקֵּיד יָתֵיהּ
יְיָ וַאֲגַן יְיָ עֲלוֹהִי: וַהֲוָה טוּפָנָא אַרְבְּעִין יוֹמִין עַל אַרְעָא וּסְגִיאוּ מַיָּא וּנְטָלוּ יָת
תֵּיבוּתָא וְאִיתְרַמַּת מֵעַל אַרְעָא: וּתְקִיפוּ מַיָּא וּסְגִיאוּ לַחְדָּא עַל אַרְעָא וַאֲזָלָא
תֵּיבוּתָא עַל אַפֵּי מַיָּא: וּמַיָּא תַּקִּיפוּ לַחְדָּא לַחְדָּא עַל אַרְעָא וְאִתְחַפְּיוּ כָּל טוּרַיָּא
רְמָיָא דְּתְחוֹת כָּל שְׁמַיָּא: חַמְשַׁ עֲשְׂרֵה אַמִּין מִלְעֵילָא תַּקִּיפוּ מַיָּא וְחַפּוּ טוּרַיָּא: וּמִית
כָּל בִּשְׂרָא דְּרַחֵישׁ עַל אַרְעָא בְּעוֹפָא וּבִבְעִירָא וּבְחֵיתָא וּבְכָל רִיחְשָׁא דְּרַחֵישׁ עַל אַרְעָא
וְכָל אֵינָשָׁא: כָּל דְּנִשְׁמָתָא רוּחָא דְּחַיֵּי בְּאַפּוֹהִי מִכֹּל דְּבְיַבֶּשְׁתָּא מִיתוּ: וּמְחָא יָת כָּל
יְקוּמָא דְּעַל אַפֵּי אַרְעָא מֵאֵינָשָׁא עַד בְּעִירָא עַד רִיחְשָׁא וְעַד עוֹפָא דִּשְׁמַיָּא
וְאִתְמְחִיאוּ מִן אַרְעָא וְאִשְׁתְּאַר בְּרַם נֹחַ וּדְעִמֵּיהּ בְּתֵיבוּתָא: וּתְקִיפוּ מַיָּא עַל אַרְעָא
מְאָה וְחַמְשִׁין יוֹמִין: Ca.viij. וּדְכִיר יְיָ יָת נֹחַ וְיָת כָּל חַיְתָא וְיָת כָּל בְּעִירָא
דְּעִמֵּיהּ בְּתֵיבוּתָא וְאַעְבַּר יְיָ רוּחָא עַל אַרְעָא וְנָחוּ

Interp. chal.

ex omni carne in qua est spūs vite. Et q̄ ingressa sunt
masculus ⁊ femina ex oīi carne introierūt: sicut pre
cepit ei dñs: et protexit dñs sup eum. Et fuit diluuiū
q̄draginta diebus sup terrā: et creuerūt aque: ⁊ ele-
uauerūt arcā: ⁊ elcuata est desup terrā. ⁊ ꝓualuerunt
aque ⁊ creuerūt valde sup terrā: ⁊ ferebatur arca sup
faciē aquarū. Et aque ꝓualuerūt valde nimis sup
terrā: ⁊ operti sunt oēs mōtes excelsi qui sunt sub oi-
bus celis. Quindecim cubitis altitudine ꝓualuerūt
aque: ⁊ operuerūt montes. Et mortua est oīs caro q̄
mouebat sup terrā in volucribus ⁊ in animalibus et in
bestijs ⁊ in oīi reptili qđ reptat sup terrā: ⁊ oēs ho-
mines. Oīnia in q̄bus est spiraculū spūs vite in nari
bus suis: ex oībus q̄ sunt in arida mortua sunt. Et de
leuit oēm substantiā q̄ erat sup faciē terre: ab homine
vsq; ad iumētū vsq; ad reptile ⁊ vsq; ad volucres celi:
⁊ deleta sunt de terra: ⁊ relictus est solāmodo noe ⁊ q̄
cum eo erant in arca. Et ꝓualuerunt aque sup ter-
ram centum et quinquaginta diebus. Cap.8.
Et recordatus est deus noe ⁊ oīm animalium ⁊ oīm
iumentoꝝ que erant cum eo in arca: ⁊ trāsire fe
cit deus ventum super terram: ⁊ cessarunt oooooo

Tex. Heb. Geſi. La.viij. Pritiua.heb.

חָיָה חַיָּה כָּל־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים:
בוא וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר
בוא בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים
סָגַר הָיָה וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ:
וַיְהִי הַמַּבּוּל
אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ
נָשָׂא רום הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתֵּבָה וַתָּרָם
גָּבַר רָבָה מֵעַל הָאָרֶץ: וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ
הָלַךְ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַתֵּלֶךְ הַתֵּבָה עַל
פָּנָה פְּנֵי הַמָּיִם: וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד
כָּסָה הָרָה עַל־הָאָרֶץ וַיְכֻסּוּ כָּל הֶהָרִים
הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר תַּחַת כָּל הַשָּׁמָיִם:
עָלָה חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ
נָגַע הַמָּיִם וַיְכֻסּוּ הֶהָרִים: וַיִּגְוַע כָּל
בָּשָׂר חָרַשׂ עַל־הָאָרֶץ בָּעוֹף
וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל הַשֶּׁרֶץ
הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ וְכֹל הָאָדָם:
כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו חָיָה
מוּת מֵת כֹּל אֲשֶׁר בֶּחָרָבָה מֵתוּ: וַיִּמַח אֶת
קוּם כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד
עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן הָאָרֶץ
וַיִּשָּׁאֶר אַךְ נֹחַ וַאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה:
וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים
גָּבַר וּמְאַת יוֹם:
מְאָה זָכַר אֱלֹהִים
Ca.viij. אֶת נֹחַ וְאֵת כָּל הַחַיָּה וְאֵת כָּל
עָבַר הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֶר
שָׁכַךְ אֱלֹהִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ

Pritiua chal.

חָיָה עוֹל כְּמוֹ
נָגַן רַבָּע
תֵּבָה רום הַלַּךְ
חָפָף
רום אָמָה עָלָה
חָפָה מוּת חָיָה
מוּת
מום
מָחָא שָׁאַר
תֵּבָה חָיָה
עָבַר עָתַר

Pritiua heb. | Tex. Heb. | Sen. | Ca. viij. | Trãsla. B. Piero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

הַמָּיִם׃ וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם וַ֝ | aque: & clausi sunt fontes abyssi et | aqua. et cooperti sunt fontes
כֹּסֶר עֵין תְּהם | ארבת השמים ויכלא המנשם מן | cataracte celi: & prohibite sunt pluuie de | τὸ ὕδωρ. καὶ ἐπεκαλύφησαν αἱ πηγαὶ τῆς
כלא | הגשם׃ וישבו המים מעל הארץ | celo. Reuersęq sunt aque de terra | ἀβύσσου, καὶ οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐνε
שוב | הלוך ושוב וַיְחִסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה | euntes & redeũtes: & ceperunt minui post | βλήθη ἀπὸ τοῦ ὕδατος πορευόμενον ἀπὸ
הלך חסר | חמשים ומאת יום׃ ותנח התבה | centum quinquaginta dies. Requieuitq arca | τῆς γῆς. καὶ ἐκ
מאה יום | בחדש השביעי בשבעה עשר יום | mense septimo: vicesimo septimo die | minuebat aqua: post centum quinquagita
הרר | להדש על הרי אררט׃ והמים היו | mensis super montes armenie. At vero aque | λατίονοῦτο τὸ ὕδωρ, μετὰ ἑκατὸν πεντήκοντα
הלך חסר עשר | הלוך וחסור עד החדש העשירי | ibant & decrescebant vsq ad decimũ mẽse. | dies. et sedit arca in septimo mẽ
בעשירי | בעשירי נראו ראשי | Decimo ei mẽse prima die mensis apparuerũt | ἡμέρας. καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν τῷ ἑβδόμῳ μη
ראה | ההרים׃ ויהי מקץ ארבעים | cacumina montium. Cumq transissent quadraginta dies: aperiens | νὶ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν Ἀρα
הרר החה חצץ | יום ויפתח נח את חלון | noe fenestram arce quam fecerat dimisit | rat. aqua diminuebat vsq ad decimũ mẽ
ארבעים יום פתח חלל | התבה אשר עשה׃ וישלח את | coruũ. qui egrediebatur & reuertebatur: donec siccaretur aque super terram. Emisit quo | ρέστ. τὸ ὕδωρ ἐλαττονοῦτο ἕως τοῦ δεκάτου μη
שלח | הערב ויצא יצוא ושוב עד | columbam post eum vt videret si iã cessasset aque de terre. | νός. ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων ἐν τῷ δε
יבשת המים מעל האדמה׃ וישלח | יבשת המים מעל הארץ׃ וישלח | q cũ nõ inueniſſet vbi requieſceret pes eius reuersa est ad eũ in arcã. Aque enim erãt | κάτῳ μηνί, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνός. καὶ ἐφάνετο μετὰ
את היונה ממאתו לראות המלו | את היונה ממאתו לראות הקלו | super vniuersã terrã. Extenditq manũ suã: accepit eã: et indu | quadraginta dies. et aperuit noe fenestrã
ראה מלל | מעל פני האדמה׃ ולא | xit eã ad se in arcam. et expectãs | τετραράκοντα ἡμέρας. καὶ ἀνέῳξε νῶε τὴν θυρίδα
פנה | מצאה היונה מנוח לכף רגלה | vltra septẽ dies: emisit colũbam ex | arce quã fecit. et misit co
נוח | ותשב אליו אל התבה כי מים | arca. Expectatis aũt vltra septem diebus | τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε. καὶ ἀπέστειλε τὸν κόρα
שוב | על פני כל הארץ וישלח ידו | aliis: rursum dimisit columbam ex | xũ ad videndũ: si cessauit aqua. et exiens:
פנה שלח | ויקחה ויבא אתה אליו אל | arca. At illa venit ad | non est reuersus: donec siccaretur aqua
לקח בוא | התבה׃ ויחל עוד שבעת ימים | eum vesperã: portãs ramũ | ἐξῆλθεν, οὐ κεκόπακε τὸ ὕδωρ. καὶ ἐξελθών,
אחרים | ויסף שלח את היונה מן | oliue virẽtib foliis in | non est reuersus: donec siccaretur aqua
התבה׃ ותבא אליו היונה לעת | ערב והנה עלה זית טרף | ore suo. Intellexit ergo noe quod cessassent aque | a facie terre. et expectãs adhuc septẽ dies: emi
ערב | בפיה וידע נח כי קלו המים מעל הארץ׃ | super terrã. Expectauit | sit columbã: et nõ addidit
טרף | ויחל עוד שבעת ימים אחרים | nihilominus septẽ alios dies: & emisit colũbam: q non | ἀπέστειλε τὴν περιστεράν, καὶ οὐ προσέθετο

Pritiua chal. | Interp. chal. | Transla. Chal.

סכר עין תהום | aque. Et clausi sunt fontes abyssi & fenestre celi: & prohibita est pluuia de celo. Et reuerse sunt aque desup | מָא׃ וְאִיסְתַּכַּרוּ מַבּוּעֵי תְהוֹמָא וְכִוֵּי שְׁמַיָּא וְאִתְבְּלִי מְטָרָא מִן שְׁמַיָּא׃ וְתָבוּ מַיָּא מֵעַל
כלא תוב טח | terrã eunteꝫ & reuertẽteꝫ: & diminute sunt aque post | אַרְעָא אָזְלִין וְתָיְבִין וְחַסָּרוּ מַיָּא מִסּוֹף מְאָה וְחַמְשִׁין יוֹמִין׃ וְנָחַת תֵּיבְתָּא בְּיַרְחָא
תבה חזא ראש | centũ & ḋquaginta dieꝫ. et ḋcuit arca in mense septi | שְׁבִיעָאָה בְּשַׁבְעָה עַשַׂר יוֹמָא לְיַרְחָא עַל טוּרֵי קַרְדוּ׃ וּמַיָּא הָווֹ אָזְלִין וְחָסְרִין עַד יַרְחָא
רבע יום | mo in decimaseptima die mẽsis sup montes cardu. | עֲשִׂירָאָה בְּחַד לְיַרְחָא אִיתְחֲזִיאוּ רֵישֵׁי טוּרַיָּא׃ וַהֲוָה מְסוֹף אַרְבְּעִין יוֹמִין
נפק תוב | Et aque ibant & diminuebãtur vsq ad decimũ mẽ | עָשִׂירָאָה בַּעֲשַׂר יַרְחָא אִיתְחֲזִי רֵישֵׁי טוּרַיָּא׃ וַהֲוָה מְסוֹף אַרְבְּעִין יוֹמִין
חזא שמת | sem: in prima die mensis decimi apparuerũt capita | וּפָתַח נֹחַ יָת כְּוָת תֵּיבְתָּא דַּעֲבַד׃ וְשַׁלַּח יָת עוּרְבָּא וּנְפַק נָפוֹק וְתָאִיב עַד דְּיִבְּשׁוּ
תוב תבה | montiũ. Et factũ est in fine quadraginta dierum: et | מַיָּא מֵעַל אַרְעָא׃ וְשַׁלַּח יָת יוֹנָה מִלְּוָתֵיהּ לְמֶחְזֵי אִם קַלּוּ מַיָּא מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא׃ וְלָא
שלח | aperuit noe fenestraꝫ arce quam fecerat: et emisit | אַשְׁכַּחַת יוֹנָה מָנַח לְפָרְסַת רַגְלָהּ וְתָבַת לְוָתֵיהּ לְתֵיבְתָּא אֲרֵי מַיָּא עַל אַפֵּי כָּל אַרְעָא
יבש על ארב | coꝫũ: et egrediebatur & reuertebat: donec siccarẽ | וְאוֹשִׁיט יְדֵיהּ וְנַסְבָהּ וְאָעִיל יָתָהּ לְוָתֵיהּ לְתֵיבְתָּא׃ וְאוֹרִיךְ עוֹד שַׁבְעָא יוֹמִין אָחֳרָנִין
שלח | tur aque desuper terrã. Et emisit columbaꝫ a se: vt | וְאוֹסִיף שַׁלַּח יָת יוֹנָה מִן לְוָתֵיהּ לְמִגְזַר בְּמִשְׁא וְלָא טָרְפָא זְיָתָא
תבה חזא שמת | videret si alleuiate fuissent aque desup faciem terre. | תְּגִיר בְּפוּמָהּ וְיָדַע נֹחַ אֲרֵי קַלּוּ מַיָּא מֵעַל אַרְעָא׃ וְאוֹרִיךְ עוֹד שַׁבְעָא יוֹמִין
יום נפק תוב | Et non inuenit columba requiez plante pedis sui: & | אָחֳרָנִין וְשַׁלַּח יָת יוֹנָה וְלָא אוֹסִיפַת
חזא שמת | reuersa est ad eum in aream: quoniã aque erant sup
תבה יבש על ארב | faciem vniuerse terre: et extendit manũ suã & tulit
תבה אתא | eam: & indurit eam secuꝫ in arcam. Et expectauit ad
ספק תבה אתא | huc septem diebus aliꝫs: et rursus emisit columbam
ממא כלל אברב | ex arca. Et venit ad eum columba in tempore vesper
ספק | tino: et ecce folium olive quod decerpserat ore suo:
et cognouit noe quod aque iminute erant desup ter
ram. Et expectauit vltra septem diebus aliꝫs: et emi
sit columbam: et nunquam

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Transla.B.Hiero.	Tex.Heb. Gen. Ca.viij.	Pritiua.heb.
reuerti ad eũ vltra.et factũ ẽ in vno τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι.καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνὶ	ẽ reuersa vltra ad eum. igitur sexcẽtesimo prio	וַתָּשָׁב הַיֹּנָה אֵלָיו עוֹד וְהִנֵּה עֲלֵה־זַיִת טָרָף בְּפִיהָ	הָיָה
et sercẽtesimo anno: in vita noe: primo mẽ καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει, ἐν τῇ ζωῇ Νῶε, τῷ πρώτου μη	anno: primo mẽse prima die mensis imminute sunt	מֵאוֹת שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד	מֵאָה
se defecit aqua a facie terre. νὸς ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.	aque super terrã. Et aperiens noe tectum arce aspexit: vidit	לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ	
et aperuit noe tectũ arce: quã se καὶ ἀπεκάλυψε Νῶε τὸν στέγην τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίη	ctum arce aspexit: vidit	וַיָּסַר נֹחַ אֶת מִכְסֵה הַתֵּבָה וַיַּרְא	סוּר כִּסֶּה רָאָה
cit. et vidit: q defecit aqua a facie σεν.καὶ ἴδε ἰδού, ὅτι ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου	siccata essent superficies terre. Mense	וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה	פָּנָה
terre. in alit secũdo mẽse septima τ decima die τῆς γῆς.ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μηνὶ ἑβδόμη καὶ δεκάτη ἡμέ	secundo septimo & vicesimo die mensis arefacta est terra.	לַחֹדֶשׁ יָבְשָׁה הָאָרֶץ	יָבֵשׁ
arefacta ẽ terra.et septima τ vigesima mẽsis ape ρα ἐξηράνθη ἡ γῆ.καὶ ἑβδόμη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἀφῆ	Locutus est autem deus ad noe dicens.	וַיְדַבֵּר	דִּבֵּר
ruit arcam. et ait dñs deus noe: dicẽs: egre ξε τὴν κιβωτόν.καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεὸς τῷ Νῶε, λέγων, ἔξελ	Egredere de arca tu: τ filii tui: τ vxor tua:	אֱלֹהִים אֶל נֹחַ לֵאמֹר: צֵא מִן	יָצָא
dere de arca tu: τ filii tui: τ vxor tua: θι ἐκ τῆς κιβωτοῦ σύ,καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ γυνή σου,	arca tua & vxor tua: filii tui & vxores	הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבָנֶיךָ וְנְשֵׁי	אִישׁ נָשָׁה
et vxores filiorũ tuor tecũ: τ οἱ καὶ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ, καὶ πάντα	filiorũ tuorũ tecũ. Cũcta aiantia q̃ sunt apud	בָּנֶיךָ אִתָּךְ: כָּל הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּךָ	
bestie que cũq; sũt tecũ: τ οἷς caro a vola τὰ θηρία ὅσα ἐστὶ μετὰ σῶ, καὶ πᾶσα σὰρξ ἀπὸ πε	te: ex oi carne tam i volatilibus q̃ in bestiis &	מִכָּל בָּשָׂר בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל	
tilibus vsq; ad iumẽta: τ οἕ reptile q̃ mouet sup τερῶν ἕως κτηνῶν,καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ	vniuersis reptilibus q̃ reptãt sup terrã: educ	הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ הוֹצֵא	יָצָא
terrã: educ tecũ et crescite et τῆς γῆς, ἐξάγαγε μετὰ σεαυτοῦ. καὶ αὐξάνεσθε καὶ	tecũ: & egredimini super terram. Crescite &	אִתָּךְ וְשְׁרְצוּ בָאָרֶץ וּפְרוּ וְרִבוּ	פָּרָה רָבָה
3.1.c.τ d. multiplicamini: τ replete krã. τ egressus ẽ noe: τ ifra. πληθύνεσθε,καὶ πληρώσατε τὴν γῆν.καὶ ἐξῆλθε Νῶε,	multiplicamini super eã. Egressus ẽ ergo noe &	עַל הָאָרֶץ: וַיֵּצֵא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ	אִישׁ
9.d. et vxor eius: et filij eius τ vxores B καὶ γυνὴ αὐτοῦ,καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ,καὶ αἱ γυναῖκες τῶν	filii eius & vxor illius & vxores filiorũ eius cũ	וּנְשֵׁי בָנָיו אִתּוֹ: כָּל הַחַיָּה כָּל	
D filioꝝ eius cum eo: et oẽs bestie. et om υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽αὐτοῦ,καὶ πάντα τὰ θηρία,καὶ πάν	eo. Sed & oia aiantia iumẽta & reptilia que	הָרֶמֶשׂ וְכָל הָעוֹף כֹּל רוֹמֵשׂ עַל	
nia iumẽta: τ οἕ volatile: et οἕ reptile τα τὰ κτήνη,καὶ πᾶν πετεινὸν, καὶ πᾶν ἑρπετὸν	reptant super terrã fm genus suũ egressa sunt	הָאָרֶץ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן	שַׁפָּה
quod mouet sup terrã: egressa sũt ex arca. et κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. καὶ	de arca. Edificauit aũt noe altare dño: & tol	הַתֵּבָה: וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה	בָּנָה זָבַח לָחַם
edificauit noe altare dño. τ accepit de ᾠκοδόμησε Νῶε θυσιαστήριον τῷ κῷ. καὶ ἔλαβεν ἀπὸ	lens de cunctis pecoribus & volucribus mundis:	מִכֹּל הַבְּהֵמָה הַטְּהֹרָה וּמִכֹּל	
cunctio tumentio mundio: et de cictio πάντων τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ πάντων	obtulit holocausta super altare. Odoratusq; est dñs odorẽ suauitatis: & ait	הַטָּהֹור וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ: וַיָּרַח	טָהַר עָלָה עֹלָה
volatilibus mundio: et obtulit holocau τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαύτω	ad eũ. Nequaq̃ vltra maledicam terre propter	יְהוָה אֶת רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר	רִיחַ נִיחֹחַ
sũ sup altare. τ odoratus ẽ dñs deus odorẽ σιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ὠσφράνθη κύριος ὁ θεὸς τὴν ὀσμὴν	homies. Sensus enim & cogitatio humani cordis in	יְהוָה אֶל לִבּוֹ לֹא אֹסִף לְקַלֵּל עוֹד	לֵב נָחַם
suauitatis. τ ait dñs deus. recogitans: nõ ad εὐωδίας.καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός, διανοηθείς, οὐμὴ προσ	malum prona sunt ab adolescẽtia sua. Nõ igr	אֶת הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֶר	יָצַר
dam vltra maledicere terre: propt opera ho θήσω ἔτι καταρᾶσθαι τὴν γῆν, διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀν	vltra pcutiã oẽm animã viuẽtẽ: sicut feci. Cũ	לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעָרָיו וְלֹא אֹסִף	רַע נָגַף
minũ. q; incumbit cogitatio hominis vili θρώπων. ὅτι ἐγκεῖται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπι	ctis die terre semẽtis	עוֹד לְהַכּוֹת אֶת כָּל חַי כַּאֲשֶׁר	נָגָה
genter ad mala: et adolescẽtia sua. non ad μιλῶς ἐπὶ τὰ πονηρά, ἐκ νεότητος αὐτοῦ. οὐ προσ	dies.	עָשִׂיתִי: עֹד כָּל יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע	עָשָׂה עוֹד יוֹם
dam igit percutere oẽm carnẽ viuẽtẽ: sicut feci θήσω οὖν πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζῶσαν, καθὼς ἐποίησα πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς. σπέρμα	cictis diebus terre. semẽtis		

Transla.Chal.	Interp. chal.	Pritiua chal.
לְמֵיתַב לְתַיְהּ עוֹד: וַהֲוָה בְּשִׁתִּ מְאָה וְחַדָּא שְׁנִין בְּקַדְמָאָה חַד לְיַרְחָא גְּנוּמֵי מַיָּא מֵעַל	est reuersa ad eum amplius. Et factũ est in sercentesimo τ vno anno: prima die mensis siccate sunt aque desup terrã: τ ablulit noe tectũ arce: et vidit: τ ecce	תּוּב שָׁנָה
אַרְעָא, וַאֲעְדִי נֹחַ יָת מַתְּפָאָה דְּתֵבְוְתָא, וַחֲזָא וְהָא נְגוּמֵי אַפֵּי אַרְעָא: וּבְיַרְחָא תִּנְיָנָא	siccata erat facies terre. Et in mẽse scõo vigesima septima die mẽsis: arefacta est terra. Et locutus est deo	עֶרָה חֲפָה תֵּבָה
בְּעֶשְׂרִין וְשַׁבְעָא יוֹמָא לְיַרְחָא יְבֵשַׁת אַרְעָא: וּמַלֵּיל יְיָ עִם נֹחַ לְמֵימַר: פּוֹק מִן תֵּיבְתָּא	cum noe dicẽs. Egredere de arca tu τ vxor tua τ filij tui: τ vxores filiorũ tuor tecũ: τ cuncta animãtia que	תֵּגָה אֲטַר נְפַק
אַתְּ וְאִתְּתָךְ וּבְנָךְ וּנְשֵׁי בְנָךְ עִמָּךְ: כָּל חַיְתָא דְּעִמָּךְ מִכָּל בִּשְׂרָא וּבְעֵירָא וּכְלָּ	tecuꝝ sunt ex omni carne tam de volucribus q̃ de iumentis τ de reptilibus que reptant super terrã fm	עֲשָׂה חֵיָה
רִיחֲשָׁא דְּרַחֵישׁ עַל אַרְעָא תַּפֵּיק עִמָּךְ, וְיִתְבַּלְדוּן בְּאַרְעָא וְיִפְּשׁוּן וְיִסְגוּן עַל אַרְעָא:	genus suũ egressa sunt de arca. Edificauit aũt noe altare dño: τ tulit ex oibus animalibus mundis τ ex oibus volucribus mundis: τ obtulit holocaustũ super altare. Et suscepit dño cum beneplacito oblationem eius: et dixit dño in verbo suo non addam maledicere rursus terram propter peccata hominũ: quoniã sensus cordis humani malus est ab infantia sua: τ non addã vltra percutere omne viuẽs: sicut feci. Adhuc oibus diebus terre seminatio	נְפַק חֵיָה
וּנְפַק טַ וּגְוֹהִי וְאִתְּתֵיהּ וּנְשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ: כָּל חַיְתָא וְכָל רִיחֲשָׁא וְכָל עוֹפָא כָּל		תֵּבָה נָגָה רָבַח
דְּרַחֵישׁ עַל אַרְעָא לְזַרְעַיְתְהוֹן נְפַקוּ מִן תֵּיבְתָּא: וּתְנָא טַ מַדְבְּחָא מֵדָּמָא דְּיֵי, וּנְסִיב מִכָּל		דָּכָה נָסַךְ עָלָה
בְּעִירַיָּא דְּכִיָּאתָא וּמִכָּל עוֹפָא דְּכִיָּא, וְאַסֵּק עֲלָוָן עַל מַדְבְּחָא: וְקַבֵּיל יְיָ בְּרַעֲוָא יָת		אָמַר יָסַף לוּט
קוּרְבָּנֵיהּ, וַאֲמַר יְיָ בְּמֵימְרֵיהּ לָא אוֹסִיף לְמֵילַט עוֹד יָת אַרְעָא בְּדִיל חוֹבֵי אֱינָשָׁא,		פָּתָא חָיָה
אֲרֵי יְצִיבָא לִבָּא דַּאֱינָשָׁא בִּישׁ מִזְּעֵירָיהּ, וְלָא אוֹסִיף עוֹד לְמִמְחֵי יָת כָּל חַיְתָא		
דְּעַבַדִית: עוֹד כָּל יוֹמֵי אַרְעָא זַרְעָא		

Pritiua heb. | Ter.Heb. | Gen. | Ca.ix. | Trãsla.B.Hiero. | Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

ו וְקָצִיר וְקֹר וְחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף וְיוֹם
וָלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃ וַיְבָרֶךְ
Ca.ix
אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בָּנָיו וַיֹּאמֶר
לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ׃
ומוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל
חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם
בְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה וּבְכָל
דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ׃ כָּל רֶמֶשׂ
אֲשֶׁר הוּא חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה
כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת כֹּל׃
אַךְ בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ׃
וְאַךְ אֶת דִּמְכֶם לְנַפְשֹׁתֵיכֶם
אֶדְרֹשׁ מִיַּד כָּל חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ
וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו
אֶדְרֹשׁ אֶת נֶפֶשׁ הָאָדָם׃ שֹׁפֵךְ דַּם
הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ כִּי
בְצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם׃
וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ בָאָרֶץ
וּרְבוּ בָהּ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל נֹחַ
וְאֶל בָּנָיו אִתּוֹ לֵאמֹר׃ וַאֲנִי הִנְנִי
מֵקִים אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת
זַרְעֲכֶם אַחֲרֵיכֶם׃ וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ
הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף בַּבְּהֵמָה
וּבְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל
יֹצְאֵי הַתֵּבָה לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ׃
וַהֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא
יִכָּרֵת כָּל בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל

Pritiua chal.

חֻמָּם טָלָא
נַפְשָׁא סְנָא מָלָא
הֲוָה חָיָה רָחַשׁ
יָם הֲוָה חָיָה
הֲוָה אָכַל אָכַל
תָּבַע חָיָה אֲשַׁד
אַסָּר דון
אֲשַׁד נַפְשׁ יַלָּד
קוּם קוּם
חָיָה
יְצָא חָיָה
קוּם
כָּרַת מוֹל

Interp.chal.

et messis t frigus et calor: t estus et hyems t dies et noctes non cessabunt. Cap.9.
ET benedixit deus noe t filijs eius: et dixit eis. Crescite t multiplicamini t replete terrã. Et timor vester t terror erit sup bestias terre t sup oẽs volucres celi in oĩbꝰ qcq̃ reptat sup terrã: et in oĩbus piscibus mar is: q̃ in manu vestra tradita sunt. Oĩe quod mouetur t viuit: vobis erit ad vescendũ: quasi herbam virentẽ dedi vobis oia. verũtamẽ carnẽ cum anima sua sanguineq̃ suo nõ comedetis. Etenim sanguinẽ animarũ vestrarũ requirã: de manu cunctarũ bestiarũ requirã eum: t de manu hois: de manu viri qui effuderit sanguinẽ fratris sui requirã animã hominis. Quicũq̃ effuderit sanguinẽ hois cũ testibus: per sententiã iudicis sanguis eius fundetur: qm̃ ad imaginẽ dei fecit hoiem. Vos aũt crescite t multipli camini gnationẽq̃ facite i terra t multiplicamini in ea. Et dixit deus ad noe t ad filios eius cũ eo dicẽs. Ecce ego statuã pactũ meũ vobiscũ t cum filijs vris post vos: t cũ oĩ ia viuẽti q̃ est vobiscũ tam in volucribus quã in ãialibus t in oĩbus bestijs terre q̃ sunt vobiscũ ex oĩbus egrediẽtibus de arca in vniuersis animãtibus terre. Et statuã pactũ meũ nobiscũ: t nõ consumabitur vltra oĩs caro propter aquas diluuij:

[a]& messis [b]frigus [c]& est: [d]estas [e]& hyems: [f]nox [g]& dies [h]nõ requiescẽt. Ca.9.
[b]Benedixit [a]deus [b]noe [c]& [f]filiis eius: [g]& dixit [h]ad eos. [i]Crescite [k]& multiplicami [i]& replete [m]terram: [o]& terror vester [p]ac tremor [q]sit [r]super [s]cũcta [t]aialia [u]terre [x]& sup [r]oẽs [y]volucres [z]celi: [b]cũ vniuersis [c]que [b]mouentur sup [c]terrã. [r]Oẽs [g]pisces [b]maris [t]manui vĩe [k] traditi sunt: & [l]oẽ [n]qd [m]mouetur & [p]viuit [r]erit [q]vobis [s]in cibum. [r]Quasi olera [u]virẽtia [r]tradidi [r]vobis [a]omnia.
[b]Excepto q̃ [c]carnẽ [b]cum [c]sanguine [r]nõ [g]comedetis. [k]Sanguinem [b]eĩ animarum vestrarum [m]requiram [n]de manu [o]cũctarum [p]bestiarum [r]& de manu [s]hois. [t]De manu [u]viri & [x]fratris eius [r]reqrã [a]aiam [b]hois. [c]Qui cunq̃ effuderit [c]humanũ [o]sanguinẽ: [b]fundetur [g]sanguis illius. [k]Ad imaginem [l]quippe [l]dei [m]factus est [o]homo.
[p]Vos aũt [q]crescite [r]& multiplicamini: [s]& [q]igredimini [r]sup terrã [u]& iplete [x]eã. Hec [r]quoq̃ dixit [r]deus [a]ad [b]noe [c]& ad [d]filios eius [e]cum eo. [b]Ecce ego [c]statuam [l]pactũ meũ [m]vobiscum: [n]& cum [o]semine vestro [p]post vos [q]& ad [r]oẽm [s]animam [c]viuẽtẽ [q]q̃ est [r]vobiscũ: tã [r]in volucribus q̃ [r]i iumẽtis [s]& [o]pecudibus [c]terre: [c]cunctisq̃ [r]q̃ egressa sũt [g]de arca & [b]vniuersis [l]bestiis [k]terre. [l]Statuã [n]pactũ meũ [o]vobiscum: [p]& nequaquam [r]vltra [q]interficietur [r]ois [o]caro [n]aquis [x]diluuii: [c]

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

et messio. frigus t calor: estas t ver: diem καὶ θερισμός, ψῦχος καὶ καῦμα, θέρος καὶ ἔαρ, ἡμέραν
et nocte: nõ requiescent.
καὶ νύκτα, οὐ καταπαύσουσιν.ccccc

Ca. 9.

ET benedixit deus noe: et filijs eius. Καὶ ηὐλόγησεν ὁ θς νῶε, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ.
et dixit eis: crescite t multiplicamini: t replete καὶ εἶπεν αὐτοῖς, αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πλη
te terrã: et dominamini eius. et ρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. καὶ ὁ
tremor vester: et timor vester erit sup oẽs τρόμος ὑμῶν, καὶ ὁ φόβος ὑμῶν ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς
bestias terre: et sup oia volatilia ce θηρίοις τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρα
li: et sup oia q̃ mouẽtur sup terrã. et νοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς · καὶ
oẽs pisces maris sub manibus vo πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης ὑπὸ χεῖρας ὑ
bis dedi. et oẽ volatile: q̃ẽ vinẽo: vobis erit μῖν δέδωκα. καὶ πᾶν πετεινόν, ὅ ἐστι ζῶν, ὑμῖν ἔσται
in cibũ. tanq̃ olera herbe dedi vobis om ἐκβρῶσιν. ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάν
nia. verũtñ carnes i sanguine aie nõ comedetis. t cnĩ τα. πλὴν κρέα ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε. καὶ γὰρ
vestrũ sanguinẽ aiarũ vestrarũ: de manu cũ τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἐκ χειρὸς πάν
etarũ bestiarũ requirã illũ. t de manu homi των τῶν θηρίων ἐκδικήσω αὐτό. καὶ ἐκ χειρὸς ἀνδρὸς
nis fratris eius: requirã aiaz hois. q̃ ef του ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐκδικήσω τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. ὃς ἐκ
fuderit sanguinẽ hois: p sanguine hois: eius effu χέων αἷμα ἀνθρώπου, ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὸ αὐτὸ ἐκχυ Mat.
det q: in imagine dei feci hoiez. vos ãt θήσεται. ὅτι ἐν εἰκόνι θεοῦ ἐποίησα τὸν ἄνθρωπον. ὑμεῖς δὲ 26.a
crescite et multiplicamini. t replete terrã. αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν. Apo.
et dominamini eius. t ait deus ad noe: 13.c.
καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. καὶ εἶπεν ὁ θς πρὸς νῶε,
et filios eius cũ eo: dicens: ecce ego sta καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, λέγων, ἰδοὺ ἐγὼ ἀ
tuo pactũ meũ vobis: t semini vestro Esai.
νίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν, καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν 54.c
post vos: et oi anime viuẽti vobiscũ: in μεθ' ὑμᾶς, καὶ πάσῃ ψυχῇ ζώσῃ μεθ' ὑμῶν, εἰς τὸν
eternũ: a volucribus: t a iumẽtis: et oĩbus αἰῶνα, ἀπὸ ὀρνέων, καὶ ἀπὸ κτηνῶν, καὶ πάσαις τοῖς
bestijs terre: q̃cũq̃ sũt vobiscũ: ab oĩbus θηρίοις τῆς γῆς, ὅσα ἐστὶ μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ πάντων τῶν
exeuntibus ex arca. et statuã pactũ ἐξελθόντων ἐκ τῆς κιβωτοῦ. καὶ στήσω τὴν διαθήκην
meũ ad vos. et nõ morietur oĩs caro μου πρὸς ὑμᾶς. καὶ οὐκ ἀποθανεῖται πᾶσα σὰρξ
vltra ab aqua diluuij. ἔτι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ κατακλυσμοῦ. ccc cccc

Transla.Chal.

Ca.ix. וַאֲדַא וְקֻדְתָא וְסִיתָוָא וְקַיְטָא וְסִתְוָא וְיוֹמֵי וְלֵילֵי לָא יְבַטְּלוּן׃
וּבָרִיךְ יְיָ יָת נֹחַ וְיָת בְּנוֹהִי וַאֲמַר לְהוֹן פּוּשׁוּ וְסִגּוּ וּמְלוּ יָת אַרְעָא׃ וְדַחֲלְתְּיכוֹן וְ
אֵימַתְכוֹן תְּהֵא עַל כָּל חֵיוַת אַרְעָא וְעַל כָּל עוֹפָא דִּשְׁמַיָּא בְּכֹל דְּרָחֵישׁ אַרְעָא וּבְכָל
נוּנֵי יַמָּא בִּידֵיכוֹן יְהוֹן מְסִירִין׃ כָּל רָחֵישָׁא דְּהוּא חַי לְכוֹן יְהֵא לְמֵיכַל כְּיָרוֹקָא דְּעִשְׂבָּא
יְהַבִית לְכוֹן יָת כּוֹלָּא׃ בִּשְׂרָא בְּנַפְשֵׁיהּ דְּמֵיהּ לָא תֵיכְלוּן׃ וּבְרַם יָת דְּמֵיכוֹן
תְּפַשְּׁתֵיכוֹן אֶתְבַּע מִיַּד כָּל חֵיוָתָא אֶתְבְּעִינֵיהּ׃ וּמִידָא דְּאֵינָשָׁא מִיַּד דְּבַר דְּ
גַבְרָא דְּאָחוּהִי אֶתְבַּע יָת נַפְשָׁא דְּאֵינָשָׁא׃ דְּשׁוֹד דָּמָא דְּאֵינָשָׁא בְּסַהֲדִין עַל מֵימַר
בְּרֵיהּ דְּמֵיהּ יִתְשַׁד אֲרֵי בְּצַלְמָא דֵּיי עֲבַד יָת אֵינָשָׁא׃ וְאַתּוּן פּוּשׁוּ וְסִגּוּ אִתְיַלְּדוּ
בְּאַרְעָא וְסִגּוּ בַּהּ׃ וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ וְלִבְנוֹהִי עִמֵּיהּ לְמֵימַר׃ וַאֲנָא הָא אֲנָא מֵקִים יָת מֵימְרִי
עִמְּכוֹן וְעִם בְּנֵיכוֹן בַּתְרֵיכוֹן׃ וְיָת כָּל נַפְשָׁא חֵיוָתָא דְּעִמְּכוֹן בְּעוֹפָא בְּבְעִירָא וּבְכָל
חֵיוַת אַרְעָא עִמְּכוֹן מִכֹּל נָפְקֵי תֵּיבוּתָא לְכָל חֵיוָתָא דְּאַרְעָא׃ וַאֲקִים יָת קְיָמִי עִמְּכוֹן
לָא יִשְׁתֵּצֵי כָּל בִּשְׂרָא עוֹד מֵימֵי טוֹפָנָא׃

Transla.Chal.

et messis et frigus et calor: et estus et hyems et dies et noctes non cessabunt.
Et benedixit deus noe et filijs eius: et dixit eis. Crescite et multiplicamini et replete terrã. Et timor vester et terror erit sup bestias terre et sup oẽs volucres celi in oĩbꝰ qcq̃ reptat sup terrã: et in oĩbus piscibus maris: q̃ in manu vestra tradita sunt. Oĩe quod mouetur et viuit: vobis erit ad vescendũ: quasi herbam virentẽ dedi vobis oia. verũtamẽ carnẽ cum anima sua sanguineq̃ suo nõ comedetis. Etenim sanguinẽ animarũ vestrarũ requirã: de manu cunctarũ bestiarũ requirã eum: et de manu hois: de manu viri qui effuderit sanguinẽ fratris sui requirã animã hominis. Quicũq̃ effuderit sanguinẽ hois cũ testibus: per sententiã iudicis sanguis eius fundetur: qm̃ ad imaginẽ dei fecit hoiem. Vos aũt crescite et multiplicamini in ea. Et dixit deus ad noe et ad filios eius cũ eo dicẽs. Ecce ego statuã pactũ meũ vobiscũ et cum filijs vris post vos: et cũ oĩ ia viuẽti q̃ est vobiscũ tam in volucribus quã in ãialibus et in oĩbus bestijs terre q̃ sunt vobiscũ ex oĩbus egrediẽtibus de arca in vniuersis animãtibus terre. Et statuã pactũ meũ nobiscũ: et nõ consumabitur vltra oĩs caro propter aquas diluuij:

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp.latina.

et non vltra erit diluuiũ aque: ad corrũpẽ
καὶ οὐκ ἔτι ἔσται κατακλυσμὸς ὕδατος, καταφθεί-
dũ oẽs terrã. et dixit dñs deus noe:
ραι πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεὸς τῷ νῶε,
hoc signũ federis: qđ ego do in
τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνὰ-
ter me et vos: et inter oẽm animã:
μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον πάσης ψυχῆς,
q̃ est vobiscũ in gnationes sẽpiternas: arcũ meũ po-
ἃ ἐστι μεθ' ὑμῶν εἰς γενεὰς αἰωνίους, τὸ τόξον μου τί-
no in nube. et erit in signũ federis: in
μῶ ἐν τῇ νεφέλῃ. καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης, ἀνὰμέ-
ter me et terrã. t erit in cõnubilando me nu
σον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς. καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νε-
bes sup terrã. apparebit arcus meus in nu
φέλας ἐπὶ τὴν γῆν. ὀφθήσεται τὸ τόξον μου ἐν τῇ νεφέ-
be: et recordabor: federis mei: qđ erit in
λῃ, καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἣ ἐστι ἀνὰμέ-
ter me t vos: t inter oẽs alaz in om
σον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον πάσης ψυχῆς ἐν πᾶ-
ni carne. t nõ erit aqua in diluuiũ: ad
σαρκί. καὶ οὐκ ἔσται οὐδὲ ὡς εἰς κατακλυσμόν, ὥστε
delendã vniuersã carnẽ. et erit arcus meus in
ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα. καὶ ἔσται τὸ τόξον μου ἐν τῇ
nube. et videbo illũ: vt recorder federis
νεφέλῃ. καὶ ὄψομαι αὐτό, τοῦ μνησθῆναι διαθήκην
sempiterni: inter me t vos: t inter ani-
αἰώνιον, ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον ψυ-
mã viuentẽ oi carne: q̃ est sup terrã. et ait
χῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί, ἥτις ἐστὶ τῆς γῆς. καὶ εἶπεν
dñs deus noe: hoc signũ federis: qđ con
κύριος ὁ θεὸς τῷ νῶε, τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ἃς δι-
stitui inter me: t inter oẽm carnem:
έθεμην ἀναμέσον ἐμοῦ, καὶ ἀναμέσον πάσης σαρκός,
q̃ est sup terrã. erãt aũt filii noe: q̃ egressi sũt de
ἥ ἐστιν ἐπὶ τῆς γῆς. ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ νῶε, οἱ ἐξελθόντες ἐκ
arca: sem: cham: iapheth. chã aũt erat pater
τῆς κιβωτοῦ, σήμ, χάμ, ἰάφεθ. χὰμ δὲ ἦν πατὴρ
chanaã. treo isti sunt filii noe. ab istis
χαναάν. τρεῖς οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ νῶε. ἀπὸ τούτων
dẽseminati sũt sup oẽs terrã. et cepit noe ho
διεσπάρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἤρξατο νῶε ἀν-
mo agricola terre. et plantauit vineam. et
θρωπος γεωργὸς γῆς. καὶ ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα. καὶ
bibit de vino: et iebriatus ẽ: t nudatus ẽ in
ἔπιεν ἐκ τοῦ οἴνου, καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ
domo sua. et vidit cham pater chanaã
οἴκῳ αὐτοῦ. καὶ εἶδεν χὰμ ὁ πατὴρ χαναὰν τὴν
nuditatẽ patris sui: et egressus nũcia
γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ἀπήγ-
uit duobus fratribus suis foris. t accẽ
γειλε τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω. καὶ λα-
pientes sem et iapheth pallium:
βόντες σὴμ καὶ ἰάφεθ τὸ ἱμάτιον,

Transla.Chal'.

וְלָא֙ יְהֵ֣א עוֹד֮ טוֹפָנָא֒ לְחַבָּלָא֙ אַרְעָ֔א׃ וַאֲמַ֥ר יְיָ֖ דָּ֣א֑ אָת֙ קְיָמָ֣א דַּאֲנָ֔א יָהִ֥יב בֵּֽין׃
מֵימְרִ֖י וּבֵינֵיכ֑וֹן וּבֵ֗ין כָּל֙ נַפְשָׁ֣א חַיְתָ֔א דְּעִמְּכ֖וֹן לְדָרָ֥ת עָלְמָ֑א׃ יָ֚ת קַשְׁתִּ֣י יְהַ֔בִית בַּעֲנָנָ֖א
וּתְהֵ֣א לְאָ֔ת קְיָ֕ם בֵּ֥ין מֵימְרִ֖י וּבֵ֥ין אַרְעָֽא׃ וְיְהֵ֗א בַּעֲנוֹתִ֤י עֲנָנָא֙ עַל֙ אַרְעָ֔א וְתִתַּחֵ֥י
קַשְׁתָּ֖א בַּעֲנָנָֽא׃ וְאִדְכַּ֣ר יָ֔ת קְיָמִ֖י דְּבֵ֣ין מֵימְרִ֑י וּבֵינֵיכ֗וֹן וּבֵ֛ין כָּל֙ נַפְשָׁ֣א חַיְתָ֔א כָּל֙
בִּשְׂרָ֔א וְלָא֙ יְהֵ֣א עוֹד֙ מַיָּ֣א לְטוֹפָנָ֔א לְחַבָּלָ֖א כָּל֙ בִּשְׂרָ֑א׃ וּתְהֵ֤א קַשְׁתָּא֙ בַּעֲנָנָ֔א
וְאֶחְזֵ֖ינַּהּ לְדָכְרָ֑ן קְיָם֙ עָלָ֔ם בֵּ֥ין מֵימְרָ֖א דַּיְיָ֑ וּבֵ֥ין כָּל֙ נַפְשָׁ֣א חַיְתָ֔א כָּל֙ בִּשְׂרָ֔א דְּעַל֙
אַרְעָ֑א׃ וַאֲמַ֥ר יְיָ֖ לְנֹ֣ח דָּ֣א אָת֙ קְיָמָ֣א דַּאֲקִ֔ימִית בֵּ֥ין מֵימְרִ֖י וּבֵ֥ין כָּל֙ בִּשְׂרָ֔א דְּעַל֙ אַרְעָֽא׃
וַהֲוֹ֙ בְּנֵ֣י נֹ֔ח דְּנָפְקִ֖ין מִן֙ תֵּיבוּתָ֔א שֵׁ֥ם וְחָ֖ם וְיֶפֶ֑ת וְחָ֗ם הוּא֙ אֲבוּהִ֣י דְּכְנָ֔עַן׃ תְּלָתָ֥א אִלֵּ֖ין
בְּנֵ֣י נֹ֑ח וּמֵאִלֵּ֣ין אִתְבַּדַּ֔רַת כָּל֙ אַרְעָ֔א׃ וְשָׁרִ֥י נֹ֖ח גְּבַ֣ר פַּלָּ֑ח וּנְצִ֖יב כַּרְמָֽא׃
וּשְׁתִ֥י מִן֙ חַמְרָ֔א וּרְוִ֖י וְאִתְגְּלִ֣י בְּגוֹ֙ מַשְׁכְּנֵ֔יהּ וַחֲזָ֕א חָ֖ם אֲבוּהִ֣י דְּכְנָ֑עַן יָ֚ת עֶרְיָתָ֣א

Trãsla.B.Hiero.

et neq; erit deinceps diluuium dissipans terram. Dixitq; deus: hoc est signum federis qđ do iter me & vos: & omnẽ viuentem que est vobiscũ in generationes sempiternas. Arcũ meũ ponã in nubibus & erit signũ federis inter me & iter terrã. Cũ q; obduxero nubibus celum: appebit arcus meus in nubibus: & recordabor federis mei vobiscũ: & cũ oĩ anima viuente que carnẽ vegetat: & non erunt vltra aque diluuii ad delendã vniuersam carnẽ. Eritq; arcus in nubibus: & videbo illũ & recordabor federis sempiterni: qđ pactũ est inter deum & oẽm animã viuentem vniuersæ carnis q̃ est sup terrã. Dixitq; deus noe Hoc est signũ federis quod constitui iter me & omnẽ carnẽ super terrã. Erant ergo filii noe qui egressi sunt de arca: sem cham & iaphet Porro cham ipse est pater chanaan. Tres isti filii sunt noe: & ab his dissẽminatũ ẽ oẽ genus hoĩm sup vniuersã terrã. cepitq; noe vir agricola exercere terrã: & plantauit vineam. Bibensq; vinũ inebriatus ẽ: & nudatus est in tabernaculo suo. Qđ cũ vidisset chã pr chanaan verẽda.f. pris sui esse nudata: nunciauit duobus fribꝫ suis foras. At vero sem & iapheth pallium

Ter.Heb. Sẽt. Latin. Prima.heb.

וְלֹא יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחֵת
הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת
הַבְּרִית אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי
וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר
אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם׃ אֶת קַשְׁתִּי
נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה לְאוֹת בְּרִית
בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ׃ וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן
עַל הָאָרֶץ וְנִרְאֲתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן׃
וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי
וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל
בָּשָׂר וְלֹא יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם
לְמַבּוּל לְשַׁחֵת כָּל בָּשָׂר׃ וְהָיְתָה
הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן וְרָאִיתִיהָ לִזְכֹּר
בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין
כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל
הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל נֹחַ
זֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר הֲקִמֹתִי
בֵּינִי וּבֵין כָּל בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל
הָאָרֶץ׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן
הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וְיֶפֶת וְחָם הוּא
אֲבִי כְנָעַן׃ שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי נֹחַ
וּמֵאֵלֶּה נָפְצָה כָּל הָאָרֶץ׃ וַיָּחֶל נֹחַ
אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם׃ וַיִּשְׁתְּ
מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ
אָהֳלֹה׃ וַיַּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֶת
עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֶּד לִשְׁנֵי אֶחָיו
בַּחוּץ׃ וַיִּקַּח שֵׁם וָיֶפֶת אֶת הַשִּׂמְלָה

Interp. chal'.

nec; erit vltra diluuiũ ad disperdendã terram. Dixit q; deus. Hoc est signũ pacti qđ ego ponam inter verbum meum t inter vos et inter omnes; animã viuentem que est vobiscum in generationes seculi. Arcum meum ponã in nube: t erit in signũ federis inter verbũ meũ t terrã. Et erit cuz adduxero nubem sup terram: et videbit arcus in nube. Et recordabo: pacti mei qđ est inter verbũ meũ: t inter vos: et inter oẽm animã viuentẽ in vniuersa carne: nec; erit vltra aqua diluuij ad disperdendã oẽm carnem. Et erit arcus in nube: t videbo eum in memoriã federis sempiterni: quod est inter verbũ dei et inter oẽm animã viuentes in vniuersa carne que est sup terras. Dixitq; deus ad noe. Hoc est signũ federis inter verbum meũ: t vniuersam carnẽ que est super terrã. Et fuerunt filij noe q̃ egressi sunt de arca: sem t cham t iapheth. et cham ipse ẽ pater chanaã. Treo isti sunt filij noe: t ab his dissẽminata ẽ vniuersa tra. Et cepit noe esse vir'oparius in terra: t plãtauit vineã. Et bibit ex vino t inebriatus est: t nudat' ẽ in medio tabernaculi sui. Et vidit cham pr chanaã verẽda pris sui: t nũciauit duobus frib' suis foras. Et tulerũt sem t iapheth palliũ

Prima chal'.

יָתֵ֥ה אוֹת
אֲמַר חֵוֵה דּוֹר
הֲוֵה רְהֵה חֲזָא
קוֹם חֲוֵה
חֲזָא קוֹם אֲמַר
חֲוֵה אוֹת קוֹם
הֲוֵה תַּרְתֵּי בְּדַר
שְׁרָא שַׁתָּא רְוֵה
נְגַר שְׁכַן
עֲרָה תְּרֵה כְּסָה

Transla.Chal'.

neq; erit amplius diluuium ad corrumpendam terram. Et dixit Dominus Deus ad Noe: Hoc est signum pacti quod ego pono inter me & vos & omnem animam viuentem quæ est vobiscum in generationes seculi. Arcum meum pono in nubibus & erit in signum pacti inter me & inter terram. Et erit cum adduxero nubem super terram & videbitur arcus in nubibus. Et recordabor pacti mei quod est inter me & vos & omnem animam viuentem in vniuersa carne: neq; erit amplius aqua diluuii ad disperdendam omnem carnem. Et erit arcus in nubibus & videbo eum ad memoriam pacti sempiterni: quod est inter Deum & omnem animam viuentem in vniuersa carne quæ est super terram. Dixitq; Deus ad Noe. Hoc est signum pacti quod constitui inter me & omnem carnem quæ est super terram. Et fuerunt filii Noe qui egressi sunt de arca: Sem & Cham & Iapheth. Et Cham ipse est pater Chanaan. Tres isti sunt filii Noe: & ab his dispersa est omnis terra. Et cœpit Noe esse vir agricola & plantauit vineam. Et bibit de vino & inebriatus est & nudatus est in medio tabernaculi sui. Et vidit Cham pater Chanaan verendam partem patris sui: & nunciauit duobus fratribus suis foris. Et tulerunt Sem & Iapheth pallium

Pětitiua heb. | Ter.Heb. | Gen. | Ca.x. | Trăsla.B.Hiero. | Trăsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

וַיָּשִׂימוּ עַל שְׁכֶם שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ ׀ הֹלך
imposuerũt humeris suis: & incedentes
επεθεντο επι τους δυο νωτα αυτων, και επορευθησαν
imposuerũt sup duo dorsa eorũ: et abierũt

אֲחֹרַנִּית וַיְכַסּוּ אֶת עֶרְוַת ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ כסה עָרָה
retrorsum: operuerũt verenda
οπισθοφαντως, και εκαλυψαν την γυμνωσιν του πα
retrorsum: et operuerũt nuditatẽ pa

אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אֲחֹרַנִּית וְעֶרְוַת ׀ פָּנֶה
patris sui. Faciesq; eorũ auerse erãt: & patris viri
τρος αυτων, και το προσωπον αυτων οπισθοφα
tris sui: et facieo eorũ retro sum: et nuditatẽ patris sui non vide

אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ: וַיִּיקַץ נֹחַ מִיֵּינוֹ ׀ ראה יַיִן
nõ viderunt. Euigilãs aũt noe ex vino
σων, και την γυμνωσιν του πατρος αυτων ουκ ειδ
rũt. euigilauit ãt noe a vino: et cognouit qcq

וַיֵּדַע אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן:
cũ didicisset q̃ fecerat ei filius suus minor:
δον. εξενηφε δε νωε απο του οινου, και εγνω οσα
fecit ei filius suus iunior. et ait:

וַיֹּאמֶר אָרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים ׀ אָבִי
maledictus chanaan. seruus seruorum
επικατατρατος χαιαακ· παις οικετης εσαι τοις
maledictus chanaan. seruus domesticus erit

יִהְיֶה לְאֶחָיו: וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה ׀ הָיָה בָּרוּךְ
erit fratribus suis. Dixitq;: benedictus dñs
αδελφοις αυτου. και ειπεν, ευλογητος κυριος θε
fratribus suis. et ait: benedictus dñs de

אֱלֹהֵי שֵׁם ׀ וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ: הָיָה
deus sem: fit chanaan
ος του σημ. και εσαι χαιαακ παις οικετης αυτου
us sem. et erit chanaã seruus domesticus eius

יַפְתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי
seruus eius. Dilatet deus iapheth: & habitet
πλατυναι ο θεος τω ιαφεθ, και κατοικησατω εν
dilatet deus iapheth: et habitet in

שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ: וַיְחִי ׀ ׀ חיה
in tabernaculis sem: sitq; chanaan seruus
οικοις του σημ. και εσαι χαιαακ παις αυ
domibus sem. et erit chanaan seruus eo

תֵּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה ׀ מות
eius. Vixit autem noe post diluuiũ trecẽ
των. εζησε δε νωε μετα τον κατακλυσμον, ετη τρια
rum. vixit ãt noe post diluuiũ: ãnos trecẽ

וַיָּמֹת: וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת בְּנֵי ׀ Ca.x. ילד
tis quinquaginta annis. & mortuus est. Ca.10.
κοσια πεντηκοντα· και εβιωσεν παση ημερας
tos quinquaginta. et fuerũt oẽs dies noe: nongẽti quinquagĩta ãni. et mortuus ẽ.

שֵׁם חָם וָיֶפֶת וַיִּוָּלְדוּ לָהֶם ׀ ׀ ׀ ילד
HEc gñatiões filiorũ noe: sem: cham: iaphet. natiq; sũt eis filij post diluuiũ.
ουτοι γενεσεις των υιων νωε, σημ, χαμ, ιαφεθ. και εγεννησαν αυτοις υιοι μετα τον κατακλυσμον.
Hec gñatiões filiorũ noe: sem: cham: iapheth. et nati sunt eis filij post diluuiũ.

בָּנִים אַחַר הַמַּבּוּל: בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר
Filij iaphet: gomer & magog & madai & iauan: & thubal & mosoch & thyras. Porro filij gomer
υιοι ιαφεθ, γαμερ, και μαγωγ, και μαδαι, και ιωυ
nan: et thubal: et mosoch: et thiras. et filij gomer

וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבַל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס:
aschenez & riphat & thogorma. Filij aũt iauan: helisa & tharsis & cethim & dodanim. Ab his diuise sunt insule
νακαζ, και ριφαθ, και θογορμα. και υιοι ιωυναν,
elisa: et tharsis: citii: rhodij. ab his diuisi

וּבְנֵי גֹמֶר אַשְׁכְּנַז וְרִיפַת וְתוֹגַרְמָה:
gentiũ in regiõibus suis: vnusq;q; fm linguã & familias in natiõibus suis. Filij autem cham:
ελισα, και θαρσις, κιτοι, και ροδιοι. εξ τουτων αφωρι
sunt insule gentiũ in terra eorũ. vnusq;q; fm

וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כִּתִּים
chus & mesrahim & phuth & chanaan. Filij aũt chus: saba: euila: & sabatha: & regma & sabathaca. Filij regma: saba & dadan.
θησαν νησοι των εθνων εν τη γη αυτων· ικαστος κατα
linguam in familijs suis: et gẽtibus suis.

וְדֹדָנִים: מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אִיֵּי ׀ ׀ ׀ ׀ אִי
Porro chus gẽuit nemroth. Ipse cepit esse potens in terra: & erat robustus
γλωσσαν εν ταις φυλαις αυτων, και τοις εθνεσιν αυ
is. filij ãt cham: chus: et mesraim: phuh: et chanaan. filij aũt chus: saba: et euila: et sabatha: et regma: et sabathaca. filij ãt regma: saba: et dadan. chus aũt genuit nemroth. hic cepit
των. υιοι δε χαμ, χους, και μισραειμ, φουθ, και χα
naan. filij aũt chus: saba: et euila: et sabatha: et
νααν. υιοι δε χους, σαβα, και ευειλα, και σαβαθα, και
esse gigas sup terrã. iste erat gigas.
ειναι γιγας επι της γης. ουτος ην γιγας · ◦◦◦ ◦◦

בְּגוֹיֵהֶם: אֵלֶּה בְנֵי חָם ׀ ׀ ׀ שפה
gentiũ in regiõibus suis: vnusq;q; fm linguã familias in natiõibus suis. Filij autem cham:
θησαν νησοι των εθνων εν τη γη αυτων· εκαστος κατα
linguam in familijs suis: et gẽtibus suis.

כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפוּט וּכְנָעַן: וּבְנֵי ׀ ׀ ׀
chus & mesrahim & phuth & chanaan. Filij aũt chus: saba: euila: & sabatha: & regma & sabathaca. Filij regma: saba & dadan.
γλωσσαν εν ταις φυλαις αυτων, και τοις εθνεσιν αυ
is. filij ãt cham: chus: et mesraim: phuh: et chanaan. filij aũt chus: saba: et euila: et sabatha: et regma: et sabathaca. filij ãt regma: saba: et dadan. chus aũt genuit nemroth. hic cepit
των. υιοι δε χαμ, χους, και μισραειμ, φουθ, και χα
naan. filij aũt chus: saba: et euila: et sabatha: et
νααν. υιοι δε χους, σαβα, και ευειλα, και σαβαθα, και
esse gigas sup terrã. iste erat gigas.
ειναι γιγας επι της γης. ουτος ην γιγας · ◦◦◦ ◦◦

כּוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה
Filij chus: saba: euila: & sabatha et regma:
υιοι δε χους, σαβα, και ευειλα, και σαβαθα, και
regma: et sabathaca. filij ãt regma: saba: et

וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא וּ וְדָדָן:
& filij regma: saba & dadan.
ρεγμα, και σαβαθακα. υιοι δε ρεγμα, σεβα, και δα
dan. chus aũt genuit nemroth. hic cepit

וְכוּשׁ יָלַד אֶת נִמְרֹד הוּא הֵחֵל ׀ ׀ חלל
Porro chus gẽuit nemroth. Ipse cepit esse potens in terra: &
δαν. χους δε εγεννησε τον νεμβρωδ. ουτος ηρξατο
dan. chus aũt genuit nemroth. hic cepit

לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ: הוּא הָיָה גִבֹּר ׀ היה גבר
erat robustus
ειναι γιγας επι της γης. ουτος ην γιγας · ◦◦◦ ◦◦
esse gigas sup terrã. iste erat gigas.

Pětitiua chal. | Interp.chal.

וְשַׁוִּיאוּ עַל כְּתַף תַּרְוֵיהוֹן וְאָזְלוּ מְחָזְרִין יַתְהֹן אַרְהָא דַאֲבוּהוֹן וְאַפֵּיהוֹן מְחָזְרִין
et imposuerũt sup humerũ amboꝝ: & abierũt retrorsum: et operuerũt verenda patris sui: & facies eorũ auerse erant: & verenda patris sui nõ viderũt. Euigilãs aũt noe ex vino: cognouit qõ fecerat ei filius suus minor. Et ait. Maledictus chanaã: seruꝰ seruiẽs erit fribus suis. Et ait. Bẽdictus dñs deus sem: & sit chanaan seruus illius. Dilatet deus iapheth: et habitet gloria eius in tabernaculis sem: & sit chanaã seruus eius. Et vixit noe post diluuiũ trecentis & quinquaginta annis. Et fuerunt omnes dies noc nongenti & quinquaginta anni: et mortuus est. Ca.10.
ET he sunt generationes filiorꝝ noe: sem & cham & iapheth: natiq; sũt eis filij post diluuiũ. Filij iapheth gomer & magog & madai et iauan & tubal et meſech & thiras. Et filij gomer ascenez & riphat & togarma. Et filij iauã helisa & tharsio: cethim & dodanim. Ab his diuise sunt insule gentiũ in terris suis: vnusquisq; fm linguã suã fm familias suas in ppls suis. Et filij cham chus & mesraiꝫ & phut & chanaã. Et filij chus saba & euila & sabatha et regma & sabathaca: & filij regma saba & dedan. Et chus gẽuit nemrod: ipe cepit esse potẽs in tra. Ipse erat vir robustꝰ

Transla.Chal.

וְשַׁוִּיאוּ עַל כְּתַף תַּרְוֵיהוֹן וַאֲזָלוּ מְחַזְּרִין יַתְהוֹן אַרְהָא דַּאֲבוּהוֹן וְאַפֵּיהוֹן מְחַזְּרִין
עֲרָיְתָא דַּאֲבוּהוֹן לָא חָזוּ וְאִיתְעַר נֹחַ מֵחַמְרֵיהּ וְיָדַע יַת דְּעָבַד לֵיהּ בְּרֵיהּ זְעֵירָא וַאֲמַר
לְיוֹט כְּנַעַן עַבֵּד בַּלַּח יְהֵא לְאַחוֹהִי: וַאֲמַר בְּרִיךְ יְיָ אֱלָהָא דְּשֵׁם וְיְהֵא כְּנַעַן עַבְדָא לְהוֹן:
יַפְתְּ יְיָ לְיָפֶת וְיִשְׁרֵי שְׁכִינְתֵיהּ בְּמַשְׁכְּנֵי דְּשֵׁם וְיְהֵא כְּנַעַן עַבְדָא לְהוֹן: וְחָא נֹחַ בַּתַר
טוּפָנָא תְּלַת מְאָה וְחַמְשִׁין שְׁנִין: וַהֲווֹ כָּל יוֹמֵי נֹחַ תְּשַׁע מְאָה וְחַמְשִׁין שְׁנִין וּמִית:
וְאִילֵּין תּוֹלְדַת בְּנֵי נֹחַ שֵׁם וְחָם וְיָפֶת וְאִתְיַלְּדוּ לְהוֹן בְּנִין בָּתַר טוּפָנָא:
בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבַל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס: וּבְנֵי גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז וְרִיפַת וְתוֹגַרְמָה:
וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כִּתִּים וְדֹדָנִים: מֵאִילֵּין אִתְפַּרְדוּ עַמְמַיָּא בְּאַרְעָתְהוֹן גְּבַר
לִלְשָׁנֵיהּ לְזַרְעֲיָתְהוֹן בְּעַמְמֵיהוֹן: וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפוּט וּכְנָעַן: וּבְנֵי כּוּשׁ סְבָא
חֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא וְדֹדָן: וְכוּשׁ אוֹלִיד יַת נִמְרֹד הוּא
שָׁרִי לְמֶהֱוֵי גִּבָּר בְּאַרְעָא: הוּא הֲוָה גְּבַר תַּקִּיף ◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Transla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Sep.	La.x.	Peritiua.heb.
venator coꝝ dño deo. ppt̃ hoc dicẽt: κυνηγὸς ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ. διὰ τοῦτο ἐροῦσιν,	venator corã dño. Ab hoc exiuit prouerbium ᵇq̃si nemroth ᶜrobustus ᵈvenator ᵉcorã ᶠdomino.	צַיִד לִפְנֵי יְהוָה עַל־כֵּן יֵאָמַר			צוד פָּנָה
ὡς νεμβρὼδ γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ	ᵍFuit aũt ʰprincipiũ ⁱregni eius ᵏbabylon: ˡ& arach ᵐ& acad: ⁿ& chalanne: ᵒi terra ᵖsennaar. ᵠDe ʳterra ˢilla ᵗegressus ᵘe ᵛasſur: ʷ& edificauit ˣniniuem: ʸ& ᶻplateas ᵃciuitatis ᵇ& ᶜchale. ᵈResen ᵉquoq; ᶠinter ᵍniniuem ʰ& ⁱchale: ʲhec est ᵏciuitas ˡmagna. ᵐAt vero mesraim ⁿgenuit ᵒludim: ᵖ& ᵠanamim ʳ& ˢlaabim ᵗ& ᵘneptuim ʷ& ˣphetrusim ʸ& ᶻcelluim: ᵃde quibus ᵇegressi sunt ᶜphilistiim ᵈ& ᵉcapturim. ᶠChanaan ãt ᵍgenuit ʰsidonem ⁱprimogenitũ suum: ʲetheũ ᵏ& ˡhiebuseum ᵐ& ⁿamorreũ ᵒ& ᵖgergeseũ ᵠ& ʳeueum ˢ& ᵗaracheum: ᵘcyneũ ᵛ& ʷaradium: ˣsamareum ʸ& ᶻamatheũ ᵃ& ᵇper hos ᶜdissemínati ᵈsunt ᵉpopuli ᶠchananeorũ. ᵍFactiq; sunt ʰtermini ⁱchanaan ʲvenientibus ᵏa sidone ˡierarã ᵐvsq; ad ⁿgazam: ᵒdonec ᵖingrediaris ᵠsodomã ʳ& ˢgomorrã ᵗ& adamã ᵘ& sebovm ᵛvsq; ʷlesa. ˣHi sunt ʸfilii ᶻcham ᵃin cognatiõibus ᵇ& ᶜlinguis & gñatiõibus ᵈterris q; ᵉ& ᶠgẽtibus suis. ᵍDe sem ʰquoq; ⁱnati sũt ʲpatre ᵏomniũ ˡfiliorum ᵐheber: ⁿfre ᵒiaphet ᵖmasiore. ᵠFilii ʳsem: ˢhelã ᵗ& assur ᵘ& arphaxad: ludˣ& aram. ʸFilii ᶻarã ᵃhus ᵇ& hul ᶜ& gether ᵈ& mes. ᵉAt vero arphaxad ᶠgenuit ᵍsale:	אֶת־לוּדִים וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת		
ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ. διὰ τοῦτο ἐρεῖται ὡς νεβρὼδ γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ. ἐγένετο δὲ ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, βαβυλών· καὶ ἐρέχ· καὶ ἀρχάδ· καὶ χαλάνη, ἐν τῇ γῇ σενααρ· ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν ἀσσούρ· καὶ ᾠκοδόμησε τὴν νινευή, καὶ τὴν ῥοωβὼθ πόλιν, καὶ χαλάχ, καὶ τὴν δασέμ, ἀναμέσον νινευή, καὶ ἀναμέσον χαλαχ· αὕτη ἡ πόλις ἡ μεγάλη· καὶ μεσραὶμ ἐγέννησε τοὺς λουδιὶμ, καὶ τοὺς ἀνεμιὶμ καὶ λαβιὶμ· καὶ τοὺς νεφθουιὶμ, καὶ φεθρουσιὶμ καὶ χασλωνιὶμ, ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν φυλιστιὶμ, καὶ τοὺς καφθοριὶμ· χανααὰν δὲ ἐγέννησε τὸν σιδῶνα πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ τὸν χετταῖον, καὶ τὸν ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν ἀμορραῖον, καὶ τὸν γεργεσαῖον, καὶ τὸν ευαῖον, καὶ τὸν ἀρουκαῖον, καὶ τὸν ἀσενναῖον, καὶ τὸν ἀραδαῖον, καὶ τὸν σαμαρεῖον, καὶ τὸν ἀμαθεῖ· καὶ μετὰ ταῦτα διεσπάρησαν αἱ φυλαὶ τῶν χαναναίων· καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια τῶν χαναναίων ἀπὸ σιδῶνος ἕως εἰσελθεῖν εἰς γεραρα ἕως γάζης, ἕως ἐλθεῖν σοδόμων καὶ γομόρρας· καὶ ἀδαμα καὶ σεβωὶμ ἕως λασά· οὗτοι οἱ υἱοὶ χάμ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν· καὶ τῷ σὴμ ἐγενήθη καὶ αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν ἑβὲρ, ἀδελφῷ ἰαφὲθ τοῦ μείζονος· υἱοὶ σὴμ, ἐλὰμ, καὶ ασσούρ, καὶ ἀρφαξὰδ, καὶ λοὺδ, καὶ ἀρὰμ, καὶ καϊνὰν· καὶ υἱοὶ λὺ aram: hus ᵃ& vl: et gether: et meos. et arphaxad genuit cainã. cainã ãt genuit sale.	ᵇvenator ᶜcorã ᵈdño. Ab hoc exiuit prouerbium ᵉq̃si nemroth ᶠrobustus ᵍvenator ʰcorã ⁱdomino. ʲFuit aũt ᵏprincipiũ ˡregni eius ᵐbabylon: ⁿ& arach ᵒ& acad: ᵖ& chalanne: ᵠi terra ʳsennaar. ˢDe ᵗterra ᵘilla ᵛegressus ʷe ˣasſur: ʸ& edificauit ᶻniniuem: ᵃ& ᵇplateas ᶜciuitatis ᵈ& ᵉchale. ᶠResen ᵍquoq; ʰinter ⁱniniuem ʲ& ᵏchale: ˡhec est ᵐciuitas ⁿmagna. ᵒAt vero mesraim ᵖgenuit ᵠludim: ʳ& ˢanamim ᵗ& ᵘlaabim ᵛ& ʷneptuim ˣ& ʸphetrusim ᶻ& ᵃcelluim: ᵇde quibus ᶜegressi sunt ᵈphilistiim ᵉ& ᶠcapturim. ᵍChanaan ãt ʰgenuit ⁱsidonem ʲprimogenitũ suum: ᵏetheũ ˡ& ᵐhiebuseum ⁿ& ᵒamorreũ ᵖ& ᵠgergeseũ ʳ& ˢeueum ᵗ& ᵘaracheum: ᵛcyneũ ʷ& ˣaradium: ʸsamareum ᶻ& ᵃamatheũ ᵇ& per hos ᶜdissemínati ᵈsunt ᵉpopuli ᶠchananeorũ. ᵍFactiq; sunt ʰtermini ⁱchanaan ʲvenientibus ᵏa sidone ˡierarã ᵐvsq; ad ⁿgazam: ᵒdonec ᵖingrediaris ᵠsodomã ʳ& ˢgomorrã ᵗ& adamã ᵘ& sebovm ᵛvsq; ʷlesa. ˣHi sunt ʸfilii ᶻcham ᵃin cognatiõibus ᵇ& ᶜlinguis & gñatiõibus ᵈterris q; ᵉ& ᶠgẽtibus suis. ᵍDe sem ʰquoq; ⁱnati sũt ʲpatre ᵏomniũ ˡfiliorum ᵐheber: ⁿfre ᵒiaphet ᵖmasiore. ᵠFilii ʳsem: ˢhelã ᵗ& assur ᵘ& arphaxad: ludˣ& aram. ʸFilii ᶻarã ᵃhus ᵇ& hul ᶜ& gether ᵈ& mes. ᵉAt vero arphaxad ᶠgenuit ᵍsale:	וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים		
		וְאֶת־פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר			
		יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת			
		כַּפְתֹרִים וְכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן			
		בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת			
		הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי וְאֶת־הַחִוִּי			
		וְאֶת־הַעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי וְאֶת			
		הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי			
		וְאַחַר נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת הַכְּנַעֲנִי			שְׁפָחָה
		וַיְהִי גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בֹּאֲכָה			הָיָה נָבַל בוא
		גְּרָרָה עַד עַזָּה בֹּאֲכָה סְדֹמָה			
		וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם עַד לָשַׁע			
		אֵלֶּה בְנֵי חָם לְמִשְׁפְּחֹתָם			
		לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם			
		וּלְשֵׁם יֻלַּד גַּם הוּא אֲבִי כָּל בְּנֵי			
		עֵבֶר אֲחִי יֶפֶת הַגָּדוֹל בְּנֵי שֵׁם			נָדַל
		עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד			
		וַאֲרָם וּבְנֵי אֲרָם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר			
		וָמָשׁ וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־שָׁלַח			

Interp.chal.	Peritiua chal.
coram domino: ꝓpterea dicebatur quasi nemrod vir robustus coram domino. Et fuit principium regni sui babylon: et erech ⁊ achad et calane in terra babylonis. De terra illa egressus est assur: ⁊ edificauit niniuē ⁊ rooboth ciuitatem ⁊ chale ⁊ resen: que est inter ninine ⁊ inter cale. Hec est ciuitas magna. Et mesraim genuit ludim ⁊ ananim ⁊ laabim ⁊ neptuim et phetrusim et cesluim. De quibus egressi sunt philisthim ⁊ cappadoces. Et chanaan genuit sidon primogenitum suum: ⁊ etheum et tebuseos ⁊ amorreos et gergeseos ⁊ cucos ⁊ aracheos ⁊ cineos ⁊ aradios et samaratheos ⁊ amatheos: ⁊ postea dissemínate sunt familie chananeorum. Et fuit terminus cananeorum a sidone: pertingens geraram vsq; gazã: pertingens sodomam ⁊ gomorram ⁊ adama ⁊ seborim vsq; lassa. Isti sunt filij cham per cognationes suas ⁊ linguas suas in terris suis in populis suis. Et de sem nati sunt: ipse quoq; est pater omniū filiorū heber: frater iapheth maioris. Filij sem belam ⁊ asur ⁊ arpharad: et lud ⁊ aram. Et filij aram hus ⁊ hul ⁊ gether ⁊ meos Arpharad autem genuit sale:	אָמַר יְהוָה רֹאשׁ
	בָּנָה
	קָרָה רֶבַע יֶלֶד
	בָּדָד
	פֶּתֶא אֶל בָּנָה
	יֶלֶד
	רֶבַע

Transla.Chal.
קֳדָם יְיָ עַל כֵּן יֶתְאֱמַר כְּנִמְרֹד גִּבָּר תַּקִּיף קֳדָם יְיָ׃ וַהֲוָת רֵישׁ מַלְכוּתֵיהּ בָּבֶל וְאֶרֶךְ וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאַרְעָא דְּבָבֶל׃ מִן אַרְעָא הַהִיא נְפַק אַשּׁוּר וּבְנָא יָת נִינְוֵה וְיָת רְחוֹבֹת קִרְיָתָא וְיָת כָּלַח׃ וְיָת רֶסֶן בֵּין נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח דָּא קִרְיְתָא רַבְּתָא׃ וּמִצְרַיִם אוֹלִיד יָת לוּדִים וְיָת עֲנָמִים וְיָת לְהָבִים וְיָת נַפְתֻּחִים׃ וְיָת פַּתְרוֹסָאֵי וְיָת כַּסְלוּחָאֵי דְּנָפְקוּ מִתַּמָּן פְּלִשְׁתָּאֵי וְיָת כַּפּוּטָאֵי׃ וּכְנַעַן אוֹלִיד יָת צִידוֹן בּוּכְרֵיהּ וְיָת חֵת׃ וְיָת יְבוּסָאֵי וְיָת אֱמוֹרָאֵי וְיָת גִּרְגָּשָׁאֵי׃ וְיָת חִוָּאֵי וְיָת עַרְקָאֵי וְיָת אַנְתּוֹכָאֵי׃ וְיָת אַרְוָדָאֵי וְיָת צְלֹמוֹדָאֵי וְיָת חֲמָתָאֵי בָּתַר כֵּן אִתְבַּדַּרוּ זַרְעָיַת כְּנַעֲנָאֵי׃ וַהֲוָה תְחוּם כְּנַעֲנָאֵי מִצִּידוֹן מֵיתֵי לְגְרָר עַד עַזָּה מֵיתֵי לְסְדוֹם וַעֲמוֹרָה וְאַדְמָה וּצְבוֹיִם עַד לָשַׁע׃ אִילֵּין בְּנֵי חָם כְּ לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְלִישָׁנֵיהוֹן בְּאַרְעָתְהוֹן בְּעַמְמֵיהוֹן׃ וּלְשֵׁם אִתְיְלִיד אַף הוּא אֲבוּהוֹן דְּכָל בְּנֵי עֵבֶר אֲחוּהִי דְּיֶפֶת רַבָּא׃ בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם׃ וּבְנֵי אֲרָם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמָשׁ׃ וְאַרְפַּכְשַׁד אוֹלִיד יָת שָׁלַח

Ca.xi.

Ca.xi.	Ca.xi.	Ca.xi.	Ca.xi.
׳ שָׁלַח׳ יֶלֶד׳ אֶת׳ עֵבֶר׃ וּלְעֵבֶר׳ יֻלַּד ׳	׳de quo׳ortus ē ᵇheber.	ᵃNatiq; sunt ᵇheber	sale aũt genuit eber. τ eber natꝰ
׳ שְׁנֵי״ בָנִים ׳ שֵׁם ׳ הָאֶחָד׳ פֶּלֶג ׳ כִּי ׳ שָׁנָה	ᵐfilii׳duo. ⁿ Nomen׳vni	ᵐfilii duo. ⁿ Nomen ...	σαλὰς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἔβερ· καὶ τῷ Ἔβερ ἐγενήθη
׳ בְּיָמָיו׳ נִפְלְגָה׳ הָאָרֶץ ׳ וְשֵׁם׳ אָחִיו ׳ יָקְטָן	ᵖphaleg:ᵍeo q	sunt duo filij. nomen vni: phalec.qꝫ in die	sunt duo filij. nomen vni: phalec.qꝫ in die
׳ יָקְטָן׳ וַיֹּקֶטֶן׳ יָלַד׳ אֶת׳ אַלְמוֹדָד ׳׳׳	ʳin diebus eius ˢdiuisa sit	ἐκάστῃ δύο υἱοί. ὄνομα τῷ ἑνὶ, Φαλέκ. ὅτι ἐν ταῖς ἡ-	
׳ וְאֶת׳ שָׁלֶף׳ וְאֶת׳ חֲצַר׳ מָוֶת׳ וְאֶת ׳׳׳	ᵗterra: ᵘ& nomen ᵛfratris	μέραις αὐτοῦ, διεμερίσθη ἡ γῆ. καὶ ὄνομα τῷ ἀδελ-	
׳ יֶרַח׃ ׳ וְאֶת״ הֲדוֹרָם״ וְאֶת׳ אוּזָל׳ וְאֶת	eius ʷiectan. Qui ˣiectan	φῷ αὐτοῦ, Ἰεκτάν. Ἰεκτὰν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλμοδάδ,	
׳ דִּקְלָה׃ ׳ וְאֶת׳ עוֹבָל׳ וְאֶת׳ אֲבִימָאֵל ׳	ʸgenuit ᶻelmodad	et saleph: et asarmoth: τ ιared: τ	
׳ וְאֶת׳ שְׁבָא׃ ׳ וְאֶת׳ אוֹפִר׳ וְאֶת׳ חֲוִילָה	ᵃ& ᵇsaleph׳& ᶜ asarmoth	καὶ τὸν Σαλὲφ, καὶ τὸν Ἀσαρμώθ, καὶ Ἰαρέχ, καὶ τὸν	
׳ וְאֶת׳ יוֹבָב׳ כָּל׳ אֵלֶּה׳ בְּנֵי׳ יָקְטָן׃ ׳ וַיְהִי	ᵈiare׳& ᵉadoram ᶠ& ᵍia-	Ἀδωράμ, καὶ Ἀζὴλ, καὶ Δεκλὰ, καὶ Γεβὰλ, καὶ τὸν	
׳ מוֹשָׁבָם״ מִמֵּשָׁא׳ בְּאֲתָה׳ סְפָרָה׳ הַר׳ יֶשֶׁב׳טא	zal׳&	Ἀβιμαὴλ, καὶ Σαβὰ, καὶ Ὀφεὶρ, καὶ τὸν Εὐιλὰτ,	
׳ הַקֶּדֶם׃ ׳ אֵלֶּה׳ בְּנֵי׳ שֵׁם ״ לְמִשְׁפְּחֹתָם ״שִׁפְתָה	ʰdecla׳& ⁱ hebal׳& ᵏabi-	et iobab. οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτὰν. καὶ ἐγένετο ἡ	
׳ לִלְשֹׁנֹתָם׳ בְּאַרְצֹתָם ׳ לְגוֹיֵהֶם׃ ׳׳׳	mahel:	habitatio eorũ: de messa vsq; ad sephar mõtẽ	
׳ אֵלֶּה׳ מִשְׁפְּחֹת׳ בְּנֵי׳ נֹחַ׳ לְתוֹלְדֹתָם ׳ יָלַד	ˡsaba׳& ᵐiophir: ᵇ& ⁿeuila	κατοίκησις αὐτῶν, ἐπὸ μασὴκ ἕως εἰς σωφηρὰ ὄρους	
׳ גּוֹיִם׃ ״ וּמֵאֵלֶּה׳ נִפְרְדוּ׳ הַגּוֹיִם ׳׳ גֶּבֶד	.....	orientis. isti filij sem in tribubus suis:	
׳ בָּאָרֶץ׳ אַחַר״ הַמַּבּוּל׃ ׳ וַיְהִי	ᵖ& ᵍiobab. ʳOēs ˢisti ᵗ filii	οἰκατελῶν. οὗτοι υἱοὶ σὴμ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν,	
Ca.xi.	ᵘiectan. ᵗ Et facta est	ἐν linguas suas: in regiõibus suis: τ in	
׳ כָּל׳ הָאָרֶץ׳ שָׂפָה׳ אֶחָד׳ וּדְבָרִים ׳׳׳ טל׳ הָיָה	ᵛhitatio eorũ ʷ de messa	κατὰ γλῶσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν	
׳ אֲחָדִים׃ ׳ וַיְהִי׳ בְּנָסְעָם׳ מִקֶּדֶם ׳׳׳	ˣpgẽtibus vsq; ʸsephar	gentibus suis. he tribus filiorũ noe ẽm	
׳ וַיִּמְצְאוּ״ בִקְעָה״ בְּאֶרֶץ׳ שִׁנְעָר ׳׳׳ טָא	ᶻmontẽ ᵃorientalẽ. ᵇ Isti	τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. οὗτοι οἱ φυλαὶ υἱῶν νῶε κατὰ	
׳ וַיֵּשְׁבוּ׳ שָׁם׃ ׳ וַיֹּאמְרוּ׳ אִישׁ׳ אֶל ׳׳׳	sunt ᶜfilii ᵈsem ᵉẽm cogna-	cognatiões eorũ: ẽm gẽtes eorũ. ab isthis	
׳ רֵעֵהוּ׃ ׳ הָבָה׳ נִלְבְּנָה׳ לִבֵנִים ׳׳׳׳׳	tiones ᶠ& ᵍlinguas ᶠ& ʰre-	συγγενείας αὐτῶν, κατὰ ἔθνη αὐτῶν. ἀπὸ τούτων	
׳ חֵמָר׳ לַחֹמֶר׃ ׳ וַיְהִי׳ לָהֶם׳ הַלְּבֵנָה׳ לְאָבֶן ׳ וְהַחֵמָר׳ הָיָה׳ לָהֶם׳ לַחְמָר׃ ׳׳	giones ⁱin gentibus suis.	διεσπάρησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐπὶ τῆς γῆς, μετὰ	
׳ וַיֹּאמְרוּ׳ הָבָה׳ נִבְנֶה׳ לָנוּ ׳׳ עָנָה	ʲHe ᵏfamilie ˡ noe ᵐ in ⁿ ex ta	τὸν κατακλυσμόν.	Cap.xi.
׳ עִיר׳ וּמִגְדָּל׳ וְרֹאשׁוֹ׳ בַּשָּׁמָיִם ׳׳׳ נְדַל	populos & ᵒnationes su	Καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἓν, καὶ φωνὴ μία	
׳ וְנַעֲשֶׂה׳ לָנוּ׃ שֵׁם׳ פֶּן׳ נָפוּץ׳ עַל׳ פְּנֵי׳ עָשָׂה׳ נָפָץ׳ עָנָה	as. ᵖ Ab his ᵍ diuise sunt	πᾶσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κινῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀσατ-	
׳ כָּל׳ הָאָרֶץ׃ ׳ וַיֵּרֶד׳ יְהוָה׳ לִרְאוֹת׳ אֶת ׳ רָאָה	ʳgentes:	τε: ἐυρον πεδίον ἐν γῇ σενναὰρ, καὶ κατῴκησαν	
׳ הָעִיר׳ וְאֶת׳ הַמִּגְדָּל׃ אֲשֶׁר״ בָּנוּ׳ בְּנֵי׳ נְדַל״ עָנָה	ˢin terra ᵗ post ᵘ diluuiũ.	ibi et dixit homo proximo suo: venite	
Positiua chal.	Interp.chal.	ἐκεῖ. καὶ εἶπεν ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ, δεῦτε	
׳ יְלַד׳ בֵּנָה	et sale genuit heber: τ de heber nati sunt duo filij: no	laterificemus laterem: τ coquamus eos igni	
׳ פְּלַג	mẽ vnius phaleg: q; in diebus suis diuisa est terra: τ	et factus ē illis later in lapidem. et bitu-	
׳ אֲל׳ יְהַב׳ מָטָא	nomẽ fratris sui iectan. Jectan aũt genuit elmodad τ	μεν. καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον. καὶ ἄσφαλ	
׳ יְלַד׳ פָּרַשׁ	saleph τ asarmoth τ iare et aduram τ vsal τ decla et	men fuit illis lutũ. et dixerũt: venite edificemus	
׳ סָלַל׳ טוּל	hobal τ abimael τ saba et ophir τ euila τ iobab: oẽs	τῆς ἐν αὐτοῖς ὁ πηλός. καὶ εἶπαν, δεῦτε οἰκοδομήσω	
׳ שָׁכַח׳ יְהַב׳ רָפָה	isti filij iectan. Et fuit habitatio eoꝝ a messa pertin-	nobis ciuitatẽ et turrim: cuius erit caput	
׳ יְמַד׳ הָוָה׳ בֵּנָה	gens vsq; sephar montẽ orientalẽ. Isti sunt filij sem	μιν ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, οὗ ἔσται τὸ κεφαλὴ	
׳ כְּרָה׳ נְדַל״ רֵאשׁ	per cognationes τ linguas suas in terris suis in po-	vsq ad celũ. τ faciamus nobis nomen.	
׳ מָטָא׳ עְבַד׳ דָּבַר	pulis suis. Iste sunt cognationes filioꝝ noe per ge	ἕως τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα,	
׳ נְפַל׳ פְּרַע׳ כְּרָה	nerationes suas in populis suis: τ ab hiis diuisi sunt	ne forte dispergamur	
׳ נְדַל״ בְּנָה	populi in terra post diluuium. Cap.xi.	μήποτε διασπαρῶμεν	
	Et erat omnis terra labium vnum: et vox vna	ἐπὶ τοῦ διασπαρῆναι ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου	
	omnibus. τ factũ ē cũ mouerent ipsi ab orien-	uerse terre. et descẽdit dñs vt videret ci-	
	te: inuenerũt campũ in terra sẽnaar: et habitauerũt	tatẽ et turrim: quã edificauerũt filij	
	ibi et dixit homo proximo suo: venite		
	laterificemus laterem: τ coquamus eos igni		
	et factus ē illis later in lapidem. et bitu-		
	men fuit illis lutũ. et dixerũt: venite edificemus		
	nobis ciuitatẽ et turrim: cuius erit caput		
	vsq ad celũ. τ faciamus nobis nomen.		
	ne forte dispergamur super faciem vniuerse		
	terre. Et apparuit dominus vt videret ciuitatẽ		
	et turrim: quã edificauerũt filij		

Transla.Chal.

וְשֶׁלַח אוליד ית עֵבֶר ׃ וּלְעֵבֶר אִתְיְלִיד תְּרֵין בְּנִין שׁוּם חַד פָּלֶג אֲרֵי בְיוֹמוֹהִי ׳׳׳
אִתְפְּלִיגַת אַרְעָא וְשׁוּם אֲחוּהִי יָקְטָן ׃ וְיָקְטָן אוליד ית אַלְמוֹדָד וְית שֶׁלֶף וְית חֲצַר
מָוֶת וְית יָרַח ׃ וְית הֲדוֹרָם וְית אוּזָל וְית דִּקְלָה ׃ וְית עוֹבָל וְית אֲבִימָאֵל וְית שְׁבָא ׃ וְית
אוֹפִיר וְית חֲוִילָה וְית יוֹבָב כָּל אִלֵּין בְּנֵי יָקְטָן ׃ וּמְתְבַנְיֵהוֹן מְמַשָּׁא מָטֵי לְמִפַּר
סוּר מַדִּינְחָא ׃ אִלֵּין בְּנֵי שֵׁם לְזַרְעֲתְהוֹן לְלִישָׁנֵיהוֹן בְּאַרְעָתְהוֹן לְעַמְמֵיהוֹן ׃ אִלֵּין זַרְעָת
גִּינְטַי לְיָת וּלְזַרְעֲתְהוֹן בְּעַמְמֵיהוֹן ׃ וּמֵאִלֵּין אִתְפְּרַשׁוּ עַמְמַיָּא בְּאַרְעָא בָּתַר טוּפָנָא ׃

Ca.xi. וַהֲוָה כָּל אַרְעָא לִישָׁן חַד ׃ וּמַמְלַל חַד ׃ וַהֲוָה׳ כְּמִיטַלְהוֹן בְּקַדְמֵיתָא ׳׳
אֲתָשָׁלְחוּ מְקוֹצָא דְאַרְעָא וַהֲווֹ אָזְלִין תַּמָּן ׃ וַאֲמָרוּ גְּבַר לְחַבְרֵיהּ הַבוּ נְרְמֵי לִבְנִין
וְנִקְדִינוּן קְדִיחָא ׃ וַהֲוָת לְהוֹן לְבִינְתָא לְאַבְנָא וְחֵמְרָא הֲוָת לְהוֹן לְשִׁירְיָא ׃ וַאֲמָרוּ הַבוּ נִבְנֵי
לָנָא קַרְתָּא וּמִגְדְּלָא ״ וְרֵישֵׁיהּ מְטֵי עַד צֵית שְׁמַיָּא ׃ וְנַעְבֵּיד לָנָא שְׁמָא דְּלְמָא נִתְפַּרַּד
עַל אַפֵּי כָל אַרְעָא ׃ וְאִתְגְּלִי יְיָ לְמֶחְזֵי יָת קַרְתָּא וּמִגְדְּלָא דְּבָנוּ בְּנֵי

Transla.Ebr.lxx.cũ interp.latina.

Positiua hebr.	Ter.Heb.	Hebr.	Ca.xi.
	׳ שֶׁלַח׳ יֶלֶד׳ אֶת׳ עֵבֶר׃ וּלְעֵבֶר׳ יֻלַּד ׳		
	׳ שְׁנֵי״ בָנִים ׳ שֵׁם׳ הָאֶחָד׳ פֶּלֶג ׳ כִּי ׳	שָׁנָה	
	׳ בְּיָמָיו׳ נִפְלְגָה׳ הָאָרֶץ ׳ וְשֵׁם׳ אָחִיו ׳	פֶּלֶג	
	׳ יָקְטָן׃ ׳ וְיָקְטָן׳ יָלַד׳ אֶת׳ אַלְמוֹדָד ׳׳׳		
	׳ וְאֶת׳ שָׁלֶף׳ וְאֶת׳ חֲצַר׳ מָוֶת׳ וְאֶת ׳׳׳		
	׳ יֶרַח׃ ׳ וְאֶת״ הֲדוֹרָם״ וְאֶת׳ אוּזָל׳ וְאֶת		
	׳ דִּקְלָה׃ ׳ וְאֶת׳ עוֹבָל׳ וְאֶת׳ אֲבִימָאֵל ׳		
	׳ וְאֶת׳ שְׁבָא׃ ׳ וְאֶת׳ אוֹפִר׳ וְאֶת׳ חֲוִילָה		
	׳ וְאֶת׳ יוֹבָב׳ כָּל׳ אֵלֶּה׳ בְּנֵי׳ יָקְטָן׃ ׳ וַיְהִי	יָהָה	
	׳ מוֹשָׁבָם״ מִמֵּשָׁא׳ בְּאֲתָה׳ סְפָרָה׳ הַר׳ יֶשֶׁב׳טא		
	׳ הַקֶּדֶם׃ ׳ אֵלֶּה׳ בְּנֵי׳ שֵׁם׳ לְמִשְׁפְּחֹתָם	שִׁפְתָה	
	׳ לִלְשֹׁנֹתָם׳ בְּאַרְצֹתָם ׳ לְגוֹיֵהֶם׃ ׳׳׳		
	׳ אֵלֶּה׳ מִשְׁפְּחֹת׳ בְּנֵי׳ נֹחַ׳ לְתוֹלְדֹתָם ׳	יָלַד	
	׳ גּוֹיִם׃ ״ וּמֵאֵלֶּה׳ נִפְרְדוּ׳ הַגּוֹיִם ׳׳	גֶּבֶד	
	׳ בָּאָרֶץ׳ אַחַר״ הַמַּבּוּל׃ ׳ וַיְהִי		
Ca.xi.			
	׳ כָּל׳ הָאָרֶץ׳ שָׂפָה׳ אֶחָד׳ וּדְבָרִים ׳׳׳	טל׳ הָיָה	
	׳ אֲחָדִים׃ ׳ וַיְהִי׳ בְּנָסְעָם׳ מִקֶּדֶם ׳׳׳		
	׳ וַיִּמְצְאוּ״ בִקְעָה״ בְּאֶרֶץ׳ שִׁנְעָר ׳׳׳	טָא	
	׳ וַיֵּשְׁבוּ׳ שָׁם׃ ׳ וַיֹּאמְרוּ׳ אִישׁ׳ אֶל ׳׳׳		
	׳ רֵעֵהוּ׃ ׳ הָבָה׳ נִלְבְּנָה׳ לִבֵנִים ׳׳׳׳׳		
	׳ חֵמָר׳ לַחֹמֶר׃ ׳ וַיְהִי׳ לָהֶם׳ הַלְּבֵנָה׳ לְאָבֶן ׳ וְהַחֵמָר׳ הָיָה׳ לָהֶם׃ ׳׳		
	׳ וַיֹּאמְרוּ׳ הָבָה׳ נִבְנֶה׳ לָנוּ ׳׳	עָנָה	
	׳ עִיר׳ וּמִגְדָּל׳ וְרֹאשׁוֹ׳ בַּשָּׁמָיִם ׳׳׳	נְדַל	
	׳ וְנַעֲשֶׂה׳ לָנוּ׃ שֵׁם׳ פֶּן׳ נָפוּץ׳ עַל׳ פְּנֵי׳	עָשָׂה׳ נָפָץ׳ עָנָה	
	׳ כָּל׳ הָאָרֶץ׃ ׳ וַיֵּרֶד׳ יְהוָה׳ לִרְאוֹת׳ אֶת	רָאָה	
	׳ הָעִיר׳ וְאֶת׳ הַמִּגְדָּל׃ אֲשֶׁר״ בָּנוּ׳ בְּנֵי	נְדַל״ עָנָה	

Positiua chal.

׳ יְלַד׳ בֵּנָה	et sale genuit heber: τ de heber nati sunt duo filij: no
׳ פְּלַג	mẽ vnius phaleg: q; in diebus suis diuisa est terra: τ
׳ אֲל׳ יְהַב׳ מָטָא	nomẽ fratris sui iectan. Jectan aũt genuit elmodad τ
׳ יְלַד׳ פָּרַשׁ	saleph τ asarmoth τ iare et aduram τ vsal τ decla et
׳ סָלַל׳ טוּל	hobal τ abimael τ saba et ophir τ euila τ iobab: oẽs
׳ שָׁכַח׳ יְהַב׳ רָפָה	isti filij iectan. Et fuit habitatio eoꝝ a messa pertin-
׳ יְמַד׳ הָוָה׳ בֵּנָה	gens vsq; sephar montẽ orientalẽ. Jsti sunt filij sem
׳ כְּרָה׳ נְדַל״ רֵאשׁ	per cognationes τ linguas suas in terris suis in po-
׳ מָטָא׳ עְבַד׳ דָּבַר	pulis suis. Iste sunt cognationes filioꝝ noe per ge
׳ נְפַל׳ פְּרַע׳ כְּרָה	nerationes suas in populis suis: τ ab hiis diuisi sunt
׳ נְדַל״ בְּנָה	populi in terra post diluuium. Cap.xi.

Interp.chal.

Et erat omnis terra lingue vnius τ loquele vnius. τ factum est cum proficiscerentur in principio et inuenissent campũ in terra babylonis: habitauerunt ibi. Dixerunt; vnusquisq; ad proximũ suũ: venite faciamus lateres: τ coquamus eos igni: et erat eis later pro lapide: τ bitumen erat eis pro luto. Et dixerunt: venite edificem9 nobis ciuitatẽ τ turrim: τ culmen eius pertigat vsq; ad celo: et faciamus nobis nomen: ne forte dispergamur super faciem vniuerse terre. Et apparuit dominus vt vlciscerẽt sup opera ciuitatis τ turris: quas edificauerunt filij ....

Trãsla.Gre.lrr.cũ interp.latina.	Transla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Sen.	Ca.xi.	Patrina.heb.
hominũ.et dixit dñs ecce gen⁹ vnũ et labiũ vnũ om	[a]adam:[q]& dixit.[e]Eccoo	[p]הָאָדָם׃ [o]וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד			[o]אָמַר
τῶν ἀνῶν·καὶ ἔτι καὶ τοῦτο ἤρξαντο ποιῆσαι·καὶ νῦν οὐκ ἐκ	[v]nus est[r]populus: oooo	וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם [v]וְזֶה הַחִלָּם			[v]כָּלַל תָּלַל
πάντων·καὶ ἔστω ἃ ἐξήρξαντο ποιῆσαι·καὶ νῦν οὐκ ἐκ	[s]&[r]ynum est[s]labium[t] oĩ	לַעֲשׂוֹת [v]וְעַתָּה לֹא יִבָּצֵר מֵהֶם			[s]עָשָׂה בָּצַר
cient ab eis oia: ḗcliꝰ agressi sũt facere.	bus.[b]Ceperuntq;[s]hocoo	כֹּל אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת׃ [w]הָבָה			[w]יָהַב
λείψει ἀπ' αὐτῶν πάντα, ὅσα ἂν ἐπίωνται ποιεῖν.	[c]facere:[c]nec[d]desistentoo	נֵרְדָה וְנָבְלָה שָׁם שְׂפָתָם [a]אֲשֶׁר			[d]יָרַד בָּלַל
venite et descendẽtes confundam⁹ eorũ linguam	oooooooooo ooooooooooooo	לֹא יִשְׁמְעוּ [a]אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ׃			[a]שָׁמַע שָׂפָה
δεῦτε καὶ καταβάντες συγχέωμεν αὐτῶν γλῶσσαν	[a]cogitatiõibus suis[i]do	וַיָּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל פְּנֵי			[a]נָפַץ פָּנָה
ν τοῦτε καὶ καταβάντες συγχέωμεν αὐτῶν γλῶσσαν	nec eas ope cõpleãt.[m]ve	כָּל הָאָרֶץ [a]וַיַּחְדְּלוּ לִבְנֹת הָעִיר׃			[a]חָדַל בָּנָה
ν μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τῆς φωνῆς τοῦ πλησίον·καὶ	nite igi[n] desceãdamus[o]&	עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ [p]בָּבֶל [q]כִּי שָׁם			[p]עַל־כֵּן קָרָא בָּבֶל
διέστειλεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν ἐπὶ πρόσωπον πάσης	cõfũdamus[p]ibi[q]liguã eo	בָּלַל יְהוָה [r]שְׂפַת כָּל הָאָרֶץ [s]וּמִשָּׁם			[r]שָׂפָה [s]כֹּל
terre. τ cessauerũt edificantes ciuitatẽ et	rũ:[r]vt nõ[r]audiat [s]vnus=	הֱפִיצָם יְהוָה עַל פְּנֵי כָּל הָאָרֶץ׃			[t]פּוּץ
τῆς γῆς·καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ	quisq; [t]vocẽ [t]proximi sui.	אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת שֵׁם [u]בֶּן מֵאַת			[u]יָלַד מֵאָה
turrim. ppt hoc vocatũ ẽ nomẽ eius: confu=	[e]Atq; ita diuisit[b]eos[a]dñs	שָׁנָה [u]וַיּוֹלֶד אֶת אַרְפַּכְשַׁד			[u]יָלַד
τὸν πύργον. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς, σύγχυ=	[c]ex illo loco[n]in oooooooo	שְׁנָתַיִם אַחַר הַמַּבּוּל׃ [v]וַיְחִי שֵׁם			[v]שָׁנָה בּוּל מֵאָה
sio. qz ibi cõfudit dñs labia vniuerse terre: τ	[f]vniuersas[e]terras: [b]& ces	אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת אַרְפַּכְשַׁד חֲמֵשׁ			[u]יָלַד
σις·ὅτι ἐκεῖ συνέχεεν κύριος τὰ χείλη πάσης τῆς γῆς, καὶ	sauerũt[f]edificare[e]ciuita=	מֵאוֹת שָׁנָה [v]וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃			[v]שָׁנָה יָלַד
inde diſpsit eos dñs sup faciem oĩs	tẽ.Et[f]idcirco[n]vocatũ est	וְאַרְפַּכְשַׁד חַי חֲמֵשׁ [w]וּשְׁלֹשִׁים			[w]חָיָה
ἐκεῖθεν διέστειλεν αὐτοὺς ὁ κύριος ἐπὶ πρόσωπον πάσης	[o]nomẽ eius[g]babel:[q]quia	שָׁנָה [v]וַיּוֹלֶד אֶת שָׁלַח׃ [v]וַיְחִי			[v]שָׁנָה יָלַד
terre.et hẽ gñatiões sem. sem ãt erat filiꝰ cen	[r]ibi[n]confusum est[n]labiũ	אַרְפַּכְשַׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת שָׁלַח			[u]יָלַד
τῆς γῆς·καὶ οὗτοι αἱ γενέσεις σήμ·σὴμ δὲ ἦν υἱὸς ἑκα	[x]vniuerse[r]terre. [t]Et inde	שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה			[u]שָׁנָה יָלַד
τὸν ἐνιαυτῶν: qñ genuit arphaxad: secũdo anno	[u]diſpersit eos[b]dñs[c]super	[v]וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ [v]וַיְחִי			[v]חָיָה יָלַד
τῶν ἐτῶν, ὅτι ἐγέννησεν τὸν Ἀρφαξάδ, δευτέρου ἔτους	[c]faciẽ[c]cũctarũ[r]regionũ.	עֵבֶר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת [u]פֶּלֶג			[u]עֵבֶר יָלַד
post diluuiũ. et vixit sem: postq; genu	[g]He sunt[b]gñatiões[c]sem.	שְׁלֹשִׁים שָׁנָה [v]וַיּוֹלֶד אֶת			[v]שָׁנָה יָלַד
μετὰ τὸν κατακλυσμόν·καὶ ἔζησεν σήμ, μετὰ τὸ γεννῆ	[k]Sem erat[m]centum oooo	רְעוּ׃ [v]וַיְחִי פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה			[v]פֶּלֶג שָׁנָה
it ipse arphaxad: ãnos quingẽtos. et genu=	[n]annorum quando[o]ge=	[v]וַיּוֹלֶד אֶת שְׂרוּג׃ [v]וַיְחִי			[v]שָׂרוּג שָׁנָה
σαι αὐτὸν τὸν Ἀρφαξάδ, ἔτη πεντακόσια· καὶ ἐγέννη	nuit[q]arphaxad: ooo oooo	אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת אַרְפַּכְשַׁד חָמֵשׁ			[u]שָׁנָה יָלַד
it filios τ filias: et mortuus ẽ. τ vixit	[r]biennio[o]post[r] diluuiũ.	מֵאוֹת שָׁנָה [v]וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃			[v]נָחוֹר שָׁנָה
σεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἔζησεν	[u]Vixitq;[r]sem oooooooooo	וְאַרְפַּכְשַׁד חַי חָמֵשׁ [w]וּשְׁלֹשִׁים			[w]תָּרַח
arphaxad ãnos cẽtũ triginta quinq;. et genuit	[r]post[q]genuit[b]arpha=	שָׁנָה [v]וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃			[v]שָׁנָה יָלַד
ἀρφαξὰδ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα πέντε· καὶ ἐγέννησε	xad[c]quingentis oooooooo	וַיְחִי תֶּרַח שִׁבְעִים [v]שָׁנָה וַיּוֹלֶד			[v]שָׁנָה יָלַד
cainan. et vixit arphaxad: postq; genuit ip=	[c]annis:[r]& genuit[s]filios	אֶת אַבְרָם אֶת נָחוֹר וְאֶת הָרָן׃			[u]אָב יָלַד
σεν τὸν Καϊνάν· καὶ ἔζησεν Ἀρφαξάδ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐ	[b]& filias. oooooooooo	[v]וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת תֶּרַח תֶּרַח הוֹלִיד			[v]תָּרַח יָלַד
se cainan: ãnos quadrigẽtos triginta. τ genu=	[r]Porro arphaxad[b]vixit	אֶת אַבְרָם אֶת נָחוֹר וְאֶת הָרָן וְהָרָן			[u]אָב יָלַד
σεν τὸν Καϊνάν, ἔτη τετρακόσια τριάκοντα· καὶ ἐγέννη	[m]triginta[r]quinq;	הוֹלִיד אֶת לוֹט׃ [v]וַיָּמָת הָרָן			[v]מוּת יָלַד
it filios τ filias: et mortuꝰ ẽ. et vixit cai	[n]annis:[o]& genuit[q]sale.	עַל פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ			[u]אָב יָלַד
σεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἔζησε καϊ	[r]Vixitq; oooooooooooo	בְּאוּר כַּשְׂדִּים׃ [v]וַיִּקַּח אַבְרָם			[v]לָקַח יָלַד
nan ãnos centũ triginta. et gennit sala. et	[o]arphaxad[r]post[q]genu	וְנָחוֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם אֵשֶׁת אַבְרָם			[u]אָב יָלַד
καὶ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα· καὶ ἐγέννησεν τὸν σαλά· καὶ	it[s]ale oooooooooooooo	שָׂרָי וְשֵׁם אֵשֶׁת נָחוֹר מִלְכָּה			[u]אָב יָלַד
vixit cainan: postq; genuit ipse sala. ãnos	[b]trecentis[s]tribus[a]nnis:	בַּת הָרָן אֲבִי מִלְכָּה וַאֲבִי יִסְכָּה׃			[u]אָב יָלַד
ἔζησε καϊνὰν, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν σαλά, ἔτη	oooooooooo ooooooooooo	[v]וַתְּהִי שָׂרַי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלָד׃			[v]עָקַר יָלַד
trecentos triginta. et genuit filios et fili	[c]& genuit[s]filios[a]& filias.	[v]וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת			[u]בֵּן לָקַח
τριακόσια τριάκοντα· καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέ	[b]Sale quoq;[i]vixit oooooo	לוֹט בֶּן הָרָן בֶּן בְּנוֹ וְאֶת שָׂרַי			[u]בֵּן לָקַח
as: et mortuꝰ ẽ. τ vixit sala ãnos centũ trigin=	[k]triginta[i]annis: [m]& ge=	כַּלָּתוֹ אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתָּם			[u]בֵּן לָקַח
ρας, καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἔζησε σαλὰ ἔτη ἑκατὸν τριάκον	nuit[n]heber. oooooooooo	מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן			[u]אָב יָלַד
τα. et genuit eber. et vixit sala: postq; ge	[p]Vixitq;[q]sale[r]postq; [s]ge	וַיָּבֹאוּ עַד חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃			[u]יָשַׁב בּוֹא
τα· καὶ ἐγέννησε τὸν Ἔβερ· καὶ ἔζησε σαλὰ, μετὰ τὸ γεν	nuit[n]heber oooooooooo	[v]וַיִּהְיוּ יְמֵי תֶרַח מָאתַיִם שָׁנָה			[v]שָׁנָה יָלַד
nuit ipse eber: ãnos trecentos triginta: et	[t]quadringentis[r]tribus	וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן׃ [v]וַיֹּאמֶר יְהוָה			[u]מוּת יָלַד
γῆσαι αὐτὸν τὸν Ἔβερ, ἔτη τριακόσια τριάκοντα, καὶ	[r]annis:oooooooooooooo	אֶל אַבְרָם לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ			[u]הָלַךְ אָמַר
mortuꝰ ẽ. et vixit eber ãnos centũ triginta ãtta=	[c]& genuit[s]filios[c]& filias.	וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ׃			[u]רָאָה אָמַר
ὰπέθανεν· καὶ ἔζησεν Ἔβερ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα σὸ	[f]Vixit autem[g]heber oooo	[v]וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ			[u]בָּרַךְ עָשָׂה
ot et genuit phalec. τ vixit eber: postq;	[t]triginta[b]quattuor[k]an=	וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה׃			[u]גָּדַל בָּרַךְ
σαρα, καὶ ἐγέννησε τὸν φαλέκ· καὶ ἔζησεν Ἔβερ, μετὰ τὸ	nis:[l]& genuit oooooooo	[v]וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר			[u]אָרַר בָּרַךְ
genuit ipse phalec: ãnos trecentos septuaginta	[m]phaleg.[o]Et vixit[g]heber	וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה׃			[u]בָּרַךְ
γεννῆσαι αὐτὸν τὸν φαλέκ, ἔτη τριακόσια ἑβδομήκοντα·	[q]post[p]genuit oooooooo	[v]וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו			[u]הָלַךְ דָּבַר
	[r]phaleg quadrigẽtis[s]tri	יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן			[u]בֵּן הָלַךְ
	ginta[t]annis: oooooooooo	שִׁבְעִים שָׁנָה [v]בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן׃			[v]שָׁנָה יָצָא

Transla.Chal.	Interp.chal.	Patrina chal.
אִינָשָׁא ׀ וַאֲמַר יְיָ הָא עַם חַד וְלִישָׁן חַד לְכֻלְהוֹן וְדִין דְּשָׁרוֹ לְמֶעְבַּד וּכְעַן לָא יִתְמְנַע	hominũ. Et dixit dñs. Ecce populus vnus τ lingua	שָׁרָא עֲבַד מְנַע
מִנְהוֹן כָּל דְּחָשִׁבוּ לְמֶעְבַּד ׀ הַבוֹ נִתְגְּלֵי וּנְבַלְבֵּל תַּמָּן לִישָׁנְהוֹן דְּלָא יִשְׁמְעוּן אִינָשׁ	vna est oĩbus illis.et hoc est qđ ceperũt facere: τ nũc	יְהַב גְּלָה בָּלַל
לִישָׁן חַבְרֵיהּ ׀ וּבְדַר יְיָ יָתְהוֹן מִתַּמָּן עַל אַפֵּי כָּל אַרְעָא וְאִתְמְנַעוּ מִלְּמִבְנֵי קַרְתָּא ׀ עַל	non prohibebitur ab eis omne qđ cogitauerũt facere.	שְׁמַע שָׁמַע בְּנָה
כֵּן קְרָא שְׁמַהּ בְּבֶל אֲרֵי תַמָּן בַּלְבֵּל יְיָ לִישָׁנָא כָּל אַרְעָא וּמִתַּמָּן בַּדְּרִינוּן יְיָ עַל אַפֵּי כָּל	Uenite appareamus τ cõfundam⁹ ibi linguã eorũ: vt	קָרָה בָּלַל אֶל
אַרְעָא׃ אִילֵּין תּוֹלְדַת שֵׁם שֵׁם בַּר מְאָה שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת אַרְפַּכְשַׁד תַּרְתֵּין שְׁנִין בָּתַר	nõ audiat vnusq; linguã proximi sui. Et diſperſit	יָלַד שָׁנָה תֵּרַי
טוּבָנָא ׀ וְחַיָּא שֵׁם בָּתַר ׀ דְּאוֹלִיד יָת אַרְפַּכְשַׁד חַמֵּשׁ מְאָה שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן ׀	coos dñs inde sup faciem vniuerse terre: τ prohibiti	חָיָה יָלַד בָּנָה
וְאַרְפַּכְשַׁד חַי תְּלָתִין וְחַמֵּשׁ שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת שֶׁלַח ׀ וְחַיָּא אַרְפַּכְשַׁד בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת	sunt ab edificatione ciuitatis.Idcirco vocatus est no=	
שֶׁלַח ׀ אַרְבַּע מְאָה וּתְלָת שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן ׀ וְשֶׁלַח ׀ חַי תְּלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת	men eius babel: qđ ibi confudit dñs linguã vniuerse	רַבַּע שָׁנָה חָיָה
עֵבֶר ׀ וְחַיָּא שֶׁלַח בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת עֵבֶר אַרְבַּע מְאָה וּתְלָת שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן ׀	terre: τ inde diſperſit eos dñs sup faciẽ vniuerse ter=	
וְחַיָּא עֵבֶר אַרְבַּע וּתְלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת פָּלֶג ׀ וְחַיָּא עֵבֶר בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת פָּלֶג	re. Hæ sunt generatiões sem: sem filius centũ annoꝝ	
אַרְבַּע מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין ׀׀׀

Ptiua heb. | Ter. Heb. | Geñ. | Ca. xi. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְחִי
פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת
רְעוּ׃ וַיְחִי פֶּלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת
רְעוּ תֵּשַׁע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד מֵאָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְחִי רְעוּ יָלַד חָיָה
שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת
שְׂרוּג׃ וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת
שְׂרוּג שֶׁבַע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְחִי שְׂרוּג
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת נָחוֹר׃
וַיְחִי שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת
נָחוֹר מָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת׃ וַיְחִי נָחוֹר תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים
שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת תָּרַח׃ וַיְחִי נָחוֹר
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת תָּרַח תְּשַׁע עֶשְׂרֵה
עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיּוֹלֶד מֵאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד מֵאָה
בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְחִי תָּרַח שִׁבְעִים חָיָה
שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת אַבְרָם אֶת נָחוֹר
וְאֶת הָרָן׃ וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת תָּרַח יָלַד
תָּרַח הוֹלִיד אֶת אַבְרָם אֶת נָחוֹר
וְאֶת הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת לוֹט׃
וַיָּמָת הָרָן עַל פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו
בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ בְּאוּר כַּשְׂדִּים׃ יָלַד
וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם נָשִׁים נָשָׂה
שֵׁם אֵשֶׁת אַבְרָם שָׂרָי וְשֵׁם
אֵשֶׁת נָחוֹר מִלְכָּה בַּת הָרָן אֲבִי
מִלְכָּה וַאֲבִי יִסְכָּה׃ וַתְּהִי שָׂרַי
עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלָד׃ וַיִּקַּח תָּרַח

Interp. chal.

et genuit filios ⁊ filias. Et vixit phaleg triginta annis: ⁊ genuit reu. Et vixit phaleg postquã genuit reu ducentis ⁊ nouem annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et vixit reu triginta ⁊ duobus annis: ⁊ genuit sarug: et vixit reu postquam genuit sarug ducentis ⁊ septẽ annis: et genuit filios ⁊ filias. Et vixit sarug triginta annis: ⁊ genuit nachor. Et vixit sarug postq̃ genuit nachor ducentis annis: et genuit filios ⁊ filias. Et vixit nachor viginti ⁊ nouem annis: ⁊ genuit thare. Et vixit nachor postquã genuit thare centum et decem ⁊ nouem annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et vixit thare septuaginta annis: ⁊ genuit Abram: nachor: ⁊ aran. Hæ sunt generationes thare: thare genuit abram: nachor: ⁊ aran: aran autẽ genuit loth. Et mortuus est aran viuente thare patre suo in terra natiuitatis suæ in vr chaldeorum. Et acceperunt sibi abram ⁊ nachor vxores: nomen vxoris abram sarai: et nomẽ vxoris nachor melcha filia aran patris melche ⁊ patris ieschе: erat q̃ sarai sterilis: nec erat ei filius. Et tulit thare

Trãsla. B. Hiero.

& genuit filios & filias. Vixit quoq; phaleg triginta annis & genuit reu. Vixitq; phaleg ducentis nouẽ annis: & genuit filios & filias. Vixit autẽ reu triginta duobus annis & genuit sarug. Vixitq; reu postq̃ genuit sarug ducentis septẽ annis: & genuit filios & filias. Vixit autem sarug triginta annis & genuit nachor. Vixitq; sarug postq̃ genuit nachor ducentis annis: & genuit filios & filias. Vixit aũt nachor viginti nouem annis & genuit thare. Vixitq; nachor postq̃ genuit thare centũ decem & nouem annis: & genuit filios & filias. Vixit thare septuaginta annis: & genuit abram nachor & aram. Hæ sunt autẽ generationes thare. thare genuit abram: nachor & aran. Porro aran genuit loth. Mortuusq; est aran ante thare patrem suum in terra natiuitatis sue in vr chaldeorum. Duxerunt aũt abrã & nachor vxores. Nomen vxoris abrã sarai: & nomen vxoris nachor melcha filia aran patris iesche. Erat aũt sarai sterilis: nec habebat libe ros. Tulit itaq; thare

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

et genuit filios ⁊ filias. ⁊ mortuus
καὶ ἐβίωσεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθα
est. ⁊ vixit phalec ãnos centũ triginta
νεν. καὶ ἔζησε φαλὶκ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα
quattuor. et genuit ragau. ⁊ vixit
τέσσαρα. καὶ ἐβίωσε τὸν ῥαγαῦ. καὶ ἔζησε
phalec postq̃ genuit ipse ragau: ãnos
φαλὶκ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν ῥαγαῦ, ἔτη
ducentos nouem: et genuit filios ⁊ fili
διακόσια ἐννέα, καὶ ἐβίωσεν υἱοὺς καὶ θυγα
as. ⁊ mortuus ẽ. ⁊ vixit ragau ãnos
τέρας. καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε ῥαγαῦ ἔτη
centũ triginta duo. et genuit seruch.
ἑκατὸν τριακονταδύο. καὶ ἐβίωσε τὸν σεροὺχ.
et vixit ragau: postq̃ genuit ipse
καὶ ἔζησε ῥαγαῦ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν
seruch: ãnos ducentos septem: et genuit
σεροὺχ, ἔτη διακόσια ἑπτά. καὶ ἐβίωσεν
filios et filias. et mortuus ẽ. et vixit
υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε
seruch ãnos centũ triginta: ⁊ genuit
σεροὺχ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα, καὶ ἐβίωσε τὸν
nachor. ⁊ vixit seruch: postq̃ genuit
ναχώρ. καὶ ἔζησε σεροὺχ, μετὰ τὸ γεννῆσαι
ipse nachor: ãnos ducentos. ⁊ genuit
αὐτὸν τὸν ναχώρ, ἔτη διακόσια. καὶ ἐβίωσεν
filios ⁊ filias. ⁊ mortuus ẽ. ⁊ vixit
υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε
nachor ãnos centũ septuaginta nouem. et ge
ναχὼρ ἔτη ἑκατὸν ἑβδομηκονταεννέα. καὶ ἐγ
nuit thare. ⁊ vixit nachor: postq̃
γέννησε τὸν θαρα. καὶ ἔζησε ναχὼρ, μετὰ
genuit ipse thare: ãnos centũ vigin
τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν θαρά, ἔτη ἑκατὸν εἰκο- 1. Pa. 1.b. Ioſue. 24.a.
ti quinq̃. ⁊ genuit filios et filias. ⁊
σιπέντε. καὶ ἐβίωσεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ
mortuus ẽ. ⁊ vixit thare ãnos septuagin
ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε θαρὰ ἔτη ἑβδομήκον
ta. et genuit abram: et nachor: ⁊ a
τα. καὶ ἐβίωσε τὸν ἄβραμ, καὶ τὸν ναχώρ, καὶ τὸν ἀ
ran. he ḡnationes thare. thare genuit abram:
ράν. αὗται αἱ γενέσεις θαρά. θαρὰ ἐβίωσε τὸν ἄβραμ,
et nachor: et aran. aran genuit loth.
καὶ τὸν ναχώρ, καὶ τὸν ἀράν. ἀρὰν ἐβίωσε τὸν λὼτ.
et mortuus ẽ aran coram thare patre suo in
καὶ ἀπέθανεν ἀρὰν ἐνώπιον θαρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν
terra ḡ natus ẽ: in regione chaldeorũ. et ac
τῇ γῇ τῆς γενέσεως, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν χαλδαίων. καὶ ἔλα
ceperũt abram et nachor sibi vxores. nomen
βον ἄβραμ καὶ ναχὼρ ἑαυτοῖς γυναῖκας. ὄνομα τῇ Gen. 11. c. Ioſue. 24.a. Ge. 3. b. Iudi. 2. a. Sap. 10.a.
vxori abram: sara. et nomẽ vxori nachor
γυναικὶ ἄβραμ, σάρα. καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ ναχώρ,
melcha: filia aran: et pater melcha: et pater iescha.
μελχά, θυγατὴρ ἀράν, καὶ πατὴρ μελχά, καὶ πατὴρ ἰεχά.
⁊ erat sara sterilis: et nõ genuerat et accepit thare
καὶ ἦν σάρα στεῖρα, καὶ οὐκ ἐτέκνοποίει. καὶ ἔλαβε θαρὰ

Transla. Chal.

אוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וְחָיָא פָּלֶג תְּלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת רְעוּ׃ וְחָיָא פָּלֶג בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת
רְעוּ מָאתָן וּתְשַׁע שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וְחָיָא רְעוּ תְּלָתִין וְתַרְתִּין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת
סְרוּג׃ וְחָיָא רְעוּ בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת סְרוּג מָאתָן וּשְׁבַע שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וְחָיָא
סְרוּג תְּלָתִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת נָחוֹר׃ וְחָיָא סְרוּג בָּתַר דְּאוֹלִיד יָת נָחוֹר מָאתָן שְׁנִין
וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וְחָיָא נָחוֹר עֶשְׂרִין וְתִשַׁע שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת תָּרַח׃ וְחָיָא נָחוֹר בָּתַר דְּאוֹלִיד
יָת תָּרַח מְאָה וְתִשַׁע עֶשְׂרֵה שְׁנִין וְאוֹלִיד בְּנִין וּבְנָן׃ וְחָיָא תָּרַח שַׁבְעִין שְׁנִין וְאוֹלִיד יָת
אַבְרָם יָת נָחוֹר וְיָת הָרָן׃ וְאִלֵּין תּוֹלְדָת תָּרַח תָּרַח אוֹלִיד יָת אַבְרָם יָת נָחוֹר וְיָת הָרָן
וְהָרָן אוֹלִיד יָת לוֹט׃ וּמִית הָרָן בָּקֳדָם תָּרַח אֲבוּהִי בְּאַרְעָא יַלְדוּתֵיהּ בְּאוּר כַּשְׂדָּאֵי׃
וּנְסִיב אַבְרָם וְנָחוֹר לְהוֹן נְשִׁין שׁוּם אִתַּת אַבְרָם שָׂרָי וְשׁוּם אִתַּת נָחוֹר מִלְכָּה בַּת
הָרָן אֲבוּהִי דְּמִלְכָּה וַאֲבוּהִי דְּיִסְכָּה׃ וַהֲוָת שָׂרָי עַקְרָה לֵית לַהּ יְלַד׃ וּדְבַר תָּרַח

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

abram filiũ suũ: et lot filiũ aran: filiũ
τὸν Ἄβραμ υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Λὼτ υἱὸν Ἀράν, υἱὸν τοῦ
filij sui: et saram nurũ suã: vxo
υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν Σάραν τὴν γυμφὴν αὐτοῦ, γυναῖ-
rẽ abram filij sui. ⁊ eduxit eos de
κα Ἄβραμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ
regione chaldeorũ: vt irent i terrã chana
τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, πορευθῆναι εἰς γῆν Χανα-
an. et venerũt vsq; ad charã ⁊ habitauerũt illic. ⁊ facti
ὰν. καὶ ἦλθον ἕως Χαρράν· καὶ ὤκησαν ἐκεῖ· καὶ ἐγένοντο
Iudith 5.a. Sapi. 10.a. sunt dies thare in ira charã: ãni ducenti quin
τοῦ κύριαι Θαρὰ ἐν γῇ Χαρράν, ἔτη διακόσια πέν-
que et mortuꝰ ẽ thare in charan.
τε· καὶ ἀπέθανε Θαρὰ ἐν Χαρράν. Ca.12.

A ΘΕ dixit dñs abram: egredere de terra tua
Βασιλ. 7.a. καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἄβραμ, Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου
et de cognatione tua: ⁊ de domo pa-
καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πα-
tris tui: ⁊ veni in terrã: quã tibi mõstrabo ⁊
τρός σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν, ἣν ἄν σοι δείξω· καὶ
faciã te in gentẽ magnã. ⁊ bñdicam te: et ma
ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα· καὶ εὐλογήσω σε, καὶ με-
gnificabo nomẽ tuũ. et eris bñdictus. et bñdi-
γαλυνῶ τὸ ὄνομά σου, καὶ ἔσῃ εὐλογημένος· καὶ εὐλο-
cam benedicentes te: ⁊ maledicentes
γήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς καταρωμένους
te: maledicã. et bñdicentur in te omnes
σε, κατάσομαι· καὶ εὐλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι
Ba.5.d. Dehac. 11.b. tribus terre. et abijt abram sicut locu-
αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· καὶ ἐπορεύθη Ἄβραμ καθὰ ἐλάλη-
tus ẽ ei dñs. ꝛ ibat cum eo ot. abrã
σεν αὐτῷ κύριος· καὶ ὤχετο μετ' αὐτοῦ Λώτ· Ἄβραμ
at erat annoꝝ septuaginta quinq; qñ egressus ẽ de cha
δὲ ἦν ἐτῶν ἑβδομηκονταπέντε, ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ Χα-
ran. ⁊ accepit abram saram vxorẽ suam:
ρράν. καὶ ἔλαβεν Ἄβραμ Σάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
et lot filiũ fratris sui: et oẽs
καὶ Λὼτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν
substantiã eorũ: ꝗcunq; possidebãt. ⁊ oẽm
τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν, ὅσα ἐκτήσαντο, καὶ πᾶσαν
B aiam: quã possiderũt in charan. et egressus ẽ vt iret
ψυχὴν, ἣν ἐκτήσαντο ἐν Χαρράν· καὶ ἐξῆλθε πορευθῆ-
in terrã chanaan. et ptransiuit abram terrã vsq; ad
ναι εἰς γῆν Χανάαν· καὶ διῆλθεν Ἄβραμ τὴν γῆν ἕως
locũ sychem: ad quercũ excelsam. at
τοῦ τόπου Συχέμ, ἐπὶ τὴν δρῦν τὴν ὑψηλήν· οἱ δὲ
chanamei tunc habitabant terrã. et apparuit do-
Χαναναῖοι τότε κατῴκουν τὴν γῆν· καὶ ὤφθη κύρι-
minꝰ abram: et dixit ei: semini tuo
ος τῷ Ἄβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τῷ σπέρματί σου
dabo terrã hanc. et edificauit illic abram
δώσω τὴν γῆν ταύτην, καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἄβραμ
altare dño ꝗ apparuit ei.
θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ τῷ ὀφθέντι αὐτῷ· ꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯ

Transla. B. Piero.

mabrã filiũ suũ: & ploth filium Aran ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ filium filii sui: & sarai nurum suam vxorem abram filii sui: & eduxit eos de hurꝯꝯꝯꝯꝯꝯ chaldeorũ vt irẽt ĩ terrã chanaan. Venerũtq; vsq; aran: & habitauerunt ibi. Et facti sũt dies thare ducentorũ qnq; annorum: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ & mortuus est in aran.

Dixit aũt Cap̃.12. dñs ad abram. Egredere de terra tua: ꝯ de cognatiõe tua & de domo patris tui: & veni in terrã quã monstrauero tibi. Faciamq; te in gẽtẽ magnã: & bñdicã tibi: & magnificabo nomẽ tuũ: eriscq; bñdictus. Bñdicã bñdicẽtibus tibi: & maledicã maledicẽtibus tibi. At q; in te bñdicẽtur vniuersæ cognatiões terre. Egressus ẽ itaq; abram sicut mpcepat ei dñs: & iuit cũ eo loth. Septuaginta quinq; annorum erat abrã cũ egrederetur de aran. Tulitq; sarai vxorẽ suam: & loth filiũ fris sui: vniuersãq; substantiam quam ꝯꝯꝯ possederant: & animas quas fecerant ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ in aran: & egressi sunt vt irent in terram chanaan. Cũq; venissent in eã: pertransiuit abram terrã vsq; ad locũ sichẽ & vsq; ad conuallem ꝯꝯ illustrẽ: chananeus aũt tunc erat in terra. Apparuit aũt dñs abram: & dixit ei. Semini tuo dabo terrã hanc. Qui edificauit ibi ꝯꝯꝯꝯꝯ altare domino: qui apparuerat ei. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ

Transla. Chal.

ית אברם ברה וית לוט בר ברן בר ברה וית שרי כלתיה אינתת אברם ברה ונפקו
עמהון מאורא דכשדאי למיזל לארעא דכנען ואתו עד חרן ויתיבו תמן: והוו יומי
תרח מאתן וחמש שנין ומית תרח בחרן: Ca.xij. ואמר ייי לאברם
איזיל לך מארעך ומלדותך ומבית אבוך לארעא דאחזינך: ואעבדינך לעם סגי
ואיברכינך ואברי שמך ותהא מברך: ואברך מברכך ומלטטך אלוט ויתברכון
בך כל זרעית ארעא: ואזל אברם כמא דמליל עמיה ייי ואזל עמיה לוט
ואברם בר שבעין ושמש שנין כמפקיה מחרן: ודבר אברם ית שרי אינתתיה וית לוט
בר אחוהי וית כל נכסתהון דקנו וית כל נפשתא דעבדו לאוחיתא בחרן ונפקו
למיזל לארעא דכנען ואתו לארעא דכנען: ועבר אברם בארעא עד אתר שכם עד
מישר מורה וכנענאה בכין בארעא: ואתגלי ייי לאברם ואמר לזרעך אתן ית
ארעא הדא ובנא תמן מדבחא קדם ייי דאתגלי ליה:

Ter. Heb. Sch. Ca.xij. Pritiua. heb.

אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן
בֶּן־בְּנוֹ וְאֶת־שָׂרַי כַּלָּתוֹ אֵשֶׁת כָּל־אִישׁ
אַבְרָם בְּנוֹ וַיֹּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר
כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ יָלַךְ בוא
עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: וַיִּהְיוּ יְמֵי יָמִים
תֶּרַח חָמֵשׁ שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה שָׁנָה
וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן: וַיֹּאמֶר מוּת
Cap.xij. יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ אָמַר
וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל יָלַךְ
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ: וְאֶעֶשְׂךָ רָאָה עָשָׂה
לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ גָּדַל בָּרַךְ
וֶהְיֵה בְּרָכָה: וַאֲבָרְכָה מְבָרֲכֶיךָ
וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל קָלַל אָרַר
מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה: וַיֵּלֶךְ אַבְרָם שִׁפְחָה
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ
אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים שָׁנָה
וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן: וַיִּקַּח יָצָא לָקַח
אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט אִישׁ
בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכַשׁוּ
וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹר אַבְרָם נָוָה עָבַר
בָּאָרֶץ עַד־מְקוֹם שְׁכֶם עַד־אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ: וַיֵּרָא יָרֵה בָּאָה
יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם
מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו: זָנַח נָרָאָה

Interp. chal.

abram filium suũ & loth filium aran filium filij sui et sarai nurũ suam vxorem abram filij sui: & egressi sunt simul de vr chaldeorũ vt irent in terrã chanaã: venerunt q; vsq; aran: & habitauerũt ibi. Et fuerunt dies thare ducenti & qnq; anni: & mortuus est thare in arã.

Dixit dñs ad abram: profiscere de Ca.12. terra tua & de cognatione tua & de domo patris tui ad terram quã monstrauero tibi. Et faciam te in populũ magnum: & benedicã tibi: & magnificabo nomen tuũ: & eris benedictus. Benedicãq; benedicentibus tibi: & maledicẽtib⁹ tibi maledicã: et bñdicentur propter te oẽs cognationes terre. Et abiit abram sicut locutus est cum eo dño: & abiit cũ eo loth. Abram aũt erat filius septuaginta & qnq; annor cum egrederetur de aran. Et tulit abrã sarai vxorẽ suã: & loth filiũ fratris sui & omnẽ possessionẽ suam quã possederãt: & oẽs alias quas subiecerãt legi in aran: & egressi sunt vt irent in terrã chanaã: & venerũt in terrã chanaã. Et ptransiuit abrã per terrã vsq; ad locũ sichem vsq; ad planiciẽ more: chananeus aũt tunc morabat in terra. Et appuit dño abrã: & dixit. Filijs tuis dabo terrã hanc: & edificauit ibi altare dño ꝗ appuerat ei.

Pritiua chal.

כְּלַל אָזַל אָתָא
יְהוָה מְאָה שָׁנָה
מוּת אָזַל חֵזָא
עֲבַד סָנָא בְּרַךְ
רָבָה הֲוָה נְבַךְ
לָטַט בְּרַךְ שָׁנָה
נְפַק אִיתָא
מָנָה עֲבַד אָזַל
אָתָא שָׁרָא
גְּלָה בָּנָה נְטַע
מָנָה בָּנָה נְגַל

Ptíua heb. | Ter. Heb. | Gen. | Ca. rij.

וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית עַתֵּק
אֵל וַיֵּט אָהֳלֹה בֵּית אֵל מִיָּם וְהָעַי נָטָה
מִקֶּדֶם וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה
וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה וַיַּסַּע אַבְרָם קָרָא נָסַע
הַלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה וַיְהִי רָעָב הָלַךְ הָיָה
בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר
שָׁם כִּי כָבֵד הָרָעָב בָּאָרֶץ וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה קָרַב
וַיֹּאמֶר אֶל שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה נָא אִישׁ
יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת מַרְאֶה אָתְּ רָאָה
וְהָיָה כִּי יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים רָאָה
וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי
וְאֹתָךְ יְחַיּוּ אִמְרִי נָא אֲחֹתִי אָתְּ חָיָה
לְמַעַן יִיטַב לִי בַּעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה בְּעֲבוּרֵךְ
נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ וַיְהִי כְּבוֹא אַבְרָם
מִצְרַיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת רָאָה
הָאִשָּׁה כִּי יָפָה הִוא מְאֹד וַיִּרְאוּ אִישׁ
אֹתָהּ שָׂרֵי פַּרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ הָלַל
אֶל פַּרְעֹה וַתֻּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית לָקַח
פַּרְעֹה וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ יָטַב
וַיְהִי לוֹ צֹאן וּבָקָר וַחֲמֹרִים
וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַאֲתֹנֹת וּגְמַלִּים
וַיְנַגַּע יְהוָה אֶת פַּרְעֹה נְגָעִים
נְגָעִים גְּדֹלִים וְאֶת בֵּיתוֹ עַל דְּבַר שָׂרַי
אֵשֶׁת אַבְרָם וַיִּקְרָא פַּרְעֹה
לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מָה זֹאת עָשִׂיתָ
לִי לָמָּה לֹא הִגַּדְתָּ לִי כִּי אִשְׁתְּךָ

Ptíua chal. | Interp. chal.

סַלֵּק שָׁכַן עָבַד
דָּנַח בָּנָה דָּבַח
צָלָא יָטַב עֹול
אִנְתָּא חָא
הֲוָה אָמַר כָּטַל
קוּם אָח יָטַב
קוּם עֹול חָזָא
רָבַב דְּבַר יָטַב
הֲוָה אִתָּא
כְּתַשׁ רָבַב
אִנְתָּא הָוָה

Et ascendit inde in montē qui erat ad orientē bethel et tetendit tabernaculū suū ab occidente habens bethel t ab oriente hai: t edificauit ibi altare cōtra dño et orauit in noie dñi. Et profectus est abrā vadens t proficiscens ad meridiē. Et fuit fames in terra: descenditq; abrā in egyptū vt peregrinaret ibi: qm p̄ualuerat fames in terra. Et factū est cum appropinquaret vt ingrederetur in egyptū: dixit sarai vxori sue. Ecce nunc cognoui q̄ mulier pulchra aspectu tu es. Et erit cum viderint te egyptij: t dicent vxor eius est hec: interficiētq; me: t te seruabūt. Dic nunc q̄ soror mea sis tu: vt bene sit mihi p̄pter te: t sustentet aia mea p̄pter verba tua. Et factū est cum ingressus esset abrā in egyptū: viderunt egyptij mulierē q̄ pulchra esset nimis. Et viderūt eam principes pharaonis: t laudauerūt eam apud pharaonē: et sublata est mulier i domū pharaonis. Et abrā bñfecit p̄pter eā. Et fuerūt ei oues t boues t asini t serui t ancille et asine t camelī. Et adduxit dñs sup pharaonē plagas magnas t sup hoīes domus eius p̄pter sarai vxorē abram. Vocauitq; pharao abrā t dixit. Quid est hoc quod fecisti mihi: quare nō nunciasti mihi q̄ vxor tua

Trāsla. B. Hiero.

Et m ide i trāsgrediēs n ad mōtē qui erat cōtra oriē tē r bethel: r tetēdit ibi o tabernaculū suū s ab occidēte hñs s bethel: r & a ab oriēte hai. a Edificauit ooooo quoq; b ibi c altare d dño: e & iuocauit e nomē f eius. b Perrexitq; g abrā h vadēs i & vltra pgrediēs m ad meridiē. n Facta ē aūt o fames p in terra. q descēditq; r abrā s in egyptū t vt pegrinaretur u ibi. r Preualuerat s ei t fames u i terra. v Cūq; p pe esset v t ingrederetur w egyptū x dixit y sarai z vxori sue. ooooooooooooo n Noui q a pulchra o fis oo p mulier: ooooooooooooo r & q n cum s viderint t te t egyptii: ooooooooooooo u dicturi sūt: b vxor illius c est: d & interficient e me: f & te g reseruabunt. h Dic ergo i obsecro te q k soror mea l fis: m vt n bñ sit o mihi p propter te: q & viuat ooo r aia mea s ob gīam tui. oo t Cū itaq; ingressus eēt u abrā v egyptū: w viderunt x egyptii oooooooooooo y mulierē z q a eēt b pulchra c nimis. Et nūciauerunt d p̄rīcipes e pharaoni: f & laudauerunt g eam ooooooo h apud i illū. q Et sublata ē r mulier in s domum oooo t pharaonis. u abrā vero v bene vsi sunt w propter illam. x Fuerūtq; y ei z oues a & boues b & asini c ooo ooo d & serui e & famule f & asi ne g & cameli. ooo ooooooo h Flagellauit autem i dñs k m pharaonem l plagis ooo n maximis o & p domū q ius r propter s sarai ooooooooo t vxorem u abram. v Vocauitq; w pharao xxxxxxxxx x abrā: y & dixit ei. z Quid nā est a hoc quod b fecisti c mihi? d Quare e nō f idica sti g mihi q̄ h vxor tua ooo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

et recessit inde ad montē ad orientem bethel. καὶ ἀπῆρεν ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος κατὰ ἀνατολὰς Βαιθήλ.
et statuit tabernaculū suū in bethel versus ma καὶ ἔστησε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν Βαιθὴλ κατὰ θάλασσα
re: et hay ad orientem. t edificauit ibi σαν, καὶ Αγγὲ κατὰ ἀνατολάς. καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ
bi altare dño. t inuocauit in κεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. καὶ ἐπεκαλέσατο ἐπὶ
nomine dñi. et discessit abram. et va τῷ ὀνόματι κυρίου. καὶ ἀπῆρεν Ἄβραμ. καὶ πορευ
dēo castrametatus ē in deserto. t facta est fa ὁδὸς στρατοπεδεύσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἐγένετο λι
mes in terra. et descendit abram in egyptū μὸς ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ κατέβη Ἄβραμ εἰς Αἴγυπτον
vt habitaret ibi. q̄ preualuit fames in terra. παροικῆσαι ἐκεῖ. ὅτι ἐνίσχυεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς.
factū est āt q̄n appropinquauit abrā vt ingrederet in egy ἐγένετο δὲ ὡσεὶ ἐγγίσειν Ἄβραμ εἰσελθεῖν εἰς Αἴγυ
ptū: dixit abram sare vxori sue: noui πτον, εἶπεν Ἄβραμ Σάρᾳ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, γινώσκω
ego: q̄ mulier pulchra es. erit ergo cū vide ἐγώ, ὅτι γυνὴ εὐπρόσωπος εἶ. ἔσται οὖν ὡς ἂν ἴδω
rint te egyptii: dicent q̄ vxor illius est hec: σέ σε οἱ Αἰγύπτιοι, ἐροῦσιν ὅτι γυνὴ αὐτοῦ ἐστιν αὕ
et interficient me: te āt vendicabunt. τη, καὶ ἀποκτενοῦσί με, σὲ δὲ περιποιήσονται.
dic ergo q̄s soror tilius sum: vt bñ mihi εἰπὲ οὖν ὅτι ἀδελφή αὐτοῦ εἰμι, ὅπως ἂν εὖ μοι Infra 20.c.
sit p̄pter te: t viuet aia mea p̄pter te. ᾖ σοὶ διὰ σέ, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου ἕνεκά σου. D
factū ē āt q̄n ingressus ē abram in egyptum. vi ἐγένετο δὲ ὡσεὶ εἰσῆλθεν Ἄβραμ εἰς Αἴγυπτον. ἰ
dentes egyptij mulierē: q̄ pulchra erat δόντες οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γυναῖκα, ὅτι καλὴ ἦν
nimis. et viderūt eā principes pharaonis: t σφόδρα. καὶ εἶδον αὐτὴν οἱ ἄρχοντες Φαραώ, καὶ
laudauerūt eā ad pharaonē: t indurerunt eam ἐπῄνεσαν αὐτὴν πρὸς Φαραώ, καὶ εἰσήγαγον αὐτὴν
in domū pharaonis. t abrā bene vsi sunt εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. καὶ τῷ Ἄβραμ εὖ ἐχρήσαν
p̄pter eā. t fuerunt ei oues: et vituli: το δι' αὐτήν. καὶ ἐγένοντο αὐτῷ πρόβατα, καὶ μόχοι,
et asini: et serui: t famule: et muli: et καὶ ὄνοι, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, καὶ ἡμίονοι, καὶ
cameli. et cruciauit dñs pharaonē cruciatibus κάμηλοι. καὶ ἔθλασε κύριος τὸν Φαραὼ ἐθλασμοῖς
magnis et malis: et domū eius p̄pter sa μεγάλοις καὶ πονηροῖς, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ περὶ Σά
rā vxorē abram. vocauo aūt pharao ρας τῆς γυναικὸς Ἄβραμ. καλέσας δὲ Φαραὼ τὸν
abram: dixit: q̄d hoc fecisti mihi: q: nō Ἄβραμ, εἶπε, τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, ὅτι οὐκ
renunciasti mihi: q̄ vxor tua ἀπήγγειλάς μοι, ὅτι γυνή σου ooo oooo ooo oo oooo

Transla. Chal.

וְאִסְתַּלַּק מִתַּמָּן לְטוּרָא מְמַדְּנָח לְבֵיתְאֵל וּפַרְסֵיהּ לְמַשְׁכְּנֵיהּ בֵּיתְאֵל מִמַּעְרְבָא וְעַי
מִמַּדִּינְחָא וּבְנָא תַּמָּן מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ וְצַלִּי בְּשׁוּמָא דַּיְיָ וּמְטַל אַבְרָם אֲזַיִל וְנָטַיל
לְדָרוֹמָא וַהֲוָה כַּפְנָא בְּאַרְעָא וּנְחַת אַבְרָם לְמִצְרַיִם לְאִיתְתָּבָא תַּמָּן אֲרֵי תְּקִיף כַּפְנָא
מִן אַרְעָא וַהֲוָה כַּד קָרִיב לְמֵיעַל לְמִצְרַיִם וַאֲמַר לְשָׂרַי אִתְּתֵיהּ הָא כְּעַן יְדַעְנָא אֲרֵי
אִתְּתָא שַׁפִּירַת חֵזוּ אַתְּ וִיהֵי כַּד חֲזַיִן יָתִיךְ מִצְרָאֵי וְיֵימְרוּן אִתְּתֵיהּ דָּא וְיִקְטְלוּן
יָתִי וְיָתִיךְ יְחַיְּטוּן אֵימְרִי כְּעַן דַּאֲחָתִי אָתְּ בְּדִיל לְמֶיטַב לִי בְּדִילָיְכִי וְתִתְקַיֵּם נַפְשִׁי
בְּפִתְגָמַיְכִי וַהֲוָה כַּד עַל אַבְרָם לְמִצְרַיִם וַחֲזוֹ מִצְרָאֵי יָת אִתְּתָא אֲרֵי שַׁפִּירָא הִיא
לַחֲדָא וַחֲזוֹ יָתָהּ רַבְרְבֵי פַּרְעֹה וְשַׁבָּחוּ יָתָהּ לְוָת פַּרְעֹה וְאִתְּבְּרַת אִתְּתָא לְבֵית פַּרְעֹה
לְאַבְרָם אוֹטִיב בְּדִילָהּ וַהֲוָה לֵיהּ עָאן וְתוֹרִין וַחֲמָרִין וְעַבְדִין וְאַמְהָן וְאַתָּנִן וּגְמַלִּין
וְאַיְתִי יְיָ עַל פַּרְעֹה מַכְתְּשִׁין רַבְרְבִין וְעַל אֵינַשׁ בֵּיתֵיהּ עַל עֵיסַק שָׂרַי אִתַּת אַבְרָם
קְרָא פַּרְעֹה לְאַבְרָם וַאֲמַר מָה דָּא עֲבַדְתָּ לִי לְמָה לָא חַוַּיְתָ לִי אֲרֵי אִתְּתָךְ

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp̃.latina.

est. et quare dixisti ꝙ soror mea est: et accepi eã mihi vxorẽ. ⁊ nũc ecce vxor tua co
ἐστί. καὶ ἵνατί εἶπας ὅτι ἀδελφή μου ἐστί, καὶ ἔλαβον αὐτὴν ἐμαυτῷ γυναῖκα· καὶ νῦν ἰδοὺ ἡ γυνή σου ἐναν
ram te: accipiẽs recede. ⁊ præcepit pha
τίον σου, λαβὼν ἀπότρεχε· καὶ ἐνετείλατο Φα
rao viris de abram comitari eum:
ραὼ ἀνδράσι περὶ Ἄβραμ συμπροπέμψαι αὐτόν,
et vxorẽ eius: et omnia ꝙcũq; erãt ei:
καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ,
et lot cũ eo.
καὶ Λὼτ μετ' αὐτοῦ.

Ca. 13.

A Ascẽdit ãt abram de egypto ipse: ⁊ vxor
Ἀνέβη δὲ Ἄβραμ ἐξ Αἰγύπτου αὐτός, καὶ ἡ γυνὴ
eius: et omnia sua: ⁊ lot cum eo in
αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ Λὼτ μετ' αὐτοῦ εἰς
desertũ. abram ãt erat diues valde: in peco
τὴν ἔρημον. Ἄβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα, ἐν κτήσε
ribus ⁊ argẽto: ⁊ auro. ⁊ abiit vnde egres
σι, καὶ ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ. καὶ ἐπορεύθη ὅθεν ἐξῆλ
sus ẽrã desertũ: vsq; bethel: vsq; ad locum vbi fuit
θεν εἰς τὴν ἔρημον, ἕως Βαιθήλ, ἕως τοῦ τόπου οὗ ἦν
tentoriũ eius prius: inter bethel et in=
ἡ σκηνὴ αὐτοῦ τὸ πρότερον, ἀναμέσον Βαιθὴλ καὶ Αἰ
ter hai: in locũ altaris: quod fecit
μέσον ἀγγέ, εἰς τὸν τόπον τοῦ θυσιαστηρίου, οὗ ἐποίη
tilic prius. et inuocauit abram no
σεν ἐκεῖ τὸ πρωτοκτίστ. καὶ ἐπεκαλέσατο Ἄβραμ τὸ ὄνο
mẽ dñi. et lot qui simul ibat cũ abrã: fuerũt
μα κυ. καὶ Λὼτ τῷ συμπορευομένῳ μετὰ Ἄβραμ, ἦν
ouium: et boũm: et armẽtã. et nõ capiebat eos
προβάτα, καὶ βόες, καὶ σκηναί. καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς
ira vt habitarẽt simul. qm substãtia eorum mul
ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα· ὅτι ἦν ἡ ὑπαρξις αὐτῶν πολ
B ta: ⁊ nõ poterãt habitare simul. ⁊ facta ẽ pa=
λά, καὶ οὐκ ἠδύναντο κατοικεῖν ἅμα· καὶ ἐγένετο μά=
Infra. gna inter pastores pecorũ abram:
26.a. καὶ ἀναμέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Ἄβραμ,
et inter pastores lot. at chananeꝰ
καὶ ἀναμέσον τῶν ποιμένων τοῦ Λὼτ· οἱ δὲ Χαναναῖοι
et pherezei tũc habitabãt terrã. dixit ãt a
καὶ οἱ Φερεζαῖοι τότε κατῴκουν τὴν γῆν· εἶπε δὲ Ἄ=
braam lot: ne sit pugna inter me et te:
βραμ τῷ Λὼτ, μὴ ἔστω μάχη ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ,
et inter pastores meos ⁊ inter
καὶ ἀναμέσον τῶν ποιμένων μου καὶ ἀναμέσον τῶν
Dicre. pastores tuos: qz homines fratres sumus nos. nõ ecce
40.b. ποιμένων σου, ὅτι ἄνθρωποι ἀδελφοί ἐσμεν ἡμεῖς· οὐκ ἰδοὺ
omis terra coram te est: recede a me:
πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου ἐστι; διάχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ,
C si tu ad sinistrã: ego ad dexterã. si tu ad dexterã: ego ad
εἰ σὺ εἰς ἀριστερά, ἐγὼ εἰς δεξιά· εἰ σὺ εἰς δεξιά, ἐγὼ εἰς
sinistrã. et eleuans oculos suos lot:
ἀριστερά· καὶ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ Λὼτ,

Transla.Chal.

רְוָא׃ לְמָה אֲמַרְתְּ אֲחָתִי הִוא ׀ ‹‹‹
וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וְעַתָּה ‹‹‹
הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ׃ וַיְצַו עָלָיו ‹‹
פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת
אִשְׁתּוֹ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לוֹ׃

Cap.xiii.

וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ ‹‹
וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנֶּגְבָּה׃ ‹‹
וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף ‹
וּבַזָּהָב׃ וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו מִנֶּגֶב וְעַד ‹
בֵּית אֵל עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה ‹‹
שָׁם אָהֳלֹה בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין
הָעָי׃ אֶל מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה
שָׁם בָּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם
בְּשֵׁם יְהוָה׃ וְגַם לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת ‹
אַבְרָם הָיָה צֹאן וּבָקָר וְאֹהָלִים׃ ‹
וְלֹא נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת ‹‹
יַחְדָּו כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא ‹
יָכְלוּ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו׃ וַיְהִי רִיב בֵּין ‹‹
רֹעֵי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה
לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב ‹
בָּאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט ‹
אַל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ ‹
וּבֵין רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי אֲנָשִׁים ‹
אַחִים אֲנָחְנוּ׃ הֲלֹא כָל הָאָרֶץ ‹‹‹
לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד נָא מֵעָלָי אִם ‹‹‹
הַשְּׂמֹאל וְאֵימִנָה וְאִם הַיָּמִין ‹‹‹
וְאַשְׂמְאִילָה׃ וַיִּשָּׂא לוֹט אֶת עֵינָיו

Interp̃.chal.

essẽt. Quare dixisti soror mea ẽ: ⁊ tuli cã mihi in vxo
rem: ⁊ nunc ecce vxor tua: tolle ⁊ vade. Præcepitq; sup eum pharao viris: ⁊ comitati sunt eum ⁊ vxorẽ suam ⁊ omnia que habebat. Cap.xiij.

ET ascendit abram de egypto ipse ⁊ vxor eius et
oia sua ⁊ loth cum eo ad austrũ. Et abrã erat ho
natꝰ valde in pecoribꝰ ⁊ argẽto ⁊ auro. Et abiit per mansiones suas a meridie ⁊ vsq; bethel ⁊ vsq; ad lo=
cum in quo tetẽderat prius tabernaculũ suũ inter be
thel ⁊ inter hai: ad locũ altaris qõ ibi fecerat prius: et orauit ibi abrã in nõe dñi. Sed ⁊ loth qui abijt cũ abram fuerãt oues ⁊ boues ⁊ tabernacula. ⁊ nõ pote
rat sustinere eos terra vt habitarẽt simul: qz erat sub stantia eoꝝ multa: ⁊ nõ poterãt habitare simul. Et fa
cta est rixa inter pastores pecoꝝ abram ⁊ pastores pe=
corum loth: chananeus aũt ⁊ pherezeus tunc habita bãt in terra. Et dixit abrã ad loth. Ne sit nunc iurgiũ inter me ⁊ inter te ⁊ inter pastores meos ⁊ inter pa=
stores tuos: quoniã viri fratres sumus nos. Ecce oꝫ terra coram te est: recede nunc a me. si tu ad aquilo=
nem: ego ad meridiẽ: ⁊ si tu ad meridiẽ ego ad aqui lonem. Et leuauit loth oculos suos ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ

Ter.Heb. Gen. Ca.xiij. Pritiua.heb.

רְוָא׃ לְמָה
לָמָה
וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וְעַתָּה
הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ׃ וַיְצַו עָלָיו
יָלַךְ צָוָה
שָׁלַח
פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת
אִשְׁתּוֹ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לוֹ׃

Cap.xiii.

וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ
עָלָה
וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנֶּגְבָּה׃
נָגַב
וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף
כָּבֵד
וּבַזָּהָב׃ וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו מִנֶּגֶב וְעַד
נָסַע
בֵּית אֵל עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה
קוּם
שָׁם אָהֳלֹה בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין
חָלַל
הָעָי׃ אֶל מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה
זָבַח
שָׁם בָּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם
קָרָא
בְּשֵׁם יְהוָה׃ וְגַם לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת
אַבְרָם הָיָה צֹאן וּבָקָר וְאֹהָלִים׃
וְלֹא נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת
יַחְדָּו כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא
יָכְלוּ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו׃ וַיְהִי רִיב בֵּין
הָיָה רוּב
רֹעֵי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה
רָעָה מָקָה
לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב
אָז
בָּאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט
רוּב
אַל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ
וּבֵין רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי אֲנָשִׁים
אַחִים אֲנָחְנוּ׃ הֲלֹא כָל הָאָרֶץ
לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד נָא מֵעָלָי אִם
הַשְּׂמֹאל וְאֵימִנָה וְאִם הַיָּמִין
וְאַשְׂמְאִילָה׃ וַיִּשָּׂא לוֹט אֶת עֵינָיו
נָשָׂא

Pritiua chal.

אִבְתָּא
לָוָה
נַטַל
שָׁכַן קָבַח
צָלָא הָוָה
שָׁכַן יְתַב קָנָה
סָנָא נָצָה רָעָה
הָוָה
רָעָה פָּרַשׁ

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Gen. | Ca. xiiij.

וַיַּרְא אֶת כָּל כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ רָאֶה
מַשְׁקֶה לִפְנֵי שַׁחֵת יְהוָה אֶת שָׁחֵת
סְדֹם וְאֶת עֲמֹרָה גַּן יְהוָה כְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם בֹּאֲכָה צֹעַר וַיִּבְחַר לוֹ לוֹט בוא
אֶת כָּל כִּכַּר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט נסע
מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו פרד
אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְלוֹט
יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֶּאֱהַל עַד סְדֹם עיר אהל
וְאַנְשֵׁי סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים רוע
לַיהוָה מְאֹד וַיהוָה אָמַר אֶל
אַבְרָם אַחֲרֵי הִפָּרֶד לוֹט מֵעִמּוֹ פרד
שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן הַמָּקוֹם נשא קום
אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וָנֶגְבָּה
וְקֵדְמָה וָיָמָּה כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה נתן
וּלְזַרְעֲךָ עַד עוֹלָם וְשַׂמְתִּי אֶת שום
זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם
יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת עֲפַר הָאָרֶץ כלה
גַּם זַרְעֲךָ יִמָּנֶה קוּם הִתְהַלֵּךְ הלך
בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ
אֶתְּנֶנָּה וַיֶּאֱהַל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב אהל בוא
בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן בנה
שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיְהִי Cap. xiiij.
בִּימֵי אַמְרָפֶל מֶלֶךְ שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ
מֶלֶךְ אֶלָּסָר כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ
עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם עָשָׂה
מִלְחָמָה אֶת בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאֶת

Pritiua chal. | Interp. chal.

שָׁרָא שָׂמַח
טָטָא שָׁרָא
פָּרַשׁ
כַּרְכָּה שָׁרָא חוג
נוֹהּ פָּרַשׁ
חֲזָא עָרַב
נְתַן שָׁוְיָה
מָנָה מָנָה
פְּתָה נְתַן שָׁרָא
בְּנָה דְּנָח

et vidit omnē planiciē iordanis: q; tota eſſet irrigua antequā diſperderet dñs ſodomam & gomorrā: ſicut hortus dñi & ſicut terra egypti ad introitū ſegor. Et elegit ſibi loth omnē planiciē iordanis: & p̄fectus eſt loth p̄i: & diuiſi ſunt vnuſquiſq; a fratre ſuo. Abrā habitabat in terra chanaā: & loth habitabat in vrbibus cāpeſtribus: & tetendit tabernacula vſq; ad ſodomam. Viri autē ſodome erāt iniqui cū ſuo mamona & peſſimi in corpibus ſuis coram dño nimis. Dixitq; dñs ad abram poſtq̄ diuiſus eſt loth ab eo: leua nunc oculos tuos: & vide a loco in quo tu es ad aquilonem et ad meridiem: & ad orientē: et ad occidentem. quoniam omnē terram quam tu vides tibi dabo eam et filijs tuis vſq; in ſeculuz. et ponam filios tuos ſicut puluerem terre: ſicut enim non eſt poſſibile viro numerare puluerem terre: ſic filij tui non numerabūtur. Surge ambula per terram in longitudine & in latitudine ſua: q; tibi dabo eam. Et tetendit abram tabernaculum & venit & habitauit in planicie mamre: q̄ eſt in cbrō: & edificauit ibi altare coram dño.

Cap. xiiij.

ET factum eſt in diebus amraphel regis babylonie: arioch rex elaſar: codorlaomor rex elam: et thadal rex gentium fecerunt prelium cum bera rege ſodome & cum

Trāſla. B. Hiero.

vidit oēm circa regionē iordanis: q; irrigabatur antequā vſperderet dñs ſodomā & gomorrā ſicut paradiſus dñi: & ſicut egyptus veniēti in ſegor. Elegitq; ſibi lot regionē circa iordanē: & receſſit. ab oriēte. Diuiſiq; ſūt alter utrū a fratre ſuo. Abram habitauit in terra chanaan. Loth vero moratus ē in oppidis q̄ erāt circa iordanē: & habitauit in ſodomis. Homines āt ſodomite peſſimi erāt & pctōres coram dño nimis. Dixitq; dñs ad abram poſtq̄ diuiſus eſt ab eo loth. Leua oculos tuos: & vide a loco in quo nūc es ad aquilonē & meridiem ad orientem & occidentem. Omnem terram quam conſpicis: tibi dabo & ſemini tuo vſq; in ſempiternum: faciamq; ſemen tuū ſicut puluerē terre. Si quis poteſt hominū numerare puluerem terre: & ſemen tuū numerari poterit. Surge ergo & p̄ābula terrā in lōgitudie & in latitudie ſua: qa tibi daturus ſū eā. Mouēs igit tabernaculū ſuū abrā venit & habitauit iuxta cōuallē mābre: q̄ ē in hebrō. Edifi cauitq; ibi altare dño.

Actū ē āt in Ca. 14. illo tpe vt araphel rex ſennaar & arioch rex pōti & chodorlaomor rex elamitarū & thadal rex gētiū inirēt bellū cōtra Baſa rege ſodomorum: & contra

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

vidit oēs circa regionē iordanis: q; irri ἐθεάσατο πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι πο gata erat antequā ſubuerteret deus ſodomā τετιμένην πρὸ τοῦ καταστρέψαι τὸν θεὸν Σόδομα et gomorrā: ſicut paradiſus dei: et ſicut tra καὶ Γόμορρα, ὡς ὁ παράδεισος τοῦ θεοῦ, καὶ ὡς ἡ γῆ egypti: donec veniāt in ſegor. Et elegit lot Αἰγύπτου, ἕως ἔλθῃς εἰς Ζόγορα. καὶ ἐξελέξατο Λὼτ ſibi oēs circa regionē iordanis: & re ἑαυτῷ πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἀ ceſſit lot ab oriente. & diuiſi ſunt vnuſ πῆρε Λὼτ ἀπὸ ἀνατολῶν. καὶ διεχωρίσθησαν ἕκας quiſq; a fratre ſuo. abram āt habitauit ſτος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἄβραμ δὲ κατῴκησεν in terra chanaan. lot āt habitauit in cra finiti ἐις γῆν Χαναάν. Λὼτ δὲ κατῴκησεν ἐν γῇ τῶν περί moꝛrā: et habitauit in ſodomis. at homines q̄ χώρων, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν Σοδόμοις. οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ in ſodomis mali et peccatores coꝛā de ἐν Σοδόμοις πονηροὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ θε o nimis. dixit aūt deus ad abram poſtq̄ diui= οῦ σφόδρα. εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἄβραμ μετὰ τὸ δια ſus ē lot ab eo: ſuſpiciens ocu στῆναι τὸν Λὼτ ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἀναβλέψας τοῖς ὀφ lis tuis vide a loco vbi tu nūc es: ad θαλμοῖς σου ἴδε ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ σὺ νῦν εἶ, πρὸς aquilonē et meridiē & orientem & mare. q; βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὴν καὶ θάλασσαν· ὅτι οēs terrā quā tu vides: tibi dabo eā: & πᾶσαν τὴν γῆν ἣν σὺ ὁρᾷς, σοὶ δώσω αὐτήν, καὶ τῷ ſemini tuo vſq; in ſeculū. & faciā ſemē tuū σπέρματί σου ἕως αἰῶνος. καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου ſicut arenā terre. ſi poteſt aliquis numerare ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς. εἰ δύναταί τις ἐξαριθμῆσαι τὴν arenā terre: et ſemen tuū numerabit. ſur ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐξαριθμήσει ται. ἀνα gere peraꝛnbula terrā in lōgitudinē ſuā & in βὰς διόδευσον τὴν γῆν εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ εἰς latitudinē. q; tibi dabo eam & ſemini πλάτος· ὅτι σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί tuo in ſeculū. & mouēs tabernaculū abrā: veniēs ha σου εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἀποσκηνώσας Ἄβραμ, ἦλθεν κα bitauit iuxta querctū mābre. q̄ erat i chebrō. τώκησε παρὰ τὴν δρῦν τὴν Μαμβρή. ἣ ἦν ἐν Χεβρών. et edificauit ibi altare dño. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. Ca. 14

Ca. xiiij. ΕΓένετο δὲ ἐν τῷ βασιλεῖα τῷ Ἀμαρφὰλ βασιλεῖ ſemnaar: arioch rex claſar: chodorlaomor ὡς Σεννααρ, Ἀριὼχ βασιλεὺς Ἐλασάρ, Χοδολλογομὸρ rex clam: et thargal rex gentiū. fecit βασιλεὺς Αἰλάμ, καὶ Θαργὰλ βασιλεὺς ἐθνῶν, ἐποίησε bellū cum balla rege ſodomorū: & cū πόλεμον μετὰ Βαλλὰ βασιλέως Σοδόμων, καὶ μετὰ

Trāſla. Chal.

אֵת כָּל מֵישַׁר יַרְדְּנָא אֲרֵי כּוּלָּה בֵּית מַשְׁקְיָא קֳדָם חֲבָלוּת יְיָ יָת סְדוֹם וְיָת
עֲמוֹרָה גִּנְּתָא דַּייָ כְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְמֵיתֵי צֹעַר: וּבְחַר לֵיהּ לוֹט יָת כָּל מֵישַׁר יַרְדְּנָא
וּטְעַל לוֹט מִקַּדְמַיָּא וְאִתְפְּרָשׁוּ גְּבַר מֵעִלַּת אֲחוֹהִי: אַבְרָם יָתִיב בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן וְלוֹט
יָתִיב בְּקִרְוֵי מֵישְׁרָא וּפְרַס עַד סְדוֹם: וְאֵינָשֵׁי סְדוֹם בִּישִׁין דַּחֲסִידִין בְּמַמוֹנְהוֹן וְחַיָּבִין
וְעַיְתָנִין קֳדָם יְיָ לַחֲדָא: וַיְיָ אֲמַר לְאַבְרָם בָּתַר דְּאִתְפְּרַשׁ לוֹט מִלְּוָתֵיהּ זְקוֹף כְּעַן
יָתָךְ וְחֲזֵי מִן אַתְרָא דְּאַתְּ תַּמָּן לְצִפּוֹנָא וּלְדָרוֹמָא וּלְמַדִּינְחָא וּלְמַעְרְבָא: אֲרֵי יָת כָּל
אַרְעָא דְּאַתְּ חָזֵי לָךְ אֶתְּנִנַּהּ וְלִבְנָךְ עַד עָלְמָא: וְאֶשְׁוֵי יָת בְּנָךְ סַגִּיאִין כְּעַפְרָא דְּאַרְעָא
אִם יְכִיל אֱנָשׁ לְמִמְנֵי יָת עֲפַר אַרְעָא אַף בְּנָךְ לָא יִתְמְנוֹן: קוּם הַלֵּיךְ
אַרְעָא לְאוֹרְכַּהּ וּלְפוּתְיָהּ אֲרֵי לָךְ אֶתְּנִנַּהּ: וּפְרַס אַבְרָם וַאֲתָא וְיָתִיב בְּמֵישְׁרֵי
חֶבְרוֹן דִּי בְחֶבְרוֹן וּבְנָא תַּמָּן מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ: וַהֲוָה בְּיוֹמֵי Ca. xiiij.
אַמְרָפֶל מַלְכָּא דְּשִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מַלְכָּא דְאֶלָּסָר כְּדָרְלָעֹמֶר מַלְכָּא דְּעֵילָם וְתִדְעָל מַלְכָּא
דְּעַמְמִין: עֲבַדוּ קְרָבָא עִם בֶּרַע מַלְכָּא דִּסְדוֹם וְעִם

barſa rege gomorre: ⁊ ſennaar rege
βαρσὰ βασιλέως γομόρρας, καὶ σεννααὰρ βασιλέως
adama: ⁊ ſymor rege ſeboim: et rege
ἀδάμα, καὶ συμὼρ βασιλέως σεβωείμ, καὶ βασιλέ
balac. hec eſt segor. oẽs hi con=
ως βαλὰκ. αὕτη ἐστὶ σηγώρ. πάντες οὗτοι συνε
uenerũt in vallem ſalſam. hoc ma=
φώνησαν ἐπὶ τὴν φάραγγα τὴν ἁλικήν. αὕτη ἐσ
re ſalis. duodecim ãnis ipſi ſeruierunt
λασσατῶν ἁλῶν. δώδεκα ἔτη αὐτοὶ ἐδούλευσαν τῷ
chodorlaomor: ⁊ tertiodecimo anno receſ
χοδολλογομώρ· καὶ τῷ τρισκαιδεκάτῳ ἔτει ἀπε
ſerũt. in ãt quarto decimo anno venit
στησαν. ἐν δὲ τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει ἦλθε
chodorlaomor et reges cum eo: et tru
χοδολλογομὼρ καὶ οἱ βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέ
cidauerũt gigãteos in aſtaroth carnaim: ⁊ ge
κοψαν τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν ἀσταρώθ, καρναΐν, καὶ ἐ
teos fontes cũ eis. et emmeos in ſane
νισχυρὰς ἅμα αὐτοῖς· καὶ τοὺς ἐμμαίους ἐν σαυῆ τῇ
ciuitate. et chorreos in mõtibus ſeir
πόλει, καὶ τοὺς χορραίους τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι σηὶρ
vſq; ad terebinthũ pharã. q̃ eſt in ſolitudine. ⁊ re=
ἕως τερεβίνθου τῆς φαράν, ἥ ἐστιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἀπα
uerſi venerũt ad fontẽ iudicij. ipſa
στρέψαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν πηγὴν τῆς κρίσεως· αὕτη
eſt cades: ⁊ trucidauerũt oẽs principes a
ἐστὶν Κάδης· καὶ κατέκοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας α
malec: et amorreos: ⁊ habitantes
μαλήκ, καὶ τοὺς ἀμορραίους, καὶ τοὺς κατοικοῦντας
in aſaſonthamar. egreſſus ẽt rex ſodomoꝝ: et
ἐν ἀσασονθαμάρ. ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς σοδόμων, καὶ
rex gomorre: ⁊ rex adama: et rex
βασιλεὺς γομόρρας, καὶ βασιλεὺς ἀδάμα, καὶ βασι
B ſeboim: et rex balac. hec eſt se=
λεὺς σεβωείμ, καὶ βασιλεὺς βαλάκ. οὗτοι ἐστὶ ση
gor. et occurrerũt cũ acie eis in prelium in
γώρ. καὶ παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον ἐπὶ τῇ
valle ſalſa aduerſus chodorlaomor regem e=
κοιλάδι τῇ ἁλικῇ πρὸς χοδολλογομὼρ βασιλέα ἐλ=
lam: ⁊ thargal regem gentiũ: ⁊ amraphel re
λάμ, καὶ θαργὰλ βασιλέα ἐθνῶν, καὶ ἀμαρφὰλ βασι=
gem ſennaar: ⁊ arioch regem elaſor: et quat=
λέα σεννααρ, καὶ ἀριὼχ βασιλέα ἐλασσὰρ, καὶ οἱ τέσ
tuor reges aduerſus quinq;. at vallis ſal
σαρις βασιλεῖς πρὸς τοὺς πέντε. ἡ δὲ κοιλὰς ἡ ἁλι=
ſa: putei putei bituminis. fugit aũt rex
κή, φρέατα φρέατα ἀσφάλτου. ἔφυγε δὲ βασιλεὺς
ſodomorũ: et rex gomorre: et ceciderunt il
σοδόμων, καὶ βασιλεὺς γομόρρας, καὶ ἐνέπεσον ἐ=
lic. at qui remãſerũt fugerũt in mõtana. ac
κεῖ· οἱ δὲ καταλειφθέντες ἔφυγον εἰς τὸν ὀρεινόν. ἐ=
ceperũt ãt equitatũ oẽm
λαβον δὲ τὴν ἵππον πᾶσαν τὴν

Trauſla.Chal'.

בִּרְשַׁע מַלְכָּא דְּעַמּוֹרָה שִׁנְאָב מַלְכָּא דְּאַדְמָה וְשֶׁמְאֶבֶר מַלְכָּא דִּצְבוֹיִם וּמַלְכָּא דְּבֶלַע
הִיא צֹעַר׃ כָּל אִלֵּין אִתְכַּנָּשׁוּ לְמֵישַׁר חַקְלָא הוּא יַמָּא דְּמִלְחָא׃ תְּרֵתַּסְרֵי שְׁנִין
שְׁנִין הַלַּחוּ יָת כְּדָרְלָעֹמֶר וּתְרֵתַּסְרֵי שְׁנִין מָרְדוּ׃ וּבְאַרְבְּעָסְרֵי שְׁנִין אֲתָא
כְּדָרְלָעֹמֶר וּמַלְכַיָּא דְּעִמֵּיהּ וּמְחוֹ יָת גִּבָּרַיָּא דִּי בְּעַשְׁתָּרוֹת קַרְנַיִם וְיָת תַּקִּיפַיָּא דִּי
בְּהַמְתָּא וְיָת אֵמָתָנֵי דִּי בְּשָׁוֵה קִרְיָתָיִם׃ וְיָת חוֹרָאֵי דִּי בְּטוּרָרָא דִּשְׂעִיר עַד מֵישַׁר פָּארָן
דְּסָמִיךְ עַל מַדְבְּרָא׃ וְתָבוּ וְאָתוֹ לְמֵישַׁר פִּילוּג דִּינָא הִיא רֻקֶם וּמְחוֹ יָת כָּל חַקְלָא
עֲמָלֵקָאָה וְאַף יָת אֱמוֹרָאָה דְּיָתִיב בְּעֵין גְּדִי׃ וּנְפַק מַלְכָּא דְּסְדוֹם וּמַלְכָּא דַּעֲמוֹרָה
וּמַלְכָּא דְּאַדְמָה וּמַלְכָּא דִּצְבוֹיִם וּמַלְכָּא דְּבֶלַע הִיא צֹעַר וְסַדַּרוּ עִמְּהוֹן קְרָבָא בְּמֵישַׁר
חַקְלָא׃ עִם כְּדָרְלָעֹמֶר מַלְכָּא דְּעֵילָם וְתִדְעָל מַלְכָּא דְּעַמְמִין וְאַמְרָפֶל מַלְכָּא דְּבָבֶל
וְאַרְיוֹךְ מַלְכָּא דְּאֶלַסָּר אַרְבְּעָה מַלְכִין לְקִבֵּיל חַמְשָׁה׃ וּמֵישַׁר חַקְלָא גֻּבָּא גֻּבָּא
חֵימָרָא וְתָרְכוּ מַלְכָּא דְּסְדוֹם וַעֲמוֹרָה וּנְפָלוּ תַּמָּן וּדְאִשְׁתָּאֲרוּ לְטוּרָא עֲרָקוּ׃ וּשְׁבִ
יָת כָּל קִנְיָנֵיהוֹן

Interp̃.chal'.

bersa rege gomorre: senaab rege adame et semeber
rege seboi ⁊ rege bale: ipsa ẽ segor. Oẽs hi cõgregati
sunt i valle cãpestri q̃ est mare salso. duodecim annis
seruierant codorlaomor: et in tertiodecimo anno re=
bellauerunt. In quartodecimo autem anno venit co
dorlaomor ⁊ reges qui erant cum eo: et percusserunt
gigantes qui erat in astaroth carnaim: et robustos
qui erãt in ham: ⁊ horrendos qui erant in sane carta
tham: ⁊ chorreos qui erant in montibus seyr vsq; ad
planitiem pharam: que est iuncta deserto. Et reuersi
sunt ⁊ venerunt ad planitiem diuisionis iudicij: que
est cades: et percusserunt omnẽ regionem amalech
et amorreum qui habitabat in engadi. ⁊ egressus est
rex sodome ⁊ rex gomorre ⁊ rex adame ⁊ rex seboim
et rex bale que est segor: et inierunt cum eis certamẽ
in valle campestri: cum codorlaomor rege elam: et
tadal rege gentium et amraphel rege babylonis et
arioth rege elasar: quattuor reges cõtra quinq;. Val=
lis autem campestris habebat puteos ex quibus ef=
fodiebatur bitumen: ⁊ fugerunt rex sodome ⁊ rex go
morre ⁊ ceciderunt ibi: ⁊ qui remanserant in montẽ
fugerunt. Et depredati sunt omnem substantiam

Pritiua chal'.

בִּרְשַׁע מַלְכָּא דְּעַמּוֹרָה שִׁנְאָב מַלְכָּא דְּאַדְמָה וְשֶׁמְאֶבֶר מַלְכָּא דִּצְבוֹיִם וּמַלְכָּא דְּבֶלַע
הִיא צֹעַר׃ כָּל אִלֵּין אִתְכַּנָּשׁוּ לְמֵישַׁר חַקְלָא הוּא יַמָּא דְּמִלְחָא׃ תְּרֵתַּסְרֵי שְׁנִין
שְׁנִין הַלַּחוּ יָת כְּדָרְלָעֹמֶר וּתְרֵתַּסְרֵי שְׁנִין מָרְדוּ׃ וּבְאַרְבְּעָסְרֵי שְׁנִין אֲתָא
כְּדָרְלָעֹמֶר וּמַלְכַיָּא דְּעִמֵּיהּ וּמְחוֹ יָת גִּבָּרַיָּא דִּי בְּעַשְׁתָּרוֹת קַרְנַיִם וְיָת תַּקִּיפַיָּא דִּי
בְּהַמְתָּא וְיָת אֵמָתָנֵי דִּי בְּשָׁוֵה קִרְיָתָיִם׃ וְיָת חוֹרָאֵי דִּי בְּטוּרָרָא דִּשְׂעִיר עַד מֵישַׁר פָּארָן
דְּסָמִיךְ עַל מַדְבְּרָא׃ וְתָבוּ וְאָתוֹ לְמֵישַׁר פִּילוּג דִּינָא הִיא רֻקֶם וּמְחוֹ יָת כָּל חַקְלָא
עֲמָלֵקָאָה וְאַף יָת אֱמוֹרָאָה דְּיָתִיב בְּעֵין גְּדִי׃ וּנְפַק מַלְכָּא דְּסְדוֹם וּמַלְכָּא דַּעֲמוֹרָה
וּמַלְכָּא דְּאַדְמָה וּמַלְכָּא דִּצְבוֹיִם וּמַלְכָּא דְּבֶלַע הִיא צֹעַר וְסַדַּרוּ עִמְּהוֹן קְרָבָא בְּמֵישַׁר
חַקְלָא׃ עִם כְּדָרְלָעֹמֶר מַלְכָּא דְּעֵילָם וְתִדְעָל מַלְכָּא דְּעַמְמִין וְאַמְרָפֶל מַלְכָּא דְּבָבֶל
וְאַרְיוֹךְ מַלְכָּא דְּאֶלַסָּר אַרְבְּעָה מַלְכִין לְקִבֵּיל חַמְשָׁה׃ וּמֵישַׁר חַקְלָא גֻּבָּא גֻּבָּא
חֵימָרָא וְתָרְכוּ מַלְכָּא דְּסְדוֹם וַעֲמוֹרָה וּנְפָלוּ תַּמָּן וּדְאִשְׁתָּאֲרוּ לְטוּרָא עֲרָקוּ׃ וּשְׁבִ
יָת כָּל קִנְיָנֵיהוֹן

Patriua heb.	Ter. Heb.	Gen.	Ca. xiiij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
	סְדֹם וְעַמֹרָה וְאֶת כָּל אַכְלָם וַיֵּלֵכוּ׃			sodomorũ et gomorre: & oẽs cibos eo-	σοδόμων καὶ γομόρρας, καὶ πάντα τὰ βρώματα αὐτ-
	וַיִּקְחוּ אֶת לוֹט וְאֶת רְכֻשׁוֹ בֶּן אֲחִי			rũ: et abierunt. acceperũt ãt et lot filiũ fra-	ρῶν, καὶ ἀπῆλθον. ἔλαβον δὲ καὶ τὸν λὼτ υἱὸν τοῦ ἀδελ
	אַבְרָם וַיֵּלְכוּ וְהוּא יֹשֵׁב בִּסְדֹם׃			tris abram: & suppellectilẽ eius: & abierunt.	φοῦ ἄβραμ, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπῴχοντο.
	וַיָּבֹא הַפָּלִיט וַיַּגֶּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי			erat.n. habitãs in sodomis. aduenies ãt	ἦν γὰρ κατοικῶν ἐν σοδόμοις. παραγενόμενος δέ
	וְהוּא שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא הָאֱמֹרִי			quidã saluatorũ: nunciauit abram trã	τις τῶν ἀσωσθέντων, ἀπήγγειλε τῷ ἄβραμ τῷ πε
	אֲחִי אֶשְׁכֹּל וַאֲחִי עָנֵר וְהֵם בַּעֲלֵי			sitorũ: ipse aũt habitabat apd querceũ mãbre am	ράτῃ, αὐτὸς δὲ κατῴκει παρὰ τὴν δρυῖ τὴν μαμβρὶ τὸν
	בְּרִית אַבְרָם׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי			mor: fratrio eschol: & fratrio aunã. qui e	μορῥᾶ τὸν ἀδελφοῦ Ἐσχώλ, καὶ ἀδελφοῦ Αὐνάν· οἱ ἦ-
	נִשְׁבָּה אָחִיו וַיָּרֶק אֶת חֲנִיכָיו			rant cõfederati abram. audiẽs ãt abram: qđ ca-	σαν συνωμόται τοῦ ἄβραμ. ἀκούσας δὲ ἄβραμ, ὅτι ᾐχ
	יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ			ptiuatus ẽ lot nepos eius: numerauit	μαλώτευται λὼτ ὁ ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ, ἐξήριθμησε τοὺς
	מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד דָּן׃ וַיֶּחֱלַק			ppios vernaculos suos: trecentos decem et octo	ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ, τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτώ.
	עֲלֵיהֶם לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו וַיַּכֵּם			et persecutus ẽ vsq; ad dã. & irruit sup eos	καὶ κατεδίωξεν ἕως Δάν. καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς
	וַיִּרְדְּפֵם עַד חוֹבָה אֲשֶׁר מִשְּׂמֹאל			nocte ipse: & pueri eius. & percussit	νυκτὸς αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξεν
	לְדַמָּשֶׂק׃ וַיָּשֶׁב אֶת כָּל הָרְכֻשׁ			eos. et persecutus ẽ vsq; ad choba. q̃ est in sinistra	αὐτούς· καὶ κατεδίωξεν ἕως Χοβὰ, ἣ ἐστιν ἐξ ἀριστερῶν Δαμα
	וְגַם אֶת לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב			sci. et reduxit omnẽ equitatũ sodomorũ. et lot	σκοῦ· καὶ ἀπέστρεψε πᾶσαν τὴν ἵππον Σοδόμων· καὶ τὸν λὼτ
	וְגַם אֶת הַנָּשִׁים וְאֶת הָעָם׃ וַיֵּצֵא			nepotem suũ reduxit: et substãtiã suã: et	τὸν ἀδελφιδοῦν αὐτοῦ ἀπέστρεψε, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ
	מֶלֶךְ סְדֹם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ			mulieres: et ppls. egressus ẽ ãt rex sodomorũ: &	τὰς γυναῖκας, καὶ τὸν λαόν. ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων, καὶ
	מֵהַכּוֹת אֶת כְּדָרְלָעֹמֶר וְאֶת			rex gomorre in occursum eius: postq̃ reuersus ẽ	βασιλεὺς Γομόρρας εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, μετὰ τὸ ἀποστρέψαι
	הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל עֵמֶק שָׁוֵה			a cede chodorlaomor: et regũ qui cũ	ἀπὸ τῆς κοπῆς τοῦ Χοδολλογομόρ, καὶ τῶν βασιλέων τῶν μ
	הוּא עֵמֶק הַמֶּלֶךְ׃ וּמַלְכִּי צֶדֶק מֶלֶךְ	Debar. 7.a.		eo in valle saue. hic erat campus regis mel	τὰ αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα τὴν σαυή· τοῦτο δέ ἐστι βασιλέως μεγ
	שָׁלֵם הוֹצִיא לֶחֶם וָיָיִן וְהוּא כֹהֵן			chisedec: et melchisedec rex salem protulit ipse	χισεδέκ· καὶ Μελχισεδὲκ βασιλεὺς Σαλὴμ ἐξήνεγκεν αὐτὸς
	לְאֵל עֶלְיוֹן׃ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר בָּרוּךְ			nes et vinũ. erat ãt sacerdos dei altissimi. & benedixit	νες καὶ οἶνον· ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου· καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν
	אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם			melchisedec. & dixit benedictus abram deo altis-	Μελχισεδέκ· καὶ εἶπεν εὐλογημένος ἄβραμ τῷ θεῷ τῷ ὑψ
	וָאָרֶץ׃ וּבָרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר מִגֵּן			mo: qui creauit celũ et terrã. & benedictus deo altis	ίστῳ, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· καὶ εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς ὁ ὕψ
	צָרֶיךָ בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן לוֹ מַעֲשֵׂר מִכֹּל׃			timo: q̃ tradidit inimicos tuos captiuos tuos. & te	ιστος· ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου ὑποχειρίους σου. καὶ δ
	וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ סְדֹם אֶל אַבְרָם תֶּן			dit ei abram decimã ex oĩbus. dixit ãt rex	δωκεν αὐτῷ ἄβραμ δεκάτην ἐκ πάντων. εἶπε δὲ βασιλεὺς
	לִי הַנֶּפֶשׁ וְהָרְכֻשׁ קַח לָךְ׃ וַיֹּאמֶר			sodomorũ ad abram: da mihi viros: ãt equitatũ a	Σοδόμων πρὸς ἄβραμ, δός μοι τοὺς ἄνδρας, τὴν δὲ ἵππον λα
	אַבְרָם אֶל מֶלֶךְ סְדֹם הֲרִמֹתִי			cipe tibiipsi. dixit aũt abram ad regem sodomorũ: extẽ	βὲ σεαυτῷ. εἶπε δὲ ἄβραμ πρὸς τὸν βασιλέα Σοδόμων, ἐκτεί

Patriua chal.	Interp. chal.
אֲכַל	sodome & gomorre & omnes cibos eorum: & abierũt.
שֲׁזַב חֲדָה שָׁרָא	Ceperunt quoq; loth filium fratris abrae & substan-
שָׁרָא קוֹם	tiam eius & abiere ũt: & ipse habitabat in sodoma. Et
שָׁבָא	venit qui euaserat & nunciauit abrae hebreo qui ma-
פְּלַג מָחָא	rabal in campestrib⁹ mamre amorrei fratris eschol
תּוּב כְּנָה	et fratris aner: & hi erant confederati abrae. Et audi
נְשָׁה תּוּב מָחָא	uit abram q̃ captus esset frater suus: & armauit pue-
שָׁרָא פָּנָה	ros suos natos in domo sua trecentos & decez & octo
נְפַק שַׁמַּשׁ עֲרָה	et persecutus est vsq; dan: & diuisis seruis suis cõtra
כְּנָה	eos percusserũt eos nocte: & persecutus est eos vsq;
יְהַב טָבָא	hoba: que ẽ ad aquilonẽ damasci. Et reduxit vniuer
רוּם	sam substantiã: & etiam loth fratrem suũ & substantiã
	eius reduxit: mulieres quoq; & populus. Et egressus
	est rex sodome in occursum ei⁹ postquã reuersus est
	a cede codorlaomor: & regum qui erant cũ eo in valle
	plana: que erat locus refrigerii regis. Et melchise-
	dech rex ierusalem adduxit panem & vinum: et ipse
	erat minister coram deo excelso. Et benedixit ei: & di
	xit. Benedictus abram coram deo excelso: cuius pos
	sessio est celum & terra. Et benedictus deus excelsus
	qui tradidit hostes tuos in manu tua. & dedit ei vnus
	et decez de omnibus. Et dixit rex sodome ad abram.
	Da mihi animas: et substantiam tolle tibi. Et dixit
	abram regi sodome. Leuo

Transla. Chal.

וְיָת סְדוֹם וְיָת כָּל כֵּירֵיהוֹן וַאֲזָלוּ׃ וְשַׁבוּ יָת לוֹט וְיָת קִנְיָנֵיהּ בַּר אֲחוּהִי דְּאַבְרָם
וַאֲזָלוּ וְהוּא יָתֵיב בִּסְדוֹם׃ וַאֲתָא מְשֵׁזְבָא וְחַוִּי לְאַבְרָם עִבְרָאָה וְהוּא שַׁרֵי בְּמֵישְׁרֵי
אֶמּוֹרָאָה אֲחוּהִי דְּאֶשְׁכּוֹל וַאֲחוּהִי דְּעָנֵר וְאִינּוּן מָארֵי קְיָמֵיהּ דְּאַבְרָם׃ וּשְׁמַע
אַבְרָם אֲרֵי אֶשְׁתְּבִי אֲחוּהִי וְזָרִיז יָת עוֹלְמוֹרֵי יְלִידֵי בַיְתֵיהּ תְּלָת מְאָה וּתְמָנֵי עַשְׂר
וְרָדַף עַד דָּן׃ וְאִתְפְּלִיג עֲלֵיהוֹן בְּלֵילְיָא הוּא וְעַבְדּוֹהִי וּמְחָנוּן וְרַדַּפִינוּן עַד חוֹבָה
דְּמִגַּפְוָא לְדַמָּשְׂקָא׃ וְאַתְיַב יָת כָּל קִנְיָנָא וְאַף יָת לוֹט אֲחוּהִי וְקִנְיָנֵיהּ אַתְיַב וְאַף יָת
נְשָׁיָא וְיָת עַמָּא׃ וּנְפַק מַלְכָּא דִּסְדוֹם לְקַדָּמוּתֵיהּ בָּתַר דְּתָב מִלְּמִימְחֵי יָת כְּדָרְלָעֹמֶר
וְיָת מַלְכָּיָא דְּעִמֵּיהּ לְמֵישַׁר שָׁוְא הוּא בֵּית דִּיסָא דְּמַלְכָּא׃ וּמַלְכִּי צֶדֶק מַלְכָּא
דִּירוּשְׁלֵם אַפֵּיק לְחֵם וְחַמַר וְהוּא כָּהֵן קֳדָם אֵל עִלָּאָה׃ וּבָרְכֵיהּ וְאָמַר בָּרִיךְ אַבְרָם
קֳדָם אֵל עִלָּאָה דְּקָנְיֵהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא׃ וּבָרִיךְ אֵל עִלָּאָה דְּמְסַר שַׁנְאָךְ נְרָדָךְ׃ וְיָהַב
לֵיהּ חַד מִן עֲשַׂרְתָּא מִכּוֹלָא׃ וַאֲמַר מַלְכָּא דִּסְדוֹם לְאַבְרָם הַב לִי נַפְשָׁתָא׃ וְקִנְיָנָא דְּכַר
לָךְ׃ וַאֲמַר אַבְרָם לְמַלְכָּא דִּסְדוֹם אֲרִימִית

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

manũ meã ad deũ altissimũ: q̃ creauit
τὴν χεῖρά μου πρὸς τὸν θεὸν τὸν ὕψιστον, ὃς ἔκτισε
celũ et terrã:si a filo vsq; ad cor
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, εἰ ἕως σπαρτίου ἕως σφυ
rigiam calctamẽti accipiam ex oibus
ρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἐκ πάντων τῶν
tuis: vt non dicas: q̃ ego ditaui a
σῶν, ἵνα μὴ εἴπῃς, ὅτι ἐγὼ ἐπλούτισα τὸν Ἄ-
bram. preter ea q̃ comederũt iuuenes: et par-
βραμ. πλὴν ὧν ἔφαγον οἱ νεανίσκοι, καὶ τῆς με-
tẽ virorũ qui venerũt mecũ:
ρίδος τῶν ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ' ἐμοῦ,
eschol aner mambre. isti accipient partẽ.
ἐσχὼλ ἀνὴρ μαμβρή. οὗτοι λήψονται μερίδα.

Ca.15 A Post aũt verba hec: factũ ẽ verbũ
Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐγενήθη ῥῆμα
dñi ad abrã in visione: dicens: ne ti-
κυρίου πρὸς Ἄβραμ ἐν ὁράματι, λέγων, μὴ φο-
meas abram: ego protegam te. merces
βοῦ Ἄβραμ, ἐγὼ ὑπερασπίζω σου. ὁ μισθός
tua multa erit nimis. dixit aũt abram: do-
σου πολὺς ἔσται σφόδρα. λέγει δὲ Ἄβραμ, δέ-
mine q̃d mihi dabis: ego ãt dimittor sine
σποτα τί μοι δώσεις, ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι ἄτε-
liberis:at filius masec vernacule mee: hic:
κνος, ὁ δὲ υἱὸς μασὲκ τῆς οἰκογενοῦς μου, οὗτος
damascus eliezer. t ait abram: qñi
Δαμασκὸς Ἐλιέζερ. καὶ εἶπεν Ἄβραμ, ἐπειδὴ
mihi nõ dedisti filium: at vernaculus meus he
ἐμοὶ οὐκ ἔδωκας τέκνον, ὁ δὲ οἰκογενής μου κλη
reditabit me. et statim vox dei facta ẽ ad
ρονομήσει με. καὶ εὐθὺς φωνὴ θεοῦ ἐγένετο πρὸς
eum: dicens: nõ hereditabit te hic: sed q̃
αὐτόν, λέγων, οὐ κληρονομήσει σε οὗτος, ἀλλ' ὃς
egredietur de te: hic hereditabit te. edu
ἐξελεύσεται ἐκ σοῦ, οὗτος κληρονομήσει σε. ἐξή-
xit ãt eum foras. t dixit ipsi: respi
γαγε δὲ αὐτὸν ἔξω. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνάβλε-
ce in celum: t numera stellas:
ψον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας,
si poteris numerare ipsas. et dixit: sic
εἰ δύνῃ σὺ ἐξαριθμῆσαι αὐτούς. καὶ εἶπεν, οὕτω-
B erit semen tuũ. credidit ãt abram
τως ἔσται τὸ σπέρμα σου. ἐπίστευσε δὲ Ἄβραμ
Roma. 4.a. deo: et reputatũ ẽ illi ad iusticiã. di-
τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. εἶ-
Gal.3. a. Gen.:d xit ãt ad eum: ego deus qui eduxi te
πε δὲ πρὸς αὐτόν, ἐγὼ ὁ θεὸς ὁ ἐξαγαγών σε
de regione chaldeoꝝ: vt darẽ tibi
ἐκ χώρας Χαλδαίων, ὥς τι δοῦναί σοι τὴν
terrã hanc hereditare: ait ãt dñator:
γῆν ταύτην κληρονομῆσαι. εἶπε δὲ δέσποτα
dñe deus vñ dq̃ sciam: q̃
κύριε θεὲ κατὰ τί γνώσομαι ὅτι

Transla.B.Hiero.

manũ meã ad dñm deũ
excelsũ possessorẽ celi
& terre: q̃ a filo subte
gminis vsq; ad corrigi-
am calige nõ accipiã ex
oibus que tua sunt: ne
dicas ego ditaui abrã:
exceptis his que come
derunt iuuenes: &
partibus virorũ qui
venerunt mecum aner
eschol & mãbre
isti accipiant partes suas. Ca.15.
Is itaq; transactis:
factus est sermo dñi ad
abram per visionẽ dicẽs. Noli
timere abram. ego
protector tuus: &
merces tua magna nimis. Dixitq; abrã. Domine
deus quid dabis mihi. Ego vadã
absq; liberis: & filius
curatoris domus mee
iste damascus eliezer.
Addidit q; abrã. mihi
autem non dedisti
semẽ: & ecce vernaculus meus heres meus e
rit. Statiq; sermo dñi
factus est ad eũ dicens.
Non erit hic heres tu-
us: sed qui egredietur
de vtero tuo ipsum ha
bebis heredẽ. Eduxitq;
eũ foras: & ait illi. Su-
spice celum
& numera stellas si po
tes.
& dixit ei Sic erit semẽ
tuum.
Credidit abrã dño: &
reputatũ est illi ad iusti
ciam. Dixitq; ad eum.
Ego dominus qui
eduxi te de vr chaldeo
rum: vt darem
tibi terrã istam: & pos-
sideres eam.
At ille ait. Dñe de q̃
scire possim: q̃

Ter. Heb. Gen. Ca.xv. Pritiua.heb.

יָדִי אֶל יְהוָה אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם
וָאָרֶץ: אִם מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ נַעַל
וְאִם אֶקַּח מִכָּל אֲשֶׁר לָךְ וְלֹא
תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת אַבְרָם:
בִּלְעֲדֵי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים
וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי
עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ
Ca.xv. חֶלְקָם: אַחַר הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר יְהוָה אֶל אַבְרָם
בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אַל תִּירָא אַבְרָם
אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מְאֹד:
וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מַה
תִּתֶּן לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן
מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דַּמֶּשֶׂק אliעֶזֶר:
וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה
זֶרַע וְהִנֵּה בֶן בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי:
וְהִנֵּה דְבַר יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא
יִירָשְׁךָ זֶה כִּי אִם אֲשֶׁר יֵצֵא
מִמֵּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ: וַיּוֹצֵא אֹתוֹ
הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט נָא הַשָּׁמַיְמָה
וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם תּוּכַל לִסְפֹּר
אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ:
וְהֶאֱמִן בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֵת
לְךָ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ:
וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יְהוִה בַּמָּה אֵדַע כִּי

Interp̃. chal'.

manum meam in oratione coram deo excelso: cuius
possessio celũ t terra est: si a filo t vsq; ad corrigiam
calciamenti accipiam ex oibus que tua sunt: t non di
ces ego ditaui abram. exceptis his que comederunt
iuuenes t parte virorum qui venerunt mecum: aner
Eschol: t mamre: illi recipiant partes suas. Ca.15.
Post verba hec factũ est sermo a facie domini ad
abram in prophetia dicens. Ne timeas abram
verbum meũ erit fortitudo tua: merces tua multa ni-
mis. Et dixit abram. Dñe deus quid dabis mihi: et
ego vado absq; liberis: t filius gubernator iste qui in
domo mea ẽ: ipse ẽ damascen eliezer. Et dixit abrã.
Ecce mihi non dedisti generationem: t ecce filius do
mus mee heres meus erit. Et ecce sermo a facie dñi
factus est ad eum dicẽs. Non erit hic heres tuus: sed
filius quem genueris ipse erit heres tuus. Et eduxit
eum foras: t dixit. Respice nunc celum t numera stel
las: si potes numerare eas. Et dixit ei. Sic erunt filii
tui. Et credidit in verbo domini: t reputatus est ei ad
iusticiaꝫ. Dixitq; ei. Ego dominus qui eduxi te de vr
chaldeorum: vt darem tibi terram hanc in heredita-
tem. Et dixit. Domine deus in quo sciam: q̃

Pritiua chal'.

נְסַב אַבְרָם
קְבַל
אַבְרָם דְּחַל
סָנֵא נְתַן
יַלַּד
אַבְרָם
יַלַּד נְפַק שָׁכְבָה
יָתְנָה יַרְתַּת יְדַע

Transla.Chal'.

יְדִי נְצִלוּ כְּדָם יְיָ אֵל עֶלְאָה דְּקְנָתֵיהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא: אִם מְחוּטָא וְעַד עֲרָקַת מְסָנָא
וְאִם אֶסַּב מִכָּל דִּילָךְ וְלָא תֵּימַר אֲנָא עַתַּרִית יָת אַבְרָם: בַּר מְדְּאִתְאֲכָלוּ עוּלֵימַיָּא וְחוּלַק
Ca.xv. גּוּבְרַיָּא דַּאֲזָלוּ עִמִּי עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא אִינּוּן יְקַבְּלוּן חוּלָקְהוֹן:
בַּתַר פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין הֲוָה מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לְאַבְרָם בְּנְבוּאָה לְמֵימַר לָא תְדְחַל
אַבְרָם מֵימְרִי תְּקוֹף לָךְ אַגְרָךְ סַגִּי לַחֲדָא: וַאֲמַר אַבְרָם יְיָ אֱלָהִים מָה תִּתֶּן לִי וַאֲנָא
אַזֵיל בְּלָא וְלַד וּבַר בֵּיתִי הוּא דַּמַּשְׁקָאָה אֵלִיעֶזֶר: וַאֲמַר אַבְרָם
רָא לִי לָא יְהַבְתְּ וְהָא בַּר בֵּיתִי יְרֵת יָתִי: וְהָא מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לֵיהּ לְמֵימַר לָא
יֵרְתִנָּךְ דֵּין אֱלָהִין בַּר דְּתוֹלִיד הוּא יֵרְתִנָּךְ: וְאַפֵּיק יָתֵיהּ לְבָרָא וַאֲמַר אִסְתַּכִּי כְּעַן
לִשְׁמַיָּא וּמְנֵי כּוֹכְבַיָּא אִם תִּיכּוֹל לְמִמְנֵי יָתְהוֹן וַאֲמַר לֵיהּ כְּדֵין יְהוֹן בְּנָךְ: וְהֵימִין
בַּיְיָ וְחַשְׁבַהּ לֵיהּ לִזְכוּ: וַאֲמַר לֵיהּ אֲנָא יְיָ דְּאַפֵּיקְתָּךְ מֵאוּרָא דְּכַשְׂדָּאֵי
לְמִיתַּן לָךְ יָת אַרְעָא הָדָא לְמֵרְתַהּ: וַאֲמַר יְיָ אֱלָהִים בְּמָה אֵדַע אֲרֵי

Pūtiua heb.	Ter. Heb.	Gen.	La. xv.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.
יָרַשׁ	אִירָשֶׁנָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו קְחָה לִי ׀			possessurus sum eā? Et rndit dns. Sume inquit mihi vaccā triēnē & capram trimam & arietē annorū trium: turturē quoq; & colūbā. Qui tolles vniuersa hec diuisit ea p medium: & vtraq; ptes cōtra se altrinsecus posuit. Aues aūt nō diuisit. Descēderūtq; volucres super cadauera: & abigebat eas abram. Cumq; sol occūberet: sopor irruit sup abram: & horror magnus & tenebrosus inuasit eum. Dictūq; ē ad eum. Scito pnoscens q; pegrinū futurū sit semen tuū in terra nō sua: & subiicient eos seruituti: & affligēt quadrigētis annis. Verūtn gentē cui seruituri sunt: ego iudicabo. & post hec egrediētur cū magna substā. Tu autem ibis ad patres tuos in pace sepultus in senectute bona. Quarta aūt generatiōe reuertentur huc. nōdū enim complete sunt iniquitates amorreorū vsq; nūc. Cumq; occubuisset sol: fcta est caligo tenebrosa: & appuit clibanus fumās & lāpas ignis trāsiēs inter diuisiones illas. In illo die pepigit dns fedus cum abram dicens. semini tuo dabo terram hāc: a fluuio egypti vsq; ad fluuium magnum euphratem. Cineos & cenezeos. cethmoneos: & etheos: & pherezeos. raphaī quoq; &	hereditabo eam? dixit aūt illi: accipe mihi vitulā triēnem: et caprā trimā: & arietē trietīzousan, kai ewga trietīzousan, kai krion trimū: et turturē. et columbā. et accepit ipsi oia hec. & diuisit ea media. et dieilen autw ta dixa tauta. kai dihlei autas mesa. kai posuit ea contrarta ad inuicē: at aues nō diēkrinen autas antiproswpa allhlois. ta de orneia ouk diuisit. descēderūt aūt volucres sup corpora & dihlas. katebh de ta orneia epi ta swmata kai ta diuisiones eorū: & sedit cum eis abram. circa aūt solis occasus extasis cecidit sup abram. pnoia de hliou dusmas ekstasis epesthsen tw abram: et ecce caligo tenebrosa irruit in eum. & dictū ē ad abram: cognoscens scies: q; peregrinū erit semen tuū in terra nō sua: & subiēt seruituti eos. et affligent: et humilia būt ānis quadrigentis. & gentē cui seruiēt: ois egw krinw egw, legei kurios. meta de tauta exeleusontai huc cū supellectili multa: tu aūt ibis ad patres tuos cū pace: sepultus senectute bona. & quarta aūt gnatiōe reuertent huc. nōdū gar tetarth de geneа apospaphsetai ewde. ou .n. complete sunt iniquitates amorreorū vsq; nūc. postq; aūt illa fuit sol ad occasus: fūma facta ē. & ecce clibanus fumans: et flāma facta. & ecce clibanus fumans: et phlox eginomenos. kai idou klibanos kapnizomenos, kai venerūt lāpades ignis. q; trāsierūt p medium diēlon lampadwn pyros. ai diēlon diamerismoi tōn dixotomhmatwn toutwn. en th hmera ekeinh diethto kc fedus abram: dicens: semini tuo dabo diathkhn tw abram, legwn, tw spermati sou dwsw terrā hanc: a flumine egypti vsq; ad tēn gēn tauthn, apo tou potamou aigupton ews tou flumen magnū euphratē cenеos: & potamou tou megalou eufratou tous kenaious, kai tous cenezeos: & cedmoneos: & chettе kenizaious, kai tous kadmwnaious, kai tous xettaious & pherezeos: & raphaim: et eus, kai tous ferezaious, kai tous rafaeim, kai

Act. 7. a.

D

Pūtiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
יְרַת עַז אֵל עוֹל יְשׁוֹן יְדַע דּוֹר הֲוֵה פַּלַח עָנָה רַבְעָ שָׁנָה דּוֹן נְפַק לָבָנָה סָגָא כָּנַשׁ אָב כַּבָּר שׁוּכ טוֹב דּוֹר רַבְעָ תּוּב עוֹל בָּעַר אֵשׁ עָדָה אֵל קוּם אָמַר	hereditabo eam. Et dixit ei. Offer coram me vitulos tres & capras tres & arietes tres & turturē & filiū columbe. Et obtulit coram eo oia hec: & diuisit ea equaliter: & posuit diuisiones vnamquāq; e regione alterius: aues aut̄ non diuisit. Et descenderūt volucres super diuisiones: & eiecit eas abram. Et factū est cuz sol occumberet & somnus cecidit super abram: & ecce horror tenebrosus magnus cecidit super eum. Et dixit ad abram. Sciens scies q; peregrini erūt filij tui in terrā non sua: et in seruitutem redigent eos & affligent eos quadrigentis annis. Populū quoq; cui seruituri sunt ego iudicabo: & post hec egredientur cuz magna substantia. Et tu colligeris ad patres tuos in pace: sepelieriscz in senectute bona. Generatiōe aūt quarta reuertētur huc: quoniā non est cōpletum peccatum amorrei vsq; adhuc. Et factū est cum occubuisset sol & caligo facta esset. Et ecce clibanus fumans & lampas ignis que transibat inter diuisiones illas. In die illa pepigit dño pactum cum abram dicens. Filiō tuis dabo terram hanc a fluuio egrpti vsq; ad fluuium magnū euphratem: Kalameos: et cenezeos & cedmoneos: & etheos: et pherezeos: & gigantes: et	אִירְתִּיהּ׃ וַאֲמַר לֵיהּ כַּרֵיב קֳדָמַי עֶגְלִין תְּלָתָא וְעִזִּין תְּלָתָא וְדִכְרִין תְּלָתָא וְשַׁפְנִינָא וּבַר יוֹנָה׃ וּקְרִיב קֳדָמוֹהִי יָת כָּל אִלֵּין וּפַלֵּיג יָתְהוֹן בְּשׁוּיֵהּ וְיָהַב פַּלְגָא פְּלָג לְקִבֵּיל תַּרְעֵהּ וְיָת עֻפָּא לָא פַלִּיג׃ וּנְחַת עֻפָּא עַל פַּלְגַיָּא וְתַרִּיךְ יָתְהוֹן אַבְרָם׃ וַהֲוָה שְׁמָשָׁא לְמֵיעַל וְשִׁנְתָא נָפְלַת עַל אַבְרָם וְהָא אֵימָה קְבַל רַב נָפְלַת עֲלוֹהִי׃ וַאֲמַר לְאַבְרָם יְדַע תְּדַע אֲרֵי דַיָּרִין יְהוֹן בְּאַרְעָא דְּלָא דִלְהוֹן וְיִפְלְחוּן יָתְהוֹן וְיַעַנּוּן יָתְהוֹן אַרְבַּע מְאָה שְׁנִין׃ וְאַף יָת עַמָּא דְּיִפְלְחוּן דַּאֲנָא וּבָתַר כֵּן יִפְּקוּן בְּקִנְיָנָא סַגִּי׃ וְאַתְּ תֵּיתֵי לְוָת אֲבָהָתָךְ בְּשָׁלָם תִּתְקְבַר בְּשֵׂיבוּ טָבָא׃ וְדָרָא רְבִיעָאָה יְתוּבוּן הָכָא אֲרֵי לָא שְׁלִים חוֹבָא דֶּאֱמוֹרָאָה עַד הָכָא׃ וַהֲוָה שִׁמְשָׁא עָלַת וַחֲלָא הֲוָה וְהָא תַנּוּר דְּתִנְן וְעַשּׁוֹד דְּאִישָׁא דְּעָדָא בֵּין פַּלְגַיָּא׃ בְּיוֹמָא הַהוּא גְּזַר יְיָ עִם אַבְרָם קְיָם לְמֵימַר לִבְרָךְ יְהַבִית יָת אַרְעָא הָדָא מִנַּהֲרָא דְּמִצְרַיִם עַד נַהֲרָא רַבָּה נַהֲרָא פְּרָת׃ יָת קֵינָזָאֵי וְיָת קַדְמוֹנָאֵי׃ וְיָת חִתָּאֵי וְיָת פְּרִזָּאֵי וְיָת גַּבָּרָאֵי׃ וְיָת	

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

amorrheos: et chananeos: et
τοὺς ἀμορραίους, καὶ τοὺς χαναναίους, καὶ τοὺς
gergeseos: et iebuseos.
γεργεσαίους, καὶ τοὺς ἰεβουσαίους. Ca. 16.
Sara ãt vxor abram nõ peperit ei. erat
Σάρα δὲ ἡ γυνὴ ἄβραμ οὐκ ἐτίκτεν αὐτῷ. ἦν
ãt ipsi ancilla egyptia: cui nomẽ agar: dixit
δὲ αὐτῷ παιδίσκη αἰγυπτία, ᾗ ὄνομα ἄγαρ. εἶπε
ãt sara ad abram: ecce tã conclusit me
δὲ σάρα πρὸς ἄβραμ, ἰδοὺ δὴ συνέκλεισέ μοι
dñs ne parerẽ. ingredere igit ad ancil
κύριος τοῦ μὴ τίκτειν. εἴσελθε οὖν πρὸς τὴν παι
lam meã: vt suscipiã filios ex ea. audi
δίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς. ἐπή-
uit ãt abram vocẽ sare. et accipi-
κουσε δὲ ἄβραμ τῆς φωνῆς σάρας. καὶ λαβοῦ-
ens sara vxor abram agar egyptiam
σα σάρα ἡ γυνὴ ἄβραμ ἄγαρ τὴν αἰγυπτίαν
suã ancillam: post decem ãnos hita-
τὴν ἑαυτῆς παιδίσκην, μετὰ δέκα ἔτη τοῦ ἐκεῖ-
tiõis abram in tra chanaan: et dedit eam a-
σαι ἄβραμ ἐν γῇ χαναάν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἄ-
bram viro suo ipsi vxorẽ. et ingres
βραμ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα. καὶ εἰσῆλ
sus ẽ ad agar: et concepit. ꝛ vidit. ꝙ in ven
θε πρὸς ἄγαρ, καὶ συνέλαβε. καὶ ἰδοὺν, ὅτι ἐν γα-
tre habet: et inhonorata fuit dña
στρὶ ἔχει, καὶ ἠτιμάσθη ἡ κυρία ἐναντίον αὐτῆς. εἶ-
xit ãt sara ad abram: iniurias patio: ex te. ego
πεν δὲ σάρα πρὸς ἄβραμ, ἀδικοῦμαι ἐκ σοῦ. ἐγὼ
B dedi ancillã meã in sinũ tuum.
δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου.
videns ãt ꝙ in vtero habet: inhonorata fui co-
ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, ἠτιμάσθην ἐναντί-
rã ipsa: iudicet deus inter me et te: qui
ον αὐτῆς, κρίναι ὁ θεὸς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ὃς
xit ãt abram ad sarã: ecce ancilla tua in
εἶπε δὲ ἄβραμ πρὸς σάραν, ἰδοὺ ἡ παιδίσκη σου ἐν
manibus tuis: vtere ea vt tibi placitũ est.
ταῖς χερσί σου, χρῶ αὐτῇ ὡς ἄν σοι ἀρεστὸν ᾖ.
et afflixit eam sara. et fugit a
καὶ ἐκάκωσεν αὐτὴν σάρα. καὶ ἀπέδρα ἀπὸ
facie eius. inuenit ãt eam angelus do
προσώπου αὐτῆς. εὗρε δὲ αὐτὴν ἄγγελος κυ-
mini sup fontẽ aque. et dixit illi
ρίου ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ
angelus dñi: agar ancilla sare: vnde ve-
ἄγγελος κυρίου, ἄγαρ παιδίσκη σάρας, πόθεν ἔρ-
nis: et quo vadis? et ait a facie
χῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπεν ἀπὸ προσώπου
C sare dñe mee ego fugio. dixit ãt
σάρας τῆς κυρίας μου ἐγὼ ἀποδιδράσκω. εἶπε δὲ
ei angelus reuertere ad
αὐτῇ ὁ ἄγγελος, ἀποστράφηθι πρὸς τὴν

Transla. Eba'.

אֲמוֹרָאִי וְאֶת כְּנַעֲנָאִי וְאֶת גִּרְגָּשָׁאִי וְאֶת יְבוּסָאִי׃ Ca. xvj. וְשָׂרַי אֵיתַת
אַבְרָם לָא יְלִידַת לֵיהּ וְלַהּ אַמְתָא מִצְרָיְתָא וּשְׁמַהּ הָגַר׃ וַאֲמָרַת שָׂרַי לְאַבְרָם הָא כְעַן
מְנָעַנִי יְיָ מִלְּמִילַד עוֹל בְּרָא לֵית אֲמְתִי מָאיִם אִתְּבְנִי מִינַהּ וְכַבֵּיל אַבְרָם לְמֵימַר שָׂרָי׃
וּדְבָרַת שָׂרַי אִיתַת אַבְרָם יַת הָגָר מִצְרָיְתָא אַמְתַהּ מִסּוֹף עֶשֶׂר שְׁנִין לְמִיתַב אַבְרָם
בְּאַרְעָא דִכְנָעַן וְיַהֲבַת יָתַהּ לְאַבְרָם בַּעֲלַהּ לֵיהּ לְאִיתְתוּ׃ וְעַל לִית הָגָר וְעַדְיַאת וְחֶזַת
צְרֵי עַדְיַאת וּמַלַּת רִיבוֹנְתַהּ בְּעֵינַהָא׃ וַאֲמָרַת שָׂרַי לְאַבְרָם דִּין לִי עַלָּךְ אֲנָא יְהַבִית
אַמְתִי בְּחֵיכָךְ וְחֶזַת צְרֵי עַדְיַאת וְמַלִּית בְּעֵינַהָא יְדִין יְיָ בֵּינִי וּבֵינָךְ׃ וַאֲמַר אַבְרָם
לְשָׂרַי הָא אַמְתִיךְ בִּידִיךְ עֲבִידִי לַהּ כְּתַקֵּין בְּעֵינָיְכִי וְעַנְיַהּ שָׂרַי וַעֲלַכַת מִן קֳדָמַהָא׃
וְאַשְׁכְּחַהּ מַלְאֲכָא דַיְיָ עַל עֵינָא דְמַיָא בְּמַדְבְּרָא עַל עֵינָא דְאוֹרְחָא לְחָגְרָא׃ וַאֲמַר
הָגָר אַמְתָא שָׂרַי מִנַּיִן אָתְּ אֲתָא וּלְאָן אָזְלָא אָת אֲמַרַת מִן קֳדָם שָׂרַי גְּבִרְתִּי אֲנָא
עָלַכַת׃ וַאֲמַר לַהּ מַלְאֲכָא דַיְיָ תּוּבִי לְוָת ◂◂◂

Pentiua beb. | Ter.Heb. | Ges. | Ca.xvii. | Trāsla.B.Hiero. | Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

manū tuam: & humiliare sub manibus eius. Et dixit ei angelus domini. Multiplicans multiplicabo filios tuos: & nō numerabitur pre multitudine. Et dixit ei angelus domini. Ecce tu concepisti & paries filiū: & vocabis nomen eius ismael: quia suscepit dñs orationem tuam. Et ipse erit onager in hominibus. ipse in digebit omnibus & etiam omnes filij hominū indigebunt eo. Et e regione omniū fratrum suoꝝ morabitur. Et locutus est in nomine dñi qui locutus est cum ea dicens. Tu es deus videns omnia: quia dixit. ecce ego cepi videre posthuā apparuit mihi. Propterea appellauit puteū: puteū super quē apparuit angelus vite. ecce est inter recam & agara. Et peperit Agar abrae filium: & vocauit nomen filij sui quem peperit agar ismaelē. Et abram filius octoginta & sex annoꝝ erat quādo peperit agar ismaelē abrae. Ca.17.

ΘRatoꝝ abram filius nonaginta & nouē annoꝝ: et apparuit dñs abrae & dixit ei. Ego deus omnipotens: seruias coꝝ me & esto perfectus: & dabo fedus meum inter verbū meuꝝ & inter te: & multiplicabo te vehementer nimis. Et cecidit abram sup faciem suā: et locutus est cum eo deus dicēs. Ecce ego pepigi pactum meū tecum: & eris in patrē multarum gentium. Et non vocabitur vltra nomen tuum abram: sed erit

Interp.chal.

dñiam tuam: & humiliare sub manu illius. Et dixit ei angelus dñi: multiplicans multiplicabo semen tuū: & nō numerabitur pre multitudine. Et dixit ei angelus dñi: ecce tu in vtero habes: et paries filiū: et vocabis nomen eius: ismael. qz exaudiuit deus humiliationē tuā. hic erit ferus homo manus eius cōtra oēs: & manus oim cōtra eū & e regione fratrum suorū figet tabernacula. Vocauit aūt agar nomē dñi qd loq̄batur ad eā: tu es deus qd vidisti me. Dixit ei. pfecto hic vidi posteriora videtis me. Ipse ē iter cades & barad. pepitq̄ agar abrae filium: qui vocauit nomen eius ismael. Octoginta & sex annorū erat abrā qñ peperit ei agar hismaelem. Cap.17.

Postq̄ vero nonagita & nouem annorum esse ceperat: apparuit ei dominus. Dixitq̄ ad eum. Ego deus ops. Ambula coram me: & esto perfectus. Ponāq̄ fedus meū inter me & te: & multiplicabo te vehemēter nimis. cecidit abram pronus i faciē. Dixitq̄ ei deus. Ego sum: & pactum meum tecū: eriscq̄ pater multarū gētium. Nec vltra vocabitur nomē tuum abram: sed

Transla.Gre.lxx.cū interp.latina.

κυρίαν σου, καὶ ταπεινώσῃ ὑπὸ τὰς χεῖράς σου. et humiliare sub manibus tuas. et dixit ei angelus dñi: multiplicans multiplicabo semen tuū: et nō numerabitur pre multitudine. et ait ei angelus dñi: ecce tu in vtero habes: et paries filiū: et vocabis nomen eius: ismael. qz exaudiuit deus humiliationē tuā. hic erit ferus homo manus eius cōtra oēs: et manus oium cōtra eū: et e regione fratrū suorū figet tabernacula. Vocauit aūt agar nomē dñi qd loquebatur ad eā: tu es deus qd vidisti me. qz dixit: et eni coram vidi eū qd apparuit mihi. propterea appellauit puteū: puteū vbi coram vidi. ecce inter cades & barad. et pepit agar abram filiū: et vocauit nomē filij sui: quē pepit ipsi agar: ismael. abram aūt erat annorū octoginta sex: qñ pepit agar ismael abram.

Ca.17.

ΘRat aūt abram annorū nonagita. et apparuit dño abrā. et dixit ei: ego sum deus tu: cōplace coram me: & esto irreprehēsibilis: et ponā fedus meū inter me et te: & multiplicabo te valde. et cecidit abram sup faciem suam. & locutus ē et deus: dicens: & ecce fedus meū tecū: et eris pater multitudinis gētiū: & nō vocabitur vltra nomen tuū abram: sed erit

Infra. co.

Transla.Chal.

וּמִתְּכָךְ וְאִשְׁתַּעְבְּדִי תְּחוֹת יְדָהָא׃ וַאֲמַר לַהּ מַלְאָכָא דַּייָ אִסְתַּגָּאָה אַסְגֵּי יָת בְּנָיְכִי וְלָא יִתְמְנוּן מִסְּגִי׃ וַאֲמַר לַהּ מַלְאָכָא דַּייָ הָא אַתְּ עִדְּתָא וְתֵילְדִין בַּר וְתִקְרֵי שְׁמֵיהּ יִשְׁמָעֵאל אֲרֵי כְּבֵיל יְיָ צְלוֹתִיךְ׃ וְהוּא יְהֵא עָרוֹד בְּאֵינָשָׁא הוּא יְהֵא צְרִיךְ לְכוֹלָּא וְאֶפֵּי כָּל אֲחֵי אֲתַשָּׁא יְהוֹן צְרִיכִין לֵיתֵי וְעַל אַפֵּי כָּל אֲחוֹהִי יִשְׁרֵי׃ וְצַלְיָאת נְשָׁמָא דַּייָ דְּאִתְגַּלִּי עִמַּהּ אַסְגִּיאַת יָת שְׁמָהּ אַנְתְּ אֱלָהָא חֲזִי כּוֹלָּא אֲרֵי אֲמַרַת הָא אֲנָא שַׁרִּיתִי חָזֵא בָּתַר דְּיִתְגְּלִי לִי יְקָר שְׁכִינְתֵּיהּ מִלְּקֳדָמַי הָא בֵּין רֵיקָם וּבֵין תַּגָּרָא׃ וְיָלִידַת הַגַּר לְאַבְרָם בַּר וּקְרָא אַבְרָם שׁוּם בְּרֵיהּ דְּיָלִידַת הַגַּר יָת יִשְׁמָעֵאל׃

Ca.xvij.

וְהָוָה אַבְרָם בַּר תְּמַנְיָן וְשִׁית שְׁנִין כַּד יָלִידַת הַגַּר יָת יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם׃ וְהָוָה אַבְרָם בַּר תִּשְׁעִין וְתֵשַׁע שְׁנִין וְאִתְגְּלִי יְיָ לְאַבְרָם וַאֲמַר לֵיהּ אֲנָא אֵל שַׁדַּי פְּלַח קֳדָמַי וְהֵוֵי שְׁלִים׃ וְאֶתֵּן קְיָמִי בֵּינִי וּבֵינָךְ וְאַסְגֵּי יָתָךְ לַחֲדָא׃ וּנְפַל אַבְרָם עַל אַפּוֹהִי וּמַלֵּיל עִמֵּיהּ יְיָ לְמֵימָר׃ אֲנָא הָא גְּזַר קְיָמִי עִמָּךְ וְתְהֵי לַאֲבוֹ כְּנֵי עַמְמִין׃ וְלָא יִתְקְרֵי עוֹד יָת שְׁמָךְ אַבְרָם וְיהֵא

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

Eccle. 44. c. Roma. 4. c.

nomẽ tuũ abraam. q: patrẽ multarũ gẽtiũ posui
ὄνομά σου Ἀβραάμ· ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθει-
te: ꝛ facã crescere te valde nimio. et ponã te
κά σε· καὶ αὐξανῶ σε σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐκ σοῦ ἐξελεύ-
in gẽtes. et reges gẽtũ ex te erũt. et statuã
σονται ἔθνη· καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται· καὶ στήσω
pactũ meũ inter me ꝛ inter te et
τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σου καὶ
inter semen tuũ post te in gñatiões
ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς
suas: in fedus sempiternũ vt sim tus de ꝛ semi-
αὐτῶν, εἰς διαθήκην αἰώνιον εἶναί σου ὁ θεός, καὶ τῷ σπέρ-
ni tui post te. et dabo tibi et semini
B
ματός σου μετὰ σέ· καὶ δώσω σοι καὶ τῷ σπέρματί
tuo post te terrã: quã habitas: oẽm terrã
σου μετὰ σὲ τὴν γῆν, ἣν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν
chanaan in possessionẽ eternã. et ero illis in
Χανααν εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς
deũ. et dixit de ad abraam: tu ãt pa
θεόν. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραάμ· σὺ δὲ τὴν διαθή-
ctũ meũ custodies: et semen tuũ post te
κην μου διατηρήσεις, καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ
in gñatiões suas ꝛ hoc pactũ qđ obser
εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν καὶ αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διατη-
vabis inter me et vos: et inter
ρήσεις ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον
semen tuũ post te. circumcidet vobis
τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ· περιτμηθήσεται ὑμῖν
oẽ masculinũ: et circumcidetis carnẽ prę
πᾶν ἀρσενικόν, καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀ-
putij vestri. et erit in signũ federis in
Ru.: c
κροβυστίας ὑμῶν· καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀ-
ter me et vos. et infans octo dierũ
νὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν· καὶ παιδίον ὀκτὼ ἡμερῶν
circumcidet vobis: oẽ masculinũ in gñatiões
περιτμηθήσεται ὑμῖν, πᾶν ἀρσενικὸν εἰς τὰς γενεὰς
vestras. vernaculus domus tuæ: et emptus ex
ὑμῶν· ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου, καὶ ὁ ἀργυρώνητος ἀ-
filio alieno q̃ nõ est de semine
πὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρμα-
tuo. circũcisione circũcidet. et erit pa
τος σου· περιτομῇ περιτμηθήσεται· καὶ ἔσται ἡ διαθή-
ctũ meũ in carne vestra in fedus eternũ. et in
κη μου ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον· καὶ ἀ-
circũcisus masculꝰ q̃ nõ circumcidet carnẽ
περίτμητος ἄρσην, ὃς οὐ περιτμηθήσεται τὴν σάρκα
preputij sui in die octaua: exterми-
τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐξολοθρευ-
nabit: et delebit alia illa de ge
θήσεται, καὶ ἀφανισθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ γέ-
C
nere suo. q: pactũ meũ dissipauit: et di
νους αὐτῆς, ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσκέδασε, καὶ ἔ-
xit de abraam: sara vxor tua nõ vocabit
πεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, Σάρα ἡ γυνή σου οὐ κληθήσεται

Transla. Chal.

שְׁמַךְ אַבְרָהָם אַרֵי אַב סְגִי עַמְמִין יְהַבְתָּךְ׃ וְאַפֵּישׁ יַתָּךְ לַחֲדָא לַחֲדָא וְאֶתְּנִינָךְ לְמַלְכִין
וּמַלְכִין דְּשֵׁלִּיטִין בְּעַמְמַיָּא מִינָּךְ יִפְּקוּן׃ וַאֲקִים יָת קְיָמִי בֵּין מֵימְרִי וּבֵינָךְ וּבֵין בְּנָךְ
בַּתְרָךְ לְדָרֵיהוֹן לִקְיָם עָלַם לְמֶהְוֵי לָךְ לֶאֱלָהָא וְלִבְנָךְ בַּתְרָךְ׃ וְאֶתֵּן לָךְ וְלִבְנָךְ בַּתְרָךְ
יָת אַרְעָא דְּתִתְבּוֹתַר יָת כָּל אַרְעָא דְּכְנָעַן לַאֲחֻסַּת עָלַם וְאֶהֱוֵא לְהוֹן לֶאֱלָהָא׃ וַאֲמַר יְיָ
לְאַבְרָהָם וְאַתְּ יָת קְיָמִי תִּטַּר אַתְּ וּבְנָךְ בַּתְרָךְ לְדָרֵיהוֹן׃ דָּא קְיָמִי דְּתִטְּרוּן בֵּין
מֵימְרִי וּבֵינְכוֹן וּבֵין בְּנָךְ בַּתְרָךְ מִתְגְּזָרָא לְכוֹן כָּל דְּכוּרָא׃ וְתִתְגְּזָרוּן יָת בִּשְׂרָא דְּעָרְלַתְכוֹן
וְיֶהֵא לְאָת קְיָם בֵּין מֵימְרִי וּבֵינְכוֹן׃ וּבַר תְּמַנְיָא יוֹמִין יִתְגְּזַר לְכוֹן כָּל דְּכוּרָא לְדָרֵיכוֹן
יְלִיד בַּיְתָא וְזָבִין כַּסְפָּא מִכָּל בַּר עַמְמִין דְּלָא מִבְּנָךְ הוּא׃ מִתְגְּזָר יִתְגְּזַר יְלִיד בֵּיתָךְ וְזָבִין
כַּסְפָּךְ וְתְהֵי קְיָמִי בִּבְשַׂרְכוֹן לִקְיָם עָלַם׃ וְעָרֵל דְּכוּרָא דְּלָא יִתְגְּזַר יָת בִּשְׂרָא דְּעָרְלַתֵּהּ
וְיִשְׁתֵּצֵי אֵתַּשָּׁא הַהוּא מִעַמֵּיהָ יָת קְיָמִי אֲשְׁנִי׃ וַאֲמַר יְיָ לְאַבְרָהָם
שָׂרַי אִתְּתָךְ לָא תִקְרֵי

Trãsla. B. Hiero.

ᵉappellaberis ᶠabraã: ˢqa
ᵇpatrem ᶠmultarũ ᵏgẽtiũ
ˡconstitui te ᵐ. Faciamq̃
ⁿte ᵐcrescere ᵒvehemen-
tissime: ᵖet ponã te ᶠin gẽ
tibus: ᵠregesq̃ ᶠex te ooo
ⁿegrediẽtur. ˢet statuam
ᵗpactũ meũ ᵘinter me ooo
ᵇet te ᶜ& inter ᵇsemẽ tuũ
ᶜpost te ᶠin gñationibus
suis ᵍfedere ʰsempiterno:
ᶦvt sim ˡdeus ᵏtuus ooooooo
ᵐ& seminis tui ⁿpost te.
ᵒDaboq̃ ᵖ tibi ooooooooo
ᵠ&semini tuo ʳpost te ˢter
ram ⁿperegrinatiõis tue:
ʳoẽm ˡterram ᵍchanaã ᵇin
possessionẽ ᶜeternam: oo
ᵈeroq̃ ᶠdeus ᶜeorum. ᵈDi
xitq̃ iterum oooo ooooooo
ᵇdeus ˡad ᵈabraam. ˡEt tu
ergo ooooooo ooooooooooo
ᵒcustodies ⁿpactum meũ
ᵠ& semen tuum ooooooo
ʳpost te ˢ in gñationibus
suis. ˡhoc est ᵘpactũ meũ
ˣquod ʳobseruabitis ʸiter
me ᵘ& vos ᵇ& ooooooo ooo
ᶜsemẽ tuũ ᵒpost te. ᶜCir-
cũcidet ᵉex vobis ᵍoẽ ᵇma
sculinũ: ᵗ& circumcidetis
ˡcarnẽ ᵐ ᵖputii vĩi: ᵒvt sit
ᵈ in signũ ᵇ federis ᵠ inter
me ᵉ& vos. ᵈ Infans ooooo
ᵉocto ᵒdierũ ᵉcircũcidetur
ʳin vobis. ᵗOmñe ᵈmascu-
linũ ᵇin generationibus
vestris: tã ᶜvernaculus q̃
ᶜempticius ᵈcircũcidetur
&ᵗquicũq̃ ˡnõ ⁿfuerit ᵐde
stirpe vestra . ooooooo ooooo
ooooooooooooooo ooooooooo
ᵘEritq̃ ʳpactũ meũ ooooo
ooooooooooooooo ooooooooo
ʳin carne vĩa ˢi fedus ᵗeter
num. ᶜMasculus oooo ooo
ᵈcuius ˡpreputii ᵇcaro ᶠcir
cuncisa ᶜnon ʳfuerit: oooo
ᵇdelebitur ˡaia ᵐilla ⁿde po
pulo suo: quia ooooo ooo
ᵖpactũ meũ ᵠirritũ fecit.
ʳDixit quoq̃ ᵒdeus ᵗadoo
ⁿabraã. ˡsarai ʳvxorẽ tuã
ˢnon ⁿvocabis ooooooooo

Interp̃. chal.

nomẽ tuũ abraham: q: patrẽ multarũ gentiũ dedi te.
Et multiplicabo te valde nimis: ꝛ ponã te in gẽtes: ꝛ
reges q̃ vñabunt populis ex te egrediẽtur. Et statuã
pactũ meũ inter verbũ meũ ꝛ inter te: et inter filios
tuos post te in gñationibꝰ suis in pactũ sempiternũ:
vt sim tibi in deũ: ꝛ filijs tuis post te. Et dabo tibi et
filijs tuis post te terrã habitationis tue: vniuersam
terrã chanaan in hereditatẽ eternã: ꝛ ero eis in deũ.
Et dixit deꝰ abrahe. Tu ãt pactũ meũ seruabis: tu ꝛ
filij tui post te in gñationibꝰ suis. Hoc est pactũ meũ
qđ seruabitis inter verbũ meũ ꝛ inter vos: ꝛ inter fi-
lios tuos post te: vt circũcidat in vobis oĩs masculꝰ.
Et circũcidetis carnẽ pręputij vestri: ꝛ erit in signũ fe
deris inter verbũ meũ ꝛ iter vos. Et filius octo dierũ
circũcidet in vobis: oĩs masculus in gñationibꝰ vris:
tam nat⁹ domi quã emptus argẽto ab oĩbus filijs po
pulorũ q̃ nõ sunt de filijs tuis. Circũcisione circũcide
tur tã nat⁹ domi tue q̃ emptꝰ argẽto tuo: ꝛ erit pactũ
meũ in carne vra in pactũ eternũ. Et masculꝰ habẽs
pręputiũ q̃ nõ circũciderit carnẽ pręputij sui: peribit
homo ille de populo suo: quia pactũ meum irritũ fecit.
Et dixit deꝰ ad abrahã. Sarai vxorẽ tuã non vocabis

Tex. Heb. Sep. La. xvii. Pũctiua heb.

יִשְׁמְךָ֙ אַבְרָהָ֔ם כִּ֥י אַב־הֲמ֖וֹן גּוֹיִ֥ם
נְתַתִּיךָ׃ וְהִפְרֵתִי֙ אֹתְךָ֣ בִּמְאֹ֔ד
מְאֹד֙ וּנְתַתִּיךָ֣ לְגוֹיִ֔ם וּמְלָכִ֖ים מִמְּךָ֥
יֵצֵ֑אוּ וַהֲקִמֹתִ֤י אֶת־בְּרִיתִי֙ בֵּינִ֔י
וּבֵינֶ֖ךָ וּבֵ֣ין זַרְעֲךָ֣ אַחֲרֶ֑יךָ לִדֹרֹתָ֗ם
לִבְרִ֤ית עוֹלָם֙ לִהְיוֹת֙ לְךָ֣ לֵֽאלֹהִ֔ים
וּלְזַרְעֲךָ֖ אַחֲרֶֽיךָ׃ וְנָתַתִּ֣י לְךָ֔
וּלְזַרְעֲךָ֖ אַחֲרֶ֑יךָ אֵ֚ת אֶ֣רֶץ מְגֻרֶ֔יךָ
אֵ֖ת כָּל־אֶ֣רֶץ כְּנַ֑עַן לַאֲחֻזַּ֥ת עוֹלָ֖ם
וְהָיִיתִ֥י לָהֶ֖ם לֵאלֹהִֽים׃ וַיֹּ֣אמֶר
אֱלֹהִ֔ים אֶל־אַבְרָהָ֖ם וְאַתָּ֑ה
בְּרִיתִי֙ תִּשְׁמֹ֔ר אַתָּ֖ה וְזַרְעֲךָ֥
אַחֲרֶ֖יךָ לְדֹרֹתָֽם׃ זֹ֣את בְּרִיתִ֗י
אֲשֶׁ֨ר תִּשְׁמְרוּ֙ בֵּינִ֔י וּבֵינֵיכֶ֖ם וּבֵ֣ין
זַרְעֲךָ֣ אַחֲרֶ֑יךָ הִמּ֤וֹל לָכֶם֙ כָּל־זָכָ֔ר
וּנְמַלְתֶּ֗ם אֶת־בְּשַׂ֛ר עָרְלַתְכֶ֖ם וְהָיָ֥ה
לְאוֹת֙ בְּרִ֔ית בֵּינִ֖י וּבֵינֵיכֶֽם׃ וּבֶן
שְׁמֹנַ֥ת יָמִ֛ים יִמּ֥וֹל לָכֶ֖ם כָּל־זָכָ֑ר
לְדֹרֹתֵיכֶ֗ם יְלִיד־בַּ֤יִת וּמִקְנַת־כֶּ֙סֶף֙
מִכֹּל֙ בֶּן־נֵכָ֔ר אֲשֶׁ֥ר לֹא־מִזַּרְעֲךָ֖
הוּא׃ הִמּ֣וֹל יִמּ֔וֹל יְלִ֥יד בֵּיתְךָ֖ וּמִקְנַ֣ת
כַּסְפֶּ֑ךָ וְהָיְתָ֥ה בְרִיתִ֖י בִּבְשַׂרְכֶ֥ם
לִבְרִ֥ית עוֹלָֽם׃ וְעָרֵ֡ל זָכָר֩
אֲשֶׁ֨ר לֹא־יִמּ֜וֹל אֶת־בְּשַׂ֣ר עָרְלָת֗וֹ
וְנִכְרְתָ֤ה הַנֶּ֙פֶשׁ֙ הַהִ֣וא מֵֽעַמֶּ֔יהָ
אֶת־בְּרִיתִ֖י הֵפַֽר׃ וַיֹּ֣אמֶר אֱלֹהִים֮ אֶל־
אַבְרָהָם֒ שָׂרַ֤י אִשְׁתְּךָ֙ לֹא־תִקְרָ֣א

Pũctiua chal.

יָת בִּשְׂרָא דְּעָרְלַתֵּהּ
יָת קְיָמִי אֲשְׁנִי׃ וַאֲמַר יְיָ
לְאַבְרָהָם
שָׂרַי אִתְּתָךְ לָא תִקְרֵי

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Hebraica	Tra. B. Hiero.	Tra. Gre. lxx. cū interp. latina.
	אֶת שִׂמְחָה שָׂרַי כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ׃		saraí: sed saram.	nomen eius vltra sara: sed sarra erit
	וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ		Et benedicā ei: & ex il la dabo tibi	τὸ ὄνομα αὐτῆς ἔτι σάρα, ἀλλὰ σάῤῥα ἔσται τὸ nomē eius: benedicam āt ei. τ dabo ὄνομα αὐτῆς. εὐλογήσω δὲ αὐτήν. καὶ δώσω tibi ex ea filiū. et bñdicam ei. et
יָהּ	בֵּן וּבֵרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה לְגוֹיִם מַלְכֵי		filiū: cui bñdicturus sū. Eritq; in natiões: & re	σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον. καὶ εὐλογήσω αὐτό. καὶ erit in genteo. et reges gentiū ex illo
עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃	וַיִּפֹּל אַבְרָהָם		ges popl'oq; orietur ex eo. Cecidit abraā	ἔσται εἰς ἔθνη. καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ erunt. et cecidit abraam in faciē
עַל פָּנָיו וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר הַלְבֶן	בֶּן מֵאָה		in faciē suam. & risit in corde suo dicēs. Putas ne	ἔσονται. καὶ ἔπεσεν ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον suam: et risit. et ait in mēte di
שָׁנָה יִוָּלֵד וְאִם שָׂרָה בַּת			cētenario nascetur filiꝰ: & sara nonagenaria de	αὐτοῦ, καὶ ἐγέλασε. καὶ εἶπε τῇ διανοίᾳ λέ- ceno. si centenario nascetur filiꝰ: et
תִּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד וְאָמַר			pariet? Dixitq;	γων. εἰ τῷ ἑκατονταετεῖ γενήσεται υἱός; καὶ si sarra nonaginta ānoꝝ pariet: dixit āt
אַבְרָהָם אֶל הָאֱלֹהִים לוּ			ad deum. Vtinam	εἰ ἡ σάῤῥα ἐνενήκοντα ἐτῶν τέξεται; εἶπε δὲ abraā ad deū: ismael hic viuat coram
יִשְׁמָעֵאל יִחְיֶה לְפָנֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר			hismael viuat coram te.	ἀβραὰμ πρὸς θεόν, Ἰσμαὴλ οὗτος ζήτω ἐνώπιο- te. dixit āt deus ad abraam: ecce
אֱלֹהִים אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּךָ יֹלֶדֶת	אִישׁ		Et ait deus ad abraam. Sara	ὀν σου. εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς ἀβραάμ, ἰδοὺ sarra vxor tua pariet tibi filiū. et voca
לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק			vxor tua pariet tibi filiū: vocabiſq; nomen eius isaac.	σάῤῥα ἡ γυνή σου τέξεταί σοι υἱόν. καὶ κα- bis nomē eius isaac. et ponā
וְהֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתּוֹ לִבְרִית	עוֹלָם לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ וְלִישְׁמָעֵאל		Et constituam pactum meum illi in fedus sempiternū: & semini eius post eū. Sup hisma el quoq; exaudiui te. Ec ce benedicam ei:	λέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσαάκ. καὶ στήσω τὴν pactū meū ad eum: in fedus sempiternū: et semini eius post eū. de āt ismael ecce exaudiui te. ecce benedicā
שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה בֵּרַכְתִּי אֹתוֹ			& angebo & multiplica bo eum valde. Duodecī duces	Ἰσμαὴλ ἰδοὺ ἐπήκουσά σου. ἰδοὺ εὐλογήσω ei: et angebo eū: et multiplicabo eum
וְהִפְרֵיתִי אֹתוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ			gñabit: & faciā illū cre scere in gentē magnā.	αὐτόν, καὶ αὐξανῶ αὐτόν, καὶ πληθυνῶ αὐτὸν valde. duodeci gēteo generabit: et dabo il-
בִּמְאֹד מְאֹד שְׁנֵים עָשָׂר נְשִׂיאִם			Pactū vero meū statu am ad isaac: quē	σφόδρα. δώδεκα ἔθνη γενήσει. καὶ δώσω αὐ lum in gētes magnā: at pactū meū sta
יוֹלִיד וְנָתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל׃ וְאֶת	יֵלֵד נָתָן גַּדַל		pariet tibi sara tempo re isto in anno altero.	τὸν εἰς ἔθνος μέγα. τὴν δὲ διαθήκην μου στή- tā ad isaac: quē pariet tibi sarra in tem
בְּרִיתִי אָקִים אֶת יִצְחָק אֲשֶׁר	תֵּלֵד לְךָ שָׂרָה לַמּוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה	קוּם קוּם	Cūq; finitus eēt sermo loquētis cū eo: ascēdit	σω πρὸς Ἰσαάκ, ὃν τέξεταί σοι σάῤῥα εἰς τὸν καιρὸν hoc: in anno altero. pfecit
הַאֲחֶרֶת׃ וַיְכַל לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיַּעַל		יַעַד	deus ab abraā. Tulit	τοῦτον, ἐν τῷ ἐναυτῷ τῷ ἑτέρῳ. συνετέλεσε āt loquēs ad eū. τ ascēdit deus ab abraam.
אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם׃ וַיִּקַּח		כְּלָה עָלָה	autem abraam ismael filiū suū: τ om-	δὲ λαλῶν πρὸς αὐτόν. καὶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἀπὸ ἀβραάμ. accepit āt abraam ismael filiū suū: τ om-
אַבְרָהָם אֶת יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ וְאֵת כָּל		לָקַח	neos vernaculos suos: et oēs qui empti	ἔλαβε δὲ ἀβραὰμ Ἰσμαὴλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ πάν neos vernaculos suos: et oēs qui empti
יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת כָּל מִקְנַת כַּסְפּוֹ		כָּנָה	sūt: et oē masculū virorū d in domo	τας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀργυρω sūt: et oē masculū virorū d in domo
כָּל זָכָר בַּאַנְשֵׁי בֵית אַבְרָהָם			abraam: et circūcidit preputia eorū: in	τοὺς, καὶ πᾶσαν ἔκρισιν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ abraam: et circūcidit preputia eorū: in
וַיָּמָל אֶת בְּשַׂר עָרְלָתָם בְּעֶצֶם		מָל	tépore viei illius: sicut locutusq; ei	ἀβραάμ, καὶ περιέτεμε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, ἐν τέρῳ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθὰ ἐλάλησεν αὐ- tépore viei illius: sicut locutusq; ei
הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ			deus. abraam āt erat annoꝝ nonaginta	τῷ θεός. ἀβραὰμ δὲ ἦν ἐτῶν ἐνενήκοντα deus. abraam āt erat annoꝝ nonaginta
אֱלֹהִים׃ וְאַבְרָהָם בֶּן תִּשְׁעִים				

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
בָּרַךְ מִן הָיָה	nomen eius sarai: sed sara est nomen eius. Et bene dicam ei: τ insuper dabo tibi ex ea filium: τ benedicā	וְשָׂרַי אֲרֵי שָׂרָה שְׁמָהּ׃ וְאַבָרֵךְ יָתַהּ וְאַף יְהַבִית מִינַהּ לַךְ בַּר וְאֲבָרְכִינַּהּ וּתְהֵא
חָדָה	ei: τ erit in gentes: τ reges qui dñabūtur populis ex	מַלְכִין דְּיִשְׁלְטוּן עַמְמַיָּא מִינַהּ יְהוֹן׃ וּנְפַל אַבְרָהָם עַל אַפּוֹהִי וְחַדִי וַאֲמַר
שַׁנְתָּה יַלַד	ea erunt. Et cecidit abraham sup faciem suā τ gau sus est. Et dixit in corde suo. Nunquid homini centū	לְיִצְחָק בְּרַהּ דְּמֵאָה שְׁנִין יִתְיְלִיד וְאִם שָׂרָה דְּתִשְׁעִין שְׁנִין תְּלִיד׃ וַאֲמַר אַבְרָהָם
קוּם יְלַד	annoꝝ nascetur filius. τ si sara nonagenaria pariet.	לְקֳדָם יְיָ לְוַי יִשְׁמָעֵאל יִתְקַיַּם קֳדָמָךְ׃ וַאֲמַר יְיָ בְּקוּשְׁטָא שָׂרָה אִתְּתָךְ תְּלִיד לָךְ בַּר
כְּרָא קוּם	Et dixit abraham coram deo. Vtinam ismael perma neat coram te. Et dixit deus. In veritate sara vxor	וְתִקְרֵי יָת שְׁמֵיהּ יִצְחָק וַאֲקִים יָת קְיָמִי עִמֵּיהּ לִקְיָם עָלַם וְלִבְנוֹהִי בָּתְרוֹהִי׃
קְרֵא קוּם	tua pariet tibi filiū: τ vocabis nomen eius Isaac: τ	וּלְיִשְׁמָעֵאל סַגִּיאִית צְלוֹתָךְ הָא בָּרִיכִית יָתֵיהּ וְאַפְרֵישׁ יָתֵיהּ וְאַסְנֵי יָתֵיהּ לַחֲדָא לַחֲדָא
נְפַשׁ סָגָא	statuam pactum meum cum eo in pactum eternum τ filijs suis post eum. Et super ismael suscepi oratiōē	בְּרִין עֲשַׂר רַבְרְבִין יוֹלִיד וְאֶתְּנִינֵיהּ לְעַם סַגִּי׃ וְיָת קְיָמִי אֲקִים עִם יִצְחָק דְּתִלֵּד לָךְ
רְבַב תְּלַד נְתַן	tuam: ecce benedixi ei: τ crescere eum faciā τ mul tiplicabo eum valde nimis: duodecim principes ge	שָׂרָה לְזִמְנָא הָדֵין בְּשַׁתָּא אָחֳרָנָא׃ וְשֵׁצִי לְמַלָּלָא עִמָּהּ וְאִסְתַּלַּק מֵעֲלָהּ׃
כְּנָא קוּם יְלַד	nerabit: τ ponam eum in gentem magnā. Et pactum meum statuam cū isaac: quem pariet tibi sara in tē	וְאַבְרָהָם נְסִיב יָת יִשְׁמָעֵאל בְּרֵיהּ וְיָת כָּל יְלִידֵי בֵיתֵיהּ וְיָת כָּל
שֵׁצָא סָלַק	pore isto anno altero. Et cum consumasset loqui cum eo: ascendit gloria dñi desuper abrahā. Et tulit abra	קְנְיַן כַּסְפֵּיהּ כָּל דְּכוּרָא בַּאֲנָשֵׁי בֵית אַבְרָהָם וּגְזַר יָת בְּשַׂר עָרְלָתְהוֹן בְּכַרְן יוֹמָא
עֲלָה	ham ismaelem filium suum τ omnes vernaculos do mus sue τ omnes quos emerat argento suo: cunctos	הָדֵין כְּמָא דְמַלֵּיל עִמֵּיהּ יְיָ׃ וְאַבְרָהָם בַּר תִּשְׁעִין
כְּמָן	masculos ex viris domus abrahe: τ circūcidit carnē preputij eorum in ipsa die: sicut locutus est cum eo deus. Et abraham erat filius nonaginta	

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

nouẽ: quãdo circũcidit carnẽ preputij sui
ενία, κατὰ τὴν περιτομὴν τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐ
ismael ãt filꝰ eius ãnoꝝ tredecim erat: quã
τοῦ. Ισμαὴλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐτῶν δεκατριῶν ἦν, καὶ
do circũcisus ẽ carnẽ preputij sui.
κατὰ περιετέτμητο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ
in tẽpore diei illius circũcisus ẽ abraam
ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης περιετμήθη Ἀβραὰμ
et ismael filius eius: et oẽs viri do
καὶ Ισμαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ οἴ
mus eius: et vernaculi eius: et emptitij
κου αὐτοῦ, καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀργυρώνητοι
et alienigeno gẽtibus.
ἐξ ἀλλογενῶν ἐθνῶν.

Ca. 18.

A Apparuit ãt illi deus ad quercũ mãbre:
Ὤφθη δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυῒ τῇ μαμβρῆ,
sedente ipso in ostio tabernaculi sui in
καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ με
meridie. suspiciens aũt oculꝭ suis: vi
σημβρίας. ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶ
dit. et ecce tres viri steterũt sup eum.
δε. καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες ἐφεστήκασιν ἐπάνω αὐτοῦ.
et vidẽs cucurrit in occursum eis: ve
καὶ ἰδὼν προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἐκ τῆ
ostio tabernaculi sui. et adorauit sup
τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν
Bcuſ. 18.c. terra: t dixit. dñe si vtiq; inueni gr̃az coram te
γῆν, καὶ εἶπεν· κύριε εἰ ἄρα εὗρον χάριν ἐναντίον σου,
ne transeas seruũ tuũ. accipiat aqua: et
μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου. ληφθήτω δὴ ὕδωρ, καὶ
lauent pedes vestroꝝ. et refrigerate
νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν· καὶ καταψύξατε
sub arbore. t accipiã panẽ: et comedetio. t
ὑπὸ τὸ δένδρον· καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε· καὶ
1. Reg. 28.d. post hoc transibitis in viã vestrã: cuꝫ cau
μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, οὗ ἕνε
sa declinastis ad seruũ vestrũ. et dixit: sic
κα ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. καὶ εἶπεν, οὕ
fac: sicut dixisti. et festinauit abraam
τως ποίησον, καθὰ ἐλάλησας· καὶ ἔσπευσεν Ἀβραὰμ
ad tabernaculũ ad sarrã: et dixit ei. accelera:
ἐπὶ τὴν σκηνὴν πρὸς Σάρραν, καὶ εἶπεν αὐτῇ· σπεῦσον,
et cõmisce tres mẽsuras simile: et fac
καὶ φύρασον τρία μίτρα σεμιδάλεως, καὶ ποίησον
subcinerittas et ad boues cucurrit abraam: et tu
ἐγκρυφίας. καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Ἀβραάμ, καὶ ἔ
lit vitulũ tenerũ et bonũ: et dedit pue
λαβε μοσχάριον ἁπαλὸν καὶ καλόν, καὶ ἔδωκε τῷ παι
ro: et festinauit facere illã. accepit aũt butyrũ
δί, καὶ ἐτάχυνεν ποιῆσαι αὐτό. ἔλαβε δὲ βούτυρον
et lac et vitulũ quẽ fecit. t apposuit
καὶ γάλα καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε· καὶ παρέθηκεν
eis: t comederũt. ipse aũt astabat eis sub
αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. αὐτὸς δὲ παρειστήκει αὐτοῖς ὑπὸ

Trãsla. Chal.

וּתְשַׁע שְׁנִין נְמִנְזַרְיָה בְּשַׂרָא דְעָרְלַתֵּיהּ׃ וְיִשְׁמָעֵאל בְּרֵיהּ בַּר תְּלַת עֲשְׂרֵה שְׁנִין בַּדְּמַר
יַת בִּשְׂרָא דְעָרְלַתֵּיהּ׃ בְּעִדָּנָא יוֹמָא הָדֵין יְתְגְּזַר אַבְרָהָם וְיִשְׁמָעֵאל בְּרֵיהּ׃ וְכָל אֲתַשֵּׁי
בֵּיתֵיהּ יְלִידֵי בֵיתָא וְזַבְנֵי כַסְפָּא מִן בַּר עַמְמִין יְתְגְּזְרוּ עִמֵּיהּ׃

Ca. xviij.

וְאִתְגְּלִי לֵיהּ יְיָ בְּמֵישְׁרֵי מַמְרֵא וְהוּא יָתֵיב פָּתַח מַשְׁכְּנָא כְּמֵיתֵם יוֹמָא׃ וּזְקַף עֵינוֹהִי
וַחֲזָא וְהָא תְלָתָא גוּבְרִין מְטַיְּלִין עֲלוֹהִי וַחֲזָא וּרְהַט לְקַדָּמוּתְהוֹן מִתְרַע מַשְׁכְּנָא וְסְגִיד
עַל אַרְעָא׃ וַאֲמַר אִם כְּעַן אַשְׁכַּחְתִּי רַחֲמִין קֳדָמָךְ לָא כְעַן תְּעִיבַר מֵעַל עַבְדָּךְ׃ יִסְבוּן
כְּעַן זְעִיר מַיָּא וְאִסְתַּמְּרוּ רַגְלֵיכוֹן וְאִסְתְּמִיכוּ תְּחוֹת אִילָנָא׃ וְאֵיסַב כִּסְתָא דְלַחְמָא וְאִסְעֲדוּ
לִבְּכוֹן בָּתַר כֵּן תַּעְבְּרוּן אֲרֵי עַל כֵּן עֲבַרְתּוּן עַל עַבְדְּכוֹן וַאֲמָרוּ כֵּן תַּעֲבֵיד כְּמָא דְמַלֵּילְתָּא׃
וְאוֹחִי אַבְרָהָם לְמַשְׁכְּנָא לְוָת שָׂרָה וַאֲמַר אוֹחִי תְּלַת סְאִין קֶמְחָא דְסוֹלְתָא לוּשִׁי
וְעַבְּדִי עֻגְּדָן׃ וּלְוָת תּוֹרִין רַהֲטָא אַבְרָהָם וְסַיִּיב בַּר תּוֹרֵי רַכִּיךְ וְטָב וְיָהַב לְעוּלֵמָא
וְאוֹחִי לְמֵיעְבַּד תַּיָּרָה׃ וְסַיִּיב שְׁמֶן וְחַלָּב וּבַר תּוֹרֵי דְעַבַד וְיָהַב קֳדָמֵיהוֹן וְהוּא מְשַׁמֵּשׁ
עִלַּוֵיהוֹן תְּחוֹת

Trãsla. B. Hiero.

& nouẽ erat annoꝝ qñ
circũcidit carnẽ ꝓputij
sui: & hismael filius suus
tredecim ooooooooooooo
annos impleuerat tẽpo
re circumcisionis sue. ooo
eadẽ die circuncisus est
abraam oooooo oooooooo
et hismael filius eius: & oẽs viri domus illius tã
vernaculi q̃ emptitii &
alienigene ooooooooooo
pariter circuncisi sunt.

Apparuit aũt Ca. 18.
ei dñs in conualle
mambre sedenti ooooo
in ostio tabernaculi sui
in ipo feruore diei. Cũ
q̃ eleuasset oculos: apparuerũt ei tres viri ooo
stantes ꝓpe eũ. Quos
cũ vidisset: cucurrit in occursũ eoꝝ de ostio ta
bernaculi sui: & adorauit in terra: & dixit. Dñe
si inueni gratiam ooooooo
in oculis tuis: ne trãseas
seruum tuum: sed ooooo
afferam pauxillũ aque
& lauẽtur pedes vestri:
& requiescite sub arbore. Ponã q̃ bucellam oo
panis: & cõfortetur cor
vm: postea transibitis.
Idcirco eã declinastis
ad seruũ vestrum. quĩ
dixerunt. Fac vt locutus es. ooooooooo ooooooo
Festinauit abraã in tabernaculũ ad saram: ooo
dixit q̃ ei. accelera tria
sata similе ooooooooooo
cõmisce: & fac sub ooo
cinericios panes. Ipe vero ad armẽtũ cucurrit
& tulit inde vitulũ oooo
tenerrimum & optimũ
dedit q̃ puero. quĩ ooooo
festinauit & coxit illũ.
Tulit quoq̃ butyrum
& lac & vitulũ quẽ coxerat: & posuit ooooooo
coram eis. Ipe vero stabat iuxta eos sub ooooo

Ter. Heb. Geſi. Ca. xviii. Punica heb.

וַתִּשַׁע שָׁנָה בִּנְמֹלוֹ בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃
וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ בֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ אֵת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃
בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם
וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ׃ וְכָל אַנְשֵׁי בֵיתוֹ
יְלִיד בַּיִת וּמִקְנַת כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן נֵכָר
נִמְּלוּ אִתּוֹ׃ Cap. xviii.
וַיֵּרָא אֵלָיו
יְהוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב
פֶּתַח הָאֹהֶל כְּחֹם הַיּוֹם׃ וַיִּשָּׂא
עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים
נִצָּבִים עָלָיו וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם
מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה׃
וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם נָא מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ אַל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ׃
יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם
וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ׃ וְאֶקְחָה פַּת
לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ
כִּי עַל כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל עַבְדְּכֶם
וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃
וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל שָׂרָה
וַיֹּאמֶר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח
סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֻגוֹת׃ וְאֶל
הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן
בָּקָר רַךְ וָטוֹב וַיִּתֵּן אֶל הַנָּעַר
וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ׃ וַיִּקַּח חֶמְאָה
וְחָלָב וּבֶן הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן
לִפְנֵיהֶם וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת

Punica chal.

עֶזֶר שָׁנָה
גֶּזֶר
נְעַר
לָמַח
שָׁעַן פָּתַת
לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר תַּעֲבְרוּן
עֶבֶר
אָמַר עָשָׂה
מָהַר
בָּקָר
רָכַךְ טוֹב
נָתַן
עָנָה

Interp. chal.

et nouem annorũ quando circuncidit carnem preputij sui. Et ismael filius eius erat filius tredecim annorũ quando circuncisa est caro preputij sui. In ipsa die circũcisus est abraham & ismael filius eius: & oẽs viri domus sue. tam vernaculi & emptitij de filijs populorum circuncisi sunt cum eo. Ca. 18.

Et apparuit ei dñs in conualle mamre: & ipse sedebat in ostio tabernaculi cum incaluisset die. Et leuauit oculos suos & vidit: & ecce tres viri stãtes iuxta eum: & vidit & cucurrit in occursum eorum de ostio tabernaculi: et adorauit super terram. Et dixit. Domine si inueni nunc gratiã coram te: ne transeas obsecro a seruo tuo. Accipiant nunc paucillũ aque & lauate pedes vestros: & recumbite sub arbore et accipiam bucellam panis: & confortate cor vestrum postea transibitis: quia idcirco transistis iuxta seruũ vestrum. Et dixerũt: sic facies sicut locutus es. Et festinauit abraham in tabernaculo ad saram. Et dixit. Accelera tria sata farine simile: comisce & fac placẽtas. Et ad boues cucurrit abraham: & tulit vitulum tenerum & optimum & dedit puero: & festinauit vt coqueret eũ. Et tulit butyrũ & lac & vitulũ quẽ coxerat: et posuit coram eis: et ipse ministrabat iuxta eos sub

Pariti ua beb.	Tex. Heb.	Seti.	Ca. xviii.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
הָעֵץ׃	וַיֹּאכֵלוּ׃	וַיֹּאמְרוּ	אֵלָיו	אַיֵּה	arbore. dixit ãt ad eũ. vbi sarra vxor
שָׂרָה	אִשְׁתֶּךָ	וַיֹּאמֶר	הִנֵּה	בָּאֹהֶל׃	tua. ille aũt rndens dixit: ecce in tabernaculo.
וַיֹּאמֶר	שׁוֹב	אָשׁוּב	אֵלֶיךָ	כָּעֵת	sou. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἰδοὺ ἐν τῇ σκηνῇ. εἶ-
חַיָּה	וְהִנֵּה	בֵן	לְשָׂרָה	אִשְׁתֶּךָ	pus hoc in horas: ꝛ habebit filiũ sarra vxor tua.
וְשָׂרָה	שֹׁמַעַת	פֶּתַח	הָאֹהֶל	וְהוּא	sarra ãt audiuit ad ostiũ tabernaculi retro post
אַחֲרָיו׃	וְאַבְרָהָם	וְשָׂרָה	זְקֵנִים		cum. abraam ãt et sarra prouecti es-
בָּאִים	בַּיָּמִים	חָדַל	לִהְיוֹת	לְשָׂרָה	rant dieb⁹. desierãt ãt sarre fieri mulieb̃ria.
אֹרַח	כַּנָּשִׁים׃	וַתִּצְחַק	שָׂרָה		risit ãt sarra in scipsa dicens: nondũ ḋũ
בְּקִרְבָּהּ	לֵאמֹר	אַחֲרֵי	בְלֹתִי	הָיְתָה	mihi fuit vsq; nunc. at dñs m.⁹ se-
לִי	עֶדְנָה	וַאדֹנִי	זָקֵן	וַיֹּאמֶר	ner. ait ãt dñs ad abraam: dicẽs. qua
אֶל	אַבְרָהָם	לָמָּה	זֶּה	צָחֲקָה	re risit sarra in scipsa dicens. num ve
לֵאמֹר	הַאַף	אָמְנָם	אֵלֵד	וַאֲנִי	riam: ego consenui. nũquid ipossibile erit
זָקַנְתִּי׃	הֲיִפָּלֵא	מֵיְהוָה	דָּבָר		apud dñm verbũ? in tempus hoc in
לַמּוֹעֵד	אָשׁוּב	אֵלֶיךָ	כָּעֵת	חַיָּה	horas reuertar ad te. ꝛ erit sarre fi-
וּלְשָׂרָה	בֵּן׃	וַתְּכַחֶשׁ	שָׂרָה	לֵאמֹר	luus. negauit aũt sarra: dicens. nõ ri-
לֹא	צָחַקְתִּי	כִּי	יָרֵאָה	וַיֹּאמֶר	si. timuit .n. et aũ illi non: sed risi-
כִּי	צָחַקְתְּ׃	וַיָּקֻמוּ	מִשָּׁם	הָאֲנָשִׁים	sti. cũ surrexissent aũt viri inde respe-
וַיַּשְׁקִפוּ	עַל	פְּנֵי	סְדֹם	וְאַבְרָהָם	xerũt in faciem sodomorũ ꝛ gomor-
הֹלֵךְ	עִמָּם	לְשַׁלְּחָם׃	וַיהוָה	אָמָר	re. abraam aũt simul gradiebat cũ eis comi-
הַמְכַסֶּה	אֲנִי	מֵאַבְרָהָם	אֲשֶׁר	אֲנִי	tans eos. ἀβραὰμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν συμ-
עֹשֶׂה׃	וְאַבְרָהָם	הָיוֹ	יִהְיֶה	לְגוֹי	pans eos. at dñs dixit. non cela
גָּדוֹל	וְעָצוּם	וְנִבְרְכוּ	בוֹ	כֹּל	bo ab abraam seruo meo ḋ ego facio. abra
גּוֹיֵי	הָאָרֶץ׃	כִּי	יְדַעְתִּיו	לְמַעַן	am aũt futur⁹ erit in gẽte magnã ꝛ multã. et bñ-
יְצַוֶּה	אֶת	בָּנָיו	וְאֶת	בֵּיתוֹ	dicentur in ipso oẽs gentes terre. scio
וְשָׁמְרוּ	דֶּרֶךְ	יְהוָה	לַעֲשׂוֹת	צְדָקָה	eni ḋ præcipiet filijs suis: et domui sue
וּמִשְׁפָּט	לְמַעַן	הָבִיא	יְהוָה	עַל	post se. et custodiẽt vias dñi
אַבְרָהָם	אֵת	אֲשֶׁר	דִּבֶּר	עָלָיו׃	vt faciãt iustitiã et iudiciũ. vt adducat
					dñs sup abraam oia ḋ̃ locut⁹ ẽ ad eum.

Pariti ua chal.

אִיתַּי	שָׁכֵן	תּוֹב	קוֹם	שׁוּב	עוֹל	
הֱוֵה	עָשָׂה	אֲמַר	שׁוּב	הֱוֵה	עָלַם	
רַבָּה	יְלַד	בָּתָה	תּוֹב	קוֹם	שָׂבָה	
לְוֵה	בָּרָה	הֱוֵה	בָּרַךְ	בָּכַד	נְמַר	
עֲבַד	דּוֹן	אָתָא				

Interp. chal.

arbore: ꝛ comederunt. Et dixerũt ei vbi est sara vxor tua. Et dixit. Ecce in tabernaculo est. Et ait. Reuertens reuertar ad te in tpe isto quo vos critis viui: et ecce filius erit sare vxori tue: ꝛ sara audiebat in ostio tabernaculi: ꝛ ostiũ erat a tergo eius. Abrahã aũt ꝛ sara senuerãt ꝛ prouecte erãt etatis: ꝛ desierat esse sare cõsuetudo mulierũ. Et risit sara intra se dicẽs. Post quã cõsenui erit mihi iuuẽtus: ꝛ dñs meus senex est. Et dixit dñs abrahe. Quare risit sara dicẽs. Numḋ in veritate paritura sum: ꝛ ego cõsenui. Numḋ occultabitur a facie dñi verbũ. In tpe reuertar ad te sicut nũc quo critis viui: ꝛ sare erit filꝰ. Et negauit sara dicens. Non risi: qz timuit. Et ait. Nequaq; sed risisti. Et surrexerũt inde viri ꝛ respexerũt cõtra faciẽ sodome: ꝛ abrahã ibat cus eis vt comitaretur eos. Dixitq; dñs. Numḋ celabo ego ab abraham quod ego facio. Abraham autẽ erit in gentem magnam ꝛ robustam. Et benedicentur propter eum oẽs populi terre: quia noui qõ præcipiet filijs suis: et viris dom⁹ sue post se vt custodiant vias que recte sunt coram dño: vt faciant iusticiam ꝛ iudiciũ: vt adducat dominus super abraham quod locutus est vt adduceret super eum. ꝏꝏ

Transla. Chal.

אֵילָנָא וַאֲכָלוּ׃ וַאֲמָרוּ לֵיהּ אַן שָׂרָה אִתְּתָךְ וַאֲמַר הָא בְּמַשְׁכְּנָא׃ וַאֲמַר מֵיתֵב אֵיתוֹב
לְוָתָךְ בְּעִדָּנָא דְּחַיְתָא מַיְרְמִין וְהָא בַר לְשָׂרָה אִתְּתָךְ וְשָׂרָה שָׁמְעַת בְּתָרַע מַשְׁכְּנָא וְהוּא
אַחֲוֹרֵי וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה סָבִיו עָלַו בְּיוֹמִין פְּסַק מְהַלְּכוּת לְשָׂרָה אָרַח כְּנָשָׁיָא׃ וְחַיְכַת
שָׂרָה בְּגַוָּהָא לְמֵימַר בָּתַר דְּסִיבִית תְּרַהֲלִי עוֹלֵימוּ וְרִבּוֹנִי סִיבוּ וַאֲמַר יְיָ לְאַבְרָהָם
לְמָה דְנָן חַיְכַת שָׂרָה לְמֵימַר הַבְּרָם בְּקוּשְׁטָא אֵילֵיד וַאֲנָא סֵיבִית׃ הֵיתְכַסִּי מִן מֵימְרָא
דְּיְיָ פְּתְגָמָא לְזִמְנָא אֵיתוֹב לְוָתָךְ בְּעִדָּנָא דְּחַיְתָא מַיְרְמִין וּלְשָׂרָה בַּר וְכַדְּחַיְכַת שָׂרָה לְמֵימַר
לָאו חַיְכֵית אֲרֵי דְּחֵילַת וַאֲמַר לָא אֶלָּהֵין חַיְכֵית׃ וְלַמּוֹ מְתָתָן נְוַדְּעָא וְאִיסְתְּלִיאוּ עַל
אַפֵּי סְדוֹם וְאַבְרָהָם אֲזַיִל עִמְּהוֹן לְאַלְוָאוּתְהוֹן׃ וַיְיָ אֲמַר הֲמְכַסֵּי אֲנָא מֵאַבְרָהָם דְּאֲנָא
עָבִיד׃ וְאַבְרָהָם מֵיהֲוֵא יְהֵוֵא לְעַם סַנִּי וְתַקִּיף וְיִתְבָּרְכוּן בְּדִילֵיהּ כָּל עַמְמֵי אַרְעָא׃ אֲרֵי
יְתַפְּקִנֵּיהּ בְּדִיל דְּיִפְקֵד בְּנוֹהִי וְיָת אֵינַשׁ בַּיְתֵיהּ בָּתְרוֹהִי וְיִטְּרוּן אוֹרְחָן דְּחָקְנָן מְדַם
יְיָ לְמֶעְבַּד צְדָקְתָא וְדִינָא בְּדִיל דְּאַיְתֵי יְיָ עַל אַבְרָהָם יָת דְּמַלֵּיל לְאַיְתָאָה עֲלוֹהִי׃

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

dixit aũt dñs: clamor sodomorũ et gomorre mul
ἔιπεν δὲ κύριος, κραυγὴ σοδόμων καὶ γομόρρας πλη-
tiplicatus ẽ apd me. ⁊ peccata eorũ magna
θύνεται πρός με· καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι
valde. et descendẽs igit videbo: si scom
σφόδρα. καὶ καταβὰς ὄψομαι, εἰ κατὰ
Jone.1 e. clamorẽ eorũ qui venit ad me: p
τὴν κραυγὴν αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρός με, συν-
ficiũt. si aũt nõ: vt sciã. et reuersi
τελοῦσιν· εἰ δὲ μή, ἵνα γνῶ. καὶ ἀποστρέψαντες οἱ
viri inde: venerũt i sodomã. abraam aũt erat
ἄνδρες ἐκεῖθεν, ἦλθον εἰς σόδομα. ἀβραὰμ δὲ ἦν
stans coră dño. et appropinquãs abraã a-
ἑστὼς ἔναντι κυρίου. καὶ ἐγγίσας ἀβραὰμ εἶ-
it: nũqd simul perdes iustũ cũ impio. et
πεν, μὴ συναπολέσεις δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς. καὶ
erit iustus sicut impius. si fuerint quinquagita
ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. ἐὰν ὦσι πεντήκοντα
iusti in ciuitate: perdes eos. non
δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀπολέσεις αὐτούς. οὐκ
remittes omni loco ꝓpter quinquagita
ἀφήσεις πάντα τὸν τόπον ἕνεκα τῶν πεντήκοντα
iustos: si fuerint in ea: nequaquã facies
δικαίων, ἐὰν ὦσιν ἐν αὐτῇ; μηδαμῶς ποιήσεις τὸ
verbũ hoc: occidere iustum cũ impio.
ῥῆμα τοῦτο, ἀποκτεῖναι δίκαιον μετ' ἀσεβοῦς·
et erit iustus sicut impius. neqquã q̃ iudicas
καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. μηδαμῶς. ὁ κρίνων
oẽm terrã: nõ facies iudiciũ. dixit aũt dñs
πᾶσαν τὴν γῆν, οὐ ποιήσεις κρίσιν. ἔιπε δὲ κύρι-
n̄: si fuerint in sodomis quinquaginta iusti:
ος, ἐὰν ὦσιν ἐν σοδόμοις πεντήκοντα δίκαιοι,
remittã oĩ ciuitati et oĩ loco
ἀφήσω ὅλην τὴν πόλιν καὶ πάντα τὸν τόπον
D ꝓpter eos. ⁊ respondẽs abraam: dixit. nunc
διὰ αὐτούς. καὶ ἀποκριθεὶς ἀβραὰμ, ἔιπε· νῦν
cepi loqui ad dñm. ego aũt sum fra
ἤρξαμαι λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριον· ἐγὼ δέ εἰμι γῆ
et puluis. si aũt minus fuerint quinq̃ginta
καὶ σποδός. ἐὰν δὲ ἐλαττωθῶσιν οἱ πεντήκοντα
iusti in quadraginta quinq̃: perdes ꝓpter
δίκαιοι εἰς τεσσαρακοντατέσσαρες, ἀπολεῖς ἕνεκεν
quadraginta quinq̃ omnẽ ciuitatẽ? et
τῶν τεσσαρακοντατέσσαρες πᾶσαν τὴν πόλιν; καὶ
dixit: nõ perdã: si iuenero ibi quadra=
ἔιπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ τεσσαρά-
gita quinq̃. ⁊ addidit vltra loqui
κοντατέσσαρες. καὶ προσέθηκεν ἔτι λαλῆσαι
ad eum: et dixit. si iuẽti fuerit ibi q̃dra
πρὸς αὐτόν, καὶ ἔιπεν· ἐὰν εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσα
ginta. et dixit: non perdam
ράκοντα. καὶ ἔιπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω

Trāsla.B.Iero.

dixit itaq̃ dñs. Clamor sodomorũ & gomorreorũ multiplicatꝰ est: & peccatũ eorũ aggrauatũ est nimis. Descendã & videbo: vtrum clamorẽ q̃ venit ad me opere cõpleuerit: an nõ est ita: vt sciam. Cõuerteruntq̃ se inde: & abierunt sodomam. Abraã vero adhuc stabat corã dño: & appropinquans ait. Nunquid perdes iustũ cum impio: si fuerint quinquaginta iusti in ciuitate: perdes eos. non parces loco illi propter quinquaginta iustos: si fuerint in eo. Absit a te vt rẽ hanc facias: & occidas iustum cum impio: fiatq̃ iustus sicut impius. Nõ est hoc tuũ qui iudicas omnem terrã. nequaq̃ facias iudiciũ hoc. dixitq̃ dominus ad eũ. Si inuenero sodomis quinquaginta iustos in medio ciuitatis: dimittam omni loco propter eos. Respõdit abraam & ait. quia semel cepi: loquar ad dominum meum: cũ sim puluis & cinis. quid si minus fuerint quinquaginta iustis quinq̃ fuerint: delebis propter quinq̃ vniuersam vrbem. & ait. Non delebo: si inuenero ibi quadraginta quinq̃. Rursumq̃ locutus est ad eum. Si autem quadraginta ibi inuenti fuerint: quid facies? Ait: non ꝓpter

Trāsla.Chal.

וַאֲמַר יְיָ קְבִילַת סְדוֹם וַעֲמוֹרָה אֲרֵי סְגִיאַת וְחוֹבַתְהוֹן אֲרֵי תְקִירַת לַחֲדָא: אֵיחֲזִי
כְעַן וְאִידוֹן הַכְּכְבִילְתְּהוֹן דְּעָלַת לְקֳדָמַי עֲבָדוּ אִיתְבַּיד עִמְּהוֹן וְמֵיבָא אִם לָא אֵתַיְדַּע
וְאִם לָיְתַיְהִין לָא אִיתְפְּרַע: וְאִיתְפְּנִיאוּ לְתַמָּן וְאָזְלוּ לִסְדוֹם וְאַבְרָהָם עַד כְּעַן
קָשֵׁשׁ בְּצְלוֹ כְּדָם יְיָ: וּקְרִיב אַבְרָהָם וַאֲמַר הֲתִשֵׁצִי זַכָּאָה עִם חַיָּבָא וְתֵיבָא
אִית חַמְשִׁין זַכָּאִין בְּגוֹ קִרְתָּא הֲתִשֵׁצִי וְלָא תְּשׁוּבוֹק לְאַתְרָא בְּדִיל חַמְשִׁין זַכָּאִין
דִּי בְגַוָּהּ: קִישְׁטָא אֵינוֹן דַּיְנָךְ דְּמֵימַר כְּפִתְגָמָא הָדֵין לְשֵׁצָאָה זַכָּאָה עִם חַיָּבָא
וְיֵהֵא זַכָּאָה כְּחַיָּבָא קִשְׁטָא אֵינוֹן דַּיְנָךְ הַדַּיָּן כָּל אַרְעָא לָא נְרֵם לְתַעְבִּיד דִּינָא
וַאֲמַר יְיָ אִם אַשְׁכַּח בִּסְדוֹם חַמְשִׁין זַכָּאִין בְּגוֹ קִרְתָּא וְאֶשְׁבּוֹק לְכָל אַתְרָא בְּדִילֵיהוֹן:
וְאַתֵיב אַבְרָהָם וַאֲמַר הָא כְעַן אֲסֵגִיתִי לְמַלָּלָא קֳדָם יְיָ וְאֲנָא עַפָּר וּקְטָם: מֵאִים
חַסִּירִין חַמְשִׁין זַכָּאִין חַמְשָׁא הֲתַחֲבַל כָּל קִרְתָּא וַאֲמַר לָא אֲחַבֵּל אִם
אַשְׁכַּח תַּמָּן אַרְבְּעִין וְחַמְשָׁא: וְאוֹסִיף עוֹד לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ וַאֲמַר מַאִים יִשְׁתַּכְחוּן
תַּמָּן אַרְבְּעִין וַאֲמַר לָא אֶעְבֵּיד בְּמֵימְרָא

Ter.Heb. Gen. Ca.xviii. Pũtiua heb.

וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה
כִּי רַבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד׃
אֵרְדָה נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ
הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ כָלָה וְאִם לֹא
אֵדָעָה׃
וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים
וַיֶּלְכוּ סְדֹמָה וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד
לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמַר
הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם רָשָׁע׃ אוּלַי
יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר
הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא תִשָּׂא לַמָּקוֹם
לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר
בְּקִרְבָּהּ׃ חָלִלָה לְךָ מֵעֲשֹׂת כַּדָּבָר
הַזֶּה לְהָמִית צַדִּיק עִם רָשָׁע
וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָךְ
הֲשֹׁפֵט כָּל הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם אֶמְצָא
בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיק בְּתוֹךְ
הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל הַמָּקוֹם
בַּעֲבוּרָם׃ וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר
הִנֵּה נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל אֲדֹנָי
וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר׃ אוּלַי יַחְסְרוּן
חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה
הֲתַשְׁחִית בַּחֲמִשָּׁה אֶת כָּל הָעִיר
וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם אֶמְצָא
שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ וַיֹּסֶף עוֹד
לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוּלַי יִמָּצְאוּן
שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה

Interp.chal.

Dixitq̃ dñs. Clamor sodome ⁊ gomorre q̃ multꝰ est et peccatũ eorũ q̃ forte est nimis. apparebo nunc ⁊ dijudicabo: vtrũ sicut clamor q̃ venit corã me fecerint: consumabo eos: si nõ egerint penitentiã. Si aũt egerint penitentiã: nõ vlciscar. Et recesserũt inde viri: ⁊ abierũt sodomã: et abrahã adhuc stabat in oratione corã dño. Et accessit abrahã: ⁊ dixit. Numqd in furore cõsumes iustũ cum impio. Si forte sunt q̃nquaginta iusti in medio ciuitatis: nũ in furore ꝓsumes: ⁊ nõ dimittes loco ꝓpter q̃nquaginta iustos q̃ sunt in medio eius. Vera sunt iudicia tua: ne faciaꝰ sicut rẽ hãc: vt cõsumaꝰ iustũ cum impio: vt sit iustus sicut ipius: vera sunt iudicia tua. Nunquid iudex vniuerse terre non vtiq̃ faciet iudicium? Dixitq̃ dño. Si inuenero in sodoma quinquaginta iustos in medio ciuitatis: dimittã omni loco propter eos. Et respondit abrahã et dixit: multum locutus sum coram dño: cuꝫ sim ego puluis ⁊ cinis. Forte deficient de quinquaginta iustis quinq̃: nũquid disperdes propter quinq̃ omnẽ ciuitatem. Et dixit. Non disperdam si inuenero ibi quadraginta ⁊ quinq̃. addiditq̃ rursus loqui cuꝫ eo et dixit. forte inuenientur ibi quadraginta. Et dixit. non faciam consumationem

Pũtiua chal.

נְהַלָּה דִּין עֹול
עֲבַד תּוּב פָּרַע
פָּנָה שְׁמֵשׁ צְלָא
שָׁצָא זָכָה חוֹב
עֵזָה קָרָה שָׁבַק
קָשֵׁשׁ דִּין עָבַד
חוֹב הָוָה דִּין
עָבַד שָׁבַח שָׁבַק
תּוּב אֲנָא חָסַר
זָכָה חַבַל קָרָה
שָׁבַח רַבָּע יְסַף
שָׁבַח עָבַד

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Gen. | Ca. xix. | Trãsla. B. Iero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים׃ וַיֹּאמֶר אֵל ‥‥ בעבר
נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה אוּלַי ‥ נתה נר
יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא
אֶעֱשֶׂה אִם אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים׃
וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל אל
אֲדֹנָי אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים מצא
וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר ‥‥‥
הָעֶשְׂרִים׃ וַיֹּאמֶר אַל נָא יִחַר ‥‥ שחת
לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה אַךְ הַפַּעַם אוּלַי
יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא ‥
אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה׃ וַיֵּלֶךְ ‥
יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל ‥‥‥ שוב קום
אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ׃
Ca. xix. וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים ‥ בוא שנה
סְדֹמָה בָּעֶרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר ‥ ישב
סְדֹם וַיַּרְא לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתָם ראה קום
וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר ‥‥ שחה אפה
הִנֶּה נָא אֲדֹנַי סוּרוּ נָא אֶל בֵּית ‥‥
עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם ‥ לין
וְהִשְׁכַּמְתֶּם וַהֲלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם ‥ שכם
וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי בָרְחוֹב נָלִין׃ ‥‥‥ כתב לין
וַיִּפְצַר בָּם מְאֹד וַיָּסֻרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ פצר סור בוא
אֶל בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה ‥‥ עשה שתה מץ
וּמַצּוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ׃ טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ אבל שכב
וַאֲנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי סְדֹם נָסַבּוּ ‥ סבב
עַל הַבַּיִת מִנַּעַר וְעַד זָקֵן כָּל הָעָם
מִקָּצֶה׃ וַיִּקְרְאוּ אֶל לוֹט וַיֹּאמְרוּ ‥ קצה קרא

Interp. chal.

propter quadraginta. Et dixit. Ne obsecro irascatur furor dñi & loquar. Forte inuenientur ibi triginta. Et dixit. Non faciã cõsumationẽ si inuenero ibi trigita. Et dixit Ecce nunc multũ locutus sum coã dño: forte inuenientur ibi viginti. Et dixit nõ disperdã ppter viginti. Et ait. Ne obsecro trascatur furor dñi & loquar tantũmodo hac vice: forte inuenientur ibi decem. Et dixit. Non disperdã propter decẽ. Et elcuata est gloria dñi cum cessasset loqui cum abraham: & abraham reuersus est in locum suum. Ca. 19.

Et venerũt duo angeli sodomã vespere: & lot sedebat in porta sodome. Et vidit lot & surrexit in occursum eor: & adorauit prono⁹ sup terram. Et ait. Obsecro nunc domini mei declinate nunc in domum serui vestri: & manete & lauate pedes vestros: et mane surgetes ibitis in viam vestram. Et dixerũt. Nequaquã: sed in platea manebimus: & cõpulit eos valde: & declinauerũt ad eum & ingressi sunt in domũ eius: & fecit eis cõuiuium: & azyma coxit eis & comederunt. priusq; autẽ irent cubitum: viri ciuitatis viri sodome vallauerũt domũ a puero vsq; ad senẽ omnis populus simul. Et vocauerunt lot: & dixerunt ooo

Pritiua chal.

תַּקַּף מָלַל
כְּוָא
חָבַל
תַּבַּח שָׁבַת
חָבַל סָלַק שַׁצָא
תוּב אֲתָא לַאוּ
קוּם בָּעָה רָבָה
סְתָם קֳדָם יְהַב
בֵּית תַּקַּף עִיל
שְׁתָה יְקַף
עָלַם שׁוּב קָרָא

propter quadraginta. et dixit: ne obsecro irascatur dñs meus & loquar adhuc forsitan inuenientur ibi triginta. et dixit: non perdã propter triginta. et dixit: ecce nunc cœpi loqui ad dñm meum forsitan inuenientur ibi viginti. et dixit: non perdã propter viginti. et dixit: ne obsecro irascatur dñs meus & loquar adhuc semel forsitan inuenientur ibi decem. et dixit: non perdã propter decem. et abiit dñs: vt cessauit loquẽs ad abraam. et abraam reuersus ẽ in locum suum.

Ca. 19.

Venerũt ãt duo angeli in sodomã vespere. lot ãt sedebat in porta sodome. videns ãt lot: surrexit in occursum illis. et adorauit facie in terrã. et dixit: ecce dñi declinate in domũ pueri vestri: et manete: et lauate pedes vestros: et manicantes proficiscemini viam vestrã. dixerũt ãt non: sed in platea manebimus. et coegit eos: et declinauerũt ad eum. et ingressi ũt in domũ eius. et fecit illis cõuiuiũ: & azymos coxit eis: & comedert. anteq; dormierãt ãt: viri ciuitatis sodomitæ: circuierunt domũ a puero vsq; ad senẽ: oes populꝰ simul. & vocauerunt lot. et dixerunt

Ca. 14 d.

Transla. Chal.

נְהִיל אַרְבְּעִין׃ וַאֲמַר לָא כְעַן יִתְקוֹף רוּגְזָא דֵּיתֵי וְאֵימַלֵּיל מַאיִם יִשְׁתַּכְחוּן תַּמָּן ‥
תְּלָתִין וַאֲמַר לָא אֶעֱבֵיד נְמֵירָא אִם אֶשְׁכַּח תַּמָּן תְּלָתִין׃ וַאֲמַר הָא כְעַן אֲסֻגֵּיתִי לְמֵימַר
קֳדָם יְיָ מַאיִם יִשְׁתַּכְחוּן תַּמָּן עַשְׂרָה וַאֲמַר לָא אֶחֱבֵיל בְּדִיל עַשְׂרָה׃ וַאֲמַר לָא כְעַן
יִתְקוֹף רוּגְזָא דֵּיתֵי וְאֵימַלֵּיל בְּרַם גְּזִרְתָּא הָדָא מַאיִם יִשְׁתַּכְחוּן תַּמָּן עַשְׂרָה וַאֲמַר
לָא אֶחֱבֵיל בְּדִיל עַשְׂרָה׃ וְאִסְתַּלַק יְקָרָא דַּיְיָ כַּד שֵׁצִי לְמַלָּלָא עִם אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם
תָּב לְאַתְרֵיהּ׃ Ca. xix. וַאֲתוֹ תְּרֵין מַלְאָכַיָּא לְסְדוֹם רַמְשָׁא וְלוֹט יָתֵיב
בְּתָרְעָא דְּסְדוֹם וַחֲזָא לוֹט וְקָם לְקַדָּמוּתְהוֹן וְסָגִיד עַל אַפּוֹהִי עַל אַרְעָא׃ וַאֲמַר הָא כְעַן
קֳרָבַי רִבּוֹנַי זוּרוּ כְעַן לְבֵית עַבְדְּכוֹן וּבִיתוּ וְאַסְתּוֹ רַגְלְכוֹן וְתִתְקַדְּמוּן וְתֵזְלוּן לְאוֹרַחְכוֹן
וַאֲמָרוּ לָא אֱלָהֵין בְּרְחוֹבָא נְבִית׃ וְאִתְקֵיף בְּהוֹן לַחְדָא וְזָרוּ לְוָתֵיהּ וְעַלוּ לְבֵיתֵיהּ
תַּבַד לְהוֹן מִשְׁתְּיָא וּפַטִּיר אֲפָה לְהוֹן וַאֲכָלוּ׃ עַד לָא שְׁכִיבוּ וַאֲנָשֵׁי כַרְתָא אֵתָּשִׁין
לְסְדוֹם אַקִּיפוּ עַל בֵּיתָא מֵעוּלֵימָא וְעַד סָבָא כָּל עַמָּא מִסּוֹפֵיהּ׃ וְקָרוֹ לְלוֹט וַאֲמָרוּ

Transla. Chal.

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp̃.latina.

ad eum: vbi sunt viri q̃ ingressi sũt
πρὸς αὐτὸν, ποῦ εἰσὶν οἱ ἄνδρες οἱ εἰσελθόντες
ad te nocte. educ illos ad nos:
πρός σε τὴν νύκτα· ἐξάγαγε αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς,
vt cognoscamus cũ eis. egressus ẽ ãt lot ad ve-
ἵνα συγγενώμεθα αὐτοῖς· ἐξῆλθε δὲ λὼτ πρὸς τὸ πρό
stibulum: at hostiũ adaperuit post se. ait ãt
θυρον, τὴν δὲ θύραν προσέκλεισεν ὀπίσω αὐτοῦ. εἶπε δὲ
eis: nequaq̃ viri fratres ne malũ feceritis.
B αὐτοῖς, μηδαμῶς ἄνδρες ἀδελφοὶ μὴ πονηρεύσησθε.
sunt ãt mihi duæ filiæ: quæ nõ cognouerũt virũ:
εἰσί δέ μοι δύο θυγατέρες, αἵτινες οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα,
educã eas ad vos: et vtimini eis: sicut
ἐξάξω αὐτὰς πρὸς ὑμᾶς, καὶ χρήσεσθε αὐταῖς, καθὸ ἂν
placuerit vobis: tãtũ in viros istos ne fa-
ἀρέσκει ὑμῖν, μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποι-
ciatis miultũ: cui⁹ causa ingressi sũt sub tegmine
ήσητε ἄδικον, οὗ ἕνεκεν εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν σκέπην
Judith trabium meaꝝ. dixerũt ãt illi: recede illuc. in-
τῶν δοκῶν μου. εἶπαν δὲ αὐτῷ, ἀπόστα ἐκεῖ· εἰ-
10.f. greſſus eo habitare: nunqd̃ τ iudicũ iudicare: nũc ergo
σῆλθες παροικεῖν, μὴ καὶ κρίσιν κρίνειν; νῦν οὖν
te affligemus magis q̃ illos. et coegerunt
σὲ κακώσομεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους· καὶ παρεβιάσατο
virũ lot vehemẽter. τ appropiquauerũt cõ
1.Pe. τὸν ἄνδρα λὼτ σφόδρα· καὶ ἤγγισαν συν-
1.b. fringere ostiũ. extendentes ãt viri
τρίψαι τὴν θύραν· ἐκτείναντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς
manus: attraxerunt lot in domũ ad
C χεῖρας, εἰσεσπάσαντο τὸν λὼτ εἰς τὸν οἶκον πρὸς
se: et ostiũ domꝰ clauserunt.
ἑαυτούς, καὶ τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν·
at viros ẽntẽtes ad tamã percusse-
τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς θύρας ἐπάτα-
runt in cecitate a minimo vsq̃ ad magnũ. τ prete
4.Re. ξαν ἐν ἀφρασίᾳ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου. καὶ ἐπά-
6.d. rierũt querentes ostiũ. dixerũt ãt viri
ρεσαν ζητοῦντες τὴν θύραν· εἶπον δὲ οἱ ἄνδρες
ad lot: sunt tibi hic generi aut filij aut fi-
πρὸς τὸν λὼτ, εἰσί σοι ὧδε γαμβροὶ ἢ υἱοὶ ἢ θυ-
lie: aut sũ qs tibi alius est in ciuitate? educ
γατέρες; ἤ τίς σοι ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει; ἐξάγα-
de loco isto. q̃ perdam⁹ nos
γε ἐκ τοῦ τόπου τούτου· ὅτι ἀπόλλυμεν ἡμεῖς
locũ istum. q̃ eraltat⁹ ẽ clamor eorũ coꝝ
τὸν τόπον τοῦτον· ὅτι ὑψοῖ ἡ κραυγὴ αὐτῶν ἐνώπιον
dño. τ misit nos dñs delere eam.
τοῦ κυρίου· καὶ ἀπέστειλεν ἡμᾶς κύριος ἐκτρίψαι αὐτήν.
egressus ẽ ãt lot: et locutus ẽ ad generos su-
ἐξῆλθε δὲ λώτ, καὶ ἐλάλησε πρὸς τοὺς γαμβροὺς αὐ-
os: qui acceperũt filias suas. et di-
τοῦ, τοὺς ἐιληφότας τὰς θυγατέρας αὐτοῦ· καὶ εἶ-
xit: surgite τ egredimini de loco isto.
πεν, ἀνάστητε καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ τόπου τούτου

Transla.Chal.

לֵיהּ אֵן גּוּבְרַיָּא דַּאֲתוֹ לְוָתָךְ פָּלֵיל אַפֵּיקִינּוּן לְוָתָנָא וְנִידַּע יָתְהוֹן וּנְפַק לְוָתְהוֹן לוֹט
לְתָרַע עָאלָא וְדָשָׁא אַחַד בַּתְרוֹהִי וַאֲמַר לָא תַּבְאָשׁוּן כְּעַן אֲחַי לָא תַּבְאָשׁוּן: הָא בְּרִין לִי תַּרְתֵּין בְּנָת
דְּלָא יַדְעִינִין גְּבַר אֲפֵיק כְּעַן יָתְהֵין לְוָתְכוֹן וְעִבְדוּ לְהֵין כְּטָבְתָּן בְּעֵינֵיכוֹן לְחוֹד לְגוּבְרַיָּא
הָאִילֵּין לָא תַּעְבְּדוּן מִדְּעָם אֲרֵי עַל כֵּן עָלּוּ בְּטַלַּל שְׁרוּתִי: וַאֲמָרוּ כְּרִיב לְהַלָּא וַאֲמָהוּ
חַד צַתָּא לְאִתְתָּא וְהָא דַּיָּנָא דְּעַל נַכְרָאִישׁ לֵיהּ מְדִילְהוֹן וְאִתְקְרִיבוּ גּוּבְרַיָּא לוֹט
לְחַדָּא וּקְלִיבוּ לְמִתְבַּר דַּשָׁא: וְאוֹשִׁיטוּ גּוּבְרַיָּא יָת יְדֵיהוֹן וְאָעִילוּ יָת לוֹט לְוָתְהוֹן
לְבֵיתָא וְיָת דַּשָׁא אַחְדוּ: וְיָת גּוּבְרַיָּא דְּלִתְרַע בֵּיתָא מָחוּ בְּשִׁנְרִיבָא מִזְּעֵירָא וְעַד
רַבָּא וְלֵאוּ לְאַשְׁכָּחָא תַּרְעָא: וַאֲמָרוּ גַּבְרַיָּא לְלוֹט עוֹד מַאן לֵךְ הָכָא הַלָּא חַתָּנָךְ וּבְנָתָךְ
וְכָל דִּלֵךְ בְּמַדִּינְתָּא אֲפֵיק מִן אַתְרָא: אֲרֵי קָטְלִין אֲנַחְנָא יָת אַתְרָא הָדֵין אֲרֵי
סְגִיאַת קְבֵילְתְּהוֹן קֳדָם יְיָ וְשַׁלְחָנָא יְיָ לְחַבָּלוּתָהּ: וּנְפַק לוֹט וּמַלֵּיל עִם חַתָּנוֹהִי נָסְבֵי
דְּבָנָתֵיהּ וַאֲמַר קוּמוּ פּוּקוּ מִן אַתְרָא הָדֵין

Transla.B.Hiero.

ei. Vbi sunt viri: qui
introierunt ooooooooooo
ad te nocte. Educ illos
huc: ooooo ooooooooooooooo
vt cognoscamus eos.
Egressus ad eos loth
post tergum accludens
ostium ooooooooooooooo
ait. Nolite q̃so fratres
mei: nolite malũ hoc fa
cere. Habeo duas filias
q̃ necdũ cognouerunt
virum. Educã eas ad
vos: ooooooooooooooooooo
& abutimini eis: sicut
vobis placuerit: dum
mõ viris istis nihil mali
faciatis: ooooooooooooooo
quia ingressi sunt sub
vmbra culmis mei. At
illi dixerũt. Recede illuc.
& rursus. Ingressus es inquiunt vt adue
na: nũquid vt iudices. oo
Te ergo ipsum magis
q̃ hos affligemus. Vi-
q̃ faciebãt loth vehemẽ
tissime. Iãq̃ ppe erat oo
vt effringeret fores: & oo
ecce miserũt manũ viri
& introduxerunt ad se
loth: clauserũtq̃ ostiũ
& eos qui foris erant
oooooooooooooooooooooo
percusserũt cecitate a mi
nimo vsq̃ ad maximũ:
ita vt ostiũ inuenire nõ
possent. Dixerũt autem
ad loth. Habes hic
quempiam tuorum oooo
generũ aut filios aut fi
lias? Omnes qui tui sũt
educ de vrbe hac. oooo
Delebimus enim ooooooo
locum istum: oooooooooo
ooooooooooooooooooooo
eo q̃ increuerit clamor
eorũ coram dño: q̃ mi-
sit nos vt pdamus illos.
Egressus itaq̃ loth: lo
cutus ẽ ad gnros suos:
qui accepturi erãt filias eius: & dixit. surgite
& egredimĩ de loco isto

Interp̃.chal.

ei. Vbi sunt viri qui venerũt ad te nocte: educ eos ad nos: τ cognoscemus eos. Et egressus est ad eos lot ad portam: τ hostiũ clausit post se. Et ait. Obsecro nunc fratres mei nolite male facere. Ecce nũc habeo duas filias que nõ cognouerũt virũ: educã nũc eas ad vos et facite illis sicut placuerit in oculis vestris: tantũmodo viris istis ne faciatis quicquã: q̃ propterea ingressi sunt sub vmbra tegminis mei. Et dixerũt. Recede illuc: et dixerũt: ven venit ad peregrinandũ τ ecce iudicat iudiciũ: nunc malefaciemus tibi magis q̃ eis et cõpulerunt virũ lot valde: τ accesserunt ad cõfringendam ianuã. Et extenderũt viri manus suas τ introduxerunt lot ad se in domũ: τ ianuam clauserũt. Et viros qui erant in porta domus percusserunt cecitate a minimo vsq̃ ad maximũ. Defatigatiq̃ sunt vt inuenirẽt portã. Dixerũtq̃ viri ad lot. quoscũq̃ habes hic generos tuos τ filios tuos τ filias tuas τ oĩa que habes in ciuitate. educ de loco isto: quia disperdemus nos locum istum: q̃ magnus est clamor eorũ coram dño. Et misit nos dñs vt disperderemus eum. Et egressus est lot: τ locutus est cũ generis suis q̃ acceperunt filias suas. Et ait. Surgite egredimini de loco isto:

Ter. Heb. Geſi. Ca.xix. Prãtiua.heb.

לוֹ אַיֵּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בָּאוּ
אֵלֶיךָ הַלָּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ
וְנֵדָעָה אֹתָם: וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט
הַפֶּתְחָה וְהַדֶּלֶת סָגַר אַחֲרָיו:
וַיֹּאמַר אַל נָא אַחַי תָּרֵעוּ: הִנֵּה נָא
לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
אִישׁ אוֹצִיאָה נָא אֶתְהֶן אֲלֵיכֶם
וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק
לָאֲנָשִׁים הָאֵל אַל תַּעֲשׂוּ דָבָר
כִּי עַל כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי: וַיֹּאמְרוּ
גֶּשׁ הָלְאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא
לָגוּר וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ
מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד
וַיִּגְּשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדֶּלֶת: וַיִּשְׁלְחוּ
הָאֲנָשִׁים אֶת יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת לוֹט
אֲלֵיהֶם הַבָּיְתָה וְאֶת הַדֶּלֶת סָגָרוּ:
וְאֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פֶּתַח הַבַּיִת
הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל
וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח: וַיֹּאמְרוּ
הָאֲנָשִׁים אֶל לוֹט עֲדִי מִי לְךָ פֹּה
חָתָן וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ
בָּעִיר הוֹצֵא מִן הַמָּקוֹם: כִּי
מַשְׁחִתִים אֲנַחְנוּ אֶת הַמָּקוֹם הַזֶּה
כִּי נָדְלָה צַעֲקָתָם אֶת פְּנֵי יְהוָה
וַיְשַׁלְּחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ: וַיֵּצֵא
לוֹט וַיְדַבֵּר אֶל חֹתָנָיו לֹקְחֵי בְנֹתָיו
וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִן הַמָּקוֹם הַזֶּה

Interp̃.chal.

אָתָא נָפַק יְדַע
בָּעָה בָּאשׁ תְּרֵי
בְּנָה נָפַק עֲבַד
אֶל עֲבַד עֹל
שָׁרָא יְתֵב דִּין
בָּאשׁ תָּקַף תְּבַר
יְשַׁט עֹל מְרָא
רַבָּה לָאָה שָׁכָח
נְפַק חָבַל
נָפַק

Prãtiua chal.

אָתָא נָפַק יְדַע
בָּעָה בָּאשׁ תְּרֵי
בְּנָה נָפַק עֲבַד
אֶל עֲבַד עֹל
שָׁרָא יְתֵב דִּין
בָּאשׁ תָּקַף תְּבַר
יְשַׁט עֹל מְרָא
רַבָּה לָאָה שָׁכָח
נְפַק חָבַל
נָפַק

ei. Vbi sunt viri qui venerũt ad te nocte: educ eos ad nos: τ cognoscemus eos. Et egressus est ad eos lot ad portam: τ hostiũ clausit post se. Et ait. Obsecro nunc fratres mei nolite male facere. Ecce nũc habeo duas filias que nõ cognouerũt virũ: educã nũc eas ad vos et facite illis sicut placuerit in oculis vestris: tantũmodo viris istis ne faciatis quicquã: q̃ propterea ingressi sunt sub vmbra tegminis mei. Et dixerũt. Recede illuc: et dixerũt: ven venit ad peregrinandũ τ ecce iudicat iudiciũ: nunc malefaciemus tibi magis q̃ eis et cõpulerunt virũ lot valde: τ accesserunt ad cõfringendam ianuã. Et extenderũt viri manus suas τ introduxerunt lot ad se in domũ: τ ianuam clauserũt. Et viros qui erant in porta domus percusserunt cecitate a minimo vsq̃ ad maximũ. Defatigatiq̃ sunt vt inuenirẽt portã. Dixerũtq̃ viri ad lot. quoscũq̃ habes hic generos tuos τ filios tuos τ filias tuas τ oĩa que habes in ciuitate. educ de loco isto: quia disperdemus nos locum istum: q̃ magnus est clamor eorũ coram dño. Et misit nos dñs vt disperderemus eum. Et egressus est lot: τ locutus est cũ generis suis q̃ acceperunt filias suas. Et ait. Surgite egredimini de loco isto:

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Heb.	Ca. tir.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. c. interp. latina.
יְהָה	כִּי מַשְׁחִית יְהוָה אֶת הָעִיר וַיְהִי	f	f quia delebit dñs ciuis	quia delebit dñs ciuitatē. visus ē ät deridere	ὅτι διαφθείρει κύριος τὴν πόλιν. ἔδοξε δὲ γελοιάζειν
צָחַק	כְּמְצַחֵק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו וּכְמוֹ	m	tatem hanc. t Et m Visus est eis quasi lu	cotã generis filio. vt ät diluculũ factũ ē:	τοῖς γαμβροῖς αὐτοῦ. ὡς δὲ ὄρθριος ἐγένετο,
אוץ	הַשַּׁחַר עָלָה וַיְאִיצוּ הַמַּלְאָכִים	q	dens loqui. p Cumq; r esset q mane: s cogebant	vrgebant angeli lot: dicentes: surgẽ	ἐπεσπούδαζον οἱ ἄγγελοι τὸν λώτ, λέγοντες, ἀνάστα
לָקַח אִשָּׁה	בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אֶת אִשְׁתְּךָ	t	eum t angeli u dicentes . t Surge t tolle	accipe vxorẽ tuã t filias	παράλαβε τὴν γυναῖκά σου καὶ τὰς θυγατέρας
שָׁנָה צָצָא	וְאֶת שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאת פֶּן	u	x dicentes . t Surge t tolle h vxorem tuam c & d duas e filias t quas has	tuas habes: t egredere: vt non pereas cũ	ἃς ἔχεις, καὶ ἔξελθε, ἵνα μὴ συναπόλῃ ταῖς
סָפָה תָּמָה	תִּסָּפֶה בַּעֲוֹן הָעִיר וַיִּתְמַהְמָהּ	x	bes: e ne & tu pariter f pereas i in scelere h ciuita	iniquitatib⁹ ciuitatis. et turbati sunt. et	ἀνομίαις τῆς πόλεως. καὶ ἐταράχθησαν. καὶ
חָזַק	וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיַד	y	tis. t Dissimulante illo gg m apprehẽderũt g manũ	tenuerunt angeli manũ eius: t	ἐκράτησαν οἱ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς
אִישׁ	אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחֶמְלַת	z	eius k & manum vxoris l ac m duarũ n filia	manũ vxoris eius: et manus duas	χειρὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν χειρῶν τῶν δύο
	יְהוָה עָלָיו וַיּוֹצִאֻהוּ וַיַּנִּחֻהוּ מִחוּץ	a	rum eius: o eo ꝙ parceret p dñs q illi: r eduxerũtq; eũ	filiaꝝ eius: eo ꝙ parceret dñs illi	τῶν θυγατέρων αὐτοῦ, ἐν τῷ φείσασθαι κύριον αὐ
הָיָה צָצָא	לָעִיר וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֹתָם	b	s & posuerunt t extra u	li. t factũ ē quãdo edurerũt eos foras: et	τοῦ. καὶ ἐγένετο ὡνίκα ἐξήγαγον αὐτοὺς ἔξω, καὶ
מָלַט	הַהוּצָה וַיֹּאמֶר הִמָּלֵט עַל נַפְשֶׁךָ	c	ciuitatem: ibiq; x	direrũt saluũ salua tuã ipsi⁹ animã. ne respe	εἶπον σῴζων σῷζε τὴν σεαυτοῦ ψυχήν. μὴ πε
אַל תַּבִּיט אַחֲרֶיךָ וְאַל תַּעֲמֹד				ciũregiõe. in mõte saluare: ne forte simul cõp̃hẽda	ριχώρωσις τὸ ὄρος σῶσον, μήποτε συμπαρελκυ
נָכָל הַכִּכָּר הָהָרָה הִמָּלֵט פֶּן תִּסָּפֶה				rio. dixit ät lot ad eos. queso dñe:	θῇς. εἶπε δὲ λὼτ πρὸς αὐτούς. δέομαι κύριε,
וַיֹּאמֶר לוֹט אֲלֵהֶם אַל נָא אֲדֹנָי				quia inueni puer tu⁹ gratiã coram te:	ἐπεὶ εὗρεν ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου,
הִנֵּה נָא מָצָא עַבְדְּךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ				et magnificasti iusticiã tuã: qõ facio	καὶ ἐμεγάλυνας τὴν δικαιοσύνην σου, ὃ ποιεῖς
וַתַּגְדֵּל חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי				fugere me vt viuat anima mea. ego ät nõ	ἐπ' ἐμοὶ τοῦ σῶσαι τὴν ψυχήν μου. ἐγὼ δὲ οὐ
לְהַחֲיוֹת אֶת נַפְשִׁי וְאָנֹכִי לֹא				potero saluari in mõte: ne apprehẽdãt	δυνήσομαι σωθῆναι εἰς τὸ ὄρος, μὴ καταλάβῃ
דָּבַק תִּדְבַּק בַּנִּי פֶּן תִּדְבַּק				me mala et moriar. ecce ciuitas hec iux	με τὰ κακὰ καὶ ἀποθάνω. ἰδοὺ πόλις αὕτη ἐγ
רָעָה מֵתִי הִנֵּה נָא הָעִיר הַזֹּאת				ta: vt fugiã ego illuc: q̃ est parua t sal	γύς, τοῦ καταφυγεῖν με ἐκεῖ, ἥ ἐστι μικρὰ καὶ σω
קְרֹבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהוּא מִצְעָר				uabor. non parua est: et saluabitur anima mea:	θήσομαι. οὐ μικρά ἐστι, καὶ σωθήσεται ἡ ψυχή μου,
אִמָּלְטָה נָּא שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר				ppter te: et dixit ei ecce admiraꝝ tũ tuã	ἕνεκεν σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰδοὺ ἐθαύμασά σου
הִוא וּתְחִי נַפְשִׁי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה				factẽ. t in verbo hoc ne e	τὸ πρόσωπον. καὶ ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ τοῦ μὴ κα
נָשָׂאתִי פָנֶיךָ גַּם לַדָּבָר הַזֶּה				uertam ciuitatẽ: de qua locutus es. festi	ταστρέψαι τὴν πόλιν, περὶ ἧς ἐλάλησας. σπεῦ
לְבִלְתִּי הַפְכִּי אֶת הָעִיר אֲשֶׁר				na ergo saluari illic non eni potero face	σον οὖν τοῦ σωθῆναι ἐκεῖ. οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆ
דִּבַּרְתָּ מַהֵר הִמָּלֵט שָׁמָּה כִּי לֹא				re rem: donec veniaꝝ tu illuc. ꝓpt hoc	σαι πρᾶγμα, ἕως τοῦ ἐλθεῖν σε ἐκεῖ. διὰ τοῦτο
יָכֹל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד בֹּאֲךָ שָׁמָּה				vocauit nomẽ ciuitatis illius segor.	ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκείνης συγώρ.
עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הָעִיר צוֹעַר					

Pritiua chal.	Interp. chal.
חֲתַר נַסַק אֲתַר	quia disperdet dño ciuitatem. Et fuit quasi ridiculus
נָגַה אֲתַן לָמָּה	in oculis genero suo. Et cũ ascendisset aurora: t
עֲבַב תָּכַף אִנְתַּי	esset mane coegerunt angeli lot dicẽtes. Surge t tol
חֲרִי נָגַה חוּס	le vxorem tuã t duas filias tuas que inuente sunt fi
שְׁרָא אֲשְׁכַּח קוּם	deles tecum: ne forte percutiaris in peccatis ciuita
שְׁרָא אֲשְׁזַב לָמָּה	tis. Et cum moram faceret: apprehenderunt viri ma
נָעָה רָעָה שָׁכַח	nus eius t manum vxoris ei⁹ t manũ duarum filia
טָבָא טוּב קוּם	rum eius: eo ꝙ misereretur dño illius: et eduxerunt
עָרַע סוּת עָבַק	eum t posuerunt eum extra ciuitatẽ. Et factũ est cum
שֵׁזַב קוּם הָפַךְ	eduxissent eos foras: ait. Miserere aie tue: nõ respi
בְּעָה אֲתָא יָכַל	cias post tergũ tuũ: neq; stes in oĩni planicie: sed in
עֲבַד אָתָא	monte saluũ te facias ne forte pereas. Et ait lot ad eos.
	Obsecro nunc domini mei: ecce nunc inuenit seruus
	tuus misericordiam in oculis tuis: t multiplicasti bo
	nitatem tuam quam fecisti mecũ: sustentando animã
	meam: t ego nõ possum saluari in monte: ne forte oc
	currat mihi malum t moriar. Ecce nunc ciuitas hec
	iuxta est ad fugiendũ ibi t est parua. Saluabor: nunc
	ibi: nonne parua est? t viuet anima mea. Dixitq; ei.
	Ecce suscepi faciem tuam etiam pro hac re: vt nõ sub
	uertam ciuitatem pro qua rogasti. festina saluari e ibi
	quia non possum quicquã facere donec veniaꝝ illuc.
	Propterea vocauit nomen ciuitatis segor:

Transla. Chal.

אֲרֵי מְחַבֵּל יְיָ יָת קִרְתָּא וַהֲוָה כְּמִתְאַיֵּךְ בְּעֵינֵי חֲתָנוֹהִי וּכְמִיסַק צַפְרָא וַהֲוָה מְדַחֲקִין
מַלְאֲכַיָּא יָת לוֹט לְמֵימַר קוּם דְּבַר יָת אִתְּתָךְ וְיָת תַּרְתֵּין בְּנָתָךְ דְּאִישְׁתְּכַחָן הָכָא דִּילְמָא
תִּתְלְקֵי בְּחוֹבֵי קִרְתָּא וְאִיתְעַכַּב וְאַחְזִקוּ גוּבְרַיָּא בִּידוֹהִי וּבִידָא דְּאִתְּתֵיהּ וּבִידָא דִּתְרֵין
בְּנָתֵיהּ בְּמִיסַת רַחֲמַיָּא דַּייָ עֲלוֹהִי וְאַפְּקוּהִי וְאַשְׁרִיוֹהִי מִבָּרָא לְקִרְתָּא: וַהֲוָה כַּד
אַפֵּיק יָתְהוֹן לְבָרָא וַאֲמַר חוּס עַל נַפְשָׁךְ לָא תְסְתַּכִּי לְאֲחוֹרָךְ וְלָא תֵיקוּם בְּכָל
מֵישְׁרָא לְטוּרָא אִשְׁתְּזִיב דִּילְמָא תִּתְלְקֵי: וַאֲמַר לוֹט לְהוֹן לָבְעוּ כְעַן רְבוֹנַי: הָא כְעַן
אַשְׁכַּח עַבְדָּךְ בֵּיחִין בְּעֵינָךְ וְאַתְגֵּיתָא טִיבוּתָךְ דַּעֲבַדְתָּ עִמִּי לְקַיָּמָא יָת נַפְשִׁי וַאֲנָא
לֵית אֲנָא יָכִיל לְאִישְׁתְּזָבָא לְטוּרָא דִּילְמָא תְּעָרְעִנִּי בִּישְׁתָּא וְאָמוּת: הָא כְעַן קִרְתָּא
נְדָא כַּרִיבָה לְמֵעֱרַק לְתַמָּן וְהִיא זְעִירָא אִישְׁתְּזִיב כְּעַן לְתַמָּן הֲלָא זְעִירָא הִיא
וְתִתְקַיַּם נַפְשִׁי: וַאֲמַר לֵיהּ הָא נְסִיבִית אַפֵּי אַף לְמִתְנְמָא הָדֵין בְּדִיל דְּלָא לְמֶהֱוֵי
יָת מֵימְרָא דְּמַלֵּילְתָּ עֲלָהּ: אוֹחִי אִישְׁתְּזִיב לְתַמָּן אֲרֵי לָא אֵיכוֹל לְמֶעְבַּד מִידְּעַם עַד
מֵיתֵיכ לְתַמָּן עַל כֵּן קְרָא שְׁמָהּ זְעֵרָה צוֹעַר: ◂◂◂

Ter. Heb. Geſi. Ca.xix.	Transla. B. Hiero.	Interp. chal.	Träſſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.	Pritiua. chal.	Pritiua. heb.
ᵃהַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא	[a]Sol egressus est [b]sup terrā: [m]& loth [n]ingressus est	sol egressus est super terrā: et lot venit i	ὁ ἥλιος ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Λὼτ εἰσῆλθεν εἰς Σω	ᵍנְגַּר	ᵃבוא
ᵍצֹעַרָה: וַיהוָה הִמְטִיר עַל־סְדֹם	[o]segor. [p]Igitur dn̄s [q]pluit [r]super [s]sodomam		goor. τ dn̄o pluit sup sodomā τ gomorrā sulphur		
וְעַל־עֲמֹרָה גָּפְרִית וָאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה	[t]& [u]gomorrā [x] sulphur [y]& ignem [z]a [a]domino [b]de [c]celo: [b]& subuertit [d]ci		γόρ. καὶ κ(ύρι)ος ἔβρεξεν ἐπὶ Σοδόμοις καὶ γομόρρα θεῖον		
מִן־הַשָּׁמָיִם: וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים	uitates [e]has [b]& [f]oēm circa [g]regio		et ignē a dn̄o de celo. et subuertit ciui		
הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכִּכָּר וְאֵת כָּל	nē: [m]vniuersos [n]habitatores [o] vrbiū [p]&		tates has: et oēm circa regionē: τ om		
יֹשְׁבֵי הֶעָרִים וְצֶמַח הָאֲדָמָה:	cuncta [q]terre [p]virentia.		λεις ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν περίχωρον, καὶ πάν		
וַתַּבֵּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נְצִיב	[r]Respiciensq; [s]vxor eius [t]post se: [u]versa est in [x]sta		τας τοὺς κατοικοῦντας ἐν ταῖς πόλεσιν, καὶ τὰ ἀνύ		
מֶלַח: וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל־	tuam [y]salis. [a]Abraā [b]autē consurgens [c]mane [d]vbi [e]steterat prius [b]cum		minantia sup terrā. τ respexit vxor eius		
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי	[f]domino: [g]ituitus est [h]so		retrorsum: τ facta ē statua salis. manicauit āt abra		
יְהוָה: וַיַּשְׁקֵף עַל־פְּנֵי סְדֹם	domam [i]& gomorrā [k]& [l]vniuer		am vinculo in locū vbi steterat coraā dn̄o. et		
וְעַל כָּל־פְּנֵי אֶרֶץ הַכִּכָּר וַיִּרְא	sam [m]terrā [n]regiōis illius: [o]viditq; [p]ascendentē [q] fa		respexit sup faciem sodomorū τ gomorroꝝ.		
וְהִנֵּה עָלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר	millam [r]de terra [s]quasi [t]fornacis [u]fumū.		et super facie circaregionis: et vidit. τ ecce		
הַכִּבְשָׁן: וַיְהִי בְּשַׁחֵת	[x]Cum enim subuerteret [y]deus [z]ciuitates [a] regiōis		fūma de terra: sicut vapor fornacis. τ factū ē		
אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכִּכָּר וַיִּזְכֹּר	illius: [b]recordatus est [c]abrae: [d]& liberauit [e]loth [f]de [g]subuersione [h]ci				
אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח אֶת	uitates [i]in quibus [k]habi				
לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה בְּהַפֵּךְ אֶת	tauerat. [l]Ascenditq; [m]loth [n]de segor: [o]& māsit				
הֶעָרִים אֲשֶׁר יָשַׁב בָּהֶן לוֹט: וַיַּעַל	[p]in monte: [q]due quoq; [r]filie eius [s]cū eo. [t]Timue				
לוֹט מִצּוֹעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר וּשְׁתֵּי	rat [u]em̄ [x]manere [y]i segor [z]Et māsit [a]in spelūca [b]ipse [c]& due [d]filie eius cū eo.				
בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי יָרֵא לָשֶׁבֶת בְּצוֹעַר	[e]Dixitq; [f]maior [g]ad [h]mi				
וַיֵּשֶׁב בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו:	norem. [i]Pr̄ nr̄ [k]senex est:				
וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה	[l]& [m]nullus [n]virorū remā				
אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא	sit [o]in terra: [p]qui possit in				
עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ: לְכָה	gredi [q]ad nos [r]iuxta mo				
נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה	rē [s]vniuersē [t]terre. [u]Veni				
עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע: וַתַּשְׁקֶיןָ	[x]inebriemus eum [y]vino: [z] dormiamusq; [a]cū eo:				
אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הוּא וַתָּבֹא	[b]vt seruare possimus [c]ex				
הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא	pr̄e nr̄o [d]semē. [e]Dederūt				
	itaq; [f]pr̄i suo [g]bibere [h]vi				
	nū [i]nocte [k]illa. [l]Et ingres				
	sa ē [m]maior: [n] dormiuitq;				
	[o]cum [p]patre. [q]At ille non				

Interp. chal.	Pritiua chal.
sol egressus est super terrā: τ lot venit i segor. Et dn̄o pluit super sodomam τ gomorrā sulphur τ ignem a facie dn̄i de celo. Et subuertit ciuitates has τ omnes planiciem τ oēs habitatores erbium τ germē terre. Et respexit vxor eius post se: τ facta est statua salis. Et surrexit abraham mane ad locum vbi steterat in ora tione coram dn̄o. Et aspexit contra faciem sodome τ gomorre: τ contra faciem terre campestris: τ vidit. τ ecce ascendit fumus de terra sicut fumus fornacis. Et factum est cum disperderet dn̄s ciuitates campe stres: recordatus est dn̄s abrahe τ misit lot de medio subuersionis: quando subuertit ciuitates in quibus habitabat lot. Et ascendit lot de segor: τ habitauit in monte τ due filie eius cum eo: quia timuit habitare in segor: τ habitauit in spelunca ipse τ due filie eius. Et dixit maior minori. Pater noster senex est: τ non est vir in terra vt ingrediatur ad nos iuxta consuetu dinem vniuerse terre. Veni potemus patrem nostrū vino: τ cubemus cum eo τ reseruabimus de patre no stro filios. Et potauerunt patrem suum vino in no cte illa: τ ingressa est maior et concubuit cum patre suo. Et nescauit	ᵍגְּפֹר ʰגפר ʲמָטָר ᵏאֶל שָׁרָא ˡשָׁכָה יְהֵה ᵐקוּם מַדֵּם ⁿצָלָא ᵒשָׁכָה שָׁרָא ᵖאַתַּן מָרָה ᵍתְּרֵי יְתָב רָבָה ʳשׁוּב עוֹל שָׁכָה ˢשָׁכַב קוּם בָּנָה ᵗשָׁכָה עוֹל רָבָה

Transla. Chal.

שְׁ יִכְעָא נָפָק עַל אַרְעָא וְלוֹט אֲתָא לְצוֹעַר וְיַיֵּי אַמְטַר עַל סְדוֹם וְעַל עֲמוֹרָה גוּפְרֵיתָא
וְאִישָׁתָא מִן קֳדָם יְיָ מִן שְׁמַיָּא: וְהַפַּךְ יָת מְרִוְיָא דְאִילֵּין וְיָת כָּל כִּיכְרָא וְיָת כָּל
יָתְבֵי קִרְוְיָא וְצִמְחָא דְאַרְעָא: וְאִיסְתְּכִיאַת אִתְּתֵיהּ מִבָּתְרוֹהִי וְהַוַת כַּמְתָא דְמִילְחָא:
וְאַכְּדִים אַבְרָהָם בְּצַפְרָא לְאַתְרָא דְשַׁמֵּישׁ תָּמָן בְּצְלוֹ קֳדָם יְיָ: וְאִסְתָּכִי עַל אַפֵּי
סְדוֹם וַעֲמוֹרָה וְעַל כָּל אַפֵּי אַרְעָא דְכִיכְרָא וְחָזָא וְהָא סְלִיק תְּנָנָא דְאַרְעָא כְּתְנָנָא
דְאַתּוּנָא: וַהֲוָה כְּחַבָּלוּת יְיָ יָת כִּיכְרֵי יַיֵּי יָת אַבְרָהָם וְשַׁלַּח יָת לוֹט
מִגּוֹ הַפֵּכְתָא כַּד הַפַּךְ יָת קִרְוְיָא דַהֲוָה יָתֵב בְּהֶן לוֹט וּסְלִיק לוֹט מִצּוֹעַר וְיָתֵיב בְּטוּרָא
וְתַרְתֵּין בְּנָתֵיהּ עִמֵּיהּ אֲרֵי דָחִיל לְמִיתֵב בְּצוֹעַר וְיָתֵיב בְּמְעָרְתָא הוּא וְתַרְתֵּין בְּנָתֵיהּ:
וַאֲמָרַת רַבְּתָא לְזְעִירְתָא אַבּוּנָא סִיב וּגְבַר לֵית בְּאַרְעָא לְמֵיעַל עֲלָנָא כְּאוֹרְחָא כָּל
אַרְעָא: אֵיתָא נַשְׁקֵי יָת אַבּוּנָא חַמְרָא וְנִישְׁכּוֹב עִמֵּיהּ וְנְקַיֵּם מֵאַבּוּנָא זַרְעָא:
וְאַשְׁקִיאָן יָת אַבּוּנְהֶן חַמְרָא בְּלֵילְיָא הַהוּא וְעָלַת רַבְּתָא וּשְׁכִיבַת עִם אַבּוּהָא וְלָא

Transla. Chal.

sol egressus est super terrā: et lot ingressus ē in segor. et dn̄o pluit super sodomā et gomorrā sulphur et ignē a dn̄o de celo. et subuertit ciuitates has et omnes habitantes in ciuitatib⁹: et ger minantia sup terrā. et respexit vxor eius retrorsum: et facta ē statua salis. manicauit āt abra am vinculo in locū vbi steterat coraā dn̄o. et respexit sup faciem sodomorū et gomorroꝝ. et super facie circaregionis: et vidit. et ecce fūma de terra: sicut vapor fornacis. et factū ē cū subuerteret deꝰ oēs ciuitates regio nis. recordatusꝰ ē āt deꝰ abraam. et emisit lot de medio subuersionis cū subuerte ret ciuitates in q̄bꝰ habitauit i eis lot. egres sus ē āt lot de segor. et sedit in mōte ipse et due filie eius cū eo. timuit eni habitare in segor. et habitauit in spelunca ipse et due filie eius cū eo. dixit ait senior ad iuniorē. pater noster senior: et nemo est sup terrā: q̄ ingredie tur ad nos: sicut cōuenit vniuerse terre. veni et potemus patrē nr̄m vino: et dormiamꝰ cū eo: et suscitemus ex patre nr̄o semen. potauerūt āt patrem suum vino in nocte illa. et ingressa senior dormiuit cū patre suo in nocte illa. et non

Prima heb. Ter. Heb. Sen. Ca. xx. Trãsla. B. Hiero. Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃ וַיְהִי ׀ ׀׀׀׀ הָיָה
מְפַחֶדֶת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל ׀׀
הַצְּעִירָה הֵן שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת ׀׀׀
אָבִי נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם הַלַּיְלָה וּבֹאִי ׀בוא
שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃ ׀
וַתַּשְׁקֶיןָ גַּם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת ׀׀
אֲבִיהֶן יַיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב ׀קום שָׁכַב
עִמּוֹ וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃ ׀׀
וַתַּהַרְיֶן שְׁתֵּי בְנוֹת לוֹט מֵאֲבִיהֶן׃ הָרָה שָׁנָה
וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ ׀
יָלַד בֶּן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי עַמּוֹן ׀ עָמַן
מוֹאָב הוּא אֲבִי מוֹאָב עַד הַיּוֹם׃ ׀
וְהַצְּעִירָה גַּם הִוא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא צָעַר
שְׁמוֹ בֶּן עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי עַמּוֹן ׀ עָמַן
עַד הַיּוֹם׃ וַיִּסַּע מִשָּׁם Cap. xx.
אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין ׀
קָדֵשׁ וּבֵין שׁוּר וַיָּגָר ׀ בִּגְרָר׃ ׀׀׀ גּוּר
וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל שָׂרָה אִשְׁתּוֹ ׀ אָמַר אִישׁ
אֲחֹתִי הִוא וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ ׀ שָׁלַח
גְּרָר וַיִּקַּח אֶת שָׂרָה׃ וַיָּבֹא אֱלֹהִים לָקַח בּוא
אֶל אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה ׀׀׀׀ חָלַם
וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְּךָ מֵת עַל הָאִשָּׁה ׀׀ מוּת
אֲשֶׁר לָקַחְתָּ וְהִוא בְּעֻלַת בָּעַל׃ ׀׀
וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר ׀
אֲדֹנָי הֲגוֹי גַּם צַדִּיק תַּהֲרֹג׃ הֲלֹא צָדַק הָרַג
הוּא אָמַר לִי אֲחֹתִי הִוא וְהִיא גַּם
הִוא אָמְרָה אָחִי הוּא בְּתֹם לְבָבִי ׀ תֹּם עָשָׂה
וּבְנִקְיֹן כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹאת׃ וַיֹּאמֶר ׀ כַּף עָשָׂה

Prima chal. Interp. chal.

שְׁכַב קוּם quando cubuit nec qñ surrexit. Et factum est in die se
שְׁכָה קוּם בְּנָה quẽti: et dixit maior minori. Ecce cubui heri cũ pa
שְׁכָה קוּם tre meo. Potemus eũs vino etiam in hac nocte: ⁊ in
עָרָה קוּם gredere cuba cum eo: et reseruemus de patre nostro
קְרָא filios. Et potauerũt etiã in nocte illa patrẽ suũ vino
et surrexit minor: ⁊ concubuit cuꝫ eo. Et nesciuit quã
do cubuit nec quãdo surrexit. Et conceperunt due fi
lie lot de patre suo. Et peperit maior filiũ: ⁊ vocauit
nomen eius moab: ipse est pater moabitarus vsq; in
diem hanc. Et minor etiam ipsa peperit filium ⁊ vo
cauit nomen eius filium populi mei: ipse est pater fi
liorum amon vsq; in diem hanc. Ca. 20.
יָתַב ET profectus est inde abraham in terram austra
אָמַת lem ⁊ habitauit inter recam ⁊ agara: ⁊ peregri
אָמַר חֲזָא natus est in gerar. Et dixit abrahã de sara vxore sua:
מוּת אָמַת soror mea est. Et misit abimelech rex gerar: ⁊ tulit sa
זְכָה כְּתַל ram. Et venit verbum a facie dei ad abimelech in vi
מְשַׁט זְכָה sione noctis: ⁊ ait illi. En tu morieris propter mu
lierem quam tulisti: est enim vxor viri. Et abimelech
non accessit ad eam. Et ait. Domine nunquid gentẽ
etiam iustam interficies? Nonne ipse dixit mihi soror
mea est: et ipsa quoq; ait frater meus est? In rectitu
dine cordis mei: ⁊ in munditia manuum mearum fe
ci hoc. Et ait ooo

Trãsla. B. Hiero.

¹sensit: nec[m] qñ accubuit filia: nec[n] qñ surrexit. oo
[p] Altera [o] quoq; [p] die[q] dixit[r] maior[s] ad ooooooooooo
[r] minorẽ. [s] Ecce [r] dormiui [r] heri [r] cum ooooooooooooo
[s] pre meo. [b] Demus ei bibere [c] vinũ [b] et [c] hac nocte
[r] & [q] dormies [b] cũ eo: [r] vt saluemus [r] semẽ [b] de pre nro
[m] Dederunt q; [n] etiã & [p] illa [o] nocte [r] patri suo [m] bibere [n] vinũ. [r] Ingressaq; [n] minor filia [r] dormiuit ooooo
[r] cũ eo: [r] & nec qñ de tũc
[s] sensit [b] qñ concubuerit:
[c] vel qñ illa surrexit. [b] Cõceperũt ergo [c] due [r] filieoo
[s] loth [b] d pre suo. [r] pepitq;
[b] maior filiũ: [m] & vocauit
[n] nomẽ eius [o] moab. [p] Ipe
est [q] pr moabitarũ [o] vsq; i
[r] pñtẽ die. [s] Minor [r] quoq; [p] pepit [q] filiũ: [b] & vocauit [r] nomẽ eius ãmõ. i. [o] filius [r] ppli mei. [r] Ipe ẽ [q] pr
[r] ãmonitarũ [b] vsq; [r] hodie.

PRofect[o] [b] ide Ca. 20
[c] abraã [o] in terrã [r] australem [r] habitauit [q] inter
[b] cades [r] & fur: [r] & pegrinatus est [m] in geraris. ooo
[n] Dixitq; [p] de [q] sara [r] vxore sua ooooooooooooooooooooo
[o] soror mea [r] est. [n] Misit ergo [r] abimelech [r] rex ooooo
[p] gerare [q] & tulit [b] eã. [b] Venit autem [c] deus ooooooo
[r] ad [q] abimelech [b] p somnium [r] nocte ooooooooooooooo
[b] & ait [r] illi. [m] En [n] morieris
[o] propter [p] mulierem: ooo
[q] quã tulisti. [r] Habet [o] em
[n] virum. ooooooooooooooooo
[r] Abimelech vero [r] nõ [r] tetigerat [q] eam. [b] & ait. oooo
[r] Dñe [n] nũ [r] gẽtẽ ignorãtẽ
& [r] iustã [s] iterficies? [b] Nõne
[r] ipse [b] dixit [r] mihi [m] soror mea [n] est: [o] & ipsa ooooooo
[r] ait: [o] frater meus [r] est. [n] In
simplicitate [r] cordis mei
[r] & mũdicia [r] manuũ mea
rũ [q] feci [b] hoc. [c] Dixitq; ooooo

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

sciuit cũ dormiret ipse et cũ resurgeret. factũ ẽ ãt i
ἢδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν καὶ ἀναστῆναι· ἐγένετο δὲ ἐν
crastinũ: et dixit senior ad iunio
τῇ ἐπαύριον, καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτερα πρὸς τὴν νεωτέ
rẽ. ecce dormiui heri cũ patre nro. potem[o]
ραν· ἰδοὺ ἐκοιμήθην χθὲς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· δυνάμεθα
cũ vino ⁊ in nocte hac: ⁊ ingressa
μετ' αὐτοῦ οἴνου καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ εἰσελθοῦσα
dormi cũ eo: ⁊ suscitemus ex patre nro
κοιμήθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν
semen. potauerũt ãt in nocte illa patrẽ su
σπέρμα· ἐπότισαν δὲ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα αὐ
um vino. ⁊ ingressa iunior: dormiuit cũ
τῶν οἴνου· καὶ εἰσελθοῦσα ἡ νεωτέρα, ἐκοιμήθη μετὰ
patre suo. ⁊ nõ sciuit cũ dormiret ipse et re
πατρὸς αὐτῆς· καὶ οὐκ ἔγνω ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν καὶ ἀνα
surgeret. ⁊ cõceperũt ex patre suo due fi
στῆναι· καὶ συνέλαβον ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν αἱ δύο θυγατέ
lie lot. et peperit senior filiũ: et vocauit
ρες Λώτ· καὶ ἔτεκεν ἡ πρεσβυτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε
nomẽ ei[o] moab: dicens de patre meo: hic
τὸ ὄνομα αὐτῷ μωάβ, λέγουσα ἐκ τοῦ πατρός μου, οὗτος
pr moabitarũ vsq; i hodiernũ die. pepit ãt ⁊
πατὴρ μωαβιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ἔτεκεν δὲ καὶ ἡ
iunio[r] filiũ: et vocauit nomẽ ei[o] ammõ. filius ge
νεωτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῷ Ἀμμών· υἱὸς γε
neris mei. hic pater ãmonitarũ vsq; i hodiernũ diez
νους μου· οὗτος πατὴρ ἀμμανιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας
mouit abraam illinc ad austrũ. ⁊ habi Ca. 20
ΚΑΙ ἐκίνησεν Ἀβραὰμ ἐκεῖθεν πρὸς λίβα· καὶ ὤκη A
tauit inter cades: et inter sur. et habitauit in gerarꝛ. dixit ãt abraam de sarra vxo
σεν ἐν Γεράροις. εἶπεν δὲ Ἀβραὰμ περὶ Σάρρας τῆς γυ
re sua: q; soror mea est. timuit cui dicere:
ναικὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀδελφή μού ἐστιν· ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν,
q; vxor mea est. ne forte interficerent illũ vi
ὅτι γυνή μού ἐστι· μή ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄν
ri ciuitatis ppter illã. misit ãt abimelech
δρες τῆς πόλεως διὰ τοῦτο· ἀποστείλας δὲ Ἀβιμέλεχ βα
rex gerarꝛ: ⁊ accepit sarrã. ⁊ ingressus d
σιλεὺς Γεράρων, καὶ ἔλαβε τὴν Σάρραν· καὶ εἰσῆλθεν ὁ
de[o] ad abimelech nocte. et dixit. ecce morie
θεὸς πρὸς Ἀβιμέλεχ τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ ἀποθνή
ris tu pro vxore: quã accepisti. hec ãt est cohabitã
σκεις σὺ περὶ τῆς γυναικός, ἧς ἔλαβες· αὕτη δέ ἐστι συνωκη
uiro. abimelech ãt nõ tetigit eam. et dixit. dñe gẽtẽ
κυῖα ἀνδρί. Ἀβιμέλεχ δὲ οὐκ ἥψατο αὐτῆς· καὶ εἶπεν· κύριε
ignorantẽ ⁊ iustã nõ interficies. nõ ipse mihi dixit so
ἀγνοοῦν καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς; οὐκ αὐτός μοι εἶπεν ἀδελ
ror mea est: et ipsa mihi dixit frater me[o] est: in puro
φή μου ἐστίν; καὶ αὐτὴ μοι εἶπεν ἀδελφός μου ἐστίν; ἐν καθαρᾷ
corde et iusticia manuũ feci hoc. dixit ãt
καρδίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ χειρῶν ἐποίησα τοῦτο· εἶπεν δὲ ὁ

Transla. Chal.

יָדַע בְּמִשְׁכְּבָהּ וּבְמִקְמָהּ׃ וַהֲוָה בְּיוֹמָא דַּבָּתַר וְהֵי וַאֲמָרַת רַבְּתָא לְזְעֵירְתָּא הָא שְׁכִבִית
מַמָּשָׁא עִם אֲבָא נַשְׁקִינֵיהּ חֲמָרָא אַף בְּלֵילְיָא וְעוֹלִי שְׁכוּבִי עִמֵּיהּ וְנִקַּיֵּם מֵאֲבוּהֵן
זַרְעָא׃ וְאַשְׁקִיאַן אַף בְּלֵילְיָא הַהוּא יָת אֲבוּהֵן חֲמָרָא וְסָלְקַת זְעֵירְתָּא וּשְׁכִבַת עִמֵּיהּ
וְלָא יְדַע בְּמִשְׁכְּבָהּ וּבְמִקְמָהּ׃ וַהֲוָה בְּיוֹמָא דַּבָּתַר לוֹט מֵאֲבוּהֵין׃ וְיָלְדַת רַבְּתָא בַּר
וּקְרַת שְׁמֵיהּ מוֹאָב הוּא אֲבוּהֵן דְּמוֹאֲבָאֵי עַד יוֹמָא דֵין׃ וְזְעֵירְתָּא אַף הִיא יָלְדַת בַּר
וּקְרַת שְׁמֵיהּ בֶּן עַמִּי הוּא אֲבוּהֵן דְּבְנֵי עַמּוֹן עַד יוֹמָא דֵין׃ Ca. xx.
וְנָטַל מִתַּמָּן אַבְרָהָם לְאַרְעָא דְּדָרוֹמָא וִיתֵיב בֵּין רֵיקֵם וּבֵין חֲגַרָא׃ וְאִיתְחַב בִּגְרָר׃
וַאֲמַר אַבְרָהָם עַל שָׂרָה אִתְּתֵיהּ אֲחָתִי הִיא וְשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מַלְכָּא דִּגְרָר וּדְבַר יָת
שָׂרָה׃ וַאֲתָא מֵימְרָא מִן קֳדָם יְיָ לְוָת אֲבִימֶלֶךְ בְּחֶזְוָא דְּלֵילְיָא וַאֲמַר לֵיהּ הָא אַתְּ
מַאית עַל עֵיסָק אִתְּתָא דְּסֵרְכְתָּ וְהִיא אִיתַת בַּעַל׃ וַאֲבִימֶלֶךְ לָא קְרִיב לְוָתַהּ וַאֲמַר
יְיָ הֲעַם אַף זַכַּאי תְּקְטוֹל׃ הֲלָא הוּא אֲמַר לִי אֲחָתִי הִיא וְהִיא אַף הִיא אֲמָרַת אָחִי
הוּא בְּתֻמְּשִׁיטוּת לִבִּי וּבְזַכְּאוּת יְדֵי עֲבַדִית הָא׃ וַאֲמַר ׀׀׀׀

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp̃.latina.

illi deus p somniũ. et ego cognoui: q̃ in pu
ro corde feciſti hoc: t peperci tibi
ne peccares in me. ꝓpt̃ hoc nõ di-
miſi te tangere illã. nunc ãt redde
mulierẽ homini. q̃ prophęta eſt: et
orabit pro te: et viues. ſi ãt nõ red-
deris: ſcito q̃ morieris tu et oĩa tua.
et manicauit abimelech vniuerſo: et vocauit
oẽs ſeruos ſuos. et locutus ẽ ſecũ
dũ oĩa verba hęc in aures eorũ.
timuerũt ãt oẽs viri valde. et vo
cauit abimelech abraam. et dixit ei:
quid hoc feciſti mihi: nãquid peccaui in te:
ꝙ feciſti ſup me et ſup regnũ
meũ peccatũ grande. opera q̃ nullꝰ fe
cit: feciſti mihi. dixit ãt abimelech
abraam: q̃d videns feciſti hoc: et dixit ãt
abraam. dixi enĩ: forſitan nõ eſt culꝰ dei in
loco iſto. me q̃ interficiẽt ꝓ-
pter vxorẽ meã. et enĩ vere ſoror
mea eſt ex patre ſed nõ ex matre: ſa
cta eſt ãt mihi in vxorẽ. factũ ẽ ãt quãdo
ã.12.a. eduxit me deus de domo patris
mei. et dixi ei: hanc iuſtici
am facies in me in oẽm loc̃ũ: quo
cũq̃ ingreſſi fuerim illuc. dic
de iuſtificationẽ meã. et dixit

Transla.B.Hiero.

ad eum deus. Et ego
ſcio q̃ ſimplici corde
feceris: &
& ideo cuſtodiui te:
ne peccares in me: & nõ
dimiſi vt tangeres
eam. Nunc ergo red-
de viro ſuo vxorem:
& orabit pro te: quia
propheta eſt:
& viues. Si aũt noluer-
is reddere: ſcito q̃
morte morieris tu &
omnia que tua ſunt.
Statiq̃ de nocte cõſur-
gẽs abimelech vocauit
omnes ſeruos ſuos: &
locutus eſt vniuerſa
verba hec in auribus
eorum.
Timueruntq̃ oẽs viri
valde. Vocauit autem
abimelech ẽt abraã &
dixit ei. quid
feciſti nobis: quid pec
cauimus in te: quia
induxiſti ſup me & ſup
regnũ meũ peccatum
grande! que non de-
buiſti facere:
feciſti nobis. rurſuſq̃
expoſtulans ait.
quid vidiſti vt hoc fa-
ceres.
Reſpõdit abraã. Cogi
taui mecũ dicens.
Forſitan nõ eſt timor
dei
in loco iſto: & interfi-
cient me propter
vxorẽ meã. Alias ãt &
vere ſoror mea eſt filia
patris mei: & nõ filia
tris mee: & duxi eam
in vxorem. Poſtq̃ aũt
eduxit me
de domo patris mei:
dixi ad eam. Hanc
miſericordiã facies me
cum. In omni
loco ad quẽ ingredie-
mur dices q̃

Ter.Heb. Geſi. Ca.xx. Pritiua.heb.

אֱלֹהִים בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְּךָ מֵת עַל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר לָקַחְתָּ וְהִוא בְּעֻלַת בָּעַל׃
וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי הֲגוֹי גַּם־צַדִּיק תַּהֲרֹג׃
הֲלֹא הוּא אָמַר לִי אֲחֹתִי הִוא וְהִיא גַּם־הִוא אָמְרָה אָחִי הוּא בְּתֹם־לְבָבִי וּבְנִקְיֹן כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹּאת׃
וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתֹם־לְבָבְךָ עָשִׂיתָ זֹּאת וָאֶחְשֹׂךְ גַּם אָנֹכִי אֹתְךָ
מֵחֲטוֹ לִי עַל־כֵּן לֹא נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ
חָטָא נָתָן אֵלֶיהָ וְעַתָּה הָשֵׁב אֵשֶׁת הָאִישׁ שוב אִישׁ
כִּי נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ וֶחְיֵה וְאִם־אֵינְךָ מֵשִׁיב דַּע כִּי נגא פלל
מוֹת תָּמוּת אַתָּה וְכָל־אֲשֶׁר לָךְ׃ ידע
וַיַּשְׁכֵּם אֲבִימֶלֶךְ בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא שכם קרא
לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת כָּל דבר
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד׃ וַיִּקְרָא ירא
אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מָה עשה
עָשִׂיתָ לָּנוּ וּמָה חָטָאתִי לָךְ כִּי הֵבֵאתָ עָלַי וְעַל־מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה חטא בוא מלך
גְדֹלָה מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יֵעָשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל ראה
אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין יִרְאַת אֱלֹהִים קום
בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְהָרָגוּנִי עַל דְּבַר אִשְׁתִּי׃ וְגַם אָמְנָה אֲחֹתִי בַּת אָבִי הוא אך לא בַּת אִמִּי וַתְּהִי לִי היה
לְאִשָּׁה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִתְעוּ אֹתִי אלהים מִבֵּית אָבִי וָאֹמַר לָהּ זֶה חסד אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל כָּל עשה בוא
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבוֹא שָׁמָּה אִמְרִי

Interp.chal. Pritiuachal.

illi deꝰ p somniũ. Manifeſtũ ẽ etiã coꝛã me q̃ in recti tudine coꝛdis tui feciſti hoc: t phĩbui quoq; ego te ne peccares coꝛã me. ꝓptereã nõ dimiſi te vt accederes ad eam. Et nũc redde vxoꝛẽ viro: q; ꝓpheta eſt: t oꝛa bit pro te t viues: t ſi noluerꝛis reddere: ſcito q̃ moꝛte moꝛieris tu t oĩa que tua ſunt. Et ſurrexit abimelech mane t vocauit oẽs ſeruos ſuos: t locutꝰ eſt vniuerſa verba hec coꝛã eis: t timuerũt viri valde. Et vocauit abimelech abꝛaham. et dixit ei. Quid feciſti nobis t q̃d peccaui tibi: q; induriſti ſup me: t ſup regnũ meũ peccatũ grande. opera que non eraꝛt digna fieꝛi: feciſti mecum. Et ait abimelech ad abꝛaham. Quid viꝛdiſti quod feciſti rem hanc. Dixitq; abꝛaham. Quia dixi forte non eſt timoꝛ dei in loco iſto: t interficient me ꝓpter vxoꝛem meã. Sed t in veritate ſoꝛoꝛ mea eſt filia patris mei: ſed non filia matris mee: et fuit mihi in vxoꝛem. Et factum eſt cum abeꝛꝛaſſent populi poſt opera manuum ſuaꝛum: me applicauit dominus ad timoꝛem ſuũ ex domo patris mei. Et dixi ei. Hec eſt miſeꝛicoꝛdia tua quam facies mecum: in omni loco in quem ingꝛediemuꝛ: dic

Transla.Chal.

לֵיהּ יְיָ בְּחֶלְמָא אַף אֲנָא יְדַעְנָא דִּבְתָם לִבָּךְ עֲבַדְתָּ דָּא וְאִתְמְנַעִית אַף אֲנָא יָתָךְ
מִלְּמֶחְטֵי קֳדָמַי עַל כֵּן לָא שְׁבַקְתִּיךְ לְמִקְרַב לְוָתָהּ׃ וּכְעַן אֲתֵיב אִיתַּת גַּבְרָא אֲרֵי
נְבִיָאה הוּא וְיֵצְלֵי עֲלָךְ וְתֵחֵי וְאִם לֵיתַךְ מֵיתֵב דַּע אֲרֵי מֵיתָא תְּמוּתְאֵת וְכָל דִּילָךְ׃
וְאַקְדֵּים אֲבִימֶלֶךְ בְּצַפְרָא וּקְרָא לְכָל עַבְדּוֹהִי וּמַלֵּיל יָת כָּל פִּתְגָמַיָא הָאִילֵין
בְּקָדָמֵיהוֹן וּדְחִילוּ גוּבְרַיָא לַחֲדָא׃ וּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַאֲמַר לֵיהּ מָה עֲבַדְתָּ לָנָא
וּמָה חֲבֵית לָךְ אֲרֵי אֵיתֵיתָא עֲלַי וְעַל מַלְכוּתִי חוֹבָא רַבָּה עוֹבָדִין דְּלָא יַשְׁרִין
לְאִיתְעֲבָדָא עֲבַדְתָּ עִמִּי׃ וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם מָה חֲזֵיתָ אֲרֵי עֲבַדְתָּ יָת פִּתְגָמָא
הָדֵין׃ וַאֲמַר אַבְרָהָם אֲרֵי אֲמַרִית לְחוֹד לֵית דַּחְלָא דַּיְיָ בְּאַתְרָא הָדֵין וְיִקְטְלוּנָנִי עַל
עֵיסַק אִתְּתִי׃ וּכְרַם קְשׁוֹטָא אַחְתָּ בַּת אַבָּא הִיא בְּרַם לָא בַּת אִמִּי וַהֲוָת לִי לְאִיתּוּ
וַהֲוָה כַּד טָעוּ עַמְמַיָא בַּתַר עוֹבָדֵי יְדֵיהוֹן יָתִי כְּרִיב יְיָ לְדַחְלָתֵיהּ מִבֵּית אַבָּא וַאֲמַרִית
לַהּ דִּין טֵיבוּתִיךְ דְּתַעְבְּדִי עִמִּי לְכָל אַתְרָא דְּנֵיעוֹל לְתַמָּן אֵמְרִי

Pristina heb. | Ter. Heb. | Hesi. | Latini.

לִי אָחִי הוּא וְהִיא גַם הִוא אָמְרָה אֲחִי הוּא בְּתֹם לְבָבִי וּבְנִקְיֹן כַּפַּי אֶעֱשֶׂה זֹּאת׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֵלָיו בַּחֲלֹם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתֹם לְבָבְךָ עָשִׂיתָ זֹּאת וָאֶחְשֹׂךְ גַּם אָנֹכִי אוֹתְךָ מֵחֲטוֹא לִי עַל כֵּן לֹא נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ׃ וְעַתָּה הָשֵׁב אֵשֶׁת הָאִישׁ כִּי נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ וְחֵי וְאִם אֵינְךָ מֵשִׁיב דַּע כִּי מוֹת תָּמוּת אַתָּה וְכָל אֲשֶׁר לָךְ׃ וַיַּשְׁכֵּם אֲבִימֶלֶךְ בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד׃ וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מַה עָשִׂיתָ לָּנוּ וּמָה חָטָאתִי לְךָ כִּי הֵבֵאתָ עָלַי וְעַל מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה גְדֹלָה מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יֵעָשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין יִרְאַת אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְהָרְגוּנִי עַל דְּבַר אִשְׁתִּי׃ וְאוּלָם גַּם אָמְנָה אֲחֹתִי בַת אָבִי הִוא אַךְ לֹא בַת אִמִּי וַתְּהִי לִי לְאִשָּׁה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִתְעוּ אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי וָאֹמַר לָהּ זֶה חַסְדֵּךְ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל כָּל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבוֹא שָׁמָּה אִמְרִי עָלַי אָחִי הוּא׃ וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה אַרְצִי לְפָנֶיךָ בַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שֵׁב׃ וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף לְאָחִיךְ הִנֵּה הוּא לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם לְכֹל אֲשֶׁר אִתָּךְ וְאֵת כֹּל וְנֹכָחַת׃ וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת אִשְׁתּוֹ וְאַמְהֹתָיו וַיִּלֵדוּ׃ כִּי עָצֹר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל רֶחֶם לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ עַל דְּבַר שָׂרָה אֵשֶׁת אַבְרָהָם׃

Cap. xxi.

וַיהוָה פָּקַד אֶת שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃ וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת שֵׁם בְּנוֹ הַנּוֹלַד לוֹ אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ שָׂרָה יִצְחָק׃ וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ וְאַבְרָהָם בֶּן מְאַת שָׁנָה בְּהִוָּלֶד לוֹ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ׃ וַתֹּאמֶר שָׂרָה צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק לִי׃ וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי

Pristina chal. | Interp. chal.

תוב | de me frater meus est. Et tulit abimelech oues & boues & seruos & ancillas & dedit abrahe: & reddidit ei
יהב | saram vxorem suam. Dixitq; abimelech. Ecce terra mea coram te est: vbicumq; placuerit oculis tuis habita. Sare autem dixit. Ecce dedi mille siclos argenti fratri tuo. Ecce illa est tibi velamen honoris: pro eo q miserim tollere te: & viderim te & omnia que tecum sunt: & super omnia que dixisti: estoq; reprehensa. Et oranit abraham coram deo: & sanauit deus abimelech & vxorem eius ancillasq; eius et refrigerati sunt. Qui concludens conclusserat dñs oēm aperturā vulue domus abimelech propter sarā vxorē abrahā.
חא יכח צלא
אסא אומת רוח
אחר ילד כסו
עדה ילד
שוב | Decoadunatq; est dñs sare sicut dixerat: Ca. 21. et fecit dñs sare sicut locutus est: & cōcepit & peperit sara abrahe filiū in senectute sua in tēpore quo locutus fuerat ei deus. Vocauitq; abraham nomen filii sui qui natus est ei: quem peperit ei sara isaac. Et circumcidit abraham isaac filium suum octo dierum: sicut precepit ei deus. Abraham autem erat filius centum annorū quando natus est ei isaac filius suus. Et dixit sara. Gaudium mihi fecit deus: omnis qui audierit congratulabitur mihi. Et dixit. Fidelis est qui dicit abrahe: & impleuit q̄ locutus est. Concepit & peperit filium in senectute sua: tempore quo predixerat ei deus. Vocauitq; abraam nomen filii sui quem genuit ei sara isaac. Et circūcidit eum octauo die: sicut precepit ei deus: cum esset centū annorū. Hacquippe etate pfis natus est isaac. Dixitq; sara. Risum fecit mihi deus: & quicunq; audierit congaudebit mihi. rursūq; ait. Quis auditurus crederet abrahe: q̄ sara lactaret filium: quem
שנה
שמע חדה אמן
קום תנק בנה

Trāsla. B. Hiero.

frater tuus sim. Tulit igitur abimelech oues & boues & seruos & ancillas: & dedit abraam. Reddiditq; ilsaram vxorem suam: & ait. Ecce terra mea coram te: vbicūq; tibi placuerit habita. Sare āt dixit. Ecce mille argenteos dedi fratri tuo: hoc erit tibi in velamen oculorum ad oēs qui tecū sūt: & quocūq; prexeris memēto te deprehēsā. Orāte āt abraam: sanauit deus abimelech & vxorē ācillasq; eius: & peperūt. Cōcluserat enim dominus omnem vuluam domus abimelech propter sarā vxorem abrae.

Ca. 21.

Visitauit autem dñs sarā sicut promiserat: & impleuit quę locutus est. Concepitq; & peperit filium in senectute sua: tempore quo predixerat ei deus. Vocauitq; abraam nomen filii sui quem genuit ei sara isaac. Et circūcidit eum octauo die: sicut precepérat ei deus: cum esset centū annorū. Hacquippe etate pfis natus est isaac. Dixitq; sara. Risum fecit mihi deus: & quicunq; audierit congaudebit mihi. rursūq; ait. Quis auditurus crederet abraā: q̄ sara lactaret filium: quem

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

me: q; frater me ē. accepit aūt abimelech ἐμέ, ὅτι ἀδελφός μου ἐστίν. ἔλαβε δὲ ἀβιμέλιχ
mille vidrachmas & oues & vitulos et χίλια δίδραχμα καὶ πρόβατα καὶ μόσχους καὶ
seruos et ancillas: et dedit abraam. παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ ἔδωκε τῷ ἀβραάμ.
et reddidit illi sarrā vxorē suam. καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.
et dixit abimelech abraam: ecce tra mea καὶ εἶπεν ἀβιμέλιχ τῷ ἀβραάμ, ἰδοὺ ἡ γῆ μου
coram te. vbicūq; tibi placuerit habita. et ἐναντίον σου· ἐν ᾧ ἐὰν σοι ἀρέσκῃ κατοίκει. καὶ τῇ
sarre dixit: ecce dedi fratri tuo mil σάρρᾳ εἶπεν, ἰδοὺ δέδωκα τῷ ἀδελφῷ σου χί-
le vidrachmas. hec tibi erunt in pacēū λια δίδραχμα. ταῦτά σοι ἔσται εἰς τιμὴν τοῦ
faciei tue: & olibus q̄ tecū et προσώπου σου, καὶ πάσας ταῖς μετὰ σοῦ. καὶ
ola vere loqre. oranit āt abraam ad πάντα ἐλέγχεται. προσηύξατο δὲ ἀβραὰμ πρὸς
deū. et sanauit deus abimelech et vxo τὸν θεόν. καὶ ἰάσατο ὁ θεὸς τὸν ἀβιμέλιχ καὶ τὴν γυ
rem sua & oēs ancillas eius: ναῖκα αὐτοῦ καὶ πάσας τὰς παιδίσκας αὐτοῦ,
et peperūt & ūtq; con καὶ ἔτεκον. ὅτι συν-
cludens cōclusit de vtero oēs vuluā ἐκλείων συνέκλεισεν ὁ θεὸς ἔξωθεν πᾶσαν μήτραν
in domo abimelech: propter sarrā vxo ἐν τῷ οἴκῳ ἀβιμέλιχ, ἕνεκεν σάρρας τῆς γυναι-
rem abraam. κὸς ἀβραάμ.

Ca. 21.

Et dñs visitauit sarrā: sicut dixit et καὶ κύριος ἐπεσκέψατο τὴν σάρραν, καθὼς εἶπεν καὶ
fecit dñs sarre sicut locut ē. et cōcipiēs ἐποίησεν κύριος τὴν σάρραν καθὼς ἐλάλησεν. καὶ συλλαβοῦ-
pepet abraam filiū in senectute: i tēpe σα, ἔτεκεν τῷ ἀβραὰμ υἱὸν ἐν τῷ γήρει, ἐν ᾧ καιρῷ
sicut locut ē ei dñs: & vocauit nomē καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος. καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ
filii sui q̄ fuit illi: quē pepit illi sarra: υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ σάρ
ra: isaac. circumcidit āt abraam isaac die ρα, Ἰσαάκ. περιέτεμεν δὲ ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ τῇ ἡμέρᾳ
octaua. sicut precepit ei dñs. et abra- τῇ ὀγδόῃ. καθὰ διετάξατο αὐτῷ κύριος. καὶ ἀβρα-
am erat annorū centū: q̄ nat ē ei isaac fi- ὰμ ἐτῶν ἑκατόν, ἡνίκα γέγονεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς
lius eius. dixit āt sarra: risū mihi fecit domi αὐτοῦ. εἶπεν δὲ σάρρα, γέλωτά μοι ἐποίησε κύρι-
nus. q̄ cui audierit cōgaudebit mihi et dixit: q̄s an ος. ὃς ἐὰν ἀκούσῃ συνχαρήσεταί μοι. καὶ εἶπεν, τίς ἀ
nūciabit abraam: q̄s lactat puerū sarra: q̄ ναγγελεῖ τῷ ἀβραάμ, ὅτι θηλάζει παιδίον σάρρα, ὅτι

Josue. 24. a.

Trāsla. Chal.

עֲלֵי אָחִי הוּא׃ וְסַבַּר אֲבִימֶלֶךְ עָאן וְתוֹרִין וְעַבְדִין וְאַמְהָן וְיָהַב לְאַבְרָהָם וְאָתֵיב לֵיהּ
אֵת שָׂרָה אִתְּתֵיהּ׃ וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ הָא אַרְעִי קֳדָמָךְ בְּדִשְׁפַר בְּעֵינָךְ תֵּיב׃ וּלְשָׂרָה אֲמַר
הָא יְהַבִית אֶלֶף סְלָעִין דְּכַסְפָּא לַאֲחָיִךְ הָא הוּא לִיךְ כְּסוּת דְּיִסְתַּר חֲלָף דְּשַׁלַּחְתְּ דְּבָרְתָּךְ
וְאִתְּכַחְתְּ יְתִיךְ וְיָת כָּל דְּעִמָּךְ וְעַל כָּל מָה דְּאִתְּמַר׃ וְצַלִּי אַבְרָהָם קֳדָם יְיָ
וְאַסְיָ יְיָ יָת אֲבִימֶלֶךְ וְיָת אִתְּתֵיהּ וְאַמְהָתֵיהּ וְאִתְרַחוּ׃ אֲרֵי סַיָּיר סַיַּר יְיָ בְּאַתָּר דְּיָ אַפֵּי
עַל פַּתַח וְלַדָּא לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ עַל עִיסַּק שָׂרָה אִיתַּת אַבְרָהָם׃

Ca. xxi.

וְיָיָ דְּכַר יָת שָׂרָה כְּמָא דַּאֲמַר וַעֲבַד יְיָ לְשָׂרָה כְּמָא דְּמַלֵּיל׃ וְאַעְדַּיִת וְיָלְדַת שָׂרָה
לְאַבְרָהָם בַּר לְסָבְתֵיהּ לְזִמְנָא דְּמַלֵּיל יָתֵיהּ יְיָ׃ וּקְרָא אַבְרָהָם יָת שׁוּם בְּרֵיהּ דְּיִתְיְלִיד
לֵיהּ דְּיָלִידַת לֵיהּ שָׂרָה יִצְחָק׃ וּגְזַר אַבְרָהָם יָת יִצְחָק בְּרֵיהּ בַּר תְּמָנְיָא יוֹמִין כְּמָא
דְּפַקֵּיד יָתֵיהּ יְיָ׃ וְאַבְרָהָם בַּר מְאָה שְׁנִין כַּד אִתְיְלִיד לֵיהּ יָת יִצְחָק בְּרֵיהּ׃ וַאֲמָרַת
שָׂרָה חֲדָוָה עֲבַד לִי יְיָ כָּל דְּיִשְׁמַע יְחַדֵּי לִי׃ וַאֲמָרַת מַנּוּ הֵימָן קֳדָם אַבְרָהָם וְיֵימִין
דְּתֵינִיק בְּנִין שָׂרָה אֲרֵי

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Iero.	Ter. Heb. Gen.	La. ttí.	Pritiua heb.
peperit filiũ in senectute mea. τ creuit puer:	peperit ei iã seni. Creuit igitur puer:	יָלְדָה בֵן לִזְקֻנָיו	וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד	נָדַל
et ablactat' é. et fecit abraam cõuiuiũ	& ablactatus est. Fecit abraã grãde cõuiuium	וַיִּגָּמַל	וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָּדוֹל	עָשָׂה שָׁתָה
magnũ: q̃ die ablactat' é isaac filiꝰ eius.	in die ablactatiõis eius.	בְּיוֹם הִגָּמֵל אֶת יִצְחָק	וַתֵּרֶא שָׂרָה	רָאָה
eidem ãt sarra filiũ agar egyptie: qui	Cũq; vidisset sara filiũ agar egyptie	אֶת בֶּן הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר יָלְדָה		
fuit abraam: ludẽtẽ cum isaac	ludentem cum isaac filio suo: dixit	לְאַבְרָהָם מְצַחֵק	וַתֹּאמֶר	אָמַר
filio suo. τ dixit abraam: eĳce ancil	ad abraam. Eĳce ancillam hanc &	לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ הָאָמָה הַזֹּאת וְאֶת		
lam et filiũ eius. nõ eni hereditabit	filium eius. Nõ enim erit heres filius ancille	בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ בֶּן הָאָמָה		יָרַשׁ
filius ancille cum filio meo isaac. du	cũ filio meo isaac. Dure accepit hoc	הַזֹּאת עִם בְּנִי עִם יִצְחָק וַיֵּרַע		יָרַע
rũ ãt apparuit verbũ valde coram abraam	abraam pro	הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם	עַל	
de filio suo ismael. dixit ãt deus	filio suo. Cui dixit deus.	אוֹדֹת בְּנוֹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים		
ad abraam. ne durũ sit coram te de	Non tibi videatur asperum super puero &	אֶל אַבְרָהָם אַל יֵרַע בְּעֵינֶיךָ	עַל הַנַּעַר	
puero τ de ancilla. oĩa q̃cũq; ti	sup ancilla tua. Oĩa que dixerit tibi	אֵת אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ		אָמַר
Roma. 9. b.	sara: audi vocem eius:	שָׂרָה שְׁמַע בְּקֹלָהּ	כִּי בְיִצְחָק	
xerit tibi sarra: audi	quia in isaac	יִקָּרֵא לְךָ זָרַע	וְגַם אֶת בֶּן הָאָמָה	
vocẽ eius. q; in	vocabitur tibi semen.	לְגוֹי אֲשִׂימֶנּוּ כִּי זַרְעֲךָ הוּא		שׂוּם
ĩsaac vocabit tibi semen. et filiũ ãt	Sed & filium ancille	וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר	וַיִּקַּח לֶחֶם	שָׁכַם לָקַח
ancille in gẽtẽ magnã faciã eũ q; se	faciã in gẽtẽ magnã:	וְחֵמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל הָגָר שָׂם	עַל	נָתַן שׂוּם
men tuũ é. surrexit ãt abraã mane: τ acce	quia semen tuum est.	שִׁכְמָהּ וְאֶת הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְּחֶהָ	וַתֵּלֶךְ	שָׁלַח הָלַךְ
pit panẽ et vtrẽ aquę: et dedit agar. et	Surrexitq; abraam mane: & tollens panẽ	וַתֵּתַע בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע		תָּעָה דַּעַת כָּלָה
ꝑposuit ei ĩ humerꝰ ei⁹: et dimi	& vtrem aque imposuit	הַמַּיִם מִן הַחֵמֶת וַתַּשְׁלֵךְ אֶת		שָׁלַךְ
sit eam. abiens ãt errabat per deser	scapule eius: tradiditq;	הַיֶּלֶד תַּחַת אַחַד הַשִּׂיחִם	וַתֵּלֶךְ	
tũ. iuxta puteũ iuramẽti. defecit ãt aqua	puerũ & dimisit eã. que	וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנֶּגֶד רַחֵק כִּמְטַחֲוִי		יָשַׁב רָחַק טָוָה
mor. κατὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὁρκου. ἐξέλιπε δὲ τὸ ὕδωρ	cũ abisset: errabat iuxta puteum iuramenti.	קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה אַל אֶרְאֶה בְּמוֹת		רָאָה
vtre. et proiecit puerũ subter vnã a	Defecit q; aq; in vtre: abiecit	הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנֶּגֶד וַתִּשָּׂא אֶת		נָשָׂא
rborẽ. τ abiens sedit eregione eius	puerũ subter vnam arborẽ q̃ ibi erat: & abiit.	קֹלָהּ וַתֵּבְךְּ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת		קוֹל בָּכָה שָׁמַע
de longe. q̃si arcus iactũ. dixit enĩ nõ videbo mor	Sedit q; eregione quasi	קוֹל הַנַּעַר וַיִּקְרָא מַלְאַךְ אֱלֹהִים		קָרָא
tem filii mei. et sedit contra. cla	arcus iacere. Dixit enim	אֶל הָגָר מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ		
mauit ãt puer fleuit. exaudiuit ãt deus	Nõ videbo morientẽ puerum. & sedens cõtra: leuauit vocem suã & fleuit. Exaudiuit autem deus			
puerũ de loco vbi erat. τ vocauit ange	vocẽ pueri. Vocauitq;			
lus dñi agar de celo: et dixit ei.	angelus dei agar de celo dicens.			

Transla. Chal.

יְלִידַת בַּר וּלְסִבְתְּהִי וּרְבָא וְרַבְיָא וְאִתְרַסִיל נַעֲבַד אַבְרָהָם מְשְׁתְיָא רַבָּא בְּיוֹמָא
דְּיִתְרַסִיל יַת יִצְחָק וְחֵזַת שָׂרָה יַת בַּר הָגָר מְצְרִיתָא דִּילִידַת לְאַבְרָהָם מְתַאיְךְ וַ
וַאֲמַרַת לְאַבְרָהָם תָּרֵיךְ יַת אָמְתָא הָדָא וְיַת בְּרַהּ אֲרֵי לָא יִרַת בַּר אָמְתָא הָדָא עִם
בְּרִי עִם יִצְחָק וּבְאֵשׁ בְּתִנְמָא לַחְדָא בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל עֵיסַק בְּרֵיהּ וַאֲמַר יְיָ לְאַבְרָהָם
לָא יִבָאֵישׁ בְּעֵינָךְ עַל עוּלֵימָא וְעַל אָמְתָךְ כֹּל דְּתֵימַר לָךְ שָׂרָה קַבֵּיל מֵימְרָהּ אֲרֵי
בְּיִצְחָק יִתְקְרוֹן לָךְ בְּנִין וְאַף יַת בַּר אָמְתָא לְעַם אֵישַׁוְיֵנֵיהּ אֲרֵי בְּרַךְ הוּא וַאֲקְדִים
אַבְרָהָם בְּצַפְרָא וּסְיַב לַחְמָא וּרְוֵקְבָא דְּמַיָא וְיַהֵב לְהָגָר שַׁוִי עַל כְּתַפַּהּ וְיַת בַּרְבָא
וְשַׁלְחַהּ וַאֲזָלַת וְטָעַת בְּמַדְבְּרָא דְּבֵרְשָׁבַע וּשְׁלִימוּ מַיָא מִן רוּקְבָא וּרְמַת יַת בַּרְבָא
תְּחוֹת חַד מִן אִילָנַיָא וַאֲזָלַת וְיַתְבַת לַהּ מְקֳבֵיל אַרְחֵיכַת כְּמִיתַד קְשְׁתָא אֲרֵי אָמְרַת
לָא אֶחֱזֵי בְּמוֹתָא דְּרַבְיָא וְיַתְבַת מְקֳבֵיל וַאֲרִימַת יַת קָלַהּ וּבְכַת וּשְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ
כָּלַיהּ דְּרַבְיָא וּקְרָא מַלְאָכָא דַּייְיָ לְהָגָר מִן שְׁמַיָא וַאֲמַר לַהּ

Interp. chal.

peperi filium in senectute sua. Et creuit puer τ ablactatus est. Et fecit abraham conuiuiũ magnus in die quo ablactatus est isaac. Et vidit sara filiũ agar egyptie quem peperit abrahe ludentes. Et dixit abrahe. Eĳce ancillam hanc τ filiũ eius: quia non erit heres filius ancille huius cum filio meo isaac. Et displicuit verbum nimis in oculis abrahe: propter filium suũ. Dixitq; deꝰ abrahe. Ne displiceat in oculis tuis sup puero τ super ancilla tua: omnia que dixerit tibi sara acquiesce illi: quoniam in isaac vocabuntur tibi filii. Filium quoq; ancille in gentem ponam eum: quia filius tuus est. Et surrexit abraham mane τ tulit panẽ et lagenã aque: τ dedit ipsi agar: ponens sup humeꝝ eius τ puerũ: τ dimisit eam: et abiit τ errabat in deserto berſabee. τ cõsumpte sunt aque de lagena τ proiecit puerum subter vnam arborem. Et abiit: τ sedit eregione: longe quantus potest arcus iacere. quia dixit non videbo mortem pueri. Sedit q; eregione: τ leuauit vocem suam τ fleuit. et audita est coram deo vox pueri. Et vocauit angelus dei agar de celo. Et dixit ei.

Pritiua chal.

שׁוּב רָבָה חָסַל
שָׁתָה רָבַב חָזָה
חָדַשׁ אָמָה

נָאשׁ עָלַם
אָמַר קָרָא שָׁוָה
קָדַם רָבַב טָעָה
דִּבֵּר בּוּד רָמָה
אָחַד רָחַק חָזָה
רָבַב רוּם נָבָה

Pritiua heb.	Ter. Heb	Esa.	Ca. rra.	Trãsla. S. Hiero.	Trãsla. Gre. Irr. cũ interp. latina.
מָ֣ה לָּךְ֮ הָגָר֒ אַל־תִּירְאִי֙ כִּי־שָׁמַ֣ע	יֵרָא			mQuid agis oagar. pNoli qtimere. rExaudiuit cī	ἃ ἐστὶν ἄγαρ· μὴ φοβοῦ· ἐπακήκοε γὰρ ὁ θεὸς τῆς
אֱלֹהִים֙ אֶל־קוֹל֣ הַנַּ֔עַר בַּאֲשֶׁ֖ר				rdeus rvocē rpueri: de lo	φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐστι· ἀνά
הוּא־שָׁ֑ם קוּמִי֙ שְׂאִי֙ אֶת־הַנַּ֔עַר	נָשָׂא			co in quo ooooooooooooo	ge accipe puerū. et tene manū
וְהַחֲזִיקִי֙ אֶת־יָדֵ֔ךְ בּ֥וֹ כִי־לְג֖וֹי	חָזָק עָרֵל			sest. rSurge & otolle rpue	γναι λάβε τὸ παιδίον· καὶ κράτησον τῆς χειρὸς
אֲשִׂימֶ֑נּוּ וַיִּפְקַח֙ אֱלֹהִים֙ אֶת־	שׁוּם פָּקַח			rum: ooooooooooooooo	eius. in eni gentē magnā faciā eū. et a
עֵינֶ֔יהָ וַתֵּרֶא֙ בְּאֵ֣ר מָ֔יִם וַתֵּ֙לֶךְ֙	רָאָה יָלַךְ			s& tene manum sillius:	peruit deus oculos eius. ꝛ vidit pute
וַתְּמַלֵּ֤א אֶת־הַחֵמֶת֙ מַ֔יִם וַתַּשְׁקְ֖	מָלֵא שָׁקָה			squia min gētem magnā	ωξεν ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ ἴδε φρέ
הַנַּ֑עַר וַיְהִי֙ אֱלֹהִים֙ אֶת־הַנַּ֔עַר	הָיָה			faciam eum. pAperuit	ας ὕδατος ζῶντος· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπλησε τὸν ἀσ
וַיִּגְדָּ֔ל וַיֵּ֣שֶׁב בַּמִּדְבָּ֔ר וַיְהִי֙ רֹבֶ֣ה	נָדַל דַּר			qb oculos eius odeus. Que	et potauit puerū suū. ꝛ fuit de
קַשָּׁ֑ת וַיֵּ֣שֶׁב בְּמִדְבַּ֣ר פָּארָ֔ן וַתִּקַּ֥ח	לָקַח			rvidēs puteū raque: rabi	κόν· καὶ ἐπότισε τὸ παιδίον αὐτῆς· καὶ ἦν ὁ θε
לוֹ־אִמּ֥וֹ אִשָּׁ֖ה מֵאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ וַיְהִי֙	אִישׁ			it & ipleuit b vtrem: odedit qb puero obibere: oooo	ὸς μετὰ τοῦ παιδίου· καὶ ηὐξήθη, καὶ κατῴκη
בָּעֵ֣ת הַהִ֔וא וַיֹּ֣אמֶר אֲבִימֶ֔לֶךְ וּפִיכֹ֖ל	אָמַר			s& fuit cum eo. qui ooo	uit in deserto. fact ē ūt sagittari. ꝛ habita
שַׂר־צְבָא֑וֹ אֶל־אַבְרָהָ֣ם לֵאמֹ֔ר				ocreuit m& moratus ē in	σεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἐγένετο δὲ τοξότης· καὶ κατῴ
אֱלֹהִים֙ עִמְּךָ֔ בְּכֹ֖ל אֲשֶׁר־אַתָּ֥ה				solitudine: ofactusqb ē iu	κησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ φαράν· καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μή
עֹשֶׂ֑ה וְעַתָּ֣ה הִשָּׁבְעָ֤ה לִּי֙ בֵּֽאלֹהִים֙	שָׁבַע			uenis fsagittarius. gbita	ter eius vxorē de egipto. et factū ē
הֵ֣נָּה אִם־תִּשְׁקֹ֤ר לִי֙ וּלְנִינִ֔י וְ֠	שָׁקַר			uitqb oin deserto pharā:	τηρ αὐτοῦ γυναῖκα ἐκ τῆς αἰγύπτου. καὶ ἐγένετο
כַּחֶ֨סֶד֙ אֲשֶׁר־עָשִׂ֣יתִי עִמָּ֔ךְ	עָשָׂה			r& accepit rilli mr sua v	in tēpore illo. et dirit abimelech ꝛ hocho
תַּעֲשֶׂ֤ה עִמָּדִי֙ וְעִם־הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר				xorē de terra begypti. oo	ad pronubus eius: ꝛ phichol prin
גַּ֥רְתָּה בָּהּ׃ וַיֹּ֣אמֶר אַבְרָהָ֔ם אָנֹכִ֖י	גּוּר			rEodē tpe dixit babime	ceps exercit eius ad abraam: dicens:
אִשָּׁבֵֽעַ׃ וְהוֹכִ֣חַ אַבְרָהָם֮ אֶת־	יָכַח			lech & phicol oooooooo	deus ꝛecū in oibus q̄cūq; feceris: nūc ergo
אֲבִימֶ֒לֶךְ֒ עַל־אֹד֣וֹת בְּאֵ֣ר הַמַּ֔יִם	אוד			princeps exercitus eiuf	iura mihi deū ne noceas mihi: neq; semi
אֲשֶׁר־גָּזְל֖וּ עַבְדֵ֥י אֲבִימֶֽלֶךְ׃ וַיֹּ֣אמֶר				lad mabraam. ooo.oooxoooo	ni meo: neq; nomini mee. sed scom iusticia
אֲבִימֶ֒לֶךְ֒ לֹ֣א יָדַ֔עְתִּי מִ֥י עָשָׂ֖ה				oDeus ptecum est qin vni	m meū, μὴ δὲ τῷ ὀνόματί μου. ἀλλὰ κατὰ τὸ δίκαιο
אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה וְגַם־אַתָּ֣ה לֹא־הִגַּ֔דְתָּ	נָגַד			uersis que ooooooo.ooooo	ium quā feci tecuꝛ: facies mecum:
לִּ֖י וְגַ֣ם אָנֹכִ֔י לֹ֥א שָׁמַ֖עְתִּי בִּלְתִּ֥י				sagis. rIura ergo per de	σύνοιδα ἐγὼ ἐποίησα μετὰ σοῦ, ποιήσεις μετ' ἐμοῦ,
הַיּֽוֹם׃ וַיִּקַּ֣ח אַבְרָהָם֮ צֹ֣אן וּבָקָר֒	לָקַח טָעַן			um ooo.oooooooo.ooo.ooooo	et terre qh habitasti in ea. et dirit abra
וַיִּתֵּ֔ן וַיִּכְרְת֥וּ שְׁנֵיהֶ֖ם בְּרִֽית׃	כָּרַת שָׁנָה בְּרִית			bne cnoceas mihi s& po	καὶ τῇ γῇ ᾗ παῴκησας ἐν αὐτῇ. καὶ εἶπεν ἀβρα
				steris meis ooooooooo.ooo	am: ego iuro. et increpauit abraā abime
				stirpiqs mee: sed tinxta	άμ, ἐγὼ ὀμνύμαι· καὶ ἤλεγξεν ἀβραὰμ τὸν ἀβιμε
				miam quam feci tibi: oo	lech p puteis aque: quos abstu
				facies mihi n& oterreooo	λεχ περὶ τῶν φρεάτων τοῦ ὕδατος, ὧν ἀφεί
				ooooooooooooooooooooo	lerāt serui abimelech. et dirit ei:
				ri qua versatus es adue	λοντο οἱ παῖδες ἀβιμέλεχ· καὶ εἶπεν αὐτῷ,
				na. xDixitqs abraā: ego	nō feci ego fecit verbū hoc. ne
				yiurabo. z Et increpauit	ὐκ ἔγνων τίς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο. οὐ
				babimelech propter pu	qs tu mihi annūciasti: neq; ego audiuit
				teum aque: oooooooooo	εἰ σύ μοι ἀπήγγειλας, οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα,
				equē vi abstulerāt serui	nisi hodie. et accepit abraā oues
				beius. cResponditqs oooo	ἀλλ' ἢ σήμερον· καὶ ἔλαβεν ἀβραὰμ πρόβα
				mabimelech. nNesciui oo	et vituloꝛ: et dedit abimelech: et
				pquis qfeceritoooooooooo	τα καὶ μόχους, καὶ ἔδωκεν ἀβιμέλιχ, καὶ
				thanc rē. uSed & x tu tnō	disposuerūt ambo testamētum.
				yindicasti amihi: ooooooo	διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην, ooooooooooo
				b& ego bnon caudiui pre	
				ter dhodie. oooooooooo	
				btulit itaqs cabraā e oues	
				c& boues: m& deditoooooo	
				nabimelech. oPercusse	
				runtqs pambo qfedus.ooo	

Pritiua chal.

Interp. chal.

Transla. Chal.

דְּאָזֵל	quid tibi agar. ne timeas: quoniã audita est eosam
צְעַל תַּקַּף רַבָּב	domino voꝛ pueri in loco in quo ipse est. Surge tolle
סְנָא שָׁוֵה גְּלָה	puerum ꝛ apprehende manu tua eum: quoniam in
חֵא בּוֹר טָלָא	populum magnum ponam eum. Et aperuit deus
שָׁקָה אַמַּר רַבָּב	oculos eius ꝛ vidit puteum aque: et abiit ꝛ imple
רַבָּה דְּבַר רָבָה	uit lagenam aqua: ꝛ dedit puero bibere. Et fuit ver
אִתַּי אָמַר קוּם	bum dei in adiutoꝛium pueri ꝛ creuit: ꝛ habitauit in
אָמַר שָׁבַר טוּב	deserto: ꝛ fuit iaculatoꝛ arcuꝫ. Et habitauit in deserto
עֲבַד יְהַב יָכַח	pharan: ꝛ accepit ei mater eius vroꝛem de terra egy
בּוֹר חָוָה	pti. Et factum est in tempoꝛe illo: et dixit abimelech
תָּרֵי קוּם	ꝛ phicol pꝛincepꝰ exercituꝰ eius ad abꝛahã diceno.
	Ter verbum dei est in auditoriũ tuum in vniuersis que
	tu agis: ꝛ nunc iura mihi per verbum domini hic: ne
	noceas mihi ꝛ filio meo ꝛ filio filij mei: iurta miseri
	cordiam quam feci tecum facio mecum: ꝛ cum terra
	in qua peregrinaꝛis es. Et ait abꝛahã: ego iurabo. Et
	increpauit abꝛaham abimelech pꝛopter puteũ aque
	quem vi abstulerant serui abimelech. Et ait abime
	lech. Nescio quis fecit rem hanc: ꝛ tu quoq; non indi
	casti mihi: neq; ego audiui nisi hodie. Et tulit abꝛa
	ham ouco ꝛ boues: et dedit abimelech ꝛ pepigerunt
	ambo fedus.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Tex.Heb. Geñ. Ca.xxii.	Prãtina heb.
et: statuit abrãã septẽ agnas ouiũ καὶ ἔστησεν ἀβραὰμ ἑπτὰ ἀμνάδας προβάτων	ʳEt statuitˢ abraam ᵃsep= tem ʳagnas ooooooooooooooo ʳgregisˢ seorsũ. ᶜCuiˢ dí= xitᵇ abimelech. ooooooo	וַיַּצֵּב אַבְרָהָם אֶת שֶׁבַע כִּבְשֹׂת	וַיַּצֵּב
solas. et dixit abimelech abraam. quid μόνας. καὶ εἶπεν ἀβιμέλιχ τῷ ἀβραάμ. τί ἐ=	ᶜQuidˢ sibi volunt ᵉ sep= tem ᵇ agne ooooooooooooo ᶠisteˢ: ᵏ quasˡ stare feciſti	מָה אֵלֶּה שֶׁבַע כְּבָשֹׂת	
sunt septẽ agne ouiũ harũ: q̃s σημαίνουσιν αἱ ἑπτὰ ἀμνάδες τῶν προβάτων τούτων, ἃς	ᵐseorsum! At ille. ooooo ᵍSeptem ⁿ inquitˢ agnas	וַיֹּאמֶר כִּי אֶת שֶׁבַע כְּבָשֹׂת תִּקַּח	
statuiſti solas. τ dixit q̃: septẽ agnas ἔστησας μόνας. καὶ εἶπεν ὅτι ταῖς ἑπτὰ ἀμνάδ=	ᵒaccipies ooooooooooooooo ᵗde manu mea: ⁿ vtˢ ſint	מִיָּדִי בַּעֲבוּר תִּהְיֶה לִי לְעֵדָה כִּי	עֲבַר הָיָה
accipies a me: vt sint mihi in teſtimoniũ: δας λήψῃ παρ' ἐμοῦ, ἵνα ὦσί μοι εἰς μαρτύριον,	ʳmihiˢ in teſtimõiũ: ᵍm̃ egoᵇ fodiᵖ puteũˢ iſtũ. ʳId	חָפַרְתִּי אֶת הַבְּאֵר הַזֹּאת	
q̃: ego fodi puteũ hunc. ꝓpter hoc vo= ὅτι ἐγὼ ὤρυξα τὸ φρέαρ τοῦτο. διὰ τοῦτο ἐπω	circo ooooooooooooooooo ᵇvocatuſĕˢ locusᵇ illeˡ ber	עַל כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי	קוֹם
cauit nomẽ loci illius: puteũ iu= νόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, φρέαρ ὅρ=	ſabee: ⁿ quia ooooooooooo ᵒibiᵍ vterqᵖ iurauit. ʳ & in	שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם	שָׁבַע
ramenti. q̃: illic iurauerũt ambo: et poſuerũt κισμοῦ. ὅτι ἐκεῖ ὤμοσαν ἀμφότεροι, καὶ ἔστη=σαν	ierunt ooooooooooooooo ᵒfedusʳ ꝓ puteoᵒ iuramẽ	וַיִּכְרְתוּ בְּרִית בְּבְאֵר שָׁבַע	קוֹם
fedus ſup puteũ iuramẽti. ſurrexit ãt abi διαθήκην ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὁρκισμοῦ. ἀνέστη δὲ Ἀβι=	ti. ʳSurrexit aũtʳ abime= lechˢ & phicol ᵃ princeps	וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ	שׁוּב שׁוּב
melech et ochozad pronubus eius et phi μέλιχ καὶ ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ καὶ ὁ φι	ᵇexercitus eius: ᶜreuerſi q̃ſũtᵒ iˢ ᶜterrãʳ paleſtiorũ	וּפִיכֹל שַׂר צְבָאוֹ וַיָּשֻׁבוּ אֶל אֶרֶץ	
chol princeps exercitus eius: τ re χὼλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἀ=	Abraã veroᵍ plãtauitᵇ ne musˡ in berſabee: ˡ & iuo	פְּלִשְׁתִּים וַיִּטַּע אֶשֶׁל בִּבְאֵר	נָטַע
uerſi ſunt in terrã philiſthim. et plan= πέστρεψαν εἰς τὴν γῆν τῶν φυλιστιείμ. καὶ ἐφύ=	cauit ᵐibiᵑ nomen ᵒ dñi ᵖdeiᵍeterni: ʳ & fuit colo	שָׁבַע וַיִּקְרָא שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל	קָרָא
tauit abraam agrũ ſup puteũ iu= τευσεν ἀβραὰμ ἄρουραν ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ ὁρ=	nusˢ terre ooooooooooooo ᵃpaleſtiorũᵗ diebus ʳmul	עוֹלָם וַיָּגָר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ	עוֹלָם גּוּר
ramẽti. τ inuocauit ibi nomẽ dñi: deus κου. καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ τὸ ὄνομα κυρίου, θεὸς	tis. Ca.22.	פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים:	יוֹם רַבָּה
eternũ. habitauit ãt abraã in terra phi= αἰώνιος. παῴκησε δὲ ἀβραὰμ ἐν τῇ γῇ τῶν φυ=	QVe ᵇ postquã geſta ſunt: ooooooooooooo	וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה	Cap.xxii.
liſthim dies multos. λιστιὶμ ἡμέρας πολλάς.	ʳtentauitᶜ deus ᵇabraam: ooooooooooooooooo ooooo	וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם	הָיָה
Ca.22.	ſ& dixitᵇ ad eũ. ˡAbraam abraam. ᵐAt ille rñdit.	וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי:	אֲשֶׁר
A Judith 8.c. Deb.11 d.	ᵐad ſũ. ᵒait illi. ᵖTolleᵒ fi= liũ tuũᵃ vnigenitum oo	וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידְךָ	יָחִיד
Ἓ factũ ẽ poſt verba hec: deus καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, θεὸς	ˣquemʳ diligisᵃ iſaac: ᵇ & vadeᵇ in ooooooooooooo	אֲשֶׁר אָהַבְתָּ אֶת יִצְחָק וְלֵךְ לְךָ אֶל	יָלַד
tentauit abraã. et dixit ei: abraam ἐπείρασε τὸν ἀβραάμ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀβραὰμ	ʳterrã ʳvisionis: ᵈatq̃ ᵇibi ᵈofferes eũ ᶠin holocau=	אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה	עָלָה
abraã. et dixit. ecce ego. τ dixit: accipe fi= ἀβραάμ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ. καὶ εἶπεν, λάβε τὸν υἱ=	ſtumᵇ ſupᶠ vnũᵐ montiũ: ᵐquemᵒ monſtrauero ooo	עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר	הָרַר
liũ tuũ dilectũ: quẽ dilexiſti iſaac: et υἱόν σου τὸν ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας τὸν ἰσαάκ, καὶ	ᵖtibi. ᵍIgitur ʳ abraãᵍ de nocte conſurgens ooooo	אֵלֶיךָ: וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר	שָׁכַם
vade in terrã excelſã. et offer eũ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλήν. καὶ ἀνένεγκε αὐ=	ʳſtrauitᵗ aſinũ ſuumʳ du= cens ᶜ ſecumᵃ duos ooooo	וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי	חָבַשׁ שָׁנָה
tbi in holocauſtũ ſup vnũ montiũ: quos τὸν ἐκεῖ εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων, ὧν ἂν	ᵇiuuenes ᵒ & ᶜ iſaac ᶜ filiũ ſu um. ᵉ Cunq̃ concidiſſet	נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע	נָטַע
tibi dixero. ſurgẽs ãt abraã mane ſtrauit σοι εἴπω. ἀναστὰς δὲ ἀβραὰμ τοπρωὶ ἐπίσαξεν	ᵇligna in ˡ holocauſtum: ˡabiitᵐ adⁿ locum ooooooo	עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל הַמָּקוֹם	קוּם קוּם
aſinũ ſuã. aſſumpſit ãt ſecũ duos pue= τὸν ὄνον αὐτοῦ. παρέλαβε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ δύο παῖ=	° quem ᵖ preceperat ᵍ ei ʳdeus. ᵃ Die autem ooooo	אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם	

Interp̃.chal.

Et ſtatuit abraham ſeptẽ agnas ouium ſeorſum. Dixitq; abimelech ad abraham. Quę ſunt iſte ſeptem agnę quas ſtatuiſti ſeorſum. Et ait. Quoniaꝫ ſeptem agnas accipies de manu mea: vt ſit mihi in teſtimonium quoniã fodi puteuꝫ iſtum. Propterea vocauit locum illũ berſabee: quia ibi iurauerũt ambo: ꝛ inierunt pactũ in berſabee. Surrexitq; abimelech ꝛ phicol princeps exercitus eius: ꝛ reuerſi ſunt in terram philiſtinoꝝ. Et plantauit plantationem in berſabee: et orauit ibi in nomine domini dei eterni. Et peregrinatus eſt abraham in terra philiſtinorum diebus multis.

Cap. xx.

ET factũ eſt poſt verba hec: ꝛ deus tentauit abraham: et dixit ei. Abraham. Et ait: ecce ego. Et dixit. Tolle nunc filium tuũ vnicum tuũ quẽꝫ diligis iſaac: ꝛ vade in terram diuini cultus: ꝛ offer illum coram me ibi in holocauſtum ſuper vnũ montium quẽ dixero tibi. Et ſurrexit abraham manę ꝛ ſtrauit aſinum ſuum: ꝛ tulit duos pueros ſuos ſecum: ꝛ iſaac filium ſuum: ꝛ concidit ligna in holocauſtum: ꝛ ſurrexit ꝛ abiit in locum quẽ dixerat ei deus. Die autem

Trãsla.Chal.

וְאִלֵּין שִׁבְעָא חוּרְפָּן דְּעָאן דְּלָהוֹדֵיהוֹן וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם מָה
אִינִין שִׁבְעָא חוּרְפָּן דְּאַפְלֵיתָ דְּלָהוֹדֵיהוֹן וַאֲמַר אֲרֵי יָת שִׁבְעָא חוּרְפָּן תִּסַּב
מִן יְדִי בְּדִיל דִּתְהֲוֵי לִי לְסַהֲיָדוּ אֲרֵי חָפַרִית יָת בֵּירָא הָדֵין עַל כֵּן קְרָא לְאַתְרָא
הָהוּא בְּאֵר שָׁבַע אֲרֵי תַּמָּן קַיְּמוּ תַּרְוֵיהוֹן וְתַנְיוּ כְּרִים בְּאֵר שָׁבַע וְקָם אֲבִימֶלֶךְ
וּפִיכֹל רַב חֵילֵיהּ וְתָבוּ לְאַרְעָא פְּלִשְׁתָּאֵי וְתַב נְצַב נְצָבָא בְּשָׁבַע וְצַלִּי תַּמָּן בְּשׁוּמָא
Ca.xxij. דַּיְיָי אֱלָהּ עָלְמָא וְאִתְתַּב אַבְרָהָם בְּאַרְעָא פְּלִשְׁתָּאֵי יוֹמִין סַגִּיאִין
וַהֲוָה בָּתַר פִּתְגָמַיָּא הָאִילֵּין וַיְיָ נַסִּי יָת אַבְרָהָם וַאֲמַר לֵיהּ אַבְרָהָם וַאֲמַר הָא אֲנָא
וַאֲמַר דַּבַּר כְּעַן יָת בְּרָךְ יָת יְחִידָךְ דְּרַחֵימְתָּא יָת יִצְחָק וְאֵיזֵיל לָךְ לְאַרְעָא פּוֹלְחָנָא
וְאַסְקִיהּ תַּמָּן לְעֹלָתָא עַל חַד טוּרַיָּא דְּאֵימַר לָךְ׃ וְאַקְדִּים אַבְרָהָם בְּצַפְרָא
תַּבִּיר יָת חַמָּרֵיהּ וּדְבַר יָת תְּרֵין עוּלֵימוֹהִי עִמֵּיהּ וְיָת יִצְחָק בְּרֵיהּ וְצַלַּח אַצֵּי דְעֹלָתָא
וְקָם וְאָזַל לְאַתְרָא דַּאֲמַר לֵיהּ יְיָ בְּיוֹמָא

Prãtina chal.

קוֹם חָד
אֵל נָסַב
הָיָה
קוֹם קוֹם
רַבָּב תּוּב צָלָא
יָתַב
אֵל נָסָה
אָזַל
נָסַק עָלָה קָדָם
אָתָא
קוֹם

Pritiua heb.	Tex. Heb.	Gen.	Ca. xxii.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
שָׁלִשׁ	׳שְׁלִישִׁי׳ וַיִּשָּׂא׳ אַבְרָהָם׳ אֶת עֵינָיו			'tertio° eleuatis' oculis ooo	tertia: ↄ respiciẽs abrahã ocu
רָאָה	׳וַיַּרְא׳ אֶת׳ הַמָּקוֹם׳ מֵרָחֹק׃ וַיֹּאמֶר ׳׳			°vidit' locum° procul: ' dixitq; ooo	τῇ τρίτῃ, καὶ ἀναβλέψας ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλ
יָשַׁב	׳אַבְרָהָם׳ אֶל׳ נְעָרָיו׳ שְׁבוּ׳ לָכֶם׳ פֹּה ׳			°ad° pueros suos. ' Expe	μοῖς αὐτοῦ, ἶδε γὰρ τόπον ἀπὸ μακρόθεν.
חֲמֹר	׳׳עִם׳ הַחֲמוֹר׳ וַאֲנִי׳ וְהַנַּעַר׳ נֵלְכָה ׳׳			ctate' hic ooooooooooo	et dixit abraam pueris suis: sede
שׁוּב	׳נָשׁוּבָה׳ אֲלֵיכֶם׃ ׳׳			°cum° asino: ° ego ° & pu	τε ὧδε σὺν τῷ ὄνῳ. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ
עֹלָה	׳׳וַיִּקַּח׳ אַבְרָהָם׳ אֶת׳ עֲצֵי׳ הָעֹלָה ׳׳׳			er ooooooooooooooooo	παιδάριον διελευσόμεθα ἕως ὧδε. καὶ προσκυ
שׂוּם	׳וַיָּשֶׂם׳ עַל׳ יִצְחָק׳ בְּנוֹ ׳ וַיִּקַּח׳ בְּיָדוֹ ׳׳			°illuc' vsq; ppantes post	νήσαντες, ἀναστρέψομεν πρὸς ὑμᾶς. ἔλαβε δὲ
אֵשׁ	׳׳אֶת׳ הָאֵשׁ׳׳ וְאֶת׳ הַמַּאֲכֶלֶת ׳ וַיֵּלְכוּ ׳			q̃ ' adorauerimus ° reuer	abraὰμ τὰ ξύλα τῆς ὁλοκαρπώσεως, καὶ ἐπέθη
אָכַל	׳שְׁנֵיהֶם׳ יַחְדָּו׃ וַיֹּאמֶר׳ יִצְחָק׳ אֶל ׳			temur ' ad vos. ' Tulit ooo	sait isaac filio suo. accepit aũt τ ignẽ
שָׁנָה	׳אַבְרָהָם׳ אָבִיו׳ וַיֹּאמֶר׳ אָבִי ׳׳ וַיֹּאמֶר			quoq; ligna ' holocausti	καὶ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἔλαβε δὲ καὶ τὸ πῦρ
	׳הִנֵּנִי׳ בְנִי ׳׳ וַיֹּאמֶר׳ הִנֵּה׳ הָאֵשׁ ׳׳׳׳			°& ipposuit ' sup ' isaac ° fili°	in manib' τ gladiũ. et abie
	׳וְהַעֵצִים ׳ וְאַיֵּה׳ הַשֶׂה׳ לְעֹלָה׃ ׳׳׳׳			um suũ. ipse vero ° porta	μετὰ χεῖρας καὶ τὴν μάχαιραν. καὶ ἐπορεύθη
רָאָה	׳וַיֹּאמֶר׳ אַבְרָהָם׳ אֱלֹהִים׳ יִרְאֶה׳ לּוֹ			bat ' in manibus ' ignẽ ' &	runt duo simul. ait aũt isaac ad abrahã
	׳הַשֶּׂה׳ לְעֹלָה׳ בְּנִי ׳ וַיֹּאמֶר׳ יַחְדָּו׃ ׳׳			° gladiũ. ° Cũq; ° duo ° per	σαφεί δύο ἅμα. εἶπε δὲ Ἰσαὰκ πρὸς ἀβραὰμ τὸν
	׳וַיֵּלְכוּ׳ שְׁנֵיהֶם׳ יַחְדָּו׃ ׳׳׳			gerent ' simul: ' dixit ' isa	patrẽ suũ: viceno: pater. ille aũt dixit:
	׳וַיָּבֹאוּ׳ אֶל׳ הַמָּקוֹם׳ אֲשֶׁר׳ אָמַר			a ooooooooooooooooo	ᾧ ἐστι τέκνον. εἶπε δέ, ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύ
	׳לוֹ׳ הָאֱלֹהִים׳ וַיִּבֶן׳ שָׁם׳ אַבְרָהָם ׳׳			' patri suo. ' Pater mi.	gna: vbi est ouis in holocau
	׳אֶת׳ הַמִּזְבֵּחַ׳ וַיַּעֲרֹךְ׳׳ אֶת׳ הָעֵצִים ׳׳			° At ille rñdit. quid vis oo	λα, ποῦ ἐστι τὸ πρόβατον τὸ εἰς ὁλοκάρπωσ
	׳וַיַּעֲקֹד׳ אֶת׳ יִצְחָק׳ בְּנוֹ ׳ וַיָּשֶׂם׳ אֹתוֹ			' fili. ' Ecce ° inquit ' ignis	σιν. ἔστι δὲ ἀβραὰμ ὁ θεὸς ὄψεται ἑαυτῷ πρόβατον
	׳עַל׳ הַמִּזְבֵּחַ׳ מִמַּעַל׳ לָעֵצִים ׃ וַיִּשְׁלַח ׳			ooooooooooo oooooooooo	in holocaustũ fili. pergentes aũt vterq
	׳אַבְרָהָם׳ אֶת׳ יָדוֹ ׳ וַיִּקַּח׳ אֶת ׳׳׳׳			' & ligna: ° vbi ẽ ' victima	ἐις ὁλοκάρπωσιν τέκνον. πορευθέντες δὲ ἀμφότε
	׳הַמַּאֲכֶלֶת׳ לִשְׁחֹט׳ אֶת׳ בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא ׳			° holocausti. oooooooooo	ri par iter: venerũt i locũ: quẽ dixit ei deus.
	׳׳אֵלָיו׳ מַלְאַךְ׳ יְהוָה׳ מִן׳ הַשָּׁמָיִם ׳׳			' Dixit autem ' abraam.	ρει ἅμα, ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός.
	׳וַיֹּאמֶר׳ אַבְרָהָם׳ אַבְרָהָם ׳ וַיֹּאמֶר ׳			' Deus ° prouidebit ' sibi	et edificauit abraã altare. et iposu
	׳הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר׳ אַל׳ תִּשְׁלַח׳ יָדְךָ׳ אֶל ׳			' victimã ' holocausti ° fili	it ligna. ↄ cũ colligasset isaac filiũ su
	׳הַנַּעַר׳ וְאַל׳ תַּעַשׂ׳ לוֹ׳ מְאוּמָה׳ כִּי ׳׳			mi. ' Pergebant ergo ooo	ὰ καὶ τὰ ξύλα. καὶ συμποδίσας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐ
	׳עַתָּה׳ יָדַעְתִּי׳׳ כִּי׳׳ יְרֵא׳ אֱלֹהִים ׳׳׳			' pariter: ' & venerunt ' ad	um: imposuit cũ in altare super
	׳אַתָּה׳ וְלֹא׳ חָשַׂכְתָּ׳ אֶת׳ בִּנְךָ׳ אֶת ׳׳			' locum ° quem ooooooooo	τοῦ, ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν
				' ostenderat ° ei ' deus: ° in	ligna. et extendit abraã manũ suã ad ac
				quo ' edificauit ooooooooo	ξύλων. καὶ ἐξέτεινεν ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λα
				' altare: ' & desup ' ligna	cipiẽdũ gladiũ: vt iugularet filiũ suũ. ↄ
				' compositit. ooooooooo	βεῖν τὸν μάχαιραν, σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ
				° Cũq; alligasset ° isaac ' fi	vocauit cũ angel° dñi de celo. C
				lium suum: ° posuit ' eum	ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
				° in ' altare ' super struem	et dixit ei: abraã abraã. ille aũt dixit: ec
				' lignorum. ° Extenditq;	καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀβραὰμ ἀβραάμ. ὁ δὲ εἶπεν, ἰδ
				° manum ' & arripuit ooo	ce ego. et dixit ne inijcias manũ
				ooooooooooo oooooooooo	σου ἐπὶ τὸ παιδάριον, μηδὲ ποιήσῃς αὐτῷ
				° gladiũ: ° vt imolaret ° fili	nihil. nũc enĩ cognoui: ↄ times tu deũ. Mach.
				um suum. ' Et ecce ooooo	μηδέν. νῦν γὰρ ἔγνων, ὅτι φοβῇ σὺ τὸν θεόν. 2.
				° angelus ° domini ° de ° ce	et nõ pepercisti filio tuo
				lo ' clamauit ooooooooo	καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου ooooooooo
				' dicens. ° Abraam ' abra	
				am: qui ° respondit ooooo	
				' ad ' ũ. ' dixitq; ei. ' Nõ ° ex	
				tendas ° manũ tuam ' sup	
				° puerum: ' neq; ' facias ' il	
				li ° quicq̃. ooooooooooo	
				° Nunc ' cognoui ' ↄ ° ti	
				meas ° deum: ooooooooo	
				° & nõ ' pepcisti ooooooo	
				ooooooooooooooooooo	

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
	tertia leuauit abraham oculos suos: ↄ vidit locum a longe. Et dixit abraham pueris suis. Expectate vos hic cum asino: ego autẽ ↄ puer accedemus vsq; illuc: et adorabimus ↄ reuertemur ad vos. Et tulit abrahã ligna holocausti ↄ posuit super isaac filium suum: et accepit in manu sua ignem ↄ gladium: ↄ abierunt ambo simul. Dixitq; isaac ad abrahã patrem suũ dicens. Pater mi. Et ait ecce ego fili mi. Et ait. Ecce ignis ↄ ligna: vbi ergo est agnus in holocaustũ? Et dixit abraham. Coram deo reuelabitur sibi agnus in holocaustum fili mi. Et abierunt ambo simul: ↄ venerunt ad locum quẽ dixerat ei deus. ↄ edificauit ibi abraham altare ↄ ordinauit ligna: ↄ ligauit isaac filium suum: et posuit eũs sup altare desup ligna. Extenditq; abraham manum suam ↄ tulit gladium: vt immolaret filium suum. Et vocauit eum angelus domini de celo: et dixit. Abraham: abraham. Et ait. ecce ego. Et dixit. Ne extendas manũ tuam ad puerum: neq; facias illi quicq̃: nunc enĩ scio q timens deum tu es: et non pepercisti filio tuo oooooooooooooooooo

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Ecſi. Ca. xxii.	Pritiua heb.
dilecto ꝓpter me. et aſpiciẽs abraam τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ. καὶ ἀναβλέψας ἀβραὰμ oculo ſuio: vidit. ꝛ ecce arieo vn⁹ de τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδε. καὶ ἰδοὺ κριὸς εἷς κατε tentus in planta ſabec ex combus. et a χόμενος ἐν φυτῷ σαβὲκ ἐκ τῶν κεράτων. καὶ ἐπο bũt abraam: ꝛ accepit arietẽ: ꝛ obtulit ρεύθη ἀβραάμ, καὶ ἔλαβε τὸν κριόν, καὶ ἀνήνεγκεν eũ in holocauſtũ: pro iſaac filio αὐτὸν εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἀντὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐ ſuo. et vocauit abraam nomen loci il= τοῦ. καὶ ἐκάλεσεν ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεί lius: dñs vidit. vt dicant hodie in mõte νου, κύριος εἶδεν. ἵνα εἴπωσι σήμερον ἐν τῷ ὄρει dñs viſus ẽ. et vocauit angelus domini abra κύριος ὤφθη. καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος κυρίου τὸν ἀβρα am ſecundo de celo: dicens: ꝓ memetipſum ὰμ δεύτερον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγων, κατ' ἐμαυτοῦ iuraui dicit dñs. ꝓpterea ꝙ feciſti verbũ hoc: ὤμοσα λέγει κύριος. οὗ ἕνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦ et nõ pepercili filio tuo dilecto ꝓpter me. το, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ. ꝓfecto bñdicẽs bñdicã te: et multiplicãs multiplicabo εἰ μὴ εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ ſemen tuũ ſicut ſtellas celi: et ſicut τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν arenam iuxta labiũ maris. et he ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. καὶ κλη reditabit ſemẽ tuũ ciuitates aduerſario ρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντί rũ. et benedicentur in ſemine tuo om ων. καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάν nes gẽtes terre. qꝫ obediſti mee vo τα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ἀνθ' ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φω ci. reuerſus ẽ ãt abraam ad pueros ſu νῆς. ἀπεστράφη δὲ ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐ os: et ſurgentes abierũt ſimul ad puteũ τοῦ. καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἅμα ἐπὶ τὸ φρέαρ iuramẽti. et habitauit abraam ſup puteũ τοῦ ὅρκου. καὶ κατῴκησεν ἀβραὰμ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ iuramẽti. factũ ẽ ãt poſt verba hec: et nũ ὅρκου. ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀπη ciatũ ẽ abraam: dicentes: ecce peperit melcha et γγέλη τῷ ἀβραάμ, λέγοντες, ἰδοὺ τέτοκεν μελχὰ καὶ ipſa filios nachor: fratri tuo: hus ꝓtoge αὐτὴ υἱοὺς τῷ ναχὼρ τῷ ἀδελφῷ σου, τὸν ὠξ πρωτό nitũ: et buz fratrẽ eius: et camuel τοκον, καὶ τὸν βοὺξ ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν καμουὴλ patrẽ ſyrorũ: et chaſad: et azau: ꝛ πατέρα σύρων, καὶ τὸν χασὰδ, καὶ τὸν ἀζαῦ, καὶ τὸν phalas: ꝛ ieldad: et bathuel. et bathuel φαλάς, καὶ τὸν ἰελδάθ, καὶ τὸν βαθουήλ. καὶ βαθουὴλ genuit rebeccam. octo iſti filiũ: quos pepit melcha ἐγέννησε τὴν ῥεβέκκαν. ὀκτὼ οὗτοι υἱοὺς ἔτεκε μελχὰ τῷ	ſ vnigenito ſ filio tuo ſ pro pter me. ſ Leuauit ſ abraã ſ oculos ſuos: ᵇ viditq; ᵇ ſ poſt ter gũ ſ arietẽ ſ inter vepres ᵇ herentem ᵇ corni bus. ᵖ Quem ᵐ aſſumens ᵍ obtulit ſ holocauſtum ᵉ pro ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᶠ filio. ᵐ Appellauitq; ᶠ no= men ſ loci ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵃ illius: ᵇ dominus ᶜ videt. ᵇ Vñ vſq; ᵍ hodie ᵉ dicitur: ᶠ in mõte ᵇ dominus ᶦ vide bit. ᵏ Vocauit autem ᶦ an= gelus ᵐ domini ᵒ abraam ᵖ ſecundo ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵍ de ᶜ celo ᵈ dicẽs. ᶠ Per me metipſum ᵐ iurauī ∞∞∞∞∞ ᵏ dicit ᵉ dominus: ᵗ quia ᶜ fe ciſti ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᶠ hanc ᶜ rem: ᵍ & non ᵇ pe= percĩſti ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵗ filio tuo ᵐ vnigẽito: ᵖ be= nedicam tibi: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵍ & multiplicabo ᶜ ſemen tuum ᵐ ſicut ſtellas ∞∞∞∞∞ ˣ celi ᶜ & velut arenã ᵗ que eſt ᵇ in ᵏ littore ∞∞∞∞∞∞∞ ᶜ maris. ᵇ Poſſidebit ᵏ ſemẽ tuũ ᵍ portas ᵇ inimico ᵪ ∞∞ ſuo ᵪ: ᵗ & bñdicẽtur ᵏ in ſe mie tuo ᵒ oẽs ᵐ gẽtes ⁿ tre: ᵒ qa ᵍ obediſti ᶠ voci mee. ᵍ Reuerſus eſt ∞∞∞∞∞∞∞∞ ᶠ abraã ᵉ ad ˣ pueros ſuos: ᵗ abieruntq; ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᶜ berſabee ᵉ ſimul: ᶜ & ha= bitauit ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵍ ibi. ᵐ His ᶦ itaq; geſtis ∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵐ nunciatum eſt ᵉ abraam q ᵒ melcha ᶠ quoq; ∞∞∞∞∞ ᶠ genuiſſet ᵉ filios ᵈ nachor ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵗ fratri ſuo ᵇ hus ᶜ primo genitum ᵒ & ᶜ buz ∞∞∞∞∞ ᶠ fratrem eius ᵍ & ᵈ chamu el ᵉ patrem ᵏ ſyrorum ᵗ & ∞ ᵐ caſeth ⁿ & ᵒ aſau: ᵍ phel= das quoq; ᶠ & ∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵉ iedlaf ᶜ & ᵈ bathuel ᵉ de quo ᶠ nata eſt ∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵍ rebecca. ᵇ Octo ᶜ iſtos ᵈ genuit ᶜ melcha ∞∞∞∞∞	ᵉ יְחִידְךָ ᵐ מִמֶּנִּי׃ ᵍ וַיִּשָּׂא ᵉ אַבְרָהָם ᵇ אֶת ᶜ ᶜ עֵינָיו ᵍ וַיַּרְא ᵍ וְהִנֵּה ᵉ אַיִל ᵉ אַחַר ᵇ נֶאֱחַז ᵇ בַּסְּבַךְ ᵇ בְּקַרְנָיו ᵍ וַיֵּלֶךְ ᵐ אַבְרָהָם ᵐ וַיִּקַּח ᵉ אֶת ᵉ הָאַיִל ᵍ וַיַּעֲלֵהוּ ᵉ לְעֹלָה ᵇ תַּחַת ᶜ ᶜ בְּנוֹ׃ ᵐ וַיִּקְרָא ᵉ אַבְרָהָם ᵉ שֵׁם ᵇ הַמָּקוֹם ᶜ ᵉ הַהוּא ᵇ יְהוָה ᶜ יִרְאֶה ᵇ אֲשֶׁר ᵐ יֵאָמֵר ᶜ ᵉ הַיּוֹם ᵇ בְּהַר ᵇ יְהוָה ᶜ יֵרָאֶה׃ ᵏ וַיִּקְרָא ᶜ ᵏ מַלְאַךְ ᵐ יְהוָה ᵉ אֶל ᵉ אַבְרָהָם ᵉ שֵׁנִית ᶜ ᵉ מִן ᵉ הַשָּׁמָיִם׃ ᵉ וַיֹּאמֶר ᶜ בִּי ᵐ נִשְׁבַּעְתִּי ᶜ ᶜ נְאֻם ᶜ יְהוָה ᵏ כִּי ᶜ יַעַן ᵇ אֲשֶׁר ᶜ עָשִׂיתָ ᶜ ᵉ אֶת ᵉ הַדָּבָר ᵉ הַזֶּה ᵍ וְלֹא ᵇ חָשַׂכְתָּ ᵉ אֶת ᶜ ᵇ בִּנְךָ ᵉ אֶת ᵐ יְחִידֶךָ׃ ᵐ כִּי ᵉ בָרֵךְ ᵉ אֲבָרֶכְךָ ᵃ ᵉ וְהַרְבָּה ᵉ אַרְבֶּה ᵉ אֶת ᶜ זַרְעֲךָ ᵐ כְּכוֹכְבֵי ᶜ ᵉ הַשָּׁמַיִם ᵍ וְכַחוֹל ᵉ אֲשֶׁר ᶜ עַל ᵇ שְׂפַת ᶜ ᵉ הַיָּם ᵍ וְיָרַשׁ ᶜ זַרְעֲךָ ᵉ אֶת ᵉ שַׁעַר ᵇ אֹיְבָיו׃ ᶜ וְהִתְבָּרְכוּ ᵇ בְזַרְעֲךָ ᶜ כֹּל ᵐ גּוֹיֵי ᵉ הָאָרֶץ ᶜ ᶜ עֵקֶב ᵉ אֲשֶׁר ᵗ שָׁמַעְתָּ ᵇ בְּקֹלִי ᵍ וַיָּשָׁב ᶜ ᶜ אַבְרָהָם ᵉ אֶל ᵉ נְעָרָיו ᵍ וַיָּקֻמוּ ᵍ וַיֵּלְכוּ ᶜ ᵉ יַחְדָּו ᵉ אֶל ᵉ בְּאֵר ᵗ שָׁבַע ᵍ וַיֵּשֶׁב ᵉ אַבְרָהָם ᵗ בִּבְאֵר ᵗ שָׁבַע׃ ᵍ וַיְהִי ᵉ אַחֲרֵי ᵉ הַדְּבָרִים ᶜ ᵐ הָאֵלֶּה ᵐ וַיֻּגַּד ᵉ לְאַבְרָהָם ᵉ לֵאמֹר ᵉ הִנֵּה ᵉ יָלְדָה ᵉ מִלְכָּה ᵉ גַם ᵉ הִוא ᶜ בָּנִים ᵉ לְנָחוֹר ᵉ אָחִיךָ׃ ᵉ אֶת ᵉ עוּץ ᵇ בְּכֹרוֹ ᵉ וְאֶת ᵉ בּוּז ᵉ אָחִיו ᵉ וְאֶת ᵉ קְמוּאֵל ᵉ אֲבִי ᵉ אֲרָם׃ ᵉ וְאֶת ᵐ כֶּשֶׂד ᵐ וְאֶת ᵉ חֲזוֹ ᵉ וְאֶת ᵉ פִּלְדָּשׁ ᵉ וְאֶת ᵉ יִדְלָף ᵉ וְאֶת ᵉ בְּתוּאֵל׃ ᵉ וּבְתוּאֵל ᶜ יָלַד ᵉ אֶת ᵉ רִבְקָה ᵍ שְׁמֹנָה ᵉ אֵלֶּה ᵉ יָלְדָה ᵉ מִלְכָּה	ᵉ יְחִידְךָ ᵉ רָאָה ᵉ אָחַז ᵉ לָקַח ᵉ עָלָה ᵉ מָקוֹם ᵉ רָאָה ᵉ שָׁנָה ᵉ שָׁבַע ᵉ עָשָׂה ᵉ כּוֹכָב ᵉ שָׂפָה ᵉ בָּרַךְ ᵉ קוֹל ᵉ שׁוּב ᵉ קוּם ᵉ יָחַד ᵉ אֵל ᵉ הָיָה ᵉ נָגַד ᵉ יָלַד ᵉ אֵל

Transla. Chal.	Interp. chal.	Pritiua chal.
יְחִידָךְ מִנִּי וְזָקַף אַבְרָהָם יָת עֵינוֹהִי וַחֲזָא וְהָא דִיכְרָא בָּתַר ᵇ דְּאִיתְתָּקַף בְּאִילָנָא בְּקַרְנוֹהִי וַאֲזַל אַבְרָהָם וּנְסִיב יָת דִּיכְרָא וְאַסְקֵיהּ ᵍ לְעֹלְתָא תַּלְף בְּרֵיהּ׃ וְצַלִּי וּבָרַח אַבְרָהָם תָּפָן בְּאַתְרָא ᵉ דַּהוּא ᵍ וַאֲמַר קֳדָם ᵐ יְיָ הָכָא ᵐ יְיָ ᵍ חֲמִין ᵍ דְּבָרְיָא בְּכֵן ᵍ יְתָאֲמַר בְּיוֹמָא ᵍ הַדֵּין ᵍ בְּטוּרָא ᵍ דְּבֵי ᵍ אַבְרָהָם ᵍ קֳדָם ᵐ יְיָ ᵍ אִתְחֲזֵי׃ וְקָרָא ᵐ מַלְאַךְ ᵐ יְיָ מִן שְׁמַיָּא ᵍ וַאֲמַר ᵍ בְּמֵימְרִי ᵍ קַיְימִית ᵍ אֲמַר ᵐ יְיָ ᵍ אֲרֵי ᵍ תַּלְף דְּעַבַדְתְּ יָת ᵍ פִּתְגָמָא ᵍ הָדֵין ᵍ וְלָא ᵍ מְמַנַּעְתָּ יָת ᵍ בְּרָךְ יָת ᵍ יְחִידָךְ ᵍ וַאֲרֵי ᵍ בָּרָכָה ᵍ אֲבָרְכִינָךְ ᵍ וְאַסְגָּאָה ᵍ אַסְגֵּי יָת ᵍ בְּנָךְ ᵍ כְּכוֹכְבֵי ᵍ שְׁמַיָּא ᵍ וְכַחֲלָא ᵍ דְּעַל ᵍ כֵּיף ᵍ יַמָּא ᵍ וְיֵרְתוּן ᵍ בְּנָךְ ᵍ יָת ᵍ קִרְוֵי ᵍ שַׂנְאֵיהוֹן׃ ᵍ וְיִתְבָּרְכוּן ᵍ דִּידִיל ᵍ בְּנָךְ ᵍ כָּל ᵍ עַמְמֵי אַרְעָא ᵍ תַּלְף ᵍ דְּקַבֵּילְתָּ ᵍ בְּמֵימְרִי׃ ᵍ וְתָב ᵍ אַבְרָהָם ᵍ לְעוֹבְדוֹהִי ᵍ וְקָמוּ ᵍ וַאֲזָלוּ ᵍ כַּחֲדָא ᵍ לִבְאֵר ᵍ דְּשָׁבַע ᵍ וְיָתִיב ᵍ אַבְרָהָם ᵍ בִּבְאֵר ᵍ דְּשָׁבַע׃ ᵍ וַהֲוָה ᵍ בָּתַר ᵍ פִּתְגָמַיָּא ᵍ הָאִילֵּין ᵍ וְאִיתְחַוֵי ᵍ לְאַבְרָהָם ᵍ לְמֵימַר ᵍ הָא ᵍ יְלִידַת ᵍ מִלְכָּה ᵍ אַף ᵍ הִיא ᵍ בְּנִין ᵍ לְנָחוֹר ᵍ אֲחוּךְ׃ ᵍ יָת ᵍ עוּץ ᵍ בּוּכְרֵיהּ ᵍ וְיָת ᵍ בּוּז ᵍ אֲחוּהִי וְיָת ᵍ קְמוּאֵל ᵍ אֲבוּהִי ᵍ דַּאֲרָם׃ ᵍ וְיָת ᵍ כֶּשֶׂד ᵍ וְיָת ᵍ חַזּוֹ ᵍ וְיָת ᵍ פִּלְדָּשׁ ᵍ וְיָת ᵍ יִדְלָף ᵍ וְיָת ᵍ בְּתוּאֵל׃ ᵍ וּבְתוּאֵל ᵍ אוֹלִיד ᵍ יָת ᵍ רִבְקָה ᵍ תַּמְנְיָא ᵍ אִילֵּין ᵍ יְלִידַת ᵍ מִלְכָּה	vnico propter me. Et leuauit abrahã oculos ſuos et vidit: ꝛ ecce aries poſtquã appreheſus eſt in arbore comibus ſuis. Et abiit abrahã ꝛ tulit arietem: ꝛ obtulit eum in holocauſtus pro filio ſuo. Et vocauit atq; immolauit abrahã in loco illo. Et dixit coram dño: hic erunt ſeruãtes ghationeſ. Propterea dicebat in die hac in mõte iſto abrahã coã dño imolauit. Et vocauit angelus domini abrahã ſecundo de celo: ꝛ ait. Per verbum meũ iurauī dicit dño quia feciſti hanc rem: ꝛ non pepercisti filio tuo vniço: quoniaꝫ benedictione benedicã te: ꝛ multiplicans multiplicabo filios tuos ſicut ſtellas celi: ꝛ ſicut arenã que eſt in littore maris: ꝛ hereditabunt filij tui ciuitates inimicorum ſuorũ: ꝛ benedicentur propter filios tuos oẽs populi terre: pro eo quod obediſti verbo meo. Et reuerſus eſt abraham ad pueros ſuos: ꝛ ſurrexerunt et abierũt ſimul ad berſabee: ꝛ habitauit abraham in berſabee. Et factum eſt poſt verba hec ꝛ nunciatũ eſt abrahe dicendo. Ecce peperit melcha etiam ipſa filios nachor fratri mo: huo primogenitũ eius ꝛ buz fratrẽ eius: et camuel patrẽ aram: ꝛ caſeth ꝛ azau. Et phaldas: ꝛ iedlaph ꝛ bathuel. Bathuel autem genuit rebecam. Iſtos octo peperit melcha ∞∞∞∞	ᵉ יְחִידְךָ ᵉ נָסַךְ ᵉ עֹלָה ᵉ צֵלָא ᵉ יְהוָה ᵉ דּוּר ᵉ אָמַר ᵉ לָאַךְ ᵉ אָמַר ᵉ קוּם ᵉ בָּרַךְ ᵉ בָּנָא ᵉ חוּל ᵉ קָרָה ᵉ תּוּב ᵉ קוּם ᵉ שׁוּב ᵉ הָיָה ᵉ אָמַר ᵉ בָּנָה ᵉ יָלַד ᵉ אֵל

לְעֶפְרֹן בֶּן־צֹחַר הַחִתִּי׃ לֵאמֹר׃ | filios heth dicens. Aduĕa fũ & pegrinus apud vos: date mihi eius sepulchri vobiscũ: vt sepeliã mortuũ meũ. Refpõderũt filii heth dicẽtes. Audi nos dñe. Princeps dei es apud nos: i electis sepulchris nostris sepeli mortuum tuum: nullus enim prohibere poterit quin i monumẽto eius sepelias mortuũ tuum. Surrexit abraam: & adorauit pplm terre filios videlicet heth. Dixitq; ad eos. Si placet aie vre vt sepeliã mortuũ meũ: audite me: & intercedite p me apd ephrõ filiũ seor: vt det mihi speluncã duplicẽ quam hẽt pte agri sui. Pecunia digna tradat eã mihi corã vobis in possessionẽ sepulchri. Habitabat ãt ephrõ in medio filioz heth. rñdit q; ephron ad abraam cunctis audientibus | nachor fratri abraam. Cõcubina vero illius nomine roma peperit thabee & gaom & thas & maacha. Cap.25. Uixit autẽ sara centũ viginti septem annis: & mortua est in ciuitate arboc. hec est in conualle: hec est hebrõ in terra chanaã. venit abraã plangere sarrã et flere. et surrexit abraã a mortuo. et dixit filijs het: dicens: aduena et peregrinus ego sum vobiscũ. date ergo mihi possessionẽ vobiscũ. et sepeliã mortuũ meũ a me. responderũt filij het ad abraam: dicẽtes: nõ vbi. audi ãt nos. rex a deo es tu in nobis. in electis sepulchris nostris sepeli mortuũ tuũ. nullus eni nrm non prohibebit sepulchrũ suũ a te: vt sepelias mortuũ tuũ illic. surgens ãt abraam adorauit ppls terre: filios het. et locutus ad eos abraam: dicẽs: si habetis i alia vra: vt sepeliã mortuũ meũ a facie mea: audite me: loquimini p me ephrõ filio saar. et det mihi speluncã duplicẽ: que est in parte agri sui. argẽto digno det mihi filiũ in vobis in possessionẽ sepulchri. ephron ãt sedebat in medio filioz het. respondẽs ãt ephron hette ad abraam: audientibus |

Pritiua chal. Interp. chal. Transla.Chal.

וְעַפְרוֹן יָתִיב בְּגוֹ בְנֵי חֵתָּאָה וַאֲתִיב עֶפְרוֹן חִתָּאָה יָת אַבְרָהָם קֳדָם

nachor fratri abrahe. Cõcubina aũt eius cui nomẽ roma ipsa & peperit thabee et gaã et thaas et maacha. Hec aũt vita sare centũ et viginti et septẽ annoz: q fuerũt anni vite sare. Et mortua est sara in cariatharbe: ipsa est hebrõ in terra chanaã. Et venit abrahã vt lugeret sarã et fleret eã. Et surrexit abrahã a cõspectu mortui sui. Et locutus est cuz filijs heth dicẽs. Aduena et pegrinus ego sum vobiscũ: da te mihi possessionẽ sepulchri vobiscũ: vt sepeliã mortuũ meũ a facie mea. Et rñderũt filij heth ad abrahã dicendo ei. Acquiẽsce nobis dñe nr: princeps cozaz deo tu es iter nos: in meliori sepulchroz nrozz sepeli mortuũ tuũ. Non prohibebit vir ex nobis sepulchrũ suũ a te: quin sepelias mortuũ tuũ. Et surrexit abrahã et adorauit pplm terre filios videlz heth. Locutusq; est cum eis dicẽs. Si est voluntas anime vestre vt sepeliam mortuũ meũ a facie mea: acquiescite mihi: et rogate pro me efron filium seor: vt det mihi speluncã duplicem suam que est in latere agri sui: pecunia digna tradat eam mihi inter vos in possessionem sepulchri. Efron autem stabat in medio filioz heth. Et respondit efron etheus ad abrahã coram

Ca.xxiij.

וְיָת שָׂרָה׃ וַהֲווֹ חַיֵּי שָׂרָה מְאָה וְעֶשְׂרִין וּשְׁבַע שְׁנִין

שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃ וּמִיתַת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן וַאֲתָא אַבְרָהָם

לְמִסְפְּדָא לְשָׂרָה וּלְמִבְכֶּהָ׃ וְקָם אַבְרָהָם מֵעַל אַפֵּי מֵיתֵיהּ וּמַלֵּיל עִם בְּנֵי חִתָּאָה

לְמֵימָר׃ דַּיָּיר וְתוֹתָב אֲנָא עִמְּכוֹן הַבוּ לִי אֲחֻסַּת קְבוּרָה עִמְּכוֹן וְאֶקְבַּר יָת מֵיתִי מִן

קֳדָמַי׃ וְאָתִיבוּ בְּנֵי חִתָּאָה יָת אַבְרָהָם לְמֵימַר לֵיהּ וְהַב לָנָא מָרָנָא דִּי נְסִיבְנָא רַב קֳדָמָיָּא

אַתְּ בֵּינָנָא בְּשַׁפַּר קִבְרָנָא קְבַר יָת מֵיתָךְ אֵינָשׁ מִנָּנָא יָת קִבְרֵיהּ לָא יְסַנַּע מִנָּךְ לְמִקְבַּר

מֵתָךְ׃ וְקָם אַבְרָהָם וְסָגִיד לְעַמָּא דְאַרְעָא לִבְנֵי חִתָּאָה׃ וּמַלֵּיל עִמְּהוֹן לְמֵימַר אִם

אִית רַעֲוָא נַפְשְׁכוֹן לְמִקְבַּר יָת מֵיתִי מִן קֳדָמַי לְמִשְׁמַע מִנִּי וּבְעוֹ לִי בְּעֶפְרוֹן בַּר צֳחַר׃

וְיִתֶּן לִי יָת מְעָרַת כַּפֵּילְתָּא דִּי לֵיהּ דִּי בִסְטָר חַקְלֵיהּ בְּכַסְפָּא שְׁלִים יִתְּגִנַּהּ לִי בֵּינֵיכוֹן

לַאֲחֻסַּת קְבוּרָא׃ וְעֶפְרוֹן יָתִיב בְּגוֹ בְנֵי חִתָּאָה וַאֲתִיב עֶפְרוֹן חִתָּאָה יָת אַבְרָהָם קֳדָם

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

filijo het: ꝛ oībus ingredięntibus in ciui
υἱῶν χέτ, καὶ πάντων εἰσπορευομένων εἰς τὴν πό-
tatē: dicens: apud me esto dñe. et audi me.
λιν, λέγων, παρέμοί γένου κύριε. καὶ ἄκουσόν μου.
agrū ꝛ spelunca q̄ in eo: tibi do.
τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ, σοὶ δίδωμι.
coꝝ oībus ciuib⁹ meis dedi
ἐναντίον παντῶν τῶν πολιτῶν μου δέδωκά
tibi. sepeli mortuū tuū. et adorauit
σοι. ἔκλαυσον τὸν νεκρόν σου. καὶ προσεκύνησεν
abraam coram pplo terre. ꝛ dixit
ἀβραὰμ ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς. καὶ εἶπεν τῷ
ephron in aureo coꝝ populo terre.
ἐφρὼν εἰς τὸ ὦτα ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς.
q̄si apud me eo: audi me. argentū
ἐπεὶδὴ πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἄκουσόν μου. τὸ ἀργύριον
agrī accipe a me: ꝛ sepeliā mortuū
τοῦ ἀγροῦ λάβε παρ' ἐμοῦ, καὶ θάψω τὸν νεκρόν
meū illic. respondit ãt ephron abraam: dicens:
μου ἐκεῖ. ἀπεκρίθη δὲ ἐφρὼν τῷ ἀβραὰμ, λέγων,
nequaq̄ dñe. audiui eni quadringẽtarū didrachma
ἐυχὲ κύριε. ἄκουσον γὰρ τετρακοσίων δίδραχ-
rū argenti. sed q̄d vtiq; esset hoc inter
μων ἀργυρίου. ἀλλὰ τί ἐστιν τοῦτο ἀναμέσον
me et te? tu ãt mortuū tuū sepeli. ꝛ
ἐμοῦ καὶ σοῦ; σὺ δὲ τὸν νεκρόν σου θάψον. καὶ
audiuit abraam ephron. ꝛ restituit a-
ἤκουσεν ἀβραὰμ τοῦ ἐφρών. καὶ ἀπεκατέστησεν ἀ-
braam ephron argentū: qō locutus ẽ in au
βραὰμ τῷ ἐφρὼν τὸ ἀργύριον, ὃ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦ
res filioꝝ het: quadringẽtas didrachmas argẽti
τα τῶν υἱῶν χέτ, τετρακόσια δίδραχμα ἀργυρίου
probati mercatoriꝰ. ꝛ fuit ager ephron: q̄ erat in
δοκίμου ἐμπόροις. καὶ ἔστη ὁ ἀγρὸς ἐφρών, ὃς ἦν ἐν τῷ
spelunca duplici: q̄ est ante faciem mābre:
σπηλαίῳ τῷ διπλῷ, ὃ ἐστι κατὰ πρόσωπον μαμβρῆ,
ager et spelunca q̄ erat in eo: et oīa ar-
ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ πᾶσα δένδρον
bor: q̄ erant in agro: q̄ est in terminio eius
ὅρου, ὃ ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃ ἐστιν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ
i circuitu abraam in possessionē coꝝ filijs
κύκλῳ, τῷ ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν ἐναντίον τῶν υἱῶν
het: et oībus ingredientibus in
τοῦ χέτ, καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς
ciuitatē: post ãt hec sepeliuit abraam sa-
τὴν πόλιν. μετὰ δὲ ταῦτα ἔθαψεν ἀβραὰμ σάρ
ram vxorē suā in spelunca agri
ραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀγροῦ
duplici: q̄ est coram mambre. hec est
τῷ διπλῷ, ὃ ἐστι ἀπέναντι μαμβρῆ. αὕτη ἐστὶ
hebron in terra chanaan. ꝛ cōfirmata ẽ ager ꝛ
χεβρὼν ἐν τῇ γῇ χαναάν. καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ
spelunca q̄ in eo abraam in possessionē
σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ τῷ ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν

Transla.Chal'

בְּנֵי חִתָּאָה לְכָל עַלִּיל תְּרַע קַרְתֵּיהּ לְמֵימַר וְלָא רְבוֹנִי סַבַּר מִנִּי חַקְלָא יְהַב לָךְ
וּמְעָרְתָּא דְּבֵיהּ לָךְ יְהַבִית לָהּ לְעֵינֵי בְּנֵי עַמִּי יְהַבִית לָהּ קְבוֹר מִתָּךְ: וּסְגִיד אַבְרָהָם קֳדָם
עַמָּא דְּאַרְעָא: וּמַלֵּיל עִם עָפְרוֹן קֳדָם עַמָּא דְּאַרְעָא לְמֵימַר בְּרַם אִם אָתְּ עָבֵיד לִי טַיְבוּ
כַּבֵּיל מִנִּי אִתָּן כַּסְפָּא דְּמֵי חַקְלָא קַבֵּיל מִנִּי וְאֶקְבַּר יָת מִתִּי לְהַלְגַּו: וַאֲתִיב עָפְרוֹן יָת
אַבְרָהָם וְלֵימַר לֵיהּ: רְבוֹנִי קַבֵּיל מִנִּי אַרְבַּע מְאָה סִלְעִין דְּכֶסֶף בֵּינִי
וּבֵינָךְ מָה הִיא וְיָת מִתָּךְ קְבוֹר: וְקַבֵּיל אַבְרָהָם מִן עָפְרוֹן וְתָקַל אַבְרָהָם לְעָפְרוֹן יָת כַּסְפָּא
דְּמַלֵּיל קֳדָם בְּנֵי חִתָּאָה אַרְבַּע מְאָה סִלְעִין דְּכֶסֶף דְּמִתְקַבֵּל בְּסָחוֹרְתָּא בְּכָל מְדִינְתָּא:
וְקָם חַקְלָא עָפְרוֹן דִּי בְּכַפְלְתָּא דִּי קֳדָם מַמְרֵא חַקְלָא וּמְעָרְתָּא דִּיהִיבָה וְכָל אִילָנָא דִּי
בְּחַקְלָא דִּי בְּכָל תְּחוּמֵיהּ סְחוֹר סְחוֹר: לְאַבְרָהָם לְזִבְנוּהִי לְעֵינֵי בְּנֵי חִתָּאֵי בְּכָל עָלֵיל
תְּרַע קַרְתֵּיהּ: וּבָתַר כֵּן קְבַר אַבְרָהָם יָת שָׂרָה אִתְּתֵיהּ בִּמְעָרַת חַקַל כַּפֵּילְתָּא דְּעַל אַפֵּי
מַמְרֵא הִיא חֶבְרוֹן בְּאַרְעָא דְּכְנָעַן: וְקָם חַקְלָא וּמְעָרְתָּא דִּיהִיבָה לְאַבְרָהָם לְאַחֲסָנַת

Ter. Heb. Geſi. La.xxiij.

בְּנֵי חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר עִירוֹ׃׃׃
לֵאמֹר׃ לֹא אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי הַשָּׂדֶה
נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ לָךְ׃׃
נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי עַמִּי נְתַתִּיהָ׃׃
לֵךְ קְבֹר מֵתֶךָ׃ וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם׃׃
לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ׃ וַיְדַבֵּר אֶל עֶפְרֹן
בְּאָזְנֵי עַם הָאָרֶץ לֵאמֹר אַךְ אִם
אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה
קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת מֵתִי׃׃׃
שָׁמָּה׃ וַיַּעַן עֶפְרֹן אֶת אַבְרָהָם׃׃׃
לֵאמֹר לוֹ׃ אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ׃׃׃
אַרְבַּע מֵאת שֶׁקֶל כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינֶךָ
מַה הוּא וְאֶת מֵתְךָ קְבֹר׃ וַיִּשְׁמַע
אַבְרָהָם אֶל עֶפְרֹן וַיִּשְׁקֹל׃׃׃
אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר
דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת
שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר׃ וַיָּקָם
עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר
מַמְרֵא הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ
וְכָל הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל
גְּבֻלוֹ סָבִיב׃ לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה׃׃׃
לְעֵינֵי בְנֵי חֵת בֹּכֹל בָּאֵי שַׁעַר
עִירוֹ׃ וְאַחֲרֵי כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת
שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל מְעָרַת שְׂדֵה׃׃
הַמַּכְפֵּלָה עַל פְּנֵי מַמְרֵא הִוא׃׃׃
חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיָּקָם הַשָּׂדֶה
וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ לְאַבְרָהָם לַאֲחֻזַּת

Transla.B.Hiero.

qui ingrediebātur portam ciuitatis illius dicēs. Nequaq̄ ita fiet dñe mi: sed tu magis audi me. Agrū trado tibi & spelūcā q̄ in eo est pñtibus filiis populi mei: sepeli mortuū tuum. Adorauit abraam coram populo terre: & locutus est ad ephron coram circunstante plebe eius: q̄si vt audias me. Da bo pecuniā pro agro: accipe eā. & sic sepeliā mortuum meum in agro. Respondit q̄ ephron. Dñe mi audi me. Terra quā postulas q̄drigetos siclos argēti valet. Istud est pc iū inter me & te: sed tū ē hoc sepeli mortuum tuum Qd cū audisset abraā appendit pecuniā quā ephron posthauerat: audiētib⁹ filiis heth q̄dringētos siclos argēti pbate monete publice. Confirmatusq̄ est ager quōdam ephrōis: i quo erat spelunca duplex respiciēs mābre tā ipe q̄ spelunca & omīs arbores eius in cunctis terminis ei circuitū abrae in possessionē vidētibus filiis heth & cūctis q̄ intrabāt portā ciuitatis illius. Atq̄ ita sepeliuit abraā sarā vxorē suā in spelūca agri duplici que respiciebat mambre: hec est hebron in terra chanaā. Et cōfirmatus ē ager & antrū quod erat i eo abrae in possessionē

Interp̄.chal'

filijs heth ingrediētibus portā ciuitatis illi: dicens. Nequaq̄ dñe mi: sed acquiesce mihi. Agrū dabo tibi: & spelūcā q̄ in eo ē tibi dabo: coram filijs populi mei tradā eam tibi: sepeli mortuū tuū. Et adorauit abrahā coram populo terre: & locut⁹ est cū efron coram populo terre dicens. Si tu vtiq; facis mecū miam: acquiesce mihi: dabo pecuniā pro agro: accipe illam a me: vt sepeliā tibi mortuū meū. Rūditq; efron ad abrahā: dicēs ei. Dñe mi acquiesce mihi: terra q̄ valet q̄dringētos siclos argēti inter me & te q̄ est? & mortuū tuū sepeli. Et acquieuit abrahā efron: & appēdit abrahā argentū qō efron locut⁹ fuerat coram filijs heth q̄dringētos siclos argēti: qō recipiebāt pro mercimonijs in vnaquaq; prouincia. Et cōfirmatus est ager efron in quo est spelunca duplex q̄ est ante mamre: tam ager q̄ spelunca q̄ in eo est & oēs arbores q̄ sunt in agro & in oībus terminis eius per circuitū: abrahe in emptionē videntib⁹ oībus filijs heth q̄ intrabāt portā ciuitatis illi⁹. Et post hec sepeliuit abrahā sarā vxorē suā in spelunca duplici: in agro qui est cōtra facē mamre: ipsa est hebron in terra chanaan. confirmatusq; est ager & spellica que in eo est abrahe in possessionem

Pritiua.heb.

בְּנֵי
נָתַן
קוּם
כֶּפֶל
סְבִיבָה
בֹּא
עָנָה
שָׁמַע
שָׁקַל
רֹבַע
מֵאָה
עִיר
אֶרֶץ
נָתַן
תּוֹךְ
רֹבַע
כֶּסֶף
קוּם
עִיר
אֲחֻזָּה

Pritiua.chal'

עִיר
אָמַר
נָתַן
תּוֹךְ
כֶּסֶף
קוּם
עִיר
אֲחֻזָּה

Pritiua heb. | Ter.Heb. | Sefi. | Ca.xxiiii. | Trãsla.B.Hiero. | Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

Cap.xxiiii.

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ שִׂים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי: וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ: כִּי אֶל אַרְצִי וְאֶל מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק: וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת הֲהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת בִּנְךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָצָאתָ מִשָּׁם: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תָּשִׁיב אֶת בְּנִי שָׁמָּה: יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לָקָחַנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם: וְאִם לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקִּיתָ מִשְּׁבֻעָתִי זֹאת רַק אֶת בְּנִי לֹא תָשֵׁב שָׁמָּה: וַיָּשֶׂם הָעֶבֶד אֶת יָדוֹ תַּחַת יֶרֶךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע לוֹ עַל הַדָּבָר הַזֶּה: וַיִּקַּח

Interp.chal.

sepulchri a filiis heth. Cap.:24.

ET abraham erat senex prouectæq etatis: t dominus benedixit abraham in omnibus. Dixitq abraham seruo suo seniori domus sue: qui præerat omnibus que habebat: pone nunc manũ tuam subter femur meũ. et adiurabo te per verbus domini dei celi t dei terre: q non accipias vroꝛẽ filio meo de filiabus chananeorũ: inter quos ego habito: sed ad terrã meam t ad generationẽ meam ibis: t accipies vroꝛem filio meo isaac. Dixitq ei seruus. Forte nolet mulier venire post me in terram hanc: nunquid reducens reducã filium tuũ ad terram de qua egressus es? Et dixit ei abraham. Caue ne forte reducas filium meũ illuc. Dominus deus celi qui tulit me de domo patris mei t de terra natiuitatis mee: t qui locutus est mihi: t qui iurauit mihi dicens. Filiis tuis dabo terram hanc: ipse mittet angelum suum coram te: et accipies vroꝛem filio meo inde. Et si noluerit mulier venire post te: eris innocẽs a maledictiõe mea hac tantũmodo filium meus ne reducas illuc. Et posuit seruus manum suam sub femore abraham domini sui: t iurauit illi super verbo hoc. Et tulit

Prit.chal.

שׁוּב עֹול שׁוּב
שָׁוֶה קוּם אָמַר
נָסַב אוֹת
אָזַל נָסַב אָבָה
אוֹת אָתָא תוּב
סָמַר קוּם אָמַר
נָתַן שָׁלַח נָסַב
בַּר אָבָה אָתָא
הָוָה זְכָה אוּם
תּוּב שָׁוֶה רָבָה
קוּם

Trãsla.B.Hiero.

mõumẽti a filiis heth.
ET ait abraã ca.24 senex dierũq multoꝝ: & dñs in cũctis bñ dixerat ei. Dixitq ad ... seruũ senioꝛẽ domus sue: q ꝑerat oĩbus que habebat. Pone manũ tuã subter femur meũ: vt adiurẽ te per dominum deum celi ... & terre: vt nõ accipias vxorẽ filio meo de filiabus chananeorum ... inter quos ego habito: sed ad terram & ... cognationẽ meã pficiscaris: & inde accipias vxorẽ filio meo isaac. Respondit seruus. Si noluerit mulier venire ... mecũ in terrã hãc: nũ quid reducere debeo filiũ tuũ ad locũ ... de quo tu egressus es. dixitq abraam. Caue ne quando reducas filium meum illuc. Dñs deus celi & terre qui ... tulit me de domo pris mei & de tra natiuitatis mee: qui locutus est mihi: & iurauit mihi ... dicẽs semini tuo dabo terram ... hãc: ipe mittet angelum suũ coram te: & accipies inde vxorẽ filio meo. Sinautem ... mulier noluerit sequi te: ... non teneberis iuramẽto. filium tm meum ... ne reducas illuc. Posuit ergo seruus ... manum sub femore abraam domini sui: ... & iurauit illi super sermone hoc. Tulitq ...

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

sepulchri. a filiis het.
Ταφου, παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ χέτ. Ca.24.
ΚΑΙ abraam erat senior proiect die
καὶ ἀβραὰμ ἦν πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμε
bꝰ. et dñs bñdixit abraam per cia.
ρῶν· καὶ κύριος εὐλόγησε τὸν ἀβραὰμ κατὰ πάντα.
et dixit abraam seruo suo senio
καὶ εἶπεν ἀβραὰμ τῷ παιδὶ αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέ-
ri dom suę principi suorũ olim:
ρῳ τῆς οἰκίας αὐτοῦ τῷ ἄρχοντι τῶν αὐτοῦ πάντων,
pone manũ tuã subter femur meũ. et adiurabo te
θὶς τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου. καὶ ἐξορκιῶ σε
dñm deũ celi et deũ terre: vt nõ ac
κύριον τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν θεὸν τῆς γῆς, ἵνα μὴ λά
cipias vroꝛẽ isaac filio meo de filiabus
βῃς γυναῖκα ἰσαὰκ τῷ υἱῷ μου ἐκ τῶν θυγατέρων
chananeorũ: cũ ꝺ̃b ego habito iter ipsos: sed in
τῶν χαναναίων, μεθ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν αὐτοῖς, ἀλλ' εἰς
terrã meã vbi ego nat sum ibis: et in
τὴν γῆν μου οὗ ἐγὼ ἐγεννήθην πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν
tribũ meã. et accipies vroꝛẽ filio meo isaac
φυλήν μου· καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἰσαάκ
inde. dixit ãt ad eũ seruꝰ: si igit nõ volue
ἐκεῖθεν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς, ἐὰν οὖν μὴ βούλη
rit mulier venire mecũ retro in terrã
ται ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὀπίσω εἰς τὴν γῆν
hanc: reducam filiũ tuũ in trã: vnde egres
ταύτην, ἀποστρέψω τὸν υἱόν σου εἰς τὴν γῆν, ὅθεν ἐξῆλ
fuo es inde: dixit ãt ad eum abraam. caue
θὲς ἐκεῖθεν; εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ἀβραάμ· πρόσεχε
tibi ne reducas filium meũ illuc. dñs de
σεαυτῷ μὴ ἀποστρέψῃς τὸν υἱόν μου ἐκεῖ· κύριος ὁ θε
us celi et dꝰ terre: qui tulit me de
ὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ θεὸς τῆς γῆς, ὃς ἔλαβέ με ἐκ τοῦ
domo patris mei: et de terra qua genite fili:
οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς ἐγεννήθην,
qui locutꝰ ẽ mihi: t iurauit mihi: dicens: tibi dabo
ὃς ἐλάλησέ μοι, καὶ ὤμοσέ μοι, λέγων, σοὶ δώσω τὴν
trã hanc t semini tuo: ipse mittet
γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου, αὐτὸς ἀποστελεῖ
angelũ suũ ante te. t accipies vro
τὸν ἄγγελον αὐτοῦ ἔμπροσθέν σου· καὶ λήψῃ γυναῖ
rẽ filio meo inde. si ẽt noluerit mulier ve
κα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν. ἐὰν δὲ μὴ θέλῃ ἡ γυνὴ συ
nire tecũ in terrã hanc: mundus eris
νελθεῖν μετὰ σοῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην, καθαρὸς ἔσῃ
a iuramẽto meo hoc. tantũ filiũ meũ ne re
ἀπὸ τοῦ ὅρκου μου τούτου. μόνον τὸν υἱόν μου μὴ ἀ
ducas illuc. t posuit seruus manũ suam
ποστρέψῃς ἐκεῖ· καὶ ἔθηκεν ὁ παῖς τὴν χεῖρα αὐτοῦ
sub femore abraam dñi sui. et iurauit
ὑπὸ τὸν μηρὸν ἀβραὰμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ· καὶ ὤμοσεν
ei de verbo hoc. et accepit
αὐτῷ περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. καὶ ἔλαβεν

Transla.Chal.

Ca.xxiij.

גְּמָלָא מִן גְּנֵי רִבְקָה: וְאַבְרָהָם סִיב עָל יְוֹמִין וַיְיָ
בָּרִיךְ יָת אַבְרָהָם בְּכֹלָּא: וַאֲמַר אַבְרָהָם לְעַבְדֵּיהּ סָבָא דְּבֵיתֵיהּ דְּשָׁלִיט בְּכָל דִּילֵיהּ
שׇׁוֵי כְעַן יָדָךְ תְּחוֹת יַרְכִּי: וַאֲמַנֵּיךְ בְּמֵימְרָא דַּיְיָ אֱלָהָא דִּשְׁמַיָּא וְאֱלָהָא דְּאַרְעָא
דְּלָא תְסַב אִיתְּתָא לְבְרִי מִבְּנָת כְּנַעֲנָאָה דְּאֲנָא יָתִיב בֵּינֵיהוֹן: אֱלָהֵין לְאַרְעִי וּלְיַלֵּדוּתִי
תֵּיזֵיל וְתִסַּב אִיתְּתָא לְבְרִי לְיִצְחָק: וַאֲמַר לֵיהּ עַבְדָּא מַאיִם לָא תֵּיבֵי אִיתְּתָא לְמֵיתֵי
בָּתְרָאי לְאַרְעָא הָדָא הַאֲתָבָא אַתִּיב יָת בְּרָךְ לְאַרְעָא דְּנַפֵּקְתָּ מִתָּמָּן: וַאֲמַר לֵיהּ אַבְרָהָם
אִיסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא תַּתִּיב יָת בְּרִי לְתָמָּן: יְיָ אֱלָהָא דִּשְׁמַיָּא דְּדַבַּרְנִי מִבֵּית אַבָּא
וּמֵאַרְעָא יַלּוּדוּתִי וּדְמַיְמַר לִי וּדְקַיֵּים לִי לְמֵימַר לִבְרָךְ אֶתֵּן יָת אַרְעָא הָדָא הוּא יְשַׁלַּח
מַלְאֲכֵיהּ קֳדָמָךְ וְתִסַּב אִיתְּתָא לְבְרִי מִתָּמָּן: וְאִם לָא תֵּיבֵי אִיתְּתָא לְמֵיתֵי בַּתְרָךְ וְתְהֵא
זַכְיָא מְמוֹמָתִי הָא לְחוֹד יָת בְּרִי לָא תְתִיב לְתָמָּן: וְשַׁוִּי עַבְדָּא יָת יְדֵיהּ תְּחוֹת יַרְכָּא
דְּאַבְרָהָם רִבּוֹנֵיהּ וְקַיֵּים לֵיהּ עַל פִּתְגָמָא הָדֵין: וּדְבַר

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

seruꝰ dixit camelos de camelis dñi sui:
ὁ παῖς δέκα καμήλους ἐκ τῶν καμήλων τοῦ κυ̃ αὐ-
et de omnibus bonis dñi sui ẽt ipsi.
τοῦ, καὶ ἐκ παντὸς τῶν ἀγαθῶν τοῦ κυ̃ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.
et surgens abiit in mesopotamiã in ciui-
καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς μεσοποταμίαν εἰς τὴν πό-
tatẽ nachor. ⁊ fecit quiescere camelos extra ciuita-
λιν ναχώρ. καὶ ἐκοίμισε τὰς καμήλους ἔξω τῆς πόλε-
tẽ apd̃ puteũ aque ad vesperũ. qñ egre
ως παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὕδατος τὸ πρὸς ἑσπέ-. κτίκα ἐκ
diuntur aquatrices. ⁊ dixit: dñe deꝰ dñi mei
πορεύονται αἱ ὑδρευόμεναι. καὶ εἶπε, κύριε θεὸς τοῦ κυ̃ μου
Judith 9.a. abraam: psperũ fac coram me hodie: et fac
ἀβραάμ, εὐόδωσον ἐναντίον ἐμοῦ σήμερον, καὶ ποίη-
miam cũ dño meo abraã. ecce steti in
σον ἔλεος μετὰ τοῦ κυ̃ μου ἀβραάμ. ἰδοὺ ἕστηκα ἐπὶ
fonte aque: et filie hoiꝰ
τὴν πηγὴν τοῦ ὕδατος, αἱ δὲ θυγατέρες τῶν ἀνδρῶν τῶν
habitãtiũ ciuitatẽ egrediunt ad hauriẽdã aquã.
ἐκείντων τὴν πόλιν ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὕδωρ.
et erit virgo cui vtiq; ego dixero: inclina
καὶ ἔσαι παρθένος ᾗ ἐγὼ εἶπω, ἐπίκλινον τὴν
hydriã tuã vt bibã: ⁊ dixerit mihi: bibe: ⁊ came-
ὑδρίαν σου ἵνα πίω, καὶ εἴπῃ μοι, πίε, καὶ τοὺς καμή-
los tuos potabo: donec vtiq; cessent bibentes: hanc
λους σου ποτιῶ, ἕως ἂν πάυσωνται πίνοντες, ταύ-
preparasti seruo tuo ysaac. et in hoc
την ἡτοίμασας τῷ παιδί σου Ισαακ. καὶ ἐν τούτῳ
cognoscam: q̃ fecisti miaz cuz dño meo abra
γνώσομαι, ὅτι ἐποίησας ἔλεος μετὰ τοῦ κυ̃ μου ἀβρα-
am. ⁊ factũ ẽ ante q̃ perficeret ipse loquẽs
άμ. καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα
in mẽte. ⁊ ecce rebecca egrediebat genita
ἐν τῇ διανοίᾳ. καὶ ἰδοὺ ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἣ τέχθη
bathuel filio melche vroris nachor fra-
σα βαθουὴλ υἱῷ μιλχᾶς τῆς γυναικὸς ναχὼρ τοῦ ἀδελ-
tris abraã: habẽs hydriã sup humerꝰ ei⁹. at
φοῦ ἀβραάμ, ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων. ἡ δὲ
C virgo erat decora aspectu valde. virgo erat.
παρθένος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα. παρθένος ἦν. ἀν-
vir nõ cognouit eã. descendẽs ãt ad fontẽ:
ὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν. καταβᾶσα δὲ ἐπὶ τὴν πηγήν,
impleuit hydriã: ⁊ ascẽdit. cucurrit ãt seruꝰ in
ἔπλησε τὴν ὑδρίαν, καὶ ἀνέβη. ἔδραμε δὲ ὁ παῖς εἰς
occursum ipsi: ⁊ dixit ei: pota me pa-
συνάντησιν αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, πότισόν με μι-
rum aque de hydria tua. illa ãt dixit: bibe dñe: et
κρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου. ἡ δὲ εἶπε, πίε κύ, καὶ
festinauit: et deposuit hydriã sup brachiũ suuz ⁊ po
ἔσπευσε, καὶ καθεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς καὶ ἐ
tauit eum: donec cessauit bibẽs. et dixit: et ca
πότισεν αὐτόν, ἕως οὗ ἐπαύσατο πίνων. καὶ εἶπεν, καὶ ταῖς κα
melis tuis hauriã aq̃s: donec vtiq; oẽs bibant. ⁊ festinauit
μήλοις σου ὑδρεύσομαι, ἕως ἂν πᾶσαι πίωσι. καὶ ἔσπευσε

Transla.B.Hiero.

ᵇdecem ᶜcamelos ᶠde gre
ge ᵉdomini sui: ooooooooo
ᵍ& abiit: exᶜoĩbus ʰbõis
ᶦciuſ portãs ᵐsecũ. ⁿprofe
ctusq; ᵒperrexit ᵖi ᵍmeſo
potamiam ᵉad ʳvrbem ooo
ⁿnachor. ˢCũq; ᶠcamelos
ᶠeciſſet accũbere ᵗextra
ᵃoppidũ ᵇiuxta ᶜputeum
ᵒaq ʳveſpere eo ᵗtẽpore
quo ᵇſolet mlieres egĩdi
ᶜad hauriendã aquã: ora
uit dñm ʰdicẽs. ᶦDñe ᵐde
us ⁿdñi mei ᵒabraã ᵖoccur
re ᵍobſecro ʳmihi ˢhodie:
ᵗ& fac ᵘmiam ˣcũ ʸdño mo
ᶻabraã. ᵃEcce ᵇego ᶜſto ᵈp
pe ᵉfontem ooooooooooooo
ᶠaque: ᵍ& filie hitato⁹ hu
ius ʰciuitatis ᶦegrediẽtur
ᶜad hauriendã ᵐaquã. Igi
tur ᵒpuella ʳcui ooooooooo
ᵍdixero: ᵖinclina ᵍhydriã
tuam ˢvt bibam: oooooooo
ᵗ& illa rñderit: ᵘbibe. qui
ᵃ& ᵇcamelis tuis ᶜdabo po
tũ: ᵈipa ẽ quã ᵉpparaſti ᶠ
uo tuo ᵍiſaac: ʰ& per hoc
ᶦintelligã ᵏq ˡfeceris ᵐmi-
ſericordiã ⁿcũ ᵒdño meo
abraã. ᵖNecdum intra ſe
ᵍverba ʳcõpleuerat: ˢ& ec
ce ᵗrebecca ᵘegrediebatur ᵃfilia ᵇbathuel oooooooo
ᶜfilii ᵈmelche ᵉvxoris ᶠnachor ᵍfratris ʰabraã ooooo
hĩs ᶦhydriam ᵏin ˡſcapula
ſua: ᵐpuella ⁿdecora ooooo
ᵒnimis: ᵖvirgoq; pulcerri
ma ᵍ& ʳincognita oooooooo
ˢviro. ᵗDeſcenderat autẽ
ᵘad fontẽ: ᵛ& impleuerat
ʷhydriã aq̃: ˣac reuerteba
tur. ʸOccurritq; ᶻei ᵃſer-
uus: ᵇ& ait. ᶜPauxillũ ᵈaq̃
ᵉmihi ad bibendũ prebe
ᶠde hydria tua. ᵍq̃ rñdit.
ʰBibe ⁱdñe mi. ᵏCeleri-
terq; ˡdepoſuit ᵐhydriam
ⁿſup ᵒvlnã ſuã: ᵖ& dedit ei
potũ. ᵠCũq; ille ʳbibiſſet
ˢadiecit. ᵗQuin ᵘ& ᵃcame
lis tuis ᵇhauriã aquã: ᶜdo
nec ᵈcuncti ᵉbibant. ooo

Ter. Heb. Geſi. Ca. xxiiij. Pritiua.heb.

	הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גְמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו	
קום	וַיֵּלֶךְ וְכָל טוּב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם	
	וַיֵּלֶךְ אֶל אֲרַם נַהֲרַיִם אֶל עִיר	
נָבַךְ	נָחוֹר וַיַּבְרֵךְ הַגְּמַלִּים מִחוּץ לָעִיר	
	אֶל בְּאֵר הַמָּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעֵת	
יָצָא	צֵאת הַשֹּׁאֲבוֹת וַיֹּאמַר יְהוָה	
קָרָה	אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֵה נָא	
נָגַהּ	לְפָנַי הַיּוֹם וְעֲשֵׂה חֶסֶד עִם אֲדֹנִי	
	אַבְרָהָם הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל עֵין	
	הַמָּיִם וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאֹת	
	לִשְׁאֹב מָיִם וְהָיָה הַנַּעֲרָ אֲשֶׁר	
נָטָה שָׁתָה	אֹמַר אֵלֶיהָ הַטִּי נָא כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה	
שָׁקָה	וְאָמְרָה שְׁתֵה וְגַם גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה	
נָכַח	אֹתָהּ הֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק וּבָהּ	
יָדַע עָשָׂה	אֵדַע כִּי עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם אֲדֹנִי	
הָיָה	וַיְהִי הוּא טֶרֶם כָּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה	
	רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יָלְדָה לִבְתוּאֵל	
אִישׁ	בֶּן מִלְכָּה אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם	
טוּב	וְכַדָּהּ עַל שִׁכְמָהּ וְהַנַּעֲרָ טֹבַת	
בָּאָה בָּתַל	מַרְאֶה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא	
יָרַד טָלָא	יְדָעָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ	
עָלָה רוּץ	וַתַּעַל וַיָּרָץ הָעֶבֶד לִקְרָאתָהּ	
נָגַשׁ	וַיֹּאמֶר הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט מַיִם	
אָמַר מָהַר	מִכַּדֵּךְ וַתֹּאמֶר שְׁתֵה אֲדֹנִי וַתְּמַהֵר	
שָׁקָה	וַתֹּרֶד כַּדָּהּ עַל יָדָהּ וַתַּשְׁקֵהוּ	
כָּלָה	וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ	
שָׁאַב שָׁתָה	אֶשְׁאָב עַד אִם כִּלּוּ לִשְׁתֹּת וַתְּמַהֵר	

Interp.chal.

seruus decẽ cameloꝝ de camelis dñi sui: ⁊ abiit: ⁊ oĩa optima dñi sui portãs in manu sua. et surrexit ⁊ abiit in ſyriam: q̃ eſt iuxta euphratẽ: in ciuitatẽ nachor. Et accũbere fecit camelos extra ciuitatẽ iuxta puteũ aq̃ in tpe veſptino: in q̃ mulieres egrediũtur ad hauriẽdã aquã. Et ait. Dñe deꝰ dñi mei abraham occurre obſecro mihi hodie: ⁊ fac miam cũ dño meo abraham. Ecce ego ſto ꝑpe fontẽ aque: ⁊ filie hoim ciuitatiſ egrediũ tur ad hauriendã aquã. Et erit puella cui dixero: inclina obſecro hydriã tuã vt bibã: ⁊ dixerit: bibe ⁊ ca melos quoq; tuos adaq̃bo: ipſam ꝑparaſti ſeruo tuo iſaac: ⁊ in hoc ſciã q̃ feciſti miaz cũ dño meo. Et factũ eſt anteq̃ ille ceſſaſſet loq̃: ecce rebeca egrediebat: q̃ nata ẽ batuel filio melchevroris nachor: friſ abraham ⁊ hydria ſua ſup humerũ eiꝰ. Et puella erat pulchra aſpectu valde: virgo ⁊ vir nõ cognouerat eã: ⁊ deſcen dit ad fontẽ: ⁊ impleuit hydriã ſuã: ⁊ aſcendit. Et cu currit ſeruꝰ in occurſum eius: et ait. Hac me guſtare obſecro pauluꝫ aq̃ de hydria tua. Et ait. Bibe dñe mi. Et feſtinauit ⁊ depoſuit hydriã ſup manuz ſuã: ⁊ dedit ei bibere. Et cũ ceſſaſſet bibere dixit. etiã came lis tuis hauriam: donec ceſſent bibere. Et feſtinauit:

Transla.Chal.

עַבְדָא עַשְׂרָה גַּמְלִין מִגַּמְלֵי רִבּוֹנֵיהּ בִּידֵיהּ וְכָל שְׁפָר רִבּוֹנֵיהּ בִּידֵיהּ וְקָם וַאֲזַל לַאֲרָם
דְּעַל גְּבֵית לְבַרְתָּא דְּנָחוֹר וּמְבָרָא לְכַרְתָּא דְּמַיָּא וְאַשְׁרִי גַּמְלַיָּא לְבָרָא דְּמַיָּא לְעִידַן רַמְשָׁא
טְרִיבוּ עִם רִבּוֹנִי אַבְרָהָם וַהֲא אֲנָא קָאֵם עַל עֵינָא דְּמַיָּא וּבְנָת אֵינְשֵׁי מַרְתָּא נָפְקָן
לְמִמְלֵי מַיָּא וְתְהֵא עוֹבַד יְמָתָא דְּאֵמַר לָהּ אַרְכִּינִי כְּעַן כּוּלְתִיךְ וְאֶשְׁתֵּי וְתֵימַר אֶשְׁתֵּי
וְאַף גַּמְלָךְ אַשְׁקֵי יָתָהּ זַמִּינְתָּא לְעַבְדָּךְ לְיִצְחָק וּבַהּ אִדַּע אֲרֵי עֲבַדְתְּ טִיבוּ עִם רִבּוֹנִי
וְהַוָה הוּא עַד לָא שֵׁצִי לְמַלָּלָא וְהָא רִבְקָה נְפָקַת דְּיָלִידַת לִבְתוּאֵל בַּר מִלְכָּה אִנְתַּת
נָחוֹר אֲחוּהִי דְּאַבְרָהָם וְכוּלְתָהּ עַל כְּתֵפָהּ: וְעוּלֵימְתָא שַׁפִּירַת חֲזוֹ לַחֲדָא בְּתוּלְתָא וּגְבַר
לָא יְדָעָהּ וּנְחַתַת לְעֵינָא וּמְלַיַת כּוּלְתָהּ וְסַלְּקַת: וּרְהַט עַבְדָא לְקַדְמוּתַהּ וַאֲמַר אַשְׁקִינִי
כְּעַן זְעִיר מַיָּא מִכּוּלְתִיךְ: וַאֲמַרַת אִשְׁתֵּי רִבּוֹנִי אִיתַּי וּנְחַתַת כּוּלְתַהּ עַל יְדַהּ וְאַשְׁקִיתֵיהּ
תַּיְהּ: וְשֵׁצִי לְאַשְׁקָיוּתֵיהּ וַאֲמַרַת אַף לְגַמְלָךְ אַמְלִי עַד דְּיִסְפְּקוּן לְמִשְׁתֵּי: וְאוֹחֵיאַת

Pūctūa heb. Ter. Heb. Gen. Ca. xxiiii.

וַתְּעַר כַּדָּהּ אֶל הַשֹּׁקֶת וַתָּרָץ עוֹד לְהַמְשֵׁךְ וַתִּשְׁאַב לְכָל גְּמַלָּיו׃
אֶל הַבְּאֵר לִשְׁאֹב וַתִּשְׁאַב לְכָל
גְּמַלָּיו׃ וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֶה לָהּ
מְחָרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ יְהוָה דַּרְכּוֹ
אִם לֹא׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ הַגְּמַלִּים
לִשְׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב
בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל
יָדֶיהָ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם׃ וַיֹּאמֶר
בַּת מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֵישׁ בֵּית
אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ לָלִין׃ וַתֹּאמֶר
אֵלָיו בַּת בְּתוּאֵל אָנֹכִי בֶּן מִלְכָּה
אֲשֶׁר יָלְדָה לְנָחוֹר׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו
גַּם תֶּבֶן גַּם מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם
מָקוֹם לָלוֹן׃ וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ
לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא עָזַב חַסְדּוֹ
וַאֲמִתּוֹ מֵעִם אֲדֹנִי אָנֹכִי בַּדֶּרֶךְ
נָחַנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי אֲדֹנִי׃ וַתָּרָץ
הַנַּעַר וַתַּגֶּד לְבֵית אִמָּהּ כַּדְּבָרִים
הָאֵלֶּה׃ וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן
וַיָּרָץ לָבָן אֶל הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל
הָעָיִן׃ וַיְהִי כִּרְאֹת אֶת הַנֶּזֶם וְאֶת
הַצְּמִידִים עַל יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ
אֶת דִּבְרֵי רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה
דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל הָאִישׁ
וְהִנֵּה עֹמֵד עַל הַגְּמַלִּים עַל הָעָיִן׃
וַיֹּאמֶר בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לָמָּה

Pūctūa chal. Interp. chal.

שָׂרָה בּוֹר מָלֵא et effudit hydriam suā in canali: & cucurrit iterus ad
שָׂרָה כָּל יַדַּע puteum ad hauriendū: & hausit oibus camelis eius.
צָלַח שָׁתָה תָּקַל Cur autem admirabatur eam tacitus cōtemplando:
שָׂרָא חָוָה vt sciret vtrum prosperasset dño viam suam: an non.
בֵּית Et factum est quando cessauerūt bibere cameli: tulit
כְּסַת סָגָא vir inaurem aureā appendentē siclum vnum: & duas
רָבָה armillas sup manus eius appendentes decem siclos
טוֹב חָוָה aurī. Et ait. Cuius filia es tu: indica obsecro mihi si
אֲל est in domo patris tui locus sufficiens nobis ad ma-
שָׂרָא nendum. Et dixit ei filia bathuelis ego sum filij mel-
אֲבַר קוּם che quē peperit de nachor. Et ait ei. Etiaz palea & pabuli multum est apud nos: locus quoq sufficiens ad manendū. Et flexit vir genua sua: & adorauit dñm: et ait. Benedictus dño deus dñi mei abraham: qui non dimisit misericordiā suam & veritatem suā a dño meo: & recta via duxit me dño in domum fratris dñi mei. Et cucurrit puella: & nunciauit in domo matris sue verba hec. Erat autē rebecce frater & nomen eius Laban: & cucurrit laban ad virū foras ad fontē. Et factū est cum vidisset inaurē & armillas in manib' sororis sue: & cū audisset xba rebecce sororis sue dicē tis hec locutus est mecū vir: venitq; ad virū: & ecce stabat iurta camelos prope fontē. Et ait. Ingredere benedicte dñi: cur

Trāsla. B. Piero.

[a] Effundensq; [f] hydriam [b] in [f] canalibus [m] recurrit [c] ad [p] puteum [g] vt hauriret aquā: [r] & hauſtam [e] oibus [r] camelis dedit [a]. Ipſe aūt [x] contemplabatur [r] eam [t] tacitus [a] ſcīt volens [b] vtr̄ pſperē [b] iter ſuū [b] feciſſet [d] dñs [r] an [r] nō. [b] Poſtq̄ ãt [f] bi berūt [a] cameli: [m] protulit [a] vir [c] inaures [r] aureas, [r] appēdentes [q] ſiclos duos: [a] & [c] armil las totidē [a] pondo ſiclorum [r] decem: [b] dixitq; ad eam. [c] Cuius [c] es [r] filia: [r] indica [e] mihi. [b] Eſt in [f] domo [a] patris tui [f] locus [a] ad ma nendum. [c] que reſpōdit. [q] Filia [a] ſum [f] batuelis [r] filii [n] melcha [a]. Et addidit di cēs. [c] Palea [r] quoq; [r] & fe ni [p] plimū ē [b] apd nos: [f] & [b] locus ſpacioſus ē [f] ad ma nēdū. [m] Inclinauit ſe [a] hō: [c] & adorauit [r] dñm [q] dicēs. [r] Benedictus [a] dñs [t] deus [a] dñi mei [r] abrahā. [r] qui [f] nō [a] abſtulit [b] miſericordiam [c] & veritatem ſuā [b] a [c] dño meo: & recto [c] itinere [a] me [b] pduxit in [f] domum [f] frīs [m] dñi mei. [a] Cucurrit itaq; [c] puella: [r] & nuncia uit [a] i domū [f] mr̄is ſue oīa que audierat. [a] Hēbat āt rebecca [r] frēm [r] noīe [f] labā [a] qui feſtinus egreſſus eſt [c] ad [a] hominem [r] vbi erat [a] fons. [f] Cūq; vi diſſet [f] inaures [m] & [a] armillas [c] in [p] manibus [q] ſororis ſue: [r] & audiſſet cuncta [r] verba [r] referētis [s] hec [t] locutus ē [b] mihi [c] homo: [c] venit [c] ad virum [a] qui [b] ſtabat iuxta [f] cameloſ & [m] prope [a] fontē aq̄: [c] dixitq; ad eum. [r] Ingre dere [q] bñdicte [e] dñi. [a] Cur

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

et euacuauit hydriā in adaquatoriū. & cu
καὶ ἐξεκένωσε τὴν ὑδρίαν εἰς τὸ ποτιστήριον· καὶ ἔδ
currit iterū ad puteū vt hauriret. & hausit a
δραμε πάλιν ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντλῆσαι· καὶ ὑδρεύσα
quā oibus camelis. at homo considerabat
το πάσαις ταῖς καμήλοις· ὁ δὲ ἀνὴρ κατενόει αὐτὴν
eā: & tacebat vt cognosceret si prosperā fecit dño
σιωπῶν, καὶ παρεσιώπα ἕως γνῶναι εἰ εὐόδωκε κς̄ τὴν
viā suā: an nō. factū ē ãt qñ cessauerunt oēs
ὁδὸν αὐτοῦ, ἢ οὔ· ἐγένετο δὲ ὡς ἐπαύσαντο πάσαι αἱ
cameli bibere: accepit hō duas iaures aureas
κάμηλοι πιεῖν, ἔλαβεν ὁ ἀνὴρ δύο ἐνώτια χρυσᾶ
drachmē pōderis & duas armillas in manib' e
δραχμὴν ὁλκῆς, καὶ δύο φιλία ἐπὶ ταῖς χερσὶν αὐ
ius. decē aureorū pōd' earū. & interrogauit eā.
τῆς. δέκα χρυσῶν ὁλκὴ αὐτῶν· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὴν
et dixit: filia cuī' es. indica mihi. et si est
καὶ εἶπεν, θυγάτηρ τίνος εἶ. ἀπάγγειλόν μοι· καὶ εἰ ἔστι
apud patrē tuū locus nobis ad manēdū. & dix
παρὰ τῷ πατρί σου τόπος ἡμῖν καταλῦσαι· καὶ εἶ
rit ei filia bathuel sum melcha. quē pepit
πεν αὐτῷ, θυγάτηρ βαθουὴλ εἰμὶ ἡ μελχᾶς· ὃν ἔτεκε
nachor. & dixit ei palee & pabula
τῷ ναχώρ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἄχυρα καὶ χορτάσματα
multa apud nos. et locus ad manendū. et cō
πολλὰ παρ' ἡμῖν, καὶ τόπος ἱκανὸς καταλῦσαι· καὶ εὐδό
placēo homo: adorauit dñm. et dixit: bñdi
κησας ὁ ἀνὴρ, προσεκύνησε τῷ κυρίῳ· καὶ εἶπεν, εὐλο
ctus dño de' dñi mei abrahā. qui nō reliquisti
γητὸς κς̄ ὁ θεὸς ἡ κῡ μου ἀβραάμ· ὃς οὐ κατέλιπες τὸν
tusticiā tuā et veritatē a dño meo abra
δικαιοσύνην σου καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ ἡ κῡ μου ἀβρα
am meq; pspere duxit dño ad domū fratris dñi
ὰμ· ἐμέ τε εὐόδωσεν κς̄ εἰς τὸν οἶκον ἡ ἀδελφοῦ ἡ κῡ
mei ad accipiēdā vxorē filio suo. et currēs
μου λαβεῖν γυναῖκα τῷ υἱῷ αὐτοῦ· καὶ δραμοῦσα ἡ
puella nūciauit in domū matris sue ẽm
παῖς ἀνήγγειλεν εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτῆς κατὰ τὰ
verba hec. at rebecce erat frater: cui no
τὰ ῥήματα ταῦτα· τῇ δὲ ῥεβέκκᾳ ἦν ἀδελφός, ὧ ὄνο
mē laban. & cucurrit laban ad hoiez foras ad
μα λάβαν· καὶ ἐδραμε λάβαν πρὸς τὸν ἄνδρα ἔξω ἐπὶ
fontē. & factū ē qñ vidit inaures & ar
τὴν πηγήν· καὶ ἐγένετο ὡνίκα εἶδε τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέ
millas i manib' manibus sororis sue: et qñ au
λια ἐπὶ ταῖς δυσὶ χερσὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτ, καὶ ὡς ἤκ
diuit verba rebecce sororis sue dicen
κουσε τὰ ῥήματα ῥεβέκκας τῆς ἀδελφῆς αὐτ λεγού
tis. sic locutus ē mihi homo. & venit ad hoiez.
σης· οὕτως ἐλάλησέ μοι ὁ ἄνδρος· καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνδρα.
stante ipso iurta cameloſ ppe fontē. & di
ἑστηκότος αὐτ ἐπὶ τῶν καμήλων ἐπὶ τῆς πηγῆς· καὶ εἶ
xit ei huc ingredere bñdicte dñi: et cur
πεν αὐτῷ δεῦρο εἴσελθε εὐλογητὸς κῡ, καὶ ἱνατί

Transla. Chal'.

וְבַצַּת קוּלְחָהּ לְבֵית שַׁקְיָא וְרָהֲטַת עוֹד לְאֵרָעָא לְמִמְלֵי וְמָלַת לְכָל גַּמְלוֹהִי׃ וְעַבְרָא
שָׁהֵי בַהּ מִסְתַּכַּל שָׁתִיק לְמִידַּע הַצְלַח יְיָ אָרְחֵהּ אִם לָא׃ וַהֲוָה כַּד כַּפִּיקוּ גַּמְלַיָּא
לְמִשְׁתֵּי וְנָסִיב גַּבְרָא מַדְשָׁא דְּדַהֲבָא תִּיקְלָא מַתְקָלֵיהּ וְתַרְתִּין שִׁירִין עַל יְדָהָא מַתְקָל
עֲשַׂר סְלָעִין דְּדַהֲב מַתְקָלֵיהוֹן׃ וַאֲמַר בַּת מַן אַתְּ חַוִּי לִי הַאִית בֵּית אֲבָךְ אֲתָר
נָשַׁר לָנָא לְמֵיתָ׃ וַאֲמָרַת לֵיהּ בַּת בְּתוּאֵל אֲנָא בַּר מִלְכָּה דְּיָלְדַת לְנָחוֹר וַאֲמָרַת לֵיהּ
אַף תִּבְנָא אַף כִּירְסְתָּא כַּף עִסְבָא אַף אֲתָר כַּשַׁר לְמֵיתָ׃ וְכָרַע גַּבְרָא וּסְגִיד קֳדָם יְיָ׃
וַאֲמַר בְּרִיךְ יְיָ אֱלָהֵהּ דְּרִבּוֹנִי אַבְרָהָם דְּלָא שְׁבַק טִיבוּתֵהּ וְקוּשְׁטֵהּ מִן רִבּוֹנִי
אֲנָא בְּאוֹרַח קְשׁוֹט דַּבַּרְנִי יְיָ בֵּית אַחוּהִי דְּרִבּוֹנִי׃ וְרָהֲטַת עוּלֵימְתָא וְחַוִּיאַת לְבֵית
אִמַּהּ כְּפִתְגָמַיָּא הָאִילֵּין׃ וְלִרְבְקָה אֲחָא וּשְׁמֵהּ לָבָן וְרָהַט לָבָן לְוָת גַּבְרָא לְבַרָּא לְוָת
עֲיָנָא׃ וַהֲוָה כַּד חֲזָא יָת קְדָשָׁא וְיָת שִׁירַיָּא עַל יְדֵי אֲחָתֵהּ וְכַד שְׁמַע יָת פִּתְגָמֵי רִבְקָה
אֲחָתֵהּ לְמֵימַר כְּדֵין מַלֵּיל עִמִּי גַּבְרָא וַאֲתָא לְוָת גַּבְרָא וְהָא כַּאים עַל גַּמְלַיָּא עַל
עֲיָנָא׃ וַאֲמַר עוֹל בְּרִיכָא דַּיְיָ לְמָה ‹‹‹

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

stetisti foris? ego aũt preparaui domũ: et locũ camelis. Ingressus ẽ ũt homo in domũ. τ dereliquit camelos. et dedit paleas τ pabulũ camelis suis. et introduxit eum ad lauandos pedes eius τ pedes virorũ qui cũ eo. et apposuit illis panes ad comedẽdũ. et dixit: nõ comedã: donec loquar ego verba mea. et dixit: loquere. et dixit: seruus abrahã sum ego. dñs benedixit dño meo valde. et exaltat' ẽ. et dedit ei oues et vitulos aurũ et argẽtũ et seruos et ancillas camelos et asinos. et peperit sarra mulier dñi mei filiũ grandẽ dño meo postq̃ senuit ipsi. et dedit ipsi q̃cũq; erãt. et adiurauit me dñs meus: dicẽs: nõ accipies vroẽ filio meo de filiabus chananeorũ: in quorum terra ego habito in terra eor. sed ad domũ patris mei pergeo et ad tribũ meã: et accipies vroẽ filio meo. et dixi dño meo: forte nõ veniat mulier mecũ. et dixit mihi: dñs deus cui cõplacui coram eo: ipse mittet angelũ suũ tecũ: et dirigit viã tuã: et accipies vroẽ filio meo de tribu mea: et de domo patris mei. tunc eris innocẽs a maledictõe mea. q̃n ẽnĩ veneris ad meã tribũ: et nõ tibi dederit: eris innocẽs a iuramẽto tuo. et veni hodie ad fontẽ: dixi: dñe deus

Gen.12.a. E

Transla.B.Hiero.

foris stas. Preparaui domum & locum camelis tuis. Et introduxit eum in hospitiũ: ac destrauit cælos: deditq; paleas & fenum: & aquã ad lauandos pedes camelorũ et virorũ: qui venerãt cũ eo Et appositus est ei cõspectu eius panis. q; ait. Nõ comedã donec loquar sermões meos. respondit ei. loquere. At ille. Seruus inquit abraã sum. Et dñs benedixit dño meo valde: & magnificatus est: & dedit ei oues & boues: & argẽtũ & aurũ seruos & ancillas: camelos & asinos. Et peperit sara uxor dñi mei filiũ dño meo in senectute sua: deditq; illi omnia quæ habuerat. Et adiurauit me dñs meus dicẽs. Non accipies uxorem filio meo de filiabus chananeorum: in quorum terra habito: sed ad domũ patris mei pergis: & de cognatione mea accipies uxorem filio meo. Ego vero respondi dño meo quid si noluerit venire mecũ mulier? Dñs ait in cuius conspectu ambulo: mittet angelum suum tecũ: & diriget viam tuam & accipies uxorẽ filio meo de cognatõe mea & de domo patris mei. Innocẽs eris a maledictõe mea cũ veneris ad pxi mos meos: & nõ dederint tibi. Veni ergo hodie ad fontẽ aque: & dixi. Domine deus

Ter. Heb. Sefi. La.xxiiij. Petitiua.heb.

עָמַד פָּנָה	תַּעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבָּיִת	
כּוּם נוּא	וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים וַיָּבֹא הָאִישׁ	
פָּתַח תֶּבֶן	הַבַּיְתָה וַיְפַתַּח הַגְּמַלִּים וַיִּתֵּן תֶּבֶן	
סָפָא	וּמִסְפּוא לַגְּמַלִּים וּמַיִם לִרְחֹץ	
שׁוּם פָּנָה	רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ	
	וַיּוּשַׂם לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא	
אָכַל עַד	אִם דִּבַּרְתִּי דְבָרָי וַיֹּאמֶר	
	דַּבֵּר וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנִי	
נָדַל	וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדָּל	
נָתַן	וַיִּתֶּן לוֹ צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב	
	וַעֲבָדִם וּשְׁפָחֹת וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים	
יָלַד	וַתֵּלֶד שָׂרָה אֵשֶׁת אֲדֹנִי בֵּן לַאדֹנִי	
	אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ וַיִּתֶּן לוֹ אֶת כָּל	
שָׁבַע	אֲשֶׁר לוֹ וַיַּשְׁבִּעֵנִי אֲדֹנִי לֵאמֹר	
לָקַח	לֹא תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת	
	הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ	
יָלַךְ	אִם לֹא אֶל בֵּית אָבִי תֵּלֵךְ וְאֶל	
שְׁפָחָה	מִשְׁפַּחְתִּי וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי	
	וָאֹמַר אֶל אֲדֹנִי אֻלַי לֹא תֵלֵךְ	
	הָאִשָּׁה אַחֲרָי וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה	
שָׁלַח	אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח	
צָלַח	מַלְאָכוֹ אִתָּךְ וְהִצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ	
	וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי	
עָבַר אָלָה	וּמִבֵּית אָבִי אָז תִּנָּקֶה מֵאָלָתִי כִּי	
נָתַן	תָבֹא אֶל מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם לֹא יִתְּנוּ	
הָיָה נוּא	לָךְ וְהָיִית נָקִי מֵאָלָתִי וָאָבֹא	
	הַיּוֹם אֶל הָעַיִן וָאֹמַר יְהוָה אֱלֹהֵי	

Interp̃.chal.

stas foris: ego aũt preparaui domũ: τ locũ aptum camelis. Et ingressus est vir in domũ: τ soluit camelos et dedit paleas τ pabulũ camelis: τ aquã ad lauãdos pedes eius τ pedes virorũ qui erant cũ eo: τ posuerũt coram eo cibũ: τ ait. Non comedã donec loquar sermones meos. Et dixit. Loquere. Et ait. Seruus abrahe ego sum: et dñs benedixit dño meo valde: τ magnificatus est: τ dedit ei oues τ boues: τ argentũ τ aurũ: et seruos τ ancillas: τ camelos τ asinos. Et peperit sara uxor dñi mei filiũ dño meo postq̃ senuit: dederitq; illi oia que habebat. Et adiurauit me dño meus dicens. Non accipies uxorẽ filio meo de filiab' chananeorũ: i quorũ tra ego habito. Sed ad domũ ptris mei tibis: τ ad cognationẽ meã: τ accipies uxorem filio meo. Et dixi dño meo. forte nõ veniet mulier post me. Et dixit mihi. Dñs in cuius cõspectu ego seruio mittet angelum suũ tecum: τ diriget viam tuã: τ accipies uxorẽ filio meo de cognatione mea τ de domo patris mei. Tunc eris innocẽs a maledictione mea: quãdo veneris ad cognationem meam: τ si non dederint tibi: eris innocens a maledictione mea. Et veni hodie ad fontem: τ dixi domine deus

Petitiua chal.

פָּנָה עֹל	
כְּסַת סָפָא	
שָׁוֶה אָכַל גָּמַל	
רָבָה	
אִנְתַּ שׁוּב	
קוּם אָמַר נָסַב	
אָזַל	
שָׁלַח	
לָאַר צָלַח נָסַב	
הֲוָה זָכָה אוּם	
יְהַב נָתַן אָתָא	

Transla.Chal.

אַתְּ כָּאִים גְּבַרָא וְאַנָא פַּנִּיתִי בַיְתָא וְאַתַר כָּשַׁר לִגַמְלַיָא: וְעָאל גַּבְרָא לְבַיְתָא וְשַׁרַא
גַּמְלַיָא וְיָהַב תִּבְנָא וְכִיסְתָא לְגַמְלַיָא וּמַיָא לְאַסְוָאָה רַגְלוֹהִי וְרַגְלֵי גוּבְרַיָא דְעִמֵּיהּ:
וְשַׁוִי קֳדָמוֹהִי לְמֵיכַל וַאֲמַר לָא אֵיכוּל עַד דְאֲמַלֵּיל פִּתְגָמַי וַאֲמַר מַלֵּיל: וַאֲמַר
עַבְדָא דְאַבְרָהָם אָנָא: וְיְיָ בָּרִיךְ יָת רְבוֹנִי לַחְדָא וּרְבָא וְיָהַב לֵיהּ עָאן וְתוֹרִין וְכַסְפָּא
וְדַהֲבָא וְעַבְדִין וְאַמְהָן וְגַמְלִין וְחֲמָרִין: וְיָלִידַת שָׂרָה אִתַּת רְבוֹנִי בַּר לְרְבוֹנִי בְּתַר
דְסֵיבַת וְיָהַב לֵיהּ יָת כָּל דְלֵיהּ: וְקַיֵים עֲלַי רְבוֹנִי לְמֵימַר לָא תִיסַב אִתְּתָא לְבְרִי
מִבְּנָת כְּנַעֲנָאָה דַאֲנָא יָתִיב בְּאַרְעֵיהוֹן: אֱלָהִין לְבֵית אֲבָא תֵּזֵיל וּלְזַרְעִיתִי וְתִיסַב אִתְּתָא
לְבְרִי: וַאֲמָרִית לְרְבוֹנִי מֵאִים לָא תֵיזֵיל אִתְּתָא בַּתְרָי: וַאֲמַר לִי מֵימְרֵי דְפָלְחִית קֳדָמוֹהִי
יְשַׁלַח מַלְאָכֵיהּ עִמָּךְ וְיַצְלַח אָרְחָךְ וְתִיסַב אִתְּתָא לְבְרִי מִזַּרְעִיתִי וּמִבֵּית אַבָּא: בְּדִין
תְּהֵא זַכַּאי מִפּוּמָתִי אֲרֵי תֵּיזֵי לְזַרְעִיתִי וְאִם לָא יִתְּנוּן לָךְ וְתְהֵא זַכַּאי מִפּוּמָתִי:
וַאֲתֵיתִי יוֹמָא דֵין לְעֵינָא וַאֲמָרִית יְיָ אֱלָהֵיהּ

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Geſi. | Ca. xxiiii. | Trãſla. B. Hiero. | Trãſla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

אֲדֹנִי אַבְרָהָם אִם יֶשְׁךָ נָא
מַצְלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֹלֵךְ
עֲלִיהָ הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל עֵין
הַמָּיִם וְהָיָה הָעַלְמָה הַיֹּצֵאת
לִשְׁאֹב וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי
נָא מְעַט מַיִם מִכַּדֵּךְ וְאָמְרָה אֵלַי
גַּם אַתָּה שְׁתֵה וְגַם לִגְמַלֶּיךָ
אֶשְׁאָב הִוא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הוֹכִיחַ
יְהוָה לְבֶן אֲדֹנִי אָנִי טֶרֶם אֲכֻלֶּה
לְדַבֵּר אֶל לִבִּי וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת
וְכַדָּהּ עַל שִׁכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעֲיָנָה
וַתִּשְׁאָב וָאמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי
נָא וַתְּמַהֵר וַתּוֹרֶד כַּדָּהּ מֵעָלֶיהָ
וַתֹּאמֶר שְׁתֵה וְגַם גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה
וָאֶשְׁתְּ וְגַם הַגְּמַלִּים הִשְׁקָתָה
וָאֶשְׁאַל אֹתָהּ וָאמַר בַּת מִי אָתְּ
וַתֹּאמֶר בַּת בְּתוּאֵל בֶּן נָחוֹר אֲשֶׁר
יָלְדָה לוֹ מִלְכָּה וָאָשִׂם הַנֶּזֶם עַל
אַפָּהּ וְהַצְמִידִים עַל יָדֶיהָ וָאקֹד
וָאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וָאֲבָרֵךְ אֶת
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר
הִנְחַנִי בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לָקַחַת אֶת בַּת
אֲחִי אֲדֹנִי לִבְנוֹ וְעַתָּה אִם יֶשְׁכֶם
עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת אֶת אֲדֹנִי הַגִּידוּ
לִי וְאִם לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל
יָמִין אוֹ עַל שְׂמֹאל וַיַּעַן לָבָן
וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵיְהוָה יָצָא

Interp. chal.

dñi mei abrahã: si est voluntas coã te: vt dirigas viã meã in qua nunc ego ambulo: ecce ego sto iuxta fontẽ aque: ⁊ erit puella que egressa fuerit ad hauriendũ: et dixero ei da mihi obsecro paululũ aque ad bibendũ de hydria tua: ⁊ dixerit mihi: tu quoq; bibe ⁊ etiã camelis tuis hauriã: ipsa est mulier quã preparauit dño filio dñi mei. Antequã cessarẽ loqui cũ corde meo: ecce rebecca egrediebatur ⁊ hydria sua sup humerũ eius erat: descẽditq; ad fontẽ ⁊ ipleuit illã. Et dixi ei. Da mihi bibere obsecro: et festinauit: ⁊ deposuit hydriam suã desup se: ⁊ dixit. Bibe: ⁊ etiã camelis tuis potum dabo. Et bibi: cameloq; quoq; adaquauit. Et interrogaui eam: ⁊ dixi. Cuius filia es tu? Et ait. Filia bathuelis filij nachor: quẽ pepit ei melcha. et posui inaurem sup faciem eius: ⁊ armillas sup manus eius. et flexi genua ⁊ adoraui coram dño: ⁊ benedixi dño deo dñi mei abrahã: qui duxit me in viam rectã: vt acciperem filiam fratris dñi mei filio suo. Et nunc si vos facitis misericordiã ⁊ veritatẽ cum dño meo: annũciate mihi. si autem non: indicate mihi: ⁊ diuertam ad dexteram aut ad sinistram. Respondit q labã et bathuel: et dixerunt. A facie domini egressus est

Trãſla. B. Hiero.

a domini mei abraam: si tu
b sperã facies viã meã:
c in qua nunc ego ambulo
d ecce sto iuxta fontem
e aque: & f virgo q egre
dietur
g ad hauriendam aquam:
audierit a me: h da mihi
i pauxillũ aq̃ ad bibẽdũ
k de hydria tua: l & dixe
rit mihi: m & tu bibe: n &
o camelis tuis
p hauriam: q ipsa est mulier
r quam s preparauit
t dominus u filio x domini
mei. Cumq; hec tacitus
mecum voluerẽ: y appa
ruit z rebecca a veniens cũ
b hydria quã portabat c in
d scapula: e descẽditq; f ad
fõtẽ: g & hausit aquã. h Et
i aio k ad eã. Da mihi pau
lulũ bibeã. q l festinãs m de
posuit n hydriã o de hũero
p & dixit mihi. Et tu q bi
be: r & s camel t tuis u tribuã
potũ. x Bibi: y & z adaqua
uit a camelos.
b Interrogauiq; c eam d &
dixi. e Cuius f es filia? que
g nãdit. h Filia i bathuelis
fum k filii l nachor: m quẽ
n pepit o ei p melcha. q Suspẽ
di itaq; r inaures s ad ornã
dã t faciẽ eius: u & armillas
x posui y in z manib a eius.
b Pronusq; c adorauí d do
minum: e benedicẽs
f domino g deo h dñi mei
i abraam: k qui
l perduxit me m recto n iti
nere: o vt sumerem p filiã
q fratris r domini mei s fi
lio eius. Quamobrem t si
u facitis x miam y & veritatẽ
z cũ a dño meo: b indicate
c mihi. d sinautẽ alíd pla
cet: & hoc e dicite f mihi:
g vt vadã h ad dexterã i si
ue k ad sinistrã. l Rñderũt
q m labã n & batuel. o A do
mino p egressus est

Trãſla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

dñi mei abraam: si tu ꝓsperã facis viã meã:
τοῦ κυρίου μου ἀβραάμ, εἰ σὺ εὐοδοῖς τὴν ὁδόν μου,
in q̃ nũc ego ambulo in ea: ecce steti supra
ἐν ᾗ νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐν αὐτῇ, ἰδοὺ ἐφέστηκα ἐπὶ
fontẽ aque: ⁊ filie hoim
τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνδρῶν τῆς
ciuitatis egrediuntur ad hauriẽdũ aquã. ⁊ erit
πόλεως ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὕδωρ· καὶ ἔσται ἡ
virgo: cui vtiq; ego dixero: pota me parũ aque
παρθένος, ᾗ ἂν ἐγὼ εἴπω, πότισόν με μικρὸν ὕδωρ
de hydria tua: ⁊ dixerit mihi bibe tu: et
ἐκ τῆς ὑδρίας σου, καὶ ἐρεῖ μοι πίε σύ, καὶ τοὺς
camelis tuis hauriã aquã hec mulier quã ꝓparauit
καμήλους σου ὑδρεύσομαι· αὕτη ἡ γυνὴ ἣν ἡτοίμασε
dño suo seruo ysaac. et in hoc cogno
κῇ τῷ ἑαυτῆ θεράποντι Ἰσαάκ· καὶ ἐν τούτῳ γνώσο
scã ꝙ fecisti miaz dño meo abraã.
μαι ὅτι ἐποίησας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου ἀβραάμ.
et factũ ẽ anteq̃ ego ꝑficerẽ loqui in mente
καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ με συντελέσαι λαλοῦντα τῇ διανοί
mea. et ecce statim rebecca egressa est habẽs
ᾳ μου· καὶ ἰδοὺ εὐθὺς ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἔχουσ
hydriã sup humeros: et descẽdit ad fon
σα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν πη
tẽ: et hausit aquã. et dixi ei pota me parũ a
γήν, καὶ ὑδρεύσατο· καὶ εἶπα αὐτῇ πότισόν με μικρὸν ὕ
que. et festinãs ꝺeposuit hydriã suã a scip
δωρ, καὶ σπεύσασα καθεῖλε τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἀφ' ἑαυ
sa. et dixit bibe tu: et camelis tuis potũ dabo. ⁊
τῆς, καὶ εἶπε πίε σύ, καὶ τοὺς καμήλους σου ποτιῶ· καὶ
bibi: et cameloꝭ meos adaq̃uit. ⁊ interrogaui
ἔπιον, καὶ τοὺς καμήλους μου ἐπότισε· καὶ ἠρώτησα
eã: et dixi: cuiꝰ filia es: nficta mihi. tilia ãt
αὐτὴν, καὶ εἶπα, τίνος θυγάτηρ εἶ, ἀπάγγειλόν μοι· ἡ δὲ
dixit filia ⁎ bathuel sum ego filij nachor: quẽ pepit ei
εἶπε θυγάτηρ Βαθουὴλ εἰμὶ ἐγὼ τῷ ναχώρ, ὃν ἔτεκεν αὐ
melcha. et circũposui ei inaures ⁊ armil
τῷ μελχὼ· καὶ περιέθηκα αὐτῇ τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέ
las circa manꝰ eius. ⁊ complacẽs adoraui
λια περὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς· καὶ εὐδόκησας προσεκύνη
dñz. et benedixi dñm deũ dñi mei abra
σα τῷ κυρίῳ· καὶ εὐλόγησα κύ τὸν θεὸν τοῦ κυ μου ἀβρα
am. q ꝓsperauit me in via veritatis vt acciperẽ filiã
ὰμ. ὃς εὐόδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας λαβεῖν τὴν θυγα
am fratris dñi mei filio suo.
τέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου τῷ υἱῷ αὐτοῦ.
si ergo facitis vos miaz et iusticiã cum
εἰ οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος καὶ δικαιοσύνην πρὸς τὸν
dño meo: nunciate mihi. si ãt nõ nũciate
κύριόν μου, ἀπαγγείλατέ μοι· εἰ δὲ μή, ἀπαγγείλατέ
mihi vt reuertar ad dexterã ⁊ ad sinistrã. respõdẽ
τέ μοι ἵνα ἐπιστρέψω εἰς δεξιὰν εἰς ἀριστερά· ἀποκρι
tes ãt laban et bathuel: dixerũt. a dño egressa ẽ
θέντες δὲ Λάβαν καὶ Βαθουήλ, εἶπον· παρὰ κυ ἐξῆλθε

Trãſla. Chal.

דְּנוּנִי אַבְרָהָם אִם אִית קְשׁוֹט רְעוּתָא קֳדָמָךְ לְאַצְלָחָא אָרְחִי דַּאֲנָא אָזֵיל עֲלָהּ׃ הָא אֲנָא
קָאִים עַל עֵינָא דְּמַיָּא וְהָוֵי עוּלֵימְתָא דְּתִיפּוֹק לְמִסְלֵי וְאֵימַר לָהּ אַשְׁקִינִי כְּעַן זְעִיר
מַיָּא מִסְּכוּלְתָּךְ׃ וְתֵימַר לִי אַף אַתְּ אֵשְׁתְּ וְאַף לִגְמַלָּךְ אַמְלִי הֵיא אִתְּתָא דְּזַמִּין יְיָ
לְבַר רִבּוֹנִי׃ עַד לָא שֵׁצֵיתִי לְמַלָּלָא עִם לִבִּי וְהָא רִבְקָה נְפָקַת וְקוּלְתָהּ עַל כְּתְפָהּ
וְאֵחֵתַת לְעֵינָא וּמְלַת וְאֲמָרִית לָהּ אַשְׁקִינִי כְּעַן׃ וְאוֹחֵיאַת וְנַחֲתַת קוּלְתָהּ מֵעֲלָהּ
וַאֲמָרִית אֵשְׁתְּ וְאַף גִּמְלָךְ אַשְׁקֵי וְשָׁתֵיתִי וְאַף יָת גִּמְלַיָּא אַשְׁקִיאַת׃ וּשְׁאֲלִית יָתָהּ
וַאֲמָרִית בַּת מַן אַתְּ וַאֲמָרִית בַּת בְּתוּאֵל בַּר נָחוֹר דְּיָלְדַת לֵיהּ מִלְכָּה׃ וְשַׁוֵּיתִי קָדָשָׁא
עַל אַפָּהָא וְשִׁירְיָא עַל יְדָהָא׃ וּכְרַעִית וּסְגֵדִית קֳדָם יְיָ וּבָרֵכִית יָת יְיָ אֱלָהֵיהּ
דְּרִבּוֹנִי אַבְרָהָם דְּדַבָּרַנִי בְּאוֹרַח קְשׁוֹט לְמִסַּב יָת בַּת אֲחוּהִי דְּרִבּוֹנִי לִבְרֵיהּ׃ וּכְעַן אִם
אִיתְּכוֹן עָבְדִין טִיבוּ וּקְשׁוֹט עִם רִבּוֹנִי חַוּוֹ לִי וְאִם לָא חַוּוֹ לִי וְאֶפְנֵה עַל יָמִינָא אוֹ עַל
שְׂמָאלָא׃ וְאָתֵיב לָבָן וּבְתוּאֵל וַאֲמָרוּ מִן קֳדָם יְיָ נְפַק

Transla. Chal.

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Geſi. Ca.xxiiii.	Pūctiua heb.
reo hec. nō poterim⁸ tibi ꝓdicere ma τὸ πρᾶγμα τοῦτο. οὐ δυνησόμεθά σοι ἀπὸ πονηροῦ κα lū aut bonū. ecce rebecca coꝝ te: tolle & re κὸν ἢ καλόν. ἰδοὺ ῥεβέκκα ἐνώπιόν σου, λαβὼν ἀπό uertere. ⁊ sit vxor filio dñi tui: sicut lo στρεψον· καὶ ἔστω γυνὴ τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου, καθὰ ἐλά cut⁹ ē dñs: factū ē ãt cū audiret puer abra λησεν κς· ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσεν ὁ παῖς ὁ τοῦ ἀβρα am verba eoꝝ: adorauit ſup terrã ὰμ τοὺς λόγους αὐτῶν, προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν τῷ dñō. et ꝓferēs ſeruus vaſa argētea ⁊ au κυρίῳ· καὶ προσενέγκας ὁ παῖς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυ rea ⁊ veſtem: dedit rebecce. ⁊ dona de σᾶ καὶ ἱματισμόν, ἔδωκε τῇ ῥεβέκκα· καὶ δῶρα ἔδω dit fratri ei⁹: ⁊ matri eius. ⁊ comedeſt κε τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς, καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς· καὶ ἔφαγον et biberũt ipſe ⁊ viri cū eo exñtes: ⁊ καὶ ἔπιον αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ dormierũt. et ſurgẽs puer: mane: dixit. di ἐκοιμήθησαν· καὶ ἀναστὰς ὁ παῖς, τὸ πρωΐ, εἶπεν· ἐκ mittite me: vt vadã ad dñm meũ. direxit ãt πέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύ μου· εὐόδωσεν δέ fratres eius ⁊ mater: maneat virgo οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς καὶ ἡ μήτηρ, μενέτω ἡ παρθένος nobiſcũ dies quaſi decē. et poſt hoc ꝓficiſce μεθ' ἡμῶν ἡμέρας ὡσεὶ δέκα. καὶ μετὰ τοῦτο ἀπελεύ tur. ille ãt dixit ad eos: ne vetineatis me. ⁊ dñs σεται· ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, μὴ κατέχετέ με· καὶ κς ꝓſperauit viã meã: dimittite me: vt per εὐώδωσεν τὴν ὁδόν μου, ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλ gã ad dñs meũ. direxit ãt: vocemus puel θω πρὸς τὸν κύ μου. εἶπον δέ, καλέσωμεν τὴν παι lam: interrogemꝰ os eius. et vocauerũt δα, ἐρωτήσωμεν τὸ στόμα αὐτῆς· καὶ ἐκάλεσαν τὴν rebeccaꝫ: et dixerũt ei. ibis cum hoc ῥεβέκκαν, καὶ εἶπον αὐτῇ· πορεύσῃ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς iſto: illa ãt dixit vadam. et dimiſerũt τούτου; ἡ δὲ εἶπε πορεύσομαι. καὶ ἐξαπέστειλαν τὴν rebeccam ſororẽ eorũ: et ſubſtantiã e ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐ ius: et ſeruũ abrahã: et comitẽs eũ. τῆς, καὶ τὸν παῖδα τοῦ ἀβραάμ, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. et benedixerũt rebeccã ſororẽ eorũ: et di καὶ εὐλόγησαν ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, καὶ εἶ xerũt ei: ſoror nr̃a es. fiaꝭ in milia decẽ πεν αὐτῇ, ἀδελφὴ ἡμῶν εἶ· γίνου εἰς χιλιάδας μυριά miliũ ⁊ hereditet ſemẽ tuũ ciuitates δων καὶ κληρονομησάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις aduerſariorꝫ. ſurgẽs ãt rebecca et ancille τῶν ὑπεναντίων· ἀναστᾶσα δὲ ῥεβέκκα καὶ αἱ ἄβρας eius: aſcẽderũt ſup camelos: ⁊ abierũt αὐτῆς, ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἐπορεύθησαν cum hoc. et accipiẽs puer rebeccã: μετὰ τοῦ ἀνδρὸς· καὶ ἀπαλαβὼν ὁ παῖς τὴν ῥεβέκκαν,	⁴ſermo. ᵇNō ᶜpoſſumus extra placitū eius quic q̄ aliud⁵ loquí⁶ tecū.' En ⁸rebecca¹ coꝝ te ē:ᵐ tolle eam:ⁿ & proficiſcere:° & ſitᵖ vxorᵃ filiiʳ dñi tui: ſicut ˢlocutus eſt¹ dominus.' Quod cum audiſſetᵇ puerᶜ abraam: procidens adorauitᵉ in terrãᵈ dñm. ⁱProlatiſq̄ vaſis ᵐargenteis ⁿ& aureis° ac veſtibus ᑫdedit eaʳ rebecce ꝓ munere. ˢFratribus ᵗ quoq̄ ᵘeius ˣ& matri ʸ dona ᶻ obtulit. Inito cōuiuio.ᶠ veſcẽtes pariter ᵃ& bibẽtes ᵇmanſerunt ibi. ᶜSurgens aũtᵈ mane ᵉlocutus eſt puer. ᶠ Dimitte me vt vadãᵍ ad dñm meum. ʰRñderũtq̄ ⁱ frater eius ʲ& mī. ᵏMãeat ˡ puella ᵐ ſaltẽ ⁿ decẽ ° dies ᵖ apud nos: & ᑫ postea ʳ proficiſcetur. ˢnolite ᵗ ait ᵘ me ᵛ retinere: quia ʷ dñs ˣ direxit ʸ viã meam. ᶻ Dimittite me ᵃ vt ꝓgã ᵇ ad dñm meum. ᶜEt dixerũt. ᵈ Vocemus ᵉ puellã ᶠ & q̄ramus ᵍ ipſius volũtatẽ. ʰCũq̄ vocata veniſſet: ⁱ ſciſcitati ſũt. ʲVis ire ᵏ cum ˡ homie ᵐ iſto ? Que ⁿ ait. ° Vadam. ᵖDimiſerunt ergo ᑫ eam ʳ& ˢ nutricem illius: ᵗ ſeruũq̄ ᵘ abraam ᵛ & ʷ comites eius ˣ iprecãtes ꝓſpa ſorori ſue ʸ atq̄ dicẽtes. ᶻ Soror noſtra ᵃ es. ᵇCreſcas ᶜ in mille ᵈ milia: ᵉ & poſſideat ᶠ ſemen tuũ ᵍ portas ʰ inimicorũ ſuorũ. ⁱ Igr̃ ʲ rebecca ᵏ & puelle illius ˡ aſcenſis ᵐ camelis ⁿ ſecute ſunt ° virũ: ᑫ feſtinus reuertebatur ad dñm ſuũ. Eo ãt	¹יָצָא ²דָּבָר ³פְּנֵה ⁴לֵךְ ⁵הָיָה ⁶נָקָה ⁷שָׁתָה ⁸גָּמָא ⁹אָבַל ¹⁰לוּן ¹¹קוּם ¹²יָשַׁב ¹³יוֹם ¹⁴יָלַךְ ¹⁵צָלַח ¹⁶קָרָא ¹⁷שָׁאַל ¹⁸פֶּה ¹⁹כָּלָה ²⁰נָתַן ²¹אָבַל ²²שָׁתָה ²³לוּן ²⁴קוּם ²⁵שָׁלַח ²⁶יָשַׁב ²⁷קוּם ²⁸רָכַב ²⁹יָלַךְ ³⁰לָקַח

Interp.chal.	Pūctiua chal.
ſermo: non poſſumus nos loqui tecũ malũ aut bonũ. Ecce rebecca coram te eſt: tolle eam ⁊ vade: ⁊ ſit vxor filio dñi tui: ſicut locutus eſt dñs. Et factũ eſt cum audiſſet ſeruus abrahe verba eorum: adorauit in terra coram dño. Et protulit ſeruus vaſa argentea et vaſa aurea ⁊ veſtes: ⁊ dedit rebecce: ⁊ munera dedit fratri eius ⁊ matri. Et comederũt ⁊ biberunt ille ⁊ viri qui erant cum eo: ⁊ dormierunt: ⁊ ſurrexerunt mane. Et dixit. Mittite me ad dñm meum. Et dixit frater eius et mater. Maneat puella nobiſcum aliquo tempore: aut decem mẽſibus: ⁊ poſtea ibit. Et dixit eis. Ne retinetis me: dño autẽ direxit viam meam: dimittite me vt vad adã dñm meum. Dixerũtq̄ vocemus puellam: ⁊ audiamus quid ipſa dicat. Vocauerunteq̄ rebeccam: ⁊ dixerunt ei. Runquid ibis cum viro iſto? Et dixit: vadam. Dimiſerũteq̄ rebeccã ſororem ſuam et nutricem eius: ⁊ ſeruum abrahe ⁊ viros eius. Et benedixerunt rebecce atq̄ dixerũt ei. Soror noſtra tu ſis in mullia milliũ: ⁊ poſſideant filij tui ciuitates inimicorum ſuorũ. Et ſurrexit rebecca ⁊ puelle eius: et aſcenderunt ſuper camelos: ⁊ ibant poſt virum. et tulit ſeruus rebeccam: ⁊ abiit	¹טוֹב ²הָיָה ³נָקָה ⁴שָׁתָה ⁵קוּם ⁶רָכַב ⁷עָלַם ⁸אָזַל ⁹אָחַר ¹⁰צָלַח ¹¹יָלַךְ ¹²קָרָא ¹³שָׁאַל ¹⁴פֶּה ¹⁵יָצָא ¹⁶יָצַק ¹⁷קוּם ¹⁸רָכַב ¹⁹יָרַת ²⁰קָרָה

Transla.Chal.

פִּתְגָמָא לֵית אֲנַחְנָא יְכִלִין לְמַלָּלָא עִמָּךְ בִּישׁ אוֹ טָב׃ הָא רִבְקָה קֳדָמָךְ קְרַב וּסְבַר
וְיְהֵי כַּד שְׁמַע עַבְדָּא דְּאַבְרָהָם יָת פִּתְגָמֵיהוֹן
וְסָגִיד עַל אַרְעָא קֳדָם יְיָ׃ וְאַפֵּיק עַבְדָּא מָאנִין דְּכְסַף וּמָאנִין דְּדַהֲבָ וּלְבוּשִׁין וְיָהַב
לְרִבְקָה וּמַנְדְּנִין יַקִּיר לַאֲחוֹהִי וְלְאִמַּהּ׃ וַאֲכָלוּ וּשְׁתִיאוּ הוּא וְגוּבְרַיָּא דְּעִמֵּיהּ וּבִיתוּ
וְכַמְסוּ בְּצַפְרָא וַאֲמַר שַׁלְּחוּנִי לְתַ רְבוֹנִי׃ וַאֲמַר אֲחוֹהִי וְאִמַּהּ תִּתֵּיב עוּלֵימְתָּא עִמָּנָא
עִידָן בְּגִינְיָן אוֹ עֲשָׂרָה יַרְחִין בָּתַר כֵּן תְּזֵיל׃ וַאֲמַר לְהוֹן לָא תְּאַחֲרוּן יָתִי וַיְיָ אַצְלַח
אָרְחִי שַׁלְּחוּנִי וְאֵיזֵיל לְתַ רְבוֹנִי׃ וַאֲמָרוּ נְקְרֵי לְעוּלֵימְתָּא וְנִשְׁמַע מַה דְּתֵימָא
וּקְרוֹ לְרִבְקָה וַאֲמָרוּ לָהּ הֲתֵיזְלִין עִם גַּבְרָא הָדֵין וַאֲמַרַת אֵיזֵיל׃ וְשַׁלַּחוּ יָת רִבְקָה
אֲחָתְהוֹן וְיָת מֵיתִיכְתָּהּ וְיָת עַבְדָּא דְּאַבְרָהָם וְיָת גְּבָרוֹהִי׃ וּבָרִיכוּ יָת רִבְקָה וַאֲמָרוּ לָהּ
אֲחָתָנָא אַתְּ הֲוֵי לְאַלְפִין וּלְרִבְוָן וְיֵרְתוּן בְּנָיְכִי יָת קִרְוֵי שָׂנְאֵיהוֹן׃ וְקָמַת רִבְקָה
וְעוּלֵימְתָהָא וְרַכִּבָן עַל גַּמְלַיָּא וַאֲזָלָן בָּתַר גֻּבְרָא וּדְבַר עַבְדָּא יָת רִבְקָה

Interp.chal.

sermo: non poſſumus nos loqui tecũ malũ aut bonũ. Ecce rebecca coram te eſt: tolle eam ⁊ vade: ⁊ ſit vxor filio dñi tui: ſicut locutus eſt dño. Et factũ eſt cum audiſſet ſeruus abrahe verba eorum: adorauit in terra coram dño. Et protulit ſeruus vaſa argentea et vaſa aurea ⁊ veſtes: ⁊ dedit rebecce: ⁊ munera dedit fratri eius ⁊ matri. Et comederũt ⁊ biberunt ille ⁊ viri qui erant cum eo: ⁊ dormierunt: ⁊ ſurrexerunt mane. Et dixit. Mittite me ad dñm meum. Et dixit frater eius et mater. Maneat puella nobiſcum aliquo tempore: aut decem mẽſibus: ⁊ poſtea ibit. Et dixit eis. Ne retinetis me: dño autẽ direxit viam meam: dimittite me vt vad adã dñm meum. Dixerũtq̄ vocemus puellam: ⁊ audiamus quid ipſa dicat. Vocauerunteq̄ rebeccam: ⁊ dixerunt ei. Runquid ibis cum viro iſto? Et dixit: vadam. Dimiſerũteq̄ rebeccã ſororem ſuam et nutricem eius: ⁊ ſeruum abrahe ⁊ viros eius. Et benedixerunt rebecce atq̄ dixerũt ei. Soror noſtra tu ſis in mullia milliũ: ⁊ poſſideant filij tui ciuitates inimicorum ſuorũ. Et ſurrexit rebecca ⁊ puelle eius: et aſcenderunt ſuper camelos: ⁊ ibant poſt virum. et tulit ſeruus rebeccam: ⁊ abiit

Ca.xxv.

וַיֵּלֶךְ׃ וַיִּצְחָק בָּא מִבְּאֵר לַחַי
רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב׃
וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת
עֶרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה
גְמַלִּים בָּאִים׃ וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת
עֵינֶיהָ וַתַּרְא אֶת יִצְחָק וַתִּפֹּל
מֵעַל הַגָּמָל׃ וַתֹּאמֶר אֶל הָעֶבֶד מִי
הָאִישׁ הַלָּזֶה הַהֹלֵךְ בַּשָּׂדֶה
לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא
אֲדֹנִי וַתִּקַּח הַצָּעִיף וַתִּתְכָּס׃ וַיְסַפֵּר
הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֶת כָּל הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֹהֱלָה
שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת רִבְקָה וַתְּהִי
לוֹ לְאִשָּׁה וַיֶּאֱהָבֶהָ וַיִּנָּחֵם יִצְחָק
אַחֲרֵי אִמּוֹ׃

Cap.xxv.

וַיֹּסֶף אַבְרָהָם
וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קְטוּרָה׃ וַתֵּלֶד
לוֹ אֶת זִמְרָן וְאֶת יָקְשָׁן וְאֶת מְדָן
וְאֶת מִדְיָן וְאֶת יִשְׁבָּק וְאֶת שׁוּחַ׃
וְיָקְשָׁן יָלַד אֶת שְׁבָא וְאֶת דְּדָן׃
וּבְנֵי דְדָן הָיוּ אַשּׁוּרִם וּלְטוּשִׁם
וּלְאֻמִּים׃ וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וְעֵפֶר
וַחֲנֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל אֵלֶּה
בְּנֵי קְטוּרָה׃ וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת כָּל
אֲשֶׁר לוֹ לְיִצְחָק׃ וְלִבְנֵי
הַפִּלַגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן
אַבְרָהָם מַתָּנֹת וַיְשַׁלְּחֵם מֵעַל
יִצְחָק בְּנוֹ בְּנַסְּעוֹ בְּחַי קֶדְמָה אֶל

Ca.xxv.

אֶרֶץ׃ וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אַבְרָהָם
אֲשֶׁר חָי מֵאָה שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה
וּשְׁבַע שָׁנִים׃ וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם
בְּשֵׂיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׂבֵעַ וַיֵּאָסֶף
אֶל עַמָּיו׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל
בָּנָיו אֶל מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל שְׂדֵה
עֶפְרוֹן בֶּן צֹחַר הַחִתִּי אֲשֶׁר עַל פְּנֵי
מַמְרֵא׃ הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם
מֵאֵת בְּנֵי חֵת שָׁמָּה קֻבַּר אַבְרָהָם
וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃ וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת
אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יִצְחָק
בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם בְּאֵר לַחַי רֹאִי׃

Tra. B. Hiero.

tpe deābulabat isaac p viā q ducit ad puteū: cuius nomē est viuentis & vidētis. Habitabat ei in terra australi: & egressus fuerat ad meditādū in agro inclinata iam die. Cūq; eleuasset oculos vidit camelos venientes procul. Rebecca quoq; conspecto isaac descendit de camelo: & ait ad puerum. quis est ille homo qui venit p agrum in occursum nobis. Dixitq; ei. Ipse est dns meus. At illa tollēs cito pallio suum opuit se. Seruus ät cuncta q gesserat narrauit dño suo. isaac. q introduxit eā in tabernaculum sare mris sue: & accepit eā vxorē: & in tm dilexit eā: vt dolorē q ex morte mris eius acciderat tpa ret. Cap. 25.

Abraam vero aliam duxit vxorem nomie cethuram: que peperit ei zamrā & iecsan & madan & madian: & iesboch & sue. Iecsan quoq; genuit saba & dadan. Filij dadā fuerūt assurim & lathusim & laomim. At vero ex madiā ortus est epha & epher & enoch & abida & heldaa. Oēs hi filij cethure. deditq; abraam cuncta q possederat isaac. Filiis autem concubinarū largitus est munera: & separauit eos ab isaac filio suo: dum adhuc ipse viueret ad

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

abūt. isaac ät ambulabat p desertū iux ἀπῆλθεν. Ἰσαὰκ δὲ ἐπορεύετο διὰ τῆς ἐρήμου κα ta puteū visionis. ipse ät habitabat in τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως. αὐτὸς δὲ κατῴκει ἐν τῇ terra ad aphricū. egressus é ät isaac exercerī in γῇ πρὸς λίβα. ἐξῆλθε δὲ Ἰσαὰκ ἀδολιχῆσαι ἐν τῷ agro ad meridiē. et respiciens ocu πεδίῳ πρὸς δείλην. καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλ lis: vidit camelos venientes. et respiciēs μοῖς, εἶδε καμήλους ἐρχομένας. καὶ ἀναβλέψασ rebecca oculis: vidit isaac. et σα ῥεβέκκα τοῖς ὀφθαλμοῖς, εἶδε τὸν Ἰσαάκ. καὶ descendit a camelo. et dixit ad κατεβιβάσατο ἀπὸ τῆς καμήλου. καὶ εἶπε τῷ παι puerum: quis est homo ille qui venit in ρὶ, τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ πορευόμενος ἐν agro in occursum nrm. dixit ät puer: τῷ πεδίῳ εἰς συνάντησιν ἡμῖν. εἶπε δὲ ὁ παῖς, hic dns me⁹. at illa accipiens pallū suū: οὗτος ὁ κύριός μου. ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ ἱμάτιον περι peruit se. et narrauit seruꝰ isaac cun- βαλόμενον. καὶ διηγήσατο ὁ παῖς τῷ Ἰσαὰκ πάντ cta verba q fecit. intrauit ät isaac in τα τὰ ῥήματα ἃ ἐποίησεν. εἰσῆλθε δὲ Ἰσαὰκ εἰς τὸν domū mris sue. et accepit rebeccaz. οἶκον τῆς μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔλαβε τὴν ῥεβέκκαν et fuit illi vxor. et dilexit eam. et cōso καὶ ἐγένετο αὐτῷ γυνή. καὶ ἠγάπησεν αὐτήν. καὶ παρε latus é isaac de sarra matre sua.

κλήθη Ἰσαὰκ περὶ Σάρρας τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Ca. 25.

Ducit ät abrāā: accepit vxorē. cui προσέθετο δὲ Ἀβραάμ, ἔλαβε γυναῖκα. ᾗ nomē cethura. pepit ät illi zābran. et ὄνομα Χετθοῦρα. ἔτεκε δὲ αὐτῷ τὸν Ζιμβράν. καὶ iectā. et madal. et madian. et τὸν Ἰεκσάν. καὶ τὸν μαδάλ. καὶ τὸν μαδιάμ. καὶ τὸν iesboc. et sobe. iectā ät genuit saba. Ἰεσβόκ. καὶ τὸν σωβέ. Ἰεκσὰν δὲ ἐγέννησε τὸν σαβά. et dedan. filij dedan fuerunt assurim. et lat καὶ τὸν δαδάν. υἱοὶ δὲ δαδὰν ἐγένοντο Ἀσσουριείμ. καὶ Λατ tusim. et laomim. filij ät madiā: gepher. τουσιείμ. καὶ Λαομιείμ. υἱοὶ δὲ μαδιάμ, γιφὲρ. et apher. et enoch. et abida. et raga. oēs καὶ ἀφείρ. καὶ ἐνώχ. καὶ ἐβιδά. καὶ ἐλδαά. πάντες 1. Par raa. isti fuerūt filij cheture. dedit ät abrāā om- οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χετθούρας. ἔδωκε δὲ Ἀβραὰμ πᾶσ nē substantiā suā isaac filio suo. et τα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ filijs cōcubinarū suarū dedit abrāā τοῖς υἱοῖς τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν Ἀβραὰμ munera. et misit eos ab isaac δόματα. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἰσαὰκ τοῦ filio suo: adhuc viuente ipso: ad orientē in υἱοῦ αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, πρὸς ἀνατολὰς εἰς

Transla. Chal.

אָזַל׃ וְיִצְחָק נָפַק מִבֵּירָא דְּמַיְתָבָא דְּמַלְאַךְ חַיַּיָא אִיתְחֲזִי עֲלֵיהּ וְהוּא יָתִיב בְּאַרְעָא
דְּתֵימָנָא׃ וּפָלַח יְצְחָק לְצַלָּאָה בְּמַנְחָלָא לְמִנַּן סְפֵינֵי רַמָּשָׁא וְזָקַף עֵינוֹהִי וְחָזָא וְהָא
גְּמַלְיָא אַתְיָן וְזָקְפַת רִבְקָה יָת עֵינַהָא וְחָזַת יָת יִצְחָק מְיַתַּר לִגְמַלָּא׃ וַאֲמָרַת
לְעַבְדָּא מַן גַּבְרָא דֵּין דְּהָכֵי מְהַלֵּךְ בְּחַקְלָא לְקַדָּמוֹתָנָא וַאֲמַר עַבְדָּא הוּא רִבּוֹנִי וְסַיְבַת
וְאָתָא׃ וְאִשְׁתַּעִי עַבְדָּא לְיִצְחָק יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דְּעֲבַד׃ וְאַעְלֵהּ יִצְחָק
לְמַשְׁכְּנָא חַזָּא וְהָא תַקִּנָן עוֹבָדָהָא כְּעוֹבָדֵי שָׂרָה אִמֵּיהּ וְסַיְבַת יָת רִבְקָה׃ וַהֲוָת לֵיהּ
לְאִנְתּוּ וְרַחֲמָהּ׃ וְיִתְנַחֵם יִצְחָק בָּתַר דְּמִיתַת אִמֵּיהּ׃ וְאוֹסִיף

Ca.xxv.

אַבְרָהָם וּסְסִיב אִתַּתָא וּשְׁמָהּ קְטוּרָה׃ וְיָלִידַת לֵיהּ יָת זִמְרָן וְיָת יָקְשָׁן וְיָת מְדָן וְיָת
יָת יִשְׁבָּק וְיָת שׁוּחַ׃ וְיָקְשָׁן אוֹלִיד יָת שְׁבָא וְיָת דְּדָן וּבְנֵי דְדָן הֲווֹ מַשְׁיְרִין וְלִשְׁכְּנִין
וְלִגְנָזִין׃ וּבְנֵי מְדָן עֵיפָה וַעֲפֶר וַחֲנֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל אִלֵּין בְּנֵי קְטוּרָה׃ וְיָהַב
אַבְרָהָם יָת כָּל דִּילֵיהּ לְיִצְחָק׃ וְלִבְנֵי לְחֵינָתָא דִּי לְאַבְרָהָם יְהַב אַבְרָהָם מַתְּנָן
וְשַׁלְּחִינוּן מֵעַל יִצְחָק בְּרֵיהּ עַד דְּהוּא קַיָּים קְדָמָא

Transla. Exod.

Jsaac abit veniebat de puteo super quo angelus vite apparuit: & ipse habitabat in terra australi. Et egressus suo est isaac ad orandū in agro in tēpore vespertino: et leuauit oculos suos & vidit: et ecce cameli venientes. Et leuauit oculos suos rebecca: & vidit isaac: et inclinauit se super camelum: & ait seruo. Quis est vir ille qui ambulat in agro in occursum nostrū. Et ait seruꝰ. Ipse est dominus meus: & tulit pallium & operuit se. Et narrauit seruus isaac omnia que fecerat. et introduxit eam isaac in tabernaculū. et vidit & ecce opera eius recta erant: sicut opera sare matris sue. Et accepit rebeccam: & fuit ei in vxorē: & dilexit eam: et cōsolatus est isaac post mortē mris eiꝰ. Ca. 25.

Et addidit abraham & accepit vxorem: & nomen eius cethura. Et peperit ei zamran: & iecsan: & madan & madian: & iesboch: et sue. Iecsan autem genuit saba & dadan. Filij autem dadan fuerunt in castris & i tabernaculis & in insulis. Et filij madiā epha et epher: & enoch & abida & heldaa. Omnes hi filij cethure. Et dedit abraham omnia sua isaac. Filijs autem concubine abrahe dedit abraham munera: & misit eos ab isaac filio suo: dum adhuc ipse viueret ad orientem in

Interp. chal.

עִיל אָתָא דְּוֵר
חָוָא פָּנָה
אָתָא חָוָא דְּבֵן
הָלַךְ רָעָה
כְּנִשׁ שָׁעָה עִיל
שָׁבַן הָוָה
נָתַן מוּת
סַף
שָׁרָא
נְעָרָא אָל
נָתַן
קוּם

Trāsla.Grc.lxx.cū interp.latina.

terrā orientis. isti ānī dierū vite
γῆν ἀνατολῶν. ταῦτα δὲ τὰ ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς
abrahā quos vixit: centū septuaginta quinq; ānī
Ἀβραὰμ ὅσας ἔζησεν, ἑκατὸν ἑβδομήκοντα πέντε ἔτη
et defeciēs mortuus ē abrahā in senectute bona se-
καὶ ἐκλιπὼν ἀπέθανεν Ἀβραὰμ ἐν γήρᾳ καλῷ πρε-
nex ⁊ plenus dierū. et appositus ē ad po
σβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν· καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λα-
pulū suū. et sepelierūt eū isaac et ismael
ὸν αὐτοῦ. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαὴλ οἱ
filij eius in spelunca duplici: in a-
υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, εἰς τὸν ἀ-
gro ephron saar ethei. qui est e regio
γρὸν Ἐφρὼν τοῦ σαὼρ τοῦ Χετταίου, ὅς ἐστιν ἀπέναν-
ne mambre. agro et spelūcā: quā posse-
τι μαμβρῆ· τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον, ὃ ἐκτήσα-
dit abrahā a filijs het. illic sepelief
το Ἀβραὰμ παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Χέτ· ἐκεῖ ἔθαψαν
abrahā et sarrā vroꝛē suā. factū ē
Ἀβραὰμ καὶ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ἐγένετο
ānt postq̄ mortuꝰ est abrahā: bñdixit deus
δὲ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραάμ, ηὐλόγησεν ὁ θεὸς
isaac filio eius. et habitauit isaac iux-
Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ κατῴκησεν Ἰσαὰκ πα-
ta puteū visionis. he ānt ḡnationes is
ρὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως. αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἰσ-
mael filij abrahā: quē pepit agar egꝛ-
μαὴλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ὃν ἔτεκεν Ἄγαρ ἡ Ἀγυ-
ptia famula sarre abrahā. et hec
πτία παιδίσκη Σάρρας τῷ Ἀβραάμ· καὶ ταῦ-
nomina filiorū ismael: ⁊ nomi-
τα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσμαήλ, καὶ τὰ ὀνόμα-
1.Pa. na ḡnationū eius. fm nomē ḡnationū e-
ra.i.b. τα τῶν γενεῶν αὐτοῦ· κατ' ὄνομα τῶν γενεῶν αὐ-
ius primogenitus ismael. nabaioth. et cedar. et
τοῦ πρωτότοκος Ἰσμαήλ· ναβαιὼθ. καὶ κηδάρ. καὶ
nabdehel. et massam. et masman. et iduma.
ναβδεήλ· καὶ μασσάμ· καὶ μασμάν· καὶ Ἰδουμά.
et masse. et adad. et themā. et iatur.
καὶ μασσή· καὶ χολδάδ· καὶ θεμάν· καὶ ἰεττούρ.
et naphes. et cedma. isti sunt filij ismā-
καὶ ναφείς· καὶ κεδεμά. οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Ἰσμα-
el. et hec nomina eorū in man-
ήλ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπαυ-
sionib⁹ eorū et in tabernaculis eorū. duode
λισιν αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν. δώδε-
cim pncipes fm gētes eorū. et isti an
κα ἀρχοντες κατὰ ἔθνη αὐτῶν· καὶ ταῦτα τὰ ἔτη
ni vite ismael: centū triginta septē an-
τῆς ζωῆς Ἰσμαήλ, ἑκατὸν τριακονταεπτὰ ἔτη
ni. ⁊ defeciēs mortuus ē. et appositus ē ad
τη· καὶ ἐκλιπὼν ἀπέθανεν· καὶ προσετέθη πρὸς τὸ
C genus suū. habitauit ānt ab euila vsq; ad sur. q̄
γένος αὐτοῦ· κατῴκησε δὲ ἀπὸ Εὐιλὰτ ἕως Σούρ· ἣ

Transla.Chal'.

לְאַרְעָא דִּבְנֵי מַדִּינְחָא: וְאִלֵּין יוֹמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אַבְרָהָם דְּחַיָּא מְאָה וְשָׁבְעִין וְחַמֵּשׁ שְׁנִין:
וְיִתְנַגִּיד וּמִית אַבְרָהָם בְּשֵׁיבוּ טָבָא סִיב וּשְׂבַע יוֹמִין וְיִתְכְּנִישׁ לְעַמֵּיהּ: וּקְבָרוּ יָתֵיהּ
יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹהִי לִמְעָרַת כַּפֵּילְתָּאָ עִפְרוֹן בַּר צֹחַר חִתָּאָה דְּעַל אַפֵּי מַמְרָא:
חַקְלָא דְּזַבִּן אַבְרָהָם מִן בְּנֵי חִתָּאָה תַּמָּן אִתְקְבַר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִתְּתֵיהּ: וַהֲוָה בַּתַר
דְּמִית אַבְרָהָם וּבָרִיךְ יְיָ יָת יִצְחָק בְּרֵיהּ וְיָתֵיב יִצְחָק עִם בֵּירָא דְּמַלְאַךְ כְּנִיָּא
אִיתְחֲזִי עֲלֵהּ: וְאִלֵּין תּוֹלְדָת יִשְׁמָעֵאל בַּר אַבְרָהָם דְּיָלִידַת הָגַר מְצָרִיתָא אַמְתָּא
דְּשָׂרָה לְאַבְרָהָם: וְאִלֵּין שְׁמָהָן בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בְּשְׁמָהָתְהוֹן לְתוֹלְדָתְהוֹן בּוּכְרָא
דְּיִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם: וּמִשְׁמָע וְדוּמָה וּמַשָּׂא: חֲדַד וְתֵימָא יְטוּר
נָפִישׁ וְקֵדְמָה: אִלֵּין אִינּוּן בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאִלֵּין שְׁמָהָתְהוֹן בְּפַצְחֵיהוֹן וּבְכֵרְכֵיהוֹן תְּרֵי
עֲשָׂר רַבְרְבִין לְאוּמֵיהוֹן: וְאִלֵּין שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאָה וּתְלָתִין וּשְׁבַע שְׁנִין וְיִתְנַגִּיד
וּמִית וְיִתְכְּנִישׁ לְעַמֵּיהּ: וּשְׁרוֹ מֵחֲוִילָה עַד שׁוּר דְּעַל אַפֵּי מִצְרַיִם

Trāsla.B.Hiero.

ſplagā ᵃoriētalē. Fuerūt
ᵃaūt ᵗdies ᵃvite
ᵇabrae ᶜcentum
ᵈſeptuagita ᵍqnq; ʰanni:
ᶠ& deficiens
ᵐmortuus eſt ᵒin ſenectu
te ᵖbona ᵠpuecteq; etatis
ʳ& plenus dierū: ᵇcōgre
gatuſq; ē ᶜad ᵈpplm ſuū.
ᵉEt ſepelierunt ᶠeū ᵍiſaac
ᵃ& hiſmael ᵇfilii ſui ᶜi ſpe
lunca ᵈduplici: que ſita ē
ᶠin ᵍagro ʰephron ⁱfilii ʲſe
or ᵏethei ˡe regione
ᵐmābre: ⁿquā ᵒ emerat
ᵖa ᵍfiliis ʳheth. ˢIbi ᵗſepul-
tus eſt ipſe
ᶜ& ſara ᵈvxor eius. ᵉEt
ᶠpoſt ᵍobitum
ʰillius ⁱbenedixit ᵏdeus
ᵐiſaac
ⁿfilio eius: ᵖqui ᵒ hitabat
ᵍiuxta ʳputeū noie ˢviuē
tis & ᵗvidētis. ᵘHe ſūt ᵛge
neratiōes ʷhiſmael ˣ filii
ᵃabrae: ᵇquem ᶜpepit ᵇ ei
ᵈagar ᵉegyptia
ᶠfamula ᵍſare: ʰ& hec
ⁱnomina ʲfiliorum ᵐeius
ⁿin vocabulis
ᵒ& ḡnatiōibus ſuis. ᵖPri
mogēitus ᵍhiſmael ʳ na-
baioth. deide ˢcedar: ᵗ &
adbehel: ᵘ& mabſā. ˣmaſ
ma quoq; ʸ & duma ᶻ &
maſſa ᵃadad ᵇ& thema &
ᶜiatur & ᵈnaphis ᵉ & ced
ma. ᶠIſti ᵍſunt ʰfilii
ⁱhiſmael: ʲ & hec ᵏnomia
ˡper caſtella
ᵐ& oppida eorū ⁿduode
cim ᵒprincipes
ᵖtribunum ſuarum. ᵠEt fa
cti ſunt ʳānī ˢvite ᵗhiſmae
lis ᵘcentum ᵛtriginta ʷſep
tem:
ˣdeficienſq; ʸmortuus ē:
ᶻ& appoſitus ᵃad ᵇpplm
ſuū. ᶜHitauit āt ᵈab euila
ᵉvſq; ᶠſur: ᵍque

Ter.Hēb. Gen. Ca.xxvi. Pritiua hēb.

יוֹם שָׁנָה
אֶרֶץ מֶדֶם וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי
אַבְרָהָם אֲשֶׁר חָי מֵאָה שָׁנָה
וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחָמֵשׁ שָׁנִים וַיִּגְוַע
וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשֵׂיבָה טוֹבָה זָקֵן
וְשָׂבֵעַ וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו וַיִּקְבְּרוּ
אֹתוֹ יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל בָּנָיו אֶל
מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל שְׂדֵה עֶפְרֹן
בֶּן צֹחַר הַחִתִּי אֲשֶׁר עַל פְּנֵי
מַמְרֵא הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם
מֵאֵת בְּנֵי חֵת שָׁמָּה קֻבַּר אַבְרָהָם
וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת
אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יִצְחָק
בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם בְּאֵר לָחָי
רֹאִי וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן
אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר הַמִּצְרִית
שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בְּשְׁמֹתָם
לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת
וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם וּמִשְׁמָע
דּוּמָה וּמַשָּׂא חֲדַד וְתֵימָא יְטוּר
נָפִישׁ וְקֶדְמָה אֵלֶּה הֵם בְּנֵי
יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם
וּבְטִירֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר נְשִׂיאִם
לְאֻמֹּתָם וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל
מְאַת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשִׁבַּע
שָׁנִים וַיִּגְוַע וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו
וַיִּשְׁכְּנוּ מֵחֲוִילָה עַד שׁוּר אֲשֶׁר

Interp.chal'.

terram filiorum orientis. Et hi sunt dies annoꝝ vite abrahe quibus vixit centum ⁊ septuaginta ⁊ quinq; anni: et defecit ⁊ mortuus est abraham in senectute bona senex ⁊ plenus dierum: cōgregatusq; est ad populum suum. Et sepelierunt eum isaac ⁊ ismael filij sui in spelunca duplici in agro efron filij seor ethei. e regione mambre: quē agrum emit abraham a filijs heth. Ibi sepultus est abraham ⁊ s. vroꝛ eius. Factusq; est postq̄ mortuus est abrahā. benedixit deus isaac filio eius: et habitauit isaac iuxta puteuꝫ super quo apparuit angelus vite. Et he sunt generationes ismael filij abraham: quem peperit agar egyptia ancilla sare abrahe. Et hec sunt nola filioꝝ ismael p nomina sua in gliationib⁹ suis. Primogenit⁹ ismael nabaioth: ⁊ cedar ⁊ adbeel ⁊ mabsam ⁊ masma ⁊ duma et massa: adad ⁊ thema. iethur: naphis ⁊ cedma. Hi sunt filij ismael: et hec nomina eoꝝ in villis suis ⁊ in ciuitatibus suis: duodecim principes per nationes suas. Et hi sunt anni vite ismaelis centum ⁊ triginta et septē anni. Et defecit ⁊ mortuus est: ⁊ cōgregatus est ad populum suum. Et habitauerunt ab euila vsq; agara: que est

Pritiua chal'.

יוֹם שָׁנָה חַיֵּה
נְגַד מוּת שׁוּב
טוֹב כְּנַשׁ
כָּבַר
בּוֹר לָאַר קוּם
חֲזָא יֵלֵד אָמָה
יֵלֵד
רַבָּב
שָׁנָה חַיֵּה נְגַד
מוּת כְּנַשׁ שָׁרָא

Pūtiua heb.	Ter. Heb.	Geſi.	Ca. xxv.	Trāſla. B. Hiero.	Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.
פָּנֶה בוא	עַל פְּנֵי מִצְרַיִם בֹּאֲכָה אַשּׁוּרָה וְעַל			[p]reſpicit egyptū [o]intro=euntibus [r]aſſirios. [s]Cora [r]cūctis [s]fribus ſuis [s]obiit. [b]He quoq; ſūt [c]gñatiōes [o]iſaac [c]filii abraam. [o] Abraam [b]genuit ∞∞∞∞∞∞∞∞ [b]iſaac. qui [c]cum [o]quadraginta [c]eſſet ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ [r]annorū: [q] duxit vxorē [o]rebeccā [c]filiā [o]bathuelis [x] ſyri [r] de meſopotamia [o]ſororem [b]laban. ∞∞∞∞∞∞ [r]Deprecatus eſt [o]iſaac ∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞ [b]dñm [p] vxore ſua: [r] eo [q] eſſet [m] ſterilis. Quicoo [o] exaudiuit [o] eū: [r] & dedit conceptum [o]rebecce. ∞ [m]ſed collidebantur [r] i vte ro eius [s]paruuli. ∞∞∞∞∞∞ [s]Que ait. [a]Si [b] ſic mihi fu turū erat: [c]quid neceſſe fuit cōcipe. [r] Perrexitq; rebecca: [s] vt conſuleret [r]dñm. q rñdēs [b]ait. [n] Due [o]gētes ſūt [p]in vtero tuo: [q]& duo [p]pli [o] ex ventre tuo [r]diuidentur: [n] ppliq; [b]ppli [n]ſuperabit: [s] & ma=ior [n]ſeruiet [b]miori. [c] Iam [o]tps [c]pariēdi [c]aduenerat: [s]& ecce [a]gemini [b] i vtero eius repti ſūt. Qui [b] pri=mus [r]egreſſus ē: [r] rufus e=rat & [m] totus [r] i morē pel=lis [o] hiſpidus. [r] vocatūq; ē [q] nomē eius [r] eſau. [o] Pro=tinus [r]alter [n] egrediēs [s] plā tā [r]fris [s] tenebat [r] māu: [s]& idcirco appellauit eū [s] ia cob. [b] Sexagenarius erat [s] iſaac [b] quando nati ſunt [n] paruuli. [m] quibus adul=tis [o] factus eſt [p] eſau [q] vir ∞ [r] gnarus [o] venādi & [s] hō [n] a gricola. [r] iacob aūt [r] vir ∞ [s] ſimplex [b] habitabat i [b] ta bernaculis. [b] iſaac [c] ama=bat [r] eſau [q] eo q̄ de [b] vena=tiōibus illius [r] veſceretur [x] & rebecca [r] diligebat [n] ia cob. [o] coxit āt [b] iacob [q] pul mētū. Ad quē [r] cūvēiſſet [o] eſau [r] de [n] agro [r] laſſus: ∞	eſt ante faciē egypti donec veniat ad aſſy rios. ante faciē oim fratrū ſuorū habitauit.. et he ghationes iſaac filij a=braā. abraā genuit iſaac. erat āt iſaac ānox quadraginta: qñ accepit rebeccam: filiam bathuel ſyri ſibi vxorē. vēpcar eſt āt iſa ac pro rebecca vxore ſua dñm. qz erat ſterilis. exaudiuit āt eū deus. ꝛ cōce pit rebecca in vtero vxor eius. ſaltabāt āt pueruli in ea. dixit āt ſi ſic mihi futurū ē fieri: quare mihi hoc abijt āt interrogare a dño. et ait dñs illi. duæ gētes in vtero tuo ſunt. et duo ppli ex ventre tuo diuidentur. et populus populū ſuperabit. et maior ſeruiet mino ri. ꝛ impleti ſunt dies vt pareret ip=ſa. et hæc erant gemini in vtero ei⁹. egreſ ſus ē āt primogenit⁹ ruffus tot⁹: ꝛ ſicut pellis: ita erat vniuerſus ei⁹ hiſpidus. vocauit āt nomen eius eſau. et poſt hoc egreſſus ē frater eius. ꝛ manus ei⁹ appre hendēs calcaneū eſau. et vocauit nomē eius iacob. iſaac āt erat annox ſexaginta: qñ pe=pit eos rebecca. creuerūt āt iuuenes. et fuit eſau homo ſciens venari ruſtice. iacob āt fuit homo ſimplex: habitās domū. dilexit āt iſaac eſau: qz venatio illius cibus ei. re becca āt diligebat iacob. coxit āt iacob coctio nē lentis: venit āt eſau de agro deficiens.	Roma 5.b. Oſee 12.a. D

Transla. Chal.

וְעַל אַפֵּי מִצְרָיִם לְמֵיתֵי אַתּוּרָאָה עַל אַפֵּי כָּל אַחוֹהִי שְׁרָאָה וְאִלֵּין תּוֹלְדָת יִצְחָק בַּר
אַבְרָהָם אַבְרָהָם אוֹלִיד יָת יִצְחָק וְהֲוָה יִצְחָק בַּר אַרְבְּעִין שְׁנִין כַּד נְסִיב יָת רִבְקָה בַּת
בְּתוּאֵל אֲרַמָּאָה מִפַּדָּן אֲרָם אֲחָתֵיהּ דְּלָבָן אֲרַמָּאָה לֵיהּ לְאִנְתּוּ וְצַלִּי יִצְחָק קֳדָם יְיָ
לְקֳבֵיל אִתְּתֵיהּ אֲרֵי עֲקָרָא הִיא וְקַבֵּיל צְלוֹתֵיהּ יְיָ וְעִדְּיַת רִבְקָה אִתְּתֵיהּ וּרְחָקִין
בְּרָא בְּמֵעַהָּ וַאֲמָרַת אִם כֵּן לְמָה דֵנָן אֲנָא וַאֲזָלַת לְמִתְבַּע אוּלְפָן מִן קֳדָם יְיָ: וַאֲמַר
יְיָ לָהּ תְּרֵין עַמְמִין בִּמְעָיְכִי וּתְרֵין מַלְכְוָן מִמְּעַיְכִי יִתְפָּרְשׁוּן וּמַלְכוּ מִמַּלְכוּ יִתְקַף
וְרַבָּא יִשְׁתַּעְבַּד לְזְעִירָא: וּשְׁלִימוּ יוֹמַהָא לְמֵילַד וְהָא תְּיוֹמִין בִּמְעָהָא: וּנְפַק קַדְמָאָה
סְמוֹק כּוּלֵיהּ כִּנְלַם דְּשָׂעָר וּקְרוֹ שְׁמֵיהּ עֵשָׂו: וּבָתַר כֵּן נְפַק אֲחוּהִי וִידֵיהּ אֲחִידָא
בְּעָקְבָא דְּעֵשָׂו וּקְרוֹ שְׁמֵיהּ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בַּר שְׁתִּין שְׁנִין כַּד יָלְדַת יָתְהוֹן: וּרְבִיאוּ
עוּלַיְמַיָּא וַהֲוָה עֵשָׂו גְּבַר נַחְשִׁירְכָן גְּבַר נַפְּיק לַחֲקָלָא וְיַעֲקֹב גְּבַר שְׁלִים מְשַׁמֵּשׁ בֵּית
אוּלְפָנָא: וּרְחִים יִצְחָק יָת עֵשָׂו אֲרֵי מְצֵידֵיהּ הֲוָה אָכֵיל וְרִבְקָה רְחִימַת יָת יַעֲקֹב:
וּבְשִׁיל יַעֲקֹב תַּבְשִׁילָא וַאֲתָא עֵשָׂו מִן חַקְלָא וְהוּא מְשַׁלְהֵי: ◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂

Interp. chal.

e regione egypti pertigens vſq; ad aſſyriam: e regio=ne omniū fratrum ſuorū habitauit. Et he ſunt gene=rationes iſaac filij abrahe. Abraham genuit iſaac. Erat autem iſaac quadraginta annorū etatis: quādo accepit ſibi rebeccā filiam bathuelis ſyri de meſopo=tamia ſyrie ſororem laban ſyri in vxorem. Oranitq; iſaac coram dño pro vxore ſua: quontā ſterilis erat: et ſuſcepit dño orationem eius: ꝛ concepit rebecca vxor eius. Et collidebantur filij in vtero eius. Et ait. Si ſic māht futurū erat ad q̄d ego cōcepi: ꝛ abijt vt quere ret oraculū a facie dñi. Et ait ei dño. Duo populi ſunt in viſceribus tuis: ꝛ duo regna de vtero tuo diuiden=tur: ꝛ regnum regno fortius erit: ꝛ maior ſeruiet mi=nori. Et impleti ſunt dies eius vt pareret: ꝛ ecce ge=mini in vtero eius erāt. Et egreſſus eſt primꝰ ruffus totus quaſi pallium hiſpidum: ꝛ vocauerunt nomen eius eſau. Et poſtea egreſſus eſt frater eius: ꝛ manus eius tenebat plantā eſau. Et vocauit nomē ei⁹ iacob. Iſaac aūt erat ſeraginta annox etatis qñ genuit coſ. Et creuerunt pueri: ꝛ fuit eſau vir venator: vir egre=diens in agrū. Jacob autē erat vir pfectus: miniſter domus doctrine. Et dilexit iſaac eſau: qz de venatiōe eius ēdebat: ꝛ rebecca diligebat iacob. Et coxit iacob pulmentum: ꝛ venit eſau de agro et ipſe erat laſſus.

dixit ãt esau iacob. ciba me de coctio
εἶπεν δὲ ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ· γεῦσόν με ἐκ τοῦ ἑψή-
me tua rufa hac. q; deficio. ppt
ματός σου τοῦ πυρροῦ τούτου· ὅτι ἐκλείπω. διὰ
hoc vocatũ ẽ nomẽ eius edom. dixit ãt ia-
τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐδώμ. εἶπεν δὲ Ἰα-
Hbdie 1.a. cob esau: vende mihi hodie primogeni
κὼβ τῷ ἡσαῦ, ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτό-
ta tua. dixit ãt esau: ecce ego vado mo
κιά σου. εἶπεν δὲ ἡσαῦ, ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τε-
ri. q vt q̃d mihi ista primogenita. et
λευτᾶν· καὶ ἵνατί μοι ταῦτα τὰ πρωτοτόκια. καὶ
dixit ei iacob. iura mihi hodie. et iu
εἶπεν αὐτῷ Ἰακώβ. ὄμοσόν μοι σήμερον. καὶ ὤ-
rauit ei. vendidit ãt esau primogenita
μοσεν αὐτῷ. ἀπέδοτο δὲ ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια
Heb.12: d. sua. iacob ãt dedit esau panẽ et coctiõez
αὐτοῦ Ἰακὼβ δὲ ἔδωκε τῷ ἡσαῦ ἄρτον καὶ ἕψημα
lentis. q comedit q bibit: et surgens abiit.
φακοῦ· καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ ἀναστὰς ἀπῴχετο·
et vilipendit esau primogenita sua.
καὶ ἐφαύλισεν ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. Ca. 26.
A Ἐγένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς χωρὶς τοῦ λι-
me priore: que fuit in tẽpore a
μοῦ τοῦ πρώτου, ὃς ἐγένετο ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ Ἀ-
braam. et abiit isaac ad abimelech re
βραάμ. καὶ ἐπορεύθη Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβιμέλεχ βασι-
gẽ phylisthim i gerara. apparuit ãt ei dñs. et
λέα φυλιστιμὶς γέραρα. ὤφθη δὲ αὐτῷ κύριος· καὶ
dixit ne descendas in egyptũ. habita ãt in
εἶπε μὴ καταβῇς εἰς Αἴγυπτον· κατοίκησον δὲ ἐν τῇ
tra: quã tibi dixero. et habita in terra hac. et e
γῇ, ἣν ἄν σοί εἴπω· καὶ παροίκησον ἐν τῇ γῇ ταύτῃ· καὶ ἔ-
ro tecũ: et benedicã tibi. tibi enĩ et
σομαι μετὰ σοῦ, καὶ εὐλογήσω σε· σοὶ γὰρ καὶ τῷ
semini tuo dabo terrã hanc. et statuã iura
Roma. 4.d. σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην· καὶ στήσω τὸν ὅρ-
mẽtũ meũ: q̃ turaui abrahã patri tuo. q multiplicabo
κον μου, ὃν ὤμοσα Ἀβραὰμ τῷ πατρί σου· καὶ πληυνῶ
semen tuũ: sicut stellas celi. q da-
τὸ σπέρμα σου, ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ· καὶ δώ-
bo semini tuo oẽm terrã hanc. et be
σω τῷ σπέρματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην· καὶ εὐ-
nedicẽtur in semine tuo oẽs gẽtes
λογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς
terre. eo q obediuit abraam pater tu⁹ mee
γῆς· ἀνθ' ὧν ὑπήκουσεν Ἀβραὰμ ὁ πατήρ σου τῆς ἐμῆς
voci: et custodiuit oĩa precepta mea:
φωνῆς, καὶ ἐφύλαξε πάντα τὰ προστάγματά μου,
et mandata mea: et iustificatiões meas: q
καὶ τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ
oĩa legitima mea. habitauit ãt
B πάντα τὰ νόμιμά μου. κατῴκησε δὲ

Trãsla.B.Hiero.

sait. Da mihi
de coctione hac ruffa: quia oppido lassus
fũ. Quãobcãm vocatũ est nomẽ eius edõ. Cui dixit iacob. Vẽde
mihi primogenita tua. Ille rndit. En morior: quid mihi proderunt
primogenita. Ait iacob. Iura ergo mihi. Iurauit ei esau: & vẽdi
dit primogẽita: & sic accepto pane
& lentis edulio comedit & bibit:
& abiit: puipẽdẽs q̃ primogenita vendidisset.
Orta ãt fame Ca. 26. sup terrã post eam
sterilitatem que accidérat in diebus abraam:
abiit isaac ad abimelech regem
palestinorũ in gerara.
Appuitq; ei dñs
& ait. Ne descendas in egyptũ: sed quiesce
in terra quã dixero tibi: & peregrinare
in ea: eroq; tecum & benedicam tibi.
Tibi enĩ & semini tuo dabo vniuersas
regiões has: complẽs
iuramentũ: quod spopondi abraam patri tuo: & multiplicabo
semen tuũ sicut stellas celi. Daboq; posteris tuis vniuersas
regiones has: & benedicentur in semine tuo oẽs gẽtes terre: eo q̃
obedierit abraã voci mee: & custodierit pcepta & mandata mea & cerimõias legesq; fuauerit. Mãsit ita

Ter.Heb. Gen. Ca.xxvi. Pritiua heb

וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי
נָא מִן הָאָדֹם הָאָדֹם הַזֶּה כִּי עָיֵף
אֶנֹכִי עַל כֵּן קָרָא שְׁמוֹ אֱדוֹם׃
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם אֶת
בְּכֹרָתְךָ לִי׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי
הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה זֶּה לִי בְּכֹרָה׃
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִי כַּיּוֹם
וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת בְּכֹרָתוֹ
לְיַעֲקֹב׃ וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם
וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם
וַיֵּלֶךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת הַבְּכֹרָה׃
Cap.xxvi. וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְבַד הָרָעָב
הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם
וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ
פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה׃ וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה
וַיֹּאמֶר אַל תֵּרֵד מִצְרַיְמָה שְׁכֹן
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ גּוּר׃
בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ
כִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת כָּל
הָאֲרָצֹת הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת
הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם
אָבִיךָ׃ וְהִרְבֵּיתִי אֶת זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֶת כָּל
הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ
כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַע
אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי
מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ וַיֵּשֶׁב

Interp.chal.

Et dixit esau ad iacob. Da mihi de coctione hac ruffa
quia lassus sum ego: propterea vocatum est nomen
eius edõ. Et ait iacob. Vende mihi hodie primogeni
ta tua. Et dixit esau. Ecce ego vado ad mortem: et ad
quid mihi primogenita? Et dixit iacob. Jura mihi
hodie. Et iurauit ei: q vendidit pmogenita sua iacob.
Jacob autem dedit esau panem q edulium lentium:
et comedit q bibit: et surrexit q abijt: q paruipendit
esau primogenita. Ca. 26.
Et fuit fames in terra preter famen priorẽ que
fuit in diebꝰ abrahe: q abijt isaac ad abimelech
regem philistinoꝝ in gerara. Et apparuit ei dñs: q
dixit ei. Ne descendas in egyptum: sed mozare in ter
ra quã dixero tibi. habita in terra hac: q erit verbum
meum in adiutoriuꝫ tibi: q benedicam tibi: quia tibi
et filijs tuis dabo vniuersas terras has: q cõfirmabo
turamentum quod iurauí abrahe patri tuo: et multi-
plicabo filios tuos sicut stellas celi: q dabo filijs tuis
vniuersas terras has: et benedicentur propter fi-
lios tuos omnes populi terre: eo q obediuit abrahã
verbo meo: q custodiuit custodiam verbi mei: prece-
pta mea: pacta mea q leges meas. Habitauitq;

Pritiua chal.

טָעֲם סְמָק
מוּת קוֹם
בַּשָּׁל שָׁתָה
קוֹם שׁוּט
גְּלֵה עַתַּ שָׁרָא
הֲוָה אֲמַר בָּרַךְ
עֲתַן קוֹם סָנָא
בְּרַךְ נְטַר
הֲוָה

Transla.Chal.

וַאֲמַר עֵשָׂו לְיַעֲקֹב אַטְעֵימְנִי כְעַן מִן סְרִיקְתָא סְמִקְתָא הָדֵין אֲרֵי מְשַׁלְהֵי אֲנָא עַל כֵּן
קְרָא שְׁמֵיהּ אֱדוֹם׃ וַאֲמַר יַעֲקֹב זַבֵּן כְּיוֹם דֵּילְהֵין יָת בְּכִירוּתָךְ לִי׃ וַאֲמַר עֵשָׂו הָא אֲנָא
אָזֵיל לְמֵיתָת וּלְמָה דֵנָן לִי בְּכִירוּתָא׃ וַאֲמַר יַעֲקֹב קַיֵּים לִי כְּיוֹם דֵּילְהֵין וְקַיֵּים לֵיהּ
וְזַבֵּן יָת בְּכִירוּתֵיהּ לְיַעֲקֹב׃ וְיַעֲקֹב יְהַב לְעֵשָׂו לַחְמָא וְחַבְשִׁיל דְּטוֹלוּפְחִין וַאֲכַל וּשְׁתִי
וְקָם וַאֲזַל וְשָׁט עֵשָׂו יָת בְּכִירוּתָא׃ Ca.xxvj. וַהֲוָה כַּד אֲתָא
מְכַפְנָא כַּדְמָאָה לַהֲוָה בְּיוֹמֵי אַבְרָהָם וַאֲזַל יִצְחָק לְוָת אֲבִימֶלֶךְ מַלְכָּא דְּפִלְשָׁתָאֵי
לִגְרָר׃ וְאִתְגְּלִי לֵיהּ יְיָ וַאֲמַר לָא תְּחוֹת לְמִצְרַיִם שְׁרִי בְּאַרְעָא דְּאֵימַר לָךְ׃ דְּוַר
בְּאַרְעָא הָדָא וְיְהֵי מֵימְרִי בְּסַעְדָּךְ וְאֵבָרְכִינָּךְ אֲרֵי לָךְ וְלִבְנָךְ אֶתֵּן יָת כָּל אַרְעָתָא הָאִלֵּין
וְאֲקַיֵּים יָת קְיָמָא דְּקַיֵּימִית לְאַבְרָהָם אֲבוּךְ׃ וְאַסְגֵּי יָת בְּנָךְ כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא וְאֶתֵּן לְבָנָךְ
יָת כָּל אַרְעָתָא הָאִלֵּין וְיִתְבָּרְכוּן בְּדִיל בְּנָךְ כָּל עַמְמֵי אַרְעָא׃ חֲלָף דְּקַבֵּיל אַבְרָהָם
בְּמֵימְרִי וְנָטַר מַטְרַת מֵימְרִי פִּקּוּדַי קְיָמַי וְאוֹרָיָתַי׃ וְיָתֵיב

Pritiua heb. | Ter. Heb. Gen. Ca. xxvi. | Trãsla. B. Piero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

יִצְחָק בְּגָרָר׃ וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי שׁ
מָקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲחֹתִי הִוא כִּי יָרֵא לֵאמֹר אִשְׁתִּי פֶּן
יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל רִבְקָה כִּי טוֹבַת מַרְאֶה הִוא׃ וַיְהִי כִּי אָרְכוּ
לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיַּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא
וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק
וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיךְ אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִ
צְחָק כִּי אָמַרְתִּי פֶּן אָמוּת עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה זֹּאת
עָשִׂיתָ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד הָעָם אֶת אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם׃ וַיְצַו
אֲבִימֶלֶךְ אֶת כָּל הָעָם לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יו
מָת׃ וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים
וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃ וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדֵל עַד כִּי גָדַל מְאֹד׃ וַיְהִי
לוֹ מִקְנֵה צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה רַבָּה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים׃ וְכָל
הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו
בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיְמַלְאוּם עָפָר׃ וַיֹּאמֶר
אֲבִימֶלֶךְ אֶל יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי

Pritiua chal. | Interp. chal.

isaac in gerario: ⁊ interrogauerũt viri loci sup vroꝛe sua. Et ait. Soꝛoꝛ mea est: quoniã timuit vicere vroꝛ mea est: ne forte interficerẽt eum viri loci illius propter rebeccam: quoniam pulchra aspectu ipsa erat. Et factum est cuꝫ multis diebus ibi moꝛaretur. Prospexit abimelech rex philistinoꝝ per fenestram: ⁊ vidit: et ecce isaac ludebat cum rebecca vroꝛe sua. Et vocauit abimelech isaac: ⁊ ait. Ecce vtiq; vroꝛ tua est: quomodo ergo dixisti soꝛoꝛ mea est. Et dixit ei isaac. Quia dixi: ne forte moꝛiar propter eam. Et ait abimelech. Quid est hoc quod fecisti nobis? parum afFuit quin dormisset vnus de populo cum vroꝛe tua: et induxisses super nos peccatum. Et precepit abimelech omni populo dicens: qui nocuerit huic viro et vroꝛi suꝫ moꝛte moꝛietur. Et seminauit isaac in terra illa: ⁊ inuenit in anno illo centuplum ℈ estimauerat: et benedixit ei dñs. Et creuit vir: ⁊ ibat multiplicans et crescens: donec creuit vehementer. Et fuerunt ei greges ouium ⁊ greges boum ⁊ familia magna: ⁊ inuidebãt ei palestini. Et omnes puteos quos foderũt serui patris sui in diebus abrahe patris sui obturauerunt palestini: ⁊ impleuerunt eos puluere. Et ait abimelech ad isaac. Recede a nobis: quoniam

יִצְחָק בְּגָרָר׃ וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי מְקוֹמוֹ לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲחֹתִי הִיא כִּי יָרֵא לֵאמֹר אִשְׁתִּי פֶּן יַהַרְגוּנִי אַנְשֵׁי מְקוֹמוֹ עַל רִבְקָה כִּי יָפַת מַרְאֶה הִיא׃ וַיְהִי כִּי אָרְכוּ לוֹ שָׁם יָמִים וַיַּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיךְ אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי פֶּן אָמוּת עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה זֹּאת עָשִׂיתָ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד הָעָם אֶת אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם׃ וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת כָּל הָעָם לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יו
מָת׃ וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים
וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃ וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדֵל עַד כִּי גָדַל מְאֹד׃ וַיְהִי
לוֹ מִקְנֵה צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה רַבָּה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים׃ וְכָל
הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים
וַיְמַלְאוּם עָפָר׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי

Trãsla. B. Piero.

ysaac in gerario. Qui cũ interrogaretur a viris loci illius sup vxore sua: respõdit. Soror mea ẽ. Timuerat ei cõfiteri ꝙ sibi esset sociata cõiugio: reputãs ne forte interficerẽt eum propter illius pulchritudinẽ. Cunq; ptransissent dies plurimi & ibidem moraretur: pspiciẽs abimelech rex palestino rũ ꝙ fenestrã vidit eũ locantẽ cum rebecca ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ vxore sua. & accersito eo ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ait. Perspicuũ ẽ ꝙ vxor tua sit. Cur ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ mẽtitus es eam sororẽ tuam esse. Rñdit. timui ne morerer ꝓpter eã. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ Dixitq; abimelech. ꝯꝯ Quare imposuisti ꝯꝯ nobis. Potuit coire ꝙspiã de populo cum ꝯꝯ vxore tua: & induxeras sup nos grãde pecatũ. Precepitq; oi populo dicens. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ Qui tetigerit hominis huius vxorem: morte morietur. Seminauit aũt isaac in terra illa: ꝯ & inuenit in ipso ãno cẽtuplum. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ Benedixitq; ei dñs: & locupletatus ẽ hõ: & ibat pficiẽs atq; succrescẽs: donec magnus vehemẽter effectus ẽ. habuitq; possessiões ouiũ & armentorũ & familie plurimũ. Ob hoc inuidẽtes ei palestini: oẽs putes quos foderant serui patris illius abraã: illo tempore obstruxerunt implentes humo: in tãtum vt ipse abimelech diceret ad isaac. Recede a nobis: quoniam ꝯ

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

ysaac in gerario. ⁊ interrogauerũt viri loci de rebecca vroꝛe sua. et dixit soꝛoꝛ mea est. timuit enim dicere vroꝛem suam: ne forte interficerẽt eum viri loci propter rebeccam: quia erat pulchra aspectu. fuit aũt multo tẽpoꝛe illic. pspiciẽs aũt abimelech rex per fenestrã: vidit ysaac ludentẽ cum rebecca vroꝛe sua. vocauit aũt abimelech ysaac: et dixit ei: vtiq; uxoꝛ tua est. cur dixisti: ꝙ soꝛoꝛ mea ẽt? dixit aũt ei ysaac. dixi enim ne forte moriar ꝓpter illã. dixit aũt illi abimelech: qđ hoc fecisti nobis. fere ꝙ dormiuisset ex genere meo cũ vroꝛe tua: et induxisses sup nos ignorãtiã. precepit aũt abimelech oi ꝓpꝛio suo: dicens: quis qui tetigerit hominẽ hunc et uxoꝛẽ eius: morte reus erit. seminauit aũt ysaac in terra illa. et inuenit in anno illo centuplicatũ ordeũ. benedixit aũt ei dominꝰ. et exaltat ẽ homo. ⁊ pficiens: maioꝛ factꝰ ẽ: donec magnꝰ factꝰ ẽ valde. fuerũt aũt ei armẽta ouiũ: ⁊ armẽta boũ: et agri colatiões multe. inuiderũt aũt ei pꝛhylistiim. et oẽs puteos: quos foderãt serui paꝛis sui: obstruxerũt eos in tempoꝛe paꝛis sui pꝛhylistiim: et ipleuerũt eos terra. dixit aũt abimelech ad ysaac: recede a nobis. qm̃ ꝓ ualidꝰ factꝰ es nobis. fere ꝙ dormiuisset ex genere meo cũ

Trãsla. Chal.

יִצְחָק בְּגָרָר׃ וּשְׁאִילוּ אֲנָשֵׁי אַתְרָא עַל עִיסַק אִתְּתֵיהּ וַאֲמַר אֲחָתִי הִיא אֲרֵי דְחִיל
לְמֵימַר אִתְּתִי דִּילְמָא יִקְטְלוּנַנִי אֲנָשֵׁי אַתְרָא עַל רִבְקָה אֲרֵי שַׁפִּירַת חֵיזוּ הִיא׃
וַהֲוָה כַּד סְגִיאוּ לֵיהּ תַּמָּן יוֹמָיָא וְאִסְתְּכִי אֲבִימֶלֶךְ מַלְכָּא דְּפְלִשְׁתָּאֵי מִן בַּרְכָּא וְחָזָא
וְהָא יִצְחָק מְחַיֵּךְ עִם רִבְקָה אִתְּתֵיהּ׃ וּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַאֲמַר בְּרַם הָא אִתְּתָךְ
הִיא וְאֵכְדֵין אֲמַרְתְּ אֲחָתִי הִיא וַאֲמַר לֵיהּ יִצְחָק אֲרֵי אֲמָרִית דִּילְמָא אִיתוּת עֲלָהּ׃
וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ מָה דָא עֲבַדְתְּ לָנָא כְּזֵעִיר פּוֹן שְׁכִיב חַד דְּעַמָּא עִם אִתְּתָךְ
וְאַיְתֵית עֲלָנָא חוֹבָא׃ וּפַקִּיד אֲבִימֶלֶךְ יָת כָּל עַמָּא לְמֵימָר דְּיַנְזִיק בְּגִבְרָא הָדֵין
וְלְאִתְּתֵיהּ אֵיתְקְטָלָא יִתְקְטֵיל׃ וּזְרַע יִצְחָק בְּאַרְעָא הַהִיא וְאַשְׁכַּח בְּשַׁתָּא הָהִיא עַל
חַד מְאָה כַּפְלִין וּבָרְכֵיהּ יְיָ׃ וּרְבָא גַּבְרָא וַאֲזַל סַגֵּי וּרְבִי עַד דִּרְבָא לַחֲדָא׃ וַהֲוָה
לֵיהּ גִּיתֵי עָנָא גִּיתֵי תּוֹרֵי וּפוּלְחָנָא סַגֵּי וְקַנָּיאוּ בֵּיהּ פְּלִשְׁתָּאֵי׃ וְכָל בֵּירָא
דְּחַפָּרוּ עַבְדֵי אֲבוּהִי בְּיוֹמֵי דְּאַבְרָהָם אֲבוּהִי סְתִמוּנוּן פְּלִשְׁתָּאֵי וּמְלוֹנוּן עֲפָרָא׃ וַאֲמַר
אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק אִיזֵיל מֵעִמָּנָא אֲרֵי

Transla. Chal.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Transla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Gen.	Ca.xxvj.	Pritiua.heb.
potentior nobis facꝰ es valde. et discessit isaac. ὁυνατώτερος ἡμῶν γέγονεν σφόδρα. καὶ ἀπῆλθεν ἰσαὰκ	potẽtior nobis factus es valde. Et ille discedẽs vt veniret ad torrẽ tẽ gerare hitaretq; ibi:	עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ מְאֹד׃ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם			
inde. et mansit in valle gerarorũ: et habitauit illic. et rursus isaac fodit puteos ἐκεῖθεν. καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγγι γεράρων, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ. καὶ πάλιν ἰσαὰκ ὤρυξε τὰ φρέατα	rursum fodit alios puteos: quos foderãt serui patris sui. et obstruxerũt eos philistiim: postq; mortuꝰ ẽ abraam pater eius. ⁊ cognominauit eis nomina	יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם׃			
aque. quos foderũt serui abrahã patris sui. et obstruxerũt eos philistiim: postq; mortuꝰ ẽ abraam pater eius. ⁊ cognominauit eis nomina	וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֹת				
fm nomina q̃ nominauit pater eius. et foderũt κατὰ τὰ ὀνόματα ἃ ὠνόμασεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ ὤρυξαν	הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם				
serui isaac in valle gerarorũ. ⁊ inuenit illic οἱ παῖδες ἰσαὰκ ἐν τῇ φάραγγι γεράρων. καὶ εὗρεν ἐκεῖ	אֲבִיו וַיִּסְתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי				
puteũ aque viuẽtis. ⁊ pugnauerũt pastores φρέαρ ὕδατος ζῶντος. καὶ ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες	מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת				
gerarorũ cũ pastorib⁹ isaac: dicẽtes su γεράρων μετὰ τῶν ποιμένων ἰσαάκ, φάσκοντες ἡμῶν	כַּשֵּׁמֹת אֲשֶׁר קָרָא לָהֶן אֲבִיו׃				
ũ esse aquã. et vocauerũt nomẽ loci τῶν εἶναι τὸ ὕδωρ. καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου	וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי יִצְחָק בַּנַּחַל וַיִּמְצְאוּ				
illius iusticia. iustitia affecerit. n. eũ. pfect⁹ ãt in ἐκείνου δικαίαν. διὸ ἐκάλεσαν τὸν τόπον ἐκεῖνον	שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים׃ וַיָּרִיבוּ רֹעֵי				
de: fodit puteũ alterũ. rirati sũt ãt ⁊ de illo ἐκεῖ. ὤρυξε φρέαρ ἕτερον. ἐκρίνοντο δὲ καὶ ὑπὲρ ἐκείνου.	גְרָר עִם רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ				
ter, ὤρυξε φρέαρ ἕτερον. ἐκρίνοντο δὲ καὶ ὑπὲρ ἐκείνου. ⁊ vocauit nomẽ loci illi⁹ iimicitie.	הַמַּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם הַבְּאֵר עֵשֶׂק				
vocauit nomẽ loci illi⁹ iimicitie. καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου ἐχθρία	כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ׃ וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר				
pfect⁹ ãt inde fodit puteũ alterũ. et nõ pugnauerũt pro eo: et vocauit nomẽ eius la χέσαντο περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν	אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם עָלֶיהָ וַיִּקְרָא				
titudo. dicens: q; nũc dilatauit dñs nobis: ⁊ au ρυχωρία. λέγων, ὅτι νῦν ἐπλάτυνε κύριος ἡμῖν, καὶ αὐ	שִׂטְנָה׃ וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר				
E xit nos sup terrã. ascẽdit ãt inde ad pute ξησεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς. ἀνέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέ	בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא				
um iuramẽti. ⁊ apparuit illi dñs in nocte illa. ⁊ ἀρτοῦ ὅρκου. καὶ ὤφθη αὐτῷ κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ. καὶ	שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי				
dixit: ego sum deꝰ abrahã patris tui. ne timeas. εἶπεν, ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου. μὴ φοβοῦ.	עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ				
tecũ enĩ sum. et benedicã tibi: ⁊ multiplicabo μετὰ σοῦ γάρ εἰμι. καὶ εὐλογήσω σε, καὶ πληθυνῶ τὸ	בָּאָרֶץ׃ וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע				
semen tuũ: ꝓpt abrahã patrẽ tuũ. et edifica σπέρμα σου, διὰ Ἀβραὰμ τὸν πατέρα σου. καὶ ᾠκοδόμη	וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא				
uit ibi altare. et inuocauit nomẽ dñi. σεν ἐκεῖ θυσιαστήριον. καὶ ἐπεκαλέσατο τὸ ὄνομα κυ	וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ				
et fixit illic tabernaculũ suũ. foderũt ãt ibi serui isa ρίου. καὶ ἔπηξεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ. ὤρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες ἰσα	אַל תִּירָא כִּי אִתְּךָ אָנֹכִי וּבֵרַכְתִּיךָ				
ac puteũ in valle gerarorũ. ⁊ abimelech iuit ακ φρέαρ ἐν τῇ φάραγγι γεράρων. καὶ ἀβιμέλεχ ἐπορεύθη	וְהִרְבֵּיתִי אֶת זַרְעֲךָ בַּעֲבוּר אַבְרָהָם				
ad eum de gerario: et hocozat ꝓnubus eius: ⁊ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ γεράρων, καὶ ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ	עַבְדִּי׃ וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא				
phichol dux exercitus eius. et dixit eis: φιχὼλ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς,	בְּשֵׁם יְהוָה וַיֵּט שָׁם אָהֳלוֹ וַיִּכְרוּ				
	שָׁם עַבְדֵי יִצְחָק בְּאֵר׃ וַאֲבִימֶלֶךְ				
	הָלַךְ אֵלָיו מִגְּרָר וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ				
	וּפִיכֹל שַׂר צְבָאוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם				

Trãsla.Chal.	Interp̃.chal.	Pritiua chal.
תַּמִּיר בְּתָקֶף מִינָּנָא לַחֲרָא׃ וַאֲזַל מִתַּמָּן יִצְחָק וּשְׁרָא בְּנַחֲלָא דִּגְרָר וְיָתִיב תַּמָּן׃ וְתָב יִצְחָק	fortior nobis factus es valde. Et abiit inde isaac: et habitauit iuxta torrentẽ gerare: ⁊ morat⁹ est ibi. Et	תוּב
וְחָפַר יַת בֵּירַיָּא דַּחֲפָרוּ בְּיוֹמֵי דְּאַבְרָהָם אֲבוּהִי וּטְמוּנִין פְּלִשְׁתָּאֵי מִבָּתַר יְמוֹת	reuersus est isaac: et fodit puteos aquarũ quos foderant in dieb⁹ abrahe pr̃is sui: ⁊ obturauerãt eos philistiim post̃q; mortuꝰ est abrahã: appellauitq; eos eisdẽ	גּוֹר מוּת
אַבְרָהָם וּקְרָא לְהֶן שְׁמָהָן כְּשׁוֹמָהָן דְּקָרֵי לְהֶן אֲבוּהִי׃ וְחָפָרוּ עַבְדֵי יִצְחָק בְּנַחֲלָא	nolbus q̃bus vocabat eos pater eius. Et foderũt serui isaac in torrente: ⁊ inuenerũt ibi puteũ aquarũ manãtiũ. Et rirati sunt pastores gerare cũ pastoribus	כָּרָא
וְאַשְׁכָּחוּ תַּמָּן בֵּירָא דְּמַיָּן נָבְעִין׃ וּנְצוּ רַעְיְתָא דְּגְרָר עִם רַעְיְתָא דְּיִצְחָק לְמֵימַר	isaac: dicẽtes. Nostra est aqua: ⁊ vocauit nomẽ putei litigiũ: eo q; litigauerũt cũ eo. Et foderũt aliũ puteũ:	שָׁכַח מִי נָצָה
דִּילָנָא מַיָּא וּקְרָא שְׁמָהּ דְּבֵירָא עֵסֶק אֲרֵי אִתְעַסָּקוּ עִמֵּיהּ׃ וְחָפָרוּ בֵּירָא אָחֳרִי וּנְצוּ	et sup eũ quoq; ritati sunt: ⁊ vocauit nomẽ eius aduersariũ. Et ascendit inde: ⁊ fodit puteũ aliuꝫ: ⁊ non	רָעָה אֶמֶר בּוֹר
אַף עֲלָהּ וּקְרָא שְׁמָהּ שִׂטְנָה׃ וְאִיסְתַּלַּק מִתַּמָּן וְחָפַר בֵּירָא אַחֲרִי וְלָא נְצוּ עֲלָהּ וּקְרָא	sunt ritati sup eũ: ⁊ vocauit nomen eius rooboth: et ait: qñ nunc dilatabit nos dñs: ⁊ crescere nos faciet	עָסַק קָרָא סָלַק
שְׁמָהּ רְחוֹבוֹת וַאֲמַר אֲרֵי כְעַן יַפְתֵּי יְיָ לָנָא וְיַפְּשׁ יָתָנָא בְּאַרְעָא׃ וְאִסְתַּלַּק מִתַּמָּן לְבֵירָא	sup terrã. Et ascendit inde in berſabee: ⁊ apparuit ei dñs in nocte illa: ⁊ ait. Ego deꝰ abrahã patris tui: ne	נָצָה פָּתָה נָפַשׁ
דְּשַׁבְעָ׃ וְאִתְגְּלִי לֵיהּ יְיָ בְּלֵילְיָא הָהוּא וַאֲמַר אֲנָא אֱלָהֵיהּ דְּאַבְרָהָם אֲבוּךְ לָא תְּדַחֵל	timeas q; in adiutoriũ tuũ erit verbũ meũ: et bñdicã tibi. et multiplicabo filios tuos ꝓpter abrahã seruũ meũ. Et edificauit ibi altare: ⁊ oravit in noie dñi: ⁊ te	נָגַלָה חָתַל
אֲרֵי בְּסַעְדָךְ מֵימְרִי וַאֲבָרְכִינָךְ וְאַסְגֵּי יַת בְּנָךְ בְּדִיל אַבְרָהָם עַבְדִּי׃ וּבְנָא תַּמָּן מַדְבְּחָא	tẽdit ibi tabernaculũ suũ: ⁊ foderũt ibi serui isaac puteũ. Abimelech aũt abiit ad eũ de gerario comitatus amicis suis: ⁊ phicol ꝓncipe exercitꝰ sui. Et dixit eis	בָּרַךְ סְנֵא בָּנָה
וְצָלֵי בְּשְׁמָא דַּייָ וּפְרָסֵי תַּמָּן מַשְׁכְּנֵיהּ וּכְרוֹ תַּמָּן עַבְדֵי יִצְחָק בֵּירָא׃ וַאֲבִימֶלֶךְ		דָּגַח צָלָא שָׁכַן
אֲזַל לְוָתֵיהּ מִגְּרָר וְסִיעַת מְרַחֲמוֹהִי וּפִיכֹל רַב חֵילֵיהּ׃ וַאֲמַר לְהוֹן		כָּרָה רָבַב

Pri. Ter. Heb. Sep. La. xxvii.

יִצְחָק מַדּוּעַ בָּאתָם אֵלַי וְאַתֶּם
שְׂנֵאתֶם אֹתִי וַתְּשַׁלְּחוּנִי מֵאִתְּכֶם׃ שָׁלַח
וַיֹּאמְרוּ רָאוֹ רָאִינוּ כִּי הָיָה יְהוָה
עִמָּךְ וַנֹּאמֶר תְּהִי נָא אָלָה ׳׳׳׳ הָיָה
בֵּינוֹתֵינוּ בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ וְנִכְרְתָה ׳ כָּרַת
בְּרִית עִמָּךְ׃ אִם תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה ׳ נָרַע עָשָׂה
כַּאֲשֶׁר לֹא נְגַעֲנוּךָ וְכַאֲשֶׁר ׳׳׳׳
עָשִׂינוּ עִמְּךָ רַק טוֹב וַנְּשַׁלְּחֵךָ ׳׳׳ שָׁלַח
בְּשָׁלוֹם אַתָּה עַתָּה בְּרוּךְ יְהוָה׃ ׳׳ שָׁלֵם בָּרַךְ
וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃ שָׁתָה אָכַל
וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ ׳׳ שָׁתָה שָׁכַם
לְאָחִיו וַיְשַׁלְּחֵם יִצְחָק וַיֵּלְכוּ ׳׳ שָׁלַח
מֵאִתּוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא ׳ הָיָה
וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל ׳׳ נָגַד
אֹדוֹת הַבְּאֵר אֲשֶׁר חָפָרוּ וַיֹּאמְרוּ אוד
לוֹ מָצָאנוּ מָיִם׃ וַיִּקְרָא אֹתָהּ ׳׳׳ קָרָא
שִׁבְעָה עַל כֵּן שֵׁם הָעִיר בְּאֵר ׳׳׳
שָׁבַע עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיְהִי עֵשָׂו בֶּן ׳ הָיָה
אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה ׳׳ אֵת ׳ לָקַח
יְהוּדִית בַּת בְּאֵרִי הַחִתִּי וְאֵת ׳׳׳
בָּשְׂמַת בַּת אֵילֹן הַחִתִּי וַתִּהְיֶיןָ ׳׳ הָיָה
מֹרַת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרִבְקָה׃ מָרָה
Cap. xxvii. וַיְהִי כִּי זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶין עֵינָיו ׳ כָּהָה רָאָה
מֵרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת עֵשָׂו בְּנוֹ הַגָּדֹל ׳׳ גָּדַל
וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו ׳׳ אָמַר
הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא זָקַנְתִּי לֹא ׳ זָקֵן
יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי׃ וְעַתָּה שָׂא נָא ׳ נָשָׂא

Pri. chal.

אָתָא שָׁטָא חָא
אֲמַר קוּם אוּם
הָוָה גְּזַר קוּם
עֲבַד כְּמוֹ נְזַק
טוֹב שָׁתָה קֳדָם
קוּם אָתָא חָוָה
בּוּר שָׁכַח רָבַע
שָׁנָה אִיתָא סָרַב
רָגַז אֲמַר שׁוּב
כָּהָה חָזָא רָבָה
שׁוּב מוּת נָסַב

Trasla. B. Hiero.

est isaac. Quid venistis
ad me hoiem quem odistis: et expu
listis a vobis. Qui
rnderūt. Vidimus te
cum esse dominum: ideo
& idcirco nos diximus.
Sit iuramentum
inter nos: & ineamus
fedus: vt nō facias no
bis quicq; mali
sicut & nos nihil tuorū
attigimus: nec fecimus
quod te lederet: sed cū
pace dimisimus auctum
benedictione domini.
Fecit ergo eis cōuiuiū:
& post cibum & potū
surgentes mane iura
uerunt sibi mutuo:
dimisitq; eos isaac
pacifice in locū suū. Ec
ce aūt venerunt in ipso
die serui isaac: annun
ciantes ei de
puteo quem foderāt:
atq; dicentes.
Inuenimus aquā. Vn
de appellauit eam
abūdātiā: & nomē vrbi
impositum est berfabee
vsq; in pītem diē. Es
fau vero quadragenari
us duxit vxores duas:
iudith filiam beeri
thei: & basemath filiā elō eiuf
dē loci: que ambe offe
derant animum isaac &
rebecce. Ca. 27.
Senuit aūt isaac: &
caligauerunt oculi
eius: & videre nō pote
rat: vocauitq; esau filiū
suū maiorē & dixit ei.
Fili mi. Qui rndit.
Adsum. Cui pater. Vi
des iquitq; senueri: & ig
norem diem mortis
mee. Sume

Trasla. Gre. lxx. cū interp. latina.

Isaac. vt q̄d venistis ad me. vos aūt odistis
Ἰσαάκ. ἵνατί ἤλθετε πρός με· ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ
me: et expulistis me a vobis. τ dixerūt ei
με, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν. καὶ εἶπον αὐ
videntes vidimus: q̄ dñs erat tecū
τῷ, ἰδόντες ἑωράκαμεν, ὅτι κύριος ἦν μετὰ σοῦ.
et dixim⁹ sit ipecatio inter te τ in
καὶ εἴπομεν γενέσθω ἀρὰ ἀναμέσον σοῦ καὶ ἀνα
ter nos et disponem⁹ tecū fedus:
μέσον ἡμῶν. καὶ διαθησόμεθα μετὰ σοῦ διαθήκην,
nō facere nobiscū malū: sicut nō abominati
μὴ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν κακόν, καθότι οὐκ ἐβδελυ
sum⁹ te nos. τ quēadmodū vsi sum⁹ te be
ξάμεθά σε ἡμεῖς. καὶ ὃν τρόπον ἐχρησάμεθά σου κα
ne. τ dimisim⁹ te cū pace. et nūc
λῶς. καὶ ἐξαπεστείλαμέν σε μετὰ εἰρήνης. καὶ νῦν
benedict⁹ tu a dño. et fecit eis cō
εὐλογημένος σὺ ὑπὸ κυρίου. καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς δεῖ
uiuiū. et comederūt τ biberūt. τ surgentes mane:
πνον. καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. καὶ ὀρθρίσαντες τοπρωΐ,
iurauit vnusquisq; psorimo: et dimisit eos
ὤμοσεν ἕκαστος τῷ πλησίον. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς
isaac. τ discesserūt ab eo cū salu
Ἰσαάκ. καὶ ἀπεπορεύοντο ἀπ' αὐτοῦ μετὰ σωτη
te. factū ē aūt in die illa. et venien
ρίας. ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ παραγε
tes serui isaac nunciauerūt ei de
νόμενοι οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ
puteo quē foderūt. et dixerūt ei. inue
τοῦ φρέατος οὗ ὤρυξαν. καὶ εἶπον αὐτῷ. Εὕρο
nim⁹ aquā. τ vocauit eū iuramētū. ppē hoc
μεν ὕδωρ. καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ ὅρκος. διὰ τοῦτο
vocauit nomē ciuitati illi pute iuramēti vsq;
ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῇ πόλει ἐκείνῃ φρέαρ ὅρκου ἕως
in hodiernū diē. erat aūt esau annoꝝ quadra
τῆς σήμερον ἡμέρας. ἦν δὲ Ἡσαῦ ἐτῶν τεσσαρά
ginta. et accepit vxorē iudith: filiā
κοντα. καὶ ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ἰουδίθ, θυγατέ
beer ethei. τ basemath: fili
ρα Βεὼρ τοῦ χετταίου. καὶ τὴν Βασεμάθ, θυγα
am elom ethei. et erant contendētes cū isa
τέρα Ἐλὼμ χετταίου. καὶ ἦσαν ἐρίζουσαι τῷ Ἰσα
ac et rebecca.
ὰκ καὶ τῇ Ῥεβέκκα. Ca. 27.
Factū ē aūt cū senuisset isaac hebetati sūt
Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ γηρᾶσαι Ἰσαὰκ ἠμβλύνθησαν
oculi eius ad videndū. τ vocauit esau
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοῦ ὁρᾶν. καὶ ἐκάλεσεν Ἡσαῦ τὸν
filiū suū seniorē: τ dixit: fili. et dixit:
υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον, καὶ εἶπεν, υἱέ. καὶ εἶπεν,
ecce ego. τ dixit: ecce consenui: et nō scio
ἰδοὺ ἐγώ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ οὐ γι
diē mortis mee. nūc ergo sume
νώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς μου. νῦν οὖν λάβε

Judic. 11. d.

A Hebrai. d.

G

Transla. Chal.

יִצְחָק מָה דֵין אֲתֵיתוּן לְוָתִי וְאַתּוּן סְנֵיתוּן יָתִי וּשְׁלַחְתּוּנַנִי מֵלְוָתְכוֹן׃ וַאֲמָרוּ מֵיחֲזָא
חֲזֵינָא אֲרֵי הֲוָה מֵימְרָא דַּייָ בְּסַעֲדָךְ וַאֲמַרְנָא תְּתְקַיֵּם קְיָם מוֹמָתָא דְּבֵינָתָנָא בֵּין אֲבָהָתָנָא
נַיְתֵנָא וּבֵינָתָךְ וְנִגְזַר קְיָם עִמָּךְ׃ אִם תַּעֲבֵיד עִמָּנָא בִּישָׁא כְּמָה דְּלָא אַנְזַקְנָךְ וְכְמָה
דַּעֲבַדְנָא עִמָּךְ לְחוּד טָב וְשַׁלְחִינָךְ בְּשְׁלָם אַתְּ בְּרִיכָא דַּייָ׃ וַעֲבַד לְהוֹן מִשְׁתְּיָא וַאֲכָלוּ
וְשָׁתִיאוּ׃ וְאַקְדִּימוּ בְּצַפְרָא וְתַיְּמוּ גְּבַר לְאַחוּהִי וְשַׁלְחִינוּן יִצְחָק וַאֲזָלוּ מִלְוָתֵיהּ
בְּשְׁלָם׃ וַהֲוָה בְּיוֹמָא הַהוּא וְאָתוֹ עַבְדֵי יִצְחָק וְחַוִּיאוּ לֵיהּ עַל עֵיסָק בְּיְרָא דַּחֲפָרוּ וַאֲמַרוּ
לֵיהּ אַשְׁכַּחְנָא מַיָּא׃ וּקְרָא יָתֵהּ שִׁבְעָה עַל כֵּן שְׁמָה דְּמַתָּא בְּיְרָא דְּשָׁבְעָ עַד יוֹמָא הָדֵין׃
וַהֲוָה עֵשָׁו בַּר אַרְבְּעִין שְׁנִין וּנְסִיב אִתְּתָא יָת יְהוּדִית בַּת בְּאֵרִי חִיתָאָה וְיָת בָּשְׂמַת
Ca. xxvij. בַּת אֵילוֹן חִיתָאָה׃ וַהֲוָאָה מְסָרְבָן וּפְרַנְזָן עַל מֵימַר יִצְחָק וְרִבְקָה׃
וַהֲוָה בַּד סֵיב יִצְחָק וְכַהְיָאן עֵינוֹהִי מִלְּמֵיחֲזֵי וּקְרָא יָת עֵשָׂו בְּרֵיהּ רַבָּא וַאֲמַר לֵיהּ בְּרִי
וַאֲמַר לֵיהּ הָא אֲנָא׃ וַאֲמַר הָא כְעַן סֵיבִית לָא יְדַעְנָא יוֹמָא דְּמוֹתִי׃ וּכְעַן סַב כְּעַן

Interp. chal.

isaac. Et quid venistis ad me? vos autem odistis me:
et dimisistis me a vobis. Et dixerunt. Videntes vidi-
mus quoniā erat verbū dñi in adiutoriū tuū: τ dixi
mus. Confirmetur nunc iuramentū quod erat inter
patres nostros τ inter nos τ te: et ineamus pactū te-
cum. Si feceris nobiscū malum: sicut non nocuimus
tibi: et sicut fecimus tecum tantūmodo bonū: τ dimi
simus te in pace. Tu nunc benedictus es dñi. Fecitq;
eis conuiuiū: τ comederūt τ biberunt: τ surrexerunt
mane: τ iurauerunt vnusq;q; fratri suo. τ dimisit eos
isaac: τ profecti sunt ab eo in pace. Et fuit in ipso die
τ venerunt serui isaac τ nunciauerūt ei de puteo quē
foderant: et dixerunt ei. Inuenimus aquam. Et voca
uit eum sebaa: propterea nomē ciuitatis fuit berfa-
bee vsq; in diē hanc. Eratq; esau etatis quadraginta
annorū: et accepit vxorem iudith filiam beeri ethei:
et basemath filiā elon ethei. τ fuerūt rebelles τ irri-
tatrices cōtra mandatū isaac τ rebecce. Ca. 27.
Et factū ē cū senuisset isaac: caligauerūt oculi ei⁹: τ
videre nō poterat. Vocauitq; esau filiū suū maio
rē: τ dixit ei. Fili mi. Et dixit ei: ecce ego. Et ait. Ecce
nūc senui: nescio diē q̄ moritur⁹ sū: τ nūc tolle obsecro

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp̃.latina.	Transla.B.Piero.	Ter.Heb. Gen. Ca.xxvij.	Pritiua.heb.
apparatũ tuũ: et pharetrã et arcũ: et egredere in agrum: et venare mihi venatões:	[f]arma tua: & [g]pharetram [f]& arcũ: [h]& egredere [f]foras. [m]Cũq; venatu aliqd [m]ap̃hẽderis: [p]fac [q] mihi [r]inde pulmẽtũ [r]sicut [r]vel le me nosti: [a]& affer ∞∞ [r]vt comedã: [r] & [a] benedicat tibi [b]anima mea ∞∞∞		
ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον, καὶ θήρευσόν μοι θήραν,	[r]vt comedã: [r] & [a] benedicat tibi [b]anima mea ∞∞∞		
et fac mihi edulia: sicut amo ego. et	[c]anteq̃ [b]moriar. Quod	טְעַם־נָא	טַעַם
ποίησόν μοι ἐδέσματα, ὡς φιλῶ ἐγώ, καὶ	cum [f]audisset [c]rebecca:	עֲבֹר־נָבֹר	עָבַר
ἄνεγκέ μοι, ἵνα φάγω, καὶ εὐλογήσω σε ἡ ψυχή	[m]&[n]ille [m]abisset ∞∞∞∞∞	מוּת	מוּת
mea: anteq̃ moriar ego. rebecca ãt audiuit lo=	∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
μου, πρὶν ἢ ἀποθανεῖν με. ῥεβέκκα δὲ ἤκουσε λα	[o]in agrum vt iuſſionem		
quẽtem iſaac ad eſau filiũ ſuũ. abiit	patris impleret: ∞∞∞∞∞		
λοῦντος ἰσαὰκ πρὸς ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ἐπορεύθη	[f]dixit [f]filio ſuo [r]iacob.∞		
ãt eſau in agrũ ad venãdũ venationẽ patri ſuo.	∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
δὲ ἡσαῦ εἰς τὸ πεδίον θηρεῦσαι θήραν τῷ πατρὶ αὐτ.	[b]Audiui [o] patrem tuum		
et rebecca dixit ad iacob filiũ ſuũ iunio	∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞		
καὶ ῥεβέκκα εἶπεν πρὸς ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτε	[f]loquentẽ [f]cum [g]eſau [b]fra		
rẽ. vide: ego audiui loquẽtẽ patrẽ tuũ ad	tre tuo: [f]& dicentem ei.		
ρον. ἴδε, ἐγὼ ἤκουσα λαλοῦντος τὸν πατρός σου πρὸς	[k]Affer [l]mihi de [m]venatio		
eſau fratrẽ tuũ: dicẽtẽ: venare mihi venatões:	ne tua: [n]& fac ∞∞∞∞∞∞∞∞		
ἡσαῦ τὸν ἀδελφόν σου, λέγοντος, θήρευσόν μοι θήραν,	[p]cibos [q]vt comedã: [r]& be		
et fac mihi edulia: et comedẽs bñdicam	nedicam tibi [o]coram∞∞∞		
καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα, καὶ φαγὼν εὐλογήσω	[t]dño [u]añq̃ [r]moriar [r]Nũc		
tibi coꝝ dño. nũc ergo fili mi audi me: ſi	ergo [s]fili mi [a]acqeſce cõ=		
σε ἐναντίον κυρίου. νῦν οὖν υἱέ μου ἄκουσόν μου, κα	ſiliis meis: & ∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
cut ego tibi precipio. τ abiens ad o=	∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
ὃ ἐγώ σοι ἐντέλλομαι. καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ πρό	[s]pergẽs [t]ad [u]gregẽ [l]affer		
B ueos: accipe mihi inde duos hedos teneros	[m]mihi∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
βατα, λάβε μοι ἐκεῖθεν δύο ἐρίφους ἁπαλοὺς	[o]duos [p]hedos [r]optimos:		
et pulchros. et facã edulia patri	[o]vt faciam ex' ∞∞∞∞∞∞∞		
καὶ καλούς. καὶ ποιήσω ἐδέσματα τῷ πατρί	[r]eis [s]eſcas [r]patri tuo: [r]qui		
tuo: ſicut amat. et inferes patri tuo:	bus libenter veſcitur: q̃s		
σου, ὡς φιλεῖ. καὶ εἰσοίσεις τῷ πατρί σου,	[a]cum intuleris [c] & come		
et comedet: vt benedicat tibi pater tu⁹	derit: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
καὶ φάγεται, ὅπως εὐλογήσῃ σε ὁ πατήρ σου	[r]benedicat tibi [o] priusq̃		
anteq̃ moriatur. virit ãt iacob ad rebec=	[b]moriatur. [l]Cui [f]ille [r]rñ=		
πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν. εἶπε δὲ ἰακὼβ πρὸς ῥεβέκ	dit. Noſti q⁹ eſau ∞∞∞∞∞		
cam matrẽ ſuã: eſt frater me⁹	∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
καμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἔστι ὁ ἀδελφός μου	[q]frater meus [r]hō [s]piloſus		
vir piloſus. ego ãt vir lenis. ne forte ergo	ſit: [r]& ego [r]lenis. ∞∞∞∞∞		
ἀνὴρ δασύς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖος. μή ποτε οὖν	[r]Si [r]attrectauerit me [a] pr̃		
attractet me pater meus: et ero co	meus & ſenſerit: timeo		
ψηλαφήσῃ με ὁ πατήρ μου, καὶ ἔσομαι ἐναντί	ne putet me ſibi [b]voluiſſe		
ον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν. καὶ ἐπάξω ἐπ' ἐμαυτὸν	illudere: [c]& inducat [r] ſup		
maledictionẽ τ nõ bñdictionẽ. virit ãt ei ma=	me [e]maledictionẽ [b]p [b]bñ		
κατάραν καὶ οὐκ εὐλογίαν. εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ μή	dictiõe. [l]Ad quẽ [m]mr̃. [n]in		
ter: ſup me maledictio tua fili. ſolũ erau=	me ſit [s]ait iſta [o] maledic=		
τῆρ, ἐπ' ἐμὲ ἡ κατάρα σου τέκνον. μόνον ἐπάκου	tio [p]fili mi: [q]trñ [r]audi [s]vo		
di voce meã. et pergens affer mihi. a=	cẽ meã: [r]& pgẽs [u]affer q̃		
σον τῆς φωνῆς μου. καὶ πορευθεὶς ἔνεγκέ μοι. πο	dixi. [r]abiit [c]& attulit ḋdit		
bieno ãt accepit et attulit matri. et fe=	qꝫ [b]mñi. [c]pauit [b]illa [c]cibos		
ρευθεὶς δὲ ἔλαβε καὶ ἤνεγκε τῇ μητρί. καὶ ἐποίη	[r]ſicut [s] velle nouerat ∞∞		
cit mater ei⁹ edulia: ſicut amabat			
σεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐδέσματα, καθὰ ἐφίλει ∞∞			

Transla.Chal.	Interp̃.chal.	Pritiua chal.
זְיַן סַיְפָךְ וְתֻשְׁיָתָךְ [p]וּפוֹק לְחַקְלָא וְצוּד לִי צֵידָא: וְעֲבֵיד לִי [f]תַּבְשִׁילִין כְּטָעֲמַיָּא	arma tua: gladium tuũ: & arcum tuum: & egredere in agrũ: & venare mihi venationẽ: & fac mihi edulia ſi=	[p]נָפַק [f]בַּשֵּׁל
[s]וְאַיְתֵיל לִי וְאֵיכוֹל [q]בְּדִיל [m]דִּיתְבָרְכִינָךְ נַפְשִׁי עַד לָא [n]אֵימוּת: וְרִבְקָה שָׁמְעַת כַּד [s]מַלֵּיל	cut dilexi: & affer mihi: vt comedam & benedicat tibi anima mea antequã moriar. Et rebecca audiebat qñ	[s]עוֹל [n]אֵכַל [m]בָּרַךְ
יִצְחָק עִם עֵשָׂו בְּרֵיהּ [g]וַאֲזַל עֲשָׂו לְחַקְלָא [l]לְמֵיצַד צֵידָא לַאֲיְתָאָה: וְרִבְקָה אֲמַרַת לְיַעֲקֹב	loq̃batur iſaac cũ eſau filio ſuo. Et abiit eſau in agrum ad venandum: vt afferret venationẽ. Et rebecca ait	[n]מוּת [l]צוּד
בְּרַהּ [p]לְמֵימַר [g]הָא שְׁמָעִית יָת אֲבוּךְ [t]מְמַלֵּיל עִם עֵשָׂו אֲחוּךְ [l]לְמֵימַר: [s]אַיְתִי לִי צֵידָא	iacob filio ſuo dicens. Ecce audiui patrem tuũ loquẽ	[p]אָמַר [t]מָלַל [s]אָתָא
וְעֲבֵיד לִי [f]תַּבְשִׁילִין [s]וְאֵיכוֹל [r]וַאֲבָרְכִינָךְ קֳדָם יְיָ כְּדֶם מוֹתִי: וּכְעַן בְּרִי כַּבֵּיל [p]לְמֵימְרִי	tẽ cũ eſau fratre tuo: & dicentẽ. affer mihi venationẽ: et fac mihi edulia vt comedam: & benedicaꝫ tibi coꝝ dño ante mortem meã. Et nunc fili mi acquieſce ver=	[f]בַּשֵּׁל [s]אֵכַל [r]בָּרַךְ
לְמָה דַּאֲנָא [t]מְפַקְּדָא יָתָךְ: אֵיזַל כְּעַן לְעָנָא [f]וְסַב לִי מְתַּמָּן תְּרֵין גְּדֵי עִזִּין [g]טַבִין	bo meo: quod ego precipio tibi: vade nunc ad oues & tolle mihi inde duos hedos captarſi optimos: & faciã	[f]נָסַב [g]טוֹב [t]עָבַד
[c]וְאֶעְבֵּיד יָתְהוֹן תַּבְשִׁילִין לְאָבוּךְ [d]כְּמָה דְּרַחֵים: [e]וְתַעֵיל לְאָבוּךְ וְיֵיכוֹל [d]דִּיבָרְכִינָךְ	ex eis edulia patri tuo: ſicut dilexit. et afferes patri tuo & comedet: vt benedicat tibi ante mortẽ ſuã. Et di	[d]כְּמוֹ [e]עוֹל [d]בָּרַךְ
קֳדָם מוֹתֵיהּ: [t]וַאֲמַר יַעֲקֹב לְרִבְקָה אִמֵּיהּ [g]הָא עֵשָׂו אֲחִי גְבַר שְׂעִירָן [t]וַאֲנָא גְבַר	xit iacob rebecce matri ſue: ecce eſau frater meus vir	[d]מֶשׁ [g]הֵיהָ [t]לְיַעֲקֹב
[p]יְמוּשׁ יָנְקַנִי אֲבָא [s]וְאֶהֵי בְּעֵינוֹהִי [c]כְּמִתְלַעֵג [s]וְאַיְתֵי עֲלַי לְנָטִין וְלָא בִּרְכָן: [t]וַאֲמַרַת לֵיהּ	piloſus eſt: & ego vir lenis. Forte cõtrectabit me pa=	[t]אָתָא [t]אָמַר [t]אָתָא
אִמֵּיהּ עֲלַי [t]אִתְאֲמַר [g]בָּנְבוּאָה [d]דְּלָא [e]יִתְּנוּן לְמֵיתָא עֲלָךְ אֱלָהִין בִּרְכָן בִּרְנִי: [g]וְאַיְתִיל [p]לָהּ	ter meus: & ero in oculis ſuis quaſi illudens: & indu= caꝫ ſup me maledictiones & nõ bñdictiones. Et dixit	[t]אָזַל [p]נָסַב [t]עָבַד
ei mater ſua. Mihi dictũ eſt per ꝓphetiã q⁹ nõ venięt maledictiones ſup te niſi benedictiões fili mi: tantũ modo aquieſce mihi & vade tolle mihi: & abiit & tulit et attulit matri ſue. Et fecit mr̃ ei⁹ edulia: ſicut dilexit		

Pritiua heb. | Ter.Heb. | Sect. | Ca.xxvii.

וְאָבִיו׃ וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת־בִּגְדֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל הַחֲמֻדֹת אֲשֶׁר אִתָּהּ

בַּבַּיִת וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־יַעֲקֹב בְּנָהּ הַצָּעִיר׃ וְאֵת עֹרֹת גְּדָיֵי הָעִזִּים הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל חֶלְקַת

צַוָּארָיו׃ וַתִּתֵּן אֶת־הַמַּטְעַמִּים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשְׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב בְּנָהּ׃ וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי

וַיֹּאמֶר הִנֶּנִּי מִי אַתָּה בְּנִי׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ

עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם

נָא שְׁבָה וְאָכְלָה מִצֵּידִי בַּעֲבוּר תְּבָרֲכַנִי נַפְשֶׁךָ׃ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל

בְּנוֹ מַה זֶּה מִהַרְתָּ לִמְצֹא בְּנִי

וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ

לְפָנָי׃ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב

גְּשָׁה נָּא וַאֲמֻשְׁךָ בְּנִי הַאַתָּה זֶה

בְּנִי עֵשָׂו אִם־לֹא׃ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל

יִצְחָק אָבִיו וַיְמֻשֵּׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֹּל

קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו׃ וְלֹא

הִכִּירוֹ כִּי הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֵשָׂו

אָחִיו שְׂעִרֹת וַיְבָרְכֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר

אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו וַיֹּאמֶר אָנִי׃

וַיֹּאמֶר הַגִּשָׁה לִּי וְאֹכְלָה מִצֵּיד

בְּנִי לְמַעַן תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי וַיִּגַּשׁ

לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתְּ׃

וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה נָּא

Pritiua chal. | Interp.chal.

pater eius. Et tulit rebecca vestimenta esau filij sui maioris que erant munda: que secum erant in domo: et induit iacob filium suum minorem: & pelles hedorum induit super manus eius & super lenitatem colli sui. Et posuit edulia que fecerat & panem in manu iacob filij sui. Et ingressus est ad patrem suū: & ait. Pater mi. Et dixit: ecce ego. Quis es tu fili mi. Et ait iacob patri suo. Ego sum esau primogenitus tuus: feci sicut mihi locutus es: surge obsecro: recumbe & comede de venatione mea: vt benedicat mihi aia tua. Et ait isaac filio suo. Quid est hoc qđ tam cito inuenisti fili mi? Et ait. Quoniã preparauit dño deus tuus coram me. Et dixit isaac ad iacob. Accede obsecro & atrectabo te fili mi: vtrũ tu sis filius meus esau: an nõ. Et accessit iacob ad isaac patrem suũ: & atrectauit eum: et ait. Vox: vox iacob: & manus: manus esau. et non cognouit eum: qm erant manus eius sicut manus esau fratris sui pilose: et benedixit ei: & ait. Tu es filius meus esau? Et dixit: ego sum. Et ait. Accede coram me et comedam de venatione filij mei: vt benedicat tibi anima mea. Et obtulit ei & comedit: & attulit ei vinum et bibit. Et dixit ei isaac pater eius. Accede obsecro:

Trãsla.B.Hiero.

patrem illius: & vestibus esau optimis: quas apd se habebat domi: induit eum: pelliculasq; hedorum circundedit manibus: & colli nuda ptexit. Deditq; pulmentum: & panes quos coxerat: tradidit. Quibus illatis dixit. Pater mi. At ille respõdit. audio. Quis es tu fili mi. Dixitq; iacob. Ego sum primogenitus tuus esau. Feci sicut precepisti mihi. Surge & sede & comede de venatione mea: vt benedicat mihi aia tua. Rursumq; isaac ad filiũ suũ. Quõ inquit tã cito inuenire potuisti fili mi. Qui respondit. Voluntas dei fuit: vt cito occurreret mihi qđ volebã. Dixitq; isaac. Accede huc vt tangã te fili mi: & pbẽ vtrũ tu sis filius meus esau: an nõ. Accessit ille ad pẽm: & palpato eo: dixit isaac. Vox quidem vox iacob ẽ: sed manus manus sũt esau. Et nõ cognouit eũ: quia pilose manus similitudinẽ maioris exp̃serãt. Bñdicens ergo illi ait. Tu es filius meus esau Respondit. ego sum. At ille. Afferiquit mihi cibos de venatione tua fili mi: vt benedicat tibi anima mea. Quos cũ oblatos comedisset: obtulit ei ẽt vinũ. quo hausto: dixit ad eũ. Accede ad me:

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

pater eius & accipiẽs rebecca vestẽ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· καὶ λαβοῦσα ῥεβέκκα τὴν στολὴν esau filij sui senioris pulchrã: ἡσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου τὴν καλήν, q̃ erat apũ ipsã in domo: induit eam iacob ἣ ἦν παρ᾽αὐτῇ ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνέδυσεν αὐτὴν ἰακὼβ filiũ suũ iuniorẽ. & pelles τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον· καὶ τὰ δέρματα τῶν hedorũ circũposuit circũ brachia eius: & ἐρίφων περιέθηκε περὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ circa nuda colli eius. et dedit περὶ τὰ γυμνὰ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ· καὶ ἔδωκε edulia et panes quos fecit in τὰ ἐδέσματα καὶ τοὺς ἄρτους οὓς ἐποίησεν εἰς τὰς manus iacob filij sui. et intulit pacheiras ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς· καὶ εἰσήνεγκε τῷ πατρὶ sui. et dixit: pater. ille ãt dixit: ecce ego. qs τρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε, πάτερ· ὁ δὲ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ· τίς es tu fili. et dixit iacob patri suo: ego εἶ σὺ τέκνον· καὶ εἶπεν ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἐγὼ esau primogenitus tuus. feci sicut locutus ἡσαῦ ὁ πρωτότοκός σου· ἐποίησα καθὼς ἐλάλησε es mihi. surgẽs sede: & comede de venatiõe mea: κός μοι· ἀνάστας κάθισον, καὶ φάγε ἀπὸ τῆς θήρας μου, vt bñdicat mihi aĩa tua dixit ãt isaac ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου· εἶπε δὲ ἰσαὰκ τῷ filio suo. qđ hoc qõ cito inuenisti fili. ille ãt di υἱῷ αὐτοῦ· τί τοῦτο ὁ ταχὺ εὗρες ὦ τέκνον· ὁ δὲ εἶxit qđ tradidit dño deo tuo coram me. πεν, ὁ παρέδωκε κύριος ὁ θεός σου ἐναντίον ἐμοῦ. dixit ãt isaac iacob. appropiqua mihi & cõtrecta εἶπε δὲ ἰσαὰκ τῷ ἰακὼβ· ἐγγισον μοι καὶ ψηλαφήbo te fili: si tu es filius meus esau an nõ. apσω σε τέκνον, εἰ σὺ εἶ ὁ υἱός μου ἠσαῦ ἢ οὔ. ἤγpropiãquit ãt iacob ad isaac patrẽ suũ. et γισε δὲ ἰακὼβ πρὸς ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ cõtrectauit eũ & dixit: ipsa qdẽ vox: vox iaψηλάφησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν, ἡ μὲν φωνὴ, φωνὴ ἰαcob. at man9: manus esau. et nõ cognouit eũ κώβ· αἱ δὲ χεῖρες, χεῖρες ἠσαῦ· καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐ erãt. n. man9 eius: sicut manus esau fra- τὸν· ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ, ὡς αἱ χεῖρες ἠσαῦ τοῦ ἀδtris ei9 pilose. & bñdixit ei. & dixit ελφοῦ αὐτοῦ δασεῖαι· καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν· καὶ εἶπεν tu es fili9 me9 esau? ille ãt dixit: ego. et dixit af σὺ εἶ ὁ υἱός μου ἠσαῦ; ὁ δὲ εἶπεν, ἐγώ· καὶ εἶπεν προfer mihi et comedã de venatiõe tua fili: σάγαγέ μοι, καὶ φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου τέκνον, et bñdicat tibi aĩa mea. & attulit ei: ἵνα εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή μου. καὶ προσήνεγκεν αὐet comedit. et obtulit ei vinũ: et bibit. τῷ, καὶ ἔφαγεν· καὶ εἰσήνεγκεν αὐτῷ οἶνον, καὶ ἔπιεν. et dixit et pater eius isaac. appropinq̃ mihi καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἰσαάκ· ἐγγίσόν μοι Deut. 11.d.

Transla. Chal'.

אֲבוּהִי׃ וּנְסֵיבַת רִבְקָה יָת לְבוּשֵׁי עֵשָ׌וּ בְּרָהּ רַבָּא דַּכְיָתָא דְּעִמָּהּ בְּבֵיתָא וְאַלְבִּשַׁת יָת יַעֲקֹב בְּרָהּ זְעֵירָא׃ וְיָת מִשְׁכֵי דְּגַדְיֵי בַּר עִזֵּי אַלְבִּשַׁת עַל יְדוֹהִי וְעַל שְׁעִיעוּת צַוָּארֵיהּ׃ וְיָהֲבַת יָת תַּבְשִׁילָא וְיָת לַחְמָא דַּעֲבָדַת בִּיַד יַעֲקֹב בְּרָהּ׃ וְעָאל לְוָת אֲבוּהִי וַאֲמַר אַבָּא וַאֲמַר הָא אֲנָא מָאן אַתְּ בְּרִי׃ וַאֲמַר יַעֲקֹב לְאֲבוּהִי אֲנָא עֵשָ׌וּ בּוּכְרָךְ עֲבַדִית כְּמָה דְּמַלֵּילְתָּא עִמִּי קוּם כְּעַן אִיסְתָּחַר וְאִיכוֹל מִצֵּידִי דִּיתְבָרְכִנַּנִי נַפְשָׁךְ׃ וַאֲמַר יִצְחָק לְבְרֵיהּ מָה דֵּין אוֹחֵיתָ לְאַשְׁכָּחָא בְּרִי׃ וַאֲמַר אַרְעָא זַמִּין יְיָ אֱלָהָךְ קֳדָמָי׃ וַאֲמַר יִצְחָק לְיַעֲקֹב קָרֵיב כְּעַן וַאֲמוּשִׁנָּךְ בְּרִי׃ וַאֲזַל דִּין בְּרִי עֵשָ׌וּ אִם לָא׃ וּקְרִיב יַעֲקֹב לְוָת יִצְחָק אֲבוּהִי וּמַשְׁיֵיהּ׃ וַאֲמַר קָלֵיהּ קָלָא דְּיַעֲקֹב וִידָא יְדוֹהִי דְּעֵשָ׌וּ וְלָא אִשְׁתְּמוֹדְעֵיהּ׃ אֲרֵי הֲוָאָה יְדוֹהִי כִּידֵי עֵשָ׌וּ אֲחוֹהִי שַׂעֲרָנִין וּבָרְכֵיהּ׃ וַאֲמַר אַתְּ דֵּין בְּרִי׃ וַאֲמַר אֲנָא׃ וַאֲמַר לֵיהּ קָרֵיב כְּעַן וַאֲכוֹל מִצֵּידִי בְּרִי בְּדִיל דְּיִתְבָּרְכִנַּךְ נַפְשִׁי׃ וְקָרִיב לֵיהּ וַאֲכַל׃ וְאַיְתִיל לֵיהּ חַמְרָא וּשְׁתִי׃ וַאֲמַר לֵיהּ יִצְחָק אֲבוּהִי קָרֵיב כְּעַן

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Transla.B.Hiero.	Ter.Heb. Geñ. Ca.xxvij.	Pritiua.heb.
et osculare me fili. et appropiquãs osculat⁹ ẽ eũ.	&da mihi osculũ fili mi. Accessit & osculat⁹ est eũ. Statiq; vt sẽsit ve	וְשִׁקָּה לִּי בְּנִי׃ וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק לוֹ	נָשַׁק
καὶ φίλησόν με τέκνον· καὶ ἐγγίσας ἐφίλησεν αὐτόν·	stimẽtorũ eius fragrãtiã: bñdicẽs illi ait. Ec	וַיָּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ	
et odorat⁹ ẽ odore vestimẽtorũ ei⁹. et bñdi	ce odor filii mei sicut o	וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה	
καὶ ὠσφράνθη τὴν ὀσμὴν τῶν ἱματίων αὐτοῦ· καὶ εὐλό	dor agri: cui bñdixit dñs. Det tibi de	אֲשֶׁר בֵּרַכוֹ יְהוָה׃ וְיִתֶּן לְךָ	
γησεν αὐτόν· καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ὀσμὴ τοῦ υἱοῦ μου, ὡς ὀσ	ros celi: et de pinguedine	הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי	טָלָל
μὴ ἀγροῦ πλήρους, ὃν εὐλόγησε κς· καὶ δώσει σοι ὁ θς	terre habundãtiã frumẽti & vini. Seruiãt tibi	הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ׃ יַעַבְדוּךָ	עָבַד
de rore celi: et de pinguedine	populi: & adorent te tribus. Esto	עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה	עַם
ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς	dñs fratrũ tuorũ: & in	גְּבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי	גָּבַר
terre habundãtiã frumẽti & vini. & seruiãt tibi	curuẽtur ante te filii	אֻמְּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ	בָּרוּךְ
γῆς πλῆθος σίτου καὶ οἴνου. καὶ δουλευσάτωσάν σοι	mris tue. qui maledixe	בָּרוּךְ׃ וַיְהִי	הָיָה
gẽtes. & adorabũt te principes. et esto dñs	rit tibi: sit ille maledic	כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק	
ἔθνη· καὶ προσκυνήσουσί σοι ἄρχοντες· καὶ γίνου κς	tus. & qui bñdixerit ti	לְבָרֵךְ אֶת יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ	
fratris tui. et adorabũt te filii pris tui.	bi: bñdictiõibus replea	יָצֹא	יָצָא
ἀδελφοῦ σου· καὶ προσκυνήσουσί σοι υἱοὶ τοῦ πατρός σου.	tur. Vix isaac sermonẽ	יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו	
& maledixerit tibi: maledict⁹. at bñdicẽs tibi:	ipleuerat: & egresso ia	וְעֵשָׂו אָחִיו בָּא מִצֵּידוֹ׃	צוד עָשָׂה
ὁ καταρώμενός σοι, ἐπικατάρατος· ὁ δὲ εὐλογῶν σε,	cob foras: venit Esau:	הוּא מַטְעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר	טָעַם בּוֹא
bñdictus. et factũ ẽ postq̃ cessauit isaac	de venatione cibos intulit patri: dicens.	לְאָבִיו יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד	קוּם אָכַל
εὐλογημένος· καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ παύσασθαι Ισαὰκ	Surge pater mi: & comede de venatione	בְּנוֹ בַּעֲבוּר תְּבָרֲכַנִי נַפְשֶׁךָ׃ וַיֹּאמֶר	בֵּרַךְ אָמַר
bñdicẽs iacob filio suo: et factũ ẽ vt egres	filii tui: vt bñdicat mi	לוֹ יִצְחָק אֲבִיו מִי אַתָּה	
εὐλογοῦντα Ιακὼβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλ	hi pa ia tua. Dixitq;	אֲנִי בִּנְךָ בְּכֹרְךָ עֵשָׂו׃ וַיֶּחֱרַד יִצְחָק	
suus est iacob a facie isaac pris sui: et	illi isaac: quis enim es	חֲרָדָה גְדֹלָה עַד מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי	
ἦν Ιακὼβ ἀπὸ προσώπου Ισαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ	tu. Qui respondit.	אֵיפוֹא הוּא הַצָּד צַיִד וַיָּבֵא לִי	אַיֵּה צוד בּוֹא
esau frater eius venit de venatiõe. et fe	Ego sũ filius tuus prio	וָאֹכַל מִכֹּל בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ	בּוֹא
Ησαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς θήρας. καὶ ἐποίη	genitus esau. Expauit	גַּם בָּרוּךְ יִהְיֶה׃ כִּשְׁמֹעַ עֵשָׂו אֶת	בָּרַךְ
cit et ipse edulia: et obtulit patri suo.	isaac stupore vehemẽ	דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְדֹלָה	צָעַק
σι καὶ αὐτὸς ἑδέσματα, καὶ προσήνεγκε τῷ πατρὶ αὐ	ti: & vltra q̃ eredi pt ad	וּמָרָה עַד מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו	מָרַר
et dixit: surgat pater me⁹: et comedat de	miras ait. Quis igitur	בָּרְכֵנִי גַם אָנִי אָבִי׃ וַיֹּאמֶר בָּא	בּוֹא
τῷ· καὶ εἶπεν, ἀναστήτω ὁ πατήρ μου, καὶ φαγέτω ἀπὸ	ille est qui dudũ captã	אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ׃	רָמָה לָקַח
venatiõe filii sui. vt bñdicat mihi aĩa tua.	venationẽ attulit mihi	וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב	
τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου.	& comedi ex oĩb⁹: pri		
et dixit illi isaac pr̃ eius: q̃o eo tu: ille ãt di	us q̃ tu venires. Bñdi		
καὶ εἶπεν αὐτῷ Ισαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, τίς εἶ σύ; ὁ δὲ εἶ	xiq; ei & erit bñdictus		
pit: ego sum filius tuus primogenitus esau. expauit ãt	Auditis esau sermoni		
πεν, ἐγώ εἰμι ὁ υἱός σου ὁ πρωτότοκος Ησαῦ. ἐξέστη δὲ	bus pris: irrugiit cla		
isaac stupore magno valde. et dixit: q̃o igit	more magno: & cõster		
Ισαὰκ ἔκστασιν μεγάλην σφόδρα· καὶ εἶπεν, τίς οὖν	natus ait. Bñdic ẽt mihi pr̃ mi.		
q̃ venat⁹ ẽ mihi venatiões: & intulit mihi: et comedi ve	Qui ait. Venit germa		
ὁ θηρεύσας μοι θήραν, καὶ εἰσήνεγκέ μοι, καὶ ἔφαγον ἀ	nus tuus fraudulẽter: &		
oĩbus antq̃ tu venireo. et bñdixi ei. et	accepit bñdictionẽ tuã.		
πὸ πάντων πρὸ τοῦ σε ἐλθεῖν. καὶ εὐλόγησα αὐτόν. καὶ	At ille subiunxit. Iuste		
bñdict⁹ erit. factũ ẽ ãt q̃n audiuit esau	vocatũ ẽ nomẽ ei⁹ iacob		
εὐλογημένος ἔσται. ἐβόησε δὲ κράξας φωνὴν μεγά			
verba isaac pr̃o sui. & clamauit voce ma			
ῥήματα Ισαὰκ τοῦ πρὸς αὐτόν. καὶ ἐβόησε φωνὴν με			
gna et amara valde. & ait: benedic			
γάλην καὶ πικρὰν σφόδρα· καὶ εἶπεν, εὐλόγησόν δή			
& mihi pr̃. ait ãt ille: venieo frater tu⁹ cuz			
κἀμοὶ πρῶτον, εἶπε δὲ αὐτῷ, ἐλθὼν ὁ ἀδελφός σου μετὰ			
dolo: accepit bñdictionẽ tuã. & dixit: iuste			
δόλου, ἔλαβε τὴν εὐλογίαν σου. καὶ εἶπε, δικαίως			
vocatũ ẽ nomẽ eius iacob.			
ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιακώβ.			

Transla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
וַנְשַׁק לִי בְּרִי וּקְרֵב וְנִשַּׁק לֵיהּ וְאָרַח יַת רֵיחָא דִּלְבוּשׁוֹהִי וּבָרְכֵיהּ וַאֲמַר חֲזֵי רֵיחָא	et osculare me fili mi. Et accessit & osculatus est eum:	רֵיחַ חָזָא
דִּבְרִי כְּרֵיחָא דְּחַקְלָא דְּבָרְכֵיהּ יְיָ׃ וְיִתֵּן לָךְ יְיָ מִטַּלָּא דִּשְׁמַיָּא וּמִטוּבָא דְּאַרְעָא	et odoratus est odo: ẽ vestimentorũ suoꝝ: & benedixit	טָלָל שְׁמַיָּא
וְסַגִּיאוּת עֲבוּר וַחֲמַר׃ יִפְלְחוּנָךְ עַמְמִין וְיִשְׁתַּעְבְּדוּן לָךְ מַלְכְוָן הֱוֵי רַב לַאֲחָיָךְ וְיִסְגְּדוּן לָךְ	ei. Et ait. Ecce odo: filij mei sicut odo: agri: cui bene	פֻּלְחָן שֶׁעְבַּד הֱוֵה
בְּנֵי אִמָּךְ לְיִשְׁתַּבְּחָא יְהוֹן לִישֵׁיזָבָךְ וּמְבָרְכָךְ יְהוֹן בְּרִיכִין וְיָהֲבָה כַּד שֵׁצִי יְצְחָק לְבָרָכָא יַת יַעֲקֹב	dixit dñs. Det aũt tibi dñs de rore celi & de bono ter	רַבָּב סָגֵד לָטַט
וַהֲוָה כְּדֶם מִפַּק נְפַק יַעֲקֹב מִן קֳדָם יְצְחָק אֲבוּהִי וְעֵשָׂו אֲחוּהִי שָׁאל מְצֵדֵיהּ׃ וַעְבַד אַף	re: & multitudiné frumẽti & vini. Seruiant tibi popu	נְבַר הֱוֵה שֵׁצָא
הוּא מַתְבְּשִׁילִין וְאֵיתִי לְאֲבוּהִי וַאֲמַר לְאֲבוּהִי יְקוּם אֲבָא וְיֵכוֹל מְצֵדֵיהּ דְּבְרִיהּ בְּדִיל	li: et subijciantur tibi regna: esto princeps fratribus	עֲבַד עוֹל צוד
דִּיתְבָּרְכִנַּנִי נַפְשָׁךְ׃ וַאֲמַר לֵיהּ יְצְחָק אֲבוּהִי מָאן אַתְּ וַאֲמַר אֲנָא בְּרָךְ בּוּכְרָךְ עֵשָׂו׃ וּתְוָה	tuis: & adorabũt te filij matris tue: maledicẽtes tibi	אָתָא קוּם אָכַל
יְצְחָק תְּוָהָא רַבָּא עַד לַהֲדָא וַאֲמַר מַן הוּא דְּיָכִי דְּצַד צֵידָא וְאַעֵיל לִי וַאֲכָלִית מִכּוּלָּא	erunt maledicti: & bñdicentes tibi erunt benedicti.	צוד בָּרַךְ
עַד לָא תֵיעוֹל וּבָרֵכְיהּ אַף בְּרִיךְ יְהֵא׃ כַּדְשְׁמַע עֵשָׂו יַת פִּתְגָמֵי אֲבוּהִי וְזָוַח צְוָחָא רַבָּא	Et factũ est cum cõsummasset isaac benedicere iacob:	רָבַת צוד עוֹל
וּמְרִירָא עַד לַהֲדָא וַאֲמַר לַאֲבוּהִי בָּרְכֵנִי אַף אֲנָא אֲבָא׃ וַאֲמַר עָאל אֲחוּךְ בְּחָכְמְתָא	iacob egrediente a facie isaac patris sui: esau fra	שָׁמַע רָבָה
וְקַבֵּיל בִּרְכָתָךְ׃ וַאֲמַר הֲיָאוּת קְרָא שְׁמֵיהּ יַעֲקֹב	ter ei⁹ veniebat de venatione sua. Et fecit quoq; ipse	
	edulia: & intulit patri suo: & dixit ei. Surgat pr̃ meus	
	et comedat de venatione filij sui: vt benedicat mihi	
	aĩa tua. Et ait illi pater ei⁹. Quis est tu? Et dixit. ego	
	filius tuus primogenitus tu⁹ esau. Et admiratus est	
	isaac admiratiõe magna vsq; nimis. Et ait. Quis est	
	ille q̃ venatus est venationẽ. & attulit mihi: & comedi	
	ex oĩbus priusq̃ intrares: & bñdixi ei: bñdict⁹ quoq;	
	erit. Q̃ audiuit esau verba pris sui: clamauit clamore	
	magno & amaro vsq; nimis: & dixit pri suo. Bñdic ẽt	
	mihi pr̃ mi. et ait. Venit frater tu⁹ sapiẽter: & accepit	
	bñdictionẽ tuã. et ait. Recte vocatũ ẽ nomẽ ei⁹ iacob:	

Pritiua heb.

וַיַּעְקְבֵנִי זֶה פַּעֲמַיִם אֶת בְּכֹרָתִי
לָקָח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בִּרְכָתִי
וַיֹּאמֶר הֲלֹא אָצַלְתָּ לִּי בְּרָכָה
יִצְחָק וַיַּעַן אֶסָּו וְגִבּיר
שַׂמְתִּיו לָךְ וְאֶת כָּל אֶחָיו נָתַתִּי
לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו
וּלְכָה אֵפוֹא מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי וַיֹּאמֶר
עֵשָׂו אֶל אָבִיו הַבְרָכָה אַחַת הִוא לָךְ
אָבִי בָּרְכֵנִי גַם אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא
עֵשָׂו קֹלוֹ וַיִּבְךְּ וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו
וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ
יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל
וְעַל חַרְבְּךָ תִחְיֶה וְאֶת אָחִיךָ
תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד וּפָרַקְתָּ
עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו
אֶת יַעֲקֹב עַל הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ
אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ
יְמֵי אֵבֶל אָבִי וְאַהַרְגָה אֶת יַעֲקֹב
אָחִי וַיֻּגַּד לְרִבְקָה אֵת דִּבְרֵי עֵשָׂו
בְּנָהּ הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב
בְּנָהּ הַקָּטָן וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֵשָׂו
אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהָרְגֶךָ וְעַתָּה
בְּנִי שְׁמַע בְּקֹלִי וְקוּם בְּרַח לְךָ
אֶל לָבָן אָחִי חָרָנָה וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ
יָמִים אֲחָדִים עַד אֲשֶׁר תָּשׁוּב
חֲמַת אָחִיךָ עַד שׁוּב אַף אָחִיךָ
מִמְּךָ וְשָׁכַח אֵת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לוֹ

Interp. chal.

supplantauit eni me his duabus vicibus: primogenita mea tulit: et ecce nunc suscepit benedictionē meaz. Et dixit. Nūqd nō refuasti mihi bādictionē. Rādit̄q isaac. Et dixit ad esau. Ecce principē ꝓstitui eū tibi: et oēs fratres suos dedi ei in seruos: et frumēto et vino stabilitui eum. Et nunc tibi qd facta vltra fili mi. Et dixit esau patri suo. Nunqd bādictio vna tantū est tibi pater mi: benedic quoq mihi pater mi. Et leuauit esau vocē suā et fleuit. Et respondit isaac pater eius: et ait illi. Ecce de optimo terre erit habitatio tua: et de rore celi desup: et in gladio tuo viues: et fratri tuo seruies: et erit qñ transgrediēt̄ur filij eius verba legis: auferes tugū eius de ceruicibus tuis. Et habuit esau odio iacob ꝓo benedictiōe qua bādixerat ei pr̄ eius. Et dixit esau in corde suo: appropinq̄bunt dies luct⁹ pr̄ij mei: et interficiā iacob fratrē meū. Nūciataq̄ sunt rebecce ꝟba esau filij sui maioris: et misit et vocauit iacob filiū suū minorē: et dixit ei. Ecce esau fr̄ tu⁹ ifidiat tibi vt interficiat te. Et nūc fili mi acq̄esce mihi: et surge vade ad laban frēm meū in aran: et habitabis apud eū dies paucos: donec q̄escat ira fris tui: donec reuertat ira fris tui a te: et obliuiscat eo⁹ qō fecisti ei.

Trāsla. B. Hiero.

Supplātauit em̄ me: bis en altera vice. Priogenita mea asi tulit: & nūc se cūdo surripuit bñdictionē meā. Rursūq; ad patrē: nūqd nō refersta sti ait & mihi bñdictionē. Rñdit isaac. Dñm tuū illū cōstitui: & oēs frēs suos seruituti eius subiugaui. Frumento & vino stabiliui eum: & tibi post hec fili mi vltra quid faciam. Cui esau. Num vnā bñdictionē habes pater. mihi quoq; obsecro vt bñdicas. Cumq; eiulatu magno fleret: motus isaac dixit ad eū. In pinguedine terre & in rore celi desup erit benedictio tua. Vines in gladio: & fratri tuo seruies: tēpusq; veniet cū excutias & soluas iugū eius de ceruicibus tuis. Oderat ergo sp esau iacob pro benedictione qua bādixerat ei pater. Dixitq; in corde suo. Venient dies luctus patris mei: & occidā iacob fratrē meū. Nunciata sūt hec rebecce. Que timens & vocans iacob filiū suū dixit ad eum. Ecce esau frater tuus minatur vt occidat te. Nunc ergo fili audi vocē meā: & cōsurgēs fuge ad laban frēm meū in aram: habitabis cū eo dies paucos: donec requiescat furor fris tui: & cesset indignatio eius: & obliuiscatur eorū q̄ fecisti in eum. postea

Trāsla. Hebr. lxx. cū interp. latina.

supplātauit eni me iam secūdo: et primogenita ἐπτέρνικέ με ἤδη δεύτερον, τὰ μὲν πρωτοτόκιά mea tulit. et nūc accepit bñdictionē meā. et dixit μου εἴληφε· καὶ νῦν ἔλαβε τὴν εὐλογίαν μου. καὶ εἶπεν esau pr̄i suo. nō relicta ē mihi bñdictio Ησαῦ τῷ πρὸς αὐτόν· οὐχ ὑπολέλειπταί μοι εὐλογία pr̄: rīdens āt isaac dixit esau. si vñs illum πρό; ἀποκριθεὶς δὲ Ισαακ εἶπε τῷ Ησαῦ· εἰ μὲν ἀνὴρ feci tuū: et oēs fratres eius ser= ἐποίησά σου, καὶ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ δοῦ= uos. frumēto et vino stabiliui eū. tibi āt dd faciam λας· σίτῳ καὶ οἴνῳ ἐστερέωσα αὐτόν· σοὶ δὲ τί ποιήσω filii. dixit āt esau ad patrē suū. nū bñdictio τέκνον· εἶπε δὲ Ησαῦ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· μὴ εὐλογία vna tibi est pr̄: bñdic et mihi pr. cōpun μία σοί ἐστι πάτερ; εὐλόγησόν δὴ κἀμὲ πάτερ· κατηυχή= cto āt isaac: exclamauit voce esau: et fleuit. σατο δὲ Ισαακ, ἀνεβόησε φωνῇ Ησαῦ, καὶ ἔκλαυσεν rīdens āt isaac pr̄ ei: dixit ei: ecce de ἀποκριθεὶς δὲ Ισαακ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ ἀπὸ pinguedine terre erit habitatio tua: et τῆς πιότητος τῆς γῆς ἔσται ἡ κατοίκησίς σου, καὶ de rore celi de sup. et in gladio ἐκ δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν· καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρᾳ tuo viues. et fratri tuo seruies. erit āt quā σου ζήσῃ· καὶ τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύσεις. ἔσται δὲ ἡνί do deponas et detrahas iugū eius de col= κα ἂν καθέλῃς καὶ ἐλεύσῃς τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τρα= lo tuo. et fratus ē esau iacob pro bñ χήλου σου· καὶ ἐνεκότει Ησαῦ τῷ Ιακωβ πολλὰ τῆς εὐ dictione q̄ bñdixit ei pr̄ eius. dixit āt esau in λογίας ἧς εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ· εἶπε δὲ Ησαῦ ἐν mente sua: appropiquēt dies luctus τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, ἐγγίσατωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους pr̄is mei: vt occidā iacob fratrē meū. τοῦ πρός μου, ἵνα ἀποκτείνω Ιακωβ τὸν ἀδελφόν μου· ἀ nūciata sūt āt rebecce verba esau filij sui ναγγέλη δὲ Ρεβέκκα τὰ ῥήματα Ησαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ sentiotis. et mittens: vocauit iacob fi= πρεσβυτέρου· καὶ πέμψασα, ἐκάλεσεν Ιακωβ τὸν υἱ lū suū iuniorē: et dixit ei: ecce esau fra= τὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ Ησαῦ ὁ ἀδ ter tus minatur tibi occidere te. nūc ergo ελφός σου ἀπειλεῖταί σοι τοῦ ἀποκτεῖναί σε. νῦν οὖν o fili audi meā vocē: et surgēs fu ὦ τέκνον ἄκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ ἀναστὰς ἀπόδρα gc in mesopotamiā ad laban fratrē εἰς τὴν μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν ἀδελφόν meū in charram: et habita cū eo dies aliquot: μου εἰς Χαρράν, καὶ οἴκησον μετ' αὐτὸν ἡμέρας τινάς, donec auertatur furo: et ira fratris ἕως ἂν ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελφοῦ tui a te: et obliuiscatur q̄ fecisti ei. σου ἀπ' σοῦ, καὶ ἐπιλάθηται ἃ ποιήσεις αὐτῷ·

Transla. Chal.

וְאִתְכַּנִּי דְנָן תַּרְתֵּין זִמְנִין יָת בְּכִירוּתִי נְסִיב וְהָא כְעַן קַבֵּיל בִּרְכָתִי וַאֲמַר הֲלָא שְׁבַקְתָּ
לִי בִּרְכָתָא: וְאָתֵיב יִצְחָק וַאֲמַר לְעֵשָׂו הָא רַב שַׁוִּיתֵיהּ לָךְ וְיָת כָּל אַחוֹהִי יְהַבִית לֵיהּ
לְמַקְנִין וְעִיבוּר וַחֲמַר סַעֲדְתֵּיהּ וְלָךְ הַכָּא מָה אֶעְבֵּיד בְּרִי: וַאֲמַר עֵשָׂו לַאֲבוּהִי הַבְרָכְתָא
חָדָא הִיא לַךְ אַבָּא בָּרְכֵנִי אַף אֲנָא אַבָּא יְאָרִים עֵשָׂו קָלֵיהּ וּבְכָא: וְאָתֵיב יִצְחָק אֲבוּהִי
וַאֲמַר לֵיהּ הָא מְטוּלָא דְאַרְעָא יְהֵא מוֹתְבָךְ וּמִטַּלָּא דִשְׁמַיָּא מִלְעֵילָּא: וְעַל חַרְבָּךְ
תֵּיחֵי וְיָת אֲחוּךְ תִּפְלַח וִיהֵא כַּד תַּעְבְּרִין בְּטוֹהִי עָל פִּיתְגָמֵי אוֹרַיְתָא וְתֵעְדֵּי נִירֵיהּ
מֵעַל צַוָּארָךְ: וּנְטַר עֵשָׂו דְּבָבוּ לְיַעֲקֹב עַל בִּרְכְתָא דְּבָרְכֵיהּ אֲבוּהִי וַאֲמַר עֵשָׂו בְּלִבֵּיהּ
יִקְרְבוּן יוֹמֵי אֵבְלָא דַּאֲבָא וְאֶקְטוֹל יָת יַעֲקֹב אָחִי: וְאִתְחַוִּיאָ לְרִבְקָה יָת פִּתְגָמֵי עֵשָׂו
בְּרַהּ רַבָּא וּשְׁלַחַת וּקְרַת לְיַעֲקֹב בְּרַהּ זְעֵירָא וַאֲמַרַת לֵיהּ הָא עֵשָׂו אֲחוּךְ בָּעֵי לְמִקְטְלָךְ:
וּכְעַן בְּרִי קַבֵּיל מֵימְרִי וְקוּם אֵיזֵיל לָךְ לְוָת לָבָן אָחִי לְחָרָן: וְתֵיתֵיב עִמֵּיהּ יוֹמִין
זְעֵירִין עַד דְּיִתְתַּוֵּב רוּגְזָא דְאָחוּךְ: עַד דְּיִתְתַּוֵּב רוּגְזָא דְאָחוּךְ מִנָּךְ וְיִתְנְשֵׁי יָת דַּעֲבַדְתְּ לֵיהּ

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

et mittens accersam te inde: ne forte ἀποστείλασα μεταπέμψομαί σε ἐκεῖθεν, μὴ ποτε
te orbet a duob⁹ vobis in die vna. vi τι ἀπορφανιῶ ἀμφοτέρους ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Ei
xit ãt rebecca ad isaac infensa sum vite mee ppt τοι δὲ ῥεβέκκα πρὸς ἰσαὰκ προσώχθικα τῇ ζωῇ μου διὰ
filias filiorũ het. si accepero iacob vro τὰς θυγατέρας τῶν υἱῶν χέτ· εἰ λήψομαι ἰακὼβ γυ
xem de filiabus terre huius: vt ναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης, ἵνα
quid mihi viuere. τί μοι γὸ ζῆν. Ca. 28.

A Vocãs ãt isaac iacob: benedixit Καὶ προσκαλεσάμενος δὲ ἰσαὰκ τὸν ἰακώβ, ηὐλόγησεν
ei. et precepit ei: dicẽs: nõ accipies vroꝛẽ αὐτὸν· καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων, οὐ λήψῃ γυναῖκα
de filiab⁹ chananeorũ. surgẽs fuge ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν χαναναίων· ἀναστὰς ἀπόδραθι
in mesopotamiã: in domũ bathuel pris εἰς τὴν μεσοποταμίαν, εἰς τὸν οἶκον βαθουὴλ πρὸς τὸν
mris tue. et accipe tibi ipsi vroꝛẽ de filia μὸν σου. καὶ λάβε σεαυτῷ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέ
b⁹ laban fratris mris tue. at de⁹ me⁹ bũ ρων λάβαν τ̃ ἀδελφοῦ τῆς μ̃ς σου. ὁ δὲ θεός μου εὐλο
dicat tibi fili: et multiplicet te: et eris in cõgre γήσαι σε, τέκνον, καὶ πληθύναι σε, καὶ ἔσῃ εἰς συνα
gationẽ gẽtiũ. et dabit tibi bñdictionẽ abrãã pris γωγὰς ἐθνῶν. καὶ δώσει σοι εὐλογίαν ἀβρααὰμ τ̃ πρ̃ς
mei tibi: et semini tuo post te: ad hereditãdã μουσοὶ, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, κληρονομῆσαι
terrã incolatus tui. quã dedit de⁹ abra τὴν γῆν τῆς παροικήσεώς σου. ἣν ἔδωκεν ὁ θ̃ς τῷ ἀβρα
am. et misit isaac iacob. et abijt in ὰμ. καὶ ἀπέστειλεν ἰσαὰκ τὸν ἰακώβ. καὶ ἐπορεύθη εἰς
mesopotamiã: ad laban filiũ bathuel τὴν μεσοποταμίαν, πρὸς λάβαν υἱὸν βαθουὴλ τοῦ
syri: fratrẽ rebecce mris iacob et esau. σύρου, ἀδελφὸν ῥεβέκκας τῆς μ̃ρ̃ς ἰακὼβ καὶ ἠσαῦ.
vidit ãt esau q̃ bñdixit isaac iacob: et mi ἰδὼν δὲ ἠσαῦ ὅτι ηὐλόγησεν ἰσαὰκ τὸν ἰακώβ, καὶ ἀπέ
sit in mesopotamiã syrie: accipere πέστειλεν εἰς τὴν μεσοποταμίαν τῆς συρίας, λαβεῖν
sibi vroꝛẽ inde cũ bñdiceret ei. et pre ἑαυτῷ γυναῖκα ἐκεῖθεν ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτόν. καὶ ἐπι
B ceptit ei: dicẽs: nõ accipies vroꝛẽ de filia τέλατο αὐτῷ, λέγων, οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγα
bus chananeorũ. et audiuit iacob pfectũ et τέρων τῶν χαναναίων· καὶ ἤκουσεν ἰακὼβ τ̃ πρ̃ς καὶ
mris suã. et pfect⁹ ẽ in mesopotamiã. et τ̃ς μ̃ς αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη εἰς μεσοποταμίαν· καὶ
vidit esau: q̃ male sunt filie chanaan ἰδὼν ἠσαῦ, ὅτι πονηραί εἰσιν αἱ θυγατέρες χαναὰν
coram isaac pfe suo. et abijt esau ad ἐναντίον ἰσαὰκ τ̃ πατ̃ρ̃ αὐτ̃. καὶ ἐπορεύθη ἠσαῦ πρὸς

Transla. Chal.

וְאִשְׁלַחְתִּי וְאַדַּבְּרִינֵךְ מִתַּמָּן לְמָה אֶתְכַּל תַּרְוֵיכוֹן יוֹמָא חַד: וַאֲמָרַת רִבְקָה לְיִצְחָק
עֵקוּת בְּחַיַּי מִן קֳדָם בְּנָת חֵת אִם נָסֵיב יַעֲקֹב אִתְּתָא מִבְּנָת חֵיתָאָה כְּאִלֵּין מִבְּנָת אַרְעָא
לְמָה לִי מַיָּין: Ca. xxviij. וּקְרָא יִצְחָק לְיַעֲקֹב וּבָרִיךְ יְתֵיהּ וּפַקֵּדֵיהּ
וַאֲמַר לֵיהּ לָא תִּיסַּב אִתְּתָא מִבְּנָת כְּנָעַן: קוּם אֵיזֵיל לְפַדַּן אֲרָם לְבֵית בְּתוּאֵל אֲבוּהַ
דְּאִמָּךְ וְסַב לָךְ מִתַּמָּן אִתְּתָא מִבְּנָת לָבָן אֲחוּהִי דְּאִמָּךְ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ יָתָךְ וְיַפְשִׁינָךְ
וְיַסְגִּינָךְ וּתְהֵי לִכְנִשַׁת שִׁבְטִין: וְיִתֶּן לָךְ יָת בִּרְכָתָא דְּאַבְרָהָם לָךְ וְלִבְנָךְ עִמָּךְ
לְמִירְתָךְ יָת אַרְעָא תַּתְבוּתָךְ דְּיְהַב יְיָ לְאַבְרָהָם: וּשְׁלַח יִצְחָק יָת יַעֲקֹב וַאֲזַל לְפַדַּן אֲרָם
לְוָת לָבָן בַּר בְּתוּאֵל אֲרַמָּאָה אֲחוּהָא דְּרִבְקָה אִמֵּיהּ דְּיַעֲקֹב וְעֵשָׂו: וְחָזָא עֵשָׂו אֲרֵי בָּרִיךְ
יִצְחָק יָת יַעֲקֹב וְשַׁלַּח יְתֵיהּ לְפַדַּן אֲרָם לְמִסַּב אִתְּתָא מִבְּנָת כְּנָעַן בְּמֵימְרֵיהּ יְתֵיהּ וּפַקֵּדֵיהּ
עַל וְהוֹ לְמֵימַר לָא תִּיסַּב אִתְּתָא מִבְּנָת כְּנָעַן: וְשֵׁמַע יַעֲקֹב לְמֵימַר אַבּוֹהִי וְאִמֵּיהּ וַאֲזַל
לְפַדַּן אֲרָם: וְחָזָא עֵשָׂו אֲרֵי בִּישָׁן בְּנָת כְּנָעַן בְּעֵינֵי יִצְחָק אֲבוּהִי: וַאֲזַל עֵשָׂו אֶל

Transla. B. Hiero.

mittã & adducã te inde huc. Cur orbabor filio in vno die. Dixitq; rebecca ad isaac. Tedet me vite mee vtroq; orbabor filio in vno die. Si acceperit iacob vxorem de stirpe huius terre: nolo viuere. Ca. 28.

Vocauit itaq; isaac iacob: & bñdixit eum. ꝓcepitq; ei dicẽs Noli accipere de genere chanaan: sed vade & pficiscere in mesopotamiam syrie ad domũ bathuel pris mris tue: & accipe tibi inde vxorem de filiabus labã auficuli tui. Deus aũt oꝑs bñdicat tibi & crescere te faciat atq; multiplicet: vt sis in turbas ꝑ populorũ: & det tibi bñdictiões abrahae & semini tuo post te: vt possideas terram pegrinatiõis tue: quã pollicitus est auo tuo. Cunq; dimisisset eum: isaac pfectus puenit in mesopotamiã syrie ad laban filium bathuel syri fratrẽ rebecce mris iacob et esau. Vidēs ãt esau q̃ bñdixisset pater suus iacob: & misisset eũ in mesopotamiã syrie: vt ide vxorẽ duceret: & post bñdictionẽ ꝓceperat ei dicēs: nõ accipies vxorem de filiabus chanaan: quodq; obediēs iacob parẽtibus suis isset in syriam: probans quoq; q̃ nõ libẽter aspiceret filias chanaan pater suus: iuit ad

Ter. Heb. Geſi. Ca. xxviij.

וְשָׁלַחְתִּי וְלִקַּחְתִּיךְ מִשָּׁם לָמָּה
אֶשְׁכַּל גַּם שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד: ס
וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל יִצְחָק קַצְתִּי
בְחַיַּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חֵת אִם לֹקֵחַ
יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת חֵת כָּאֵלֶּה
מִבְּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִי חַיִּים:
וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ
אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא תִקַּח
אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן: קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה
אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי אִמֶּךָ
וְקַח לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן
אֲחִי אִמֶּךָ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ
וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל
עַמִּים: וְיִתֶּן לְךָ אֶת בִּרְכַת אַבְרָהָם
לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת
אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים
לְאַבְרָהָם: וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת יַעֲקֹב
וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל לָבָן בֶּן בְּתוּאֵל
הָאֲרַמִּי אֲחִי רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב
וְעֵשָׂו: וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי בֵרַךְ יִצְחָק אֶת
יַעֲקֹב וְשִׁלַּח אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם
לָקַחַת לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ
וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר לֹא תִקַּח אִשָּׁה
מִבְּנוֹת כְּנָעַן: וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל
אָבִיו וְאֶל אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם:
וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת בְּנוֹת כְּנָעַן
בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו: וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל

Punctua beb.

וְשָׁלַחְתִּי וְלִקַּחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָּה
אֶשְׁכַּל גַּם שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד: ס
וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל יִצְחָק קַצְתִּי
בְחַיַּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חֵת אִם לֹקֵחַ
יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת חֵת כָּאֵלֶּה
מִבְּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִי חַיִּים:
וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ Cap. xxviij.
אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא תִקַּח
מִבְּנוֹת כְּנָעַן: קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה
אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי אִמֶּךָ
וְקַח לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן
אֲחִי אִמֶּךָ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ
וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל
עַמִּים: וְיִתֶּן לְךָ אֶת בִּרְכַת אַבְרָהָם
לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת
אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים
לְאַבְרָהָם: וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת יַעֲקֹב
וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל לָבָן בֶּן בְּתוּאֵל
הָאֲרַמִּי אֲחִי רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב
וְעֵשָׂו: וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי בֵרַךְ יִצְחָק אֶת
יַעֲקֹב וְשִׁלַּח אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם
לָקַחַת לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ
וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר לֹא תִקַּח אִשָּׁה
מִבְּנוֹת כְּנָעַן: וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל
אָבִיו וְאֶל אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם:
וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת בְּנוֹת כְּנָעַן
בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו: וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל

Interp. chal.

Et mittã adducãq; te inde: cur orbabor ambob⁹ vobis die vna: Et dixit rebecca ad isaac. Penitet me vite ꝓpter filias heth: si acceperit iacob vroꝛẽq; de filiabus heth similẽ istis de filiab⁹ terre: ad qđ mihi est vita? Vocauitq; isaac iacob & bñdixit ei: & ꝓcepit ei: & dixit ei. Non accipies vroꝛẽ de filiabus chanaan. Surge vade in mesopotamiam syrie in domum bathuelis patris matris tue: & accipe tibi inde vroꝛẽ de filiab⁹ laban frĩs mris tue. Et deus omnipotens benedicat tibi: & crescere te faciat & multiplicet te: & sis in turbas tribuum: & det tibi benedictionem abrahe & filio tuo tecum: vt possideas terram habitationis tue: quam dedit deus abrahe. Et dimisit isaac iacob & abijt in mesopotamiã syrie ad laban filiũ bathuelis syri fratrẽ rebecce mris iacob & esau. Et vidit esau q̃ bñdixit isaac iacob & misit eũ in mesopotamiã syrie: vt acciperet inde sibi vroꝛẽ: & q̃ ẽndo benedixit ei ꝓcepisset ei dicẽs. Non accipies vroꝛẽ de filiabus chanaã: & q̃ obedisset iacob verbo patris et matris sue: & iuisset in mesopotamiã syrie. Videns igitur esau q̃ displicuissent filie chanaã in oculis isaac patris sui: abijt quoq; esau ad

Punctua chal.

שָׁלַח דְּבַר תֶּכֶל
תְּרֵי עֲקַת חָיָה
בְּנָה אִנְתַּ
נְסַב אְזַל
נְסַב בְּרַךְ נְפַשׁ
סְנָא הֲוָה נָתַן
יְרַת יְתַב

נְסַב
אָמַר

Pătíua heb. | Ter. Heb. | Hebr. | Ca. xxviij. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת מַחֲלַת בַּת ‥
יִשְׁמָעֵאל בֶּן אַבְרָהָם אֲחוֹת נְבָיוֹת
עַל נָשָׁיו לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יַעֲקֹב ׳ נָשָׂה אִישׁ
מִנְחָר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה וַיִּפְגַּע ‥ פָּגַע
בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ ׳ קוּם לוּן בוא
וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם ‥‥‥ שׂוּם
מְרַאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם ‥‥‥
הַהוּא וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב ‥‥ חָלַם יָצַב
אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה נָגַע
מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ׃ עָלָה
וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר אֲנִי יָצַב אָנִי
יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי
יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב ‥
עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ׃ וְהָיָה ‥ נָתַן
זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה ׳
וָקֵדְמָה וְצָפֹנָה וָנֶגְבָּה וְנִבְרְכוּ בְךָ בָּרַךְ
כָּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ׃ ‥‥ שָׁפְחָה
וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל ‥
אֲשֶׁר תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל ‥‥ יָלַד שׁוּב
הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֶזָבְךָ עַד עָזַב
אֲשֶׁר אִם עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר ‥‥ עָשָׂה
דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ וַיִּקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ יָקַץ שָׁנָה
וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה
וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ וַיִּירָא וַיֹּאמַר ‥ יָרֵא
מַה נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי ‥
אִם בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר ‥‥‥
הַשָּׁמָיִם׃ וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח שָׁכַם לָקַח

Pătíua chal. | Transla. Chal.

ישמעאל׃ ונסיבת מחלת בת ישמעאל בר אברהם אחתיה דנבית על נשוהי ליה
לאיתו׃ ונפק יעקב מבירא דשבע ואזל לחרן׃ ושרא באתרא ובת תמן ארי עאל
שמשא ונסיב מאבני אתרא ושוי אסיהדוהי ושכיב באתרא ההוא׃ וחלם והא ‥
סולמא נעיץ לארעא ורישיה מטי עד צית שמיא והא מלאכיא דיי סלקין ונחתין
ביה׃ והא יקרא דיי מתעתד עילוהי ואמר אנא יי אלהא דאברהם אבוך ואלהיה
דיצחק ארעא דאת שכיב עלה לך אתננה ולבנך׃ ויהון בנך סגיאין כעפרא דארעא
ותתקף למערבא ולמדינתא ולצפונא ולדרומא ויתברכון בידילך כל זרעיית ארעא
ובידיל בנך׃ והא מימרי בסעדך ואטורינך בכל אתר דתתרך ואתיבינך לארעא הדא
ארי לא אשבקינך עד דאעבד ית דמלילית לך׃ ואיתער יעקב משנתיה ואמר בדם
יקושטא יקרא דיי שרי באתרא הדין ואנא לא הוית ידע׃ ודחיל ואמר מה
דחיל ואתרא הדין ליט דין אתר הדיוט אלהין אתר דרעוא ביה מן כדם ייי ודין
תרע כביל שמיא׃ ואקדים יעקב צפרא ונסיב ‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥

Pătíua chal.

נָשָׂה
אִנְתָּה עָרַע בִּית
עוֹל שָׁוָה סָהַד
סֻלָּם סָטָא לָאַךְ
עָתַד עָלָה
נָתַן הֲוָה
חֻבָּא עָרַב צָפוֹן
כְּרַר אָמַר נֶגֶב
יְהַךְ תּוּב שָׁבַק
עֲבַד עוֹר יָשָׁן
שְׁרָא אֲוָה
רָעָה קֶדֶם

Trãsla. B. Hiero.

ismaelẽ: & duxit vxorẽ abiq; his q̃s prius habebat: melech filiã hismael filii abraã sororẽ nabaioth. Igitur egressus iacob ccccccccccc de berſabee pgebat aran. Cunq; veniſſet ccccc ad quẽdã locũ: & vellet in eo requeſcere poſt ſolis occubitũ: tulit de lapidibus qui iacebant: & ſupponens capiti ſuo dormiuit in eodẽ loco Viditq; iin ſomnis ſcalam ſtantem ccccccccccc ſup terrã & cacumẽ illius tãgẽs celũ: angelos quoq; dei aſcendentes & deſcendentes per eã: & dñm innixũ ſcale dicẽtẽ ſibi. Ego ſum ccccc dñs deus abraã pẽris tui & deus ccccccccccccc iſaac. Terram in qua dormis ccccccccccccccccc tibi dabo & ſemini tuo eritq; ccccccccccccc ſemen tuũ quaſi puluis terre. Dilaberis ccccccc ad oriẽtẽ & occidẽtẽ & ſeptẽtrionẽ & meridiẽ: & benedicentur in te & in ſemine tuo cũcte tribus terre. Et ero cuſtos tuus quocunq; ccccc perrexeris: & reducam te in ccccccccccccccc terram hãc: nec dimittam niſi ccccccccccccccc compleuero vniuerſa que ccccccccccccccc dixi. Cunq; euigilaſſet iacob de ſomno: ccccc ait. Vere dñs eſt in loco iſto: ccccccccccccc & ego neſciebam. Pauenſq; : ccccccccccccc terribilis ẽ inquit locus iſte. Nõ eſt hic aliud niſi domus dei & porta ccccccccccccc celi. Surgẽs ergo iacob mane tulit ccccccccc

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

iſmael. τ accepit macleth filiã iſmael filij abrahã ſororẽ nabaioth ſibi in vroꝛem ſup vroꝛes ſuas. Et egreſſus eſt iacob de berſabee: et ibat in aran. Et venit ad quendã locum. τ manſit ibi quontã occubuit ſol: τ tulit de lapidibus loci: et ſupposuit capiti ſuo: τ cubuit i loco illo. Et ſomniauit: τ ecce ſcala erat defixa in terra: et caput illius pertingebat vſq; ad celum: et ecce angeli dñi aſcendebãt τ deſcendebãt p eam. et ecce gloria dñi ſtabat ſup eam: et ait. Ego dñs deus abrahe patris tui τ deus iſaac: terrã ſuper qua tu cubas tibi dabo eam τ filijo tuo. Et erunt filij tui multi quaſi puluis terre: τ prevalebis ad occidẽtem et ad orientẽ τ ad aquilonẽ τ ad auſtrũ: et benedicentur ꝓpter te oẽs cognationes terre: τ ꝓpter filios tuos. Et ecce verbũ meum in adiutoriũ tuũ erit: et cuſtodiam te in omni loco quo ibis: τ reducam te ad terram hanc: quontã non derelinquã te donec faciam qõ locutus ſum tibi. Euigilauitq; iacob de ſomno ſuo: τ ait. Vtiq; in veritate gloria dñi habitat in loco iſto: et ego neſciebam: τ timuit: τ ait. Quam terribilis eſt locus iſte: non eſt locus cõmunis: ſed locus in quo bene placitum eſt coram deo. Et e regione loci huius eſt porta celi. Et ſurrexit iacob mane: τ tulit ccccccc

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

iſmael. τ accepit macleth filiã iſmael ἰσμαὴλ. καὶ ἔλαβε τὴν μαελὲθ ἀνγατέρα ἰσμαὴλ
filij abrahã: ſororẽ nabeoth ad vxo τοῦ ἰοῦ ἀβραάμ, ἀδελφὴν ναβαιὼθ πρὸς ταῖς γυναῖ
res ſuas vroꝛẽ. et egreſſus ẽ iacob de pu ξὶν ἀυτοῦ γυναῖκα. καὶ ἐξῆλθεν ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέα
teo turamẽti. τ abiit in charrã. et occurrit τος τοῦ ὅρκου. καὶ ἐπορεύθη εἰς χαρράν. καὶ ἀπήντη
loco. τ dormiuit ibi. occiderat. n. ſol. τ tu σε τόπῳ. καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. ἐδύσατο γὰρ ὁ ἥλιος. καὶ ἔλα
lit de lapidib loci: et poſuit ad ca βεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκεν πρὸς κε
put ſuũ. et dormiuit in loco illo. τ φαλῆς ἀυτοῦ. καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. καὶ
ſomniauit. et ecce ſcala firmata in terra: ἐνυπνιάσθη. καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ,
cui caput perueniebat in celum. et angeli ἧς ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ οἱ ἄγγελοι
dei aſcendebãt τ deſcẽdebãt ſup eã. et τοῦ θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' ἀυτήν. καὶ ἰδοὺ
dñs firmatꝰ erat ſup eã. et dixit: ego deus κύριος ἐστερίκτο ἐπ' ἀυτῆς. καὶ εἶπεν, ἐγὼ ὁ θεὸς
patris tui abrahã: et deꝰ iſaac. ne τοῦ πατρός σου ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ. μὴ
timeas. terra in q̃ tu dormis ſup eã: tibi da φοβοῦ. ἡ γῆ ἐφ' ἧ σὺ καθεύδεις ἐπ' ἀυτῆς, σοὶ δώ
bo eã: et ſemini tuo. et erit ſe σω ἀυτήν, καὶ τῷ σπέρματί σου. καὶ ἔσται ὁ σπέρ
men tuũ ſicut arena terre. τ dilatabitur μα σου ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς. καὶ πλατυνθήσεται
ad mare: et auſtrũ: et ad aquilonẽ: et ad ἐπὶ θάλασσαν, καὶ λίβα, καὶ ἐπὶ βορρᾶν, καὶ ἐπὶ
orientẽ. et benedicentur in te eẽ ἀνατολάς. καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ
tribus terre: τ in ſemine tuo. et ecce φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου. καὶ ἰδοὺ
ego tecũ cuſtodiẽs te in terra oi: quocũq; ἐγὼ μετὰ σοῦ διαφυλάσσων σε ἐν τῇ γῇ πάσῃ, οὗ ἐ
perrexeris. τ reducam te in terrã hãc. ὰν πορεύσῃ. καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύ
nõ te derelinquã: donec faci τὴν. ὅτι ἐμή σε ἐγκαταλείπω, ἕως τοῦ ποι
am ego oia q̃cũq; locutꝰ ſũ tibi. τ ſurrexit ἧσαί με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι. καὶ ἐξηγέρθη
iacob de ſõno ſuo. et dixit: q; ẽ do ἰακὼβ ἐκ τοῦ ὕπνου ἀυτοῦ. καὶ εἶπεν, ὅτι ἔστι κύ
minꝰ in loco iſto: ego ãt nõ ſciebam. τ ti ριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ἤδειν. καὶ ἐφο
muit. et dixit: q̃ terribilis locus iſte. nõ βήθη. καὶ εἶπεν, ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος. οὐκ
eſt hoc niſi domꝰ dei. et hec porta ἔστι τοῦτο ἀλλ' ἢ οἶκος θεοῦ. καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ
celi. et ſurrexit iacob mane: et tulit οὐρανοῦ. καὶ ἀνέστη ἰακὼβ τὸ πρωΐ, καὶ ἔλαβε

Interp. chal.

יִשְׁמָעֵאל וּנְסִיבַת מָחֲלַת בַּת יִשְׁמָעֵאל בַּר אַבְרָהָם אֲחָתֵיהּ דִּנְבָיוֹת עַל נְשׁוֹהִי לֵיהּ
לְאִיתּוּ׃ וּנְפַק יַעֲקֹב מִבְּאֵרָא דְּשָׁבַע וְאָזַל לְחָרָן׃ וְיִתְרַע בְּאַתְרָא וּבָת תַּמָּן אֲרֵי עָאל
שִׁמְשָׁא וּנְסִיב מֵאַבְנֵי אַתְרָא וְשַׁוִּי אְסֵיהַדּוֹהִי וּשְׁכִיב בְּאַתְרָא הָהוּא׃ וְחַלָם וְהָא ‥
סוּלַּמָא נָעִיץ לְאַרְעָא וְרֵישֵׁיהּ מְטֵי עַד צֵית שְׁמַיָּא וְהָא מַלְאֲכַיָּא דַּיְיָ סַלְקִין וְנָחְתִין
בֵּיהּ׃ וְהָא יְקָרָא דַּיְיָ מְתְעַתֵּד עֵילוֹהִי וַאֲמַר אֲנָא יְיָ אֱלָהָא דְּאַבְרָהָם אָבוּךְ וֵאלָהֵיהּ
דְּיִצְחָק אַרְעָא דְּאַת שָׁכִיב עֲלַהָא לָךְ אֶתְּנִנַּהָ וְלִבְנָךְ׃ וְיִהוֹן בְּנָךְ סַגִּיאִין כְּעַפְרָא דְּאַרְעָא
וְתִתְקֹף לְמַעְרְבָא וּלְמַדִּינְתָא וּלְצִיפּוֹנָא וּלְדָרוֹמָא וְיִתְבָּרְכוּן בָּךְ וּבְדִילָךְ כָּל זַרְעָתִית אַרְעָא
וּבְדִיל בְּנָךְ׃ וְהָא מֵימְרִי בְּסַעְדָּךְ וְאָטוֹרִינָךְ בְּכָל אֲתַר דְּתִתְרָךְ וְאָתֵיבִינָךְ לְאַרְעָא הָדָא
אֲרֵי לָא אֶשְׁבְּקִינָךְ עַד דְּאֶעְבֵּיד יָת דְּמַלֵּילִית לָךְ׃ וְאִיתְעַר יַעֲקֹב מִשְׁנָתֵיהּ וַאֲמַר בְּרַם
יְקוּשְׁטָא יְקָרָא דַּיְיָ שְׁרֵי בְּאַתְרָא הָדֵין וְאָנָא לָא הֲוֵיתִי יָדַע׃ וּדְחִיל וַאֲמַר מָה
דְּחִיל וְאַתְרָא הָדֵין לֵית דֵּין אֶלָּא בֵּית מַקְדְּשָׁא דַּיְיָ אֲתַר הֲדְיוֹט אֱלָהִין אֲתַר דְּרַעֲוָא בֵּיהּ מִן כְּדָם יְיָ׃ וְדִין
תְּרַע כְּבִיל שְׁמַיָּא׃ וְאַקְדִּים יַעֲקֹב צַפְרָא וּנְסִיב ‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp̃.latina.

lapidẽ: quẽ ꝑ suppositum filie ad caput suũ: et
ὃν λίθον, ὃν ὑπέθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. καὶ
stannit eũ titulũ: et effudit oleũ sup̃ ſũ
ἔστησεν αὐτὸν στήλην, καὶ ἐπέχεεν ἔλαιον ἐπὶ τὸ ἄ
mitatẽ eius. et vocauit nomẽ loci illius:
κρον αὐτῆς. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου,
dom̃ dei. et lammaus erat nomẽ ciuitati prius:
οἶκος θεοῦ· καὶ λαμμαοὺς ἦν ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότε
ꝛ vouit iacob votũ: dicẽs: si fuerit dñs
ρον. καὶ ηὔξατο Ἰακὼβ εὐχήν, λέγων, ἐὰν ᾖ κύριος ὁ
Sapi. 10.b. Ecclesi. 11.b. Isaie. 13.b. deꝰ mecũ: et custodierit me in via hac: qua
θεός μετ' ἐμοῦ, καὶ φυλάξῃ με ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ, ἣ
ego ambulabo: ꝛ dederit mihi panẽ ad comedẽdũ: ꝛ
ἐγὼ πορεύσομαι, καὶ δῷ μοι ἄρτους φαγεῖν, καὶ
vestimẽtũ ad induẽdũ: et reuersus fuero cũ sa
ἱμάτιον περιβαλέσθαι, καὶ ἀποστρέψομαι μετὰ σω
lute in domũ patris mei: et erit mihi do
τηρίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ ἔσται μοι κύ
minꝰ in deũ: ꝛ lapis iste quẽ statui titulũ: erit mihi
ριος εἰς θεόν, καὶ ὁ λίθος οὗτος ὃν ἔστησα στήλην, ἔσται μοι
domꝰ dei: et oĩa que mihi dederis decima
οἶκος θεοῦ, καὶ πάντων ὧν ἐάν μοι δῷς, δεκάτην
decimabo ea tibi.
ἀποδεκατώσω αὐτὰ σοι. Ca. 29.

A ΚΑΙ eleuauit iacob pedes: abiit in terrã
καὶ ἐξάρας Ἰακὼβ τοὺς πόδας, ἐπορεύθη εἰς γῆν
orientis: ad laban et bathuel syro: fra
ἀνατολῶν, πρὸς Λάβαν τὸν τοῦ Βαθουὴλ τὸν Σύρου, ἀδελ
trẽ rebecce mris iacob et esau. et vidit. ꝛ ecce
φὸν Ῥεβέκκας μητρὸς Ἰακὼβ καὶ Ἠσαῦ. καὶ ὁρᾷ καὶ ἰδοὺ
puteus in agro. erant ãt illic treo greges ouĩ
φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ· ἦσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προ
um requiescentco in eo. er .n. puteo illo
βάτων ἀναπαυόμενα ἐπ' αὐτοῦ· ἐκ γὰρ τοῦ φρέατος ἐκεί
adaquabãt pecora. lapis ãt erat magnꝰ sup̃ os
νου ἐποτίζοντο τὰ ποίμνια. λίθος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στό
putei: et cõgregabãtur illic oĩa pe
ματι τοῦ φρέατος, καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ ποί
cora et pastores: et reuoluebant lapidẽ ab
μνια καὶ οἱ ποιμένες. καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ
ore putei: et adaquabãt oues:
στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐποτίζον τὰ πρόβατα,
et rursus reponebant lapidẽ sup̃ os
καὶ πάλιν ἐπετίθεσαν τὸν λίθον ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ
putei in locũ suũ: ꝛ dixit ãt illis iacob:
φρέατος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ,
fratres vnde estis? illi ãt dixerũt: ex charran. ait
ἀδελφοί πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς; οἱ δὲ εἶπαν, ἐκ Χαρράν. εἶπε
ãt illis: nũqd cognoscitis laban filiũ nachor? illi ãt di
δὲ αὐτοῖς, μὴ γινώσκετε Λάβαν τὸν υἱὸν Ναχώρ; οἱ δὲ εἶ
xerũt: cognoscim⁹. ait ãt illis: sanꝰ ẽt? illi ãt dixerũt:
παν, γινώσκομεν. εἶπε δὲ αὐτοῖς, ὑγιαίνει; οἱ δὲ εἶπον,
B sanꝰ est. et ecce rachel filia eius venit cum
ὑγιαίνει. καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔρχεται μετὰ

Trãsla.Chal'.

ית אַבְנָא דְּשַׁוִי אֵיסַתְּדוּהִי וְשַׁוִי יָתֵהּ לְמַטָּא וְאַרִיק מְשׁוּחָא עַל רֵישֵׁהּ: וּקְרָא יָת שְׁמָא
דְּאַתְרָא הַהוּא בֵּיתְאֵל וּבְרַם לוּז שְׁמָא דְּקַרְתָּא בְּקַדְמֵיתָא: וְקַיֵּים יַעֲקֹב נְכָסִים לְמֵימַר
אִם יְהֵא מֵימְרָא דַּייָ בְּסַעֲדִי וְיִטַּרְנָנִי בְּאוֹרְחָא הָדֵין דַּאֲנָא אָזֵיל וְיִתֶּן לִי לַחְמָא
לְמֵיכַל וּכְסוּי לְמִלְבַּשׁ: וְאֵיתוּב בִּשְׁלָם לְבֵית אֲבָא וְיְהֵא מֵימְרָא דַּייָ לִי לֶאֱלָהָא:
וְאַבְנָא הָדָא דְּשַׁוִּיתִי קָמָא תְּהֵא דְּאִיתֵי בָּהּ עֲלָה מְדֻם חַיָּא וְכָל דְּתִתֶּן לִי מַד מִן
עַשְׂרָה אֲפְרִישִׁינֵיהּ קֳדָמָךְ: Ca.xxix. וּנְטַל יַעֲקֹב רַגְלוֹהִי וַאֲזַל לְאַרְעָא
בְּנֵי מַדִּינְתָּא: וַחֲזָא וְהָא בֵּירָא בְּחַקְלָא וְהָא תַמָּן תְּלָתָא עִדְרִין דְּעָנָן רְבִיעִין עֲלַהָּא אֲרֵי
מִן בֵּירָא הַהוּא מַשְׁקִין עִדְרַיָּא וְאַבְנָא רַבְּתָא עַל פּוּמָּא דְּבֵירָא: וּמִתְכַּנְּשִׁין תַּמָּן כָּל
עִדְרַיָּא וּמְגַנְּדְרִין יָת אַבְנָא מֵעַל פּוּמָּא דְּבֵירָא וּמַשְׁקֵן יָת עָנָא וּמְתֵיבִין יָת אַבְנָא עַל
פּוּמָּא דְּבֵירָא לְאַתְרָהּ: וַאֲמַר לְהוֹן יַעֲקֹב אֲחַי מִנָּן אַתּוּן וַאֲמָרוּ מִחָרָן אֲנַחְנָא: וַאֲמַר
לְהוֹן הַיְדַעְתּוּן יָת לָבָן בַּר נָחוֹר וַאֲמָרוּ יְדַעְנָא: וַאֲמַר לְהוֹן הַשְׁלָם לֵיהּ וַאֲמָרוּ שְׁלָם
וְהָא רָחֵל בְּרַתֵּיהּ אַתְיָא עִם

Tex.Heb. Gen. Ca.xxix. Pritiua heb.

אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו ‹
וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל שום צב
רֹאשָׁהּ: וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם ‹ קרא
הַהוּא בֵּית אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם הָעִיר אלם
לָרִאשֹׁנָה: וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר ‹ נדר
אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי היה
בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ ‹‹‹ הלך
וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ: ‹ שוב שלם
וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי ‹‹‹
וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים: וְהָאֶבֶן ‹‹
הַזֹּאת אֲשֶׁר שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה ‹ שום יצב היה
בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן לִי ‹‹ כל נתן עשר
עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ: Cap.xxix. וַיִּשָּׂא
יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְּנֵי קֶדֶם: נשא
וַיַּרְא וְהִנֵּה בְאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה שָׁם ראה
שְׁלֹשָׁה עֲדְרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ עלה
כִּי מִן הַבְּאֵר הַהוּא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים שקה
וְהָאֶבֶן גְּדֹלָה עַל פִּי הַבְּאֵר: וְנֶאֶסְפוּ אסף
שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ אֶת ‹‹‹ גלל
הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת שוב
הַצֹּאן וְהֵשִׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן עַל פִּי ‹ שוב
הַבְּאֵר לִמְקֹמָהּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אמר
אַחַי מֵאַיִן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן ‹‹
אֲנָחְנוּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲיְדַעְתֶּם ‹‹
אֶת לָבָן בֶּן נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ: ‹
וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ ‹
שָׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם ‹‹ בוא

Interp̃.chal'.

lapidem quẽ ꝑ fuerat capiti suo: ꝛ statuit eum in
titulũ: ꝛ effudit oleum sup̃ caput eius. Et vocauit no
men loci illi⁹ bethel: nomẽ aũt ciuitatis luz prius vo
cabatur. Et vouit iacob votum dicens. Si fuerit ver
bum dei in adiutorium meum: ꝛ custodierit me in via
hac in qua ego ambulo: ꝛ dederit mihi panem ad ve
scendum: ꝛ vestimentum ad induendum: et reuersus
fuero in pace in domum patris mei: et erit mihi ver
bum domini in deum: ꝛ lapis iste quem posui in titu
lum: erit super quem seruiam coram domino. et om
nium que dederis mihi vnum ex decem separabo co
ram te. Cap.29.

ET leuauit iacob pedes suos: et abiit in terram
filios orientis. et vidit. Et ecce puteus in agro:
et ecce ibi tres greges ouium accubantes iuxta eum:
quia de puteo illo adaquabãtur greges: ꝛ lapis gran
dis erat super os putei. Et congregabantur ibi oẽs
greges: ꝛ deuoluebant lapidem ab ore putei: ꝛ ada
quabant oues: et reducebãt lapidem super os putei
i locũ suũ. Diritq; eis iacob. Fratres mei vnde estis? et
dixerunt. De aran nos sumus. et dixit eis. Nunquid
nostis laban filium nachor. ꝛ dixerunt. Nouimus.
Et dixit eis. Nunquid pax est ei. et dixerunt.
Pax. Et ecce rachel filia eius veniebat cum ooooo

Pritiua chal'.

שָׁוֵה סָהֲד קוֹם
רֵיק קוֹם אֲמַר
אֲמַר נְטַר נְתַן
אֲכַל כְּסָה לְבַשׁ
תּוּב הֲוָה שָׁוֵה
קוֹם הֲוָה נְתַן
פָּרַשׁ דְּחַל תּוּר
שְׁקֵה רְבַב כְּנַשׁ
נְגַד תּוּב

Pritiua heb.

הַצֹּאן וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל עֵת
לֹא עֵת הֶאֱסֹף הַמִּקְנֶה הַשְׁקוּ
הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל
עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל הָעֲדָרִים
וְגָלְלוּ אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר
וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן עֹדֶנּוּ מְדַבֵּר
עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עִם הַצֹּאן אֲשֶׁר
לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה הִוא וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
רָאָה יַעֲקֹב אֶת רָחֵל בַּת לָבָן אֲחִי
אִמּוֹ וְאֶת צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ
יַעֲקֹב וַיְגַל אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי
הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ אֶת צֹאן לָבָן אֲחִי
אִמּוֹ וַיִּשַּׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא
אֶת קֹלוֹ וַיִּבְךְּ וַיַּגֶּד יַעֲקֹב לְרָחֵל
כִּי אֲחִי אָבִיהָ הוּא וְכִי בֶן רִבְקָה
הוּא וַתָּרָץ וַתַּגֶּד לְאָבִיהָ וַיְהִי
כִּשְׁמֹעַ לָבָן אֶת שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן
אֲחֹתוֹ וַיָּרָץ לִקְרָאתוֹ וַיְחַבֵּק לוֹ
וַיְנַשֵּׁק לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל בֵּיתוֹ
וַיְסַפֵּר לְלָבָן אֵת כָּל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי
וּבְשָׂרִי אָתָּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ
יָמִים וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי אָחִי
אַתָּה וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִּי מַה
מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם
הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם הַקְּטַנָּה רָחֵל
וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת
הָיְתָה

Pritiua chal.

עָאן רַבְב כָּנַשׁ
שְׁמָה אָזַל רָעָה
יְכַל גְּדַד בּוּר
מֶלַל אֲתָאֲרָעָה
שָׁקָה
רוּם קוֹל בָּכָה
חָזָה
עוֹל שָׁעָה
יְהַב
בָּלַח חָזָה תְּרֵי
רַבְב יָאָה

Transla. Chal.

ouibus. Et ait. Ecce adhuc multū diei supest: non est tēpus vt colligātur pecora: adaquate oues & ite ad pastum. Et dixerūt. Non possumus: donec cōgregētur oēs greges & deuoluāt lapidē ab ore putei: & potū demus ouib⁹. Adhuc ille loq̄batur cuz eis: & rachel venit cū ouibus patris sui: nam oues ipsa pascebat. Et factū est cum vidisset iacob rachel filiā laban fratris matris sue: & oues laban fratris matris sue: accessit iacob & revoluit lapidē ab ore putei: & adaq̄uit oues laban fratris matris sue. Et osculat⁹ est iacob rachel: et leuauit vocē suā & flevit. Et narrauit iacob rachel q̄ filius sororis pris sui ipse esset: & q̄ filius rebecce esset: & cucurrit & nūciauit patri suo. Et factū est cum audisset labā rumorē de iacob filio sororis sue: cucurrit in occursum eius: & amplexatus est eū: & osculat⁹ est eū: & introduxit eum in domū suā: & narrauit labā oia verba hec. Et ait ei laban. Etiq̄ cōsanguine⁹ me⁹ et caro mea tu es: & habitauit cū eo mensem vnū. Et dixit laba ad iacob. Nunqd q̄ ff me⁹ es seruies mihi gratis? indica mihi q̄ erit merces tua. Habebat autē laban duas filias: nomē maioris lia & nomē minoris rachel. Oculi āt lie erāt pulchri: & rachel erat decora

Trāsla. B. Hiero.

grege suo. Dixitq̄ iacob. Adhuc multum diei supest: nec est tps vt reducātur ad caulas greges. Date añ potū ouibus: & sic eas ad pastū reducite. Qui rñderūt. Nō possumus donec oia pecora congregentur: & amoueamus lapidem de ore putei: vt adaq̄mus greges. Adhuc loq̄batur: & ecce rachel veniebat cū ouibus pris sui. Nā gregē ipsa pascebat. Quā cum vidisset iacob: & sciret consobrinam suā ouesq̄ laban auunculi sui: amouit lapidem quo circūdatus puteus claudebatur: & adaquato grege osculatus est eam. Et eleuata voce fleuit: & idicauit ei q̄ frater esset pris sui & filius rebecce. At illa festinans nūcia uit patri suo. Quo cum audisset venisse iacob filium sororis sue: occurrit obuiā ei cōplexusq̄ eū & in oscula ruens: duxit in domū suā. Auditis autem causis itineris: respondit. Os meum es & caro mea. Et post q̄ impleti sunt dies mēsis vnius: dixit ei. Nū qa frater meus es: gratis seruies mihi? Dic quid mercedis accipias. Habebat vero duas filias. Nomē maioris lia: minor vero appellabat rachel. Sed lia lippis erat oculis: rachel decora

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

ouib⁹ patris sui. & vixit eis iacob:
τῶν προβάτων τ πρὸς αὐτὸς. καὶ ἔτι αὐτοῖς ἰακώβ,
adhuc ē dies multa nōdū vt cōgregētur greges.
ἔτι ἐστὶν ἡμέρα πολλὴ οὔπω συναχθῆναι τὰ ποίμνια.
adaquātes oues: abeuntes pascite. illi
ποτίσαντες τὰ πρόβατα, ἀπελιόντες βόσκετε. οἱ
āt vixerūt: nō possumus: donec cōgregētur oēs
δὲ ἔφησαν, οὐ δυνάμεθα, ἕως τοῦ συναχθῆναι πάντας
pastores: et revoluāt lapidē a
τοὺς ποιμένας, καὶ ἀποκυλίσωσι τὸν λίθον ἀπὸ τ
puteo: & adaquem oues. adhuc eo lo
φρέατος, καὶ ποτιοῦμεν τὰ πρόβατα. ἔτι αὐτ λα-
quēte illis: et ecce rachel filia laban ve
λοῦντος αὐτοῖς, καὶ ἰδοὺ ῥαχὴλ θυγάτηρ λάβαν ἤρ
niebat cū ouibus pris sui. hec enī pa
χετο μετὰ τῶν προβάτων τ πρὸς αὐτὸς. αὕτη γὰρ ἐ-
scebat oues pris sui. factū ē āt vt vidit
βοσκε τὰ πρόβατα τ πρὸς αὐτὸς. ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν
iacob rachel filiā laban fratris mris sue:
ἰακὼβ ῥαχὴλ θυγατέρα λάβαν ἀδελφοῦ τῆς μητὸς αὐ
et oues laban fratris mris sue.
τ, καὶ τὰ πρόβατα λάβαν ἀδελφοῦ τῆς μητὸς αὐτοῦ.
et accedens iacob: revoluit lapidē ab o
καὶ προσελθὼν ἰακώβ, ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τ φ-
re putei. et adaquauit oues laban
ματος τ φρέατος. καὶ ἐποτίσε τὰ πρόβατα λάβαν
fratris mris sue. & osculat ē iacob ra
τ ἀδελφοῦ τῆς μητὸς αὐτ. καὶ ἐφίλησεν ἰακὼβ τὴν ῥα
chel. et clamās voce sua: fleuit. et indica-
χήλ. καὶ βοήσας τῇ φωνῇ αὐτ, ἔκλαυσε. καὶ ἀπήγ-
uit rachel: q frater pris sui est: et q
γειλε τῇ ῥαχήλ, ὅτι ἀδελφὸς τ πρὸς αὐτῆς ἐστί, καὶ ὅ
filij rebecce est. & currēs nūciauit
τι υἱὸς ῥεβέκκας ἐστί. καὶ δραμοῦσα ἀπήγγειλε τῷ
pri suo: frs verba hec. factū ē āt vt au
πρὶ αὐτῆς, κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ἐγένετο δὲ ὡς ἤ- D
diuit laban nomē iacob filij sororis su:
κουσε λάβαν τὸ ὄνομα ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτ
cucurrit in occursum eius. & cōplexus eus: osculat ē
ἔδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτ. καὶ περιλαβὼν αὐτὸν, ἐφίλησε
& indurit illū in domū suā. & narrauit laban
καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτ. καὶ διηγήσατο τῷ λάβαν
oia verba eius. et dixit ei laban: ex ossi
πάντας τοὺς λόγους αὐτ. καὶ εἶπεν αὐτῷ λάβαν, ἐκ τῶν ὀστ-
meis & ex carne mea es tu. et fuit cū eo mēsē vnū.
μου καὶ ἐκ τῆς σαρκός μου εἶ σύ. καὶ ἦν μετ' αὐτ μῆνα ἡμέρ-
dixit āt laban iacob. q: enī frater me⁹ es: nō seruies
αν. εἶπεν δὲ λάβαν τῷ ἰακώβ. ὅτι γὰρ ἀδελφός μου εἶ, οὐ δουλεύσ-
mihi gratis? nūcia mihi: qđ tua merces ē. at laban
μοι δωρεάν; ἀπάγγειλόν μοι, τί σου ὁ μισθός ἐστι. τῷ δὲ λάβ-
duę filię erant. nomē maioris: lia. et nomē mi-
δύο θυγατέρες ἦσαν. ὄνομα τῇ μείζονι, λεία. καὶ ὄνομα τῇ νε-
nōris: rachel. at oculi lie infirmi. rachel āt pulchra
ωτέρᾳ, ῥαχήλ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ λείας ἀσθενεῖς. ῥαχὴλ δὲ καλ-

Interp. chal.

וַאֲמַר הָא עוֹד יוֹמָא רַבָּא לָא עִדָּנָא לְמִכְנַשׁ בְּעִירָא אַשְׁקוּ עָנָא וְאִזְלוּ רְעוּ׃
אָמְרוּ לָא נִיכוֹל עַד דְּיִתְכַּנְּשׁוּן כָּל עֶדְרַיָּא וְיַגְלְפוּן יָת אַבְנָא מֵעַל פּוּמָא דְּבֵירָא
וְנַשְׁקֵי יָת עָנָא׃ עַד דְּהוּא מְמַלֵּיל עִמְּהוֹן וְרָחֵל אָתַת עִם עָנָא דְּי לְאֲבוּהָ אֲרֵי רַעְיְתָא
וְאוּתְרָעָה בָּדְמָזָא יַעֲקֹב יָת רָחֵל בַּת לָבָן אֲחוּהָא דְּאִמֵּיהּ וְיָת עָנָא דְּלָבָן אֲחוּהָא דְּאִמֵּיהּ
קָרִיב יַעֲקֹב וְגַלְפַד יָת אַבְנָא מֵעַל פּוּמָא דְּבֵירָא וְאַשְׁקִי יָת עָנָא דְּלָבָן אֲחוּהָא דְּאִמֵּיהּ׃
נְשִׁיק יַעֲקֹב לְרָחֵל וְאָרִים יָת קָלֵיהּ וּבְכָא׃ וְחַוִי יַעֲקֹב לְרָחֵל אֲרֵי בַּר אָחַת אֲבוּהָא
הוּא וַאֲרֵי בַּר רִבְקָה הוּא וְרָהֲטַת וְחַוְיָאת לַאֲבוּהָא׃ וַהֲוָה כַּד שְׁמַע לָבָן יָת שְׁמַע יַעֲקֹב
דְּאָתַת דְּרָהֲטוּ לְקַדָּמוּתֵיהּ וְנַשֵּׁיק לֵיהּ וְנַשֵּׁיק לֵיהּ וְאַעֲלֵיהּ לְבֵיתֵיהּ וְאִשְׁתָּעִי
לְלָבָן יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין׃ וַאֲמַר לֵיהּ לָבָן בְּרִירִי וּבְשָׂרִי אַתְּ וְיָתִיב עִמֵּיהּ
יַרְחִין יוֹמִין׃ וַאֲמַר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲמִדְּלְחֹדָאֲחִי אַתְּ וְתִפְלְחִנַּנִי חִנָּם חַוִּילִי מָה אַגְרָךְ׃ וּלְלָבָן תַּרְתֵּין
בְּנָן שׁוּם רַבְּתָא לֵאָה וְשׁוּם זְעֵירְתָא רָחֵל׃ וְעֵינֵי לֵאָה יָאֲיָן וְרָחֵל הֲוָת שַׁפִּירָא

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

aspectu. et decora facie valde. dilexit ãt
τῷ εἴδει, καὶ ὡραία τῇ ὄψει σφόδρα. ἠγάπησε δὲ
rachel iacob. & dixit: seruiã tibi septẽ
τὴν ῥαχὴλ ὁ Ἰακώβ. καὶ εἶπε, δουλεύσω σοι ἑπτὰ
ãnos pro rachel filia tua iuniore. di
ἔτη περὶ ῥαχὴλ τῆς θυγατρός σου τῆς νεωτέρας. εἶ-
xit ãt laban: melius tibi dare me eam: q̃
πε δὲ λάβαν, βέλτιόν σοι δοῦναί με αὐτήν, ἢ
dare me cũ viro alteri. habita mecũ. et
δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ. οἴκησον μετ' ἐμοῦ. καὶ
seruiuit iacob pro rachel ãnos septẽ. & erãt
ἐδούλευσεν Ἰακὼβ περὶ ῥαχὴλ ἔτη ἑπτά. καὶ ἦσαν
coã eo quasi dies pauci: eo q̃ diligeret
ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι, διὰ τὸ ἀγα-
ret ipse eam. dixit ãt iacob ad laban: da mihi
πᾶν αὐτὴν αὐτόν. εἶπε δὲ Ἰακὼβ πρὸς λάβαν, δός μοι
vxorẽ meã: impleti sũt enĩ dies: vt
τὴν γυναῖκά μου, διότι πεπλήρωται γὰρ οἱ ἡμέραι, ὅπως
ingrediar ad illã. cõgregauit ãt labã oẽs
εἰσέλθω πρὸς αὐτήν. συνήγαγε δὲ λάβαν πάντας
viros loci: & fecit nuptias. &
τοὺς ἄνδρας τοῦ τόπου, καὶ ἐποίησε γάμους. καὶ
facta ẽ vespa. & accipiẽs liã filiã su-
ἐγένετο ἑσπέρα. καὶ λαβὼν Λείαν τὴν θυγατέρα αὐ-
am introduxit ad iacob. et ingressus ẽ ad eã
τοῦ, εἰσήγαγε πρὸς Ἰακώβ. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν
iacob. dedit ãt laban lie filie sue zel
Ἰακώβ. ἔδωκε δὲ λάβαν Λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Ζελ-
pham ancillã suã: illi ancillã. et fa-
φὰ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, αὐτῇ παιδίσκην. καὶ ἐγέ-
ctũ ẽ ãt mane. et ecce erat lia. dixit ãt iacob ad
νετο δὲ τὸ πρωΐ. καὶ ἰδοὺ ἦν Λεία. εἶπε δὲ Ἰακὼβ πρὸς
laban. dd hoc fecisti mihi: nõne pro ra-
τὸν λάβαν. Τί τοῦτο ἐποίησάς μοι; οὐ περὶ ῥα-
chel seruiui tibi: et quare decepisti me:
χὴλ ἐδούλευσά σοι; καὶ ἵνατί παρελογίσω με;
dixit ãt laban: nõ est sic in loco illo:
εἶπε δὲ λάβαν, οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ τού-
dare iuniorẽ anteq̃ seniorẽ.
τῳ, δοῦναι τὴν νεωτέραν πρὸ τῆς πρεσβυτέρας.
imple ergo septena huius: et dabo tibi
συντέλεσον οὖν τὴν ἑβδομάδα ταύτης, καὶ δώσω σοι
et hãc pro ope q̃ operãt fuerio apũ me:
καὶ ταύτην ἀντὶ τῆς ἐργασίας ἧς ἐργᾷ παρ' ἐμοί,
F ãnos septẽ alios. fecit ãt iacob sic. et imple
ἔτη ἕτερα. ἐποίησε δὲ Ἰακὼβ οὕτως. καὶ ἀπε-
uit hebdomadã eius. et dedit illi la-
πλήρωσε τὴν ἑβδομάδα αὐτῆς. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Λα-
ban rachel filiã suã illi vxorẽ. de
βὰν ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, αὐτῷ γυναῖκα. ἔδω
dit ãt laban rachel filie sue ballam ancillã su
κεν δὲ λάβαν ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ βαλλὰδ τὴν παιδίσκην αὐ-
tã illi ancillã. & ingressus ẽ ad rachel. dilexit ãt
τῆς αὐτῇ παιδίσκην. καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὴν ῥαχήλ. ἠγάπησε δὲ

Transla. Chal.

וְרִיעָא וְאַתְוָהָא שַׁפִּירְתָּא: וּרְחִים יַעֲקֹב יָת רָחֵל וַאֲמַר אֶפְלְחִנָּךְ שְׁבַע שְׁנִין בְּרָחֵל בְּרַתְּךְ
זְעֵירְתָּא: וַאֲמַר לָבָן טָב יְהָבִית יָתַהּ לָךְ מִלְאֲתָנָהּ לְגַבֵּר אָחֳרָן תֵּיב עִמִּי: וּפְלַח
יַעֲקֹב בְּרָחֵל שְׁבַע שְׁנִין וַהֲווֹ יְקִירִין בְּדָרְחִים יָתַהּ: וַאֲמַר יַעֲקֹב לְלָבָן
הַב יָת אִתְּתִי אֲרֵי שְׁלִימוּ יוֹמַי וְאֵיעוֹל לְוָתַהּ: וּכְנַשׁ לָבָן יָת כָּל אֵינַשֵׁי אַתְרָא
וַעֲבַד מִשְׁתְּיָא: וַהֲוָה בְּרַמְשָׁא וּדְבַר יָת לֵאָה בְּרָתֵיהּ וְאַעֵיל יָתַהּ לְוָתֵיהּ וְעָל לְוָתַהּ:
וְיָהַב לָבָן לָהּ יָת זִלְפָּה אַמְתֵיהּ לְלֵאָה בְּרָתֵיהּ לְאַמְהוּ: וַהֲוָה צְפַרְא וְהָא הִיא לֵאָה
וַאֲמַר לְלָבָן מָה דָא עֲבַדְתְּ לִי הֲלָא בְּרָחֵל פְּלַחִית עִמָּךְ וְלָמָּה שַׁלְהַרְתְּ בִּי: וַאֲמַר לָבָן לָא
יִתְעֲבֵיד כְּדֵין בְּאַתְרָנָא לְמִיתַּן זְעֵירְתָּא קֳדָם רַבְּתָּא: אַשְׁלֵם שְׁבוּעְתָּא דְּדָא וְיִתַּן לָךְ
אַף יָת דָּא בְּפוּלְחָנָא תְּתַקְּלַח עִמִּי עוֹד שְׁבַע שְׁנִין אָחֳרָנִין: וַעֲבַד יַעֲקֹב כְּדֵין וְאַשְׁלֵם
שְׁבוּעְתָּא דְּדָא וְיָהַב לֵיהּ יָת רָחֵל בְּרָתֵיהּ לֵיהּ לְאִינְתּוּ: וְיָהַב לָבָן לְרָחֵל בְּרָתֵיהּ יָת
בִּלְהָה אַמְתֵיהּ יָהּ לְאַמְהוּ: וְעָאל אַף לְוָת רָחֵל וְרִחִים

Trãsla. B. Hiero.

facie & venusto aspectu. quã diligẽs iacob:
ait. Seruiam tibi
pro rachel filia tua mínore septẽ annis. Reddit laban. Melius est
vt tibi eam dẽ: quam alteri viro: Mane apd
me. Seruiuit ergo
Iacob pro rachel septẽ
annis: & videbantur
illi pauci dies pp amoris magnitudíne,
Dixitq; ad laban. Da
mihi
vxorẽ meã: qa iã tempus ipletũ est: vt íngrediar ad illã. Qui vocatis
multis amicorũ turbis
ad cõuiuiũ: fecit nupti
as: & vespere
liam filiam suam íntro
duxit
ad eũ: ancillam
ancillam filie zelpham
nomine. Ad quã cũ ex
more iacob fuisset igres
sus: facto mane vidit
liam: & dixit ad socerũ suũ. Quid est quod
facere voluisti. Nonne
pro rachel seruiui tibi.
Quare ipposuisti mihi.
Rñdit laban. Non
est i loco nostro cõsue
tudínis: vt mínores
añ tradamus ad nuptias. Imple hebdomadã
dierũ huius copule: & hãc quoq; dabo tibi pp
ope quo seruíturus es
mihi septem
annis aliis. Acqeuit placito:
& hebdomada transacta:
rachel duxit vxorem:
cui pater
seruam balam tradíderat. Tandemq; potitus
optatis nuptíis

Tex. Heb. Ge. Ca. xxix. Pritiua heb.

רָאָה אֲבַב
תֹּאַר וְיִפַת מַרְאֶה: וְיַאֲהַב יַעֲקֹב
אֶת רָחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע
שָׁנָה שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה: וַיֹּאמֶר
לָבָן טוֹב תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ מִתִּתִּי אֹתָהּ
לְאִישׁ אַחֵר שְׁבָה עִמָּדִי: וַיַּעֲבֹד
יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים וַיִּהְיוּ
בְעֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ
אֹתָהּ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל לָבָן הָבָה
אֶת אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמָי וְאָבוֹאָה
אֵלֶיהָ: וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת כָּל אַנְשֵׁי
הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה: וַיְהִי בָּעֶרֶב
וַתֹּקַח אֶת לֵאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ
אֵלָיו וַיָּבֹא אֵלֶיהָ: וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ
אֶת זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בִתּוֹ
שִׁפְחָה: וַיְהִי בַבֹּקֶר וְהִנֵּה הִוא לֵאָה
וַיֹּאמֶר אֶל לָבָן מַה זֹּאת
עָשִׂיתָ לִי הֲלֹא בְרָחֵל עָבַדְתִּי עִמָּךְ
וְלָמָּה רִמִּיתָנִי: וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא
יֵעָשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ לָתֵת הַצְּעִירָה
לִפְנֵי הַבְּכִירָה: מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת
וְנִתְּנָה לְךָ גַּם אֶת זֹאת בַּעֲבֹדָה
אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שֶׁבַע
שָׁנִים אֲחֵרוֹת: וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן
וַיְמַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וַיִּתֶּן לוֹ אֶת
רָחֵל בִּתּוֹ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיִּתֵּן לָבָן
לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ
לְשִׁפְחָה: וַיָּבֹא גַם אֶל רָחֵל וַיֶּאֱהַב

Interp̃. chal.

forma & decora aspectu. Et dilexit iacob rachel: & ait. Seruiã tibi septẽ annis pro rachel filia tua minori. Et dixit laban: melius est vt dem eam tibi: quam vt tradã viro alteri: habita mecũ. Et seruiuit iacob pro rachel septẽ annis: & fuerunt in oculis eius quasi dies pauci: eo q̃ diligebat eam. Et dixit iacob ad labã. Da mihi vroẽ meã: quoniã impleti sunt dies seruitutis mee: & ingrediar ad illã. Congregauitq; laban oẽs viros loci: & fecit conuiuiũ. et facto vespere tulit liam filiã suaꝫ: & introduxit eam ad eum: & ingressus est ad eam. & dedit laban zelphã ancillam suã lie filie sue in famulam. Et facto mane ecce ipsa erat lia: & dixit ad laban. Quid est hoc q̃ fecisti mihi: nonne pro rachel seruiui apud te: quare ergo mẽtitus es mihi: Et ait laban. Non solet fieri hoc in loco nostro: vt detur minor ante quã maior. Imple hebdomadam huius: & dabimus tibi etiam hanc: pro seruitute quã seruies mihi adhuc septem annis aliis. Et fecit iacob sicut dixerat: & impleuit hebdomadam huius. Et dedit ei rachel filiam suam in vroẽ. Et dedit laban rachel filie sue balam ancillam suam in famulã. Et ingressus est etiam ad rachel: dilexit

Pritiua chal.

רְוָא חֲזֵה פַּלַח
שָׁנָה טוֹב נְתַן
יְהַב הָוָה
יְהַב אִתָּא עִוֵּל
שָׁתָה עִוֵּל
אָמָה
עְבַד נְתַן רְבַב
שְׁלַם פַּלַח שָׁנָה
אִנְתָּא
בוֹא אֲבַב

Pditiua heb. | Ter. Heb. | Gen. | Ca. xxx.

נָם אֶת רָחֵל מִלֵּאָה וַיִּתֶּן לוֹ גַּם אֶת בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לְרָחֵל לְאִשָּׁה׃
עוֹד שֶׁבַע שָׁנִים אֲחֵרוֹת׃ וַיַּרְא
יְהוָה כִּי שְׂנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת
רַחְמָהּ וְרָחֵל עֲקָרָה׃ וַתַּהַר לֵאָה
וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן
כִּי אָמְרָה כִּי רָאָה יְהוָה בְּעָנְיִי כִּי
עַתָּה יֶאֱהָבֵנִי אִישִׁי׃ וַתַּהַר עוֹד
וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר כִּי שָׁמַע יְהוָה כִּי
שְׂנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתֶּן לִי גַּם אֶת זֶה
וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן׃ וַתַּהַר עוֹד
וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפַּעַם
יִלָּוֶה אִישִׁי אֵלַי כִּי יָלַדְתִּי לוֹ
שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל כֵּן קָרָא שְׁמוֹ
לֵוִי׃ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר
הַפַּעַם אוֹדֶה אֶת יְהוָה עַל כֵּן
קָרְאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלֶּדֶת׃

Cap. xxx.

וַתֵּרֶא רָחֵל כִּי לֹא יָלְדָה
לְיַעֲקֹב וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ
וַתֹּאמֶר אֶל יַעֲקֹב הָבָה לִי בָנִים
וְאִם אַיִן מֵתָה אָנֹכִי׃ וַיִּחַר אַף
יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת
אֱלֹהִים אָנֹכִי אֲשֶׁר מָנַע מִמֵּךְ פְּרִי
בָטֶן׃ וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בִלְהָה
בֹּא אֵלֶיהָ וְתֵלֶד עַל בִּרְכַּי וְאִבָּנֶה
גַּם אָנֹכִי מִמֶּנָּה׃ וַתִּתֶּן לוֹ אֶת בִּלְהָה
שִׁפְחָתָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ
יַעֲקֹב׃ וַתַּהַר בִּלְהָה וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב
בֵּן׃ וַתֹּאמֶר רָחֵל דָּנַנִי אֱלֹהִים
גַּם שָׁמַע בְּקֹלִי וַיִּתֶּן לִי בֵּן עַל כֵּן
קָרְאָה שְׁמוֹ דָּן׃ וַתַּהַר עוֹד
וַתֵּלֶד בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל בֵּן
שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃ וַתֹּאמֶר רָחֵל נַפְתּוּלֵי
אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי עִם אֲחֹתִי גַּם
יָכֹלְתִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נַפְתָּלִי׃
וַתֵּרֶא לֵאָה כִּי עָמְדָה מִלֶּדֶת
וַתִּקַּח אֶת זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ וַתִּתֶּן
אֶת לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה׃ וַתֵּלֶד זִלְפָּה
שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֵּן׃ וַתֹּאמֶר
לֵאָה בָּא גָד וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ גָּד׃
וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה בֵּן
שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃ וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאֻשְׁרִי
כִּי אִשְּׁרוּנִי בָנוֹת וַתִּקְרָא אֶת
שְׁמוֹ אָשֵׁר׃ וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בִּימֵי
קְצִיר חִטִּים וַיִּמְצָא דוּדָאִים
בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל לֵאָה אִמּוֹ
וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל לֵאָה תְּנִי נָא לִי
מִדּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְעַט
קַחְתֵּךְ אֶת אִישִׁי וְלָקַחַת גַּם אֶת
דּוּדָאֵי בְנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן
יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דּוּדָאֵי
בְנֵךְ׃ וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב
וַתֵּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי
תָּבוֹא כִּי שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךָ בְּדוּדָאֵי
בְנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ בַּלַּיְלָה הוּא׃
וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל לֵאָה וַתַּהַר
וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן חֲמִישִׁי׃ וַתֹּאמֶר
לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר נָתַתִּי
שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
יִשָּׂשכָר׃ וַתַּהַר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד
בֵּן שִׁשִּׁי לְיַעֲקֹב׃ וַתֹּאמֶר לֵאָה
זְבָדַנִי אֱלֹהִים אֹתִי זֶבֶד טוֹב הַפַּעַם
יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי יָלַדְתִּי לוֹ שִׁשָּׁה
בָנִים וַתִּקְרָא שְׁמוֹ זְבֻלוּן׃ וְאַחַר
יָלְדָה בַּת וַתִּקְרָא אֶת שְׁמָהּ דִּינָה׃
וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רָחֵל וַיִּשְׁמַע
אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת רַחְמָהּ׃
וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר אָסַף
אֱלֹהִים אֶת חֶרְפָּתִי׃ וַתִּקְרָא אֶת
שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן
אַחֵר׃

Pditiua chal.

שְׁנָה גְּלָה
עֲרָה קָרָא
רָחֵם
מְרָא
עֲרָה חָבַר
יְדָה
מְרָא קוּם יְלַד
חָזָה יְהַב נָגָה
סוּת בָּעָה
יְלַד טֶעָה אָמָה
יְלַד רְבַב נָגָה
אֶתָא עוֹל עָדָה

Transla. Chal.

et rachel magio & liam. Et seruiuit apud eum rursus
alijs septē annis: & manifestus fuit cōā dño q odio
sā esset lia: et dedit ei vt cōciperet: & rachel erat ste-
lis. Et cōcepit lia & peperit filiū: & vocauit nomen ei⁹
ruben: quia dixit: qm manifesta fuit cotas dño iniu-
ria mea: nunc enim diliget me maritus meus: & cōce-
pit rursus & peperit filiū: et ait. Quia auditū est cōā
dño quoniā odio habita essem ego: & dedit mihi etiaz
hunc: & vocauit nomen eius symeon. Cōcepitq; iterū
et peperit filiū: & ait. Nunc hac vice copulabitur mi-
hi maritus meus: q; peperi ei tres filios: propterea
vocauit nomē eius leui. Et cōcepit vltra & pepit filiū:
et ait. Hac vice confitebor: cōā dño. Propterea voca
uit nomen eius iuda. cessauitq; parere. Ca. 30.

ET vidit rachel q non peperat et iacob: & inui-
dit rachel sorori sue: et dixit ad iacob. Da mihi
filios: alioquin moriar. Et iratus est furor iacob in
rachel: & ait. Numquid a me tu petis filios? non ne a
facie domini debuisses petere: qui prohibuit a te ge-
nerationem ventris tui? et ait. Ecce ancilla mea ba-
la: ingredere ad eam: vt pariat: & ego ero nutrix: et
suscipiā quoq; ego filios ex ea. Et dedit ei balam an-
cillam suam in vxorem. & ingressus est ad eam iacob:
et concepit bala & peperit filium iacob: ooooooo

Trāsla. B. Hiero.

amorē sequētis priori ꝑ
tulit: [a]seruiens [r]apud eū
[s]septē [n]annis [s]aliis. [r] Vi-
dens autem ooooooooooo
[d]dñs [a] [q] [b]despiceret [c] liam
[b]aperuit ooooooooooooooo
[v]vuluā eius: [s]sorore [b]steri
li pmanente. [h] Que [c]con
ceptū [g]genuit [m]filiū: [n]vo
cauitq; [n]nomē eius [r]rubē
[d]dicēs. [v]Vidit [n]dñs [h]humi
litatē meā. ooooooooo
[n]Nūc [a]amabit me [v]vir me
us. [r]Rursumq; [c] cōcepit
[&] peperit [f]filium: [s]& ait.
[q]Qm [a]audiuit [n] me [d]dñs
[h]haberi contēptui: oooo
[d]dedit [e]et [i]istū [m]mihi. oooo
[v]Vocauitq; [n]nomen eius
[s]symeon. [c]Cōcepitq; ter-
tio [&] genuit aliū [f]filiū.
[d]dixitq;. [n]Nunc quoq; oo
[c]copulabitur [m]mihi [m]ma-
ritus meus: [e]eo q [p]pepe-
rim [e]ei [t]tres [f]filios. & [i]id-
circo [a]appellauit [n] nomē
eius [l]leui. quarto [c]conce-
pit [&] pepit [f]filiū: [&] ait.
[m]Modo [c]confitebor [d] do
mino. Et [o]ob hoc ooo:ooo
[v]vocauit [e]eū iudā. [c]Cessa
uitq; [p]parere. Ca. 30

QErnēs [a]aūt [r] rachel
[q]q [i]infecunda esset:
[i]inuidit sorori sue: ooooo
ooooooo:ooo ooo ooooooooo
[&] ait marito suo. [d]Date
[m]mihi [l]liberos: ooo ooo:ooo
[a]alioquin [m] moriar. Cui
[i]iratus ooooooo:oo:ooooooo
[r]respondit [i]iacob. [n]Num
pro ooooooo:ooooooo:ooooooo
[d]deo [e]ego sum: [q]qui [p]pri-
uauit [t]te [f]fructu ooooooooo
[v]vētris tui. [a]At illa. [h]Ēo
[i]inquit [f]famulā [b]balam:
[i]ingredere [a]ad illā [v]vt pa
riat [s]sup [g]genua mea: [&]
habeā [e]ex illa [f]filios. [d]De-
ditq; [i]illi [b]balam oooooooo
[i]in cōiugiū. Que [i]ingres
so [a]ad se viro: oooooooo:oooo
[c]concepit [&] pepit ooooooo
ooooooooooooooooooooooo

Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina.

rachel magio quā liam. et seruiuit ei septē
ραχὴλ μαλλον ἢ λείαν. καὶ ἐδούλευσεν αὐτῷ ἑπτὰ
annos alios. videō ãt dñs: q odio habet lia: aperuit
ἔτη ἕτερα. ἰδὼν δὲ κύριος, ὅτι μισεῖται λεία, ἀνοιξε
vuluã eius. rachel ãt erat sterilis. & concē
τὴν μήτραν αὐτῆς. ῥαχὴλ δὲ ἦν στεῖρα. καὶ συνέλα-
pit lia. et pepit filiũ iacob. & vocauit no
βε λεία καὶ ἔτεκεν υἱὸν τῷ ἰακώβ. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄ-
men eius: ruben. dicens: q: vidit dñs
νομα αὐτοῦ, ῥουβήν. λέγουσα, ὅτι ἐπίδε κύριος τὴν
humilitatē meā: nūc me diliget vir meus. et
ταπείνωσίν μου, νῦν με ἀγαπήσει ὁ ἀνήρ μου. καὶ
concepit rursum lia. et pepit filiũ secũdũ
συνέλαβε πάλιν λεία. καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ
iacob. et dixit: q audiuit dñs: q odio habeor:
ἰακώβ. καὶ εἶπεν, ὅτι ἤκουσε κύριος, ὅτι μισοῦμαι,
et addidit mihi et hũc. vocauit ãt nomẽ
καὶ προσέδωκέ μοι καὶ τοῦτον. ἐκάλεσε δὲ τὸ ὄνομα
eius: symeon. et concepit adhuc. & pepit filiũ. 1.Pa
ralip.2
αὐτοῦ, συμεών. καὶ συνέλαβεν ἔτι. καὶ ἔτεκεν υἱόν.
et dixit: in hoc tẽpore apũ me erit vir me⁹.
καὶ εἶπεν, ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσται ὁ ἀνήρ μου.
pepi eni et tres filios. ꝓpt̃ hoc vocauit no
ἔτεκον γὰρ αὐτῷ τρεῖς υἱούς. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄ-
men eius: leui. et concipiens adhuc: pepit filiũ.
νομα αὐτοῦ, λευί. καὶ συλλαβοῦσα ἔτι, ἔτεκεν υἱόν.
et dixit nũc adhuc hoc confitebor: dño.
καὶ εἶπε, νῦν ἔτι τοῦτο ἐξομολογήσομαι κυρίῳ.
ꝓpt̃ hoc vocauit nomen eius: iudam. et
διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰούδαν. καὶ
cessauit parere.
ἔστη τοῦ τίκτειν. Ca. 30.

VIdens ãt rachel: q non pepit iacob:
ἰδοῦσα δὲ ῥαχὴλ, ὅτι οὐ τέτοκε τῷ ἰακώβ,
et inuidit rachel sorori sue. & dixit
καὶ ἐζήλωσε ῥαχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς. καὶ εἶπε τῷ
iacob da mihi filiũ. alioqui: moriar ego.
ἰακώβ, δός μοι τέκνον. εἰ δὲ μή, τελευτήσω ἐγώ.
iratus ẽ ãt iacob rachel. et dixit ei: nũqd ꝑ
θυμώθη δὲ ἰακὼβ τῇ ῥαχήλ. καὶ εἶπεν αὐτῇ, μὴ θεὸς
deo ego sum. q priuauit te fructu ventris? dixit
θεοῦ ἐγώ εἰμι. ὃς ἐστέρησέ σε καρπὸν κοιλίας; εἶπε
ãt rachel iacob: ecce ancilla mea bala.
δὲ ῥαχὴλ τῷ ἰακώβ, ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου βαλλά.
ingredere ad illã. et pariet sup genua mea:
εἴσελθε πρὸς αὐτήν. καὶ τέξεται ἐπὶ τῶν γονάτων μου
et habebo filios ex illa. et dedit bal-
καὶ τεκνοποιήσομαι ἐξ αὐτῆς. καὶ ἔδωκε βαλ-
lam ancillã suã illi vxorẽ. ingressus ẽ ãt
λὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα. εἰσῆλθε δὲ
ad eã iacob. & cõcepit bala ancil-
πρὸς αὐτὴν ἰακώβ. καὶ συνέλαβε βαλλὰ ἡ παιδί-
la rachel. et pepit iacob
σκη ῥαχήλ. καὶ ἔτεκε τῷ ἰακὼβ

Interp. chal.

אַף רָחֵל מְלֵאָה וּפְלַח עִמֵּיהּ עוֹד שְׁבַע שְׁנִין אָחֳרָנָן׃ וּגְלֵי קֳדָם יְיָ אֲרֵי שְׂנִיאַתָּא
לֵאָה וִיהַב לַהּ עִדּוּי וְרָחֵל עֲקָרָא׃ וְעַדְיָאַת לֵאָה וְיָלֵידַת בַּר וְקָרַת שְׁמֵיהּ רְאוּבֵן אֲרֵי
אֲמָרַת אֲרֵי גְלֵי קֳדָם יְיָ בְּעָנְיִי אֲרֵי כְעַן יְרַחֲמִנְנִי בַּעְלִי׃ וְעַדְיָאַת עוֹד וְיָלֵידַת בַּר
אֲמָרַת אֲרֵי שְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ אֲרֵי שְׂנִיאַתָּא אֲנָא וְיָהַב לִי אַף יָת דֵּין וְקָרַת יָת שְׁמֵיהּ
שִׁמְעוֹן׃ וְעַדְיָאַת עוֹד וְיָלֵידַת בַּר וַאֲמָרַת כְּעַן זִמְנָא יִתְחַבַּר לִי בַּעְלִי אֲרֵי יְלֵידִית לֵיהּ
תְּלָתָא בְנִין עַל כֵּן קָרָא שְׁמֵיהּ לֵוִי׃ וְעַדְיָאַת עוֹד וְיָלֵידַת בַּר וַאֲמָרַת הָדָא זִמְנָא אוֹדֵי
קֳדָם יְיָ עַל כֵּן קָרָת שְׁמֵיהּ יְהוּדָה וְקָמַת מְלַמַּיְלָד׃ Ca. xxx. וְחָזַת רָחֵל

אֲרֵי לָא יְלֵידַת לְיַעֲקֹב וְקַנְאַת רָחֵל בַּאֲחָתַהּ וַאֲמָרַת לְיַעֲקֹב יְהַב לִי בְנִין וְאִם לָא
מַיְתָא אֲנָא׃ וּתְקֵיף רוּגְזָא דְיַעֲקֹב בְּרָחֵל וַאֲמַר הֲלָא מִן קֳדָם יְיָ מְנַע מִנִּיךְ אִיבָּא׃ וַהֲוָת
גְּבֶרֶת לְמֵימַר לְוַלְדָא דְמָעֵידַת׃ וַאֲמָרַת הָא אַמְתִּי בִלְהָה עוֹל לְוָתַהּ וְתֵלֵיד וַאֲנָא
אִתְבְּנֵי אַף אֲנָא מִנַּהּ׃ וְיָהֲבַת לֵיהּ יָת בִּלְהָה אַמְתָהּ לְאִיתּוּתָא וְעָאל לְוָתַהּ
יַעֲקֹב׃ וְעַדְיָאַת בִּלְהָה וְיָלֵידַת לְיַעֲקֹב

filiũ. et dixit rachel: iudicauit mihi de⁹. t exaudiuit
υἱόν. καὶ εἶπε ῥαχήλ, ἔκρινέ μοι ὁ θς· καὶ ἐπήκουσε τῆς
voce meã. et dedit mihi filiũ. ppt hoc vocauit
φωνῆς μου. καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ
nomẽ eius dan. et concepit adhuc balla ancil=
ὄνομα αὐτοῦ δάν. καὶ συνέλαβεν ἔτι βαλλὰ ἡ παιδί
la rachel. et pepit filiũ scõm iacob. t di
σκη ῥαχήλ. καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ ἰακώβ. καὶ εἶ
xit: auctiuas⁹ ẽ mihi de⁹. et cõparata sũ cũ soro
πε, συνέλαβέ το μοι ὁ θς· καὶ συνανεῤῥάφην τῇ ἀδελ
re mea. et inualui. et vocauit nomẽ ei⁹: neph
φῇ μου. καὶ ἐδυνάσθην. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, νεφ
thalim. vidit ãt lia: q̃ cessauit parere. t accepit
θαλείμ. εἶδε δὲ λεία, ὅτι ἀπέστη τοῦ τίκτειν. καὶ ἔλαβε
ancillã suã: et dedit eam iacob vro
τὴν παιδίσκην αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἰακὼβ γυ
ré. cõcepit ãt zelpha ancilla lie. et pe=
ναῖκα. συνέλαβε δὲ ζελφὰ ἡ παιδίσκη λείας. καὶ ἔτε
pit iacob filiũ. t dixit lia: felix facta sũ. et voca
κε τῷ ἰακὼβ υἱόν. καὶ εἶπε λεία, εὐτύχηκα. καὶ ἐπω=
uit nomẽ eius: gad. et cõcepit adhuc zelpha
νόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, γάδ. καὶ συνέλαβεν ἔτι ζελφὰ
ancilla lie. et pepit iacob filiũ secũ=
ἡ παιδίσκη λείας. καὶ ἔτεκε τῷ ἰακὼβ υἱὸν δεύ=
dũ. et dixit lia: beata ego: q̃ beatã me
τερον. καὶ εἶπε λεία, μακαρία ἐγώ, ὅτι μακαρίζου=
cãt me mulieres. et vocauit nomẽ ei⁹: aser.
σί με αἱ γυναῖκες. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀσήρ.
abijt ãt ruben in die messis tritici. et inue
ἐπορεύθη δὲ ῥουβὴν ἐν ἡμέρᾳ θερισμοῦ πυρῶν. καὶ ἔυ=
nit poma mandragore in agro. t attulit ea
ρε μῆλα μανδραγορῶν ἐν τῷ ἀγρῷ. καὶ ἤνεγκεν αὐ
ad liam matrẽ suã. dixit ãt rachel
τὰ πρὸς λείαν τὴν μητέρα αὐτοῦ. εἶπε δὲ ῥαχὴλ
lie sorori suc: da mihi de mandragoris
λείᾳ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς, δὸς μοι τῶν μανδραγορῶν
filij tui. dixit ãt lia: nõ satis tibi: q̃ ac
τοῦ υἱοῦ σου. εἶπε δὲ λεία, οὐχ ἱκανόν σοι, ὅτι ἔ=
cepisti virũ meũ: nũc̃ & t mandragoras
λαβες τὸν ἄνδρα μου; μὴ καὶ τοὺς μανδραγόρας
filij mei accipies? dixit ãt rachel: nõ sic:
τοῦ υἱοῦ μου λήψῃ; εἶπε δὲ ῥαχήλ, οὐχ οὕτως,
dormiat tecũ nocte ista pro
κοιμηθήτω μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην ἀντὶ τῶν
mandragoris filij tui. ingressus ẽ ãt iacob ex agro
μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. εἰσῆλθε δὲ ἰακὼβ ἐξ ἀγροῦ
vespere. et egressa ẽ lia in occursum ei. t ait:
ἑσπέρας. καὶ ἐξῆλθε λεία εἰς συνάντησιν αὐτῷ. καὶ εἶ
ad me ingredieris hodie. mercede cõduxi enim te
πε, πρός με εἰσελεύσῃ σήμερον. μεμίσθωμαι γάρ σε
pro mandragoris filij mei. t dormiuit cũ
ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ μου. καὶ ἐκοιμήθη μετ
ea nocte illa. t exaudiuit deus
ἀὐτῆς τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς

Interp. chal.

בַּר וַאֲמָרַת רָחֵל דַּיָּנַנִי דַּיָּנָא קֳדָמַי וְקַבֵּיל צְלוֹתִי וְיָהַב לִי בַּר עַל כֵּן קָרֵת שְׁמֵיהּ דָּן וְעַדַּיְתַת
עוֹד וְיָלִידַת בִּלְהָה אַמְתָא דְּרָחֵל בַּר תִּנְיָן לְיַעֲקֹב: וַאֲמָרַת רָחֵל בְּגִיבְלַי בְּגִיבְלַי דְּאִתְרַעֲנוּתִי
קָדָמַת דְּרַעֲנוּתִי חַסֵּידַת דְּיָרֵא לִי וְיָלַד כַּאֲתַת אַף יְתֵיהַב לִי וּקְרֵת שְׁמֵיהּ נַפְתָּלִי
וְחָזַת לֵאָה אֲרֵי לָקֶמַת מִלְמַיְלַד וּדְבָרַת יָת זִלְפָּה אַמְתָהּ וְיָהֲבַת יָתַהּ לְיַעֲקֹב לְאִתּוּ:
וְיָלִידַת זִלְפָּה אַמְתָא דְּלֵאָה לְיַעֲקֹב בַּר: וַאֲמָרַת לֵאָה אַתָא נַד וּקְרֵת יָת שְׁמֵיהּ נָד:
וְיָלִידַת זִלְפָּה אַמְתָא דְּלֵאָה בַּר תִּנְיָן לְיַעֲקֹב: וַאֲמָרַת לֵאָה תּוּשְׁבַּחְתָּא רַוְתָת לִי אֲרֵי
קָרֵין שַׁבְרוּנַגִי וּקְרֵת יָת שְׁמֵיהּ אָשֵׁר: וַאֲזַל רְאוּבֵן בְּיוֹמֵי חֲצַד חִטִּין וְאַשְׁכַּח
דְּבָרִין בְּחַקְלָא וְאֵיתִי יַתְהוֹן לְלֵאָה אִמֵּיהּ וַאֲמָרַת רָחֵל לְלֵאָה רַבֵּי כְּעַן לִי מִדְּבָרֵי
דְּבָרִיךְ: וַאֲמָרַת לַהּ לָא זְעֵיר דְּדַבַּרְתִּ יָת בַּעְלִי וְתֵיסְבִּין אַף יָת דְּבָרֵי וַאֲמָרַת רָחֵל
כָּכֵן יִשְׁכּוֹב עִמָּךְ בְּלֵילְיָא חֲלַף דְּבָרִיךְ: וְשָׁמַע יַעֲקֹב מִן חַקְלָא בְּרַמְשָׁא וּנְפַקַת
לֵאָה לְקַדָּמוֹתֵיהּ וַאֲמָרַת לְוָתִי תֵּיעוֹל אֲרֵי מֵיגַר אַגַּרְתִּךְ בְּדוּדָאֵי בְּרִי וְשָׁכִיב עִמַּהּ
בְּלֵילְיָא הוּא: וְקַבֵּיל יְיָ

Transla. Chal.

et ait rachel. Judicauit me deus: t suscepit oratione
meã: t dedit mihi filiũ: idcir co vocauit nomẽ ei⁹ dan.
concepitq; rursus t peperit bala ancilla rachel fi=
lium ſm iacob. Et ait rachel. Suscepit deus deprece
tionem meã cum deprecata sum in oratione mea: con
cupiuit vt esset mihi filius sicut sorori mee: q̃ vtiq; cõ
cessum est mihi. Et vocauit nomẽ eius neptali. Et vi=
dit lia q̃ cessasset parere: t tulit zelphã ancillã suã:
et dedit eam iacob in vxorẽ. et peperit zelpha ancilla
lie iacob filiũ: t dixit lia venit felicitas: t vocauit no=
men eius gad. Et peperit zelpha ancilla lie filiũ ſm
iacob. Et ait lia. Beatã me quia erit mihi: q̃ſ nunc laudabunt
me mulieres: t vocauit nomen eius aser. Et abiit ru=
ben in diebus messis tritici t inuenit mandragoras
in agro: t attulit eas lie matri sue. Et dixit rachel ad
liam. Da mihi obsecro de mandragoris filij tui. et ait
ei. Nunquid parũ est quod tulisti maritum meũ: nisi
q̃ accipias etiam mandragoras filij mei? Et ait ra=
chel. Propterea cubabit tecum hac nocte pro man=
dragoris filij tui. Et venit iacob de agro vespere: et
egressa est lia in occursum eius: t ait. Ad me ingredi=
re: quoniam mercede conduxi te pro mandragoris fi
lij mei. Et cubuit cum ea nocte illa: et suscepit deus

Petitua chal.

דִּין צְלֹתִי וְקָרָא
אָמָה בְּנָה
חָנַן הֲוָה יָלַד
יְהַב בַּר
חָזָה אֲרֵי קָם מִלְּמַיְלַד
אִתָּא בַּר
שַׁבַּח הֲוָה עֲשָׂה
חִטָּה שַׁבַּח בְּרַת
אָתָא יְהַב בַּר
נְסַב
שְׁכַב עִם עַל
אֲגַר

Prima heb.	Ter. Heb.	Sep.	Lxx.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
אֶל־לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן׃	הָרָה יָלַד			us preces eius. [f] Concepit q̃ & peperit [a] filium quintũ [b] dicens. [g] Abstulit [r] deus [o] pprobrium meum: [e] Et vocauit [r] nomen illius [i] oseph [a] dicẽs. [b] Addat [o] mihi [c] dominus [c] filium [r] alterum. [i] Nato [a] autem [m] ioseph [n] dixit [o] iacob socero suo. [r] Dimitte me [n] vt reuertar [i] in [n] patriam meam & ad terrã meã. [r] Da mihi [n] vxores [s] & [c] liberos meos [n] pro quibus [s] seruiui [t] tibi: [r] vt abeam. [b] Tu [i] vero [n] nosti [n] seruitutẽ [o] qua [p] seruiui tibi. [q] Ait [i] illi [o] laban. [r] Inueniam [r] gratiã [i] in cõspectu tuo. [e] Expimento didici: qa [b] nõ dixerit mihi [c] deus [o] propter te. [r] Cõstitue [e] mercedẽ tuã quã [i] dem tibi. [k] At ille rñdit. [m] Tu [n] nosti [p] quõ seruierim tibi: [r] & [o] quãta in mãibus meis [i] fuerit [n] possessio tua.	lian. et concipiens: pepit filiũ quintũ iacob. Et ait lia. Dedit deus mercedẽ meã: q̃ dedi ancillam meam marito meo: et vocauit nomẽ eius isachar. Et concepit rursus lia: et peperit filium sextum iacob. Et ait lia. Dedit mihi deus optimã partem: hac vice erit habitatio mariti mei apũd me: quia peperi ei sex filios: et vocauit nomen eius zabulon. Et postea peperit filiã: et vocauit nomen eius dinã. Et venit memoria rachelis in cõspectu dei: et suscepit de oratione eius: et dedit ei vt cõciperet. Et cõcepit et peperit filiũ: et ait. Ablulit deus opprobriũ meũ: et vocauit nomen eius ioseph: dicẽs. Addat mihi dñs filiũ alterũ. Et factũ ẽ cũ peperisset rachel ioseph: et dixit iacob ad laban. Dimitte me: vt vadã in locum meũ et in terrã meã. da mihi uxores meas et filios meos: pro q̃bus seruiui tibi: vt vadã. q̃a tu nosti seruitutem meã qua seruiui tibi. Et dixit ei laban. Si nũc inueni gratiã in oculis tuis: experimentum feci: et benedixerit mihi deus ppter te. Et ait. cõstitue mercedẽ tuã mihi: et dabo tibi. et dixit ei. Tu nosti quõ seruierim tibi: et quãta erãt pecora tua apũd me.	λιάς. καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκεν υἱὸν πέμπτον τῷ Ιακωβ. καὶ εἶπε Λεία. δέδωκέ μοι ὁ θεὸς τὸν μισθόν μου, ὃν ἔδωκα τὴν παιδίσκην μου τῷ ἀνδρί μου. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ισσαχαρ. ὃ ἐστι μισθός. καὶ συνέλαβεν ἔτι Λεία. καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἕκτον τῷ Ιακωβ. καὶ εἶπε Λεία. δεδώρηταί μοι ὁ θεὸς δῶρον καλὸν ἐν τῷ νῦν καιρῷ· ἀρεῖταί με ὁ ἀνήρ μου, ὅτι ἔτεκον αὐτῷ ἓξ υἱούς. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ζαβουλών. καὶ μετὰ τοῦτο ἔτεκε θυγατέρα. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς, Δίνα. ἐμνήσθη δὲ ὁ θεὸς Ραχήλ, καὶ εἰσήκουσεν αὐτῆς ὁ θεός. καὶ ἀνέῳξεν αὐτῆς τὴν μήτραν. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱὸν τῷ Ιακώβ. καὶ εἶπε Ραχήλ, ἀφεῖλέ μου ὁ θεὸς τὸ ὄνειδός μου. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ιωσήφ. λέγουσα προσθείη μοι ὁ θεὸς υἱὸν ἕτερον. ἐγένετο δὲ ὡς ἔτεκε Ραχὴλ τὸν Ιωσήφ, εἶπεν Ιακὼβ τῷ Λάβαν, ἀπόστειλόν με, ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸν τόπον μου καὶ εἰς τὴν γῆν μου. ἀπόδος μοι τὰς γυναῖκάς μου καὶ τὰ παιδία μου. περὶ ὧν δεδούλευκά σοι, καὶ ἀπέλθω. σὺ γὰρ γινώσκεις τὴν δουλείαν ἣν δεδούλευκά σοι. εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν· εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, διαπεπαίκασί με ἕνεκεν σοῦ. ἐπέστρεψε δέ μοι ὁ θεὸς τὰ σὰ εἰσόδια. δὸς ἐμοὶ τὸν μισθόν σου πρός με, καὶ δώσω. εἶπε δὲ αὐτῷ Ιακώβ, σὺ γινώσκεις τὴν δουλείαν, ἣν δεδούλευκά σοι. καὶ ὅσα ἦν κτήνη σου μετ' ἐμοῦ.	5. Reg. 11. 4.

Prima chal.

עָדָה	
אָמָה כָּרָא שֵׁת	
טוֹב הָיָה דּוּר	
בָּנָה בַּר	
עוֹל צָלָא עָדָה	
אֲבַר	
יְהַךְ יַהֲב	
נְשָׂה	
שְׁבַת נָטָה	
נְתַן	

Interp. chal.

oratione lie: et concepit et peperit filiũ quintũ iacob. Et ait lia. Dedit deus mercedẽ meã: q̃ dedi ancillam meam marito meo: et vocauit nomẽ eius isachar. Et concepit rursus lia: et peperit filiũ sextum iacob. Et ait lia. Dedit mihi deus optimã partes: hac vice erit habitatio mariti mei apũd me: quia peperi ei sex filios: et vocauit nomen eius zabulon. Et postea peperit filiã: et vocauit nomen eius dinã. Et venit memoria rachelis in cõspectu dei: et suscepit de oratione eius: et dedit ei vt cõciperet. Et cõcepit et peperit filiũ: et ait. Ablulit deus opprobriũ meũ: et vocauit nomen eius ioseph: dicẽs. Addat mihi dñs filiũ alterũ. Et factũ ẽ cũ peperisset rachel ioseph: et dixit iacob ad laban. Dimitte me: vt vadã in locum meũ et in terrã meã. da mihi uxores meas et filios meos: pro q̃bus seruiui tibi: vt vadã. q̃a tu nosti seruitutem meã qua seruiui tibi. Et dixit ei laban. Si nũc inueni gratiã in oculis tuis: experimentum feci: et benedixerit mihi deus ppter te. Et ait. cõstitue mercedẽ tuã mihi: et dabo tibi. et dixit ei. Tu nosti quõ seruierim tibi: et quãta erãt pecora tua apũd me.

Transla. Chal.

וְיָלְדָא לְיַעֲקֹב בְּרָא תְּמִשְׁאָי׃ וַאֲמָרַת לֵאָה יְהַב יְיָ אַגְרִי אַרֵי יְהַבִית אַמְתִי לְבַעְלִי וּקְרַת שְׁמֵיהּ יִשָּׂשכָר׃ וְעָדַיְאַת עוֹד לֵאָה וְיָלְדַת בַּר׃ שְׁתִיתַאי לְיַעֲקֹב׃ וַאֲמָרַת לֵאָה יְהַב יְיָ יָתִי חוּלָקָ טָב זִמְנָא יְהֵא מְדוֹרָא דְּבַעְלִי לְוָתִי אַרֵי יְלִידִית לֵיהּ שִׁתָּא בְּנִין וּקְרַת יָת שְׁמֵיהּ זְבוּלוּן׃ וּבָתַר כֵּן יָלְדַת בְּרַתָּא וּקְרַת יָת שְׁמַהּ דִּינָה׃ וְהָתְעַל דּוּכְרָנָא דְּרָחֵל קֳדָם יְיָ וְקַבֵּיל צְלוֹתָהּ יְיָ וְיַהֲבַלַהּ עִדּוּי׃ וְעָדַיְאַת וְיָלְדַת בַּר׃ וַאֲמָרַת כְּנַשׁ יְיָ יָת חִסּוּדִי׃ וּקְרַת יָת שְׁמֵיהּ יוֹסֵף לְמֵימַר׃ יוֹסֵף יְיָ לִי בַּר אָחֳרָן׃ הָוָה כַּד יָלְדַת רָחֵל יָת יוֹסֵף וַאֲמַר יַעֲקֹב לְלָבָן שַׁלְחַנִי׃ וְאֵיזֵיל לְאַתְרִי וּלְאַרְעִי׃ הַב יָת נְשַׁי וְיָת בְּנַי דְּקָפֵלַחִית יָתֵר בְּהוֹן וְאֵזֵיל אֲרֵי אַתְּ יָדַעְתְּ יָת פּוּלְחָנִי דְּפָלַחְתִּיךְ׃ וַאֲמַר לֵיהּ לָבָן אִסְכְּנֵן אַשְׁכַּחִית רַחְמִין בְּעֵינָיךְ נְחֵשְׁתִּי וּבָרְכַנִי יְיָ בְּדִילָךְ׃ וַאֲמַר פָּרֵישׁ אַגְרָךְ עֲלַי וְאֶתֵּן׃ וַאֲמַר לֵיהּ אַתְּ יָדַעְתְּ יָת דְּפָלַחְתָּךְ וְיָת דַּהֲוָה בְּעִירָךְ עִמִּי׃ | |

Transla. Chal.

וילדה לאה ועדיאת וילידת ליעקב בר תמשאי׃ ואמרת לאה יהב יי אגרי ארי יהבית אמתי לבעלי וקרת שמיה יששכר׃ ועדיאת עוד לאה וילידת בר׳ שתיתאי ליעקב׃ ואמרת לאה יהב יי יתי חולק טב זמנא יהא מדורא דבעלי לותי ארי ילידית ליה שיתא בנין וקרת ית שמיה זבולון׃ ובתר כן ילדת ברתא וקרת ית שמה דינה׃ והתעל דוכרנא דרחל קדם יי וקבל צלותה יי ויהבלה עדוי׃ ועדיאת וילדת בר׃ ואמרת כנש יי ית חסודי׃ וקרת ית שמיה יוסף למימר׃ יוסף יי לי בר אוחרן׃ הוה כד ילדת רחל ית יוסף ואמר יעקב ללבן שלחני׃ ואיזיל לאתרי ולארעי׃ הב ית נשי וית בני דקפלחית יתך בהון ואזיל ארי את ידעת ית פולחני דפלחתיך׃ ואמר ליה לבן אסכנן אשכחית רחמין בעינך נסיתי ובריכני יי בדילך׃ ואמר פריש אגרך עלי ואיתן׃ ואמר ליה את ידעת ית דפלחתך וית דהוה בעירך עמי׃ ׀ ׀׀׀׀׀׀

Trāslatinsla. Gre. lxx. cū interp. lan.

parua .n. erāt ḡcūq; tibi erāt coā me. ⁊ aucta ſſūt in
μικρὸν ἡνίκα σοι ἦν ἐναντίον μου · καὶ κυρίευσε εἰς
multitudinē. et bñdixit te dño in pede meo. nūc ergo
πλῆθος · καὶ εὐλόγησέ σε κύ̄ς ἐπὶ τῷ ποδί μου · νῦν οὖν
quādo faciam et ego mihi ipſi domū. et dixit laban
πότε ποιήσω κἀγὼ ἐμαυτῷ οἶκον · καὶ εἶπε λάβαν
illi: ḡd nbi dabo? ait āt illi iacob: nō dabis
αὐτῷ, τί σοι δῶσω; εἶπε δὲ αὐτῷ ἰακώβ, ἐὰν δῷσεις
mihi nihil. ſi feceris mihi verbū hoc: iterū pa-
μοι οὐδέν · ἐὰν ποιήσῃς μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, πάλιν ποι
ſcam oues tuas: et cuſtodiā. trāſcāt om-
μανῶ τὰ πρόβατά σου, καὶ φυλάξω · διελεύσομαι
nes oues tue hodie: et ſepara inde
τὰ τὰ πρόβατά σου σήμερον, καὶ διαχώρισον ἐκεῖ-
oēm ouē fuſcā in agnis: et oē ſub
θεν πᾶν πρόβατον φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσι, καὶ πᾶν διά
albū et ſparſus in capris: erit mihi merces. ⁊ ex au
λευκον καὶ ῥαντὸν ἐν ταῖς αἰξίν, ἔσται μοι μισθός · καὶ ἐ
diet me iuſticia mea in die cra
πακούσεταί μου ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ αὔ-
ſtina. qz eſt merces mea i cōſpectu tuo. oē qđ nō fuerit
ριον · ὅτι ἔστιν ὁ μισθός μου ἐνώπιόν σου. πᾶν ὃ ἂν μὴ ᾖ
ſparſum aut ſubalbū in capris: et fuſcuz in agnis:
ῥαντὸν ἢ διάλευκον ἐν ταῖς αἰξί, καὶ φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνά
furatū erit apud me. dixitāt illi laban:
σι, κεκλεμμένον ἔσται παρ' ἐμοί · εἶπεν δὲ αὐτῷ λάβαν,
ſit ſcom verbū tuū. et diſtinxit in die illa
ἴδου κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ διέστειλεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί-
hircos ſparſos et ſubalbos: et
νῃ τοὺς τράγους τοὺς ῥαντοὺς καὶ τοὺς διαλεύκους, καὶ
oēs capras ſparſas ⁊ ſubalbas: et
πάσας τὰς αἶγας τὰς ῥαντὰς καὶ τὰς διαλεύκους, καὶ
oē fuſcū: qđ erat in agnis: et oē: qđ erat albū in
πᾶν φαιόν, ὃ ἦν ἐν τοῖς ἀρνάσι, καὶ πᾶν, ὃ ἦν λευκὸν ἐν
F ipſis. ⁊ dedit p manū filiorū ſuorū: gregē
αὐτοῖς. καὶ ἔδωκε διὰ χειρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ποίμνιον
ſingulariter. ⁊ poſuit ſpatiū viā trīū dierū: in
κατ' ἰδίαν. καὶ ἀπῴκισεν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, ἀνὰ μέ-
ter eos et inter iacob. iacob āt paſcebat
σον αὐτῶν καὶ ἀνὰ μέσον ἰακώβ. ἰακὼβ δὲ ἐποίμαινε
oues laban reliquas. accepit āt ſi-
τὰ πρόβατα λάβαν τὰ ὑπολειφθέντα ἐλάβε δὲ ἰακὼ
bi iacob virgā ſtyracinā viridē: ⁊ nuceā ⁊ plata
βῆ ῥάβδον συρεκίνην χλωράν, καὶ καρυίνην, καὶ πλα
ni. et decorticauit eas iacob cortices albas: circū
τάνου. καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς ἰακὼβ λεπίσματα λευκά, περι
trahēs viride. apparuit āt in virgis albū:
σύρων τὸ χλωρόν · ἐφαίνετο δὲ ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκόν,
qđ decorticauit: varīū. ⁊ apposuit virgas: qđ decorticauit
ὃ ἐλέπισεν, ποικίλον · καὶ παρέστησε τὰς ῥάβδους, ἃς ἐλέπισεν
in canalibus cōcharū aque. vt cū veni
ἐν τοῖς λάκκοις τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος · ἵνα ὡς ἂν ἔλ-
rent oues ad bibēdū: i cōſpectu virgarū
θωσι τὰ πρόβατα πιεῖν, ἐνώπιον τῶν ῥάβδων ooo ooo

Interp. chal.

Traa. B. Hiero. Ter. Heb. Sen. Ca. xxx. Patriua. heb.

modicū habuiſti ante
q̄ venirem ad te: & nūc
diues effectus es: bñdi-
xitq; tibi dñs ad itroi-
tū meū. Iuſtū eſt igitur
vt aliqñ prouideā do-
mui mee. Dixitq; labā.
Quid tibi dabo. At
ille ait: nihil volo: ſed ſi
feceris quod poſtulo:
iterum ooooooooooooooo
paſcā & cuſtodiā peco
ra tua. Gyra omnes ooo
greges tuos: & ſepara
cunctas oues ooooooooo
varias & ſparſo vellere:
& quodcunq; fulvum
& maculoſū variumq; in
fuerit tā in ouibus q̄ in
capris: erit merces mea
rñdebitq; mihi cras iu
ſticia mea: qñ placiti tē-
pus aduenerit corā te &
oia quenō fuerint va-
ria & maculoſa & fulva
tam in ouibus q̄ in ca-
prís furti me argues. di
xitq; labā. Gratū habeo
qđ petis. Et ſepauit in
die illa capras & oues
& hircos & arietes oooo
varios & maculoſos. oo
Cūctū aūt gregē vnico
lorē. i. albi & nigri velle-
ris tradidit i manu filio
rū ſuorū: & poſuit ſpa-
ciū itineris triū dierum
inter ſe & generū: qui
paſcebat reliquos gre
ges eius. ooooooooooooooo
Tollēs ergo iacob vir-
gas populeas viridesq; &
amygdalinas & ex plata
nis ex pte decorticauit
eas. Detractiſq; cortici
bus in his q̄ ſpoliata fue-
rāt cādor appuit. illa ve-
ro q̄ integra fuerāt viridia
pmāſerūt: atq; ī hūc mo
dū color effectus ē vari-
us. Poſuitq; eas ín ca-
nalibus: vbi effūdeba-
tur aqua: vt cū vēiſſent
greges ad bibēdū: ante

Tranſla. Chal.

quoniā pauca q̄ erant tibi coā me creuerūt in multi-
tudinē. Et bñdixit tibi dño ꝓpter me: ⁊ nūc qñ facia
etiā ego pro domo mea. et dixit. Quid dabo tibi. Et
ait iacob. Non dabis mihi quicq̄: ſed ſi feceris mihi
x̄bū hoc: reuertar ⁊ paſcā oues tuas: ⁊ cuſtodiā eas.
Transibo q̄ vniuerſas oues tuas hodie. Auſer inde
oēm agnū varīū ⁊ ſparſo vellere ⁊ oēm agnū nigrū in
agnis: ⁊ ſparſum ⁊ maculoſum in capris: et hoc erit
merces mea. Et teſtificabit mihi iuſticia mea in die
craſtino: qñ veneris ſup mercedē meā: q̄ erit coā te.
omne qđ nō fuerit maculoſuz ⁊ reſperſum in capris:
et nigrū in agnis furto ſublatū eſt apud me. Et dixit
laban vtinā eſſet ſicut verbū tuū. Et ſeparauit in die
illa oēs hircos varios pedibus ⁊ reſperſos vellere: ⁊
oēs capras maculoſas ⁊ reſperſas: omne in quo erat
macula alba: ⁊ oē qđ erat nigrū in agnis: ⁊ tradidit
in manu filioꝝ ſuoꝝ. Et poſuit ſpaciū triū dierū inter
ſe ⁊ iter iacob. Jacob aūt paſcebat oues labā q̄ remā
ſerāt. Et tulit ſibi iacob x̄gas populeas ⁊ ex amyg da
lo ⁊ ex platano. Et decorticauit in eas decorticatione: et
vbi detracte ſunt cortices apparuit albū qđ erat in
virgis: ⁊ defixit virgas quas decorticauerat in cana
libus in loco adaquationis aquaruz: quo veniebant
oues ad bibendum: vt contra oues ooooooooooo

Patriua chal.

Pátina heb. | Ter.Heb. | Ecſi. | Ca.xxxi. | Trãſla.B.Hiero. | Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

וַיַּחַמֵּנָה בְּבֹאָן לִשְׁתּוֹת וַיִּחַמּוּ
הַצֹּאן אֶל הַמַּקְלוֹת וַתֵּלַדְן הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּטְלָאִים׃
וְהַכְּשָׂבִים הִפְרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאן אֶל עָקֹד וְכָל חוּם בְּצֹאן לָבָן וַיָּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבַדּוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל צֹאן לָבָן׃ וְהָיָה בְּכָל יַחֵם
הַצֹּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת וְשָׂם יַעֲקֹב אֶת הַמַּקְלוֹת לְעֵינֵי הַצֹּאן בָּרְהָטִים
לְיַחֲמֵנָה בַּמַּקְלוֹת׃ וּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן וְלֹא יָשִׂים וְהָיָה הָעֲטֻפִים לְלָבָן
וְהַקְּשֻׁרִים לְיַעֲקֹב׃ וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי לוֹ צֹאן רַבּוֹת
וּשְׁפָחוֹת וַעֲבָדִים וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃

Cap.xxxi.

וַיִּשְׁמַע אֶת דִּבְרֵי בְנֵי
לָבָן לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב אֵת כָּל
אֲשֶׁר לְאָבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר לְאָבִינוּ
עָשָׂה אֵת כָּל הַכָּבֹד הַזֶּה׃ וַיַּרְא
יַעֲקֹב אֶת פְּנֵי לָבָן וְהִנֵּה
אֵינֶנּוּ עִמּוֹ כְּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יַעֲקֹב שׁוּב
אֶל אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ
וְאֶהְיֶה עִמָּךְ׃ וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב
וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה הַשָּׂדֶה
אֶל צֹאנוֹ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶן רֹאֶה
אֲנִי אֶת פְּנֵי אֲבִיכֶן כִּי אֵינֶנּוּ
אֵלַי כְּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם וֵאלֹהֵי

Pátina chal. | Interp̃.chal.

יְהֹם אֲבָא
כַּד שְׂרָאשׁ חוּם
עָאן שָׁוָה
הֲוָה יְהֹם
בְּכַר שָׁוָה
הֲוָה
אֶל תְּמַל
הֲוָה אֲמַר
עָאן חֲזָה

oculos hẽrent virgas: & in aſpectu earũ cõcipe-
rẽt. Factũq; ẽ vt in ipſo calore coitus oues itue-
rentur virgas: & pare-
rẽt maculoſa & varia & diuerſo colore reſperſa.
Diuiſitq; gregẽ iacob: & poſuit virgas in cana-
libus añ oculos arietũ. Erãt ãt alba & nigra q̃q;
laba: cetera vero iacob: ſepatis iter ſe gregibus
Igr̃ q̃ñ prio tpe alcẽde-
bãt oues põebat iacob virgas in canalibus aq̃
rũ añ oculos arietũ & oui-
ũ: vt in earũ cõtẽpla-
tioe cõciperẽt. Q̃ñ ve-
ro ſerotina admiſſura e-
rat & conceptus extre-
mus: nõ ponebat eas.
Fctãq; ſũt ea q̃ erãt ſe-
rotina labã: & q̃ primi
tpis iacob. Ditatuſq; eſt
hõ vltra modũ: & ha-
buit greges multos: an
cillas & ieruos camelos
& aſinos. Cap.31.

Oſtq; audiit verba filiorũ laba
dicẽtiũ: tulit iacob oia
q̃ fuerũt pris nr̃i: & de
illius facultate ditatus
factus eſt inclytus: a-
nimaduertit quoq;
faciem laban quoniã
nõ eẽt erga ſe ſicut he-
ri & nudiuſtertius: maxi
me dicente ſibi domio
reuertere
in terrã patrũ tuorum
& ad generationẽ tuã:
eroq; tecum: miſit
& vocauit rachel & liã
in agrum: vbi paſcebat
greges: dixitq; eis.
Video
faciem patris veſtri: q̃
non ſit
erga me ſicut heri &
nudiuſtertius. Deus ãt

venientib ipſis ad bibendũ: cõciperent oues
ἐλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πιεῖν, ἐγκυισκέσθωσαν τὰ πρό-
in virgas. et pepererũt oues ſub
βατα εἰς τὰς ῥάβδους· καὶ ἔτικτον τὰ πρόβατα ἐπὶ
albas et varias et cineratas ſparſas. at ag
λευκα καὶ ποικίλα καὶ σποδοειδῆ ῥαντά· τοὺς δὲ ἀμ-
nos ſeparauit iacob: et poſuit coã oui
νοὺς διέχωρισεν ἰακώβ, καὶ ἔστησεν ἕναντίον τῶν πρόβα-
bus arietẽ ſubalbũ: et oẽs variũ in agnis
των κριὸν ἀλεύκαντον, καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς ἀμνοῖς
et ſeparauit ſibi greges per ſeipſũ: et nõ
καὶ διεχώρισεν ἑαυτῷ ποίμνια καθ' ἑαυτόν, καὶ οὐκ
miſcuit eos ad oues laban. factũ ẽ ãt in
ἐμίξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα λάβαν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
tẽpore quo cõceperũt oues in vtero accipiẽ
καιρῷ ᾧ ἐνεκίσωντο τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνον-
tes: poſuit iacob virgas coram oui
τα, ἔστησεν ἰακὼβ τὰς ῥάβδους ἐναντίον τῶν πρόβα-
bus in canalib: vt cõcipent ipſe ſcõm
των ἐν τοῖς ὑδρείοις, τοῦ ἐγκυισκέσθαι αὐτὰ κατὰ τὰς
virgas: q̃ñ ãt pariebãt oues nõ ponebat:
ῥάβδους, ὅταν δὲ ὀψὲ ἔτικτον τὰ πρόβατα οὐκ ἐτίθει,
facta fũt ãt nõ ſignata laban: at ſignata ia-
ἐγένετο δὲ τὰ ἄσημα τοῦ λάβαν, τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ ια-
cob. et ditatus ẽ hõ valde nimis. et fue
κώβ· καὶ ἐπλουτησεν ὁ ἄνθρωπος σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐ-
runt ei pecora multa: et bouco: & ſerui: et
γένετο αὐτῷ κτήνη πολλά, καὶ βόες, καὶ παῖδες, καὶ
ancille: & cameli et aſini: et muli.
παιδίσκαι, καὶ κάμηλοι, καὶ ὄνοι, καὶ ἡμίονοι. Ca.31.

Hẽdiuit ãt iacob verba filiorũ la-
ἤκουσε δὲ ἰακὼβ τὰ ῥήματα τῶν υἱῶν λά-
ban: dicentiũ: tulit iacob oia q̃
βαν, λεγόντων, ἔλαβεν ἰακὼβ πάντα τὰ τοῦ
pris nostri: et de hijs q̃ pris nri fe
πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πε-
cit oẽs gloriã hanc. et vidit ia-
ποίηκε πᾶσαν τὴν δόξαν ταύτην. καὶ ἐνόησεν ἰα-
cob faciem laban: et ecce nõ erat
κὼβ τὸ πρόσωπον τοῦ λάβαν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν
ad eũ: ſicut heri et tertia die. dixit
πρὸς αὐτόν, ὡς χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. εἶπε
ãt dño ad iacob: reuertere in terrã pris tui:
δὲ κῆ πρὸς ἰακώβ, ἀποστρέφου εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων σου,
et in gnationẽ tuã: et ero tecũ. mit
καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. ἀπέστει-
teno ãt iacob: vocauit lian et rachel in agrũ
λας δὲ ἰακώβ, ἐκάλεσε λείαν καὶ ῥαχὴλ εἰς τὸ πεδίον
vbi erãt greges: et ait illis. video ego fa-
οὗ ἦν τὰ ποίμνια, καὶ εἶπεν αὐταῖς· ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρό-
ciem patris veſtri: q̃ nõ eſt erga me:
σωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς ἐμοῦ,
ſicut heri et tertia die. at deus
ὡς χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. ὁ δὲ θεὸς τοῦ

Tranſla.Chal.

וְיִתְחַמְנָן כַּמֵּיתֵיהֶן לְמִשְׁתֵּי וְאִתְחֲמָן עָנָא לְחוּטְרַיָּא וִילִידָן עָנָא רְגוֹלִין נְמוּרִין
וְקִשְׁרִין וְאַפְרֵישׁ יַעֲקֹב וְיָהַב פַּרִישׁ עָנָא כָּל דִּרְגוֹל וְכָל דְּשׁוֹחוֹם בָּעָנָא דְּלָבָן
שַׁוִּי לֵיהּ עֲדָרִין בִּלְחוֹדוֹהִי וְלָא שַׁרֵיבִינוּן עִם עָנָא דְּלָבָן׃ וַהֲוֵי כָּל עִידָן דְּיִתְחַמְנָן
אִמְּבַרְתָּא וְשַׁוִּי יַעֲקֹב יָת חוּטְרַיָּא לְקֳבֵל עֵינֵיהֶן דְּעָנָא בְּרַהֲטַיָּא לְיִתְחַמוּתְהֶן בְּחוּטְרַיָּא׃
לְקִשְׁוּת עָנָא לָא קְשַׁוִּי וַהֲוֹו לַקִּישַׁיָּא לְלָבָן וּבַכִּירַיָּא לְיַעֲקֹב׃ וּתְקֵיף גַּבְרָא לַחֲדָא
לַחְדָא וַהֲוֹו לֵיהּ עָאן סַגִּיאָן וְאַמְהָן וְעַבְדִּין וְגַמְלִין וַחֲמָרִין׃

Ca.xxxi.

וּשְׁמָע יָת פִּתְגָמֵי בְנֵי לָבָן דַּהֲווֹ אָמְרִין נְסִיב יַעֲקֹב יָת כָּל דִּי לְאַבּוּנָא וּמִן דִּי לְאַבּוּנָא
עֲבַד יָת כָּל נִכְסַיָּא הָאִלֵּין׃ וַחֲזָא יַעֲקֹב יָת סְבַר אַפֵּי לָבָן וְהָא לֵיתֵיהּ עִמֵּיהּ כְּמֶאֱתְמָלִי
וּמֵרַחְמֵי יְהֹוָה אֲמַר יְיָ לְיַעֲקֹב תּוּב לְאַרְעָא אֲבָהָתָךְ וּלְיַלְדוּתָךְ וְיְהֵא מֵימְרִי בְּסַעֲדָךְ׃
וּשְׁלַח יַעֲקֹב וּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה לְתִקְלָא לְעָנֵיהּ׃ וַאֲמַר לְהֶן חָזֵי אֲנָא יָת סְבַר אַפֵּי
לָבָן אֲרֵי לֵיתֵיהּ עִמַּי כְּמֶאֱתְמָלִי וּמֵרַחֲמֵי יְהֹוָה וַאֲלָהָא

Interp̃.chal.

oues eſſent virge: & calefierẽt cum venirent ad biben
dũ. calefiebantq; oues ante virgas: & pariebãt oues
varia maculoſa atq; reſperſa. Agnos autem ſepa-
rauit iacob: & poſuit ante oues oſtẽ qõ erat maculo-
ſum & omne qõ erat nigrũ in ouibus laban. Et poſuit
ſibi greges ſeorſum: & non miſcuit eos cũ ouibus la
ban. Et factũ eſt in omni tẽpore quo calefiebãt oues
tẽpore ſance: ponebat iacob virgas in cõſpectu ouiũ in
canalibus: vt calefierẽt ante virgas. et q̃ñ oues erant
ſerotine nõ ponebat. Erantq; ſerotine laban: & tẽpo-
rance iacob. Et creuit vir valde nimis: & habuit oues
multas & ſuos & ancillas & camelos & aſinos. Ca.31.

Et audiuit verba filiorũ laban: qui dicebãt. Tu
lit iacob vniuerſa q̃ erãt patris noſtri: & de his
que erant pr̃is nr̃i acquiuit oẽm ſubſtantiã iſtam. Et
vidit iacob aſpectũ vultus laban: & ecce nõ erat cũ eo
ſicut heri & nudiuſtertio. et dixit dñs ad iacob. Reuer-
tere in terrã patrũ tuoꝝ & natiuitatio tue: & erit ver-
bum meũ in adiutoriũ tuum. Et miſit iacob & vocauit
rachel & liam in agrũ vbi erant oues ſue. Et dixit cis.
Video ego aſpectũ vultus patris veſtri q̃ non eſt me
cum ſicut heri & nudiuſtertius: & verbum dei

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

patris mei fuit mecũ. et ipse autẽ scitis: ꝙ πατρός μου ἦν μετ' ἐμοῦ· καὶ αὐταὶ δὲ οἴδατε, ὅτι in oi fortitudine mea serui patri vestro. at ἐν πάσῃ ἰσχύι μου δεδούλευκα τῷ πατρὶ ὑμῶν· ὁ δὲ pater vester decepit me: t mutauit mercedẽ πατὴρ ὑμῶν παρηκρούσατό μι, καὶ ἄλλαξε τὸν μισθὸν mea decẽ agnosti. t non dedit illi de⁹ μου τῶν δέκα ἀμνῶν· καὶ ἐὰν οὕτως εἶπεν malefacere mihi. si sic diceret: varia erũt κακοποιῆσαί με· ἐὰν οὕτως εἴπῃ, τὰ ποικίλα ἔσαι tua merces: et parient oẽs oues varia. σου μισθός, καὶ τίκτουσι πάντα τὰ πρόβατα ποικί-

si ãt diceret: alba erũt tua merces: t pa λα· ἐὰν δὲ εἴπῃ, τὰ λευκὰ ἔσαι σου μισθός, καὶ τί rient oẽs oues alba. et abstulit de ktau πάντα τὰ πρόβατα λευκά· καὶ ἀφεῖλεν ὁ θε us oia pecora ꝑris vestri: et dedit mihi ὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν, καὶ ἔδωκέ μοι ea. t factũ ẽ: ꝙ cõcipiebãt oues: tn αὐτά· καὶ ἐγένετο, κύησε ἐν ἐκείνῳ τὰ πρόβατα, ἐν utero accipientes. et vidi oculis meis χερὶ λαμβάοντα· καὶ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου eas in somnio. t ecce hirci et arietes asce ἐν τῷ ὕπνῳ· καὶ ἰδοὺ οἱ τράγοι καὶ οἱ κριοὶ ἀνα dentes sup oues et capras: subal βαίνοντες ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς ἀίγας, ἑλλεν bi et varij et cinerati sparsi. et dixit καὶ ποικίλοι καὶ ἀποδεδεῖς ἔσαντοι· καὶ εἶπέ mihi angelus dei ꝑ somniũ: iacob iacob. μοι ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ κατ' ὄνειρον, Ἰακὼβ Ἰακώβ. ego ãt dixi: ecce ẽ. t dixit mihi: respice ἐγὼ δέ εἶπον, τί ἐστι· καὶ εἶπέ μοι, ἀνάβλεψον τοῖς oculis tuis: et vide hircos et arie ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κρι tes ascendentes sup oues et capras οὺς ἀναβαίνοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς ἀίγας ꝑ subalbas et varias et cineratas sparsas. ἑλλεύκους καὶ ποικίλους καὶ ἀποδεδεῖς ἔσαντούς· vidi enĩ ꝙcũq; tibi laban facit. ego sũ de⁹ ꝙ ap ἑώρακα γὰρ ὅσα σοι Λάβαν ποιεῖ· ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ὁ ἐφ⁹ 3.18.d parui tibi in loco det vbi vnxisti mihi illic titulũ: et ἔις σοι ἐν τόπῳ οὗ ἔχρισάς μοι ἐκεῖ στήλην, καὶ vouisti mihi votũ. nũc ergo surge: et egredere de terra ηὔξω μοι ἐυχήν· νῦν οὖν ἀνάστηθι, καὶ ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς Infra. hac: et vade in terrã natiuitatis tue. et 31.4 ταύτης, καὶ ἄπελθε ἐις τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου· καὶ respõdentes lia et rachel: vtrũq; ei ἀποκριθεῖσαι Λεία καὶ Ῥαχήλ, εἶπον αὐτῷ, μὴ ἔτι nobis adhuc ꝙ hereditatis in ḥũs dom ꝑris no ἡμῖν ἔτι μερὶς κληρονομίας ἐν τοῖς τοῦ πατρὸς ἡ stri: nõ quasi aliene reputate sum⁹ ei: vẽ C μῶν; οὐχ ὡς ὁ ἀλλότριοι λελογίσμεθα αὐτῷ; πέ didit enĩ nos: t deuorauit deuoratione πρακε γὰρ ἡμᾶς, καὶ κατέφαγε καταβρώσει

Interp.chal.

Trãsla.B.Iero.

patris mei fuit mecũ. & ipse nostis ꝙ totis viribus meis seruierim patri vestro. Sed & pater vester circũuenit me: & mutauit mercedẽ meã decẽ vicibus: & nõ dimisit eũ deus vt noceret mihi. Si quando dixit: varie erunt mercedes tue: pariebant oẽs oues varios fetus: qñ vero ecõtrario ait: alba quęq; accipies ꝑ mercede: omnes greges alba peperũt. Tulitq; deus substantiã patris vestri: & dedit mihi. Postq; ei cõceptus ouiũ tps aduenerat: leuaui oculos meos & vidi in somnis ascẽdentes mares super feminas varios & maculosos & diuersorũ colorum. Dixitq; angelus dei ad me in somniis Iacob. Et ego respondi adsum. Qui ait. Leua oculos tuos: & vide vniuersos masculos ascẽdẽtes super feminas varios maculosos atq; respersos. Vidi enim omnia que fecit tibi Laban. Ego sum deus bethel: vbi vnxisti lapidem: & votum vouisti mihi. Nunc ergo surge & egredere de terra hac reuertens in terrã natiuitatis tue. et respõderũtq; rachel & lia. Nunqd hẽmus residui quicq; in facultatibus & hereditate domus ꝑris nostri? Nõne quasi alienas reputauit nos: & vẽdidit: comeditq;

Ter. Heb. Sep. Latini. Pritiua.heb.

אֲבִי הָיָה עִמָּדִי וְאֱלֹהֵי אָבִי הָיָה עִמִּי וְאַתֶּן יְדַעְתֶּן כִּי
בְּכָל כֹּחִי עָבַדְתִּי אֶת אֲבִיכֶן וְאֲבִיכֶן הֵתֵל בִּי וְהֶחֱלִף אֶת עַשֶּׂרֶת
מַשְׂכֻּרְתִּי וַעֲשֶׂרֶת מֹנִים וְלֹא נְתָנוֹ אֱלֹהִים לְהָרַע עִמָּדִי אִם כֹּה
יֹאמַר נְקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָּל הַצֹּאן נְקֻדִּים וְאִם כֹּה יֹאמַר
עֲקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָּל הַצֹּאן עֲקֻדִּים וַיַּצֵּל אֱלֹהִים אֶת
מִקְנֵה אֲבִיכֶם וַיִּתֶּן לִי וַיְהִי בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא
בַּחֲלוֹם וְהִנֵּה הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים
וּבְרֻדִּים וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב וָאֹמַר הִנֵּנִי
וַיֹּאמֶר שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל הַצֹּאן עֲקֻדִּים
נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים כִּי רָאִיתִי אֵת כָּל אֲשֶׁר לָבָן עֹשֶׂה לָךְ
אָנֹכִי הָאֵל בֵּית אֵל אֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ שָׁם מַצֵּבָה אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִי
שָׁם נֶדֶר עַתָּה קוּם צֵא מִן הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב אֶל אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ:
וַתַּעַן רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמַרְנָה לוֹ
הַעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּבֵית
אָבִינוּ הֲלוֹא נָכְרִיּוֹת נֶחְשַׁבְנוּ לוֹ
כִּי מְכָרָנוּ וַיֹּאכַל גַּם אָכוֹל אֶת

Transla.Chal.

patris mei fuit in adiuto: tũ meũ. et vos scitis ꝙ ossi virtute mea seruiui patri vro. Pater aũt vester mẽ tis tuo est mihi: t mutauit mercedẽ meã decẽ vicibus: t nõ dimisit eũ de⁹ vt noceret mihi. si sic dicebat. Varia erũt ꝑ mercede tua. pariebãt oẽs oues varia. Et si sic dicebat. Maculosa erunt ꝑo mercede tua. pariebãt oẽs oues maculosa. et separauit dñs de pecoꝛib⁹ ꝑris vestri: t dedit mihi. Et factũ est in tpe quo oues cale fiebant: leuaui oculos meos t vidi in somnio: et ecce arietes qui ascendebãt sup oues erant varij t ma culosi t respersi. Et dixit mihi angel⁹ dei in somnio Jacob. Et dixi ecce ego. et ait. Leua n sic oculos tuos et vide oẽs arietes qui ascendũt sup oues maculosos varios atq; respersos: qm manifestũ est coꝛã me ossie qõ facit tibi laban. Ego sum de⁹ qui apparui tibi in bethel vbi vnxisti titulũ: vbi vouisti coꝛam me votũ: nũc surge egredere de terra hac: t reuertere in terrã natiuitatis tue. Et responderũt rachel t lia atq; dixe runt ei. Numquid adhuc est nobis pars t hereditas in domo patris nostri? nõne extrance reputate sum⁹ ei: quia vendidit nos: t comedit quoq;

Pritiua chal.

אֲבָא
שָׁנָה בָּאַשׁ
הֲוָה עָאן
פָּרַשׁ
יוֹמָם חָזָה
לֵאוּ
חָזָה נְגָלָה
עַל קוֹם קוּם
נְפַק תּוּב
חֲסַן
חֲשַׁב אֲכַל

Interp.chal.

לְאַבָּא מֵימְרֵיהּ הַוָה פְּסַעְדִי וְאַתֵּן יְדַעְתִּין אֲרֵי בְּכֹל חֵילִי פְּלַחִית יָת אֲבוּכֵן וַאֲבוּכֵן
שָׁקַר בְּרַ וְאַשְׁנִי יָת אַגְרִי עֲשַׂר זִמְנִין וְלָא שַׁבְקֵיהּ יְיָ לְאַבָּאשָׁא עִמִּי אִם כְּדֵין הַוָה
אֲמַר נַמוּרִין יְהֵא אַגְרָךְ וְיֵלְדָן כָּל עָנָא נַמוּרִין וְאִם כְּדֵין הַוָה אֲמַר רְגוּלִין יְהֵא אַגְרָךְ
וְיֵלְדָן כָּל עָנָא רְגוּלִין: וְאַפְרֵישׁ יְיָ מִן בְּעִירָא דְאֲבוּכֵן וְיָהַב לִי: וַהֲוָה בְּעִדָּנָא
דְּחִמְתֵּיהּ עָנָא וְזַקֵּפִית עֵינַי וַחֲזֵית בְּחֶלְמָא וְהָא תְּרַשַׁיָּא דְּסַלְקִין עַל עָנָא רְגוּלִין
נַמוּרִין וּפַצִיחִין: וַאֲמַר לִי מַלְאֲכָא דַּייָ בְּחֶלְמָא יַעֲקֹב וַאֲמָרִית הָא אָנָא: וַאֲמַר זְקוֹף
כְּעַן עֵינָךְ וְחֲזֵי כָּל תְּרַשַׁיָּא דְּסַלְקִין עַל עָנָא רְגוּלִין נַמוּרִין וּפַצִיחִין אֲרֵי גְּלֵי קֳדָמַי יָת
כָּל דְּלָבָן עָבִיד לָךְ: אָנָא אֱלָהָא דְּאִתְגְּלִי לְעֵלָךְ בְּבֵית אֵל דְּמְשַׁחְתְּ תַּמָּן קַמְצָא וְתַמֵּיתְ
קֳדָמַי תַּמָּן מֵימְרָא קוּם פּוֹק מִן אַרְעָא הָדָא וְתוּב לְאַרְעָא יַלָּדוּתָךְ: וְאַתַּת רָחֵל
וְלֵאָה וַאֲמָרָה לֵיהּ הַעַד כְּעַן לֵית חוּלָק וְאַחְסָנָא בְּבֵית אֲבוּנָא: הֲלָא נוּכְרָאן
אִיתְחַשַּׁבְנָא לֵיהּ אֲרֵי זְבַנָנָא וְאָכֵל אַף מֵיכָל יָת

Pagnin.	Ter. Heb.	Sept.	Vulg.
נָצַל	כַּסְפֵּנוּ׃ כִּי כָל־הָעֹשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל	argentū nr̄m. oēs diuitias	pecuniam patris nostri:
אֱלֹהִים מֵאָבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ	ὴ ἀργύριον ἡμῶν· πάντα γὰρ τὰ πλοῦτα καὶ τὴν δόξαν,	quæ ablulit deus	
וְעַתָּה כֹּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים ׀׀׀	quã abstulit deꝰ	pr̄is nr̄i: nobis erit et fi	
אֵלֶיךָ עֲשֵׂה׃ וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא ׀׀	πατρὸς ἡμῶν· ἡμῖν ἔσται καὶ τοῖς τέ	lijs nr̄is. nūc ergo q̄cūq; tibi dixit deꝰ: fac. surge	
קוּם עֲשֵׂה	κνοις ἡμῶν· νῦν οὖν ὅσα σοι εἶπεν ὁ θς̄, ποίει· ἀναστὰς	ās iacob: accepit uxores suas: et filios	
אֶת בָּנָיו וְאֶת נָשָׁיו עַל הַגְּמַלִּים׃ ׀ נָשָׂה	λὰβ Ἰακώβ, ἔλαβε τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τὰ παιδία	suos sup camelos: et abduxit oēm	
וַיִּנְהַג אֶת כָּל מִקְנֵהוּ וְאֶת כָּל ׀׀׀ נָהַג	αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς καμήλους, καὶ ἀπήγαγε πάντα τὰ	substātiā suā: et oēs supellectilē suā: quā	
רְכֻשׁוֹ אֲשֶׁר רָכָשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוֹ ׀׀ קָנָה	ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, ἣν	acquisiuit in mesopotamia: et ola	
אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפַדַּן אֲרָם לָבוֹא אֶל	περιεποιήσατο ἐν τῇ μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ	sua vt abiret ad isaac patrē suū: i terrā cha	
יִצְחָק אָבִיו אַרְצָה כְּנָעַן׃ וְלָבָן הָלַךְ	αὐτοῦ ἀπελθεῖν πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ, εἰς γῆν Χα	naan. laban āt abijt ad tōndēdū oues suas. fura	
לִגְזֹז אֶת צֹאנוֹ וַתִּגְנֹב רָחֵל אֶת ׀ גָּנַב	ναάν. Λάβαν δὲ ὤχετο κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. ἔκλε	ta ē āt rachel idola pr̄is sui. abscōdit āt ia	
הַתְּרָפִים אֲשֶׁר לְאָבִיהָ׃ וַיִּגְנֹב ׀׀׀	ψε δὲ ῥαχὴλ τὰ εἴδωλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ἐκρυψε δὲ Ἰα	cob labā syro: ne indicaret ei:	
יַעֲקֹב אֶת לֵב לָבָן הָאֲרַמִּי עַל בְּלִי	κὼβ Λάβαν τὸν σύρον, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ,	ꝙ fugit. et fugit ipse: et sua	
הִגִּיד לוֹ כִּי בֹרֵחַ הוּא׃ וַיִּבְרַח הוּא	ὅτι ἀποδιδράσκει· καὶ ἀπεδρα αὐτὸς, καὶ τὰ αὐ	oia: et trāsiuit flumē: ꝛ festinauit	
וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת ׀׀ קוּם עָבַר	τοῦ πάντα, καὶ διέβη τὸν ποταμὸν, καὶ ὥρμησεν	in mōtē galaad. nūciatū ē āt labā syro	
הַנָּהָר וַיָּשֶׂם אֶת פָּנָיו הָרָה הַגִּלְעָד׃ שׂוּם פָּנָה	εἰς τὸ ὄρος γαλαάδ. ἀπηγγέλη δὲ Λάβαν τῷ σύρῳ	die tertia: ꝙ fugit iacob. et assu	
וַיִּנָּד לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כִּי בָרַח ׀ שָׁלַשׁ	τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτι ἀπέδρα Ἰακώβ. καὶ παρα	mens filios suos: et fratres su	
יַעֲקֹב׃ וַיִּקַּח אֶת אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּדְבַּק ׀ לָקַח רָדַף	λαβὼν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐ	os cū eo: persecutꝰ ē post eum diē	
אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיִּדְבַּק ׀ דָּבַק	τοῦ μετ' αὐτοῦ, κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ ὁδὸν ἡμε	rū septē. et cōprehēdit eū in mōte gala	
אֹתוֹ בְּהַר הַגִּלְעָד׃ וַיָּבֹא אֱלֹהִים ׀׀ בּוֹא	ρῶν ἑπτά. καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει γαλα	ad. venitq; āt deꝰ ad labā syrū ꝙ sōnū	
אֶל לָבָן הָאֲרַמִּי בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה ׀׀	άδ. ἦλθε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Λάβαν τὸν σύρον κατ' ὄνειρον	noctis: et dixit ei: caue ne forte	
וַיֹּאמֶר לוֹ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תְּדַבֵּר עִם	τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, φύλαξαι μή ποτε	loquaris ad iacob mala. ꝛ cōprehendit la	
יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע׃ וַיַּשֵּׂג לָבָן אֶת	λαλήσῃς πρὸς Ἰακὼβ πονηρά. καὶ κατέλαβε Λά	ban iacob. iacob āt fixit tabernaculū suū	
יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב תָּקַע אֶת אָהֳלוֹ ׀׀׀	βαν τὸν Ἰακώβ. Ἰακὼβ δὲ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ	in mōte. laban āt statuit fratres suos	
בָּהָר וְלָבָן תָּקַע אֶת אֶחָיו בָּהָר ׀׀	ἐν τῷ ὄρει. Λάβαν δὲ ἔστησε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ	in mōte galaad. dixit āt laban iacob: dd	
הַגִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב מָה ׀׀	ἐν τῷ ὄρει γαλαάδ. εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ, τί	fecisti: quare fugisti clam: et fura	
עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת לִבִּי וַתְּנַהֵג אֶת	ἐποίησας; ἵνατί ἀπέδρας κρυφῇ, καὶ ἔκλοπο	tus es me: et abduxisti filias meas:	
בְנֹתַי כִּשְׁבִיות חָרֶב׃ לָמָּה נֶחְבֵּאתָ ׀ שָׁבָה	φήρησάς με, καὶ ἀπήγαγες τὰς θυγατέρας μου,	quasi captiuas gladio?	
	ὡς ἀχμαλώτιδας μαχαίρᾳ; ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ		

Pagnin.	Interp. chal.
פָּרַשׁ בָּגַה	argentum nostrū. Quoniā oēs diuitie quas ablulit
קוּם עָשָׂה נְתָא	deus ex patre nr̄o: nr̄e sunt ꝛ filioꝝ nr̄oꝝ. Et nunc qđ
כָּנַה אָתָא	cūq; dixerit tibi deus fac. Et surrexit iacob ꝛ leuauit
גָּזַז	filios suos ꝛ vxores suas super cameloꝫ: ꝛ duxit vni
כְּסָה חָוָה	uersa pecora sua ꝛ omnē substantiā suam quā acqui
קוּם שָׁוָה	sierat in mesopotamia syrie: vt veniret ad isaac patrē
הָלַךְ דָּבַק	suū in terrā chanaan. Laban autē abierat ad tonden
אָבַר	das oues suas: ꝛ tulit rachel imagines que erant pa
סָמַר מָלַל טוֹב	trīs sui. Et celauit iacob a laban syro: et nō indicauit
שָׁכַן שָׂרָא	ei ꝙ ipse pficisceretur. Et abijt ipse ꝛ oīa sua: ꝛ surre
שָׁנָה טָמַר	xit ꝛ transiuit euphratē: ꝛ posuit faciem suam contra
	montē galaad. Et nunciatuꝫ est laban in die tertio ꝙ
	abijsset iacob: ꝛ tulit fratres suos secuꝫ: ꝛ persecutus
	est post eum itinere septem dierū: ꝛ cōprehendit euꝫ
	in monte galaad. et venit verbuꝫ a facie dei ad laban
	syrum in somnio noctis: et dixit ei. Caue tibi ne lo
	quaris cum iacob a bono vsq; ad malum: ꝛ compre
	hendit laban iacob. Et iacob tetenderat tabernacu
	lum suum in monte. Et laban collocauit fratres suos
	in monte galaad. Et dixit laban ad iacob. Quid fec
	isti: ꝛ celasti a me ꝛ duxisti filias meas quasi captiuas
	gladio. Quare occulte ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ

Pagnin.	Transla. Chal.
וְכֹל דִּי עוֹתָרָא דְּאַבְהָתָנָא וְדִילָנָא הוּא וּלְבָנָנָא וּכְעַן כֹּל דַּאֲמַר	
יְיָ עֲבִיד׃ וְקָם יַעֲקֹב וּנְטַל יָת בְּנוֹהִי וְיָת נְשׁוֹהִי עַל גַּמְלַיָּא׃ וּדְבַר יָת כָּל גֵּיתוֹהִי	
יָת כָּל קִנְיָנֵיהּ דִּיקְנָא גֵּיתֵי קִנְיָנֵיהּ דִּיקְנָא בְּפַדַּן אֲרָם לְמֵיתֵי לְוָת יִצְחָק אֲבוּהִי	
לְאַרְעָא דִּכְנָעַן׃ וְלָבָן אָזַל לְמִגְזַז יָת עָאנֵיהּ וּסְתָרַת רָחֵל יָת צַלְמָנַיָּא דִּי לְאֲבוּהָא׃	
וְגְנַב יַעֲקֹב בְּלָבָן אֲרַמָּאָה עַל דְּלָא חַוִּי לֵיהּ אֲרֵי אָזֵיל הוּא׃ וַאֲזַל הוּא וְכָל דִּילֵיהּ	
וְקָם עֲבַר יָת פְּרָת וְשַׁוִּי יָת אַפּוֹהִי לְטוּרָא דְּגִלְעָד׃ וְאִתְחַוִּיאַ לְלָבָן בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה	
אֲרֵי אֲזַל יַעֲקֹב׃ וּדְבַר יָת אֲחוֹהִי עִמֵּיהּ וּרְדַף בָּתְרוֹהִי מַהֲלַךְ שִׁבְעָה יוֹמִין וְאַדְבֵּק יָתֵיהּ	
בְּטוּרָא דְּגִלְעָד׃ וַאֲתָא אֱלָהָא לְוָת לָבָן אֲרַמָּאָה בְּחֶלְמָא דְּלֵילְיָא וַאֲמַר לֵיהּ	
אִסְתְּמַר לָךְ דִּילְמָא תְּמַלֵּיל עִם יַעֲקֹב מְטַב עַד בִּישׁ׃ וְאַדְבֵּיק לָבָן יָת יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב תְּרַס	
יָת מַשְׁכְּנֵיהּ בְּטוּרָא וְלָבָן אַשְׁרִי יָת אֲחוֹהִי בְּטוּרָא דְּגִלְעָד׃ וַאֲמַר לָבָן לְיַעֲקֹב מָה עֲבַדְתָּ	
אַתְּ מִנִּי וְדַבַּרְתָּ יָת בְּנָתַי כְּשָׁבְיָן חַרְבָא׃ לְמָה אִיטַּמַּרְתָּ	

Transla. Chal.

argentū nr̄z. oēs diuitias ꝛ gloriā: quā abstulit deꝰ pr̄is nr̄i: nobis erit et fi lijs nr̄is. nūc ergo q̄cūq; tibi dixit deꝰ: fac. surgēs ās iacob: accepit vxores suas: ꝛ filios suos sup cameloꝫ: et abduxit oēm substātiā suā: et oēs supellectilē suā: quā acquisiuit in mesopotamia: et ola sua vt abiret ad isaac patrē suū: i terrā chanaan. laban āt abijt ad tōndēdū oues suas. furatꝰ ē āt rachel idola pr̄is sui. abscōdit āt iacob labā syrō: ne indicaret ei: ꝙ fugit. et fugit ipse: et sua oia: et trāsiuit flumē: ꝛ festinauit in mōtē galaad. nūciatū ē āt labā syro die tertia: ꝙ fugit iacob. et assumens filios suos: et fratres suos cū eo: persecutꝰ ē post eum diē septē. et cōprehēdit eū in mōte galaad. venitq; āt deꝰ ad laban syrū ꝙ sōnū noctis: et dixit ei: caue ne forte loquaris ad iacob mala. ꝛ cōprehendit laban iacob. iacob āt fixit tabernaculū suū in mōte. laban āt statuit fratres suos in mōte galaad. dixit āt laban iacob: dd fecisti: quare fugisti clam: et furatꝰ es me: et abduxisti filias meas: quasi captiuas gladio?

Transla. Chal.

ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Gen. Ca. xxxj.	Prãtiua heb.
et si annũciasseo mihi: misissem te cũ leti=	me fugere voluisti:	לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא הִגַּדְתָּ	נָגַד
καὶ εἰ ἀπήγγειλάς μοι, ἐξαπέστειλα ἄν σε μετὰ εὐφρο	nec indicare	לִי וַאֲשַׁלֵּחֲךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁירִים	שָׁלַח שׁוּר
cia: et cũ musicis: t tympanis: et citha	mihi vt prosequerer te	תֹּף	
σύνης, καὶ μετὰ μουσικῶν, καὶ τυμπάνων, καὶ κιθά	cũ gaudio & canticis &	בְּתֹף וּבְכִנּוֹר וְלֹא נְשַׁקְתַּנִי	
ra. nõ dign⁹ habitus sũ osculari filios meos: et	tympanis & citharis.	לְנַשֵּׁק לְבָנַי וְלִבְנֹתָי עַתָּה	
ρας. οὐ κατηξίωσάς φιλῆσαι τὰ παιδία μου, καὶ τὰς	Non es passus	סָכָל עָשָׂה אֱוִיל	
filias meas. nũc ãt stulte egisti: et nũc ãt	vt osculare filios me=	רְאֵשִׁית עַתָּה	
1. Reg. 15. c. 2. Pa. 16. c. θυγατέρας μου. τῶν δὲ ἀφρόνως ἔπραξας, καὶ τῶν δὲ	os & filias.	לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וֵאלֹהֵי	רוּעַ
valet man⁹ mea malefacere tibi. at de⁹ pa=	Stulte opatus es. Et	אֲבִיכֶם אֶמֶשׁ אָמַר אֵלַי לֵאמֹר	
ἰσχύει ἡ χείρ μου κακοποιῆσαί σι. ὁ δὲ θεὸς τοῦ πα	nũc quide valet manus	הִשָּׁמֶר לְךָ מִדַּבֵּר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב	שָׁמַר
tris tui heri ait ad me: vicẽs: custodi teip=	mea reddere tibi malũ	עַד רָע וְעַתָּה הָלוֹךְ הָלַכְתָּ כִּי	
τρός σου χθὲς εἶπε πρός με, λέγων, φύλαξαι σεαυ=	sed deus	נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה	כָּסַף
sũ: ne forte loqris cũ iacob mala. nũc ergo	patris tui heri dixit	גָנַבְתָּ אֶת אֱלֹהָי וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר	עָנָה
τοῦ, μή ποτε λαλήσῃς μετὰ ἰακὼβ πονηρά. τῶν οὖν	mihi.	לְלָבָן כִּי יָרֵאתִי כִּי אָמַרְתִּי פֶּן	
vadet desiderio cũ desideraſti: in do	Caue ne loquaris con=	תִּגְזֹל אֶת בְּנוֹתֶיךָ מֵעִמִּי עִם	גָּזַל
πορεύσῃ, ἐπιθυμίαν ἐπεθύμησας, εἰς τὸν οἶ	tra Iacob quicquam	אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא	מָצָא
kũ patris tui abire: cur furatus es	durius. Esto. Ad tuos	יִחְיֶה נֶגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר לְךָ מָה עִמָּדִי	חָיָה נֶגֶד
καὶ τοῦ πατρός σου ἀπιλθεῖν, ἵνατί ἔκλεψας	ire cupiebas: &	וְקַח לָךְ וְלֹא יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחֵל	לָקַח
deos meos? rñdit iacob: et dixit laban:	desiderio erat tibi domus patris tui. Cur	גְּנָבַתַּם וַיֵּצֵא לָבָן בְּאֹהֶל יַעֲקֹב	גָּנָא
τοὺς θεούς μου; ἀπεκρίθη ἰακὼβ, καὶ εἶπε τῷ λάβαν,	furatus es deos meos?	וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהֹת וְלֹא מָצָא	שָׁנָה
dixi enĩ ne forte auferas filias tuas a	Rñdit iacob: & inscio	וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לֵאָה וַיָּבֹא	
εἶπα γὰρ μή ποτε ἀφέλῃ τὰς θυγατέρας σου ἀπ' ἐ=	te profectus sum: timui	בְּאֹהֶל רָחֵל וְרָחֵל לָקְחָה אֶת	
me: et oĩa mea cognosce ergo ꝺd est tuũ	ne	הַתְּרָפִים וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל	שׂוּם
E μοῦ, καὶ πάντα τὰ ἐμά· ἐπίγνωθι οὖν τί ἐστι τῶν σῶν	violẽter auferres filias	וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֶת	מָשַׁשׁ
apud me: et accipe. et non cognouit apõ eũ ni	tuas. & ãt furti me argu=	כָּל הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא וַתֹּאמֶר אֶל	אָמַר
παρ' ἐμοί, καὶ λάβε· καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐ	is: apud quẽcũq; inue=	אָבִיהָ אַל יִחַר בְּעֵינֵי אֲדֹנִי כִּי לוֹא	חָרָה
ḥil et dixit iacob apõ quẽ inuẽti fuerit deos tui:	neris deos tuos: necē=	אוּכַל לָקוּם מִפָּנֶיךָ כִּי דֶרֶךְ	יָכַל הָלַךְ
δή. καὶ εἶπεν ἰακὼβ παρ' ᾧ ἂν εὑρεθῶσιν οἱ θεοί σου,	tur corã fratribus nr̃is.	נָשִׁים לִי וַיְחַפֵּשׂ וְלֹא מָצָא אֶת	נָשָׁה חָפַשׂ
nõ viuet corã fratribus nr̃is. nesciebat ãt	Scrutare quicqd tuo=	הַתְּרָפִים וַיֹּאמֶר לְיַעֲקֹב וַיָּרֶב לְבָלָן	
οὐ βιοτεύσει ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. ἐγνω δὲ ὅτι	rum apud me inueneris		
iacob: ꝙ rachel vrũ eius furata ẽ eos. ins=	auferhec dicẽs ignora		
ἰακὼβ, ὅτι ῥαχὴλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔκλεψεν αὐτούς. ἐπο=	bat ꝙ rachel furata eẽt		
gressꝰ ãt laban scrutatꝰ ẽ domũ lie: et nõ in	idola. Ingressus itaq; la		
σελθὼν δὲ λάβαν ἠρεύνησε τὸν οἶκον λείας, καὶ οὐχ εὗ	ban tabernaculũ iacob		
uenit. t egressus ex domo lie: scrutatꝰ ẽ do	& lie & vtriusq; famu		
μεν. καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ οἴκου λείας, ἠρεύνησε τὸν οἶ=	le non inuenit. Cunq;		
kũ iacob: et in domo duarũ ancillarũ: et	intrasset		
κον Ἰακὼβ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν, καὶ	tentoriũ rachelis: illa		
nõ inuenit. ingressus ẽ ãt t i domũ rachel. rachel	festinans		
οὐχ εὗρεν. εἰσελθὼν δὲ καὶ εἰς τὸν οἶκον ῥαχήλ. ῥαχὴλ	abscõdit idola subter		
ãt accepit idola: et iniecit ea in	stramẽta cameli:		
δὲ ἔλαβε τὰ εἴδωλα, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰ	& sedit desuper: scru=		
stramẽtio cameli: t sedit sup eis: et	tanti q		
σάγματα τῆς καμήλου, καὶ ἐπεκάθισεν αὐτοῖς, καὶ	oẽ tentoriũ & nihil in=		
dixit pri suo: nõ graui ter ferẽ dñe: nõ po	uenienti: ait.		
εἶπε τῷ πατρὶ αὐτῆς, μὴ βαρέως φέρε κύριε, οὐ δύ	Ne irascatur dominus		
tero surgere corã te. ꝙ: ꝙm cõsuetudinẽ	meus q coram te assurgere ne		
τόμαι ἀναστῆναι ἐνώπιόν σου. ὅτι τὰ κατ' ἐμοὶ	queo: quia iuxta cõsue		
mulieburẽ mihi fũt. scrutatꝰ ẽ ãt laba coram	tudinẽ femina rũ nũc ac		
τῶν γυναικείων μοι ἐστί. ἠρεύνησε δὲ λάβαν ἐνώπιον	cidit mihi. Sic delusa fol		
ipso in oi domo: et nõ inuenit idola.	licitudo q rẽtis ẽ. tumẽs		
αὐτοῦ ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ, καὶ οὐχ εὗρε τὰ εἴδωλα.	q iacob cum iurgio		
ratus ẽ ãt iacob: et ratus ẽ cũ labã.			
ὠργίσθη δὲ ἰακὼβ, καὶ ἐμαχέσατο τῷ λάβαν.			

Transla. Chal.	Interp. chal.	Prãtiua chal.
לְמֵיזַל וְכַסֵּית טְנִי וְלָא לְמֵימַר לִי וְאֶשַׁלְּחִנָּךְ בְּחֶדְוָא וּבְתוּשְׁבְּחָן בְּתֹף וּבְכִנָּרִין׃	abijsti: t celasti a me: t non indicasti mihi: vt dimitte	תֵּת לְמֵיזַל
וְלָא שְׁבַקְתַּנִי לְנַשָּׁקָא לְבָנַי וְלִבְנָתָי כְּעָן אֲסְכֵילְתָּא לְמֵיעְבַּד אֵית חֵילָא בִּידִי לְמֵיעְבַּד	rem te cum gaudio t cãticis cũ tympanis t citharis.	כְּתַפָּא בְּנָה כָּסַל
עִמְכוֹן בִּישׁ וֶאֱלָהָא דַּאֲבוּכוֹן דְּמָשָׁא אֲמַר לִי לְמֵימַר לָךְ מַלֵּלָא עִם יַעֲקֹב	Et nõ permisisti me vt osculari filios meos t filias	עֲנַד אֲמַר
מִטַּב עַד בִּישׁ וּכְעָן מֵיזַל אַזְלְתָּ אֲרֵי תָּמֵדָא חַיַּדְתָּא לְבֵית אֲבוּךְ לְמָה גְנַבְתְּ יָת	meas: nunc stulte egisti. Est potestas in manu mea vt	כּוֹת אֲזַל
דַּחֲלָתִי׃ וְאָתֵיב יַעֲקֹב וַאֲמַר לְלָבָן אֲרֵי דְּחֵילִית אֲרֵי אֲמָרִית דִּילְמָא תֵּינוֹס יָת בְּנָתָךְ	facerem vobiscũ malã: sed deus patris vestri heſterna	תּוּב אֲנַס
מִינִי׃ אֲתַר דְּתַשְׁכַּח יָת דַּחֲלָתַךְ לָא יְתְקַיַּם קֳדָם אַחֲנָא אִישְׁתְּמוֹדַע לָךְ מָה דְּעִמִּי וְקַח	nocte ait mihi: dicens. Caue tibi ne loquaris cũ	שָׁכַח קוּם שָׁדַע
לָךְ וְלָא יְדַע יַעֲקֹב אֲרֵי רָחֵל גְּנָבַתְנוּן׃ וְעָאל לָבָן בְּמַשְׁכְּנָא דְיַעֲקֹב וּבְמַשְׁכְּנָא	iacob a bono vsq; ad malũ. et nunc abiens abijsti q̃n	נָסַב עֹל שֶׁבֶן
וּבְמַשְׁכְּנָא דִּתְרֵתֵין לְחֵינָתָא וְלָא אַשְׁכַּח וּנְפַק מִמַּשְׁכְּנָא דְלֵאָה וְעָאל בְּמַשְׁכְּנָא דְרָחֵל׃	cupiens cupiebas domũ patris tui. Cur tulisti deos	תֵּרֵי
וְרָחֵל נְסֵיבַת יָת צְלָמַנְיָא וְשַׁוְיַתִינוּן בַּעֲבִיטָא דִּגְמַלָּא וִיתֵיבַת עֲלֵיהוֹן וּמַשֵּׁשׁ לָבָן יָת	meos? Et respõdit iacob t dixit ad laban. Quoniã ti	שָׁוֶה
כָּל מַשְׁכְּנָא וְלָא אַשְׁכַּח׃ וַאֲמָרַת לַאֲבוּהָא לָא יִתְקוֹף בְּעֵינֵי רִיבוֹנִי אֲרֵי לָא אֵיכוֹל	mui dicens: ne violẽter auferres filias tuas a me. lo	תֹּקֶף בָּרַב יָכַל
לְמֵיקַם קֳדָמָךְ אֲרֵי אוֹרַח נְשִׁין לִי וּבָלַשׁ וְלָא אַשְׁכַּח יָת צְלָמַנְיָא׃ וּתְקֵיף	cus in quo inueneris deũ tuũ nõ pmaneat. cosã fratri	קוּם עָשָׂה
יַעֲקֹב וּגְצָא עִם לָבָן	bus nr̃is cognosce quid tuũ sit apud me: t tolle tibi.	נָצָה
	Et nesciebat iacob q rachel accepisset eos. Et ingres=	
	sus est laban in tabernaculũ iacob t in tabernaculũ	
	lie t in tabernaculũ duarum cõcubinaꝝ: t non inue=	
	nit. et egressus est de tabernaculo lie: t ingressus est	
	in tabernaculũ rachelis. Rachel autẽ acceptt imagi=	
	nes: t posuit eas in stramentio cameli: et sedit desu=	
	per: t attrectauit laban vniuersa que erant in taber=	
	naculo: t nõ inuentt. Et dixit patri suo: ne displiceat	
	in oculis domini mei: quoniã non possum surgere co	
	ram te. consuetudo enim mulierum est mihi. Et scru=	
	tatus est. et nõ inuenit imagines. Et iratus est iacob	
	et riatus est cum laban.	

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Sen.	Ca. xxxj.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
עָנָה	וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן מַה			fait. Quam ob	et respõdẽs iacob: dixit laban: q̃ iniquitas
	פִּשְׁעִי מָה חַטָּאתִי כִּי דָלַקְתָּ			culpã meã & ob qđ pec	καὶ ἀποκριθεὶς Ἰακώβ, εἶπε τῷ Λάβαν, Τί γὰρ ἐκνμά
	אַחֲרָי כִּי מִשַּׁשְׁתָּ אֶת כָּל כֵּלַי		כָּלָה	catũ meũ sic exarsisti eo	μεαι et q̃d petũi meũ? q̃ p̃iecuit eo post
	מַה מָּצָאתָ מִכֹּל כְּלֵי בֵיתֶךָ שִׂים			post me: & scrutatus es	μου; καὶ τί τὸ ἁμάρτημά μου; ὅτι κατεδίωξας ὀπί
נָכַח	כֹּה נֶגֶד אַחַי וְאַחֶיךָ וְיוֹכִיחוּ			oẽm supellectilẽ meã.	me: et q̃ scrutatꝰ es oia vasa do
שָׁנָה	בֵּין שְׁנֵינוּ זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי			Quid inueniſti de cũ	σω μου; καὶ τί ἐρεύνησας πάντα τὰ σκεύη τοῦ ὀί
	עִמָּךְ רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ			cta substãtia domus tue	mus mee? q̃d inueniſti de oib vasib tuis? põe
	וְאֵילֵי צֹאנְךָ לֹא אָכָלְתִּי טְרֵפָה			Pone hic corã fribus	κου μου; τί εὗρες ἐκ πάντων τῶν σκευῶν σου; θὲς
חָטָא	לֹא הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי אֲחַטֶּנָּה			meis & fribus tuis: & iu	hic coꝝ fratribus tuis et fratribus
נִגְנַב	מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנָּה גְּנֻבְתִּי יוֹם			dicẽt inter me & te. Id	ὧδε ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν ἀδελφῶν
הָיָה	וְגְנֻבְתִּי לָיְלָה הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי			circo viginti annis fui	meis: et arguant inter vuos nos.
יָרַד	חֹרֶב וְקֶרַח בַּלָּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי			tecũ. Oues tue & ca	μου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀναμέσον τῶν δύο ἡμῶν.
שָׁנָה	מַעֲיָנִי זֶה לִּי עֶשְׂרִים שָׁנָה			pre steriles nõ fuerunt:	bi mihi vigiti ãni ego sñ tecũ. oues
	בְּבֵיתֶךָ עָבַדְתִּיךָ אַרְבַּע עֶשְׂרֵה			arietes gregis tui non	ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ. τὰ πρόβα
	שָׁנָה בִּשְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים			comedi: nec captũ a	tue et capre tue nõ fuerũt sterileꝫ. arietes
חָלַף	בְּצֹאנֶךָ וַתַּחֲלֵף אֶת מַשְׂכֻּרְתִּי			bestia ostẽdi tibi. Ego	τὰ σου καὶ ἀγίς σου οὐκ ἐτεκνώθησαν. κριοὺς τῶν
	עֲשֶׂרֶת מֹנִים לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי			damnũ omne reddebã.	ouiũ tuarũ nõ comedi. abesita comeſtũ nõ at
	אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפַחַד יִצְחָק הָיָה לִי			Quicquid furtim peri	προβάτων σου οὐ κατέφαγον. ἀπὸ βρῶτον οὐκ ἐπή
עָנָה	כִּי עַתָּה רֵיקָם שִׁלַּחְתָּנִי אֶת עָנְיִי			bat: a me exigebas:	tuli tibi. ego soluebã a me ipso furta
נָכַח	וְאֶת יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה אֱלֹהִים וַיּוֹכַח			die noctuq̃ estu vrge	νοχά σοι. ἐγὼ ἀπέτινυον παρ' ἐμαυτοῦ κλέμματα
	אֶמֶשׁ וַיִּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל יַעֲקֹב			bar & gelu. fugiebatq̃ som	diei: et furta noctis: fui combu
	הַבָּנוֹת בְּנֹתַי וְהַבָּנִים בָּנַי			nus ab oculis meis. Sicq̃	κμένος, καὶ κλέμματα νυκτός. ἐγινόμην συγκαύ
	וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכֹל אֲשֶׁר אַתָּה			viginti annos	stus estu diei: & glacie
עָשָׂה	רֹאֶה לִי הוּא וְלִבְנֹתַי מַה אֶעֱשֶׂה			in domo tua seruiui ti	μενος τῷ καύματι τῆς ἡμέρας, καὶ τῷ παγετῷ τῆς
	לָאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר			bi: quattuordecim	noctis. et fugiebat sõnus ab oculis
	יָלָדוּ וְעַתָּה לְכָה נִכְרְתָה בְרִית			pro filiabus: & sex	τυκτός. καὶ ἀφίστατο ὁ ὕπνος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
	אֲנִי וְאַתָּה וְהִיָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ			gregibus tuis. Im	meis. ita mihi vigiti ãni ego sñ in domo tua.
				mutasti quoq̃ mercedẽ	μου. ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ εἰμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου.
				meã decẽ vicibus. Nisi	seruiui tibi ãttuordecim ãnos p filia
				deus patris mei	ἐδούλευσά σοι δεκατέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν θυγατ
				abraã & timor isaac af	bus tuis: et ser ãnos i ouibus tuis. et dece
				fuisset mihi: forsitan	ρων σου, καὶ ἓξ ἔτη ἐν τοῖς προβάτοις σου. καὶ παρ
				mõ nudum me dimisis	pisti mercedẽ meã decẽ agnis. nisi de
				ses. Afflictionem meã	λογίσω τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνάσιν. εἰμὴ ὁ θεὸς
				& laborẽ manuũ mea	pris mei abraã fuisset mihi: & timor
				rũ respexit deus: & ar	τοῦ πρός μου ἀβραὰμ ἦν μοι, καὶ ὁ φόβος Ἰσαάκ, νῦν
				guit te heri. Rñdit ei la	vacuũ me misisses. humilitatẽ meã et
				ban.	ἄν κενόν με ἐξαπέστειλας. τὴν ταπείνωσίν μου καὶ
				Filie mee & filii	labore manuũ mearũ vidit deus: & redarguit te
				& greges tui & oia que	τὸν πόνον τῶν χειρῶν μου εἶδεν ὁ θεός, καὶ ἤλεγξέ σε
				cernis mea sunt. Quid	heri. respondẽs aũt laban: dixit iacob: fi
				facere filiis & nepotibus meis?	χθές. ἀποκριθεὶς δὲ Λάβαν, εἶπε τῷ Ἰακώβ, αἱ θυγα
				Veni ergo & ineamus	tie: filie mee. & filij: filij mei. & pe
				fedus: vt sit testimonium inter	τέρες, θυγατέρες μου. καὶ οἱ υἱοί, υἱεί μου. καὶ τὰ πρό
				me & te.	cora: pecora mea. & oia q̃cũq̃ tu vides: mea sũt et
					να, κτήνη μου. καὶ πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς, ἐμά ἐστι καὶ
					filiabꝰ meabꝰ. q̃d faciã istis hо
					τῶν θυγατέρων μου. τί ποιήσω ταύταις σήμε
					die: aut filijs earũ: quos pepererũt. nũc ergo ve
					ρον, ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν, οὓς ἔτεκον. νῦν δεῦ δὴ
					ni disponam fedus ego et tu. & erit in
					ξω διαθώμεθα διαθήκην ἐγὼ καὶ σύ. καὶ ἔσαι εἰς
					teſtimoniũ inter me et te.
					μαρτύριον ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.

Pritiua chal.	Transla. Chal.	Interp. chal.
תּוּב	et rñdens iacob dixit ad laban. Que est iniqtas mea:	וְאָתֵיב יַעֲקֹב וַאֲמַר לְלָבָן מָה חוֹבִי וּמָה סוּרְתִּי אֲרֵי רְדַפְתָּא בַּתְרָאי: אֲרֵי מַשֵּׁישְׁתָּ יָת
שָׁוֶה כֹּחַ תְּרֵי	et qđ est delictũ meũ q̃ p̃secut eo post me: Qñ atre	כָּל מָאנֵי מָה אַשְׁכַּחְתָּ מִכָּל מָאנֵי בֵיתָךְ שַׁוֵּי כְעֵן קֳדָם אַחַי וְאַחָךְ וְיוֹכְיחוּן בֵּין תַּרְוֵנָא:
שָׁנָה תְּלָתַל	ctasti oſtia vasa mea: quid inueniſti de vniuersis va	תְּעֶסְרִין שְׁנִין אֲנָא עִמָּךְ רְחֵלָךְ וְעִזָּךְ לָא אַתְכִּילוּ וְדִכְרֵי אֲנָנָךְ לָא אֲכָלִית: תְּבִירָא
אֲתָא הֲוָה שָׁנָה	sis domus tue: pone nũc corã fribus meis & frib tuis:	לָא אַיְתִיתִי לָךְ דַּרְתָּא שַׁגְיָא מִן מְגִיתָא אֲפִי אֲנָא בָּעֵי יָת גַּנְבַת יוֹמָא וְגָנְבַת
יוֹם	& iudicẽt inter nos ambos. Istis viginti annis ego	לֵילְיָא: הֲוֵיתִי בְּיוֹמָא אֲכָלַנִי שַׁרְבָא וּגְלִידָא הַוָה נָחֵית עֲלַי בְּלֵילְיָא וְנָדַת שְׁנָתִי
הֲוָה נְדַד יָשֵׁן	fui apud te: oues tue & capre tue nõ fuerũt orba	מֵעֵינָי: דֵּין תְּעֶסְרִין שְׁנִין בְּבֵיתָךְ פְּלַחְתָּךְ אַרְבַּע עֶסְרֵה שְׁנִין בְּתַרְתֵּין בְּנָתָךְ וְשֵׁית שְׁנִין
שָׁנָה רָבַע תְּרֵי	te: & arietes ouiũ tuarũ nõ comedi. Dilaceratũ nõ ad	בְּעָנָךְ וְשַׁנֵּיתָא יָת אָגְרִי עֲשַׂר זִמְנִין: אִלּוּלֵי פּוֹן אֱלָהָהּ דְּאָבָא אֱלָהָא דְּאַבְרָהָם
שָׁנָה לָאָה נַעֲלָה	duxi tibi: qñ deficiebat exhuſto: aũne tu q̃rebas illñ:	וְחִיל לֵיהּ יִצְחָק הֲוָה בְּסַעְדִי אֲרֵי כְעַן רֵיקָן שַׁלַּחְתָּנִי יָת עַנְיִי וְיָת לֵיאוּת יְדַי גְּלֵי
יֵרַח תּוּב בָּנָה	custodiebã in die: & custodiebam in nocte. in die cõsu	קֳדָם יְיָ וּוֹכַח בָּרְמְשָׁא: וְאָתֵיב לָבָן וַאֲמַר לְיַעֲקֹב בְּנָתָא בְנָתָי וּבְנָיָא בְּנַי וַעֲנָא
עֶבֶד אֲתָא	mabat me estus: & glacies descẽdebat sup me i nocte:	אָמַר וְכָל דְּאִית חֲזֵי לִי הוּא וְלִבְנָתַי מָה אֶעְבֵּיד לְאִלֵּין יוֹמָא דֵין אוֹ לְבָנֵיהֶן דִּילְדָן:
גֹּזַר קוּם הָיָה	et recessit somn ab oculis meis. Istis viginti annis	וְכַעַן אֵיתָא נְגוַר קְיָם אֲנָא וְאַתְּ וְיְהֵא לְסַהֲיָד בֵּינִי וּבֵינָךְ:
	serutui tibi in domo tua: q̃tuordecim annis p duab	
	filiab tuis. Et sex ãnis p ouib tuis: & mutasti mer	
	cedẽ meã decẽ vicib: nisi q̃ de p̃fis mei de abraahe: &	
	ille quẽ timebat isaac fuisset in adiutoriũ meũ: tũ nũc	
	vacuũ me dimisisses: labor me & afflictio manuũ mea	
	rũ manifesta fuit coꝝ deo: & arguit te hesterna nocte.	
	Et rñdit laban & dixit ad iacob. Filie sunt filie mee: &	
	filij sunt filij mei: & oues sũt oues mee: & q̃dcũq̃ tu vi	
	deo meũ est: & quid faciã istis filiab meis hodie: aut	
	filijs earũ quos pepererũt. Et nũc veni ineam fedus	
	ego & tu: & sit in testimoniũ inter me & te.	

Trãsla.Gre.Ier.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Gen.	Ca.xxxj.	Pritiua heb.
accipiẽs ãt iacob lapidẽ: statuit eũ titulũ. et	[a]Tulit itaq; [b]iacob [c]lapidẽ: [d]& erexit illũ [e]in titulũ [f]. Dixitq; [g]fratribus suis. [h] Afferte [i] [k] [l] [m] [n] [o] [p] [q] [r] [s] [t] [u] [x] [y] [z] [aa] [bb] [cc] [dd] [ee] [ff] [gg] [hh] [ii] [kk] [ll] [mm] [nn] [oo] [pp] [qq] [rr] [ss] [tt] [uu] [xx] [yy] [zz] [aaa] [bbb] [ccc] [ddd] [eee] [fff] [ggg] [hhh] [iii] [kkk] [lll] [mmm] [nnn] [ooo] [ppp] [qqq] [rrr] [sss] [ttt] [uuu] [xxx] [yyy] [zzz] [aaaa] [bbbb] [cccc] [dddd] [eeee] [ffff] [gggg] [hhhh] [iiii] [kkkk] [llll] [mmmm] [nnnn] [oooo] [pppp] [qqqq] [rrrr] [ssss] [tttt] [uuuu] [xxxx] [yyyy] [zzzz] [aaaaa] [bbbbb] [ccccc] [ddddd] [eeeee] [fffff] [ggggg] [hhhhh] [iiiii] [kkkkk] [lllll] [mmmmm] [nnnnn] [ooooo] [ppppp] [qqqqq] [rrrrr] [sssss] [ttttt] [uuuuu] [xxxxx] [yyyyy] [zzzzz] [aaaaaa] [bbbbbb] [cccccc] [dddddd] [eeeeee] [ffffff] [gggggg] [hhhhhh] [iiiiii] [kkkkkk] [llllll] [mmmmmm] [nnnnnn] [oooooo] [pppppp] [qqqqqq] [rrrrrr] [ssssss] [tttttt] [uuuuuu] [xxxxxx] [yyyyyy] [zzzzzz] [aaaaaaa] [bbbbbbb] [ccccccc] [ddddddd] [eeeeeee] [fffffff] [ggggggg] [hhhhhhh] [iiiiiii] [kkkkkkk] [lllllll] [mmmmmmm] [nnnnnnn] [ooooooo] [ppppppp] [qqqqqqq] [rrrrrrr] [sssssss] [ttttttt] [uuuuuuu] [xxxxxxx] [yyyyyyy] [zzzzzzz] [aaaaaaaa] [bbbbbbbb] [cccccccc] [dddddddd] [eeeeeeee] [ffffffff] [gggggggg] [hhhhhhhh] [iiiiiiii] [kkkkkkkk] [llllllll] [mmmmmmmm] [nnnnnnnn] [oooooooo] [pppppppp] [qqqqqqqq] [rrrrrrrr] [ssssssss] [tttttttt] [uuuuuuuu] [xxxxxxxx] [yyyyyyyy] [zzzzzzzz] [aaaaaaaaa] [bbbbbbbbb] [ccccccccc] [ddddddddd] [eeeeeeeee] [fffffffff] [ggggggggg] [hhhhhhhhh] [iiiiiiiii] [kkkkkkkkk] [lllllllll] [mmmmmmmmm] [nnnnnnnnn] [ooooooooo] [ppppppppp] [qqqqqqqqq] [rrrrrrrrr] [sssssssss] [ttttttttt] [uuuuuuuuu] [xxxxxxxxx] [yyyyyyyyy] [zzzzzzzzz] [aaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbb] [cccccccccc] [dddddddddd] [eeeeeeeeee] [ffffffffff] [gggggggggg] [hhhhhhhhhh] [iiiiiiiiii] [kkkkkkkkkk] [llllllllll] [mmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnn] [oooooooooo] [pppppppppp] [qqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrr] [ssssssssss] [tttttttttt] [uuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbb] [ccccccccccc] [ddddddddddd] [eeeeeeeeeee] [fffffffffff] [ggggggggggg] [hhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkk] [lllllllllll] [mmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnn] [ooooooooooo] [ppppppppppp] [qqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrr] [sssssssssss] [ttttttttttt] [uuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbb] [cccccccccccc] [dddddddddddd] [eeeeeeeeeeee] [ffffffffffff] [gggggggggggg] [hhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkk] [llllllllllll] [mmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnn] [oooooooooooo] [pppppppppppp] [qqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrr] [ssssssssssss] [tttttttttttt] [uuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbb] [ccccccccccccc] [ddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeee] [fffffffffffff] [ggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkk] [lllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnn] [ooooooooooooo] [ppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrr] [sssssssssssss] [ttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbb] [cccccccccccccc] [dddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeee] [ffffffffffffff] [gggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkk] [llllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnn] [oooooooooooooo] [pppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrr] [ssssssssssssss] [tttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbb] [ccccccccccccccc] [ddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeee] [fffffffffffffff] [ggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkk] [lllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnn] [ooooooooooooooo] [ppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrr] [sssssssssssssss] [ttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbb] [cccccccccccccccc] [dddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeee] [ffffffffffffffff] [gggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkk] [llllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnn] [oooooooooooooooo] [pppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrr] [ssssssssssssssss] [tttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbb] [ccccccccccccccccc] [ddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeee] [fffffffffffffffff] [ggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkk] [lllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnn] [ooooooooooooooooo] [ppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrr] [sssssssssssssssss] [ttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbb] [cccccccccccccccccc] [dddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeee] [ffffffffffffffffff] [gggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkk] [llllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnn] [oooooooooooooooooo] [pppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrr] [ssssssssssssssssss] [tttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbbb] [ccccccccccccccccccc] [ddddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeeee] [fffffffffffffffffff] [ggggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkkk] [lllllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnnn] [ooooooooooooooooooo] [ppppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrrr] [sssssssssssssssssss] [ttttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbbbb] [cccccccccccccccccccc] [dddddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeeeee] [ffffffffffffffffffff] [gggggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkkkk] [llllllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnnnn] [oooooooooooooooooooo] [pppppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrrrr] [ssssssssssssssssssss] [tttttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb] [ccccccccccccccccccccc] [ddddddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeeeeee] [fffffffffffffffffffff] [ggggggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk] [lllllllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn] [ooooooooooooooooooooo] [ppppppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr] [sssssssssssssssssssss] [ttttttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb] [cccccccccccccccccccccc] [dddddddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee] [ffffffffffffffffffffff] [gggggggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk] [llllllllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn] [oooooooooooooooooooooo] [pppppppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr] [ssssssssssssssssssssss] [tttttttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb] [ccccccccccccccccccccccc] [ddddddddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee] [fffffffffffffffffffffff] [ggggggggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk] [lllllllllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn] [ooooooooooooooooooooooo] [ppppppppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr] [sssssssssssssssssssssss] [ttttttttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb] [cccccccccccccccccccccccc] [dddddddddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee] [ffffffffffffffffffffffff] [gggggggggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk] [llllllllllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn] [oooooooooooooooooooooooo] [pppppppppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr] [ssssssssssssssssssssssss] [tttttttttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb] [ccccccccccccccccccccccccc] [ddddddddddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee] [fffffffffffffffffffffffff] [ggggggggggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk] [lllllllllllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn] [ooooooooooooooooooooooooo] [ppppppppppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr] [sssssssssssssssssssssssss] [ttttttttttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb] [cccccccccccccccccccccccccc] [dddddddddddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee] [ffffffffffffffffffffffffff] [gggggggggggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk] [llllllllllllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn] [oooooooooooooooooooooooooo] [pppppppppppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr] [ssssssssssssssssssssssssss] [tttttttttttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb] [ccccccccccccccccccccccccccc] [ddddddddddddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee] [fffffffffffffffffffffffffff] [ggggggggggggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk] [lllllllllllllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn] [ooooooooooooooooooooooooooo] [ppppppppppppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr] [sssssssssssssssssssssssssss] [ttttttttttttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbbb] [ccccccccccccccccccccccccccccc] [ddddddddddddddddddddddddddddd] [eeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee] [fffffffffffffffffffffffffffff] [ggggggggggggggggggggggggggggg] [hhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhhh] [iiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiii] [kkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkkk] [llllllllllllllllllllllllllll] [mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm] [nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn] [oooooooooooooooooooooooooooo] [pppppppppppppppppppppppppppp] [qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq] [rrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr] [ssssssssssssssssssssssssssss] [tttttttttttttttttttttttttttt] [uuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu] [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx] [yyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyyy] [zzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz] [aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa] [bb

Pditiua heb. | Tex. Heb. | Gen. Ca. xxxij. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

וּלְבָנֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב שוב
לָבָן לִמְקֹמוֹ׃ Cap. xxxij.
וְיַעֲקֹב הָלַךְ פנע
לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים׃ ראה
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אלהים
אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם שלח
הַהוּא מַחֲנָיִם׃ וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב פנה
מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל עֵשָׂו אָחִיו אל
אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם׃ וַיְצַו יצו
אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי
לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב גור
עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עתה
עָתָּה׃ וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן היה
וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה שלח
לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא חֵן נגד
בְּעֵינֶיךָ׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל שוב
יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל אָחִיךָ בוא
אֶל עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתְךָ
וְאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃ וַיִּירָא ראה
יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ צור
וַיְחַן אֶת
הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן
וְאֶת הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ תנה
וַיֹּאמֶר אִם יָבוֹא עֵשָׂו אֶל נכה
הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה
הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה׃ שאר פלט
יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם
וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר
אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ ילד

Pditiua chal. | Transla. Chal.

תוב et filias suas: et benedixit eis: et abiit. & reuersus est
לָאבַן חֲזָא שָׁבָא Laban in locum suum. Cap. 32.
אָמַר רָבָּא IAcob autẽ abiit per viam suã: & obuiauerunt ei
דּוּר הָוָה angeli dei. Et ait iacob qñ vidit eos: castra a fa-
חֲזָה שָׁכָח תּוּב cie dei sunt hec. Et vocauit nomẽ loci illius manaim.
אָתָא רָבָּע et misit iacob nuncios ante se ad esau fratrem suũ ad
עֵיק terram seir regionis idumee: & precepit eis dicens.
שָׁרָא אָתָא sic dicetis dño meo esau: hec dicit seruus tuus iacob:
הֲוָה שָׁרָא apud laban peregrinatus sum: et morat⁹ sum vsq
nunc. Habeoq; boues & asinos & seruos & ancillas: &
mitto vt indicem dño meo: vt inueniam gratiã in ocu
lis tuis. Et reuersi sunt nuncij ad iacob dicentes: ve-
nimus ad fratrem tuũ esau: & ipse quoq; venit in oc-
cursum tuum: & quadrin genti viri cũ eo. Et timuit ia
cob valde & angustiatus est: & diuisit populũ qui erat
cum eo: et oues & boues & camelos in duas turmas.
et ait. Si venerit esau ad vnam turmã: et percusserit
eam: turma que reliqua est saluabitur. et dixit iacob.
Deus patris mei abraham & deus patris mei isaac:
dominus qui dixit mihi: reuertere in terram tuam &
in locum natiuitatis tue: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Trãsla. B. Hiero.

& filias suas: & benedixit illis: reuersusq; est ∞∞∞
in locum suum. Ca. 32.
IAcob autẽ abiit: iti nere quo cepat: fue runtq; ei obuiam angeli dei. Quos cũ vidisset ait. Castra dei sunt ∞∞∞ hec. Et appellauit nomẽ loci illius manaim. Misit autem ∞∞∞∞∞∞∞∞ nũcios ante se ad esau fratrem suum ∞∞∞∞∞∞∞∞ in terra seir in regione edom: precepitq; ∞∞∞ eis dicens: sic loquimini domino meo ∞∞∞∞ esau. Hec dicit frater tuus iacob. ∞∞∞∞∞∞∞∞ Apud labã pegrinatus sum: & fui vsq; ∞∞∞∞∞∞ in pñtẽ diẽ. Habeo boues & asinos & oues ∞∞ & seruos & ancillas: mittoq; nunc ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ legationẽ ad dñm meum: vt inueniã gratiã ∞ in cõspectu tuo. Reuersiq; sunt nuncii ad ∞∞∞ iacob dicentes. Venimus ad esau frẽm tuũ & ecce properat in occursum tuum ∞∞∞∞∞∞∞∞ cum quadringentis viris. Timuit ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ iacob valde: & pertericulus diuisit ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ populũ q; secũ erat: greges quoq; & oues ∞∞∞ & boues & camelos in duas turmas ∞∞∞∞∞∞∞∞ dicens. Si venerit esau ad ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ vnam turmam & percusserit eam: alia ∞∞∞∞∞∞∞∞ turma que reliqua est ∞ saluabitur. Dixitq; ∞∞ iacob. Deus patris mei ∞ abraam: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ & deus patris mei isaac domine q dixisti mihi ∞ reuertere in terrã tuã & in locũ natiuitatis tue: ∞

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

filias suas et benedixit eis. et reuer
εὐγατέρας αὐτῆ καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἀπῆλθε
suus e laban in locũ suũ.
φ λάβαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Ca. 32.
ET iacob abiit viã suã. et respt
καὶ Ἰακὼβ ἀπῆλθε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. καὶ ἀπαν
cies: vidit castra dei castrametata.
βλέψας, εἶδε παρεμβολὴν θεοῦ παρεμβεβλκυῖα
et obuiauerũt ei angeli dei. dixit
αὐ. καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ. εἶπεν
ãt iacob: qñ vidit eos: castra dei ista.
δὲ Ἰακώβ, ὅταν εἶδεν αὐτούς, παρεμβολὴ θεοῦ ἐστι
et vocauit nomẽ loci illius: ca-
τη. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, παρεμ
stra. misit ãt iacob ante ad esau
βολαί. ἀπέστειλε δὲ Ἰακὼβ ἔμπροσθεν πρὸς Ἠσαῦ τὸν
fratrẽ suã i terrã seir: i regionẽ edõ. et pre
ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν σηείρ, εἰς χώραν Ἐδώμ. καὶ ἐν
cepit eis: dicẽs: sic dicetis dño meo
τείλατο αὐτοῖς, λέγων, οὕτως ἐρεῖ τῷ κυρίῳ μου
esau: sic dicit seruus tuus iacob: cũ laban
Ἠσαῦ, οὕτως λέγει ὁ παῖς σου Ἰακώβ, μετὰ Λάβαν
hĩtaui: et morat⁹ sũ vsq; nũc: et fue
παρώκησα, καὶ ἐχρόνισα ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἐγένο
rãt mihi boues: & asini: & oues: & serui:
τό μοι βόες. καὶ ὄνοι, καὶ πρόβατα, καὶ παῖδες,
et ancille. et misi dño meo esau
καὶ παιδίσκαι. καὶ ἀπέστειλα τῷ κυρίῳ μου Ἠσαῦ
nũciare: vt inueniat seruus tuus gram coram
ἀπαγγεῖλαι, ἵνα εὕρω ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον
te. & reuersi sũt nũcij ad iacob: dicen
σου. καὶ ἀπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ἰακώβ, λέγον
tes: venimꝰ ad fratrẽ tuũ esau. et ecce
τες, ἤλθομεν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου Ἠσαῦ. καὶ ἰδοὺ
ipse venit i occursũ tuũ: & quadringẽti
αὐτὸς ἔρχεται εἰς συνάντησίν σου, καὶ τετρακόσιοι
vir cũ eo. timuit ãt iacob valde: et tu
ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. ἐφοβήθη Ἰακὼβ σφόδρα, καὶ ἠ
bitauit. et diuisit ppl̃m cũ eo: et
πορεύτο. καὶ διεῖλε τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ τοὺς
boues: et oues i duas turmas. & ca
βόας, καὶ τὰ πρόβατα εἰς δύο παρεμβολάς. καὶ ἔ
melos: ãt iacob: si venerit esau ad turmã vnã: et
πεσ Ἰακώβ, ἐὰν ἔλθῃ Ἠσαῦ εἰς παρεμβολὴν μίαν, καὶ
percusserit eã: erit turma secũda vt
κόψῃ αὐτήν, ἔσται ἡ παρεμβολὴ ἡ δευτέρα εἰς τὸ
saluetur. dixit ãt iacob: deus patris mei a-
σῴζεσθαι. εἶπε δὲ Ἰακώβ, ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Α
braam: et deꝰ patris mei isaac: dñe q̃ dixisti
βραάμ, καὶ ὁ θεὸς τοῦ πρός μου Ἰσαάκ, κύριε ὁ εἰπὼν
mihi reuertere in terrã natiuitatis tue:
μοι, ἀπόστρεψόν εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου,

Interp. chal.

וְיַעֲקֹב אֲזַל Ca. xxxij.
לְאַתְרֵיהּ׃ וְתַב לָבָן לְאַתְרֵיהּ׃
אוֹרְחֵיהּ וְעַרְעוּ בֵּיהּ מַלְאֲבַיָּא דַּיְיָ׃ וְאֲמַר יַעֲקֹב כַּד חֲזָנוּן מִשְׁרְיָתָא מִן קֳדָם
יְיָ וּקְרָא שְׁמָא דְּאַתְרָא הַהוּא מַחֲנָיִם׃ וּשְׁלַח יַעֲקֹב אֲזַנְדִּין קֳדָמוֹהִי לְוָת עֵשָׂו
אָחוּהִי לְאַרְעָא דְּשֵׂעִיר מָתְקָלָא דְּאֱדוֹם׃ וּפַקֵּיד יָתְהוֹן לְמֵימַר כְּדֵין תֵּימְרוּן לְרִבּוֹנִי
לְעֵשָׂו כְּדֵין אֲמַר עַבְדָּךְ יַעֲקֹב עִם לָבָן דַּרִית וְאוֹתַרִית עַד כְּעַן׃ וְהָוֵה לִי תּוֹרִין וְחֲמָרִין עָאן
וְעַבְדִין וְאַמְהָן וּשְׁלָחִית לְחַוָאָה לְרִבּוֹנִי לְאַשְׁכָּחָא רַחֲמִין בְּעֵינָךְ׃ וְתַבוּ אֲזַנְדָּיָא לְוָת
יַעֲקֹב לְמֵימַר אֲתֵינָא לְוָת אָחוּךְ לְוָת עֵשָׂו וְאַף אֲזַיל לְקַדָּמוּתָךְ וְאַרְבַּע מְאָה גּוּבְרִין
עִמֵּיהּ׃ דְּחִיל יַעֲקֹב לַחֲדָא וְעַקְתָ לֵיהּ וּפַלִיג יָת עַמָּא דְּעִמֵּיהּ וְיָת עָנָא וְיָת תּוֹרֵי וְגַמְלַיָּא
לְתַרִין מַשְׁרְיָתָא׃ וַאֲמַר אִם יֵיתֵי עֵשָׂו לְמַשְׁרְיְתָא חָדָא וְיִמְחִינַּהּ וְיְהֵא מַשְׁרְיְתָא
דְּשָׁתַאֲרָא לְשֵׁיזָבוּתָא׃ וַאֲמַר יַעֲקֹב אֱלָהֵיהּ דְּאַבָּא אַבְרָהָם וְאֱלָהֵיהּ דְּאַבָּא יִצְחָק יְיָ
דְּאָמַר לִי תּוּב לְאַרְעָךְ וּלְיַלְדוּתָךְ

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Gen. Ca.xxxij.	Pritiua heb.
et bñ tibi faciam: sufficiat mihi ab oi	&bñfaciam tibi: mior	וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ וְשַׂתִּי כְּחוֹל	יָטַב
καὶ ἐυ σοι ποιήσω, ἱκανούσθω μοι ἀπὸ πάσης	fum cunctis	הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר	
iustitia: et ab oi veritate: quã feciſti	miſerationibus tuis &	עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי	עָשָׂה
δικαιοσύνης, καὶ ἀπὸ πάσης ἀληθείας, ἧς ἐποίησας	veritate tua: quam	עָבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי	הָיָה
B seruo tuo. in eni virga mea hac trã=	expleſti ſeruo tuo. In	לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי	שָׁנָה נָצַל
τῶ παιδί σου. ἐν γὰρ τῇ ῥάβδῳ μου ταύτῃ διέ=	baculo meo	מִיַּד עֵשָ�somewhat כִּי יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן	
ſiui iordanẽ hunc. nũc ãt fact⁹ ſũ in duas tur	tranſiui iordanẽ iſtum:	יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל בָּנִים: וְאַתָּה	בּוֹא נָכָה
βας γὰρ ἐφοδεύων τοῦτον. νυνὶ δὲ γέγονα εἰς δύο πα=	& nunc	אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי	שׂוּם
rias. erue me de manu fratris	cũ duabus turmis re=	אֶת זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא	
ρεμβολάς. ἐξελοῦ με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ	gredior. Erue me de	יִסָּפֵר מֵרֹב: וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה	סָפַר רָבָה לון
mei: de manu eſau: q̃ timeo eum ego:	manu frĩs mei eſau: qa	הַרוּא וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְיָדוֹ	לָקַח בּוֹא
μου, ἐκ χειρὸς ἡσαῦ, ὅτι φοβοῦμαι αὐτὸν ἐγώ,	valde eũ timeo: ne for	מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו: עִזִּים	
ne forte veniẽs pcutiat me: et matrẽ ſup filii	te veniens pcutiat ma=	מָאתַיִם וְתֵישִׁים עֶשְׂרִים	מָאָה
μή ποτε ἐλθὼν πατάξῃ με, καὶ μητέρα ἐπὶ τέκ=	trẽ cũ filiis. Tu	רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים:	
οις. σὺ δὲ ἔστω, ἐν σοι ποίησω. καὶ θήσω τὸ	locutus es q̃ bñfaceres	נִמְלִים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים	יָנַק
σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἣν οὐκ ἀ=	mihi: & dilatares	פָּרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים עֶשְׂרָה	פָּרָה רָבַע
ριθμήσει τις ἀπὸ τοῦ πλήθους. καὶ ἐκοιμήθη ἐ=	ſemen meũ ſicut arenã	אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם עֲשָׂרָה:	
κεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ ἔλαβεν ὧν ἔφερε δῶ=	maris: que	וַיִּתֵּן בְּיַד עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ	נָתַן בָּדַד
να: τ misit eſau fratri ſuo: ca	pre multitudine nume	וַיֹּאמֶר אֶל עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח	פָּנָה
ρα, καὶ ἐξαπέστειλεν ἡσαῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, αἰ	rari nõ põt. Cũq; dor	תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר: וַיְצַו	שׂוּם צָוָה
γας διακοσίας, τράγους ἐκατὸν, πρόβατα διακό=	miſſet ibi nocte illa: ſe	אֶת הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגָּשְׁךָ	פָּגַשׁ
σια, κριοὺς ἑκατὸν, καμήλους ἐκλαζούσας, καὶ τὰ	parauit de his q̃ hẽbat	עֵשָׂו אָחִי וּשְׁאָלְךָ לֵאמֹר לְמִי	
filios eorũ triginta: boues quadragita:	mũera Eſau fratri ſuo	אַתָּה וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ:	הָלַךְ
παιδία αὐτῶν τριάκοντα, βόας τεσσαράκοντα,	capras	וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב	
tauros viginti: aſinos viginti: τ pullos decẽ.	ducentas: hircos vigin	מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו	שָׁלַח
ταύρους ἑκατὸν, ὄνους ἑκατὸν, καὶ πώλους δέκα.	ti: oues ducentas: & a=	וְהִנֵּה גַם הוּא אַחֲרֵינוּ: וַיְצַו גַּם	
et dedit ea p manum ſeruo ſu	rietes viginti:	אֶת הַשֵּׁנִי גַּם אֶת הַשְּׁלִישִׁי גַּם	שָׁנָה שָׁלַשׁ
καὶ ἔδωκεν αὐτὰ διὰ χειρὸς τοῖς παισὶν αὐ=	camelos fetas cũ pullis		
το gregeo ſingulariter. τ dixit pue	ſuis triginta:		
τοῦ ποίμνια καταμόνας. καὶ εἶπε τοῖς παι	vaccas quadraginta:		
rio ſuis: ite ante me: et ſpa	& tauros viginti:		
σὶν αὐτοῦ, πορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ διά=	aſinas viginti & pullos		
ſtũ facite inter gregem τ gregem.	earum decem.		
στημα ποιεῖτε ἀναμέσον ποίμνης καὶ ποίμνης.	Et miſit manus ſer=		
et pcepit primo dicẽs: ſi tibi ob	uorũ ſuorũ ſingulos ſe=		
καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ, λέγων, ἐάν σοι συ	orſum greges: dixitq;		
nauerit eſau frater meus: τ interrogauerit te:	pueris ſuis. Aſcedite		
ναντήσῃ ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἐρωτᾷ σε,	me: & ſit ſpaciũ inter		
dicẽs: cuius es? et quo vadis? et cuius	gregẽ & gregẽ. Et p=		
λέγων, τίνος εἶ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ τίνος τὰ	cepit priori dicens. Si		
C eã q̃ vadũt ante te? dices ſerui	obuium habueris		
πορευόμενα ἔμπροσθέν σου; ἐροῖς τοῦ παιδός	frẽm meũ eſau: & iter=		
tui iacob: dona miſit dño meo eſau.	rogauerit te: cuius		
σου Ἰακώβ, δῶρα ἀπέσταλκε τῷ κυρίῳ μου ἡσαῦ.	es aut quo vadis? aut		
et ecce ipſe poſt nos. τ precepit	cuius ſunt iſta que ſeq̃=		
καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν. καὶ ἐνετείλατο τῷ	ris? reſpondebis ſerui		
primo: et ſecũdo: et tertio:	tui Iacob.		
πρώτῳ, καὶ τῷ δευτέρῳ, καὶ τῷ τρίτῳ,	Munera miſit dño ſuo		
	eſau:		
	ipſe quoq; poſt nos ve		
	nit. Similiter dedit mã=		
	data ſecundo & tertio:		
	&		

Transla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
וְאוֹטֵיב עִמָּךְ: זְעִירָן זַכְוָתַי מִכֹּל טָבְוָן דְּעַבַּדְתָּ עִם עַבְדָּךְ אֲרֵי יְהָבַי	et benefaciã tibi. Minora ſunt merita mea oĩbus miſericordijs & beneficijs que feciſti cum ſeruo tuo: qñ ſolus tranſiui iordanẽ iſtum & nũc factus ſum in duas turmas. libera me obſecro de manu frĩs mei de manu eſau: qñ ego timeo eũ: ne forte veniat & interficiat matrẽ cũ filiis. Tu aũt dixiſti benefaciẽs benefaciã tibi: & ponã filios tuos multos quaſi arenã maris: q̃ nõ numerabũtur pre multitudine. Et dormiuit ibi in nocte illa: & tulit de his que habebat in manu ſua munus eſau fratri ſuo: capras ducentas & hircos viginti: oues ducentas & arietes viginti: camelos lactãtes et filios carũ triginta: vaccas quadraginta & tauros decẽ: aſinas viginti & pullos decẽ. Et tradidit in manũ ſeruorũ ſuorũ ſingulos gregeo ſeorſum. Et ait ſeruis ſuis. Tranſite ante me & ponetis ſpaciũ inter gregem & gregẽ. Et precepit primo dicẽs. Si obuiauerit tibi eſau frater meus: et interrogauerit te dicens. Cuius es tu: & quo vadis: & cui ſunt iſta que ducis ante te? Dices ſerui tui iacob: munus eſt miſſum domino meo eſau: et ecce ipſe quoq; venit poſt nos. Et precepit etiam ſecundo & tertio	עֵשָׂו אָחִי	עֵשָׂו אָחִי
לְמֵימַר לְכוֹן תֵּימְרוּן לְעֵשָׂו אַחִי וְשַׁלְחָא הוּא לְרַבִּי לְיַעֲקֹב הָא גַּם		עָרַב שָׁלַח
הוּא אֲתֵי בַּתְרָנָא: וּפַקֵּיד אַף יָת תִּנְיָנָא אַף יָת תְּלִיתָאָה אַף		רָבַב אָתָא

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Gen.	La. xxxij.	Trãsla. B. Iero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
	אֶת כָּל הַהֹלְכִים אַחֲרַי הָעַדְרִים	c		f cunctis s qui sequebãtur f greges: ooooooooooooooo h dices. m Iisdẽ l verbis n lo quimini o ad ooooooooooo p esau q cũ inueneritis r eũ: s & addetis. Ipse t quoq; u seruus tuus v iacob w iter nim infequitur. x Dixit y ei. z Placabo a illũ b mune ribus c q̃ pcedunt: ooooooo d & postea e videbo f illũ. g Forsitã h propiciabitur i mihi. k Preceſſerũt itaq; l munera m ante n eũ: o ipſe vero p mãsit q nocte r illa s in castris. t Cunq; mature u surrexisset: x tulit y duas z vxores suas ooooooooooo a & b totidem c famulas d cũ e vndecim ooooooooooo f filiis: g & transiuit h vadũ i iaboch. ooooooooooooo k Traductisq; omnibus ooooooooooooooooooooo l que m ad se pertinebant: n mansit o solus. ooooooooo p & ecce q vir r luctabatur s cũ eo t vsq; u mane. Qui x cũ videret y q̃ z eũ a supare b non c posset: d tetigit e neruum f femoris eius: g & statim emarcuit. oooo h Dixitq; ad eũ. i Dimitte me. Iam k enim l ascendit m aurora: n Rñdit. o non di mittam te p nisi ooooooooo q benedixeris mihi. r Ait ergo. s Quod est ooooooo t nomẽ tibi. u Rñdit v Ia cob. w At ille. x Nequaq; ỹ quit z iacob a appellabitur b nomen tuum: c sed oooo d israel. e Qñ si f cõtra g de um h fortis fuisti: quãto magis i cõtra k hoies l pua lebis. m Interrogauit eũ n iacob. o Dic mihi quo ap pellaris p nomine. ooooooo q Respõdit. r Cur s queris t nomen meum? ooooooo u Et bñdixit v ei w in eodẽ loco. x Vocauitq; y iacob z nomẽ a loci illius b phanu el: dicens. c Vidi ooooooooo	et oĩb o antecedẽtib p post greges κὰι πᾶσι τοῖς προπορευομένοις ὀπίσω τῶν προβάτων ὑμῶν: dicẽs: vt hm verbũ hoc loquimini ὡι τούτων, λέγων, κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λαλήσατε esau cũ inueneritis eũ vos. et dicetis: ecce ser u ἡσαῦ ἐν τῷ εὑρεῖν αὐτὸν ὑμᾶς. κὰι ἐρεῖτε, ἰδοὺ δοῦλος πᾶις tu v venit post nos. dixit enĩ placabo σου παραγίνεται ὀπίσω ἡμῶν. εἶπε γὰρ ἐξιλάσομαι facie eius in donis precedenti τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις τοῖς προπορευο bus: et post hoc videbo faciem eius. μένοις, κὰι μετὰ τοῦτο ὄψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. forsitã.n. suscipiet faciem meã. et pre ἴσως γὰρ προσδέξεται τὸ πρόσωπόν μου. κὰι παρε cesserũt munera ante faciẽ suã. ipse ãt πορεύετο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ vomiuit nocte illa in castris. surgẽs ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ. ἀναστὰς ãt nocte illa: accepit duas mulieres: et δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἔλαβε τὰς δύο γυναῖκας, κὰι duas ancillas: et vndecim filios suos: τὰς δύο παιδίσκας, κὰι τὰ ἕνδεκα παιδία αὐτοῦ, et trãsiuit trãsitũ iaboch. τ accepit eos: κὰι διέβη τὴν διάβασιν τοῦ ἰαβώχ. κὰι ἔλαβεν αὐ et trãsiuit torrẽtẽ. et traduxit eos τοὺς, κὰι διέβη χειμάρρουν. κὰι διεβίβασε πάντα sua. relictus ẽ ãt iacob solus. τ luctа τὰ αὐτοῦ. ὑπελείφθη δὲ ἰακὼβ μόνος. κὰι ἐπάλαι bat homo cũ eo vsq; ad manc. vidit ãt: q̃ nõ po ὁ ἄνθρωπος μετ' αὐτοῦ ἕως πρωΐ. ἰδὼν δὲ, ὅτι οὐ δύ Oſee. 12.a. test ad eum. et tetigit latitudinẽ fe ναται πρὸς αὐτόν. κὰι ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μη moris eius: et emarcuit latitudo femoris ia ροῦ αὐτοῦ, κὰι ἐναρκησε τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ ἰα cob cũ luctaretur ipse cũ eo. τ dixit ei: D κὼβ ἐν τῷ παλαίειν αὐτὸν μετ' αὐτοῦ. κὰι εἶπεν αὐ dimitte me. abscẽdit.n. diluculũ. ille ãt dixit: nõ τῷ, ἀπόστειλόν με. οὐ βλέπω γὰρ ὁ ῥῆρος. ὁ δὲ εἶπεν, οὐ te dimittã: nisi mihi bñdixerio. dixit ãt illi: μή σε ἀποστείλω, ἐὰν μή με εὐλογήσῃς. εἶπε δὲ αὐτῷ, qđ nomẽ tibi? dixit ãt: iacob. dixit ãt illi. nõ vo τί ὄνομά σοι; εἶπε δέ, ἰακώβ. εἶπε δὲ αὐτῷ, οὐ κλη cabitur vltra nomẽ tuũ iacob: sed israel erit ϑήσεταί ἔτι τὸ ὄνομά σου ἰακώβ, ἀλλ' ἰσραὴλ ἔσαι Jeſa. 45.d. nomẽ tuũ. qñ prcualuisti cum deo: τ cũ τὸ ὄνομά σου. ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ τοῦ θεοῦ, κὰι μετὰ hoib p potens. interrogauit ãt iacob: τ dixit: indica ἀνῶν δυνατός. ἐπερώτησε δὲ ἰακώβ, κὰι εἶπεν, ἀπάγγει li mihi nomẽ tuũ: τ ait: quare hoc interrogas λόν μοι τὸ ὄνομά σου, κὰι εἶπεν, ἵνατί τοῦτο ἐρωτᾷς Judic. 13.c. tu nomẽ meũ? et bñdixit ei illic. τ voca σὺ τὸ ὄνομά μου; κὰι εὐλόγησεν αὐτὸν ἐκεῖ. κὰι ἐκάλε uit nomẽ loci illi: facies dei. vidi enĩ σεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, ὄψις θεοῦ. εἶδον γὰρ
	וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי	d			
	וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם	e			
	וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי רָאִיתִי	f			

Pritiua chal.	Transla. Chal.	Interp. chal.
	omnibus quoq; qui sequebãtur greges dicẽs. Secũ dum verbum hoc loquimini cum esau qñ inueneritis eum: dicetisq;. Ecce quoq; seru tuus iacob venit post nos: quia dixit quiescere faciã iram eius munere qđ præcedit ante me: τ postea videbo faciẽ eius: forsitan suscipiet faciem meã. Et processit munus ante faciẽ suam: τ ipse dormiuit nocte illa in castris. et surrexit ipsa nocte: τ tulit duas vxores suas τ duas concubi nas suas τ vndecim filios suos: et tran siuit vadum iaboch. et tulit eos τ tradurit eos per torrentẽ: τ tra duxit omnia sua. τ remansit iacob solus: et luctaba tur vir cum eo donec ascendit aurora. Et vidit q̃ non potuisset cum eo: τ tetigit in palmam femoris eius: τ cõmota est palma femoris iacob cum luctaretur cum eo: et ait. Dimitte me: quia ascendit aurora: et dixit ei. Non dimittã te: nisi benedixeris mihi. Et dixit ei. Quod est nomẽ tuum: τ ait. iacob: τ dixit ei. Non di cetur vltra iacob nomen tuum: sed israel: quoniam princeps es tu coram deo: et cum hominibus pre ualebis. Et interrogauit eum iacob: τ ait. Indica ob secro nomen tuum: et dixit. Ad quid queris nomen meum? τ benedixit ei ibi. Et vocauit iacob nomen loci peniel: quia vidi ooooooooooooooooooooo	תַּל כָּל דְּאָזְלִין בָּתַר עַדְרַיָּא לְמֵימַר בְּפִתְגָמָא הָדֵין תִּתְמַלִּילוּן עִם עֵשָׂו כַּד תַּשְׁכְּחוּן יָתֵיהּ: וְתֵימְרוּן אַף הָא עַבְדָּךְ יַעֲקֹב אֲתַי בַּתְרָנָא אֲרֵי אָמַר אֶתְכְּסֵי לְרוּגְזֵיהּ לְרוּגְזֵיהּ ‡‡ בְּתֻקְרוּבְתָּא דְּאָזֵיל כְּרָמֵי וּבָתַר כֵּן אֶחֱזֵה אַפּוֹהִי כַּמְאִים יְקַבֵּל אַפָּי: וְעָבְרַת תֻּקְרוּבְתָּא דְּאַפּוֹהִי וְהוּא בָּת בְּלֵילְיָא הָהוּא בְּמַשְׁרְיָתָא: וְקָם בְּלֵילְיָא הוּא וְדָבַר יָת תְּרֵתֵין נְשׁוֹהִי וְיָת תְּרֵתֵין לְחֵינָתֵיהּ וְיָת עֲשַׂר בְּנוֹהִי וְעָבַר יָת מַעְבַּר יוּבְּקָא: וְדַבְּרִינוּן וְאַעְבְּרִינוּן יָת נַחֲלָא וְאַעְבַּר יָת דְּיִלֵּיהּ: וְיִשְׁתָּאַר יַעֲקֹב בְּלְחוֹדוֹהִי וְאִישְׁתָּדַל גְּבַר עִמֵּיהּ עַד מְסַק צַפְרָא: וַחֲזָא אֲרֵי לָא יָכִיל לֵיהּ וּמְרִיב בְּגִפְּתֵי יַרְכֵּיהּ וְחָע גִּפְּתֵי יַרְכָּא דְּיַעֲקֹב בְּאִישְׁתָּדָלוּתֵיהּ עִמֵּיהּ: וַאֲמַר שַׁלְחַנִי אֲרֵי סְלֵיק צַפְרָא וַאֲמַר לָא אֲשַׁלְחִינָךְ אֱלָהִין בָּרְכְתַנִי: וַאֲמַר לֵיהּ מָה שְׁמָךְ וַאֲמַר יַעֲקֹב: וַאֲמַר לָא יַעֲקֹב יִתְאֲמַר עוֹד שְׁמָךְ אֱלָהִין יִשְׂרָאֵל אֲרֵי רַבְּתָא אִתְּתָקַפְתְּ עִם יְיָ וְעִם נְבָרַיָּא וְיָכֵלְתָּא: וּשְׁאַל יַעֲקֹב וַאֲמַר חַוִּי כְּעַן שְׁמָךְ וַאֲמַר לְמָה דְנָן אַתְּ שָׁאֵיל לִשְׁמִי וּבָרִיךְ יָתֵיהּ תַּמָּן: וּקְרָא יַעֲקֹב שְׁמָא דְּאַתְרָא פְּנוּאֵל אֲרֵי חֲזֵיתִי ‡‡‡

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

deũ: facie ad facie: et salua facta ẽ ani
ma mea. ortus ẽ ãt ei sol: qñ pterijt fa
cies deũ. ipse ãt claudicabat femore suo. ppẽ
hoc nõ comedãt filij israel neruũ: q̃
emarcuit: q̃ est sup latitudinẽ femoris: vsq; ad
iacob neruũ: q̃ emarcuit.

Ca.33.

Respiciẽs ãt iacob: vidit. et ecce esau fra
ter ei⁹ ventiẽs: et quadrigẽti viri
cũ eo. et diuisit iacob filios ad liã: ⁊
ad rachel: ⁊ duas ancillas. et fecit
duas ancillas ⁊ filios earũ i primis: et
filios ⁊ filios eius post: rachel ãt et io-
seph vltimos. ipse ãt præcessit ante eos. ⁊
adorauit sup terrã septies: donec appinq̃ret
fratri suo. ⁊ occurrit esau in occursũ
ei. et amplexat⁹ eũ: osculat⁹ ẽ. et cecidit
sup collũ eius. et fleuerũt ambo. ⁊
respiciẽs esau: vidit multeres ⁊ pueruloꝰ.
et dixit: dd hec tibi sũt: et ait: paruli: dbꝰ
mifecit deus seruo tuo. et appinq̃uerũt an
cille et filij earũ: et adorauerũt. et appro
pinq̃uit liaet filij eius: et adorauerũt. et
post hoc appropiquauit rachel: et ioseph: ⁊
adorauerũt. et ait: dd hec tibi sũt: oẽs
turme iste: dbꝰ obuiaui: ille ãt dixit: vt
inueniat seruꝰ tuus gr̃am coram te dñe.

Trãsla.B.Hiero.

deum facieꝰ ad ꝓ facie: q& salua facta est ooooooo
ꝓ aia mea. ꝓ Ortusq; estꝰ ei statim⁹ sol: ꝓ postq̃ ooooooo
ꝓ trãsgressus est ꝓ phanuel. b Ipse vero ꝓ claudicabat ꝓ pede. ꝓ Quã obꝰ cãm
b non ꝓ comedunt ꝓ neruũ
b filiꝰ ꝓ israel⁹ qui emarcuit
q in ooooooooooooooooooo
ꝓ femore iacob: ꝓ vsq;⁹ in
pñtem diẽ: ꝓ eo q; ꝓ tetige
rit⁹ neruũ ꝓ femoris ꝓ eius:
ꝓ & obstupuerit. Capꝫ. 33.

Et leuans aũt b iacob
ꝓ oculos: b vidit⁹ veni
entẽ ꝓ esau: b & cũ eo ꝓ qua-
dringẽtos ꝓ viros. ⁊ Diui-
sitq; filios⁹ lie ꝓ & rachel
ooooooooo ooooooooooooo
⁊ ambarũq; ꝓ famularum:
ꝓ & posuit ooooooooooooooo
⁊ vtrãq; ãcillã b & ꝓ liberos
ꝓ cartũ⁹ in principio: ooooooo
ꝓ liam ꝓ vero ⁊ & filios eius
b in secũdo loco: ⁊ Rachel
ꝓ aũt & ⁊ ioseph ⁊ nouissi-
mos. ⁹ Et ipse ooooooooooo
ꝓ progrediẽs ꝓ adorauit ꝓ
nus⁹ in terram ooooooooo
ꝓ septies: ꝓ donec ꝓ appro-
pinquaret ꝓ frater eius.
b Currẽs itaq; ꝓ esau⁹ obui
am fratri suo ꝓ amplexa-
tus est eum: ꝓ stringensq;
b collũ eius ꝓ & oscũlãs⁹ fle
uit: ꝓ leuatisq;⁹ oculis⁹ vi-
dit⁹ mulieres ooooooooooo
ꝓ & ⁹ puulos earũ: ꝓ & ait.
⁹ Quid sibi volũt ꝓ isti: & si ꝓ ad te ptineant. ꝓ Rñdit.
⁹ puuli sunt⁹ quos ꝓ donauit mihi⁹ deus ꝓ seruo tuo
⁹ Et appropinquãtes b ancille⁹ & filii earũ ꝓ incurua
ti sunt. ⁊ Accessit ⁹ quoq;
⁹ lia⁹ cũ pueris suis ⁹ & cũ
filiꝰ ⁹ adorasset: ꝓ extremi
ꝓ ioseph⁹ & rachel ꝓ adora
uerũt. ꝓ Dixitq; esau⁹ que
nã sunt b iste ꝓ turme ꝓ q̃s
ꝓ obuiam habui? ooooooo
⁹ Rñdit. b Vt inueniã ꝓ gr̃az
b corã ꝓ dño meo. oooooo

Ter. Heb. Gen. Ca.xxxiii.

אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים וְתִנָּצֵל
נַפְשִׁי וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר
עָבַר אֶת פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל
יְרֵכוֹ עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף
הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף
יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה׃

Cap.xxxiiii.

וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו
בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיְחַץ
אֶת הַיְלָדִים עַל לֵאָה וְעַל רָחֵל
וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת׃ וַיָּשֶׂם אֶת
הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה
וְאֶת לֵאָה וְיַלְדֶיהָ אַחֲרֹנִים וְאֶת
רָחֵל וְאֶת יוֹסֵף אַחֲרֹנִים׃ וְהוּא
עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שֶׁבַע
פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו׃
וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ
וַיִּפֹּל עַל צַוָּארָו וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ׃
וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת הַנָּשִׁים
וְאֶת הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה לָךְ
וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר חַנַּן אֱלֹהִים
אֶת עַבְדֶּךָ׃ וַתִּגַּשְׁן הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה
וְיַלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֻיִן׃ וַתִּגַּשׁ גַּם
לֵאָה וְיַלְדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ
יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיֹּאמֶר מִי לְךָ
כָּל הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי
וַיֹּאמֶר לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃

Ter. Heb. Gen. Ca.xxxiii. Prima.heb.

פָּנָה נָצַל
זָרַח
עָבַר אֶת פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל
אָכַל
Cap.xxxiiii.
נָשָׂא רָאָה מִחָה
בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיְחַץ
רָבַע מֵאָה חָצָה
שָׁנָה שׁוּם
שָׁחָה
נָגַשׁ
רוּץ חָבַק
נָפַל צוּר נָשַׁק
בָּכָה נָשָׂה
אָמַר
נָגַשׁ
שָׁחָה
יָלַד יָשַׁב חָנַן
נָגַשׁ גַּם
יָלַד יָשַׁב חָנַן
שָׁחָה
אַחַר נָגַשׁ
יָלַד יָשַׁב חָנַן
שָׁחָה
אָמַר
מָצָא חֵן
אָדוֹן

Trãsla.Chal.

angelũ dei facie ad faciẽ: ⁊ salua facta est aĩa mea. Et ortus est et sol qñ trãsiuit phanuel: ⁊ ipse claudicabat sup femur suũ. Propterea nõ comedũt filij israel ner uum qui emarcuit: q̃ est iuxta palmã femoris vsq; in presentẽ diez: eo q; tetigit in palmã femoris iacob in neruo qui emarcuit. Cap. 33.

Et leuauit iacob ocłos suos ⁊ vidit. Et ecce esau veniebat: ⁊ cũ eo q̃drin gẽti viri: ⁊ diuisit filios eus lia ⁊ cũ rachel ⁊ cũ duab⁹ cõcubinis. Et posuit cõ cubinas ⁊ filios earus in ꝑncipio: liãq; ⁊ filios suos posteriores. Rachel aũt ⁊ ioseph nouissimos. et ipse transiuit ante eos ⁊ adorauit sup terrã septẽ vicibus: donec appropinq̃uit vsq; ad frẽs suũ. Et cucurrit esau in occursum eius: ⁊ amplexat⁹ est cũ: ⁊ ruit sup collũ eius ⁊ oscũlat⁹ est eum: ⁊ fleuerũt. Et leuauit oculos suos: vidit⁹q; mulieres ⁊ filios: ⁊ ait. Qui sũt isti tibi: et ait. Filij sunt quos donauit de⁹ seruo tuo. Et accesserunt cõcubine ⁊ filij earũ ⁊ adorauerũt: et accessit etiã lia ⁊ filij sui ⁊ adorauerũt: ⁊ postea accessit ioseph et rachel ⁊ adorauerũt. Et ait. Ad q̃d tibi hec turma quam obuiam habui: et ait. Vt inueniam gratiam in oculis domini mei.

Prima.chal.

לֵאֲדֵי שָׁזַב
טָלַע נָשָׂה פָּתָת
רָבַע
תְּרֵי עֶשְׂרֵי
בָּנָה
מָרֵב צוּר
בָּכָה נָשָׂה חוּס
שָׁרָא
שָׁבַח רָבַב

Interp̃.chal.

לַאֲבָא דְּיִיָ אַפִּין נַפְשִׁי וְאִשְׁתֵּיזַבַת נַפְשִׁי וּדְלָח לֵיהּ שִׁמְשָׁא כְּמָא דְּעָבַר יָת פְּנוּאֵל
וְהוּא טַלְעָא עַל יַרְכֵּיהּ עַל כֵּן לָא אָכְלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת גִּידָא דְּנָשְׁיָא דְּעַל פַּתֵּי יַרְכָּא
עַד יוֹמָא הָדֵין אֲרֵי קְרִיב בְּפַתֵּי יַרְכָּא דְּיַעֲקֹב בְּגִידָא דְּנָשְׁיָא׃

Ca.xxxiij.

וּזְקַף יַעֲקֹב עֵינוֹהִי וְחָזָא וְהָא עֵשָׂו אָתָא וְעִמֵּיהּ אַרְבַּע מְאָה גוּבְרִין וּפַלֵּיג יָת בְּנַיָּא עַל
לֵאָה וְעַל רָחֵל וְעַל תַּרְתֵּין לְחֵינָתָא׃ וְשַׁוִּי יָת לְחֵינָתָא וְיָת בְּנֵיהֶן קֳדָמֵיתָא וְיָת לֵאָה
וְיָת בְּנָהָא בַּתְרָאִין וְיָת רָחֵל וְיָת יוֹסֵף בַּתְרָאִין׃ וְהוּא עָבַר קֳדָמֵיהוֹן וּסְגִיד עַל אַרְעָא שְׁבַע
זִמְנִין עַד מִקְרְבֵיהּ עַד אֲחוֹהִי׃ וְרָהַט עֵשָׂו לְקַדָּמוּתֵיהּ וְנַפֵּיק לֵיהּ וּנְפַל עַל צַוָּארֵיהּ
וְנַשְׁקֵיהּ וּבְכוֹ וְזָקַף יָת עֵינוֹהִי וְחָזָא יָת בְּנַיָּא וְאָמַר מָן אִלֵּין לָךְ וְאָמַר מָן בְּנַיָּא
דְּחַס יְיָ יָת עַבְדָּךְ׃ וּקְרִיבָא לְחֵינָתָא אִינִין וּבְנֵיהֶן וּסְגִידָן׃ וּקְרִיבַת אַף לֵאָה וּבְנָהָא
וּסְגִידָן וּבָתַר כֵּן קְרִיב יוֹסֵף וְרָחֵל וּסְגִידוּ׃ וַאֲמַר מָן לָךְ כָּל מַשְׁרְיָתָא דָּדָא דְּעַלְעִית
וַאֲמַר לְאַשְׁכָּחָא רַחֲמִין בְּעֵינֵי רִבּוֹנִי׃

Prima beb. Ter.Heb. Gen. La.xxxiij. Trāsla.B.Hiero. Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֶשׁ לִי רָב אָחִי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר לָךְ׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל נָא אִם נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי׃ קַח נָא אֶת בִּרְכָתִי אֲשֶׁר הֻבָאת לָךְ כִּי חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי יֶשׁ לִי כֹּל וַיִּפְצַר בּוֹ וַיִּקָּח׃ וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנֵלֵכָה וְאֵלְכָה לְנֶגְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנִי יֹדֵעַ כִּי הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר עָלוֹת עָלַי וּדְפָקוּם יוֹם אֶחָד וָמֵתוּ כָּל הַצֹּאן׃ יַעֲבָר נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וַאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לְפָנַי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר אָבֹא אֶל אֲדֹנִי שֵׂעִירָה׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אַצִּינָה נָּא עִמְּךָ מִן הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃ וַיָּשָׁב בַּיּוֹם הַהוּא עֵשָׂו לְדַרְכּוֹ שֵׂעִירָה׃ וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה וַיִּבֶן לוֹ בָּיִת וְלִמְקִנֵּהוּ עָשָׂה סֻכֹּת עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם סֻכּוֹת׃ וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיִּחַן אֶת פְּנֵי הָעִיר׃ וַיִּקֶן אֶת חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה שָׁם אָהֳלוֹ מִיַּד בְּנֵי חֲמוֹר אֲבִי

mat ille ait. °Habeo °plurima frater mi. °sint ooo tua tibi. Dixitq; iacob. °noli ita °obsecro: sed ooo si inueni gratiam in oculis tuis: accipe ooo munuscula de māibus meis. Sic enim vidi ooooo faciē tuā: quasi viderim vultū dei. Ēsto mihi pitius: & suscipe benedictionē quam attuli ooo tibi: & quā donauit mihi deus tribuens ooooooo oia. Vix fratre cōpellente suscipies ait. Gradiamur simul: eroq; socius itineris tui. Dixitq; iacob. Nosti dñe mi q̄ pueros habeam teneros & oues & boues fetas mecū: q̄s si plus ī ambulando fecero laborare: morietur vna die cuncti greges. Precedat dñs meus ad dñm meū in seir. ooooooooooooooooo & ego sequar paulatim vestigia eius: sicut video parvulos meos posse donec ooooooooooooooooo veniam ad dñm meū in seir. ooooooooooo Rndit esau. Oro te vt pdūcas q̄ mecū ē: saltē socii remaneāt vie tue. Nō est inqt necesse hoc vno tm̄ indigeo vt inueniā grām in conspectu tuo dñe mi. Reuersus ē itaq; illo die esau itīere quo venerat in seir: & iacob vēit i sochot: vbi edificata domo & fixis tētoriis appellauit nomē loci illius sochot .i. tabernacula. Trāsiuitq; in salē vrbē sichimorū q̄ ē i terra chanaā. post q̄ reuersus ē de mesopotamia syrie: & hītauit iuxta oppidū: emit q̄ ptē agri in q̄ fixerat tabernacula a filiis emor patris ooooooooooo

dixit āt esau: sūt mihi multa frater. sint tibi tua. εἶπε δὲ Ησαυ, ἔστι μοι πολλὰ ἀδελφέ· ἔστω σοι τὰ σά. dixit āt iacob: si inueni gratiā coram te: accipe εἶπε δὲ Ιακώβ, εἰ εὕρον χάριν ἐναντίον σου, δέξαι τὰ dona de manibus meis. propter hoc vidi fadōρα ἐκ τῶν ἐμῶν χειρῶν· οὕνεκεν τούτου εἶδον τὸ πρό- 1.Reg. ciem tuā: sicut si q̄s videret faciē dei. & bñdi σωπόν σου, ὡς ἄν τις ἴδοι πρόσωπον θεοῦ· καὶ εὐλο- 19.d. ces mihi. accipe bñdictiōes meas: q̄s attuli tibi. γήσεις με· λάβε τὰς εὐλογίας μου, ἃς ἤνεγκά σοι. 1.Reg. qm misertus est mei deus: & sūt mihi oia. et compu- 25.d. ὅτι ἐλέησέ με ὁ θεός, καὶ ἔστι μοι πάντα· καὶ ἐβιάσα lit eū: & accepit. et dixit: discedēteo: gradiamur το αὐτόν, καὶ ἔλαβε· καὶ εἶπεν, ἀπαίρωμεν, πορευ- mur ī rectū. dixit āt ille: dño meo scit: q̄ θῶμεν εἰς εὐθεῖαν. εἶπε δὲ αὐτῷ, ὁ κς̄ μου γινώσκει, ὅτι teneriores pueri: & oues & boues ἁπαλώτερα τὰ παιδία, καὶ τὰ πρόβατα καὶ οἱ βόες fete sunt apō me. si ergo vrgēā eos di λοχεύονται ἐπ' ἐμέ. ἐὰν οὖν καταδιάξω αὐτοὺς ἡμέ- em vnū: morientur oia pecora. precerā μίαν, ἀποθανοῦνται πάντα τὰ κτήνη. παρελθέ- dat dño meo ante seruū suū. ego āt fortis σω ὁ κς̄ μου ἔμπροσθεν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἐνηχού- ero in via fm ocium ambulatiōis q̄ ante σω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ σχολὴν τῆς πορεύσεως τῆς ἐναντί me: et fm pedē pueruloꝝ meoꝝ dōec veniā μου, καὶ κατὰ πόδα τῶν παιδαρίων μου, ἕως ἔλθω ad dñm meū i seir. dixit āt esau: relin πρὸς τὸν κύριόν μου εἰς σηίρ· εἶπε δὲ Ησαυ, καταλεί- quā tecū: de pplo q̄ mecū. ille āt dixit: ψω μετὰ σοῦ, ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ· ὁ δὲ εἶπε, ad q̄d hoc: satis: q̄ inueni gratiam coram te ἵνατί τοῦτο; ἱκανόν, ὅτι εὗρον χάριν ἐναντίον σου dñe. reuersus ē āt esau in die illa in vi κύριε· ἀπέστρεψε δὲ Ησαυ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὴν ὁ am sua in seir. & iacob discedit ī tabernacula. & δὸν αὐτοῦ εἰς σηίρ· καὶ Ιακὼβ ἀπῆρεν εἰς σκηνάς· καὶ fecit sibi domos: et pecorib⁹ suis fe ἐποίησεν ἑαυτῷ οἰκίας, καὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτοῦ ἐποί cit tabernacula. ppē hoc vocauit nomē loci ησε σκηνάς. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου illius: tabernacula. & venit iacob in salem ciui illius: σκηναί. καὶ ἦλθεν Ιακὼβ εἰς σαλὴμ πό- tatē sichimorū: q̄ est in terra chanaā. q̄n venit de λιν Συκήμων, ἣ ἐστιν ἐν γῇ Χανάαν· ὅτε ἦλθεν ἐκ mesopotamia syrie. & castrametatꝰ est μεσοποταμίας Συρίας· καὶ παρενέβαλεν fm facie ciuitatis. & acq̄siuit κατὰ πρόσωπον τῆς πόλεως· καὶ ἐκτήσατο τὴν partē agri: vbi statuit ibi tabernaculā μερίδα τοῦ ἀγροῦ, ἧ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν sua: ab hemor patre αὐτοῦ, παρὰ Ἐμμὼρ πατρὸς

Transla. Chal.

וַאֲמַר עֵשָׂו אִית לִי סַגִּי אֲחִי אִתְּלַח בְּדִילָךְ׃ וַאֲמַר יַעֲקֹב לָא כֵן אִם כְּעַן אַשְׁכַּחִית חִסְיָן בְּעֵינָךְ וְתְקַבֵּיל תְּקָרְבוּתִי מִן יְדִי אֲרֵי עַל כֵּן חֲזֵיתִינּוּן לְאַפֵּי רַבְרְבַיָא וְאִתְרְעֵיתָא לִי׃ וְקַבֵּיל כְּעַן יָת תְּקָרְבוּתִי דְּאֵיתֵיתַת לָךְ אֲרֵי רַחִים עֲלַי יְיָ וְאֲרֵי אִית לִי מִלֵּא וְתַקִּיף בֵּיהּ וְתַבִּיל׃ וַאֲמַר טוֹל וּנְהַךְ וְאֵיזִיל לְקִבְלָךְ׃ וַאֲמַר לֵיהּ רְבוֹנִי יָדַע אֲרֵי יַנְקַיָא רַכִּיכִין וְעָנָא וְתוֹרֵי מֵנִיקָתָא עֲלַי וְאִם יְדַחֲקִינּוּן יוֹמָא חַד וְיִמּוֹתוּן כָּל אָמְרֵי יִתְעַבַּר כְּעַן רְבוֹנִי קֳדָם עַבְדֵּיהּ וַאֲנָא אֶדְבַּר בְּנִיחַ לְרֶגֶל שִׁבְקָתָא דְּקֳדָמַי וּלְרֶגֶל טָפְלָא עַד דְּאֵיתֵי לְוָת רְבוֹנִי לְשֵׂעִיר׃ וַאֲמַר עֵשָׂו אֲשִׁבוֹק כְּעַן עִמָּךְ מִן עַמָּא דְּעִמִּי וַאֲמַר לְמָה דֵנָן אֲשַׁכַּח רַחֲמִין בְּעֵינֵי רְבוֹנִי׃ וְתַב בְּיוֹמָא הַהוּא עֵשָׂו לְאוֹרְחֵיהּ לְשֵׂעִיר׃ וְיַעֲקֹב נְטַל לְסֻכּוֹת וּבְנָא לֵיהּ בֵּיתָא וּלְתַיְתֵיהּ עֲבַד מְטַלָּן עַל כֵּן קְרָא שְׁמָא דְּאַתְרָא סֻכּוֹת׃ וַאֲתָא יַעֲקֹב שְׁלִים קִרְתָּא דִּשְׁכֶם דִּי בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן בְּמֵיתֵיהּ מִפַּדָּן אֲרָם וּשְׁרָא לְקֳבֵל קִרְתָּא׃ וּזְבַן יָת אֲחָסַת מַקְלָא דְּפָרְסֵיהּ תַּמָּן מַשְׁכְּנֵיהּ מִידָא דִּבְנֵי חֲמוֹר אֲבוּהִי

Interp .chal.

Et dixit esau. Habeo multū frater mi: psit tibi quod tuū est. Et dixit iacob: obsecro nūc si inueni nūc gfam in oculis tuis: vt suscipias munuscula mea de manu mea: q: sic vidi faciem tuā quasi viderim faciē principū: & placuisti mihi. Suscipe obsecro munuscula mea: qđ oblatum est tibi: qm misertus est mihi deus: & qm habeo oia: & coegit eū: & suscepit. Et dixit: pficiscere & eamus: & ibo e regione tui. et dixit ei. Dño meo scit qm parvuli sunt teneri: & oues & boues lactātes apud me: & si fatigarent eas vno die: morientur oēs oues: transeat nunc dño meus ante seruū suū: & ego ducā paulatim iuxta gressum familie q̄ ē coīā me: & fm gressus parvuloꝝ: donec veniā ad dñm meū in seir. & dixit esau. Dimittā nūc tecū de popło q̄ mecū est: et dixit. Ad qđ: inueniā gratiā in oculis dñi mei. Et reuersus ē esau in die illa per viam suā in seir: & iacob profectus est in sochoth. Et edificauit sibi domū: & pecoribus suis fecit vmbracula: ppterea vocatū est nomē loci sochoth. Et venit iacob sanus in ciuitatē sichem: q̄ est in terra chanaam qm veniebat de mesopotamia syrie: & mansit e regione ciuitatis: emitq; possessionē agri: in quo tetēderat tabernaculum suum de filijs hemor patris ooooo

Prima chal.

צְלַח בְּעָה׃ קְבֵל כְּרֵב חָא׃ רַבַּב רְעָה׃ אָתָא נְטַל יְדָךְ׃ עָאן יַנְקָא דָּחֵק׃ אֶחָד מוּת עָבַר׃ דְּבַר נְחַת עִיל׃ שְׁבַק שְׁכַח רַבַּב׃ תְּוֵב נְתָא טָלַל׃ מְרָה אָתָא׃ חְסַן שָׁבַן

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

sychem: centũ agnos. et statuit illic altare. et
συχέμ, ἑκατὸν ἀμνῶν. καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον. καὶ
invocauit deũ israel.
ἐπεκαλέσατο τὸν θεὸν Ἰσραήλ. Ca.32.

Egressa ẽ ãt dina: filia lie: quã pepit ia
Ἐξῆλθε δὲ Δίνα, ἡ θυγάτηρ Λείας, ἣν ἔτεκεν τῷ Ια
cob: vt cognosceret filias indigenarũ.
κώβ, καταμαθεῖν τὰς θυγατέρας τῶν ἐγχωρίων.
et vidit eã sychem filꝰ emor: ducꝫ: pricepꝫ
καὶ ἰδὼν αὐτὴν Συχὲμ υἱὸς Ἐμμώρ, ὁ ἄρχων
terre. et accipiẽs eã: dormiuit cũ illa: et
τῆς γῆς. καὶ λαβὼν αὐτήν, ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ
humiliauit eã. et intendit aie dine
ἐταπείνωσεν αὐτήν. καὶ προσέσχε τῇ ψυχῇ Δίνας τῆς
filie iacob. et dilexit virginẽ. et locu
θυγατρὸς Ἰακώβ. καὶ ἠγάπησε τὴν παρθένον. καὶ ἐλά
2.Reg. 13.c. tus ẽ scõm mentẽ virginis ei. ait ãt
λησε κατὰ τὴν διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῇ. εἶπε δὲ
sychem ad emor: pcm suũ: dicẽs: accipe mihi
Συχὲμ πρὸς Ἐμμὼρ τὸν πατέρα αὐτοῦ, λέγων, λαβέ μοι
puellã hãc in vxorẽ. iacob ãt audiuit
τὸ παιδάριον τοῦτον εἰς γυναῖκα. Ἰακὼβ δὲ ἤκουσεν,
q̃ polluit sychem filiã emor: dinam filiã
ὅτι ἐμίανε Συχὲμ ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ Δίναν τὴν θυγατέρα
suã. at filij sui erãt cũ pecorib⁹ ĩ
αὐτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν μετὰ τῶν κτηνῶν ἐν τῷ
agro. tacuit ãt iacob: donec venirẽt ip-
ἀγρῷ. παρεσιώπησε δὲ Ἰακώβ, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐ-
si. egressus ẽ ãt emor: pater sychem ad iacob:
τούς. ἐξῆλθε δὲ Ἐμμὼρ ὁ πατὴρ Συχὲμ πρὸς Ἰακώβ,
vt loqꝰ retur ei. at filij iacob venerũt de agro.
λαλήσαι αὐτῷ. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακὼβ ἦλθον ἐκ τοῦ πεδίου.
vt ãt audierũt: cõpsicti sunt viri: et trisle
ὡς δὲ ἤκουσαν, κατανύχησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπρὸν
fuit illis valde. q̃ turpe fecit ĩ israel
ἦν αὐτοῖς σφόδρα. ὅτι αἶσχος ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ
sychem: dormiẽs cũ filia iacob. et nõ
Συχέμ, κοιμώμενος μετὰ τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ. καὶ οὐχ
sic crit. et locutꝰ ẽ eis emor: dicẽs: sp-
οὕτως ἔσται. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς Ἐμμώρ, λέγων, συ
chẽ filiꝰ meꝰ elegit ex alia filiã ve-
χὲμ ὁ υἱός μου προῄρηται τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα ὑ-
strã. date eã illi vxorẽ. et affinitatẽ cõtra-
μῶν. δότε αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. καὶ ἐπιγαμβρεύσατε
hite nobiscũ. filias vras date nobis: ꝛ fi-
ἡμῖν τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν, καὶ τὰς θυ
lias nras accipite filijs vris: et inf nos ha
γατέρας ἡμῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ ἐν ἡμῖν κα
bitate. et terra ecce lata coram vobis: ha
τοικεῖτε. καὶ ἡ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον ὑμῶν, κα-
bitate: et negociamini in ea: ꝛ acquirite ea.
τοικεῖτε, καὶ ἐμπορεύεσθε ἐν αὐτῇ, καὶ κτᾶσθε ἐν αὐ-
dixit ãt sychem ad patrẽ eius: et ad
τῇ. εἶπε δὲ Συχὲμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ πρὸς

Interp. chal.

סְכֶם בְּמֵאָה חוּרְפָן׃ וְאַקִּים תַּמָּן מַדְבְּחָא וּפַלַח עֲלוֹהִי קֳדָם אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל׃

Ca.xxxiiij.

וּפַמַּת דִּינָה בַּת לֵאָה דְּלִידַת לְיַעֲקֹב לְמֵיחֲזֵי בְּבְנָת אַרְעָא׃ וַחֲזָא
יָתָהּ שְׁכֶם בַּר חֲמוֹר חִוָּאָה רַבָּא דְאַרְעָא וּנְסִיב יָתָהּ וּשְׁכִיב יָתָהּ וְעַנְּיָהּ׃ וְאִתְרְעַיַת
נַפְשֵׁיהּ בִּדִינָה בַּת יַעֲקֹב וּרְחֵים יַת עוּלֵימְתָא וּמַלֵּיל עַל לִיבָּא דְעוּלֵימְתָא׃
וַאֲמַר שְׁכֶם לַחֲמוֹר אֲבוּהִי לְמֵימַר סַב לִי יַת עוּלֵימְתָא הָדָא לְאִיתּוּ׃ וְיַעֲקֹב שְׁמַע
אֲרֵי סָאֵיב יָת דִּינָה בְּרַתֵּיהּ וּבְנוֹהִי הֲווֹ עִם גֵּיתוֹהִי בְּחַקְלָא וְשָׁתִיק יַעֲקֹב עַד מֵיתַיְתוּן׃
וּנְפַק חֲמוֹר אֲבוּהִי דִּשְׁכֶם לְוָת יַעֲקֹב לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ׃ וּבְנֵי יַעֲקֹב עָלוּ מִן חַקְלָא כַּד שְׁמָעוּ
וְתָקִיפוּ גוּבְרַיָא וּתְקֵיף לְהוֹן לַחֲדָא אֲרֵי כְּלָנָא עֲבַד בְּיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁכַּב יָת בְּרַתָּא
דְיַעֲקֹב וְכֵדֵין לָא כְשַׁר לְמֶעְבַּד׃ וּמַלֵּיל חֲמוֹר עִמְּהוֹן לְמֵימַר שְׁכֶם בְּרִי אִיתְרְעִיאַת
נַפְשֵׁיהּ בְּבְרַתְכוֹן הַבוּ כְעַן יַתָהּ לֵיהּ לְאִיתּוּ׃ וְאִיתְחַתָּנָא בְּנָתֵיכוֹן תִּתְּנוּן לַנָא וְיָת
בְּנָתָנָא תִּסְבוּן לְכוֹן׃ וְעִמָּנָא תֵּיתְבוּן וְאַרְעָא תְּהֵא קֳדָמֵיכוֹן תֵּיתְבוּ וְזַבְּנוּ בָּהּ וְאַחְסִינוּ בָּהּ׃ וַאֲמַר שְׁכֶם לַאֲבוּהִי

Trãsla.B.Hiero.

sichem centum agnis: & erecto ibi altari: inuocauit sup illud fortissimum deum israel. Ca.34.

Egressa est aũt dina filia lie: vt videret mulieres regionis illius. quã cum vidisset sichem filius emor euei princeps terre illius: adamauit eam: & rapuit & dormiuit cũ illa: vi oppressã virginẽ. Et conglutinata ẽ anima eius cum ea: tristemq; delinuit blandiciis. & pergẽs ad emor patrem suum: accipe inqt mihi puellam hãc coiugẽ. Quod cũ audisset iacob absentibus filiis & in pastu pecorũ occupatis: siluit donec redirent. Egresso autem emor patre sichem ad iacob: ecce filii eius veniebant de agro: & auditoq; quod acciderat: irati sunt valde. eo q̃ fedam rem opatus eẽt in israel: & violata filia iacob rẽ illicitã ppetrasset. Locutus est itaq; emor ad eos. Sichem filii mei adhesit anima filie vestre. Date eam illi vxorem: & iũgamus vicissim cõnubia. filias vras tradite nobis: & filias nras accipite: habitate nobiscum. Terra in potestate vestra est: exercete: negociami: & possidete eã. Sed & sichẽ ad patrem & ad

Tex. Heb. Gen. Ca.xxxiiii. Pritiua.heb.

שְׁכֶם בְּמֵאַת חֲמֹר אֲבִי שְׁכֶם׃ וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל׃ Cap.xxxiiij.
וַתֵּצֵא דִינָה בַּת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לִרְאוֹת
בִּבְנוֹת הָאָרֶץ׃ וַיַּרְא אֹתָהּ שְׁכֶם
בֶּן־חֲמוֹר הַחִוִּי נְשִׂיא הָאָרֶץ וַיִּקַּח
אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ וַיְעַנֶּהָ׃ וַתִּדְבַּק
נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַּת־יַעֲקֹב וַיֶּאֱהַב אֶת
הַנַּעֲרָ וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנַּעֲרָ׃
וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר
קַח־לִי אֶת־הַיַּלְדָּה הַזֹּאת לְאִשָּׁה׃
וְיַעֲקֹב שָׁמַע כִּי טִמֵּא אֶת דִּינָה
בִּתּוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה
וְהֶחֱרִשׁ יַעֲקֹב עַד בֹּאָם׃ וַיֵּצֵא
חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם אֶל יַעֲקֹב לְדַבֵּר
אִתּוֹ׃ וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן הַשָּׂדֶה
כְּשָׁמְעָם וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים
וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד כִּי נְבָלָה עָשָׂה
בְיִשְׂרָאֵל לִשְׁכַּב אֶת בַּת יַעֲקֹב וְכֵן
לֹא יֵעָשֶׂה׃ וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָּם
לֵאמֹר שְׁכֶם בְּנִי חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ
בְּבִתְּכֶם תְּנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃
וְהִתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ
לָנוּ וְאֶת בְּנֹתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם׃
וְאִתָּנוּ תֵּשֵׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה
לִפְנֵיכֶם שְׁבוּ וְסִחֲרוּהָ וְהֵאָחֲזוּ
בָהּ׃ וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל אָבִיהָ וְאֶל

Transla.Chal.

sichem centum agnis. Et crexit ibi altare: ꝛ sacrificauit super illud coram fortissimo deo israel. Ca.34

Et egressa est dina filia lie quã peperat ex iacob vt videret filias terre: ꝛ vidit eam sichem filius hemor euei principis terre: et tulit eam: dormiuitq; cũ ea: ꝛ oppressit eam. Et complacuit aie sue in dina filia iacob: ꝛ dilexit puellam: ꝛ locutus est consolationes ad cor puelle. et ait sichem ad hemor patrem suũ dicens. Accipe mihi puellam hanc in vxorem. Et iacob audiuit q̃ violata esset dina filia sua: et filij sui erant cum pecoribus suis in agro: et siluit iacob donec venirent. Egressusq; est hemor pater sichẽ ad iacob: vt loqueretur cum eo. Filij autem iacob venerũt de agro: cũq; audissent quod factum fuerat: indigniati sunt viri ꝛ irati sunt valde: quoniã ignominia facta esset in israel: dormiendo cũ filia iacob: ꝛ sic non debuerat fieri. Et locutus est hemor cũ eis dicens. Anime sichem filij mei complacuit filia vestra: date obsecro eam ipsi in vxorem: ꝛ iungite cõnubia nobiscũ: filias vestras habitis nobis: ꝛ filias nras accipietis vobis. Et nobiscũ habitabitis: terra autem est coram vobis: manete: et negociamini in ea: atq; possidete eam. Dixitq; sichem patri eius

Pritiua chal.

קוּם דַּבֵּת
יַלַד חָוָא
רַבָּא עָנָה רָעָה
נָטַם עָלַם
אֲמַר נְסַב אִתָּא
בַּר נַעֲרָא אָתָּא
עוֹל
עַסַק קָלָה שְׁכַב
בַּר עֲבַד אֲמַר
רְעָה חֲבַב אִנְתָּה
חְתַן נְתַן נְסַב
חְבַב הָוָה חְסַן

Pditiua heb.	Tex. Heb.	Gen.	La. xxxiiij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
	אֲחֵיהָ׃ וַיֹּאמְצְאוּ חֵן בְּעֵינֵיהֶם וַאֲשֶׁר			fratres eius: ait. Inuenia gratia corã vobis: & quecunq; statueritis dabo. Augete dotẽ & munera postulate: & libenter tribuã qd petieritis: tm̃ date mihi puellã hãc vxorem. Rñderunt filii iacob sichem & patri eius in dolo: seuientes ob stuprum sororis. Non possumus facere quod petitis: nec dare sororem nostram homini incircunciso: quod illicitũ & nefarium est apud nos. Sed in hoc valebimus federari: si volueritis esse siles nri: & circũcidatur in vobis ois masculini sexus: tũc dabimus & accipiemus mutuo filias vras ac nras: & habitabimus vobiscũ: erimusq; vnus ppls. Si autem circuncidi nolueritis: tollemus filiã nostram: & recedemus. Placuit oblatio eorum emor & sichem filio eius: nec distulit adolescens quin statim qd petebatur expleret. Amabat eã puellã valde: & erat inclytus i oi domo patris sui. Ingressiq; portam vrbis locuti sunt ad populũ. Viri isti pacifici sunt: & volũt habitare nobiscũ Negociẽtur in terra & exerceãt eã: q spaciosa & lata cultoribus indiget. filias eorũ accipiemus vxores: &	fratres eius: dicẽs: inuentã gratã coram τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, λέγων, εὕρομαι χάριν ἐναντίον vobis. et q̃cũq; dixeritis: dabim. implete σου ὑμῖν. καὶ ὃ ἂν ἐρεῖτέ, δώσομεν. πληθύνατε τὴν dotẽ valde: et dabo sicut dixeritis mihi: et φέρνην σφόδρα, καὶ δώσω καθὸ ἂν ἐρεῖτέ μοι, καὶ dabitis mihi puellã hãc i vxorẽ. respon δώσετέ μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα. ἀπεκρί derũt aũt filii iacob ſychem et emor: pri θησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ τῷ Συχὶμ καὶ Ἐμμὼρ τῷ πρὶ suo cũ dolo. et locuti sũt eis: q polluc αὐτοῦ μετὰ δόλου. καὶ ἐλάλησαν αὐτοῖς, ὅτι ἐμί rãt dinã sororẽ suam: et dixerũt eis fr νανε δίναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. καὶ εἶπον αὐτοῖς συ meon ⁊ leui fratres dine: nõ poterimus face μεὼν καὶ Λευὶ οἱ ἀδελφοὶ Δίνας, οὐ δυνησόμεθα ποιῆ re rẽ hanc: dare sororẽ nostrã homini σαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, δοῦναι τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν ἀνδρὶ ἔ benti preputiũ: est enĩ opprobriũ nobis. solũ in hoc χοντι ἀκροβυστίαν, ἔστι γὰρ ὄνειδος ἡμῖν. μόνον ἐν τού assimilabimur vobis: et habitabim ine vos: si fue τῷ ὁμοιωθησόμεθα ὑμῖν, καὶ οἰκήσομεν ἐν ὑμῖν, ἐὰν γέ ritis sicut nos et vos: i circũcidẽ.lo vim νησθε ὡς ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς, ἐν τῷ περιτμηθῆναι ὑμῶν oẽ masculinũ: ⁊ dabim filias nras vo τὸ ἄρσενικόν, καὶ δώσομεν τὰς θυγατέρας ἡμῶν ὑ bis: et de filiab vris accipiem nobis: μῖν, καὶ ἐκ τῶν θυγατέρων ὑμῶν λημψόμεθα ἡμῖν, et habitabimus apõ vos: ⁊ crimus gen vnũ. si aũt καὶ οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν, καὶ ἐσόμεθα γένος ἕν. ἐὰν δὲ non audieritis nos: ⁊ circũcisi fueritis: accipiẽtes μὴ εἰσακούσητε ἡμῶν, καὶ περιτμηθῆτε, λαβόντες filiã nras: abibimus. et placuerũt verba τὴν θυγατέρα ἡμῶν, πορευσόμεθα. καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι coram emor: et coram ſychem: filio emor ἐναντίον Ἐμμὼρ, καὶ ἐναντίον Συχὶμ, τῷ υἱοῦ Ἐμμώρ. et nõ tardauit iuuenis facere verbũ hoc: καὶ οὐκ ἐχρόνισεν ὁ νεανίσκος ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, licubuerat.n. filie iacob. ipse ãterat gloriosi ἐνέκειτο γὰρ τῇ θυγατρὶ Ἰακὼβ. αὐτὸς δὲ ἦν ἔντιμος ἀφ' m oĩs q̃ in domo pris sui. venit πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ἦλθε aũt emor: et ſychem filꝰ eius ad portã Ἐμμὼρ καὶ Συχὶμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν πύλην τῆς ciuitatis eoꝝ: et locuti sũt ad viros πόλεως αὐτῶν, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς ciuitatis eorũ: dicẽtes. hoies isti pacifici sunt: πόλεως αὐτῶν, λέγοντες. οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰρηνικοί εἰσι, nobiscũ habitent sup terrã: ⁊ negocien μεθ' ἡμῶν οἰκείτωσαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐμπορευέσθω tur in ea. at terra ecce lata coram eis. σαν ἐν αὐτῇ. καὶ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν. filias eorũ accipiem nobis vxores: τὰς θυγατέρας αὐτῶν λημψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας,	

Pditiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
	et fratribus. Inuenia gratia in oculis vestris ⁊ quic quid direritis mihi dabo: multiplicate nimio fug me dotem ⁊ munera: ⁊ dabo sicut direritis mihi: et date mihi puellam in vxorem. Et responderunt filij iacob ad sichem ⁊ ad hemor atq; locuti sunt sapienter: eo q violata esset dina sororẽ eorũ. direrũtq; eis. Non possumus facere rem hanc: vt demus sororem nostrã viro habenti preputium: quoniã opprobriũ est nobis. sed in hoc cõueniemus vobiscũ. Si fueritis sicut nos: vt circũcidatur ex vobis oĩs masculus: ⁊ dabim filias nostras vobis: ⁊ filias vestras accipiemus nobis: et habitabimus vobiscũ: ertmusq; in vnuꝫ populũ. et si non acquieueritis nobis vt circũcidamini: tollemus filiam nostram: ⁊ ibimus. Et placuerũt verba eorum in oculis hemor ⁊ in oculis sichem filij hemor: ⁊ non distulit puer facere rem illã: qm cõplacuit sibi in filia iacob: ⁊ ipse erat honorabilior oĩbꝰ domo patris sui. Et venit hemor ⁊ sichem filius eius ad portã ciuitatis eorũ: ⁊ locuti sunt cum viris ciuitatis eoꝝ dicentes. Viri isti pacifici sunt nobiscũ: ⁊ habitabũt in terra ⁊ negotiabũtur in ea. terra autem ecce spaciosa est ⁊ lata coram eis. filias eoꝝ accipiemus nobis in vxores: ⁊	

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

τ filiae nr̄ae dabimꝰ eis. solū in hoc
καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς· μόνον ἐν τού-
assimilabūtur nobis hoies isti vt habitēt vobiscū:
τῳ ὁμοιωθήσονται ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τοῦ οἰκεῖν μεθ' ἡμῶν,
vt sit ppl̄s vnus: in circūcidendo nostrū oē ma
ὥστε εἶναι λαὸς ἕνας, ἐν τῷ περιτέμνεσθαι ἡμῶν πᾶσαν ἄρ-
sculinū: sicut et ipsi circūcisi sunt. τ pecora
σενικόν, καθὰ καὶ αὐτοὶ περιτέτμηνται. καὶ τὰ κτήνη
eorū et quadrupedia eorū: τ oia sub
αὐτῶν καὶ τὰ τετράποδα αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ὑ-
stantia nō nr̄a erūt? solū in hoc assentie
πάρχοντα οὐχ ἡμῶν ἔσται; μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθῶ-
mur eis. et habitabūt nobiscū. et audierūt
μεν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσουσι μεθ' ἡμῶν. καὶ ἐισήκουσαν
emor et sychem filiū eius oēs exeun
Ἐμμὼρ καὶ Συχὲμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ ἐκπορευό-
tes portā ciuitatis eorū: τ circūciderūt
μενοι τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν. καὶ περιέτεμον
carnē preputij eorū oē masculū. factū ē
τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῶν πᾶν ἄρσεν. ἐγένετο
āt in die tertio: qñ erāt i dolore: accipi
δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, λαβόν-
entes duo filij iacob symeō et leui: fratres di-
τες δύο υἱοὶ Ἰακὼβ Συμεὼν καὶ Λευί, οἱ ἀδελφοὶ Δί-
D ne: vnusq̄sq̄ gladiū suū: igressi sūt i ci-
νας, ἕκαστος τὴν μάχαιραν αὐτῶν, εἰσῆλθον εἰς τὴν πό-
uitatē cōfidēter: τ interfecerūt oē masculinū. et e
λιν ἀσφαλῶς, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν· τόν τε Ἐμ-
mor et sychē filiū eius occiderūt in ore gladij.
μὼρ καὶ Συχὲμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν στόματι μαχαίρας.
et tulerūt vinā de domo sychē: et egressi sūt. at fi
καὶ ἔλαβον τὴν δίνην ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Συχέμ, καὶ ἐξῆλθον. οἱδὲ υἱοὶ
lij iacob igressi sūt sup vulneratos: et diripuerūt
Ἰακὼβ ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς τραυματίας, καὶ διήρπασαν τὴν
ciuitatē: i q̄ polluerāt vinā sororē suā. et oues
πόλιν, ἐν ᾗ ἐμίανταν δίνην τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν· καὶ τὰ πρόβατα
eorū: et boues eorū: et asinos eorū: q̄cūq̄ erāt i
αὐτῶν, καὶ τοὺς βοῦς αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ὅσα ἦν ἐν τῇ
vrbe: τ q̄cūq̄ erāt in agro: tulerūt: et oia cor-
πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἔλαβον· καὶ πάντα τὰ σώμα-
pora eorū: et oēm supellectilē eorū: et vxores
τα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας
eorū captiuauerūt. et diripuerūt q̄cūq̄ erāt i ciuitate: τ
αὐτῶν ἠχμαλώτευσαν· καὶ διήρπασαν ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ
q̄cūq̄ erāt in domib⁹. dixit āt iacob symeon et leui: odiosū
ὅσα ἦν ἐν ταῖς οἰκίαις. εἶπε δὲ Ἰακὼβ Συμεὼν καὶ Λευί, μισητόν
me fecistis: ita vt malus ego sim oibus habitāti-
με πεποιήκατε, ὥστε πονηρόν με εἶναι πᾶσι τοῖς κατοικοῦ-
bus terrā: in q̄ chananeis: et in pherezeis. ego āt
σι τὴν γῆν, ἔν τε τοῖς Χαναναίοις, καὶ ἐν τοῖς Φερεζαίοις. ἐγὼ δὲ
pauc̄issimi sū in numero. τ cōgregati sup me: percu-
ὀλιγοστός εἰμι ἐν ἀριθμῷ· καὶ συναχθέντες ἐπ' ἐμέ, συγκόψου-
tiēt me: τ delebor ego: et dom⁹ mea. illi āt dixerūt:
σί με, καὶ ἐκτριβήσομαι ἐγώ, καὶ ὁ οἶκός μου. οἱ δὲ εἶπον, οὐκ

Interp̄. chal.

[illegible]

Trāsla. B. Iero.

nostras illis dabimus.
Vnū est quo differtur ti
tum bonum.
Si circuncidamus mas-
culos nr̄os ritū gētis imi
tantes: & substātia eorū
& pecora & cūcta que
possident nostra erunt.
Tātū in hoc acquiesca-
mus: & hitantes simul
vnū efficiamus populū.
Assensiq̄ sunt
omnes: circuncisis cū-
ctis
maribus. Et ecce
die tertio qū grauissi-
mus vulnerum dolor
arreptis duo filii Ia-
cob simeon & leui
fratres dine gladiis:
gressi sunt
vrbē cōfidēter: iterfe-
ctisq̄ oibus masculis
emor & sichem pariter
necauerunt
tollētes dinā de domo
sichem sororem suam.
Quibus egressis irrue-
runt super
occisos ceteri filii ia-
cob: & depopulati sunt
vrbē in vltionē stupri:
oues eorū & armenta
& asinos
& cūcta q̄ in domibus & in agris erāt.
paruulos quoq̄ eorū
& vxores
duxerūt captiuas. Qui
bus ppetratis audacter
iacob dixit ad symeō
& leui.
Turbastis me & odiosū
fecistis me
chananeis & pherezeis
hitatoribus terre hu-
ius. Nos pauci sumus: il
li cōgregati pcutiēt me
& delebor ego & do-
mus mea. Respōderūt.

Trāsla. Chal.

filias nr̄as dabimus eis. Sed in hoc cōueniēt nobis-
cū viri: vt hitent nobiscū: vt sim⁹ in ppl̄m vnū: si circū
cidet in nobis ois masculꝰ: sic ipsi circūcisi sunt: peco
ra eor̄ τ animēta eor̄ nōne nobis erunt?
Verūntm cōueniam⁹ cū eis: τ habitēt nobiscū. Et obe
dierūt hemor τ sichē filio ei⁹ oēs q̄ ingrediebant por
tā ciuitatis illius: τ circūciderūt oēs masculos: oēs q̄
egrediebāt portā ciuitat⁹ illi⁹. Et factū ē in die tertio
qñ preualuerūt dolores eor̄ sup eos: duo filij iacob
simeon τ leui frēs dine tulerūt vn⁹q̄sq̄ gladiū suū τ
ingressi sunt ciuitatē q̄ hitabat ꝑfidēter: τ iterfecerūt
oēm masculū. Hemor q̄q̄ τ sichē filiū ei⁹ occiderūt in
ore gladij: τ tulerūt vinā de domo sichē: τ egressi sūt.
filij ꝛt iacob ingressi sunt ad spolia iterfector̄: τ depo
dati sunt vrbē: eo q̄ violauerūt sororē suā. Oues eor̄
et boues τ asinos eor̄ τ oia que erant in ciuitate τ in
agro depdati sunt: τ oēm supellectilē eor̄ τ oēs pau-
los suos: τ oēs mulieres eor̄ captiuauerūt: atq̄ depo-
dati sunt oia q̄ erāt in domib⁹. Et dixit iacob ad symeō
et leui ꝑturbastis me vt ꝑ hoc ponerētis inimicitiā iter me
et chananeū τ pherezeū habitatores terre. Ego aūt
habeo populū paucū: τ cōgregabūtur ꝑ ntra me τ pcu
tient me: τ peribo ego τ viri domus mee. Et dixerūt.

Ter. Heb. Ges. Ca. xxxiiii. Pritiua. heb.

בְּנֹתֵינוּ נִתֵּן לָהֶם וְאֵת בְּנוֹת יִקַּח לָנוּ וְיָשַׁבְנוּ
לָט הָאֲנָשִׁים לָשֶׁבֶת אִתָּנוּ לִהְיוֹת יָשַׁב הָיָה
לְעַם אֶחָד בְּהִמּוֹל לָנוּ כָּל זָכָר גָּמַל
כַּאֲשֶׁר הֵם נְמוּלִים מִקְנֵהֶם וְקִנְיָנָם וְכָל בְּהֶמְתָּם הֲלוֹא לָהֶם קָנָה
אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם וְיֵשְׁבוּ אִתָּנוּ וְנִהְיֶה לְעַם אֶחָד וַיִּשְׁמְעוּ אֶל חֲמוֹר וְאֶל שְׁכֶם בְּנוֹ שָׁמַע
כָּל יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמֹּלוּ כָּל זָכָר כָּל יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיְהִי הָיָה
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהיוֹתָם כֹּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שִׁמְעוֹן וְלֵוִי לָקַח
אֲחֵי דִינָה אִישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל
הָעִיר בֶּטַח וַיַּהַרְגוּ כָּל זָכָר וְאֶת חֲמוֹר וְאֶת שְׁכֶם בְּנוֹ הָרְגוּ לְפִי
חָרֶב וַיִּקְחוּ אֶת דִּינָה מִבֵּית שְׁכֶם וַיֵּצֵאוּ בְּנֵי יַעֲקֹב עַל
הַחֲלָלִים וַיָּבֹזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר טִמְּאוּ אֲחוֹתָם אֶת צֹאנָם וְאֶת בְּקָרָם
וְאֶת חֲמֹרֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר בָּעִיר
וְאֶת אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקָחוּ וְאֶת כָּל חֵילָם וְאֶת כָּל טַפָּם וְאֶת נְשֵׁיהֶם טָפַף נָשָׁה
שָׁבוּ וַיָּבֹזּוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בַּבָּיִת שָׁבָה
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל שִׁמְעוֹן וְאֶל לֵוִי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּיוֹשֵׁב
הָאָרֶץ בַּכְּנַעֲנִי וּבַפְּרִזִּי וַאֲנִי מְתֵי
מִסְפָּר וְנֶאֶסְפוּ עָלַי וְהִכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי וַיֹּאמְרוּ סָפַר נָבָה
כְּזוֹנָה יַעֲשֶׂה אֶת אֲחוֹתֵנוּ

Trāsla. Chal.

filias nr̄as dabimus eis. Sed in hoc cōueniēt nobis-
cū viri: vt hitent nobiscū: vt sim⁹ in ppl̄m vnū: si circū
cidet in nobis ois masculꝰ: sic ipsi circūcisi sunt: peco
ra eor̄ τ animēta eor̄ nōne nobis erunt?
Verūntm cōueniam⁹ cū eis: τ habitēt nobiscū. Et obe
dierūt hemor τ sichē filio ei⁹ oēs q̄ ingrediebant por
tā ciuitatis illius: τ circūciderūt oēs masculos: oēs q̄
egrediebāt portā ciuitat⁹ illi⁹. Et factū ē in die tertio
qñ preualuerūt dolores eor̄ sup eos: duo filij iacob
simeon τ leui frēs dine tulerūt vn⁹q̄sq̄ gladiū suū τ
ingressi sunt ciuitatē q̄ hitabat ꝑfidēter: τ iterfecerūt
oēm masculū. Hemor q̄q̄ τ sichē filiū ei⁹ occiderūt in
ore gladij: τ tulerūt vinā de domo sichē: τ egressi sūt.
filij ꝛt iacob ingressi sunt ad spolia iterfector̄: τ depo
dati sunt vrbē: eo q̄ violauerūt sororē suā. Oues eor̄
et boues τ asinos eor̄ τ oia que erant in ciuitate τ in
agro depdati sunt: τ oēm supellectilē eor̄ τ oēs pau-
los suos: τ oēs mulieres eor̄ captiuauerūt: atq̄ depo-
dati sunt oia q̄ erāt in domib⁹. Et dixit iacob ad symeō
et leui ꝑturbastis me vt ꝑ hoc ponerētis inimicitiā iter me
et chananeū τ pherezeū habitatores terre. Ego aūt
habeo populū paucū: τ cōgregabūtur ꝑ ntra me τ pcu
tient me: τ peribo ego τ viri domus mee. Et dixerūt.

Pritiua chal.

טָפַס יָתַב הָוָה
גָּזַר נָתָא הָנָה
טָפַס
כְּרַת
כָּאַב עֹל
טָפַף נָשָׁה שָׁבָה
בָּזַז נְתַן הָנָה
כָּנַשׁ טָרָא שָׁצָא

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Geñ. Ca. xxxv. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

זָנָה עָשָׂה | הַכְּזוֹנָה יֵעָשֶׂה אֶת אֲחוֹתֵנוּ׃ | sed sicut scorto vtẽtur sorore nra. ἀλλ' ὡσεὶ πόρνῃ χρήσονται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν. Ca. 35.

Cap. xxxv. | וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב קוּם

עָלָה בֵּית אֵל וְשֶׁב שָׁם וַעֲשֵׂה ××× | יָשַׁב
שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ × | רָאָה
בְּנָרְחֲךָ מִפְּנֵי עֵשָׂו אָחִיךָ׃ וַיֹּאמֶר × | פָּנָה
יַעֲקֹב אֶל בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל אֲשֶׁר עִמּוֹ | סוּר
הָסִרוּ אֶת אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר ×××× | טָהֵר חָלַף
וְהִטַּהֲרוּ וְהַחֲלִיפוּ ××××× | קוּם עָלָה
שִׂמְלֹתֵיכֶם׃ וְנָקוּמָה וְנַעֲלֶה בֵּית ×× | עָשָׂה זָבַח
אֵל וְאֶעֱשֶׂה שָּׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל ××× | הָעֹנֶה אֹתִי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי | צוּר הָיָה
בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלָכְתִּי׃ וַיִּתְּנוּ אֶל ××× | נָתַן
יַעֲקֹב אֶת כָּל אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר × | בָּנָה מוּת רָחֵל
בְּיָדָם וְאֶת הַנְּזָמִים אֲשֶׁר ×××××× | קָבַר
בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת | אֵלוֹן
הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם שְׁכֶם׃ וַיִּסָּעוּ ××× | נָסַע
וַיְהִי חִתַּת אֱלֹהִים עַל הֶעָרִים ××× | עִיר
אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וְלֹא רָדְפוּ ×× | סָבַב
אַחֲרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב׃ וַיָּבֹא יַעֲקֹב לוּזָה | בּוֹא
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן הִוא בֵּית אֵל × | הוּא וְכָל הָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ׃ וַיִּבֶן שָּׁם | בָּנָה
מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם אֵל בֵּית אֵל | קָרָא מָקוֹם
כִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ | גָּלָה
מִפְּנֵי אָחִיו׃ וַתָּמָת דְּבֹרָה מֵינֶקֶת × | פָּנָה מוּת יָנַק
רִבְקָה וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת לְבֵית אֵל ×× | קָבַר
תַּחַת הָאַלּוֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַלּוֹן ×× | אֵלּוֹן
בָּכוּת׃ וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב עוֹד | בָּכָה רָאָה

Pritiua chal. | Interp. chal.

עָבַד | unusqd sicut cus meretrice fieri debuit cũ sorore nra?
נָסַק יָתֵב דָּבַח | ET dixit deus ad iacob. Surge ascende Ca. 35.
גָּלָה עָרַק עָרָה | in bethel: & habita ibi: et fac ibi altare deo qui
טָעָה דָּכָה שָׁנָה | apparuit tibi: qñ fugiebas a facie esau fratris tui. Et
כְּפָה כּוּם עָבַר | dixit iacob viris domus sue & oibus qui secum erant.
צְלַא עָיִק | Auferte idola populoꝝ que sunt in medio vestri: et
אָמַר טָעָה כְּרָה | mundamini & mutate vestimenta vra: et surgamus et
גָּלָה לַאֲוִר עָרַק | ascendamus in bethel: & faciã ibi altare deo qui fusce
מוּת יָתַק כָּבַר | pit oratonẽ meã in tẽpore tribulationis mee: & fuit
אָרַע שָׁרָא כָּבָה | verbum eius in adiutoriũ meũ in via qua ambulaui.
Et dederũt iacob oia idola populoꝝ que erant in ma
nibus suis: & inaures que erant in auribus suis. Et
abscondit eas iacob sub quercu: que est iuxta sichem.
Profectiõs sunt: & fuit terror a facie dei super oppi
dos populos qui erant in ciuitatibꝰ p circuitũ eoꝝ: et nõ
sunt secuti post filios iacob. Et venit iacob in luzam
q̃ est in terra chanaã: ipsa est bethel: ipse & oes ppli q̃
cus eo erat. Et edificauit ibi altare: & appellauit locũ
deꝰ bethel: qñ ibi appuit ei angelꝰ dei: qñ fugiebat a
facie frĩs sui. Et mortua ẽ debbora nutrix rebecce: &
sepulta ẽ subtꝰ bethel i planicie vallis. Et vocauit no
men ei vallis plãctus. Et apparuit deus iterũ iacob:

Ca. xxxv.

Nũquid vt scorto abu
ti debuere sorore nostra
INterea locu Ca. 35.
tus ẽ deus ad iacob
Surge & ascẽde bethel:
& habita ibi. Facq̃ altare deo qui apparu
it tibi quando fugiebas Esau
fratrem tuum.
Iacob vero conuocata
omni domo sua ait.
Abiicite deos alienos
qui
in medio vestri sunt: & mũdamini: ac mutate
vestimẽta vestra. Surgite & ascẽdamus in bethel: vt faciamus ibi altare deo
qui exaudiuit me in die
tribulatiõis mee: & fuit itineris mei. De
derũt ergo ei
oes deos aliẽos quos
habebant: & inaures
que erant
in auribus eorũ. Abscondit eas sub terebinthũ q̃ est post vrbẽ sichem. Cũq̃ pfecti essent: terror dei in
uasit omnes per circuitũ ciuitates: & nõ sunt ausi persequi recedẽtes.
Venit igitur iacob luzam
que est in terra chanaã cognomẽto bethel:
ipse & omnis populus
cũ eo: edificauitq̃ ibi altare: & appellauit nomen loci illius domus dei. Ibi ei apparuit ei deus cum fugeret
fratrem suũ. Eodẽ aũt tpe mortua ẽ delbora nutrix rebecce: & sepulta est ad radices bethel subter quercum: vocatũq̃ ẽ nomẽ loci illius qrcus fletus. Apparuit aũt iterũ deus ia

sed sicut scorto vtẽtur sorore nra.
ἀλλ' ὡσεὶ πόρνῃ χρήσονται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν. Ca. 35.
Dixit ãt deꝰ ad iacob: surge: ascẽde in
Βαιθήλ, καὶ οἰκεῖ ἐκεῖ, καὶ ποίησον ἐκεῖ θυσι
loci bethel. et hĩta ibi: et fac ibi al
τὸν τόπον Βαιθήλ. καὶ κάθου ἐκεῖ ἐκεῖ, καὶ ποίησον ἐκεῖ θυσι
tare deo q̃ apparuit tibi: cũ fugeres
αστήριον τῷ θεῷ τῷ ὀφθέντι σοι, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν
a facie esau ffris tui. dixit ãt iacob:
ἀπὸ προσώπου Ησαῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. εἶπε δὲ Ιακώβ,
domui sue: & oibus q̃ cũ eo: tollite de
τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μετ' αὐτοῦ, ἄρατε τοὺς δὲ
os alienos de medio vrm: et mũdamini:
οὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ καθαρίζεσθε,
et mutate vestimẽta vra: & surgẽtes ascẽda
καὶ ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν, καὶ ἀναστάντες ἀναβῶ
mus i bethel: et faciamus ibi altare deo:
μεν εἰς Βαιθήλ, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θε
q̃ exaudiuit me in die tribulatiõis: q̃ fuit
ῷ, τῷ ἐπακούσαντί μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὃς ἦν μι
mecũ: & saluauit me in via: q̃ ambulaui: et dede
τ' ἐμοῦ, καὶ διέσωσέ με ἐν τῇ ὁδῷ, ᾗ ἐπορεύθην. καὶ ἔδω
rũt iacob deos alienos: q̃ erãt
καν τῷ Ιακὼβ τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἳ ἦσαν
in manibus eorũ: et inaures q̃ in auribꝰ
ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνώτια τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν
eorũ. et abscondit ea iacob sub terebin
αὐτῶν. καὶ κατέκρυψεν αὐτὰ Ιακὼβ ὑπὸ τὴν τερε
tho q̃ in sicimis. et perdidit ea: pfecti ho
βινθον τὴν ἐν Σικίμοις. καὶ ἀπώλεσεν αὐτά, ἕως τῆς σή
diernũ diẽ. et pfect ẽ israel de sicimis. et fact
μερον ἡμέρας. καὶ ἐξῆλθον Ισραὴλ ἐκ Σικίμων. καὶ ἐγέ
est timor dei sup ciuitates q̃ i circuitu eorũ. et
το φόβος θεοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν. καὶ
nõ psecuti sũt post filios israel. venit ãt ia
οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ισραήλ. ἦλθε δὲ Ια
cob in luza in tra chanaã: q̃ ẽ bethel: ipse et
κὼβ εἰς Λουζᾶ ἐν γῇ Χαναάν, ἥ ἐστι Βαιθήλ, αὐτὸς καὶ
oia ppls q̃ erat cũ eo: et edificauit ibi
πᾶς ὁ λαὸς ὃς ἦν μετ' αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ
altare: et vocauit nomẽ loci:
θυσιαστήριον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου,
bethel: illic enĩ apparuit ei deus: cũ fuge
Βαιθήλ, ἐκεῖ γὰρ ἐφάνη αὐτῷ ὁ θεός, ἐν τῷ ἀποδι
ret ipse a facie esau fra
δράσκειν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου Ησαῦ τοῦ ἀδελ
tris sui. mortua ẽ ãt debora nutrix rebec
φοῦ αὐτοῦ. ἀπέθανε δὲ Δεβόρρα ἡ τροφὸς Ῥεβέκ
ce: & sepulta ẽ infertus bethel sub quer
κας, καὶ ἐτάφη κατώτερον Βαιθὴλ ὑπὸ τὴν βάλα
cu: et vocauit iacob nomẽ eius: q̃rcus
νον, καὶ ἐκάλεσεν Ιακὼβ τὸ ὄνομα αὐτῆς, Βάλανος
fletus. apparuit ãt deus iacob iadhuc
κλαυθμῶνος. ὤφθη δὲ ὁ θεὸς Ιακὼβ ἔτι

Transla. Chal.

Ca. xxxv.

וַאֲמַר יְיָ לְיַעֲקֹב קוּם סַק | וְאִתְגְּלִי יְיָ לְיַעֲקֹב עוֹד כַּד אֲתָא
לְבֵית אֵל וְתֵיתֵב תַּמָּן וְעִבֵיד תַּמָּן מַדְבְּחָא לְאֱלָהָא דְּאִתְגְּלִי לָךְ כַּד מְבַעֵיר מִן קֳדָם עֵשָׂו
אָחוּךְ׃ וַאֲמַר יַעֲקֹב לְאֵינָשׁ בֵּיתֵיהּ וּלְכָל דְּעִמֵּיהּ אַעְדּוּ יָת טָעוּת עַמְמַיָּא דְּבֵינֵיכוֹן ××
וְאִדַּכּוּ וְשַׁנּוּ כְּסוּתְכוֹן׃ וְנָקוּם וְנֵיסַק לְבֵית אֵל וְאֶעְבֵּיד תַּמָּן מַדְבְּחָא לְאֱלָהָא
דְּעָנָנִי צְלוֹתִי בְּיוֹמָא דְּעַקְתִּי וַהֲוָה מֵימְרֵיהּ בְּסַעְדִּי בְּאוֹרְחָא דְּאָזַלִית׃ וְיָהֲבוּ לְיַעֲקֹב יָת
כָּל טָעוּת עַמְמַיָּא דִּבְיָדֵיהוֹן וְיָת קָדָשַׁיָּא דִּי בְּאוּדְנֵיהוֹן וְטַמַּר יַעֲקֹב תְּחוֹת בּוּטְמָא
דְּעִם שְׁכֶם׃ וּנְטָלוּ וַהֲוָה דַּחְלָא מִן קֳדָם יְיָ עַל עַמְמַיָּא דִּי בְּמִדְרְנֵי סָחֲרַנֵּיהוֹן וְלָא רְדָפוּ
בָּתַר בְּנֵי יַעֲקֹב׃ וַאֲתָא יַעֲקֹב לְלוּז דִּי בְּאַרְעָא דְּכְנַעַן הִיא בֵּיתְאֵל הוּא וְכָל עַמָּא דְּעִמֵּיהּ׃
וְבְנָא תַּמָּן מַדְבְּחָא וּקְרָא לְאַתְרָא אֵל בֵּיתְאֵל אֲרֵי תַּמָּן יְתְגְּלִי לֵיהּ מֵלְאֲכָא דַּייָ ××
כַּד מְבַעֵיר מִן קֳדָם עֵשָׂו אָחוּהִי׃ וּמִיתַת דְּבוֹרָה מֵינִיקְתָּא דְּרִבְקָה וְאִתְקְבַרַת מִלְּרָע ×
לְבֵיתְאֵל בְּשִׁפּוֹלֵי מֵישְׁרָא וּקְרָא שְׁמֵיהּ מֵישָׁר בָּכוּתָא׃ וְאִתְגְּלִי יְיָ לְיַעֲקֹב עוֹד ××××

בא בָּבָ֔ג
אֲשֶׁר֙ דִּבֶּ֣ר אֹתוֹ֔ מַצֶּ֖בֶת אָבֶ֑ן וַיִּסֵּ֣ךְ
עָלֶ֔יהָ נֶ֖סֶךְ וַיִּצֹ֥ק עָלֶ֖יהָ שָׁ֑מֶן: וַיִּקְרָ֗א
יַעֲקֹב֙ אֶת־שֵׁ֣ם הַמָּקוֹם֔ אֲשֶׁר־ דִּבֶּ֥ר
אִתּ֖וֹ שָׁ֑ם אֱלֹהִ֣ים בֵּֽית־אֵ֔ל וַיִּסַּ֗ע
מִבֵּ֣ית אֵ֔ל וַיְהִי֙ עוֹד֙ כִּבְרַ֣ת הָאָ֔רֶץ
לָבוֹא֙ אֶפְרָ֔תָה וַתֵּ֥לֶד רָחֵ֖ל וַתְּקַשׁ
יֶ֥לֶד בְּלִדָתָֽהּ׃ וַיְהִי֙ בְּהַקְשֹׁתָ֣הּ
בְּלִדָתָ֔הּ וַתֹּ֥אמֶר לָ֖הּ הַמְיַלֶּ֑דֶת אַל־
תִּֽירְאִי֙ כִּי־גַ֣ם זֶ֔ה לָ֖ךְ בֵּֽן: וַיְהִי֙
בְּצֵאת֙ נַפְשָׁ֔הּ כִּי־מֵ֖תָה וַתִּקְרָ֣א
שְׁמ֔וֹ בֶּן־אוֹנִ֑י וְאָבִ֖יו קָרָ֥א לוֹ
בִנְיָמִֽין: וַתָּ֥מָת רָחֵ֖ל וַתִּקָּבֵ֣ר בְּדֶ֣רֶךְ
אֶפְרָ֑תָה הִ֖וא בֵּ֥ית לָֽחֶם: וַיִּצֹּ֥ב
יַעֲקֹ֖ב מַצֵּבָ֣ה עַל־קְבֻרָתָ֑הּ הִ֚וא
מַצֶּ֣בֶת

Pristina heb. | Ter. Heb. | Gen. Ca. xxxvi. | Tra. B. Hiero. | Trā. Gre. lxx. cū interp. latina

קִבְרַת רָחֵל עַד הַיּוֹם׃ וַיִּסַּע
יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֳלָה מִמְּהַלְאָה
לְמִגְדַּל עֵדֶר׃ וַיְהִי בִּשְׁכֹן יִשְׂרָאֵל
בָּאָרֶץ הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב
אֶת בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע
יִשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ בְנֵי יַעֲקֹב שְׁנֵים
עָשָׂר׃ בְּנֵי לֵאָה בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן
וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר
וּזְבוּלֻן׃ בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃
וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי׃
וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר
אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יֻלַּד לוֹ בְּפַדַּן
אֲרָם׃ וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל יִצְחָק אָבִיו
מַמְרֵא קִרְיַת הָאַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן
אֲשֶׁר גָּר שָׁם אַבְרָהָם וְיִצְחָק׃ וַיִּהְיוּ
יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה
וּשְׁמֹנִים שָׁנָה׃ וַיִּגְוַע יִצְחָק
וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו זָקֵן
וּשְׂבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בָּנָיו׃

Cap. xxxvi.

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת עֵשָׂו הוּא
אֱדוֹם׃ עֵשָׂו לָקַח אֶת נָשָׁיו
מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת עָדָה בַּת
אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת אָהֳלִיבָמָה
בַּת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן הַחִוִּי׃ וְאֶת
בָּשְׂמַת בַּת יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת
נְבָיוֹת׃ וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו

Pristina chal. | Translā. Chal.

שֶׁבֶן גְּדַל
הַוֵּה
אָמָה
אֶל יְלַד
דּוֹר
הַוֵּה שָׁנָה נְגַד
מוּת כְּנַשׁ שׁוּב
יְלַד נַעֲשָׂה

sepulture rachel vsq; in diem hanc. Et profectus est israel: t tetendit tabernaculū suum vltra turrim gregis. Et factum est cum moraretur israel in terra illa: abiit ruben t dormiuit cum bala cōcubina patris sui: et audiuit israel. Fuerunt aūt filij iacob duodecim. filij lie: primogenitus iacob: ruben: simeō: t leui: t iuda: et isachar: t zabulon. Filij rachel ioseph: t beniamī. Filij autē bale ancille rachel: dan: t neptalī. Et filij zelphe ancille lie: gad: t aser. Isti sunt filij iacob qui nati sunt ei in mesopotamia syrie. Venit autem iacob ad isaac patrem suū in manure ciuitatē arbee: ipsa est hebron in qua peregrinatus est abraham t isaac. Et fuerunt dies isaac centum t octoginta anni. Et defecit t mortuus est: t congregatus est ad populum suū senex t plenus dierum. Et sepelierunt eum esau et iacob filij sui. Cap. 36.

Hec autem sunt generationes esau: ipse est edom. Esau accepit vxores suas de filiabus chanaam: Ada filiam elon ethei: t oolibama filiam ane filiam sebeon euei: et basemath filiam ismaelis sororem nabaioth. Peperit autem ada eliphaz de esau: oc ooo

monumēti rachel: vsq; diē hunc. Τοῦ μνημείου ῥαχήλ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. factūq; ēt qñ bitauit israel in tra illa: ἐγένετο δὲ κατώκησεν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ ἐκεί la: abiit rubē: et dormiuit cū balla na, ἐπορεύθη ῥουβήμ, καὶ ἐκοιμήθη μετὰ βαλλᾶς cōcubina patris sui iacob. et au τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰακώβ. καὶ κα diuit israel: et malū apputt i cōspectu eius. κουσεν Ἰσραὴλ, καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐνώπιον αὐτοῦ. erāt aūt filij iacob duodecim. filij lie: primo Ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ δώδεκα. υἱοὶ Λείας, πρωτό genit⁹ iacob: rubē: et symeō: leui: iudas: τοκος Ἰακώβ, ῥουβήν, καὶ συμεών, λευΐ, Ἰούδας, issachar: zabulō: filij aūt rachel: ioseph: et Ἰσσάχαρ, Ζαβουλών. υἱοὶ δὲ ῥαχήλ, Ἰωσήφ, καὶ beniamī. filij aūt balle ancille rachel: dā: Βενιαμίν. υἱοὶ δὲ βαλλᾶς παιδίσκης ῥαχήλ, Δάν, et nephthalim. filij aūt zelphe ancille lie: καὶ Νεφθαλείμ. υἱοὶ δὲ Ζελφᾶς παιδίσκης Λείας, gad: et aser. isti filij iacob: q̄ fuerūt ei Γάδ, καὶ Ἀσήρ. οὗτοι υἱοὶ Ἰακώβ, οἳ ἐγένοντο αὐ in mesopotamia syrie. venitaūt iacob τῷ ἐν μεσοποταμίᾳ τῆς συρίας. Ἦλθε δὲ Ἰακὼβ ad isaac pfm suū: in mābre: in πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ, εἰς Μαμβρῆ, εἰς ciuitatē agri. hec est chebrō in tra chana πόλιν τοῦ πεδίου. αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν ἐν γῇ Χανα an: vbi habitauit abraā et isaac. fuerunt αν, οὗ παῴκησεν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ. ἐγένοντο ād, οὗ παῴκησεν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ. ἐγένοντο aūt dies isaac: quos vixit: ānī cētū octo Δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσαάκ, ἃς ἔζησεν, ἔτη ἑκατὸν ὀγδοή ginta. et defeciēs isaac mortu⁹ ē. et apposi κοντα. καὶ ἐκλιπὼν Ἰσαὰκ ἀπέθανεν. καὶ προσε tus ē ad gen⁹ suū senio: et ple τέθη πρὸς τὸ ἔθνος αὐτοῦ πρεσβύτερος, καὶ πλή nus dierū. et sepelierūt eū esau t iacob ρης ἡμερῶν. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἠσαῦ καὶ Ἰακώβ filii eius. οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. Ca. 36.

Hec aūt gñatiōes esau. ipe est edō. Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἠσαῦ. αὐτός ἐστιν Ἐδώμ. esau aūt accepit vxores suas de fi Ἠσαῦ δὲ ἔλαβε τὰς γυναῖκας αὐτοῦ ἀπὸ τῶν θυ liabus chananeox. ada: filiam γατέρων τῶν Χαναναίων. τὴν Ἀδά, θυγατέρα elom ethei. et eliba: filiam ἘΗλὼμ τοῦ Χετταίου. καὶ τὴν Ἐλιβᾶ, θυγατέρ am enan filii sebagō euei. et ρα Ἐνὰν τοῦ υἱοῦ Σεβαγὼν τοῦ Ευαίου. καὶ τὴν basemath: filiā ismael: sororē naba Βασιμάθ, θυγατέρα Ἰσμαὴλ, ἀδελφὴν Ναβα oth. pepit aūt ei ada ώθ. ἔτεκε δὲ αὐτῷ Ἀδὰ ooo oo oooo oooo oo ooo

Interp. chal.

מִמְּרָא דְּרָחֵל עַד יוֹמָא הָדֵין׃ וּטְלַל יִשְׂרָאֵל וּפָרִיסַת לְמַשְׁכְּנֵיהּ מִלְּהַלְאָה לְמַגְדְּלָא
דְּעָדֵר׃ וַהֲוָה כַּד שָׁרָא יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא הַהִיא וַאֲזַל רְאוּבֵן וּשְׁכִיב יָת בִּלְהָה לְחֵיתַת
אֲבוּהִי וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל׃ וַהֲווֹ בְנֵי יַעֲקֹב תְּרֵין עֲשַׂר׃ בְּנֵי לֵאָה בּוּכְרָא דְּיַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן
לֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבוּלֻן׃ בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ וּבְנֵי בִלְהָה אַמְתָא דְּרָחֵל דָּן
וְנַפְתָּלִי׃ וּבְנֵי זִלְפָּה אַמְתָא דְּלֵאָה גָּד וְאָשֵׁר׃ אִלֵּין בְּנֵי יַעֲקֹב דְּיִתְיְלִיד לֵיהּ בְּפַדַּן אֲרָם׃
וַאֲתָא יַעֲקֹב לְוָת יִצְחָק אֲבוּהִי לְמָתָרָא קִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן׃ דְּדָר תַּמָּן אַבְרָהָם
וְיִצְחָק׃ וַהֲווֹ יוֹמֵי יִצְחָק מְאָה וְתַמָּנְיִן שְׁנִין׃ וְיִתְנַגִּיד יְצִיתָק׃ וּמִית׃ וְיִתְכַּנֵּישׁ לְעַמֵּיהּ סָבִיב
וְשָׂבַע יוֹמִין וּקְבָרוּ יָתֵיהּ עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בְּנוֹהִי׃ Ca. xxxvi. וְאִלֵּין תּוֹלְדָת
עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃ עֵשָׂו נְסִיב יָת נְשׁוֹהִי מִבְּנָת כְּנַעֲנָאֵי יָת עָדָה בַּת אֵילוֹן חִתָּאָה וְיָת
אָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן חִוָּאָה׃ וְיָת בָּשְׂמַת בַּת יִשְׁמָעֵאל אֲחָתֵיהּ דִּנְבָיוֹת׃ וְיַלִּידַת
עָדָה לְעֵשָׂו

Trāſla.Grec.lxx.cū interp̄.latina.

eliphaz. et beſamach pepit raguel. et eli
ηλιφάζ· καὶ βασαμὰθ ἔτεκε τὸν ῥαγουήλ. καὶ ἐλι
bama pepit ieul: et ieglom: et core.
βαμὰ ἔτεκε τὸν ἰεούλ, καὶ τὸν ἰεγλάμ, καὶ τὸν κορέ.
hi filij eſau: q̄ fuerūt et in terra chanaā. ac
οὗτοι υἱοὶ ἡσαῦ, οἱ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν γῇ χανανάι. ἔλα
cepit ãt eſau vxores ſuas: et filios ſu
βε δὲ ἡσαῦ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐ
os: et filias: et oia corpora
τοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας, καὶ πάντα τὰ σώματα
dom⁹ ſue: et oēs ſubſtantiã: et
τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα, καὶ
oia pecora: et oia q̄cūq; poſſedit: t
πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἐκτήσατο, καὶ
oia q̄cūq; acquiſiuit in terra chanaā: t a-
πάντα ὅσα περιεποιήσατο ἐν γῇ χανανάι, καὶ ἐ-
bijt eſau de terra chanaā: a facie
πορεύθη ἡσαῦ ἐκ τῆς γῆς χανανάι, ἀπὸ προσώπου
iacob fratris ſui. erat.n. ſubſtãtia
ἰακὼβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἦν γὰρ τὰ ὑπάρχοντα
eor⁹ multa: vt habitarēt ſimul. et nō poterat
αὐτῶν πολλά, τοῦ οἰκεῖν ἅμα· καὶ οὐκ ἐδύνατο
ſra hĩtatiõis eor⁹ ferre eos: pre
ἡ γῆ τῆς παροικήσεως αὐτῶν φέρειν αὐτούς, ἀπὸ
multitudine ſubſtãtie eorū. hĩtauit ãt e-
τοῦ πλήθους τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν. ᾤκησε δὲ ἡ-
ſau in mõte ſeir. eſau: ipe eſt edõ. ha-
σαῦ ἐν τῷ ὄρει σηίρ. ἡσαῦ, αὐτός ἐστιν Ἐδώμ. κα-
tauit ãt iacob in ſra g̃ hĩtauit pater
τῴκει δὲ ἰακὼβ ἐν τῇ γῇ, ἧ παῴκησεν ὁ πατὴρ
ſuus in ſra chanaā. he ãt ghatiões eſau
αὐτοῦ ἐν γῇ χανανάι. ταῦται δὲ αἱ γενέσεις ἡσαῦ

B

pīo edõ in mõte ſeir. et iſta
τοῦ πατρὸς Ἐδὼμ ἐν τῷ ὄρει σηίρ. καὶ ταῦτα τὰ
noia filioꝝ eſau. eliphas: filij⁹ ada vxoris
ὀνόματα τῶν υἱῶν ἡσαῦ. ἐλιφάς, υἱὸς Ἀδὰ γυναικὸς
eſau. et raguel: filij⁹ baſemath: vxoris eſau.
ἡσαῦ· καὶ ῥαγουήλ, υἱὸς Βασεμάθ, γυναικὸς ἡσαῦ.
fuerūt ãt filij eliphas: themã: omar: ſophar: gothã:
ἐγένοντο δὲ υἱοὶ ἐλιφάς, θεμάν, Ὠμάρ, σωφάρ, γοθόμ,
cenez. thãna ãt cõcubina eliphas filij eſau:
κανέζ. Θαμνὰ δὲ ἡ παλλακὴ ἐλιφὰς τοῦ υἱοῦ ἡσαῦ,
pepit eliphas amalec. hi filij ada: vxo-
ἔτεκε τῷ ἐλιφὰς τὸν Ἀμαλήκ. οὗτοι υἱοὶ Ἀδά, γυνα-
ris eſau. hi ãt filij raguel: nazeth: zareſome:
ικὸς ἡσαῦ. οὗτοι δὲ υἱοὶ ῥαγουήλ, ναζὲθ, ζαρισομαί,
et moſe. hi fuerūt filij baſemath: vxoris eſau.
καὶ μοζέ. οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Βασεμάθ, γυναικὸς ἡσαῦ.
hi ãt fuerūt filij libemas filie enã: filij
οὗτοι δὲ ἦσαν υἱοὶ Λιβεμὰς θυγατρὸς Ἐνάς, τοῦ υἱοῦ
ſebegõ vxoris eſau. pepit ãt eſau ie-
σιβεγὼν γυναικὸς ἡσαῦ. ἔτεκε δὲ τῷ ἡσαῦ τὸν Ἰε-
ul: et ieglõ: et core. hi duces
ούλ, καὶ τὸν Ἰεγλόμ, καὶ τὸν κορέ. οὗτοι ἡγεμόνες

Trāſla.Chal.

Trāſla.B.Hiero.

elíphaz. mBaſemath ngenuit ooooooooooooooooo
prahuel. qOolibama oooo
rgenuit oooooooooooooo
sichus & tihelon & chore. uHi oooooooooooooo
bfilii cefau dqui c nati ſunt
rei in terra ooooooooooooo
bchanaan. 'Tulit autem
efau mvxores ſuas n& oo
ofilios p& q filias r& omnẽ
sanimam ooooooooooooo
tdomus ſue u& ſubſtanti
am' & vpecora oooooooo
c& wcuncta rque e habere
poterat in terra ooooooo
chanaã: b& abiit' in alte-
rã m regionem: receſſitq;
na pfratre ſuo iacob. Di-
uites enim rerãt valde: &
xſimul habitare nõ po-
terãt: r nec ſuſtiebat eos
aterra bpegrinatiõis eo-
rũ cpre multitudine gre
gũ. dHabitauitq; bEſau ī
monte eſeyr: m ipſe eſt e
dom. oHe aũt ſunt pgnã-
tiões qefau rpatris sedom
t in mõte u ſeir: & whec no
mina' filiorum aeius. oooo
beliphaz cfilius dada evxo
ris efau. f Rahuel quoq;
bfilius baſemath vxoris
eius. m fuerũtq; oeliphaz
nfilii ftheman: qomar: r ſe
phua: s & gatham: ooooo
t & chenez u & chore. x E
rat aũt thamna r concu-
bina' eliphaz a filii b efau:
cque peperit ei ooooooo
damalech. f Hi ſunt b filii
a ada vxoris efau. ooooooo
n Filii m ãt o rahuel: p naath
q& zara: oooooooooooooo
p ſẽma & meza. t Hi filii
r baſemath oooooooooooo
s vxoris a efau. b Iſti quoq;
cerant b filii o olibama oo
f filie g Ane h filii i ſebeon oo
k vxoris oooooooooooooooo
lefau: quos m genuit n ei:
p iehus oooooooooooooooo
q& rihelon & chore. o Hi
x duces oooooooooooooooo

Ter.Heb. Geſi. Ca.xxxvj. Prītiua heb.

אֶת אֲלִיפַז ׀ מ וּבָשְׂמַת יָלְדָה אֶת ס ס
ר רְעוּאֵל׃ ס וְאָהֳלִיבָמָה יָלְדָה אֶת ס ס ס
יעוּשׁ וְאֶת יַעְלָם וְאֶת קֹרַח ס אֵלֶּה ס
בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר יֻלַּד לוֹ בְּאֶרֶץ ס ס ס
כְּנָעַן׃ וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת נָשָׁיו וְאֶת ס ס לָקַח
בָּנָיו וְאֶת בְּנֹתָיו וְאֵת כָּל נַפְשׁוֹת ס
בֵּיתוֹ ׀ וְאֶת מִקְנֵהוּ וְאֵת כָּל בְּהֶמְתּוֹ ס בָּנָה
וְאֵת כָּל קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ ס
כְּנָעַן ׀ וַיֵּלֶךְ אֶל אֶרֶץ מִפְּנֵי ס יַעֲקֹב ס פָּנָה
אָחִיו׃ כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב מִשֶּׁבֶת ס רַבָּה מָשַׁב
יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם ס ס גּוּר
לָשֵׂאת אֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם׃ וַיֵּשֶׁב נָשָׂא
עֵשָׂו אֶת הַר שֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃ יָהַר
וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם בְּהַר ס יָלַד
שֵׂעִיר׃ אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי עֵשָׂו ס ס ס ס
אֱלִיפַז בֶּן עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל ס אִשָּׁה
בֶּן בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי ס ס יָהָה
אֱלִיפַז תֵּימָן אוֹמָר צְפוֹ וְנַעַתָם ס ס
וְקְנַז׃ וְתִמְנַע הָיְתָה פִּילֶגֶשׁ לֶאֱלִיפַז ס
בֶּן עֵשָׂו וַתֵּלֶד לֶאֱלִיפַז אֶת ס ס ס ס יָלַד
עֲמָלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ ס
וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זֶרַח ס ס ס יָהָה
שַׁמָּה וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בָּשְׂמַת ס
אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה ס
בַּת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן אֵשֶׁת ס ס ס יָהָה
עֵשָׂו ׀ וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת יְעוּשׁ ס ס ס
וְאֶת יַעְלָם וְאֶת קֹרַח׃ אֵלֶּה אַלּוּפֵי ס אַלּוּף

Interp̄.chal.

et baſemath peperit rahuel. Et odibama peperit ie-
hus & hielom & chore. Di filij eſau q̄ nati ſunt ei i terr
ra chanaan. Tulit aũt eſau vxores ſuas & filios ſuos
et filias ſuas: & omnes animas domus ſue & pecora
ſua & omnia tumenta ſua: et vniuerſam ſubſtantiam
quã acquiſierat in terra chanaã: & abijt in terram alt
am propter iacob fratrem ſuum: quia erat ſubſtan-
tia eorum multa vt habitarent ſimul: et non po-
terat terra habitationis eorum ſuſtinere eos propter
pecora eorum. Et habitauit eſau in monte ſeir: eſau
ipſe eſt edom. Et he ſunt generatiões eſau patris ida
meorum in monte ſeir. Hec ſunt nomina filioꝝ eſau:
eliphaz filius ada vxoris eſau: rahuel filij baſemath
vxoris eſau. Fuerunt q̄ filij eliphaz: theman: omar:
ſepho: & gatham: & cenez. Erat autem thãna concu-
bina eliphaz filij eſau: ex qua natus eſt amalech.
Hi ſunt filij ada vxoris eſau. filij aũtez rahuel: naath
& zarat ſemma & meza. Hi filij baſemath vxoris eſau
& iſti filij oolibama filie ane filie ſebeon vxoris eſau:
quepeperit ei hieus & hielõ & chore. Iſti ſunt duces
oooooooooo

Prītiua chal.

אֱלִיפַז בֶּן עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל בֶּן בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן אֵשֶׁת עֵשָׂו וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת יְעוּשׁ וְאֶת יַעְלָם וְאֶת קֹרַח׃ אֵלֶּה בְּנֵי עֵשָׂו

Trāſla.Chal.

אֶת אֲלִיפַז וּבָשְׂמַת יָלְדַת יָת רְעוּאֵל וְאָהֳלִיבָמָה יָלְדַת יָת יְעוּשׁ וְיָת יַעְלָם וְיָת קֹרַח׃ אִלֵּין בְּנֵי עֵשָׂו דְּיִתְיַלִּידוּ לֵיהּ בְּאַרְעָא דְּכְנָעַן׃ וּדְבַר עֵשָׂו נְשׁוֹהִי וְיָת בְּנוֹהִי וְיָת בְּנָתֵיהּ וְיָת כָּל נַפְשָׁת בֵּיתֵיהּ וְיָת גֻּפֵּיהּ וְיָת כָּל בְּעִירֵיהּ וְיָת כָּל קִנְיָנֵיהּ דְּקָנָא בְּאַרְעָא דְּכְנָעַן וַאֲזַל לְאַרַע אֲתַר מִן קֳדָם יַעֲקֹב אָחוֹהִי׃ אֲרֵי הֲוָה קִנְיָנְהוֹן סַגִּי מִלְּמֵיתַב כְּחָדָא וְלָא יְכֵילַת אַרַע מְתַתְבוּתְהוֹן לְסוֹבָרָא יָתְהוֹן מִן קֳדָם גֵּיתֵיהוֹן׃ וְיָתֵיב עֵשָׂו בְּטוּרָא דְּשֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃ וְאִלֵּין תּוֹלְדָת עֵשָׂו אֲבוּהֹן דְּאֱדוֹמָאֵי בְּטוּרָא דְּשֵׂעִיר׃ אִלֵּין שְׁמָהָן בְּנֵי עֵשָׂו אֱלִיפַז בַּר עָדָה אִיתַּת עֵשָׂו רְעוּאֵל בַּר בָּשְׂמַת אִיתַּת עֵשָׂו׃ וְהָווֹ בְּנֵי אֱלִיפַז תֵּימָן אוֹמָר צְפוֹ וְנַעְתָּם וּקְנַז׃ וְתִמְנַע הֲוָת פִּילֶגֶשׁ לֶאֱלִיפַז בַּר עֵשָׂו וְיָלְדַת לֶאֱלִיפַז יָת עֲמָלֵק׃ אִלֵּין בְּנֵי עָדָה אִיתַּת עֵשָׂו׃ וְאִלֵּין בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זַרַח שַׁמָּה וּמִזָּה אִלֵּין הָווֹ בְּנֵי בָּשְׂמַת אִיתַּת עֵשָׂו׃ וְאִלֵּין הָווֹ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן אִיתַּת עֵשָׂו וְיָלְדַת לְעֵשָׂו יָת יְעוּשׁ וְיָת יַעְלָם וְיָת קֹרַח׃ אִלֵּין רַבְרְבֵי

Interp̄.chal.

et baſemath peperit rahuel. Et odibama peperit iehus & hielom & chore. Di filij eſau q̄ nati ſunt ei i terra chanaan. Tulit aũt eſau vxores ſuas & filios ſuos et filias ſuas: & omnes animas domus ſue & pecora ſua & omnia tumenta ſua: et vniuerſam ſubſtantiam quã acquiſierat in terra chanaã: & abijt in terram alt am propter iacob fratrem ſuum: quia erat ſubſtantia eorum multa vt habitarent ſimul: et non poterat terra habitationis eorum ſuſtinere eos propter pecora eorum. Et habitauit eſau in monte ſeir: eſau ipſe eſt edom. Et he ſunt generatiões eſau patris idumeorum in monte ſeir. Hec ſunt nomina filioꝝ eſau: eliphaz filius ada vxoris eſau: rahuel filij baſemath vxoris eſau. Fuerunt q̄ filij eliphaz: theman: omar: ſepho: & gatham: & cenez. Erat autem thãna concubina eliphaz filij eſau: ex qua natus eſt amalech. Hi ſunt filij ada vxoris eſau. filij aũtez rahuel: naath & zarat ſemma & meza. Hi filij baſemath vxoris eſau & iſti filij oolibama filie ane filie ſebeon vxoris eſau: quepeperit ei hieus & hielõ & chore. Iſti ſunt duces oooooooooo

Prītiua chal.

אֱלִיפַז בֶּן עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל בֶּן בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן אֵשֶׁת עֵשָׂו וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת יְעוּשׁ וְאֶת יַעְלָם וְאֶת קֹרַח׃ אֵלֶּה בְּנֵי עֵשָׂו

Pritiua beb.	Ter. Heb.	Heb.	La. xxxvj.	Trãsla. B. Iero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
בָּנַי	׳בְּנֵי ׳עֵשָׂו ׳בְּנֵי ׳אֱלִיפַ֫ז ׳בְּכוֹר ׳עֵשָׂו ׀׀			׳filiorum ׳esau. ᵃFilii ᵇeliphaz ᶜprimogẽiti ᵈesau:	filij esau. elibas: primogẽti esau: dux
אַלּוּף	׳תֵּימָן ׳אַלּוּף ׳אוֹמָר ׳אַלּוּף ׀׀			ᵉdux ᶠtheman: ᵍdux ʰomar: ⁱdux ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ: ꝯꝯꝯ	υἱοὶ ἠσαῦ. υἱοὶ ἐλιβάς, πρωτοτόκου ἠσαῦ, ἡγεμὼν
אַלּוּף	׳צְפִי ׳אַלּוּף ׳קְנַז׃ ׳אַלּוּף ׳קֹרַח ׳אַלּוּף ׀			ʲsephua: ᵏdux ˡ chenez:	themã: dux omar: dux sophar: dux
אַלּוּף	׳גַּעְתָּם ׳אַלּוּף ׳עֲמָלֵק ׳אֵלֶּה ׳אַלּוּפֵי ׀			ᵐdux ⁿchore: ᵒdux ꝯꝯꝯꝯꝯ	θεμάν, ἡγεμὼν ὠμάρ, ἡγεμὼν σωφάρ, ἡγεμὼν
אֱדוֹם	׳אֱלִיפַ֫ז ׳בְּאֶרֶץ ׳אֱדוֹם ׳אֵלֶּה ׳בְּנֵי ׀׀			ᵖgathan: ᵍdux ʳamalech:	cenez: dux core: dux gotha: dux a-
עֵשָׂו	׳שָׂדֶה׃ ׳וְאֵלֶּה ׳בְּנֵי ׳רְעוּאֵל ׳בֶּן ׳עֵשָׂו ׀			ˢHi ᵗfilii ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	μαλήκ. οὗτοι ἡγεμόνες ἐλιφὰς ἐν γῇ ἰδουμαίας.
אַלּוּף	׳אַלּוּף ׳נַחַת ׳אַלּוּף ׳זֶרַח ׳אַלּוּף ׳שַׁמָּה ׀			ᵘelíphaz ᵛín terra ʷ edom	οὗτοι υἱοὶ ἀδάς. καὶ οὗτοι υἱοὶ βασεμάθ. υἱοὶ
אַלּוּף	׳אַלּוּף ׳מִזָּה ׳אֵלֶּה ׳אַלּוּפֵי ׳רְעוּאֵל ׀			&ˣhi ʸfilii ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ: ꝯꝯꝯ	ἠσαῦ: dux nachoth: dux zare: dux so
אֱדוֹם	׳בְּאֶרֶץ ׳אֱדוֹם ׳אֵלֶּה ׳בְּנֵי ׳בָּשְׂמַת ׀׀׀			ᶻada. ᵃhi quoq; ᵇfilii ᶜrahu	ἠσαῦ, ἡγεμὼν ναχὼθ, ἡγεμὼν ζαρέ, ἡγεμὼν σο
אֱדוֹם	׳אֶשֶׁת ׳עֵשָׂו׃ ׳וְאֵלֶּה ׳בְּנֵי ׳אָהֳלִיבָמָה ׀			el ᵈfilii ᵉesau: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	me: dux moze. hi duces raguel in
אֱדוֹם	׳אֶשֶׁת ׳עֵשָׂו ׳אֱלוֹף ׳יְעוּשׁ ׳אֱלוֹף ׀׀׀			ᶠdux ᵍnaath: ʰdux ⁱzara:	μέ, ἡγεμὼν μοζέ. οὗτοι ἡγεμόνες ἐραγουὴλ ἐν
אֱדוֹם	׳יַעְלָם ׳אֱלוֹף ׳קֹרַח ׳אֵלֶּה ׳אַלּוּפֵי ׀׀			ʲdux ᵏsemma: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	edom. hi filij basemas: vxoris esau.
אָהֳלִיבָמָה	׳אָהֳלִיבָמָה ׳בַּת ׳עֲנָה ׳אֶשֶׁת ׳עֵשָׂו ׀׀׀			ˡdux ᵐmeza. ᶠ Hi autem	ἐν ἀιδώμ. οὗτοι υἱοὶ βασεμάς, γυναικὸς ἠσαῦ.
אֱלֹהִים	׳אֵלֶּה ׳בְּנֵי ׳עֵשָׂו ׳וְאֵלֶּה ׳אֱלוֹפֵיהֶם ׀׀			ᵃduces ᵇrahuel. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	hi ãt filij elibemas: vxoris esau: dux
אֱדוֹם	׳הוּא ׳אֱדוֹם׃ ׳אֵלֶּה ׳בְּנֵי ׳שֵׂעִיר ׀׀			ᶜin terra ᵈedom. ᵉIsti ᶠfilii	οὗτοι δὲ υἱοὶ ἐλιβεμάς, γυναικὸς ἠσαῦ, ἡγεμὼν
חֹרִי	׳הַחֹרִי ׳יֹשְׁבֵי ׳הָאָרֶץ ׀ ׳לוֹטָן ׀׀׀׀			ᵍbasemath ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	ieul: dux ieglom: dux core. hi du-
לוֹטָן	׳וְשׁוֹבָל ׳וְצִבְעוֹן ׳וַעֲנָה׃ ׳וְדִשׁוֹן ׳וְאֵצֶר ׀			ʰvxoris ⁱesau. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	ἰευήλ, ἡγεμὼν ἰεγλόμ, ἡγεμὼν κορέ. οὗτοι ἡ-
שׂעיר	׳וְדִישָׁן ׀ ׳אֵלֶּה ׳אַלּוּפֵי ׳הַחֹרִי ׳בְּנֵי ׀׀׀			ʲ Isti sunt ᵏfilii ᵐesau: ˡ & hi	γεμόνες ἐλιβεμάς. οὗτοι υἱοὶ ἠσαῦ. καὶ οὗτοι
שֵׂעִיר	׳בְּאֶרֶץ ׳אֱדוֹם׃ ׳וַיִּהְיוּ ׳בְּנֵי ׀׀׀		הָיָה	ᵐduces eorum ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	duces eorũ. hi sunt filii edõ. hi
לוֹטָן	׳חֹרִי ׳וְהֵימָם ׀ ׳וַאֲחוֹת ׳לוֹטָן ׀׀׀			ⁿipse est ᵒedom. ᵖIsti sunt	ἡγεμόνες αὐτῶν. οὗτοί εἰσιν υἱοὶ ἀιδὼμ. οὗτοι
תִּמְנָע׃ ׳וְאֵלֶּה ׳בְּנֵי ׳שׁוֹבָל ׳עַלְוָן ׀׀׀				ᵠfilii ʳseir ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	ἰδοὺ ἐν σηιρ τοῦ χορραίου, τοῦ κατοικοῦντος
וּמָנַחַת ׳וְעֵיבָל ׳שְׁפוֹ ׳וְאוֹנָם׃ ׳וְאֵלֶּה ׀				ˢhorrei ᵗhabitatoris ᵘter-	frã: lotan: sobal: sebegõ: ana:
בְּנֵי ׳צִבְעוֹן ׳וְאַיָּה ׳וַעֲנָה ׳הוּא ׳עֲנָה ׀׀				rę: ᵛlothan ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	τὴν γῆν, λωτάν, σωβάλ, σιβεγών, ἀνά,
אֲשֶׁר ׳מָצָא ׳אֶת ׳הַיֵּמִים ׳בַּמִּדְבָּר ׀׀׀		יָמִם		ʷ& sobal ˣ& sebeon ʸ& a-	et leson: et asar: et rison. hi du-
בָּשְׂמַת ׳בַּת ׳יִשְׁמָעֵאל ׳אֲחוֹת ׳נְבָיוֹת׃ ׀		נְבָיוֹת		nan ᶻ& dison ᵃ& eser ꝯꝯꝯ	καὶ λισών, καὶ ἀσάρ, καὶ ῥισών. οὗτοι ἡγεμό-
וַתֹּלֶד ׳לְעֵשָׂו ׳אֶת ׳אֱלִיפַ֫ז ׳וּרְעוּאֵל ׀׀				ᵇ& disan. ᶜHi ᵈduces ᵉhor	νες χορραίου, τοῦ υἱοῦ σηιρ ἐν τῇ γῇ αὐ
אֱלִיפַ֫ז ׳בְּנֵי ׳עֵשָׂו ׳תֵּימָן ׳אֹמָר ׳צְפוֹ ׳וְגָעְתָּם ׳קְנַז׃ ׀				rei ᶠfilii ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	τοῦ χορραίου, τοῦ υἱοῦ σηιρ ἐν τῇ γῇ αὐ
וְתִמְנָע ׳הָיְתָה ׳פִּילֶגֶשׁ ׳לֶאֱלִיפַ֫ז ׳בֶּן ׳עֵשָׂו ׀				ᵍseir: ʰin terra ⁱedom. ᵏFa	τοῦ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ λωτάν, χορρί, καὶ ἡ-
וַתֵּלֶד ׳לֶאֱלִיפַ֫ז ׳אֶת ׳עֲמָלֵק ׳אֵלֶּה ׳בְּנֵי ׳עָדָה ׀׀				cti sunt autem ˡ filii ꝯꝯꝯꝯ	μά. ἀδελφὴ δὲ λωτάν, θιμνά. οὗτοι δὲ υἱοὶ
אֵלֶּה ׳בְּנֵי ׳רְעוּאֵל ׳נַחַת ׳וְזֶרַח ׳שַׁמָּה ׳מִזָּה ׀׀				ᵐlothan ⁿhorrei ᵒ& emam	sobal: tolam: et manachath: et gebel:
אֵלֶּה ׳בְּנֵי ׳אָהֳלִיבָמָה ׳בַּת ׳עֲנָה ׳בַּת ׳צִבְעוֹן ׳אִשֶׁת ׳עֵשָׂו ׀				Erat ᵖautem soror ᵍlothã	σωβάλ, τωλάμ, καὶ μαναχάθ, καὶ γιβάλ,
וַתֵּלֶד ׳לְעֵשָׂו ׳אֶת ׳יְעוּשׁ ׳וְאֶת ׳יַעְלָם ׳וְאֶת ׳קֹרַח׃ ׀׀				ʳ tamna. ˢEt isti ᵗfilii ᵘso	sophã: et omã. et hi filii sebeõ:
אֵלֶּה ׳אַלּוּפֵי ׳בְנֵי ׳עֵשָׂו ׳בְּכוֹר ׳יִשְׂרָאֵל ׳רְאוּבֵן ׀׀				bal ᵛaluhan ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	σωφάν, καὶ ὠμάν. καὶ οὗτοι υἱοὶ σιβεγών,
בְּנֵי ׳רְאוּבֵן ׳חֲנוֹךְ ׳וּפַלּוּא ׳חֶצְרוֹן ׳וְכַרְמִי ׀׀				ʷ& maneeth: ˣ & ebal &	ana: et anan. hic anan: q̃ inuenit ca-
אֵלֶּה ׳מִשְׁפְּחוֹת ׳רְאוּבֵן ׳בְּכוֹר ׳יִשְׂרָאֵל׃ ׀׀				ʸsephi ᶻ& onã. ᵃEt hi ꝯꝯꝯ	ana: et anan. οὗτος ἀνάν, ὃς εὗρε τὰς ἡμ-
וּבְנֵי ׳חֲנוֹךְ ׳פַּלּוּא ׳חֶצְרוֹן ׳וְכַרְמִי׃ ׀׀				ᵇfilii ᶜsebeon ᵈahia ᵉ& ana	μίνας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε εὗρε τὰ ὑποζύγια σε-
אֵלֶּה ׳מִשְׁפְּחוֹת ׳פַּלּוּא ׳אֵלִיאָב ׳בְּנוֹ׃ ׀׀				ᶠIste est ᵍana ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	beon pris sui. hi ãt filii
וּבְנֵי ׳חֶצְרוֹן ׳אֲשֶׁר ׳יֻלַּד ׳לוֹ ׳אֶת ׳יְרַחְמְאֵל ׀׀				ʰqui ⁱinuenit ᵏaquas cali-	βεγὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. οὗτοι δὲ υἱοὶ
וְאֶת ׳רָם ׀ ׳וְאֶת ׳כָּלֻבָי ׳בְּנֵי ׳חֶצְרוֹן ׳הַבְּכוֹר׃ ׀׀				das ˡin solitudine: ꝯꝯꝯ	ανά. ἐσαιὼ, καὶ ἐλιβεμά, ἐυγάτηρ ἐ-
וּבְנֵי ׳רָם ׳עַמִּינָדָב ׳וְנַחְשׁוֹן ׳נָשִׂיא ׳לִבְנֵי ׀׀				ᵐcum pasceret ⁿasinas ᵒse-	νά. hi ãt filii esau:
וְנַחְשׁוֹן ׳יָלַד ׳אֶת ׳שַׂלְמָא ׳בְּנֵי ׳שַׂלְמָא ׳בֹּעַז׃ ׀׀				beon ᵖpatris sui. ꝯꝯꝯꝯ	νά. οὗτοι δὲ υἱοὶ ἐσαιώ
וּבֹעַז ׳יָלַד ׳אֶת ׳עוֹבֵד ׳עוֹבֵד ׳יָלַד ׳אֶת ׳יִשָׁי׃ ׀׀				ᵠHabuitq; ʳfilium ˢdisan	
וְיִשַׁי ׳יָלַד ׳אֶת ׳בְּכֹרוֹ ׳אֶת ׳אֱלִיאָב ׳וַאֲבִינָדָב ׀׀				ᵗ& ᵘfiliam ᵛoolibama. ꝯꝯꝯ	
וְשִׁמְעָא ׳שְׁלִשִׁי ׳נְתַנְאֵל ׳רְבִיעִי׃ ׀׀				ᵘEt isti ˣfilii ʸdisan: ꝯꝯꝯ	
רַדַּי ׳שִׁשִּׁי ׳אֹצֶם ׳שְׁבִיעִי ׳דָּוִד ׳הַשְּׁבִיעִי׃ ׀׀				ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	

Pritiua chal.	Transla. Chal.	Interp. chal.
רַבָּב	filiorum esau: filij eliphaz primogeniti esau. dux the-	יְ עֵשָׂו בְּנֵי אֱלִיפַז בּוּכְרָא דְעֵשָׂו רַבָּא תֵּימָן רַבָּא אוֹמָר רַבָּא צְפוֹ רַבָּא קְנַז׃ וְרַבָּא
אַלּוּף	mã: dux omar: dux sepho: dux cenez: dux choze: dux	עַמ רַבָּא גְּעָתָם רַבָּא עֲמָלֵק אִלֵּין רַבְרְבֵי אֱלִיפַז בְּאַרְעָא דְאֱדוֹם אִלֵּין בְּנֵי עָדָה׃
אַלּוּף	gatham: dux amalech. Hi duces eliphaz in terra	אִלֵּין בְּנֵי רְעוּאֵל בַּר עֵשָׂו רַבָּא נַחַת רַבָּא זַרְח רַבָּא שַׁמָּה רַבָּא מִזָּה אִלֵּין רַבְרְבֵי רְעוּאֵל
אַלּוּף	edom: hi filij ada. Hi quoq; filij rahuel filij esau: dux	מֵאַרְעָא דְאֱדוֹם אִלֵּין בְּנֵי בָּשְׂמַת אִיתַּת עֵשָׂו׃ וְאִלֵּין בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה אִיתַּת עֵשָׂו רַבָּא
אַלּוּף	naath: dux zara: dux samma: dux meza. Hi duces ra	יְעוּשׁ רַבָּא יַעְלָם רַבָּא קֹרַח אִלֵּין רַבְרְבֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָה אִיתַּת עֵשָׂו׃ אִלֵּין בְּנֵי עֵשָׂו
אֱדוֹם	huel in terra edom: isti filij basemath vxoris esau.	אִלֵּין רַבְרְבַיָּהּ הוּא אֱדוֹם׃ אִלֵּין בְּנֵי שֵׂעִיר חוֹרָאָה יָתְבֵי אַרְעָא לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן
עֵשָׂו	Hi autem filij oolibama vxoris esau. dux iehus: dux	וַעֲנָה׃ וְדִישׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן אִלֵּין רַבְרְבֵי חוֹרָאֵי בְּנֵי שֵׂעִיר בְּאַרְעָא דְאֱדוֹם׃ וַהֲוֹו בְּנֵי
אֱדוֹם	hiclom: dux choze. Hi duces oolibama filie ane vxo-	לוֹטָן חוֹרִי וְהֵימָם וַאֲחָתֵיהּ דְלוֹטָן תִּמְנַע׃ וְאִלֵּין בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְוָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפוֹ
אָנָה	ris esau. Isti sunt filij esau: & hi duces eorum: ipse est	וְאוֹנָם׃ וְאִלֵּין בְּנֵי צִבְעוֹן וְאַיָּה וַעֲנָה הוּא עֲנָה דְּאַשְׁכַּח יָת נְבָרַיָּא בְּמַדְבְּרָא כַּד הֲוָה
יְהוּדָה	edom. Isti sunt filij seir horrei habitatores terre: lo-	רָעֵי יָת חֲמָרַיָּא לְצִבְעוֹן אֲבוּהִי וְאִלֵּין בְּנֵי עֲנָה דִישׁוֹן וְאָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָה׃ וְאִלֵּין
אֵל	than: & sobal: & sebeon: & ana: & diſon: & eſer: & diſan.	בְּנֵי דִישׁוֹן
שַׁבַּת דַּבֵּר	Hi duces horrei filij seir in terra edom. Fueruntq; fi	
רָעָה	lij lothan: horri: & hemam. Soror aũt lothan thamna. Et isti filij sobal: aluan & maneeth: & hebal: se-	
	phi & onam. Et hi filij sebeon: aya & ana. Iste est ana	
	qui inuenit gigantes in soltudine: cum pasceret asi-	
	nos sebeon patris sui. Et hi filij ane: diſſon: & oolibama filia ane. Hi autem filij diſan	

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Gen. Capitulum xxxvj.	Prima heb.
abala: et asba: et ithrã: et charrã. hi ãt filij	amdã & ieselbã & iethrã	חָמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ אֵלֶּה בְּנֵי	
ἀβελά, καὶ ἐσβάν, καὶ ἰεθράν, καὶ χαρράν. οὗτοι δὲ υἱοὶ	& charã. Hi quoq; filii	אֶצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן וַעֲקָן׃ אֵלֶּה בְּנֵי	
asar. balaã: et zuchã: et iuchã. hi ãt filij re	eser balaan & zeuan &	דִישָׁן עוץ וַאֲרָן׃ אֵלֶּה אֲלוּפֵי	
ἀσάρ, βελαάμ, καὶ ζουκάμ, καὶ ἰουκάμ. οὗτοι δὲ υἱοὶ ἐρ	achan. Habuit autem fi	חֹרִי אֲלוּף לוֹטָן אֲלוּף שׁוֹבָל	
son: ge: et arrã. hi duces chori. dux lo	lios dísan: hus & aran.	אֲלוּף צִבְעוֹן אֲלוּף עֲנָה׃ אֲלוּף דִּישׁן	
σών, ὡς, καὶ ἀρράν. οὗτοι ἡγεμόνες χορρί. ἡγεμὼν λω	Hi duces horreorũ: dux lothã:	אֲלוּף אֵצֶר אֲלוּף דִּישָׁן אֵלֶּה	
tã: dux sobal: dux sebegõ: dux ana:	dux sobal:	אֲלוּפֵי חֹרִי אֲלוּף לוֹטָן אֲלוּף שׁוֹבָל	
τάν, ἡγεμὼν σωβάλ, ἡγεμὼν σιβιγών, ἡγεμὼν ἀνά,	dux sebeõ: dux ana:	אֲלוּף צִבְעוֹן אֲלוּף עֲנָה׃ אֲלוּף דִּישׁן	
dux deson: dux asar: dux reson. hi du	dux deson:	אֲלוּף אֵצֶר אֲלוּף דִּישָׁן אֵלֶּה	
ἡγεμὼν δισών, ἡγεμὼν ἀσάρ, ἡγεμὼν ῥησών. οὗτοι ἡγε	Isti	אֲלוּפֵי חֹרִי לְאַלְפֵיהֶם בְּאֶרֶץ	
cea chori: in ducatib9 suis in fra edõ. et	duces horreorũ in q im	שֵׂעִיר׃ וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ	
μόνες χορρί, ἐν ταῖς ἡγεμονίαις αὐτῶν ἐν γῇ Ἐδώμ. καὶ	perauerunt in terra	בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ מֹלֶךְ לִבְנֵי	
hi reges q regnauerũt in edõ: anteq̃	seir. Reges aũt qui re	יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּמְלֹךְ בָּאֱדוֹם בֶּלַע בֶּן	מָלַךְ
οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδώμ, πρὶν	gnauerunt in terra edom: anteqũ	בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ וַיָּמָת	מוּת
regnaret rex in israel. et regnauit	haberent regem filii	בָּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן זֶרַח	
βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν Ἰσραήλ. καὶ ἐβασίλευσεν	israel: fuerũt hi. Ba	מִבָּצְרָה׃ וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו	
in edõ: balac filꝰ beor. et nomẽ ciuitati eiꝰ:	lach filius beor: nomẽq; vrbis	חֻשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ וַיָּמָת חֻשָׁם	
ἐν Ἐδώμ, βαλὰκ υἱὸς βεώρ. καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐ	eius denaba. Mortuus ẽ	וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן בְּדַד הַמַּכֶּה	נכה
denaba. mortuꝰ ẽ ãt balac: et regnauit	aũt balach & regnauit	אֶת מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ	
τοῦ, Δενναβά. ἀπέθανε δὲ βαλὰκ, καὶ ἐβασίλευσεν	pro eo iobab filius za	עֲוִית׃ וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו	
p eo: iobab filꝰ zara de bosra. mortuꝰ ẽ	re de bosra. Cũq; mor	שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ וַיָּמָת שַׂמְלָה	
ἀντ' αὐτοῦ, Ἰωβὰβ υἱὸς Ζαρὰ ἐκ Βοσόρρας. ἀπέθανε	tuus esset iobab: regna	וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת	
ãt iobab: et regnauit p eo: asom: de	uit pro eo husan de ter	הַנָּהָר׃ וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ	
D Ἰωβάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, Ἀσόμ, ἐκ τῆς	ra themãorũ. Hoc quo	תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן עַכְבּוֹר׃ וַיָּמָת	
C tra themanoꝝ: mortuꝰ ẽ ãt asõ: et regnauit pro	q mortuo regnauit p	בַּעַל חָנָן בֶּן עַכְבּוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו	מלך
γῆς Θεμανῶν. ἀπέθανε δὲ Ἀσόμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀν	eo adad filius badadi:	הֲדַד וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִו וְשֵׁם	
eo: adad: filꝰ barad: q percussit madiã in	qui pcussit madiã i re	אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת מַטְרֵד בַּת מֵי	
τ' αὐτοῦ, Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, ὁ ἐκκόψας Μαδιὰμ ἐν τῷ	gione moab. & nomen	זָהָב׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אַלּוּפֵי עֵשָׂו	
cãpo moab. et nomẽ ciuitati eius: gethẽ. mortuꝰ	vrbis eius auith. Cũq;	לְמִשְׁפְּחֹתָם לִמְקֹמֹתָם בְּשׁמֹתָם	שם
τοῦ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, Γεθέμ. ἀπέ	mortuo regnauit p	אֲלוּף תִּמְנַע אֲלוּף עַלְוָה אֲלוּף יְתֵת׃	
ett ãt adad: et regnauit p eo: samaa de	eo adad filius badadi:		
θανε δὲ Ἀδὰδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, Σαμαὰ ἐκ	qui pcussit madiã i re		
masecca. mortuꝰ ẽ ãt samaa: et regnauit pro	gione moab. & nomen		
Μασσηκκᾶς. ἀπέθανε δὲ Σαμαά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀν	vrbis eius auith. Cũq;		
eo: saul de roobothq̃ apó fluuiũ. mor	mortuus eẽt adad: re		
τοῦ, Σαοὺλ ἐκ Ῥωβὼθ τῆς παρὰ ποταμόν. ἀπέ	gnauit pro eo semla de		
tuꝰ ẽ ãt saul: et regnauit p eo balenõ:	maserecha. Hoc quoq;		
θανε δὲ Σαούλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλενών,	mortuo: regnauit p eo		
filꝰ achobor. mortuꝰ ẽ ãt balenõ: filꝰ acobor.	saul de fluuio roboth.		
υἱὸς Ἀχοβώρ. ἀπέθανε δὲ Βαλενών, υἱὸς Ἀχοβώρ.	Cunq; & hic obisset:		
et regnauit p eo arath: filꝰ barad.	successit in regnum eo		
καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀράδ, υἱὸς Βαράδ.	balanã filius achobor		
et nomẽ ciuitati eius phogor. nomẽ vro	Isto quoq; mortuo: eo		
καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογώρ. ὄνομα τῇ γυ	regnauit pro eo eo: eo		
ri eius methebeel: filia matraith: filij me	adad: nomenq; vrbis		
ναικὶ αὐτοῦ Μιτιβάλ, θυγατρὶ Ματρεάθ, υἱοῦ Με	eius phou. Et appella		
zoob. hec nola ducũ esau: in	batur vxor eius meeza		
ζοὺβ. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἡγεμόνων Ἠσαύ, ἐν ταῖς	bel filia matreth filie eo		
tribubus eor: in locũ eorũ: in regiõibus	mizaab. Hec ergo no		
φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ τόπον αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐ	mina ducum esau eoꝝ		
eorũ: et in gẽtibus eorũ. dux thãna: dux	in cognationibus & lo		
των, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. ἡγεμὼν Θεμάν, ἡγε	cis & vocabulis suis. eo		
gola: dux iether:	dux thamna. dux alu		
μὼν Γωλά, ἡγεμὼν Ἰεθέρ,	ba: dux ietheth:		

Transla. Chal.	Interp. chal.	Prima chal.
חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ אִלֵּין בְּנֵי אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן וַעֲקָן׃ אִלֵּין בְּנֵי דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן׃	amdan: & eseban & iethran & charã. Isti sunt filij eser balan & zaauan & achan. Hi sunt filij disan: hus: et aran. Isti sunt duces horrei. Dux lotan: dux sobal: dux sebeon: dux ana: dux dison: dux eser: dux disan. Isti duces horreoꝝ sm principatus eoꝝ in terra seir. Et isti sunt reges qui regnauerũt in terra edom: ante q̃ regnaret rex in filijs israel. Regnauit aũt in edom bale filiꝰ beor: & nomen ciuitatis eius denaba. Mortuus est aũt bale: & regnauit pro eo iobab filius zare de bosra. Mortuus est autẽ iobab: & regnauit pro eo husam de terra australi. Mortuusq; ẽ husã: & regnauit pro eo hadad filius bedad: qui interfecit madian in campestribus moab: et nomen vrbis eius auith. Mortuusq; ẽ hadad: & regnauit pro eo semla de maserecha. Mortuusq; est semla: & regnauit pro eo saul de rooboth: que est iuxta euphratẽ. Mortuusq; est saul: et regnauit pro eo baalanã filius achobor. Mortuusq; est baalanã filius achobor: et regnauit p eo adar: et nomen vrbis eius phou: & nomen vroris eius meshetabel filia mathreth: filia aurificis. Et hec sunt nomina principũ esau sm cognatiões eoꝝ per loca eoꝝ in nolbus suis: dux thamna: dux aliua: dux iethetheth:	אִלֵּין אַלּוּפֵי בְנֵי עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם עַל אֲחֻזַּת אַרְעָא דְיָרְתוּתְהוֹן הוּא אֱדוֹם׃ וְאִלֵּין מַלְכַיָּא דְמַלְכוּ בְּאַרְעָא דַאֱדוֹם קֳדָם דְּמַלֵּךְ מַלְכָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּמַלַךְ בְּאֱדוֹם בָּלַע בַּר בְּעוֹר וְשׁוּם קִרְתֵּיהּ דִּנְהָבָה׃ וּמִית בָּלַע וּמַלַךְ תְּחוֹתֵיהִי יוֹבָב בַּר זֶרַח מִבָּצְרָה׃ וּמִית יוֹבָב וּמַלַךְ תְּחוֹתֵיהִי חֻשָׁם מֵאַרְעָא דְתֵימָנָאֵי׃ וּמִית חֻשָׁם וּמַלַךְ תְּחוֹתֵיהִי הֲדַד בַּר בְּדַד דִּמְחָשֵׁל יָת מִדְיָן בְּחַקְלֵי מוֹאָב וְשׁוּם קִרְתֵּיהּ עֲוִית׃ וּמִית הֲדַד וּמַלַךְ תְּחוֹתֵיהִי שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ וּמִית שַׂמְלָה וּמַלַךְ תְּחוֹתֵיהִי שָׁאוּל מֵרְחוֹבֵי דְּעַל פְּרָת׃ וּמִית שָׁאוּל וּמַלַךְ תְּחוֹתֵיהִי בַּעַל חָנָן בַּר עַכְבּוֹר׃ וּמִית בַּעַל חָנָן בַּר עַכְבּוֹר וּמַלַךְ תְּחוֹתֵיהִי הֲדַד וְשׁוּם קִרְתֵּיהּ פָּעִו וְשׁוּם אִתְּתֵיהּ מְהֵיטַבְאֵל בַּת מַטְרֵד בַּת מַצְרֵף דַּהֲבָא׃ וְאִלֵּין שְׁמָהָת רַבְרְבֵי עֵשָׂו לְזַרְעָתְהוֹן לְאַתְרֵיהוֹן בְּשָׁמָהָתְהוֹן רַבָּא תִּמְנַע רַבָּא עַלְוָה רַבָּא יְתֵת׃		

Pritiua heb. Ter. Heb. Señ. Ca. xxxvij.

אֲלוּף אָהֳלִיבָמָה אֲלוּף אֵלָה אֲלוּף
פִּינֹן׃ אֲלוּף קְנַז אֲלוּף תֵּימָן אֲלוּף
מִבְצָר׃ אֲלוּף מַגְדִּיאֵל אֲלוּף עִירָם
אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמוֹשְׁבֹתָם יָשֵׁב
בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם׃ נוּר
וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יָלַד
Cap. xxxvij. יוֹסֵף בֶּן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה
הָיָה רֹעֶה אֶת אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר
נָשַׂר אֶת בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת בְּנֵי
זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת נָשָׂא
דִּבָּתָם רָעָה אֶל אֲבִיהֶם׃ וְיִשְׂרָאֵל דָּבַר
אָהַב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בָּנָיו כִּי בֶן
זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת
פַּסִּים׃ וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי אֹתוֹ אָהַב רָאָה
אֲבִיהֶם מִכָּל אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ שָׂנֵא
וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם׃ וַיַּחֲלֹם חָלַם
יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֶּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ נָגַד
עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
שִׁמְעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי׃ חָלַם
וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים
בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי קוּם
וְגַם נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה סבב
אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי׃ שָׁחָה
וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ מָלַךְ
אִם מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ נָגַד
עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל חֲלֹמֹתָיו׃׃׃

Pritiua chal. Transla. Chal.

vur oolibama: vur ela: vur phinō: vur cenez: vur themā: vur mabsar: vur magdihel: vur hirā. Hi duces edō in habitationibus suis in terra possessionis eorum: ipse est esau pater idumeorū. Habitauit autē iacob in terra habitationis patris sui in terra chanaā. He sunt generationes iacob. Cap. 37.

IOseph filius erat decem ⁊ septē annorū quando pascebat oues cū fratribus suis: et ipse nutriebatur cum filijs bale ⁊ cum filijs zelphe vxorū patris sui. Et adduxit ioseph accusationē eorū malam ad patrem suū. Israel autē diligebat ioseph plusq̄ vniuersos filios suos: quoniā filius sapiens erat ei. Fecitq̄ ei tunicam polymitam: et viderūt fratres eius q̄ diligeret eum pater suus plusq̄ oēs fratres eius: ⁊ oderunt eum: ⁊ nolebant loqui pacifice cū eo. Et somniauit ioseph somniū: ⁊ narrauit fratribus suis: ⁊ addiderūt amplius odio habere eū. Et ait eis. Audite obsecro somnium hoc quod somniaui: ecce ligabamus manipulos in medio agri: et ecce stabat manipulus meus: ⁊ etiam erigebatur: ⁊ ecce circundabant eum manipuli vestri: ⁊ adorabant manipulum meum. Et dixerunt ei fratres sui. Numquid regnare existimas super nos? aut dominari putas nostri? Et addiderūt amplius odio habere eum propter somnia sua: ooo

Pritiua heb. Ter. Heb. Señ. Ca. xxxvij.

יִתְבֹ חָמָן
יִתְבֹ יְלַד
שְׁנָה רַעֲה עָאן
רָבַב נָשָׂה אָתָא
פְּסַס חָזָא שְׁנָא
צְבָה חָוָה יְסַף
סְנָא אֲסַר קוּם
זְקַף סָחַר
דְּמָה מְלַךְ שְׁלַט

Trãsla. B. Hiero.

dux oolibama. dux ela. dux phinon. dux cenez. dux theman. dux mabsar. dux Mabdiel dux hiram. ooooooooooo Hi duces edom habitantes ooooooooooooooo in terra imperii sui: ipse est esau pater idumeorum. Habitauit aūt iacob in terra chanaā in q̄ pr̄ suus pegrinatus ē. & hę sunt gñatiões eius

IOseph cū Cap. 37. sedecim eēt ānorū: pascebat gregē cū fratribus suis adhuc ooo:ooo puer. & erat cum filiis bale & ooooooooooo:ooo zelphe vxorū patris sui. accusauitq̄ frēs suos apud patrē crimine pessimo. Israel autem ooo diligebat ioseph super oēs filios suos: eo q̄ in senectute gēuisset eū fecitq̄ ei tunicam ooooooo polymitā. Videtes aūt fratres eius q̄ a ooooooo pr̄ plus cūctis filiis amaretur: oderant eum nec poterant ei quicq̄ pacifice loqui. Accidit quoq̄ vt visū somniū referret frib⁹ suis: q̄ cā maioris odii seminariū fuit. Dixitq̄ ioseph frībus suis. Audite somniū meū quod vidi. ooooooooooo Putabā nos ligare manipulos ooooooooooooooo in agro: & q̄si cōsurgere manipulum meum stare: vestros circumstantes ooo adorare manipulum meum. ooooooooo:ooooooo Rñderūt fratres eius. Numquid rex noster eris? aut subiiciemur dictioni tue? Hec ergo causa somniorum ooooooooo ooooooooooooooo:ooooooooooo

Trãsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

vur elibemas: vur olas: vur phinō: vur κγιμὼν ἐλιβεμάς, κγιμὼν ἐλάς, κγιμὼν φινών, κγιμὼν cenez: vur themā: vur masar: vur mage κενές, κγιμὼν θεμάν, κγιμὼν μασὰρ, κγιμὼν μαγιὴλ diel: vur zaphoin. hi duces edom: in edi ηλ, κγιμὼν ζαφωίς. οὗτοι κγεμόνες ἐδώμ, ἐν ταῖς κα ficatis in terra possessionis eorū. hic τωκοδομημέναις ἐν τῇ γῇ τῆς κτήσεως αὐτῶν. οὗτος esau pater edom. habitauit ãt iacob in terra: vbi ha ἡσαῦ πατὴρ ἐδώμ. κατῴκει δὲ ἰακὼβ ἐν τῇ γῇ, οὗ πα bitauit pr̄ eius in tra chanaā. he gñra ρῴκησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐν γῇ χαναάν. αὗται αἱ γενέ tiões iacob.
σεις ἰακώβ. Ca. 37.

IOseph decē et septē ānor̄ erat: pascēs cū Ἰωσὴφ δεκαεπτὰ ἐτῶν ἦν, ποιμαίνων μετὰ τῶν fratribus suis oues pr̄is sui: exño iuuenis ἀδελφῶν αὐτοῦ τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὢν νέος cū filijs balle: et cū filijs zelphe: μετὰ τῶν υἱῶν βαλλᾶς, καὶ μετὰ τῶν υἱῶν ζελφᾶς, vxorū pr̄is sui. attulit ãt ioseph vitupiū τῶν γυναικῶν τοῦ πρὸς αὐτόν. κατήνεγκε δὲ Ἰωσὴφ ψόγον malū ad israel pr̄em suū. iacob ãt diligebat πονηρὸν πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πρὸς αὐτόν. Ἰακὼβ δὲ ἠγάπα ioseph pter oēs filios ei⁹. q: filij⁹ se Ἰωσὴφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ. ὅτι υἱὸς γή nectutis erat ei. fecit ãt ei tunicā varīā. vi νους ἦν αὐτῷ. ἐποίησε δὲ αὐτῷ χιτῶνα ποικίλον. Is dētes ãt fratres eius: q: eū amat pr̄ ex ὁρῶντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸν φιλεῖ ὁ πατὴρ ἐκ oibus filijs eius:: oderūt eū fratres πάντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐμίσησαν αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ eius: et nō poterāt loqui illi nihil pacificū. αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐδύναντο λαλεῖν αὐτῷ ὑγιὲς εἰρηνικόν. somniauit ãt ioseph somniū: nūciauit illud ἐνυπνιάσθη δὲ Ἰωσὴφ ἐνύπνιον, ἀπήγγειλεν αὐτὸ fratribus suis. et ait illis: audite τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἀκούσατέ somniū hoc q̄ō somniaui. putabā vos li ἐνυπνίου τούτου. οὗ ἐνυπνιασάμην. ὡμην ὑμᾶς δεσ gare manipulos in medio agro: et surrexit μεύειν δράγματα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ, καὶ ἀνέστη τὸ me manipul: et erect ē: cōuersi ãt ἐμὸν δράγμα, καὶ ὀρθόν, περιστραφέντα δὲ τὰ manipuli vr̄i: adorauerūt meū manipulū. δράγματα ὑμῶν, προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν δράγμα. dixerūt ãt illi fratres eius: nunqd re ἔφησαν δὲ αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, μὴ βασι gnāb regnabis sup nos: aut dominābo domina λεύων βασιλεύσεις ἐφ' ἡμᾶς, ἢ κυριεύων κυριεύ beris nobis? et addiderūt adhuc odiohabere eū pro σεις ἡμῶν; καὶ προσέθεντο ἔτι μισεῖν αὐτὸν ἕνε pter somnia eius:
κεν τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ,

Interp̄. chal.

וְאִלֵּין רַבְרְבַיָּא דַּאֲלָהָא רַבָּא פַּיְנוֹן׃ רַבָּא קְנַז רַבָּא תֵּימָן רַבָּא מִבְצָר׃ רַבָּא מַגְדִּיאֵל
וְרַבָּא עִירָם אִלֵּין רַבְרְבֵי אֱדוֹם לְמוֹתְבָנֵיהוֹן בְּאַרְעָא דַּאֲחֻסָּתְהוֹן הוּא עֵשָׂו אֲבוּהִי דְּאֱדוֹם׃
וְיָתֵב יַעֲקֹב בְּאַרְעָא תוֹתָבוּת אֲבוּהִי בְּאַרְעָא דְּכְנָעַן׃ אִלֵּין תּוֹלְדָת יַעֲקֹב
La. xxxvij. יוֹסֵף בַּר שְׁבַע עֶשְׂרֵה שְׁנִין כַּד הֲוָה רָעֵי עִם אָחוֹהִי בְּעָנָא וְהוּא
זְעֵיר עִם בְּנֵי בִלְהָה וְעִם בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אֲבוּהִי וְאַיְתֵי יוֹסֵף יָת טִיפְּהוֹן בִּישָׁא לְוָת
אִמְּהָן וְיִשְׂרָאֵל רְחִים יָת יוֹסֵף מִכָּל בְּנוֹהִי אֲרֵי בַּר סָבַיִם הוּא לֵיהּ וְעָבַד לֵיהּ כְּתִנְיָא
פַּסְיָא׃ וַחֲזוֹ אֲחוֹהִי אֲרֵי יָתֵיהּ רְחִים אֲבוּהוֹן מִכָּל אֲחוֹהִי וּשְׂנִיאוּ יָתֵיהּ וְלָא יְכִילוּ
מְמַלְלָא עִמֵּיהּ שְׁלָם׃ וְחֶלֵם יוֹסֵף חֶלְמָא וְחַוִי לַאֲחוֹהִי וְאוֹסִיפוּ עוֹד לְמִסְנֵי יָתֵיהּ׃ וַאֲמַר לְהוֹן
שְׁמָעוּ כְּעַן חֶלְמָא הָדֵין דְּחֶלֵמִית׃ וְהָא אֲנַחְנָא מְאַסְרִין אֲסָרִין גַּבֵּי תַּרְבָּא וְהָא קָמַת
אַסָּרְתִּי וְאַף אִתְקַיְּמַת וְהָא מְסַתַּחְרָן אַסָּרוּתְכוֹן וְסָגְדָן לְאַסָּרְתִּי׃ וַאֲמָרוּ לֵיהּ אֲחוֹהִי
הֲמֶלֶךְ תִּמְלוֹךְ עָלָנָא אוֹ שׁוּלְטָן אַתְּ סָבִיד לְמִשְׁלַט בָּנָא וְאוֹסִיפוּ עוֹד
לְמִסְנֵי יָתֵיהּ עַל חֶלְמוֹהִי ׃׃׃

Tex. Heb.	Heb.	Ca. xxxvij.	Pritiua. heb.
	׃ועל דברו ויחלם עוד חלום ׳׳׳		
ספר	׳אחר ויספר אתו לאחיו ויאמר ׳		
	׳הנה חלמתי חלום עוד והנה ׳׳׳		
	׳השמש והירח ואחד עשר ׳׳׳׳׳		
נכב	׳כוכבים משתחוים ׳׳לי׃ ויספר אל		
נער	׳אביו ואל אחיו ויגער בו ׳אביו ׳׳		
	׳ויאמר לו מה החלום הזה ׳אשר ׳		
	׳חלמתך הבוא נבוא ׳אני ואמך ׳׳׳		
שחה	׳ואחיך להשתחות לך ׳׳ארצה׃ ׳׳		
	׳ויקנאו בו ׳אחיו ׳ואביו שמר ׳את		
רעה	׳הדבר׃ ׳וילכו ׳אחיו לרעות ׳את ׳׳׳		
	׳צאן ׳אביהם בשכם׃ ׳ויאמר ׳׳׳׳		
	׳ישראל ׳אל יוסף ׳הלוא ׳אחיך ׳׳		
רעה שלח	׳רעים בשכם ׳׳׳לכה ׳ואשלחך ׳׳׳		
	׳אליהם ׳ויאמר ׳לו ׳הנני׃ ׳ויאמר ׳		
שלם	׳לו ׳לך ׳נא ׳ראה ׳את ׳שלום ׳אחיך ׳		
שוב	׳ואת ׳שלום ׳הצאן ׳והשבני ׳דבר ׳		
בא	׳וישלחהו ׳מעמק ׳חברון ׳ויבא ׳׳׳׳		
מצא	׳׳שכמה׃ ׳׳וימצאהו ׳איש ׳והנה ׳תעה		
שאל	׳בשדה ׳׳וישאלהו ׳האיש ׳׳לאמר ׳		
בקש	׳מה ׳תבקש׃ ׳ויאמר ׳את ׳אחי ׳אנכי		
נגד	׳מבקש ׳הגידה ׳נא ׳לי ׳איפה ׳הם ׳		
	׳רעים׃ ׳ויאמר ׳׳האיש ׳׳נסעו ׳מזה ׳		
הלך	׳כי ׳שמעתי ׳אמרים ׳׳נלכה ׳דתינה ׳		
	׳וילך ׳יוסף ׳אחר ׳אחיו ׳וימצאם ׳׳׳		
ראה	׳בדתן׃ ׳וירא ׳׳אתו ׳׳מרחק ׳ובטרם ׳		
נכל	׳יקרב ׳אליהם ׳ויתנכלו ׳אתו ׳׳׳		

Transla. Chal.	Pritiua chal.
et propter verba eius. Somniauitq; iterum somniū aliud: et narrauit eum fratribus suis: ꝛ ait. Ecce somniaui iterū somniū: ꝛ ecce sol ꝛ luna ꝛ vndecim stelle adorabant me. Et narrauit patri suo ꝛ fribus suis: increpauitq; eū pater suus: ꝛ ait. Quid est somniū hoc qđ somniasti: nunqđ veniētes veniemus ego ꝛ mater tua ꝛ fratres tui vt adoremus te sup terrā. Inuiderūt q; ei fratres sui: ꝛ pr̄ eius cōseruabat verbū. Et abierunt frēs eius ad pascendas oues pr̄is sui in sichem. Et dixit israel ad ioseph. Ecce frēs tui pascūt oues i sichem: veni ꝛ mittā te ad eos. et dixit ei. Ecce ego. et ait ei. Vade obsecro nūc vide pacē fratr̄ tuor̄: ꝛ pacē ouiū: ꝛ redde mihi rēsum. Misitq; eū de valle hebrō: ꝛ venit i sichē. Inuenitq; eū vir: ꝛ aberrabat in agro et interrogauit eū vir dicēs. Quid q̄rio? Et dixit frēs meos ego quero: indica obsecro mihi vbi ipsi pascāt: Et ait vir. Profecti sunt hinc: qsi audiui illos dicētes eamus in dothan: et abiit ioseph post frēs suos: et inuenit eos in dothan. Et viderunt eum a longe: ꝛ antequā appropiquaret ad eos cogitauerūt ꝓtra illū	
עשה	׳עשה
סגד	׳אתא ׳סגד
עצן	׳רעה ׳עצן
שלח	׳רעה ׳שלח
חזא	׳חזא
שרא שכח	׳תוב ׳שרא ׳שכח
עשה אמל בעה	׳׳׳טעה ׳אמל ׳בעה
אזל	׳חוה ׳רעה ׳אזל
חזא שכח	׳שכח ׳חזא

Trāsla. Grec. lxx. cū interp̄. latina.

et ꝓpter verba eius. vidit ãt somniū alte
καὶ ἐνίκησεν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. εἶδεν δὲ ἐνύπνιον ἕτερ
rū: et narrauit illud pr̄i suo: et fratri
ον, καὶ διηγήσατο αὐτῷ τῷ πρὸς αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφ
bus suis. et dixit: ecce somniaui somniū
οῖς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον
alterū. sicut sol et luna et vndecim stelle
ἕτερον. ὡς περ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη καὶ ἕνδεκα ἀστέρες
adorabãt me. et increpauit eū pater
προσεκύνουν με. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ
suus: et dixit ei. qđ somniū hoc: qđ
αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τί τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, ὃ
somniasti. nunqđ veniētes veniemus ego q; et
ἐνυπνιάσθης. ἆρα ἐλθόντες ἐλευσόμεθα ἐγώ τε καὶ
mater tua ꝛ fratres tui ad adorandū te
ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου προσκυνῆσαί σοι
sup terrā: inuidebãt ei fratres eius.
ἐπὶ τὴν γῆν; ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐ
at pater eius seruauit verbū. abie
τοῦ. ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ διετήρησε τὸ ῥῆμα. ἐπορεύ
C rũt ãt fratres eius pascere oues
θησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ βόσκειν τὰ πρόβατα
patris sui in sychem. et dixit israel
τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς συχέμ. καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ
ad ioseph: nō fratres tui pascunt in
πρὸς Ἰωσήφ, οὐχ οἱ ἀδελφοί σου ποιμαίνουσιν εἰς
sychem? veni mittam te ad eos. dixit ãt
συχέμ; δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς. εἶπε δὲ
ei ecce ego. ait ãt illi israel: vadens
αὐτῷ, ἰδοὺ ἐγώ. εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσραήλ, πορευτεὶς
vide: si sani sunt fratres tui: et oues
ἴδε, εἰ ὑγιαίνουσιν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ τὰ πρόβα
et nũcia mihi. et misit eũ ex
τα, καὶ ἀπάγγειλόν μοι. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐκ
valle ebron. ꝛ venit in sychem. et
τῆς κοιλάδος τῆς χεβρών. καὶ ἦλθεν εἰς συχέμ. καὶ
inuenit eũ hō errãtē in agro.
εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ.
interrogauit ãt eũ hō: qđ q̄rio? ille ãt dixit:
ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ ἄνθρ, τί ζητεῖς; ὁ δὲ εἶπε, τοὺς
fratres meos q̄ro: nũcia mihi vbi pas
ἀδελφούς μου ζητῶ, ἀπάγγειλόν μοι ποῦ βόσκου
cãt. dixit ãt ei hō: recesserũt hinc.
σι. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος, ἀπῆρκασιν ἐντεῦ
audiui eos dicētes: eamus in
θεν. ἤκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων, πορευθῶμεν εἰς
dothaim. et abiit ioseph post fra
Δωθαείμ. καὶ ἐπορεύθη Ἰωσὴφ κατόπισθεν τῶν ἀ
tres suos. et inuenit eos in dothaim. preuide
δελφῶν αὐτοῦ. καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἐν Δωθαείμ. προεῖ
rũt ãt eũ alōge: anteq̄ appropinq̄ret ipse
δον δὲ αὐτὸν μακρόθεν, πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν
ad eos. et malignati sunt
πρὸς αὐτούς. καὶ ἐπορεύοντο τοῦ

Interp̄. chal.

וְעַל פִּתְגָמוֹהִי וּחְלַם עוֹד חֶלְמָא אָחֳרִ֫ן ׃ וְאִשְׁתַּעִי לַאֲחוֹהִי וַאֲמַר הָא חַלְמִית חֶלְמָא
עוֹד וְהָא שִׁמְשָׁא וְסִיהֲרָא וְחַד עַשְׂר כּוֹכְבַיָּא סַגְדִין לִי׃ וְאִשְׁתַּעִי לַאֲבוֹהִי וּלְאַחוֹהִי וּנְזַף בֵּיהּ
אֲבוֹהִי וַאֲמַר לֵיהּ מָה חֶלְמָא הָדֵין חֶלְמְתָא ׃ הֲמֵיתָא נֵיתֵי אֲנָא וְאִמָּךְ וַאֲחָךְ לְמִסְגַּד לָךְ
עַל אַרְעָא ׃ וְקַנִּיאוּ בֵיהּ אַחוֹהִי וַאֲבוֹהִי נְטַר יָת פִּתְגָמָא ׃ וַאֲזָלוּ אַחוֹהִי לְמִרְעֵי יָת עָ֫
דְאֲבוּהוֹן בְּשִׁכְמֵ֫ם ׃ וַאֲמַר יִשְׂרָאֵל לְיוֹסֵף הֲלָא אַחָךְ רָעֵן בְּשִׁכְמֵ֫ם אֵיתָא וְאֶשְׁלְחִינָּךְ לְוָתְהוֹן
וַאֲמַר לֵיהּ הָא אֲנָא ׃ וַאֲמַר לֵיהּ אִיזֵיל כְּעַן חֲזַי יָת שְׁלָמָא דְאַחָךְ וְיָת שְׁלָמָא דְעָ֫
וְאֵתֵיכְנִי פִּתְגָמָא וְשַׁלְחֵיהּ מִמֵּישָׁר חֶבְרוֹן וְאָתָא לִשְׁכֶם ׃ וְאַשְׁכְּחֵיהּ גַּבְרָא וְהָא תָּ֫
תָּיֶה בְּחַקְלָא וּשְׁאֲלֵיהּ גַּבְרָא ׃ לְמֵימָר מָה אֶת מְבַעֵי ׃ וַאֲמַר יָת אַחַי אֲנָא בָּעֵי חֲוֵי כְּעַן לִי אֵיכָא
אִינוּן רָעֲיָן וַאֲמַר גַּבְרָא נְטָלוּ מֵיכָא אֲרֵי שְׁמָעִית דַּאֲמְרִין נֵזֵיל לְדוֹתָן וַאֲזַל יוֹסֵף בָּתַר
אַחוֹהִי וְאַשְׁכְּחִינוּן בְּדוֹתָן ׃ וַחֲזוֹ יָתֵיהּ מֵרַחֵק וְעַד לָא קְרִיב לְוָתְהוֹן וְחָשִׁיבוּ עֲלוֹהִי

Interp̄. chal.

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Sefi. | Ca. xxxvii. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

לַהֲמִיתוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו׃ מות
הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַהֲלָזֶה בָּא׃ ×××
וְעַתָּה לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הלך הרג שלך
הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלַתְהוּ רוע
וְנִרְאֶה מַה יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו׃ וַיִּשְׁמַע ׀ ראה שמע
רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא ׀ נצל
נַכֶּנּוּ נָפֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רְאוּבֵן ׀ נכה
אַל תִּשְׁפְּכוּ דָם הַשְׁלִיכוּ אֹתוֹ ×× שפך
אֶל הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וְיָד ׀ דבר
אַל תִּשְׁלְחוּ בוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ ׀ שלח
מִיָּדָם לַהֲשִׁיבוֹ אֶל אָבִיו׃ וַיְהִי ׀ שוב
כַּאֲשֶׁר בָּא יוֹסֵף אֶל אֶחָיו ××××× בוא
וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת יוֹסֵף אֶת כָּתָּנְתּוֹ אֶת פשט
כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלָיו׃ וַיִּקָּחֻהוּ פסס לקח
וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק ×× ריק
אֵין בּוֹ מָיִם׃ וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכָל לָחֶם ׀
וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֹרְחַת נשא ראה
יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם גמל בוא
נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט הוֹלְכִים נכאת צרי הלך
לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה ׀ ירד
אֶל אֶחָיו מַה בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת ×× הרג
אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת דָּמוֹ׃ לְכוּ ×××× כסה
וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים וְיָדֵנוּ אַל מכר
תְּהִי בּוֹ כִּי אָחִינוּ בְשָׂרֵנוּ הוּא ×× היה
וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו׃ וַיַּעַבְרוּ אֲנָשִׁים ×× שמע עבר
מִדְיָנִים סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ ×× משך עלה
אֶת יוֹסֵף מִן הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת ×××

Pritiua chal. | Interp. chal.

כְּטַל יָם אָתָא vt interficerẽt eũ. Dixitq; vnusq;sq; ad frẽm suũ. Ecce
אָתָא רָבָה dñs somniog; ille q̃ venit: et nunc venite occidam⁹ eũ:
אָמַר חָיָה חֲזֵה et ꝓiciamus eus in vnã ex cisternis: ꝛ dicem⁹ bestia
רָעָה pessima comedit eũ: ꝛ videbim⁹ q̃s erit finis somnio-
אָמַר חָיָה חֲזֵה rus suog;. Audiitq; ruben: ꝛ liberauit eũ de manib⁹
רָעָה eog;: ꝛ ait. Nõ interficiamus aiam ei⁹. Dixitq; rubẽ.
אָשַׁד רָמָה דְּבַר Non effundatis sanguinẽ: ꝓicite eũ in cisternã hanc
יְשַׁט תוּב שָׁלַח q̃ est in solitudine: ꝛ manũ nõ ertẽdatis in eũ: vt libe-
פָּסַס סָתַר raret eũ de manib⁹ eog; vt reduceret eus patri suo. Et
אֲבַל חָזָא שָׁרָא factũ est cũ venisset ioseph ad frẽs suos: nudauerunt
נַיָּת הָנָה כְּמַהּ ioseph tunica sua: tunica polymita: q̃ erat sup eus. Et
כְּסָה אָתָא זָבַן tulerũt eum: ꝛ miserũt eum in cisternã. Cisterna autẽ
הֵיכָה עָסַק erat vacua: in qua nõ erãt aque. Et recubuerũt ad co
medendã panẽ: ꝛ leuauerũt oculos suos ꝛ vidĕrũt: et
ecce turba arabum veniebat de galaad: ꝛ camelt eog;
onerati aromatis: resina: ꝛ stacte: ibant vt descen-
derẽt in egyptũ. Dixitq; iudas frib⁹ suis. Quid luari
erit nobis si occiderimus frẽm nr̃m: ꝛ cooperuerim⁹
sanguinẽ ei⁹. Venite ꝛ vendam⁹ eũ arabibus: ꝛ n. an⁹
nr̃a nõ sit in eũ: q̃n frat nr̃ ꝛ caro nr̃a est: ꝛ obedierũt
ei frẽs sui. Et trãsierũt viri negociatores madianite:
ꝛ extraxerũt ꝛ leuauerũt ioseph de cisterna: ꝛ vẽdiderũt

occidere: m & n mutuo
m loquebantur. ooooooo
q Ecce somniator n vẽit.
ooooooooooooooo ooooooooo
r Venite occidamus eũ:
s & mittamus b in ooooooo
c cisternã veterem: b dice-
musq; c fera r pessima s de-
uorauit eũ: b & tũc appe-
bit qd illi b ꝓsint l somnia
sua. m Audiẽs ãt hec n ru-
ben: o nitebatur liberare
eũ p de manibus eorũ: o ꝙ
q & dicebat. r Nõ s interfi-
ciamus t aiam eius: u nec
s effundamus b sanguinẽ:
sed c ꝓiicite o eũ in c cister-
nã veterẽ b q̃ est t in solitu-
dine: u manusq; vẽas ser-
uate innoxias. Hoc aũt
dicebat o volẽs s eripe q eũ
r de mãibus eorũ: p & red
dere n patri suo. Cõfestim
igitur r vt puenit b ad c fra
tres suos: o nudauerunt
r eum ooooooooooooo
t tunica r talari & polymi-
ta: ooooooooooooooooo
p miseruntq; o eũ in cister
nam veterem n que ooooo
n non t habebat r aquam.
u Et sedentes s vt comede
rent b panẽ c viderũt u his-
maelitas s viatores ooooo
t venire b de galaad l & ca-
melos eorum ooooooo
m portante s n aromata o &
resinam p & stactem oooo
p in egyptum. l Dixit er-
go n iudas ooooooooooo
r fribus suis. t Quid no-
bis s prodest b si c occideri-
mus r frẽm nr̃m: r & cela-
uerimus b sanguinẽ ipsi-
us. Melius ẽ t vt venũde-
tur u hismaelitis: m & ma-
nus nr̃e n nõ o polluãtur.
r Frater o ei & n caro nostra
r ẽ. n Acqeuerũt r frẽs ser-
monibus illius r & ꝓtereũ
tibus s madianitis b nego
ciatoribus c extrahẽtes
c eũ d de b cisterna u vendide
runt ooooooooooooooooo

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

vt occiderẽt illũ. dixit ãt vnusq;sq; ad frẽm
ἀποκτεῖναι αὐτόν. εἶπε δὲ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν
suũ: ecce somniator ille venit. nũc ergo
αὐτοῦ, ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται. νῦν οὖν
venite interficiam⁹ eũ: et ꝓiciamus eũ in
δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ῥίψωμεν αὐτὸν εἰς ἕ-
vnã cisternarũ. ꝛ dicemus: bestia mala deuora-
να τῶν λάκκων. καὶ ἐροῦμεν, θηρίον πονηρὸν κατέφα-
uit eũ: et videbim⁹: q̃d erũt somnia eius.
γεν αὐτόν, καὶ ὀψόμεθα, τί ἔσται τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ.
audiẽs ãt rubẽ: abstulit eũ de manib⁹ eo-
ἀκούσας δὲ ῥουβὴν, ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐ-
rũ. et ait: nõ percutiam⁹ eũ in aiã. dixit
τῶν · καὶ εἶπεν, οὐ πατάξωμεν αὐτὸν εἰς ψυχήν. εἶπεν
ãt eis ruben: ne effũdatis sãguinẽ: eiicite ãt eũ
δὲ αὐτοῖς ῥουβήν, μὴ ἐκχέητε αἷμα, ἐμβάλετε δὲ αὐ
in vnã cisternarũ hanc: que in solitudine: manũ
τὸν εἰς ἕνα τῶν λάκκων τούτων, τὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, χεῖρα
ãt ne intuleritis ei: vt eriperet eum de
δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ, ἵνα ἐξέλητα αὐτὸν ἐκ τῶν
manib⁹ eog;: et redderet eũ ꝓi suo. factũ ẽ
χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποδῷ αὐτὸν τῷ πρὶ αὐτ. ἐγένετο
ãt q̃n venit ioseph ad fratres suos: etue
δὲ ὡς ἦλθεν ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτ, ἐξέδυ
rũt ioseph tunicã variã q̃ circa eũ:
σαν ἰωσὴφ τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτόν,
et accapitẽtes eũ proiecerũt in cisternã. at cister
καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔρριψαν εἰς τὸν λάκκον. ὁ δὲ λάκ
na vacua: aquã nõ habebat. sedeũt ãt mãducare panẽ.
κος κενός, ὕδωρ οὐκ εἶχεν. ἐκάθισαν δὲ φαγεῖν ἄρτον.
et respicientes oculis: viderũt. ꝛ ecce
καὶ ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς, εἶδον. καὶ ἰδοὺ
viatores ismaelite veniebãt ex galaad. et ca-
ὁδοιπόροι ἰσμαηλῖται ἤρχοντο ἐκ γαλααδ. καὶ αἱ κά
meli eorũ plem erãt aromatib⁹ et resina et sta-
μηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στα-
cte. ibãt ãt deducere in egyptũ. dixit ãt
κτῆς · ἐπορεύοντο δὲ κατάγειν εἰς Αἴγυπτον. εἶπε δὲ
iudas ad fratres suos: q̃d vtile: si
ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τί χρήσιμον, ἐὰν
occiderimus frẽm nr̃m et abscõderim⁹
ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ κρύψωμεν τὸ
sãguinẽ ei⁹. venite vendamus eũ ismaeli-
αἷμα αὐτ. δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτὸν τοῖς ἰσμαηλί-
tis filiis: at manus nr̃e ne sint sup eũ:
ταις τούτοις, αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν μὴ ἔσωσαν ἐπ᾽ αὐτόν,
q̃ frater et caro nr̃a est. obedierũt ãt fra-
ὅτι ἀδελφὸς καὶ σὰρξ ἡμῶν ἐστιν. ἤκουσαν δὲ οἱ ἀδελ
tres eius: et ꝓteribãt holes madianite
φοὶ αὐτοῦ, καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνδρες οἱ μαδιηναῖοι οἱ
mercatores: ꝛ extraxerũt et ascẽdere fecerũt ioseph
ἔμποροι, καὶ ἐξείλκυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν ἰωσὴφ
de cisterna. et vẽdiderũt
ἐκ τοῦ λάκκου · καὶ ἀπέδοντο τὸν ωωωωωωω

Transla. Chal.

וְאִתְקְטָלֵיהּ׃ וַאֲמָרוּ גְּבַר לַאֲחוֹהִי רָא סָבְרִי חֶלְמַיָּא דְּיִכֵי אֲתֵי׃ וּכְעַן אֵיתוֹ וְנִקְטְלִינֵיהּ
וְנִרְמִינֵיהּ בְּחַד מִן גֻּבַּיָּא וְנֵימַר חַיְתָא בִּישְׁתָּא אֲכָלַתֵּיהּ וְנִחֲזֵי מָה יְהֵא פִּתְגָמֵי
חֶלְמוֹהִי׃ וּשְׁמַע רְאוּבֵן וְשֵׁיזְבֵיהּ מִן יְדֵיהוֹן וַאֲמַר לָא נְקַטְלִינֵיהּ נַפְשָׁא׃ וַאֲמַר לְהוֹן
רְאוּבֵן לָא תֵּישְׁדוּן דְּמָא רְמוֹ יַתֵּיהּ לְגוּבָּא הָדֵין דִּי בְּמַדְבְּרָא וִידָא לָא תְּשַׁטוּן בֵּיהּ
כְּדֵיל לְשֵׁיזָבָא יַתֵּיהּ מִידֵיהוֹן לְאַתָּבוּתֵיהּ לְוָת אֲבוּהִי׃ וַהֲוָה כַּד אֲתָא יוֹסֵף לְוָת
אֲחוֹהִי וְאַשְׁלַחוּ יָת יוֹסֵף יָת כְּתוֹנֵיהּ יָת כְּתוֹנֵיהּ דְּפַסֵּי דִּי עֲלוֹהִי׃ וְנַסְבוּהִי וְרָמוֹ יַתֵּיהּ
לְגוּבָּא וְגוּבָּא רֵיקָא לֵית בֵּיהּ מַיָּא׃ וְאִתְּחָרוּ לְמֵיכַל לַחְמָא וְזָקְפוּ עֵינֵיהוֹן וְחָזוֹ וְהָא
שְׁיָרָת עַרְבָאֵי אַתְיָא מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהוֹן טְעִינִין שְׁעָף וּכְתָף וּלְטוּם אָזְלִין לְאַתָּנָא
לְמִצְרָיִם׃ וַאֲמַר יְהוּדָה לַאֲחוֹהִי מָה מֵימַן אִיתְרַבֵּי לֵיָא אֲרֵי נִקְטוֹל יָת אָחוּנָא וְנִכְסֵי עַל
דְּמֵיהּ׃ אִיתוֹ וְנִזְבְּנִינֵיהּ לְעַרְבָאֵי וִידָנָא לָא תְהֵא בֵּיהּ אֲרֵי אָחוּנָא הוּא אֲנִיכָּא הוּא
מֵימְרָא אֲחוֹהִי׃ וַעֲבָרוּ גוּבְרֵי מְדָיְנָאֵי תָּגְרֵי וּנְגִידוּ וְאַסְּקוּ יָת יוֹסֵף מִן גֻּבָּא וְזַבִּינוּ יָת

Transla. Chal.

וְאִתְקְטָלֵיהּ׃ וַאֲמָרוּ גְּבַר לַאֲחוֹהִי רָא סָבְרִי חֶלְמַיָּא דְּיִכֵי אֲתֵי׃ וּכְעַן אֵיתוֹ וְנִקְטְלִינֵיהּ
וְנִרְמִינֵיהּ בְּחַד מִן גֻּבַּיָּא וְנֵימַר חַיְתָא בִּישְׁתָּא אֲכָלַתֵּיהּ וְנִחֲזֵי מָה יְהֵא פִּתְגָמֵי
חֶלְמוֹהִי׃ וּשְׁמַע רְאוּבֵן וְשֵׁיזְבֵיהּ מִן יְדֵיהוֹן וַאֲמַר לָא נְקַטְלִינֵיהּ נַפְשָׁא׃ וַאֲמַר לְהוֹן
רְאוּבֵן לָא תֵּישְׁדוּן דְּמָא רְמוֹ יַתֵּיהּ לְגוּבָּא הָדֵין דִּי בְּמַדְבְּרָא וִידָא לָא תְּשַׁטוּן בֵּיהּ
כְּדֵיל לְשֵׁיזָבָא יַתֵּיהּ מִידֵיהוֹן לְאַתָּבוּתֵיהּ לְוָת אֲבוּהִי׃ וַהֲוָה כַּד אֲתָא יוֹסֵף לְוָת
אֲחוֹהִי וְאַשְׁלַחוּ יָת יוֹסֵף יָת כְּתוֹנֵיהּ יָת כְּתוֹנֵיהּ דְּפַסֵּי דִּי עֲלוֹהִי׃ וְנַסְבוּהִי וְרָמוֹ יַתֵּיהּ
לְגוּבָּא וְגוּבָּא רֵיקָא לֵית בֵּיהּ מַיָּא׃ וְאִתְּחָרוּ לְמֵיכַל לַחְמָא וְזָקְפוּ עֵינֵיהוֹן וְחָזוֹ וְהָא
שְׁיָרָת עַרְבָאֵי אַתְיָא מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהוֹן טְעִינִין שְׁעָף וּכְתָף וּלְטוּם אָזְלִין לְאַתָּנָא
לְמִצְרָיִם׃ וַאֲמַר יְהוּדָה לַאֲחוֹהִי מָה מֵימַן אִיתְרַבֵּי לֵיָא אֲרֵי נִקְטוֹל יָת אָחוּנָא וְנִכְסֵי עַל
דְּמֵיהּ׃ אִיתוֹ וְנִזְבְּנִינֵיהּ לְעַרְבָאֵי וִידָנָא לָא תְהֵא בֵּיהּ אֲרֵי אָחוּנָא הוּא אֲנִיכָּא הוּא
מֵימְרָא אֲחוֹהִי׃ וַעֲבָרוּ גוּבְרֵי מְדָיְנָאֵי תָּגְרֵי וּנְגִידוּ וְאַסְּקוּ יָת יוֹסֵף מִן גֻּבָּא וְזַבִּינוּ יָת

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp̃.latina.

ioseph ismaelitis viginti aureis. et deduxerũt ioseph in egyptũ. reuersus ẽ ãt rubẽ ad cisternã: et nõ inenit ioseph in cisterna: et rupit vestimẽta sua: et reuersus ẽ ad fratres suos: et ait: puer nõ est in cisterna: ego ãt quo ibo adhuc. accipiẽtes ãt tunicã ioseph: iugulauerũt hedũ caprarũ: et polluerũt tunicã patris. et attulerũt patri suo: et dixerũt: hãc inuenimus: nosce si tunica filii tui est an nõ: et cognouit eã. et ait: tunica filii mei est: bestia mala deuorauit eum: bestia rapuit ioseph. rupit ãt iacob vestimẽta sua: et imposuit ciliciũ sup lũbũ suũ: et lugebat filiũ suũ diebus multos. cõgregati sũt ãt oẽs filii eius et filie: et venerũt cõsolari eũ: et nõ voluit cõsolationẽ accipere: dicẽs: descẽdã ad filiũ meũ lugẽs in ifernũ. et flenit eũ pr eius. at uero madianite vendiderũt ioseph in egyptũ phutifari eunucho pharaonis principi coquoꝝ.

Ca.38.

A Factũ ẽ ãt in tẽpore illo: descẽdit iudas a fratribus suis: et peruenit vsq; ad hoiem quẽdã odollamitẽ: cui nomẽ iras. et vidit illic iudas filiã hoiꝰ chananei: cui nomẽ saua. et accepit eã: et ingressus ẽ ad eã. et cõcepit: peperitq; filiũ: et vocauit nomẽ eius her. et concepit rursus: et peperit filiũ: et vocauit nomẽ eius adhuc: peperit filiũ: et vocauit nomẽ eius

Trãsla.B.Iero.

eum madianitis vigin ti argenteis: qui ... duxerunt eum in egyptum. Reuersusq; ... rubẽ ad cisternam: nõ inuenit puerum: ... & scissis vestibus pgẽs ad ... fratres suos: ait. Puer non comparet: & ego quo ibo. Tulerunt ãt tunicam eius: ... & in sanguinem hedi quem occiderant ... tinxerunt: mittentes ... qui ferrent ad ... patrem & dicerent. ... Hanc inuenimus: ... vide vtrum tunica filii tui sit an non. ... Quã cũ cognouisset pater: ait. Tunica filii mei est. Fera pessima comedit eũ: bestia deuorauit ioseph. Scissisq; vestibus: indutus est cilitio lugens filium suũ multo tempore. ... Cõgregatis aũt cũctis liberis eius vt lenirent dolorẽ patris: noluit cõsolationẽ accipere: sed ait. Descẽdã ad filiũ meum lugẽs in ifernũ. Et illo pleuerãte in fletu: madianite vẽdiderunt ioseph in egypto phutifari eunucho pharaonis magistro militũ.

Ca.38.

Odẽ tpe descẽdens iudas a fratribus suis diuertit adoḷamitẽ virum odolamiten nomine hyra: viditq; ... ibi filiã hominis chananei vocabulo ... Sue. Et accepta vxore ingressus est ad eã. que cõcepit & pepit filium & vocauit nomen eius her. Rursũq; cõcepto fetu natũ filiũ vocauit

Ter.Heb. Gen. Ca.xxxviij. Pritiua.heb.

יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כָּסֶף
וַיְבִיאוּ אֶת יוֹסֵף מִצְרַיְמָה׃ וַיָּשָׁב
רְאוּבֵן אֶל הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין יוֹסֵף
בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו׃ וַיָּשָׁב אֶל
אֶחָיו וַיֹּאמַר הַיֶּלֶד אֵינֶנּוּ וַאֲנִי
אָנָה אֲנִי בָא׃ וַיִּקְחוּ אֶת כְּתֹנֶת
יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים
וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכְּתֹנֶת בַּדָּם׃ וַיְשַׁלְּחוּ
אֶת כְּתֹנֶת הַפַּסִּים וַיָּבִיאוּ אֶל
אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מָצָאנוּ
הַכֶּר נָא הַכְּתֹנֶת בִּנְךָ הִוא אִם לֹא׃
וַיַּכִּירָהּ וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת בְּנִי חַיָּה
רָעָה אֲכָלַתְהוּ טָרֹף טֹרַף יוֹסֵף׃
וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שִׂמְלֹתָיו וַיָּשֶׂם שַׂק
בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל בְּנוֹ יָמִים
רַבִּים׃ וַיָּקֻמוּ כָל בָּנָיו וְכָל בְּנֹתָיו
לְנַחֲמוֹ וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי
אֵרֵד אֶל בְּנִי אָבֵל שְׁאֹלָה וַיִּבְךְּ
אֹתוֹ אָבִיו׃ וְהַמְּדָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ
אֶל מִצְרַיִם לְפוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה

Cap.xxxviij.

שַׂר הַטַּבָּחִים׃ וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא
וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד
אִישׁ עֲדֻלָּמִי וּשְׁמוֹ חִירָה׃ וַיַּרְא
שָׁם יְהוּדָה בַּת אִישׁ כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ
שׁוּעַ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ וַתַּהַר
וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר׃ וַתַּהַר
עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ

Transla.Chal.

cum arabibus viginti siclis argenti: & adductus est ioseph in egyptũ. Et reuersus est ruben ad cisternã: et ecce ioseph nõ erat in cisterna: & scidit vestimẽta sua: et reuersus est ad fratres suos: & ait. Puer non cõparet: & ego quo vadam. Et tulerũt tunicã ioseph: & mactauerũt hedum caprarũ: & tinxerũt tunicã in sanguinem. Et miserunt tunicã polymitã: et attulerũt patri suo atq; dixerunt. Hanc inuenimus: cognosce nunc si tunica filij tui est: an nõ. Et cognouit eam: & ait. Tunica filii mei est: bestia pessima comedit eum: occisione occisus est ioseph. Et scidit iacob vestimẽta sua: et posuit saccũ in lumbis suis: & luxit diebus multis sup filiũ suũ. Et surrexerũt oẽs filij sui & oẽs filie eius vt cõsolarẽtur eũ: & noluit accipere cõsolationẽ: & ait. Quia descendã sup filiũ meũ lugẽs in ifernũ. Et flenit eũ pr eius. Madianite aũt vendiderũt eũ in egypto putifari principi pharaonis magistro militũ. Ca.38.

Et factũ est in illo tpe & descẽdit iudas a fribus suis: et diuertit ad virũ odolamitẽ: cui nomẽ erat hyra. Viditq; ibi iudas filiã hois mercatoris: cuius nomen erat sue: & accepit eam: ingressusq; est ad eam. Et cõcepit & peperit filiũ: & vocauit nomen eius her. Cõceptq; rursus: & peperit filiũ: & vocauit nomẽ eius

Interp̃.chal'.

יוסף לערבאי בעשרין סלעין דכסף ואיתיאו ית יוסף למצרים ותב ראובן לגובא
והא לית יוסף בגובא ובזע ית לבושוהי ותב לות אחוהי ואמר עולימא ליתוהי
ואנא לאן אנא אתי וסריבו ית כתונא דיוסף ונכיסו צפיר בר עזי וטבלו ית כתונא
בדמא ושלחו ית כתונא דפסי ואיתיאו לות אבוהון ואמרו דא אשכחנא
אישתמודע כען הכתונא דברך היא אם לא ואישתמודעה ואמר כתונא
דברי חייתא בישתא אתפרפיה סיקטל יוסף ובזע יעקב לבושוהי ושוי שקא בחרצוי
ואתאבל על ברה יומין סגיאין וכל בנוהי וכל בנתיה למתחמותיה ולמבכי
תנחומין ואבה אבי אחות על ברי בגיהנם ובכא יתיה אבוהי ומדמיי
זבינו יתיה למצראי לפוטיפר רבא דפרעה רב קטולייא׃

Ca.xxxviij.

והוה בעידנא ההיא ונחת יהודה מגו אחוהי וסטא לות גברא עדולמאה ושמיה
חירה׃ וחמא תמן יהודה ברת גברא כנענאה ושמיה שוע ונסבה יתה ועל לותה׃ ועדיאת וילדת ברא
וקרא ית שמיה ער׃ ותעדיאת עוד וילדת ברא וקרת ית שמיה

Prima beb. — Ter. Heb. — Sep. — Ca. xxxviii.

יָסַף	אוֹנָן׃ וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא	
בָּזַב	אֶת שְׁמוֹ שֵׁלָה וְהָיָה כְּכְזִיב ‹‹‹‹	
	בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶשָּׁה	‹
נָכַר	לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָּמָר׃ וַיְהִי עֵר	
רוּעַ	בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה ‹‹‹‹	
מוּת אָמַר	וַיְמִתֵהוּ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן	
בּוֹא אִישׁ	בֹּא אֶל אֵשֶׁת אָחִיךָ וְיַבֵּם אֹתָהּ ‹	
קוּם	וְהָקֵם זֶרַע לְאָחִיךָ׃ וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי	
הָיָה בּוֹא	לֹא לוֹ יִהְיֶה הַזֶּרַע וְהָיָה אִם בָּא ‹	
	אֶל אֵשֶׁת אָחִיו וְשִׁחֵת אַרְצָה ‹‹‹	
	לְבִלְתִּי נָתֵן זֶרַע לְאָחִיו׃ וַיֵּרַע ‹‹‹‹	
כָּלַל	בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמֶת גַּם	
יָשַׁב נָבַל	אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתוֹ ‹	
	שְׁבִי אַלְמָנָה בֵּית אָבִיךְ עַד יִגְדַּל ‹	
מוּת	שֵׁלָה בְּנִי כִּי אָמַר פֶּן יָמוּת גַּם ‹‹	
יָלַךְ יָשַׁב	הוּא כְּאֶחָיו וַתֵּלֶךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב ‹‹	
יוֹם	בֵּית אָבִיהָ׃ וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתָּמָת ‹‹	
נָחַם	בַּת שׁוּעַ אֵשֶׁת יְהוּדָה וַיִּנָּחֶם ‹‹‹	
עָלָה	יְהוּדָה וַיַּעַל עַל גֹּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא ‹‹	
	וְחִירָה רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי תִּמְנָתָה׃ ‹‹	
נָגַד תָּמָר	וַיֻּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חָמִיךְ ‹‹	
עָלָה תִּמְנָתָה לָגֹז צֹאנוֹ׃ וַתָּסַר ‹‹		
גֶּזֶז כּוּר	בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּכַּס ‹‹‹	
כָּסָה	בַּצָּעִיף וַתִּתְעַלָּף וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח ‹‹‹	
צָעִף עָלַף יָשַׁב	עֵינַיִם אֲשֶׁר עַל דֶּרֶךְ תִּמְנָתָה כִּי	
רָאָה	רָאֲתָה כִּי גָדַל שֵׁלָה וְהוּא לֹא ‹‹	
אִישׁ רָאָה	נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיִּרְאֶהָ יְהוּדָה ‹‹	

Prima chal. — Interp. chal.

יסף onan. Et addidit rursus et peperit filiū: vocauitq; nomen eius sela: ⁊ erat in chezib qñ peperit eū. et accepit iudas vroꝛē her primogenito suo: cui nomē erat thamar. Erat aūt her primogenitus iude malus coꝛā dño: ⁊ occidit eum dñs. Dixitq; iudas ad onā. Ingredere ad vroꝛē fratris tui: ⁊ fociare illi: ⁊ fuscita semē fratri tuo. Cognouitq; onan quonīā non nomine eius vocaretur semen: ⁊ quando ingrediebatur ad vroꝛē fratris sui coꝛrumpebat viam suam super terrā: vt nō fuscitaret semen fratri suo. Displicuitq; coꝛā domino quod fecit: ⁊ interfecit etiā ipsum. Dixitq; iudas thamar nurui sue. Esto vidua in domo patris tui: donec crescat sela filius meus: dixit enim: ne forte moriatur etiā ipse sicut fratres eius. Et abiit thamar: ⁊ habitauit in domo patris sui. Post multos aūt dies mortua est filia sue vroꝛis iude: ⁊ consolatus est iudas: ⁊ ascendit ad tonsores ouium suarum in thānath: ipse ⁊ hira socius eius odolamites. Nunciatūq; est thamar dicendo. Ecce socer tuus ascendit in thānath ad tondēdas oues suas. Et deposuit vestimēta viduitatis sue a se: et operuit se pallio: ⁊ omauit se: ⁊ sedit in biuio itineris: quod est iuxta viā thānath: quonīā vidit q crescerat sela: et ipsa non tradebatur ei in vroꝛem. Et vidit eam iudas: ooooooooo ooo oooo

Trāsla. B. Hiero.

onā. Tertiū quoq; peperit quē appellauit ooo sela. Quo nato: parere vltra cessauit. ooooooo Dedit autem iudas oooo vxorem oooooooooooooo primogenito suo her noie thamar. fuit quoq; her primogenitus iude neq; in cōspectu domini: & ideo ab eo occisus est. Dixit ergo iudas ad onā filiū suū. Ingredere ad vxorē fris tui: & sociare illi: vt suscites semen fratri tuo. Ille sciens non nasci sibi filios: introiens ooooooo ad vxorem fratris sui semen fundebat in terrā: ne liberi fratris noie nascerentur. Et idcirco percussit eum dñs: eo q rem detestabilē faceret. Quāobrē dixit iudas thamar nurui sue. Esto vidua in domo patris tui: donec crescat sela filius meus. Timebat ei ne & ipse moreretur sicut fratres eius. Que abiit & hītauit in domo patris sui. Euolutis aūt multis annis oo mortua est filia fue vxor iude. Qui post luctū consolatione suscepta ascēdebat ad tōsores ouiū suarum ipse & hyras opilio gregis odolamitha in thānas. Nūcia tūq; est thamar q fo cer illius ascēderet ī thānas ad tōdēdas oues. Que depositis viduitatis vestibus: assumpsit theristrū: & mutato habitu sedit in biuio itineris quod ducit thamnā ooooooooooooooo ooooooo eo q creuisset sela: & non eum accepisset maritum. Quam cum vidisset iudas: ooooooooooo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

onā. et adūciens pepit filiū: et vocauit nomē
αὐτοῦ· καὶ προσθεῖσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα
eius: filom. hec āt erat in chasli: qñ pepit eos.
αὐτοῦ, σιλώμ· αὕτη δὲ ἦν ἐν χασβί, ὅτε ἔτεκεν αὐτούς·
et accepit iudas vroꝛē her ꝓmogenito
καὶ ἔλαβεν Ἰούδας γυναῖκα Ἠρ τῷ πρωτοτόκῳ
suo: cui nomē thamar. fuit āt her primogenit⁹ iude
αὐτοῦ, ὄνομα Θαμαρ. ἦν δὲ Ἠρ πρωτότοκος Ἰούδα
malus coram dño: ⁊ occidit eum de⁹. dixit
πονηρὸς ἐναντίον κυ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ὁ θς. εἶπε
xit āt iudas onan: ingredere ad vroꝛem
δὲ Ἰούδας τῷ Αὐνάν, εἴσελθε πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ
fratris tui: et duc vroꝛē eā: et fusci-
ἀδελφοῦ σου, καὶ ἐπιγάμβρευσαι αὐτήν, καὶ ἀνάστη-
ta semen fratri tuo. sciens āt onan q nō
σον σπέρμα τῷ ἀδελφῷ σου. γνοὺς δὲ Αὐνάν, ὅτι οὐκ
eius erit semen: factū ē qñ ingressus ē ad
αὐτοῦ ἔσται τὸ σπέρμα, ἐγένετο ὅταν εἰσῆλθε πρὸς τὴν
vroꝛē fratris sui: effudit sup terrā:
γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν γῆν,
ne daret semen fratri suo. malū āt appa
μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· πονηρὸν δὲ ἐφά-
ruit coram deo: q fecit hoc: et occi-
νη ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐποίησε τοῦτο, καὶ ἐθανά-
dit⁹ et hūc. dixit āt iudas thamar nurui sue:
τωσε καὶ τοῦτον. εἶπε δὲ Ἰούδας Θαμαρ τῇ νύμφῃ αὐ
sede vidua in domo patris tui: dōec
τοῦ, κάθου χήρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου, ἕως
magn⁹ efficiat filiꝰ me⁹. dixit enim ne forte mori
μέγας γένηται σιλὼ ὁ υἱός μου. εἶπε γὰρ μήποτε ἀπο-
atur et ipse: sicut ⁊ frēs eius. abi-
θάνῃ καὶ οὗτος, ὡς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ἀπῆλ-
ens āt thamar: sedit in domo ꝓtris sui.
θουσα δὲ Θαμαρ, ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πρὸς αὐτῆς.
mūltiplicati sūt āt dies: ⁊ mortua ē filia vroꝛ
ἐπληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι, καὶ ἀπέθανε σαυὲ ἡ γυνὴ
iuda. et cōsolatus iudas: ascēdit ad ton-
Ἰούδα. καὶ παρακληθεὶς Ἰούδας, ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κεί-
dētes oues suas: ipe et iras pastoꝛ
ροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ Ἑρὰς ὁ ποιμὴν
eius odollamites in thāna. et nūciatū ē tha-
αὐτοῦ ὁ ὀδολλαμίτης εἰς θαμνά· καὶ ἀπηγγέλη Θα-
mar nurui sue: dicētes: ecce socer tuꝰ
μαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, λέγοντες, ἰδοὺ ὁ πενθερός σου
ascēdit in thāna: tōdere oues suas. et aufe-
ἀναβαίνει εἰς θαμνά, κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ· καὶ περι-
rēs vestimēta viduitatis a se: induit
ελομένη τὰ ἱμάτια τῆς χηρείας ἀφ' ἑαυτῆς, περιε-
theristrū: et ornata est ad port⁹ eū
βαλετο θέριστρον, καὶ ἐκαλλωπίσατο πρὸς τῇ πύλῃ Αἰ-
q̄ ē in trāsitu thānā: vidit eā q̄ magn⁹ fact⁹ ē filiꝰ: ⁊
νὶμ ἐν τῇ παρόδῳ θαμνά, ἰδὼν ἐπεὶ μέγας ἐβέβλητο σιλὼμ
se āt nō dedit eā illi vroꝛē. et vidēs eā iudas:
αὐτὴν δὲ οὐκ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα· καὶ ἰδὼν αὐτὴν Ἰούδας,

Transla. Chal.

אוֹנָן׃ וְאוֹסֵיפַת עוֹד וְיָלִידַת בַּר וְקָרַת אֵת שְׁמֵיהּ שֵׁלָה וַהֲוָה בְּכְזִיב כַּד יְלִידַת יָתַהּ׃
וּנְסִיב יְהוּדָה אִתְּתָא לְעֵר בּוּכְרֵיהּ וּשְׁמַהּ תָּמָר׃ וַהֲוָה עֵר בּוּכְרָא דְּיְהוּדָה בִּישׁ קֳדָם יְיָ
וְאַמְּיתֵיהּ יְיָ׃ וַאֲמַר יְהוּדָה לְאוֹנָן עוֹל לְוַת אִתַּת אָחוּךְ וְיַבֵּם יָתַהּ וְאָקֵים זַרְעָא ‹‹‹
לַאֲחוּךְ וְיָדַע אוֹנָן אֲרֵי לֵיהּ לָא יִתְקְרֵי זַרְעָא וַהֲוִי כַּד עַל לְוַת אִתַּת אָחוֹהִי
וְחַבֵּל אוֹרַח יְחֵיהּ עַל אַרְעָא בְּדִיל דְּלָא לְקַיְמָא זַרְעָא לַאֲחוֹהִי׃ וּבְאִישׁ קֳדָם יְיָ דְּעֲבַד
וְאַמְּיתַ אַף יָתֵיהּ׃ וַאֲמַר יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתֵיהּ תֵּיבִי אַרְמְלָא בֵּית אֲבוּךְ עַד דְּיִרְבָּא
שֵׁלָה בְּרִי אֲרֵי אֲמַר דִּילְמָא אַף הוּא כְּאָחוֹהִי וַאֲזָלַת תָּמָר וְיָתְבַת בֵּית אֲבוּהָ׃
וְסָגִיאוּ יוֹמַיָּא וּמִיתַת בַּת שׁוּעַ אִתַּת יְהוּדָה וְסָלִיק לְוַת גַּזָּזֵי עָאנֵיהּ
הוּא וְחִירָה חַבְרֵיהּ עַד גַּבָּא לְתִמְנָתָא׃ וְיִתְרְוָאָה לְתָמָר לְמֵימָר הָא חֲמוֹךְ סָלִיק לְתִמְנָתָא
לְמִגַּז עָאנֵיהּ׃ וְאַעְדִּיאַת יָת לְבוּשֵׁי אַרְמְלוּתָהּ מִנָּהּ וְיָתְכַּסְיָאת נְקָבָא וְיָתְכַּנָּעַת
וְיָתְבַת בְּפַרְשׁוּת עֵינַיִן דִּי עַל אוֹרַח תִּמְנָתָא אֲרֵי חֲזָת אֲרֵי רַבָּא שֵׁלָה וְהִיא לָא יְתְיְהֲבַת
לֵיהּ לְאִתּוּ׃ וַחֲזָאָה יְהוּדָה ‹‹‹‹

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

putauit eā meretricē esse. cooperuit eñ
ὑπέλαβεν αὐτὴν πόρνην εἶναι· κατεκαλύψατο γὰρ τὸ
facie suā: et nō cognouit eā. declinauit āt
πρόσωπον αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτήν. ἐξέκλινε δὲ
ad eā vbi. et ait illi: sine me ingre
πρὸς αὐτὴν τὴν ὁδόν. καὶ εἶπεν αὐτῇ, ἔασόν με εἰσελ
di ad te. nō eñ cognouit: q nur⁹ eius est. illa āt
θεῖν πρός σε. οὐ γὰρ ἔγνω, ὅτι νύμφη αὐτοῦ ἐστιν. καὶ
dixit: qd mihi dabis: si ingress⁹ fueris ad me. et ait:
εἶπεν, τί μοι δώσεις, ἐὰν εἰσέλθῃς πρός με· καὶ εἶ
C ego tibi mittā hedū capraru de ouibus
πεν, ἐγὼ ἀποστελῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων
meis. illa āt dixit: si dederis mihi pigⁿ⁹: donec mit
μου. καὶ εἶπεν, ἐὰν δῷς μοι ἀρραβῶνα, ἕως τοῦ ἀπο
tas tu. ille āt dixit: qđ pigⁿ⁹ tibi dabo.
στεῖλαί σε. ὁ δὲ εἶπεν, τίνα γὰρ ἀρραβῶνά σοι δώσω.
illa āt dixit: anulū tuū: et armillā: et
καὶ εἶπεν, τὸν δακτύλιόν σου, καὶ τὸν ἁρμίσκον, καὶ
virgā q in manu tua. et dedit ei: t
τὴν ῥάβδον τὴν ἐν τῇ χειρί σου. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ, καὶ
ingress⁹ ē ad eā. et in vtero cōcepit ex eo. et
εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν. καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ
surgēs: abiit. et deposuit palliū suū
ἀναστᾶσα, ἀπῆλθε· καὶ περιείλετο τὸ ἱμάτιον αὐ
a se ipsa: et induit vestimēta vidui
τῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρεί
tatis sue: misit āt iudas hedū ex capris
ας αὐτῆς. ἀπέστειλε δὲ Ἰούδας τὸν ἔριφον ἐξ αἰγῶν
in manu pastoris sui odollamite: vt
ἐν χειρὶ τοῦ ποιμένος αὐτοῦ τοῦ Ὀδολλαμίτου, κο
reciperet pignus a muliere. et non
μίσασθαι τὸν ἀρραβῶνα παρὰ τῆς γυναικός· καὶ οὐχ
inuenit eā. interrogauit āt viros q ex
εὗρεν αὐτήν. ἐπηρώτησε δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκ τοῦ
loco: vbi ē meretrix q erat in enā in
τόπου, ποῦ ἐστιν ἡ πόρνη ἡ γεγομένη ἐν Ἐνὰ ἐπὶ τῆς ὁ
uia: et dixerūt: nō fuit hic meretrix. t reuer
δοῦ; καὶ εἶπαν, οὐκ ἦν ἐνταῦθα πόρνη. καὶ ἀπε
sus ē ad iudam. et ait: nō inueni: t
στράφη πρὸς Ἰούδαν· καὶ εἶπεν, οὐχ εὗρον, καὶ οἱ
homines q de loco: dixūt nō esse hic me
ἄνθρωποι οἱ ἐκ τόπου, λέγουσι· μὴ εἶναι ὧδε πόρ
retricē. ait āt iudas: habeat ea. sed ne forte
νην. εἶπε δὲ Ἰούδας, ἐχέτω αὐτά· ἀλλὰ μή ποτε
derideamur. ego qđē misi hedū hūc:
καταγελασθῶμεν· ἐγὼ μὲν ἀπέστειλα τὸν ἔριφον τοῦ
tu āt non inuenisti: factū ē post trimestre: nū
τον, σὺ δὲ οὐχ εὕρηκας· ἐγένετο μετὰ τρίμηνον, ἀ
ciatū ē iudę: dicentes: fornicata ē tha
πηγγέλη τῷ Ἰούδᾳ, λέγοντες, ἐκπεπόρνευκε θὲ
mar nurus tua. t ecce in vtero hȝ de fornica
μαρ ἡ νύμφη σου. καὶ ἰδοὺ ἐν γαστρὶ ἔχει ἐκ πορνεί
D tiōe. dixit āt iudas educite
ας. εἶπε δὲ Ἰούδας ἐξαγάγετε ∞∞∞∞∞∞∞

Interp. chal.

וְחַשְׁבַהּ לְעַנְתְּנִית נָרְיָא אֲרֵי כְסִיאַת אַפַּהּ׃ וּסְטָא לְוָתַהּ לְאוֹרְחָא וַאֲמַר הַבִּי כְעַן עַל
לְוָתִיךְ אֲרֵי לָא יְדַע אֲרֵי כַלָּתֵיהּ הִיא וַאֲמָרַת מָה תִּתֶּן לִי אֲרֵי תֵּיעוֹל לְוָתִי׃ וַאֲמַר אֲנָא
מְשַׁדַּר גְּדְיָא בַּר עִזֵּי מִן עָנָא וַאֲמָרַת אִם תִּתֶּן סַטְכוּנָא עַד תִּשְׁלַח׃ וַאֲמַר מָה
סַטְכוּנָא דְּאֶתֵּן לָךְ וַאֲמָרַת עִזְקְתָךְ וְשׁוּשִׁיבָּךְ וְחוּטְרָךְ דִּי בִידָךְ וִיהַב לַהּ וְעָל לְוָתַהּ
וְעִדְּיַאת לֵיהּ׃ וְסַטְאַת וַאֲזָלַת וְאַעְדִּיאַת עִיפָּהּ מִינָּהּ וּלְבִישַׁת לְבוּשֵׁי צֵרְמְלוּתַהּ׃ וּשְׁלַח
יְהוּדָה יַת גַּדְיָא בַּר עִזֵּי בִּידָא דְּרַחֲמֵיהּ עַרוֹלָאָה לְמִיסַּב סַטְכוּנָא מִידָּא דְּאִתְּתָא
וְלָא אַשְׁכַּחֲהּ׃ וּשְׁאַל יָת אֲנָשֵׁי אַתְרָהּ לְמֵימַר אֵן קְדֵשְׁתָּא דָּא דְּהֵא בְּעֵינִין עַל אוֹרְחָא
וַאֲמָרוּ לָא הֲוַת הָכָא קְדֵשְׁתָּא׃ וְתָב לְוָת יְהוּדָה וַאֲמַר לָא אַשְׁכַּחְתֵּהּ וְאַף אֲנָשֵׁי
אַתְרָא אֲמָרוּ לָא הֲוַת הָכָא קְדֵשְׁתָּא׃ וַאֲמַר יְהוּדָה תִּסַּב לָהּ דִּילְמָא נֵיהֵי לְחוֹרְפָא
שַׁדַּרִית גְּדְיָא הָדֵין וְאַתְּ לָא אַשְׁכַּחְתֵּהּ׃ וּבְרַח קְתַלְתוּת הָכָא וְאִיתְּתָא יְהוּדָה
לְמֵימַר זְנִיאַת תָּמָר כַּלָּתָךְ וְאַף הָא מְעַדְיָא מִזְנְיוּתָא וַאֲמַר יְהוּדָה אַפְּקוּהָא

Trāsla. B. Piero.

suspicatus est eē meretricem. Operuerat ei vultū suū: ne agnoscere tur. Ingredienq ad eā. ait: dimitte me vt coeam tecū. Nesciebat ei q nurus sua eēt. Quā rndēte: quid dabis mihi vt fruaris concubitu meo. dixit: Mittā tibi hedū de gregibus. Rursumq illa dicēte patiar quod vis: si dederis mihi arrabonē: dōec mittas qđ polliceris. ait iudas. Quid tibi vis p arrabōe dari. Rndit. Annulū tuū & armillā & baculū: quē manu tenes. Ad vnū igitur coitū mulier cōcepit: & surgens abiit: depositoq habitu quem sumpserat: induta est vidualitatis vestibus. Misit aūt iudas hedum per manum pastorē suū odolamitē vt reciperet pignus qđ dederat mulieri. Qui cū non inuenisset eā: interrogauit homines loci illius: Vbi est mulier que sedebat in biuio? Rndentibus cūctis: nō fuit in loco isto meretrix: reuersus est ad iudam: & dixit ei. Non inueni eam. Sed & homines loci illius dixerunt mihi: nunq fuisse ibi scortum. Ait iudas. Habeat si b. Certe mēdacii arguere nos non potest. Ego misi hedum quem promiseram: & tu nō inueniisti eā. Ecce aūt post tres mēses nūciauerūt iude dicentes. Fornicata est thamar nurus tua: & videtur vterus illius itumescere. Dixitq iudas. Produ

Interp. chal.

וְתַשְׁבַהּ לְעַנְתְּנִית נָרְיָא אֲרֵי כְסִיאַת אַפַּהּ׃ וּסְטָא לְוָתַהּ לְאוֹרְחָא וַאֲמַר הַבִּי כְעַן עַל
לְוָתִיךְ אֲרֵי לָא יְדַע אֲרֵי כַלָּתֵיהּ הִיא וַאֲמָרַת מָה תִּתֶּן לִי אֲרֵי תֵּיעוֹל לְוָתִי׃ וַאֲמַר אֲנָא
מְשַׁדַּר גְּדְיָא בַּר עִזֵּי מִן עָנָא וַאֲמָרַת אִם תִּתֶּן סַטְכוּנָא עַד תִּשְׁלַח׃ וַאֲמַר מָה
סַטְכוּנָא דְּאֶתֵּן לָךְ וַאֲמָרַת עִזְקְתָךְ וְשׁוּשִׁיבָּךְ וְחוּטְרָךְ דִּי בִידָךְ וִיהַב לַהּ וְעָל לְוָתַהּ
וְעִדְּיַאת לֵיהּ׃ וְסַטְאַת וַאֲזָלַת וְאַעְדִּיאַת עִיפָּהּ מִינָּהּ וּלְבִישַׁת לְבוּשֵׁי צֵרְמְלוּתַהּ׃ וּשְׁלַח
יְהוּדָה יַת גַּדְיָא בַּר עִזֵּי בִּידָא דְּרַחֲמֵיהּ עַרוֹלָאָה לְמִיסַּב סַטְכוּנָא מִידָּא דְּאִתְּתָא
וְלָא אַשְׁכַּחֲהּ׃ וּשְׁאַל יָת אֲנָשֵׁי אַתְרָהּ לְמֵימַר אֵן קְדֵשְׁתָּא דָּא דְּהֵא בְּעֵינִין עַל אוֹרְחָא
וַאֲמָרוּ לָא הֲוַת הָכָא קְדֵשְׁתָּא׃ וְתָב לְוָת יְהוּדָה וַאֲמַר לָא אַשְׁכַּחְתֵּהּ וְאַף אֲנָשֵׁי
אַתְרָא אֲמָרוּ לָא הֲוַת הָכָא קְדֵשְׁתָּא׃ וַאֲמַר יְהוּדָה תִּסַּב לָהּ דִּילְמָא נֵיהֵי לְחוֹרְפָא
שַׁדַּרִית גְּדְיָא הָדֵין וְאַתְּ לָא אַשְׁכַּחְתֵּהּ׃ וּבְרַח קְתַלְתוּת הָכָא וְאִיתְּתָא יְהוּדָה
לְמֵימַר זְנִיאַת תָּמָר כַּלָּתָךְ וְאַף הָא מְעַדְיָא מִזְנְיוּתָא וַאֲמַר יְהוּדָה אַפְּקוּהָא

Ter. Heb. Gen. Ca. xxxviij. Pritiua. heb.

חָשַׁב	וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְּתָה פָּנֶיהָ׃	
נָטָה	וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר הֲבָה	
בוא	נָא אָבוֹא אֵלַיִךְ כִּי לֹא יָדַע כִּי	
כַּלָּה	כַלָּתוֹ הִוא וַתֹּאמֶר מַה תִּתֶּן לִי כִּי	
שָׁלַח	תָּבוֹא אֵלָי׃ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲשַׁלַּח	
	גְּדִי עִזִּים מִן הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם	
	תִּתֵּן עֵרָבוֹן עַד שָׁלְחֶךָ׃ וַיֹּאמֶר מָה	
	הָעֵרָבוֹן אֲשֶׁר אֶתֵּן לָךְ וַתֹּאמֶר	
פָּתִיל	חָתֻמְךָ וּפְתִילֶךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר	
דָּרָה	בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ׃	
קום הלך סור	וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ וַתָּסַר	
עָטָה עָלַל	צְעִיפָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי	
אִישׁ שָׁאַל	מִיד הָאִשָּׁה וְלֹא מְצָאָהּ׃ וַיִּשְׁאַל	
קום	אֶת אַנְשֵׁי מְקֹמָהּ לֵאמֹר אַיֵּה	
	הַקְּדֵשָׁה הִוא בָּעֵינַיִם עַל הַדָּרֶךְ	
אָמַר הָיָה	וַיֹּאמְרוּ לֹא הָיְתָה בָזֶּה קְדֵשָׁה׃	
שוב	וַיָּשָׁב אֶל יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא	
	מְצָאתִיהָ וְגַם אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם	
	אָמְרוּ לֹא הָיְתָה בָזֶּה קְדֵשָׁה׃	
ח לָקַח	וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח לָהּ פֶּן נִהְיֶה	
	לָבוּז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה	
שָׁלַשׁ	וְאַתָּה לֹא מְצָאתָהּ׃ וַיְהִי כְּמִשְׁלֹשׁ	
נָגַד	חֳדָשִׁים וַיֻּגַּד לִיהוּדָה לֵאמֹר	
זָנָה כָּלָל	זָנְתָה תָּמָר כַּלָּתֶךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה	
יָצָא	לִזְנוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ	

Transla. Chal.

et putauit eam esse meretricem: quia operuerat faciē suam. et declinauit ad eam in viam: et ait. Permitte obsecro vt ingrediar ad te: non enim sciebat q nurus sua esset: t ait. Quid dabis mihi vt ingrediaris ad me. et dixit. Ego mittam hedum capraru de gregibus: et ait. Si dederis mihi pignus donec mittas. Et dixit. Quod erit pignus qđ dabo tibi: t ait. Annulus tuus et fidarū tuā t baculus tu⁹: qui est in manu tua. Et dedit ei: t ingressus est ad eam: t cepit ex eo. Et surrexit t abūt: t deposuit pallium suum a se: t induit se vestimento viduitatis sue. Et misit iudas hedū de capris per manum amici sui odolamite: vt acciperet pignus de manu mulieris: t nō inuenit eam. Et interrogauit homines loci: dicens. Vbi est meretrix que erat in biuio itineris? t dixerūt. Non est hic meretrix. Et reuersus est ad iudā: t ait. Nō inueni eam. Viri quo q loci dixerūt: non est hic meretrix. Dixitq iudas Accipiat sibi pignus: ne forte simus in verisimi: ecce misi hedū hunc: t tu non inuenisti eam. Et factum est post tres menses: t nūciatū est iude dicendo. Fornicata est thamar nurus tua: t ecce concepit ex fornicatione: t dixit iudas. Educite eam:

Pritiua chal.

יָהַב	יָהַב עִיל
כְּלַל	כְּלַל נְתַן שָׁדַר
שָׁכַן שָׁלַח	שָׁכַן שַׁלַּח נְתַן
עוֹל עֲדָה	עוֹל עֲדָה כּוֹם
עֲדָה נָסַב	עֲדָה נָסַב שָׁכַן
אָנַת שָׁכַח	אָנַת שָׁכַח אֲמַר
קָדַשׁ הָוָה	קָדַשׁ הָוָה תּוּב
נָסַב הָוָה	נָסַב הָוָה
יָתַר נְדָה	יָתַר נְדָה חָוָה
אֲמַר זָנָה כְּלַל	אֲמַר זָנָה כְּלַל
עֲדָה זָנָה נָפַק	עֲדָה זָנָה נָפַק

Pri. hebr. Ter. Hebr. Sept. Caxxxix.

וְתִשָּׁרֵף׃ הִוא מוּצֵאת וְהִיא שָׁלְחָה אֶל־חָמִיהָ לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר־ אֵלֶּה לוֹ אָנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר הַכֶּר־ נָא לְמִי הַחֹתֶמֶת וְהַפְּתִילִים וְהַמַּטֶּה הָאֵלֶּה׃ וַיַּכֵּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צָדְקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא נְתַתִּיהָ לְשֵׁלָה בְנִי וְלֹא־יָסַף עוֹד לְדַעְתָּהּ׃ וַיְהִי בְּעֵת לִדְתָּהּ וְהִנֵּה תְאוֹמִים בְּבִטְנָהּ׃ וַיְהִי בְלִדְתָּהּ וַיִּתֵּן יָד וַתִּקַּח הַמְיַלֶּדֶת וַתִּקְשֹׁר עַל־יָדוֹ שָׁנִי לֵאמֹר זֶה יָצָא רִאשׁוֹנָה׃ וַיְהִי כְּמֵשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו וַתֹּאמֶר מַה־פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ׃ וְאַחַר יָצָא אֲשֶׁר עַל־יָדוֹ הַשָּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח׃ Cap.xxxix. וְיוֹסֵף

הוּרַד מִצְרַיְמָה וַיִּקְנֵהוּ פּוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים אִישׁ מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרִדֻהוּ שָׁמָּה׃ וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי׃ וַיַּרְא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ׃ וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיְשָׁרֶת אֹתוֹ וַיַּפְקִדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יֶשׁ לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ׃ וַיְהִי מֵאָז הִפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל

Pri. hebr. chal. Inter. chal.

יַמִּד תָּמָה אָמַר אֶל עֲדָה שָׁדַע זָבָה יֹסֵף יָדַע יָלַד תָּאַם חָתָה אָמַר תְּנוּב סָנָא תָּקַף נָתַת רָבָב אָמַר צְלַח נָתַת אָמַר שָׁטַח רָבָב אָמַר שָׁטַח מָנָה

Trāsla. B. Hiero.

cite eā b vt comburatur. c Que cū d duceretur ad penā: e misit f ad g socerum suum i dicēs. k De viro l cuius m hec n sunt: o concepi. p Cognosce qqqqqqqqq r cuius sit s anulus t & armilla u & baculus. qqqqqq x Qui y agnitis muneribus z ait. a Iustior b me c est: d quia e non f tradidi eam g sela qqqqqqqqqqqqqqqqqq h filio meo. i Attamē k vltra l nō m cognouit eam. n Instāte o autem p ptu: q apparuerunt r gemini qqqq s in vtero: atq; in ipsa effusione infantium vnus t ptulit u manū: x in y q z ob stetrix a ligauit b coccinum c dicēs. d Ite e egredietur f prior. Illo vero qqqqqqq g retrahēte h manū: i egressus est k alter. qqqqqqqqq l Dixit m mulier. n Quare o diuisa est p pp te q macerias! r Et ob hāc cām s vocauit t nomē eius u phares x Postea y egressus est z frater eius a in b cuius manu erat c coccinū: quem d appellauit e zaram. Cap. 39 f Gitur g ioseph h ductus est i in egyptū: k emit q eū r phutifar s eunuchus t pharaōis u princeps x exercitus fuit y vir z egyptius a de manu b hismaelitarum: c a quibus d perductus erat. e Fuit q f dñs g cū h eo: i & erat k vir in cūctis l pspere agēs. m Habitauit q n in domo o dñi sui: q optime p nouerat. qqqqqq r dñm esse s cū eo: t & oīa u que x gereret ab qqqqqq y eo z dirigi a i manu illius. b Inuenit q c ioseph d gratiam e corā dño suo: f & ministrabat g ei. A quo h ppo situs oībus: gubernabat creditā sibi i domum: k & vniuersa l que m ei n tradita fuerant. qqqqqqqqqqqqqq

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

eā et cōburatur. ipsa āt adducta: misit αὐτὴν καὶ κατακαυθήτω· αὐτὴς δὲ ἀγομένης, ἀπέστειλε ad socerū suū: dicens: ex homi πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτῆς, λέγουσα, ἐκ τοῦ ἀνδρὸς ne cui hec sunt ego in vtero habeo. et ait: οὗ οὗτος ταῦτά ἐστιν ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔχω· καὶ ἔπεμψε, cognosce: cuius annulus et armilla et vir ἐπίγνωθι, τίνος ὁ δακτύλιος καὶ ὁ σφόγγος καὶ ἡ ῥάβδος ga hec. cognouit āt iudas: et ait: iustificata ē ὅδε αὐτά. ἐπέγνω δὲ Ἰούδας, καὶ εἶπε, δεδικαίωται thamar quā ego. cui causa nō dedi eā filiō filio θαμαρ ἣν ἐγώ· οὐ ἕνεκεν οὐκ ἔδωκα αὐτὴν σιλὼ τῷ υἱῷ meo. et nō addidit vltra cognoscere eā. factū ē μου. καὶ οὐ προσέθετο ἔτι τοῦ γνῶναι αὐτήν· ἐγένετο āt cū pepit: et huic erāt gemini in vtero ei⁹. δὲ ὡς ἔτεκεν, καὶ τοῦτ᾽ ἦν δίδυμα ἐν τῇ γαστρὶ αὐτῆ factū ē āt cū pareret ipa: vn⁹ ptulit τῆς· ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίκτειν αὐτήν, ὁ εἷς προέβαλε χεῖρα 1. Pa 1. 2. Mach. 1. 2. manū suā. accipiēs āt obstetrix: ligauit sup τὴν χεῖρα αὐτοῦ· λαβοῦσα δὲ ἡ μαῖα, ἔδησεν ἐπὶ τὴν manū eius coccinū: dicēs: hic egredietur χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον, λέγουσα, οὗτος ἐξελεύσεται prior. vt āt cōtraxit manū: et statim πρῶτος. ὡς δὲ ἐπισυνήγαγε τὴν χεῖρα, καὶ εὐθέως egressus ē frater eius: illa āt dixit: q̄d diuisa ē pp te ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἡ δὲ εἶπε, τί διακόπτω διʼ σὲ macerias! et vocauit nomē eius: phares. t post φραγμός; καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, φαρές· καὶ μετὰ hoc egressus ē frater eius: in quo erat sup manū τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐφʼ ᾧ ἦν ἐπὶ τῇ χειρὶ eius coccinū. et vocauit nomē eius: zara. αὐτοῦ τὸ κόκκινον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ζαρά.

Cap.xxxix. Ἰωσὴφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἐκτήσατο Ioseph āt deductꝰ ē in egyptū. et emit eū petephres eunuch⁹ pharaōis: princeps coquoꝝ: vir αὐτὸν πετεφρῆς ὁ εὐνοῦχος φαραώ, ἀρχιμάγειρος, ἀνὴρ egyptꝰ: de manu ismaelitarū: q̄ deduxerāt eū αἰγύπτιος, ἐκ χειρὸς ἰσμαηλιτῶν, οἱ κατήγαγον αὐτὸν illuc. et fuit dñs cū ioseph. et fuit vir fortunatꝰ ἐκεῖ. καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰωσὴφ· καὶ ἦν ἀνὴρ ἐπιτυγχάνων. et fuit i domo apd dñm suū egyptū. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ τῷ αἰγυπτίῳ sciebat āt dñs ei⁹: q dñs erat cū eo: et q̄cūq; faciebat ἐπίστατο δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, ὅτι κύριος ἦν μετʼ αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἂν ἐποίει, dñs psperare i manib⁹ eius. et inuenit gra3 ioseph κύριος εὐοδοῦν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ· καὶ εὗρε χάριν Ἰωσὴφ corā dño suo. placuit āt ei: et cōsti ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐτοῦ· εὐηρέστει δὲ αὐτῷ, καὶ κατέ tuit eū sup domū suā. et oīa q̄cūq; erāt ei: στησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, dedit in manū ioseph. factū ē āt post cōsti ἔδωκε διὰ χειρὸς Ἰωσήφ· ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ κατα στα tuere ē ipe sup domū ei⁹: et sup oīa ναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα

Transla. Chal.

הִתּוּקַד וְהִיא מְתַבָּקָא וְהִיא שְׁלָחַת לְוָת חַמּוֹהָא לְמֵימַר לְגַבְרָא דְּאִלֵּין דִּילֵיהּ אֲנָא מְעַדְּיָא וְאָמְרַת אִשְׁתְּמוֹדַע כְּעַן דְּמָאן עִזְקְתָא וְשׁוּשִׁיפָּא וְחוּטְרָא הַאִילֵּין׃ וְאִשְׁתְּמוֹדַע יְהוּדָה וַאֲמַר זַכַּאָה מִנִּי הֲדָא אֲרֵי עַל כֵּן לָא יְהַבְתָּהּ לְשֵׁלָה בְּרִי וְלָא אוֹסִיף עוֹד לְמִדְּעָהּ׃ וְהָוָה בְּעִדָּנֵהּ דְּיַלְדָּה וְהָא תְּיוֹמִין בִּמְעָהָא׃ וְהָוָה בְּמֵילְדָהּ וִיהַב יָדָא וּנְסֵבַת חַיְתָא וּכְתַרַת עַל יְדֵיהּ זְהוֹרִיתָא לְמֵימַר דֵּין נְפַק קַדְמָיְתָא׃ וְהָוָה כַּד אֲתֵיב יְדֵיהּ וְהָא נְפַק אֲחוּהִי וַאֲמָרַת מָה תְקוּף סַגִּי עֲלָךְ לְמִתְקָף וְקָרָא שְׁמֵיהּ פָּרֵיץ׃ Ca.xxxix. וּבָתַר כֵּן נְפַק אֲחוּהִי דְּעָל יְדֵיהּ זְהוֹרִיתָא וּקְרָא שְׁמֵיהּ זָרַח׃

וְיוֹסֵף אִיתְבַּל לְמִצְרַיִם וְזַבִּנֵיהּ פּוֹטִיפַר רַבָּא דְּתַרְעָה רַב טַבָּחַיָּא גְּבַר מִצְרָאִי מִיָּדָא דְּעַבָּאֵי דְּאַסְחֵיהִי לְתַמָּן׃ וַהֲוָה יְיָ בְּסַעֲדֵיהּ דְּיוֹסֵף וַהֲוָה גְּבַר כַּאֲלַח וַהֲוָה בְּבֵית רִבְוֹנֵיהּ מִצְרָאִי׃ וְחָזָא רִבְוֹנֵיהּ אֲרֵי יְיָ בְּסַעֲדֵיהּ וַכֹּל דְּהוּא עָבֵיד יְיָ מַצְלַח בִּידֵיהּ׃ וְאַשְׁכַּח יוֹסֵף רַחְמִין בְּעֵינֵיהִי וְשַׁפִּשׁ קֳדָמוֹהִי וְמִנָּיֵהּ עַל בֵּיתֵיהּ וְכֹל דְּאִית לֵיהּ מְסַר בִּידֵיהּ׃ וַהֲוָה מִיַּן דְּמִנָּיֵהּ עַל בֵּיתֵיהּ וְעַל כָּל

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

ἦσαν erãt ei: et bñdixit dño domũ egy-
ὄσα αὐτῷ, καὶ εὐλόγησεν κύριος τὸν Ἰωσὴφ καὶ ἐγένετο τοῦ ἀγρ
pti ꝓpt ioseph. et facta ē bñdictio dñi in
τίου διὰ Ἰωσήφ. καὶ ἐγενήθη εὐλογία κυρίου ἐν πᾶσ
ctibꝫ ei in domo et in agro ei⁹.
ις ὅσα ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ αὐ⁹
et cõmisit oĩa ἧσαν erãt ei: in man⁹
B τοῦ· καὶ ἐπίστρεψε πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, εἰς χεῖρας
ioseph. et nõ sciebat coꝫ q̃ apũd se nihil: ꝓter
Ἰωσήφ· καὶ οὐκ ᾔδει τῶν παρ' ἑαυτοῦ οὐδέν, πλὴν
panẽ quo vescebat ipse. ꝛ erat ioseph pulcher
1.Reg. τοῦ ἄρτου οὗ κατήσθιεν αὐτός. καὶ ἦν Ἰωσὴφ καλὸς
16.d. facie: ꝛ decorus aspectu valde. ꝛ factũ ē post
τῷ εἴδει, καὶ ὡραῖος τῇ ὄψει σφόδρα. καὶ ἐγένετο με
verba hec: ꝛ iniecit vxor
τὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ
dñi eius oculos suos in ioseph: ꝛ di
κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσήφ, καὶ εἶ
cit dormi mecũ: ille at nõ voluit. dixitq̃ at vxo
πεν κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ, ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν. εἶπεν δὲ τῇ γυ
ri dñi sui: si dño me⁹ nõ scit
ναικὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώ-
ꝓpt me in domo sua: et oĩa q̃cũq̃ sũt
σκει ἐμὲ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα εἰσὶν
ei: dedit in manus meas: et nõ est
αὐτῷ, ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς μου, καὶ οὐκ ὑπάρχει
in domo hac: neq; excipit a me nihil:
ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ. οὐδὲ ὑπεξαιρεῖται ἀπ' ἐμοῦ οὐδέν,
ꝓter te: eo q̃ tu vxor eius es: et quõ
πλὴν σοῦ, διὰ τὸ σὲ γυναῖκα αὐτοῦ εἶναι, καὶ πῶς
facã mali hoc: et pecca-
ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, καὶ ἁμαρτήσο-
bo coꝝ deo. q̃n ãt loq̃bat ioseph di-
μαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· καθὼς δὲ ἐλάλει τῷ Ἰωσὴφ ἡ
em ei die: et nõ obediuit ei vxor
μέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν αὐτῇ καθεύ
re cũ ea: vt coiret cũ ea. facta ē ãt
C δειν μετ' αὐτῆς, τοῦ συγγενέσθαι αὐτῇ. ἐγένετο δὲ
talis quedã dies: et intrauit ioseph in do-
τινα τῶν ἡμέρων, καὶ εἰσῆλθεν Ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκί
mũ facere opera sua: et nemo erat in
αν ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ
domo intꝰ: et attrarit eũ vestimẽto: di
οἰκίᾳ ἔσω, καὶ ἐπιλαβόμενος αὐτὸς τῶν ἱματίων, λέ
Supra eo. cẽs: dormi mecũ: et relinq̃ns vesti-
γουσα, κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ, καὶ καταλιπὼν τὰ ἱμά
mẽta sua in manib⁹ eius: fugit: et egres
τια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, ἔφυγεν, καὶ ἐξῆλ
sus ē foras. et factũ ē: vt vidit q̃ relinq̃ns
θεν ἔξω. καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδεν ὅτι καταλιπὼν τὰ
vestimẽta sua in manib⁹ eius: fugit: et
ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, ἔφυγεν, καὶ
egressus ē foras: et vocauit exĩtes in domo:
ἐξῆλθεν ἔξω, καὶ ἐκάλεσε τοὺς ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ,

Trãsla. B. Hiero.

Benedixitq̃ dominus domui egyptii ꝓpter ioseph: & multiplicauit tam in edibus in agris cunctã eius substantiam. Nec quicq̃ aliud nouerat: nisi panẽ quo vescebatur. Erat autem ioseph pulchra facie & decorus aspectu. Post multos itaq̃ dies iecit dñs sua oculos suos in ioseph: & ait. Dormi mecũ. Qui nequaq̃ acqescẽs opi nefario dixit ad eã: Ecce dominus meus omnibus mihi traditis ignorat quid hẽat in domo sua: nec quicq̃ est qd nõ in mea sit ptãte: vel nõ tradiderit mihi ꝓter te q̃ vxor eius es. Quõ ergo possum hoc malũ facere & peccare in deũ meũ? Huiuscemodi verbis p singulos dies loquebatur: & mulier molesta erat adolescenti: & ille recusabat stuprum. Accidit autem quadam die vt intraret ioseph domum: & operis quippiã absq; arbitris faceret: & illa apphensa lacinia vestimẽti eius diceret. Dormi mecũ. Qui relicto in manu eius pallio fugit: & egressus est foras. Cumq; vidisset mulier vestẽ in manibus suis: & se eã contemptam: vocauit ad se homines domus sue:

Ter. Heb. Gen. Ca. xxxix. Ꝑtitiua heb.

בָּרַךְ	אֲשֶׁר יֶשׁ לוֹ וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת בֵּית	
	הַמִּצְרִי בַּעֲבוּר יוֹסֵף וַיְהִי בִּרְכַּת	
	יְהוָה בְּכָל אֲשֶׁר יֶשׁ לוֹ בַּבַּיִת	
עָזַב	וּבַשָּׂדֶה: וַיַּעֲזֹב כָּל אֲשֶׁר לוֹ בְּיַד	
מָאַם	יוֹסֵף וְלֹא יָדַע אִתּוֹ מְאוּמָה כִּי אִם	
אָכַל	הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל וַיְהִי	
רָאָה	יוֹסֵף יְפֵה תֹאַר וִיפֵה מַרְאֶה: וַיְהִי	
עָשָׂה	אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא	
אִישׁ	אֵשֶׁת אֲדֹנָיו אֶת עֵינֶיהָ אֶל יוֹסֵף	
אָמַר	וַתֹּאמֶר שִׁכְבָה עִמִּי: וַיְמָאֵן	
	וַיֹּאמֶר אֶל אֵשֶׁת אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי	
נָדַל	לֹא יָדַע אִתִּי מַה בַּבָּיִת וְכֹל אֲשֶׁר	
	יֶשׁ לוֹ נָתַן בְּיָדִי: אֵינֶנּוּ גָדוֹל	
מִן	בַּבַּיִת הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא חָשַׂךְ	
	מִמֶּנִּי מְאוּמָה כִּי אִם אוֹתָךְ בַּאֲשֶׁר	
אִישׁ עָשָׂה רֹעַ	אֵת אִשְׁתּוֹ וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה הָרָעָה	
	הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים:	
הָיָה	וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם	
	וְלֹא שָׁמַע אֵלֶיהָ לִשְׁכַּב אֶצְלָהּ	
הָיָה	לִהְיוֹת עִמָּהּ: וַיְהִי כַּהַיּוֹם הַזֶּה	
בוא עָשָׂה לָאַד	וַיָּבֹא הַבַּיְתָה לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ	
	וְאֵין אִישׁ מֵאַנְשֵׁי הַבַּיִת שָׁם	
תָּפַשׂ	בַּבָּיִת: וַתִּתְפְּשֵׂהוּ בִּבְגָדוֹ לֵאמֹר	
עָזַב	שִׁכְבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ	
נוּס בָּרַח	וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ	
	כִּי עָזַב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס	
קָרָא	הַחוּצָה: וַתִּקְרָא לְאַנְשֵׁי בֵיתָהּ	

Ꝑtitiua chal.

Trãsla. Chal.

que habebat: ꝛ bñdixit dño domui egyptii ꝓpter ioseph: et fuit benedictio dñi in oĩbus que habebat in domo ꝛ in agro. Et reliquit oĩa sua in manu ioseph: ꝛ non nouerat cuiꝫ eo quicq̃ nisi panẽ quo vescebatur. Eratq; ioseph pulcher facie ꝛ decorus aspectu. Et factum est post verba hec: leuauit vxor dñi sui oculos ad ioseph: ꝛ dixit. Cuba mecuꝫ: ꝛ noluit. Et ait vxori dñi sui. Ecce dño meus non nouit mecũ quicq̃ eorum que in domo sua sunt: ꝛ oĩa sua tradidit i manu mea. Non est ipse maior me in domo hac: neq; prohibuit a me quicq̃ preter te: eo q̃ tu vxor ei⁹ es. Quomodo ergo faciam hoc magnũ malum: ꝛ peccabo coram deo? Et factũ est cum loqueretur cum ioseph per singulos dies: non acquieuit ei vt cubaret cum ea: vt esset cum ea. Et factum est quadã die: ꝛ ingressus est in domũ: vt inuestigaret scripturas rationis sue. Et nullus vir de hosibus domus erat ibi in domo. Apprehenditq; vestimenta eius: dicens. Cuba mecuꝫ. Et reliquit vestimenta sua in manu eius: ꝛ fugit: et egressus est foras. Et factũ est cum vidisset q̃ reliquisset vestimenta eius in manu sua ꝛ quod fugisset foras: vocauit viros domus sue:

Interp. cabl.

לְאִית לֵיהּ וּבָרִיךְ יְיָ יָת בֵּית מִצְרָאָה בְּדִיל יוֹסֵף וַהֲוָה בִּרְכְתָא דַּייָ עַל כָּל דְּאִית לֵיהּ
בְּבַיְתָא וּבְחַקְלָא: וּשְׁבַק כָּל דְּאִית לְיוֹסֵף בִּידֵיהּ וְלָא יְדַע עִמֵּיהּ מִידַּעַם אֱלָהִין לַחְמָא
דְּהוּא אָכִיל וְהֲוָה יוֹסֵף שַׁפִּיר אָתַר וְשַׁפִּיר חֶזְוָא: וַהֲוָה בָּתַר פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין וּזְקַפַּת
אִיתַּת רִבּוֹנֵיהּ יָת עֵינַהָא לְוָת יוֹסֵף וַאֲמָרַת שְׁכוֹב עִמִּי: וְסָרֵיב וַאֲמַר לְאִיתַּת רִבּוֹנֵיהּ
הָא רִבּוֹנִי לָא יְדַע עִמִּי מַה דִּי בְּבַיְתָא וְכָל דְּאִית לֵיהּ מְסַר בִּידִי: לֵית וְוֹן בְּבַיְתָא
הָדֵין מִנִּי וְלָא מְנַע מִנִּי מִדְּלָמָא אֱלָהִין תֵּיתֵי בְּדִיל דְּאִיתַּתְיְהוֹן אִיכְדֵין אֶעְבֵּיד
בִּישְׁתָּא רַבְּתָא הָדָא וְאֶחוֹב קֳדָם יְיָ: וַהֲוָה כַּד מַלֵּילַת עִם יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלָא צַבֵּי
מִנַּהּ לְשִׁכָּב לְוָתַהּ לְמִיהֲוֵי עִמַּהּ: וַהֲוָה כְּיוֹמָא הָדֵין וְעַל לְבֵיתָא לְמִבְדַּק פִּתְגָמֵי
חוּשְׁבָּנֵיהּ וְלֵית אֱנָשׁ מֵאֱנָשֵׁי בֵיתָא תַּמָּן בְּבֵיתָא: וְאַתְרְתֵיהּ בִּלְבוּשֵׁיהּ לְמֵימַר שְׁכוֹב
עִמִּי וְשַׁבְקַת יָת לְבוּשֵׁיהּ בִּידַהּ וְעַרָק וּנְפַק לְשׁוּקָא: וַהֲוָה כַּד חֲזַת אֲרֵי שַׁבְקַת
לְבוּשֵׁיהּ בִּידַהּ וְעַרָק לְשׁוּקָא: וּקְרָאַת לְאֱנָשֵׁי בֵיתָהּ

Pritiua heb.	Ter. Heb. Gen. Ca. xxxix.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
אָמַר	ויאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול ויהי כשמעו כי הרימתי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה ויהי כשמע	[a]& ait [c]ad eos.'En [a]introduxit [c]virũ [b]hebreũ [c]vt illuderet nobis. [a]Ingressus est [b]ad me:[c]vt coiret [b]mecũ. [c]Cũq; ego succlamasse [a]& [b]audisset [a]vocem meam:[a]reliquit [c]pallium qd tenebam: [c]& fugit [b]foras. In argumẽtũ ergo fidei [c]retentũ [b]palliũ ostẽdit marito reuertenti [b]domum: [c]& ait. [a]Ingressus est [c]ad me [a]seruus [c]hebreus [a]quem [c]adduxisti: [c]vt illuderet [a]mihi. [c]Cumq; audisset me clamare:[c]reliquit [a]palliũ quod tenebam:[c]& fugit [a]foras. [a]His auditis [a]dñs & nimiũ credulus verbis cõiugis [c]iratus est valde: [a]tradiditq; [a]Ioseph [a]in [a]carcerem [a]vbi [a]vincti [a]regis [a]custodiebantur: [a]& erat [a]ibi [a]clausus. Fuit ãt [a]dñs [a]cũ [a]Ioseph: [a]& [a]misertus ẽ illius: [a]& dedit [a]ei gr̃am [a]in cõspectu [a]principis [a]carceris. [a]Qui [a]tradidit [a]in manu [a]illius [a]vniuersos [a]vinctos [a]qui [a]in custodia tenebãtur: [a]& [a]quicqd [a]fiebat [a]sub [a]ipso [a]erat:[a]nec [a]nouerat [a]aliquid cũctis ei creditis. [a]Dominus [a]eni erat [a]cũ illo:[a]& omnia [a]opera eius [a]dirigebat:	et ait illio: dicẽo: videte! introduxit nob̃ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγουσα, ἴδ' ετι; εἰσήγαγεν ἡμῖν seruũ hebreũ illudere nob̃. intrauit ad me: di- παῖδα ἑβραῖον ἐμπαίζειν ἡμῖν. εἰσῆλθε πρός με, λέ cẽo: dormiã tecũ. et clamaui voce ma- γων, κοιμηθήσομαι μετὰ σοῦ. καὶ βοήσα φωνῇ μεγά gna. cũ ãt audiret ipe: q̃ exaltaui vocẽ meã: λῃ. ἐν δὲ τῷ ἀκοῦσαι αὐτόν, ὅτι ὕψωσα τὴν φωνήν μου, et clamaui: relinquẽs vestimẽta sua apd βοήσα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐ me: fugit: et egress⁹ ẽ foras. et relinqt μοί, ἔφυγεν, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. καὶ καταλιμπάνει τὰ vestimẽta apd se: donec venit dñs in domũ ἱμάτια παρ' ἑαυτῷ, ἕως ἔλθῃ ὁ κύριος εἰς τὸν οἶκον suã. et locuta ẽ ei fm ῥba hec: αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, dicẽo: igress⁹ ẽ ad me seru⁹ hebre⁹: quẽ introdu λέγουσα, εἰσῆλθε πρός με ὁ παῖς ὁ ἑβραῖος, ὃν εἰσήγα xisti ad nos illudere mihi. et dixit: dormiã γες πρὸς ἡμᾶς, ἐμπαῖξαι μοι. καὶ εἶπε, κοιμηθήσομαι tecũ. vt ãt audiuit: qd exaltaui vocẽ meã: μετὰ σοῦ. ὡς δὲ ἤκουσεν, ὅτι ὕψωσα τὴν φωνήν μου, et clamaui: relinqno vestimẽta sua apd καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐ me: fugit: et egress⁹ ẽ. factũ ẽ ãt vt audiuit do- μοί, ἔφυγεν, καὶ ἐξῆλθεν. ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσεν ὁ κύ min⁹ eius ῥba vxoris sue: q̃dcũq; locu- ριος αὐτοῦ τὰ ῥήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλά ta ẽ ad eũ: dicẽo: sic fecit mihi seru⁹ λησε πρὸς αὐτόν, λέγουσα, οὕτως ἐποίησέ μοι ὁ παῖς tus⁹. et irat⁹ ẽ ira. et accipiẽs dñs ioseph: inie σου. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ. καὶ λαβὼν ὁ κύριος Ἰωσήφ, ἐνέ cit eũ in munitionẽ: et in locũ: in quo βαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ἐχύρωμα, καὶ εἰς τὸν τόπον, ἐν ᾧ vincti regis detinẽtur illic in mã δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται ἐκεῖ ἐν τῷ ὀχυ nitione. et fuit dñs cũ ioseph: ꝛ effudit ei ρώματι. καὶ ἦν κς̃ μετὰ Ἰωσήφ, καὶ κατέχευεν αὐτοῦ miaz: ꝛ dedit ei gr̃az coꝝ pncipe car ἔλεος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδε- ceris. et dedit pncipo carceris carce σμοφύλακος. καὶ ἔδωκεν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τὸν δέσμι rem p manũ ioseph: et oẽs addu- τήριον διὰ χειρὸς Ἰωσήφ, καὶ πάντας τοὺς ἀπεγμέ ctos in carcere: et oia q̃cũq; faciũt ib̃i νους ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ πάντα ὅσα ποιοῦσιν ἐκ lic: ipe erat faciẽs. nõ erat pncipo carceris ex- κεῖ, αὐτὸς ἦν ποιῶν. οὐκ ἦν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τοῦ δε carcere sciẽs ꝓpkipã nihil. oia eñ erãt p σμωτηρίου γινώσκων διὰ τὸν Ἰωσήφ· πάντα γὰρ ἦν διὰ manũ ioseph: eoꝝ dñs cũ illo erat. et q̃cũq; χειρὸς Ἰωσήφ, διὰ τὸ τὸν κν̃ μετ' αὐτοῦ εἶναι. καὶ ὅσα αὐ ipe faciebat: dñs ꝓsperabat in manib⁹ eius. τὸς ἐποίει, κς̃ εὐόδου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. Ca. 40
אָמַר			
בָּא			
בָּא			
גָּדוֹל			
קוֹל			
נָתַן			
כּוֹם			
עָשָׂה			
חָרָה			
לָקַח			
בַּיִת			
כּוֹם			
עָשָׂה			
יָדַע			
אִישׁ			
נָתַן			
בַּיִת			
עָשָׂה			
יָדַע			
בָּרַךְ			
עָשָׂה			
צָלַח			

Pritiua chal.	Transla. Chal.	Interp. chal.
אֲמַר חֲזָא אֲתָא	et ait eis: dicens. Videte: adduxit nobis virũ ebreũ vt illuderet nob̃. Ingressus ẽ ad me vt cubaret mecũ et clamaui voce magna. Et factũ est cũ audiret q̃ eleuarez vocẽ meã ꝛ clamarẽ: reliqt vestimẽta sua apud me: ꝛ fugit ꝛ egressus est foras. Et retinuit vestimentũ eius apud se: donec veniret dñs eius in domũ suã. Et locuta est cũ eo verba hec: dicẽs. Ingressus est ad me seruus hebreus quẽ adduxisti nobis: vt illuderet mihi. Et factũ est cuz eleuarẽ vocẽ meã ꝛ clamarẽ: reliqt vestimenta sua apud me: ꝛ fugit foras. Et factũ est cũ audiret dñs ei⁹ verba vxoris sue q̃ locuta est ad eum: dicẽs. Sicut verba hec fecit mihi seruus tuus. Et iratus est furor eius: tulitq; dñs ioseph eum ꝛ tradidit eũ in domũ carceris vbi vincti regis erãt. Eratq; ibi in domo carceris. Et fuit verbũ dñi in auxiliũ ioseph: ꝛ fecit cuz eo misericordiã: ꝛ dedit illi gratiã coram principe carceris. Et tradidit princeps carceris in manu ioseph omes vinctos qui erant in domo carceris. et omnia que fiebant ibi: ipse faciebat. Nullum delictũ videbat princeps carceris in manu eius: eo ꝙ verbum domini erat in auxilium eius. Et quod ipse faciebat: dñs dirigebat. Ca. 40.	אֲמַר עַל לוֹתִי לְמִשְׁכַּב עִמִּי קָרָא קָל רָבָּה רוּם תָּא עַל רַבָּב אֲתָא רוּם קָל קָרָא רַבָּב אִנְתַּ אֲמַר עֲבַד חֲזָא צְלַח
אֲמַר		
עַל		
שְׁכַב		
קָרָא		
קָל		
רָבָּה		
רוּם		
תָּא		
עַל		
רַבָּב		
אֲתָא		
עַל		
אֲתָא		
רוּם		
קָל		
קָרָא		
רַבָּב		
אִנְתַּ		
אֲמַר		
עֲבַד		
חֲזָא		
צְלַח		

Ca. xl.

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

Factū ē aūt post verba hec: peccauit pincerna regis egypti: et
ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἥμαρ-
τον ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ βασιλέως αἰγύπτου, καὶ ὁ
pincerna principū vino suo regi egyp
ἀρχισιτοποιοὶ τῷ κυρίῳ αὐτῶν βασιλεῖ αἰγύ-
pti. et iratus ē pharao sup duobus eunu-
πτου. καὶ ὠργίσθη φαραὼ ἐπὶ τοῖς δυσὶν εὐνού-
chis suis: sup principe pincernaꝝ t sup princi
χοις αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἀρχιοινοχόῳ καὶ ἐπὶ ἀρχι-
pe pistoꝝ. t posuit eos in custodia in
σιτοποιῷ. καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ εἰς
carcere: in locū: vbi ioseph iace-
τὸ δεσμωτήριον, εἰς ὃν τόπον, οὗ Ἰωσὴφ ἐκεῖ
bat ibi. et cōmēdauit pncepo carceris
κεῖτο ἐκεῖ. καὶ συνέκρινεν ὁ ἀρχιδεσμώτης τῷ
ioseph ipos. et astitit eis. fuerūt aūt di
Ἰωσὴφ αὐτούς. καὶ παρέκει αὐτοῖς. ἦσαν δὲ ἡμ-
es in carcere: et viderūt ambo sōni-
έρας ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ εἶδεν ἀμφότεροι ἐνύπνι-
um in vna nocte vnū.quoꝝ visiōes ipsōniū eoꝝ
ον ἐν μιᾷ νυκτὶ ἕν. ὧν αἱ ἐρμήνειες τοῦ ἐνυπνίου ἦν
pincerna et pistor erāt regi
τῶν. ὁ οἰνοχόος καὶ ὁ σιτοποιὸς ἦσαν τῷ βασιλεῖ
egypti eruteo in carcere. intrauit aūt
αἰγύπτου ὄντες ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ. εἰσῆλθε δὲ
ad eos ioseph mane: et vidit eos: et
πρὸς αὐτοὺς Ἰωσὴφ πρωΐ, καὶ εἶδεν αὐτούς, καὶ
erāt cōturbati. et inrogauit eunuchos
ἦσαν τεταραγμένοι. καὶ ἐπήρετο τοὺς εὐνούχους
pharaōis:q erāt cū eo: dicēs: cur
φαραώ, οἳ ἦσαν μετ᾽ αὐτοῦ, λέγων, τί ὅτι τὰ
facies vre tristes hodie. illi aūt dixerūt:
πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ σήμερον. οἱ δὲ εἶπαν,
sōniū vidimus: et cōiectāo illōrum nō est.
ἐνύπνιον εἴδομεν, καὶ ὁ συγκρίνων αὐτὸ, οὐκ ἔστιν.
dixit aūt eis ioseph: nōne dei ē
εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ, οὐχὶ διὰ τοῦ θεοῦ ἡ διά-
festatio eius est? narrate ergo mihi.et nar
σάφησις αὐτοῦ ἐστί; διηγήσασθέ μοι δέομαι. καὶ διη-
rauit princeps pincernaꝝ sōniū suū io
γήσατο ὁ ἀρχιοινοχόος τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ Ἰω-
seph. et ait illi sic: in sōnio meo
σήφ. καὶ εἶπεν αὐτῷ οὕτως, ἐν τῷ ὕπνῳ μου
erat vitis coꝝ me: in aūt vite treo
καὶ ἄμπελος ἐναντίον μου, ἐν δὲ τῇ ἀμπέλῳ τρεῖς
ppagines: et ipa vitescēs pduccbat ger
πυθμένες, καὶ αὐτὴ βλέλουσα ἀπεπανθύια βλα-
mina maturos racemos vue: et cal
στοὺς σταφυλίους βότρυας σαφυλῆς, καὶ τὸ ποτή-
lix pharaōis in manu mea: et accepi
ριον φαραὼ ἐν τῇ χειρί μου, καὶ ἔλαβον τὸν
uuas: et
σαφυλῆν,

Trāsla.B.Iero.

His itaq; ge- Ca.40.
stis accidit vt peccarent duo eunuchi: pincerna regis egypti: & pistor domio suo. Iratusq; contra eos pharao. nā alter pincernis preerat: alter pistoribus: misit eos in carcerem principis militum: in quo erat vinctus & ioseph. At custos carceris tradidit eos ioseph qui & ministrabat eis. Aliquātulū tpis fluxerat: & illi in custodia tenebantur. Viderunt; q; ambo sōniū nocte vna iuxta iterpretationem congruam sibi. Ad quos cum itroisset ioseph mane: & vidisset eos tristes: sciscitatus ē eos dicens. Cur tristior est hodie solito facies vra? Qui responderunt. Sōnium vidimus: & non est qui interpretetur nobis. Dixitq; ad eos ioseph. Nunquid nō dei ē iterptatio? Referte mihi qđ videritis. Narrauit prior ppositus pincernarū somniū suum. Videbam coram me vitē in q; erant tres propagines: crescere paulatim in gemmas: & posti flores vuas maturescere: calicemq; pharaōis in manu mea Tuli ergo uuas

Ter.Heb. Ca.xl. Prītiua heb.

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ Cap.xl.
מַשְׁקֵה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְהָאֹפֶה
לַאדֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם: וַיִּקְצֹף
פַּרְעֹה עַל שְׁנֵי סָרִיסָיו עַל שַׂר
הַמַּשְׁקִים וְעַל שַׂר הָאוֹפִים: וַיִּתֵּן
אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים
אֶל בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף
אָסוּר שָׁם: וַיִּפְקֹד שַׂר הַטַּבָּחִים
אֶת יוֹסֵף אִתָּם וַיְשָׁרֶת אֹתָם וַיִּהְיוּ
יָמִים בְּמִשְׁמָר: וַיַּחַלְמוּ חֲלוֹם
שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד
אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ הַמַּשְׁקֶה
וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר
אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר: וַיָּבֹא
אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם
וְהִנָּם זֹעֲפִים: וַיִּשְׁאַל אֶת סְרִיסֵי
פַּרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַר בֵּית
אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים
הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ
וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֵף
הֲלוֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ נָא
לִי: וַיְסַפֵּר שַׂר הַמַּשְׁקִים אֶת
חֲלוֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי
וְהִנֵּה גֶפֶן לְפָנָי: וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה
שָׂרִגִים וְהוּא כְּפֹרַחַת עָלְתָה נִצָּהּ
הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים: וְכוֹס
פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת הָעֲנָבִים

Interp.chal.

Et factū est post verba hec: peccauerūt pincerna regis egypti t pistor dño suo regi egypti. Et iratus est pharao cōtra duos principes suos: cōtra principē pincernarū t cōtra principē pistorum: et posuit eos i custodia in domo magri militū in domo victoꝝ vbi ioseph erat vinctus. Et posuit princepo militū cū eis ioseph: t ministrabat eis. Et fuerūt aliq̄bus diebus in custodia. Sōniauerūt aūt somniū ambo: vnusq̄sq; somniū suū in nocte vna: singuli iurta interptationē somnij sui: pincerna videlicet t pistor regis egypti qui vincti erant in domo carceris. Veniteq; ad eos ioseph mane: t vidit eos: t ecce erāt tristes. Et iterrogauit pncipes pharaonis q̄ secuꝝ erant in custodia in domo dñi sui: dicēs. Quare facies vre tristes sunt hodie. Et dixerūt ei. somniū sōntauimꝰ: t nō est q̄ interptetur illud. Dixitq; eis ioseph: vtiq; a facie dei ē interpretatio somnij: narrate obsecro mihi. Narrauitq; princepo pincernaꝝ somniū suū ioseph. t dixit ei. In sōnio meo ecce vitis erat coram me: t in vite erant treo palmites: t erat quasi floreꝰ t producebat gēmas: et post floreo maturabāt vue in botris suis. t calix pharaonis erat in manu mea: t tollebam uuas:

Prītiua chal.

Trāsla.Chal.

Pristina heb.	Ter. Heb.	Hier.	Tra. B. Hiero.	Tra. Gre. lxx. cū interp. latina
	וָאֶשְׁחַט אֹתָם אֶל כּוֹס פַּרְעֹה ×××		t expressi eā in calicē	et dedi
נָתַן	וָאֶתֵּן אֶת הַכּוֹס עַל כַּף פַּרְעֹה: ×××		& expressi in calicem quem tenebam: ooooooo & tradidi poculū pharaoni. ooooooooooooooo	καὶ ἐξέλιψα αὐτὸν εἰς τὸ ποτήριον, καὶ ἔδωκα τὸ calicē in manū pharaōis. et dixit ei io
	וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת		Rñdit ioseph: hec est interpretatio sōnii. Tres	ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα φαραώ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰω
יום	הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם: בְּעוֹד		propagines: tres ad huc dies sūt: post quos	seph: hoc cōiectatio eius. tres ppagines:
נָשָׂא	שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת ×××		recordabitur pharao ooooooooooooooooooo ooo	σήφ, τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ· οἱ τρεῖς πυθμένες,
שׁוּב כּוֹן נָתַן	רֹאשֶׁךָ וְהֵשִׁיבְךָ עַל כַּנֶּךָ וְנָתַתָּ		ministerii tui: & restitu et te in gradum pristi	tres dies sūt: adhuc tres dies: et recorda
כּוֹס פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט ×××××	שְׁפַט		num: dabis ei calicē	bit pharao principatū tui: et restituet te
הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ: כִּי הָיָה	שָׁכָה		iuxta officium tuum: sicut ante facere cōsueueras. Tantum ooooooo	ἐπὶ φαραὼ τῆς ἀρχῆς σου, καὶ ἀποκαταστήσει σε
אִם זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ	יִטַב		memento mei cū tibi bene fuerit: ooooooooo & facies mecum misericordiam: vt suggeras	ad principatū pincernatus tui: et dabis cali
וְעָשִׂיתָ נָא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי	עָשָׂה זָכַר		pharaoni vt educat me de isto carcere. ooooooo	cē pharaōis in manū eius. sm principatū tuū
אֶל פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן הַבַּיִת ××	יָצָא		quia furtim sublatus sum de terra ooooooooo	ἐστὶ φαραὼ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀρχὴν σου
הַזֶּה: כִּי גֻנֹּב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ ××××		hebreorum: & hic in nocens ooooooooooooo	prionē: sicut eras vinū fūdēs. sed memēto
הָעִבְרִים וְגַם פֹּה לֹא עָשִׂיתִי ×××	מָאוּמָה	in lacum missus sum.	τὴν πρότερον, ὡς ἔδει σε οἰνοχοῦν. ἀλλὰ μνήσθητί
מְאוּמָה כִּי שַׂמּוּ אֹתִי בַּבּוֹר: וַיַּרְא	שׁוּם רָאָה	Videns ooooooooooooo pistorū magi qd prudē	mei p temetipsū: qñ bñ tibi fuerit: et facies
שַׂר הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר	שׁוּר אָמַר	ter sōniū dissoluisset: ait. Et ego vidi somniū	μου διὰ σεαυτοῦ, ὅταν ᾖ σοι ἀγαθά, καὶ ποιήσεις
אֶל יוֹסֵף אַף אֲנִי בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה ××	חֲלֹם	qd ooooooooooooooooooo tria canistra farine ha	mecū misericordiā. et recordabit de me ad phara
שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל רֹאשִׁי: ×××	חֹר	berē super caput meū: & in vno canistro qđ e	onē: et educes me de carcere isto. qz
וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה ××	עֶלָה אָכַל	rat excelsi portare me putabā ocs cibos: q fiūt	ὡ, καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὀχυρώματος τούτου· ὅτι
מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם ××	עָשָׂה	arte pistoria: aues q comedere ex eo. Rñdit ioseph. oooooooooooo	furto surrepti sū de tra hebreoꝝ: et hic nō fe
מִן הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי: וַיַּעַן יוֹסֵף ××	עָנָה	Hec est interpretatio somnii. Tria canistra adhuc dies sunt:	κλοπῇ ἐκλάπην ἐκ γῆς Ἑβραίων, καὶ ὧδε οὐκ ἐποίη
וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים		post quos auferet pharao caput tuum: ooooooooooooo	ci nihil: qz iniecerūt me in domū la
שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם: בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת ××	יוֹם	ac suspendet te in cruce: & lacerabunt ooooooo	σα δυδέκ, ἀλλ' ἐνέβαλόν με εἰς τὸν δῆσιν τοῦ λάκ
יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת רֹאשֶׁךָ ×××	נָשָׂא	volucres carnes tuas. Ex inde ooooooooooooo	cus huius. et vidit princeps pistorū: qz recte
מֵעָלֶיךָ וְתָלָה אוֹתְךָ עַל עֵץ וְאָכַל		dies tertius natalicius pharaonis erat. ooooooo	κου τούτου. καὶ ἰδὼν ὁ ἀρχισιτοποιός, ὅτι ὀρθῶς
הָעוֹף אֶת בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ: וַיְהִי ×××	הָיָה	Qui faciens grande cō uiuium pueris suis ooo	cōiectauit: et ait ioseph: et ego vidi sōnia.
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֹתוֹ ×××	שָׁלַשׁ יָלַד		συνέκρινε, καὶ εἶπε τῷ Ἰωσήφ, κἀγὼ εἶδον ἐνύπνιον.
פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל עֲבָדָיו	עָשָׂה שָׁתָה		putabā tria canistra farinaꝝ tollere sup caput
			ὤμην τρία κανᾶ χονδριτῶν αἴρειν ἐπὶ τῆς κεφα
			meū: in ūt canistro superiore ab oībus ga
			λῆς μου, ἐν δὲ κανῷ τῷ ἐπάνω ἀπὸ πάντων τῶν γε
			rib: que comedit pharao opere pistoris: et a
			νῶν, ὧν ἔδοδεν φαραὼ ἔργα σιτοποιοῦ, καὶ τὰ πε
			ucs celi comederūt illa a canistro
			τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατήδιον αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κανοῦ
			capitis mei. rñdens ūt ioseph: ait il
			τῆς κεφαλῆς μου. ἀπεκρίθη δὲ Ἰωσήφ, εἶπεν αὐ
			li: hec cōiectatio eius: tria cānistra tres
			τῷ, αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτοῦ, τὰ τρία κανᾶ τρεῖς
			dies sunt: adhuc trib dieb: et auferet pha
			ἡμέραι εἰσίν, ἔτι τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀφελεῖται φα
			rao caput tuū a te: et suspēdet te
			ραὼ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ σοῦ, καὶ κρεμάσει σε
			in ligno: et comedēt aues celi
			ἐπὶ ξύλου, καὶ φάγονται τὰ ὄρνια τοῦ οὐρανοῦ τὰς
			carnes tuas a te. factū ē ūt in die ter
			σάρκας σου ἀπὸ σοῦ. ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρί
			tia: natiuitatis dies erat pharaōis: et faciebat cōuiuiū
			τῃ, γενέσεως ἡμέρα ἦν φαραώ, καὶ ἐποίει πότον
			oībus seruis suis:
			πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ,

Pristina chal. **Transla. Chal.** **Interp. chal.**

דָּבַר	et exprimebā eas in calice pharaonis: & ponebam ca	וְעָתִית יָתְהוֹן עַל כָּסָא דְּפַרְעֹה וְיָהֲבִית יָת כָּסָא עַל יְדָא דְּפַרְעֹה: וַאֲמַר לֵיהּ יוֹסֵף
תּוֹב נָתַן הָוָה	licem in manu pharaonis. Dixitq; ei ioseph: hec est	דֵּין פּוּשְׁרָנֵיהּ תְּלָתָא שִׁיבְּשִׁין תְּלָתָא יוֹמִין אִינוּן: בְּסוֹף תְּלָתָא יוֹמִין יְהַדְּרִינָךְ פַּרְעֹה
שָׁקָה טַב עֲבַד	interpretatio eius. tres palmites: tres dies sunt. In fi	וְתָיְבְנָךְ עַל שַׁמּוּשָׁךְ וְתִתֵּן כָּסָא דְּפַרְעֹה בִּידֵיהּ כְּהֵילְכְתָא קַדְמָאָה דְּהֲוַיְתָא מַשְׁקֵי
טוֹב נְבַךְ נָעַם	ne trium dierū recordabitur tui pharao: & reducet te	לֵיהּ: אֱלָהִין תְּדַכְּרִינָנִי עִמָּךְ כַּד יִטְבְּלָךְ וְתַעֲבֵיד כְּעָן עִמִּי טִיבוּ וְתִדְכְּרִינָנִי לְוָת
סוֹת נְבַךְ נָעַם	ad ministeriū tuū: & pones calicem pharaonis in ma	פַּרְעֹה וְתַפְּקִנַּנִי מִן בַּיְתָא אַסִּירֵי הָדֵין: אֲרֵי סְגֵיעַ אִתְגְּנֵבִית מֵאַרְעָא עִבְרָאֵי וְאַף הָכָא
שָׁנָה	nu eius: sicut ante plueueras qñ eras pincerna eius.	לָא עֲבַדִית מִדְּעַם אֲרֵי שַׁוִּיאוּ יָתִי בְּבֵית אַסִּירֵי: וְחָזָא רַב נַחְתּוֹמֵי אֲרֵי יָאוּת פְּשַׁר
חֵוֶר רֹאשׁ עָלָה	Sed memēto mei tecū: cuius bene fuerit tibi. Et facies	מַעַם יוֹסֵף אַף אֲנָא נְחָתֵי בְּחֶלְמִי וְהָא תְּלָתָא סַלִּין חֵוָרִין עַל רֵישִׁי: וּבְסַלָּא עִלָּאָה מִכֹּל
אָכַל עָלָה תּוֹב	obsecro mecū miam: & recordaberis mei apud pha	מַאֲכַל פַּרְעֹה עוֹבַד נַחְתּוֹם וְעוֹפָא אָכִיל יָתְהוֹן מִן סַלָּא מֵעֲלֵי רֵישִׁי: וְאַתֵּיב יוֹסֵף
עָדָה	raonem: & educes me de hoc carcere. Quoniā furto	וַאֲמַר דֵּין פּוּשְׁרָנֵיהּ תְּלָתָא סַלִּין תְּלָתָא יוֹמִין אִינוּן: בְּסוֹף תְּלָתָא יוֹמִין יַתְּדֵי פַּרְעֹה
רֹאשׁ צְבַל אָכַל	subblatus sum de terra hebreoꝝ: & hic quoq; nihil feci	יָת רֵישָׁךְ מֵעָלָךְ וְיִצְלוֹב יָתָךְ עַל צְלִיבָא וְיִכּוֹל עוֹפָא יָת בִּשְׂרָךְ מֵעָלָךְ: וַהֲוָה בְּיוֹמָא
יַלַד שָׁתָה	vt ponerent me in carcerē. Et vidit princeps pisto	תְּלִיתָאָה יוֹם בֵּית יַלְדָא דְּפַרְעֹה וְעָבַד מִשְׁתְּיָא לְכָל עַבְדּוֹהִי ××××××××××××××
	rum q recte interpretatus esset. Et dixit ad ioseph.	
	Ego quoq; videbā in sōnio meo: & ecce tria canistra	
	plena pane principali erant sup caput meū. Et in ca	
	nistro superiori erat de omni cibo pharaonis qui fit	
	arte pistoria: & aues comedebant ea que erant in ca	
	nistro super capite meo. Respondit; ioseph: et ait.	
	Hec est interpretatio ei. Tria canistra: tres dies sunt.	
	In fine trium dierum auferet pharao caput tuū a te:	
	et suspendet te in patibulo: & comedent aues carnes	
	tuas a te. Et factum est in die tertio: die natiuitatis	
	pharaonis: fecit conuiuium omnibus seruis suis:	

et recordat⁹ē pncipis pincernarũ:t pncipat⁹
καὶ ἐμνήσθη τοῦ ἀρχιοινοχόου, καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ
pncipis pistor⁹ in medio seruorũ suor⁹. et
ἀρχισιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν παίδων αὐτοῦ. καὶ
restituit pncipē pincernā⁹ in pncipatũ su-
ἀπεκατέστησε τὸν ἀρχιοινοχόον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐ-
um:et dedit calicem in manũ pharaõis.
τοῦ, καὶ ἔδωκε τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα φαραώ-
at pncipē pistor⁹ suspẽdit: sicut coniectauit eis
νει δὲ ἀρχισιτοποιὸν ἐκρέμασεν, καθὰ συνέκρινεν αὐ-
ioseph. et non recordat⁹ē pncipis pincernā⁹
τοῖς ἰωσήφ. καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ
ioseph: sed oblit⁹ē eius.
ἰωσήφ, ἀλλ' ἐπελάθετο αὐτοῦ. Ca. 41.
Factũ ē ãt post duos ãnos dierũ: pharao vi-
Ἐγένετο δὲ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν, φαραὼ εἶ-
dit somniũ. existimabat stare sup flumen:
δεν ἐνύπνιον. ἦστο ἑστάναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ,
et ecce ãscẽdebãt sep
καὶ ἰδοὺ ὡς περ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀναβαῖνον ἑ-
tẽ boues:pulchre facie: et electe
πτὰ βόες, καλαὶ τῷ εἴδει, καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς
carnib⁹: et pascebãtur in achi. alie ãt boues
σαρξίν, καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ ἕλει. ἄλλαι δὲ βόες
septẽ ascẽdebãt post ipas de flumine: tur-
ἑπτὰ ἀνέβαινον μετ' αὐτὰς ἐκ τοῦ ποταμοῦ, ἀσ-
pes facie: et gracileo carnib⁹: et pas
χημαι τῷ εἴδει, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξίν, καὶ ἐ-
cebãtur apũ boues: apũ labiũ
νέμοντο παρὰ τὰς βόας, παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ
fluminis. et deuorarũt septẽ boues turpes
ποταμοῦ. καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ ἀσχημαὶ
et gracileo carnib⁹: septẽ boues pul
καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξίν, τὰς ἑπτὰ βόας τὰς κα-
chras facie et electas. excitat⁹ē ãt pha
λὰς τῷ εἴδει καὶ τὰς ἐκλεκτάς. ἐγέρθη δὲ φα-
rao: et sõniauit sẽdo. et ecce septẽ
ραώ, καὶ ἐνυπνιάσθη τὸ δεύτερον. καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ
spice ascẽdebãt in ppagine vna electe et
στάχυες ἀναβαῖνον ἐν πυθμένι ἑνὶ ἐκλεκτοὶ καὶ
pulchre: et ecce septẽ spice tenues ꝛ auẽto
καλοί, καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνε-
corupte oriebãtur post eas: et deuorabãt
μόφθορα ἀνεφύοντο μετ' αὐτούς, καὶ κατέπιον
septẽ spice tenues et auẽto corupte:
οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι, τοὺς
septẽ spicas electas et plenas.
ἑπτὰ στάχυας τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς πλήρεις.
excitat⁹ē ãt pharao: et erat sõnio. factũ ē ãt
ἐγέρθη δὲ φαραώ, καὶ ἦν ἐνύπνιον. ἐθάμβετο δὲ
mane: et conturbata ē anima eius. et mit
πρωΐ, καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. καὶ ἀ-
tens: vocauit
ποστείλας, ἐκάλεσε

Transla.Chal.

וּדְכַר יַת רֵישׁ רַב שַׁמָּשַׁי יַת רֵישׁ רַב נַחְתּוֹמַי בְּגוֹ עַבְדּוֹהִי׃ וְאַתְיַב יָת רַב שַׁמָּשַׁי עַל
שָׁקוּיוֹתֵיהּ וְיָהַב כָּסָא עַל יְדָא דְּפַרְעֹה׃ וְיָת רַבְנַחְתּוֹמַי צְלָבֵ כְּמָא דְּפַשַׁר לְהוֹן יוֹסֵף׃
וְלָא דְכַר רַב שַׁמָּשַׁי יָת יוֹסֵף וְאַנְשְׁיֵיהּ׃ Ca.xli. וַהֲוָה מִסוֹף תַּרְתֵּין שְׁנִין
דְּיוֹמִין וּפַרְעֹה חַלֵם וְהָא כַּמְאִים עַל נַהֲרָא׃ וְהָא מִן נַהֲרָא סַלְקָן שְׁבַע תּוֹרִין שְׁפִירִין
לְמֵחֱזֵי וּבְטִיבָן דְּשָׁרָ״ן וְרַעְיָן בְּאָחֵיָא׃ וְהָא שְׁבַע תּוֹרִין אָחֳרִנִין סַלְקָן בַּתְרֵיהוֹן מִן נַהֲרָא
בִּישִׁין לְמֵחֱזֵי וּבְסִירָן דְּבָשָׂרָ״ן וְקָמוּ לְקֳבֵל תּוֹרַיָּא עַל כֵּיף נַהֲרָא׃ וַאֲכָלָן תּוֹרַיָּא
בִּישִׁין לְמֵחֱזֵי וּבְסִירָן דְּבָשָׂרָ״ן יָת שְׁבַע תּוֹרַיָּא שַׁפִּירִין לְמֵחֱזֵי וּבְטִיבָתָא וְאִיתְעַר פַּרְעֹה׃
וּדְמַךְ וְחַלֵם תִּנְיָנוּת וְהָא שְׁבַע שִׁבְּלִין סַלְקָן בְּקָנֵא חָד בְּטִיבָן וְטָבָן׃ וְהָא שְׁבַע
שִׁבְּלַיָּא דַּלְקִין וּשְׁקִיפָן קָדִים צְמָחָן בַּתְרֵיהוֹן׃ וּכְלָעָן שִׁבְּלַיָּא דַּלְקַיָּא יָת שְׁבַע
שִׁבְּלַיָּא בַּטִּיבָתָא וּמַלְיָתָא וְאִיתְעַר פַּרְעֹה וְהָא חֶילְמָא׃ וַהֲוָה בְּצַפְרָא
רוּחֵיהּ וּשְׁלַח וְקָרָא

Interp̃.chal.

et recordatus est capitis principis pincernarũ:t capi
tis principis pistoriũ in medio seruoꝝ suorũ. Et redu-
xit principem pincernarũ ad ministeriũ suũ: t posuit
calicẽ sup manũ pharaonis. Et principẽ pistoriũ sus-
pendit:sicut iterpretat⁹ est eis ioseph. Et nõ est recor
datus princeps pincernarũ ioseph:sed oblitus est eiꝰ.
Et factũ est post duos annos:t pharao Ca.41.
somniauit:t ecce stabat super fluviũ. Et ecce de
flumine ascendebant septẽ boues pulchræ visu t pin-
gues carnibus:t pascebantur in prato. Et ecce septẽ
boues alie ascendebãt post eas de flumine deformes
aspectu t macilente carnibus:t stabãt contra boues
in ripa fluminis. Comedebantq; boues deformes vi
su t macilente carnibus:septẽ altas boues pulchras
visu t pingues:t expergefactus est pharao. Et obdor
miuit:t somniauit iterũ. Et ecce septẽ spice pullula-
bãt in culmo vno pingues t optime. Et ecce septẽ spice
cõcussæ t percussæ vredine oriebãtur post eas: t devo
rabant spice concussæ septem spicas pingues t ple-
nas. Et expergefactus est pharao: t ecce somnium.
Et facto mane conturbatus est spiritus eius: t misit:

Trãsla.Gre.lrr.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Gen.	Ca.xli.	Peritiua heb.
et recordat⁹ē pncipis pincernarũ:t pncipat⁹	recordatus est iter epu	וַיִּשָּׂא אֶת רֹאשׁ שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת			שׂוּר שָׂרָה
pncipis pistor⁹ in medio seruorũ suor⁹. et	las magistri pincerna	רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו׃			
restituit pncipē pincernā⁹ in pncipatũ su-	rum & pistorum principi	וַיָּשֶׁב אֶת שַׂר הַמַּשְׁקִים עַל מַשְׁקֵהוּ			שׁוּב
um:et dedit calicem in manũ pharaõis.	pis: restituitq; alterum	וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל כַּף פַּרְעֹה׃ וְאֶת שַׂר			נָתַן
at pncipē pistor⁹ suspẽdit: sicut coniectauit eis	in locũ suũ vt porriget	הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם׃			אָפָה
ioseph. et non recordat⁹ē pncipis pincernā⁹	ret ei poculũ:alterũ iuſ	יוֹסֵף׃ וְלֹא זָכַר שַׂר הַמַּשְׁקִים אֶת			שָׁכַח
ioseph: sed oblit⁹ē eius.	pendit in patibulo:vt cõ	יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃		Cap.xli.	
Factũ ē ãt post duos ãnos dierũ: pharao vi-	iectoris veritas probare	וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה			הָיָה קֵץ שָׁנָה
dit somniũ. existimabat stare sup flumen:	tur. Et tñ succedẽtibus	עֹמֵד עַל הַיְאֹר׃ וְהִנֵּה מִן הַיְאֹר			יוֹם
et ecce ãscẽdebãt sep	pſperis: ppositus pincer	עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה			עָלָה פָּרָה
tẽ bouꝰ:pulchre facie: et electe	narũ oblitus ē iterptis	וּבְרִיאוֹת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ׃			רָאָה בָּקָר
carnib⁹: et pascebãtur in achi. alie ãt bouꝰ	Dsui. Cap.41.	וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת			אָחָה
septẽ ascẽdebãt post ipas de flumine: tur-	Post duos annos eo	עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן הַיְאֹר רָעוֹת			רוֹעַ
pes facie: et gracileo carnib⁹: et pas	vidit pharao somniũ.	מַרְאֶה וְדַקּוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה			עָמַד
cebãtur apũ bouꝰ: apũ labiũ	Putabat se stare	אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל שְׂפַת הַיְאֹר׃			שָׂפָה
fluminis. et deuorarũt septẽ boues turpes	super fluviũ: de quo	וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה			אָכַל
et gracileo carnib⁹: septẽ boues pul	ascendebãt septem bo	וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת			
chras facie et electas. excitat⁹ē ãt pha	ues pulchre & crasse nimis: & pasce	יְפוֹת הַמַּרְאֶה וּבְרִיאֹת הַבָּשָׂר וַיִּיקַץ			רָאָה בָּקָר
rao: et sõniauit sẽdo. et ecce septẽ	bantur in locis paluſtri	פַּרְעֹה׃ וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם שֵׁנִית			יָשַׁן חָלַם שָׁנָה
spice ascẽdebãt in ppagine vna electe et	bus. Alie quoq; septẽ	וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה			
pulchre: et ecce septẽ spice tenues ꝛ auẽto	emergebant de flumi	אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת וְהִנֵּה			בָּרָא טוּב
corupte oriebãtur post eas: et deuorabãt	ne fede confectæq; macie: & pa	שֶׁבַע שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת וּשְׁדוּפֹת			שָׁדַף
septẽ spice tenues et auẽto corupte:	scebantur in ipſa amnis ripa i lo	קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן׃ וַתִּבְלַעְנָה			קָדַם צָמַח
septẽ spicas electas et plenas.	cis virentibus: deuorauerũtq; eas qua	הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע			
excitat⁹ē ãt pharao: et erat sõnio. factũ ē ãt	rũ mira ſpecies & habi	הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת			
mane: et conturbata ē anima eius. et mit	tudo corporum erat.	וַיִּיקַץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם׃ וַיְהִי			יָקַץ חָלַם הָיָה
tens: vocauit	Expergefactus	בַּבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא			פָּעַם שָׁלַח קָרָא
	pharao rursum dormi				
	uit: & vidit alterũ sõniũ				
	Septem ſpice pullula				
	bant in culmo				
	vno plene atq; formo				
	se:alie quoq;				
	totidem ſpice tenues:				
	& percusſe				
	vredine oriebãtur: de				
	uorantes omnem prio				
	rum pulchritudinem.				
	Euigilãs pharao poſt				
	quietem :& facto				
	mane pauore perterri				
	tus: misit				

Pūctiua heb.	Tex. Heb.	Sept.	La. xli.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina
	אֶת כָּל חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֵת כָּל			[r]ad omnes [a]coniectores [b]egypti [b]cunctosq̄ [c]sapientes: [r]& accersitis [r]narrauit [s]somniū: [t]nec erat [m] qui interp̄taretur. Tūc demū reminiscens [q] magister [r]pincernarū [p] ait. [c]Confiteor [r]peccatū meum. [b]Iratus [r]rex [r]seruis suis [m]e [&] [p]magistrū [q]pistorū [p]retrudi iussit [t]in carcerem [t]principis [m]militum: vbi [v]na [r]nocte [v]terq̄ [r]vidimus [o]somnium: presagium futurorum. Erat [i]bi [r]puer [a]hebreus eiusdem [t]ducis [m]militū [f]famulus: [m]cui [t] narrantes [q]somnia: audiuimus qđ postea rei probauit euentus. [c]Ego enim [r]redditus sum [o]officio meo: [p]& ille [h]suspēsus est in cruce. Protinus ad regis imperium [e]eductum [p]de [q]carcere [i]ioseph [r]totōderunt: [a]ac [v]este [m]mutata [o]obtulerunt [e]i. [b]Cui [i]lle [s]ait. [v]Vidi [s]somnia: [n]nec est [q] edisserat: que [a]audiui [t]e sapientissime [p]coniicere. [r]Respondit [i]ioseph. [r]Absq̄ me [d]deus [r]respondebit [p]prospera [p]pharaoni. [n]Narrauit ergo [p]pharao q̄ viderat. [p]Putabā me [s]stare [s]super [r]ripā [f]fluminis: [&] [s]septem [b]boues [d]de [a]amne conscendere [p]pulchras nimis & [o]obesis [c]carnibus: que	oēs exposītores egypti: et oēs πάντας τοὺς ἐξηγητὰς Αἰγύπτου, καὶ πάντας sapientes ciues: et narrauit eis pha- τοὺς σοφοὺς αὐτῆς, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς φαρα- rao sōniū suū: et nō erat indicans ὼ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων illud pharaoni. et locutus ē pincepo picernaꝝ αὐτὸ τῷ φαραώ. καὶ ἐλάλησεν ὁ ἀρχιοινοχόος ad pharaonē: dicēs: peccū meū recor- πρὸς φαραώ, λέγων, τὰς ἁμαρτίας μου σήμε- do: hodie: pharao iratꝰ fuit seruis su- μισκω σήμερον, φαραὼ ὠργίσθη τοῖς παισὶν αὐ- is: ꝛ posuit nos in custodia: in domo τοῦ, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ pncipis coquoꝝ: me qꝫ et pncipē pistorū. ꝛ ἀρχιμαγείρου, ἐμέ τε καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν. καὶ vidimus sōniū in nocte vna ego qꝫ et ipe: εἴδομεν ἐνύπνιον ἐν νυκτὶ μιᾷ ἐγώ τε καὶ αὐτός, vnuſcuſq; ſm suū sōniū vidim⁹. erat aūt i- ἕκαστος κατὰ τὸ ἑαυτοῦ ἐνύπνιον εἴδομεν. ἦν δέ ἐ- bi nobiſcū iuuenis seruꝰ hebꝛeꝰ pncipis κεῖ μεθ' ἡμῶν νεανίσκος παῖς ἑβραῖος τοῦ ἀρχιμα- coquoꝝ: et narrauimus ei: et cōiectauit no- γείρου, καὶ διηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡ- bis. factū ē aūt: sicut cōiectauit nobis: sic μῖν· ἐγένετο δέ, καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν, οὕτως et accidit: me qꝫ restitui ad pncī καὶ συνέβη, ἐμέ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὸν ἀρ- patū meū: illū aūt suspēdi. mittēs aūt χόν μου, ἐκεῖνον δὲ κρεμασθῆναι. ἀποστείλας δὲ pharao: vocauit ioseph. et eduxerūt eū ex φαραώ, ἐκάλεσε τὸν Ἰωσήφ. καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἐκ munitione: et totōderūt eū: et muta τοῦ ὀχυρώματος, καὶ ἔξυρησαν αὐτόν, καὶ ἤλ- uerūt vestimētū eius. et venit ad pharaonē. di λαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ. καὶ ἦλθε πρὸς φαραώ. εἶ- xit aūt pharao ioseph: somniū vidi: et πε δὲ φαραὼ τῷ Ἰωσήφ, ἐνύπνιον ἑώρακα, καὶ cōiectās nō ē illō. ego aūt audiui de ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ te dicētes: audiētē te somnia: cōie- σοῦ λεγόντων, ἀκούσαντά σε ἐνύπνια, συγκρί- ctare ea. respōdēs aūt ioseph: dixit pharaōi: νειν αὐτά. ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσήφ, εἶπε τῷ φαραώ, sine deo nō respōdebit salutare pha- ἄνευ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀποκριθήσεται τὸ σωτήριον φα- raoni. loquꝰ aūt pharao ioseph: dicēs: in raoni. λαλήσει δὲ φαραὼ τῷ Ἰωσήφ, λέγων, ἐν τῷ somnio meo putabā stare iuxta labiū fluminis: ὕπνῳ μου ὤμην ἑστάναι παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, et ēcē ex flumine ascēdebāt septē boues ele καὶ ὡσεὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀναβαίνειν ἑπτὰ βόες ἐκλε cte carnibꝰ: et pulchræ facie: ꝛ pascebātur κταὶ ταῖς σαρξίν, καὶ καλαὶ τῷ εἴδει, καὶ ἐνέμοντο

Pūctiua chal.	Transla. Chal.	Interp. chal.
	et vocauit oēs magistros egypti ꝛ oēs sapiētes eiꝰ: et narrauit eis pharao somniū suū: ꝛ nō erat q interp̄taret illō pharaoni. Et locutꝰ est pncepo picernaꝝ pharaoni: dicēs. Pcti mei ego recordo: hodie. Pharao iratꝰ est ꝓtra suos suos: ꝛ posuit me in custodia domꝰ pncipis militū: pncipē quoq; pistoꝝ mecū posuit. Et somniauim⁹ ego ꝛ ille in vna nocte somniū: vnuſcuſq; iurta interp̄tationē somniū sui somniauimus. Eratq; ibi nobiscū puer hebꝛeꝰ suus pncipis militū: ꝛ narrauimus ei somnia: ꝛ interp̄tatꝰ est nobis: iurta interp̄tationē vnuſcuiuſq; somniū interp̄tatus ē. Et factū est sicut interp̄tatus est nobis: ita fuit. me redurit ad ministeriū meū: ipm aūt suspēdit. ꝛ misit pharao ꝛ vocauit ioseph ꝛ fecerūt euꝫ festinanter exire de carcere: et attonsus ē: ꝛ mutauit vestimēta sua: ꝛ ingressus ē ad pharaonē. Dixitq; pharao ad ioseph. Sōniū somnia ui ꝛ nō ē q̄ interp̄tet illō: ꝛ ego audiui ō te dicētes: q̄ audio sōniū ꝛ interp̄taris illō. Rūditq; ioseph pharaōi dicēs. Nō ex sapia mea ſy a facie dñi rndebit pharaoni. ℣ ocutusq; ē pharao cū ioseph: dicēs. In sōnio meo ecce ego stabā sup ripā fluminis: ꝛ ecce de flumie ascendebant septē boues pulchræ ꝛ pingues carne et formose aſpectu: ꝛ pascebantur	וְאִישְׁתָּעִי פַּרְעֹה לְהוֹן יָת חֶלְמֵיהּ וְלֵית דְּפַשָׁר יָתְהוֹן לְפַרְעֹה: וּמַלֵּיל רַב שָׁקֵי עִם פַּרְעֹה לְמֵימַר יָת סָרְחָנַי אֲנָא מַדְכַּר יוֹמָא דֵין: פַּרְעֹה תְּקַף עַל עַבְדּוֹהִי וְיָהַב יָתַי בְּמַטְרַת בֵּית רַב קְטוֹלַיָּא יָתִי וְיָת רַב טַבָּחַיָּא: וְחַלְמָא חֶלְמָא וְלֵילְיָא חַד אֲנָא וְהוּא גְּבַר כְּפִשְׁרָן חֶלְמֵיהּ חֶלְמָנָא: וְתַמָּן עִמָּנָא עוּלֵם עִבְרָאָה עַבְדָּא לְרַב קְטוֹלַיָּא וְאִשְׁתָּעִינָא לֵיהּ וּפַשַׁר לָנָא יָת חֶלְמָנָא גְּבַר כְּפוּשְׁרָן חֶלְמֵיהּ פְּשַׁר: וַהֲוָה כְּמָא דְּפַשַׁר לָנָא כֵּן הֲוָה יָתִי אֲתֵיב עַל שְׁפוּשִׁי וְיָתֵיהּ צְלָב: וּשְׁלַח פַּרְעֹה וּקְרָא יָת יוֹסֵף וְאַרְבִּיטוּהִי מִבֵּית אַסִּירֵי וְסַפַּר וְשַׁנֵּי כְּסוּתֵיהּ וְעָל לְוָת פַּרְעֹה: וַאֲמַר פַּרְעֹה לְיוֹסֵף חֶלְמָא חֲלֵימִית וּפַשַׁר לֵית לֵיהּ וַאֲנָא שְׁמָעִית עֲלָךְ לְמֵימַר דְּאַתְּ שָׁמַע חֶלְמָא וּפַשַׁר יַתֵּיהּ: וַאֲתֵיב יוֹסֵף יָת פַּרְעֹה לְמֵימַר בַּר מִן מֵימְרָתִי אֱלָהִין מִן קֳדָם יְיָ אִיתַּתֵּב יָת שְׁלָמָא דְּפַרְעֹה: וּמַלֵּיל פַּרְעֹה עִם יוֹסֵף בְּחֶלְמִי הָא אֲנָא קָאֵים עַל כֵּיף נְהָרָא: וְהָא מִן נַהֲרָא סַלְקָן שְׁבַע תַּרְנְגָלִין פָּטִירָן בִּשְׂר וְשַׁפִּירָן בְּזִיוָנָן וְרַעְיָן

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp̃. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Gen. Ca. xli.	Pritiua. heb.
in achi. et ecce septẽ boues alie ascẽdebãt post	cin pastu paludis dvirecta	בָּאֲחוּ׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת	בָּאָחוּ פָּרָה
eas et flumine: male et deformes	carpebãt. e Et ecce has	עלות אַחֲרֵיהֶן דַּלּוֹת וְרָעוֹת תֹּאַר	דַּלַּל רוֹעַ
aspectu: et graciles carnib⁹: ĩgles nõ vidi ta=	sequebãtur alie septem	מְאֹד וְרַקּוֹת בָּשָׂר לֹא רָאִיתִי כָהֵנָּה	רִיק רָאָה
les in oi terra egypti turpiores. et deuo	boues in tantum defor	בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם לָרֹעַ׃ וַתֹּאכַלְנָה	אָכַל
rauerũt septẽ boues graciles et turpes se=	mes & macilente: vt nũ	הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת וְהָרָעוֹת אֶת	
ptẽ pulchras et electas: et ingresse sũt in vẽtres eaꝝ. et nõ	quam tales	שֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאֹת׃	
manifeste fuerũt: ꝙ ingresse sũt in vẽtres	terra egypti videri im	וַתִּבֹאנָה אֶל קִרְבָּנָה וְלֹא נוֹדַע	יָבֹא יָדַע
earũ. et aspect⁹ eaꝝ deformes: sicut et	Que deuoratis & con	כִּי בָאוּ אֶל קִרְבָּנָה וּמַרְאֵיהֶן רָע	בָּאָה
prius. suscitatus sũt: dormiui. et vidi rur	sũptis	כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וָאִיקָץ׃ וַאֵרֶא	חָלַל חָלַם רָאָה
sus in sõno meo: et ẽcẽ septẽ spice ascẽ		בַּחֲלֹמִי וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלֹת	
debãt in ꝓpagine vna plene et pulchre: alie		בְּקָנֶה אֶחָד מְלֵאוֹת וְטֹבוֹת׃ וְהִנֵּה	טוּב
ãt septẽ spice tenues et a vẽto corrupte pul		שֶׁבַע שִׁבֳּלִים צְנֻמוֹת דַּקּוֹת	דָּקַק
chras et plenas. dixi ergo expo=		שְׁדֻפוֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם׃	קָדַם
nentibus: et nõ fuit indicãs mihi illũ. et di		וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקּוֹת אֶת	בָּלַע
xit ioseph pharaõi: sõniũ pharaõis vnũ		שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבוֹת וָאֹמַר אֶל	
est. ꝙcũq; deus facit: ostẽdit pharaõi. se=		הַחַרְטֻמִּים וְאֵין מַגִּיד לִי׃ וַיֹּאמֶר	נָגַד אָמַר
ptẽ boues pulchre: septẽ ãni sũt. et se=		יוֹסֵף אֶל פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה	חָלַם
ptẽ spice pulchre: septẽ ãni sũt. sõniũ		אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים	
pharaonis vnũ ẽ. et septẽ boues tenues		עֹשֶׂה הִגִּיד לְפַרְעֹה׃ שֶׁבַע פָּרֹת	
et macilente ascendentes post eas: septẽ ãni		הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע	
sunt. et septẽ spice tenues et a vento		הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבוֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה	
corrupte: septẽ ãni sũt. erunt septẽ ãni fa=		חֲלוֹם אֶחָד הוּא׃ וְשֶׁבַע הַפָּרוֹת	
mes. at verbũ qđ dixi pharaoni: ꝙcũq; de=		הָרַקּוֹת וְהָרָעוֹת הָעֹל�ֹת אַחֲרֵיהֶן	
monstrauit deus ꝓpter faciem pharaonis.		שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים	שָׁנָה
		הָרֵקוֹת שְׁדֻפוֹת הַקָּדִים יִהְיוּ	
		שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר	
		דִּבַּרְתִּי אֶל פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים	

Interp̃. chal.	Transla. Chal.	Pritiua chal.
בָּאֲחוּא׃ וְהָא שֶׁבַע תּוֹרָן אָתְרָנָן סְלִיקָן בָּתְרֵיהֶן חַשִׁיכָן וּבִישָׁן לְמֵחֲזֵי לַחְדָּא וְסַיְּינָן	in prato. Et ecce septem boues alie ascendebant post	אָחָה
בִּישָׁר לָא חַזְיָתִי דִּיכְוָתְהֶן בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם לְבִישׁוּ וַאֲכָלָן תּוֹרָתָא סַיְּירָתָא וּבִישָׁתָא	eas macilẽte nimis ⁊ deformes aspectu: ⁊ diminute	חָזָה
יָת שֶׁבַע תּוֹרָתָא קַדְמָיְתָא סַפְּוּתָתָא׃ וְעָלָן לְמֵעֵיהֶן וְלָא אִיתְיְדַע אֲרֵי עָלָן לְמֵעֵיהֶן	carnibus. nõ vidi similes eis tantũ deformes in vni=	עוֹל יָרַע
וּמְחֲזֵיהוֹן בִּישׁ כְּיָד קַדְמָיְתָא׃ וְאִתְעָרֵית׃ וְחֲזֵית בְּחֶלְמִי וְהָא שֶׁבַע שִׁבְּלִין סַלְקָן	uersa terra egypti: et comedebant boues macilente	חָזָא עוּר חָזָא
בְּקָנֶא חַד סַלְיָן וְטָבָן׃ וְהָא שֶׁבַע שִׁבְּלִין צְנָן לַקְיָן שְׁכִיבָן קֳדָמֵיהֶן צַמְּתָן בַּתְרֵיהֶן׃	et deformes: aliaꝰ septẽ boues pozes pingues: et in	קָנֶה מָלֵא טוֹב
וּכְלַעָן שִׁבְּלִיָּא לַקְיָתָא יָת שֶׁבַע שִׁבְּלִיָּא סַבְתָא וּמָלְיָן וְאִתְרְשִׁיאַ וְלֵית דְּמְתַנֵּי לִי׃	grediebant in vterũ earum: et non cognoscebatur ꝙ	נוּץ לָקָה טוֹב
וַאֲמַר יוֹסֵף לְפַרְעֹה חֶלְמָא דְּפַרְעֹה חַד הוּא יָת דַּיְיָרֵי עָתִיד לְמַעֲבַד חַוִי לְפַרְעֹה׃ שֶׁבַע	ingresse fuissent in vterũ earum: ⁊ aspectus eaꝝ erat	חָזָה אֶחָד עָבַד
תּוֹרָתָא שֶׁבַע שְׁנִין אִינוּן וְשִׁבְּלִיָּא סַבְתָא שֶׁבַע שְׁנִין אִינוּן חֶלְמָא חַד	deformis sicut prius: ⁊ euigilaui. Vidiq; in somnio	טוֹב שָׁנָה
הוּא׃ וְשֶׁבַע תּוֹרָתָא סַיְּירָתָא וּבִישָׁתָא דְּסַלְקָן בָּתְרֵיהֶן שֶׁבַע שְׁנִין אִינוּן וְשִׁבְּלִיָּא	meo: ⁊ ecce septem spice ascendebant in calamo vno	
לַקְיָתָא וּשְׁכִיכָן קֳדָם רוּחָא דְּמַדְנְחָא יְהוֹן שֶׁבַע שְׁנֵי כַפְנָא׃ הוּא פִּתְגָמָא דְּמַלֵּילִית עִם פַּרְעֹה	plene ⁊ bone. Et ecce septem spice alie inanes ⁊ te=	לָקָה טוֹב
יָת דַּיְיָרֵי	nues ⁊ percusse vredine oriebãtur post eas. Et deuo=	נוּץ לָקָה טוֹב
	rabant septem spice inanes septem alias spicas pin=	חָזָה אֶחָד עָבַד
	gues ⁊ bonas. Et dixi somniũ cõiectoribus: ⁊ nullus	טוֹב שָׁנָה
	fuit qui indicaret mihi. Dixitq; ioseph pharaoni.	
	Somniũ pharaonis vnus est: quod facturus est deus	
	ostendit pharaoni. Septem boues bone: septẽ anni	לָקָה חָוָה שָׁנָה
	sunt: ⁊ septem spice bone: septem anni sunt: somnius	
	vnum est. Septem autem boues macilente ⁊ defor=	
	mes: que ascendebãt post eas: septem anni sunt: ⁊ se	
	ptem spice tenues ⁊ percusse vredine: erunt septem	
	anni famis. Ipse est sermo quem locutus sum cum	
	pharaone: quod deus	

Prima hebr. Ter. Hebr. Gen. Ca. xli. Trãsla. B. Hiero. Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

עָשָׂה רָאָה אֶת פַּרְעֹה רִגַּה שֶׁבַע
שָׁנִים בָּאוֹת שֶׁבַע נָדוֹל בְּכָל אֶרֶץ נוא נָדַל
מִצְרָיִם וְקָמוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב קום
אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח כָּל הַשָּׂבָע בְּאֶרֶץ שָׁכַח
מִצְרָיִם וְכִלָּה הָרָעָב אֶת הָאָרֶץ׃
וְלֹא יִוָּדֵעַ הַשָּׂבָע בָּאָרֶץ מִפְּנֵי יד
הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי כֵן כִּי כָבֵד הוּא
מְאד׃ וְעַל הִשָּׁנוֹת הַחֲלוֹם אֶל שָׁנָה
פַּרְעֹה פַּעֲמָיִם כִּי נָכוֹן הַדָּבָר יכן
מֵעִם הָאֱלֹהִים וּמְמַהֵר הָאֱלֹהִים
לַעֲשׂתוֹ׃ וְעַתָּה יֵרֶא פַּרְעֹה אִישׁ עשה רָאָה
נָבוֹן וְחָכָם וְיָשִׁיתֵהוּ עַל אֶרֶץ שות
מִצְרָיִם׃ יַעֲשֶׂה פַּרְעֹה וְיַפְקֵד פקד
פְּקִדִים עַל הָאָרֶץ וְחִמֵּשׁ אֶת
אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע׃ שָׁנָה
וְיִקְבְּצוּ אֶת כָּל אֹכֶל הַשָּׁנִים קבץ
הַטֹּבוֹת הַבָּאוֹת הָאֵלֶּה וְיִצְבְּרוּ בר טוב בוא צָבַר
תַּחַת יַד פַּרְעֹה אֹכֶל בֶּעָרִים עיר
וְשָׁמָרוּ׃ וְהָיָה הָאֹכֶל לְפִקָּדוֹן
לָאָרֶץ לְשֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר
תִּהְיֶיןָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלֹא תִכָּרֵת הָיָה כרת
הָאָרֶץ בָּרָעָב׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי יטב
פַּרְעֹה וּבְעֵינֵי כָּל עֲבָדָיו׃ וַיֹּאמֶר אמר
פַּרְעֹה אֶל עֲבָדָיו הֲנִמְצָא כָזֶה
אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ׃
וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל יוֹסֵף אַחֲרֵי
הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ אֶת כָּל זֹאת ידע

Prima chal. Interp. chal. Trãsla. Chal.

חזא אָתָא רַבָּב
קום עֲשָׂה שָׂצָא
ידע הֲוָה תָּנָה
תרי אַתָּא עָבַד
חזא מָנָה עָבַד
מנה אָמַן זָרַז
כנש שָׁנָה טוב
אתא נָצַר אָמַן
כרה נָטַר הֲוָה
שנה הֲוָה שָׂצָא
שכח נָצָא יָדַע

facturus est ostendit pharaoni. Ecce septem anni saturitatis magne venient in vniuersa terra egrpti. Et consurgent post eos septē anni famis: ꝛ obliuioni tradetur ois saturitas in terra egrpti: ꝛ consumet fames populū terre. Et nō cognoscetur saturitas in terra egrpti propter famē illam que erit postea: quoniā valde grauis erit. Et quia iteratū est somniū pharaonis bis duabus vicibus: indicat quoniā certus erit sermo a facie dei: ꝛ cito faciet eum deus. Et nunc prouideat pharao virū prudentē ꝛ sapientē: ꝛ constituat eum super terram egrpti: faciat hoc pharao ꝛ constituat prepositos sup terram: ꝛ muniant terrā egrpti in septē annis saturitatis: ꝛ cōgregent omne frumentum annoꝝ bonorū istoruꝫ qui venturi sunt: ꝛ condāt frumentū sub potestate prepositoꝝ pharaonis: seruēt qꝫ frumentū in vrbibus. Et erit frumentū seruatū in terra pro septē annis famis: qui futuri sunt in terra egrpti: ꝛ non cōsumetur fame populus terre. Et placuit sermo in oculis pharaonis ꝛ in oculis seruorum suoꝝ. Dixitq; pharao seruis suis. Runchd inueniem⁹ talem virū: in quo spūs ꝑphetie a facie dei est. Dixit qꝫ pharao ad ioseph. Postq̄ scire te fecit de⁹ oia hec

[r]Ecce [s]eptem ꝛ ꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ

Ter. Heb.	Ter.	Ca. xli.	Pritiua. heb.
אֵין	nō quid	sapientior	
נָבוֹן	&	consimilem	
וְחָכָם	tui	inuenire	
כָּמוֹךָ׃	potero.	Tu	
אַתָּה	eris	sup	
תִּהְיֶה	domū	meā:	
עַל	&	ad	
בֵּיתִי	tui	oris	
וְעַל	imperiū	cūctus	
פִּיךָ	pplūs	obediet.	
יִשַּׁק	Vno	tm̄	regni
כָּל	solio	p̄cedā	te.
עַמִּי	Dixitq;	rursum	
רַק	pharao	ad	
הַכִּסֵּא	Ioseph.	Ecce	
אֶגְדַּל	constitui	te	
מִמֶּךָּ׃	sup	vniuersā	
וַיֹּאמֶר	terrā	egypti.	
פַּרְעֹה	Tulitq;	anulū	
אֶל	de	manu	
יוֹסֵף	sua:	&	
רְאֵה	dedit	eū	
נְתַתִּי	in	manu	
אֹתְךָ	eius.	vestiuit	
עַל	eum	stola	
כָּל	byssina:	&	
אֶרֶץ	collo	torquem	
מִצְרָיִם׃	aureā	circūposuit.	
וַיָּסַר	Fecitq;	eū	
פַּרְעֹה	ascendere	super	
אֶת	currum	suū	
טַבַּעְתּוֹ	secū	dū:	
מֵעַל	clamāte	precone:	
יָדוֹ	vt	oēs	
וַיִּתֵּן	corā	eo	
אֹתָהּ	genu	flecte	
עַל	rent:	&	
יַד	prepositū	eē	
יוֹסֵף	sc̄	rent	
וַיַּלְבֵּשׁ	vniuersē	terre	
אֹתוֹ	egypti.	Dixit	
בִּגְדֵי	quoq;	rex	
שֵׁשׁ	egypti	ad	
וַיָּשֶׂם	ioseph.	Ego	
רְבִד	fū	pharao.	
הַזָּהָב	Absq;	tuo	
עַל	imperio	nō	
צַוָּארוֹ׃	mouebit	quis	
וַיַּרְכֵּב	q̄	manū	
אֹתוֹ	aut	pedē	
בְּמִרְכֶּבֶת	terra	egypti.	
הַמִּשְׁנֶה	Vertitq;	nomen	
אֲשֶׁר	eius:	&	
לוֹ	vocauit	eum	
וַיִּקְרְאוּ	ligua	egyptiaca	
לְפָנָיו	saluatorē	mūdi.	
אַבְרֵךְ	Dedit	q;	
וְנָתוֹן	illi	vxorē	
לוֹ	affenē	filiam	
אֶת	phutifaris	sacerdotis	
כָּל	Heliopoleos.	Egressus	
אֶרֶץ	ē	ita	
מִצְרָיִם׃	q;	ioseph	
וַיֹּאמֶר	ad	terram	
פַּרְעֹה	egypti.	Triginta	
אֶל	annorū	erat	
יוֹסֵף	q̄	stetit	
אֲנִי	in	cōspectu	
פַּרְעֹה	regis	pharaonis:	
וּבִלְעָדֶיךָ	&	circuiuit	
לֹא	omnes	regiones	
יָרִים	egypti.	Venitq;	
אִישׁ	fertilitas	septē	
אֶת	annorum:	&	
יָדוֹ	in	mā	
וְאֶת	pulos	redacte	
כָּל	segetes	cōgregate	
אֶרֶץ	sunt	in	
מִצְרָיִם׃	horrea	egypti.	
וַיִּקְרָא	Dixitq;	Ois	
פַּרְעֹה	ēt	frugum	
שֵׁם	abundantia	in	
יוֹסֵף	singulis	vrbibus	
צָפְנַת	condita	est.	
פַּעְנֵחַ	Tantaq;	fuit	
וַיִּתֶּן	abundantia	tritici:	
לוֹ	vt	arene	
אֶת			
אָסְנַת			
בַּת			
פּוֹטִי			
פֶּרַע			
כֹּהֵן			
אֹן			
לְאִשָּׁה			
וַיֵּצֵא			
יוֹסֵף			
עַל			
אֶרֶץ			
מִצְרָיִם׃			
וְיוֹסֵף			
בֶּן			
שְׁלֹשִׁים			
שָׁנָה			
בְּעָמְדוֹ			
לִפְנֵי			
פַּרְעֹה			
מֶלֶךְ			
מִצְרָיִם			
וַיֵּצֵא			
יוֹסֵף			
מִלִּפְנֵי			
פַּרְעֹה			
וַיַּעֲבֹר			
בְּכָל			
אֶרֶץ			
מִצְרָיִם׃			
וַתַּעַשׂ			
הָאָרֶץ			
בַּשָּׁבַע			
שְׁנֵי			
הַשָּׂבָע			
לְקֻמָצִים׃			
וַיִּקְבֹּץ			
אֶת			
כָּל			
אֹכֶל			
שֶׁבַע			
הַשָּׁנִים			
אֲשֶׁר			
הָיוּ			
בְּאֶרֶץ			
מִצְרַיִם			
וַיִּתֵּן			
אֹכֶל			
בֶּעָרִים			
שְׂדֵה			
הָעִיר			
אֲשֶׁר			
סְבִיבֹתֶיהָ			
נָתַן			
בְּתוֹכָהּ׃			
וַיִּצְבֹּר			
יוֹסֵף			
בָּר			
כְּחוֹל			

Transla. Chal.	Pritiua chal.
non est sapiēs nec prudēs similis tui. Tu eris prepositus sup domū meā: & ad verbuz tuū gubernabit oīs populꝰ meꝰ. tantūmodo hoc regio solio cro honorabilior te. Dixitq; pharao ad ioseph. Vide q; constitui te sup vniuersam terrā egypti Et abstulit pharao anulū suū de manu sua: & dedit eū in manu ioseph: & induit euz vestimētis byssinis: & posuit torquē aureū sup collum eius. Et ascendere eū fecit in quadriga sua scā: et p̄conizare fecit coā eo: hic est pater regio: & constituit euz sup omnē terrā egypti. Dixitq; pharao ad ioseph. Ego pharao: & absq; verbo tuo nō leuabit vir manū suā ad tenēda arma: neq; pedē suū ad equitandū sup equū in vniuersa terra egypti. Et vocauit pharao nomen ioseph: vir cui secreta reuelāntur. Deditq; ei aseneth filiā putifaris p̄cipis on in vrozē. Egressusq; est ioseph dūano p vniuersam terrā egypti. Ioseph aūt trigita annoz etatis erat: qñ stetit corā pharaone rege egypti. Et egressus est ioseph a facie pharaonis: & trānsiuit dūano in vniuersaz terrā egypti. Et cōgregauerūt hītatores terre frumentū in horreis in septē ānis fertilitatis: & congregauit oē frumētū annoz septē qō fuit in tra egypti: & posuit frumētū in vrbibꝰ in vnaquaq; vrbe posuit frumētū agri qui in circuitu eius erat. Et cōgregauit ioseph frumentū qsi arenā	הֲיָה פָּטֶה אָמַר זוּן חָצָא עֲדָה לֶבַשׁ שָׁרָה צוּר רֶכֶב זֶרַז פָּטֶה אָמַר רוּם אֶחָד רֶכֶב גְּלָה רֶכֶב אִנְתַּ שָׁנָה קוּם דּוּר אָצַר הָוָה קְבָה

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

non ē hō prudentior et sapientior te. tu
ουκ ἔστιν ἄνθρ φρονιμώτερος καὶ συνετώτερός σου. σὺ
eris sup domū meā: et in ore tuo obe
ἔσῃ ἐπὶ τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἐπὶ τῷ στόματί σου ὑπα-
diet oīs pplūs meus. verūtū throno supabo te
κούσεται πᾶς ὁ λαός μου. πλὴν τῷ θρόνῳ ὑπερέξω σου
ego. dixit āt pharao ioseph: ecce constituo te ho
ἐγώ. εἶπε δὲ φαραὼ τῷ Ἰωσήφ, ἰδοὺ καθίστημί σε σή-
die sup oēm terrā egypti. & accipiens
μερον ἐπὶ πάσης τῆς γῆς Αἰγύπτου. καὶ περιελόμενος
pharao anulū de manu sua: circum-
φαραὼ τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, περιέθη-
posuit eū sup manū ioseph: et induit eū
κεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν χεῖρα Ἰωσήφ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν
stola byssina: et circūposuit torquē aureā cir
στολὴν βυσσίνην, καὶ περιέθηκεν κλοιὸν χρυσοῦν περὶ
cū collum eius. et fecit ascēdere eum sup
τὸν τράχηλον αὐτοῦ. καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν Ἐπὶ
currū secūdū eius. et precedi
τὸ ἅρμα τὸ δευτεριῦον τῶν αὐτοῦ. καὶ ἐκήρυ-
caūt ante eum preco. et constituit eum
ξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κῆρυξ. καὶ κατέστησεν αὐτὸν
sup oē trā egypti. dixit āt pharao: ioseph:
ἐφ' ὅλης γῆς Αἰγύπτου. εἶπε δὲ φαραὼ τῷ Ἰωσήφ,
ego pharao: sine te nō extollet nullus manū
ἐγὼ φαραώ, ἄνευ σου οὐκ ἐξαρεῖ οὐδεὶς τὴν χεῖρα
suā in oī tra egypti. et vocauit pharao
αὐτοῦ ἐπὶ πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. καὶ ἐκάλεσε φαραὼ
nomē ioseph psonthōphanech. & dedit ei
τὸ ὄνομα Ἰωσὴφ ψονθομφανήχ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ
aseneth filiā petefre sacerdotis heliopoleos
τὴν ἀσενὲθ θυγατέρα πετεφρὴ ἱερέως Ἡλιουπόλεως
ip̄i vroze. ioseph āt erat ānoz triginta: qñ
αὐτῷ γυναῖκα. Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐτῶν τριάκοντα, ὅτε
stetit coā pharaōe rege egypti. egress' ē āt
ἔστη ἐναντίον φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου. ἐξῆλθε δὲ
ioseph a facie pharaōis: et trānsiit oēm
Ἰωσὴφ ἀπὸ προσώπου φαραώ, καὶ διῆλθε πᾶσαν
trā egypti. et fecit tra in septē an-
γῆν Αἰγύπτου. καὶ ἐποίησεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἑπτὰ ἔτε-
nis abūdātie manipulos: et cōgregauit oēs
σι τῆς εὐθηνίας δράγματα. καὶ συνήγαγε πάντα
cibos septē ānoz: i qbꝰ erat abūdātia
τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, ἐν οἷς ἦν ἡ εὐθηνία
in tra egypti: et posuit escas in
ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἔθηκε τὰ βρώματα ἐν ταῖς
ciuitatibꝰ. escas agroz ciuitatio
πόλεσιν. Βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως
: q incircuitu eius posuit in ipa. et cōgregauit
τῶν κύκλῳ αὐτῆς ἔθηκεν ἐν αὐτῇ. καὶ συνήγαγεν
ioseph triticū quasi arenā
Ἰωσὴφ σῖτον ὡσεὶ τὴν ἄμμον τῆς

Trāsla. B. Piero.

nūquid sapientiorē & consimilem tui inuenire potero. Tu eris sup domū meā: & ad tui oris imperiū cūctus ppls obediet. Vno tm̄ regni solio p̄cedā te. Dixitq; rursum pharao ad Ioseph. Ecce constituī te sup vniuersā terrā egypti. Tulitq; anulū de manu sua: & dedit eū in manu eius. vestiuitq; eum stola byssina: & collo torquem aureā circūposuit. Fecitq; eū ascendere super currum suū secūdū: clamāte precone: vt oēs corā eo genu flecterent: & prepositū eē sc̄ rent vniuerse terre egypti. Dixit quoq; rex egypti ad ioseph. Ego sū pharao. Absq; tuo imperio nō mouebit quis q̄ manū aut pedē ī oī terra egypti. Vertitq; nomen eius: & vocauit eum ligua egyptiaca saluatorē mūdi. Dedit q; illi vxorē affenē filiam phutifaris sacerdotis Heliopoleos. Egressus ē ita q; ioseph ad terram egypti. Triginta annorū erat q̄n stetit in cōspectu regis pharaonis: & circuiuit omnes regiones egypti. Venitq; fertilitas septē annorum: & in mā pulos redacte segetes cōgregate sunt in horrea egypti. Ois ēt frugum abundantia in singulis vrbibus condita est. Tantaq; fuit abundantia tritici: vt arene

Prisciua heb. | Ter. Heb. | Sept. | Ca. xlii. | Trāsla. B. Piero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

הַיָּם רַבָּה מְאֹד עַד כִּי חָדַל לִסְפֹר כִּי אֵין מִסְפָּר׃ וּלְיוֹסֵף יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ אָסְנַת בַּת פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אוֹן׃ וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי נַשַּׁנִי אֱלֹהִים אֶת כָּל עֲמָלִי וְאֵת כָּל בֵּית אָבִי׃ וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרָיִם כִּי הִפְרַנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עָנְיִי׃ וַתִּכְלֶינָה שֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַתָּחֵלְינָה שֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיְהִי רָעָב בְּכָל הָאֲרָצוֹת וּבְכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לָחֶם׃ וַתִּרְעַב כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל פַּרְעֹה לַלָּחֶם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל מִצְרַיִם לְכוּ אֶל יוֹסֵף אֲשֶׁר יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ׃ וְהָרָעָב הָיָה עַל כָּל פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְכָל הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיְמָה לִשְׁבֹּר אֶל יוֹסֵף כִּי חָזַק הָרָעָב בְּכָל הָאָרֶץ׃

Cap. xlij.

וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִתְרָאוּ׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֵשׁ שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם רְדוּ שָׁמָּה

Prisciua chal. | Interp. cha l.

סְנָא מֵנָה יַלַד עִיל רָבָב נְשֵׁה חָטָה נְפַשׁ הָיָה אָתָא אָמַר עֲבַד אָתָא חוֹר אָתָא זְבַן חָטָא נְתַת

maris multū nimio: donec cessaret numerari: eo q nō hēbat nūerū. Ioseph aūt nati sunt duo filij anteqū veniret annus famis: quos peperit ei asceth filia putifaris principis on. Vocauitq; ioseph nomē p̄mogeniti manasses: dicens. q; obliuisci me fecit deus oīs laboris mei & oīs domus patris mei. Nomen autē secundi appellauit ephraim: dicēs. Quia crescere me fecit deus in terra subiectionis mee. Et cōpleti sunt septē anni saturitatis qui fuerāt in terra egypti: & cōperunt venire septē anni famis: sicut dixit ioseph. Et fuit fames in vniuersis terris: & in omni terra egypti erat panis: esuriebat quoq; ois terra egypti: & clamauit populus ad pharaonē p̄o pane. Dixitq; pharao oībus egyptijs: ite ad ioseph: & sicut dixerit vobis facite. Fames aūt erat super faciē vniuerse terre: & aperuit ioseph vniuersa horrea in quibus erat frumentum: & vēdidit egyptijs: p̄ualebatq; fames in terra egypti. Omnesq; habitatores terre veniebant in egyptum: vt emerent frumentū a ioseph: quonā pcualuerat fames in vniuersa terra. Ca. 42.

ET vidit iacob q; frumentum vendebatur in egypto. Et dixit filijs suis: quare negligitis. dixitq; Ecce audiui q frumentum vendītur in egypto: descendite illuc: ooooooooooooooooooooo

maris multā valde. donec nō potuit numerare. neq; n. erat numer⁹. at ioseph fuerūt filij duo anteqū venirēt septē anni famis venire: sicut ortit ioseph. et facta ē fames in oi terra: in ūt oī terra egypti erāt panes: et esurijt oīs terra egypti. clamauitq; ppls ad pharaonē p panib⁹. dixit ūt pharao oībus egyptijs: ite ad ioseph: et qđ dixerit vobis: facite. & fames erat sup faciē oīs fre. aperuit ūt ioseph oia horrea: et vēdebat oīb⁹ egyptijs. et oēs regiones venerūt in egyptū: emere ad ioseph. inualuit ēm fames in oj fra.

Ca. 42.

VIdēs ūt iacob: q; est vēditio tritici in egypto: dixit ad filios suos: vt qđ pigri estis: ecce audiui: q; est triticū in egypto: descendite illuc:

Transla. Chal.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Tex.Heb. Geſi. Ca.xlii.	Pritiua.heb.
et emite nob paruas eſcas: vt viuam⁸: καὶ ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα, ἵνα ζῶμεν, et nõ moriamur. deſcẽderũt ãt frẽs καὶ μὴ ἀποθάνωμεν. κατέβησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ ioſeph decẽ emere triticũ ex egypto. Ἰωσὴφ οἱ δέκα πρίασθαι σῖτον ἐξ Αἰγύπτου. at beniamin frẽm ioſeph: nõ mi= Βενιαμὶν γὰρ ἀδελφὸν Ἰωσὴφ, ὃν ἔτε= B ſit cũ fratrib⁹ ſuis. dixit eñ. ne σθελε μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. εἶπε γὰρ· μή fortẽ accidat ei lãgor. veneſt ãt filij τινα συμβῇ αὐτῷ μαλακία. ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ iſrael in egyptũ emere triticũ cũ veni= Ἰσραὴλ εἰς Αἴγυπτον ἀγοράζειν σῖτον μετὰ τῶν ἐρ entib⁹. erat eñ fames in tra chanaã. ioſeph χομένων. ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χαναάν. Ἰωσὴφ ãt erat princeps fre. hic vẽdebat oi δὲ ἦν ὁ ἄρχων τῆς γῆς. οὗτος ἐπώλει παντὶ populo tre. veniẽteq ãt frẽs ioſeph τῷ λαῷ τῆς γῆς. ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ adorauerũt eñ in faciẽ ſup trã. προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. vidẽs ãt ioſeph frẽs ſuos: cogno Ἰδὼν δὲ Ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπέγ= uit: et alienat⁹ ẽ in eis: et loqut⁹ ẽ eis νω, καὶ ἀλλοτριοῦτο ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐλάλησεν αὐ dura. et ait illis: vñ veniſtis? τοῖς σκληρά. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πόθεν ἥκατε; illi ãt dixerũt: de tra chanaan emere eſcas. οἱ δὲ εἶπαν, ἐκ γῆς Χαναὰν ἀγοράσαι βρώματα. cognouit ãt ioſeph frẽs ſuos: ipſi Ἐπέγνω δὲ Ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, αὐτοὶ ãt nõ cognouerũt eũ. ☩ recordat⁹ ẽ ioſeph δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν. καὶ ἐμνήσθη Ἰωσὴφ τῶν ſõnio⁹: q̃ vidit ipſe. et ait illis: ex= ἐνυπνίων, ὧν εἶδεν αὐτός. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, κα ploratores eſtis: cõſiderare veſtigia regiõis τάσκοποι ἐστέ, κατανοῆσαι τὰ ἴχνη τῆς χώρας veniſtis. illi ãt dixerũt: non dñe: ſerui ἥκατε. οἱ δὲ εἶπαν, οὐχί κύριε, οἱ παῖδές tui venim⁹ emere eſcas: ꝑcẽ ſum⁹ σου ἤλθομεν πρίασθαι βρώματα, πάντες ἐσμὲν filij vni⁹ hoīs: pacifici ſum⁹: nõ ſũt υἱοὶ ἑνὸς ἀνθρώπου, εἰρηνικοί ἐσμεν, οὐκ εἰσὶν οἱ ſerui tui exploratores. ait ãt illis: nõ: παῖδές σου κατάσκοποι. εἶπε δὲ αὐτοῖς, οὐχί, ſ veſtigia tre veniſtis vidẽf. illi ãt dixerũt: ἀλλὰ τὰ ἴχνη τῆς γῆς ἥκατε ἰδεῖν. οἱ δὲ εἶπαν, duodeciſ ſum⁹ ſerui tui frẽs in tra cha δώδεκα ἐσμὲν οἱ παῖδές σου ἀδελφοὶ ἐν γῇ Χα C naan: et ecce iunio: cum ναάν, καὶ ἰδοὺ ὁ νεώτερος μετὰ	⁊& emite⁷ nobis neceſſa= ria:⁸vt poſſimus viuere: ᵇ& nõ ᶜcõſumamur ino= pia. ᵇDeſcẽdentes igitur ᵈfratres ᵉioſeph ᶠdecẽ ᵇvt emerent ᵍfrumenta ʰin e gypto: ⁱ bẽiamin domi retento a ʳIacob: ⁸quiˢ dixerat frĩbus eius ʳne forte in itinere quic q̃ patiatur ᵃmali: ᵇingreſ= ſi ſunt terrã egypti ᶜcũ ali ísᵈq pgebãt ᵉad emẽdũ. ᶠErat ᵍãt ʰfames ⁱin terra ʲchanaã: ᵏ& ioſeph ˡerat ᵐprinceps ⁿin ooooooooo ʳterra egypti: atq; ad e= ius nutũ ˢfrumẽta ᵗpopu lis ᵘvendebantur. ᵛCũq; adorarẽt ooooooooo ʷeum ˣfratres ſui ooooooo ooooooooooooooooooooo ooo ʸ& agnouiſſet eos: ᶻquaſi ad alienos ooooo ᵃdurius ᵇloquebatur: ᶜin terrogans ooooooooooo ᵈeos. ᵉVnde ᶠveniſtis. ooo Qui ᵍreſponderunt oooo ʰde terra ⁱchanaan: ʲvt e= mamus ᵏvictui neceſſa= ria. ˡEt tñ ᵐfrẽs ⁿipſe ˡ co= gnoſcens ᵏnon ˡeſt cogni tus ᵐab eis. ⁿRecordatuſ= q̃ ᵒſomniorũ ᵖque aliq̃ ᵍviderat: ʳait ˢad eos. ᵗEx ploratores ooooooooooo ᵘeſtis: ᵛvt videatis ʷinfir= miora ˣterre ooooooooooo ʸveniſtis. ᶻQui dixerũt. ᵃNon eſt ita ᵇdomine: ooo ᶜſed ſerui tui ᵈvenerũt ᵉvt emerent ᶠcibos. ᵍOmneſ ʰfilii ⁱvnius ʲviri ᵏſumus. ˡPacifici venimus: oooo ᵐnec quicq̃ ⁿfamuli tui machinantur mali. oooo ᵒQuibus ille ᵖrñdit. Ali= ter eſt. ᵠImmunita ʳterre huius ˢcõſiderare ᵗ veni= ſtis. ᵘAt illi dixerũt. ᵛduo decim inquiunt ʷfrẽs ˣſerui tui ʸſumus ᶻfilii ᵃviri oooo ᵇvnius ᶜin terra ᵈ chanaã. ᵉMinimus ᶠcum ooooooo	ᵃוְשִׁבְרוּ לָנוּ מְּשָׁם ᵇוְנִחְיֶה וְלֹא ׀׀׀ ᵃמות ᶜנָמוּת׃ ᵈוַיֵּרְדוּ ᵉאֲחֵי ᶠיוֹסֵף ᵍעֲשָׂרָה ׀׀ ʰלִשְׁבֹּר ⁱבָּר ʲמִמִּצְרָיִם׃ ᵏוְאֶת ᵐ בִּנְיָמִין ⁿאֲחִי ᵒיוֹסֵף ᵖלֹא ᵠשָׁלַח ʳיַעֲקֹב ˢאִתָּ ׀׀׀ ᵗאֶחָיו ᵘכִּי ᵛאָמַר ʷפֶּן ˣיִקְרָאֶנּוּ ʸאָסוֹן׃ ׀׀ ᵃבא ᵇוַיָּבֹאוּ ᶜבְּנֵי ᵈיִשְׂרָאֵל ᵉלִשְׁבֹּר ᶠבְּתוֹךְ ׀׀ ᵍהַבָּאִים ׀ ᵇכִּי ᶜהָיָה ᵈהָרָעָב ᵉבְּאֶרֶץ ׀׀׀ ᶠכְּנָעַן׃ ᵍוְיוֹסֵף ʰהוּא ⁱהַשַּׁלִּיט ʲעַל ׀׀׀ ᵏשָׁלֵם ˡהָאָרֶץ ׀ ᵐהוּא ⁿהַמַּשְׁבִּיר ᵒלְכָל ᵖעַם ׀׀ ᵍשָׁנָה ʳהָאָרֶץ ׀ ᵐוַיָּבֹאוּ ᵃאֲחֵי ᵇיוֹסֵף ׀ ᶜוַיִּשְׁתַּחֲווּ ᵈרָאָה ᵉלוֹ ᶠאַפַּיִם ᵍאָרְצָה׃ ʰוַיַּרְא ⁱיוֹסֵף ʲאֶת ׀׀ ᵏעבר ˡאֶחָיו ׀ ᵐוַיַּכִּרֵם ׀ ⁿוַיִּתְנַכֵּר ᵒאֲלֵיהֶם ׀׀׀ ᵖדבר ᵠקָשׁה ʳוַיְדַבֵּר ˢאִתָּם ᵗקָשׁוֹת ׀ ᵘוַיֹּאמֶר ׀׀׀׀ ᵛבוא ᵃאֲלֵהֶם ᵇמֵאַיִן ᶜבָּאתֶם ׀ ᵈוַיֹּאמְרוּ ׀׀׀ ᵉמֵאֶרֶץ ᶠכְּנַעַן ᵍלִשְׁבָּר ʰאֹכֶל׃ ⁱוַיַּכֵּר ׀׀׀ ᵏיוֹסֵף ˡאֶת ᵐאֶחָיו ׀ ⁿוְהֵם ᵒלֹא ᵖהִכָּרֻהוּ׃ ׀ ᵍזכר ʳוַיִּזְכֹּר ˢיוֹסֵף ᵗאֶת ᵘהַחֲלֹמוֹת ᵛאֲשֶׁר ׀׀ ʰחלם ʲלָהֶם ׀ ᵏוַיֹּאמֶר ˡאֲלֵהֶם ᵐמְרַגְּלִים ׀׀ ᵃבוא ᵇאַתֶּם ׀ ᶜלִרְאוֹת ᵈאֶת ᵉעֶרְוַת ᶠהָאָרֶץ ׀׀ ᵍבוא ʰבָּאתֶם׃ ⁱוַיֹּאמְרוּ ʲאֵלָיו ᵏלֹא ׀ ˡאֲדֹנִי ׀ ᵐעבד ⁿוַעֲבָדֶיךָ ᵒבָּאוּ ᵖלִשְׁבָּר ᵠאֹכֶל׃ ʳכֻּלָּנוּ ׀׀ ᵑבן ˢבְּנֵי ᵗאִישׁ ᵘאֶחָד ׀ ᵛנָחְנוּ ׀ ʷכֵּנִים ˣאֲנָחְנוּ ᵍעבד ʸלֹא ᶻהָיוּ ᵃעֲבָדֶיךָ ᵇמְרַגְּלִים׃ ᶜוַיֹּאמֶר ׀׀ ᵈראה ᵉאֲלֵהֶם ׀ ᶠלֹא ᵍכִי ʰעֶרְוַת ⁱהָאָרֶץ ʲבָּאתֶם ᵏשנה ˡלִרְאוֹת׃ ᵐוַיֹּאמְרוּ ⁿשְׁנֵים ᵒעָשָׂר ׀׀׀׀ ᵖעבד ᵠעֲבָדֶיךָ ʳאַחִים ˢאֲנָחְנוּ ᵗבְּנֵי ᵘאִישׁ ׀׀ ᵛאחד ʷאֶחָד ˣבְּאֶרֶץ ʸכְּנַעַן ׀ ᶻוְהִנֵּה ᵃהַקָּטֹן ᵇאֶת

Trãsla.Chal.	Pritiua chal.
et emite nobis inde: ⁊ viuem⁹ ⁊ nõ moziemur. Deſcẽ= derũt⁹ frẽs ioſeph decẽ: vt emerẽt frumentũ in egy= pto. Beniamin ãt frẽm ioſeph nõ miſit iacob cũ frĩ= bus ſuis. Dixit enim: ne forte accidat ei mors. Vene rũt⁹ filij iſrael vt emerẽt frumentũ cum aliis venientĩ bus: q̃ſi fames erat in terra chanaã. Joſeph ãt ipſe erat d̃ præerat i terra: ipſe vẽdebat frumentũ oĩ pplo terre: venerũt⁹ frẽs ioſeph ⁊ p̃ni in terra adorauer= rũt eũ. Viditq; ioſeph frẽs ſuos: ⁊ cognouit eos: ⁊ co gitabat d̃d loq̃rek cũ eis: ⁊ locut⁹ eſt eis dura. Dixitq; eis. Vnde venitis? Et dixerũt. De terra chanaan ad emendũ frumẽtuꝫ. Cognouitq; ioſeph fratres ſuos: ⁊ ipſi non cognouerũt eum. Recordatuſq; eſt ioſeph ſomniorũ que ſomniauit eis. et ait illis. Exploratores eſtis vos: ad videndũ infirmiora terre veniſtis. Et di xerunt ei. Nequaquam dñe: ſed ſerui tui venerũt ad emendum frumentũ. Omnes nos ſumus filij vnius viri: recti ſumus: non fuerũt ſerui tui exploratores. Dixitq; eis. Nequaquã: ſed infirmiora terre veniſtis videre. Direruntq;. duodecim fratres ſerui tui nos: filij vnius viri in terra chanaã: ⁊ ecce minimus cum	ᵃוְזִבְנוּ לָנוּ מִשָּׁם ᵇוְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת׃ ᶜוְנַחְתֵּי וְלָא נְמוּת׃ ᵈוְאַחֵי יוֹסֵף עֲשָׂרָה ᵉלְמֵיזָבָן עִיבוּרָא מְמִצְרָיִם׃ ᶠוְיָת ᵍוְיָת בִּנְיָמִין אַחוֹהִי דְּיוֹסֵף לָא שְׁלַח יַעֲקֹב עִמְּהוֹן אֲרֵי אֲמַר דִּילְמָא ʰיְעָרְעִנֵּיהּ מִוָתָא׃ ⁱוְאִתּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִזְבַּן עִיבוּרָא בְּגוֹ עַלְיָא אֲרֵי תְּהֵא כַּפְנָא בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן׃ וְיוֹסֵף הוּא ʲשַׁלִּיט עַל אַרְעָא הוּא מְזַבֵּן עִיבוּרָא לְכָל עַמָּא דְּאַרְעָא וַאֲתוֹ אַחֵי יוֹסֵף וְסָגִידוּ לֵיהּ עַל אַפֵּיהוֹן עַל אַרְעָא׃ וַחֲזָא יוֹסֵף יָת אַחוֹהִי וְאִישְׁתְּמוֹדַעִינוּן וְחַשִּׁיב מַה דְּיַתְלֵיל עִמְּהוֹן וְמַלֵּיל עִמְּהוֹן ᵏקַשְׁיָאן וַאֲמַר לְהוֹן מִנַּן ˡאַתְיתוּן וַאֲמָרוּ מֵאַרְעָא דִּכְנָעַן לְמִזְבַּן עִיבוּרָא׃ וְאִישְׁתְּמוֹדַע יוֹסֵף יָת אַחוֹהִי וְאִינוּן לָא אִשְׁתְּמוֹדָעוּהִי׃ וּדְכַר יוֹסֵף יָת חֶלְמַיָּא דְּחָלֵים לְהוֹן וַאֲמַר לְהוֹן אַלָּילֵי אַתּוּן ᵐלְמֶחֱזֵי יָת בְּרַכָּא דְּאַרְעָא אַתְיתוּן׃ וַאֲמָרוּ לֵיהּ לָא ᵉרִבּוֹנִי וְעַבְדָּךְ אַתּוֹ לְמִזְבַּן עִיבוּרָא׃ כּוּלָּנָא בְּנֵי גַבְרָא חַד נַחְנָא כֵּנָיָתִין אַנַחְנָא לָא ᵉהֲוֹ עַבְדָּךְ אַלָּילֵי׃ וַאֲמַר לְהוֹן לָא אֱלָהֵין בְּרַכָּא דְּאַרְעָא אַתְיתוּן לְמֶחֱזֵי׃ וַאֲמָרוּ תְּרֵי עַשָׂר עַבְדָּךְ אֲחִין אֲנַחְנָא בְּנֵי גַבְרָא חַד בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן וְהָא זְעֵירָא עִם

Interp.chal.
וּזְבוּנוּ לָנָא מְתַמָּן ᵃוְנֵחֵי וְלָא נְמוּת׃ וּנְחַתּוּ אֲחֵי יוֹסֵף עֲשָׂרָה ᵇלְמֵיזְבַּן עִיבוּרָא מְמִצְרָיִם׃ וְיָת בִּנְיָמִין אַחוֹהִי דְּיוֹסֵף לָא שְׁלַח יַעֲקֹב עִמְּהוֹן אֲרֵי אֲמַר דִּילְמָא יְעָרְעִנֵּיהּ מִוָתָא׃ ᶜוְאִתּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִזְבַּן עִיבוּרָא בְּגוֹ עַלְיָא אֲרֵי תְּהֵא כַּפְנָא בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן׃ וְיוֹסֵף הוּא ᵈשַׁלִּיט עַל אַרְעָא הוּא מְזַבֵּן עִיבוּרָא לְכָל עַמָּא דְּאַרְעָא וַאֲתוֹ אַחֵי יוֹסֵף וְסָגִידוּ לֵיהּ עַל אַפֵּיהוֹן עַל אַרְעָא׃ וַחֲזָא יוֹסֵף יָת אַחוֹהִי וְאִישְׁתְּמוֹדַעִינוּן וְחַשִּׁיב מַה דְּיַתְלֵיל עִמְּהוֹן וְמַלֵּיל עִמְּהוֹן ᵉקַשְׁיָאן וַאֲמַר לְהוֹן מִנַּן ᶠאַתְיתוּן וַאֲמָרוּ מֵאַרְעָא דִּכְנָעַן לְמִזְבַּן עִיבוּרָא׃ וְאִישְׁתְּמוֹדַע יוֹסֵף יָת אַחוֹהִי וְאִינוּן לָא אִשְׁתְּמוֹדָעוּהִי׃ וּדְכַר יוֹסֵף יָת חֶלְמַיָּא דְּחָלֵים לְהוֹן וַאֲמַר לְהוֹן אַלָּילֵי אַתּוּן ᵍלְמֶחֱזֵי יָת בְּרַכָּא דְּאַרְעָא אַתְיתוּן׃ וַאֲמָרוּ לֵיהּ לָא ʰרִבּוֹנִי וְעַבְדָּךְ אַתּוֹ לְמִזְבַּן עִיבוּרָא׃ כּוּלָּנָא בְּנֵי גַבְרָא חַד נַחְנָא כֵּנָיָתִין אַנַחְנָא לָא ʰהֲוֹ עַבְדָּךְ אַלָּילֵי׃ וַאֲמַר לְהוֹן לָא אֱלָהֵין בְּרַכָּא דְּאַרְעָא אַתְיתוּן לְמֶחֱזֵי׃ וַאֲמָרוּ תְּרֵי עַשָׂר עַבְדָּךְ אֲחִין אֲנַחְנָא בְּנֵי גַבְרָא חַד בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן וְהָא זְעֵירָא עִם

Pritiua chal.
ᵃוְזִבְנוּ לָנוּ ᵇוְנִחְיֶה ᶜוְאִתּוֹ ᵈשָׁלַט ᵉמְזַבֵּן ᶠוְאַתָּא ᵍלְמִזְבַּן ʰחֲזָא ⁱרַבָּנָן ʲהָוֵת

Pritiua heb. **Ter.Heb.** **Geſi.** **Ca.xlii.**

אֲבִיכֶם חַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ׃ ‹‹‹‹
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר ‹‹
דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר מְרַגְּלִים ‹‹‹
אַתֶּם׃ בְּזֹאת תִּבָּחֲנוּ חֵי פַּרְעֹה ‹‹ בֵּן
אִם תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם בְּבוֹא ‹‹‹ צֵא
אֲחִיכֶם הַקָּטֹן הֵנָּה׃ שִׁלְחוּ מִכֶּם ‹‹
אֶחָד וְיִקַּח אֶת אֲחִיכֶם וְאַתֶּם ‹‹‹ לֵךְ
הֵאָסְרוּ וְיִבָּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם הֲאֶמֶת ‹‹ אֵסֹר
אִתְּכֶם וְאִם לֹא חֵי פַּרְעֹה כִּי ‹‹‹
מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ וַיֶּאֱסֹף אֹתָם אֶל ‹ אֵסֹף
מִשְׁמָר שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ וַיֹּאמֶר ‹‹‹ שָׁמַר יום
אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת ‹ שָׁלַשׁ
עֲשׂוּ וִחְיוּ אֶת הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרֵאתִי׃ עָשָׂה חָיָה
אִם כֵּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם אֶחָד ‹‹‹
יֵאָסֵר בְּבֵית מִשְׁמַרְכֶם וְאַתֶּם לְכוּ יָלַךְ
הָבִיאוּ שֶׁבֶר רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם׃ וְאֶת ‹ בֹּא בַּיִת
אֲחִיכֶם הַקָּטֹן תָּבִיאוּ אֵלַי וְיֵאָמְנוּ אָמַן
דִּבְרֵיכֶם וְלֹא תָמוּתוּ וַיַּעֲשׂוּ כֵּן׃ ‹‹ מוּת
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו אֲבָל ‹‹‹‹ אָמַר
אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ עַל אָחִינוּ אֲשֶׁר
רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְנוֹ אֵלֵינוּ רָאָה צָרַר תָּן
וְלֹא שָׁמָעְנוּ עַל כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ ‹‹ בּוֹא
הַצָּרָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם ‹‹ עָנָה
לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם ‹‹‹
לֵאמֹר אַל תֶּחֶטְאוּ בַיֶּלֶד וְלֹא ‹‹‹‹ חָטָא
שְׁמַעְתֶּם וְגַם דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ׃ ‹‹ דָּרַשׁ
וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שֹׁמֵעַ יוֹסֵף כִּי ‹

Pritiua chal. **Interp.chal.**

אָסַר patre noſtro eſt hodie: et vnus non cõparet. Dixitq; eis toſeph. Hoc eſt q̃ locutus ſum vobiſcum dicens: explozatozes eſtis vos. In hoc probabimini. per vitam pharaonis: non egredieming hinc: donec veniat frater veſter minimus huc. Mittite ex vobis vnum ⁊ tollat fratrem veſtrum: vos autem eritis vincti: ⁊ probabuntur ſermones veſtri: vtrum verum dicatis. ⁊ ſi non: per vitam pharaonis q̃ explozatozes eſtis vos. Et poſuit eos in cuſtodia tribus diebus. Et dixit eis toſeph in die tertio. Hoc facite ⁊ viuetis: a facie dei ego timeo. ſi recti eſtis vos: frater veſter vnus ſit vinctus in domo cuſtodie vre. Vos autẽ ite ⁊ afferte frumentũ: quod defecit in domo veſtra. et fratrẽ veſtrum minimũ adducite ad me: ⁊ verificabũtur verba vra: et nõ moziemini: ⁊ fecerũt ita. Dixerũtq; vnuſquiſq; ad fratres ſuũ. Vere debitozes ſumus in fratrẽ nr̃m: eo q̃ vidimus angustiã anime eius qñ deprecabatur nos: ⁊ nõ acqeuimꝰ ei: ꝓpterea venit ſup nos tribulatio hec. Reſpõditq; eis ruben. Nõne dixi vobis nolite peccare in puerum: ⁊ non acquieniſtis: ſanguis quoq; eius ecce exquiritur. Ipſi autem non ſciebant quod audiebat toſeph: quoniam ooooooooooooo

אָסַר
בָּחַר חָיָה נָפַק
אָתָא דַּבַּר אָסַר
נָטַר
כּוּם
אָסַר נָטַר תָּלַל
בַּיִת אָתָא רָפַן
מוּת חוּב חָוָא
עֵיק חָנַן אָתָא
תּוּב אָמַר חוּב
בָּעָה

Trãſla.B.Hiero.

ꝑatre noſtro eſt. ꝑ alius ꝑnon eſt ſuper. ooooooooo ꝓHoc eſt: ꝑait ꝛquod oooo ooooooooooooooo oooooooo ꝓlocutus ſum. ꝑExplora tores oooooooooooooooo ꝛeſtis. Iã mnũc nexpimẽtũ vĩ capiã. ꝓPer ſalutem oo ꝓpharaonis qnõ ꝛegredie mini ꝑhinc: ꝛdonec ꝛveni at ꝛfrater vr̃ minimus. oo ꝑMittite ex vobis ooooo ꝓvnũ: ꝛ& adducat ꝛeum. ꝑvos aũt ooooooooooooo ꝛeritis in vinculis donec ꝑꝓbẽtur ꝛq̃ dixiſtis: mvtrũ vera an falſa ſint. ꝓ Alio quin qꝓ ſalutẽ ꝛ pharaõis ꝛexploratores nestis. ꝛtra didit ergo ꝛillos oooooooo ꝓcuſtodie ꝑtribus ꝛdiebus ooooooooooooooo oooooooooo ꝓDie aũt ꝑ tertio eductis de carcere ꝑait. oooooooo ꝑFacite que dixi ꝛ& viue tis. nDeum enim ꝛtimeo. qSi ꝛpacifici ꝓeſtis: ꝛfrater veſter nvnus ooooooooo ꝛligetur in carcere: ꝛvos autem ꝑabite: & ooooooo ꝛferte ꝓ frumenta q̃ emi ſtis ĩ ꝛdomos veſtras: ꝓ & ꝑfratrẽ veſtrũ ꝛminimum ꝛad me ꝑadducite: mvt poſ ſiꝫ nvros mꝓbare n ſermo nes: ꝓ& nõ ꝑ moriamini. qFecerũt ꝛvt dixerat: ꝓ & locuti ſunt n adinuicem. Merito hec patimur: ga ꝛpeccauimus ꝑin ꝛfratre nr̃m: ꝛvidẽtes ꝛ angustias ꝓaie illius: ꝑdũ deprecare tur ꝛnos: ꝑ& non ꝛaudiui mus: mIdcirco ꝓvenit ꝓ ſu p nos ꝛiſta qtribulatio. E quibus vnus ꝛruben ꝓait. ꝛNunqd non ꝑdixi ꝓvobis ooooooooooooooooooooooo ꝛnolite ꝓpeccare ꝛin pue rum: ꝛ& non ooooooooooo ꝓaudiſtis me. ꝑ En ꝛſãguis eius ꝛexquiritur. ooooooo nNeſciebãt ei ꝓ qntelli geret ꝛioſeph: ꝓeo q̃ per

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

pſe nſo hodie: at alter nõ eſt. ait τοῦ πρὸς ἡμῶν σήμερον, ὁ δὲ ἕτερος οὐχ ὑπάρχει. εἶ ãt illis ioſeph: hoc eſt qõ dixi vobis: vi πε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ, τοῦτό ἐστιν ὃ ἐλάλησα ὑμῖν, λέ= ceno: q̃ exploratozes eſtis. in hoc manifeſti eſtis. p γων, ὅτι κατάσκοποι ἐστέ. ἐν τούτῳ φανεῖσθε· μὰ τὴν ſalutẽ pharaõis: nõ egredieming hinc: ſi nõ fra ὑγίειαν φαραώ, οὐ μὴ ἐξέλθητε ἐντεῦθεν, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελ= ter vr̃ tumꝰ: venerit huc. mittite ex vob φὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος ἔλθῃ ὧδε. ἀποστείλατε ἐξ ὑμῶν vnũ: et accipite frem vrm. vos ãt abduci= ἕνα, καὶ λάβετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν· ὑμεῖς δὲ ἀπάχθη mini: donec manifeſta fiãt ꝛba vra: ſi θητε, ἕως τοῦ φανερὰ γενέσθαι τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ dicitꝰ verũ: an nõ. ſi ãt nõ: p ſalutẽ pharaõis: pfecto ἀληθεύετε, ἢ οὔ. εἰ δὲ μή, νὴ τὴν ὑγίειαν φαραώ, κατά exploratozes eſtis. et poſuit eos in carcere dies κατάσκοποί ἐστέ. καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ ἡμέρας tres. ait ãt illis die tertia: hoc fa= τρεῖς. εἶπε δὲ αὐτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, τοῦτο ποι cite ⁊ viuetis. et.n. deũ ego timeo: ſi paci εῖτε καὶ ζήσεσθε. τὸν γὰρ θεὸν ἐγὼ φοβοῦμαι, εἰ εἰρη fici eſtis: frater vr̃ vnꝰ detineatur in car= νικοί ἐστέ, ἀδελφὸς ὑμῶν εἷς κατασχεθήτω ἐν τῇ φυλα cere: ipſi ãt ite: et adducite emptio cῆ, αὐτοὶ δὲ βαδίσατε, καὶ ἀπαγάγετε τὸν ἀγο= nẽ frumẽtatiõis vre: et fratrẽ ve= ρασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν, καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑ= ſtrũ tumiõẽ ducite ad me: et credentur μῶν τὸν νεώτερον ἀγάγετε πρός με, καὶ πιστευθήσονται verba veſtra: ſi ãt nõ: moziemini. fece= τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ δὲ μή, ἀποθανεῖσθε. ἐποίη= rũt ãt ſic. ⁊ aiũt vnuſquiſq; ad fra σαν δὲ οὕτως. καὶ εἶπαν ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελ= trẽ ſuũ. certe: in peccatis eſt ſumꝰ pro φὸν αὐτοῦ, ναί, ἐν ἁμαρτίαις ἡμεῖς ἐσμὲν περὶ τοῦ fratre nſo: q̃ deſperimus tribulationẽ ἀδελφοῦ ἡμῶν, ὅτι ὑπερειδόμεν τὴν ἀλίψιν τῆς aie eius: q̃ñ deprecabat nos: et nõ eram ψυχῆς αὐτοῦ, ὅτι κατεδέετο ἡμῶν, καὶ οὐκ ἤσαν duimꝰ eũ. et ꝓpt̃ hoc venit κούσαμεν αὐτοῦ. καὶ ἕνεκεν τούτου ἐπῆλθεν ſup nos tribulatio hec. rndẽo ãt rubẽ: ἐφ᾽ ἡμᾶς ἡ ἀλίψις αὕτη. ἀπεκρίθη δὲ Ῥουβήν, ait illis: nõ locutꝰ ſũ vob: dicẽs: ne εἶπεν αὐτοῖς, οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν, λέγων, μὴ iniuria afficiatis puerũ: ⁊ nõ exaudiſtis ἀδικήσητε τὸ παιδάριον, καὶ οὐκ ἐσκούσατέ me. ecce ſanguis eius exquirit. ipſi ãt μου. ἰδοὺ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται. αὐτοὶ δὲ nõ ſciebãt: q̃ audit ioſeph: nã οὐκ ἤδεισαν, ὅτι ἀκούει Ἰωσήφ, ὁ γὰρ

Tranſla.Chal.

אַנְתָא יוֹמָא דֵּין וְחַד לֵיתֹהִי ׃ וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף הוּא דְּמַלֵּילִית עִמְּכוֹן דְּמַלֵּיתַי אַלֵּילִי
אִתּוֹן בְּדָא תִּתְבַּחַרוּן חֵי פַּרְעֹה אִם תִּפְּקוּן מִכָּא אֶלָּהֵין בְּמֵיתַי אֲחוּכוֹן זְעֵירָא הָכָא׃
שְׁלַחוּ מִנְּכוֹן חַד וְיִדְבַּר יַת אֲחוּכוֹן וְאַתּוֹן תִּתְאַסְרוּן וְיִתְבַּחֲרוּן פִּתְגָּמֵיכוֹן הַקְשׁוֹט אַתּוֹן
אָמְרִין וְאִם לָא חֵי פַּרְעֹה אֲרֵי אַלֵּילִי אַתּוֹן ׃ וְכַנָּשׁ יַתְהוֹן בֵּיתָ מַטְרָא תְּלָתָא יוֹמִין׃
וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה דָּא עִבִידוּ וְאִיתְקַיָּמוּן מִן קֳדָם יְיָ אֲנָא דַּחֵיל ׃ אִם
כֵּנָאֵי אַתּוֹן אֲחוּכוֹן חַד יְתְאַסַּר בְּבֵיתָ מַטְרָתְכוֹן וְאַתּוֹן אִיזִילוּ אוֹבִילוּ עִיבוּרָא דְּחַסִּיר
לְבָתֵּיכוֹן׃ וְיָת אֲחוּכוֹן זְעֵירָא תֵּיתוֹן לְוָתִי וְיֵהֵימָנוּן פִּתְגָּמֵיכוֹן וְלָא תְּמוּתוּן וַעֲבָדוּ כֵּן׃
וַאֲמָרוּ גְּבַר לַאֲחוֹהִי בְּקוּשְׁטָא מַתַּיְבִין אֲנַחְנָא עַל אֲחוּנָא דְּחֲזֵינָא עֲקַת נַפְשֵׁיהּ כַּד
מְתְחַנַּן לַנָא וְלָא קַבֵּלְנָא מִנֵּיהּ עַל כֵּן אַתַּת עֲלַנָא עֲקְתָא הָדָא׃ וַאֲתִיב רְאוּבֵן וְאָמַר
לְהוֹן הֲלָא אֲמָרִית לְכוֹן לְמֵימַר לָא תְּחוֹבוּן בְּעוּלֵימָא וְלָא קַבֵּלְתּוּן וְאַף דְּמֵיהּ הָא
מִתְבְּעֵי׃ וְאִינּוּן לָא יַדְּעִין אֲרֵי שָׁמַע יוֹסֵף אֲרֵי ◂◂◂

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Gen. Ca. xliij.	Latina heb.
interpres inter eos erat. auersus ãt ab	interpretẽ loqueretur	וַיְהִי מְלִיץ בֵּינֹתָם׃ וַיִּסֹּב מֵעֲלֵיהֶם	לוץ סבב
supra. 43. g. eis: fleuit ioseph. et rursus accessit ad eos:	ad eos. Auertitq; se pa	וַיִּבְךְּ וַיָּשָׁב אֲלֵהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם	בכה שוב דבר
et locut⁹ ẽ illis. ⁊ accepit symeõ ab eis: ⁊	rũper & fleuit: & reuer	וַיִּקַּח מֵאִתָּם אֶת שִׁמְעוֹן וַיֶּאְסֹר	לקח אסר
tigauit eũ coram illis. paeceptt ãt ioseph	sus locutus est ad eos.	אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ וַיְצַו יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ	אתו עין צוה מלא
implere vasa eor frumẽto: ⁊ reddere	Tollensq; symeon & li	אֶת כְּלֵיהֶם בָּר וְלַהֲשִׁיב כַּסְפֵּיהֶם	את כלי בר שוב כסף
argẽtũ vnicuiq; in saccũ suũ: et dare illis	gans eoꝝ illis presenti	אִישׁ אֶל שַׂקּוֹ וְלָתֵת לָהֶם צֵדָה	איש אל שק נתן צדה
cõmeatũ in viã. et factũ ẽ illis sic.	bus: iussit ministris vt	לַדָּרֶךְ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת	דרך עשה כן נשא
et imponẽtes triticũ sup asinos suos. abie	implerent eorũ saccos	שִׁבְרָם עַל חֲמֹרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִשָּׁם׃	שבר על חמר הלך משם
rũt inde. soluẽs ãt vn⁹ saccũ suũ: vt daret pa	tritico: & reponerent	וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת שַׂקּוֹ לָתֵת	פתח אחד שק נתן
bulũ asino suo in vbi mãserũt: et vidit	pecunias eorum singu	מִסְפּוֹא לַחֲמֹרוֹ בַּמָּלוֹן וַיַּרְא אֶת	מספוא חמר מלון ראה
tãsmata toĩs ὄνοις aὐt῀ ou kat῀elusaq, kai῀ id῀i gar	lorum in saccis suis:	כַּסְפּוֹ וְהִנֵּה הוּא בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ׃	כסף הנה הוא פי אמתחת
tigauarũ argẽti sui. et erat sup os	datis supra cibariis	וַיֹּאמֶר אֶל אֶחָיו הוּשַׁב כַּסְפִּי וְגַם	אמר אל אח שוב כסף גם
d῀isμὸn t῀ argurίou aὐt῀. kai῀ ἦn ἐpi῀ stόmatos t῀	in via. Qui fecerũt ita.	הִנֵּה בְּאַמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא לִבָּם וַיֶּחֶרְדוּ	הנה באמתחת יצא לב חרד
saccι. et ait fratrib⁹ suis. redditũ ẽ	At illi portantes	אִישׁ אֶל אֶחָיו לֵאמֹר מַה זֹּאת	איש אל אח אמר מה זאת
marsίpp῀ou. kai῀ ἰdou t῀outo ἐn t῀ῶ stόmati t῀ou	frumenta in asinis suis	עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ׃ וַיָּבֹאוּ אֶל יַעֲקֹב	עשה אלהים לנו בוא אל יעקב
marsίpp῀ou mou. et obstupefactũ ẽ corcor: et turbati sũt adinui=	profecti sunt.	אֲבִיהֶם אַרְצָה כְּנָעַן וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת	אב ארץ כנען נגד את
kai῀ ἐxέsth kardία aὐt῀ων, kai῀ ἐtarάxhsan pr῀ὸs ἀllήl=	Aptoq; vnus sacco vt	כָּל הַקֹּרֹת אֹתָם לֵאמֹר׃ דִּבֶּר הָאִישׁ	כל קרה אתם לאמר דבר איש
ous: dicẽtes: qd hoc fecit de⁹ nob. venerũt ãt	daret pabulũ iumẽto	אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אִתָּנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן	אדן ארץ אתנו קשות נתן
F ad iacob pr῀es suũ: in trã chanaã. et nũcia=	suo in diuersorio:	אֹתָנוּ כְּמְרַגְּלִים אֶת הָאָרֶץ׃ וַנֹּאמֶר	אתנו כמרגלים את ארץ אמר
pr῀ὸs Iakὼb t῀on pat῀έra aὐt῀ων, ὃs ἦn Caraὰn. kai῀ ἀpήg=	vidit pecuniã suã:	אֵלָיו כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא הָיִינוּ מְרַגְּלִים׃	אלו כנים אנחנו לא היינו מרגלים
gειlan aὐt῀ῶ p῀άnta t῀a sumbaίnta aὐt῀oῖs, lέgontes,	et ecce erat in ore	שְׁנֵים עָשָׂר אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי	שנים עשר אנחנו אחים בני
locut⁹ ẽ hõ dñs ẽre ad nos dura: ⁊ po	sacculi sui. Et dixit	אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינֶנּוּ וְהַקָּטֹן הַיּוֹם	אב אחד אינו קטן יום
lelάlhkεn ὁ kύrios ὁ qeὸs t῀ης gῆs pr῀ὸs ἡmᾶs sklhrά, kai῀ ὡs	fratribus suis: Reddi	אֵת אֲבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיֹּאמֶר	את אב בארץ כנען אמר
suit nos in carcere: ãsi exploratores ẽrã.	ta est mihi pecunia.	אֲלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת	אל איש אדן ארץ בזאת
ἐtheto ἡmᾶs ἐn fulakῆ, ὡs katask῀opeύontas t῀ὴn gῆ=	En habetur in sacco.	אֵדַע כִּי כֵנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם הָאֶחָד	ידע כי כנים אתם אחיכם אחד
γ῀on. dicit⁹ ãt illi: pacifici sum⁹: nõ sumus exploa	Et obstupefacti turbati	הַנִּיחוּ אִתִּי וְאֶת בַּעַן בָּתֵּיכֶם קְחוּ	נוח את בעו בית קחו
ἔpamen d῀ aὐt῀ῶ, eirhnikoὶ ἐsmέn, oὐk ἐsmὲn katάsko	mutuo dixerunt. qd	וְלֵכוּ וְהָבִיאוּ אֶת אֲחִיכֶם הַקָּטֹן	ולך בוא את אחיכם קטן
pous. duodecim fratres sum⁹: filii pr῀io nr῀i. vn⁹ nõ	nã est hoc quod fecit	אֵלַי׃ וְאֶת אֲחִיכֶם נָתַתִּי לָכֶם וְאֶת	אל את אחיכם נתן לכם את
pist῀eύomen aὐt῀ῶ, dwdeka ἀd῀elfoὶ ἐsmέn, uἱoὶ t῀ou pr῀ὸs ἡmᾶs o῀ ἐn oὐran῀ῷ	nobis deus. Ve	כָּל הַסְּחֹרָת אַתֶּם לֵאמֹר׃ דִּבֶּר הָאִישׁ	כל סחר אתם לאמר דבר איש
est at tunio: cũ patre nr῀o hodie est	Veneruntq; ad iacob	אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אִתָּנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן	אדן ארץ אתנו קשות נתן
pr῀έxei, ὁ dὲ mikr῀ότatos met῀ὰ t῀ou pr῀ὸs ἡmᾶs sήmeron ἐst῀in	patrẽ suũ in terra	אֹתָנוּ כְּמְרַגְּלִים אֶת הָאָרֶץ׃ וַנֹּאמֶר	אתנו כמרגלים את ארץ אמר
in tra chanaã. dixit ãt nobis hõ dñs terre: in	chanaã. et narrauerunt	אֵלָיו כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא הָיִינוּ מְרַגְּלִים׃	אלו כנים אנחנו לא היינו מרגלים
l῀ῆ Caraὰn. ἔipe dὲ ἡmῖn ὁ ἄnqr῀wpos kύrios t῀ης gῆs, ἐn	eis oĩa q̃ acciderãt eis:	שְׁנֵים עָשָׂר אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי	שנים עשר אנחנו אחים בני
hoc sciã: q̃ pacifici estis. frẽm vr̃m vnã	dicẽtes: qd hoc fecit	אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינֶנּוּ וְהַקָּטֹן הַיּוֹם	אב אחד אינו קטן יום
t῀outo gnώsomai, ὅti eirhnikoὶ ἐst῀έ. ἀd῀elfὸn ὑmῶn ἕna	nob⁹ deus? Et ve	אֵת אֲבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיֹּאמֶר	את אב בארץ כנען אמר
rliquite hic mecũ: at emptionẽ frumẽtatiõis	nerunt ad iacob	אֲלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת	אל איש אדן ארץ בזאת
ἄfete ὧd῀e met῀' ἐmoῦ, kai῀ dὸs ἀgorasmὸn t῀ης sitod῀osίas	patrẽ suũ in terra	אֵדַע כִּי כֵנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם הָאֶחָד	ידע כי כנים אתם אחיכם אחד
dom⁹ vr̃e accipiẽtes abite. ⁊ adducite:	chanaã: & narrauerunt	הַנִּיחוּ אִתִּי וְאֶת בַּעַן בָּתֵּיכֶם קְחוּ	נוח את בעו בית קחו
t῀ὸn sitom῀etrὸn ὑmῶn labόntes, ἀp῀έlqete. kai῀ ἀsagάgete	ei omnia que acciderãt	וְלֵכוּ וְהָבִיאוּ אֶת אֲחִיכֶם הַקָּטֹן	ולך בוא את אחיכם קטן
t῀ὸn ἀd῀elfὸn ὑmῶn t῀ὸn n῀ewt῀ερον, ooo ooooo ooooo	eis: dicentes. Quid	אֵלַי׃ וְאֶת אֲחִיכֶם נָתַתִּי לָכֶם וְאֶת	אל את אחיכם נתן לכם את

Interp. chal.	Transla. Chal.	Latina chal.
תְּתוּרְגְּמָן הֲוָה בֵּינֵיהוֹן׃ וְאִסְתְּאַר מִלְּתָהוֹן וּבְכָא וְתָב לְוָתְהוֹן וּמַלֵּיל עִמְּהוֹן וְדַבַּר מִנְּהוֹן	interpres erat inter eos. Et declinauit ab eis ⁊ fleuit: et reuersus est ad eos: locutusq; est cum eis: ⁊ tulit ex	תרגם סתר תוב
יָת שִׁמְעוֹן וַאֲסָר יָתֵיהּ לְעֵינֵיהוֹן׃ וּפַקֵּיד יוֹסֵף וּמְלוֹ יָת מָנַיהוֹן עִבּוּרַיָּא וּלְאַהֲבָא	eis symeon: ⁊ ligauit eum coram oculis eorũ. Et tussit	תוב עבר
כַּסְפֵּיהוֹן גְּבַר לְשַׂקֵּיהּ וּלְמִתַּן לְהוֹן זְוָדִין לְאָרְחָא וַעֲבַד לְהוֹן כֵּן׃ וּעְטַלוּ יָת עִבּוּרֵיהוֹן	ioseph vt implerẽt vasa eor frumẽto: ⁊ vt reduceret	נתן עבר
עַל חֲמָרֵיהוֹן וַאֲזָלוּ מִתָּמָן׃ וּפְתַח חַד יָת שַׂקֵּיהּ לְמִתַּן כְּסָתָא לְחֲמָרֵיהּ בְּבֵית	pecunia vnius cuiusq; in saccũ suũ: ⁊ vt daret ei ci	בית
מְטָעֲנֵיהּ וַחֲזָא יָת כַּסְפֵּיהּ וְהָא הוּא בְּפוּם טָעֲנֵיהּ׃ וַאֲמַר לְאַחוֹהִי אִתְיַהֲיב כַּסְפִּי וְאַף הָא	baria in viã: ⁊ fecit eis ita. Et iposuerũt frumenta sua	תוב
מָדְעָ לְהוֹן וְתָוְהוּ גְּבַר לְאַחוֹהִי לְמֵימַר מָה דָא עֲבַד יְיָ לַנָא׃ וַאֲתוֹ לְוָת יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן	in asinis suis. et abierũt inde. Aperiuitq; vnus sac=	ידע אתה תמה
לְאַרְעָא דְּכְנָעַן וְחַוִיאוּ לֵיהּ יָת כָּל דְּעָרַע יָתְהוֹן לְמֵימַר׃ גַּבְרָא רִבְּוָא דְּאַרְעָא	culũ suũ: vt daret pabulũ asino suo in diuersorio: ⁊ vi	ידע אתה תמה
עְמָנָא קַשְׁיָן וִיהַב יָתָנָא כְּמְאַלְּלֵי יָת אַרְעָא׃ וַאֲמַרְנָא לֵיהּ כֵּינֵי אֲנַחְנָא לָא הַוֵינָא	dit pecuniã suã: ⁊ ecce erat in ore sacculi sui. Et dixit	
אֲלֵילֵי׃ תְּרֵי עֲשַׂר אֲנַחְנָא אֲחִין בְּנֵי אֲבוּנָא חַד לֵיתוֹהִי וּזְעֵירָא יוֹמָא דֵין עִם אֲבוּנָא	fratribus suis: reddita est pecunia mea: ⁊ ecce est in	
לְאַרְעָא דְּכְנָעַן׃ וַאֲמַר לָנָא גַּבְרָא רִבְּוָא דְּאַרְעָא בְּדָא אֵידַע כֵּינֵי אֲחוֹנָן	sacculo meo. Et facti sunt quasi insani: ⁊ obstupuerũt	
חַד שְׁבוֹקוּ לְוָתִי וְעֵירוּ דְּתַסְחוֹרְתְּכוֹן סְחִינוּ וְאֲזָלוּ׃ וְאֵיתוּ יָת אֲחוֹנָן זְעֵירָא	ad inuicẽ: dicẽtes. Quid est hoc qđ fecit nobis deus?	
	Et venerunt ad iacob patrẽ suũ in terra chanaan: et	
	narrauerunt ei oĩa que acciderãt eis: dicentes. Do=	
	minus est vir dñs terre nobiscum dura: ⁊ putauit nos	
	esse exploratores terre: ⁊ dixim⁹ ei. Recti sumus nos:	
	non sumus exploratores. duodecim frẽs sum⁹ nos filij	
	pr̃is nr̃i: vn⁹ nõ cõparet: ⁊ minim⁹ hodie est cũ patre	
	nr̃o in terra chanaã. Dixitq; nobis vir dñs terre. In	
	hoc sciã q̃ recti estis vos: vnũ fratrẽ vestrũ dimittite	
	apud me: ⁊ frumẽtum qđ defecit in domo vestra tolli	
	te: ⁊ abite: et adducite fratrem vestrũ minimum ooo	

Pūtiua heb. | Ter. Heb. | Sen. | Ca. xliij.

אֲלֵי וְאֹדָעָה כִּי לֹא מְרַגְּלִים אַתֶּם
כִּי כֵנִים אַתֶּם אֶת אֲחֵיכֶם אֶתֶן
לָכֶם וְאֶת הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ וַיִּהְיוּ לָהֶם סָתַר הָיָה
מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם וְהִנֵּה אִישׁ צְרוֹר רִיק כַּסְפּוֹ בְּשַׂקּוֹ וַיִּרְאוּ אֶת צְרֹרֹת כַּאֲה
כַּסְפֵּיהֶם הֵמָּה וַאֲבִיהֶם וַיִּירָאוּ יֵרֵא
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֹתִי
שְׁכַלְתֶּם יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן
אֵינֶנּוּ וְאֶת בִּנְיָמִן תִּקָּחוּ עָלַי הָיוּ כֻלָּנָה
וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל אָבִיו לֵאמֹר אֶת שְׁנֵי בָנַי תָּמִית אִם שָׁנָה מות
לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ תְּנָה אֹתוֹ עַל יָדִי וַאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר שוב
לֹא יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם כִּי אָחִיו מֵת
וְהוּא לְבַדּוֹ נִשְׁאָר וּקְרָאָהוּ אָסוֹן בָּרַד שָׁאַר אָסַן
בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ בָהּ וְהוֹרַדְתֶּם יָלַךְ יָרַד
אֶת שֵׂיבָתִי בְּיָגוֹן שְׁאוֹלָה שוב נָגַה שָׁאַל

Cap. xliij.

וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הָיָה
כִּלּוּ לֶאֱכֹל אֶת הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ
מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם
שֻׁבוּ שִׁבְרוּ לָנוּ מְעַט אֹכֶל וַיֹּאמֶר שוב
אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר הָעֵד הֵעִד בָּנוּ יָעַד
הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא תִרְאוּ פָּנַי בִּלְתִּי בָּאָה פָּנָה
אֲחִיכֶם אִתְּכֶם אִם יֶשְׁכֶם מְשַׁלֵּחַ שָׁלַח
אֶת אֲחִיכֶם אֹתָנוּ נֵרְדָה וְנִשְׁבְּרָה
לְךָ אֹכֶל וְאִם אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ לֹא
נֵרֵד כִּי הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ

Pūtiua chal.

יְדַע נָתַן
עָבַד רִיק
חָזָא תָּכַל
דָּבַר
אָמַר מות אָתָא
יָהַב תוב נָתַת
מות שָׁאַר עָרַע
יָלַךְ נָתַת שוב
דָּוָה אָכַל אָתָא
אָמַר סָהַד חָזָא
שָׁלַח זָבַן

Transla. Chal.

ad me: vt sciam q non estis explozatores: sed q recti estis vos. Fratrem vestrum dabo vobis. τ in terra negotiabimini. Et factum est ipsis effundentibus saccu los suos: ecce argentū ligatum vnuscuiusq virt erat in ore saccnli sui: τ viderunt argentum ligatum ipsi τ pater eorum: τ timuerunt. Dixitq eis iacob pater eo rum. Absq liberis me fecistis: ioseph non superest: et symeon nō est hic: τ beniamin auferetis: super me fuerunt omnia hec. Dixitq ruben patri suo: dicens. Duos filios meos interficies: si nō reduxero eum ti bi: trade illū in manu mea: et ego reducā eum tibi: et ait. Non descendet filius meus vobiscum: quonias frater eius mortu est: τ ipse solus remānsit. Et si acci derit ei mors in via in qua ambulatis: deducetis ca nos meos cum dolore ad inferos. Ca. 45.

Fames autem preualebat in terra: τ factum est cum cōsumassent edere frumētum quod attule rant de egypto: ait illis pater eorum. Reuertimini: τ emite nobis paurilū frumēti. Et ait ei iudas: dicēs. Contestans cōtestatus est nos vir dicens. Non videa tis faciem meā: nisi cum fuerit frater vester vobiscū. Si tu mittis fratrē nostrum nobiscum: descendemus et ememus tibi frumentū. et si non mittis: nō descen demus: q̄ vir dixit nobis. ooooooooooooooooo

Trāsla. B. Hiero.

ad me: vt sciā q̄ nō estis exploratores: sed q̄ recti estis: exploratores: & istū q tenetur in vinculis reci pere possitis: ooooooooo ac deinceps q̄ vultis emendi hēatis licētiā. His dictis cū frumēta effun derēt: singuli repperūt in ore saccorū ligatas pecunias. ooooooooooo exterritisq simul omni bus ooooooooooooooo dixit pater iacob. Absq liberis me esse ooooooo feciſtis. ioseph non est super: symeō tenetur in vinculis: & beniamin auferetis. In me ooooooooo hec oia mala reciderūt. Cui rndit ruben. Duos filios meos interfice si nō reduxero illū tibi. Trade illum in ooooooo manu mea: ego eū tibi restituā. At ille. ooo Non descendet inqt filius meus vobiscū. frē eius mortuus ē: & ipe solus remānsit. Si qd ei ad uersitatis acciderit ī terra ad quā pgitis: deducetis canos meos cū dolore ad inferos. Cap. 43.

Interim fames oēm terrā vehemēter p mebat: cōsumptisq cibis quos ex egypto detulerant: dixit iacob ad filios suos. ooooooooooo Reuertimini & emite nobis pauxillū escarū. Rndit iudas. Denūcians uit nobis vir ille sub attestatione iusiurandi dicēs. Nō videbitis faciē meā: nisi frēm vīm mimū adduxeritis vobiscū. Si ergo vis eū mittere nobiscū: pgem pter: & ememus tibi necessaria: si aūt non vis: non ibimus. Vir enim vt sepe diximus: denun ciauit nobis dicens. ooo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

et sciam: q̄ nō exploratores estis: sed q̄ pacifica estis. τ fratrē vēm reddā vobis: et in tra negociamini. factū ē aūt cū euacuarēt tē γῆ ἐμπορεύεσθε. ἐβούλετο δὲ ἐν τῷ καταικτοῦν tpi saccos suos: et erat vnius cuiusq li gatura argēti in sacco ipōp. et vide rūt ligaturas argēti sui tpi: et timuerūt. ait aūt illis pf eop: et timuerūt. ait aūt illis ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν. εἶπε δὲ αὐτοῖς iacob pf eop: me sine filiis fecistis: ioseph Ἰακὼβ ὁ πατὴρ αὐτῶν, ἐμὲ ἀτεκνώσατε, Ἰωσὴφ nō est: symeō nō est: et beniamin accipietis: sup me facta sūt ista oia. ait aūt ruben οὐκ ἔστι, συμεὼν οὐκ ἔστι, καὶ τὸν βενιαμὶν λήψε patri suo: dicēs: vuos filios meos interfice: τῷ πρὸς αὐτοῦ, λέγων, τοὺς δύο υἱούς μου ἀποκτεινον, si nō adduxero illū ad te. da illū in manū εἰὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρός σε. δὸς αὐτὸν εἰς τὰν χεῖρά meā: τ ego adducā illū ad te. ille aūt virit: nō decidet μου, κἀγὼ ἄξω αὐτὸν πρός σε. ὁ δὲ εἶπεν, οὐ καταβή filii me vobiscū: q̄ frater eius mortu ē σεται ὁ υἱός μου μεθ' ὑμῶν ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτ, ἀπέθανε, et ipe solus relictus est: et accidet et ipse solus relictus est: et accidet καὶ αὐτὸς μόνος καταλέλειπται, καὶ συμβήσεται illū egrotare in vta: qua ibitis: et αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὁδῷ, ἣν ἂν πορεύησθε, καὶ deducetis meā senectutē cū tristitia ad inferos. κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου. Ca. 43

Fames vnaluit sup frā. factū ē aūt qū ὁ δὲ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς. ἐβούλετο δὲ κατὰ A cōsumauerūt comedere tritici: q̄ attulerūt ex συντελεσαι καταφαγεῖν τὸν σῖτον, ὃν ἤνεγκαν ἐξ egypto. τ ait illis pf eop: iterū cun αἰγύπτου. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν, πάλιν πορευ tes emite nobis paucas escas. ait aūt il τες ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. εἶπε δὲ αὐ li iudas: dicēs: testimonio testatus ē nobis τῷ Ἰούδας, λέγων, διαμαρτυρία διεμαρτύρατο ἡμῖν hō: dicens: nō videbitis facie meā: si Infra. ὁ ἄνθρωπος, λέγων, οὐκ ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν 44.4. nō frater vester iuuior: vobiscū fuerit. si qdē igit μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ἦ. εἰ μὲν οὖν ἀ miserio fratrē nr̄z nobiscū: descendem: et em πορευόμεθα καὶ ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα, καὶ ἀγο muo tibi escas. si aūt nō miserio fratrē nr̄m ράσομέν σοι βρώματα. εἰ δὲ μὴ ἀποστέλλεις τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν nobiscū: nō ibimus: τ.n. homo ait nobis dicēs: μεθ' ἡμῶν, οὐ πορευσόμεθα, ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶπεν ἡμῖν, λέγων,

Interp. cabl.

וַאֲנִי אֲבִי לֹא אֲלַיְלִי אֹתוֹן אֲרֵי בֵּיתִי אֶתֵּן אַחוּכוֹן לְכוֹן וְיָת אַרְעָא
תַּגָּרוּן בַּהּ סְתִירָתָא׃ וַהֲוָה אֵינוּן סְרִיקִין שַׁקֵּיהוֹן וְהָא גְבַר צְרֵר כַּסְפֵּיהּ בְּשַׁקֵּיהּ
וַחֲזוֹ יָת צְרֵרֵי כַּסְפֵּיהוֹן אִינוּן וַאֲבוּהוֹן וּדְחִילוּ׃ וַאֲמַר לְהוֹן יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן יָתִי אַתְכֵּלְתּוּן
יוֹסֵף לֵיתֹהִי וְיָת שִׁמְעוֹן לֵיתֹהִי וְיָת בִּנְיָמִין תְּדַבְּרוּן עֲלַי הַוָאָה כוּלְּהוֹן׃ וַאֲמַר רְאוּבֵן
אֲבוּהִי לְמֵימַר יָת תְּרֵין בְּנַי תְּמוּת אִם לָא אַיְתִיתֵיהּ לָךְ הַב יָתֵיהּ עַל יְדִי וַאֲנָא
אֲתֵיבִינֵיהּ לָךְ׃ וַאֲמַר לָא יְתְמוּת בְּרִי עִמְּכוֹן אֲרֵי אֲחוּהִי מִית וְהוּא בְּלְחוֹדוֹהִי אִשְׁתָּאַר
וִיזַעֲנֵיהּ מוֹתָא בְּאָרְחָא דְּתֵהָכוּן בַּהּ וְתַחֲתוּן יָת שֵׂיבָתִי בְּדוּחְנָא לִשְׁאוֹל׃

Ca. xliij. וְכַפְנָא תַּקִּיף בְּאַרְעָא׃ וַהֲוָה כַּד סַפִּיקוּ לְמֵיכַל יָת עִיבוּרָא דְּאַיְתִיאוּ
מִמִּצְרַיִם וַאֲמַר לְהוֹן אֲבוּהוֹן תִּיבוּ זְבוּנוּ לָנָא זְעֵיר עִיבוּרָא׃ וַאֲמַר לֵיהּ יְהוּדָה לְמֵימַר
אַסְהֲדָא אַסְהֵיד בָּנָא גַּבְרָא לְמֵימַר לָא תֶחֱזוּן אַפַּי אֱלָהֵין כַּד אֲחוּכוֹן עִמְּכוֹן׃ אִם אִיתָךְ
מְשַׁלַּח יָת אֲחוּנָא עִמָּנָא נְחוֹת וְנִזְבּוֹן לָךְ עִיבוּרָא׃ וְאִם לֵיתָךְ מְשַׁלַּח לָא נְחוֹת אֲרֵי
גַּבְרָא אֲמַר לָנָא

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Tex. Heb. Gen. Ca. xliij.	Patina heb.
nõ videbitis faciẽ meã: si nõ frater ve	'Non videbitis faciẽ me	לֹא תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם	
ὑμῶν ὀφθῆτε τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑ=	am abſq; fratre vẽo mi	אִתְּכֶם׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה	
ster tuus: vobiſcũ fuerit. ait ãt iſrael: q̃d ma	nimo. Dixit eis iſrael.	הֲרֵעֹתֶם לִי לְהַגִּיד לָאִישׁ הַעוֹד	
μῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ἐστί. εἶπεν δὲ Ἰσραήλ, τί ἐκα	In meã hoc feciſtis mi	לָכֶם אָח׃ וַיֹּאמְרוּ שָׁאוֹל שָׁאַל	
κοποιήσατέ μοι, ἀναγγείλαντες τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι	ſiã: vt idicaretis ei & ali	הָאִישׁ לָנוּ וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ לֵאמֹר	
eſt vobis frater. illi ãt dixerũt: interrogãs interrogauit	um hẽre vos frẽm. At	הַעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֲיֵשׁ לָכֶם אָח	
ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός. οἱ δὲ ἔφασαν, ἐρωτῶν ἐπηρώτησεν	illi rſiderũt. Interroga	וַנַּגֶּד לוֹ עַל פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה	
nos homo: et gnationẽ nr̃az: dicens: ſi	uit nos homo p ordinẽ	הֲיָדוֹעַ נֵדַע כִּי יֹאמַר הוֹרִידוּ אֶת	
ἡμᾶς ὁ ἄνθρωπος, καὶ τὴν γενεὰν ἡμῶν, λέγων, εἰ	noſtrã progeniem: ſi	אֲחִיכֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל	
ad̃huc pr̃ veſter viuit: & ſi eſt vobis frater. &	pater viueret: ſi habe=	יִשְׂרָאֵל אָבִיו שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי	
ἔτι ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῇ, καὶ εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός. καὶ	remus fratrem.	וְנָקוּמָה וְנֵלֵכָה וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת	
indicauimus ei: ſm interrogationẽ hãc:	Et nosrñdimus ei cõſe	גַּם אֲנַחְנוּ גַּם אַתָּה גַּם טַפֵּנוּ׃ אֲנִי	
ἀνηγγείλαμεν αὐτῷ, κατὰ τὴν ἐπερώτησιν ταύ=	quẽter iuxta id q̃d fue=	אֶעֶרְבֶנּוּ מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנּוּ אִם לֹא	
nũq̃d ſciebam: q̃ dicet nobis: adducite fratrẽ	rat ſciſcitatus. Nũquid	הֲבִיאֹתִיו אֵלֶיךָ וְהַצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ	
τοι, μὴ ἐδύμεθα, ὅτι ἐρεῖ ἡμῖν, ἀγάγετε τὸν ἀδελ=	ſcire poteramus q̃ dí=	וְחָטָאתִי לְךָ כָּל הַיָּמִים׃ כִּי לוּלֵא	
vſm. dixit ãt iudas ad iſrael patrẽ	cturus eẽt: adducite fra	הִתְמַהְמָהְנוּ כִּי עַתָּה שַׁבְנוּ זֶה	
φὸν ὑμῶν. εἶπεν δὲ Ἰούδας πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέ=	trẽ veſtrum vobiſcũ. Iu	פַּעֲמָיִם׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל	
ſuũ: mitte puerũ mecũ:	das quoq; dixit pr̃i ſuo.	אֲבִיהֶם אִם כֵּן אֲפוֹא זֹאת עֲשׂוּ	
ρα αὐτοῦ, ἀποστείλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ,	Mitte puerum mecũ:	קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם	
et ſurgẽtes ibim: vt viuam et nõ	vt pficiſcamur & poſſi	וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צֳרִי	
καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα, ἵνα ζῶμεν καὶ μὴ	mus viuere: ne moria=	וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים	
moriamur: et nos et tu et ſubſtãtia noſtra:	mur nos & paruuli no=	וּשְׁקֵדִים׃ וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קְחוּ	
ἀποθάνωμεν, καὶ ἡμεῖς καὶ σὺ καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν,	ſtri. Ego	בְּיֶדְכֶם וְאֶת הַכֶּסֶף הַמּוּשָׁב	
ego ſuſcipio eũ: de manu mea reqũre il=	ſuſcipio puerũ: de ma=	בְּפִי אַמְתְּחֹתֵיכֶם תָּשִׁיבוּ בְּיֶדְכֶם	
ἐγὼ ἐκδέχομαι αὐτόν, ἐκ χειρός μου ζήτησον αὐ=	nu mea require illũ. Ni	אוּלַי מִשְׁגֶּה הוּא׃ וְאֶת אֲחִיכֶם	
Jafra. illũ. ſi nõ adduxero illũ ad te: et ſtatuero eũ	ſi reduxero & reddide=	קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל הָאִישׁ׃ וְאֵל	
44.ꝑ. τόν. ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρός σε, καὶ στήσω αὐτὸν	ro eum tibi:	שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי	
coꝝ te: peccãs ero in te oĩbus	ero peccati reus in te		
ἐναντίον σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι εἰς σὲ πάσας τὰς	omni tpe. Si non		
dieb. ſi nõ .n. tardauiſſemus: tã reuerſi	interceſſiſſet dilatio: tã		
ἡμέρας. εἰμὴ γὰρ ἐβραδύναμεν, ἤδη ἂν ὑπεστρέ	vice altera veniſſemus.		
fuiſſem bis. ait ãt illis iſrael pr̃ eos:	Igitur iſrael pater eo=		
φαμεν δίς. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν,	rum dixit ad eos.		
ſi ſic eſt: hoc facite: accipite de	Si ſic neceſſe eſt: facite		
εἰ οὕτως ἐστί, τοῦτο ποιήσατε, λάβετε ἀπὸ	quod vultis.		
C fructib̃ tre in vaſis vr̃is: et de	Sumite de optimis ter=		
τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν, καὶ κα	re frugibus in vaſis ve=		
ducite hol dona reſine: et mel	ſtris: & dferte viro mu		
τάγετε τῷ ἀνδρὶ δῶρα τῆς ἐκτίνης, καὶ τοῦ μέλι=	nera modicum reſine		
lio: et thymiama: & ſtacẽ: & terebinthũ: et	& mellis & ſtoracis ſta		
τος, καὶ θυμίαμα, καὶ στακτὴν, καὶ τερέβινθον, καὶ	ctes & terebinthi		
naceo: et argẽtũ duplex accipite in ma	& amygdalarum. Pecu		
κάρυα, καὶ τὸ ἀργύριον διπλοῦν λάβετε ἐν ταῖς χει=	niãq; duplicẽ ferte vo=		
nib vr̃is. et argẽtũ qđ reductũ ẽ in ſac	biſcum: & illam quam		
σὶν ὑμῶν. καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφ�ὲν ἐν τοῖς μαρ	inueniſtis		
cio vr̃io: reducite vobiſcũ: ne forte	Ī ſacculis reportate: ne		
σίπποις ὑμῶν, ἀποστρέψατε μεθ' ὑμῶν, μή ποτε	forte errore factũ ſit.		
ignoãtia eſt. & frẽm vr̃m accipite: et	Sed & fratrem veſtrũ		
ἀγνόημά ἐστιν. καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε, καὶ	tollite & ite ad virũ.		
ſurgẽtes deſcẽdite ad hoies. at de	Deus autem meus		
ἀναστάντες κατάβητε πρὸς τὸν ἄνθρωπον. ὁ δὲ θεός	omnipotens faciat vo=		
me det vob gr̃az coꝝ	bis eum placabilem:		
μου δῴη ὑμῖν χάριν ἐναντίον			

Interp. cabl.

לֹא תֶחֱזוּן פָּנַי אֶלָּהִין כַּד אֲחוכֹן עִמְּכוֹן ׃ וַאֲמַר יִשְׂרָאֵל לְמָה אַכְאִישְׁתּוֹן לִי לְחַוָּאָה
לְגַבְרָא הַעַד כְּעַן לְכוֹן אָחָא ׃ וַאֲמָרוּ שְׁיִל שַׁאֵיל גַּבְרָא לָנָא וְלִיְלַד וְחַיָּנָא לְמֵימָר
הַעַד כְּעַן אֲבוכוֹן קַיָּם הַאִית לְכוֹן אָחָא ׃ וְחַוַּיְנָא לֵיהּ עַל מֵימַר פִּתְגָמַיָּא הַאִילֵין הַמְהֵימָן
הַוֵינָא יַדְּעִין אֲרֵי יֵימַר אַחֵיתוּן יָת אֲחוכוֹן ׃ וַאֲמַר יְהוּדָה לְיִשְׂרָאֵל אֲבוּהִי שְׁלַח עִמַּיָּא
וְנְקוּם וְנֵיזֵיל וְנֵיחֵי וְלָא נְמוּת אַף אֲנַחְנָא אַף אָנְתְּ אַף טַפְלָנָא ׃ אֲנָא אֶתְעָרְבְּנָא
מִן יְדִי תְּבָעֵינֵיהּ אִם לָא אֲיְתִיתֵיהּ לָךְ וְאַקְמְתֵיהּ קֳדָמָךְ וְאֶהֱוֵי חָטֵי לָךְ כָּל יוֹמַיָּא ׃ אֲרֵי
אִילוּלַי בְּדָא אֶתְעַכַּבְנָא אֲרֵי כְּעַן תְּתֵינָא דֵּנָן זְמִנִין ׃ וַאֲמַר לְהוֹן יִשְׂרָאֵל
אֲבוּהוֹן אִם כֵּן הוּא דָּא עִבְדוּ סְוֹרוּ מְחָשָׁבָה בְּאַרְעָא בְּמַנְיֵנוֹן ׃ וְאַחִיתוּ לְגַבְרָא
תְּקָרוֹבְתָא זְעִיר קֻטְף וּזְעִיר דְּבַשׁ שְׁעַף וּלְטוּם בּוּטְנִין וְשִׁקְדִין ׃ וְכַסְפָּא עַל תְּרֵין
סְיבוּ בִּידֵיכוֹן וְיָת כַּסְפָּא דְּאִיתוּתָב בְּפוּם טָעֲנֵיכוֹן תְּתִיבוּן בִּידֵיכוֹן דִּלְמָא שְׁלִיו הַוָה
וְיָת אֲחוכוֹן דְּבָרוּ וְקוּמוּ תּוּבוּ לְוָת גַּבְרָא ׃ וְאֵל שַׁדַּי יִתֵּן לְכוֹן רַחֲמִין קֳדָם

Trãsla. Chal.

Non videatis faciẽ meã: niſi quãdo frater veſter fue rit vobiſcũ. Dixitq; iſrael. Quare maleſeciſtis miſhi: vt nũciaretis viro ſi adhuc erat vobis frat. Et dixerũt. Interrogãs interrogauit nos vir p̃o gñatione nr̃a: dicẽs. Si adhuc pr̃ vr̃ eſt: ſi ẽ vobis aliꝰ frat: nar rauimuſq; ei iuxta ordinẽ verboꝝ iſtoꝝ. numq̃d ſcire poteramus qñ dicturus eſſet deducite fratrẽ veſtrũ: Dixitq; iudas ad iſr̃ pr̃m ſuũ. Mitte puerũ mecũ: et ſurgamus & eamus: & viuamus & nõ moriemur: tã nos q̃ tu: familia q̃p nr̃a. Ego in meã fidem ſuſcipio puerũ: de manu mea reqũreo eũ. ſi nõ reduxero eũ tibi: & ſtatuero eũ coꝝ te: ero peccãs tibi oĩbus dieb. Niſi enim moꝝ fecissem in hoc iam nũc reuerſi fuiſſe mus vuab vicib. Dixitq; iſr̃ pr̃ eoꝝ. Si ſic neceſſe ẽ hoc facite: tollite de optimis tr̃e in vaſis vr̃is: & defer te viro mũera: paululũ reſine & modicũ mellis: ſtora cis & terebinthi & amygdalaꝝ: & argẽtũ duplex tollite in manu vr̃a: & argẽtũ qđ redditũ ẽ i ore ſacculoꝝ vr̃o rũ reducite in manu vr̃a: forte errore factũ fuit: frẽm quoq; vr̃m tollite: & ſurgite reuertimini ad virum. Et deus omnipotens det vobis miſericordiam coram

Patina chal.

בָּאֲשׁ חָוֵה שָׁאַל
אָמַר קוֹם חָוֵה
יְדַע חָוֵה אָמַר
נָחַת קוֹם אָזַל
חָיֵה מוֹת טַף
עֲבַב בְּעֵה אָתָא
קוֹם חָוֵה חֲטָא
עֲבַב תּוּב תְּרֵי
נַסַב שַׁבַּח נְחַת
קָרַב אֶחַד תּוּב
שָׁלַח חָוֵה שַׁדַּד

Pritiua beb. | Ter.Heb. | Sep. | Ca.xliij.

הָאִישׁ וְשִׁלַּח לָכֶם אֶת אֲחִיכֶם ׃׃
אַחֵר וְאֶת בִּנְיָמִין וַאֲנִי כַּאֲשֶׁר ׃
שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי׃ וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים
אֶת הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֶה כֶּסֶף ׃׃ שָׁנָה
לָקְחוּ בְיָדָם וְאֶת בִּנְיָמִן וַיָּקֻמוּ ׃׃ קוּם
וַיֵּרְדוּ מִצְרַיִם וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי יוֹסֵף׃ ׃ עָמַד
וַיַּרְא יוֹסֵף אִתָּם אֶת בִּנְיָמִן ׃׃׃ רָאָה
וַיֹּאמֶר לַאֲשֶׁר עַל בֵּיתוֹ הָבֵא אֶת אָמַר בוא
הָאֲנָשִׁים הַבַּיְתָה וּטְבֹחַ טֶבַח וְהָכֵן כון
כִּי אִתִּי יֹאכְלוּ הָאֲנָשִׁים בַּצָּהֳרָיִם׃ אָכַל
וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף ׃ עָשָׂה
וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה ׃
יוֹסֵף׃ וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים ׃ כִּי הוּבְאוּ ירא
בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ עַל דְּבַר הַכֶּסֶף
הַשָּׁב בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ בַּתְּחִלָּה ׃׃׃ שוב חלל
אֲנַחְנוּ מוּבָאִים לְהִתְגַּלֵּל ׃׃׃׃ בוא גלל
עָלֵינוּ וּלְהִתְנַפֵּל עָלֵינוּ וְלָקַחַת ׃׃ נָפַל
אֹתָנוּ לַעֲבָדִים וְאֶת חֲמֹרֵינוּ׃ ׃׃׃׃
וַיִּגְּשׁוּ אֶל הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל בֵּית ׃׃ נָגַשׁ
יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פֶּתַח הַבָּיִת׃ ׃׃ דבר
וַיֹּאמְרוּ בִּי אֲדֹנִי יָרֹד יָרַדְנוּ ׃׃׃׃
בַּתְּחִלָּה לִשְׁבָּר אֹכֶל׃ וַיְהִי כִּי בָאנוּ בוא היה
אֶל הַמָּלוֹן וַנִּפְתְּחָה אֶת אַמְתְּחֹתֵינוּ פתח
וְהִנֵּה כֶסֶף אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ ׃׃׃
כַּסְפֵּנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וַנָּשֶׁב אֹתוֹ ׃׃׃ שמל שוב
בְּיָדֵנוּ׃ וְכֶסֶף אַחֵר הוֹרַדְנוּ בְּיָדֵנוּ ירד
לִשְׁבָּר אֹכֶל לֹא יָדַעְנוּ מִי שָׂם ׃׃ שום

Pritiua chal. | Transla. Chal.

viro: vt soluat fratrē vestrū aliū: t beniamin remittat vobiscū. et ego sicut orbatus sum: orbabor. Et tulerūt viri munus hoc: t duplex argentū tulerūt in manib⁹ suis. tulerūt quoq; bēiamin: t surrexerūt t descenderunt in egyptū: t steterūt coram ioseph. Et vidit ioseph cū eis bēiamin: t dixit illi qui erat p̄positus sup domū suā. Introduc viros in domū: t occide victimas t prepara: q; mecū comesturi sunt viri in p̄dio. Fecit q; vir sicut dixerat ioseph: t introduxit viros in domū ioseph. Et timuerūt viri eo q; introducti essent in domū ioseph: t dixerūt. Propter argentū q̄d prius reductū est i sacculis nr̄is: nos sumus introducti: vt deuoluatur nr̄i: t q̄rat occasiōes p̄tra nos: t possideat nos in seruos: t asinos nr̄os. Et accesserūt ad virū q̄ erat p̄positus sup domū ioseph: t locuti sunt cū eo in porta domus: t dixerūt. Rogamus vt audias nos. Descendētes descēdimus p̄us ad emendū frumētū. et factū est q̄ venim⁹ in domū diuersorij: t aperuimus saccos nr̄os: ecce argētū vnius cuiusq; erat i ore sacci sui: et inuenim⁹ argētū nr̄m in suo pōdere: t reducim⁹ illō in manu nr̄a. Aliud quoq; argentū attulimus in manu nr̄a ad emendū frumentū: nescimus quis posuit

Transla. B. Hiero.

'& remittat' vobiscū 'fratrem vestrū quē tenet in vinculis' & hunc' beniamin. ⁿ Ego autem° quasi ᵖorbatus ᑫabsq; liberis ero. ʳTulerunt ergo ˢ viri ᵗmunera' & 'pecuniā 'duplicem ooooooooooooooo ˣ& beniamin. ooooooooo ooooooooooo ooooooooooo 'desceⁿderūtq; i egyptū: ᵇ& steterūt' coram ᵃ ioseph Quos' cū ᵐille' vidisset & ᵖbeniamin ⁿ simul: ooooo ᑫp̄cepit' dispensatori' domus sue dicens. ᵘIntroduc' viros' domū: ᵃ& occide ᵇ victimas: ᶜ& instrue cōuiuiū: ᵇ qm̄ hodie ᶜ mecū ' sunt comesturi ᵇ meridie. ' Fecit ᵃ ille ' quod sibi fuerat imperatum: ooooo °& introduxit' viros ° domū. Ibiq; ooooooo ooooooo ᵘexterriti ooooooooooo ooooooooo ooo ooooooooo ᶜdixerunt mutuo. ᵇ Propter' pecuniam ooooooo ᵈquā retulimus' prius ᵇ in saccis nostris ooooooooo ' introducti sumus: ᵐ vt deuoluat ooooooooooooo ᵘin nos calumniā: ᑫ& vio lenter subiiciat ooooooooo ᵈseruituti & ᶠ nos' & ᵘ asinos nostros. Quāobrē i ipsis ᵉ foribus ʳ accedētes ' ad' dispensatorē ᶜ locuti sunt. ooooooooo.ooooooooo ooooooooooo ooooooooooo ᵏ Oramus' dñe vt audias nos. Iam° ante ᵘ descendimus: ᵖ vt emeremus ᑫ escas: qbus ēptis° cū ' venisset ᵘ ad ' diuersoriū: ᵗ aperuimus ᵈ saccos nr̄os: ᵇ& inuenimus ᶜ pecuniā ' in ore' saccorum: ooooooo ᵏquā nūc eodem ᵇ pōde re' reportauim ? .Sed ᵐ& ᵘ aliā ᵇ attulimus ᵐ argētū ᑫ vt emamus q̄ nobis necessaria sūt. ᵉ Nō' ē in nr̄a cōscientia: ᵘ quis ' posuerit

Transla. Gre. lxx. cū interp. latina

hoīe: et remittat fratrē vr̄z vnū: τοῦ ἀνδρός, καὶ ἀποστείλατε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἕνα, et bēiami. ego ꝺdē .n. sicut liberi orbat⁹ sū: καὶ τὸν βενιαμίν. ἐγὼ μὲν γὰρ καθάπερ ἐκτέκνωμαι, ἐκτέ liberis orbat⁹ sū. accipiētes ãt viri dona ista: et κνωμαι. λαβόντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰ δῶρα ταῦτα, καὶ τὸ argētū duplex acceperūt in manib⁹ eor̄: et ἀργύριον διπλοῦν ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ bēiami. et surgētes: descēderūt in egyptū. τὸν βενιαμίν. καὶ ἀναστάντες, κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον. et steterūt cor̄a ioseph. vidit ãt ioseph eos: καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἰωσήφ. εἶδε δὲ Ἰωσὴφ αὐτούς, et bēiami fratrē suū vterinū. καὶ τὸν βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον. et dixit ei ꝺ sup domū suā: introduc ho- καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, εἰσάγαγε τοὺς ἀν- mines in domū: et occide victimas: et pa- θρώπους εἰς τὸν οἶκον, καὶ σφάξον θύματα, καὶ ἑτοί ra. mecū .n. comedēt hoīes panes μασον. μετ' ἐμοῦ γὰρ φάγονται οἱ ἄνθρωποι ἄρτους τὸν meride. fecit ãt hō: sicut dixit ioseph. μεσημβρίας. ἐποίησε δὲ ὁ ἀνὴρ, καθὰ εἶπεν Ἰωσήφ. et introduxit hoīes in domū ioseph. vidē καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀνδρας εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰωσήφ. ἰδόν tes ãt viri: ꝙ introducti sūt in domū τες δὲ οἱ ἄνδρες, ὅτι εἰσηνέχθησαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ioseph: dixerūt: ppt argētū qđ redditū ē in Ἰωσήφ, ἔλεγον, διὰ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς saccis nr̄is prius: nos introducimur: μαρσίπποις ἡμῶν τὸ πρῶτον, ἡμεῖς εἰσαγόμεθα, τοῦ vt calūnietur nos: et imponat nobis: vt accipiat συκοφαντῆσαι ἡμᾶς, καὶ ἐπιθῆται ἡμῖν, τοῦ λαβεῖν nos in seruos: et asinos nr̄os. accēdētes ἡμᾶς εἰς παῖδας, καὶ τοὺς ὄνους ἡμῶν. προσελθόντες ãt ad hoīem ꝺ sup domo ioseph: δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου τοῦ Ἰωσήφ, locuti sūt ei in porta dom⁹: dicē- ἐλάλησαν αὐτῷ ἐν τῇ πυλῶνι τοῦ οἴκου, λέγον- tes: oram⁹ dñe: descēdim⁹ p̄us eme- τες, δεόμεθα κύριε, κατέβημεν τὸ πρῶτον σῖ.4:8 re escas. factū ē ãt qū venim⁹ ad manē σιτα βρώματα. ἐγένετο δὲ ὅτε ἤλθομεν εἰς τὸ κατα ꝺū: et aperuim⁹ saccos nr̄os: λῦσαι, καὶ ἀνοίξαμεν τοὺς μαρσίππους ἡμῶν, et hoc argētū vnūscuiusq; in sacco καὶ τόδε τὸ ἀργύριον ἑκάστου ἐν τῷ μαρσίππῳ eius. argētū nr̄m in statera reduxi- E αὐτοῦ. τὸ ἀργύριον ἡμῶν ἐν σταθμῷ ἀπεστρέψα⁹ mus nr̄e in manib⁹ nr̄is. et argētū aliud μεν τῶν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν. καὶ ἀργύριον ἕτε⁹ attulim⁹ nobiscū: emere escas. ρον κατήγαγεν μεθ' ἑαυτῶν, ἀγορᾶσαι βρώματα. nō scim⁹ ꝺs iniecit ἐνκ οἴδαμεν τὶς ἐνέβαλεν

Interp. cabl.

וְנִרְאֶה וְיִפְטֹר לָכֶן יַת אֲחוּכֶן אָחֳרָנָא וְיַת בִּנְיָמִן וַאֲנָא כְּמָא דְּתִכּוֹלִית אִתְכָּלִית׃
וְיַתְרִנוּ גוּבְרַיָּא יַת תְּקוּרְבְּתָא הָדָא וְעַל חַד תְּרֵין כַּסְפָּא נְסִיבוּ בִּידֵיהוֹן וְדָבָרוּ יַת
בִּנְיָמִן וְקָמוּ וּנְחָתוּ לְמִצְרָיִם וְקָמוּ קֳדָם יוֹסֵף׃ וַחֲזָא יוֹסֵף עִמְּהוֹן יַת בִּנְיָמִן וַאֲמַר
לְרַבְרְבָנָא עַל בֵּיתֵיהּ אֲעֵיל יַת גּוּבְרַיָּא לְבֵיתָא וּנְכוֹס נִכְסָתָא וְאִתְקַן אֲרֵי עִמִּי יֵיכְלוּן
עִקְּרַיָּא כַּשְׁיִרְוְתָא׃ וַעֲבַד גַּבְרָא כְּמָא דַּאֲמַר יוֹסֵף וְאַעֵיל גַּבְרָא יַת גּוּבְרַיָּא לְבֵית יוֹסֵף׃
וְדָחִילוּ גּוּבְרַיָּא אֲרֵי אִתְעֲלוּ לְבֵית יוֹסֵף וַאֲמָרוּ עַל עֵיסַק כַּסְפָּא דְּאִיתְתָב בְּטוּעֲנָא
קַדְמָיְתָא אֲנַחְנָא מְתַעֲלִין לְאִתְרַבְרָבָא עֲלָנָא וּלְאִסְתַּבָּבָא עֲלָנָא וּלְמִקְנֵי יָתָנָא
לְעַבְדִין וְיַת חֲמָרָנָא׃ וְקָרִיבוּ לְוַת גַּבְרָא דְּ מְמָנָא עַל בֵּית יוֹסֵף וּמַלִּילוּ עִמֵּיהּ בְּתָרַע
בַּיְתָא׃ וַאֲמָרוּ בְּבָעוּ רְבוֹנִי סַיְּתָא אֲתֵינָא קַדְמָיְתָא לְמִזְבַּן עִבּוּרָא׃ וַהֲוָה כַּד אֲתֵינָא
לְבֵית מָבְתָּא וּפְתַחְנָא יַת טוּעֲנָא וְהָא כְּסַף גְּבַר בְּפוּם טוּעֲנֵיהּ כַּסְפָּנָא בְּמַתְקָלֵיהּ
וְאִתַּתְנָא יַתֵּיהּ בִּידָנָא׃ וְכַסְפָּא אָחֳרָנָא אַיְתֵינָא בִּידָנָא לְמִזְבַּן עִבּוּרָא לָא יְדַעְנָא מַן שַׂוִּי

Interp. cabl.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Gen. Ca.xliij.	Pritiua heb.
argẽtũ in saccos nros. ait ãt il=	eam in marsupiis nris.	כַּסְפֵּנוּ בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם	שָׁלַם
ηὸ ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίππους ἡμῶν. εἶπε δὲ αὐ=	At ille respondit. Pax	לָכֶם אַל תִּירָאוּ אֱלֹהֵיכֶם וֵאלֹהֵי	יָרָא
tio: ppiti⁹ vob: ne timeatis. te⁹ vr: et de⁹	vobiscum: nolite time	אֲבִיכֶם נָתַן לָכֶם מַטְמוֹן ×××××××	טָמַן
τῶς, ἵλεως ὑμῖν, μὴ φοβεῖσθε. ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ ὁ θεὸς	re. Deus vester & deus	אַמְתְּחֹתֵיכֶם כַּסְפֵּיכֶם בָּא אֵלָי	בּוֹא
patrũ vros dedit vob thesauros in	patris vestri dedit vo=	וַיּוֹצֵא אֲלֵיהֶם אֶת שִׁמְעוֹן׃ וַיָּבֵא	יָצָא בּוֹא
τῶν πατέρων ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν θησαυροὺς ἐν τοῖς	bis thesauros in saccis	הָאִישׁ אֶת הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה וַיִּתֵּן	נָתַן רָחַץ
saccis vris: at argẽtũ vrm: pbatũ	vestris. Nã pecuniã quã	וַיִּתֵּן מַיִם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן	נָתַן רָחַץ
μαρσίπποις ὑμῶν, τὸ δὲ ἀργύριον ὑμῶν, εὐδοκιμοῦν	dedistis mihi probatam	מִסְפּוֹא לַחֲמֹרֵיהֶם׃ וַיָּכִינוּ אֶת	בָּבָא כּוּן
habeo. et edurit ad eos ſymeõ: et at=	ego habeo. Eduxitq;	הַמִּנְחָה עַד בּוֹא יוֹסֵף בַּצָּהֳרָיִם	
ἀπήχω. καὶ ἐξήγαγε πρὸς αὐτοὺς τὸν συμεών, καὶ ἦντε	ad eos symeon. Et eo	כִּי שָׁמְעוּ כִּי שָׁם יֹאכְלוּ לָחֶם׃ וַיָּבֹא	אָכַל בּוֹא
tulit aquã lauare pedes eor. et dedit pa=	introductis domum eo	יוֹסֵף הַבַּיְתָה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת הַמִּנְחָה	
κεν ὕδωρ νιψαι τοὺς πόδας αὐτῶν. καὶ ἔδωκε χορ=	attulit aquã: & lauerũt	אֲשֶׁר בְּיָדָם הַבַּיְתָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ	שָׁחָה
bula asinis eor. parauerũt ãt dona:	pedes suos: dedit q;	לוֹ אַרְצָה׃ וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם	שָׁאַל
τάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν. ἡτοίμασαν δὲ τὰ δῶρα,	pabulũ asinis eorũ. Illi	וַיֹּאמֶד הֲשָׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזָּקֵן	שָׁלַם
donec intraret ioseph meridie. audiuerũt.n.	vero parabant	חַיָּה אָמַר	חָיָה אָמַר
ἕως τοῦ εἰσελθεῖν ἰωσὴφ μεσημβρίας. ἤκουσαν γὰρ	munera: donec ingre	אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם הֲעוֹדֶנּוּ חָי׃ וַיֹּאמְרוּ	
ϕ illic debet prãdere. ingressꝰ ẽ ãt ioseph in domũ:	deretur ioseph meridie	שָׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאָבִינוּ עוֹדֶנּוּ חָי	
ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν. εἰσελθὼν δὲ ἰωσὴφ εἰς τὸν οἶκ=	Audierãt eũ: q; ibi co=	וַיִּקְדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא	קָדַד נָשָׂא רָאָה
et obtulerũt ei munera: q̃ habebãt in	mesturi eẽnt panẽ. Igi=	אֶת בִּנְיָמִין אָחִיו בֶּן אִמּוֹ וַיֹּאמֶר	
αὐ, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα, ἃ εἶχον ἐν ταῖς	tur ingressus ẽ ioseph do	הֲזֶה אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם	
manib⁹ suis in domũ. τ adorauerũt cũ in	mũ suã: obtulerũtq; ei	אֵלָי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְחָנֶּךָּ בְּנִי׃	חָנַן
χερσὶν αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ=	mũera tenẽtes in manibus suis: & adorauerũt	וַיְמַהֵר יוֹסֵף כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל	מָהַר כָּמַר
faciẽ sup ẽrã. inclinauit ãt eos: quõ	pni in terrã. At ille cle	אָחִיו וַיְבַקֵּשׁ לִבְכּוֹת וַיָּבֹא הַחַדְרָה	בָּכָה בּוֹא
πὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. κράτησε δὲ αὐτοὺς, ὡς	mẽter resalutatis eis in	וַיִּבְךְּ שָׁמָּה׃ וַיִּרְחַץ פָּנָיו וַיֵּצֵא	רָחַץ פָּנָה
8.:9.a habeẽt.et ait: si sanꝰ ẽ pr vr sent=	terrogauit eos dicẽs. Sa	וַיִּתְאַפַּק וַיֹּאמֶר שִׂימוּ לָחֶם׃	אָפַק שׂוּם
ἔχειν. καὶ εἶπεν, εἰ ὑγιαίνει ὁ πὴρ ὑμῶν ὁ πρεσβύτε	nus ne est pr vr senex:	וַיָּשִׂימוּ לוֹ לְבַדּוֹ וְלָהֶם לְבַדָּם וְלַמִּצְרִים	שָׂם בָּדָד
or: quẽ dixistis: adhuc viuit: illi ãt dixerũt: sanꝰ ẽ seruꝰ tuꝰ	de quo dixeratis mihi.	הָאֹכְלִים אִתּוֹ לְבַדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן	יָכַל
ρος, ὃν εἴπατε. ἔτι ζῇ; εἰ δὲ εἶπαν, ὑγιαίνει ὁ παῖς σου	Adhuc viuit? Qui rñ=	הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת הָעִבְרִים	
pr nr: adhuc viuit. et ait: bñdict⁹ hõ ille	derũt. Sospes est seruus		
ὑπὸ ὑμῶν, ἔτι ζῇ. καὶ ἔπεσε, εὐλογήσας ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος	tuus pr nr. Adhuc vi=		
deo. et inclinãtes adorauerũt eũ. respici=	uit. Et incuruati adora		
τῷ θεῷ. καὶ κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ. ἀναβλέ=	uerunt eũ. Attollẽs aũt		
ens ãt oculos suos: vidit bẽiami fra=	ioseph oculos vidit bẽ=		
τας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτ, εἶδεν βενιαμὶν τὸν ἀδελ=	iamin frẽm suũ vterinũ		
trẽ suũ vterinũ. et ait: hic frater	& ait. Iste est frater vr		
φὸν αὐτ τὸν ὁμομήτριον. καὶ ἔπεσεν, ὄντος ὁ ἀδελφὸς	puulus: de quo dixera		
vr intus: quẽ dixistis ad me adducere: et ait:	tis mihi? Et rursũ. Deus		
ὑμῶν ὁ νεώτερος, ὃν εἴπατε πρός με ἀγαγεῖν; καὶ εἶ=	iquit misereatur tui		
ve misereaꝰ tui fili. turbat⁹ ẽ ãt ioseph. re=	fili mi. Festinauitq; do		
πεν, ὁ θὸς ἐλεήσαι σε τέκνον. ἐταράχθη δὲ ἰωσὴφ. συ	mũ: qa cõmota fuerãt		
voluta sũt .n. viscera eius sup fratre suo.	viscera eius sup fre suo:		
νεστράφετο γὰρ τὰ ἔντερα αὐτ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτ.	& erũpebãt lachryme:		
et ꝙsiuit flere. ingressus ãt in cubiculũ suũ:	& ingressus cubiculũ fle=		
G καὶ εἰσελθὼν κλαῦσαι. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον αὐτ,	flevit. Rursũq; lota facie e		
flevit. et lauãs faciẽ: egressus: cõ	gressus: cõtinuit se: & a		
8.4:c ἔκλαυσεν. καὶ νιψάμενος τὸ πρόσωπον, ἐξελθὼν, ἐπε=	it. Ponite panes. Qui=		
τῆρα. nuit se. et ait: apponite panes. τ appo	bus appositis seorsũ io		
43.4. κρατεῦσατο. καὶ εἶπεν, παράθετε ἄρτους. καὶ παρέ	seph: & seorsũ fribus:		
fuerũt ei soli: et tbis p sebreos: et egy	egyptiis quoq; qui ve=		
θεσαν αὐτῷ μόνῳ, καὶ αὐτοῖς καθ ἑαυτ, καὶ τοῖς αἰγυ	scebãtur sil seorsũ. Illi		
ptijs: simul vescẽtib⁹ cũ eo pr sebreos: nõ.n.	citũ est enim egyptiis		
πτίοις, τοῖς συνεσθίουσιν μετ αὐτ καθ ἑαυτ, οὐ γὰρ	comedere cũ hebreis		
poterãt egrptij simꝫ comedere cũ hebreis			
δύναντο οἱ αἰγύπτιοι συνεσθίειν μετὰ τῶν ἑβραίων			

Interp.cabl.	Transla.Chal.	Pritiua chal.
כַּסְפַּנָא בְּטוֹעֲנָנָא ׀ וַאֲמַר שְׁלָם לְכוֹן לָא תְּדַחֲלוּן אֱלָהְכוֹן וֵאלָהָא דַּאֲבוּכוֹן יְהַב לְכוֹן	argentũ nrm in saccis nrꝫ. Dixitq; eis. Pax vobis:	חָתַל
סִיעָא בְּטוֹעֲנֵיכוֹן כַּסְפְּכוֹן אֲתָא לְוָתִי ׀ וְאַפֵּיק לְוָתְהוֹן יָת שִׁמְעוֹן ׀ וְאַעֲיל וְקָרֵא יָת ׀	nolite timere. Deus vester & deus patris vestri dedit	נָפַק עוֹל
גוּבְרַיָּא לְבֵית יוֹסֵף ׀ וְיָהַב מַיָּא ׀ וְאִסְתְּוִי רַגְלֵיהוֹן ׀ וְיָהַב כְּסָתָא לַחֲמָרֵיהוֹן ׀ וְאַתְקִינוּ יָת	vobis thesaurũ in saccis vrꝫ. Argentuꝫ vestrũ venit	סְתָא תֶּבֶן
תְּקָרוּבְתָּא עַד דְּעָל יוֹסֵף בְּשַׁתָּא אֲרֵי שְׁמָעוּ אֲרֵי תַּמָּן אִכְלִין לַחְמָא ׀ וְעָל יוֹסֵף ××	ad me: & eduxit ad eos symeon. & introduxit vir hoies	קְרַב עוֹל שְׁרָא
לְבֵיתָא ׀ וְאַיְתִילוּ לֵיהּ יָת תְּקָרוּבְתָּא דִּי בִידֵיהוֹן לְבֵיתָא ׀ וּסְגִידוּ לֵיהּ עַל אַרְעָא ׀ וּשְׁאֵיל	in domũ ioseph: & dedit aquã & lauerũt pedes suos:	עוֹל סְנַד
לְהוֹן לְשָׁלָם ׀ וַאֲמַר הַשְׁלָם לְאֲבוֹכוֹן סָבָא דַּאֲמַרְתּוּן ׀ הַעַד כְּעַן הוּא כַּיָּם ׀ וַאֲמָרוּ שְׁלָם	et dedit pabulũ asinis suis. Et parauerũt munera ad	שׁוּב כּוּם
לְעַבְדָּךְ לְאֲבוּנָא עַד כְּעַן כַּיָּם ׀ וּכְרַעוּ וּסְגִידוּ ׀ וְחַמָּא יָת עֵינוֹהִי וְחָזָא יָת בִּנְיָמִין אֲחוּהִי בְּ	ꝙ veniret ioseph ad prandiũ: quia audierant ꝙ ibi	
אִמֵּיהּ ׀ וַאֲמַר הַדֵּין אֲחוּכוֹן זְעֵירָא דַּאֲמַרְתּוּן לִי ׀ וַאֲמַר טַב לֶהֱוֵי לָךְ בְּרִי ׀	comesturi erant panem. Et ingressus est ioseph in do	רָחַם בַּר
וְאוֹחִי יוֹסֵף אֲרֵי אִתְגּוֹלַלוּ רַחֲמוֹהִי עַל אָחוּהִי וּבָעָא לְמִבְכֵּי ׀ וְעַל לְאֵידוֹן בֵּית ××	mum: & obtulerũt ei munera q̃ erant in manibus eoꝝ	אֲתָא גָּלַל בָּכָה
מְשִׁכְבָּא ׀ וּבְכָא תַּמָּן ׀ וְאַסְחִי אָפּוֹהִי וּנְפַק ׀ וְאִתְחַסַּן וַאֲמַר ׀ שַׁוִּוֹ לַחְמָא ׀ וַשַׁוִּיאוּ לֵיהּ	in domo. Et adorauerũt eum p;ont in terrã. Et salu=	עוֹל כָּבַד כָּבָה
בְּלְחוֹדוֹהִי וְלְהוֹן בְּלְחוֹדֵיהוֹן ׀ וְלְמִצְרָאֵי דַּאֲכָלִין עִמֵּיהּ בְּלְחוֹדֵיהוֹן ׀ אֲרֵי לָא יָכְלִין ××	tauit eos. Et ait. nunqd est pat patri vestro seni quẽ	סָתָא תֶּבֶן שָׁוָה
מְצְרָאֵי ׀ לְמֵיכַל עִם עִבְרָאֵי ×××××××

Pritiua beb. Ter. Heb. Geñ. Ca. xliiij.

לֶחֶם כִּי תוֹעֵבָה הוּא לְמִצְרִיִּם: ס תָּעַב
וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו הַבְּכֹר כִּבְכֹרָתוֹ ס
וְהַצָּעִיר כְּצְעָרֹתוֹ וַיִּתְמְהוּ ס צָעַר תָּמַהּ
הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ: וַיִּשָּׂא ס
מַשְׂאֹת מֵאֵת פָּנָיו אֲלֵהֶם וַתֵּרֶב ס נָשָׂא רָבָה
מַשְׂאַת בִּנְיָמִן מִמַּשְׂאֹת כֻּלָּם חָמֵשׁ ס
יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ: שָׁתָה שָׁכַר

Cap. xliiij.

וַיְצַו אֶת אֲשֶׁר עַל בֵּיתוֹ לֵאמֹר ס צָוָה
מַלֵּא אֶת אַמְתְּחֹת הָאֲנָשִׁים אֹכֶל
כַּאֲשֶׁר יוּכְלוּן שְׂאֵת וְשִׂים כֶּסֶף ס כָּלַל נָשָׂא שׂוּם
אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ: וְאֶת גְּבִיעִי ס
גְּבִיעַ הַכֶּסֶף תָּשִׂים בְּפִי אַמְתַּחַת ס גָּבִיעַ שׂוּם פֶּה
הַקָּטֹן וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כִּדְבַר ס עָשָׂה
יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר: הַבֹּקֶר אוֹר ס
וְהָאֲנָשִׁים שֻׁלְּחוּ הֵמָּה וַחֲמֹרֵיהֶם:
הֵם יָצְאוּ אֶת הָעִיר לֹא הַרְחִיקוּ ס רָחַק
וְיוֹסֵף אָמַר לַאֲשֶׁר עַל בֵּיתוֹ קוּם ס
רְדֹף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהִשַּׂגְתָּם ס נָשַׂג
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לָמָּה שִׁלַּמְתֶּם רָעָה ס רוּעַ
תַּחַת טוֹבָה: הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה שָׁתָה
אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ בּוֹ ס
הֲרֵעֹתֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם: וַיַּשֶּׂג ס רוּעַ עָשָׂה
וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֶת הַדְּבָרִים ס דָּבַר
הָאֵלֶּה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יְדַבֵּר ס אָמַר
אֲדֹנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלִילָה ס חָלַל
לַעֲבָדֶיךָ מֵעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה: הֵן ס
כֶּסֶף אֲשֶׁר מָצָאנוּ בְּפִי אַמְתְּחֹתֵינוּ ס פֶּה

Pritiua cha. Transla. Chal.

סָתַר רָגַב panem: quonīā pecus quod egrptij colunt hebrei comedunt. Et discubuerunt coīā eo: maior iurta maiori tatem suā: t mino: iurta minoritatē suā. et admirati sunt viri adinuicē. Et date sunt eis portiones a facie eius: t maior fuit portio beniamin quicupliciter portionibus oim. Et biberunt t inebriati sunt cuz eo.

Cap. xliiij.

QRecepit autem dispensatori domus sue: dicens. Imple saccos virorum frumēto quā tum possunt portare: t pone argentū vniuscuiusq in ore sacci sui. Calicem aūt meū argenteū pones in ore sacci minoris: t argentū emptionis sue. Fecitq iurta verbū ioseph quod locutus fuerat. Ortoq mane viri dimissi sunt ipsi t asini sui. Illi egressi sunt de ciuitate: non longe abierant. Et ioseph dixit dispensatori domus sue. Surge sequere post viros: et apprehendes eos: et dices eis. Quare reddidistis malum pro bono? Nonne hic calix erat quo bibebat dño meus? Et ipse querens quesiuit eum: malā rem fecistis. Apprehenditq eos t locutus est cum eis verba hec: et dixerunt ei. Quare loquitur dominus noster talia verba: absit a seruis tuis facere hanc rem. Ecce argentum quod inuenimus in ore saccorum nostrorū

Trāsla. B. Hiero.

panem. abominatio .n. ē egyptijs. sedent aūt. Et biberunt cū eo: primogenitꝰ fm ūtictā suā: et iunio: fm inuētutē suā: et magnificata ē aūt pgo bētami pter pgenies olim duplicīter ad eos q illos. Et biberūt inebriati sūt cū eo.

Ca. 44.

PRecepit aūt ioseph dispensatori domus sue dicēs. Imple saccos eorum frumento: quantū possunt capere: & pone pecuniam singulorū in summitate sacci. Cyphū aūt meum argenteū & preciū quod dedit de tritici: pone in ore sacci iunioris. Factumq est ita. Et orto mane dimissi sūt cū asinis suis. Iamq exierant: & pcesserant paululum. Tunc ioseph accersito dispensatore domus sue ait. Surge inquit & persequere viros: & apprehensos dicito. Quare reddidistis malum pro bono. Cyphus quē furati estis: ipse est in quo bibit dñs meus: & in quo augurari solet. Pessimā rē fecistis. Fecit ille vt iusserat: & deprehensis per ordinē locutus est. Qui respondērūt. Quare sic loquitur dominus noster: vt serui tui tantū flagitii commiserint. Pecuniā quā in uenim⁹ in summitate saccorum

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

panes. abominatio .n. ē egyptijs. sedent aūt. Et biberūt cū eo: primogenitꝰ fm ūtictā suā: et iunio: fm inuētutē suā: et magnificata ē aūt pgo bētami pter pgenies olim duplicīter ad eos q illos. Et biberūt inebriati sūt cū eo.

Ca. 44.

ΚΑΙ ἐνετείλατο Ἰωσὴφ τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, dicēs: implete saccos hoīs ex λέγων, πλήσατε τοὺς μαρσίππους τῶν ἀνθρώπων cib⁹: q̄cūq; potuerit tollere, et imīcite vnuſ cuiuſq; argētū in ore sacci. et ματων, ὅσα ἂν δύνωνται αἴρειν· καὶ ἐμβάλετε ἑκά- calicē meū argenteū in ore sacci iunioris cum στου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὸ στόματος τοῦ μαρσίππου· καὶ pecunia frumenti sui. Et fecit scđm verbū τὸ κύπελλόν μου τὸ ἀργυροῦν ἐμβάλετε εἰς τὸν μάρσιπ ioseph: sicut dixit. mane illuxit. et hoīes πα τοῦ νεωτέρου, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ· missi sūt ipi et asini eoꝝ. exeūtibꝰ aūt ipis ciuitatē: nō γενηθὲν δὲ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἰωσήφ, καλῶς ἔπρα- ſ aberāt longe. et ioseph dixit ei q̄ sup domū suā: sur- ξεν· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς καὶ ἐξῆλθαν αὐτοὶ καὶ gens psequere post hoīes: et ꝯprehēdēs eos: et dices illis: q̄re reddidistis ma- τὰ ὑποζύγια αὐτῶν. Ἰωσὴφ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἀνά- lum pro bono? q̄re furati estis meū scyphū ar- στηθι καὶ καταλάβε τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, τί ὅτι ἀνταπεδώκατε πονη- B gēteū? nō hoc ē in q̄ bibit dñs me⁹? ipe aūt ρὰ ἀντὶ καλῶν; ἵνατί ἐκλέψατέ μου τὸ κύπελλον τὸ ἀρ- augurio augurat in eo. mala pfecistis q̄ γυροῦν; οὐ τοῦτό ἐστιν ἐν ᾧ πίνει ὁ κύς μου; αὐτὸς δὲ fecistis. inuenīēs aūt illos: dixit eis fm ver- μαντεύεται· ἐφαῦλα δὲ ἐποιήσατε ἐπιλεξάμενοι τὰ ba hec. illi aūt dirext ei: q̄re loqtur dñs fm ver- ῥήματα ταῦτα· εἰ δὲ ἔπραξαν αὐτῷ, ἵνατί λαλεῖ ὁ κύς κατὰ τὰ ῥήμα- ba hec. absit seruis tuis facere fm ῥᾶ τὰ ταῦτα· μὴ ἡθμὸν τοῖς παισίν σου ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα hoc. si q̄dē argētū: q̄s inuenim⁹ in saccis nr̄is: τοῦτο· εἰ τὸ μὲν ἀργύριον, ὃ εὑρομεν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν,

Interp. chal.

Trãsla. Gr. Irr. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Piero.	Tex. Heb. Gen. Ca. xliiii.	Pritiua. heb.
reduximus ad te de terra chanaã: quõ furare=	reportauimus ad te de	הֲשִׁיבֹנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאֵיךְ	שׁוּב
mur de domo dñi tui argẽtũ aut aurũ:	terra chanaan. Et quõ	נִגְנֹב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב:	גָּנַב
μαι ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον;	cõsequẽs est: vt furati si	אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ מֵעֲבָדֶיךָ וָמֵת	מָצָא מוּת
apõ quẽ inuẽt fuerit scyph seruoꝝ tuoꝝ: moria=	mus de domo dñi tui	וְגַם אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לַאדֹנִי לַעֲבָדִים:	הָיָה
ται ἐὰν εὑρεθῇ τὸ κύπελλον παρὰ τῶν παίδων σου, ἀποθνησκέ=	aurũ vel argẽtũ. Apd	וַיֹּאמֶר גַּם עַתָּה כְּדִבְרֵיכֶם כֵּן הוּא	
των. et nos ãt erimus dño nro serui. ille	quẽcũqꝫ fuerit inuẽtũ ser	אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ יִהְיֶה לִי עָבֶד	
τω· καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα τῷ κυρίῳ ἡμῶν παῖδες· ὃ	uorũ tuorũ qd ẽris: mo	וְאַתֶּם הְיוּ נְקִיִּם: וַיְמַהֲרוּ	עָרָה מָהַר יָרַד
ãt dixit: et nũc sicut dicitis: sic erit. apõ quẽ	riatur: & nos erimus	וַיּוֹרִדוּ אִישׁ אֶת אַמְתַּחְתּוֹ אָרְצָה וַיִּפְתְּחוּ	פָּתַח
δὲ ἂν εὑρεθῇ, καὶ νῦν ὡς λέγετε, οὕτως ἔσται· παρ' ᾧ ἂν	serui dñi nri. Qui dixit	אִישׁ אַמְתַּחְתּוֹ וַיְחַפֵּשׂ בַּגָּדוֹל	חָפַשׂ
inuẽt fuerit scyph seruus: vos ãt eritis mũ=	eis. Fiat iuxta vestrã sẽtẽ	וַיְכַל בַּנָּעַר וַיִּמָּצֵא הַגָּבִיעַ	כָּלָה נָעַר מָצָא
ἑυρεθῇ τὸ κύπελλον, ἔσται μου παῖς, ὑμεῖς δὲ ἔσεσθε κα=	tiã. Apud quẽcũqꝫ fue	בְּאַמְתַּחַת בִּנְיָמִן: וַיִּקְרְעוּ שִׂמְלֹתָם	
θὰ. et festinauerũt τ deposuerũt vnusqsq sac=	rit inuẽtũ: ipse sit seruus	וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל חֲמֹרוֹ וַיָּשֻׁבוּ	עָמַס שׁוּב
κοὺς αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤνοιξεν ἕκαστος τὸν μάρσιπ=	meus: vos ãt eritis ino	הָעִירָה: וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאֶחָיו בֵּיתָה	בּוֹא
πον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤνοιξεν ἕκαστος τὸν μάρσιπ=	xii. Itaqꝫ festinato de=	וַיִּפֹּל וְהוּא עוֹדֶנּוּ שָׁם וַיִּפְלוּ לְפָנָיו	נָפַל
πον αὐτοῦ· καὶ ἐρεύνησε δὲ ἀρξὰμενος τοῦ πρεσβυτέρου ἀρ=	ponentes in terrã sac=	אַרְצָה: וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מַה	פָּנֶה
χόμενος, ἕως ἔλαβεν ἐπὶ τὸν νεώτερον· καὶ ἐυρέθη τὸ κύ=	cos aperuerunt ooooooo	הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הֲלוֹא	עָשָׂה
πελλον ἐν τῷ μαρσίππῳ τοῦ Βενιαμίν· καὶ διέρρηξαν	singuli. Quos scrutatus	יְדַעְתֶּם כִּי נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר	
vestimẽta sua: et ipositusq sac=	incipiens a maiore vsqꝫ	כָּמֹנִי: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה נֹּאמַר	
τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπέθηκαν ἕκαστος τὸν μάρσιπ=	ad minimũ: inuenit cy	לַאדֹנִי מַה נְדַבֵּר וּמַה נִּצְטַדָּק	
πον αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθαν εἰς	phum ooooooooooooooooo	הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת עֲוֹן עֲבָדֶיךָ	
ciuitatẽ. ingressus ẽt iudas et frẽs eius	in facco beniamin. At	הִנֶּנּוּ עֲבָדִים לַאדֹנִי גַּם אֲנַחְנוּ	
τὴν πόλιν. εἰσῆλθε δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ	illi scissis vestibus ooooo	גַּם אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ:	
ad ioseph: adhuc illo erãte illic. et cecidẽrũt co=	oneratisq rursum asi=	וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵעֲשׂוֹת זֹאת	חָלַל עָשָׂה
πρὸς Ἰωσήφ, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐκεῖ· καὶ ἔπεσαν ἔναν=	nis reuersi sunt ooooooo	הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ	
rã illo sup trã. dixit ãt illis ioseph:	in oppidũ. primusq iu	הוּא יִהְיֶה לִי עָבֶד וְאַתֶּם עֲלוּ	הָיָה עָלָה
τιον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ,	das cũ fratribus ingres=	לְשָׁלוֹם אֶל אֲבִיכֶם: וַיִּגַּשׁ אֵלָיו	שָׁלַם נָגַשׁ
dd rẽ hãc fecistis: nõ scitis: q	sus est ad ioseph. Necdũ	יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר נָא	
τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐποιήσατε; οὐκ ᾔδατε, ὅτι	ei de loco abierat. Oẽsq		

Transla. Chal.	Positiua chal.
retulimus ad te de terra chanaã: quõ ergo furati esse	תוּב גְּנַב רָבַב
mus de domo dñi tui vasa argentea aut vasa aurea:	שָׁבַח מָוֶת הָוָה
apõ quẽcũqꝫ de seruis tuis fuerit inuẽtus scyph: mo	הֲוָה זָכָה
riatur: nos quoqꝫ erimus serui dño nro. Et dixit. Etiaꝫ	אָתָא נָחַת רָבַב
nũc iuxta sermões vros ita est: apud quẽcũqꝫ fuerit in	שְׁרֵי צְעַר
uent: erit mihi seru: vos ãt eritis innoxij. Et festi=	תּוּב קְרָה עוֹל
nauerũt τ deposuerũt vnusqsq saccum suũ in terra: τ	
aperuit vnusqsq saccũ suũ. Et scrutat est: in maiore	אָמַר רָבַב חָלַל
incepit: τ in minore pfecit: et inuẽtus est scyphus in	זְכָה שָׁכַח
sacco beniamin. Et sciderũt vestimẽta sua: τ onerauẽ	חוּס עֲבַד הָוָה
rũt vnusquisq asinum suũ: τ reuersi sunt in ciuitatẽ.	נָסַק
Et ingressus est iudas τ frẽs eius in domũ ioseph: et	
ipse adhuc erat ibi. Et corruerũt cotã eo in terrã. Di=	
xitq eis ioseph. Quid est hoc qõ fecistis? Nescieba=	
tis q̃ inuestigãs inuestigaret vir sicut ego. Dixitq iu	
das. Quid dicem dño meo: dd loq̃mur: aut quo iusti	
ficabimur. Ai facie enĩ dei iuentũ est pcm̃ fuoꝝ tuo=	
rũ. Ecce sum serui dño meo: tã nos q̃ ille in cui ma=	
nu inuẽtus est scyphus. Et ait absit a me hoc facere.	
Vir in cui manu inuẽtus est scyphus erit mihi seru:	
vos autẽ ascendite in pace ad patrẽ vestrũ: τ accessit	
ad eum iudas: τ ait. Obsecro dñe mi: vt loq̃tur nunc	

Interp. chal.
אֲתֵינָא לְוָתָךְ מֵאַרְעָא דְכְנָעַן וְאֵכְדֵין נְגְנוֹב מִבֵּית רַבְּתָךְ מַאנִין דְּכֶסֶף אוֹ מַאנִין
דְּדַהֲבָ: דְּיִשְׁתְּכַח עִמְּהּ מִשֻּׁמָּתָא מִפֻּלְחָנָךְ וְאַף אַנַחְנָא נֶהֵי לְרִבּוֹנִי לְעַבְדִין: וַאֲמַר אַף כְּעַן
כְּפִתְגָמֵיכוֹן כֵּן הוּא דְיִשְׁתְּכַח עִמֵּהּ יְהֵא לִי עַבְדָא וְאַתּוֹן תְּהוֹן זַכָאִין: וְאוֹחִיאוּ
וְאוֹרִידוּ גְּבַר טוּמְנֵיהּ לְאַרְעָא וּפְתַחוּ גְּבַר טוּמְנֵיהּ: וּבְלַשׁ רַבְּרְבָא שָׁרֵי וּבְזָעֵירָא שְׁצִי
וְאִשְׁתְּכַח כָּלִיא בְּטוּמְנֵי דְבִנְיָמִין: וּקְרַעוּ לְבוּשֵׁיהוֹן וּרְמוּ גְּבַר עַל חֲמָרֵיהּ וְתָבוּ
לְמַרְתָּא: וְעַל יְהוּדָה וְאַחוֹהִי לְבֵית יוֹסֵף וְהוּא עַד כְּעַן תַּמָּן וּנְפָלוּ קֳדָמוֹהִי עַל אַרְעָא:
וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף מָה עוּבָדָא הָדָא דְּעֲבַדְתּוּן הֲלָא יְדַעְתּוּן אֲרֵי גֶּבֶר כְּוָתִי מְנַחֵשׁ נַחֲשָׁא
דְּכוֹתִי: וַאֲמַר יְהוּדָה מָה נֵאמַר לְרִבּוֹנִי מָה נְמַלֵּיל וּמָה נִזְכֵּי וּמָן מְדַם יְיָ אִשְׁתְּכַח
חוֹבָא דְעַבְדֵךְ הָא אֲנַחְנָא עַבְדִין לְרִבּוֹנִי אַף אֲנַחְנָא אַף דְּיִשְׁתְּכַח כַּלְיָא בִּידֵיהּ: וַאֲמַר
חַס לִי מִלְמֶעְבַּד הָא גַּבְרָא דְּאִשְׁתְּכַח כַּלְיָא בִּידֵיהּ הוּא יְהֵא לִי עַבְדָא וְאַתּוֹן סַקוּ
לְשְׁלָם לְוָת אֲבוּכוֹן: וּקְרִיב לְוָתֵיהּ יְהוּדָה וַאֲמַר בְּבָעוּ רִבּוֹנִי יְמַלֵּיל בְּקֻשׁ

Pūctua heb. | Ter. Heb. | Exp. | Ca. xliiii. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

עַבְדְּךָ דָּבָר נָאָזְנִי אֲדֹנִי וְאַל יִחַר
אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה ׃
אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת עֲבָדָיו לֵאמֹר
הֲיֵשׁ לָכֶם אָב אוֹ אָח וַנֹּאמַר אֶל
אֲדֹנִי יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד
זְקֻנִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר
הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ ׃
וַתֹּאמֶר אֶל עֲבָדֶיךָ הוֹרִדֵהוּ אֵלָי
וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו וַנֹּאמֶר אֶל
אֲדֹנִי לֹא יוּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת
אָבִיו וְעָזַב אֶת אָבִיו וָמֵת וַתֹּאמֶר
אֶל עֲבָדֶיךָ אִם לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם
הַקָּטָן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת
פָּנָי וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל עַבְדְּךָ אָבִי
וַנַּגֶּד לוֹ אֶת דִּבְרֵי אֲדֹנִי וַיֹּאמֶר
אֲבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ לָנוּ מְעַט אֹכֶל
וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם יֵשׁ
אָחִינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ וְיָרַדְנוּ כִּי לֹא
נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ
הַקָּטָן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ
אָבִי אֲלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי
שְׁנַיִם יָלְדָה לִי אִשְׁתִּי וַיֵּצֵא
הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אַךְ טָרֹף טֹרָף
וְלֹא רְאִיתִיו עַד הֵנָּה וּלְקַחְתֶּם
גַּם אֶת זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן
וְהוֹרַדְתֶּם אֶת שֵׂיבָתִי בְּרָעָה
שְׁאֹלָה וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל עַבְדְּךָ

Pūctua chal. | Interp. chal.

רַבְרְבָתָךְ | seruus tuus verbū coā dño meo: t non trascat furor tuus sup seruū tuū: qñ talis es tu sicut pharao. Dño meus interrogauit seruos suos: dicens. Num habetis patrem aut fratrē? et dixim⁹ dño meo. Est nobis pater senex t filius senectutis paruulus: frater autē eius mortu⁹ est: t remānit solus ipse mri sue: t pater eius dilexit eum: et dixisti seruis tuis: deducite eū ad me: t ponā oculū meū sup eum. Dixim⁹q; dño meo nō potest puer relinq̄re patrē suū: si aūt reliquerit patrē suū morietur. et dixisti seruis tuis. Non videatis vltra faciē meā: si non descenderit frater vr minimus vobiscū. Et factū est cum ascendimus ad seruū tuū patrē nr̄m: narrauimus ei verba dñi mei. Dixitq; pater nr̄. reuertimini: emite nobis modicū frumēti. Et diximus. Nō possum⁹ descendere: si ierit frater nr minimus nobiscū descēdemus: qñ nō possumus videre faciē viri: si fr nr minim⁹ nō ierit nobiscū. Dixitq; nobis pr nr̄ seruus tuus. Vos scitis q: duos pepit mihi vxor mea. Egressusq; ē vn⁹ a me: t dixi occisus est: t nō vidi eū vsq; in pñs. t si tuleritis hūc a facie mea: t acciderit ei mors: deducetis canitiē meā cū afflictione ad inferos. Et nūc cū venero ad seruū tuū

אֲבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ לָנוּ מְעַט אֹכֶל
וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם יֵשׁ
אָחִינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ וְיָרַדְנוּ כִּי לֹא
נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ
הַקָּטָן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ
אָבִי אֲלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי
שְׁנַיִם יָלְדָה לִי אִשְׁתִּי וַיֵּצֵא
הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אַךְ טָרֹף טֹרָף
וְלֹא רְאִיתִיו עַד הֵנָּה וּלְקַחְתֶּם
גַּם אֶת זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן
וְהוֹרַדְתֶּם אֶת שֵׂיבָתִי בְּרָעָה
שְׁאֹלָה וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל עַבְדְּךָ

tur m seruus tuus n verbū o in auribus tuis: q & ne ira scaris r famulo tuo s Tu es eī post t pharaonem ooooo u dñs meus. a Interrogasti prius c seruos tuos: oo c habetis d patrē b aut f fratrem? & nos rñdimus tibi m dño meo. n Est o nobis p pater q senex: r & puer oo r puulus q in s senectute illius natus est: o cuius vterinus s fr̄ est mortuus: t & u ipsum s solū t habet b mater sua: c pr̄ vero tenere b diligit eū. c Dixisti q̄ f̄ uis tuis. b Adducite eū t ad me: h & ponā t oculos meos m sup illum. n Suggessimus tibi p dño meo: q nō r p̄t p puer r relinq̄re r patrē suū. t Si eī s illū t dimiserit: b morietur c Et dixisti c seruis tuis. f Nisi t venerit f frater vester h minimus t vobiscū: m nō o videbitis n amplius p faciē meā. r Cū ergo q ascēdissemus r ad s famulū tuū r patrē nostrū: r narrauimus ei oīa b q̄ locutus ē c dominus meus. b Et dixit c pr̄ noster. f Reuertimini & q emite b nobis t parum h tritici. Cui t dixim⁹. m nō n possumus o ire p Si fr̄ nr̄ n minimus descēderit nobiscū n p ficiscemur sil: r alioquī b illo f absente r nō t audemus s videre b faciē c viri. b At ille rñdit. m Vos n scitis o q oooooooooooooooooooooooo p duos q genuerit t mihi oo s vxor mea. t Egressus est n vnus: r & dixistis: bestia b deuorauit eū: ooooooooo c & c hucusq; c nō o cōparet f Si tuleritis ooooooooooo b & i istum: n & q aliquid n ei in via contigerit. oooooo p deducetis r canos meos q cum merore ooooooooo r ad īferos. n Igitur t si ītrauero o ad t seruum tuum

seruus tuus verba coā dño nr̄o. dixit aūt pr̄ noster: ite rursū: emite nobis pauca esca. nos aūt dicimus: nō poterim⁹ descēdere. ſi q̄dē frater nr̄ iunior descēderit nobiscū: descēdemus. nō.n. poterimus videre faciē hoīs: sine illo aūt frāte nr̄o iunioꝛe nō erīte nobiscū. dixit aūt seruus tuus pr̄ nr̄ ad nos: vos scitis: q: duos pepit mihi vxor. et egressus ē vn⁹ a me: et dixistis: q a bestia deuoratus est: et nō vidi eū vsq; nūc. si ergo tuleritis et hūc ex facie mea: et acciderit ei lāgor in via: et deducetis meā senectutē cū tristitia ad īferos. nūc ergo si intrauero ad seruū tuū

Transla. Chal.

עַבְדָּךְ פִּתְגָמָא מֵרֵי רִבּוֹנִי וְלָא יִתְקוֹף רוּגְזָךְ בְּעַבְדָּךְ אֲרֵי כְּפַרְעֹה כֵּן אָתְּ ׃ רִבּוֹנִי שְׁאַל
יָת עַבְדּוֹהִי לְמֵימָר הַאִית לָכוֹן אָבָּא אוֹ אָחָא ׃ וַאֲמַרְנָא לְרִבּוֹנִי אִית לַנָא אַבָּא סָבָא
וּבַר סֵיבְתָּן זְעֵיר וַאֲחוֹהִי מִית וְאִשְׁתְּאַר הוּא בִּלְחוֹדוֹהִי לְאִמֵּיהּ וַאֲבוּהִי רְחִים לֵיהּ ׃
וַאֲמָרְתְּ לְעַבְדָּךְ אַתְּיוּהִי לְוָתִי וְאֶשַׁוֵּי עֵינִי עֲלוֹהִי ׃ וַאֲמַרְנָא לְרִבּוֹנִי לָא יָכוֹל עוּלֵימָא
לְמִשְׁבַּק יָת אֲבוּהִי וְאִם יִשְׁבּוֹק יָת אֲבוּהִי וְיִמּוֹת וַאֲמָרְתְּ לְעַבְדָּךְ אִם לָא יֵיחוֹת אֲחוֹכוֹן
זְעֵירָא עִמְּכוֹן לָא תֹסִפוּן לְמֶחְזֵי אַפָּי ׃ וַהֲוָה כַּד סְלֵיקְנָא לְוָת עַבְדָּךְ אַבָּא וְחַוֵּינָא לֵיהּ
יָת פִּתְגָמֵי רִבּוֹנִי ׃ וַאֲמַר אַבּוּהִי זְבוּנוּ לָנָא זְעֵיר עִינּוּרָא ׃ וַאֲמַרְנָא לָא נִיכוֹל
לְמֵיחָת אֶלָּא אִית אָחוֹנָא זְעֵירָא עִמָּנָא וַיְהוֹתָאֲרֵי לָא נִיכוֹל לְמֶחְזֵי אַפֵּי גַּבְרָא וְאָחוֹנָא
זְעֵירָא לֵיתוֹהִי עִמָּנָא ׃ וַאֲמַר עַבְדָּךְ אַבָּא לָנָא אִתּוּן יַדְעִתּוּן אֲרֵי תְּרֵין יְלִידָת לִי אִתְּתִי ׃
וּפַקַּח חַד מִלְוָתִי וַאֲמָרִית בְּרַם טְרָטָל טְרִטִיל וְלָא אֶתְחֲזֵית עַד כְּעַן ׃ וְתִדְבְּרוּן אַף יָת דֵּין
מִן קֳדָמַי וְיֵעֲרַע עִינַיהּ סוּתָא וְתַחֲתוּן יָת סֵיבְתִּי בִּישְׁתָּא לִשְׁאוֹל ׃ וּכְעָן כְּמֵיתִי לְוָת עַבְדָּךְ

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

pfm ãt nfm: et puer nõ fuerit nobiscũ: at
πατέρα ἡμῶν, καὶ τὸ παιδίον μὴ ᾖ μεθ' ἡμῶν, ἡ δὲ
aĩa illius pẽdet ex aĩa huius: et
ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς ψυχῆς τούτου, καὶ
erit cũ viderit ipe nõ erũtẽ puerũ nobiscũ: mo
ἔσται ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν μὴ ὄντα τὸ παιδίον μεθ' ἡμῶν, τε
rietur. τ deducẽt serui tui senectutẽ
λευτήσει. καὶ κατάξουσιν οἱ παῖδές σου τὸ γῆρας τοῦ
serui tui pfio ãt nfi cũ tristitia ad iferos.
παιδός σου πατρὸς ἡμῶν μετὰ λύπης εἰς ᾅδου.
τ.n. seruus tuus suscepit puerũ a
G ὅτι παῖς σου ἐκδέδεκται τὸ παιδίον παρὰ τοῦ
ẽ.43.b pfe meo: dicẽs: si nõ adduxero illũ ad te: pec
πατρός μου, λέγων, ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρός σε, ἁ-
cabo ero erga pfem oĩbus diebus.
μαρτήσω τῷ πατρί μου πάσας τὰς ἡμέρας.
nũcergo manebo tibi seruus p puero: domesti
νῦν οὖν παραμενῶ σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου, δοῦ-
cus dñi mei. at puer ascẽdat cũ
λος τῷ κυρίῳ μου. τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτω μετὰ τῶν
fratribus suis. quõ .n. ascẽdã ad pfm:
ἀδελφῶν αὐτοῦ. πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν πατέρα,
puero nõ exĩte nobiscũ: vt nõ videã ma
τοῦ παιδίου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν; ἵνα μὴ ἴδω τὰ κα
la: q̃ inueniẽt pfem meũ.
κά, ἃ εὑρήσει τὸν πατέρα μου. Ca.45.

A ΘΤ nõ potuit ioseph tolerare oẽs
καὶ οὐκ ἐδύνατο Ἰωσὴφ ἀνέχεσθαι πάντων
astãtes ei. sed dixit: emittite
τῶν παρεστώτων αὐτῷ. ἀλλ' εἶπεν, ἐξαποστείλατε
oẽs a me. et nõ astitit nullus ioseph:
πάντας ἀπ' ἐμοῦ. καὶ οὐ παρεστήκει οὐδεὶς τῷ Ἰωσὴφ
q̃ notus fact⁹ ẽ fratribus suis. et misit
ἡνίκα ἀνεγνωρίσθη τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ ἀφῆκε
ẽ.41.c vocẽ cũ fletu. audierũt ãt oẽs egy-
t.43.6 φωνὴν μετὰ κλαυθμοῦ. ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύ-
ptij. et audibile fuit in domũ pharaõis. dixit ãt
πτιοι. καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. εἶπε δὲ
ioseph ad frẽs suos: ego sũ ioseph: adhuc
Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐγώ εἰμι Ἰωσήφ, ἔτι
pr̃ meus viuit. et nõ poterãt frẽs eius rñde
ὁ πατήρ μου ζῇ. καὶ οὐκ ἐδύναντο οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἀπο-
re ei. turbati sũt .n. dixit ãt ioseph ad
κριθῆναι αὐτῷ. ἐταράχθησαν γάρ. εἶπε δὲ Ἰωσὴφ πρὸς
fratres suos: appropiãte ad me. τ appropiãrũt.
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐγγίσατε πρός με. καὶ ἤγγισαν.
et ait: ego sũ ioseph frater vr̃: quẽ vẽdidistis
καὶ εἶπεν, ἐγώ εἰμι Ἰωσὴφ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε
Infra. in egyptũ. nũc ergo ne cõtristemini: neq; durũ vide
50.c. εἰς Αἴγυπτον. νῦν οὖν μὴ λυπεῖσθε, μηδὲ σκληρὸν φανή
atur vobis: q̃ vẽdidistis me huc: in .n. vitã misit
τω ὑμῖν, ὅτι ἀπέδοσθέ με ὧδε, εἰς περιζωὴν ἀπέστειλέ
me dẽ ante vos. hic. n. scõs ann⁹ fames
με ὃς ἔμπροσθεν ὑμῶν. ἔτος γὰρ δεύτερον ἔτος λιμὸς

Interp. chal.

אַבָּא וְעוּלַיְמָא לֵיתוֹהִי עִמָּנָא וְנִפְשֵׁיהּ חַבְרָה לֵיהּ כְּנִפְשֵׁיהּ׃ וְיִהֵא כַּד יֶחֱזֵי אֲרֵי לֵית
עוּלַיְמָא מִן אַבָּא לְמֵיתָר אִם לָא אֲתֵינֵיהּ לֵךְ וְאֶהֵי חַטַּי לְאַבָּא כָּל יוֹמַיָּא׃ וּכְעַן תֵּיתֵי
כְּעַן עַבְדָּךְ תְּחוֹת עוּלַיְמָא עַבְדָּא לְרִבּוֹנִי וְעוּלַיְמָא יְתֵיב עִם אֲחוֹהִי׃ אֲרֵי אֶכְדֵּין אִיתַּקַּף
לוֹת אַבָּא וְעוּלַיְמָא לֵיתוֹהִי עִמֵּיר דְּיֵילָא אִתְחֲזִי בְּבִשְׁתָּא דְּתֵיתֵי עִם אַבָּא׃

Ca.xlv.

וְלָא יְכִיל יוֹסֵף לְאִתְסָּאָא לְכָל דְּמַיְתִין עֲלוֹהִי וְקָרָא אַפֵּיקוּ כָּל
אֵינַשׁ מִלְּוָתַי וְלָא קָם אֵינָשׁ עִמֵּיהּ כַּד אִיתְיְדַע יוֹסֵף עִם אֲחוֹהִי׃ וְיָהַב יָת מַלֵּיהּ
בְּכְיָתָא וּשְׁמָעוּ מִצְרָאֵי וּשְׁמָעַת בַּיְתָא דְּפַרְעֹה׃ וַאֲמַר יוֹסֵף לַאֲחוֹהִי אֲנָא יוֹסֵף הַעַד דְּן
אַבָּא חַיָּיא וְלָא יְכִילוּ אֲחוֹהִי לְאַתָּבָא יָתֵיהּ פְּתָגָם אֲרֵי אִתְבְּהִילוּ מִן קֳדָמוֹהִי׃ וַאֲמַר
יוֹסֵף לַאֲחוֹהִי קְרִיבוּ כְּעַן לְוָתִי וּקְרִיבוּ וַאֲמַר אֲנָא יוֹסֵף אֲחוּכוֹן דְּזַבַּנְתּוּן יָתִי לְמִצְרָיְמָה׃
וּכְעַן לָא תִּתְנַסְּסוּן וְלָא יִתְקוֹף בְּעֵינֵיכוֹן דְּזַבַּנְתּוּן יָתִי הָכָא אֲרֵי לְמַיָּא שַׁלְחַנִי יְיָ
קֳדָמֵיכוֹן׃ אֲרֵי דְנָן תַּרְתֵּין שְׁנִין כָּפְנָא

Trãsla. B. Piero.

[a]patrẽ nostrum [b]& puer
[c]defuerit: [c]cum aĩa illius
[e]ex huius aĩa [f]depẽdeat:
[g]viderit[h]ꝯ[i]ꝯ[k]ꝯ
[m]eũ [l]non esse nobiscum:
[n]morietur: [o]& deducent
[p]famuli tui [r]canos [o]eius
[n]cum dolore ꝯ
[x]ad iferos. Ego proprie
[s]seruus tuus sũ: q[a]in meã
[b]hũc [a]recepi fidẽ: & spo-
põdi [f]dicẽs. [g]Nisi [l]reduxe
ro eũ: [l]pcti reus ero [m]ĩ pa
trem [n]omni [o]tempore.
[q]Manebo [p]itaq; [s]seruus
tuus [r]pro [n]puero ꝯ
[x]in ministerio [r]dñi mei:
[s]& puer [a]ascẽdat [b]cum oo
[c]fratribus suis. [c]Nõ [o]esse
[r]possũ redire [g]ad [b]pẽm
[x]absente [l]puero: [m]ne [o]ca-
lamitatis ꝯ
[p]q̃ [q]oppressura est [p]pẽm
meũ: [n]testis assistam.

Non [n]se[b]po- Ca.45.
terat vltra [b] cohibeĩ
[c]Ioseph [c]multis [e] corã [a]a-
stãtibus. vñ [b]precepit vt
[l]egrederẽtur [x]cũcti foras
[n]& nullus [o]interesset alie
nus [r]agnitioni mutue. oo
[x]Eleuauitq; ꝯ
[s]vocẽ [a]cũ fletu: quã [b]au-
dierũt [c]egyptii: omnisq;
[c]domus [l]pharaonis: [g]&
dixit [f]fratribus suis. oo
[l]Ego sũ [m]ioseph. [n]adhuc
[o]pr̃ meus [b]viuit? [q]Non oo
[r]poterãt [r]rñdere [o]fratres
nimio [r]terrore perterriti
[c]Ad [o]quos [b]ille clemẽter
[c]accedite [e]inquit ꝯ
[g]ad me. [b]Et cũ accessissẽt
ppe: [k] ego sũ [l]ait [l]ioseph
[m]frater vester: [n]quẽ [o]ven
didistis ꝯ
[q]in egyptũ. [g]Nolite [r]pa-
uere: [s]neq; vobis [r]durũ
esse videatur: [l]q; [a]vendi-
distis [b]me ꝯ
[c]in his regionibus. [c]Pro
salute [o]eius [r]a[f]misit me [g]de
us [b]añ vos i egyptũ. [l]Biẽ
nũ est [l]ei q; cepit [m]fames

Transla. Chal.

patrẽ meũ: τ puer nõ redierit nobiscũ: et aĩa eius est
ei dilecta q̃si aĩa sua: cũq; viderit q; puer nõ est nobis-
cum: moriet. Et deducẽt serui tui canitiẽ pr̃io nr̃i ser
ui tui cũ merore ad inferos. Seruus enĩ tuus spopõdit
pro puero apud patrẽ meũ: dicens. Si nõ reduxero
eum tibi: eroq; peccati reus in patrẽ meũ oĩbus die-
bus. Et nũc maneat obsecro seruus tuus pro puero in
seruitute dñi mei: τ puer ascẽdat cũ fribus suis. Quõ
potero ascẽdere ad patrem meũ: puero non existente
meũ: ne videã malũ qd̃ inueniet patrẽ meũ. Ca.45.

ΘΤ nõ poterat ioseph sustinere omnes existẽtes
apud eũ: τ clamauit: educite oẽs holes a me. et
nullus stetit cũ eo: qd̃ agnitus ẽ ioseph a fribus suis.
et leuauit vocẽ suã cum fletu: et audierũt egyptij: au-
diitq; domus pharaonis. Dixitq; ioseph fratribus
suis. Ego sum ioseph: nunqd̃ adhuc pater meus vivit?
Et non poterãt fratres eius respondere ei verbum:
quoniã turbati erant cosã eo. Dixitq; ioseph fratri-
bus suis. Accedite nunc ad me: τ accesserunt: τ ait.
Ego sum ioseph frater vester: quẽ vendidistis in egy-
ptũ. Et nũc nolite cõtristari: neq; displiceat in oculis
vestris q; vẽdidistis me huc: quoniã in sustentationẽ
misit me dñs ante vos. Quoniam duo anni famis

Ter. Heb. Geñ. Ca.xlv.

[a]אָבִי [b]וְהַנַּעַר [c]אֵינֶנּוּ [d]אִתָּנוּ [e]וְנַפְשׁוֹ
[f]קְשׁוּרָה [g]בְּנַפְשׁוֹ׃ [h]וְהָיָה כִּרְאֹתוֹ [i]כִּי
[l]אֵין [m]הַנַּעַר [n]וָמֵת [o]וְהוֹרִידוּ [p]עַבְדֶיךָ
[q]אֶת שֵׂיבַת [r]עַבְדְּךָ [s]אָבִינוּ [t]בְּיָגוֹן
[x]שְׁאֹלָה׃ [s]כִּי [r]עַבְדְּךָ [a]עָרַב [b]אֶת הַנַּעַר
[c]מֵעִם [a]אָבִי [l]לֵאמֹר [m]אִם [n]לֹא [o]אֲבִיאֶנּוּ
[p]אֵלֶיךָ [q]וְחָטָאתִי [r]לְאָבִי [s]כָּל [t]הַיָּמִים׃
[x]וְעַתָּה [s]יֵשֶׁב [a]נָא [b]עַבְדְּךָ [c]תַּחַת [d]הַנַּעַר
[e]עֶבֶד [f]לַאדֹנִי [g]וְהַנַּעַר [h]יַעַל [i]עִם
[l]אֶחָיו׃ [m]כִּי [n]אֵיךְ [o]אֶעֱלֶה [p]אֶל [q]אָבִי
[r]וְהַנַּעַר [s]אֵינֶנּוּ [t]אִתִּי [x]פֶּן [s]אֶרְאֶה [a]בָּרָע
[b]אֲשֶׁר [c]יִמְצָא [d]אֶת [e]אָבִי׃
[f]וְלֹא [g]יָכַל [h]יוֹסֵף [i]לְהִתְאַפֵּק [l]לְכֹל

Cap. xlv.

[a]הַנִּצָּבִים [b]עָלָיו [c]וַיִּקְרָא [d]הוֹצִיאוּ [e]כָל
[f]אִישׁ [g]מֵעָלָי [h]וְלֹא [i]עָמַד [l]אִישׁ [m]אִתּוֹ
[n]בְּהִתְוַדַּע [o]יוֹסֵף [p]אֶל [q]אֶחָיו׃ [r]וַיִּתֵּן [s]אֶת
[t]קֹלוֹ [x]בַּבְּכִי [s]וַיִּשְׁמְעוּ [a]מִצְרַיִם [b]וַיִּשְׁמַע
[c]בֵּית [d]פַּרְעֹה׃ [e]וַיֹּאמֶר [f]יוֹסֵף [g]אֶל [h]אֶחָיו
[i]אֲנִי [l]יוֹסֵף [m]הַעוֹד [n]אָבִי [o]חָי [p]וְלֹא
[q]יָכְלוּ [r]אֶחָיו [s]לַעֲנוֹת [t]אֹתוֹ [x]כִּי [s]נִבְהֲלוּ
[a]מִפָּנָיו׃ [b]וַיֹּאמֶר [c]יוֹסֵף [d]אֶל [e]אֶחָיו [f]גְּשׁוּ
[g]נָא [h]אֵלַי [i]וַיִּגָּשׁוּ [l]וַיֹּאמֶר [m]אֲנִי [n]יוֹסֵף
[o]אֲחִיכֶם [p]אֲשֶׁר [q]מְכַרְתֶּם [r]אֹתִי
[s]מִצְרָיְמָה׃ [t]וְעַתָּה [x]אַל [s]תֵּעָצְבוּ [a]וְאַל
[b]יִחַר [c]בְּעֵינֵיכֶם [d]כִּי [e]מְכַרְתֶּם [f]אֹתִי
[g]הֵנָּה [h]כִּי [i]לְמִחְיָה [l]שְׁלָחַנִי [m]אֱלֹהִים
[n]לִפְנֵיכֶם׃ [o]כִּי [p]זֶה [q]שְׁנָתַיִם [r]הָרָעָב

Transla. Chal.

patrẽ meũ: τ puer nõ redierit nobiscũ: et aĩa eius est
ei dilecta q̃si aĩa sua: cũq; viderit q; puer nõ est nobis-
cum: moriet. Et deducẽt serui tui canitiẽ pr̃io nr̃i ser
ui tui cũ merore ad inferos. Seruus enĩ tuus spopõdit
pro puero apud patrẽ meũ: dicens. Si nõ reduxero
eum tibi: eroq; peccati reus in patrẽ meũ oĩbus die-
bus. Et nũc maneat obsecro seruus tuus pro puero in
seruitute dñi mei: τ puer ascẽdat cũ fribus suis. Quõ
potero ascẽdere ad patrem meũ: puero non existente
meũ: ne videã malũ qd̃ inueniet patrẽ meũ. Ca.45.

ΘΤ nõ poterat ioseph sustinere omnes existẽtes
apud eũ: τ clamauit: educite oẽs holes a me. et
nullus stetit cũ eo: qd̃ agnitus ẽ ioseph a fribus suis.
et leuauit vocẽ suã cum fletu: et audierũt egyptij: au-
diitq; domus pharaonis. Dixitq; ioseph fratribus
suis. Ego sum ioseph: nunqd̃ adhuc pater meus vivit?
Et non poterãt fratres eius respondere ei verbum:
quoniã turbati erant cosã eo. Dixitq; ioseph fratri-
bus suis. Accedite nunc ad me: τ accesserunt: τ ait.
Ego sum ioseph frater vester: quẽ vendidistis in egy-
ptũ. Et nũc nolite cõtristari: neq; displiceat in oculis
vestris q; vẽdidistis me huc: quoniã in sustentationẽ
misit me dñs ante vos. Quoniam duo anni famis

Pũctiua. heb.

[a]הָוָה [b]חֻכָּא
[c]עָלַם [d]מוֹת [e]שׁוּב
[f]דָּוָה [g]עָרַב [h]אֲמַר
[i]אָתָא [l]הָוָה [m]חַטָּא
[n]רַבָּא [o]נָסַם
[p]גֻּבְרָא [q]שָׁמַם [r]חַד
[s]הָוָה [t]חֻכָּא
[x]עָלַם [s]מוֹת [a]שׁוּב
[b]דָּוָה [c]עָרַב [d]אֲמַר
[e]אָתָא [f]הָוָה [g]חַטָּא
[h]רַבָּא [i]נָסַם
[l]גֻּבְרָא [m]שָׁמַם [n]חַד
[o]הָוָה [p]חֻכָּא
[q]עָלַם [r]מוֹת [s]שׁוּב
[t]דָּוָה [x]עָרַב [s]אֲמַר
[a]אָתָא [b]הָוָה [c]חַטָּא
[d]רַבָּא [e]נָסַם
[f]גֻּבְרָא [g]שָׁמַם [h]חַד
[i]הָוָה [l]חֻכָּא
[m]עָלַם [n]מוֹת [o]שׁוּב
[p]דָּוָה [q]עָרַב [r]אֲמַר
[s]אָתָא [t]הָוָה [x]חַטָּא
[s]רַבָּא [a]נָסַם
[b]גֻּבְרָא [c]שָׁמַם [d]חַד
[e]הָוָה [f]חֻכָּא
[g]עָלַם [h]מוֹת [i]שׁוּב
[l]דָּוָה [m]עָרַב [n]אֲמַר
[o]אָתָא [p]הָוָה [q]חַטָּא
[r]רַבָּא [s]נָסַם
[t]גֻּבְרָא [x]שָׁמַם [s]חַד

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Gen. | Ca. xlv. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

בָּקֳרֹב הָאָרֶץ וְעוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים
אֲשֶׁר אֵין חָרִישׁ וְקָצִיר׃ וַיְשַׁלְּחֵנִי
אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם
שְׁאֵרִית בָּאָרֶץ וּלְהַחֲיוֹת לָכֶם
לִפְלֵיטָה גְּדֹלָה׃ וְעַתָּה לֹא אַתֶּם
שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי הָאֱלֹהִים
וַיְשִׂימֵנִי לְאָב לְפַרְעֹה וּלְאָדוֹן לְכָל
בֵּיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
מַהֲרוּ וַעֲלוּ אֶל אָבִי וַאֲמַרְתֶּם
אֵלָיו כֹּה אָמַר בִּנְךָ יוֹסֵף שָׂמַנִי
אֱלֹהִים לְאָדוֹן לְכָל מִצְרָיִם רְדָה
אֵלַי אַל תַּעֲמֹד׃ וְיָשַׁבְתָּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן
וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֵי
בָנֶיךָ וְצֹאנְךָ וּבְקָרְךָ וְכָל אֲשֶׁר
לָךְ׃ וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ שָׁם כִּי עוֹד
חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן תִּירַשׁ אַתָּה
וּבֵיתְךָ וְכָל אֲשֶׁר לָךְ׃ וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם
רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי בִנְיָמִין כִּי פִי
הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם׃ וְהַגַּדְתֶּם לְאָבִי
אֶת כָּל כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל
אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּמְהַרְתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם
אֶת אָבִי הֵנָּה׃ וַיִּפֹּל עַל צַוְּארֵי
בִנְיָמִין אָחִיו וַיֵּבְךְּ וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל
צַוָּארָיו׃ וַיְנַשֵּׁק לְכָל אֶחָיו וַיֵּבְךְּ
עֲלֵהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ׃
וְהַקֹּל נִשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר
בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּיטַב בְּעֵינֵי

"in terra esse: & adhuc
quinq; anni restant: oo
quibus nec arari pote-
rit nec meti. Premisitq;
me deus: vt reseruemi-
ni ooo:ooo:ooo:ooo:ooo:ooo
super terrã: & escas ad
viuendũ habere possitis
Non vestro consilio: oo
ooo:ooo:ooo:oo ooo:ooo:ooo
sed dei voluntate huc
missus sum: ooo:ooooooo
qui fecit me quasi pñz
pharaõis: & dñm vni-
uersæ domus eius ac pñ
cipẽ in oĩ terra egypti.
Festinate & ascẽdite ad
patrem meum: & dice-
tis ei. hec mãdat filius
tuus ioseph. Deus fecit
me dñm vniuersæ terre
egypti. Descende oooo
ad me ne moreris: &
habitabis in terra iessẽ.
Eris iuxta me tu &
filii tui & filii ooooooooo
filiorũ tuorũ: oues tue
& armẽta tua & vni-
uersa q̃ possides: ibiq;
te pascã. Adhuc enim
quinq; anni residui sũt
famis: ne & tu ooo:oooo
peas & ois domus tua:
& oia q̃ possides. Ecce
culi vã & oculi fris mei
beniamin vidẽt qp os
meũ loquatur ad vos.
Nunciate patri meo oo
vniuersam gloriã meã:
& cuncta ooooooooooo
que vidistis in egypto.
Festinate & adducite oo
eũ ad me. Cunq; ãplexatus cecidisset in col-
lũ beniamin fris sui fle
uit: illo quoq; sim flẽte
sup collũ eius. Oscula
tusq; est Ioseph oẽs frẽs
suos: & plorauit sup sin
gulos. Postq̃ auti tũc lo
q̃ ad eũ. Auditũq; est &
celebri fmõe vulgatũ in
aula regis venerũt fra
tres ioseph. Et gauisus

sup terrã. & adhuc reliqui dnq; ãni: quib9 non est
ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἔτι λοιπὰ πέντε ἔτη, ἐν οἷς οὐκ ἔσται
aratio: neq; messio. misit .n. me deus an-
ἀροτρίασις, οὐδὲ ἀμητός· ἀπέστειλε γάρ με ὁ θεὸς ἔμπρο-
te vos: vt relinq̃rẽtur vobis reliqe sup
σθεν ὑμῶν, ἵ πολείπεσθαι ὑμῖν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς
trã: et enutrire vobis reliquas magnas. nũc ergo
γῆς, καὶ ἐκτρέφειν ὑμῖν κατάλειψιν μεγάλην. νῦν οὖν
nõ vos me misistis huc: sed deus. & fe-
οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστείλατε ὧδε, ἀλλ' ὁ θεός· καὶ ἐποίη-
cit me q̃si pñz pharaõis: & dñs totius dom eius: et
σέ με ὡς πρόσφαγμα, καὶ κύριον πάσης τῆς οἰκου αὐτῆ, καὶ
pricipẽ totius tre egypti. festinates igit ascẽ
ἄρχοντα πάσης γῆς Αἰγύπτου. σπεύσαντες οὖν ἀπέ-
dite ad pñz meũ: et dicite ei hec dicit
βητε πρὸς τὸν πρέσβυ μου, καὶ εἴπατε αὐτῷ, τάδε λέγει
filius tuus ioseph: fecit me deus dñs toti9 tre
υἱὸς σου Ἰωσήφ, Ἐποίησέ με ὁ θεὸς κύριον πάσης τῆς γῆς Αἰ-
egrpti: ascẽde ergo ad me: & nõ moreris: & habi
γύπτου, κατάβηθι οὖν πρός με, καὶ μὴ μείνῃς, καὶ κατοι-
tabis in tra gesem: et eris iuxta me tu et filij tui
κήσεις ἐν γῆ Γεσέμ, καὶ ἔσῃ ἐγγύς μου σὺ καὶ οἱ υἱοί σου
et filij filioꝝ tuoꝝ: oues tue et boues tue:
καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, τὰ πρόβατά σου καὶ οἱ βόες σου,
et ocẽa q̃ tibi sũt. et pascã te ibi. adhuc .n. dnq;
καὶ ὅσα σοι ἐστίν· καὶ ἐκτρέφω σε ἐκεῖ· ἔτι γὰρ πέντε
ãni famis. vt nõ deficiãs tu et filij tui: et ois
ἔτη λιμός· ἵνα μὴ ἐκλείπῃς σὺ καὶ υἱοί σου, καὶ πάντα
substantia tua: ecce oculi vestri vidẽt
τὰ ὑπάρχοντά σου, ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν βλέπουσι
et oculi beniamin fratris mei: q̃
σιν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ Βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅτι
oo meũ loquẽs ad vos. nũciate
τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς· ἀπαγγείλατε
ergo pñi meo oẽm gloriã meã
τοίνυν τῷ πατρί μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν
in egypto: et q̃cũq; vidistis. et festinates de-
ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ὅσα εἴδετε· καὶ ταχύναντες κα-
ducite pñem meũ huc. et cadẽs sup
ταγάγετε τὸν πατέρα μου ὧδε. καὶ ἐπιπεσὼν ἐπὶ
collũ beniami frio sui: fle
τὸν τράχηλον τοῦ Βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἔκ-
uit sup eũ. et beniami fleuit sup
λαυσεν ἐπ' αὐτῷ· καὶ Βενιαμὶν ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ
collũ eius. et osculatus oẽs
τράχηλον αὐτοῦ· καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς
fratres suos: fleuit sup eos. et post
ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτοῖς· καὶ μετὰ
hec locuti sũt fratres eius ad eum. et
ταῦτα λαλήσαντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· καὶ
diuulgata ẽ vox in domũ pharaonis dicẽtes: ve-
διεβοήθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον φαραώ· λέγοντες, ἥκα-
nerũt fratres ioseph. gauisus ẽ ãt
σιν οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ· ἔχάρη δὲ

Pritiua chal. | Interp. chal.

שָׁוֵה | sunt trãsacti in medio terre: & adhuc dnq; ãni rema
רַבָּא | nẽt: in q̃bus nõ erit seminatio nec messis. Et misit me
שַׁוֵה רַבָּא | deus ante vos: vt poneret vobis reliq̃as in terra: & vt
אֲחָא נְטַר אֲמַר | saluẽtur et vos liberatiõe magna. Et nũc nõ vos misi-
נָטַת עֲבַד חֲבַב | stis me huc: sed a deo missus sum: & posuit me in patrẽ
הֲוָה זוּן שָׁנָה | pharaonis: & in dñm oĩbus viris domꝰ sue: & dñatorẽ
סְבַן חֲזָא | in vniuersa terra egrpti. Festinate & ascẽdite ad pñz
מְלַל חֲוָה | meũ: & dicetis ei. Hec dicit filius tuus ioseph: posuit
אֲחָא נְטַת בְּכָה | me deꝰ in dñm oĩbus egryptijs: descẽde ad me: ne mo
צוּר קוּל | reris. Habitabisq; in terra gesen: & eris iuxta metu
שְׁמַע אֲמַר אֲתָא | et filij tui & filij filioꝝ tuoꝝ: ouẽs & ouces tue & bouces tui &
| vniuersa q̃ habeo: & nutriã te ibi. q̃n adhuc dnq; an-
| ni restãt famis: ne forte penuriã patiaris tu & viri do
| mus tue & vniuersa q̃ habeo. Et ecce oculi vestri vidẽt
| et oculi fris mei beniamin qꝛ vꝛa lingua ego loquor
| vobiscũ. Et nũciabitis pñi meo vniuersam gloriã meã
| quã habeo in egrpto: & oĩa que vidistis: festin abitisq;
| & deducetis pñem meũ huc: & ruit sup ceruicẽ bẽia-
| min fris sui & fleuit. Bẽiami q̃q; fleuit sup ceruicẽ eiꝰ.
| Et osculat eũ oẽs frẽs suos: & fleuit sup eos: & postea
| locuti sũt frẽs eius cũ eo: & rumor auditus ẽ in domo
| pharaõis dicẽdo. venerũt frẽs ioseph: & placuit i ocũlis

Transla. Chal.

גְּנוֹ אַרְעָא וְעוֹד חַמֵשׁ שְׁנִין דְּלֵית זְרוֹעָה וַחֲצָדָא׃ וְשַׁלְחַנִי יְיָ קֳדָמֵיכוֹן לְשַׁוָּאָה לְכוֹן
וְאָרָעָא וּלְקַיָּמָא לְכוֹן לְשֵׁיזָבָא רַבָּא׃ וּכְעַן לָא אַתּוּן שְׁלַחְתּוּן יָתִי הָכָא אֱלָהִין
אֶלָּא יְיָ וְשַׁוְיַנִי לְאַבָּא לְפַרְעֹה וּלְרִבּוֹן לְכָל אֵיתָהּ בֵּיתֵהּ וְשַׁלִּיט בְּכָל אַרְעָא׃
וְחוּתוּ וְאֵיתוּ לְאַבָּא יָתִי וְתֵימְרוּן לֵיהּ כְּדֵין אֲמַר בְּרָךְ יוֹסֵף שַׁוַּנִי יְיָ לְרִבּוֹן
לְכָל מִצְרָאֵי חוֹת לְוָתִי לָא תִּתְעַכַּב׃ וְתֵיתֵב בְּאַרְעָא דְּגֹשֶׁן וּתְהֵי קָרִיב לִי אַתְּ וּבְנָךְ
וּבְנֵי בְנָךְ וְאָנָךְ וְתוֹרָךְ וְכָל דִּילָךְ׃ וְאֵיזוֹן יָתָךְ תַּמָּן אֲרֵי עוֹד חַמֵשׁ שְׁנִין דְּמָעָא דִּילְמָא
תִּתְמַסְכַּן אַתְּ וְאֵינַשׁ בֵּיתָךְ וְכָל דִּילָךְ׃ וְהָא עֵינֵיכוֹן חָזָן וְעֵינֵי אֲחִי בִנְיָמִין אֲרֵי
פּוּמִי הוּא דְּמְמַלֵּיל עִמָּכוֹן׃ וְתְחַוְיוּן לְאַבָּא יָת כָּל יְקָרִי בְּמִצְרַיִם וְיָת כָּל דְּחֲזֵיתוּן
וְתוּחוּן וְתֵיתוּן יָת אַבָּא הָכָא׃ וּנְפַל עַל צַוְּארֵי בִנְיָמִין אֲחוּהִי וּבְכָא וּבִנְיָמִין בְּכָא עַל
צַוְּארֵיהּ׃ וּנְשֵׁיק לְכָל אֲחוּהִי וּבְכָא עֲלֵיהוֹן וּבָתַר כֵּן מַלִּילוּ אֲחוּהִי עִמֵּיהּ׃ וְקָלָא
אִשְׁתְּמַע בֵּית פַּרְעֹה לְמֵימַר אָתוּ אֲחוּהִי דְיוֹסֵף וּשְׁפַר קֳדָמַי

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp.latina.

pharao: et familia eius. dixit ãt pharao
φαραώ, καὶ ἀποστείλατε αὐτούς. εἶπε δὲ φαραὼ τῷ
ioseph: dic fratribꝰ tuis: hoc facite
Ἰωσήφ, εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς σου, τοῦτο ποιή-
te: implete vehicula vra tritico: et a-
σατε, γεμίσατε τὰ φορεῖα ὑμῶν σίτου, καὶ ἀ-
bite in trã chanaã. et assumẽtes
πέλθετε εἰς γῆν χαναάν. καὶ παραλαβόντες τὸν
pfem vrm: et substãtias vras: venite
πατέρα ὑμῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, ἥκατε
ad me. et dabo vobis ex oĩbus bonis egy
πρός με. καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαθῶν αἰ-
pti. et comedetis medullã trꝛe. tu ãt
γύπτου. καὶ φαγεῖσθε τὸν μυελὸν τῆς γῆς. σὺ δὲ
p:ecipe hec: accipere ipꝺos currus ex tra
ἐντεῖλαι ταῦτα, λαβεῖν αὐτοὺς ἁμάξας ἐκ τῆς γῆς
egypti filijs vris: et vxoribꝰ.
αἰγύπτου τοῖς παιδίοις ὑμῶν, καὶ ταῖς γυναιξίν.
et assumẽtes pfem vrm: aduenite.
καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν, παραγίνεσθε.
et ne parcatis oculis supellectilibꝰ ve
καὶ μὴ φείσησθε τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν ἀποσκευῶν ὑ-
stris: nã oĩa bona egypti vobis erũt. fe-
μῶν, τὰ γὰρ πάντα ἀγαθὰ αἰγύπτου ὑμῖν ἔσται. ἐ-
cerũt ãt sic filij israel. dedit ãt ioseph
ποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. ἔδωκε δὲ Ἰωσὴφ
eis currus scom dicta a pharaone re
αὐτοῖς ἁμάξας κατὰ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ φαραὼ τοῦ βα-
ge. et dedit illis cibaria in vi
σιλέως. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁ-
am: et oĩbꝰ dedit vuplices stolas. at beni
δόν, καὶ πᾶσιν ἔδωκε διπλᾶς στολάς. τῷ δὲ βενι-
min dedit trecentos aureos: et quinq; muta-
μὶν ἔδωκε τριακοσίους χρυσοῦς, καὶ πέντε ἱμά-
torias stolas. et patri suo misit
λαστούσας στολάς. καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπέστειλε
fm ipsa: et decẽ asinos ferentes de oĩ-
κατὰ τὰ αὐτά, καὶ δέκα ὄνους αἴροντας ἀπὸ πά-
bus boniꝰ egypti: et decẽ mulas fe-
των τῶν ἀγαθῶν αἰγύπτου, καὶ δέκα ἡμιόνους ἀ-
rentes panes patri suo in viaz. dimi
ροῦσας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτοῦ εἰς ὁδόν. ἐξαπέ-
sit ãt fratres suos. et abierũt. et
στειλε δὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθησαν. καὶ
ait illis: ne irascamini in via. t ascẽde-
εἶπεν αὐτοῖς, μὴ ὀργίζεσθε ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ ἀνέβη-
rũt ex egypto: et venerũt in trã chanaã: ad ia-
σαν ἐξ αἰγύπτου, καὶ ἦλθον εἰς γῆν χαναάν, πρὸς Ια-
cob pfem suũ. et nũciauerũt ei: di-
κὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν. καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, λέ-
cẽtes: q̃ filꝰ tuus ioseph viuit: et ipe imperat oĩ
γοντες, ὅτι ὁ υἱός σου Ἰωσὴφ ζῇ, καὶ αὐτὸς ἄρχει πάσης
tre egypti. et stupefactꝰ ẽ mẽte iacob. nõ .n.
γῆς αἰγύπτου. καὶ ἐξέστη τῇ διανοίᾳ Ἰακὼβ. οὐ γὰρ

Interp.cha l.

פַּרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו׃ וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל יוֹסֵף אֱמֹר אֶל אַחֶיךָ
זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת בְּעִירְכֶם וּלְכוּ
בֹּאוּ אַרְצָה כְּנָעַן׃ וְקְחוּ אֶת
אֲבִיכֶם וְאֶת בָּתֵּיכֶם וּבֹאוּ אֵלָי
וְאֶתְּנָה לָכֶם אֶת טוּב אֶרֶץ מִצְרַיִם
וְאִכְלוּ אֶת חֵלֶב הָאָרֶץ׃ וְאַתָּה
צֻוֵּיתָה זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ לָכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם
וְלִנְשֵׁיכֶם וּנְשָׂאתֶם אֶת אֲבִיכֶם
וּבָאתֶם׃ וְעֵינְכֶם אַל תָּח�s עַל
כֵּלֵיכֶם כִּי טוּב כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם
לָכֶם הוּא׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל פִּי
פַּרְעֹה וַיִּתֵּן לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ׃
לְכֻלָּם נָתַן לָאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת
וְלִבְנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף
וְחָמֵשׁ חֲלִפֹת שְׂמָלֹת׃ וְלַאֲבִיו
עָשָׂה כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים
נֹשְׂאִים מִטּוּב מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר
אֲתֹנֹת נֹשְׂאֹת בָּר וְלֶחֶם וּמָזוֹן
לְאָבִיו לַדָּרֶךְ׃ וַיְשַׁלַּח אֶת אֶחָיו
וַיֵּלְכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל תִּרְגְּזוּ
בַּדָּרֶךְ׃ וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ
כְּנַעַן אֶל יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃ וַיַּגִּדוּ לוֹ
לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי הוּא מֹשֵׁל
בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיָּפֵג לִבּוֹ כִּי לֹא

Trãsla.B.Hiero.

est pharao atq; oĩs familia eius. Dixitq; ad ioseph vt imperaret fratribus suis dicens. Onerantes iumẽta: ite in terram chanaan: & tollite inde patrẽ vestrũ & cognationẽ: & venite ad me: & ego dabo vobis omnia bona egypti: vt comedatis medullã terre. Precipe etiam vt tollant plaustra de terra egypti: ad subuectionem puulorũ suorũ ac cõiugũ. Et dicito. Tollite patrem vestrũ: & pperate q̃ cytius venietes: nec dimittatis qc q̃ de supellectili vra: quia oĩs opes egypti vre erunt. Fecerũtq; filii israel: vt eis mãdatũ fuerat. Quibus dedit ioseph plaustra secũdũ pharaonis imperium: & cibaria in itinere. Singulis quoq; pferri iussit binas stolas: beniamin vero dedit trecẽtos argenteos cũ quinq; stolis optimis: tãtũdẽ pecunie & vestitũ mittẽs patri suo: addẽs eis asinos decem: qui subueherẽt ex oĩbus egypti: & totidẽ asinas triticũ in itinere panesq; portãtes. Dimisit ergo fratres suos: & proficiscẽtibus ait. ne irascamini in via. Qui ascendẽtes ex egypto: venerũt in terrã chanaan ad patrẽ suum iacob: & nunciauerũt ei dicẽtes. Ioseph filius tuus viuit: & ipse dñatur in oi terra egypti. Quo audito iacob q̃si de graui sõno euigilans: tamen nõ

Ter.Heb. Gen. Ca.xlv. Pritiua.heb.

פַּרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו׃ וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל יוֹסֵף אֱמֹר אֶל אַחֶיךָ
זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת בְּעִירְכֶם וּלְכוּ
בֹּאוּ אַרְצָה כְּנָעַן׃ וְקְחוּ אֶת בֹּא
אֲבִיכֶם וְאֶת בָּתֵּיכֶם וּבֹאוּ אֵלָי
וְאֶתְּנָה לָכֶם אֶת טוּב אֶרֶץ מִצְרַיִם
וְאִכְלוּ אֶת חֵלֶב הָאָרֶץ׃ וְאַתָּה
צֻוֵּיתָה זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ לָכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם
וְלִנְשֵׁיכֶם וּנְשָׂאתֶם אֶת אֲבִיכֶם
וּבָאתֶם׃ וְעֵינְכֶם אַל תָּח�s עַל
כֵּלֵיכֶם כִּי טוּב כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם
לָכֶם הוּא׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל פִּי
פַּרְעֹה וַיִּתֵּן לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ׃
לְכֻלָּם נָתַן לָאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת
וְלִבְנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף
וְחָמֵשׁ חֲלִפֹת שְׂמָלֹת׃ וְלַאֲבִיו
עָשָׂה כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים
נֹשְׂאִים מִטּוּב מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר
אֲתֹנֹת נֹשְׂאֹת בָּר וְלֶחֶם וּמָזוֹן
לְאָבִיו לַדָּרֶךְ׃ וַיְשַׁלַּח אֶת אֶחָיו
וַיֵּלְכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל תִּרְגְּזוּ
בַּדָּרֶךְ׃ וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ
כְּנַעַן אֶל יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃ וַיַּגִּדוּ לוֹ
לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי הוּא מֹשֵׁל
בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיָּפֵג לִבּוֹ כִּי לֹא

Pritiua.heb.

בֹּא
בוא
בַּיִת
תֵּן
צִוָּה עָשָׂה
טַף
נָשָׁה
חוס
בָּלָה
עָלָה בוא
נָגַד
חָיָה
פוג

Transla.Chal.

pharaonis τ in oculis seruoꝝ eius. Dixitq; pharao ad ioseph. Dic fratribus tuis. hoc facite. Onerate iumẽta vestra: τ ite τ afferte in terrã chanaã: τ tollite patrẽ vestrũ τ hoiem domus vestre: τ venite ad me: et dabo vobis optimas terrã egypti: τ comedetis bona terre. Tu autem precipe eis: hoc facite: tollite vobis de terra egypti currus familie vre τ vxoribus vris. et tollite patrẽ vestrũ: τ venite. Et oculus vester non parcat: supellectili vestre. quoniã optima totius terre egypti vestra erunt. Fecerũtq; ita filij israel. Et dedit eis ioseph plaustra secundũ pceptũ pharaonis: et dedit eis cibaria in viã: vnicuiq; oĩm dedit stolas vt induerent. Beniamin quoq; dedit trecẽtos siclos argenteos τ quinq; stolas indumenti. Patri quoq; suo similiter misit decem asinos oneratos bonis egypti τ decem asinas portantes frumentum τ panes τ cibaria patri suo in viam. Et misit fratres suos τ abierunt: et dixit eis. Non contẽdatis in via. Et ascenderunt de egypto τ venerũt in terrã chanaan: ad iacob patrẽ suũ: τ narrauerunt ei: dicentes. Adhuc ioseph viuit: τ quod dominatur in vniuersa terra egypti. Et erant verba hec vacillantia in corde suo quoniã non

Pritiua chl'a.

אָזַל יָבֵל בַּיִת
אָתָא נָתַן אֲבַל
פָּקַד נָסַב עָשָׂה
נָטַל אָתָא חוּס
מָאן אָמַר
נָצָה אָתָא חָיָה
קוּם הָוָה
כָּלַל פּוּג

Prima hebr. Ter. Hebr. Sept. Ca. xlvj. Trāsla. B. Hiero. Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

הָאֲמִין לָהֶם׃ וַיְדַבְּרוּ אֲלֵיהֶם אֵת כָּל credebat eis. Illi ecōtra credidit illis. locuti sūt ēt ei oīa q̄
דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיַּרְא referebāt omnem ordinem rei. Cumq; vidisset dicta sūt a ioseph: ḡcūq; vidit illos: vidēo ēt cur
אֶת הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף plaustra: & vniuersa q̄ misserat: rexit spiritus eius: & ait. Sufficit mihi si adhuc ioseph filius meus vivit. vadā & videbo illū añq̄ moriar. Ca. 46. rexit: ḡo misit ioseph: vt assumerēt illos: reuixit spiritꝰ iacob pris eoꝝ. dixit ēt israel: magnū mihi est: si adhuc filiꝰ meꝰ ioseph vivit. abiēo videbo eū antēq̄ moriar.
לָשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב
אֲבִיהֶם׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד
יוֹסֵף בְּנִי חָי אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטֶרֶם
אָמוּת׃ וַיַּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל Cap. xlvi.
אֲשֶׁר לוֹ וַיָּבֹא בְּאֵרָה שָׁבַע וַיִּזְבַּח
זְבָחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֹת הַלָּיְלָה
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃
וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ
אַל תִּירָא מֵרְדָה מִצְרַיְמָה כִּי לְגוֹי
גָּדוֹל אֲשִׂימְךָ שָׁם׃ אָנֹכִי אֵרֵד
עִמְּךָ מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי אַעַלְךָ גַם
עָלֹה וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל עֵינֶיךָ׃
וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיִּשְׂאוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יַעֲקֹב אֲבִיהֶם
וְאֶת טַפָּם וְאֶת נְשֵׁיהֶם בָּעֲגָלוֹת
אֲשֶׁר שָׁלַח פַּרְעֹה לָשֵׂאת אֹתוֹ׃
וַיִּקְחוּ אֶת מִקְנֵיהֶם וְאֶת רְכוּשָׁם
אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ
מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וְכָל זַרְעוֹ אִתּוֹ׃
בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו וּבְנוֹת
בָּנָיו וְכָל זַרְעוֹ הֵבִיא אִתּוֹ מִצְרַיְמָה׃
וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים
מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר

credidit illis. locuti sūt ēt ei oīa q̄ dicta sūt a ioseph: ḡcūq; vidit illos: vidēo ēt cur rexit: ḡo misit ioseph: vt assumerēt illos: reuixit spiritꝰ iacob pris eoꝝ. dixit ēt israel: magnū mihi est: si adhuc filiꝰ meꝰ ioseph vivit. abiēo videbo eū antēq̄ moriar.
Cap. 46.
Profectusq; est israel & oīa sua: & venit ad puteū iuramēti. et sacrificauit sacrificiū deo patris sui isaac. ait ēt deꝰ israel in visiōe noctis dicēs: iacob iacob. ille ēt dixit: qđ est: ait et deus dicēs: ego sū deus pris tuiꝰ: ne timeas descēdere in egyptū. in .n. gētē magnā faciā te illic. & ego descēdā tecū in egyptū. & ego reducā te in finē. & ioseph imponet manꝰ suas sup oculos tuos. surrexit ēt iacob a puteo iuramēti. & tulerūt filii israel iacob prem suū: et supellectilē: et vrores suas sup currus: q̄s misit ioseph tollere ipm. & tulerūt substantiās eoꝝ: et oēm possessionē: q̄s possederūt in terra chanaā: & ingressi sūt in egyptū: iacob et oē semē eius cum eo: filij: & filii filiorū ei⁹ & filiæ: & oēs progenies suas adduxit secū in egyptū. Hec ēt nomina filiorū israel: q̄ ingressi sunt in egyptū cum iacob primogenitus iacob:

Prima chal. Interp. chal. Trāsla. Chal.

הֵימָן׃ וְאִלֵּין שְׁמָהָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּעָלוּ לְמִצְרַיִם יַעֲקֹב וּבְנוֹהִי בְּכוֹרֵיהּ רְאוּבֵן׃
עֲטָל שָׁרָא סְנָא credebat eis. Et locuti sunt cum eo oīa verba ioseph: que locutus fuerat eis. et vidit plaustra q̄ miserat ioseph vt portarent eū. Et requieuit spūs sanctus sup iacob patrē suū. Dixitq; israel. magnū gaudiū est mihi: ioseph filio meo adhuc viuente: vadam & videbo eum antequam moriar. Cap. 46.
חֲדָה אָזַל חָזָא
מוֹת Profectusq; est israel & oīa sua: & venit in bersabee: & immolauit ibi victimas deo pris sui isaac. Dixitq; deus ad israel in visione noctis: dicens. Jacob iacob. Et dixit. ecce ego. Et dixit ego sum fortissimus deꝰ pris tui: ne timeas descēdere in egyptū: qm̄ in gētē magnā ponā te ibi. Ego descendā tecū in egyptū. Ego ḡo ide ascēdere te faciā: & ioseph ponet manū suā sup oculos tuos. Et surrexit iacob de bersabee: & tulerūt filii israel iacob pres suū & familiā eoꝝ & vrores eoꝝ in plaustris q̄ misit pharao vt portarēt eū. Addu xerūt ḡs pecora eoꝝ & substātiā quā acquisierūt in terra chanaā: & venerūt iacob & oēs filij sui cū eo i egyptū: & filii sui & filij filioꝝ suoꝝ cū eo: filias ḡs suas & filias filioꝝ suoꝝ: & oēs pgenie suā adduxit secū in egyptū. Et hec sunt noīa filioꝝ israel: qui ingressi sunt in egyptum: iacob & filij eius. Primogenitus iacob

חָיָה
דָּחַל נָחַת סָנָא
שָׁוָה נָחַת נָסַק
שָׁוָה קוֹם נָשָׂה
נָטַל נְתָא כָּנָה
אָתָא אָתָא
אֶל עִיל

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

rubē. filii āt ruben: enoch: ⁊ phallu: asron: ⁊
Exod.1 ῥουβήν. υἱοὶ δὲ ῥουβήν, ἐνώχ, καὶ φαλλού, ἀσρών, καὶ
g.⁊6.b charmi. filii āt symeō: iemuel: ⁊ iamin: ⁊ aod: et
Rūert. χαρμί. υἱοὶ δὲ συμεών, ἰεμουήλ, καὶ ἰαμίν, καὶ ἀάδ, καὶ
16.a. achin: et saar: ⁊ saul: filiꝰ chananitidis. filij
1.Pa. ἀχίν, καὶ σαάρ, καὶ σαούλ, υἱὸς τῆς χαναανίτιδος. υἱοὶ
5.a. āt leui: gerson: ⁊ caath ⁊ merari. filij āt iuda: er:
δὲ λευί, γηρσών, καὶ καάθ, καὶ μεραρί. υἱοὶ δὲ ἰούδα, ἤρ,
et auman: ⁊ selon: ⁊ phares: ⁊ zara. mortuꝰ ē āt er
καὶ ὀνάν, καὶ σηλών, καὶ φαρές, καὶ ζαρά. ἀπέθανον δὲ ἤρ
et auman in tra chanaā. fuerūt āt filij phares: esrom:
καὶ ὀνὰν ἐν γῇ χαναάν. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ φαρές, ἐσρώμ,
et iemuil. filij āt isachar: thola: et phua: et asum:
καὶ ἰεμουήλ. υἱοὶ δὲ ἰσσάχαρ, θωλά, καὶ φουά, καὶ ἀσούμ,
et sambram. filii āt zabulon: sered: ⁊ allon: ⁊
καὶ σαμβράμ. υἱοὶ δὲ ζαβουλών, σαρέδ, καὶ ἀλλών, καὶ
achoel. hi filii lie: ḡs pepit iacob in meso
ἀχουήλ. οὗτοι υἱοὶ λείας, οὓς ἔτεκε τῷ ἰακὼβ ἐν μεσο-
potamia syrie: ⁊ dinan filiā eius.
ποταμίᾳ τῆς συρίας, καὶ δίναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ.
oēs aie filii et filie: triginta tres.
πᾶσαι αἱ ψυχαὶ υἱοὶ καὶ θυγατέρες, τριακοντατρεῖς.
filii āt gad: saphō: ⁊ aggio: et saunto: ⁊ thasobā:
υἱοὶ δὲ γάδ, σαφών, καὶ ἀγγίς, καὶ σαυνίς, καὶ θασοβά,
⁊ aedio: et arodio: ⁊ aroelio. filii āt aser: iemna:
καὶ ἀοδίς, καὶ ἀρωδίς, καὶ ἀροηλί. υἱοὶ δὲ ἀσήρ, ἰεμνά,
et essua: et ieul: et baria: et sara: soror eoꝝ.
καὶ ἰεσουέ, καὶ ἰούλ, καὶ βαρία, καὶ σαρά, ἀδελφὴ αὐτῶν
filii āt baria: chobor: et melchiel. hi filii zelphe.
υἱοὶ δὲ βαρία, χοβώρ, καὶ μελχιήλ. οὗτοι υἱοὶ ζελφᾶς.
quā dedit laba lie filie sue. q̄ pepit hoo
ἣν ἔδωκε λάβαν λείαν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ. ἃ ἔτεκε τούτους
iacob: decē et sex aiaꝝ. filii āt rachel vro
τῷ ἰακὼβ δέκα καὶ ἓξ ψυχάς. υἱοὶ δὲ ῥαχὴλ γυναι-
ris iacob: ioseph: ⁊ beniamin. fuerūt āt filii io-
κὸς ἰακώβ, ἰωσήφ, καὶ βενιαμίν. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ ἰω-
C seph in tra egypti: ḡs pepit et asceneth: filia
σὴφ ἐν γῇ αἰγύπτου, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἀσενέθ, θυγάτηρ
petephre sacerdotis heliopoleos: manasse: ⁊
πετεφρῆ ἱερέως ἡλιουπόλεως, τὸν μανασσή, καὶ τὸν
ephraim. fuerūt āt filii manasse: ḡs pepit ei
ἐφραίμ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ μανασσή, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ
cōcubina syra: machir. machir āt genuit
παλλακὴ ἡ σύρα, τὸν μαχίρ. μαχὶρ δὲ ἐγέννησε τὸν
galaad. filii āt ephraim frātris manasse: suta-
γαλαάδ. υἱοὶ δὲ ἐφραὶμ ἀδελφοῦ μανασσή, σουτα-
laam: et taam. filii āt sutalaam: edem. filii āt bēt
λαάμ, καὶ ταάμ. υἱοὶ δὲ σουτελαάμ, ἐδέμ. υἱοὶ δὲ βεν
amin: bala: bochor: et asbi: gera: et noemā: et
αμίν, βαλά, βοχώρ, καὶ ἀσβήλ, γηρά, καὶ νοεμάν, καὶ
anchto: roo: et māphin: ⁊ ophim. gera āt genuit
ἀχχίς, ῥώς, καὶ μαφίν, καὶ ὀφιμίν. γηρὰ δὲ ἐγέννησε
arad. hi filii rachel:
τὸν ἀράδ. οὗτοι υἱοὶ ῥαχήλ,

Interp̄.chal.

רְאוּבֵן׃ וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ וּפַלּוּא וְחֶצְרֹן וְכַרְמִי׃ וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד וְיָכִין
וְצֹחַר וְשָׁאוּל בַּר כְּנַעֲנָאָה׃ וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה
וּפָרֵץ וְזָרַח וּמִיתוּ עֵר וְאוֹנָן בְּאַרְעָא דְּכְנַעַן וַהֲווֹ בְּנֵי פָּרֵץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל׃ וּבְנֵי יִשָּׂשכָר
תּוֹלַע וּפֻוָה וְיוֹב וְשִׁמְרוֹן׃ וּבְנֵי זְבוּלוֹן סֶרֶד וְאֵילוֹן וְיַחְלְאֵל׃ אִלֵּין בְּנֵי לֵאָה דְּיָלְדַת
לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן אֲרָם וְיָת דִּינָה בְּרַתֵּיהּ כָּל נַפְשָׁת בְּנָטְהִי וּבְנָתֵיהּ תְּלָתִין וְתַלָת׃ וּבְנֵי גָד
צְפִיוֹן וְחַגִּי שׁוּנִי וְאֶצְבוֹן עֵרִי וַאֲרוֹדִי וַאַרְאֵלִי׃ וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה
וְשֶׂרַח אֲחָתְהוֹן וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל׃ אִלֵּין בְּנֵי זִלְפָּה דְּיָהֲבַ לְבָן לְלֵאָה בְּרַתֵּיהּ
וְיָלְדַת יָת אִלֵּין לְיַעֲקֹב שְׁית עֲשַׂר נַפְשָׁן׃ בְּנֵי רָחֵל אִתַּת יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִין׃ ‹‹
וְאִתְיְלִיד לְיוֹסֵף בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם דְּיָלְדַת לֵיהּ אָסְנַת בַּת פּוֹטִפְּרַע רַבָּא דְּאוֹן יָת
מְנַשֶּׁה וְיָת אֶפְרַיִם׃ וּבְנֵי בִנְיָמִין בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל גֶּרָא וְנַעֲמָן אֵחִי וְרֹאשׁ מֻפִּים
וְחֻפִּים וָאָרְדְּ׃ אִלֵּין בְּנֵי רָחֵל ‹‹‹

Pritiua heb.	Tex. Heb.	Gen.	Ca. xlvj.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
ילד ליעקב כל נפש ארבעה עשר׃ רבע	יְלַד־לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר׃ רָבַע			genuit iacob. oēs ani me quattuordecim. ooo	ἃς ἔτεκε τῷ Ιακώβ. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ δ ικαικαιτρ.
ובני דן חשים ובני נפתלי	וּבְנֵי דָן חֻשִׁים׃ וּבְנֵי נַפְתָּלִי			Filii dan vſan. filii ne ptalim: ooooooooooooo	filij aũ dan: aſom. τ filii nephthalim: aſiel: τ
יחצאל ונוני ויצר ושלם׃ אלה	יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלֻּם׃ אֵלֶּה			iaſiel & guni & ieſer & ſalem. Hi ooooooooooo	υἱοὶ δ δόσ, ἀσώμ. καὶ υἱοὶ νεφθαλίμ, ἀσιήλ, καὶ
בני בלהה אשר נתן לבן לרחל	בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר נָתַן לָבָן לְרָחֵל			filii bale: quam dedit laban racheli ooooooooo	guni: τ iſſaar: et ſellem. ὑι filij balle:
בתו ותלד את אלה ליעקב כל	בִּתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל			filie ſue. & hos genuit iacob: omnes ooooooo	γωνί, καὶ ἰασάρ, καὶ σιλλήμ. οὗτοι υἱοὶ βαλλᾶς,
נפש שבעה כל הנפש הבאה	נֶפֶשׁ שִׁבְעָה׃ כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה			anime ſeptem. Cũcte ꝙ anime q ingreſſe ſũt	quã vedit labã rachel filie ſue: ᾗ pepit
ליעקב מצרימה יצאי ירכו מלבד	לְיַעֲקֹב מִצְרַיְמָה יֹצְאֵי יְרֵכוֹ מִלְבַד			cũ iacob in egyptũ: & egreſſe ſũt de femore il lius abſq; uxoribus filiorũ eius ſexaginta ooo	ἀντέδωκε λάβαν ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἃ ἔτεκε
נשי בני יעקב כל נפש ששים	נְשֵׁי בְנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁשִּׁים			sex. filii aũt ioſeph qui nati ſunt ei oooooooooo	hos iacob. oēs aie ſeptē. oēs
ושש׃ ובני יוסף אשר ילד לו	וְשֵׁשׁ׃ וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר יֻלַּד־לוֹ			in terra egypti aie due. Omnes anime ooooooo	τούτους τῷ Ιακώβ. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑπτὰ. πᾶσαι
במצרים נפש שנים כל הנפש	בְּמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנֶּפֶשׁ			domus iacob que ingreſſe ſunt in egyptũ fuere ſeptuaginta. Miſit au tem iacob iudam añ ſe	ãt aie q ingreſſe ſũt cũ iacob in egy
לבית יעקב הבאה מצרימה	לְבֵית יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיְמָה			ad ioſeph vt nũciaret ei: & ille occurreret ī geſ ſen. Quo cũ peruenilſet iuncto ioſeph curru ſuo aſcendit ob	ptũ: ᾗ egreſſi ſũt de femoribꝰ eius: abſq;
שבעים׃ ואת יהודה שלח לפניו	שִׁבְעִים׃ וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו			uiam ooooooooooooooo patri ad eũdẽ locũ: vi denſq; eum irruit ſuper collum eius: & iter am plexus fleuit. ooooo	σοῦ, οἱ ἐξελεύσεται ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, χωρὶς τῶν
אל יוסף להורת לפניו גשנה	אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גֹּשְׁנָה			Dixitq; ꝑ ad ioſeph. Iam letus moriar: oooo quia vidi faciem tuam: & ſuꝑſtitem te reliquo. & ille locutus eſt ad fra tres ſuos ooooooooooo & ad oẽm domũ ꝑ ſuã. Aſcẽdã & nũciabo pharaõi: dicãq; ei Fra tres mei & domus ooooo ꝙ hĩe potuerũt: adduxerunt ſecum. Cũq; vo cauerit vos & dixerit: quod eſt opus veſtrũ!	vxoribus filioꝝ iacob: oēs aie ſeragin
ויבאו ארצה גשן׃ ויאסר יוסף	וַיָּבֹאוּ אַרְצָה גֹּשֶׁן׃ וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף				γυναικῶν τῶν υἱῶν Ιακώβ, πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἐξακεν
מרכבתו ויעל לקראת ישראל	מֶרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל				ta ſex. filij aũt ioſeph: ᾗ fuerũt ei in egypto: ani
אביו גשנה וירא אליו ויפל על	אָבִיו גֹּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל				ταὶξ-υἱοὶ δ Ιωσήφ, οἱ γενόμενοι αὐτῷ ἐν αἰγύπτῳ ψυ
צואריו ויבך על צואריו עוד׃	צַוָּארָיו וַיֵּבְךְּ עַל צַוָּארָיו עֽוֹד׃				me nouẽ. oēs aie dom iacob ᾗ igre
ויאמר ישראל אל יוסף אמותה	וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה				χαὶ ἐνία. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ οἶκου Ιακὼβ αἱ εἰσιλ
הפעם אחרי ראותי את פניך כי	הַפָּעַם אַחֲרֵי רְאוֹתִי אֶת־פָּנֶיךָ כִּי				ſſe ſũt in egyptũ: ſeptuaginta ᾗ. at in:
עודך חי׃ ויאמר יוסף אל אחיו	עוֹדְךָ חָי׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו				θοῦσαι εἰς αἴγυπτον, ἐβδομηκοντατέσσαρες· γὰρ δ Ιού
ואל בית אביו אעלה ואגידה	וְאֶל־בֵּית אָבִיו אֶעֱלֶה וְאַגִּידָה				dan miſit ante ſe ad ioſeph: vt oc
לפרעה ואמרה אליו אחי ובית	לְפַרְעֹה וְאֹמְרָה אֵלָיו אַחַי וּבֵית				δαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ιωσήφ, συ
אבי אשר בארץ כנען באו אלי׃	אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בָּאוּ אֵלָי׃				curreret illi ad heroũ ciuitatẽ: in frã rameſſe.
והאנשים רעי צאן כי אנשי	וְהָאֲנָשִׁים רֹעֵי צֹאן כִּי אַנְשֵׁי				καστῆσαι αὐτῷ καθ ἡρῶων πόλιν, εἰς γῆν ἐραμσε·
מקנה היו וצאנם ובקרם וכל	מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל				iungẽo aũt ioſeph currus ſuos: aſcẽdit in occur
אשר להם הביאו׃ והיה כי יקרא	אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ׃ וְהָיָה כִּי יִקְרָא				ζεύξας δ Ιωσὴφ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἀνέβη εἰς συνά
לכם פרעה ואמר מה מעשיכם׃	לָכֶם פַּרְעֹה וְאָמַר מַה מַּעֲשֵׂיכֶם׃				ſum iſrael pri ſuo: ad heroũ ciuitatẽ.
					τησιν Ισραὴλ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καθ ἡρῶων πόλιν.
					et viſus ei: cecidit ſup collũ eius.
					καὶ ὀφθεὶς αὐτῷ, ἔπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ.
					et fleuit fletu multo. et ait iſrael
					καὶ ἔκλαυσεν κλαυθμῷ πολείονι. καὶ εἶπεν Ισραὴλ
					ad ioſeph: moriar ex nũc: q̃ vi
					πρὸς Ιωσήφ, ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ εἶ
					di faciẽ tuã. adhuc. n. tu viues. dixit aũt
					ρασα τὸ πρόσωπόν σου· ἔτι γὰρ σὺ ζῇς. εἶπε δὲ
					ioſeph ad fratres ſuos: aſcẽdẽs: nũcia
					Ιωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἀναβάς, ἀπαγ
					bo pharaõi. et dicã illi: fratres mei: et
					γελῶ τῷ φαραώ· καὶ ἐρῶ αὐτῷ, οἱ ἀδελφοί μου, καὶ
					dom patris mei: qui erãt in tra chanaã: ve
					οἶκος τοῦ πατρός μου, οἳ ἦσαν ἐν γῇ χαναάν, καὶ
					nerũt ad me. at viri ſunt paſtores. viri .n.
					σι πρός με. οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶ ποιμένες. ἄνδρες γὰρ
					pecoris nutritores ſũt. et pecora: et bo
					κτηνοτρόφα εἰσί. καὶ τὰ κτήνη, καὶ τοὺς βό
					ues: et omnẽ ſubſtantiã ſuaꝝ adduxe
					ας, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἀγήοχα
					rũt. ſi ergo vocauerit vos pharao: et dixerit:
					σιν. ἐὰν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς φαραώ, καὶ εἴπῃ,
					qd opus veſtrũ ẽt
					τί ἔργον ὑμῶν ἐστιν;

Pritiua chal.	Tranſla. Chal.	Interp. chal.
ילד לבן ארבע עשר	qui nati ſunt iacob oẽs aie quattuordecim. τ filij dan: huſſim. filij aũt neptali: taſiel: τ gunu: τ ieſſer: τ ſille.	יִתְיְלִידוּ לְיַעֲקֹב כָּל נַפְשַׁיָּא אַרְבְּעָה עַשְׂר׃ וּבְנֵי דָן חוּשִׁים׃ וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצִיאֵל וְגוּנִי
ובני דן חשים ובני נפתלי	Filij aũt neptali: taſiel: τ gunu: τ ieſſer: τ ſillẽ.	וְיֵצֶר וְשַׁלֻּם׃ אִלֵּין בְּנֵי בִלְהָה דְּיָהֲבַ לָבָן לְרָחֵל בְּרַתֵּיהּ וְיָלִידַת יָת אִלֵּין לְיַעֲקֹב כָּל
יחציאל וגוני ויצר ושלם	Filij ſunt filij bale: quã vedit laban rachel filie ſue: et	נַפְשַׁיָּא שַׁבְעָה׃ וְכָל נַפְשַׁיָּא דְּאִתְּיָלַד עִם יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם נַפְקֵי יַרְכֵיהּ בַּר מִנְּשֵׁי בְנֵי יַעֲקֹב
בני בלהה אשר נתן לבן לרחל	hos pepit ex iacob: oẽs aie ſeptẽ. Cũcteq; aie que in	כָּל נַפְשַׁיָּא שִׁתִּין וְשֵׁשׁ׃ וּבְנֵי יוֹסֵף דְּאִתְיְלִידוּ לֵיהּ בְּמִצְרַיִם נַפְשַׁיָּא תְּרֵתְסַר כָּל
בתו ותלד את אלה ליעקב כל	greſſe ſunt cum iacob in egyptus egrediẽtes a femore	נַפְשַׁיָּא לְבֵית יַעֲקֹב דְּאָתָא לְמִצְרַיִם שַׁבְעִין׃ וְיָת יְהוּדָה שְׁלַח קֳדָמוֹהִי לְוָת יוֹסֵף ⁂
נפש שבעה כל הנפש הבאה	ſuo pꝛeter vxores filioꝝ iacob: oẽs aie ſeragita τ ſex.	לְאַתְוָאָה קֳדָמוֹהִי לְגֹשֶׁן וַאֲתוֹ לְאַרְעָא דְּגֹשֶׁן׃ וְאִתְחֲזִי לֵיהּ וּנְפַל עַל צַוְארֵיהּ וּבְכָא עַל צַוְארֵיהּ עוֹד׃ וַאֲמַר
ליעקב מצרימה יצאי ירכו מלבד	Et filij ioſeph qui nati ſunt ei in egypto: aie due. oẽs	יִשְׂרָאֵל לְיוֹסֵף אִלּוּ אֲנָא זָמֵן הַדָּא מְתַעֲתַם אֲנָא בָּתַר דְּחֲזֵית יָתְכוֹן לְאָפָּךְ אֲרֵי
נשי בני יעקב כל נפש ששים	aie domus iacob ᾗ ingreſſe ſunt in egyptũ fuerunt ſe	עַד כְּעַן אַתְּ חַיָּים׃ וַאֲמַר יוֹסֵף לְאַחְוָהִי וּלְבֵית אֲבוֹהִי אֶסַּק וְאֵיחֲוֵי לְפַרְעֹה וְאֵימַר
ושש׃ ובני יוסף אשר ילד לו	ptuaginta. Et miſit ãte ſe iudã in egyptũ ad ioſeph in	לֵיהּ אֲחַי וּבֵית אַבָּא דִּי בְאַרְעָא דְּכְנָעַן אֲתוֹ לְוָתִי׃ וְגוּבְרַיָּא רַעְיָא אֲרֵי מָרֵי גֵּיתֵי הֲווֹ
במצרים נפש שנים כל הנפש	geſſen: vt pꝛepꝛaret añ ſe: τ venit in terrã geſſen. Et ſũ	וְעָנְהוֹן וְתוֹרֵיהוֹן וְכָל דִּילְהוֹן אַיְתִיאוּ׃ וְיהֵי כָּד יִקְרֵי לְכוֹן פַּרְעֹה וְיֵימַר מָה עוֹבָדֵיכוֹן׃
לבית יעקב הבאה מצרימה	rit ioſeph currũ ſuũ: τ aſcendit in occurſum iſrael pa	
שבעים׃ ואת יהודה שלח לפניו	tris ſui in geſſen: τ cuꝫ vidiſſet eũ: ruit ſup collũ eius	
אל יוסף להורת לפניו גשנה	et inſup fleuit ſup collũ eius. et dixit iſrael ad ioſeph.	
ויבאו ארצה גשן׃ ויאסר יוסף	Quãuis nũc moꝛeꝛeꝛ: tã cõſolatus eſſem: poſtq̃ vidi	
מרכבתו ויעל לקראת ישראל	facie tuã: qm̃ adhuc tu viuꝛ. Et dixit ioſeph frib⁹ ſuis	
אביו גשנה וירא אליו ויפל על	et domui patris ſui. Aſcendã τ nunciabo pharaoni:	
צואריו ויבך על צואריו עוד׃	dicãq; ei. Fratres mei et domus patris mei que erat	
ויאמר ישראל אל יוסף אמותה	in terra chanaan venerunt ad me: τ ſunt virꝛ paſto	
הפעם אחרי ראותי את פניך כי	res ouium: quia poſſeſſores gregum fuerunt. Oues	
עודך חי׃ ויאמר יוסף אל אחיו	quoq; ſuas τ boues τ omnia ſua adduxerunt. Cumq;	
ואל בית אביו אעלה ואגידה	vocauerit vos pharao: τ dixerit: quod eſt opus vꝛm	
לפרעה ואמרה אליו אחי ובית		
אבי אשר בארץ כנען באו אלי׃		
והאנשים רעי צאן כי אנשי		
מקנה היו וצאנם ובקרם וכל		
אשר להם הביאו׃ והיה כי יקרא		
לכם פרעה ואמר מה מעשיכם׃		

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Iero.	Tex. Heb. Gen. Ca. xlvij.	Prãtina heb.
dicetis: viri pecorũ nutritores sum[a] serui tui ἐροῦτε, ἄνδρες κτηνοτρόφοι ἐσμὲν οἱ παῖδές σου ab infantia vsq; nũc et nos: et pres nri. ἐκ παιδὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. et habitetis in terra gesem arabie. abhominatio ἵνα κατοικήσητε ἐν γῇ γεσὲμ ἀραβίας· βδέλυγμα .n. egyptijs oĩs pastor: ouiũ. γὰρ Αἰγυπτίοις πᾶς ποιμὴν πρόβατων. Ca. 47.	[a]respondebitis. [b]Viri [c]pastores [b]sumus [c]fui tui [d]ab infãtia nra [d]vsq; [b]in pãs [d]& [e]nos [d]& [e]patres nostri. Hec aũt dicetis: [e]vt [b]habitare possitis [b]in terra [g]gessen: [f]quia [e]detestãtur [f]egyptii [e] oĩs [f]pastores [f]ouium. Ca. 47.		
A Ἀπελθὼν δὲ ἰωσὴφ ἀπήγγειλε τῷ φαραώ, λέγων: pater me[a] et fratres mei: et peco γων, ὁ πατήρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου, καὶ τὰ κτήνη: et boues eor: et ola sua vene ντα, καὶ οἱ βόες αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἦκα rũt de tra chanaan: et ecce sũt in tra gesem. σιν ἐκ γῆς χαναάν, καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἐν γῇ γεσέμ. ab ãt fratribus suis accepit quinq; vi ἀπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ παρέλαβε πέντε ἄν ros: et statuit eos coram pharaone. et di ξρας, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἐναντίον φαραώ. καὶ εἶ xit pharao fratribus ioseph: qđ opus vr̃: ill̃i πε φαραὼ τοῖς ἀδελφοῖς ἰωσήφ, τί γὰρ ἔργον ὑμῶν; ἃ ãt vixerũt pharaoni: pastores ouiũ ser ἔλεγαν τῷ φαραώ, ποιμένες προβάτων οἱ παῖ ui tui: et nos: et patres nr̃i. direct δές σου, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. ἔλεγαν ãt pharaoni: ad habitãdũ in tra venim[a]. nd̃.n. sũt pa Πρὸς παροικεῖν ἐν τῇ γῇ ἥκομεν· ἔστι γὰρ ἐσχυ scua pecorib[a] seruorũ tuorũ. imualuit .n. μὴ τοῖς κτήνεσι τῶν παίδων σου. ἐνίσχυσε γὰρ ὁ fameo in tra chanaã. nũc ergo habitabim[a] λιμὸς ἐν γῇ χαναάν. νῦν οὖν κατοικήσομεν οἱ serui tui in tra gesem. et ait pharao ad io παῖδές σου ἐν γῇ γεσέμ. καὶ εἶπε φαραὼ πρὸς ἰω seph: dicẽs: pater tu[a] et fratres tui ve σήφ, λέγων, ὁ πατήρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἦ nerũt ad te: ecce terra egypti coã te κασι πρός σε, ἰδοὺ ἡ γῆ Αἰγύπτου ἐναντίον σου est: in optima terra fac habitare patrẽ ἐστίν, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ κατοίκισον τὸν πατέρα tuũ et fratres tuos. habitent in σου καὶ τοὺς ἀδελφούς σου. κατοικήτωσαν ἐν tra gesem. si ãt scis: ꝙ sũt in eis vi γῇ γεσέμ. εἰ δὲ ἐπίστη, ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἄν B ri potentes: constitue eos principes δρες δυνατοί, κατάστησον αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν meorũ pecorũ. introdurit ãt ioseph iacob pa κτηνῶν. εἰσήγαγε δὲ ἰωσὴφ ἰακὼβ τὸν πα trẽ suũ: et statuit eũ coã pharaõe, τέρα αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον φαραώ. et bẽdixit iacob pharaoni. dixit ãt pharao καὶ εὐλόγησεν ἰακὼβ τὸν φαραώ. εἶπε δὲ φαραὼ iacob: τῷ ἰακώβ,	[a]Pastores [b]ouiũ sumus [c]serui tui: [g]& [c]nos [d]& [e]patres nostri. [h]Hec aũt dicetis: [i]vt [b]habitare possitis [b]in terra [g]gessen: [f]quia [e]detestãtur [f]egyptii [e] oĩs [f]pastores [f]ouium. Ca. 47.		
	[a]I Ngressus ergo [b]ioseph [c]nunciauit [d]pharaõi [c]dicẽs. [f]Pater meus [g]& frẽs: [b]oues eorũ [g]& armẽta [h]& cuncta [g]q̃ [i]possidẽt [j]venerũt [d]de terra [f]chanaã: [g]& ecce cõ sistũt [g]i terra [f]gessen. [f]ex tremos quoq; [g]fratrum suorũ [g]quicq; [b]viros [g]cõstituit [b]corã [g]rege. quos ille [b]iterrogauit. [b]Quid habetis [g]operis? [h]Rñderũt. [j]Pastores [d]ouiũ sumus [b]serui tui: [g]& [d]nos [g]& [f]patres nostri. [d]ad peregrinãdũ [g]in terrã tuam [b]venimus: [d]quoniam [b]non est [f]herba [f]gregibus [b]seruorũ tuorũ: [h]igraue scente [f]fame [i]in terra [d]chanaã. [d]Petimusq; vt [i]esse nos iubeas [f]seruos tuos [g]i terra [f]gessen. [j]Dixit itaq; [f]rex [f]ad [b]ioseph. [h]Pater tuus [f]& fratres tui [b]venerunt [d]ad te. [f]Terra [g]egypti [h]in conspectu tuo [f]est: [h]in optimo loco [i]fac eos habitare: & trade eis [d]terram [f]gessen. [d]Quod si [f]nosti [h]in eis [f]eẽ [g]viros [h]industrios: [d]cõstitue illos [b]magistros [f]pecorum [b]meorũ. Post hec [f]introduxit [b]ioseph pa trẽ suũ ad regẽ: [d]& statu it eũ [i]corã eo. [f]Qui bene dicens [d]illi: [f]& interrogatus ab eo		

Interp. chal.	Transla. Chal.	Prãtina chal.
וְאֲמַרְתּוּן גּוּבְרֵי מַרְעֵי גֵּיתֵי הֲוֹו עַבְדָּךְ מִזְּעֵרֵינָא וְעַד כְּעַן אַף אֲנַחְנָא אַף אֲבָהָתָנָא בְּדִיל	dicetis. Viri possessores gregum fuerunt serui tui ab adolescentia nostra vsq; nunc tam nos q̃ patres nostri: vt habitetis in terra gesen. quoniã abhominan tur egyptij omnes pastores ouium. Ca. 47.	
Ca. xlvij. וְתִתְיַתְּבוּן בְּאַרְעָא דְּגֹשֶׁן אֲרֵי מְרַחֲקִין מִצְרָאֵי כָּל רָעֵי עָנָא: וְאָתָא יוֹסֵף וְחַוִי לְפַרְעֹה וַאֲמַר אֲבָא וְאִמֵּי וְעָנְהוֹן וְתוֹרֵיהוֹן וְכָל דִּילְהוֹן אָתוֹ מֵאַרְעָא דִּכְנָעַן וְאִינוּן בְּאַרְעָא דְּגֹשֶׁן: וּמִקְצָת אֲחוֹהִי דְּבַר תְּמָנְיָא גוּבְרִין וְאַקְמִינוּן קֳדָם פַּרְעֹה וַאֲמַר פַּרְעֹה לַאֲחוֹהִי מָה עוֹבָדֵיכוֹן וַאֲמָרוּ לְפַרְעֹה רָעֵי עָנָא עַבְדָּךְ אַף אֲנַחְנָא אַף אֲבָהָתָנָא: וַאֲמָרוּ לְפַרְעֹה לְאִיתוֹתָבָא בְּאַרְעָא אֲתֵינָא אֲרֵי לֵית רַעְיָא לְעָנָא דִּי לְעַבְדָּךְ אֲרֵי תַקִּיף כַּפְנָא בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן וּכְעַן יִתְּבוּן כְּעָן עַבְדָּךְ בְּאַרְעָא דְּגֹשֶׁן וַאֲמַר פַּרְעֹה לְיוֹסֵף לְמֵימָר אֲבוּךְ וְאַחָךְ אֲתוֹ לְוָתָךְ: אַרְעָא דְּמִצְרַיִם קֳדָמָךְ הִיא בְּנִכְסַת פִּירָא בְּאַרְעָא אוֹתֵיב יָת אֲבוּךְ וְיָת אַחָךְ יִתְּבוּן בְּאַרְעָא דְּגֹשֶׁן וְאִם יְדַעְתָּ וְאִית בְּהוֹן גוּבְרִין חַיָּלָא וְתַמְנֵינוּן רַבָּנֵי גַיתִי עַל דִּילִי: וְאַיְתִי יוֹסֵף יָת יַעֲקֹב אֲבוּהִי וְאַקְמֵיהּ קֳדָם פַּרְעֹה וּבָרִיךְ יַעֲקֹב יָת פַּרְעֹה וַאֲמַר פַּרְעֹה לְיַעֲקֹב	Ca. xlvij. וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגֶּד לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאִמִּי וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנָּם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן: וּמִקְצֵה אֶחָיו לָקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים וַיִּצִּגֵם לִפְנֵי פַרְעֹה: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל אֶחָיו מַה מַּעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה רֹעֵה צֹאן עֲבָדֶיךָ גַּם אֲנַחְנוּ גַּם אֲבוֹתֵינוּ: וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה לָגוּר בָּאָרֶץ בָּאנוּ כִּי אֵין מִרְעֶה לַצֹּאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עַבְדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ וְאַחֶיךָ בָּאוּ אֵלֶיךָ: אֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָנֶיךָ הוּא בְּמֵיטַב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב אֶת אָבִיךָ וְאֶת אַחֶיךָ יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְאִם יָדַעְתָּ וְיֶשׁ בָּם אַנְשֵׁי חַיִל וְשַׂמְתָּם שָׂרֵי מִקְנֶה עַל אֲשֶׁר לִי: וְיוֹסֵף הֵבִיא אֶת יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל יַעֲקֹב	Prãtina chal. אֲמַר יְתַב רַחֲק אֲתָא רַעֲיָה עָנָא אֲתָא כְּנָעָן רַעֲיָה עָנָא יְתַב אֲתָא אֲמַר אֲתָא

Positiua heb.	Ter. Heb.	Sep.	La. xlvij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
יום שָׁנָה חָיָה	כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב			quot sunt dies annorũ vite tue? et ait iacob	ποσα ἐτῶν ἡμέραι τῆς ζωῆς σου; καὶ ἔφησεν Ιακὼβ τῷ
מ גור	אֶל פַּרְעֹה יְמֵי שְׁנֵי מְגוּרַי שְׁלֹשִׁים			Dies peregrinatiõis vite mee centum triginta	φαραώ, αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου, ὰς παρῴκῶ,
מְאַת שָׁנָה מְעַט וְרָעִים הָיוּ יְמֵי	וּמְאַת שָׁנָה מְעַט וְרָעִים הָיוּ יְמֵי			annorum sũt parui & mali : & non peruenerũt vsq; ad dies	ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη μακραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν
יום עָשָׂה	שְׁנֵי חַיַּי וְלֹא הִשִּׂיגוּ אֶת יְמֵי שְׁנֵי			patrũ meorũ: qbus peregrinati sũt. Et bñdicto rege: egressus ẽ foras .	αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου. οὐκ ἀφίκοντο εἰς τὰς
	חַיֵּי אֲבֹתַי בִּימֵי מְגוּרֵיהֶם׃ וַיְבָרֶךְ			Ioseph vero patri & fratribus suis dedit possessionem in	ἡμέρας τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς τῶν πατέρων μου, ὰς ἡμέρας
פְּנֵה	יַעֲקֹב אֶת פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי			egypto in optimo terre loco ramesses: vt precepat Pharao: & alebat eos oẽmq;	παρῴκησαν. καὶ εὐλογήσας Ιακὼβ τὸν φαραώ, ἐξῆλθ
	פַּרְעֹה׃ וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת			domum patris sui: & cibaria singulis . In toto eĩ orbe pãis erat: & oppũserat fames terram maxime egypti & chanaã. E quibus omnem pecuniã cõgregauit & intulit eam in erariũ regis. Cũq; defecissent emptoribus precium: venit cuncta egyptus ad ioseph dicens. Da nobis panes. Quare morimur coram te deficiente pecunia. Quib ille respondit. Adducite pecora vra: & dabo vobis p eis cibos: si pcium non habetis. Que cũ adduxissent: dedit eis alimenta pro equis & oubus & bobus	σεν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ κατῴκισεν Ιωσὴφ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ
אָחֻזָּה	אֲחֵיו וַיִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזָּה בְּאֶרֶץ				τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καθὼς ἐκέλευσεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν
מִצְרַיִם בְּמֵיטַב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ	מִצְרַיִם בְּמֵיטַב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ				γῇ Αἰγύπτου, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ ἐν τῇ γῇ Ραμεσσή· καθὰ
כִּלְכַּל	רַעַמְסֵס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַּרְעֹה׃ וַיְכַלְכֵּל				προσέταξε φαραώ. καὶ ἐσιτομέτρει Ιωσὴφ τῷ πατρὶ καὶ
	יוֹסֵף אֶת אֲבִיו וְאֶת אֲחֵיו וְאֵת כָּל				τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
בַּיִת אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַטָּף׃ וְלֶחֶם	בֵּית אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַטָּף׃ וְלֶחֶם				σίτου κατὰ σῶμα. σῖτος δὲ οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἰσχὺν
אֵין כָּל הָאָרֶץ כִּי כָבֵד הָרָעָב	אֵין כָּל הָאָרֶץ כִּי כָבֵד הָרָעָב				ἴσχυεν γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα· ἐξέλιπε δὲ ἡ γῆ Αἰγύπτου,
מְאֹד וַתֵּלַהּ אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ	מְאֹד וַתֵּלַהּ אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ				καὶ ἡ γῆ Χαναάν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ. συνήγαγε δὲ Ιωσὴφ
כְּנָעַן מִפְּנֵי הָרָעָב׃ וַיְלַקֵּט יוֹסֵף אֶת	כְּנָעַן מִפְּנֵי הָרָעָב׃ וַיְלַקֵּט יוֹסֵף אֶת				ὃν ἀργύριον ὠφείλετο ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐν γῇ
כָּל הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם	כָּל הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם				Χαναάν ἀπὸ τοῦ σίτου, οὗ ἠγόραζον, καὶ ἐσιτομέ
וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵם	וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵם				τει αὐτοῖς, καὶ εἰσήγαγεν Ιωσὴφ πᾶν τὸ ἀργύ-
שֹׁבְרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת הַכֶּסֶף בֵּיתָה	שֹׁבְרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת הַכֶּסֶף בֵּיתָה				ριον εἰς τὸν οἶκον φαραώ. καὶ ἐξέλιπε πᾶν τὸ ἀργύ-
פַּרְעֹה׃ וַיִּתֹּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם	פַּרְעֹה׃ וַיִּתֹּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם				ριον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐκ γῆς Χαναάν. ἦλθον
וּמֵאֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ כָל מִצְרַיִם אֶל	וּמֵאֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ כָל מִצְרַיִם אֶל				δὲ οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς Ιωσὴφ, λέγοντες,
יוֹסֵף לֵאמֹר הָבָה לָנוּ לֶחֶם וְלָמָּה	יוֹסֵף לֵאמֹר הָבָה לָנוּ לֶחֶם וְלָמָּה				δὸς ἡμῖν ἄρτους, καὶ ἵνατί ἀποθνήσκομεν ἐναντί
נָמוּת נֶגְדֶּךָ כִּי אָפֵס כָּסֶף׃ וַיֹּאמֶר	נָמוּת נֶגְדֶּךָ כִּי אָפֵס כָּסֶף׃ וַיֹּאמֶר				σου; ἐκλέλοιπε γὰρ τὸ ἀργύριον ἡμῶν. εἶπε δὲ
יוֹסֵף הָבוּ מִקְנֵיכֶם וְאֶתְּנָה	יוֹסֵף הָבוּ מִקְנֵיכֶם וְאֶתְּנָה				Ιωσὴφ· ἐνέγκατε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω
לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם אָפֵס כָּסֶף׃	לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם אָפֵס כָּסֶף׃				ὑμῖν ἄρτους ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, ἐὰν ἐκλέλοιπε τὸ
וַיָּבִיאוּ אֶת מִקְנֵיהֶם אֶל יוֹסֵף	וַיָּבִיאוּ אֶת מִקְנֵיהֶם אֶל יוֹסֵף				ἀργύριον. ἤγαγον δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν πρὸς Ιωσήφ·
וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בַּסּוּסִים	וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בַּסּוּסִים				καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Ιωσὴφ ἄρτους, ἀντὶ τῶν ἵππων
וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר	וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר				καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων, καὶ ἀντὶ τῶν βοῶν,

Positiua chal.	Transla. Chal.	Interp. chal.
שְׁנֵי חַיָּיךְ וַאֲמַר יַעֲקֹב לְפַרְעֹה יוֹמֵי שְׁנֵי תְּהַלְּכוּתִי מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין	quot sunt anni vite tue. Et dixit iacob ad pharaonẽ: anni vite peregrinationis mee centũ & triginta anni	נְפָה יוֹמֵי שְׁנֵי חַיָּיךְ וַאֲמַר יַעֲקֹב לְפַרְעֹה יוֹמֵי שְׁנֵי תְּהַלְּכוּתִי מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין
זְעִירִין וּבִישִׁין הֲווֹ יוֹמֵי שְׁנֵי חַיַּי וְלָא אַדְבִּיקוּ יָת יוֹמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אֲבָהָתַי בְּיוֹמֵי	sunt pauci & mali: & nõ attigerũt vsq; ad dies vite patrũ meorũ in diebus peregrinationis sue. Benedixitq; iacob pharaoni: & egressus est a facie pharaonis. Et collocauit ioseph patrẽ suũ & fratres suos: & dedit eis possessionẽ in terra egypti in meliori loco terre: in terra ramesses: sicut precceperat pharao. Et alebat ioseph patrẽ suũ & fratres suos & oẽm domũ patris sui: pbẽs panẽ iuxta familiã vniuscuiusq. neq; erat panis in vniuersa terra: quoniaz pzeualuerat fames nimis: & deficiebat populus terre egypti & populus terre chanaan pzopter famẽ. Et congregauit ioseph argentũ quod inuentum est in terra egypti & in terra chanaan pro frumento quod ipsi emebant: & intulit ioseph argentuz in domũ pharaonis. Consumatũq; est argentum de terra egypti & de terra chanaã: & venerunt omnes egyptij ad ioseph: dicentes. Da nobis panem: cur moriemur coram te? cum cõsumatum sit argentũ. Dixitq; ioseph afferte pecora vestra: & dabo vobis frumentũ pro pecoribus vestris: si argentum consumatum est. Adduxeruntq; pecora sua ad ioseph: & dedit eis ioseph panem pro equis & pro pecoribus ouium & pro bobus	נְפָה יוֹמֵי שְׁנֵי חַיָּיךְ וַאֲמַר יַעֲקֹב לְפַרְעֹה יוֹמֵי שְׁנֵי תְּהַלְּכוּתִי מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין
זְעִירִין וּבִישִׁין הֲווֹ יוֹמֵי שְׁנֵי חַיַּי וְלָא אַדְבִּיקוּ יָת יוֹמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אֲבָהָתַי בְּיוֹמֵי		
טְעָנְתְּהוֹן׃ וּבָרִיךְ יַעֲקֹב יָת פַּרְעֹה וּנְפַק מִן קֳדָם פַּרְעֹה׃ וְאוֹתֵיב יוֹסֵף יָת אֲבוּהִי וְיָת		
אֲחוֹהִי וְיָהַב לְהוֹן אֲחֻזָּא בְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם בְּדֶשֶׁפֶר בְּאַרְעָא דְּרַעַמְסֵס כְּמָא		
דְּפַקִּיד פַּרְעֹה׃ וְזָן יוֹסֵף יָת אֲבוּהִי וְיָת כָּל בֵּית אֲבוּהִי לַחְמָא לְפוּם טַפְלָא׃		
וְלַחְמָא לֵית כָּל אַרְעָא אֲרֵי תַקִּיף כְּפָנָא לַחְדָּא וְאִשְׁתַּלְהִי עַמָּא דְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם		
וְעַמָּא דְּאַרְעָא דְּכְנָעַן מִן קֳדָם כְּפָנָא׃ וּלְקַט יוֹסֵף יָת כָּל כַּסְפָּא דְּאִשְׁתְּכַח בְּאַרְעָא		
דְּמִצְרָיִם וּבְאַרְעָא דְּכְנָעַן בְּעִבּוּרָא דְּאִינּוּן זַבְנִין וְאַיְתִי יוֹסֵף יָת כַּסְפָּא לְבֵית פַּרְעֹה׃		
וְשֵׁלִים כַּסְפָּא מֵאַרְעָא דְּמִצְרָיִם וּמֵאַרְעָא דִּכְנָעַן וְאָתוֹ כָל מִצְרָאֵי לְוָת יוֹסֵף לְמֵימַר		
הַב לָנָא לַחְמָא וּלְמָא נְמוּת לְקִבְלָךְ אֲרֵי שֵׁלִים כַּסְפָּא׃ וַאֲמַר יוֹסֵף הָבוּ גֵּיתֵיכוֹן		
וְאֶתֵּן לְכוֹן בְּגֵיתֵיכוֹן אִם שֵׁלִים כַּסְפָּא׃ וְאַיְתִיאוּ יָת גֵּיתֵיהוֹן לְוָת יוֹסֵף וְיָהַב לְהוֹן		
יוֹסֵף לַחְמָא בְּסוּסְוָתָא וּבְגֵיתֵי עָנָא וּבְגֵיתֵי תּוֹרֵי		

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Gen. Ca. xlvii.	Prima pars hebr.
et p asinio. et enutriuit eos in panib⁹ p	'& asinis: m sustentauitq;	'וּבַחֲמֹרִים ׀ וַיְנַהֲלֵם ׀ בַּלֶּחֶם ׀ בְּכָל	
καὶ ὄστι τῶν ὄνων. καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις ὄστι	cos r illo o anno o pro com	׀מִקְנֵיהֶם ׀ בַּשָּׁנָה ׀ הַהִוא ׀ ׀ וַיְתַּם	
olyus pecoribꝰ eoꝝ in ãno illo. egref	mutatione p pecorum. oo	׀הַשָּׁנָה ׀הַהִוא ׀וַיָּבֹאוּ ׀אֵלָיו ׀בַּשָּׁנָה	א בוא
πάντων τῶν κτηνῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. ἐ=	oooooooooooooooooooooo oo	ב׀הַשֵּׁנִית ׀ וַיֹּאמְרוּ ׀ לוֹ ׀ לֹא ׀ נְכַחֵד	ב שֵׁנָה אֶחָד
suo é ãt ãno ille: et venerũt ad eũ in ãno	r Venerũt quoq; anno	׀מֵאֲדֹנִי ׀ כִּי ׀אִם ׀תַּם ׀הַכֶּסֶף ׀וּמִקְנֵה	ג מָנָה
ξηλθε δὲ πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔτει	oooooooooooooooooooooo	ד׀לֹא ׀נִשְׁאַר ׀לִפְנֵי ׀אֲדֹנִי ׀בִּלְתִּי ׀אִם ׀גְּוִיָּתֵנוּ	ד שָׁאַר פָּנָה גְּוִיָּה
scdo: τ dixerũt ei: ne forte deleamur	s secundo b & dixerũt c ei.	ה׀וְאַדְמָתֵנוּ ׀לָמָּה ׀נָמוּת ׀לְעֵינֶיךָ ׀גַּם	ה מוּת
τῷ δευτέρῳ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, μὴ ποτε ἐκτριβῶμεν	b Non c celamus oooooooo	ו׀אֲנַחְנוּ ׀גַּם ׀אַדְמָתֵנוּ ׀קְנֵה ׀אֹתָנוּ	ו אנחנו גם
a dño nfo. si.n. defecit argẽtũ: τ	d dño nostro e q; deficiẽte	ז׀וְאֶת ׀אַדְמָתֵנוּ ׀בַּלֶּחֶם ׀וְנִהְיֶה ׀אֲנַחְנוּ	ז הֵמָּה
ἀπὸ τοῦ κυ ἡμῶν. ἐὰν γὰρ ἐκλείπωσι τὸ ἀργύριον, καὶ	f pecunia: g pecora simul	ח׀וְאַדְמָתֵנוּ ׀עֲבָדִים ׀לְפַרְעֹה ׀וְתֵן ׀זֶרַע	ח עֶבֶד
substãtia: et pecora ad te dñm nfm:	defecerunt: h nec clã te ẽ:	ט׀וְנִחְיֶה ׀וְלֹא ׀נָמוּת ׀וְהָאֲדָמָה ׀לֹא	ט חָיָה
τὰ ὑποστήματα, καὶ τὰ κτήνη πρός σε ὁ κύριος ἡμῶν,	i q; abs q; k corporibus ooo	י׀תְשַׁם׃ ׀וַיִּקֶן ׀יוֹסֵף ׀אֶת ׀כָּל ׀אַדְמַת	י שָׁמָם קָנָה
et nõ relictũ est nobis coram dño nfo	l & terra nihil habeamus	יא׀מִצְרַיִם ׀לְפַרְעֹה ׀כִּי ׀מָכְרוּ ׀מִצְרִיִם	יא מכר
καὶ οὐχ ὑπολέλειπται ἡμῖν ἐναντίον τ κυρίου ἡμῶν	m Cur ergo n morimur o te	׀אִישׁ ׀שָׂדֵהוּ ׀כִּי ׀חָזַק ׀עֲלֵהֶם ׀הָרָעָב	
nisi ꝓpriũ corp⁹ et tra nfa: vt ergo nõ moria=	vidẽte? p Et q nos r & s terra	׀וַתְּהִי ׀הָאָרֶץ ׀לְפַרְעֹה׃ ׀וְאֶת ׀הָעָם	יב הָיָה
ἀλλ' ἢ τὸ εἶδος σῶμα καὶ ἡ γῆ ἡμῶν, ἵνα οὖν μὴ ἀποθάνω=	nostra tui erimus. t Eme	׀הֶעֱבִיר ׀אֹתוֹ ׀לָעָרִים ׀ מִקְצֵה ׀גְּבוּל	יג עָבַר עִיר גְּבוּל
mur coram te: τ tra desolet: eme nos τ	u nos in seruitutẽ regiã:	׀מִצְרַיִם ׀ וְעַד ׀ קְצֵהוּ׃ ׀רַק ׀ אַדְמַת	
μεθ' ἑαυτοῦ σου, καὶ ἡ γῆ ἐρημωθῇ, κτῆσαι ἡμᾶς καὶ	x & prebe y semina: ooooo	יד׀הַכֹּהֲנִים ׀לֹא ׀קָנָה ׀כִּי ׀חק ׀לַכֹּהֲנִים	
trã nfam ꝓ panib⁹: et erimus τ nos et	oooooooooooooooooooooo	׀מֵאֵת ׀פַּרְעֹה ׀וְאָכְלוּ ׀אֶת ׀חֻקָּם ׀אֲשֶׁר	
τὴν γῆν ἡμῶν ὄστι ἄρτων, καὶ ἐσόμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ ἡ	z ne pereunte cultore a re	׀נָתַן ׀לָהֶם ׀פַּרְעֹה ׀עַל ׀כֵּן ׀לֹא ׀מָכְרוּ ׀אֶת	
tra nfa seruꝰ pharaõi. da semẽ: vt semine	digatur b terra oooooooo	׀אַדְמָתָם׃ ׀וַיֹּאמֶר ׀יוֹסֵף ׀אֶל ׀הָעָם ׀הֵן	
γενώμεθα παῖδες τῷ φαραώ· δὸς σπέρμα, ἵνα σπείρω	c in solitudinẽ. d Emit igi	׀קָנִיתִי ׀אֶתְכֶם ׀הַיּוֹם ׀וְאֶת ׀אַדְמַתְכֶם	טז קנה
mus: et viuam⁹: et nõ moriamur: et tra nõ desola	tur c ioseph c omnẽ f terrã	׀לְפַרְעֹה ׀הֵא ׀לָכֶם ׀זֶרַע ׀וּזְרַעְתֶּם ׀אֶת	
μεν, καὶ ζῶμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημω	g egypti h vendentibus oo	׀הָאֲדָמָה׃ ׀ וְהָיָה ׀בַּתְּבוּאֹת ׀וּנְתַתֶּם	
θῇται. τ emit ioseph οẽm trã egy	ooooooooooooooooooooo	׀חֲמִישִׁית ׀לְפַרְעֹה ׀וְאַרְבַּע ׀הַיָּדוֹת ׀יִהְיֶה	יז חמשׁ חָמֵשׁ
πτιος pharaõi. vẽdideft.n. egrptj terrã	i singulis m possessiões sua=	׀לָכֶם ׀לְזֶרַע ׀הַשָּׂדֶה ׀וּלְאָכְלְכֶם ׀וְלַאֲשֶׁר	
γυσθίωτῷ φαραώ· ἀπέδοντο γὰρ οἱ αἰγύπτιοι τὴν γῆν	s as n pre o magnitudine q fa		Trãsla. Chal.
siam pharaõi. inualuit eoꝝ fames: et	mis. r Subiecitq; s eã pha		et asinio: τ alebat eos pane ipso ãno ꝓ vniuersis
αὐτῶν τῷ φαραώ· ἰσχυράτησεν αὐτῶν ὁ λιμός, καὶ ἡ	raoni: t & cũctos r pplos		pecoribus fato: τ cõpleto est ann⁹ ille: τ venerũt ad
fuit terra pharaoni. et ppln subiecit	eius b a nouissimis c termi		eũ in scõo ãno: atq; dixerũt ei. Nõ celauimus quicq;
ἦν τοῦ φαραώ. καὶ τὸν λαὸν κατεδουλώσατο	nis ooooooooooooooooooo		dño nfo: cum defecit argentum pecora quoq; adduxi
sibi in seruos: a nouissimio terminio egrpti: τ	d egypti e vsq; ad f extre=		mus ad dñm nfm: τ nihil remanet coram dño nfo nisi
ἑαυτῷ εἰς παῖδας, ἀπ' ἄκρων ὁρίων αἰγύπτου, καὶ	mos fines eius: g pre=		corpora nfa τ terra nfa. ¶Quare moriemur coram te:
vsq; extremos: ꝓter trã sacerdotũ solũ. nõ	ter b terram i sacerdotũ q		tã nos ꝙ terra nfa? Eme nos τ terrã nfaꝫ ꝓ pane:
ἕως τῶν ἄκρων, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον· ὅτι	p a rege tradita fuerat eis		et erimus nos τ terra nfa seruiẽtes pharaoni: τ pre=
possedit hãc ioseph: in donatiõe. n. dedit do=	r quibus s & t statuta ciba=		be semina τ viuemus τ nõ moriemur: τ terra nõ deso
ἐκτήσατο ταύτην ἰωσήφ, ἐν δόσει γὰρ ἔδωκε δόμα	ria ex horreis publicis oo		labit. Emitq; ioseph oẽm terrã egrpti pharaoni: qñ
na sacerdotib⁹ pharao. τ comedebãt donationẽ quã de	u pbebãtur: & v idcirco c nõ		vendiderũt vnusq;q; egyptios agrum suũ: q; pcuale
τα τοῖς ἱερεῦσι φαραώ· καὶ ἤσθιον τὴν δόσιν, ἣν ἔδωκε	sunt compulsi p vendere		bat sup eos fames: τ fuit trã pharaoni. ¶Populũ aũt
dit eis pharao. ꝓpter hoc nõ vẽdiderũt terrã	r possessiões suas. s Dixit		transtulit de ciuitate in ciuitatẽ a finib⁹ termini egy=
κυ αὐτοῖς φαραώ· διὰ τοῦτο ἵνα μὴ ἀποδῶνται τὴν γῆν αὐ	ergo b ioseph t ad u ꝓplos.		pti vsq; ad extremũ eius. sed terrã sacerdotũ nõ emit.
suã. virit ãt ioseph egyptũs: ecce emi	v En vt cernitis & w vos r &		quoniã portio dabat sacerdotib⁹ a pharaone: τ come
τῶν. ἴδετε δὴ ἰωσὴφ τοῖς αἰγυπτίοις, ἰδοὺ κέκτημαι	x terram vestram ooooooo		debant portionẽ suã: quã dabat eis pharao: ꝓpterea
vos: et terrã vram hodie pharaõi. accipite	y pharao m possidet. z acci		non vendiderũt terras suas. ¶Dixitq; ioseph populo.
ὑμᾶς, καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ φαραώ· λάβετε ἑ	pite a semina: b & serite oo		Ecce emi vos hodie τ terrã vestrã pharaoni: ecce do
vobis semina: τ seminate terrã. et erũt	c agros: d vt e fruges hẽre		vobis semẽtẽ τ seminabitis terrã. τ erit cũ produxe
αὐτοῖς σπέρματα, καὶ σπείρατε τὴν γῆν· καὶ ἔσται	possitis. f Quintam oooo		rit fructus: dabitis quintã partẽ pharaoni: quattuor
germina eius: et dabitis quintã ptes	partem g regi h dabitis: i q;		autem partes erunt vobis in sementem agrorum: et
τὰ γενήματα αὐτῆς, καὶ δώσετε τὸ πέμπτον μέρος	tuor reliquas b permitto		vt comedatis vos oooooooooooooooo
pharaõi. at quattuor ptes erũt vobis ꝓpter	k vobis l in sementem: m &		
τῷ φαραώ· τὰ δὲ τέσσαρα μέρη ἔσται ὑμῖν αὐτοῖς εἰς	in cibum oooooooooooooo		
semẽ terre: τ in cibũ vobis: et oĩb⁹ qui			
σπέρμα τῆ γῆ, καὶ εἰς βρῶσιν ὑμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς			

Interp̃. chal.

וּפַחֲמַרַיָּא חַיַּנִינוּן בְּלַחְמָא בְּכָל נַיְתֵיהוֹן בְּשַׁתָּא הַהִיא׃ וּשְׁלִימָא שַׁתָּא הַהִיא וַאֲתוֹ לְהַתַּיָּה
בְּשַׁתָּא תִּנְיָיתָא וַאֲמָרוּ לֵיהּ לָא נְכַסֵּי מִן רְבוֹנָא אֱלָהִין שְׁלִים כַּסְפָּא וְנַיְתֵי בְּעִירָא
לוֹת רְבוֹנִי לָא אִישְׁתַּאַר קֳדָם רְבוֹנִי אֱלָהִין גְּוִיתָנָא וְאַרְעָנָא׃ לְמָה נְמוּת לְקֳבֵל אַף
אַנְתָּא אַף אַרְעָנָא קְנֵה יָתָנָא וְיָת אַרְעָנָא בְּלַחְמָא וְהֵי אַנְתָּא וְאַרְעָנָא עַבְדִין לְפַרְעֹה
וְהַב בַּר זַרְעָא וְנֵיחֵי וְלָא נְמוּת וְאַרְעָא לָא תְּבוֹר׃ וּזְבַן יוֹסֵף יָת כָּל אַרְעָא דְמִצְרַיִם
לְפַרְעֹה אֲרֵי זַבִּינוּ מְצְרָאֵי גְּבַר חַקְלֵיהּ אֲרֵי תַקִּיף עֲלֵיהוֹן כַּפְנָא וַהֲוָת אַרְעָא לְפַרְעֹה׃
וְיָת עַמָּא אַעְבַּר יָתְהוֹן לְקִרְוַי מִקְרֵי תְחוּם מִצְרַיִם וְעַד סוֹפֵיהּ׃ לְחוֹד אַרְעָא
כוּמְרַיָּא לָא זַבִּין אֲרֵי חוּלָקָא לְכוּמְרַיָּא מִן קֳדָם פַּרְעֹה וְאָכְלִין יָת חוּלָקְהוֹן דְּיָהֲב לְהוֹן
פַּרְעֹה עַל כֵּן לָא זַבִּינוּ יָת אַרְעֲהוֹן׃ וַאֲמַר יוֹסֵף לְעַמָּא הָא קְנֵיתִי יַתְכוֹן יוֹמָא דֵין וְיָת
אַרְעֲכוֹן לְפַרְעֹה הָא לְכוֹן בַּר זַרְעָא וְתִזְרְעוּן יָת אַרְעָא׃ וִיהֵי בְּאַסְוָקֵי עֲלַלְתָּא וְתִתְּנוּן
מִן חַמְשָׁא לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע חוּלָקִין יְהוֹן לְכוֹן לְבַר זַרְעָא חַקְלָא וּלְמֵיכְלְכוֹן וּלְאִינְתְּכוֹן

Pritiua heb. | Ter.Heb. | Ecñ. | Ca.xlviij.

בְּנֹתֵיכֶם וְלִאָכְלָ לְטַפְּכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ בְּנֹתֵיכֶם
רַחֲמֵינוּ נִמְצָא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי וְהָיִינוּ עֲבָדִים
וְהָיִינוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה׃ וַיָּשֶׂם אֹתָהּ
יוֹסֵף לְחֹק עַד הַיּוֹם הַזֶּה עַל אַדְמַת
מִצְרַיִם לְפַרְעֹה לַחֹמֶשׁ רַק אַדְמַת
הַכֹּהֲנִים לְבַדָּם לֹא הָיְתָה לְפַרְעֹה׃
וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ
וַיִּרְבּוּ מְאֹד׃ וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי
יְמֵי יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים
וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה׃ וַיִּקְרְבוּ יְמֵי
יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא לִבְנוֹ לְיוֹסֵף
וַיֹּאמֶר לוֹ אִם נָא מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ שִׂים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי
וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל נָא
תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם׃ וְשָׁכַבְתִּי עִם
אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם
וּקְבַרְתַּנִי בְקִבְרָתָם וַיֹּאמֶר אָנֹכִי
אֶעֱשֶׂה כִּדְבָרֶךָ׃ וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִי
וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל
רֹאשׁ הַמִּטָּה׃

Cap.xlviij. וַיְהִי אַחֲרֵי

הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף
הִנֵּה אָבִיךָ חֹלֶה וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי
בָנָיו עִמּוֹ אֶת מְנַשֶּׁה וְאֶת אֶפְרָיִם׃
וַיַּגֶּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִנְךָ יוֹסֵף
בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב

Pritiua chal. | Transla.Chal.

et holes domus vestre ⁊ in cibum familie vfe. Et dixerunt viuificasti nos: inuenimus gratiã in oculis dñi nri: et erimus serui pharaoni. Et posuit illud ioseph in statutũ vsq; in presentẽ diẽ sup terrã egypti: q; darent quintã partẽ pharaoni. Sola enĩ terra sacerdotũ nõ fuit pharaoni. Habitauitq; israel in terra egypti i terra gessen. et possederũt eã: ⁊ multiplicati sunt et creuerũt nimis. Vixitq; iacob in terra egypti decẽ ⁊ septẽ annis. Et fuerũt dies annoꝝ vite iacob centũ et quadraginta ⁊ septẽ annt: ⁊ appropinquerũt dies israel vt moreretur: ⁊ vocauit filiũ suũ ioseph: ⁊ dixit ei. Si inueni nũc gratiã in oculis tuis: pone obsecro manũ tuam sub femore meo: ⁊ facies mecũ misericordiam ⁊ veritatem: ne sepelias me obsecro in egypto. Et dormiã cum patribus meis: ⁊ auferes me de egypto: ⁊ sepelies me in sepulchris coꝝ. Et dixit. Ego faciam sm verbum tuũ. Et dixit. Jura mihi. Et iurauit ei. Et adorauit israel super caput lecti. Ca.48.

ET factũ est post verba hec: ⁊ dictũ est ad ioseph. Ecce pater tuus iacet in firmus: ⁊ tulit duos filios suos secũ: manassen ⁊ ephrain: ⁊ nunciatũ est iacob: atq; dictus est ei. Ecce filius tuus ioseph venit ad te. Et confortatus est israel: ⁊ sedit

Trãsla.B.Piero.

familiis & liberis vris. Qui respouderunt. Salus nra in mãu tua ẽ. Respiciat nos tantũ dñs nr: & letifferuiemus regi. Ex eo tpe vsq; in presentem diẽ in vniuersa terra egypti regibus quinta pars soluitur: & factũ ẽ quasi ilegẽ absq; terra sacerdotali: q̃ libera ab hac conditione fuit. hitauit ergo israel in egypto. i. i terra iessen: & possedit eã auctusq; ẽ & multiplicatus nimis: & vixit in ea decem & septem ãnis. Factiq; sunt omnes dies vite illius centum quadraginta septẽ annorũ. Cunq; appropinquare cerneret diem mortis eius: vocauit filium suum ioseph: & dixit ad eum. Si inueni gratiam in cõspectu tuo: pone manũ tuam sub femore meo: & facies mihi miam & veritatẽ: vt nõ sepelias me in egypto: sed dormiam cum patribus meis. & auferas me de terra hac: & sepelies me in sepulchro maiorũ meorũ. Cui rñdit ioseph. ego faciã qđ iussisti. Et ille. Iura ergo mihi. Quo iurãte adorauit israel dñm cõuersus ad lectuli caput.

HIsitaq; trã Ca.48. factis nũciatũ est ioseph q̃ egrotaret pr suus. Qui assũptis duobus filiis manasse & effraim ire perrexit. Dictumq; est seni. Ecce filius tuus ioseph venit ad te. Qui confortatus sedit

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

in domib vrris. ⁊ dixerũt: saluasti nos: inuenimus
ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν. καὶ ἔπραξ, σέσωκας ἡμᾶς, εὕρο-
nim gfam coram dño nro: et erimus ser-
μεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα παῖ-
ui pharaõi. et posuit eos ioseph in preceptũ:
δες τῷ φαραώ. καὶ ἔθετο αὐτοῖς ἰωσὴφ εἰς πρόσταγμα,
vsq; in diẽ hãc sup trã egypti pha-
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἐπὶ τὴν γῆν αἰγύπτου τῷ φα-
raõi dare quintã ptẽ: absq; tra sacerdotũ solũ:
ραὼ ἐκπεμπτεύειν, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνη,
q̃ nõ fuit pharaõi. hitauit ãt israel in tra egy-
ἣ οὐκ ἦν τῷ φαραώ. κατῴκησε δὲ ἰσραὴλ ἐν γῇ αἰγύ-
pti in terra gesem. ⁊ hũerũt hereditates in ea.
πτου ἐπὶ γῆς γεσέμ. καὶ ἐκληρονομήσαν ἐν αὐτῇ.
et aucti sũt ⁊ multiplicati sũt valde. vixit
καὶ ηὐξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα. ἐπέζησε
ãt iacob in terra egypti decẽ septẽ ãnis. ⁊ fuerũt
δὲ ἰακὼβ ἐν γῇ αἰγύπτου δέκα ἑπτὰ ἔτη. καὶ ἐγένοντο
dies iacob ãnoꝝ vite ei⁹: cẽtũ
αἱ ἡμέραι ἰακὼβ ἐναυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἑκατὸν
q̃dragita septẽ ãni. appinq̃uerũt ãt dies israel
τεσσαρακονταεπτὰ ἔτη. ἤγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι ἰσραὴλ
vt moreret: et vocauit filiũ suũ ioseph.
τοῦ ἀποθανεῖν, καὶ ἐκάλεσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰωσήφ.
et ait illi: si inuẽi gfam coram te:
καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου,
suppone manũ tuã sub femore meo: et fa-
ὑπόθες τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου, καὶ ποιή-
cies sup me miam et vtatẽ vt nõ se-
σεις ἐπ' ἐμὲ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν τοῦ μὴ θά-
pelias me in egypto: sed dormiã cũ
ψαι με ἐν αἰγύπτῳ, ἀλλὰ κοιμήσομαι μετὰ τῶν
patrib meis: et auferes me ex egypto: et sepelies
πατέρων μου, καὶ ἀρεῖς με ἐξ αἰγύπτου, καὶ θάψεις
me in sepultura coꝝ: alle ãt vtrit: ego faciã
με ἐν τῷ τάφῳ αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν, ἐγὼ ποιήσω
sm vbũ tuũ. ait ãt illi: iura mihi. ⁊
κατὰ τὸ ῥῆμά σου. εἶπε δὲ αὐτῷ, ὄμοσόν μοι. καὶ
turauit ei. ⁊ adorauit israel sup sum
ὤμοσεν αὐτῷ. καὶ προσεκύνησεν ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄ-
mitatẽ virge eius.
κρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. Ca.48.

FActũ ẽ ãt post vba hec: et nũcia-
Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀπη-
tũ ẽ ioseph: q pr tu turbatur. et ad-
γέλη τῷ ἰωσήφ, ὅτι ὁ πατήρ σου ἐνοχλεῖται. καὶ ἀ-
sumeno duos filios suos secũ: manasse
παραλαβὼν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ, τὸν μανασσῆ
et efraim: venit ad iacob. nũciatũ ẽ ãt ia-
καὶ τὸν ἐφραίμ, ἦλθε πρὸς ἰακώβ. ἀπηγγέλη δὲ τῷ ἰα-
cob: dicẽtes: ecce filꝰ tuꝰ ioseph venit ad
κώβ, λέγοντες, ἰδοὺ ὁ υἱός σου ἰωσὴφ ἔρχεται πρός
te. et cõfortat⁹ israel sedit sup lectũ.
σε. καὶ ἐνισχύσας ἰσραὴλ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην.

Interp.chal.

וַתִּתֵּן וּלְמֵיכַל לְמַפְלֵיטוּן וַאֲמַרוּ כַּיְמָתָא נְשַׁכַּח רַחֲמִין קֳדָמָךְ רִבּוֹנִי וְתֶהֵי עַבְדִין
לְפַרְעֹה וְשַׁוִי יַתָּה יוֹסֵף לְגָזֵרָא עַד יוֹמָא הָדֵין עַל אַרְעָא דְמִצְרָיִם חוּמְשָׁא לְפַרְעֹה חַד מִן
חַמְשָׁא לְפַרְעֹה לְחוֹד אַרְעָא כוּמְרַיָּא בִּלְחוֹדֵיהוֹן לָא הֲוָת לְפַרְעֹה וְיָתֵיב יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא
דְמִצְרָיִם בְּאַרְעָא דְגֹשֶׁן וְאֶחְסִינוּ בָהּ וּפְרִישׁוּ וְסָגִיאוּ לַחֲדָא׃ וְחָיָא יַעֲקֹב בְּאַרְעָא דְ
מִצְרָיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵי שְׁנִין וַהֲווֹ יוֹמֵי יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּוהִי מְאָה וְאַרְבְּעִין וּשְׁבַע שְׁנִין׃
וּקְרִיבוּ יוֹמֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵיתָת וּקְרָא לְבַרֵיהּ לְיוֹסֵף וַאֲמַר לֵיהּ אִם כְּעַן אַשְׁכַּחִית רַחֲמִין
קֳדָמָךְ שַׁוִי כְעַן יְדָךְ תְּחוֹת יַרְכִּי וְתַעֲבֵיד עִמִּי טִיבוּ וּקְשׁוֹט לָא כְעַן תְּכַבְּרִינָּנִי בְּמִצְרָיִם׃
וְאִשְׁכּוֹבְנִי עִם אֲבָהָתַי וְתִטְלִינָּנִי מִמִּצְרָיִם וְתִקְבְּרִינָּנִי בְּקִבּוּרְתְּהוֹן וַאֲמַר אֲנָא אֶעְבֵּיד
כְּפִתְגָמָךְ׃ וַאֲמַר קַיֵּים לִי וְקַיֵּים לֵיהּ וְסָגִיד יִשְׂרָאֵל עַל רֵישׁ עַרְסָא׃

Ca.xlviij. וַהֲוָה בָּתַר פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין וַאֲמַר לְיוֹסֵף הָא אֲבוּךְ שָׁכִיב מַרָּע׃
וְדַבַּר יָת תְּרֵין בְּנוֹהִי עִמֵּיהּ יָת מְנַשֶּׁה וְיָת אֶפְרָיִם׃ וְחַוִי לְיַעֲקֹב וַאֲמַר הָא בְרָךְ יוֹסֵף
אַתֵי לְוָתָךְ וְיִתְתַּקַּף יִשְׂרָאֵל וְיָתֵיב

Trāsla.Grec.lxx.cū interp.latina.

et ait iacob ioseph: deus appuit mihi in luza
καὶ εἶπεν Ἰακὼβ τῷ Ἰωσὴφ, ὁ θεὸς ὤφθη μοι ἐν Λουζᾶ
in tra chanaā: et bñdixit mihi: et dixit mihi: ecce
ἐν γῇ Χαναάν, καὶ εὐλόγησέ με, καὶ εἶπέ μοι, ἰδοὺ
ego augebo te: et multiplicabo te: et faciā te in
ἐγὼ αὐξάνω σε, καὶ πληθυνῶ σε, καὶ ποιήσω σε εἰς
cōgregatiōe cogētiū: et dabo tibi frī hāc: t
συναγωγὰς ἐθνῶν, καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην, καὶ
semini tuo post te: in possessionē sēpiternā.
τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον.
nūc ergo duo filij tui: q̄ nati sūt tibi in tra egp̄
νῦν οὖν οἱ δύο υἱοί σου, οἱ γενόμενοί σοι ἐν γῇ Αἰγύ-
pti: anteq̄ ego venirē ad te in egyptū: mei
πτου, πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρός σε εἰς Αἴγυπτον, ἐμοί
sūt: ephraim et manasse: sicut rubē et symeō e
εἰσιν, Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆ, ὡς Ῥουβὴν καὶ Συμεὼν ἔσον-
rūt mihi. at posteri: q̄s genueris post hec:
ται μοι. τὰ δὲ ἔγγονα, ἃ ἂν γεννήσῃς μετὰ ταῦτα,
B tui erūt. in noīe fratrū suoꝝ:
σοὶ ἔσονται. ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν
vocabuntur in illorū hereditatib⁹. ego āt q̄n venie
κληθήσονται ἐν τοῖς κλήροις αὐτῶν. ἐγὼ δὲ ἡνίκα ἤρχό
bā de mesopotamia syrie: mortua ē rachel
μην ἐκ μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἀπέθανε Ῥαχὴλ
mater tua in terra chanaā: appinq̄nte me frm
ἡ μήτηρ σου ἐν γῇ Χαναάν, ἐγγίζοντός μου κατὰ
hippodromū chabratha terre: ātēq̄ venirē
τὸν ἱππόδρομον Χαβρατὰ τῆς γῆς, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν
ephratha. et sepeliui eā illic: in via hip-
Ἐφραθά. καὶ κατώρυξα αὐτὴν ἐκεῖ, ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ Ἱπ-
podromi. tp̄a est bethleem. vidēs āt israel
ποδρόμου. αὕτη ἐστὶ Βαιθλεέμ. ἰδὼν δὲ Ἰσραὴλ τοὺς
filios ioseph: dixit: q̄ isti: dixit āt ioseph
υἱοὺς Ἰωσήφ, εἶπε, τίνες οὗτοι; εἶπε δὲ Ἰωσὴφ
pri suo: filij mei sūt: q̄s dedit mihi
τῷ πατρὶ αὐτοῦ, υἱοί μου εἰσίν, οὓς ἔδωκέ μοι ὁ
deus hic. et ait iacob: adduc mihi
θεὸς ἐνταῦθα. καὶ εἶπεν Ἰακώβ, προσάγαγέ μοι
eos: vt bñdicā eis. at oculi isra-
αὐτούς, ἵνα εὐλογήσω αὐτούς. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Ἰσρα
el grauati fuerāt pre senectute: et nō poterat
ὴλ βεβαρύνησαν ἀπὸ τοῦ γήρους, καὶ οὐκ ἐδύνα-
videre. et applicuit illos ad eū. et
το βλέπειν. καὶ ἤγγισεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν. καὶ
C osculat⁹ ē eos: t circūplexus ē eos. t ait
ἐφίλησεν αὐτούς, καὶ περιελαβεν αὐτούς. καὶ εἶ-
israel ad ioseph: ecce facie tua
πεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ, ἰδοὺ τοῦ προσώπου σου
nō sū priuat⁹: t ecce ostēdit mihi de⁹ et semē
οὐκ ἐστέρημαι, καὶ ἰδοὺ ἔδειξέ μοι ὁ θεὸς καὶ τὸ σπέρμα
tuū. et edurit eos ioseph a gen⁹ eius:
σου. καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς Ἰωσὴφ ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ,
et adorauerūt eū in facie sup terrā.
καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς.

Interp.cha.

Trāsla.B.Hiero.

in lectulo. Et ingresso ad se m ioseph nūcio: ecce
Deus oīps appuit mihi in luza: q̄ est in terra
chanaan: benedixitq̄ mihi: & ait. ecce ego
augebo te & multiplicabo: & faciam te
in turbas populorum. daboq̄ tibi terram
hāc & semini tuo post te in possessionē sempiternam.
Duo ergo filii tui qui nati sunt tibi
in terra egypti antequā huc venirē ad te ecce
mei erūt effraim & manasses: sicut ruben & symeō re
putabuntur mihi. Reliquos aūt quos genueris post eos tui erūt: &
in noīe fratrū suorū vocabūtur in possessionibus
suis. Mihi eī q̄n veniebam de mesopotamia:
mortua ē rachel in terra chanaā in ipso itinere. Eratq̄ vernū tp̄s. Et
ingrediebar effratā: & sepelini eā iuxta viā effrate: q̄ alio noīe appellatur bethleē. Vidēs āt
filios eius dixit ad eū. Qui sūt isti? Respōdit
filii mei quos donauit mihi deus in hoc loco.
Adduc inquit eos ad me: & benedicam illis.
Oculi eī israel caligabant pre nimia senectute: & clare videre nō poterat. Applicitoq̄ ad
se deosculatus & circūplexus eos dixit ad filiū suū. Nō sū fraudatus aspectu tuo. insuper ostendit mihi
deus semen tuum. Cūq̄ tulisset eos ioseph de
gremio patris: adoravit pronus in terram:

Ter.Heb. Gen. Ca.xlviii. Pritiua.heb.

עַל הַמִּטָּה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל יוֹסֵף
אֵל שַׁדַּי נִרְאָה אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ שַׁדַּי רָאָה
כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי וַיֹּאמֶר אֵלַי בָּרָה
הִנְנִי מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וְנָתַתִּיךָ לִקְהַל עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת הָאָרֶץ עָלָם
הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אַחֻזַּת עוֹלָם׃ וְעַתָּה שָׁנֵי בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד בֹּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיְמָה לִי הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה הָיָה יָלַד
כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ לִי׃ וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ
עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְנַחֲלָתָם׃ וַאֲנִי בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל
בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת עוֹד כִּבְרַת בָּאָרֶץ כְּנָעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת
אֶרֶץ לָבֹא אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרָה שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם׃ וַיַּרְא
יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָבִיו בָּנַי
הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמֶר קָחֶם נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם׃
וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן לֹא יוּכַל רְאוֹת וַיִּגַּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשַּׁק
לָהֶם וַיְחַבֵּק לָהֶם׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף רְאֹה פָּנֶיךָ לֹא פִלָּלְתִּי
וְהִנֵּה הֶרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת זַרְעֶךָ׃ וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעִם
בִּרְכָּיו וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו אָרְצָה׃

Transla.Chal.

in lectulo. Et dixit iacob ad ioseph. Deus omnipotēs
apparuit mihi in luza in terra chanaan: t benedixit
mihi. et dixit ad me. Ecce ego multiplicabo te t cre-
scere te faciā: t ponā te in cōgregationē tribuū: t da-
bo terrā hāc t filijs tuis post te in possessionē eternā.
Et nūc duo filij tui ephraim t manasses: qui nati sūt
tibi in terra egypti: anteq̄ venirē ad te in egyptum:
mei erunt. sicut ruben t symeō erunt cōsā me. Et filij
quos genueris post eos tui erunt: in noīe fratrū suoꝝ
vocabūtur in possessionibus suis. Et cū ego veniissem
de mesopotamia mortua est rachel in terra chanaan
in via: cum adhuc esset spaciū terre vt ingrederer in
ephratā: t sepelini eaꝫ in via ephrate: q̄ est bethleē. t
vidit israel filios ioseph: t dixit. Qui sunt isti? Et di-
xit ioseph ad patrē suū. Filij mei sunt: quos dedit mi
hi deus hic. et ait. Applica obsecro eos ad me: vt bñ-
dicam eis. Oculi aūt israel grauati erant pre senectu
te: t nō poterat videre. et applicauit eos ad eū: t oscu
latus est eos: t ampleratus est eos. Dixitq̄ israel ad
ioseph. Nunq̄ putaui videre faciē tuā: t ecce ostendit
mihi de⁹ etiam filios tuos. Et edurit eos ioseph a fa
cie eius: t adorauit pronus in terrā.

Pritiua chal.

שַׁדַּי נָבָה
נֶפֶשׁ תֵּאָא נָתַן
חָסֵן יָלַד אָתָּא
הָוָה בָּנָה יָלַד
קָרָא אָתָּא סוּת
עוֹל
טָאן
בָּרַךְ
שׁוּב חָזָא
נָפַק

Tigurina hebr. Ter. Hebr. Sept. La. xlviij. Trãsla. B. Hiero. Trãsla. Ere. lxx. cũ interp. latina.

וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אֶפְרַיִם בִּימִינוֹ מִשְׂמְאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת מְנַשֶּׁה בִּשְׂמֹאלוֹ מִימִין יִשְׂרָאֵל וַיִּגַּשׁ אֵלָיו וַיִּשַּׁלַּח יִשְׂרָאֵל אֶת יְמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצָּעִיר וְאֶת שְׂמֹאלוֹ עַל רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שִׂכֵּל אֶת יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמַר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ אֲבֹתַי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק הָאֱלֹהִים הָרֹעֶה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רַע יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וַיַּרְא יוֹסֵף כִּי יָשִׁית אָבִיו יַד יְמִינוֹ עַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּרַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמֹךְ יַד אָבִיו לְהָסִיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם עַל רֹאשׁ מְנַשֶּׁה וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָבִיו לֹא כֵן אָבִי כִּי זֶה הַבְּכֹר שִׂים יְמִינְךָ עַל רֹאשׁוֹ וַיְמָאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי בְנִי יָדַעְתִּי גַּם הוּא יִהְיֶה לְעָם וְגַם הוּא יִגְדַּל וְאוּלָם אָחִיו הַקָּטֹן יִגְדַּל מִמֶּנּוּ וְזַרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא הַגּוֹיִם וַיְבָרְכֵם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּךָ יְבָרֵךְ

Tigurina chal. Interp. chal.

יִמְנָא שְׂמֹל וְיִשְׁט יָדָא יְמִינָא וְהַוָה רֵאשׁ אֶפְרַיִם עַל רֵאשׁ מְנַשֶּׁה וְתַקֵּן יָת יָדָא מִן עַל רֵאשׁ אֶפְרַיִם וּלְהַעֲדָאָה מֵעַל רֵאשׁ מְנַשֶּׁה וַאֲמַר יוֹסֵף לַאֲבוּהִי לָא כֵן אַבָּא אֲרֵי דֵין בּוּכְרָא שַׁוֵּי יַמִּינָךְ עַל רֵישֵׁיהּ וְסָרֵיב אֲבוּהִי וַאֲמַר יָדַעְנָא בְּרִי יָדַעְנָא אַף הוּא יְהֵי לְעַם וְאַף הוּא יִסְגֵּי וּבְרֵם אֲחוּהִי זְעֵירָא יִסְגֵּי מִנֵּיהּ וּבְנוֹהִי יְהוֹן שֵׁילֵי יִמִּין שֵׁילֵי וְבָרְכִינוּן בְּעַמְמַיָּא וַאֲמַר לְמֵימָר בָּךְ יְבָרֵךְ

Et tulit ioseph ambos: ephraim in dextera sua ad sinistrã israel: & manasen in sinistra eius ad dexteram israel: & applicauit eos ad eã. Et tetẽdit israel dexterã suã: & posuit eam sup caput ephraim: qui erat iunior: et sinistrã suam super caput manasse: docuit manus suas: quãuis manasses erat primogenitus. Et benedixit ioseph: et ait. Deus in cui cõspectu seruierũt patres mei abrahã & isaac: deus qui pauit me a natiuitate mea vsq; in diẽ hanc. Angelus q eruit me ab omni malo benedicat pueris: & inuocetur in eis nomẽ meũ et nomẽ patrũ meorũ abraham & isaac: & quasi pisces crescãt in multitudinẽ sup terrã. Et vidit ioseph q posuit pater suus dexterã suã sup caput ephraim: & displicuit in oculis suis: & sustulit manum patris sui: vt amoueret eam de capite ephraim vt poneret eã sup caput manasse. Et ait ioseph patri suo. Non ita decet pater mi: hic enim est primogenitus: pone dexterã tuã sup caput eius. Et noluit pater suus. et ait. Scio fili mi: scio: ipse & ipse erit in populũ: & etiã ipse multiplicabitur. Sed frater eius iunior multiplicabit magis & ille & filij sui erunt dñantes in populis. Et benedixit eis in die illa dicens. In te benedicetur

Et posuit
effraim ad dexterã suã
ideſt ad ſiniſtram iſrael:
manaſſen vero in ſiniſtra ſua ad dexterã. ſ. patris: applicuitq; ambos
ad eũ. Qui extendens
manum dexteram posuit ſuper caput
effraim filioris fratris: ſiniſtram autem
ſuper caput manaſſe.
Dixitq; ad
patrẽ. Nõ ita cõuenit
pẽ: qa hic eſt primogenitus. Pone dexterã tuam ſuper caput eius.
Qui renuens ait. Scio
fili mi: ſcio. & iſte q̃pe erit in populos: & multiplicabitur: ſed frater eius iunior erit illo: & ſemẽ illius creſcet in gẽtes. Benedixitq; eis in tempore illo: dicens
In te benedicetur

accipiẽs ãt ioſeph duos filios ſuos: ephraim dextera ſua: & ſiniſtra ãt iſrael: manaſſe in ſiniſtra: & dextra ãt iſrael: et applicuit illos ei. extẽdẽs ãt iſrael manũ dexterã: imposuit sup caput ephraim: hic ãt erat iunior: et ſiniſtrã sup caput manaſſe: cõmutãs manũ et bẽ dixit eis: et ait: deus cui placuerũt pfes mei incõſpectu eius: abraam et iſaac: deus q pascit me a iuuẽtute mea vsq; in diẽ hãc: angelus q liberauit me ex oibus malis: bẽdicat pueros istos. & inuocabit sup eos nomẽ meũ: et nomẽ patrũ meorũ: abraã et iſaac & multiplicẽtur in multitudinẽ multã sup terrã. videns ãt ioſeph: q̃ iniecit pr manũ suã dexterã sup caput ephraim: grauiter illi visum ẽ: & apprehendit ioſeph manũ patris sui: vt auferret eã de capite ephraim sup caput manaſſe: dixit ãt ioſeph patri suo: non sic pater: hic primogenit⁹. impone dexterã tuã sup caput eius. et non voluit. sed dixit: scio fili mi: scio. ipse erit in ppũm: & ipse exaltabitur. sed frater eius iunior maior illo erit: et semen eius erit in multitudinẽ gẽtiũ. & bẽdixit eis in die illa: dicens: in vobis bẽdicetur

Trãsla. Chal.

וּנְטַר יוֹסֵף יָת תַּרְוֵיהוֹן יָת אֶפְרַיִם בִּימִינֵיהּ מִשְׂמָאלָא לְוָת יִשְׂרָאֵל וְיָת מְנַשֶּׁה בְּשׂמָאלֵיהּ מִימִינָא דְיִשְׂרָאֵל וְקָרִיב לְוָתֵיהּ וְאוֹשִׁיט יִשְׂרָאֵל יָת יַמִּינֵיהּ וְשָׁוִי עַל רֵישָׁא דְאֶפְרַיִם וְהוּא זְעִירָא וְיָת שְׂמָאלֵיהּ עַל רֵישָׁא דִמְנַשֶּׁה אַתְקִנְסִינוּן לִידוֹהִי אֲרֵי מְנַשֶּׁה בְּכִירָא וּבָרִיךְ יָת יוֹסֵף וַאֲמַר יְיָ דְּפָלְחוּ אֲבָהָתַי קֳדָמוֹהִי אַבְרָהָם וְיִצְחָק יְיָ דְּזָנָנִי מִיּוֹמֵי עַד יוֹמָא הָדֵין מַלְאָכָא דְּפָרָקַנִי מִכָּל בִּישָׁא יְבָרֵךְ יָת עוּלֵימַיָּא וְיִתְקְרֵי בְהוֹן שְׁמִי וְשׁוּם אֲבָהָתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִתְפַּרְיָן לְכִנְוֵי סַגִּין בְּגוֹ בְּנֵי אֵינָשָׁא עַל אַרְעָא וַחֲזָא יוֹסֵף אֲרֵי שַׁוִי אֲבוּהִי יַד יְמִינֵיהּ עַל רֵישָׁא דְאֶפְרַיִם וּבְאֵישׁ פֻּרְעָנוּתָא לֵידָא דַּאֲבוּהִי לְאַעְדָּאָה יָתָהּ מֵעַל רֵישָׁא דְאֶפְרַיִם לְאַנְחוּתָהּ עַל רֵישָׁא דִמְנַשֶּׁה וַאֲמַר יוֹסֵף לַאֲבוּהִי לָא כֵן אַבָּא אֲרֵי דֵין בּוּכְרָא שַׁוֵּי יַמִּינָךְ עַל רֵישֵׁיהּ וְסָרֵיב אֲבוּהִי וַאֲמַר יָדַעְנָא בְּרִי יָדַעְנָא אַף הוּא יְהֵי לְעַם וְאַף הוּא יִתְרַבֵּי וּבְרַם אֲחוּהִי זְעִירָא יִתְרַבֵּי מִנֵּיהּ וּבְנוֹהִי יְהוֹן מְלֵי יַמִּין מְלֵי וּבָרְכִינוּן בְּעַמְמַיָּא וַאֲמַר לְמֵימָר בָּךְ יְבָרֵךְ

Trãsla. Grc. Irr. cũ interp. latina.

israel: dicẽtes: faciat te deꝰ: sicut ephraī ⁊ sicut
Ἰσραὴλ, λέγοντες, ποιήσαι σε ὁ θεός, ὡς Ἐφραὶμ καὶ ὡς
manasse. ⁊ posuit ephraim ante manasse.
μανασσή. καὶ ἔθετο τὸν Ἐφραὶμ ἔμπροσθεν Μανασσή.
dixitq; israel ioseph: ecce ego morior: ⁊
εἶπε δὲ Ἰσραὴλ τῷ Ἰωσήφ, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω, καὶ
erit deus vobiscũ: ⁊ reducet vos in terrã
ἔσται ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν
patrũ vrm. ego ãt do tibi sicumã precipuã
τῶν πατέρων ὑμῶν. ἐγὼ δὲ δίδωμί σοι σίκιμα ἐξαίρετον
sup fratres tuos. quã accepi de manu a-
ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου. ὃν ἔλαβον ἐκ χειρὸς Α
morreoꝝ in gladio meo et arcu.
μορραίων ἐν μαχαίρᾳ μου καὶ τόξῳ. Ca. 49.

VOcauit ãt iacob filios suos: ⁊ ait:
Καὶ ἐκάλεσε δὲ Ἰακὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν,
cõgregamini: vt ãnũciẽ vobis: qõ ocurret vob:
συνάχθητε, ἵνα ἀναγγείλω ὑμῖν, τί ἀπαντήσεται ὑμῖν,
in nouissimis diebus. cõgregamini ⁊ audite
ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν. ἀθροίσθητε καὶ ἀκούσατε
filij iacob: audite israel pfem vrm. rhu
υἱοὶ Ἰακώβ, ἀκούσατε Ἰσραὴλ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ῥοὺ
bẽ priogenitus me⁹: tu fortitudo mea: ⁊ pncipiũ filij
βὲν πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου, καὶ ἀρχὴ τῶν τέκ
orũ meoꝝ: durus ad ferẽdũ: ⁊ durus cõtumax.
νων μου, σκληρὸς φέρεσθαι, καὶ σκληρὸς αὐθάδης.
iniuriã fecisti: sicut aq̃ nõ efferuescẽs. ascẽdisti. n. sup
ἐξύβρισας, ὡς ὕδωρ μὴ ἐκζέσας. ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν
cubile pris tui. tũc maculasti stratũ:
κοίτην τοῦ πατρός σου. τότε ἐμίανας τὴν στρωμνήν,
ḡ ascẽdisti. symeõ et leui frẽs cõsumamerũt
οὗ ἀνέβης. Συμεὼν καὶ Λευὶ ἀδελφοὶ συνετέλεσαν
iniquitatẽ ppositi sui. in cõsiliũ eoꝝ nõ veniat
ἀδικίαν ἐξαιρέσεως αὐτῶν. εἰς βουλὴν αὐτῶν μὴ ἔλθοι
alia mea: et in cetu illoꝝ nõ cõtẽdat
ψυχή μου, καὶ ἐπὶ τῇ συγκλήτῳ αὐτῶν μὴ ἑρίσαι τὸ
iecoꝛa mea. qꝛ in furore suo interfecerũt ho
ἥπατά μου. ὅτι ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἄν
mines: et in cõcupiscẽcia sua subneruauerũt tau
θρώπους, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἐνευροκόπησαν ταῦ
rũ. maledictus furoꝛ eoꝝ: qꝛ pertinax. et
ρον. ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν, ὅτι σκληρός. καὶ ἡ
ira eoꝝ: qꝛ indurata est. diuidã eos in iacob:
ὀργὴ αὐτῶν, ὅτι ἐσκληρύνθη. διαμεριῶ αὐτοὺς ἐν Ἰακώβ,
B ⁊ dispergã illos in israel. iuda: te laudabũt
καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν Ἰσραήλ. Ἰούδα, σὲ αἰνέσουσι
fratres tui. manꝰ tue sup dorsũ inimicoꝝ
οἱ ἀδελφοί σου. αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν
tuoꝝ. adorabũt te filij patris tui. catulus
σου. προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. σκύμνος

Trãsla. B. Iero.

israel⁹ atq; dicetur. ᵖ Faciat tibi⁸ deus ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
ʳsicut effraim⁹ & sicut manasse. ᵗcõstituitq; ꝯꝯꝯꝯꝯ
ˣeffraim ʳante ᵗmanassen. ᵘ& ait ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
ᶜad⁸ ioseph filiũ suũ. ᵈEn ᶠego⁸ morior: ᵇ& erit ᵈde
us vobiscum: ᵗreducetq; ᵐvos⁸ adᶠ terram ᵖpa
trũ vestrorum. ᶠDo⁸ tibi ᵗptẽ⁸ vnã ˣextra ᶠ fratres
tuos: ᵗquam ᵘtuli ꝯꝯꝯꝯꝯ
ᵇde mãu ᶜãmorrei ᵖin gla
dio ᶜ& arcu meo. Ca. 49.

VOcauit ãt ᵇIacob ᵇfi
lios suos: ᶜ& ait eis.
ᶠCongregamini ᵍ vt an
nunciem⁸ que ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
ᵗventura sunt ᵐvobis⁸ in
ᶜdiebus⁸ nouissimis. ꝯꝯ
ᵖCongregamini ᵍ& audi
te ᵉfilii⁸ iacob: ᵗaudite ꝯꝯ
ᵍisrael ᶠpfem vrm. ᵍRubẽ
ᵃprimogenitus meus. ꝯꝯ
ᵇTu ᶜfortitudo mea: ᵇ& pricipium ᶜdoloris mei.
ᵍPrior in⁶ donis: ᵇ maior
in⁴ imperio. ᵏ Effusus es
ᵗsicut aq̃. ᵐNon⁸ crescas:
ᵒqa ᵖascẽdisti ᵍcubile ᶜpris
tui: ᵇ& ᵏmaculasti ᵃstratũ e
ius. ᶠSymeon ᵗ& leui ꝯꝯꝯ
ᵃfratres ᵇvasa ᶜiniquitatis
ᵇbellãtia. ᶜIn consiliũ eo
rũ nõ⁶ veniat ᵇaia mea: &
ᵗin cetu illorum ᵏnon ᵗsit
ᵐgloria mea: ⁸quia ᵒ i fu
rore suo ᵖoccideruntꝯꝯ
ᵍvirũ: ᶠ& in volũtate sua
⁸suffoderũt ᵏmurũ. ⁸Ma
ledictus ᵗfuror eorũ: ᶠqa
ᵖtinax: ᵃ& idignatio eo
rũ ᵇqa ᶜdura. ᵇDiuidã eos
ᶜiacob: ᶠ& dispgã eos ᵉi
israel. ᵇIuda ᵏte laudabũt
ᵗfrẽs tui. ᵐManus tue ⁸in
ceruicibus ᵒ inimicorũ
tuorũ: ᶠadorabũt ᵍte ᶠfilii
ᵖpatris tui. ᶠCatulus ꝯꝯꝯ

Ter. Hebr. Sesi. Ca. xlix. Pritiua hebr.

ᵘיִשְׂרָאֵל׃ ᵗלֵאמֹר ᵗיְשִׂמְךָ ᵖאֱלֹהִים		
ᶠכְּאֶפְרַיִם ᵉוְכִמְנַשֶּׁה ᵈוַיָּשֶׂם ᵘאֶת		
ᵗאֶפְרַיִם ᶠלִפְנֵי ᵉמְנַשֶּׁה׃ ᵘוַיֹּאמֶר	ᵉפָּנָה	
ᵖיִשְׂרָאֵל ᵖאֶל ᵖיוֹסֵף ᶠהִנֵּה ᵃאָנֹכִי ᵘמֵת	ᵐמות	
ᵖוְהָיָה ᵃאֱלֹהִים ᵘעִמָּכֶם ᵗוְהֵשִׁיב ᵐאֶתְכֶם	ᵗשוב	
ᵘאֶל ᵃאֶרֶץ ᵃאֲבֹתֵיכֶם׃ ᵖוַאֲנִי ᵉנָתַתִּי ᵗלְךָ	ᵉנתן	
ᵗשְׁכֶם ᵘאַחַד ᵗעַל ᵃאַחֶיךָ ᵃאֲשֶׁר ᵗלָקַחְתִּי		
ᵖמִיַּד ᵃהָאֱמֹרִי ᵘבְּחַרְבִּי ᵖוּבְקַשְׁתִּי׃		
ᵗוַיִּקְרָא ᵖיַעֲקֹב ᵘאֶל ᵘבָּנָיו ᵗוַיֹּאמֶר	Cap. xlix.	
ᵘהֵאָסְפוּ ᵖוְאַגִּידָה ᵗלָכֶם ᵘאֵת ᵃאֲשֶׁר	ᵘקָרָא ᵃאֲסֹף ᵘעַד	
ᵗיִקְרָא ᵐאֶתְכֶם ᵐבְּאַחֲרִית ᵗהַיָּמִים׃	ᵗיום	
ᵖהִקָּבְצוּ ᵖוְשִׁמְעוּ ᵗבְּנֵי ᵖיַעֲקֹב ᵗוְשִׁמְעוּ	ᵖבֵּן	
ᵘאֶל ᵗיִשְׂרָאֵל ᵗאֲבִיכֶם׃ ᵗרְאוּבֵן ᵗבְּכֹרִי		
ᵘאַתָּה ᵗכֹּחִי ᵖוְרֵאשִׁית ᵗאוֹנִי ᵐיֶתֶר	ᵘלוט	
ᵘשְׂאֵת ᵖוְיֶתֶר ᵗעֹז׃ ᵖפַּחַז ᵗכַּמַּיִם ᵐאַל	ᵘנָשָׂא ᵘעֵז	
ᵐתּוֹתַר ᵖכִּי ᵘעָלִיתָ ᵖמִשְׁכְּבֵי ᵃאָבִיךָ ᵃאָז	ᵐיתר ᵘעָלָה ᵘשָׁכַב	
ᵗחִלַּלְתָּ ᵖיְצוּעִי ᵘעָלָה׃ ᵗשִׁמְעוֹן ᵗוְלֵוִי	ᵘצַע	
ᵘאַחִים ᵖכְּלֵי ᵖחָמָס ᵐמְכֵרֹתֵיהֶם׃ ᵖבְּסֹדָם	ᵘכָּלָה ᵘסוד	
ᵘאַל ᵗתָּבֹא ᵘנַפְשִׁי ᵗבְּקָהָלָם ᵘאַל ᵗתֵּחַד	ᵘבוא ᵘיָחַד	
ᵐכְּבֹדִי ᵐכִּי ᵘבְאַפָּם ᵗהָרְגוּ ᵘאִישׁ		
ᵗוּרְצֹנָם ᵘעִקְּרוּ ᵗשׁוֹר׃ ᵐאָרוּר ᵘאַפָּם	ᵗרָצָה ᵘאָרַר	
ᵗכִּי ᵘעָז ᵘועברתם ᵖכִּי ᵖקָשְׁתָה ᵐאֲחַלְּקֵם	ᵖקָשָׁה ᵘחָלַק	
ᵖבְּיַעֲקֹב ᵘואפיצם ᵖבְּיִשְׂרָאֵל ᵗיְהוּדָה	ᵖבֵּן	
ᵗאַתָּה ᵘיודוך ᵗאָחֶיךָ ᵐיָדְךָ ᵐבְּעֹרֶף	ᵗיָדָה	
ᵖאֹיְבֶיךָ ᵖיִשְׁתַּחֲווּ ᵖלְךָ ᵖבְּנֵי ᵘאָבִיךָ׃ ᵗגּוּר	ᵖשָׁחָה	

Trãsla. Chal.

israel: dicens. ℙonat te deꝰ sicut ephraim ⁊ sicut manassen: ⁊ posuit ephraim ãte manassẽ. Dixitq; israel ad ioseph. Ecce ego morior: ⁊ erit verbũ dñi in adiutoriũ vestrũ: ⁊ reducet vos i terrã patrũ vestrorꝫ. Ego autẽ do tibi partẽ vnam precipuã sup fratres tuos: quam tuli de manu amorrei oratione mea ⁊ deprecatione mea. Cap. 49.

ET vocauit iacob filios suos: ⁊ ait. Congregamini ⁊ nũciabo vobis quę vobis euenient in fine dierũ. Congregamini ⁊ audite filij iacob: ⁊ suscipite doctrinã ab israel patre vro. Ruben primogenitus meus es tu robur meũ ⁊ principiũ fortitudinis mee: tu acceptur⁹ eras partes tres: ꝑmogeniturã. ℓ. et sacerdotiũ ⁊ regnus. sed qꝫ secutus es volũtatẽ tuã: sicut aqua effusa: nõ ꝑficies: neq; accipies portionẽ superetes eſcentem qñ ascẽdisti cubile patris tui: tunc filij mi violasti: qñ ascendisti stratũ meũ. Symeon et leui frẽs: vtri fortissimi in terra peregrinationis sue fecerũt fortitudinẽ. In secreto eorꝫ nõ fuit alia mea: ⁊ in cõgregatione eorꝫ non cõueniat gloria mea: qñ in furore suo occiderũt occisionẽ: ⁊ in volũtate sua suffoderũt murũ inimicorꝫ. Maledictus sit furor eorꝫ: qñ fortis: ⁊ ira eorꝫ: qꝫ dura. diuidã eos in iacob: ⁊ dispergam eos in israel. Iuda laudabo te: ⁊ nõ es cõfusus: te laudabũt fratres tui. Manus tua preualebit cõtra inimicos tuos. dispergẽtur hostes tui. cõuertẽtur retrorsum in conspectu tuo: ⁊ preuenient salutantes tẽ filij patris tui. dominum ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ

Interp. chal.

יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר יְיָ יְשַׁוֵּיָנָךְ כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה וְשַׁוִּי יָת אֶפְרַיִם קֳדָם מְנַשֶּׁה וַאֲמַר
יִשְׂרָאֵל לְיוֹסֵף הָא אֲנָא מָאִית וְיְיָ מֵימְרָא דַּיְיָ יְסַעֲדִינָךְ וְאָתֵיב יָתָנָן לְאַרְעָא
אֲבָהָתָנָן וְאַנָּא יָהֵיב לָךְ חוּלָק חַד יַתִּיר עַל אֲחָךְ דְּנְסֵיבִית מִיְּדָא דְּאֱמוֹרָאָה בְּצְלוֹתִי
וּבְבָעוּתִי׃ Ca. xlix. וּקְרָא יַעֲקֹב לְבָנוֹהִי וַאֲמַר אִתְכַּנְּשׁוּ וְאֵימַר
לְכוֹן יָת דְּיֵיעֲבַד יָתְכוֹן בְּסוֹף יוֹמַיָּא׃ אִתְכַּנְּשׁוּ וּשְׁמָעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְקַבִּילוּ אוּלְפָּן מִן יִשְׂרָאֵל
אֲבוּכוֹן׃ רְאוּבֵן בּוּכְרִי אַתְּ חֵילִי וְרֵישׁ תּוּקְפִּי לְמֵיסַב תַּלְתָּא חוּלָקִין
בְּכוֹרְיָתָא וּמַלְכוּתָא וְכַהֲנוּתָא וְעַל דְּאִזְדַּלְּזַלְתָּ לְקַבֵּיל אַפָּךְ דַּחֲמֵיתָא בְּרָם לָא אִתְיְהִיבַת
יַתִּיר לָאו תִּיסַּב אֲרֵי סְלֵיקְתָּא לְעֵיתָא דְּמִשְׁכְּבֵי אֲבוּךְ בֵּכֵין אַחֵילְתָּא לְשָׁוֵי וּוַיִּי בְּרִי סְלֵיקְתָּא
שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אָחִין גּוּבְרִין גִּבָּרִין עֲבָדוּ תִּיתַבּוּתְהוֹן עֲבָדוּ גְּבוּרָא׃ בְּרַזְהוֹן לָא חֲדַת נַפְשִׁי
בְּאִיתְכַּנְּשׁוּתְהוֹן לְמִקְרַב לָא נְחַתַת מִן יְקָרִי אֲרֵי בְּרוּגְזֵיהוֹן קְטָלוּ גְּבַר וּבְרַעֲוָתְהוֹן
תְּרָעוּ שׁוֹר סַנְאָה׃ לְיוֹט רוּגְזֵיהוֹן אֲרֵי תַקִּיף וְחֵימָתְהוֹן אֲרֵי כַּשְׁיָא אַפַּלְגִינוּן בְּיַעֲקֹב
וַאֲבַדְּרִינוּן בְּיִשְׂרָאֵל׃ יְהוּדָה אַתְּ אוֹדָיתָא וְלָא בָהֲתָא אִידָיךְ וְלָא בָהֲתָא בְּרֵיךְ יוֹדוּן אֲבָתָךְ יְדָךְ תְּהֵי
עַל בְּצַלֵּי דְּבַבָךְ יִתְבְּרוּן שַׁנְאֵי יְהוּדָה קֳדָמָךְ יְהוֹן מַסְחְרִין קֻדְלָךְ כְּדְכָמָךְ וְיהוֹן מְסַדְּמִין לְמִשְׁאַל
בִּשְׁלָמָךְ בְּנֵי אֲבוּךְ׃ שְׁלֹמוֹן

Pritiua heb. Ter. Heb. Sefi. Ca. xlix.

ᵃ אַרְיֵה ˣ יְהוּדָה ׀ ᶻ מִטֶּרֶף ᵇ בְּנִי ᶜ עָלִיתָ
ᵇ כָּרַע ᶜ רָבַץ ᵈ כְּאַרְיֵה ᵉ וּכְלָבִיא ᶠ מִי יְקִימֶנּוּ׃
ᵍ לֹא ʰ יָסוּר ⁱ שֵׁבֶט ʲ מִיהוּדָה
ᵏ וּמְחֹקֵק ˡ מִבֵּין ᵐ רַגְלָיו ⁿ עַד ᵒ כִּי ᵖ יָבֹא
ᵠ שִׁילֹה ˢ וְלוֹ ᵗ יִקְּהַת ᵘ עַמִּים׃ ˣ אֹסְרִי
ʸ לַגֶּפֶן ᶻ עִירֹה ᵃ וְלַשֹּׂרֵקָה ᵇ בְּנִי ᶜ אֲתֹנוֹ
ᵈ כִּבֵּס ᵉ בַּיַּיִן ᶠ לְבֻשׁוֹ ᵍ וּבְדָם ʰ עֲנָבִים
ᵃ סוּתֹה׃ ⁱ חַכְלִילִי ᵏ עֵינַיִם ˡ מִיַּיִן ᵐ וְלֶבֶן
ᵖ שִׁנַּיִם ᵍ מֵחָלָב׃ ʳ זְבוּלֻן ˢ לְחוֹף ᵗ יַמִּים
ᵘ יִשְׁכֹּן ˣ וְהוּא ˡ לְחוֹף ʸ אֳנִיֹּת ᶻ וְיַרְכָתוֹ ᵃ עַל
ᵇ צִידֹן׃ ᶜ יִשָּׂשכָר ᵈ חֲמֹר ᵉ גָּרֶם ᶠ רֹבֵץ ᵍ בֵּין
ʰ הַמִּשְׁפְּתָיִם׃ ⁱ וַיַּרְא ʲ מְנֻחָה ᵏ כִּי ˡ טוֹב
ᵐ וְאֶת ⁿ הָאָרֶץ ᵒ כִּי ᵖ נָעֳמָה ᵍ וַיֵּט ʳ שִׁכְמוֹ
ˢ לִסְבֹּל ᵗ וַיְהִי ᵘ לְמַס ˣ עֹבֵד׃ ʸ דָּן ᶻ יָדִין
ᵃ עַמּוֹ ᵇ כְּאַחַד ᶜ שִׁבְטֵי ᵈ יִשְׂרָאֵל׃ ᵉ יְהִי ᶠ דָּן
ᵍ נָחָשׁ ʰ עֲלִי ⁱ דֶּרֶךְ ʲ שְׁפִיפֹן ᵏ עֲלִי ˡ אֹרַח
ᵐ הַנֹּשֵׁךְ ⁿ עִקְבֵי ᵒ סוּס ᵖ וַיִּפֹּל ʳ רֹכְבוֹ
ˢ אָחוֹר׃ ᵗ לִישׁוּעָתְךָ ᵘ קִוִּיתִי ᵛ יְהוָה׃ ʷ גָּד
ˣ גְּדוּד ʸ יְגוּדֶנּוּ ᶻ וְהוּא ᵃ יָגֻד ᵇ עָקֵב׃
ᶜ מֵאָשֵׁר ᵈ שְׁמֵנָה ᵉ לַחְמוֹ ᶠ וְהוּא ᵍ יִתֵּן
ʰ מַעֲדַנֵּי ⁱ מֶלֶךְ׃ ʲ נַפְתָּלִי ᵏ אַיָּלָה ˡ שְׁלֻחָה

Pritiua chal. Interp. chal.

שָׁבֵט מִן רָבָה דִּין
טַחְשָׁרָא אָרָה
זוּעַ עָדָה אָתָא
שָׁמַע סָחַר קָרָה
בָּגָה יָרָה טוּב
כְּסָה סְמַק נָטַף
חוֹר עָאן יָם
כְּבַשׁ אֶבֶל רָוָה
מָטָא חָסַן
עֲבַד פָּרָה שָׁצָא
דּוּר שָׁאַר הָוָה
נָסַק בָּחַר קוּם
פָּרַק שָׁנַה טַח
אִים רָטָה מָתָא
תָּקַף חָוָה שָׁרָא
כְּמַן מָטַל שָׁרָא
עָמַר מָנַר אָתָא
זוּן עָנַר תּוּב
טוּב רָבָה פָּנָק
רָמָה תָּסַן רָוָה

erit ei in principio: sed in fine magnificabitur regnū domus iuda: quoniā de iudicio mortis fili mi animā tuam abstulisti. requiescet ꝛ habitabit in fortitudine quasi leo ꝛ quasi leena: neq; erit regnum quod cōmoueat eum. Non auferetur habens principatum a domo iuda neq; scriba a filijs filiorū eius: donec ueniat messias cuius est regnū: et ei obedient populi. Habitabit israel in circuitu ciuitatis suę: populi edificabūt templum eius: eruntq; iusti in circuitu eius: ꝛ factores legis in doctrina eius: purpura optima erit uestimentum illius: operimentum eius erit sericum tinctum coccino uarijsq; coloribus. montes eius rubicū dioreos erunt in uineis suis: distillabunt colles eius uinū. dealbabūtur campi eius frumento ꝛ gregibus ouium. Zabulon iuxta portū maris habitabit: et ipse subijciet prouincias nauibus: ꝛ bonā maris comedet: ꝛ terminus eius erit pertingens usq; ad sydonē. Jssachar diues in substantia: et possessio eius erit inter terminos. Et vidit partem suā q̄ erat bona: ꝛ terrā quia fructifera: ꝛ subijciet prouincias populoq;: et disperdet habitatores earum: ꝛ qui relicti fuerint in eis erunt ei seruientes ꝛ tributarij. De domo dan eligetur ꝛ consurget uir: in diebus eius liberabitur populus suus: ꝛ in annis eius requiescēt simul tribꝰ israel. Erit uir qui cōsurget et eligetur de domo dan: cuius timo: irruet super populos: ꝛ percutiet fortiter philisteos: quasi coluber aspis insidiabitur iuxta semitam: interficiet robustos in castris philistinorū equites cum pedestribus: et ruabit equos ꝛ quadrigas: ꝛ deiiciet ascensores eorū retrorsum. Salutare tuū expecto dne. dixit pater nr iacob. Non expecto salutare gedeon filij ioas q̄ est salus tpalis: neq; salutare samson filij manue q̄ est salus trāsitoria: sed expecto redēptōes xpi filij dauid q̄ vērus ē ad accersiendū sibi filios israel: cuiꝰ redēptionē desiderat aīa mea. Castra armatoꝝ de domo gad trāsibūt iordanē ad pōlij cosā fribꝰ suis: ꝛ cū multa substātia reuertētur in terrā suam. Terra aser optima erit: ꝛ ipse enutrietur delitijs regū. Neptali in terra optima cadet sors eiꝰ: et possessio eius erit faciens fructus: ꝯꝯꝯꝯꝯ

Trāsla. B. Hiero.

ᵃleonis ʳiuda. ʳ Ad predā ˢfili mi ᵃascendisti: ꝯꝯꝯꝯꝯ ᵇrequiescens ᶜaccubuisti ᵈvt leo: ᵉ & quasi leena. ᶠquis ᵍsuscitabit eū? ᵇ Nō ʰauferetur ᵃsceptrū ⁱde iuda ᵐ& dux ⁿde ᵇfemore eius: ᵖdonec ʳveniat ᵠ qui mittēdus est: ʳ& ipse ⁿerit expectatio ʳgētiū. ʳLigās ˢad vineā ᵃpullū suū: ᵖ& ad vitem ᵒfili mi ᵖasinā suā. ᶜLauabit ⁱi vino ᵍstolam suā: ᵇ& i sāguine ʰvue ᵏpalliū suū. ⁱPulchriores sunt ᵐoculi eius ⁿvino: ᵒ& ᵖdētes eius ᵍlacte ᵒcandidiores. ʳzabulō ᵖi littore ʳmaris ᵍhitabit: ʳ& ʳin statiōe ᵉnauiū: ptigēs ᵇusq; ad ᶜsydonē. ᵈIssachar ʳasinus ʳfortis: ᵍaccubās ᵇiter ᵍterminos. ᵇVidit ⁱrequiem ᵐ q̄ esset ⁿbona: ꝯꝯꝯ ᵒ& ᵖterrā ᵍq̄ ʳoptima: ᵠ & ſuppoſuit ˢ humerū suū ᵗad portādū: ᵘfactusq; ē ʳtributis ˢseruiēs. ᵃDā ᵇiudicabit ᶜpopulū suū: ᵈsicut & alia ᵉtribus ᶠin israel. ᵍFiat ʰdan ⁱcoluber ᵏ in ˡvia: ᵐcerastes ⁿin ᵒsemita ᵖmordēs ᵍvngulas ʳequi: ˢvt cadat ᵗascensor eius ᵘretro. ʳSalutare tuū ʳexpectabo ᵇdomine. ᵃ Gad ᵇaccictus ᶜpreliabitur ante eū: ᵈ& ipse ᵉaccingetur ᶠretrorsum. ᵍ Aser ʰpinguis ⁱpās eius: ᵏ& ˡpbebit ᵐdelitias ⁿregibus. ᵒNeptalim ᵖcernuus ᵍemissus &

Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina.

leonis iuda. ex germine fili mi ascendisti. recubēs: λέοντος Ἰούδα. ἐκ βλαστοῦ υἱέ μου ἀνέβης. ἀναπεσών, dormiuisti vt leo: et sicut catul⁹ leonis. q̄s suscitabit eū? ἐκοιμήθης ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτόν; nō deficiet princeps ex iuda: et dux ex fe- ὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μη- moris⁹ est⁹: donec veniāt reposita ei. et ipse μῶν ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀπόκειμενα αὐτῷ· καὶ αὐτὸς expectatio gentiū: ligans ad vineā pul- προσδοκία ἐθνῶν, δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶ- lū suū: et pāpino pullū asine suę. lauā- λον αὐτοῦ, καὶ τῇ ἕλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτ· πλυ- bit in vino stolā suā: et in sanguine vue νεῖ, ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς pallū suū. pulchri oculi eius τὴν περιβολὴν αὐτοῦ· χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ pre vino. ꝛ albi dentes ei⁹ quā lac. ga ὑπὲρ οἶνον. καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα· ζα- bulon maritim⁹ habitabit et ipse iuxta portū βουλὼν παράλιος κατοικήσει καὶ αὐτὸς παρόρμια nauiū: et extendet vsq; ad sidonē. issachar πλοίων, καὶ παρατενεῖ ἕως σιδῶνος· Ἰσσάχαρ γὰ bonū cōcupiuit: requiescēs inter ter- καλὸν ἐπιθύμησεν, ἀναπαυόμενος ἀναμέσον τῶν κλή- tes. et vidēs requiem: q̄ bona: et terrā: q̄ ρων. καὶ ἰδὼν τὴν ἀνάπαυσιν, ὅτι καλή, καὶ τὴν γῆν, ὅτι pinguis: suppoſuit hūerū suū ad laborandū. ꝛ fact⁹ ē πίων, ὑπέβαλε τὸν ὦμον αὐτοῦ εἰς τὸ ποιεῖν. καὶ ἐγένε- C vir agricola. dan iudicabit ppl̄z suū: sicut et vna tri ἀνὴρ γεωργός. Δὰν κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὡσεὶ καὶ μία φυ bus in israel. et fiat dan coluber in via: insi- λὴ ἐν Ἰσραήλ. καὶ γενηθήτω Δὰν ὄφις ἐφ' ὁδοῦ, ἔγκαθε- dēs in semita: mordēs calcaneū equi. et ca- μενος ἐπὶ τρίβου, δάκνων φθέρναν ἵππου. καὶ πε- det eques retrorsū: salutare expectās σεῖται ὁ ἱππεὺς εἰς τὰ ὀπίσω, τὸ σωτήριόν σου περιμένων dñe. gad tētatio tētabit eum. ipse āt ten κύ· γὰδ πειρατήριον πειράσει αὐτόν· αὐτὸς δὲ πει- tabit eum iuxta pedes. aser pīguis et⁹ panis. ράσει αὐτὸν κατὰ πόδας. ἀσὴρ πίων αὐτ ὁ ἄρτος· et ipse dabit cibū pricipib⁹. nephthali trūc⁹ remissus καὶ αὐτὸς δώσει τροφὴν ἀρχουσι. νεφθαλὶ σίλιγξ ἀφειν

Transla. Chal.

יְהוּדָה אַרְיֵה ᵐ יְתַרְבֵּא מִדִּין כַּחֲלָא מִדְּבֵית נְבִי נַפְשָׁךְ
מְלִיתָא ᵖ יְנַחַשׁ יִשְׂרֵי נְחִית מַלְכוּ ᵍ וְתִזְדַּעְזַעִינֵיהּ׃ לָא ᵉ יַעְדֵּי
עַיִד שׁוּלְטָן מִדְּבֵית יְהוּדָה ᵍ וְסָפְרָא מִבְּנֵי בְּנֵיהּ עַד דְּיֵיתֵי מְשִׁיחָא דִּדִילֵיהּ הִיא ‹‹
מַלְכוּתָא ᵉ וְלֵיהּ ʸ יִשְׁתַּמְּעוּן עַמְמַיָּא׃ ᶻ יַסְחַר יִשְׂרָאֵל ᵃ לְמַרְתֵּיהּ עָמָּא ᵇ יְכַנּוּן הֵיכְלֵיהּ יְהוֹן
נַדְּחַיָּא מְתוּר סְתוּר לֵיהּ ᵍ וְעַבְדֵי ʰ אוּרַיְתָא בְּאוּלְפָן עִמֵּיהּ ⁱ יְהֵא אַרְנָן ᵏ טַב לְבוּשׁוֹהִי ‹
נְסִיתֵיהּ מְרִילַת ˡ צַבַּע זְהוֹרִי וְצִבְעוֹנִין׃ ᵐ יְסַכְּכוּן טוּרוֹהִי בְּכַרְסוֹהִי ⁿ יְטוֹפוּן גַּבְעוֹהִי
נַתְכָּן ᵒ יְחַוְּרוּן בְּקָעָתֵיהּ בְּעִנְבוּר וְלָעֲדְרֵי ᵖ עָנָא׃ זְבוּלוּן עַל סַפַּר יַמַּיָּא ʳ יִשְׁרֵי וְהוּא ˢ יְכַבֵּישׁ
עַמְמַיָּא ᵗ וְיִשֵּׁיצֵי ᵘ יָת דַּיָּרֵיהוֹן ᵛ וְתִהְוֵי לֵיהּ פַּלְחִין ʷ וְסַפְסָרֵי מְסִין׃
מִדְּבֵית דָּן ˣ יְתִבְחַר ʸ וְיִקּוּם גִּבָּרָא ᶻ מִבְּנוֹהִי ᵃ יִתְפְּרֵיק עַמֵּיהּ ᵇ וּנְשֵׁיזְבֵיהּ ʸ וְנוּחוֹן כַּחֲרָא ‹‹
שְׁכִנְתָּא דְּיִשְׂרָאֵל׃ יְהֵא נַבְרָא ᶻ דְּיִתְבְּחַר וְיִקּוּם מִדְּבֵית דָּן ᵃ אַמְתַּיהּ ᵇ תִּתְרְמֵי עַל עַמְמַיָּא
וְשַׁלְטָנֵיהּ ᶜ תִּתְבְּרֵי מִבְּלִשְׁתָּאֵי ᵈ כְּחֵי חוּרְמָן ᵉ יִשְׁרֵי עֲלֵי אֻרְחָא וּכְפָתָא ᶠ יְכִמֵּן עַל שְׁבִילָא
ᵍ יַתְקֵיל גִּבְרִין ʰ כְּמַשְׁרְיָתָא פְּלִשְׁתָּאֵי כַּפְרִשִׁין עִם רַגְלָאִין ⁱ יְתַבֵּר סוּסְוָן וְרָתִיכִין ᵏ וְיִטַּר
וּקְנִיטִין לַאֲחוֹרָא׃ לְפוּרְקָנֵיהּ סְבַרִית יְיָ ˡ אֲמַר אֲבוּהָא יַעֲקֹב ˡ לָא לְפוּרְקָנֵיהּ דְּגִדְעוֹן
בַּר יוֹאָשׁ דְּהוּא פּוּרְקָן שָׁעָה ˡ וְלָא לְפוּרְקָנֵיהּ דְּשִׁמְשׁוֹן בַּר מָנוֹחַ דְּהוּא פּוּרְקָן עָבַר ˡ אֶלָּא
לְפוּרְקָנֵיהּ דְּמַשִּׁיחַ בֶּן דָּוִד ˡ דְּהוּא שַׁבִּיד ᵖ לְאַיְתָאָה יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵיהּ ˡ וּלְפוּרְקָנֵיהּ
דְּאִתְנַפְּשִׁי׃ דְּבֵית גַּד מַשְׁרְיָת ᶜ מָזְיְנִין ˡ כַּד ᵖ יַעְבְּרוּן גְּטָרִי יָת יָרְדְּנָא קֳדָם אֲחוֹהִי ‹
יִתְרְבֵי ˡ גִּנְכְסִין סַגִּיאִין ᶜ יְתוּבוּן לְאַרְעָהוֹן׃ וְאַשֵּׁר ᵗ טָבָא אַרְעֵיהּ וְהוּא ᵘ מְרַבְיָא ᵇ מְתַפְּנְקֵי
מַלְכִּין׃ נַפְתָּלִי ˡ נַאֲרַע עַמָּא ᵗ יִתְרְמֵי עֲדַבְיֵיהּ ᵇ וְאַסְתָּיֵיהּ תְּהֵא ᵛ מְעַבְּדָא ᵖ פֵּירִין ‹‹‹‹

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Iero.	Ter. Heb.	Sep.	Ca. xlix.	Pritiua. heb.
porrigẽs in germine pulchritudinẽ. filii auct to	dãs eloquia pulchritudinis. Filius accrescens	הַנֹּתֵן אִמְרֵי שָׁפֶר׃ בֵּן פֹּרָת יוֹסֵף בֵּן			פָּרָה
seph. filii auct desiderabilis. filii meus iuuenc	ioseph: filius accrescẽs & decor? aspectu. Filie	פֹּרָת עֲלֵי עָיִן בָּנוֹת צָעֲדָה עֲלֵי			עָלָה
ad me reuertere. in quẽ cõsulẽtes cõuiciati sũt.	discurrerũt sup murũ: sed exasperauerunt eũ:	שׁוּר׃ וַיְמָרְרֻהוּ וָרֹבּוּ וַיִּשְׂטְמֻהוּ			מָרַר רָבַב שָׁסַם
et insidiati sũt ei vñi sagittationũ. t cõtriti	& iurgati sũt: iniuiderũt eũ illi hñtes iacula. Se	בַּעֲלֵי חִצִּים׃ וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קַשְׁתּוֹ			יָשַׁב
sũt cũ fortitudine arcus eoꝝ. et dissoluti sũt	dit i forti arcus eius: & dissoluta sũt vincula bra	וַיָּפֹזּוּ זְרֹעֵי יָדָיו מִידֵי אֲבִיר יַעֲקֹב			פָּזַז אָסַר
per manꝰ manꝰ potẽtis iacob. inde corroborator israel a deo	chiorũ & manuũ illius p mãus potẽtis Iacob.	מִשָּׁם רֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל׃ מֵאֵל			
patris tui. et adiuuit te deus me. t bñ	Inde pastor egressus ẽ lapis israel. Deus pris	אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ			עָזַר בָּרַךְ
dixit mbi bñdictionẽ celi de sup: et bñdictionẽ fre	tui erit adiutor tuus: & ops bñdicet tibi bñdi	בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל בִּרְכֹת תְּהוֹם			עָלָה תְּהוֹם
tris habẽtis oia. ꝓpter bñdictiõez vberũ et vulue:	ctiõibus celi desup: bñ dictiõibus abyssi iacen	רֹבֶצֶת תָּחַת בִּרְכֹת שַׁדַּיִם וָרָחַם׃			שָׁד
bñdictiõez pris tui t matris tue. cõfortati est	tis deorsũ: bñdictionibus vberũ & vulue. Bñ	בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל בִּרְכֹת הוֹרַי			הָיָה
sup bñdictiõeꝰ montiũ sempiternorũ: fiant in caput	dictiões pris tui cõfortate sũt bñdictõibus pa	עַד תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ			אָוָה עוֹלָם הָיָה
D ioseph: et in vertice nazarei inter fres suos.	trũ eius: dõec vẽiret de sideriũ colliũ eternorũ.	לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃			קָדַד נָזַר
Bẽiamĩ lupus rapax mãe comedet pdã: & vespe	Fiãt i capite ioseph & i vertice nazarei iter fres	בִּנְיָמִין זְאֵב יִטְרָף בַּבֹּקֶר יֹאכַל			טָרַף אָכַל
diuidet spolia. Oẽs hi i tribubus israel	suos. Bẽiamĩ lupus rapax mãe comedet pdã:	עַד וְלָעֶרֶב יְחַלֵּק שָׁלָל׃ כָּל אֵלֶּה			חָלַק
duodecĩ. Hec locutus ẽ eis pr̃ suus: bñdixit eis	& vespe diuidet spolia. Oẽs hi i tribubus israel	שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר וְזֹאת			
singulis benedictionibus propriis:	duodecĩ. Hec locutus ẽ eis pr̃ suus: bñdixit eis	אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ			
& precepit eis dicens.	singulis benedictionibus propriis:	אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כְּבִרְכָתוֹ בֵּרַךְ			
Ego cõgregor ad populũ meũ. Sepelite me	& precepit eis dicens.	אֹתָם׃ וַיְצַו אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם			צָוָה אָסַף
cũ patribus meis i spelunca duplici: q̃ est in a	Ego cõgregor ad populũ meũ. Sepelite me	אֲנִי נֶאֱסָף אֶל עַמִּי קִבְרוּ אֹתִי אֶל			
gro ephron ethei	cũ patribus meis i spelunca duplici: q̃ est in a	אֲבֹתָי אֶל הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה			
contra mambre	gro ephron ethei	עֶפְרֹן הַחִתִּי׃ בַּמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה			
in terra chanaan: quã	contra mambre	הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי מַמְרֵא			כָּפַל כָּפָה
emit abraam	in terra chanaan: quã	בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם			
cum agro ab ephron	emit abraam	אֶת הַשָּׂדֶה מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי			
etheo	cum agro ab ephron etheo				

Interp. chal.	Transla. Chal.	Pritiua chal.
יְהוֹן מוֹדֵן וּמְבָרְכִין עֲלֵיהוֹן׃ בְּרִי דְיוֹסֵף בְּרִי דְיִתְבָּרֵךְ כְּנוּפָּן דְּנָצִיב עַל עֲיָנָא	laudabunt t benedicẽt sup eos. Filius accrescens io	יְדָה בָּרַךְ פָּנָא
דְּמַיָּא תְּרֵין שִׁבְטִין יִפְּקוּן מִתְּנָהִי וְיִתְקְנוּן חוּלָקָא וְאַחְסָנְתָּא׃ וְאִתְמָרִיו עִמֵּיהּ	seph: filii q benedicẽt quasi vitis q plantata est iuxta	נָפַק כְּבִל חֲסַן
וְתַקִּיפוּהִי וְאַעֲיִקוּ לֵיהּ גּוּבָרִין גְּבָרִין סָרֵי פְּלַנְטְהָא׃ וְיִתְיְצַב בְּהוֹן נְבִיאוּתָא עַל	fontẽ aquarũ: duo tribus egrediẽtur de filijo suo: ꝰ	מָרַר עֵיק
דְּחַיָּיסִין אוֹרַיְתָא סְתִירָאָה וְשַׁוִּי תּוּקְפָּא רוּחֲצָנֵיהּ בְּגַוָּהּ אִתְרְמָא דְּהַב טָב עַל	scipientes partẽ t hereditatẽ suaꝝ. t coangustiauerũt	כּוּם יְרֵה שָׁוֶה
דְּרַעֲוֹהִי אַחְסִין סַלְקוּתָא וְתוּקְפָּא דְּמִן קֳדָם אֵל תַּקִּיפָא דְיַעֲקֹב דִּי	eũ t vlti sunt in eũ t eraspauerũt eũ viri fortissimi	רָמָה טוֹב חָסַן
אָמַר מִתְבְּנֵישׁ לְעַמֵּי מְבָרֵי יָתִי עִם אֲבָהָתַי בְּמַעֲרְתָּא דִּי בַחֲקַל עָפְרוֹן חִתָּאָה׃ בְּמַעֲרְתָּא דִּי	viri dissensionũ. t cõpleta est in eis ꝓphetia: eo q̃ ob	הָוָה אָמַר זוּן
בַחֲקַל בֵּית פְּלִיחְתָּא דְּעַל אַפֵּי מַמְרָא בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן דִּזְבַן אַבְרָהָם יָת חַקְלָא מִן עָפְרוֹן חִתָּאָה	seruauit legem in occulto: proposuitq̃ cõstantẽ spem	הָוָה בָּרַךְ טָלַל
	suã: tunc positũ est aurũ optimũ super brachia eius:	עָלָה עָמַק אָרַע
	corroborauit t cõfirmauit regnũ eius. q̃ fuit et datũ	יֵסֵף דָּנַג הָוָה
	a facie dei fortissimi iacob: cui verbo gubernãtur pa	רֵאשׁ שָׁרָא
	tres t filij tribuũ israel. verbum dei patris tui erit in	בֶּנֶה קֳדָשׁ פָּנָה
	adiutoriũ tuũ: t oipotens benedicat tibi: benedictio	מָרַר בָּלַג חֵתַר
	nibus roris qui descẽdit de celo desup: benedictionibus	
	que ascendũt de profundis terre deorsum: benedictionibus patris tui t matris tue. Benedictiones	
	patris tui addẽtur sup benedictiões q̃bus bñdixerũt	
	me patres mei: quas optauerũt principes q̃ a seculo	
	fuerũt: erunt oẽs ille bñdictiones sup caput ioseph:	
	et sup virũ qui segregatus fuit a fribus suis. In ter	
	ra bemamin habitabit tẽpli maiestas: t in possessio	
	ne eius edificabitur sanctuariũ. mane t vespere offe	
	rent sacerdotes oblationes: t in tpe vespertino diui	
	dent residuũ portionũ suarũ: de reliquio q̃ sanctifica	
	ta sunt. Oẽs hi tribus israel duodecim: t hoc est q̃ locu	
	tus est cũ eis pater eoꝝ: t benedixit eis: iusta benedi	
	ctionẽ vniuscuiusq̃ benedixit eis. Et precepit eis: et	
	dixit eis. Ego cõgrego: ad populũ meum: sepelite me	
	cum pris mei in spelunca q̃ est in agro ephron ethei:	
	in spelunca duplici q̃ est in agro q̃ est cõtra faciẽ mãre	
	in tra chanaã: quẽ agrũ emit abraham ab ephron etheo	

Pritiua heb. Ter. Heb. Ecſi. Ca. l. Trãſla. B. Hiero. Trãſla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

לַאֲחֻזַּת קָבֶר׃ מִשָּׁמָּה קָבְרוּ אֶת
אַבְרָהָם וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קָבְרוּ אִישׁ
אֶת יִצְחָק וְאֵת רִבְקָה
אִשְׁתּוֹ וְשָׁמָּה קָבַרְתִּי אֶת לֵאָה׃
מִקְנֵה הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ
מֵאֵת בְּנֵי חֵת׃ וַיִּכַל יַעֲקֹב לְצַוֹּת
אֶת בָּנָיו וַיֹּאסֶף רַגְלָיו אֶל הַמִּטָּה
וַיִּגְוַע וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו׃

Cap. l.

וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל פְּנֵי אָבִיו וַיֵּבְךְּ עָלָיו
וַיִּשַּׁק לוֹ׃ וַיְצַו יוֹסֵף אֶת עֲבָדָיו
אֶת הָרֹפְאִים לַחֲנֹט אֶת אָבִיו
וַיַּחַנְטוּ הָרֹפְאִים אֶת יִשְׂרָאֵל׃
וַיִּמְלְאוּ לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי כֵן יִמָּלְאוּ
יְמֵי הַחֲנֻטִים וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ
מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם׃ וַיַּעַבְרוּ יְמֵי
בְכִיתוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל בֵּית פַּרְעֹה
לֵאמֹר אִם נָא מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֵיכֶם דַּבְּרוּ נָא בְּאָזְנֵי פַּרְעֹה
לֵאמֹר׃ אָבִי הִשְׁבִּיעַנִי לֵאמֹר הִנֵּה
אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי
בְּאֶרֶץ כְּנַעַן שָׁמָּה תִּקְבְּרֵנִי וְעַתָּה
אֶעֱלֶה נָא וְאֶקְבְּרָה אֶת אָבִי
וְאָשׁוּבָה׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה עֲלֵה
וּקְבֹר אֶת אָבִיךָ כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעָךְ׃
וַיַּעַל יוֹסֵף לִקְבֹּר אֶת אָבִיו וַיַּעֲלוּ
אִתּוֹ כָּל עַבְדֵי פַרְעֹה זִקְנֵי בֵיתוֹ
וְכֹל זִקְנֵי אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְכֹל בֵּית

Pritiua chal. Transla. Chal.

אִנְתָא in possessionē sepulchri. Ibi sepelierūt abrahā t saram vroꝛē eius. Ibi sepelierūt isaac t rebeccā vroꝛē eius: ibiq; sepeliui liam. Emptio agri t spelūce q̄ in eo ē a filijs heth. t cessauit iacob precipere filijs suis et collegit pedes suos in lectulū: t defecit: cōgregatusq; est ad populum suum. Cap. lo.

ET ruit ioseph super faciē patris sui: t fleuit super eum: t osculatus est eū. t precepit ioseph seruis suis medicis: vt condirent patrem suū: t condierūt medici israelem. Et expletis quadraginta diebus quibus cōplebātur dies conditoꝛ: fleuerūt eum egrptij septuaginta diebus. Et transierunt dies planctus eius: t locutus est ioseph cuꝫ domo pharaonis. dicens. Si inueni gratiā in oculis vestris: loquimini obsecro coꝛā pharaone dicētes: q̄ pater meus adiurauit me dicens. Ecce morior: in sepulchro meo quod preparaui mihi in terra chanaan ibi sepelies me: et nunc ascendā obsecro t sepeliam patrē meū t reuertar. Dixitq; pharao. Ascende sepeli patrem tuū sicut adiurauit te. Ascēditq; ioseph vt sepeliret patrē suū: et ascenderunt cum eo oēs serui pharaonis senioꝛes domus suę: t oēs senes terre egrpti: omnisq; domꝰ

אֲחֻזַּת in possessionē sepulchri. ibi sepelierūt abrahā t saram vroꝛē eius. ibi sepelierūt isaac t rebeccā vroꝛē eius. ibiq; sepeliui liam. Emptio agri t spelūce q̄ in eo ē a filijs heth. t cessauit iacob precipere filijs suis et collegit pedes suos in lectulū: t defecit: cōgregatusq; est ad populum suum. Cap. lo.

ET ruit ioseph super faciē patris sui: t fleuit super eum: t osculatus est eū. t precepit ioseph seruis suis medicis: vt condirent patrem suū: t condierūt medici israelem. Et expletis quadraginta diebus quibus cōplebātur dies conditoꝛ: fleuerūt eum egrptij septuaginta diebus. Et transierunt dies planctus eius: t locutus est ioseph cuꝫ domo pharaonis. dicens. Si inueni gratiā in oculis vestris: loquimini obsecro coꝛā pharaone dicētes: q̄ pater meus adiurauit me dicens. Ecce morior: in sepulchro meo quod preparaui mihi in terra chanaan ibi sepelies me: et nunc ascendā obsecro t sepeliam patrē meū t reuertar. Dixitq; pharao. Ascende sepeli patrem tuū sicut adiurauit te. Ascēditq; ioseph vt sepeliret patrē suū: et ascenderunt cum eo oēs serui pharaonis senioꝛes domus suę: t oēs senes terre egrpti: omnisq; domꝰ

Trãſla. B. Hiero.

[i] possessionē [d] sepulchri. [b] Ibi [l] sepelierunt [k] eum: [m] & [n] saram [o] vxorē eius. [p] Ibi [q] sepultus est [r] isaac [s] cum [n] rebecca [t] coniuge sua. [r] Ibi & [b] lia [v] condita iacet. [1] Finitisq; [n] mandatis quibus [p] filios istruebat: [q] collegit pedes suos [e] sup [c] lectu [fu] & obiit: [r] appositusq; [e] ad [g] pplm suū. Ca. 50.

QVod cernēs [b] ioseph [c] ruit [e] sup [b] faciē [c] pris [f] flens & deosculās [l] eum. [k] Precepitq; [n] seruis suis [p] medicis [q] vt aromatibus cōdirent [o] patrem. Quibus iussa explentibus: [s] transierūt [b] quadragita [c] dies. Iste quippe mos erat cadauerū [b] cōditorū. [l] Fleuitq; [k] eum [l] egyptus [m] septuaginta [n] diebus. [o] Et expleto [o] plāctus [p] tpe: [r] locutus ē [o] ioseph [r] ad [o] familiā [e] pharaonis. [r] Si inueni [c] gratiam [o] in cōspectu vēo: [c] loquimini [f] in auribus [b] pharaonis: eo q̄ [p] pr meus [r] adiurauerit me [m] dicens. [n] En [o] morior: [q] in sepulchro meo [r] quod [o] fodi [r] mihi [n] in terra [c] chanaā [r] sepelies me. [b] Ascendam [a] igitur: [o] & [o] sepeliam [p] patrē meū: [f] ac reuertar. [b] dixitq; ei [l] pharao. [k] Ascende [l] & sepeli [m] patrē tuū [o] sicut [p] adiuratus es. [r] Quo [q] ascendente [r] ierūt [r] cum eo [s] omnes [c] senes [b] domus [b] pharaonis: [c] cunctiq; [f] maiores natu terre [b] egypti: [k] domus

Trãſla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

in possessiõe sepulchri. illic sepelierũt abrahã t sarram vroꝛē eius. et illic sepelierũt isaac t rebeccam vroꝛē eius. et illic sepelierũt liã in possessiõe agri et spellice erũtio i eo: quã a filijs het. t cessauit iacob precipiẽs filijs suis. t colligẽs pedes sup lectũ: defecit. et appositꝰ ē ad pplm suũ. Ca. 50.

ET cadẽs ioseph sup faciẽ pris sui: fleuit sup eũ. et osculatꝰ ē eũ. et precepit ioseph seruis suis medicis: vt condirent patrem suũ: et condierũt medici israelem. Et expletis quadraginta diebus. postq̄ ãt pterierũt dies planctꝰ: locutus ē ioseph ad potẽtes pharaõis: dicẽs: si inueni gram coã vobis: loquimini in auribꝰ pharaõis: dicẽtes: pr meꝰ adiurauit me antecꝰ morire: vicenꝫ: in sepulchro qꝫ fodi mihi in tra chanaã: illic me sepelies. nũc ergo ascẽdẽs: sepeliã prem meũ: et reuertar. t dixit pharao ioseph: ascende: sepeli prem tuũ: sicut adiurauit te. t ascẽdit ioseph sepelire prem suũ. et ascẽderũt cũ eo oẽs serui pharaõis: et seniores domꝰ ei: et oẽs seniores tre egypti: et oẽs domus

Interp. chal.

אֲחֻזַּת קְבוּרָה תַּפּוּן קְבָרוּ יַת אַבְרָהָם וְיַת שָׂרָה אִיתְתֵיהּ תַּפֵּן קְבָרוּ יַת יִצְחָק וְיַת
רִבְקָה אִיתְתֵיהּ וְתַפֵּן קְבָרִית יַת לֵאָה׃ זְבִינִי חַקְלָא וּמְעָרְתָּא דְּבֵיהּ מִן בְּנֵי חִתָּאָה׃
וְשַׁכִּיב יַעֲקֹב לְבַקְּדָא יַת בְּנוֹהִי וְכַפֵּשׁ רַגְלוֹהִי לְעָרְסָא וְאִתְנְגִיד וְאִתְכְּנִישׁ לְעַמֵּיהּ׃

Cal.

וּנְפַל יוֹסֵף עַל אַפֵּי אֲבוּהִי וּבְכָא עֲלוֹהִי וְנַשִּׁיק לֵיהּ׃ וּפַקֵּיד יוֹסֵף
יַת עַבְדּוֹהִי יַת אַסְוָתָא לְמֶחֱמֵי יַת אֲבוּהִי וַחֲמָטוּ אַסְוָתָא יַת יִשְׂרָאֵל׃ וּשְׁלִימוּ לֵיהּ
אַרְבְּעִין יוֹמִין אֲרֵי כֵן שַׁלְמִין יוֹמֵי מַיְתַיָּא וּבְכוֹ יָתֵיהּ מִצְרָאֵי שַׁבְעִין יוֹמִין׃ וְעַבְּרוּ יוֹמֵי
בְכִיתֵיהּ וּמַלֵּיל יוֹסֵף עִם בֵּית פַּרְעֹה לְמֵימַר אִם כְּעַן אַשְׁכַּחִית רַחְמִין בְּעֵינֵיכוֹן מַלִּילוּ
בְּאָדָם פַּרְעֹה לְמֵימָר׃ אֲבָא מְקַיֵּם עֲלַי לְמֵימָר הָא אֲנָא מָאֵית בְּקִבְרִי דְּאַתְכֵּרִי לִי
בְּאַרְעָא דְּכְנַעַן תַּמָּן תְּקַבְּרִנַּנִי וּכְעַן אֵיסַק כְּעַן וְאֶקְבַּר יַת אֲבָא וְאֵיתוּב׃ וַאֲמַר פַּרְעֹה
סַק וְקַבַּר יַת אֲבוּךְ כְּמָא דְּמָא לְמֵימָר׃ וּסְלִיק יוֹסֵף לְמִקְבַּר יַת אֲבוּהִי וּסְלִיקוּ עִמֵּיהּ כָּל
עַבְדֵי פַרְעֹה סָבֵי בַיְתֵיהּ וְכָל סָבֵי אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃ וְכָל בֵּית

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

ioseph: et frãtres eius: et oĩs domus pa-
Ἰωσήφ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ οἰκία τοῦ πα-
terna eius. et cognationẽ et oues et
τρὸς αὐτοῦ· καὶ τὴν συγγένειαν καὶ τὰ πρόβατα καὶ
boues reliquerũt in tra gesem. et ascẽde-
τοὺς βόας ὑπελίποντο ἐν γῇ γεσέμ. καὶ συνανέ-
runt cũ eo et currus et equi-
βησαν μετ' αὐτοῦ καὶ ἅρματα καὶ ἱππεῖς, καὶ ἦν
ctaẽ turba magna valde. et vene-
συναγωγὴ ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα. καὶ παρε-
runt ad aream atad: qđ est trans iordanẽ.
γένοντο ἕως ἄλωνα ἀτάδ, ὅ ἐστι πέραν τοῦ Ἰορδάνου.
et planxerũt cũ illic planctu magno et fo-
καὶ ἐκόψαντο ἐκεῖ κοπετὸν μέγαν καὶ ἰσχυ-
ti valde. et fecit plãctũ pr̃i suo
ρὸν σφόδρα. καὶ ἐποίησε τὸ πένθος τῷ πατρὶ αὐ-
septẽ dies. et vidit habitatores
τοῦ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ εἶδον οἱ κάτοικοι τῆς γῆς Χα-
naan plãctũ in area atad: et dixerũt: plãctꝰ
ναάν τὸ πένθος ἐν ἄλωνι ἀτάδ· καὶ εἶπαν, πένθος
magnꝰ ẽ iste egyptijs. ꝓpt̃ hoc vocaue
μέγα ἐστὶ τοῦτο τοῖς αἰγυπτίοις· διὰ τοῦτο ἐκάλε-
rũt nomẽ loci illius: plãctꝰ egypti:
σαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, πένθος αἰγύπτου,
qđ ẽ trãs iordanẽ. et fecerũt ei sic
ὅ ἐστι πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως
filij eius: sicut p̃cepit eis. et accepe
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καθὼς ἐνετείλατο αὐτοῖς· καὶ ἀνέλα-
rũt eũ filij sui in trã chanaã. et sepelierũt
βον αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς γῆν Χαναάν· καὶ ἔθαψαν
eũ in spelũca duplici. quã possedit abra-
αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν· ὃ ἐκτήσατο Ἀβρα-
am spelũcã in possessiõe sepulchri ab ephrõ
ὰμ τὸ σπήλαιον ἐν κτήσει μνημείου παρὰ Ἐφρὼν τοῦ
etheo: cõtra mambre. et reuersus ẽ io-
Χετταίου, κατέναντι Μαμβρή· καὶ ὑπέστρεψεν Ἰω-
seph in egyptũ: ipe et fratres eius: et om-
σὴφ εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πά-
C nes qui ascẽderãt sepelire pr̃em eius. vi
ντες οἱ συναναβάντες θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἰδὼ-
dẽtes ãt fratres ioseph: q̃ mortuꝰ ẽ pr̃
δόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ, ὅτι τέθνηκεν ὁ πατὴρ
eor̃: dixerũt: ne forte memor iniurie sit nob̃ ioseph:
αὐτῶν, εἶπαν, μή ποτε μνησικακήσει ἡμῖν Ἰωσήφ,
et retributionẽ retribuat nobis oĩa ma-
καὶ ἀνταποδῶμα ἀνταποδώσει ἡμῖν πάντα τὰ κα-
la: q̃ oũdimꝰ ei. et venẽtes ad io
κά, ἃ ἐνεθυμήθημεν αὐτῷ· καὶ παραγενόμενοι πρὸς Ἰω-
seph: dixerũt: pr̃ tuꝰ admirauit ante q̃ morere-
σὴφ, εἶπαν, ὁ πατήρ σου ὥρκισε πρὸ τοῦ τελευτῆ-
tur ipe: dicẽs: sic dicite ioseph: dimitte
σαι αὐτόν, λέγων, οὕτως εἴπατε Ἰωσήφ, ἄφες
eis iniq̃tatẽ: et pctm eor̃:
αὐτοῖς τὴν ἀδικίαν, καὶ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν,

Transla. Chal.

יוֹסֵף וְאָחָיו וְכָל בֵּית אֲבוֹהִי לְחוֹד טַפְלֵיהוֹן וְתוֹרֵיהוֹן שְׁבָקוּ בְּאַרְעָא דְּגֹשֶׁן׃
וּסְלִיקוּ עִמֵּיהּ אַף רְתִיכִין אַף פָּרָשִׁין וַהֲוָת מַשְׁרִיתָא סַגִּיאָה לַחְדָּא׃ וַאֲתוֹ עַד בֵּית
אִדְרֵי דְאָטָד דִּי בְעִבְרָא דְיַרְדְּנָא וְסָפְדוּ תַמָּן מִסְפֵּד רַב וְתַקִּיף לַחְדָּא וַעֲבַד לַאֲבוֹהִי
אֵבְלָא שָׁבְעָא יוֹמִין׃ וַחֲזָא יַתִּיב אַרְעָא כְּנַעֲנָאָה יַת אֵבְלָא בְּבֵית אִדְרֵי דְאָטָד וַאֲמָרוּ
אֵבְלָא תַקִּיף דֵּין לְמִצְרָאֵי עַל כֵּן קְרָא שְׁמֵהּ אֲבֵל מִצְרַיִם דִּי בְעִבְרָא דְיַרְדְּנָא׃ וַעֲבָדוּ
בְּנוֹהִי לֵיהּ כְּכָא דְפַקֵּידִינוּן׃ וּנְטָלוּ בְּנוֹהִי לְאַרְעָא דְכְנָעַן וְקָבְרוּ יַתֵּיהּ בְּמְעָרַת תַּל
בַּיְלְתָּא דְזַבֵּן אַבְרָהָם יַת נַקְלָא לְאַחֻסַּת קְבוּרָה מִן עָפְרוֹן חִתָּאָה עַל אַפֵּי מַמְרֵא׃
וְתָב יוֹסֵף לְמִצְרַיִם הוּא וַאֲחוֹהִי וְכָל דְּסָלִיקוּ עִמֵּיהּ לְמִקְבַּר יַת אֲבוֹהִי בַּתַר דְּקָבַר יַת
אֲבוֹהִי׃ וַחֲזוֹ אֲחוֹהִי דְיוֹסֵף אֲרֵי מִית אֲבוֹהוֹן וַאֲמָרוּ דִּלְמָא יְטַר לָנָא דְּבָנוֹ יְסַלֵּק
וְאַתְּבָא יְתִיב לְתָּנָא יַת כָּל בִּישְׁתָּא דְּתַבְּלְנָא יְתֵיהּ וּבְקִידוּ לֵית יוֹסֵף לְמֵימַר קֳדָם
מֵימְרֵיהּ לְמֵימָר׃ כְּדֵין אֲמָרוּן לְיוֹסֵף גְּבַשׁ שְׁבוֹק כְּעַן לְחוֹבֵי אֲחָיָךְ וְחַטָּאתָם

Trãsla. B. Hiero.

Ioseph cũ fratribus suis
abscꝫ paruulis & gregibus abscꝫ armẽ
tis: q̃ dereliquerũt i ter
ra gessen. Habuit quoꝫ
in comitatu currus & e
quites: & facta est turba non modica. et
veneruntꝫ ad aream
achad: que sita est trans
iordanem: vbi
celebrãtes exeqas plan
ctu magno atꝫ vehe-
mẽti ipleuerunt
septẽ dies. Quod cum
vidissent habitatores
terre chanaan: et
dixerunt. Plãctus magnus est iste egyptiis. Et idcir-
co vocatũ ẽ nomẽ loci
illius planctus egypti.
Fecerũtergo filii iacob
sicut preceperat eis: et
portantes eum in ter
ram chanaan et
sepelierunt eum in spe
lunca duplici: quam
emerat abraam cum a
gro et
possessionẽ sepulchri
ab ephron etheo con-
tra faciẽ mãbre. Reuer
susꝫ est ioseph in egyp
tum cũ fratribus suis & omni comitatu: et
sepulto patre. et
Quo mortuo timẽtes
fratres eius et
& mutuo colloquẽtes:
ne forte memor sit iniu-
rie quã passus est: & red
dat nobis omne malũ
quod fecimus: manda
uerunt ei et
dicẽtes. Pr̃i tuus pcepit
nobis ãteq̃ moreretur:
vt hec tibi verbis illius
diceremus. Obsecro vt
obliuiscaris sceleris fra
trũ tuorũ: & pcti atꝫ

Text. Heb. Gesi.. Lat. Pũctiua heb.

יוֹסֵף וְאֶחָיו וְכֹל בֵּית אָבִיו רַק טַפָּם
וְצֹאנָם וּבְקָרָם עָזְבוּ בְּאֶרֶץ
גֹּשֶׁן׃ וַיַּעַל עִמּוֹ גַּם רֶכֶב גַּם
פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כָּבֵד מְאֹד׃
וַיָּבֹאוּ עַד גֹּרֶן הָאָטָד אֲשֶׁר
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ שָׁם מִסְפֵּד
גָּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו
אֵבֶל שִׁבְעַת יָמִים׃ וַיַּרְא יוֹשֵׁב
הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת הָאֵבֶל
בְּגֹרֶן הָאָטָד וַיֹּאמְרוּ אֵבֶל כָּבֵד
זֶה לְמִצְרָיִם עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ
אָבֵל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃
וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּם׃
וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בָנָיו אַרְצָה כְּנָעַן
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה
אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת הַשָּׂדֶה
לַאֲחֻזַּת קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי עַל
פְּנֵי מַמְרֵא׃ וַיָּשָׁב יוֹסֵף מִצְרַיְמָה
הוּא וְאֶחָיו וְכָל הָעֹלִים אִתּוֹ
לִקְבֹּר אֶת אָבִיו אַחֲרֵי קָבְרוֹ אֶת
אָבִיו׃ וַיִּרְאוּ אֲחֵי יוֹסֵף כִּי מֵת
אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוּ יִשְׂטְמֵנוּ יוֹסֵף
וְהָשֵׁב יָשִׁיב לָנוּ אֵת כָּל הָרָעָה
אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ אֹתוֹ׃ וַיְצַוּוּ אֶל יוֹסֵף
לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ
לֵאמֹר׃ כֹּה תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּא
שָׂא נָא פֶּשַׁע אַחֶיךָ וְחַטָּאתָם

Interp. chal.

Pũctiua chal.

ioseph & fratres sui & domus patris sui: exceptis pa
uulis: oues quoꝫ eoꝝ & boues dereliquerũt in terra
gessen. Ascenderũtꝫ cuꝫ eo currus & equites: eratꝫ
turba magna nimis. Et venerũt vsqꝫ ad aream atad:
que est vltra iordanẽ: & planxerũt ibi planctũ magnũ
atꝫ nimis vehementeꝫ. Et fecit patri suo luctũ septẽ
diebus. Et vidit habitator terre chanaã luctũ qui fie-
bat in loco aree atad: & dixerũt. Luctus vehemẽs est
iste egyptijs. Et idcirco vocatũ est nomen eius luctus
egypti qui est trans iordanẽ. Fecerũtꝫ filij eius sicut
preceperat eis. Portauerũtꝫ eum filij sui in terram
chanaã: & sepelierũt eum in spelũca duplici que est in
agro: qui est cõtra faciẽ mãre. quẽ agrũ emit abrahã
in possessionem sepulchri a filijs heth. Reuersusꝫ est
ioseph in egyptũ: ipse & fratres eius & oẽs qui ascen
derũt cuꝫ eo vt sepelirent patrẽ eius: postꝙ sepeliuit
patrẽ suũ. Viderũtꝫ frẽs ioseph q̃ mortuus esset pr̃
eor̃: & dixerũt. Forte obseruabit nobis ioseph inimici
tiã: & reddet nobis oẽ malũ qđ tribuimus ei. Man-
daueruntꝫ ad ioseph: dicẽtes. Pr̃ tuus pcepit ãte
mortẽ suam: dicẽs. sic dicetis ad ioseph. Obsecro vt
dimittas delicta fratrum tuorum & peccata: ccc ooo

Pritiua beb. | Ter. Heb. | Ses. | La. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

כִּי רָעָה נְמַלּוּךָ וְעַתָּה שָׂא נָא
לְפֶשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיִּבְךְּ
יוֹסֵף בְּדַבְּרָם אֵלָיו וַיֵּלְכוּ גַּם אֶחָיו
וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֶּנּוּ לְךָ
לַעֲבָדִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף אַל
תִּירָאוּ כִּי הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנִי
וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים
חֲשָׁבָהּ לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כַּיּוֹם
הַזֶּה לְהַחֲיֹת עַם רָב וְעַתָּה אַל
תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאֶת
טַפְּכֶם וַיְנַחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל
לִבָּם וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא
וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה
שָׁנִים וַיַּרְא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי
שִׁלֵּשִׁים גַּם בְּנֵי מָכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה
יֻלְּדוּ עַל בִּרְכֵּי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יוֹסֵף
אֶל אֶחָיו אָנֹכִי מֵת וֵאלֹהִים פָּקֹד
יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן
הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים
אֶתְכֶם וְהַעֲלִתֶם אֶת עַצְמֹתַי מִזֶּה:
וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן מֵאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים
וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם בָּאָרוֹן
בְּמִצְרָיִם:

malicie quã exercuerũt in te. Nos quoq; oramus vt seruis dei pris tui dimittas iniquitatẽ hãc. Quibus auditis fleuit ioseph: venerunt q; ad eũ frẽs sui: & proni adorantes in terrã dixerũt. Serui tui sumus. Quibus ille rñdit. Nolite timere. Nũ dei possumus resistere volũtati? Vos cogitastis de me malum: sed deus vertit illud in bonum: vt exaltaret me sicut in presentiarũ cernitis: & saluos faceret multos populos. Nolite timere. Ego pascã vos & paruulos vros. Cõsolatus est eos: & blãde & leniter locutus: & habitauit in egypto cũ oi domo pris sui. Vixit q; cẽtũ decem annis: & vidit effraim filios vsq; ad tertiã gnationẽ filii quoq; machir nati sunt super genibus ioseph. Quibus trãsactis locutus ẽ fratribus suis. Post mortem meã deus visitabit vos & ascẽdere vos faciet de terra ista: ad terrã quam iurauit abraam isaac & iacob. Cumq; adiurasset eos: atq; dixisset: deus visitabit vos: asportate ossa mea vobiscũ d loco isto: mortuus est expletis cẽtũ decẽ vite sue annis: & conditus aromatibus repositus est in loculo in egypto.

Explicit liber Genesis.

κακὰ σοὶ ἐνεθυμήθησαν· καὶ νῦν ἄφες τὴν ἁμαρτίαν τῶν δούλων τοῦ θεοῦ τοῦ πατρός σου. καὶ ἔκλαυσεν Ἰωσὴφ λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν. καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτόν, εἶπαν, ἰδοὺ ἡμεῖς σοὶ δοῦλοι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰωσήφ, μὴ φοβεῖσθε, τοῦ γὰρ θεοῦ ἐγώ. ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ πονηρά, ὁ δὲ θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν ἔρωσιν ὡς σήμερον, ἵνα διατραφῇ λαὸς πολύς. καὶ νῦν μὴ φοβεῖσθε. ἐγὼ διατρέφω ὑμᾶς, καὶ τοὺς οἰκέτας ὑμῶν. καὶ παρεκάλεσεν αὐτούς, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν. καὶ κατῴκησεν Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ, αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ παροικία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔζησεν Ἰωσὴφ ἔτη ἑκατὸν δέκα. καὶ εἶδεν Ἰωσὴφ ἐφραὶμ παιδία, ἕως τρίτης γενεᾶς. καὶ υἱοὶ μαχεὶρ τοῦ υἱοῦ μανασσῆ ἐτέχθησαν ἐπὶ μηροῖς Ἰωσήφ. καὶ εἶπεν Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, λέγων, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω, ἐπισκεπτὴν δὲ ἐπισκέψεται ὑμᾶς ὁ θεός, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν ὁ θεὸς τοῖς πατράσιν ἡμῶν, Ἀβραὰμ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. καὶ ὤμοσεν Ἰωσὴφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων, ἐπισκεπτὴν δὲ ἐπισκέψεται ὑμᾶς ὁ θεός, καὶ συναγεῖ τὰ ὀστᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. καὶ ἐτελεύτησεν Ἰωσήφ. ἐτῶν ἑκατὸν δέκα. καὶ ἐθαψαν αὐτὸν, καὶ ἔθηκαν ἐν τῇ σορῷ ἐν Αἰγύπτῳ.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

et mala tibi oĩderũt. et nũc suscipe iniq-
ὅτι πονηρά σοι ἐνεθυμήθησαν· καὶ νῦν ἄφες τὴν ἁμαρ-
tatẽ seruoq; dei pris tui.
τίαν τῶν θεραπόντων τοῦ θεοῦ τοῦ πατρός σου.
et flevit ioseph: loqntibus illis ad eũ.
καὶ ἔκλαυσεν Ἰωσήφ, λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν.
et veniẽtes ad eũ dixerũt: ecce nos tibi ser-
καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτόν, εἶπαν, ἰδοὺ ἡμεῖς σοι δοῦ-
ui. et dixit illis ioseph: ne timeatis: nã dei
λοι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰωσήφ, μὴ φοβεῖσθε, τοῦ γὰρ θεοῦ
sum ego. vos cogitastis cõtra me mala:
ἐγώ εἰμι ἐγώ. ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ πονηρά,
at deꝰ cogitauit de me in bona: vt
ὁ δὲ θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν
fieret sicut hodie: vt alereturꝫ ppls multus. et
ἔρωσιν ὡς σήμερον, ἵνα διατραφῇ λαὸς πολύς. καὶ
ait illis: ne timeatis. ego pascã vos:
εἶπεν αὐτοῖς, μὴ φοβεῖσθε. ἐγὼ διατρέφω ὑμᾶς,
et domos vras. et cõsolatꝰ eſt eos: et
καὶ τοὺς οἰκέτας ὑμῶν. καὶ παρεκάλεσεν αὐτούς, καὶ
locutus ẽ in cor eorũ. et habitauit
ἐλάλησεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν. καὶ κατῴκησεν
ioseph in egypto: ipe et oia domus
Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ, αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ παροικία τοῦ
pris eius. et vixit ioseph annos cẽtũ decẽ.
πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔζησεν Ἰωσὴφ ἔτη ἑκατὸν δέκα.
et vidit ioseph ephraim filios: vsq; ad tertiã gnã-
καὶ εἶδεν Ἰωσὴφ ἐφραὶμ παιδία, ἕως τρίτης γενε-
tionẽ. et filij machir filij manasse nati sũt
ᾶς. καὶ υἱοὶ μαχεὶρ τοῦ υἱοῦ μανασσῆ ἐτέχθησαν
in femoribꝰ ioseph. et ait ioseph fribus
ἐπὶ μηροῖς Ἰωσήφ. καὶ εἶπεν Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς
suis: dicẽs: ecce ego morior: visitatiõe
αὐτοῦ, λέγων, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω, ἐπισκεπτὴν
aũt visitabit vos deus: et reducet vos de
δὲ ἐπισκέψεται ὑμᾶς ὁ θεός, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς
tra ista in trã: quã iurauit deus pa-
γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν ὁ θεὸς τοῖς πα-
tribus nris: abraam isaac et iacob. et adiu
τράσιν ἡμῶν, Ἀβραὰμ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. καὶ ὤμο-
rauit ioseph filios israel: dicẽs: in visi
σεν Ἰωσὴφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, λέγων, ἐπὶ τῇ ἐπι-
tatione qua visitabit vos deus: et simul por
σκοπῇ ἣν ἐπισκέψεται ὑμᾶς ὁ θεός, καὶ συναγεῖ
tabitis ossa mea hinc vobiscũ. τ mortuꝰ
τὰ ὀστᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. καὶ ἐτελεύτη-
est ioseph: ãnoꝝ erũs cẽtũ decẽ. et sepelierũt eũ:
σεν Ἰωσήφ, ἐτῶν ὢν ἑκατὸν δέκα. καὶ ἐθαψαν αὐ-
et posuerũt in arca in egypto.
τόν, καὶ ἔθηκαν ἐν τῇ σορῷ ἐν Αἰγύπτῳ.

Pritiua chal.

בְּכָה
דַּבֵּר בְּיוֹשׁ
חָשַׁב טוֹב עָבַד
קוּם זוּן
עָרַם חָיָה
יָלַד רָבָב
מוּת דָּבַר נָסַע
קוּם אָמַר
נָסַע מוּת שׁוּם

Transla. Chal.

quia malum retribuerũt tibi: & nunc dimitte obsecro
delicta seruoꝝ dei patris tui. Et sicut ioseph cum lo-
querentur cum eo. Ierunt quoq; fratres sui & ceci-
derunt coram eo atq; dixerunt. Ecce nos sumus serui
tui. Dixitq; eis ioseph ne timeatis: quoniã ego timeo
a facie dei. vos aũt cogitastis contra me malum: sed
cogitauꝫ deo reputatũ est in bonũ: vt faceret sicut in die
hac: vt sustentaret populũ multũ. Et nunc nolite time
re: ego pascã vos & familiã vestrã. Et consolatus est
eos. et locutus est cõsolationẽ ad cor eorũ. Et habita-
uit ioseph in egypto ipse & domus patris sui. Et vixit
ioseph centũ & decem annis. et vidit ioseph de ephra
im filios tertios: filij quoq; machir filij manasse nati
sunt: quos nutriuit ioseph. Dixitq; ioseph fratribus
suis. Ego morior. et deus recordans recordabitur ve
stri: & leuabit vos de terra hac in terram quã iurauit
abrahe & isaac & iacob. et adiurauit ioseph filios isra
el: dicens. Memoria memor erit vestri deus. & leuabi
tis ossa mea hinc. Mortuusq; est ioseph cum esset eta
tis centũ & decem annoꝝ: et condierũt eum aromati
bus: & posuerũt eum in arca in egypto.

Explicit liber geneſis.

Interp. chal.

אֲרֵי בִּישָׁא נְמַלּוּךְ וּכְעַן שְׁבוֹק כְּעַן לְחוֹבֵי עַבְדֵי אֱלָהֵיהּ דַּאֲבוּךְ וּבְכָא יוֹסֵף כַּד מְמַלֵּל עִמְּהוֹן
עֲמֵיהּ וַאֲזָלוּ אַף אֲחוֹהִי וּנְפָלוּ קֳדָמוֹהִי וַאֲמָרוּ הָא אַנְתָא לַךְ לְעַבְדִין וַאֲמַר לְהוֹן
יוֹסֵף לָא תְּדַחֲלוּן אֲרֵי מִן קֳדָם יְיָ אֲנָא וְאַתּוּן חַשְׁבְתּוּן עֲלַי בִּישְׁתָּא מִן קֳדָם יְיָ
אִיתְחַשִּׁיבַת לְטַבָּא בְּדִיל לְמַעְבַּד כְּיוֹמָא הָדֵין לְכַיָּמָא עַם סַגִּיא וּכְעַן לָא תְּדַחֲלוּן
אֲנָא אֵיזוּן יָתְכוֹן וְיָת טַפְלֵיכוֹן וְנִחֵם יָתְהוֹן וּמַלֵּיל תַּנְחוּמִין עַל לִבְּהוֹן וְיָתֵיב יוֹסֵף
בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אֲבוּהִי וְחָיָא יוֹסֵף מְאָה וְעֶשֶׂר שְׁנִין וַחֲזָא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנִין
תְּלִיתָאִין אַף בְּנֵי מָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה אִיתְיְלִידוּ וְרַבִּי יוֹסֵף וַאֲמַר יוֹסֵף לְאָחוֹהִי אֲנָא
מָאִית וַיְיָ מְדַכַּר דְּכִירָא יָתְכוֹן וְיַסֵּק יָתְכוֹן מִן אַרְעָא הָדָא לְאַרְעָא דְּקַיֵּים לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְאוֹמִי יוֹסֵף יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר מְדַכָּר דְּכִירָא יְיָ יָתְכוֹן וְתַסְּקוּן יָת
גַּרְמַי מִכָּא וּמָית יוֹסֵף בַּר מְאָה עֶשְׂרִין שְׁנִין וְחַנְטוּ יָתֵיהּ וְשַׁוִּיאוּ יָתֵיהּ בַּאֲרוֹנָא בְּמִצְרָיִם

Interp. chal.

quia malum retribuerũt tibi: & nunc dimitte obsecro delicta seruoꝝ dei patris tui. Et sicut ioseph cum loquerentur cum eo. Ierunt quoq; fratres sui & ceciderunt coram eo atq; dixerunt. Ecce nos sumus serui tui. Dixitq; eis ioseph ne timeatis: quoniã ego timeo a facie dei. vos aũt cogitastis contra me malum: sed cogitauꝫ deo reputatũ est in bonũ: vt faceret sicut in die hac: vt sustentaret populũ multũ. Et nunc nolite timere: ego pascã vos & familiã vestrã. Et consolatus est eos. et locutus est cõsolationẽ ad cor eorũ. Et habitauit ioseph in egypto ipse & domus patris sui. Et vixit ioseph centũ & decem annis. et vidit ioseph de ephraim filios tertios: filij quoq; machir filij manasse nati sunt: quos nutriuit ioseph. Dixitq; ioseph fratribus suis. Ego morior. et deus recordans recordabitur vestri: & leuabit vos de terra hac in terram quã iurauit abrahe & isaac & iacob. et adiurauit ioseph filios israel: dicens. Memoria memor erit vestri deus. & leuabitis ossa mea hinc. Mortuusq; est ioseph cum esset etatis centũ & decem annoꝝ: et condierũt eum aromatibus: & posuerũt eum in arca in egypto.

Explicit liber geneſis.

Trãsla. Gre. lex. cũ interp. latina.

Hec noia filioꝝ israel: qui in
ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, τῶν εἰσπο-
A Gen. 46. d. gressi sunt in egyptũ cũ iacob pfe eoꝝ: vnus
πορευομένων εἰς Αἴγυπτον μετὰ Ἰακὼβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἕ-
quisq; cũ domib⁹ suis introierũt: rubẽ: symeõ: leui:
καστος μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ εἰσῆλθεσαν, Ῥουβὴμ, συμεών, Λευΐ
iudas: isachar: zabulõ: & beniamin: dã: et neph
Ἰούδας, Ἰσσάχαρ, Ζαβουλών, καὶ Βενιαμίν, Δάν, καὶ Νεφ-
thali: gad: & aser. ioseph aũt erat in egypto. erãt aũt
θαλί, Γάδ, καὶ Ἀσήρ. Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ. ἦσαν δὲ
oẽs aie q egresse fãt ex iacob: qnq; & sep
πᾶσαι ψυχαὶ αἱ ἐξελθοῦσαι ἐξ Ἰακώβ, πέντε καὶ ἑβ
tuaginta. mortuus ẽ aũt ioseph & oẽs fra-
δομήκοντα. ἐτελεύτησε δὲ Ἰωσὴφ καὶ πάντες οἱ ἀδελ-
tres eius: & oĩs gnatio illa. at filij israel cre-
φοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ηὐξή-
uerũt: & multiplicati sũt: & abũdãtes fuerũt: & in-
θησαν, καὶ ἐπληύνθησαν, καὶ ἰσχυρὰ λίαν ἐγένοντο, καὶ κα
ualuerũt valde nimis. multiplicauit aũt tra illos. sur
τίσχυσαν σφόδρα σφόδρα. ἐπλήσθη δὲ ἡ γῆ αὐτῶν. ἀνέ-
rexit aũt rex alter sup egyptũ: q nõ cognoscebat
στη δὲ βασιλεὺς ἕτερος ἐπ' Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν
ioseph. dixit aũt genti sue: ecce gens fi
Ἰωσήφ. εἶπε δὲ τῷ ἔθνει αὐτοῦ, Ἰδοὺ τὸ ἔθνος τῶν υἱῶν
lioꝝ israel magna valde multitudo: & ꝓualet sup nos.
ὧν Ἰσραὴλ μέγα πολὺ πλῆθος, καὶ ἰσχύει ὑπὲρ ἡ-
uenite ergo sapiẽter opprimam⁹ eos: ne forte
μᾶς. δεῦτε δὴ κατασοφισώμεθα αὐτούς, μή ποτε
multiplicet: & qñ acciderit nobis bellũ: ad-
πληθυνθῇ, καὶ ἡνίκα ἂν συμβῇ ἡμῖν πόλεμος, προ-
detur & isti ad aduersarios. & de
στεθήσονται καὶ αὐτοὶ πρὸς τοὺς ὑπεναντίους. καὶ ἐκ
bellantes nos: egrediẽtur de tra. & pre-
πολεμήσαντες ἡμᾶς, ἐξελεύσονται ἐκ τῆς γῆς. καὶ ἐποί-
fecit eis pfectos operũ: vt affligerẽt
ησεν αὐτοῖς ἐπισάτας τῶν ἔργων, ἵνα κακώσωσιν
eos in operib⁹. & edificauerũt ciuitates munitas
B αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔργοις. καὶ ᾠκοδόμησαν πόλεις ὀχυρὰς
pharaõi: et phithõ et rameſſes: & on: q̃ est
τῷ Φαραώ, τήν τε Φιθὼμ καὶ Ῥαμεσσή, καὶ Ὧν, ἥ ἐστιν
heliopolis. quãto aũt eos humiliabãt: tãto
Ἡλιούπολις. καθ' ὅτι δὲ αὐτοὺς ἐτάπεινουν, τοσούτῳ
plures fiebant. & inualuerũt valde. & abhominatio
πλείους ἐγίνοντο. καὶ ἴσχυον σφόδρα. καὶ ἐβδελύσσοντο
nẽ bñerũt egrptij a filijs israel. & oppreſſe-
τοὺς αἰγυπτίους ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ κατεδυνά-
rũt egyptii filios israel vt: & afflige-
στευσον δὲ αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βίᾳ, καὶ κατωδύ-
rũt eoꝝ vitã in operib⁹ duris in
νωσαν αὐτῶν τὸν βίον ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς, ἐν τῷ
luto & laterítio: & oĩb⁹ operib⁹ q̃ in a-
πηλῷ καὶ τῇ πλινθίᾳ, καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πε-
gris: & oĩs operib⁹ q̃ in ſuitutẽ redegerũt eos
δίοις, κατὰ πάντα τὰ ἔργα, ὧν κατεδουλοῦντο αὐτοὺς

Inter p̃ .Cal'.

Trãsla. B. Hiero.

Incipit liber helleſmoth
quẽ nos Exodi dicimus.
Hec sũt noia fi .ca.1.
liorũ israel: qui in-
gressi sunt in egyptũ cũ
iacob. Singuli cũ do-
mibus suis introierunt.
Rubẽ: Symeon: Leui
Iudas: isachar: zabulõ
& Beniamin. Dã Nep
talim. Gad: & Aser. Ẽ
rãt igitur oẽs aie eorũ
q egressi sunt de femo-
re iacob septuagĩta. Io
seph aũt in egypto erat.
Quo mortuo & vni-
uersis fribus eius oĩq;
cognatiõe sua: filii is-
rael creuerũt: & quasi
germinãtes multiplica-
ti sunt: ac roborati nĩ-
mis ipleuerũt terram.
Surrexit iterea rex no
uus sup egyptum: qui
ignorabat ioseph. & ait ad populũ suũ. Ec-
ce ppls filiorũ isrl mul
tus & fortior nobis est.
Venite sapiẽter oppri-
mamus eũ: ne forte ml
tiplicetur: & si ingrue-
rit cõtra nos bellũ: ad-
datur inimicis nr̃is: ex-
pugnatisq; nobis egre-
diatur de terra. Prepo
suit itaq; eis magistros
opuꝝ: vt affligerẽt eos
oneribus. Edificauerũt
q̃ vrbes tabernaculo-
rum pharaõi phiton &
rameſſes. quãtoq; op
primebãt eos: tãto ma
gis multiplicabãtur: &
crescebant. Oderãtq;
filios israel egyptii: &
affligebant illudentes &
& inuidentes eis: atq;
ad amaritudinem perdu
cebant vitam eorum o-
peribus duris luti
& lateris: omniq;
mulatu
quo in terre operibus

Tex. Heb. Exo. Ca. j. Prima hebr.

א אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים — א
מִצְרַיְמָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ — ב
בָּאוּ רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה — ג
יִשָּׂשכָר זְבוּלֻן וּבִנְיָמִן דָּן וְנַפְתָּלִי — ד
גָּד וְאָשֵׁר וַיְהִי כָּל נֶפֶשׁ יֹצְאֵי יֶרֶךְ — ה
יַעֲקֹב שִׁבְעִים נָפֶשׁ וְיוֹסֵף הָיָה — ו
בְּמִצְרָיִם וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל אֶחָיו — ז
וְכֹל הַדּוֹר הַהוּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ — ח
וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד — ט
וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם וַיָּקָם מֶלֶךְ — י
חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע — יא
אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ הִנֵּה עַם — יב
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ הָבָה — יג
נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי — יד
תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם הוּא — טו
עַל שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן — טז
הָאָרֶץ וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים
לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי — יז
מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת פִּתֹם וְאֶת
רַעַמְסֵס וְכָל אֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן — יח
יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיָּקֻצוּ מִפְּנֵי — יט
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת — כ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ וַיְמָרְרוּ אֶת — כא
חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר — כב
וּבִלְבֵנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֶת
כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם

Transla. Chal.

Incipit liber Exodus. Cap. 1.

Et hec sunt nomina filioꝝ israel: qui ingressi
sunt in egyptũ cum iacob: singuli cum viris
domus sue introierũt. Ruben: symeon: leui:
et iudas: isachar: zabulon: & beniamin: dan: & nepta
li: gad: & aser. Erantq; oẽs aie egredientiũ de femore
iacob septuaginta animę: cum ioseph qui erat in egy
pto. Mortuusq; est ioseph & oẽs fratres eius: et oĩs
gñatio illa. Filij autẽ israel creuerunt: & nati sunt in
multitudinẽ: & roborati sunt vehementer nimis: & im
pleta est terra ex eis. Et surrexit rex nouus in egypto
qui non cõfirmabat decreta ioseph. Et ait ad populũ
suũ. Ecce populs filioꝝ israel multus & fortior nobis.
Venite sapiẽter agamus cõtra eos: ne forte multipli
cent: & qñ acciderit nobis bellũ addantur quoq; ipsi
inimicis nr̃is: & ascendent
de terra. Et cõstituerũt sup eos principes maleficien
tes: vt affligerẽt eos in operib⁹ suis. Edificauerũtq;
vrbes thesauroꝝ pharaonis: phitõ & rameſes. Et q̃nto
affligebãt eos: tãto multiplicabant & tãto roborabãt.
Et tribulatio erat egrptijs ppter filios israel. & fuere
fecerũt egrptij filios israel ſeruire: & ad amaritudinẽ pdu
rerũt vitã eoꝝ in ſuitute dura: in luto & in laterib⁹ &
in oĩ ſuitute in agro in oĩbus opibus suis: q̃bus eos

Ca. j. Prima chal.

אֶל עֹל
סוּת
דּוּר יָלַד
מֶלֶא קוּם
סָנָא יָהַב חֶכֶם
הָוָה עָרַע יָסַף
נָגַח נָסַק סָנָה
בָּאַשׁ עָנָה בָּנָה
קָרָה עָנָה עָקַר
בָּלַח קָשָׁה בָּרַר
חָיָה

n ij

Pritiua heb.	Tex. Heb.	Exo.	Ca. ij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
	בְּפָרֶךְ׃			premebãtur. Dixit autem rex	cũ vi. τ ait rex egyptioꝝ
	וַיֹּאמֶר			rex	μετὰ βίας. καὶ ἔπιεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀγυπτίων
	מֶלֶךְ			egypti	
	מִצְרַיִם			obstetricibus	obstetricib⁹ hebreoꝝ: vni eaꝝ erat nomẽ
	לַמְיַלְּדֹת			hebreorũ: quarum	ταῖς μαίαις τῶν ἑβραίων, τῇ μιᾷ αὐτῶν ἦν ὄνομα
	הָעִבְרִיֹת			vna vocabatur	sephora: τ nomẽ sẽde phua: τ ait
	אֲשֶׁר			sephora: altera	σιφώρα, καὶ ὀ ὄνομα τῆς δευτέρας φουά, καὶ εἶ=
	שֵׁם			phua:	illis: qñ obstetricabitis hebreas: τ fuerit
	הָאַחַת				πεν αὐταῖς, ὅταν μαιοῦσθε τὰς ἑβραίας, καὶ ὦσι
	שִׁפְרָה				ad parietẽ: si q̃dẽ masculꝰ fuerit: interficite il=
	וְשֵׁם				πρὸς τὸ τίκτειν, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἀποκτείνατε αὐ
	הַשֵּׁנִית				lã: si ãt femina: reseruate illã. timue=
	פּוּעָה׃				τό, ἐὰν δὲ θῆλυ, περιποιήσασθε αὐτό. ἐφοβήθη=
	וַיֹּאמֶר				runt ãt obstetrices deũ: et nõ fecerunt si=
	בְּיַלֶּדְכֶן				σαν δὲ αἱ μαῖαι τὸν θεόν, καὶ οὐκ ἐποίησαν καθ' ὃ=
	אֶת				cut precepit illis rex egypti. τ vi
	הָעִבְרִיוֹת				τι συνέταξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς ἀγύπτου. καὶ ἐ=
	וּרְאִיתֶן				uificabãt masculos. vocauit ãt rex egy=
	עַל				ζωογόνουν τὰ ἄρρενα. ἐκάλεσε δὲ ὁ βασιλεὺς αἰ
	הָאָבְנָיִם				pti obstetriceꝰ: τ ait illis: ἵνα τί
	אִם				γύπτου τὰς μαίας, καὶ εἶπεν αὐταῖς, τοῦτι ἐ=
	בֵּן				cistis rem hanc: et viuificastis
	הוּא				ποιήσατε τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ ζωογονεῖτε τὰ
	וַהֲמִתֶּן				masculos? vterẽt ãt obstetrices pharaõi: nõ sicut
	אֹתוֹ				ἄρσενα; εἶπαν δὲ αἱ μαῖαι τῷ φαραώ, οὐχ ὡς
	וְאִם				mulieres egyptie: hebree: pariunt .n.
	בַּת				αἱ γυναῖκες αἰγύπτιαι, αἱ ἑβραῖαι, τίκτουσι γὰρ
	הִוא				pri⁹ quã ingrediãtur ad eas obstetrices: τ pepe=
	וָחָיָה׃				πρὶν ἢ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὰς τὰς μαίας, καὶ ἔτι
	וַתִּירֶאןָ				rerẽt. bñ ãt faciebat deus obstetricib⁹. τ cre
	הַמְיַלְּדֹת				κτον. εὖ δὲ ἐποίει ὁ θεὸς ταῖς μαίαις. καὶ ἐπλή
	אֶת				uit pplo: τ inualuit valde. qñ timue=
	הָאֱלֹהִים				θυεν ὁ λαός, καὶ ἴσχυεν σφόδρα. ἐποιοῦν ἐφο=
	וַיַּעַשׂ				runt obstetrices deũ: fecit sibi ipse do
	לָהֶם				βοῦντο αἱ μαῖαι τὸν θεόν, ἐποίησεν ἑαυταῖς οἴ=
	בָּתִּים׃				mos. precepit ãt pharao oi pupulo suo:
	וַיְצַו				κίας. συνέταξε δὲ φαραὼ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ,
	פַּרְעֹה				dicens: oẽ masculũ qd̃ natũ fuerit hebreis:
	לְכָל				λέγων, πᾶν ἄρσεν ὃ ἂν τεχθῇ τοῖς ἑβραίοις,
	עַמּוֹ				in flumẽ proiicite: τ oẽm feminã vi=
	לֵאמֹר				εἰς τὸν ποταμὸν ἐίπατε, καὶ πᾶν θῆλυ ζωο
	כָּל				uificate illam.
	הַבֵּן				γονεῖτε αὐτό. Ca. z.
	הַיִלוֹד				Exiit ãt q̃dã de tribu leui: τ accepit
	הַיְאֹרָה				ἐξῆν δέ τις ἐκ τῆς φυλῆς λευΐ, καὶ ἔλαβεν
	תַּשְׁלִיכֻהוּ				de filiabus leui: τ habuit eã: τ in
	וְכָל				ἐκ τῶν θυγατέρων λευΐ, καὶ ἔσχεν αὐτήν, καὶ ἐν
	הַבַּת				vẽtre cõcepit: τ pepit masculũ. vidẽtes ãt illã
	תְּחַיּוּן׃				γαστρὶ ἔλαβεν, καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. ἰδόντες δὲ αὐτὸ
Cap. ii.	וַיֵּלֶךְ				elegãtẽ: abscõderũt illũ mẽsib⁹ tribus. qñ
	אִישׁ				ἀστεῖον, ἐκρύψασαν αὐτὸ μῆνας τρεῖς. ἐπειδὴ
	מִבֵּית				ãt nõ potuerũt amplꝰ abscõdere illũ: accepit
	לֵוִי				δὲ οὐκ ἐδύναντο ἔτι κρύπτειν αὐτό, ἔλαβεν
	וַיִּקַּח				illi mater eius
	אֶת				αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
	בַּת				
	לֵוִי׃				
	וַתַּהַר				
	הָאִשָּׁה				
	וַתֵּלֶד				
	בֵּן				
	וַתֵּרֶא				
	אֹתוֹ				
	כִּי				
	טוֹב				
	הוּא				
	וַתִּצְפְּנֵהוּ				
	שְׁלֹשָׁה				
	יְרָחִים׃				
	וְלֹא				
	יָכְלָה				
	עוֹד				
	הַצְּפִינוֹ				
	וַתִּקַּח				
	לוֹ				

Pritiua chal.	Transla. Chal.	Interp. chal.
חָיְתָה יָדָה תָּנָה	grauiter seruire fecerũt. Dixitq; rex egypti obstetri=	וְעַמְּרוּ׃ וַאֲמַר מַלְכָּא דְמִצְרַיְתָא יְהוֹדַיְתָא דְשׁוּם חַדָּא שִׁפְרָה וְשׁוּם תִּנְיְתָא
הֲוָה יְלַד חָזָא	cibus iudeorũ: nomen vnius sephora: τ nomẽ alterꝰ	פּוּעָה׃ וַאֲמַר כַּד תֵּהֲוֵיַן מְיַלְּדָן יַת יְהוֹדַיְתָא וְתֶחְזַיַן עַל כָּרְסְיָא אִם בְּרָא הוּא
תָּבַר כְּטַל קוּם	phua: et ait. Quando obstetricabitis iudeas: videbi	תְּקְטְלוּן יָתֵיהּ וְאִם בְּרַתָּא הִיא תְּקַיְּמוּנָהּ׃ וּדְחִילָא חַיְתָא מִן קֳדָם יְיָ וְלָא עֲבָרָא
קוּם	tis in partu: si filius fuerit: interficietis eum: τ si filia	כְּמָא דְמַלֵּיל לְהֹן מַלְכָּא דְמִצְרַיְתָא וְקַיְּמַיְתָא יָת גְּבָיָא׃ וּקְרָא מַלְכָּא דְמִצְרַיְתָא לְחַיְתָא
	fuerit reseruabitis eam. Timuerũtq; obstetrices a fa	וְאָמַר לְהֹן מָה דֵין עֲבַדְתּוּן פִּתְגָמָא הָדֵין וְקַיְּמַיְתּוּן יָת גְּבָיָא׃ וַאֲמַרַת חַיְתָא לְפַרְעֹה
עֲשָׂה עֹול	cie dei: τ non fecerũt sicut locutus fuerat eis rex egy=	אֲרֵי לָא כְנָשַׁיָא מִצְרַיְתָא יְהוֹדַיְתָא אֲרֵי חַכִּימָן אִינִין עַד לָא עָלַת לְוָתְהֹן מַיְתָא׃
טָב סָגָא	pti: sed cõseruabant filios. Vocauitq; rex egrpti ob=	וְלֵידָן׃ וְאוֹטֵיב יְיָ לְחַיְתָא וְסָגִי עַמָּא וּתְקִיפוּ לַחְדָּא׃ וַהֲוָה כַּד דְּחִילָא חַיְתָא מִן
בַּיִת אַבָּר יֶלֶד	stetrices: τ ait. Cur fecistis hanc rem: τ reseruatis fi=	קֳדָם יְיָ עֲבַד לְהֹן בָּתִּין׃ וּפַקִּיד פַּרְעֹה לְכָל עַמֵּיהּ לְמֵימַר כָּל בְּרָא דְאִתְיְלִיד מִן
יַדָה רָמָה קוּם	lios? Et dixerũt obstetrices ad pharaonẽ. Quia non	Ca. ij. וְאָזַל גַּבְרָא
עָדָה אִתַּי חָזָא	sunt sicut mulieres egrptie mulieres iudee: quia ipse	יְהוֹדַאי לְגַבְרָא תָּרְסוּ יְהוֹן וְכָל בְּרָתָא תְּקַיְּמוּן׃
טוּב טָמַר	sapientes sunt: τ antequã veniat ad eas obstetrix pa=	וְאִתְּתָא מִבֵּית לֵוִי וְאַדְּבַרַת יָת בַּת לֵוִי׃ וְעִדַּרַת אִתְּתָא וְיַלִּידַת בְּר וַחֲזַת יָתֵיהּ אֲרֵי טַב הוּא
	riunt. Et benefecit deus obstetricibus: τ creuit popu	וְאִטְמַרְתֵּיהּ תְּלָתָא יַרְחִין׃ וְלָא יְכִילַת עוֹד לְאַטְמָרוּתֵיהּ וּנְסַבַת לֵיהּ
	lus: confortatiq; sunt nimis. Et factũ est cum obstetri=	
	ces timuissent a facie dei: fecit eis domos. Et præce=	
	pit pharao omni populo suo: dicens. Omnis filꝰ qui	
	natus fuerit ex iudeis: in flumen proiicite eum: et	
	omnem filiam reseruabitis. Ca. i.	
	Et abiit vir de domo leui: τ accepit filiam leui.	
	Et concepit mulier: et peperit filium. Et vidit	
	eum q̃ esset bonus: τ abscondit eum tribus mẽsibus.	
	Et non potuit vltra abscondere eum: τ accepit ei ooo	

Trãsla. Grc. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Exo.	La. ij.	Pũctiua heb.
arculã: et liniuit eã bitumine et pice: et ἔκλισεν, καὶ κατέχρισεν αὐτὴν ἀσφάλτῳ καὶ πίσσῃ, καὶ	[d]fiscellam [e]scirpeam: [f]& liniuit eam [g]bitumine ooo: oooo	תֵּבַת	נֹמָא	תֵּבָה חֲפָה שָׁוָה
imposuit puerũ in ea: et posuit eã in ἐπέβαλε τὸ παιδίον εἰς αὐτήν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ	[h]ac pice: [i]posuitq; [k]intus [m]i= fantulum: ooo: oooo	וַתַּחְמְרָה	וַתָּשֶׂם	רָבַד עָתַד
palude iuxta fluminẽ. et speculabatur so= ἕλος παρὰ τὸν ποταμόν. καὶ κατεσκόπευεν ἡ ἀδελ=	[n]& exposuit eum [o]in care= cto [p]ripe [q]fluminis ooo: oooo	בַּחֹמָר	בַּיִּשְׂם	יָדַע עָבַד סָתָא
ror: eĩ dcloge: vt disceret dd accideret illi. φὴ αὐτῆ μακρόθεν, μαθεῖν, τί τὸ ἐσόμενον αὐτῷ.	[r]& considerante euentum rei. Ecce [s]autem descende= bat [t]filia [u]pharaonis: ooo: ooo	בַּיְאֹר	בַּסּוּף	חָזָא שָׁשׁ
dcscẽdit ãt filia pharaõis vt lauaret ad flu= κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ φαραὼ λούσασθαι ἐπὶ τὸν πο=	[x]vt lauaretur [y]in [z]fiumine: [a]& puelle eius ooo: ooo: ooo	לִרְחֹץ	עַל	אָבָא רָבַב
men. et ancille eius gradiebãtur sup ταμόν. καὶ αἱ ἅβραι αὐτῆς παρεπορεύοντο ἐπὶ τὸν	[b]gradiebantur [c]per [d]crepidi nem [e]mari. Que [f]cũ vidis= set [g]fiscellam [h]in [i]papyriõe:	הַיְאֹר	עַל	גָּבָא נָבַב
fiumẽ. et vidẽs arculã in palude: mit ποταμόν. καὶ ἰδοῦσα τὴν κίστην ἐν τῷ ἕλει, ἐξαπέ=	[k]misit vnam e [l]famulabus suis: [m]& allatã [n]aperiens [o]cernensq; in ea	וַתִּשְׁלַח	בַּתָּבָה	שָׁלַח
stẽo ancillã: accepit illã. ἀπέστειλε τὴν ἅβραν, ἀνείλετο αὐτήν. ἀνοίξασα δέ, εἶδε	[p]parunlum [q]vagientem [r]mi serta ooo: ooo ooo: ooo: ooo	אֲמָתָהּ	וַתִּקָּחֶהָ	אָמָה לָקַח פָּתַח
parunlũ vagiẽtẽ in arcula. et miserta ẽ illius fi= παιδίον κλαῖον ἐν τῇ κίστῃ. καὶ ἐφείσατο αὐτοῦ ἡ	[s]eius [t]ait. [u]De ifantibus [x]he= breorum est ooo: ooo: ooo	וַתִּפְתַּח	וַתִּרְאֵהוּ	רָאָה פָּתַח
lia pharaõis. et dixit: de infantib⁹ hebre= θυγάτηρ φαραώ. καὶ εἶφεν, ἐκ τῶν παιδίων τῶν ἑβραί=	[y]hic. [z]Cui [a]foror pueri Vis [b]inquit vt ooo: ooo: ooo	אֶת־הַיֶּלֶד	וְהִנֵּה־נַעַר	בֹּכֶה וַתַּחְמֹל
orũ hic. et dixit soror eius filie pha= ων τοῦτο. καὶ εἶπεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ φα=	[c]vadam: [d]& vocẽ [e]tibi [f]mu= lierem ooo: ooo: ooo	עָלָיו	וַתֹּאמֶר	מִיַּלְדֵי הָעִבְרִים
raõis: vis vocẽ tibi mulierẽ q̃ nutriat et ραώ, θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν ἐκ	[g]hebreã: [h]que nutrire pos= sit ooo: ooo: ooo: ooo	זֶה	וַתֹּאמֶר	אֲחוֹת
hebreis: et lactabit tibi infantulũ. ait ãt ti= τῶν ἑβραίων, καὶ θηλάσει σοι τὸ παιδίον. εἶπε δὲ αὐ=	[i]infantulum. [k]Respondit. ooo: ooo: ooo [l]Vade. [m]Perrexit [n]puella:	אֶל־בַּת	פַּרְעֹה	הַאֵלֵךְ	וְקָרָאתִי	לָךְ	אִשָּׁה
li filia pharaõis: vade: pergẽs ãt puel= τῇ θυγατρὶ φαραώ, πορεύου, ἀπελθοῦσα δὲ ἡ παι=	[o]& vocauit [p]matrem suam. [q]Ad quam locuta [r]filia [s]pharaõis: [t]accipe [u]ait [x]pue=	מִן־הָעִבְרִיֹּת	הַיְנִקֶת	לָךְ	וְתִינֹק	לָךְ	אֶת־הַיָּלֶד
la: vocauit matrẽ pueri. dixit ãt ad il= λὶς, ἐκάλεσε τὴν μητέρα τοῦ παιδίου. εἶπε δὲ πρὸς αὐ=	rum [y]ishum: ooo: ooo: ooo [z]& nutri [a]mihi: [b]ego [c]dabo	וַתֹּאמֶר	פַּרְעֹה	הֵילִיכִי	אֶת־הַיֶּלֶד	הַזֶּה	וְהֵינִקֵהוּ
lã filia pharaõis: serua mihi puerũ istũ: τὴν θυγατέρα φαραώ, διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο,	tibi [d]mercedẽ tuam. ooo [e]Suscepit [f]mulier [g]& nutri= uit [h]puerum: ooo: ooo: ooo	לִי	וַאֲנִי	אֶתֵּן	אֶת־שְׂכָרֵךְ
et lacta mihi istũ: ego ãt dabo tibi mercedẽ. καὶ θήλασόν μοι αὐτό, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν μισθόν.	[i]adultumq; [k]tradidit [l]filie [m]pharaonis. Quem ooo: ooo: ooo	וַתִּקַּח	הָאִשָּׁה	הַיֶּלֶד	וַתְּנִיקֵהוּ
accepit ãt mulier infantẽ et lactauit illũ. adul= λαβὼν δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον καὶ ἐθήλαζεν αὐτό. ἀδρυν=	[n]illa [o]adoptauit [p]i locũ filii: [q]vocauitq; [r]nomẽ ei [s]moy ses [t]dicens: [u]quia [x]de [y]aqua	וַיִּגְדַּל	הַיֶּלֶד	וַתְּבִיאֵהוּ	לְבַת־פַּרְעֹה
B to ãt puero: attulit illũ ad fi= B τος δὲ τοῦ παιδίου, εἰσήγαγεν αὐτὸ πρὸς τὴν θυ=	[z]tuli eum ooo: ooo: ooo [a]In diebus [b]illis postq; [c]cre uerat [d]moyses: [e]egressus est	וַתְּהִי־לָהּ	לְבֵן	וַתִּקְרָא	שְׁמוֹ	מֹשֶׁה
liam pharaõis. et fact⁹ ẽ illi in filiũ. voca= γατέρα φαραώ. καὶ ἐγένετο αὐτῇ εἰς υἱόν. ἐπωνόμα=	[f]ad [g]frẽs suos: [h]viditq; [i]affli ctionẽ eorũ: [k]& [l]virũ [m]egyp tiũ [n]peutiẽtẽ [o]q̃ndã [p]de [q]he=	וַתֹּאמֶר	כִּי	מִן־הַמַּיִם	מְשִׁיתִהוּ
uit ãt nomẽ illi⁹ moysen. dicẽs: q̃ ex a= σεν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μωυσῆν. λέγουσα, ὅτι ἐκ τοῦ	breis [r]frĩbus suis. [s]Cũq; cir cũspexisset [t]huc [u]atq; illuc: [x]& [y]nullum adesse [z]vidisset:	וַיְהִי	בַּיָּמִים	הָהֵם	וַיִּגְדַּל	מֹשֶׁה
qua illũ tuli. factũ ẽ ãt in die= ὕδατος αὐτὸν ἀνειλόμην. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέ=		וַיֵּצֵא	אֶל־אֶחָיו	וַיַּרְא	בְּסִבְלֹתָם
bus multis illis: magnus factus moy ραις ταῖς πολλαῖς ἐκείναις, μέγας γενόμενος μωυ=		וַיַּרְא	אִישׁ	מִצְרִי	מַכֶּה	אִישׁ
ses: egressus ẽ ad frẽs suos filios israel. σῆς, ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ,		עִבְרִי	מֵאֶחָיו	וַיִּפֶן	כֹּה	וָכֹה	וַיַּרְא
cogitans ãt afflictionẽ illoꝝ: aspicit hoiez egyptiũ κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν, ὁρᾷ ἄνδρα αἰγύπτιον							
pcutiẽtẽ q̃ndã hebreũ de fratrib⁹ suis filiũ τύπτοντά τινα ἑβραῖον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν							
israel. cũ circũspexisset ãt huc et illuc: nõ videt Ἰσραήλ. περιβλεψάμενος δὲ ὧδε καὶ ὧδε, οὐχ ὁρᾷ							

Interp. chal'	Transla. Chal.	Pũctiua chal.
תְּבוּתָא דְנוֹמָא וְחַפְתַהּ בְּחֵימָרָא וּבְזִפְתָּא וְשַׁוִּיאַת בַּהּ יָת טְלֵיָא וְשַׁוִּיתַהּ בְּגִיאָא שַׁל	arcam scirpeã: & liniuit eam bitumine ac pice: posuit qꝫ in ea infantẽ: et posuit eam in carecto: quod erat	תְּבוּתָה חֲפָה שָׁוָה
כִּיף נַהֲרָא וּשְׁוִיאַת אֲחָתֵיהּ מֵרַחִיק לְמִיחֲזֵי מָה יִתְעֲבֵד לֵיהּ וּנְחַתַת בַּת פַּרְעֹה	in ripa fluminis. Et stetit soror eius ꝑ eũ: vt sciret dd	רָבַד עָתַד
לְמִסְחֵי עַל נַהֲרָא וְעוּלֵימָתַהָא מְהַלְכָן עַל כִּיף נַהֲרָא וְחָזַת יָת תְּבוּתָא בְּגוֹ גִיאָא	fieret de eo. Et descẽdit filia pharaonis vt lauaretur	יָדַע עָבַד סָתָא
וְאוֹשִׁיטַת יָת אֲצְבְּעָתַהּ וּסְיִיבַתַהּ וּפְתַחַת וַחֲזַיַת יָתֵיהּ יָת טְלֵיָא וְהָא עוּלֵימָא בָּכֵי	in flumine: ꝛ puelle eius gradiebãtur iuxta ripam flu minis: ꝛ vidit arcaꝫ in medio carecti: ꝛ extendit bra=	חָזָא שָׁשׁ
עַלוֹהִי וְאַמְרַת מִן בְּנֵי יְהוּדָאי דֵּין הוּא וְאָמְרַת אֲחָתֵיהּ לְבַת פַּרְעֹה הַלְכָא וְאֶקְרֵי לִיךְ	chium suã ꝛ tulit eam. et aperuit eam: ꝛ vidit puerũ: et ecce puer ploꝛabat: ꝛ miserꝰ est eius. et ait. De	אָבָא רָבַב
אִתְּתָא מֵינַקְתָּא מִן יְהוּדָאי וְתֵינֵיק לִיךְ יָת בַּרְבְּנָא וְאָמְרַת לַהּ בַּת פַּרְעֹה אִזֵּל וְאַזְלַת	filijs iudeoꝝ est iste. Diritꝙ soꝛoꝛ eius ad filiã pha=	גָּבָא חוּס יָדַע
עוּלֵימְתָא וּקְרַאת יָת אִמֵּיהּ דְּרַבְּנָא וְאָמְרַת לַהּ בַּת פַּרְעֹה אוֹבִילִי יָת רַבְּנָא הָדֵין	raonis: ꝛ siquid ibo ꝛ vocabo tibi mulierẽ nutricem de iudeis? ꝛ lactabit tibi puerũ? Et dixit ei filia pha=	קָרָא אִמָּה
וְאוֹנִיקֵהוּ לִי וַאֲנָא אֶתֵּן יָת אַגְרָךְ וּנְסֵיבַת אִתְּתָא יָת רַבְּנָא וְאוֹנִיקַתֵּיהּ וּרְבָא רַבְּנָא	raonis. Vade. Et abũt puella: ꝛ vocauit matrẽ eiusdẽ	תֵּנַק אֵם
וַאֲיְתַיַת לְבַת פַּרְעֹה וַהֲוָה לַהּ לְבַר וּקְרַאת שְׁמֵיהּ מֹשֶׁה וַאֲמְרַת אֲרֵי מִן מַיָּא	pueri. et dixit ei filia pharaonis. Tolle puerũ hunc: et lacta eum mihi: ꝛ ego dabo mercedẽ tuã. Et susce=	יָלַד יָנַק
שְׁחַלְתֵּיהּ וַהֲוָה כְיוֹמַיָא דַאינוּן רַבְּרְבָא מֹשֶׁה וּנְפַק עִם אֲחוֹהִי וַחֲזָא בְּפוּלְחָנְהוֹן וַחֲזָא	pit mulier puerũ: ꝛ lactauit eũ. Et creuit puer: ꝛ tra didit eum filie pharaonis: ꝛ fuit ei in filiũ: ꝛ vocauit	רָבַב אָתָא
גְּבַר מְצְרָאי מַחֵי גְּבַר יְהוּדָאי מֵאֲחוֹהִי וְאִיתְפְּנִי לְכָא וּלְכָא וַחֲזָא	nomen eius moysen: dicens. quoniã de aquis extra= xi eum. Et factum est in diebus illis: ꝛ creuit moyses:	יָלַד יָנִיק תֵּנַק
	et egressus est ad suos fratres suos: ꝛ vidit seruitutẽ eo= rum. Viditꝙ virum egyptium percutientem virum	רָבַב אָתָא
	iudeum de fratribus suis. Et asperit huc ꝛ illuc: et vi dit qꝫ nullus vir aderat: ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo	פָּנָה

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Exo.	Ca. iij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
כִּי	ᶜpercussum	ᵍ egyptium		ᶜpercussum ᵍ egyptium	vllum: ⁊ percutiẽs egyptiũ: abscõdit eũ in
אֵין	ᵇabscondit	ᶠsabulo.	ᵏ Et e	ᵇabscondit ᶠsabulo. ᵏ Et e	ἄνδρα, καὶ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον, ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν
אִישׁ	ᶜgressus	ᶦdie	ᵐ altero	greſſus ᶦdie ᵐ altero	sabulo. egressus ãt die sẽdo: videt duos ꝛi
וַיַּךְ	ᵍconspexit	ᵒduos	ᵠhebre	ᵍconſpexit ᵒduos ᵠhebre	τῇ ἄμμῳ. ἐξελθὼν δὲ τὴν ἡμέραν τὴν δευτέραν, ἰδοὺ δύο ἄν
אֶת	ʳrixantes	:		ʳrixantes :	ros hebreos rixantes. ⁊ dicit faci
הַמִּצְרִי	ˢdixit	ᵗci q faciebat in		ˢdixit ᵗci q faciebat in	δρας Ἑβραίους διαπληττομένους. καὶ λέγει τῷ ἀδι Actꝫ
וַיִּטְמְנֵהוּ	ᵘiuriã.	ᵛQuare	ʷpcutis	ᵘiuriã. ᵛQuare ʷpcutis	cenți iniuriã: cur tu percutis proximũ? ille ãt dixit: qs 7.d.
בַּחוֹל	ˣpximũ tuum?	ʸQui	ᶻrñdit.	ˣpximũ tuum? ʸQui ᶻrñdit.	κοῦντι, διατί σὺ τύπτεις τὸν πλησίον; ὁ δὲ εἶπεν, τίς
וַיֵּצֵא	ᵃQuis	ᵇcõstituit te	ᶜprici	ᵃQuis ᵇcõstituit te ᶜprici	te cõstituit princip̃ et iudicẽ sup nos. nũqd oc
בַּיּוֹם	pẽ	ᵈ& iudicem	ᵉ sup nos?	pẽ ᵈ& iudicem ᵉ sup nos?	σι κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς. μὴ ἀνε
הַשֵּׁנִי	ᶠNũ occidere me	ᵍtu	ʰ vis	ᶠNũ occidere me ᵍtu ʰ vis	cidere me tu vis: q̃madmodũ occidisti heri egy
וְהִנֵּה	ⁱsicut heri	ᵏocciſiſti	ˡegy	ⁱsicut heri ᵏocciſiſti ˡegy	λεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀπέκτειλας χθὲς τὸν Αἰγύ
שְׁנֵי	ptium.	ᵐTimuit	ⁿmoyſes	ptium. ᵐTimuit ⁿmoyſes	ptiũ: timuit ãt moyses. et ait: si sic manifeſtũ factũ ẽ ῥ̃bũ hoc. audiuit ãt pharao ῥ̃bũ
אֲנָשִׁים	ᵒ& ait.	ᵖQuõ	ᵠpalã	ᵒ& ait. ᵖQuõ ᵠpalã	τιον; ἐφοβήθη δὲ Μωυσῆς. καὶ εἶπεν, εἰ οὕτως ἐμφα
עִבְרִים	factũ	ẽ	ʳverbũ	factũ ẽ ʳverbũ	νὲς γέγονε τὸ ῥ̃ημα τοῦτο. ἤκουσε δὲ φαραὼ τὸ ῥ̃ημα
נִצִּים	istud.	ˢAudiuit	ᵗq̃	ˢAudiuit ᵗq̃	hoc: ⁊ q̃rebat occidere moysen. recessit
וַיֹּאמֶר	ᵘpharao	ᵛsermonem	ʷhunc:	ᵘpharao ᵛsermonem ʷhunc:	τοῦτο, καὶ ἐζήτει ἀπελεῖν τὸν Μωυσῆν. ἀνεχώρησε
לָמָּה	ˣ& querebat	ʸoccidere	ᶻmoyſen. Qui	ˣ& querebat ʸoccidere ᶻmoyſen. Qui	ãt moyses a cõspectu pharaõis: ⁊ hitauit in
תַכֶּה	ᵃfugiens	ᵇde conſpectu e	ᶜius	ᵃfugiens ᵇde conſpectu e ᶜius	terra madiã. cũ ueniſſet ãt i trã madiã: sedit iuxta
רֵעֶךָ	ᵈmoratus eſt	ᵉin terra	ᶠmadian:	ᵈmoratus eſt ᵉin terra ᶠmadian:	puteũ. erãt ãt sacerdoti madiã septẽ filie:
וַיֹּאמֶר	ᵍ& ſedit	ʰiuxta	ⁱputeũ. Erãt	ᵍ& ſedit ʰiuxta ⁱputeũ. Erãt	pascẽtes oues ꝓis sui iethro. cũ
מִי	ᵏaũt	ˡsacerdoti	ᵐmadiã	ᵏaũt ˡsacerdoti ᵐmadiã	venissent ãt hauriebãt quoad impleuerũt canales:
שָׂמְךָ	ⁿseptẽ	ᵒfilie:	ᵖq̃	ⁿseptẽ ᵒfilie: ᵖq̃	vt adaq̃rẽt oues ꝓis sui iethro. sup
לְאִישׁ	ᵠvenerãt ad	ʳhauriẽ	ˢdam aquã:	ᵠvenerãt ad ʳhauriẽ ˢdam aquã:	venientes ãt pastores eiecerũt eas. surgẽs ãt
שַׂר	ᵗ& impletis	ᵘcanalibus	ᵛadaquare cu	ᵗ& impletis ᵘcanalibus ᵛadaquare cu	moyses liberauit illas: et adaq̃uit oues
וְשֹׁפֵט	ᵂpiebãt	ˣgreges	ʸpris sui.	ᵂpiebãt ˣgreges ʸpris sui.	eas. reuertisse sũt ãt ad raguel ꝓrem suũ.
עָלֵינוּ	ᶻSuperuenere	ᵃpastores:	ᵇ& eiecerũt eas.	ᶻSuperuenere ᵃpastores: ᵇ& eiecerũt eas.	ille ãt dixit eis: q̃re festinastis adue
הֲלְהָרְגֵנִי	ᶜSurre	ᵈxit q̃	ᵉmoyſes:	ᶜSurrexit q̃ ᵈmoyſes: ᵉ&	niendo hodie? ille ãt dixerũt: hõ egyptius liberauit nos
אַתָּה	ᶠ& defen	ᵍsis puellis	ʰadaquauit	ᶠdefensis puellis ᵍadaquauit ʰ	a pastorib̃: et hausit aq̃m nob̃: et adaq̃uit oues
אָמַר	ⁱo	ᵏues earũ. Que	ˡ cũ reuer	ⁱoues earũ. Que ᵏ cũ reuer	ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ ἄντλησεν ἡμῖν, καὶ ἐπότισε τὰ πρό
כַּאֲשֶׁר	ᵐtiſſent	ⁿad	ᵒRaguel	ᵐtiſſent ⁿad ᵒRaguel	βατα. εἶπε δὲ τοῖς θυγατράσιν αὐτοῦ, καὶ ποῦ ἐστιν
הָרַגְתָּ	ᵖpfrem	ᵠsuũ :	ʳdixit ad eas.	ᵖpfrem ᵠsuũ : ʳdixit ad eas.	cur sic dimisistis hoiem? vocate igit eũ:
אֶת	ˢCur	ᵗvelocius	ᵘveniſtis ſolito?	ˢCur ᵗvelocius ᵘveniſtis ſolito?	ἵνατί οὕτως καταλελοίπατε τὸν ἄνδρα; καλέσατε οὖν αὐτόν
הַמִּצְרִי	ᵛRñderunt.	ʷVir	ˣegypti	ᵛRñderunt. ʷVir ˣegypti	vt comedat panẽ. hitauit ãt moyses apõ hoiem. et ꝛ
וַיִּירָא	ʸliberauit nos	ᶻde ma	ᵃnu	ʸliberauit nos ᶻde manu ᵃ	πως φάγῃ ἄρτον. κατῴκησε δὲ μωυσῆς παρὰ τῷ ἀνδ. καὶ ἔδ
מֹשֶׁה	pastorum.	ᵇ Inſup &	ᶜhauſit aquã	pastorum. ᵇ Inſup & ᶜhauſit aquã	dit sephorã filiã suã moysi vxorẽ. in vẽre
וַיִּבְרַח	ᵈnobiſcum:	ᵉpotũq̃	ᶠdedit	ᵈnobiſcum: ᵉpotũq̃ ᶠdedit	δοτο σεπφώραν τὴν θυγατέρα αὐτῦ μωυσῆ γυναῖκα καὶ γὰρ
מֹשֶׁה	ᵍ ouibus.	ʰ At ille.	ⁱ Vbi eſt	ᵍ ouibus. ʰ At ille. ⁱ Vbi eſt	ãt habẽo mulier: pepit filiũ. ⁊ vocauit moysen
מִפְּנֵי	ᵏinquit.	ˡQuare	ᵐdimiſiſtis	ᵏinquit. ˡQuare ᵐdimiſiſtis	nomẽ illi gersam. dicẽs: q̃ aduena fũi i trã aliena.
פַּרְעֹה	ⁿhomi	ᵒnẽ?	ᵖVocate	ⁿhominẽ? ᵒVocate ᵖ	ὄνομα αὐτῦ γηρσάμ. λέγων, ὅτι πάροικος ἐιμι ἐν γῇ ἀλλοτρί
וַיֵּשֶׁב	ᵍeũ	ʳvt come	ˢdat	ᵍeũ ʳvt comedat	
בְּאֶרֶץ	ᵗpanem.	ᵘIurauit er	ᵛgo	ᵗpanem. ᵘIurauit ergo	
מִדְיָן	ᵂMoyſes	ˣq̃ habitaret	ʸcum eo.	ᵂMoyſes ˣq̃ habitaret ʸcum eo.	
וַיֵּשֶׁב	ᶻAccepitq̃	ᵃſephoram	ᵇfiliam eius vxo	ᶻAccepitq̃ ᵃſephoram ᵇfiliam eius vxo	
עַל	rem. que	ᶜperit ei	ᵈfiliũ:	rem. que ᶜperit ei ᵈfiliũ:	
הַבְּאֵר	ᵉquẽ	ᶠvocauit	ᵍ gerſã	ᵉquẽ ᶠvocauit ᵍ gerſã	
וְלִכֹהֵן	ʰdicens.	ⁱAduena	ᵏfui	ʰdicens. ⁱAduena ᵏfui	
מִדְיָן	ˡin	ᵐterra	ⁿaliena. Alterumve	ˡin terra ᵐaliena. Alterumve	
שֶׁבַע	ro peperit: quem voca			ro peperit: quem voca	
בָּנוֹת	uit eliezer: dicens.			uit eliezer: dicens.	

Pritiua chal.	Translа. Chal.	Interp. chal.
טָמַר	et percuſſit egyptium: ⁊ abſcondit eum in arena. Et	אֲרֵי לֵית גְּבַרָא וְמָחָא יָת מִצְרָאָה וְאַטְמְרֵתֵיהּ בְּחָלָא: וּנְפַק בְּיוֹמָא תִנְיָנָא וְהָא תְרֵין
נְצָה	egreſſus eſt in die altera: et ecce duo viri iudei rixa	גֻּבְרִין יְהוּדָאִין נָצָן וַאֲמַר לְחַיָּבָא לְמָה אָנְתְּ מָחֵי יָת חַבְרָךְ: וַאֲמַר מָן שָׁוֵי לָךְ רַב
חוֹב	bant. Et ait impio. Cur tu percutis proximũ tuũ. Et	וְדַיָּן עֲלָנָא הֲלְמִקְטְלִי אַתְּ אָמַר כְּמָא דְקַטֶּלְתְּ יָת מִצְרָאָה וְדָחִיל מֹשֶׁה וַאֲמַר בְּקוּשְׁטָא
שָׁוֶה	dixit. Quis te poſuit virũ principẽ ⁊ iudicem ſup	אִתְיְדַע פִּתְגָמָא: וּשְׁמַע פַּרְעֹה יָת פִּתְגָמָא הָדֵין וּבָעָא לְמִקְטְלָא יָת מֹשֶׁה וַעֲרַק מֹשֶׁה
רָבַב	nos: nunqd vt occidas me tu dicis hoc? ſicut occidiſti	מִן קֳדָם פַּרְעֹה וְיָתֵיב בְּאַרְעָא דְמִדְיָן וְיָתֵיב עַל בֵּירָא: וּלְרַבָּא דְמִדְיָן שִׁבְעָא בְּנָן וַאֲתָאן
דּוֹן	egyptiũ. Et timuit moyſes: ⁊ ait. Vere notuꝫ factũ eſt	וְדַלַּאן וְשַׁקִּיאָן יָת עָנָא דְּאֲבוּהוֹן: וַאֲתוֹ רַעְיָא וְטָרְדִינָן וְקָם
יָדַע	verbũ. Et audiuit pharao ſermonẽ hunc: ⁊ querebat	מֹשֶׁה וּפְרַקִינוּן וְאַשְׁקִי יָת עָנְהוֹן: וַאֲתָאָה לְוָת רְעוּאֵל אֲבוּהוֹן וַאֲמַר מָה דֵין אוֹחֵיתוּן
בּוֹר	occidere moyſen: et fugit moyſes a facie pharaonis:	לְמֵיתֵי יוֹמָא דֵין וַאֲמַרָא גְּבַרָא מִצְרָאָה שֵׁיזְבָנָא מִידָא דְרַעְיָא וְאַף מֵידְלָא דְלָא לָנָא
יָתַב	et habitauit in terra madian: ⁊ ſedebat iuxta puteũ.	וְאַשְׁקִי יָת עָנָא: וַאֲמַר לִבְנָתֵיהּ וְאַן הוּא לְמָה דְנָן שַׁבַקְתּוּן יָת גַּבְרָא קְרֹן לֵיהּ וְיֵיכוֹל
עַל	Prin cipi aũt madiã erant septẽ filie: ⁊ veniebant et	לַחְמָא: וּצְבִי מֹשֶׁה לְמִיתַּב עִם גַּבְרָא וְיַהֲבַת יָת צִפּוֹרָה בְּרַתֵּיהּ לְמֹשֶׁה: וְיָלְדַת בַּר וּקְרָא
הַבְּאֵר	hauriebant: ⁊ implebãt canales: vt adaquarẽt oues	יָת שְׁמֵיהּ גֵּרְשֹׁם אֲרֵי אֲמַר גֵּיר הֲוֵיתִי בְּאַרְעָא נוּכְרָאָה:
וְלִכֹהֵן	patris ſui. Venientes paſtores ⁊ eiiciebant eas: et	
מִדְיָן	ſurrexit moyſes ⁊ liberauit eas: ⁊ adaquauit oues ea	
שֶׁבַע	rum. Et venerũt ad raguel patrẽ ſuũ: qui ait. Quid	
בָּנוֹת	eſt hoc q̃ velocius ſolito hodie veniſtis? et dixerunt.	
דָּלָה	Vir egyptius liberauit nos de manu paſtorũ: ⁊ inſu	
רָעָה	per hauriẽs hauſit nobis: ⁊ adaq̃uit oues. Et dixit	
צֹאן	filiabus ſuis. Et vbi eſt ille? quare ergo reliquiſtis vi	
יֶתֶר	rum? vocate eum vt comedat panẽ. Et voluit moyſes	
דּוּר	habitare cum illo: ⁊ dedit ſephoram filiam ſuã moyſi.	
יָלַד	Et peperit filium: ⁊ vocauit nomẽ eius gerſom: quia	
בֵּן	dixit: aduena fui in terra aliena.	
קָרָא		
גֵּר		
הָיָה		

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

D at nomẽ sc̃i vocauit eliezer. et.n. de⁹ ὁ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν Ἐλιέζερ· ὁ γὰρ θεὸς
Supra. 18.4. pt̃s mei adiutor me⁹: ⁊ eripuit me de ma τοῦ πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐῤῥύσατό με ἐκ χει
nu pharaõis. post ãt dies multos il- ρὸς φαραώ· μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐτε
los: mortuus ẽ rex egypti. ⁊ inge- λεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου· καὶ κατε
muerũt filii israel ꝓpt̃ opera: ⁊ exclama στέναξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων, καὶ ἀνεβόη
uerũt. et ascẽdit clamor eor̃ ad deũ σαν· καὶ ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν ἔρ
ex operibus. et audiuit deus gemitũ eor̃: ⁊ γων· καὶ ἐπεκούσθη ὁ θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ
recordat⁹ ẽ de⁹ federis sui qd̃ ad abra ἐμνήσθη ὁ θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβρα
am ⁊ isaac ⁊ iacob. ⁊ respexit ἀμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ· καὶ ἐπίδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς
israel: ⁊ cognit⁹ ẽ eis. Ἰσραήλ, καὶ ἐπεγνώσθη αὐτοῖς. Ca. 3.

A ΘΟ moyses erat pascẽs oues iethro καὶ μωυσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα Ἰεθὸρ
soceri sui sacerdotis madiã. ⁊ du τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως μαδιάμ· καὶ ἤ
xit oues in desertũ. ⁊ venit ad mõ γαγεν τὰ πρόβατα εἰς ἔρημον· καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄ
tẽ dei oreb. apparuit ãt ei angelus dñi in ρος τ̃ θεοῦ χωρήβ. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐν
flãma ignis ex rubo: et videt: ⁊ ru φλογὶ πυρὸς ἐκ τοῦ βάτου, καὶ ὅρᾳ, ὅτι ἡ βά
bus ardebat igne: at rubus nõ cõburebatur. dixit τος ἐκαίετο πυρί, ἡ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο· εἶπε
ãt moyses: accedens videbo visionẽ magnã δὲ μωυσῆς, προσελθὼν ὄψομαι τὸ ὅραμα τὸ μέγα
hanc. ãre nõ cõburitur rub⁹. postq̃ ãt vidit τοῦτο· τί ὅτι οὐ κατακαίεται ἡ βάτος· ὡς δὲ εἶδε
dñs ꝙ pgit ad videndũ: vocauit eũ dñs κύριος ὅτι προάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος
ex rubo. ⁊ dixit: moyses moyses. ille ãt dixit: ἐκ τῆς βάτου· καὶ εἶπεν, μωυσῆ μωυσῆ. ὁ δὲ εἶπεν,
ad est: at ille dixit: nõ appropiques huc. solue τί ἐστι; ὁ δὲ εἶπεν, μὴ ἐγγίσῃς ὧδε· λῦσαι τὸ
calciamẽtũ de pedib⁹ tuis. et.n. locus in q̃ tu ὑπόδημα ἐκτῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ σὺ
Iosue. 5.d. stas: ſcta sancta est. ⁊ dixit ei: ego sum ἵστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν· καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐγώ εἰμι ὁ
Actũ. 7.d. deus pris tui: deus abrãã: ⁊ deus isa θεὸς τοῦ πατρός σου, ὁ θεὸς ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς Ἰσα
ac: et de⁹ iacob. auertit ãt moyses faci ὰκ, καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ. ἀπέστρεψε δὲ μωυσῆς τὸ πρό
em suã. timuit .n. aspicere cõtra σωπον αὐτοῦ· ἐυλαβεῖτο γὰρ καταβλέψαι ἐνώπι
dẽm. dixit ãt dñs ad moysen: videṡ ον τοῦ θεοῦ· εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, ἰδὼν

Interp. chal.

וְהָוָה לְיוֹמַיָּא סַגִיאַיָּה וַאֲיתִיב מַלְכָּא דְמִצְרָיִם וְאִתְאַנַּחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן פּוּלְחָנָא
דְרָזָה וְצַלִּיאוּ עַל יְהוֹן וּזְעִירְקוּ וְסַלִּקַת קְבִילְתְּהוֹן לְקֳדָם יְיָ מִן פּוּלְחָנָא: וּשְׁמַע יְיָ
יָת קְבִילְתְּהוֹן וְדְכִיר יְיָ יָת קְיָמֵיהּ דְעִם אַבְרָהָם דְעִם יִצְחָק וְדְעִם יַעֲקֹב: וְגַלֵי קֳדָם
יְיָ שַׁעְבּוּדָא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר פָּרְמִדְיהּ לְמִפְרַקְהוֹן יְיָ: Ca. iij. וּמֹשֶׁה
הֲוָה רָעֵי יָת עָנָא דְיִתְרוֹ חֲמוֹהִי רַבָּא דְמִדְיָן וְדַבַּר יָת עָנָא לְאַתַר שְׁפַר רַעְיָא וְאָתָא
וַאֲתָא לְטוּרָא דְאִתְגְלִי עֲלוֹהִי וְחָזָא דַּיְיֵי לְהוֹרֵב: וְאִתְגְלִי מַלְאָכָא דַּיְיָ לֵיהּ בְּשַׁלְהוֹבִית
אִישָׁתָא מִגּוֹ אֲסַנְתָּא וְחָזָא וְהָא אֲסַנְתָּא בָּעִיר בְּאִישָׁתָא וַאֲסַנְתָּא לֵיתַהֲוֵי מְתָאֲכֵל: וַאֲמַר
מֹשֶׁה אֶסְתְּפִנִי כְעַן וְאֶחְזֵי יָת חֶזְוְתָא רַבְּתָא הָדֵין מָה דֵין לָא מִתּוֹקַד אֲסַנְתָּא: וְגַלֵי קֳדָם
יְיָ אֲרֵי אִסְתְּפִנִי לְמֶחְזֵי וּקְרָא לֵיהּ יְיָ מִגּוֹ אֲסַנְתָּא וַאֲמַר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַאֲמַר הָא אֲנָא:
וַאֲמַר לָא תְקָרֵב לְהַלְאָה שְׁרִי סְנָךְ מֵעַל רַגְלָךְ אֲרֵי אַתְרָא דְאַתְּ קָאֵם עֲלוֹהִי אַרְעָא
קַדִּישׁ הוּא: וַאֲמַר אֲנָא אֱלָהֵיהּ דְאַבָּהָךְ אֱלָהֵיהּ דְאַבְרָהָם אֱלָהֵיהּ דְיִצְחָק וֵאלָהֵיהּ דְיַעֲקֹב
וְכַבְּשִׁית מֹשֶׁה אַפּוֹהִי אֲרֵי דַחֵיל מִלְּאִסְתַּכָּלָא לְצַיְת וַאֲמַר יְיָ לֵיהּ חֲזָא חֲזֵית

Trãsla. B. Iero.

Deus ei pris mei adiutor meus: & eripuit me de manu pharaõis. post⁹ mꝛ tũ vero⁹ tpis ⁹ mortuus ẽ ⁹ rex ᵇ egypti. ⁹ Et ingemi scẽtes ᵏ filii ⁹ israꝛ ᵐ pp ᵉ opa ⁹ vociferati sũt. ᵖ Ascẽdit qꝫ ⁹ clamor eorũ ᵈ ad ᵉ deũ ᵍ ab ᵇ opibus: ˣ & audiuit ᵍ gemitũ eorũ: ᵇ ac recordatus est ᶠ federis qd̃ pepigit ᶜ cum ᵍ abraam ⁱ isaac ᵏ & ⁱ iacob. ᵐ Et respexit ⁿ deus ᶠ filios ooooooooooo ᵍ israel: ʳ & liberauit eos.

Ca. 3.

ΜΟyses autem ᵇ pascebat ᶜ oues ˢ iethro oo ᵈ soceri sui ᵇ sacerdotis oo ⁹ madiã. ᵏ Cũq; minasset ᵐ gregẽ ⁿ ad interiora ᵒ deserti: ᵖ venit ᵍ ad ᶜ montem ᵉ dei ᶜ oreb. ⁿ Apparuitq; ˢ ei ᶜ dominus oooooooooo ᵈ ī flãma ᵇ ignis ᶜ de medio ᵇ rubi: ᶜ & videbat ꝙ oooo ᵈ rubus ᵇ arderet: ᵏ & oooo ooooooooooooooo ooo oooo ⁱ nõ ᵐ comburetur. ⁿ Dixit ergo ᵒ Moyses. ᵖ Vadam ᵍ & videbo ᶜ visionẽ ᵈ hanc ⁿ magnam: oooooo ᶜ q̃re ⁱ nõ ᵒ cõburatur ᵇ rubus. ᶜ Cernẽs ãt ᵖ dominus ᶜ ꝙ pergeret ᵍ ad videndũ: ᵖ vocauit ᶜ eum ooooooooo ⁱ de medio ᵐ rubi: ⁿ & ait. ᵒ Moyses oooooooooooo ᵖ moyses. qui ᵍ rñdit. ᶜ Ad sum. ᵏ At ille. ᶜ Non oo ooo ⁿ appropies ᵍ inquit ᶜ huc. ᶜ Solue ᵉ calciamentum ᵍ de ᵇ pedibus tuis. ᵇ Locus ᶜ enim ᵇ in quo ᶜ stas oooooooo ᵉ terra ᵍ sancta ᵉ est. oooooo ooooooooooooo ooooooooo ᵐ Et ait. ⁿ Ego sum ᵒ deus ᵖ patris tui: ᵍ deus ooooooo ᶜ abraam: ᵍ deus ᵉ isaac: ⁿ & deus ᵉ iacob. ooooooooooo ᶜ Abscõdit ᵉ moyses ᵍ faciem suã: ᶜ nõ ᵇ enim ᶜ audebat ᵇ aspicere ᶜ contra ᶜ deum. Cui ᵍ ait oooooooooooooo

Ter. Heb. Exo. Ca. iii. Pritiua. heb.

יוֹם רָבָה מִמֵּת
וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת
אָנַח מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
זָעַק מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם
שָׁמַע אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה: וַיִּשְׁמַע
זָכַר אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
נָתַר אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק
רָאָה וְאֶת יַעֲקֹב: וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: וַיֵּדַע אֱלֹהִים:

Cap. iij.

וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת צֹאן יִתְרוֹ
נָהַג חֹתְנוֹ כֹהֵן מִדְיָן וַיְנַהַג אֶת הַצֹּאן
הָדַר אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל הַר
הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה: וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָה
אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא
וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְּנֶה
אָזַל אֵינֶנּוּ אֻכָּל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה
נָא וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה
מַדּוּעַ לֹא יִבְעַר הַסְּנֶה: וַיַּרְא יְהוָה
כִּי סָר לִרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו
אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר אַל
תִּקְרַב הֲלֹם שַׁל נְעָלֶיךָ מֵעַל
רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה
עֹמֵד עָלָיו אַדְמַת קֹדֶשׁ הוּא:
וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב
וַיַּסְתֵּר מֹשֶׁה כִּי יָרֵא מֵהַבִּיט
אֶל הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֹה

Transla. Chal.

Et factum est post multos dies: ⁊ mortuus est rex egy pti: ⁊ ingemuerũt filij israel propter duram seruitutem que erat super eos: ⁊ clamauerũt. Et ascendit clamor eorũ coram deo ꝓpter seruitutes. Et auditus est eorũ deo clamor eorũ: ⁊ recordatus est deus pacti sui quod pepigit cum abraham ⁊ cum isaac ⁊ cum iacob. Et nota fuit coram dño subiectio filioꝝ israel. Et dixit in verbo suo vt liberaret eos. Cap. 3.

MOyses autẽ pascebat oues iethro principis madian soceri sui. Et minauit oues ad locũ optimi pastus in deserto: ⁊ venit in montẽ oreb: vbi reuelata est gloria dei. Et apparuit ei angelus dñi in flamma ignis de medio rubi: et vidit: et ecce rubus ardebat igni: ⁊ rubus nõ consumebatur. Et dixit moyses. Declinabo nunc: ⁊ videbo visionẽ hanc magnã: quare non cõburatur rubus. Et reuelatũ est eorũ dño ꝙ declinaret ad videndus. Et vocauit eum deus de medio ignis: ⁊ ait. Moyses: moyses. Qui dixit. Ecce ego. Et dixit ei. Non appropinques huc: solue calciamentũ tuũ de pedibus tuis: qm̃ locus sup quẽ tu stas terra sancta est. Et ait. Ego sum deus patris tui: deus abrahã deus isaac: ⁊ deus iacob. Et inclinauit moyses vultũ suum: quoniã timuit intueri versus gloriã dei. Et dixit dominus. Reuelata ooooooooooooooooooo

Pritiua chal.

מוּת אָנַח
מֶלֶךְ
קוּם נָגַהּ
אָמַר פָּרַק
רַעְיָה עָאן רָבַב
דְּבַר גְּלָה לָאַב
שְׁלָהָה
אֶכַל נָגַהּ חָזָא
רָבַב קְבַל גְּלָה
חָזָא קָרַב שְׁרָא
קוּם
סְגַד גְּלָה

a iiij

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Exo.	La. iij.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Exc. lxx. cū interp̄. latina.
עָנָה	רָאֹה רָאִיתִי אֶת עֳנִי עַמִּי אֲשֶׁר			vidi afflictionē	ὁρῶν εἶδον τὴν κάκωσιν
	בְּמִצְרָיִם וְאֶת צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי			populi mei q in egypto:	τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν αἰγύπτῳ,
	מִפְּנֵי נֹגְשָׂיו כִּי יָדַעְתִּי אֶת			& clamorē eius audiui	καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἤκουσα ἀπὸ
	מַכְאֹבָיו: וָאֵרֵד לְהַצִּילוֹ מִיַּד			pp duritiā eorū q pſūt	τῶν ἐργοδιωκτῶν· οἶδα γὰρ
נָצַל	מִצְרַיִם וְלַהֲעֲלֹתוֹ מִן הָאָרֶץ הַהִוא			operibus. Et sciens	τὴν ὀδύνην αὐτῶν, καὶ κατέβην ἐξε
עָלָה	אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וּרְחָבָה אֶל אֶרֶץ			dolorē eius de scēdi: vt	λέσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς αἰγυπτίων, καὶ ἐξαγαγεῖν
	זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֶל מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי			liberē eum de manibus	αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης, καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς
זוּב קוֹם	וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי			egyptiorum: & educā	εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα
	וְהַיְבוּסִי: וְעַתָּה הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי			de terra illa	καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν χαναναίων, καὶ χετ
	יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלָי וְגַם רָאִיתִי אֶת			in terrā bonam & spa	ταίων, καὶ ἀμορραίων, καὶ φερεζαίων, καὶ ἰυαίων, καὶ
נגש	הַלַּחַץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים			cioſam: in terram	γεργεσαίων, καὶ ἰεβουσαίων. καὶ νῦν ἰδοὺ κραυγὴ
	אֹתָם: וְעַתָּה לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֶל			que fluit lacte & melle:	υἱῶν ἰσραὴλ ἥκει πρός με· κἀγὼ ἑώρακα
יָצָא	פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל			ad loca chananei	τὴν θλῖψιν, ὃν οἱ αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτούς· καὶ
	מִמִּצְרָיִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל			& etheī & ammorrei &	νῦν δεῦρο ἀποστέλλω σε πρὸς φαραὼ βασιλέα αἰγύ
	הָאֱלֹהִים מִי אָנֹכִי כִּי אֵלֵךְ אֶל			pherezei & euei	πτου. καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ
	פַּרְעֹה וְכִי אוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל			& iebusei. Clamor ergo	ἐξ αἰγύπτου. καὶ εἶπεν μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν,
	מִמִּצְרָיִם: וַיֹּאמֶר כִּי אֶהְיֶה עִמָּךְ			filiorum israel venit	τίς εἰμι ἐγώ, ὅτι πορεύομαι πρὸς φαραὼ βασιλέα
אָמַר הָיָה	וְזֶה לְךָ הָאוֹת כִּי אָנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ			ad me: vidi	αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐκ γῆς
	בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם			afflictionē eorū: qua	αἰγύπτου. εἶπεν δὲ ὁ θεὸς πρὸς μωυσῆν, λέγων, ὅτι ἐγὼ
עָבַד	תַּעַבְדוּן אֶת הָאֱלֹהִים עַל הָהָר			ab egyptiis opprimun	εἰμι ὁ ὤν. καὶ εἶπεν, οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς
	הַזֶּה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָאֱלֹהִים			tur Sed veni: & mittā	
נוּא	הִנֵּה אָנֹכִי בָא אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל			te ad	
	וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם			pharaonem: & educā	
	שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וְאָמְרוּ לִי מַה			filios israel	
	שְׁמוֹ מָה אֹמַר אֲלֵהֶם: וַיֹּאמֶר			de egypto! Qui dixit ei	
	אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה אֶהְיֶה אֲשֶׁר			Ego ero tecum: &	
	אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לִבְנֵי			hoc habebis signū:	
אָמַר				q̄ miſerim te.	

Pritiua chal.	Trāsla. Chal.	Interp̄. chal.
כָּאַב נָלָה נָסַק	est cōtā me subiectio populi mei q̄ est in egypto: & cla	וְלִי קֳדָמַי יָת שַׁעְבּוּד עַמִּי דִי בְמִצְרָיִם וְיָת כְּבִילוּתְהוֹן שְׁמִיעַ קֳדָמַי מִן קֳדָם שְׁלִטוֹנֵיהוֹן
טוֹב פָּתָה	mor eorū auditus est in conſpectu meo ꝓpter exacto	אֲרֵי גְלֵי קֳדָמַי כַּבְיָהוֹן: וְאִיתְגְלֵיתִי לְשֵׁיזָבוּתְהוֹן מֵידַע דְמִצְרָאֵי וּלְאַסָקוּתְהוֹן מִן
עוֹל	res eorū: quoniā reuelati sunt cōtra me dolores eoꝝ.	אַרְעָא הַהִיא לְאַרְעָא טָבָא וּפַתְיָא לְאַרְעָא עַבְדָא חַלָב וּדְבָשׁ לְאַתְרָא כְּנַעֲנָאֵי וְחִתָאֵי
שָׁלַח	Et apparui vt liberarē eos de manu egyptiorū: & vt	וֶאֱמוֹרָאֵי וּפְרִזָאֵי וְחִיוָאֵי וְיבוּסָאֵי: וּכְעַן הָא כְּבִילַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלַת קֳדָמָי וְאַף
נָפַק	ascendere faciam eos de terra hac ad terrā bonam et	גְלֵי קֳדָמַי יָת דּוּחֲקָא דְמִצְרָאֵי דְמַתְקִין לְהוֹן: וּכְעַן אִיתָא וְאֶשְׁלְחִינָךְ לְוָת פַּרְעֹה
הָיָה אָמַר	spaciosam: ad terrā fluentē lacte & melle: ad locū cha	וְתַפֵּיק יָת עַמִּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם: וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ מָן אֲנָא אֲרֵי אֵיתֵל לְוָת פַּרְעֹה
נָפַק פָּלַח	naneī & ethei & amorrei & pherezei & euei & iebusei.	וַאֲרֵי אַפֵּיק יָת עַמִּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם: וַאֲמַר אֲרֵי אֶהֱוֵא מֵימְרִי קָמָךְ וְדֵין לָךְ
אָתָא	Et nunc clamor filiorū israel venit coram me: manife	אָתָא אֲרֵי אֲנָא שְׁלַחְתָּךְ בְּאַפָּקוּתָךְ יָת עַמָּא מִמִּצְרָיִם תְּפָלְחוּן קֳדָם יְיָ עַל טוּרָא הָדֵין:
אָמַר הָוָה	sta est etiam cōtā me tribulatio qua egryptū tribulant	וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ הָא אֲנָא אָתֵי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵימַר לְהוֹן אֱלָהָא דַאֲבָהָתְכוֹן שְׁלָחַנִי
	eos. Et nunc veni & mittā te ad pharaonē: et educ po	לְוָתְכוֹן וְיֵימְרוּן לִי מָה שְׁמֵיהּ מַה אֵימַר לְהוֹן: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֶהְיֶה אֲשֶׁר
	pulū meū filios israel de egypto. Et dixit moyses co	אֶהְיֶה וַאֲמַר כְּדֵין תֵּימַר לִבְנֵי
	ram deo. Quis ego sum vt vadam ad pharaonē? et vt	
	educam filios israel de egypto? Et dixit ei. Quia erit	
	verbum meum in adiutoriū tuum. et hoc tibi signum	
	quod ego mitto te. Cum eduxeris populū de egypto:	
	seruietis cōtra deo super montē hūc. Et dixit moyses	
	cōtra deo. Ecce ego vadam ad filios israel: & dicam	
	eis: deus patrum vestrorū misit me ad vos: et dicent	
	mihi. Quod est nomē eius: quid dicam eis. Et dixit	
	deus ad moysen. Ero qui ero. Et dixit. Sic dices	
	filijs	

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Exo. Ca. iii.	Prima. heb.
israel: q̃ est misit me ad vos. τ dixit	israel. Qui ẽ: x misit me	יִשְׂרָאֵל׃ אֶהְיֶה שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם׃	
ἰσραήλ, ὁ ὢν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἔτι πάλιν	l ad vos.	וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה כֹּה	
deus rursus ad moysen: sic dices filijs	m Dixitq; n iterum o deus	תֹאמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה	
ὁ θεὸς πάλιν πρὸς μωυσῆν, οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς	p ad q moysen. r Hec ooooo	אֱלֹהֵי אַבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם	
israel: dñs deus patrũ vr̃or̃: deus abra=	o dices n filiis s israel. t Do=	אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלָחַנִי	
ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν, ὁ θεὸς ἀβρα=	minus ooooooooooooooo	אֲלֵיכֶם זֶה שְׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זִכְרִי	
am: et deus isaac: et deus iacob: misit me	u deus q patrũ vestrorũ v de	לְדֹר דֹר׃ לֵךְ וְאֶסַפְתָּ אֶת זִקְנֵי	לְדֹר דֹר
ἀμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ, ἀπέσταλκέ με	us r abraam & ooooooooo	יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם יְהוָה אֱלֹהֵי	
ad vos. hoc meũ est nomẽ sempiternũ: τ	w deus r isaac r & deus q ia=	אֲבֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי	רָאָה
πρὸς ὑμᾶς· τοῦτό μου ἐστὶ τὸ ὄνομα αἰώνιον, καὶ	cob v misit me ooooooooo	אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב לֵאמֹר פָּקֹד	
memoriale gñationũ gñatiõi v. vade ẽ igr cõgrega	t ad vos. x Hoc t nomẽ mi=	פָּקַדְתִּי אֶתְכֶם וְאֶת הֶעָשׂוּי לָכֶם	עָשָׂה
μνημόσυνον γενεῶν γενεαῖς· ἐλθὼν ἴσυ συνάγαγε	hi est w in eternũ: n & hoc	בְּמִצְרָיִם׃ וָאֹמַר אַעֲלֶה אֶתְכֶם	עָלָה
seniores filios israel: τ dices ad	o memoriale meũ p i gña=	מֵעֳנִי מִצְרַיִם אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי	עָנָה
τοὺς γερουσίας τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς	tiõe & q gñationẽ. r Vade	וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי	
eos: dñs deus patrũ vr̃or̃ apparuit mihi:	s cõgrega a seniores x isra=	וְהַיְבוּסִי אֶל אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃	זוּב
αὐτούς, κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὤφθαι μοι,	el: r & dices s ad eos. a Dñs	וְשָׁמְעוּ לְקֹלֶךָ וּבָאתָ אַתָּה וְזִקְנֵי	קוֹל בּוֹא
deus abraam: τ deus isaac: τ deus iacob:	b deus c patrũ vestrorum	יִשְׂרָאֵל אֶל מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַאֲמַרְתֶּם	
ὁ θεὸς ἀβραάμ, καὶ θεὸς ἰσαάκ, καὶ θεὸς ἰακώβ,	p apparuit c mihi: r deus oo	אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּים נִקְרָה	קָרָה
dicẽs: visitatione visitaui vos. τ ἃ ἐλά=	a braã & deus b isaac c & de	עָלֵינוּ וְעַתָּה נֵלְכָה נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת	הָלַךְ
λεγων, ἐπισκοπῇ ἐπεσκεμμαι ὑμᾶς· καὶ ὅσα συμ	us iacob a dicẽs. l Visitans	יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לַיהוָה	יוֹם דְּבַר זָבַח
tigerũt vob in egypto: vidi. τ dixi:	m visitaui n vos o & vidi oĩa	אֱלֹהֵינוּ׃ וַאֲנִי יָדַעְתִּי כִּי לֹא יִתֵּן	נָתַן
βέβηκεν ὑμῖν ἐν αἰγύπτῳ, ἑώρακα· καὶ ἔιπα,	que p acciderũt q vobis ooo	אֶתְכֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַהֲלֹךְ וְלֹא בְּיָד	
D reducam vos ex afflictione egyptio=	r in egypto: s & dixi vt t e=	חֲזָקָה׃ וְשָׁלַחְתִּי אֶת יָדִי וְהִכֵּיתִי	נָגַף
ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν αἰγυπτίω=	ducam u vos ooooooooo	אֶת מִצְרַיִם בְּכֹל נִפְלְאֹתַי אֲשֶׁר	פָּלָא
rũ in terrã chananeorũ: et ethcorũ: τ a=	x de afflictione r egypti r in	אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרֵי כֵן יְשַׁלַּח	עָשָׂה שָׁלַח
ων εἰς τὴν γῆν χαναναίων, καὶ χετταίων, καὶ ἀ=	a terrã b chananei: ooooo	אֶתְכֶם׃ וְנָתַתִּי אֶת חֵן הָעָם הַזֶּה	נָתַן חֵן
morreorũ: et pherefeorũ: et gergefeorũ: et e=	c & ethei d & ammorrei:	בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וְהָיָה כִּי תֵלֵכוּן לֹא	
μορραίων, καὶ φερεζαίων, καὶ γεργεσαίων, καὶ ἰυ	e & pherezei f & euei ooooo		
ueorũ: τ iebuſeorũ: in terrã manãtẽ lacte et	g & iebusei: b ad i terrã k fluẽ		
αίων, καὶ ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ	tẽ l lacte m & melle: ooooooo		
melle. et audiẽt tuã vocẽ et in=	n & audiẽt c vocẽ tuã. p In=		
μέλι· καὶ εἰσακούσονταί σου τῆς φωνῆς· καὶ εἰ=	gredieriſq; q tu r & ſenio=		
gredieris tu: et seniores israel ad pharaonẽre	res s israel t ad u regẽ x egyp		
σελεύσῃ συ, καὶ γερουσία ἰσραὴλ πρὸς φαραὼ βα=	ti: r & dices ooooooooooooo		
gem egypti. τ dices ad eũ: dñs de⁹ he	s ad eum. a Dñs b deus c he=		
σιλέα αἰγύπτου. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, κς̃ ὁ θεὸς τῶν ἑ=	breorum b vocauit ooooooo		
Infra. breorũ vocauit nos. ibimus igit viã	c nos. a Ibimus f viã a triũ		
5. g. βραίων προσκέκληκέν ἡμᾶς· πορευσόμεθα δὴ ὁδὸν	ooooooooooo ooo ooooooo		
triũ dier̃ in solitudinẽ: vt sacrificem⁹ dño deo	f dierũ m in solitudine: n vt		
τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν κῷ τῷ θεῷ	immolemus o domino oo		
nr̃o. ego vero scio: q̃ nõ dimittet vos rex	p deo nr̃o. q Sed ego r scio		
ἡμῶν. ἐγὼ δὲ οἶδα, ὅτι οὐ προήσεται ὑμᾶς βασι	s q r non u dimittet ooooooo		
egypti ire: nisi cũ manu va=	x vos r rex s egypti a vt ea=		
λεὺς αἰγύπτου πορευθῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κρα	tis b nisi c per manum oooo		
lida. τ extẽdẽ manũ meã percutiã	d validam. e Extẽdãq; f ma		
ταιᾶς· καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου πατάξω τοὺς	num meam: b & percutiã		
egyptios in oĩb⁹ mirabilib⁹ meis: q̃ fa=	b egyptũ i in cũctis m mira		
αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου, οἷς ποι	bilibus meis n que ooooooo		
Infra. ciã in eis. τ post hec dimittet vos.	c facturus sum p in medio		
11. a. τ ἐρῶ ἐν αὐτοῖς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς·	eorũ. q Post r hoc s dimit=		
Exo. 12. a. et dabo gr̃az populo huic corã egy=	tet t vos: u daboq; x gratiã		
καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐνώπιον τῶν αἰ=	y populo a huic ooooooooo		
ptios. q̃n ãt egressi fueritis: nõ	b corã c egyptiis. d Et e cum		
γυπτίων. ὅταν δὲ ἐξελθητε, οὐκ οοοοοοοοο	f egrediemini: g non ooo		

Interp. chal.

יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה שָׁלָחַנִי לְוָתְכוֹן׃ וַאֲמַר עוֹד יְיָ לְמֹשֶׁה כְּדֵין תֵּימַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלָהָא
דַּאֲבָהָתְכוֹן אֱלָהֵיהּ דְּיַעֲקֹב אֱלָהֵיהּ דְּאַבְרָהָם שָׁלָחַנִי לְוָתְכוֹן דֵּין שְׁמִי
לְעָלַם וְדֵין דּוּכְרָנִי לְכָל דָּר וְדָר׃ אִיזֵיל וְתִכְנוֹשׁ יָת סָבֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן יְיָ
אֱלָהָא דַּאֲבָהָתְכוֹן אִתְגְּלִי לִי אֱלָהֵיהּ דְּאַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב לְמֵימָר פְּקֵד פְּקִידְתְּנָא
יָתְכוֹן וְיָת דְּאִיתְעֲבַד לְכוֹן בְּמִצְרָיִם׃ וַאֲמַרִית אֶסֵּק יָתְכוֹן מִשְּׁעִבּוּד מִצְרָאֵי לַאֲתָא
כְּנַעֲנָאֵי וְחִתָּאֵי וְאֱמוֹרָאֵי וּפְרִזָּאֵי וְחִוָּאֵי וְיבוּסָאֵי לַאֲרַע עַבְדָא חָלָב וּדְבָשׁ׃ וְיִתְגְּלוֹן
מֵימְרָךְ וְתֵיתֵי אַתְּ וְסָבֵי יִשְׂרָאֵל לְוָת מַלְכָּא דְּמִצְרָיִם וְתֵימְרוּן לֵיהּ יְיָ אֱלָהָא דְּיהוּדָאֵי
אִיתְקְרִי עֲלָנָא וּכְעַן נֵיזֵיל כְּעֶשְׂרִין יוֹמִין לְמַדְבְּרָא וְנִדְבַּח קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא׃
וְקַדְמֵי גְּלֵי אֲנָא לְאִילְּפָא דְּמַלְכָּא דְּמִצְרָיִם לְמֵימַר אֱלָהִין מִן קֳדָם יְיָ תַּגְּרֵיהּ׃
וְאֶשְׁלַח פּוֹן יָת יְקָת נְבוּרְתִּי וְאֶמְחֵי יָת מִצְרַאֵי בְּכֹל פִּרְשָׁתַי דְּאֶעְבֵּיד בֵּיהוֹן וּבָתַר כֵּן יְשַׁלַּח יָתְכוֹן׃ וְיָהֵב יְיָ יָת עַמָּא הָדֵין לְרַחֲמִין בְּעֵינֵי מִצְרָאֵי וִיהֵי אֲרֵי תֵּהָכוֹן לָא

Transla. Chal.

israel. qui ero misit me ad vos. Dixitq; iterũ deus ad moysen: hec dices filijs israel. Dñs deus patrum ve strorũ deus abrahã: deus isaac τ deus iacob misit me ad vos. hoc est nomẽ meũ in eternũ: τ hoc est memo= riale meũ in omni generatione τ generationẽ. Ĩgrade et cõgrega seniores israel: τ dices eis. Dñs deus pa= trum vestrorũ apparuit mihi: deus abraham isaac τ iacob: dicens. Recordans recordatus sum vestri: et omniũ que facta sunt vobis in egypto. et dixi: ascen= dere facã vos de subiectione egyptiorũ ad terrã cha= nanei et ethei τ amorrei τ pherezei τ euei τ iebusei: ad terram fluentẽ lacte τ melle. Et obedient tibi: τ ve nies tu τ seniores israel ad regem egypti: dicetisq; ei. Dñs deus iudeorũ inuocatus est super nos. Et nunc eamus obsecro itinere trium dierũ per desertum: vt immolemus dño deo nostro. Et in conspectu meo mã nifestus est q̃ nõ dimittet vos rex egypti vt eatis: nisi propter timorem fortem. Mittãq; statim plagam fo= titudinis mee: τ percutiã egyptios in cunctis mirabi libus meis: q̃ facturus sum in medio eor̃: τ post hec mittet vos. Et dabo populũ hunc in gratiam in ocu= lis egyptiorum. Et quando ieritis: non ooooooooo

Prima. chal.

דּוּר כֶּנֶס שׁוּב
אָמַר גְּלָה דָּבָר
עֶבֶד נָסַךְ
כִּבֵּל
אָתָא אָמַר
יְדַע קָרָה אָזַל
הָלַךְ דִּבֵּר דָּבַח
נָגַד יָדַע
שָׁלַח מָחָא עָבַד
נָתַן הָוָה יָדַע

Pūctiua heb. | Ter. Heb. | Exo. | Ca.iiij. | Trāsla. B. Iero. | Trāsla. Ere. lxx. cū interp. latina.

תֵּלְדוּ רִיקָם׃ וְשַׁאֲלָה אִשָּׁה — exhibitis vacui: sed postulabit mulier
מִשְּׁכֶנְתָּהּ וּמִגָּרַת בֵּיתָהּ כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת — a vicina sua & ab hospita sua vasa argentea & aurea ac vestes:
וְשַׂמְתֶּם עַל בְּנֵיכֶם וְעַל בְּנֹתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶּם אֶת מִצְרָיִם׃ — ponetisq; eas super filios & filias vestras: & spoliabitis egyptum.

Cap.iiij. — Ca.4.

וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר וְהֵן לֹא יַאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ — Respondit moyses: et dixit: Non credent mihi:
בְּקֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה׃ — nec audient vocē meā: sed dicent: non apparuit tibi dñs.
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו מַזֶּה בְיָדֶךָ — Dixit ergo ad eū. Quid est quod tenes in manu tua.
וַיֹּאמֶר מַטֶּה׃ וַיֹּאמֶר הַשְׁלִיכֵהוּ — Rñdit. Virga. Dixitq; dñs. Proijce eā
אַרְצָה וַיַּשְׁלִכֵהוּ אַרְצָה וַיְהִי — in terrā. Proiecit: & versa est
לְנָחָשׁ וַיָּנָס מֹשֶׁה מִפָּנָיו׃ וַיֹּאמֶר — in colubrū: ita vt fugeret moyses. Dixitq;
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וְאֹחֵז — dñs. Extende manū
בִּזְנָבוֹ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזֶק בּוֹ וַיְהִי — tuā: & apprehende
לְמַטֵּה בְּכַפּוֹ׃ לְמַעַן יַאֲמִינוּ כִּי נִרְאָה — caudam eius. Extendit
אֵלֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם — & tenuit: versaq; est
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ — in virgam. Vt credant
וַיֹּאמֶר יְהוָה לוֹ עוֹד הָבֵא נָא יָדְךָ — inquit q apparuerit
בְּחֵיקֶךָ וַיָּבֵא יָדוֹ בְּחֵיקוֹ וַיּוֹצִאֶהָ — tibi dñs deus patrum
וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג׃ וַיֹּאמֶר — suorum: deus abraam & deus isaac
הָשֵׁב יָדְךָ אֶל חֵיקֶךָ וַיָּשֶׁב יָדוֹ — & deus iacob. Dixitq; dñs rursum.
אֶל חֵיקוֹ וַיּוֹצִאֶהָ מֵחֵיקוֹ וְהִנֵּה — Mitte manum tuam
שָׁבָה כִּבְשָׂרוֹ׃ וְהָיָה אִם לֹא יַאֲמִינוּ — in sinū tuū. Quā cum
לָךְ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹל — misisset in sinum ptulit
הָאֹת הָרִאשׁוֹן וְהֶאֱמִינוּ לְקֹל — leprosam instar niuis.
הָאֹת הָאַחֲרוֹן׃ וְהָיָה אִם לֹא — Retr he ait
יַאֲמִינוּ גַּם לִשְׁנֵי הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא — manū tuam in sinū tuum. Retraxit
יִשְׁמְעוּן לְקֹלֶךָ וְלָקַחְתָּ מִמֵּימֵי — & protulit iterū: & erat similis carni reliq.
הַיְאֹר — Si non crediderint inquit tibi: neq; audierit
וְשָׁפְכוּ הַיַּבָּשָׁה וְהָיוּ הַמַּיִם — sermonem signi
אֲשֶׁר תִּקַּח מִן הַיְאֹר וְהָיוּ לְדָם — prioris: credent ver-
בַּיַּבָּשָׁה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל — bo signi
יְהוָה בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים — sequetis. q si nec duo
אָנֹכִי גַּם מִתְּמוֹל גַּם מִשִּׁלְשֹׁם — bus quidem
גַּם מֵאָז דַּבֶּרְךָ אֶל עַבְדֶּךָ כִּי — his signis crediderint:
כְבַד פֶּה וּכְבַד לָשׁוֹן אָנֹכִי׃ — neq; audierint
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו מִי שָׂם פֶּה — vocē tuā: sume aquaz
לָאָדָם אוֹ מִי יָשׂוּם אִלֵּם — fluminis

Pūctiua chal. | Transla. Chal.

שָׁאַל אִתְּתָא מִשְׁ בֵּיתָהּ וּמִקְרִיבַת בַּיְתָהּ מָנִין דְּכַסְף וּמָנִין דְּדַהֲב — ibitis vacui. Sed postulabit mulier a vicina sua et a propinqua domus sue vasa argentea & vasa aurea & vestes: ponetisq; sup filios vestros & sup filias vras: et vacuos relinquetis egyptios.

וְלִטְשִׁין וְתִשְׁוֹן עַל בְּנַיכוֹן וְעַל בְּנָתֵיכוֹן וְתִרוֹקְנוּן יָת מִצְרָאֵי׃ — Ca.4.

וְאָתֵיב מֹשֶׁה וְאָמַר וְהָא לָא יְהֵמְנוּן לִי וְלָא יְמַחְּלוּן מֵימְרִי אֲרֵי יֵימְרוּן לָא אִתְגְּלִי לָךְ — Respondit q; moyses & ait. Ecce non credēt mihi: nec obedient mihi: quia dicent. Non apparuit tibi dñs. Dixitq; ei dñs. Quid est hoc qđ tenes in manu tua. et ait. Virga. Et dixit ei. Proijce eaz in terrā. Et proiecit eam in terrā: & versa est in colubrū: et fugit moyses a facie eius. Et dixit dñs ad moysen.

יְיָ וַאֲמַר לֵיהּ מָה דֵין בִּידָךְ וַאֲמַר חוּטְרָא׃ וַאֲמַר רְסוֹהִי לְאַרְעָא וּרְסָהִי לְאַרְעָא — Extende manū tuam: & apprehende caudam eius. Et extendit manū suam & tenuit eum: versaq; est in virgam in manu eius. vt credant q apparuerit tibi dñs deus patruz suoq;: deus abraham: deus isaac: & deus iacob. Dixitq; rursum dñs ei. Mitte nunc manū tuā in sinum tuū. Et misit manum suam in sinum suum: et edurit eam: & ecce manus eius erat alba sicut nix. Et dixit. Reduc manum tuam in sinuz tuū: & reduxit manum suam in sinum suū: & edurit eam de sinu suo: et ecce reuersa est sicut caro eius. Et erit si non crediderint tibi: neq; obedierint voci signi prioris: credent voci signi posterioris. Et erit si nō crediderint etiā duobus signis: neq; obedierint tibi: tolles de aquis que sunt in flumine:

וַהֲוָה לְחִוְיָא וְרָהַט מֹשֶׁה מִן קֳדָמוֹהִי׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אוֹשֵׁיט יְדָךְ וְאֶחוּד בִּדְנָבֵיהּ — Et dixit dñs ad moysen. Extende manū tuam: & apprehende caudam eius. Et extendit manū suam & tenuit eum: versaq; est in virgam in manu eius. vt credant q apparuerit tibi dñs deus patruz suoq;: deus abraham: deus isaac: & deus iacob. Dixitq; rursum dñs ei. Mitte nunc manū tuā in sinum tuū. Et misit manum suam in sinum suum: et edurit eam: & ecce reuersa est sicut caro eius. Et erit si non crediderint tibi: neq; obedierint voci signi prioris: credent voci signi posterioris. Et erit si nō crediderint etiā duobus signis: neq; obedierint tibi: tolles de aquis que sunt in flumine:

וְאִשֵּׁיט יָדֵיהּ וְאָתְקֵיף בֵּיהּ וַהֲוָה לְחוּטְרָא בִּידֵיהּ׃ בְּדִיל דְּיֵהֵמְנוּן אֲרֵי יִתְגְּלִי לָךְ יְיָ — Et dixit dñs ad moysen. Extende manū tuam: & apprehende caudam eius. Et extendit manū suam & tenuit eum: versaq; est in virgam in manu eius. vt credant q apparuerit tibi dñs deus patruz suoq;: deus abraham: deus isaac: & deus iacob. Dixitq; rursum dñs ei. Mitte nunc manū tuā in sinum tuū. Et misit manum suam in sinum suum: et edurit eam: & ecce reuersa est sicut caro eius. Et erit si non crediderint tibi: neq; obedierint voci signi prioris: credent voci signi posterioris. Et erit si nō crediderint etiā duobus signis: neq; obedierint tibi: tolles de aquis que sunt in flumine:

אֱלָהָא דַּאֲבָהָתְהוֹן אֱלָהָא דְּאַבְרָהָם אֱלָהָא דְּיִצְחָק וֵאלָהָא דְּיַעֲקֹב׃ וַאֲמַר יְיָ לֵיהּ — Interp. chal.

עוֹד אַיְתִי כְּעַן יָדָךְ בְּעִיטְפָּךְ וְאַיְתִי יְדֵיהּ בְּעִיטְפֵּיהּ וְאַפְּקַהּ סַגְיָא דִּכְסַף וְסָגִין דְּדַהֲב — Et dixit dñs ei. Mitte nunc manū tuā in sinum tuū: & reduxit manum suam in sinum suū: & edurit eam de sinu suo: et ecce reuersa est sicut caro eius. Et erit si non crediderint tibi: neq; obedierint voci signi prioris: credent voci signi posterioris. Et erit si nō crediderint etiā duobus signis: neq; obedierint tibi: tolles de aquis que sunt in flumine:

וְדִשְׁרֵיהּ׃ וְיְהֵי אִם לָא יְהֵמְנוּן לָךְ וְלָא יְמַחְּלוּן לְקָל אָתָא קַדְמָאָה וְיְהֵמְנוּן לְקָל אָתָא — Et dixit dñs ei. Mitte nunc manū tuā in sinum tuū: & reduxit manum suam in sinum suū: & edurit eam de sinu suo: et ecce reuersa est sicut caro eius. Et erit si non crediderint tibi: neq; obedierint voci signi prioris: credent voci signi posterioris. Et erit si nō crediderint etiā duobus signis: neq; obedierint tibi: tolles de aquis que sunt in flumine:

מַתְרָאָה׃ וְיְהֵי אִם לָא יְהֵמְנוּן אַף לִתְרֵין אָתָיָן הָאִלֵּין וְלָא יְמַחְּלוּן לְמֵימְרָךְ וְתִסַּב — Et dixit dñs ei. Mitte nunc manū tuā in sinum tuū: & reduxit manum suam in sinum suū: & edurit eam de sinu suo: et ecce reuersa est sicut caro eius. Et erit si non crediderint tibi: neq; obedierint voci signi prioris: credent voci signi posterioris. Et erit si nō crediderint etiā duobus signis: neq; obedierint tibi: tolles de aquis que sunt in flumine:

מִמַּיָּא דִּי בְנַהֲרָא

Interp. chal.

Trásla. Grec. Irr. cũ interp. latina.	Trásla. B. Hiero.	Ter. Heb. Exo. Ca. iiij.	Pritiua. heb.
et effũdes sup aridã. et erit aqua quã acci	'& effunde eã sup 'aridã:	וְשָׁפַכְתָּ֣ הַיְבָשָׁה֮ וְהָיוּ֒ הַמַּ֣יִם אֲשֶׁר	
καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν· καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ ὃ ἂν λά=	'hauseris m d fluuio: ver	תִּקַּ֥ח מִן־הַיְאֹ֖ר וְהָי֣וּ לְדָ֑ם בַּיַּבָּשֶׁת׃	לָקַח
pies a fluminc sanguto sup aridã. dixitq̃t	tetur in sanguinem. ooo	וַיֹּאמֶר֩ מֹשֶׁ֨ה׀ אֶל־יְהוָ֜ה בִּ֣י אֲדֹנָ֗י	
βας ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. εἶπε δὲ	'Ait moyses. 'Obsecro	לֹא־אִ֤ישׁ דְּבָרִים֙ אָנֹ֔כִי גַּ֥ם מִתְּמ֖וֹל	תְּמל
moyses ad dñm: oro dñe: nõ eloquẽs sũ ante	'domine ooooooooooooo	גַּ֣ם מִשִּׁלְשֹׁ֑ם גַּ֚ם מֵאָ֣ז דַּבֶּ֔רְךָ אֶל	
μωυσῆς πρὸς κν̃, δέομαί σου, οὐχ ἱκανὸς εἰμι ἐγὼ πρὸ τῆς	'nõ sum eloquẽs 'ab he	עַבְדֶּ֔ךָ כִּי־כְבַ֥ד פֶּ֖ה וּכְבַ֣ד לָשׁ֑וֹן	לָשׁן
heri neq̃ ante	ri ooooooooooo oooooooooooo	אָנֹכִ֖י: וַיֹּאמֶר֩ יְהוָ֨ה אֵלָ֜יו מִי־שָׂ֣ם	שׂום
τερτιᾶ διεμ: neq̃ ex q̃ cepisti lo=	'q̃ 'nudiustertius: 'q̃ 'ex	פֶּ֣ה לָֽאָדָ֗ם אוֹ־מִי֩ יָשׂ֨וּם אִלֵּ֜ם א֣וֹ	
ἐχθὲς οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, οὐδὲ ἀφ' οὗ ἤρξω λα	quo locutus es ad ooooo	חֵרֵ֣שׁ א֣וֹ פִקֵּ֔חַ א֥וֹ עִוֵּ֖ר הֲלֹ֥א אָנֹכִ֖י	
qut seruo tuo. gracili voce et tarda lin=	'seruũ tuũ: impeditio=	יְהוָֽה׃ וְעַתָּ֣ה לֵ֔ךְ וְאָנֹכִ֖י אֶֽהְיֶ֣ה עִם־	יָלַךְ הָיָה
λεῖν τῷ παιδίσκοῦ σου. ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσ	ris & tardioris 'lingue	פִּ֑יךָ וְהוֹרִיתִ֖יךָ אֲשֶׁ֥ר תְּדַבֵּֽר׃	פֶּה יָרָה דִּבֵּר
gua ego sũ. dixit aũt dñs moysi: q̃s dedit os	'sum. 'Dixit dñs 'ad eũ.	וַיֹּאמֶר֙ בִּ֣י אֲדֹנָ֔י שְׁלַח־נָ֖א בְּיַ֥ד	
σος ἐγώ εἰμι. εἶπε δὲ κς̃ τῷ μωυσῆ, τίς ἔδωκε στό	'Quis 'fecit ooooooooooo	תִּשְׁלָֽח׃ וַיִּחַר־אַ֥ף יְהוָ֛ה בְּמֹשֶׁ֖ה	
hoi: et q̃s fecit mutum et surdũ: vidẽ	'os 'hois. 'Aut 'quis 'fa=	וַיֹּאמֶר֙ הֲלֹא֙ אַהֲרֹ֣ן אָחִ֣יךָ הַלֵּוִ֔י	
μα ἢ κωφόν, ἢ τυφλόν; οὐκ ἐγώ, κς̃ ὁ θεός; καὶ νῦν πορεύ	bricatus est 'mutum '&	יָדַ֗עְתִּי כִּ֤י דַבֵּר֙ יְדַבֵּ֣ר ה֔וּא וְגַם	
et ego aperiã os tuũ: τ instruã te q̃	'surdum 'videntẽ 'l 'm ce=	הִנֵּה־ה֣וּא יֹצֵ֣א לִקְרָאתֶ֑ךָ וְרָאֲךָ֖	רָאָה
ου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ συμβιβάσω σε ἃ	cum. 'Nonne 'ego? ooo	וְשָׂמַ֥ח בְּלִבּ֖וֹ: וְדִבַּרְתָּ֣ אֵלָ֔יו וְשַׂמְתָּ	
debes loqui. et dixit moyses: obsecro dñe:	'Perge 'igitur: 'ô ego 'e	אֶת־הַדְּבָרִ֖ים בְּפִ֑יו וְאָנֹכִ֗י אֶֽהְיֶה֙ עִם־	
μέλλεις λαλῆσαι. καὶ εἶπε μωυσῆς, δέομαι κύριε,	ro 'in ooooooooooooooo	פִּ֣יךָ וְעִם־פִּ֔יהוּ וְהוֹרֵיתִ֥י אֶתְכֶ֖ם	
elige potẽtẽ aliũ: quẽ mittes. et ira	'ore tuo: 'docebo q̃ 'qd	אֵת֙ אֲשֶׁ֣ר תַּעֲשֽׂוּן׃ וְדִבֶּ֤ר ה֨וּא֙ לְךָ֣	עָשָׂה
πρόχειρισαι δυνάμενον ἄλλον, ὃν ἀποστελεῖς. καὶ ὠρ	'loquaris. ooooooooooooo	אֶל־הָעָ֔ם וְה֥וּא יִהְיֶֽה־יִּהְיֶ֥ה לְךָ֖ לְפֶ֑ה	פֶּה יִהְיֶה
tus ira dñi cõtra moysen: dixit: nõ ecce a=	'Atille. 'Obsecro 'dñe	וְאַתָּ֣ה תִֽהְיֶה־לּ֔וֹ לֵֽאלֹהִ֑ים וְאֶת	
μωσεῖς ὀργὴ κύριος ἐπὶ μωυσῆν, εἶπεν, οὐκ ἰδοὺ ἀδε=	'inquit: 'mitte quem ooo	הַמַּטֶּ֥ה הַזֶּ֖ה תִּקַּ֣ח בְּיָדֶ֑ךָ אֲשֶׁ֥ר	
ρὼ ὁ ἀδελφός σου ὁ λευίτης, ἐπίσταμαι, ὅτι λαλῶν	'mittsurus es. 'Iratus 'do=	תַּעֲשֶׂה־בּ֖וֹ אֶת־הָאֹתֹֽת׃ וַיֵּ֣לֶךְ מֹשֶׁ֔ה	עָשָׂה אוֹת
loq̃tur ipe tibi. et ecce ipe egredietk in	minus 'in moysen ooooo	וַיָּשָׁב֙ אֶל־יֶ֣תֶר חֹתְנ֔וֹ וַיֹּ֥אמֶר אֵלָ֖יו	שׁוּב
λαλήσει αὐτός σοι· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς	'ait. 'Aaron 'frater tuus	אֵֽלְכָה־נָּ֞א וְאָשׁ֣וּבָה אֶל־אַחַ֗י אֲשֶׁ֤ר	
occursum tibi. et vidẽte letabitur in sei=	'leuites ooooooooooooo	בְּמִצְרַיִם֙ וְאֶרְאֶ֣ה הַעוֹדָ֔ם חַיִּ֖ים	רָאָה חָיָה
συνάντησίν σοι· καὶ ἰδὼν σε χαρήσεται ἐν ἑαυ=	'scio 'q̃ 'eloquens 'sit. oo	וַיֹּ֥אמֶר יֶ֖תֶר לְמֹשֶׁ֑ה לֵ֚ךְ שָׁל֔וֹם	
pso. et dices ad eũ: τ dabis ẏba mea	ooooo.ooooooooooooooo	וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֗ה אֶל־מֹשֶׁה֙ בְּמִדְיָ֔ן לֵ֣ךְ	
τῷ· καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτόν, καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου	'Ecce 'ipse 'egredietur 'ĩ	שׁ֖וּב מִצְרָ֑יִם כִּ֚י מֵ֣תוּ כָל־הָֽאֲנָשִׁ֔ים	
in os eĩ. et ego aperiã os tuũ τ	occursũ tuũ: 'videsq̃ te	הַֽמְבַקְשִׁ֖ים אֶת־נַפְשֶֽׁךָ׃ וַיִּקַּ֣ח מֹשֶׁ֗ה	
C εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ	'letabitur 'corde. 'Loq̃re	אֶת־אִשְׁתּ֤וֹ וְאֶת־בָּנָיו֙ וַיַּרְכִּבֵ֣ם עַל־	
os eĩ: et instruã vos: q̃ facie	'ad eum: '& pone ooooooo	הַחֲמֹ֔ר וַיָּ֖שָׁב אַ֣רְצָה מִצְרָ֑יִם וּמַטֵּ֥ה	
τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς, ἃ ποιήσε=	'verba mea 'in ore eius:	הָאֱלֹהִ֖ים בְּיָד֥וֹ: וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֶל־מֹשֶׁ֗ה	
τε. et ipse loquet q̃ ad pplm: et ip=	'ô ego 'ero ooooooooooo	בְּלֶכְתְּךָ֙ לָשׁ֣וּב מִצְרַ֔יְמָה רְאֵ֕ה כָּל־	
τι· καὶ αὐτὸς σοι λαλήσει τὰ πρὸς λαόν, καὶ αὐ=	'in 'ore tuo 'ô in 'ore illi	הַמֹּפְתִ֔ים אֲשֶׁר־שַׂמְתִּ֖י בְּיָדֶ֑ךָ וַעֲשִׂיתָ֣ם	
τὸς ἔσται σου στόμα· σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς	us: 'ô ostendã 'vobis ooo	לִפְנֵ֣י פַרְעֹ֔ה וְאָנֹכִ֣י אַקְשֶׁ֔ה אֶת־לִבּ֖וֹ	
deũ: et ẏgam hanc versam in	'quid 'agere debeatis. 'ô	וְלֹ֣א יְשַׁלַּ֔ח אֶת־הָעָֽם׃ וְאָמַרְתָּ֖ אֶל־פַּרְעֹ֑ה	
τὴν χεῖρά σου· καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην λήμψῃ ἐν ταῖς	'ipse 'loquetur 'pro te	כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֑ה בְּנִ֥י בְכֹרִ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃	
columbã: accipies i manu tua: inq̃ facies in ea	'ad 'populũ 'ô erit 'os 'tu	וָאֹמַ֣ר אֵלֶ֔יךָ שַׁלַּח֙ אֶת־בְּנִ֣י וְיַעׇבְדֵ֔נִי	
ἔφοι, λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου, ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐ=	'tu ãt 'eris 'eĩ 'in his que	וַיְמָאֵ֣ן לְשַׁלְּחֶ֔ךָ הִנֵּ֥ה אֹרֵ֖ג בִּנְךָ֥ בְכֹרֶֽךָ׃	
signa. habebit ãt moyses: et reuer	ad 'deũ ptinẽt. 'Virgam	וָאֹמַ֣ר אֵלֶ֔יךָ שַׁלַּח֙ אֶת־בְּנִ֣י וְיַעׇבְדֵ֔נִי	
τὰ τὰ σημεῖα· ἐπορεύθη δὲ μωυσῆς, καὶ ἀπέστρε=	'quoq̃ 'hãc 'sume 'in ma	וַיְמָאֵ֣ן לְשַׁלְּחֶ֔ךָ הִנֵּ֥ה אֹרֵ֖ג בִּנְךָ֥ בְכֹרֶֽךָ׃	
ψεν πρὸς ἰοθὸρ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ· καὶ λέγει, πο=	nu tua: 'in qua ooooooooo	וַיְהִ֣י בַדֶּ֔רֶךְ בַּמָּל֑וֹן וַיִּפְגְּשֵׁ֖הוּ יְהוָ֥ה	
πορεύσομαι δὴ καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς	'facturus es 'signa. 'Abi=	וַיְבַקֵּ֥שׁ הֲמִיתֽוֹ׃ וַתִּקַּ֨ח צִפֹּרָ֜ה צֹ֣ר	
meos q̃ sũt in egypto: et videbo: si adhuc viuũt.	'it 'moyses ooooooooooo	וַתִּכְרֹ֗ת אֶת־עׇרְלַת֙ בְּנָ֔הּ וַתַּגַּ֖ע לְרַגְלָ֑יו	
μου τοὺς ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι, εἰ ἔτι ζῶσιν.	'& reuersus ẽ 'ad 'iethro	וַתֹּ֕אמֶר כִּֽי־חֲתַן־דָּמִ֥ים אָתָּ֖ה לִ֑י	
	'socerum suum. 'Dixitq̃	וַיִּרֶף֙ מִמֶּ֔נּוּ אָ֣ז אָמְרָ֔ה חֲתַ֥ן דָּמִ֖ים	
	'ei. 'Vadã '& reuertar 'ad	לַמּוֹלֹֽת׃ וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֶל־אַהֲרֹ֗ן לֵ֚ךְ	
	'fratres meos ooooooooo	לִקְרַ֣את מֹשֶׁה֮ הַמִּדְבָּר֒ וַיֵּ֣לֶךְ וַיִּפְגְּשֵׁ֔הוּ	
	'in egyptum: 'vt videam	בְּהַ֣ר הָאֱלֹהִ֑ים וַיִּשַּׁק־לֽוֹ׃ וַיַּגֶּד֩ מֹשֶׁ֨ה	
	'si adhuc 'viuant. ooooooo	לְאַהֲרֹ֜ן אֵ֣ת כָּל־דִּבְרֵ֣י יְהוָ֗ה אֲשֶׁ֤ר	

Interp. chal.	Transla. Chal.	Pritiua chal.
וְתֵישׁוֹד לְיַבֶּשְׁתָּא וִיהוֹן מַיָּא דְּתִיסָּב מִן נַהֲרָא וְיהוֹן לְדַמָּא בְּיַבֶּשְׁתָּא׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה	et effundes in aridã. et aque quas tuleris de flumi=	אָשַׁד יָרָה
קֳדָם יְיָ בְּבָעוּ יְיָ לָא גְבַר דְּמִילוּל אֲנָא אַף מֵאִתְמָלִי אַף מִדְּמַדְּמוֹרִי אַף מֵעִיתָן	ne vertẽtur in sanguinẽ in arida. Dixitq̃ moyses co=	בָּעָה טָלַל תְּמַל
דְּמַלֵּילְתָּא עִם עַבְדָּךְ אֲרֵי תַּקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לֵיהּ מַן שַׁוִּי פּוּמָא	ram dño. Obsecro dñe nõ sum vir eloquẽs etiã ab he	שַׁף נָוָה
לֶאֱנָשָׁא אוֹ מַן שַׁוִּי אִלֵּמָא אוֹ חַרְשָׁא אוֹ פִּקֵּחָא אוֹ עַוְרָא הֲלָא אֲנָא יְיָ׃ וּכְעַן אֵיזַל	ri τ nudius tertius: τ ex tẽpore quo locutus fuisti cuꝫ	
וְאֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	seruo tuo: qñ grauis loquele τ lingue profunde ego	אָמַר רָוָה טָלַל
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	sum. Dixitq̃ dño ad eũ. Quis posuit os homini: aut	שָׁלַח גָּבֶה
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	quis posuit mutum aut surdũ aut vidẽtẽ aut cecum:	חָזָא חָרָה
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	nõne ego dño? Et nunc vade τ verbũ meũ erit in ore	שָׁוָה אָמַר רָוָה
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	tuo: τ docebo te quid loquaris. Et ait. Obsecro dñe	עָבַד תְּרוּמָה רָוָה
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	mitte nunc per manũ illius qui dignus est vt mittat.	רָכַב נָסַב תּוֹב
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	Iratusq̃ est furor dñi in moysen: τ ait. ecce aaron fr	חָזָא קוּם
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	tuus leuita. Hodiẽ est cotam me q̃ ipse loquẽs loq̃tur.	
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	et ecce ipe q̃q egredietk in occursũ tuũ: τ videbit te: τ	
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	letabit in corde suo. Et loq̃ris cũ eo: τ pones vmones	
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	in ore suo: τ ẏbũ meũ erit cũ ore tuo τ cũ ore eĩ: τ do	
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	cebo vos q̃d acturi estis. Loq̃turq̃ ipse p te cũ pplo:	
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	et ipse erit interpres tus: τ tu eris ei in principẽ. virgam quoq̃ hanc sume in manu tua: in qua facturus	
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	es signa. Abiitq̃ moyses τ reuersus est ad iethro so=	
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	cerum suũ: τ dixit ei. Vadã nunc τ reuertar ad fratres	
וְתֵימַר לֵיהּ אֲרֵי תַקִּיר לִישָׁן אֲנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְגְּלִי לְמֵימְרָא דְּיְיָ בְּמִדְיָן	meos qui sunt in egrpto: τ videbo si adhuc ipsi viuãt.	

Exo. iiij.

Pūctua heb.	Ter. Heb.	Trāsla. B. Iero.	Trāsla. Ere. lxx. cū interp. latina.
סָלֵם	וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לֵךְ לְשָׁלוֹם׃	Cui ait iethro Vade in pace.	et dixit iethro moysi: vade sanus.
	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לֵךְ	dixit ergo dñs ad moysen in madian.	καὶ εἶπεν Ἰεθὼρ τῷ μωυσῆ, βάδιζε ὑγιαίνων· μετὰ δὲ
מות	שׁוּב מִצְרַיִם כִּי־מֵתוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים	Vade & reuertere in egyptum. Mortui sunt enim omnes	ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας, ἐτελεύτησεν ὁ βα
נקש	הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה	qui quærebāt animam tuam.	σιλεὺς αἰγύπτου. εἶπεν δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν ἐν γῇ
איש גבע	אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו וַיַּרְכִּבֵם עַל	Tulit ergo moyses vxorē suā & filios suos	μαδιάμ, βάδιζε, ἄπιθι εἰς αἴγυπτον· τεθνήκασι
שוב	חֲמֹר וַיָּשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיִּקַּח	& imposuit eos super asinū: reuersusq; est in	γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν σου· ἀναλαβὼν
מטה	מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ׃	egyptum portans virgam dei in manu sua.	δὲ μωυσῆς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία, ἀνεβίβα
	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּךָ	Dixitq; ei dominus reuertenti	σεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς αἴγυ
שוב	שׁוּב מִצְרַיְמָה רְאֵה כָּל־הַמֹּפְתִים	in egyptū. Vide vt oſtenta	πτου. accepit δὲ μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ
ידה	אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְיָדֶךָ וְעָשִׂיתָם לִפְנֵי	que posui in manu tua	θεοῦ· ἔλαβε δὲ μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ
שום עשה פנה	פַּרְעֹה וַאֲנִי אַחֲזֵק אֶת־לִבּוֹ וְלֹא	facias coram pharaōe. Ego indurabo cor eius: & non	in manu sua. dixit δὲ dñs ad moysen: abeūte
חזק	יְשַׁלַּח אֶת־הָעָם׃ וְאָמַרְתָּ אֶל	dimittet populū. Dices	ἐν χειρὶ αὐτοῦ· εἶπεν δὲ κύ πρὸς μωυσῆν, πορευομένου
שלח	פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי	ad eum. Hec dicit dñs. Filius meus primogenitus	te et reuertēte in egyptū: vide oia
	יִשְׂרָאֵל׃ וָאֹמַר אֵלֶיךָ שַׁלַּח אֶת	israel. Dixi tibi. Dimitte	σου καὶ ἀστροφίφαντος εἰς αἴγυπτον, ὅρα πάντα τὰ
	בְּנִי וְיַעַבְדֵנִי וַתְּמָאֵן לְשַׁלְּחוֹ הִנֵּה	filiū meū: vt seruiat mihi: & noluisti dimittere	τέρατα, ἃ ἔδωκα ἐν τῇ χειρί σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐνώ
עבד מאן	אָנֹכִי הֹרֵג אֶת־בִּנְךָ בְּכֹרֶךָ׃ וַיְהִי	eū. Ecce ego interficiā filiū tuū primogēitū.	πιον φαραώ· ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ
היה	בַּדֶּרֶךְ בַּמָּלוֹן וַיִּפְגְּשֵׁהוּ יְהוָה	Cūq; esset in itinere in diuersorio: occurrit ei	οὐ dimittet ppſm. tu δὲ dices pharaōi: hec
פגש	וַיְבַקֵּשׁ הֲמִיתוֹ׃ וַתִּקַּח צִפֹּרָה צור	dñs & volebat occidere eū. Tulit ilico	δυμὰ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν· σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ φαραώ, τάδε
בקש מות לקח	אֶבֶן וַתִּכְרֹת אֶת עָרְלַת בְּנָהּ וַתַּגַּע	sephora acutissimā petrā: & circūcidit preputiū filii	dicit dñs: filius primogenitus meus israel. dixi δὲ
צור כרת ענג	לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי חֲתַן דָּמִים	sui. Tetigitq; pedes eius & ait: Sponsus sāguinū	σοι, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ· εἰ
אמר	אַתָּה לִי׃ וַיִּרֶף מִמֶּנּוּ אָז אָמְרָה	tu mihi es. Et dimisit eū postq; dixerat:	δὲ οὐ θέλεις ἐξαποστεῖλαι αὐτούς, ὅρα οὖν ἐγὼ D
רפה	חֲתַן דָּמִים לַמּוֹלֹת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה	sponsus sāguinū tu mihi es ob circūcisionē. Dixitq; dñs ad aarō.	interficiā filiū tuū primogenitū. factū δὲ ἐν τῇ
מול	אֶל אַהֲרֹן לֵךְ לִקְרַאת מֹשֶׁה	Vade in occursū moysi	ἀποστρέφειν τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον· ἐγένετο δὲ ἐν τῇ
הר	הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגְּשֵׁהוּ נִהַר	in desertū. Qui prexit	in diuersorio: occurrit illi angelus dñi. &
	הָאֱלֹהִים וַיִּשַּׁק לוֹ׃ וַיַּגֶּד מֹשֶׁה	obuiam ei in montem dei: & osculatus est eū.	ἐν τῷ καταλύματι, συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου· καὶ
נשק	לְאַהֲרֹן אֶת כָּל דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר	Narrauitq; moyses aaron	ἤθελεν ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ λαβοῦσα σπιλὰς ἀκρωτήρια ἔκοψε τὰ
	שְׁלָחוֹ וְאֵת כָּל הָאֹתֹת אֲשֶׁר צִוָּהוּ׃	oia verba dñi: pro quibus	circūcidit preputiū filij sui. et pedit ad
		miserat eum: & signa que mandauerat.	pedes suos. et dixit: stetit sanguis circūcisionis fi
			lij mei. et abijt ab eo angel. qñ dixit: sanguis
			circūcisionis filij mei. dixit δὲ dñs ad aaron:
			abi in occursum moysi in desertū. et abijt:
			et obuiauit illi in mōte dei: et osculati sūt se
			inuicē. et narrauit moyses aaron oēs sermones eius
			quos misit ad eū: et oia signa q̄ mādauerat

Pūctua chal.

	Interp. chal.	Transla. Chal.
טוּת בְּעָה קְטַל	Dixitq; iethro ad moysen. Vade in pace. Dixitq; dñs	וַאֲמַר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה אֵיזֵל לְשָׁלָם׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה בְּמִדְיָן אֵיזֵל תּוּב לְמִצְרָיִם אֲרֵי
אִתְּ רָכַב עֲבַד	ad moysen in madian. Vade & reuertere in egyptū: q;	מִיתוּ כָל גּוּבְרַיָּא דְּבָעוּ לְמִקְטְלָךְ׃ וּנְסַב מֹשֶׁה יָת אִתְּתֵיהּ וְיָת בְּנֵיהּ וְאַרְכְּבִינוּן עַל
נָסַס תַּרְגּוּם תּוּב	mortui sunt oēs viri qui querebāt interficere te. Et tu	חֲמָרָא וְתָב לְאַרְעָא דְמִצְרַיִם וּנְסִיב מֹשֶׁה יָת חוּטְרָא דְּיִתְעֲבִיד בֵּיהּ נִיסִין מִן קֳדָם יְיָ
חָזָא יַתִּיר שָׁוֵה	lit moyses vxorē suā & filios suos: & imposuit eos sup	בִּידֵיהּ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה בְּמֵיתָבָךְ לְמִצְרַיִם חֲזִי כָּל מוֹפְתַיָּא דְּשַׁוֵּיתִי בִּידָךְ
תַּקֵּף שְׁלַח עָפַר	asinū: & reuersus est in terrā egypti. Et tulit moyses	וְתַעְבְּדִינוּן קֳדָם פַּרְעֹה וַאֲנָא אֲתַקֵּף יָת לִבֵּיהּ וְלָא יְשַׁלַּח יָת עַמָּא׃ וְתֵימַר לְפַרְעֹה
נְקַשׁ מוּת לָקַח	virgā: qua miracula fierent a facie dei in manu sua.	כְּנָתָן אֲמַר יְיָ בְּרִי בּוּכְרִי יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמָרִית לָךְ שַׁלַּח יָת בְּרִי וְיִפְלְחִנּוֹן קֳדָמָי וְאִם סָרֵיב
צוּר כָּרַת עָנַג	Dixitq; dñs ad moysen. Cū ieris vt reuertaris in egyptum: vide oia portenta que posui in manu tua: et faciēs ea coā pharaone: et ego indurabo cor eius: & nō	אַתְּ לְשַׁלָּחוּתֵיהּ הָא אֲנָא מְקַטֵּיל יָת בְּרָךְ בּוּכְרָךְ׃ וַהֲוָה בְּאָרְחָא בְּבֵית מְבָתָא וְעָרַע בֵּיהּ
אָמַר	dimittet ppm. Et dices ad pharaonē: hec dicit dñs.	מַלְאֲכָא דַיְיָ וּבָעָא לְמִקְטְלֵיהּ׃ וּנְסַבַת צִפּוֹרָה חִיצָא וּגְזָרַת יָת עָרְלַת בְּרָהּ וְקָרַבַת
רָפָה	Filius meus primogenitus me israel. Dixiq; tibi:	לְקֳדָמֵיהּ וַאֲמָרַת אִתְּ דְּמִין חַתְנָא לִי׃ וְנָח מִנֵּיהּ בְּדֵין אֲמָרַת
נָמַל	Dimitte filiū meū: vt seruiat coā me in deserto. Et si	אִילּוֹלֵי חַתְנָא דְמָהוּלְתָּא לַדְּדִין אִתְחַיַּב חַתְנָא קְטוֹל׃ וַאֲמַר יְיָ לְאַהֲרֹן אֲיזֵל לְקַדָּמוּת
יָלַל	noles dimittere eum: ecce ego interficiā filiū tuū primogenitū tuū. Et factū est cū esset in via in diuersorio	מֹשֶׁה לְמַדְבְּרָא וַאֲזַל וְעָרַע בְּטוּרָא וְנַשִּׁיק לֵיהּ׃ וְחַוִּי
הִכָּה	occurrit ei angelus dñi: & quærebat interficere eum.	מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דַיְיָ דְשַׁלְחֵיהּ וְיָת כָּל אָתַיָּא דְפַקְּדֵיהּ׃ ⁘⁘⁘⁘⁘⁘⁘⁘⁘
יִחַד נָטַח	Tulitq; sephora petrā: & circūcidit ppuciū filij sui: et	
חוּב	obtulit coram eo. et ait. Propter sanguinē circūcisionis huius detur mihi sponsus meus. & cum dimisisset	
דְּבַר נָלַח חָתָה	eum: tunc dixit. nisi propter sanguinem circūcisionis huius: q̄dēnat erat ad mortē sponsus me. Dixitq; dñs	
אוֹת	ad aarō. Vade in occursū moysi in desertū. Et abijt: & occurrit ei i monte vbi reuelata fuerat gloria dei: &	
	osculat est eum. Narrauitq; moyses aaron oia verba	
	dñi p quo misit eum: & oia signa q̄ mandauerat ei.	

Trãsla. Ste. Ixx. cũ interp. latina.

et. abiit ãt moyseo ꝛ aaron: ꝛ cõgregauerũt
αὐτῶ. ἐπορεύθη δὲ μωυσῆς καὶ ἀαρών, καὶ συνήγαγον
seniores filiorũ israel. et locutus ẽ aarõ
τοὺς γερουσίας τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησεν ἀαρὼν
omnia verba: q̃ locut' ẽ deus ad moysen. et
πάντα τὰ ῥήματα, ἃ ἐλάλησεν ὁ θεὸς πρὸς μωυσῆν. καὶ
fecit signa coꝝ populo. et credidit
ἐποίησε τὰ σημεῖα ἐναντίον τοῦ λαοῦ. καὶ ἐπίστευσεν
populus ꝛ letat' ẽ: ꝙ visitauit dñs filios
ὁ λαὸς καὶ ἔχάρη, ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ κύριος τοὺς υἱοὺς
israel: ꝛ ꝙ vidit coꝝ tribulationẽ. inclinatus ãt po
Ἰσραήλ, καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν θλῖψιν. κύψας δὲ ὁλα
pulus adorauerũt.
ὁς προσεκύνησαν.

Ca. 5.

Θ ost hec ingressus ẽ moyseo et aaron
καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε μωυσῆς καὶ ἀαρὼν
ad pharaonẽ: ꝛ dixerũt ei: hec dicit dñs de
πρὸς φαραώ, καὶ εἶπαν αὐτῶ, τάδε λέγει κς̃ ὁ θεὸς
israel. dimitte populũ meũ: vt festũ agãt
Ἰσραήλ. ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα ἑορτάσωσι
in deserto. ꝛ dixit pharao: dꝙ est: cuꝭ audiã
ἐν τῆ ἐρήμω. καὶ εἶπε φαραώ, τίς ἐστιν, οὗ εἰσακούσο
vocẽ ei: vt dimittã filios israa
μαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσρα
el: nõ noui dñm: et israel nõ dimittã.
ήλ; οὐκ οἶδα τὸν κν̄, καὶ τὸν Ἰσραὴλ οὐκ ἐξαποστελῶ.
et dixũt ei: dꝙ hebreorũ vocauit
καὶ λέγουσιν αὐτῶ, ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων προσκέκληκεν
nos. ibimus igꝭ viã trium dierũ in
ἡμᾶς. πορευσόμεθα δὴ ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν
desertũ: vt sacrificem⁹ deo nr̃o: ne forte occur
ἔρημον, ὅπως θύσωμεν τῶ θεῶ ἡμῶν, μήποτε συ
rat nobis mors vel cedes. et dixit eis rex
ναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόνος. καὶ εἶπεν αὐτοῖς βα
egypti: cur moyseo et aaron auertitis
σιλεὺς αἰγύπτου, ἵνατί μωυσῆν καὶ ἀαρὼν διαχωρίζετε
populũ ab operib⁹? recedite vnusq̃sq; vestrũ
τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν ἔργων; ἀπέλθετε ἕκαστος ὑμῶν
ad opa sua. ꝛ dixit pharao: ecce nunc
πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ. καὶ εἶπεν φαραώ, ἰδοὺ νῦν
multiplicat⁹ popul⁹ tre: nõ igꝭ cessare faciam⁹
πολυπλήθει ὁ λαὸς τῆς γῆς, μὴ οὖν καταπαύσω
eos ab opib⁹. ꝓcepit ãt pharao
μὲν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων. συνέταξε δὲ φαραὼ
ꝓfectis opꝝ populi et scribis
τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ καὶ τοῖς γραμματεῦ⁹
dicẽs: nõ ampli⁹ adꝺicietis dare stipulã
σι, λέγων, οὐκ ἔτι προσθήσετε δοῦναι ἄχυρον
populo in laterificiũ: sicut heri et
τῶ λαῶ εἰς τὴν πλινθουργίαν, καθάπερ ἐχθὲς καὶ
hertia die. ipsi vadant et colligãt
τρίτην ἡμέραν. αὐτοὶ πορευέσθωσαν καὶ συναγαγέ
sibi stipulas
τωσαν ἑαυτοῖς τὰ ἄχυρα, ꝏꝏꝏ ꝏꝏ ꝏꝏ ꝏꝏꝏ ꝏꝏ ꝏ

Trãsla. B. Hiero.

bVenerũtq; simul: cõ
gregauerunt⁸ cunctos eo
ꝝ seniores⁸ filiorum h israa
el. ⁱLocutusq; est ᵐaaron
ᵒomnia ᵖverba ᵠ que ʳdi
xerat⁸ dominus ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵗad⁸ moysen: ᵘ& fecit⁸ si
gna⁸ coram ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
⁸populo: ᵇ& credidit⁶ po
pulus. ᵒAudieruntq; ᵠ
ᵖvisitasset⁸ dñs⁸ filios⁸ isra
el: ᵗ& ᵠ ᵐrespexisset ꝏꝏꝏ
ᵒafflictionẽ illorũ ᵖ& pni
ᵠadorauerunt. Ca. 5.

Post hec ᵇ igressi sũt
⁶moyses ᵇ& aaró: ᵘ&
dixerunt⁸ pharaõi. ᵇHec
⁶dicit⁸ dominus⁶ deus ꝏꝏꝏ
ᵐisrael. ᵑ Dimitte⁸ popu
lũ meũ ᵠ vt sacrificet⁶ mi
hi⁸ in deserto. ᵘ At ille rñ
dit. ʳQuis est ᵘdominus:
ᵛvt⁸ audiam ᵇvocem eius:
ᶜ& dimittam ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
⁶israel! ᶠNescio⁶ dñm: ᵇ&
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏ
ᵐisrael⁸ non ᵒ dimittam.
ᵖ Dixeruntq;. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵠDeus ʰhebreorum ᵃvo
cauit⁶ nos: vt⁸ eamus ꝏꝏ
ʳviam ᵗtrium ᵘdierum ᵇin
solitudinem: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶜ& sacrificemus ᵖ domio
ᶜdeo nr̃o: ᶠne forte⁸ acci
dat nobis ᵇ pestis ⁱaut⁸ gla
dius. ⁱAit ᵐad eos ꝏꝏꝏ
ᵑrex ᵒegypti. ᵖ Quare
ᵠmoyses ᶜ& Aaron ꝏꝏ
⁸solicitatis⁸ populũ ᵗab o
peribus suis! ᶠIte ꝏꝏꝏ
⁸ad onera vestra. ᵘDixit⁸
ᵇpharao. ᵒ Multus est
ᶠpopulus⁸ terre. Videtis
ᵠturba sucreuerit: cꝫ to
magis ᵇsi dederitis ᶜeis ᵈre
quiẽ ᵉab opibus. ⁱPrece
pit ergo ᵑin die ᶜillo ᵠpfe
ctis operũ ᵗ& ᶠexactori
bus ᵍpplı ᵘdicẽs: ᵗNequa
quã ᶠvltra ᵗdabitis ᵘpaleas
ᵇpplo ᶜad cõficiẽdos ᵇla
teres ᶜsicut prius: sed ꝏꝏ
ᶠipsi ᵇvadant ᵗ& colligãt
ⁱstipulas: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Ter. Heb. Exo. Ca. v.

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת כָּל
זִקְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן
אֵת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֹתֹת לְעֵינֵי
הָעָם: וַיַּאֲמֶן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי פָקַד
יְהוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה
אֶת עָנְיָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ:

Cap. v.

וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ
אֶל פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיָחֹגּוּ לִי
בַּמִּדְבָּר: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי יְהוָה
אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת
יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת יְהוָה וְגַם
אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ: וַיֹּאמְרוּ
אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ נֵלְכָה
נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר
וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּן יִפְגָּעֵנוּ
בַּדֶּבֶר אוֹ בֶחָרֶב: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
תַּפְרִיעוּ אֶת הָעָם מִמַּעֲשָׂיו לְכוּ
לְסִבְלֹתֵיכֶם: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה הֵן רַבִּים
עַתָּה עַם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם
מִסִּבְלֹתָם: וַיְצַו פַּרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא
אֶת הַנֹּגְשִׂים בָּעָם וְאֶת שֹׁטְרָיו
לֵאמֹר: לֹא תֹאסִפוּן לָתֵת תֶּבֶן לָעָם
לִלְבֹן הַלְּבֵנִים כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם
הֵם יֵלְכוּ וְקֹשְׁשׁוּ לָהֶם תֶּבֶן:

Interp. chal.

Et abiit moyseo ꝛ aaron: ꝛ cõgregauerunt omneo se
nioreo filioꝝ israel: ꝛ locutus est aaron omnia verba
que locutus fuerat dominus ad moysen: ꝛ fecit signa
coram populo. Et credidit populus: et audierunt ꝙ
recordatus fuisset dominus filiorum israel: ꝛ ꝙ nota
esset coram eo afflictio eoꝝ. Et incuruati sunt: ꝛ ado
rauerunt. Cap. 5.

Et post hec ingressi sunt moyseo ꝛ aaron ꝛ dixe
rũt ad pharaonẽ. hec dicit dñs deus israel. Di
mitte populũ meũ vt sacrificent coꝝ mihi in deserto.
Et dixit pharao. Nomen dñi non est reuelatũ mihi:
vt obediam verbo eius ꝛ vt dimittã israel. non est re
uelatũ mihi nomen dñi: israel quoq; non dimittam.
Direruntq; deus iudeorum inuocatus est super nos:
eamus nunc viam trium dierum in solitudinem: et sa
crificemus coram dño deo nostro: ne forte accidat no
bis mors aut occisio. Dixitq; eis rex egypti. Et quid
moyseo ꝛ aaron cessare facitis populũ ab operibus
suis: ite ad seruitutẽ vestrã. Dixitq; pharao. Ecce
nunc multus est populus terre: et cessare facitis eos
ab operibus suis. Et precepit pharao in die illo pre
fectis populi ꝛ exactoribus eius: dicẽs. Nolite dare
vltra paleas populo: vt conficiant lateres sicut heri
et nudius tertius. Ipsi vadant: ꝛ colligãt sibi paleas.

Trãsla. Chal.

וַאֲזַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכַנַּשׁוּ יָת כָּל סָבֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וּמַלֵּיל אַהֲרֹן יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא
דְּמַלֵּיל יְיָ לְמֹשֶׁה וַעֲבַד אָתַיָּא לְעֵינֵי עַמָּא: וְהֵימִין עַמָּא וְשָׁמְעוּ אֲרֵי דְכִיר יְיָ יָת פִּתְגָמֵי
יִשְׂרָאֵל וַאֲרֵי גְלִי קֳדָמוֹהִי יָת שַׁעְבּוּדְהוֹן וּכְעַיוּ וְסָגִידוּ: Ca. v. וּבָתַר כֵּן

עָלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַאֲמָרוּ לְפַרְעֹה כְּדֵין אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל שַׁלַּח יָת עַמִּי וְיֶחֱגוֹן
קֳדָמַי בְּמַדְבְּרָא: וַאֲמַר פַּרְעֹה מַן הוּא יְיָ דַּאֲקַבֶּל לְמֵימְרֵיהּ לְשַׁלָּחָא
יָת יִשְׂרָאֵל לָא יְדַעִית לֵיהּ וְאַף יָת יִשְׂרָאֵל לָא אֲשַׁלַּח: וַאֲמָרוּ אֱלָהָא
דְיהוּדָאֵי אִיתְקְרִי עֲלָנָא נֵזֵיל כְּעַן תְּלָתָא יוֹמִין בְּמַדְבְּרָא וּנְדַבַּח קֳדָם יְיָ
אֱלָהָנָא דִּילְמָא יְעָרְעִנָּנָא בְּמוֹת אוֹ בְּקִטוֹל: וַאֲמַר לְהוֹן מַלְכָּא דְמִצְרַיִם לְמָה מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן תְּבַטְּלוּן יָת עַמָּא מֵעִבִידְתְּהוֹן אֲזִילוּ לְפוֹלְחַנְכוֹן: וַאֲמַר פַּרְעֹה הָא סַגִּיאִין
כְּעַן עַמָּא דְאַרְעָא וְתַבְטְלוּן יַתְהוֹן מִפּוּלְחַנְהוֹן: וּפַקֵּיד פַּרְעֹה בְּיוֹמָא הַהוּא יָת שָׁלְטוֹנֵי
עַמָּא וְיָת סָרְכוֹהִי לְמֵימָר: לָא תּוֹסִפוּן לְמִתַּן תִּבְנָא לְעַמָּא לְמֵיעַבְדָא לְבֵנִין כְּמַאֲתְמוֹל
וּמְחַתְמֵי סָרְכוֹהִי אִינוּן וְיֵזְלוּן וְיִכְנְשׁוּן לְהוֹן תִּבְנָא: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Pũctua heb.

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת כָּל
זִקְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן
אֵת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֹתֹת לְעֵינֵי
הָעָם: וַיַּאֲמֶן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי פָקַד
יְהוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה
אֶת עָנְיָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ:

Cap. v.

וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ
אֶל פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיָחֹגּוּ לִי
בַּמִּדְבָּר: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי יְהוָה
אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת
יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת יְהוָה וְגַם
אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ: וַיֹּאמְרוּ
אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ נֵלְכָה
נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר
וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּן יִפְגָּעֵנוּ
בַּדֶּבֶר אוֹ בֶחָרֶב: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
תַּפְרִיעוּ אֶת הָעָם מִמַּעֲשָׂיו לְכוּ
לְסִבְלֹתֵיכֶם: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה הֵן רַבִּים
עַתָּה עַם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם
מִסִּבְלֹתָם: וַיְצַו פַּרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא
אֶת הַנֹּגְשִׂים בָּעָם וְאֶת שֹׁטְרָיו
לֵאמֹר: לֹא תֹאסִפוּן לָתֵת תֶּבֶן לָעָם
לִלְבֹן הַלְּבֵנִים כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם
הֵם יֵלְכוּ וְקֹשְׁשׁוּ לָהֶם תֶּבֶן:

Pũctua chal.

וַאֲזַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכַנַּשׁוּ יָת כָּל סָבֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וּמַלֵּיל אַהֲרֹן יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא
דְּמַלֵּיל יְיָ לְמֹשֶׁה וַעֲבַד אָתַיָּא לְעֵינֵי עַמָּא: וְהֵימִין עַמָּא וְשָׁמְעוּ אֲרֵי דְכִיר יְיָ יָת פִּתְגָמֵי
יִשְׂרָאֵל וַאֲרֵי גְלִי קֳדָמוֹהִי יָת שַׁעְבּוּדְהוֹן וּכְעַיוּ וְסָגִידוּ: Ca. v. וּבָתַר כֵּן

עָלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַאֲמָרוּ לְפַרְעֹה כְּדֵין אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל שַׁלַּח יָת עַמִּי וְיֶחֱגוֹן
קֳדָמַי בְּמַדְבְּרָא: וַאֲמַר פַּרְעֹה מַן הוּא יְיָ דַּאֲקַבֶּל לְמֵימְרֵיהּ לְשַׁלָּחָא
יָת יִשְׂרָאֵל לָא יְדַעִית לֵיהּ וְאַף יָת יִשְׂרָאֵל לָא אֲשַׁלַּח: וַאֲמָרוּ אֱלָהָא
דְיהוּדָאֵי אִיתְקְרִי עֲלָנָא נֵזֵיל כְּעַן תְּלָתָא יוֹמִין בְּמַדְבְּרָא וּנְדַבַּח קֳדָם יְיָ
אֱלָהָנָא דִּילְמָא יְעָרְעִנָּנָא בְּמוֹת אוֹ בְּקִטוֹל: וַאֲמַר לְהוֹן מַלְכָּא דְמִצְרַיִם לְמָה מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן תְּבַטְּלוּן יָת עַמָּא מֵעִבִידְתְּהוֹן אֲזִילוּ לְפוֹלְחַנְכוֹן: וַאֲמַר פַּרְעֹה הָא סַגִּיאִין
כְּעַן עַמָּא דְאַרְעָא וְתַבְטְלוּן יַתְהוֹן מִפּוּלְחַנְהוֹן: וּפַקֵּיד פַּרְעֹה בְּיוֹמָא הַהוּא יָת שָׁלְטוֹנֵי
עַמָּא וְיָת סָרְכוֹהִי לְמֵימָר: לָא תּוֹסִפוּן לְמִתַּן תִּבְנָא לְעַמָּא לְמֵיעַבְדָא לְבֵנִין כְּמַאֲתְמוֹל
וּמְחַתְמֵי סָרְכוֹהִי אִינוּן וְיֵזְלוּן וְיִכְנְשׁוּן לְהוֹן תִּבְנָא: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Positiua heb.	Ter. Heb.	Exo.	La. v.	Trásla. B. Hiero.	Trásla. Gre. lxx. cũ interp. latina
תֶּבֶן	וְאֶת־מַתְכֹּנֶת הַלְּבֵנִים אֲשֶׁר הֵם			m&m mensuram c laterum p quã a prius ooooooooooo r faciebant n imponetis ooooooooooooooooo ooooo s iup eos: r nec t minuetis quicq̃. r Vacant b enī: & r idcirco b vociferãtur r dicentes. ooooooooooooooo b Eamus & l sacrificemus m deo nr̃o. n Opprimantur c operibus: & expleant ea: ooooooooooooo r vt nõ n acquescant r verbis r mendacibus. s Igitur egressi s prefecti opum c & exactores r ad ooooooooo r populum b dixerũt. b Sic l dicit b pharao. ooooooooo l Non m do n vobis c paleas. q Ite & ooooooooooooooo r colligite n sicubi s inuenire poteritis : ooooooooooo t nec s minuetur r quicq̃ b de ope vestro. b Dispersusq; est r populus r in omnẽ c terrã b egypti l ad colligẽdas l paleas . m Prefecti quoq; operũ n instabant c dicentes. p Complete c opus vestrum n quottidie: n vt prius facere solebatis: n qñ r dabantur vobis r palee. s Flagellatiq; sũt: r q p erãt opibus b filiorũ l israel ab c exactoribus b pharaonis l dicentibus. b Quare l non m implestis n mẽsuram c laterũ p sicut prius: r nec c heri r nec c hodie. r Veneruntq; ooooooo p prepositi l filiorũ s israel: b & vociferati sunt r ad ooo c pharaonẽ c dicẽtes . r cur b ita s agis ooooooooooooo l contra seruos tuos? b Palee l non m dantur nobis: c & lateres similiter imperantur. c En ooooooooooo r famuli tui s flagellis cedimur: & t iniuste agitur cõtra r populũ tuũ. qui s ait. s Vacatis ocio: & c idcirco s dicitis. b Eamus & l sacrificemus b domino. ooooo	et constructionẽ laterificij: quod ipsi faciũt καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθουργίας, ἧς αὐτοὶ ποιοῦσ p singuloo dieo: imponetis ipsis. nõ auferetis ab eis q̃dq̃. vacant .n. ppt hoc clamauerũt: dicentes: eamus: et sacrificemꝰ κράγασι, λέγοντες, πορευθῶμεν, καὶ θύσωμεν τῷ deo nro. aggrauent opa holim hoꝝ: θεῷ ἡμῶν. βαρυνάτωσαν τὰ ἔργα τῶν ἀνδρῶν τούτων, et curent hec: τ nõ curent καὶ μεριμνάτωσαν ταῦτα, καὶ μὴ μεριμνάτωσαν in vbis vanis. vrgebãt ãt eos ꝓfecti ἐν λόγοις κενοῖς. κατεῖχεν δὲ αὐτοὺς οἱ ἐργοδιῶ operũ: τ scribe populi. et locuti sũt ad κται, καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ. καὶ ἔλεγον πρὸς τὸν populũ: dicentes: hec dicit pharao: nõ ãpli' do λαόν, λέγοντες, τάδε λέγει φαραώ, οὐκ ἔτι δίδωμι vobis palcas. ipsi vos eunteo colligite vobis ὑμῖν ἄχυρα. αὐτοὶ ὑμεῖς πορευόμενοι συλλέγετε ἑαυ ꝓpis paleas: vnde iucneritis. nõ .n. auferꝫ a τοῖς ἄχυρα, ὅθεν ἂν εὕρητε. οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται ἀπὸ cõstructiõe vsa q̃dq̃. τ dispsus ẽ popul' i tota τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐδέν. καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλη kra egypti vt cõgregaret stipulã in paleas .at ꝓ γῇ Αἰγύπτου συναγαγεῖν καλάμην εἰς ἄχυρα. οἱ δὲ ἐρ fecti operũ vrgebant ipsos: dicentes: cõplete γόδιωξαι κατεῖχεν αὐτούς, λέγοντες, συντέλ opa pertinẽtia ꝓ die: sicut et τε τὰ ἔργα τὰ καθήκοντα καθ' ἡμέραν, καθάπερ καὶ qñ palea dabat vobis. τ flagellati sũt ὅτε τὸ ἄχυρον ἐδίδοτο ὑμῖν. καὶ ἐμαστιγώθησαν οἱ C scribe generis filiorũ israel: cõstitu γραμματεῖς τοῦ θέους τῶν υἱῶν Ισραὴλ, οἱ κατασ ti sup ipsos a prefectis pharaõis: di θέντες ἐπ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπισατῶν τοῦ φαραώ, λέ centes ãre nõ cõpleuistis cõstructiõe vsq; γοντες, διατί οὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν lateritij: sicut et heri τ tertia die: τῆς πλινθείας, καθάπερ καὶ ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, τ qõ hodie. ingredientes ãt scribe καὶ τὸ τῆς σήμερον. εἰσελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν filiorũ israel: exclamauerũt ad pharaonẽ: dicẽteo: ãre υἱῶν Ισραὴλ, κατεβόησαν πρὸς φαραώ, λέγοντες, ἵνα sic facis tuis seruis: palea nõ da τί οὕτω ποιεῖς τοῖς σοῖς δούλοις, ἄχυρα οὐ δί tur seruis tuis: τ laterinũ dicũt nobis: δου τοῖς δούλοις σου, καὶ τὴν πλινθείαν λέγουσιν ἡμῖν facite. ecce famuli tui flagellati sũt. iniuria afficio ποιεῖτε. ἰδοὺ οἱ παῖδές σου μεμαστίγωνται. ἀδίκως ergo populũ tuũ. et dixit eis: vacatis: ocioſi ὑμεῖς γὰρ λαοί σου. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, σχολάζετε, σχολάζοι eſtis. ppt hoc dicitis: eamus: sacrificemꝰ dño ἐστέ. διὰ τοῦτο λέγετε, πορευθῶμεν, θύσωμεν τῷ κυρίῳ

Trásla. Chal.

וְיָת סְכוּם לִבְנַיָּא דְּאִינוּן עָבְדִין מַאְתֶּמְלִי וּמִדְּמַדְּמוֹהִי תְּסָמְנוּן עֲלֵיהוֹן לָא תְּמַנְעוּן מִנֵּיהּ
אֲרֵי נְטָלַיִן אִינוּן עַל כֵּן אִינוּן צָוְחִין לְמֵימַר נַדְּבַח קֳדָם אֱלָהָנָא׃ תִּתְקַר
עוּלְתָא עַל גּוּבְרַיָּא וְיִתְעַסְקוּן בַּהּ וְלָא יְתַעַסְקוּן בְּפִתְגָמִין בְּטָלִין׃ וּקְבַלוּ שְׁלִטוֹנֵי עַמָּא
וְרַבְרְבָוֹהִי וְאָמְרוּ לְעַמָּא לְמֵימַר כִּדְנָן אָמַר פַּרְעֹה לָית אֲנָא יָהֵיב לְכוֹן תִּבְנָא׃ אַתּוּן
אִיזִלוּ סְיבוּ לְכוֹן תִּבְנָא מֵאֲתָר דְּתַשְׁכְּחוּן אֲרֵי לָא יִתְמְנַע מִפּוּלְחַנְכוֹן מִדַּעַם׃ וּבַדַּר
עַמָּא כָּל אַרְעָא דְמִצְרַיִם לְמִלְּבְּא גֻּלְּלֵי לְתִבְנָא׃ וְשִׁלְטוֹנַיָּא דַחֲקִין לְמֵימַר אַשְׁלְמוּ
גְּמִירְתְּכוֹן פִּתְגָם יוֹם בְּיוֹמֵהּ כְּמָא דַּהֲווֹ עָבְדִין כַּד יְתִיהֵב לְכוֹן תִּבְנָא׃ וְלָקוּ סַרְכֵי
בְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּמַנִּיאוּ עֲלֵיהוֹן שְׁלִטוֵי פַּרְעֹה לְמֵימַר מָה דֵּין לָא אַשְׁלַמְתּוּן גְּזֵירַתְכוֹן
לְמֵימַר לִבְנָיִן כְּמֵאתְמָלִי וּמִדְּמַדְּמוֹהִי אַף יוֹמָא הָדֵין׃ וַאֲתוֹ סַרְכֵי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְצַוָּחוּ קֳדָם פַּרְעֹה לְמֵימַר לְמָה אֶת עָבִיד כְּדֵין לְעַבְדָּךְ׃ תִּבְנָא לָא
מְתְיְהִיב וְלִבְנָיְנָא אֲמְרִין לָנָא עִבְדוּ וְהָא עַבְדָּךְ לָכֵן וְחָטָאן עֲלֵיהוֹן עַמָּךְ׃ וַאֲמַר פַּרְעֹה
אֵתּוּן בַּטָּלַיִן עַל כֵּן אַתּוּן אֲמְרִין נַדְּבְחָה קֳדָם יְיָ׃ ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Positiua chal.	Interp. chal.
מְנָה מְנַע	et numerum laterum quez ipsi faciebant heri τ nudiuo tertiuo imponetis super eos : nec minuetis ab
אֲזַל דְּבַח יַכַּר	eo : quoniam ocioſi ſunt. propterea clamant dicentes. Eamus τ ſacrificemus coram deo noſtro. aggra
עָסַק	uetur opus ſuper viros: τ occupentur in eo: τ non occupentur in verbis ocioſis . Et egreſſi ſunt τ prefecti
שְׁבַק מְנַע	populi τ exactores eius: τ dixerunt populo. Hec dicit pharao: non ego dabo vobis paleas. Eos ite τ tol
גְּלַל שְׁלַם	lite vobis paleas de loco in quo inueneritis : quoniã
הֲוָה יְהַב לָהּ	non minuetur quicq̃ de operibus veſtris. Et diſper
לָהּ אֲמַר	ſus eſt populus in omnem terram egypti ad colligen
רְמָה תְּמַל אֲתָא	das ſtipulas τ paleas. Prefecti autem inſtabant: di
יְהַב	centes. Implete opus veſtrum per ſingulos dies : ſi
לָהּ	cut faciebatis quando dabantur vobis palee. Per
אֲזַל דְּבַח יַכַּר	cuſſiq; ſunt prepoſiti filiorum iſrael quos conſtitue
	rant ſup eos prefecti pharaonis dicẽtes . quare non
	completis numerum veſtrũ: vt conficeretis latereꝫ:
	ſicut nudiuſtertius : nec heri nec hodie. Et venerunt
	prefecti filiorum iſrael: τ clamauerũt coram pharaone: dicentes. Quare ſic facis ſeruis tuis ? palee non
	dantur ſeruis tuis: τ dicunt nobis facite lateres . Et
	ecce ſerui tui percutiuntur: τ peccat ſuper eos popu
	lus tuus . Et ait . Ocioſi eſtis ocioſi : idcireo vos dici
	tis eamus τ ſacrificemus coram domino : ooooo

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Exo. Ca.vi.	Prãtiua heb.
nfo. nũc igr̃ euntes laborate. nã palea vobis ὑμεῖς· νῦν οὖν πορευόμενοι ἐργάζεσθε· τὸ γὰρ ἄχυρον ὑμῖν nõ dabit: et cõstructionẽ lateriti redde οὐ δοθήσεται, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀπόδο tis. videbãt aũt scribe filios̃ israel seip τε. ἑώρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἑαυ sos in malis: dicentes: nõ relinquetis a τοὺς ἐν κακοῖς, λέγοντες, οὐκ ἀποστελεῖτε ἀπὸ τῆς lateritio qõ ptinet ad diẽ. occurrerũt aũt moysi πλινθείας τὸ καθῆκον τῇ ἡμέρᾳ· συνήντησαν δὲ μωυσῆ	ᵐIte ergo &ᵐopamini. ᵉPalee ᵖnon ᵍdabuntur ʳvobis: ᵒ& ᵐ reddetis ᵒcõ suetũ numerũ ʳlaterum. ˢVidebãtq; ᵇse ʳpreposĩti ˢfiliorum ᵃisrael ᶜin maltũ: ᵈeo q̃ diceretur eis: ᵍnõ ʳminuetur ʰ quicq̃ opis ᵍde lateribus ᵖp singulos dies. ᴵOccurreruntq; oo ᵐmoysi ᵒ& ᵖaarõ ᵠq stabãt ʳex aduerso ᵉ egrediẽtes ʳa ᵐpharaone: ʳ& dixerũt ʳad eos. ʳVideat ooooooo ᵉdñs ᶜ& iudicet: ᵇquoniã ooooooooooo ooooooooo ᶜfetere fecistis ᵍ odorem nostrũ ᵇcorã ᵗpharaõe	ᵍנָתַן ʳרָאָה ˢלוּץ ˢנָרַע ᵈפָּנַע ᵖיָצַא ᵖיָצָא ʳרָאָה ᶜשָׁפַט ᶜבָּאַשׁ ᵐטָמַן
et aarõ venientib ᵖ in occursum eis. exeũti καὶ Ἀαρὼν ἐρχομένους εἰς συνάντησιν αὐτοῖς· ἐκπορευο bus illis a pharaõe. τ dixerũt eis: videat μένων αὐτῶν ἀπὸ φαραὼ καὶ εἶπον αὐτοῖς, ἐπιδοι deus vos τ iudicet: q̃ abominati estis odorẽ no εὶς ὑμᾶς καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὀσμὴν ἡ strã corã pharaõe: τ corã seruis	ᵍ& ᵗseruis eius: & ᵐpre buistis ei ᵐgladiũ: ooooo ᵖvt occideret nos. ᵠ Re uersusq; est ʳ moyses ᵉad ᵈñm ᵉ& ait. ˢ Dñe ᵉcur ˢaf flixisti ᵃpopulum ooooo ᵇistum! ᶜ Quare ᵉ misisti me! ʳEx eo enim quo ᵍin gressus sum ᵇad ᵗpharao nẽ: ᵃvt loquerer ʳex noĩe tuo: ᵐafflixit ᵃpplm tuũ: ᵖ& ᵍnon ʳliberasti eos.	ᵖאָבָה ᵍעָבַד ᵗשָׁלַח ᵗדָּבַר
μῶν ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, τ ἀπο dat nos. cõuersus ẽ aũt moyses ad deũ: τ κτεῖναι ἡμᾶς. ἐπέστρεψε δὲ μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν, καὶ dixit: dñe: quare afflixisti populũ hũc: et cur εἶπε, κύριε, διατί ἐκάκωσας τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ ἵνατί misisti me. ¯et ex quo ingressus sum ad pha ἀπέστειλάς με· καὶ ἀφ' οὗ εἰσεπορεύμαι πρὸς φα	Ca.6. ᵒIxitq; ᵇdominus ᶜad ᵒmoysen. ᵈNũc ʳvidebis: ᵉque ᵇfacturus sum oooo ᵗpharaoni. ᴵ Per manum ᵏeĩ ᵐfortẽ ᵉdimittet eos: ᵒ& in manu ᵖrobusta ᵠeii ciet illos ʳde terra sua. ˢLocutusq; est ʳdeus ᵃad ˢmoysen ʳdicens. oooooo ᵃEgo ᵇdominus qui ᶜap parui ʳabraam ooooooo ᵉisaac ᵇ& ᵈiacob ᵇin deo ᵗoi potente: ooooooooooo ᵐ& nomen meũ ᵐadonai ᵒnon ᵖindicaui ᵠeis. ooooo ᵖPepigiq̃ ᵃfedus ˢcũ eis: ooooooooooooo	ᵖיָצָא ʳרָאָה ᵗשָׁלַח ᵗדָּבַר
ραὼ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ σώματί, ἐκάκωσε τὸν λαὸν hunc: τ nõ liberasti populũ tuũ. τοῦτον, καὶ οὐκ ἐῤῥύσω τὸν λαόν σου. Ca.6. θΕ dixit dñs ad moysen: nũ videbis q̃ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, Νῦν ὄψει ἃ facã pharaõi. in .n. manu valida dimit ποιήσω τῷ φαραώ. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξαπο tet eos: et in brachio excelso eiũciet στελεῖ αὐτούς, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ eos de terra sua. locutꝰ ẽ aũt deꝰ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ἐλάλησε δὲ ὁ θεὸς ad moysen: et dixit ad eum: ego dñs. πρὸς μωυσῆν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ἐγὼ κύριος. et apparui ad abraam τ isaac τ iacob: deꝰ καὶ ὤφθην πρὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, θεὸς eorũ eos. et nomẽ meũ dñs nõ manifestaui ὢν αὐτῶν. καὶ τὸ ὄνομά μου κύριος οὐκ ἐδήλωσα eis. et cõstitui fedus meũ cũ eis: αὐτοῖς. καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτούς, vt darẽ eis terrã chananeoꝝ: terrã ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν γῆν qua habitauerũt. in q̃ τ habitauerũt in ea. κατοικήκασιν· ἐν ᾗ καὶ παῴκησαν ἐπ' αὐτῆς· τ ego audiui gemitũ filiorũ καὶ ἐγὼ ἤκουσα τὸν στεναγμὸν τῶν υἱῶν	ᵐIxitq; ᵇdominus ᶜad ᵒmoysen. ᵈNũc ʳvidebis: ᵉque ᵇfacturus sum oooo ᵗpharaoni. ᴵ Per manum ᵏeĩ ᵐfortẽ ᵉdimittet eos: ᵒ& in manu ᵖrobusta ᵠeii ciet illos ʳde terra sua. ˢLocutusq; est ʳdeus ᵃad ˢmoysen ʳdicens. oooooo ᵃEgo ᵇdominus qui ᶜap parui ʳabraam ooooooo ᵉisaac ᵇ& ᵈiacob ᵇin deo ᵗoi potente: ooooooooooo ᵐ& nomen meũ ᵐadonai ᵒnon ᵖindicaui ᵠeis. ooooo ᵖPepigiq̃ ᵃfedus ˢcũ eis: ooooooooooooo ʳvt darem ˢeis ᵇterrã ᶜcha naan: ooooooooooooooo ᶜterrã ʳperegrinatõis eo rum ˢin qua ᵗfuerũt adue ne. ᴵEgo ᵐaudiui ᵒ gemi tum ᵖ filiorum ooooooo	ᵖיָצָא ʳרָאָה ᵗשָׁלַח ᵗדָּבַר

Transla.Chal.

וּבְנַן אִיזִילוּ פְּלָחוּ וְתִיבְנָא לָא מְתְיְהֲבָא לְטִן וְסִכּוּם לְבְנָיָא תִּתְנוּן׃ וְחָזוֹ סָרְכֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל יַתְהוֹן בְּבִישׁ דְּלָא תְּמַנְעוּן מִלְּבְנֵיכוֹן פִּתְגָם יוֹם בְּיוֹמֵיהּ׃ וְעָרַע יָת מֹשֶׁה
וְיָת אַהֲרֹן כַּד נְפָקִין לְקֳדָמוּתְהוֹן מִלְּוָת פַּרְעֹה׃ וַאֲמָרוּ לְהוֹן יְתְגְּלִי יְיָ עֲלֵיכוֹן
וְיִתְפְּרַע דְּאַבְאַשְׁתּוּן יָת רֵיחֲנָא בְּעֵינֵי פַּרְעֹה וּבְעֵינֵי עַבְדּוֹהִי לְמִתַּן חַרְבָּא בִּידֵיהוֹן
לְמִקְטְלַנָא׃ וְתָב מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ וַאֲמַר יְיָ לְמָה אַבְאַשְׁתָּא לְעַמָּא הָדֵין לְמָה דְנִן
שְׁלַחְתָּנִי׃ וּמֵעֵידָן דְּעַלִּית לְוָת פַּרְעֹה לְמַלָּלָא בִּשְׁמָךְ אִתְבָּאַשׁ לְעַמָּא הָדֵין וְשֵׁיזָבָא לָא
שֵׁיזְבְתָּא יָת עַמָּךְ׃ **Ca.vj.** וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כְּעַן תֶּחֱזֵי דְּאֶעְבֵּד לְפַרְעֹה
אֲרֵי בִּידָא תַּקִּיפָא יְשַׁלְּחִינּוּן וּבִידָא תַּקִּיפָא יְתָרְכִינּוּן מֵאַרְעֵיהּ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
וַאֲמַר לֵיהּ אֲנָא יְיָ׃ וְאִתְגְּלֵיתִי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי וּשְׁמִי יְיָ לָא
אוֹדַעִית לְהוֹן׃ וְאַף אֲקִימִית יָת קְיָמִי עִמְּהוֹן לְמִתַּן יָת אַרְעָא דְּכְנַעַן יָת אַרְעָא
תּוֹתָבוּתְהוֹן דְּאִיתְתַּבוּ בַהּ׃ וְאַף קֳדָמַי שְׁמִיעַ יָת קְבִילַת בְּנֵי

Interp.chal.

et nũc ite ᵗ operamini: ᵗ palee nõ dabunt vobis: ᵗ ſũ
mam laterum reddetis. Videbãtq; ſe præfecti filio: ſũ
iſrael in maltũ: eo q̃ diceretur eis nõ minuatio quic q̃
de lateribus veſtris per ſinguloꝰ dies: occurrerũtq;
moyſi ᵗ aaron: qui ſtabant in cõſpectu eoꝝ cum egre
derẽtur a pharaõe: dixerũtq; eis. Appa reat dñs ſup
vos ᵗ vindictã ſumat: eo q̃ fetere feciſtis odorẽ veſtrũ
in oculis pharaonis ᵗ in oculis ſeruoꝝ eius: vt dare
tis gladiũ in manib ᵖ ſuis: vt occiderẽt nos. Et reuer
ſus eſt moyſes corã dño: ᵗ ait. Dñe quare malefeciſti
huic ppło? vt q̃d miſiſti me? et ex qᵒ tpe quo ingreſſus
ſuꝫ ad pharaonẽ vt loq̃rer i noĩe tuo: malefecit popu
lo huic: ᵗ liberans nõ liberaſti populũ tuũ. Ca.6.
Dixitq; dñs ad moyſen. Nunc videbis q̃ factu
rus ſum pharaoni: q̃ſñ per manũ fortẽ dimittet
eos: ᵗ per manũ validã eiciet eos de terra ſua. Locu
tuſq; eſt dñs cũ moyſe: ᵗ dixit ei. Ego dñs. Reuelatuſ
q; fui abrahe iſaac ᵗ iacob in deo oipotenti: ᵗ nomen
meũ Adonai nõ indicaui eis. et etiã ſtatui pactũ meũ
cum eis: vt darem eis terrã chanaã: terrã peregrina
tionis eorum in qua peregrinati ſunt. Et in conſpe
ctu meo auditus eſt clamor filiorum ooooooooo

יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים עֲבַד
אֶתְכֶם וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי׃ לָכֵן אֱמֹר זָכַר
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי יָצָא
אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם
וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם כי
וְגָאַלְתִּי אֶתְכֶם בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה גָּאַל נָטָה
וּבִשְׁפָטִים גְּדֹלִים׃ וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם
לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים הָיָה
וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת יָצָא
מִצְרַיִם׃ וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל הָאָרֶץ בוא
אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת יָדִי לָתֵת אֹתָהּ
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי
אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה׃ וַיְדַבֵּר דבר
מֹשֶׁה כֵּן אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא
שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ
וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ בֹּא דַבֵּר אֶל פַּרְעֹה בוא
מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְיְשַׁלַּח אֶת בְּנֵי שלח
יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה
לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פתה
לֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי
פַּרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם׃ וַיְדַבֵּר דבר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם צוה
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל פַּרְעֹה מֶלֶךְ
מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת בְּנֵי יצא
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ אֵלֶּה

[q]iſrael:[r]quo[s]egiptii[r]oppreſſerunt [t]eos:[r]& recordatus ſum [s]pacti mei. [a]Ideo[b]dic eo [c]filiis[b]iſrael.[c]ego[r]dominus qui[e]educam [b]vos[c]de[k] ergaſtulo[l] egyptiorū: [m]& eruam[e]de ſeruitute: [f]ac redimam[r]in brachio [e]excelſo [r]& iudiciis[e] magnis: [r]& aſſumam[r]vos [m]mihi[a]in populum: [b]& ero[c]veſter[b]deus. [c]Et ſcietis[r]quia[g] ego ſū [b]dominus[c]deus veſter: [k]qui eduxerim[l] vos[m]de [n]ergaſtulo [o]egyptiorū: [p]& induxerim[l]vos[r]in[e] terram ſup [r]quā[e]leuaui[r]manū meā: vt[r]darem[g]eam [b]abraam[c]iſaac[o]& iacob. [c]daboq; [l]illam[b]poſſidendā[r]vobis [c]ego[b]dñs. [l]Narrauit ergo[m] moyſes omnia[p]filiis [q]iſrael:qui[r]non [a]acquieuerunt[r]ei[r]ppter [a]anguſtiam[r]ſpiritus [o]& opus[a]duriſſimū. [b]Locutuſq; eſt[c]dominus[b]ad [c]moyſen[r]dicens. [g]Ingredere &[b]loquere[r]ad[b]pharaonē[l]regē[m]egypti:[n]vt dimittat[r]filios [o]iſrael[r]de terra ſua.[g]Reſpondit[r]moyſes [o]coram[r]dño.[b]Ecce[g] filii [b]iſrael [o]non[b]audiunt[c] me:[r]& quomodo[g]audiet [o]pharao[p]ſertim[r]cū[b]incircumciſus[r]ſim[l]labiis. [m]locutuſq; eſt[n] dñs[o] ad [p]moyſen[q] &[r]aarō:[s]& dedit mādatū[r]ad[n]filios[r] iſrael[r]& ad[r]pharaonē[g]regē[b]egypti:[c]vt educerēt [g]filios [o]iſrael[g]de terra[b] egypti. [r]Iſti ſunt

iſrael. que egrpti in ſeruitutē redegeſt eos. Ἰσραήλ. ἃ οἱ Αἰγύπτιοι κατεδουλεύοντο αὐτούς. et recordat[e]ſū federis mei. rade: loqre καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης μου. βάδιζε, εἶπον τοῖς filijs iſrael: dicens: ego dñs: et educā vos υἱοῖς Ἰσραήλ, λέγων, ἐγὼ κύριος, καὶ ἐξάξω ὑμᾶς a ſeruitute egrptiorū. ↕ liberabo vos ἀπὸ δουλείας τῶν Αἰγυπτίων. καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς de potētia eoꝝ: ↕ redimā vos ἐκ τῆς δυναστείας αὐτῶν, καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς in brachio excelſo: ↕ iudicio magno. et ac- ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ κρίσει μεγάλῃ. καὶ λή- cipiā vos mihi in pplm. et ero veſter ψομαι ὑμᾶς ἐμαυτῷ εἰς λαόν. καὶ ἔσομαι ὑμῶν deꝰ. et cognoſcetis: ꝙ ego dñs deꝰ veſter: θεός. καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, educēo vos de potentia egr ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς δυναστείας τῶν Αἰ- ptiorū. et adducā vos in terrā: i quā γυπτίων. καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, ἐφ' ἣν extendi manū meā: vt darē eā abra- ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου, δοῦναι αὐτὴν τῷ Ἀβρα- am et iſaac et iacob. et dabo ἀμ καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ. καὶ δώσω eam vobis in ſorte. ego dñs. locutꝰē σω αὐτὴν ὑμῖν ἐν κλήρῳ. ἐγὼ κύριος. ἐλάλησε ăt moyſes ſic filiis iſrael: et nō audi- δὲ μωυσῆς οὕτως τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἤκου erūt moyſē pre puſillanimitate: et pre σαν μωυσῆ ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας, καὶ ἀπὸ operib⁹ duris. ait ăt dñs ad τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν. εἶπε δὲ κύριος πρὸς moyſen: dicens: ingredere: loquere ad pha- μωυσῆν, λέγων, εἴσιθι, λάλησον πρὸς Φαρα- raonē regē egrpti: vt dimittat fili ὼ βασιλέα Αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱ- os iſrael de terra: ſua: locutꝰē ăt moy οὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς, αὐτοῦ, ἐλάλησε δὲ μω- ſes coā dño: dicēs: ecce filij iſra- σῆς ἔναντι κυρίου, λέγων, ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἰσρα- el nō audierūt me: et quō pharaō au ὴλ οὐκ ἤκουσάν μου, καὶ πῶς Φαραὼ ἀ- diet me: ego ăt balbꝰ ſū. dixit κούσεταί μου, ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι. εἶπε ăt dño ad moyſen et aaron: et man δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, καὶ συνέ- dauit eis ad pharaonē regem egr ταξεν αὐτοῖς πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύ- pti: vt educat filios iſrael de πτου, ἵνα ἐξαγάγῃ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς terra egrpti. et hi γῆς Αἰγύπτου. καὶ οὗτοι

Pritiua chal. Interp. chal. Transla.Chal.

Pritiua chal.	Interp. chal.
פַּלַח קוּם	iſrael:eo q egrptij ſeruire faciunt eos: ↕ recordatus
נָפַק שֵׁזַב פֻּרְקָן	ſum pacti mei. Ideo dic filijs iſrael: ego dominus. et
רָמָם דִּין רָבָב	educā vos de medio tribulationis ſeruitutis egyptio
קָרַב רָוָה בַּדַע	rum. et liberabo vos de ſeruitute eoꝝ: et redimā vos
נָפַק עוֹל קוּם	in brachio excelſo et iudicijs magnis. Et applicabo
אֲמַר נְתַן	vos coram me in populū: ↕ ero vobis in deū: ↕ ſcietis
הָוָה מָשָׁה אֲמַר	quia ego dñs deus veſter: qui eduxi vos de medio tri
שְׁלַח	bulationis ſeruitutis egyptioꝝ. et inducā vos in ter-
כְּבַל מָלַל	ram: pro qua iuraui in verbū meū: vt darē eam abra-
נָפַק	he iſaac ↕ iacob: ↕ dabo eaꝫ vobis in hereditatē: ego
אָל	dñs. Locutuſq; eſt moyſes filijs iſrael: ↕ nō acquieue
	runt moyſi propter anguſtiā ſpiritus ↕ duram ſerui-
	tutem que erat ſuper eos. Locutuſq; eſt dominus cuꝫ
	moyſe: dicens. Ingredere loquere cum pharaone re
	rege egrpti: vt mittat filios iſrael de tra ſua. Et locu-
	tus eſt moyſes coram domino: dicēs. Ecce filij iſrael
	non acquieuerūt mihi. quomodo ergo acquieſcet mi-
	hi pharao: ↕ ego ſum grauis loquele. Locutuſq; eſt
	dominus cū moyſe ↕ cum aaron: et dedit eis manda-
	tum ad filios iſrael ↕ ad pharonem regem egrpti: vt
	educerent filios iſrael de terra egrpti. Iſti ſunt

Transla.Chal.

יִשְׂרָאֵל דְּמִצְרָאֵי פָּלְחִין בְּהוֹן וְדְכִירְנָא יָת קְיָמִי׃ בְּכֵן אֵימַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנָא יְיָ
וְאַפֵּיק יָתְכוֹן מִגּוֹ דְחוֹק פּוּלְחָנְהוֹן וְאֶשֵׁזִיב יָתְכוֹן מִפּוּלְחָנְהוֹן וְאֶפְרוֹק יָתְכוֹן
בִּדְרָעָא מְרַמְמָא וּבְדִינִין רַבְרְבִין׃ וְאֶסַב יָתְכוֹן קֳדָמָי לְעַם וְאֶהֱוֵא לְכוֹן לֶאֱלָהָא
וְתִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהְכוֹן דְּאַפֵּיק יָתְכוֹן מִגּוֹ דְחוֹק פּוּלְחָנְהוֹן׃ וְאַעֵיל יָתְכוֹן
לְאַרְעָא דְּקַיֵּימִית בְּמֵימְרִי לְמִתַּן יָתַהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְאֶתֵּן יָתַהּ לְכוֹן
יְרוּתָא אֲנָא יְיָ׃ וּמַלֵּיל מֹשֶׁה כֵּן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָא קַבִּילוּ מִן מֹשֶׁה מֵעֲקַת רוּחָא
וּפוּלְחָנָא דַּהֲוָת מַשְׁיָא עֲלֵיהוֹן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ עוֹל מַלֵּיל עִם פַּרְעֹה
מַלְכָּא דְּמִצְרַיִם וְיְשַׁלַּח יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעֵיהּ׃ וּמַלֵּיל מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ לְמֵימָר הָא
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא קַבִּילוּ מִנִּי וְאֵכֵּיךְ יְקַבֵּיל מִנִּי פַּרְעֹה וַאֲנָא עֲקִיר סְמַלָּל׃ וּמַלֵּיל יְיָ
עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן וּפַקֵּדִינוּן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְוָת פַּרְעֹה מַלְכָּא דְּמִצְרַיִם לְאַפָּקָא
יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃ אִילֵּין

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

principes domoꝝ familiaꝝ eoꝝ. filij rubē
οἱ ἀρχηγοὶ οἴκων πατριῶν αὐτῶν . υἱοὶ ῥουβὴν
primogeniti israel: enoch: ꝛ phallu: esrom
πρωτοτόκου Ἰσραήλ , ἐνώχ , καὶ φαλλού, ἀσρὼμ
et charmi: hec cognatio ruben. ꝛ filij symeō:
καὶ χαρμί, αὕτη ἡ συγγένεια ῥουβήν. καὶ υἱοὶ συμεών,
iemuel: ꝛ iamin: ꝛ aod: ꝛ iachin: ꝛ sear:
Ἰεμουήλ, καὶ Ἰαμίν, καὶ Ἀώδ , καὶ Ἰαχίν, καὶ σαάρ ,
et saul q̄ ex phemissa. he familie
καὶ σαοὺλ ὁ ἐκ τῆς φοινίσσης. αὗται αἱ πατριαὶ τῶν
filioꝝ symeō. et hec noia filioꝝ
υἱῶν συμεών. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν
leui per cognatiões eoꝝ: gersō: caath: ꝛ
λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν , γεδσών , καάθ , καὶ
merari. ꝛ hi āni vite leui: cētū
μεραρεί. καὶ ταῦτα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς λευὶ, ἑκατὸν
triginta septē āni. ꝛ hi filij gersō. lobeni.
τριακονταεπτὰ ἔτη. καὶ οὗτοι υἱοὶ γεδσών. λοβενί.
et semei. domꝝ familiarū eoꝝ: et filij caath: am
καὶ σεμεί. οἶκοι πατριῶν αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ καάθ , ἀμ
ram: et isuar: et hebron: et oziel. et
βράμ, καὶ Ἰσααρ, καὶ χεβρών , καὶ ὀζιήλ . καὶ τὰ
āni vite caath cētū triginta tres āni. et
ἔτη τῆς ζωῆς καάθ ἑκατὸν τριακοντατρία ἔτη. καὶ
filij merari: mooli: ꝛ musi. he domꝝ fami
υἱοὶ μεραρεῖ , μοολί , καὶ ὁμουσί . οὗτοι οἶκοι πα-
liarū leui: ꝑ cognatiões eoꝝ. et accepit
τριῶν λευί , κατὰ συγγενείας αὐτῶν . καὶ ἔλαβεν
amrā tochabed filiā fratris
ἀβραμ τὴν Ἰωχαβὲδ θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ
patris sui sibi in vxorē. et genuit
πατρὸς αὐτοῦ ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. καὶ ἐφύτευσεν
ei et aaron et moysen et mariā
αὐτῷ τόν τε ἀαρὼν καὶ μωυσῆν καὶ μαριὰμ τὴν
sororē eorū. at āni vite amrā cen-
ἀδελφὴν αὐτῶν . τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς ἀμρὰμ ἑκα-
tū triginta septē āni. et filij isuar: chore:
τὸν τριακονταεπτὰ ἔτη . καὶ υἱοὶ Ἰσααρ, κορέ,
et naphec: et zechri. et filij oziel: misael: et
καὶ ναφὲκ ,καὶ ζιχρί . καὶ υἱοὶ ὑζιήλ , μισαὴλ , καὶ
elisaphan: et zechri. accepit āt aarō elisa-
ἐλισαφάν , καὶ ζιχρί . ἔλαβε δὲ ἀαρὼν τὴν ἐλισά
D beth filiā aminadab sororē naason sibi
βεθ θυγατέρα ἀμιναδὰβ ἀδελφὴν ναασσὼν ἑαυτῷ
vxorē. et pepit ei ipsa nadab: et a-
γυναῖκα . καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν τε ναδὰβ, καὶ ἀ-
biu: et eleazar: et ithamar. filij āt chore: aser:
βιούδ, καὶ ἐλεάζαρ , καὶ ἰθάμαρ. υἱοὶ δὲ κορέ, ἀσείρ,
et elcana: et abiasab. he ghenões chore.
καὶ ἐλκανά , καὶ ἀβιάσαρ . αὗται αἱ γενέσεις κορέ.
et eleazar aaron: accepit filiā phu-
καὶ ἐλεάζαρ ὁ τοῦ ἀαρών, ἔλαβε τὴν θυγατέρα φου
tiel sibi vxorē: et pepit
τιὴλ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν ooooo ooo oooo

Transla.Chal.

Trāsla.B.Hiero.

principes domorū p familias suas. Filii ruben primogeniti israelis: enoch & phallu esron & charmi. He cognationes ruben. ooooooooo Filii symeon iamuel & iamin & ahod ooooooooo & iachin & saber & saul filius chananitidis. He progenies symeō. Et hec ooooooooooooooo noia filiorū leui p cognatiões suas: gerson & caath & merari. Anni aūt vite leui fuerunt centum triginta septē. Filii ooooooooooooooo gerson lobni & semei per cognationes suas. Filii caath amram & isuar & hebron ooooooo & oziel. Anni quoq; vite caath ooooooooooo centum triginta tres. filii merari ooooooooooo mooli & musi: He cognationes leui ooooooo p familias suas. Accepit aūt amrā vxorē iochabet patruelē suā: q̄ peperit ei aaron ooooo & moysen & mariā. Fuerūt q; anni vite amrā cētū triginta septem. filii quoq; isuar: ooooooooooo chore & napheg & zechri. filii quoq; oziel misael & elisaphan & sechri. Accepit autem aarō vxorem elisabeth filiam aminadab ooooo sororem naason: q̄ peperit ei ooooooooooooo nadab & abiu & eleazar ooooooooooooooo & ithamar. filii quoq; chore: aser & helcana & abiasaph. He sunt cognationes choritarū. At vero eleazar filius Aarō accepit vxorē de filiabus phutiel: que peperit ooooooo

Ter.Heb. Exo. Ca.vi. Prītiua heb.

רָאשֵׁי בֵית אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן
בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרֹן
וְכַרְמִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת רְאוּבֵן
וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד
וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן הַכְּנַעֲנִית
אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת שִׁמְעוֹן וְאֵלֶּה שָׁלֹשׁ
שִׁמוֹת בְּנֵי לֵוִי לְתֹלְדֹתָם גֵּרְשׁוֹן
וּקְהָת וּמְרָרִי וּשְׁנֵי חַיֵּי לֵוִי שָׁלֹשׁ
וְשִׁלְשִׁים וּמְאַת שָׁנָה בְּנֵי
גֵּרְשׁוֹן לִבְנִי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפְּחֹתָם
וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן
וְעֻזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי קְהָת שָׁלֹשׁ
וְשִׁלְשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וּבְנֵי מְרָרִי
מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי
לְתֹלְדֹתָם וַיִּקַּח עַמְרָם אֶת יוֹכֶבֶד
דּוד אִישׁ יָלַד
דֹּדָתוֹ לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת אַהֲרֹן
וְאֶת מֹשֶׁה וּשְׁנֵי חַיֵּי עַמְרָם שָׁלֹשׁ
וְשִׁלְשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וּבְנֵי יִצְהָר
קֹרַח וְנֶפֶג וְזִכְרִי וּבְנֵי עֻזִּיאֵל
מִישָׁאֵל וְאֶלְצָפָן וְסִתְרִי וַיִּקַּח
אַהֲרֹן אֶת אֱלִישֶׁבַע בַּת עַמִּינָדָב
אֲחוֹת נַחְשׁוֹן לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ
אֶת נָדָב וְאֶת אֲבִיהוּא אֶת אֶלְעָזָר
וְאֶת אִיתָמָר וּבְנֵי קֹרַח אַסִּיר
וְאֶלְקָנָה וַאֲבִיאָסָף אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
הַקָּרְחִי וְאֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן לָקַח לוֹ
מִבְּנוֹת פּוּטִיאֵל לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד

Interp̄.chal.

Prītiua chal.

principes domus patrū suoꝝ. filij rubē primogeniti israel: enoch: ꝛ phallu: esron ꝛ charmi. He cognationes ruben. Filij aūt symeō: iamuel: ꝛ iamin: ꝛ ahod: et iachin ꝛ saber: ꝛ saul filii chananitidis. He cognationes symeō. Et hec noia filioꝝ leui p cognationes suas: gerson: ꝛ caath: ꝛ merari. Anni aūt vite leui fuerunt centū triginta septē. Filij autē gerson: lobni et semei per cognationes suas. Filij aūt caath: amram et isaar: ꝛ hebron: et oziel. Anni aūt vite caath centū ꝛ triginta ꝛ tres anni. Filij aūt merari: mooli ꝛ musi. He sunt cognationes leui p familias suas. Et accepit amrā iochebed filiam sororis pris sui sibi in vxorē: ꝛ pepit ei aaron ꝛ moysen. Anni autē vite amram fuerunt centum ꝛ triginta ꝛ septē anni. Filij autez isaar: chore: ꝛ napheg: ꝛ sechri. Et filij oziel. Misael: ꝛ helisaphan ꝛ sethri. Acceptitq; aarō sibi helisabee filiā aminadab sororem naason in vxorē: et peperit ei nadab ꝛ abiu et eleazar ꝛ ithamar. Filij quoq; chore: aser: ꝛ elchana: ꝛ abiasaph. He sunt generatiões chore. Eleazar autē filius aaron accepit sibi de filiabus futiel vxorem: ꝛ peperit ooooooooooooooo

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Exo. | Ca. vij. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

לוֹ אֶת פִּינְחָס אֱלֶה רָאשֵׁי אֲבוֹת
הַלֵּוִים לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ הוּא אַהֲרֹן לָזֶה שְׁפָחָה
ומֹשֶׁה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם
הוֹצִיאוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ יָצָא
מִצְרַיִם עַל צִבְאֹתָם׃ הֵם הַמְדַבְּרִים דִּבֶּר
אֶל פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוּא
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ וַיְהִי בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה הָיָה
אֶל מֹשֶׁה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיְדַבֵּר דִּבֶּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה
דַּבֵּר אֶל פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֵת
כָּל אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר אֵלֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה הֵן אֲנִי עֲרַל
שִׂפָתַיִם וְאֵיךְ יִשְׁמַע אֵלַי פַּרְעֹה׃ שָׁמַע
Cap. vij. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
רְאֵה נְתַתִּיךָ אֱלֹהִים לְפַרְעֹה נָתַן
וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יִהְיֶה נְבִיאֶךָ׃ אַתָּה נָבָא
תְּדַבֵּר אֵת כָּל אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ וְאַהֲרֹן דִּבֶּר
אָחִיךָ יְדַבֵּר אֶל פַּרְעֹה וְשִׁלַּח אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃ וַאֲנִי אַקְשֶׁה
אֶת לֵב פַּרְעֹה וְהִרְבֵּיתִי אֶת אֹתֹתַי
וְאֶת מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְלֹא
יִשְׁמַע אֲלֵכֶם פַּרְעֹה וְנָתַתִּי אֶת
יָדִי בְּמִצְרָיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת
צִבְאֹתַי אֶת עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם בִּשְׁפָטִים גְּדֹלִים׃ וְיָדְעוּ
מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה בְּנֹטִי אֶת

deiphinees. Hi sũt principes familiarum leuiticarũ p cognationes suas. Ipse est aaron & moyses quibus dixit dñs educite filios israel de terra egypti p turmas suas. Ipsi sunt qui locuti sunt cum pharaone rege egypti: vt educerent filios israel de egypto: ipse est moyses & aaron. Et factũ est in die qua locutus est dñs cũ moyse in terra egypti. Locutusq; ẽ dñs cum moyse dicẽs. Ego dñs. Loquere cũ pharaone rege egypti oĩa que ego loquor tibi. Et ait moyses coram dño. Ecce ego sum grauis loquele: & quõ acquiesceret mihi pharao. Ca. 7.

Dixitq; dñs ad moysen. Vide q̃ cõstitui te principẽ pharaoni: et aaron frater tuus erit interpres tuus. Tu loqueris omnia que mando tibi: et aaron frater tuus loquitur cum pharaone: vt dimittat filios israel de terra sua. Et ego indurabo cor pharaonis: et multiplicabo signa mea et portenta mea in terra egypti. Et nõ acquiescet vobis pharao: & ponam plagam fortitudinis mee super egyptum: & educam exercitum meum: populum meum filios israel de terra egypti per iudicia magna. Et scient egyptii quia ego dominus: cum leuauero

Trãsla. B. Hiero.

deiphinees. Hi sũt principes familiarum leuitarũ: per generationes suas. Iste est aaron & moyses quibus precepit dominus vt educerẽt filios israel de terra egypti: educerent filios israel de terra egypti: qui loquũtur ad pharaonẽ regẽ egypti: vt educant filios israel de egypto. Iste est moyses & aarõ in die q̃ locutus est dominus ad moysen in terra egypti. Et locutus est dñs ad moysen dicẽs. Ego dominus. Loquere ad pharaonẽ regem egypti: omnia que loquor tibi. Et ait moyses coram domino. Ecce constitui te deum pharaonis: & aarõ frater tuus erit propheta tuus. Tu loqueris ei quoĩa q̃ mando tibi: & ille loquetur ad pharaonẽ vt dimittat filios israel de terra sua. Sed ego indurabo cor eius: & multiplicabo signa et portenta mea in terra egypti: & non audiet vos. Immittãq; manũ meã super egyptum: & educam exercitũ & populũ meum filios israel de terra egypti per iudicia maxima. Et scient egyptii: quia ego sum dominus: qui extenderim

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

ei phinees. Hi principes familie leuitaꝝ: αὐτῶν ἦσαν φινεές. οὗτοι αἱ ἀρχαὶ πατριῶν λευιτῶν, per generationes eoꝝ. Hic aaron & moyses: κατὰ γενέσεις αὐτῶν. οὗτος ἀαρὼν καὶ μωυσῆς, qb dixit dñs deus vt educerẽt filios isra οἷς εἶπεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς ἰσρα el ex egypto: cũ exercitu eoꝝ. Hi sũt ηλ ἐξ αἰγύπτου, σὺν δυνάμει αὐτῶν. οὗτοί εἰσιν q loquũtur ad pharaonẽ regem egypti: οἱ διαλεγόμενοι πρὸς φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, vt educerẽt filios israel ex egypto. Hic ὥστε ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐξ αἰγύπτου. αὐτὸς moyses & aaron: qua die locutꝰ ẽ dñs moy μωυσῆς καὶ ἀαρών, ᾗ ἡμέρα ἐλάλησε κύριος μω si in tra egypti. & locutꝰ ẽ dñs ad moy σῆν ἐν γῇ αἰγύπτου. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μω sen: dicẽs: ego dñs: loq̃re ad pharaonẽ σῆν, λέγων, ἐγὼ κύριος, λάλησον πρὸς φαραὼ regẽ egypti: q̃cũq; ego dico ad te. & βασιλέα αἰγύπτου, ὅσα ἐγὼ λέγω πρός σε. καὶ dixit moyses coram dño: ecce ego graci εἶπε μωυσῆς ἐναντίον κυρίου, ἰδοὺ ἐγὼ ἰσχνόφω li voce sũ: & quõ audiet me pharao. νός εἰ μι, καὶ πῶς εἰσακούσεταί μου φαραώ. Ca. 7.

Et ait dñs ad moysen: dicẽs: ecce καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἰδοὺ δέ vedi te deũ pharaõis. & aaron frater tuus δωκά σε θεὸν φαραώ. καὶ ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου erit tuus ꝓpheta. tu vo loq̃re ei om εἶται σου προφήτης. σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάσ nia q̃cũq; tibi ꝑcipio. at aaron fra τα ὅσα σοι ἐντέλλομαι. ὁ δὲ ἀαρὼν ὁ ἀδελ ter tuus loq̃tur ad pharaonẽ: vt dimit φός σου λαλήσει πρὸς φαραώ, ὥστε ἐξαποστεῖ tat filios israel de tra sua. ego aũt λαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ indurabo cor pharaõis: & multiplicabo σκληρυῶ τὴν καρδίαν φαραώ, καὶ πληθυνῶ τὰ signa mea: & portẽta mea in tra egy σημεῖά μου, καὶ τὰ τέρατά μου ἐν γῇ αἰγύ pti: & nõ audiet vos pharao: & πτου, καὶ οὐκ εἰσακούσεταί ὑμῶν φαραώ, καὶ inicias manũ meã in egyptum: & edu ἐπιβαλῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αἴγυπτον, καὶ ἐξά cã cũ potẽtia mea populũ meũ fi ξω σὺν δυνάμει μου τὸν λαόν μου τοὺς υἱ lios israel de tra egypti cũ vltione οὺς ἰσραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου σὺν ἐκδικήσει magna. & cognoscent egyptii: q̃ ego μεγάλῃ. καὶ γνώσονται οἱ αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ sum dñs: extẽdẽs

εἰ μι κύριος, ἐκτείνων

Pritiua chal. | Interp. chal. | Transla. Chal.

אֶל רֵאשׁ
נֶפֶק פָּלַל
אָמַר
לְמֵבַל
חֵוָא מָטֵה רַבָּב
הֲוָה תְּרֵעֵם פָּקֵד
שְׁלַח מְשַׁח סָנֵא
אוֹת יַבֵּת
נָתַן מָוָא נְפֵק
דוֹן רָבַב רוּם

ei phinees. Hi sunt principes patꝝ leuitarũ p cognationes suas. Ipse est aaron & moyses: qbus dixit dñs educite filios israel de terra egypti p turmas suas. Ipsi sunt qui locuti sunt cum pharaone rege egypti: vt educerent filios israel de egypto: ipse est moyses & aaron. Et factũ est in die qua locutus est dñs cuꝫ moyse in terra egypti. Locutusq; ẽ dñs cum moyse dicẽs. Ego dñs. Loquere cuꝫ pharaone rege egypti oĩa que ego loquor tibi. Et ait moyses coram dño. Ecce ego sum grauis loquele: & quõ acquiesceret mihi pharao. Ca. 7.

Dixitq; dñs ad moysen. Vide q̃ cõstitui te principẽ pharaoni: et aaron frater tuus erit interpres tuus. Tu loqueris omnia que mando tibi: et aaron frater tuus loquitur cum pharaone: vt dimittat filios israel de terra sua. Et ego indurabo cor pharaonis: et multiplicabo signa mea et portenta mea in terra egypti. Et nõ acquiescet vobis pharao: & ponam plagam fortitudinis mee super egyptuꝫ: & educam exercitum meum: populum meum filios israel de terra egypti per iudicia magna. Et scient egyptii quia ego dominus: cum leuauero

Transla. Chal.

לֵיהּ יָת פִּינְחָס אִילֵין רֵישֵׁי אֲבָהָת לֵיוָאֵי לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃ הוּא אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה דְּאָמַר יְיָ
לְהוֹן אַפֵּיקוּ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם עַל חֵילֵיהוֹן׃ אִינוּן דְּמַלִּילִין עִם פַּרְעֹה
מַלְכָּא דְּמִצְרַיִם לְאַפָּקָא יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ וַהֲוָה בְּיוֹמָא
דְּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר אֲנָא יְיָ׃
מַלֵּיל עִם פַּרְעֹה מַלְכָּא דְּמִצְרַיִם יָת כָּל דַּאֲנָא מְמַלֵּיל לָךְ׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ הָא
אֲנָא יַקִּיר מַמְלָל וְאֵיכְדֵין יְקַבֵּיל מִנִּי פַּרְעֹה׃ Ca. vij. וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה
חֲזִי דְּמַנִּיתָךְ רַב לְפַרְעֹה וְאַהֲרֹן אָחוּךְ יְהֵא מְתוּרְגְּמָנָךְ׃ אַתְּ תְּמַלֵּיל יָת כָּל דְּאֶפְקֹדִינָךְ
וְאַהֲרֹן אָחוּךְ יְמַלֵּיל עִם פַּרְעֹה וְיִשַׁלַּח יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעֵיהּ׃ וַאֲנָא אַקְשֵׁי יָת לִבָּא
דְּפַרְעֹה וְאַסְגֵּי יָת אָתְוָתַי וְיָת מוֹפְתַי בְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃ וְלָא יְקַבֵּיל מִנָּכוֹן פַּרְעֹה
וְאֶתֵּן יָת מְחָת גְּבוּרְתִּי עַל מִצְרַיִם וְאַפֵּיק יָת חֵילַיָּתִי עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַאַרְעָא דְּמִצְרַיִם
בְּדִינִין רַבְרְבִין׃ וְיִדְּעוּן מִצְרָאֵי אֲרֵי אֲנָא יְיָ בְּדִ אֲרִימִית יָת

manũ meã cõtra egyptũ: τ educã filios
τὴν χεῖρά μου ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω τοὺς υἱοὺς
israel de medio eoꝝ. fecit ℞o moyses τ
Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν. ἐποίησε δὲ μωυσῆς καὶ
aaron sicut precepit eis dñs: sic
Ἀαρὼν καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος, οὕτως
fecerũt. moyses ãt erat ãnoꝝ octoginta: aaron
ἐποίησαν. μωυσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, Ἀαρὼν
B ãt octoginta triũ ãnoꝝ: qñ locuti sũt ad
δὲ ὀγδοηκοντατριῶν ἐτῶν, ὅτε ἐλάλησαν πρὸς
pharaõez.τ ait dñs ad moysen τ aaron:
φαραώ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ Ἀαρών,
dicẽs: τ si loq̃tur ad vos pharao: dicẽs:
λέγων, καὶ ἐὰν λαλήσει πρὸς ὑμᾶς φαραώ, λέγων,
date nobis signũ vel portẽtũ:τ dices aaron fra-
δότε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας, καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελ
tri tuo:accipe ℞gam τ pĩce eã coꝝ
φῷ σου, λάβε τὴν ῥάβδον καὶ ῥῖψον αὐτὴν ἐναντίον
pharaonẽ:τ coꝝ seruis eius: τ
φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ
erit draco. ingressus ẽ ãt moyses τ aaron coꝝ
ἔσται δράκων. εἰσῆλθε δὲ μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον
pharaõe:τ seruis eius. τ fecerũt
φαραώ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. καὶ ἐποίησαν
sic: sicut ꝓcepit eis dñs. τ pie
οὕτως, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος. καὶ ἔρ-
:Chi. cauit ãt pharao sapiẽtes: τ veneficos:
ῥιψεν Ἀαρὼν τὴν ῥάβδον ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐναντί
.p. ram seruis eius. τ facta ẽ draco. cõuo
ον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο δράκων. συνε
καλέσατο δὲ φαραὼ τοὺς σοφιστάς, καὶ τοὺς φαρμακούς,
τ fecerũt τ incãtatores egyptioꝝ incanta
καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρ
tionibus suis similiter. τ ꝓiecerũt vnusq̃sq; vir-
μακίαις αὐτῶν ὡσαύτως. καὶ ἔρριψαν ἕκαστος τὴν ῥάβ
gam suã: τ facte sũt draconꝫ. τ deuorauit vir-
δον αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο δράκοντες. καὶ κατέπιεν ἡ ῥάβ
C ga aaron illoꝝ virgas. τ induratũ ẽ coꝝ
δος Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ῥάβδους. καὶ κατίσχυσεν ἡ καρ
pharaõis. τ nõ audiuit illos: sicut locu-
δία φαραώ. καὶ οὐκ ἐισήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλά-
tus ẽ eis dñs. dixit ãt dñs ad moysẽ: aggrauatũ ẽ
λησεν αὐτοῖς κς. εἶπε δὲ κς πρὸς μωυσῆν, βεβάρυται
coꝝ pharaõis:vt nõ dimittat populũ. vade
καρδία φαραώ, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν. βάδισον
ad pharaonẽ mane: ecce ipe egreditur ad
πρὸς φαραὼ τὸ πρωΐ, ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ
aquã. τ stabis obuiãs ei sup labiũ fluminis:et
ὕδωρ, καὶ στήσῃ συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, καὶ
virgã cõuersam in colubrũ: accipies in manu tua. τ
τὴν ῥάβδον τὴν γραφεῖσαν εἰς ὄφιν, λήψεσθε τῇ χειρί σου. καὶ
dices ad eum: dñs deꝰ hebreoꝝ misit me ad te:
ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, κς ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων ἀπέσταλκέ με πρός σε,

manũ meã cõtra egyptũ: τ educã filios
israel de medio eoꝝ. Fecitq; moyses τ aaron sicẽ
precẽperat eis dñs:ita fecerunt. Moyses autẽ erat
etatis octoginta annoꝝ. Et aaron octoginta τ trium
annoꝝ erat:qñ locuti sunt cum pharaone. Et ait dñs
ad moysen τ aaron:dicẽs. Cum locutus fuerit vobis-
cum pharao:dicens. Date signũ: τ dices ad aaron:
tolle virgam tuã τ proijce coram pharaone: τ vertetur
in colubrũ. Et ingressus est moyses τ aaron ad pha-
raonẽ: τ fecerũt sicut eis ꝓceꝑat dñs. Et ꝓiecit
aaron virgam suã coram pharaone τ coram seruis suis:
et versa est in colubrũ. Vocauit quoq; pharao sapien
tes τ maleficos: τ fecerũt etiã ipsi malefici egyptioꝝ
per incantatiões suas similiter. Ꝓiecerũtq; vnus-
quisq; virgã suã: τ verse sunt in colubros: τ deuorauit
virga aaron virgas eoꝝ. Et induratũ ẽ coꝝ pharaõis:
et nõ acceꝑit eis sicut locut' fuerat dñs. Dixitq; dñs
ad moysen. Ingrauatũ est coꝝ pharaonis: noluit di-
mittere populũ. Vade ad pharaonẽ mane:ecce egre-
dietur ad aq̃s: τ stabis obuiã ei sup ripã fluminis: τ vir
gam q̃ versa est in colubrũ tolles in manu tua:dicesq;
ei. Dñs deus iudeoꝝ misit me ad te: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ

מָטַת גְּבוּרְתִּי עַל מִצְרַיִם וְאַפֵּיק יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְבֵּינֵיהוֹן׃ וַעֲבַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כְּמָא
דְּפַקֵּיד יְיָ יָתְהוֹן כֵּן עֲבָדוּ׃ וּמֹשֶׁה בַר תְּמָנִין שְׁנִין וְאַהֲרֹן בַּר תְּמָנִין וְתַלָת שְׁנִין כַּד
מְתַלֲלוּ עִם פַּרְעֹה׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לְמֵימָר׃ אֲרֵי יְמַלֵּיל עִמְכוֹן פַּרְעֹה
לְמֵימָר הָבוּ לְכוֹן מוֹפֵת וְתֵימַר לְאַהֲרֹן סָנֵי יָת חוּטְרָךְ וּרְמִי קֳדָם פַּרְעֹה יְהֵא לְתַנִּינָא׃
וְעָל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְוָת פַּרְעֹה וַעֲבָדוּ כֵּן כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ וּרְמָא אַהֲרֹן יָת חוּטְרֵיהּ קֳדָם
פַּרְעֹה וְקֳדָם עַבְדּוֹהִי וַהֲוָה לְתַנִּינָא׃ וּקְרָא אַף פַּרְעֹה לְחַכִּימַיָּא וּלְחַרְשַׁיָּא וַעֲבָדוּ אַף
אִינּוּן חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלַהֲטֵיהוֹן כֵּן׃ וּרְמוֹ גְּבַר חוּטְרֵיהּ וַהֲווֹ לְתַנִּינַיָּא וּבְלַע חוּטְרָא דְּ
אַהֲרֹן יָת חוּטְרֵיהוֹן׃ וְאִתְתַּקַּף לִבָּא דְּפַרְעֹה וְלָא קַבֵּיל מִנְּהוֹן כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ׃ וַאֲמַר
יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְיַקַּר לִבָּא דְּפַרְעֹה סָרֵיב לְשַׁלָּחָא עַמָּא׃ אִיזֵל לְוָת פַּרְעֹה בְּצַפְרָא הָא
נָפֵיק לְמַיָּא וְתִתְעַתַּד לְקֳדָמוֹתֵיהּ עַל כֵּיף נַהֲרָא וְחוּטְרָא דְּאִתְהַפַּךְ לְחִוְיָא תְּסַב בִּידָךְ׃
וְתֵימַר לֵיהּ יְיָ אֱלָהָא דְּיהוּדָאֵי שְׁלָחַנִי לְוָתָךְ

plagam fortitudinis mee sup egyptum:τ eduxero fi-
lios israel de medio eoꝝ. Fecitq; moyses τ aaron sicẽ
preceperat eis dñs:ita fecerunt. Moyses autẽ erat
etatis octoginta annoꝝ. Et aaron octoginta τ trium
annoꝝ erat:qñ locuti sunt cum pharaone. Et ait dñs
ad moysen τ aaron:dicẽs. Cum locutus fuerit vobis-
cum pharao:dicens. Date signũ: τ dices ad aaron:
tolle virgam tuã τ proijce coram pharaone: τ vertetur
in colubrũ. Et ingressus est moyses τ aaron ad pha-
raonẽ: τ fecerũt sicut eis ꝓceꝑat dñs. Et ꝓiecit
aaron virgam suã coram pharaone τ coram seruis suis:
et versa est in colubrũ. Vocauit quoq; pharao sapien
tes τ maleficos: τ fecerũt etiã ipsi malefici egyptioꝝ
per incantatiões suas similiter. Ꝓiecerũtq; vnus-
quisq; virgã suã: τ verse sunt in colubros: τ deuorauit
virga aaron virgas eoꝝ. Et induratũ ẽ coꝝ pharaõis:
et nõ acceꝑit eis sicut locut' fuerat dñs. Dixitq; dñs
ad moysen. Ingrauatũ est coꝝ pharaonis: noluit di-
mittere populũ. Vade ad pharaonẽ mane:ecce egre-
dietur ad aq̃s: τ stabis obuiã ei sup ripã fluminis: τ vir
gam q̃ versa est in colubrũ tolles in manu tua:dicesq;
ei. Dñs deus iudeoꝝ misit me ad te: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ

מַיָּא נָפֵק
תְּמָנֵא
אֲמַר מַלֵּל
יַבֵּב נָסַב
רָמָה עַל
יְהוָה
תְּקַף יַקַר אָזַל
עָתַד רְכַּב תְּהֵא
נָסַב אֲמַר תְּדַי

Latina heb. | Ter. Heb. | Exo. | Ca. vij. | Trásla. B. Piero. | Trásla. Ere. lxx. cũ interp. latina.

לֵאמֹר שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃ וְבַמִּדְבָּר וְהִנֵּה לֹא שָׁמַעְתָּ עַד כֹּה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה בְּזֹאת תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי מַכֶּה בַּמַּטֶּה אֲשֶׁר בְּיָדִי עַל הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר וְנֶהְפְּכוּ לְדָם׃ וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בַּיְאֹר תָּמוּת וּבָאַשׁ הַיְאֹר וְנִלְאוּ מִצְרַיִם שְׁתוֹת מַיִם מִן הַיְאֹר׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל אַהֲרֹן קַח מַטְּךָ וּנְטֵה יָדְךָ עַל מֵימֵי מִצְרַיִם עַל נַהֲרֹתָם עַל יְאֹרֵיהֶם וְעַל אַגְמֵיהֶם וְעַל כָּל מִקְוֵה מֵימֵיהֶם וְיִהְיוּ דָם וְהָיָה דָם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבָעֲצִים וּבָאֲבָנִים׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיָּרֶם בַּמַּטֶּה וַיַּךְ אֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר לְעֵינֵי פַרְעֹה וּלְעֵינֵי עֲבָדָיו וַיֵּהָפְכוּ כָּל הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר לְדָם׃ וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בַּיְאֹר מֵתָה וַיִּבְאַשׁ הַיְאֹר וְלֹא יָכְלוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן הַיְאֹר וַיְהִי הַדָּם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵן חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלָטֵיהֶם וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ וַיִּפֶן פַּרְעֹה וַיָּבֹא אֶל בֵּיתוֹ וְלֹא שָׁת לִבּוֹ גַּם לָזֹאת׃ וַיַּחְפְּרוּ כָל מִצְרַיִם סְבִיבֹת הַיְאֹר מַיִם לִשְׁתּוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת מִמֵּימֵי הַיְאֹר וַיִּמָּלְאוּ שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת יְהוָה אֶת הַיְאֹר׃

Latina chal. | Interp. chal.

פְּרַח דְּבַר יְדַע מָרָא מוֹת סָרָא לָאָה שָׁתָה נְגַב דוּם עֲבַד מֵי רָוָה הֲפַךְ מוֹת סָרָא שָׁתָה תְּקַף גָּנָה עוֹל שָׁוָה

dicens. Dimitte populũ meum: vt seruiant mihi in deserto. Et ecce non acquieuisti huicusq. Hec dicit dñs. In hoc scies q ego dñs: ecce ego percutio virga que est in manu mea sup aquas que sunt in flumine: & vertentur in sanguinẽ. Et pisces qui sunt in flumine morientur: & cõputrescet fluuius: & laborabũt egyptij vt bibãt aquas de flumine. Dixitq dñs ad moysen. Dic ad aaron. Tolle virgã tuam: & leua manũ tuam super aquas egypti sup fluuios eoꝝ & super rinos eorũ & super paludes eorũ & super omnẽ locũ congregationis aquarũ eorum: vt vertãtur in sanguinẽ: & sit sanguis in vniuersa terra egypti: in vasis quoq ligneis & in vasis lapideis. Fecerunt itq ita moyses & aaron: sicut precepat dñs. Et leuauit virgã & percussit aquas q erãt in flumine ante oculos pharaonis & ante oculos seruoꝝ eius: & verse sunt oẽs aque q erant in flumine in sanguinẽ. pisces quoq q erãt in flumine mortui sunt. Et putruit flumẽ: & nõ poterant egyptij bibere aquas de flumine: et fuit sanguis in vniuersa terra egypti. Fecerũtq sili malefici egyptioꝝ p incantatiões suas. Et induratũ est cor pharaonis: & nõ acquieuit eis: sicut locut' fuerat dñs. Euertitq se pharao: & ingressus ẽ in domũ suã: & nõ posuit cor suũ etiã ad hoc. Foderũt q oẽs egyptij p circuitũ fluminis: vt biberẽt aquas:

[a]dicens. [b]Dimitte [b]popũ lũ meũ: [c]vt sacrificet mihi [d]in deserto: [e]& vsq [f]ad pñs [g]audire [h]n oluisti. [i]Hec igitur [k] dicit [l]dñs. [m]In hoc [n]scies [o]q sim [p]dominus. [q]Ecce [r]percutiam [s]virga [t]que [u]in manu mea est [v]aquã [w]fluminis. [x]& vertetur [y]in sanguinẽ [z]Pisces quoq [aa]qui sunt [bb]in fluuio [cc]morietur: [dd]& cõputrescẽt [ee]aque: [ff]& affligentur [gg]egyptii [hh]bibẽtes [ii]aquam [kk]fluminis. [ll] Dixit quoq [mm]dñs [nn] ad [oo]moysen. [pp]dic [qq]ad [rr]aarõ. [ss]Tolle [tt]virgã tuã: [uu]& extẽde [vv]manũ tuã [ww]super [xx]aquas [yy]egypti: & [zz]super [aaa]fluuios eorum: & [bbb]rios [ccc]& [ddd]paludes: [eee] & [fff]oẽs [ggg]lacus [hhh]aquarum: [iii] vt vertãtur in [jjj] sãguinẽ: [kkk]& sit [lll]cruor [mmm]in oi [nnn] terra [ooo]egypti [ppp]tã in ligneis vasis [qqq]q in saxeis. [rrr] Fecerũt q [sss] Moyses [ttt]& aaron [uuu] sicut [vvv]preceperat [www]dominus [xxx] Et eleuans [yyy]virgã [zzz] percussit [aaaa]aquam [bbbb] fluminis [cccc] coram [dddd]pharaõe [eeee]& [ffff]seruis eius: [gggg] que versa ẽ [hhhh]in sãguinẽ: [iiii]& pisces [jjjj] q erant [kkkk]in fluuio [llll] mortui sunt. [mmmm] Computruitq [nnnn] fluuius: [oooo]& non [pppp]potuerãt egipti [qqqq]bibere aquã [rrrr]fluminis: [ssss]& fuit [tttt] sãguis [uuuu]in tota [vvvv]terra [wwww] egypti. [xxxx] Fecerũtq [yyyy]similiter [zzzz]malefici [aaaaa]egyptiorũ [bbbbb]incãtatiõibus suis. [ccccc]Et [ddddd]induratum est [eeeee]cor [fffff]pharaonis: [ggggg]nec [hhhhh]audiuit [iiiii]eos [jjjjj]sicut [kkkkk]preceperat [lllll]dominus [mmmmm] Auertitq se: [nnnnn] & ingressus est [ooooo]domũ suam: [ppppp]nec [qqqqq]apposuit [rrrrr]cor [sssss]et [ttttt] hac vice. [uuuuu] Foderunt autẽ [vvvvv] oẽs [wwwww]egyptii [xxxxx]per circuitũ fluminis [yyyyy]aquã [zzzzz]vt biberent.

[a]dicens. [b]Dimitte [b]popũ meũ: vt seruiãt mihi in deserto: et ecce nõ audiuisti vsq huc. hec dicit dñs: in hoc cognosces q ego dñs: ecce ego percutiã virga que in manu mea in [c]aquã q in fluuio: et vertetur in sanguinẽ [d]& pisces q in flumine morientur. et fetebũt [e]pisces q in flumine: et nõ poterunt egrptij bibere aquã a flumine. dixit ãt dñs admoysen: dic aaron fratri tuo: accipe virgã tuã: et extẽde manũ tuã sup aquas egrpti et sup fluuios eorũ: et sup rinos eorũ et sup paludes eorũ. et sup oẽs cõgregatũ aquã eorũ: et erũt sãguis: [f]et fuit sanguis in oi terra egrpti: in qs ligneis et lapideis. et fecerũt sic moyses et aaron: sicut precepit eis dñs. et eleuãs aaron virgam suã: percussit aquã in flumine coram pharaõe: et coram seruis eius: et cõuersa est oẽs aqua q erat in flumine in sanguinẽ. [g]et pisces q in flumine: mortui sũt. et cõputruit flumen. et nõ poterũt egrpti bibere aquã a flumine: et erat sanguis in oi terra egrpti. fecerũt ãt similiter et incãtatores egrptiorũ incãtatiõibꝫ suis. et induratũ ẽ cor pharaonis: et nõ audiuit eos: sicut dixit dñs. conuersus ãt pharao: ingressus ẽ in domũ suam. [h]et nõ apposuit mẽtẽ suã neq in hoc. foderũt ãt oẽs egrptii p circuitũ fluminis: vt biberẽt aquã.

Transla. Chal.

לְמֵימַר שַׁלַּח יַת עַמִּי וְיִפְלְחִין קֳדָמָי בְּמַדְבְּרָא וְהָא לָא קַבֵּילְתָּא עַד כְּעַן׃ כְּדֵין אֲמַר יְיָ בְּדָא תִּידַע אֲרֵי אֲנָא יְיָ הָא אֲנָא מְחֵי בְּחוּטְרָא דִי בִּידִי עַל מַיָּא דִי בְּנַהֲרָא וְיִתְהַפְכוּן לְדָמָא׃ וְנוּנֵי דִי בְּנַהֲרָא יְמוּתוּן וְסָרֵי נַהֲרָא וְיִלְאוּן מִצְרָאֵי לְמִשְׁתֵּי מַיָּא מִן נַהֲרָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֵימַר לְאַהֲרֹן סַב חוּטְרָךְ וְאָרֵים יְדָךְ עַל מַיָּא דְמִצְרָאֵי עַל נַהֲרֵיהוֹן וְעַל אַגְמֵיהוֹן וְעַל כָּל בֵּית כְּנִישׁ וּתְמֵיהוֹן וְיהוֹן דְּמָא וְיהֵי דָמָא בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרָיִם וּבְמָנֵי אַבְנָא׃ וַעֲבָדוּ כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כְּמָא דְפַקִּיד יְיָ וְאָרֵים בְּחוּטְרָא וּמְחָא יָת מַיָּא דִי בְּנַהֲרָא לְעֵינֵי פַרְעֹה וּלְעֵינֵי עַבְדּוֹהִי וְאִתְהַפִּכוּ כָּל מַיָּא דִי בְּנַהֲרָא לְדָמָא׃ וְנוּנֵי דִי בְּנַהֲרָא מְיִתוּ וְסָרֵי נַהֲרָא וְלָא יְכִילוּ מִצְרָאֵי לְמִשְׁתֵּי מַיָּא מִן נַהֲרָא וַהֲוָה דְמָא בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרָיִם׃ וַעֲבָדוּ כֵן חַרְטֻמֵּי מִצְרָאֵי בְּלָטֵיהוֹן וְאִתְתַּקַּף לִבָּא דְפַרְעֹה וְלָא קַבֵּיל מִנְּהוֹן כְּמָא דְאָמַר יְיָ׃ וְאִתְתְּנִי פַרְעֹה וְעָל לְבַיְתֵיהּ וְלָא שַׁוִי לִבֵּיהּ אַף לְדָא׃ וְחַפָּרוּ כָל מִצְרָאֵי סְחָרָנוּת נַהֲרָא מַיָּא

Trãsla. Gre. lxx. cũ in terp̃. latina.

et nõ poterãt bibere aquã a flumine.
καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.
et impleti sũt septẽ dies: postq̃ percussit dñs flumẽ.
καὶ ἀνεπλήσθησαν ἡμέραι, μετὰ τὸ πατάξαι κύριον τὸν ποταμόν.

Ca. 8.

A Dixit aũt dñs ad moysẽ: ingredere ad pharaõem
εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, εἴσελθε πρὸς φαραώ,
et dices ad eum: hec dicit dñs: dimitte
καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, τάδε λέγει κύριος, ἐξαπόστειλον τὸν
ppłm meũ: et mihi seruiant. Si aũt nõ voluerís tu di
λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν. εἰ δὲ μὴ βούλει σὺ ἐξ
mittere: ecce ego percutio oẽs terminos tuos ra
αποστεῖλαι, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὅρια σου βα
nis: et eructabit fluuius ranas.
τράχοις, καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς τοὺς βατράχους.
et ascendẽtes: ingrediẽtur in domos tuas: et
καὶ ἀναβάντες, εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου, καὶ
in penetralia cubiculorũ tuorũ: et in lectos
εἰς τὰ ταμεῖα τῶν κοιτώνων σου, καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν
tuos: et in domos seruorũ tuorũ: et
σου, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἐν τῷ
populi tui: et in massis tuis: et in fur
λαῷ σου, καὶ ἐν τοῖς φυρόμασί σου, καὶ ἐν τοῖς κλι
nis tuis. et in te: et in populũ tuũ: et in
βάνοις σου. καὶ ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ
seruos tuos ascendẽt rane. Dixit
τοὺς θεράποντάς σου ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι. εἶπεν
aũt dñs ad moysen: dic aaron fratri tuo: extẽ
δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, εἶπον πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, ἐκτεί
de manu tua virgã sup fluuios: et sup
νει τὴν χεῖρά σου τὴν ῥάβδον ἐπὶ τοὺς ποταμούς, καὶ ἐπὶ
riuos: et sup paludes: et educ ra
τοὺς διώρυγας, καὶ ἐπὶ τὰς λίμνας, καὶ ἀνάγαγε τοὺς βα
nas. et extendit aaron manũ sup aquas
τράχους. καὶ ἐξέτεινε ἀαρὼν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὕδατα
egypti: et edurit ranas. et ascẽ
τὰ αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγε τοὺς βατράχους. καὶ ἀνε
B dit rana: et operuit totã terrã
βιβάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψε πᾶσαν τὴν γῆν
egypti. fecerũt aũt similiter et incãtatores
αἰγύπτου. ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ
egyptiorũ incãtationibus suis: et educe
τῶν αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγα
rũt ranas sup terrã egypti. et voca
γον τοὺς βατράχους ἐπὶ τὴν γῆν αἰγύπτου. καὶ ἐκά
uit pharao moysẽ et aaron: et dixit: orate
λεσε φαραὼ μωυσῆν καὶ ἀαρών, καὶ εἶπεν, εὔξασθε
ad dñm: et auferat ranas a
πρὸς τὸν κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ'
me: et a populo meo: et dimittam populũ:
ἐμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἐξαποστελῶ τὸν λαόν,
et sacrificabũt dño. dixit aũt moyses ad pharaõem:
καὶ θύσουσι κυρίῳ. εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς φαραώ,

Transla. Chal'.

אֲרֵי לָא יְכִילוּ לְמִשְׁתֵּי מִן מַיָּא דִּי בְנַהֲרָא: וּשְׁלִימוּ שַׁבְעָא יוֹמִין מִן דִּמְחָא יְיָ יָת
נַהֲרָא: Ca. viij. וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עוֹל לְוָת פַּרְעֹה וְתֵימַר לֵיהּ כְּדֵין
אֲמַר יְיָ שַׁלַּח יָת עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמָי: וְאִם מְסָרֵב אַתְּ לְשַׁלָּחָא הָא אֲנָא מְחֵי יָת כָּל
תְּחוּמָךְ בְּעוּרְדְּעָנְיָא: וְיִרְבֵּי נַהֲרָא עוּרְדְּעָנְיָא וְיִסְקוּן וְיֵעֲלוּן בְּבֵיתָךְ וּבְאֵידוֹן בֵּית
מְשְׁכְּבָךְ וְעַל עַרְסָתָךְ וּבְבֵית עַבְדָּךְ וּבְעַמָּךְ וּבְתַנּוּרָךְ וּבַאֲצָוָתָךְ: וּבָךְ וּבְעַמָּךְ וּבְכָל עַבְדָּךְ
יִסְקוּן עוּרְדְּעָנְיָא: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֵימַר לְאַהֲרֹן אֲרֵים יָת יְדָךְ בְּחוּטְרָךְ עַל נַהֲרָא
וְעַל אֲרְיַטָּא וְעַל אַגְמַיָּא וְאַסֵּיק יָת עוּרְדְּעָנְיָא עַל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וַאֲרִים אַהֲרֹן יָת
יְדֵיהּ עַל מַיָּא דְּמִצְרָיִם וְסַלִּיקוּ עוּרְדְּעָנְיָא וְחַפְיָת אַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וַעֲבָדוּ כֵן חַרְטֻמַּיָּא
בְּלַחֲשֵׁיהוֹן וְאַסִּיקוּ יָת עוּרְדְּעָנְיָא עַל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וּקְרָא פַּרְעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן
וַאֲמַר צַלּוּ קֳדָם יְיָ וְיַעְדֵּי עוּרְדְּעָנְיָא מִנִּי וּמֵעַמִּי וְאֶשַׁלַּח יָת עַמָּא וְיִדְבְּחוּן קֳדָם יְיָ
וַאֲמַר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה

Ter. Heb. Exo. Ca. viij.

כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מִמֵּימֵי הַיְאֹר׃
וַיִּמָּלְאוּ שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת
יְהוָה אֶת הַיְאֹר׃

Cap. viij.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל
פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר
יְהוָה שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃
וְאִם מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ הִנֵּה אָנֹכִי
נֹגֵף אֶת כָּל גְּבוּלְךָ בַּצְפַרְדְּעִים׃
וְשָׁרַץ הַיְאֹר צְפַרְדְּעִים וְעָלוּ
וּבָאוּ בְּבֵיתֶךָ וּבַחֲדַר מִשְׁכָּבְךָ וְעַל
מִטָּתֶךָ וּבְבֵית עֲבָדֶיךָ וּבְעַמֶּךָ
וּבְתַנּוּרֶיךָ וּבְמִשְׁאֲרֹתֶיךָ׃ וּבְכָה
וּבְעַמְּךָ וּבְכָל עֲבָדֶיךָ יַעֲלוּ
צְפַרְדְּעִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל אַהֲרֹן נְטֵה אֶת
יָדְךָ בְּמַטֶּךָ עַל הַנְּהָרֹת עַל הַיְאֹרִים
וְעַל הָאֲגַמִּים וְהַעַל אֶת
הַצְפַרְדְּעִים עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיֵּט
אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ עַל מֵימֵי מִצְרָיִם
וַתַּעַל הַצְפַרְדֵּעַ וַתְּכַס אֶת אֶרֶץ
מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵן הַחַרְטֻמִּים
בְּלָטֵיהֶם וַיַּעֲלוּ אֶת הַצְפַרְדְּעִים
עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיִּקְרָא פַּרְעֹה
לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הַעְתִּירוּ
אֶל יְהוָה וְיָסֵר הַצְפַרְדְּעִים מִמֶּנִּי
וּמֵעַמִּי וַאֲשַׁלְּחָה אֶת הָעָם וְיִזְבְּחוּ
לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה

Interp. chal'.

quia non poterant bibere ex aquis que erant in flumine. Impletiq; sunt septem dies: postq̃ percussit dominus fluuium. Ca. 8.

Dixitq; dñs ad moysen. Ingredere ad pharaonem: & dices ei. Hec dicit dñs. Dimitte populũ meus vt seruiant coram me. Et si nolueris dimittere: ecce ego percutiam omnem terminũ tuum ranis. Et producet fluuius ranas: & ascendent & ingrediẽtur in domum tuam & in cubiculũ domus strati tui: & super lectulum tuum: & in domum seruorũ tuorũ & in populum tuum & in furnos tuos et in panaria tua. In te quoq; & in populus tuũ & in omnes seruos tuos ascendent rane. Dixitq; dñs ad moysen. Dic ad aaron: leua manũ tuã cum virga tua sup fluuios & sup riuulos et sup paludes: & ascendere fac ranas sup terrã egypti. Et leuauit aarõ manũ suã super aquas egypti: & ascenderũt rane & operuerũt terrã egypti. Et fecerũt similiter malefici per incãtationes suas: & ascendere fecerũt ranas sup terrã egypti. Vocauit autẽ pharao moysen & aaron: & ait. Orate coram dño vt auferat ranas a me & a populo meo: & dimittã populũ: & immolabunt coram domino. Dixitq; moyses ad pharaonem

Pritiua. heb.

מָלֵא נָגַף
רָבַע נָסַק עוֹל
שָׁכַב אָצַוָּה
רוֹם
נָסַק
חָפָה
צָלָא עָדָה שָׁלַח
דָּבַח

Pritiua chal'.

אֲמַר
פָּלַח סָרַב מָחָא
רָבַע נָסַק עוֹל
שָׁכַב אָצַוָּא
רוּם
נָסַק
חָפָה
צָלָא עָדָה שָׁלַח
דָּבַח

Pritiua beb.	Ter. Heb.	Exo.	La. viij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
עָתַר	הִתְפַּאֵר עָלַי לְמָתַי אַעְתִּיר לָךְ			Constitue mihi qñ de precer pro te	cõstitue ad me qñ orabo pro te: et pro
כָּרַת	וְלַעֲבָדֶיךָ וּלְעַמְּךָ לְהַכְרִית			& p seruis tuis & p populo tuo: vt abigantur	τάξαι πρός με πότε εὔξομαι περὶ σοῦ, καὶ περὶ τῶν
בַּיִת	הַצְפַרְדְּעִים מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ רַק			rane a te: & a domo	seruio tuio: τ pro populo tuo: ad delẽdũ
שָׁאַר	בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה: וַיֹּאמֶר לְמָחָר			tua & a seruis tuis & a populo tuo: & tm̃ i flumine remaneãt: qui rñdit	θεραπόντων σου, καὶ περὶ τοῦ λαοῦ σου, ἀφαιρεῖσαι
יָדַע	וַיֹּאמֶר כִּדְבָרְךָ לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֵין			Cras. At ille iuxta qin quit verbũ tuũ faciam: vt scias qm̃ nõ e sicut dñs deus nr̃: & recedẽt	ranas a te: et a populo tuo:
סוּר	כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְסָרוּ הַצְפַרְדְּעִים			rane a te: & a domo tua: & a seruis tuis: & a populo tuo: & tm̃ i flumine remãebũt. Egressq̃	τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου,
	מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ וּמֵעֲבָדֶיךָ וּמֵעַמֶּךָ			Moyses ad dñm p ſpõ sione ranarum: quã cõdixerat pharaoni. Fecitq̃ dominus	et a domib vr̃is. verũ tñ in fluuio.
רַק בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה				iuxta verbum moysi: & mortue sunt rane de domibus & de villis & de agris. Cõgregauerũtq̃ eas ĩ imensos aggeres & cõputruit terra. Vidẽs ãt pharao q̃ data	καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ
וְאַהֲרֹן מֵעִם פַּרְעֹה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה				est requies: ingrauauit cor suum: & non audiuit eos sicut	remanebũt. ille ãt dixit: cras. dixit tgit:
אֶל יְהוָה עַל דְּבַר הַצְפַרְדְּעִים				Dixitq̃ dñs ad moysen. Loquere ad aaron. Extende virgã tuam & percute puluerẽ terre: & sint cinifes in vniuersa terra egypti. Fecerunt ita. Extendit aaron manũ virgã tenẽs: percussitq̃ puluerẽ terre: & facti sunt cinifes in hominibus & iumentis. Omis puluis terre versus est in cinifes p totã terrã egypti. Fecerũtq̃ similiter malefici	ὑπολειφθήσονται. ὁ δὲ εἶπεν, ἐσαύριον. εἶπεν ὄν,
וַיַּעַשׂ יְהוָה כֵּן וַיָּמָתוּ כָּל הַצְפַרְדְּעִים					vt dixisti. vt sciaᵴ q̃ nõ est alius p̃ter dñm.
מִן הַבָּתִּים מִן הַחֲצֵרֹת וּמִן הַשָּׂדֹת:					ὡς εἶπας· ἵνα ᾖς γνῷς ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν κυρίου.
וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם חֳמָרִם חֳמָרִם					et auferentur rane a te: et a
וַתִּבְאַשׁ הָאָרֶץ: וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי					καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ
הָיְתָה הָרְוָחָה וְהַכְבֵּד אֶת לִבּוֹ וְלֹא					domib vestris: et a seruis tuis: τ
שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:					τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל					a populo tuo. verũtñ in fluuio relinquẽ
אַהֲרֹן נְטֵה אֶת מַטֶּךָ וְהַךְ אֶת עֲפַר					ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου· πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφ
הָאָרֶץ וְהָיָה לְכִנִּם בְּכָל אֶרֶץ					tur. egressus ẽãt moyses et aaron a pharaõe.
מִצְרָיִם: וַיַּעֲשׂוּ כֵן וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת					ἐκπορεύομαι. ἐξῆλθε δὲ μωυσῆς καὶ ἀαρὼν ἀπὸ φαραώ.
יָדוֹ בְּמַטֵּהוּ וַיַּךְ אֶת עֲפַר הָאָרֶץ					et exclamauit moyses ad dñm p finittõe
וַתְּהִי הַכִּנָּם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה כָּל					καὶ ἐβόησε μωυσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν
עֲפַר הָאָרֶץ הָיָה כִנִּים בְּכָל אֶרֶץ					ranarũ: sicut cõstituit pharaoni. fecit ãt dñs
מִצְרָיִם: וַיַּעֲשׂוּ כֵן הַחַרְטֻמִּים					βατράχων, ὡς ἐτάξατο φαραώ. ἐποίησε δὲ κύριος
בְּלָטֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת הַכִּנִּים וְלֹא					sicut dixit moyses. et mortue sunt rane
יָכָלוּ וַתְּהִי הַכִּנָּם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה:					καθάπερ ἐλάλησε μωυσῆς. καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτρα
					ex domib: et ex habitatiõib: τ ex
					χοι ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων, καὶ ἐκ τῶν
					agris. et cõgregauerũt illas cumulos cumulos.
					ἀγρῶν. καὶ συνήγαγον αὐτοὺς θιμωνίας θιμωνίας.
					et computruit terra. vidẽs ãt pharao q̃ facta ẽ re
					καὶ ἐπωδίσθη ἡ γῆ. ἰδὼν δὲ φαραὼ ὅτι γέγονεν ἄνε
					quies: aggrauatũ ẽ cor eius: et nõ audiuit
					ψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐισήκουσεν
					illos: sicut locut ẽ dñs. dixit ãt dñs ad
					αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος. εἶπε δὲ κύριος πρὸς
					moysen: dic aaron: extende manu virgã
					μωυσῆν, εἶπον ἀαρών, ἔκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον
					tuã: et percute puluerẽ terre: et erũt
					σου, καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἔσονται
					cinifes in tota terra egypti. extendit igr̃ aaron
					σκνίπες ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου. ἐξέτεινεν οὖν ἀαρὼν τῇ
					manu virgam: et percussit puluerẽ tre: et
					χειρὶ τὴν ῥάβδον, καὶ ἐπάταξε τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ
					facti sũt cinifes in hoĩb: et in q̃drupedib:
					ἐγένοντο οἱ σκνίπες ἔν τε τοῖς ἀνθ, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι,
					et in omni puluere tre facti sũt cinifes in tota ter
					καὶ ἐν παντὶ χώματι τῆς γῆς ἐγένοντο οἱ σκνίπες ἐν πάσῃ γῇ
					egrpti. fecerũt ãt similiter et incãtatores in
					αἰγύπτου. ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ ταῖς φαρμα
					tatiõib suis: vt educerẽt cinifẽ: et nõ potuerũt. et facti
					κίαις αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν τὸ σκνίφα, καὶ οὐκ ἐδύναντο καὶ ἐγέ
					sũt cinifes in q̃ hominib: et in quadrupedib.
					νοντο σκνίπες ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι.

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
יְהַב צְלָא בַּיִת	pete tibi potentũ: τ cõstitue tibi tp̃o qñ deprecer pro te: τ pro seruio tuio τ pro populo tuo: vt cõsumãtur rane a te τ a domo tua: tantũmodo in flumine remanebũt. Dixitq̃. Cras: τ ait. Fiat verbũ tuũ: vt sciaᵴ q̃ nullus est sicut dñs deus noster. Et auferent rane a te τ a domo tua τ a seruis tuis τ a populo tuo: tãtuᵴ in flumine remanebũt. Egressusq̃ est moyses τ aaron a pharaone: τ oraut moyses coã dño sup negociũ ranarũ q̃ imposuerat pharaoni. fecitq̃ dñs iuxta verbũ moysi: τ mortue sunt rane de domib τ de atriis τ de agris. Et cõgregauerũt eas ĩ aggeres: aggeres. τ cõputrueꝛt sup terrã. Viditq̃ pharao q̃ erat requies: τ aggrauauit cor suũ: τ nõ acqeuit eis: sicut locut fuerat dñs. Dixitq̃ dñs ad moysen. dic ad aarõ: leua virgam tuã: τ pcute puluerẽ terre: τ erit in cinifes inuniuersa terra egrpti. Fecerũtq̃ ita: τ leuauit aaron manum suã cũ virga sua τ pcussit puluerẽ terre: τ fuerũt cinifes in hoĩbus τ in iumẽtio: olo puluis terre versus est in cinifes in vniuersa terra egrpti. Fecerũtq̃ similiter maleficι per incãtationes suas: vt educerẽt cinifes: et non potuerunt. Erãtq̃ cinifes in hominibus τ in iumentio:	שְׁאַל לַהּ גְּבוּרָה וְהַב לַהּ זְמַן לְאִיסְתַּי אֵיצִילִי עֲלָהּ וְעַל עַבְדָּהּ וְעַל עַמָּהּ לְשֵׁיצָאָה ✠ שׁוּר דְּתַעֲנֵא מִנָּהּ וּמִבָּתָּהּ לְחוֹד דְּלָנְהָרָא יִשְׁתָּאֲרוּן: וַאֲמַר לְמָחָר וַאֲמַר כְּפִתְגָמָךְ בְּדִיל דְּתִדַּע אֲרֵי לֵית כְּיְיָ אֱלָהָנָא: וְיַעְדוּן עוֹרְדָּנַיָּא מִנָּהּ וּמִבָּתָּהּ וּמֵעַבְדָּהּ וּמֵעַמָּהּ לְחוֹד דִּי מִנְהָרָא יִשְׁתָּאֲרוּן: וּנְפַק מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִלְוַת פַּרְעֹה וְצַלִּי מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ עַל עִיסַּק ✠ שׁוּרְדָּנַיָּא דְּשַׁוִּי לְפַרְעֹה: וַעֲבַד יְיָ כְּפִתְגָמָא דְּמֹשֶׁה וּמְיתוּ עוֹרְדָּנַיָּא מִן בָּתַּיָּא וּמִן דַּרְתָּא וּמִן חַקְלָתָא: וּכְנָשׁוּ יָתְהוֹן דְּגוּרִין דְּגוּרִין וְסָרְיוּ עַל אַרְעָא: וְחָזָא פַּרְעֹה אֲרֵי אִתְרַוַּחַת רְוָחָא וְיָת לִבֵּיהּ וְלָא קַבֵּיל מִנְּהוֹן כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֵימַר לְאַהֲרֹן אֲרֵים יָת חוּטְרָךְ וּמְחֵי יָת עַפְרָא דְּאַרְעָא וְיִתְהֵי לְכַלְמֵיתָא בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וַעֲבָדוּ כֵן וַאֲרֵים אַהֲרֹן יָת יְדֵיהּ בְּחוּטְרֵיהּ וּמְחָא יָת עַפְרָא דְּאַרְעָא וַהֲוָת כַּלְמֵיתָא ✠ בְּאֵינָשָׁא וּבִבְעִירָא כָּל עַפְרָא דְּאַרְעָא הָוָת כַּלְמֵיתָא בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וַעֲבָדוּ כֵן מַשַּׁיָּא בְּלָחֲשֵׁיהוֹן לְאַפָּקָא יָת כַּלְמֵיתָא וְלָא יְכִילוּ וַהֲוָת כַּלְמֵיתָא בְּאֵינָשָׁא וּבִבְעִירָא:

Trãsla. Gre. lxx. cũ in terp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Tex. Heb. Exo. Ca. viij.	Pritiua. heb.
dixerũt igit incãtatores pharaoni. digit dei ẽ hoc εἶπαν οὖν οἱ ἐπαοιδοὶ τῷ φαραώ, δάκτυλος θεοῦ ἐστι τ et induratũ ẽ cor pharaõis: ꝛ nõ audi το. καὶ ἐσκληύνθη ἡ καρδία φαραώ, καὶ οὐκ ἐισήκου uit illos: sicut locut ẽst dñs. dixit ãt dñs ad σεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κς. εἶπε δὲ κς πρὸς moysen: surge mane: ꝛ sta cotã pharaõe: ꝛ μωυσῆ, ἐξάριστον τοπρωὶ, καὶ στῆθι ἐναντίον φαραώ, καὶ ecce ipse egredi ẽt ad aquã. et dices ad eũ: ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐ	mentis. Et dixerũt ma lefici ad pharaonem. Digitus dei est hic. Induratumq; est cor pharaonis: & non audiuit eos sicut locutus fuerat dñs. Dixitq; dñs ad moysen. Surge diluculo: ꝛ sta coram pharaone. Egredietur ei ad aq̃s. Et dices ad eum. hec dicit dñs. Dimitte populũ meũ vt sacrificet mihi. q̃ si non dimiseris eum: ecce ego mittã in te & in seruos tuos & in populũ tuũ & in domos tuas oẽ genus muscarũ: & implebũtur domus egyptiorum muscis diuersi gnis: & vniuersa terra in qua fuerint. Faciãq; mirabile in die illa terrã gessen in qua populus meus est: vt non sint ibi musce: vt scias quoniam ego dominus in medio terre. Ponãq; redemptionẽ populo meo et super populũ tuum induca plagam: cras erit hoc signum. Fecitq; dñs ita. Et venit muscа grauissima in domos pharaonis & seruorũ eius & in oẽm terra egypti: corruptaq; est terra ab huiuscemodi muscis. Vocauitq; pharao moysen & aaron: & ait eis. Ite & sacrificate deo vestro in terra. Et ait moyses. Non potest ita fieri. Abominationes enim egyptiorũ imolabim dño deo nro. q̃ si imolauerim ea q̃ colũt egyptii coram eis: lapidibus nos obruent. Viã trium dierũ pgem9	אָמַר צָנַע חָזַק שׂוּם פָּדָה הָיָה אוֹת עָשָׂה בוֹא שָׁחַת נָגַף כָּרָא הָלַךְ בּוֹא שָׁחַת נָגַף כּוֹן עָשָׂה תָּשַׁב זָבַח סָקַל הָלַךְ
Transla. Chal.	Interp. chal.		Pritiua chal.
וַאֲמָרוּ חַרְשַׁיָּא לְפַרְעֹה מְחָא מִן קֳדָם יְיָ הִיא וְאִתְקַף לִבָּא דְפַרְעֹה וְלָא קַבֵּיל מִנְּהוֹן כְּמָא דְמַלֵּיל יְיָ: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אַקְדֵּים בְּצַפְרָא וְתִתְעֲתַד קֳדָם פַּרְעֹה הָא נָפֵק לְמַיָּא וְתֵימַר לֵיהּ כְּדֵין אֲמַר יְיָ שַׁלַּח עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמָי: אֲרֵי אִם לֵיתְךָ מְשַׁלַּח יָת עַמִּי הָא אֲנָא מְשַׁלַּח בָּךְ וּבְעַבְדָּךְ וּבְעַמָּךְ וּבְתָנָּךְ יָת עָרוֹבָא וְיִתְמְלוֹן בָּתֵּי מִצְרָאֵי יָת עָרוֹבָא וְאַף אַרְעָא דְּאִינּוּן עֲלַהּ: וְאַפְרֵישׁ בְּיוֹמָא הַהוּא יָת אַרְעָא דְּגֹשֶׁן דְּעַמִּי קָאֵם עֲלַהּ בְּדִיל דְּלָא לְמֶהְוֵי תַּמָּן עָרוֹבָא בְּדִיל דְּתִידַע אֲרֵי אֲנָא יְיָ שַׁלִּיט בְּגוֹ אַרְעָא: וְאָשַׁוִּי פוּרְקָן לְעַמִּי וְעַל עַמָּךְ אַתְּי מָחָא לְמֵחַר וְהֵא אָתָא הָדֵין: וַעֲבַד יְיָ כֵּן וַאֲתָא עָרוֹבָא תַּקִּיף לְבֵית פַּרְעֹה וּלְבֵית עַבְדּוֹהִי וּבְכָל אַרְעָא דְמִצְרַיִם אִתְחַבָּלַת אַרְעָא מִן קֳדָם עָרוֹבָא: וּקְרָא פַּרְעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַאֲמַר אִיזִילוּ דַּבְּחוּ קֳדָם אֱלָהֲכוֹן בְּאַרְעָא וְאָמַר מֹשֶׁה לָא תַקִּין לְמֶעְבַּד כְּדֵין אֲרֵי נְעִירָא דְמִצְרָאֵי דַּחֲלִין לֵיהּ מֵנִיהּ אֲנַתָּא נְסִבִּין לְדַבְּחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא הָא נְדַבַּח יָת נְעִירָא דְמִצְרָאֵי קֳדָמֵיהוֹן וְלָא יִרְגְּמִנָּנָא: הַלָּא יַרְמוּן לְמִרְגְּמָנָא: שָׁבְעָא יוֹמִין נֵיזִיל	Diterfitq; malefici ad pharaonẽ plaga a facie dei ẽ. et induratũ est cor pharaonis: ꝛ nõ acquieuit eis: sicut locutus fuerat dñs. Dixitq; dñs ad moysen. Surge diluculo: ꝛ sta coram pharaone. Ecce egredi ẽt ad aq̃s: et dices ei. Hec dicit dñs. Dimitte populũ meum: vt seruiãt mihi. q̃ si nõ tu dimiseris ppl̃m meũ. Ecce ego mittã in te ꝛ in seruos tuos ꝛ in populũ tuũ ꝛ in domos tuas mixtionẽ bestiarũ: ꝛ implebũtur domus egyptiorũ mixtiõe: vniuersa quoq; terra i qua ipi fuerint. Dinidamq; in die illa terrã gessen in qua populus meus habitat: vt non sit ibi mixtio: vt scias quoniam ego dñs dominator in medio terre. Ponãq; redemptionẽ populo meo et super populũ tuum inducam plagam: cras erit hoc signum. Fecitq; dñs ita. Et venit mixtio grauissima in domus pharaonis ꝛ in domum seruorũ eius ꝛ in omnẽ terram egypti. Corruptaq; est terra propter mixtionem. Vocauitq; pharao moysen ꝛ aaron: et ait. Ite sacrificate coram deo vestro in terra. Dixitq; moyses nõ decet ita fieri: quoniam animal quod egyptii colunt nos imolabimus: vt sacrificemus cotã dño deo nro. q̃ si imolauerimus animal quod ipsi colunt ipsis videntibus: non ne lapidabunt nos? Viam trium dierum ibimus	תָּקַף קָדַם עָתַר אָמַר פָּלַח שָׁלַח בַּיִת מָלֵא פָּרַשׁ כּוּם הָיָה יָדַע שָׁוָה אָתָא הָיָה אוֹת תְּחַל אָזַל עָבַד דָּבַח הָיָה חָזָא אָמַר רָגַם הָלַךְ אָזַל

Pūctiua hēb. | Ter.Hēb. | Exo. | Ca.ix. | Trāsla.B.Hiero. | Trāsla.Ere.lxx.cū interp.latina.

ᵃבַּמִּדְבָּר וְזִבְּחוּ ᶜלַיהוָה ᵈאֱלֹהֵינוּ
ᵉכַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֵלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֲנֹכִי ׀ אֲשַׁלַּח ᵐ אֶתְכֶם וּזְבַחְתֶּם ᵒשָׁלַח
ᵏלַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר ᵍרַק הַרְחֵק ᵖרָחַק
ˡלֹא תַרְחִיקוּ ᵗלָלֶכֶת הַעְתִּירוּ בַּעֲדָי׃ ᵘעָתַר
ᵃוַיֹּאמֶר מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵא מֵעִמָּךְ ᶜיָצָא
ᵍוְהַעְתַּרְתִּי ᵇאֶל ׀ יְהוָה ᵍ וְסָר הֶעָרֹב ᵛסוּר
ᵐמִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ ᵍמָחָר ᵍרַק
ᵉאַל יַסֵּף פַּרְעֹה הַתֵּל ᵉלִבְלְתִּי ᵉשַׁלַּח
ᵉאֶת הָעָם ᵇלִזְבֹּחַ לַיהוָה׃ וַיֵּצֵא ᶜמֹשֶׁה
ᵍמֵעִם ᵇפַּרְעֹה ᵍוַיֶּעְתַּר ᵃאֶל ׀ יְהוָה׃ וַיַּעַשׂ ᵘעָשָׂה
ᵐיְהוָה ᵐכִּדְבַר ᵒמֹשֶׁה ᵖוַיָּסַר ᵖהֶעָרֹב ᵛסוּר
ᵉמִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ ᵐלֹא נִשְׁאַר ᵉשָׁאַר
ᵉאֶחָד׃ וַיַּכְבֵּד ᵉפַּרְעֹה ᵇאֶת ᶜלִבּוֹ ᵍגַּם ᵈגַּם
ᵉבַּפַּעַם הַזֹּאת ᵍוְלֹא ᵘשִׁלַּח ᵃאֶת ᵉהָעָם׃

Cap.ix. ᵃוַיֹּאמֶר ᵇיְהוָה ᵃאֶל ᵉמֹשֶׁה
ᶜבֹּא ᵃאֶל ᵉפַּרְעֹה ᵇוְדִבַּרְתָּ ᵍאֵלָיו ᶜכֹּה
ᵃאָמַר ᵐיְהוָה ᵃאֱלֹהֵי ᵉהָעִבְרִים ᵖשַׁלַּח
ᵍאֶת ᵉעַמִּי ᵉוְיַעַבְדֻנִי׃ ᵍכִּי ᵉאִם ᶜמָאֵן ᵉעָנָד
ᵉאַתָּה ᵉלְשַׁלֵּחַ ᵍוְעוֹדְךָ ᵇמַחֲזִיק ᶜבָּם׃ ᵉחָזַק
ᵉהִנֵּה ᵉיַד ᵉיְהוָה ᵉהוֹיָה ᵇבְּמִקְנְךָ ᵍאֲשֶׁר ᵉהָיָה ᵉכָּנָה
ᵉבַּשָּׂדֶה ᵉבַּסּוּסִים ᵐבַּחֲמֹרִים ᵉבַּגְּמַלִּים
ᵉבַּבָּקָר ᵍוּבַצֹּאן ᵍדֶּבֶר ᵉכָּבֵד ᵉמְאֹד׃
ᵉוְהִפְלָה ᵉיְהוָה ᵉבֵּין ᵍמִקְנֵה ᵉיִשְׂרָאֵל ᵉפָּלָה
ᵍוּבֵין ᵇמִקְנֵה ᶜמִצְרַיִם ᵍוְלֹא ᵉיָמוּת ᵉמִכָּל ᵛסוּת
ᵉלִבְנֵי ᵉיִשְׂרָאֵל ᵍדָּבָר׃ ᵉוַיָּשֶׂם ᵉיְהוָה ᵛשׂוּם
ᵐמוֹעֵד ᵉלֵאמֹר ᵉמָחָר ᵍיַעֲשֶׂה ᵉיְהוָה

Pūctiua chal. | Interp.chal.

דְּבַר אֲמַר שַׁלַּח
דַּבַּח רַחַק אָזַל
צְלָא עָדָה
יְסַף
עָדָה
שְׁאַר אֶחָד
כַּלָּל
יְדָה כְּבַד מְרַב
תְּקַן נְתָא
עָאן פְּרַשׁ
מוּת שְׁוָה
אֲמַר עָנַד

ᵃin solitudinem: ᵇ& sacrificabimus ᶜdño ᵈdeo nostro: ᵉsicut ᶠprecepit ᵍnobis. ʰDixitq; ⁱPharao. oo ᵏEgo ˡdimittam ᵐvos ⁿvt sacrificetis oooooooooooo ᵒdño ᵖdeo vño ᵠin deserto: ʳveruntamen ˢlōgius ᵗne ᵘabeatis. ʳRogate ᵖ pro me. oooooooooooooooooo ᵃEt ait ᵇmoyses. ᶜEgressus oooooooooooooooooo ᶠa te ᵉorabo ᵈdominum: ᵏ& recedet oooooooooooo ˡmusca ᵐ a pharaōe & ⁿ a seruis suis ᵒ& a pplo eius ᵖcras. ᵠVerūtamen ʳnoli ˢyltra ᵗfallere: ᵘvt non ʳdimittas ᵛpopulū ʷsacrificare ᶜdomino. ᵇEgressusq; ᶜmoyses ᵈa ᵉpharaone ᵇorauit ᵏdñm. ᵐQui ˡfecit ⁿiuxta verbū ᵒillius: ᵖ & abstulit ᵠmuscas oooooooo ʳa pharaōe & ˢa seruis suis ᵗ& a populo eius. ᵘ Nō ᵛsuperfut nec ʷvna quidē. ˣEt ingrauatū ē ʸcor ᶻpharaōis: ita ᵃvt nec ᵇhac qdē ᶜvice ᵈdimitteret ᵉpopulum. Cap. 9. ᶠIxit āt ᵍdominus ʰad ⁱmoysen ʲingredere ᵏad ˡpharaonē ᵐ& loq̄re ⁿad eū. ᵒHec ᵖdicit ᵠ dñs ʳdeus ˢhebreorū. ᵗ Dimitte ᵘpopulū meū ᵛvt sacrifi cet mihi. ʷQuod ˣsi ooo ʸadhuc ᶻrenuis: ᵃ & ᵇretines ᶜeos: oooooooooooooo ᵈecce ᵉmanus ᶠ mea ᵍerit ooooooooooooo ooooooooo ʰsuper agros: & ⁱsuper equos & ᵏ asinos: & ˡ camelos ᵐ & oues & ⁿ boues: ᵒpestis ᵖvalde ᵠ grauis. oooooo ʳEt faciet ˢdñs ᵗ mirabile ᵘinter ᵛ possessiões ʷ israel ˣ& ʸ possessiões ᶻ egyptio rū. ᵃvt nil oino ᵇpeat ᶜ ex his q̄ptinēt ᵈad filios ᵉisrael. ᶠCōstituitq; ᵍdñs ooo ʰtempus ⁱ dicens. ᵏ Cras ˡfaciet ᵐdominus oooooo

Trāsla.Ere.lxx.cū interp.latina.

in deserto. τ sacrificabimus ᵖ dño deo nro: sicut ἐις τὴν ἔρημον. καὶ θύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, καθὰ
virit nobis. τ virit pharao: ego vimittā vos: πρὸς ἔπεισεν ἡμῖν. καὶ εἶπε φαραώ, ἐγὼ ἀποστελῶ ὑμᾶς,
et sacrificate dño deo vestro in deserto: sed nō καὶ θύσατε τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, πλὴν οὐ
longe procedetis ire. orate ḡf ꝓ μακρὰν ἀποστενεῖτε πορευθῆναι. εὔξασθε οὖν περὶ ἐ
me ad dñm. dixit āt moyses: ecce ego egrediar μοῦ πρὸς κύ. εἶπε δὲ μωυσῆς, ἴδε ἐγὼ ἐξελεύσομαι
a te: τ orabo ad deū: et recedet ἀπὸ σοῦ, καὶ εὔξομαι πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ
musca camina a te: et a seruis tuis: κυνόμυια ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου,
τ a populo tuo cras. nō addas vltra pharao de καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου αὔριον. μὴ προσθῇς ἔτι φαραὼ ἐξα
cipere: vt nō vimittas ꝓplm sacrificare dño. πατῆσαι, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαὸν θῦσαι κυρίῳ
egressꝰ ē āt moyses a pharaōe: τ orauit ad ἐξῆλθε δὲ μωυσῆς ἀπὸ φαραώ, καὶ προσηύξατο πρὸς
deū. fecit āt dño sicut virit moyses: τ τὸν θεόν. ἐποίησε δὲ κύριος κατὰ ῥῆμα ὃ εἶπε μωυσῆς, καὶ
abstulit muscā caninā a pharaōe: τ a ser ἀπεστειλε τὴν κυνόμυιαν ἀπὸ φαραώ, καὶ ἀπὸ τῶν θε
uis eius: et populo ei⁹: et nō reli ραπόντων αὐτοῦ, καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατε
cta ē neq; vna. τ ingrauauit pharao cor: su λείφθη οὐδὲ ἑμία. καὶ ἐβάρυνε φαραὼ τὴν καρδίαν αὐ
um: τ in tēpore hoc: et nō voluit τοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν
dimittere populū. ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν. Cā. 9.

Orrit āt dño ad moysen: ingredere ad pha Ἐπορεύθη δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, εἰσελθὲ πρὸς φα
raonē: τ dices ei: hec dicit dño deꝰ ραώ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν
hebreorū: dimitte populū meū: et mihi seruāt. ἑβραίων, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύ
si q̄dē tḡ nō voluerīs dimittere populū meū: σωσιν. εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου,
sed adhuc retines eos: ecce manꝰ dñi erit in tu ἀλλ' ἔτι ἐγκρατεῖς αὐτῶν ἰδοὺ χεὶρ κυ ἔσται ἐν τοῖς κτή
mētis tuis q̄ in campis: in qs equis τ σί σου τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, ἐν τε τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ὑ
subiugalibꝰ: τ camelis: et bobꝰ: et ouibus mas ποζυγίοις, καὶ ταῖς καμήλοις, καὶ βουσί, καὶ προβάτοις ἔσε
magna valde. τ mirabilia faciā ego in die illa ται μεγάλη σφόδρα. καὶ παραδόξως ἐγὼ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί
inter iumēta egyptioꝝ τ inter iumē νῃ ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἀναμέσον τῶν κτη
ta filioꝝ israel. τ nō morietꝰ ab oībꝰ israel fi νῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ οὐτελευτήσει ἀπὸ παντὸς τοῦ Ἰσραήλ υἱ
lijs viabile. et dedit deꝰ tminū: dicēs: in crastinū faciet dñs ὧν ῥητόν. καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς ἔρον, λέγων, ἐν τῇ αὔριον ποιήσει

Trāsla. Chal.

נְמַדְבְּרָא וּנְדַבַּח קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא כְּמָא דְיֵימַר לָנָא׃ וַאֲמַר פַּרְעֹה אֲנָא אֲשַׁלַּח יָתְכוֹן
וְתִדְבְּחוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהָכוֹן בְּמַדְבְּרָא לְחוֹד אַרְחָקָא לָא תִרְחָקוּן לְמֵיזַל צְלוֹ אַף עֲלָי׃
וַאֲמַר מֹשֶׁה הָא אֲנָא נָפֵיק מִלְוָתָךְ וְאֶצְלֵי קֳדָם יְיָ וְיַעְדֵּי עָרְבָּא מִפַּרְעֹה מֵעַבְדּוֹהִי וּ
וּמֵעַמֵּיהּ מָחָר לְחוֹד לָא יוֹסֵיף פַּרְעֹה לְשַׁקָּרָא בְּדִיל דְּלָא לְשַׁלָּחָא יָת עַמָּא לְדַבָּחָא קֳדָם
יְיָ׃ וּנְפַק מֹשֶׁה מִלְוַת פַּרְעֹה וְצַלִּי קֳדָם יְיָ׃ וַעֲבַד יְיָ כְּפִתְגָמָא דְמֹשֶׁה וְאַעְדֵּי עָרְבָּא
מִפַּרְעֹה מֵעַבְדּוֹהִי וּמֵעַמֵּיהּ לָא אִשְׁתַּאַר חַד׃ וְתַקֵּף פַּרְעֹה יָת לִיבֵּיהּ אַף הָזִמְנָא הָדֵין
וְלָא שַׁלַּח יָת עַמָּא׃ Ca.ix. וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עוֹל לְוַת פַּרְעֹה וְתִמַּלֵּיל
לֵיהּ כְּדֵין אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דְיִהוּדָאֵי שַׁלַּח יָת עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמָי׃ אֲרֵי אִם מְסָרֵב אַתְּ
לְשַׁלָּחָא וְעַד כְּעַן אַתְּ מַתְקֵיף בְּהוֹן׃ הָא מָחָא הֲוָה מִן קֳדָם יְיָ בְּגֵיתָךְ דִּי לְמַחְלָא ◦◦◦
וְסוּסְוָתָא בְּתַרְעֵי בְּנַמְלֵי תּוֹרֵי וּבְעָנָא מוֹתָא כַּבְדָּא לַחְדָּא׃ וְיַפְרֵישׁ יְיָ בֵּין בְּעִירָא
דְיִשְׂרָאֵל וּבֵין בְּעִירָא דְמִצְרָאֵי וְלָא יְמוּת מִכֹּל דְּעֵנַי יִשְׂרָאֵל מִדַּעַם׃ וְשַׁוִי יְיָ זִמְנָא
לְמֵימַר מָחָר יַתְקֵיד יְיָ ◦◦◦

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Exo. Ca.ix.	Pritiua heb.
χβῦ hoc in terra.et fecit dñs χβῦ hoc τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐποίησε κ̅ς̅ τὸ ῥῆμα τοῦ crastina. τ mortua sũt oĩa iumẽta τὸ τῇ ἐπαύριον. καὶ ἐτελεύτησε πᾶντα τὰ κτήνη τῶν egyptioꝝ. ab ãt iumẽtis filioꝝ ifrael nõ mor Αἰγυπτίων. ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν ισραὴλ οὐκ ἐ tuũ est quicq̃. vidẽs ãt pharao:q nõ mortu τελεύτησεν οὐδὲν. ἰδὼν δὲ φαραώ, ὅτι οὐκ ἐτελεύ um ẽ a iumẽtis filioꝝ ifrael ꝺcq̃: ingrauatũ ẽ τησεν ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ οὐδέν, ἐβαρύνθη ἡ cor pharaõis: et nõ dimisit populũ.ait ãt dñs καρδία φαραώ, καὶ οὐκ ἀπέστειλε τὸν λαόν. εἶπε δὲ κ̅ς̅ ad moysen τ aaron: dicẽs: tollite vobis ple πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, λάβετε ὑμῖν πλή nas manus cineris camini: et spargat moy νας τὰς χεῖρας ἀπὸ κάμινου καπνοῦ, καὶ πασάτω μωυ ses in celum corã pharaõe:τ coram σῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν seruis eius:τ fiat pulus sup oẽm ἱεραπόντων αὐτοῦ, καὶ γενήκτω κονιορτὸς ἐπὶ πᾶσαν trã egrpti: τ erit sup homines: et sup τὴν γῆν αἰγύπτου, καὶ ἔσαι ἐπὶ τοὺς ἀνθ̅ς̅, καὶ ἐπὶ τὰ q̃drupedia vlcera vesice feruentes in qꝫ τετράποδα ἕλκη φλυκτίδες ἀναζέουσαι ἔν τε τοῖς holib9:τ in quadrupedib9: et in oĩ tra egy ἀνθ̅ς̅, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι, καὶ ἐν πάσῃ γῇ αἰγύ pti. et accepit cinerẽ camini corã πτου. καὶ ἔλαβε τὴν ἀπάλην τῆς καμινάδος ἐναντίον pharaõe:τ corã seruis eius: et φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν ἱερακόντων αὐτοῦ, καὶ ἔ sparsit eã moyseo in celũ: τ facta sũt σασεν αὐτὴν μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐγένετο vlcera vesice feruẽtes in qꝫ hoib9: ἕλκη φλυκτίδες ἀναζέουσαι ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, et in quadrupedib9.τ nõ potuerũt incã καὶ ἐν τοῖς τετράποσι. καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ φαρ tatores stare corã moyse ꝓpt̃ vlcera. facta sũt μακοὶ ἕως ἐναντίον μωυσῆ διὰ τὰ ἕλκη. ἐγένετο .n. vlcera in incantatorib9:et in oĩ tra γὰρ τὰ ἕλκη ἐν τοῖς φαρμακεῖς, καὶ ἐν πάσῃ γῇ egypti. indurauit ãt dñs cor pha αἰγύπτου. ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν φαρα raõis:τ nõ audiuit eos sicut cõstituit do ώ, καὶ οὐκ ἐισήκουσεν αὐτῶν καθὰ συνέταξε κύ mino moysi. dixit ãt dñs ad moysen: sur ριος τῷ μωυσῆ. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, ὄρθρι ge mane: et sta corã pharaõe:τ dices σον τοπρωΐ, καὶ στῆθι ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐρεῖς ad eũ: hec dicit dñs deꝰ hebreoꝝ: πρὸς αὐτόν, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων, dimitte populũ meũ:vt seruãt mihi. ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι. in .n. nũc tẽpore ego mitto ἐν τῷ γὰρ νῦν καιρῷ ἐγὼ ἀποστέλλω	ᵣverbũ ᵒistud ˢ in terra. ᵒFecit ergo ʳdominus oo ˢverbum ᵒhoc ᵇaltera die: ᶜ& mortua fũt ᵇoia ᶜ aiã tia ᶠegyptiorũ. ᵍDe aialibus vero ᵒfiliorũ ᶠ israel ʰnihil oino ᶦperiit. ᵃEt mi sit ᵒpharao ad videndũ: ᵍnec erat quicq̃ ʳmortu um ᵒde his q̃ poſſidebat ᶠisrael. ʳ Ingrauatũq̃ est ˢcor ᵃpharaõis: ᵇ& nõ ᶜdi misit ᶠpopulũ. ᶠEt dixit ᵍdominus ᵇad ᶦmoysen ʰ& ᵈaaron. ᵐTolle ᵒplenas oooooooooooooooooo ooooo ᵖmanus ᵍcineris de ʳcami no: ᵒ& spargat illũ ᶦmoy ses ᵃin celum ᶦcorã ʳ pha raone: ˢsitq̃ oooooooooo ᵃpuluis ᵇsup ᶜ oẽm ᵇterrã ᶜegypti. ʳErunt enim ooo ᵍin ʰhominibus ᶠ& ᵈiumẽ tis ᶦvlcera & oooooooooo ᵃvesice ᵐturgentes ᵒin v niuersa ᵖterra ᵍegypti. ʳTulerũtq̃ ᶦcinere de ᵃca mino: ᶠ& steterunt oooo ˢcorã ᶦpharaone: ᵃ& spar sit ᵇillum ᶜmoyses ooooooo ᵇin celũ. ᶜFactaq̃ sunt ᶠvl cera ᵉvesicarum ooooooo ᵇturgẽtiũ ᶦin hoĩbus ʰ & ſumentis : ᶦnec ᵐpoterãt ᵃmalefici ᵒstare ᵖ coram ᵍmoyse ooooooooooooo ʳpropter ᵉvlcera ᶠque ʳin illis ᵒerant oooooooooo ᶠ& in omni terra ᵉegypti ᵇIndurauitq̃ ooooooooo ᶜdñs ᶜcor ᶠpharaonis: ᵉ & non ᵇaudiuit ooooooooo ᶦeos ʰsicut ʲlocutus ẽ ᵐdo minus ᵃad ooooooooooo ᵒmoysen. ᵖ Dixitq̃ ᵍ dñs ʳad ᵉmoysen. ᵘMane ʳcon surge ᵉ& sta ʳcoram ʲpha raone: oooooooooooooo ᵉ& dices ᵇad eũ. ᶜHec ᵒdi cit ᶜdominus ᶠdeus ooooo ᵉhebreorũ. ᵇDimitte ʰpo pulũ meũ : ᶦ vt ſacrificet mihi: ᵐquia ᵘin ᵉhac ʷvice ᵍmittam ooooooooooo	ᵉעָשָׂה ᵉהַדָּבָר ᵉהַזֶּה ᵉבָּאָרֶץ׃ ᵉוַיַּעַשׂ ᵉיְהוָה ᵉאֶת ᵉהַדָּבָר ᵉהַזֶּה ᵉמִמָּחֳרָת ᵉוַיָּמָת ᵉכָּל ᵉמִקְנֵה ᵉמִצְרַיִם ᵉוּמִמִּקְנֵה ᵉבְנֵי ᵉיִשְׂרָאֵל ᵉלֹא ᵉמֵת ᵉאֶחָד׃ ᵉוַיִּשְׁלַח ᵉפַּרְעֹה ᵉוְהִנֵּה ᵉלֹא ᵉמֵת ᵉמִמִּקְנֵה ᵉיִשְׂרָאֵל ᵉעַד ᵉאֶחָד׃ ᵉוַיִּכְבַּד ᵉלֵב ᵉפַּרְעֹה ᵉוְלֹא ᵉשִׁלַּח ᵉאֶת ᵉהָעָם׃ ᵉוַיֹּאמֶר ᵉיְהוָה ᵉאֶל ᵉמֹשֶׁה ᵉוְאֶל ᵉאַהֲרֹן ᵉקְחוּ ᵉלָכֶם ᵉמְלֹא ᵉחָפְנֵיכֶם ᵉפִּיחַ ᵉכִּבְשָׁן ᵉוְזָרְקוֹ ᵉמֹשֶׁה ᵉהַשָּׁמַיְמָה ᵉלְעֵינֵי ᵉפַּרְעֹה׃ ᵉוְהָיָה ᵉלְאָבָק ᵉעַל ᵉכָּל ᵉאֶרֶץ ᵉמִצְרָיִם ᵉוְהָיָה ᵉעַל ᵉהָאָדָם ᵉוְעַל ᵉהַבְּהֵמָה ᵉלְשִׁחִין ᵉפֹּרֵחַ ᵉאַבַּעְבֻּעֹת ᵉבְּכָל ᵉאֶרֶץ ᵉמִצְרָיִם׃ ᵉוַיִּקְחוּ ᵉאֶת ᵉפִּיחַ ᵉהַכִּבְשָׁן ᵉוַיַּעַמְדוּ ᵉלִפְנֵי ᵉפַּרְעֹה ᵉוַיִּזְרֹק ᵉאֹתוֹ ᵉמֹשֶׁה ᵉהַשָּׁמַיְמָה ᵉוַיְהִי ᵉשְׁחִין ᵉאַבַּעְבֻּעֹת ᵉפֹּרֵחַ ᵉבָּאָדָם ᵉוּבַבְּהֵמָה׃ ᵉוְלֹא ᵉיָכְלוּ ᵉהַחַרְטֻמִּים ᵉלַעֲמֹד ᵉלִפְנֵי ᵉמֹשֶׁה ᵉמִפְּנֵי ᵉהַשְּׁחִין ᵉכִּי ᵉהָיָה ᵉהַשְּׁחִין ᵉבַּחַרְטֻמִּים ᵉוּבְכָל ᵉמִצְרָיִם׃ ᵉוַיְחַזֵּק ᵉיְהוָה ᵉאֶת ᵉלֵב ᵉפַּרְעֹה ᵉוְלֹא ᵉשָׁמַע ᵉאֲלֵהֶם ᵉכַּאֲשֶׁר ᵉדִּבֶּר ᵉיְהוָה ᵉאֶל ᵉמֹשֶׁה׃ ᵉוַיֹּאמֶר ᵉיְהוָה ᵉאֶל ᵉמֹשֶׁה ᵉהַשְׁכֵּם ᵉבַּבֹּקֶר ᵉוְהִתְיַצֵּב ᵉלִפְנֵי ᵉפַּרְעֹה ᵉוְאָמַרְתָּ ᵉאֵלָיו ᵉכֹּה ᵉאָמַר ᵉיְהוָה ᵉאֱלֹהֵי ᵉהָעִבְרִים ᵉשַׁלַּח ᵉאֶת ᵉעַמִּי ᵉוְיַעַבְדֻנִי׃ ᵉכִּי ᵉבַּפַּעַם ᵉהַזֹּאת ᵉאֲנִי ᵉשֹׁלֵחַ ᵉאֶת	ᵉעָשָׂה ᵉמוּת ᵉשָׁלַח ᵉכָּבֵד ᵉהָעָם ᵉלָקַח ᵉפִּיחַ ᵉשָׁחִין ᵉעָמַד ᵉנָגַף ᵉבָּרָק ᵉחָזַק ᵉשָׁמַע ᵉשָׁכַם ᵉיָצַב ᵉעָתַר ᵉאָמַר ᵉיָדָה ᵉשָׁלַח

Trãsla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
פְּתִנָּמָא הַדֵּין בְּאַרְעָא׃ וַעֲבַד יְיָ יָת פִּתְגָמָא הַדֵּין מְיוֹמָא דְּבָתַר דְּיוֹהִי׃ וּמִית כָּל בְּעִירָא דְּמִצְרָאֵי וּבְעִירָא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָא מִית חַד׃ וְשָׁלַח פַּרְעֹה וְהָא לָא מִית מִבְּעִירָא דְּיִשְׂרָאֵל עַד חַד׃ וְאִתְכְּבַד לִבָּא דְּפַרְעֹה וְלָא שַׁלַּח יָת עַמָּא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן׃ סְבוּ לְכוֹן מְלֵי חָפְנֵיכוֹן פִּיחֲא דְּאַתּוּנָא׃ וְיִזְרְקִנֵּיהּ מֹשֶׁה לְצֵית שְׁמַיָּא לְעֵינֵי פַּרְעֹה׃ וִיהֵי לַאֲבָקָא עַל כָּל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם וְיִהֵי עַל אֱנָשָׁא וְעַל בְּעִירָא לִשְׁחִין סְגֵי אַבַּעְבְּעִין בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃ וּסְיִבוּ יָת פִּיחֲא דְּאַתּוּנָא וְקָמוּ קֳדָם פַּרְעֹה וְזָרָק יָתֵיהּ מֹשֶׁה לְצֵית שְׁמַיָּא וַהֲוָה שְׁחִין אַבַּעְבְּעִין סְגֵי נְאִיתָנָא וּבְעִירָא׃ וְלָא יְכִילוּ חַרְטֻמַיָּא קֳדָם מֹשֶׁה מִן קֳדָם שְׁחִנָא אֲרֵי הֲוָה שְׁחִנָא בְּחַרְטֻמַיָּא וּבְכָל מִצְרָאֵי׃ וְאִתְקְרִיף יְיָ יָת לִבָּא דְּפַרְעֹה וְלָא כַּבִּיל מִנְהוֹן כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אַקְדֵּים בְּצַפְרָא וְתִתְעַתַּד קֳדָם פַּרְעֹה וְתֵימַר לֵיהּ כְּדֵין אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דְּיִהוּדָאֵי שַׁלַּח יָת עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי אֲרֵי בְּזִמְנָא הַדָּא אֲנָא שָׁלַח יָת ‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹	verbum istud in terra. Fecitq̃ dñs verbũ hoc sequẽti die: τ mortuũ est omne aial egyptiorũ: τ de aialibus filioꝝ ifrael nec vnum mortuũ est. Misitq̃ pharao: τ ecce de aialibus filioꝝ ifrael nec vnum quidẽ mortuũ erat. Et ingrauatũ est cor pharaonis: τ nõ dimisit po pulũ. Et dixit dñs ad moysen τ aaron. Tollite vobis plenos pugillos vestros fauille fornacis: τ spargat illam moyseo versus celũ ante oculos pharaonis. et erit in puluerẽ tenuissimũ sup omnẽ terrã egypti. Et erit in hoĩbus τ in tumẽtis τ pecoribus scabies ger minans vesicas in vniuersa terra egypti. Et tulerũt fauillã fornacis: τ steterunt coram pharaone. et sparsit illam moyseo versus celum. Et fuit scabies et vesice multe in hominibus τ in pecoribus. et non poterant malefici stare coram moyse propter scabiẽ: quia erat scabies in maleficis τ in omnibus egrptijs. Et ingra nauit dñs cor pharaonis: et non acquieuit eis: sicut locutus fuerat dominus cum moyse. Dixitq̃ domin9 ad moysen. Consurge mane: τ sta coram pharaone: dicesq̃ ei. Hec dicit dñs deus iudeorum. Dimitte po pulum meum: vt seruiant coram me. quia in hac vice ego mitto ooooooooooooooooooooooooooooo	ᵉמוּת ᵉיָקַר ᵉנָסַב ᵉמָלֵא ᵉפִּיחַ ᵉזָרַק ᵉהָיָה ᵉסָנֵא ᵉקוּם ᵉקוּם ᵉתֵּבֶל ᵉקָדַם ᵉעָתַר ᵉאָמַר ᵉיָדָה ᵉפָּלַח

Pagnin. Pritiua heb.	Ter. Heb.	Ero.	Ca. ir.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
נגף	כָּל־ מַגֵּפֹתַי ׀ אֶל־ לִבֶּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ			omnes plagas meas super cor tuũ & super seruos tuos &	οἷα occurrẽtia mea in cor πάντα τὰ συναντήματά μου εἰς τὴν καρδίαν
עמד ירא כמו	וּבְעַמֶּךָ בַּעֲבוּר תֵּדַע כִּי־ אֵין כָּמֹנִי			super populũ tuũ: vt sciας qm̃ nõ sit similis	τυῦ: et seruoις tuoις: et ppli tui
	בְּכָל־ הָאָרֶץ׃ כִּי עַתָּה שָׁלַחְתִּי ׀ אֶת			mei in omni terra. Nunc ei extendens	σου, καὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου.
נכה	יָדִי ׀ וְאַךְ אוֹתְךָ וְאֶת־ עַמְּךָ בַּדָּבֶר			manũ: percutiã te &	vt videas: qm̃ nõ est alius: sicut ego in oi
ונכחד מן הארץ ואולם בעבור	וְתִכָּחֵד מִן־ הָאָרֶץ׃ וְאוּלָם בַּעֲבוּר			populũ tuum peste:	ἵνα ἴδῃς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος, ὡς ἐγὼ ἐν πάσῃ τῇ
זאת העמדתיך בעבור הראתך	זֹאת הָעֲמַדְתִּיךָ בַּעֲבוּר הַרְאֹתְךָ			& perdisqȝ de terra. Id	γῇ. νῦν γὰρ ἐξαποστείλας τὴν χεῖρά μου πατάξω
את כח ועמד	אֶת־ כֹּחִי וּלְמַעַן סַפֵּר שְׁמִי בְּכָל			circo autem posui te vt ostẽdam in	te: et ppli tuũ interficiã: et delebo
הארץ׃ עדך מסתולל בעמי לבלתי	הָאָרֶץ׃ עֹדְךָ מִסְתּוֹלֵל בְּעַמִּי לְבִלְתִּי			te fortitudiem meam: &	σε, καὶ τὸν λαόν σου διαφθερῶ, καὶ ἐκτρίβῃ
משלחם׃ הנני ממטיר כעת מחר	מְשַׁלְּחָם׃ הִנְנִי מַמְטִיר כָּעֵת מָחָר			narretur nomẽ meũ in	σε ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἕνεκα τούτου διετηρήθης,
ברד כבד מאד אשר לא היה	בָּרָד כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא הָיָה			oi terra. Adhuc retes	vt οὕτω ἐν σοὶ τὴν ἰσχύν μου· καὶ ὅπως Rom.
כמהו במצרים למן היום הוסדה	כָּמֹהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן הַיּוֹם הִוָּסְדָה			populũ meũ: & nõ vis	διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἔτι σὺ
ועד עתה׃ ועתה שלח העז	וְעַד עָתָּה׃ וְעַתָּה שְׁלַח הָעֵז			eũ dimittere. Enpluã	retines populũ meũ: vt nõ dimittas eos:
את מקנך ואת כל אשר לך	אֶת מִקְנְךָ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לְךָ			cras hac ipsa hora	ἐμποιῶ τοῦ λαοῦ μου, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι αὐ
בשדה כל האדם והבהמה אשר	בַּשָּׂדֶה כָּל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה אֲשֶׁר			grãdinẽ multã nimis:	ecce ego pluo hac hora cras
ימצא בשדה ולא יאסף ויורד	יִמָּצֵא בַּשָּׂדֶה וְלֹא יֵאָסֵף וְיָרַד			qualis non fuit	τοὺς, ἰδοὺ ἐγὼ βρέχω ταύτην τὴν ὥραν ἄυριον
עליהם הברד וימתו׃ ויתר	עֲלֵיהֶם הַבָּרָד וָמֵתוּ׃ וַיִּתֶר			in egypto a die qua fũ	grãdinẽ multã valde: que talis nõ fuit
את אשר עשה את דבר יהוה	אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת דְּבַר יְהוָה			data est	χάλαζαν πολλὴν σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγο
ינס את עבדי פרעה את הנים	יָנֻס אֶת עַבְדֵי פַרְעֹה אֶת הַנִּים			in egypto: ex qua die	νεν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔκτισαι, καὶ ἕως τῆς
את עבדיו ואת מקנהו אל	אֶת עֲבָדָיו וְאֶת מִקְנֵהוּ אֶל			cõdita ẽ: et vsqȝ ad	ἡμέρας ταύτης. νῦν οὖν καταπεύσον συναγα
הבתים׃ ואשר לא שם לבו אל	הַבָּתִּים׃ וַאֲשֶׁר לֹא שָׂם לִבּוֹ אֶל			diem hanc. nũc igȝ festina cõgrega	re iumẽta tua: et quẽcqȝ tibi fuit in agro.
דבר יהוה ויעזב את עבדיו ואת	דְּבַר יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת עֲבָדָיו וְאֶת			iumẽta tua: et quẽcqȝ tibi fuit in agro.	γεῖν τὰ κτήνη σου, καὶ ὅσα σοί ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ.
מקנהו בשדה׃ ויאמר יהוה אל	מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל			oẽs enim hoies: et iumẽta: quẽcqȝ in uẽ	οὅσα γὰρ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰ κτήνη, ὅσα ἂν εὑ
משה נטה את ידך על השמים ויהי	מֹשֶׁה נְטֵה אֶת יָדְךָ עַל הַשָּׁמַיִם וְיִהְיֶ			tafuerit in agrio: et nõ ingredietur i domũ:	ρεθῇ ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ μὴ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν, πί
ברד בכל ארץ מצרים על האדם	בָּרָד בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם עַל הָאָדָם			ceci derit ãt sup ea grãdo: morietur.	πτει ἐπ' αὐτὰ ἡ χάλαζα, τελευτήσει. ὁ φοβούμε
ועל הבהמה ועל כל עשב השדה	וְעַל הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה			qui timuit	μενος λόγον κυρίου τῶν θεραπόντων Φαραώ,
בארץ מצרים׃ ויט משה את	בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת			verbum domini	cõgregauit iumẽta sua in domos. qui
מטהו על השמים ויהוה	מַטֵּהוּ עַל הַשָּׁמַיִם וַיהוָה			de seruis pharaõis:	συνήγαγε τὰ κτήνη αὐτοῦ εἰς τοὺς οἴκους· ὃς
				fecit cõfugere seruos	ὃ μὴ προσέσχε τῷ διαφθορᾷ εἰς τὸ ῥῆμα κυρίου,
				suos: & iumenta in	dimisit iumẽta in agris. dixit ãt dñs
				domos. qui autem	ἀφῆκε τὰ κτήνη ἐν τοῖς πεδίοις. εἶπε δὲ κύριος
				neglexit sermonẽ dñi:	ad moysen: extẽde manũ tuã in ce
				dimisit seruos suos &	πρὸς μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐ
				iumenta	lum: et erit grãdo sup oẽm trã egy
				in agris. Et dixit dñs	ptiorum, καὶ ἔσαι χάλαζα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αἰ
				ad moysen.	γύπτου, ἐπί τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτή
				Extẽde manũ tuã in	νη, καὶ ἐπὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐπὶ τῆς γῆς.
				celũ: & dominus	extendit ãt moyses manũ in celũ:
				virgam in celũ: & do	ἐξέτεινε δὲ μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν,
				minus	et dñs καὶ κύριος

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
מָחָא יְדַע	omnes plagas meas in cor tuũ & in seruos tuos & in	כָּל־מַחְתַּי לְלִבָּךְ וּבְעַבְדָּךְ וְתִתְיְדַע אֲרֵי לֵית דְּכְוָתִי שֵׁלִיט בְּכָל אַרְעָא׃ אֲרֵי
שָׁלַח יָתָא שַׁצָא	populũ tuũ: vt scias qm̃ non est similis mei dñator: in	כְּעַן שְׁדַרִית יָת מָחָתִי וְיָת עַמָּךְ וְתִסְתֶּצֵי
קוּם חָזָא הָוָה	vniuersa terra. qm̃ nunc prope est cotã me: vt mittas	מִן אַרְעָא׃ וּבְרַם בְּדִיל דָּא יָת חַיְלִי וּבְדִיל לְאַחֲזָיוּתָךְ יָת חֵילִי וּבְדִיל לְשַׁתָּאָן
שָׁעָה	plagã fortitudinis mee: & percutiã te & populũ tuũ pe	שְׁמִי בְּכָל אַרְעָא׃ עַד כְּעַן אַתְּ כְּבִישָׁת לִיהּ לְעַמִּי בְּדִיל דְּלָא לְשַׁלָּחוּתְהוֹן׃ הָא
נָחַת	ste: cõsumaberisqȝ de terra. Verũtamẽ ꝓpter hoc fu	אֲנָא מַחֵית בְּעִידַנָּא הָדֵין מְחָא בַּרְדָּא תַּקִּיף לַחֲדָא לָא הֲוָה דְּכְוָתֵיהּ בְּמִצְרַיִם לְמִן
שַׁכְלַל נְתָא	stinui te: vt ostenderẽ tibi fortitudinẽ meã. & vt narrẽt	יוֹמָא דְּאִשְׁתַּכְלַלַת וְעַד כְּעָן׃ וּכְעַן שְׁלַח כְּנוֹשׁ יָת גֵּיתָךְ וְיָת כָּל דִּלָךְ דְּתַקְלָא כָּל אֵינָשָׁא
שַׁכַח כְּנַשׁ טָרַת	potentiã nois met in vniuersa terra. Adhuc tu subie	וּבְעִירָא דְּיִשְׁתְּכַח בְּחַקְלָא וְלָא יִתְכְּנֵישׁ לְבֵיתָא וְיִחֵות עֲלֵיהוֹן בַּרְדָּא וְיִמוּתוּן׃ דְּחַיִל
מוּת שָׁוֵה	ctum retines populũ meũ: vt non dimittas eos? Ecce	מִן פִּתְגָמָא דַּיְיָ מְשַׁבֵּק יָת עַבְדּוֹהִי וְיָת גֵּיתֵיהּ לְבֵיתָא׃ וּדְלָא שַׁוִּי לִבֵּיהּ
רוּם	ego descendere faciã cras hac ipsa hora grandinẽ fo	לְפִתְגָמָא דַּיְיָ שָׁבַק יָת עַבְדּוֹהִי וְיָת גֵּיתֵיהּ לְחַקְלָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲרֵים יָת יְדָךְ
הָוָה	rtẽ nimis: cui similis nõ fuit in egypto: a die qua fun	עַל צֵית שְׁמַיָּא וְיֵהֵי בָּרְדָּא בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם עַל אֵינָשָׁא וְעַל בְּעִירָא וְעַל כָּל
	data est vsqȝ nunc. Nunc autẽ mitte cõgrega pecora	עִשְׂבָּא דְּחַקְלָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם׃ וְאָרִים מֹשֶׁה יָת חוּטְרֵיהּ עַל צֵית שְׁמַיָּא וַיְיָ
	tua que sunt in agro: oẽs enim hoies & iumenta que	
	inuenta fuerint in agro: & nõ fuerint cõgregata in do	
	mũ: descendentqȝ sup ea grando: morientur. Qui ti	
	muit verbũ dñi de seruis pharaonis congregauit ser	
	uos suos & pecora sua in domos. Et qui nõ apposuit	
	cor suũ verbo dñi: dimisit seruos suos & pecora sua in	
	agro. Dixitqȝ dñs ad moysen. Leua manũ tuam ver	
	sus celum: vt sit grando in vniuersa terra egypti: sup	
	homines & super iumenta & super omnẽ herbã agri	
	in terra egypti. Eleuauitqȝ moyses virgam suaȝ ver	
	sus celum: & dñs	

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Exo. Ca. ix.	Prãtiua heb.
dedit voces et grãdinẽ. et discurrit ignis	ᵃdedit ᵗtonitrua ᵇ& gran=	ᵃנָתַן ᵗקֹלֹת ᵗוּבָרָד ׀ ᵇוַתְּהַלֶּךְ ᵗאֵשׁ	ᵗקוֹל ᵇהַיָה
δῶκε φωνὰς καὶ χάλαζαν· καὶ διέτρεχε τὸ πῦρ	dinẽ ᵉac discurrẽtia ᵇ ful=	ᵃאַרְצָה ׀ ᵇוַיַּמְטֵר ᵗיְהוָה ׀ בָּרָד ᵗעַל ᵇאֶרֶץ	ᵇמָטָר
fup fra. et pluit dñs grãdinẽ fup om=	gura ᶜfup terrã. ᵇPluitq;	ᵗמִצְרָיִם: ᵗוַיְהִי ׀ בָּרָד ׀ וְאֵשׁ ᵉמִתְלַקַּחַת	ᵗהָיָה ᵇלָהַט
ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἔβρεξε κύριος χάλαζαν ἐπὶ πᾶ=	ᵈdñs ᶠgrandinẽ ᵉfup ᵇter=	ᵃבְּתוֹךְ ᵉהַבָּרָד ᵗכָּבֵד ᵗמְאֹד ׀ אֲשֶׁר ᵗלֹא	ᵃנָתַן
nẽ fra egypti. erat ãt grãdo et ignis	rã ᵍegypti: ʰ& ⁱgrãdo ᵐ& í	ᵉהָיְתָה ᵉכָמֹהוּ ᵗבְּכָל ᵉאֶרֶץ ᵉמִצְרַיִם ׀ מֵאָז	ᵉהָיָה
σαν γῆν Αἰγύπτου. ἦν δὲ ἡ χάλαζα καὶ τὸ πῦρ	gnis ᵐmixta pariter fere	ᵉהָיְתָה ᵉלְגוֹי: ᵗוַיַּךְ ᵉהַבָּרָד ׀ ᵗבְּכָל ᵇאֶרֶץ	ᵉהָיָה
ardens in grãdine. at grãdo multa val=	bãtur. Tanteq; fuit ᵍma=	ᵗמִצְרַיִם ׀ אֵת ᵗכָּל ᵉאֲשֶׁר ᵗבַּשָּׂדֶה	ᵉנָכָה
φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ. ἦν δὲ χάλαζα πολλὴ σφό=	gnitudinis: ʳq̃ta afi ʳnũ	ᵉמֵאָדָם ᵗוְעַד ᵉבְּהֵמָה ׀ וְאֵת ᵉכָּל ᵗעֵשֶׂב	ᵉנָכָה
δρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀφ' ἧς γε=	quam ᵉappuit ᵗin vniuer	ᵉהַשָּׂדֶה ᵗשִׁבַּר ׀ וְאֵת ᵉכָּל ᵗעֵץ	ᵉנָכָה
γένηται ἐν τῇ γενεᾷ αὐτῶν, ἀφ' ἧς γε=	sa ᶠterra ᵉegypti: ᵇex quo	ᵗהַשָּׂדֶה ᵗשִׁבַּר: ᵗרַק ׀ בְּאֶרֶץ ᵗגֹּשֶׁן	ᵗאַךְ
γένηται fuit in ipa gens. pcussit ãt grãdo in om=	ᵒgens illa cõdita ᶜest. ʳEt	ᵗאֲשֶׁר ᵗשָׁם ᵗבְּנֵי ᵗיִשְׂרָאֵל ׀ ᵐלֹא ᵉהָיָה	ᵗשָׁם
D πάντα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις ἀνθρώπους ἕως κτήνους· ἔπαταξε δὲ ἡ χάλαζα ἐν πά=	pcussit ᶠgrãdo ᵉin oi ᵇter=	ᵗבָּרָד: ᵗוַיִּשְׁלַח ᵉפַּרְעֹה ׀ וַיִּקְרָא ᵗלְמֹשֶׁה	ᵗשָׁלַח
ni tra egypti oia ḋcũq; erãt in agro: ab	ra ᵍegypti ᵍcuncta ᵐq̃ fue=	ᵗוְלְאַהֲרֹן ׀ ᵉוַיֹּאמֶר ᵗאֲלֵהֶם ᵗחָטָאתִי	ᵗחָטָא
σε γῆ Αἰγύπτου πάντα ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἀπὸ	runt ʰin agris ∞∞∞∞∞∞∞∞	ᵗהַפָּעַם ׀ ᵉיְהוָה ᵗהַצַּדִּיק ᵗוַאֲנִי ᵉ	ᵗצָדַק
hoĩe vsq; ad iumẽtũ. et oẽm herbã q̃ erãt in	ᵒab hoĩe ᵖvsq; ad ᵍiumen=	ᵉוְעַמִּי ᵗהָרְשָׁעִים: ᵗהַעְתִּירוּ ᵉאֶל	ᵗעָתַר
ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· καὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐν	tũ. ᵒCunctãq; ʳherbã ᵒ a=	ᵗיְהוָה ׀ וְרַב ᵉמִהְיֹת ׀ קֹלֹת ᵐאֱלֹהִים	ᵗרַבַּת ᵗהָיָה
agro pcussit grãdo. et oia li=	gri ʳpcussit ᵍgrando: ʲ&	ᵉוּבָרָד ׀ וַאֲשַׁלְּחָה ᵉאִתְּכֶם ᵉוְלֹא ᵗתֹסִפוּן	ᵉיָסַף
τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα· καὶ πᾶσα τὰ ξύ=	ᵒoẽ ᵖlignum ∞∞∞∞∞∞∞∞∞	ᵗלַעֲמֹד: ᵗוַיֹּאמֶר ᵉאֲלֵיהוּ ᵉמֹשֶׁה ׀ כְּצֵאתִי	ᵉיָצָא
gna q̃ in agro cõfregit. sed in tra=	ʳregionis ˢcõfregit. ᵗTã=	ᵉאֶת ᵉהָעִיר ᵉאֶפְרֹשׂ ᵉאֶת ᵉכַּפַּי ᵗאֶל	ᵉפָּרַשׂ
λα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις συνέτριψεν· πλὴν ἐν γῇ	tum ᵘin terra ᵍgessen ∞∞	ᵗיְהוָה ׀ הַקֹּלוֹת ᵉיֶחְדָּלוּן ׀ וְהַבָּרָד ᵗלֹא	ᵗחָדַל
gesem: vbi erãt filij israel: nõ fuit gran=	ʷvbi erãt ˣfilij ʸisrael: ᶻgrã=	ᵗיִהְיֶה ᵐעוֹד ׀ לְמַעַן ᵉתֵּדַע ᵉכִּי ᵉלַיהוָה	ᵉהָיָה יָדַע
γισμὸς, οὗ ἦσαν υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὐκ ἐγένετο ἡ χάλα=	do ᵐnon cecidit. ∞∞∞∞∞∞	ᵗהָאָרֶץ: ᵗוְאַתָּה ᵉוַעֲבָדֶיךָ ᵉיָדַעְתִּי	
do. mittens ãt pharao: vocauit moysen et	ᵖMisitq; ᵍpharao ʳ& vo=	ᵉכִּי ᵉטֶרֶם ᵗתִּירְאוּן ᵉמִפְּנֵי ᵉיְהוָה ׀׀׀	ᵉיָרֵא יָרֵא
ἀπέστειλας δὲ φαραὼ, ἐκάλεσε τὸν μωυσῆν καὶ	cauit ᵉmoysen ∞∞∞∞∞∞∞	ᵗאֱלֹהִים: ᵗוְהַפִּשְׁתָּה ᵗוְהַשְּׂעֹרָה ᵗנֻכָּתָה	ᵗנָכָה
aaron: et dixit eis: peccaui nũc: do	ʳ& aarõ: ˢdicens ᵗad eos.	ᵉכִּי ᵗהַשְּׂעֹרָה ᵉאָבִיב ᵗוְהַכִּשְׁתָּה ׀׀׀	ᵗאָבִב
ἀαρών· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἡμάρτηκα τὸ νῦν, ὁ κύ=	ʳPeccaui etiam ∞∞∞∞∞∞∞	ᵗגִּבְעֹל: ᵐוְהַחִטָּה ᵗוְהַכֻּסֶּמֶת ᵗלֹא ᵗנֻכּוּ	ᵐחִטָּה
rie iustus: ego ãt et pplus me⁹ impij. ora=	ᵗnũc. ᵃDominus ᵇiustus:	ᵉכִּי ᵗאֲפִילֹת ᵉהֵנָּה: ׀ ᵗוַיֵּצֵא ᵉמֹשֶׁה	ᵗאָפִל
ρεύς δίκαιος, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς· πρὸ=	ᶜ& ego ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
te ergo ad dñm: et cessent fi=	ᵇ& populus meus ᶜimpij.		
σευξάσθε οὖν πρὸς κύριον, καὶ παυσάσθω τοῦ γε=	ʳOrate ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
ri voces dei: et grãdo: et ignis: et di=	ᵇdñm ᶜvt desinant ᵈ toni=		
νῆται φωνὰς θεοῦ, καὶ χάλαζαν, καὶ πῦρ, καὶ ἐ=	trua ᵐdei ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
mittam vos: et nõ amplius addetis manef.	ᵉ& grando ᵒvt dimittam		
ξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔτι προσθήσεσθε μίσθη=	ᵖvos: ᵍ& nequaq̃ hic ʳvl=		
dixit ãt ei moyses: cũq; egrediar ciuitatẽ. ex	tra ᵉmaneatis. ʳAit ˢmoy		
σιν αὐτῷ μωυσῆς, ὡς ἂν ἐξέλθω τὴν πόλιν. ἐκ=	ses. ʳCum egressus fue=		
tendam manus meas ad dñm. et voces	ro ᵇde ᵉvrbe: ᵇextendam		
πετάσω τὰς χεῖράς μου πρὸς κύριον· καὶ φωναὶ	ᵇpalmas meas ᶜad ∞∞∞∞		
cessabũt: et grãdo: et pluuia nõ erit	ᶜdñm: ᵈ& ᵉcessabunt ᶠtoni=		
παύσονται, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσται	trua: ᵍ& grando ʰnon ∞∞		
ampliꝰ. vt scias: q̃ vñi ẽra: et tu et ser=	ⁱerit. ᵏvt ˡscias ᵐ quia ⁿdo=		
ἔτι· ἵνα γνῷς, ὅτι τοῦ κυρίου ἡ γῆ, καὶ σὺ καὶ οἱ θε=	mini est ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
ui tui. scio. q̃ nũquã time=	ᶜterra. ᵏNoui autẽ ˣ q̃ ᵏ&		
ῥαπετές σου. ἐπίσταμαι. ὅτι οὐδέπω φοβεῖ=	tu ᶜ& serui tui ∞∞∞∞∞∞∞		
tis dñm. at linũ et hordeũ pcussũ ẽ.	ᶜnecdum ᵈtimeatis ᵉdñm		
σθε τὸν κύριον. τὸ δὲ λίνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλήγη. ἡ	∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
nã hordeũ germinauerat: at linũ seminificans.	ᵉdeum. ᶠLinum ergo ᵍ&		
ἡ κριθὴ παφισκιάσα, τὸ δὲ λίνον ἀστερματίζον·	hordeum ʰlesum est: ∞∞		
et triticũ et far nõ pcussũ ẽ: serotina.n.erãt.	ᵍeo q̃ ʰhordeum esset ⁱvi=		
ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὀλύρα οὐκ ἐπλήγη, ὀψίμα γάρ ἐστι.	rens: ᵏ& linum iam ∞∞∞		
egressus ẽ moyses	ˡfolliculos germinaret.		
ἐξῆλθε μωυσῆς	ᵐTriticũ aũt ᶰ& far ᵒnon		
	ᵖsunt lesa: ᵠqa ʳserotina ˢe=		
	rãt. ᵗEgressusq; ᵘ Moyses		

Transla. Chal.	Interp. chal.	Prãtiua chal.
יַהַב מַלְיָן וּבַרְדָּא וּמְהַלְכָא אֶשָׁתָּא עַל אַרְעָא וְאַמְטַר יְיָ בַּרְדָּא עַל אַרְעָא דְמִצְרָיִם׃	dedit voces ᵗ grandinẽ: ᵗ discurrebat ignis sup ter=	ᵉמָלַל ᵉהָלַךְ ᵉמָטָר
וַהֲוָה בַרְדָּא וְאֶשָׁתָּא מִשְׁתַּלְהֲבָא בְּגוֹ בַרְדָּא תַּקִּיף לַחְדָּא דְּלָא הֲוָה כְּוָתֵהּ בְּכָל אַרְעָא	ram. Pluitq; dño grandinẽ super terrã egypti. Fuit	ᵉשָׁלְהֶבֶת
דְמִצְרַיִם מִן יוֹמָא דִי אִתְיְסָדַת לְעַמָּא: וּמְחָא בַרְדָּא בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרַיִם יָת כָּל דִי אִתְכְּנֵשׁ	eq; grando ᵗ ignis discurrens in medio grandinis ni	ᵉהָוָה
מֵאֵינַשָׁא וְעַד בְּעִירָא וְיָת כָּל עִשְׂבָּא דְחַקְלָא מְחָא בַרְדָּא וְיָת כָּל אִילָנֵי חַקְלָא תָּבַר׃	mis validus: cuius similis non fuit in vniuersa terra	ᵉחוּב ᵉזָכָה ᵉצָלָא
לְחוֹד בְּאַרְעָא דְגֹשֶׁן דְּתַמָּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא הֲוָה בַּרְדָּא: וּשְׁלַח פַּרְעֹה וּקְרָא לְמֹשֶׁה	egypti a tẽpore quo fuit in ea populus. Et percussit	ᵉסָנָא ᵉיְהוָה ᵉקוֹל
וְלְאַהֲרֹן וַאֲמַר לְהוֹן חַבֵית זִמְנָא הָדָא יְיָ צַדִּיקָא וַאֲנָא וְעַמִּי חַיָבִין: צַלּוּ קֳדָם יְיָ	grando in omni terra egypti olꝫ que erãt in agro ab	ᵉשַׁלַּח ᵉיֶסֶף ᵉעָבַב
וְיִסְגֵי מֵרַחֲמֵי רְוַח דִילָא יְהֵי עַלָּא קָלִין קְבָלִין מֵרָם יְיָ וּבַרְדָּא וְאֶשְׁלַח	homine vsq; ad iumentũ: ᵗ omnẽ herbã agri percus=	ᵉנָפַק ᵉכָּרָה ᵉפָּרַשׂ
יָתְכוֹן וְלָא תּוֹסִפוּן לְאִתְעַכָּבָא: וַאֲמַר לֵיהּ מֹשֶׁה כְּמִפְּקִי מִן קַרְתָּא אֶפְרוֹשׂ יָת	sit grando: omnesq; arbores agri cõfregit. ℣ amẽ in	ᵉקוֹל ᵉבָּעַר ᵉלָרָה
פָּצְלֵי קֳדָם יְיָ קָלַיָא יִתְמְנְעוּן וּבַרְדָּא לָא יְהֵא עוֹד בְּדִיל ᵇדְתֵּידַע אַרְעָא דִילֵיהּ יְיָ	terra gesen vbi erant filij israel non fuit grando. Mi	ᵉיָדַע ᵉכָּנַע ᵉלָרָה
וְעַבְדָּךְ יַדַּעְנָא אֲנִי עַד דְּכֵן לָא אִתְגְּעָתוּן קֳדָם יְיָ אֱלֹהִים: וְכִתָּנָא וְסַעֲרֵי לְקֵא אֲרֵי	sitq; pharao ᵗ vocauit moysen ᵗ aaron : et dixit eis.	ᵉחָטָא
שַׁעֲרְיָא אֲבִיב וְכִתָּנָא נִבְעִילוּ: וְחִטְּיָא וְסִפְּתָא לָא לְקוֹ אֲרֵי אֲפֵלָתָא אִינוּן: וּנְפַק מֹשֶׁה	Peccaui hac vice: dño iustus: ᵗ ego ᵗ populus meus	

Pritiua beb. | Ter.Heb. | Exo. | Ca.x. | Trãsla.B.Hiero. | Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

מֵעִם פַּרְעֹה את הָעִיר וַיִּפְרֹשׂ
כַּפַּיו אֶל יְהוָה וַיַּחְדְּלוּ הַקֹּלוֹת חדל קול
וְהַבָּרָד וּמָטָר לֹא נִתַּךְ אָרְצָה׃
וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי חָדַל הַמָּטָר וְהַבָּרָד ראה
וְהַקֹּלוֹת וַיֹּסֶף לַחֲטֹא וַיַּכְבֵּד לִבּוֹ כבד
הוּא וַעֲבָדָיו׃ וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא חזק
שִׁלַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה׃

Cap.x.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל אמר בוא
פַּרְעֹה כִּי אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת לִבּוֹ
וְאֶת לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שִׁתִי אֹתֹתַי שית אות
אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ׃ וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי ספר
בִּנְךָ וּבֶן בִּנְךָ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתִּי עלל
בְּמִצְרַיִם וְאֶת אֹתֹתַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי אות שום
בָם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה׃ וַיָּבֹא בוא
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
הָעִבְרִים עַד מָתַי מֵאַנְתָּ לֵעָנֹת ענה
מִפָּנָי שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃ כִּי אִם עבד
מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ אֶת עַמִּי הִנְנִי
מֵבִיא מָחָר אַרְבֶּה בִּגְבֻלֶךָ׃ וְכִסָּה נגה ארבה
אֶת עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יוּכַל לִרְאוֹת יכל ראה
אֶת הָאָרֶץ וְאָכַל אֶת יֶתֶר הַפְּלֵטָה
הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִן הַבָּרָד וְאָכַל שאר
אֶת כָּל הָעֵץ הַצֹּמֵחַ לָכֶם מִן הַשָּׂדֶה׃
וּמָלְאוּ בָתֶּיךָ וּבָתֵּי כָל עֲבָדֶיךָ בית
וּבָתֵּי כָל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא רָאוּ ראה
אֲבֹתֶיךָ וַאֲבוֹת אֲבֹתֶיךָ מִיּוֹם הֱיוֹתָם
עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶן
וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי
פַרְעֹה אֵלָיו עַד מָתַי יִהְיֶה זֶה לָנוּ
לְמוֹקֵשׁ שַׁלַּח אֶת הָאֲנָשִׁים וְיַעַבְדוּ
אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֲטֶרֶם תֵּדַע
כִּי אָבְדָה מִצְרָיִם׃ וַיּוּשַׁב אֶת מֹשֶׁה
וְאֶת אַהֲרֹן אֶל פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
לְכוּ עִבְדוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי
וּמִי הַהֹלְכִים׃ וַיֹּאמֶר בְּנְעָרֵינוּ
וּבְזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ בְּבָנֵינוּ וּבְבְנוֹתֵינוּ
בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ כִּי חַג יְהוָה
לָנוּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה
עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת
טַפְּכֶם רְאוּ כִּי רָעָה נֶגֶד פְּנֵיכֶם׃
לֹא כֵן לְכוּ נָא הַגְּבָרִים וְעִבְדוּ
אֶת יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְשִׁים
וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה נְטֵה אֶת
יָדְךָ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם בָּאַרְבֶּה
וְיַעַל עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם וְיֹאכַל
אֵת כָּל עֵשֶׂב הָאָרֶץ אֵת כֹּל אֲשֶׁר
הִשְׁאִיר הַבָּרָד׃ וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת
מַטֵּהוּ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיהוָה נִהַג
רוּחַ קָדִים בָּאָרֶץ כָּל הַיּוֹם הַהוּא
וְכָל הַלָּיְלָה הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ הַקָּדִים
נָשָׂא אֶת הָאַרְבֶּה׃ וַיַּעַל הָאַרְבֶּה
עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיָּנַח בְּכֹל
גְּבוּל מִצְרָיִם כָּבֵד מְאֹד לְפָנָיו לֹא
הָיָה כֵן אַרְבֶּה כָּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא
יִהְיֶה כֵּן׃ וַיְכַס אֶת עֵין כָּל הָאָרֶץ
וַתֶּחְשַׁךְ הָאָרֶץ וַיֹּאכַל אֶת כָּל עֵשֶׂב
הָאָרֶץ וְאֶת כָּל פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר
הַבָּרָד וְלֹא נוֹתַר כָּל יֶרֶק בָּעֵץ
וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
וַיְמַהֵר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן
וַיֹּאמֶר חָטָאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְלָכֶם׃ וְעַתָּה שָׂא נָא חַטָּאתִי אַךְ
הַפַּעַם וְהַעְתִּירוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְיָסֵר מֵעָלַי רַק אֶת הַמָּוֶת הַזֶּה׃
וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר אֶל יְהוָה׃
וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה רוּחַ יָם חָזָק מְאֹד וַיִּשָּׂא
אֶת הָאַרְבֶּה וַיִּתְקָעֵם יָמָּה סוּף לֹא
נִשְׁאַר אַרְבֶּה אֶחָד בְּכֹל גְּבוּל מִצְרָיִם׃
וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה נְטֵה אֶת יָדְךָ הַשָּׁמַיִם וְיִהְיֶה
חֹשֶׁךְ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם וְיָמֵשׁ חֹשֶׁךְ
וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַשָּׁמַיִם וַיְהִי
חֹשֶׁךְ אֲפֵלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם
שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ לֹא רָאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו
וְלֹא קָמוּ אִישׁ מִתַּחְתָּיו שְׁלֹשֶׁת יָמִים
וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם׃
וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לְכוּ
עִבְדוּ אֶת יְהוָה רַק צֹאנְכֶם וּבְקַרְכֶם
יֻצָּג גַּם טַפְּכֶם יֵלֵךְ עִמָּכֶם׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה גַּם אַתָּה תִתֵּן בְּיָדֵנוּ זְבָחִים
וְעֹלוֹת וְעָשִׂינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
וְגַם מִקְנֵנוּ יֵלֵךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׁאֵר
פַּרְסָה כִּי מִמֶּנּוּ נִקַּח לַעֲבֹד אֶת
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה
נַּעֲבֹד אֶת יְהוָה עַד בֹּאֵנוּ שָׁמָּה׃
וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה
לְשַׁלְּחָם׃ וַיֹּאמֶר לוֹ פַּרְעֹה לֵךְ מֵעָלַי
הִשָּׁמֶר לְךָ אַל תֹּסֶף רְאוֹת פָּנַי כִּי
בְּיוֹם רְאֹתְךָ פָנַי תָּמוּת׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
כֵּן דִּבַּרְתָּ לֹא אֹסֵף עוֹד רְאוֹת פָּנֶיךָ׃

Pritiua cbal. | Interp.cbal.

צְלָא מָנַע קול
חֶסֶף חדל
חָטָא חָסַף
שָׁוָה אות
נָסַס נסה
שָׁוָה יָדַע עול
יְהוָה סָרַב כנע
פָּלַח אָתָא חָגָה
חָזָא אָכַל שָׁאַר
צָמַח פָּלַא בֵּית
חָזָא

a pharaone ex vrbe. Et extendit manũ suam in oratione cotam dño: et cessauerũt tonitrua: t grando t pluuia que descendebat non peruenit ad terrã. Viditq pharao q cessasset pluuia t grando t tonitrua t auxit peccatũ: t ingrauauit cor suũ ipse t serui eius. Jn grauatusq est cor pharaonis: t nõ dimisit filios israel: sicut locutus fuerat dño p manũ moysi. Ca.10.

Dixitq dño ad moysen. Jngredere ad pharaonẽ qui ego ingrauaui cor eius: t cor seruorũ suorum: vt ponerem signa mea hec in medio eorũ. Et vt narres cotam filio tuo: t cotam filio filij tui mirabilia que feci in egypto: t signa mea que posui in ea: et scietis quia ego dño. Jngressusq est moyses t aaron ad pharaonem: t dixerunt ei. Hec dicit dño deus hebreorũ. Vsquequo non vis humiliari cotam me. dimitte populum meum vt seruiant cotam me. Quod si non vis dimittere populũ meus: ecce ego adducam cras locustam in terminos tuos. et cooperiet terram ita vt solis radij nõ possint ad eam penetrare: t cõsumet reliqua que reseruata et relicta fuerant vobis a grandine: t comedet omnes arbores que germinant vobis in agro: implebũtq domos tuas t domos omnium seruorum tuorũ t domos omniũ egyptiorum: quantam non viderunt ooooooooooooooooooo

a [r]Pharaone [s]ex [a]vrbe [b]tetendit ooooooooooooo [c]manus [b]ad [c]dominũ: [r]& [c]cessauerunt [d]tonitrua oo [b]& grãdo: [b]nec vltra [l]stillauit [l]pluuia [m] sup terrã. [n]vidēs ãt [o]pharao [o]q [q]cessasset [r]pluuia [n]& grando [r]& tonitrua: [n]auxit [r]peccatũ: [r]& ingrauatũ ē [o] cor eius [b]& seruorũ illius: [r]& indouratum nimis: [r]nec [d]dimisit [d]israel [l]sicut oooo ooooooooooo oooo ooooooooooo [m]precepat [n]dñs [o] per manum [p]moysi. Ca.10.

Dixit [b]dominus [c]ad [o]moysen. [c]Ingredere [c]ad [d]pharaonẽ. [l]Ego [b]enim [s]induraui [m]cor eius [n]& [o]seruorum illius: [q]vt [r]faciam [n]signa mea oooo [l]hec [n]in eo: [r]& [r]narres [l]in auribus oooooooooooooo [n]filii tui [b]& nepotũ tuorum: [r]quotiens [r]cõtriuerim [d]egyptios: [b]& [l]signa [l]fecerim oooooooooooooo [m]in eis: [n]& sciatis [o] quia [p]ego [q]dominus. [r]Iutroiere rũt ergo [o]moyses [r] & aaron [n]ad [l]pharaonem: [r]& dixerunt [r]ei. [a] Hec [b]dicit [c]dominus [b]deus oooooooo [c]hebreorũ. [r]vsq quo [b]nõ vis [l]subici oooooooooooo [s]mihi. [l]Dimitte [m]populũ meũ [n]vt sacrificet mihi. [p]Sin [o]autẽ [q] resistis: & non vis [s]dimittere eum: [r]ecce ego [r]iducã [l]cras [s]locustam [s]in fines tuos: [q] [c]opiet [r]supficiem [r]terre: [s]ne quicq̃ eius [l]appareat [m]sed comedatur quod [o]residuum fuerit oooooooo [r]grandini. [n] Corrodet ei ooooooooooooooooooooooo [r]omnia [l]ligna [a] que germinant [r]in [b]agris: ooooo [r]& implebũt [b]domos tuas [s]& [n]seruorum tuorum [b]& [n]omniũ [m] egyptiorũ: [n]quantam [o]non [b]viderũt

Transla.Gre.lxx.cũ interp.latina

a pharaõe extra ciuitatẽ: τ extendit manꝰ ἐκτὸ φαραὼ ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξεπέτασε τὰς χεῖρας
ad dñm: et voces cessauerũt: et grando: et πρὸς κύ, καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ
pluuia nõ stillauit sup frã. videõ ãt pharao: qꝰ cessa οὐσῶς οὐκ ἔσχεν ἐπὶ τὴν γῆν. ἰδὼν δὲ φαραώ, ὅτι πέ-
uit pluuia: et grando: et voces: addidit παυται οὗτος, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ αἱ φωναί, προσέθετο
ad peccãdũ. et ingrauatũ ē eiꝰ cor: τ τοῦ ἁμαρτάνειν. καὶ ἐβάρυνε αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ τῶν
seruorũ suoꝝ: τ induratũ ē cor: pharaõis. τ θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐσκλήρυνε τὰς καρδίας φαραώ. καὶ
nõ dimisit filios israel: sicut locutꝰ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, καθάπερ ἐλάλη-
est dñs moysi σε κύριος τῷ μωυσῆ. Ca.10.

Dixit ãt dñs ad moysen: vlceno: ingredere ad Καὶ εἶπε δὲ κύ πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἴσελθε πρὸς
pharaonẽ. ego. n. aggrauaui eiꝰ cor: et cor φαραώ. ἐγὼ γὰρ ἐβάρυνα αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ τὴν καρ
seruoꝝ suoꝝ: vt vlceps supponãt si- δίας τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἔξῃς ἐπιθῶ τὰ ση-
gna mea hec sup eos. vt narretis in μεῖά μου ταῦτα ἐπ' αὐτούς. ὅπως διηγήσησθε εἰς τὰ
aures filioꝝ vestroꝝ: et filijs filioꝝ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν, καὶ τοῖς τέκνοις τῶν τέκνων
vestroꝝ: ꝗcũq illusi egyptijs: et si ὑμῶν, ὅσα ἐμπέπαιχα τοῖς αἰγυπτίοις, καὶ τὰση-
gna mea: ꝗ fecĩ in eis. et scietis qꝝ ego μεῖά μου, ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς. καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ
dño. ingressus ē ãt moyses et aarõ coram pharaõe: et κύ. εἰσῆλθε δὲ μωυσῆς καὶ ἀαρὼν ἐναντίον φαραώ, καὶ
dixerũt ei: hec dicit dñs deꝰ hebreoꝝ: vsq εἶπαν αὐτῷ, τάδε λέγει κύ ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων, ἕως
quo nõ vis reuereri me: dimitte po- τίνος οὐ βούλει ἐντρέπεσθαί με, ἐξαπόστειλον τὸν λα-
pulũ meũ: vt seruiãt mihi. si ãt nõ volueris tu di- όν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι. ἐὰν δὲ μὴ βούλῃ σὺ ἐξα-
mittere ppłm meũ: ecce ego inducã hac πoστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ταύτην τὴν
hora cras locustã multã in oẽs fines tuos: ὥραν αὔριον ἀκρίδα πολλὴν ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια σου,
et operiet supficiẽ fre: et nõ poteris videre καὶ καλύψει τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὐ δυνήσῃ κατιδεῖν
terrã: et comedet oẽ residuũ qꝫ relictũ τὴν γῆν, καὶ κατέδεται πᾶν τὸ περισσὸν τὸ κατα λε φ
est: qꝫ reliquit vobis grãdo: et comedet oẽ θὲν, ὃ κατέλιπεν ὑμῖν ἡ χάλαζα, καὶ κατέδεται πᾶν
lignũ germinãs vobis in frã. τ implebũtur te ξύλον τὸ φυόμενον ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ πλησθήσονται οἱ
domus: et domꝰ seruoꝝ tuoꝝ: et omnes do- οἰκίαι, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν θεραπόντων σου, καὶ πασῶν τῶν
muo ꝗ in oi frã egyptioꝝ. ꝗ nũq vidĕrũt οἰκιῶν αἱ ἐν πάσῃ τῇ γῇ τῶν αἰγυπτίων. ἃ οὐδ' ἑωρακασιν

Transla.Chal.

וְנִטְלוֹת פַּרְעֹה יָת כָּרְסְיָא וּפְרַשׁ יְדוֹהִי בְּצְלוֹ כְּדֵם מַיָּא וְאִתְמְנַעוּ סַלְיָא וּבַרְדָא וּמְטָרָא
נַחֲתָא עַדִּית לַא נָחֲתָא עֲד אַרְעָא וְחָזָא פַּרְעֹה אֲרֵי יְתְמְנַע מְטָרָא וּבַרְדָא וְסַלְיָא וְאוֹסִיף
לְמֵיחֲטֵי וְיַקֵּר לִיבֵיהּ הוּא וַעֲבָדוֹהִי וְאִתְקֵף לִבָּא דְּפַרְעֹה וְלָא שְׁלַח יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ בְּיַדָּא דְמֹשֶׁה׃ Ca.x. וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עוֹל לְוָת פַּרְעֹה
אֲרֵי אֲנָא יַקֵּרִית יָת לִבֵּיהּ וְיָת לִבָּא דְּעַבְדּוֹהִי בְּדִיל דְּשַׁוְּאָה אָתָתַי אִלֵּין בֵּינֵיהוֹן׃
וּבְדִיל דְּתִסְפַּר בְּדֶם בְּרָךְ וּבְרָ בְּרָךְ יָת נְסִין דְּעַבָּדִית בְּמִצְרַיִם וְיָת אָתָתַי דְּשַׁוֵּיתִי
בֵּינֵיהוֹן וְתִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ׃ וְעָל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְוָת פַּרְעֹה וַאֲמָרוּ לֵיהּ כְּדֵין אֲמַר יְיָ
אֱלָהָא דְּעִבְרָאֵי עַד אִמָּתַי סָרֵב אַתְּ לְאִתְכַּנָּעָא מִן קֳדָמַי שַׁלַּח עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי׃
אֲרֵי אִם סָרֵב אַתְּ לְשַׁלָּחָא יָת עַמִּי הָא אֲנָא מַיְתֵי מָחָר גּוּבָא בִּתְחוּמָךְ׃ וְיִחְפֵּי יָת עֵין
מְתָא דְּאַרְעָא וְלָא יְכִיל לְמֶחְזֵי יָת אַרְעָא וְיֵכוֹל יָת שְׁאָר שֵׁיזְבָתָא דְּיִשְׁתְּאַרַת
לְכוֹן מִן בַּרְדָא וְיֵכוֹל יָת כָּל אִילָנָא דְּצָמַח לְכוֹן מִן חַקְלָא׃ וְיִתְמְלוֹן בָּתָּךְ וּבָתֵּי כָל
עַבְדָּךְ וּבָתֵּי כָל מִצְרָאֵי דְּלָא חֲזוֹ

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb.	Exo.	La. r.	Pritiua heb.
pfes tui: meq; proaui ipoz: et qua	patres tui & aui exquo	אֲבֹתֶיךָ וַאֲבוֹת אֲבֹתֶיךָ מִיּוֹם			
ἐι πατέρις σου, ἐυ δὲ οἱ πρόπατοι αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἡ=	oooooooooooooo oooooooooo				
die facti sũt in tra vsq; ad diẽ hãc:	orti sunt sup terrã vsq;	יְהוֹתָם עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה			הָיָה
μέρας γεγένασιν ἐπὶ τῆς γῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης,	in presentem diem. oooo				
⁊ declinãs moyses egressus ẽ a pharaõe. ⁊ di=	Auertitq; se & egressus	וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה וַיִּקְרְאוּ			פָּנָה
καὶ ἐκκλίνας μωυσῆς ἐξῆλθεν ἀπὸ φαραὼ· καὶ λέγου	est a pharaone. Dixe=				
B cũt serui pharaõis ad eũ: vsq; q̃ erit	rũt aũt serui pharaonis	עַבְדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד מָתַי יִהְיֶה			הָיָה
σιν οἱ παιδάρκοντες φαραὼ πρὸς αὐτόν, ἕως τίνος ἔσαι	ad eũ. Vsq; quo patie=				
hoc nobis scãdalũ: dimitte hoies vt	mur hoc scãdalum. Di=	זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שַׁלַּח אֶת הָאֲנָשִׁים			יָקֹשׁ
τοῦτο ἡμῖν σκῶλον, ἐξαπόστειλον τοὺς ἀνθ', ὅπως	mitte homines				
seruiãt dño deo suo. an scire vis: q̃	vt sacrificent domino	וְיַעַבְדוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֲטֶרֶם			עָבַד
λατρεύσωσι κῷ τῷ θεῷ αὐτῶν. ἢ εἰδέναι βούλει, ὅτι	deo suo. Nonne				
perũt egrptus. ⁊ reuocauerũt ⁊ moysen	vides q̃ perierit egy=	תֵּדַע כִּי אָבְדָה מִצְרַיִם: וַיָּשָׁב אֶת			יָדַע שׁוּב
ἀπόλωλεν Αἴγυπτος. καὶ ἀπέστρεψαν τόν τε μωυσῆν	ptus! Reuocaueruntq;				
⁊ aaron ad pharaonẽ: ⁊ dixit eis: ite	moysen & aaron ad	מֹשֶׁה וְאֶת אַהֲרֹן אֶל פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר			
καὶ ἀαρὼν πρὸς φαραώ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πορεύεσθε	pharaonem: qui dixit				
et seruite dño deo vro. qui ãt ⁊	eis. Ite sacrificate do=	אֲלֵהֶם לְכוּ עִבְדוּ אֶת יְהוָה			הָלַךְ
καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν. τίνες δὲ καὶ τί=	mino				
qui sũt ituri: et ait moyses: cũ	deo vestro. Qui nã sũt	אֱלֹהֵיכֶם מִי וָמִי הַהֹלְכִים: וַיֹּאמֶר			
νες εἰσὶν οἱ πορευσόμενοι, καὶ λέγει μωυσῆς, σὺν τοῖς	qui ituri sunt! Ait				
iuuenibus ⁊ senioribus ibimus:	moyses: cũ puulis nris	מֹשֶׁה בִּנְעָרֵינוּ וּבְזִקְנֵנוּ נֵלֵךְ			הָלַךְ
νεανίσκοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις πορευσόμεθα,	& senioribus pgemus				
cũ filiis: et filiabus: et ouibus:	cum filiis & filiabus cũ	בְּבָנֵינוּ וּבְבְנוֹתֵינוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבְבְקָרֵנוּ			
σὺν τοῖς υἱοῖς, καὶ θυγατράσι, καὶ προβάτοις,	ouibus & armentis. Est				
et bobus nris. est .n. festũ dñi dei	ei solẽnitas dñi dei nri	נֵלֵךְ כִּי חַג יְהוָה לָנוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם			חָגַג
καὶ βουσὶν ἡμῶν· ἔστι γὰρ ἑορτὴ κυρίου τοῦ θεοῦ	Et respondit pharao.				
nri. et dixit ad eos: sit sic: vo	Sic dñs sit vobiscum:	יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח			הָיָה שָׁלַח
ὑμῶν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἔσω οὕτως, κυ=	quõ ego dimittã vos				
min vobiscũ: sicut dimitto vos. nũqd etiã	& paruulos vros. cui du	אֶתְכֶם וְאֶת טַפְּכֶם רְאוּ כִּי רָעָה			רָאָה
ριος μεθ' ὑμῶν, καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς· μὴ καὶ τὰ	bium est ꝙ pessime co=				
supellectilẽ vram! videte: ꝙ nequitia ineſt	gitetis! Nõ fiat ita: sed	נֶגֶד פְּנֵיכֶם: לֹא כֵן לְכוּ נָא הַגְּבָרִים			
ἀποσκευὴ ὑμῶν; ὁρᾶτε, ὅτι πονηρία πρόκειται ὑ=	ite tantum viri:				
vobis: nõ sic: ite ãt viri: et serui	& sacrificate domino.	וְעִבְדוּ אֶת יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם			
μῖν, μὴ οὕτως, πορεύεσθε δὴ οἱ ἄνδρες, καὶ λατρεύ=	Hoc enim & ipsi				
te deo: hoc .n. ipi q̃ritis. eiece=	petistis. Statimq; eiecti	מְבַקְּשִׁים וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת			בָּקַשׁ גָּרַשׁ
σατε τῷ θεῷ, τοῦτο γὰρ αὐτοὶ ἐκζητεῖτε. ἐξέβα=	sunt de cõspectu pharaõis.				
rũt ãt eos a facie pharaõis. ⁊ dixit do	Dixit aũt dñs ad	פְּנֵי פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל			אָמַר
λον δὲ αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου φαραώ· καὶ εἶπε κύ=	moysen. Extende ma				
min ad moysen: extẽde manũ tuã sup	num tuã super terram	מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל אֶרֶץ			
Apoc. 9.a. ριος πρὸς μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν	egypti ad locustam: vt				
trã egrpti: ⁊ ascẽdat locusta sup trã egy	ascendat super	מִצְרַיִם בָּאַרְבֶּה וְיַעַל עַל			עָלָה
γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀναβήτω ἀκρὶς ἐπὶ τὴν γῆν Αἰγύ=	terrã: & deuoret om=				
pti: et comedet oẽm herbã tre:	nem	אֶרֶץ מִצְרַיִם וְיֹאכַל אֶת כָּל			אָכַל
πτου, καὶ κατέδεται πᾶσαν τὴν βοτάνην τῆς γῆς,	herbam: que residua				
et oẽm fructũ lignoꝝ: que reli=	fuerit	עֵשֶׂב הָאָרֶץ אֵת כָּל אֲשֶׁר הִשְׁאִיר			עָשָׂב
καὶ πᾶντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, ὃν ὑπολίπεται	grandini. Et extendit	הַבָּרָד: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת מַטֵּהוּ			נָטָה
quit grãdo. et ertẽdit moyses virgã in	moyses virgam				
C τὸ κάλαζα· καὶ ἐξέτεινε μωυσῆς τὴν ῥάβδον εἰς	super terram egypti:	עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיהוָה נִהַג רוּחַ			
celũ: et dño induxit vẽtũ austrũ	& dñs induxit ventum				
τὸν οὐρανόν, καὶ κύριος ἐπῆγαγεν ἄνεμον νότον	vrentem tota die illa	קָדִים כָּל הַיּוֹם הַהוּא			קָדַם
sup trã: tota die illa: ⁊ tota	& nocte. Et mane fac=	וְכָל הַלַּיְלָה הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ			
ἐπὶ τὴν γῆν, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν	to ventus				

Trãsla. Chal.	Interp. chal.	Pritiua chal.
אֲבָהָתָךְ וַאֲבָהָת אֲבָהָתָךְ מִיּוֹם דִּהְווֹ עַל אַרְעָא עַד יוֹמָא הָדֵין וְאִתְפְּנִי וּפָקָק מִלְּוָת	patres tui & patres patrũ tuoꝝ a die quo fuerunt sup terrã vsq; in diem hanc. Auertitq; se & egressus est a pharaone. Dixeruntq; serui pharaonis ad eũ. Vsque quo erit hoc nobis in scandalũ. dimitte viros vt seruiant coã dño deo suo: nunqd adhuc nescis ꝙ perierit egyptus. Reductiq; sunt moyses & aaron ad pharaonẽ. et dixit eis. Ite fuite coã dño deo vestro. qui nam sunt! Dixitq; moyses. Cum paruulis nris & cũ=	הֲוָה
פַּרְעֹה וַאֲמָרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה לֵיהּ עַד אֵימָתַי יְהֵי דֵּין לַנָּא לְשַׁלָּחָא יָת גּוּבְרַיָּא וְיִפְלְחוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲהוֹן הָלְמָא לָא יְדַעְתְּ אֲבַדַת מִצְרַיִם: וְאִתְתָּיַב יָת מֹשֶׁה		הֲוָה
וְיָת אַהֲרֹן לְוָת פַּרְעֹה וַאֲמַר לְהוֹן אִיזִילוּ פָּלְחוּ קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן מַאן וּמַאן דְּאִנּוּן		תּוּב
וַאֲמַר מֹשֶׁה נְעוֹלֵימָנָא וּסְבָּנָנָא נְזִיל בִּבְנָנָא וּבְבַנָתָנָא בְּעָנָא וּבְתוֹרָנָא נְזִיל אֲרֵי חַג		שׁוּב אָזַל בָּנָה
קֳדָם יְיָ לַנָא וַאֲמַר לְהוֹן יְהֵי כֵּן מֵימְרָא דַּייָ כְּדֵין אֶשְׁלַח יָתְכוֹן וְיָת טַפְּלַיכוֹן		עָוַן חָגַג אָמַר
חָזוֹ אֲרֵי בִישָׁא דְּאִתּוֹן סָבְרִין לְמַעְבַּד לְקֳבֵיל אַפַּיכוֹן לְאִסְתַּרְוָא: לָא כֵן אִיזִילוּ		שָׁלַח סַר חֵטְא
כְּעַן גּוּבְרַיָּא וּפָלְחוּ קֳדָם יְיָ אֲרֵי יָתָהּ אַתּוּן בָּעַן וְתַרִיךְ יָתְהוֹן מִן קֳדָם פַּרְעֹה: וַאֲמַר יְיָ		עָבַד סָתַר בָּעָה
לְמֹשֶׁה אֲרֵים יְדָךְ עַל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם וְיִתֵּי גוּבָא וְיִסַּק עַל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם וְיֵיכוֹל יָת		רוּם אָתָא נָסַק
כָּל עִשְׂבָּא דְּאַרְעָא יָת כָּל דְּאַשְׁאַר בַּרְדָּא: וְאָרִים מֹשֶׁה יָת חוּטְרֵיהּ עַל אַרְעָא		אָכַל שְׁאַר
דְּמִצְרַיִם וַייֵי דָּבַר רוּחַ קִידוּמָא עַל אַרְעָא כָּל יוֹמָא הָהוּא וְכָל לֵילְיָא צַפְרָא הֲוָה וְרוּחַ		קָדַם

Pagina heb.	Ter. Heb.	Exo.	Lat.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
	וַיַּעַשׂ כֵּן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיַּךְ אֶת־הָעֵצִים וַיָּרֶם בַּמַּטֶּה לִפְנֵי פַרְעֹה וְלִפְנֵי עֲבָדָיו				auſter leuauit locuſtã: t indurit cã in
	וַיָּרֶם בַּמַּטֶּה לִפְנֵי פַרְעֹה וְלִפְנֵי עֲבָדָיו וַיְהִי כָּל־עֲפַר הָאָרֶץ לְכִנִּים בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם				oẽm trã egypti: t recẽuit ſup oẽs
	וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחַרְטֻמִּים בְּלָטֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת־הַכִּנִּים וְלֹא יָכֹלוּ וַתְּהִי הַכִּנָּם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה				terminos egypti multa valde. ptio: ea nõ
	וַיֹּאמְרוּ הַחַרְטֻמִּים אֶל־פַּרְעֹה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הִוא וַיֶּחֱזַק לֵב־פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה				fuit talis locuſta: t poſt hãc nõ erit ſic.
	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי פַרְעֹה הִנֵּה יוֹצֵא הַמָּיְמָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי				t operuit ſuperficiẽ trã: t corrupta ẽ trã.
	כִּי אִם־אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מַכֶּה בָךְ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבְעַמְּךָ וּבְבָתֶּיךָ אֶת־הָעָרֹב וּמָלְאוּ בָתֵּי מִצְרַיִם אֶת־הֶעָרֹב וְגַם הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הֵמָּה עָלֶיהָ				et comedit oẽm herbã trã: t om
	וְהִפְלֵיתִי בַיּוֹם הַהוּא אֶת־אֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר עַמִּי עֹמֵד עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הֱיוֹת שָׁם עָרֹב לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ				nẽ fructũ lignoꝝ: q̃ relict ẽ a grãdi
	וְשַׂמְתִּי פְדֻת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמֶּךָ לְמָחָר יִהְיֶה הָאֹת הַזֶּה				ne. nõ relictũ ẽ viride q̃cq̃ in lignis
	וַיַּעַשׂ יְהוָה כֵּן וַיָּבֹא עָרֹב כָּבֵד בֵּיתָה פַרְעֹה וּבֵית עֲבָדָיו וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם תִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ מִפְּנֵי הֶעָרֹב				et in oi herba agri: in oi trã egy
	וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר לְכוּ זִבְחוּ לֵאלֹהֵיכֶם בָּאָרֶץ				pti. feſtinauit ãt pharao vocare moyſen t
	וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לֹא נָכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הֵן נִזְבַּח אֶת־תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם וְלֹא יִסְקְלֻנוּ				aaron: dicẽs: peccaui cotã dño deo vño:
	דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים נֵלֵךְ בַּמִּדְבָּר וְזָבַחְנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֵלֵינוּ				et in vos. ſuſcipite igit meũ petiõ etiã
	וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אָנֹכִי אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וּזְבַחְתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר רַק הַרְחֵק לֹא תַרְחִיקוּ לָלֶכֶת הַעְתִּירוּ בְּעַדִי				et nũc: t orate ad vũm deũ vſm: t au
	וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵא מֵעִמָּךְ וְהַעְתַּרְתִּי אֶל־יְהוָה וְסָר הָעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ מָחָר רַק אַל־יֹסֶף פַּרְעֹה הָתֵל לְבִלְתִּי שַׁלַּח אֶת־הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה				ferat a me mortẽ hãc. egreſſꝰ ẽ ãt moyſes
	וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר אֶל־יְהוָה				a pharaõe: t orauit ad deũ. t proiecit
	וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּסַר הָעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאַר אֶחָד				dño vẽtũ a mari vehemẽtẽ: t arripuit
	וַיַּכְבֵּד פַּרְעֹה אֶת־לִבּוֹ גַּם בַּפַּעַם הַזֹּאת וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם				locuſtã: t proiecit eã in rubrũ mare:
	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי				et nõ relicta ẽ locuſta vna in oi trã egypti.
	כִּי אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ וְעוֹדְךָ מַחֲזִיק בָּהֶם הִנֵּה יַד־יְהוָה הוֹיָה בְּמִקְנְךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְּמַלִּים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר כָּבֵד מְאֹד				et indurauit dño cor pharaõis: t nõ
	וְהִפְלָה יְהוָה בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרָיִם וְלֹא יָמוּת מִכָּל־לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּבָר				dimiſit filios iſrael. dixit ãt dño ad
	וַיָּשֶׂם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה הַדָּבָר הַזֶּה בָּאָרֶץ				moyſen: extẽde manũ tuã in celũ:
	וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִמָּחֳרָת וַתָּמָת כָּל־מִקְנֵה מִצְרַיִם וּמִמִּקְנֵה בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא מֵת אֶחָד				et fiãt tenebre ſup trã egypti: pal
	וַיִּכְבַּד לֵב־פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם				pabiles tenebre. extẽdit ãt moyſes manũ in
	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן קְחוּ לָכֶם מְלֹא חָפְנֵיכֶם פִּיחַ כִּבְשָׁן וְזָרְקוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה לְעֵינֵי פַרְעֹה				celũ. t facte ſũt tenebre: obſcuritas: t tem
	וְהָיָה לְאָבָק עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְהָיָה עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה לִשְׁחִין פֹּרֵחַ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם				peſtas ſup oẽm trã egypti trib̃ diebus: t Sapi. 17.a.t 18.a
	וַיִּקְחוּ אֶת־פִּיחַ הַכִּבְשָׁן וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה וַיְהִי שְׁחִין פֹּרֵחַ אַבַּעְבֻּעֹת בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה				nõ vidit vllus frẽm ſuũ:
	וְלֹא־יָכְלוּ הַחַרְטֻמִּים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי הַשְּׁחִין כִּי הָיָה הַשְּׁחִין בַּחַרְטֻמִּים וּבְכָל־מִצְרָיִם				ẽut ẽiδ᾽ ουδεὶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,

Pagina chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
	oriẽtalio leuauit locuſtã. Aſcenditq; locuſta ſup vni	וּסְלִיק גוּבָא עַל כָּל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם וּשְׁרָא לְתְחוֹם מִצְרַיִם
	uerſam terrã egypti t mãſit in vniuerſo termino egy	בִּישָׁא לַחְדָא קֳדָמוֹהִי לָא הֲוָה כֵּן גוּבָא דְּכְוָתֵיהּ וּבָתְרוֹהִי לָא יְהֵי כֵּן: וְחַפָּא יָת עֵין
	pti nimio valida: qualis antea non fuerat ſimilis ei:	מְשָׁא דְּאַרְעָא וְשַׁוְטַת אַרְעָא וְאָכַל יָת כָּל עִשְׂבָּא דְּאַרְעָא וְיָת כָּל פֵּרֵי אִילָנָא
	nec poſtea erit talis. Cooperuitq; terrã: ita vt radij	דְּשֵׁיצָא גַּרְדַּאוְלָא אִשְׁתְּאַר כָּל יַרוֹק בְּאִילָנָא וּבְעִשְׂבָּא דְּחַקְלָא בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם:
	ſolis nõ poſſint ad eam puenire. et obſcurata ẽ terra:	וְאוֹחֵי פַרְעֹה לְמִקְרֵי לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַאֲמַר חַבֵּית קֳדָם יְיָ אֱלָהְכוֹן וּלְכוֹן: וּכְעַן שְׁבוֹק
	et deuorauit oẽm herbã terre t oẽs fructus arboꝝ to	נָא חוֹבִי בְּרַם זִמְנָא הָדָא וְצַלּוּ קֳדָם יְיָ אֱלָהְכוֹן וְיַעְדֵּי מִנִּי לְחוֹד יָת מוֹתָא הָדֵין:
	quos reliquit grando: nihilq; viride remãſit in arbo	וּנְפַק מִלְּוָת פַּרְעֹה וְצַלִּי קֳדָם יְיָ: וְהַדָּר יְיָ רוּחַ מַעַרְבָּא תַּקִּיף לַחְדָא וּנְטַל יָת גוּבָא
	ribus t in herba agri in vniuerſa terra egypti. Feſti	וְתָבַר לְיַמָּא דְסוּף לָא אִשְׁתְּאַר גוּבָא חַד בְּכָל תְּחוּם מִצְרָיִם: וְאַתְקֵיף יְיָ יָת לִבָּא
	nauitq; pharao: et vocauit moyſen t aaron: et ait.	דְּפַרְעֹה וְלָא שַׁלַּח יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲרֵים יְדָךְ עַל צֵית שְׁמַיָּא וִיהֵי
	Peccaui cotam dño deo veſtro t vobis. t nunc dimit	חֲשׁוֹכָא עַל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם בַּתָּר דְּיִדְּעֵי קְבֵל לֵילְיָא: וַאֲרִים מֹשֶׁה יָת יְדֵיהּ עַל צֵית
	te obſecro peccatũ meum tantũmodo hac vice: t orate	שְׁמַיָּא וַהֲוָה חֲשׁוֹךְ קְבֵל בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם תְּלָתָא יוֹמִין: לָא חָזוֹ גְּבַר יָת אָחוֹהִי
	cotam dño deo veſtro: vt auferat a me ſolũmodo mor	
	tem iſtam. Egreſſuſq; eſt a pharaone: t orauit cotam	
	dño. t conuertit dño ventũ occidentalẽ nimio validũ	
	et tulit locuſtã t proiecit eam in mare rubrũ: nec vna	
	quidẽ locuſta remanſit in vniuerſo termino egypti.	
	Et indurauit dño cor pharaonis: t non dimiſit filios	
	iſrael. Dixitq; dño ad moyſen. Extẽa manum tuã ver	
	ſus celum: vt ſint tenebre ſup terrã egypti: etiã poſtq;	
	receſſerit obſcuritas noctis. Et leuauit moyſes manũ	
	ſuã verſus celũ. t fuerãt tenebre obſcure in vniuerſa	
	terra egypti tribus diebꝰ. nullus vir vidit fratrẽ ſuũ:	

Trãsla.Gre.lxx.cũ in terp. latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter. Heb. Exo. Ca.xj.	Pritiua.heb.
et nõ surrexit vllus ex cubili suo trib⁹ die καὶ οὐκ ἐξανέστη οὐδεὶς ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡ bas. oib⁹ ãt filiis israel erat lux in oibus μέρας· πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἦν φῶς ἐν πᾶσιν habi⁹ erãt. et vocauit pharao moysen et a= οἷς κατῴκουντο· καὶ ἐκάλεσε φαραὼ μωυσῆν καὶ ἀα= ron: dicẽs: ite: seruite dño deo vro: ρών, λέγων, βαδίζετε, λατρεύετε κῷ τῷ θεῷ ὑμῶν, verũtñ oues et boues relinqte. et πλὴν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑπολείπεσθε· καὶ supellex vra eat vobiscũ. et dixit ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀπαρτιχέτω μεθ' ὑμῶν. καὶ εἶπε moyses: sed et tu dabis nobis holocausta μωυσῆς, ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ὁλοκαυτώματα et hostias: q̃s faciemus dño deo nro: et καὶ θυσίας, ἃς ποιήσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ τὰ iumẽta nra ibunt nobiscũ: et nõ relinque= κτήνη ἡμῶν πορεύσεται μεθ' ἡμῶν, καὶ οὐχ ὑπολειφθή mus vngulã. ab eis .n. accipiem⁹ ad seruiẽdũ dño σεται ὄπλη· ἀπ' αὐτῶν γὰρ λαμβάνομεν λατρεύσαι κῷ deo nro. nos ãt nõ scimus q̃d seruiemus τῷ θεῷ ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ οὐκ οἴδαμεν τί λατρεύσομεν dño: q̃ad veniam⁹ nos illuc. indurauit ãt dño κυρίῳ, ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἡμᾶς ἐκεῖ· ἐσκλήρυνε δὲ κ̃ς τὴν cor pharaõis: et nõ voluit dimittere eos καρδίαν φαραώ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἐξαποστεῖλαι αὐ= et ait pharao: recede a me: ca= τούς· καὶ λέγει φαραώ, ἄπελθε ἀπ' ἐμοῦ, πρόσεχε σ ue tibi ampli⁹ nõ addere videre meã faciem. σεαυτῷ ἔτι μὴ προσθῇς ἰδεῖν μου τὸ πρόσωπον· q̃ ãt die apparueris mihi: morieris. ait ãt moyses: ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇς μοι, ἀποθανῇ. λέγει δὲ μωυσῆς, sic dixisti: nõ ampli⁹ apparebo tibi in faciem. οὕτως εἶπας, οὐκ ἔτι ὀφθήσομαί σοι εἰς πρόσωπον.	⁹nec⁹mouit se⁹de loco in quo erat. ooooooooooooo ⁹Vbicũq; ãt⁹hitabant⁹fi lii⁹israel⁹lux⁹erat. oooo ⁹Vocauitq; ⁹pharao oooo ooooooo ooooooooooooooo ⁹moysen & aaron:⁹& di= xit eis. ⁹ Ite⁹ sacrificate ⁶dño.⁹Oues⁹tãtũ⁹vestre ⁹& armenta⁹remaneant: ⁹puuli vestri⁹eant⁹vobis cum.⁹Ait⁹moyses.⁹Ho= stias⁹quoq; ⁹& holocaus= ta⁹dabis⁹nobis: ooooooo ⁹q̃ offeramus ⁹ dño⁹deo nostro. Cuncti⁹ greges ⁹pgẽt⁹nobiscũ. ⁹ Nõ⁹re= manebit ex eis⁹vngula: ⁹que necessaria sunt ⁹ in cultum⁹domini oooooooo ⁹dei nr̃i: p̃sertim cũ⁹igno remus⁹quid⁹debeat imo lari: ⁹donec⁹ad ipsum lo cũ⁹ pueniamus. ⁹Indura uit aũt⁹dñs⁹cor⁹pharao nis: ⁹& noluit ooooooooo ⁹dimittere eos. ⁹Dixitq; ⁹pharao ad moysen. ⁹Re cede⁹a me: &⁹caue⁹ne⁹vl tra⁹videas oooooooooooo ⁹faciẽ meã. ⁹quocũq; die ⁹appueris mihi⁹ morie= ris. ⁹Rñdit⁹Moyses. ⁹Ita fiat vt⁹locutus es. ⁹ Non ⁹videbo⁹⁹vltra⁹faciẽ tuã.	וְלֹא־קָמוּ ׀ אִישׁ מִתַּחְתָּיו שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְלִכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם׃ וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לְכוּ עִבְדוּ אֶת יְהוָה רַק צֹאנְכֶם וּבְקַרְכֶם יֻצָּג גַּם טַפְּכֶם יֵלֵךְ עִמָּכֶם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גַּם אַתָּה תִתֵּן בְּיָדֵנוּ זְבָחִים וְעֹלֹת וְעָשִׂינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְגַם מִקְנֵנוּ יֵלֵךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׁאֵר פַּרְסָה כִּי מִמֶּנּוּ נִקַּח לַעֲבֹד אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲבֹד אֶת יְהוָה עַד בֹּאֵנוּ שָׁמָּה׃ וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם׃ וַיֹּאמֶר לוֹ פַּרְעֹה לֵךְ מֵעָלַי הִשָּׁמֶר לְךָ אַל תֹּסֶף רְאוֹת פָּנַי כִּי בְּיוֹם רְאֹתְךָ פָנַי תָּמוּת׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֵּן דִּבַּרְתָּ לֹא אֹסֵף	⁹יתב ⁹יום ⁹יצג גם ⁹טף ⁹מות Cap.xj. ⁹יהוה ⁹בוא ⁹שלח ⁹נגף ⁹שאל ⁹כלי ⁹נתן ⁹חן ⁹נבל
Ca.11 A	Ozrit ãt dño ad moysen: adhuc vnã plagã ἔτι δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, ἔτι μίαν πληγὴν inducã sup pharaõẽ: et sup egyptũ: et post hec ἐπάξω ἐπὶ φαραώ, καὶ ἐπὶ Αἴγυπτον, καὶ μετὰ ταῦ dimittet vos hinc. q̃n ãt dimiserit τα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντεῦθεν. ὅταν δὲ ἐξαποστείλῃ vos: cũ oi eiectiõe eiiciet vos. loq̃re igr̃ ὑμᾶς, σὺν πάσῃ ἐκβολῇ ἐκβαλεῖ ὑμᾶς· λάλησον δὴ clam in aures populi: et petat vnusq;q̃ κρυφῇ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ αἰτησάτω ἕκαστος a vicino: et mulier a vicina παρὰ τοῦ πλησίον, καὶ γυνὴ παρὰ τῆς πλησίον vasa argẽtea et aurea et vestẽ. dño ãt σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. κύριος δὲ dedit gr̃am populo coram egyptijs: et ἔδωκε χάριν τῷ λαῷ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων· καὶ mutuauerũt illis. et hõ moyses magn⁹ ἐχρεσαν αὐτοῖς· καὶ ὁ ἄνθρωπος μωυσῆς μέγας fact⁹ ẽ valde: coram egyptijs: γιγὰς σφόδρα, ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων,	⁹dñs⁹ad⁹ Moysen. ⁹Adhuc⁹vna⁹plaga oooo ⁹tangam⁹pharaonem⁹& ⁹egyptum: &⁹post oooo ⁹hec⁹ dimittet⁹vos: & oo ooooooooooooo ooooooooo ⁹exire compellet. ⁹Dices ⁹ergo omni ooooooooooo ⁹plebi⁹vt postulet⁹vir⁹ab ooooooo ooooooooooooo ⁹amico suo: ⁹& mulier ⁹a ⁹vicina sua ⁹⁹vasa ooooooo ⁹⁹argẽtea⁹& ⁹⁹aurea. ⁹Da= bit aũt⁹dominus⁹gratiã ⁹populo suo⁹coram⁹egy= ptiis. Fuitq;⁹moyses⁹vir ⁹magnus⁹valde⁹in terra ⁹egypti oooooooooooooo	אֹתָם עוֹד רְאוֹת פָּנֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עוֹד נֶגַע אֶחָד אָבִיא עַל פַּרְעֹה וְעַל מִצְרַיִם אַחֲרֵי כֵּן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשַׁלְּחוֹ כָּלֵה נָרֵשׁ יְגָרֵשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה׃ דַּבֶּר נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרָיִם גַּם הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם	⁹כתב ⁹שאן טף ⁹נתן עבד ⁹שאר פלח ⁹אתה תכף אבה ⁹עלה סמר יסף ⁹חגא מות ⁹כתש אתה ⁹שלח תבר ⁹שאל אנתי שאן ⁹כבד

Transla.Chal.

וְלָא קַמוּ אִינָשׁ מִתְּרַתֵּיהּ תְּלָתָא יוֹמִין וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲוָה נְהוֹרָא בְּמוֹתְבָנַיְהוֹן׃
וּקְרָא פַרְעֹה לְמֹשֶׁה וַאֲמַר אִזְלוּ פָּלְחוּ קֳדָם יְיָ לְהוֹד עֲנָנְכוֹן וְתוֹרֵיכוֹן שְׁבוֹקוּ אַף
טַפְלַיכוֹן יְזֵיל עִמָּכוֹן׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה אַף אַתְּ תִּתֶּן פִּידְיָנָא נִכְסַת קוּדְשִׁין וְתַעֲבֵיד
קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא׃ וְאַף בְּעִירָנָא יֵזֵיל עִמָּנָא לָא נִשְׁאַר מִנַּיְהָא אֲרֵי מִנַּיְהָא אֲנַחְנָא
נִסְבִין לְמִפְלַח קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא וַאֲנַחְנָא לֵית אֲנַחְנָא יָדְעִין מָה נִפְלַח קֳדָם יְיָ עַד
מֵיתֵינָא לְתַמָּן׃ וְאַתְקֵיף יְיָ יָת לִבָּא דְּפַרְעֹה וְלָא אֲבָא לְשַׁלָּחוּתְהוֹן׃ וַאֲמַר לֵיהּ פַּרְעֹה
אִיזֵיל סְתָּלְנִי אִסְתַּמַּר לָךְ לָא תּוֹסֵף לְמֶחֱזֵי אַפַּי אֲרֵי בְּיוֹמָא דְּתֶחֱזֵי אַפַּי
תְּמוּת׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה יָאוּת מַלֵּילְתָּא לָא אוֹסִיף עוֹד לְמֶחֱזֵי אַפָּךְ׃

Ca.xi. וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עוֹד מַכְתָּשׁ חַד אֵיתִי עַל פַּרְעֹה וְעַל מִצְרַיִם בָּתַר
כֵּן יְשַׁלַּח יַתְכוֹן מִכָּא כְּשַׁלְּחוּתֵיהּ גְּמִירָא תְּגָרֵשׁ יָתְכוֹן מִכָּא׃ מַלֵּיל כְּעַן קֳדָם
עַמָּא וְיִשְׁאֲלוּן גְּבַר מִן חַבְרֵיהּ וְאִתְּתָא מִן חַבְרְתַהּ מָנִין דְּכַסְפָּא וּמָנִין דְּדַהֲבָא׃ וַיְהָב יְיָ יָת
עַמָּא לְרַחֲמִין בְּעֵינֵי מִצְרָאֵי אַף גַּבְרָא מֹשֶׁה רַב לַחֲדָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם

Interp.chal.

Pritiua chal.

⁹יתב	neq; surrexerunt singuli de locis suis tribus diebus.
⁹עאן טף אזל	Gibus aũt filijs israel erat lux in habitationib⁹ suis.
⁹נתן עבד	Vocauitq; pharao moysen: & ait. Ite fulte coram dño:
⁹שאר פלח	oues tantũ vestras & boues relinquite: familia quoq;
⁹אתא תכף אבה	vestra eat vobiscũ. Et ait moyses. Tu quoq; dabis in
⁹עלה סמר יסף	manibus nr̃is hostias sanctas & holocausta: vt facia=
⁹חגא מות	mus coram dño deo nostro. Decora quoq; nr̃a pergent
	nobiscũ: non dimittemus quicq̃: q̃n ex eis debemus
	accipere vt seruiamus coram dño deo nr̃o. Nos aũt ne=
	scimus in quo seruituri sumus coram dño deo nr̃o: do
	nec veniamus illuc. Indurauit aũt dño cor pharao=
	nis: & noluit dimittere eos. Dixitq; et pharao. Rece=
	de a me: caue tibi ne vltra videas faciem meam: quo=
	niam in die in quo videris faciem meam morieris.
	Dixitq; moyseo. Recte locutus es: non addam vltra
	videre faciem tuam. Ca.xi.
⁹כתש אתא	ET dixit dño ad moysen. Adhuc plagã vnã indu
⁹שלח תבר	cam sup pharaonẽ & sup egyptũ: postea dimittet
⁹שאל אנתי שאן	vos hinc. cũq; dimiserit: omno proijciet vos hinc. Lo
⁹כבד	quere nũc coram populo: vt postulet vir ab amico suo &
	mulier ab amica sua vasa argentea & vasa aurea. De
	ditq; dño gratiã populo in oculis egryptioꝝ: vir quoq;
	moyseo erat magnus valde in terra egrypti oooco

Prima hebr. Ter. Hebr. Exo. Ca. xii. Trãsla. B. Hiero. Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

בְּעֵינֵי עַבְדֵי פַּרְעֹה וּבְעֵינֵי הָעָם׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוָה אֲ
כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ
מִצְרָיִם׃ וּמֵת כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל
כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחַר
הָרֵחַיִם וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה׃ וְהָיְתָה
צְעָקָה גְדֹלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם
אֲשֶׁר כָּמֹהוּ לֹא נִהְיְתָה וְכָמֹהוּ לֹא
תֹסִף׃ וּלְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֶחֱרַץ
כֶּלֶב לְשֹׁנוֹ לְמֵאִישׁ וְעַד בְּהֵמָה
לְמַעַן תֵּדְעוּן אֲשֶׁר יַפְלֶה יְהוָה בֵּין
מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ וְיָרְדוּ כָל
עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲווּ לִי
לֵאמֹר צֵא אַתָּה וְכָל הָעָם אֲשֶׁר
בְּרַגְלֶיךָ וְאַחֲרֵי כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא
מֵעִם פַּרְעֹה בַּחֲרִי אָף׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה לֹא יִשְׁמַע אֲלֵיכֶם
פַּרְעֹה לְמַעַן רְבוֹת מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ
מִצְרָיִם׃ וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת
כָּל הַמֹּפְתִים הָאֵלֶּה לִפְנֵי פַּרְעֹה
וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת לֵב פַּרְעֹה וְלֹא
שִׁלַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃

Cap. xii.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
וְאֶל אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃
הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים
רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃

Prima chal.

נְגֶלָה
מוּת יָתֻב
אָמַר יָהֲוֵה
רַבַּב יָסַף עָנָק
עֻבַּד יָדַע פָּרַשׁ
עָתַד בְּעָה
אָמַר נָפַק
קְבֵל סַגָּא יַפֵּת
אֶל תַּקֵּף
אָמַר
רֵאשׁ

Ca. xii.

coram seruis pharaonis & omni populo. Et ait. Hec dicit dominus. Media nocte egrediar in egyptum: & morietur oe primogenitũ i terra egyptiorũ a primogenito Pharaõis qui sedet in solio eius: vsq; ad primogenitũ ancille q̃ est ad molã: & oia primogenita iumentorũ. Eritq; clamor magnus in vniuersa terra egypti qualis nec ante fuit nec postea futurus est. Apud oẽs aũt filios israel nõ mutiet cãis ab homine vsq; ad pecus: vt sciatis quanto miraculo diuidet dominus egyptios & israel. Descendentq; omnes serui tui isti ad me: & adorabunt me dicẽtes. Egredere tu & omnis populus qui subiectus est tibi. Post hec egrediemur. Et exiuit a pharaõe iratus nimis. Dixit aũt dñs ad moysen. Non audiet vos pharao: vt multa signa fiant in terra egypti. Moyses aũt & aaron fecerunt oia signa & ostẽtaq̃ scripta sunt corã pharaõe. & indurauit dñs cor pharaonis: nec dimisit filios israel de terra sua.

Cap. xii.

Dixit quoq; dominus ad moysen & aaron in terra egypti. Mensis iste vobis principium mensium: primus erit in mensibus anni.

Transla. Chal.

et coram pharaõe: et coram oĩb⁹ seruis ejus et coram omni populo ejus. et dixit moyses: hec dicit dñs. circa mediã noctẽ ego ingredior in mediũ egyptĩ: et morietur oẽ primogenitũ in tra egypti a primogenito pharaõis q̃ sedet in throno: et vsq; ad primogenitũ ancille que ẽ ad molã: et vsq; ad primogenitũ oĩa iumẽti. et erit clamor magnus p oẽm trã egypti: qui talis nõ fact⁹ fuit: et talis nõ ampli⁹ appone tur. et in oĩb⁹ filijs israel nõ mutiet canis lingua sua: ab homine vsq; ad pecus: vt sciãs quãta mirificabit dñs inter egyptios et israel. et descendent oẽs serui tui isti ad me: et adorabũt me: dicẽtes: egredere tu: et oĩs pplus tu⁹ quẽ tu ducis. et post hec egrediar. egressus ẽ ãt moyses a pharaone cũ ira: et dixit dñs ad moysen. nõ audiet vos pharao: vt multiplicẽ signa mea: et prodigia mea in tra egypti. moyses ãt et aaron fecerũt oĩa ostenta hec in tra egypti corã pharaõe. indurauit ãt dñs cor pharaõis: et nõ voluit dimittere filios israel ex tra sua.

Ca. 12.

Dixit ãt dñs ad moysen et aaron in tra egypti: dicẽs: mẽsis iste vobis principiũ mẽsiũ: primus mẽsis ẽst vobis in mẽsib⁹ anni.

Transla. Chal.

Transla. Chal.

in oculis seruoꝝ pharaonis & in oculis populi. et ait moyses. Hec dicit dñs. Media nocte ego apparebo in medio egypti. et morietur omne primogenitum in terra egypti: a primogenito pharaonis qui futurus est vt sedeat sup solium regni eius: vsq; ad primogenitum ancille que est in domo molarũ: & omne primogenitũ iumentoꝝ. Et erit clamor magnus in vniuersa terra egypti: qualis nunq̃ fuit: & similis ei nõ erit vltra. Rullumq; filiorũ israel ledet canis latrando lingua sua ab homine vsq; ad iumentũ: vt sciatis q̃ diuiserit dominꝰ inter egyptios & inter israel. Descendẽtq; omnes serui tui isti ad me: & rogabunt me: dicentes. Egredere tu & ois populus qui tecum est: & post hec egrediar. Et egressus est a facie pharaonis cum ira furoris. Dixit aũt dñs ad moysen. Non acquiescet vobis pharao: vt multiplicẽ portenta mea in terra egypti. Moyses autẽ & aaron fecerunt oia portenta hec coram pharaone. Et indurauit dñs cor pharaonis: & non dimisit filios israel de terra sua.

Ca. 12.

Dixitq; dominus ad moysen & aarõ in terra egypti: dicens. Mensis iste erit vobis principiũ mensium: primus erit vobis in mensibus anni: ꝯ

Trãsla. Grec. lxx. cũ in terp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Exo. Ca. xij.	Pritiua. heb.
loqre ad oẽm cõgregationẽ filioꝝ israel: λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν τῶν υἱῶν Ισραὴλ,	rLoquimini rad vniuer=	דַּבְּרוּ אֶל כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר	רבר
dicẽs: decima mẽsis huius accipiãt λέγων, τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν	sum scetum filiorum ∞∞∞	בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם	לקח
vnusquisq; agnum p domos familias: agnum: ἕκαστος πρόβατον κατ' οἴκους πατριῶν, πρόβατον	hisrael: & dicite eis. Decima die mensis huius	אִישׁ שֶׂה לְבֵית אָבֹת שֶׂה לַבָּיִת	
p domũ. si ãt pauci fuerit q̃ in domo: vt nõ κατ' οἰκίαν· ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ὦσιν οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ	tollat vnusquisq; agnũ p familias & domos suas. Sin ãt minor ẽ nũerus vt sufficere possit ad	וְאִם יִמְעַט הַבַּיִת מִהְיוֹת מִשֶּׂה	מעט היה
sufficiẽtes sint ad agnũ: assumet secũ ἱκανοὺς εἶναι εἰς τὸ πρόβατον, προσλήψεται μετ' ἑαυτὸν	vicinũ suũ q̃ cõtũctus ẽ domui eius iuxta nũerũ aiarũ q̃ sufficere pñt ad esum agni. Erit aũt agnus absq; macula	וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרֹב אֶל בֵּיתוֹ	לקח
vicinũ proximũ suũ iuxta numerũ animaꝝ: τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν,		בְּמִכְסַת נְפָשֹׁת אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ	
vnusquisq; qõ sufficit sibi conumerabit in agnũ. ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμήσεται εἰς πρόβα=	masculus annicul. Iuxta quem ritum ∞∞∞	תָּכְסוּ עַל הַשֶּׂה	כסס
agni pfect: masculi: imaculati: ãnicul erit τον. πρόβατον τέλειον, ἄρσεν, ἄμωμον, ἐνιαύσιον ἔσται	tolletis & hedũ: & ∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞	תָּמִים זָכָר	תמם
vobis. ab agnis et ab hedis accipietis. τ ὑμῖν. ἀπὸ τῶν ἀρνῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐρίφων λήμψεσθε. καὶ	seruabitis eũ vsq; ad qrtã decimam diem mensis huius. Immolabitq; eũ vniuersa multitudo filiorũ israel ad vesperam: & sumentes de sanguine eius: ac ponent super vtrumq; postem: & in superliminaribus domorum in quibus comedent illum. Et edent carnes ∞ nocte illa assas igni: & azymos panes cum lactucis agrestibus. nõ comedetis ex eo ∞∞∞∞ crudũ quid: nec coctũ aqua: sed ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ assum tñ igni. Caput cum pedibus eius & ∞ intestinis vorabitis: nec remanebit quicq; ex eo vsq; mane. Si quid residuum fuerit: igne cõburetis. Sic ãt comedetis illũ. Renes vros ∞ accigetis: & calciamẽta hẽbitis i pedibus: tenentes baculos in mãibus: & comedetis festinanter. Est ei phase. i. trãsitus dñi. Et trãsibo per terrã egypti nocte illa: percutiamq; omne ∞ primogenitũ in terra egypti ab hoie vsq; ad	חֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם	חמשׁ עשׂר
ἐὰν ὑμῖν διατετηρημένοι ἕως τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου· καὶ σφάξουσιν αὐτὸ πᾶσα ἡ συ=		לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כֹּל קְהַל	
nagoge filioꝝ israel ad vesperã. τ accipiẽt de sanguine: τ ponẽt in duob postib: καὶ λήμψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν,		עֲדַת יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבָּיִם	
et sup limẽ: in domib in qb comederit il καὶ ἐπὶ τὴν φλιάν, ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς ἂν φάγωσιν αὐ		וְלָקְחוּ מִן הַדָּם וְנָתְנוּ עַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת	שׁתה מזוז
la in ipsis. et comedẽt carnes hac nocte assas τὰ ἐν αὐτοῖς· καὶ φάγονται τὰ κρέα ταύτην τὴν νυκτὶ ὀπ=		וְעַל הַמַּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר	שׁקף בית
tas igne: et azyma cũ herb amaris comedẽt. nõ co τὰ ἑψητὰ πυρί, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται. οὐκ ἔ=		יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם וְאָכְלוּ אֶת הַבָּשָׂר	אכל
medetis ab eis crudũ neq; coctũ in aqua: sz B		בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי אֵשׁ וּמַצּוֹת עַל	צלה אכל
ὀμὸν ἐξ αὐτῶν ὠμὸν οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ'		מְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ	
alla igne caput cũ pedib et intestinis καὶ ἑψητὰ πυρὶ κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς ἐνδοτέ=		נָא וּבָשֵׁל מְבֻשָּׁל בַּמָּיִם כִּי אִם	
nio. nõ relinquetis ex ipsis vsq; ad mane. et oc nõ νοις. οὐ καταλείψετε ἀπ' αὐτῶν ἕως πρωΐ. καὶ ὀστοῦν οὐ		צְלִי אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל כְּרָעָיו וְעַל	
cõfringetis ab eo. at relicta ex συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ. τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπ' αὐτοῦ		קִרְבּוֹ וְלֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר	יתר
eo vsq; ad mane: igne cõburetis. sic ãt come τοῦ ἕως πρωΐ, ἐν πυρὶ κατακαύσετε. οὕτως δὲ φα=		וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר בָּאֵשׁ	
detis eũ: lũbi vri accincti: et cal γεσθε αὐτό, αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ ὑ		תִּשְׂרֹפוּ וְכָכָה תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מָתְנֵיכֶם	שׂרף אכל
camẽta in pedib vris: et baculi ποδήματα ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ὑ		חֲגֻרִים נַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמַקֵּלְכֶם	
vri in manib vris. et comedetis eũ cũ festina μῶν ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπου		בְּיֶדְכֶם וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחִפָּזוֹן	
tiõe: pascha cst dñi. et trãsibo in tra egy= δῆς, πάσχα ἐστὶ κυρίου. καὶ διελεύσομαι ἐν γῇ αἰγύ=		פֶּסַח הוּא לַיהוָה וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ	עבר
pti in nocte hac: et percutiã oẽ primoge= πτου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότο=		מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי כָל	נכה
nitũ in tra egypti ab hoie vsq; ad καν ἐν γῇ αἰγύπτου ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως ∞∞∞∞		בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם	

Transla. Chal.	Interp. chal.	Pritiua chal.
סַלִּיקוּ עִם כָּל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל לְמֵימַר בְּעַשְׂרָא לְיַרְחָא הָדֵין וְיִסְבּוּן לְהוֹן גְּבַר אִמַּר	Loqmini cũ oi cetu filioꝝ israel dicẽtes. In decima die mẽsis hui tollat vnusquisq; sibi agnũ pro domo p na: agnũ pro domo. Si aũt pauci nũero fuerint vt nõ possint sufficere ad vescendũ agnũ: tollat ipse & vicin eius qui propinquꝰ est domui sue iuxta numerũ aiaꝝ: singuli iuxta qõ possint sufficere ad vescendum: numerabimini ad vescendũ agnuꝫ. Agnus imaculatus masculus anniculus erit vobis: de agnis & de filijs ea prarum accipietis. Et erit vobis in custodiã vsq; ad quartãdecimam diem mensis huius. Immolabũtq; eum omnis ecclesia filioꝝ israel ad vesperã. & sument de sanguine: & ponent sup duos postes & in superliminare sup domibus: in quibus comedent illum. Et comedent carnẽ in nocte illa assam igni: & azymũ panem cum amaris herbis comedent illuꝫ. Non comedetis ex eo crudus neq; coctum aqua: sed assum igni: caput eius cuꝫ cruribus & intestinis eius comedetis. Et non relinq̃tis ex eo vsq; mane: & qõ residuũ fuerit vsq; mane igne comburetis. Sic enĩ comedetis illũ: lumbi vestri sint accincti: calciamẽta vestra in pedib vris: & baculi vestri sint in manibus vris. Et comedetis eum festinãter: est enim phase coꝛaꝫ dñio. Et apparebo in terra egypti in nocte illa: interficiãq; omne primogenitũ in terra egypti ab homine vsq; ad ∞∞	סלק
מִלֵּי לוּעַם כָּל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל לְמֵימַר בְּעַשְׂרָא לְיַרְחָא הָדֵין וְיִסְבּוּן לְהוֹן גְּבַר אִמַּר		כְּנִשְׁתָּא
לְבֵית אֲבָא אִמְרָא לְבַיְתָא: וְאִם יְזֵעַר בַּיְתָא מִלְּאִתְמָנָאָה עַל אִמְרָא וְיִסַּב הוּא		אִמְרָא
וְשָׁבֵנֵיהּ דְּקָרִיב לְבַיְתֵיהּ כְּמִנְיָנֵי נַפְשָׁתָא גְּבַר לְפוּם מֵיכְלֵיהּ תְּתַמְנוֹן עַל אִמְרָא וְאִמְרָא		אִמְרָא
שְׁלִים דְּכַר בַּר שַׁתָּא יְהֵא לְכוֹן מִן אִמְּרַיָּא וּמִן גְּדָיֵי עִזַּיָּא תִּסְבּוּן: וִיהֵי לְכוֹן לְמַטְרָא עַד		שָׁנָה
אַרְבְּעָה עַשְׂר יוֹמָא לְיַרְחָא הָדֵין וְיִכְסוּן יָתֵיהּ כָּל קְהַל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל בֵּין שְׁמַשַּׁיָּא		
וְיִסְבּוּן מִן דְּמָא וְיִתְּנוּן עַל תְּרֵין סְפָּיָא וְעַל שַׁקְפָּא עַל בָּתַּיָּא דְּיֵיכְלוּן יָתֵיהּ בְּהוֹן וְיֵכְלוּן		
יָת בִּשְׂרָא בְּלֵילְיָא הָדֵין טְווּי נוּר וּפַטִּיר עַל מְרִרִין יֵכְלוּנֵיהּ: לָא תֵיכְלוּן מִנֵּיהּ כְּדֵ֫ין		
וְאַף לָא כְּדֵ֫ין מְבַשָּׁל מְבַשָּׁל בְּמַיָּא אֶלָּהֵין טְווּי נוּר רֵישֵׁיהּ עַל כְּרָשׁוֹהִי וְעַל גַּוֵּיהּ: וְלָא		
תַּשְׁאֲרוּן מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא וּדְיִשְׁתְּאַר מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא בְּנוּרָא תּוֹקְדוּן: וּכְדֵין תֵּיכְלוּן		
יָתֵיהּ מְרַצְּיִן מָתְנֵיכוֹן יְהוֹן אַסְירִין מְסַנֵּיכוֹן נְעַלֵּיכוֹן וְחוּטְרֵיכוֹן בִּידֵיכוֹן וְתֵיכְלוּן יָתֵיהּ		
בְּבוּהֲלוּ פִּסְחָא הוּא קֳדָם יְיָ: וְאֶתְגְּלֵי בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּלֵילְיָא הָדֵין וְאֶקְטוֹל כָּל		
בּוּכְרָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם מֵאֱינָשָׁא וְעַד		

Pritiua heb. | Ter.Heb. | Exo. | Ca.xii. | Trãsla.B.Hiero. | Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

בְּרֹמָה וּנְבַל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה עָשָׂה
שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה׃ וְהָיָה הַדָּם לָכֶם
לְאוֹת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם
וְרָאִיתִי אֶת הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵיכֶם
וְלֹא יִהְיֶה בָכֶם נֶגֶף לְמַשְׁחִית
בְּהַכֹּתִי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְהָיָה הַיּוֹם
הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ
חַג לַיהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם
תְּחָגֻּהוּ׃ שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ
אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תַּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר
מִבָּתֵּיכֶם כִּי כָּל אֹכֵל חָמֵץ וְנִכְרְתָה
הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם
הָרִאשׁוֹן עַד יוֹם הַשְּׁבִעִי׃ וּבַיּוֹם
הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
כָּל מְלָאכָה לֹא יֵעָשֶׂה בָהֶם אַךְ
אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ
יֵעָשֶׂה לָכֶם׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמַּצּוֹת
כִּי בְעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת
צִבְאוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וּשְׁמַרְתֶּם
אֶת הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם׃
בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
בָּעֶרֶב תֹּאכְלוּ מַצֹּת עַד יוֹם הָאֶחָד
וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ בָּעָרֶב׃ שִׁבְעַת
יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמָּצֵא בְּבָתֵּיכֶם כִּי
כָּל אֹכֵל מַחְמֶצֶת וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הַהִוא מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל בַּגֵּר וּ
הָרִאשׁוֹן וּבְאֶזְרַח הָאָרֶץ׃ מִכָּל
מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכֵלוּ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם
תֹּאכְלוּ מַצּוֹת׃

pecus: & in cunctis idolis ego dñs. ¶ Erit aũt sanguis vobis in signũ in domibus in quibus eritis. & videbo sanguinẽ & transibo vos: & non erit in vobis plaga disperdens: qñ percussero terrã egypti. ¶ Habebitis aũt hũc diem in monimẽtũ: & celebrabitis eum solẽnẽ dño in generationibus vrĩs cultu sempiterno. Septẽ diebus azyma comedetis. ¶ In die primo non erit fermentum in domibus vrĩs. ¶ Quicunq; comederit fermẽtũ: pibit aia illa de israel a primo die vsq; ad diem septimũ. ¶ Dies prima erit sctã ac solẽnis: & dies septima eadẽ festiuitate venerabilis. ¶ Nihil operis facietis in eis: exceptis his que ad vescendum pertinent: & obseruabitis azyma. ¶ In eadẽ enim ipsa die educam exercitũ vrm de terra egypti: & custodietis diem istũ in generationes vestras ritu perpetuo ¶ Primo mense quarta decima die mensis ad vesperã comedetis azyma vsq; ad diẽ vicesimã primã eiusdẽ mẽsis ad vesperam. ¶ Septẽ diebus fermẽtatũ non inuenietur in domibus vrĩs. ¶ Qui comederit fermentatum: peribit aia eius de cetu israel tam de aduenis q̃ de

pecus: et in olib⁹ dño egyptioꝝ fa-
χήσιους, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν αἰγυπτίων ποιή-
ciã vltionẽ. ego dño. ¶ et erit sanguis vob⁹
σω τὴν ἐκδίκησιν· ἐγὼ κύριος· καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν
in signo in domib⁹: in q̃b⁹ vos eritis illic:
ἐν σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν, ἐν αἷς ὑμεῖς ἔσεσθε ἐκεῖ,
et videbo sanguinẽ: et protegã vos: et nõ erit
καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσται
in vobis plaga vt delearnini: q̃n percussero in tra
ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ ἐκτριβῆναι, ὅταν παίω ἐν γῇ
egypti. ¶ et erit dies hec vobis in memoriale:
αἰγύπτου. καὶ ἔσται ἡμέρα αὕτη ὑμῖν εἰς μνημόσυνον,
et celebrabitis eã festũ dño in generatiões vras:
καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ εἰς γενεὰς ὑμῶν,
legitimũ sẽpiternũ celebrate eã septẽ dies. azyma
νόμιμον αἰώνιον· ἑορτάσατε αὐτὴν ἑπτὰ ἡμέρας· ἄζυμα
comedetis. ab ãt die prima expellietis
φάγεσθε. ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἀφανιεῖτε
fermẽtũ ex domib⁹ vrĩs. ¶ Quicũq; comederit fermẽtũ: pi
ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμην, ἐξολο
bit aia illa ex israel: a die
θρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ ἰσραήλ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας
prima vsq; ad diem septimã. ¶ et dies
πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδόμης· καὶ ἡμέρα ἡ
prima vocabitur sancta. et dies septia vocata
πρώτη κεκλήσεται ἁγία· καὶ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ
sancta erit vobis. oẽ opus seruile nõ facietis
ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε
in eis: preter q̃ fient oĩ aie:
ἐν αὐταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ,
hoc solũ fiet vobis. et custodietis
τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν· καὶ φυλάξασθε τὴν
mandatũ hoc. in .n. hac die edu-
ἐντολὴν ταύτην· ἐν γὰρ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξή-
cã exercitũ vrm ex tra egypti. ¶ et facie
ξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου· καὶ ποι
tis diem hanc in generatiões vras legi- Leui. 23.a. Hiere. 26.c.
ήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν νόμι-
timũ sẽpiternũ. incipiẽte quarta decima
μον αἰώνιον· ἐναρχόμενοι τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ
die mẽsis primi a vespera come
ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἀφ' ἑσπέρας ἔδε- D
detis azyma vsq; ad diẽ vnã et vigesimã mẽ-
σθε ἄζυμα ἕως ἡμέρας μιᾶς καὶ εἰκοστοῦ τοῦ μη
sis: vsq; ad vesperã. septẽ dies fermẽtũ nõ inuenie
νός, ἕως ἑσπέρας. ἑπτὰ ἡμέρας ζύμη οὐχ εὑρεθήσε-
tur in domib⁹ vrĩs. oĩs q̃ comederit fermẽta
ται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν· πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμω
tũ: peribit aia illa ex cõgregatiõe
τόν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς
israel in q̃s aduenis et in
Ἰσραήλ, ἔντε τοῖς γειώραις καὶ ἐν τοῖς

Pritiua chal. | Interp.chal. | Transla.Chal.

עָבַד דִּין הָוָה
אוֹת בֵּית חֲא
חוֹס כְּטַל חֲנָג
דּוֹר קוֹם רָבַע
בֵּית אֲכַל שָׁצָא
עָרַע
עָבַד אֲכַל
עִבּוּר נָפַק
דּוֹר קוֹם רָבַע
אֲכַל שָׁבַח אֲכַל
חָמֵץ שָׁצָא גּוּר

pecus: & in cunctis idolis egyptioꝝ faciam iudicia: ego dño. Erit aũt sanguis vobis in signũ in domibus in quibus eritis. et videbo sanguinẽ & misereboꝝ vri: et non erit in vobis mozo disperdẽs: cuꝝ interfecero in terra egypti. Et erit hic dies vobis in memoriã: et celebrabitis eum solẽnem cozã dño in generationib⁹ vris: federe sempiterno celebrabitis euꝝ. Septẽ die bus azyma comedetis: in die autẽ primo auferetis fermentũ de domibus vestris. oĩs enim qui comede- rit fermentatũ: peribit homo ille de israel: a die pri- mo vsq; in diem septimũ. In die aũt primo solẽnitas sancta erit vobis: in die quoq; septimo solẽnitas san- cta erit vobis: nullũ opus fiet in eis: sed id qõ ptinet ad vescendũ omni anime illud solũmodo fiet vobis. Et obseruabitis azyma: quꝝ in hac eadẽ die eduri exer- citus vros de terra egypti: obseruabitisq; diẽ hãc in ghationibus vris federe sempiterno. In mẽse nisan in quartadecima die mensis ad vesperam comedetis azyma: vsq; ad diem vicesimã primã mensis ad ves- peram. Septem diebus fermentũ non inuenietur in domib⁹ vris: quꝝ oĩs qui comederit fermentatũ: pibit homo ille de cetu israel tam de aduenis quam de

∞

Ter. Heb.	Exo.	Ca. xij.	Pritiua. heb.
וּבְאַרְצְכֶם	׳	כָּל	מַחְמֶצֶת	׳ לֹא
תֹּאכְלוּ	׳׳	בְּכֹל	מוֹשְׁבֹתֵיכֶם	׳ תֹּאכְלוּ
מַצּוֹת׃	׳	וַיִּקְרָא	׳ מֹשֶׁה	׳ לְכָל	׳ זִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל	׳	וַיֹּאמֶר	׳ אֲלֵהֶם	מִשְׁכוּ	וְקְחוּ
לָכֶם	׳	צאן	׳ לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם	׳ וְשַׁחֲטוּ
הַפָּסַח׃	׳	וּלְקַחְתֶּם	׳ אֲגֻדַּת	׳ אֵזוֹב	׳׳
וּטְבַלְתֶּם	בַּדָּם	אֲשֶׁר	׳ בַּסַּף	׳ וְהִנַּעְתֶּם
אֶל	׳ הַמַּשְׁקוֹף	וְאֶל	׳ שְׁתֵּי	׳ הַמְּזוּזֹת
מִן	׳ הַדָּם	׳ אֲשֶׁר	׳ בַּסַּף	׳ וְאַתֶּם	׳ לֹא
תֵּצְאוּ	׳ אִישׁ	׳ מִפֶּתַח	׳ בֵּיתוֹ	׳ עַד	׳ בֹּקֶר׃
וְעָבַר	׳ יְהוָה	׳ לִנְגֹּף	׳ אֶת	׳ מִצְרַיִם
וְרָאָה	׳ אֶת	׳ הַדָּם	׳ עַל	׳ הַמַּשְׁקוֹף	׳ וְעַל
׳ שְׁתֵּי	׳ הַמְּזוּזֹת	׳ וּפָסַח	׳ יְהוָה	׳ עַל
׳ הַפֶּתַח	׳ וְלֹא	׳ יִתֵּן	׳ הַמַּשְׁחִית	׳ לָבֹא	׳ אֶל
׳ בָּתֵּיכֶם	׳ לִנְגֹּף	׃	׳ וּשְׁמַרְתֶּם	׳ אֶת	׳׳
׳ הַדָּבָר	׳ הַזֶּה	׳ לְחָק	׳ לְךָ	׳ וּלְבָנֶיךָ	׳ עַד
׳ עוֹלָם׃	׳ וְהָיָה	׳ כִּי	׳ תָבֹאוּ	׳ אֶל	׳ הָאָרֶץ
׳ אֲשֶׁר	׳ יִתֵּן	׳ יְהוָה	׳ לָכֶם	׳ כַּאֲשֶׁר	׳ דִּבֶּר
׳ וּשְׁמַרְתֶּם	׳ אֶת	׳ הָעֲבֹדָה	׳ הַזֹּאת	׃	׳ וְהָיָה
׳׳ כִּי	׳׳ יֹאמְרוּ	׳ אֲלֵיכֶם	׳ בְּנֵיכֶם	׳ מָה
׃ הָעֲבֹדָה	׳ הַזֹּאת	׳ לָכֶם	׃	׳׳ וַאֲמַרְתֶּם
׳ זֶבַח	׃ פֶּסַח	׳ הוּא	׳ לַיהוָה	׳ אֲשֶׁר
׳ פָּסַח	׳ עַל	׳ בָּתֵּי	׳ בְּנֵי	׳ יִשְׂרָאֵל	׳ בְּמִצְרַיִם
׳ בְּנָגְפּוֹ	׳ אֶת	׳ מִצְרַיִם	׳׳ וְאֶת	׳ בָּתֵּינוּ	׃
׳ וַיִּקֹּד	׳ הָעָם	׳ וַיִּשְׁתַּחֲווּ	׃	׳ וַיֵּלְכוּ
׳ וַיַּעֲשׂוּ	׳׳ בְּנֵי	׃	׳ יִשְׂרָאֵל	׳ כַּאֲשֶׁר
׳ צִוָּה	׳ יְהוָה	׳ אֶת	׳ מֹשֶׁה	׳ וְאַהֲרֹן	׳

Interp. chal.	Pritiua chal.
Indigenis terre. Nihil fermentatum comedetis: in cunctis habitatiõibus vris comedetis azyma. Vocauit aũt moyses omnes seniores israel: & dixit ad eos. Capite & tollite vobis de filijs outũ per familias vestras: & immolate phase. Tolletisq; manipulũ hysopi: & tingetis in sanguine qui est in vase: & aspergetis superliminare & duos postes de sanguie qui ẽ in vase. Nullusq; vestrũ egrediatur ab ostio domus sue vsq; mane. Et reuelabitur dñs vt percutiat egyptios: videbitq; sanguinem in superliminare & sup duos limina: et miserebitur dñs super ostiuꝫ. Et nõ sinet vastatorẽ ingredi domos vras ad percutiendũ. et obseruabis verbũ istud in pactuꝫ tibi & filijs tuis vsq; in eternũ. Eritq; qñ introieritis terrã quã dñs dabit ẽ vobis: sicut locut ẽ est: obseruabitis cultũ hũc. & erit cũ dixerint vobis filij vri. Quid ẽ cult hic vobis? & dicetis. Sacrificiũ pro mia est cosã dñs: eo q misert ẽ est sup domos filiorũ israel in egypto: qñ percussit egyptios: & domos nras liberauit. Incuruatusq; ẽ pplus & adorauerũt. terrũq; filij israel & fecerũt sic precepit dñs moysi & aarõ	׳ יֶתֶב שׁוּב נְגַד ׳ נָסַב שָׁאן נָכַס ׳ נָסַב טָבַל ׳ טָמֵן ׳ יָדַד נָפַק נָלָה ׳ מָחָא ׳׳ חָזֶא ׳ חוּס ׳ שָׁבַק ׳ חָבַל ׳ עִיל ׳ בַּיִת ׳ נָטַר ׳ קוּם ׳ רָוָה ׳ עִוֵּל ׳ נָתַן ׳ אָמַר ׳ חוּס ׳ בַּיִת

Trãsla. Ebre. Irr. cũ in terp. latina.

indigenis ẽre. oẽ fermẽtatũ nõ comedetis. in
ἀυτόχθοσι τῆς γῆς· πᾶσι ζυμωθὲν οὐκ ἔδεσθε. ἐν
oi habitaculo vro comedetis azyma. vocauit
παντὶ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα· ἐκάλεσε
ãt moysen oẽm senatũ israel: et di-
δὲ μωυσῆς πᾶσαν τὴν γερουσίαν ἰσραὴλ, καὶ εἶ-
xit ad eos: cunctos accipite vobis ipis
πε πρὸς αὐτούς, ἀπελθόντες λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς
agnũ p cognationes vras: et sacrificate
πρόβατον κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ
pascha. accipietis ãt fasciculũ hyssopi: et tingen-
πάσχα· λάβετε δὲ δέσμην ὑσσώπου, καὶ βάψα-
tes ex sanguine qui apud ianuã: et tan
τες ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν, καὶ δι-
getis limẽ: et vtroq; postes a
ξετε τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν ἐκ τοῦ
sanguine qui apud ianuã. vos ãt nõ egredie
τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύ-
mini vnusq; ianuã domus sue vsq; ad mane:
σεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως πρωΐ,
et transibit dñs ad percutiẽdũ egrptios
καὶ παρελεύσεται κύριος πατάξαι τοὺς αἰγυπτίους,
et videbit sanguinẽ in limine: & sup vtroq;
καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέ-
postes. et trãsibit dñs
ρων τῶν σταθμῶν· καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν
ianuã: et nõ sinet exterminatorẽ ingre
θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρεύοντα εἰσελ-
di in domos vras ad percutiẽdũ. et serua
θεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι· καὶ φυλάξε-
bitis verbũ hoc legitimũ tibi: et
σθε τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ νόμιμον σεαυτῷ, καὶ
filijs tuis vsq; ad sclm. si ãt ingressi fueritis i
τοῖς υἱοῖς σου ἕως αἰῶνος· ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς
trã: quã dederit dñs vobis sicut locut
τὴν γῆν, ἣν ἂν δῷ κύριος ὑμῖν καθότι ἐλάλη-
est: seruabitis cultũ hũc. et erit
σεν, φυλάξεσθε τὴν λατρείαν ταύτην. καὶ ἔσται
si dixerit ad vos filij vri dñs cultus
ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν τίς ἡ λατρεία
hic: et dicetis eis: victima pascha hoc do
αὕτη; καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς, θυσία τὸ πάσχα τοῦτο κυ-
mino: q̃ pretexit domos filiorũ israel
ρίῳ, ὃς ὑπέρπασε τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν ἰσραὴλ
in egypto: qñ percussit egyptios:
ἐν αἰγύπτῳ, ὅτε ἔπαταξε τοὺς αἰγυπτίους,
at domos nras liberauit. et incurvat populꝰ
τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐῤῥύσατο· καὶ κύψας ὁ λαὸς
adorauit. & cunctos fecerit filij
προσεκύνησε· καὶ ἀπελθόντες ἐποίησαν οἱ υἱοὶ
israel sicut precepit dñs moysi et
ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῆ καὶ
aaron:
ἀαρών,

Trãsla. B. Hiero.

ꝛde indigenis ꝛterre. ᵇOẽ
ꝛfermentatum ᵇnon ꝏꝏ
ꝛcomedetis. ᵐIn cunctis
ⁿhitaculis vris ᵒedetis ꝏ
ᵖazyma. ᑫ Vocauit autẽ
ꝛmoyses ᵒoẽs ꝛseniores fi
liorũ ᵘisrael: ˢ & dixit ꝛad
eos. Ite ᵈtollentes ꝏꝏꝏꝏ
ᶜanimal ᵖper familias ve-
stras: ᶜ& immolate ꝏꝏ
ꝛphase. ᵇFasciculũq; ᵗhy-
sopi ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵃtingite ᵗin sanguie ᵐ qui
est ᵃin limine: ᵒ& aspergi
te ᵃex eo ᑫsuperliminare
ꝛ& ᵒvtrumq; ᵗpostem. ꝏ
ᵇNullus ᵃvestrum ꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶜegrediatur ᶜostium ᶠ domus sue ᵉvsq; ᵇmane. ꝏꝏ
ꝛTransibit enim ᵃ domi-
nus ᵗpercutiens ᵘegyptios. ᵒCũq; viderit ᑫsangui-
nẽ ᶠinᵃ superliminari ᵗ & in
ᵘvtroq; ᵗposte: ᵗtranscen
det ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵇostium domus: ᶜ & non
ᵉsinet ᶜpercussorẽ ᶠigredi
ᵇdomos vras ᵗ& ledere.
ᵃCustodi ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵐverbũ ᵘistud ᵒ legitimũ
ᵖtibi ᑫ& filiis tuis ᵗvsq; in
ᵉeternum. ᶜCunq; ᶠintro
ieritis ᵗterram ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵉquã ᶜdñs ᵇdaturus ẽ ᵖvo-
bis ᶜvt ᵖpollicitus est: ꝏꝏ
ᵍobseruabitis ᶜcerimoni
as ᵇistas. ᵗEt ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵐcũ ᵘdixerint ᵒvobis ᵖfilii
vestri: ᑫque est ꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵉista ᵗreligio: ᵘdicetis eis.
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶠVictima ᵗtransitus ᵃ do-
mini ᵗest: ᵇquando ꝏꝏꝏ
ᶜtransiuit ᵖsup ᶜdomos ᶠfi
liorũ ᵘisrael ᵇin egypto ꝏ
ᵗpercutiens ᵗegyptios ᵐ&
ᵘdomos nostras ꝏꝏꝏꝏ
ᵒliberãs. ᵖ Incuruatusq;
ᑫpopulus ᶠadorauit. ᵘ Et
egressi ᵘfilii ᶠisrael ᵗfece-
runt ᵗsicut ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵖpreceperat ᵃ dominus
ᶜmoysi ᵒ& aaron. ꝏꝏꝏꝏ

Trãsla. Chal.

וּפְקִיתָא לְאַרְעָא׃ כָּל מַחְמְעָא לָא תֵיכְלוּן בְּכֹל מוֹתְבְנֵיכוֹן תֵּיכְלוּן פַּטִּירִין׃ וּקְרָא מֹשֶׁה
לְכָל סָבֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן אִתְנַגְּדוּ וְסִבוּ לְכוֹן מִבְנֵי עַמָּא זַלְּחוּ וְכוּסוּ פִּסְחָא׃
וְתִסְבוּן אֲסָרַת אֵזוֹבָא וְתִטְבְּלוּן בְּדִמְיָא דִּי בְּסָנָא וְתַדּוּן לְשַׁקְפָּא וְלִתְרֵין סַפָּיָא מִן
דְּמָא דִּי בְּסָנָא וְאַתּוּן לָא תִּפְּקוּן אֵינָשׁ מִתְרָעָ בֵּיתֵיהּ עַד צַפְרָא׃ וְאִתְגְּלִי יְיָ לְמִמְחֵי
יָת מִצְרָאֵי וְיֶחֱזֵי יָת דְּמָא עַל שַׁקְפָּא וְעַל תַּרְתֵּין סַפָּיָא וְיֶחוּס יְיָ עַל תַּרְעָא וְלָא
יִשְׁבּוֹק מְחַבָּלָא לְמֵיעַל לְבָתַּיכוֹן לְמִמְחֵי׃ וְתִטְּרוּן יָת פִּתְגָמָא הָדֵין לִקְיָם לָךְ וְלִבְנָיךְ
עַד עָלְמָא׃ וִיהֵי אֲרֵי תֵּעֲלוּן לְאַרְעָא דְּיִתֵּן יְיָ לְכוֹן כְּמָא דְּמַלֵּיל וְתִטְּרוּן יָת פּוּלְחָנָא
הָדָא׃ וִיהֵי אֲרֵי יֵימְרוּן לְכוֹן בְּנֵיכוֹן מָה פּוּלְחָנָא הָדָא לְכוֹן׃ וְתֵימְרוּן דְּבַח פִּסְחָא הוּא קֳדָם
יְיָ דְּחָס עַל בָּתֵּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם כַּד מְחָא יָת מִצְרָאֵי וְיָת בָּתָּנָא שֵׁזִיב וּכְרַע עַמָּא
וְסָגִידוּ׃ וַאֲזָלוּ וַעֲבָדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן

כֵּן עָשׂוּ: וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיהוָה הִכָּה כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשִּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה: וַיָּקָם פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא וְכָל עֲבָדָיו וְכָל מִצְרַיִם וַתְּהִי צְעָקָה גְדֹלָה בְּמִצְרָיִם כִּי אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין שָׁם מֵת: וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַּם אַתֶּם גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת יְהוָה כְּדַבֶּרְכֶם: גַּם צֹאנְכֶם גַּם בְּקַרְכֶם קְחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וָלֵכוּ וּבֵרַכְתֶּם גַּם אֹתִי: וַתֶּחֱזַק מִצְרַיִם עַל הָעָם לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כֻּלָּנוּ מֵתִים: וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת בְּצֵקוֹ טֶרֶם יֶחְמָץ מִשְׁאֲרֹתָם צְרֻרֹת בְּשִׂמְלֹתָם עַל שִׁכְמָם: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ מִמִּצְרַיִם כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת: וַיהוָה נָתַן אֶת חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיַּשְׁאִלוּם וַיְנַצְּלוּ אֶת מִצְרָיִם: וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס סֻכֹּתָה כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף: וְגַם עֵרֶב רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֶה כָּבֵד מְאֹד: וַיֹּאפוּ אֶת הַבָּצֵק אֲשֶׁר

Pritiua cha.

Interp. chal.

ita fecerunt. Factūq; est in noctis medio: t dño occidit omne primogenitū in terra egrpti: a primogenito pharaonis qui sessurus erat sup solium regni eius: vsq; ad primogenitum captiue que erat in domo vinctorum: t omne primogenitū tumentoū. Surrexitq; pharao in nocte ipse t oēs serui eius t oēs egyptij: et fuit clamor magnus in egrpto: q; nulla domus erat in qua non esset aliquis mortuus. Vocauitq; moysen et aaron nocte: t ait. Surgite: egredimini de medio populi mei tam vos q; filij israel: t ite seruite coram dño sicut dicebatis. Oues quoq; vestras t boues assumite: sicut loquebamini: t ite orate etiā pro me. Ꝓ Ꝑ compellebantq; egyptij super populū vt cito mitterent eos de terra: quia dixerāt omnes nos mortui sumus. Tulitq; populus massam suā antequ fermētaret: sicut erat in panariis suis: ligatā in pallijs suis sup humeros suos. Ipositū. Filij aūt israel fecerūt iuxta verbū moysi: t petierūt ab egyptijs vasa aurea t vasa argētea t vestes. Dño autē dedit populo gratiā in oculis egyptioꝝ: t cōmodauerūt eis: t vacuos reliquerunt egyptios. Ꝓ profectiq; sunt filij israel de rameſſes in sochoth: q̄ū fercēta millia peditū ꝑter familiā. cetranei quoq; multi ascenderūt cū eis: t oues t boues t pecora multa nimis. Et coxerunt massam ooooo

Trāsla. B. Hiero.

Factū ē āt in noctis medio percussit dominus omne primogenitum in terra egypti: ooooooo a primogenito pharaonis q in solio eius sedebat: vsq; ad primogenitū captiue q erat in carcere: & oē primogenitū iumentorum. Surrexit pharao nocte & oīs serui eius cūctaq; egyptus: & ortus ē clamor magnus in egypto. nec ē domus in qua non iaceret mortuus. Vocatisq; pharao moyse & aarō nocte ait. surgite: egredimini a populo meo vos & filii ooooo israel. Ite & immolate domino sicut dicitis. Oues vras & armēta assumite vt petieratis: & abeuntes benedicite mihi. Vrgebantq; egyptii populum israel ooooo de terra exire velociter dicentes. oooooooooo Omnes moriemur. Tulit igit populus conspersā farinā antequ fermentaretur: & ligans oo in palliis posuit sup humeros suos. Fecerūtq; filii israel sicut preceperat dominus moysi: & petierūt ab egyptiis vasa argentea & aurea: oo vestesq; plurimam. Dñs aūt dedit gratiā populo corā egyptiis: vt cōmodarēt eis: & spoliauerunt egyptios. Profectiq; sunt filii israel de rameſſe in sochot sexcenta fere millia ooooo peditum virorum absq; puulis & mulieribus: sed & vulgus pmiscuū inūerabile ascēdit cū eis oues & armēta aiantia diuersi gñis multa nimis. Coxerūtq; farinā

Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina.

sic fecerūt. factū ē āt media nocte: et οὕτως ἐποίησαν. ἐγένετο δὲ μεσούσης τῆς νυκτός, καὶ θεὸς επαισε cē primogenitū in terra egrpti: a πρωτοτόκου φαραὼ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἕως πρωτοτόκου τοῦ αἰχμαλώτου ὄντος ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ primogenito pharaōis sedēte in throno: et vsq; ad primogenitū captiue q in carcere: et πᾶν πρωτότοκον κτήνους. καὶ ἀνέστη φαραὼ νυκτός, καὶ oēs primogenitū iumēti. et surrexit pharao nocte: et oēs serui eius: et oēs egrptij: πάντες οἱ θεραπεύοντες αὐτῷ, καὶ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, et facta ē clamor magn in oi fra egrpti. nō καὶ ἐγένετο κραυγὴ μεγάλη ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. οὐ .n. erat dom in q nō erat ibi mortu. et vocauit γὰρ ἦν οἰκία ἐν ᾗ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ τεθνηκώς. καὶ ἐκάλεσε pharao moysen t aaron nocte: t dixit eis: φαραὼ μωυσῆν καὶ ἀαρὼν νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, surgite: et egredimini ex populo meo: t vos t filij ἀνάστητε, καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ὑμεῖς καὶ υἱοὶ israel: ite t seruite dño deo vro: Ἰσραήλ, βαδίζετε καὶ λατρεύετε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, sicut dicitis: et oues et boues vras ac καθὰ λέγετε, καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀπο cipiēteo tte: sicut dixistis: bñdicite λαβόντες πορεύεσθε, καθάπερ εἰρήκατε, εὐλογήσατε Exo. 11.4. ãt et mihi. et vrgebãt egrpti populū Infra. co. τι δὲ κἀμέ. καὶ κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν festinãter eijcere eos ex tra. dixerūt.n. q ταχυδρομεῖν ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς. εἶπαν γὰρ ὅτι oēs nos morimur. tulit ãt populꝰ πάντες ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν. ἦρε δὲ ὁ λαὸς τὸ farinā suā anteq fermētarēt masse eorū: li gatis in vestib eoꝝ sup humeros. συμπεφυραμένον αὐτῶν πρὸ τοῦ ζυμωθῆναι τὰ φυράματα αὐτῶν, ἐν δεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὤμων. οἱ at filij israel fecerūt sicut precepit eis moy υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς μωυ seo. et petierūt ab egyptijs vasa argētea σῆς. καὶ ᾔτησαν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων σκεύη ἀργυρᾶ et aurea t vestem. et dñs dedit grām po καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. καὶ κύριος ἔδωκε χάριν τῷ λα pulo suo: corā egyptijs: et cōmodauerūt eis: ᾧ αὐτοῦ, ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς, et spoliauerūt egrptios. profecti ãt fi καὶ ἐσκυλεύσαντο τοὺς Αἰγυπτίους. ἀπαράντες δὲ οἱ υἱ lij israel de rameſſe in sochothad fercenta millia οἱ Ἰσραὴλ ἐκ ῥαμεσσὴ εἰς συχὼθ εἰς ἑξακοσίας χιλιάδ pedituū: viri: ꝑter supellectilē: et vulgꝰ ας πεζῶν, οἱ ἄνδρες, πλὴν τῆς ἀποσκευῆς, καὶ ἐπί pmiscuū multū ascendit cū eis: t oues: et bo μιξος πολὺς συναπῆλθεν αὐτοῖς, καὶ πρόβατα, καὶ βό ues: et iumēta multa valde. et coxerūt farinā ας, καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα. καὶ ἐπέφαγε τὸ σεῖς

Transla. Chal.

וְנַעֲבְדוּ וַיהוָה פְּלַיְלְיָא וַיְהִי קְטָל כָּל בּוּכְרָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם מִבּוּכְרָא דְּפַרְעֹה דְּיָתִיב עַל כּוּרְסֵי מַלְכוּתֵיהּ עַד בּוּכְרָא דִּשְׁבְיָא דִּי בְּבֵית אֲסִירֵי וְכָל בּוּכְרָא דִּבְעִירָא: וְקָם פַּרְעֹה בְּלֵילְיָא הוּא וְכָל עַבְדּוֹהִי וְכָל מִצְרָאֵי וַהֲוָת צְוָחְתָא רַבְּתָא בְּמִצְרָאֵי אֲרֵי לֵית בַּיְתָא דְּלָא תַמָּן מַיְתָא: וּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן בְּלֵילְיָא וַאֲמַר קוּמוּ פּוּקוּ מִגּוֹ עַמִּי אַף אַתּוּן אַף בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִזְדְּלוּ פְּלְחוּ קֳדָם יְיָ כְּמָא דְּמַלֵּלְתּוּן: אַף עָנְכוֹן אַף תּוֹרֵיכוֹן דַּבְּרוּ כְּמָא דְּמַלֵּלְתּוּן וְאִזְדְּלוּ וְצַלּוּ אַף עֲלַי: וְתַקִּיפוּ מִצְרָאֵי עַל עַמָּא לְאוֹתָבָהּ לְשָׁלָחוּתְהוֹן מִן אַרְעָא אֲרֵי אֲמָרוּ כֻּלָּנָא מַיְתִין: וּנְטַל עַמָּא יָת לִישָׁתְהוֹן עַד לָא חֲמִיעַ מָחֲתָא אֲצְוָתְהוֹן צְרִיר בְּלוּשֵׁיהוֹן עַל כְּתֵפֵיהוֹן: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדוּ כְּפִתְגָמָא דְּמֹשֶׁה וּשְׁאִילוּ מִמִּצְרָאֵי מָנִין דְּכַסְפָּא וּמָנִין דְּדַהֲבָא וּלְבוּשִׁין: וְיְיָ יְהַב יָת עַמָּא לְרַחֲמִין קֳדָם מִצְרָאֵי וְאַשְׁאִלוּנוּן וְתָרִיקִינוּ יָת מִצְרָאֵי: וּנְטָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס לְסוּכוֹת כְּשֵׁית מְאָה אַלְפִין רַגְלָאִין גְּבַר מִן טַפְּלָא: וְאַף נוּכְרָאִין סַגִּיאִין סְלִיקוּ עִמְּהוֹן וְאָן וְתוֹרֵי גֵּיתֵי סַגִּיאִין לַחְדָּא: וְאַפִּיקוּ יָת לִישָׁא

Transla. Gre. lxx. cum interpre. latina.

qȝ edurerãt ex egypto: subcineritios azymos. nõ
ὧν ἐξεκομισαν ἐξ αἰγύπτου, ἐγκρυφίας ἀζύμους. οὐ
.n. fermẽtata fuit. eiecerũt. n. eos egyptij:
γὰρ ἠδυνήθη. ἐξέβαλον γὰρ αὐτοὺς οἱ αἰγύπτιοι,
et nõ potuerũt expectare: neq; pulmẽtus
καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν ὑπομεῖναι, οὐδὲ ἐπισιτισ
fecerãt sibi ad viaz. at habita-
μὸν ἐποιήσαντο ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν. ἡ δὲ κατοίκη-
tio filioꝝ ifrael quã habitauerũt ipsi t
σις τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἣν κατῴκησαν αὐτοὶ καὶ οἱ
pres eoꝝ in tra egypti t in tra chanaan
πατέρες αὐτῶν ἐν γῇ αἰγύπτου καὶ ἐν γῇ χαναὰν
ipsi t pres eoꝝ: quadrigenti trigin-
αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, τετρακόσια τριάκον-
ta ãni. t factũ ẽ post quatrigẽtos t trigi-
τα ἔτη. καὶ ἐγένετο μετὰ τετρακόσια καὶ τριά-
ta ãnos: egressus ẽ oia exercit' dñi de tra
κοντα ἔτη, ἐξῆλθε πᾶσα στρατιὰ κυρίου ἐκ γῆς
egypti. nox obseruatiõis est dño vt edu-
γύπτου. νὺξ παρφυλακῆς ἐστι τῷ κυρίῳ, ὥστε ἐξα-
cerit eos ex tra egypti. illa nox hec
γαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου. ἐκείνη ἡ νὺξ αὕτη
obseruatio dño: vt oibus filijs ifrael sit in
παρφυλακὴ κυρίῳ, ὥστε πᾶσιν υἱοῖς ἰσραὴλ εἶναι εἰς
gnationes eoꝝ. dixit aũt dño ad moysen t aaron:
γενεὰς αὐτῶν. εἶπε δὲ κς̄ πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών,
hec lex paschę. oꝝ alienigena nõ comedet
οὗτος ὁ νόμος πάσχα. πᾶς ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται
ex eo. t oẽm seruũ alicui' vel empti-
ἀπ' αὐτοῦ. καὶ πᾶσα οἰκέτης τινὸς ἢ ἀργυρώνη-
etiꝝ circũcideo eũ. t tunc comedet ex eo.
τος περιτμεῖς αὐτόν. καὶ τότε φάγεται ἀπ' αὐτ.
aduena vel mercenarij nõ comedet ex eo. in domo
πάροικος ἢ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτ. ἐν οἰκίᾳ
vna comedet: t nõ efferetis ex domo de
μιᾷ βρωθήσεται, καὶ οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τῶν
Vlcer. 9. g. Jobia. 13. ẽ. carnib' extra: t oꝝ nõ cõfringetis ab eo. om
κρεῶν ἔξω, καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ. πᾶ-
nis cetus ifrael faciet hoc. si ãt ꝺa ac-
σα συναγωγὴ ἰσραὴλ ποιήσει αὐτό. ἐὰν δέ τις προ-
cesserit in vobis aduena: t fecerit pascha dño:
σέλθῃ ἐν ὑμῖν πρόσκλυτος, καὶ ποιῇ τὸ πάσχα κυρίῳ,
circũcideꝝ illi' oẽ masculũ. t tunc acce
περιτμεῖς αὐτῷ πᾶν ἀρσενικόν. καὶ τότε προσελεύ-
det facere illõ. t erit sicut t indigena
σεται ποιῆσαι αὐτό. καὶ ἔσται ὡσεὶ καὶ ὁ αὐτόχθων
tre. oꝝ icircũcisus nõ comedet ex eo. lex
τῆς γῆς. πᾶς ὁ ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτ. νό-
vna erit indigene t aduenienti adue
μος εἷς ἔσται τῷ ἐγχωρίῳ καὶ τῷ προσηλύτῃ τῷ προσ-
ne in vobis. t fecerũt filij ifrael: sicut ꝓcepit
λύτῳ ἐν ὑμῖν. καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσρ̄λ, καθὰ ἐνετείλα
dño moysi t aaron ad eos: sic fecerũt.
το κς̄ τῷ μωυσῆ καὶ ἀαρὼν πρὸς αὐτ̄ς, οὕτως ἐποίησαν

Trãsla. B. Hiero.

quam dudum de egy-
pto conspersã tulerãt: & fecerunt subcineritios panes azymos. Neq; enim poterãt fermẽtari cogẽtibus exire egyptiis: & nullã facere sinẽtibus morã: nec pulmẽti qc ꝗ occurrerat prepare. Habitatio ãt filiorũ israel quã habitauerũt in egypto fuit quadringẽtorũ triginta annorũ. Quibus expletis eadem die egressus est omnis exercitus domini de terra egypti. Nox est ista obseruabilis domini: quando eduxit eos de terra egypti. hãc obseruare debent oẽs filii israel in generationibus suis. Dixitq; dñs ad moysẽ & aaron. Hec est religio phasę. Omnis coꝝ alienigẽa nõ comedet ex eo. Ois aũt seruus empticius circũcidetur & sic comedet. Aduẽa & mercenarius non edẽt ex eo. In vna domo comedetur: nec efferetis de carnibus eius foras nec os illius confringetis. Omnis cetus filiorũ israel faciet illud. ꝙ si qs peregrinorũ i vrã voluerit trãsire coloniam: & facere phasę dñi: circumcidetur prius oẽ masculinũ eius: & tũc rite celebrabit: eritq; sicut idigena terre. Si quis ãt circũcisus nõ fuerit: nõ vescetur ex eo. Eadẽ lex erit idigene & colono: qui pegrinatur apd vos. Feceruntq; omnes filii coꝝ israel sicut preceperat dñs moysi & aaron.

Trãsla. Chal.

וְאַפִּיקוּ מִמִּצְרַיִם גְּרִיצָן פַּטִּירָן אֲרֵי לַיִת חַמִּיעַ אֲרֵי אִתְגָּרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלָא יְכִילוּ
לְאִתְעַכָּבָא וְאָף זְוָדִין לָא עֲבָדוּ לְהוֹן׃ וּמוֹתָבַנְיְהוֹן דִּיתִיבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּיָתִיבוּ בְּמִצְרָיִם אַרְבַּע
מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין׃ וַהֲוָה מִסּוֹף אַרְבַּע מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין בַּהֲדָיִן בְּעִדָּנָא הָדֵין נְפָקוּ
כָּל חֵילָיָא דַּיְיָ מֵאַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃ לֵילְיָא נָטִיר הוּא קֳדָם יְיָ לְאַפָּקוּתְהוֹן מֵאַרְעָא
דְּמִצְרַיִם הוּא לֵילְיָא הָדֵין קֳדָם יְיָ נָטִיר לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדָרֵיהוֹן׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה
וּלְאַהֲרֹן דָּא גְּזֵירַת פִּסְחָא כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לָא יֵכוֹל בֵּיהּ׃ וְכָל עַבְדָּא נְכַר זְנֵי
כַסְפָּא וְתִגְזַר יָתֵיהּ בְּדֵין יֵכוֹל בֵּיהּ׃ תּוֹתָבָא וַאֲגִירָא לָא יֵכוֹל בֵּיהּ׃ וּבְחַבּוּרָא חָדָא יִתְאֲכֵל
לָא תַּפְקוֹן מִן בֵּיתָא מִן בִּשְׂרָא לְבָרָא וְגַרְמָא לָא תִתְבְּרוּן בֵּיהּ׃ כָּל בְּנֵי שְׁתָּא יַעְבְּדוּן יָתֵיהּ׃ וַאֲרֵי יִתְגַּיַּר עִמָּכוֹן גִּיּוֹרָא וְיַעֲבֵיד פִּסְחָא קֳדָם יְיָ גְּזַר לֵיהּ כָּל דְּכוּרָא
וּבְדֵין יִקְרַב לְמֶעְבְּדֵיהּ וִיהֵי כְּאֶזְרָחָא דְּאַרְעָא וְכָל חֵילוֹנָי לָא יֵכוֹל בֵּיהּ׃ אוֹרָיְתָא חָדָא
תְּהֵא לְיַצִּיבָא וּלְגִיּוֹרָא דְּיִתְגַּיַּר בֵּינֵיכוֹן׃ וַעֲבָדוּ כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת
מֹשֶׁה וְיָת אַהֲרֹן כֵּן עֲבָדוּ׃

Tex. Heb. Exo. Ca. xii. Pritiua heb.

הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי
לֹא חָמֵץ כִּי גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא
יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם צֵדָה לֹא עָשׂוּ
לָהֶם׃ וּמוֹשַׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יָשְׁבוּ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה׃ וַיְהִי מִקֵּץ
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה
וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כָּל
צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ לֵיל
שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה לְהוֹצִיאָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הוּא הַלַּיְלָה הַזֶּה
לַיהוָה שִׁמֻּרִים לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְדֹרֹתָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפָּסַח כָּל בֶּן
נֵכָר לֹא יֹאכַל בּוֹ׃ וְכָל עֶבֶד אִישׁ
מִקְנַת כֶּסֶף וּמַלְתָּה אֹתוֹ אָז יֹאכַל
בּוֹ׃ תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא יֹאכַל בּוֹ׃
בְּבַיִת אֶחָד יֵאָכֵל לֹא תוֹצִיא
מִן הַבַּיִת מִן הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם לֹא
תִשְׁבְּרוּ בוֹ׃ כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ
אֹתוֹ׃ וְכִי יָגוּר אִתְּךָ גֵּר וְעָשָׂה פֶּסַח
לַיהוָה הִמּוֹל לוֹ כָּל זְכָר וְאָז יִקְרַב
לַעֲשֹׂתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל
עָרֵל לֹא יֹאכַל בּוֹ׃ תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה
לָאֶזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃ וַיַּעֲשׂוּ
כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת מֹשֶׁה וְאֶת אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ׃

Interpre. chal.

quas eduxerant de egypto. Fecerũtq; placentas azymas: quia non erat fermentatũ: eo ꝙ electi fuerãt de egypto: t non poterant immorari: viaticũ quoq; non parauerũt sibi. Habitatio autẽ filioꝝ ifrael qua habitauerũt in egypto fuit quadringentoꝝ t triginta annorũ. Et factum est post quadringẽtos t triginta annos in hac eadẽ die: egressi sunt oẽs exercitus dñi de terra egypti. Nox obseruabilis est coram dño: vt educeret eos de terra egypti: hec est nox illa coram dño: obseruanda filijs ifrael in generationibus suis. Dixitq; dominꝰ ad moysen t aaron. Hic est ritus phasę: ois filius ifrael qui fuerit apostata: non comedat ex eo. Omnis autẽ seruus alicuius emptus argento si circũciderit eum: tunc comedet ex eo. Aduena t mercenarius nõ comedẽt ex eo. In societate vna comedetio: non efferetis de carnibus eius ex domo foras: t oꝝ non cõfringetis in eo. Omnis cetus ifrael faciet illud. Et quando transierit ad vestram religionẽ aliquis proselytus t fecerit phasę coram domino: circumcidẽtur omnis masculus eius: et tunc accedet vt faciat illud: t erit sicut indigena terre: t omnis prosfanus nõ comedet ex eo. Lex vna erit indigene t proselyto qui morabitur vobiscum. Fecerũtq; filij ifrael sicut preceperat dominus moysi t aaron: ita fecerũt.

Pritiua chal.

עֻגַּת מַצּוֹת
עָבַד יַתֵּב
רַבַּע שָׁנָה
עֻגַּת
עָבַד נוּר
קָרַב עֲבַד פָּנָה
חֲלַל יְיָ פָּנָה
גִּיר

Pritiua heb. — Lex. Heb. — Exo. Ca. xiii.

יַיְהִי	בְּעֶצֶם	הַיּוֹם
הַזֶּה	הוֹצִיא	יְהוָה
אֶת	בְּנֵי	יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶץ	מִצְרָיִם	
Ca. xiii.		
עַל	צִבְאֹתָם:	וַיֹּאמֶר
יְהוָה	אֶל	מֹשֶׁה
לֵאמֹר:	קַדֶּשׁ	לִי
כָּל	בְּכוֹר	פֶּטֶר
כָּל	רֶחֶם	בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל	בָּאָדָם	וּבַבְּהֵמָה
לִי	הוּא:	וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה	אֶל	הָעָם
זָכוֹר	אֶת	הַיּוֹם
הַזֶּה	אֲשֶׁר	יְצָאתֶם
מִמִּצְרַיִם	מִבֵּית	עֲבָדִים
כִּי	בְּחֹזֶק	יָד
הוֹצִיא	יְהוָה	אֶתְכֶם
מִזֶּה	וְלֹא	יֵאָכֵל
חָמֵץ:	הַיּוֹם	אַתֶּם
יֹצְאִים	בְּחֹדֶשׁ	הָאָבִיב:
וְהָיָה	כִּי	יְבִיאֲךָ
יְהוָה	אֶל	אֶרֶץ
הַכְּנַעֲנִי	וְהַחִתִּי	וְהָאֱמֹרִי
וְהַחִוִּי	וְהַיְבוּסִי	אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע	לַאֲבֹתֶיךָ	לָתֶת
לָךְ	אֶרֶץ	זָבַת
חָלָב	וּדְבָשׁ	וְעָבַדְתָּ
אֶת	הָעֲבֹדָה	הַזֹּאת
בַּחֹדֶשׁ	הַזֶּה:	שִׁבְעַת
יָמִים	תֹּאכַל	מַצּוֹת
וּבַיּוֹם	הַשְּׁבִיעִי	חַג
לַיהוָה:	מַצּוֹת	יֵאָכֵל
אֶת	שִׁבְעַת	הַיָּמִים
וְלֹא	יֵרָאֶה	לְךָ
חָמֵץ	וְלֹא	יֵרָאֶה
לְךָ	כָּל	גְּבֻלֶךָ:
וְהִגַּדְתָּ	לְבִנְךָ	בַּיּוֹם
הַהוּא	לֵאמֹר	בַּעֲבוּר
זֶה	עָשָׂה	יְהוָה
לִי	בְּצֵאתִי	מִמִּצְרָיִם:
וְהָיָה	לְךָ	לְאוֹת
עַל	יָדֶךָ	וּלְזִכָּרוֹן
בֵּין	עֵינֶיךָ	לְמַעַן
תִּהְיֶה	תּוֹרַת	יְהוָה
בְּפִיךָ	כִּי	בְּיָד
חֲזָקָה	הוֹצִאֲךָ	יְהוָה
מִמִּצְרָיִם:	וְשָׁמַרְתָּ	אֶת
הַחֻקָּה		

Pritiua cbal. — Interpre. cbal.

נְפַק	et factum est in ipsa die: eduxit dominus filios israel
אֲמַר	de terra egypti per turmas suas. Ca. 15.
יְלַד	LOcutusq; est dñs cum moyse: diceno. Sanctifi=
	ca mihi omne primogenitū qđ aperit oēm vul=
	uam in filiis israel in hoibus ⁊ in tumēto meum est.
	Dixitq; moyses ad populū. Memento diei huius in
	qua egressi estis de egypto de domo seruitutis: qñ in
אֲבַל	manu fortι eduxit vos dñs de loco isto: ⁊ non comede
יְהוָה שֶׁל	tur fermentatū. Hodie vos egredimini in mense no=
קוּם	uarum frugum. Et erit quando introduxerit te dñs
נְתַן	in terram chananei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊ euei ⁊ iebu=
בַּלַּח	sei: pro qua iurauit patribus tuis vt daret tibi terraꝫ
אֲבַל	fluentē lacte ⁊ melle: celebrabis cultū istum in mense
חָגַג	isto. Septē diebus comedes azyma: ⁊ in die septima
יְהוָה אֲמַר	erit solēnitas coā dño. Azymū comedetur septē die=
נְבַק	bus ⁊ nō apparebit tibi fermētatū neq; appebit tibi
יְהוָה אֵת	fermētū in omni termino tuo. Narrabisq; filio tuo in
עֲמַר	die illo: diceno. Propter hoc fecit mihi dñs: quando
	egressus sum de egypto. Et erit tibi in signum in ma
	nu tua: ⁊ in memoriale inter oculos tuos: vt sit lex do
	mini in ore tuo: quia in manu fortι eduxit te domi=
	nus de egypto. Et custodies pactum ooooooooooo

Trāsla. B. Hiero.

[a] Et [b] eadem [c] die [d] eduxit [e] dominus ooooooooooooo [f] filios [g] israel [h] de terra [i] egypti ooooooooooooooo [k] per [l] turmas suas. Ca. 13

LOcutusq; est [m] dñs [n] ad [o] moysen [p] dicens. [q] Sanctifica [r] mihi [s] omne [t] primogenitū: [u] quod aperit [x] vuluā [y] in filiis [z] israel [aa] tā de hoibus [bb] q̄ de [cc] iumētis. [dd] Mea [ee] sūt ei oia [ff] Et ait [gg] moyses [hh] ad [ii] populum. [kk] Memētote [ll] diei [mm] huius in [nn] qua [oo] egressi estis [pp] de egypto & ooooooo [qq] de domo [rr] seruitutis: ooo [ss] quoniam [tt] in [uu] manu [xx] forti [yy] eduxit [zz] vos [aaa] dñs [bbb] de loco isto: [ccc] vt nō [ddd] comedatis [eee] fermētatū [fff] panē. [ggg] Hodie [hhh] egredimini [iii] mense [kkk] nouarū frugū. [lll] Cūq; [mmm] introduxerit te [nnn] dñs [ooo] in terram [ppp] chananei: [qqq] & ethei [rrr] & amorrei: ooooooo [sss] & euei [ttt] & iebusei: [uuu] quā [xxx] iurauit ooooooo ooooooooo [yyy] pīribus tuis [zzz] vt daret [aaaa] tibi [bbbb] terrā [cccc] fluentem [dddd] lacte [eeee] & melle: [ffff] celebrabis [gggg] hunc [hhhh] morem sacrorū [iiii] mense [kkkk] isto. [llll] Septē [mmmm] diebus [nnnn] vescris ooooooooooo [oooo] azymis: [pppp] & in die [qqqq] septimo erit [rrrr] solemnitas [ssss] dñi. [tttt] Azyma [uuuu] comedetis [xxxx] septem [yyyy] diebus. ooooooooo [zzzz] Nō [aaaaa] apparebit [bbbbb] apud te aliqd [ccccc] fermentatū: [ddddd] nec [eeeee] in cunctis [fffff] finibus tuis. [ggggg] Narrabis q; [hhhhh] filio tuo oo [iiiii] in die [kkkkk] illo [lllll] dicens. [mmmmm] Hoc est quod ooooooooooo [nnnnn] fecit [ooooo] mihi [ppppp] dñs: [qqqqq] qñ egressus sum [rrrrr] de egypto. [sssss] Et erit [ttttt] quasi signū [uuuuu] in [xxxxx] manu tua [yyyyy] & q̄si monimentū [zzzzz] ante [aaaaaa] oculos tuos: & [bbbbbb] vt [cccccc] lex [dddddd] domini sp [eeeeee] sit [ffffff] in ore tuo. [gggggg] In mānu [hhhhhh] eni [iiiiii] forti [kkkkkk] eduxit te [llllll] dñs [mmmmmm] de egypto. [nnnnnn] Custodies [oooooo] huiuscemodi [pppppp] cultum

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

τ factū ē in die illa: eduxit dñs καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξήγαγε κύριος filios israel ex tra egypti cū exercitu eoꝝ. τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν. Ca. 13.

A

HAec ait dñs ad moysen: dicens: sctifica mihi oē primogenitū primognitū aperiēs oēm vuluā in filiis israel ab hoie vsq; ad iumētum: meū ē. dixit ät moyses ad populū: memores, ἁγίασόν μοι πᾶν πρωτότοκον πρωτογενὲς διανοῖγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· ἐμόν ἐστιν. εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, μνημονεύετε τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐν ᾗ ἐξήλθετε ἐξ Αἰγύπτου: ex domo seruitutis. in .n. manu fortι eduxit dñs vos hinc. τ nō comedet fermētū. i.n. hodierna die vos egredimini i mēse nouoꝝ. τ erit qñ introduxerit te dñs ἐξήγαγεν κύριος ὑμᾶς ἐντεῦθεν· καὶ οὐ βρωθήσεται ζύμη· ἐν ἀρχῇ τῇ σήμερον ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ἐν μηνὶ τῶν νέων· καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου in trā chananeoꝝ: τ ethcoꝝ: filios cheteoꝝ: τ eueoꝝ: τ gergeseoꝝ: τ amorreoꝝ: τ pherezeoꝝ: τ iebuseoꝝ: quā iurauit patribꝰ tuis dare tibi: trā fluentē lacte τ melle. τ facies seruitutē hanc in mēse hoc. τῆς γῆς τῆς Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ εὐαίων, καὶ γεργεσαίων, καὶ ἀμορραίων, καὶ φερεζαίων, καὶ ἰεβουσαίων, ἣν ὤμοσεν τοῖς πατράσιν σου δοῦναί σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ· sex dieꝝ comedetis azyma: at die septimo. ἓξ ἡμέρας φάγεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἑορτὴ κυρίῳ, ἄζυμα φάγεσθε ἑπτὰ ἡμέρας. οὐκ apparebit tibi fermentatū: neq; erit tibi fermētū in ὀφθήσεταί σοι ζυμωτόν, οὐδὲ ἔσται σοι ζύμη πᾶσι bꝰ terminis tuis. τ narrabis filio tuo σοις τοῖς ὁρίοις σου. καὶ ἀπαγγελεῖς τῷ υἱῷ σου in die illa: dicēs: pp hoc fecit dꝰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, διὰ τοῦτο ἐποίησεν κύριος ὁ θεός μου, ὡς ἐξεπορευόμην ἐξ Αἰγύπτου. B

ꝰ mihi ꝰ de meꝰ: ꝙ egressus sū ex egypto. τ erit tibi in signū in manu tua: τ καὶ ἔσται σοι εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ memoriale ante oculos tuos: vt sit μνημόσυνον πρὸ ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν ᾖ νόμος lex dñi in ore tuo. in .n. manu κυρίου ἐν τῷ στόματί σου. ἐν ἀρχῇ χειρὶ fortι eduxit te dñs ex egypto. κραταιᾷ ἐξήγαγέν σε κύριος ἐξ Αἰγύπτου.

Trāsla. cbal.

וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְיָ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם עַל חֵילֵיהוֹן׃

Ca. xiii. וַאֲמַר יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ אַקְדֵישׁ קֳדָמָי כָּל בּוּכְרָא פְּתַח כָּל
רַחֲמָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּאֲנָשָׁא וּבִבְעִירָא דִּילִי הוּא׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְעַמָּא הֱוֹ דְכִירִין יַת
יוֹמָא הָדֵין דְּנַפְקְתּוּן מִן מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא אֲרֵי בְּתֻקּוֹף יְדָא אַפֵּיק יְיָ יַתְכוֹן מֵאֲכַל
וְלָא יִתְאֲכַל חַמְיָרָא׃ יוֹמָא דֵין אַתּוּן נַפְקִין בְּיַרְחָא דְאָבִיבָא׃ וְיָהֵי אֲרֵי יַעֲלִינָךְ יְיָ לְאַרְעָא
כְּנַעֲנָאָה וְחִתָּאָה וְאֱמוֹרָאָה וְחִוָּאָה וִירוּסָאָה דְקַיֶּם לַאֲבָהָתָךְ לְמִיתַּן לָךְ אַרְעָא עַבְדָא חַלָּב
וּדְבָשׁ וְתִפְלַח יַת פּוּלְחָנָא הָדָא בְּיַרְחָא הָדֵין׃ שַׁבְעָא יוֹמִין תֵּיכוֹל פַּטִּירָא וּבְיוֹמָא
שְׁבִיעָאָה חַגָּא קֳדָם יְיָ׃ פַּטִּיר יִתְאֲכַל יַת שַׁבְעָא יוֹמִין וְלָא יִתְחֲזֵי לָךְ חַמְיָרָא וְלָא יִתְחֲזֵי
לָךְ מַיְרָעָא בְּכָל תְּחוּמָךְ׃ וְתֵימַר לִבְנָךְ בְּיוֹמָא הַהוּא לְמֵימָר דְּבָדִיל דָּא עֲבַד יְיָ לִי ◂◂
כַּד נְפַקִית מִמִּצְרָיִם׃ וְיְהֵי לָךְ לְאָת עַל יְדָךְ וּלְדוּכְרָן בֵּין עֵינָוָתָךְ בְּדִיל דְּתְהֵי אוֹרַיְתָא דַיְיָ
בְּפוּמָךְ אֲרֵי בִּידָא תַּקִּיפָא אַפֵּיקָךְ יְיָ מִמִּצְרָיִם׃ וְתִטַּר יַת קְיָמָא ◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Exo. Ca.xiij.	Pritiua heb.
τ ſerua legem hanc ſecũdũ tẽpora ānos: a καὶ φυλαξαι τὸν νόμον τοῦτον κατὰ καιροὺς ὡρῶν, ἀφ' ἡ dieb⁹ in dies. τ erit cũ introduxerit te dñs de⁹ μερῶν εἰς ἡμέρας. καὶ ἔσται ὡς ἂν εἰσαγάγῃ σε κς̄ ὁ θ̄ς̄ tuus in terrã chananeoꝝ: quẽ admodũ iurauit σου εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς patribus tuis: τ dabit tibi eã. τ ſeparabis oẽ πατράσι σου, καὶ δώσει σοι αὐτήν. καὶ ἀφοριεῖς πᾶν aperiẽs vuluã: maſculina dño: τ oẽ api διανοῖγον μήτραν, τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ, καὶ πᾶν δια ens vuluã ex armentis in iumẽtis tuis. νοῖγον μήτραν ἐκ τῶν βουκολίων ἐν τοῖς κτήνεσί σου. C ẽclꝝ fuerit tibi: maſculina dño. oẽ api ὅσα ἂν ᾖ σοι, τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ. πᾶν διανοῖ ens vuluã aſine mutabis ouc. ſi ãt nõ muta γον μήτραν ὄνου ἀλλάξεις ἀρνίῳ· ἐὰν δὲ μὴ ἀλλά ueris: redimes illud. oẽ primogenitũ hoiꝰ ξῃς, λυτρώσῃ αὐτό· πᾶν πρωτότοκον ἀνθρώπου τῶν filioꝝ tuoꝝ redimes. ſi ãt interrogauerit te filꝰ tuꝰ poſt υἱῶν σου λυτρώσῃ. ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ hec: dicẽs: q̃d hoc! τ dices ei: ꝙ in ma= ταῦτα, λέγων, Τί τοῦτο; καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, ὅτι ἐν χει= nu fortι eduxit nos dñs de ſra egypti: ex do ρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κς̄ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴ= mo ſeruitutis. qñ ãt indurauit pharao ad dimittẽdũ κου δουλείας. ἡνίκα δὲ ἐσκλήρυνε Φαραὼ ἐξαποστεῖλαι nos: occidit dñs oẽ primogenitũ in ſra egypti: ἡμᾶς, ἀπέκτεινε κς̄ πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, a primogenitꝰ hoim vſq; ad primogenita iu= ἀπὸ πρωτοτόκων ἀνθρώπων ἕως πρωτοτόκων κτη= mẽtoꝝ. ꝓpt̃ hoc ego ſacrifico dño oẽ apiẽs vuluã: νῶν. διὰ τοῦτο ἐγὼ θύω τῷ κῷ πᾶν διανοῖγον μήτραν, maſculina: et oẽ primogenitũ filioꝝ meoꝝ re τὰ ἀρσενικά, καὶ πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν μου λυ= dimã. τ erit in ſignũ in manu tua: τρώσομαι. καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, et imobile añ oculoꝰ tuoꝰ. in. n. manu καὶ ἀσάλευτον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου. ἐν γὰρ χειρὶ fortι eduxit te dñs ex egypto. vt ãt di= κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε κύριος ἐξ Αἰγύπτου. ὡς δὲ ἐξα= miſit pharao populũ: nõ ꝑdurit eos D πέστειλε Φαραὼ τὸν λαόν, οὐχ ὡσὶν κύσειν αὐτοὺς ὁ deus viã ꝛre philiſthĩm: q̃ ꝓpe erat. dixit .n. θεὸς ὁδὸν γῆς φιλιστιείμ, ὅτι ἐγγύς ἐστι. εἶπε γὰρ deus ne forte peniteret populũ videẽs bel ὁ θεὸς μήποτε μεταμελήσῃ τῷ λαῷ ἰδόντι πό= lũ & reuertat in egyptũ. et circũdu λεμον, καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἐκύκλω= xit deus populũ viã q̃ in deſertũ: in σεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν rubrũ mare. quinta ãt ghatiõe aſcẽderũt fi= ἐρυθρὰν θάλασσαν. πέμπτῃ δὲ γενιᾷ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ lij iſrael ex terra egypti. et accepit moyſes τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. καὶ ἔλαβε μωυσῆς	[a]ſtatuto tempore [a]die= bus [a]in dies. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ [a]Cumq; [a]introduxerit te [c]dñs [a]in [a]terram ∞∞∞∞∞∞∞ [b]chananei [c]ſicut [b]iurauit [c]tibi [c]& patribus tuis: ∞∞ [b]& dederit [c]tibi [b]eã: [b]ſepa bis [c]oẽ [m]qd aperit [n] vul= uã [o]dño: [p]& quod [q]primi tiuũ eſt in [o]pecoribus tu is. [r]Quicqd [o]hũeris [r]maſ culini ſexus: cõſecrabis [s]dño. [b]Primogenitũ [c]aſi ni [b]mutabis [c]oue: qd [r]ſi [s]nõ [b]redemeris [s]interfici es. [b]Oẽ ãt [l]primogenitũ [m]hoiſ [n]de filiis tuis p̃cio [o]redimes. [q]Cũq; [r]iterro= gauerit te [s] filius tuus [t]cras [n]dicẽs: [r]qd eſt [t]hoc! [s]Rñdebis [n]ei [b]In [c]manu [b]forti [o] eduxit nos [c]dñs [r]de terra egypti [s]de do= mo [b]ſeruitutis. Nã [k]cum [l]iduratus eẽt [m]pharao: & nollet [n] nos dimittere: [o]occidit [p]dñs [q]oẽ [r]primo genitũ [s]i terra [t]egypti [u]a primogenito [q]hoiſ [r]vſq; ad [s]primogẽitũ [t]iumẽto rũ. [b]Idcirco [b]imolo [r]dño [s]oẽ [b]quod aperit [l] vuluã [k]maſculini ſexus: [l]& oĩa [m]primogẽita [n]filiorũ me orũ [o]redimo. [p]Eritq; [q]ꝙ ſi ſignũ [r]in mãu tua: [s]& q̃= ſi appẽſũ quid ob recor dationẽ [n]añ [o]oculos tuos: [r]eo quod [s]in [t]mãu [u]forti [b]e duxit nos [c]dñs [b]de egy= pto. Igr [r]cum emiſiſſet [s]pharao [t]pplm: [u]nõ [l]eos duxit [m]deus per [n]viã [o]ter re [p]philiſtiim [q]que [r]vicina [s]ẽ: [t]reputãs [r]ne forte [s]pe niteret eũ [b]ſi vidiſſet ad uerſũ ſe [c]bella cõſurgere [b]& reuerteretur [c]egyptũ [r]ſed circũduxit per [s]viã [t]deſerti: q̃ ẽ iuxta [m]mare [n]rubrũ. [o]Et armati [p]aſcẽ derunt [q]filii [r]iſrael [s]de ter ra [r]egypti. [s]Tulit quoq; [t]moyſes ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞	[p]הַזֹּאת [q]לְמוֹעֲדָהּ [r]מִיָּמִים [s]יָמִימָה׃ [r]וְהָיָה [s]כִּי [t]יְבִאֲךָ [r]יְהוָה [u]אֶל [s]אֶרֶץ [t]הַכְּנַעֲנִי [v]כַּאֲשֶׁר [w]נִשְׁבַּע [x]לְךָ [y]וְלַאֲבֹתֶיךָ [z]וְנָתַתָּה [a]לָךְ׃ [b]וְהַעֲבַרְתָּ [c]כָּל [d]פֶּטֶר [e]רָחֶם [f]לַיהוָה [g]וְכָל [h]פֶּטֶר [i]שֶׁגֶר [j]בְּהֵמָה [k]אֲשֶׁר [l] יִהְיֶה [m]לְךָ [n]הַזְּכָרִים [o]לַיהוָה׃ [p]וְכָל [q]פֶּטֶר [r]חֲמֹר [s]תִּפְדֶּה [t]בְשֶׂה [u]וְאִם [v]לֹא [w]תִפְדֶּה [x]וַעֲרַפְתּוֹ [y]וְכָל [z]בְּכוֹר [a] אָדָם [b]בְּבָנֶיךָ [c]תִּפְדֶּה׃ [d]וְהָיָה [e]כִּי [f]יִשְׁאָלְךָ [g]בִּנְךָ [h]מָחָר [i]לֵאמֹר [j]מַה [k]זֹּאת [l]וְאָמַרְתָּ [m]אֵלָיו [n]בְּחֹזֶק [o]יָד [p]הוֹצִיאָנוּ [q]יְהוָה [r]מִמִּצְרַיִם [s]מִבֵּית [t]עֲבָדִים׃ [u]וַיְהִי [v]כִּי [w]הִקְשָׁה [x]פַרְעֹה [y]לְשַׁלְּחֵנוּ [z]וַיַּהֲרֹג [a]יְהוָה [b]כָּל [c]בְּכוֹר [d]בְּאֶרֶץ [e]מִצְרַיִם [f]מִבְכַר [g]אָדָם [h]וְעַד [i]בְּכוֹר [j]בְּהֵמָה [k] עַל [l]כֵּן [m]אֲנִי [n]זֹבֵחַ [o]לַיהוָה [p]כָּל [q]פֶּטֶר [r]רֶחֶם [s]הַזְּכָרִים [t]וְכָל [u]בְּכוֹר [v]בָּנַי [w]אֶפְדֶּה׃ [x]וְהָיָה [y]לְאוֹת [z]עַל [a]יָדֶךָ [b]וּלְטוֹטָפֹת [c]בֵּין [d]עֵינֶיךָ [e]כִּי [f]בְּחֹזֶק [g]יָד [h]הוֹצִיאָנוּ [i]יְהוָה [j]מִמִּצְרָיִם׃ [k]וַיְהִי [l]כְּשַׁלַּח [m]פַּרְעֹה [n]אֶת [o]הָעָם [p]וְלֹא [q]נָחָם [r]אֱלֹהִים [s]דֶּרֶךְ [t]אֶרֶץ [u]פְּלִשְׁתִּים [v]כִּי [w]קָרוֹב [x]הוּא [y]כִּי [z]אָמַר [a]אֱלֹהִים [b]פֶּן [c]יִנָּחֵם [d]הָעָם [e]בִּרְאֹתָם [f]מִלְחָמָה [g] [h] [i]וְשָׁבוּ [j]מִצְרַיְמָה׃ [k]וַיַּסֵּב [l]אֱלֹהִים [m]אֶת [n]הָעָם [o] דֶּרֶךְ [p]הַמִּדְבָּר [q]יַם [r]סוּף [s]וְחֲמֻשִׁים [t]עָלוּ [u]בְנֵי [v]יִשְׂרָאֵל [w]מֵאֶרֶץ [x] מִצְרָיִם׃ [y]וַיִּקַּח [z]מֹשֶׁה [a]אֶת	[p]יָעַד [r]צוא [v]חָבֵץ [r]הָיָה [q]חָשָׂה [p]הָרַג [p]עָבַר [p]הָיָה [p]פָּדָה [r]נָבַר [v]שָׁאַל [p]קָרַב [r]נָחַם [p]רָאָה [v]שוב [p]סָבַב [r]דָּבַר [p]עָלָה [p]לָקַח

Trãsla.Chal'.

הַדָא לְחַמְתָה מְזַמָן לְזִמְנֵהּ וְיֵתֵי אֲרֵי יַעֲלִנָךְ יְיָ לְאַרְעָא כְּנַעֲנָאָה כְּמָא דְקַיֵמ לָךְ וּלְאֲבָהָתָךְ
וְיִתְנִנָהּ לָךְ׃ וְתַעֲבַר כָּל פָּתַח בַּוְלָדָא קֳדָם יְיָ וְכָל פָּתַח בְּעִירָא דִי יְהוֹן לָךְ דְכִירִין
מַקְדִישׁ קֳדָם יְיָ׃ וְכָל בּוּכְרָא דַחֲמָרָא תִּפְרוֹק בְּאִמְרָא וְאִם לָא תִפְרוֹק וְתִקְטְפִינֵהּ
וְכָל בּוּכְרָא דְאֵינָשָׁא בְּבָנָךְ תִּפְרוֹק׃ וִיהֵי אֲרֵי יִשְׁאֲלִנָךְ בְּרַךְ מָחָר וְתֵימַר לֵיהּ מִפְּתְקוֹף יְדָא אֲפִיקָנָא יְיָ מִמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃ וַהֲוָה כַּד אַקְשִׁי פַּרְעֹה
לְשַׁלַחוּתָנָא וּקְטַל יְיָ כָל בּוּכְרָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִבּוּכְרָא דְאֵינָשָׁא וְעַד בּוּכְרָא
דִבְעִירָא עַל כֵּן אֲנָא דָבַח קֳדָם יְיָ כָּל פָּתַח בַּוְלָדָא דּוּכְרַיָא וְכָל בּוּכְרָא דִבְנָי אֶפְרוֹק׃
וִיהֵי לְאָת עַל יְדָךְ וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינָיךְ אֲרֵי בְּתַקֶף יְדָא אַפְקָנָא יְיָ מִמִצְרַיִם׃ וַהֲוָה
כַּד שַׁלַחּ פַּרְעֹה יָת עַמָא וְלָא דַבְּרִינוּן יְיָ אֹרַח אַרְעָא פְּלִשְׁתָאֵי אֲרֵי קָרִיב הוּא אֲמַר יְיָ דִילְמָא יִתְחַזְרוּן עַמָא כַּד יְחֲזוּן קְרָבָא וְיִתוּבוּן לְמִצְרָיִם׃ וְאַסְחַר יְיָ יָת עַמָא אוֹרַח
מַדְבְרָא יַמָא דְסוּף וּזְרִזִין סְלִיקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מַאֲרָעָא דְמִצְרָיִם׃ וַאֲסִיק מֹשֶׁה יָת

Interp.chal'.

hoc in tẽpore suo a tpe in tpo. Et erit cũ introduxerit te dñs in terrã chananei ſicut iurauit tibi τ patribus tuis: τ dederit eã tibi: tranſire facies oſne qõ aperit vuluã coꝝ dño: τ oẽs maſculos qui aperiũt vuluã in alalibus quos habuerio ſanctificabis coram dño. Et omne primogenitũ aſini redimes agno. Et ſi nõ rede meris: mactabis eũ. Oẽmq; ꝓmogenitũ in filiis tuis redimes. Et erit cũ interrogauerit te filius tuꝰ cras: dicens. Quid eſt hoc! dices ei. In manu forti eduxit nos dñs de egypto de domo ſeruitutis. Et factũ eſt cũ induratus eſſet pharao: τ nollet dimittere nos: inter fecit dñs oẽ ꝓmogenitũ in terra egypti: a primoge nito hoiꝰ vſq; ad primogenitũ alialiũ. Idcirco ego ſa crificio omne maſculũ qõ aperit vuluã: τ oẽm ꝓmoge nitum filiorũ meoꝝ redimã. Eritq; in ſignũ in manu tua: τ in appenſum quoddã inter oculos tuos: qñ in manu forti eduxit nos dñs de egypto. Et factũ eſt cuꝝ emiſſet pharao ppłꝫ: nõ duxit eos deꝰ p viã ſre phi liſtinoꝝ: qz ꝓpinq̃ erat: qz dixit deꝰ ne forte formidet ppłs cũ viderit pselũ: τ reuertãtur in egyptũ. Et cir cũduxit deus ppłm p viã deſti mario rubri: τ armati aſcenderũt filij iſrael de ſra egypti. Tulit aũt moyſes

Pritiua heb. Exo. Ca.xiiii.

עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם׃
וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם בִּקְצֵה
הַמִּדְבָּר׃ וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם
בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה
בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת
יוֹמָם וָלָיְלָה׃ לֹא יָמִישׁ עַמּוּד
הֶעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לָיְלָה
לִפְנֵי הָעָם׃ וַיְדַבֵּר

Cap.xiiii.

יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֻׁבוּ וְיַחֲנוּ לִפְנֵי
פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם
לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן נֹכַח תַּחֲנוּ עַל
הַיָּם׃ וְאָמַר פַּרְעֹה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
נְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ סָגַר עֲלֵיהֶם
הַמִּדְבָּר׃ וְחִזַּקְתִּי אֶת לֵב פַּרְעֹה
וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה
וּבְכָל חֵילוֹ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי
אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ כֵן׃ וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ
מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיֵּהָפֵךְ
לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל הָעָם
וַיֹּאמְרוּ מַה זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי
שִׁלַּחְנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ׃
וַיֶּאְסֹר אֶת רִכְבּוֹ וְאֶת עַמּוֹ לָקַח
עִמּוֹ׃ וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב

Pritiua chal.

אֲמַר הֲכָר
שְׁרָא תְּבַר תַּבָּר
עָרָא עֲרַר
אֲזַל יוֹם עֲדָה

Interp.chal.

ossa Ioseph secum: eo q iuramento adiurassent filios israel: dicens. Recordans recordabitur vestri deus: et efferetis ossa mea vobiscum hinc. Profectiq sunt de socoth & castrametati sunt in ethan: quod est in latere deserti. Dns aūt precedebat eos per diem in colūna nubis: vt pararet eis locus mansionis in via: & in nocte in colūna ignis: vt illuminaret eis vt ambularent die ac nocte. numq̄ deficiebat colūna nubis per diem neq colūna ignis per noctem coram populo.

Pritiua chal.

אֲמַר תּוּב שְׁרָא
אֲמַר עַרְבַל
תַּקַּף רַדַף יַתִּר
שְׁרָא תָּיָה
הֲפַךְ
פָּלַח

Interp.chal.

Loquere cum filijs israel: vt reuertantur & castrametētur coram phiairoth inter magdalum & mare coram beelsephon: e regione eorum castrametabitur super mare. Dicetq pharao super filijs israel: coartati sunt in terra: conclusit eos desertus. Et indurabo cor pharaonis & persequetur eos: et glorificabor in pharaone & in oīi exercitu suo: & scient egrpti quia ego dominus. Fecerunteq ita. Et nunciatum est regi egrpti q abijsset populus: & cōuersum est cor pharaonis & seruorum eius in populum: & dixerunt. Quid est hoc quod fecimus: vt dimitteremus israel: ne seruiret nobis? Iunxitq currus suum: & populum suum tulit secum. Tulitq sexcentos currus ooooooooo

Trāsla.B.Hiero.

ossa Ioseph secū: eo q iuramēto adiurassēt filios israel dicens. Visitabit vos deus: ossa mea vobiscū hinc. Profectiq de socoth castrametati sunt in ethā in extremis finibus solitudis. Dns aūt precedebat eos die in colūna nubis: & p noctē in colūna ignis: vt dux eēt itineris vtroq̄ tpe. Nūq̄ defuit colūna nubis per diem nec columna ignis per noctē coram populo. Ca.14.

Locutus est aūt dominus ad moysen dicens. Loquere filijs israel. Reuersi castrametentur e regione phiairoth: que est inter magdalum & mare contra beelsephon. In conspectu eius castra ponetis super mare. Dicturusq̄ ē Pharao filijs israel. coartati sunt in terra. conclusit eos desertū. Et indurabo cor eius ac psequetur vos: & glorificabor in pharaōe & in oī exercitu eius: scientq̄ egyptii: quia ego sum dns. Fecerūt q̄ ita. Et nunciatum est regi egyptiorum q̄ fugisset populus: imutatūq̄ est cor pharaonis & seruorum eius super populum: & dixerunt. Quid voluimus facere vt dimitteremus israel ne seruiret nobis? Iunxit ergo currū: & omnē populū suū assūpsit secum. Tulitq̄ sex centos currus ooooooooo

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

ossa ioseph secū: iuramēto.n.adiuranit ioseph τὰ ὀστᾶ ἰωσὴφ μεθ' ἑαυτοῦ, ὅρκῳ γὰρ ὤρκισεν ἰωσὴφ τοὺς Gen. 50.d. Exo. 13.19
filios israel. dicēs: vtsitatiōe visitabit vos deus: υἱοὺς ἰσραὴλ λέγων, ἐπισκοπῇ ἐπισκέψεται ὑμᾶς κύριος,
et auferetis ossa mea hinc vobiscū. plc καὶ συναρεῖσθε τὰ ὀστᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. ἐξῆλ-
cti aūt filij israel ex sochoth: castrametati sūt ρασσαν δὲ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐκ σοχώθ, ἐστρατοπεδεύσαντο
in ethā circa desertū. at deꝰ p̄cedebat eos: die ἐν ὀθὰμ παρὰ τὴν ἔρημον. ὁ δὲ θεὸς ἡγεῖτο αὐτῶν, ἡμέ- Num. 14.c
ḋē in colūna nubis: ad ostēdēdū eis viā ρας μὲν ἐν στύλῳ νεφέλης, δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν, τὴν
at nocte: in colūna ignis: & nō defecit colūna δὲ νύκτα, ἐν στύλῳ πυρός. καὶ οὐκ ἐξέλιπεν ὁ στύλος 1.Co.
nubis die: et colūna ignis no- τῆς νεφέλης ἡμέρας, καὶ ὁ στύλος τοῦ πυρὸς νυ- 10.2. Sap.c 6.2.
cte coꝶ oī populo. κτὸς ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ. Ca.14.

Θεὸς locut' ē dño ad moysen: dicēs: loq̄re καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον A
filijs israel: & reuersi castrameten- τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψαντες στρατοπεδευ-
tur coꝶ suburbio: inter mag σάτωσαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἀναμέσον μαγ
dalum & inter mare: cregione beel δάλου καὶ ἀναμέσον τῆς θαλάσσης, ἐξέναντίας βεελ
sephon. coꝶ eis castrametaberis in ma σεφῶν. ἐνώπιον αὐτῶν στρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς θα-
ri. et dicet pharao de filijs israel: er- λάσσης. καὶ ἐρεῖ φαραὼ περὶ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, πλα-
rant illi in terra: cōclusit .n. eos deser νῶνται οὗτοι ἐν τῇ γῇ. συγκέκλεικε γὰρ αὐτοὺς ἔρη-
tū. ego aūt indurabo cor pharaōis: et psequē μος. ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν φαραώ, καὶ κατα-
tur post eos: et glorificabo: in pharaōe: διώξεται ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν φαραώ,
et in oī exercitu eius. & cognoscēt oēs καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ. καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ
egrptij: q̄ ego dñs. et fecerūt sic. et nūt αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ κύριος. καὶ ἐποίησαν οὕτως. καὶ ἀ
ciatū ē regi egyptiorū: q̄ fugit ναγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν αἰγυπτίων, ὅτι πέφευγεν ὁ
populꝰ. & mutatū ē cor pharaōis: & seruo λαός. καὶ μετεστράφη ἡ καρδία φαραὼ, καὶ τῶν θερά-
rum eius cōtra ppm. & direxerūt: ḋā hoc fe- πόντων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαόν. καὶ εἶπαν, τί τοῦτο πε- B
cimus: vt dimitterem' filios israel: vt nō ποιήκαμεν, τοῦ ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ, τοῦ μὴ
seruirēt nobis. iunxit igr pharao currus suos: δουλεύειν ἡμῖν. ἔζευξεν δὲ φαραὼ τὰ ἅρματα αὐτοῦ,
& oēm populū suū cōgregauit secū: καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ συναπήγαγε μεθ' ἑαυτοῦ,
et accepit sexcentos curꝰ electos: καὶ ἔλαβεν ἑξακόσια ἅρματα ἐκλεκτά,

Transla.Chal.

וְכַד שַׁלַּח פַּרְעֹה יָת עַמָּא וְלָא דַבְּרִינוּן יָתְהוֹן בְּאוֹרַח אַרְעָא דִּפְלִשְׁתָּאֵי אֲרֵי קָרִיב הוּא אֲרֵי אֲמַר יְיָ דִּלְמָא יִתְרְחֵץ עַמָּא כַּד יִחְזוֹן קְרָבָא וְיִתְהַדְּרוּן לְמִצְרַיִם׃ וְאַסְחַר יְיָ יָת עַמָּא בְּאוֹרַח מַדְבְּרָא דְּיַמָּא סוּפָא וְחַמְשִׁין מְגִנִּין סְלִיקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן אַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃ וְתַקֵּף יְיָ יָת לִבָּא דְּפַרְעֹה מַלְכָּא דְּמִצְרַיִם וּרְדַף בָּתַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְפָקִין בְּאִידָא רָמָא׃ וּרְדַפוּ מִצְרָאֵי וְהַדְּרוּ לְהוֹן כָּל סוּסְוָת רְתִיכֵי פַּרְעֹה וּפָרָשׁוֹהִי וְחֵילֵיהּ וְהַשִּׂיגוּ יָתְהוֹן שָׁרְיָן עַל מַשְׁרִיתְהוֹן עִם פּוּם חִירָתָא בֵּין מִגְדְּלָא וּבֵין יַמָּא קֳדָם בַּעַל צְפוֹן לְקִבְלֵיהוֹן תִּשְׁרוֹן עַל יַמָּא׃ וְקָרִיב פַּרְעֹה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמָעַרְבָּלִין יָת עֵינֵיהוֹן וְהָא מִצְרָאֵי אַתָּדִין בָּתְרֵיהוֹן וְדָחֲלוּ לַחֲדָא וְצַלּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ׃ וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה הֲמִדְּלֵית קְבוּרִין בְּמִצְרַיִם נְסִיבְתָּנָא לְמִמָּת בְּמַדְבְּרָא מָא דָּא עֲבַדְתְּ לָנָא לְאַפָּקוּתָנָא מִמִּצְרָיִם׃ הֲלָא דֵּין פִּתְגָמָא דְּמַלֵּילְנָא עִמָּךְ בְּמִצְרַיִם לְמֵימַר שְׁבוֹק מִנָּנָא וְנִפְלְחִנּוּן יָת מִצְרָאֵי אֲרֵי טָב לָנָא לְפָלְחָא יָת מִצְרָאֵי מִדְּנִמּוּתָנָא בְּמַדְבְּרָא׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְעַמָּא לָא תִדְחֲלוּן אִתְיַצְּבוּ וְחֲזוֹ יָת פֻּרְקָנָא דְּיֵעְבֵּד לְכוֹן יוֹמָא דֵּין אֲרֵי דְּחִלְתָּא יָת מִצְרָאֵי דְּחִלְתָּא לָא תוֹסְפוּן לְמֶחֱזֵי יָתְהוֹן עוֹד עָלְמָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה מָא דָּא צָעֵי עַל מֵימְרִי מַלֵּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִטְּלוּן׃ וְאַתְּ הַקֵּים יָת מַטְלָךְ וּפְרוֹס יָת יְדָךְ עַל יַמָּא וְקוֹף יָתֵיהּ וְיֵעַלוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגוֹ יַמָּא בִּיבָשְׁתָּא׃ וַאֲנָא הָא מְתַקֵּף יָת לִבָּא דְּמִצְרָאֵי וְיֵעְלוּן בָּתְרֵיהוֹן וְאֶתְיַקַּר בְּפַרְעֹה וּבְכָל מַשְׁרִיתֵיהּ בִּרְתִיכוֹהִי וּבְפָרָשׁוֹהִי׃ וְיִדְּעוּן מִצְרָאֵי אֲרֵי אֲנָא יְיָ בְּאִתְיַקָּרִי בְּפַרְעֹה בִּרְתִיכוֹהִי וּבְפָרָשׁוֹהִי׃ וְנָטַל מַלְאָכָא דַּייָ דְּהָוָה אָזֵל קֳדָם מַשְׁרִיתָא דְּיִשְׂרָאֵל וְאָזַל מֵאֲחוֹרֵיהוֹן וְנָטַל עַמּוּדָא דַּעֲנָנָא מִן קֳדָמֵיהוֹן וְקָם מֵאֲחוֹרֵיהוֹן׃ וַאֲתָא בֵּין מַשְׁרִיתָא דְּמִצְרָאֵי וּבֵין מַשְׁרִיתָא דְּיִשְׂרָאֵל וַהֲוָה עַנָנָא וַחֲשׁוֹכָא לְהֵין וְנָהַר לֵילְיָא בְּהַהִיא לֵילְיָא וְלָא קָרִיב דָּא לְוָת דָּא כָּל לֵילְיָא׃

Ca.xiiij.

וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִתּוּבוּן וְיִשְׁרוֹן קֳדָם פּוּם חִירָתָא בֵּין מִגְדְּלָא וּבֵין יַמָּא קֳדָם בַּעֲיל צְפוֹן לְקִבְלֵיהוֹן תִּשְׁרוֹן עַל יַמָּא׃ וְיֵמַר פַּרְעֹה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְעַרְבְּלִין אִינוּן בְּאַרְעָא אֲתַר עֲלֵיהוֹן מַדְבְּרָא׃ וְאֶתְקֵיף יָת לִבָּא דְּפַרְעֹה וְיִרְדּוֹף בָּתַרֵיהוֹן וְאֶתְיַקַּר בְּפַרְעֹה וּבְכָל מַשְׁרִיתֵיהּ וְיִדְּעוּן מִצְרָאֵי אֲרֵי אֲנָא יְיָ וַעֲבָדוּ כֵן׃ וְאִתְחַוִּא לְמַלְכָּא דְּמִצְרָאֵי אֲרֵי אִתְנְגִיד עַמָּא וְאִתְהַפֵּךְ לִבָּא דְּפַרְעֹה וַעֲבָדוֹהִי לְעַמָּא וַאֲמָרוּ מָה דָּא עֲבַדְנָא אֲרֵי שַׁלַּחְנָא יָת יִשְׂרָאֵל מִפָּלְחָנָא׃ וְאִסְתְּרַכַּב יָת רְתִיכֵיהּ וְיָת עַמֵּיהּ דָּבַר עִמֵּיהּ׃

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

et oẽm equitatũ egyptioꝝ ⁊ duces
καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν ἁρμάτων, καὶ τριςάτας
sup oẽs. ⁊ induraũt dñs cor pha
ἐπὶ πάστων. καὶ ἐσκλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν φα
raõis regis egypti: et psecutus ẽ post
ραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω τῶν
C filios israel. at filij israel egressi fuerãt in manu
υἱῶν Ἰσραὴλ. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξεπορεύοντο ἐν χειρὶ
excelsa: et psecuti sũt egyptij post eos.
ὑψηλῇ, καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω αὐτῶν.
Josue. 14.a et inuenerũt eos castra habentes apꝫ ma
καὶ εὗρον αὐτοὺς παρεμβεβληκότας παρὰ τὴν θά
re. et oĩa equitatꝰ et currus pharaõis:
λασσαν. καὶ πᾶσα ἵππος καὶ τὰ ἅρματα φαραώ,
et exercitus eiꝰ: et equites eius: cozã
καὶ ἡ στρατιὰ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱππεῖς αὐτοῦ, ἀπέναντι τῆς
suburbio: e regione beelsephon: et pharao ꝑce
ἐπαύλεως, ἐξεναντίας βεελσεφῶν, καὶ φαραὼ πρσ
debat. ⁊ respicientes filij israel oculis:
γεν. καὶ ἀναβλέψαντες υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς,
ident. et ecce egyptij castrametati sũt post
ἰδοὺ Αἰγύπτιοι παρεμβεβλήκασιν ὀπί
eos. et timuerũt valde. clamauerũt ãt
σω αὐτῶν. καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. ἀνεβόησαν δὲ οἱ
filij israel ad dñm. et direxẽt ad moysen: eo qꝺ
υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κν. καὶ εἶπαν πρὸς μωυσῆν, παρὰ
nõ essent sepulchra in egypto eduxisti nos
τοῦ μὴ ὑπάρχειν μνήματα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξήγαγες ἡμᾶς
ut moreremur in deserto. qꝺ hoc fecisti nobis
τοῦ ἀφανίσαι ἐν τῇ ἐρήμῳ. τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν
educens ex egypto? nõ istud fuit ῥ̃bũ qꝺ lo=
ἐξαγαγὼν ἐξ Αἰγύπτου; οὐ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλα
cuti sum' ad te in egypto: dicentes: dimitte
λήσαμεν πρός σε ἐν Αἰγύπτῳ, λέγοντες, παῦσαι
nos: ut seruiam' egyptijs.
D ἡμᾶς, ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς Αἰγυπτίοις.
melius .n. erat nos seruire egyptijs:
κρεῖσσον γὰρ ἦν ἡμᾶς δουλεύειν τοῖς Αἰγυπτίοις;
qꝫ mori in deserto hoc. dixit ãt moy
ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. εἶπε δὲ μωυ
ses ad populũ: cõfidite state: ⁊ videte
σῆς πρὸς τὸν λαόν, θαρσεῖτε στήκετε, καὶ ὄψεσθε
salutionẽ que a dño: quã fact
τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ κυρίου, ἣν ποιεῖ
et nobis hodie. quẽadmodũ .n. vidistis
σει ἡμῖν σήμερον. ὃν τρόπον γὰρ ἑωράκατε
egyptios hodie: nõ adiẽcietis vltra
τοὺς Αἰγυπτίους σήμερον, οὐ προσθήσεσθε ἔτι
videre eos in eternũ temp'. dño pugna
ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. κύριος πολε
bit pro vobis: et vos tacebitis. dixit ãt
μήσει ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς σιγήσεσθε. εἶπε δὲ
dño ad moysen: qꝺ clamas
κύριος πρὸς μωυσῆν, τί βοᾷς

Trãsla. B. Hiero.

electos ⁊ quicquid ĩ egypto curruum fuit: & duces totius exercitus. Indurauitqꝫ dñs cor pharaõis regis egypti: & persecutus est filios israel. At illi egressi erant ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ in mãu excelsa. Cũqꝫ psequerẽtur egyptii vestigia p̃cedentiũ: reperunt eos in castris sup mare. Omnisqꝫ equitatus & currus pharaonis ∞∞ & vniuersus exercitus erant in phiairoth cõtra beelsephõ. Cũqꝫ appropinquasset pharao: leuantes filii israel oculos viderunt egyptios ∞∞∞ post se. Et timuerunt valde. Clamauerunt qꝫ ad dñm: & dixerũt ad ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ moysen. Forsitan nõ erant sepulchra ∞∞∞∞∞∞∞ in egypto: ideo tulisti nos vt moreremur i solitudine? Quid hoc fa cere voluist: vt educeres nos ex egypto? Nonne iste est sermo quem ∞∞ loquebamur ad te i egypto dicentes: ∞∞∞∞∞∞∞ recede a nobis vt seruiamus egyptijs. Melius enim erat seruire eis: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ qꝫ mori in solitudine. Et ait moyses ad ∞∞∞ populũ. Nolite time re. State & videte ∞∞ magnalia domini: que facturus est ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ hodie. Egyptios enim quos nunc videtis: ne quaqꝫ vltra videbitis ∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞ vsqꝫ in sempiternum. Dominus pugnabit pro vobis: & vos tacebitis. Dixitqꝫ ∞∞∞∞∞∞∞∞ dominus ad moysen. Quid clamas ∞∞∞∞∞∞

Ter. Heb. Exo. Ca. xiiij. Pũctiua heb.

בָּחוּר וְכֹל רֶכֶב מִצְרַיִם שָׁלִשָׁיו
עַל כֻּלּוֹ וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת לֵב פַּרְעֹה
מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יְצֵאִים
בְּיָד רָמָה: וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם ∞∞∞
אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂיגוּ אוֹתָם חֹנִים עַל
הַיָּם כָּל סוּס רֶכֶב פַּרְעֹה וּפָרָשָׁיו
וְחֵילוֹ עַל פִּי הַחִירֹת לִפְנֵי בַּעַל
צְפֹן: וּפַרְעֹה הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם
נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם וַיִּירְאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה: וַיֹּאמְרוּ אֶל
מֹשֶׁה הֲמִבְּלִי אֵין קְבָרִים ∞
בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוּת בַּמִּדְבָּר
מָה זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאֵנוּ
מִמִּצְרָיִם: הֲלֹא זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר
דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר
חֲדַל מִמֶּנּוּ וְנַעַבְדָה אֶת מִצְרַיִם
כִּי טוֹב לָנוּ עַבֹד אֶת מִצְרַיִם
מִמֻּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל
הָעָם אַל תִּירָאוּ הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ
אֶת יְשׁוּעַת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת
מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תֹסִפוּ לִרְאֹתָם
עוֹד עַד עוֹלָם: יְהוָה יִלָּחֶם
לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִשׁוּן: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה מַה תִּצְעַק

Pũctiua chal.

פַּרְעֹה חֶבֶף
רֹאשׁ עֲלָה
חֶבֶק שָׁבַר שַׁרְעָ
עֶבֶד
מוּת
יְרֵא יָצַב יְשׁוּעָה
יָשַׁע
רָאָה
סָף
עֹלָם לָנֶצַח
חָרַשׁ
צָעַק

Interp. chal.

electos ⁊ oẽs currus egyptioꝝ: et fortissimos viros cõstituit sup oẽs. Indurauitqꝫ dñs cor pharaonis regis egypti: ⁊ secutus est post filios israel. Filij autem israel egrediebãtur capite discooperto. Et secuti sunt egyptij post eos: ⁊ cõprehenderũt eos castrametantes sup mare: omnesqꝫ equi curruũ pharaonis: ⁊ equites eius ⁊ exercit' eius erãt sup phiarioth cozã beelsephon. Pharao autem appropinquauit: ⁊ leuauerũt filij israel oculos suos: ⁊ ecce egyptij mouebãtur post eos: ⁊ timuerũt valde. clamauerũtqꝫ filij israel coram dño. Et dixerũt ad moysen. Numquid quia nõ erãt sepulchra in egypto tulisti nos vt moreremur in solitudine? Quid ẽ hoc qꝺ fecisti nobis? vt educeres nos de egypto? nõne hic est sermo quẽ loquebamur tecũ in egypto dicentes: recede a nobis vt seruiamus egyptijs: q; melius est nobis vt seruiamus egyptijs: qꝫ vt moriamur in solitudine. Dixitqꝫ moyses ad populum. Nolite timere: state ⁊ videte redemptionẽ domini: quam faciet vobis hodie: quia sicut egyptios vidistis hodie: non videbitis eos vltra vsqꝫ in sempiternum. Dñs pugnabit pro vobis: ⁊ vos tacebitis. Dixitqꝫ dñs ad moysen. Suscepi orationẽ tuam. ∞∞

Trãsla. Chal.

בְּחִירָן וְכָל רַתִּיכֵי מִצְרָאֵי גְּבָרִין מְמַנָּן עַל כּוּלְּהוֹן: וְאַתְקִיף יְיָ יָת לִבָּא דְּפַרְעֹה מַלְכָּא
דְּמִצְרָיִם וּרְדָף בָּתַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נַפְּקִין בְּרֵישׁ גְּלֵי: וּרְדָפוּ מִצְרָאֵי בָּתְרֵיהוֹן
וְאַדְבִּיקוּ יָתְהוֹן כַּד שָׁרַן עַל יַמָּא כָּל סוּסָוון רַתִּיכֵי פַּרְעֹה וּפָרָשׁוֹהִי וּמַשְׁרְיָתֵיהּ עַל
פּוּם חִירָתָא קֳדָם בַּעַל צָפוֹן: וּפַרְעֹה קְרִיב וּזְקַפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת עֵינֵיהוֹן וְהָא מִצְרָאֵי
נָטְלִין בָּתְרֵיהוֹן וּדְחִילוּ לַתְּקָא וְצַלִּיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ: וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה הֲמִדְּחַיְלִית
כְּבָרִין בְּמִצְרַיִם דְּבַרְתָּנָא לְמֵמַת יָתָנָא בְּמַדְבְּרָא מָה דָא עֲבַדְתְּ לָנָא לְאַפָּקוּתָנָא מִמִּצְרָיִם:
הֲלָא דֵין פִּתְגָמָא דְּמַלֵּילְנָא עִמָּךְ בְּמִצְרַיִם לְמֵימַר פְּסַק מִנָּנָא וּנְפָלַח יָת מִצְרָאֵי אֲרֵי
טָב לַנָא דְּנִפְלַח יָת מִצְרָאֵי מִדְּנָמוּת בְּמַדְבְּרָא: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְעַמָּא לָא תְּדַחֲלוּן
אִתְעַתָּדוּ וְחֲזוֹ יָת פּוּרְקָנָא דַּייָ דְּיַעְבֵּד לְכוֹן יוֹמָא דֵין אֲרֵי דְּחָמֵא לְחַזְיוֹן יָת מִצְרָאֵי
יוֹמָא דֵין לָא תּוֹסְפוּן לְמֶחֱזֵי יְהוֹן עוֹד עָדְ עָלְמָא: וַיְיָ יְגִיחַ לְכוֹן קְרָבָא וְאַתּוּן תְּשְׁתְּקוֹן:
וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה מָה דָּא צָלוֹתָךְ

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Exo. Ca. xiiii.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
נסע	אֵלַי דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ׃	ad me. Loquere filiis israel vt proficiscantur	ad me: loquere filijs israel: & proficiscan
רום עטה	וְאַתָּה הָרֵם אֶת מַטְּךָ וּנְטֵה אֶת יָדְךָ	Tu aũt eleua virgã tuã & extende manũ tuam	πρός με, λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραηλ, καὶ ἀναζευξάτω
בוא	עַל הַיָּם וּבְקָעֵהוּ וְיָבֹאוּ בְנֵי	sup mare & diuide illud: vt gradiãtur filii	tur. et tu tolle virgã tuã: et extende
	יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה׃ וַאֲנִי	israel in medio mari per siccum. Ego aũt	σαι· καὶ σὺ ἆραι τὴν ῥάβδον σου, καὶ ἔκτεινον τὴν
חזק	הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת לֵב מִצְרַיִם וְיָבֹאוּ	indurabo cor egyptiorũ: vt persequantur vos:	manũ tuã sup mare: & diuide illud: & in-
	אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל	& glorificabor in pharaone: & in omni	χῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔκλεον αὐτό, καὶ εἰ-
כבד	חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃ וְיָדְעוּ	exercitu eius & in curribus & in eqtibus illius	σελεύσονται οἱ υἱοὶ Ισραηλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κα
	מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה בְּהִכָּבְדִי	Et scient egyptii: quia ego sum dñs: cũ glorificatus fuero in pharaone: & in curribus atq; in	ficcũ. & ecce ego indurabo cor pharaonis
	בְּפַרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃ וַיֹּאמֶר	equitibus eius. Tollẽsq; se angelus dei qui pcedebat castra israel: abiit	τὴν γὴν ἐρυθράν. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν φαρα
	מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לִפְנֵי	& cũ eo pariter colũna nubis priora dimittẽs:	ονιος· & egyptios omnibũ: & ingredietur post
פנה	מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם	post tergum & stetit iter castra egyptiorum	ὠ, καὶ τῶν ἀγυπτίων πάντων, καὶ εἰσελεύσονται ὀπί
	וַיִּסַּע עַמּוּד הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד	& castra israel. Et erat nubes & tenebrosa & illuminãs noctẽ: ita vt ad se invicem toto	coos: et glorificabor in pharaõe: et in oi
עמד	מֵאַחֲרֵיהֶם׃ וַיָּבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם	nocte tpe accedere nó valerẽt. Cumq; extẽdisset moyses manũ sup mare: abstulit illud dñs flãte vẽto vehemẽti & vertit in siccum. Diuisaq; est aqua: & ingressi sũt filii israel per medium	σω αὐτῶν, καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν φαραώ, καὶ ἐν πάσ- Rec.,
בוא	וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הֶעָנָן		exercitu ei: et in curribꝰ: & in eq- b.
	וְהַחֹשֶׁךְ וַיָּאֶר אֶת הַלָּיְלָה וְלֹא קָרַב		τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἅρμασι, καὶ ἐν τοῖς ἱπ-
	זֶה אֶל זֶה כָּל הַלָּיְלָה׃ וַיֵּט מֹשֶׁה		τοις ἐυτ, καὶ γνώσονται πάντες οἱ ἀγυπτιοι, ὅτι ἐγώ
	אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְהוָה אֶת		νῶ: glorificato me in pharaõe: & in curribꝰ:
חזק	הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל הַלָּיְלָה		κῦ, ἐνδοξαζομένου μου ἐν φαραώ, καὶ ἐν τοῖς ἅρμασι,
	וַיָּשֶׂם אֶת הַיָּם לֶחָרָבָה וַיִּבָּקְעוּ הַמָּיִם׃		& in equitibꝰ eiꝰ. Sustulit se ãt angelꝰ dei
	וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם		καὶ ἐν τοῖς ἱππεῦσιν αὐτ· ἐξῆρε δὲ ὁ ἄγγελος τ θυ ὁ
	בַּיַּבָּשָׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה		precedens castra filiorꝫ israel:
חמה	מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם׃ וַיִּרְדְּפוּ		προπορευόμενος τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ισραηλ,
	מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס		et abũt ex retro. Sustulit se ãt & colũna nu
	פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל תּוֹךְ הַיָּם׃		bis a facie eorũ: & stetit post
	וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף		φίλης ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔστη ἐκ τῶν ὀπίσω
	יְהוָה אֶל מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד		coe. & ingressa ẽ inter castra
	אֵשׁ וְעָנָן וַיָּהָם אֶת מַחֲנֵה		αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθεν ἀναμέσον τῆς παρεμβολῆς τῶν
			egyptiorꝫ: & inter castra israel: & fe
			ἀγυπτίων, καὶ ἀναμέσον τῆς παρεμβολῆς ἰηλ, καὶ ἦ
			tit. & facta ẽ caligo & tenebre. & venit nox. & nõ cõmi
			σκ. καὶ ἐγένετο γνόφος καὶ σκότος· καὶ διῆλθεν ἡ νύξ· καὶ οὐ συνε
			scuerit se adinuicẽ tota nocte. extẽdit ãt moyses manũ
			μιξαν ἀλλήλοις ὅλην τὴν νύκτα. ἐξέτεινε δὲ μωυσῆς τὴν χῖρα
			sup mare. et induxit dñs mare in vento au
			ἐπὶ τὴν θάλασσαν· καὶ ἐπήγαγε κῦ τὴν θάλασσαν ἐν ἀνέμῳ
			stro forti tota nocte: & fecit mare sicꝫ
			τῷ βιαίῳ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν ξηράν,
			& diuisa ẽ aqua: & ingressi sũt filij israel in mediũ ma
			καὶ διῃρέθη τὸ ὕδωρ, καὶ εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ ἰηλ εἰς μέσον τῆς θα
			ris & siccũ. et aqua eis murus a dextris &
			λάσσης κατὰ τὸ ξηρόν· καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν καὶ
			mur a sinistris. Prosecuti sũt ãt egyptij: & ingressi sũt
			τεῖχος ἐξ εὐωνύμων· κατεδίωξαν δὲ οἱ ἀγύπτιοι, καὶ εἰσῆλθον
			post eos omis equitat pharaõis: & curꝰ: & om
			ὀπίσω αὐτῶν πᾶσα ἵππος φαραώ, καὶ τὰ ἅρματα, καὶ οἱ ἐ
			fortes in mediũ maris. Factũ ẽ ãt in custodia ma
			ταβάτης εἰς μέσον τῆς θαλάσσης. ἐγένετο δὲ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἑω
			tutina. & respexit dñs in castra egyptio
			θινῇ, καὶ ἐπέβλεψε κῦς ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀγυπτίων
			in colũna ignis & nubis: & cõturbauit castra
			ἐν στύλῳ πυρὸς καὶ νεφέλης, καὶ συνετάραξε τὴν παρεμβολὴ

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
נטל רום	loquere filijs israel: vt proficiscãtur. Tu aũt tolle virgam tuã: & leua manũ tuã sup mare: & diuide illud: et	מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִטְלוּן׃ וְאַתְּ טוֹל יָת חוּטְרָךְ וְאָרֵים יָת יְדָךְ עַל יַמָּא וּבְזַעְהִיהּ
אול חפף	ingrediẽtur filij israel in mediũ maris per siccũ. ego autẽ indurabo cor egyptioꝝ: & ingrediẽtur post eos:	וְיֵעֲלוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגוֹ יַמָּא בְּיַבֶּשְׁתָּא וַאֲנָא הָא אַנָא מְתַקֵּף יָת לִבָּא דְּמִצְרָאֵי וְיֵעֲלוּן
יקר שרא	et glorificabo in pharaone & in omni exercitu eius:	בָּתְרֵיהוֹן וְאִתְיַקַּר בְּפַרְעֹה וּבְכָל מַשְׁרְיָתֵיהּ בְּרִתֵיכוֹהִי וּבְפָרָשׁוֹהִי׃ וְיִדְּעוּן מִצְרָאֵי
לאך דבר	in curribus eius & in equitibus illi. Et scient egyptij quia ego dñs: cum glorificatus fuero in pharaone in	אֲרֵי אֲנָא יְיָ בְּאִתְיַקָּרוּתִי בְּפַרְעֹה בְּרִתֵיכוֹהִי וּבְפָרָשׁוֹהִי׃ וּנְטַל מַלְאָכָא דַּייָ דְּמַטְרַנָּ
שרא	curribus suis & in equitibus suis. Et recessit angelus dñi qui gradiebatur coram castris israel: & abiit post	קֳדָם מַשְׁרְיָתָא דְּיִשְׂרָאֵל וַאֲזַל מְבַתְרֵיהוֹן וּנְטַל עַמּוּדָא דַּעֲנָנָא מִן קֳדָמֵיהוֹן וּשְׁרָא
עול	eos: et recessit columna nubis a facie eoꝝ: et stetit post tergũ eoꝝ. et ingressa est inter castra egyptiorũ & in-	מְבָתְרֵיהוֹן׃ וְעָל בֵּין מַשְׁרְיָתָא דְּמִצְרָאֵי וּבֵין מַשְׁרְיָתָא דְּיִשְׂרָאֵל וַהֲוָה עֲנָנָא וַחֲשׁוֹכָא
ערב	ter castra israel: & erat nubes & obscuritas egyptijs. Israeli aũt erat lux tota nocte: & non accesserũt ad se	לְהָאֵרָאי וּלְיִשְׂרָאֵל נְהָר כָּל לֵילְיָא וְלָא אִתְקְרִיבוּ דֵּין לְוָת דֵּין כָּל לֵילְיָא׃ וַאֲרִים
שוה	inuicẽ tota nocte. Et leuauit moyses manũ suã super mare: & dñs abstulit mare vento orientali vehementi tota nocte: & posuit mare in siccũ: & diuise sunt aque.	מֹשֶׁה יָת יְדֵיהּ עַל יַמָּא וְדַבַּר יְיָ יָת יַמָּא בְּרוּחַ קִדּוּמָא תַּקִּיף כָּל לֵילְיָא וְשַׁוִּי יָת
בצע עול	Ingressiq; sunt filij israel in medium maris per siccũ: & aque erant eis murꝰ a dextris & a sinistris eorum. Et	יַמָּא לְיַבֶּשְׁתָּא וְאִתְבְּזָעוּ מַיָּא׃ וְעָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגוֹ יַמָּא בְּיַבֶּשְׁתָּא וּמַיָּא לְהוֹן שׁוּרִין
	persecuti sunt egyptij: & ingressi sunt post eos omnes equi pharaonis currus eius & equites eius per me-	מִימִינֵיהוֹן וּמִשְּׂמָאלֵיהוֹן׃ וּרְדָפוּ מִצְרָאֵי וְעָלוּ בַּתְרֵיהוֹן כָּל סוּסְוָת פַּרְעֹה רְתֵיכוֹהִי
עמר שמה	dium maris. Factumq; est in custodia matutina: & respexit dñs castra egyptiorũ in colũna ignis & nubis: et conturbauit castra	וּפָרָשׁוֹהִי לְגוֹ יַמָּא׃ וַהֲוָה בְּמַטְרוּת צַפְרָא וְאִסְתָּכִי יְיָ לְמַשְׁרְיָתָא דְּמִצְרָאֵי
		וְקָטַל יָת חֵילָא וְיָת גִּיסָּא דְּמַשְׁרְיָתָא

Trãsla. Gre. lxx. cũ in terp. latina.	Trãsla. B. Iero.	Ter. Heb. Exo. Ca. xv.	Pritiua. heb.
egyptiorũ: τ colligauit axeo curruũ τῶν ἀιγυπτίων, καὶ συνέδησε τοὺς ἄξονας τῶν ἁρμά	eorum: & subuertit rotas curruum:	מִצְרָיִם׃ וַיַּסַּר אֶת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו	סוּר בַּבָּב
cos: et fregit eos cũ vi. et dixerũt τῶν αὐτῶν, καὶ κατήγαγεν αὐτοὺς μετὰ βίας. καὶ εἶπαν	ferebãturq; in profundũ. Dixerũt ergo egyptii.	וַיְנַהֲגֻהוּ נִבְהָלוֹת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם	נָהַג
egyptũ: fugiam a facie israel. et .n. οἱ αἰγύπτιοι, φύγωμεν ἀπὸ προσώπου Ἰσραήλ. ὁ γὰρ	Fugiamus israele. dñs enim pugnat pro eis contra	אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה	נוּס פָּנָה
dñs oppugnat pro eis egyptios. dixit ãt dñs	nos. & ait dominus ad moysen. Extende	נִלָּחֶם לָהֶם בְּמִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה	לָחַם
κῷ πολεμεῖ ὑπὲρ αὐτῶν τοὺς αἰγυπτίους. εἶπε δὲ κῷ	manum tuã super mare: vt reuertantur aque	אֶל מֹשֶׁה נְטֵה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם	
ad moysen: extende manũ tuã sup ma	ad egyptios sup curr & equites eorũ. Cũq;	וְיָשֻׁבוּ הַמַּיִם עַל מִצְרַיִם עַל רִכְבּוֹ	שׁוּב
πρὸς μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασ	extẽdisset moyses manũ contra mare: reuersũ	וְעַל פָּרָשָׁיו׃ וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל	נָטָה
re: τ reuertatur aqua et cooperiat	est primo diluculo ad priorẽ locũ. Fugiẽ	הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר	פָּנָה
σαν, καὶ ἐπικατασκέπτω τὸ ὕδωρ καὶ ἐπικαλυψάτω	tibusq; egyptiis occurrerũt aque: & inuoluit	לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ	נוּס
egyptios: sup qs currus: et sup	eos dñs in mediis fluctibus. Reuersq; sunt	וַיְנַעֵר יְהוָה אֶת מִצְרַיִם בְּתוֹךְ	נָעַר
τοὺς αἰγυπτίους, ἐπί τε τὰ ἅρματα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀ	aque & operuerũt curr & eqtes cũcti exer	הַיָּם׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת הָרֶכֶב	כָּסָה
ascensores. extendit ãt moyses manũ sup ma	citus pharaonis: qui ingressi fuerant mare:	וְאֶת הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה	
ταβάτας. ἐξέτεινε δὲ μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θά	nec vnus quidẽ superfuit ex eis. Filii aũt	הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא נִשְׁאַר	שָׁאַר
re: τ reuersa ẽ aqua ad diem ad	israel perrexerũt p mediũ sicci ma	בָּהֶם עַד אֶחָד׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ	
λασσαν, καὶ ἀποκατέστη τὸ ὕδωρ πρὸς ἡμέραν ἐπὶ	ris: & aque eis erãt quasi p murorũ a dextris & a	בַּיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם	
locũ. at egyptũ: fugierũt ad aquã. et excus	siniſtris. Liberauitq; dñs	חֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם׃ וַיּוֹשַׁע	יָמִין יָשַׁע
χώρας. οἱ δὲ αἰγύπτιοι ἔφυγον ἐπὶ τὸ ὕδωρ. καὶ ἐξετί	dominus in die illo israel de manu	יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד	
G sit dñs egyptios in medio maris. τ re	egyptiorũ: & viderũt egyptios	מִצְרַיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם	רָאָה
Sapl. 10. uersa aqua cooperuit currus et	mortuos super littus maris &	מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם׃ וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל	מוּת שָׂפָה
παταξραφὴν τὸ ὕδωρ ἐκάλυψε τὰ ἅρματα καὶ τοὺς	manũ magnam quam exercuerat dominus	אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה	
ascensores: et oẽm exercitũ pharaõis: q ingres	contra eos. Timuitq;	בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת יְהוָה	יָרֵא
ἀναβάτας, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν φαραώ, τῆς εἰσπο	populus dominum: & crediderũt dño &	וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃	אָמַן
fi fuerũt post eos in mare. et nõ reli	moysi seruo eius.		
ρευομένους ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ οὐ κατε	Ca. 15.	אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל	Cap. xv.
Psal. 105. Esa. 11 d. cti ἓ ex eis vllus. at filij israel perrexerũt	Tunc cecinit moyses et filij israel cãticũ	אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה	שִׁיר
λείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδείς. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν	hoc dño: et dixerũt: cantemus dño: gloriose. n.	וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָה	אָשַׁר
p siccũ in medio maris. at aqua ei mu	Infra. ca. 35. fo. 137 Esa. 12. a. Ταύτην τῷ κῷ, καὶ εἶπαν, ἄσωμεν τῷ κῷ, ἐνδόξως γὰρ	כִּי גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה	
διὰξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. τὸ δὲ ὕδωρ αὐτῆς τεῖ	glorificat ẽ. equũ τ ascẽsorẽ deiecit in ma	בַּיָּם׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי	עֹז זִמְרָה
ruo a dextrio et mur a siniſtrio. et liberauit	re. auriliator et ptector fact ẽ		
χος ἐκ δεξιῶν καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. καὶ ἐρύσατο	σαν. βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό		

Trãsla. Chal.

וְיַתְבַּר יַת גַּלְגַּלֵי רְתִיכוֹהִי וּמַדְבְּרִין לְהוֹן לְתַקָּפָא וַאֲמָרוּ מִצְרָאֵי אֶעֱרוֹק מִן
קֳדָם יִשְׂרָאֵל אֲרֵי דָא הִיא גְבוּרְתָא דַּייָ דְּעָבֵד לְהוֹן קְרָבִין בְּמִצְרָיִם׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה
אֲרֵים יַת יְדָךְ עַל יַמָּא וְיִתּוּבוּן מַיָּא עַל מִצְרָאֵי עַל רְתִיכֵיהוֹן וְעַל פָּרָשֵׁיהוֹן׃ וַאֲרִים
מֹשֶׁה יַת יְדֵיהּ עַל יַמָּא וְתָב יַמָּא לְעִידָּנָא צַפְרָא לְתוּקְפֵיהּ וּמִצְרָאֵי עָרְקִין לְקֳדָמוֹהִי
וְשַׁנְעִיק יְיָ יַת מִצְרָאֵי בְּגוֹ יַמָּא׃ וְתָבוּ מַיָּא וְחַפּוּ יַת רְתִיכַיָּא וְיַת פָּרָשַׁיָּא לְכָל חֵילָא דְּעָלוֹ
בָּתְרֵיהוֹן בְּיַמָּא לָא אִשְׁתָּאַר בְּהוֹן עַד חַד׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַלִיכוּ בְּיַבֶּשְׁתָּא
בְּגוֹ יַמָּא וּמַיָּא לְהוֹן שׁוּרִין מִימִינֵיהוֹן וּמִשְּׂמָאלֵיהוֹן׃ וּפְרִיק יְיָ בְּיוֹמָא הַהוּא יַת יִשְׂרָאֵל
מִידָא דְּמִצְרָאֵי׃ וַחֲזוֹ יִשְׂרָאֵל יַת מִצְרָאֵי מֵיתִין עַל כֵּיף יַמָּא׃ וַחֲזוֹ יִשְׂרָאֵל יַת גְּבוּרְתָא
רַבְּתָא דַּעֲבַד יְיָ בְּמִצְרָאֵי וְדָחֲלוּ עַמָּא יַת קֳדָם יְיָ׃ וְהֵימִינוּ בְּקֳדָם יְיָ וּבְמֵימְרֵיהּ דְּמֹשֶׁה
עַבְדֵּיהּ׃ Ca. xv. בְּכֵן שַׁבַּח מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יַת שֵׁבְחָתָא הָדָא
קֳדָם יְיָ וַאֲמָרוּ לְמֵימָר נְשַׁבַּח׃ וְנוֹדֵה קֳדָם יְיָ אֲרֵי אִתְגְּאִי עַל גַּוָּתָא וְגַאוּתָא דַּיְלִיהּ
הַיָּא סוּסָא וְרוּכְבֵיהּ רְמָא בְּיַמָּא׃ תּוּקְפִי וְתֵשְׁבָּחְתִי דְּחִילָא וַיְיָ אֲמַר בְּמֵימְרֵיהּ דְּהֲוָה

Trãsla. B. Iero.

Ter. Heb. Exo. Ca. xv. Pritiua. heb.

Interp. chal.

egyptios. Et abstulit rotas curruũ eoꝝ: τ ducebãt eos grauiſ. Dixerũtq; egyptij. Fugiam a facie israel: q; hec est potentia dñi que pugnabat pro eis in egypto. Et dixit dño ad moysen. Leua manũ tuam sup mare: et reuertẽtur aque sup egyptios τ sup currus eorũ et sup equites eoꝝ. Et leuauit moyses manũ suã sup mare: τ reuersum est mare in tpe matutino ad vigorem suũ. Egyptij autẽ fugiebãt in occursum eius: τ suffocauit dño egyptios in medio maris. Et reuerse sunt aque τ operuerunt currus τ equites τ oẽs exercitus pharaonis: qui ingressi fuerãt post eos in mare: nõ remãsit in eis vsq; ad vnũ. Filij aũt israel ambulabãt per siccũ in medio maris: τ aque erãt eis muri a dextris τ a siniſtris eoꝝ. Liberauitq; dño i die illo israel de manu egyptioꝝ: τ viderũt israelite egyptios mortuos in littore maris. Viditq; israel potentiã manus magne quã fecit dño in egyptios: τ timuit populus a facie domini: τ crediderũt in verbũ dñi et pphetie moysi serui eius. Cap. i f.

Tunc cecinit moyses τ filij israel carmẽ hoc coã dño: τ dixerũt. Cãtemus τ laudemus coã dño: q; magnificat ẽ sup magnificos: τ magnificẽtia tili ẽ equũ τ ascensorẽ ei⁹ piecit in mare. Fortitudo mea τ cantico meũ dño terribilis: dixit in verbo suo: τ fuit

Prima heb. | Ter. Heb. Exo. Ca. xv. | Trásla. B. Hiero. | Trásla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ׃ יְהוָה
אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ׃ מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם
וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם סוּף׃ תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כָּמוֹ
אָבֶן׃ יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב׃
וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ׃
וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ נֹד נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב
יָם׃ אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג בז אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי
אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי׃ נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ
כָּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים׃ מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה
נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא׃ נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ
אָרֶץ׃ נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל נְוֵה
קָדְשֶׁךָ׃ שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְלָשֶׁת׃ אָז
נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי
כְּנָעַן׃ תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאֶבֶן
עַד יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד יַעֲבֹר עַם זוּ קָנִיתָ׃ תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ
בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ
יָדֶיךָ׃ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו
בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה
בְּתוֹךְ הַיָּם׃ וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת הַתֹּף בְּיָדָהּ
וַתֵּצֶאנָה כָל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלוֹת׃ וַתַּעַן לָהֶם
מִרְיָם שִׁירוּ לַיהוָה כִּי גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם׃ וַיַּסַּע
מֹשֶׁה אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּם סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל מִדְבַּר שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת
יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא מָצְאוּ מָיִם׃ וַיָּבֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת
מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מָרָה׃ וַיִּלֹּנוּ הָעָם
עַל מֹשֶׁה לֵאמֹר מַה נִּשְׁתֶּה׃ וַיִּצְעַק אֶל יְהוָה וַיּוֹרֵהוּ יְהוָה עֵץ
וַיַּשְׁלֵךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם שָׂם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם
נִסָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר
בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל חֻקָּיו כָּל הַמַּחֲלָה
אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה רֹפְאֶךָ׃
וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וְשָׁם שְׁנֵים עָשָׂר עֵינוֹת מָיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים
וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמָּיִם׃ וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיָּבֹא כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִדְבַּר סִין אֲשֶׁר בֵּין אֵילִם וּבֵין סִינָי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיִּלֹּנוּ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל
מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן בַּמִּדְבָּר׃ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי יִתֵּן מוּתֵנוּ
בְּיַד יְהוָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתֵּנוּ עַל סִיר הַבָּשָׂר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם
לָשֹׂבַע כִּי הוֹצֵאתֶם אֹתָנוּ אֶל הַמִּדְבָּר הַזֶּה לְהָמִית אֶת כָּל הַקָּהָל
הַזֶּה בָּרָעָב׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הִנְנִי מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן
הַשָּׁמָיִם וְיָצָא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנַסֶּנּוּ הֲיֵלֵךְ
בְּתוֹרָתִי אִם לֹא׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהֵכִינוּ אֵת אֲשֶׁר יָבִיאוּ וְהָיָה
מִשְׁנֶה עַל אֲשֶׁר יְלַקְּטוּ יוֹם יוֹם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל כָּל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל עֶרֶב וִידַעְתֶּם כִּי יְהוָה הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
וּבֹקֶר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יְהוָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם עַל יְהוָה
וְנַחְנוּ מָה כִּי תַלִּינוּ עָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתֵת יְהוָה לָכֶם בָּעֶרֶב
בָּשָׂר לֶאֱכֹל וְלֶחֶם בַּבֹּקֶר לָשֹׂבַע בְּשָׁמְעַ יְהוָה אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם
אֲשֶׁר אַתֶּם מַלִּינִם עָלָיו וְנַחְנוּ מָה לֹא עָלֵינוּ תְלֻנֹּתֵיכֶם כִּי עַל יְהוָה׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן אֱמֹר אֶל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ לִפְנֵי
יְהוָה כִּי נִשְׁמַע אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם׃ וַיְהִי בְּדַבֶּר אַהֲרֹן אֶל כָּל עֲדַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּפְנוּ אֶל הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְבוֹד יְהוָה נִרְאָה בֶּעָנָן׃ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ שָׁמַעְתִּי אֶת תְּלֻנֹּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבֵּר אֲלֵהֶם
לֵאמֹר בֵּין הָעַרְבַּיִם תֹּאכְלוּ בָשָׂר וּבַבֹּקֶר תִּשְׂבְּעוּ לָחֶם וִידַעְתֶּם כִּי
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְהִי בָּעֶרֶב וַתַּעַל הַשְּׂלָו וַתְּכַס אֶת הַמַּחֲנֶה
וּבַבֹּקֶר הָיְתָה שִׁכְבַת הַטַּל סָבִיב לַמַּחֲנֶה׃ וַתַּעַל שִׁכְבַת הַטַּל וְהִנֵּה
עַל פְּנֵי הַמִּדְבָּר דַּק מְחֻסְפָּס דַּק כַּכְּפֹר עַל הָאָרֶץ׃ וַיִּרְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו מָן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מָה הוּא וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
מֹשֶׁה הוּא הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לְאָכְלָה׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה לִקְטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ עֹמֶר מִנְאָה גֻלְגְּלֶת מִסְפַּר נַפְשֹׁתֵיכֶם
אִישׁ לַאֲשֶׁר בְּאָהֳלוֹ תִּקָּחוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמַּרְבֶּה
וְהַמַּמְעִיט׃ וַיָּמֹדּוּ בָעֹמֶר וְלֹא הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר
אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ לָקָטוּ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵלֵיהֶם אִישׁ אַל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד
בֹּקֶר׃ וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה וַיּוֹתִרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר וַיָּרָם
תּוֹלָעִים וַיִּבְאַשׁ וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה׃ וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
אִישׁ כְּפִי אָכְלוֹ וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמָס׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לָקְטוּ לֶחֶם
מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לָאֶחָד וַיָּבֹאוּ כָּל נְשִׂיאֵי הָעֵדָה וַיַּגִּדוּ לְמֹשֶׁה׃
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת קֹדֶשׁ לַיהוָה מָחָר
אֵת אֲשֶׁר תֹּאפוּ אֵפוּ וְאֶת אֲשֶׁר תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵּׁלוּ וְאֵת כָּל הָעֹדֵף הַנִּיחוּ
לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד בֹּקֶר׃ וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ עַד בֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה
וְלֹא הִבְאִישׁ וְרִמָּה לֹא הָיְתָה בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אִכְלֻהוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבָּת
הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ בַּשָּׂדֶה׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטֻהוּ וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה בּוֹ׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן הָעָם
לִלְקֹט וְלֹא מָצָאוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עַד אָנָה מֵאַנְתֶּם לִשְׁמֹר
מִצְוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ רְאוּ כִּי יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת עַל כֵּן הוּא נֹתֵן לָכֶם
בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי׃ וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי׃ וַיִּקְרְאוּ בֵית יִשְׂרָאֵל
אֶת שְׁמוֹ מָן וְהוּא כְּזֶרַע גַּד לָבָן וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחִת בִּדְבָשׁ׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה מְלֹא הָעֹמֶר מִמֶּנּוּ לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם
לְמַעַן יִרְאוּ אֶת הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הֶאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן קַח צִנְצֶנֶת אַחַת וְתֶן שָׁמָּה
מְלֹא הָעֹמֶר מָן וְהַנַּח אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם׃ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וַיַּנִּיחֵהוּ אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמִשְׁמָרֶת׃ וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד בֹּאָם אֶל אֶרֶץ נוֹשָׁבֶת אֶת
הַמָּן אָכְלוּ עַד בֹּאָם אֶל קְצֵה אֶרֶץ כְּנָעַן׃ וְהָעֹמֶר עֲשִׂרִית הָאֵיפָה הוּא׃
וַיִּסְעוּ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבַּר סִין לְמַסְעֵיהֶם עַל פִּי יְהוָה
וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִם וְאֵין מַיִם לָעָם לִשְׁתּוֹת׃ וַיָּרֶב הָעָם עִם מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר
תְּנוּ לָנוּ מַיִם וְנִשְׁתֶּה וַיֹּאמֶר לָהֶם מֹשֶׁה מַה תְּרִיבוּן עִמָּדִי מַה תְּנַסּוּן
אֶת יְהוָה׃ וַיִּצְמָא שָׁם הָעָם לַמַּיִם וַיָּלֶן הָעָם עַל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לָמָּה
זֶּה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לַהֲמִית אֹתִי וְאֶת בָּנַי וְאֶת מִקְנַי בַּצָּמָא׃
וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל יְהוָה לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לָעָם הַזֶּה עוֹד מְעַט וּסְקָלֻנִי׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם וְקַח אִתְּךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל
וּמַטְּךָ אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת הַיְאֹר קַח בְּיָדֶךָ וְהָלָכְתָּ׃ הִנֵּה אָנֹכִי עֹמֵד
לְפָנֶיךָ שָׁם עַל הַצּוּר בְּחֹרֵב וְהִכִּיתָ בַּצּוּר וְיָצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וְשָׁתָה
הָעָם וַיַּעַשׂ כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם מַסָּה
וּמְרִיבָה עַל רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נַסֹּתָם אֶת יְהוָה לֵאמֹר הֲיֵשׁ יְהוָה
בְּקִרְבֵּנוּ אִם אָיִן׃ וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק מָחָר אָנֹכִי
נִצָּב עַל רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי׃ וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר
אָמַר לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה׃
וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר
עֲמָלֵק׃ וְיְדֵי מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַּחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ
וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה עַד בֹּא
הַשֶּׁמֶשׁ׃ וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עֲמָלֵק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי חָרֶב׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי מָחֹה אֶמְחֶה
אֶת זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה
נִסִּי׃ וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר׃ וְיִתְרוֹ
כֹּהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה שָׁמַע אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל
עַמּוֹ כִּי הוֹצִיא יְהוָה אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה
אֶת צִפֹּרָה אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ׃ וְאֶת שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד
גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה׃ וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי אֱלֹהֵי
אָבִי בְּעֶזְרִי וַיַּצִּלֵנִי מֵחֶרֶב פַּרְעֹה׃ וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ
אֶל מֹשֶׁה אֶל הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר הוּא חֹנֶה שָׁם הַר הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה
אֲנִי חֹתְנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּהּ׃ וַיֵּצֵא מֹשֶׁה
לִקְרַאת חֹתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשַּׁק לוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ
הָאֹהֱלָה׃ וַיְסַפֵּר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפַרְעֹה וּלְמִצְרַיִם
עַל אוֹדֹת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתַם בַּדֶּרֶךְ וַיַּצִּלֵם יְהוָה׃
וַיִּחַדְּ יִתְרוֹ עַל כָּל הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִצִּילוֹ
מִיַּד מִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם
וּמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת הָעָם מִתַּחַת יַד מִצְרָיִם׃ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי
גָדוֹל יְהוָה מִכָּל הָאֱלֹהִים כִּי בַּדָּבָר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵהֶם׃ וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן
מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכֹל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכָל לֶחֶם
עִם חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת
הָעָם וַיַּעֲמֹד הָעָם עַל מֹשֶׁה מִן הַבֹּקֶר עַד הָעָרֶב׃ וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת
כָּל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מָה הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם
מַדּוּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבַדֶּךָ וְכָל הָעָם נִצָּב עָלֶיךָ מִן בֹּקֶר עַד עָרֶב׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה לְחֹתֵנוֹ כִּי יָבֹא אֵלַי הָעָם לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים׃ כִּי יִהְיֶה לָהֶם דָּבָר בָּא
אֵלַי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת חֻקֵּי הָאֱלֹהִים וְאֶת
תּוֹרֹתָיו׃ וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה׃
נָבֹל תִּבָּל גַּם אַתָּה גַּם הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי כָבֵד מִמְּךָ הַדָּבָר לֹא
תוּכַל עֲשֹׂתֵהוּ לְבַדֶּךָ׃ עַתָּה שְׁמַע בְּקוֹלִי אִיעָצְךָ וִיהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ
הֱיֵה אַתָּה לָעָם מוּל הָאֱלֹהִים וְהָבֵאתָ אַתָּה אֶת הַדְּבָרִים אֶל הָאֱלֹהִים׃
וְהִזְהַרְתָּה אֶתְהֶם אֶת הַחֻקִּים וְאֶת הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת הַדֶּרֶךְ
יֵלְכוּ בָהּ וְאֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן׃ וְאַתָּה תֶּחֱזֶה מִכָּל הָעָם אַנְשֵׁי
חַיִל יִרְאֵי אֱלֹהִים אַנְשֵׁי אֱמֶת שֹׂנְאֵי בָצַע וְשַׂמְתָּ עֲלֵהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים
שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם בְּכָל עֵת וְהָיָה
כָּל הַדָּבָר הַגָּדֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וְכָל הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם וְהָקֶל מֵעָלֶיךָ
וְנָשְׂאוּ אִתָּךְ׃ אִם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱלֹהִים וְיָכָלְתָּ עֲמֹד
וְגַם כָּל הָעָם הַזֶּה עַל מְקֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם׃ וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה לְקוֹל חָתְנוֹ
וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר אָמָר׃ וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי חַיִל מִכָּל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן
רָאשִׁים עַל הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃
וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם בְּכָל עֵת אֶת הַדָּבָר הַקָּשֶׁה יָבִיאוּן אֶל מֹשֶׁה וְכָל הַדָּבָר
הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם׃ וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה אֶת חֹתְנוֹ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל אַרְצוֹ׃ בַּחֹדֶשׁ
הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי׃
וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל
נֶגֶד הָהָר׃ וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן הָהָר לֵאמֹר
כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגֵּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
לְמִצְרָיִם וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי׃ וְעַתָּה אִם
שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת בְּרִיתִי וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל הָעַמִּים
כִּי לִי כָּל הָאָרֶץ׃ וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם
לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה׃ וַיַּעֲנוּ כָל הָעָם יַחְדָּו
וַיֹּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי הָעָם אֶל יְהוָה׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע
הָעָם בְּדַבְּרִי עִמָּךְ וְגַם בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֶּד מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי הָעָם
אֶל יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵךְ אֶל הָעָם וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר
וְכִבְּסוּ שִׂמְלֹתָם׃ וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כִּי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי יֵרֵד יְהוָה
לְעֵינֵי כָל הָעָם עַל הַר סִינָי׃ וְהִגְבַּלְתָּ אֶת הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
עֲלוֹת בָּהָר וְנֹגֵעַ בְּקָצֵהוּ כָּל הַנֹּגֵעַ בָּהָר מוֹת יוּמָת׃ לֹא תִגַּע בּוֹ יָד כִּי
סָקוֹל יִסָּקֵל אוֹ יָרֹה יִיָּרֶה אִם בְּהֵמָה אִם אִישׁ לֹא יִחְיֶה בִּמְשֹׁךְ הַיֹּבֵל
הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר׃ וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן הָהָר אֶל הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת הָעָם וַיְכַבְּסוּ
שִׂמְלֹתָם׃ וַיֹּאמֶר אֶל הָעָם הֱיוּ נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל תִּגְּשׁוּ אֶל אִשָּׁה׃
וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל הָהָר
וְקֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד וַיֶּחֱרַד כָּל הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃ וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם
לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר׃ וְהַר סִינַי עָשַׁן כֻּלּוֹ
מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כְּעֶשֶׁן הַכִּבְשָׁן וַיֶּחֱרַד כָּל
הָהָר מְאֹד׃ וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים
יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל׃ וַיֵּרֶד יְהוָה עַל הַר סִינַי אֶל רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה
אֶל רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן
יֶהֶרְסוּ אֶל יְהוָה לִרְאוֹת וְנָפַל מִמֶּנּוּ רָב׃ וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל יְהוָה
יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן יִפְרָץ בָּהֶם יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה לֹא יוּכַל הָעָם
לַעֲלוֹת אֶל הַר סִינָי כִּי אַתָּה הַעַדְתָּה בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ׃
וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֵךְ רֵד וְעָלִיתָ אַתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אַל
יֶהֶרְסוּ לַעֲלוֹת אֶל יְהוָה פֶּן יִפְרָץ בָּם׃ וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם׃
וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר׃ אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל
פָּנָי׃ לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ

Ter. Heb.	Exo.	Ca.xv.	Pritiua.heb.
חָרַע דום	בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְמוּ כָּאָבֶן עַד		
עָבַר	יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד יַעֲבֹר עַם		
קָנָה בוא עָטַע	זוּ קָנִיתָ: תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ נְהַר		
כון יָשַׁב	נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ		
קָדַשׁ	יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ:		
מָלַךְ	יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:		
בוא	כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו		
שוב	בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת מֵי		
	הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה		
לָכַח	בְּתוֹךְ הַיָּם: וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה		
יָצָא	אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת הַתֹּף בְּיָדָהּ וַתֵּצֶאן		
נָשָׁה חָלַל	כָּל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבְמָחֹלֹת:		
עָנָה שור	וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לַיהוָה כִּי		
	נָאֹה נָאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם:		
נָסַע	וַיַּסַּע מֹשֶׁה אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּם סוּף		
	וַיֵּצְאוּ אֶל מִדְבַּר שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת		
	יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא מָצְאוּ מָיִם:		
נוא שָׁתָה	וַיָּבֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם		
	מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם עַל כֵּן קָרָא		
לון	שְׁמָהּ מָרָה: וַיִּלֹּנוּ הָעָם עַל מֹשֶׁה		
שָׁתָה צָעַק	לֵאמֹר מַה נִּשְׁתֶּה: וַיִּצְעַק אֶל		
יָרָה שָׁלַךְ	יְהוָה וַיּוֹרֵהוּ יְהוָה עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ		
שום	אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם		
שָׁפַט	שָׁם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם		
שָׁמַע	נִסָּהוּ: וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע		
	לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר		
עָשָׂה אזן	בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ		

Interp.chal.

in multitudine fortitudinis tue taceāt sicut lapis: donec trāseat populus tuus dñe: donec trāseat ppls hic quem redemisti. Introduces eos & collocabis eos in mōte hereditatis tue. locū domus maiestatis tue parasti dñe: sanctuariū dñi pparauerūt manus tue. Regnū dñi in seculū & in sēcla seculoy. Cū ingressus ē equitatus pharaonis cū curribus suis & equitibus suis in mare: reduxit dñs sup eos aq̄s maris. Filij aūt israel ambulauerūt p siccū in medio maris. Et tulit maria prophetissa soror aaron tympanū in manu sua: et egresse sunt oēs mulieres post eā cū tympanis & choris. Et respōdebat eis maria. Cantate & laudate cōtā dño: qđ magnificatus est sup magnificos: & magnificentia eius est: equū & ascensorē eius piecit in mare. Tulit aūt moyses israel de mari rubro: & egressi sunt per desertū agra. Et ambulauerūt tribus diebus per desertū: & nō inuenerūt aq̄. et venerūt in mara: & nō potuerūt bibere aq̄s de mara: eo q̄ amare cēnt: ppterea vocauit nomē ciusdē loci mara. Et conq̄stus est populus ptra moysen: dicēs. Quid bibemus. Et oranit cōtā dño: & ostendit ei dño lignū: & proiecit in aquā: & dulces facte sunt aque. Ibi cōstituit ei pactum & tudi eū: & ibi tētauit eū: & ait. Si obediēs obedieris vbo dñi dei tui: & qđ rectū est coram eo feceris: & audieris

Pritiua chal.

כְּנָא שַׁתֵּק עָבַר
עַל שָׁרָא חֲסַן
תָּקֵן מַקְדַּשׁ עַל
תּוּב
אֲתָא תָּקֵף נָשָׂה
עָנָה יָרָה נָאָה
רַמָּה נָצַח יָם
דְּבַר שָׁכַח אָתָא
שַׁתָּה רַעֲם
אֲמַר צָלָא רָמָה
קוּם דון מְבַל
עָבַד צִית

Translā.Gre.lxx.cū in terp̄.latina.

magnitudie brachij tui fiant vt lapides: donec p= μεγέθει βραχίονός σου ἀκινητωθήτωσαν, ἕως ἂν πα
trāseat ppls tu⁹ dñe: donec ptrāseat ppls tu⁹ hic: ρέλθῃ ὁ λαός σου κύριε, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου ὃν
quē possedisti. introducēs planta eos τος, ὃν ἐκτήσω. εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς
in mōte hereditatis tue in paratū habitaculū εἰς ὄρος κληρονομίας σου εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν
tuū. qđ operatus es dñe: sanctuariū dñe: qđ pauerūt σου. ὃ κατειργάσω κύριε, ἁγίασμα κύριε, ὃ ἡτοίμασαν
C manꝰ tue. dñs regnabit in seculū: & in se χεῖρές σου. κύριος βασιλεύων εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπ' αἰ
culū: & vltra. ingressus ē equꝰ pharaonis cū curribꝰ ῶνα, καὶ ἔτι· ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος φαραὼ σὺν ἅρμασι
et ascensoribꝰ in mare: et supduxit sup eos καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς
dñs aquā maris. at filij israel ambulaue κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθη
rūt p siccū in medio maris. accepit āt maria σαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. Ἔλαβε δὲ Μαριὰμ
pphetissa soror aaron tympanū in manu προφῆτις ἀδελφὴ Ἀαρὼν τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ
sua. & egresse sūt oēs mulieres post ipsā αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθοσαν πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς
cū tympanis et choris. incepit āt illis maria: μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν· ἐξῆρχε δὲ αὐτῶν Μαριάμ,
dicēs: cātemus dño: gloriose.n. glorificatꝰ ē. λέγουσα, ᾄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται·
equū et ascensorē deiecit in mare. edurit āt equὸν καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. ἐξῆρε δὲ
moyses filios israel de mari rubro: & tu μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἦλ
xit eos in desertū sur. et ambulauerūt tres θεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον σοὺρ. καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς
dies in deserto: et nō inuenierūt aquā: ad bibēdū. ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐχ ηὕρισκον ὕδωρ, ὥστε πιεῖν.
venerūt āt in marath: et nō potuerūt bibere aquā de ἦλθον δὲ εἰς μερρά, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἐκ
marath. amara .n. erat. ppt hoc vocatū ē nomen μερρᾶς· πικρὸν γὰρ ἦν· διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη τὸ ὄνομα
loci illius ꝑmaritudo. et murmurauit ppls cōtra τοῦ τόπου ἐκείνου πικρία. καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς ἐπὶ
moysen: dicentes: qđ bibemus. clamauit āt moyses μωυσῆν, λέγοντες, τί πιόμεθα. βοήσας δὲ μωυσῆς
D ad dñm. et ostēdit ei dñs lignū: & contecit in πρὸς κύριον, καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ ὁ κύριος ξύλον, καὶ ἐνέβαλεν εἰς
Judith 5.c. Eccle. 38.a. aquā: & dulcis facta ē aqua. illic cōstituit ei iu= τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ. ἐκεῖ ἔθετο αὐτῷ δι=
stificatiōes et iudicia: et ibi eū tentauit: et καιώματα καὶ κρίσεις, καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐπείρασεν, καὶ
dixit: si audieris vocē dñi dei tui: & εἶπεν, ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ
placita coram eo feceris: & auribus ꝑcepis τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσῃς, καὶ ἐνωτίσῃ τοῖς

Translā.B.Hiero.

m & pauor n in magnitu= die o brachij tui p Fiāt immo biles q q̄si lapis: r donec s p trāseat t populus tu? u dñe x donec r ptranseat s po= pulus tuus t iste quē u posſ fedisti. b Introduces eos: c & plātabis d ī mōte e here ditatis tue f firmissimo oo g hitaculo tuo: quod h ope ratus es i dñe. k Sāctuariū tuū l dñe: quod m firmaue rūt n manus tue. o Dñs p re gnabit q ī eternū r & vltra. s igressus ē o ei n eq̄s t pha= raō u cū curribus v & eq̄ti= bus eius w i mare: x & redu xit y super eos z dñs a aq̄s b maris. c Filii āt d israel e am bulauerūt f p siccū m ī me= dio ei n. o Sūpsit ergo p ma ria q pphetissa r soror s aa rō t tympanū u ī mānu sua: v egressę sūt w oēs x mulie res y p z el a cū tympānis b & choris: c qbus d p̄cinebat dicēs. e Cantemus f dño: g gl̄iose h ei i magnificatus e: k equū l & ascēsorē eius m deiecit n ī mare. o Tulit āt p moyses q israel r de mari s rubro: t & egressi sūt u in b desertū c sur. d Ambula= uerūtq; e tribus f diebus g per solitudinē: h & nō i in ueniebāt k aquā. l Et vene rūt m ī marath: n nec o pote rāt p bibere q aq̄s r de ma= rath: s eo q̄ u eēnt t amare. x Vñ & cōgruū loco y no= mē ipposuit z vocās illum a marath. i. amaritudinē. b Et murmurauit c popu= lus d cōtra e moysen f dicēs. g Quid h bibemus: i At il= le clamauit k ad l dñm. m oo n Qui o ostēdit ei p lignū: qđ cū q misisset r in s aq̄s t ī dul cedinē verse fūt. u Ibi v cō stituit w ei x p̄cepta y atq; iu dicia: z & ībi a tentauit eū b dicēs. c Si d audieris e vocē f dñi g dei tui: h & quod re ctum est i corā eo k feceris

Translā.Chal.

כְּנָא תִּשְׁתְּקוּן כָּאַבְנָא עַד דְּיִתְעְבַר עַמָּךְ יְיָ עַד דְּיִתְעְבַר עַמָּא דְּנָן דְּפְרֵקְתָּ׃
תַּעֲיְלִינּוּן וְתִשְׁרִינּוּן בְּטוּרָא דַּאֲחֻסְנַתָּךְ אַתְרָא דְּכַשַּׁרְתָּ שְׁכִינְתָּךְ אַתְקִינוּ יְיָ מַקְדְּשָׁא יְיָ
אַתְקְנָיְהִי יְדָךְ׃ יְיָ מַלְכוּתֵיהּ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ׃ כְּד עָל סוּסְוָתֵיהּ בַּרְעֹה בְּרִתְיָלוֹהִי
וּבְפָרַשׁוֹהִי בְּיַמָּא וְאָתֵיב יְיָ עֲלֵיהוֹן יָת מֵי יַמָּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַלִּיכוּ בְּיַבֶּשְׁתָּא בְּגַו יַמָּא׃
וּסְיָרַת מִרְיָם נְבִיאָתָא אֲחָתֵיהּ דְּאַהֲרֹן יָת תּוּפָּא בִּידַהּ וּפְקָאוּ כָל נְשַׁיָּא בָּתְרַהָא
בְּתוּפִּין וּמְחִינִין׃ וּעֲנָיָא לְהוֹן מִרְיָם שַׁבָּחוּ וְאוֹדוּ קֳדָם יְיָ אֲרֵי אִתְגְּאִי עֲל גֵּיוָתָא
וְגַאוּתָא דְּיִלֵּיהּ רְמָא סוּסָא וְרוּכְבֵיהּ רְמָא בְּיַמָּא ׃ וְאַפֵּיק מֹשֶׁה יָת יִשְׂרָאֵל מִיַּמָּא
דְּסוּף וּנְפָקוּ לְמַדְבְּרָא דְּתַרְעָא וַאֲזָלוּ תְּלָתָא יוֹמִין בְּמַדְבְּרָא וְלָא אַשְׁכָּחוּ מַיָּא׃ וַאֲתוֹ
לְמָרָה וְלָא יְכִילוּ לְמִשְׁתֵּי מַיָּא מִמָּרָה אֲרֵי מְרִירִין אִינּוּן עַל כֵּן קְרָא שְׁמַהּ מָרָה ׃
וְאִתְרַעֲמוּ עַמָּא עַל מֹשֶׁה לְמֵימַר מָה נִשְׁתֵּי ׃ וְצַלִּי קֳדָם יְיָ וְאַלְפֵיהּ יְיָ אָעָא וְרָמָא
לְמַיָּא וּמְתַקוּ מַיָּא תַּמָּן גְּזַר לֵיהּ לְקָיֵם וְדִין וְתַמָּן נַסְיֵהּ ׃ וַאֲמַר אִם קַבָּלָא תְּקַבֵּיל
בְּמֵימְרָא דַּייָ אֱלָהָךְ וּדְכָשֵׁר קֳדָמוֹהִי תַּעְבֵּיד וְתַצֵּית

Interp.chal.

in multitudine fortitudinis tue taceāt sicut lapis: donec trāseat populus tuus dñe: donec trāseat ppls hic quem redemisti. Introduces eos & collocabis eos in mōte hereditatis tue. locū domus maiestatis tue pparasti dñe: sanctuariū dñi pparauerūt manus tue. Regnū dñi in seculū & in secla seculoy. Cū ingressus ē equitatus pharaonis cuz curribus suis & equitibus suis in mare: reduxit dñs sup eos aq̄s maris. Filij aūt israel ambulauerūt p siccū in medio maris. Et tulit maria prophetissa soror aaron tympanū in manu sua: et egresse sunt oēs mulieres post eā cū tympanis & choris. Et respōdebat eis maria. Cantate & laudate cōtā dño: qđ magnificatus est sup magnificos: & magnificentia eius est: equū & ascensorē eius piecit in mare. Tulit aūt moyses israel de mari rubro: & egressi sunt per desertū agra. Et ambulauerūt tribus diebus per desertū: & nō inuenerūt aq̄. et venerūt in mara: & nō potuerūt bibere aq̄s de mara: eo q̄ amare cēnt: ppterea vocauit nomē ciusdē loci mara. Et conq̄stus est populus ptra moysen: dicēs. Quid bibemus. Et oranit cōtā dño: & ostendit ei dño lignū: & proiecit in aquā: & dulces facte sunt aque. Ibi cōstituit ei pactum & tudi eū: & ibi tētauit eū: & ait. Si obediēs obedieris vbo dñi dei tui: & qđ rectū est coram eo feceris: & audieris

Prima beb. | Ter. Heb. | Exo. | Ca. xvi. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל חֻקָּיו כָּל צוה
אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לא
כִּי אֲנִי יי
יְהוָה רֹפְאֶךָ׃ וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה בוא
וְשָׁם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם
וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל תנה
הַמָּיִם׃ וַיִּסְעוּ
Cap. xvi.
מֵאֵילִם וַיָּבֹאוּ כָּל עֲדַת בְּנֵי נסע
יִשְׂרָאֵל אֶל מִדְבַּר סִין אֲשֶׁר בֵּין יתר
אֵילִם וּבֵין סִינָי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר
יום לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לְצֵאתָם יי
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַילֹנוּ כָּל עֲדַת לון
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן
בַּמִּדְבָּר׃ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי דבר אמר
יִשְׂרָאֵל מִי יִתֵּן מוּתֵנוּ בְיַד יְהוָה נתן מות
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתֵּנוּ עַל סיר ישב
הַבָּשָׂר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם לָשֹׂבַע כִּי
הוֹצֵאתֶם אֹתָנוּ אֶל הַמִּדְבָּר הַזֶּה יצא
לְהָמִית אֶת כָּל הַקָּהָל הַזֶּה בָּרָעָב׃ מות
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הִנְנִי
מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמָיִם מטר
וְיָצָא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ
לְמַעַן אֲנַסֶּנּוּ הֲיֵלֵךְ בְּתוֹרָתִי אִם נסה יצה
לֹא׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהֵכִינוּ כון
אֵת אֲשֶׁר יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֶה בוא שנה
עַל אֲשֶׁר יִלְקְטוּ יוֹם יוֹם׃ וַיֹּאמֶר לקט
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

Prima chal. | Interp. chal.

precepta eius ⁊ custodieris omnia pacta eius: offices languores quos posui in egypto non ponam eos super te: q; ego dño medicus tuus. Venerũtq; in elim: vbi erant duodecim fontes aquarum ⁊ septuaginta palme. et castrametati sunt ibi iurta aquas. Ca. 16.
Profectiq; sunt de elim: ⁊ venit omnis cetus filiorum israel in desertũ sin: quod est inter elim ⁊ inter sinai: quintadecima die mensis secundi postquaz egressi sunt de terra egypti. Murmurauitq; oĩs congregatio filiorũ israel contra moysen ⁊ contra aaron in solitudine: et dixerũt eis filii israel. Utinã mortui essemus per verbum domini in terra egypti: quando sedebamus super ollas carnis: quando comedebamus panẽ ⁊ saturabamur. quare eduxistis nos in desertum istud? vt occideretis oẽm populũ hunc fame? Dixitq; dño ad moysen. Ecce ego descendere faciam vobis panem de celo: ⁊ egredietur populus: ⁊ colliget per singulos dies. Et tentem eum: vtrum ambulent in lege mea: an non. Et erit in die sexto ⁊ preparabunt que attulerint: et erit duplum ad illud quod colligerint per singulos dies. Dixitq; moyses ⁊ aarõ ad omnes filios israel.

Trãsla. B. Hiero.

& obedieris mãdatis eius: ⁊ custodieris[q3] oĩa ⁊ p̃cepta illius: cũctũ ⁊ languorẽ ⁊ quẽ posui in egypto non inducam sup te. Ego enim sum dñs deus saluator tuus. Venerunt aũt in helim filii israel: vbi erant duodeci fontes aquarũ & septuaginta palme: & castrametati sũt iuxta aquas. Ca. 16.
Profectiq; de helim vẽit oĩs multitudo filiorum israel in desertum sin quod est inter helim & sinai qntadecima die mensis secundi: post egressi sunt de terra egypti. Et murmurauit oĩs cõgregatio filiorũ israel contra moysen & aarõ in solitudine. Dixeruntq; filii israel ad eos. Vtinã mortui essemus per manum domini in terra egypti: qñ sedebamus super ollas carniũ: & comedebamus panẽ in saturitate: Cur induxistis nos in desertum istud: vt occideretis oẽm multitudinẽ fame? Dixit aũt dñs ad moysen Ecce ego pluam vobis panes de celo. Egrediatur populus & colligat qđ sufficiũt p singulos dies: vt tentẽ eũ: vtrũ ãbulet in lege mea an non. Die aũt sexto parent qđ inferant: & sit duplum quã colligere solebant p singulos dies. Dixerũtq; moyses & aaron ad omnes filios israel.

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

mãdata eius: et seruaueris oẽs iust
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ φυλάξῃς πάντα τὰ δίκαι
tias eius: oẽm morbũ quẽ induri
ώματα αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον ἣν ἐπήγαγον τοῖς
egrptijs: nõ inducã sup te. ego.n. sum domi
αἰγυπτίοις, οὐκ ἐπάξω ἐπί σε. ἐγὼ γάρ εἰμι κύρι
nus sanans te. et .n. venerũt in elim: et erãt
ος ὁ ἰώμενός σε. καὶ γὰρ ἦλθον εἰς ἐλείμ, καὶ ἦσαν
illic duodeci fontes aquaz: et septuagin
ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα
ta trũci palmaz. castrametati sũt ãt illic apũd
τὰ στελέχη φοινίκων. παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ παρὰ
aquas. τὰ ὕδατα. Ca. 16.
Profecti sũt ãt ex elim: et venit oĩs cõgrega
ἀπῆραν δὲ ἐξ ἐλείμ, καὶ ἦλθε πᾶσα συναγω
tio filioz israel in desertũ sin: qđ est inter
γὴ υἱῶν Ισραὴλ εἰς τὴν ἔρημον σίν, ἥ ἐστιν ἀναμέσον
elim: ⁊ inter sina. at quita et deci
ἐλείμ, καὶ ἀναμέσον σινά. τῇ δὲ πέμπτῃ καὶ δεκά
ma die: mẽse scdo egressio ip
τῃ ἡμέρᾳ, τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐξελευθέντων αὐ
sis ex tra egypti: murmurauit oĩs cõgrega
τῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου, διεγόγγυζε πᾶσα ἡ συναγω
tio filioz israel cõtra morsen et aaron. ⁊ di
γὴ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐπὶ μωυσῆν καὶ ἀαρών. καὶ εἶ
xerũt ad eos filij israel: vtinã mortui essem
παν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ισραήλ, ὄφελον ἀπεθάνομεν
percussi a dño in tra egypti: qñ sede
πληγέντες ὑπὸ κυρίου ἐν γῇ αἰγύπτου, ὅταν ἐκα
bam sup ollas carniũ: ⁊ comedebam pa
θήμεθα ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν, καὶ ἠσθίομεν ἄρ
nes ad satietatẽ: qz eduxistis nos in
τους εἰς πλησμονήν, ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν
desertũ hoc: vt occideretis oẽm cõgrega
ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι πᾶσαν τὴν συναγω
tionẽ hanc in fame. dixit ãt dñs ad moysen:
γὴν ταύτην ἐν λιμῷ. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν,
ecce ego pluã vobis panes ex celo. et egre
ἰδοὺ ἐγὼ ὑῶ ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ ἐυρατοῦ. καὶ ἐξε
dietur popul: ⁊ colligent qđ diei in
λεύσεται ὁ λαός, καὶ συλλέξουσι τὸ τῆς ἡμέρας εἰς
diem: vt tentem eos si ambulabũt
ἡμέραν, ὅπως πειράσω αὐτοὺς εἰ πορεύσονται
in lege mea vel nõ. et erit die sexta:
τῷ νόμῳ μου ἢ οὔ. καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ,
et preparabũt qđ inferãt. ⁊ erit
καὶ ἑτοιμάσουσιν ὃ ἂν εἰσενέγκωσιν. καὶ ἔσται
duplũ qđ cõgregauerit qđ p diem in di
διπλοῦν ὃ ἂν συναγάγωσι τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡ
em. dixit ãt morses et aaron ad oẽm
μέραν. εἶπε δὲ μωυσῆς καὶ ἀαρὼν πρὸς πᾶσαν
cetũ filioz israel:
συναγωγὴν υἱῶν Ισραήλ,

Transla. Chal.

לְמִפְקַד וְתִטַּר כָּל קְיָמוֹהִי כָּל מַרְעִין דְּשַׂוִּיתִי בְּמִצְרָאֵי לָא אָשַׁוִּינוּן עֲלָךְ אֲרֵי אֲנָא
יְיָ אַסְיָךְ׃ וַאֲתוֹ לְאֵילִים וְתַמָּן תַּרְתָּא עֲשְׂרֵה מַבּוּעִין דְּמַיִן וְשַׁבְעִין דִּקְלִין וּשְׁרוֹ תַּמָּן
עַל מַיָּא׃ וּנְטַלוּ מֵאֵילִים וַאֲתוֹ כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל Ca. xvi.
לְמַדְבְּרָא דְסִין דְּבֵין אֵילִים וּבֵין סִינַי בְּחַמְשָׁא עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא תִּנְיָנָא לְמִפָּקְהוֹן
מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃ וְאִתְרָעֲמוּ כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן בְּמַדְבְּרָא׃
וַאֲמָרוּ לְהוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְוַי דְּיָתְנָא עַל כַּיְרָתָא דַּיְיָ בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם כַּד הֲוֵינָא
יָתְבִין עַל דּוּדֵי בִּשְׂרָא כַּד הַוְוֵינָא אָכְלִין לַחְמָא וְשָׂבְעִין אֲרֵי אַפֵּקְתּוּן יָתָנָא לְמַדְבְּרָא
הָדֵין לְמִקְטַל יַת כָּל קְהָלָא הָדֵין בְּכַפְנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הָא אֲנָא מַמְטֵי לְכוֹן לַחְמָא
מִן שְׁמַיָּא וְיִפְּקוּן עַמָּא וְיִלְקְטוּן פִּתְגָם יוֹם בְּיוֹמֵיהּ בְּדִיל דְּאֵנַסִינוּן הֲיַהֲכוֹן נָטְרִין אוֹרַיְתִי
אִם לָא׃ וְיְהֵי בְּיוֹמָא שְׁתִיתָאָה וְיִתְקְנוּן יַת דְּיַיתוּן וְיְהֵי עַל חַד תְּרֵין עַל דְּיִלְקְטוּן
יוֹם יוֹם׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

Transla.Gre.lxx.cum interpre.latina.

vespere scietis: q̃ dñs edurit vos de
ἑσπέρας γνώσεσθε, ὅτι κύριος ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ
terra egypti: t mane videbitis gloriã dñi
γῆς Αἰγύπτου, καὶ πρωὶ ὄψεσθε τὴν δόξαν κυρίου
q̃ audiuit murmur vestrum cõtra me
ἐν τῷ ἐισακοῦσαι γὰρ γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τῷ θε-
um. nos aũt q̃d sumꝰ: q̃ murmuratio cõtra nos:
ῷ. ἡμεῖς δὲ τί ἐσμέν, ὅτι διαγογγύζετε καθ' ἡμῶν;
t dirit moyses cũ dederit dñs vobis vespe
καὶ εἶπε μωυσῆς ἐν τῷ δοῦναι κύριον ὑμῖν ἑσπέ-
re carnes comedere: t panes mane in saturi-
ρας κρέα φαγεῖν, καὶ ἄρτους τοπρωὶ εἰς πλησ-
tatẽ: q̃ audiuit dñs murmur ve-
μονήν, διὰ τὸ ἐισακοῦσαι κύριον τὸν γογγυσμὸν ὑ-
strũ: q̃ vox murmuratio cõtra nos. nos aũt q̃d
μῶν, ὃν ὑμεῖς διαγογγύζετε καθ' ἡμῶν. ἡμεῖς δὲ τί
sumꝰ: nõ .n. cõtra nos murmur vestrum est:
ἐσμέν; οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν ἐστιν,
sed cõtra dñm. dixit aũt moyses ad aa-
ἀλλ' ἢ κατὰ τοῦ θεοῦ. εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς ἀα-
ron: dic oi cetui filioꝝ israel: accedi-
ρών, εἶπον πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν ἰσραήλ, πρόσελ-
te cor̃ dño. audiuit .n. vestrum mur
θετε ἐναντίον τοῦ θεοῦ. ἐισακήκοεν γὰρ ὑμῶν τὸν γογ-
mur. q̃ aũt locutꝰ é aaron oi cõgregatiõi fi
γυσμόν. διὰ τί ἐλαλεῖ ἀαρὼν πάσῃ συναγωγῇ υἱ-
lioꝝ israel: t cõuersi sũt in desertũ: t
ῶν ἰσραήλ, καὶ ἐπεστράφησαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ
gloria dñi apparuit in nube. t locutꝰ é dñs
ἡ δόξα κυρίου ὤφθη ἐν νεφέλῃ. καὶ ἐλάλησε κύριος
ad moysen: dicẽs: audiui murmur
πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἐισακήκοα γὰρ γογγυσμὸν
filioꝝ israel. loquere ad eos: dicẽs:
τῶν υἱῶν ἰσραήλ. λάλησον πρὸς αὐτούς, λέγων, τὸ
ad vesperã comedetis carnes: t mane saturabi-
πρὸς ἑσπέραν φάγεσθε κρέα, καὶ τοπρωὶ πλησθή-
C mini panib⁹. t scietis: q̃ ego sũ dñs
σεσθε ἄρτων. καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγώ εἰμι κύ-
min⁹ deꝰ vr̃. factũ é aũt vespe. t ascẽ-
ριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ἐγένετο δὲ ἑσπέρα. καὶ ἀνέ-
dit coturnix: t cooperuit ca
βη ἡ ὀρτυγομήτρα, καὶ ἐκάλυψε τὴν παρεμ-
stra. mane aũt factũ é cũ cessasset
βολήν. τοπρωὶ δὲ ἐγένετο κατασπαυσμὸς τῆς
ros circuitu castroꝝ: t ecce sup
δρόσου κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἰδοὺ ἐπὶ
faciẽ deserti subtile vt cortãdrũ al-
πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὡσεὶ κόριον λευ-
bũ: vt pruina sup trã. videntes aũt fi
κόν, ὡσεὶ πάχνος ἐπὶ τῆς γῆς. ἰδόντες δὲ οἱ υἱ-
lii israel: dixerũt alter alteri: q̃d est
οἱ ἰσραήλ, ἔπαιρε ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, τί ἐστί
hoc: nõ .n. sciebãt
τοῦτο; οὐ γὰρ ἤδεισαν

Trãsla.Cbal.

כַּרְסָשָׂא וְתִדְעוּן אֲרֵי יְיָ אַפֵּיק יַתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃ וּפְצַפָּרָא וְתֶחֱזוֹן יַת יְקָרָא
דַייָ בְּשְׁמִיעַ יַת תּוּרְעֲמוּתְכוֹן דְּמִן קֳדָם יְיָ וּמַה אֲרֵי אִתְרַעֲמָתוּן עֲלָנָא וַאֲמַר מֹשֶׁה
כַּרְסָשָׂא דְּיְיָ יְהַב לְכוֹן בְּרַמְשָׁא בִּשְׂרָא לְמֵיכַל וְלַחְמָא בְּצַפְּרָא לְמִשְׂבַּע בְּדְשְׁמִיעַ
תּוּרְעֲמוּתְכוֹן דְּאַתּוּן מְתְרַעְמִין עֲלוֹהִי וַמַּה לָּא עֲלָנָא תּוּרְעֲמוּתְכוֹן אֶלָהֵין עַל
מֵימְרָא דַייָ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵימַר לְכָל כְּנִישְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל קְרִיבוּ קֳדָם יְיָ
אֲרֵי שְׁמִיעַ קֳדָמוֹהִי תּוּרְעֲמוּתְכוֹן׃ וַהֲוָה כַּד מַלֵּיל אַהֲרֹן לְכָל כְּנִישְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאִתְפְּנִיאוּ לְמַדְבְּרָא וְהָא יְקָרָא דַייָ אִתְגְּלִי בַּעֲנָנָא׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃
שְׁמִיעַ קֳדָמַי יַת תּוּרְעֲמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַלֵּיל עִמְּהוֹן לְמֵימָר בֵּין שְׁמָשַׁיָּא תֵּכְלוֹן בִּשְׂרָא
וּבְצַפְּרָא תִּשְׂבְּעוּן לַחְמָא וְתִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ וַהֲוָה בְּרַמְשָׁא וּסְלִיקַת שְׂלָיו
וְחַפָּאת יַת מַשְׁרִיתָא וּבְצַפְּרָא רַתִּית טַלָּא סְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁרִיתָא׃ וּסְלִיקַת
טַלָּא וְהָא עַל אַפֵּי מַדְבְּרָא דַּעֲדַק מְקַלַּף דַּעֲדַק דְּגִיר כְּגִלְדָּא עַל אַרְעָא׃ וַחֲזוֹ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמָרוּ גְּבַר לְאָחוּהִי מָן הוּא אֲרֵי לָא יְדָעוּ מָה

Trãsla.B.Hiero.

Vespere scietis q̃ dñs
minus eduxerit
vos de terra egypti: &
mane
videbitis gloriam do-
mini. Audiui enim
murmur vestrum con-
tra dominum. Nos ve-
ro quid sumus: quia
murmurastis contra nos?
Et ait moyses. Dabit
vobis dñs vespe carnes edere. Et mane panes in saturitate: eo q̃
audierit murmuratio-
nes vestras: quib murmurati estis contra
eũ. Nos ei quid sumus?
Nec cõtra nos est mur
mur vr̃m sed cõtra dñm
Dixit quoq̃ moyses
ad Aarõ. Dic vniuer-
se cõgregatiõi filiorũ isrl.
Accedite corã, do-
mino. Audiuit ei murmur vr̃m. Cũq̃ loq̃re-
tur aaron ad oẽm cetum filiorum israel:
respexerũt ad solitudi-
nem. Et ecce gloria
dñi apparuit in nube.
Locutus est aũt dñs ad
moysen dicẽs. Audiui
murmurationes
filiorum israel. Lo que
re ad eos.
Vespere comedetis
carnes: & mane
saturabimini panibus.
scietisq̃ q̃ ego sum
dñs deus vr̃. Factũ est
ergo vespe: & ascẽdens
coturnix coopuit ca-
stra. Mane quoq̃
ros iacuit per circutũ
castrorũ. Cũq̃ operuis
set superficiẽ terre: ap-
paruit in solitudine
minutũ & q̃si pilo tusũ
in siltudine pruine sup
terrã. Quod cũ vidisset
filii israel: dixerũt ad
inicẽ. Man hu. quod si-
gnificat qd ẽ hoc? Igno

Ter.Heb. Exo. Ca.xvi. Pritiua heb.

יָצָא עֶרֶב וִידַעְתֶּם כִּי יְהוָה הוֹצִיא
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וּבֹקֶר
רָאָה כָּבוֹד יְהוָה בְּשָׁמְעוֹ
אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם עַל יְהוָה וְנַחְנוּ מָה
כִּי תַלִּינוּ עָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
נָתַן יְהוָה לָכֶם בָּעֶרֶב בָּשָׂר לֶאֱכֹל
וְלֶחֶם בַּבֹּקֶר לִשְׂבָּע בְּשָׁמְעַ יְהוָה
אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם מַלִּינִם
עָלָיו וְנַחְנוּ מָה לֹא עָלֵינוּ
תְּלֻנֹּתֵיכֶם כִּי עַל יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן אֱמֹר אֶל כָּל עֲדַת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה כִּי
שָׁמַע אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם׃ וַיְהִי
כְּדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּפְנוּ אֶל הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְבוֹד
יְהוָה נִרְאָה בֶּעָנָן׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ שָׁמַעְתִּי אֶת תְּלוּנֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבֵּר אֲלֵהֶם לֵאמֹר
בֵּין הָעַרְבַּיִם תֹּאכְלוּ בָשָׂר וּבַבֹּקֶר
תִּשְׂבְּעוּ לָחֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְהִי בָּעֶרֶב וַתַּעַל הַשְּׂלָו
וַתְּכַס אֶת הַמַּחֲנֶה וּבַבֹּקֶר הָיְתָה
שִׁכְבַת הַטַּל סָבִיב לַמַּחֲנֶה׃ וַתַּעַל
שִׁכְבַת הַטַּל וְהִנֵּה עַל פְּנֵי הַמִּדְבָּר
דַּק מְחֻסְפָּס דַּק כַּכְּפֹר עַל הָאָרֶץ׃
וַיִּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ
אֶל אָחִיו מָן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מָה

Interpre.cbal.

Vespere scietis q̃ dñs eduxerit vos de terra egrpti:
et mane videbitis gloriã dñi: eo q̃ auditũ sit mur
mur vestrum coram dño: nos enim quid sumus quia
murmurastis contra nos? Dixitq̃ moyses cum dede
rit vobis dño vespere carnem ad comedendum: t ma
ne panem in saturitatem: cum auditus sit coram dño
murmur vestrum: quod vos murmurastis cõtra eum.
Nos enim quid sumus? non est contra nos murmur
vestrum: sed contra verbum domini. Dixitq̃ moyses
ad aaron. Dic vniuerse congregationi filiorũ israel.
Accedite coram dño: quia auditum est coram eo mur
mur vestrum. Et factum est cum loqueretur aaron ad
omnẽ congregationẽ filiorũ israel: t respexerunt ad
solitudinem: t ecce gloria dñi revelata erat in nube.
Locutusq̃ est dñs ad moysen: dicens. Audiui cor̃
me murmur filiorum israel: loquere cum eis: dicens.
Vespere comedetis carnem: t mane saturabimini pa
ne: t scietis q̃ ego dño deus vester. Factũq̃ est vespe
re t ascendit coturnix: t operuit castra. et mane ros
descendit per circuitum castrorum: t sublatus est ros
qui descenderat: t ecce super faciem deserti minutus
quasi decorticatum: minutum aceruatum: q̃si pruina
super terram. Et viderunt filii israel: t dixerũt vnus
quisq̃ fratri suo. Quid est hoc? Nesciebãt enim quid

Pritiua cbal.

יְדַע נָגַף חָזָא
רְעַם
נָתַן אָכַל שָׂבַע
אָמַר
פָּנָה דִּבֵּר גְּלָה
אָמַר רְעַם
אָכַל שָׂבַע יְדַע
חָזָה שָׁרָא יְהוָה
טָלַל כְּלַף חָזָא

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Exo. Ca. xvi.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.
	הוּא׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא		rabãt ei quid eẽt. Qui	qđ erat. dixit ãt moyses ad eos: hic pa-
	הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לֶאֱכָלָה׃		bus ait moyses. Iste est	ti ẽy. εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς αὐτούς, οὗτος ὁ ἄρ-
	זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה		pãis quẽ dñs dedit vo	τος, ὃν ἔδωκε κύριος ὑμῖν φαγεῖν, τοῦτο γὰρ
לִקְטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ עֹמֶר	פֶּה		bis ad vescẽdũ. Hic est	ῥ̃bũ qđ præcepit dñs. congregate ex
לַגֻּלְגֹּלֶת מִסְפַּר נַפְשֹׁתֵיכֶם אִישׁ	גֻּלְגֹּלֶת		sermo quem precepit	ἐξ̃μα ὃ συνέταξε κύριος· συναγάγετε ἀπ' αὐ-
לַאֲשֶׁר בְּאָהֳלוֹ תִּקָּחוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵּן	לַנֶּפֶשׁ		vobis dominus. Colli	τοῦ ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας γόμορ κατὰ κε
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמַּרְבֶּה	לַקֵּט רָבָה		gat vnusquisq ex eo	φαλὴν κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν ὑμῶν, ἕκαστος ἐν ταῖς
וְהַמַּמְעִיט וַיָּמֹדוּ בָּעֹמֶר וְלֹא הֶעְדִּיף	מְעַט הֶעְדֵּיף		quãtũ sufficit ad vescẽ	σκηναῖς ὑμῶν συλλέξατε. ἐποίησαν δὲ οὕτως D
הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר	חָסַר		dũ: gomor p singula ca	υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ συνέλεξαν, ὁ μὲν πολὺ καὶ ὁ
אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ לָקָטוּ׃ וַיֹּאמֶר			pitã. Iuxta nũerũ aiarũ	ὀλίγον. καὶ μετρήσαντες τὸ γόμορ, οὐκ
מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אַל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ	יֶתֶר		vrarũ q̃ hitãt i tabernã-	ἐπλεόνασεν ὁ τὸ πολύ, καὶ ὁ τὸ ἔλαττον· οὐκ ἔλατ 2. Co.
עַד בֹּקֶר׃ וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה			culo sic tolletis. Fecerũt	τόνησεν ἕκαστος, εἰς τοὺς καθήκοντας παρ' ἑαυτῷ 8.c.
וַיּוֹתִרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר			q̃b ita filii israel: & colle	συνέλεξαν. εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς αὐτούς, μη
וַיָּרֻם תּוֹלָעִים וַיִּבְאַשׁ וַיִּקְצֹף	רוּם תָּלַע בָּאַשׁ		gerunt alius plus alius	δεὶς καταλιπέτω ἀπ' αὐτοῦ εἰς τοπρωΐ. καὶ
עֲלֵהֶם מֹשֶׁה׃ וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֹּקֶר	קָצַף		minus: & mẽsi sunt ad	οὐ συνήκουσαν μωυσῆ, ἀλλὰ κατέλιπόν τινες
בַּבֹּקֶר אִישׁ כְּפִי אָכְלוֹ וְחַם	חַם		mẽsuram gomor. Nec	ἐκ αὐτοῦ εἰς τοπρωΐ. καὶ ἐξέζεσεν σκώληκας,
הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמָס׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי	חַמֵּם הָיָה		quĩ plus collegerat: ha	καὶ ἐταπρώθησεν. καὶ ἐπικράνθη ἐπ' αὐτοῖς μωυ-
לָקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר	שְׁנָה שָׁנָה		buit ãplius: nec qui mi-	σῆς. καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρωΐ πρωΐ, ἕκαστος
לָאֶחָד וַיָּבֹאוּ כָּל נְשִׂיאֵי הָעֵדָה	בּוֹא עָשָׂה עֵדָה		nus paruerat: repit mi-	ἐν τοῖς σκηναῖς ὑμῶν συλλέξατε. ἐποίησαν δὲ οὕτως
וַיַּגִּידוּ לְמֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם			nus: sed singuli iuxta id	υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ συνέλεξαν, ὁ μὲν πολὺ καὶ ὁ
הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה שַׁבָּתוֹן			qđ edere poterãt: con-	ὀλίγον. καὶ μετρήσαντες τὸ γόμορ, οὐκ
שַׁבַּת קֹדֶשׁ לַיהוָה מָחָר אֵת אֲשֶׁר			gregauerunt. Dixitq	ἐπλεόνασεν ὁ τὸ πολύ, καὶ ὁ τὸ ἔλαττον· οὐκ ἔλατ
תֹּאפוּ אֵפוּ וְאֵת אֲשֶׁר תְּבַשְּׁלוּ	אֲפֵה בָּשַׁל		moyses ad eos. Nullus	εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς αὐτούς, μη
בַּשֵּׁלוּ וְאֵת כָּל הָעֹדֵף הַנִּיחוּ	יָתֵר		relinquat ex eo in mane.	δεὶς καταλιπέτω ἀπ' αὐτοῦ εἰς τοπρωΐ. καὶ
לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד הַבֹּקֶר׃ וַיַּנִּיחוּ	שָׁמַר		Quĩ nõ audierũt eũ:	οὐ συνήκουσαν μωυσῆ, ἀλλὰ κατέλιπόν τινες
אֹתוֹ עַד הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה			sed dimiserũt quidã ex	ἐξ αὐτοῦ εἰς τοπρωΐ. καὶ ἐξέζεσεν σκώληκας,
מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וְרִמָּה לֹא	בָּאַשׁ		eis vsq mane : ooooooo	καὶ ἐταπρώθησεν. καὶ ἐπικράνθη ἐπ' αὐτοῖς μωυ-
			& scatere cepit vermi-	σῆς. καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρωΐ πρωΐ, ἕκαστος
			bus atq̃ cõputruit. Et	ὡς ἱκανὸν αὐτῷ φαγεῖν, καίπερ συντέταξε μωυ-
			iratus ẽ cõtra eos Moy	σῆ. καὶ συνέλεξαν ἀνὰ πρωΐ πρωΐ, ἕκαστος
			ses. Colligebãt ãt mãe	ὡς ἱκανὸν αὐτῷ φαγεῖν, καίπερ συντέταξε κύ-
			singuli quãtũ sufficere	ριος. καὶ συνέλιξαν ἀνὰ πρωΐ πρωΐ, ἕκαστος
			poterat ad vescẽdũ. Cũ	ὡς ἱκανὸν αὐτῷ φαγεῖν, καίπερ συντέταξεν αὐτοῖς μωυ-
			q̃ incaluisset sol liq̃fie-	σῆς. καὶ οὐ κατέλιπον ἀπ' αὐτοῦ εἰς τοπρωΐ. καὶ
			bat. In die autem sexta	οὐκ ἐσάπρωσεν σκώληκας, οὐδὲ σκώληξ ἐσάπρωσεν
			collegerunt cibos du-	

Trãsla. chal.

הוּא דַּאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן הוּא לַחְמָא דִּי יְיָ לְכוֹן לְמֵיכַל׃ דֵּין פִּתְגָמָא דְּפַקִּיד יְיָ
לְקוֹטוּ מִנֵּיהּ גְּבַר לְפוּם סֵיכְלֵיהּ עוֹמְרָא לְגֻלְגַּלְתָּא מִנְיַן נַפְשָׁתְהוֹן גְּבַר לְרֵי בְּמַשְׁכְּנֵיהּ
תִּסְבוֹן׃ וַעֲבַדוּ כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָקְטוּ דְּאַסְגִּי וּדְאַזְעַר׃ וְכָלוּ בְּעוֹמְרָא וְלָא אוֹתַר
דְּאַסְגִּי וּדְאַזְעַר לָא חַסַר גְּבַר לְפוּם סֵיכְלֵיהּ לְקוֹטוּ׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן גְּבַר לָא יַצְנַע
מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא׃ וְלָא צַנְּעוּ מִן מֹשֶׁה וְאָשְׁאֲרוּ גוּבְרִין מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא וְרָחֵישׁ רַחֲשָׁא
וְסָרִיר עֲלֵיהוֹן מֹשֶׁה׃ וּלְקוֹטוּ יָתֵיהּ בְּצַפְרָא גְּבַר כְּפוּם סֵיכְלֵיהּ וּדְאִשְׁתָּאַר
מִנֵּיהּ עַל אַפֵּי חַקְלָא כָּד חֲמָא עָלוֹהִי שְׁמָשָׁא הֲוָה נְיוּמָא׃ וַהֲוָה בְּיוֹמָא שְׁתִיתַאָה לְקוֹטוּ לַחְמָא
עִלַּוֵי תְּרֵין עִסְרִין לְחַד גַּבַּר וְאָתוֹ כָּל רַבְרְבֵי כְנִשְׁתָּא וְחַוִּיאוּ לְמֹשֶׁה׃ וַאֲמַר לְהוֹן
הוּא דְּמַלֵּיל יְיָ נְיַחְתָּא קוּדְשָׁא מְחַר יְתֵיהּ יְיָ מַה דְּאֵתוּן עַתִּידִין לְמֵיפֵא אֲפוּ וְיָת
דְּאָתוּן עַתִּדִין לְבַשָּׁלָא בַּשְּׁלוּ וְיָת כָּל מוֹתָרָא אַצְנְעוּ לְכוֹן לְמַטְרָא עַד צַפְרָא׃ וְאַצְנְעוּ
יָתֵיהּ עַד צַפְרָא כְּמָא דְּפַקִּיד מֹשֶׁה וְלָא סְרִי וְרַחֲשָׁא לָא

Pritiua chal.

אָכַל נְבַל	esset. Dixitq eis moyses. Nic ẽ panis quẽ dedit vob dño ad vescẽdũ. hoc ẽ verbũ qđ pcepit dñs. Colligite ex eo vnusquisq ꝑtũ sufficit ad vescẽdũ: gomor p singula capita: iuxta nũerũ aiarũ vrarũ: vnusquisq p hio q habitant in tabernaculo suo tollat. Fecerũtq ita filii israel: et collegerũt quidã plus t q̃dam min: t mẽsi sunt ad mẽsurã gomor: t nihil supfuit ei q plus collegit: nec defuit ei q minus collegerat. Vnusquisq iuxta id qđ poterat comedere collegerũt. Dixitq eis moyses. Nullus reponat ex eo vsq mane. et nõ acqeuerũt moysi: et vimiserũt q̃dam viri ex eo vsq mane: t scaturiuit vermibus t cõputruit: t iratus est ꝑtra eos moyseo. Colligebãt illud mane: singuli ꝑtũ sufficere poterat ad vescendũ. et qđ remanebat ex eo sup facĩe ægri: cũ incaluisset sol liq̃fiebat. Et factũ est in die sexto collegerũt panẽ duplicẽ: duo gomor vniculiq: t venerunt oẽs pncipes cõgregationis t narrauerũt moysi: t ait eis. Hoc est qđ locut est dño: reqes sabbati sctificati est cras dño qđ coquendum est: coqte. et qđ cõdituri estis: cõdite. Et qđ reliquũ fuerit: reponite vobis in custodiã vsq mane. Et reposuerũt illud vsq in mane sicut preceperat moyses: t nõ cõputruit neq vermis
נָבַל	
מָנָה שָׁכַן נָסַב	
סָנָא זָעַר יָתַר	
צָנַע	
שָׁאַר	
סָרָא אָכַל	
שָׁאַר תָּם שִׁית	
אָתָא רָבַב	
תַּוָּה טָחַן אָפָה	
יָתַר צָנַע נָטַר	

Interpte. chal.

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Exo. Ca.xvj.	Positiua heb.
factũ ẽ in eo. dixitãt moyses: comedite hodie illud: ẽ .n. sabbatũ dño: hodie nõ inuenietur in agro. sex dies colligetis. at die septima sabbatũ: ꝙ nõ erit in eo. factũ ẽ at in die septima: egressi fũt ꝺdã ex populo ad colligẽdũ: t nõ inuenerũt. dixit ãt dño ad moysen: vsq; quo nõ vultis audire mandata mea: et legẽ meã: videte: t.n. dño dedit vobis die hanc sabbata: ꝓp hoc ipse dedit vobis die sexto panes duos die. sedete vnusquisq; in domib⁹ vr̃is apũd semetipsũ: nullus egrediat ex loco suo die septima. et sabbatizauit ꝓplus die septima. t vocauerũt illud filij israel nomen eius: man. erat ãt q̃si semẽ coriãdri albũ. at gustus ei⁹ vt simila in melle. dixit ãt moyses: hoc ꝛbũ: qđ ꝑcepit dño: implete gomor: man: ad repositionẽ in gñationes vr̃as: vt videant panẽ: quẽ comedistis vos in deserto: qñ edurit vos dño de terra egypti. t dixit moysi aaron: accipe vas aureũ vnũ: et mitte in illud plenum gomor man: t pones illud coram deo in custodiã in gñationes vr̃as: quẽadmodũ ꝑcepit dño moysi. et reposuit illud aaron coram testimonio in custodiam. at filij israel	inuẽtus est in eo. Dixit q; moyses. Comedite illud hodie: quia sabbatum est domino: non inuenietur hodie in agro. Sex diebus colligite: in die aũt septimo sabbatũ ẽ dño: idcirco nõ inuenietur. Venit q; septima dies: & egressi de populo vt colligerẽt: nõ inuenerunt. Dixit autem dominus ad moysen. Vsq; quo nõ vultis custodire mandata mea & legem meã? Videte q; dns dedit vobis sabbatũ: & ꝓpter hoc die sexta tribuit vobis cibos duplices. Manet vnusquisq; apud semetipsũ: & nullus egrediatur de loco suo die septimo. & sabbatizauit populus die septimo. Appellauit q; domus israel nomen eius: man: qđ erat quasi semen coriãdri albũ: gustus q; eius quasi simile cũ melle. Dixit ãt moyses. Iste est sermo quem ꝑcepit dns. Implete gomor ex eo: & custodiatur in futuras retro gñationes: vt nouerint panẽ: quo alui vos in solitudine: quando educti estis de terra egypti: dixit q; moyses ad aaron. Sume vas vnũ: & mitte ibi man: q̃ntũ pot cape gomor: & repone coram domino ad seruandum in gñatiões vr̃as: sicut preceperat dominus moysi. Posuit q; illud aaron in tabernaculo reseruandum. Filii autem israel	יָהַ יָּהָה יָצָא יָצָה יָרָה יָשַׁב יָשַׁן יָתַן יָתֵד יָתֵר

Interp.chal.	Positiua chal.
fuit in eo. Dixitq; moyses. Comedite illud hodie: q; sabbatũ est hodie coram dño: hodie nõ inuenietis illud in agro. Sex diebus colligetis illud: t in die septimo sabbatũ est: nõ erit in eo. Et factũ est in die septimo: egressi sunt de populo vt colligerent: t nõ inuenerũt. Dixitq; dñs ad moysen: vsquequo nõ vultis custodire mandata mea t legeo meas? videte q; dñs dederit vobis sabbatũ: propterea dat vobis in die sexto panem duorum dierũ. Sedete vnusquisq; in loco suo: nullus egrediatur de loco suo in die septimo. Quieuitq; populꝰ in die septimo. Appellauitq; domꝰ israel nomẽ eius mãna: t erat quasi semẽ coriãdri albũ: gustusq; eius quasi lagana frita cũ melle. Dixitq; moyses. Hic est sermo quẽ precepit dñs: plenum gomor ex eo seruate in generationes vestras. vt videant panem quẽ comedere feci vos in deserto: quando eduri vos de terra egypti. Dixitq; moyses ad aaron. Tolle lagunculam vnã: t mitte ibi mãna plenũ gomor: t repone illam coram domino: vt seruetur in generationes vestras. sicut precepit dominꝰ moysi: ita reposuit illud aaron coram testamento in custodiam. Filij autem israel	שָׁכַח שָׁכַן סָרַב עָטַר עָיָה עָנַק עָנַשׁ עָנַת עָנַד

Trãsla.Chal.
הֲוָה בֵּיהּ: וַאֲמַר מֹשֶׁה אֲכֻלוּהִי יוֹמָא דֵין אֲרֵי שַׁבְּתָא יוֹמָא דֵין קֳדָם יְיָ יוֹמָא דֵין לָא תַשְׁכְּחוּנֵיהּ בְּחַקְלָא: שְׁתָּא יוֹמִין תְּלָקְטוּנֵיהּ וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְּתָא לָא יְהֵא בֵּיהּ: וַהֲוָה בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה נְפָקוּ מִן עַמָּא לְמִלְקַט וְלָא אַשְׁכָּחוּ: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עַד אֵימָתַי אָתוּן מְסָרְבִין לְמִטַּר פִּקּוּדַי וְאוֹרָיָתָי: חֲזוֹ אֲרֵי יְיָ יְהַב לְכוֹן שַׁבְּתָא עַל כֵּן הוּא יָהֵב לְכוֹן בְּיוֹמָא שְׁתִיתָאָה לַחֲמָא תְּרֵין יוֹמִין תְּבִיבוּ אֱינָשׁ תְּרוּתֵיהּ לָא יִפּוֹק גְּבַר מַאֲתְרֵיהּ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה: וְנָחוּ עַמָּא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה: וּקְרוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל יַת שְׁמֵיהּ מָנָא וְהוּא כְּבָר זְרַע גַּדָּא חִוָּר וְטַעֲמֵיהּ כְּאִסְכְּרְיָטוֹן בְּדַבָּשׁ: וַאֲמַר מֹשֶׁה דֵּין פִּתְגָמָא דְּפַקֵּיד יְיָ מְלִי עוֹמְרָא מִנֵּיהּ לְמַטְרָא לְדָרֵיכוֹן בְּדִיל דְּיֶחֱזוֹן יַת לַחְמָא דְּאוֹכֶלִית יַתְכוֹן בְּמַדְבְּרָא בְּאַפָּקוּתִי יַתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן סַב צְלוֹחִית חֲדָא וְהַב תַּמָּן מְלִי עוֹמְרָא מַנָּא וְאַצְנַע יַתֵּיהּ קֳדָם יְיָ לְמַטְרָא לְדָרֵיכוֹן: כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה וְאַצְנְעֵיהּ אַהֲרֹן קֳדָם סַהֲדוּתָא לְמַטְרָא: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל

BIBLIOTECA

Pritiue heb. Ter.B. Exo. Ca.xvij. Trāsla.B.Iero. Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

וַיִּסְעוּ כָל עֲדַת בְּנֵי
Cap.xvii. יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבַּר סִין לְמַסְעֵיהֶם עַל
פִּי יְהוָה וַיַּחֲנוּ בְּרְפִידִים וְ
וְאֵין מַיִם לִשְׁתֹּת הָעָם וַיָּרֶב
הָעָם עִם מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ תְּנוּ לָנוּ
מַיִם וְנִשְׁתֶּה וַיֹּאמֶר לָהֶם
מֹשֶׁה מַה תְּרִיבוּן עִמָּדִי מַה
תְּנַסּוּן אֶת יְהוָה וַיִּצְמָא שָׁם
הָעָם לַמַּיִם וַיָּלֶן הָעָם עַל מֹשֶׁה
וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם
לְהָמִית אֹתִי וְאֶת בָּנַי וְאֶת
מִקְנָי בַּצָּמָא וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל
יְהוָה לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לָעָם
הַזֶּה עוֹד מְעַט וְסָקְלֻנִי וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם
וְקַח אִתְּךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַטְּךָ
אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת הַיְאֹר קַח
בְּיָדֶךָ וְהָלָכְתָּ הִנְנִי עֹמֵד לְפָנֶיךָ
שָׁם עַל הַצּוּר בְּחֹרֵב וְהִכִּיתָ
בַצּוּר וְיָצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וְשָׁתָה
הָעָם וַיַּעַשׂ כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם
מַסָּה וּמְרִיבָה עַל רִיב בְּנֵי

"comederũt ᵉman ᵍ quadraginta ᵃannis: ᵇdonec ᶜveniret ᵈin ᶜterrã habitabilem. Hoc cibo aliti sũt ᵏvsq; quo ˡtangerent ᵐfines ⁿterre ooooooooooooo ᵖchanaã. ᵍGomor aũt ʳdecima ps ˢest ᵗephi. Ca.17.

IGitur ᵃprofecta ᵇomnis ᶜmultitudo ᵈfiliorũ ᵉisrael ᶠde deserto ᵍsin ʰper mãsiões suas ⁱiuxta ᵏsermonem ˡdñi ᵐcastrametati sũt ⁿin raphidim: vbi ᵒnõ erat ᵖaq; ᵠad bibẽdũ. populo. Quꝛ ʳiurgatus ˢcontra ᵗmoysen ᵘait. ᵛDa ʷnobis ooooooooooo ˣaquam ʸvt bibamus. ᶻQuibus ᵃreſpondit ooooo ᵇmoyses. ᶜQuid ᵈiurgamini ᵉcontra me! ᶠ Cur ᵍtẽtatis ʰdominum ! ⁱSitiuit ergo ʲibi ooooooooooo ᵏpplꝰ ˡpre aque penuria ᵐ& murmurauit ⁿcontra ᵒmoysen ᵖdicẽs. ᵠCur ʳfeciſti nos exire ˢ de egypto: ᵗvt occideres ᵘ nos ˣ& ʸliberos noſtros ᶻac oo ᵃiumenta ᵇsiti! ᶜClamauit autem ᵈmoyses ᵉad oooo ᶠdñm ᵍdicens. ʰQuid ⁱ facia ᵏm populo ooooooooo ˡhuic. ᵐ Adhuc ⁿ paululũ ᵒ& lapidabit me. ᵖ Et ait ᵠdñs ʳad ˢmoysen. ᵗAnte cede ᵘpopulum : ooooooo ˣ& ſume ʸtecũ ᶻde ſeniori bus ᵃiſrael: ᵇ& virgã ᶜqua ᵈpercuſſiſti ᵉfluuiũ ᶠtolle ooooooooooooooooooooo ᵍin manu tua ʰ& vade. ⁱEn ego ʲſtabo ᵏibi ˡ corã te ᵐſupra ⁿ petram ᵒoreb: ᵖpercutieſq; ooooooooooo ᵠpetram ʳ& exibit ˢ ex ea ᵗaqua: ᵘvt bibat ooooooo ˣpopulus. ʸFecit ᶻmoyſes ᵃita ᵇcoram ᶜ ſenioribus ᵈiſrael. ᵉEt vocauit ᶠ nomen ᵍloci illius ooooooooo ʰtentatio: ⁱpropter ʲiurgium ᵏfiliorum ooooooo

comederũt mãna ğdraginta: donec venerũt ἔφαγον τὸ μαν ἕτη τεσσαράκοντα, ἕως ἦλθον εἰς
in terrã habitabilẽ. man comederũt donec venerũt in τὴν ἀκουμένην. τὸ μαν ἔφαγον ἕως παρεγένοντο εἰς
ptẽ phenicie. at gomor decima τὰ μέρη τῆς φοινίκης. τὸ δὲ γόμορ τὸ δέκατον τῶν
trium mensuraꝝ erat. τριῶν μέτρων ἦν. Ca.17.

ΘΕ profecta é ois cõgregatio filioꝝ israel ex καὶ ἀπῆρε πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν ἰσραὴλ ἐκ
deserto sin ꝑ castra sua: scdm ver τῆς ἐρήμου σὶν κατὰ παρεμβολὰς αὐτῶν, διὰ ῥήμα
bum dñi. et castrametati sũt i raphidin. nõ erat τος κυρίου. καὶ παρενέβαλον ἐν ραφιδίν. οὐκ ἦν
ãt aq̃ ppło ad bibẽdũ. et cõuiciabãt populꝰ ἦν ὕδωρ τῷ λαῷ ὥστε πιεῖν. καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς
ad moysen: dicẽtes: da nobis aquã: vt bibamꝰ. πρὸς μωυσῆ, λέγοντες, δὸς ἡμῖν ὕδωρ, ἵνα πίωμεν.
et dixit eis moyses: qd cõuiciamini mihi: et καὶ ἔφην αὐτοῖς μωυσῆς, τί λοιδορεῖσθέ μοι; καὶ
qd tentatis dñm: sitiuit ãt illic populꝰ aquã. τί πειράζετε κύριον; ἐδίψησε δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι.
et murmurauit ppłs cõtra moysen: dicẽtes: qd hoc: καὶ ἐγόγγυσεν ὁ λαὸς ἐπὶ μωυσῆν, λέγοντες, τί τοῦτο,
q̃ eduxisti nos ex egypto vt occideres ὅτι ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου τοῦ ἀποκτεῖναι Exod. 10.b.
nos: et filios nros: ꝛ iumẽta siti. ἡμᾶς, καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, καὶ τὰ κτήνη τῷ δίψει.
clamauit ãt moyses ad dñm: dicẽs: qd factã popu ἐβόησε δὲ μωυσῆς πρὸς κν, λέγων, τί ποιήσω τῷ λα
lo huic. adhuc paululũ: ꝛ lapidabũt me. ῷ τούτῳ. ἔτι μικρόν, καὶ καταλιθοβολήσουσί μι.
et dixit dñs ad moysen: antecede ppłm καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, προπορεύου τοῦ λαοῦ B
istũ accipe ãt tecũ a senioꝛi τούτου, λάβε δὲ μετὰ σεαυτοῦ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέ Exod. 10.d.
bus populi: et virgam: in q̃ percussisti ρων τοῦ λαοῦ, καὶ τὴν ῥάβδον, ἐν ᾗ ἐπάταξας τὸν
flumẽ: accipe in manu tua ꝛ vade. ecce ποταμόν, λάβε ἐν τῇ χειρί σου καὶ πορεύου. ἰδοὺ
ego stabo illic: anteq̃ tu accedas sup petrã ἐγὼ ἵστηκα ἐκεῖ, πρὸ τοῦ σε ἐλθεῖν ἐπὶ τῆς πέτρας
in oreb. ꝛ percutiꝭ petrã: et exi ἐν Χωρήβ. καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελεύ Ps.77. 1.Ko. 10.d.
bit ex ea aqua: ꝛ bibet populꝰ. fe σεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός. ἐποί
cit ãt moyses sic cor̃ filijs iſ ησε δὲ μωυσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἱῶν ἰσ
rael. et vocauit nomẽ loci ραήλ. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου
illi⁹ tentatio ꝛ iurgiũ pp ob ἐκείνου πειρασμὸς καὶ λοιδόρησις διὰ τὴν λοι
iurgationẽ filioꝝ δορίαν τῶν υἱῶν oooo ooo oo oooo oo oo

Transla.Chal.

אֲכָלוּ יָת מָנָא אַרְבְּעִין שְׁנִין עַד דְּיֵתְיְתָאָ יָת מָנָא אֲכָלוּ עַד מֵיתֵהוֹן
La.xvii. לְסִיפֵי אַרְעָא דְּכָנָעַן: וְעִימְרָא תְּלָת סְאִין הוּא:
וּטְלוּ כָּל כְּנִישְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּדְבְּרָא דְסִין לְמַטְלַנֵיהוֹן עַל מֵימְרָא דַיְיָ וּשְׁרוֹ
בְּרְפִידִים וְלֵית מַיָּא לְמִשְׁתֵי לְעַמָּא: וּקְצָא עַמָּא עִם מֹשֶׁה וַאֲמָרוּ הַבוּ לַנָא מַיָּא וְנִשְׁתֵי
וַאֲמַר לְהוֹן מֹשֶׁה מָה נְכֶן אָתוּן עִמִּי מָה נְסַנָּן אָתוּן קֳדָם יְיָ: וּצְחִי תַּמָּן עַמָּא לְמַיָּא
וְאִתְרָעֵם עַמָּא עַל מֹשֶׁה וַאֲמַר לְמָה דְנָן אַסְקְתָנָא מִמְּצְרַיִם לְמִקְטְלָא יָתִי וְיָת בְּנַי וְיָת
גֵּיתַי בְּצָחוּתָא: וְצָלִי מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ לְמֵימַר מָה אֶעְבֵּיד לְעַמָּא הָדֵין עוֹד זְעֵיר פּוֹן
וְרָגְמוּנַנִי: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עֲבֵיר קֳדָם עַמָּא וּדְבַר עִמָּךְ מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל וְחוּטְרָךְ דְּ
הִכֵּיתָ בֵּיהּ יָת נַהֲרָא טוֹל בִּידָךְ וְתֵיזֵיל: הָא אֲנָא קָאֵים קֳדָמָךְ תַּמָּן עַל כֵּיפָא דְּחוֹרֵב
וְתִמְחֵי בְּכֵיפָא וְיִפְּקוּן מִנֵּיהּ מַיָּא וְנִשְׁתֵי עַמָּא וַעֲבַד כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי סָבֵי יִשְׂרָאֵל:
וְקָרָא שְׁמָא דְאַתְרָא נְסִיתָא וּמַצּוּתָא עַל דְּנָצוּ בְּנֵי

Pritiuachal. Interp.chal.

רַבְעִין שְׁנִין אֲתָא comederũt mãna quadraginta annis: donec venerũt in terrã habitabilẽ: mãna comederũt: donec venirẽt ad cõfinia terre chanaã. Gomor autem erat decima paro trium satorum. Ca.17.

סוּף אִתַּר סָאִין דְּנֵר נְטוֹל אֲמַר ETE profecta est ois cõgregatio filioꝝ israel a deשַׁרְיָא שַׁתָּה נָצָה serto sin per mansiones suas iurta verbũ dñi: ꝛ castrametati sunt in raphidim. Et non erant aque vt יְתֵב נְצָה נָסָה populus biberet: ꝛ obturgatus est ppłs ꝓtra moysen atq; dixerũt. Date nobis aquas vt bibamus. Dixitq; eis moyses. Quid iurgamini cõtra me: quid tentatis cor̃ dño: Sitiuitq; ibi ppłs ꝓpter aquaꝝ penuriã: et murmurauit populus ꝓtra moysen: ꝛ ait. Cur feci sti nos ascendere de egypto vt interficeres me ꝛ filios meos ꝛ pecora mea siti? Oravitq; moyses cor̃ dño: dicẽs. Quid factũ populo huic: adhuc paululũ ꝛ lapidabunt me. Dixitq; dñs ad moysen. Transi cor̃ populo: ꝛ tolle tecũ de senioribus israel: ꝛ virgã tuã qua percussisti fluuiuꝫ tolle in manu tua: ꝛ vade. Ecce ego stabo ante te ibi iurta petrã in oreb: et percuties petram: ꝛ exibunt ex ea aque: vt bibat populus. Feciteq; moyseo ita cor̃ senioribus israel. Vocauitq; nomen loci tentatio ꝛ iurgium: eo q; obturgati sunt filij ooo

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

ifrael: et ꝓpcrea q̃ tẽtant dñm: dicentes: ſi
Ισραηλ, καὶ διὰ τὸ ἀθετῆσαι κύριον, λέγοντας, ſi
eſt dñs in nobis an nõ: venit ãt amalech τ oppu
ἔστι κύριος ἐν ἡμῖν ἢ οὔ, ἦλθε δὲ ἀμαλὴκ καὶ ἐπο-
gnabat iſrael in raphidim. dixit ãt moyſes
λέμει τὸν Ισραηλ ἐν ῥαφιδίν· εἶπε δὲ μωυσῆς τῷ
ioſue: elige tibi viros potentes et egre
Ἰησοῦ, ἐπίλεξαι σεαυτῷ ἄνδρας δυνατούς, καὶ ἔξελ
ſſus cõgredere cũ amalech crao. et ecce ego
θὼν παράταξαι τῷ ἀμαλὴκ αὔριον. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
ſtabo in vertice collis: τ vga
ἕστηκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ ῥάβδος
dei in manu mea. et fecit ioſue ſi-
τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρί μου. καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς κα
cut dixit ei moyſes: et egreſſus cõgreſſ'
θότι εἶπεν αὐτῷ μωυσῆς, καὶ ἐξελθὼν παρετάξα
eſt cũ amalech. τ moyſes et aaron et hur aſcẽ
το τῷ ἀμαλήκ. καὶ μωυσῆς καὶ ἀαρὼν καὶ ὢρ ἀνε-
derũt in vertice collis. et factũ ẽ
βησαν ἐπὶ τὸν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ. καὶ ἐγένετο
gñ eleuabat moyſes manus: preualebat iſrael.
ὅταν ἐπῆρε μωυσῆς τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ισραηλ.
gñ ãt remittebat manꝰ: preualebat amalech.
ὅταν δὲ καθῆκεν τὰς χεῖρας, κατίσχυεν ἀμαλήκ. ὰ
at manꝰ moyſi graues. et accipiẽtes lapidẽ ſup-
δὲ χεῖρες μωυσῆ βαρεῖαι. καὶ λαβόντες λίθον ὑπὸ
poſuerũt ſub eũ: τ ſedit ſup eũ. τ aaron τ
ἔθηκαν ὑπ' αὐτόν. καὶ ἐκάθητο ἐπ' αὐτοῦ. καὶ ἀαρὼν καὶ
hur ſuſtentabãt manꝰ eiꝰ hinc vnꝰ τ hinc
ὢρ ἐστήριζον τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐντεῦθεν εἷς καὶ ἐν-
D ενθεν. et fuerũt manꝰ moyſi ſuſten-
τεῦθεν εἷς. καὶ ἐγένοντο αἱ χεῖρες μωυσῆ ἑστηκυῖαι
Judith 4.d. tate vſq; ad occaſum ſolis. τ fugauit iſra-
μέναι ἕως δυσμῶν τοῦ ἡλίου. καὶ ἐτρέψατο Ἰσρα
Sapiẽ 11.a. el amalech: et oẽm populũ eius in
ηλ τὸν ἀμαλήκ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν
occiſiõe gladij. dixit ãt dñs ad moyſen:
φόνῳ μαχαίρας. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν,
ſcribe hoc ad memoriã in libro.
κατάγραψον τοῦτο εἰς μνημόσυνον ἐν βιβλίῳ.
et dabis in aures ioſue: qñ delectione de
καὶ δώσεις εἰς τὰ ὦτα Ἰησοῦ, ὅτι ἀλοιφῇ ἐξα-
lebo memoriã amalech de illa q̃ ſub
λείψω τὸ μνημόσυνον ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν
celo. τ edificauit moyſes altare dñó:
οὐρανόν. καὶ ὠκοδόμησε μωυσῆς θυσιαστήριον κυρίῳ,
et vocauit nomẽ eius dñs refugi-
καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ κύριος καταφυ
um meũ: qñ in manu occulta pugnat dñs
γή μου, ὅτι ἐν χειρὶ κρυφαίᾳ πολεμεῖ κύριος
cõtra amalech a gñationibus in gñationes.
ἐπὶ ἀμαλὴκ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς. Ca. 18.

A Hẽdiuit ãt iethro ſacerdos madiã ſocer moyſi
Ἤκουσε δὲ Ιοθὸρ ὁ ἱερεὺς μαδιὰμ ὁ γαμβρὸς μωυσῆ

Trãsla. Chal.

יִשְׂרָאֵל וְעָלָה נִסָּתָם יָת יְיָ לְמֵימַר הַאִית שְׁכִינְתָּא דַיְיָ בֵּינָנָא אִם לָא וַאֲתָא
עֲמָלֵק וְאַגַח כְּרָבָא עִם יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִים: וַאֲמַר מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנָא גוּבְרִין וּפוֹק
אַגַח כְּרָבָא בַּעֲמָלֵק מָחָר אֲנָא קָאֵם עַל רֵישׁ רַמְתָּא וְחוּטְרָא דְּאִיתְעַבִּידוּ בֵיהּ נִיסִין
מִן קֳדָם יְיָ בִּידִי: וַעֲבַד יְהוֹשֻׁעַ כְּמָא דַאֲמַר לֵיהּ מֹשֶׁה לְאַגָּחָא כְּרָבָא בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה
אַהֲרֹן וְחוּר סְלִיקוּ לְרֵישׁ רַמְתָּא: וַהֲוָה כַּד אֲרִים מֹשֶׁה יְדוֹהִי וּמִתְגַּבְּרִין דְּבֵית יִשְׂרָאֵל
וְכַד נָחֵת יְדוֹהִי וּמִתְגַּבְּרִין דְּבֵית עֲמָלֵק: וִידֵי מֹשֶׁה יְקָרִין וּסְמִיכוּ אַבְנָא וְיַתִּיבוּ תְּחוֹתוֹהִי
וְיַתִּיב עֲלַהּ וְאַהֲרֹן וְחוּר סְעִידִין לִידוֹהִי מִכָּא חַד וּמִכָּא חַד וַהֲווֹ יְדוֹהִי פְּרִישָׁן כְּצִלּוֹיָא
וְהַל שְׁמָשָׁא: וְחַבַּר יְהוֹשֻׁעַ יָת עֲמָלֵק וְיָת עַמֵּיהּ לְפִתְגָם דְּחַרְבָּא וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כְּתוֹב
דָּא דוּכְרָנָא סְפַרָא וְשׁוֹ בְּאוּדְנֵי יְהוֹשֻׁעַ אֲרֵי מְמַחֵי אֲמְחֵי יָת דּוּכְרָנָא דְּעֲמָלֵק מִתְּחוֹת
שְׁמַיָּא: וּבְנָא מֹשֶׁה מַדְבְּחָא וְאַפְרִישׁ עֲלוֹהִי קֻדָּם יְיָ נִסִּין וַאֲמַר כְּשׁוּם דָּא קָיְמָא
דָּא מִן קֳדָם יְיָ לְאַגָּחָא קְרָבָא מִן קֳדָם יְיָ בְּעֲמָלֵק מִדָּר לְדָר: Ca. 18. וּשְׁמַע יִתְרוֹ כָּהֲנָא דְּמִדְיָן חֲמָוֵי מֹשֶׁה יָת

Ter. Heb. Exo. Ca. xviij. Pũctiua heb.

יִשְׂרָאֵל וְעַל נַסֹּתָם אֶת יְהוָה
לֵאמֹר הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ אִם
אָיִן: וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם אָמַר
יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים יָצָא
וְצֵא הִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק מָחָר אָנֹכִי
נִצָּב עַל רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה
הָאֱלֹהִים בְּיָדִי: וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ עָשָׂה
כַּאֲשֶׁר אָמַר לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֶם
בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר עָלָה
רֹאשׁ הַגִּבְעָה: וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים רוּם
מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר
יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עֲמָלֵק: וְיָדֵי מֹשֶׁה יָנַח
כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַּחְתָּיו לַשֶּׁבֶת
וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ
בְּיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי
יָדָיו אֱמוּנָה עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ: חָלַשׁ
וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עֲמָלֵק וְאֶת
עַמּוֹ לְפִי חָרֶב: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר
וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי מָחֹה
אֶמְחֶה אֶת זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת
הַשָּׁמָיִם: וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ יְהוָה נִסִּי: וַיֹּאמֶר כִּי יָד
עַל כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיהוָה
בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר: Cap. xviii.
וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת

Interp. chal.

israel: τ qr tẽtauerũt coꝛã dño: dicẽtes. Vtrũ maieſtas
dñi in medio nr̃m habitat an nõ? Venit aũt amalech:
et iniit prelũ cõtra iſrl in raphidim. Dixitq; moyſes
ad ioſue. Elige noũ viros: τ egredere pugnã ꝯ amale
lech cras. Ego ſtabo in vertice collis: τ virga qua fa-
cta ſunt miracula a facie dei erit in manu mea. Fecit
q; ioſue ſic̃ dixerat ei moyſes: vt pugnaret cõtrã ama
lech. Moyſes aũt aaron τ hur aſcenderũt ad vertices
collis. Et factũ eſt cum eleuaret moyſes manus ſuas
pcualebãt viri domus iſrael: τ cũ demittebat manus
ſuas: pcualebãt viri domus amalech. Manus aũt
moyſi erãt graues: τ tulerũt lapidẽ τ poſuerũt ſub eo: ſe
ditq; ſup eum. Aaron aũt τ hur ſuſtentabãt manus
eius: hinc vnus τ inde alter. Fuerũtq; manus moyſi
extente in oratione vſq; ad occaſum ſolis. Et cõtriuit
ioſue amalech τ populum eius in ore gladũ. Dixitq;
dño ad moyſen. Scribe hoc mẽoriale in libro: τ pone
coꝛã ioſue: qñ delẽo delebo memoriã amalech ſub ce
lo. Edificauitq; moyſes altare τ imolauit ſup eo coꝛã
deo: q̃ fecit ſibi miracula. Et ait. Cum iuramẽto dictũ
eſt hoc a facie terribilis: cuius maieſtas eſt ſup ſolũ
gñe vt cõmittat p̃lũ a facie dñi ꝯra viros dom' ama-
Θ lech vt cõſumat eos a gñationib' ſeculi. Ca. 18.
Τ audiuit iethro princeps madian ſocer moyſi

Pũctiua chal.

אֲמַר שָׁרָא
נְגַח נַפָּק
רֵאשׁ רוּם עָנַד
נֵס
רוּם גְּבַר
יָת שָׁוֵי
אִתַּת יְהָוָה צַלָּא
עוֹל
שְׁוֵה מָרֵה
בְּנָה דְּבַח נֵס
נְגַח שָׁצָא דוּר
רָבָב

כָּל־אֲשֶׁר ׀ עָשָׂה ׀ אֱלֹהִים ל֣וֹ לְמֹשֶׁה

omnia ⁱque ʰfecerat ⁱdeus ᵐmoysi

ola q̄cūq; fecit dñs ifrael suo popu

וּלְיִשְׂרָאֵל֙ עַמּ֣וֹ כִּֽי־הוֹצִ֥יא יְהוָ֖ה אֶת־ יָצָא

ⁿ&ifrael ᵒpopulo suo: & ᵖq ᵠeduxisset ʳdominus

πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος τῷ Ισραηλ τῷ ἑαυτοῦ λα

lo: edurit .n. dñs ifrael ex egypto. accę

ישְׂרָאֵל֙ מִמִּצְרָ֔יִם וַיִּקַּ֥ח יִתְרוֹ֙ חֹתֵ֣ן יִשְׂרָאֵ֔ל תִּתֵּן לָקַח

ˢifrael ᵗde egypto: ᵘtulit

ῶ, ἐξήγαγε γὰρ κύριος τὸν Ισραηλ ἐξ Αἰγύπτου. Ἔλα

pit ät ietħro socer moysi sephorā vxo

משֶׁה אֶת־צִפֹּרָה אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר אִישׁ

ˣsephoram ʸvxorē ᶻmoysi ᵃquam

βε δὲ Ιοθὸρ ὁ γαμβρὸς μωυσῆ σεπφώραν τὴν γυ

rē moysi post dimissionē eius τ duos

שִׁלּוּחֶיהָ׃ וְאֶת־שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שֵׁלַח שְׁנָה בָּנָה

ᵇfilios eius: ᶜquorum ᵈvnus ᵉvocabatur ᶠgersam: ᵍdicente patre ʰadiutor ⁱmeus ʲfuit ᵏin terra ˡaliena: ᵐalter vero eliezer. ⁿdeus ᵒenim ait ᵖpatris meus ᵠadiutor meus: ʳ& eruit me ˢde gladio ᵗpharaonis. ᵘvenit ietħro ᵛcognatus ʷmoysi ˣ& filii eius ʸ& vxor eius ᶻad ᵃmoysen ᵇin ᶜdesertū: ᵈvbi ᵉerat ᶠcastrametatus iuxta ᵍmōtē ʰdei: ⁱ& mādauit ᵏmoysi ˡdicens.

υἱοὺς αὐτοῦ, ὄνομα τῷ ἑνὶ αὐτῶν γηρσάμ, λέγων,

aduena fui in tra aliena: et nomē

παροικος ἤμην ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ

secūdi eliezer: dicens: τ.n. deꝰ patris mei

δευτέρου Ἐλιέζερ, λέγων, ὅτι θεὸς τοῦ πατρός μου

auxiliator meꝰ: τ eruit me de manu pharaōis: τ

βοηθός μου, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Φαραώ, καὶ

venit ietħro socer moysi et filij et vxor

ἦλθεν Ιοθὸρ ὁ γαμβρὸς μωυσῆ καὶ οἱ υἱοὶ καὶ ἡ γυνὴ

ad moysen in desertū vbi castrametatusᵉ ē in

πρὸς μωυσῆν εἰς τὴν ἔρημον οὗ παρενέβαλεν ἐπ'

mōte dei. ñūciatū ē āt moysi: dicētes: ecce

ὄρους τοῦ θεοῦ. ἀπήγγελε δὲ μωυσῆ, λέγοντες, ἰδοὺ

socer tuꝰ ietħro venit ad te et

ὁ γαμβρός σου Ιοθὸρ παραγίνεται πρός σε καὶ ἡ

vxor tua et filij tui cū eo. egressus ē āt moy

γυνή σου καὶ οἱ υἱοί σου μετ' αὐτοῦ. ἐξῆλθε δὲ μω

sen in occursum socero suo: et ado

σῆς εἰς συνάντησιν τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ, καὶ προ

rauit eū: et osculatusᵉ ē eū: et amplexi sūt adinuicē: et introduxit eos in taber

σηυξατο αὐτῷ, καὶ ἐφίλησεν αὐτόν, καὶ ἠσπά

σαντο ἀλλήλους, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν σκη

naculū. τ narrauit moyses socero suo om

νήν· καὶ διηγήσατο μωυσῆς τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ πάν

nia q̄cūq; fecit dñs pharaōi et egptijs p

τα, ὅσα ἐποίησε κύ τῷ φαραὼ καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις ἕ

pter israel: et oēm labore q̄ accidit

νεκεν τοῦ Ἰσραηλ, καὶ πάντα τὸν μόχθον τὸν γενόμενον

eis in via: τ q̄ eruit eos dñs de ma

αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς κύ ἐκ χει

nu pharaōis: τ de manu egptioꝝ. obliquitāt

ρὸς φαραώ, καὶ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων. ἐξέστη δὲ Ια

thro sup oib⁹ bonis q̄ fecit eis dñs:

θὼρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησεν αὐτοῖς κύ,

et q̄ eruit eos dñs de manu egptioꝝ et de

καὶ ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς κύ ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ

manu pharaōis. τ dixit ietħro bñdictᵉ dñs: q̄ eru

χειρὸς Φαραώ. καὶ εἶπεν Ιοθὼρ εὐλογητὸς κύ, ὅτι ἐξεῖ

it populū suū de manu egptioꝝ:

λατο τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων,

et de manu pharaōis. nūc cognouiᵗ: q̄ magnᵘ

καὶ ἐκ χειρὸς Φαραώ. νῦν ἔγνων, ὅτι μέγας οο οο

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־חֹתְנוֹ אַל־נָא תַּעֲזֹב אֹתָנוּ

וַיִּצְבְּאוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וַיֹּאמְרוּ

וַיִּשְׁלַח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִפֹּרָה אֲחֵי אֲלִיעֶזֶר

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־הַנַּעֲשֶׂה

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

dño sup oẽs deos ppter hoc:
κύριος παρὰ πάντας τοὺς θεοὺς ἕνεκεν τούτου,
q supbe egeſt eio: t accepit iethro ſo
ὅτι ἐπέθεντο αὐτοῖς, καὶ ἔλαβεν Ιοθὼρ ὁ γαμ
cer moyſi holocauſta t victimas deo.
βρὸς μωυσῆ ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας τῷ θεῷ.
venit ãt aaron t oẽs ſeniores
παρεγένετο δὲ ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι
iſrael ad comedendũ panẽ cũ ſoce=
Ισραὴλ τοῦ συμφαγεῖν ἄρτον μετὰ τοῦ γαμ=
ro moyſi coꝛã deo. et factũ ẽ poſt
βροῦ μωυσῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ. καὶ ἐγένετο με=
craſtinũ cõſedit moyſes ad iudicãdũ
τὰ τὴν ἐπαύριον συνεκάθισε μωυσῆς κρίνειν τὸν
populũ: aſſiſtebat ãt oio pplo moyſi a
λαόν, παρειστήκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς μωυσῆ ἀπὸ
mane vſq; ad veſperã. et videꝫ iethro oia ẽcũq;
πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας. καὶ ἰδὼν Ιοθὼρ πάντα ὅσα
faciebat populo: dixit ei: q̃d hoc q̃ tu fa=
ἐποίει τῷ λαῷ, λέγει αὐτῷ, τί τοῦτο ὃ σὺ ποι
cis populo? quare tu ſedes ſolus: oio ãt
εῖς τῷ λαῷ; διατί σὺ κάθησαι μόνος, πᾶς δὲ ὁ
popul⁹ aſtitit tibi a mane vſq; ad crepuſculũ?t
λαὸς παρέστηκέ σοι ἀπὸ πρωΐ ἕως δείλης; καὶ
dixit moyſes ſocero ſuo: q̃ venit
λέγει μωυσῆς τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ, ὅτι παραγίνε=
ad me popul⁹ q̃rere iudiciũ a deo
ται πρός με ὁ λαὸς ἐκζητῆσαι κρίσιν παρὰ τοῦ θε
q̃ .n. fuerit eis diſceptatio t venerit
οῦ. ὅταν γὰρ ᾖ κρίσις αὐτοῖς ἀντιλογία καὶ ἔλθωσι
ad me: diiudico quẽlibet: et inſtruo il=
πρός με, διακρίνω ἕκαστον, καὶ συμβιβάζω αὐ
los mandata dei t legem
τοὺς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον
eius. dixit ũ: ſocer moyſi ad eũ:
αὐτοῦ. εἶπε δὲ ὁ γαμβρὸς τῷ μωυσῆ πρὸς αὐ
nõ recte tu facis ꝟbũ hoc:coꝛruptio
τόν, οὐκ ὀρθῶς σὺ ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο, φθο
ne cõſumeris intolerabili t tu: t
ρᾷ καταφθαρήσῃ ἀνυπομονήτῳ καὶ σὺ, καὶ
oio popul⁹ hic: q̃ eſt tecũ. grauetibi
πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, ὃς ἐστι μετὰ σοῦ. βαρύ σοι
ꝟbũ hoc: nõ poteris facere tu ſol⁹.
Deut. 1.b. τὸ ῥῆμα τοῦτο, οὐ δυνήσῃ ποιεῖν σὺ μόνος.
nũc igit audi me et conſulã tibi: t
νῦν οὖν ἄκουσόν μου καὶ συμβουλεύσω σοι, καὶ
erit deus tecũ. eſto tu populo q̃
ἔσται ὁ θεὸς μετὰ σοῦ. γίνου σὺ τῷ λαῷ τὰ
ad deũ: t refereꝫ ſermones eo=
πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐ
rũ ad deũ: et teſtificare eio
τῶν πρὸς τὸν θεόν, καὶ διαμαρτύρει αὐτοῖς τὰ
precepta dei et
προστάγματα τοῦ θεοῦ καὶ ooo oooo oooo ooo oooo

Transla. Chal.

ייי דְּלֵית אֱלָהָא בָּר מִנֵּיהּ אֲרֵי בְּפִתְגָּמָא דְּחַשִּׁינוּ מִצְרָאֵי לְמִדָּן עֲלֵיהוֹן יְשְׂרָאֵל בֵּיהּ
דָּיְנִינוּן וְאַרְיִב יִתְרוֹ חֲמוֹהִי דְּמֹשֶׁה עֲלָוָן וְנִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יְיָ וַאֲתָא אַהֲרֹן וְכָל סָבֵי
יִשְׂרָאֵל לְמֵיכַל לַחְמָא עִם חֲמוֹהִי דְּמֹשֶׁה קֳדָם יְיָ: וַהֲוָה מִיּוֹמָא דְּבָתַר דִּין וַיְתֵיב מֹשֶׁה
לְמִדָּן יָת עַמָּא וְקָם עַמָּא עֲלַוֹהִי דְּמֹשֶׁה מִן צַפְרָא עַד רְמְשָׁא: וַחֲזָא חֲמוֹהִי דְּמֹשֶׁה יָת
כָּל דְּהוּא עָבִיד לְעַמָּא וַאֲמַר מָה פִּתְגָמָא הָדֵין דְּאַתְּ עָבִיד לְעַמָּא מָדֵין אָתְּ יָתֵיב בְּלוּחְדָךְ
וְכָל עַמָּא קָיְמִין עֲלָוָךְ מִן צַפְרָא עַד רְמְשָׁא: וַאֲמַר מֹשֶׁה לַחֲמוֹהִי אֲרֵי אָתָן לִי עַמָּא
עַמָּא לְמִתְבָּע אוּלְפָּן מִן קֳדָם יְיָ: כַּד הֲוֹן לְהוֹן דִּינָא אַתָּן לְוָתִי וְדָאִין אֲנָא בֵּין גְּבַרָא
וּבֵין חַבְרֵיהּ וְהוֹדַעְנָא לְהוֹן יָת קְיָמַיָּא דַּיְיָ וְיָת אוֹרַיָתֵיהּ: וַאֲמַר חֲמוֹהִי דְּמֹשֶׁה לֵיהּ
לָא תַקֵּין פִּתְגָמָא דְּאַתְּ עָבִיד: מְהֵילָא תְּהֵילֵי אַף אֲתְּ אַף עַמָּא דְּעִמָּךְ אֲרֵי תַקִּיר מִנָּךְ
פִּתְגָמָא לָא תְּכִיל לְמֶעְבְּדֵיהּ לְבָדָךְ: כְּעַן קַבֵּיל מֵנִּי אֶמְלְכִינָךְ וְיְהֵי מֵימְרָא דַּיְיָ
בְּסַעֲדָךְ וְהֵי אָתְּ לְעַמָּא קֳדָם יְיָ וְתֵיתֵי אָתְּ יָת פִּתְגָמַיָּא לְוָת יְיָ:
וְתַזְהַר יָתְהוֹן יָת קְיָמַיָּא וְיָת

Trãsla. B. Diero.

dominus ſuper omnes
deos: eo q̃ ooooooooo
ſupbe egerint cõtra e=
os. Obtulit ergo iethro
cognatus moyſi holo=
cauſta & hoſtias deo.
Venerũtq; aarõ & oẽs
ſeniores filiorum iſrael
vt comederẽt panẽ cũ
eo coram ooooooooooo
deo. Altera autem die
ſedit ooooooooooooooo
moyſes: vt iudicaret
populũ: qui aſſiſtebat
moyſi a mane vſq; ad
veſperam. Quod ooooo
cũ vidiſſet cognatus e=
ius omnia ſcilicet que
agebat in populo: ait.
Quid eſt ooooooooooo
quod facis in plebe?
Cur ooooooooooooooo
ſolus ſedes: & oĩs po=
pulus preſtolatur ooooo
de mane vſq; ad ve=
ſperam? Cui reſpondit
moyſes. Venit ad me
populus ooooooooooo
querens ſentẽtiam dei.
cũq; acciderit eis aliq̃
diſceptatio: veniũt ad
me vt iudicem iter eos:
& oſtendam precepta
ooooooooooo ooo ooooooo
dei & leges eius. At
ille. ooooooooooooooo
Non bonam iquit rẽ
ooooooooooooooooooooo
facis. Stulto labore cõ
ſumeris: & tu & ooooooo
populus iſte qui tecũ
eſt. Vltra vires tuas eſt
negotiũ. Solus illud
non poteris ſuſtinere.
ſed audi verba mea at=
q; conſilia: ooooooooo
& erit deus tecum. Eſto
tu populo ooooooo
in his que ad deũ pertí
nent: vt referas ooooooo
que dicuntur ad eum:
oſtendaſq; populo oooo
cerimonias & ritum co
lendi: ooooooooooooooo

Tex. Heb. Exo. Ca. xviij. Pũctiua heb.

יְהוָה מִכָּל הָאֱלֹהִים כִּי בַדָּבָר
אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן זוד לָקַח
מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים
וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל בוא
לֶאֱכָל לֶחֶם עִם חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי פָּנָה
הָאֱלֹהִים: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשֶׁב הָיָה
מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת הָעָם וַיַּעֲמֹד עָמַד
הָעָם עַל מֹשֶׁה מִן הַבֹּקֶר עַד הָעָרֶב:
וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר הוּא רָאָה
עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מָה הַדָּבָר
הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מַדּוּעַ מָדַע
אַתָּה יוֹשֵׁב לְבַדֶּךָ וְכָל הָעָם נִצָּב יָשַׁב נָצַב
עָלֶיךָ מִן בֹּקֶר עַד עָרֶב: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי יָבֹא אֵלַי הָעָם
לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים: כִּי יִהְיֶה לָהֶם
דָּבָר בָּא אֵלַי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין אִישׁ
וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת חֻקֵּי
הָאֱלֹהִים וְאֶת תּוֹרֹתָיו: וַיֹּאמֶר חֹתֵן
מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר
אַתָּה עֹשֶׂה: נָבֹל תִּבֹּל גַּם אַתָּה גַּם
הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי כָבֵד
מִמְּךָ הַדָּבָר לֹא תוּכַל עֲשֹׂתוֹ:
לְבַדֶּךָ: עַתָּה שְׁמַע בְּקֹלִי אִיעָצְךָ
וְיִהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ הֱיֵה אַתָּה לָעָם
מוּל הָאֱלֹהִים וְהֵבֵאתָ אַתָּה אֶת
הַדְּבָרִים אֶל הָאֱלֹהִים: וְהִזְהַרְתָּה
אֶתְהֶם אֶת הַחֻקִּים וְאֶת

Interp. chal.

dominus: neq; eni⁹ eſt deus preter eum: quia eadem
re qua cogitauerunt egyptij iudicare iſrael: in ipſa iu
dicati ſunt. Obtulitq; iethro ſocer moyſi holocauſta
et ſacrificia ſanctificata coraꝫ domino: t venit aaron
t omnes ſentores iſrael vt comederent panem cum
ſocero moyſi coram deo. Factumq; eſt ſequenti die:
et ſedit moyſes vt iudicaret populum. Stetitq; pop⁹
luus apud moyſen a mane vſq; ad veſperam. Elidit q;
ſocer moyſi omnia que ipſe faciebat in populo: t ait.
Quid eſt verbum hoc q̃ tu facis in populo? cur tu ſo=
luus ſedes: t omnis populus ſtat apud te a mane vſq;
ad veſperam? Et ait moyſes ſocero ſuo. Venit enim
ad me populus vt querat doctrinam a facie domini.
Cumq; eſt eis iudicium veniunt ad me: t iudico inter
virum t proximum ſuum: t doceo eos precepta dei t
legem eius. Dixitq; ſocer moyſi ei. Non rectam rem
tu facis: fatigatione fatigaberis tam tu q̃ populus
hic qui tecũ eſt: quia grauis tibi eſt res iſta: non po=
teris facere eam tu ſolus. Nunc acquieſce mihi: t da
bo tibi cõſilium: t erit verbum domini in adiutorium
tui: eſto tu populo querens doctrinam a facie dei. Et
tu referes verba eorum in conſpectũ domini. t admo
nebis eos preceptis et ooooooooooooooooo

Pũctiua chal.

דִּין
עֲלָה שׁוּב
אֶבֶל
קוּם

קוּם אָתָּא
תֶּבַע מֵהֵימְרָא דִּין
דִּין יְצַע יָרֵא
לְאָה
יְכַל עֲבַד מֶלֶךְ
מֵהֵימְרָא אֱמַר לְמֵימְרָא
אָתָּא זְהַר

Pagina beb. Ter. Heb. Exo. Caxtr.

וְתוֹרֹתָ֑ יוְהוֹדַעְתָּ֣ לָהֶ֔ם אֶת־הַדֶּ֖רֶךְ יֵֽצֵ
יֵלְכ֥וּ בָ֖הּ וְאֶת־הַמַּעֲשֶׂ֥ה אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂ֖ה עֲשָׂ֑ה
יַעֲשׂ֥וּן׃ וְאַתָּ֣ה תֶחֱזֶ֗ה מִכָּל־הָעָם֙ חַ֔
אַנְשֵׁי־חַ֖יִל יִרְאֵ֣י אֱלֹהִ֑ים אַנְשֵׁי־
אֱמֶ֖ת שֹׂנְאֵ֣י בָ֔צַע וְשַׂמְתָּ֥ עֲלֵהֶ֖ם שׂוֹ
שָׂרֵ֣י אֲלָפִ֔ים שָׂרֵ֥י מֵא֖וֹת שָׂרֵ֣י
חֲמִשִּׁ֑ים וְשָׂרֵ֖י עֲשָׂרֹֽת׃ וְשָׁפְט֣וּ
אֶת־הָעָם֮ בְּכָל־עֵת֒ וְהָיָה֙ כָּ
הַדָּבָ֣ר הַגָּד֔וֹל יָבִיא֥וּ אֵלֶ֖יךָ וְכָל־ נוֹא
הַדָּבָ֣ר הַקָּטֹ֑ן יִשְׁפְּט֥וּ הֵ֖ם וְהָקֵ֥ל שָׁפַט־קָלַל
מֵעָלֶ֔יךָ וְנָשְׂא֖וּ אִתָּֽךְ׃ אִם־אֶת־
הַדָּבָ֥ר הַזֶּ֛ה תַּעֲשֶׂ֖ה וְצִוְּךָ֣ אֱלֹהִים עָשָׂה
וְיָכָלְתָּ֣ עָמֹ֔ד וְגַם֙ כָּל־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה עַל
מְקֹמ֖וֹ יָבֹ֣א בְשָׁלֽוֹם׃ וַיִּשְׁמַ֥ע מֹשֶׁ֖ה קוֹם שָׁלַם שָׁמַע
לְקֹ֣ול חֹתְנ֑וֹ וַיַּ֖עַשׂ כֹּ֥ל אֲשֶׁר־אָמָֽר׃
וַיִּבְחַ֣ר מֹשֶׁ֔ה אַנְשֵׁי־חַ֖יִל מִכָּל־ בָּחַר
יִשְׂרָאֵ֑ל וַיִּתֵּ֣ן אֹתָ֔ם רָאשִׁ֖ים עַל־ נָתַן
הָעָ֑ם שָׂרֵ֣י אֲלָפִ֔ים שָׂרֵ֥י מֵא֖וֹת
שָׂרֵ֣י חֲמִשִּׁ֑ים וְשָׂרֵ֖י עֲשָׂרֹֽת׃ וְשָׁפְט֣וּ
אֶת־הָעָם֮ בְּכָל־עֵת֒ אֶת־הַדָּבָ֣ר
הַמַּקֶּ֣ה יָבִיא֔וּן אֶל־מֹשֶׁ֖ה וְכָל־ נוֹא
הַדָּבָ֥ר הַקָּטֹ֖ן יִשְׁפְּט֣וּ הֵ֑ם וַיְשַׁלַּ֣ח שָׁפַט־שָׁלַח
מֹשֶׁ֔ה אֶת־חֹתְנ֔וֹ וַיֵּ֥לֶךְ לוֹ֖ אֶל־אַרְצֹֽו׃
בַּחֹ֣דֶשׁ הַשְּׁלִישִׁ֗י Cap.xix.
לְצֵ֣את בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֗ל מֵאֶ֙רֶץ֙ מִצְרַ֔יִם יָצָא
בַּיּ֥וֹם הַזֶּ֖ה בָּ֣אוּ מִדְבַּר־סִינָֽי׃ מִדְבַּר
וַיִּסְע֖וּ מִרְפִידִ֑ים וַיָּבֹ֣אוּ מִדְבַּ֔ר

Trãsla.B.Hiero.

viamq; ooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
per quam ingredi de-
beant: & opus quod oo
facere debeant. Prouí-
de autem de omni ple
be viros potentes & ti
mentes deum in quibus
sit veritas: & qui oderit
auaritiã: & cõstitue ex
eis tribunos & cẽturio-
nes & quinquagenari-
os & decanos: qui iudi-
cent ooooooooooooooo
populum omni tẽpo-
re. Quicquid ooooooo
autem maius fuerit re
ferant ad te: & oooooo
ipsi minora tãtũmodo
iudicent leuiusq; sit ooo
tibi: partito in alios o-
nere. Si ooooooooooooo
hoc feceris implebis i-
perium dei: & precepta
eius poteris sustẽtare:
& omnis hic populus
reuertetur ad loca sua
cũ pace. Quibus audi-
tis moyses fecit omnia
que ille suggesserat. oo
Et electis viris stremu-
is de cuncto ooooooooo
israel cõstituit eos pri
cipes ooooooooooooooo
populi tribunos & cẽ-
turiones & ooooooooooo
quinquagenarios & de
canos: qui iudicabant
plebem omni tẽpore.
Quicquid autem ooooo
grauius erat: referebãt
ad eum: ooooooooooooo
faciliora tantummodo
iudicantes. Dimisitq;
cognatũ suũ: qui reuer
sus abiit in terram suã.
Mense tertio Ca.19.
oooooooooooooooooo
egressiõis israel de ter-
ra egypti: ooooooooooo
in die hac venerunt in
solitudinem sinai. oooo
Nã profecti de raphidim
& pueniẽtes vsq; in des-

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

legẽ eius: & ostẽdes eis viam: τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ σημανεῖς αὐτοῖς τὰς ὁδούς,
in qbꝰ ambulabũt in ipsis: & opera q̃ fa- ἐν αἷς πορεύσονται ἐν αὐταῖς, καὶ τὰ ἔργα ἃ ποιή-
cient. et tu tibi prouide ab oi σουσιν. καὶ σὺ σεαυτῷ σκέψαι ἀπὸ παντὸς τοῦ
ppło viros potentes et pios: viros tu- λαοῦ ἄνδρας δυνατοὺς καὶ εὐσεβεῖς, ἄνδρας δικαί-
stos odio hãtes sapiã: & cõstitues eos ους μισοῦντας ὑπερηφανίαν, καὶ καταστήσεις αὐ-
sup ipsos milenarios & centuriones et τοὺς ἐπ' αὐτοῖς χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ
quiquagenarios & decuriones: & iudicabũt πεντηκοντάρχους καὶ δεκάρχους, καὶ κρινοῦσι τὸν
populũ oi tẽpore. at vbũ graue referẽt λαὸν πᾶσαν ὥραν. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀναίσου
ad te: at leuia iudicio iudicabũt σιν ἐπί σε, τὰ δὲ βραχέα τῶν κριμάτων κρινοῦσιν
ipsi: & alleuiabũt a te: & auxiliabũtur αὐτοί, καὶ κουφιοῦσιν ἀπὸ σοῦ, καὶ συναντιλήψον-
tibi. si ãt vbũ hoc facieo: & fortifica ται σου· ἐὰν δὲ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσῃς, καὶ κατισχύ-
bit te deus: et poteris astare: & oio popu σει σε ὁ θεός, καὶ δυνήσῃ παραστῆναι, καὶ πᾶς ὁ λα-
lus hic veniet ad sũm locũ cũ pace. au ὸς οὗτος ἥξει εἰς τὸν ἴδιον τόπον μετ' εἰρήνης. καὶ
diuit ãt moyses vocem soceri sui: ἤκουσε δὲ μωυσῆς τῆς φωνῆς τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ,
& fecit ẽmnia quecũq; vtrit ei: & elegit moy καὶ ἐποίησεν ὅσα εἶπεν αὐτῷ, καὶ ἐπελέξατο μωυ-
ses viros potentes ex oi israel: et σῆς ἄνδρας δυνατοὺς ἐκ παντὸς Ἰσραήλ, καὶ
fecit eos sup eos milenarios & cen ἐποίησεν αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκα
turiones & quinquagenarios & decuriões: τοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκάρχους,
et scribas: & iudicabãt populũ καὶ γραμματοεισαγωγεῖς, καὶ ἔκρινον τὸν λαὸν
oi tẽpore. at verbũ graue referebãt πᾶσαν ὥραν. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀναφέρον
ad moysen: oẽ ãt verbũ leue iudicabãt ip πρὸς μωυσῆν, πᾶσαν δὲ ῥῆμα ἐλαφρὸν ἔκρινον αὐ
si. dimisit ãt moyses sũũ soce τοί. ἐξαπέστειλε δὲ μωυσῆς τὸν γαμ
rũ: & abiit in trã suã. βρόν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. Ca.19.
Ἓτ mẽse tertio egressiõis τοῦ δὲ μηνὸς τοῦ τρίτου τῆς ἐξόδου τῶν
filioꝝ israel de tra egrpti die hac υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ
venerũt in desertũ sinai: et pfe ἦλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ σινᾶ, καὶ ἐξή-
cti sũt ex raphidim: & veneft in desertũ ραν ἐξ ῥαφιδείμ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν ἔρημον

Pagina beb. Ter. Heb. Exo. Caxtr.

יַדַּ֣ע עֶבֶד֮ חֻזָּא֒
שְׁנָא֙ מָתָ֣ה רָבַ֔ב
מֵאָה֙ דוֹן֙ חֲמָ֔
אַתָּא֙ חֲמָל֙ סָבַ֔ר
עֶבֶד֙ חֲמַ֔ד יָכֹ֔ל
קוֹם֙ אֲמַ֔ר
חֲמָ֣ה רֹ֔אשׁ
דוֹן֙ חֲמָשָׁ֔ה אֲתָ֔א
נָפַ֔ק
אֲתָא֙ יְתַ֔ר

Interp.chal.

legibus: & ostendes eis viam per quã ambulẽt & ope
ra que facturi sunt. Tu autẽ videbis ex omni populo
viros virtutis tumentes deũ: viros veraces qui ode-
rint accipere pecuniã. & cõstitue super eos tribunos
et centuriones & quinquagenarios & decanos. vt iu-
dicent populũ in omni tẽpore: & oẽ negotiũ quod
fuerit magnuꝫ referent ad te. Omne autẽ negotium
paruũ ipsi iudicabunt: & alleuabunt a te onus: & sup
portabunt tecum. Si verbũ hoc feceris: & preceperit
tibi dñs: poteris stare: oia quoq; popls hic ibunt ad
locũ suũ in pace. Acceuitq; moyses verbo soceri sui:
et fecit oia q̃ dixit. Elegitq; moyses viros virtutis ex
oibꝰ israel: & constituit eos principes sup populũ: tri
bunos: centuriones: quinquagenarios: decanos. Et
iudicabant populuꝫ omni tempore: negotium quod
erat graue referebant ad moysen: & omne negotium
quod erat paruũ iudicabant ipsi. Dimisitq; moyses
socerum suum: & abiit in terram suam Ca.19.
Ense tertio egressiõis filioꝝ israel de terra egy
pti in die hac venerũt in solitudine sinai. Pro-
fectiq; sunt de raphidim: & venerũt in desertum ooo

Transla.Chal.

אוֹרַיְתָא וְתוֹדַע לְהוֹן יָת אָרְחָא דִּיהָכוֹן בָּהּ וְיָת עוֹבָדָא דְּיַעְבְּדוּן׃ וְאַתְּ תְּחֱזֵי מִכָּל עַמָּא
גִּבָּרִין חַיָלָא דִּדְחִילָא דַיְיָ גוּבְרִין דִּקְשׁוֹט דְּסָנְאֵן לְמֶסַב מָמוֹן וְתִמְנֵי עֲלֵיהוֹן רַבְּנֵי
אַלְפֵי רַבְּנֵי מְאָוָתָא רַבְּנֵי חַמְשִׁין רַבְּנֵי עַשָּׂרְיָתָא׃ וְיִדְּינוּן יָת עַמָּא בְּכָל עִדָּן וְיִהֵי
כָּל פִּתְגָמָא רַב יַיְתוּן לְוָתָךְ וְכָל פִּתְגָמָא זְעֵיר יְדִינוּן אִינוּן וְיִקְלוּן מִנָּךְ וְיִסְבְּרוּן עִמָּךְ׃
אִם יָת פִּתְגָמָא הָדֵין תַּעְבֵּיד וְיִפַּקְדִנָּךְ יְיָ וְתִיכוֹל וְלִמְיַם וְאַף כָּל עַמָּא הָדֵין עַל
אַתְרֵיהּ יֵהֵךְ בְּשָׁלָם׃ וְקַבֵּיל מֹשֶׁה לְמֵימְרָ֫ הַעֲבַד כָּל דְּאָמַר׃ וּבְחַר מֹשֶׁה גוּבְרִין
חַיָלָא מִכָּל יִשְׂרָאֵל וְתַמְנֵי יָתְהוֹן רֵישִׁין עַל עַמָּא רַבְּנֵי אַלְפֵי רַבְּנֵי מְאָוָתָא רַבְּנֵי
חַמְשִׁין רַבְּנֵי עַשָּׂרְיָתָא׃ וְדַיְנִין יָת עַמָּא בְּכָל עִדָּנַיָּת פִּתְגָמָא קַשְׁיָא מַיְתָן לְוָת מֹשֶׁה
וְכָל פִּתְגָמָא זְעֵיר דַּיְנִין אִינוּן׃ וּשְׁלַח מֹשֶׁה יָת חֲמוֹהִי וַאֲזַל לֵיהּ לְאַרְעֵיהּ׃
בְּיַרְחָא תְּלִיתָאָה לְמִפַּק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם בְּיוֹמָא הָדֵין Ca.xix.
אֲתוֹ לְמַדְבְּרָא דְּסִינַי וּנְטַלוּ מִרְפִידִים וַאֲתוֹ לְמַדְבְּרָא

Trãsla. Gre. lxx. cũ in terp̃. latina.

finai: ⁊ castrametat⁹ē illic israel eregione
τοῦ σινᾶ, καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ Ἰσραὴλ κατέναντι
montis. ⁊ moyses ascēdit in mōtē
τι τοῦ ὄρους. καὶ μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τοῦ
dei. ⁊ vocauit eū dñs de
θεοῦ. καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ
mōte: dicens: hec dices domui iacob: et
ὄρους, λέγων, τάδ' ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, καὶ
annũciabis filijs israel: ipsi vidistis q̃
ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, αὐτοὶ ἑωράκατε ὅ
cũq; feci egyptijs: et portaui vos
σα ἐποίησα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλαβον ὑμᾶς
tãq; sup alas aquilaq;: et adduxi vos
ὡσεὶ ἐπὶ πτερύγων ἀετῶν, καὶ προσήγαγον ὑμᾶς
ad me. et nũc si audieritis meã vo-
πρός ἐμαυτόν. καὶ νῦν ἐὰν ἀκούσητε τῆς ἐμῆς φω
cẽ: et seruauerit is sedus meũ: eritis mihi
νῆς, καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι
pplꝰ peculiaris ex oib⁹ gẽtib⁹. mea. n.
λαὸς περιούσιος ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν. ἐμὴ γάρ
est oia tra. vos ãt eritis mihi regale sa
ἐστι πᾶσα ἡ γῆ. ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱε
1. Pe. 2.b. cerdociũ ⁊ gẽs sancta. hec verba di
ράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον. ταῦτα τὰ ῥήματα ἃ λε
ces filijs israel. venit ãt moyses: et vo
ρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. ἦλθε δὲ μωυσῆς, καὶ ἐκά
cauit seniores populi: et expo-
λεσε τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, καὶ παρέ
B suit eis oẽs sermones hos:
θηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους,
q̃s precepit ei deus. rñdit ãt oia
οὓς συνέταξεν αὐτῷ ὁ θεός. ἐπακούει δὲ πᾶς
populus vnanimiter: ⁊ dixerũt: oia q̃cũq;
ὁ λαὸς ὁμοθυμαδόν, καὶ εἶπαν, πάντα ὅσα
dixit de⁹: faciem⁹: ⁊ audiem⁹. retu
εἶπεν ὁ θεός, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα. ἀνή
lit ãt moyses oẽs sermones po-
νεγκε δὲ μωυσῆς πάντας τοὺς λόγους τοῦ λα
puli ad dñm. dixit ãt dñs ad moysen:
οῦ πρὸς τὸν θεόν. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν,
Infra. 24.a. ecce ego venio ad te in colũna nu
ἰδοὺ ἐγὼ παραγίνομαι πρός σε ἐν στύλῳ νεφέ-
bis: vt audiat popul⁹ loquẽtẽ me ad
λης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντός μου πρός
te: ⁊ tibi credant in sempiternũ. nũcia
σε, καὶ σοὶ πιστεύσωσιν εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπήγγει
uit ãt moyses verba populi ad do
λε δὲ μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ πρὸς κύ
minũ. dixit ãt dñs ad moysen: descendẽs te-
ριον. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, καταβὰς διά
stificare populo: et sanctifica eos hodie et
μαρτύραι τῷ λαῷ, καὶ ἁγίασον αὐτοὺς σήμερον καὶ
cras: et lauent vestimẽta sua: ⁊ sint
αὔριον, καὶ πλυνάτωσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἔστωσαν

Trãsla. Chal.

דְּסִינַי וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא וּשְׁרָא תַּמָּן יִשְׂרָאֵל לְקֳבֵיל טוּרָא׃ וּמֹשֶׁה סְלִיק לְקֳדָם
דַּיְיָ וְקָרָא לֵיהּ יְיָ מִן טוּרָא לְמֵימָר כְּדְנָן תֵּימַר לְבֵית יַעֲקֹב וּתְחַוֵּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
אַתּוּן חֲזִיתוּן דְּעֲבַדִית לְמִצְרָאֵי וְאַטְלֵית יָתְכוֹן כְּרֵךְ עַל בָּנְפֵי נְשָׁרִין וְקָרֵבִית יָתְכוֹן
לְפוּלְחָנִי וּכְעַן אִם קַבָּלָא תְּקַבְּלוּן מֵימְרִי וְתִטְּרוּן יָת קְיָמִי וִיהוֹן קֳדָמַי תַּבִּירִין מִכָּל
עַמְמַיָּא אֲרֵי דִּילִי כָּל אַרְעָא׃ וְאַתּוּן תְּהוֹן קֳדָמַי מַלְכִין כַּהֲנִין וְעַם קַדִּישׁ אִלֵּין פִּתְגָמַיָּא
דְּתִתְמַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲתָא מֹשֶׁה וּקְרָא לְסָבֵי עַמָּא וְסַדַּר קֳדָמֵיהוֹן יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא
דְּפַקְּדֵיהּ יְיָ׃ וַאֲתִיבוּ כָּל עַמָּא כַּחֲדָא וַאֲמָרוּ כָּל דְּמַלֵּיל יְיָ נַעֲבֵיד וַאֲתֵיב מֹשֶׁה
יָת פִּתְגָמֵי עַמָּא קֳדָם יְיָ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הָא אֲנָא מְתְגְלֵי לָךְ בְּעִיבָא דַּעֲנָנָא דְּדִיל
דְּיִשְׁמַע עַמָּא כַּד מְמַלֵּילְנָא עִמָּךְ וְאַף בָּךְ יְהֵמְנוּן לְעָלַם וְחַוִּי מֹשֶׁה יָת פִּתְגָמֵי עַמָּא
קֳדָם יְיָ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲזַל לְוָת עַמָּא וְתַזְמְנִינוּן יוֹמָא דֵּין וּמְחַר וְיַחֲרוֹן
לְבוּשֵׁיהוֹן׃ וְיִהוֹן

Text. Heb.	Exo.	Latin.	Pritiua. heb.
חָנָה	סִינָי	tum finai	חָנָה
יִשְׂרָאֵל	נֶגֶד הָהָר׃	castrametati	יִשְׂרָאֵל
הָאֱלֹהִים	וַיַּעַל	sunt in eodē loco: ibiq;	אָבָא
הָהָר	לֵאמֹר כֹּה	israel fixit tentoria e re	אָמַר
יַעֲקֹב	וְתַגִּיד לִבְנֵי	gione mōtis. Moyses	עָנַד
רָאִיתֶם	עָשִׂיתִי	ãt ascēdit ad deū. Vo	רָאָה
וָאֶשָּׂא	עַל כַּנְפֵי	cauitq; eū dominus de	נָשָׂא
וָאָבִא	אֲלָי׃	monte & ait. Hec dices	נוּא
שָׁמוֹעַ	תִּשְׁמְעוּ	domui iacob: et annũciabis	שָׁמַע קוֹל
בְּרִית	וִהְיִיתֶם לִי	filijs israel. Vos ipsi	כָּרַת בְּרִית
הָעַמִּים	כִּי לִי כָּל	vidistis q̃ fecerim	
תִּהְיוּ	לִי מַמְלֶכֶת	egyptijs: et portaui	
אֵלֶּה	הַדְּבָרִים	vos quasi super alas	
בְּנֵי	יִשְׂרָאֵל׃	aquilarum: et assumpserim	
לְזַקְנֵי	הָעָם וַיָּשֶׂם	mihi. Si ergo audieritis	
כָּל	הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה	vocem meam & custodieritis	
יְהוָה׃	וַיַּעֲנוּ כָל	pactũ meũ: eritis mihi	
יְהוָה׃	וַיֹּאמְרוּ כֹּל	in peculium de cunctis	
נַעֲשֶׂה	וְנִשְׁמָע	populis. Mea est enim	
וַיָּשֶׁב	מֹשֶׁה אֶת	omnis terra: & vos eritis	
הָעָם אֶל	יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר	mihi in regnũ sacerdotale	
מֹשֶׁה	הִנֵּה אָנֹכִי	& gēs sancta. Hec sũt	
בָּא	אֵלֶיךָ בְּעַב	verba que loqueris ad	
הֶעָנָן	בַּעֲבוּר יִשְׁמַע	filios israel. Vẽit moy	
עִמָּךְ	וְגַם בְּךָ	ses: & conuocatis	
וַיַּגֶּד	מֹשֶׁה אֶת	maioribus natu populi	
יְהוָה׃	וַיֹּאמֶר יְהוָה	exposuit	
בְּנֵי	יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹא	oēs sermones: quos	
לִזְקְנֵי	הָעָם וַיָּשֶׂם	mandauerat	
כָּל הַדְּבָרִים	הָאֵלֶּה אֲשֶׁר	dominus. Respondit q̃	
יְהוָה׃	וַיַּעֲנוּ כָל	omnis populus simul.	
יְהוָה׃	וַיֹּאמֶר	Cuncta que locutus ē	
נַעֲשֶׂה	וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה	dominus: faciemus. Cũq;	
הָעָם אֶל	יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר	retulisset moyses verba	
מֹשֶׁה	הִנֵּה אָנֹכִי	populi ad dñm: ait ei	
הֶעָנָן	בַּעֲבוּר יִשְׁמַע	dominus. Iam nunc	
וְגַם	בְּךָ לְעוֹלָם׃	veniam ad te in caligine	
וַיַּגֶּד	מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי	nubis: vt audiat me	
יְהוָה׃	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל	populus loquentem	
לֵךְ	אֶל הָעָם	ad te: & credat tibi in	
וְקִדַּשְׁתָּם	הַיּוֹם	perpetuum. Nunciauit ergo	
וְכִבְּסוּ	שִׂמְלֹתָם׃ וְהָיוּ	moyses verba populi ad	
		dominum. Qui dixit	
		ei. Vade ad populũ & sã	
		ctifica illos hodie	
		& cras: lauentq; vesti	
		menta sua: & sint	

Interp. chal.

finai: ⁊ castrametati sunt in deserto: castrametatusq; est ibi israel e regione montis. Moyses autẽ ascendit in conspectũ verbi dei. Vocauitq; eũ dñs de monte: dicẽs. Hec dices domui iacob: ⁊ annũciabis filijs israel. Vos vidistis q̃ fecerim egyptijs: ⁊ portaui vos quasi super alas aquile: ⁊ applicaui vos ad seruitutẽ meam. Et nunc si obedieritis verbo meo: ⁊ custodieritis pactum meum: eritis coram me dilecti pre omnibus populis: quoniã mea est omnis terra. Vos autẽ eritis coram me reges et sacerdotes ⁊ populus sanctus. Hec sunt verba que loqueris cum filijs israel. Venitq; moyses ⁊ vocauit seniores populi: ⁊ exposuit coram eis omnia verba hec que preceperat ei dominus. Respondit q̃ oẽs populus simul: atq; dixerunt. Omnia que locutus est domin⁹ faciemus. Et retulit moyses verba populi coram domino. Dixitq; dñs ad moysen. Ecce ego apparebo tibi in caligine nubis: vt audiat populus cum loquar tecũ: tibi quoq; credent in perpetuum. Nunciauitq; moyses verba populi coram domino. Dixitq; dominus ad moysen. vade ad populum: ⁊ preparabis eos hodie ⁊ cras. Lauentq; vestimenta sua: ⁊ sint

Interp. chal.	Pritiua chal.
שְׁרָא	שָׁרָא
אֲמַר	אָמַר
חֲזָא	חָזָא
קְבֵל	קָבַל
יְהָה	הָוָה
שׁוּב	שׁוּב
עֲבַד	עָבַד
גְּלָה	גָּלָה
שְׁמַע	שָׁמַע
זְמַן	זָמַן
יְהָה	הָוָה

Pritiua heb. | Ter.Heb. | Exo. | Ca.xix. | Trãsla.B.Hiero. | Trãsla.Exe.lxx.cũ interp.latina.

נכנים ליום השלישי כי ביום
השלישי ירד יהוה לעיני כל העם
על הר סיני: והגבלת את העם
סביב לאמר השמרו לכם עלות
בהר ונגע בקצהו כל הנגע בהר
מות יומת: לא תגע בו יד כי סקול
יסקל או ירה יורה אם בהמה
אם איש לא יחיה במשך היבל
המה יעלו בהר: וירד משה מן ההר
אל העם ויקדש את העם ויכבסו
שמלתם: ויאמר אל העם היו
נכנים לשלשת ימים אל תגשו
אל אשה: ויהי ביום השלישי
בהית הבקר ויהי קלת וברקים
ענן כבד על ההר וקל שפר חזק
מאד ויחרד כל העם אשר במחנה:
ויוצא משה את העם לקראת
האלהים מן המחנה ויתיצבו
בתחתית ההר: והר סיני עשן כלו
מפני אשר ירד עליו יהוה באש
ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד
כל ההר מאד: ויהי קול השפר
הולך וחזק מאד משה ידבר
והאלהים יעננו בקול: וירד יהוה
על הר סיני אל ראש ההר ויקרא
יהוה למשה אל ראש ההר ויעל
משה: ויאמר יהוה אל משה רד

Pritiua chal. | Interp.chal.

parati in diem tertiũ: qñ in die tertio reuelabitur dominus in oculis oĩs populi sup montẽ sinai. Constitue sq̃ terminos populo per circuitũ: dicens. Cauete vobis ne ascẽdatis in montẽ: neq; accedatis ad finẽ eius. Oĩs qui accesserit ad montẽ: occisione occidetur. non tangat eum manus: qñ lapidatione lapidabitur: aut iaculis cõfodietur: siue iumentũ siue homo nõ viuet. Quãdo tuba subtracta fuerit: ipsi habebũt facultatẽ ascendẽdi in montẽ. Descẽditq; moyses de monte ad populũ: & preparauit eos: & lauauerunt vestimẽta sua: & ait ad populũ. Estote parati in diẽ tertiã: nõ appropinq̃tis vxoribꝰ. Et factũ est i die tertio cuꝫ esset mane: & fuerũt voces & fulgura & nubes grauis sup montẽ & vox tube fortis nimis: & cõmotus est oĩs populus qui erat in castris. Eduxitq; moyses populũ de castris in occursum verbi dei: & steterunt ad radices mõtis. Mons aũt sinai fumabat totus: eo q̃ reuelatus erat dñs sup eum in igne. Et ascendit fumꝰ eius quasi fumus fornacis: & ptremuit oĩs mons valde. Vox aũt tube ibat & cõualescebat nimis: moyses loquebatur: et a facie dei respondebatur ei voce. Et reuelatus est dñs sup montẽ sinai in vertice montis: et vocauit dñs moysen ad verticẽ montis: & ascendit moyses. Dixitq; dñs ad moysen. Descende

parati in diem tertiũ. Nã die
ἕτοιμοι εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην· τῇ γὰρ ἡμέρᾳ
tertio descendet dñs in mõtẽ si-
τῇ τρίτῃ καταβήσεται κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ σι
na: coram oi populo: & segregabis
ναΐ, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ἀφορεῖς τὸν
populũ in circuitu: dicẽs: cauete vobis ne
λαὸν κύκλῳ, λέγων προσέχετε ὑμῖν ἑαυτοῖς τοῦ
ascẽdatis in mõtẽ: et tãgatis ꝺd illi⁹. oĩs ꝺ
ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἅψηταί τινος αὐτοῦ· πᾶς ὁ ἁ
tetigerit mõtẽ. morte morietur. nõ tãget ꝑ
φάμενος τοῦ ὄρους, θανάτῳ τελευτήσει. οὐχ ἁφεῖται ἀλ
lũ manꝰ. i.n. lapidibꝰ lapidabitur vel iaculo cõfo-
λ' χειρὶ· εἴτε γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται ἢ βολίδι κατα
dietur siue hõ siue iumẽtũ: nõ viuet. quã Heb.ii.
τοξευθήσεται, εἴτε τι ἄλογον εἴτε τι κτῆνος, οὐ ζήσεται. ὅτ' c.
do aũt voces & tube recesserit de mõte:
ἂν δὲ ἀφῶσαι καὶ αἱ σάλπιγγες ἀπέλθωσιν ἀπὸ τοῦ ὄρους,
illi ascendẽt in mõtẽ. & descendit moyses
ἐκεῖνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος. καὶ κατέβη μωυσῆς
de mõte ad populũ & sanctificauit eos. & lauit
ἀπὸ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἡγίασεν αὐτούς· καὶ ἔπλυ
rũt vestimẽta sua. & dixit populo: estote pa-
νεν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. καὶ εἶπεν τῷ λαῷ, γίνεσθε ἕτοι C
ti: tres dies nõ accedatis vxori. factũ ẽ aũt
μοι, τρεῖς ἡμέρας μὴ προσέλθητε γυναικί. ἐγένετο δὲ
die tertio facto ad mane: et facte sũt
τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γενομένου πρὸς ὄρθρον, καὶ ἐγένοντο
voces & fulgura et nubes caliginose in mõte
φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι γνοφώδεις ἐπ' ὄρους
sinai. vox tube sonabat valde. & timuit
σινά· φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἦχει μέγα· καὶ ἐπτοήθη
oĩs popul⁹: ꝺ erat in castris. et eduxit moy
πᾶς ὁ λαός, ὃς ἦν ἐν τῇ παρεμβολῇ· καὶ ἐξήγαγε μωυ
ses pplm in occursum dei ex ca
σῆς τὸν λαὸν εἰς τὴν συνάντησιν τοῦ θεοῦ ἐκ τῆς παρεμ
stris. et asliterũt in mõte sinai: at mõs
βολῆς· καὶ παρέστησαν ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ σινᾶ, τὸ δὲ ὄρος
sinai fumabat tot⁹: q̃ descẽderat deus in
τὸ σινὰ ἐκαπνίζετο ὅλον, διὰ τὸ καταβεβηκέναι τὸν θεὸν ἐπ'
illũ in igne. ascẽdebat aũt fum⁹ tãq̃ fum⁹ fornacis. et
αὐτὸ ἐν πυρί. ἀνέβαινε δὲ ὁ καπνὸς ὡσεὶ καπνὸς καμίνου. καὶ
stupuit oĩs popul⁹ valde. facte sũt aũt voces tube
ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα. ἐγένοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος
procedentes fortiores valde. moyses loq̃bat. at ꝺ
προβαίνουσαι ἰσχυρότεραι σφόδρα· μωυσῆς ἐλάλει· ὁ δὲ θεὸς
respondebat ei voce. descẽdit aũt dñs in mõtẽ
ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ· κατέβη δὲ ὁ κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ
sinai in vertice mõtis: et vocauit dñs moy
σινὰ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ ἐκάλεσεν κύριος μω
sen in vertice mõtis. et ascẽdit moyses. et
σῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄρους· καὶ ἀνέβη μωυσῆς· καὶ
ait dñs ad moysen: dicẽs: descẽdeo
εἶπεν ὁ κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, καταβὰς ꝏꝏꝏ

Transla.Chal.

זְמִינִין לְיוֹמָא תְּלִיתָאָה אֲרֵי בְיוֹמָא תְּלִיתָאָה יִתְגְּלֵי יְיָ לְעֵינֵי כָל עַמָּא עַל טוּרָא דְסִינָי׃
וְתָחֵים יָת עַמָּא סְחוֹר סְחוֹר וְתֵימַר לוֹן אִסְתְּמָרוּ לְכוֹן מִלְמִיסַּק לְטוּרָא וּלְמִקְרַב בְּסוֹפֵיהּ
כָל דְיִקְרַב בְּטוּרָא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵיל׃ לָא תִקְרַב בֵּיהּ יָדָא אֲרֵי אִתְרְגָמָא יִתְרְגֵם אוֹ
אִשְׁתְּדָאָה יִשְׁתְּדֵי אִם בְּעִירָא אִם אֵינָשָׁא לָא יִתְחֲמֵי בְּמֵימָד שׁוֹפָרָא אִינוּן סָלְקִין
לְמִיסַּק לְטוּרָא וּזְעֵרָת מֹשֶׁה מִן טוּרָא לְוָת עַמָּא וְתַמֵּין יָת עַמָּא וְיַדַּרוּ לְמֹשֶׁה יְהוֹן וְאָמַר
לְעַמָּא הֱווֹ זְמִינִין לְתְלָתָא יוֹמִין לָא תִקְרְבוּן לְוָת אִיתְתָא׃ וַהֲוָה בְיוֹמָא תְּלִיתָאָה
כַּד צַפְּרָא וַהֲווֹ קָלִין וּבַרְקִין וַעֲנָנָא תַּקִּיף עַל טוּרָא וְקָל שׁוֹפָרָא תַּקִּיף לַחֲדָא
חַע כָּל עַמָּא דִי בְמַשְׁרִיתָא׃ וְאַפֵּיק מֹשֶׁה יָת עַמָּא לְמַדְמוּת מֵימְרָא דַיְיָ מִן מַשְׁרִיתָא
וְאִתְעַתָּדוּ בְּשֵׁפּוּלֵי טוּרָא׃ וְטוּרָא דְסִינַי תְּנַן כּוּלֵיהּ מִן קֳדָם יְיָ וְאִתְגְּלִי עֲלוֹהִי יְיָ
בְּאֶשְׁתָּא וְסַלֵּיק תְּנָנֵיהּ כִּתְנָנָא דְאַתּוּנָא וְחָע כָּל טוּרָא לַחֲדָא׃ וַהֲוָה קָל שׁוֹפָרָא אָזֵיל
וְתַקִּיף לַחֲדָא מֹשֶׁה מְמַלֵּיל וּמִן קֳדָם יְיָ מְתְעֲנֵי לֵיהּ בְּקָל וְאִתְגְּלִי יְיָ עַל טוּרָא ‹‹
דְסִינַי לְרֵישׁ טוּרָא וּקְרָא יְיָ לְמֹשֶׁה לְרֵישׁ טוּרָא וּסְלִיק מֹשֶׁה׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה חוֹת

Trãsla. Gre. lxx. cũ int erp. latina.

eõtestare populũ: ne forte appropiquẽt ad
διαμάρτυραι τῷ λαῷ, μήποτε ἐγγίσωσι πρὸς τὸν
deũ ad videndũ: et cadant ab eis multitudo.
θεὸν κατανοῆσαι, καὶ πέσωσιν ἀπ' αὐτῶν πλῆθος.
et sacerdotes appropiquãtes dño sanctificẽ
καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἐγγίζοντες τῷ κυρίῳ ἁγιασθήτω-
tur: ne forte recedat ab eis dño. et di
σαν, μή ποτε ἀπαλλάξῃ ἀπ' αὐτῶν κύριος. καὶ εἶ-
xit moyses ad deũ: nõ poterit popul⁹
πεν μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν, οὐ δυνήσεται ὁ λαὸς
ascendere in mõtẽ sinai: tu .n. testificatus
ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος τὸ σινά, σὺ γὰρ διεμαρτύ-
es nobis: dicens: determina mõtẽ ⁊ sctifica
ρασαι ἡμῖν, λέγων, ἀφόρισαι τὸ ὄρος καὶ ἁγίασαι
eũ. dixit ãt ipsi dño: vade: descẽde:
αὐτό. εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος, βάδιζε, κατάβηθι,
⁊ ascende tu ⁊ aaron tecum: at sacerdotes
καὶ ἀνάβηθι σὺ καὶ Ἀαρὼν μετὰ σοῦ, οἱ δὲ ἱερεῖς
et popul⁹ nõ vadant ad ascẽdẽdũ ad de
καὶ ὁ λαὸς μὴ βαδιζέτωσαν ἀναβῆναι πρὸς τὸν θε-
um: ne forte pdat ex eis dño. descen
όν, μή ποτε ἀπολέσῃ ἀπ' αὐτῶν κύριος. κα-
dit ãt moyses ad populũ: ⁊ dixit
τέβη δὲ μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εἶπεν αὐ-
eis.
τοῖς.

Ca.20.

A ΘC locut⁹ ẽ dño omnes sermones
καὶ ἐλάλησε κύριος πάντας τοὺς λόγους
hos: dicens: ego sum dño deus tuus:
τούτους, λέγων, ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου,
Deut. 5.a. 6.80 q eduri te de tra egypti de domo ser-
ὃς ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δου-
uitutis: nõ erũt tibi dei alij ꝑter me:
λείας, οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ,
nõ facies tibi idolũ: neq; vllius
οὐ ποιήσεις ἑαυτῷ εἴδωλον, οὐδὲ παντὸς
similachr⁹ũ: q̃cũq; in celo sursũ ⁊ q̃cũq; in
ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ
tra deorsũ ⁊ q̃cũq; in aquis sub
γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑπὸ κάτω τῆς
tra: nõ adorabis eos: neq; seruies
γῆς, οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις
eis. ego .n. sũ dño deꝰ tuus: deꝰ ẓelotes red-
αὐτοῖς. ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτὴς ἀπο-
dens peccata ꝑrũ in filios in tertiã ⁊
διδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ
quartã gnationẽ odio habẽtib⁹ me: ⁊ faciẽs mias
τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσί με, καὶ ποιῶν ἔλεος
in milliaria diligentib⁹ me: et seruãtib⁹
εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι
precepta mea. nõ accipies nomẽ dñi dei tui
τὰ πρόσταγματά μου. οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυ τοῦ θεοῦ σου
in vano. nõ .n. mũdabit dño accipiẽtẽ
ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κς τὸν λαμβάνοντα

Transla. Chal.

אסהיד בעמא דילמא יעברון תחום ייי למחזי ונפל מנהון סגי: ואוף כהניא
דלמשמש קדם ייי יתקדשון דילמא יתקוף בהון ייי: ואמר משה קדם
ייי לית עמא יכיל לסלקא לטורא דסיני ארי את אסהדתא בנא למימר
לחום ית טורא וקדשיה: ואמר
ייי איזל חות ותיסק את ואהרן עמך וכהניא ועמא לא יעברון למיסק
Ca. xx. לות ייי דילמא יתקוף בהון: ומלל משה לעמא ואמר להון:
ומליל ייי ית כל פתגמיא האילין למימר: אנא ייי אלהך דאפקתך מארעא דמצרים
מבית עבדותא: לא יהוא לך אלהא אחרנא קדמי: לא תיעבד לך צלם וכל דמו
דבשמיא מלעילא ודי בארעא מלרע ודי במיא מלרע לארעא: לא תסגוד להון ולא
תפלחינון ארי אנא ייי אלהך אל קנא פקד עון אבת על בנים על שלשין ועל רבעין
לשנאי: ועביד טיבו לאלפין דרחמי ולנטרי פקודי: לא תסהיד בשום ייי אלהך לשוא כי
לא ינקה ייי ית דיסהיד בשמא דייי לשוא: ארום תדכרון ית יומא דשבתא

Interp. chal.

conteſtare populũ: ne forte tranſgrediãtur vt videant
dñm: et cadat ex eis multitudo. Sacerdotes quoq; q̃
accedunt ad miniſtrandũ coram dño ſanctificẽtur: ne
forte trahat cõtra eos dñs. Dixitq; moyſes contra
dño. Non poterit populus aſcẽdere in montẽ ſinai:
quoniã tu cõteſtatus es nos: dicens. Pone terminũ
circa montem ⁊ ſanctifica eum. Dixitq; ei dño. Vade
deſcende: aſcendeſq; tu ⁊ aaron tecũ. Sacerdotes aũt
et populus non tranſgrediãtur vt aſcendãt in cõſpe-
ctũ domini: ne forte trahat cõtra eos. Deſcẽditq;
moyſes ad populum: ⁊ narrauit eis. Ca. 20.

LOcutuſq; eſt deꝰ cunctos ſermones hos: dicẽs.
Ego dño deus tuꝰ: qui eduxi te de terra egypti
de domo ſeruitutis. Non erit tibi deus alius ꝑter
me. Non facies tibi imaginẽ neq; omnẽ ſimilitudinẽ
eoꝝ que in celo ſunt deſurſum: neq; eoꝝ que in terra ſunt
deorſum: neq; eoꝝ q̃ in aquis ſunt ſub terra. Non ado
rabis ea neq; ſeruies eis: qñ ego dño deus tuus deꝰ
ẓelotes: viſitans peccata patrũ ſuper filios tranſgre
ſores in tertiã ⁊ in quartaꝫ generationẽ: his qui ode
runt me: quãdo filij ſequũtur peccata patrum. Et fa
ciens miſeri cordiã in mille generatiões diligentibus
me ⁊ cuſtodiẽtib⁹ ꝑcepta mea. Non turabis in noie
dei tui fruſtra: q; nõ iuſtificabit dño illũ q̃ iurauerit

Trãsla. B. Iero.

de & mcõteſtare populum: ne forte velit trãſcẽdere terminos ad vi-
dendũ dñm: & peat ex eis plurima multitudo.
Sacerdotes quoq; qui accedũt ad dñm: ſctifi-
cẽtur ne percutiat eos.
Dixitq; moyſes ad dominũ. Nõ poterit vul-
gus aſcendere in montem ſinai: tu enim teſti
ficatus es & iuſſiſti dicẽs
Põe termios circa mõ-
tem: & ſanctifica illum.
Cui ait dominus. Va-
de deſcẽde: aſcendeſq; tu & aaron tecum. Sa
cerdotes autẽ & populus nõ trãſeãt termios:
nec aſcendãt ad dñm:
ne forte iterficiat illos.
Deſcẽditq; moyſes ad
pplm: & oia narrauit
eis. Ca. 20

LOcutuſq; eſt deus
cunctos ſermones hos
Ego ſum dominus deus
tuus qui eduxi te de
terra egypti de domo ſeruitutis. Non habebis
deos alienos corã me.
Non facies
tibi ſculptile neq; oẽm
ſimilitudinẽ que eſt in
celo deſup: & que in ter
ra deorſum: nec eorũ
q̃ ſunt in aquis ſub ter
ra. Non adorabis eos
ea neq; coles. Ego ſũ
dominus deus tuus fortis zelo-
tes viſitãs iniqtatẽ pa-
trũ in filios in tertiam
& quartã generationẽ
eorũ q oderũt me: & faciens miam in millia
his q diligũt me: & cuſtodiũt pcepta mea. nõ
aſſumes nomẽ dñi dei
tui in vanum. Nec eñ
habebit inſontem dñs
eum: qui aſſumpſerit

Tex. Heb. Exo. Ca. xx. Poſitiua. heb.

הָעֵד הָבֵס
רָאָה
לְרְאוֹת וְנָפַל מִמֶּנּוּ רָב: וְגַם
הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל יְהוָה
יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן יִפְרָץ בָּהֶם יְהוָה:
יָכֹל
עֲלֹה
גְּבָל
וְקִדַּשְׁתּוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֵךְ
רֵד וְעָלִיתָ אַתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ
וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אַל יֶהֱרְסוּ לַעֲלֹת
אֶל יְהוָה פֶּן יִפְרָץ בָּם: וַיֵּרֶד מֹשֶׁה
אֶל הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם:

Cap. xx.

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה לֵאמֹר: אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
מִבֵּית עֲבָדִים: לֹא יִהְיֶה לְךָ
אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי: לֹא תַעֲשֶׂה
לְךָ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם
מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר
בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ: לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה
לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת
עַל בָּנִים עַל שִׁלֵּשִׁים וְעַל רִבֵּעִים
לְשֹׂנְאָי: וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים
לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי: לֹא תִשָּׂא
אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי
לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת

Poſitiua chal.

פָּעַר חָזָא נָפַל
סְנָא קַדֵּשׁ
נְסַךְ קְדַד אֲמַר
עֲתַד נְסַךְ
חֲקַף
אֲמַר נְבַךְ
רְוָה עֲבַד דָּמָה
עֲלָה אַרְעָא סְגַד
פְּלַח סְעַר דוּר
שְׁלַם חֲטָא
כּוֹב אוֹם
זְכָה

Positiua heb. | Ter. Heb. Exo. Ca. xx. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

שָׁמוֹ לַשָּׁוְא׃ זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת זבר
לְקַדְּשׁוֹ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד יום עבד
וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ׃ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי עשה לאך שבע
שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה
כָל מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ
וְאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר אמה גור
בִּשְׁעָרֶיךָ׃ כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה
יְהוָה אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֶת
הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם נוח
הַשְּׁבִיעִי עַל כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת יוֹם
הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ׃ כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ קדש
וְאֶת אִמֶּךָ לְמַעַן יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ עַל אבה
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נתן
לָךְ׃ לֹא תִרְצָח׃ לֹא תִנְאָף׃ רצח נאף
לֹא תִגְנֹב׃ לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד גנב ענה עוד
שָׁקֶר׃ לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ לֹא חמד
תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ אשׁ רעה
שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ׃ אמה
וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֶת ראה
הַלַּפִּידִם וְאֶת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת לפד
הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ ירא נוע
וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה עמד
דַּבֶּר אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל שמע
יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן נָמוּת׃ דבר מות
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַל תִּירָאוּ ירא
כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא עבר נסה בוא
הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל היה

Positiua chal.

הַוֵה שִׁית בָּלַח
עֲבַד
נוּר כָּרָה
נְחַת אֲבַד
סְהַד תְּבַד אִתַּי
אֲמָה חֲזָא קוֹל
תַּנָּה זוּעַ קוּם
כְּפַל מָלַל אֲמַר
מוּת דְּחַל נָסָה
נְלָה הָוָה

Interp. chal.

in nõie suo in vanũ. Memẽto diei sabbati vt sanctifi-
ces eus. Sex dieb⁹ opaberis: t facies oia opera tua:
die aũt septimo sabbatũ est cotã dño deo tuo. Non fa
ces in eo oĩe opus tu t filius tu⁹ t filia tua: seruus
tuus t ancilla tua t iumentũ tuus: t peregrinus qui
est in vrbe tua. q: sex diebus fecit dñs celũ t terrã ma
re t oia que in eis sunt: t requeuit in die septimo. Id-
circo benedixit dñs diei sabbati t sanctificauit eum.
Honora patrẽ tuũ t matrẽ tuã: vt plongẽtur dies tui
sup terrã: quaꝫ dñs deus tu⁹ dabit tibi. Non occides
alĩam. Non mechaberis. Non furaberis. Nõ testifica
beris ꝓtra primũ tuũ falsum testimoniũ. Nõ cõcupi
sces domũ primi tui. Non cõcupisces vroꝛẽ primi
tui: neq; seruũ eius neq; ancillã eius neq; bouẽ neq;
asinũ eius: neq; oia q̃ sunt primi tui. Oiꝭ populus
videbat voces t lãpades t vocẽ tube t montẽ fuman
tem. Videntq; populus t cõtremuerũt t steterũt pro-
cul. Dixerũtq; ad moysen. Loquere tu nobiscũ t obe
diemus: t nõ loquatur nobiscũ verbũ a facie dñi: ne
forte moriamur. Dixitq; moyses ad pplm. Ne timea
tis: quia vt probaret vos dño: reuelata est gloria dei:
et vt sit timor eius super

"nomẽ dñi dei" sui ° frus-
stra. ᵖMemento ʳ vt ʳ diẽ
°sabbati ʳsctifices. " Sex
ˣdiebus ʳoperaberis: ooo
ʸ& facies ᵃomnia ᵇ opera
tua: ᶜseptimo ooooooooooo
ᶜautem ʸdie ʳsabbatũ ʸdñi
ᵃdei tui est. ᵇNon ʸfacies
ᵇoẽ ʸopus in eo ᵐ tu" & fili
us tuus° & filia tua: ᵖ ser-
uus tuus ᵠ & ancilla tua:
ʳiumẽtũ tuũ ᵉ & aduena
ᵗ qui est" intra portas tu-
as. ʳSex ʳeĩ diebus ᵃ fecit
ᵇdñs°celum ᶜ & ᶠ terrã &
ooooooo:ooooooo ooo:ooooo
ᵇmare ʸ& °oia ʸq̃ ᵐ in eis
sunt:" & requieuit ° ĩ die
ᵖseptimo. ᵠIdcirco ° bñ-
dixit ᶠdominus ˣdiei ooo
ʳsabbati: ʸ& sanctificauit
eum. ᵃHonora ᶜpatrẽ tu
um° & ᶠmatrem tuã: ʳ vt
ᵃfis longeuus ʳsuper ooo
ᵇterram: ʸquam ᵐ dñs" de
us tuus° dabit ooooooooo
ᶠtibi. ᵠNõ ʳoccides. ᵉNõ
ᶠmechaberis. ooooooo:oo
"Non ʳfurtũ facies. ʳNõ
ʾloq̃ris ᵃ cõtra proximũ
tuũ ᶜfalsũ ᵇtestimonium.
ᵇNõ ᶜcõcupisces ᶠ domũ
ᵃ proximi tui. ᵇNec ᶜdeside-
rabis ᵇvxorẽ ᶜei°: nõ ᵐ ser
uũ. nõ" ancillã. nõ° bouẽ.
nõ ᵖasinũ. nec° oia ʳq̃ ° illi
us fũt. ʳCũctus ãt "popu
lus ʳvidebat ʳvoces ᵃ & ooo
ᵇlampades ᶜ& ᵇ sonitum
ᶜbuccine ooooooooooooo
ᵃmõtẽq; ᵇfumãtẽ: ʳ& pter
riti ʳac pauore concussi:
ᵐsteterunt" procul ° dicẽ
tes ᵃmoysi. ooooooooooo
ʳLoquere" tu ʳ nobis "&
audiemus. ʳNon ooo:ooo
ʳloquatur ʳnobis ᵃ deus
ᵇne forte ᶜmoriamur. oo
ᵇEt ʳait ᶜmoyses ᶠ ad ᵃ po-
pulum. ᵇnolite ᶜtimere.
ᶠVt ᵇenim ᵐ ꝓbaret " vos
ᶜvenit ooooooooooooooo
ᵖdeus: ᵠ& vt ᵉ terror illius
ᶠesset ʳin ooooooooooooo

nomen eĩ° in vano. memẽto diẽ
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν
sabbatoꝝ sctificare cũ. sex diebus operaberis τ fa-
σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν. ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, καὶ ποιή-
cies oia opera tua. at die septima sab
σεις πάντα τὰ ἔργα σου. τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάβ- B
bata dño deo tuo. nõ facies in ea oẽ o- Infra.
βατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔρ- 31.c.
pus tu τ filiꝰ tuus et filia tua seruꝰ tuus τ Exe.
γον σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου ὁ παῖς σου καὶ ἡ 20.b.
serua tua: bos tuꝰ et subiugale tuũ: τ
παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ
oẽ iumẽtũ tuũ: et aduena habitans in te.
πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί.
in.vi. sex diebus fecit dño celũ τ terrã τ
ἐν γὰρ ἓξ ἡμέραις ἐποίησεν κς ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
mare τ oia q̃ in eis τ requie
τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατέ- Gen.
uit die septima. pp hoc bñdixit dño ꝰ 2.a.
παυσεν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. διὰ τοῦτο ηὐλόγησεν κς Deut.
die septimã: et sctificauit eã. honora 5.b.
τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. τίμα τὸν Matth.
ꝓtez tuã τ matrez tuã: vt bene tibi sit et vt lon 5.a.
πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἵνα μα Ward
geuꝰ sis sup terrã bonã: q̃ dño deꝰ tuus 7.b.
κροχρόνιος ᾖς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς κς ὁ θεός σου Ephe.
dat tibi. nõ occides. nõ mechaberis. nõ furaberis. 6. a.
δίδωσί σοι. οὐ φονεύσεις. οὐ μοιχεύσεις. οὐ κλέψεις. Roma.
nõ falso testificaberis cõtra ꝓximũ tuũ testimoniũ 13.b.
οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρί-
falsũ. nõ cõcupisces vroꝛẽ ꝓximi
αν ψευδῆ. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον
tui. nõ cõcupisces domũ ꝓximi tui:
σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου,
neq; agrũ eius: neq; seruũ eiꝰ: neq;
οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὐδὲ
ancillã eius. neq; bouẽ eius: neq; subiu-
τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοὺς βοῦς αὐτοῦ, οὔτε τὸ ὑποζύ-
gale eius: neq; oẽ; supellectilẽ eius: neq; q̃cq; ꝓ-
γιον αὐτοῦ, οὔτε πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῷ πλη-
mi tui sũt. et oia populꝰ videbat vocẽ: et C
σίον σου ἐστί. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνήν, καὶ τὰς
lampades: τ vocẽ tube: τ mõtẽ
λαμπάδας, καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, καὶ τὸ ὄρος
fumãtẽ. ꝓterriti ãt oia populus steterũt a-
τὸ καπνίζον. φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μα- Deut.
longe: τ dixerũt ad moysen: loquere tu nobis: et 18.c.
κρόθεν, καὶ εἶπαν πρὸς μωυσῆν, λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ Hebre.
nõ loquat ad nos dñs: ne forte moriamur. et ait 12.c.
μὴ λαλείτω πρὸς ἡμᾶς ὁ θεός, μή ποτε ἀποθάνωμεν. καὶ λέγει
illis moyses: cõfidite. causa .n. tentandi vos ve
αὐτοῖς μωυσῆς, θαρσεῖτε· ἕνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρ-
nit deus ad vos: vt sit timor eius in
γενήκασιν ὁ θεὸς πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μὴ ἁμάρτωμεν ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν

Trãsla. Chal.

נְשַׁמְּיָה לְשִׁקְרָא׃ דְּכוֹר יַת יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא לְקַדָּשׁוּתֵיהּ׃ שִׁתָּא יוֹמִין תִּפְלַח וְתַעֲבֵיד
כָּל עֲבִידְתָּךְ׃ וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְּתָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תַעֲבֵיד כָּל עֲבִידְתָּא אַתְּ וּבְרָךְ
וּבְרָתָךְ עַבְדָּךְ וְאַמְתָךְ וּכְעִירָךְ וְגִיּוֹרָךְ דִּי בְּקִרְוָךְ׃ אֲרֵי שִׁתָּא יוֹמִין עֲבַד יְיָ יַת שְׁמַיָּא וְיַת
אַרְעָא יַת יַמָּא וְיַת כָּל דִּי בְהוֹן וְנָח בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה עַל כֵּן בָּרִךְ יְיָ יַת יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא
וְקַדְּשֵׁיהּ׃ יְקָר יַת אֲבוּךְ וְיַת אִמָּךְ דְּיוֹרִכּוּן יוֹמָךְ עַל אַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יַהֲיב לָךְ׃
לָא תְקוּטוֹל נַפָּשׁ׃ לָא תְגַנּוֹב׃ וְלָא תְסַהֵיד בְּחַבְרָךְ סַהֲדוּתָא דְּשִׁקְרָא׃ לָא
תְּחַמֵּיד בַּיְתָא דְּחַבְרָךְ לָא תְחַמֵּיד אִיתַּת חַבְרָךְ וְעַבְדֵּיהּ וְאַמְתֵּיהּ וְתוֹרֵיהּ וְחַמְרֵיהּ וְכָל
דִּי לְחַבְרָךְ׃ וְכָל עַמָּא חָזַן יַת קָלַיָּא וְיַת בָּעֵרַיָּא וְיַת קַל שׁוֹפָרָא וְיַת טוּרָא תָּנֵן וְחַזָּא
עַמָּא וְזָעוּ וְקָמוּ מֵרָחִיק׃ וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה מַלֵּיל אַתְּ עִמָּנָא וְנִקְבֵּיל וְלָא יִתְמַלֵּיל עִמָּנָא
מֵימְרָא דַּייָ מִן קֳדָם דִּלְמָא נְמוּת׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְעַמָּא לָא תְּדַחֲלוּן אֲרֵי בְּדִיל דְּ יְנַסֵּאָה
יָתְכוֹן אִיתְגְּלִי יְקָרָא דַּייָ וּבְדִיל דְּתְהֵי דַחְלָתֵיהּ עַל ????????????????????

Trãsla. Chal.

in noĩe suo in vanũ. Memẽto diei sabbati vt sanctifi-
ces eus. Sex dieb⁹ opaberis: t facies oia opera tua:
die aũt septimo sabbatũ est cotã dño deo tuo. Non fa
ces in eo oĩe opus tu t filius tu⁹ t filia tua: seruus
tuus t ancilla tua t iumentũ tuus: t peregrinus qui
est in vrbe tua. q: sex diebus fecit dño celũ t terrã ma
re t oia que in eis sunt: t requeuit in die septimo. Id-
circo benedixit dñs diei sabbati t sanctificauit eum.
Honora patrẽ tuũ t matrẽ tuã: vt plongẽtur dies tui
sup terrã: quaꝫ dñs deus tu⁹ dabit tibi. Non occides
alĩam. Non mechaberis. Non furaberis. Nõ testifica
beris ꝓtra primũ tuũ falsum testimoniũ. Nõ cõcupi
sces domũ primi tui. Non cõcupisces vroꝛẽ primi
tui: neq; seruũ eius neq; ancillã eius neq; bouẽ neq;
asinũ eius: neq; oia q̃ sunt primi tui. Oiꝭ populus
videbat voces t lãpades t vocẽ tube t montẽ fuman
tem. Videntq; populus t cõtremuerũt t steterũt pro-
cul. Dixerũtq; ad moysen. Loquere tu nobiscũ t obe
diemus: t nõ loquatur nobiscũ verbũ a facie dñi: ne
forte moriamur. Dixitq; moyses ad pplm. Ne timea
tis: quia vt probaret vos dño: reuelata est gloria dei:
et vt sit timor eius super

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

vobis: et nõ peccetis. stetit ãt oio ppls ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμαρτάνητε. ὑστάθει δὲ πᾶς ὁ λαὸς
elonge: moyses ãt venit ad caliginẽ: vbi erat μακρόθεν, μωυσῆς δὲ ἤλθεν εἰς τὸν γνόφον, οὗ ἦν ὁ
de. dixit ãt dñs ad moysen: hec dices θεός. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, τάδε ἐρεῖς τῷ
domui iacob: et annũciabis filijs israel: οἴκῳ ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ,
vos vidistis: q̃ de celo locut⁹ sũ ὑμεῖς ἑωράκατε, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λελάληκα
ad vos. nõ facietis vobis deos argẽteos: πρὸς ὑμᾶς. οὐ ποιήσετε ἑαυτοῖς θεοὺς ἀργυροῦς,
et deos aureos: nõ facietis vobis ipsis alta- καὶ θεοὺς χρυσοῦς, οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς θυσια
re. de ꝛra facietis mihi: ꝛ sacrificabitis i ipso στήριον. ἐκ γῆς ποιήσετέ μοι, καὶ θύσετε ἐπ' αὐτοῦ
holocausta: et salutaria vra: o- τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν, τὰ πρό-
nes ꝛ vitulos vros in oi loco: vbi βατα καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν
Deut. 17. a invocauero nomẽ meũ illic. ꝛ veniã ad te ꝛ be ἐπονομάσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ· καὶ ἥξω πρός σε καὶ εὐ
nedicã tibi. si ãt altare de lapidib⁹ facies mihi: λογήσω σε. ἐὰν δὲ θυσιαστήριον ἐκ λίθων ποιήσῃς μοι,
Iosue. 8. g. nõ edificabis eos sectos. ꝛ.n. culꝛũ οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτὰς τμητούς· τὸ γὰρ ἐγχειρίδιόν
tuũ iniecisti sup eos: et polluti sũt. nõ a σου ἐπιβέβληκας ἐπ' αὐτούς, καὶ μεμίανται. ἐκ ἀ-
scendes in gradib⁹ in altare meũ: vt ναβήσῃ ἐν ἀναβαθμίσι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, ὅπως
nõ reuelco turpitudinẽ tuã in eo. μὴ ἀποκαλύ-ψῃς τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ' αὐτοῦ.

Ca. 21 A — Hec iudicia: q̃ ꝓponeꝭ eo- Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα, ἃ παραθήσεις ἐνώ
ram eis. si possideris seruũ hebreũ: ser ãnos ser πιον αὐτῶν. ἐὰν κτήσῃ παῖδα ἑβραῖον, ἓξ ἔτη δου
uiet tibi: at septimo abibit liber λεύσει σοι, τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἀπελεύσεται ἐλεύθερος
Deut. 15. c. Iere. 34. c. gratis. si ipse solus intrauerit: ꝛ solus egredie δωρεάν. ἐὰν αὐτὸς μόνος εἰσέλθῃ, καὶ μόνος ἐξελεύ-
tur. si ãt vxor simul intrauerit cũ eo: ꝛ vxor σεται. ἐὰν δὲ γυνὴ συνεισέλθῃ μετ' αὐτοῦ, καὶ γυνὴ
egredietꝭ cũ eo. si ãt dñs eius dede ἐξελεύσεται μετ' αὐτοῦ. ἐὰν δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ δῷ
rit ei vxorẽ: ꝛ peperit ei filios vel filias: αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκνα αὐτῷ υἱοὺς ἢ θυγατέρας,
vxor ꝛ liberi sint dñi illi⁹. ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία ἔσωσαν τῷ κυρίῳ αὐτῆς,
ipse ãt sol⁹ egrediet. si ãt ridens di- αὐτὸς δὲ μόνος ἐξελεύσεται. ἐὰν δὲ ἀπωκρυβεὶς εἶ-
xerit seru⁹: dilexi dñm meũ: ꝛ vxo πῃ ὁ παῖς· ἠγάπηκα τὸν κύριόν μου, καὶ τὴν γυ
rem meã et liberos: nõ ναῖκά μου καὶ τὰ παιδία, ἵνα μὴ ἐξέλθω

Transla. Cbal.

אַפֵּיכֹן בְּדִיל לָא תְּחוֹבוּן׃ וְקָם עַמָּא שַׁרְחִיק וּמֹשֶׁה קְרִיב לְצֵית אֲמִימְרָא דְיְיָ
דַיְיָרֵי׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כְּדֵנָן תֵּימַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אַתּוּן חֲזֵיתוּן אֲרֵי מִן שְׁמַיָּא מַלֵּילִית
עִמְּכוֹן׃ לָא תַּעְבְּדוּן קֳדָמַי דַּהֲבָא וְחֵלָן דְּכַסְפָּא וְחֵלָן דְּדַהֲבָא לָא תַּעְבְּדוּן לְכוֹן׃ מַדְבְּחָא אַדְמִיתָא
תַּעְבְּדוּן קֳדָמָי וְתִכּוֹס עֲלוֹהִי יָת עֲלָוָתָךְ וְיָת נִכְסַת קוּדְשָׁךְ מִן עָנָךְ וּמִן תּוֹרָךְ בְּכָל ״
אַתְרָא דְּאַשְׁרֵי שְׁכִינְתִּי לְתַמָּן אֲשַׁלַּח בִּרְכָתִי לָךְ׃ וְאִם מַדְבְּחָא אַבְנִין תַּעְבֵּיד
קֳדָמָי לָא תִּבְנֵי אֲרוּכָתָן דְּסִירְלָן דִּילְמָא תְּרִים חַרְבָּךְ עֲלָהּ וְתְחַלְּלִינָהּ׃ וְלָא תְּסַק בְּדַרְגִין
עַל מַדְבְּחִי דִּילְמָא תִּתְגְּלֵי עֶרְיָתָךְ עֲלוֹהִי׃ Ca. xxi. וְאִלֵּין דִּינַיָּא דְּתֵסְדַּר
כְּדֵסַיְהוֹן׃ אֲרֵי תְּזְבּוֹן עַבְדָּא עִבְרָא שְׁנִין יִפְלַח וּבְשִׁתָּא שְׁבִיעָאָה יִפּוֹק
לְבַר חוֹרִין מַגָּן׃ אִם בְּלְחוֹדוֹהִי יִפּוֹק אִם בְּעֵיל אִתְּתָא הוּא וְתִפּוֹק אִתְּתֵהּ
עִמֵּיהּ׃ אִם רִבּוֹנֵהּ יִתֶּן לֵיהּ אִתְּתָא וְתֵלֵיד לֵיהּ בְּנִין אוֹ בְּנָן אִתְּתָא וּבְנָהָא תְּהֵי לְרִבּוֹנָהָא
וְהוּא יִפּוֹק בְּלְחוֹדוֹהִי׃ וְאִם מֵימָר יֵימַר עַבְדָּא רְחֵימְנָא יָת רִבּוֹנִי יָת אִתְּתִי וְיָת בְּנַי לָא

Trãsla. B. Hiero.

vobis: & nõ peccaretis
Stetitq; populus ꝛ
delonge: moyses autẽ
accessit ad caliginẽ in
qua erat deus. Dixitq;
preterea dominus ꝛ
ad moysen. Hec dices filiis
israel. Vos vidistis q̃
de ꝛ
celo locutus sim vobis
Non facietis ꝛ
deos argenteos nec de
os aureos ꝛ
facietis vobis. Altare
de terra facietis ꝛ
mihi: & offeretis sup
eo holocausta & ꝛ
pacifica vestra: oues ve
stras & boues: ꝛ
in omni loco in quo
memoria fuerit ꝛ
nois mei. Veniã ad te
& bñdicam tibi. Qd si
altare lapideũ feceris
mihi: non edificabis ꝛ
illud de sectis lapidibus
Si enim leueueris culs
trũ sup eo: polluetur.
Nõ ascẽdes p gradus
ad altare meũ: ne reue
letur turpitudo tua. ꝛ

Hec sunt Capᷤ. 21. ꝛ
iudicia ꝛ
que proponeꝭ eis. Si ꝛ
emeris ꝛ
seruum hebreum: sex ꝛ
annis seruiet tibi: ꝛ
in septimo egredietur ꝛ
liber gratis. ꝛ
Cũ q̃li veste intrauerit: ꝛ
cũ tali exeat. si habẽs ꝛ
vxorẽ & vxor egredie ꝛ
tur simul. Sin autem ꝛ
dns dederit illi vxorẽ: ꝛ
& peperit ꝛ
filios & filias: mulier ꝛ
& liberi eius ꝛ
erunt domini sui. Ipse ꝛ
vero exibit cũ vestitu ꝛ
suo. q̃ si dixerit seruus ꝛ
diligo ꝛ
dñm meum & vxorem ꝛ
ac liberos: non ꝛ

Ter. Heb. Exo. Ca. xxi. Pritiua. heb.

פְּנֵיכֶם׃ לִבְלֹתִי תֶחֱטָאוּ׃ וַיַּעֲמֹד הָעָם		פָּנֶה חָטָא עָמַד
מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֲרָפֶל		
אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה		
אֶל מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל בְּנֵי		
יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן		רָאָה
הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם׃ לֹא תַעֲשׂוּן		עָשָׂה
אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא		
תַעֲשׂוּ לָכֶם׃ מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה		זָבַח
לִי וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת עֹלֹתֶיךָ וְאֶת		
שְׁלָמֶיךָ אֶת צֹאנְךָ וְאֶת בְּקָרֶךָ		
בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת		מָקוֹם זָכַר
שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ׃ וְאִם		שָׁמַע
מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה לִי לֹא תִבְנֶה		בָּנָה
אֶתְהֶן גָּזִית כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ עָלֶיהָ		גָּזַז נָטָה
וַתְּחַלְלֶהָ׃ וְלֹא תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל		חָלַל עָלָה
מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ		גָּלָה עָרָה
עָלָיו׃ Cap. xxi. וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים		Cap. xxi.
אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם׃ כִּי תִקְנֶה		שׂוּם פָּנֶה קָנָה
עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד		שָׁנָה עָבַד
וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם׃ אִם		חָנַן
בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא אִם בַּעַל		גּוּף בּוֹא
אִשָּׁה הוּא וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ׃ אִם		אִישׁ
אֲדֹנָיו יִתֶּן לוֹ אִשָּׁה וְיָלְדָה לוֹ		נָתַן
בָּנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וְיַלְדֶיהָ		
תִּהְיֶה לַאדֹנֶיהָ וְהוּא יֵצֵא בְּגַפּוֹ׃		הָיָה
וְאִם אָמוֹר יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי		
אֶת אֲדֹנִי אֶת אִשְׁתִּי וְאֶת בָּנָי לֹא		אִישׁ

Interp̃. cbal.

facie vestrã: vt non peccetis. Steritq; populus a longe: ꝛ moyseo accessit X̃s caligine: vbi erat gl̃ia dei. Dixitq; dñs ad moysen. Hec dices filijs israel: vos vidistis qꝫ de celo locutus sim vobiscũ. Non facietis coram me deos argenteos: neq; deos aureos facietis vobis. altare de terra facies coã me: ꝛ imolabis sup eo holocausta tua ꝛ sacrificia sanctificata tua de ouibus tuis ꝛ de bobus. In oĩi loco in quo habitare fecero gloriam meã: tibi mittã benedictionẽ meam ꝛ benedicã tibi. Si autẽ altare ex lapidibus feceris coraꝫ me: non edificabis sectos lapides: ne forte leues gladium tuũ sup illo: ꝛ profanes eum. Et non ascendes per gradus sup altare meum: vt non reueletur turpitudo tua sup eo. Ca. : 1.

Hec sunt iudicia q̃ ꝓponeꝭ coraꝫ eis. Quãdo emeris seruũ filiũ israel: sex annis seruiet: ꝛ in anno septimo egredietꝭ liber gratis. Si solus intrauerit: solus egredietꝭ. Si maritꝰ vroris est: egredietꝭ vror eius cũ eo. Si dñs eiꝰ dederit ei vrorẽ: ꝛ pepit ei filios aut filias: vror ꝛ filij eiꝰ erũt dñi sui: ꝛ ipse egredietur solus. Si autem dicens dixerit seruus. Diligo dominuꝫ meum vroꝛem meam ꝛ liberos meos: non

Pritiua. cbal.

הוב אָמַר חֲזָא	
עֲבַד רַבָּה גַּבַּס	
עֲלָה עַנַן שָׁרָא	
שְׁלַח בָּרַךְ בָּנָה	
רוּם חֲלַל נָסַק	
גְּלָה עָרָה אָל	
דִּין סָדַר זְנָן	
שָׁנָה פָּלַח גַּבַּק	
עוֹל אִנְתָּ רָבַב	
נְתַן יְלַד רָוָה	
אָמַר	

Pritiua heb.	Tex. Heb.	Exo.	Ca. xxi.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
יָצָא עָבֶד	אֵצֵא חָפְשִׁי׃ וְהִגִּישׁוֹ אֲדֹנָיו אֶל			egrediar liber: offerat eũ dñs diis: & applicabitur ad ostiũ & postes perforabit aurẽ eius subula: & erit ei seruus in seculum. Si quis vẽ diderit filiã suã in famulam: non egredietur sicut egrediũtur ancille exire consueuerũt. Si displicuerit oculis dñi sui cui data fuerat: dimittet eã. populo ãt alieno vẽdẽ di nõ habebit ptãtem: si spreuerit eam. Si aũt filio suo desponderit eã: iuxta morem filiarum faciet illi. Si alteram acceperit: prouidebit puelle nuptias & vestimẽta: & pciũ pudicicie nõ negabit. Si tria ista non fecerit: egredietur gratis absq; pecunia. Qui percusserit hominem volens occidere: morte moriatur. Qui ãt nõ ẽ insidiatus: sed deus illum tradidit in manus eius: cõstituã tibi locũ in quo fugere debeat. Si qs p industriã occiderit proximũ suũ & p insidias: ab altari meo euelles eum vt moriatur. Qui percusserit patrẽ suũ aut matrẽ: morte moriatur. Qui furatus fuerit hominẽ: & vẽdiderit eum: cõuictus noxe morte moriatur. Qui maledixerit patri suo vel matri morte moriatur. Si rixati fuerint viri & percusserit alter proximũ suũ lapide vel pugno: & ille mortuus nõ fuerit: sed iacuerit in lectulo: si surrexerit & ambulauerit foris sup baculũ suũ: innocẽs erit q percusserit:	exeo liber: afferet eum dñs ei ad ἐξέρχομαι ἐλεύθερος, προσάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς
אֶל הַמְּזוּזָה וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת אָזְנוֹ	אֶל הָאֱלֹהִים וְהִגִּישׁוֹ אֶל הַדֶּלֶת אוֹ			tribunal dei: et tunc adducet eũ ad τὸ κριτήριον τοῦ θεοῦ, καὶ τότε προσάξει αὐτὸν πρὸς τὴν
בַּמַּרְצֵעַ וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם וְגַם לְשִׁפְחָתוֹ יַעֲשֶׂה כֵּן	אֶל הַמְּזוּזָה וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת אָזְנוֹ			hostiũ ad postem: & pforabit eius aurẽ ὑφάνῃ ἐπὶ τὸν τοῖχον καὶμίσι, καὶ τρυπήσει αὐτοῦ ὁ κύριος τὸ οὖς
וְכִי יִמְכֹּר אִישׁ אֶת בִּתּוֹ לְאָמָה לֹא תֵצֵא	בַּמַּרְצֵעַ וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם וְכִי יִמְכֹּר			subula: et seruiet ei in seculũ. si ãt τῷ ὀστρακίῳ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν δὲ
כְּצֵאת הָעֲבָדִים אִם רָעָה בְּעֵינֵי	אִישׁ אֶת בִּתּוֹ לְאָמָה לֹא תֵצֵא			alicui vẽdiderit filiã suã famulã: nõ egre- τις ἀποδῶται τὴν θυγατέρα αὐτοῦ οἰκέτιν, οὐκ ἔσται
אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר לֹא יְעָדָהּ וְהִפְדָּהּ	כְּצֵאת הָעֲבָדִים אִם רָעָה בְּעֵינֵי			diet sicut egrediũtur ancille. si nõ pla- λυσείσαι, ὥσπερ ἐξέρχονται αἱ δοῦλαι. ἐὰν μὴ ἐνα-
לְעַם נָכְרִי לֹא יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ	אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר לֹא יְעָדָהּ וְהִפְדָּהּ			cuerit dño suo: quã ipe despõdit ρισκόσα τῷ κυρίῳ ἑαυτῆς, ᾧ αὐτὸς καὶομολογήσατο
בְּבִגְדוֹ בָהּ וְאִם לִבְנוֹ יִיעָדֶנָּה	לְעַם נָכְרִי לֹא יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ			ipaz: redimet eã: gẽti ãt aliene nõ αὐτῷ, ἐξαλυτρώσει αὐτὴν, ἔθνει δὲ ἀλλοτρίῳ οὐ
כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה לָהּ אִם	בְּבִגְדוֹ בָהּ וְאִם לִבְנוֹ יִיעָדֶנָּה			dño est vẽdere eã: qñ spreuit in ea. si ãt κύριός ἐστι πωλεῖν αὐτήν, ὅτι ἐξέτησεν ἐν αὐτῇ· ἐὰν δὲ
אַחֶרֶת יִקַּח לוֹ שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ	כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה לָהּ אִם			filio suo despõderit eã: iurta iudi- τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶομολογήσηται αὐτῇ, κατὰ τὸ δίκαιω-
וְעֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע וְאִם שְׁלָשׁ אֵלֶּה	אַחֶרֶת יִקַּח לוֹ שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ			cũ filiarũ faciet illi. si ãt aliã accepit μα τῶν θυγατέρων ποιήσει αὐτῇ· ἐὰν δὲ ἄλλην λάβῃ
לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין	וְעֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע וְאִם שְׁלָשׁ אֵלֶּה			sibi: necessaria & vestimẽtũ & cõuersationẽ ἑαυτῷ, τὰ δέοντα καὶ τὸν ἱματισμὸν καὶ τὴν ὁμιλίαν
כֶּסֶף מֵאֵת אִישׁ וָמֵת מוֹת יוּמָת	לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין			eius nõ defraudabit. si ãt tria hec nõ fa- αὐτῆς οὐκ ἀζημιώσει· ἐὰν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ ποι-
וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה	כֶּסֶף מֵאֵת אִישׁ וָמֵת מוֹת יוּמָת			ciet ei: egredietur gratis sine precio. Si percus- ήσει αὐτῇ, ἐξελεύσεται δωρεὰν ἄτερ ἀργυρίου. ἐὰν πα-
לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי לְךָ מָקוֹם אֲשֶׁר יָנוּס	וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה			serit ds aliquẽ: & mortuꝰ furit: morte moriat. si ταξῃ τίς τινα, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω· ἐὰν
שָׁמָּה וְכִי יָזִד אִישׁ עַל רֵעֵהוּ	לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי לְךָ מָקוֹם אֲשֶׁר יָנוּס			ãt nõ volẽs: sed dño tradidit in manus δὲ οὐκ ἑκών, ἀλλὰ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας
לְהָרְגוֹ בָּעָרְמָה מֵעִם מִזְבְּחִי	שָׁמָּה וְכִי יָזִד אִישׁ עַל רֵעֵהוּ			eius: dabo tibi locum quo fugiet illuc homicida. si αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον ὃν φεύξεται ἐκεῖ ὁ φονεύσας. ἐὰν
תִּקָּחֶנּוּ לָמוּת וּמֵאֵבִיו וְאִמּוֹ	לְהָרְגוֹ בָּעָרְמָה מֵעִם מִזְבְּחִי			ãt alicui agressus fuerit ꝓximũ vt occidat eũ dolo: & δέ τις ἐπαναστῇ τῷ πλησίον τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτὸν δόλῳ, καὶ
וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת	תִּקָּחֶנּוּ לָמוּת וּמֵאֵבִיו וְאִמּוֹ			fugiat: ab altari meo accipies eũ vt occidatur. ἀπὸ καταφύγῃ, ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου λήψῃ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι·
וְגֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת	וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת			qui percutit pfez suũ vel mfez suã: morte moriatur. ὃς ἐὰν πατάξῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω· ὃς ἐὰν κλέψῃ τι
וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת	וְגֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת			pfi suo vel mfi sue: morte moriatur. & furat' fue- πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ τελευτάτω. ὃς ἐὰν κλέψῃ τι
אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת וְכִי יְרִיבֻן	וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת וְכִי יְרִיבֻן			rit aliquẽ filiũ israel: et opprimens eũ vẽdet: et τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδῶται, καὶ
אֲנָשִׁים וְהִכָּה אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ	אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת וְכִי יְרִיבֻן			inuẽt fuerit ipso: morte moriatur. Si rixati fuerint duo viri: εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανάτῳ τελευτήσει· ἐὰν διαμαχῶνται δύο ἄνδρες
בְּאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף וְלֹא יָמוּת וְנָפַל	אֲנָשִׁים וְהִכָּה אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ			et percusserit alicui proximũ lapide vel pugno: et nõ mortuꝰ fuerit: καὶ πατάξῃ τις τὸν πλησίον λίθῳ ἢ συγκοπῇ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ,
לְמִשְׁכָּב וְאִם יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ	בְּאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף וְלֹא יָמוּת וְנָפַל			iacuerit in lecto: si exsurgẽs hõ ambulans κατακλιθῇ ἐπὶ τῆς κοίτης, ἐὰν ἐξαναστὰς ὁ ἄνθρωπος περιπατή-
עַל מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקָּה הַמַּכֶּה רַק	לְמִשְׁכָּב וְאִם יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ			rit foris sup baculũ suũ: innocẽs erit q percussit: σκίῳ ἐπὶ ῥάβδου αὐτοῦ, ἀθῷος ἔσται ὁ πατάξας, πλὴν τῆς

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
עֶבֶד נִפְקָ מָטָא	egrediar liber. Applicabitq; eum dño eius cosã iudi-	אֶפְּוֹם בָּר חוֹרִין וְיִקָּרֵבִינֵיהּ רִבּוֹנֵיהּ לְקֻדָּם דַּיָּיתָא וְיִמַּרְנִינֵיהּ לְתַר דְּשָׁא אוֹ לְתַר ◂
דִּין זוּז	cibus: & applicabit eum ad ostium aut ad postẽ. & per-	סְוָזְנָתָא וְיִדְקַר רִבּוֹנֵיהּ יָת אוּדְנֵיהּ נְפַרְצָתָא וְיִהֵי לֵיהּ עַבְדֵיד פָּלַח לְעָלַם וּלְאַרְיָ יְזַבַּן
רְצַע הֲוָה זְבַן	foxabit dño eius aurem eius subula: & erit ei seruus	גַּבַּר יָת בְּרַתֵּיהּ לְאַמְהוּ לָא תִפּוֹק כְּמַפָּקְנוּת עַבְדַיָּא: אִם בִּישְׁתָּא בְּעֵינֵי רִבּוֹנַהָא דְּמַיְעָדַהּ
נְפַק רַבַּב קוּם	seruiẽs ei in seculũ. Si ãt vir vendiderit filiã suam	לֵיהּ וְיִתֵּר מִינָהּ לְגַבַּר אָחֳרָן לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְפַרְקַהּ כְּמִשְׁלְטֵיהּ בַּהּ וְאִם לְבַרְיָהּ יְמַיְעִנַּהּ
פְּרַק רַשָּׁה שַׁלַּט	in ancillam: nõ egredietur sicut egrediũtur serui. Si	לְהַלַּת בְּנָת יִשְׂרָאֵל יַעֲבֵיד לָהּ: אִם אָחֳרָנָתָא יְסַב לֵיהּ זִיוָנַהּ כְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָהּ לָא ◂
קוּם עֲבַד נָפַל	displicuerit in oculis dñi sui: quã sibi desponderat: li-	יְמַעֵי וְאִם תְּלַת אִלֵּין לָא יַעֲבֵיד לָהּ וְתִפּוֹק בְּנָן בְּלָא כְסָף: דְּיָמַחֵי גַּבַּר נְפַר וְיָמוּת ◂◂◂
כְּסָה מָנַע	beram faciat eam. Non habebit facultatẽ vt vendat	אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל: וּלְא כְּבַן לֵיהּ וּמַן קְדָם מָרֵיהּ אֲנָא מְמַסַּר לִידֵיהּ וַאֲשַׁוִּי לָךְ אַתְרָא
עֲבַד נָפַק מָחָא	eam viro alio: cum dñatus fuerit eius. Si aũtẽ filio	דְּתִדְחֵי לְתַמָּן: וַאֲרֵי יְרַשַּׁע גַּבַּר עַל חַבְרֵיהּ לְמִקְטְלֵיהּ בְּעָנְדִיל מִן קְדָם מַדְבְּחִי ◂◂
מוֹת כְּטַל מָסַר	suo desponderit eam: iurta cõsuetudinẽ filiarũ israel	תִּדְנְגִינֵיהּ לְמִקְטָל: וּדְיָמַחֵי לְאֲבוּהִי וְלְאִמֵּיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל: וּדְיִתְגְּנֹב נַפְשָׁא
שׁוּחָה עָרַק רָשַׁע	faciet ei. Si alteram acceperit sibi: nutrimentũ eius ve-	מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ◂ וְיִזְדַּבְּנִינֵיהּ ◂ וְיִשְׁתְּכַח בִּידֵיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל: וּדְיֵילוֹט לְאֲבוּהִי ◂
דַּבַּת דְּבַר מָטַל	stimentũq; & cubitũ eius nõ prohibebit. Et si tria hec nõ	וְלְאִמֵּיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל: וַאֲרֵי יִנְצוּן גּוּבְרִין וְיִמְחֵי גַּבַּר יָת חַבְרֵיהּ בְּאַבְנָא אוֹ ◂◂
גְּנַב זְבַן שָׁכַח	fecerit ei: egredietur gratis absq; argento. Qui percu-	בְּמַרְזֵיזָא וְלָא יְמוּת וְיִפּוֹל לְבוּטְלָן: אִם יְקוּם וְיִתְהַלַּךְ בְּבָרָא עַל בּוּרְיָהּ וְיִהֵי זַכָּאָה
נְצָה נָפַל קוּם	serit virũ: & mortuus fuerit: occisione occidatur. Qui	מְחָא לְחוֹד ◂◂◂

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Exo. Ca.xxi.	Pritiua heb.
actũ eius: soluet τ medicatiões. si ãt alicꝺ ꝑcusserit ἀργίας αὐτ, ἐστατίσει καὶ τὰς ἰατρείας. ἐὰν δέ τις ᾧ παράξῃ	ita ⁱtñ vtᵐ opas eius°& ī pẽsas ī medicos ᵖrestitu=at.°Qui ʳpercusserit ˢser uum suũ ᵗvel ancillam eo ᵘvirga:ᵇ& mortui fuerīt ˣin°manibus eius:ʳcrimi nis reus erit. ᵇSiᵈãt vno ᵗdieᵇvelˡduobusᵐsupui=xerit:ⁿnõ°subiacebit pe ne:ᵖquia ᵠpecunia illius ʳẽ. °Siʳrixati fuerit ᵃ viri ˢ& ꝑcusserit quis ᵗmulie rẽᵖgnãtẽ: ᵘ& abortiuũ quide fecerit: sed ipsa vi xerit:ˢsubiacebit dãno ᵇquantumˡmaritusᵐmu lieris expetierit:ⁿ&°arbi tri iudicauerīt . ᵖSi autẽ ᵠmors eius ʳfuerit ſubſe=cuta:°reddetˢaiamᵃpᵗa=nima:ʳoculũᵗproᵘoculo: ᵇdẽtẽˣpᵖdẽte:ʸmanũᶻpᵃmanu:ᵇpedẽᶜpro ᵇpedeˡadustionẽᵐpro ⁿadustio ne:°vulnusᵖproᵠvulne=nere:ʳliuorẽˢproᵗliuore ᵘSiˢpercusserit ʳquiſpiã ᵃoculũᵇserui ſui ᶜautᵈãcil le:ᵉ& luſcos eos fecerit: ᶠdimittet eosᵍliberosʰp ⁱoculo quẽ eruit. ᵏ Dẽtẽ ˡquoqꝫ ſiᵐexcuſſeritⁿſer uoᵒvelᵖancille ſue:ſiſrᵠdi mittet eos ʳliberos . ˢSi ᵗbos ᵘcornu percuſſerit ᵛvirumˣaut ʸmulierem: ᵇ& mortui fuerint: ꝯꝯ ᶻlapidibus obruetur:ᵐ& non ⁿcomedentur ꝯꝯꝯ ᵖcarnes eius.ᵠdñs quoqꝫ ʳbouisˢinnocens erit.ᵗ& ſiᵘbosˣcornupetaʸfuerit ᶻab heri &ᵃnudiuſtertius ᵇ& cõteſtati ſũtᶜ dñm eiᵈ ᵉnecᶠrecluſerit eũ:ᵍoccide=ritqꝫʰvirũᵇautⁱ mulie=rẽ:&ᵏ bosˡlapidibus ob ruetur:ᵐ&ⁿ dñm eius°oc cidẽt.Qᵈ ᵖsiᵠpcũ fuerit ʳeiˢipositũ:ᵗdabitᵘ ᵛ ˣaia ſua ʸquicquidᶻ fuerit ꝯꝯ poſtulatus.ᵃFiliũ quoqꝫ ᵇ&ᶜfiliã ſiᵈcornu percuſ=ſerit:ᵉſiſſi ſnie ſubiacebit.	ᵐיַשֵּׁב֙ נָתַ֔ן ᵐשְׁבִתּ֖ו ם יִתֵּ֣ן וְרִפֹּ֑א יִרְפֵּ֖א׃ וְכִי יַכֶּה	ᵐלֹא
ꝑcussit ſub manus eius: pena puniatur. si ãt ἀποθάνῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δίκῃ ἐκδικηθήτω. ἐὰν δὲ	ᵖ אִישׁ֙ אֶת־ עַבְדּ֣ו ᵡ אֹו֩ אֶת־ אֲמָתֹ֨ו ᵖ בַּשֵּׁ֜בֶט וּמֵ֣ת תַּחַ֣ת יָדֹ֗ו ᵍ נָקֹ֥ם יִנָּקֵֽם׃	ᵖעָמַד
supauerit die vnũ vel duos. nõ puniet: τ.n. pe=ἐπιβιώσῃ ἡμέραν μίαν ἢ δύο, οὐκ ἐκδικηθήσεται, τὸ γὰρ ἀρ	ᵍ אַךְ֙ אִם־ יֹ֣ום ᵗ אֹ֔ו יֹמַ֖יִם ᵐ יַעֲמֹ֑ד ᵐ לֹא	ᵍנָקַם
cunia sua est. si ãt pugnauerint duo viri: τ percus=γυρον αὐτοῦ ἐστι. ἐὰν δὲ μαχωνται δύο ἄνδρες, καὶ πατά	ᵍ יִנָּקֵ֔ם כִּ֥י ᵍ כַסְפּ֖ו ᵗ הֽוּא׃ ᵘ וְכִי ᵛ יִנָּצּ֣ו	ᵍנָקַם
xerit mulierẽ in vẽtre hũte: τ egressus fuerit infãs ei⁹ ξουσι γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, καὶ ἐξέλθῃ τὸ παιδίον αὐ	ᵃ אֲנָשִׁ֗ים וְנָגְפ֤ו ᵇ אִשָּׁה֙ ᶜ הָרָ֔ה ᵈ וְיָצְא֖ו	ᵃנָצָה
nõ figuratũ: vãno vãnat⁹ erit: sc̃m cha	ᵉ יְלָדֶ֑יהָ ᶠ וְלֹא ᵍ יִהְיֶ֣ה ᵉ אָס֔ון ᵍ עָנֹ֥וש	ᵉהָיָה ᵉאָסֹן ᵉעָנַשׁ
ῆς μὴ ἐξεπονισμένον, ἐπιδέμενον ἀναπαύσεως, καθότι ἂν	ᵍ יֵעָנֵ֕שׁ כַּאֲשֶׁ֥ר ᵍ יָשִׁ֖ית ᵍ עָלָ֑יו ᵍ בַּעַל	ᵍשִׁית
imposuerit vir mulieri⁹: τ dabit cũ postulatiõe. ἐπιβάλῃ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικός, καὶ δώσει μετὰ ἀξιώματος.	ᵐ הָאִשָּׁה֙ ᵐ וְנָתַ֣ן ᵇ בִּפְלִלִֽים׃ ᵐ וְאִם־ אָסֹ֖ון	ᵐאִישׁ
si ãt figuratũ fuerit: dabit aiaz p aia: ocu=ἐὰν δὲ ἐξεπονισμένον ᾖ, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλ	ᵍ יִהְיֶ֔ה ᵍ וְנָתַתָּ֖ה נֶ֣פֶשׁ ᵉ תַּ֣חַת נָֽפֶשׁ׃ ᵍ עַ֔יִן	ᵉעַיִן
mũ p oculo: dẽtẽ p dẽte: manũ pro ma=μὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χει	ᵍ תַּ֣חַת ᵍ עַ֔יִן שֵׁ֖ן ᵍ תַּ֣חַת שֵׁ֑ן ᵍ יָ֣ד תַּ֣חַת ᵍ יָ֔ד	ᵍיָד
ra: pedẽ pro pede: adustionẽ pro adustione:	ᵍ רֶ֣גֶל ᵍ תַּ֣חַת ᵍ רָ֔גֶל ᵍ כְּוִיָּ֖ה ᵐ תַּ֣חַת ᵍ כְּוִיָּ֑ה	ᵍכָּוָה
ρός, πόδα ἀντὶ ποδός, κατάκαυμα ἀντὶ καταπαύματος,	ᵍ פָּ֣צַע ᵍ תַּ֣חַת ᵍ פָּ֔צַע ᵍ חַבּוּרָ֖ה ᵍ תַּ֣חַת	ᵍחָבַר
vulnus pro vulnere: liuorẽ pro liuore. si ãt	ᵍ חַבּוּרָ֑ה ᵉ וְכִי־ יַכֶּ֣ה ᵉ אִישׁ֩ ᵉ אֶת־ ᵉ עֵ֨ין ᵉ עַבְדֹּ֜ו	ᵉאָמָה
τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος. ἐὰν δέ	ᵉ אֹ֣ו אֶת־ ᵉ עֵ֣ין ᵉ אֲמָתֹ֗ו ᵉ וְשִׁחֲתָ֙תָ֙ ᵉ לַחָפְשִׁ֔י	ᵉשָׁלַח
alicꝺ percusserit oculũ serui sui: vel ocu=τις παράξῃ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ, ἢ τὸν ὀφθαλ	ᵉ יְשַׁלְּחֶ֖נּו ᵉ תַּ֣חַת ᵉ עֵינֹֽו׃ ᵐ וְאִם־ ᵉ שֵׁ֣ן ᵉ עַבְדֹּ֔ו	ᵉנָפַל
lũ ancille sue: τ excecauerit: liberos di=μὸν τῆς παιδίσκης αὐτοῦ, καὶ ἐκτυφλώσῃ, ἐλευθέρους ἐξα	ᵉ אֹ֣ו ᵉ שֵׁ֣ן ᵉ אֲמָתֹ֗ו ᵉ יַפִּ֣יל ᵉ לַחָפְשִׁ֔י	ᵉנָגַח
mittet eos pro oculo illoꝝ. si ãt alicꝺ	ᵉ יְשַׁלְּחֶ֖נּו ᵉ תַּ֣חַת שִׁנֹּֽו׃ ᵉ וְכִי ᵉ יִגַּ֣ח ᵉ	
παράξῃ ἀκολῆ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτῶν. ἐὰν δέ τις	ᵉ שֹׁ֣ור ᵉ אֶת־ ᵉ אִ֣ישׁ ᵉ אֹו֩ ᵉ אֶת־ ᵉ אִשָּׁ֨ה ᵉ וָמֵ֜ת	
dẽtẽ ſerui ſui: vel dẽtẽ am=ἢ δόντα τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ, ἢ ἢ δόντα τῆς παρα=	ᵉ סָקֹ֤ול ᵉ יִסָּקֵל֙ ᵉ הַשֹּׁ֔ור ᵐ וְלֹא ᵉ יֵאָכֵ֖ל	ᵉסָקַל
cille ſue exciderit liberos dimittet eos pro	ᵉ אֶת־ ᵉ בְּשָׂרֹ֑ו ᵉ וּבַעַל־ ᵉ הַשֹּׁ֖ור ᵉ נָקִֽי׃ ᵉ וְאִם	ᵉנָקָה
παίης αὐτοῦ ἐκπόψει, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀν	ᵉ שֹׁ֣ור ᵉ נַגָּ֗ח ᵉ הוּא֙ ᵉ מִתְּמֹ֣ל ᵉ שִׁלְשֹׁ֔ם ᵉ וְהוּעַ֖ד	ᵉעָוַד
dẽte illoꝝ. si ãt cornu percusserit taurus vir vel	ᵉ בְּבַעָלָ֑יו ᵉ וְלֹא ᵉ יִשְׁמְרֶ֣נּו ᵉ וְהֵמִ֔ית ᵉ אִ֥ישׁ	ᵉשָׁמַר ᵉמוּת
τὶ τιῦ ὀδόντες αὐτῶν. ἐὰν δὲ κερατίσῃ ταῦρος ἄνδρα ἢ	ᵉ אֹ֣ו ᵉ אִשָּׁ֔ה ᵉ הַשֹּׁ֥ור ᵉ יִסָּקֵ֖ל ᵉ וְגַם־ ᵉ בְּעָלָ֥יו	ᵉסָקַל
mulierẽ: τ mortuꝰ fuerit: lapidbꝰ lapidabit taurus:	ᵉ יוּמָ֑ת ᵉ אִם־ ᵉ כֹּ֣פֶר ᵉ יוּשַׁת־ ᵉ עָלָ֗יו ᵉ וְנָתַ֞ן	ᵉשִׁית
γυναῖκα, καὶ ἀποθάνῃ, λίθοις λιθοβολήσουσι ὁ ταῦρος,	ᵉ פִּדְיֹ֣ן נַפְשֹׁ֔ו ᵉ כְּכֹ֖ל אֲשֶׁר־ ᵉ יוּשַׁת־ ᵉ עָלָֽיו׃	ᵉפָּדָה
τ nõ comedent carnes eius: at dño tau=καὶ οὐ βρωθήσεται τὰ κρέα αὐτοῦ, ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύ=	ᵉ אֹ֣ו ᵉ בֵ֣ן ᵉ יִגַּ֗ח ᵉ אֹו֙ ᵉ בַּת־ ᵉ יִגַּ֔ח ᵉ כַּמִּשְׁפָּ֥ט ᵉ הַזֶּ֖ה	ᵉנָגַח
ri inocẽs erit. si ãt taurus cornupeta fuerit ãte he=ρου ἀθῷος ἔσται. ἐὰν δὲ ὁ ταῦρος κερατιστὴς ἦ πρὸ τῆς ἐχ		
τ ante tertiã diẽ: τ cõteſtati ſũt dño		
ἡς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμαρτύρωνται τῷ κυρίῳ		
eius: τ nõ clauſerit eũ: occiderit ãt vir vel mulie=αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀνελὼν δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖ		
rẽ: taurus lapidabit: τ dño eius ſimul mo=κα, ὁ ταῦρος λιθοβολήσεται, καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ προσυπα		
rietꝫ.ſi ãt ꝑcũ redẽptiõis ipositũ fuerit ei: dabit ꝑciũ redẽptiõis		
τακτεῖται. ἐὰν δὲ λύτρα ἐπιβληθῇ αὐτῷ, δώσει λύτρα τῆς		
ãe ſue q̃cũq; imposuerit ei. si ãt filiũ cornu=		
ψυχῆς αὐτ ὅσα ἂν ἐπιβάλωσιν αὐτῷ. ἐὰν δὲ υἱὸν κερα=		
ꝑcusserit vel filiã: turta iudiciũ hoc		
τίσῃ ἢ θυγατέρα, κατὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ꝯꝯꝯꝯ		

Transla.Chal.

בּוּטַלַנְיָה׃ יִתַּן וַאֲפַר אַסְיָא֙ יְשַׁלֵּם׃ וַאֲרֵי יִתְחַיְּבֵ֗נֵּי֙ יָת֙ עַבְדֵּיהּ֙ אֹו֙ יָת֙ אַמְתֵּיהּ֙ וְיָמוּת֙ תְּחוֹת֙ יְדֵיהּ֙ אִיתְדַּנָּא֙ יִתְדָּן׃ בְּרַם֙ אִם֙ יוֹמָא֙ חַד֙ אוֹ֙ תְרֵין֙ יוֹמִין֙ יִתְקַיְּמֵ֔ון לָא֙ יִתְדָּן֙ אֲרֵי֙ כַּסְפֵּיהּ֙ הוּא׃ וַאֲרֵי֙ יִנְצוֹן֙ גַּבְרִין֙ וְיִמְחוֹן֙ אִיתְּתָא֙ עִבְרְתָּא֙ וְיִפְּקוּן֙ לַהְלָהָא֙ וְלָא֙ יְהֵי֙ מִיתָא֙ אִיתְגְּבָאָה֙ יִתְגְּבֵי֙ כְּמָא֙ דְּיִשָּׁוֵי֙ עֲלֹוהִי֙ בַּעֲלָא֙ דְּאִיתְּתָא֙ וְיִתֵּן֙ עַל֙ מֵימְרָ֔א׃ וְאִם֙ מִיתָא֙ יְהֵי֙ וְתִתֵּן֙ נַפְשָׁא֙ חֲלָף֙ נַפְשָׁא׃ עֵינָא֙ חֲלָף֙ עֵינָא֙ שִׁינָא֙ חֲלָף֙ שִׁינָא֙ יְדָא֙ חֲלָף֙ יְדָא֙ רַגְלָא֙ חֲלָף֙ רַגְלָא׃ כְּוָאָה֙ חֲלָף֙ כְּוָאָה֙ פִּרְדָּא֙ חֲלָף֙ פִּרְדָּא֙ חַבּוּרְתָּא֙ חֲלָף֙ חַבּוּרְתָּא׃ וַאֲרֵי֙ יִמְחֵי֙ גְּבַר֙ יָת֙ עֵינָא֙ דְּעַבְדֵּיהּ֙ אֹו֙ יָת֙ עֵינָא֙ דְּאַמְתֵּיהּ֙ וְיַתְּכְלִנַּהּ֙ לְבַר֙ חוֹרִין֙ יְפַטְּרִנֵּיהּ֙ חֲלָף֙ עֵינֵיהּ׃ וְאִם֙ שִׁנָּא֙ דְּעַבְדֵּיהּ֙ אֹו֙ שִׁנָּא֙ דְּאַמְתֵּיהּ֙ יַפֵּיל֙ לְבַר֙ חוֹרִין֙ יְפַטְּרִנֵּיהּ֙ חֲלָף֙ שִׁנֵּיהּ׃ וַאֲרֵי֙ יִגַּח֙ תּוֹר֙ יָת֙ גַּבְרָא֙ אֹו֙ יָת֙ אִתְּתָא֙ וִימוּת֙ אִתְרְגָמָא֙ יִתְרָגֵם֙ תּוֹרָא֙ וְלָא֙ יִתְאֲכֵל֙ יָת֙ בִּשְׂרֵיהּ֙ וּמָרֵיהּ֙ דְּתוֹרָא֙ יְהֵי֙ זַכָּאָה׃ וְאִם֙ תּוֹר֙ נַגָּח֙ הוּא֙ מֵאִתְמַלִּי֙ וּמְהַדְּרִין֙ יָת֙ בְּעָלֹוהִי֙ וְיַתְּסְהֵיד֙ בְּמָרֵיהּ֙ וְלָא֙ נָטַרְיֵהּ֙ וְיִקְטוֹל֙ גְּבַר֙ אֹו֙ אִתְּתָא֙ תּוֹרָא֙ יִתְרָגֵם֙ וְאַף֙ מָרֵיהּ֙ יִתְקְטֵיל׃ אִם֙ מָמוֹן֙ יְשׁוּוֵן֙ עֲלוֹהִי֙ וְיִתֵּן֙ פּוּרְקַן֙ נַפְשֵׁיהּ֙ כְּכֹל֙ דְּיִשָּׁוֵן֙ עֲלוֹהִי׃ אוֹ֙ בַּר֙ יִשְׂרָאֵל֙ יִגַּח֙ תּוֹרָא֙ אוֹ֙ בַּת֙ יִשְׂרָאֵל֙ יִגַּח֙ תּוֹרָא֙ לְדִינָא֙ הֲדֵין֙ ‹‹‹

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Exo.	Ca. xxij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
יַעֲשֶׂה	lo:	אִם	עֶבֶד	יִנַּח	הַשּׁוֹר	או	faciẽt ei. si ãt seruũ	ποιήσουσιν αὐτῷ. ἐὰν δὲ	παῖδα κεράτισκος	ταῦρος ἢ
אָמָה	כֶּסֶף	שְׁלֹשִׁים	שְׁקָלִים	יִתֵּן			ancillã: argẽti	τριάκοντα	δίδραγμα	δώσει
לַאדֹנָיו	וְהַשּׁוֹר	יִסָּקֵל:	וְכִי	יִפְתַּח	פַּתח		dño	cor:	t	taurus	lapidabitur.	si ãt
אִישׁ	בּוֹר	אוֹ	כִּי	יִכְרֶה	אִישׁ	בּר		τῷ κυρίῳ αὐτῶν,	καὶ	ὁ	ταῦρος	λιθοβολισθήσεται.	ἐὰν δέ
כַּסֶּה	וְלֹא	יְכַסֶּנּוּ	וְנָפַל	שָׁמָּה	שׁוֹר	או	aliq̃s apuerit						
כֶּסֶף	שָׁלֵם	חָמוֹר	בַּעַל	הַבּוֹר	יְשַׁלֵּם	כֶּסֶף	cisternã vel						
יִשְׁיב	לִבְעָלָיו	וְהַמֵּת	יִהְיֶה	לּוֹ		שׁוּב	erciderit						
וְכִי	יִגֹּף	שׁוֹר	אִישׁ	אֶת	שׁוֹר	רֵעֵהוּ	cisternã: t nõ						
וָמֵת	וּמָכְרוּ	אֶת	הַשּׁוֹר	הַחַי	וְחָצוּ		coopeꝛuerit eã:						
אֶת	כַּסְפּוֹ	וְגַם	אֶת	הַמֵּת	יֶחֱצוּן:	או	t icciderit						
נוֹדַע	כִּי	שׁוֹר	נַגָּח	הוּא	מִתְּמוֹל	יָדַע	illic vitul⁹:						
שִׁלְשֹׁם	וְלֹא	יִשְׁמְרֶנּוּ	בְּעָלָיו	שַׁלֵּם	שָׁלַם		vel asin⁹:						
שׁוֹר	יְשַׁלֵּם	תַּחַת	הַשּׁוֹר	וְהַמֵּת			dño cisterã						
יִהְיֶה	לּוֹ:	כִּי	יִגְנֹב	אִישׁ		Cap. xxij.	ruerit eã: t						
שׁוֹר	אוֹ	שֶׂה	וּטְבָחוֹ	אוֹ	מְכָרוֹ	גָּנַב	icciderit illic						
חֲמִשָּׁה	בָקָר	יְשַׁלֵּם	תַּחַת	הַשּׁוֹר	שָׁלֵם		vitul⁹: vel						
וְאַרְבַּע	צֹאן	תַּחַת	הַשֶּׂה	אִם	רָבַע		asin⁹: dño						
בַּמַּחְתֶּרֶת	יִמָּצֵא	הַגַּנָּב	וְהֻכָּה	וָמֵת		אֵין	cisterne						
לוֹ	דָּמִים:	אִם	זָרְחָה	הַשֶּׁמֶשׁ	עָלָיו	דָּמִים							
לוֹ	אִם	אֵין	לוֹ	וְנִמְכַּר	בִּגְנֵבָתוֹ:	אִם							
תִּמָּצֵא	בְיָדוֹ	הַגְּנֵבָה	מִשּׁוֹר	עַד									
חֲמוֹר	עַד	שֶׂה	חַיִּים	שְׁנַיִם	יְשַׁלֵּם:	חַיָּה							
כִּי	יַבְעֶר	אִישׁ	שָׂדֶה	אוֹ	כֶרֶם	וְשִׁלַּח							
אֶת	בְּעִירָה	וּבָעַר	בִּשְׂדֵה	אַחֵר									
מֵיטַב	שָׂדֵהוּ	וּמֵיטַב	כַּרְמוֹ	יְשַׁלֵּם:									
כִּי	תֵצֵא	אֵשׁ	וּמָצְאָה	קֹצִים									

Pritiua chal.	Interp. chal.
עֶבֶד	אָמָה	פָּתַח	fiet ei. Si autẽ seruũ aut ancillam cõmu percusserit
כֶּרֶה	כִּסֶּה	נָפַל	bos: triginta sicl⁹ argenti dabit dño suo: bos autem
שָׁלֵם	תּוֹר	חַיָּה	lapidabitur. Et qñ aliq⁹ aperuerit cisternã: aut qñ
נֶגֶף	זָבַן	חַיָּה	aliq⁹ vir foderit cisternã: t nõ operuerit eam: cecide
כָּלַג	יָדַע	תְּמַל	ritq; ibi bos aut asinus: dño cisterne soluet argentũ:
מוּת	נֶגֶב	עֻבַּם	qñ reddet dño eius: t qñ mortuũ est ipsi⁹ erit. Qñ aũt
זָבַן	רָבַע	עָאן	percusserit bos viri bouẽ ꝓximi sui: t mortu⁹ fuerit: vẽ
חָבַר	שָׁבַח	טָמָא	dãt bouẽ viuũ: t diuidãt pecuniã ei⁹: pecuniã ꝙq; mor
מוּת			tui diuidẽt. Si aũt notũ fuerit q; bos cornupeta est ab
חָיָה			heri t nudtuſtertius: t nõ custodiuit eũ: dño eius sol
אָכַל	שָׁלַח	אָבַל	uet bouẽ ꝓo boue: mortuus aũt ipsius erit. Ca. xxij.
נָבַק	שָׁבַח		Quando furatus fuerit vir bouem aut agnum
			et occiderit eum: aut vendiderit: soluet quinq;
			boues ꝓo boue: t ũttuor oues ꝓ agno. Si autẽ suf
			fodiẽs domũ inuẽtus fuerit latro t percussus fuerit
			et mortuus fuerit: percusso: non erit reus sanguinis: si
			oculus telũ fuerit sup eũ: sanguis reus erit percusso::
			soluẽs soluet fur: t si nõ habuerit: vendetur ꝓ furto
			suo. Si aũt inuentũ fuerit in manu eius qõ furto sub
			latũ fuerat: a boue vsq; ad asinũ t vsq; ad agnũ: si fue
			rit viui: duplã restituet. Qñ pastũ fecerit vir agꝝ aut
			vineã t dimiserit iumẽtũ suũ t pascet in agro alieno:
			qõ melio⁹ est in agro suo aut qõ optimũ est in vinea sua
			restituet. qñ egressus fuerit ignis t inuenerit spinas:

Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
si seruum ooooooooo	faciẽt ei. si ãt seruũ cornupeusserit taur⁹ ꝙ
ooooooooooo oooooooo	ποιήσουσιν αὐτῷ. ἐὰν δὲ παῖδα κερατίσκος ταῦρος ἢ
ancillãq; ꝓ inuaserit: tri	ancillã: argẽti triginta vidragmas dabit
ginta sicl⁹ argẽti dño	παιδίσκην, ἀργυρίου τριάκοντα δίδραγμα δώσει
dabit: bos vero lapidi	dño cor: t taurus lapidabitur. si ãt
bus opprimetur. Si qs	τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιθοβολισθήσεται. ἐὰν δέ
apuerit cisternã & fode	aliq̃o apuerit cisternã vel erciderit cisternã: t nõ coope
rit & nõ opuerit eã: ꝓce	τις ἀνοίξῃ λάκκον ἢ λατομήσῃ λάκκον, καὶ μὴ καλύψῃ
ciderit q̃ bos aut asin⁹	ruerit eã: t icciderit illic vitul⁹: vel asin⁹: dño cister
ꝓ eã: reddet dominus	αὐτόν, καὶ ἐμπέσῃ ἐκεῖ μόσχος, ἢ ὄνος, ὁκὸς τοῦ λάκ
cisterne preciũ iumẽto	ne soluet: pecuniã dabit dño cor: at
rũ: quod autem mortu	καὶ ἀποτίσει, ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, τὸ δὲ
um est ipsius erit. ooooo	mortuũ ei erit. si ãt cornupeusserit alicui⁹ tau⁹
Si bos alienus bouem	τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται. ἐὰν δὲ κερατίσῃ τινὸς ταῦ
alterius vulnerauit: ooo	rus tau⁹ ꝓximi: t mortu⁹ fuerit: ven
& ille mortuus fuerit:	δοῦσι τὸν ταῦρον τὸν ζῶντα, καὶ διελοῦσι τὸ ἀργύριον
vẽdẽt bouẽ viuũ & di	dent tau⁹ viuũ: et diuidẽt ꝓciũ
uident preciũ: cadauer	σουσι τὸν ταῦρον τὸν τεθνηκότα διελοῦσι. ἐὰν δὲ
ãt mortui inter se dispꝫ	eius: t tau⁹ mortuũ diuidẽt. si ãt
tient. Si ãt sciebat cq	αὐτ, καὶ τὸν ταῦρον τὸν τεθνηκότα διελοῦσι. ἐὰν δὲ
bos cornupeta eẽt ab	cognoscit taurus q̃ cornupeta est ante heri
heri & nudiustertius: &	γνωρίζεται ὁ ταῦρος ὅτι κερατίσκος ἐστὶ πρὸ τῆς ἐχθὲς
nõ custodiuit eũ dñs su	t ante tertiũ diẽ: t cõtestati fue
us: reddet bouẽ ꝓ qbo	καὶ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, καὶ διαμεμαρτυρημένοι ὦ
ue: & cadauer integrũ	rint dño eius: t nõ clauserit eũ: soluet
Sꝫ accipiet. Ca. 22.	σι τῷ κυρίῳ αὐτ, καὶ μὴ ἀφετίσῃ αὐτόν, ἀποτίσει
SI qs furatus fuerit	tau⁹ ꝓo tauro: at mortu⁹ illi erit.
bouem aut ouẽ: & oc	ταῦρον ἀντὶ ταύρου, ὁ δὲ τετελευτηκὼς αὐτῷ ἔσται. Ca. 21
ciderit vel vendiderit:	Sꝫ ãt aliq̃o furat⁹ fuerit vitulũ vel ouẽ t occiderit A
quinq; boues pro vno	ἐὰν δέ τις κλέψῃ μόσχον ἢ πρόβατον καὶ σφάξῃ
boue restituet: & q̃ttu	tillã: vel vẽdiderit: dnq; vituloꝰ soluet ꝓ
or oues ꝓ vna oue. Si	αὐτόν, ἢ ἀποδῶται, πέντε μόσχους ἀποτίσει ἀντὶ τ
effrigẽs fur domũ siue	vitulo: t q̃ttuor oues ꝓ ouc. si
suffodiẽs fuerit iuẽtus:	μόχου, καὶ τίτρωται πρόβατα αὐτὶ τ προβάτου. ἐὰν
& accepto vulnere mor	ãt in effosione iuẽt⁹ fuerit fur: t vulnerat⁹
tuus fuerit: percussor nõ e	δὲ ἐν τῷ διωρύγματι εὑρεθῇ ὁ κλέπτης, καὶ πληγεὶς
rit reus sanguis. & si or	mortu⁹ fuerit: nõ est illi cedeo. si ãt ortuo fuerit sol
to sole hoc fecerit: ho	ἀποτείσει, ἀνὴρ ἔστιν αὐτῷ φόνος. ἐὰν δὲ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος ἐπ' αὐ
micidiũ ꝓpetrauit: & ipe	eũ: re⁹ est: simul moriet. si ãt nõ est ipsa illi: reꝫ
morietur. Si nõ hũerit	τῶ, ἕνοχός ἐστιν, ἀνταποδοθήσεται. ἐὰν δὲ μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, πρᾶ
qd ꝓ furto reddat: ipse	dak ꝓ furto suo. si ãt deꝑhẽsũ fuerit t inuẽtũ fuerit i
venũdabitur. Si iuẽtũ	ἐκτῶ αὐτὶ τ κλέμματος αὐτ. ἐὰν δὲ κατάληφθῇ καὶ εὑρεθῇ ἐν
fuerit apud eũ qd fura	manu ei⁹ furtũ ab asino vsq; ad ouẽ vivẽns
tus ẽ viues siue bos asiue	τῇ χειρὶ αὐτ τὸ κλέμμα ἀπὸ τοῦ ὄνου ἕως προβάτου ζῶντα,
asin⁹ siue ouis: duplũ	dupla ipa soluet. si ãt depasꝫ fuerit qꝫ agrũ vel vi
restituet. Si leserit qspi	νεᾶν: t dimiserit tumẽtũ suũ vt depascat agrũ alienũ: sol
am agrũ vel vineã: &	λῶσα, καὶ ἀφῇ τὰ κτήνη αὐτ καταβοσκῆσαι ἀγρὸν ἕτερον, ἐκ
dimiserit iumentũ suũ:	uet ex agro suo iurta fructũ ei⁹. si ãt οὗ
vt depascatur aliena: qc	τίσει ἐκ τ ἀγροῦ αὐτ κατὰ τὸ φύτευμα αὐτ. ἐὰν δὲ πάντα γέ
quid optimũ habuerit i	agrũ depasꝫ fuerit: optima agri sui vel optima
agro suo vel in vinea ꝓ	γρὸν καταβοσκήσῃ, τὰ βέλτιστα τ ἀγροῦ αὐτ καὶ τὰ βέλτιστα τ
dãni estimatione restitu	vince sue soluet. si ãt egressus ignis inuenerit spinas:
et. Si egressus ignis in	ἀμπελῶνος αὐτ ἀποτίσει. ἐὰν δὲ ἐξελθὸν πῦρ εὕρῃ ἀκάνθας,

Transla. Chal.

יִתְעֲבִיד לַיהּ: אִם עַבְדָּא יְנַח תּוֹרָא אוֹ אַמְתָּא כְּסַף תְּלָתִין סְלְעִין יִתֵּן לְרִבּוֹנֵיהּ וְתוֹרָא
יִתְרָגַם: וַאֲרֵי יִפְתַּח גְּבַר גּוּב אוֹ אֲרֵי יִכְרֵה גְּבַר גּוּב וְלָא יְכַסְיִנֵּיהּ וְיִפּוֹל תַּמָּן תּוֹרָא אוֹ
חֲמָרָא: מָרֵיהּ דְּגוּבָּא יְשַׁלֵּם כַּסְפָּא לְתַיָּב לְמָרֵיהּ וּמֵיתָא יְהֵי דִּילֵיהּ: וַאֲרֵי יִגּוֹף תּוֹר
תּוֹר יָת תּוֹרָא דְּחַבְרֵיהּ וּמִיתָא יְזַבְּנוּן יָת תּוֹרָא חַיָּא וְיִפְלְגוּן יָת דְּמֵיהּ וְאַף יָת דְּמֵי
מֵיתָא יְפַלְגוּן: אוֹ אִיתְיְדַע אֲרֵי תּוֹר נָגַח הוּא מֵאִתְמָלִי וּמִדְּתַרְעֵי וְלָא נְטָרֵיהּ מָרֵיהּ
שַׁלָּמָא יְשַׁלֵּם תּוֹרָא חֲלָף תּוֹרָא וּמִיתָא יְהֵי דִּילֵיהּ: Ca. xxij. אֲרֵי יִגְנוֹב
גְּבַר תּוֹר אוֹ אִמַּר וְיִכְּסִינֵיהּ אוֹ יְזַבְּנִינֵיהּ חֲמִשָּׁה תּוֹרִין יְשַׁלֵּם חֲלָף תּוֹרָא וְאַרְבָּעָ
שָׁא חֲלָף אִמַּרָא: אִם בְּמַחְתְּרְתָּא יְשְׁתְּכַח גַּנָּבָא וְיִתְמְחֵי וְיִמּוֹת לֵית לֵיהּ דְּמָא: אִם
עֵיתָא דְּסַהֲדָיָא נְפַלַת עֲלוֹהִי דְּמָא לֵיהּ שַׁלָּמָא יְשַׁלֵּם וְאִם לֵית לֵיהּ וְיִזְדַּבַּן בְּגֻנְבְּתֵיהּ:
וְאִם אִשְׁתְּכַח תִּשְׁתְּכַח בִּידֵיהּ גְּנֵבְתָּא מִתּוֹר עַד חֲמָר עַד אִמַּר כַּד אִיתַן מַיִן עַל חַד
תְּרֵין יְשַׁלֵּם: אֲרֵי יוֹכֵיל גְּבַר חַמָּל אוֹ כָרֶם וְיִשְׁלַח יָת בְּעִירֵיהּ וְיִכּוֹל פַּתְמֵל אָחֳרָן שָׁפַר
חַקְלֵיהּ וּשְׁפַר כַּרְמֵיהּ יְשַׁלֵּם: אֲרֵי תִּיפּוֹק נוּר וְתַשְׁכַּח כּוּבִּין

Transla. Chal.

Trãsla.Hre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Tex.Heb. Exo.	Ca.xxij.	Pritiua heb.
et aduserit areas vel spicas aut cãpũ: sol-	[a]& comprehẽderit [b]acer	וְנֶאֱבַל֙ נֶ֔דֶשׁ א֥וֹ		אֶבַל נֶדֶשׁ
καὶ προσεμπρήσῃ ἄλωνας ἢ σάχεις ἢ πεδίον, ἀπο	uos frugũ [i]siue [k]stãtes se-	חַקָּמָ֖ה א֑וֹ		
uet qui ignẽ incẽdit. si ãt ḋspiã vederit p-	getes in [m]agris: [o]reddet	[m]הַשָּׂדֶ֖ה שָׁלֵ֥ם		
τίσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύσας. ἐὰν δέ τις δῶ τῷ πλη	dãnũ [p]qui ignẽ succẽde-	יְשַׁלֵּ֛ם הַמַּבְעִ֖ר		
σίον ἀργύριον ἢ σκεύη φυλάξαι, καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰ	rit. [r]Si [s]quis [a]commenda	אֶת־הַבְּעֵרָ֑ה כִּ֣י יִתֵּ֤ן		נָתַן
kίας τοῦ ἀνδρώπου, ἐὰν εὑρεθῇ ὁ κλέψας, ἀποτίσει	uerit ooooooooooooooooo	אִישׁ֙ אֶל־		
duplũ: si ãt nõ inuẽt' fuerit ḋ furat' ẽ: accedet	[t]amico [a]pecuniã [b]aut [c]vas	רֵעֵ֔הוּ כֶּ֥סֶף א֛וֹ כֵּלִ֖ים לִשְׁמֹ֑ר		כָּלָה
ἐπὶ τὸν θεόν, εἰ οὐ μὴ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιβεβλήκῃ τὴν	[d]in custodiam: ooooooooo	וְנִגְנַ֣ב מִבֵּ֣ית		
χεῖρα τοῦ πλησίον, ἐπὶ πάσῃ ἀδικίᾳ, περὶ μόσχου	[c]&[d]ab eo ḋ suscepat [c]fur	הָאִ֔ישׁ אִם־		
duplũ: si ãt nõ inuẽt' fuerit ḋ furat' ẽ: accedet	to ablata fuerint: [b]si [i]inue-	יִמָּצֵ֖א		
ἐπὶ τὸν θεόν, εἰ οὐ μὴ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιβεβλήκῃ τὴν	nitur [k]fur [m]duplum [n]red-	הַגַּנָּ֑ב יְשַׁלֵּ֖ם שְׁנָיִ֥ם׃		שָׁלַם שָׁנָה
χεῖρα τοῦ πλησίον, ἐπὶ πάσῃ ἀδικίᾳ, περὶ μόσχου	det. [o]si [p]latet ooooooooooo	אִם־לֹ֥א		
vsq; dom' coã deo: et iurabit ꝓfecto	[q]fur: [r]dñs [s]domus [t]appli	יִמָּצֵ֖א הַגַּנָּ֑ב וְנִקְרַב֙ בַּעַל֙ הַבַּ֔יִת		קָרַב
ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐπώμοσεν τῷ θεῷ, καὶ ἐμεῖται καὶ μὴν	cabitur ooooooooooooooo	אֶל־הָאֱלֹהִ֔ים אִם־לֹ֥א שָׁלַ֖ח יָדוֹ		
nõ ipm malignatũ fuisse in oi depositi-	[u]ad [s]deos: & iurabit [r]q	[t]בְּמְלֶאכֶ֥ת רֵעֵ֖הוּ׃		
μὴ ἀνὴρ πεπονηρεῦσθαι ἐφ' ὅλης τῆς παρακαταθή	[t]non [u]extenderit [b]manũ	עַל־כָּל־דְּבַר־		
to primi iurta oẽ vcibile delictũ: de qs	[c]in rem [b]proximi sui [c]ad	פָּשַׁע֙ עַל־שׁ֣וֹר עַל־חֲמ֔וֹר		
κης τοῦ πλησίον κατὰ πᾶν ἐνοχὸν ἀδίκημα, περί τε	ppetrãdũ fraudem tam	עַל־שֶׂ֖ה עַל־שַׂלְמָ֑ה עַל־כָּל־אֲבֵדָ֔ה		
vitulo: et subiugali: et oue: et veste:	[d]in [b]boue cꝫ [d]in [m]asino &	אֲשֶׁר־יֹאמַר֙ כִּי־ה֣וּא זֶ֔ה עַד		
μόχου, καὶ ὑποζυγίου, καὶ προβάτου, καὶ ἱματίου,	ooooo oooooooooooooooo	הָאֱלֹהִ֖ים יָבֹ֣א דְבַר־שְׁנֵיהֶ֑ם אֲשֶׁר		
et oi amissione accusata: ḋḋḋ igr	[o]oue ac [q]vestimento: &	יַרְשִׁיעֻ֣ן אֱלֹהִ֔ים יְשַׁלֵּ֥ם שְׁנַיִ֖ם		
καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλουμένης, ὅ τι ὄνει	[r]quicquid dãnũ inferre	לָרֵעֵ֑הוּ כִּ֣י יִתֵּ֤ן אִישׁ֙ אֶל־		
sit coã deo igrediet iudiciũ ambo-	poteſt. [b]ad ooooooooooooo	רֵעֵ֔הוּ כֶּ֥סֶף א֛וֹ כֵּלִ֖ים לִשְׁמֹ֑ר		
B ς, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ εἰσελεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέ-	ooooo oooooooooooooooooo	וְנִגְנַ֣ב מִבֵּ֣ית		
rum. et captus p deũ soluet duplũ	[c]deos [r]vtriusq; [c]ã [o]perue	הָאִ֔ישׁ אִם־		
ρων. καὶ ὁ ἁλοὺς διὰ τοῦ θεοῦ ἀποτίσει διπλοῦν τῷ	niet. &[r]si ooooooooooooo	יִמָּצֵ֖א הַגַּנָּ֑ב יְשַׁלֵּ֖ם שְׁנָיִ֥ם׃		
primo suo. si ãt alidꝰ vederit primo subiugale	[s]illi [i]iudicauerint: [l]duplũ	אִם־לֹ֥א יִמָּצֵ֖א הַגַּנָּ֑ב וְנִקְרַב֙ בַּעַל֙ הַבַּ֔יִת		
πλησίον αὐτοῦ. ἐὰν δέ τις δῶ τῷ πλησίον ὑποζύγιον	[m]restituet [m]proxio suo.	אֶל־הָאֱלֹהִ֔ים אִם־לֹ֥א שָׁלַ֖ח יָדוֹ		
vel ouem vel vitulũ vel oẽ iumẽtũ adcustodiẽdũ: t	[n]si [o]qui s [o]commẽdauerit	[t]בְּמְלֶאכֶ֥ת רֵעֵ֖הוּ עַל־כָּל־דְּבַר־		
ἢ πρόβατον ἢ μόχον ἢ πᾶν κτῆνος φυλάξαι, καὶ	[r]proximo suo [o]bouẽ: [o]a-	פָּשַׁע֙ עַל־שׁ֣וֹר עַל־חֲמ֔וֹר		
debilitatũ fuerit vl mortuũ fuerit vel captiuũ fuerit: et	sinũ: [r]ouẽ: & oẽ [o]iumẽtũ	עַל־שֶׂ֖ה עַל־שַׂלְמָ֑ה עַל־כָּל־אֲבֵדָ֔ה		
συντριβῇ ἢ τελευτήσῃ ἢ ἁρπασθῇ φόνῳ, καὶ	[b]ad custodiã: [c]& mortuũ	אֲשֶׁר־יֹאמַר֙ כִּי־ה֣וּא זֶ֔ה עַד		
nullus nouerit: iuramẽtũ erit vel inter am-	fuerit [b]aut [c]debilitatum	הָאֱלֹהִ֖ים יָבֹ֣א דְבַר־שְׁנֵיהֶ֑ם אֲשֶׁר		
μοῖν γῶν, ὅρκος ἔσται τοῦ θεοῦ ἀναμέσον ἀμφο-	[r]vel [s]captũ ab hostibus:	יַרְשִׁיעֻ֣ן אֱלֹהִ֔ים יְשַׁלֵּ֥ם שְׁנַיִ֖ם		
boo: ꝓfecto nõ ipm neꝯ fuisse in de	[b]nullusq; hoc [i]viderit [i]ius	לָרֵעֵ֑הוּ כִּ֣י יִתֵּ֤ן אִישׁ֙ אֶל־		
τέρων, ἐμοὶ μὴ ἀνὴρ πεπονηρεῦσθαι ἐπὶ τῆς πα	iurãdũ [m]erit [n]i medio [p]q	רֵעֵ֔הוּ כֶּ֥סֶף א֛וֹ כֵּלִ֖ים לִשְׁמֹ֑ר		
posito primi: et sic accipiet	[q]nõ [r]extẽderit [s]manũ [t]ad	וְנִגְנַ֣ב מִבֵּ֣ית		
ραταθήκης τοῦ πλησίον, καὶ οὕτως προσδέξεται	rẽ [u]pximi sui: [x]suscipiet-	הָאִ֔ישׁ אִם־		
dño eius: et nõ soluet. si ãt sub-	[y]q [r]dñs iuramẽtũ: '& ille	יִמָּצֵ֖א הַגַּנָּ֑ב יְשַׁלֵּ֖ם שְׁנָיִ֥ם׃		
ὁ κύριος αὐτοῦ, καὶ οὐμὴ ἀποτίσει. ἐὰν δὲ κλα-	[u]reddere' nõ cogetur. [b]&	אִם־לֹ֥א יִמָּצֵ֖א הַגַּנָּ֑ב וְנִקְרַב֙ בַּעַל֙ הַבַּ֔יִת		
latũ fuerit ab eo: soluet dño eius. si ãt a-	si [c]furto [b]ablatũ fuerit:	אֶל־הָאֱלֹהִ֔ים אִם־לֹ֥א שָׁלַ֖ח יָדוֹ		
πὸ παρ' αὐτοῦ, ἀποτίσει τῷ κυρίῳ αὐτ. ἐὰν δὲ θη	[r]restituet dãnũ [s]dño. [b]si	[t]בְּמְלֶאכֶ֥ת רֵעֵ֖הוּ וְלָקַ֥ח בְּעָלָ֖יו וְלֹ֣א		
ϐεσίᾳ κατεσθιόμενον ἐνέγκῃ αὐτῷ, ἄξει αὐτὸ ἐπὶ τὸν θυσια	[c]comestũ abestia: [l]dferat	יְשַׁלֵּ֑ם וְאִם־נָגֹ֥ב יִנָּגֵ֖ב מֵעִמּ֥וֹ		
στήριον, καὶ οὐκ	ad eũ [n]qđ occisũ ẽ: & [o]nõ	יְשַׁלֵּ֖ם לִבְעָלָֽיו׃ אִם־טָרֹ֥ף יִטָּרֵ֖ף		
soluet. si ãt petierit dꝰ a primo:	[p]restituet. [q]Qui [a]a [p]pxi-	יְבִיאֵ֣הוּ עֵ֔ד הַטְּרֵפָ֖ה לֹ֣א יְשַׁלֵּֽם׃		
ἀποτίσει. ἐὰν δὲ αἰτήσῃ τις παρὰ τοῦ πλησί-	mo suo quicquid horũ	וְכִי־		
et ϐbilitatũ fuerit vel mortuũ fuerit vel captiuũ fuerit:	[r]mutuo postulauerit: &	יִשְׁאַ֥ל אִ֛ישׁ מֵעִ֥ם רֵעֵ֖הוּ וְנִשְׁבַּ֣ר אוֹ		
ον, καὶ συντριβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμάλωτον ϕόνῳ,	debilitatũ [r]aut' mortuũ	[t]מֵ֗ת בְּעָלָ֛יו אֵ֥ין עִמּ֖וֹ שָׁלֵ֣ם יְשַׁלֵּֽם׃		
at dño eius nõ fuerit cũ eo: soluẽs	fuerit [s]dño [b]nõ [c]pñte [e]red	אִם־בְּעָלָ֥יו עִמּ֖וֹ לֹ֣א יְשַׁלֵּ֑ם אִם־		
ὁ δὲ κύριος αὐτοῦ μὴ ἦ μετ' αὐτοῦ, ἀποτινύων ἀπο	dere cõpelletur: & [f]si [g]in	שָׂכִ֥יר הוּא֙ בָּ֣א בְשִׂכָרֹ֔ו׃ וְכִי־יִפְתֶּ֥ה		שָׂכַר בּוֹא פָּתָה
soluet. si ãt dño eius fuerit cũ eo: nõ	pñtiarũ [s]dñs fuerit: [t]nõ			
C ποτίσει. ἐὰν δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ ἦ μετ' αὐτοῦ, οὐκ	[u]restituet: maxime [t]si [m]cõ-			
reddet. si ãt mercenarius fuerit: erit ei ꝓ	ductũ [o]venerat [p]p merce			
ἀποτίσει. ἐὰν δὲ μισθωτὸς ἦ, ἔσται αὐτῷ ἀντὶ	de opis sui. [q]si seduxerit			
mercede sua. si ãt deceperit				
τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. ἐὰν δὲ ἀπατήσῃ οοο οο οοο οο				

Transla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
[a]וְתֵיכוֹל נַרְמִישִׁין אוֹ [b]מַקְלָא וְשַׁלַּם חַקְלָא דְּאָכְלַת אֲרֵי [c]יְתֵן גְּבַר	et succenderit aceruos aut segetẽ aut agrum integrũ:	אֲכַל קוּם דְּלַק
לְחַבְרֵיהּ כְּסַף אוֹ [d]מָנִין לְמִיטַר וְיִתְגְּנְבוֹן מִבֵּית גַּבְרָא אִם יִשְׁתְּכַח גַּנָּבָא יְשַׁלֵּם עַל [e]חַד	reddet q̃ succẽderit ignẽ id qõ succẽsum est. ℭñ vide	נְתַן כָּאן נְטַר
תַּרְיָן: אִם לָא יִשְׁתְּכַח גַּנָּבָא [f]וְיִתְקְרֵיב מָרֵיהּ דְּבֵיתָא לְקֳדָם דַּיָּנַיָּא אִם לָא אוֹשִׁיט	rit vir ,primo suo argentũ aut vasa in custodiã: ꝛ fur-	גְּנַב אֲחַד קָרַב
יְדֵיהּ בְּמָא דְּמָסַר לֵיהּ חַבְרֵיהּ: עַל כָּל פִּתְגָמָא דְּחָזֵב עַל תּוֹר עַל חֲמָר עַל אִמַּר עַל כְּסוּ	to sublata fuerint de domo viri: si inuẽtus fuerit fur	דִּין יְשַׁט כְּסָה
עַל כָּל אֲבֵדְתָּא [g]דְּיֵימַר אֲרֵי הוּא דֵין לְקֳדָם דַּיָּנַיָּא יֵיעוֹל דִּין [h]חַבְרֵיהּ וְ[i]חַבְרֵיהּ	restituet duplũ. Si ãt fur nõ fuerit inuẽtus: accedet	אָמַר עֵל תָּרֵי
דַּיָּנַיָּא יְשַׁלֵּם עַל חַד תְּרֵין לְחַבְרֵיהּ: אֲרֵי יִתֵּן גְּבַר לְחַבְרֵיהּ חֲמָר אוֹ תּוֹר אוֹ אִמַּר וְכָל	dño domus in cõspectu iudicũ: si nõ extendit manũ	חוּב יְתַן
בְּעִירָא לְמִיטַר וּמִית אוֹ [k]אִתְבְּרַ אוֹ אִשְׁתְּבִי לֵית [l]חָזֵי: [m]מוֹמָתָא דַּיְיָ[n]תְהֵי בֵּין תַּרְוֵיהוֹן	suã in illud qõ tradidit illi ,primus suꝰ. ſup oẽm rem	תָּבַר שְׁבָה חֲזָא
אִם לָא אוֹשִׁיט יְדֵיהּ [o]בְּמָא דְּמָסַר לֵיהּ חַבְרֵיהּ [p]וְיִסַּב אֲרֵי [q]מִיתַ מָרֵיהּ מוֹמָתָא וְלָא יְשַׁלֵּם:	delicti: ſup bouẽ ſuper aſinũ ſup agnũ ſup veſtimentũ	אוֹם הֲוָה יְשַׁט
אִם [r]אִתְגְּנְבָא יִתְגַּנֵּב מֵעִמֵּהּ יְשַׁלֵּם לְמָרֵיהּ: אִם אִתְבְּרָא יִתְבַּר [s]יַתְבֵי סַהֲדִין וְלָא	ſup oẽm rem perditã qui dixerit q̃ hec eſt: in ꝛſpectu	כְּבַל שְׁלַם גְּנַב
לָא יְשַׁלֵּם: [t]וַאֲרֵי [u]יִשְׁאַל גְּבַר מִן חַבְרֵיהּ וְיִתְבַּר אוֹ [v]מִית מָרֵיהּ לֵית עִמֵּהּ שְׁלָמָא יְשַׁלֵּם:	iudicũ veniat cauſa amboꝝ: ꝛ q̃cunq; cõdẽnat' fuerit	אִתָּא שְׁאַל
אִם מָרֵיהּ עִמֵּהּ לָא יְשַׁלֵּם אִם [w]אַגִּירָא הוּא [x]עַל גְּנֵיבְתֵּיהּ: [y]וַאֲרֵי [z]יְשַׁדֵּל	a iudicibus reddet duplũ ,primo ſuo. ℭñ vederit vir	מוֹת עוֹל שְׁדַל
	,primo ſuo aſinũ aut bouẽ aut agnũ ꝛ oẽ iumentum	
	in cuſtodiã ꝛ mortuꝰ fuerit aut ꝛfractus aut vinctus in	
	prædã: nullo vidẽte: iuramentũ dñi erit inter amboo	
	q̃ nõ extẽdit manũ ſuã i illũ qõ tradidit ei ,primꝰ ſuꝰ.	
	et ſuſcipiet dño ab eo iuramẽtũ: ꝛ nihil reſtituet. Si	
	furto ſublatus fuerit ab eo reſtituet dño ſuo. Si vila-	
	ceratũ fuerit: afferat qõ vilaceratũ eſt i teſtimoniũ: ꝛ	
	nõ reſtituet. Et qñ mutuo accepit vir a ,prio ſuo: ꝛ cõ-	
	fractũ fuerit ſiue mortuũ dño ſuo nõ ,exiſtẽte cũ eo: re	
	ſtituẽs reddet. Si dño eiꝰ fuerit cuꝫ eo nõ reſtituet. ſi	
	ℳductũ fuerit: cõputet ,p mercede eiꝰ. Et qñ ſeduxerit	

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Exo.	Ca. xxij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina
אִישׁ	בְּתוּלָה	אֲשֶׁר	לֹא	quis virginem nec dũ	aliqs vginẽ indesponsatã: et dormierit cũ ea: dote
וְשָׁכַב	עִמָּהּ	מָהַר	יְמָרֶנָּה	desponsatam cccccccc	τις παρθένον ἀμνήστευτον, καὶ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, φερνῇ
לוֹ	לְאִשָּׁה׃	אִם	מָאֵן	dormiet cũ ea: dote	dotabit eã sibi vxorẽ. si ãt renuẽs renue=
אָבִיהָ	אִישׁ	נָתוֹ	שָׁקַל	tabit eã & habebit eam	φερνῇ αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα. ἐὰν δὲ ἀπαγορεύων ἀπαγο
לְאָבִיהָ׃	לוֹ	כֶּסֶף	יִשְׁקֹל	vxorem. si pater virgi	rit: τ nõ voluerit pr ei dare eã illi
כְּמֹהַר	הַבְּתוּלֹת׃	מִשְׁפַּחַת	לֹא	nis dare noluerit: cccc	σι, καὶ μὴ βούληται ὁ πατὴρ αὐτῆς δοῦναι αὐτὴν αὐτῷ
תִּהְיֶה׃	כָּל	שֹׁכֵב	עִם	reddet pecuniã iuxta	vxorẽ: argẽtũ soluet pr filiabꝫ ꝺd est
בְּהֵמָה	מוֹת	יוּמָת׃	זֹבֵחַ	modum dotis quam ccc	γυναῖκα, ἀργύριον ἀποτίσει τῷ πρὸ καθ' ὅσον ἐξῆν ἢ
לֵאלֹהִים	יָחֳרָם	בִּלְתִּי	לַיהוָה	virgines accipe cõsue=	dos vginũ. venefica nõ viuificabitis.
לְבַדּוֹ׃	וְגֵר	לֹא	תוֹנֶה	uerunt. Maleficos non	φαρμακοὺς οὐ περιβιώσεται.
כִּי	גֵרִים	הֱיִיתֶם	בְּאֶרֶץ	patieris viuere. Qui	οἷς dormiẽtẽ cũ iumẽto morte occidetur
כָּל	אַלְמָנָה	וְיָתוֹם	לֹא	colerit cũ iumẽto: mor	πάντα κοιμώμενον μετὰ κτήνους θανάτῳ ἀποθνῄσκει
עֲנֹה	תְעַנֶּה	אֹתוֹ	כִּי	te moriatur. Qui imo=	eos. sacrificãs vtis alienis occidet:
צָעֹק	יִצְעַק	אֵלַי	שָׁמֹעַ	lat diis occidetur: pter	τι αὐτῷ· ὁ θυσιάζων θεοῖς ἑτέροις ἐξολεθρευθήσεται,
אֶשְׁמַע	צַעֲקָתוֹ׃	וְחָרָה		dño soli. Aduenã non	nisi dño soli. τ aduene nõ malefacietis: neq
אַפִּי	וְהָרַגְתִּי	אֶתְכֶם	בַּחֶרֶב	cõtristabis: neq affli=	πλὴν κυρίῳ μόνῳ. καὶ πρόσκλυτον οὐ κακώσετε, οὐ
וְהָיוּ	נְשֵׁיכֶם	אַלְמָנוֹת	וּבְנֵיכֶם	ges eũ. Aduene ei & ip	affligetis eũ. fuistis.n. aduene in tra egy
יְתֹמִים׃	אִם	כֶּסֶף	תַּלְוֶה	si fuistis in terra egypti	σὶ μὰ θλίψητε αὐτόν· ἦτε γὰρ πρόσκλυτοι ἐν γῇ Αἰγύ
אֶת	עַמִּי	אֶת	הֶעָנִי	Vidue & pupillo non	pti. oẽm viduã τ orphanũ nõ oppmetis eos,
עִמָּךְ	לֹא	תִהְיֶה	לוֹ	nocebitis. si cccccccc	πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανὸν οὐ κακώσετε αὐ
כְּנֹשֶׁה	לֹא	תְשִׂימוּן	עָלָיו	laeseritis eos: vocifera=	τοῦ· πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανὸν οὐ κακώσετε αὐ
נֶשֶׁךְ׃	אִם	חָבֹל	תַּחְבֹּל	buntur ccc ccccccccc	si ãt oppꝛsseritis eos: τ vociferãtes clamaue
שַׂלְמַת	רֵעֶךָ	עַד	כְּבוֹא	ad me: & ego audiã cla	τε· ἐὰν δὲ κακώσητε αὐτούς, καὶ κράξαντες καταβοήσε
הַשֶּׁמֶשׁ	תְּשִׁיבֶנּוּ	לוֹ׃	כִּי	morẽ eorũ: & indigna	rit ad me: auditiõe audiã clamorẽ eoꝝ: τ
הִוא	כְסוּתָה	לְבַדָּהּ	הִוא	bitur furor meus pcuti	σι πρός με, ἀκοὴν εἰσακούσομαι τῆς βοῆς αὐτῶν, καὶ
שִׂמְלָתוֹ	לְעֹרוֹ	בַּמֶּה	יִשְׁכָּב	amq vos gladio: & cẽ=	indignabor furore: τ occidã vos gladio:
וְהָיָה	כִּי	יִצְעַק	אֵלַי	rũt vxores vẽ vidue &	ὀργισθήσομαι θυμῷ, καὶ ἀποκτενῶ ὑμᾶς μαχαίρᾳ,
וְשָׁמַעְתִּי	כִּי	חַנּוּן	אָנִי׃	filii vestri pupilli. cccccc	τ erũt vrores vre vidue: τ filij
לֹא	תְקַלֵּל	וְנָשִׂיא	בְּעַמְּךָ	si pecuniã mutuã dede	καὶ ἔσονται αἱ γυναῖκες ὑμῶν χῆραι, καὶ τὰ τέκνα ὑ
לֹא	תֹאר׃	מְלֵאָתְךָ	וְדִמְעֲךָ	ris populo meo ccccccc	μῶν ὀρφανά· ἐὰν δὲ ἀργύριον ἐκδανίσῃς τῷ ἀδελφῷ σου
בְּכוֹר	בָּנֶיךָ	תִּתֶּן	לִי׃	paupi qui habitat tecũ	pauperi: a te nõ eris ifm vrgẽs: nõ
כֵּן	תַּעֲשֶׂה	לְשֹׁרְךָ	לְצֹאנֶךָ	non vrgebis eum ccc	πτοιχήσῃ, παρὰ σοῦ οὐκ ἔσῃ αὐτὸν κατεπείγων, οὐκ
שִׁבְעַת	יָמִים	יִהְיֶה	עִם	quasi exactor: nec vsu=	imponeꝝ ei vsurã. si ãt pignus pignerauerit
אִמּוֹ	בַּיּוֹם	הַשְּׁמִינִי	תִּתְּנוֹ	ris opprimes. ccccccccc	ἐπιδύσῃς αὐτῷ τὸν ἱμάτιον· ἐὰν δὲ ἐνεχύρισμα ἐνεχυριάσῃς
לִי׃				si pignus a pximo tuo	vestimẽtũ primi: ante occasũ solis reddes
				accepis vestimẽtũ: añ	τὸν πλησίον, πρὸ δύσεως ἡλίου ἀποδώσεις
				solis occasum reddes	illud ei. est .n. hoc operimẽtũ ei solli hoc
				ei. Ipsum enim est ccc	αὐτῷ αὐτῶ· ἐστι γὰρ τοῦτο περιβόλαιον αὐτῷ μόνον τοῦτο τὸ
				solũ quo operitur idu=	vestimẽtũ turpitudinis eius: in quo dormiet: si ergo
				mẽtũ carnis eius: nec ha	ἱμάτιον ἀσχημοσύνης αὐτοῦ, ἐν τίνι κοιμηθήσεται οὖν
				bet aliud in quo dormi	clamauerit ad me: exaudiã eũ. misericors.n.
				at. si clamauerit ad me	καταβοήσῃ πρός με, εἰσακούσομαι αὐτοῦ· ἐλεήμων γάρ
				exaudiã eũ: quia misẽ	sum. oĩo nõ maledices: τ pricipi ppli tui
				ricors sum. Diis ccccc	εἰμι. θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου
				nõ detrahes: & princi	nõ dices male. primitias arce τ toculariꝝ tui nõ
				pi populi tui nõ male=	οὐκ ἐρεῖς κακῶς· ἀπαρχὰς χαὶ ἅλωνος καὶ ληοῦ σου οὐκ α
				dices. Decimas & primi	tardabis offerre. priogenita filioꝝ tuoꝝ dabis mihi.
				tias tuas nõ tardabis of	θυσιάσεις· τὰ πρωτότοκα τῶν υἱῶν σου δώσεις μοι.
				ferre. priogenitũ filio	sic facies vitulõ tuõ τ ouicm tuã
				rũ tuorum dabis mihi.	οὕτω ποιήσεις τῷ μόσχῳ σου καὶ τῷ προβάτῳ σου
				de bobus quoq & oui	τ subiugale tuũ. septẽ dies erit sub mꝭ:
				bꝰ sicꝫ facies. septẽ die	καὶ τῷ ὑποζυγίῳ σου· ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται σὺν τῇ μητρὶ
				bus sit cũ mre sua: die	at die octauo reddes mihi illud.
				octaua reddes eũ mihi	τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀποδώσεις μοι αὐτό. ꝏ

D

Exod. 16.g.

Zach. 7.d.

Deut. 23.a.

Pritiua chal.	Interp. chal.
אֲרֵם שָׁכַב קוּם	vir virginẽ que non est desponsata τ cõcubuerit cum
אֲרֵם עְתַן תַּכְלִל	ea: desponsabit eam sibi in vroꝛem. Quod si noluerit
יְהֵה כְּטַל דְּבַח	pater eius tradere ei illam: argentũ in pondere red=
טָרְעָה גּוּר יְעֵה	det iarta dotem virginũ. Malefica non viuat. Oĩis
עֲבַק דּוּר עְנָה	qui concubuerit cum iumento morte moriatur. Qui
תְּהֵה כְּטַל דְּבַח	immolauerit idolis populoꝝ occidatur. preter nomi
טָרְעָה גּוּר יְעֵה	ni dñi soli. Aduenã autẽ non deciptis neq affligẽ
עֲבַק דּוּר עְנָה	tis. quonĩã aduene fuistis in terra egypti. Viduam vi
תְּהֵה כְּטַל דְּבַח	duam neq pupillũ affligetis: q si affligens afflig eris
טָרְעָה גּוּר יְעֵה	eum: τ clamans clamauerit coram me: suscipiens su=
תְּהֵה כְּטַל דְּבַח	scipiã clamorẽ eius. et indignabitur furor meus: in=
זוּף שָׁרָה שָׁכַן	terficiãq vos gladio: τ erunt vroꝛes vestre vidue: et
נְחַב כְּסָה עוֹל	filii vestri pupilli. Si argentũ cõmodauerit populo
תִּיב תְּהַב דּוּן	meo pauꝑi q̃ habitat tecũ: nõ erit ei quasi fenerator:
תַּלַל רְהַב לוּט	nec ponetis sup eum vsurã. Si pro pignoꝛe accepe=
מְלֵא אֲתַר בְּרַשׁ	ris cooptoriũ pximi tui: ante solis occasum reddes
עְבַר יְעֵן	illud ei. qui ipsum est cooptoriũ eius: τ ipm est indu=
	mentũ curis ei: in quo cubabit: eritq̃ cũ clamauerit
	cotã me: suscipiã clamorẽ eius: q̃ misericors ego sus.
	Iudices nõ vilipendeo: τ principi in populo tuo nõ
	maledicef. Primitias frumẽti tui τ vini nõ tardabis
	reddere. Primogenitus filioꝝ tuoꝝ reseruabis cotã
	me. sic facies de bob tuis τ de ouib: septẽ dieb erit
	cuꝫ matre sua: τ in die octauo separabis eũ cotã me.

Transla. Chal.

וְגַר בְּתוּלְתָא דְּלָא מְאָרְסָה וְיִשְׁכּוֹב עִמָּהּ כַּיְימָא יְסַיְּמִינַּהּ לְיהֵא לְאִנְתּוּ׃ אִם מְצָבָא
לָא יְצַבֵּי אֲבוּהָא לְיַתְּנָהּ לְיהֵא פֻּסְפָּא יְתְקוֹל כְּמוֹהַרֵי בְּתוּלָתָא׃ חַרְשָׁא לָא תְיֵחֵי׃ כָּל
דְּיִשְׁכּוֹב עִם בְּעִירָא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל׃ דְּיִדְבַּח לְטָעוּת עַמְמַיָּא יִתְקְטֵיל אֱלָהִין ‹‹
דְּשָׁמָא דַּייָ בִּלְחוֹדוֹהִי׃ וְגִיּוֹרָא לָא תוֹנוּן וְלָא תְעִיקוּן אֲרֵי דַיָּרִין הֲוַיְתוּן בְּאַרְעָא
דְּמִצְרָיִם׃ כָּל אַרְמְלָא וְיָתוֹם לָא תְעַנּוּן׃ אִם עַנָּאָה תְעַנֵּי יָתֵיהּ אֲרֵי אִם מְקַבֵּל יְקַבֵּל
קֳדָמַי אֶשְׁתְּמַע צְלוֹתֵיהּ׃ וְיִתְקוֹף רוּגְזִי וְאֶקְטוֹל יָתְכוֹן בְּחַרְבָּא וִיהוֹן נְשֵׁיכוֹן
אַרְמְלָן וּבְנֵיכוֹן יְתָמִין׃ אִם כַּסְפָּא תַּלִּיף לְעַמִּי לְעַנְיָא דְּעִמָּךְ לָא תְהֵי לֵיהּ כְּרַשְׁיָא לָא
תְּשַׁוּוֹן עֲלוֹהִי חִבּוּלָא׃ אִם עַל שְׁכוּטָא תְּקַבַּר עָד מֵיעַל שִׁמְשָׁא תְּתֵיבִינֵּיהּ
לֵיהּ׃ אֲרֵי הִיא כְּסוּתֵיהּ בִּלְחוֹדָהּ הִיא תוּתְבֵיהּ לְמָה יִשְׁכּוֹב וְיהֵי אֲרֵי יְצַלֵּי קֳדָמַי
וְאֶשְׁתְּמַע לְצְלוֹתֵיהּ אֲרֵי חַנָּנָא אֲנָא׃ לֵיהָנָא לָא תְּתֵיקֵל וְרַבָּא לְעַמָּךְ לָא תְלוּט׃
לְיַלְּדָא וְדִמְעָךְ לָא תְּאָחַר בּוּכְרָא דְּבָנָךְ תְּפְרֵישׁ כְּדֵין יִתְּבֵד לְתוּרְבַּן לְעַמָּךְ שַׁבְיָא
יוֹמִין יְהֵי עִם אִמֵּיהּ וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה תְּפְרֵישׁ יָתֵיהּ קֳדָמָי׃ ‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Tex.Heb. Exo. Ca.xxiij.	Pũctiua heb.
Exod. 22.d. Exo. 44.5. τ viri sancti eritis mihi. τ carnẽ in agro abeſtijs captã καὶ ἄνδρες ἅγιοι ἔσεσθέ μοι· καὶ κρέας ἐν ἀγρῷ θηριάλω nõ comedetis: cani proijcietis eam. τοῦ οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ ἀποῤῥίψατε αὐτό.	[a]Viri [b]sancti [c]eritis [b]mihi. [c]Carnem ooooooooooooo q̃ [d]a beſtiis fuerit p̃gusta ta [b]nõ [c]comedetis: ſed [1],p iicietis [b]canibus.		
A	Ca. 23. Ou ſuſcipies auditionẽ vanã. nõ ſimul ſedeas οὐ παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν· οὐ συγκαθίσῃ cũ iniquo vt ſis teſtis iniquus. nõ eris cũ μετὰ ἀδίκου γενήσῃ μάρτυς ἄδικος· οὐκ ἔσῃ μετὰ pluribus in malitia. nõ addũcies cũ multitudine πλειόνων ἐπὶ κακίᾳ· οὐ προστεθήσῃ μετὰ πλείους Deut. 22.b. ad ẽclinãdũ iudiciũ: τ pauperis nõ miſereberiſ iudicio. ἐκκλίναι κρίσιν, καὶ πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίσει. ſi ãt occurreris boui inimici tui: vel ſub- ἐὰν δὲ συναντήσῃς τῷ βοὶ τοῦ ἐχθροῦ σου, ἢ τῷ ὑπο- iugali eius errãtibus: reducẽs reſtitues ζυγίῳ αὐτοῦ πλανωμένοις, ἀποστρέψας ἀποκαταστήσεις ei. ſi ãt videris ſubiugale inimici tui ceccidiſ αὐτῷ. ἐὰν δὲ ἴδῃς τὸ ὑποζύγιον τοῦ ἐχθροῦ σου πεπτω- ſe ſub onere ſuo: nõ ptrãſibis illõ: ſed ſub κὸς ὑπὸ τὸν γόμον αὐτοῦ, οὐ παρελεύσῃ αὐτό, ἀλλὰ συ- Deu. 15.d. leuabis id cũ illo. nõ puertes iudiciũ paupe- νεγερεῖς αὐτὸ μετ' αὐτοῦ· οὐ διαστρέψεις κρίμα πένη- Deut. 61.d. ris in iudicio ſuo. ab oi iudicio iniquo re- τος ἐν κρίσει αὐτοῦ. ἀπὸ παντὸς κρίματος ἀδίκου ἀπο- Eccli. 10.d. cedes. innocẽtẽ τ iuſtũ nõ occidẽs. τ nõ iu- στήσῃ· ἀθῷον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς· καὶ οὐ δι- ſtificabis impiũ cauſa munerũ. τ dona nõ accipies. καιώσεις γὰρ ἀσεβῆ ἕνεκεν δώρων· καὶ δῶρα οὐ λήψῃ. nã dona excecãt oculos videntiũ: τ ſub τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς βλεπόντων, καὶ λυ- uertũt verba iuſta. τ aduene nõ male- μαίνεται ῥήματα δίκαια· καὶ πρόσκλυτον οὐ κακώ- facietis: neq; affligetis: eos .n. ſcitis animã σεις, οἶδα γὰρ μὴ ἐλίφητε· ὑμεῖς γὰρ οἴδατε τὴν ψυχὴν τοῦ aduene. ipi .n. aduene fuiſtis in terra egy- προσκλύτου· αὐτοὶ γὰρ προσκλυτεύετε ἐν γῇ Αἰγύ- pti. ſex ãnos ſeminabis terrã tuã τ cõgregabis fru- πτου. ἓξ ἔτη σπερεῖς τὴν γῆν σου καὶ συνάξεις τὸν γεν- ctus eius: at ſeptimo remiſſionẽ facies: τ νήματα αὐτῆς, τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἄφεσιν ποιήσεις, καὶ dimittes eã: τ comedẽt mẽdici gẽtis ἀφήσεις αὐτήν, καὶ ἔδονται οἱ πένητες τοῦ ἔθνους B tue. at relicta eoꝝ comedẽt be- σου· τὰ δὲ ὑπολειπόμενα αὐτῶν ἔδεται τὰ ἄγρια ſtie agreſtes. ſic facies vince tue: ῥῖα τὰ ἄγρια· οὕτω ποιήσεις τὴν ἀμπελῶνά σου, τ oliueto tuo. ſex dies facies opera τὴν ἐλαιῶνά σου· ἓξ ἡμέρας ποιήσεις τὰ ἔργα tua: at die ſeptima requeſces: vt req̃ σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀναπαύσῃ, ἵνα ἀνα- eſcat bos tuus τ ſubiugale tuũ: τ re- παύσηται ὁ βοῦς σου καὶ ὁ ὑποζύγιός σου, καὶ ἀ- frigeret filius ναψύξῃ ὁ υἱὸς τῆς οοοο οοοο οοο οο οοο οοοο οοοο	[a]Viri [b]ſancti [c]eritis [b]mihi. [c]Carnem ooooooooooooo q̃ [d]a beſtiis fuerit p̃gusta ta [b]nõ [c]comedetis: ſed [1],p iicietis [b]canibus. Ca.25 On [b]ſuſcipies [c]vocẽ [d]mẽdacii: [e]nec [f]iunges [g]manũ tuã [h]vt [b],p [i]im- pio dicas [m]falſũ [i]teſtimo- niũ. [n]Nõ ſequeris turbã [r]ad faciendũ malũ: [s]nec [n]in [r]iudicio [a] plurimorũ [r]acquieſces ſententie: [b]vt a vero deuies. ooooo [c]Paupis quoq; [b]nõ [c]miſe reberis [f]in iudicio. [g]ſi [b]oc curreris [c]bou [h]inimici tui [l]aut [m]aſino [n]erranti: oooo [p]reduc [q]ad eum. [r]ſi [s]videris ooooooooooooooooo [r]aſinum [n]odientis te [t]ia- cere [r]ſub [b]onere: nõ ptrã ſibis ſed [c] ſubleuabis [c] cũ eo. [g]Non ooooooooooooooo [b]declinabis in [l] iudicium [k]pauperis. ooooooooooooo [n]Mendaciũ [g]fugies. [p] In ſontem [q]& iuſtum ooooo [r]non [n]occides: [t]quia [a]ad uerſor [r]impium. ooooooo [a]Nec [b]accipies [l]munera: [c]que etiam [c]excecant [r]prudẽtes: [g]& ſubuertũt [b]verba [l]iuſtorum. ooooo [k]Peregrino [m]moleſtus [l]non [m]eris. [o]Scitis enim [r]aduenarũ [q]aias: [n]quia & ipſi [r] peregrini [n]fuiſtis [s]in terra [l]egypti. [s]Sex [a] ãnis [b]ſeminabis ooooooooooo [b]terram tuam: [r]& cõgre gabis [g]fruges eius. anno ãt [b]ſeptimo [l] dimittes eã [k]& requieſcere facies: oo [l]vt comedãt [m] pauperes [n]populi tui: [o]& qcqd reli quũ fuerit: [p]edãt [q] beſtie [r]agri. [s]ita [t]facies [n] ĩ vinea &[r]in oliueto tuo. [r] Sex [s]diebus [g]opaberis: oooo [b]ſeptima [c]die [e] ceſſabis: oooooooooooooooooooo ooooo [r]vt [g]requeſcat [b]bos [l]& aſin [n] tuus [k]: & refrigeretur [l] filiꝰ
Transla.Chal.	Inter p.chal.		Pũctiua chal.
וְאֻנַשִׁין מַדִּישִׁין תְּהוֹן קֳדָמַי וּבְשַׂר תְּלִישׁ מִן חֵיוָתָא בָּרָא לָא תֵכְלוּן לְכַלְבָּא תַּרְמוּן יָתַהּ׃ לָא תְקַבֵּל שְׁמָע דְּשִׁקְרָא לָא תְּשַׁוִּי יְדָךְ עִם חַיָּבָא לְמֶהֱוֵי סָהֲדָא חֲמָסָנָא׃ לָא תֶהֱוֹן בַּתְרֵי סַגִּיאִין לְאַבָּאשָׁא וְלָא תִתְמְנַע מִלְאַלָּפָא מָה דִי נְעַיְנַר עַל דִּינָא בַּתְרֵי סַגִּיאִין שַׁלֵּם דִּינָא וְעַל מִסְכְּנָא לָא תְרַחֵם בְּדִינֵיהּ׃ אֲרֵי תְעָרַע תּוֹרָא דְסַנְאָךְ אוֹ חֲמָרֵיהּ דְּטָעֵן אַתֲבָא תַּתְיְבִינֵיהּ לֵיהּ׃ אֲרֵי תְּחֲזֵי חֲמָרָא דְסַנְאָךְ רָבִיץ תְּחוֹת טָעֲנֵיהּ וְתִתְמְנַע מִלְּמִשְׁבָּק לֵיהּ מְשַׁבָּק תְּשַׁבּוֹק מֵהּ דִי נְבֵל עֲלוֹהִי וְתֶבְרֵיק עִמֵּיהּ׃ לָא תְעַוֵּי דִּין מִסְכְּנֵךְ בְּדִינֵיהּ׃ מִפִּתְגָמִין כְּדִבִין תְּהֵי רָחִיק וְדִזְכֵּי וּדְיַחִיב לָא תְקַטֵּל אֲרֵי לָא אֶזְכֵּי חַיָּבָא׃ וְשׁוֹחְדָא לָא תְקַבֵּל אֲרֵי שׁוֹחְדָא מְעַוֵּר עֵינֵי חַכִּימִין וְקַלְקֵל פִּתְגָמִין תְּרִיצִין׃ וְגִיּוֹרָא לָא תְעִיקוּן וְאַתּוּן יְדַעְתּוּן יָת נַפְשָׁא דְגִיּוֹרָא אֲרֵי דַיָּרִין הֲוֵיתוּן בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם׃ וְשִׁית שְׁנִין תִּזְרַע יָת אַרְעָךְ וְתִכְנוֹשׁ יָת עֲלָלְתָהּ׃ וּשְׁבִיעָאָה תַּשְׁמְטִנַּהּ וְתִרְשְׁיִנַּהּ וְיֵכְלוּן מִסְכְּנֵי עַמָּךְ וּשְׁאָרְהוֹן תֵּיכוֹל חֵיוַת בָּרָא כֵּן תַּעֲבֵיד לְכַרְמָךְ לְזֵיתָהּ׃ שִׁתָּא יוֹמִין תַּעֲבֵיד עֲבִידָתָךְ וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תָּנוֹחַ תּוֹרָךְ וְתִסְרַךְ וְיִנָּפֵשׁ בַּר	Et viri ſancti eritis coꝝ me: τ carnẽ dilacerati a be- ſtia agri nõ comedetis: canibus proijcietis eã. Ca.23. On ſuſcipies vocem mẽdacij: nec pones manũ tuã cuꝫ iniquo vt ſis ei teſtis falſus. Non ſeque ris multos ad malefaciendum: neq; deſinas docere quod tibi videtur in iudicio. Iurta ſententiã plurimo rum perfice iudiciũ. Et pauperis nõ miſerearis in tu dicio. Si occurreris boui inimici tui aut aſino erran tibus: reducens reduces eos illi. Quãdo videris aſi- num odientis te iacentẽ ſub onere ſuo: τ deſieris ad iuuare euꝫ: dimittens dimittes odiũ qõ erat in coꝛde tuo cõtra euꝫ: τ ſubleuabis cũ eo. Non declinabis iu diciũ pauperis tui in cauſa eius. a verbis ociosis ꝓcul erto: τ euꝫ q̃ fuerit iuſtificatus τ exierit iuſtus a iudi cio non occides: qꝛ nõ iuſtificabo impiũ. Et munera nõ accipies: qꝛ munus excecat oculos ſapiẽtũ: τ per uertit verba iuſtoꝝ. Et aduenã nõ anguſtiabitis: vos enĩ ſcitis aiam pegrini: qꝛ aduene fuiſtis in terra egy pti. Et ſex ãnis ſeminabis terrã tuã: τ cõgregabis fru ctũ eius. Septio aũt ãno dimittes eã: τ relinques eã τ comedẽt pauꝑes ꝓpli tui: τ qõ illi reliq̃rint comedet beſtia agri: ſic facies vinee tue τ olineto tuo. Sex die bus facies opera tua: in die autẽ ſeptimo requieſces vt deſcat bos tuus τ aſinus tuus: τ quieſcat filius.	

Pritiua heb.	Ter. Hā b.	Ero.	La xxiij.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina
אֲמָתֶךָ	וְהַגֵּר	וּבְכֹל	אֲשֶׁר	ancille tue: & aduena.	ancille tue τ aduena. οἰα ἂν ἐγὼ σὶ
אֲלֵיכֶם	תִּשְׁמְרוּ	וְשֵׁם	אֱלֹהִים	Omnia que dixi vobis custodite: & per	παιδίσκης σου καὶ ὁ προσήλυτος· πάντα ὅσα ἐὰν εἰ
אַחֵרִים	לֹא תַזְכִּירוּ	לֹא יִשָּׁמַע	עַל	nomē externorū deorum non iurabitis: ne	πω πρὸς ὑμᾶς, φυλάξεσθε· καὶ ὀνόματι θεῶν ἑτέρων
פִּיךָ	שֶׁלֹשׁ	רְגָלִים	תָּחֹג	que audietur ex ore vro. Tribus vicib	οὐκ ἀπαμνήσεσθε, οὐδ' ἐὰν ἀκουσθῇ ἐκ τοῦ στόμα
פֶּה			לִי	per singulos annos mihi festa celebrabitis.	vro. tria tempora anni celebrate
אֶת	חַג	הַמַּצּוֹת	תִּשְׁמֹר	So lēnitatē quoq; azymorū custodies. Septē	τος ὑμῶν· τρεῖς καιροὺς ἑορτάσετέ
יָמִים	תֹּאכַל	מַצּוֹת	כַּאֲשֶׁר	die bus comedetis azyma: sicut	μοι· τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξεσθε ποιεῖν· ἑπτὰ
יוֹם	אָכַל	צִוִּיתִךָ		precepi tibi tēpore mēsis nouorū quando	ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καθάπερ ἐνετειλάμην σοι
לְמוֹעֵד	חֹדֶשׁ	הָאָבִיב	כִּי	egressus es de egypto. Nō apparebis	κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων· ἐν γὰρ αὐτῷ
יָצָאתָ	מִמִּצְרָיִם	וְלֹא	יֵרָאוּ	coram me vacuus. Et so	ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός.
פָּנַי	רֵיקָם	וְחַג	הַקָּצִיר	lēnitatē messis primitiuorū opis tui	καὶ ἑορτὴν θερισμοῦ πρωτογενημάτων πόνων σου
בְּכוּרֵי	מַעֲשֶׂיךָ	אֲשֶׁר	תִּזְרַע	quēq; seminaueris in agro: solē	ὧν ἐὰν σπείρῃς ἐν τῷ ἀγρῷ σου.
בַּשָּׂדֶה	וְחַג	הָאָסִף	בְּצֵאת	nitatē quoq; in exitu anni quā congregaueris	καὶ ἑορτὴν συντελείας ἐπ' ἐξόδου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν
הַשָּׁנָה	בְּאָסְפְּךָ	אֶת	מַעֲשֶׂיךָ	fruges tuas de agro.	συναγωγῇ τῶν ἔργων σου τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου.
הַשָּׂדֶה	שָׁלֹשׁ	פְּעָמִים	בַּשָּׁנָה	Ter in anno apparebit	τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσεν
יֵרָאֶה	כָּל	זְכוּרְךָ	אֶל	oē masculinū tuū coram	λινὸν τὸ σὸν ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου· ὅταν γὰρ ἐκβά
פְּנֵי	הָאָדֹן	יְהוָה	לֹא	dño deo tuo. Non	λω ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου, καὶ πλατύνω τὰ ὅρια σου, οὐ
תִזְבַּח	עַל	חָמֵץ	דַּם	immolabis sup fermēto	κ ἐπιθυμήσει οὐδεὶς τὴν γῆν σου, ἡνίκα ἂν ἀναβαίνῃς
זִבְחִי	וְלֹא	יָלִין		sanguinē victime tue:	θύσεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα τοῦ θύματός μου, οὐδὲ μὴ κοιμηθῇ ἡ πα
חֵלֶב	חַגִּי	עַד	בֹּקֶר	nec remānebit adeps so	nitatio mee vsq; mane. primitias primitiuor
רֵאשִׁית	בִּכּוּרֵי	אַדְמָתְךָ	תָּבִיא	lēnitatis mee vsq; mā	ἑορτῆς μου ἕως πρωΐ. τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογενημάτων τῆς
בֵּית	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ		e. Primitias frugū terre	γῆς σου εἰσοίσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου· οὐκ ἐφήσεις ἔριφ
לֹא	תְבַשֵּׁל	גְּדִי	בַּחֲלֵב	tue deferes in domū dñi	ον ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου
אִמּוֹ				dei tui. Nō coques he	αὐτὸ πρὸ προσώπου σου, ἵνα φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως εἰσαγάγ
הִנֵּה	אָנֹכִי	שֹׁלֵחַ	מַלְאָךְ	dū in lacte matris sue.	ει σε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἡτοίμασά σοι· πρόσεχε σεαυτῷ καὶ
לְפָנֶיךָ	לִשְׁמָרְךָ	בַּדָּרֶךְ	וְלַהֲבִיאֲךָ	Ecce ego mittā angelum meum: qui p̄cedat	εἰσάκουε αὐτοῦ, μὴ ἀπειθεῖ αὐτῷ, οὐ γὰρ μὴ ὑποστείληταί σοι·
אֶל	הַמָּקוֹם	אֲשֶׁר	הֲכִנֹתִי	te & custodiat in via: &	τ.n. nomē meū est in eo. si audito audieris meā vo
				introducat in locum quem prepara	γὰρ ὄνομά μου ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ· ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς ἐμῆς φω
				ui tibi. Observa eum	νῆς: et feceris oia q̄cūq; precipio tibi: inimicꝰ ero
				& audi vocē eius: nec	τοῖς, καὶ ποιήσῃς πάντα ὅσα ἐντέλλομαί σοι, ἐχθρεύσω τοῖς
				cōtēnēdū putes: quia	inimicis tuis: et aduersabor aduersantib; tuis. ibit
				nō dimittet cū peccaue	ἐχθροῖς σου, καὶ ἀντικείσομαι τοῖς ἀντικειμένοις σου· πορεύ
				ris: & est nomē meū in	.n. angelus meꝰ precedēs te: et introducet te ad
				illo. si audieris vocē	σεται γάρ σου ὁ ἄγγελος μου ἡγούμενός σου, καὶ εἰσάξει σε πρὸς τὸν
				eius & feceris oia que	amorreū: et etheū: τ pherezeū: τ chananeū: τ
				loquor: inimicus ero	ἀμορραῖον, καὶ χετταῖον, καὶ φερεζαῖον, καὶ χαναναῖον, καὶ
				inimicis tuis: & affligā	
				affligentes te.	
				Precedetq; te angelus	
				meus: & introducet te	
				ad amorreū & etheū	
				& pherezeū chananeū	

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
אָמָתֶךָ	ancille tue τ peregrinus. Et in oībus que dixi vobis	אַמְתָךְ וְגִיוֹרָא וּכְכֹל דְּאֲמַרִית לְכוֹן תְּתַּסָּרוּן לְמֶעְבַּד
דְּכַר	estote admoniti: τ nois idolorū populoq; nō recorda	יְתֵהּ עַמְמַיָּא לָא תְדַכְּרוּן לָא
יִשְׁתְּמַע	bimini: neq; audietur in ore vro. Tribus vicibus in	יִתְשְׁמַע עַל פּוּמְכוֹן: תְּלָת זִמְנִין תְּחֶגּוּן קֳדָמַי בְּשַׁתָּא:
נְכַר	anno celebrabitis festa coꝝ me. Solēnitatē azymoq;	יָת חַגָּא דְּפִטִּירַיָּא תִּטַּר שָׁבְעָא
כְּשֵׁל	custodies: septē diebus comedes azyma: sicut prece	יוֹמִין תֵּיכוֹל פַּטִּירָא כְּמָא דְּפַקֵּדְתָּךְ לְזִמְנָן יַרְחָא
חֵיא	pi tibi in tēpore mensis nouaꝝ frugū: qm in eo egres	דְּאַבִּיבָא אֲרֵי בֵּיהּ נְפַקְתָּא מִמִּצְרַיִם
כְּנַשׁ	sus es de egypto: τ nō appareas in cōspectu meo va	וְלָא יִתְחֲזוּן קֳדָמַי רֵיקָנִין: וְחָגָא דְּחַצָּדָא בְּכוּרֵי עוֹבָדָךְ
בֵּית	cuus. Solēnitatē quoq; messis primitiuoꝝ operis tui	דִּזְרַעְתָּא בְּחַקְלָא וְחָגָא דְּכַנְשָׁתָא תֵּיתֵי בְּסוֹף שְׁתָּא
אִתָּא	que seminasti in agro. Et solemnitatē cōgregationis	כַּד כְּנַשְׁתָּא יָת עוֹבָדָךְ מִן חַקְלָא: תְּלָת זִמְנִין בְּשַׁתָּא יִתְחֲזוּן כָּל דְּכוּרָךְ
לְאָתָא	in exitu anni: qm congregaueris opera tua de agro.	קֳדָם רְבוֹן עָלְמָא יְיָ: לָא תִכּוֹס עַל חַמְרָא דְּמָ דְּבִחְתָּא
נְטָר	Tribus vicibus in anno apparebūt oēs masculi tui	וְלָא יְבִיתוּן בְּרַ מִן דְּבִחְתָּא תַּרְבִּי
שְׁלָא	coꝝ dñatore sculi dño. Non imolabis sup fermento	בְּכוּרֵי אַרְעָךְ תָּיְתֵי לְבֵית מַקְדְּשָׁא דַּיְיָ אֱלָהָךְ לָא תְּכוּל
תַּמָּן	sanguinem victime mee: neq; manebūt extra altare	דְּשַׁר בְּחַלְבָּא יָת אֲנָא שְׁלַח מַלְאֲכָא קֳדָמָךְ לְמִיטַרְךָ בְּאָרְחָא וּלְאַעָלוּתָךְ לַאֲתְרָא
סְגִי	adipes sacrificij solēnitatis vsq; mane. Principium	דְּאַתְקַנֵּית: אִסְתְּמַר מִן קֳדָמוֹהִי וְקַבֵּיל מֵימְרֵיהּ לָא תְּסָרֵיב לְקִבָּלֵיהּ אֲרֵי לָא יְשְׁבוֹק
אֲמַר	primitiaꝝ frugū terre tue afferes in sctuariū dñi dei tui. Nō	לְחוֹבֵיכוֹן אֲרֵי בְּשְׁמִי מֵימְרִי בֵּיהּ: אֲרֵי אִם קַבָּלָא תְּקַבֵּל מֵימְרִי וְתַעֲבֵיד כָּל דְּאֵימַלֵּיל
קְבֵל	comedes carnē cum lacte. Ecce ego mitto angelū meū	וְאֶשְׁנֵי יָת סַנְאֲךָ וְאֵעִיק לְדָסְעִיתָךְ לַדְּ אֲרֵי יְהֵךְ מַלְאֲכִי קֳדָמָךְ וְיַעֵיל לְאָמוֹרָאֵי
עֲבַד	ante te: vt custodiat te in via: τ introducat te in locuꝝ	וְחִתָּאֵי וּפְרִזָּאֵי וְכְנַעֲנָאֵי
עֵיק	quoq; paparaui. Observa te a facie eius: τ acquiesce	
	verbo eī ne sis rebellis in cōspectu eī: qr non dimit	
	tet pcta vra: qm in noīe meo est verbū eius. Quod si	
	suscipiēs susceptis verbū eius: τ feceris oia que locut	
	fuero: odio habebo inimicos tuos: τ tribulabo tri	
	bulātes te: qr ibit angel meꝰ ante faciē tuā: τ introdu	
	cet te ad amorreos τ etheos τ pherezeos τ chanāeos	

gergeseũ: et eueũ: et iebuseũ: τ delebo
γεργισαῖον, καὶ ἰυαῖον, καὶ ἰεβουσαῖον, καὶ ἐκτρίψω
eos. nõ adorabis deos eor: neq;
αὐτούς. οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὐδ' οὐ μὴ
seruies eis. nõ facies iuxta opera eo-
λατρεύσεις αὐτοῖς· οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐ-
rũ: sed destructiõe destrues eos: τ cõteres
τῶν, ἀλλὰ καθαιρέσει καθελεῖς αὐτούς, καὶ συντρίβων
cõteres statuas eor: et seruies dño
συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν, καὶ λατρεύσεις κυρίῳ
deo tuo: et benedicã panẽ tuũ τ ynũ
τῷ θεῷ σου, καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου καὶ τὸν οἶνόν
tuũ: τ aquã tuã: τ auertã infirmitatẽ a
σου, καὶ τὸ ὕδωρ σου, καὶ ἀποστρέψω μαλακίαν ἀφ' ὑ-
Deut. vobis. nõ erit inuobis sterilis: neq; infecũda: neq; sterilis
7.a. μῶν. οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄτεκνος, οὐδὲ ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα
sup trã tuã. numeꝝ dierũ tuoꝝ implc
ἐπὶ τῆς γῆς σου. τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου ἀναπλη-
bo: τ terrorẽ meũ mittã precedentẽ te. τ
ρώσω, καὶ τὸν φόβον μου ἀποστελῶ ἡγουμενόν σου, καὶ
ametes faciã oẽs gẽtes: in q̃s tu exiueris in eas:
D ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ ἐκπορεύσῃ εἰς αὐ-
et dabo oẽs aduersarios tuos pfu
τούς, καὶ δώσω πάντα τοὺς ὑπεναντίους σου φυγά-
gos: et imittam scrabrones priores te. τ ejj
δας, καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίας πρωτίρας σου. καὶ ἐκ-
ciam amorreos: τ eueos: et chananeos.
βαλῶ τοὺς ἀμορραίους, καὶ ἰυαίους, καὶ χαναναίους.
et etheos a te. nõ ejjciã eos a fa-
καὶ χετταίους ἀπὸ σοῦ. οὐκ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ προ-
cie tua in ãno vno: vt nõ fiat tra deserta
σώπου σου ἐν ἐνιαυτῷ ἑνί, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος
et multe fiãt cõtra te bestie tre: paulatim
καὶ πολλὰ θηρία ἐπὶ σὲ τὰ ἐκοῖα τῆς γῆς, κατὰ μι-
paulatim ejjciã eos a te: vsq; dũ crescas τ
κρὸν μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἕως ἂν αὐξηθῇς καὶ
hereditate possideas trã. τ ponã terminos tuos a
κληρονομήσῃς τὴν γῆν. καὶ θήσω τὰ ὅριά σου ἀπὸ τῆς
rubro mari vsq; ad mare palestinoꝝ:
ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἕως τῆς θαλάσσης τῶν φιλισταίμ,
et a deserto et vsq; ad fluniũ magnũ
καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου
euphratẽ. et tradã in manꝰ vras
εὐφράτου. καὶ παραδώσω εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν τοὺς
Deut. habitãtes in terra. et ejjciã eos a te:
7.a. ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῇ· καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ,
nõ habitabis cũ eis. et diis eoꝝ nõ ponẽs
οὐ συγκαθίσῃ αὐτοῖς· καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐ θήσῃς
fedus. et nõ hitabũt in terra tua: vt nõ pec
διαθήκην. καὶ οὐκ ἐγκαθίσουσιν ἐν τῇ γῇ σου, ἵνα μὴ ἁ-
care te faciãt erga me. si .n. seruieꝝ
μαρτάνειν σε ποιήσωσι πρός με. ἐὰν γὰρ δουλεύσῃς
diis eoꝝ: hi erũt tibi offẽdiculũ.
τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὗτοί ἔσονταί σοι πρόσκομμα.

gẽs & eueũ & iebuseum:
quos ego conterã. Nõ
adorabis deos eorum:
neq; coles eos. οοοοοοοο
Non facies opera eo-
rum: sed οοοοοοοοοοοοοοο
destrues eos: & cõfrin-
ges statuas eorum. οοοο
Seruietisq; dño deo ve
stro: οοοοοοοοοοοοοοοοο
vt bñdicã panibus tu-
is & aquis: οοοοοοοοοοοοο
& auferã infirmitatẽ de
medio tui. Non erit οοο
infecunda nec sterilis ĩ
terra tua. οοοοοοοοοοοοο
Numerũ dierũ tuorũ
implebo. Terrorẽ me-
um mittã in pcursũ tu-
um: & occidã omnem
populũ ad quẽ ingre-
dieris. οοοοοοοοοοοοοοο
Cũctorũq; inimicorũ
tuorũ corã te terga ver
tẽ emittens scrabrones
prius: qui fugabunt οοο
eueum & chananeũ &
οοοοοοοοοοοοοοοοοοοοοοο
etheum ante eã intro-
eas. Non eiiciam eos
a facie tua ãno vno ne
οοοοοοοοοοοοοοοοοοοοοοο
terra in solitudinẽ redi
gatur: & crescãt contra
te bestie. Paulatim ex
pellã eos οοοοοοοοοοοοοο
de conspectu tuo: do-
nec augearis οοοοοοοοοο
& possideas terrã. Po
nam ãt termios tuos a
mari rubro vsq; ad ma
re palestiorũ: & a deser
to vsq; ad fluniũ. Tradã
ĩ manibus vestris οοοοο
habitatores terre: & ejjciã eos de cõspectu ve
stro. Nõ ĩibis cũ eis
fedus: nec cũ diis eorũ.
non habitent in terra
tua: ne forte peccare
te faciãt ĩ me si ĩ seruie-
ris diis eorum: quod οο
tibi certe erit in scan-
dalum.

Ter.Heb.	Exo. Ca.xxiii.	Interp.cha.	Interpretatiua cha.
כָּחַד	וְהַיְבוּסִי׃ וְהִכְחַדְתִּיו׃ לֹא	et eueũ et iebuseũ: et disperdaꝝ eos. Non	וְשֵׁצָא כָּנַד טָעָה
עָבַד	תִשְׁתַּחֲוֶה לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם	adorabis deos eorũ: neq; coles ea: neq; facies	פָּלַח כּוּם בָּרַךְ
עָשָׂה	וְלֹא תַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם כִּי הָרֵס	fm opera eorũ. sed destruẽs destrues eos τ cõfringẽs cõfringes sta-	אָכַל שִׁתָּה עָוָה
נָצַב	תְּהָרְסֵם וְשַׁבֵּר תְּשַׁבֵּר מַצֵּבֹתֵיהֶם׃	tuas eorũ. Seruietisq; coram dño deo vestro: τ bene-	הָיָה תָּבֵל
עָבַד	וַעֲבַדְתֶּם אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם	dicet cibum tuũ τ potuꝝ tuũ: τ auferam infirmitates	מָעָה שָׁלַם שָׁלַח
בָּרַךְ	וּבֵרַךְ אֶת לַחְמְךָ וְאֶת מֵימֶיךָ	pessimas de medio tui. Non erit orbata τ sterilis in	אָתָא מָסַר חָזַר
סוּר חֳלָה הָיָה	וְהַסַרְתִּי מַחֲלָה מִקִּרְבֶּךָ׃ לֹא תִהְיֶה	terra tua: numerum dierum tuoꝝ perficiam. Terro-	תָּרַךְ צָדָה סָגָא
שָׁכַל	מְשַׁכֵּלָה וַעֲקָרָה בְּאַרְצֶךָ אֶת	rem meũ mittam ante te: τ conteram omnẽ populuꝝ	הָיָה תָּרַךְ נָפַשׁ
סָפַר יוֹם מָלֵא	מִסְפַּר יָמֶיךָ אַמַּלֵּא׃ אֶת אֵימָתִי	ad quẽ tu ingredieris vt pugnes cõtra eum. Et ponã	חָסַן שָׁוֶה דִּבֵּר
שָׁלַח הָמַם	אֲשַׁלֵּחַ לְפָנֶיךָ וְהַמֹתִי אֶת כָּל	oẽs inimicos tuos corã te terga vertentes. Mittãq;	מָסַר נָזַר טָעָה
נוּא נָתַן	הָעָם אֲשֶׁר תָּבֹא בָהֶם וְנָתַתִּי אֶת	vespam ante faciem tuã: τ eiciet eueos: chananeos:	כּוּם חוּב פָּלַח
נָבַשׁ	כָּל אֹיְבֶיךָ אֵלֶיךָ עֹרֶף׃ וְשִׁלַּחְתִּי	et etheos a facie tua. Non eiiciam eos a facie tua in	
הָיָה	אֶת הַצִּרְעָה לְפָנֶיךָ וְגֵרְשָׁה	anno vno: ne terra sit deserta: τ multiplicẽtur contra	
	אֶת חִוִּי אֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת	te bestie agri. Paulatim eiiciam eos a facie tua: do-	
	הַחִתִּי מִלְּפָנֶיךָ׃ וְגֵרְשָׁה	nec augearis τ possideas terram. Ponãq; terminuꝝ	
	אֶת הַחִוִּי אֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת	tuum a mari rubro vsq; ad mare philistinoꝝ τ a de	
	הַחִתִּי מִלְּפָנֶיךָ׃ לֹא אֲנַרְשֶׁנּוּ	serto vsq; ad euphratem: quoniã tradam in manibus	
	מִפָּנֶיךָ שָׁנָה אַחַת פֶּן תִּהְיֶה	vestris habitatores terre: τ eiiciam eos a facie tua.	
	הָאָרֶץ שְׁמָמָה וְרַבָּה עָלֶיךָ חַיַּת	Non ĩibis cum eis pactum nec cuꝝ idolis suis. non	
	הַשָּׂדֶה׃ מְעַט מְעַט אֲנַרְשֶׁנּוּ	habitent in terra tua: ne forte peccare te faciant co-	
	מִפָּנֶיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְרֶה	ram me: neq; seruias ydolis eorum: quia in scanda-	
	וְנָחַלְתָּ אֶת הָאָרֶץ׃ וְשַׁתִּי אֶת	lum erunt tibi. Cap.24.	
	גְּבֻלְךָ מִיַּם סוּף וְעַד יָם פְּלִשְׁתִּים		
	וּמִמִּדְבָּר עַד הַנָּהָר כִּי אֶתֵּן בְּיֶדְכֶם		
	אֶת יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְגֵרַשְׁתָּמוֹ מִפָּנֶיךָ׃		
כָּרַת בְּרִית	לֹא תִכְרֹת לָהֶם וְלֵאלֹהֵיהֶם בְּרִית׃		
חָטָא	לֹא יֵשְׁבוּ בְּאַרְצְךָ פֶּן יַחֲטִיאוּ		
עָבַד	אֹתְךָ לִי כִּי תַעֲבֹד אֶת אֱלֹהֵיהֶם כִּי		
הָיָה מֹקֵשׁ	יִהְיֶה לְךָ לְמוֹקֵשׁ׃		

תְּאֵי וְיַבּוּסָאֵי וְאָשֵׁי צִינּוֹן׃ לָא תִסְגְּדוּן לְטַעֲוָתְהוֹן וְלָא תִפְלְחִינּוּן וְלָא תַעְבְּדוּן כְּעוֹבָדֵיהוֹן
אֲרֵי פַּנָּרָא תְּפַנְּרִינּוּן וְתַבָּרָא תְּתַבְּרִין קֳדָם יְיָ אֱלָהָנּוּ׃ וְתִפְלְחוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהָנּוּ וְיִבָרֵךְ יָת
לֶחְמָךְ וְיָת מֵשְׁתָּךְ וַאֲנָדֵי מָרְעִין בֵּישִׁין מִמְּגָיְנָךְ׃ לָא תְהֵי מְתַכְּלָא וַעֲקָרָא בְּאַרְעָךְ יָת
מְנָיַן יוֹמָךְ אַשְׁלֵם׃ יָת אֵימְתִי אֲשַׁלַּח קֳדָמָךְ וַאֲתַבֵּר יָת כָּל עַמָּא דְּאַתְ עָתִיד לְמֵיעַל בְּהוֹן
וְאֶמְסַר יָת כָּל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ קֳדָמָךְ מַחֲזִרִי קְדָל׃ וַאֲשַׁלַּח יָת עַרְעִיתָא קֳדָמָךְ וְיִתְגָּרֵשׁ יָת
חִוָּאֵי יָת כְּנַעֲנָאֵי וְיָת חִתָּאֵי מִן קֳדָמָךְ׃ לָא אֲתַרְכִינֵיהּ מִן קֳדָמָךְ בְּשָׁתָא חֲדָא דִּלְמָא תְהֵי
אַרְעָא צְדָיָא׃ וְיִסְגֵּי עֲלָךְ חֵיוַת בָּרָא׃ זְעֵיר זְעֵיר אֲתַרְכִינֵיהּ מִן קֳדָמָךְ עַד דְּתִתְפְּשׁ וְתֵירַת
יָת אַרְעָא׃ וְאֶשַׁוֵּי יָת תְּחוּמָךְ מִימָּא דְסוּף עַד יַמָּא דְפְלִשְׁתָּאֵי וּמִמַּדְבְּרָא עַד פְּרָת אֲרֵי
אֶמְסַר בִּידֵיהוֹן יָת יַתְבֵי אַרְעָא וְאַתְרְכִינוּן מִן קֳדָמָךְ׃ לָא תִגְזַר לְהוֹן וּלְטַעֲוָתְהוֹן
קְיָם׃ לָא יִתְבוּן בְּאַרְעָךְ דִּלְמָא יְחַיְבִינוּן יָתָךְ קֳדָמַי וְלָא תִפְלַח יָת טַעֲוָתְהוֹן אֲרֵי
לְתַקְלָא יְהוֹן לָךְ׃

Ca.xxiiii.

et eueos τ iebuseos: τ disperdaꝝ eos. Non adorabis
idola eorũ neq; coles ea: neq; facies fm opera eorum.
sed destruẽs destrues eos τ cõfringẽs cõfringes sta-
tuas eorũ. Seruietisq; coram dño deo vestro: τ bene-
dicet cibum tuũ τ potuꝝ tuũ: τ auferam infirmitates
pessimas de medio tui. Non erit orbata τ sterilis in
terra tua: numerum dierum tuoꝝ perficiam. Terro-
rem meũ mittam ante te: τ conteram omnẽ populuꝝ
ad quẽ tu ingredieris vt pugnes cõtra eum. Et ponã
oẽs inimicos tuos corã te terga vertentes. Mittãq;
vespam ante faciem tuã: τ eiciet eueos: chananeos:
et etheos a facie tua. Non eiiciam eos a facie tua in
anno vno: ne terra sit deserta: τ multiplicẽtur contra
te bestie agri. Paulatim eiiciam eos a facie tua: do-
nec augearis τ possideas terram. Ponãq; terminuꝝ
tuum a mari rubro vsq; ad mare philistinoꝝ τ a de
serto vsq; ad euphratem: quoniã tradam in manibus
vestris habitatores terre: τ eiiciam eos a facie tua.
Non ĩibis cum eis pactum nec cuꝝ idolis suis. non
habitent in terra tua: ne forte peccare te faciant co-
ram me: neq; seruias ydolis eorum: quia in scanda-
lum erunt tibi. Cap.24.

Pristina heb. Cap. xxiiii.

Ter. Heb. Exo. Ca. xxiiii.

וְאֶל־מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֶל יְהוָה
אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים
מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
מֵרָחֹק: וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל־יְהוָה
וְהֵם לֹא יִגְּשׁוּ וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ
עִמּוֹ: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֵת
כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וְאֵת כָּל־הַמִּשְׁפָּטִים
וַיַּעַן כָּל־הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ
כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
נַעֲשֶׂה: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֵת כָּל־דִּבְרֵי
יְהוָה וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ
תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מַצֵּבָה
לִשְׁנֵים עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיִּשְׁלַח אֶת־נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ
עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים שְׁלָמִים
לַיהוָה פָּרִים: וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי
הַדָּם וַיָּשֶׂם בָּאֲגָנֹת וְחֲצִי הַדָּם
זָרַק עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית
וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ כֹּל
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע:
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַדָּם וַיִּזְרֹק עַל
הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם הַבְּרִית אֲשֶׁר
כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם עַל כָּל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה: וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב
וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיִּרְאוּ אֵת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתַחַת
רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת הַסַּפִּיר
וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לָטֹהַר:

Pristina chal.

וּלְמֹשֶׁה אֲמַר קָרֵב לְוָתָךְ יְיָ אַתְּ וְאַהֲרֹן נַדָב וַאֲבִיהוּא וְשַׁבְעִין מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל וְתִסְגְּדוּן
מֵרָחִיק: וְיִתְקָרֵב מֹשֶׁה בִּלְחוֹדוֹהִי יְיָ וְאִינוּן לָא יִתְקָרְבוּן וְעַמָּא לָא יִסְקוּן עִמֵּיהּ:
וַאֲתָא מֹשֶׁה וְאִשְׁתָּעִי לְעַמָּא יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דַיְיָ וְיָת כָּל דִּינַיָּא וַאֲתֵיבוּ כָל עַמָּא
בְּחָדָא וַאֲמָרוּ כָּל פִּתְגָמַיָּא דְמַלֵּיל יְיָ נַעֲבֵיד: וּכְתַב מֹשֶׁה יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דַיְיָ וְאַקְדִים
בְּצַפְרָא וּבְנָא מַדְבְּחָא בְּשֵׁפּוֹלֵי טוּרָא וְתַרְתָּא עֶשְׂרֵה קָמָא לְתַרְעֵי עַשָׂר שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל:
וּשְׁלַח יָת בְּחוּרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַסִּיקוּ עֲלָוָן וּנְכָסוּ נִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יְיָ תּוֹרִין: וּנְסִיב
מֹשֶׁה פַּלְגוּת דְּמָא וְשַׁוִי בְּמִזְרְקַיָּא וּפַלְגוּת דְּמָא זָרַק עַל מַדְבְּחָא: וּנְסִיב סִפְרָא
דִּקְיָמָא וּקְרָא קֳדָם עַמָּא וַאֲמָרוּ כָּל דְּמַלֵּיל יְיָ נַעֲבֵיד וּנְקַבֵּל: וּנְסִיב מֹשֶׁה יָת דְּמָא
וּזְרַק עַל מַדְבְּחָא לְכַפָּרָה עַל עַמָּא וַאֲמַר הָא דַם קְיָמָא דְּגְזַר יְיָ עִמְּכוֹן עַל כָּל פִּתְגָמַיָּא
הָאִלֵּין: וּסְלִיק מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נַדָב וַאֲבִיהוּא וְשַׁבְעִין מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל: וְחָזוֹ יָת יְקָר אֱלָהָא
דְּיִשְׂרָאֵל וְתוֹתֵי כּוּרְסֵי יְקָרֵיהּ כְּעוֹבַד אַבְנָא טָבָא

Pristina chal.

וְנַסֵּק שׁוּב וְסָגַד
קָרֵב
שָׁעָה דּוּךְ תּוּב
עֲבַד דַּמִים
בְּנָה דָּמָה תְּרֵי
קוּם נְסַק עֲלַת
שַׁוֵּה זְרַק
קוּם עֲבַד קְבֵל
אֱל
שׁוּבְתָּא

Trasla. B. Hiero.

Moysi quoq; Ca. 24 A
dixit. Ascēde ad
dñm tu & aarō nadab
& abiu & septuaginta
senes ex israel: & ado
rabitis
procul. Soluscz moy-
ses accēdet ad dominū
& illi nō appropiqua-
būt: nec populus ascē
det cū eo. Venit ergo
moyses & narrauit ple
bi omnia verba dñi at
qz iudicia.
Rñditqz ois populus
vna voce.
Omnia verba domini
que locutus est
faciemus. Scripsit autē
moyses vniuersos ser-
mōes dñi: & mane cō
surgens edificauit alta-
re ad radices montis:
& duodecim titulos
per duodecim tribus isra
el.
Misitqz iuuenes de fili
is israel: & obtulerunt
holocausta immolauerūt
victimas pacificas
vitulos. Tulit ita-
qz moyses dimidiā ptē
sanguinis: & misit in
crateras: partē āt residu
am fudit sup altare. Aſ
sumensqz volumē fede-
ris legit audiēte popu-
lo. Quid dixerūt. Oīa
que locutus est dñs fa
ciemus: & erimus obe-
dientes. Ille vero sūptū
sanguinem respsit in
populū. Et ait. Hic est
sanguis federis quod
pepigit dñs vobiscum
super cūctis sermoni-
bus his. Ascēderuntqz
moyses & aaron: nа-
dab & abiu & septuagi
ta de senioribus israel:
& viderunt deum isra-
el. Sub
pedibus eius qsi opus
lapidis saphirini:

Trasla. Grec. lxx. cū interp. latina.

ΚΑΙ moysi dixit: ascēde ad dñm tu & a. Ca. 24 A
καὶ μωυσῆ εἶπεν, ἀνάβηθι πρὸς κύριον σὺ καὶ ἀα
aarō & nadab & abiud: & septuaginta se-
ρὼν καὶ ναδὰβ καὶ ἀβιούδ, καὶ ἑβδομήκοντα τῶν πρε
niorum israel: & adorabūt alōge
σβυτέρων Ἰσραήλ, καὶ προσκυνήσουσι μακρόθεν τῷ
dñs: & approping̃bit moyses solus ad dñm: ipſi āt
κυρίῳ, καὶ ἐγγιεῖ μωυσῆς μόνος πρὸς τὸν θεόν, αὐτοὶ δὲ
nō approping̃būt: at pplus nō simul ascēdet cū eis.
οὐκ ἐγγιοῦσιν, ὁ δὲ λαὸς οὐ συναναβήσεται μετ' αὐτῶν.
Ingressus ē āt moyses: & narrauit pplo oīa B. 19. b
εἰσελθὼν δὲ μωυσῆς, καὶ διηγήσατο τῷ λαῷ πάντα Infra.
verba dñi & iudicia. rndit āt eo.
τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ δικαιώματα· ἀπεκρίθη δὲ
oīs pplo voce vna: dicētes: oēa
πᾶς ὁ λαὸς φωνὴ μιᾷ, λέγοντες, πάντας τοὺς λόγους
q̃s locut' ē dñs: faciem⁹: & audiem⁹. & scri-
οὓς ἐλάλησεν κύριος, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα· καὶ ἔγρα
psit moyses oīa verba. surgēs āt moyses
ψε μωυσῆς πάντα τὰ ῥήματα. ὀρθρίσας δὲ μωυσῆς
mane edificauit altare sub mōte: & duode
τὸ πρωῒ ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος, καὶ δώδε
cim lapideos in duodecim trib⁹ israel. & im-
κα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ· καὶ ἐξαπέ
sit iuuenes filios israel: & obtulerūt
στειλε τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀνήνεγκαν
holocausta: & sacrificauerūt victimā salutarib⁹
ὁλοκαυτώματα, καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου τῷ θεῷ
vitulos. accipiēs āt moyses dimidiū sāguinis Hebr.
μοσχάρια· λαβὼν δὲ μωυσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος 9. b.
infudit in craterē: at dimidiū sanguinis infu-
ἐνέχεεν εἰς κρατῆρα, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ αἵματος προσέ-
dit sup altare. & accipiēs libꝝ testa
χεεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς δια
mēti: legit in aures populi. & dixit: oīa
θήκης, ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ. καὶ εἶπεν, πάντα
que locut' ē dñs: faciemus: & audiem⁹.
ὅσα ἐλάλησεν κύριος, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα.
accipiēs āt moyses sanguinē respsit
λαβὼν δὲ μωυσῆς τὸ αἷμα κατεσκίδασεν τοῦ
populū. & dixit: ecce sanguis testamēti: quē
λαοῦ· καὶ εἶπεν, ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς B
dispositt dñs ad vos de oīb⁹ ser-
διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λό
mōib⁹ his. Et ascēdit moyses et aarō et na
γων τούτων· καὶ ἀνέβη μωυσῆς καὶ ἀαρὼν καὶ να
dab et abiud: et septuaginta senio-
δὰβ καὶ ἀβιούδ, καὶ ἑβδομήκοντα τῶν πρεσβυ
rum israel: et viderūt locū vbi stetit
τέρων Ἰσραήλ, καὶ ἴδοι τὸν τόπον οὗ ἑστήκει ὁ
deus israel: et q̃ sub pedes ei⁹
θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐ-
quasi op⁹ lateris saphiri:
τοῦ ὡσεὶ ἔργον πλίνθου σαπφείρου,

Trasla. Chal.

וּלְמֹשֶׁה אֲמַר סָק לְקֳדָם יְיָ אַתְּ וְאַהֲרֹן נַדָב וַאֲבִיהוּא וְשַׁבְעִין מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל וְתִסְגְּדוּן
מֵרָחִיק: וְיִתְקָרֵב מֹשֶׁה בִּלְחוֹדוֹהִי יְיָ וְאִינוּן לָא יִתְקָרְבוּן וְעַמָּא לָא יִסְקוּן עִמֵּיהּ:
וַאֲתָא מֹשֶׁה וְאִשְׁתָּעִי לְעַמָּא יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דַיְיָ וְיָת כָּל דִּינַיָּא וַאֲתֵיבוּ כָל עַמָּא
בְּחָדָא וַאֲמָרוּ כָּל פִּתְגָמַיָּא דְמַלֵּיל יְיָ נַעֲבֵיד: וּכְתַב מֹשֶׁה יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דַיְיָ וְאַקְדִים
בְּצַפְרָא וּבְנָא מַדְבְּחָא בְּשֵׁפּוֹלֵי טוּרָא וְתַרְתָּא עֶשְׂרֵה קָמָא לְתַרְעֵי עַשָׂר שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל:
וּשְׁלַח יָת בְּחוּרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַסִּיקוּ עֲלָוָן וּנְכָסוּ נִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יְיָ תּוֹרִין: וּנְסִיב
מֹשֶׁה פַּלְגוּת דְּמָא וְשַׁוִי בְּמִזְרְקַיָּא וּפַלְגוּת דְּמָא זָרַק עַל מַדְבְּחָא: וּנְסִיב סִפְרָא
דִּקְיָמָא וּקְרָא קֳדָם עַמָּא וַאֲמָרוּ כָּל דְּמַלֵּיל יְיָ נַעֲבֵיד וּנְקַבֵּל: וּנְסִיב מֹשֶׁה יָת דְּמָא
וּזְרַק עַל מַדְבְּחָא לְכַפָּרָה עַל עַמָּא וַאֲמַר הָא דַם קְיָמָא דְּגְזַר יְיָ עִמְּכוֹן עַל כָּל פִּתְגָמַיָּא
הָאִלֵּין: וּסְלִיק מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נַדָב וַאֲבִיהוּא וְשַׁבְעִין מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל: וְחָזוֹ יָת יְקָר אֱלָהָא
דְּיִשְׂרָאֵל וְתוֹתֵי כּוּרְסֵי יְקָרֵיהּ כְּעוֹבַד אַבְנָא טָבָא

Trāsla.Gre.lxx.cū int erp̄.latina.

et sicut speciem firmamēti celi puri
καὶ ὡσεὶ εἶδος στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ καθα
rate. et electos israel nō vi
ρότητι. καὶ τῶν ἐκλελεγμένων τοῦ Ἰσραὴλ οὐ δι
sonuit neq; vn̄. et apparuerūt in loco
φώνησεν οὐδεὶς εἰς. καὶ ὤφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ
dei et comederūt et biberūt. et dixit dñs ad moy
θεοῦ καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. καὶ εἶπε κς̄ πρὸς μωυ
sen: ascēde ad me in mōtē: et sta illic:
σῆν, ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἔσθι ἐκεῖ,
et dabo tibi tabulas lapideas legē et
καὶ δώσω σοι τὰ πυξία τὰ λίθινα τὸν νόμον καὶ τὰς
mādata: q̄ scripsi vt darē legē eis. et sur
ἐντολάς, ἃς ἔγραψα νομοθετῆσαι αὐτοῖς. καὶ ἀνα
infra. 33.d. gēs moyses et iosue q̄ astabat ei: ascēde
στὰς μωυσῆς καὶ ἰησοῦς ὁ παρεστηκὼς αὐτῷ, ἀνέβη
runt in mōtē dei: et senioribus
σαν εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις
dixerūt: manete hic: q̄usq; reuertamur
εἶπον, μείνατε αὐτοῦ, ἕως ἂν ἐπιστρέψωμεν
ad vos. et ecce aarō et hur vobiscū. si
πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἰδοὺ ἀαρὼν καὶ ὢρ μεθ' ὑμῶν. ἐάν
alicui cōtigerit q̄stio: accedāt ea.
τινι συμβῇ κρίσις, πρὸς αὐτοὺς πορευέσθωσαν αὐτοῖς.
et ascēdit moyses in mōtē: et cooperuit nu
καὶ ἀνέβη μωυσῆς εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐκάλυψε ἡ νε
bes mōtē: et descēdit gloria dei in
φέλη τὸ ὄρος, καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸ
mōtē sinai: et cooperuit illū nabes sex di
ὄρος τὸ σινά, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὸ ἡ νεφέλη ἡμέ
es. et vocauit dñs moysen die
ρας. καὶ ἐκάλεσε κύριος τὸν μωυσῆν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
septima de medio nubis. at species glo
ἑβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης. ἡ δὲ ὄψις τῆς δό
rie dñi quasi ignis ardens in vertice
D ξης κυρίου ὡσεὶ πῦρ φλέγων ἐπὶ τῆς κορυφῆς
montis coram filijs israel. et ingressus e
τοῦ ὄρους ἐναντίον τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ εἰσῆλθε
infra. 34.d. moyses in medū nubis: et ascēdit in
μωυσῆς εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης, καὶ ἀνέβη εἰς
mōtē: et fuit illic in mōte quadragita
τὸ ὄρος, καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡ
dies et quadragita nocteꝫ
μέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. Ca.25.

Θ Et locutus ē dñs ad moysen: dicēs: dic
καὶ ἐλάλησε κς̄ πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἶπον τοῖς
filijs israel: t accipiant mihi p̄mitias ab oi
υἱοῖς ἰσρ̄λ, καὶ λαβέτωσάν μοι ἀπαρχὰς παρὰ πάν
bus: q̄b̄ vsū fuerit cordi. accipietis p̄mitias
των, οἷς ἂν δόξῃ τῇ καρδίᾳ. λήψεσθε τὰς ἀπαρχάς
meas. t hec est p̄mitia: q̄s accipietis ab
μου. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχή, ἣν λήψεσθε παρ' αὐ
eis: aurū: argentū: es:
τῶν, χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν,

Trāsla.B.Iero.

[b]& quasi[c]celū[f]cū serenū est.[i]Necnō[e]super eos[c]os qui p̄cul recesserāt de[f]filijs[h]israel[m]misit[n]manū suā.[o]Viderūtq; [q]deū [r]& comederūt [s]ac biberūt.[t]Dixit autē [u]dñs [r]ad [r]Moysen.[s]ascēde[a]ad me [b]in montem:[c]& esto[o]ibi [c]daboq; tibi [b]tabulas[d]lapideas [k]& legē[l]ac mandata[m]que [n]scripsi:[o]vt doceas filios israel.[p]Surrexerūt[q]moyses[r]& iosue[s]minister ei[o]: [r]ascēdēsq;[s]moyses[r]in [r]montē[r]dei [b]seniorib⁹ [c]ait.
[b]Expectate[c]hic[e]donec [f]reuertamur [k]ad vos.[l]Habetis[m]aaron [n]& hur[o]vobiscum: si [p]qd natū fuerit q̄stiōis [s]referetis[t]ad eos.[u]Cūq; ascendisset[r]moyses:[s]operuit[b]nubes [c]montem:[e]& habitauit [f]gloria[a]dñi[b]super [k]sinai[l]tegens illum[m]nube[n]sex[o]diebus.
[e]Septimo āt[a]die [p]vocauit[r]eū dñs [a]de medio[c]caliginis.erat autē species[f]glorie[a]dñi [b]q̄si ignis[c]ardes[e]sup verticē[f]montis:[f]i cōspectu [f]filiorū[b]israel.[l]Ingressusq; [s]moyses[l]medium [m]nebule[a]ascēdit[o]in [p]mōtem:[q]& fuit ibi [r]q̄dragita[a]die[b]& [r]q̄draginta[l]noctibus. Ca.25.
LOcutusq; est[b]dominus[a]ad[o]Moysen [c]dicens.[f]Loquere[b]filijs [l]israel:
[k]vt tollant[l]mihi[m]primitias.[n]Ab[o]omni[p]homine [q]qui[r]offert vltroneus[s]ac cipietis eas.
[f]Hec sunt autem[a]que [b]accipere debetis.[c]Au[f]rū[c]& argentum[f]& es

Ter.Heb. Exo. Ca.xxv. Pritiua.heb.

וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לְטָהַר׃ וְאֶל
אֲצִילֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ אֶצֶל
וַיֶּחֱזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃ חזה אכל שתה
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עֲלֵה אֵלַי
הָהָרָה וֶהְיֵה שָׁם וְאֶתְּנָה לְךָ אֶת עתן
לֻחֹת הָאֶבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר לוח ירה צוה
כָּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם׃ וַיָּקָם מֹשֶׁה ירה קום
וִיהוֹשֻׁעַ מְשָׁרְתוֹ וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל שרת
הַר הָאֱלֹהִים׃ וְאֶל הַזְּקֵנִים אָמַר
שְׁבוּ לָנוּ בָּזֶה עַד אֲשֶׁר נָשׁוּב שוב
אֲלֵיכֶם וְהִנֵּה אַהֲרֹן וְחוּר עִמָּכֶם
מִי בַעַל דְּבָרִים יִגַּשׁ אֲלֵהֶם׃ וַיַּעַל נגש
מֹשֶׁה אֶל הָהָר וַיְכַס הֶעָנָן אֶת כסה
הָהָר׃ וַיִּשְׁכֹּן כְּבוֹד יְהוָה עַל הַר שכן כבד
סִינַי וַיְכַסֵּהוּ הֶעָנָן שֵׁשֶׁת יָמִים יום
וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי קרא
מִתּוֹךְ הֶעָנָן׃ וּמַרְאֵה כְּבוֹד יְהוָה ראה
כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר לְעֵינֵי
בְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ בוא
הֶעָנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר וַיְהִי מֹשֶׁה עלה היה
אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה׃ רבע

Cap.xxv.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה דבר
לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ לקח רום
אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת
תְּרוּמָתִי׃ וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
תִּקְחוּ מֵאִתָּם זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃

Interp.chal.

et quasi aspectus celi cum serenus est. Principibus autē filioꝫ israel nullū incōmodū fuit: t viderūt gloriam dei: t gauisi sunt in sacrificijs suis que accepta fuerūt: quasi comedissent t bibissent. Dixitq; dñs ad moysen ascende in cōspectu meo in montē: t esto ibi: et dabo tibi tabulas lapideas t legem t mādata que scripsi vt doceas eos. surrexitq; moyses t iosue minister eius: t ascendit moyses in montē in quo reuelata fuerat gloria dñi. senioribus autē dixit. Expectate nos hic: donec reuertamur ad vos. Et ecce aaron et hur vobiscū: quicūq; habuerit iudiciū accedāt coram eis. Ascenditq; moyses in montē: t cooperuit nubes montē: t habitauit gloria dñi sup montē sinai: cooperuitq; eū nubes sex diebus: t vocauit moysen in die septimo de medio nubis. t visio glorie dñi erat sicut visio ignis ardentis in vertice montis in oculis filiorum israel. Et ingressus est moyses in medio nubis: ascenditq; in montē: t fuit moyses in monte quadraginta diebus t quadraginta noctibus. Ca.25.
LOcutusq; est dominus cum moyse dicens. Loquere cum filijs israel: vt separent coram me separationē primitiaꝫ: ab omni viro q̄ voluerit ex corde suo acciptetis separationem meam. Hec est autem separatio quam tolletis ab eis. aurū t argentum t es

Trāsla.Chal.

וּכְמַחֲזֵי שְׁמַיָּא לְבַהִירוּ׃ וְלִרְבָרְבֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָא
הֲוָת נְזָקָא וַחֲזוֹ יָת יְקָרָא דַיְיָ וְכָרוֹ
וְחֶדוֹ בְּקוּרְבָּנַיָּהוֹן דְּיִתְקַבָּלוּ כְּאִלּוּ אֲכָלוּ וְשָׁתוֹ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה סַק לְקֳדָמַי
לְטוּרָא וֶהֱוֵי תַמָּן וְאֶתֵּן לָךְ יָת לוּחֵי אַבְנָא וְאוֹרָיְתָא וּפִקּוּדַיָּא דִּכְתַבְתָּא לְאַלָּפוּתְהוֹן
וְקָם מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ מְשָׁמְשָׁנֵיהּ וְסָלִיק מֹשֶׁה לְטוּרָא דְּיְיָ׃ וְאָמַר לְסָבַיָּא אָתְבוּ
לְכוֹן הָכָא עַד דְּנֵיתוּב לְוָתְכוֹן וְהָא אַהֲרֹן וְחוּר עִמְּכוֹן מַאן דְּאִית
לֵיהּ דִּינָא יְתְקָרֵב לְקֳדָמֵיהוֹן׃ וְסָלִיק מֹשֶׁה לְטוּרָא וְחַפָּא עֲנָנָא יָת טוּרָא׃ וּשְׁרָא יְקָרָא
דַיְיָ עַל טוּרָא דְּסִינַי וְחַפָּהִי עֲנָנָא שִׁתָּא יוֹמִין וְקָרָא לְמֹשֶׁה בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה מִגּוֹ
עֲנָנָא׃ וְחֵזוֹ יְקָרָא דַיְיָ כְּאֶשָּׁא אָכְלָא בְּרֵישׁ טוּרָא לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְעָל מֹשֶׁה
בְּגוֹ עֲנָנָא וְסָלִיק לְטוּרָא וַהֲוָה מֹשֶׁה בְּטוּרָא אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילְוָן׃

La.xxv.

וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִפְרְשׁוּן קֳדָמַי
אַפְרָשׁוּתָא מִן כָּל גְּבַר דְּיִתְרְעֵי לִבֵּיהּ תְּסָבוּן יָת אַפְרָשׁוּתִי׃ וְדָא אַפְרָשׁוּתָא דְּתִסְבוּן
מִנְּהוֹן דַּהֲבָא וְכַסְפָּא וּנְחָשָׁא׃

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Exo.	Ca. xxv.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Exe. lxx. cũ interp. latina.
תְּכֵלֶת	וְאַרְגָּמָן	וְתוֹלַעַת	שָׁנִי	וְשֵׁשׁ	hyacinthũ: purpurã: coccinũ duplũ: et byssũ
תַּחַשׁ	עִזִּים	וְעֹרֹת	אֵילִם	מְאָדָּמִים	retortã: et pilos caprinos: et pelles
עֹרֹת	תְּחָשִׁים	וַעֲצֵי	שִׁטִּים	שֶׁמֶן	arietũ rubricatas: et pelles hyacinthinas:
לַמָּאֹר	בְּשָׂמִים	לְשֶׁמֶן	הַמִּשְׁחָה	וְלִקְטֹרֶת	et ligna iputribilia: et lapides sardios: et oleũ in
וְלִקְטֹרֶת	הַסַּמִּים	אַבְנֵי	שֹׁהַם		illuminationẽ: thymiamata i oleũ vnctionis: et
וְאַבְנֵי	מִלֻּאִים	לָאֵפֹד	וְלַחֹשֶׁן	וְעָשׂוּ	in cõpositionẽ thymiamatis: et lapides in sculptu
לִי	מִקְדָּשׁ	וְשָׁכַנְתִּי	בְּתוֹכָם	כְּכֹל	ram ad suphũerale: et tunicã talarẽ. et fa
אֲשֶׁר	אֲנִי	מַרְאֶה	אוֹתְךָ	אֶת	cies mihi sanctuariũ: et videbor in vobis. et fa
הַמִּשְׁכָּן	וְאֶת	תַּבְנִית	כָּל	כֵּלָיו	cies mihi scõm oĩa que ego ostẽdo tibi in mõte:
תַּעֲשׂוּ	וְכֵן	תַּעֲשׂוּ	אָרוֹן	עֲצֵי	exẽplũ tabernaculi: et exẽplũ om
אַמָּתַיִם	וְחֵצִי	אָרְכּוֹ	וְאַמָּה	וְחֵצִי	nĩũ vasoꝝ ei⁹: et sic facies. et fa
רָחְבּוֹ	וְאַמָּה	וְחֵצִי	קֹמָתוֹ	וְצִפִּיתָ	cies arcã testimonij ẽ lignis iputribilib⁹: duoꝝ cu
אֹתוֹ	זָהָב	טָהוֹר	מִבַּית	וּמִחוּץ	bitoꝝ et dimidij lõgitudo: et cubitũ et dimidij
תִּצְפֶּנּוּ	וְעָשִׂיתָ	עָלָיו	זֵר	זָהָב	latitudo: et cubiti et dimidij altitudo. et deau
וְיָצַקְתָּ	לּוֹ	אַרְבַּע	טַבְּעֹת	זָהָב	rabis eã auro puro: intꝰ et extra
וְנָתַתָּה	עַל	אַרְבַּע	פַּעֲמֹתָיו	וּשְׁתֵּי	deaurabis eã: et facies ei vndulas au
טַבָּעֹת	עַל	צַלְעוֹ	הָאֶחָת	וּשְׁתֵּי	reas circuitu. et imitteꝝ et ẽttuor anu
טַבָּעֹת	עַל	צַלְעוֹ	הַשֵּׁנִית	וְעָשִׂיתָ	los aureos: et imponeꝝ sup quattuor latera: duos a
בַּדֵּי	עֲצֵי	שִׁטִּים	וְצִפִּיתָ	אֹתָם	nuloꝝ sup latus vnũ: et duos anulos sup
זָהָב	וְהֵבֵאתָ	אֶת	הַבַּדִּים	נִשָּׂא	latus scõm. facies aũt vectes de ligno in
עַל	צַלְעוֹת	הָאָרֹן	לָשֵׂאת	אֶת	putribilib⁹: et deaurabis eos auro. et induces
בָּהֶם	וְנִשָּׂא	הָאָרֹן	יִהְיוּ	הַבַּדִּים	vectes in anulos q̃ in latorib⁹
לֹא	יָסֻרוּ	מִמֶּנּוּ	וְנָתַתָּ	אֶל	arce: ad portãdũ arcã in eos. in anulis a
אֵת	הָעֵדֻת	אֲשֶׁר	אֶתֵּן	אֵלֶיךָ	rcẽ testamẽti erũt vectes imobileꝝ. et imponeꝝ
וְעָשִׂיתָ	כַּפֹּרֶת	זָהָב	טָהוֹר	אַמָּתַיִם	in arcã testimonia: q̃ dedero tibi. et facies ppi
וָחֵצִי	אָרְכָּהּ	וְאַמָּה	וָחֵצִי	רָחְבָּהּ	ciatoriũ suppositiõꝝ auri puri: duoꝝ cubitoꝝ et dimidij
וְעָשִׂיתָ	שְׁנַיִם	כְּרֻבִים	זָהָב	מִקְשָׁה	longitudo: et cubiti et dimidi latitudo. et facies

Pritiua chal.	Interp. chal.
עֵז	et hyacinthum ꝛ purpurã ꝛ coccinũ ꝛ byssum ꝛ pilos
עֹרֹת	caprarũ: ꝛ pelles arietum rubricatas pelles q̃ tasonum ꝛ ligna setim: oleum ad luminaria: aromata in
עֹרֹת	oleum vnctionis ꝛ incensum aromatũ: lapides onychinos ꝛ lapides vt impleant celaturas ephod ꝛ ra
חָזֶה	tionalis. Et faciant coram me sanctuariũ: ꝛ habitare
תָּרֵי	faciam maiestatẽ meam in medio eorũ. iuxta oĩa que
פְּתָה	ego ostendo tibi similitudinẽ tabernaculi ꝛ similitu
דַּכָּה	dinem omniũ vasorum eius sic facietis. Facientq̃ ar
רַבָּע	cam de lignis setim: duorũ cubitorum ꝛ dimidij erit
עֵז	longitudo eius: ꝛ cubiti ꝛ dimidij latitudo eius: ꝛ cu
עֵז	biti ꝛ dimidij altitudo eius. Cooperiesq̃ eam auro
עֵז	mundissimo intus ꝛ foris. Faciesq̃ super eaꝫ circulũ
עֵז	aureum per circuitum. Et effundes et quattuor anu
עֵז	los aureos: ꝛ ponesꝰ sup ẽttuor angulos eius: duoꝝ
עֵז	anuli in latere vno: ꝛ duo anuli in latere altero. Fa
עֵז	ciesq̃ vectes ex lignis setim: ꝛ operies eos auro. In
עֵז	ducesq̃ vectes p anulos i latorib⁹ arce: vt portet arca
עֵז	in eis. In anulis arce erunt vectes: non auferantur
עֵז	ab ea. Ponesq̃ in arca testimoniũ quod dabo tibi.
עֵז	Faciesq̃ propiciatoriũ ex auro purissimo: duos cubi
עֵז	tos ꝛ dimidiũ hẽbit lõgitudo eiꝰ: ꝛ cubitũ ꝛ dimidiũ
עֵז	latitudo eius. Faciesq̃ duos cherubiꝫ de auro ductili

וְתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ זְהָרִי וּבוּץ וְעִזִּים וּמַשְׁכֵי תְּחָשִׁים וְעֹרוֹת אֵילִים מְאָדָּמִים וְעֹרוֹת תְּחָשִׁים וְעֵצֵי שִׁטִּים לְמָאוֹר בּוֹשְׂמִים לְמִשְׁחַת רְבוּחָא וְלִקְטֹרֶת בּוֹסְמַיָּא אַבְנֵי בוֹרְלָא וְאַבְנֵי אֲשֻׁלֵי לְמוֹתָא לְשַׁרְבָּלָא בְּאֵפוֹדָא וּבְחוֹשְׁנָא וְיַעְבְּדוּן קֳדָמַי מַקְדָּשָׁא וְאֶשְׁרֵי שְׁכִנְתִּי בֵּינֵיהוֹן כְּכֹל דַּאֲנָא מַחֲזֵי יָתָךְ יָת דְּמוּת מַשְׁכְּנָא וְיָת דְּמוּת כָּל מָנּוֹהִי וְכֵן תַּעְבְּדוּן וְאָרוֹנָא דְּאַרְעָא שִׁטִּין תַּרְתֵּין אַמִּין וּפַלְגָא אוֹרְכֵיהּ וְאַמְּתָא וּפַלְגָא פּוּתְיֵהּ וְאַמְּתָא וּפַלְגָא רוּמֵיהּ: וְתַחְפֵּי יָתֵיהּ דְּהַב דְּכִי מִגַּו וּמִבָּרָא תַּחְפִּינֵיהּ וְתַעְבֵּיד עֲלוֹהִי זֵיר דְּדַהֲב סְחוֹר סְחוֹר: וְתַתֵּיךְ לֵיהּ אַרְבַּע עִזְקָן דְּדַהֲב וְתִתֵּן עַל אַרְבַּע זְוָיָתֵיהּ וְתַרְתֵּין עִזְקָן עַל סְטָרֵיהּ חַד וְתַרְתֵּין עִזְקָן עַל סְטָרֵיהּ תִּנְיָנָא: וְתַעְבֵּיד אַרְיְחֵי דְּאֲעֵי שִׁטִּין וְתַחְפֵּי יָתְהוֹן דְּהַבָּא: וְתַעֲיֵל יָת אַרְיְחֵיָא בְּעִזְקָתָא עַל סְטָרֵי אָרוֹנָא לְמֵיטַל יָת אָרוֹנָא בְּהוֹן: בְּעִזְקָת אָרוֹנָא יְהוֹן אַרְיְחֵיָא לָא יְעִידוּן מִנֵּיהּ: וְתִתֵּן לְאָרוֹנָא יָת סַהֲדוּתָא דְּאֶתֵּן לָךְ: וְתַעְבֵּיד כַּפּוּרְתָא דְּדַהֲב דְּכִי תַּרְתֵּין אַמִּין וּפַלְגָא אוֹרְכֵיהּ וְאַמְּתָא וּפַלְגָא פּוּתְיֵהּ: וְתַעְבֵּיד תְּרֵין כְּרוּבִין דְּדַהֲב גְּגִיד

Transla. Chal.
hyacinthũ: purpurã: coccinũ duplũ: et byssũ retortã: et pilos caprinos: et pelles arietũ rubricatas: et pelles hyacinthinas: et ligna iputribilia: et lapides sardios: et oleũ in illuminationẽ: thymiamata i oleũ vnctionis: et in cõpositionẽ thymiamatis: et lapides in sculptu ram ad suphũerale: et tunicã talarẽ. et fa cies mihi sanctuariũ: et videbor in vobis. et fa cies mihi scõm oĩa que ego ostẽdo tibi in mõte: exẽplũ tabernaculi: et exẽplũ om nĩũ vasoꝝ ei⁹: et sic facies. et fa cies arcã testimonij ẽ lignis iputribilib⁹: duoꝝ cu bitoꝝ et dimidij lõgitudo: et cubitũ et dimidij latitudo: et cubiti et dimidij altitudo. et deau rabis eã auro puro: intꝰ et extra deaurabis eã: et facies ei vndulas au reas circuitu. et imitteꝝ et ẽttuor anu los aureos: et imponeꝝ sup quattuor latera: duos a nuloꝝ sup latus vnũ: et duos anulos sup latus scõm. facies aũt vectes de ligno in putribilib⁹: et deaurabis eos auro. et induces vectes in anulos q̃ in latorib⁹ arce: ad portãdũ arcã in eos. in anulis a rcẽ testamẽti erũt vectes imobileꝝ. et imponeꝝ in arcã testimonia: q̃ dedero tibi. et facies ppi ciatoriũ suppositiõꝝ auri puri: duoꝝ cubitoꝝ et dimidij longitudo: et cubiti et dimidi latitudo. et facies

Trásla.Grc.lxx.cũ interp.latina.	Trásla.B.Hiero.	Ter.Heb. Exo. Ca.xxv.	Pritiua.heb.
duos cherubiz aureos tomatiles: ⁊ impones eos	bim[b] aureos & [c] productiles [d] facies [b] ex vtraq; pte	תַּעֲשֶׂה אֹתָם מִשְׁנֵי כְּצוֹת הַכַּפֹּרֶת׃	עָשָׂה כָּצָה
δύο χερουβὶμ χρυσᾶ τορευτά, καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ	[e] oraculi. [m] cherub [n] vnus	וְעָשִׂיתָ כְּרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה	כָּרַב
ex vtrisq; lateribꝰ ppiatorij. fient	sit [o] in latere [p] vno: [q] & alter in altero. [r] Vtrũ	וּכְרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן הַכַּפֹּרֶת	
ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου. ποιήσεις τὰ	q[s] latus [t] propiciatorii te	תַּעֲשׂוּ אֶת הַכְּרֻבִים עַל שְׁנֵי	
cherubim: vnꝰ ex latere hoc: ⁊ cherub vnꝰ ex	gant [u] expandentes [v] alas & [x] operientes	קְצוֹתָיו׃ וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי	הָיָה
χερουβὶμ, ἐκ τοῦ κλίτους τοῦδε, καὶ χερουβὶς ἐκ	[y] oraculũ: [z] respiciãtq; se	כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם	עָלָה
latere scdo ppiatorij. ⁊ facies	mutuo versis vultibus	עַל הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל	
τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου. καὶ ποιήσεις	[a] i [b] propiciatorium quo	אֲחִיו אֶל הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי	הָיָה פָּנֶה
duos cherubim sup duo latera. erũt duo	operienda est [c]	הַכְּרֻבִים׃ וְנָתַתָּ אֶת הַכַּפֹּרֶת עַל	נָתַן
τοὺς δύο χερουβὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη. ἔσονται οἱ δύο	[d] arca: [e] in [f] qua [g] pones	הָאָרֹן מִלְמָעְלָה וְאֶל הָאָרֹן תִּתֵּן	
cherubim: extẽdẽtes alas desup: obũ	[h] testimonium [i] quod [m] da	אֶת הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ׃	
χερουβὶμ, ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, σκε	bo [n] tibi. [o] [p] Inde precipiam [r] & lo	וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ	יָעַד
πάζοντες ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον, καὶ	quar [s] ad te [t] supra [u] ppiatoriũ. [x] ac	מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים	שָׁנָה
vultus eoꝝ ad se inuicẽ: ad ppiatoriũ e	[y] de medio [z] duorũ [a] cheru	אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת אֶת כָּל	
τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα, εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσον	bim [b] qui erunt [c] sup [d] ar	אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֹתְךָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃	צָוָה אֶת בָּנָה
erũt vultus cherubim. ⁊ sup ponces ppi	cam [e] testimonii [f] cuncta	וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם	עָשָׂה
ται τὰ πρόσωπα τῶν χερουβὶμ. καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἱλα	[g] que [h] mandabo [i] per te [k] fi	אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי	שׁוּט אַמָּה חָצָה
tiatorij sup arcã desup. ⁊ in arcã impo	liis [m] israel. [n] Facies & [o] mẽ	קוֹמָתוֹ׃ וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר	קוֹם צָפָה טָהֹר
σεῖ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνωθεν. καὶ εἰς κιβωτὸν ἐμβα	sam de [p] lignis [q] sethim ha	מִבַּיִת וּמִחוּץ תְּצַפֶּנּוּ וְעָשִׂיתָ	סָבַב
nes testimonia q̃ dabo tibi. ⁊ cognoscar tibi	bentẽ [r] duos cubitos [s] lõ	עָלָיו זֵר זָהָב סָבִיב׃ וְיָצַקְתָּ לּוֹ	זֵר
ληῖς τὰ μαρτύρια ἃ δώσω σοι. καὶ γνωσθήσομαί σοι	gitudinis: [t] & in [u] latitudi	אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת	רָבַע נָתַן
illinc: ⁊ loq̃r tibi de supiori pte ppiatoriũ inter	ne [x] cubitũ: [y] & [z] altitudie	הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע פַּאֹת אֲשֶׁר	פֵּאָה
ἐκεῖθεν, καὶ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου ἀναμέσον	[a] cubitũ [b] ac semissem: [c] &	לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃ לְעֻמַּת הַמְסִגֶּרֶת	
duos cherubim: erũtes in arca	in aurabis [d] eã [e] auro [f] pu	תִּהְיֶיןָ הַטַּבָּעֹת בָּתִּים לְבַדִּים	הָיָה בַּיִת
τῶν δύο χερουβὶμ, τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ	rissimo. [g] Facieſq; illi [h] la	לָשֵׂאת אֶת הַשֻּׁלְחָן׃ וְעָשִׂיתָ אֶת	נָשָׂא
testimonij: iuxta ola q̃ ꝑcipio tibi ad	biũ [i] aureũ [k] circuitũ. [l] &	הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם	
filios israel. ⁊ facies mẽsã ex ligno	[m] coronã i terra	זָהָב וְנָשָׂא בָּהֶם אֶת הַשֻּׁלְחָן׃	
τοὺς υἱοὺς Ισραηλ. καὶ ποιήσεις τράπεζαν ἐκ ξύλων	silẽ altã [n] q̃ttuor digitis:	וְעָשִׂיתָ אֶת קְעָרֹתָיו וְאֶת כַּפֹּתָיו	
imputribilib: duoꝝ cubitoꝝ lõgitudo: et cubiti lati	[o] & sup illã alterã [p] coronã	וְאֶת מְנַקִּיֹתָיו אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֶן	
ἀσήπτων, δύο πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πήχεις τὸ ἐυ	[q] aureolã. [r] quattuor quo	וְאֶת מִזְלְגֹתָיו וְאֶת מַחְתֹתָיו אֲשֶׁר	
tudo: ⁊ cubiti ⁊ dimidij altitudo. ⁊ deaura	q[s] circulos [t] aureos [u] pre	יֻסַּךְ בָּהֶן בְּקָשֶׁת תֵּעָשׂוּ לִפְנֵי׃	
ρος, καὶ πήχεις καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος. καὶ καταχρυ	parabis: [x] & pones [y] eos [z] in [a] quattuor [b] angu	וְהוּקַם בָּהָר אֲשֶׁר אַתָּה מֹרֶה בָּהָר	
bis eã auro puro. ⁊ facies ei	lis eiusdẽ mense [c] [d] per singulos [e] pedes. [f]	כֵּן יַעֲשׂוּ׃ וְעָשִׂיתָ הַמִּשְׁכָּן	
σώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ. καὶ ποιήσεις αὐτῇ	Subter [g] coronam [h] [i] erũt [k] circuli aurei: [l] vt	עֲשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת	
στιβίλεα vndulã aureas in circuitu. ⁊ facies ei	mittãtur [m] vectes per eos:	וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים	
στεφάνην παλαιστοῦ κύκλῳ. καὶ ποιήσεις στρε	& possit [n] mẽsa [o] portari.	מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃	
βίλε vndulã in circuitu corone: ⁊ facies ei	[p] Ipsos [q] quoq; [r] vectes [s] fa	אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה	
στῦλοι κυμάτιον κύκλῳ τῇ στεφάνῃ, καὶ ποιήσεις ἀυ	cies de [t] lignis [u] sethim: [x] &	עֶשְׂרֵה בָּאַמָּה וְרֹחַב הַיְרִיעָה	
q̃ttuor anulos aureos. ⁊ impo	circunda bis	הָאַחַת אַרְבַּע בָּאַמָּה מִדָּה אַחַת	
τῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ ἐπιθή		לַיְרִיעֹת עֶשְׂתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת	
nes q̃ttuor anulos sup quat		תַּעֲשֶׂה׃ וְחִבַּרְתָּ אֶת חֲמֵשׁ	
σεις τοὺς τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσα		הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת	
tuor pedes pedũ illius sub stibilẽ co		לְבָד וְכָפַלְתָּ אֶת הַיְרִיעָה הַשִּׁשִּׁית	
ρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς ὑπὸ τὴν στεφάνην στε		אֶל מוּל פְּנֵי הָאֹהֶל׃ וְעָשִׂיתָ	
ronã. et erunt anuli in positiõe ve		חֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה	
φάνη. καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς ὄψεις τοῖς ἀσα		הָאַחַת הַקְּצִיָּנָה בַּחֹבָרֶת וַחֲמִשִּׁים	
cibus: ad portãdũ mensam. et facies ve		לֻלְאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הַקְּצִיָּנָה	
φορεῦσιν, ὥστε αἴρειν τὴν τράπεζαν. καὶ ποιήσεις τοὺς ἀσα		הַמְחַבֶּרֶת הַשֵּׁנִית׃ וְעָשִׂיתָ	
cios ve lignis ipatribilib. ⁊ deaurabis eos		חֲמִשִּׁים קַרְסֵי זָהָב וְחִבַּרְתָּ אֶת	
φορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων. καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς		הַיְרִיעֹת אִשָּׁה אֶל אֲחֹתָהּ בַּקְּרָסִים	
Transla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.	
תַּעֲבִיד יַתְהוֹן סְטָרֵי כַּפּוֹרְתָּא׃ וְעָבֵיד כְּרוּבָא חַד מִסְטַרָא מִכָּא וּכְרוּבָא חַד	facies eos ex duobus lateribus ppiciatorij: faciesq;	עֲבַד יְהוָה	
מִסְטַרָא מִכָּאן מִן סְטַרֵי כַּפּוֹרְתָּא׃ תַּעֲבִדוּן יָת כְּרוּבַיָּא עַל תְּרֵין סְטָרוֹהִי׃ וְיִתּוֹן כְּרוּבָא חַד	vnũ cherub ex latere ei⁹ hinc: ⁊ cherub vnã ex latere	עֶלָה טָלָל	
מִסְטַרָא מִכָּאן וְכָרוּבָא חַד מִסְטַרָא מִכָּאן מִן סְטַרֵי כַּפּוֹרְתָּא׃ וְיִהוֹן כְּרוּבַיָּא פָּרְשָׁן	eius inde. Ex ppiciatorio facietis cherubiz sup duo	יָתַן	
גַּדְפֵיהוֹן לְעֵילָא סַכְּכִין בְּגַדְפֵיהוֹן עַל כַּפּוֹרְתָּא וַאֲפֵיהוֹן חַד לְחֵבֵיל חַד לְכֵיבֵל כַּפּוֹרְתָּא	latera eius. Erũtq; cherubim expandẽtes alas suas	זְמַן אָמַר טָלָל	
יְהוֹן אַפֵּי כְרוּבַיָּא׃ וְתִתֵּן יָת כַּפּוֹרְתָּא עַל אֲרוֹנָא מִלְעֵילָא וּבַאֲרוֹנָא תִּתֵּן יָת סַהֲדוּתָא	furſum obũbantes alis suis sup propiciatoriũ: ⁊ fa	פָּקַד עֲבַד אָב	
דְּאֶתֵּן לָךְ׃ וְאֶתְזְמַן עִמָּךְ תַּמָּן וַאֲמַלֵּיל עִמָּךְ מִעִלָּוֵי כַּפּוֹרְתָּא מִבֵּין תְּרֵין כְּרוּבַיָּא	cies vniuſcuiuſq; e regione alterius: cõtra propicia	שׁוּט אַמָּה חָפָה	
דְּעַל אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא יָת כָּל דְּאֲפַקֵּיד יָתָךְ לְוָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְתַעֲבִיד יָת מַצְרִיתָא	torium erunt facies cherubim. Ponesq; propiciato	חָפָה נָתַן	
שִׁטִּין תַּרְתֵּין אַמִּין אוֹרְכֵיהּ וְאַמְתָא פַּתְיֵהּ וְאַמְתָא וּפַלְגָא רוּמֵיהּ׃ וְתִחְפֵּי יָתֵיהּ דְּהַב	rium sup arcam desuper: ⁊ in arca pones testimoniũ	זְמַן אָמַר טָלָל	
דְּכֵי וְתַעֲבִיד לֵיהּ זֵיר דְּדָהַב סְחוֹר סְחוֹר׃ וְתַעֲבִיד לֵיהּ גַּדְגַּדָּא רוּמֵיהּ פּוּתְכָא סְחוֹר	quod dabo tibi. ⁊ statuam tibi verbum meũ tibi: ⁊ lo	עֲבַד יְהוָה	
סְחוֹר וְתַעֲבִיד זֵיר דְּדָהַב לְגַדְגַּדָּיהּ סְחוֹר סְחוֹר׃ וְתַעֲבִיד לֵיהּ אַרְבַּע עִזְקָן דְּהַב וְתִתֵּן	quar tecum desuper propiciatorij de medio duorum	עֲבַד יְהוָה	
יָת עִזְקָתָא עַל אַרְבַּע זְוָיָתָא דִּי לְאַרְבַּע רַגְלוֹהִי׃ לְקִבֵּיל גַּדְגַּדָּא תְּהֵוְיָן עִזְקָתָא לַאֲתְרָא	cherubim qui sunt sup arcam testimonij oia que mã	עֲבַד יְהוָה	
דְּאַרְיָא לְמִיטַל יָת בַּדָּתָא׃ וְתַעֲבִיד יָת בַּדַּיָּא עֲצֵי שִׁטִּין וְתַחְפֵּי יָתְהוֹן	dabo tibi ad filios israel. Facieſq; mẽsã de ligno se	עֲבַד יְהוָה	
	tim: duos cubitos habebit longitudo eius: ⁊ cubitus	עֲבַד יְהוָה	
	vnum latitudo eius: ⁊ cubitum ⁊ dimidium altitudo	עֲבַד יְהוָה	
	eius. Cooperieſq; eam auro mundiſſimo: ⁊ facies ei	עֲבַד יְהוָה	
	circulum aureum per circuitum: faciesq; ei corona	עֲבַד יְהוָה	
	interrasilẽ altã pugillo per circuitũ. Et facies circuli	עֲבַד יְהוָה	
	aureum ipsi corone interrasili p circuitũ. Faciesq; ei	עֲבַד יְהוָה	
	q̃ttuor anulos aureos: ⁊ pones eos sup q̃ttuor angu	עֲבַד יְהוָה	
	los q̃ sunt ad q̃ttuor pedes eius. cõtra coronã interra	עֲבַד יְהוָה	
	silẽ erunt anuli vt mittãtur per eos vectes vt portetur	עֲבַד יְהוָה	
	mensa. Faciesq; vectes ex ligno setim: ⁊ coopies eos	עֲבַד יְהוָה	

Pristina heb. Ter. Heb. Exo. Lxxv. Trasla. B. Hiero. Trasla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

זָהָב וְנָשָׂאתָ אֶת הַשֻּׁלְחָן וְעָשִׂיתָ
קְשָׂרָתָיו וְכַפֹּתָיו וּמְנַקִּיֹתָיו קשה
וּמְנַקִּיֹתָיו אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֶן זָהָב נסך
טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אֹתָם וְנָתַתָּ עַל עשה
הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד פנה
וְעָשִׂיתָ מְנֹרַת זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה עשה טור
תֵּיעָשֶׂה הַמְּנוֹרָה יִרְכָּהּ וְקָנָהּ נבע
גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה
יִהְיוּ׃ וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים הוה
מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ צדד
הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ
הַשֵּׁנִי׃ שְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים שנה
בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפֶרַח וּשְׁלֹשָׁה
גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד
כַּפְתֹּר וָפֶרַח כֵּן לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים
הַיֹּצְאִים מִן הַמְּנוֹרָה׃ וּבַמְּנוֹרָה
אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתֹּרֶיהָ רבע
וּפְרָחֶיהָ׃ וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים שנה
מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים
מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים
מִמֶּנָּה לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים
מִן הַמְּנוֹרָה׃ וְכַפְתֹּרֵיהֶם וְקָנָתָם
מִמֶּנָּה יִהְיוּ כֻלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת
זָהָב טָהוֹר׃ וְעָשִׂיתָ אֶת נֵרֹתֶיהָ נר טהר
שִׁבְעָה וְהֶעֱלָה אֶת נֵרֹתֶיהָ וְהֵאִיר עלה אור
עַל עֵבֶר פָּנֶיהָ׃ וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ פנה
זָהָב טָהוֹר׃ כִּכַּר זָהָב טָהוֹר

Pristina chal. Interp. chal.

רהה זכך כסא
כול נסך כבה
נתן נור חזר
הוה כנה
צור כנה
שית
נור דבה עבד
דלק בצן נבר
תהה דבה

auro puro. τ ſubuehet in ipſo men-
χρυσίῳ καθαρῷ· καὶ ἀφήσεις ἐν αὐτοῖς ἡ τράπε-
ſa. τ facies catmos eius: τ mortariola:
ζα· καὶ ποιήσεις τὰ τρύβλια αὐτῆς, καὶ τὰς θυίσκας,
τ libatoria: τ cyathos: in q̃b⁹ libabis in
καὶ τὰ σπονδία, καὶ τοὺς κυάθους, ἐν οἷς σπονδιεῖς ἐν
ipſo: ex auro puro facies ea. τ impões
αὐτοῖς, χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις αὐτά· καὶ ἐπιθήσεις
ſup mẽſã panes ꝓpoſitiõis coã me fem
ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους ἐνωπίους ἐνώπιόν μου διὰ
per. τ facies cãdelabrũ: ex auro puro
παντός· καὶ ποιήσεις λυχνίαν, ἐκ χρυσίου καθαροῦ
tomatile facies cãdelabrũ. haſtile eius: τ
τορευτὴν ποιήσεις τὴν λυχνίαν· ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶοἱ
calami: τ cyphi: τ ſpherule: τ
καλαμίσκοι, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ
lilia ex ipo erũt. ſex ãt calami egrediẽ-
τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἴσα. ἐξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμε-
tes ex lateribus: tres calami cãdelabri de
νοι ἐκ πλαγίων, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ
latere ipſius eius: τ tres calami cãdelabri
κλίτους αὐτῆς ἑνός, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας
de latere ſcdo. τ tres cyphi figu
ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐγγεγλυ-
rati imodũ nucis. in vno calamo: ſphe-
πωμένοι καρύσκους ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ, σφαῖρα
rula τ liliũ. τ tres cyphi figurati in
καὶ κρίνον· καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐγγεγλυπωμένοι κα
nucis modũ. in vno calamo ſpherula τ liliũ.
ρύσκους ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ σφαῖρα καὶ κρίνον·
ſic ſex calamis egrediẽtibus de
οὕτω τοὺς ἓξ καλαμίσκους τοὺς ἐκπορευομένους ἐκ τῆς
cãdelabro. τ in cãdelabro q̃ttuor crateres figu-
λυχνίας· καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐγγεγλυ-
rati in modũ nucis. in vno calamo ſphe-
πωμένοι καρύσκους· ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ σφαῖρα
rule. τ lilia eius vt ſpherula ſub duob⁹
καὶ κρίνα αὐτῆς ὡς σφαῖρα ὑπὸ τοὺς δύο
calamis ex eo. τ ſpherula ſub duobus
καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς· καὶ σφαῖρα ὑπὸ τοὺς δύο κα
calamis ex eo: ſic ſex calamis
λαλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, οὕτω τοὺς ἓξ καλαμίσκους
egrediẽtibus de cãdelabro. τ cala-
τοὺς ἐκπορευομένους ἐκ τῆς λυχνίας· καὶ οἱ καλαμί-
mi et ſpherule ex eo ſint omia tornati-
σκοι καὶ οἱ σφαιρωτῆρες ἐξ αὐτῆς ἐγώσαφ ὅλα τορευ-
lea ex codẽ auro puro. et facies lucernas eius
τὰ ἐξ ἑνὸς χρυσίου καθαροῦ· καὶ ποιήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς
ſeptẽ. et impones lucernas eius. et lucebũt ab ea
ἑπτά· καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς, καὶ φανοῦσιν ἐκ τοῦ ἑνὸς
facie eius. et emunctoriũ eius: et ſuppoſitio
πρόσωπου αὐτῆς· καὶ οἱ ἐπαρυστῆρες αὐτῆς, καὶ τὰ ὑποκίμε-
nes ei⁹ de auro puro. talẽtũ auri puri
να αὐτῆς ἐκ χρυσίου καθαροῦ. τάλαντον χρυσίου καθαροῦ

Trasla. Chal.

תַּכָּא וְיֵהוֹן נַטְלִין בְּהוֹן יָת פָּתוֹרָא וְתַעְבֵּיד מְגִיסוֹהִי וּבַזִּיכוֹהִי וּמַסְכָתַיָּה וּקְכִילַתַיָּה
דְּיִתְנַסַךְ בְּהוֹן דַּהֲבָא דַּכְיָא תַּעְבֵּיד יָתְהוֹן׃ וְיִתְּנָן עַל פַּתוֹרָא לַחְמָא אַפַּיָּא קֳדָמַי תְּדִירָא׃
וְתַעְבֵּיד מְנָרְתָּא דַּהֲבָא דַּכְיָא תִּתְעֲבֵיד מְנָרְתָּא שְׁדָרָא וְקָנָהָא קַלִּיתַהָא וּזְרוֹרָהָא
וְשׁוֹשַׁנָּהָא מִנַּהּ יְהוֹן׃ וְשִׁתָּא קָנִין נַפְקִין מִסְטַרַהָא תְּלָתָא קְנֵי מְנָרְתָּא מִסְטַר חָד
וְתְלָתָא קְנֵי מְנָרְתָּא מִסְטַר תִּנְיָנְתָּא תְּלָתָא כַּלִּידִין מְצַיְּירִין פְּרַח חִזּוֹר וְשׁוֹשַׁן
וְתְלָתָא כַּלִּידִין מְצַיְּירִין בְּמַגְיָא חַד חִזּוֹר וְשׁוֹשַׁן כֵּן לְשִׁתָּא קְנִין דְּנַפְקִין מִן מְנָרְתָּא׃
וּבְמְנָרְתָּא אַרְבְּעָא כַּלִּידִין מְצַיְּירִין חִזּוֹרֵיהוֹן וְשׁוֹשַׁנָּתָא׃ וְחִזּוֹר תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין דְּמִנַּהּ
וְחִזּוֹר תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין דְּמִנַּהּ וְחִזּוֹר תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין דְּמִנַּהּ כֵּן לְשִׁתָּא קְנִין דְּנַפְקִין
מִן מְנָרְתָּא׃ חִזּוֹרֵיהוֹן וְקָנֵיהוֹן מִנַּהּ יְהוֹן כּוּלָּהּ גְּגִידָא חֲדָא דַּהֲבָא דַּכְיָא׃ וְתַעְבֵּיד יָת
בּוּצִינָהָא שַׁבְעָא וְיִתְדְּלִיק יָת בּוּצִינָהָא וְיהוֹן מְנַהֲרִין לְקֳבֵיל אַפָּהָא׃ וְצִמְתַהָא
וְסִחְתַּהָא דַּהֲבָא דַּכְיָא בִּכְרָא דַּהֲבָא דַּכְיָא ◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

Interp. chal.

auro: τ portabunt cum eis menſam. Facieſq; aceta-
bula ei⁹ τ phialas ei⁹ τ thuribula ei⁹ τ cyathos: in q̃-
bus offerẽda ſunt libamina: ex auro purißimo facies
ea. τ ponces ſup menſam panem propoſitionis in con
ſpectu meo ſemp. Facieſq; candelabrũ ex auro mun-
diſſimo: ductile facies candelabrũ: haſtile eius τ cala
mus eius: cyphiq; eius ſpherule eius τ lilia eius ex
ipſo erunt. τ ſex calami egredientur de laterib⁹ eius:
tres calami ex vno latere candelabri: et tres calami
ex ſecundo latere candelabri. Tres cyphi figurati in
calamo vno: ſpherula τ lilium: τ tres cyphi figurati
in calamo vno: ſpherula τ liliũ. Sic facies in ſex ca-
lamis qui egrediuntur de candelabro. Et in candela
bro erunt quattuor cyphi figurati: ſpherule eius τ li-
lia eius. Spherulaq; ſub duob⁹ calamis eius: τ ſphe
rula ſub duobus calamis eius: et ſpherula ſub duo-
bus calamis eius. ſic facies ſex calamis qui egrediũ-
tur de candelabro. Spherule eorum τ calami ex ipſo
erunt omnia ductilia ex auro mundißimo. facieſq; ſe
ptem lucernas eius: τ incendes lucernas vt luceant
contra faciẽ eius. Et forcipes eius τ turibula eius ex
auro mundißimo. Ex talento auri mundißimi ccc

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

facies oīa vasa hec. vide factas tibi
Debes. s.b. ποιήσεις πάντα τὰ σκεύη ταῦτα. ὅρα ποιήσης κα
Beuū. 7.b. τὰ figurā olim tibi in mōte. Ca.26.

A Καὶ tabernaculū facies: decē cortinas de
καὶ τὴν σκηνὴν ποιήσεις, δέκα αὐλαίας ἐκ
byſſo retorta: ϗ hyacintho: ϗ purpu=
βύσσου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύ=
ra: coccino retorto, cherubim. ope=
ρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου χερουβίμ. ἔρ=
re textoris facies eas. lōgitudo cor=
γασίᾳ ὑφάντου ποιήσεις αὐτάς. μῆκος τῆς αὐ
tine vnī⁹ octo ϗ vigiti cubitoꝝ: ϗ lati
λαίας τῆς μιᾶς ἑπτὰ καὶ εἴκοσι πηχῶν, καὶ εὖ
tudo ūnius cubitoꝝ cortina vna erit.
ρος τεσσάρων πήχεων ἡ αὐλαία ἡ μία ἴσαι.
mēsura eadē erit oīb⁹ cortinis.
μέτρον γὰρ αὐτὸ ἴσαι πάσαις ταῖς αὐλαίαις.
q̄nq; ūt cortine erūt mutuo cōiun=
πέντε δὲ αὐλαῖαι ἔσονται ἑξαλλήλων συνεχό=
ete altera ex altera. ϗ q̄nq; cor=
μεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας. καὶ πέντε αὐ
tine erūt mutuo cōiūcte: altera
λαῖαι ἔσονται ἑξαλλήλων συνεχόμεναι, ἡ ἑτέρα
ex altera. ϗ facies ānulas hyacīthi=
ἐκ τῆς ἑτέρας. καὶ ποιήσεις ἀγκύλας ὑακινθί=
nas in labio cortine vnī⁹: ex
νας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς, ἐκ
vna ꝑte ad copulationē. ϗ sic
τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν. καὶ οὕτω
facies in labio cortine erte=
ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς ἐξω
riozis ad copulationē scdaz. q̄nqua
τέρας πρὸς τὴ συμβολὴν τὴ δευτέρα. πεν=
ginta ūt ansulas facies cortine
τήκοντα δὲ ἀγκύλας ποιήσεις τῇ αὐλαίᾳ τῇ
vni: ϗ q̄nq̄ginta ansulas facies ex
μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐκ τοῦ
ꝑte cortine iuxta copulationē secūdi
μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευ
de: cōtrarie cōtracadētes ad in
τέρας, ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι εἰς ἀλλή
uicē vnicuiq;. facies fibulas q̄nq̄ginta au
λας ἑκάστη. ποιήσεις κρίκους πεντήκοντα χρυ=
reas. ϗ cōiūges cortinas alterā alteri
B σοῦς. καὶ συνάψεις τὰς αὐλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ
fibulis. ϗ erit tabernaculū vnū. ϗ fa=
τοῖς κρίκοις. καὶ ἔσαι ἡ σκηνὴ μία. καὶ ποι
cies saga cilicina cooperimētū sup taber
ήσεις δέρρεις τριχίνας σκέπην ἐπὶ τῆς σκη
naculo: vndecim saga facies ea. lōgi
νῆς, ἑνδέκα δέρρεις ποιήσεις αὐτάς. τὸ μῆ
tudo sagi
κος τῆς δέρρεως τῆς ooo oooo oooo oooo oo ooo oo

Trāsla.B.Hiero.

oooooooooooooooooooooooo
oooooooooooooooooooooooo
mi. Inſpice & fac ſecun
dum exemplar ooooooo
quod tibi in mōte mō
ſtratum eſt. Ca.26.
Abernaculum vero
ita facies. Decem
cortinas de byſſo re=
torta & hyacintho ac
purpura coccoq; bis ti=
cto: variatas opere ooo
plumario facies. Lon=
gitudo cortine ooooooo
vnius habebit viginti
octo cubitos: ooooooo
latitudo quattuor cu=
bitorum erit. ooooooooo
Vnius mensure fient
vniuersa tentoria. ooo
Quinq; cortine ſibi iū
gentur oooooooooooo
mutuo: & alie quinq;
nexu ſimili oooooooooo
coherebunt. ooooooooo
oooooooooooooooooooooooo
Anſulas hyacinthinas
in lateribus ac ſumitati
bus facies cortinarum:
vt poſſint inuicē copu=
lari. oooooooooooooooo
oooooooooooooooooooooooo
Quinquagenas anſu=
las oooooooooooooooo
cortina habebit ooooooo
oooooooooo ooooooooooo
in vtraq; parte ita iſer=
tas: vt oooooooooooooo
ooooooooo ooooooooooo
ooooooooo ooooooo ooooooo
anſa contra anſam ve=
niat: & altera alteri poſ=
ſit adaptari. Facies & q̄n
quaginta circulos aus=
reos quibus cortinarū
vela iungenda ſunt: oooo
vt vnum tabernaculū
fiat. oooooooooooooo
Facies & saga cilicina
vndecim: ad opiēdū te
ctum tabernaculi. oooo
oooo oooooooooooooooooo
Longitudo ſagi oooo
oooooooooo ooooooooooo

Ter.Heb. Exo. Ca.xxvj.

עֲשֵׂה תַּעֲשֶׂה אֶת כָּל הַיְרִיעֹת
הָאֵלֶּה וּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם
אֲשֶׁר אַתָּה מָרְאֶה בָּהָר׃

Cap.xxvi.

וְאֶת הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר
יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה
חֹשֵׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ אֹרֶךְ הַיְרִיעָה
הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה
וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה
הָאַחַת מִדָּה אַחַת לְכָל הַיְרִיעֹת׃
חָמֵשׁ הַיְרִיעֹת תְּחֻבָּרְן זוֹ
אֶשָּׁה אֶל אֲחֹתָהּ וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת
תְּחֻבָּרְן אִשָּׁה אֶל אֲחֹתָהּ׃ וְעָשִׂיתָ
לֻלְאֹת תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה
הָאַחַת מִקָּצָה בַּחֹבָרֶת וְכֵן תַּעֲשֶׂה
בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת
חַמְּשִׁים לֻלָאֹת תַּעֲשֶׂה
בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים
לֻלָאֹת תַּעֲשֶׂה בִּקְצֵה הַיְרִיעָה
אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית
מַקְבִּלֹת הַלֻּלָאֹת אִשָּׁה אֶל אֲחֹתָהּ׃
וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי זָהָב וְחִבַּרְתָּ
אֶת הַיְרִיעֹת אִשָּׁה אֶל אֲחֹתָהּ
בַּקְּרָסִים וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד׃
וְעָשִׂיתָ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל
הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת
תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ אֹרֶךְ הַיְרִיעָה

Interp.chal.

facies illud ϗ oia vasa hec. Inſpiceq; ϗ fac iurta ſimi
litudinem eorum que monſtrata ſunt tibi in monte.
Tabernaculum vero facies vecem cor= Ca.26.
tinas de byſſo retorta ϗ hyacintho ϗ purpura ϗ
coccino: figuras cherubim facies: opere artificio fa=
cies eas. Longitudo cortine vnius erit viginti ϗ octo
cubitoꝝ ϗ latitudo eiusdē cortine quatuor cubitoꝝ:
Mensura vna erit omniū cortinarum. Quinq; cortis
ne erunt cōiuncte vna cum alia: ϗ quinq; cortine erūt
coniuncte vna cum alia. Facieſq; ansulas ex hyacin=
tho ſuper oza cortine vnius in latere quo iungenda
eſt: ϗ ſimiliter facies in oza ſecūde cortine in loco quo
iungenda eſt. Quinquaginta ansulas facies in corti
na vna: ϗ quinquaginta ansulas facies in latere corti
ne ſecunde in loco quo iungenda eſt: reſpicientibus
ſe motuo ansulis: ita vt ansula ſit e regione alterius.
Facieſq; quinquaginta fibulas ex auro: ϗ coniunges
vnāquāq; cortinam cum altera fibulis: ϗ erit taberna
culum vnum. Facieſq; cortinas de pilis capraruꝫ: vt
extendantur ſuper tabernaculum: vndecim cortinas
facies. longitudo cortine oooooooooooooooo

Prīma heb.

עֲשֵׂה כָּלָה
בְּנֵה
רְאֵה
Cap.xxvi.
שֵׁשׁ שֵׁזֶר
שְׁנִי
אֶחָד
רֹחַב
אֶחָד
חָמֵשׁ
אִישׁ
לוּל שָׂפָה
חֹבֶרֶת
מִקְצֶה חֹבֶר
שֵׁנִי
קְבֹל
עֲשֵׂה

Trāsla.Chal.

יַעְבִּיד יַתָּה יַת כָּל מַנְיָא דְּאַלֵּין וְחַזֵי וְעַבֵיד כְּדְמוּתְהוֹן דְּאַתְּ מִתְחֲזֵי בְּטוּרָא׃
Ca.xxvi. וְיַת מַשְׁכְּנָא תַּעְבִּיד עֲשַׂר יְרִיעָן דְּבוּץ שְׁזִיר וְתִכְלָא וְאַרְגְּוָנָא
וְצִבְעָא זְהוֹרִי צוֹרַת כְּרוּבִין עוֹבַד אוּמָּן תַּעְבִּיד יַתְהוֹן׃ אוֹרְכָא דִּירִיעָתָא חֲדָא עֶשְׂרִין
וְתַמְנֵי אַמִּין וּפוּתְיָא אַרְבַּע אַמִּין דִּירִיעָתָא חֲדָא מְשַׁוְיָתָא חֲדָא לְכָל יְרִיעָתָא׃
חַמֵּשׁ יְרִיעָן תְּהוֹן מְלַכְּפָן חֲדָא עִם חֲדָא וְחַמֵּשׁ יְרִיעָן מְלַכְּפָן חֲדָא עִם חֲדָא׃ וְתַעְבֵּיד
עֲנוּבִין תְּכֵלָא עַל שְׂפָתָא דִּירִיעָתָא חֲדָא מִסְטְרָא דְּבֵית לוּפֵי וְכֵן תַּעְבֵּיד בְּשָׂפְתָא
דִּירִיעָתָא דְּבֵית לוּפֵי תִּנְיָנָא׃ חַמְשִׁין עֲנוּבִין תַּעְבֵּיד בִּירִיעָתָא חֲדָא וְחַמְשִׁין עֲנוּבִין
תַּעְבֵּיד בְּשָׂפְתָא דִּירִיעָתָא דְּבֵית לוּפֵי תִּנְיָנָא מְכַוְּונָן עֲנוּבָא מַדָּא לְקִבֵיל חַדָּא׃ וְתַעְבֵּיד
חַמְשִׁין פּוּרְפִּין דְּהָבָא וְתַלְפֵּיף יַת יְרִיעָתָא חֲדָא עִם חֲדָא בְּפוּרְפַיָּא וִיהֵי מַשְׁכְּנָא חַד׃
וְתַעְבֵּיד יְרִיעָן דְּמַעְזֵי לְקַרְסָא עַל מַשְׁכְּנָא חַד עֲשַׂרְתֵּי יְרִיעָן תַּעְבֵּיד יָתְהוֹן׃ אוֹרְכָא
דִּירִיעָתָא

Pritiua heb. | Tex. Heb. Exo. Ca. xxvj. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

°הָאַחַת ׀ שְׁלֹשִׁים ׀ בָּאַמָּה ׀ וְרֹחַב
°אַרְבַּע ׀ בָּאַמָּה ׀ הַיְרִיעָה ׀ הָאַחַת ׀ מִדָּה
׀ אַחַת ׀ לְעַשְׁתֵּי ׀ עֶשְׂרֵה ׀ יְרִיעֹת׃
°וְחִבַּרְתָּ ׀ אֶת ׀ חֲמֵשׁ ׀ הַיְרִיעֹת ׀ לְבָד ׀ בָּדָד
׀וְאֶת ׀ שֵׁשׁ ׀ הַיְרִיעֹת ׀׀ לְבָד ׀ וְכָפַלְתָּ
°אֶת ׀ הַיְרִיעָה ׀ הַשִּׁשִּׁית ׀ אֶל ׀ מוּל ׀ פְּנֵי ׀ פָּנָה
°הָאֹהֶל׃ ׀ וְעָשִׂיתָ ׀ חֲמִשִּׁים ׀ לֻלָאֹת ׀ עַל
°שְׂפַת ׀ הַיְרִיעָה ׀ הָאַחַת ׀ הַקִּיצֹנָה
׀ בַּחֹבָרֶת ׀ וַחֲמִשִּׁים ׀ לֻלָאֹת ׀ עַל
°שְׂפַת ׀ הַיְרִיעָה ׀׀ הַחֹבָרֶת ׀׀ הַשֵּׁנִית׃
°וְעָשִׂיתָ ׀ חֲמִשִּׁים ׀ קַרְסֵי ׀ נְחֹשֶׁת ׀ וְהֵבֵאתָ ׀ אֶת ׀ הַקְּרָסִים ׀ בַּלֻּלָאֹת ׀ נחא
׀וְחִבַּרְתָּ ׀ אֶת ׀ הָאֹהֶל ׀ וְהָיָה ׀ אֶחָד׃
°וְסָרַח ׀ הַעֹדֵף ׀ בִּירִיעֹת ׀ הָאֹהֶל ׀ יעע
° חֲצִי ׀ הַיְרִיעָה ׀ הָעֹדֶפֶת ׀ תִּסְרַח ׀ תהה
׀׀ עַל ׀׀ אֲחֹרֵי ׀ הַמִּשְׁכָּן ׀׃ ׀ וְהָאַמָּה ׀׀ שבן
°מִזֶּה ׀ וְהָאַמָּה ׀ מִזֶּה ׀ בָּעֹדֶף ׀ בְּאֹרֶךְ
׀ יְרִיעֹת ׀ הָאֹהֶל ׀ יִהְיֶה ׀ סָרוּחַ ׀ הָיָה
°עַל ׀ צִדֵּי ׀ הַמִּשְׁכָּן ׀ מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀ לְכַסֹּתוֹ ׀ צדד
°וְעָשִׂיתָ ׀ מִכְסֶה ׀ לָאֹהֶל ׀ עֹרֹת ׀׀ עור
׀׀ אֵילִם ׀ מְאָדָּמִים ׀ וּמִכְסֵה ׀ עֹרֹת ׀ אדם
° תְּחָשִׁים ׀ מִלְמָעְלָה ׀׃ ׀ וְעָשִׂיתָ ׀ עלה
׀ אֶת ׀ הַקְּרָשִׁים ׀ לַמִּשְׁכָּן ׀ עֲצֵי ׀
°שִׁטִּים ׀ עֹמְדִים ׀׃ ׀ עֶשֶׂר ׀ אַמּוֹת שוט
°אֹרֶךְ ׀ הַקָּרֶשׁ ׀ וְאַמָּה ׀ וַחֲצִי ׀ הָאַמָּה
׀ רֹחַב ׀ הַקָּרֶשׁ ׀ הָאֶחָד ׀׃ ׀׀ שְׁתֵּי ׀׀ שנה
°יָדוֹת ׀ לַקֶּרֶשׁ ׀ הָאֶחָד ׀ מְשֻׁלָּבֹת שלב

Pritiua chal. | Interp. chal.

אַמָּה פָּתָה
עֵרֶךְ שְׁתֵּית
עֲבַד
לְפַף
עֹל שֶׁכֶן הָוָה
סָרַח אָמָה
כְּסָה עֲבַד
חָפָא שֶׁכֶן סְמַךְ
אָע׳קוֹם אֲמַה
פָּתָה תְּרֵי שָׁלַב

vnius hẽbit triginta cubitos: ⁊ latitudo eiusdẽ cortinę habebit quattuor cubitos: mensura vna erit vndecim cortinę. Et iunges quinq; cortinas seorsum ⁊ sex cortinas seorsum. et duplicabis cortinam sextam que est super faciem tabernaculi. Et facies quinquaginta ansulas in ora cortine vnius in latere quo iungenda est: ⁊ quinquaginta ansas in ora cortine secunde in loco quo iungenda est. Facieſq; quinquaginta fibulas ex ere: ⁊ induces fibulas in ansulis: ⁊ coniunges tabernaculum vt sit vnũ. Et quod superest ex cortinis tabernaculi: dimidium. ſ. cortine que superest: extendes super posteriora tabernaculi. Et cubitus hinc ⁊ cubitus inde qui superest in longitudine cortinarum tabernaculi: extendatur super latera tabernaculi hinc ⁊ inde vt cooperiat illud. Facieſq; cooperto rũ tabernaculi de pellibus arietum rubricatis: et aliud coopertorium de pellibus taxonum desuper. Facieſq; tabulas stantes tabernaculo de lignis setţ. decem cubitos habebit longitudo tabule: ⁊ cubitum et dimidium latitudo tabule vnius. Duos cardines habebit vnaquęq; tabula: ⁊ duab⁹ incastraturis erũt coniuncte

°vnius habebit ᶠtriginta
ᵍcubitos: ⁊ latitudo eiusdẽ
°quattuor. Equa erit
ᶠmensura eorum:
ᶜsagorum omniũ. Equi
bus
ᶠquinq; ᵇiunges ᵇseorsũ:
&ᵃ sex sibi mutuo copulabis: ita ᵃvt
ᵍsextum ᵖsagum ᶠin ᶠfronte ᵃtecti ᵃduplices.
ᶠFacies & ᶠquinquaginta
ᵇansas ᵃin
ᵇora ᶜsagi ᵖvnius: vt
ᶠcõiũgi cũ altero queãt:
ᶠ& quinquaginta ᵇansas
ᶠin ᵇora ᶠsagi ᵃ alterius vt
cum altero copuletur.
°Facies & ᶠquinquaginta ᶠfibulas ᵍeneas
ᶠquibus ᶠiungantur ᵃansę:
ᵇvt ᶜvnum ex omnibus
ᵃoperimentum ᵇfiat.
ᵛQuod aũt superfuerit
ᶠin sagis q̃ parãtur ᵍtecto
idest vnũ sagũ ᵇqđ ãplius est: ex ᵇmedietate eius
ˡopies ᶜtabernaculi ᵐ posteriora: ᵖ& cubitus
ᵍex vna parte ˢ pẽdebit:
ᶠ& alter ᵉex altera ᶠq plus
est ᵉin ˢsagorũ ᵒlongitudine vtrumq;
ᵍlatus ᵇtabernaculi ᵃ protegens.
ᵇFacies &ᵉoperimẽtũ alud ᵃtecto de pellibus
ᵐarietũ ᵉrubricatis: °&
ᶠsuper hoc rursum aliud
°operimẽtũ de ᵍhyacinthinis ᵖpellibus. °Facies
&ᵐtabulas ᵃstantes ᵗtabernaculi de ᶠlignis
ˢsethim: que singule ᵇdenos ᶜcubitos
ᵢnᵒlõgitudine habeant:
ᶠ& inᶠlatitudine singulos
ᵍac semissem. In lateribus ᶜtabule ᵐdue
ᵃ incastrature fient: quibus

vniꝰ erit trigita cubitoꝝ: ⁊ ąttuor cubi
μιᾶς ἴσαι τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσάρων πή
toꝝ latitudo sagi vniꝰ: mẽsura ea
χεων τὸ εὖρος τῆς δέρριως τῆς μιᾶς, μέτρον τὸ αὐ
dẽ erit vndecim sagiꝰ. ⁊ cõiũgeꝭ
τὸ ἴσον ταῖς ἕνδεκα δέρρεσι. καὶ συνάψεις τὰς
dnoꝝ saga simul: ⁊ sex saga
πέντε δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὰς ἓξ δέρρεις ἐπ
simul. ⁊ duplicabis sagũ sextũ
πὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐπιδιπλώσεις τὴν δέρριν τὴν ἕκτην
ante faciẽ tabernaculi. ⁊ facies ansulas
κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς. καὶ ποιήσεις ἀγκύλας
dnquaginta in labio sagi vni
πεντήκοντα ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέρριως τῆς μι
aꝰ: qđ in medio sẽm capulationẽ. ⁊ dnqua
ᾶς, τὰς ἀπὰ μέσου κατὰ τὴν συμβολήν. καὶ πεντή
ginta ansas facies in labio sa
κοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέρ
gi: cõiũgẽtis sẽm. ⁊ fa
ρεως, τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας. καὶ ποιή
cies fibulas eneas dnãginta. ⁊ copulabis
σεις κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα. καὶ συνάψεις
fibulas ex ansis: ⁊ copulabis
τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκύλων, καὶ συνάψεις τὰς
saga: ⁊ erit vnũ. ⁊ supponeꝭ sagũ
δέρρεις, καὶ ἔσαι ἕν. καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον
in sagis tabernaculi dimidiũ sagi
ἐν ταῖς δέρρεσι τῆς σκηνῆς τὸ ἥμισυ τῆς δέρρεως
reliquũ cooperies reliquũ
τὸ ὑπολειπόμενον ὑποκαλύψεις τὸ πλεονάζον τῶν
sagoꝝ tabernaculi. cooperies post taber
δέρρεων τῆς σκηνῆς. ὑποκαλύψεις ὀπίσω τῆς σκη
naculũ: cubitũ ex hoc: ⁊ cubitũ ex hoc:
νῆς, πῆχυν ἐκ τούτου, καὶ πῆχυν ἐκ τούτου,
ex supemineñti sagoꝝ: de lõgi
ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος τῶν δέρρεων, ἐκ τοῦ μή
tudinẽ sagoꝝ tabernaculi. ⁊ erit coope
κους τῶν δέρρεων τῆς σκηνῆς. καὶ ἔσαι συγκα
riẽs sup latera tabernaculi hĩc ⁊ inde:
λύπτων ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς ἔνθεν καὶ ἔνθεν,
vt cooperiat. ⁊ facies operimẽtũ taber
ὥστε καλύπτειν. καὶ ποιήσεις κατακάλυμμα τῆς σκη
naculi pelles arietũ rubricatas: ⁊ superi
νῆς δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ ὑπακάλυμ
mẽta pelles hyacinthinas desup. ⁊ fa
ματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν. καὶ ποιή
cies colũnas tabernaculi de lignis iputribilibꝰ. de
σεις σύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων. δέ
cẽ cubitoꝝ facies colũnã vnã: ⁊ ca
κα πήχεων ποιήσεις τὸν σύλον τὸν ἕνα, καὶ πή
biti vniꝰ ⁊ dimidij latitudo colũne
χεως ἑνὸς καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος τοῦ σύλου
vniꝰ: duos cubituloꝝ colũne
τοῦ ἑνός, δύω ἀγκωνίσκους τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ

Transla. Chal.

תְּרֵין אַמִּין ׀ וּפוּתְיָא אַרְבַּע אַפִּין דִּירְיַעְתָּא חֲדָא מְשַׁתְּתָא חֲדָא לְחַד עַשְׂרֵה ׀׀
וְיַרְעָן וּתְלַפֵּיף יָת חֲמֵשׁ יְרִיעָן לְחוֹד וְיָת שִׁית יְרִיעָן לְחוֹד וְתַעֲיֵף יָת יְרִיעָא שְׁתִיתָאָה
לְקֳבֵיל אַפֵּי מַשְׁכְּנָא ׀ וְתַעֲבֵיד חַמְשִׁין עֲנוּבִין עַל שְׂפָתָא דִּירְיַעְתָּא חֲדָא מְסָטְרָא דְּבֵית
לוּפֵי ׀ וְחַמְשִׁין עֲנוּבִין עַל שְׂפָתָא דִּירְיַעְתָּא דְּבֵית תִּנְיָנוּתָא׃ וְתַעֲבֵיד פּוּרְפִּין דְּתַרְתָּא
חַקְלִין ׀ וְתַעֲיֵל יָת פּוּרְפַּיָּא בְּעֲנוּבַיָּא ׀ וְתֵלַפֵּיף יָת מַשְׁכְּנָא ׀׀ וְיֶהֱוֵי חַד ׃ וְסֵירְחָא דְּיַתִּיר
יְרִיעָת מַשְׁכְּנָא פַּלְגוּת יְרִיעְתָּא דְּיַתִּירָת ׀ תִּסְרַח עַל אֲחוֹרֵי מַשְׁכְּנָא ׃ וְאַמְּתָא מִכָּא
וְאַמְּתָא מִכָּא בְּפֵרוֹזֵיתִיר בְּאוֹרֶךְ יְרִיעַת מַשְׁכְּנָא ׀ יְהֵי סְלִיחַ עַל סִטְרֵי מַשְׁכְּנָא מִכָּא וּמִכָּא
לְכַסָּיוּתֵיהּ ׃ ׀ וְתַעֲבֵיד ׀ חוּפָּאָה ׀׀ לְמַשְׁכְּנָא דְּמִשְׁכֵּי דְּדִכְרֵי ׀ מְסַמְּקָן ׀ וְחוּפָּאָה דְּמִשְׁכֵּי
וַסְגוֹנָא מִלְעֵילָּא ׃ וְתַעֲבֵיד יָת דַּפֵּיָא לְמַשְׁכְּנָא ׀ דְּאַעֵי שִׁטִּין ׀ מְעַמְּדִין ׃ עֲשַׂר ׀ אַמִּין
אוּרְכָּא דְּדַפָּא ׀ וְאַמְּתָא וּפַלְגוּת אַמְּתָא ׀ פּוּתְיָא דְּדַפָּא חַד ׃ תַּרְתֵּין צִירִין לְדַפָּא חַד
׀׀ מְשָׁלְבָן ׀׀׀

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

vni: cõcurrẽtes alter alteri. sic
ἑνί, ἀντιβαλλοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. οὕτω
facies olbi colũnis tabernaculi. et fa-
ποιήσεις πᾶσι τοῖς σύλοις τῆς σκηνῆς. καὶ ποι
cies colũnas tabernaculi vigiti colũnas ex
ήσεις τοὺς σύλους τῆς σκηνῆς ἑκκαι σύλους ἐκ τοῦ
latere qđ ad austrũ. et ḡdraginta bases
κλίτους τοῦ πρὸς νότον. καὶ τεσσαράκοντα βάσεις
argẽteas facies viginti colũnis. duas bases
ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς ἑκκαι σύλοις. δύο βάσεις
colũne vni in ambas ptes eius: et duas
τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο
bases colũne vni in vtraq; p
βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέ-
tes eius. et latus scdm ad aqlões:
ρη αὐτ. καὶ τὸ κλῖτος τὸ δεύτερον πρὸς βορρᾶ,
viginti colũnas et ḡdraginta bases eaꝝ
εἴκοσι σύλους καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν
argẽteas. duas bases colũne vni in am
ἀργυρᾶς. δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμ-
bas ptes eius: et duas bases co-
φότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ σύ
lũne vni in ambas ptes eius. et
λῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ
a tergo tabernaculi scdm ptẽ
ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος
q̃ ad mare facies sex colũnas. et
τὸ πρὸς θάλασσαν ποιήσεις ἓξ σύλους. καὶ
duas colũnas facies in angulis
δύο σύλους ποιήσεις ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς
tabernaculi a tergo. et erũt ex equo
σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων. καὶ ἔσονται ἐξ ἴσου
ab infra. et in idipsm erũt cõpleo a
κάτωθεν. καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔσονται ἴσοι ἐκ
capitib⁹ in copulationẽ vnã. sic
E τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν. οὕτω
facies vtriscq; angulis duo
ποιήσεις ἀμφοτέροις ταῖς γωνίαις ταῖς δυ-
bus. cõpleo sint. et erũt pocto colũne.
σίν. ἔσαι ἴσωσαν. καὶ ἔσονται ὀκτὼ σύλοι:
et bases eaꝝ argẽtee decẽ et sex. et duae
καὶ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαἑξ. καὶ δύο
baseo colũne vni: et duae bases
βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο βάσεις
colũne vni: et duae baseo colũne vni in
τῷ σύλῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς
ambas ptes eius. et facies ve-
ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις μοχ-
ctes ex ligno ipputribilib⁹ dnos colũnas ex
λοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων πέντε ταῖς σύλοις ἐκ
vna pte tabernaculi. et dnos ve
τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς. καὶ πέντε μοχ
ctes colũnas lateri tabernaculi scdo:
λοὺς τοῖς σύλοις τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ,

Transla. Chal.

חַדָּא עִם חַבְרָא כֵּן תַּעֲבִיד לְכָל דַּפֵּי מַשְׁכְּנָא: וְתַעֲבִיד יַת דַּפֵּי מַשְׁכְּנָא עֶשְׂרִין דַּפִּין
לְרוּחַ עִיבַּר דָּרוֹמָא: וְאַרְבְּעִין סַמְכִין דְּכֶסֶף תַּעֲבִיד תְּחוֹת עֶשְׂרִין דַּפִּין תְּרֵין סַמְכִין
תְּחוֹת דַּפָּא חַד לְתַרְעִין צִידּוֹהִי וְתַרְעִין סַמְכִין תְּחוֹת דַּפָּא חַד לְתַרְעִין צִידּוֹהִי: וְלִסְטַר
מַשְׁכְּנָא תִּנְיָנָא לְרוּחַ צִיפּוּנָא עֶשְׂרִין דַּפִּין: וְאַרְבְּעִין סַמְכֵיהוֹן דְּכֶסֶף תְּרֵין סַמְכִין תְּחוֹת
דַּפָּא חַדָּא וְתַרְעִין סַמְכִין תְּחוֹת דַּפָּא חַד: וּלְסִטְרֵי מַשְׁכְּנָא מַעֲרָבָא תַּעֲבִיד שִׁתָּא דַּפִּין:
וְתַרְעִין דְּפִין תַּעֲבִיד לְזָוְיָת מַשְׁכְּנָא תְּרֵיהוֹן: וִיהוֹן מְכַוְּנִין מִלְּרַע וְכַחֲדָא יְהוֹן מְכַוְּנִין
בְּרֵישֵׁיהוֹן לְעִזְקְתָא חֲדָא כֵּן יְהֵי לְהוֹן לִתְרֵיהוֹן לְזָוְיָן יְהוֹן: וְיהוֹן תְּמַנְיָא דַּפִּין
וְסַמְכֵיהוֹן כְּסַף שִׁתָּא עַשָׂר סַמְכִין תְּרֵין סַמְכִין תְּחוֹת דַּפָּא חַד וְתַרְעִין סַמְכִין תְּחוֹת
דַּפָּא חַד: וְתַעֲבִיד עֲבִרִין דְּאַעֵי שִׁטִּין חֲמִשָּׁא לְדַפֵּי סְטַר מַשְׁכְּנָא חַד: וְחַמְשָׁא עֲבִרִין
לְדַפֵּי סְטַר מַשְׁכְּנָא תִּנְיָנָא

Trãsla. B. Hiero.

tabula alteri tabule⁹ con
nectatur. ⁿ Atq; in hunc
modũ ʳ cũcte ˢ tabule ᵗ pa-
rabuntur. Quarum ꝏꝏ
ᵘ viginti erunt ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵇ in latere ᶜ meridiano qđ
vergit ᵈ ad austrũ: quibus
ᶠ quadraginta ᵐ bases ⁿ ar-
genteas ᵒ fundes vt ꝏꝏꝏ
ᵖ bine ᵍ bases ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏ
ʳ singulis ˢ tabulis ᵗ per du
os ᵘ angulos ᵃ subiiciantur. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵇ In latere quoq; ꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶜ secundo ᵈ tabernaculi
quod vergit ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵐ ad ⁿ aquilonem: ᵒ vigiti
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵖ tabule erũt: ᵍ quadragi
ta hñtes ʳ bases ˢ argentea-
as. ᵗ Bine ᵘ bases ᵃ singulis
ᵗ tabulis ᵇ supponentur. ᶜ
ꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵈ Ad ᵉ occidentalem vero
ᶠ plagam ᵍ tabernaculi ꝏ
ʰ facies ⁱ sex ᵏ tabulas ˡ & ꝏ
rursum alias duas que ꝏ
ᵐ in angulis erigantur ꝏ
ʳ post tergum ˢ taberna-
culi. ᵗ Erũtq; sibi ᵘ conĩ-
cte ᵃ a deorsum vsq; ad ꝏ
sursum: ˣ & vna omnes
compago retinebit. ꝏꝏ
ᵇ Duabus quoq; tabulis
que in ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵃ angulis ᵗ ponẽde sũt: ˢ si-
milis iunctura seruabi-
tur. ˡ Et erũt simul ᵒ ta-
bule ᵉ octo ᵖ bases earum
ᵍ argentee ʳ sedecim: ᵐ dua-
bus ˢ basibus ᵗ per ꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵘ vnam ᵃ tabulã ᵇ suppor-
tatis. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶜ Facies & ᵈ vectes de ꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵉ lignis ᶠ sethim ᵍ quiq; ˡ ad
cõtinendas ˡ tabulas in
ʰ vno ⁱ latere ᵏ tabernacu-
li: ˡ & quinq; alios ꝏꝏꝏ
ᵐ in ⁿ altero ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Ter. Heb. Exo. Ca. xxvj. Pritiua heb.

אִישׁ אִשָּׁה אֶל אֲחֹתָהּ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל
בֶּן קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וְעָשִׂיתָ אֶת
הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קָרֶשׁ
פֵּאָה תֵּימָנָה תֵּימָנָה: וְאַרְבָּעִים
אַדְנֵי כֶסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת עֶשְׂרִים
הַקֶּרֶשׁ שְׁנֵי אַדָנִים תַּחַת
הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו
וּשְׁנֵי אַדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד
לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו: וְלַצֶּלַע הַמִּשְׁכָּן
הַשֵּׁנִית לִפְאַת צָפוֹן עֶשְׂרִים
קָרֶשׁ: וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם כֶּסֶף
שְׁנֵי אַדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד
וּשְׁנֵי אַדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ
וּלְיַרְכְּתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָּה
תַּעֲשֶׂה שִׁשָּׁה קְרָשִׁים: וּשְׁנֵי
קְרָשִׁים תַּעֲשֶׂה לִמְקֻצַעַת הַמִּשְׁכָּן
בַּיַּרְכָתָיִם: וְיִהְיוּ תוֹאֲמִם מִלְּמָטָּה
וְיַחַדָּו יִהְיוּ תַּמִּים עַל רֹאשׁוֹ אֶל
הַטַּבַּעַת הָאַחַת כֵּן יִהְיֶה לִשְׁנֵיהֶם
לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת יִהְיוּ: וְהָיוּ שְׁמֹנָה
קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה
עָשָׂר אַדָנִים שְׁנֵי אַדָנִים תַּחַת
הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אַדָנִים תַּחַת
הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: וְעָשִׂיתָ בְרִיחִם
עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע
הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד: וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם
לְקַרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית

Interp. chal.

vna cum alia: sic facies in omnibus tabulis tabernaculi. Facieſq; viginti tabulas tabernaculo ad latus meridianũ: et quadraginta bases argẽteas facies sub viginti tabulis. Due bases erunt sub tabula vna in duobus cardinibus eius: et due baſeo sub tabula alia in duobus cardinibus eius. Et in latere secundo tabernaculi ad plagam aquilonarẽ erunt viginti tabule: et quadraginta baſeo argẽtee: due baſeo sub vna tabula: et due baſeo sub alia tabula. et ad poſteriores partem occidentales tabernaculi facies ſex tabulas. et duas tabulas facies ad angulos tabernaculi in extremitate eius. Et erunt coniuncte ab inferiori parte: ſimulq; erunt cõiuncte in capite ſuo in anulo vno: ſic erit ambobus: hoc eſt duobus angulis. Eruntq; octo tabule et baſeo earum ſedecim argentee: due baſeo sub vna tabula et due baſeo sub alia tabula. Et facies quinq; vectes de lignis ſetim ad continendas tabulas vnius lateris tabernaculi. Et quinq; alios vectes ad continendas tabulas lateris ſecundi tabernaculi:

Interp. chal.

Pritiua chal.

סוֹף עֶרֶב עֲבַד
זָוִיָה הֲוָה כֵּין
אָרַע תְּרֵי זָוִיָה
דַּפָּא שִׁית עֲבַד
צַד שֵׁנִי

Pritiua beb.	Ter. Heb. Exo. Ca. xxvj.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
חמש	וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע	r& eiusdem numeri ooo	τ πηξεις μοχλους τοις σύλαις τῶ ὀπισθίω κλίτει
	הַמִּשְׁכָּן לִירֵכָתַיִם יָמָּה׃ וְהַבְּרִיחַ	oooooooooooooooooooooo	tabernaculi qđ ad mare. τ vectis medius
	הַתִּיכֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְּרִחַ	pad occidentalem plagã	τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς θάλασσαν. καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος
מן תוך	הַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה׃ וְאֶת הַקְּרָשִׁים	qui mittentur oooooooo	inter columnas pueniat ab vno late
צפה עשה	תְּצַפֶּה זָהָב וְאֶת טַבְּעֹתֵיהֶם תַּעֲשֶׂה	pper medias tabulas a oo	ἀπαμέσον τῶν σύλων διηκέτω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλί
בית	זָהָב בָּתִּים לַבְּרִיחִם וְצִפִּיתָ אֶת	ooooooooooooooooooooo	re in alterũ latus. τ columnas deau
קום	הַבְּרִיחִם זָהָב׃ וַהֲקֵמֹתָ אֶת	mmmo vsq; nad fũmũ.	ρατους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος. καὶ τοὺς σύλους κατα
שפט ראה	הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הָרֵאֵיתָ	Ipsas quoq; tabulas oo	rabis auro. τ anulos facies
	בָּהָר׃ וְעָשִׂיתָ פָּרֹכֶת תְּכֵלֶת	rdeaurabis: & fundes in	χρυσώσεις χρυσίω. καὶ τοὺς δακτυλίους ποιήσεις
תלע עשה	וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ	eis anulos ooooooooo	aureos: in qđ imittes vectes. τ deau=
משזר מעשה חשב יעשה אתה	מְשֻׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב יַעֲשֶׂה אֹתָהּ	raureos p quos a vectes	χρυσοῦς, εἰς οὓς εἰσάξεις τοὺς μοχλούς. καὶ κατα=
כרבים׃ ונתתה אתה על ארבעה	כְּרֻבִים׃ וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל אַרְבָּעָה	tabulata cõtineãt: bquos	rabis vectes auro. τ eriges
עמוד שטים מצפים זהב וויהם	עַמּוּדֵי שִׁטִּים מְצֻפִּים זָהָב וָוֵיהֶם	boperies laminis caureis.	χρυσώσεις τοὺς μοχλοὺς χρυσίω. καὶ στασώσεις
עמד	זָהָב עַל אַרְבָּעָה אַדְנֵי כָסֶף׃	rEt eriges oooooooooo	tabernaculũ iuxta formã ostãsam tibi in
	וְנָתַתָּה אֶת הַפָּרֹכֶת תַּחַת הַקְּרָסִים	btabernaculũ iuxta exẽ=	τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ δεδειγμένον σοι ἐν τῶ
	וְהֵבֵאתָ שָׁמָּה מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֵת	plar: qđ tibi m in monte	ὄρει. καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου καὶ
ארון עדת בדל	אֲרוֹן הָעֵדֻת וְהִבְדִּילָה הַפָּרֹכֶת לָכֶם	mõstratũ est. nFacies &	purpura: τ coccino retorto: τ byſſo
בין הקדש ובין קדש הקדשים׃	בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃	ovelum de p hyacintho	πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου
ונתתה את הפרכת על ארון העדת	וְנָתַתָּה אֶת הַפָּרֹכֶת עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת	q& purpura rcoccoq; sbis	filata. op tertũ facies illud cherubim.
בקדש הקדשים׃ ושמת את השלחן	בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ וְשַׂמְתָּ אֶת הַשֻּׁלְחָן	tincto t& byſſo oooooooo	πεποικιλμένης. ἔργον ὑφαντὸν ποιήσεις αὐτὸ χερουβίμ.
צפון	מִחוּץ לַפָּרֹכֶת וְאֶת הַמְּנֹרָה נֹכַח	uretorta xopere rpluma=	τ imponeς illud sup ẽttuor columnas iputribiles
שלחן על צלע המשכן תימנה	הַשֻּׁלְחָן עַל צֶלַע הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה	rio: & pulchra varietate	καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ τέσσαρσι σύλαις ἀσήτοις
ושלחן תתן על צלע צפון׃	וְהַשֻּׁלְחָן תִּתֵּן עַל צֶלַע צָפוֹן׃	contextum: p quod fap=	deauratas auro. τ capitula eoꝝ au=
ועשית מסך לפתח האהל תכלת	וְעָשִׂיתָ מָסָךְ לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת	pẽdes sante quattuor oo	κεχρυσωμένων χρυσίω. καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυ
וארגמן ותולעת שני ושש	וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ	vcolũnas de lignis bsethi	σᾶ. καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. καὶ θήσεις
משזר מעשה רקם׃ ועשית	מְשֻׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃ וְעָשִׂיתָ	que ipe quidẽ deaurate	velũ sup columnas. τ inferes illic
למסך חמשה עמודי שטים	לַמָּסָךְ חֲמִשָּׁה עַמּוּדֵי שִׁטִּים	erũt & habebũt capita	τὸ καταπέτασμα ἐπὶ τοὺς σύλους. καὶ εἰσοίσεις ἐκεῖ
		maurea & bases argẽte=	intra velũ arcã testa
		as. rInseretur autem ve=	ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρ=
		lum per circulos: ooooo	mẽti. τ diuidet velũ vobis in=
		aintra b quod oooooooooo	τυρίου. καὶ διαιρεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῖν ἀναμέ=
		ooooooooo ooooooooooooo	ter sãctuariũ τ inter sanctũ sanctoꝝ. τ co=
		cpones barcam c testimo=	σει τὸ ἅγιον καὶ ἀναμέσει τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. καὶ κα=
		nii: dquo & oooooooooooo	operies velo arcã
		esanctuarium & fsãctua=	τακαλύψεις τῶ καταπετάσματι τὴν κιβωτὸν τοῦ
		rii sanctuaria oooooooo	testimonij in sancto sanctoꝝ. τ ponеs mẽ=
		rdiuidẽtur. Pones & q p	σαν ἔκτρα velũ: τ cãdelabrũ
		piciatoriũ sup arcã c te=	πεσᾶ ἐξωθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὴν λυχνίαν
		stimonii in sctã sctõrũ:	eregione mẽse in pte tabernaculi q ad
		mensamq; oooooooooooo	austrũ. τ mẽsam ponеs in pte tabernacli
		bextra c velum: & cõtra	στον. καὶ τὴν τράπεζαν θήσεις ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς
		ooooooooooooooo ooooooo	q ad aquilonẽ. τ facies tẽtoriũ ex hya=
		dmensam c cãdelabrũ b in	cintho τ purpura: τ coccino retorto: τ
		elatere a tabernaculi l me=	byſſo retorta: op variegatũ. τ facies
		ridiano. mMensa ei n sta=	velo quinq; colũnas: τ deaurabis
		bit o in p parte q aquilonis.	τῶ καταπετάσματι πέντε σύλους, καὶ χρυσώσεις
		rFacies & tentoriũ f in i=	
		troitu a tabernaculi de oo	
		shyacintho t& purpura	
		vcoccoq; abis tincto b &	
		byſſo c retorta d ope e plu=	
		mario: f& oooooooooooo	
		bquinq; columnas ooooo	
		ooooooooo oooooooooooo	

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
עבר	et quinq; vectes ad continendas tabulas posterioris	וְחַמְשָׁא עַבְרִין לְתַרְפֵי סְטַר מַשְׁכְּנָא לְסוּפֵיהוֹן מַעְרְבָא׃ וְעָבְרָא מְצִיעָאָה דְּגוֹ דַפַּיָּא מִסְעָפָר
חפה עבד	partis tabernaculi ad occidentem. Et vectis medius	מִן סְיָפֵי לְסָיָפֵי׃ וְיָת דַּפַּיָּא תְּחַפֵּי דַּהֲבָא וְיָת עִזְקָתְהוֹן תַּעְבִּיד דַּהֲבָא אַתְרֵי לְעַבְרַיָּא
כום חזא	qui mittetur per medias tabulas transiet a summo	וְתַחְפֵּי יָת עַבְרַיָּא דַּהֲבָא׃ וְתָקֵים יָת מַשְׁכְּנָא כְּהֵילְכְתֵיהּ דְּאִתְּחֲזֵי בְּטוּרָא׃ וְתַעְבֵּיד
נתן	vsq; ad summũ. Tabulas autẽ cooperies auro: τ anu=	פָּרוֹכְתָא דְּתִכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וְצִבְעָא זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר עוֹבַד אוּמָּן צוּרַת כְּרוּבִין׃ וְתִתֵּן יָתַהּ
רבע שוט חפא	los earum facies aureos: et sint loca vectibus: vectes	עַל אַרְבְּעָא עַמּוּדֵי שִׁטִּין מְחַפָּן דַּהֲבָא וְוֵיהוֹן דַּהֲבָא עַל אַרְבְּעָא סַמְכִין דִּכְסַף׃ וְיִתֵּן יָת
פרש עול פרש	quoq; cooperies auro. Et eriges tabernaculum iuxta	פָּרוֹכְתָא תְּרוּת פּוּרְפַּיָּא וְתַעֵיל לְפָרוֹכְתָא יָת אֲרוֹנָא דְּסָהֲדוּתָא׃ וְתַפְרֵישׁ
שוה נור	exemplar quod tibi in monte monstratũ est. Facieſq;	פָּרוֹכְתָא לְכוֹן בֵּין קוּדְשָׁא וּבֵין קֹדֶשׁ קוּדְשַׁיָּא׃ וְתִתֵּן יָת כַּפּוּרְתָא עַל אֲרוֹנָא דְּסָהֲדוּתָא
שכן נתן עבד	velũ de hyacintho τ purpura τ coccino τ byſſo retor=	בְּקֹדֶשׁ קוּדְשַׁיָּא׃ וְתֶשַׁוֵּי יָת פָּתוֹרָא מִבָּרָא לְפָרוֹכְתָא וְיָת מְנָרְתָא לְכֵבֵיל פַּתוֹרָא עַל
צור	ta opere artificio facies illud figuris cherubim. τ po=	סְטַר מַשְׁכְּנָא דָּרוֹמָא וְתִתֵּן פַּתוֹרָא בְּרֵמָא לְתָרֵע מַשְׁכְּנָא׃ וְתַעְבֵּיד בְּרֵמָא לְתָרֵע מַשְׁכְּנָא
	nes illud sup quattuor colũnas de lignis setim coo=	דְּתִכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וְצִבְעָא זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר עִזְקָד צַיָּיר׃ וְתַעְבֵּיד לְפַרְסָא חַמְשָׁא
	pertas auro: capita earum aurea: sup quattuor ba=	עַמּוּדֵי שִׁטִּין׃
	ses argenteas. Et pones velum sub fibulis: τ introdu=	
	ces ibi vltra velũ arcam testimonij: vt diuidat velum	
	vobis inter sanctum τ inter sanctum sanctorum. po=	
	nesq; propiciatorium sup arcam testimonij in san=	
	cto sanctorum. Ponesq; mensam extra velum: τ can=	
	delabrum e regione mense in latere meridionali ta=	
	bernaculi. et mensam pones in latere aquilonari. Fa=	
	cieſq; velum in ostio tabernaculi ex hyacintho τ pur=	
	pura τ coccino τ byſſo retorta opere polymitarij. Et	
	facies velo quinq; colũnas de lignis setim: ooooo	

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

eas auro. τ capitula eaꝝ aurea. τ
αὐτοὺς χρυσίῳ. καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ. καὶ
cõflabis eis ꝗnq; bases eneas.
χωνεύσεις αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς. Ca.27.

A Θ Τ facies altare ex lignis ĩputribilib⁹:
καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων,
ꝗnq; cubitoꝝ lõgitudo: τ ꝗnq; cubitoꝝ latitudo.
πέντε πηχῶν ὁ μῆκος, καὶ πέντε πηχῶν ὁ εὖρος.
quadrãgulũ erit altare: τ triũ cubitoꝝ
τετράγωνον ἔσται τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πήχεων
altitudo eⁱ⁹. τ facies cornua ſuper quat-
τὸ ὕψος αὐτ⁹. καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσά
tuor angulos ex eo erũt cornua. τ cooperies
ρων γωνιῶν· ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα· καὶ καλύψεις
ea ære. τ facies coronã altari.
αὐτὰ χαλκῷ· καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ.
τ cooperimẽtũ eius: τ phialas eius:
καὶ ἐπικαλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ,
τ fuſcinulas eius: τ focũ eius: τ
καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πύρειον αὐτοῦ, καὶ
oſa vaſa eius facies enea. τ fa-
πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ποιήσεις χαλκᾶ· καὶ ποι
cies et craticulã opere reticulato eneã. τ
ήσεις αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ διάτρυτον χαλκῆν· καὶ
facies craticule ꝗttuoꝝ anuloꝝ ene-
ποιήσεις τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλ-
os ad ꝗttuoꝝ latera. τ ſupponeꝝ
κοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη· καὶ ὑποθήσεις
eos ſub craticula altaris ab in
αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτω
fra. erit ãt craticula vſq; ad dimidiũ al-
θεν. ἔσται δὲ ἡ ἐσχάρα ἕως τοῦ ἡμίσους τοῦ θυ-
taris. τ facies vectes al-
σιαστηρίου· καὶ ποιήσεις ἀναφορεῖς τῷ θυσια-
tari ex lignis ĩputribilib⁹: τ inducãtur
στηρίῳ ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιχαλκώσεις
eos ære. τ imittes vectes
αὐτοὺς χαλκῷ· καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς
in anulos. τ ſint vectes
εἰς τοὺς δακτυλίους· καὶ ἔσωσαν οἱ ἀναφορεῖς
ĩm laterea altaris in leuãdo
κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἴρειν
illud. cõcauũ tabulatũ facies illud. iuxta
αὐτό· κοῖλον σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό. κατὰ
demõſtratũ tibi in mõte: ſic fa-
τὸ παραδεδειγμένόν σοι ἐν τῷ ὄρει, οὕτω ποιή-
cies illud. τ facies atriũ tabernaculo. ad
σεις αὐτό· καὶ ποιήσεις αὐλὴν τῇ σκηνῇ· εἰς
latꝰ qõ ad auſtꝝ vela atriũ ex byſ-
τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἱσία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσ
ſo retorta. lõgitudo cẽtũ cubitoꝝ vni
σου κεκλωσμένης· μῆκος ἑκατὸν πηχῶν τῷ ἑνὶ
lateri. τ colũne eaꝝ viginti:
κλίτει· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν ἴκοσι, οοο οοοο οοο οο

Trãsla.B.Hiero.

ideaurabis lignorum^b ſe
thim: ante q̃s ducetur tẽ
toriũ: ^c quarũ erũt ^c capi-
ta ^f aurea ^q & ^r baſes ^n enee.
H Acies & Ca.27.
^c altare de οοοοοοοοοο
^b lignis ^c ſethim quod ha
bebit ^f quinq; ^g cubitos in
^b lõgitudie ^i & totidẽ i ^l la-
titudine: ideſt ^m quadrũ
^p & tres ^q cubitos in ^r alti-
tudine. οοοοοοοοοοοοοοο
^t Cornua aũt ^u per ^x quat-
tuor ^r angulos ^s ex ipſo οο
^a erunt: ^c & operies ^b illud
οοοοοοοο οοοοοοοοοοοοο
^c ere. ^f Facieſq; in vſus ei ^o
^g lebetes ^b ad ſuſcipiẽdos
cineres ^i & forcipes ^k atq;
fuſcinulas οοοοοοοοοοοοο
^m & ignium receptacula.
^n Oia ^o vaſa ^q exere ^o fabri-
cabis: ^r craticulamq; ^u in
modum οοοοοοοοοοοοοο
^x retis ^r eneam οοοοοοοοοο
οοοοοοοοοοοοοοοοοοοοοο
^r per cuius ^g quattuor ^b an
gulos erũt ^c quattuor ^o a-
nuli ^c enei: quos ^t pones
^l ſubter οοοοοοοοοοοοοοο
^m arulam ^n altaris. ^p Eritq;
οοοοοοοοοοοοοοοοοοοοοο
^q craticula ^r vſq; ad ^t altaris
^o medium. ^u Facies & οοοο
^x vectes ^r altaris de ^g lignis
^b ſethim duos: οοοοοοοοο
^o quos ^c opies laminis ^c e-
neis: ^r & induces οοοοοοο
^t per circulum: ^b erunt q;
^m ex ^n vtroq; οοοοοοοοοοο
^o latere ^p altaris ^q ad portã
dũ. Nõ ſolidũ: ſed ^r inane
& cauũ intrinſecus ^u faci-
es ^s illud: ^r ſicut ^a tibi ^b in οο
monte ^c monſtratum eſt.
^c Facies & ^d atrium ^b taber
naculi: ^f in cuius ^k auſtrali
^t plaga contra ^i meridiem
erunt ^m tentoria de ^o byſ
ſo ^p retorta. ^q Centum οοο
^r cubitos ^s vnum ^r latus te
nebit in ^o longitudine:
^x & columnas ^r viginti cũ
^t baſibus totidem οοοοοο

Ter.Heb. Ero. Ca.xxvij. Poſitiua heb.

וְצָפִיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת וְיוּרֵם זָהָב
וְעָשִׂיתָ לָהֶם חֲמִשָּׁה אַדְנֵי נְחֹשֶׁת׃

Cap.xxvij.

וְעָשִׂיתָ אֶת חַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי
שִׁטִּים חֲמֵשׁ אַמּוֹת אֹרֶךְ וְחָמֵשׁ
אַמּוֹת רֹחַב רָבוּעַ יִהְיֶה חַמִּזְבֵּחַ
וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ׃ וְעָשִׂיתָ
קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פִּנֹתָיו מִמֶּנּוּ
תִּהְיֶיןָ קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אֹתוֹ
נְחֹשֶׁת׃ וְעָשִׂיתָ סִירֹתָיו לְדַשְּׁנוֹ
וְיָעָיו וּמִזְרְקֹתָיו וּמִזְלְגֹתָיו וְ
וּמַחְתֹּתָיו לְכָל כֵּלָיו תַּעֲשֶׂה
נְחֹשֶׁת׃ וְעָשִׂיתָ לוֹ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה
רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעָשִׂיתָ עַל הָרֶשֶׁת
אַרְבַּע טַבְּעֹת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע
קְצוֹתָיו׃ וְנָתַתָּה אֹתָהּ תַּחַת
כַּרְכֹּב חַמִּזְבֵּחַ מִלְמָטָּה וְהָיְתָה
הָרֶשֶׁת עַד חֲצִי חַמִּזְבֵּחַ׃ וְעָשִׂיתָ
בַדִּים לַמִּזְבֵּחַ בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים
וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת׃ וְהוּבָא אֶת
בַּדָּיו בַּטַּבָּעֹת וְהָיוּ הַבַּדִּים עַל שְׁתֵּי
צַלְעֹת חַמִּזְבֵּחַ בְּשֵׂאת אֹתוֹ׃ נָבוּב
לוּחֹת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הָרְאָה
אֹתְךָ בָּהָר כֵּן יַעֲשׂוּ׃ וְעָשִׂיתָ אֶת
חֲצַר חַמִּשְׁכָּן לִפְאַת נֶגְבָּה תֵּימָנָה
קְלָעִים לֶחָצֵר שֵׁשׁ מָשְׁזָר מֵאָה
בֶאֱמָה אֹרֶךְ לַפֵּאָה הָאֶחָת׃ וְעַמֻּדָיו

Interp.chal.

et cooperies eas auro: capita earum erunt ex auro: τ
fundes eis quinq; baſes eneas. Ca.27.
H Acieſq; altare de lignis ſetim. quinq; cubitos
habebit longitudo eius: τ quinq; cubitos latitu
do: quadratũ erit altare: τ tres cubitos habebit altí
tudo eius. Facieſq; cornua eius ſuper angulos eius:
ex ipſo erunt cornua eius: τ operies illud ere. Et fa
cies lebetes vt colligatur cinis: τ batilia eius: τ ace
tabula τ fuſcinulas: τ turibula eius: oſnia vaſa eius
facies ex ere. Et facies ei craticulaꝝ ope retis ex ere.
Et facies ſuper rete quattuor anulos ex ere ſuper
quattuor lateribus eius: τ ponesꝝ eam ſub circulo al
taris deorſum: τ erit rete, ſiq; ad dimidium altaris.
Et facies vectes altaris de lignis ſetim: τ cooperies
eos ere. et inducentur vectes per anulos: τ erunt ve
ctes in duobus lateribus altaris qñ portabũt illud.
Concauum ex tabulis facies illud: ſicut oſtenſum eſt
tibi in monte ſic facient. Facieſq; atrium tabernacu
li: in cuius auſtrali plaga erunt cortine de byſſo reto
ta centum cubitorum longitudinis in plaga vna. Et
columne eius viginti: τ baſes earum viginti οοοοο

Poſitiua chal.

צָפָּה נְתַר
דָּבַח אָע אֲסָרָה
פֶּתָּה רָבַע הָוָה
עָבַד זָוָה חָפָּא
סָפָּא נְרַף זְרַק
תָּחָה מָנָא צוּד
רָבַע נָתַן דָּבַח
אָרַע הָוָה חָפָּא
עוֹל הָוָה נְטַל
חָזָא עָבַד דוּר
שָׁכַן דּוּר אָמָה

Trãsla.Chal.

וְתַחֲבֵי יָתְהוֹן דַּהֲבָא וְיֵהוֹן מַתְּשָׁא סַכְּכִין דְּתִשְׁא׃
וְתַעְבֵּיד יָת מַדְבְּחָא קְאֵעֵי שִׁטִּין חֲמֵשׁ אָפִּין אוֹרְכָא וַחֲמֵשׁ אַפִּין
פּוּתְיָא רְבַבְעָ יְהֵי מַדְבְּחָא וְתַלָּת אַפִּין רוּמֵיהּ׃ וְתַעְבֵּיד קַרְנָטֵהִי עַל אַרְבַּע זְוָיָתֵיהּ
מִנֵּיהּ יְהוֹן קַרְנָטֵהִי וְתַחֲפֵי יָתֵיהּ דַּחֲשָׁא׃ וְתַעְבֵּיד קְסַכְתְּרָוָתֵיהּ לְמִסְפֵּי מַכְּסָיֵהּ
וְסִיעֵיהּ וְזַרְקוֹהִי וְצִטְרוֹהִי וְמַחְתְּוָתֵיהּ לְכָל מָנֵי מַדְבְּחָא תַּעְבְּדוּן נְחָשָׁא׃ וְתַעְבֵּיד
לֵיהּ סַרְדָּא עוֹבַד מְצַדְתָּא דְּתִחְשָׁא וְתַעְבֵּיד עַל מְצַדְתָּא אַרְבַּע עִזְקִן דְּתִחְשָׁא עַל אַרְבַּע
סִטְרוֹהִי׃ וְתִתֵּן יָתָהּ תְּחוֹת סוּבְבָא דְּסַדְנָתָא וְתְהֵי מְצַדְתָּא עַד פַּלְגוּת מַדְבְּחָא׃
וְתַעְבֵּיד אַרְיָתָא לְמַדְבְּחָא אַרְזֵי שִׁטִּין וְתַחֲפֵי יָתְהוֹן נְחָשָׁא׃ וְיֶעֱלוּן יָת אַרְיָתוֹהִי
בְּעִזְקָתָא וִיהוֹן אַרְיָתָא עַל תְּרֵין סִטְרֵי מַדְבְּחָא בְּמֵיטַל לְמֶהֱוֵי נָטֵל׃ חַלְיָן תַּעְבֵּיד יָתֵיהּ
כְּמָא דְאַחְזִי יָתָךְ בְּטוּרָא כֵּן יַעְבְּדוּן׃ וְתַעְבֵּיד יָת דְּרַת מַשְׁכְּנָא לְרוּחָא דְּרוֹמָא סְדִינִין
לְדַרְתָּא דְּסִין שְׁזִיר מְאָה אָפִּין אוֹרְכָא לְרוּחָא חָדָא׃ וְעַמּוּדוֹהִי עֶשְׂרִין וְסַכְּיֵהוֹן עֶשְׂרִין

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Exo. | La. trui. | Trãsla. B. Iero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

נְחֹשֶׁת׃ וְיֵוִי הָעַמֻּדִים וְחַשְׁקֵיהֶם
כֶּסֶף וְכֵן לִפְאַת צָפוֹן בָּאֹרֶךְ קְלָעִים צפון
מֵאָה אֹרֶךְ וְעַמֻּדָו עֶשְׂרִים ‡‡
וַאֲדָנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וְיֵוִי
הָעַמֻּדִים וְחַשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף וְרֹחַב
הֶחָצֵר לִפְאַת יָם קְלָעִים חֲמִשִּׁים
אַמָּה עַמֻּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וַאֲדָנֵיהֶם
עֲשָׂרָה וְרֹחַב הֶחָצֵר לִפְאַת
קֵדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה זרח
וְחָמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה קְלָעִים לַכָּתֵף
עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם ‡‡
שְׁלֹשָׁה וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית חָמֵשׁ שנה
עֶשְׂרֵה קְלָעִים עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
וַאֲדָנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וּלְשַׁעַר הֶחָצֵר
מָסָךְ עֶשְׂרִים אַמָּה תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן סבב
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה תלע שנה עשה
רֹקֵם עַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה ‡‡‡ עמד רבע
וַאֲדָנֵיהֶם אַרְבָּעָה כָּל עַמּוּדֵי
הֶחָצֵר סָבִיב מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף חשק
וָוֵיהֶם כֶּסֶף וַאֲדָנֵיהֶם נְחֹשֶׁת
אֹרֶךְ הֶחָצֵר מֵאָה נָאַמָּה
וְרֹחַב חֲמִשִּׁים ‡‡
וְקֹמָה חָמֵשׁ אַמּוֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר קום אמה
וַאֲדָנֵיהֶם נְחֹשֶׁת לְכָל כְּלֵי כלה
הַמִּשְׁכָּן בְּכָל עֲבֹדָתוֹ וְכָל ‡‡ שכן
יִתְדֹתָיו וְכָל יִתְדוֹת הֶחָצֵר נְחֹשֶׁת
וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

b eneis: que c capita cũ c celaturis suis habebunt ao f argẽtea. g Similiter & b in latere e aquilonis k p lõgũ erũt l tẽtoria m centũ cubitorum o columne p vigiti: q & bases a enee eiusde numeri & r capita ooooooooo s earũ r cũ celaturis suis r argẽtea. In t latitudie vero o atrii qd respicit b ad c occidẽtẽ erũt b tẽtoria p c quinquagita f cubitos: & g colũne d decẽ: l baseſq; k totidẽ. In ea quoq; m atrii l latitudine n q̃ respicit o ad oriẽtem: q quiquaginta r cubiti erunt: oooo in quibus a quindeci a cubitorũ l tẽtoria r lateri vno deputabuntur: s colũ neq; a tres b & bases ooooo c totidẽ. b & in latere c altero erũt b tẽtoria: cubitos obtinentia f quindecim: s columne k tres ooooooo l & bases m totidem. n In introitu vero o atrii fiet oooo f tentoriũ r cubitorũ q viginti ex g hyacintho t & purpura a coccoq; l bis tincto & byſſo t retorta a opere b plumario. c Columnas habebit b quattuor: c cum basibus t totidem. f Omnes b columne oooo t atrii per k circuitũ l vestite erunt m argenteis laminis: n capitibus o argenteis: p & basibus q eneis. In r lõgitudine occupabit o atrium n cubitos r cẽtũ: in r latitudine f quinquaginta. ooooooooooooooooo a altitudo b quinq; c cubitorũ erit. Fietq; de b byſſo c retorta: f & habebit bases a eneas. b Cũcta t vasa k tabernaculi l in oms m vsus & cerimonias tã o paxillos eius q̃ r atrii ex o ere facietis. ooooooooo p Precipe r filiis s israel oooo ooooooooooooooooooooooo

et baſeo eoꝝ viginti enee. et fibule eoꝝ καὶ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν
et forcipes eaꝝ argẽtee. ſic lateri qd καὶ αἱ φαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ· οὕτω τῷ κλίτει τῷ
ad aqlonẽ vela cẽtũ cubitoꝝ lõgitudo. et colũne vi πρὸς βορρᾶν ἱσία ἑκατὸν πήχεων τὸ μῆκος· καὶ οἱ στῦλοι
ginti. et baſeo eaꝝ vigiti enee. et fibule εἴκοσι· καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ· καὶ οἱ κρίκοι
eoꝝ et forcipes colũnaꝝ et baſeo dear= eoꝝ et forcipes colũnaꝝ et baſeo dear= C
ἀυτῶν καὶ αἱ φαλίδες τῶν στύλων καὶ αἱ βάσεις πεδί=
gẽtate argẽto. at latitudo atrij qð ad gẽtate argẽto. at latitudo atrij qð ad
πεζευομένου ἀργυρίου· τὸ δὲ εὖρος τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ
mare vela dnãginta cubitoꝝ. colũne eoꝝ de= mare vela dnãginta cubitoꝝ. colũne eoꝝ de=
θάλασσαν ἱσία πεντήκοντα πήχεων· στῦλοι αὐτῶν δέ=
cẽ: et baſeo eaꝝ decẽ. et latitudo atrij qð cẽ: et baſeo eaꝝ decẽ. et latitudo atrij qð
κα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. καὶ εὖρος τῆς αὐλῆς τῆς
ad oriẽtẽ vela dnãginta cubitoꝝ. colũne eoꝝ ad oriẽtẽ vela dnãginta cubitoꝝ. colũne eoꝝ
πρὸς ἀνατολὰς ἱσία πεντήκοντα πήχεων· στῦλοι αὐ=
decẽ: et baſeo eaꝝ decẽ. et dnaꝝ et decẽ: et baſeo eaꝝ decẽ. et dnaꝝ et
τῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα· καὶ πέντε καὶ
vecẽ cubitoꝝ velox altitudo lateri vni. colũne vecẽ cubitoꝝ velox altitudo lateri vni. colũne
δέκα πήχεων τῶν ἴσων τὸ ὕψος κλίτει τῷ ἑνί· στῦλοι
eoꝝ treo: et baſeo eaꝝ treo. et la= eoꝝ treo: et baſeo eaꝝ treo. et la=
αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς· καὶ τὸ κλί
tus ſcõm dnãdecim cubitoꝝ velox tus ſcõm dnãdecim cubitoꝝ velox
τος τὸ δεύτερον δέκα πέντε πήχεων τῶν ἴσων τὸ
altitudo. columne eoꝝ treo: t baſeo eaꝝ treo. altitudo. columne eoꝝ treo: t baſeo eaꝝ treo.
ὕψος· στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ βάσεις αὐτῶν τρεῖς·
et hoſtio atrij coopimẽtũ viginti cubitoꝝ et hoſtio atrij coopimẽtũ viginti cubitoꝝ
καὶ τῇ πύλῃ τῆς αὐλῆς κάλυμμα εἴκοσι πήχεων
altitudo ex hyacintho t purpu a: et coccino re altitudo ex hyacintho t purpu a: et coccino re
τὸ ὕψος ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίου κε
torto: et byſſo retorta variegatione torto: et byſſo retorta variegatione
κλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης τῇ ποικιλίᾳ
polymitarij. et colũne eius q̃ttuor: et polymitarij. et colũne eius q̃ttuor: et
τοῦ ἐφαπτωτοῦ· καὶ στῦλοι αὐτοῦ τέσσαρες, καὶ αἱ
baſeo eius q̃ttuor. oẽs colũne atrij baſeo eius q̃ttuor. oẽs colũne atrij
βάσεις αὐτοῦ τέσσαρες· πᾶσαι οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆς
incircuitu vecargẽtate argẽto. et capitula incircuitu vecargẽtate argẽto. et capitula
κύκλῳ κατηργυρωμένοι ἀργυρίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες
eaꝝ argẽtea. et baſeo eaꝝ enee. eaꝝ argẽtea. et baſeo eaꝝ enee.
αὐτῶν ἀργυραῖ· καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ·
at lõgitudo atrij cẽtũ ad cẽtũ. et lati= at lõgitudo atrij cẽtũ ad cẽtũ. et lati=
τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐλῆς ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν· καὶ τὸ εὖ D
tudo dnãginta ad dnãginta. et altitudo tudo dnãginta ad dnãginta. et altitudo
ρος πεντήκοντα ἐπὶ πεντήκοντα· καὶ ὕψος
dnaꝝ cubitoꝝ ex byſſo retorta. et dnaꝝ cubitoꝝ ex byſſo retorta. et
πέντε πήχεων ἐκ βύσσου κεκλωσμένης· καὶ αἱ
baſeo eaꝝ enee. oia ſupellex et baſeo eaꝝ enee. oia ſupellex et
βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ· πᾶσα ἡ κατασκευὴ καὶ
oia vaſa et paxilli atrij oia vaſa et paxilli atrij
πάντα τὰ ἐργαλεῖα καὶ οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς Exod.
enei. et tu p̃cipe filijs iſrael: enei. et tu p̃cipe filijs iſrael: 7.d.
χαλκοῖ· καὶ σὺ συνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, οοοο

Pritiua chal. | Interp. chal. | Transla. Chal.

כְּבַשׁ ex ere: capita colũnarum t celature eaꝝ erunt de ar= וְכִיבּוּשֵׁיהוֹן דְּכַסְפָּא וְכֵן לְרוּחַ צִיפוֹנָא אוֹרְכָא סְדָרִין מְאָה
פְּתָה דור עֲרַב gento. Et similiter in latere aquilonis erunt cortine אוֹרְכָא וְעַמּוּדוֹהִי עֶשְׂרִין וְסַמְכֵיהוֹן עֶשְׂרִין דִּנְחָשָׁא וְוֵי עַמּוּדַיָּא וְכִבּוּשֵׁיהוֹן כְּסָף׃
דַּנָּח אַמָּה longitudinis centum cubitoꝝ: t baſeo earum viginti וּפוּתְיָא דְּדָרְתָּא לְרוּחַ מַעֲרָבָא סְדָרִין חַמְשִׁין אַמִּין עַמּוּדֵיהוֹן עֲשָׂרָא וְסַמְכֵיהוֹן עֲשָׂרָא׃
ex ere: capita colũnarum t celature earum erunt de וּפוּתְיָא דְּדָרְתָּא לְרוּחַ קִדּוּמָא מַמְזַח חַמְשִׁין אַמִּין׃ וְחַמְשָׁא עֲשָׂרָה אַמִּין סְדָרִין ‡‡
argento. Et in latitudine atrij ad latus occidentale לְתִרְעָא עַמּוּדֵיהוֹן תְּלָתָא וְסַמְכֵיהוֹן תְּלָתָא וּלְעֵיבְרָא תִּנְיָנָא חַמְשׁ עֲשָׂרָה סְדָרִין
erunt cortine longitudinis quinquaginta cubitorum: עַמּוּדֵיהוֹן תְּלָתָא וְסַמְכֵיהוֹן תְּלָתָא׃ וּלְתִרְעָא דְּדָרְתָּא דְּבַסָּא עֶשְׂרִין אַמִּין תְּכֶלְתָּא וְאַרְגְּוָנָא
colũne earum decem t baſeo earum decem. Et latitu= וְזָהֳרִי וּבוּץ שְׁזִיר עוֹבַד צַיָּיר עַמּוּדֵיהוֹן אַרְבְּעָה וְסַמְכֵיהוֹן אַרְבְּעָה׃ כָּל עַמּוּדֵי ‡
do atrij ad latus ortiẽtale erit quinquaginta cubito= דַּרְתָּא סְחוֹר סְחוֹר מְכַבְּשִׁין כְּסַף וְוֵיהוֹן כְּסַף וְסַמְכֵיהוֹן דִּנְחָשָׁא׃ אוֹרְכָא דְּדָרְתָּא מְאָה
rum: t cortine quindecim cubitorum erunt in vno la= אַמִּין וּפוּתְיָא חַמְשִׁין פְּתָחָא וְרוּמָא חַמֵּשׁ אַמִּין דְּבוּץ שְׁזִיר וְסַמְכֵיהוֹן דִּנְחָשָׁא׃ לְכָל
tere: colũne earum tres: t baſeo earum tres. t in ſe= מָנֵי מַשְׁכְּנָא בְּכָל פּוּלְחָנֵיהּ וְכָל סִיכּוֹהִי וְכָל סִיכֵּי דַּרְתָּא דִּנְחָשָׁא׃ וְאַתְּ תְּפַקֵּיד
cundo latere cortine quindecim cubitorum erunt: co= צור רֶבַע אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ‡‡‡

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

et accipiãt tibi oleũ ex oliuis vefecatũ
καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐξ ἐλαιῶν ἄτρυγον
purũ cõtusum in lumẽ: vt ardeat lucerna
καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, ἵνα καίηται λύχνος
semp in tabernaculo testimonij. extra
διαπαντὸς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· ἔξωθεν τοῦ
velũ qđ sup testamẽto incẽdet
καταπετάσματος τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης καύσει
illud aarõ et filij ei⁹ a vespa vsq; ad manẽ
αὐτὸ ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωί, ἐ⁹
cotĩ dño: legitimũ sẽpiternũ in ḡnatiões
ναητὸν κυρίου, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς
vras a filijs ifrael.
ὑμῶν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Ca. 28.

A Tu applica ad te: et aa
Καὶ σὺ προσαγάγου πρὸς ἑαυτόν, τόν τε ἀα
ron ffm tuũ: et filios eius de
ρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐκ
filijs ifrael: vt sacerdotio fũgãtur mihi: aarõ et na
τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἱερατεύειν μοι, ἀαρὼν καὶ να⁹
dab: et abiud: et eleazar: et ithamar fi
δάβ, καὶ ἀβιούδ, καὶ ἐλιαζὰρ, καὶ Ἰθάμαρ οἱ
lios aarõ. et facies veste sanctã aarõ
υἱοὺς ἀαρών. καὶ ποιήσεις στολὴν ἁγίαν ἀαρὼν τῷ
ffi tuo in honorẽ et gloriã. et tu lo⁹
ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. καὶ σὺ λάλη
re oĩb⁹ sapiẽtib⁹ mẽte: qs imple⁹
σον πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῇ⁹ διανοίᾳ, οὓς ἐνέπλη
ui spũ sapiẽtie et sẽsu. et fa⁹
σα πνεύματος σοφίας καὶ αἰσθήσεως· καὶ ποι
ciẽt veste sanctã aaron ad sanctuariũ:
ήσουσι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον,
in qua sacerdotio fũgẽt mihi. et he veste⁹: quas
ἐν ᾗ ἱερατεύσει μοι· καὶ αὗται αἱ στολαί, ἃς
faciẽt. pectorale: et suphumerale: et
ποιήσουσι· πόδιγκιον, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ
tunicã talarẽ: et tunicã stricam: et
τὸν ποδήρη, καὶ χιτῶνα κοσυμβωτόν, καὶ
cidarim: et balteũ. et faciẽt veste⁹ sanctas
κίδαριν, καὶ ζώνην· καὶ ποιήσουσι στολὰς ἁγίας
aaron et filijs ei⁹ vt sacerdotio fũgãt mihi:
ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι.
et ipi accipiẽt aur⁹: et hyacinthũ:
καὶ αὐτοὶ λήψονται τὸ χρυσίον, καὶ τὸν ὑάκινθον,
et purpurã: et coccinũ: et byssũ.
καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὸν βύσσον·
B et faciẽt suphumerale ex bisso retor⁹
καὶ ποιήσουσι τὴν ἐπωμίδα ἐκ βύσσου κεκλωσμέ
ta: opus cõtextũ variegatorie. duo suphũeralia erũt
νης, ἔργον ὑφαντὸν ποικιλτ. δύο ἐπωμίδες ἔσονται
illi cõtinẽtia alterũ alterũ: in duab⁹
αὐτῷ συνέχουσαι ἑτέραν τὴν ἑτέραν, ἐπὶ τοῖς δυσὶ
ptibus suspensa. et cõtextus suphumeraliũ
μέρεσιν ἐξηρτισμένοις. καὶ τὸ ὕφασμα τῶν ἐπωμίδων

Transla. Chal.

Trãsla. B. Piero.

a vt afferãt b tibi c oleũ de
ar boribus d oliuarũ e pu⁹
rissimũ piloꝝ f cõtusum:
g vt ardeat h lucerna i sẽper
i tabernaculo m testimo⁹
nii n extra o velum: p quod
oppãsũ est r testimonio:
& s collocabunt t eã u aarõ
x & filii eius & y vsq; z ma⁹
ne luceat b coram ccccccc
c dño. c Perpetuus erit
d cult⁹ e p successiões eorũ
corã b filiis i israel. Ca. 28.
H Pplica a quoꝝ cccc
c ad te c aaron f fratrẽ
tuum ccccccccccccccccc
f cum b filiis suis k de me⁹
dio l filiorum ccccccccc
m israel: n vt sacerdotio fũ
gãtur o mihi p Aarõ: q na⁹
dab: r & abiu: s eleazar:
t & Ithamar. ccccccccc
f facieſq; t vestem u sanctã
b Aaron ccccccccccccc
c fratri tuo b in gloriã c &
decorem. ccccccccccccc
f Et d loqueris i cunctis k sa
pientibus l corde ccccccc
m quos n repleui o spiritu
p prudentie: q vt faciant
b vestes c aarõ fratri tuo n ĩ
quibus s ſctificatus c mini
stret r mihi. Hec aũt erũt
a vestimẽta b que c facient.
b Rõnale c & suphumera
le: f tunicã g & lineã b stri⁹
ctã: i cidarim k & balteũ.
l Facient b fratri tuo o aarõ
q & filiis eius m vestimẽta
n sancta: r vt sacerdotio
fungãtur s mihi. a Accipi
ent q aurũ & hyacithũ
b & c purpuram c coccũq
f bis tinctum ccccccccccc
g & b byssum. f Facient aũt
i superhumerale de m au⁹
ro & m hyacintho o & pur⁹
pura p coccoq q bis ticto
f & byſſo o retorta i opere
n polymito. r Duas ccccc
f oras i iunctas a habebit
c in b vtroq ccccccccccc
c latere ſummitatũ: f vt in
vnũ redeãt. g Ipſa quoq

Ter. Heb. Exo. Ca. xxviii. Pritiua. heb.

וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית
לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃ בְּאֹהֶל
מוֹעֵד מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר
עַל הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן
וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר לִפְנֵי
יְהוָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ Cap. xxviii.
וְאַתָּה רַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת אַהֲרֹן אָחִיךָ
וְאֶת בָּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ לִי אַהֲרֹן נָדָב
וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי
אַהֲרֹן׃ וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן
אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃
וְאַתָּה תְּדַבֵּר אֶל כָּל חַכְמֵי
מוּעַד אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ חָכְמָה וְעָשׂוּ
אֶת בִּגְדֵי אַהֲרֹן לְקַדְּשׁוֹ לְכַהֲנוֹ
לִי׃ וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ
חֹשֶׁן וְאֵפוֹד וּמְעִיל וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ
מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ בִגְדֵי קֹדֶשׁ
לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וְלִבָנָיו לְכַהֲנוֹ לִי׃
וְהֵם יִקְחוּ אֶת הַזָּהָב וְאֶת הַתְּכֵלֶת
וְאֶת הָאַרְגָּמָן וְאֶת תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי
וְאֶת הַשֵּׁשׁ׃ וְעָשׂוּ אֶת הָאֵפֹד זָהָב
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
מַשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב׃ שְׁתֵּי
כְתֵפֹת חֹבְרֹת יִהְיֶה לּוֹ אֶל שְׁנֵי
קְצוֹתָיו וְחֻבָּר׃ וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ

Interp. chal.

vt afferant tibi oleum mundissimũ de oliuis cõtusis
vt luceat: vt incendantur lucerne semper. In taber⁹
naculo federio extra velum quod est ante testamentũ
ordinabit eas aaron a vespere vsq; ad mane coram
domino: ritu perpetuo in generationibus suis a fi⁹
lijs ifrael. Cap. 28.
Tu autem applica ad te aaron fratrẽ tuum: & fi⁹
lios eius cum eo de medio filioꝝ ifrael: vt minis
trent coram me aaron nadab & abiu eleazar & itha⁹
mar filij aaron. Facieſq; vestes sanctas aaron fratri
tuo in gloriã & decorem. Et tu loquere cum oibus sa⁹
pientibus corde: quos impleui spiritu sapientie: vt
faciant vestes aaron: vt sanctificetur ad ministrandũ
coram me. Et he sunt vestes quas facient: rationale &
suphumerale: pallium & tunicas strictas: cidarim &
baltea. Facientq; vestes sanctas aaron & filijs eius:
vt ministrent coram me. Et illi accipient aurũ & hya⁹
cinthum & purpuram & coccinum & byssum. & facient
suphumerale ex auro & argento & purpura & cocci⁹
no & byſſo retorta opere artificio. Duo humeruli cõ⁹
iuncti erunt ei: in duobus lateribus eius coniungen⁹
tur. et balteus ornatus eius ccccccccccccccccc

Pritiua chal.

נָסַב דַּכְיָא נְהַר
דְּלֵק שָׁבַן סָדַר
קוֹם דּוֹר
אָח
עֲבַד
שֻׁבְצָא כַּלָּל שַׁלָּם
אֵל
רַמְיָן צָנַף
נָסַב
תְּרֵי לַבָּף הָוָה

Pritiua heb. | Ter.Heb. | Exo. | La.xxviii.

אֲשֶׁר עַלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה
זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר וְלָקַחְתָּ אֶת שְׁתֵּי
אַבְנֵי שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁשָּׁה
מִשְׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת אחד
שְׁמוֹת הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל הָאֶבֶן יחי
הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם מַעֲשֵׂה שנה ילד עשה
חֹרֶשׁ אֶבֶן פִּתּוּחֵי חוֹתָם תְּפַתַּח אֶת פתח
שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל שְׁמֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מְסֻבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב סבב שבץ
תַּעֲשֶׂה אֹתָם וְשַׂמְתָּ אֶת שְׁתֵּי עשה שום
הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי
זִכָּרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן
אֶת שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל שְׁתֵּי פתח
כְתֵפָיו לְזִכָּרֹן וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת
זָהָב וּשְׁתֵּי שַׁרְשְׁרֹת זָהָב טהר
מִגְבָּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עבת גבל
וְנָתַתָּה אֶת שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹתֹת עַל שתו
הַמִּשְׁבְּצֹת וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט שפט
מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד
תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר
תֵּעָשֶׂה אתו רבוע יִהְיֶה כָּפוּל זֶרֶת כפל
אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ מלא בו
מְלֻאַת אֶבֶן אַרְבָּעָה טורים אֶבֶן
טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר

Pritiua chal. | Interp.chal.

qui eſt ſuper illud ſicut opus eius ex ipſo erit ex auro
hyacintho ℣ purpura ℣ coccino ℣ byſſo retorta. Tol-
leſq; duos lapides onychinos: ℣ ſculpes ſup eos no-
mina filioꝝ iſrael. Ser nola ſuper lapide vno: ℣ reli-
qua ſer nola ſup lapide ſecūdo iurta ordinē natiuita-
tis eoꝝ. Opere artificis lapidis precioſi ſcriptura di
ſtincta ſicut ſculptura que fit in anulis ſculpes duos
lapides per nola filiorum iſrael: circundatos ℣ inclu
ſos auro facies eos. Ponesq; duos lapides ſup hu-
meruloſ ſuphumeralis: lapideos memorialeos filijs
iſrael: portabitq; aaron nomina eorum coram dño ſu
per duos humeros eius ob recordationes. Facieſq;
vncinos ex auro ℣ duas catenulas auri mūdiſſimi ſibi
inuicem coherentes: facies eas opere fimbriarum. ℣
ponesq; catenulas fimbriatas ſup vncinos. Facieſq;
rationale iudicij opere artificio: iurta opus ſuperhu
meralis facies illud: ex auro hyacintho ℣ purpura ℣
coccino ℣ byſſo retorta facies illud. Quadratū erit ℣
duplicatū: mēſurā palmi habebit in longitudine eī:
et mēſurā palmi habebit in latitudine eī. Et iplebis
in eo ipletionē lapidis ꝑcioſi: ſꝫtuor ordines lapidū
ꝑcioſoꝝ. In ꝓmo ordie erit ſardi⁹ topaſi⁹ ℣ ſmaragd⁹.

גֹּבַל
שֵׁאר תָּנֵה יֶלֶד
טוֹב בָּרַשׁ גֹּבַל
שָׁכַע רָמַץ שָׁוָה
תֹּרֵי עָטַל תָּבֵן
דְּבָה תֹּתָם נָתַן
תָּבֵן דּוּן עָבַד
רִבַּע הָוָה פַּתָּה
שָׁלַם טוֹב רָבַע

Trãſla.B.Hiero.

ſtextura & cuncta opis varietas ſerit ex auro & hyacitho & purpura coccoq; bis ticto & byſſo retorta. Sumeſcq; duos lapides onychinos: & ſculpes in eis nomia filiorum iſrael. ſex nomia in lapide vno: & ſex reliqua in altero iuxta ordinē natiuitatis eorum. Opere ſculptoris & celatura gēmarii ſculpes eos nominibus filiorum iſrael inclusos auro at q; circūdatos: & pones in vtroq; latere ſuphumeralis: memoriale filiis iſrael: portabitq; aaron nomia coꝝ coram dño ſuper vtrumq; humerū ob recordationē. Facies & vncinos ex auro: & duas catenulas auri purissimi ſibiinuicem coherētes: quas inſeres vncinis. Ratiōale iudicii facies opere polymito iuxta texturā ſuphumeralis ex auro hyacintho & purpura coccoq; bis tincto & byſſo retorta. Quadrāgulū erit & duplex. Mēſurā palmi habebit tā in lōgitudie q; latitudie. & ponesq; in eo quattuor ordines lapidum. In primo ordine erit ſardius & topazius & ſmaragdus:

Trãſla.Grc.lxx.cũ interp.latina.

gō ē in ipſo: ſcom factionē ex ipſo erit ὁ ἱμὰς ἐπ' αὐτῷ, κατὰ τὴν ποίησιν ἐξ αὐτοῦ ἔσται
ex auro: et hyacintho: et purpura: et ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ
coccino filato: et byſſo retorta. κοκκίνου διαπεπλεγμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης.
et accipies duos lapides ſmaragdos: et ſculpes λήψῃ δύο λίθους σμαράγδους, καὶ γλύψεις
in ipſis nomina filioꝝ iſrael. ſex no ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ἓξ ὀνό
mina ſup lapidē vnū. et ſex noia reli ματα ἐπὶ τὸν λίθον ἕνα. καὶ ἓξ ὀνόματα τὰ λοι
qua ſup lapidē ſecūdū iuxta ghatio πὰ ἐπὶ τὸν λίθον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενέ
neo coꝝ: opus lapidarie artis. ſculptura σεις αὐτῶν, ἔργον λιθουργικῆς τέχνης· γλύμμα
ſigilli ſculpes duos lapideos in σφραγίδος διαγλύψεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τοῖς
noīb⁹ filioꝝ iſrael. et ponet duos la ὀνόμασι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ θήσεις τοὺς δύο λί
pides ſup humeros ſuphumeralis. lapideos me θους ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἐπωμίδος. λίθοι μνημό
morialis ſūt filijs iſrael. et portabit aa συνόν ἐσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. καὶ ἀναλήψεται ἀα
ron noia filioꝝ iſrael coꝝ co ρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐναντίον κυ
ram dño ſup duos humeros ei⁹: memoriale de ρίου ἐπὶ τῶν δύο ὤμων αὐτοῦ, μνημόσυνον περὶ
ipſis. et facies vncinos ex auro pu αὐτῶν. καὶ ποιήσεις ἀσπιδίσκας ἐκ χρυσίου κα
ro. et facies duas catenulas ex auro θαροῦ. καὶ ποιήσεις δύο κροσωτὰ ἐκ χρυσίου
puro: cōmixtas in floribꝰ opus cōtex καθαροῦ, κατεμπεπλεγμένα ἐν ἄνθεσιν ἔργον πλο
ture. et impones catenulas coherentes κῆς. καὶ ἐπιθήσεις τὰ κροσωτὰ πεπλεγμένα
ſup vncinos: ſcom ſuphumeralia eo ἐπὶ τὰς ἀσπιδίσκας, κατὰ τὰς παρωμίδας αὐ
rū ex anteriorib⁹. ℣ facies rōnale τῶν ἐκ τῶν ἐμπροσθίων. καὶ ποιήσεις λόγιον τῆς
iudicioꝝ opꝰ variegatoris. ſcom numeꝝ ſuphu κρίσεως ἔργον ποικίλου· κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπω
meralis facies illud ex auro: ℣ hyacintho: ℣ μίδος ποιήσεις αὐτὸ ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ
purpura: ℣ coccino filato: ℣ byſſo re πορφύρας, καὶ κοκκίνου πεπλεσμένου, καὶ βύσσου κεκλω
torta facies illud q̄drāgulū erit dupl̄ū: σμένης ποιήσεις αὐτό· τετράγωνον ἔσαι διπλοῦν,
palmi lōgitudo: ℣ palmi latitudo. ℣ te σπιθαμῆς τὸ μῆκος, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος· καὶ καθυφα
xes in eo texturā ſcom lapidē q̄driordinē. ordo νεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατὰ λίθον τετράστιχον· στίχος
lapidū erit ſardi⁹: topazi⁹: ℣ ſmaragdus: ordo λίθων ἔσαι σάρδιον, τοπάζιον, καὶ σμάραγδος, στίχος

Trãſla.Chal.

וְתֶהֱוֵי בְּעוֹבָדֵיהּ מְנַיָּהּ יְקַר דַּהֲבָא תְּכֶלָא וְאַרְגְּוָנָא וְצִבְעָא זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר וְתִתְּסָב יָת
תְּרֵתֵין אַבְנֵי בִּרְלָא וְתִגְלוֹף עֲלֵיהֶן שְׁמָהָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁתָּא מִשְׁמָהָתְהוֹן עַל אַבְנָא
חָדָא וְיָת שְׁמָהָת שִׁתָּא דְּרִישְׁתָּאֲרוּ עַל אַבְנָא תִּנְיָתָא כְּתוּלְדָתְהוֹן עוֹבַד אוּמָן דְּאָבְנִין
טָבָאכְתַב מְפַרַשׁ כִּגְלוּף דְּעִזְקָתָא תִּגְלוֹף יָת תְּרֵתֵין אַבְנַיָּא עַל שְׁמָהָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁקְנָן
בְּרִפְצָן דְּדַהֲבָא תַּעֲבֵיד יָתְהוֹן וְתִתֵּן יָת תְּרֵתֵין אַבְנַיָּא עַל כְּתַפֵּי אֵפּוֹדָא אַבְנֵי דְּכָרָנָא
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִטּוֹל אַהֲרֹן יָת שְׁמָהָתְהוֹן קֳדָם יְיָ עַל תַּרְתֵּין כְּתַפּוֹהִי לְדִכְרָנָא וְתַעֲבֵיד
מְרַפְצָן דְּדַהֲבָא וּתְרֵין דְּהַבְתָּא טְהִירְתָּא מְגַדְּלָן תַּעֲבֵיד יָתְהוֹן עוֹבַד גְּדִילָן וְתִתֵּן יָת תַּרְעָיָא
גְּדִילָתָא עַל מְרַפְצָתָא וְתַעֲבֵיד חֻשְׁנָא דְּדִינָא עוֹבַד אוּמָן כְּעוֹבַד אֵפּוֹדָא תַּעֲבְדִינֵיהּ גְּדַהֲבָא
תְּכֶלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבָעָא זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר תַּעֲבֵיד יָתֵיהּ רְבַע עִיקָּא זַרְתָּא אוֹרְכֵיהּ
וְזַרְתָּא פּוּתְיֵהּ רְבִיעָאָה וְתִשְׁתַּלַּם בֵּיהּ אַשְׁלַמוּת אֶבֶן טַבָא אַרְבְּעָה סִדְרִין דְּאָבָן טָבָא סִדְרָא
דְּוַשְׁאָה סַנְוָרְיוֹן וּבָרְקַן סִדְרָא

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Exo. Ca. xxviii.	Interp. chal.	Peritiua chal.	Peritiua. heb.
ρυς. et ordo secũd: carbuncul: et saphi	smaragdus. In secundo	הָאֶחָד וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר	Et in secũdo ordine carbunculus saphirus & iaspis.	רָבַע הָיָה שָׁלֵם	סָפַר
ὁ εἷς· καὶ ὁ σίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ, καὶ σάπφει	carbũculus & saphir	וְיַהֲלֹם׃ וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם	In tertio ordine ligurius achates & amethystus.	הָוָה תְּרֵי פָּרַשׁ	יָהֲלֹם שְׁלִשׁ
ρος, καὶ ἴασπις· καὶ ὁ σίχος ὁ τρίτος, λιγύριον, καὶ	& iaspis. In tertio li	שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃ וְהַטּוּר הָרְבִיעִי	In quarto autẽ ordine chrysolithus onychinus & berillus: inclusi auro erunt in celaturis suis.	גְּלוּף עֲבַד תְּבַן	שָׁבָה חָלַם
achatες· καὶ ἀμέθυστος· καὶ ὁ σίχος ὁ τέταρτος, χρυ	gurius achates &	תַּרְשִׁישׁ וְשֹׁהַם וְיָשְׁפֵה מְשֻׁבָּצִים	Lapides autẽ erunt duodecim iuxta nomina filiorũ israel: sculpti scriptura distincta sicut sculptura anuli: singuli lapides per nomina singulorũ erunt per duodecim tribus.	תָּסַם עֲבַד נְתַן	שָׁבַן
σόλιθος, καὶ βήρυλλος, καὶ ὄνυχιον, περιπεκαλυμμέ	amethystus. In quar	זָהָב יִהְיוּ בְּמִלּוּאֹתָם׃ וְהָאֲבָנִים	Facies autẽ rationalis catenulas sibi invicem coherentes opere fimbriarum ex auro mundissimo.	הָיָה עֲלָא	הָיָה עֲלָא
νους· καὶ ἔσονται αἱ λίθοι ἔσωσαι ἐκ τῶν ἐνομάτων	to	תְּהִיֶּיןָ עַל שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	et facies super rationale duos anulos ex auro: & ponces duos anulos in duobus lateribus rationalis.		
filiorũ israel: duodeci scõm noia eorũ:	chrysolith onychin &	שְׁתִּים עֶשְׂרֵה עַל שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי	Et ponces duas fimbrias aureas in duobus anulis in lateribus rationalis: & duas fimbrias que sunt in duob lateribus eius pones super duos vncinos: & ponces in humerulis suphumeralis contra faciẽ eius.	פָּתַח	
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, δεκαδύο κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν.	berillus. Inclusi	חוֹתָם אִישׁ עַל שְׁמוֹ תִּהְיֶיןָ לִשְׁנֵי	Et facies duos anulos aureos: & ponces eos in duobus lateribus rationalis que sunt in ore eius: hoc est e regiõe suphũcralis itrinsecꝰ. Facies q̃s duos anulos aureos et ponces eos in duob hũerulis suphumeralis inferius ꝯtra faciẽ suã e regione iũcture eius super baltei suphumeralis. et cõiungẽt rõnale ex anulis suis ad anulos suphumeralis vitta hyacinthina	תָּסַם עֲשָׂה	
sculpture sigillor cuiuslibet scõm nomẽ sint in		עָשׂוֹר שָׁבֶט׃ וְעָשִׂיתָ עַל הַחֹשֶׁן			
γλυφαὶ σφραγίδων ἑκάστου κατ' ὄνομα ἔσωσαι εἰς		שַׁרְשֹׁת גְּבֻלֹת מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב			עָשָׂה
duodeci trib. et facies sup rõale		טָהוֹר׃ וְעָשִׂיתָ עַל הַחֹשֶׁן שִׁתֵּי			
τὰς δώδεκα φυλάς· καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον		טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת שְׁתֵּי			טָהַר עָשָׂה
catenas cõtextas: opus catenarũ ex		הַטַּבָּעוֹת עַל שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃			
χρυσοῦς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἀλυσιδωτὸν ἐκ		וְנָתַתָּה אֶת שְׁתֵּי עֲבֹתֹת הַזָּהָב עַל			עָנָן
auro puro. et facies sup rõali duos		שְׁתֵּי קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת			
χρυσίου καθαροῦ· καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον δύο		הָעֲבֹתֹת אֶל הַקְּצוֹת שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצוֹת			
anulos aureos. et impones duos anu		וְנָתַתָּה עַל כִּתְפוֹת הָאֵפוֹד אֶל מוּל פָּנָיו׃			עָנָן
δακτυλίους χρυσοῦς· καὶ ἐπιθήσεις τοὺς δύο δα		וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְשַׂמְתָּ			פָּנָה
los aureos sup vtraq; initia		אֹתָם עַל שְׁתֵּי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל			
κτυλίους τῆς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τῆ		שְׂפָתוֹ אֲשֶׁר אֶל עֵבֶר הָאֵפוֹד			שָׁנָה שׁוּם
rõnalis. et impones catenas et catenata		בַּיְתָה׃ וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב			
λογείου· καὶ ἐπιθήσεις τῆς κρουστοὺς καὶ τὰ ἀλυσιδω		וְנָתַתָּה אֹתָם עַל שְׁתֵּי כִּתְפוֹת			
auri sup duos anulos sup vtraq;		הָאֵפוֹד מִלְמַטָּה מִמּוּל פָּנָיו לְעֻמַּת			
τὰ χρυσίου ἐπὶ τῆς δύο δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων		מַחְבַּרְתּוֹ מִמַּעַל לְחֵשֶׁב הָאֵפוֹד׃			חָבַר עָלָה
latera rõnalis. et duo latera duaꝝ catenaꝝ		וְיִרְכְּסוּ אֶת הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעֹתָו אֶל			
τῶν κλιτῶν τῆ λογείου· καὶ δύο κλίτη τῶν δύο κρουστῶν		טַבְּעוֹת הָאֵפוֹד בִּפְתִיל תְּכֵלֶת			רָכַס
impones sup duas cõnctiões. et impones sup					
ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ δύο ἐμπλόκια· καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ					פָּתַל
humeros suphumeralis ex aduerso scõm faciem.					
τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξ ἐναντίας κατὰ πρόσωπον·					
et facies duos anulos aureos. et impones					
καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς· καὶ ἐπιθήσεις					
sup duas alas rõnalis: in sũmitatẽ a sũmitate					
ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια τῆ λογείου, ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀπ' ἄκρου					
posteriori suphumeralis intrisecꝰ. et facies duos					
τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν· καὶ ποιήσεις δύο					
anulos aureos: et impones sup vtroq;					
δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους					
humeros suphumeralis ab infra et: scõm fa					
τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτῆ, κατὰ πρό					
ciem scõm copulationẽ desup cõtexture					
σωπον κατὰ τὴν συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς					
suphumeralis. et cõstringes rõnale ab anu					
ἐπωμίδος· καὶ σφίγξεις τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυ					
lis qui in eo ad anulos suphu					
λίων τῶν ἐπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμί					
meralis cõiunctos ex hyacintho:					
δος συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου,					

Transla. Chal.

חַד׃ וְסַרְדָא תִנְיָנָא אִזְמָרַגְדִּין וְשַׁבְזִיז וְסַמְהָלוֹם׃ וְסַדְרָא תְלִיתָאָה כַּנְפְרֵי טַרְמַיָא וְיַז
עְגָלָא׃ וְסַדְרָא רְבִיעָאָה כְּרוֹם יָמָא וּבוּרְלָא וּפְנִיתֵירֵג׃ מְרַפְצָן מְדַהֲבִין יְהוֹן בְּאַשְׁלְמוּתְהוֹן׃
וְאִנְגְיָא תְּהוֹיֶין עַל שְׁמָהָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּרֵיסָר עַל שְׁמָהָתְהוֹן כְּתַב סְפַרְשׁ כְּנִלְוֵף
דְּעִזְקָא גְּבַר עַל שְׁמֵיהּ תְּהוֹיֶין לִתְרֵיעֲשַׂר שִׁבְטִין׃ וְתַעֲבִיד עַל חוּשְׁנָא דִּתְכִין מְתַקַּן
עוֹבַד גְּדִילוּ דְּדַהֲבָ׃ וְכִי וְתַעֲבִיד עַל חוּשְׁנָא תַּרְתֵּין עִזְקִין דְּדַהֲבָ וְתִתֵּן יָת תַּרְתֵּין עִזְקָתָא
עַל תְּרֵין סְטָרֵי חוּשְׁנָא׃ וְתִתֵּן יָת תַּרְתֵּין גְּדִילִין דְּדַהֲבָ עַל תְּרֵין עִזְקָתָא דְּסְטָרֵי חוּשְׁנָא׃
וְיָת תַּרְתֵּין גְּדִילִין דִּצַּל תְּרֵין סְטָרוֹהִי תִּתֵּן עַל תַּרְתֵּין שִׁרְבְּיָתָא וְתִתֵּן עַל כִּתְפֵי אֵפוֹדָא
לְקִבֵּיל אַפּוֹהִי׃ וְתַעֲבִיד תַּרְתֵּין עִזְקִין דְּדַהֲבָ וְתִשְׁוֵי יָתְהוֹן עַל תְּרֵין סְטָרֵי חוּשְׁנָא
שְׁפַת תֵּיהּ דִּי לְעִבְרָא דְּאֵפוֹדָא מִלְגָו׃ וְתַעֲבִיד תַּרְתֵּין עִזְקִין דְּדַהֲבָ וְתִתֵּן יָתְהוֹן עַל תְּרֵין
כִּתְפֵי אֵפוֹדָא מִלְרַע מִלְקֳבֵיל אַפּוֹהִי לְקִבֵּיל בֵּית לוּפֵי מִתְעֲלַוִי לְהֶמְיָן אֵפוֹדָא׃
וְיַחְדוּן יָת חוּשְׁנָא מֵעִזְקָתֵיהּ לְעִזְקַת אֵפוֹדָא בְּתוּבָא דְּתִכְלְתָּא

Interp. chal.

Et in secũdo ordine carbunculus saphirus & iaspis. In tertio ordine ligurius achates et amethystus. In quarto autẽ ordine chrysolithus onychinus & berillus: inclusi auro erunt in celaturis suis. Lapides autẽ erunt duodecim iuxta nomina filiorũ israel: sculpti scriptura distincta sicut sculptura anuli: singuli lapides per nomina singulorũ erunt per duodecim tribus. Facies q̃s in rationali catenulas sibi invicem coherentes opere fimbriarum ex auro mundissimo. et facies super rationale duos anulos ex auro: & ponces duos anulos in duobus lateribus rationalis. Et ponces duas fimbrias aureas in duobus anulis in lateribus rationalis: & duas fimbrias que sunt in duob lateribus eius pones super duos vncinos: & ponces in humerulis suphumeralis contra faciẽ eius. Et facies duos anulos aureos: & ponces eos in duobus lateribus rationalis que sunt in ore eius: hoc est e regiõe suphũcralis itrinsecꝰ. Facies q̃s duos anulos aureos et ponces eos in duob hũerulis suphumeralis inferius ꝯtra faciẽ suã e regione iũcture eius super baltei suphumeralis. et cõiungẽt rõnale ex anulis suis ad anulos suphumeralis vitta hyacinthina ꝯꝯꝯꝯ

Peritiua chal.

רָבַע הָיָה שָׁלֵם
הָוָה תְּרֵי פָּרַשׁ
גְּלוּף עֲבַד תְּבַן
תָּסַם עֲבַד נְתַן
רָכַס
עָנָן
עָבַד עָשָׂה
שָׁפָה
אָרַע עַל פַּף עָלָה
אֶחָד

Pritina heb. | Ter. Heb. Exo. Ca. xxviii. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Grec. lxx. cū interp̄. latina.

לְהִיוֹת עַל הַחֹשֶׁב הָאֵפוֹד וְלֹא יִתַּק
הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפוֹד: וְנָשָׂא אַהֲרֹן
אֶת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֹשֶׁן
הַמִּשְׁפָּט עַל לִבּוֹ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ
לְזִכָּרֹן לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד: וְנָתַתָּ
אֶל חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת הָאוּרִים
וְאֶת הַתֻּמִּים וְהָיוּ עַל לֵב אַהֲרֹן
בְּבֹאוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְנָשָׂא אַהֲרֹן
אֶת מִשְׁפַּט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל לִבּוֹ
לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד: וְעָשִׂיתָ אֶת
מְעִיל הָאֵפוֹד כְּלִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה

פִּי רֹאשׁוֹ בְּתוֹכוֹ שָׂפָה יִהְיֶה לְפִיו
סָבִיב מַעֲשֵׂה אֹרֵג כְּפִי תַּחְרָא
יִהְיֶה לוֹ לֹא יִקָּרֵעַ: וְעָשִׂיתָ עַל
שׁוּלָיו רִמֹּנֵי תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
שָׁנִי עַל שׁוּלָיו סָבִיב וּפַעֲמֹנֵי זָהָב
בְּתוֹכָם סָבִיב: פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן
פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן עַל שׁוּלֵי הַמְּעִיל
סָבִיב: וְהָיָה עַל אַהֲרֹן לְשָׁרֵת
וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ
לִפְנֵי יְהוָה וּבְצֵאתוֹ וְלֹא יָמוּת:

וְעָשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפִתַּחְתָּ
עָלָיו פִּתּוּחֵי חוֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה:
וְשַׂמְתָּ אֹתוֹ עַל פְּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה
עַל הַמִּצְנֶפֶת אֶל מוּל פְּנֵי
הַמִּצְנֶפֶת יִהְיֶה: וְהָיָה עַל מֵצַח
אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת עֲוֹן

vt mãeat iũctura fabre facta: & a seiuicẽ rõnale & suphumerale neque ant' seperari. Portabit aarõ noĩa filiorũ ĩsrael in rationali ooooooo iudicii super pectus suum: qñ igredietur sanctuariũ memoriale coram dño in eternũ. Pões autem in rationali iudicii doctrinam & veritatem: que erũt in pectore Aaron oooo qñ ingredietur coram domino: & gestabit oo iudicium filiorum ifrael in pectore suo ooooooo in cõspectu dñi semp. Facies & oooooooooooooo tunicã suphumeralis totã hyacinthinã: ĩ cuius medio supra erit capitiũ & ora oooooooooooo per gyrum eius textilis: sicut fieri solet ĩ ex tremis vestiũ partibus: ne facile rumpantur. Deorsũ vero ad pedes eiusdẽ tunice circuitũ quasi malapunica facies ex hyacintho & purpura & cocco bis tincto & bysso retorta: mixtis in medio tintinabulis: ita vt tintinabulũ sit aureũ & malũpunicũ: rursũq; tintinabulũ aliud aureũ & malũpunicũ. Et vestietur ea aarõ in officio misterii vt audiatur sonit qñ ingreditur & egreditur sãctuariũ ĩ cõspectu dñi: & non moriatur. Facies & lamiñã d auro purissimo ĩ q sculpes ope celatoris sctm dño. Ligabisq; eam vitta hyacinthina: & erit super tiaram imminens fronti pontificis. oooooooooooooooo Portabitq; aaron iniquitates

cõteros ad cõexturã suphumeralis: συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, vt nõ defluat rõnale a suphumerali. et ac ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον ἐκτὸς τῆς ἐπωμίδος. καὶ λή cipiet aaron. et portabit aaron noĩa filiorũ ψεται ἀαρών. καὶ λήψεται ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ifrael in rõnali iudicij sup pect: in Ισραὴλ ἐπὶ τοῦ λογείου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐν grediẽs in sctuariũ mẽoriale coã deo. et ipo σιὰ εἰς τὸ ἅγιον μνημόσυνον ἐναντίον τοῦ θεοῦ. καὶ ἐνδύ nco in rõnali iudicij manifestatiões et σεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τὴν δήλωσιν καὶ τὴν vitatẽ. et erit sup pect aarõ: qñ ingressus ἀλήθειαν. καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους ἀαρών, ὅταν εἰσπορεύ fuerit in sãctuariũ coã dño. et gestabit aarõ iudi ηται εἰς τὰ ἅγια ἐναντίον κυ. καὶ βαστάσει ἀαρὼν τὰς κρί cia filiorũ ifrael sup pect coã dño sẽ σεις τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἐναντίον κυ διὰ per. et facies tunicã talarẽ: totã hyaci παντός. καὶ ποιήσεις ὑποδύτην ποδήρη, ὅλον ὑακίν thinã. et erit capitiũ ex illo mediũ: cui adiũgẽs θινον. καὶ ἔσται τὸ πρόβλημα ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ῥήγνῡ. καὶ ποιήσεις ἐπὶ incircuitu capitij op textorio: copulationẽ κύκλῳ τοῦ προβλήματος ἔργον ὑφαντοῦ, τὴν συμβολὴν tertã ex ipo: vt nõ rũpat. et facies sup συνυφασμένην ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ῥήγνῡται. καὶ ποιήσεις ἐπὶ marginẽ tunice ab infra: q̃ florẽtio mali punici τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κατωθεν, ὡς ἐξανθοῦσης ῥοᾶς ῥο mala punica ex hyacintho: et purpura: et coccino fila ϊσκους ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίου διαφυ to: et bysso retorta: in margine νισμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἐπὶ τοῦ λώματος tunice incircuitu. at eadẽ specie mala punica aurea: τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ. τὸ δὲ αὐτὸ εἶδος ῥοΐσκους χρυσοῦς, et titinabula i medio hoꝝ incircuitu: inter ma καὶ κώδωνας ἀναμέσα τούτων ποδηκύκλῳ, τὸν ἀρι lũ punicũ aureũ titinabulũ: & floridũ in margine σκον χρυσοῦν κώδωνα, καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος tunice incircuitu. et erit aaron in ministrãdo ὑποδύτου κύκλῳ. καὶ ἔσται ἀαρὼν ἐν τῷ λειτουργεῖν audibilis vox eius: ingredienti in sctuariũ coã dño: ἀκουστὴ ἡ φωνὴ αὐτοῦ, εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι κυ, et egredienti: vt nõ moriat. et facies laminã καὶ ἐξιόντι, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. καὶ ποιήσεις πέταλον aurea pura. et sculpes in ea sculptu χρυσοῦν καθαρόν. καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπω ra sigilli sctificatione dñi. et impones illud in μα σφραγῖδος ἁγίασμα κυ. καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ hyacintho retorto. et erit sup mitrã: an ὑακίνθου κεκλωσμένης. καὶ ἔσται ἐπὶ τῆς μίτρας, κα te faciem mitre erit. et erit sup frõ τὰ πρόσωπον τῆς μίτρας ἔσται. καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ με te aaron. et portabit aaron peccata τώπου ἀαρών. καὶ ἐξαρεῖ ἀαρὼν τὰ ἁμαρτήματα

Pritina chal. | Interp. chal.

יְהוָה יְפַרֵּק נְטַל
דִּין עוֹל
תָּמִים הֱוֵה
יַקִּיף מָתָא שָׁרָא
הָוֵה בָּזַע עָבֵד
זְנָא שָׁמַע עוֹל
נָפַק מוּת
דְּכָה גְּלַף פָּרַשׁ
שְׁוֵה צָנַף
נְטַל עָוֶה

vt sit super baltheũ superhumeralis: & nõ auferat rationale a superhumerali. Et portabit aaron nomina filiorũ ifrael in rationali iudicij super cor suũ: cum ingressus fuerit in sanctuarium in memoriã corã dño semp. Ponesq; in rationale iudicij vrim & thumim: et erunt sup cor aaron cum ingressus fuerit corã dño. Portabitq; aaron iudiciũ filiorũ ifrl sup cor suũ corã dño semper. Faciesq; pallium superhumeralis totus hyacinthinũ: & erit capitium eius duplicatum intrinsecus. Ora erit capitio: eius per gyrum opere textoris: sicut os lorice erit ei: vt non rũpatur. Faciesq; in inferiori parte p circuitũ malagranata ex hyacintho et purpura & coccino: & tintinabula aurea in medio eoꝝ p circuitũ. Tintinabulũ aureũ & malũgranatũ: tintinabulũ aureũ & malũgranatũ in iferiori pte pallij per circuitũ. Eritq; sup aarõ qñ ministrauerit: & audiet sonit eius qñ ingredietur in sanctuariũ corã dño & qñ egressus fuerit: & nõ morietur. Faciesq; laminã ex auro mũdissimo: & sculpes sup ea scriptura distincta: sanctũ dño. Ponesq; eã sup vittã hyacinthinã: & erit sup tiarã: e regione tiare erit. Eritq; sup frontẽ aarõ imminẽs oculis: & portabit aaron iniquitates eorũ

Trãsla. Gre. Irr. cũ interp. latina.

sckoy: q̃ sckificaverit filij israel ois
τῶν ἁγίων, ὅσα ἂν ἁγιάσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παντὸς
muneris sckoy coy. et erit in fronte
δώματος τῶν ἁγίων αὐτῶν. καὶ ἔσται ἐπὶ τ μιτώπου
aaron sp acceptabile eis coã dño. et
ἀαρὼν δεκτὸν παντὸς δώτου αὐτοῖς ἐναντι κυρίου. καὶ
nodi tunicaꝝ ex byſſo. et facies ei-
ἐι κοσύμβοι τῶν χιτώνων ἐκ βύσσου. καὶ ποιήσεις κί
darin byſſinã. t zonã facies: op⁹ varietatis.
δαριν βύσσινον. καὶ ζώνην ποιήσεις, ἔργον ποικιλ τ.
et filijs aaron facies tunicas: et zonas.
καὶ τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν ποιήσεις χιτῶνας, καὶ ζώνας.
et cidaris facies eis in honorẽ et glorią.
καὶ κιδάρεις ποιήσεις αὐτοῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν.
et induces eos aaron fratrẽ tuũ: et
καὶ ἐνδύσεις αὐτὰ ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς
filios eius cũ eo. et vnges eos: et im-
υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτ. καὶ χρίσεις αὐτούς, καὶ ἐμ-
plebis eoꝝ manus. et sckificabis eos: vt
πλήσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας. καὶ ἁγιάσεις αὐτούς, ἵνα
sacerdotio fũgant mihi. t feceis eis femina-
ἱερατεύσωσί μοι. καὶ ποιήσεις αὐτοῖς περισκε-
lia linea: ad velandũ turpitudinẽ corporis eoꝝ:
λη λινᾶ, καλύψαι ἀσχημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν,
a lumbis vsq; ad femora erit. et habebit aaron ea
ἀπὸ ὀσφύος ἕως μηρῶν ἔσαι. καὶ ἕξει ἀαρὼν αὐτὰ
et filij eius: qñ ingrediunt in tabernaculũ
καὶ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ
testimonij: vl qñ ingrediunt ad ministrãdũ ad
μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς
altare sckuarij. t nõ adducẽt ad
τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἁγίου. καὶ οὐκ ἐπάξουσι πρὸς
scipsos peccatũ: vt nõ moriant. legitimũ
ἑαυτοὺς ἁμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. νόμιμον
sempiternũ illi: et semini eius post
αἰώνιον αὐτῷ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ'
eum.
αὐτόν.

Ca. 29.

A Θ hec sunt q̃ facies eis: ad sckificãdũ
καὶ ταῦτά ἐστι ἃ ποιήσεις αὐτοῖς, ἁγιάσαι
eos: vt sacerdotio fũgãtur mihi. accipies vitulũ ex
αὐτούς, ὥστε ἱερατεύειν μοι. λάβε μοσχάριον ἐκ
bob⁹vnũ: et arietes duos imaculatos: t panes
βοῶν ἕν, καὶ κριοὺς δύο ἀμώμους, καὶ ἄρτους
azymos cõsperſos in oleo: et lagana
ἀζύμους περιφερομένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα
azyma vncta in oleo similam ex tri-
ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ. σεμιδάλεως ἐκ πυ-
tico facies ea. et imponeꝝ ea in ca-
ρῶν ποιήσεις αὐτά. καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐπὶ κα-
nistro vno: t offeres ea in canistro: t
νοῦν ἕν, καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῷ, καὶ
vitulum et duos arietes
τὸν μοσχάριον καὶ τοὺς δύο κριοὺς

Transla. Chal.

Trãsla. B. Piero.

seorũ que obtulerũt: &
sanctificauerunt filii
israel in cunctis munere
ribus & donariis ſuis. oo
Erit ãt lamina ſp̃ fron
te eius: vt placatus ſit
ei dñs. Stringeſq; tu-
nicã byſſo: & oooooooo
tiaram byſſinam fa-
cies & balteum oooooo
opere plumarii. Por-
ro filiis aaron oooooooo
tunicas lineas parabis
& balteos oooooooooo
ac tiaras in gloriam
oooooooooooooooooooo
& decorem: veſtieſq;
his omnibus oooooooo
aaron fratrem tuum
& filios eius cum eo:
& cũctorum consecra
bis manus: ooooooooo
ſctificabiſq; illos: vt ſa
cerdotio fũgãtur mihi.
Facies & feminalia lí-
nea: vt operiãt carnem
turpitudinis ſue a reni
bus vſq; ad femora: &
vtẽtur eis aaron & filii
eius quando ingredien
tur tabernaculũ teſti-
monii: vel qñ appropi
quãt ad altare: vt mini
ſtrent in ſanctuario: ne
iniqtatis rei moriãtur.
Legitimũ ſẽpiternũ e-
rit aarõ & ſemi ei poſt eũ

SEd & hoc ſa Ca. 29
cies vt mihi ſacer-
dotio cõſecrẽtur. Tolle
vitulum de armento
& arietes duos oooooo
imaculatos panes q̃ a-
zymos & crustulã abſ-
q; fermẽto: q̃ cõſpſa ſint
oleo: lagana quoq; a-
zyma oleo lita. De ſimi
la tritícea cuncta oooooo
facies & poſita in cani
ſtro oooooooooooooooo
offeres. oooooooooooo
oooooooooooooooooo
vitulum autem & duo-
os arietes & oooooooo

Ter. Heb. Exo. Ca. xxix. Pritiua. heb.

	לְקַדֶּשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי	
	יִשְׂרָאֵל לְכָל מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם	
רָצָה	וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם	
	לִפְנֵי יְהוָה וְשִׂנַּצְתָּ הַמִּתְנֶת שֵׁשׁ	
עָשָׂה	וְעָשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט	
	תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רֹקֵם לְבְנֵי אַהֲרֹן	
עָשָׂה	תַּעֲשֶׂה מִתְנֹת וְעָשִׂיתָ לָהֶם אַבְנָטִים	
גָּבַע כָּבַד	וּמִגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד	
פָּאַר לָבַשׁ	וְלִתְפְאָרֶת וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶתָּם אֶת	
	אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת בָּנָיו אִתּוֹ	
	וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֶת יָדָם	
	וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְכִהֲנוּ לִי וְעָשִׂיתָ	
כֶּסֶה כְּסָה	לָהֶם מִכְנְסֵי בָד לְכַסּוֹת בְּשַׂר	
עֶרְוָה הָיָה	עֶרְוָה מִמָּתְנַיִם וְעַד יְרֵכַיִם יִהְיוּ	
בּוֹא	וְהָיוּ עַל אַהֲרֹן וְעַל בָּנָיו בְּבֹאָם אֶל	
נָגַשׁ זָבַח	אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ בְּנָשְׁתָּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ	
נָשָׂא	לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא יִשְׂאוּ עָוֹן	
מוּת עֹלָם	וָמֵתוּ חֻקַּת עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו	
	וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה	Cap. xxix.
עָשָׂה	לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לָקַח	
שָׁנָה	פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר וְאֵילִם שְׁנָיִם	
תָּמִים	תְּמִימִם וְלֶחֶם מַצּוֹת וְחַלֹּת מְצֻתֹת	
בָּלַל בָּשַׁק	בְּלוֹלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת	
חָנַט	מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן סֹלֶת חִטִּים	
עָתָן	תַּעֲשֶׂה אֹתָם וְנָתַתָּ אוֹתָם עַל	
קָרַב	אֶחָד וְהִקְרַבְתָּ אֶתָּם בַּפָּר וְאֶת	
שָׁנָה	הַפָּר וְאֶת שְׁנֵי הָאֵילִם וְאֶת	

Interp. chal.

Pritiua chal.

que ſanctificauerunt filij iſrael in cunctis muneribꝰ ſanctificationũ eoꝝ. Eritq; ſemp ſup frontẽ eius im-
minẽs oculis in beneplacitũ eis coã dño. Stringeſ-
q; tunicã byſſo: t facies tiarã de byſſo: t balteum fa-
cies opere polymitarij. Et filijs aarõ facies tunicas:
et facies eis baltea: t mitras facies eis in honorẽ et
decorẽ. Induesq; ea aaron fratrẽ tuũ t filios eius cũ
eo: t vngeo eos t offereo oblationes eoꝝ: ſanctifica-
biſq; illos vt miniſtrent coraꝫ me. Et facies eis femo
ralia ex byſſo vt operiãt carnẽ turpitudinis ſue: a lũ-
bis vſq; ad femora erunt. Eruntq; ſup aaron t ſuper
filios eius qñ ingredientur in tabernaculũ federis:
aut qñ accedent ad altare vt miniſtrẽt in ſanctuario:
et nõ ſuſcipient peccatũ ne moriãtur. Legitimũ ſem
pternũ erit ei t filijs eius poſt eum. Ca. 29.

ET hoc eſt verbuꝫ quod facies eis: vt ſanctifices
eos ad miniſtrandum coraꝫ me. Tolle vitulum
vnum de armento t arietes duos immaculatos: pa-
nemq; azymum t placentas azymas cõſperſas oleo
et lagana azyma lita oleo de ſimila tritici facies ea.
Ponesq; ea in caniſtro vno t offeres ea in caniſtro:
et vitulum t duos arietes t ooooooooooooooo

וְאַתָּה תַּקְרִיב אֶל פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם׃
וְלָקַחְתָּ אֶת הַבְּגָדִים וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת לָבַשׁ
אַהֲרֹן אֶת הַכְּתֹנֶת וְאֶת מְעִיל עָל
הָאֵפֹד וְאֶת הָאֵפֹד וְאֶת הַחֹשֶׁן
וְאָפַדְתָּ לוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד׃ וְשַׂמְתָּ שׂוּם
חַמְצֶנֶפֶת עַל רֹאשׁוֹ וְנָתַתָּ אֶת צִיץ
נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ עַל הַמִּצְנֶפֶת׃ וְלָקַחְתָּ
אֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְיָצַקְתָּ עַל
רֹאשׁוֹ וּמְשַׁחְתָּ אֹתוֹ׃ וְאֶת בָּנָיו
תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּם כֻּתֳּנֹת׃ וְחָגַרְתָּ
אֹתָם אַבְנֵט אַהֲרֹן וּבָנָיו וְחָבַשְׁתָּ
לָהֶם מִגְבָּעֹת וְהָיְתָה לָהֶם כְּהֻנָּה חֻקַּת
לְחֻקַּת עוֹלָם וּמִלֵּאתָ יַד אַהֲרֹן וְיַד
בָּנָיו׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת הַפָּר לִפְנֵי אֹהֶל
מוֹעֵד וְסָמַךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת יְדֵיהֶם
עַל רֹאשׁ הַפָּר׃ וְשָׁחַטְתָּ אֶת הַפָּר
לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃
וְלָקַחְתָּ מִדַּם הַפָּר וְנָתַתָּ עַל
קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶצְבָּעֶךָ וְאֶת כָּל
דָּם תְּשָׁפֹךְ אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃
וְלָקַחְתָּ אֶת כָּל הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת
הַקֶּרֶב וְאֶת הַיֹּתֶרֶת עַל הַכָּבֵד וְאֶת
שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת הַחֵלֶב אֲשֶׁר
עֲלֵיהֶן וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחָה׃ וְאֶת
בְּשַׂר הַפָּר וְאֶת עֹרוֹ וְאֶת פִּרְשׁוֹ
תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ מִחוּץ׃

Pritiua chal.

Interp̃.chal.

Aaron quoq; t filios eius applicabis ad hostium tabernaculi federis: t lauabis eos aquis: t tolles vestimenta: indueſq; aaron tunica t pallio superhumeralis: t superhumerali t rationali: t ornabis cũ balteo superhumeralis. t pones tiaram sup caput eius: et ponces cozonam sanctã super tiaram. Tolleſq; oleũ vnctionis t fundes super caput eius: et vnges eum. Filios quoq; eius applicabis t induces eos tunicis: et cinges balteis aaron t filios eius. Et ornabis eos mitris: t erit eis sacerdotium in pactum perpetuũ. Et offeres oblationem aaron t oblationem filiorum eius: offereſq; vitulum coram tabernaculo federis: et imponent aaron t filij eius manus suas super caput vituli. Immolabiſq; vitulũ coram domino in hostio tabernaculi federis. et tolles de sanguine vituli et ponces super cornua altaris digito tuo: et totum sanguinem effundes ad fundamentum altaris. Tolleſq; omnem adipem qui operit intestina t reticulũ qđ est sup iecur: t duos renes t adipẽ qui est sup eos: et incendes sup altare. Et carnes vituli t pellem eius et fimum eius combures igni extra

aaron ac filios eius
applicabis ad ostium
tabernaculi testimonij.
Cũq; laueris patrẽ cũ fi
liis suis aqua: idues aa
ron vestimẽtis suis.i. li
nea & tunica
& suphumerali & rõ
nali
quod constringes bal
teo: & pones
tiaram in capite eius
& laminam sanctam sup
tiaram:
& oleum vnctiõis fun
des super caput eius: oo
atq; hoc ritu cõsecrabi
tur. Filios quoq; illius
applicabis: & indues eo
tunicis lineis: cingesq;
balteo aaron scilicet
& liberos eius: & ipo
nes eis mitras. erũtq;
sacerdotes mihi
religione perpetua. Posteq; initiaueris man
eorũ: applicabis & vitu
lum coram tabernacu
lo testimonij. Imponẽt
q; aarõ & filij eius ma
nus sup caput illius: &
mactabis eum
in conspectu dñi iuxta
ostiũ tabernaculi testi
monij: lumptũq; de sã
guine vituli pones sup
cornua altaris digito
tuo: reliquum autem
sanguinẽ fundes iux
ta basim eius.
Sumes & adipem totũ
qui operit
inteſtina & reticulũ je
coris ac
duos renes & adipem
qui
sup eos ẽ: & offeres in
censum super altare:
carnes vero vituli &
corium & pedes cũ
fimum cõbures foris
extra

et aaron et filios eius applicabis ad
καὶ ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις ἐπὶ τὴν
ianuã tabernaculi testimonij: et lauabis eos
θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις αὐ
in aqua. et accipiens vestes induces aa
τοὺς ἐν ὕδατι· καὶ λαβὼν τὰς στολὰς ἐνδύσεις ἀα
ron fratrẽ tuũ: et vestem talarem:
ρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν ποδήρη,
et suphumerale: et rõnale. et copulabis ipm
καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸ λόγιον· καὶ συναφεῖς αὐτὸ τὸ
rõnale ad suphumerale: et impones mitrã
λόγιον πρὸς τὴν ἐπωμίδα, καὶ ἐπιθήσεις τὴν μίτραν
sup caput eius: et impones laminã Lc.1.b
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις τὸ πέταλον
sctificatiõis sup mitrã. et accipies de oleo
τὸ ἁγίασμα ἐπὶ τὴν μίτραν· καὶ λήψη τοῦ ἐλαίου
vnctionis: et infũdes illud sup caput ei
τῆς χρίσματος, καὶ ἐπιχεεῖς αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐ
ius: et vnges eum. et filios eius appli
τοῦ, καὶ χρίσεις αὐτόν· καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσά
bis: t indues eos vestes: t cinges eos
ξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας, καὶ ζώσεις αὐτοὺς B
nonis: t circũponesq; eis cidaris: t
ταῖς ζώναις, καὶ περιθήσεις αὐτοῖς τὰς κιδάρεις, καὶ
erit eis sacerdotiũ mihi in seculũ. t cõsecrabis
ἔσται αὐτοῖς ἱερατεία ἐμοὶ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τελειώσεις
manũ aaron t manũ filiorũ eius. t
τὰς χεῖρας ἀαρὼν καὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καὶ
applicabis vitulũ ad ianuas tabernaculi testi
προσάξεις τὸν μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ
monij. t imponẽt aaron t filij eius
τυρίου· καὶ ἐπιθήσουσι ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς
manus suas sup caput vituli: cosq; duo:
χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου, ἔναντι κυ,
apud hostiũ tabernaculi testimonij. t iugu
παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ σφά
labis vitulũ cosq; duo apud hostiũ taber
ξεις τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκη
naculi testimonij. t accipies de sanguine vi
νῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ λήψη ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μό
tuli: t pones sup cornua altaris di
σχου, καὶ θήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ δα
gito tuo. at reliquũ totũ sãguinẽ infũdes iuxta
κτύλῳ σου· τὸ δὲ λοιπὸν πᾶν αἷμα ἐγχεεῖς παρὰ τὴν
basim altaris. t accipies oẽm adipẽ q sup Lc.3.a
βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ λήψῃ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς
vẽtrẽ: t reticulũ iecoris: t duos re
κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νε
nes: t adipẽ q sup ipsos: t imponcs sup
φροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ
altare. at carnes vituli: t pellẽ:
θυσιαστήριον· τὰ δὲ κρέα τοῦ μόσχου, καὶ τὸ δέρμα,
t fimũ cõbures eas in igne extra
καὶ τὴν κόπρον κατακαύσεις ἐν πυρὶ ἔξω τῆς

Pritiua chal.

Transla.Chal.

אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי תְּקָרֵיב לְתָרַע בֵּית מַשְׁכָּנָא דְּזִמְנָא וְתַסְחֵי יָתְהוֹן בְּמַיָּא׃ וְתִסַּב יָת
לְבוּשַׁיָּא וְתַלְבֵּישׁ יָת אַהֲרֹן יָת כְּתוֹנָא וְיָת מְעִילָא דְּאֵפּוֹדָא וְיָת אֵפּוֹדָא וְיָת חוֹשְׁנָא
וְתִתְקַשַּׁר לֵיהּ בְּהֵימְיָן אֵפּוֹדָא׃ וְתָשַׁוֵּי סְנַצְנְפְּתָא עַל רֵישֵׁיהּ וְתִתֵּן יָת כְּלִילָא דְּקוּדְשָׁא
עַל סְנַצְנְפְּתָא׃ וְתִסַּב יָת מְשַׁח דִּירְבּוּתָא וְתַרֵיק עַל רֵישֵׁיהּ וּתְרַבֵּי יָתֵיהּ׃ וְיָת בְּנוֹהִי
תְּקָרֵיב וְתַלְבֵּשׁ יָתְהוֹן כְּתוּנִין׃ וְתַזַּרְיָר יָתְהוֹן הֵימְיָן אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי וְתִתַּקַּן לְהוֹן כּוֹבָעִין
וִיהֵי לְהוֹן כְּהוּנְתָא לִקְיָם עָלַם וְתַקְרֵיב קוּרְבָּנָא דְּאַהֲרֹן וְקוּרְבָּנָא דִּבְנוֹהִי׃ וְתַקְרֵיב
יָת תּוֹרָא לְקֳדָם מַשְׁכָּנָא דְּזִמְנָא וְיִסְמוֹךְ אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יָת יְדֵיהוֹן עַל רֵישׁ תּוֹרָא׃ וְתִכּוֹס
יָת תּוֹרָא קֳדָם יְיָ בְּתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְתִסַּב מִן דְּמָא דְּתוֹרָא וְתִתֵּן עַל קַרְנָת מַדְבְּחָא
בְּאֶצְבְּעָךְ וְיָת כָּל דְּמָא תְּשׁוֹד לִיסוֹדָא דְּמַדְבְּחָא׃ וְתִסַּב יָת כָּל תַּרְבָּא וְיָת גַּוָּא
וְיָת תַּצְלָא דְּעַל כַּבְדָּא וְיָת תַּרְתֵּין כּוֹלְיָן וְיָת תַּרְבָּא דְּעֲלֵיהוֹן וְתַסְּיֵק לְמַדְבְּחָא׃ וְיָת
תּוֹרָא וְיָת מְשָׁכֵיהּ וְיָת אוּכְלֵיהּ תּוּקַד בְּנוּרָא מִבָּרָא

Transla.Chal.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Iero.	Ter. Heb. Exo. Ca. xxix.	Pritiua heb.
castra. peccatũ .n. est. ⁊ arietẽ accipies	castra: eo ꝙ p peccato	לַפָּרִים חַטָּאת הוּא׃ וְאֶת הָאַיִל	חָטָה
τὰς ἐμβολὰς· ἁμαρτία γάρ ἐστιν· καὶ λήψῃ	fit. Vnũ quoq; arietẽ	הָאֶחָד תִּקַּח וְסָמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת	לָקַח
τὸν κριὸν καὶ	sumes: super cuius ca	יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הָאָיִל׃ וְשָׁחַטְתָּ	
manus suas sup caput arietis. et iugulabis	put ponent aaron & fi	אֶת הָאַיִל וְלָקַחְתָּ אֶת דָּמוֹ וְזָרַקְתָּ	
τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ· καὶ σφάξεις τὸν	lii eius manus. quẽ cũ	עַל הַמִּזְבֵּחַ סָּבִיב׃ וְאֶת הָאַיִל תְּנַתֵּחַ	סָבַב נָתָח
arietẽ: et accipiẽs sanguinẽ effundes sup altare	mactaueris tolles de sanguine eius	לִנְתָחָיו וְרָחַצְתָּ כִרְעָו וּכְרָעָיו	
κριόν, καὶ λαβὼν τὸ αἷμα προχεεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον	& fundes circa altare: ipsum ãt arietem secabis	וְנָתַתָּ עַל נְתָחָיו וְעַל רֹאשׁוֹ׃	
in circuitu: et arietẽ secabis per mẽbra. et	in frusta: lotaq; intestina eius & pedes	וְהִקְטַרְתָּ אֶת כָּל הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה	נָתַן
κύκλῳ, καὶ τὸν κριὸν διχοτομήσεις κατὰ μέλη· καὶ	pones sup cõcisas carnes & super caput illius: & offeres totũ arietẽ	עֹלָה הוּא לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה	קָטַר
lauabis intestina ⁊ pedes aqua: et impo	in incensum sup altare: oblatio est domino	לַיהוָה הוּא׃ וְלָקַחְתָּ אֶת הָאַיִל	נוּחַ
πλυνεῖς τὰ ἐνδόσθια καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, καὶ ἐπιθή	odor suauissimus victi me domini. Tolles quo	הַשֵּׁנִי וְסָמַךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת	שָׁנָה
nes sup frusta cũ capite. et offeres	ꝙ arietem alterum: &	יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הָאָיִל׃ וְשָׁחַטְתָּ	
σεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα σὺν τῇ κεφαλῇ· καὶ ἀνοίσεις	super cuius caput Aaron & filii eius ponent	אֶת הָאַיִל וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה	
totũ arietẽ sup altare holocaustũ dño	manus. Quem cũ immolaueris: sumes de sanguie eius:	עַל תְּנוּךְ אֹזֶן אַהֲרֹן וְעַל תְּנוּךְ	תָּנַךְ
ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὁλοκαύτωμα κυρίῳ	& pones super extremum auriculę dextre aaron &	אֹזֶן בָּנָיו הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדָם	
in odorẽ suauitatis: sacrificiũ dño est. et accipies	filiorum eius: & super pollices manus eorum	הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית	
εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίασμα κυρίῳ ἐστί· καὶ λήψῃ	ac pedis dextri:	וְזָרַקְתָּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָּבִיב׃	
arietẽ secũdũ: et imponet aaron et filij	fundesq; sanguinẽ sup	וְלָקַחְתָּ מִן הַדָּם אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ	
τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, καὶ ἐπιθήσουσιν	altare per circuitum.	וּמִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְהִזֵּית עַל	נָזָה
ei manus suas sup caput arietis: et	Cũq; tuleris de sangui ne qui est super altare	אַהֲרֹן וְעַל בְּגָדָיו וְעַל בָּנָיו וְעַל	
αὐτῷ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ, καὶ	& de oleo vnctionis: aspergesq; aaron & vestes eius filios & vestimenta eorum.	בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ וְקָדַשׁ	
iugulabis eũ: et accipies de sanguine eius: ⁊ im	Consecratisq; ipsis & vestibus tolles adipem de arietẽ & caudam & aruinã: que operit	הוּא וּבְגָדָיו וּבָנָיו וּבִגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ׃	
σφάξεις αὐτόν, καὶ λήψῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπι	vitalia: ac reticulũ iecoris duos renes atq; adipem qui super eos ẽ: armũ dextrum:	וְלָקַחְתָּ מִן הָאַיִל הַחֵלֶב וְהָאַלְיָה	
pones sup extremũ auris aaron dextre: et su		וְאֶת הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת	כָּסָה
per sũmitatẽ pedis dextri: et sup extre		הַקֶּרֶב וְאֶת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד	
mũ auris filioꝝ eius dextraꝝ: et sup		וְאֶת שְׁתֵּי הַכְלָיֹת וְאֶת הַחֵלֶב	שָׁנָה כָּלָה
pollices manũ eorũ dextraꝝ: et sup sũmi		אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן וְאֶת שׁוֹק הַיָּמִין	עָלָה יָמִין
tatẽ pedũ eoꝝ dextroꝝ. et accipies de			
sanguine ab altare: et ab oleo			
vnctionis: et aspgeo sup aaron et sup vestem			
eius: et sup filios eius: et sup vestes			
filioꝝ eius cũ eo. et sanctificabit ipse: et			
vestes eius: et filij eius: et vestes filioꝝ eius			
cũ eo. at sanguis arietis infundes ad			
altare in circuitu. ⁊ accipies de ariete adi			
pẽ eius: ⁊ adipẽ cooperiẽtẽ ventrẽ: et			
reticulũ iecoris: et duos renes: et			
adipẽ q̃ sup ea illos: et brachiũ dextrũ.			

Transla. Chal.	Interp. ch al.	Pritiua chal.
לְמַשְׁרְיָתָא חַטָּאתָא הוּא׃ וְיָת דְּכַרָא חַד תְּיַסַּב וְיִסְמְכוּן אַהֲרֹן וּבְנֹהִי יָת יְדֵיהוֹן	castra: expiatio enim est. et arietem vnum tolles: et imponent aaron ⁊ filij eius manus suas super caput	שְׁרָא נְסַב סָמַךְ
עַל רֵישׁ דִּיכְרָא׃ וְתִכּוֹס יָת דְּכַרָא וְתִיסַּב יָת דְּמֵיהּ וְתִזְרוֹק עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃	arietis. Et immolabis arietẽ: ⁊ tolles sanguinẽ eius ⁊ asperges sup altare p circuitũ. ⁊ arietẽ diuides per	רֹאשׁ נְכַס זְרַק
וְיָת דְּכַרָא תְּפַלֵּיג לְאֵיבָרוֹהִי וּתְתַחֵיל נְוִיהּ וּכְרֵעוֹהִי וְתִתֵּן עַל אֵבְרוֹהִי וְעַל רֵישֵׁיהּ׃	membra eius: ⁊ lauabis intestina eius ⁊ genua eius: et pones sup membra eius ⁊ sup caput eius. Et incen	פְּלַג חֲלַל נָתַן
וְתַסֵּיק יָת כָּל דְּכַרָא לְמַדְבְּחָא עֲלָתָא הוּא קֳדָם יְיָ לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קוֹרְבָּנָא קֳדָם	deas totum arietẽ sup altare: holocaustũ est cosũ dño: vt suscipiatur cum beneplacito: oblatio est cosũ dño.	נְסַךְ עָלָה לְקֻבָּל
יְיָ הוּא׃ וְתִיסַּב יָת דְּכַרָא תִּנְיָנָא וְיִסְמוֹךְ אַהֲרֹן וּבְנֹהִי יָת יְדֵיהוֹן עַל רֵישׁ דְּכָרָא׃	Tollesq; arietẽ scõm: ⁊ iponẽt aaron ⁊ filij eius manꝰ suas sup caput arietis. ⁊ immolabis arietẽ: ⁊ tollesq;	רָעָה
וְתִכּוֹס יָת דְּכַרָא וְתִיסַּב מִדַּמֵּיהּ וְתִתֵּן עַל רוּם אוּדְנָא דְּאַהֲרֹן וְעַל רוּם אוּדְנָא דִּבְנֹהִי	de sanguine eius ⁊ pones in superiori parte auris aaron: ⁊ in superiori parte auris dextere filioꝝ eius: et	זָרַק
דְּסִדְרָא וְעַל אִלְיוֹן דַּיְמִין דִּבְנֹהִי דְּסִדְרָא וְתִזְרוֹק יָת דָּמָא עַל	super pollicem dextere manus eorum ⁊ super polli	נָסַךְ דָּם כָּבַשׁ
מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃ וְתִיסַּב מִן דָּמָא דְּעַל מַדְבְּחָא וּמִפִּשְׁחָא דְּרְבוּתָא וְתַדֵּי עַל אַהֲרֹן	cem pedis dexteri eorum. Aspergesq; sanguinem su per altare per circuitũ. Et tolles de sanguine qui est	יָדַד קֳדָשׁ
וְעַל לְבוּשׁוֹהִי וְעַל בְּנֹהִי וְעַל לְבוּשֵׁי בְּנֹהִי עִמֵּיהּ וְיִתְקַדַּשׁ הוּא וּלְבוּשׁוֹהִי וּבְנֹהִי	super altare ⁊ de oleo vnctionis: et asperges super aaron ⁊ super vestes eius ⁊ super filios eius ⁊ super	חָפָא
וּלְבוּשֵׁי בְּנֹהִי עִמֵּיהּ׃ וְתֵיסַב מִן דִּכְרָא תַּרְבָּא וְאַלְיְתָא וְיָת תַּרְבָּא דְּחָפֵי יָת גַּוָּא וְיָת	vestes filiorum eius cum eo. Et sanctificabitur ipse ⁊ vestes eius: ⁊ filij eius ⁊ vestes filiorum eius cuꝫ eo.	כָּלָה שׁוּק
חַצַר כַּבְדָּא וְיָת תַּרְתֵּין כּוּלְיָן וְיָת תַּרְבָּא דְּעַלֵּיהוֹן וְיָת שָׁקָא דְּיַמִּינָא׃	Tollesq; de ariete adipem ⁊ caudam: ⁊ adipem qui operit intestina ⁊ reticulum iecoris ⁊ duos renes et adipem qui est super eos ⁊ armum dextrum: ooooo	

Vulgata heb. | Ter. Heb. | Exo. | Latinitas.

כִּי אֵיל מִלֻּאִים הוּא זְכַר לֶחֶם
אַחַת וְחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק חָסֵר
אֶחָד מִסַּל הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי פָּנֶה
יְהוָה׃ וְשַׂמְתָּ הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן שׁוּם
וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה נוּף
לִפְנֵי יְהוָה׃ וְלָקַחְתָּ אֹתָם מִיָּדָם פָּנָה
וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחָה עַל הָעֹלָה לְרֵיחַ
נִיחֹחַ לִפְנֵי יְהוָה אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה׃
וְלָקַחְתָּ אֶת הֶחָזֶה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים
אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וְהֵנַפְתָּ אֹתוֹ תְנוּפָה
לִפְנֵי יְהוָה וְהָיָה לְךָ לְמָנָה׃
וְקִדַּשְׁתָּ אֵת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק הָרוּם
אֲשֶׁר הוּנַף וַאֲשֶׁר הורם מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים
מֵאֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וּמֵאֲשֶׁר לִבָנָיו׃
וְהָיָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְחָק עוֹלָם עוֹלָם
מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי תְרוּמָה הִוא
וּתְרוּמָה יִהְיֶה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם תְּרוּמָתָם לַיהוָה׃
וּבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ
לִבָנָיו אַחֲרָיו לְמָשְׁחָה בָהֶם וּלְמִלֵּא
בָם אֶת יָדָם׃ שִׁבְעַת יָמִים
יִלְבָּשָׁם הַכֹּהֵן תַּחְתָּיו מִבָּנָיו אֲשֶׁר
יָבֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ׃
וְאֶת אֵיל הַמִּלֻּאִים תִּקָּח וּבַשַּׁלְתָּ
אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ׃ וְאָכַל
אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת בְּשַׂר הָאַיִל

Vulgata chal. | Interp. chal.

פִּתַּת | quoniã aries oblationũ est. et tortã panis vnã: t pacentã pãis oleati vnã: t laganũ vnũ de cantstro azymorũ qõ est coram dño. Ponesq; oia sup manus aaron et sup manus filiorũ eius. et eleuabis oia eleuatione coram dño. Et tolles ea de manibus eorũ: t incendes in altari sup holocaustũ: vt suscipiatur cuz beneplacito coram dño: oblatio est coram dño. Sumesq; pectus de ariete oblationis aaron: t eleuabis eum eleuatione coram dño: t erit tibi in portionẽ. Sanctificabisq; pectus eleuationis t armũ separationis: qõ eleuatũ est et separatũ de ariete oblationis aaron t filiorũ eius. Eritq; aaron t filijs eius in statutũ eternum a filijs israel: q; separatio est: et separatio erit a filijs israel de victimis sanctificationũ suarum: separatio eorum coram dño. Vestimenta autẽ sancta que sunt aaron: erunt filijs eius post eum: vt vngantur in eis: t offerãtur in eis oblationes eor. Septẽ diebus induetur eis sacerdos qui vngẽdus est pro eo de filijs eius. qui intrabit in tabernaculum federis vt ministret in sanctuario. Arietem autẽ oblationum tolles: t coques carnem eius in loco sancto. et comedent aaron t filij eius carnem arietis

שֻׁוָה רוּם
נְסַב נָסַךְ דָּבָח
עֲלָה כְּלִיל רָעָה
חַדָּה חָוָה
בְּשַׁר רוּם חָוָה
קוּם
חָוָה
רָבַב לָבַשׁ
רָבַב עוֹל שָׁכַן
נְסַב בָּשַׁל אָכַל

Trãsla.B.Hiero.

eo q̃ sit aries consecratiõis: tortãq; panis vnius: crustulã cõsperſã oleo: laganum de canistro azymorum quod positũ ẽt in cõspectu dñi: ponesq; oia super manus aaron & filiorũ eius: & sanctificabis eos eleuans coram dño. Suscipiesq; vniuersa de mãibus eorũ: & incẽdes sup altare holocaustũ: odorẽ suauissimũ in cõspectu dñi: qa oblatio eius est. Sumes quoq; pectuscultũ de ariete: quo initiatus ẽt aaron: sanctificabisq; illud eleuatum coram domio: & cedet in partem tuam: Sctificabisq; & pectuscultũ consecratum & armum: quem de ariete separasti: quo initiatus est & filii eius: cedẽtq; in ptẽ aarõ & filiorũ eius iure ppetuo a filiis israel: quia primitiua sunt & initia de victimis eorũ pacifícis que offerunt dño. Vestẽ ãt sanctãm qua vtetur aaron: habebunt filii eius post eũ: vt vngãtur & cõsecrentur manus eorum. Septem diebus vtetur illa q̃ põtifex pro eo fuerit cõstitutus de filiis eius: & qui ingredietur tabernaculum testimonii: vt ministret in sanctuario. Arietẽ ãt consecratiõis tolles: & coques carnes eius in loco sancto: quibus vescetur aaron & filii eius.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

ἐστὶν γὰρ τελείωσις αὕτη. καὶ ἄρτον ἕνα ἐξ ἐλαίου, et panẽ vnũ ex oleo: t laganũ vnũ ex cãistro azymoꝝ oblato rum coꝝ dño. t imponeς oia sup manꝰ aaron: t sup manꝰ filioꝝ eius: t segregabis ea segregatiõeς coꝝ dño. t accipieς ea de manibꝰ eoꝝ: t offereς sup altare holocausti in odorẽ suauitatis coꝝ dño: oblatio est dño. t accipieς pectuscultũ ab ariete cõsecratiõis: qõ est a ariẽte: t segregabis illõ segregationẽ coꝝ dño: t erit tibi in pte: t sctificabis pectuscl̃s segregationẽ & brachiũ separatiõis: q̃ segregat ẽ t q̃ separat ẽ ab ariete cõsecratiõis ab aarõ: t a filijs eius. t erit aarõ: t filijs eius legitimũ sẽpt ternũ a filijs israel. est .n. segregatio hec. t segregatio erit a filijs isra el a sacrificijs salutaris segregatio vestis sanctuarij: q̃ est aarõ: erit filijs eius post eũ: vt vnguãtur ip̃i in ip̃sis: t cõsecrẽtur manꝰ eoꝝ. sẽptẽ dies induet ip̃a sacerdos p eo ex fi liis eius: q̃ intrabit in tabnaculũ testi monij ad ministrãdũ in sctõ. t arietẽ cõsecratiõis accipies: t coq̃s carnes in loco sctõ. t comedẽt aaron t filij eius & ἐστὶν τοῦτο. καὶ ἀφόρισμα ἔσται παρὰ τῶν υἱῶν Ισραηλ carnes arietis:

Translã.Chal.

אֲרֵי דְכַר קוּרְבָּנַיָּא הוּא׃ וּתְפִתָּא לַחְמָא חֲדָא וּגְרִיצְתָּא דִּילְהוֹן מְשַׁח חֲדָא וְאִסְפּוּג חַד
מִסַּלָּא דְפַטִּירַיָּא דִי קֳדָם יְיָ׃ וְתָשֵׁוִי כּוֹלָּא עַל יְדֵי אַהֲרֹן וְעַל יְדֵי בְנוֹהִי וְתֵרִים יָתְהוֹן
אֲרָמָא קֳדָם יְיָ׃ וְתִיסַּב יָתְהוֹן מִידֵיהוֹן וְתַסְדֵּיק לְמַדְבְּחָא עַל עֲלָתָא לְאִתְקַבָּלָא קֳדָם
קֳדָם יְיָ קוּרְבָּנָא הוּא קֳדָם יְיָ׃ וְתִיסַּב יָת חֲדָא מִדְּכַר קוּרְבָּנַיָּא דִי לְאַהֲרֹן וְתַנִּיף יָת
יָתֵיהּ אֲרָמָא קֳדָם יְיָ׃ וִיהֵי לָךְ לְחוּלָק׃ וְתַקְדֵּישׁ יָת חֲדָא דְאַרְמוּתָא וְיָת שָׁקָא
דְאַתְּרִים וּתְנָא וְיִתְעָרַם מִדְּכַר קוּרְבָּנַיָּא מִדִּי לְאַהֲרֹן וּמִדִּי לִבְנוֹהִי׃ וִיהֵי לְאַהֲרֹן
וְלִבְנוֹהִי לְקְיָם עָלַם מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲרֵי אַפְרָשׁוּתָא הוּא וַאֲפְרָשׁוּתָא יְהֵי מִן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִנְכְּסֵי קוּדְשֵׁיהוֹן אַפְרָשׁוּתְהוֹן קֳדָם יְיָ׃ וּלְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא דִי לְאַהֲרֹן יְהוֹן
לִבְנוֹהִי מִבָּתְרוֹהִי לְמִתְרְחָה בְהוֹן וּלְמִרְבָּא בְהוֹן יָת קוּרְבְּנֵיהוֹן׃ שַׁבְעָא יוֹמִין יִלְבְּשִׁנוּן כָּהֲנָא
דְיִתְרְבָּא תְּחוֹתוֹהִי מִבְּנוֹהִי דְיֵיעוֹל לְמַשְׁכַּן זִמְנָא לְשַׁמָּשָׁא בְּקוּדְשָׁא׃ וְיָת דִּכְרָ
קוּרְבְּנַיָּא תִּסַּב וְתַבְשֵׁיל יָת בִּסְרֵיהּ בַּאֲתַר קַדִּישׁ׃ וְיֵכוּל אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יָת בִּסְרָ דִּכְרָא

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Iero.	Tex.Heb. Exo. Ca.xxix.	Potitiua heb.
τ panes qui in canistro apŏ fo	ᵇPanes ᶜquoq; ᶜqui sunt	ᶜוְאֵת ׀ הַלֶּחֶם ׀ אֲשֶׁר ׀ בַּסַּל ׀ פֶּתַח ׀ ᵇאֹהֶל	
καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ τῶν ἀζύ=	ᶠin canistro in ᵉ vestibulo	׀מוֹעֵד ׀ וְאָכְלוּ ׀ אֹתָם ‴ אֲשֶׁר ״ כֻּפַּר	
rum tabernacli testimonij. comedẽt ea in qb⁹	ᵇtabernaculi ᶠ testimonii	׀ בָּהֶם ׀ לְמַלֵּא ׀ אֶת ׀ יָדָם ׀ לְקַדֵּשׁ	
ρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ἵνα ὦσιν ἁγιασμένα ἐν οἷς	ᵇcomedent: ᵐvt ⁿsit placa	׀אֹתָם ׀ וְזָר ׀ לֹא ׀יֹאכַל ׀כִּי ׀קֹדֶשׁ ׀הֵם׃	׀אָכַל
sctificati sũt in tpĩo ad cõsecrãdũ man⁹ eoꝝ	bile sacrificium: ᵖ& san=	׀וְאִם ׀יִוָּתֵר ׀מִבְּשַׂר ׀הַמִּלֻּאִים ׀וּמִן	׀יָתַר
ἡγιάσθησαν ἐν αὐτοῖς τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐ=	ctificẽtur offerentiũ ᵗma	׀הַלֶּחֶם ׀עַד ׀הַבֹּקֶר ׀וְשָׂרַפְתָּ ‴אֶת	
ad sctificãdũ eos. alienigena nõ comedet ab	nus. ᵘAlienigena ᵗnõ ᵛve	״הַנּוֹתָר ״בָּאֵשׁ ״לֹא ״יֵאָכֵל ״כִּי ״קֹדֶשׁ	
τῶν ἁγιάσαι αὐτούς. ἀλλογενὴς οὐκ ἔσθιεται ἀπ' αὐ=	scetur ex eis: ᵗqa ᵃsancti	׀הוּא׃ ״וְעָשִׂיתָ ״לְאַהֲרֹן ׀וּלְבָנָיו ׀כָּכָה	״עָשָׂה
eis: sũt .n. scta. si ãt remãserit de carnib⁹	ᵇsũt. ᶜEt si ᵇ remãserit ᶜde	״כְּכֹל ׀אֲשֶׁר ׀צִוִּיתִיךָ ״אֹתָנָה ׀שִׁבְעַת	׀צִוָּה
τῶν, ἐάν τι περ ἅγια. ἕως δὲ καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν	carnibus ᶠ consecratis ᵍ si	׀יָמִים ״תְּמַלֵּא ״יָדָם׃ ׀וּפַר ״חַטָּאת	״מָלֵא
sacrificij cõsecratiõis τ panib⁹ vsq; ad mãe:	ue de ᵇ panibus ᶠ vsq; ᵇma	׀תַּעֲשֶׂה ״לַיּוֹם ׀עַל ׀הַכִּפֻּרִים ׀וְחִטֵּאתָ	׀חָטָא
τῆς ἱερωσύνης καὶ τῶν ἄρτων ἕως πρωΐ,	ne: ᵗcõbures ∞∞∞∞∞∞∞∞	׀עַל ׀הַמִּזְבֵּחַ ׀בְּכַפֶּרְךָ ׀עָלָיו ״וּמָשַׁחְתָּ	׀זָבַח
cõbures reliqas igne: nõ comedẽtur: sctifi	ʷreliquias ˣigni. ᵖ Non	׀אֹתוֹ ׀לְקַדְּשׁוֹ׃ ׀שִׁבְעַת ׀יָמִים ׀תְּכַפֵּר	׀כָּפַר
κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρί, οὐ βρωθήσεται, ἁγία=	ᵍcomedentur: ᵗquia ᵃsan	׀עַל ׀הַמִּזְבֵּחַ ׀וְקִדַּשְׁתָּ ׀אֹתוֹ ״וְהָיָה	
catio.n. ẽst. τ facies aarõ τ filijs eius	ctificata ᵗsunt. ᵘ Omnia	״הַמִּזְבֵּחַ ׀קֹדֶשׁ ׀קָדָשִׁים ״כָּל ׀הַנֹּגֵעַ	״קֹדֶשׁ ׀עָשָׂה
σμα γάρ ἐστι. καὶ ποιήσεις Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ	ᵇque ᶜprecepi ᵉtibi ᶠfaci=	׀בַּמִּזְבֵּחַ ׀יִקְדָּשׁ׃ ״וְזֶה ׀אֲשֶׁר ׀תַּעֲשֶׂה	׀זָבַח
sic iuxta oia q̃ pcepi tibi. septẽ	es sup ᵗAaron ᵗ& filijs e=	״עַל ׀הַמִּזְבֵּחַ ״כְּבָשִׂים ״בְּנֵי ׀שָׁנָה	׀שָׁנָה ׀תָּמִד
οὕτω κατὰ πάντα ὅσα ἐνετειλάμην σοι. ἑπτὰ	ius. ᶜ Septẽ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞	׀שְׁנַיִם ׀לַיּוֹם ׀תָּמִיד׃ ׀אֶת ׀הַכֶּבֶשׂ	
dies cõsecrabis eoꝝ man⁹. τ vi=	ᶠdiebus ᵉ cõsecrabis ᵇ ma	׀הָאֶחָד ׀תַּעֲשֶׂה ״בַּבֹּקֶר ׀וְאֵת ״	
ἡμέρας τελειώσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας. καὶ τὸ μο=	nus eorũ. ᵍ& vitulũ ᵇpro	׀הַכֶּבֶשׂ ׀הַשֵּׁנִי ׀תַּעֲשֶׂה ״בֵּין ׀הָעַרְבָּיִם׃	״שָׁנָה
σχάριον τὸ τῆς ἁμαρτίας, ποιήσεις τὴν ἡμέραν τοῦ κα	pctõ ᶠofferes ᵐp singulos	״וְעִשָּׂרֹן ׀סֹלֶת ״בָּלוּל ׀בְּשֶׁמֶן ״	״בָּלַל
ficatiõis. τ mũdabis altare cũ sctifi	dies ᵉad ᵒexpiandum. ∞	״כָּתִית ׀רְבִעִת ׀הַהִין ׀וְנֶסֶךְ ׀רְבִיעִת	״כָּתַת
καρισμοῦ. καὶ καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἁγιά	ᵖMũdabisq; ᶠ altare ᵉ cũ	׀הַהִין ״יַיִן ״לַכֶּבֶשׂ ׀הָאֶחָד׃ ״וְאֵת	
σαι τὸν ἐξιλασμόν. καὶ χρίσεις αὐτὸ ὥστε ἁγιάσαι	immolaueris expiatiõis	׀כֶּבֶשׂ ׀הַשֵּׁנִי ׀תַּעֲשֶׂה ״בֵּין ׀הָעַרְבָּיִם׃	
illud. septẽ dies mũdabis altare: τ	hostiã: ᵒ& vnges ˢillud ᵗin	״כְּמִנְחַת ׀הַבֹּקֶר ״וּכְנִסְכָּהּ ״תַּעֲשֶׂה	
ἁγιάσεις αὐτό. καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον ἁγίων.	sctificatiõnẽ. ᵖSeptẽ ᵃdie	״לַה ׀לְרֵיחַ ׀נִיחֹחַ ׀אִשֶּׁה ״לַיהוָה׃	״נוֹחַ
olo q̃ tetigerit altare sctificabit. τ hec	bus ᵇexpiabis ᵖ altare ᶜ&	׀עֹלַת ״תָּמִיד ׀לְדֹרֹתֵיכֶם ׀פֶּתַח ״	׀עֹלָה ׀דּוּר
πᾶς ὁ ἁπτόμενος τ θυσιαστηρίου ἁγιασθήσεται. καὶ τοῦ	ſanctificabis: ᵍ& erit ∞∞		
sũt q̃ facies sup altare. agnoꝝ ãni=	ᶜsanctum ʰ sanctorum.		
Τὰ ἐξιν ἃ ποιήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ἀμνοὺς ἐνιαυ	ⁱO is ᵐqui tetigerit ∞∞∞∞		
culos imaculatos duos ḡttidie assidue obla=	ⁿillud ᵒsanctificabitur.		
σίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν ἐνδιαλείχως, καρπω	ᵖHoc ē ᵍquod ᵗ facies ∞∞		
tionẽ assiduitatis. agnũ vnũ facies mane:	ᵒin ᵗaltari. ᵘAgnos ᵗanni		
μα ἐνδιαλειχισμοῦ· τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα ποιήσεις τοπρωΐ,	culos ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
τ agnũ scõm facies vespi. τ	ᵛduos ᵃper singulos dies		
καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τοδειλινόν. καὶ	ᵇiugiter: ᶜvnũ ᵇagnum		
decimã ptẽ simile cõspse in oleo con=	ᶜmane ᵇ& ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞		
δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ κεκομ	∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞ ∞∞		
tuso ḡrte pti hin. τ libationẽ ḡrtã ptẽ	ᵗalterum ᵘvespe: ∞∞∞∞∞∞∞		
μίνῳ τετάρτῳ τοῦ ἵν· καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον	∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵒdecimã par		
G hin vini agno vni. τ agnũ	tẽ ᵖsimile ᵍcõsperse ʳoleo		
τοῦ ἵν οἴνου τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί· καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν	ˢtuso :qđ hẽat mẽsuram		
scõm facies vespi: iuxta sacrificiũ	ᵗquartã ptẽ ᵘhin: ᵗ& ᵘ vi=		
δεύτερον ποιήσεις τοδειλινόν, κατὰ τὴν θυσίαν τὴν	nũ ᵛad libãdũ eiusdẽ mẽ		
matutinũ: τ iuxta libationẽ eiꝰ. facies	sure ʷin agno ˣvno. ∞∞∞∞		
πρωϊνήν, καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ· ποιήσεις	ʸAlterũ vero ᶻagnũ ᵃoffe		
in odorẽ suauitatis oblationẽ dño: sacrificiũ assidui	res ᵇad ᶜvesperam ᵇiuxta		
εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ, θυσίαν ἐνδιαλει=	ritum ᶜmatutine ᵇoblatio		
tatis in ghattões vras iuxta hostiũ	nis: ᵈiuxta ea que dixi=		
χισμοῦ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐπὶ τὰς θύρας ∞∞∞	mus ᵉin odorem ᵈsuauita		
	tis. ᵉSacrificium est ᵃ do=		
	mino deo ᵉoblatiõe ᵃper		
	petua ᵉin generationes		
	vestras adᵉostium ∞∞∞∞		

Trãsla.Chal.	Interp.chal.	Potitiua chal.
וְיָת לַחְמָא דִי בְסַלָּא לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא ׀ וְלֵכְלוּן יַתְהוֹן ״ דְּיִתְכַּפַּר בְּהוֹן לְקָרְבָא יָת	et panẽ qui est in canistro in ostio tabernaculi fede=	״כַּפַּר
קוּרְבָּנַיָּהוֹן לְקַדָּשָׁא יָתְהוֹן ״ וְחֵילוֹנַי לָא יֵכוֹל אֲרֵי קוּדְשָׁא אִינוּן ׀ וְאִם ״ יִשְׁתְּאַר מִבְּשַׂר	ris. Et comedẽt ea q̃bus placabiles erunt: vt offeran	״חֲלַל ״שָׁאַר
קוּרְבָּנַיָּא וּמִן לַחְמָא עַד צַפְרָא ׀ וְתוֹקֵיד יָת ״ דְּיִשְׁתְּאַר בְּנוּרָא לָא יִתְאֲכֵל אֲרֵי קוּדְשָׁא	tur oblationes coꝝ: vt sanctificentur. alienus aũt nõ	״יָתַד
הוּא ׀ וְיָת עֲבָדַיָּא לְאַהֲרֹן ׀ וְלִבְנוֹהִי ״ בְּרִישׁ כָּל דְּכוּרַיָּא ׀ בְּכָל דְּמַדְּכָן יִתְעֲבִיד	vescetur eis: qđ sanctificata sunt. et si remanserit de	״עֲבַד ״כְּרַב
וְתוּרָא דְּחַטָּאתָא תַּעֲבִיד לְיוֹמָא עַל כִּפּוּרַיָּא ׀ וְתִדַּכֵּי יָת ״ מַדְבְּחָא בְּכַפָּרוּתָךְ ׀ וְתִרְבֵּי עֲלוֹהִי ״	carne oblationũ ᵗ de pane vsq; mane: cõburetur qđ	״דַּכָּה ׀רַבָּה ״רָבָה
יָתֵיהּ לְמַדְּשׁוֹ וְתֵיהוֹ שַׁבְעָא יוֹמִין תְּכַפַּר עַל ״ מַדְבְּחָא ׀ וְתְקַדְּשִׁנֵּיהּ ״ וְיְהֵי מַדְבְּחָא קוּדְשִׁין	remanserit igni. ᵘNon comedetur: qz sanctificatũ est.	״קָדַשׁ ״קָדָשׁ
קוּדְשִׁין כָּל דְּיִקְרַב בְּמַדְבְּחָא יִתְקַדָּשׁ ׀ וְדֵין ״ תַּעֲבִיד עַל מַדְבְּחָא אִמְּרִין בְּנֵי שַׁתָּא תְּרֵין	ᵛFacieſq aaron ᵗ filijs eius iuxta oia q̃ precepi tibi.	״עָבַד
לְיוֹמָא תְּדִירָא ׀ יָת אִמְּרָא חַדָּא תַּעֲבִיד בְּצַפְרָא ׀ וְיָת אִמְּרָא תִּנְיָנָא תַּעֲבִיד בֵּין	septẽ diebus offeres oblationes coꝝ. ᵘVitulũ autẽ qđ	
שְׁמַשְׁתָּא ׀ וְעִשָּׂרְתָּא סוֹלְתָא דְּפִילָא בְּמִשַׁח בַּתְּ שָׁתָּא רְבָעוּת הִתָּא ׀ וְנִסְכָּא רְבָעוּת הִינָא	est ᵖpro peccato facies cotidie pro expiationib⁹. et mũ	
חַמְרָא לְאִמְּרָא חַד ׀ וְיָת אִמְּרָא תִּנְיָנָא תַּעֲבִיד בֵּין שִׁמְשַׁיָּא ׀ כְּמִנְחַת צַפְרָא וּכְנִסְכָּהּ	dabis altare cum expiaueris ſup illud: ᵗ vnges illud	
תַּעֲבִיד לַהּ ׀ לְאִתְקַבָּלָא ׀ בְּרַעֲוָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ עֲלָתָא תְּדִירָא ׀ לְדָרֵיכוֹן תִּתְּעֵי	vt sanctificetur. Septẽ diebus expiabis ſup altare: ᵗ	
	sanctificabis illud: ᵗ erit altare ſanctuꝝ ſanctoꝝ: oſa	
	qui tetigerit altare ſanctificabitur. Et hoc eſt qđ fa=	
	cies in altari. agnos anniculos duos p ſingulos dies	
	iugiter. Agnũ vnũ facies mane: ᵗ agnum ſecundũ fa	
	cies in veſpere: ᵗ decimã partẽ ſimile cõſperſe oleo	
	contuſo qđ habeat quartã partez hin. Et vinum pro	
	libamine quartã partẽ hin in agnũ vnũ. Et alterum	
	agnum facies ad veſperam: ſicut ſacrificiũ matutinũ	
	et ſicut libamen eius facies ei: vt oblatio ſuſcipiatur	
	cum beneplacito coram domino: holocauſtuꝝ iuge in	
	generationibus veſtris in oſtio ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞	

Pritiua heb. Ter.Heb. Exo. Ca.xxx.

'אֹהֶל ᵃ מוֹעֵד ᵇ לִפְנֵי ᶜ יְהוָה ᵈ אֲשֶׁר ᵉ אִוָּעֵד ᶠ לָכֶם ᵍ שָׁמָּה ʰ לְדַבֵּר ' אֵלֶיךָ ⁱ שָׁם׃ ᵏ וְנוֹעַדְתִּי ˡ שָׁמָּה ᵐ לִבְנֵי ⁿ יִשְׂרָאֵל ᵖ וְנִקְדַּשׁ ᵍ בִּכְבֹדִי ׃ ʳ וְקִדַּשְׁתִּי ˢ אֶת ' אֹהֶל ᵗ מוֹעֵד ᵘ וְאֶת ʳ הַמִּזְבֵּחַ ˢ וְאֶת ᵗ אַהֲרֹן ᵘ וְאֶת ˣ בָּנָיו ᵛ אֲקַדֵּשׁ ˣ לְכַהֵן ˣ לִי׃ ʸ וְשָׁכַנְתִּי ᶻ בְּתוֹךְ ᵃ בְּנֵי ᵇ יִשְׂרָאֵל ᶜ וְהָיִיתִי ʸ לָהֶם ᵈ לֵאלֹהִים ׃ ᵉ וְיָדְעוּ ᶻ כִּי ᵃ אֲנִי ᵇ יְהוָה ᶜ אֱלֹהֵיהֶם ᵈ אֲשֶׁר ᵉ הוֹצֵאתִי ᶜ אֹתָם ᶠ מֵאֶרֶץ ᵍ מִצְרַיִם ʰ לְשָׁכְנִי ᵈ בְּתוֹכָם ׃ ᵉ אֲנִי ᶜ יְהוָה ᵃ אֱלֹהֵיהֶם׃

Cap.xxx.

ᵇ וְעָשִׂיתָ ᶜ מִזְבֵּחַ ᵈ מִקְטַר ᵉ קְטֹרֶת ᶠ עֲצֵי ᵍ שִׁטִּים ʰ תַּעֲשֶׂה ᵃ אֹתוֹ ׃ ' אַמָּה ᵏ אָרְכּוֹ ˡ וְאַמָּה ᵐ רָחְבּוֹ ⁿ רָבוּעַ ᵒ יִהְיֶה ᵖ וְאַמָּתַיִם ᵍ קוֹמָתוֹ ׃ ʳ וּמִמֶּנּוּ ˢ קַרְנֹתָיו ׃ ᵗ וְצִפִּיתָ ᵘ אֹתוֹ ˣ זָהָב ' טָהוֹר ᵃ אֶת ᵇ גַּגּוֹ ᶜ וְאֶת ' קִירֹתָיו ᵈ סָבִיב ᶜ וְאֶת ' קַרְנֹתָיו ׃ ᵉ וְעָשִׂיתָ ˡ לּוֹ ׃ זֵר ᶠ זָהָב ' סָבִיב ׃ ᵍ וְשׁוֹתֵי ʰ טַבַּעַת ᶠ זָהָב ' תַּעֲשֶׂה ˡ לּוֹ ᵐ מִתַּחַת ˡ לְזֵרוֹ ᵉ עַל ᵐ שְׁתֵּי ᵉ צַלְעֹתָיו ' תַּעֲשֶׂה ᵉ עַל ᵇ שְׁנֵי ᵈ צִדָּיו ׃ ᵉ וְהָיָה ᵈ לְבָתִּים ' לְבַדִּים ᵍ לְשֵׂאת ᵃ אֹתוֹ ᵇ בַּהֵמָּה ׃ ' וְעָשִׂיתָ ᵃ אֶת ᵐ הַבַּדִּים ᵉ עֲצֵי ᵍ שִׁטִּים ׃ ᵉ וְצִפִּיתָ ᵃ אֹתָם ᵍ זָהָב ׃ ' וְנָתַתָּה ᵃ אֹתוֹ ᵉ לִפְנֵי ᵐ הַפָּרֹכֶת ᵉ אֲשֶׁר ᵉ עַל ᵃ אֲרֹן ᵉ הָעֵדֻת ᵉ לִפְנֵי ᵉ הַכַּפֹּרֶת ᵉ אֲשֶׁר ᵉ עַל ᵃ הָעֵדֻת ᵉ אֲשֶׁר ᵉ אִוָּעֵד ' לְךָ ᵉ שָׁמָּה ׃ ' וְהִקְטִיר ᵐ עָלָיו ᵐ אַהֲרֹן

Pritiua chal. Interp.chal.

זַמָּן ᵐ אָמַר
דְּבַח
שַׁרָא ' הֲוָה
נְפַק ' שַׁרָא
עֲבַד ' נְסָךְ
שׁוּם ' אָמַר ' פַּתָּה
רַבַּע ' הֲוָה ' תְּרֵין
חַפָּה ᵐ דַּהֲבָה
אַרְבַּע ' זְוָה
נְטַל
נְתַן
זַמָּן ' אָמַר ' נָסַךְ

tabernaculi federis coram dño: vbi constituam verbum meum vobis: vt loquatur tibi tecum. Et constituã verbum meum tibi filijs israel: & sanctificabor in gloria mea. sanctificabog tabernaculum federis & altare. Aaron quoq & filios eius sanctificabo: vt ministrent coram me. Et habitare faciam maiestatẽ meam in medio filiorum israel: & ero eis in deum. Et scient quia ego dño deus eorum: qui eduxi eos de terra egypti: vt manerem maiestas mea inter illos: ego dominus deus eorum. Ca.30.

ET facies altare ad adolendum super illo incensum aromatum: de lignis setim facies illud. Longitudo eius erit vnius cubiti: & latitudo eius vnius cubiti: quadrangulũ erit: & duos cubitos habebit in altitudine: ex ipso erunt cornua eius. Cooperieſq illud auro mundissimo tectum eius & parietes per circuitum & cornua eius. Faciesq et circulum aureũ per gyrum. et duos anulos aureos facies ei sub circulo eius in duobus angulis eius et in duobus lateribus eius: eruntq loca vectibus: vt portetur in eis. Facieſq vectes de lignis setim: et cooperies eos auro. ponesq illud ante velũ qđ est iuxta arcam testimonij coram propiciatorio qđ est sup testamentũ: vbi constituam verbum meum tibi. Et adolebit super eo aaron

Trãsla.B.Hiero.

'tabernaculi ᵃtestimonii ᵇcoram ᶜdomino: ooooo ᵈvbi ᶜconstituam ᵇvt loq͂r 'ad te. ooooooooooooooooo ᵏIbiq͂ ˡprecipiam ᵐfiliis ᵒisrael: ooooooooooooooo ᵖ& sctificabitur altare ᵍ i gloria mea. ʳ Sanctificabo & ˢtabernaculũ ᵗtestimonii ᵘcum ʳaltari' & ooo ᵃaarõ ᵇcũ ᶜfiliis suis: ᶜvt sacerdotio fungãtur ʳmihi ᵉEt habitabo ᵇ in medio ᶠfiliorum ᵏisrael: ˡeroq͂oo ᵐeis ⁿdeus: ᵒ& scient ᵖ qa ᵍego ooooooooooooooooo ʳdominus ᵃdeus eorum: ᵉqui ⁿeduxi ooooooooooo ᵉeos ʳde terra 'egypti: ᵃvt manerem ooooooooooo ᵇinter illos: ᶜego ᵒdñs ᶜde us ipsorum. Ca.30.

FAcies quoq͂ ᵇaltare ad ᶜadolẽdũ ᵇthymiama de ᶜlignis ᶠsethim: habẽs ᶜcubitũ ᵃ lõgitudinis ˡ& alterũ ᵐ latitudinis. i. ⁿquadrãgulũ ᵖ& duos cubitos ĩ ᵃaltitudine. ᵉCornua ʳex ipso ꝓcedẽt: ʳvestieſq͂ ᵘillud ᵗauro ʳpurissimo ᵒtam ᵃcraticulã eius ᵇq͂ ᶜparietes ᵖ per circuitum ᶜ& cornua. ooooooo ᵉFacieſq͂ ᵇei ᶜcoronã ᵏaureolã ˡp gyrum: ᵐ& duos ⁿanulos ᵒaureos ʳsub ᵖcorona ooooooooooooooooo ʳper ⁿsingula ˢlatera oooo ooooooooooooooooooooo ᵖvt mittantur in eos ᶜvectes: & altare ooooooooooo ʳportetur. Ipsos ˢ quoq͂ ᵗvectes ᵘfacies de ooooooo ᵐlignis ᵃsethim: ᵒ& inaurabis. oooooooooooooooo ʳPoneſq͂ ᵇaltare ᶜcontra ⁿvelum ooooooooooooooo ˣquod ʳante ' arcã pẽdet ᵉtestimonii ᵇcorã ᶜppicia torio ᵖquo ᶜtegitur ʳtestimonium: ᵏvbi ᵇloquar ˡtibi: ˡ& adolebit ᵒ incensũ ᵐsuper eo ⁿaaron: ooooo

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

tabnacli testimonij coã dño: in τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου, ἐν q̃b⁹ congnoscar tibi illic: vt loq͂r tibi. τ ὃς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ, ὥστε λαλῆσαί σοι. καὶ τὰ cipiã illic filijs israel: τ sctificabor i glo ξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν δό ria mea. τ sctificabo tabnaculm testimonij: ξη μου. καὶ ἁγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, τ altare: τ aarõ: τ filios ei⁹ καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀαρών, καὶ τοὺς υἱοὺς ἀὐ⁹ sctificabo: vt sacerdotio fũgãt mihi. τ vocabo: τοῦ ἁγιάσω, ἱερατεύειν μοι. καὶ ἐπικληθήσομαι in filijs israel: τ ero eoꝝ deus: τ ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ cognoscẽt: q̃ ego sum dñs ds eoꝝ: q̃ edu γνώσονται, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, ὁ ἐξα xi eos de tra egypti: vt inuocarer eis γαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐπικληθῆναι αὐ⁹ τ der essem eoꝝ. τοῖς, καὶ θεὸς εἶναι αὐτῶν. Ca.30.

ET facies altare thymiamatis: ex li Θ καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον θυμιάματος, ἐκ ξύ gnis iputribilib⁹ facies illud: cubiti lõgitudo: λων ἀσήπτων ποιήσεις αὐτό, πῆχυς τὸ μῆκος, τ cubiti latitudo: q̃drãgulũ erit: τ duoꝝ καὶ πῆχυς τὸ εὖρος, τετράγωνον ἔσται, καὶ δύο cubitoꝝ altitudo. ex ipo erũt cornua eis. πήχεων τὸ ὕψος. ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα αὐ⁹ τ deaurabis illud auro puro τοῦ. καὶ καταχρυσώσεις αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ craticulã eius: τ parietes eius i circuitu: τὴν ἐχάραν αὐτοῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτ κύκλῳ, τ cornua eius. τ facies ei xti καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις αὐτῷ στε⁹ bilẽ coronã aureã in circuitu: τ duos anulos τῶν στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ, καὶ δύο δακτυλίους aureos puros facies ei sub coro: χρυσοῦς καθαροὺς ποιήσεις αὐτῷ ὑπὸ τὴν στεφά nã xtibilẽ eius: ad duo latera fa: νην τὴν στερεὰν αὐτοῦ, εἰς τὰ δύο κλίτη ποι⁹ cies in duob⁹ lateribus. τ erũt ansule ήσεις ἐν δυσὶ πλευραῖς. καὶ ἔσονται φαλίδες vectibus: ad portãdũ illud in ipso. τ ταῖς σκυτάλαις, ὥστε αἴρειν αὐτὸ ἐν αὐταῖς. καὶ facies vectes ex lignis iputribilib⁹. τ de: ποιήσεις σκυτάλας ἐκ ξύλων ἀσήπτων. καὶ κα⁹ aurabis eos auro. τ ponẽs illud καχρυσώσεις αὐτὰς χρυσίῳ. καὶ θήσεις αὐτὸ coram velo: erũt in ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος, τοῦ ἔντος ἐπὶ arca testimonij. in q̃b⁹ cognos: τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου. ἐν οἷς γνωσθήσε⁹ car tibi illic. τ adolebit in eo aarõ μαί σοι ἐκεῖ. καὶ θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ ἀαρὼ

Transla.Chal.

עַשְׂרִין ᵐ דְּאִיתַּפְקִידוּ עַל יְדָךְ לִכְוָן תַּמָּן ׃ לְמַלָּלָא עִמָּךְ תַּמָּן ׃ וְאִיתַּפְקִין ᵐ מֵימְרִי לְתַמָּן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׃ וְאִתְקַדַּשׁ ת בֵּית מַשְׁכְּנָא וְית ᵍ מַדְבְּחָא ׃ וְית ᵍ מַדְבְּחָא וְית אַהֲרֹן וְית בְּנוֹהִי אַקַדֵּישׁ לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמָי ׃ ᵒ וְאִשְׁרֵי שְׁכִינְתִּי בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׃ וְאֶהֱוֵי לְהוֹן ᵖ לֵאלָהָא ׃ וְיִדְעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהְהוֹן ᵍ דְּאַפֵּיקִית יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם ׃ לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתִּי בֵּינֵיהוֹן ׃ אֲנָא יְיָ אֱלָהְהוֹן ׃

Ca.xxx.

ᵃ וְתַעְבֵּיד מַדְבְּחָא דְּוֹסְטִין ׃ לְאַסָּקָא עֲלוֹהִי קְטֹרֶת בּוּסְמִין ׃ דְּאָעֵי שִׁטִּין ׃ תַּעְבְּדִנֵּיהּ ׃ אַמְתָּא אוֹרְכֵיהּ ׃ וְאַמְתָּא פּוּתְיֵהּ ׃ מְרַבַּע ׃ יְהֵי ׃ וְתַרְתֵּין אַמִּין רוּמֵיהּ ׃ מִנֵּיהּ ׃ קַרְנוֹהִי ׃ וְתַקְפֵּי יָתֵיהּ דְּהַב ᵐ דְּכֵי ׃ יָת אִנְדְּרוֹהִי וְית כְּתָלוֹהִי סְחוֹר סְחוֹר וְית קַרְנוֹהִי ׃ וְתַרְתֵּין עִזְקָן דְּהַב תַּעְבֵּיד לֵיהּ ׃ מִלְרַע לְזֵרֵיהּ ׃ עַל תַּרְתֵּין ׃ זְוָיָתֵיהּ תַּעְבֵּיד עַל תְּרֵין סְטָרוֹהִי ׃ וִיהֵי לְאַתְרָא לְאַרָמָא לְמִטַּל יָתֵיהּ בְּהוֹן ׃ וְתַעְבֵּיד יָת אַרְיָתָא דְּאַעֵי שִׁטִּין ׃ וְתַקְפֵּי יָתְהוֹן דַּהֲבָא ׃ וְתִתֵּן יָתֵיהּ קֳדָם פָּרוֹכְתָּא דְּעַל אֲרוֹנָא דְּסַהֲדוּתָא ׃ לְקֳדָם כַּפּוּרְתָּא דְּעַל סַהֲדוּתָא

Transla.Chal.

דְּאִיזְדַּמַּן ᵐ מִימְרִי לָךְ תַּמָּן ׃ וְיֶסֵּיק עֲלוֹהִי אַהֲרֹן ׃׃׃

Trãsla. Grc. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Exo. Ca. xxx.	Pritiua heb.
incẽsum cõpositũ subtile mane mane. qñ com= θυμίαμα σύνθετον λειωθὲν τοπρωὶ πρωΐ. ὅταν ἅψη= ponet lucernas: adolebit in eo: & qñ σκευάσῃ τοὺς λύχνους, θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὅταν accẽderit aarõ lucernas sero: adolebit in eo ἐξάψῃ Ἀαρὼν τοὺς λύχνους ὀφὶ, θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ		קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר	
incẽsum assiduitatis: semper coã dño in θυμίαμα ἐνδελιχισμοῦ, διαπαντὸς ἐναντι κυρίου εἰς		יְהַיטִיבוֹ אֶת הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה	יָטֵב טור
B gñatiões vras. & nõ offeretis in eo incẽsum τὰς γενεὰς ὑμῶν. καὶ οὐκ ἀνοίσετε ἐπ' αὐτῷ θυμίαμα		וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת הַנֵּרֹת בֵּין	עָלָה
aliud: oblationẽ & sacrificiũ: & libationẽ nõ liba ἕτερον, κάρπωμα καὶ θυσίαν, καὶ σπονδὴν οὐ σπεῖ		הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד	תָּמִיד
bitis in eo. & ppitiabit aarõ in cor σετε ἐπ' αὐτοῦ. καὶ ἐξιλάσεται Ἀαρὼν ἐπὶ τῶν κε=		לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם לֹא תַעֲלוּ	דּוֹר
nibus ei⁹ semel in anno. a sanguine ράτων αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ. ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ		עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה וְעֹלָה וּמִנְחָה	
purgatiõis pcõꝝ ppitiatiõis semel in καθαρισμοῦ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ ἐξιλασμοῦ ἅπαξ τοῦ		וְנֶסֶךְ לֹא תִסְכּוּ עָלָיו וְכִפֶּר אַהֲרֹן	נסך
anno purgabit illud in gñatiões vras: sãctũ ἐνιαυτοῦ καθαριεῖ αὐτὸ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἅγιον τῶν		עַל קַרְנֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה מִדַּם	
sctoꝝ ẽ dño. & locut⁹ est dño ad moysen: ἁγίων ἐστὶ τῷ κυρίῳ. καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν,		חַטַּאת הַכִּפֻּרִים אַחַת בַּשָּׁנָה	
dicẽs: cũ accipies cõputationẽ filiorꝝ israel in λέγων, ἐὰν λάβῃς συλλογισμὸν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐν		יְכַפֶּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ	כָּפַר
Nũri 1.a. visitatione eorꝝ: & dabũt vn⁹ dsq; pciũ redẽptiõis τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν, καὶ δώσουσιν ἕκαστος λύτρα τῆς		קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה וַיְדַבֵּר	דִּבֵּר
aie sue dño: & nõ erit in ꝑpio pla= ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς θῦμ=		יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר כִּי תִשָּׂא	נָשָׂא
ga in visitatiõe eorꝝ. & hoc est qđ da= σις ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν. καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ δώσου		אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם	
bũt dño cũ trãslerint ad visitationẽ: di σιν ὅσοι ἂν παραπορεύωνται ἐπὶ τὴν ἐπίσκεψιν, τὸ ἥ=		וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָה	
midiũ didragmatio: dđ ẽ iurta didragma sanctũ. μισυ τοῦ δίδραγμου, ὅ ἐστι κατὰ τὸ δίδραγμον τὸ ἅγιον		בִּפְקֹד אֹתָם וְלֹא יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף	
Leui. 27.c. viginti oboli didragma: at dimidiũ didrag ἐικοσι ὀβολοὶ τὸ δίδραγμον, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ δίδρα=		בִּפְקֹד אֹתָם זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֹבֵר	נָתַן
Nũri 3.g. Exo. 45.d. matio oblatio dño. oia trãslens ad γμου ἰσφορὰ κυρίῳ. πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπὶ τὴν		עַל הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל	מַחֲצִית
visitationẽ a vigesimo ãno & sup: dabũt ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, δώσουσι		הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל	
oblationẽ dño. diues nõ addet: & τὴν ἰσφορὰν τῷ κυρίῳ. ὁ πλούτων οὐ προσθήσει, καὶ		מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַיהוָה	רום
pauper nõ minuet a dimidio di ὁ πτωχὸς οὐκ ἐλαττώσει ἀπὸ τοῦ ἡμίσους τοῦ δί=		כֹּל הָעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה	
dragmatio in dãdo oblationẽ dño ꝑpi= δράγμου ἐν τῷ δοῦναι τὴν ἰσφορὰν κυρίῳ ἐξιλάσα=		וָמַעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָה	עָלָה עָשַׂר
tiari ꝑ alab⁹ vrũ. & accipies argẽtũ σθαι ꝑ ἀλλαβὼ ὑμῶν. καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον τῆς		לֹא יַרְבֶּה וְהַדָּל לֹא יַמְעִיט	רָבָה מָעַט
oblatiõis a filiis israel: & dabis il= λύτρας παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, καὶ δώσεις αὐ=		מִמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל לָתֵת אֶת	נָתַן
lud ad vsum tabernaculi testimonij. & τὸ εἰς τὸ κάτεργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ		תְּרוּמַת יְהוָה לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם	
erit filiis israel ἔσται τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ		וְלָקַחְתָּ אֶת כֶּסֶף הַכִּפֻּרִים מֵאֵת	
		בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל עֲבֹדַת	
		אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל	

Trãsla. Chal.

קְטֹרֶת בּוֹסְמִין בְּצַפְרָא בְּצַפְרָא בְּאַתְקָנוּתֵיהּ תֵּיתֵי בּוֹצִינַיָּא יְקַטְּרִינַהּ וּכְאַדְלָקוּת אַהֲרֹן
יָת בּוֹצִינַיָּא בֵּין שְׁמָשַׁיָּא יְקַטְּרִינַהּ קְטֹרֶת בּוֹסְמִין תְּדִירָא קֳדָם יְיָ לְדָרֵיכוֹן לָא
תַסְקוּן עֲלוֹהִי קְטֹרֶת בּוֹסְמִין נוּכְרָאִין וְאַף לָא עֲלָתָא וּמִנְחָתָא וְנִסְכָּא לָא תְּנַסְכוּן
עֲלוֹהִי וְכַפַּר אַהֲרֹן עַל קַרְנוֹהִי חָדָא בְּשַׁתָּא מִדַּם חַטָּאת כְּפוּרַיָּא חָדָא זְמָנָא בְּשַׁתָּא
וְכַפַּר עֲלוֹהִי לְדָרֵיכוֹן קֻדְשׁ קוּדְשִׁין הוּא קֳדָם יְיָ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: אֲרֵי
תְּקַבֵּיל יָת חוּשְׁבַּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִנְיָנֵיהוֹן וְיִתְּנוּן גְּבַר פּוּרְקַן נַפְשֵׁיהּ קֳדָם יְיָ בְּדִ תְּמְנֵי
יִתְּהוֹן וְלָא יְהֵי בְּהוֹן סוֹתָא בַּד תְּמְנֵי יַתְהוֹן: דֵּין יִתְּנוּן כָּל דְּעָבַר עַל מְנָיָנַיָּא פַּלְגוּת סְלָעָא
בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא עֶשְׂרִין מָעִין סְלָעָא פַּלְגוּת סְלָעָא אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ: כָּל דְּעָבַר עַל
מְנָיָנַיָּא מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעִלָּא יִתֵּן אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ: סְגִי תַּיְקִיר לָא יְסַגֵּי וְתִסְכֵּין
לָא יְחַסַּר מִפַּלְגוּת סְלָעָא לְמִתַּן יָת אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ לְכַפָּרָא עַל נַפְשָׁתֵיכוֹן: וְתִסְבַּר יָת
כְּסַף כִּפּוּרַיָּא מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִתֵּן יָתֵיהּ עַל פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא וְיְהֵי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

Interp. chal.

incensum thymiamatis mane mane: quando cõponet lucernas incendet illud: & quando accenderit aaron lucernas ad vesperũ incendet illud incensum thymia matuz iugiter coram dño in generationibus vestris. Non incendetis super eo incensum aromatis extero ruz: neq; holocaustũ neq; manus: neq; libamen liba bitis sup eo. Et ꝓpiciabit aaron sup cornua ei⁹ se= mel in anno de sanguine sacrificij quod fit pro expia tione peccati. Semel in anno ꝓpiciabitur sup eo in gñationibus vris: sanctũ sctõꝝ est coram dño. Locutus qꝫ est dño cuz moyse: dicens. Qñ susceperis summã filiorꝝ israel iurta numerũ eorꝝ: dabũt singuli redem= ptionẽ aie sue coram dño: qñ numerabis eos. et nõ erit in eis mora: cũ recẽseris eos. Hoc dabũt oẽs q̃ tran sibũt ad numerũ: dimidiũ sicli iurta siclũ sanctuarij: viginti oboloꝝ habet siclus. dimidiũ sicli separabile coram dño. Oia q̃ transierit ad numerũ a viginti annis et supra dabit separationẽ coram dño. qui diues est non addet: & pauper nõ minuet a dimidio sicli: vt det separationẽ dñi ad placandum ꝓ aiabus vestris. Colligesq; argẽtũ ꝓpiationis a filiis israel: & trades illũ in ministeriũ tabernaculi federis: vt sit filiis israel

Pritiua heb.	Exp. Heb.	Exo.	Le. xxx.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
לְזִכָּרֹן	לִבְנֵי יְהוָה	לְכַפֵּר	עַל	monimẽtũ eorũ cora	mẽoriale coꝝ dño ad ppiciãdũ p
נַפְשֹׁתֵיכֶם:	וַיְדַבֵּר יְהוָה	אֶל	משֶׁה	domino: & propicie	μνημόσυνον ἔναντι κυρίου ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν
לֵאמֹר:	וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר	נְחֹשֶׁת	וְכַנּוֹ	tur aiabus eorũ. Locu	ἀιὰβ φῆσι. τ locut ẽ dño ad moysen: di
נְחֹשֶׁת	לְרָחְצָה	וְנָתַתָּ אֹתוֹ	בֵּין	tusq; est dñs ad	ψυχῶν ὑμῶν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέ
אֹהֶל	מוֹעֵד	וּבֵין	הַמִּזְבֵּחַ	moysen dicẽs. Facies	γων: ποίησον λουτῆρα χαλκοῦν, καὶ βάσιν αὐτῶ
וְנָתַתָּ שָׁמָּה	מָיִם:	וְרָחֲצוּ	אַהֲרֹן	& labiũ eneum	ενεῦ: ad lauãdũ. τ ponco eã inter
וּבָנָיו	מִמֶּנּוּ	אֶת	יְדֵיהֶם	cum basi sua ad lauan	χαλκῆν, ὥστε νίπτεσθαι. καὶ θήσεις ἀνὰ μέσον
וְאֶת	רַגְלֵיהֶם:	בְּבֹאָם	אֶל	dum: ponesq; illud	tabnacli testimonij: τ inter al
אֹהֶל	מוֹעֵד	יִרְחֲצוּ	מַיִם	inter tabernaculũ testi	τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσια
וְלֹא	יָמֻתוּ	אוֹ	בְּגִשְׁתָּם	monii & altare.	tare. τ effundes in illã aquã. τ lauabit aaron
אֶל	הַמִּזְבֵּחַ	לְשָׁרֵת	לְהַקְטִיר	Et missa aqua lua	κυρίου. καὶ ἐκχεεῖς εἰς ἀυτὴν ὕδωρ. καὶ νίψεται ἀαρὼν
אִשֶּׁה	לַיהוָה:	וְרָחֲצוּ	יְדֵיהֶם	bũt in ea aaron	τ filij ei ex ea manꝰ suas τ
וְרַגְלֵיהֶם	וְלֹא	יָמֻתוּ	וְהָיְתָה	& filij eius manus suas	καὶ οἱ υἱοὶ αὐτ ἐξ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς
לָהֶם	חָק	עוֹלָם	לוֹ וּלְזַרְעוֹ	ac	pedes suos. qñ ingrediẽtur in tabnaclm
וַיְדַבֵּר	יְהוָה	אֶל	מֹשֶׁה	pedes: qñ ingressuri	πόδας αὐτῶν. ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴ
לֵאמֹר:	וְאַתָּה	קַח	לְךָ	sunt tabernaculũ testi	testimonij lauabũt aq̃: τ nõ morien
בְּשָׂמִים	רֹאשׁ	מָר	דְּרוֹר	monii: &	τοῦ μαρτυρίου νίψονται ὕδατι, καὶ οὐ μὴ ἀποθά
חֲמֵשׁ	מֵאוֹת	וְקִנְמָן	בָּשֶׂם	quando accessuri sunt	nωσιν. ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστή
מַחֲצִיתוֹ	חֲמִשִּׁים	וּמָאתָיִם	וּקְנֵה	ad altare: vt offerant i	re ad ministrãdũ τ offerẽdũ holocausta
בֹשֶׂם	חֲמִשִּׁים	וּמָאתָיִם:	וְקִדָּה	eo thymiama domino	χειν λειτουργεῖν καὶ ἀναφέρειν τὰ ὁλοκαυτώματα
חֲמֵשׁ	מֵאוֹת	בְּשֶׁקֶל	הַקֹּדֶשׁ	ne forte moriantur.	dño: lauabũt manꝰ τ pedes su
וְשֶׁמֶן	זַיִת	הִין:	וְעָשִׂיתָ	Legitimũ sempiternũ	κυρίω, νίψονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐ
אֹתוֹ	שֶׁמֶן	מִשְׁחַת	קֹדֶשׁ	erit ipsi & semini eius p	ων ad aq̃: vt nõ moriãtur. τ erit eis
רֹקַח	מִרְקַחַת	מַעֲשֵׂה	רוֹקֵחַ	succesliões. locutusq; e	τῶν ὕδατι, ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν. καὶ ἔσται αὐτοῖς
שֶׁמֶן	מִשְׁחַת	קֹדֶשׁ	יִהְיֶה:	dominus ad moysen	legitimũ sẽpitnũ ei τ ghatõibꝰ eiꝰ post
וְאֶל	אָהֶל	מוֹעֵד	אֲשֶׁר	dicẽs. Sume tibi aro	νόμιμον αἰώνιον αὐτῶ καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτ μετ' αὐ
אִוָּעֵד	לְךָ	שָׁמָּה	וְנוֹעַדְתִּי	mata prime myrrhe	eũ. τ locutꝰ ẽ dño ad moysen: dicẽs: τ tu
וְנִקְדַּשׁ	בִּכְבֹדִי:	וְקִדַּשְׁתָּ	אֶת	& electe quingentos si	τοί. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, καὶ σὺ
אֹהֶל	מוֹעֵד	וְאֶת	הַמִּזְבֵּחַ	clos: & cinamomi	cape aromata flore myrrhe electe dngẽ
וְאֶת	אַהֲרֹן	וְאֶת	בָּנָיו	mediũ.i. ducẽtos quin	λαβὲ κρύσματα ἀπὸ ἄκρου σμύρνης ἐκλεκτῆς πεντα
וְקִדַּשְׁתָּ	אֶת	אַהֲרֹן	וְאֶת	quaginta siclos:	cos siclos: τ cinamomi odoriferi dmi
בָּנָיו	וְאֶת	בִּגְדֵי	הַקֹּדֶשׁ	calami similiter ducen	κοσίους σίκλους, καὶ κιναμώμου ἐυώδους τὸ ἥμι
וְלֹא	יִגְשׁוּ	אֶל	הַקֹּדֶשׁ	tos quiquaginta siclos:	diũ hui ducẽtos τ dnãgita siclos: τ
וְלֹא	יָמֻתוּ	כִּי	עָשׂוּ	casie aũr quingẽtos si	συ τούτου διακοσίους καὶ πεντήκοντα σίκλους, καὶ
כֵּן	לָהֶם	חָק	עוֹלָם	clos in pondere sãctua	calami odoriferi ducẽtos dnãgita: τ ca
לוֹ וּלְזַרְעוֹ	אַחֲרָיו:	וַיְדַבֵּר	יְהוָה	rii: oleũ de oliuetis mẽ	καλάμου ἐυώδους διακοσίους πεντήκοντα, καὶ ἐξ
אֶל	מֹשֶׁה	לֵאמֹר:	וְאַתָּה	surã hin. Faciesq; vn	sie dngẽtos siclos sãctuarij: τ ole
קְחָה	לָךְ	בָּשֶׂם	רֹאשׁ	ctionis oleũ sanct ũ vn	ρίου πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου, καὶ ἔλαι
מָר	דְּרוֹר	חֲמֵשׁ	מֵאוֹת	guẽtũ compositum	um ex oliuio vnũ τ facies illud oleũ chrisma
וְקִנְמָן	בָּשֶׂם	מַחֲצִתוֹ	חֲמִשִּׁים	opere vnguentarij:	ex ἐξ ἐλαιῶν ἕν. καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἔλαιον χρίσμα
וּמָאתָיִם	וּקְנֵה	בֹשֶׂם	חֲמִשִּׁים	& vnges ex	sãctũ vnguẽtũ vnguẽtarij arte vnguẽtarij. oleũ chris
וּמָאתָיִם:	וְקִדָּה	חֲמֵשׁ	מֵאוֹת	eo tabernaculum	ἅγιον μύρον μυρεψικὴν τέχνη μυρεψοῦ. ἔλαιον χρίσ
בְּשֶׁקֶל	הַקֹּדֶשׁ	וְשֶׁמֶן	זַיִת	testimonij & arcã testa	ma sãctũ erit. τ vnges ex eo tabnaculuꝫ
הִין:	וְעָשִׂיתָ	אֹתוֹ	שֶׁמֶן	menti:	μα ἅγιον ἔσται. καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴ
מִשְׁחַת	קֹדֶשׁ	רֹקַח	מִרְקַחַת	mensamq; cum vasis	testimonij: τ arcã testimonij:
מַעֲשֵׂה	רוֹקֵחַ	שֶׁמֶן	מִשְׁחַת	suis:	τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου,
קֹדֶשׁ	יִהְיֶה:	וְהָיָה	אֹתְךָ	candelabrum & vtensi	τ ola vasa eiꝰ: τ lucernã: τ
וְאֶל	אָדָם	לֹא	יִסָּךְ	lia eius: altaria	καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν, καὶ
וְאֶת	כָּל	כֵּלָיו	וְאֶת	thymiamatis & holo	vasa eiꝰ: τ altare thymiama
הַמְּנֹרָה	וְאֶת	כֵּלֶיהָ	וְאֶת	causti:	τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμίαμα
הַקְּטֹרֶת:	וְאֶת	מִזְבַּח	הָעֹלָה		tio: τ altare holocausti:
					τος, καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων,

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
אֲמַר	in memoriale coram dño: vt propicietur pro alabus	לְזִכָּרָנָא קֳדָם יְיָ עַל נַפְשָׁתֵיכוֹן: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר:
דָּכָה	vestris. Locutusq; est dño ad moysen dicẽs. Facies	וְתַעְבֵּיד כִּיּוֹרָא
כָּרַשׁ עַל	luterẽ ex ere τ basim eius ex ere ad lauandũ. τ pones	דְּנְחָשָׁא וְסִיסֵיהּ דְּנְחָשָׁא לְמִרְחַץ וְתִתֵּן יָתֵיהּ בֵּין מַשְׁכְּנָא וּבֵין
אַבְרָא	eum inter tabernaculũ federis τ altare: et ponꝫ ibi	מַדְבְּחָא וְתִתֵּן תַּמָּן
קְדַשׁ עַל	aquas: τ sanctificabũt aaron τ filij eius ex eo manus	מַיָּא: וְיִתְקַדְּשׁוּן אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי מִינֵּיהּ יָת יְדֵיהוֹן וְיָת רַגְלֵיהוֹן:
מוּת קָרַב נָסַךְ	suas τ pedes suos. Quãdo ingressuri sunt tabernacu	בְּמֵיעַלֵּיהוֹן לְמַדְבְּנָא לְשַׁמָּשָׁא לְאַסָּקָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ:
קוּם דּוּר	lum federis sanctificabũtur aquis: τ non moriẽtur:	וְיִתְקַדְּשׁוּן יְדֵיהוֹן וְרַגְלֵיהוֹן וְלָא יְמוּתוּן וְתֵרֵי לְהוֹן קְיָם עָלָם לֵיהּ וְלִבְנוֹהִי לְדָרֵיהוֹן:
רֵאשׁ מוֹר דָּכָה	aut quando accedent ad altare ad ministrandũ: vt in	וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: וְאַתְּ סַב לָךְ בּוּסְמִין רֵישָׁא סְרָא דַכְיָא סַתְקַל תַּשׁ מְאָה
תַּבֵּל מְאָה	cendarur oblatio coꝝ dño. Sanctificabũtq; pedes	וְקִנְמָן בְּשָׂם פַּלְגוּתֵיהּ סַתְקַל מָאתָן וְחַמְשִׁין וְקִנְמָא בוּסְמָא סַתְקַל מָאתָן וְחַמְשִׁין:
מְלָא עֲבַד רַבַּב	suos τ manus suas: τ non moriẽtur. Et erit pactum	וְקִנְצְעָא סַתְקַל חַמֵּשׁ מְאָה בְּסֶלְעֵי קוּדְשָׁא וּמְשַׁח זֵיתָא מְלֵי הִינָא: וְתַעְבֵּיד יָתֵיהּ מְשַׁח
הָוָה רַבַּב שָׁכַן	legitimum ipsi et filijs eius per generationes suas.	רְבִית קוּדְשָׁא בּוּסְמָנוּ מְשַׁח רְבִית קוּדְשָׁא יְהֵי: וְתִרְבֵּי בֵּיהּ יָת
נוּר דָּכָה	Locutusq; est dño cum moyse dicens. Tu autẽ sume	מַשְׁכְּנָא וְיָת אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא: וְיָת פָּתוֹרָא וְיָת כָּל מָנֵיהִי וְיָת מְנָרְתָּא וְיָת מַדְבְּחָא
	tibi aromata prime myrrhe mundissime quingentos	וְיָת מַדְבְּחָא דְקְטוֹרֶת בּוּסְמָא: וְיָת מַדְבְּחָא דְעַלָתָא
	siclos: τ cinamomi aromatici dimidium. i. ducentos	
	et quinquaginta siclos: τ calami aromatici ducentos	
	et quinquaginta siclos: τ casie quingentos siclos in	
	siclis sanctuarũ: τ oleum oliuarũ mensurã hin plenã.	
	Facies q; illud oleum vnctionis sancte aromatizans	
	opere aromatarij: oleum vnctionis sancte erit. Et vn	
	ges ex eo tabernaculum federis τ arcam testamenti	
	et mensam τ oia vasa eius: τ candelabrũ τ vasa eius:	
	et altare incensi aromatũ : τ altare holocausti ꝯ	

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

et ola vasa eius: et mēsam: et
καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ
ola vasa eius: et peluim: t
πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λουτῆρα, καὶ τὴν
basim eī. t sctificabis ea. et erūt scta
βάσιν αὐτοῦ. καὶ ἁγιάσεις αὐτά. καὶ ἔσαι ἅγια
D sctoꝝ. oia tangens i'la: sctificabit.
τῶν ἁγίων. πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῶν, ἁγιασθήσεται.
et aaron et filios eius vnges: et sctifi
καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις, καὶ ἁγιά
cabis eos vt sacerdotio fūgant mihi. et filiꝭ isra
σεις αὐτοὺς ἱερατεύειν μοι. καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ
el loqueris: dicens oleū vnctiōis
λαλήσεις, λέγων, Ἔλαιον ἄλειμμα χρίσεως
sctū erit hoc vobis in gnātiões vras. in
ἅγιον ἔσαι τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ἐπὶ
carnē hois nō vngef. et iuxta cōpo
σάρκα ἀνθρώπου οὐ χρισθήσεται. καὶ κατὰ τὴν σύν
sitionē hāc nō facietis vobis ipsis eodē modo
θεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὡσαύτως
sctū eſt t sctificatio erit vobis. q̄cūq; fecerit eodē mo
ἅγιόν ἐστι καὶ ἁγίασμα ἔσαι ὑμῖν. ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύ
do: et q̄ dederit ex eo alienigene: exterm
τως, καὶ ὃς ἂν δῷ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλογενεῖ, ἐξολοθρευ
nabit ex pplo suo. et dixit dñs ad
θήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς
moysen: accipe tibi ipsi aromata: stacte: ony
μωυσῆν, λάβε σεαυτῷ ἀρώματα, σταχτήν, ὄνυ
chē: et galbanū boni odoris: et thus lucidissimū: e
χα, καὶ χαλβάνην ἀρώματος, καὶ λίβανον διαφανῆ, ἴ
q̄le eq̄li erit: et facient illud thymiama vnguē
σον ἴσῳ ἔσαι, καὶ ποιήσουσιν αὐτὸ θυμίαμα μυρεψι
tariū op' vnguentarij: mirtū pur op' sctū.
κὸν ἔργον μυρεψοῦ, μεμιγμένον καθαρὸν ἔργον ἅγιον.
et cōtereo ex his subtile: et ponco co
καὶ συγκόψεις ἐκ τούτων λεπτόν, καὶ θήσεις ἀπέ
rā testimonio in tabernaculo testimo
ναντι τοῦ μαρτυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρί
nij: vnde cognoscar tibi illic. sctū sctoꝝ erit
ου, ὅθεν γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ. ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσαι
vobis thymiama. iuxta cōpositionē hanc nō facie
ὑμῖν θυμίαμα. κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποι
tis vobis ipsis. sctificatio erit vobis dño q̄cū
ήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς. ἁγίασμα ἔσαι ὑμῖν κυρίῳ. ὃς
q̄s fecerit eodē modo vt olfaciat in eo:
ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως ὥστε ἐσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ,
pibit de populo suo.
ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Ca.31.

A Et locut'ē dñs ad moysen: dicēs: ecce
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, Ἰδοὺ
vocaui ex nole beseleel filiū
ἀπεκάλεσα ἐξ ὀνόματος τὸν βεσελεὴλ τὸν τοῦ
d.31.d

Trāsla.B.Piero.

*&b vniuersā c supellectilē:q̄ ad cultū eorū pertinet:b sanctificabisq; c oia:
a& erunt c sancta m sctōrū.
e Qui tetigerit b ea: q sanctificabitur. a Aaron oooo
c& a filios eius c vnges:
sanctificabisq; eos oooo
a vt sacerdotio fungātur
b mihi. b Filiis c quoq; c isra
el d dices. m Hoc b oleū c vnctionis a sanctum oooooo
d erit m mihi o in generationes vestras. q Caro oooo
r hois n̄ō r vngetur ex eo
*& iuxta cōpositionē e
ius c non r facietis aliud:
quia a sctificatū b est: &c sā
ctū o erit c vobis. r Homo
e quicunq; c tale b cōpo suerit: b& d dederit m ex eo oo
ooooooooooooooooooo oooooo
o alieno: p extermiabitur
q de populo suo. r Dixitq; *dñs c ad *moysen. x Sume c tibi i aromata: ooooo
a stacten b& onychā: c galbanum o boni odoris: oo
c& thus f lucidissimū: e eq
lis ponderis c erunt oia.
b faciesq; m thymiama n cō positum oooooooooooooo
o ope r vnguentarii q mixtū diligēter &c purum &
* sctificatiōe dignissimū.
r Cunq; in c tenuissimum
puluerē vniuersa c conte
deris: r pones e ex eo a corā
c tabernaculo b testimōii:
h i quo loco c appebo e tibi
i Sctūm h sanctorum i erit
m vobis n thymiama. oooo
q Talem compositionē
r non oooooooooooooo
* facietis c in vsus vestros:
quia a sanctum c est oooooo
d dño. a Homo b quicunq;
c fecerit z simile c vt odore
r illius c pfruatur: e peribit
b de populis suis. Ca.31.

Locutusq; est b dñs
c ad a moysen c dicens.
r Ecce a vocaui b ex nomie
f beseleel a filium oooooooo

Ter. Heb. Exo. Ca.xxxj. Pritiua.heb.

וְאֵת כָּל כֵּלָיו וְאֵת הַכִּיֹּר וְאֶת כַּנּוֹ׃
וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְהָיוּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל הַנֹּגֵעַ בָּהֶם יִקְדָּשׁ׃ וְאֶת אַהֲרֹן
וְאֶת בָּנָיו תִּמְשָׁח וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם לְכַהֵן לִי׃ וְאֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תְּדַבֵּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי לְדֹרֹתֵיכֶם׃ עַל בְּשַׂר
אָדָם לֹא יִיסָךְ וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ לֹא תַעֲשׂוּ כָּמֹהוּ קֹדֶשׁ הוּא קֹדֶשׁ
יִהְיֶה לָכֶם׃ אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל זָר
וְנִכְרַת מֵעַמָּיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ סַמִּים
נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה׃
וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ׃
וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד
אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם׃ וְהַקְּטֹרֶת
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לְךָ
לַיהוָה׃ אִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כָּמוֹהָ לְהָרִיחַ בָּהּ וְנִכְרַת מֵעַמָּיו׃
Cap.xxxi. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃
רְאֵה קָרָאתִי בְּשֵׁם בְּצַלְאֵל בֶּן

Interp.chal.

et omnia vasa eius: et luterem t basim eius. Sanctificabisq; ea: t erunt sanctum sanctorum. omnis qui tetigerit ea sanctificabit. Aaron quoq; t filios eius vnges: t sanctificabis eos vt ministrent coram me. Et cum filiis israel loqueris dicens. Oleum vnctionis sancte erit hoc coram me in generationes vestras. super carnem hominis non vngetur: t iuxta similitudinem eius non facietis aliud sicut illud: sanctum est: sanctūq; erit vobis. Vir qui tale cōposuerit: t qui dederit ex eo alieno: exterminabitur de populo suo. Dixitq; dño ad moysen. Tolle tibi aromata: stacten et onychā t galbanū aromatizāo t thus mundissimū cū his pōderis erūt. Facieſq; thymiama aromatū aromatizāo opere aromatarū mirtū mūdissimū in sanctificationē. t ptūdes ex eo t cōminues: t pones ex eo coram testimonio in tabernaculo federis: vbi cōstituā verbum meū tibi. Sanctū sanctoꝝ erit vobis: t thymiama aromatū qđ facies: non facietis vobis simile ei: sanctū erit tibi coram dño. Quicūq; fecerit tale ad odorandū in eo: exterminabit de pplo suo. Ca.xxi.

Locutusq; est dño cum moyse: dicēs. Vide q̄ vocaui ex nomine beseleel filiū

Transla.Chal.

וְיָת כָּל מָנְהִי וְיָת כִּיּוֹרָא וְיָת כְּסֵיסֵיהּ׃ וְתַקְדֵּישׁ יָתְהוֹן וִיהוֹן קֻדְשִׁין קֻדְשִׁין כָּל דְּיִתְקָרֵב
בְּהוֹן יִתְקַדָּשׁ׃ וְיָת אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי תְּרַבֵּי וְתַקְדֵּישׁ יָתְהוֹן לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמָי׃ וְעִם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תְּמַלֵּיל לְמֵימַר רְבוּת קוּדְשָׁא יְהֵי דֵּין קֳדָמָי לְדָרֵיכוֹן׃ עַל בִּסְרָא
דְּאֵינָשָׁא לָא יִתְסָךְ וּבְדִמְסוֹתֵיהּ לָא תַּעְבְּדוּן כְּוָתֵיהּ קוּדְשָׁא הוּא קוּדְשָׁא יְהֵי לְכוֹן׃
גְּבַר בְּדִמְסָךְ כְּוָתֵיהּ וּדְיִתֵּן מִינֵיהּ עַל חִילּוֹנָי וְיִשְׁתֵּצֵי מֵעַמֵּיהּ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה סָב
לָךְ בּוֹסְמִין נְטוּפָא וְטוּפְרָא וְחֶלְבְּנְתָא בּוֹסְמִין וּלְבוּנְתָא דַּכְיְתָא כְּמַתְקָל גֻּמְתָקָל יְהֵי׃
וְתַעְבֵּיד יָתָהּ קְטוֹרֶת בּוֹסְמִין עוֹבַד בּוֹסְמָנִין מְעָרַב רְכִי לְקוּדְשָׁא׃ וְתִשְׁחוֹק מִנָּהּ
וְתַדֵּיק וְתִתֵּן מִנָּהּ קֳדָם סַהֲדוּתָא בְּמַשְׁכָּן זִמְנָא דְּאִזְדַּמַּן לָךְ תַּמָּן קֳדָשִׁין קֳדָשִׁין
קוּדְשִׁין תְּהֵי לְכוֹן׃ וּקְטוֹרֶת בּוֹסְמִין דְּתַעְבֵּיד כְּוָתֵיהּ לָא תַּעְבְּדוּן לְכוֹן קוּדְשָׁא תְּהֵי
לָךְ קֳדָמָי׃ גְּבַר דְּיַעְבֵּיד כְּוָתָהּ לְאִתְרָחָא בֵּהּ וְיִשְׁתֵּצֵי מֵעַמֵּיהּ׃
Ca.xxxj. וַאֲמַר יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ חֲזֵי דְּרַבֵּיתִי בְּשׁוּם בְּצַלְאֵל בַּר

Pritiua chal.

קֻדְשׁ קֻדָּשִׁים
רַבָּנ
פָּלַל אָמַר דּוֹר
סוּךְ דָּמָה עֲבַד
בָּסָם נָתַן חַלָּל
שָׁצָא נָסַב דָּכָה
תָּמַל עֲבַד עָרַב
שָׁחַק דָּקַק שָׁכַן
זְמַן אָמַר יְהָה
עֲבַד דָּמָה
שָׁצָא חָזָא רָבָה

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Exo. | Ca. xxxi.

יָהוּדָה׃	בֶּן־חוּר לְמַטֵּה	אוּרִי׀
מָלֵא	וָאֲמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה	
בִּין יָדַע לַעֲשׂוֹת׃	וּבִתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה׃	
עָשׂה	לַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב	
	וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת׃ וּבַחֲרֶשֶׁת אֶבֶן	
	לְמַלֹּאת וּבַחֲרֶשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת	
נָתַן	בְּכָל מְלָאכָה׃ וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי אִתּוֹ	
	אֶת אָהֳלִיאָב בֶּן אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה	
	דָּן וּבְלֵב כָּל חַכַם לֵב נָתַתִּי חָכְמָה	
צוה	וְעָשׂוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתֶךָ׃ אֶת	
עֵדֻת	אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הָאָרֹן לָעֵדֻת וְאֶת	
כֵּלָיו	הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עָלָיו וְאֵת כָּל כְּלֵי	
	הָאֹהֶל׃ וְאֶת הַשֻּׁלְחָן וְאֶת כֵּלָיו	
נור	וְאֶת הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה וְאֶת כָּל	
	כֵּלֶיהָ וְאֶת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ וְאֶת	
	מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְאֶת	
כִּיר כֵּן	הַכִּיּוֹר וְאֶת כַּנּוֹ׃ וְאֶת בִּגְדֵי הַשָּׂרָד	
	וְאֶת בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן	
	וְאֶת בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן׃ וְאֶת שֶׁמֶן	
	הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים	
צִוָּה עָשׂה	לַקֹּדֶשׁ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ יַעֲשׂוּ׃	
אצד	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃	
	וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר	
אך שָׁמֹר	אַךְ אֶת שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ כִּי אוֹת	
דור	הִוא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם	
יָדַע מְקַדִּשְׁכֶם׃	לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃	
	וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ הִוא	

Pritiua chal' | Interp. chal'

שְׁלַם	huri filij hur de tribu iuda. et impleui eum spū a facie
יְדַע	dei in sapientia in intellectu et in scientia ⁊ in omni
שְׁלַם	opere: ad excogitandū artifices: vt faciant in auro ⁊ in ar
	gento ⁊ in ere: ⁊ in arte lapidis pretiosi ad implendū
	celaturas ⁊ in arte fabri lignarij: vt faciant in omni
	opere. Ego autē ecce dedi cum eo ooliab filiū achi
	samech de tribu dan. Et in corde omniū sapientū cor
שְׁכַן	de dedi sapientiā: vt faciant omnia que precepi tibi.
	Tabernaculū federis ⁊ arcam ꝑ testimonio ⁊ propi
נור דַּלָה דָּגַח	ciatoriū qđ est sup eam ⁊ cuncta vasa tabernaculi ⁊ mensam ⁊ vasa eius: ⁊ candelabrū mundissimus ⁊ omnia vasa eius: ⁊ altare incensi aromatū ⁊ altare holocausti ⁊ cuncta vasa eius: ⁊ luterem ⁊ basim eius: ⁊ vestes ministerū ⁊ vestes sanctas aaron sacerdotis: ⁊ vestes filioꝝ eius vt ministrent: ⁊ oleum vnctionis ⁊ thymiama aromatū in sanctuario: iuxta omnia que precepi tibi facient. Dixitq; dominus ad moysen dicens. Et tu loquere cum filijs israel dicens. Verūtamen dies sabbatorum meorum custodite: quoniā signum est inter verbum meum ⁊ vos in generationes vestras: vt sciatis quia ego dominus qui sanctifico vos. Custodite sabbatum: sanctum est enim
עָלָה	
רַבַּע עָבַד אָמַר	
שַׁבַּת עָטַר אות	
דור יָדַע קָדַשׁ	
עָטַר	

Trásla. B. Iero.

huri filij hur de tribu	
iuda:	
& impleui eum spiritu	
dei: sapientia	
& intelligentia & scia i	
omni opere	
ad excogitādū quicqd	
fabrefieri potest ex au	
ro & argēto & ere & mar	
more & gemmis	
& diuersitate lignorū:	
dedi cū ei socium	
ooliab filium achisa	
mech de tribu	
dan. Et in corde ois e	
ruditi posui sapientiā:	
vt faciant cuncta que	
precepi tibi:	
tabernaculū federis &	
arcam testimonii &	
propitiatoriū quod sup	
eam est: & cuncta vasa	
tabernaculi mēsamq;	
& vasa eius:	
candelabrum purissi	
mum cum	
vasis suis: & altare thy	
miamatis &	
holocausti & oia vasa	
eorū:	
labium cum basi sua:	
vestes sanctas in minis	
sterio aaron sacerdoti	
& filiis eius: vt fūgan	
tur officio suo in sacris:	
oleū vnctionis & thy	
miama aromatum	
in sanctuario. Omnia	
q̄ precepi tibi facient.	
Et locutus est dns ad	
moysen dicens.	
Loquere filiis israel &	
dices ad eos. Videte vt	
sabbatum meum custo	
diatis: quia signum	
est inter me & vos in	
generationibus vestris:	
vt sciatis quia ego dominus: qui sctifico vos.	
Custodite sabbatum.	
Sanctum est enim	

Trásla. Gre. lxx. cū interp. latina.

uri filij hur: tribus iuda: et impleui eum	
πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης	
spū diuino sapiētie et intellect et scientie	
ἐν παντὶ ἔργῳ διανοεῖσθαι, καὶ ἀρχιτεκτονεῖν ἐρ	
in oi ope ad excogitādū: et fabricandū ad	
γάζεσθαι τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸν χαλ	
operandū aurū: ⁊ argentū: et es	
κόν, καὶ τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκ	
⁊ hyacinthū: ⁊ purpurā: ⁊ coc	
λων, ἐργάζεσθαι κατὰ πάντα τὰ ἔργα· καὶ ἐγὼ δέ	
cinū filatū: ⁊ byssum retortā: ⁊	
δωκα αὐτῷ καὶ τὸν Ἐλιὰβ τὸν τοῦ Ἀχισαμὰκ ἐκ	
di ipm ⁊ ooliab filiū achisamech de	
φυλῆς Δάν· καὶ παντὶ συνετῷ καρδίᾳ δέδωκα	
tribu dā. ⁊ oi erudito corde dedi	
σύνεσιν· καὶ ποιήσουσι πάντα ὅσα συνέταξά	
intellectū. ⁊ faciēt oia q̄ ꝑcepi	
σοι· τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸν κιβω	
tibi. tabnaculū testimonij: ⁊ ar	
τὸν τῆς διαθήκης, καὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπ' αὐτῆς, καὶ	
cā testamēti: ⁊ ꝑpitiatoriū q̄ in ea: ⁊	
τὴν παρασκευὴν τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ θυσιαστήρια,	
instrumēta tabnacli: ⁊ altaria:	
⁊ mēsam: et oia vasa eius:	
καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς,	
et lucernā purū: et oia	
καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν, καὶ πάντα τὰ	
vasa ei⁹: et pelium: et basim	
σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν	
eius: et vestes ministratorias aaron:	
αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς ἁαρών·	
et vestes filioꝝ ei⁹ vt sacerdotio fūgat mihi:	
καὶ στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι,	
et oleū vnctiōis: et thymiama	
καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς	
cōpositiōis sācti: scām oia q̄ ꝑ	
συνθέσεως τοῦ ἁγίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐντέ	
cepi tibi: faciēt. et locut⁹ ē dns	
τειλάμην σοι, ποιήσουσιν. καὶ ἐλάλησεν κύριος	
ad moysen: dicēs: et tu loquere filijs	
πρὸς μωυσῆν, λέγων, καὶ σὺ λάλησον τοῖς υἱοῖς	B.20.b
israel: dicēs: videte: et sabbata mea ser	
Ἰσραήλ, λέγων, ὁρᾶτε, καὶ τὰ σάββατά μου φυ	
uabitis. est .n. signū apd me et in vobis in	
λάξεσθε· ἔστι γὰρ σημεῖον παρ' ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν εἰς	
gnatiōes vras: vt cognoscatis q̄ ego dns scti	
τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιά	
ficās vos. et seruabitis sabbatū: q̄ scām est	
ζων ὑμᾶς· καὶ φυλάξεσθε τὸ σάββατον, ὅτι ἅγιόν ἐστιν	

Transla. Chal'.

אוּרִי בַּר חוּר לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה׃ וְאַשְׁלֵמִית עִמֵּיהּ רוּחָא מִן קֳדָם יְיָ פִּתְגָמָא וּסְכָלְתָנוּ
וּקְבָלָא וּכְכָל עֲבִידְתָא׃ לְאַלָּפָא אוּמָנִין לְמֶעְבַּד בְּדַהֲבָא וְכַסְפָּא וּנְחָשָׁא׃ וּלְאוּמָנוּת
אֶבֶן טָבָא לְאַשְׁלָמָא וּנְגָרוּת אָעָא לְמֶעְבַּד כָּל עֲבִידְתָא׃ וְהָא אֲנָא יְהַבִית עִמֵּיהּ אָהֳלִיאָב בַּר אֲחִיסָמָךְ לְשִׁבְטָא דְּדָן וּבְלֵב כָּל חַכִּימֵי לִבָּא יְהַבִית חָכְמְתָא וְיַעְבְּדוּן יָת כָּל
דְּפַקֵּדְתָּךְ׃ יָת מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיָת אָרוֹנָא לְסַהֲדוּתָא וְיָת כַּפּוּרְתָּא דְּעֲלוֹהִי וְיָת כָּל מָנֵי
מַשְׁכְּנָא׃ וְיָת פָּתוֹרָא וְיָת מָנְהִי דְּכִיָּא דְּכֻתָּנָא וְיָת כָּל מָנָהָא וְיָת מַדְבְּחָא דְּקְטֹרֶת
בּוּסְמִין׃ וְיָת מַדְבְּחָא דְּעֹלָתָא וְיָת כָּל מָנֵיהּ וְיָת כִּיּוֹרָא וְיָת כַּנֵּיהּ׃ וְיָת לְבוּשֵׁי
שְׁמוּשָׁא וְיָת לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן כָּהֲנָא וְיָת לְבוּשֵׁי בְּנוֹהִי לְשַׁמָּשָׁא׃ וְיָת מִשְׁחָא
דְּרְבוּתָא וְיָת קְטֹרֶת בּוּסְמִיָּא לְקוּדְשָׁא כְּכָל דְּפַקֵּדְתָּךְ יַעְבְּדוּן׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה
לְמֵימָר׃ וְאַתְּ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר בְּרַם יוֹמֵי שַׁבָּתַיָּא תִּינְטְרוּן אֲרֵי
הִיא בֵּין מֵימְרִי וּבֵינֵיכוֹן לְדָרֵיכוֹן לְמִדַּע אֲרֵי אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁכוֹן׃ וְתִטְּרוּן יָת שַׁבְּתָא
אֲרֵי קוּדְשָׁא הִיא

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Exo. Ca. xxxi.	Positiua. heb.
vobis. q̃ polluerit illud: morte morietur. οἱ ὑμῖν· ὁ βεβηλῶν αὐτό, θανάτῳ θανατωθήσεται. πᾶς	vobis. P Qui polluerit illud: q morte r moriatur.	לָכֶם מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת כִּי כָל	חָלַל
qui faciet in eo opus: peribit ani	"Qui fecerit in eo r op":	הָעֹשֶׂה בָהּ מְלָאכָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ	נִכְרַת
ὅστις ποιήσει ἐν αὐτῷ ἔργον, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυ	s peribit a anima	הַהִוא מִקֶּרֶב עַמֶּיהָ: שֵׁשֶׁת יָמִים	יום
ma illa de medio ppli sui. sex di=	b illius c de medio p populi	יֵעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	שָׁבַת
D χὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ἓξ ἡμέ	sui. c Sex d diebus	שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן קֹדֶשׁ לַיהוָה כָּל	
ce facies opa: at die septima	e facietis b opus: i in die k se	הָעֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת מוֹת	
ρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ	ptimo	יוּמָת: וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת	
sabbata requies sancta dño. οἱ	l sabbatum est m requies	הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת	
σάββατα ἀνάπαυσις ἁγία τῷ κυρίῳ. πᾶς	n sancta o dño. P Omnis c o	לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין	דּוֹר, בְּרִית, עוֹלָם
qui faciet op̃ die sabbator̃:	q qui fecerit r opus s i hac	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי	בֵּן
ὅστις ποιήσει ἔργον τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων,	die:	שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת	יום
morietur. et custodient filij israel	t morietur. u Custodiant	הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	
θανατωθήσεται. καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ	v filii x israel	שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ: וַיִּתֵּן אֶל מֹשֶׁה	נָפַשׁ, נָתַן
sabbata facere ipsa in gñatiõeo su=	y sabbatum: z & celebrẽt	כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּהַר סִינָי שְׁנֵי	כָּלָה, שֵׁנִי
τὰ σάββατα ποιεῖν αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐ=	a illud	לֻחֹת הָעֵדֻת לֻחֹת אֶבֶן כְּתֻבִים	לוּחַ, עֵדוּת
ας. testamẽtũ eternũ in me et filijs isra	b in gñatiõibus suis. c Pa=	בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים: וַיַּרְא הָעָם כִּי	אֶצְבַּע
τῶν. διαθήκη αἰώνιος ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσρα=	d ctũ est e sempiternũ f inter	Cap. xxxii.	
Heb. ηλ: signũ est sẽpiternũ. qm in sex dieb̃	me & m filios n israel: o si=	בֹּשֵׁשׁ מֹשֶׁה לָרֶדֶת מִן הָהָר	יָרַד
l.c. ραὴλ, σημεῖόν ἐστιν αἰώνιον· ὅτι ἐν ἓξ ἡμέραις	gnũ q perpetuum. r sex	וַיִּקָּהֵל הָעָם עַל אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ	קָהַל, אָמַר
fecit dño et celũ et terrã: et	s enim t diebus u fecit x do=	אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר	
ἐποίησε κύριος τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ	y minus	יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ	
die septima cessauit et requieuit.	z celum a & b terram: c & in	אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא	
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐπαύσατο καὶ κατέπαυ	d septimo ab omni ope=	יָדַעְנוּ מֶה הָיָה לוֹ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם	
Exo. 34.c 3 infra 31.d. σε· καὶ ἔδωκε μωυσῆ ἐπὶ κα τέπαυσε λαλῶν	re e cessauit. f Deditq; do	אַהֲרֹן פָּרְקוּ נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי	
et in mõte sina duas tabulas	minus g moysi	נְשֵׁיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְהָבִיאוּ	נָשָׁה, בֵּן
αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ σινᾶ τὰς δύο πλάκας	h cõpletis huiuscemodi	אֵלָי: וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי	פָּרַק
testamẽti: tabulas lapideas scriptas	i sermonibus k in mõte l si=	הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ	
τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας γεγραμμένας	nai m duas n tabulas o testi=	אֶל אַהֲרֹן: וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיָּצַר	לָקַח
digito dei.	mõii p lapideas: q scriptas	Interp. chal.	Positiua chal.
τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ. Ca. 32.	r digito s dei. Ca. 32.	vobis: qui prophanauerit illud morte moriatur: qm	חָלַל
A Θ Videns popul̃: q tardauit moyses	U Idẽs ãt b ppls c q	ois qui fecerit in eo opus exterminabitur homo ille	שָׁצָא
καὶ ἰδὼν ὁ λαός, ὅτι κεχρόνικε μωυσῆς	d moram faceret e moyses	de medio populi sui. Sex diebus fiet opus: in die au	נָטַר
descendere de mõte: cõgregat̃ ẽppls ad aa=	f descendẽdi g de h monte i:	tem septimo sabbatũ est requies sancta coã dño. Qui=	עָבַד, קוּם, אָמַר
καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, συνέστη ὁ λαὸς ἐπὶ ἀα	k congregatus l aduersus	cliq; fecerit opus in die sabbati: morte moriatur. Cu	נָטַח
ron: et dicunt ei: surge: et fac no	m aaron n dixit. o o o o o o o o	stodiantq; filij israel sabbatũ: vt celebrent sabbatũ in	
ρών, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ἀνάστηθι, καὶ ποίησον ἡ	p Surge q fac r nobis s deos	gñationibus suis. Pactũ eternũ est iter verbũ meũ	
bis deos: q̃ precedant nos. nã moy=	t qui o o o o o o o o o o o o o o	et inter filios israel: signũ est in eternũ: qm in sex die	
μῖν θεούς, οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ μωυ=	u nos v precedant. x Moysi	bus fecit dño celum z terrã: z in die septimo quieuit	
Exod 33.c ses hic homo q̃ eduxit nos de terra	y enim z huic a viro o o o o o o	et requieuit. Deditq; moysi cum cõsumasset loqui cus	
32.a. σῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς	b qui c nos eduxit d de ter=	eo in monte sinai duas tabulas testimonij tabulas la	
egypti: nõ scim̃ q̃d facti sit illi. et di=	ra e egypti: f ignoramus	pideas scriptas digito dei. Ca. 32.	
αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ· καὶ λέ=	g quid h acciderit. i Dixit=	U Iditq; populus q̃ moram faceret moyses vt de	
cit illis aaron: tollite inaures aureas	q̃ k ad eos o o o o o o o o o o o	scenderet de monte: z congregatus est ppls ad	
γει αὐτοῖς ἀαρών, περιέλεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ	l aaron. m Tollite n inaures	aarõ: z dixerũt ei. Surge fac nobis deos q̃ gradiant	
q̃ in auribꝰ mulierũ vr̃aꝝ et filiarꝝ: et	o aureas de o o o o o o o o o o	ante nos. Moysi enĩ huic viro q̃ eduxit nos de terra	
τὰ ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν γυναικῶν ὑμῶν καὶ θυγατέρων, καὶ	p vxorũ q filiorũq; r & filia	egypti nescim̃ q̃d acciderit. Dixitq; eis aaron. Colli	
afferte ad me. et abstulerũt ois popul̃ in=	rũ vestrarũ s auribus: t &	te inaures aureas q̃ sunt in auribus vrox vestrarũ:	
ἐνέγκατε πρός με. καὶ περιείλαντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώ	afferte u ad me. Fecit v po=	filiox z filiarũ vr̃ax z afferte ad me. Tulerunt q̃ ois	
aurea aureas q̃ in auribꝰ eorũ: et attulerũt	pulus q̃ iusserat x deferẽs	popul̃ inaures aureas q̃ erant in auribus suis: z de=	
τια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν	y inaures o o o o o o o o o o o	tulerũt ad aaron. et tulit de manib̃ eox: z formauit	
ad aaron. et accepit de manib̃ illox	o o o o o o o o o o o o o o o o		
πρὸς ἀαρών. καὶ ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν	z ad a aarõ. Quas cũ ille		
Transla. Chal.	b accepisset: c formauit o o		

לְכֹן דַּיְחֲלִינְהוֹן אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל לְאַרְיָ כָּל דְּיַעֲבִיד בָּהּ עֲיִבְדְתָּא וְיִשְׁתְּצֵי אֲתָּא מִגּוֹ עַמֵּהּ: שְׁתָּא יוֹמִין תִּתְעֲבִיד עֲיִבְדְתָּא וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שְׁבָתָא שְׁבָתָא קוּדְשָׁא קֳדָם יְיָ כָּל דְּיַעֲבִיד עֲיִבְדְתָּא בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל: וְיִטְּרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת שַׁבְּתָא לְמֶעְבַּד יָת שַׁבְּתָא לְדָרֵיהוֹן קְיָם עָלַם: בֵּין מֵימְרִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעָלַם אֲרֵי בְּשִׁתָּא יוֹמִין עֲבַד יְיָ יָת שְׁמַיָּא וְיָת אַרְעָא וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שְׁבָתָא וְנָח: וִיהַב לְמֹשֶׁה כַּד שֵׁצִי לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ בְּטוּרָא דְּסִינַי תַּרֵין לוּחֵי סַהֲדוּתָא לוּחֵי אַבְנָא כְּתִיבִין בְּאֶצְבְּעָא דַּיְיָ: Ca. xxxii. וַחֲזָא עַמָּא אֲרֵי אוֹחַר מֹשֶׁה לְמֵיתֵי מִן טוּרָא וְאִתְכְּנִישׁ עַמָּא עַל אַהֲרֹן וַאֲמָרוּ לֵיהּ קוּם עֲבַד לָנָא חַיָּלָן דִּיהָכוֹן קֳדָמָנָא אֲרֵי דֵּין מֹשֶׁה גְּבַרָא דְּאַסְּקָנָא מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לָא יְדַעְנָא מָה הֲוָה לֵיהּ: וַאֲמַר לְהוֹן אַהֲרֹן פְּרִיקוּ מַדְשֵׁי דְּדַהֲבָא דִּי בְאוּדְנֵי נְשֵׁיכוֹן בְּנֵיכוֹן וּבְנָתֵיכוֹן וְאַיְתְיוּ לְוָתִי: וְאִתְפְּרִיקוּ כָּל עַמָּא יָת מַדְשֵׁי דְּדַהֲבָא דִּי בְאוּדְנֵיהוֹן וַאֲיְתִיו לְוָת אַהֲרֹן: וּנְסִיב מִידֵּיהוֹן וְצַר

Pritiua heb.	Ter.Heb. Exo. Ca.xxxii.	Träsla.B.Hiero.	Träsla.Gre.hxr.cũ interp̃.latina.
עָשָׂה נָסָךְ	[a]אתו׳ [b]נַתָּרֶט [c]וַיַּעֲשֵׂהוּ׳ עֵגֶל [d]מַסֵּכָה	[r]opere fusorio: [r]& fecit ex eis [s]vitulũ [d]conflatilẽ.	τ formauit illud in stilo. τ fecit illud vitulũ cõflatile.
	[e]וַיֹּאמְרוּ׳ אֵלֶּה׳ אֱלֹהֶיךָ׳ יִשְׂרָאֵל	[s]Dixeruntq̃. [r]Hi sũt [s]dii tui [e]israel:	τ direrũt: isti dij
	[f]אֲשֶׁר׳ הֶעֱלוּךָ׳ מֵאֶרֶץ׳ מִצְרָיִם׃ וַיַּרְא	[b]qui [c]te eduxerũt [f]de terra [c]egypti. Quod [c]cũ vi-	αὐτὸ μόσχον χωνευτόν. καὶ εἶπαν, οὗτοι οἱ θεοί
	[g]אַהֲרֹן׳ וַיִּבֶן׳ מִזְבֵּחַ׳ לְפָנָיו׳ וַיִּקְרָא	[f]disset [g]aarõ: [b]edificauit [g]al	σου ἰσραήλ, ὅστις ἀνεβίβασέ σε ἐκ γῆς αἰγύ-
[h]נָגַד׳ נָגַח׳ פָּנָה	[i]אַהֲרֹן׳ וַיֹּאמֶר׳ חַג׳ לַיהוָה׳ מָחָר׃	tare [b]corã eo: [i]& p̃conis	pti. τ videõ aarõ edificauit altare
[k]קָרָא	[l]וַיַּשְׁכִּימוּ׳ מִמָּחֳרָת׳ וַיַּעֲלוּ׳ עֹלֹת	voce clamauit [i]dicens.	τοῦ. καὶ ἰδὼν ἀαρὼν ᾠκοδόμησεν θυσιαστήριον
[l]נָשָׂא שָׂתָה עָלָה	[m]וַיִּגְּשׁוּ׳ שְׁלָמִים׳ וַיֵּשֶׁב׳ הָעָם׳ לֶאֱכֹל	[k]Cras [l]solẽnitas [m]dñi est.	corã eo. τ p̃dicauit aarõ: vicẽo: fe-
[m]קוּם דָּבַר	[n]וַיָּקֻמוּ׳ לְצַחֵק׃ וַיְדַבֵּר׳ יְהוָה׳	[l]Surgẽtesq̃ mane [l]obtu	κατέναντι αὐτοῦ. καὶ ἐκήρυξεν ἀαρών, λέγων, ἑορ-
[n]יָרַד	[o]אֶל מֹשֶׁה׳ לֵךְ רֵד׳ כִּי׳ שָׁחַת׳ עַמְּךָ׳	lerũt [n]holocausta [k]&	στὴ νῦν crastino. τ mãe surgẽs in crastinũ veduct
[o]סוּר	[p]אֲשֶׁר הֶעֱלִיתָ׳ מֵאֶרֶץ׳ מִצְרָיִם׃ סָרוּ׳	[o]hostias pacificas: [o]&	τὴ κυρίου ἄνρων. καὶ ἐφέρουσας τῇ ἐπαύριον ἀνε-
[p]מַהֵר סוּר דֶּרֶךְ׳ אֲשֶׁר׳ צִוִּיתִם׳ עָשׂוּ׳	[p]sedit [q]populus [p]mãducare	fecit holocausta. τ obtulit sacrificiũ	
[q]צִוָּה עָשָׂה	[r]לָהֶם׳ עֵגֶל׳ מַסֵּכָה׳ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׳ לוֹ׳ וַיִּזְבְּחוּ	[q]& bibere: [p]& surrexe	salutare: τ sedit pp̃lo ad cõedẽdũ τ bibẽdũ: τ
[r]שָׁתָה	[s]לוֹ׳ וַיֹּאמְרוּ׳ אֵלֶּה׳ אֱלֹהֶיךָ׳ יִשְׂרָאֵל	runt [r]ludere. [s]Locutus ẽ	σωτηρίου, καὶ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ
	[t]אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ׳ מֵאֶרֶץ׳ מִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר	aũt [t]dñs [b]ad [i]moysen dí-	ἐξανέστησαν παίζειν. καὶ ἐλάλησεν ὁ κύριος πρὸς
	[u]יְהוָה׳ אֶל מֹשֶׁה׳ רָאִיתִי׳ אֶת הָעָם׳	cẽs. [b]Vade & [i]descende:	moysen: vicẽo: vade celeriter descẽde: pec-
[u]רָאָה	[v]הַזֶּה׳ וְהִנֵּה עַם קְשֵׁה עֹרֶף הוּא׃ וְעַתָּה	[u]peccauit [t]pp̃ls tu [u]p̃ quẽ	cauit .n. pp̃lo tu: q̃s eduxisti de tra egy
[v]נוּחַ	[w]הַנִּיחָה לִי׃ וְיִחַר׳ אַפִּי׳ בָּהֶם׳ וַאֲכַלֵּם	[t]eduxisti [r]de terra [u]egy-	νόμισε γὰρ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς αἰ-
[w]חָרָה	[x]וְאֶעֱשֶׂה׳ אוֹתְךָ׳ לְגוֹי׳ גָּדוֹל׃ וַיְחַל	pti: [r]recesserunt [u]cito [r]de	pti. trãsgressi sũt cito de via: q̃m pec-
[x]חָלָה	[y]מֹשֶׁה׳ אֶת פְּנֵי׳ יְהוָה׳ אֱלֹהָיו׳ וַיֹּאמֶר	[s]via [t]quã [t]oñdisti eis. [b]Fe	γύκασι. παρέβασαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνε-
[y]חָלָה	[z]לָמָּה׳ יְהוָה׳ יֶחֱרֶה׳ אַפְּךָ׳ בְּעַמֶּךָ׳ אֲשֶׁר	cerũtq̃ [s]sibi [u]vitulũ [s]con	pi eis. fecerũt sibi ipsi vitulũ τ ado
[z]חָרָה	[a]הוֹצֵאתָ׳ מֵאֶרֶץ׳ מִצְרַיִם׳ בְּכֹחַ׳ גָּדוֹל	flatilẽ: [r]& adorauerũt oo	τειλαν αὐτοῖς. ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον καὶ προ
[a]יָצָא כֹּחַ נָבַל	[b]וּבְיָד חֲזָקָה׃ לָמָּה׳ יֹאמְרוּ׳ מִצְרַיִם	[b]atq̃ īmolãtes [s]ei hostias	rauerũt eũ: τ sacrificauerũt illi. τ di-
[b]נָבַל	[c]לֵאמֹר׃ בְּרָעָה׳ הוֹצִיאָם׳ לַהֲרֹג׳ אֹתָם	[b]dixerunt. [s]Isti sunt [m]dii	σκεκυφέναι αὐτῷ, καὶ τεθύκασιν αὐτῷ. καὶ εἶ-
[c]רוּץ	[d]בֶּהָרִים׳ וּלְכַלֹּתָם׳ מֵעַל׳ פְּנֵי׳ הָאֲדָמָה	tui [m]israel: [o]qui [r]te eduxe	παν, οὗτοι θεοί σου Ἰσραήλ, ὅστις ἀνεβίβα-
[d]כָּלָה	[e]שׁוּב׳ מֵחֲרוֹן׳ אַפֶּךָ׳ וְהִנָּחֵם׳ עַל	rũt [q]de terra [r]egypti. [o]rur	σέ σε ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ νῦν ἔασόν με, καὶ ὀρ
[e]חָרָה עָם	[f]הָרָעָה׳ לְעַמֶּךָ׳׃ זְכֹר׳ לְאַבְרָהָם	sumq̃ ait [t]dñs [i]ad [s]moy-	γισθήσεται ὀργή μου ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐξολεθρεύσω
[f]נָחַם	[g]לְיִצְחָק׳ וּלְיִשְׂרָאֵל׳ עֲבָדֶיךָ׳ אֲשֶׁר	sen. [r]Cerno q̃ [a]populus	αὐτούς. καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα. καὶ ἐδεήθη μωυσῆς
		[b]iste [c]dure [r]ceruicis [f]sit.	corã deo. τ dixit: vt qd dñe
		[s]Dimitte	ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ. καὶ εἶπεν, ἵνατί κύριε
		[b]me [s]vt irascatur [m]furor	irasceris furore in populũ tuũ: q̃s eduxisti de tra
		meus [n]cõtra eos: [o]& dele	ἐν μεγάλῃ ἰσχύι καὶ ἐν τῷ βραχίονι τῷ ὑ
		am eos: [p]faciamq̃ [q]te [r]in-	ψηλῷ, μήποτε εἴπωσιν οἱ αἰγύπτιοι, λέγοντες, με
		gẽtem [n]magnam. [n]Moy	malignitate eduxit illos ad ĩterficiẽdũ in
		ses [s]autem orabat [t]dñm	τὰ ποιηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀναιρεῖται ἐν τοῖς
		[n]deum suum [b]dicens. oo	mõtib: et delendum eos de terra.
		[c]Cur [b]dñe [c]irascitur [r]fu-	ὄρεσιν, καὶ ἐξαφανῶσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς.
		ror tuus [q]contra populũ	cessa ab ira furoris tui: et placabilis
		tuũ: [b]quẽ [s]eduxisti [b]de ter	παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου, καὶ ἵλεως γί
		ra [s]egypti [m]in fortitudie	esto p nequitia populi tui: memor abraam
		[n]magna [o]& in manu [p]ro-	του ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου, μνήσθητι ἀβραὰμ
		busta. [q]Ne queso [o]dicant	et isaac et iacob tuor seruor: quib
		[n]egyptii: [n]callide [s]eduxit	καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ τῶν σῶν οἰκετῶν, οἷς oooo
		eos [s]vt interficeret oooo	
		[n]in mõtibus: [b]& deleret	
		[s]e [s]terra. ooo oooooooooo	
		[s]quiescat [b]ira tua: [i]& esto	
		placabilis [k]super oooooooo	
		[s]nequitia [m]populi tui. oo	
		[n]Recordare [o]abraam &	
		[p]isaac [q]& israel [r]seruorũ	
		tuorum: [o]quibus oooooooo	

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
עָתַר	illud circino: τ fecit vitulũ ꝯflatilẽ. Et direrũt. isti sũt	תַּיְהּ בְּזִיקָא עֲגַל סְתִיכָא וַאֲמָרוּ אִלֵּין דַּחֲלָתָךְ יִשְׂרָאֵל דְּאַסְקוּךְ מֵאַרְעָא
דָּבַח תָּנַג	dij tui israel: q ascẽdere te fecerũt de terra egypti. Vidit	דְּמִצְרָיִם׃ וְחָזָא אַהֲרֹן וּבְנָא מַדְבְּחָא קֳדָמוֹהִי וְקָרָא אַהֲרֹן וַאֲמַר תְּנָא קֳדָם יְיָ
קֳדָם סָתַר	qs aaron et edificauit altare coꝛã eo: clamauitq̃ τ ait.	מָחָר׃ וְאַקְדִּימוּ בְּיוֹמָא דְּבָתַר וְאַסִּיקוּ עֲלָוָן וְקָרִיבוּ נִכְסִין וְאִתְּתַב עַמָּא
אָכַל שָׁתָה קוּם	Solẽnitas coꝛã dño erit cras. Et surrexerũt mane se-	לְמֵיכַל וּלְמִשְׁתֵּי וְקָמוּ לְחַיְכָא׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה אֵיזֵיל חוֹת אֲרֵי חֲבִילוּ עַמָּךְ
אָזַל סָטָה	quẽti die. Et imolauerũt holocausta τ obtulerũt ho-	דְּאַסֵּיקְתָּא מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם׃ סְטוֹ נְפָרִיעַ מִן אוֹרְחָא דְּפַקֵּדְתִינוּן עֲבַדוּ לְהוֹן עֵגֶל מַתְכָּא
נָסַךְ	stias. Sedit q̃ pp̃ls vt mãducaret τ biberet: τ surrere	וּסְגִידוּ לֵיהּ וְדַבְּחוּ לֵיהּ וַאֲמָרוּ אִלֵּין דַּחֲלָתָךְ יִשְׂרָאֵל דְּאַסְקוּךְ מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם׃
נָלָה קָשָׁה עָנַח	runt ad ludendũ. Locutusq̃ est dñs ad moysen. Vade	וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה גְּלֵי קֳדָמַי וְהָא עַם קְשִׁי קָדָל הוּא׃ וּכְעַן אַנַּח בְּעוּתָךְ מִן
בָּזָה תָּקַף עָצָא	descende: q̃ corruptus est populus tuꝰ: quẽ ascende-	קֳדָמַי וְיִתְקוֹף רוּגְזִי בְּהוֹן וַאֲשֵׁצִינוּן וְאֶעְבֵּיד יָתָךְ לְעַם כַּבִּיר׃ וְצָלִי מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ
עָבַד סָנָא צָלָא	re fecisti de terra egypti: recesserũt cito a via quã pre-	אֱלָהֵיהּ וַאֲמַר לְמָה יְיָ יִתְקוֹף רוּגְזָךְ בְּעַמָּךְ דְּאַסֵּיקְתָּא מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם בְּחֵיל רַב
נָפַק אָמַר אָמַר	cepisti eis. Fecerũt sibi vitulũ conflatilẽ: τ adoraue-	וּבְיַד תַּקִּיפָא׃ לְמָה יֵימְרוּן מִצְרָאֵי לְמֵימַר בְּגִישָׁא אַפֵּיקְנוּן לְמַהֲלָא יַתְהוֹן בְּטוּרַיָּא
תּוּב עָבַד	runt eũ τ sacrificauerũt ei atq̃ direrunt. Isti sunt dij	וְלִשֵׁצָיוּתְהוֹן כְּעַל אַפֵּי אַרְעָא תּוּב מִתְקוֹף רוּגְזָךְ וְאִתְיַנְטַר עַל בִּישָׁא דְּחַשִׁיבְתָּא לְמֶעְבַּד
חָנָה	tui israel: q te ascẽdere fecerũt de terra egypti. Dixit-	לְעַמָּךְ׃ דְּכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עַבְדָּךְ דְּקַיֵּמְתָּ לְהוֹן בְּמֵימְרָךְ
	q̃ dñs ad moysen. Notũ est coꝛaꝛ me q̃ populus iste	
	sit dure ceruicis. et nunc dimitte depꝛecationẽ tuam	
	a facie mea: τ irascetur furoꝛ meus cõtra eos: τ cõsu-	
	mã eos: faciãq̃ te in gentem magnã. Et oꝛauit moy-	
	ses coꝛã dño deo suo: τ ait. Cur dñe irascit furoꝛ tuꝰ	
	cõtra populũ tuũ quẽ eduxisti de terra egypti in fouti	
	tudine magna τ in manu valida: quare loquẽtur egy	
	ptii dicẽteꝯ. Cum malignitate edurit eos: vt interfi-	
	ceret eos in montibus: τ vt consumeret eos desupfi-	
	cie terre. Reuertere ab ira furoꝛis tui: τ conuertere a	
	malo quod cogitasti facere populo tuo. Memoꝛ esto	
	abraham isaac τ israel seruoꝝ tuoꝝ: ooooooooo	

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Iero.	Tex.Heb. Exo. Ca.xxxiij.	Pritiua.heb.
iurasti eis p temet ipm. ⁊ locut⁹ eo ad ὤμοσας αὐτοῖς κατὰ σεαυτοῦ· καὶ ἐλάλησας πρὸς eos: dicẽs: multũ multiplicabo semẽ vr̃m sicut αὐτούς, λέγων, πολυπλασιῶν πολυπλασιῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν ὡσεὶ	ᶠiurasti[ᶠ] p temet ipsum ᶠdicens.ooooooooooooooo ᵃMultiplicabo[ᶜ]semẽ ve= strũ[ᵇ]sicut stellas[ᶜ]celi: ooo	ᵍנִשְׁבַּעְתָּ֣ לָהֶ֔ם בָּךְ֙ ׀ וַתְּדַבֵּ֣ר אֲלֵהֶ֔ם	שבע
stellas celi multitudine. ⁊ oẽm τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει· καὶ πᾶσαν τὴν	ᶠ& vniuersam[ᵍ]terrã[ᵇ]hãc de[ᶠ]qua[ᵃ]locutus fum: oo	ᵃאַרְבֶּ֤ה אֶת־זַרְעֲכֶם֙ כְּכוֹכְבֵ֣י הַשָּׁמָ֔יִם	רבב
C tr̃ã hanc quã dixisti dare semini eor̃: γῆν ταύτην ἣν εἶπας δοῦναι τῷ σπέρματι αὐτῶν,	ᶠdabo[ᵐ]semi vĩo :ⁿ& pos sidebitis eam[ᵒ]semp.[ᵖ]pla	וְכָל־הָאָ֣רֶץ הַזֹּ֣את אֲשֶׁר־ אָמַ֣רְתִּי	
⁊ possidebũt eã in seculũ. ⁊ placat⁹ ē καὶ κατέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐλάλη⁹	catusq; est[ᵍ]dñs[ʳ]ne face= ret[ˢ]malũ:[ᵗ]qđ [ᵘ]locutus	אֶתֵּ֥ן לְזַרְעֲכֶ֖ם וְנָחֲל֥וּ לְעֹלָֽם׃	נתן
vit̃ vr̃ malo: qđ dixit factur̃ cõtra κύριος περὶ τῆς κακίας, ἧς εἶπεν ποιῆσαι πρὸς	fuerat[ᵗ]aduersus populũ suũ.ᵗEt reuersus ē[ᵇ]moy	׀ יְהוָ֗ה עַל־ הָרָעָה֙ אֲשֶׁר ׀ דִּבֶּ֣ר ׀	
ppm suũ. ⁊ reuersus moyses: descẽdit τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπιστρέψας μωυσῆς, κατέβη	ses[ᶜ]de[ᵒ]mõte portãs[ᶜ]du= as[ᶠ]tabulas[ᵍ]testimõii [ᵇ]in	לַעֲשׂ֣וֹת לְעַמֶּ֑ךָ׃ וַיִּפֶן֙ וַיֵּ֣רֶד מֹשֶׁ֔ה מִן	עשׂה פָּנָה
vr̃ de mõte. ⁊ vne tabule testimonij in ἀπὸ τοῦ ὄρους· καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ μαρτυρίου ἐν	manu sua[ʰ]scripte[ᶠ]ex v= traq;[ᵐ]pte ooooooooooooo	הָהָ֔ר וּשְׁנֵ֥י לֻחֹ֛ת הָעֵדֻ֖ת בְּיָד֑וֹ לֻחֹ֣ת	שנה לוּחַ עֵד
manib⁹ eius: tabule lapidee scripte ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, πλάκες λίθιναι ἐγγεγραμμέναι	ᶠ& factas[ᵍ]opere[ʳ]dei . ooo ooooooooooooooooooo	כְּתֻבִ֥ים מִשְּׁנֵ֖י עֵבְרֵיהֶ֣ם מִזֶּ֣ה וּמִזֶּ֔ה	
ex vtrisq; ptib⁹ eaꝝ: hinc ⁊ hinc erãt ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἦσαν	ᵏScriptura quoq;[ᵍ]dei[ᵉ]e= rat ooooooooooooooooo	הֵ֖ם כְּתֻבִֽים׃ וְהַלֻּחֹת֙ מַעֲשֵׂ֣ה אֱלֹהִ֔ים	עשׂה
scripte: ⁊ tabule op⁹ dei erãt: ⁊ scri= γεγραμμέναι, καὶ πλάκες ἔργον θεοῦ ἦσαν, καὶ ἡ γρα	ᵇsculpta[ᶠ]in[ᵇ]tabulis.ᶜAu diens autem[ᶠ]iosue ooooo	וְהַמִּכְתָּב֙ מִכְתַּ֣ב אֱלֹהִ֔ים הוּא֙	כתב
pura scriptura dei fuit sculpta in tabulis. ⁊ φὴ γραφὴ θεοῦ ἐστι κεκολαμμένη ἐν ταῖς πλαξίν· καὶ	ᵇtumultũ[ᶠ]populi[ᵇ]vocife rãtis:[ᶠ]dixit[ᵐ]ad ooooooooo	חָר֥וּת עַל־ הַלֻּחֹ֖ת׃ וַיִּשְׁמַ֤ע ׀ יְהוֹשֻׁעַ֙	חרת שׁמע
audiẽs iosue vocẽ populi clamãtiũ: di ἀκούσας Ἰησοῦς τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ κραζόντων, λέ	ᵐmoysen.ᵒVlulatus[ᵍ]pu= gne auditur[ᵍ]in castris.	אֶת־ קוֹל֙ הָעָ֣ם בְּרֵעֹ֔ה וַיֹּ֥אמֶר ׀	רוע
cit ad moysen: vox belli in castris. γει πρὸς μωυσῆν, φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ· ⁊ dicit: nõ est vox ꝓcinẽtiũ pugnã: neq; vox καὶ λέγει, οὐκ ἔστι φωνὴ ἐξαρχόντων κατισχύσ, οὐδὲ φω	Quiᵉ rñdit.ᵒNõ est[ᵉ]cla= mor[ᵃ]adhortantiũ ad[ᵗ]pu gnam:[ᵘ]neq;[ᵍ]vociferatio	מֹשֶׁה֮ קוֹל֣ מְלֶחָמָה֒ בְּמַחֲנֶ֔ה וַיֹּ֥אמֶר	לָחַם מָחֲנֶה
ꝓcinẽtiũ fugã: sed vocẽ ꝓcinẽtiũ vi= νὴ ἐξερχόντων τροπῆς, ἀλλὰ φωνὴ ἐξαρχόντων ὅτι	cõpellẽtiũ[ᵇ]ad fugã:[ᵗ]sed vocẽ[ᵇ]cãtantiũ[ᵉ]ego[ᵗ]au=	אֵ֣ין ׀ קוֹל֮ עַנּ֣וֹת גְּבוּרָה֒ וְאֵין֙ קוֹל֙	עָנָה גָּבַר
nũ ego audio. et qñ ap̃ꝓpinquit castris vi νῦν ἐγὼ ἀκούω· καὶ ὡνίκα ἤγγισε τῇ παρεμβολῇ ὁ	dio.ᵇCũq;[ᵗ]appropiquas set[ᵃ]ad[ᵗ]castra:[ᵐ]vidit[ᵒ]vitu	עַנּ֣וֹת חֲלוּשָׁ֔ה קוֹל֙ עַנּ֣וֹת אָנֹכִ֔י	
dit vitulũ et choros. et iratus ira mor̃ μόσχον καὶ τοὺς χορούς· καὶ ὀργισθεὶς θυμῷ μεγά	lũ[ᶠ]& choros: ooooooooo ᵍiratusq; valde [ᶠ]piecit	שֹׁמֵ֖עַ ׀׃ וַיְהִי֙ כַּאֲשֶׁ֣ר ׀ קָרַ֣ב אֶל־	
ſcẽ: ꝓiecit vc manib⁹ suis duas tabulas: σῆς, ἐῤῥίψατο ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας,	ᵒde manu ooooooooooooo ᵗtabulas:ᵗ& confregit[ᵃ]e=	הַֽמַּחֲנֶ֗ה וַיַּ֤רְא אֶת־ הָעֶגֶל֙ וּמְחֹלֹ֔ת	רָאָה חָלַל
et cõfregit eas sub mõte. et accipiẽs vi= καὶ συνέτριψεν αὐτὰς ὑπὸ τὸ ὄρος· καὶ λαβὼν τὸν μό	as[ᵇ]ad radicem [ᶜ]montis. ᵇArripiensq;[ᶠ]vitulum	מָחֳלֹ֣ת אַף־ מֹשֶׁ֗ה וַיִּשְׁלַ֨ח מִיָּדָ֜יו אֶת־	חרה שָׁלַח
D tulũ quẽ fecerãt: cõbussit illã igne: et cõ= σχον ὃν ἐποίησαν, κατέκαυσεν αὐτὸν πυρί, καὶ κα	ᶠquẽ[ᵇ]fecerant:[ᶠ]cõbussit ᶠ& cõtriuit[ᵐ]vsq;[ᵒ]pul=	הַלֻּחֹת֮ וַיְשַׁבֵּר֒ אֹתָם֙ תַּ֣חַת ׀ הָהָֽר׃	שָׁבַר
triuit illũ minutũ: et dispsit illũ in a τέλασεν αὐτὸν λεπτόν, καὶ ἐπασκέρισεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ὕ	uerem:quem[ᵍ]sparsit ooo ᵍin[ᵒ]aquam :ᵗ& dedit ex	וַיִּקַּ֣ח אֶת־ הָעֵ֣גֶל אֲשֶׁר֮ עָשׂוּ֒ וַיִּשְׂרֹ֣ף	לָקַח עָשָׂה שָׂרַף
quã: et dedit bibere illã filijs ifrael. et δωρ, καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ· καὶ	eo potum [ᵗ]filiis ooooooo ᵗisrael.ᵗ Dixitq;[ᵇ]ad[ᶜ]aarõ	בָּאֵ֔שׁ וַיִּטְחַ֖ן עַד־ אֲשֶׁר־ דַּ֑ק וַיִּזֹּר֙	טָחַן דָּקַק זָרָה
dixit moyses aaron: qd fecit tibi populus εἶπεν μωυσῆς τῷ ἀαρών, τί ἐποίησέ σοι ὁ λαὸς	ooooooooooooooooooooooo ᵇQuid[ᵗ]tibi[ᶜ]fecit[ᵇ]hic[ᵉ]po	עַל־ פְּנֵ֣י הַמַּ֔יִם וַיַּשְׁקְ֖ מֶת֣ בְּנֵ֑י	נָשָׂה אָבָר
hic: q̃ induxisti sup illos petrã ma= οὗτος, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγά	pulus:[ᵗ]vt[ᵃ]induceres oooo sup eũ[ᵐ]petrã [ᵒ]maximũ	יִשְׂרָאֵ֑ל׃ וַיֹּ֣אמֶר מֹשֶׁ֗ה אֶל־ אַהֲרֹן֮	
gnã? et dixit aarõ ad moysen: ne irascaris dñe. tu λην; καὶ ἐπεῖπεν ἀαρὼν πρὸς μωυσῆν, μὴ ὀργίζου κύριε, σὺ	Cui ille[ᵒ]respondit. oooo ᵍNe[ᵗ]indignetur[ᵗ]dñs me us.ᵒTu enim[ᵗ]nosti ooooo	מָֽה־ עָשָׂ֤ה לְךָ֙ הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה כִּ֥י הֵבֵ֖אתָ	עשׂה בּוֹא
E.eo. scis impetũ populi huius. dicũt .n. mihi οἶδας τὸ ὁρμητικὸν τοῦ λαοῦ τούτου. λέγουσι γάρ μοι	ᵖpopulũ istũ:ᵃq̃ ꝓn⁹ ᶜsit ᵇad malũ.ᵖDixerũtᶜ mi=	עָלָ֖יו חֲטָאָ֥ה גְדֹלָֽה׃ וַיֹּ֣אמֶר אַהֲרֹ֗ן	
		אַל־ יִחַר־ אַף֙ אֲדֹנִ֔י אַתָּ֖ה יָדַ֣עְתָּ אֶת־	
		הָעָ֑ם כִּ֥י בְרָ֖ע הֽוּא׃ וַיֹּאמְרוּ֙ לִ֔י	

Transla.Chal.

ᵏקוֹם אֲמַר֙ סָגֵ֣א תּוֹב֙ עֲתַ֣ן כְּפַ֔נָּה עִבַ֖ד פְּרַ֣שׁ עֲבַ֑ר חֲבַ֔ד ᵐתְּכַ֖ד שׁוּף֙ עֲשָׂ֔ה אָתָ֖א רַבָּ֑ב פְּקַ֖ף רַבָּֽב׃

Interp.chal.

quibus iurasti in verbũ tuũ: ⁊ cum dñs locutus es:
dicens. Multiplicabo filios vestros sicut stellas celi:
et vniuersam terrã hanc quã dixi dabo filijs vestris:
et possidebũt eam in eternũ. Reuersusq; est dñs a ma
lo qđ cogitauit facere populo suo. Respexitq; moyses
et descendit de monte: ⁊ duas tabulas testimonij por
tabat in manu sua scriptas ex vtraq; parte: hinc ⁊ in
de erant scripte. Tabule aũt erant opere dei facte: ⁊
scriptura erat scripta a facie dei sculpta sup tabulas.
Audiuitq; iosue vocẽ populi qñ vociferabãtur: ⁊ di
xit ad moysen. Vox pugne auditur in castris. et ait.
Non est vox fortium prevalentiũ in pugna: neq; vox
imbecillũ qui superãtur: sed vocem luden tiũ ego au
dio. Et factũ est cũ appropinquasset ad castra ⁊ vidis
set vitulũ ⁊ choros: iratus est furor moysi: ⁊ proiecit
de manib⁹ suis tabulas: ⁊ cõfregit eas in humiliorib⁹
locis mõtis. Arripuitq; vitulũ quẽ fecerãt: ⁊ cõbus=
sit igne ⁊ cõtriuit donec fuit cõminutũ: ⁊ exparsit sup
facie aque: ⁊ dedit bibere filijs isrl. Dixitq; moyses
ad aaron. Quid fecit tibi hic popul⁹ q: induristi sup
eũs peccatũ: ⁊ ait aaron. Ne irascatur furor: dñi mei:
tu nosti populũ q̃ prnus sit ad malũ: dixerũtq; mihi:

Prima heb. | Ter. Heb. | Exo. Ca. xxxii. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ
לְפָנֵינוּ כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר
הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ עָלָה
מֶה הָיָה לוֹ וַאמַר לָהֶם לְמִי זָהָב
תִּתְפָּרָקוּ וַיִּתְּנוּ לִי וְאַשְׁלִכֵהוּ פָּרַק נָתַן שָׁלַךְ
בָּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה׃ וַיַּרְא
מֹשֶׁה אֶת הָעָם כִּי פָרֻעַ הוּא כִּי
פְרָעֹה אַהֲרֹן לִשְׁמָצָה בְּקָמֵיהֶם׃ קוּם
וַיַּעֲמֹד מֹשֶׁה בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר עָמַד
מִי לַיהוָה אֵלַי וַיֵּאָסְפוּ אֵלָיו כָּל אָסַף
בְּנֵי לֵוִי׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׂימוּ אִישׁ שוּם
חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ עִבְרוּ וָשׁוּבוּ מִשַּׁעַר
לְשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה וְהִרְגוּ אִישׁ אֶת
אָחִיו וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת
קְרֹבוֹ׃ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי לֵוִי כִּדְבַר מֹשֶׁה עָשָׂה
וַיִּפֹּל מִן הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כִּשְׁלֹשֶׁת נָפַל
אֲלָפֵי אִישׁ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מַלְאוּ
יֶדְכֶם הַיּוֹם לַיהוָה כִּי אִישׁ בִּבְנוֹ
וּבְאָחִיו וְלָתֵת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה׃ נָתַן
וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָיָה
הָעָם אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה
וְעַתָּה אֶעֱלֶה אֶל יְהוָה אוּלַי עָלָה
אֲכַפְּרָה בְּעַד חַטַּאתְכֶם׃ וַיָּשָׁב כָּפַר
מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַיֹּאמַר אָנָּא חָטָא
הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדֹלָה וַיַּעֲשׂוּ
לָהֶם אֱלֹהֵי זָהָב׃ וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא עָשָׂא

Prima heb. | Interp. heb.

נָסַק
רָמָה
סָאַב דור קוּם
שָׁרַאפָתָא כָּנַשׁ
שָׁוֶה
נָתַן הוּב
רָבַב נָסַק כָּפַר
תּוּבָשָׁה שָׁנַק

Fac nobis deos qui ambulẽt ante nos. Quoniã huic viro moysi qui ascendere nos fecit de terra egypti ne scimus quid acciderit. Dirigẽ eis. quis habet aurũ: tollite ⁊ adducite mihi: et ꝓiecti illud in ignem: et egressus est vitulus iste. Vidit ꝙ moyses populum ꝙ otiosus esset: otiosum enĩ fecerat eum aaron: vt contaminaret eos nomine pessimo in generatiões suas. Stetitq; moyses in porta castroꝝ: ⁊ ait. Qui timent dñm veniãt ad me. Congregatiq; sũt ad eũ oẽs filii leui. et ait eis. Hec dicit dñs deꝰ israel: ponat vnusq; gladium suũ sup femur suũ: ⁊ ꝓtransite ⁊ redite de porta vsq; ad portã in castris: ⁊ occidat vnusquisq; fratrem suũ: ⁊ vnusq; ꝓximũ suũ: ⁊ vnusquisq; cõsanguineũ suũ. Et fecerũt filii leui iuxta ꝛbus moysi: ceciderũtq; ex ppło ẽ̃ tria millia virorũ. Et dixit moyses. Obtuli stis oblationes vras hodie coram dño vnusq; in filio suo ⁊ fratre suo: vt detur hodie sup vos benedictio. Et factũ est in die sequẽti: et dixit moyses ppło. Eloꝙ peccastis peccatũ grande. ⁊ nũc ascendã coram dño: si forte placabo ꝓ peccto vro. Reuersusq; est moyses in ꝓspectũ dñi: ⁊ ait. Obsecro: peccauit ppłs iste pctm grãde. fecerunt sibi deos aureos. Et nunc si dimittis eis

Trãsla. B. Hiero.

hi. Fac nobis deos qui nos precedant. Huic eni moysi qui nos eduxit de terra egypti: nescimus qd acciderit: Quibus ego dixi. Quis vestrũ habet aurũ. Tulerũt & dederũt mihi: & proieci illud in ignẽ: egressus ẽ vitulus. Vides ergo moyses populũ quia nudatus: ispoliauerat eũ aarõ ꝓp ignominiã sordis: & iter hostes nudũ cõstituerat: & stãs in porta castroꝝ ait. Si qs ẽ dñi iungatur mihi. Cõgregatiq; sũt ad eũ oẽs filii leui. Quibus ait. Hec dicit dñs deus israel. Ponat vir gladiũ sup femur suũ. Ite & redite de portavsq; ad portã ꝓ mediũ castrorũ: & occidat vnusquisq; fratrẽ suum & amicum & ꝓximũ suũ. Fecerũtq; filii leui iuxta sermonem moysi: ceciderũtq; in die illa quasi tria millia hominũ. Et ait moyses. Consecrastis manus vras hodie dño vnusquisq; in filio & in fratre suo: vt detur vobis benedictio. Fctõ aũt altero die: locutus est moyses ad populũ. Peccastis peccatum maximum. Ascendam ad domiꝰ num: si quo modo quiuero eũ depcari ꝓ scelere vestro. reuersus ad dominũ ait. Obsecro: peccauit populus iste peccatũ maximum: fecerunt sibi deos aureos. Aut dimitte eis hanc

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

fac nobis deos q̃ precedant nos: uã moy πoίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ μωυ
ses hic homo: q̃ eduxit nos ex egypto: nõ σῆς οὗτος ὁ ἀνὴρ, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ
scimus q̃d factũ ẽ illi. et dixi eis: cui οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ· καὶ εἶπα αὐτοῖς, τίνι ὑ
est aurũ: auferte. et dederũt mihi: et πάρχει χρυσίον, περιέλεσθε· καὶ ἔδωκάν μοι, καὶ
conieci in ignẽ: et exiit vitul⁹ hic. ⁊ vi ἔρριψα εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος· καὶ ἰ
dens moysen populũ q̃ dispersus erat: dispersit δὼν μωυσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασται, διεσκέδασται
.n. eos aaron ludibriũ aduersariis su γὰρ αὐτοὺς Ἀαρὼν ἐπίσχεσμα τοῖς ὑπεναντίοις αὐ
is: stetit moyses in porta castroꝝ. et τῶν, ἔστη μωυσῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς παρεμβολῆς· καὶ
dixit: si q̃s a dño: veniat ad me. cõgregati sũt filii leui. et dixit eis: ἔπεσεν, εἴ τις πρὸς κύριον, ἐλθάτω πρός με. συνήχθησαν
ad eũ oẽs filii leui. et dixit illis: πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Λευί· καὶ λέγει αὐτοῖς,
hec dicit dño deus israel: ponite ensẽs suũ τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, θέτε ἕκαστος τὴν ῥομ
ensem sup femur: et transite ⁊ re φαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μηρόν, καὶ διέλθετε καὶ ἀπο
dite a porta in portã p castra: στράφητε ἀπὸ πύλης εἰς πύλην διὰ τῆς παρεμβο
et occidite vnusquisq; fratrẽ suũ: et λῆς, καὶ ἀποκτείνατε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ
vnusquisq; proximũ suũ: et vnusquisq; amicũ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἐγγίσα
suũ. et fecerũt filii leui scm q̃ locut⁹ ẽ eis αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Λευὶ κατὰ ἐλάλησεν αὐ
moyses. et ceciderũt ex ppło in die τοῖς μωυσῆς· καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
illa tria millia virorũ. ⁊ dixit eis moy ἐκείνῃ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς μωυ
ses: implcuistis manꝰ vras hodie dño σῆς, ἐπλήρωσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν σήμερον κυρίῳ
vnusquisq; in filio et in fratre: vt darẽt sup vos ἕκαστος ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ ἀδελφῷ, δοθῆναι ἐφ' ὑμᾶς
bñdictio. et factũ ẽ post crastinũ: dixit moy εὐλογίαν· καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν αὔριον, εἶπε μωυ
ses ad populũ: vos peccastis peccatũ ma σῆς πρὸς τὸν λαόν, ὑμεῖς ἡμαρτήκατε ἁμαρτίαν με
gnũ. et nũc ascendã ad deũ: vt depre γάλην· καὶ νῦν ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεόν, ἴσως ἐξιλά
cer pro peccato vro. reuersus ẽ ut moy σωμαι περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν· ἐπεστράφη δὲ μωυ
ses ad dñm. et dixit: rogo dño: peccauit σῆς πρὸς κύριον· καὶ εἶπε, δέομαι κύριε, ἥμαρτηκεν ὁ
ppłs hic peccatũ magnũ: et fecerũt sibi λαὸς οὗτος ἁμαρτίαν μεγάλην, καὶ ἐποίησαν ἑαυ
ipsis deos aureos. et nũc si dñdẽ dimittis eis τοῖς θεοὺς χρυσοῦς· καὶ νῦν εἰ μὲν ἀφίεις αὐτοῖς

Transla. Chal.

עֲבַד לַנָא דַיְהַכוֹן מְהַלְכִין קֳדָמָנָא אֲרֵי דֵין מֹשֶׁה גְּבַרָא דְאַסְקָנָא מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לָא
יְדַעְנָא מָה הֲוָה לֵיהּ׃ וַאֲמָרִית לְהוֹן לְמַן דְּהַב אִיתַי וַיְהַבוּ לִי וְרְמִיתֵיהּ בְּנוּרָא וּנְפַק
עֶגְלָא הָדֵין׃ וְחָזָא מֹשֶׁה יָת עַמָּא אֲרֵי בְטִיל הוּא אֲרֵי בְטִלִינוּן אַהֲרֹן לְאַסְפוּתְהוֹן שׁוּם
בִּישׁ לְדַרֵיהוֹן׃ וְקָם מֹשֶׁה בִּתְרַע מַשְׁרִיתָא וַאֲמַר מַן דְּחִילָא דַיְיָ לְוָתִי וְאִתְכַּנָשׁוּ
לְוָתֵיהּ כָּל בְּנֵי לֵוִי וַאֲמַר לְהוֹן כְּדֵין אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל שַׁוּוּ גְּבַר סַיְפֵיהּ עַל
יַרְכֵיהּ עִבְרוּ וְתוּבוּ מִתְרַע לְתְרַע בְּמַשְׁרִיתָא וּקְטוֹלוּ גְּבַר יָת אַחוֹהִי וּגְבַר יָת חַבְרֵיהּ
וּגְבַר יָת סַכְרֵיהּ׃ וַעֲבַדוּ בְּנֵי לֵוִי כְּפִתְגָמָא דְמֹשֶׁה וּנְפַל מִן עַמָּא בְּיוֹמָא הַהוּא תְּלָתָא
אַלְפִין גַּבְרָא׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה קַיְימוּ כְּעַן יוֹמָא דֵין קֳדָם יְיָ אֲרֵי גְּבַר בִּבְרֵיהּ וּבְאַחוֹהִי
וּלְמִיתַן עֲלֵיכוֹן יוֹמָא דֵין בִּרְכָן׃ וַהֲוָה מִיּוֹמָא דְּתִנְיָנָא וַאֲמַר מֹשֶׁה לְעַמָּא אַתּוּן חַסְתּוּן
חוֹבָא רַבָּא וּכְעַן אֵיסַק לְקֳדָם יְיָ מַאִים אֲכַפֵּר עַל חוֹבֵיכוֹן׃ וְתָב מֹשֶׁה לְקֳדָם יְיָ וַאֲמַר
בְּבָעוּ קֳדָמָךְ עַמָּא הָדֵין חוֹבָא רַבָּא וַעֲבָדוּ לְהוֹן דַּהֲבָא וּכְעַן אִם תְּשׁבוֹק

Transla. Chal.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

pctis eoꝝ: dimitte.si aũt nõ: dele me
τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ἄφες.εἰ δὲ μὴ, ἐξάλειψόν με
de libro tuo quẽ scripsisti. τ dixit dñs ad
ἐκ τῆς βίβλου σου ἧς ἔγραψας.καὶ εἶπεν κύριος πρὸς
moysen: si qs peccauit coꝝ mi: delebo eũ
μωυσῆν, ἔι τις ἥμαρτηκεν ἐνώπιόν μου,ἐξαλείψω αὐ
de libro meo tuũc ãt vade: τ duc
τὸν ἐκ τῆς βίβλου μου. νῦν δὲ βάδιζε, καὶ ὁδήγησον
pplm hunc in locũ: quẽ dixi tibi: ecce ange=
8.35.c τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὸν τόπον,ὃν εἶπά σοι, ἰδοὺ ἄγγε=
lus meꝰ ꝓcibit ante faciẽ tuã. q̃ ãt
λός μου προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου. ἐν δ' ἂν ἡ
die visitauero: τ inducã sup eos
μέρα ἐπισκέψωμαι, καὶ ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς τὴν ἁ=
pctis eoꝝ. τ ꝑcussit dñs pplm ꝓ
μαρτίαν αὐτῶν. καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν λαὸν περὶ
factura vituli: quẽ fecit aaron.
τῆς ποιήσεως τοῦ μόχου,ὃν ἐποίησεν ἀαρών. Ca.33

A ΘΣ dixit dñs ad moysen: vade τ
καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, πορεύου καὶ
ascẽde hinc tu τ populꝰ tuus: qꝫ eduxisti
ἀνάβηθι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες
de tra egypti: in trã: quã iurauí abrahã
ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τῷ ἀβραὰμ
τ isaac τ iacob. dicẽs: semi=
καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακὼβ. λέγων, τῷ σπέρμα=
ni vꝛo dabo eã. τ mittã ange=
τι ὑμῶν δώσω αὐτήν. καὶ συναποστελῶ τὸν ἄγγε=
lũ meũ ante faciẽ tuã. τ ejiciet amor
λόν μου πρὸ προσώπου σου. καὶ ἐκβαλεῖ τὸν ἀμορ=
reum: τ ethẽũ: τ pherezẽũ: τ gergesẽũ:
ῥαῖον, καὶ χετταῖον, καὶ φερεζαῖον, καὶ γεργεσαῖον,
τ euẽũ: τ ꝓebusẽũ. τ inꝛo
καὶ εὐαῖον, καὶ ἰεβουσαῖον, καὶ χαναναῖον. καὶ εἰσά
ducã te in trã manãtẽ lacte τ melle.nõ.n. coꝫ
ξω εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.οὐ γὰρ μὴ συναπα
cẽdã tecũ: qꝛa pplꝰ dure ceruicis es tu eo:
βῶ μετὰ σοῦ, διὰ τὸ λαὸν σκληροτράχηλόν σε εἶναι,
ne nõ dispdã te in via. τ audiẽs popul
ἵνα μὴ ἐξαναλώσω σε ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς
ꝰ hũ malũ hoc: lugerũt in lu=
τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, κατεπένθησαν ἐν πέν
ctũ. τ dixit dñs filijs ifrael: vos popul
θει. καὶ εἶπε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὑμεῖς λαὸς
dure ceruicis: videte ne plagã aliã inducã
σκληροτράχηλος,ὁρᾶτε μὴ πλησίον ἄλλαι ἐπαγάγω
sup vos: τ dispdã vos. nũc igꝭ deponite
ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς. νῦν οὖν ἀφέλεσθε τὰς
vestes gloriæ vestꝛas: τ ornatũ: τ ostdã tibi
στολὰς τῶν δόξων ὑμῶν,καὶ τὸν κόσμον, καὶ δείξω σοι
q̃ faciã tibi. τ deposuerũt filij ifrael orna
ἃ ποιήσω σε. καὶ περιείλαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν κόσ
tum suũ: τ vestẽ a mõte oreb.
μον αὐτῶν, καὶ τὴν στολὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Χωρήβ.

Transla.Chal.

לְהוֹבֵיהוֹן וְאִם לָא מְחֵי כְעַן מִסִּפְרָךְ דִּכְתַבְתָּ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה מַן דְּחַב קֳדָמַי אֲמְחִינֵיה
מִסִּפְרִי: וּכְעַן אֵיזֵל דַּבַּר יָת עַמָּא לְאַתְרָא דַּמַלֵּילִית לָךְ הָא מַלְאָכִי יְהָךְ קֳדָמָךְ וּבְיוֹם
אַסְעָרוּתִי וְאַסְעַר עֲלֵיהוֹן חוֹבֵיהוֹן: וּמְחָא יְיָ יָת עַמָּא עַל דְּאַשְׁתַּעְבִּידוּ לְעֶגְלָא דְעֲבַד
אַהֲרֹן: Ca.xxxiii. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה אֵיזֵל סַק מִיכָּא אַתְּ וְעַמָּא
דְאַסֵּקְתָּא מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְאַרְעָא דְמַלֵּילִית לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמֵימַר לִבְנָךְ
אֶתְּנִינַהּ: וְאֶשְׁלַח קֳדָמָךְ מַלְאָכָא וְאֵתְרֵיךְ יָת כְּנַעֲנָאֵי וְאֱמוֹרָאֵי וְחִתָּאֵי וּפְרִזָּאֵי
וְחִוָּאֵי וְיבוּסָאֵי: לְאַרְעָא עַבְדָא חַלָב וּדְבַשׁ אֲרֵי לָא אֶסֵּיק שְׁכִינְתִּי בֵּינָךְ אֲרֵי עַם קְשֵׁי
קֳדָל אַתְּ דִּלְמָא אֲשֵׁיצִיתָךְ בְּאָרְחָא: וּשְׁמַע עַמָּא יָת פִּתְגָמָא בִּישָׁא הָדֵין וְיִתְאַבָּלוּן וְלָא
שָׁוִיאוּ גְבַר תִּקּוּן זִינֵיהּ עֲלוֹהִי: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֱמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אַתּוּן עַם קְשֵׁי
קֳדָל שָׁעָה חֲדָא אֵיסֵיק שְׁכִינְתִּי מִבֵּינָךְ וְאֶשֵׁיצִינָךְ וּכְעַן אַעְדִּי תִּקּוּן זִינָךְ מִנָּךְ וְאֶדְלִי
קֳדָמַי מָה אֶעְבֵּיד לָךְ: וְאַעְדִּיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת תִּקּוּן זִינֵיהוֹן מְטוּרָא דְחוֹרֵב: וּמֹשֶׁה

Trãsla.B.Hiero.

noxam: ꝑaut si qnon fa=
cis dele me ooooooooooo
de libro tuo quem scri
psisti. Cui respondit oo
dominus. Qui pecca=
uerit mihi: ooooooooooo
delebo eũ dlibro meo.
Tu autem vade: & duc
populum istum quo
locutus sum tibi. ooooo
Angelus meus ꝑcedet
te. Ego ãt in die vltiõis
visitabo & hoc pecca=
tũ eorum. Percussit aũt
dominus populum ꝑ
reatu vituli: ooooooooooo
quẽ fecerat aarõ.

LOcutusq; est. Ca.33
dñs ad moysen di
cẽs. Vade ascẽde de lo
co isto tu & populus tu
us: quẽ eduxisti de ter
ra egypti: in terrã quã
iurauí abraam ooooooo
isaac & iacob dicens.
Semini tuo ooooooooooo
dabo eã. & mittã ꝑcur
sorẽ tui angelum ooooo
vt eiiciam chananeũ &
amorreum ooooooooo
& etheũ & pherezeũ &
eueũ & iebuseũ: & itres
in terrã fluentẽ lacte
& melle. Nõ enim ascẽ
dã tecũ: qa pplꝰ dure
ceruicis est: ne forte
dispdã te in via. Audi=
ensq; populus sermonẽ
hũc pessimũ luxit: &
nullus ex more idutus
est cultu suo. Dixitq;
dominus ad ooooooooo
moysen. Loquere filí=
is israel. ooooooooooooo
Populus dure ceruicis
es: semel ooooooooooooo
ascẽdã in medio tui & ꝺ
delebo te. Iam nunc oo
depone ornatum tuũ:
vt sciam quid ooooooo
faciam tibi. Deposue=
runt ergo filii israel ooo
ornatũ suum a monte
oreb. Moyses quoq;

Ter.Heb. Exo. Ca.xxxiij. Prãtiua heb.

חַטָּאתָם׃ וְאִם־אַיִן מְחֵנִי־נָא
מִסִּפְרְךָ אֲשֶׁר כָּתָבְתָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חָטָא לִי
אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרִי׃ וְעַתָּה לֵךְ נְחֵה אֶת
הָעָם אֶל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ הִנֵּה
מַלְאָכִי יֵלֵךְ לְפָנֶיךָ וּבְיוֹם פָּקְדִי
וּפָקַדְתִּי עֲלֵהֶם חַטָּאתָם׃ וַיִּנֹּף יְהוָה
אֶת־הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל
אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן׃ Cap.xxxiij.
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ עֲלֵה מִזֶּה אַתָּה
וְהָעָם אֲשֶׁר הֶעֱלִיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ
אֶתְּנֶנָּה׃ וְשָׁלַחְתִּי לְפָנֶיךָ מַלְאָךְ
וְגֵרַשְׁתִּי אֶת הַכְּנַעֲנִי הָאֱמֹרִי
וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ אֶל
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ כִּי לֹא אֶעֱלֶה
בְּקִרְבְּךָ כִּי עַם קְשֵׁה עֹרֶף אַתָּה פֶּן
אֲכַלְךָ בַּדָּרֶךְ׃ וַיִּשְׁמַע הָעָם אֶת הַדָּבָר
הָרָע הַזֶּה וַיִּתְאַבָּלוּ וְלֹא שָׁתוּ
אִישׁ עֶדְיוֹ עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם
עַם קְשֵׁה עֹרֶף רֶגַע אֶחָד
אֶעֱלֶה בְקִרְבְּךָ וְכִלִּיתִיךָ וְעַתָּה
הוֹרֵד עֶדְיְךָ מֵעָלֶיךָ וְאֵדְעָה מַה
אֶעֱשֶׂה לָּךְ׃ וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת עֶדְיָם מֵהַר חוֹרֵב׃ ומֹשֶׁה

Interp.chal. Prãtiua chal.

peccata eoꝝ: si autẽ non: dele me nunc de libro tuo
quem scripsisti. Dixitq; dño ad moysen. Qui peccaue
rit coꝝ mi: delebo eum de libro meo. Nunc autẽ va=
de duc populũ in locũ quẽ locutus sum tibi: ecce an=
gelus meus ibit ante te. Et in die visitationis mee vi
sitabo sup eos peccata eoꝝ. Et percussit dñs populũ:
eo q̃ coluerãt vitulũ: quẽ fecerat aaron. Ca.xx.
LOcutusq; est dominꝰ cuꝫ moyse. Vade descende
hinc tu τ populus quẽ ascendere fecisti de terra
egypti in terram quã iurauí abraham isaac τ iacob:
dicẽs. Filijs tuis dabo eã terrã fluentẽ lacte τ melle.
mittãq; angelũ ãte te: τ ejicã chananeos τ amorreos
et etheos τ pherezeos et eueos τ ꝓebuseos. Non enī
ascendere faciã maiestatẽ meã in medio tui: qꝫ popu=
lus dure ceruicis tu es: ne forte dispердam te in via.
Audiuitq; ppls sermonẽ hunc pessimũ: τ luxerũt: et
nullus posuit ornatũ cultus sui sup se. Dixitq; dño ad
moysen. dic filijs israel: vos estis ppls dure ceruicis:
si vna hora abstulero maiestatẽ meã a te: dispердã te.
Et nunc aufer ornatũ cultus tui a te. Notum est enim
coram me quod facturus sum tibi. Et depusuerũt filij
israel ornatũ cultus sui de monte oreb. Moyses autẽ

Pátitua heb. Ter. Heb. Exo. Ca. xxxiij. Trásla. B. Hiero. Trásla. Gre. lxx. cũ interp. latina

יקח את האהל ונטה לו מחוץ ללחנה רחק ממחנה וקרא לו אהל מועד והיה כל מבקש יהוה יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה: והיה בצאת משה יצא אל האהל יקומו כל העם ונצבו איש פתח אהלו והביטו אחרי משה עד בואו האהלה: והיה כבא משה האהלת ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה: וראה כל העם את עמוד הענן עמד פתח האהל וקם כל העם והשתחוו איש פתח אהלו: ודבר יהוה אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו ושב אל המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל: ויאמר משה אל יהוה ראה אתה אמר אלי העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת ידעתיך בשם וגם מצאת חן בעיני: ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך הודעני נא את דרכך ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה כי עמך הגוי הזה:

tollēs tabernaculū testendit extra castra procul a castrio. vocauit illud tabernaculū testimonij. Et factū ē: oīs populus qui hēbat aliq̄ q̄stionē egrediebatur ad tabernaculū federis extra castra. Cūq̄ egrederetur moyses ad tabernaculū surgebat vniuersa plebs: & stabat vnusquisq̄ in ostio papiliōis sui: respiciebāt q̄ tergū moysi donec ingrederetur tēto riū. Ingresso aūt illo tabernaculū federis descē debat colūna nubis: & stabat ad ostiū. loq̄batur q̄ dñs cū moyse cernētibus vniuersis: q̄ colūna nubis staret ad ostium tabernaculi. Stabantq̄ & ipsi & adorabant per fores tabernaculorum suorum. Loq̄batur aūt dñs ad moysen facie ad faciem: sicut solet loquī hō ad amicū suum. Cunq̄ ille reuerteretur in castra: minister eius iosue filius nun puer nō recedebat de tabernaculo. Dixit autem moyses ad dominum. Precipis vt educā populum istum: & non indicas mihi quē missurus sis mecū pīertim cum dixeris: noui te ex noīe: & inueniſti gratiam coram me. Si ergo inueni gratiā in cōspectu tuo: ostende mihi faciē tuā: vt sciā te & inueniā gratiā ante oculos tuos. Respice populum tuum gentē hanc.

τ accipiēs moyseo tabnaculū: fixit extra castra procul a castrio. τ vocauit ē tabnaculū testimonij. τ factū ē: oio q̄rēo dñm: τ egrediebat in tabnaculū extra castra. q̄ aūt ingrediebatur moyseo in tabnaculū q̄ extra castra: stabat oio pplo cōsiderāteo vnusq̄sq̄ apō hostiū tabnacli sui. τ aspiciebāt abeū te moyse q̄ad ingrederet ille in tabnaculū. vt aūt ingressus ē moyseo in tabnacly: descēdebat colūna nubis: τ stabat ad ostiū tabnaculi: τ loq̄batur moyseo. τ vidēbat oio populus colūnā nubis stātē ad hostiū tabernaculi. τ stabat oio popul. τ adorauerūt vnusq̄sq̄ ab hostio tabernaculi sui. τ locut ē dñs ad moysen: facie ad faciem: sicut solet loquī hō ad amicū suum. τ reuertebat in castra. at seruus iosue filius nun puer nō recedebat de tabernaculo. τ dixit moyseo ad dñm: ecce tu mihi dicis: deduc populū hunc: tu aūt nō indicasti mihi: quē simul mitteo me cum. tu aūt mihi dixisti: noui te pr̄eter oēs: τ gr̄am habeo apō me. si ig̃r inueni gr̄am coram te: ostende mihi teipm manifeste: vt videā te: vt sim inuentēo gr̄az coram te: τ vt sciā: q̄ popul tuus gēs magna hec.

Trans. Chal.

וְנָסִיב יָת מַשְׁכְּנָא וּפְרַסֵיהּ לֵיהּ מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא אַרְחַק מִן מַשְׁרִיתָא וְקָרֵי לֵיהּ מַשְׁכַּן זִמְנָא וַהֲוָה כָּל דְּיָתֵב אוּלְפָּנָא יְהֵי נָפִיק לְמַשְׁכַּן זִמְנָא דְּאִתְגְּלִי מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא וּתְקִיפִין הֲוָה כָּל עַמָּא וְקָיְמִין כָּל גְּבַר בְּתַרְעֵי מַשְׁכְּנֵיהּ וְסָכְלִין אַתְרֵי מֹשֶׁה עַד דְּעָלִיל לְמַשְׁכְּנָא וַהֲוָה כַּד עָלִיל מֹשֶׁה לְמַשְׁכְּנָא נָחִית עַמּוּדָא דַּעֲנָנָא וְקָאֵים פֻּתְרָא מַשְׁכְּנָא וּמְתְמַלֵּיל עִם מֹשֶׁה וְחָזֵן כָּל עַמָּא יָת עַמּוּדָא דַּעֲנָנָא קָאֵים פֻּתְרָא מַשְׁכְּנָא וְסָגְדִין גְּבַר בְּתַרְעֵי מַשְׁכְּנֵיהּ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה מְמַלַּל גְּבָר עִם חַבְרֵיהּ וְתָאֵיב לְמַשְׁרִיתָא וְשׁוּלְהָנֵיהּ יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן עוּלֵימָא לָא עֲדַי מִנּוֹ מַשְׁכְּנָא: וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ חֲזִי אַתְּ אָמַר לִי אַסֵּיק יָת עַמָּא הָדֵין וְאַתְּ לָא אוֹדַעְתָּנִי יָת דְּתִשְׁלַח עִמִּי וְאַתְּ אֲמַרְתְּ רַחֲיתָךְ בְּשׁוּם וְאַף אַשְׁכַּחְתְּ רַחְמִין קֳדָמָי: וּכְעַן אִם כְּעַן אַשְׁכַּחִית רַחְמִין קֳדָמָךְ אוֹדַעְנִי כְּעַן יָת אֹרְחָךְ טָבָר וְאֶדַע רַחֲמִין קֳדָמָךְ וּתְלִי קֳדָמָךְ אֲרֵי עַמָּךְ עַמָּא הָדֵין

Patitua chal. Interp. chal.

שָׁכַן שְׁרָא מַשְׁכְּנָא tulit tabernaculū. et tetendit illud extra castra procul a castrio: τ vocauit illud tabernaculū domꝰ doctrine.
מְבָא Et oio qui querebat doctrinaz a facie dñi egrediebat ad tabernaculū domus doctrine: qō erat extra castra.
קוּם עַתַּד Et cuz egrediebat moyseo ad tabernaculū: surgebat oio pplo: τ stabat vnusq̄sq̄ in ostio tabernaculi sui: et respiciebāt post moysen: donec ingrederet in tabernaculū. τ cū ingrederet tabernaculū: descēdebat colūna nubis: τ stabat i ostio tabernaculi: τ loq̄bat cū moyse. videbatq̄ oio pplo colūnā nubis stantē in ostio tabernaculi: surgebatq̄ oio populus: τ adorabāt vnusq̄sq̄ in ostio tabernaculi sui. Loquebaturq̄ dñs cū moyse verbū ad verbū: sicut loquitur vir cum pximo suo. Et reuertebatur in castra. Ministerq̄ eius iosue filius nun puer nō recedebat de tabernaculo. Dixitq̄ moyseo cotaz dño. Vide quod tu dicis mihi ascendere fac populū istum: τ tu nō indicasti mihi quē missurus sis mecū. tu enim dixisti: vocauī te et noīe τ etiā inuenisti gratiā coram me. Et nunc si inuenī obsecro gratiā in conspectu tuo: ostende mihi viā tuā bonā: vt cognoscā misericordiā tuā: vt inuenīā gratiā in cōspectu tuo. notusq̄ est cotā te q̄ populꝰ iste est pplo tuus.
עֲלָה
יְדַע
שָׁלַח
רַבַּב שְׁבָט
יְדַע שָׁבַח נְלָה

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

et dicit: ipe pcedã te: et requiescet fa
καὶ λέγει, αὐτὸς προπορεύσομαί σου, καὶ καταπαύ
cia te. et dicit ad eũ: si nõ tu ipe tueris
σω σι. καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, εἰ μὴ σὺ αὐτὸς προεύη
nobiscũ: ne me deducas hinc. et quõ notũ
μεθ' ἡμῶν, μή με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν. καὶ πῶς γνωσθή
erit vere: q̃ inueni gratã apud te ego q̃ et
σεται ἀληθῶς, ὅτι εὕρηκα χάριν παρὰ σοὶ ἐγώ τε καὶ
pplus tus. sed coambulãte te nobiscũ: et
ὁ λαός σου. ἀλλὰ συμπορευομένου σου μεθ' ἡμῶν, καὶ
glorificabimur ego q̃ et pplus tus sup̃ om
δοξασθησόμεθα ἐγώ τε καὶ ὁ λαός σου παρὰ πάν
D nes gẽtes: q̃ sup̃ trã sũt. et dixit dñs ad
τα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς ἐστιν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς
moysen: et hunc tibi sermonẽ: quẽ dixisti: faci
μωυσῆν, καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον, ὃν ἐλάλησας, ποιή
am. inuenisti .n. gram coram me: et noui te pre
σω. εὕρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιόν μου, καὶ οἶδά σε πα
ter oẽ. et dixit: oñde mihi tuã gloriã. et
ρὰ πάντας. καὶ λέγει, δεῖξόν μοι τὴν σεαυτοῦ δόξαν. καὶ
dixit: ego preibo prior te gloria mea:
εἶπεν, ἐγὼ παραπορεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου,
et vocabo in noie meo: dñs coram te. et mi
καὶ καλέσω ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, κύριος ἔναντίον σου. καὶ
Roms. sebor: cui misero fuero et clemẽs ero cui clemẽs fuero. τ
9.c. ἐλεήσω, ὃν ἂν ἐλεῶ. καὶ οἰκτιρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. καὶ
dixit: nõ poteris videre faciẽ meã. nõ .n.
εἶπεν, οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. οὐ γὰρ μὴ
videbit hõ faciẽ meã: et viuet. τ
ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται. καὶ
dixit dñs: ecce locus apud me: τ stabis supra
εἶπε κύριος, ἰδοὺ τόπος παρ' ἐμοί, καὶ στήσῃ ἐπὶ τῆς
petrã. q̃ ãt trãsierit gloria mea: τ
πέτρας. ἔσται δ' ἂν παρέλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ
ponã te in foramẽ petre: et protegã
θήσω σε εἰς ὀπὴν τῆς πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ
manu mea sup̃ te: quo ad trãsiero. et aufe
χειρί μου ἐπὶ σέ, ἕως ἂν παρέλθω. καὶ ἀφε
rã manũ meã. et tunc videbis q̃ post
λῶ τὴν χεῖρά μου. καὶ τότε ὄψει τὰ ὀπίσω
me: at facies mea nõ videbitur
μου, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεταί
tibi.
σοι. Ca. 34.

A Et dixit dñs ad moysen: pcide ti
καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, λάξευσον σε
bi pri duas tabulas lapideas: sicut et pri
αυτῷ δύο πλάκας λιθίνας, καθάπερ καὶ αἱ πρῶ
me: et ascẽde ad me in mõtẽ: et scri
ται, καὶ ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ γρά
bam in tabulis q̃ba: q̃ fuerũt in
ψω ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα, ἃ ἦν ἐν ταῖς
tabulis primis:
πλαξὶν ταῖς πρώταις,

Transla. Chal.

וַאֲמַר שְׁכִינְתִּי יְהֵךְ וַאֲנַיַּחְלָךְ׃ וַאֲמַר מֵימְרֵהּ אִם לֵית שְׁכִינְתָּךְ מְהַלְכָא בַּיְתָנָא לָא
תַּסְקִנְנָא מִכָּא וְנִתְיְדַע הֵיכְמָה יִתְיְדַע בְּחִסְיָן קֳדָמָךְ אֲנָא וְעַמָּךְ הֲלָא בְּמֵימְרָךְ
שְׁכִינְתָךְ עִמָּנָא וְתִתְעַבְּדָן לַנָא פְּרִישָׁן לִי וּלְעַמָּךְ מִשְׁנַן מִכָּל עַמָּא דְּעַל אַפֵּי יַרְעָא׃ וַאֲמַר
יְיָ לְמֹשֶׁה גְּבַרָם יָת פִּתְגָמָא הָדֵין דְּמַלֵּילְתָּא אֲעִבֵּיד אֲרֵי אַשְׁכַּחְתָּ רַחְמִין קֳדָמָי וְאַכְּרִיתָךְ
בְּשׁוּם׃ וַאֲמַר אַחֲזִינִי כְּעַן יָת יְקָרָךְ׃ וַאֲמַר אֲנָא אַעְבַּר כָּל יְקָרִי עַל אַפָּךְ וְאֶקְרֵי
בְּשׁוּמָא דַּיְיָ קֳדָמָךְ וְאִיחוֹן עַל מָן דְּאֶחוֹן וְאֶרַחֵם עַל מָן דְּאֲרַחֵם׃ וַאֲמַר לָא תִּיכוֹל
לְמֶחְזֵי יָת אַפַּי אֲרֵי לָא יֶחֱזֵינִי אֱנָשָׁא וְיִתְקַיַּם׃ וַאֲמַר יְיָ הָא אֲתַר קֳדָמָי וְתֵיקוּם
עַל טִינָרָא׃ וִיהֵי כַּד יְעִבַּר יְקָרִי וְאֶשַׁוֵּינָךְ בִּנְקַעַת טִינָרָא וְאָגֵן עֲלָךְ בְּמֵימְרִי עַד
עַד דְּאֶעְבַּר׃ וְאַעְדֵּי יָת יְדִי וְתֶחֱזֵי יָת דַּהֲרֵי וְלֵיקְדָמַי לָא תִתְחֲזֵי׃

Ca. xxxiiij.

וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה גְּסַל לָךְ תְּרֵין לוּחִי אַבְנַיָּא כְּקַדְמָאֵי וְאֶכְתּוֹב
עַל לוּחַיָּא יָת פִּתְגָמַיָּא דַּהֲווֹ עַל לוּחַיָּא קַדְמָאֵי ,,,

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Exo. | Ca. xxxiiij.

אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ׃ וְהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר
וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ
לִי שָׁם עַל רֹאשׁ הָהָר׃ וְאִישׁ לֹא
יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם אִישׁ אַל יֵרָא בְּכָל
הָהָר גַּם הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל יִרְעוּ
אֶל מוּל הָהָר הַהוּא׃ וַיִּפְס�ל שְׁנֵי
לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם
מֹשֶׁה בַבֹּקֶר וַיַּעַל אֶל הַר סִינַי
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ
שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים׃ וַיֵּרֶד יְהוָה
בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא
בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל
פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם
וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת׃
נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן
וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה
פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים וְעַל
בְּנֵי בָנִים עַל שִׁלֵּשִׁים וְעַל
רִבֵּעִים׃ וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה
וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר אִם נָא
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ
נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם קְשֵׁה
עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ
וּנְחַלְתָּנוּ׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי
כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל עַמְּךָ
אֶעֱשֶׂה נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא
נִבְרְאוּ בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הַגּוֹיִם

Pritiua chal. | Interp. chal.

נָסַק
חֲזָא רָעָה
קָדָם
גְּלָה
עְתַד עֲבַר
רְחַק סָנָא עֲבַד
דּוּר עָוֹה תּוּב
זְכָה סָעַר אָתָא
שְׁכַח יְהַב
לְחִשָּׁה שְׁבַק חָסֵן
קוּם עֲבַד גְּבָא

quas cõfregisti & esto paratus mane: & ascendes mane in mõte sinai: stabisq; coram me tibi sup verticẽ mõtis. nullusq; vir ascẽdat tecũ: neq; videat vir q totũ mõtẽ: oues ḋq; & boues nõ pascant e regiõe mõtis illi⁹. dola uitq; duas tabulas lapideas sic priores: & surrexit moyses mane: & ascẽdit in mõtẽ sinai sic ꝓcepat ei dñs: & tulit in mãu ei⁹ duas tabulas lapideas. Et reuelat⁹ ẽ dñs in nube: & stetit cũ eo ibi: & inuocauit i noie dñi. Et trãsiit fecẽ dñs maiestatẽ suã sup faciẽ ei⁹: & inuocauit. Dñe dñe de⁹ misericors & clemẽs: patiẽs & multa facies bona & veritatẽ: custodiẽs bonitatẽ in mille gñationes: dimittẽs iniqtatẽ & scelera & pcta: parcẽs cis q cõuertunt ad legẽ tuã: & nõ iustificãs eos q nõ cõuertunt: visitãs peccata patrũ in filios & in filios filioꝝ scelerator ũ in generationẽ tertiã & in gñationẽ quartam. Festinauitq; moyses & incuruatus est sup terraꝫ et adorauit: & ait. Si inueni nunc gratiã in cõspectu tuo: eat obsecro maiestas dñi inter nos: q; populus vare cervicis ẽ. Et dimittes delicta nra & pcta: & possidebis nos. et ait. Ecce ego iniho pactũ: coram omni populo tuo faciã mirabilia: que nunq; fuerunt creata in vniuersa terra & in omnibus populis. ooooooo

Trãsla. B. Hiero.

quas fregisti.' Esto ᵃparatus ᵇmane: ooo:ooo:ooo ᶜvt ascẽdas stati ᵈin ᶠmõtẽ ᵉsynai: ᵇstabisq; ooo:ooo ᵍmecũ/ ʰsuper ᵐ verticem ⁿmontis. ᵖNullus ooo:ooo ᵍascẽdat ʳtecũ: ᵃ nec ˢ videatur quispiã ᵖ totum ᵗmontẽ: ᶜboues ᵃquoq; & ᵇoues ⁿnon ᶜ pascantur ᵈecontra. ᵇExcidit ergo ᵗduas ooooooooooooooo ᵘtabulas ⁿ lapideas ᵒquales antea fuerant: ᵖ& de nocte consurgens ᵃ ascẽdit ᶠin ⁿmontem ᶠ sinai oo ʳsicut ˢpreceperat ᵇ ei ᵃdo minus ᶜ portans ᵈ secum ᵗtabulas. ᵇCunq; descendisset ᵗdominus ooooooo ᵇper nuben: ᵗstetit moyses ᵐcum eo ᵈ inuocans ᵖnomẽ ᵍdñi. Quo ʳtransseunte ˢcoram ᵗ ooooooooo ᵘeo: ˢait. ʳ Dñator ᵗ dñe ᵃdeus ᵇmisericors ooo:ooo ᶜ& clemẽs ᵇpatiẽs ᶠ& multe ᵉmiserationis ᵇac vera x: ᵍ custodis ᵇ miam ᵗi milia: ᵐ qui aufers ⁿ iniqtatẽ ᵒ& scelera ᵖ atq; pcta: ʳ nil⁹ iusq; apud te p ꝓ ˢ inocẽs est: ᵗ qui reddis ⁿ iniquitatem ᶜ patrum ᵗ filiis ᵃ ac oo ᵇ nepotibus ᵇ in ᶜ tertiam ᶠ& ooooooooooo:ooo:ooooo ᵍquartã progeniẽ. ᵇ Festinauitq; moyses ᵇ curuatus est pronus ᵗ in terrã: ᵐ & adorans ⁿ ait. ᵒ Si ooooo:oo ᵍ inueni ᶠ gram ᵉ in cõspectu tuo ᵗ dñe: ᵗ obsecro vt ⁿ gradiaris ᵗ nobiscũ. ᵇ populus ᵃ enim ᶜ dure ooooo ᵇ cervicis ᶜ est: ᶠ vt auferas ᵍ iniquitates nostras ᵇ atq; pcta: ᵗ nosq; possideas ᵏ Rñdit dominus. ᵐ Ego ⁿ iniho ᵒ pactum ᵖ videntibus ᵍ cunctis: ooooooooo ᶠ signa ᵉ faciã ᵈ que ᶠ nunq; ooooooooooooooooooooo ᶠ visa sunt ᶠ super ᵃ terram ᵇ nec in vllis ᶜ gentibus:

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

ἃ σὺ συνέτριψας, καὶ γίνου ἕτοιμος εἰς τοπρωί, καὶ ἀνα
des ad mõtẽ sinai: & stabis mihi illic in sũ
μίσεις ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ σινᾶ, καὶ στήσῃ μοι ἐκεῖ ἐπ' ἄ
mitate mõtis. & nullus ascẽdat tecũ: neq;
κρου τοῦ ὄρους· καὶ μηδὲ ἰὶς ἀναβήτω μετὰ σοῦ, μὴ
videatur in toto mõte. & oues &
δὲ ὀφείλετω ἐν παντὶ τῷ ὄρει· καὶ τὰ πρόβατα καὶ
boues nõ pascãtur ꝓpe mõtẽ illũ.
οἱ βόες μὴ νεμέσθωσαν πλησίον τοῦ ὄρους ἐκείνου.
& excidit duas tabulas lapideas: sicut &
καὶ ἐλάξευσε δύο πλάκας λιθίνας, καθότερ καὶ
prime. & surgẽs moyses mane: ascẽ
ἃς πρώτας· καὶ ὀρθρίσας μωυσῆς τοπρωΐ, ἀνέ
dit in mõtẽ sinai: sicut ꝓcepit ei
βη εἰς τὸ ὄρος τὸ σινᾶ, καθότι συνέταξεν αὐτῷ
dñs. & accepit moyses secũ duas ta
κύριος· καὶ ἔλαβε μωυσῆς μεθ' ἑαυτοῦ τὰς δύο πλά
bulas lapideas. & descẽdit dñs in nube: &
κας τὰς λιθίνας· καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ
astitit ei illic: & vocauit noie dñi:
παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ, καὶ ἐκάλεσε τῷ ὀνόματι κυρίου,
& trãsiuit dñs ante faciẽ eius. &
καὶ παρῆλθε κύριος πρὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ
vocauit dñs dñs deus clemens & miseri
ἐκάλεσε κύριος κύριος ὁ θεὸς ἐκτίρμων καὶ ἐλεή
cors: patiẽs & multe miserationis & verus: &
μων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός, καὶ
iustitiã seruãs: & faciẽs miaz in mil Diere.
δικαιοσύνην διατηρῶν, καὶ ποιῶν ἐλεος εἰς χιλιά 34.
lia: auferẽs iniqtates: & pcta: & mu
δας, ἀφαιρῶν ἀνομίας, καὶ ἁμαρτίας, καὶ ἀδι
stitias: & reũ nõ purificabit: inducẽs peccata
κίας, καὶ οὐ ἔσοχον ἐν καθαρεῖ, ἐπάγων ἁμαρτίας
patrũ sup filios: et in filios filioꝝ: in ter
πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων, ἐπὶ τρί
tiã et q̃rtã gñationẽ. et festinãs moyses cur
την καὶ τετάρτην γενεάν· καὶ σπεύσας μωυσῆς κύ
uat ⁹ in trã adorauit dñm. et dixit:
ψας ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησε τῷ κυρίῳ· καὶ εἶπεν,
si inueni graz coram te: simul eat
εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, συμπορευέσθω ὁ
dñs ⁹ mecᵒ nobiscũ. pplꝰ .n. dure ceruicis
κύριός μου μεθ' ἡμῶν· ὁ λαὸς γὰρ σκληροτράχηλός ἐσ C
est. et auferes tu pcta nra: et
τιν· καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ τὰς ἁ
delicta nra. et erim⁹ tibi. et dixit dñs ad moy
μαρτίας ἡμῶν· καὶ ἐσόμεθά σου· καὶ εἶπε κύ ρίος μω
ses: ecce ego peno tibi pactũ coram oi
σῆ, ἰδοὺ ἐγὼ τίθημί σοι διαθήκην ἐνώπιον παντὸς
pplꝰ tuo. et faciã gñosa: q̃ nũ factaꝫ est I
τοῦ λαοῦ σου· καὶ ποιήσω ἔνδοξα, ἃ οὐ γέγονται ἐν
tota trã: et in oi gẽte,
πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ ἔθνει·

Transla. Chal.

וְתַנְּחָתָא וְזִמְנִין לְצַפְרָא וְתִסַּק בְּצַפְרָא לְטוּרָא דְסִינַי וְתִתְעַתַּד קֳדָמַי תַּמָּן עַל רֵישׁ
טוּרָא׃ וּגְבַר לָא יִסַּק עִמָּךְ וְאַף אֵינָשׁ לָא יִתְחֲזֵי בְּכָל טוּרָא אַף עָנָא וְתוֹרֵי לָא יִרְעוּן
לְקִבֵּיל טוּרָא הַהוּא׃ וּפְסַל תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא כְּקַדְמָאֵי וְאִקְדֵּים מֹשֶׁה בְּצַפְרָא וְסָלִיק
לְטוּרָא דְסִינַי כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ וּנְסִיב בִּידֵיהּ תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא׃ וְיִתְגְּלִי יְיָ בַּעֲנָנָא
וְיִתְעַתַּד עִמֵּיהּ תַּמָּן וּקְרָא בִּשְׁמָא דַּייָ׃ וְאִתְגְּלִי יְיָ עַל אַפּוֹהִי וּקְרָא יְיָ יְיָ
אֱלָהָא רַחֲמָנָא וְחַנָּנָא סַרְחִיק רְגָז וְסַגִּי טִיבוּ וְקוּשְׁטוֹ׃ נְטַיר טִיבוּ לְאַלְפִּין
דָּרִין שָׁבִיק לַעֲוָנִין וְלִשְׁלוּד וְלְחוֹבִין סָלַח וְלִרְתַּיְנִין לְאוֹרַיְתֵיהּ וְדִלָּא תַיְנִין לָא יְזַכֵּי
סַסֵּיר חוֹבֵי אֲבָהָן עַל בְּנִין וְעַל בְּנֵי בְנִין עַל דָּר תְּלִיתַאי וְעַל דָּר רְבִיעַאי׃ וְאוֹחִי
מֹשֶׁה וּקְרַע עַל אַרְעָא וּסְגִיד׃ וַאֲמַר אִם כְּעַן אַשְׁכַּחִית רַחֲמִין קֳדָמָךְ יְיָ יְתֵיךְ כְּעַן שְׁכִינְתָא
דַּייָ בֵּינָנָא אֲרֵי עַמָּא קְשֵׁי קְדָלָא הוּא וְתִשְׁבּוֹק לַעֲוָנָא וּלְחוֹבָנָא וְתַחְסִינָנָא׃ וַאֲמַר הָא
אֲנָא גָּזַר קְיָם קֳדָם כָּל עַמָּךְ אֶעְבֵּיד פְּרִישָׁן דְּלָא יִתְבְּרִיאוּ בְּכָל אַרְעָא וּבְכָל עַמְמַיָּא

Transla. Chal.

תַּנַּחְתָּא׃ וְזִמְנִין לְצַפְרָא תִּסַּק בְּצַפְרָא לְטוּרָא דְסִינַי וְתִתְעַתַּד קֳדָמַי תַּמָּן עַל רֵישׁ
טוּרָא׃ וּגְבַר לָא יִסַּק עִמָּךְ וְאַף אֵינָשׁ לָא יִתְחֲזֵי בְּכָל טוּרָא אַף עָנָא וְתוֹרֵי לָא יִרְעוּן
לְקִבֵּיל טוּרָא הַהוּא׃ וּפְסַל תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא כְּקַדְמָאֵי וְאִקְדֵּים מֹשֶׁה בְּצַפְרָא וְסָלִיק
לְטוּרָא דְסִינַי כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ וּנְסִיב בִּידֵיהּ תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא׃ וְיִתְגְּלִי יְיָ בַּעֲנָנָא
וְיִתְעַתַּד עִמֵּיהּ תַּמָּן וּקְרָא בִּשְׁמָא דַּייָ׃ וְאִתְגְּלִי יְיָ עַל אַפּוֹהִי וּקְרָא יְיָ יְיָ
אֱלָהָא רַחֲמָנָא וְחַנָּנָא סַרְחִיק רְגָז וְסַגִּי טִיבוּ וְקוּשְׁטוֹ׃ נְטַיר טִיבוּ לְאַלְפִּין
דָּרִין שָׁבִיק לַעֲוָנִין וְלִשְׁלוּד וְלְחוֹבִין סָלַח וְלִרְתַּיְנִין לְאוֹרַיְתֵיהּ וְדִלָּא תַיְנִין לָא יְזַכֵּי
סַסֵּיר חוֹבֵי אֲבָהָן עַל בְּנִין וְעַל בְּנֵי בְנִין עַל דָּר תְּלִיתַאי וְעַל דָּר רְבִיעַאי׃ וְאוֹחִי
מֹשֶׁה וּקְרַע עַל אַרְעָא וּסְגִיד׃ וַאֲמַר אִם כְּעַן אַשְׁכַּחִית רַחֲמִין קֳדָמָךְ יְיָ יְתֵיךְ כְּעַן שְׁכִינְתָא
דַּייָ בֵּינָנָא אֲרֵי עַמָּא קְשֵׁי קְדָלָא הוּא וְתִשְׁבּוֹק לַעֲוָנָא וּלְחוֹבָנָא וְתַחְסִינָנָא׃ וַאֲמַר הָא
אֲנָא גָּזַר קְיָם קֳדָם כָּל עַמָּךְ אֶעְבֵּיד פְּרִישָׁן דְּלָא יִתְבְּרִיאוּ בְּכָל אַרְעָא וּבְכָל עַמְמַיָּא

Trāsla. Gre. Iux. cū interp. latina.

τ videbit olo ppls: in qb⁹ eo tu: opa dñi: q: καὶ ὄψεται πᾶς ὁ λαὸς, ἐν οἷς εἶ σύ, τὰ ἔργα κυ', ὅτι
mirabilia sūt: q̄ ego facia tibi illic. attēde tu θαυμαστά ἐστιν, ἃ ἐγὼ ποιήσω σοι ἐκεῖ· πρόσεχε σὺ
omnia q̄ ego ꝑcipio tibi. ecce ego ejicia ante πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι. ἰδοὺ ἐγὼ ἐκβαλῶ πρὸ
facie ejus amorrei: τ chananei: ποσώπου αὐτῶν τὸν ἀμορραῖον, καὶ τὸν χαναναῖον,
τ ethei: τ pherezei: τ euei: τ καὶ τὸν χετταῖον, καὶ τὸν φερεζαῖον, καὶ τὸν ευαῖον, καὶ
D gergesei: τ iebusei. caue tibi: τὸν γεργεσαῖον, καὶ τὸν ἰεβουσαῖον. πρόσεχε αὐτῷ,
ne forte ꝺispōas pactū hītātib⁹ in μή ποτε διαθῆς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς
tra: in quā tu ingredieris in ea: ne forte fiat of γῆς, εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐν αὐτῇ, μή ποτε γένηται πρὸς
fensio tuj vobis. aras eox ꝺestructis: τ σκόμμα ἐν ὑμῖν. τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ
Deut. 7.4. statuas eox cōfringetis: τ lucos eox τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν
succidetis: τ sculptilia ꝺeox eox cōburetis ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύ
igne: nō .n. adorabitis ꝺeū alīū. nā σετε πυρί, οὐ γὰρ μὴ προσκυνήσετε θεῷ ἑτέρῳ· ὁ γὰρ
ꝺns deus zelotes nomē: ꝺs zelotes est: ne forte θεὸς ζηλωτὸν ὄνομα, θεὸς ζηλωτής ἐστιν, μή ποτε
pōas pactū hītātib⁹ in tra: ꝛ forni διαθῆς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκπορ
cētur post ꝺeos eox: τ [sacrificēt νεύσωσιν ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ θύσωσι τοῖς
ꝺijs eox: τ vocēt .te: τ cōꝺeos ꝺ sacrificijs θεοῖς αὐτῶν, καὶ καλέσωσί σε, καὶ φάγῃς τῶν θυσιῶν
eox: τ accipias ꝺe filiab⁹ eox filijs tuis: αὐτῶν, καὶ λάβῃς τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου
1 Reg. 11.4. τ ꝺe filiab⁹ tuis ꝺeo filijs eox: τ for καὶ τῶν θυγατέρων σου δῷς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκ
nicētur filie tue post ꝺeos eo πορνεύσωσιν αἱ θυγατέρες σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐ
rū: τ fornicari faciāt filios tuos post τῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν τοὺς υἱούς σου ὀπίσω τῶν
ꝺeos eox. τ ꝺeos cōflatiles nō facies tibi ipī. θεῶν αὐτῶν. καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσεις σεαυτῷ.
festū azymox custodies: septē ꝺies cōedes azy τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ, ἑπτὰ ἡμέρας φάγῃ ἄζυ
E ma: sicut ꝑcepi tibi: ad tēp⁹ in mē μα, καθάπερ ἐντέταλμαί σοι, εἰς τὸν καιρὸν ἐν μη
se nouox. in .n. mēse nouox egressꝰ es ex egy νὶ τῶν νέων· ἐν γὰρ τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύ
Exo. 13.4 Luc. 2.23. pto. oē aperiens vuluā: mihi masculina. ꝑmo πτου. πᾶν διανοῖγον μήτραν, ἐμοὶ τὰ ἀρσενικά· πρω
genitū vituli τ ouis. τ ꝑmogenitū sub τότοκον μόχου καὶ προβάτου. καὶ πρωτότοκον ὑπο
tugalio redimes oue. si āt ζυγίου λυτρώσῃ πρόβατον· ἐὰν δὲ

Transla. Chal.

Trāsla. B. Hiero.

ᵇvt cernat ᶠpopulus iste
ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᵍin cuius es medio ʰop⁹
ᵐdomini ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᵒterribile ᵍquod ᵖfactu=
rus sum. ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᵃObserua cuncta ᵗ que
ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᶜhodie ᵇmandaui tibi.
ᵇEgo ipse ᶜeiiciam ᶜᶜᶜᶜᶜ
ᶠante faciē tuā ᵇammor=
reum ᵗ& chananeum ᶜᶜᶜ
ᵏ& etheum ˡpherezeum
quoq⁹ ᵐ& eueum ⁿ& ie=
buseum. ᵒCaue ᵍne vn=
q̄ᵗ ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᶠcum habitatoribꝰ ter
re illius ᵗiungas ᵘ amici=
tias: que ᵛsint ᵗtibi ᵒin ru
inam: ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᶠsed & ᵏaras eorum ˡde=
strue: ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᵐconfringe ˡstatuas: ᵒlu=
cosq⁹ ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᵖsuccide. ᶠNoli ᵘadorare
ᵗdeum ᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜᶜ
ᵘalienū. ᶠDñs ᵗzelotes ᶜᶜ
ᵘnomē eius: ᵇdeus ᵘest ᶜe=
mulator. ᶜNe ᵗineas ᶠpa=
ctum ᵇcū hoibus illarū
ᶠregionū: ne ᵇcū formica
ti fuerit ˡcū ᵐdiis suis: ⁿ &
adorauerit ᵒ simulachra
eorū: ᵖvocet ᵍte q̄ṡpiā ᶠvt
comedas ᵗde imolatis. ᶜᶜ
ᶠNec vxorē ᵘde filiabus
eorū ᶠaccipies ᵗfiliis tuis:
ᶠne ᵘposiq⁹ ᵗipe fuerit for
nicate: ᶜ fornicari faciāt
& ᶜ filios tuos ᶠin ᵘdeos su
os. ᵇDeos ᶜcōflatiles ᵏ nō
ˡfacies ᵐtibi. ᵒSolēnitatē
ᵖazymorū ᵍcustodies.
ᶠSeptē ᵘdiebus ᵗ vescris
ᵘazymis: ˡsicut ᶠpcepi ti=
bi ᵗin tpe ᵘmēsis ᵗnouorū
ᵒMēse ᶜeni ᶠ verni tpis ᵉe=
gressꝰ es ᵍde egypto. ᶜᶜ
ᵍOē ᶜqd aprit ᵘvuluā ᵒgñil
masculini: ˡmeū erit. De
ᵐcūctis ⁿaiantibus: tā de
ᵍbob⁹ q̄ṡ de ᶠouib⁹ meū
erit. ᵘPrimogenitū ᶠasini
ᵘredimes ᵗoue. ᶠSi autem

Ter. Heb. Exo. Ca. xxxiiij. Prītiua heb.

וְרָאָה כָל הָעָם אֲשֶׁר אַתָּה
בְּקִרְבּוֹ אֶת מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי
נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה יִרְא
עִמָּךְ׃ שְׁמָר לְךָ אֵת אֲשֶׁר צוה
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם הִנְנִי גֹרֵשׁ גָּנָה
מִפָּנֶיךָ אֶת הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי
וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃
הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תִּכְרֹת בְּרִית יָשַׁב נכת
לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא
עָלֶיהָ פֶּן יִהְיֶה לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבֶּךָ׃ הָיָה יָקֵשׁ
כִּי אֶת מִזְבְּחֹתָם תִּתֹּצוּן וְאֶת זָבַח טָעַן
מַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּן וְאֶת אֲשֵׁרָיו צָבָא
תְּגֹדָעוּן׃ כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל
אַחֵר כִּי יְהוָה קַנָּא שְׁמוֹ אֵל קַנָּא
הוּא׃ פֶּן תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב כְּרִת
הָאָרֶץ וְזָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם וְזָבְחוּ זָנָה
לֵאלֹהֵיהֶם וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ
מִזִּבְחוֹ׃ וְלָקַחְתָּ מִבְּנֹתָיו לְבָנֶיךָ
וְזָנוּ בְנֹתָיו אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן וְהִזְנוּ
אֶת בָּנֶיךָ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן׃ אֱלֹהֵי
מַסֵּכָה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ׃ אֶת חַג נָסַךְ עָשָׂה
הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל שָׁמַר יום אָכַל
אֶת הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ צָוָה יצא
הָאָבִיב כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב יָצָאתָ הָיָה יָצָא
מִמִּצְרָיִם׃ כָּל פֶּטֶר רֶחֶם לִי וְכָל אָבָב יצא
מִקְנְךָ תִּזָּכָר פֶּטֶר שׁוֹר וָשֶׂה׃ וּפֶטֶר כָּנָה זָכַר
חֲמֹר תִּפְדֶּה שֶׂה וְאִם חָמֹר פָּדָה

Interp. chal.

Vidēbitꝰ oīs populus in cui⁹ medio tu es opus dñi
quia terribile est: qđ ego facio tecū. Observa tibi oīa
que ego precipio tibi hodie. ecce ego ejectā a facie tua
gmorreos ᵗ chananeos ᵗ etheos ᵗ pherezeos ᵗ eueos
ᵗ iebuseos. Caue tibi ne forte ineas pactū cuꝰ ha
bitatorib⁹ terre ad quā tu ingredieris: ne forte sit in
scandallū in medio tui. sed aras eox destruetis: ᵗ sta
tuas eox cōfringetis: ᵗ lucos eox succidetis. non enī
adorabis idola popl⁹: qz dño zelotes nomē eius: deꝰ
zelotes est. ne forte ineas pactū cuꝰ hītatorib⁹ terre.
Et errabunt post idola sua ᵗ sacrificabūt idolis suis:
et vocabūt te vt comedas de sacrificijs eoꝝ: ᵗ tollas
de filiabus suis filijs tuis: ᵗ errabūt filie sue post ido
la sua: ᵗ errare facient filios tuos post idola sua. Deos
conflatiles non facies tibi. Solēnitatem azymo=
rum custodies: septem diebus comedes azyma sicut
preecpi tibi: in tēpore mensis nouarū frugum. Quo
niam in mense nouarum frugum egressus es de egy=
pto. Omne quod aperit vuluam meum est: ᵗ omnes
masculos primogenitos in pecoribus tuis sanctifica
bis: primogenitum bouis ᵗ agni. Primogenitū au=
tem asini redimes pro agno: ᵗ si

Prītiua chal.

חֲזָא נָטַר
פָּקַד תָּרַע
סָטַר גְּזַר עוֹל
הָוָה תָּרַע קוּם
תָּבַר סָצִין סָנַד
טָעָה טָעָה
דְּבַח טָרָא אָכַל
נְסַךְ נְתַר עָבַד
חָגָא נָטַר
יְלַד בָּכַר
פָּרַק

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Trasla. B. Hiero.	Trasla. Gre. lxx. cū interp. latina
לֹא	לא תִפְדֶּה וְעַרַפְתּוֹ כָּל בְּכוֹר בָּנֶיךָ	nec pciū p eo dederis: occidetur. Primogeni	nō redemeris: pcciū vabis eius. oē p̄logenis
תִּפְדֶּה	תִּפְדֶּה וְלֹא יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם:	tū filiorū tuorum redi	μὴ λυτρώσῃ, τιμὴν δώσεις αὐτοῦ. πᾶν πρωτότο
שֵׁשֶׁת	שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם	mes: nec appebis in cō	τῶν filiop̄ tuop̄ redimes. nō apparebis coā
עֲבֹד		spectu meo vacuus. sex	καὶ τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ. ἐνε ἐφήσῃ ἐνώπιόν
הַשְּׁבִיעִי	הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת בֶּחָרִישׁ וּבַקָּצִיר	diebus opaberis: die	me vacuꝰ: sex dies opaberis: at die septi
שַׁבָּת	תִּשְׁבֹּת: וְחַג שָׁבֻעֹת תַּעֲשֶׂה לְךָ	septimo cessabis arare	μου κενός, ἓξ ἡμέρας ἐργᾶ, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδό
חָרִישׁ	בִּכּוּרֵי קְצִיר חִטִּים וְחַג	& metere.	ma requiesces: a semine et messe cessa
קָצִיר	תְּקוּפַת הַשָּׁנָה: שָׁלֹשׁ פְּעָמִים	Solēnitatē hebdoma	μα καταπαύσεις, τῷ σπόρῳ καὶ τῷ ἀμητῷ κα
	בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל זְכוּרְךָ אֶת פְּנֵי	darū facies tibi in	βιῶ. et festū hebdomadaꝝ facies mihi.
	הָאָדֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי	primitiis frugū messis	ταπαύσεις· καὶ ἑορτὴν ἑβδομάδων ποιήσεις μοι,
	אוֹרִישׁ גּוֹיִם מִפָּנֶיךָ וְהִרְחַבְתִּי	tue triticee: & solēnita	initiū metendi tritici: et festū cōgregatiōis me
	אֶת גְּבֻלֶךָ וְלֹא יַחְמֹד אִישׁ אֶת	tē qñ redeūte anni tpe	ἀρχὴν θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἑορτὴν συναγωγῆς με
	אַרְצְךָ בַּעֲלֹתְךָ לֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי	cūcta cōdūtur. Tribus	diante anno. tria tẽpora an
	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה:	tpibus anni apparebit	σοῦνται τοῦ ἐνιαυτοῦ· τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυ
	לֹא תִשְׁחַט עַל חָמֵץ דַּם זִבְחִי וְלֹא	oē masculinū tuū i cō	τοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου
	יָלִין לַבֹּקֶר זֶבַח חַג הַפָּסַח: רֵאשִׁית	spectu oipotentis dñi	deo israel. qñ .n. eiecero gẽtes a
	בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה	dei israel. Cum enim	τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ. ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη ἀπὸ
	אֱלֹהֶיךָ לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב	tulero gentes a facie	facie tua: τ dilatauero fmios tuos nō
	אִמּוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה כְּתָב	tua: & dilatauero	προσώπου σου, καὶ πλατυνῶ τὰ ὅρια σου, ἐνε
	לְךָ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי עַל פִּי	terminos tuos: nullus	δεσιδερήσει γυνὴ τὴν γῆν σου, ἕνεκα τοῦ ἀναβαί
	הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתְּךָ בְּרִית	insidiabitur terre tue:	νειν σε τοῦ ὀφθῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. τρεῖς καιρ
	וְאֶת יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי שָׁם עִם יְהוָה	ascēdente te & apparente in conspe	ρούς τοῦ ἐνιαυτοῦ οὐ σφάξεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυ
	אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה	ctu domini dei tui ter	σίας μου, καὶ οὐκ κοιμηθήσεται εἰς πρωΐ
	לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא שָׁתָה	in anno.	sacrificia festi paschꝰ. primitiae
	וַיִּכְתֹּב עַל הַלֻּחֹת אֶת דִּבְרֵי הַבְּרִית	Non immolabis super	θυσιάσματα ἑορτῆς τὸ πάσχα. τὰ πρωτογενήματα
	עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים: וַיְהִי בְּרִדְתּ מֹשֶׁה	fermēto sanguinē hoc	terre tue inferes in domū dñi dei tui.
	מֵהַר סִינַי וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת בְּיַד	stie mee: neqꝫ reſidebit	τῆς γῆς σου ἐνοίσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.
	מֹשֶׁה בְּרִדְתּוֹ מִן הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא	mane de victimis solē	nō coqueꝭ agnū in lacte mris sue. τ dixit
		nitatis phase. Primiti	οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν
		as frugū terre tue offe	dñs ad moysen: scribe tibi pp̄a hec
		res i domo dñi dei tui.	κύριος πρὸς μωυσῆν, γράψον σεαυτῷ τὰ ῥήματα
		Nō coques hedū i la	hec: in .n. sermonib⁹ his posui tibi fe
		cte matris sue. Dixitꝫ	ταῦτα, ἐπὶ γὰρ τῶν λόγων τούτων τέθειμαί σοι δια
		dñs ad moysē. Scribe	dus: τ israel. τ fuit illic moyses cōā dō
		tibi verba hec: quibus	θήκην, καὶ τῷ Ἰσραήλ· καὶ ἦν ἐκεῖ μωυσῆς ἐναντι κυ
		&	mino quadraginta dies τ q̄draginta no
		tecum & cum israel	ctes. panē nō comedit et aquā nō bibit. et scri
		pepigi fedus.	psit verba hec in tabulis fe
		Fuit ergo ibi cū domi	deris: decē v̄ba. posq̄ām descendit moy
		no moyses	σῆς, τοὺς δέκα λόγους. ὡς δὲ κατέβαινε μωυ
		quadraginta dies & q̄	σῆς ἐκ τοῦ ὄρους σπά, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ τῶν
		draginta noctes:	manib⁹ moysi. descēdēte ām eo de
		panem nō comedit &	χειρῶν μωυσῆ. καταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ ἐκ
		aquam non bibit:	mōte: τ moyses nō
		& scripsit i tabulis ver	τοῦ ὄρους, καὶ μωυσῆς οὐκ
		ba federis	
		decē. Cūq̄ descēderet	
		moyses	
		de mōte sinai: tenebat	
		duas tabulas lapideas	
		testimonii: & ignora	
		bat	

Ecclesi. 35.a

Deut. 14.c. 26.d

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
נְכַף	non redemeris: truncabis caput illius: τ ossa p̄imo	לָא תִפְרוֹק וְתִנְכְּפִיהּ וְכָל בּוּכְרָא דִּבְנָךְ תִּפְרוֹק וְלָא יִתְחֲזוּן קֳדָמָי רֵיקָנִין: שְׁתָּא יוֹמִין
חֲזָא	gen tuū filioꝝ tuoꝝ redimes: τ nō apparebūt coā me	תִּפְלַח וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תְּנוּחַ בְּזִרְעָא וּבַחֲצָדָא תְּנוּחַ וְחָגָא דְּשָׁבוּעַיָא תַּעְבֵּיד לָךְ בְּכוּרֵי
פַּלַח	vacui. Sex diebus opaberis: in die autez septimo re	חֲצַד חִטִּין וְחָגָא דְּכְנָשָׁא בְּסוֹף שַׁתָּא: תְּלָת זִמְנִין בְּשַׁתָּא יִתְחֲזוּן כָּל דְּכוּרֵךְ קֳדָם רבון
עֲבַד	quiesces: in semination tẽpore τ messis quiesces.	עָלְמָא יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל: אֲרֵי אֵיתָרֵיךְ עַמְמִין מִן קֳדָמָךְ וַאֲפְתֵי יָת תְּחוּמָךְ וְלָא
חֲמַד	Solēnitatē quoꝝ hebdomadaꝝ facies tibi in p̄mitijs	יְחַמֵּד אֲינָשׁ יָת אַרְעָךְ בְּסִקָּקָךְ לְאִתְחֲזָאָה קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ תְּלַת זִמְנִין בְּשַׁתָּא: לָא
נְכַס	messis tritici: et solēnitatez qñ egrediēte anno fruct⁹	תְיכוּס עַל חַמִּיעַ דַּם פִּסְחִי וְלָא יְבִיתוּן בַּר מִן עֲדָבָא תַּרְבָּא נִכְסַת חַגָּא עַד צַפְרָא:
בֵּית	cōgregāt. Trib⁹ tpibus in anno appebit oīo masculꝰ	רֵישׁ בְּכוּרֵי אַרְעָךְ תַּיְתֵי לְבֵית מַקְדְּשָׁא דַּייְיָ אֱלָהָךְ לָא תֵיכוֹל בִּשַׁר גַּחֲלָא: וַאֲמַר יְיָ
רֵאשׁ	luꝰ tuus coā dñatore seculi dño deo israel. Ejcia enī	לְמֹשֶׁה כְּתַב לָךְ יָת פִּתְגָמַיָא הָאִלֵּין אֲרֵי עַל פֻּמַיָא הָאִלֵּין גְּזַרִית עִמָּךְ וְעִם
אֲכַל	populos a facie tua: τ dilatabo terminū tuū: neqꝫ cō	יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי תַמָּן עִם יְיָ אַרְבְּעִין יוֹמִין וְאַרְבְּעִין לֵילְוָן לַחְמָא לָא אֲכַל וּמַיָא לָא
שְׁתָה	cupiscet homo terrā tuā cum ascēderis vt appareas	שָׁתֵי וּכְתַב עַל לוּחַיָא יָת פִּתְגָמֵי קְיָמָא עֲשַׂרָא פִּתְגָמִין: וַהֲוָה כַּד נַחֵית מֹשֶׁה מִן טוּרָא
נְכַס	coā dño deo tuo tribus tpibus in anno. Non imola	
בֵּית	bis sup fermento sanguinē phase mei: neqꝫ manebūt	
חֲגַג	extra altare adipes victime solemnitatis vsqꝫ mane.	
רֵאשׁ	Primitias terre tue offeres in domū sanctuarij dñi	
כְּדַשׁ	dei tui. Non comedes carnē cuz lacte. Dixitꝫ dño ad	
כּוּם	moysen. Scribe tibi verba hec: quia p fermonē hoc	
שְׁתָה	verbor peptigi tecū fedus τ cuz israel. Fuitꝫ tbi cum	
נְטַל	dño quadraginta diebus τ q̄draginta octibus: pā	
	nem non comedit τ aquā non bibit. Et scripsit sup tā	
	bulis decē verba federis. Et factū est cū descendisset	
	moyses de mōte sinai: due tabule testimonij erant in	
	manib⁹ moysi cū descēdisset de mon te. Ꝫ oyses aūt ne	

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

sciebat: ꝙ glorificat⁹ fu rat aspect⁹ cutis fa
ὤφθη, ὅτι δεδόξασται ἡ ὄψις τοῦ χρωτὸς τοῦ προσ-
cies sue cū loq̄rek ipse ei. Iet vidit
σώπου αὐτοῦ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν αὐτῷ. καὶ ἴδον
aaron ⁊ oēs filij ifrael moysen: ⁊ erat
ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸν μωυσῆν, καὶ ἦν
glorificat⁹ aspect⁹ cutis faciei ei⁹. et
δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ χρωτὸς τοῦ προσώπου αὐτοῦ. καὶ
timuerūt appropiquare ei. et vocauit eos
ἐφοβήθησαν ἐγγίσαι αὐτῷ. καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς
moyseꝰ: ⁊ cōuersi sūt ad eū aarō ⁊
μωυσῆς, καὶ ἐπεστράφησαν πρὸς αὐτὸν ἀαρὼν καὶ
oēs principes synagoge. ⁊ locut⁹ est
πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς. καὶ ἐλάλησεν
eis moyseꝰ. et post hec accesserūt ad eū
αὐτοῖς μωυσῆς. καὶ μετὰ ταῦτα προσῆλθον πρὸς αὐ-
oēs filij ifrael. et precepit eis
τὸν πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς
oīa: q̄ locut⁹ ē dñs ad eū in mōte
πάντα, ὅσα ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει
sinai. ⁊ postq̄ cessauit loqui ad eos: im
σινᾶ. καὶ ἐπὶ κατέπαυσε λαλῶν πρὸς αὐτούς, ἐπὶ
posuit sup̄ faciē suā velū. q̄ ūt
ἔθηκεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κάλυμμα. ἡνίκα δ' ἂν
ingrediebat moyseꝰ coram dño vt loq̄rek ei:
εἰσεπορεύετο μωυσῆς ἔναντι κυρίου λαλεῖν αὐτῷ,
auferebat velamē: donec exiret. et
περιῃρεῖτο τὸ κάλυμμα, ἕως τοῦ ἐκπορεύσεσθαι. καὶ
egrediēs loq̄bat⁹ oīb⁹ filijs ifrael q̄cūq̄ pce-
ἐξελθὼν ἐλάλει πᾶσι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ὅσα ἐνετεί-
pit illi dñs. et viderūt filij ifrael faciem
λατο αὐτῷ κύριος. καὶ ἴδον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον
moysi: q̄ glorificata erat. et circūposuit moyseꝰ vela-
μωυσῆ, ὅτι δεδόξασται. καὶ περιέθηκε μωυσῆς κάλυμ-
mē sup̄ faciem suā donec ingrederet⁹ ad loquēdū cū eo.
μα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἕως ἂν εἰσπορεύηται λαλεῖν αὐτῷ.

C.35 A

Θ Et cōgregauit moyseꝰ oēm cetū fi-
καὶ συνήγαγεν μωυσῆς πᾶσαν συναγωγὴν υἱ⁹
lioꝝ ifrael. et dixit ad eos: hi sermones q̄s di
ὧν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, οὗτοι οἱ λόγοι, οὓς εἶ
xit dñs facere eos. sex dies facies opa.
πεν κύριος ποιῆσαι αὐτούς. ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα.
at die septima requies sctā sabba-
τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κατάπαυσις ἁγία σάββα-
tū: requies dño oīs faciēs i ea o-
του, ἀνάπαυσις τῷ κυρίῳ. πᾶς ὁ ποιῶν ἐν αὐτῇ ἔρ
p⁹: moriat. nō ardebit ignis in oī habita
γον, τελευτάτω. οὐ καυσίξει πῦρ ἐν πάσαις ταῖς κατοι-
cōe vra in die sabbator⁹. ego dñs. et di
κίαις ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. ἐγὼ κ̄ς. καὶ ἐλά
xit moyseꝰ ad oēs cetū filioꝝ ifrael:
λησε μωυσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν ἰσραήλ,
dicēs: hoc ✠bū: q̄s p̄cepit dñs: dicēs: accipe
λέγων, τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξε κ̄ς, λέγων, λάβε

Transla. Chal.

יְדַע אַרֵי סְגִי זִיו יְקָרָא דַּאֲפּוֹהִי בְּמַטְלָלוּתֵיהּ עִמֵּיהּ: וַחֲזָא אַהֲרֹן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת
מֹשֶׁה וְהָא סְגִי זִיו יְקָרָא דַּאֲפּוֹהִי וְדָחֲלוּ מִלְּאִתְקָרָבָא לְוָתֵיהּ: וּקְרָא לְהוֹן מֹשֶׁה וְתָבוּ
לְוָתֵיהּ אַהֲרֹן וְכָל רַבְרְבַיָּא דִּכְנִשְׁתָּא וּמַלֵּיל מֹשֶׁה עִמְּהוֹן: וּבָתַר כֵּן אִתְקָרִיבוּ כָּל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וּפַקֵּדִינוּן יָת כָּל דְּמַלֵּיל יְיָ עִמֵּיהּ בְּטוּרָא דְּסִינַי: וְשֵׁצִי מֹשֶׁה מִלְּמַלָּאָפְהוֹן
וְיָהַב עַל אַפּוֹהִי בֵּית אַפַּיָּא: וְכַד עָלִיל מֹשֶׁה לְקֳדָם יְיָ לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ מַעְדֵּי יָת אַפַּי
עַד מִפְּקֵיהּ וְנָפֵיק וּמְתַמְלֵיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת דְּמִתְפַּקְּדִין: וְחָזוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת אַפֵּי
אַפֵּי מֹשֶׁה אֲרֵי קַרְנִין זִיו יְקָרָא דַּאֲפֵּי מֹשֶׁה וְאָתִיב מֹשֶׁה יָת בֵּית אַפַּי עַל אַפּוֹהִי עַד
דְּעַיִל לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ: Ca.xxxv. וְאַכְנֵישׁ מֹשֶׁה יָת כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן אִלֵּין פִּתְגָמַיָּא דְּפַקֵּיד יְיָ לְמֶעְבַּד יָתְהוֹן: שְׁתָּא יוֹמִין תִּתְעֲבִיד
עֲבִידְתָּא וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה יְהֵי לְכוֹן קוּדְשָׁא שְׁבַתָּא שְׁבַתָּא קֳדָם יְיָ כָּל דְּיַעְבִּיד בֵּיהּ
עֲבִידְתָּא יִתְקְטֵיל: וְלָא תְּבַעֲרוּן אֶשָׁתָא בְּכָל מוֹתְבָנֵיכוֹן בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְכָל
כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר דֵּין פִּתְגָמָא דְּפַקֵּיד יְיָ לְמֵימָר: סְבוּ

Trāsla. B. Biero.

q̄ cornuta esset facies
sua: ex cōsortio sermōis
domini. m Videntes aūt
aaron & filii israel
cornutā moysi faciem:
timuerunt prope
accedere. Vocatiq̄ ab
eo
reuersi sunt tā aaron q̄
principes
synagoge. Et postquā
locutus est ad eos: eos
venerūt ad eū et oēs fi
lii israel. Quibus prece
pit cuncta que audierat
dñō in monte
sinai. Impletisq̄ sermo
nibus:
posuit velamē sup̄ fa
ciem suam. Qui ingres
sus ad dñm & loquens
cū eo auferebat
donec exiret: & tūc lo
quebatur ad
filios israel oīa que sibi
fuerant imperata. Qui
videbant faciem egre
dientis moysi esse
cornutā: sed operiebat
ille rursus
faciem suam: si quādo
loq̄batur ad eos. Ca. 35
Gitur congregata
omni turba filiorū
israel: dixit
ad eos. hec sunt que
iussit
domin⁹ fieri. Sex dies
facietis opus. Septim⁹
dies erit
vobis sanctus: sabba
tum & requies
dñō. Qui fecerit opus
in eo: occidetur.
Nō succēdetis ignē in
omnibus habitaculis ve
stris per diem sabbati.
Et ait moyses ad
oēm cateruā filiorū israel. Iste est
sermo quē p̄cepit dō
minus dicēs. Separate

Ter. Heb. Exo. Ca. xxxv. Pritiua. heb.

פָּנָה יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ׃
וַיַּרְא אַהֲרֹן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת רָאָה
מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירְאוּ יָרֵא
מִגֶּשֶׁת אֵלָיו׃ וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם מֹשֶׁה נָגַשׁ קָרָא
וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו אַהֲרֹן וְכָל הַנְּשִׂאִים שוב
בָּעֵדָה וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם׃ וְאַחֲרֵי יָעַר רבר
כֵן נִגְּשׁוּ כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְצַוֵּם צוה
אֵת כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אִתּוֹ בְּהַר דבר
סִינָי׃ וַיְכַל מֹשֶׁה מִדַּבֵּר אִתָּם נָתַן
וַיִּתֵּן עַל פָּנָיו מַסְוֶה׃ וּבְבֹא מֹשֶׁה בוא
לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֵּר אִתּוֹ יָסִיר אֶת סור
הַמַּסְוֶה עַד צֵאתוֹ וְיָצָא וְדִבֶּר אֶל יצא
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יְצֻוֶּה׃
וְרָאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵי מֹשֶׁה ראה
כִּי קָרַן עוֹר פְּנֵי מֹשֶׁה שוב
וְהֵשִׁיב
מֹשֶׁה אֶת הַמַּסְוֶה עַל פָּנָיו עַד בֹּאוֹ
לְדַבֵּר אִתּוֹ׃ וַיְקַהֵל מֹשֶׁה Cap. xxxv.
אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר קהל עוד
אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה עשה יום
יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָם׃ שֵׁשֶׁת יָמִים
תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שבע שבת
יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן
לַיהוָה כָּל הָעֹשֶׂה בוֹ מְלָאכָה יום
יוּמָת׃ לֹא תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם בער שבת
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אמר
כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה
הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר׃ קְחוּ לקח

Interp. chal.

sciebat q̄ multiplicat⁹ esset splendor glorie vultus sui
cum loq̄retur cū eo. Viditq̄ aaron ⁊ oēs filij israel moy
sen: ⁊ ecce multiplicat⁹ erat splēdor glorie vultus ei⁹:
timuerūtq̄ accedere ad eum. Et vocauit eos moyseꝰ:
et reuersi sunt ad eū aaron ⁊ oēs principes cōgregatio
nis. et locutus est moyseꝰ cū eis: ⁊ postea accesserunt
oēs filij israel: ⁊ precepit eis oīa q̄ locutus est dñs cū
eo in mōte sinai. Cuiq̄ cōsumasset moyseꝰ loq̄ cū eis:
posuit sup̄ faciē suā velamē. Et cū ingrediebat moyseꝰ
in cōspectū dñi vt loq̄retur cum eo: auferebat velamē
donec exiret: ⁊ egrediebat ⁊ loq̄batur cū filijs israel
q̄ p̄ceptū erat. Videbātq̄ filij israel aspectū vultus
moysi: q̄ multus erat splendor glorie vultus moysi.
Et reducebat moyseꝰ velamē sup̄ faciē suā: donec in
grederetur ad loquendū cum eo. Ca. xxxv.
Congregauitq̄ moyseꝰ oēm cetū filiorū israel: et
ait eis. Hec sunt verba q̄ precepit dñs vt faciatis
ea. Sex diebus fiet opus: in die autē septimo erit vo
bis requies sabbati sancti cōsā dño. oīs qui fecerit in
eo opus occidetur. Non succēdetis ignē in oībus ha
bitationibus vestris in die sabbati. Et ait moyseꝰ ad
omnē congregationē filiorum israel: dicens. Iste est
sermo quem precepit dominus: dicens. Tollite coo

Pritiua chal.

פָּנָה
כָּרַב תוב
רָבַב
יָצָא
עוֹל עָדָה
נָפַק מְלַל פָּקַד
חֲזָא תוב
כָּנַשׁ עֲבַד שְׁרִית
הָוָה
כְּתַל בָּעַר תָּיַב
אָמַר נָסַב

Pūctua heb.	Ter. Heb.	Exo.	Ca. xxxv.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Grc. lxx. cū interp. latina.
רוּם נְדָב	מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה כֹּל נְדִיב	a vobis ipis separationē dño. oia fusci-	παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀφόρισμα κυρίῳ· πᾶς ὁ κατανύσσων	apud vos primitias dño. Ois volūtarius	a vobis ipis separationē dño. oia fusci-
נוּא רוּם	לִבּוֹ יְבִיאֶהָ אֵת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב	pieno corde ferent primitias dño: au-	μένος τῇ καρδίᾳ ἐνέγκωσι τὰς ἀπαρχὰς κυρίῳ, χρυ	& pnoptaio offerat eas domino. Aurum	pieno corde ferent primitias dño: au-
וְכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן	וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרֹת	rum: argētū: es: hyacinthū purpurā: coccinū	σίον, ἀργύριον, χαλκόν, ὑακίνθον, πορφύραν, κόκκινον	& argētū & es: hyacin thum & purpuram: coccū	rum: argētū: es: hyacinthū purpurā: coccinū
תַּחַשִׁים	אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים	duplū filatum: t byssū retortā: t	διπλοῦν διαφοινισμένον, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ	coccūq bis tinctū & byssum: pilos caprarū:	duplū filatum: t byssū retortā: t
שְׁטִים	וְעֵצֵי שִׁטִּים וְשֶׁמֶן לַמָּאוֹר	piloa caprinoa: t pelles arietū rubrica-	τρίχας αἰγείας, καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμέ-	pelleſq arietū rubrica tas & hyacinthinas:	piloa caprinoa: t pelles arietū rubrica-
	וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת	tas: t pelles hyacithinas: t ligna i putribilia: et ole	νας, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα, καὶ ἔλαι	ligna fethim & oleum ad luminaria cōcināda:	tas: t pelles hyacithinas: t ligna i putribilia: et ole
הַסַּמִּים	אֶבְנֵי שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן	um ad illumiatiōez: et thymiama ad olei vnctio-	ον εἰς τὸν φαῦσιν, καὶ θυμίαμα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρί-	& vt cōficiatur vnguē tum & thymiama	um ad illumiatiōez: et thymiama ad olei vnctio-
	וְכֹל חֹכַם לֵב בָּכֶם יָבֹאוּ וְיַעֲשׂוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר	nis et ad cōpositionē thymiamatis: et lapideo	σεως καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος, καὶ λίθους	suauiſſimū: lapides ony chinos & gemmas ad ornatū ſuphumera-	nis et ad cōpositionē thymiamatis: et lapideo
אָפֹד	צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵבִיאוּ	sardioa: t lapideo in sculpturā: ad ſuphumera	σαρδίους, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφήν, εἰς τὴν ἐπωμί-	lis & rōnalis. Quiſquis veſtrum ſapiens ē: ve-	sardioa: t lapideo in sculpturā: ad ſuphumera
עָשָׂה	מִצְוֹה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵבִיאוּ	le: t in rōnale. t oia ſapiēo mēte ſuo	δα, καὶ εἰς τὸ λογεῖον· καὶ πᾶς ὁ σοφὸς τῇ διανοίᾳ ἐν ὑ	niat & faciat quod dñs imperauerat ta-	le: t in rōnale. t oia ſapiēo mēte ſuo
שָׁכַן	אֶת אֲהָלוֹ וְאֶת מִכְסֵהוּ אֶת קְרָסָיו וְאֶת	bio: venīēo operetur oia q̄ pcepit dño.	μῖν, ἀλλὰ ἐργάζεσθω πάντα ὅσα συνέταξε κύριος·	bernaculū: & tectū ei atq; operimentū anu-	bio: venīēo operetur oia q̄ pcepit dño.
כְּסֶה	בְּרִיחָו אֶת עַמֻּדָיו וְאֶת אֲדָנָיו וְאֶת	tabnaculū: ppugnacula: t operimen-	τὴν σκηνὴν, τὰ παραρύματα, καὶ τὰ κατακαλύμ-	los & tabulata cū vectibus: paxillos &	tabnaculū: ppugnacula: t operimen-
בָּרַח עֻפַּד	מָסַךְ לְפֶתַח הָאֹהֶל לַמִּשְׁכָּן וְאֶת מִזְבַּח	ta: t fibulaa: t colūnae: t ve-	ματα, καὶ τὰ διατόνια, καὶ τοὺς σύλους, καὶ τοὺς μο	baſes: arcā & vectes:	ta: t fibulaa: t colūnae: t ve-
אַדְנָיו וְאֶת הַכִּיֹּר וְאֶת כַּנּוֹ וְאֶת בַּדָּיו אֶת	הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לוֹ אֶת	cta: t partilloo: et baſeo: ar	χλούς, καὶ τοὺς πασσάλους, καὶ τοὺς βάσεις, τὴν κι-	propitiatoriū & velū: quod ante illud oppan-	cta: t partilloo: et baſeo: ar
הַכְּפֹרֶת וְאֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ	בַּדָּיו וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְאֶת כֹּל כְּלִי	cam: t vectes eius: t ppitiatoriū:	βωτόν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον,	ditur: mēſam cū vectibus & vaſis &	cam: t vectes eius: t ppitiatoriū:
הַשֻּׁלְחָן וְאֶת בַּדָּיו וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְאֶת	כִּיּוֹר וְכַנּוֹ וְאֶת יְרִיעֹת הֶחָצֵר אֶת עַמֻּדֶיהָ	velū: et mēſam: et	καὶ τὸ καταπέτασμα, καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ τοὺς	propoſitionis panibus: candelabrum ad	velū: et mēſam: et
לֶחֶם הַפָּנִים וְאֶת מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת כֵּלֶיהָ	וְאֶת אַדְנֵיהֶן וְאֶת הַמָּסָךְ לְשַׁעַר הֶחָצֵר אֶת	vectes eius: et oia vaſa eius: et	ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ	luminaria ſuſtētāda. vaſa illius & lucernas &	vectes eius: et oia vaſa eius: et
וְאֶת נֵרֹתֶיהָ וְאֶת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר וְאֶת מִזְבַּח	יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת מֵיתָרֵיהֶם	panes ppoſitiōis: et cādelabrū lumi	τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φω	oleū ad nutrimenta ignium: altare	panes ppoſitiōis: et cādelabrū lumi
הַקְּטֹרֶת וְאֶת בַּדֵּיו וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת	וְאֶת בִּגְדֵי הַשָּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת בִּגְדֵי	nis: et oia vaſa eius: et lucernas et	τός, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς λύχνους αὐ	thymiamatis: & vectes & oleum vnctionis & thymiama	nis: et oia vaſa eius: et lucernas et
קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת מָסַךְ הַפֶּתַח לְפֶתַח	הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן	oleū ad luminis. et altare thymia-	τοὺς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς λύχνους αὐ	aromatis: ex aromatibus: tentorium ad oſtiū ta-	oleū ad luminis. et altare thymia-
הַמִּשְׁכָּן וְאֶת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת מִכְבָּרוֹ	בְּהֵן וְאֶת בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן בְּהֵן וְאֶת בִּגְדֵי	tis: et vecteo eius: et oleū vnctio	τοὺς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός· καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιά	bernaculi: altare holocauſti & craticulam eius eneam cum vectibus & vaſis	tis: et vecteo eius: et oleū vnctio
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לוֹ אֶת כֵּלָיו וְאֶת כָּל כְּלִי	הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן	matis: et vecteo eius: et oleū vnctio	ματος, καὶ τῆς ἀναφορεῖς αὐτῆ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσε	ſuis. labrum & baſim eius: cortinas atrii cum columnis & baſibus: tentorium in foribus veſtibuli: paxillos	matis: et vecteo eius: et oleū vnctio
שֵׁרֵת אֶת הַכִּיֹּר וְאֶת כַּנּוֹ וְאֶת מִכְבַּר	הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לוֹ אֶת כֵּלָיו וְאֶת כָּל כְּלִי	nis: et thymiama cōpositiōis: et velū	ως, καὶ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὸ πίλαστρον τῆς		nis: et thymiama cōpositiōis: et velū
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לוֹ אֶת בַּדָּיו וְאֶת כָּל כֵּלָיו	שֵׁרֵת אֶת הַכִּיֹּר וְאֶת כַּנּוֹ וְאֶת מִכְבַּר	poſte tabnacli: et altare holocauſti: t	θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ὁλοκαυτώματος, καὶ		poſte tabnacli: et altare holocauſti: t
אֲשֶׁר לוֹ לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֹל עֲבֹדָתוֹ	וְאֶת מִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְאֶת מִשְׁפָּטוֹ הַקֹּדֶשׁ וְאֵת	craticulā eī eneā: t vecteo eius: et oia	τὴν ἐχάραν αὐτῆ, τὴν χαλκῆν, καὶ τὰς ἀναφορεῖς αὐτῆ, καὶ πάντα		craticulā eī eneā: t vecteo eius: et oia
וְאֶת מִכְסֵה הָאֹהֶל עַל פִּתְחוֹ וְאֶת מִכְסֵה	בִּגְדֵי הַשָּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וְאֶת בִּגְדֵי	vaſa eius: et labrū: et baſim eius. t cortinas	τὰ σκεύη αὐτῆ, καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτῆ. καὶ τὰς αὐ		vaſa eius: et labrū: et baſim eius. t cortinas
פֶּתַח שַׁעַר הֶחָצֵר אֶת מֵיתָרָיו וְאֶת יִתְדֹתֶיהָ	הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן	atrii: t colūnas eius: t baſeo eius. t	λὰς, καὶ τοὺς σύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς. καὶ τὸ		atrii: t colūnas eius: t baſeo eius. t
וְאֶת כָּל כְּלִי עֲבֹדַת מִשְׁכַּן לְאֹהֶל מוֹעֵד	בְּהֵן וְאֶת בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן בְּהֵן וְאֶת	velū poſte atrii: et paxillos tabnacli:	ὑπόστασον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς,		velū poſte atrii: et paxillos tabnacli:

Pūctua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
פַּר שַׂרְעָה אַתָּא	et vobis primitias coram dño. Dis qui fuerit volun	מִנְּכוֹן אַפְרְשׁוּתָא קֳדָם יְיָ כָּל דְּיִתְרְעֵי לִבֵּיהּ יַיְתֵי יָתַהּ אַפְרְשׁוּתָא קֳדָם יְיָ דְּהַבָּא
עֵז סְמָק	tarius et qui fuerit de suo afferat primitias coram dño: aurum	וְכַסְפָּא וּנְחָשָׁא וְתֵכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וְצִבְעָא זְהוֹרִי וּבוּץ וְמַעְזֵי וּמְשְׁכֵי דְּדִכְרֵי וְכַסְפֵּי
שׁוּט עֲהַר רָבַב	et argentū t es t hyacinthū t purpurā t coccinum et	וּמְשְׁכֵי סַסְגוֹנָא וְאַעֵי שִׁטִּין וּמְשְׁחָא לְאַנְהָרוּתָא בּוֹסְמֵיָא לְמִשְׁחָא רְגוּתָא וְלִקְטֹרֶת
שָׁלַם	byſſum t pilos caprarū: t pelles arietū rubricatas et	בּוֹסְמֵיָא וְאַבְנֵי בוּרְלָא וְאַבְנֵי אֲשְׁלְמוּתָא לְשַׁכְמָא וּלְחוּשְׁנָא וְכָל מַבְרֵי
אֲתָא עֲבַד שָׁכַן	pelles hyacinthinas t ligna ſetim: t oleū ad lumina	לְבָא דְּכֵן יֵיתוּן וְיַעְבְּדוּן יָת כָּל דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מַשְׁכְּנָא יָת פְּרִיסֵיהּ וְיָת חִוַּאֵיהּ יָת
פְּרִיקָא דָּבָא	ria: aromata in vnguētum vnctionis t in thymiama	פּוֹרְפּוֹרֵיהּ וְיָת בַּפּוּרְתָּא דְּקָרְתָּא יָת עַמּוּדוֹהִי וְיָת סַמְכוֹהִי יָת אַרוֹנָא וְיָת אַרְיוֹהִי
מָאן	aromatū. Et lapides onychinos t lapides vt impleāt	וְיָת בַּפּוּרְתָּא דְּסָהֲדוּתָא יָת בַּדָּרָהָא וְיָת כָּל מָנְיָנֵיהּ וְיָת כָּל מָנֵי בֵיתֵיהּ
נוּר נְהַר	celaturas que sunt in superhumerali t in rationali.	אַפַּיָּא וְיָת מְנָרְתָּא דְּאַנְהָרוּתָא וְיָת מָנָהָא וְיָת בּוּצִינָהָא וְיָת מִשְׁחָא דְּאַנְהָרוּתָא וְיָת
דַּמָּה	Et sapientes corde qui sunt in vobis veniāt t fa-	מַדְבְּחָא דְּקְטוֹרֶת בּוֹסְמַיָּא וְיָת אַרְיוֹהִי וְיָת מְשְׁחָא דְּרְבוּתָא וְיָת קְטוֹרֶת בּוֹסְמַיָּא וְיָת
שָׁכַן עֲלָה	ciant oia que precepit dño: tabernaculū t tentorium	פָּרְסָא דִּתְרַע יְקָרָא מַשְׁכְּנָא יָת מַדְבְּחָא דְּעַלָתָא וְיָת סְרָדָא דְּנְחָשָׁא דִּילֵיהּ יָת
דּוּר סָכָּא	eius: t operimentū eius: fibulaa eius t tabulaa ei:	אַרְיוֹהִי וְיָת כָּל מָנוֹהִי יָת כִּיּוֹרָא וְיָת כַּסְיֵיהּ: יָת סִדְרֵי דַּרְתָּא יָת עַמּוּדַיָּא
	et vectes eius: columnaa eius: et baſeo eius: arcam	וְיָת פַּרְסָא דִּתְרַע דַּרְתָּא: יָת מַדְבְּרָא דְּעַלָתָא וְיָת סְרָדָא דְּנְחָשָׁא דִּילֵיהּ יָת
	t vectes eius: t propiciatoriū t velus quod extendit.	אַרְיוֹהִי וְיָת כָּל מָנוֹהִי דְּלְמִשְׁמְשָׁא בְּקֻדְשָׁא יָת בִּגְדֵי
	Mensam t vectes eius t omnia vaſa eius: t panem	
	ppositionis: t cādelabrū illuminationis t vaſa ei t	
	lucernas eius: t oleum ad illuminandū: altaregs in-	
	censi aromatum t vectes eius: t oleum vnctionis: et	
	thymiama aromatū. Et tentorium ostij ad portam ta	
	bernaculi. altare holocauſti t rete eneū eius t vectes	
	eius t omnia vaſa eius: labrum t baſim eius. Cortī-	
	nas atrij columnas eius t baſeo eius et tentorium	
	porte atrij: paxillos	

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Viero.	Ter. Heb. Exo. Ca.xxxv.	Pritiua.heb.
et parilloꝰ atriꝰ: et funiculoꝰ eaꝝ:	tabernaculi atriiꝰcum	הַמִּשְׁכָּן ׀ וְאֶת־ יְתֵדֹת ׀ הֶחָצֵר ׀ וְאֶת	
καὶ τὰς πασσάλους τῆς αὐλῆς, καὶ τὰς χοινίκας αὐτῶν,	funiculis suis: vestimẽ	מֵיתָרֵיהֶם וְאֶת־בִּגְדֵי הַשָּׂרָד לְשָׁרֵת	
et veſteꝰ ſctũ aarõ ſacerdotio: et ve	ta quorũ vſus eſt in mi	בַּקֹּדֶשׁ ׀ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ ׀ לְאַהֲרֹן	יתר
καὶ τὰς στολὰς τὰς ἁγίας ἀαρὼν τοῦ ἱερεῖν, καὶ τὰς στο	ſterio: ſactuarii. Veſtes	הַכֹּהֵן ׀ וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן: וַיֵּצְאוּ	
ſteꝰ: in q̃bꝰ miniſtrabãt in tẽpo in ſactuario:	aaron	כָּל־ עֲדַת ׀ בְּנֵי ׀ יִשְׂרָאֵל ׀ מִלִּפְנֵי	יצא
λάς, ἐν αἷς λειτουργήσουσιν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ,	põtificis ac filiorũ eius	מֹשֶׁה: וַיָּבִיאוּ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ	בוא
et tunicaꝰ filiꝭ aaron ſacerdotij: et	vt ſacerdotio fungãtur	לִבּוֹ ׀ וְכֹל אֲשֶׁר נְדָבָה רוּחוֹ ׀ אֹתָם	
καὶ τοὺς χιτῶνας τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν τῆς ἱερατείας, καὶ	mihi. Egreſſaq; omnis	הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת ׀ יְהוָה ׀ לִמְלֶאכֶת	בוא/רום/לַאֲך
oleũ vnctiõis: et thymiama cõpo	multitudo filiorũ iſra	יִצר	
τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέ	el de cõſpectu moyſi:	אֹהֶל מוֹעֵד ׀ וּלְכָל ׀ עֲבֹדָתוֹ ׀ וּלְבִגְדֵי	
ſitiõis. et exiit oꝭ multitudo filiorꝫ iſrael a	obtulerunt	הַקֹּדֶשׁ: וַיָּבִיאוּ הָאֲנָשִׁים ׀ עַל	
σεως· καὶ ἐξῆλθε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν ἰσραὴλ ἀπὸ	mẽte prõptiſſima atq;	הַנָּשִׁים ׀ כָּל נְדִיב לֵב ׀ הֵבִיאוּ ׀ חַח	נשׂה/נדב/בוא
moyſe: et adduxit vnuſqſq; tulit eoꝝ eoꝝ:	deuota	וָנֶזֶם וְטַבַּעַת וְכוּמָז ׀ כָּל ׀ כְּלִי ׀ זָהָב	כּמז
μωυσῆ, καὶ ἤνεγκεν ἕκαστος ὧν ἔφερεν αὐτῶν ἡ καρ	primitias domino: ad	וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף ׀ תְּנוּפַת זָהָב	נוף
et q̃bꝰ viſũ ẽ aliꝭ eoꝝ: obtulerũt ſegre	faciendum opus	לַיהוָה: וְכָל ׀ אִישׁ ׀ אֲשֶׁר נִמְצָא	מצא
δία, καὶοἷς ἔδοξε τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ἤνεγκαν ἀφαί	tabernaculi teſtimonii.	אִתּוֹ ׀ תְּכֵלֶת ׀ וְאַרְגָּמָן ׀ וְתוֹלַעַת שָׁנִי	תלע/שנה
gationẽ dõo ad oꝭa opa tabnacli teſti	Quicquid ad cultũ &	וְעֵשׁ וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים	עור/אדם
ρεμα κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ	ad veſtes ſanctas neceſ	וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ: כָּל ׀ מֵרִים	רום
monij: et ad oꝭa accelſoria eius: et ad om	farium erat: viri cum	תְּרוּמַת כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת הֵבִיאוּ ׀ אֶת	
τυρίου, καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς, καὶ εἰς πά	mulieribus prebuerũt	תְּרוּמַת ׀ יְהוָה ׀ וְכֹל ׀ אֲשֶׁר ׀ נִמְצָא	
neo veſteo ſactuarij. et obtuleſt viri	armillas & inaures anulos &	אִתּוֹ ׀ עֲצֵי ׀ שִׁטִּים ׀ לְכָל ׀ מְלֶאכֶת	שוט/לַאֲך
σας τοὺς στολὰς τοῦ ἁγίου· καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες	dextralia. Oẽ vas aure	הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ: וְכָל ׀ אִשָּׁה ׀ חַכְמַת	איש
ve vxoꝛib⁹ oib⁹: q̃bꝰ viſũ ẽ ĩ mẽte:	um in donaria dñi ſepa	לֵב בְּיָדֶיהָ טָווּ ׀ וַיָּבִיאוּ ׀ מַטְוֶה ׀ אֶת	טוה
παρὰ τῶν γυναικῶν πᾶσιν, ὧν ἔδοξε τῇ διανοίᾳ,	tũ eſt. Si quis habebat aurum:	הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאַרְגָּמָן אֶת תּוֹלַעַת	
obtuleſt ſigilla: et inaures: et anuloꝭ:	hyacinthũ & purpurã:	הַשָּׁנִי וְאֶת הַשֵּׁשׁ: וְכָל ׀ הַנָּשִׁים	
ἤνεγκαν σφραγίδας, καὶ ἐνώτια, καὶ δακτυλίους,	coccũq; bis tinctum:	אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֹתָנָה בְּחָכְמָה טָווּ	
et torq̃ſ: et dextralia: et oẽ vaſ	byſſum & pilos capra	אֶת הָעִזִּים: וְהַנְּשִׂאִם הֵבִיאוּ אֶת	
καὶ ἐμπλίκια, καὶ περιδέξια, καὶ πᾶν σκεῦος	rũ: pelles arietũ rubri	אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֶת אַבְנֵי הַמִּלֻּאִים	
aureũ. et oẽs q̃ obtuleſt ſegregationẽ auri	catas & hyacinthinas:		
χρυσοῦν· καὶ πᾶσαις ὅσαι ἤνεγκαν ἀφαίρεμα χρυσί	argenti eriſq; metalla		
oũ. et oꝭ cui inuẽtũ ẽ apꝰ eũ hyacinthus: et	obtulerunt		
ου κυρίῳ· καὶ πᾶς ᾧ εὑρέθη παρ' αὐτῷ ὑάκινθος, καὶ	domino:		
purpura: et coccinũ: et byſſus: et pelleꝭ	lignaq; ſethim in vari		
πορφύρα, καὶ κόκκινον, καὶ βύσσος, καὶ δέρματα	os vſus. Sed		
D arietũ rubricate: et pelleꝭ hyacinthine: ob	& mulieres docte		
κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, ὃ	que neuerant dederũt		
tulerũt. et oꝭ ſeparãs ſeparationẽ: argẽtũ	hyacinthum purpurã		
νεγκαν· καὶ πᾶς ὁ ἀφαιρῶν τὸ ἀφαίρεμα, ἀργύριον	ac vermiculum		
et eꝭ obtuleſt ſeparatiõeꝭ vũo.	ac byſſum &		
καὶ χαλκοῦν ἤνεγκαν τὰ ἀφαιρέματα τῷ κυρίῳ.	pilos caprarũ: ſpõte p		
et apꝰ q̃s in vẽta ſũt ligna ſputribilia ſoꝭa ope	pria cuncta tribuentes.		
καὶ παρ' οἷς εὑρέθη ξύλα ἄσηπτα εἰς πᾶσαν τὴν ἐρ	Principes vero obtule		
ra fabricatiõis: obtulerũt. et oꝭ mulier ſapiẽs	runt lapides onychi		
γασίας κατασκευῆς, ἤνεγκαν· καὶπᾶσα γυνὴ σοφὴ τῇ	nos: & gemmas		
mẽte ſ mãib⁹ ad filãdũ: obtuleſt filaꝛa			
διανοίᾳ ταῖς χερσὶν νήθειν, ἤνεγκαν πεποιημένα τὴν			
hyacinthũ: et purpurã: et coccinũ: et			
ὑακίνθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ			
byſſuꝫ. et oẽs mulieres: q̃bꝰ viſũ ẽ			
τὴν βύσσον· καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, ὅσας ἔδοξε τῇ			
in mẽte eaꝝ in ſapiẽtia neuerũt piloꝭ caprinoꝭ. et			
διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ, ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας· καὶ οἱ			
ꝓncipes obtulerũt lapideꝭ ſmaragdi: et lapideꝭ			
ἀρχοντες ἤνεγκαν τοὺς λίθους τῆς σμαραγδου, καὶ τοὺς λίθους τῆς			

Transla.Chal.

Interp̃.chal.	Pritiua chal.
tabernaculi t partiloꝭ atrũ t funiculoꝭ eius: veſteꝭ	מַשְׁכָּנָא
miniſterũ vt miniſtrẽt in ſanctuario: veſteſq; ſanctas	אָתָא דְּרָשׁ
aaron ſacerdotis: t veſteꝭ filioꝝ eius vt miniſtrent.	אָתָא נְשָׂה שָׂרָא
Egreſſaq; eſt oꝭ cõgregatio filioꝝ iſrael ꝺe cõſpectu	רוּם שָׂ רַת
moyſi. Et venerũt oẽs viri qui ex coꝛde ſuo ſe obtule	עָזַז סְמַק אָתָא
rũt: t oꝭ qui habuit ſpiritũ perfectũ obtulit ꝑmittias	רוּם
coꝛam dño in opus tabernaculi fꝺeꝛio t ad oẽm cul	שׁוּט אָתָא
tum eius t ad veſteꝭ ſanctas. Obtuleruntq; viri cum	רַעָה
mulieribus oẽs ex coꝛde volũtario obtulerunt armilꝫ	רָבַב שָׂלַם
las t inaures: anuloꝭ t ꝺextralia: t omne vas aureũ.	
Et oꝭ vir qui ſeparauit ꝑmittias auri coꝛam dño:	
omniſq; apuꝺ quẽ inuentus eſt hyacinthus t purpu	
ra t coccinus t byſſus retoꝛta t pili caꝑarũ t pelleꝭ	
arietũ rubeicate t pelleꝭ hyacinthine: obtuleſt. oꝭ q̃	
ſeparauit ꝑmittias argenti t eriſ: obtulerũt ꝑmit	
tias coꝛam dño. Et oꝭ apuꝺ quẽ inuenta ſunt ligna	
ſetim aꝺ omne opus miniſterũ obtulerũt. Oꝭq; mu	
lier ſapiens coꝛde manibus ſuis nebat: t aꝺꝺucebãt	
hyacinthũ t purpuram t coccinũ t byſſum que neue	
rant. Et oẽs mulieres que volebant cum ſapientia	
coꝛdis earũ nebant piloꝭ caꝑarum. Principes autẽ	
obtulerũt lapides onychinos t lapides aꝺ implẽꝺas	

Transla.Chal.

מַשְׁכְּנָא וְיָת סִיכֵי דַּהֲוָא וְיָת אַסוּרֵיהוֹן: יָת לְבוּשֵׁי שְׁמוּשָׁא לְשַׁמָּשָׁא בְּקוּדְשָׁא יָת	
לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן כָּהֲנָא וְיָת לְבוּשֵׁי בְנֹהִי לְשַׁמָּשָׁא: וּנְפַקוּ כָּל בְּנֵי מַתְנִי	
יִשְׂרָאֵל מִן קֳדָם מֹשֶׁה: וַאֲתוֹ כָּל גְּבַר דְּיִתְרְעֵי לִבֵּיהּ וְכָל דְּאִתְעַתַּד רוּחֵיהּ עִמֵּיהּ אַיְתִי	
יָת אֲפְרַשׁוּתָא דַּייָ לְעֵבִידַת מַשְׁכַּן זִמְנָא וּלְכָל פּוּלְחָנֵיהּ וְלִלְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא:	
וּמַיְתָן גּוּבְרַיָּא עִם נְשַׁיָּא כָּל דְּיִתְרְעֵי לִבַּיהּ אַיְתִיוּ שִׁירִין וְשִׁבְּצִין וְעִזְקָן וּמָרְגָּד כָּל מָאן	
דְּדַבַּר וְכָל גְּבַר דְּאִתְרְמִית עֲלוֹהִי דַּהֲבָא מֵהַבָּא דְּיִשְׁתְּכַח עִמֵּיהּ תַּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא	
וּצְבָע זְהוֹרִי וּבוּץ שֵׁזִיר וְעִזֵּין שְׁזִיר וְמַשְׁכֵי דְּדַכְרֵי מְסַפְּנֵי וּמַשְׁכֵי דְּסַסְגּוֹנָא אַיְתִיו: כָּל	
דְּאַרִים אַרְמוּת סָמְקָא וּמַחֲשָׁא אַיְתִיו יָת אַפְרַשׁוּתָא דַּייָ וְכָל דְּאִשְׁתְּכַח עִמֵּיהּ	
אַעֵי שִׁטִּין לְכָל עִבִידַת פּוּלְחָנָא אַיְתִיו: וְכָל אִיתַתָא חַכִּימַת לִבָּא בִּידַהָא עַזְלָא וְיַתְהֵן	
כַּד עַזִּיל יָת תַּכְלָא וְיָת אַרְגְּוָנָא וְיָת צְבָע זְהוֹרִי וְיָת בּוּצָא: וְכָל נְשַׁיָּא	יִתְרְעֵי לִבְּהֵן
יַתְהֵן פָּתְכִיתָא עַזְלָן יָת מַעְזֵי: וְרַבְרְבַיָּא אַיְתִיו יָת אַבְנֵי בּוֹרְלָא וְיָת אַבְנֵי אֲשְׁלַמוּתָא	

Pútiua beb. Ter. Heb. Exo. Ca. xxxvi

לַאֲפוֹד וְלַחֹשֶׁן׃ וְאֵת הַבֹּשֶׂם אפד
הַשָּׁמֶן לְמָאוֹר וְלִשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה אור
וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים׃ כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה
אֲשֶׁר נָדַב לִבָּם אֹתָם לְהָבִיא לְכָל נוא
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת עשה
בְּיַד מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
נְדָבָה לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אשר
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם
בְּצַלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמַטֵּה עשה
יְהוּדָה׃ וַיְמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים מלא
בְּחָכְמָה בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל חכם
מְלָאכָה׃ וְלַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשׂוֹת
בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת׃ וּבַחֲרֹשֶׁת אבן
אֶבֶן לְמַלֹּאת וּבַחֲרֹשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת
בְּכָל מְלֶאכֶת מַחֲשָׁבֶת׃ וּלְהוֹרֹת חשב
נָתַן בְּלִבּוֹ הוּא וְאָהֳלִיאָב בֶּן
אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה דָן׃ מִלֵּא אֹתָם
חָכְמַת לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל מְלֶאכֶת
חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת יי
וּבָאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ
וְאֹרֵג עֹשֵׂי כָּל מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי עשה
מַחֲשָׁבֹת׃ Cap. xxxvi. וְעָשָׂה בְצַלְאֵל
וְאָהֳלִיאָב וְכֹל אִישׁ חַכַם לֵב אֲשֶׁר
נָתַן יְהוָה חָכְמָה וּתְבוּנָה בָּהֵמָּה בין
לָדַעַת לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מְלֶאכֶת ידע
עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר צִוָּה צוה
יְהוָה׃ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל בְּצַלְאֵל קרא

Pútiua chal. Interp. chal.

עֶרֶב רָבָב celaturas q̄ erāt in saphumerali & in rationali. et aromata & oleum ad luminaria & ad oleū vnctionis & ad thymiama aromatū. Qui vir & mulier q̄ voluerunt ex corde suo vt offerent ad opus hoc quod preceperat dñs fieri p manū moysi: obtulerūt filij israel voluntarie coram dño. Dixitq; moyses filijs israel. Videte q̄ vocauit dñs ex nomine beseleel filiū uri filij hur de tribu iuda. et impleuit eū spū a facie dñi: sapiētia & intelligētia & scientia & omni opere. Et vt discat artes: vt faciat in auro & argento & ere & in arte gēmaria: vt gēmis celaturas impleat. Et in opere fabri lignarij vt faciat in omni opere artificis. & vt doceat dedit in corde eius ipse & oliab filius achisamech de tribu dan: impleuit eos sapientia cordis: vt faciant in omni opere carpentarij & artificis & polymitarij in hyacintho & purpura in coccino & in byssо & in omni opere textorio: & doceant artifices. Ca. 36.

HEcitq; beseleel & ooliab et omnis vir sapiēs cor de quibus dedit dominus sapientiam & intelligentiam: vt facerent omne opus ministerij sanctuarij iuxta omnia que precepit dominus. Vocauitq; moyses beseleel

אֲחִיסָמָךְ רָבָב
אָהֳלִיאָב רָעָה
עָבַד
חָזָא רָבָב שָׁלַם
יָדַע עָבַד
שָׁלַם
צוּר
מָתָא אֶלֶף
יָדַע עָבַד

Trásla. B. Hiero.

ad suphumerale & rōnale. Aromataq; & oleū ad lumiaria cōcinnāda & ad p̄parādū vnguētū ac thymiamaodoris suauissimi cōpōnēdū Oēs viri & mulieres mente deuota obtulerūt donaria: vt fierent opa que iusserat dñs p manū moysi. Cūcti filii israel voluntaria dño dedicauerūt. Dixitq; moyses ad filios israel. ecce vocauit dñs ex nomine beseleel filium uri filij hur de tribu iuda: ipleuitq; eū spiritu dei: sapientia & intelligentia & scientia & omni doctrina: ad excogitādū & faciendū opus i auro & argēto & ere sculpendisq; lapidibus & opere carpētario. Quicquid fabre adinueniri potest dedit i corde eius. Ooliab quoq; filium achisamech de tribu dan ambos erudiuit sapiētia: vt faciāt opa abietarii polymitarii ac plumarii de hyacintho & purpura coccoq; bis tincto & byssо & texāt oia: ac noua q̄q; reperiant. Ca. 36.

HEcit ergo beseleel & ooliab & omnis vir sapiens quibus dedit dominus sapientiam & itellectū: vt scirent fabre operari que in vsu sanctuarii necessaria sunt & que precepit dominus. Cumq; vocasset eos moyses

Trásla. Erc. lxx. cū interp̄. latina.

plenitudinis ad suphumerale: & ad rōnale et πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα, καὶ εἰς τὸ λόγιον, καὶ
cōpositiōes: et oleū vnctiōis: & τὰς συνθέσεις, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸν
cōpositiōes thymiamatis. & oia vir & mulier q̄ συνθέσεως τοῦ θυμιάματος. καὶ πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ ὧν
tulit mens eop̄: ingrediētes facere oia ἤνεγκεν ἡ διάνοια αὐτῶν, εἰσιόντες ποιεῖν πάντα
opa: q̄ p̄cepit dñs facere ea p τὰ ἔργα, ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ
moysen: obtulerūt segregationē filij israel dño. et μωυσῆ, ἤνεγκαν ἀφαίρεμα οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κυρίῳ. καὶ
dixit moyses filijs israel: ecce vocauit εἶπε μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραήλ, ἰδοὺ ἀνακέκληκεν
deus ex nomine beseleel filiū uri filij ὁ θεὸς ἐξ ὀνόματος τὸν βεσελεὴλ τὸν τοῦ οὐρὶ υἱοῦ
ur: ex tribu iuda: et impleuit eū spiri τοῦ, ἐκ φυλῆς Ιούδα, καὶ ἐνέπλησεν αὐτὸν πνεύ-
tu diuino sapiētie & intellectu et scientie ad μα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης πάν-
fabricandi scām opa ar τα ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρ
chitecture facere aurū & argētū χιτεκτονίας ποιεῖν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον
et eo: & sculpere lapidē: et καὶ τὸν χαλκόν, καὶ λιθουργῆσαι τὸν λίθον, καὶ
elaborare ligna: et facere in ol κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ
ope sapiētie. et instruere dedit in ἔργῳ σοφίας. καὶ προβιβάσαι γε ἔδωκεν ἐν τῇ
mente ei q̄ et ooliab filio achisamech διανοίᾳ αὐτῷ τε καὶ ἐλιὰβ τῷ τοῦ ἀχισαμὲχ
ex tribu dan. et impleuit eos sa ἐκ τῆς φυλῆς δάν. καὶ ἐνέπλησεν αὐτοὺς σο
piētia et intellectu & mente: sciendi face φίας καὶ συνέσεως καὶ διανοίας, συνίναι ποι
re oia opa sanctuarij: textoria ῆσαι πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, τὰ ὑφαντὰ
variegata: terere coccino et byssо τὰ ποικιλτά, ὑφάναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσ
so: & facere oē op̄ architecture & σῳ, καὶ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἀρχιτεκτονίας καὶ
variegationis. ποικιλίας. Ca. 36.

ΘΕ fecit beseleel & ooliab et oīs καὶ ἐποίησε βεσελεὴλ καὶ ἐλιὰβ καὶ πᾶς
sapiēs mēte: cui data fuit sapiētia et scientia σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ᾧ ἔδωκεν σοφίαν καὶ ἐπιστήμην
in ipsis: itelligēdi facere oia opa q̄ ad ἐν αὐτοῖς, συνίναι ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα τὰ κα
sctuariū ptinētia: scām oia q̄cūq; p̄ce τὰ τὰ ἁγια καθήκοντα, κατὰ πάντα ὅσα συνέ
pit dñs. et vocauit moysen beseleel τάξει κύριος. καὶ ἐκάλεσε μωυσῆς τὸν βεσελεὴλ

Transla. Chal.

לְשַׁכְלָא נְגָדָתָא וְקוּשְׁטָנָא׃ וְיָת בּוּסְמָא וְיָת מְשָׁחָא פ לְאַנְהָרוּתָא וּלְסָמָא רְגוּתָא
וְלִקְטֹרֶת בּוּסְמַיָּא׃ כָּל גְּבַר וְאִתְּתָא דְּאִתְרְעִי לִבְהוֹן עִמְּהוֹן לְאַיְתָאָה לְכָל עֲבִידְתָא
דְּפַקִּיד יְיָ לְמֶעְבַּד בִּידָא דְּמֹשֶׁה אַיְתִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְדָבְתָא קֳדָם יְיָ׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל חֲזוֹ קְרֵבִי יְיָ בְּשׁוּם בְּצַלְאֵל בַּר אוּרִי בַּר חוּר לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה׃ וְאַשְׁלֵם עִמֵּיהּ
רוּחָא מִן קֳדָם יְיָ בְּחָכְמְתָא וּבְסָכְלְתָנוּ וּבְמַדְּעָא וּבְכָל עֲבִידְתָא׃ וּלְאַלָּפָא אוּמָנוּתָא לְמֶעְבַּד
בְּדָהַבָּא וּבְכַסְפָּא וּבְנְחָשָׁא׃ וּבְאוּמָנוּת אַבְנִין טָבָא וּבְנַגָּרוּת אָעָא לְמֶעְבַּד בְּכָל
עֲבִידַת אוּמָנוּתָא׃ וּלְאַלָּפָא יְהַב בְּלִבֵּיהּ הוּא וְאָהֳלִיאָב בַּר אֲחִיסָמָךְ לְשִׁבְטָא דְּדָן׃ אַשְׁלֵם
עִמְּהוֹן חַכִּימוּת לִבָּא לְמֶעְבַּד כָּל עֲבִידַת נַגָּר וְאוּמָּן׃ וְצַיָּר תְּכֶלְתָּא וְאַרְגְּוָנָא בְּצִבְעָא זְהוֹרִי
וּבוּצָא׃ וְטַוֵּי עֲבִידַת כָּל עֲבִידְתָא׃ וְסַלְקֵי אוּמָנוּתָא׃ Ca. xxxvi. וַעֲבַד בְּצַלְאֵל
וְאָהֳלִיאָב וְכָל גְּבַר חַכִּים לִבָּא דִּיהַב יְיָ חָכְמְתָא וְסָכְלְתָנוּ׃ לְמִדַּע לְמֶעְבַּד יַת כָּל
עֲבִידַת בֵּית קוּדְשָׁא לְכָל דְּפַקִּיד יְיָ׃ וּקְרָא מֹשֶׁה לְבְצַלְאֵל

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

τ ooliab τ oẽo hũteo ſapiẽtiã:
καὶ ἐλιὰβ καὶ πάντας τοὺς ἴσχοντας τὴν σοφίαν,
qb⁹ dedit ðo ſcientiã in corde: τ
οἷς ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐπιστήμας ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ
oẽo ſpõtance volẽteo acce
πάντας τοὺς ἑκουσίως βουλομένους προσφερεῖν
dere ad opa: vt ꝓficerẽt illa: τ ac
ἔργα, ὥστε συντελεῖν αὐτά. καὶ ἔ
ceperũt a moyſe oẽo ſepatiõeo: qo
λαβον παρὰ μωυσῆ πάντα τὰ ἀφαιρέματα, ἃ
attulerũt filij iſrael ad ola opa
ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ
ſanctuarij ad faciẽdũ illa. τ ipi recipiebãt adhuc
ἁγίου ποιῆσαι αὐτά. καὶ αὐτοὶ προσεδέχοντο ἔτι
oblata a ferẽtib⁹ mane mane.
τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων πρωὶ πρωΐ.
τ venerũt oẽo ſapiẽteo faciẽteo
καὶ παρεγένοντο πάντες οἱ σοφοὶ οἱ ποιοῦντες
ola opa ſanctuarij: vnuſq; ſm ſuũ
πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, ἕκαστος κατὰ τὸ ἑαυτ
op⁹: qđ ipi opabãtur. τ dixerũt ad moyſẽ:
ἔργον, ὃ αὐτοὶ ἐργάζοντο. καὶ εἶπαν πρὸς μωυσῆν,
qñ multũ fert popul⁹ vltra opa qđũq; p̃
ὅτι πλεῖος φέρει ὁ λαὸς παρὰ τὰ ἔργα ὅσα συνέ
cepit dño facere. τ ꝓcepit moyſeo
ταξι κύριος ποιῆσαι. καὶ προσέταξε μωυσῆς,
τ ꝓdicauit in caſtris: dicẽo: vir τ mu-
καὶ ἐκήρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ, λέγων, ἀνὴρ καὶ γυ
lier nõ ꝗplꝰ laboraẽt in ꝓmittas
ἡ μηκέτι ἐργαζέσθωσαν εἰς τὰς ἀπαρχὰς τοῦ
ſanctuarij. τ ꝓhibit⁹ ē popul⁹ ꝗplꝰ offerẽ. τ
ἁγίου. καὶ ἐκωλύθη ὁ λαὸς ἔτι προσφέρειν. καὶ
opa erãt eis ſufficiẽtia: ad fabricatiõnẽ
τὰ ἔργα ἦν αὐτοῖς ἱκανά, εἰς τὴν κατασκευὴν
ad faciẽdũ ea: τ ſupfuerãt. τ fe
ποιῆσαι αὐτά, καὶ περισσεύματα. καὶ ἐποίη
cit ois ſapiẽo mẽte in opantib⁹
σε πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἐργαζομένοις
B tabernaculũ decẽ cortinas de byſſo retor-
τὴν σκηνὴν δέκα αὐλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμέ-
ta: τ hyacintho: τ purpura: τ coccino re
νης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κε
torto: cherubim opẽ textorũ fe-
κλωσμένου, χερουβὶμ ἐργασία ὑφαντοῦ ἐποίη-
cit illas. lõgitudo cortine vnꝰ
σεν αὐτάς. τὸ μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς
acto τ viginti cubitoꝝ: τ latitudo quat-
εἴκοσι καὶ ἑκατὸν πηχῶν, καὶ τὸ ἔυρος τεσσά-
tuoꝝ cubitoꝝ cortina vna erat. mẽſura ea
ρων πηχῶν ἡ αὐλαία ἡ μία ἦν· μέτρον τὸ αὐ
dẽ erat oĩb⁹ cortinis.
τὸ ἦν πάσαις ταῖς αὐλαίαις· ꝏꝏ ꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏ

Trãſla.B.Hiero.

[b]&[c]omnem[d]eruditũ [e]vi-
rum ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ.ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[n]cui[o]dederat[p]dñs [q]ſapiẽ
tiam & ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[r]qui[n] ſponte ſua[r]obtule
rant[n]ſe ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[b]ad faciendum[o]opus:tra
didit eis ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[b]omnia[t]donaria ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[m]filiorũ[n]iſrael. Qui cũ
inſtarẽt[o]operi quotidie:
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[m]ane[t]vota populus[m]of
ferebat. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
Vñ[c]artifices [c]venire cõ-
mpulſi ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[r]dixerunt[r]moyſi. [s]Plus
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[s]offert[r]populus[n]q̃ ne-
ceſſariũ eſt.ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[t]Iuſſit ergo[b]moyſes pre
conis[m]voce cantari. ꝏꝏꝏ
[r]Nec[c]vir[a]nec mulier qc-
quam ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[n]offerat[r]vltra[n]in[n]opere
ꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ:ꝏꝏ
[r]ſanctuarii. Sicq;[s]ceſſatũ
eſt[b]a muneribus offeren
dis:eo q̃[o]blata[s]ſuffice-
rent: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[b]& ſupabũdarent.[t]Fece-
runtq;[m]omnes ꝏꝏꝏꝏꝏ
[o]corde[n]ſapientes ad ex-
plendum[o]opus ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[b]tabernaculi :[n]cortinas
[r]decem de[s]byſſo[r]retor
ta[t]& hyacitho[a]& purpu
ra:[b]coccoq;[c]bis tincto:
[r]opere[c]vario & arte po-
lymita. Quarũ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[l]vna habebat in[l]longitu
dine[n]viginti[m]octo ꝏꝏꝏ
[o]cubitos:[b]& in latitudie
[q]quattuor. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
[c]Vna[n]menſura erat[o]im
[c]cortinarum.ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Ter. Heb. Exo. Ca.xxxvi. Pritiua.heb.

וְאֶל־אָהֳלִיאָב וְאֶל־כָּל־אִישׁ חַכַם
לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה וּתְבוּנָה בְּלִבּוֹ
כֹּל אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ לִבּוֹ לְקָרְבָה אֶל
הַמְּלָאכָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ׃ וַיִּקְחוּ
מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה אֵת כָּל הַתְּרוּמָה
אֲשֶׁר הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִמְלֶאכֶת
עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשֹׂת אֹתָהּ וְהֵם
הֵבִיאוּ אֵלָיו עוֹד נְדָבָה בַּבֹּקֶר
בַּבֹּקֶר׃ וַיָּבֹאוּ כָּל הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים
אֵת כָּל מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ אִישׁ
מִמְּלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר הֵמָּה עֹשִׂים׃
וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר מַרְבִּים
הָעָם לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה
לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת
אֹתָהּ׃ וַיְצַו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל
בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל
יַעֲשׂוּ עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת
הַקֹּדֶשׁ וַיִּכָּלֵא הָעָם מֵהָבִיא׃
וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל הַמְּלָאכָה
לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהוֹתֵר׃ וַיַּעֲשׂוּ כָּל
חַכַם לֵב בָּעֹשִׂי הַמְּלָאכָה אֶת
הַמִּשְׁכָּן עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר
וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים
מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב עָשָׂה אֹתָם׃ אׇרֶךְ
הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים
בָּאַמָּה וְרׇחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה
הָאַחַת מִדָּה אַחַת לְכָל הַיְרִיעֹת׃

Interp.chal.

et ooliab τ oẽm virũ ſapientẽ coꝛde: in cuius coꝛde
dedit dño ſapientiã: τ oẽm qui ſponte ſe obtulit ad fa
ciendũ opus. Et tulerunt ve cõſpectu moyſi oẽo pri-
mitias quas obtulerãt filij iſrael ad opus miniſterij
ſanctuarij vt facerent illud: ipſi quoq; offerebant ei
munera voluntaria mane mane. Venerũtq; oẽo ſapiẽ
teo qui faciebãt omne opus ſanctuarij vnuſquiſq; ab
opere ſuo qđ ipſi faciebãt: et locuti ſunt ad moyſen:
dicenteo. Plus offert populus q̃ neceſſarium eſt ad
opus miniſterij quod precepit dño vt facerent illud.
Preceptiq; moyſeo τ tranſire fecerunt precones per
caſtra: dicentẽ. Vir τ mulier nõ faciant vltra opus ad
primitias ſanctuarij. Ceſſauitq; populus a muneri-
bus offerendis: τ quod factũ erat ſufficiebat ad oẽe
opus quod faciendum erat: τ ſuperabundabat. Fece
runtq; omnes ſapientes coꝛde de his qui faciebant
opus tabernaculi: decem cortinas de byſſo retorta τ
hyacintho τ purpura τ coccino cũ figuris cherubiꝝ:
opere artificis fecit eas. Longitudo vnius cortine
viginti τ octo cubitorum erat: τ latitudo quatuor cu
bitorũ: menſura vna erat omnium cortinarum. ꝏꝏ

Pritiua chal.

רִשָׁה כְּרֵב
פְּרַשׁ אָתָא
עֲבַד
אֲמַר סָגֵא
שְׁרָא אִתָּא
עֲבַד
שָׁאַר
אָמָה פָּתָה רַבָּע

Transla.Chal.

וְלְאַהֲלִיאָב וְלְכָל גְּבַר חַכִּים לִבָּא דִּיהַב יְיָ חָכְמְתָא בְּהֹן בַּיְהּ כָּל דְּיִתְרְעֵי לִבֵּיהּ לְמִקְרַב
לְעִבִידְתָא לְמֶעְבַּד יָתַהּ׃ וּנְסִיבוּ מִן קֳדָם מֹשֶׁה יָת כָּל אַפְרְשׁוּתָא דְאַיְתִיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לַעֲבִידַת פּוּלְחַן קוּדְשָׁא לְמֶעְבַּד יָתַהּ וְאִינוּן אַיְתִיו לֵהּ עוֹד נְדָבָתָא בְּצַפְרָ׃
וַאֲתוּ כָּל חַכִּימַיָּא דְּעָבְדִין יָת כָּל עֲבִידַת קוּדְשָׁא גְּבַר גְּבַר מֵעֲבִידְתֵּיהּ דְּאִינוּן עָבְדִין׃
וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה לְמֵימָר סַגִּין עַמָּא לְאַיְתָאָה מִיסַת פּוּלְחָנָא לְעִבִידְתָא דְּפַקִּיד יְיָ לְמֶעְבַּד
יָתַהּ׃ וּפַקֵּיד מֹשֶׁה וְעַבְּרוּ קָרְיָן בְּמַשְׁרִיתָא לְמֵימָר גְּבַר וְאִתְּתָא לָא יַעְבְּדוּן עוֹד
עִבִידְתָא לְאַפְרָשׁוּת קוּדְשָׁא וּכְסַךְ עַמָּא מִלְּאַיְתָאָה וְעִבִידְתָא הַוַת מִיסַת לְכָל עִבִידְתָא
לְמֶעְבַּד יָתַהּ וְאִשְׁתְּאָר׃ וַעֲבַדוּ כָּל חַכִּימֵי לִבָּא דְּעָבְדִי עִבִידְתָא יָת מַשְׁכְּנָא עֲשַׂר יְרִיעִין
דְּבוּץ שְׁזִיר וְתְכֶלְתָּא וְאַרְגְּוָנָא וְצִבְעָא זְהוֹרִיתָא צְוִירַת כְּרוּבִין עוֹבַד אוּמָּן עֲבַד אוֹתָן׃
דְּיִרְיַעְתָּא חֲדָא עֶשְׂרִין וְתַמְנֵי אַמִּין אוּפְוָתָא אַרְבַּע אַמִּין דְּיִרְיַעְתָּא חֲדָא מְסַחְתָּא
חֲדָא לְכָל יְרִיעָתָא׃ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Pritiua beb.	Ter. Heb.	Exo.	Ca. xxxvi
תַּבַּר	וַיְחַבֵּר אֶת חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל		
	אֶחָת וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת חִבַּר אַחַת אֶל		
עָשָׂה לוּל	אֶחָת וַיַּעַשׂ לֻלְאֹת תְּכֵלֶת עַל		
שָׂפָה אֶחָד	שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאַחַת מִקָּצָה		
חָבַר	בַּמַּחְבָּרֶת כֵּן עָשָׂה בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה		
קְצֵה שֵׁנָה	הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבָּרֶת הַשֵּׁנִית		
	חֲמִשִּׁים לֻלָאֹת עָשָׂה בַּיְרִיעָה		
	הָאַחַת וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת עָשָׂה		
	בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבָּרֶת		
קְבֵל	הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת הַלֻּלָאֹת אַחַת אֶל		
	אַחַת וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים כַּרְסֵי זָהָב		
	וַיְחַבֵּר אֶת הַיְרִיעַת אַחַת אֶל אַחַת		
הָיָה שָׁכֵן	וַיְהִי הַמִּשְׁכָּן אֶחָד וַיַּעַשׂ		
	יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל הַמִּשְׁכָּן		
	עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת עָשָׂה אֹתָם		
	אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים		
אַמָּה	בָּאַמָּה וְאַרְבַּע אַמּוֹת רֹחַב הַיְרִיעָה		
	הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְעַשְׁתֵּי		
	עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת וַיְחַבֵּר אֶת חֲמֵשׁ		
בָּדַד	הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת		
	לְבָד וַיַּעַשׂ לֻלָאֹת חֲמִשִּׁים עַל		
	שְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצֹנָה בַּמַּחְבָּרֶת		
	וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת עָשָׂה עַל		
	שְׂפַת הַיְרִיעָה הַמְחַבֶּרֶת		
	הַשֵּׁנִית וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים כַּרְסֵי נְחֹשֶׁת		
הָיָה כְּסָה	חַמְשִׁים לְחַבֵּר אֶת הָאֹהֶל לִהְיֹת		
	אֶחָד וַיַּעַשׂ מִכְסֶה לָאֹהֶל		

Pritiua chal.	Interp. chal.
שְׂפַת לָפָף	Coniunxitq; quinq; cortinas vnã cum alia: t quinq; cortinas aliaꝰ cõiunxit vnaꝫ cum alia. Fecitq; ansas
תָּנָה	et hyacintho in ora cortine vnius in latere quo iungẽ
כּוֹן	da erat: t sic fecit in ora cortine alterius in latere quo
כְּרָבָא שָׁכֵן	iungenda erat. Quinquaginta ansas fecit in cortina
עֵז שָׁכֵן	vna: t quinquaginta ansas fecit in latere cortine alte
רָבַע אַמָּה	rius quo iungenda erat. Erant enim anse vna e re
שָׂפָה	gione alterius. Fecitq; quinq̃ginta fibulas aureas:
	et cõiunxit cortinas vnam cum alia fibulis: t factum
	est tabernaculum vnum. Fecitq; cortinas de pilis ca
	prarum ad extendendum super tabernaculum: vnde
	cim cortinas fecit. Longitudo cortine vnius triginta
	cubitorum erat. et quattuor cubitorum erat latitudo
	vnius cortine. vnius mensure erant vndecim cortine.
	Et coniunxit quinq; cortinas seorsum: et sex cortinas
	seorsum. Fecitq; ansas quinquaginta in ora cortine
	in latere quo iungenda erat: et quinquaginta an
	sas fecit in ora cortine alterius in loco quo iungenda
שָׂפָה כְּסָה	erat. Fecitq; fibulas eneas quinquaginta: vt contin
	geretur tabernaculũ vt esset vnum. Et fecit cooperto
	rium tabernaculi

Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
aCõiunxitq; b cortinas cquinq; calteram dddddddd	quiq; ãt cortine erant adinuicẽ cõiuncte
aalteri: b& alias qnq; csibi	πέντε δὲ αὐλαῖαι ἦσαν ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι
inuicem bcopulauit. dddd	altera ex altera. et quiq; cortine erãt
cFecit & anfas dhyacin	ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας. καὶ πέντε αὐλαῖαι ἦσαν
thinas cin ddddddddddddd	adinuicẽ cõiũcte altera ex altera.
bora cortine avnius x ex	ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας.
vtroq; latere dd ddddddd	et fecit anfulas hyacinthinas sup labio
&b in ora ccortine dddd	καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλους
ddddddddddd ddddddddddd	cortine vni: ex vna parte ad
calterius. dsimiliter: ddddd	τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς, ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους ἐις
ddddddddddddddddddddd	copulationẽ. et sic fecit in la
ddddddddddddddddddddd	τὴν συμβολήν. καὶ οὕτως ἐποίησε ἐπὶ τοῦ χεί
ddddddddddddddddddddd	bio cortine exterioris ad copulatio
ddddddddddddddddddddd	λους τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τὴ συμβο
ddddddddddddddddddddd	nẽ fecidã. quiquagita ãt anfulas fecit
ddddddddddddddddddddd	λὴ τῆ δευτέρα. πεντήκοντα δὲ ἀγκύλας ἐποίη
ddddddddddddddddddddd	cortine vni: et quiquaginta anfulas fe
ddddddddddddddddddddd	σε τῆ αὐλαίᾳ τῆ μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ἐ
dddddddddd ddddddddddd	cit ex parte cortine iurta copu
dddddddddd ddddddddddd	ποίησε ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμ
dvt contra feinuicẽ veni	lationẽ fecidẽ: cõtrarie ꝫcadẽtes
rẽt eanfe: &e mutuo iũge	βολὴν τῆς δευτέρας, ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτου
rẽtur. Vñ b& cqnq̃gita dfu	ad inuicẽ enaq̃s. t fecit fibulas qui
dit dcirculos eaureos. ddd	σαι εἰς ἀλλήλας ἑκάσε. καὶ ἐποίησε κρίκους πεν
q morderẽt b cortiarum	ἡκοντα χρυσοῦς. καὶ συνῆψε τὰς αὐλαίας ἑτέ
anfas: ddddddddddddddd	ρᾳ τῆ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις. καὶ ἐγένετο σκηνὴ μία.
d& fieret evnum d taber	et fecit fibulas quiquaginta aureas. t cõiunxit cortinas alte
naculum. gFecit & ddddd	ρα τοῖς κρίκοις. καὶ συνῆψε τὰς αὐλαίας ἑτέ
esaga evndeci de dpilis ca	ρᾳ τῆ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις. καὶ ἐγένετο σκηνὴ μία.
prarũ ad opiẽdũ tectũ	et fecit saga cilicina ad coopiẽdũ sup
gtabernaculi. ddddddddd	καὶ ἐποίησε δέρρεις τριχίνας σκέπην ἐπὶ τὴν
ddddddddddddddddddddd	tabernaculo. vndeci saga fecit ea. lõgitudo
evnum esagũ in dlõgitudi	σκηνήν· ἕνδεκα δέρρεις ἐποίησεν αὐτάς· τὸ μῆκος
ne habebat dcubitos dtri	sagi vni: erat triginta cubitoꝝ: et
ginta: &e in elatitudie dcu	τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς πε τριάκοντα πηχέων, καὶ
bitos equattuor. ddddddd	quattuor cubitoꝝ latitudo sagi vni.
fVnius dmenfure erant	τεσσάρων πηχέων τὸ εὖρος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς·
omnia ddddddddddddddd	mensura eadẽ erat vndecim sagis. et cõiunxit
dsaga. Quorum equinq;	μέτρον τὸ αὐτὸ ἓν τοῖς ἕνδεκα δέρρεσι· καὶ συνῆψε
fiunxit ddddddddddddd	q̃nq; saga in idipm: t ser saga in
dseorsum: d& dsex alia ddd	τὰς πέντε δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὰς ἓξ δέρρεις ἐπὶ
ddddddddddd ddddddddddd	idipm. t fecit anfulas q̃nq̃ginta in la
dsepatim. cFecitq; fanfas	τὸ αὐτό· καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας πεντήκοντα ἐπὶ χεί
squinquaginta bin ddddd	bio sagi vni: qꝫ in medio fm copu
ora fagi vnius: ddddddd	λους τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς, τῆς ἁπτομένου κατὰ τὴν συμ
dd dddd ddddddddddddddd	lationẽ. t quinq̃gita anfulas fecit in la
d& quinquaginta qin dd	βολήν· καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ἐποίησεν ἐπὶ τὴ χεί
ddddddddddddddddddddd	bio sagi cõiũgẽtis scõi. t
fora dsagi dalterius: vt si	λους τῆς δέρρεως τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας· καὶ
bi inuicem f iungerẽtur:	fecit fibulas eneas q̃nq̃ginta. t cõiũxit
f& ffibulas eneas aquin	ἐποίησε κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα· καὶ συνῆψε
quaginta bquibus necte	fibulas ex anfulis: t cõiũxit saga:
retur ctectum evt fvnum	τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν, καὶ συνῆψε τὰς δέρρεις,
pallium ex omnibus sa	t fuit vnũ. t fecit opimẽtũ tabnaculi
gis efieret. gFecit & hoper	καὶ ἐγένετο ἓν· καὶ ἐποίησε κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς
torium itabernaculi de	

Transla. Chal.
וְלַפֵּיף יַת חֲמֵשׁ יְרִיעָן חַדָּא עִם חַדָּא וְחַמֵשׁ יְרִיעָן לַכֵּיף חַדָּא עִם חַדָּא׃ וְעַבַד עַנּוּבִין
תְּכֵלָא עַל שְׂפָתָא דִּירִיעָתָא חַדָּא מִסְיְטָרָא דְּבֵית לוּפֵי תְּנִיתָא דִּירִיעָתָא
מִסְיְטָרָא דְּבֵית לוּפֵי תְּנִיתָא׃ חַמְשִׁין עַנּוּבִין עַבַד בְּיִרִיעָתָא חַדָּא וְחַמְשִׁין עַנּוּבִין עַבַד
מִסְיְטָרָא דִּירִיעָתָא דְּבֵית לוּפֵי תִּנְיָתָא עַנּוּבִין מְכַוְונָן עַנּוּבְיָא חַדָּא לְקֳבֵיל חַדָּא׃ וְעַבַד חַמְשִׁין
פּוּרְפִּין דְּדַהֲבָא וְלַכֵּיף יַת יְרִיעָתָא חַדָּא עִם חַדָּא בְּפוּרְפַּיָא וַהֲוָה מַשְׁכְּנָא חַד׃ וְעַבַד
יְרִיעִן לְקַרְסָא עַל מַשְׁכְּנָא חַד עֲשְׂרֵי יְרִיעִן עַבַד יַתְהוֹן׃ אוֹרְכָא דִּירִיעָתָא חַדָּא
תְּלָתִין אַמִּין וְאַרְבַּע אַמִּין פּוּתְיָא דִּירִיעָתָא חַדָּא מְשַׁחְתָּא חַדָּא לְחַד עֲשְׂרֵי יְרִיעִן׃
וְלַכֵּיף יַת חֲמֵשׁ יְרִיעִן לְחוֹד וְיַת שִׁית יְרִיעִן לְחוֹד׃ וְעַבַד עַנּוּבִין חַמְשִׁין עַל שְׂפָתָא
דִּירִיעָתָא סְיְטָרָא דְּבֵית לוּפֵי וְחַמְשִׁין עַנּוּבִין עַבַד עַל שְׂפָתָא דִּירִיעָתָא דְּבֵית לוּפֵי
תִּנְיָתָא׃ וְעַבַד פּוּרְפִּין דְּעַחֲשָׁא חַמְשִׁין וְלַכֵּיף יַת מַשְׁכְּנָא לְמֶהֱוֵי חַד׃ וְעַבַד תּוּפָאָה
לְמַשְׁכְּנָא

Transla. Chal.
Coniunxitq; quinq; cortinas vnã cum alia: t quinq; cortinas aliaꝰ cõiunxit vnaꝫ cum alia. Fecitq; ansas
et hyacintho in ora cortine vnius in latere quo iungẽ
da erat: t sic fecit in ora cortine alterius in latere quo
iungenda erat. Quinquaginta ansas fecit in cortina
vna: t quinquaginta ansas fecit in latere cortine alte
rius quo iungenda erat. Erant enim anse vna e re
gione alterius. Fecitq; quinq̃ginta fibulas aureas:
et cõiunxit cortinas vnam cum alia fibulis: t factum
est tabernaculum vnum. Fecitq; cortinas de pilis ca
prarum ad extendendum super tabernaculum: vnde
cim cortinas fecit. Longitudo cortine vnius triginta
cubitorum erat. et quattuor cubitorum erat latitudo
vnius cortine. vnius mensure erant vndecim cortine.
Et coniunxit quinq; cortinas seorsum: et sex cortinas
seorsum. Fecitq; ansas quinquaginta in ora cortine
in latere quo iungenda erat: et quinquaginta an
sas fecit in ora cortine alterius in loco quo iungenda
erat. Fecitq; fibulas eneas quinquaginta: vt contin
geretur tabernaculũ vt esset vnum. Et fecit cooperto
rium tabernaculi

C

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

pelleo arietũ rubricatas: τ sup= δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ ἐπι= operimẽta pelleo hyacinthinas desup. τ καλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν. καὶ fecit collũnas tabnaculi ex lignis ſpũctibilib⁹: ἐποίησε στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, decẽ cubitoꝝ collũnã vnã: τ cubiti δέκα πηχέων ὁ στύλος ὁ εἷς, καὶ πήχεις vni⁹ τ dimidiũ latitudo collũne ἑνὸς καὶ ἡμίσους ὁ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ vni⁹. duo cubituli collũne vni cõtraca ἑνός. δύο ἀγκωνίσκοι τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ ἀστρα= dẽtes alter alteri: sic fecit om πτοντες ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, οὕτως ἐποίησε πᾶ nib⁹ collũnis tabnacli. τ fecit collũnas σι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς. καὶ ἐποίησε τοὺς στύλους tabnacli viginti collũnas ex latere qꝺ ad τῆς σκηνῆς εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς austꝝ. τ ẖdragita bases argẽteas fe= νότον. καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ἐποί cit viginti collũnis. duas bases co= ησε τοῖς εἴκοσι στύλοις. δύο βάσεις τῷ στύ lũne vni: in ambas ptes eius. λῳ τῷ ἑνί, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. τ duas bases collũne vni: in am= καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, εἰς ἀμφό bas ptes eius. τ lat⁹ scũm qꝺ τερα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ τὸ πλάτος τὸ δεύτερον τὸ ad aqlonẽ vtgint collũnas τ . quadraginta πρὸς βορρᾶν εἴκοσι στύλους καὶ τεσσαράκοντα bases eaꝝ argẽteas. duas bases colũ βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς. δύο βάσεις τῷ στύ ne vni: in vtraſqꝫ ptes eius. λῳ τῷ ἑνί, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. τ duas bases collũne vni: in vtraſ καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, εἰς ἀμφό qꝫ ptes eius. τ a tergo τερα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς tabnacli sm ptẽ q̃ ad mare: fe= σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν, ἐποί= cit sex collũnas. τ duas collũnas fecit ησεν ἓξ στύλους. καὶ δύο στύλους ἐποίησεν ἐπ in angulis tabernaculi a tergo. ταὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων. τ erãt ex equo ab infra. τ sm idiſm καὶ ἦσαν ἐξ ἴσου κάτωθεν. καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ erãt cõpleo ex capitib⁹ in copulationẽ vnã. ἦσαν ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν. sic fecit vtriſqꝫ angulio οὕτως ἐποίησεν ἀμφοτέρας ταῖς γωνίαις ταῖς duob⁹. τ erãt octo collũne: δυσί. καὶ ἦσαν ὀκτὼ στύλοι, οο οο οοοο οοοο

Trãsla.B.Diero.

⁹pellibus¹arietũ ᵐrubrí= catis:ⁿaliudqꝫᵍdesuper ⁿvelamen deᵒ pellibus ᵖhyacinthinis.ʳFecit & ˢtabulas ᵗtabernaculi de ᵘlignis ˣsethim οοοοοοοοο ʸstãtes.ᵃDecẽ ᵇcubitorũ eratᶜlongitudo ᴰ tabule vnius:ᵉ& vnũ ᶠac semis ᵍcubitum ʰlatitudo reti= nebat.ⁱBinaᵐ incastratu re erantⁿper singulas ta bulas:ᵒvtᵖaltera οοοοοοοο οοοοοοοο

Hebrew Vulgata.

וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים כֶּסֶף שִׁשִּׁים אָדֹן שִׁשִּׁים אָדֹן תַּחַת
שְׁנֵי אַדְנִים שְׁנֵי אַדְנִים תַּחַת
הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי בְרִיחֵי עֲצֵי עָשָׂה בָּרַח
שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע שׁוּט
חֲמִשָּׁה הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת וַחֲמִשָּׁה בְרִיחֵם שָׁבִן
לְקַרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית
וַחֲמִשָּׁה בְרִיחֵם לְקַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
לַיַּרְכָתַיִם יָמָּה וַיַּעַשׂ אֶת הַבְּרִיחַ
הַתִּיכֹן לִבְרֹחַ בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִן תָּוֶךְ
הַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה וְאֶת הַקְּרָשִׁים
צִפָּה זָהָב וְאֶת טַבְּעֹתָם עָשָׂה זָהָב
בָּתִּים לַבְּרִיחִם וַיְצַף אֶת יי בֵּית בָּרַח צָפָה
הַבְּרִיחִם זָהָב וַיַּעַשׂ אֶת
הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת תֹּלַע
שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב שָׁנָה עָשָׂה
עָשָׂה אֹתָהּ כְּרֻבִים וַיַּעַשׂ לָהּ
אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים יי עָמָד
וַיְצַפֵּם זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב וַיִּצֹק
לָהֶם אַרְבָּעָה אַדְנֵי כָּסֶף וַיַּעַשׂ
וַיַּעַשׂ מָסָךְ לְפֶתַח הָאֹהֶל יי עָמָד
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם
וְאֶת עַמּוּדָיו חֲמִשָּׁה וְאֶת וָוֵיהֶם
וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם
זָהָב וַאדְנֵיהֶם חֲמִשָּׁה נְחֹשֶׁת׃

Cap. xxxvii.

וַיַּעַשׂ בְּצַלְאֵל אֶת
הָאָרֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי אֹרֶךְ אָמָּה וָחֵצִי

Hebraica chal.

Interp. chal.

et baseos earū argentee sedecim baseos erant: binæ baseos sub vna aquaq; tabula. Et fecit quinq; vectes de ligno setim ad cōtinēdas tabulas vni⁹ lateris tabernaculi: & q̄nq; vectes fecit ad cōtinēdas tabulas alteri⁹ lateris tabernaculi: & q̄nq; vectes fecit ad cōtinēdas tabulas partis posterioris tabernaculi ad occidentē. Et fecit vectem mediū vt mitteretur per mediās tabulas a summo vsq; ad summū. Tabulasq; cooperuit auro: & anulos eaꝝ fecit ex auro vt essent loca vectibus: vectes quoq; cooperuit auro. Fecitq; velum de hyacintho & purpura & coccino & byssо retorta: opere artificis fecit illud cuꝝ figuris cherubim. Et fecit et quatuor columnas de ligno setim: & cooperuit eas auro: et capita eaꝝ erāt ex auro: & effudit eis q̄tuor baseos de argēto. Fecitq; tēctorium in ostio tabernaculi de hyacintho & purpura & coccino & byssо retorta opere polymitarij: & columnæ eius & q̄nq; cū capitib⁹ suis. & cooperuit capita eaꝝ & celaturas eaꝝ auro. baseq; eaꝝ fuerūt q̄nq; ex ere.

Cap. xxxvii. Et fecit beseleel arcam de ligno setim Ca.37. duorum cubitorum & dimidij erat

שׁוּט עָבֹת עֵבֶר סוֹף

רִבַּע חֻפָּא עָתָק שָׁכַן צוּר

שׁוּט אָמָּה

Trāsla. B. Hiero.

& hērent baſes argēte as ſedecim: binas ſcilicet baſes ſub ſingulis tabulis. Fecit & vectes de lignis ſethim & qnq; ad cōtinē das tabulas vni lateris tabernaculi. & qnq; alios ad alteri parietis tabernaculi ad occidētalē plagā. Fecit quoq; & vectē aliū qui p medias tabulas ab angulo vſq; ad angulū pueniret. Ipa aūt tabulata deaurauit fuſis baſibus earū argente is. Et circulos eorū fecit aureos: per quos vectes iduci poſſēt: quos & ipſos laminis aureis opuit. Fecit & velū de hyacintho & purpura: vermiculo ac byſſo retorta opere polymitario. varium atq; diſtictū: & quattuor colūnas de lignis ſethim habentem duos & ſemis cubitos

Cāp. 37.

Fecit aūt beſeleel & arcam de lignis ſethim habentem duos & ſemis cubitos

Trāsla. Grc. lxx. cū interp. latina

τ baſes eaꝝ argēteæ decē τ ſex. duæ baſes καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαἑξ. δύο βάσεις
colūne vni: τ duæ baſes colūne vni: τῷ σύλῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο βάσεις τῷ σύλῳ τῷ ἑνί,
in vtraſq; ptes eius. τ fecit vectes εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ ἐποίησε μοχλοὺς
ex ligno iputribili q̄nq; colūnis ex vna ἐκ ξύλων ἀσηπτῶν πέντε τοῖς σύλοις ἐκ τοῦ ἑνὸς
pte tabnacli. τ q̄nq; vectes colūnis μέρους τῆς σκηνῆς. καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς σύλοις τῶ
lateri tabnaculi ſcdo. τ q̄nq; vectes κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ. καὶ πέντε μοχλοὺς
colūnis poſteriori lateri tabnaculi: q̄ ad τοῖς σύλοις τῷ ὀπισθίῳ κλίτει τῆς σκηνῆς, τῷ πρὸς
mare. τ vectis mediꝰ inter co- θάλασσαν. καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἁπαμίσει τῶν σύ
lūnas pueniebat ab vno latere in aliud la λων διακείτο ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλί
tus. τ colūnas deaurauit auro: τ τος. καὶ τοὺς σύλους κατιχρύσωσεν χρυσίῳ, καὶ
anulos eaꝝ fecit aureos in repoſitoria τοὺς δακτυλίους αὐτῶν ἐποίησε χρυσοῦς εἰς θήκας
vectib⁹. τ deaurauit vectes τοῖς ἀναφορεῦσι. καὶ κατιχρύσωσε τοὺς μοχλοὺς
auro: τ fecit velū ex hyacitho: χρυσίῳ, καὶ ἐποίησε κατακάτασμα ἐξ ὑακίνθου,
τ purpura: τ coccino retorto: τ byſſo καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσ
ſo filata. op⁹ textile fecit illud cheru σου νενησμένης. ἔργον ὑφαντὸν ἐποίησεν αὐτὸ χερου
bim. τ impoſuit illud ſup quattuor colūnas impe βιμ. καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων σύλων ἀση
tribiles deauratas auro. τ capita ea- πτῶν κεχρυσωμένων χρυσίῳ. καὶ αἱ κεφαλίδες αὐ
rum aurea: τ baſes eaꝝ quattuor: argen- τῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυ
tee. τ fecit tētoriū poſte tabnaculi ex hya ραῖ. καὶ ἐποίησε ἐπίασμα τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐξ ὑα
cintho: τ purpura: τ coccino retorto: κίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκωλσμένου,
τ byſſo retocta: op⁹ variegatoris. τ καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικίλου. καὶ
colūnas eius q̄nq;: τ capita τοὺς σύλους αὐτοῦ πέντε, καὶ τὰς κεφαλίδας
eaꝝ. τ deaurauit capita ea- αὐτῶν. καὶ κατιχρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐ
rū auro. τ fudit eis q̄nq; ba τῶν χρυσίῳ. καὶ ἐχώνευσεν αὐτοῖς πέντε βά
ſes eneas:

σεις χαλκᾶς,

Ca.37.

Θεὲ fecit beſeleel arcā de ligno καὶ ἐποίησε βεσελεὴλ τὴν κιβωτὸν ἐκ ξύλων
iputribili: duos cubitos & dimidij ἀσήπτων, δύο πηχέων καὶ ἡμίσους τὸ

Transla. Chal.

וְסַמְכֵיהוֹן דְּכָסַף שְׁתָּא עַשְׂרִין סַמְכִין תְּרֵין סַמְכִין תְּחוֹת דַּקָּא חַד: וְעָבַד עַבְרֵי
דְּאַעֵי שִׁטִּין חֲמָשָׁא לְדַפֵּי סְטַר מַשְׁכְּנָא חַד: וְחֲמָשָׁא עַבְּרִין לְדַפֵּי סְטַר מַשְׁכְּנָא תִּנְיָנָא
וְחֲמָשָׁא עַבְּרִין לְדַפֵּי סְטַר מַשְׁכְּנָא לְסוֹפֵיהוֹן מַעְרְבָא: וְעָבַד יַת עַבְרָא מְצִיעָאָה
לְאַגָּרָא בְּגוֹ דַפַּיָּא מִן סְיָפֵי לְסְיָפֵיו וְיַת דַּפַּיָּא חֲפָא דַּהֲבָא וְיַת עִזְקָתְהוֹן עָבַד דַּהֲבָא
אַתְרָא לְעַבְרַיָּא וְחֲפָא יַת עַבְרַיָּא דַּהֲבָא: וְעָבַד יַת פָּרוּכְתָּא תְּכֶלָּא וְאַרְגְּוָנָא וְצִבָּע זְהוֹרִי
וּבוּץ שְׁזִיר עוֹבַד אוּמָּן עָבַד יָתְהוֹן צוּרַת כְּרוּבִין: וְעָבַד לַהּ אַרְבְּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּין
וְחֲפָנוּן דַּהֲבָא וְיָתְהוֹן דַּהֲבָא וְאַתִּיךְ לְהוֹן אַרְבְּעָה סַמְכִין דְּכָסַף: וְעָבַד פָּרְסָא לְתָרַע
מַשְׁכְּנָא תְּכֶלָּא וְאַרְגְּוָנָא וְצִבָּע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר עוֹבַד צַיָּיר: וְיַת עַמּוּדוֹהִי חֲמָשָׁא
וְיַת וָוֵיהוֹן וְחָפָא רֵישֵׁיהוֹן וְכִבּוּשֵׁיהוֹן דַּהֲבָא וְסַמְכֵיהוֹן חֲמָשָׁא דְּנְחָשָׁא:

Ca. xxxvii.

וְעָבַד בְּצַלְאֵל יַת אֲרוֹנָא דְּאַעֵי שִׁטִּין תְּרֵין אַמִּין וּפַלְגָא

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Exo. Ca.xxxvii.	Prĩtiua heb.
lõgitudo:τ cubiti τ dimidij latitudo: τ cubi=	f'lõgitudie:& cubitũ'ac	אָרְכּוֹ׳ וְאַמָּה׳ וָחֵצִי ״ רָחְבּוֹ ״ וְאַמָּה	
μικος, καὶ πῆχυς καὶ ἡμίσους ὁ πλάτος, καὶ πῆχυ	semissem in""latitudine:	וָחֵצִי׳ קֹמָתוֹ׃ ׳וַיְצַפֵּהוּ׳ זָהָב ׳טָהוֹר	׳קוֹם ׳צָפָה ׳טָהֹר
ει τ dimidij altitudo:τ deaurauit eã	ᵍaltitudo quoq; vni""cu	מִבַּיִת ״וּמִחוּץ ״ וַיַּעַשׂ ׳לוֹ ׳זֵר ׳זָהָב	׳עָשָׂה
ες καὶ ἡμίσους ὁ ὕψος, καὶ κατιχρύσωσιν αὐτὴν	biti fuit°& dimidii:ᵍvesti	סָבִיב׃ וַיִּצֹק ׳לוֹ ׳אַרְבַּע ׳טַבְּעֹת ׳זָהָב	׳סָבַב
auro puro intrisec᷑ τ extrisec᷑.τ fecit ei	uitq; eã ʳauro°puriſſimo	עַל ׳אַרְבַּע ׳פַּעֲמֹתָיו ׳ושְׁתֵּי ״טַבָּעֹת	׳שָׁנָה
χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν.καὶ ἐποίησεν αὐτῇ	ʳitus°& foris.ˢEt fecit ʳil=	״עַל ׳צַלְעוֹ ׳הָאֶחָת ׳ושְׁתֵּי ׳טַבָּעֹת ׳עַל	
vndulã ☧tibilẽ aureã in circuitu.τ fudit ei	li°coronã²aureã ᵇp gyrũ	׳צֶלַע ״הַשֵּׁנִית׃ ׳וַיַּעַשׂ ׳בַּדֵּי ׳עֲצֵי	״שֵׁנָה
κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ. καὶ ἐχώνευσεν αὐ	ᶜcõflãsʳq̃ttuor ʳanulos	שִׁטִּים ׳וַיְצַף ׳אֹתָם ׳זָהָב׃ ׳וַיָּבֵא ׳אֶת	׳בּוא
quattuo: anulos aureos ſup quattuo:	ᵍaureos ᵇp'quattuor ʰan	׳הַבַּדִּים ׳בַּטַּבָּעֹת ׳עַל ׳צַלְעֹת ׳הָאָרֹן	
τὰ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα	gulos eius:ˡduos ᵐanu=	״לָשֵׂאת ״אֶת ׳הָאָרֹן׃ ׳וַיַּעַשׂ ׳כַּפֹּרֶת	״נָשָׂא
latera eᵢ°. duos anulos ſup latus vnũ:τ	losⁿin°latereᵖvno:ᵍ& oo	׳זָהָב ׳טָהוֹר ״אַמָּתַיִם ״וְחֵצִי ׳אָרְכָּהּ	
κλίτει αὐτῆ· δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕτ,καὶ	duos°in ooooooooooooooo	׳וְאַמָּה ׳וְחֵצִי ׳רָחְבָּהּ׃ ׳וַיַּעַשׂ ׳שְׁנֵי	
duos anulos ſup latus ſcḋm. τ fe=	ᵘaltero. ʳVectes ʳquoq;	׳כְּרֻבִים ׳זָהָב ׳מִקְשָׁה ׳עָשָׂה ׳אֹתָם	׳כָּשָׂה
δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον.καὶ ἐποί	fecit de°ligni ooooooooo	׳מִשְּׁנֵי ׳קְצוֹת ״הַכַּפֹּרֶת׃ ״כְּרוּב ״אֶחָד	׳שְׁנֵי ׳קָצֶה ״כְּרֻב
cit vectes de ligno ĩputribilib°:τ deaura=	ᵖfethim : ᵍquos ᵇveſtiuit	״מִקָּצֶה ׳מִזֶּה ״ וּכְרוּב ׳אֶחָד ״	
σεν ἀσαφειῶς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατιχρύσω=	°auro: ᶜ& quos ᶜmiſitooo	״מִקָּצֶה ׳מִזֶּה ״ מִן ׳הַכַּפֹּרֶת ׳עָשָׂה	
uit eos auro. τ indurit vectes in	ᵇin anulos qui erant ᶠin	׳אֶת ׳הַכְּרֻבִים ׳מִשְּׁנֵי ׳קְצוֹתָיו׃	
σεν αὐτοὺς χρυσίῳ.καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀσαφειεῖς εἰς τὰς	ʰlateribus ʲarce oooooooo	׳וַיִּהְיוּ ׳הַכְּרֻבִים ׳פֹּרְשֵׂי ״כְנָפַיִם	״הָיָה
anulos qui in lateribus arce:ad leuãdã	ᵐad portandũ°eã. ᵖFecit	׳לְמַעְלָה ׳סֹכְכִים ׳בִּכְנָפֵיהֶם ׳עַל	׳עָלָה
δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἴρειν	&ᵍpropiciatoriũ.i . ora=	״הַכַּפֹּרֶת ״וּפְנֵיהֶם ׳אִישׁ ״אֶל ״אָחִיו	״פָּנָה
arcã in eis. τ fecit ᵖpitiatoriũ ſuppoſi	culũ ᵈauro°mũdiſſimo	׳אֶל ׳הַכַּפֹּרֶת ׳הָיוּ ׳פְּנֵי ׳הַכְּרֻבִים׃ ׳וַיַּעַשׂ	׳עָשָׂה
τὸν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς.καὶ ἐποίησε τὸ ἱλαστήριον ἐπίθε	ʳduorũ cubitorum"& di	׳אֶת ״הַשֻּׁלְחָן ׳עֲצֵי ׳שִׁטִּים ״ אַמָּתַיִם	׳שׁוט ׳אַמָּה
tionẽ auri puri duoᵩ cubitoᵩ τ dimidij lõ=	midii in°lõgitudie:ʳ& cu	׳אָרְכּוֹ ׳וְאַמָּה ״ רָחְבּוֹ ״ וְאַמָּה ׳וְחֵצִי	׳תָּצָה
μα χρυσίου καθαροῦ δύο πήχεων καὶ ἡμίσους ὁ μῆ=	bitiˢac ſemis in°latitudi=	׳קֹמָתוֹ׃ ׳וַיְצַף ״אֹתוֹ ״זָהָב ״טָהוֹר ״וַיַּעַשׂ	׳קוּם
gitudo:τ cubitu τ dimidij latitudo. τ fecit	ne.ᶜDuos ẽt °cherubim	׳לוֹ ׳זֵר ׳זָהָב ׳סָבִיב׃ ׳וַיַּעַשׂ ׳לוֹ ׳מִסְגֶּרֶת	׳סָגַר
κος, καὶ πῆχυς καὶ ἡμίσους ὁ πλάτος. καὶ ἐποίησε	ex°auro°ductili:quos oo	׳טֹפַח ׳סָבִיב ״ וַיַּעַשׂ ׳זֵר ״זָהָב	
duos cherubim aureos tornatiles:τ ipoſuit eos ex	poſuitᶠex vtraq; pte ᵍp=	׳לְמִסְגַּרְתּוֹ ׳סָבִיב׃ ׳וַיִּצֹק ״לוֹ ׳אַרְבַּע	
δύο χερουβὶμ χρυσᾶ τορευτά, καὶ ἐπέθηκεν αὐτὰ ἐξ	piciatorii:ᵐcherub°vnũ		
vtriſq; latereᵇ ᵖpitiatorij.cherub vno ex	ʰin ſummitate vnius p=		
ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου.χερουβῖς ἐκ	tis:°& cherubᵇalterum		
latere hoc. τ cherub vnus ex latere	°in sũmitate partis alte=		
ἑνὸς κλίτους τούτου,καὶ χερουβῖς ἐκ ἑνὸς κλίτους τοῦ	rius. Duos oooooooooooo		
ſcḋo ᵖpitiatorij. τ fecit duos cherubim	°cherubim in ᵇ ſingulis		
δευτέρου ἑνὸς ἱλαστηρίου.καὶ ἐποίησε ἓξ δύο χερουβὶμ	ᶜſummitatibus ooooooo		
B sup duo latera eius. τ erãt duo cherubim ex=	ˣpropiciatorii ʲextenden		
ἐπὶ τὰ δύο κλίτη αὐτῆ.καὶ ἦσαν οἱ δύο χερουβὶμ ἐκ=	tes°alas & oooooooooooo		
tẽdẽtes alas ſuſp: obũbãtes	ʲtegentes oooooooooooo		
τείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν,συσκιάζοντες τὰς	oooooooooo oooooooooooo		
alio ſuis ſup ᵖpitiatoriũ. τ facies eo	ᵐᵖpiciatoriũ:ⁿſeq; mu=		
πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ ἑνὸς ἱλαστηρίου,καὶ τὰ πρόσωπα ἀν	tuo & illud reſpicientes.		
rum ad inuicẽ ad ᵖpitiatoriũ erãt facies	ʳFecit oooooooooooooo		
τῶν εἰς ἄλληλα εἰς τὸ ἱλαστήριον ἦσαν τὰ πρόσωπα	°& mẽſã deᵇligni ᶜſethi		
cherubim. τ fecit mẽſam ex ligno ipuſtibi	inᶜlõgitudieᵈduorũ cu=		
τῶν χερουβίμ.καὶ ἐποίησε τράπεζαν ἐκ ξύλων ἀσή=	bitorũ'& inᵉlatitudie ve=		
lib': duoᵩ cubitoᵩ lõgitudo: τ cubiti latitudo:τ cubi	niusᶠcubiti:ᵍhẽbat iʰal		
τον,δύο πηχέων τὸ μῆκος, καὶ πῆχυς τὸ εὖρος, καὶ πῆχυ	titudieᵇcubitũ ᵗac ſemiſ=		
ς τ dimidij altitudo.τ deaurauit eã auro pu=	ſe.ᵗCircũdeditq; ᵐeãⁿau=		
ος καὶ ἡμίσους ὁ ὕψος.καὶ κατιχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ κα	roᵒmũdiſſimo :ᵖ& fecit		
ro. et fecit et ☧tibilẽ vndulã aureã i circuitu.et	ᵍilhᵗlabiũᵘaureũʲp gyrũ		
θαρῷ.καὶ ἐποίησεν αὐτῇ στεφάνην κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ.καὶ	ʳipſi quoq; labioᵗ coro=		
fecit et coronã pugilli in circuitu.et fecit ☧tibilẽ	nã aureã interraſilẽ ᵗq̃t=		
ἐποίησε αὐτῇ στεφάνην σφαλασοῦ κύκλῳ.καὶ ἐποίησε στρεπτὸν	tuor digitorũ:ᵇ& ᶜſup eã		
vndulã in circuitu corone. et fudit ei quattuo:	dẽ alterã ᶜcoronã °aureã.		
κυμάτιον κύκλῳ τῆ στεφάνῃ.καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας οο	ᵈFudit &ᵗquattuor oooo		

Transla.Chal.	Interp̃.chal.	Prĩtiua chal.
אורכיה ואמתא ופלגא פותיה ואמתא ופלגא רומיה׃ וחפא יתיה דהב דכי ועבד	longitudo eius:τ latitudo eius cubiti τ dimidij:τ alti	׳פָּתָה
ליה זיר דדהב סחור סחור׃ ואתיך ליה ארבע עזקן דדהב על ארבעת	tudo cubiti τ dimidij.et cooperuit eaᵩ auro mũdiſſi=	׳עָטַר ׳רַבַּע ׳זָוָה
וזיתין עזקן על סטריה חד וזיתין עזקן על סטריה תניתאו ועבד אריחי	mo intus τ foris: fecitq; illi circulũ aureũ per circui=	׳תְּרֵי ׳תָּנֵה
וחפא יתהון דהבא׃ ואעיל ית אריחיא בעזקתא על סטרי ארונא ׳למיטל ית ארונא׃	tum.Et effudit ei quattuor anulos aureos ſup ᵗtuor	׳עוֹל ׳נְטַל
ועבד כפורתא דדהב דכי ׳תרתין אמין ופלגא אורכיה ׳ואמתא ופלגא ׳פותיה ועבד	anguloᵩ eius:duo anuli in latere vno:τ duo anuli in	דְּבַה ״׳תְּרֵי ׳אַמָּה
תרין כרובין דדהב גניד עבד יתהון מתרין סטרי כפורתא׃ כרוב חד מסטרא מן	latere altero.et fecit vectes de ligno ſetim:τ cooput	׳פָּתָה
וכרוב חד מסטרא מן כפורתא עבד ית כרוביא מתרין סטרוהי׃ והוו כרוביא	eos auro.et induxit vectes per anulos qui erant in la	׳הָוָה
פרישן גדפיהון לעילא ׳מטללין גדפיהון על כפורתא ואפיהון חד לחבריל חד ׳לחבריל	teribus arce.Fecitq; ᵖpiciatoriũ ex auro mundiſſi=	׳גַּדְפָּא ׳טַלַּל ׳אַף
כפורתא הוו אפי כרוביא׃ ועבד ית פתורא ׳שטין ׳תרתין אמין אורכיה ואמתא	mo.duoᵩ cubitoᵩ τ dimidij erat longitudo eius:τ la	׳אַע ׳תְּרֵי ׳אַמָּה
פותיה ואמתא ופלגא רומיה׃ וחפא יתיה דהב דכי ועבד ליה זיר דדהב סחור סחור׃	titudo cubiti τ dimidij.Fecitq; duos cherubiᵢ de auro	
ועבד ליה גדתא רומיה פושכא סחור סחור ועבד זיר דדהב לגדתא סחור סחור׃	ductili fecit eos ex duobus lateribus ᵖpiciatorij:che	
׳ואתיך ליה ארבע	rub vnuᵩ in latere vno hinc:τ cherub alterũ in latere	
	altero illinc.Et ᵖpiciatorio fecit cherubim ex duobᵩ	
	lateribus eius. Et erant cherubim extendentes alas	
	ſuas ſurſum:tegentes alio ſuio ſup ᵖpiciatorij:τ fa=	
	cies vniuſcuiuſq; eorum erat e regione alterius:cõtra	
	ᵖpiciatorij erant facies cherubim.Fecitq; menſaᵩ	
	de ligno ſetim.duoruᵩ cubitoᵩ longitudo eius:τ cu=	
	biti vnius latitudo eius:τ cubiti et dimidij altitudo	
	eius.Et operuit eam auro mundiſſimo:fecitq; ei cir=	
	culum aureũ per gyrum.Et fecit ei coronã interraſilẽ	
	altam pugillo per circuitum:τ fecit circulus aureum	
	ipſi coronę interraſili per gyrum.et fudit ei quattuor	

Pśitua heb. | Ter. Heb. | Exo. | Ca. xxxvij.

טַבְּעֹת זָהָב ׀ וַיִּתֵּן אֶת הַטַּבָּעֹת עַל
אַרְבַּע הַפֵּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃
לְעֻמַּת הַמְּסִגֶּרֶת ׀ הָיוּ ׀ הַטַּבָּעֹת
בָּתִּים לַבַּדִּים לָשֵׂאת אֶת הַשֻּׁלְחָן׃
וַיַּעַשׂ אֶת הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים
וַיְצַף אֹתָם זָהָב לָשֵׂאת אֶת
הַשֻּׁלְחָן׃ וַיַּעַשׂ אֶת הַכֵּלִים אֲשֶׁר
עַל הַשֻּׁלְחָן אֶת קְשָׂרְתָיו וְאֶת
כַּפֹּתָיו וְאֶת מְנַקִּיֹתָיו וְאֶת
הַקְּשָׂוֹת אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֶן זָהָב
טָהוֹר׃ וַיַּעַשׂ אֶת הַמְּנֹרָה זָהָב טָהוֹר
מִקְשָׁה עָשָׂה אֶת הַמְּנֹרָה יְרֵכָהּ
וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ
מִמֶּנָּה הָיוּ׃ וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים
מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה
מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה
מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי׃ שְׁלֹשָׁה גְבִעִים
מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹר וָפָרַח
וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
בְּקָנֶה אֶחָד כַּפְתֹר וָפָרַח כֵּן לְשִׁשָּׁת
הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן הַמְּנֹרָה׃
וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
כַּפְתֹרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ׃ וְכַפְתֹר תַּחַת
שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹר
תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹר
תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשִׁשֶּׁת
הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִמֶּנָּה׃ כַּפְתֹרֵיהֶם

Trásla.B.Hiero.

[b]circulos [l]aureos [o]quos
[m]posuit [p]in ccccccccccccc
[q]quattuor [l]angulis [r]per
singulos [s]pedes mense
[x]contra [r]coronā: missitq; ccccccccccc ccccccccccccc
[c]in eos vectes: [v]vt possit
[r]mensa [p]portari. ipsos
[q]quoq; [v]vectes [f]fecit de
[b]lignis [s]sethim: ccccccc
[m]& circundedit [e]eos [o]auro. ccccccccccccc.ccccccc
[e]Et [v]vasa ad diuersos vsus ccccccccccccccccccc
[m]mense: [b]acetabula: ccccc ccccccccccccc ccccccccc
[p]phialas [c]& cyathos [f]& ccccccccccccc.ccccccccc
[t]thuribula ex [m]auro ccc ccccccccccccccccccccc
[p]puro: [i]in quibus [o]offerē da sūt libamia. [e]Fecit. & [q]cādelabrū [d]ductile d[e] auro [m]mundissimo. [c]De cuius [v]vecte [c]calami [c]cyphi [s]spherule[q]; ac lilia ccc [p]procedebāt: [s]sex ccccc ccccccccccccccccccccc [i]vtroq; latere. [t]Tres [m]calami ccccccccccccccc [e]ex pte [v]na: [q]& tres cccc ccccccccccccc ccccccccc [e]ex altera. [t]Tres [c]cyphi ccccccccccc ccccccccccccc [i]in nucis modū [a]p calamos [s]singulos: [s]spherule[q]; simul [e]& lilia: [t]& tres [c]cyphi [i]instar nucis ccccc [i]i calamo [a]alterō: [s]spherule[q]; simul [l]& lilia. [m]Equū erat opus [s]sex [c]calamorū [q]pcedebāt [d]de [s]ūpite candelabri. [e]In ipso āt vecte erāt [q]ttuor [c]cyphi [i]i nucis modū. [t]Spherule[q]; per singulos cccc [s]& lilia: [a]& spherule [s]sub [d]duobus [c]calamis per loca tria: qui simul cccccc ccccc.ccccccccc ccccccc [s]sex fiunt [c]calami ccccc ccccccccccccccccccccc [p]procedentes [d]de vecte vno. & [s]spherule igitur

Trásla.Gre.lxx.cū interp.latina

anuloo aureoo. τ iposuit quattuor δακτυλίους χρυσοῦς · καὶ ἐπέθηκε τοὺς τέσσαρας anuloo sup quattuor pteo pedū ei⁹ δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐ sub ☧tribili corona. erāt anuli in τῆς ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στεφάνην. ἦσαν οἱ δακτύλιοι εἰς repositoria vectib⁹: ad portādū mēsam. τ ὠθας τοῖς ἀναφορεῦσι, ὥστι αἴρειν τὴν τράπεζαν · καὶ fecit vecteo de ligno iputribilib⁹: τ de ἐποίησε τοὺς ἀναφορεῖς ἐξ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κα⁹ aurauit eoo auro: ad portādū mēsam. τ fecit vasa mēse: catinoo ἐτιχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ, ὥστι αἴρειν τὴν τράπεζαν. τ ἐποίησε τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ τρυβλία eius τ mortariola τ cyathoo τ libaeius τ τοὺς κυάθους καὶ τὰ σπον toria in qb⁹ libabit in eis auri puri. τ δεῖα ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς χρυσίου καθαροῦ · καὶ fecit cādelabrū ex auro puro: tornatile ἐποίησε τὴν λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν fecit cādelabrū. hastile eius τ cala ἐποίησε τὴν λυχνίαν. ὁ καυλὸς αὐτῆς καὶ οἱ καλαμί mi τ cyphi τ spherule τ li σκοι καὶ οἱ κρατῆρες καὶ οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρί⁹ lia ex ipo erāt. sex āt calami egredieteo να ἐξ αὐτῆς ἦσαν. ἐξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ex latericib⁹. tres calami cādelabri ex ἐκ πλαγίων · τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ latere ipi⁹ vnius: τ tres calami κλίτους αὐτῆς τοῦ ἑνός, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς cādelabri ex latere scdo. τ tres λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου · καὶ τρεῖς cyphi figurati in nucis modū. in vno ca κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους · ἐν τῷ ἑνὶ κα lamo spherula τ lilium: τ tres cyphi λαμίσκω σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον, καὶ τρεῖς κρατῆρες figurati in nucis modū: i vno calamo ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους, ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ spherula τ liliū. sic sex calamis σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον · οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις egrediēti⁹ ex cādelabro. τ in cā⁹ τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας · καὶ ἐν τῇ λυχ delabro ☧ttuor cyphi figurati i nucis modū. νίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους. in vno calamo spherule τ lilia ei⁹. ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα αὐ spherula sub duob⁹ calamis ex ip τῆς · ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐ sa: τ spherula sub duob⁹ calamis ex ipa. τῆς, καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς. sic sex calamis egredieti⁹ ex οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς cādelabro: τ calami τ spherule λυχνίας, καὶ οἱ καλαμίσκοι καὶ οἱ σφαιρωτῆρες οο

Trassla.Chal.

עִמְּהֶן דַּהֲבָא וְיַהֲבִית גַּזְמָתָא עַל אַרְבַּע זְוָיָתֵיהּ דִּלְאַרְבָּע רַגְלוֹהִי ׀ לְקִבֵּיל גַּבַּיָּא הָוֹן
עִזְקָתָא אַתְרָא לְאַרְיָתָא לְמִיטַל יָת פַּתּוֹרָא ׀ וַעֲבַד יָת אַרְיָתָא דְּעֲצֵי שִׁטִּין וַחֲפָא
יָתְהוֹן דַּהֲבָא לְמִיטַל יָת פַּתּוֹרָא ׀ וַעֲבַד יָת מָנָיָא דְּעַל פַּתּוֹרָא יָת מְגִיסוֹהִי וְיָת בַּזִּיכוֹהִי
וְיָת סְכֵיוָתַיהּ וְיָת כַּסְוָתָא דְּיִתְנַסַּךְ בְּהוֹן דַּהֲבָא דְּכִי גְנִיד ׀ וַעֲבַד יָת מְנָרְתָּא דַּהֲבָא כְּכִי גְנִיד
עֲבַד יָת מְנָרְתָּא שֵׁירוּתָהָא וּקְנָהָא גֻּלְמֵיתָהָא חֵירוּהָא וְשׁוֹשַׁנָּהָא מִינַהּ הָוֹ׃ וְשִׁיתָּא ׀׀ קְנִין
נָפְקִין מִסְטַרָהָא תְּלָתָא קְנֵי מְנָרְתָּא חַד וּתְלָתָא קְנֵי מְנָרְתָּא מִסְטַרָהּ תִּנְיָנָא׃
תְּלָתָא בַּלּוּדִין מְצַיְּרִין גֻּמְּנָא חַד חֵירוּ וְשׁוֹשַׁן וּתְלָתָא כַּלּוּדִין מְצַיְּרִין גֻּמְּנָא חַד
חֵירוּ וְשׁוֹשַׁן כֵּן לְשִׁיתָּא קְנִין דְּנַפְקִין מִן מְנָרְתָּא׃ וּבְמְנָרְתָּא אַרְבְּעָה בַּלּוּדִין מְצַיְּרִין
חֵירוֹהָא וְשׁוֹשַׁנָּהָא׃ וְחֵירוּ תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין מִינַהּ וְחֵירוּ תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין מִינַהּ
וְחֵירוּ תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין מִינַהּ לְשִׁיתָּא קְנִין דְּנַפְקִין מִינַהּ׃ וְחֵירוֹהוֹן ׀׀׀׀׀׀׀׀

Pśitua chal.

רְבִיעָה זָוֶה הָיָה
נְתַל
כוּל כַּסְוָא גְּסַר
דְּהָבָה עוֹר נָגָה
נוּר
צוּר

Interp. chal.

anulos aureos: τ posuit anulos sup ☧ttuor angulos eius qui erāt ad quattuor pedes eius. Contra coronā interrasilem fuerūt anuli: vt per eos mitterētur vectes vt portaretur mensa. Fecitq; vectes de lignis sethim τ operuit eos auro: vt in eis portaretur mēsa. Et fecit vasa q̄ erant sup mensa: acetabula eius τ phyalas τ thuribula τ cyathos in quibus offerēda erant libamina de auro mundissimo fecit ea. Fecitq; candelabrum de auro mundissimo: ductile fecit illud: hastile τ calamus eius: cyphi eius spherule τ lilia eius ex ipso erāt. Et sex calami egrediebant de lateribus eius: tres calami ex latere vno candelabri: τ tres calami ex latere altero. Tres cyphi figurati erant in calamo vno: spherula τ liliū: τ tres cyphi figurati in calamo alio: spherula τ liliū. sic fecit in sex calamis qui egrediebant de candelabro. Et in candelabro erant quattuor cyphi figurati spherule eius τ lilia: spherulaq; sub duob⁹ calamis eius: τ spherula sub duobus calamis eius: τ spherula sub duobus calamis ei⁹. sic fecit in sex calamis q̄ egrediebātur ex eo. Spherule eius

C

Trãſla.Grc.lxx.cũ interp̃.latina.

ex tpo erãt oẽs tornatiles ex vno auro puro.
ἐξ αὐτῆς ἦσαν ὅλοι τορευτοὶ ἐξ ἑνὸς χρυσίου καθαροῦ.
& fecit lucernas eius septẽ. & forci-
καὶ ἐποίησε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτά· καὶ τὰς λαβί-
pes eius & emunctoria eĩ⁹ auri pu
δας αὐτῆς καὶ τὰς ἐπαρυσρίδας αὐτῆς χρισίου κα
ri. talentũ auri puri fecit il
θαροῦ. τάλαντον χρυσίου καθαροῦ ἐποίησεν αὐ-
lã: & oĩa vaſa eius. & fecit al
τά, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς. καὶ ἐποίησε θυ
tare incẽſi ex ligno iputribili⁹: cubiti
σιαςήριον θυμιάματος ἐξ ξύλων ἀσήπτων, πήχεως
D lõgitudo eĩ⁹: & cubiti latitudo eĩ⁹ qua
τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ πῆχεως τὸ ἔυρος αὐτοῦ τε-
drãgulũ: & duoꝝ cubitoꝝ altitudo eĩ⁹. ex
τράγωνον, καὶ δύο πηχέων τὸ ὕψος αὐτοῦ. ἐξ
tpo erãt cornua eius. & deaura-
αὐτοῦ ἦσαν τὰ κέρατα αὐτοῦ· καὶ κατεχρύσωσε
uit illud auro puro: craticulã eius: &
σεν αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ, τὴν ἐχάραν αὐτοῦ, καὶ
parietes eius: & cornua eius. &
τοὺς τοίχους αὐτοῦ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ· καὶ
fecit illi ℞nbilẽ coronã aureã in circuitu. &
ἐποίησεν αὐτῷ στεφάνην στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ· καὶ
duos anulos aureos puros fecit illi
δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ἐποίησεν αὐτῷ
ſub corona ℞nibili eius ad duo latera eiꝰ
ὑπὸ τὴν στεφάνην τὴν στρεπτὴν αὐτοῦ εἰς τὰ δύο κλίτη αὐ-
in duob⁹ latrib⁹ eius in repoſitoria ve
τοῦ ἐν τοῖς δυσὶ πλευροῖς αὐτοῦ εἰς θήκας τοῖς ἀσαφο
ctib⁹: ad portãdũ illõ i eis. & fecit vectes
ρεῦσιν, αἴρειν αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐποίησε τοὺς μοχλοὺς
de ligno iputribili⁹: & deaurauit eos au-
ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυ-
ro. & fecit oleũ vnctiõis ſcẽtũ: &
σίῳ. καὶ ἐποίησε τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως τὸ ἅγιον, καὶ
cõpoſitionẽ thymiamatis purũ op⁹ pigmẽtarij.
τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ.

C.38. A
Θ Et fecit altare holocauſti de li
καὶ ἐποίησε θυσιαςήριον ὁλοκαυτώματος ἐκ ξύ-
gnis iputribilib⁹: cubitoꝝ lõgitudine: & cubi-
λων ἀσήπτων, πέντε πηχέων τὸ μῆκος, καὶ πέντε
1.Pa. 11.a. toꝝ latitudine: q̃drãgulũ erat altare. &
πηχέων τὸ ἔυρος, τετράγωνον ἦν τὸ θυσιαςήριον, καὶ
triũ cubitoꝝ altitudo eĩ⁹. & fecit cornua
τριῶν πηχέων τὸ ὕψος αὐτοῦ· καὶ ἐποίησε τὰ κέρατα ἐπ'
in quattuor angulis: ex ipo erãt cornua. &
αὐτοῦ τῶν τεσσάρων γωνιῶν, ἐξ αὐτοῦ ἦσαν τὰ κέρατα· καὶ
cooperuit ea ere. & fecit coronã alta
ἐκάλυψεν αὐτὰ χαλκῷ· καὶ ἐποίησε στεφάνην τῷ θυσια
ri: & coopimẽtũ eĩ⁹: & phialas eĩ⁹:
στηρίῳ, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ,
& fuſcinulas eĩ⁹: & thuribulũ eius:
καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ,

Trãſla.Chal.

וְקָנֵיהוֹן מְעֵבָה הֲוָה כְּלַהּ גְּעִידָא תְּבַר דְּדַהֲבָ דְּכִי ׃ וַעֲבַד יָת בּוּצִינַהָא שְׁבְעָא וְאִיתְקָנָא
וּמַרְתִּיתַהָא דְּדַהֲבָ דְּכִי וּמַחְתְּיָתַהָא דְּדַהֲבָ דְּכִי עָבַד יָתְהוֹן וְיָת כָּל מָנָיָא וְעַבַד יָת מַדְבְּחָא קְטוֹרֶת
בּוּסְמַיָא דַּאֲעֵי שְׁטִין וְאַמְּתָא אוּרְכֵיהּ וְאַמְּתָא פּוּתְיֵהּ מְרַבְּעָ וְתַרְתֵּין אַמִּין רוּמֵיהּ
מִנֵּיהּ הֲוָו קַרְנוֹהִי ׃ וְחַפָּא יָתֵיהּ דְּהַב דְּכִי יָת אֵיזְרֵיהּ וְיָת כּוֹתָלוֹהִי סְחוֹר סְחוֹר וְיָת
קַרְנוֹהִי וַעֲבַד לֵיהּ דִּיר דְּדַהֲבָ סְחוֹר סְחוֹר ׃ וְתַרְתֵּין צִיזְנָן דְּדַהֲבָ עֲבַד לֵיהּ ׀ מִלְרַע ׀
לְזִירֵיהּ עַל תַּרְתֵּין ׀ זְוָיָתֵיהּ עַל תְּרֵין סְטָרוֹהִי לְאַתְרָא לְאַרָמוּתָא ׀ לְמִיטַל בְּהוֹן
וַעֲבַד יָת אַרְמָתָא דַּאֲעֵי שְׁטִין וְחַפָּא יָתְהוֹן דַּהֲבָא ׃ וְעַבַד יָת מְשׁחָא דְּרְבוּתָא קוּדְשָׁא וְיָת
קְטוֹרֶת בּוּסְמַיָא דְּכִי עוֹבַד בּוּסְמָנוּ ׃ Ca.xxxviij. וַעֲבַד יָת מַדְבְּחָא עֲלָתָא
דַּאֲעֵי שְׁטִין חֲמֵשׁ אַמִּין אוּרְכֵיהּ וְחַמֵשׁ אַמִּין פּוּתְיֵהּ מְרַבְּעָ וְתַלַת אַמִּין רוּמֵיהּ ׃ וְעַבַד
קַרְנוֹהִי עַל אַרְבַּע זְוָיָתֵיהּ מִנֵּיהּ הֲוָאן קַרְנוֹהִי וְחַפָּא יָתֵיהּ נְחָשָׁא ׃ וְעַבַד יָת כָּל מָאנֵי
מַדְבְּחָא יָת פַּסְכְּתַרְוָתָא וְיָת מַגְרוּפְיָתָא וְיָת מִזְרַקְוָתָא וְיָת צְטוֹרְיָתָא

Trãſla.B.Hiero.

ſ& calami ſ ex ipſo⁹ erant.
ᵗ vniuerſa ᵇ ductilia ex ꝏ
ᵇ auro ᶜ puriſſimo. ᶠ Fecit
& ᵇ lucernas ᵍ ſeptẽ ʰ cũ e-
munctoriis ſuis: ⁱ & vaſa
vbi ea q̃ emũcta ſunt ex
tinguãtur de ᵐ auro ⁿ mũ
diſſimo. ᵒ Talẽtũ ᵖ auri ap
pẽdebat ᵒ candelabrũ ʳ cũ
ᵘ oĩbus ʳ vaſis ſuis. ᶠ Fecit
& ᵗ altare ᵇ thymiamatis
de ᶜ lignis ᵈ ſethim per ꝏ
ᵍ q̃drũ ſingulos hñs ʰ cu-
bitos: ⁱ & in ˡ altitudie ᵏ du
os: ᵐ e cuius angulis ⁿ pro
cedebant ᵒ cornua: ᵖ veſti
uitq; ᵍ illud ʳ auro ˢ puriſſi
mo ᵗ cũ ᵘ cra ticula ˣ ac ʸ pa-
rietibus ᵃ & ᵇ cornib⁹. ᶜ Fe
citq; ᵇ ei ᶜ coronam ꝏꝏꝏ
ᵈ aureolã ᵉ p gyrũ: ᵇ & du-
os ᵍ anulos ʰ aureos ꝏꝏ
ⁱ ſub ᵇ corona ᵏ per ˡ ſingu
la ᵐ latera: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ⁿ vt mittantur in eos ᵒ ve-
ctes: & poſſit ꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵖ altare ᵍ portari. Ipſos ãt
ʳ vectes ˢ fecit de ꝏꝏꝏꝏ
ᵗ lignis ᵘ ſethim: ᵇ & operu
ſt laminis ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ˣ aureis. ᵗ Compoſuit &
ʸ oleum ad ᶻ ſanctificatio
nis ᵃ vnguentum ᵍ & ʳ thy
miamata de ᵇ aromatib⁹
ᶜ mũdiſſimis ᵃ opere ˣ pig
mentarii. Ca.38.
H Ecit & ᶜ altare ꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵈ holocauſti de ᶜ lignis ᶠ ſe
thim: ᵍ quinq; ꝏꝏꝏꝏꝏ
ʰ cubitorum per ꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ⁱ quadrum: ᵉ & trium in
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵍ altitudine: ᵉ cuius cor-
nua ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶠ de ᵉ angulis ˢ procedebãt.
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵇ opuitq; ᶜ illud laminis
ᵈ encis. ᵉ Et i vſus eius ᶜ pa
rauit ex ere ᵇ vaſa diuer-
ſa: ˡ lebetes: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵐ forcipes: ᵖ fuſcinulas:
ʳ vncinos: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Ter.Heb. Ero. Ca.xxxviij. Prĩtiua heb.

וְקַנְתָם מְמֻשָׁה הָיוּ כְּלָה מִקְשָׁה
אֲשֶׁר זָהָב טָהוֹר׃ וַיַּעַשׂ אֶת נֵרֹתֶיהָ
שִׁבְעָה וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב
טָהוֹר׃ כִּכַּר זָהָב טָהוֹר עָשָׂה אֹתָהּ
וְאֵת כָּל כֵּלֶיהָ׃ וַיַּעַשׂ אֶת מִזְבַּח
הַקְּטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּה אָרְכּוֹ
וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְאַמָּתַיִם קֹמָתוֹ
מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו׃ וַיְצַף אֹתוֹ
זָהָב טָהוֹר אֶת גַּגּוֹ וְאֶת קִירֹתָיו
סָבִיב וְאֶת קַרְנֹתָיו וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר
זָהָב סָבִיב׃ וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב עָשָׂה
לוֹ מִתַּחַת לְזֵרוֹ עַל שְׁתֵּי צַלְעֹתָיו
עַל שְׁנֵי צִדָּיו לְבָתִּים לְבַדִּים
לְשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶם׃ וַיַּעַשׂ אֶת
הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם
זָהָב׃ וַיַּעַשׂ אֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
קֹדֶשׁ וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים
טָהוֹר מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ׃

Cap.xxxviii.

וַיַּעַשׂ אֶת מִזְבַּח
הָעֹלָה עֲצֵי שִׁטִּים חָמֵשׁ
אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת
רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת
קֹמָתוֹ׃ וַיַּעַשׂ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע
פִּנֹתָיו מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו
וַיְצַף אֹתוֹ נְחֹשֶׁת׃ וַיַּעַשׂ אֶת כָּל
כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ אֶת הַסִּירֹת וְאֶת
הַיָּעִים וְאֶת הַמִּזְרָקֹת אֶת הַמִּזְלָגֹת

Interp̃.chal.

et calami eius ex ipſo crãt: oĩa ſimul ductilia ex auro
mũdiſſimo. Fecitq; ſeptẽ lucernas eĩ⁹ & forcipes eĩ⁹
et thuribula eius ex auro mũdiſſimo. ex talento auri
mundiſſimi fecit illud & oĩa vaſa eius. Fecitq; altare
incenſi aromãtũ de lignis ſetim. longitudo eius erat
cubiti vnius: & latitudo eius cubiti vnius: quadrãgu
lum erat: & duorum cubitoꝝ erat altitudo eius: ex ipſo
fuerunt cornua eius. Operuitq; illud auro mundiſſi-
mo: tectũ eius & parietes eius per gyrum & cornua eĩ⁹.
Et fecit circulũ aureũ per circuitũ: & duos anulos au
reos fecit ei ſubter circulum eius in duobus angulis
eius ſup duo latera eius: vt per eos inducerẽtur ve-
ctes: vt portaretur in eis. Fecitq; vectes de lignis ſe-
tim: & operuit eos auro. Et fecit oleum ſancte vnctio-
nis & thymiama aromatum mundiſſimum opere aro
matarũ. Ca. 38.
H Ecitq; altare holocauſti de lignis ſetim: quinq;
cubitoꝝ erat longitudo eius: & quinq; cubitorũ
latitudo eius: quadrangulũ erat. & trium cubitoꝝ alti
tudo eĩ⁹. Fecitq; cornua eius ſup quattuor angulos eĩ⁹.
ex ipſo erãt cornua eĩ⁹: & cooperuit illud ere. et fecit oĩa
vaſa altaris: lebetes & batilla & acetabula & fuſcinulas

Prĩtiua chal.

וְהוּא דְּכַה צְנַת
חָתָה
דְּנַת אָמַה פְּתַח
רַבַּע תְּרֵי אָמַה
אֵבַע
תְּרֵי זְוָה נְטַל
עֲלָה שׁוּט
פְּתַח רַבַּע רַבַּע
הְוָה דְּנַח
צְבַף זְבַק צְנַר

Pristina heb. Ter. Heb. Exo. Ca. xxxiij.

וְאֵת֙ הַמַּחְתֹ֔ת כֹּ֖ל כֵּלָ֑יו עָשָׂ֖ה נְחֹֽשֶׁת׃
נְחֹ֔שֶׁת וַיַּ֣עַשׂ לַמִּזְבֵּ֗חַ מִכְבָּ֛ר
מַעֲשֵׂ֥ה רֶ֖שֶׁת נְחֹ֑שֶׁת תַּחַ֥ת כַּרְכֻּבּ֖וֹ
מִלְמַטָּ֔ה עַד־חֶצְיֽוֹ׃ וַיִּצֹ֕ק אַרְבַּ֖ע
טַבְּעֹ֣ת בְּאַרְבַּ֣ע הַקְּצָוֹת֮ לִמְכַבַּ֣ר
הַנְחֹ֒שֶׁת֒ בָּתִּ֣ים לַבַּדִּ֔ים וַיַּ֣עַשׂ
אֶת־הַבַּדִּ֖ים עֲצֵ֣י שִׁטִּ֑ים וַיְצַ֖ף
אֹתָ֥ם נְחֹֽשֶׁת׃ וַיָּבֵ֣א אֶת־הַבַּדִּ֗ים
בַּטַּבָּעֹת֮ עַל־צַלְעֹת֒ הַמִּזְבֵּ֔חַ לָשֵׂ֥את
אֹתוֹ֙ בָּהֶ֔ם נָב֥וּב לֻח֖וֹת עָשָׂ֑ה
אֹתוֹ֙׃ וַיַּ֣עַשׂ אֶת־הַכִּיּ֣וֹר נְחֹ֔שֶׁת וְאֶת־
כַּנּ֖וֹ נְחֹ֑שֶׁת בְּמַרְאֹ֖ת הַצֹּבְאֹ֥ת
אֲשֶׁר־צָבְא֖וּ פֶּ֣תַח אֹ֣הֶל מוֹעֵֽד׃
וַיַּ֣עַשׂ אֶת־הֶחָצֵר֮ לִפְאַ֣ת נֶ֣גֶב
תֵּימָ֒נָה֒ קַלְעֵי֙ הֶחָצֵ֔ר שֵׁ֖שׁ
מָשְׁזָ֣ר מֵאָ֑ה בָּאַמָּ֔ה עַמּוּדֵיהֶ֖ם
עֶשְׂרִ֥ים וְאַדְנֵיהֶ֖ם עֶשְׂרִ֣ים נְחֹ֑שֶׁת
וָוֵ֥י הָעַמּוּדִ֖ים וַחֲשֻׁקֵיהֶ֣ם כָּ֔סֶף
וְלִפְאַ֣ת צָפ֔וֹן מֵאָ֖ה בָּאַמָּ֑ה עַמּוּדֵיהֶ֖ם
עֶשְׂרִ֥ים וְאַדְנֵיהֶ֖ם עֶשְׂרִ֣ים נְחֹ֑שֶׁת
וָוֵ֥י הָעַמּוּדִ֖ים וַחֲשֻׁקֵיהֶ֣ם כָּ֔סֶף
וְלִפְאַ֣ת יָ֔ם קְלָעִ֖ים חֲמִשִּׁ֣ים
בָּאַמָּ֑ה עַמּוּדֵיהֶ֖ם עֲשָׂרָ֔ה
וְאַדְנֵיהֶ֖ם עֲשָׂרָ֑ה וָוֵ֥י הָעַמּוּדִ֖ים
וַחֲשֻׁקֵיהֶ֣ם כָּ֔סֶף וְלִפְאַ֣ת מִזְרָ֔חָה
חֲמִשִּׁ֥ים בָּאַמָּֽה׃ קְלָעִ֗ים לַכָּתֵ֙ף
חֲמֵ֣שׁ עֶשְׂרֵ֣ה אַמָּ֔ה אֶל־הַכָּתֵֽף׃

Pristina chal. Interp. chal.

תַּחְתָּה צוד et thuribula: omnia vasa eius fecit ex ere. Fecitq; et
אָרַע נָתַר זָוָה craticulam opere retis ex ere sub circulo eius deor-
sum vsq; ad dimidiū eius. Et fudit ei quattuor anulos
in ꝗttuor angulis craticule ex ere: vt p eos inducerent
vectes. Fecitq; vectes de lignis setim: et operuit eos
ere. Et indurit vectes per anulos in latere altaris:
עוֹל נָמַל vt portaretur cum eis: concauū ex tabulis fecit illud.
חָזָא נָשָׂה Et fecit labrū ex ere ꝛ basin eius ex ere de speculis
שֶׁכֶן דּוּר mulierū qui veniebāt vt orarent in ostio tabernacu-
li federis. Fecitq; atriū: in cuius australi plaga erant
אַמָּה cortine de byssо retorta centū cubitoꝝ. Colūne earuꝫ
erant viginti: ꝛ basses earū vinginti ex ere. capita co
lumnarū ꝛ celature earū erant ex argento. Et in pla-
ga septētrionali erant cortine centuꝫ cubitoꝝ: colūne
earū viginti ꝛ baseo eaꝝ viginti ex ere. capita colūna
rum ꝛ celature erant de argento. Et in plaga occidē-
עָרַב tali fuerunt cortine quinquaginta cubitoꝝ: columne
דָּרַח earum decem: ꝛ baseo earum decem. capita columna
rum ꝛ celature earum ex argento. Et in plaga orien-
tali erat spatium quinquagin ta cubitorum: quin de-
cim cubitorum cortine erant in vno latere: ꝯꝯꝯꝯꝯ

Trāsla. B. Hiero.

[a]& [c]ignium receptacula.
ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
[c]Craticulamq; eius ꝯꝯꝯ
ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
[a]i modū [c]retis [a]fecit [c]ene-
am: & [e]subter eā in alta-
ris [i]medio [b]arulam [m]fulis
[n]quattuor ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
[o]anulis [p]per totidem [r] re
tiaculi [q]sumitates: [n]ad im
mittēdos vectes ad por
tādū. Quos & ipsos [e]fe-
cit de [e]lignis [b]sethim: [c]&
operuit laminis ꝯꝯꝯꝯꝯ
ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
[c]eneis: [r]induxit q; ꝯꝯꝯꝯꝯ
[i]in circulos qui [k]in [i]lateri
bus [m]altaris eminebant.
[r]Ipsū aūt altare nō erat
solidū: sed [q]cauū ex [r] ta-
bulatis & itus vacuū. [a]Fe
cit & [c]labrū [i]eneū [a]cum
[b]basi sua [b]de speculis mu
lierum: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
[r]que [e]excubabant in [b]o-
stio [i]tabernaculi. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
[i]Fecit & [n]atriū [o]in cuius
[p]australi [o]plaga erant ꝯꝯ
[r]tentoria de [i]byssо ꝯꝯꝯ
ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
[n]retorta [r]cubitorum [c]cē-
tum: [c]columne ꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
[b]enee [a]viginti [b]cū basi [b]
suis: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
[c]capita [c]colūnarū [a]& tota
opis celatura [b]argētea. E
que [i]ad [k]septētrionalem
[i]plagam tentoria [n]colū-
ne [p]baseq; & ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
[o]capita [c]colūnarū ciusdē
mēsure [n]& opis ac metal
li erāt. [r]In ea vero [r]plaga
q; ad [o]occidētē respicit:
fuerūt [a]tentoria [c]cubito
rū [b]quiquagīta: [b]colūne
[c]decē [c]cū basibus suis e-
nee: & [b]capita [i]colūnarū
[k]& tota opis celatura [i]ar-
gentea. [m]Porro contra
[o]orientē [p]quiquagīta [q]cu-
bitorum parauit [r]tento-
ria: e quibus [s]quindecim
[n]cubitos ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

και ὅσα τα σκεύη αὐτοῦ ἐποίησε χαλκᾶ. καὶ ἐποί-
ησε τὴν χαρακώματα αὐτοῦ ἐποίησε χαλκᾶ. καὶ ἐποί-
ησε τὴν χαράκωμα τέσσαρας δακτυλίους χαλκοῦς ἐπὶ τὰ
quattuor latera. τ supposuit eos sub crati
τέσσαρα κλίτη. καὶ ὑπέθηκεν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν χα-
cula altaris ab infra. τ erat craticula vsq; ad
ρακα τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν. καὶ ἦν ἡ χάραξ ἕως
dimidiū altaris. τ fecit ve-
ἡμίσους τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἐποίησε τοὺς ἀσκα-
ctes altari et ligno iputribilib⁹: τ obe
ρεῖς τῷ θυσιαστηρίῳ ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιε-
rauit eos ere. τ induxit ve-
χάλκωσεν αὐτοὺς χαλκῷ. καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀσκα-
ctes per latera altaris in ele-
φορεῖς κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ ἀπο-
uādo illō. cōcauū tabulatū fecit illud. τ
ρεῖν αὐτό. κοῖλον σανιδωτὸν ἐποίησεν αὐτό. καὶ
fecit labrū eneū: τ ba-
ἐποίησε τὸν λουτῆρα τὸν χαλκοῦν, καὶ τὴν βά-
sin eius eneā de speculis ieiunan-
σιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν νηστευ-
tiū: q̄ ieiunauerūt apō hostia tabernaculi
σουσῶν, οἳ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
testimonij. τ fecit atriū ad austrū: B
μαρτυρίου. καὶ ἐποίησε τὴν αὐλὴν τὰ πρὸς λίβα,
cortinas atrij ex byssо retorta cētū
ὑσία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης ἑκατὸν
ad cētū. τ colūne eaꝝ viginti: τ ba-
ἐφ' ἑκατόν. καὶ οἱ σύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βά-
seo eaꝝ viginti enee. τ fibule eaꝝ τ
σεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ. καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ
forcipes eaꝝ argētee. τ latus q̄d ad aq̄lo-
φαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. καὶ ὁ κλῖτος ὁ πρὸς βο-
nē cētū ad cētū. τ colūne eaꝝ vigīti: τ
ρρᾶ ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν. καὶ οἱ σύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ
baseo eaꝝ viginti enee. τ fibule eaꝝ
αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ. καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν
et forcipes eaꝝ argētee. et latus q̄d
καὶ αἱ φαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. καὶ ὁ κλῖτος ὁ
ad mare cortine q̄nq̄ginta cubitoꝝ: co
πρὸς θάλασσαν αὐλαῖαι πεντήκοντα πηχέων, σύ
lūne eaꝝ decē:: et baseo eaꝝ decē. et
λοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. καὶ
fibule eaꝝ et forcipes eaꝝ argētee. et
οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ φαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. καὶ
latus q̄d ad oriētē q̄nq̄ginta cubito-
ὁ κλῖτος ὁ πρὸς ἀνατολὰς πεντήκοντα πηχέ-
rū cortine: q̄nq; et decē cubitoꝝ iuxta vorsū.
ων ἴσια, πέντε καὶ δέκα πηχέων ὁ κατὰ μόνου.

Transla. Chal.

וְיָת֙ מַזְלְפָתָ֔א כָּל֙ מָנ֣וֹהִי֔ עֲבַ֖ד נְחָשָׁ֑א׃ וַעֲבַ֣ד לְמַדְבְּחָ֔א סְרָ֖א עוֹבַ֣ד מְצַדְתָּ֑א דְּנְחָשָׁ֔א
תְּח֣וֹת סוּבְיֵ֔הּ מִלְּרַ֖ע עַד֙ פַּלְגֵ֣יהּ׃ וְאַתִּ֣יךְ אַרְבַּ֔ע עִיזְקָתָ֖א בְּאַרְבַּ֣ע קְצָוָ֑תָא זְוַיָתָ֖א לְסַרְדָּ֔א
דְּנְחָשָׁ֔א אַתְרָ֖א לְאַרְיָחָ֑יָא׃ וַעֲבַ֣ד יָת֔ אַרְיָחָ֖יָא דְּאַעֲצֵ֣י שִׁטִּ֑ין וּמַחֲפֵ֖א יָתְהוֹן֙ דְּנְחָשָׁ֔א׃
וְאָעֵ֣יל יָ֔ת אַרְיָחָ֖יָא בְּעִיזְקָתָ֑א עַ֚ל סִיטְרֵ֣י מַדְבְּחָ֔א לְמִיטַ֖ל בְּהוֹן֙ תְּהֵ֣ילִ֔ לְוַחִ֖ין
עֲבַ֣ד יְתֵ֑יהּ׃ וַעֲבַ֣ד יָת֔ כְּיוֹרָ֖א דְּנְחָשָׁ֑א וְיָת֙ בְּסִיסֵ֣יהּ דְּנְחָשָׁ֔א בְּמַחְזָיָ֖ת נְשַׁיָּ֑א
דְּאִתְגַּיְּסָ֔ן לְצַלָּאָ֖ה בִּתְרָ֣עַ֔ מַשְׁכָּ֖ן זִמְנָ֑א׃ וַעֲבַ֣ד יָת֔ דַּרְתָּ֖א לְרוּחַ֙ עִיבְרָ֣ דָּרוֹמָ֔א סְרָדֵ֣י דַּרְתָּ֔א
דְּמִ֖ין שְׁזִ֑יר מְאָ֥ה בְּאַמְּ֛ין׃ עַמּוּדֵיהוֹן֙ עֶשְׂרִ֣ין וְסַמְכֵיהוֹן֙ עֶשְׂרִ֣ין דְּנְחָשָׁ֔א וָוֵ֥י עַמּוּדַיָּ֖א
וְכִיבּוּשֵׁיהוֹן֙ דְּכָסָ֔ף׃ וּלְרוּחַ֙ צִיפּוֹנָ֔א מְאָ֥ה אַמְּ֛ין עַמּוּדֵיהוֹן֙ עֶשְׂרִ֣ין וְסַמְכֵיהוֹן֙ עֶשְׂרִ֣ין
דְּנְחָשָׁ֔א וָוֵ֥י עַמּוּדַיָּ֖א וְכִיבּוּשֵׁיהוֹן֙ דְּכָסָ֔ף׃ וּלְרוּחַ֙ מַעַרְבָּ֔א סְרָדִ֥ין חֲמִשִּׁ֖ין אַמְּ֑ין עַמּוּדֵיהוֹן֙
עֲשַׂרְ֔א וְסַמְכֵיהוֹן֙ עֲשַׂרְ֔א וָוֵ֥י עַמּוּדַיָּ֖א וְכִיבּוּשֵׁיהוֹן֙ דְּכָסָ֔ף׃ וּלְרוּחַ֙ קִדּוּמָ֔א מַדִּ֖ית
חֲמִשִּׁ֥ין אַמְּ֑ין׃ סְרָדִ֣ין חֲמֵ֣שׁ עֲשַׂרְ֔ אַמְּ֖ין לְגִיפְתָּ֑א

Transla. Chal.

et thuribula: omnia vasa eius fecit ex ere. Fecitq; et craticulam opere retis ex ere sub circulo eius deorsum vsq; ad dimidiū eius. Et fudit ei quattuor anulos in ꝗttuor angulis craticule ex ere: vt p eos inducerent vectes. Fecitq; vectes de lignis setim: et operuit eos ere. Et indurit vectes per anulos in laterib⁹ altaris: vt portaretur cum eis: concauū ex tabulis fecit illud. Et fecit labrū ex ere ꝛ basin eius ex ere de speculis mulierū qui veniebāt vt orarent in ostio tabernaculi federis. Fecitq; atriū: in cuius australi plaga erant cortine de byssо retorta centū cubitoꝝ. Colūne earuꝫ erant viginti: ꝛ basses earū vinginti ex ere. capita columnarū ꝛ celature earū erant ex argento. Et in plaga septētrionali erant cortine centuꝫ cubitoꝝ: colūne earū viginti ꝛ baseo eaꝝ viginti ex ere. capita colūnarum ꝛ celature erant de argento. Et in plaga occidētali fuerunt cortine quinquaginta cubitoꝝ: columne earum decem: ꝛ baseo earum decem. capita columnarum ꝛ celature earum ex argento. Et in plaga orientali erat spatium quinquagin ta cubitorum: quindecim cubitorum cortine erant in vno latere: ꝯꝯꝯꝯꝯ

Trāsla.Grec.lxx.cū interp.latina.

et colūne eaꝝ treo: et baseo eaꝝ
καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν
treo. et in dorso scō hinc et
τρεῖς· καὶ ἐπὶ τοῦ νώτου τοῦ δευτέρου ἔνθεν καὶ
inde sin portā atriꝰ: cortine ḋnoꝝ
ἔνθεν κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι βύσσιναι
et decē cubitoꝝ. et colūne eaꝝ treo: et
καὶ δέκα πηχέων· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ
baseo eaꝝ treo. oēs cortine taber=
αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς· πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς σκη
naculi ex byſſo retorta. et baseo colū
νῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης· καὶ αἱ βάσεις τῶν στῦ
narū eaꝝ enee: et vncini eaꝝ argētei:
λων αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ,
et capita eaꝝ deargētata argēto:
καὶ αἱ κιφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ,
et colūne deargētate argēto oēs
καὶ οἱ στῦλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ πάντες οἱ
C colūne atriꝰ. ¦et velū hoſtij
στῦλοι τῆς αὐλῆς· καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς πύλης
atriꝰ op⁹ variegatoꝝ ex hyacintho: et pur=
τῆς αὐλῆς ἔργον ποικίλου ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορ=
pura: et coccino filato: et byſſo re=
φύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσ
torta viginti cubitoꝝ lōgitudo: ⁊ altitudo et lati=
μένης εἴκοσι πηχέων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖ
tudo ḋnoꝝ cubitoꝝ adequata cortinis a=
ρος ἴσον πέντε πηχέων ἐξισούμενον τοῖς ἴσοις τῆς αὐ=
triꝰ. et colūne eoꝝ ḋctuor: et baseo eo
λῆς· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐ
rū ḋctuor enee: ⁊ vncini eoꝝ argē
τῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυ
tei: et capita eoꝝ deargentata argē
ραῖ, καὶ αἱ κιφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυ
to. et oēo parilli atriꝰ incircuitu e=
ρίῳ· καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ χαλ
nei. et hec cōſtructio tabernaculi teſtimo=
κοῖ· καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρί
nij ſicut ꝓceptū fuit moyſi: miniſterijū eē
ου καθὰ συνετάγη μωυσῆ, τὴν λειτουργίαν εἶναι
leuitarū p ithamar filiū aarō ſacerdotis.
τῶν λευιτῶν διὰ ἰθαμαρ τοῦ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως·
et beſeleel filiꝰ vri ex tribu iuda fecit
καὶ βεσελεὴλ ὁ τοῦ οὐρὶ ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα ἐποίη
ſicut precepit dñs moyſi. ⁊ ooliab filiꝰ
σε καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ· καὶ ἐλιὰβ ὁ τοῦ
achiſamech ex tribu dan: q̄ fabricauit
ἀχισαμὲχ ἐκ τῆς φυλῆς δὰν, ὃς κεχειροτέχνευσεν τὰ
textilia et acupicta et variegata: texuit
ὑφαντὰ καὶ τὰ ῥαφιδευτὰ καὶ τὰ ποικιλτά, ὑφανε
iacintho et purpura: et coccino filato et
τῷ ὑακίνθῳ καὶ πορφύρᾳ, καὶ κοκκίνῳ νενησμένῳ καὶ
byſſo. oē aurū q̄ opatū ē in
βύσσῳ· πᾶν τὸ χρυσίον ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ οο

Transla.Chal.

עַמּוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַאֲדָנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃ וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית מִזֶּה וּמִזֶּה
לְשַׁעַר הֶחָצֵר קְלָעִים חֲמִשִּׁים עֶשְׂרָה אַמָּה עַמּוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַאֲדָנֵיהֶם
שְׁלֹשָׁה׃ כָּל קַלְעֵי הֶחָצֵר סָבִיב שֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ וְהָאֲדָנִים לָעַמּוּדִים
נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשׁוּקֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם כֶּסֶף וְהֵם
מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף כָּל עַמּוּדֵי הֶחָצֵר׃ וּמָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר מַעֲשֵׂה רֹקֵם
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר וְעֶשְׂרִים אַמָּה אָרֶךְ וְקוֹמָה
בְּרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת לְעֻמַּת קַלְעֵי הֶחָצֵר׃ וְעַמּוּדֵיהֶם אַרְבָּעָה
אַרְבָּעָה נְחֹשֶׁת וָוֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם וַחֲשׁוּקֵיהֶם כֶּסֶף וְכָל
חֲיִתֹת לַמִּשְׁכָּן וְלֶחָצֵר סָבִיב
נְחֹשֶׁת׃ אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן
הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַּד עַל פִּי מֹשֶׁה
עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ וּבְצַלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶּן
חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וְאִתּוֹ
אָהֳלִיאָב בֶּן אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה דָן
חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת
וּבָאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ׃
כָּל הַזָּהָב הָעָשׂוּי לַמְלָאכָה

Interp.chal.

colūne earū treo ⁊ baseo earū treo. ⁊ in latere ſecūdo oſtij atriꝰ hinc ⁊ inde erant cortine quindecim cubitorum: colūne earū treo ⁊ baseo earū treo. ¶Omnes cortine atriꝰ per circuitū erant de byſſo retorta: et baseo columnarū erant ex ere. capita colūnarum ⁊ celature earuꝫ fuerūt de argento. ⁊ cooperuit argento capita earum. ¶Ille quoq; omnes colūne atriꝰ celate erant argento. et tentoriū oſtij atriꝰ fecit opere polymitarij ex hyacintho ⁊ purpura ⁊ coccino ⁊ byſſo retorta. viginti cubitoꝝ erat lōgitudo eius: ⁊ altitudo eius ſicut latitudo eius: ḋnoꝝ cubitoꝝ erat: tertia altitudinē cortinarū atriꝰ: ⁊ colūne eiꝰ quattuor ⁊ baſes earū quattuor ex ere: vncini earum erant ex argento: ⁊ operuit capita earum ⁊ celaturas earum argento. Omnesq; partilli tabernaculi ⁊ atriꝰ per circuitū erant ex ere. ¶Hec ſunt numeratōes tabernaculi teſtimonij q̄ enumerate ſunt tertia ꝓceptū moyſi p miniſteriū leuitarū p manū ithamar filij aarō ſacerdotis. ¶Beſeleel eni filiꝰ vri filij hur de tribu iuda fecit oia q̄ precepit dñs ad moyſen. Et cū eo ooliab filiꝰ achiſamech de tribu dan faber lignarij ⁊ artifex ⁊ polymitarij in hyacintho et purpura ⁊ coccino ⁊ byſſo. oē aurū q̄ factū eſt in oi

Trāsla.B.Hiero.

columnarum triū cum baſib⁹ ſuis vnū tenebat latus: & in parte altera: quia inter vtraq; itroitum tabernaculi fecit: quindecim eque cubitorū erāt tētoria: colūneq; tres & baſes totidē. Cūcta atrii tentoria byſſus retorta texuerat. Baſes colūnarū fuere enee. capita aūt earū cum cunctis celaturis ſuis argētea: ſed & ipſas colūnas atrii veſtiuit argento. ¶Et in introitu eius opere plumario fecit tētorium ex hyacintho: purpura: vermiculo ac byſſo retorta: qd habebat vigiti cubitos in lōgitudine: altitudo vero quiq; cubitorū erat: iuxta mēſurā quā cuncta atrii tētoria hēbāt. Colūne aūt i ingreſſu fuere quattuor cū baſibus eneis: capitaq; earū & celature argentee. Paxilli quoq; tabernaculi & atrii per gyrum fecit eneos. Hec ſunt inſtrumenta tabernaculi teſtimonii: que enūerata ſunt iuxta ꝓceptū moyſi in cerimoniis leuitarū p manum ithamar filii aarō ſacerdotis: q̄ beſeleel filius huri filii hur de tribu iuda dño per moyſen iubēte cōpleuerat: iūcto ſibi ſocio ooliab filio achiſamech de tribu dā: qui & ipſe artifex ligno rū egregius fuit: & polymitarius atq; plumarius ex hyacitho: purpura: vermiculo & byſſo. Oē aurū qd expenſum eſt in opere

Ter. Heb. Exo. Ca. xxxviii. Prītiua.heb.

עַמּוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם
שְׁלֹשָׁה׃ וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית מִזֶּה וּמִזֶּה
לְשַׁעַר הֶחָצֵר קְלָעִים חֲמִשִּׁים עֶשְׂרָה
אַמָּה עַמּוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַאֲדָנֵיהֶם
שְׁלֹשָׁה׃ כָּל קַלְעֵי הֶחָצֵר סָבִיב
שֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ וְהָאֲדָנִים לָעַמּוּדִים
נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשׁוּקֵיהֶם
כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם כֶּסֶף וְהֵם
מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף כָּל עַמּוּדֵי הֶחָצֵר׃
וּמָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר מַעֲשֵׂה רֹקֵם
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
מָשְׁזָר וְעֶשְׂרִים אַמָּה אָרֶךְ וְקוֹמָה
בְּרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת לְעֻמַּת קַלְעֵי
הֶחָצֵר׃ וְעַמּוּדֵיהֶם אַרְבָּעָה
אַרְבָּעָה נְחֹשֶׁת וָוֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי
רָאשֵׁיהֶם וַחֲשׁוּקֵיהֶם כֶּסֶף וְכָל
חֲיִתֹת לַמִּשְׁכָּן וְלֶחָצֵר סָבִיב
נְחֹשֶׁת׃ אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן
הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַּד עַל פִּי מֹשֶׁה
עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ וּבְצַלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶּן
חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וְאִתּוֹ
אָהֳלִיאָב בֶּן אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה דָן
חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת
וּבָאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ׃
כָּל הַזָּהָב הָעָשׂוּי לַמְלָאכָה

Prītiua chal.

תָּנָה׳ דור
רֵאשׁ
כֻּבַּשׁ׳ צור
פָּתָה
רַבַּע
סְכָא שָׁכֵן
אָל מָנָה׳ אָמַר
עָבַד
עֲשֵׂה לָאר

Pūtiua heb.	Ter. Heb.	Exo. Ca. xxxix	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Exc. lxx. cū interp. latina.
הָיָה נוף	מְלֹאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי זְהַב הַתְּנוּפָה	opera scōm oēm operationē sanctuarij: fuit	pſāctuarii: q& a qđ oblatū ē ī donariis:	ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν τῶν ἁγίων, ἐγένετο
עֶשֶׂד מֵאָה	תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת	auri qđ primitiaꝝ: nouē et viginti talenta:	viginti & b nouem centū talētorū fuit: c& septingētorū d triginta e siclorū ad mensurā e sanctuarii	χρυσίου τ̄ τῆς ἀφαιρέσεως, ἐννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα,
וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ		et septingēti et triginta sicli scōm siclum		et septingenti et triginta sicli scōm siclum
וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מְאַת כִּכָּר		sckm. ꝛ argenti et sepatio a recentiꝰ		καὶ ἑπτακόσια καὶ τριάκοντα σίκλα κατὰ τὸν σίκλον
וְאֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה		tio viriꝰ cōgregatiōis cētū tālenta: et		sckm. ꝛ argenti et sepatio a recentiꝰ
וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ		mille septingenti septuagita quinq; sicli.		τοῦ ἁγίου· καὶ ἀργυρίου καὶ ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπτακ
בֶּקַע לַגֻּלְגֹּלֶת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל		dragma vna capiti dimidiū sicli: scōm		τίου ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τάλαντα, καὶ
לְכֹל הָעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה		sicli sckm. oīs ꝓtranſiēs in		χίλιοι ἑπτακόσιοι ἑβδομήκοντα πέντε σίκλοι.
וְלַמַּעְלָה לְשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת		census a viginti ānis ꝛ supra in sexa		δραχμὴ μία τῆ κεφαλῆ ἡμίσυ τοῦ σίκλου, κατὰ
אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים		ginta myriadas et tres mille ꝛ quīgētos		sckm. oīs ꝓtranſiēs in
וַיְהִי מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת אֶת		quinquagita. et facta sūt cētū talēta		τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπὶ τὴν
אַדְנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת		argēti in cōflationē capitū tabernacul:		ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐπὶ τὰς ἑξα
מְאַת אֲדָנִים לִמְאַת הַכִּכָּר כִּכָּר		et in capita veli. cē		κοντα μυριάδας καὶ τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους
לָאָדֶן: וְאֶת הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת		ſtruxit. Ca. 39.		quinquagita. et facta sūt cētū talēta
וְחֲמִשִּׁים עָשָׂה וָוִים לָעַמּוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשַּׁק		Et receptā hyacinthū et purpu		πεντήκοντα· καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ
אֹתָם: וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים		rā et coccinū fecerūt		argēti in cōflationē capitū tabernacul:
כִּכָּר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל:		ſeruis ꝙ fecerāt		ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς,
וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת אַדְנֵי פֶּתַח אֹהֶל		Ca. 39.		et in capita veli. cē
מוֹעֵד וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת		Et hyacintho vero & purpura: vermi		κὰι εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος· ἵνα
מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לוֹ וְאֵת כָּל		culo ac byſſo fecit		τῶ capita in cētū talēta: talētū
כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְאֶת אַדְנֵי הֶחָצֵר סָבִיב				τὸν κεφαλίδας εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον τῆ
וְאֶת אַדְנֵי שַׁעַר הֶחָצֵר וְאֶת כָּל				capiti. ꝛ mille septingētos septuagin
יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת כָּל יִתְדֹת				κεφαλίδι· καὶ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους ἑβδομήκον
הֶחָצֵר סָבִיב: וּמִן הַתְּכֵלֶת				ta quinq; ſicios fecit ad vncinos co
וְהָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשׂוּ				ταπίνῃ σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τῶν σύ
				lūnaꝝ. ꝛ deauravit capita eoꝝ: et
				λων· καὶ κατεχρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ
				ornavit eas. et eo ſepationis
				κατεκόσμησεν αὐτούς· καὶ ὁ χαλκὸς τ̄ ἀφαιρέματος
				trecenta ſeptuagita talenta: ꝛ duo mille et
				τριακόσια ἑβδομήκοντα τάλαντα, καὶ δισχίλιοι καὶ
				q̄dringinti ſicli. et fecerūt ex ipſo baſes
				τετρακόσιοι σίκλοι· καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτ̄ τὰς βάσεις
				hoſtij tabernaculi teſtimonij: ꝛ altare
				τῆς θύρας τῆς σκηνῆ τ̄ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον
				eneū cum craticula ſua: et oīa vaſa
				τὸ χαλκοῦν σὺν τῆ ἐχάρα αὐτ̄, καὶ πάντα τὰ σκεύη τ̄
				altarīs: et baſes atrij in circuitu: ꝛ
				θυσιαστηρίου, καὶ τὰς βάσεις τῆς αὐλῆς κύκλω, καὶ τὰς
				baſes hoſtij atrij: ꝛ paxillos
				βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τ̄ς πασσάλους τῆς
				tabernaculi: ꝛ paxillos atrij in circuitu.
				σκηνῆς, καὶ τ̄ς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλω. Ca. 39.
				Ἐκ receptā hyacinthū et purpu
				καὶ τὴν καταληφθεῖσαν ὑάκινθον καὶ πορφύ
				rā et coccinū fecerūt
				ραν καὶ τὸ κόκκινον ἐποίησαν

Pūtiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
רוּם	opere ſanctuarij ꝛ qđ oblatū eſt fuit viginti ꝛ nouem talentoꝝ ꝛ ſeptingentoꝝ ꝛ triginta ſiclorꝝ in pondere ſanctuarij. Argentū autē numeratoꝝ cōgregationis fuit centū talentoꝝ: ꝛ mille ꝛ ſeptingentoꝝ ꝛ ſeptuaginta ꝛ quinq; ſiclorꝝ in pondere ſanctuarij. Cūm pondus oblatū eſt per ſingula capita: qđ eſt dimidiū ſicli in pondere ſanctuarij: qđ oblatum eſt ab oībus qui tranſierūt ad numeros a viginti annis ꝛ ſupra de ſexcentis ꝛ tribus millibus ꝛ quingētis ꝛ q̄nquaginta. Fuerūtq; centū talenta argenti ex quo cōflate ſunt baſes ſanctuarij ꝛ baſes tentorij: centuꝝ talenta pro centū baſibus: talentū ꝓ baſe. De mille aūt ꝛ ſeptingentis ꝛ ſeptuaginta ꝛ quinq; ſiclis fecit vncinos columnaꝝ: ꝛ operuit capita earū: ꝛ fecit celaturas eaꝝ. Ex quoq; oblationis fuit ſeptuaginta talentoꝝ ꝛ duo milia ꝛ quadrigentoꝝ ſiclorꝝ: ex quo fecit baſes oſtij tabernaculi fœderis ꝛ altare eneum ꝛ craticulā eius ꝛ oīa vaſa altaris ꝛ baſes atrij per circuituꝝ ꝛ baſes oſtij atrij ꝛ oēs paxillos tabernaculi ꝛ omnes paxillos atrij per circuitum. Ca. 39. De hyacintho autē ꝛ purpura ꝛ coccino fecerūt	וְהַוָה כְּרַם עֲבִידָתָא דְּקוּדְשָׁא עֶשְׂרִין וְתֵשַׁע כִּכְּרִין וְשִׁבְעָ מְאָה וְאַלְפָּא וְתַלְתִּין סְלְעִין דְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא: וְכֶסֶף מְנָיָנֵי כְנִישְׁתָּא מְאַת כִּכָּר וְאֶלֶף וְשִׁבְעָ מְאָה וְשַׁבְעִין וְחַמְשָׁ סְלְעִין דְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא: תִּקְלָא לְגֻלְגַּלְתָּא פֶּלֶג סִלְעָא לְכָל דְּעָבַר עַל מִנְיָנָא מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין לְעִילָּא לְשִׁית מְאָה אַלְפִין וְחַמְשָׁ מְאָה וְחַמְשִׁין: וַהֲוָה מְאַת כִּכְּרָא דְּכַסְפָּא לְאַתָּכָא יַת סַמְכֵי קוּדְשָׁא וְיַת סַמְכֵי פָּרוֹכְתָּא מְאַת סַמְכִין לִמְאַת כִּכְּרִין כִּכְּרָא לְסַמְכָא: וְיַת אַלְפָּא וּשְׁבַע מְאָה וְשַׁבְעִין וַחֲמֵשׁ עָבֵד וְיַן לְעַמּוּדַיָּא וְחַפָּא רֵישֵׁיהוֹן וְקָבֵשׁ יָתְהוֹן: וּנְחָשָׁא דְּאַתְקִינוּ שַׁבְעִין כִּכְּרִין וְתַרְתִּין אַלְפִּין וְאַרְבַּע מְאָה סִלְעִין: וַעֲבַד בֵּהּ יַת סַמְכֵי תְרַע מַשְׁכָּנָא זִמְנָא וְיַת מַדְבְּחָא דִּנְחָשָׁא וְיַת סְרָגָא דִּנְחָשָׁא דְּהֲוָה לֵיהּ וְיַת כָּל מָאנֵי מַדְבְּחָא: וְיַת סַמְכֵי דַּרְתָּא סְחוֹר סְחוֹר וְיַת סַמְכֵי תְּרַע דַּרְתָּא וְיַת כָּל סִיכֵי מַשְׁכְּנָא וְיַת כָּל סִיכֵי דַּרְתָּא סְחוֹר סְחוֹר: וְיַת תְּכֵלְתָּא וְאַרְגְּוָנָא וּתְבַע זְהוֹרִי עֲבָדוּ	Ca. xxix.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Iero.	Ter. Heb. Exo. Ca. xxxix.	Pritiua. heb.
vestes ministratorias aarõ: ad ministrãdũ in	vestes ooooooooooooooo	בִּגְדֵי שְׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ כּ״	
στολὰς λειτουργικὰς ἁγίῳ, εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν	oooooooooooooooooooo	וַיַּעֲשׂוּ אֶת בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר	
eis in sctuario: sicut precepit dñs moy	quibus indueretur ooo	לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת	
ἁγιαῖς ἐν τῷ ἁγίῳ· καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυ	ooooooooo oooooooooooo	מֹשֶׁה: וַיַּעַשׂ אֶת הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת	
si. τ fecerũt suphumerale ex auro: et hya	aarõ: qñ ministrabat hi	וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר:	
σῆ. καὶ ἐποίησαν τὴν ἐπωμίδα ἐκ χρυσίου, καὶ ὑα	sctis: sicut pcepit dñs	וַיִּרְקְעוּ אֶת פַּחֵי הַזָּהָב וְקִצֵּץ	רִבַּע
cintho: et purpura: et coccino filato: et	moysi. Fecit igitur sup	פְּתִילִם לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת	פָּתַל
κίνου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νηματουργοῦ, καὶ	humerale de auro hya	וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן וּבְתוֹךְ תּוֹלַעַת	
bysso retorta. et excise sũt lamine au	cintho & purpura coc	הַשָּׁנִי בְּתוֹךְ הַשֵּׁשׁ מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב:	
βύσσου κεκλωσμένης. καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τ χρυ	coq bis tincto & byssо	כְּתֹפֶת עָשׂוּ לוֹ חִבֻּרֹת עַל שְׁנֵי	שָׁנָה
ri plis: ad cõtexendũ cũ hyacintho et pur	retorta: ope polymi	קְצוֹתָיו חָבֻר: וְחֵשֶׁב אֲפָדָתוֹ אֲשֶׁר	קָצָה
σίου τρίχες, ὥστε συνυφάναι σὺν τῇ ὑακίνθῳ καὶ τῇ πορ	tario. Inciditq bracte	עָלָיו מִמֶּנּוּ הוּא כְּמַעֲשֵׂהוּ זָהָב	עָשָׂה
pura: et cũ coccino filato: et	as aureas & extenua	תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ	
φύρᾳ, καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ τῷ διαφυσμένῳ, καὶ	uit in fila: vt posset tor	מָשְׁזָר כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה:	
cũ byssо retorta: op textile fece	queri cũ priorũ colorũ	וַיַּעֲשׂוּ אֶת אַבְנֵי שֹׁהַם מֻסַבֹּת מְשֻׁבְּצֹת	מֻסַבָּ שָׁבַץ
σὺν τῷ βύσσῳ τῇ κεκλωσμένῃ, ἔργον ὑφαντὸν ἐποί	subtegmine: duasq	זָהָב פְּתוּחֵי חוֹתָם עַל שְׁמוֹת בְּנֵי	חָתַם
runt illũ suphumeralia cõtecta ex vtrisq	ooo oooooooooooooooo	יִשְׂרָאֵל: וַיָּשֶׂם אֹתָם עַל כְּתֹפֹת	שׂוּם
καν αὐτὸ ἐπωμίδας συνηχούσας ἐξ ἀμφοτέρων	ooooooooooooooooooo	הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל	בֵּן
partib. op textile adinuicẽ cõnexũ	oooooooooooooooooooo	כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה: וַיַּעַשׂ	
τῶν μερῶν, ἔργον ὑφαντὸν εἰς ἄλληλα συμπεπλεγ	oooooooooooooooooooo	אֶת הַחֹשֶׁן מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה	
ad scipm. ex ipso fecerũt scõm su	oooooooooooooooooooo	אֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת	
μβόλοις καθ' ἑαυτό· ἐξ αὐτοῦ ἐποίησαν κατὰ τὴν αὐ	oooooooooooooooooooo	שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר: רָבוּעַ הָיָה כָּפוּל	רָבַע כָּפַל
am factura ex auro et hyacitho: et purpura:	oooooooooooooooooooo	עָשׂוּ אֶת הַחֹשֶׁן זֹרֶת אָרְכּוֹ וְזֹרֶת	עָשָׂה
τοῦ ποίσιν ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας,	oooooooooooooooooooo	רָחְבּוֹ כָּפוּל: וַיְמַלְאוּ בּוֹ אַרְבָּעָה	מָלֵא
et coccino filato: et byssо retorta:	oooooooooooooooooooo	טוּרֵי אָבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת	
καὶ κοκκίνου διαφυσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης,	oooooooooooooooooooo	הַטּוּר הָאֶחָד: וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ	שֵׁנִי
sicut precepit dñs moysi. et fecerũt	sicut preceperat dñs		
καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ· καὶ ἐποίησαν ἀμ	oooooooooooooooooooo		
vtrosq lapides smaragdi astrictos	moysi. Parauit & duos		
φοτέρους τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου συμπεπορπη	lapides onychinos ooo		
τ inclusos auro: sculptos	astrictos & inclusos au		
μένους καὶ περιεσταλωμένους χρυσίῳ, γεγλυμμένους	ro & sculptos arte gem		
et incisos incisione sigilli de no	maria nominibus filio		
καὶ κεκολαμμένους ἐκκολάμματι σφραγῖδος ἐκ τῶν ὀνο	rum ooooooooooooooooo		
minib filioꝝ israel: τ posuerũt eos in	israel. Posuitq eos in		
μάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς	lateribus ooooooooooo		
humeris suphũeralis: lapides mẽorialis sũt filioꝝ	suphumeralis in monu		
ὤμους τῆς ἐπωμίδος, λίθοι μνημοσύνου ἔσονται τῶν υἱῶν	mentũ filiorum israel.		
israel: sicut precepit dñs moysi. et fecerũt	sicut preceperat domi		
Ἰσραὴλ, καθὰ συνέταξε κς τῷ μωυσῆ· καὶ ἐποίησαν	nus moysi. Fecit & ooo		
B rõnale: op textile vartegatũ: scõm op	rõnale opere polymi		
λόγιον, ἔργον ὑφαντὸν τῇ ποικιλίᾳ, κατὰ τὸ ἔργον τῆς	to iuxta opus oooooooo		
suphũeralis: ex auro: et hyacitho: et purpura:	suphumeralis ex auro:		
ἐπωμίδος, ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας,	hyacintho: purpura:		
et coccino filato: et byssо retorta:	coccoq bis tincto: &		
καὶ κοκκίνου διανησιδίου, καὶ βύσσου κεκλωσιδίης,	byssо retorta: ꝙdrãgu		
ꝙdrãgulũ duplex fecerũt rõnale: palmi lõgitudo:	lum duplex mẽsure palmi:		
τετράγωνον διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λόγιον. σπιθαμὴς τὸ μῆκος,	& posuit in eo gemma		
et palmi latitudo duplex. et cõtexta est in eo tertu	rum ordines quattuor.		
καὶ σπιθαμὴς τὸ εὖρος διπλοῦν. καὶ συνυφάνει ἐν αὐτῷ ὕφασ	In prio versu erat sar		
ra ordõs lapidũ ꝗttuor ordinũ. ordo lapidũ: sardi τ topa	dius: topazius: smarag		
μα κατὰ λίθον τετράστιχον· στίχος λίθων, σάρδιον καὶ τοπά	dus. In secundo carbũ		
zi et smaragdus ordo vnus. τ ordo scdus: carbũcu	culus: ooooooooooooo		
lus καὶ σμάραγδος ὁ στίχος εἷς· καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ			

Transla. Chal.	Interp. chal.	Pritiua chal.
לִבּוּשֵׁי שְׁפוּשָׁא לְשַׁמָּשָׁא בְּקוּדְשָׁא וַעֲבָדוּ יַת לְאַהֲרֹן כְּמָא ›››	vestes ministerij ad ministrandum in sanctuario: fe	
דְּפַקִּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה וַעֲבַד יַת אֲפוֹדָא דַּהֲבָא תְּכֵלָא וְאַרְגְּוָנָא וְצִבְעָ זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר:	cerũtq vestes sanctas aarõ: sicut precepit dominus	
וְרַהִיטוּ יַת טַסֵּי דְּדַהֲבָא וְחַצִיצוּ חוּטִין לְמֶעְבַּד בְּגוֹ תְּכֵלָא וּבְגוֹ אַרְגְּוָנָא וּבְגוֹ צִבְעָ ››	moysi. Fecitq super humerale ex auro τ hyacintho τ	
זְהוֹרִי וּבְגוֹ בוּצָא עוֹבַד אוּמָּן: תְּרֵין עִבְדוֹ לַהּ כְּלַפָּהָא עַל תְּרֵין סְטָרוֹהִי מְלַפְּפִין:	purpura τ coccino τ byssо retorta: extenderũtq brac	
וְהֶמְיָן תִּקּוּנֵי הִמְיָנֵיהּ הוּא כְּעוֹבַדּוֹהִי דַּהֲבָא תְּכֵלָא וְאַרְגְּוָנָא וְצִבְעָ זְהוֹרִי וּבוּץ	teas aureas τ inciderũt fila: vt facerẽt in medio hya	
שְׁזִיר כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה: וַעֲבַדוּ יַת אַבְנֵי בִּרְלָא מְשַׁקְּעָן מְרַפְּצָן גְּדָפָן גְּדָפָא	cinthi τ in medio purpure τ in medio cõcini τ in me	
עִם פִּתּוּחֵי גְּלוּפֵי דְּעִזְקָא עַל שְׁמָהָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְשַׁוִי יַתְהוֹן עַל תְּעֵי אֲפוֹדָא אַבְנֵי	dio byssi opere artificio: humeruloo fecerũt ei cõtun	
דּוּכְרָנָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה: וַעֲבַד יַת חוּשְׁנָא עוֹבַד אוּמָּן כְּעוֹבַד	ctos: in duob lateribus eius tungebãtur. Et balthe	
אֵיפוֹדָא דַּהֲבָא תְּכֵלָא וְאַרְגְּוָנָא וְצִבְעָ זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר: מְרַבַּע הֲוָה ״עֲיִף עֲבַדוּ יַת	ornamẽti sui ꝙ erat iuxta illud ex ipso erat iuxta opus	
חוּשְׁנָא אוּרְכֵּיהּ חֲדָא ״פּוּתְיֵהּ עִיקּוֹ ״וְאַשְׁלִימוּ בֵּיהּ ״אַרְבְּעָה סִידְרִין דְּאַבְנָטָא	eius ex auro hyacintho τ purpura τ byssо retorta: sicꝫ	
סִידְרָא כַּדְמָאָה סַמְקָא יַרְקָן וּבַרְקָן סִידְרָא חַד: וְסִידְרָא תִּנְיָנָא אִזְמָרַגְדִין ›››››	precepit dñs moysi. Fecerũtq duos lapides onychi	
	nos inclusos in celaturis aureis scripteos distincte ꝺ̃	
	sculptura anuli per nola filioꝝ israel. Et posuit eos	
	in hũerulis suphumeralis i lapides mẽoriales filiꝝ	
	israel: sicut precepat dñs moysi. fecitq rationale ope	
	artificis iurta opus suphumeralis ex auro hyacitho	
	et purpura τ coccino τ byssо retorta: quadratus erat:	
	duplicatũ fecerunt rationale: palmi vnius erat longi	
	tudo eius: τ latitudo eius palmi vnius: duplicatum	
	erat. Et iplecuerũt in eo quattuor ordines lapidio pre	
	cioſi. in primo ordine erat sardius topazius et car	
	bunculus. Et in secundo ordine smaragdus ooooo	

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Exo.	La. xxxix
סַפִּיר	סַפִּיר וְיַהֲלֹם ׀ וְהַטּוּר ׀ הַשְּׁלִישִׁי		
שָׁבָה	לֶשֶׁם ׀ שְׁבוֹ ׀ וְאַחְלָמָה ׀ וְהַטּוּר		
	הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ ׀ שֹׁהַם ׀ וְיָשְׁפֵה		
	מוּסַבֹּת מִשְׁבְּצֹת ׀ זָהָב ׀ בְּמִלּוּאֹתָם		
	וְהָאֲבָנִים עַל שְׁמֹת ׀ בְּנֵי ׀ יִשְׂרָאֵל		
	הֵנָּה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה ׀ עַל ׀ שְׁמֹתָם		
פְּתוּחֵי	פִּתּוּחֵי ׀ חֹתָם ׀ אִישׁ ׀ עַל ׀ שְׁמוֹ		
שְׁנַה	לִשְׁנֵים עָשָׂר ׀ שֵׁבֶט ׀ וַיַּעֲשׂוּ ׀ עַל		
	חֹשֶׁן שַׁרְשְׁרֹת ׀ גְּבֻלֹת ׀ מַעֲשֵׂה ׀ עֲבֹת		
טְהֹר שָׁה	זָהָב ׀ טָהוֹר ׀ וַיַּעֲשׂוּ ׀ שְׁתֵּי ׀ מִשְׁבְּצֹת		
נָתַן	זָהָב ׀ וּשְׁתֵּי ׀ טַבְּעֹת ׀ זָהָב ׀ וַיִּתֵּן ׀ אֵת		
	שְׁתֵּי ׀ הַטַּבָּעֹת ׀ עַל ׀ שְׁנֵי ׀ קְצוֹת		
קָצָה	הַחֹשֶׁן ׀ וַיִּתֵּן ׀ שְׁתֵּי ׀ הָעֲבֹתֹת ׀ הַזָּהָב		
	עַל ׀ שְׁתֵּי ׀ הַטַּבָּעֹת ׀ עַל ׀ קְצוֹת ׀ הַחֹשֶׁן		
	וְאֵת ׀ שְׁתֵּי ׀ קְצוֹת ׀ שְׁתֵּי ׀ הָעֲבֹתֹת		
	נָתְנוּ ׀ עַל ׀ שְׁתֵּי ׀ הַמִּשְׁבְּצֹת ׀ וַיִּתְּנֵם		
פָּנָה	עַל ׀ כְּתֵפֹת ׀ הָאֵפֹד ׀ אֶל ׀ מוּל ׀ פָּנָיו ׀		
שום	וַיַּעֲשׂוּ ׀ שְׁתֵּי ׀ טַבְּעֹת ׀ זָהָב ׀ וַיָּשִׂימוּ		
שָׂנָה שָׂפָה	עַל ׀ שְׁנֵי ׀ קְצוֹת ׀ הַחֹשֶׁן ׀ עַל ׀ שִׂפָּתוֹ		
	אֲשֶׁר ׀ אֶל ׀ עֵבֶר ׀ הָאֵפֹד ׀ בֵּיתָה ׀		
	וַיַּעֲשׂוּ ׀ שְׁתֵּי ׀ טַבְּעֹת ׀ זָהָב ׀ וַיִּתְּנוּ עַל		
	שְׁתֵּי ׀ כִּתְפֹת ׀ הָאֵפֹד ׀ מִלְמַטָּה ׀ מִמּוּל		
חֵבֶר עָלָה	פָּנָיו ׀ לְעֻמַּת ׀ מַחְבַּרְתּוֹ ׀ מִמַּעַל ׀ לְחֹשֶׁב		
רָכַס	הָאֵפֹד ׀ וַיִּרְכְּסוּ ׀ אֶת ׀ הַחֹשֶׁן ׀ מִטַּבְּעֹתָו		
שָׁתַל	אֶל ׀ טַבְּעֹת ׀ הָאֵפֹד ׀ בִּפְתִיל ׀ תְּכֵלֶת ׀		
הָיָה זָחַח	לִהְיֹת ׀ עַל ׀ חֹשֶׁב ׀ הָאֵפֹד ׀ וְלֹא ׀ יִזַּח		
	הַחֹשֶׁן ׀ מֵעַל ׀ הָאֵפֹד ׀ כַּאֲשֶׁר ׀ צִוָּה		

Trãsla. B. Hiero.

ſaphirus: ſiaſpis. In
' tertio ooooooooooooooo
ligurius: achates: & a
metthyſtus. In ooooooo
quarto chryſolithus o
nychinus: & berillus oo
circũdati & incluſi auro per ordines ſuos. Ip
ſiq; lapides duodecim ſculpti erant noibus oo
duodecim tribuũ iſrael:
ſinguli per noia ſingu
lorum. oooooooooooooo
ooo.ooooooooooooooooo
Fecerunt in ooooooooo
ooooo.ooooooooooooooo
rõnali & catenulas ſi
bi inuicem coherẽtes de
auro purißimo: & du
os vncinos ooooooooo
totidem anulos aure
os. Porro anulos poſue
runt in vtroq; latere oo
ooooooooooooooooooooo
rõnalis: ex qbus pende
rent due catene auree: oo
ooooooooooooooooooooo
quas ooooooooooooooo
ooooooooooooooooo
inſeruerunt vncinis oo
qui ooooooooooooooooo
in ſuperhumeralis an
gulis eminebant. ooooo
Hec & ante & retro ita
cõueniebãt ſibi: vt ſup
humerale & rõnale mu
tuo necterẽtur: ſtricta ad
balteũ & anulis fortius
copulata: ooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
quos iũgebat ooooooooo
ooooooooooooooooooooo
vitta hyacithina: ne ha
xa fluerent: oooooooooo
& a ſeinuicem mouerẽ
tur: ooooooooooooooooo
ſicut precepit ooooooooo
ooooooooooooooooooooo

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

et ſaphirus et iaſpis. et ordo tertius ligu
καὶ σάπφειρος καὶ ἴασις· καὶ ὁ τρίτος λιγύ
rius et achates et amethyſtus. et ordo q̃r
ριον καὶ ἀχάτης καὶ ἀμέθυστος· καὶ ὁ τέτταρ
tus chryſolithus et berillus et onychinus incla
τος χρυσόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχινον πεφραγμένο
ſi auro: et colligati auro. et
κλωσθέντα χρυσίῳ, καὶ συνδεδεμένα χρυσίῳ· καὶ ἐ
lapides erãt ex noibus filioꝝ iſrael duode
λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν ἰσραὴλ δώδε
cim: ex duodeci noibus eoꝝ ſculpti
κα, ἐκ τῶν δώδεκα ὀνομάτων αὐτῶν ἐγγεγλυμμένα
ſigilli. vnuſq; ex ſuo noie in duode
σφραγίδες· ἕκαστος ἐκ τοῦ ἰδίου ὀνόματος εἰς τὰς δώδε
cim tribus. et fecerũt ſup rõnale catenulas cõe
κα φυλάς· καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λόγιον κρωσσοὺς συμ
xas: opus cõnexiõis: ex auro pu
πεπλεγμένους, ἔργον ἐμπλοκίου, ἐκ χρυσίου καθα
ro. et fecerũt duos vncinos aureos: et duos
ροῦ· καὶ ἐποίησαν δύο ἀσπιδίσκας χρυσᾶς, καὶ δύο
anulos aureos. et impoſuerũt duos anu
δακτυλίους χρυσοῦς· καὶ ἐπέθηκαν τὰς δύο δακτυλί
los aureos ſup vtraq; plicatura rõnalis.
ους τῆς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογίου.
et ipoſuerũt inexiones ex auro ſup duos
καὶ ἐπέθηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ χρυσίου ἐπὶ τοὺς δύο
anulos ſup vtraſq; ptes rõnalis. et
δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ λογίου. καὶ
ad duas cõiũctiões duas innexiões. et impo
εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια· καὶ ἐπέθη
ſuerũt ſup duobus vncinis humeros ſuphũeralis
καν ἐπὶ τοὺς δύο ἀσπιδίσκας τῆς ὤμους τῆς ἐπωμίδος
ex aduerſo ſcũm faciẽ. et fecerũt duos anu
ἐξ ἐναντίας κατὰ πρόσωπον· καὶ ἐποίησαν δύο δα
los aureos. et ipoſuerũt ſup duas alas
κτυλίους χρυσοῦς· καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ δύο πτερύ
a ſimitate rõnalis ad ſũmitatẽ poſterioris ptis
για ἀπ' ἄκρου τοῦ λογίου ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὀπισθίου τῆς
ſuphũeralis ab imo. et fecerũt duos anulos au
ἐπωμίδος ἔσωθεν· καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυ
reos: et ipoſuerũt ſup vtroſq; humeros ſuphu
σοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπω
meralis ab infra eius: ſm faciẽ ſm cõne
μίδος κάτωθεν αὐτοῦ, κατὰ πρόσωπον κατὰ τὴν συμ
xionẽ deſup cõtecturã ſuphũeralis. et cõſtrin
βολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος· καὶ συνέσφι
xit rõnale ab anulis q̃ in eo ad
ξε τὸ λόγιον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτῇ εἰς τοὺς
anulos ſuphũeralis: cõiũctos et hyaci
δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος, συνηχοειδέσιν ἐκ τῆς ὑακίν
tho cõplicatos ad cõtecturã ſuphũeralis: vt
θου συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα
nõ deflueret rõnale a ſuphũerale: ſicut pcepit
μὴ χαλᾶται τὸ λόγιον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος, καθὰ συνέταξε

Trãsla. Chal.

וְשַׁבְזִיז וְסַבְּרְיוֹם׃ וְסִירְדָא תְּלִיתָאָה כַּנְקְרִי תַּלְמַיָא וְעַיִן עֶגְלָא׃ וְסִירְדָא רְבִיעָאָה
כְּרוֹם שָׁא וּבוֹרְלָא וּפַנְתְּרֵי מְשַׁכְּנָן מְרַבְּצָן זְהָבָא בְּאֶשְׁלַמּוּתְהוֹן׃ וְאִנּוּן אַבְנַיָּא עַל שְׁמָהָת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִינּוּן תְּרֵיסַר עַל שְׁמָהָתְהוֹן כְּתַב מְפָרַשׁ גְּלוּף דְּעִזְקָא גָּבַר עַל שְׁמֵיהּ
לְתְרֵי עֲשַׂר שִׁבְטַיָּן׃ וְעַבְדוּ עַל חוּשְׁנָא תִּיקִין מִתְחַקָּן עוֹבַד גְּדִיל וּן זְהָבָא דְּכִי׃ וְעַבְדוּ
תַּרְתֵּין כְּבָבָן זְהָבָא וְתַרְתֵּין עִזְקָן זְהָבָא וְיַהֲבוּ יָת תַּרְתֵּין עִזְקָתָא עַל תַּרְעֵי סְטָרֵי
חוּשְׁנָא׃ וְיָהֲבוּ תַּרְתֵּין גְּדִילֵן דְּזָהָבָא עַל תַּרְעֵי עִזְקָן עַל סְטָרֵי חוּשְׁנָא׃ וְיָת תַּרְתֵּין גְּדִילָן
דְּעַל תַּרְעֵי סְטָרוֹהִי הַבוּ עַל תַּרְתֵּין כְּבָבָתָא וְיַהֲבִינוּן עַל כְּתַפֵּי אֵיפּוֹדָא לְקֳבֵל
אַפּוֹהִי׃ וְעַבְדוּ תַּרְתֵּין עִזְקָן זְהָבָא וְשַׁוִּיוּ עַל תַּרְעֵי סְטָרֵי חוּשְׁנָא עַל שִׂפְתֵיהּ דִּי
לְגַבְרָא דְּאֵיפּוֹדָא מִלְּגַוָּהּ וְעַבְדוּ תַּרְתֵּין עִזְקָן זְהָבָא וְיַהֲבִינוּן עַל תַּרְתֵּין כְּתַפֵּי אֵיפּוֹדָא
מִלְּרַע מִלְּקֳבֵל אַפּוֹהִי לְקֹבֶל בֵּית לוּפְיֵהּ מְגַלְּוֵי לְהֶטְמִין אֵיפּוֹדָא׃ וְצַחֲדוּ יָת חוּשְׁנָא
מֵעִזְקָתֵיהּ לְעִזְקָת אֵיפּוֹדָא בְּחוּטָא תְּכֵלְתָּא לְמֶהֱוֵי עַל הֶטְמִין אֵיפּוֹדָא וְלָא מִתְפָּרִיק
חוּשְׁנָא מֵעַל אֵיפּוֹדָא כְּמָא דְּפַקִּיד

Interp. chal.

saphirus t iaspis. In tertio aũt ordine ligurius acha
teos t amethystus. In qrto autẽ ordine chrysolithus:
onychinus t berillus: inclusi stricti; auro fuerunt in
implenonibus suis. Ipsi aũt lapides duodecim erãt
iuxta noia filioꝝ israel: scripti scriptura distincta qsi
sculptura anuli singuli lapideo q noia singuloꝝ per
duodecim tribuo. Fecerunt; in rationali catenulas
sibi inuicẽ coherẽteo opere fimbriæ ex auro mũdissi
mo. Et fecerũt duos vncinos aureos t duos anulos
aureos: t posuerũt duos anuloo in duobus lateribus
rationalis. posuerũt; duas fimbriao aureas in duo
bus anulis qui erãt in lateribus rationalis. Et duas
fimbriao q erant in duobus lateriboeius posuerũt in
duob⁹ vncinis. posuerũt; eas in humerulis suphũe
ralis cõtra faciẽ eius. Fecerũt; duos anulos aureos
t posuerũt eos in duob⁹ lateribus rationalis q erant
in ora eius q est e regione suphumeralis; intrinsecus.
Fecerũt; duos anulos ex auro t posuerũt eos i duo
bus humerulis suphumeralis infertus cõtra faciem
eius e regione iuncturæ eius supra balteũ suphume
ralis. Et cõiunxerũt rõnale ex anulis suis ad anulos
suphumeralis vitta hyacinthina: vt esset sup balteũ
suphumeralis: vt non receederet rationale a superhu
merali: sicut preceperat ooooooooooooooo

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter. Heb. Exo.Ca.xxxix.	Pritiua.heb.
dñs moysi. et fecerũt tunicã ſub	cdñs emoyſi. b Fecerũtq;	ᵉיְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיַּעַשׂ ᶜ אֶת ᵇ מְעִיל	ᵉעָשָׂה כְּגַל
ſuphũerale:opus textile: totũ hyacithinũ. atca	btunicam ooooooooooooo	ᶜהָאֵפֹד ᵐמַעֲשֵׂה אֹרֶג ᵒ כְּלִיל ᵖתְּכֵלֶת׃	ᵒכָּלַל
pitium tunice in medio textum adiũ	lſuphumeralis ototã phya	ᵍוּפִי ᵈהַמְּעִיל ᵇבְּתוֹכוֹ ᵏכְּפִי ᵗתַּחְרָא שָׂפָה	ᵍפֶּה
ctũ: cui adiũgẽo in circuitu capitiũ iſcpabile.	cinthinam : ooooooooooo	ᵍלְפִיו ᵀסָבִיב ˡלֹא ʲיִקָּרַע׃ ᶜוַיַּעֲשׂוּ ᵒ עַל	ᵀסָבִיב ᵖמַכְבֵּר
et fecerũt ſup margine tunice ab	q& capitiũ oin ſupiori p=	ᵉשׁוּלֵי ᵈהַמְּעִיל ᵉרִמּוֹנֵי ᵖתְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן	ᵉרִמֹּן
infra q̃ſi floꝛẽtiꝫ malꝫ punici mala punica ex hyacitho:t	te contra emediũ: rorãq;	ᵗתּוֹלַעַת ᵗשָׁנִי ᵐמָשְׁזָר׃ ᵐוַיַּעֲשׂוּ	ᵗתּוֹלַעַת ᵐשָׁנִי
purpura: et coccino filato: et byſſo re	ſper gyrum capitii mtex	ᵒפַּעֲמֹנֵי ᵍזָהָב ᵍטָהוֹר ᵍ וַיִּתְּנוּ ᵒ אֶת	ᵒטָהֹר
torta. et fecerũt tintinabula aurea. et im	tilem. oooooooooooooo	ᵍהַפַּעֲמֹנִים בְּתוֹךְ ᵍהָרִמֹּנִים עַל שׁוּלֵי	
poſuerũt titinabula ſup margineꝫ tunt	cdeorſũ ãt ad pedes dma	ᵍהַמְּעִיל סָבִיב בְּתוֹךְ ᵍהָרִמֹּנִים׃ פַּעֲמֹן	
ce in circuitu inter mala punica. titinabula au=	lapunica ex hyacintho:	ᵍוְרִמֹּן ᵍפַּעֲמֹן ᵍוְרִמֹּן עַל שׁוּלֵי ᵍהַמְּעִיל	
rea t mala punica ſup margine tunice	epurpura: evermiculo ac	ᵐסָבִיב ᵐלְשָׁרֵת ᵒכַּאֲשֶׁר ᵒצִוָּה ᵒיְהוָה	
ſuũ: ſicut ꝑcepit dñs moyſi. Fecerũt tunicas byſſinas: op̃ texti	byſſo mretorta. & oooo	ᵒאֶת מֹשֶׁה׃ וַיַּעֲשׂוּ ᵒאֶת הַכָּתֹנֶת שֵׁשׁ	
le aaron et filiis eius. et cidarees ex	ntitinabula de aauro qpu	ᵒמַעֲשֵׂה אֹרֶג לְאַהֲרֹן ᵒוּלְבָנָיו׃ ᵒוְאֶת	
byſſo: et mitrã ex byſſo: et femo=	riſſimo: rque posuerunt	ᵍהַמִּצְנֶפֶת שֵׁשׁ ᵍוְאֶת ᵍפַּאֲרֵי ᵍהַמִּגְבָּעֹת	ᵍצָנִיף גְּבַע
ralia ex byſſo retorta: et zonas ope	sinter smalogranata t in	ᵐשֵׁשׁ ᵍוְאֶת ᵐמִכְנְסֵי ᵒ הַבָּד ᵒ שֵׁשׁ ᵍ	ᵐכָּנָס
rarii ex byſſo et hyacitho: et purpura et coccino	sextrema parte oooooooo	ᵒמָשְׁזָר׃ ᵒוְאֶת ᵍהָאַבְנֵט ᵒ שֵׁשׁ ᵍ מָשְׁזָר	
tetorta: opꝰ variegatorio: ſicut ꝑcepit	tunice bper gyrũ. ctitina	ᵒוּתְכֵלֶת ᵍ וְאַרְגָּמָן ᵍ וְתוֹלַעַת ᵍ שָׁנִי	
dñs moyſi. et fecerũt lamiñ au=	bulum autem aureum	ᵐמַעֲשֵׂה ᵒרֹקֵם ᵐכַּאֲשֶׁר ᵒ צִוָּה ᵒיְהוָה	
ro: et ſcpationẽ ſcluarũ auri puri: et ſcri	& malũpunicũ: quibus	ᵒאֶת מֹשֶׁה׃ ᵒוַיַּעֲשׂוּ ᵒאֶת צִיץ ᵍנֵזֶר	ᵒעָשָׂה
ptũ, ἀφορισμα τοῦ ἁγίου χρυσίου καθαροῦ. καὶ ἔ=	ornatus icedebat ponti=	ᵐהַקֹּדֶשׁ ᵐזָהָב ᵒטָהוֹר ᵍ וַיִּכְתְּבוּ ᵒעָלָיו	ᵒטָהֹר ᵒמָתָג
pſerũt in ea litteras impreſſas ſigil=	fex nqñ miniſterio fũge	ᵍמִכְתַּב ᵒפִּתּוּחֵי חוֹתָם ᵐקֹדֶשׁ ᵐלַיהוָה׃	
γραφὴν ἐπ' αὐτοῦ γράμματα ἐκτετυπωμένα σφρα	batur: osicut ppcepit ndñs	ᵍוַיִּתְּנוּ ᵒעָלָיו ᵒפְּתִיל ᵒתְּכֵלֶת ᵒלָתֵת ᵒעַל	ᵍנָתַן ᵒפָּתִיל ᵒנָתַן
gῖδος ἁγίασμα κυρίῳ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῷ λῶμα	moyſi. tFecerunt tunicas	ᵒהַמִּצְנֶפֶת ᵍמִלְמַעְלָה ᵐכַּאֲשֶׁר ᵒצִוָּה	ᵒעָלָה
nẽ hyacithinã: vt ſupcadat ſup mitrã veſtis	byſſinas oooooooooooo	ᵐיְהוָה ᵒאֶת מֹשֶׁה׃ ᵐוַתִּכַל ᵐכָּל ᵒ עֲבֹדַת	ᵐכָּלָה
ὑακίνθινον, ὥστε ἐπικεῖσθαι ἐπὶ τὴν μίτραν ὅπω	spere etextili aaron c &	ᵒמִשְׁכַּן ᵒאֹהֶל ᵍ מוֹעֵד ᵍ וַיַּעֲשׂוּ ᵍבְּנֵי	ᵒמִשְׁכָּן בְּנֵי
D per: ſicut ꝑcepit dñs moyſi. et ꝑfe	filiis eius:d& oooooooooo	ᵒיִשְׂרָאֵל כְּכֹל ᵐאֲשֶׁר ᵒצִוָּה ᵒיְהוָה ᵒאֶת	
ſtũ, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ· καὶ συ=	cmitras cum b coronulis	ᵒמֹשֶׁה כֵּן ᵒעָשׂוּ׃ ᵍוַיָּבִיאוּ ᵒאֶת ᵍהַמִּשְׁכָּן	ᵒמֹשֶׁה
τελέσθη πᾶν ἔργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.	suis ex oooooooooooooo		
et fecerũt filij iſrael ſcm oia q̃cũq; ꝑ=	ebyſſo. mfeminalia lquo=		
καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κατὰ πάντα ὅσα συ	qꝫ nlinea obyſſina. ooooooo		
ecpit dñs moyſi: t attulerũt tabernaculũ	ocingulum vero depbyſ=		
νετάξει κύριος τῷ μωυσῆ, καὶ ἤνεγκαν τὴν σκηνὴν	ſo rretorta: ooooooooooo		

Trãsla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
יְיָ יָת מֹשֶׁה ׃ וַעֲבַד יָת מְעִילָא דְאֵיפּוֹדָא עוֹבָד סַמְיָא תְּכֵלָא ׃ וּפוּם מְעִילָא גְּוֹוֵי	dñs moyſi. Fecerunteꝫ palliũ ſuper humeralis opere	ᵒעָשָׂה
כְּפוּם שִׁרְיָנָא תּוּרָא סְחוֹר סְחוֹר דְּלָא יִתְבְּזַע׃ וַעֲבַדוּ עַל שִׁיפּוֹלֵי מְעִילָא	tertorũ totum hyacinthinum. Et os palliũ in medio	ᵒשָׂרָא יְקַף ᵒבָּזַע
רְמוֹנֵי תְּכֵלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבָע זְהוֹרִי שְׁזִיר׃ וַעֲבַדוּ זִגִּין דְּדָהָב דְּכִיָּ וְיָהַבוּ יָת זִגָּיָא גְּוֹ	eius: ſicut os loricę. Ora erat per circuitũ oris eius ne	ᵒזָנָא
רְמוֹנַיָּא עַל שִׁיפּוֹלֵי מְעִילָא סְחוֹר סְחוֹר בֵּין רְמוֹנַיָּא ׃ זִגָּא וְרְמוֹנָא זִגָּא וְרְמוֹנָא עַל	nõ rũperet. Fecerũteꝫ in iſeriori ꝑte palliũ malogra=	
שִׁיפּוֹלֵי מְעִילָא סְחוֹר סְחוֹר לְמִשְׁמָשָׁא כְּמָא דְפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה ׃ וַעֲבַדוּ יָת כְּתוֹנָא	nata ex hyacintho t purpura t coccino retorto. Fece	
דְּמְצָא עוֹבַד מַחַ אַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי ׃ וְיָת מְצְנַפְתָּא דְּבוּצָא וְיָת שְׁבָךְ כּוֹבַעֲיָא דְּבוּצָא	rũteꝫ tintinabula de auro mũdiſſimo: t poſuerũt tin=	
סְכָכְנְסִין דְּבוּץ בּוּץ שְׁזִיר ׃ וְיָת הְמְיָנָא דְּבוּץ שְׁזִיר וְתְכֵלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבָע זְהוֹרִי עֲבַד	tinabula in medio malorũgranatoꝝ in iſeriori parte	
צַיָּרָ כְּמָא דְפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה ׃ וַעֲבַדוּ יָת צִיצָא דְּקוּדְשָׁא דְּדָהַב דְּכִיָּ וְכְתָבוּ	palliũ ꝑ circuitũ in medio malorũgranatoꝝ. Et intina	
עֲלוֹהִי כְּתַב פִּתּוּחֵי חוֹתָם קוּדֶשׁ לַייָ ׃ וְיַהֲבוּ עֲלוֹהִי חוּטָא דִּתְכֵלְתָּא לְמִיתָּן עַל מִצְנַפְתָּא	bulũ t malũgranatũ : tintinabulũ t malũ granatũ: in	
כְּמָא דְפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה ׃ וְשֵׁלִימַת כָּל עִיבִידַת פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא דְּמַשְׁכַּן זִמְנָא וַעֲבַדוּ	inferiori parte palliũ per circuitũ: ad miniſtrandũ: ſi=	
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דְּפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן עֲבַדוּ ׃ וְאַיְתִיו יָת מַשְׁכְּנָא	cut preceperat dño moyſi. Fecerũteꝫ tunicã ex byſſo	ᵒצָנִיף
	opere tertorio aaron t filiꝭ eius. Et tiarã ex byſſo t	ᵒכָּנָס
Transla.Chal.	pileos in decorẽ ex byſſo. Et femoralia ex byſſo retor=	ᵒצוּר דָּכָה
	ta: balteuꝫ quoꝫ ex byſſo retorta t hyacintho t pur=	ᵒפָּרַשׂ נָתַן
	pura t coccino opere polymitarij: ſicut ꝑceperat dño	ᵒעֲלֵה שֵׁבֶן
	moyſi. Et fecerũt laminaꝫ coronã ſanctitatis ex auro	ᵒאָתָא
	mũdiſſimo: t ſcripſerũt ſup eam ſcriptura diſtincta:	
	ſanctũ dño. Et poſuerũt in ea vittam hyacinthinã: vt	
	ponceretur ſuper mitram: ſicut ꝑceperat dño moyſi.	
	Perfectuꝫ eſt omne opus tabernaculi federis. fe=	
	cerũteꝫ filij iſrael iuxta oia que ꝑceperat dño moy	
	ſi: ita fecerunt. Eduxerunteꝫ tabernaculum ooooo	

Prima hebr.	Ter. Hebr.	Exo.	Ca. xxxix
	אֶל־מֹשֶׁה	אֶת	הָאֹהֶל	וְאֶת	כָּל
כְּלֵה־בֹרַח	כֵּלָיו	קְרָסָיו	קְרָשָׁיו	בְּרִיחוֹ	וְעַמֻּדָיו
כְּסָה	וַאֲדָנָיו׃	וְאֶת־מִכְסֵה	עֹרֹת	הָאֵילִם
אָדֹם־עוֹר	הַמְאָדָּמִים	וְאֶת	מִכְסֵה	עֹרֹת	יְ
סָכַךְ	הַתְּחָשִׁים	וְאֶת־פָּרֹכֶת	הַמָּסָךְ׃	אֶת
אָרוֹן־עֵד	אֲרֹן	הָעֵדֻת	וְאֶת	בַּדָּיו	וְאֶת
	הַכַּפֹּרֶת׃	אֶת־הַשֻּׁלְחָן	אֶת־כָּל־כֵּלָיו
פָּנֶה־נוּר	וְאֶת־לֶחֶם	הַפָּנִים׃	אֶת	הַמְּנֹרָה
עֶרֶךְ	הַטְּהֹרָה	אֶת־נֵרֹתֶיהָ	נֵרֹת	הַמַּעֲרָכָה
אוּר	וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ	וְאֶת־שֶׁמֶן	הַמָּאוֹר׃
זָבַח	וְאֶת־מִזְבַּח	הַזָּהָב	וְאֶת־שֶׁמֶן	הַמִּשְׁחָה
	וְאֶת־קְטֹרֶת	הַסַּמִּים	וְאֶת	מָסַךְ
	פֶּתַח־הָאֹהֶל׃	אֶת־מִזְבַּח	הַנְּחֹשֶׁת
כְּיֹר	וְאֶת־מְכֹנָה	הַנְּחֹשֶׁת	אֲשֶׁר־לוֹ	אֶת
	בַּדָּיו	וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו	אֶת־הַכִּיֹּר	וְאֶת
	כַּנּוֹ׃	אֶת־קַלְעֵי	הֶחָצֵר	אֶת	עַמֻּדֶיהָ
יִתֵּר	וְאֶת	אַדְנֶיהָ	וְאֶת	הַמָּסָךְ	לְשַׁעַר
	כָּל־כְּלֵי־עֲבֹדַת	הַמִּשְׁכָּן	לְאֹהֶל־מוֹעֵד׃
	אֶת־בִּגְדֵי	הַשְּׂרָד	לְשָׁרֵת	בַּקֹּדֶשׁ
	אֶת־בִּגְדֵי	הַקֹּדֶשׁ	לְאַהֲרֹן	הַכֹּהֵן
	וְאֶת־בִּגְדֵי	בָנָיו	לְכַהֵן׃	כְּכֹל	אֲשֶׁר
עָשָׂה	צִוָּה	יְהוָה	אֶת־מֹשֶׁה	כֵּן	עָשׂוּ	בְּנֵי
רָאָה	יִשְׂרָאֵל	אֵת	כָּל	הָעֲבֹדָה׃	וַיַּרְא
לָאַד	מֹשֶׁה	אֶת	כָּל	הַמְּלָאכָה	וְהִנֵּה
	עָשׂוּ	אֹתָהּ	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	יְהוָה	כֵּן
נבר	עָשׂוּ	וַיְבָרֶךְ	אֹתָם	מֹשֶׁה׃

Prima chal.

מָנָא פְּרָקָא	ad moysen t omnia vasa eius dē tabernaculi: fibulas eius: tabulas eius: vectes eius: t columnas eius: t basem eius: t opertoriū de pellibus arietum rubricatis: et opertoriū de pellibus hyacinthinis: velū q̄z q̄ et tenditur: arcam testimonij t vectes ei⁹: t propiciatorium: mensam t oia vasa eius: t panē propositionis:
סְמַק	
נְהַר	
נוּר	candelabrū mundissimū: t lucernas que ordinantur et omnia vasa eius: t oleum ad illuminandum: altare aureū t oleum unctionis: thymiama aromatū. Tentoriūq̄ quod erat in ostio tabernaculi: altare eneum: et retiaculū eius eneum: vectes eius t oia vasa eius. Labrum t basim eius: cortinas atrij cū columnis suis et cum basibus suis: velum quoq; ad ostium atrij: funiculos eius t paxillos eius t omnia vasa ministerij tabernaculi federis: vestes quoq; ministerij ad ministrandum in sanctuario: vestes sanctas aaron sacerdotis t vestes filiorū eius vt ministrent. iuxta omnia que precepit dñs moysi: ita fecerunt filij israel omne opus. Viditq; moyses omne opus t ecce fecerant illud sicut preceperat dominus ita fecerunt: benedixitq; eis moyses.
דָּבַח	
מָאן	
סָבָא	

Interp. chal. Ca. xl.

Trāsla. B. Hiero.

& tectū & vniuersam
supellectilem: anulos
tabulas: vectes: columnas: ac bases: operto-
rium de pellibus arietum
rubricatis: & aliud de o-
perimentum de
hyacinthinis pellibus:
velum:
arcam: vectes:
propiciatorium: mensam cum vasis suis:
& propositionis panibus: candelabrum:
lucernas.
& vtensilia earum cum
oleo:
altare aureum & vnguentum
& thymiama ex aromatibus: & tentorium in
introitu tabernaculi:
altare eneum:
retiaculum:
vectes: & vasa eius omnia. labrum cum
basi sua: tentoria atrii
& columnas
cum basibus suis. tentorium in introitu
atrii: funiculos & paxillos. Nihil ex
vasis defuit que in ministeriū tabernaculi &
tectū federis iussa sūt fieri. Vestes quoq; quibus
sacerdotes vtuntur in
sanctuario aaron scilicet
& filii eius:
obtulerunt filii israel:
sicut preceperat dominus. Que postq̄
moyses cūcta vidit cōpleta:
benedixit eis.

Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina.

ad moysen: τ οἱα vasa eius: τ
πρὸς μωυσῆν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ
anulos eius: et collinas eius: τ
τοὺς δακτυλίους αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ
vectes eius: τ paxillos eius:
τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῆς,
τ bases eius: τ opimēta pelleo
καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὰς διφθέρας δέρματα
arietū rubricatas: τ cooptoria pel-
κριῶν ἐρυθροδανωμένα, καὶ τὰ κατακαλύμματα δέρ-
leo hyacinthinas: τ velū: τ ar
ματα ὑακίνθινα, καὶ τὸ καταπέτασμα, καὶ τὴν κι
cam testimonij: τ vectes eius: τ
βωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τοὺς διωγῆρας αὐτῆς, καὶ
ppiciatoriū: τ mēsam: τ οἱα vasa
τὸ ἱλαστήριον, καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ πάντα τὰ σκεύη
eius: τ panes ppositiōis: τ cāde
αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ τὴν λυ
labrū purū: τ lucernas eius lucernas
χνίαν τὴν καθαράν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς λύχνους
incēdū: τ οἱα vasa eius: et ole
τῆς καύσεως, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαι
um luminis: et altare aureū: et
ον τοῦ φωτός, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ
olcū vnctiōis: et thymiama cōpositio-
τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσε
nis: et velū porte tabnaculi: et
ως, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ
altare eneū: et craticulā eius
θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν, καὶ τὴν ἐχάραν αὐτοῦ τὴν
eneā: et vectes eius: et oīa
χαλκῆν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ
vasa eius: et labrū: et basim eius: et
σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ
cortinas atrij: et columnas et basco eius: et
τὰς ὑσίας τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ
velum porte atrij: et funiculos eius: et
ἐπίσπαστρον τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰ χοντία αὐτῆς, καὶ τοὺς
patillos eius: et oīa instrumēta q̄ ad opa
πασσάλους αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς τὰ ἔργα τῆς
tabernaculi testimonij: et vestes ministratorias ad
σκηνῆς τ μαρτυρίου, καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς εἰς τὰ
ministrandū in eis in sctuario: vestes sctuarij: q̄ fūt aa-
λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, στολὰς τ ἁγίου, αἳ ἐσπ αὐ
ron: et vestes filiorū eius in sacerdotiū. fm om
ρών, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτ εἰς τὴν ἱερατείαν κατὰ πά
nia q̄cūq; p̄cepit dñs moysi: sic fecerūt filij isra
τα ὅσα συνέταξεν κ τῷ μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσρα
el oēs apparatū. et vidit moyses oīa opa:
ηλ πᾶσαν τὴν παρασκευήν. καὶ ἴδε μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα,
et fecit facientes ea quēadmodū p̄cepit dñs mo
καὶ ἐποίησαν οἱ ποιοῦντες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξεν κ τῷ μω
si: sic fecerūt ea: et bñdixit eis moyses.
σῆ, οὕτως ἐποίησαν αὐτά, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς μωυσῆς.

Transla. Chal.

לְוָת מֹשֶׁה יָת מַשְׁכְּנָא וְיָת כָּל פּוּלְחָנֵיהּ דַּפּוֹרְיָהּ עַמּוּדוֹהִי וַאֲסָרוֹהִי וְסָמְכוֹהִי וְיָת
מָנָא דְּמִשְׁכְּנָא לְמַשְׁכְּנָא דְּסַסְגּוֹנָא וְיָת פָּרוּכְתָּא דְּקֹדָּשָׁא ׃
יָת אֲרוֹנָא דְּסָהֲדוּתָא וְיָת אַרְיוֹהִי וְיָת כַּפּוּרְתָּא וְיָת כָּל מָנָהּ וְיָת לֶחֶם
אַפֵּיָא יָת מְנָרְתָּא דַּכְיָתָא וְיָת בּוּצִינַהָא בּוּצִינֵי דְּסִדְרָא וְיָת כָּל מָנָהּ וְיָת מִשְׁחָא
דְּאַנְהָרוּתָא וְיָת מַדְבְּחָא דְּדַהֲבָא וְיָת מִשְׁחָא דִּרְבוּתָא וְיָת קְטֹרֶת בּוּסְמַיָּא וְיָת פָּרְסָא
דִּתְרַע מַשְׁכְּנָא ׃ יָת מַדְבְּחָא דְּעָלָתָא וְיָת סְרָבָא דְּנָחֲשָׁא דִּילֵיהּ יָת עַמּוּדוֹהִי וְיָת כָּל
מָנֵיהּ יָת כִּיּוֹרָא וְיָת בְּסִיסֵיהּ ׃ יָת סְרָדֵי דַּרְתָּא יָת עַמּוּדָהָא וְיָת סַמְכֵיהָא וְיָת פָּרְסָא
לִתְרַע דַּרְתָּא יָת אֲטוּנֵיהּ וְסִידְכֵיהָא וְכָל מָאנֵי פּוּלְחָן מַשְׁכְּנָא לְמַשְׁכְּנָא זְיָנָא וְיָת לְבוּשֵׁי
שִׁפּוּשָׁא לְמֶשְׁפַּשָׁא בְּקוּדְשָׁא יָת לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן כַּהֲנָא וְיָת לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי ‹‹
לְשַׁפָּשָׁא וּפָלַח דְּפָקִיד יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן עֲבַדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת כָּל פּוּלְחָנָא וַחֲזָא מֹשֶׁה יָת
כָּל עוּבָדָהָא וְהָא עֲבַדוּ יָתָהּ כְּמָא דְּפָקִיד יְיָ כֵּן עֲבַדוּ וּבָרִיךְ יָתְהוֹן מֹשֶׁה

Ca. xl.

Transla. Chal.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Tex. Heb. Exo. Ca. xl.	Pũtiua heb. Cap. xl.
C. 40 A Et locutꝰ ē dñs ad moysen: dicēs: in die vna mẽsis pmi pma die mẽsis: erriges tabna culũ testimonij: τ ponꝭ ibi arcã τὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ θήσεις ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν τοῦ testimonij: τ coopices arcã μαρτυρίου, καὶ σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ κατ' velo. τ inferꝭ mẽsam: τ ap ταπιτάσματι. καὶ εἰσοίσεις τὴν τράπεζαν, καὶ πο ponꝭ ppositionẽ ei⁹. τ inferꝭ cãdelabrũ: & θήσεις τὴν πρόθεσιν αὐτῆς. καὶ εἰσοίσεις τὴν λυχνίαν, τ imponꝭ lucernas ei⁹. τ ponꝭ al καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς. καὶ θήσεις τὸ θυσια tare aureũ ad incẽsandũ corã ar σήριον τὸ χρυσοῦν εἰς τὸ θυμιᾶσαι ἐναντίον τῆς κιβω ca testimonij. τ impones coopimẽtũ τοῦ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσεις κάλυμμα τοῦ velũ sup hostiũ tabnaculi. τ κατακαλύμματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς. καὶ τὸ altare holocaustoꝝ ponꝭ turta ho θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων θήσεις πρὸ τὴν θύ stiũ tabnaculi testimonij. τ ponꝭ la ραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ θήσεις τὸν λου brũ inter tabernaculũ testimonij τ in τὸν ἀνὰ μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ ἀνα ter altare: τ ponꝭ in eo aquã. μέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ θήσεις ἐν αὐτῷ ὕδωρ. τ ponꝭ atriũ in circuitu. τ ponꝭ ve καὶ θήσεις τὴν αὐλὴν κύκλῳ. καὶ θήσεις τὸ κατα lum poste atrij. τ assumꝭ πέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς. καὶ λήψῃ τὸ ἔλ oleũ vnctionis: τ vngꝭ tabnaculũ: τ λαιον τοῦ χρίσματος, καὶ χρίσεις τὴν σκηνὴν, καὶ oia ā in eo. τ sctificabis illã τ om B πάντα τὰ ἐν αὐτῇ. καὶ ἁγιάσεις αὐτὴν καὶ πάν nia vasa eius. et erũt sctã. τ vngꝭ τα τὰ σκεύη αὐτῆς. καὶ ἔσται ἅγια. καὶ χρίσεις τὸ altare holocaustoꝝ: τ oia θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων, καὶ πάντα τὰ vasa eius. τ vngꝭ labrũ: τ basiꝫ σκεύη αὐτοῦ. καὶ χρίσεις τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν eius: τ sctificabis illud. τ sctificabis al αὐτοῦ, καὶ ἁγιάσεις αὐτόν. καὶ ἁγιάσεις τὸ θυσια tare. τ erit altare sctũ sctõꝝ. τ ō.30.c ςήριον. καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τῶν ἁγίων. καὶ applicabis aarõ et filios eius ad προσάξεις Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς hostia tabernaculi testimonij: et lauabis θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις eos aqua. et induꝭ aaron vestes αὐτοὺς ὕδατι. καὶ ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὰς στολὰς sctãs: et vngꝭ eũ: et sctificabis eũ: τὰς ἁγίας, καὶ χρίσεις αὐτόν, καὶ ἁγιάσεις αὐτόν,	LOcutusq; ē. Ca. 40. dominus ad moysen dicens. Mense primo ccccccccccccccccccc: ccccc primã die mensis erriges tabernaculum cccc testimõii: & ponesꝭ in eo arcam. ccccccccccccc dimittesq; ante illam velum: ccccccccccccccccccc & illata mensa ponꝭ super eam que rite precepta sunt. Candelabrum stabit ccccccccccccccccc cum lucernis suis: & altare ccccccccccccccccc aureum in quo adolet tur incẽsũ corã arcaeo testimonii. Tentorium in introitu tabernaculi testimonii ponꝭ: & cccc ante illud altare holocausti: Labrum ccccccc ccccccccccccccccccccccc: ccc inter altare & tabernaculũ: qd iplebis ccccccc aqua. Circũdabisq; ccc atrium tentoriis ccccc & ingressum eius. cccc ccccccccccccccccccccccc Et assũpto vnctionis oleo: vnges ccccccccccc tabernaculum cũ vasis suis ccccccccccc: ccccccc vt sanctificentur: ccccccc ccccccccccccccccccccccc altare ccccccccccccccc ccccccccccccc ccc: ccc holocausti & oia vasa eius ccccccccccccccccc ccccccccccccccccc ccccccc labrum cum ccccccccc ccccccc cccc ccccccccccccc basi sua. Oia vnctiõis oleo cõsecrabis: vt sint sancta sanctorũ. Applicabisq; aarõ & filios eius ad fores tabernaculi testimonii: & lotos aqua induesq; sanctis vestibus ccccccccccccccccccccccc cc ccccccccccccccccccccccc ccccccccccccccccccccccc	Et locutus est dominus cum moyse: dicens. In mense primo: prima die mensis eriges tabernaculum federis: τ ponꝭ ibi arcam testimonij. Et cooperies super arcam velamine. Et inferꝭ mensam: et ordinabis ordinem eius. et inferꝭ candelabrũ: τ incendes lucernas eius. Ponesq; altare aureũ: in quo adoletur thymiama aromatũ coram arca testimonij. Ponesq; velum in ostio tabernaculi: τ ponꝭ altare holocausti ante ostiũ tabernaculi federis. Et ponꝭ labrum inter tabernaculum federis τ altare: et ponꝭ ibi aquam. Ponesq; atrium per circuitum: τ ponꝭ tentorium ostij atrij. Tolliesq; oleum vnctionis: et vngꝭ tabernaculũ τ omnia que in eo sunt: τ sanctificabis illud τ omnia vasa eius: τ erit sanctum. et vngꝭ altare holocausti τ omnia vasa eius: sanctificabisq; altare: τ erit altare sanctum sanctorũ. Et vngꝭ labrum τ basim eius: et sanctificabis illud. Et applicabisq; aaron τ filios eius ad ostium tabernaculi federis: τ lauabis eos aquis. Et induꝭ aaron vestibus sanctis: τ vngꝭ eum: sanctificabisq; illum ccccc ccccccccccccccccccccccccccccccccccccccccc

Trãsla. Chal.	Interp. chal.	Pũtiua chal.
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: בְּיוֹמָא חַד לְיַרְחָא קַדְמָאָה תְּקִים יָת מַשְׁכְּנָא דְּמַשְׁכְּנָא זִמְנָא: וְתִשַׁוֵּי יָת אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא וְתַחֲפֵי עַל אֲרוֹנָא יָת פָּרוֹכְתָא: וְתַעֲיל יָת פָּתוֹרָא וְתִסְדַּר יָת סִדּוּרֵיהּ וְתַעֲיל יָת מְנָרְתָּא וְתַדְלִיק יָת בּוּצִינַהָא: וְתִתֵּן יָת מַדְבְּחָא דְּדַהֲבָא לְאַסָּקָא קְטוֹרֶת בּוּסְמִין קֳדָם אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא וְתְשַׁוֵּי יָת פָּרְסָא דְּתַרְעָא לְמַשְׁכְּנָא: וְתִתֵּן יָת מַדְבְּחָא דְּעֲלָתָא קֳדָם תְּרָע מַשְׁכְּנָא זִמְנָא: וְתִתֵּן יָת כִּיוֹרָא בֵּין מַשְׁכְּנָא וּבֵין מַדְבְּחָא וְתִתֵּן תַּמָּן מָיָא: וְתְשַׁוֵּי יָת דַּרְתָא סְחוֹר סְחוֹר וְתִתֵּן יָת פָּרְסָא דְּתַרְעָא דְּרָתָא: וְתֵיסַב יָת מְשָׁחָא וְתִרְבֵּי יָת מַשְׁכְּנָא וְיָת כָּל דִּבְיהּ וְתְקַדֵּישׁ יָתֵיהּ וְיָת כָּל מָאנוֹהִי וְיֶהֱא קוּדְשָׁא: וְתִרְבֵּי יָת מַדְבְּחָא דְּעֲלָתָא וְיָת כָּל מָאנוֹהִי וְתְקַדֵּישׁ יָת מַדְבְּחָא וְיֶהֱא מַדְבְּחָא קֻדְשׁ קוּדְשִׁין: וְתִרְבֵּי יָת כִּיוֹרָא וְיָת כֵּן סִיסְיהּ וְתְקַדֵּישׁ יָת כִּיוֹרָא: וְתִקְרֵיב יָת אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי לְתָרַע מַשְׁכְּנָא זִמְנָא וְתִסְחֵי יָתְהוֹן בְּמָיָא: וְתַלְבֵּישׁ יָת אַהֲרֹן יָת לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא וְתִרְבֵּי יָתֵיהּ וְתְקַדֵּישׁ יָתֵיהּ ›››	LOcutusq; est dominus cum moyse: dicens. In mense primo: prima die mensis eriges tabernaculum federis: τ ponꝭ ibi arcam testimonij. Et cooperies super arcam velamine. Et inferꝭ mensam: et ordinabis ordinem eius. et inferꝭ candelabrũ: τ incendes lucernas eius. Ponesq; altare aureũ: in quo adoletur thymiama aromatũ coram arca testimonij. Ponesq; velum in ostio tabernaculi: τ ponꝭ altare holocausti ante ostiũ tabernaculi federis. Et ponꝭ labrum inter tabernaculum federis τ altare: et ponꝭ ibi aquam. Ponesq; atrium per circuitum: τ ponꝭ tentorium ostij atrij. Tolliesq; oleum vnctionis: et vngꝭ tabernaculũ τ omnia que in eo sunt: τ sanctificabis illud τ omnia vasa eius: τ erit sanctum. et vngꝭ altare holocausti τ omnia vasa eius: sanctificabisq; altare: τ erit altare sanctum sanctorũ. Et vngꝭ labrum τ basim eius: et sanctificabis illud. Et applicabisq; aaron τ filios eius ad ostium tabernaculi federis: τ lauabis eos aquis. Et induꝭ aaron vestibus sanctis: τ vngꝭ eum: sanctificabisq; illum ccccc ccccccccccccccccccccccccccccccccccccccccc	אֲבַר קוּם שָׁכֵן עָזָה חָפָה עֹזֶל סָדַר נוּר דָּלַק נָתָן נָסָךְ דּוּר נָסַב רָבַב קָדַשׁ יהוה עָלָה קָרַב שָׁכֵן סָטָא לָבַשׁ

Pristina heb.

וְכֹהֵן לִי׃ וְאֶת בָּנָיו תַּקְרִיב
וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם כָּתֳנֹת׃ וּמָשַׁחְתָּ
אֹתָם כַּאֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ אֶת אֲבִיהֶם
וְכִהֲנוּ לִי וְהָיְתָה לִהְיֹת לָהֶם
מָשְׁחָתָם לְכְהֻנַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם׃ עולם דור
וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה עשה
אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה׃ וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ היה
הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בְּאֶחָד שנה
לַחֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן׃ וַיָּקֶם קום
מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת נתן
אֲדָנָיו וַיָּשֶׂם אֶת קְרָשָׁיו וַיִּתֵּן שום
אֶת בְּרִיחָיו וַיָּקֶם אֶת עַמּוּדָיו׃ עמד
וַיִּפְרֹשׂ אֶת הָאֹה�el עַל הַמִּשְׁכָּן פרש
וַיָּשֶׂם אֶת מִכְסֵה הָאֹה�el עָלָיו כסה
מִלְמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת עלה
מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת הָעֵדֻת אֶל עוד
הָאָרֹן וַיָּשֶׂם אֶת הַבַּדִּים עַל הָאָרֹן
וַיִּתֵּן אֶת הַכַּפֹּרֶת עַל הָאָרֹן מִלְמָעְלָה׃
וַיָּבֵא אֶת הָאָרֹן אֶל הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם בוא
אֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וַיָּסֶךְ עַל אֲרוֹן סכך
הָעֵדֻת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת
מֹשֶׁה׃ וַיִּתֵּן אֶת הַשֻּׁלְחָן בְּאֹה�el
מוֹעֵד עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן צָפֹנָה
מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃ וְעָרַךְ עָלָיו עֶרֶךְ עדה
לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיָּשֶׂם אֶת הַמְּנֹרָה
בְּאֹה�el מוֹעֵד נֹכַח הַשֻּׁלְחָן

Exo.

Le.xl.

Trásla.B.Hiero.

ᶜvt miníſtrent ᵈmihí ꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶠ& ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶠvnctio eorū ᵍin ſacerdo
tiū ʰſempiternū ꝑficiat.
ᶜFecitꝙ ᵇmoyſes ᶜomnia
ᶠque ᵉpreceperat ᵇdñs. Ie
gitur ᵉmenſe ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵒprimo ᵖāni ᵍsecūdi: ᶠpri
ma die menſis ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶠcollocatū eſt ᵉtaberna
culū. ᶠErexitꝙ ꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶠmoyſes ᶠillud ᶜ& poſuit
ᵉtabulas ac ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵇbaſes ᵇ& ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵏvectes: ˡſtatuitꝙ ᵐcolū
nas: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵒ& expandit ᵍtectum ᶠſu
per ᵉtabernaculum ꝏꝏ
ᶠimpoſito ᵃdeſuper ᶠope
rimento: ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏ
ᵇſicut ᵇdominus ᶜimpera
uerat. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵇPoſuit &ᵉteſtimoniū ¹ ī
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵐarca ſubditis infra ᵖve
ctibus: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵒ& ᵉoraculum ᶠdeſuper.
ꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵃCūq intuliſſet ᶠarcā ᵇin
ᶜtabernaculū teſtimōii:
ᶠappendit ante eā ᵇvelū:
ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵒvt expleret ᵍdñi ᵖiuſſio
nē. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶠPoſuit &ᶠmēſā ᶠin taber
naculo ꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᶠteſtimonii ᵉad ᵇ plagam
ᵒſeptentrionalem ꝏꝏꝏ
ᶜextra ᶠvelum: ᵉordinatis
ˡcorā ᶠpꝓpoſitionis ꝏꝏꝏ
ᵇpanibus: ᵐſicut ᵒprece
perat ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ᵇdominus ᶠmoyſi. ᵉPoſu
it &ᵐcandelabrum ꝏꝏꝏ
ᶠin tabernaculo ᶠteſtimo
nii ᵉregione ᵉmenſe ꝏꝏ

Trásla.Grc.lxx.cū interp.latina

τ ſacerdotio fúgęt mihi. τ filios eí applí
καὶ ἱερατεύσει μοι· καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσά
cabis τ induces eos tunicis: τ vnges eos
ξεις καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας, καὶ χρίσεις αὐ
ſicut vnxiſti pſcim eos: τ
τοὺς ὃν τρόπον ἔχρισας τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ
ſacerdotio fúgętur mihi. τ erit: vt ſit illis
ἱερατεύσουσί μοι· καὶ ἔσται, ὥστε εἶναι αὐτοῖς
vnctio ſacerdotij in eternū: in ghatiões
χρίσμα ἱερατείας εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὰς γενεὰς
eorū. τ fecit moyſes oía ḡcępꝛ pæ- Vlſert.
αὐτῶν· καὶ ἐποίησε μωυσῆς πάντα ὅσα ἐνετεί 7.a.
pit illi dñs: ſic fecit. τ factū ẽ
λατο αὐτῷ κύριος, οὕτως ἐποίησε· καὶ ἐγένετο
in mẽſe ꝑmo ſcdo āno egreſſo
ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐκπορευο
rum carū ex egypto ꝑma die mẽſis: erectū ẽ tabna
μένων αὐτῶν ἐξ αἰγύπτου τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἐστά
cli. τ erexit moyſes tabernaculū: τ impoſuit
θη. καὶ ἔστησε μωυσῆς τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέβαλε τὰς
capita: τ tmmiſit vectes: τ
κιφαλίδας, καὶ ἐνέβαλε τοὺς μοχλούς, καὶ
erexit columnas eius: τ extẽdit co-
ἔστησε τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ ἐξέτεινε τὰς αὐ
tinas ſup tabernaculū: τ impoſuerūt oprimẽtū
λαίας ἐπὶ τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέβαλε τὸ κάλυμμα
tabernaculi ſup illō deſup: ſicut ꝓcepit dñs
τῆς σκηνῆς ἐπ' αὐτὴν ἄνωθεν, καθὰ συνέταξε κύριος
moyſi. τ accipiẽs teſtimonia impoſuit in
τῷ μωυσῆ· καὶ λαβὼν τὰ μαρτύρια ἐνέβαλεν εἰς
arcā: τ ſuppoſuit vectes ſub
τὴν κιβωτόν, καὶ ὑπέθηκεν τοὺς διωκῆρας ὑπὸ
arca: τ impoſuit ꝓpitiatoriū ſup ar
τὴν κιβωτόν, καὶ ἐπέθηκε τὸ ἱλαστήριον ἐπάνω τῆς κι C
cam. τ intulit arcā in tabernacły:
βωτοῦ· καὶ εἰσήνεγκε τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνήν,
τ impoſuit opimẽtū veli:
καὶ ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τοῦ καταπετάσματος
τ operuit arcā teſtimonij: ſi
τος, καὶ ἐσκέπασε τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ὃν
cut ꝓcepit dñs moyſi. τ impoſuit
τρόπον συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ· καὶ ἐπέθηκε
mẽſam in tabernaculū teſtimonij: ad
τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἐπὶ τὸ
latus tabernaculi teſtimonij qđ ad aḋlionẽ ex-
πλεῖτος τῆς σκηνῆς τὸ μαρτυρίου τὸ πρὸς βορρᾶν ἔξω
tra velū tabernaculi. τ appo-
θεν τοῦ καταπετάσματος τῆς σκηνῆς· καὶ προσέθη-
ſuit in ea panes ꝓpoſitiõis coꝛā dño: ſi
κεν ἐπ' αὐτῆς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔναντι κυ, ὃν
cut ꝓcepit dñs moyſi. τ poſuit cãdelabꝝ
τρόπον συνέταξε κς τῷ μωυσῆ· καὶ ἔθηκε τὴν λυχνίαν
in tabernaculū teſtimonij eregiõe mẽſe:
εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐναντίον τῆς τραπέζης,

Trásla.Chal.

וְיַשַּׁמֵּשׁ קֳדָמָי׃ וְיָת בְּנוֹהִי תְּקָרֵיב וְתַלְבֵּישׁ יָתְהוֹן כְּתוּנִין׃ וְתִרְבֵּי יָתְהוֹן כְּמָא דְרַבֵּיתָ
יָת אֲבוּהוֹן וְיִשַּׁמְּשׁוּן קֳדָמָי וּתְהֵי לְהוֹן לְכַהֲנוּתָא עָלַם לְדָרֵי דָרִין׃ וַעֲבַד
מֹשֶׁה כְּכֹל דְּפַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ כֵּן עֲבַד׃ וַהֲוָה בְּיַרְחָא קַדְמָאָה בְּשַׁתָּא תִּנְיָתָא בְּחַד יוֹמָא
לְיַרְחָא אִיתְקֵם מַשְׁכְּנָא׃ וַאֲקֵים מֹשֶׁה יָת מַשְׁכְּנָא וְיָהַב יָת סָמָכוֹהִי וְשַׁוִּי יָת דַּפּוֹהִי
וְיָהַב יָת עַמּוּדוֹהִי וַאֲקֵים יָת עַמּוּדוֹהִי׃ וּפְרַשׂ יָת פָּרְסָא עַל מַשְׁכְּנָא וְשַׁוִּי יָת חוּפָּאָה
דְּמַשְׁכְּנָא עֲלוֹהִי כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וְיָהַב יָת סַהֲדוּתָא גְּוָאנָא
וְשַׁוִּי יָת אַרְיָחָא עַל אַרוֹנָא וְיָהַב יָת כַּפּוּרְתָּא עַל אַרוֹנָא מִלְעֵילָא׃ וְאַעֲיל יָת אַרוֹנָא
לְמַשְׁכְּנָא וְשַׁוִּי יָת פָּרוּכְתָּא דְּפָרְסָא׃ וְאַסְדַּר עַל אַרוֹנָא דִּסְהֲדוּתָא כְּמָא
יָת מֹשֶׁה׃ וְיָהַב יָת פָּתוֹרָא בְּמַשְׁכְּנָא זִימְנָא עַל צִדָּא דְּמַשְׁכְּנָא צִיפּוּנָא מִבָּרָא לְפָרוּכְתָּא׃
וְאַסְדַּר עֲלוֹהִי סִדְרִין דְּלֶחֶם קֳדָם יְיָ כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וְשַׁוִּי יָת מְנָרְתָּא
בְּמַשְׁכְּנָא זִימְנָא לְקִבֵּיל פָּתוֹרָא

Interp.chal.

ꝑt miniſtret coꝛam me. Filios quoꝙ eius applicabis
τ induces eos tunicis. et vnges eos ſicut vnxiſti patrē
eorum: τ miniſtrabunt coꝛam me: τ vt ſit eis vnctio
ſua in ſacerdotiū ſempiternū in generationibus ſuis.
Fecitꝙ moyſes iuxta omnia que preceperat ei domi-
nus ita fecit. Factumꝙ eſt in menſe primo in anno ſe
cundo prima die menſis erectum eſt tabernaculum.
Erexitꝙ moyſes tabernaculum: τ poſuit baſes eius:
et impoſuit tabulas eius: τ poſuit vectes eius: τ ere-
xit columnas eius: τ expandit tentorium ſuper taber
naculum: et poſuit cooperto rium tabernaculi ſuper
illud deſuper: ſicut preceperat dominus moyſi. Tu-
litꝙ τ poſuit teſtimonium in arca: τ poſuit in arca ve
ctes: τ poſuit propiciatoꝛium ſuper arcam deſuper.
et intulit arcam in tabernaculum: τ poſuit velum ex-
tentum: et protegeret ſuper arcam teſtimonii ſicut pre
ceperat dominus moyſi. Poſuitꝙ menſam in taber-
naculo federis in latere tabernaculi ad aquilonē ex
tra velum: et ordinauit ſuper ea ordines panum co-
ram domino: ſicut preceperat dominus moyſi. Po-
ſuitꝙ candelabrum in tabernaculo federis e regio-
ne menſe ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Pristina chal.

שַׁמָּשׁ
הָוֵה רָבַב דור
תְּנָה
קוֹם שָׁנָה
חֲפָה
צְלָה
עוֹל
טְלַל
צְדַד
סְדַר
נוּר

Trãsla.Ere.lxx.cũ interp.latina.

ad latus tabnaculi qõ ad austrũ. τ imposuit
εἰς τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον· καὶ ἐπέθηκεν
lucernas illius coã dño: sicut pre-
τοὺς λύχνους αὐτῆς ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συ-
cepit dño moysi. τ posuit altare
νέταξε κύριος τῷ μωυσῆ· καὶ ἔθηκε τὸ θυσιαστήριον τὸ
aureũ in tabnaculo testimonij cõtra ve-
χρυσοῦν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τοῦ κα-
lum. τ adoleuit sup illud thymia
ταπετάσματος· καὶ ἐθυμίασεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ θυμία-
ma cõpositũ dño: sicut ꝓcepit dño moy
μα τῆς συνθέσεως, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ μωυ-
si. τ posuit tẽtoriũ porte tabnaculi: τ al
σῆ· καὶ ἔθηκε τὸ ἐπίπασμα ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ
tare holocaustiõ posuit iuxta hostia
θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων ἔθηκε πρὸ τῆς θύρας
tabnaculi testimonij. τ obtulit in eo holo
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἀνήνεγκεν ἐν αὐτῷ ὁλοκαύ-
causti cũ sacrificiũ: sicut ꝓcepit dño moysi.
τωμα καὶ θυσίαν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ.
τ fecit labrũ inter tabernaculũ
καὶ ἔθηκε τὸν λουτῆρα ἀνὰ μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ
testimonij: τ inter altere. τ
μαρτυρίου, καὶ ἔβαλεν τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ
imposuit in eo aquã: vt lauẽtur ex eo
ἐπέθηκεν ἐν αὐτῷ ὕδωρ, ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ
moyseo τ aarõ τ filij ei⁹ manus
μωυσῆς καὶ ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας
suas τ pedes: ingrediẽtib⁹ illis in
αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας, εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς
tabnaculũ testimonij: aut qñ accederẽt
τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται
ad altare ad ministrãdũ: lauabãtur ex eo:
πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐ-
sicut ꝓcepit dño moysi. et erexit
τοῦ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ. καὶ ἔστησε τὴν
atriũ i circuitu tabernaculi τ testimonij: τ po-
αὐλὴν κύκλῳ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔθη-
suit tẽtoriũ porte atrij. τ per-
κε τὸ ἐπίσπασμα τῆς θύρας τῆς αὐλῆς. καὶ συνε-
fecit moysẽo opa. τ operuit nu-
τέλεσε μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα. καὶ ἐκάλυψεν ἡ νε-
Hãri bes tabernaculũ testimonij: τ gla dñi
φέλη τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ δόξης κυρίου
repletũ ẽ tabnaculũ. τ nõ potuit moysẽs in-
ἐπλήσθη ἡ σκηνή· καὶ οὐκ ἠδυνήθη μωυσῆς εἰ-
gredi in tabernaculũ testimonij: qñ obũ
σελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι ἐπε-
brauit sup illud nubes: τ gla dñi
σκίασεν ἐπ' αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ δόξης κυρίου
repletũ ẽ tabernaculũ. qñ ãt ascẽderet nubes a
ἐπλήσθη ἡ σκηνή. ἡνίκα δ' ἂν ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς

Trãsla.B.Hiero.

bin cparte eaustrali: loca
tis pes ordínem
flucernis hiuxta iprece-
ptum
mdomini. nPosuit &
raltare aureum sub te-
cto tteſtimonú ucontra
vvelum: & adoleuit asu-
per eo bincensum
caromatum: bsicut cinsse-
rat dominus
bmoysi. dPosuit &
dtento-
rium in mintroitu
ntabernaculi testimonii:
o& paltare qholocausti in
vestibulo rtestimonii sof
ferens
sin eo tholocaustum u &
vsacrificia: wvt xdominus yimperaue
rat. zLabrum
aquod bstatuit cinter dta-
bernaculum eteſtimonii
f& galtare implens illud
haqua.
iLaueruntq; jin eo kmoy
ses & aaron
lac filii eius mmanus fu-
as & npedes:
ocum ingrederentur ptes-
tũ qfederis: r& accede-
rent sad taltere: uſicut wx
yprecep erat zdominus
amoysi. bErexit
c& datrium eper gyrũ ftа-
bernaculi galtaris
hducto iin introitu eius
jtẽtorio. Postquã omnia
kperfecta sunt:
l& gloria mdomini nimple
uit illud.
oNec ppoterat qMoyses
ringredi
stectum tfederis
uuuu

Pūtiua hebr. Ter. Hebr. Leui. Ca.j. Trāsla. B. Hiero. Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina

הַמִּשְׁכָּן יִסָּעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל נָסַע
מַסְעֵיהֶם וְאִם לֹא יֵעָלֶה הֶעָנָן
וְלֹא יִסְעוּ עַד יוֹם הֵעָלֹתוֹ כִּי עֲנַן
יְהוָה עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ
תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַסְעֵיהֶם׃

tabnaculū deferebat pficiſcebātur filii iſrl p turmas ſuas. Si pēdebat deſup: manebāt i eo dē loco. Nubes qppe dñi incubebat per diē tabernaculo & ignis in nocte: videntibus cunctis populis iſrael per cunctas mānſiones ſuas.

tabnacult: pficiſcebātur filiū iſrael cū ſarcina ſua. ſi ārt nō aſcēdebat nubes: nō pficiſcebātur vſq; ad diē qua aſcēdebat nubes. nubes enī erat ſup tabnaculo die: & ignis erat ſup illud nocte coram oi iſrael in oib⁹ pfectionib⁹ eoꝝm.

σκηνῆς, ἀνελίσσοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ αὐτῶν. εἰ δὲ μὴ ἀνέβαινεν ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνελίσσοντο ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνέβη ἡ νεφέλη. νεφέλη γὰρ ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας, καὶ πῦρ ἦν ἐπ' αὐτῆς νυκτὸς ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς ἀναλύσεσιν αὐτῶν.

Explicit liber Exodi.

Incipit vaiechra. i. liber Leuiticus. Cap. i.

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה
מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן
תַּקְרִיבוּ אֶת קָרְבַּנְכֶם׃ אִם עֹלָה
קָרְבָּנוֹ מִן הַבָּקָר זָכָר תָּמִים
יַקְרִיבֶנּוּ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
יַקְרִיב אֹתוֹ לִרְצֹנוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃
וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה
לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו׃ וְשָׁחַט אֶת
בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ
בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם
וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃
וְהִפְשִׁיט אֶת הָעֹלָה וְנִתַּח
אֹתָהּ לִנְתָחֶיהָ׃ וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן
הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ
עֵצִים עַל הָאֵשׁ׃ וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים אֵת הַנְּתָחִים אֵת

Cap. i.

Vocauit aūt moyſen & locutus ē ei dñs de tabernaculo teſtimonii: dicēs. Loqre filiis iſrael: & dices ad eos. Hō qui obtulerit ex vobis hoſtiam domino de pecoribus ideſt de bobus & ouibus offerens victimas: ſi holocauſtum fuerit eius oblatio ac de armēto: maſculū immaculatū offeret ad oſtiū tabernaculi teſtimonii ad placandum ſibi dominum. Ponetq; ſup caput hoſtie manus & acceptabilis erit: atq; in expiatiōnē eius pficiēs. Immolabitq; vitulum coram domino: & offerent oo filii aaron ſacerdotes ſanguinem eius fundentes per altaris circuitum: quod eſt ante oſtium tabernaculi. Detractaq; pelle hoſtie artus in fruſta concidēt: & ſubiicient in altari ignem ſtrue lignorum ante compoſita: & membra que ſunt ceſa deſuper ordinātes:

Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆν, καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ σκηνίτου μαρτυρίου, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ὅταν τις προσάγῃ ἐξ ὑμῶν δῶρα τῷ κυρίῳ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων προσοίσετε τὰ δῶρα ὑμῶν. ἐὰν ὁλοκάρπωμα τὸ δῶρον αὐτοῦ ἐκ τῶν βοῶν ἄρσεν ἄμωμον προσάξει αὐτὸ πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. προσάξει αὐτὸ δεκτὸν ἔναντι κυρίου. καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὁλοκαρπώματος καὶ δεκτὸν ἔσται ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ. καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου. καὶ προσοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα. καὶ προχεοῦσι τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐκδείραντες τὸ ὁλοκάρπωμα, μελιοῦσι αὐτὸ κατὰ μέλη. καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ξυλοβήσουσι ξύλα ἐπὶ τὸ πῦρ. καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ααρὼν οἱ ἱερεῖς τὰ μέλη τὰ διχοτομήματα,

Explicit liber Exodus.

Incipit liber Leuiticus.

Ετ reuocauit moyſen: & locut⁹ ē dñs ei de tabnaculo teſtimonij: dicēs: loqre filijs iſrael: & dices ad eos: hō ſi obtulerit ex vobis dño de iumētis: & de bob⁹: & de ouibus offeretis dño de gregibus: ideſt de armēto & pecore. ſi holocauſtū dōnū ei⁹: & bob⁹ maſculū imaculatū offeret illud ad hoſtiū tabnaculi teſtimonij. offeret illō acceptabile coꝝ dño & ſup caput hoſtie acceptabile ei: ad ꝓpitiādū ꝓ eo. & immolabit vitulū coꝝ dño. & offerent filij aarō ſacerdotes ſanguinē. & effundēt ſanguinē ſup altare in circuitu qō ādt hoſtiū tabnaculi teſtimonij. & excoriātes hoſtiam: cōcidēt illā per mēbra. & imponent filij aaron ſacerdotes ignē ſup altare. & exaggerabūt ligna ſup ignē. & imponent filij aarō ſacerdotes mēbra ſcilſa:

Transla. Chal.

סְטַלְנַיְהוֹן וְאִם לָא מִסְתַּלַּק עֲנָנָא וְלָא נָטְלִין עַד יוֹמָא
דְאִסְתַּלַּקוּתֵיהּ אֲרֵי עֲנָנָא דַּייָ עַל מַשְׁכְּנָא בְּיוֹמָמָא וְאַיתָתָא תְּהֵי לֵילְיָא בֵּיהּ לְעֵינֵי
כָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָטְלַנְיְהוֹן׃

Ca. i.

וּקְרָא לְמֹשֶׁה וּמַלֵּיל יְיָ עִמֵּיהּ מִמַּשְׁכְּנָא זְימְנָא לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֱנָשׁ אֲרֵי יְקָרֵב מִנְּכוֹן קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ מִן בְּעִירָא מִן תּוֹרֵי
וּמִן עָנָא תְּקָרְבוּן יָת קוּרְבָּנֵיכוֹן׃ אִם עֲלָתָא קוּרְבָּנֵיהּ מִן תּוֹרֵי דְּכַר שְׁלִים יְקָרְבִינֵיהּ
לְגַרְעָא מַשְׁכַּן זִמְנָא יְקָרֵב יָתֵיהּ לְרַעֲוָא לֵיהּ קֳדָם יְיָ׃ וְיִסְמוֹךְ יְדֵיהּ עַל רֵישׁ עֲלָתָא
וְיִתְרְעֵי לֵיהּ לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי׃ וְיִכּוֹס יָת בַּר תּוֹרֵי קֳדָם יְיָ וְיָקְרְבוּן בְּנֵי אַהֲרֹן כָּהֲנַיָּא יָת
דְּמָא וְיִזְרְקוּן יָת דְּמָא עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר דִּנְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְיַשְׁלַח יָת עֲלָתָא
וְיַפְלֵג יָתָהּ לְאֵבְרָהָא׃ וְיִתְּנוּן בְּנֵי אַהֲרֹן כָּהֲנָא אֵישָׁתָא עַל מַדְבְּחָא וְיסַדְּרוּן אָעָא עַל
אֵישָׁתָא׃ וְיסַדְּרוּן בְּנֵי אַהֲרֹן כָּהֲנַיָּא יָת אֵבְרַיָּא יָת

Pūtiua chal. Interp. chal.

נָטַל סָלַק
שָׁבַן יוֹם הָוָה
אָמַד
כְּרַב
עָאן עֲלָה
רָעָה סָמַךְ רֹאשׁ
רָעָה נְכַס
זָרַק דָּבַח שָׁבַן
שָׁלַח פָּלַג נָתַן
סָדַר

tabernaculū proficiſcebātur filij iſrael per oēs mānſiones ſuas. Et ſi nō eleuabat nubes: nō proficiſcebātur vſq; in diē qua eleuabatur. Nubes enim dñi erat ſup tabernaculū per diē: & ignis erat in eo p noctē in oculis oīs domus iſrael in oibus mānſionibus ſuis.

Explicit liber exodi.

Incipit liber leuiticus. Ca. i.

Vocauit aūt moyſen & locutus eſt dñs cum eo de tabernaculo federis: dicens. Loquere cuꝫ filijs iſrael: & dices eis. Homo ꝙ obtulerit ex vobis oblationē coꝝ dño: de pecoribus de bobus & de ouibus offeretis oblationes vſtas. Si holocauſtū fuerit ei⁹ oblatio de bobus: maſculū integrū offerat: ad oſtiū tabernaculi federis offerat illū: vt ſit ei placabile coꝝ dño. & imponet manū ſuā ſup caput holocauſti: & acceptabile erit et ad ꝓpitiandū ꝓ eo. & immolabitq; vitulū coꝝ dño: & offerēt filij aaron ſacerdotes ſanguinē: & aſpergent ſanguinē ſup altare p circuitū qō eſt in oſtio tabernaculi federis. & detrahet pellē holocauſti: & diuidet illud per membra ciꝰ: & ponēt filij aaron ſacerdotis ignē ſup altare: & ordinabūt ligna ſuper ignē. & ordinabunt filij aaron ſacerdotes membra ooo

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

τ caput: τ adipẽ sup ligna: q̃ sup
καὶ τὴν κεφαλήν, καὶ τὸ στέαρ ἐπὶ τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ τοῦ
ignẽ: crus̃ētia sup altare. q̃ ãt in vẽtre
πυρός, τὰ ὄντα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· τὰ δὲ ἔντερα καὶ τοὺς πόδας
τ pedes lauabũt aqua. τ imponet sacer
καὶ πλυνοῦσιν ὕδατι· καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱε-
dos oĩa sup altare. holocausti ũ est sacri
ρεὺς τὰ πάντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἐστι θυ-
ficiũ odo: suauitatis dño. si ãt ab ouib⁹
σίας ὀσμῆς εὐωδίας κῶ· ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ
oblatio ei⁹ dño. ab q̃ agnis: τ hedis
δῶρον αὐτοῦ τῷ κῷ· ἀπό τε τῶν ἀρνῶν, καὶ τῶν ἐρίφων
in holocaustũ: masculũ imaculatũ offeret illud. τ
εἰς ὁλοκάρπωμα, ἄρσεν ἄμωμον προσάξει αὐτό· καὶ
imponet manũ sup caput eius: τ immola
ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ σφάξου
C bũt illũ a latere altario: ad aquilonẽ co-
σιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσιαστηρίου, πρὸς βορρᾶν ἐναν-
ram dño. τ effundẽt filij aarõ sacerdotes sãguinẽ
τίον κυ· καὶ προχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα
ei⁹ sup altare in circuitu. τ diuidẽt illud per
αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ· καὶ διελοῦσιν αὐτὸ κα
mẽbra: τ caput eius: τ adipẽ ei⁹. τ
τὰ μέλη, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ στέαρ αὐτοῦ· καὶ
coacernabũt sacerdotes illa sup ligna: q̃ sup
ἐπισυβήσουσιν οἱ ἱερεῖς αὐτὰ ἐπὶ τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ
ignẽ: existẽtia sup altare. τ q̃ in vẽ
τοῦ πυρός, τὰ ὄντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ τὰ ἔντε
tre: τ pedes lauabũt aqua. τ offe
ρα, καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι· καὶ προ-
ret sacerdos oĩa: τ imponet sup al
σοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυ
tare. holocaustũ est sacrificij odo: suauitatis
σιαστήριον· κάρπωμά ἐστι θυσίας ὀσμὴ εὐωδίας τῷ
dño. si ãt ab aub⁹ holocaustũ of-
κυρίῳ· ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν πετεινῶν ὁλοκάρπωμα προ-
ferat dono suũ dño: τ offerat de
σοίσει δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει ἀπὸ
turturib⁹: vel de columbis oblatione suã:
τῶν τρυγόνων, ἢ ἀπὸ τῶν πολιτικῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ,
τ offeret eã sacerdos ad altare: τ
D καὶ προσοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ
retorquebit caput ei⁹: τ sacrificabit sacerdos
ἀποκλίσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθύσει ὁ ἱερεὺς
sup altare: τ effundet sanguinẽ ad ba
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ προσαγγιεῖ τὸ αἷμα πρὸς τὴν βά
sem altarie. τ auferet vesiculã cũ
σιν τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ἀφελεῖ τὸ πρόλοβον σὺν τοῖς
plumis: τ pũciet ea ꝑ altare ver
πτεροῖς, καὶ ἐκβαλεῖ αὐτὰ παρὰ τὸ θυσιαστήριον κατ'
sus orientẽ ad locũ cineris. τ cõfringet il-
ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον τῆς ἀποθέσεως· καὶ ἐκκλάσει αὐ
lam ab alis: τ nõ diuidet. τ sacrificabit
τὸ ἐκ τῶν πτερύγων, καὶ οὐ διελεῖ· καὶ ἐπιθύσει

Transla. Chal.

ריש֗א ורית֗ תרב֗א על֗ אתיא֗ דעל֗ מדבחא֗ ותנוה֗ וכרעוהי֗ יחלל֗ במיא֗
ויסק֗ כהנא֗ ית֗ כולא֗ למדבחא֗ עלתא֗ קורבן֗ דמתקבל֗ ברעוא֗ קדם֗ יי֗ ואם֗ מן֗ בני֗ עזא֗
קורבנה֗ מן֗ אמרא֗ או֗ מן֗ בני֗ עזא֗ לעלתא֗ דכר֗ שלים֗ יקריבינה֗ ויכוס֗ יתיה֗ על֗
שיפא֗ דמדבחא֗ צפונא֗ קדם֗ יי֗ וירמי֗ כהניא֗ בני֗ אהרן֗ ית֗ דמיה֗ על֗ מדבחא֗ סחור֗
סחור֗ ויפלוג֗ יתיה֗ לאיבריהי֗ ית֗ ריש֗ יה֗ וית֗ תרביה֗ וסדר֗ כהנא֗ יתהון֗ על֗ אתיא֗
דעל֗ מדבחא֗ ותנוא֗ וכרעיא֗ יחלל֗ במיא֗ וקרב֗ כהנא֗ ית֗ כולא֗ וסק֗
למדבחא֗ עלתא֗ הוא קורבן֗ דמתקבל֗ ברעוא֗ קדם֗ יי֗ ואם֗ מן֗ עופא֗ עלתא֗ קורבנה֗
קדם֗ יי֗ וקריב֗ מן֗ שפנינא֗ או֗ מן֗ בני֗ יונה֗ ית֗ קורבניה֗ ומקרבינ֗ יה֗ כהנא֗ למדבחא֗
ומלוק֗ ית֗ ריש֗ יה֗ וסק֗ למדבחא֗ ויתמצי֗ דמיה֗ על֗ כותל֗ מדבחא֗ ונעדי֗ ית֗ זפתיה֗
באוכליה֗ וירמי֗ יתיה֗ נסטר֗ מדבחא֗ מדושא֗ לאתר֗ דטושדין֗ קיטמא֗ ויבזע֗
יתיה֗ בנדפוהי֗ לא֗ יבריש֗ ויסיק֗

Trãsla. B. Hiero.

caput videlicet m & cun
cta n que adherẽt iecori:
ooooooo ooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooooo
r intestinis s & pedibus a lo
tis b aqua: ooooooooooooo
c adolebitq; ea d sacerdos
e super altare in ooooooo
h holocaustũ & i suauẽ k o
dorem m domino. Quod
n si o de p pecoribus q obla
tio est: r de s ouibus ooooo
t siue u de x capris y holocau
stũ: z masculũ a absq; ma
cula b offeret: c imolabit
q; d ad latus ooooooooooo
e altaris: b qđ respicit ad a
quilonẽ c corã d domino.
q Sanguinẽ vero illius f fũ
dent r super ooooooooooo
n altare m filii n aarõ o ip cir
cuitũ: n diuidẽtq; r mẽbra
s caput b & oĩa c que adhe
rent iecori: b & imponẽt
e super b ligna f quibus sub
iiciendus est ooooooooooo
l ignis. ooooooooooooooo
ooooooooooooooo ooooooooo
p Intestina vero q & pedes
r lauabunt n aqua: ooooooo
r & oblata r omnia s adole
bit n sacerdos ooooooooooo
e super altare in b holocau
stum & c odorem ooooooo
f suauissimũ g dño. b Si aũt
f de g auibus h holocausti oo
m oblatio fuerit n domio
p de q turturibus ooooooo
r & r pullis s columbe: oooo
ooooooooooooooooooo ooo
t offeret eam u sacerdos
b ad c altare: ooooooooooo
d & retorto ad collũ e capi
te ac rupto vulneris lo
co: f decurrere faciet g san
guinẽ h sup m crepidinem
i altaris. q vesiculam vero
gutturis & r plumas s pil
ciet n ppe t altare u ad oriẽ
talẽ plagã: x i loco in quo
b cineres effũdi solẽt. c cõ
fringetq; d ascellas ei⁹: &
e nõ f secabit: necq; ferro
g diuidet eã: b & adolebit

Ter. Heb. Leui. Ca. j. Pritiua heb.

הָרֹאשׁ֙ וְאֶת־ הַפָּדֶר֒ עַל־ הָעֵצִים
אֲשֶׁר֙ עַל־ הָאֵ֔שׁ אֲשֶׁ֖ר עַל־ הַמִּזְבֵּ֑חַ׃
וְקִרְבּ֥וֹ וּכְרָעָ֖יו יִרְחַ֣ץ בַּמָּ֑יִם רָחַץ
וְהִקְטִ֣יר הַכֹּהֵ֔ן אֶת־ הַכֹּ֖ל הַמִּזְבֵּ֑חָה קָטַר
עֹלָ֤ה אִשֵּׁה֙ רֵ֣יחַ נִיחֹ֔חַ לַיהוָ֖ה׃
וְאִם־ מִן־ הַצֹּ֣אן קָרְבָּנ֗וֹ מִן־ הַכְּשָׂבִ֛ים
אוֹ֙ מִן־ הָעִזִּ֔ים לְעֹלָ֖ה זָכָ֣ר תָּמִ֑ים
יַקְרִיבֶ֔נּוּ וְשָׁחַ֣ט אֹת֗וֹ עַל־ יֶ֙רֶךְ֙
הַמִּזְבֵּ֔חַ צָפֹ֖נָה לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וְזָרְק֣וּ
בְנֵי־ אַהֲרֹ֣ן הַכֹּהֲנִ֗ים אֶת־ דָּמ֛וֹ עַל־
הַמִּזְבֵּ֖חַ סָּבִֽיב׃ וְנִתַּ֥ח אֹת֛וֹ לִנְתָחָ֖יו
וְאֶת־ רֹאשׁ֑וֹ וְאֶת־ פִּדְרֹ֔ו וְעָרַ֖ךְ
הַכֹּהֵ֥ן אֹתָ֛ם עַל־ הָעֵצִ֖ים אֲשֶׁ֣ר
עַל־ הָאֵ֑שׁ אֲשֶׁ֖ר עַל־ הַמִּזְבֵּֽחַ׃
וְקִרְבּ֥וֹ וּכְרָעָ֖יו יִרְחַ֣ץ בַּמָּ֑יִם רָחַץ
וְהִקְרִ֣יב הַכֹּהֵ֔ן אֶת־ הַכֹּ֖ל וְהִקְטִ֣יר
הַמִּזְבֵּ֑חָה עֹלָ֤ה הוּא֙ אִשֵּׁ֣ה רֵ֣יחַ נִיחֹ֔חַ
לַיהוָֽה׃ וְאִם֙ מִן־ הָע֔וֹף עֹלָ֖ה קָרְבָּנ֑וֹ
וְהִקְרִ֣יב מִן־ הַתֹּרִ֔ים מִן־ הַגּוֹזָלִ֖ים
אֶת־ קָרְבָּנֽוֹ׃ וְהִקְרִיבוֹ֙ הַכֹּהֵ֔ן אֶל־
הַמִּזְבֵּ֖חַ וּמָלַ֣ק אֶת־ רֹאשׁ֑וֹ וְהִקְטִ֣יר
הַמִּזְבֵּ֔חָה וְנִמְצָ֥ה דָמ֖וֹ עַל־ קִ֥יר
סִ֙ירָ֙ה וְהָסִ֤יר אֶת־ מְרָאָתוֹ֙ בְּנֹצָתָ֔הּ
וְהִשְׁלִ֥יךְ אֹתָ֖הּ אֵ֣צֶל הַמִּזְבֵּ֑חַ
קֶ֥דְמָה אֶל־ מְקוֹם֙ הַדֶּ֔שֶׁן וְשִׁסַּ֥ע
אֹת֖וֹ בְּכַנָּפָ֑יו לֹ֥א יַבְדִּ֔יל וְהִקְטִ֣יר

Interp. chal.

caput τ adipẽ sup ligna que sunt sup ignẽ qui est sup
altare. Interiora aũt eius τ pedes ei⁹ lauabit aqua:
et incẽdet sacerdos oĩa sup altari: holocausti oblatio
est: q̃ suscipitur cum beneplacito coꝛã dño. Si aũt de
filijs ouiũ fuerit oblatio eius de arietib⁹ aut de filijs
capꝛarũ in holocaustũ: masculũ integrũ offeret. imo-
labitq; eum ad latus aquilonis altario coꝛã dño. Et
spargẽt filij aaron sacerdotes sanguinẽ illius sup al-
tare per circuitũ. Diuidetq; illuꝫ per mẽbra eius ca-
put ei⁹ τ adipẽ eius: τ ordinabit sacerdos mẽbra sup
ligna q̃ sunt sup ignẽ qui est sup altare. Intestina aũt
et pedes lauabit aqua: τ offeret sacerdos oĩa: τ ado-
lebit in altari: holocausti oblatio est q̃ suscipitur cum
beneplacito coꝛã dño. Si aũt de auibus fuerit holo-
caustum oblationis eius coꝛã dño: offeret de turturi
bus aut de filijs colũbe oblationẽ suã: offeretq; eam
sacerdos ad altare: τ retorquebit ad collũ caput eius:
τ adolebit in altare: τ decurrere faciet sanguinẽ eius
sup parietẽ altario. Et auferet vesiculã gutturis cum
fimo suo: et proiiciet illam ad latus altario ad orien-
talem plagam in locũ in quo effundunt cineres. Con
fringetq; illud per alas suas: nõ diuidat. Et adolebit

Pritiua chal.

חֲלַל נְסַק דְּבַח
עָלָה כְּבַל רְעָה
קָרְבָּן נְסַק
צָפוֹן זְרַק
פָּלַג רֵאשׁ סְדַר

עָלָה כְּרַב דְּבַח
מְלַק נְסַק
מְצָה עֲדָה רְמָה
דָּם אֲשַׁד
בְּרַק פָּרַשׁ

Capitiua heb. | Ter. Heb. | Leui. Ca.ij.

אֹתוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה עַל הָעֵצִים
אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ עֹלָה הוּא אִשֵּׁה
רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְהַנֶּפֶשׁ

Cap.ii.

כִּי תַקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה סֹלֶת
יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ וְיָצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן
וְנָתַן עָלֶיהָ לְבֹנָה׃ וְהֵבִיאָהּ אֶל
בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְקָמַץ מִשָּׁם
מְלֹא קֻמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל
כָּל לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת
אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ
נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְהַנּוֹתֶרֶת מִן הַמִּנְחָה
לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
מֵאִשֵּׁי יְהוָה׃ וְכִי תַקְרִב קָרְבַּן
מִנְחָה מַאֲפֵה תַנּוּר סֹלֶת חַלֹּת
מַצֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת
מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן׃ וְאִם מִנְחָה עַל
מַחֲבַת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בְּלוּלָה
בַּשָּׁמֶן מַצָּה תִהְיֶה׃ פָּתוֹת אֹתָהּ
פִּתִּים וְיָצַקְתָּ עָלֶיהָ שָׁמֶן מִנְחָה
הִוא׃ וְאִם מִנְחַת מַרְחֶשֶׁת קָרְבָּנֶךָ
סֹלֶת בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה׃ וְהֵבֵאתָ אֶת
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מֵאֵלֶּה
לַיהוָה וְהִקְרִיבָהּ אֶל הַכֹּהֵן
וְהִגִּישָׁהּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהֵרִים הַכֹּהֵן
מִן הַמִּנְחָה אֶת אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר
הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְהַנּוֹתֶרֶת
מִן הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן

Capitiua chal. | Interp. chal.

וּבְנוֹהִי קֻדְשָׁא דְקֻדְשִׁין מֵאִשְׁתָּא דַיְיָ׃ וּבְקָרְבָּא קֻרְבַּן מִנְחָתָא סַלְתָּא דְרִישְׁתָּא
וְאִסְפּוּגִין דְמִשְׁחָא יִתֵּן וּמְלַח יִתֵּן עַל כָּל קָרְבַּן מִנְחָתָא׃ וְאִם מִנְחָתָא
מַעֲרָבָא קֻרְבַּן סַלְתָּא דְפִילָא מְשַׁח בְּטִיר תַּרְעָא׃ בְּצַע יָתָהּ בִּיצוּעִין וְתֵרֵיק עֲלַהּ
מִשְׁחָא מִנְחָתָא הִיא׃ וְאִם מִנְחָתָא דְרַחְתָּא קֻרְבָּנָךְ סוּלְתָּא מְשַׁח תִּתְעֲבֵד׃ וְתֵיתֵי
יָת מִנְחָתָא דְתִתְעֲבֵיד מֵאִילֵּין קֳדָם יְיָ וְתֵקְרֵבִינַהּ לְוָת כַּהֲנָא וְיִקְרֵבִינַהּ לְמַדְבְּחָא׃
וְיָרֵים כַּהֲנָא מִן מִנְחָתָא יָת אַדְכָּרְתַהּ וְיַסֵּק לְמַדְבְּחָא קוּרְבָּנָא דְמִתְקַבֵּל נִיחוֹחַ קֳדָם
יְיָ׃ וּדְאִישְׁתָּאַר מִן מִנְחָתָא לְאַהֲרֹן

Trãsla.B.Iero.

mſuper altare nlignis oco
ocoooooooooooooooooooooo
qigne ſuppoſito.rHolo=
cauſtum ſt & toblatio
xſuauiſſimi odoris dño.

Nima Ca.2.
bcũ obtulerit oblationẽ ſacrificii dño :gſi=
mila berit eius oblatio.
hFundetqʒ ſuper eã moleum:n& ponet thus :qac
deferet ad oooooooooo ooo
filios aaró facerdotis.
Quorũ vnus tollet pugillum plenum bſimile
& olei ac oooooooooooo
totũ thus & ponet ooo
oooooooooooooo oooooooooo
memoriale ſuper altare in odorem oooooooooo
ſuauiſſimũ dño. qQd
ãt reliquũ fuerit de ſacrificio:erit aaron & filiorũ eius ſanctũ ſctõrũ
de oblatióib dñi. bCũ
aũt obtuleris ſacrificiũ
coctum iclibano de ſimila:lpanes ſcilicet ooo
habsq; fermento lcõſpios
moleo:n& lagana azyma oleo lita.rſi oblatio
tua fuerit de oooooooooo
fartagine ſimile cõſperſe ooooooo.ooooooooooo:ooo
oleo & absq; fermẽto:
diuides eam oooooooooo
minutatim:g& fũdes ſuper eam oleum. oooooooo
nSi ãt de craticula fuerit ſacrificium:eque ooo
ſimila oleo conſpergetur:quam offerens ooo
oooooooooooooooooooo.ooo
oooooooooooooooooooo:ooo
domino trades manibus ſacerdotis.Qui ooo
cum obtulerit eam: tollet ooooooooooooooooooo
memoriale de ſacrificio:rg& adolebit oooooooo
ſuper altare in odorem
ſuauitatis domino ooo
xQuidquid autem reliquum eſt:erit aaron oo

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

illud ſacerdos ſup altare ſup ligna .q
αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ
ſup ignem. holocauſtũ eſt ſacrificij odor
ἐπὶ τοῦ πυρός· κάρπωμά ἐστι θυσίας ὀσμὴ
ſuauitatis dño.
εὐωδίας τῷ κυρίῳ. Ca.2.

Sῆ ãt alia offerat oblationẽ ſacrificiũ do
ἐὰν δὲ ψυχὴ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ κυ
mino: ſimila erit oblatio eius. & effundet
ρίῳ, σεμιδάλεως ἔσται τὸ δῶρον αὐτοῦ· καὶ ἐπιχεεῖ
ſup illã oleũ. & ponet ſup tũ incẽſum.
ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον· καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον·
ſacrificiũ ẽ. & offeret illã ad filios aarõ ſa
θυσία ἐστίν· καὶ ὀίσει αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς ἱε
cerdotes. & accipiẽs ab illa: iplebit pugillã
ρεῖς· καὶ δραξάμενος ἀπ' αὐτῆς, πλήσει τὴν δράκα
a ſimila cũ oleo: & ↓oẽ
αὐτὸ τῆς σεμιδάλεως σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν
thus eius: & ponet ſacerdos memoriale eĩ
λίβανον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐ
ſup altare: ſacrificiũ odor ſuauitatis dño.
τῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.
& reliqua a ſacrificio aarõ & filiis
καὶ τὸ λοιπὸν τὸ ἀπὸ τῆς θυσίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς
eius: ſcũm ſctõs a ſacrificijs dñi. ſi ãt
αὐτῆ, ἅγιον τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν θυσιῶν κυρίου. ἐὰν δὲ
obtuleris dnõ ſacrificiũ coctũ in furno ex
προσφέρῃ δῶρον θυσίαν πεπεπομμένην ἐν κλιβάνῳ ἐκ
ſimila: panes azymos cõſperſos in
σεμιδάλεως, ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐ
oleo: & lagana azyma uncta in oleo.
λαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ. ἐ
ſi ãt ſacrificiũ de ſartagine dnõ tuõ: ſimila
ὰν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου, σεμιδάλεως
cõſpſa in oleo: azyma erũt. & cõminues
πεφυραμένον ἐν ἐλαίῳ, ἄζυμα ἔσται. καὶ διαρρήξεις
ea in fruſta: & effundes ſup illa oleũ: ſacri
αὐτὰ κλάσματα, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὰ ἔλαιον, θυ
ficiũ eſt dño. ſi ãt ſacrificiũ de craticula dnõ
σία ἐστὶ κυρίῳ. ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ ἐχάρας τὸ δῶρόν
tuõ: ſimila in oleo fiet. & offe=
σου, σεμιδάλεως ἐν ἐλαίῳ ποιήσεται. καὶ προσοί
res ſacrificiũ qđ fecerit ex his do
σεις τὴν θυσίαν ἣν ἂν ποιήσῃ ἐκ τούτων τῷ κυ
mino. & offeres ad ſacerdotẽ. & accedẽ
ρίῳ. καὶ προσοίσεις πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ προσεγγίσας
ad altare: tollet ſacerdos de ſacri=
πρὸς τὸ θυσιαστήριον, ἀφελεῖ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσί
ficio memoriale eius. & ponet ſacerdos ſup
ας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς. καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ
altare holocauſtũ odor ẽ ſuauitatis dño.
θυσιαστήριον κάρπωμα ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ·
at reliqũ a ſacrificio: aarõ
τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας, Ἀαρὼν οco

Transla.Chal.

וְיָהֲבַתָּא לְמַדְבְּחָא עַל אַעֲיָא דְעַל אִישְׁתָּא עֲלַתָּא הוּא קוּרְבָּנָא דְמִתְקַבֵּל נִיחוֹחָא קֳדָם
יְיָ׃ וְאֵינָשׁ אֲרֵי יְקָרֵיב קוּרְבָּן מִנְחָתָא קֳדָם יְיָ סוּלְתָּא יְהֵי Ca.ij.
קוּרְבָּנֵיהּ וְיֵרֵיק עֲלַהּ מִשְׁחָא וְיִתֵּן עֲלַהּ לְבוּנְתָּא׃ וְיֵתֵי לְוָת בְּנֵי אַהֲרֹן כַּהֲנַיָּא
וְיִקְמוֹץ מִתַּמָּן מְלֵי קוּמְצֵיהּ מִסֹּלְתָּהּ וּמִמִּשְׁחָהּ עַל כָּל לְבוּנְתָּהּ וְיַסֵּק כַּהֲנָא יָת
אַדְכָּרְתַהּ לְמַדְבְּחָא קוּרְבָּנָא דְמִתְקַבֵּל נִיחוֹחַ קֳדָם יְיָ׃ וּדְאִשְׁתָּאַר מִן מִנְחָתָא לְאַהֲרֹן
וּלְבָנוֹהִי קֻדְשָׁא דְקֻדְשִׁין מֵאִשְׁתָּא דַיְיָ׃ וַאֲרֵי תְקָרֵיב קוּרְבַּן מִנְחָתָא מַאֲפֵה תַנּוּרָא
סֹלֶת גְּרִיצָן פַּטִּירִין דְּפִילָא מְשִׁחָא וְאִסְפּוּגִין דְּפִטִּירִין דִּמְשַׁח יְהוֹן׃ וְאִם מִנְחָתָא
מַעֲרָבָא קוּרְבָּנָךְ סוּלְתָּא דְפִילָא מְשַׁח בְּטִיר תַּרְעָא׃ בְּצַע יָתָהּ בִּיצוּעִין וְתֵרֵיק עֲלַהּ
מִשְׁחָא מִנְחָתָא הִיא׃ וְאִם מִנְחָתָא דְרַחְתָּא קוּרְבָּנָךְ סוּלְתָּא מְשַׁח תִּתְעֲבֵד׃ וְתֵיתֵי
יָת מִנְחָתָא דְתִתְעֲבֵיד מֵאִילֵּין קֳדָם יְיָ וְתֵקְרֵבִינַהּ לְוָת כַּהֲנָא וְיִקְרֵבִינַהּ לְמַדְבְּחָא׃
וְיָרֵים כַּהֲנָא מִן מִנְחָתָא יָת אַדְכָּרְתַהּ וְיַסֵּק לְמַדְבְּחָא קוּרְבָּנָא דְמִתְקַבֵּל נִיחוֹחַ קֳדָם
יְיָ׃ וּדְאִשְׁתָּאַר מִן מִנְחָתָא לְאַהֲרֹן ◇◇◇

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

e filijs eius. sctã sctõꝝ ab holo
καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· ἁγία τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν καρ
causto dñi. oẽ sacrificiũ:qꝫ obtuleri-
πωμάτων κυρίου. πᾶσαν θυσίαν, ἣν ἂν προσφέρ-
tis dño: nõ facietis fermẽtatũ. oẽ cũ
τε τῷ κυρίῳ, οὐ ποιήσετε ζυμωτόν· πᾶσαν γὰρ
fermẽtũ:t oẽ mel nõ adũcietis in illo: sacri
ζύμην, καὶ πᾶν μέλι οὐ προσοίσετε ἀπ' αὐτοῦ, καρ
ficare dño oblationẽ. de primitijs offeretis ip-
πῶσαι τῷ κυρίῳ δῶρον· ἀπαρχὴν προσοίσετε αὐ
sa dño: sup ãt altare nõ impone-
τὰ τῷ κυρίῳ, ἐπὶ δὲ τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἀναβιβασθή
tur in odorẽ suauitatis dño. t oẽ oblatio sa-
σεται εἰς εὐωδίαν τῷ κυρίῳ. καὶ πᾶν δῶρον οὐ
crificij vri sale salietur. nõ cessabit sal fe
σίας ὑμῶν ἁλὶ ἁλισθήσεται· οὐ διαπαύσεται ἅλας διά
D deris dñi a sacrificijs vris: in oi
θηκης κυρίου ἀπὸ θυσιασμάτων ὑμῶν, ἐπὶ παντὸς
dono vro offeretis dño sal. si ãt ob-
δώρου ὑμῶν προσοίσετε τῷ κυρίῳ ἅλας. ἐὰν δὲ προ-
tuleris sacrificiũ primitiaꝝ dño: nona to-
σφέρῃς θυσίαν πρωτογενημάτων τῷ κυρίῳ, νέα τε
refacta farta cõminuta dño. t offeres
φρυγιθέα χίδρα ἑφθὰ τῷ κυρίῳ· καὶ προσοίσεις τὴν
sacrificiũ primitiaꝝ tuaꝝ: t effundes sup
θυσίαν τῶν πρωτογενημάτων σου, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ'
ipm oleũ: t imponeo sup eũ thus: sacrificiũ
αὐτὴν ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτὴν λίβανον, θυσία
est. t offeret sacerdos memoriale eius de
ἐστί. καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἀπὸ
farribus cũ oleo: t oẽ thus
τῶν χίδρων σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πᾶσαν τὸν λίβα
eius: holocaustũ est dño.
νον αὐτῆς, κάρπωμά ἐστι κυρίῳ. Ca. 3.

A Καὶ ἐὰν θυσίαν σωτηρίου ὁλοκαύτωσιν τῷ κῷ, ἐὰν
μὲν ἐκ τῶν βοῶν ἀνὴρ προσαγάγῃ, εἴτε τι ἄρσεν, εἴτε τι
θῆλυ, ἄμωμον προσάξει αὐτὸ ἐναντι κῦ· καὶ ἐπιθήσει
manꝰ eius sup caput voni: t iugula-
τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου, καὶ σφά-
bit illud apud hostiũ tabernaculi testimonij. t
ξει αὐτὸ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ
effundẽt filij aarõ sacerdotes sãguinẽ sup alta
προχεοῦσιν οἱ υἱοὶ ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσια
re holocaustoꝝ in circuitu. et adducẽt
στήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων κύκλῳ· καὶ προσοίσουσιν
de sacrificio salutario holocaustũ dño: adipẽ
ἀπὸ τῆς θυσίας σωτηρίου κάρπωμα κυρίῳ, τὸ στέαρ
operiẽtẽ vẽtrẽ: et oẽm adipẽ
τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ
qui sup vẽtrẽ: et duos reneꝫ: et
τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ

Transla.Chal.

וְלִבְנָיו קֻדַּשׁ קֻדָּשִׁים מֵאֲשֵׁי יְיָ קָרְבָּנֵיהּ דְּיִתְקְרְבוּן קֳדָם יְיָ לָא יִתְעֲבֵד
חַטָּאתָא קֻדְשִׁין קֻדְשִׁין הִיא וְכָל דְּבָשׁ לָא תִסְקוּן מִינֵּיהּ קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ: קוּרְבָּנָא מִתְעַבְּדָא
תְּקֻרְבוּן יָתְהוֹן קֳדָם יְיָ וּלְמַדְבְּחָא לָא יִסְּקוּן לְאִתְקַבָּלָא נְבִיעָא: וְכָל קוּרְבָּנָא מִתְעַבְּדָא
בְּמִלְחָא תִּתְמְלַח וְלָא תְּבַטֵּל מְלַח קְיָם אֱלָהָךְ מֵעַל מִנְחָתָךְ עַל כָּל קוּרְבָּנָךְ תְּקָרֵיב מְלָחָא:
וְאִם תְּקָרֵיב מִנְחַת בִּכּוּרִין קֳדָם יְיָ אֲבִיב קְלִי בְּגוֹר בַּרְיוּרִין תְּקָרֵיב יָת מִנְחַת
בִּכּוּרָךְ: וְתִתֵּן עֲלַהּ מְשִׁחָא וְתָשַׁוֵּי עֲלַהּ לְבוּנְתָא מִנְחָתָא הִיא: וְיַסֵּק כָּהֲנָא יָת אַדְכָּרְתָהּ
מִגַּרְשָׁהּ וּמִמְשְׁחָהּ עַל כָּל לְבוּנְתָהּ קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ: Ca.iii. וְאִם נִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא קוּרְבָּנֵיהּ אִם מִן תּוֹרֵי הוּא מְקָרֵיב אִם דְּכַר אִם נוּקְבָא שְׁלִים יָתֵיהּ
קֳדָם יְיָ: וְיִסְמוֹךְ יְדֵיהּ עַל רֵישׁ קוּרְבָּנֵיהּ וְיִכְסִינֵיהּ פִּתְרָע מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיִזְרְקוּן בְּנֵי
אַהֲרֹן כָּהֲנַיָּא יָת דְּמָא עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר: וְיָקְרֵב מִנְכְּסַת קוּדְשַׁיָּא קוּרְבָּנָא קֳדָם
יְיָ יָת תַּרְבָּא דְּחָפֵי יָת נְוָא וְיָת כָּל תַּרְבָּא דִּי עַל נְוָא: וְיָת תַּרְתֵּין כּוֹלְיָן וְיָת

Trãsla.B.Hiero.

b& filiorũ eius c sctũm d fi
ctorũ e de oblationibus
f domini. g Omnis h obla-
tio i que k offertur ooooooo
l dño m absq; n fermẽto o fi-
et: p nec q quicq; ooooooo
r fermenti s ac t mellis u a-
dolebitur in ooooooooooo
x sacrificio a domini. b Pri-
mitias tantum ooooooooo
c eorũ d offeretis ac mũe
ra: e super f altare vero oo
g nõ h ponentur i in odorẽ
m suauitatis. n Quidquid
o obtuleris p sacrificii q sale
r condies: s nec t auferes
u sal f federis x dei tui y de a sa
crificio tuo. ooooooooooo
b In c omni d oblatiõe e of-
feres f sal. g Si autem ooooo
h obtuleris i munus k pri-
mitiarũ frugũ tuarũ l do
mio de m spicis adhuc vi-
rentibus: n torrebis eas
o igni: & cõfringes in mo
rẽ p farris: & sic q offeres
r primitias tuas s dño t fũ-
dens u sup ea x oleũ a & b th
c iponẽs: qa d oblatio dñi
e est. de qua f adolebit g sa-
cerdos in h memoriã mu
neris: ptẽ i farris fracti k &
Q olei ac l totũ m thus.
Vod a fi Capũ. 3.
b hostia c pacificorũ fuerit
eius d oblatio: & e de f bo-
bus voluerit g offerre h ma
rem i siue k feminam: ooo
l immaculata m offeret ooo
n coram o domio. p Ponet
q manũ r sup s caput t victi-
me sue: que u imolabitur
in x introitu y tabernaculi
z testimõii. a Fũdẽt qꝫ b filii
c aaron d sacerdotis e sãgui
nem f per g altaris ooooooo
h circuitum: i & offerent
k de hostia l pacificorũ in
m oblationem n domino o a
dipem p qui operit ooooooo
r vitalia: s & t quicquid u pi
guedinis est ooooooooooo
x intrinsecus: y duos z re-
nes a cum oooooooooooo

Ter. Heb. Leui. Ca.iii. Pritiua.heb.

וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי
יְהוָה׃ כָּל הַמִּטָּה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ
לַיהוָה לֹא תֵעָשֶׂה חָמֵץ כִּי כָל
שְׂאֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ
אִשֶּׁה לַיהוָה׃ קָרְבַּן רֵאשִׁית
תַּקְרִיבוּ אֹתָם לַיהוָה וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ
לֹא יַעֲלוּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ׃ וְכָל קָרְבַּן
מִנְחָתְךָ בַּמֶּלַח תִּמְלָח וְלֹא תַשְׁבִּית
מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתֶךָ
עַל כָּל קָרְבָּנְךָ תַּקְרִיב מֶלַח׃ וְאִם
תַּקְרִיב מִנְחַת בִּכּוּרִים לַיהוָה
אָבִיב קָלוּי בָּאֵשׁ גֶּרֶשׂ כַּרְמֶל
תַּקְרִיב אֶת מִנְחַת בִּכּוּרֶיךָ׃ וְנָתַתָּ
עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה
מִנְחָה הִוא׃ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת
אַזְכָּרָתָהּ מִגַּרְשָׁהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל
לְבֹנָתָהּ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ Cap.iij. וְאִם
זֶבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ אִם מִן הַבָּקָר
הוּא מַקְרִיב אִם זָכָר אִם נְקֵבָה
תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ וְסָמַךְ
יָדוֹ עַל רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וְשָׁחַט פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב׃ וְהִקְרִיב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים
אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה
אֶת הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל הַחֵלֶב אֲשֶׁר
עַל הַקֶּרֶב׃ וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֵת

Interp.chal.

et filijs eius. Sanctũ sctõꝝ erit de oblationibus dñi.
ofie munus qꝫ offerẽt coꝝ dño nõ fiet fermẽtatũ: qñi
ofie fermentũ t oẽ mel nõ adolebitis ex eo oblationẽ
coꝝ dño. In oblationẽ primitiarũ offeretis ea coꝝ
dño: t in altare nõ incẽdant: vt fuscipiãtur cum bene
placito. oẽm ei oblationẽ sacrificij tui sale salies: nec
auferes sal federis dei tui de sacrificio tuo: sup oẽm
oblationẽ tuã offeres sal. Si autẽ obtuleris munus
primitiarũ coꝝ dño: de spicis virentibus torrefactis
igne cõfractis ac teneris offeres munus primitiarus
tuaꝝ. Et pones sup illud oleũ: ponesqꝫ sup illud thus:
munus est. et ꝺolebit sacerdos memoriale ei de gra
nis eius cofractis t de oleo eius cuꝫ toto thure eius.
oblatio est coram domino. Ca.3.
Et si hostia sanctificationũ fuerit oblatio eius: si
de bob ipse obtulerit siue masculũ siue feminã:
integrũ offeret coꝝ dño. iponetqꝫ manũ suã sup caput
oblationis sue: t imolabit eaꝫ in ostio tabernaculi fe
derit. t aspgent filij aaron sacerdotes sanguinẽ p cir
cuitũ altaris. t offeret de hostia sanctificationũ obla
tionẽ coꝝ dño adipẽ qui opit intestina t totũ adipẽ
qui est sup intestina: et duos reneꝫ ooooooooooo

Pritiua.heb.

קָרַב
עָשָׂה
עָלָה
שָׁבַת
נָרִית
עַל
זָבַח
סָבַב
כָּסָה
אָבַב
נָתַן
שׂוּם
זָכַר
Cap.iij.
מָלַח
כּוּם
קָלָה
עָשָׂן
נָסַךְ
דָּבָר
קָרַב
קְטֹרֶת
שָׁכַן
זָרַק
דָּבָר
חֵלֶב
כְּלָיָה

Interp.chal.

קָרַב
נָסַךְ

Pritiua chal.

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Leuit. | Ca. iii.

[a]וְחֵלֶב [b]אֲשֶׁר [m]עֲלֵהֶן [n]אֲשֶׁר [o]עַל
[p]הַכְּסָלִים [q]וְאֶת [r]הַיֹּתֶרֶת [s]עַל [t]הַכָּבֵד
[u]עַל [v]הַכְּלָיֹת [w]יְסִירֶנָּה׃ [x]וְהִקְטִירוֹ סור פתח
[a]אֹתוֹ [b]בְּנֵי [c]אַהֲרֹן [d]הַמִּזְבֵּחָה [e]עַל [f]הָעֹלָה
[g]אֲשֶׁר [h]עַל [i]הָעֵצִים [k]אֲשֶׁר [l]עַל [m]הָאֵשׁ
[n]אִשֶּׁה [o]רֵיחַ [p]נִיחֹחַ [q]לַיהוָה׃ [r]וְאִם [s]מִן עטף
[t]הַצֹּאן [u]קָרְבָּנוֹ [x]לְזֶבַח [y]שְׁלָמִים
[z]לַיהוָה [a]זָכָר [b]אוֹ [c]נְקֵבָה [d]תָּמִים
[e]יַקְרִיבֶנּוּ׃ [f]אִם [g]כֶּשֶׂב [h]הוּא [i]מַקְרִיב
[k]אֶת [l]קָרְבָּנוֹ [m]וְהִקְרִיב [n]אֹתוֹ [o]לִפְנֵי פנה
[p]יְהוָה׃ [q]וְסָמַךְ [r]אֶת [s]יָדוֹ [t]עַל [u]רֹאשׁ
[x]קָרְבָּנוֹ [y]וְשָׁחַט [z]אֹתוֹ [a]לִפְנֵי [b]אֹהֶל
[c]מוֹעֵד [d]וְזָרְקוּ [e]בְּנֵי [f]אַהֲרֹן [g]אֶת [h]דָּמוֹ
[i]עַל [k]הַמִּזְבֵּחַ [l]סָבִיב׃ [m]וְהִקְרִיב [n]מִזֶּבַח קרב
[o]הַשְּׁלָמִים [p]אִשֶּׁה [q]לַיהוָה [r]חֶלְבּוֹ
[s]הָאַלְיָה [t]תְּמִימָה [u]לְעֻמַּת [x]הֶעָצֶה
[y]יְסִירֶנָּה [z]וְאֶת [a]הַחֵלֶב [b]הַמְכַסֶּה [c]אֶת סור
[d]הַקֶּרֶב [e]וְאֵת [f]כָּל [g]הַחֵלֶב [h]אֲשֶׁר [i]עַל
[k]הַקֶּרֶב׃ [l]וְאֵת [m]שְׁתֵּי [n]הַכְּלָיֹת [o]וְאֶת
[p]הַחֵלֶב [q]אֲשֶׁר [r]עֲלֵהֶן [s]אֲשֶׁר
[t]עַל [u]הַכְּסָלִים [x]וְאֶת [y]הַיֹּתֶרֶת [z]עַל
[a]הַכָּבֵד [b]עַל [c]הַכְּלָיֹת [d]יְסִירֶנָּה׃
[e]וְהִקְטִירוֹ [f]הַכֹּהֵן [g]הַמִּזְבֵּחָה [h]לֶחֶם קטר
[i]אִשֶּׁה [k]לַיהוָה׃ [l]וְאִם [m]עֵז [n]קָרְבָּנוֹ קרב
[o]וְהִקְרִיבוֹ [p]לִפְנֵי [q]יְהוָה׃ [r]וְסָמַךְ [s]אֶת
[t]יָדוֹ [u]עַל [x]רֹאשׁוֹ [y]וְשָׁחַט [z]אֹתוֹ [a]לִפְנֵי
[b]אֹהֶל [c]מוֹעֵד [d]וְזָרְקוּ [e]בְּנֵי [f]אַהֲרֹן יעד
[g]אֶת [h]דָּמוֹ

Pritiua chal. | Interp. chal.

[a]עַל [b]עֲדָה [c]נָסַךְ
[d]דָּבַח [e]עֲלָה [f]קְבֵל
[g]רְעוּ [h]עָאן
[i]קָרַב [k]סָמַךְ
[l]רֵאשׁ [m]נָכַס [n]שָׁכַן
[o]זָרַק [p]דָּבַח
[q]עֲדָה [r]תְּרֵי
[s]כְּלָה [t]נָסַס
[u]נָסַךְ [x]עֵז
[y]נָכַס [z]שָׁכַן [a]זָרַק

[a]adipe [b]quo teguntur oo
oo oooooooooooooooooooo
[p]ilia: [q]&[r] reticulū [s]iecoris
ooooooooo ooooooooooooo
[t]cum [u]renunculis: [x]ado
lebuntq; ooooooooooooo
[a]ea [b]super altare [c]in [d]holo
caustum ooooooooooooo
[e]lignis [f]igne suppositoi
ooooooooooooooooooooo
[g]oblatione [h] suauissimi
[i]odoris [k]dño. [l]Si vero [m]ā
[l]ouibus fuerit [n]eius obla
tio &[o]pacificorū [p]hostia.
siue [q]masculū [r]obtulerit
[s]siue [t]feminā: [u]imaculata
erunt omnia. [x]Si [y]agnum
[z]obtulerit ooooooooooo
[a]coram ooooooooooooo
ooooooo ooooooooooooooo
[b]dño. [c]ponet [d] manū suā
[e]super [f]caput ooooooooo
[g]victime sue [h]q̄ [i]imolabi
tur [k]in vestibulo [l]taber
naculi [m]testimonii. [n]Fun
dentq; [o]filii [p]aarō [q]sangui
nē eius [r]p [s]circuitū [t]alta
ris: [u]& offerent [x]de ooooo
[y]pacificorū [z]hostia [a]sacri
ficium [b]domino: [c]adipē
&[d]caudā [e]totā [f]cum [g]reni
bus oooooooooooooooooooo
[h]& [i]pinguedinem [k]que o
perit oooooooooooooooooo
[l]vētrē [m]atq; vniuersa ooo
ooooooooooooooooooooooo
[n]vitalia: [o]& [p]vtrumq; [q]re
nunculum [r]cum ooooooo
[s]adipe [t]qui est oooooooo
ooooooooooooooooo ooooo
[u]iuxta [x]ilia: [y]reticulumq;
ooooooooooo ooooooooooo
[z]iecoris [a]cum [b]renuncu
lis: ooooooooooooooooooo
[c]& adolebit ea [d]sacerdos
[e]super altare in [f] pabulū
ignis &[g]oblationis [h] do
mini. [i]Si [k]capra fuerit [l]e
ius oblatio: [m]& obtulerit
eam [n]domino: [o]ponet oo
[p]manū suā [q]super [r] caput
eius: [s]immolabitq; [t]eā [u]in
introitu [x]tabernaculi [y]te
stimōii. [z]Et fūdēt [a]filii [b]aa

Interp. chal.

et adipem qui est sup eos: & qui est sup ilia: & reticulū
qđ est sup iecur cuz renibus auferet illud. Adolebūt
eq ea filij aaron sup altare in holocaustū quod est sup
ligna que sunt sup ignem. Oblatio est que suscipitur
cum beneplacito coram dño. Si autē de ouibus fuerit
oblatio eius in hostiam sanctificationū coram dño:
masculum aut feminā integrū offeret. Si agnus ipse
obtulerit in oblationē suam: offeret eum coram dño.
et imponet manum suam super caput oblationis sue
et immolabit eam ante tabernaculū federis. & aspers
gent filij aaron sanguinē eius per circuitum altaris.
Offeretq; de hostia sanctificationū oblationē coram
domino: adipem eius: caudam integrā: contra dor
sum auferet eam: & totum adipem qui est super intes
stina & duos renes: & adipes qui est super eos: qui est
iuxta ilia: et reticulū quod est super iecur cum renun
culis auferet illud. Et adolebit ea sacerdos in altari:
pabulum oblationis est coram dño. Si autem de ca
pris fuerit oblatio eius: offeret eam coram domino.
et imponet manum suam super caput eius: immola
bitq; eam ante tabernaculum federis. et aspergent
filij aaron ooooooooooooooooooooooooooo

Trásla. B. Hiero.

Trásla. Grec. lxx. cū interp. latina.

adipē q̄ sup ipsos: q̄ sup femora. et reti
τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρῶν· καὶ τὸν λο
culū: qō sup iecur cū renib⁹ aufe
βόν, τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περι
ret. et referēt ea filij aaron sacerdotes
λεῖ· καὶ ἀναίσουσιν αὐτὰ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς
sup altare sup holocausta: sup
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ὁλοκαυτώματα, ἐπὶ
ligna: . q̄ sup ignē oblationē odo
τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς κάρπωμα ὀσμὴν
suauitatis dño. si āt de ouib⁹
εὐωδίας τῷ κυρίῳ· ἐὰν δὲ ἐκ τῶν προβάτων
oblatio eius sacrificiū salutaris dño: ma
τὸ δῶρον αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, ἄρ
sculū vel feminā imaculatū offeret illud. si agnū
σεν ἢ θῆλυ, ἄμωμον προσοίσει αὐτό. ἐὰν ἄρνα
obtulerit mun⁹ eius: offeret illud co
προσαγάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προσάξει αὐτὸ ἔναν
rā dño. et supponet manū sup ca
τι κυρίου· καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφα
put doni sui: et imolabit illud apud ho
λὴν τοῦ δώρου αὐτ, καὶ σφάξει αὐτὸ παρὰ τὰς θύ
stiū tabernaculi testimonij: et infundēt
ρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ προχεοῦσιν οἱ
filij aaron sacerdotes sanguinē sup altare in cir
υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύ
cuitu: et offeret a sacrificio salutaris
κλῳ, καὶ προσοίσει ἀπὸ τῆς θυσίας σωτηρίου
oblationē dño adipē et illūbā ima
καρπωμα τῷ κυρίῳ τὸ στέαρ καὶ τὴν ὀσφὺν ἅμω
culatū cū illib⁹ diuidet illud. et adipē
μον σὺν ταῖς φοίαις περιελεῖ αὐτό· καὶ τὸ στέαρ
coopientē ventrē: et oēs adipē
τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ
q̄ sup ventrē: et vtroq; renes
τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς,
et adipē q̄ sup ipsos q̄ sup ilia: et
καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ
reticulū qō sup iecur cū renib⁹
τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τῷ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς
auferēs: offeret sacerdos sup altare.
περιελῶ, ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.
odor: suauitatis oblatio dño. si āt de
ὀσμὴ εὐωδίας κάρπωμα τῷ κυρίῳ· ἐὰν δὲ ἐκ τῶν
caprīs donū eius: et adducet illud
τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ προσάξει αὐτὸ
coram dño: et imponet manus sup
ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ
caput eius. et imolabūt illud co
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐναν
ram dño apud hostiū tabernaculi
τίον κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
testimonij. et effundent filij aaron
μαρτυρίου· καὶ προχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν

ū. co.t ifra.ca.

C

Transla. Chal.

וְקָרְבָּא דְּנַכְסָיָא וְיָת תַּצְרָא דְּעַל כַּרְסָא עַל כּוּלְיְתָא דְּעַל יַתְרָה׃ וְיַסְקוּן יָתֵיהּ
בְּנֵי אַהֲרֹן לְמַדְבְּחָא עַל עֲלָתָא דְּעַל אָעַיָּא דְּעַל אִשְׁתָּא דְּעַל קוּרְבָּנָא דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעֲוָא קֳדָם
יְיָ׃ וְאִם מִן בְּנֵי עֵנָא קוּרְבָּנֵיהּ לִנְכָסַת קוּדְשַׁיָּא קֳדָם יְיָ דְּכַר אוֹ נוּקְבָּא שְׁלִים יעד
יַקְרִבְנֵיהּ׃ אִם אִמַּר הוּא מְקָרֵב יָת קוּרְבָּנֵיהּ וְיַקְרֵב יָתֵיהּ קֳדָם יְיָ׃ וְיִסְמוֹךְ יָת יְדֵיהּ
עַל רֵישׁ קוּרְבָּנֵיהּ וְיִכּוֹס יָתֵיהּ קֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיִזְרְקוּן בְּנֵי אַהֲרֹן יָת דְּמֵיהּ עַל
מַדְבְּחָא סְחוֹר׃ וְיַקְרֵב מִנְכָסַת קוּדְשַׁיָּא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ תַּרְבֵּיהּ אַלְיְתָא שְׁלִמְתָּא
לְמֶהֱוֵי שֵׁזְרְתָּא וְיָת תַּרְבָּא דְּחָפֵי יָת גַּוָּא וְיָת כָּל תַּרְבָּא דְּעַל גַּוָּא׃ וְיָת תַּרְתֵּין
כּוּלְיָן וְיָת תַּרְבָּא דְּעַלֵּיהֶן דְּעַל כִּסְלַיָּא וְיָת תַּצְרָא דְּעַל כַּרְסָא עַל כּוּלְיָתָא יַתְרֵיהּ׃
וְיַסְקִינֵיהּ כָּהֲנָא לְמַדְבְּחָא לְחֵם קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ וְאִם מִן בְּנֵי עִזָּא קוּרְבָּנֵיהּ
וְיַקְרֵב יָתֵיהּ קֳדָם יְיָ׃ וְיִסְמוֹךְ יָת יְדֵיהּ עַל רֵישֵׁיהּ וְיִכּוֹס יָתֵיהּ לִקְדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא
וְיִזְרְקוּן בְּנֵי אַהֲרֹן

Transla. Chal.

facerdoteo ſanguinẽ ſup altare | circuitu.τ offe
ις ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαςήριον κύκλω.καὶ ἀναί
ret ex eo oblationẽ dño adipẽ ope
σει ἀπ' αὐτοῦ καρπωμα τῷ κυρίῳ τὸ στέαρ τὸ κα
rientẽ vẽtrẽ: τ oẽm adipẽ q̃ẽ
τακαλύπτων τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ
ſup vẽtrẽ: et duos reneꝰ: et adi
ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέ
pẽ q̃ ſup illoꝰ q̃ ſup ilia: τ reticulũ
αρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ ὃν λοβὸν
qõ ſup iecur cũ renibꝰ auferet:
τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ,
et offeret ſacerdoꝰ ſup altare oblationẽ
καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαςήριον καρπωμα
infra. 4.b. odorẽ ſuauitatis dño. oẽs adipẽ dño le
ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ.πᾶν στέαρ τῷ κυρίῳ τὸ
gitimũ ſẽpiternũ in ghatiõeꝰ eꝝ: in oἷ
μιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσαις τῶν
habitatiõe eꝝ oẽs adipẽ τ oẽs ſanguinẽ nõ
κατοικίαι ὑμῶν πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ
comedetis.
ἔδεσθε.

Ca.4

A Θ Ac locutuſq̃ ẽ dño ad moyſen: dicens: λοῦ
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλη
re filijs iſrael: dicẽs: aia ſi peccauerit nõ
σον τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ,λέγων.ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτη ἀκου
ſpõte in oĩbꝰ preceptis dñi: q̃ nõ opꝫ
σίως ἐκ τῶν πάντων τῶν προσαγμάτων κυ̃, ὧν οὐ δ̃εῖ
facere: et faciet alicꝺ ex illis: ſi q̃dẽ ſacer
ποιῆσαι, καὶ ποιήσει ἓν τι ἀπ' αὐτῶν, ἐὰν μὲν ὁ ἀρχι
doꝫ pũ vncꝰ peccauerit vt popul' pecet:
ερεὺς ὁ κεχρισμένος ἁμάρτη τοῦ τὸν λαὸν ἁμαρτεῖν,
et offeret pro. peccato ſuo: q̃ peccauit: vi
καὶ προσάξει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτ, ἧς ἥμαρτε, μό
tulũ ex boꝫ imaculatũ dño pro peccato. et
σχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τῷ κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας.καὶ
adducet vitulũ ad hoſtiũ tabernaculi
προσάξει τὸν μόσχον παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
teſtimonij coꝝ dño: et imponet manũ ſuã
μαρτυρίου ἐναντι κυ̃, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ
ſup caput vituli coram dño: τ imolabit
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἐναντι κυ̃, καὶ σφάξει
vitulũ coꝝ dño. τ accipiẽs ſacerdoꝰ vncꝰ cõ
τὸν μόσχον ἐνώπιον κυ̃.καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ὁ χρισὸς τὸ τε
ſecratꝰ manuꝰ de ſanguine vituli:
τελισμένος τὰς χεῖρας, ἀπὸ τοῦ αἵματος τ μόσχου,
et inferet illũ in tabernaculũ teſtimonij.et inti
καὶ εἰσοίσει αὐτὸ εἰς τὴν σκηνὴ τ μαρτυρίου.καὶ βά
ã.1.b. τ.3.a. get ſacerdoꝰ digitũ in ſanguinẽ:et aſper
ψει ὁ ἱερεὺς τὸν δ̃άκτυλον εἰς τὸ αἷμα, καὶ προσρα
B get a ſanguine ſeptieꝭ digito coꝝ dño:
νεῖ ἀπὸ τ αἵματος ἑπτάκις τῷ δ̃ακτύλῳ ἐναντι κυ̃,
turta velum ſctm.ſet ſponet
κατὰ τὸ καταπέτασμα τὸ ἅγιον. καὶ ἐπιθήσει ὁ

ron[b] ſanguinẽ eius[c] per
[b]altaris[c] circuitũ: [m]tollẽt
q̃[n] ex ea in[o] paſtũ ignis
[q]dominici ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[n]adipem[o] qui operit[p] ven
trem: [r]& ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[b]qui tegit vniuerſa [b]vita
lia: [r]duos ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[s]renunculos[b]cum [t]reti
culo[b] quod eſt[t] ſuper eos
[u]iuxta[b] ilia: [p]& [q] aruinam
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[v]iecoris[t] cum [u] renuncu
lis: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[r]adolebitq̃ ea [s] ſuper al
tare[t] facerdos in [b]alimo
niã[c] ignis & [c] ſuauiſſimi
[b]odoris. [r]Oĩs[s] adeps [b]do
mini erit[t] iure[b] ppetuo [t] i
gnatiõibus &[m] cunctis
[n]habitaculis veſtris: [s]nec
[r]ſanguinẽ[s] nec [p]adipem
[c]oĩno[c] comedetis. Ca.4.

LOcutuſq̃ ẽ[b] dñs [c]ad
[b]Moyſen: [c]dicens.
[r]Loquere[b] filijs [t]iſrael. ∞
[t]Anima[m] que [n]peccaue
rit[o] per ignorantiam: ∞
[s]&[p] de vniuerſis [q]manda
tis[r] dñi[s] q̃ precepit vt[t] nõ
[u]fierẽt quippiã [r]fecerit:
[s]ſi ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[t]ſacerdos[r] q vnctus eſt
[b]peccauerit [r]delinq̃re fa
ciẽs[r] populum: [s]offeret
[b]pro [t]pctõ ſuo ∞∞∞∞∞∞∞
[n]vitulum[p] immaculatũ
[q]domino. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[s]Et adducet[t] illum[r] ad [o]
ſtium[t] tabernaculi ∞∞∞∞∞
[u]teſtimonii[b] corã [c]dño:
[b]ponetq̃ [r]manum[s] ſuper
[b]caput eius: [t]& immola
bit[r] eum ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[o]domino. [p]Hauriet quo
q̃[o] de ſanguine ∞∞∞∞∞∞∞
[r]vituli[u] inferẽs[r] illũ[r] i[t]a
bernaculũ [s]teſtimonii.
[b]Cũq̃ intinxerit[c] digitũ
[r]in ſanguine: [s]aſpget eũ
[t]ſeptie[s][m] coram [n]domio
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[o]contra[q] velum [r]ſanctua
rii: [s]ponetq̃ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞

סָבִב	אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְהִקְרִיב	
	מִמֶּנּוּ קָרְבָּנוֹ אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת	
כְּסָה	הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל	
שָׁנָה	הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ וְאֵת שְׁתֵּי	
כָּלָה	הַכְּלָיֹת וְאֶת הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן	
	אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת הַיֹּתֶרֶת	
	עַל הַכָּבֵד עַל הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃	
זָנַח	וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם	
	אִשֶּׁה לַיהוָה נִיחֹחַ כָּל חֵלֶב לַיהוָה׃	
עֹלָם דור	חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל	
נָשַׂג	מוֹשְׁבֹתֵיכֶם כָּל חֵלֶב וְכָל דָּם לֹא	
אָכַל	תֹאכֵלוּ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל	Cap.iiii.
דִּבֶּר בָּנָה	מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	
חָטָא	לֵאמֹר נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא בִּשְׁגָגָה	
צָוָה	מִכֹּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא	
עָשָׂה	תֵעָשֶׂינָה וְעָשָׂה מֵאַחַת מֵהֵנָּה׃ אִם	
מָשַׁח	הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם	
קָרַב	וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא	
תָּמִם	פַּר בֶּן בָּקָר תָּמִים לַיהוָה לְחַטָּאת׃	
בּוא	וְהֵבִיא אֶת הַפָּר אֶל פֶּתַח אֹהֶל	
יָעַד פָּנָה	מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל	
	רֹאשׁ הַפָּר וְשָׁחַט אֶת הַפָּר לִפְנֵי	
	יְהוָה׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִדַּם	
	הַפָּר וְהֵבִיא אֹתוֹ אֶל אֹהֶל מוֹעֵד׃	
צָבַע צָוָה	וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וְהִזָּה	
	מִן הַדָּם שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה	
	אֵת פְּנֵי פָּרֹכֶת הַקֹּדֶשׁ׃ וְנָתַן הַכֹּהֵן	

Pritiua.chal.

דָּהַח כָּרַב
חָפָה כָּלָה
עָרָה נָסַךְ
כְּבֵד רָצָה קוּם
יוּר יְתֵב אַכָּל
אָמַר וּוּב שָׁלָה
עֲבַד אָחַד רַבַּב
כָּרַב אָתָא שָׁכַן
סָמַךְ נָסַב
טָבַל צָבַע יָדַד
עָנַן

Interp.chal.

sanguinẽ eius per circuitum altaris. Offeretq; ex eo oblationẽ eius coꝝ dño: adipẽ qui operit intestina τ totũ adipẽ qui est sup intestina τ duos reneꝰ τ adipẽ qui est sup eos: q̃ est turta ilia: τ renculũ qõ est sup iecur cum renũculis auferet illud. Adolebitq; ea sacerdos in altari: pabulũ oblationis est: vt suscipiatur cũ beneplacito. oĩs adepꝭ coꝝ dño offerꝛ. Pacto sempiterno in ghationibus vrĩs in cũctis habitationibꝰ vestris: oẽm adipem τ oẽm sanguinẽ nõ comedetis.

LOcutusq; est dñs cum moyse: dicens. Ca.4.
Loquere cum filijs iſrael dicẽs. Homo qui peccauerit per ignorantiã de vniuersis mãdatis dñi que nõ decent fieri: τ fecerit vnũ ex eis. Si sacerdos magnus peccauerit pro delicto populi: offeret pro peccato suo qõ peccauit vitulũ integrũ coꝝ dño pro pctõ. τ adducet vitulũ ad ostiũ tabernaculi federis in cõspectu dñi: τ imponet manũ eius sup caput vituli: τ immolabit vitulũ coꝝ dño. Et tollet sacerdos magnus de sanguine vituli: τ inferet eum in tabernaculũ federis. Et tinget sacerdos digitũ suum in sanguine: τ asperget de sanguine septies coram domino contra velum sanctuarij. Ponetq; sacerdos ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Transla.Chal.

וְיַת דְּמֵיהּ עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃ וְיִקְרֵיב מִנֵּיהּ קוּרְבָּנֵיהּ קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ יַת תַּרְבָּא
יַת נַוָּא וְיַת כָּל תַּרְבָּא דְּעַל נַוָּא׃ וְיַת תַּרְתֵּין כּוּלְיָן וְיַת תַּרְבָּא דַּעֲלֵיהֶן דְּעַל
גִּיסְתָּא וְיַת מַצָּרָא לְעַל כַּבְדָּא עַל כּוּלְיָתָא יַעְדִּינִנַּהּ׃ וְיַסְקִינוּן כַּהֲנָא לְמַדְבְּחָא לְתֵם
קוּרְבָּנָא לְאִתְפַּיְיסָא כָּרְעָנָא כָּל תַּרְבָּא קֳדָם יְיָ׃ קְיָם עָלָם לְדָרֵיכוֹן בְּכֹל מוֹתְבָנֵיכוֹן
כָּל תַּרְבָּא וְכָל דְּמָא לָא תֵּיכְלוּן׃ Ca.iiij. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃
מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר גְּבַר אֵיתֵי חוֹבָא בְּשָׁלוּ מִכֹּל פִּקּוּדַיָּא דַּיְיָ דְּלָא כַשְׁרִין
לְאִיתְעֲבָדָא וַעֲבַד מִן חַד מִנְּהוֹן׃ אִם כָּהֲנָא רַבָּא חָטֵי לְחוֹבַת עַמָּא וְיַקְרֵיב עַל חוֹבְתֵיהּ
דְּחָטָא תּוֹר בַּר תּוֹרֵי שְׁלִים קֳדָם יְיָ לְחַטָּאתָא׃ וְיֵיתֵי יַת תּוֹרָא לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא קֳדָם
יְיָ וְיִסְמוֹךְ יַת יְדֵיהּ עַל רֵישׁ תּוֹרָא וְיִכּוֹס יַת תּוֹרָא קֳדָם יְיָ׃ וְיִסַּב כָּהֲנָא רַבָּא מִדְּמָא
דְּתוֹרָא וְיֵיתֵי תֵּיהּ לְמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְיִטְבּוֹל כָּהֲנָא יַת אֶצְבְּעֵיהּ מִדְּמָא וְיִדֵּי מִן דְּמָא
שְׁבַע זִמְנִין קֳדָם יְיָ קֳבֵל פָּרוֹכְתָּא דְּקוּדְשָׁא׃ וְיִתֵּן כָּהֲנָא

מִן־הַדָּם עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח קְטֹרֶת
הַסַּמִּים לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל
מוֹעֵד וְאֵת כָּל־דַּם הַפָּר יִשְׁפֹּךְ שפך
אֶל יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר פֶּתַח יסד
אֹהֶל מוֹעֵד: וְאֵת כָּל חֵלֶב פַּר
הַחַטָּאת יָרִים מִמֶּנּוּ אֶת הַחֵלֶב רום
הַמְכַסֶּה עַל הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל הַחֵלֶב כסה
אֲשֶׁר עַל הַקֶּרֶב: וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת שנה כלה
וְאֶת הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל
הַכְּסָלִים וְאֶת הַיֹּתֶרֶת עַל הַכָּבֵד
עַל הַכְּלָיוֹת יְסִירֶנָּה: כַּאֲשֶׁר יוּרַם סור
מִשּׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִירָם כתר
הַכֹּהֵן עַל מִזְבַּח הָעֹלָה: וְאֶת עור זבח
הַפָּר וְאֶת כָּל בְּשָׂרוֹ עַל רֹאשׁוֹ וְעַל
כְּרָעָיו וְקִרְבּוֹ וּפִרְשׁוֹ: וְהוֹצִיא אֶת יצא
כָּל הַפָּר אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל חנה
מָקוֹם טָהוֹר אֶל שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן קום טהר
וְשָׂרַף אֹתוֹ עַל עֵצִים בָּאֵשׁ עַל
שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן יִשָּׂרֵף: וְאִם כָּל שרף
עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר עלם שגג עלם
מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל עשה
מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה צוה
וְאָשֵׁמוּ: וְנוֹדְעָה הַחַטָּאת אֲשֶׁר ידע
חָטְאוּ עָלֶיהָ וְהִקְרִיבוּ הַקָּהָל פַּר עלה קרב
בֶּן בָּקָר לְחַטָּאת וְהֵבִיאוּ אֹתוֹ בוא
לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד: וְסָמְכוּ זִקְנֵי פנה זקן
הָעֵדָה אֶת יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּר ידד

Trãsla. B. Iero.

de eode sanguie super cornua altaris thymiamatis gratissimi domino: qđ est in tabernaculo testimonii. Oem ait reliquũ sanguinẽ fũdet in basim altaris holocausti in introitu tabernaculi. Et adipẽ vituli offeret pro peccato: tam eum qui vitalia operit: quã omnia que intrinsecus sũt: duos renunculos & reticulum quod est super eos iuxta ilia: & adipem iecoris cum renunculis: sicut offertur de vitulo hostie pacifi corum: & adolebit ea sup altare holocausti. Pellem vero & omnes carnes cum capite & pedibus & intestinis & fimo & reliquo corpe efferet extra castra in locum mundum: vbi cineres effundi solent: & ibi cõdet ea sup ligna struem: que in loco effusorũ cinerũ cremabũtur. q si omnis turba filiorum israel ignorauerit: & per ipe ritiam fecerit quod cõtra mandatum domini est: & postea intellexerit peccatum suum: offeret pro peccato suo vitulum: & Adducet eum ad ostium tabernaculi: & ponent seniores populi manus super caput eius

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

sacerdos de sãguine vituli sup cornua ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόχου ἐπὶ τὰ κέρατα altaris thymiamatis cõpositiõis cosũ dos θυσιαστηρίου τ θυμιάματος τῆς συνθέσεως ἐναρτι κυmino: qđ ẽ in tabernaculo testimonij. et oẽm sãfra co. guinẽ vituli effundet in basim alta= ρίου, ὅ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ πᾶν τὸ αἷ matis holocausti: qđ ẽ apud hostia μα τοῦ μόχου ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσια rio tabernaculi testimonij. τ oẽm adipẽ vituli q στηρίου τῆς ὁλοκαυτώσεως, ὅ ἐστι παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ πᾶν τὸ στέαρ τοῦ μόχου τ pcti. τ auferet ab eo adipẽ co= τῆς ἁμαρτίας· καὶ περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ τὸ στέαρ τὸ κα operiẽs intestina: τ oẽm adipẽ q sup τακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ intestina: τ duos renes: τ adipẽ q τῶν ἐνδοσθίων, καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ in ipsis: q sup ilia: τ reticulũ qđ sup ἐν αὐτοῖς, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ iecur cũ renib⁹ auferet illud: quẽad= τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ αὐτό, ἐν τρό modũ auferẽ a vitulo sacrificii salutaris. πον αἴρεται ἀπὸ τοῦ μόχου τῆς θυσίας τ σωτηρίου, et offeret sacerdos sup altare holocau καὶ ἀναθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσε sti: τ pellẽ vituli: τ oẽm carnẽ cius ως, καὶ τὸ δέρμα τ μόχου, καὶ πᾶσαν τὴν σάρκα αὐτ cũ capite τ extremitatib⁹ τ vẽtre τ σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖς ἀκροτηρίοις καὶ τῇ κοιλίᾳ καὶ fimo. τ efferet totũ vitulũ extra ca= τῇ κόπρῳ· καὶ ἐξοίσει ὅλον τὸν μόχον ἔξω τῆς παρεμ= stra ad locũ mũdũ: vbi effundũt cineres. βολῆς εἰς τόπον καθαρόν, οὗ ἐκχέουσι τὴν σποδιάν. τ cõburẽt illũ sup ligna in igne: in καὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρί, ἐπὶ τῆς effusione cineris cremabit. si ãt oia cõ= ἐκχύσεως τῆς σποδιᾶς καυθήσεται. ἐὰν δὲ πᾶσα συ gregatio israel ignorauerit imuite: τ latuerit verbũ ab ναγωγὴ ἰσραὴλ ἀγνοήσῃ ἀκουσίως, καὶ λάθῃ ῥῆμα ἐξ oculis cõgregatiõis: τ fuerit vnũ de ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, καὶ ποιήσωσι μίαν ἀπὸ oib⁹ mãdatis dñi: q nõ opꝝ facere: τ pecca= πασῶν τῶν ἐντολῶν κυ, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ πλημ uerit: τ cognitũ fuerit illis pctũ: qđ pecca μελήσωσι, καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία, ὃν ἥμαρ uerit in eo: et adducet cõgregatio vitulũ ex bob⁹ imaculatũ τον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγὴ μόχον ἐκ βοῶν ἄμωμον pro peccato: et adducet illũ ad hostia taber περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ προσάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκη naculi testimonij. et imponẽt seniores cõ νῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συ gregatiõis manꝰ suas sup caput vituli ναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόχου

Trãsla. Chal.

מוֹדָא עַל קַרְנַת מַדְבְּחָא דְּקְטֹרֶת בּוּסְמָיָא קֳדָם יְיָ דִי בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא וְיָת כָּל דְּמָא
דְתוֹרָא יֵשׁוֹד לְיסוֹדָא דְמַדְבְּחָא דְעָלָתָא דִּלְתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא: וְיָת כָּל תַּרְבָּא דְתוֹרָא
דְחַטָּאתָא יַפְרֵישׁ מִינַּיהּ יָת תַּרְבָּא דִּמְכַסֵּי יָת נְוָא וְיָת כָּל תַּרְבָּא דְעַל נְוָא: וְיָת תַּרְתֵּין
כּוּלְיָן וְיָת תַּרְבָּא דְעַלֵּיהֶן דִּי עַל גִּיסְסָיָא וְיָת חַצְרָא דְעַל כַּבְדָּא עַל כּוּלְיָתָא יַעְדִּינִנַּהּ:
כְּמָא דְמִתַּפְרַשׁ מִתּוֹר נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא וְיַסְקִינוּן כַּהֲנָא עַל מַדְבְּחָא דְעָלָתָא: וְיָת מַשְׁכָּא
דְתוֹרָא וְיָת כָּל בִּשְׂרֵיהּ עַל רֵישֵׁיהּ וְעַל כְּרָעוֹהִי וְאוֹכְלֵיהּ: וְיַפֵּק יָת כָּל תּוֹרָא
לְמִבְרָא לְמַשְׁרְיָתָא לְאַתַר בֵּית מֵישַׁד קִיטָמָא וְיוֹקֵד יָתֵיהּ עַל אָעַיָּא
בְּנוּרָא עַל אַתַר בֵּית מֵישַׁד תִּיתָקַד: וְאִם כָּל כְּנִישְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתָּלוּן וְיֶהֱא
מְכַסָּא פְּתְגָמָא מֵעֵינֵי קְהָלָא וְיַעְבְּדוּן חַד מִכָּל פִּקּוּדַיָּא דַיְיָ דְּלָא כַשְׁרִין לְאִתְעֲבָדָא
וְיִהְוֹבוּן: וְתִתְיְדַע חוֹבְתָא דְּחָכוּ עֲלַהּ וְיַקְרְבוּן קְהָלָא תּוֹר בַּר תּוֹרֵי לְחַטָּאתָא וְיַיְתוּן יָתֵיהּ
לְקֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא: וְיִסְמְכוּן סָבֵי כְנִישְׁתָּא יָת יְדֵיהוֹן עַל רֵישׁ תּוֹרָא ✠✠✠✠✠✠✠

Interp. chal.

de sanguine sup cornua altaris thymiamatis aromatum cosũ dño: qđ est in tabernaculo federis. oẽm autẽ sanguinẽ vituli fundet in fundamẽto altaris holocausti qđ est in ostio tabernaculi federis. Et totũ adipem bouis qui offertur pro peccato separabit ab eo: adipẽ qui ogit intestina τ oẽm adipẽ qui est sup intestina τ duos reneꝰ τ adipẽ q est sup eos τ q est sup ilia: τ reticulũ qđ est sup iecur cuꝫ renibus auferat illud: sicut separatũ est de vitulo hostie sanctificationũ. Et adolebit ea sacerdos sup altare holocausti: et pellẽ vituli τ omnẽ carnẽ eius cuꝫ capite τ cuꝫ pedibus τ cũ intestinis τ fimo eius. Efferetq; oẽm vitulũ extra castra in locũ mundũ in locũ vbi cinis funditur. Incẽdetq; euꝫ igne sup ligna: in loco vbi cinis funditur cõburetur. Si ãt ois congregatio israel ignorauerit τ occultũ fuerit verbũ ab oculis ecclesie: τ fecerint vnũ de oibus preceptis dñi qđ nõ decet fieri τ peccauerint: et postea notũ fuerit pctm in quo peccauerũt: offeret ecclesia vitulum de bobus pro peccato: τ adducent euꝫ coram tabernaculo federis: imponentq; seniores cõgregationis manus suas super caput vituli ꝏꝏꝏꝏ

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

corã dño. & immolabãt vitulũ corã dño. & inducet pricepꝰ sacerdotũ vncꝰ de sanguine vituli in tabernaculũ testimonij. & tiget pincepꝰ sacerdotũ digitũ de sanguie vituli: & aspget septies corã dño: ergione veli sãctu corã dño. & de sanguine imponet sacerdos sup cornu altaris thymiamatũ cõpositionis: qđ ẽ corã dño: qđ ẽ in tabernaculo testimonij. & oẽm sãguinẽ effundet sup basim altaris holocaustoꝝ: crũtio ppe postiũ tabernacli testimonij. & oẽm adipẽ eꝰ auferet ab eo: et offeret sup altare. et faciet vitulũ: quẽadmodũ fecit vitulũ q̃ pecca illo sacerdoꝰ: et dimittet illis pecca tum. et educent vitulũ totũ extra ca ustra: et eremabũt vitulũ: quẽadmodũ cõbu serũt vitulũ priorẽ. pctis cõgregationis est. si ũt princepꝰ peccauerit: et fecerit vnũ de om nibꝰ preceptis dñi dei sui: qđ nõ fiet in vite: et peccauerit et deliquerit: et cognitũ fuerit illi pctũ qđ peccauit in ipso: et offeret vonũ eꝰ hircum ex capris masculũ imaculatũ. & ponet manũ suã sup ca put hirci: et imolabũt illũ in loco: vbi imolabũt holocausta coram dño: pctis est. et ponet sacerdos de sanguine ex peccati digito sup cornua altaris holocaustoꝝ. et

κορᾶ θῦ. τ ἱμολαβᾶτ vitulũ κορᾶ θῦ. τ ἔναφτι κύριου. καὶ σφέξουσι τὸν μόχον ἔναφτι κῦ. καὶ ἐπιθήσει ὁ ἀρχιερεὺς ὁ χρισὸς ἀπὸ τ̃ αἵματος τ̃ μόχου in tabernaculũ testimonij. τ tiget pincepꝰ sacerdotũ ἐις τὴν σκηνὴν τ̃ μαρτυρίου. καὶ βάψει ὁ ἀρχιερεὺς τὸν δάκτυλον ἀπὸ τ̃ αἵματος τ̃ μόχου, καὶ ῥανεῖ ἑπτάκις κορᾶ θῦ: eregione velũ sãctu ἔναφτι κῦ, κατεπιπρόσθιον τ̃ καταπετάσματος τ̃ ἁγίων. τ de sanguine imponet sacerdos sup cor nu. καὶ ἀπὸ τ̃ αἵματος ἐπιθήσει ἱερεὺς ἐπὶ τὰ κέρατα altaris thymiamatũ cõpositiõis: ὃ ἐστιν ἐνώπιον κῦ, ὃ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τ̃ μαρτυρίου. καὶ oẽm sãguinẽ effundet sup basim altaris τὸ πᾶν αἷμα ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου holocaustoꝝ: crũtio ppe postiũ tabernacli τῶν καρπώσεων, τοῦ ἔντος πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς testimonij. & oẽm adipẽ eꝰ auferet ab τοῦ μαρτυρίου. καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτ̃ περιελεῖ ἀπ' αὐ eo: et offeret sup altare. et faciet τοῦ, καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ποιήσει τὸν vitulũ: quẽadmodũ fecit vitulũ q̃ pecca μόχον, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸν μόχον τὸν τῆς ἁμαρ illo sacerdoꝰ: et dimittet illis pecca tii: sic fiet. et ꝓpitiabit pro τίας, οὕτως ποιήσουσι. καὶ ἐξιλάσεται περὶ tum. et educent vitulũ totũ extra ca αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς ἁμαρ ustra: et eremabũt vitulũ: quẽadmodũ cõbu τία. καὶ ἐξοίσουσι τὸν μόχον ὅλον ἔξω τῆς παρεμβο serũt vitulũ priorẽ. pctis cõgregatiõis λῆς, καὶ κατακαύσουσι τὸν μόχον, ὃν τρόπον κατέ est. si ũt princeps peccauerit: et fecerit vnũ de om καυσαν τὸν μόχον τὸν πρότερον. ἁμαρτία συναγωγῆς nibꝰ ꝓceptis dñi dei sui: qđ nõ fiet in est. si ὰν ὁ ἄρχων ἁμάρτῃ, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πα ore: et peccauerit et deliquerit: et cognitũ fuerit illi pctũ σῶν τῶν ἐντολῶν κῦ τ̃ θεοῦ αὐτ̃, ἃ οὐ ποιήσουσιν ἄκου qđ peccauit in ipso: et offeret vonũ eꝰ hircum ex σίως, καὶ ἁμάρτωσι καὶ παρανομήσωσι, καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτί capris masculũ imaculatũ. & ponet manũ suã sup ca ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον αὐτ̃ χίμαρον ἐξ put hirci: et imolabũt illũ in loco: vbi imolabũt αἰγῶν ἄρσεν ἄμωμον. καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτ̃ ἐπὶ τὴν κε holocaustoꝝ: crũtio ppe postiũ tabernacli φαλὴν τ̃ χιμάρου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ, οὗ σφάζουσι testimonij. & oẽm adipẽ eꝰ auferet ab τὰ ὁλοκαυτώματα ἐνώπιον κῦ, ἁμαρτία ἐστί. καὶ λήψεται ὁ eo: et offeret sup altare. et faciet ἱερεὺς ἀπὸ τ̃ αἵματος τ̃ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὰ vitulũ: quẽadmodũ fecit vitulũ q̃ pecca κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων. καὶ τὸ illo sacerdoꝰ: et dimittet illis pecca

Transla. Chal.

כְּדָם יְיָ׳ וְיִכּוֹס יָת תּוֹרָא מְדָמָא דְתוֹרָא רַבָּא מְתָּמָא דְתִירָא לְמַשְׁכָּנָא זִמְנָא׃
וְיִטְבּוֹל כַּהֲנָא אֶצְבְּעֵיהּ מִן דְּמָא וְזַמֵּי שְׁבַע זִמְנִין קֳדָם יְיָ לְקֳדָם פָּרְכְתָא׃ וּמִן דְּמָא
יִתֵּן עַל קַרְנָת מַדְבְּחָא דִי קֳדָם יְיָ דִי בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא וְיָת כָּל דְּמָא יֵשׁוּד לְיסוֹדָא
דְּמַדְבְּחָא דְעֹלָתָא דִי בְּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיָת כָּל תַּרְבֵּיהּ יַפְרֵישׁ מִינֵּיהּ וְיַסֵּק לְמַדְבְּחָא׃
וְיַעְבֵּד לְתוֹרָא כְּמָא דַּעֲבַד לְתוֹרָא דְחַטָּאתָא כֵּן יַעְבֵּד לֵיהּ וְיכַפַּר עֲלֵיהוֹן כַּהֲנָא
וְיִשְׁתְּבֵק לְהוֹן׃ וְיַקֵּף יָת תּוֹרָא לְמִבְרָא וְיוֹקֵד יָתֵיהּ כְּמָא דְאוֹקֵיד יָת
תּוֹרָא קַדְמָאָה חַטָּאת קְהָלָא הוּא׃ דְּרַבָּא יֵחוֹב וְיַעְבֵּד חַד מִכָּל פִּיקוֹדַיָּא דַיְיָ אֱלָהָיו
דְּלָא כַשְׁרִין לְאִתְעֲבָדָא וְיֵהוֹב וְיֵחוּבוּ׃ אוֹ אִתְיְדַע לֵיהּ חוֹבְתֵיהּ דְּחָב בַּהּ וְיַיְתֵי יָת
קוּרְבָּנֵיהּ צְפִיר בַּר עִזֵּי דְכַר שְׁלִים׃ וְיִסְמוֹךְ יְדֵיהּ עַל רֵישׁ צְפִירָא וְיִכּוֹס יָתֵיהּ
בְּאַתְרָא דְיִכּוֹס יָת עֹלָתָא קֳדָם יְיָ חַטָּאתָא הוּא׃ וְיִסַּב כַּהֲנָא מִדְּמָא דְחַטָּאתָא וְיָת

Trãsla. B. Hiero.

corã dño. Immolatoq; vitulo in conspectu dñi: inferet sacerdos qui vnctus est de sãgui ne eius in tabernaculũ testimonii: tinctoq; digito aspergens septies contra velũ. Ponetq; de eodẽ sanguine in cornibus altaris quod est coram domino in tabernaculo testimonii. Reliquũ ãt sanguinẽ fundet iuxta basim altaris holocaustorum: qđ ẽ in ostio tabernaculi testimonii. Oẽmq; eius adipẽ tollet & adolebit sup altare: sicut faciens & hoc vitulo quõ fecit & prius. & rogãte pro eis sacerdote & ꝓpitius erit eis dñs. Ipsum aũt vitulum efferet extra castra atq; comburet sicut & priorem vitulũ: quia ẽ pro pctõ multitudinis. Si pecca uerit princeps: & fecerit vnũ e pluribꝰ p ignorãtiã qđ dñi lege prohibetur: & posteà intellexerit & peccatũ suum: offeret hostiã corã dño hircũ de capris immaculatũ: ponetq; manũ suã sup caput eius. Cũq; immolauerit eũ in loco vbi solet mactari holocaustũ corã dño: qa ꝓ pctõ ẽ: & tiget sacerdos digitũ in sãguie hostie ꝓ pctõ tãges cornua altaris holocausti: & reliquum

Ter. Heb. Leui. Ca. iiii.

לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט אֶת הַפָּר לִפְנֵי
יְהוָה וְהֵבִיא הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִדַּם
הַפָּר אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְטָבַל הַכֹּהֵן
אֶצְבָּעוֹ מִן הַדָּם וְהִזָּה שֶׁבַע
פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה אֶת פְּנֵי
הַפָּרֹכֶת וּמִן הַדָּם יִתֵּן עַל קַרְנֹת
הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר
בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת כָּל הַדָּם יִשְׁפֹּךְ
אֶל יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת כָּל חֶלְבּוֹ יָרִים
מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְעָשָׂה
לַפָּר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת
כֵּן יַעֲשֶׂה לוֹ וְכִפֶּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן
וְנִסְלַח לָהֶם וְהוֹצִיא אֶת הַפָּר אֶל
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרַף אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר
שָׂרַף אֶת הַפַּר הָרִאשׁוֹן חַטַּאת
הַקָּהָל הוּא׃ אֲשֶׁר נָשִׂיא
יֶחֱטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת
יְהוָה אֱלֹהָיו אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה
וְנָשָׁם׃ אוֹ הוֹדַע אֵלָיו
חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָהּ וְהֵבִיא אֶת
קָרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים׃
וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשָׁחַט
אֹתוֹ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט
אֶת הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה חַטָּאת הוּא׃
וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ
וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֵת

Interp. chal.

corã dño: & immolabit vitulũ corã dño. Et inferet sacerdos magnus de sanguine vituli in tabernaculũ federis: & tinget sacerdos digitum suũ in sanguine: et asperget septies corã dño contra velũ: & de sanguine ponet sup cornua altaris qđ est in tabernaculo federis corã dño. Et totus sanguinẽ fundet in fundamẽto altaris holocausti qđ est in ostio tabernaculi federis. et totũ adipẽ separabit ex eo: & adolebit in altari. Sacietq; de hoc vitulo sicut fecit de vitulo pro peccato: ita faciet ei: & propiciabit pro eis sacerdos: & dimittetur eis. edducetq; vitulũ extra castra: et cõburet eus sicut cõbusit vitulũ priorẽ: quia pro peccato cõgregationis est. Cũ princeps peccauerit p ignorãtiã & fecerit cõtra vnũ de oibus preceptis dñi dei sui: qđ nõ decet fieri: & deliqrit: si notũ fuerit ei pctm suũ in quo peccauit: afferet oblationẽ suam hircũ de capris masculũ integrũ. Imponetq; manũ suã sup caput hirci: et imolabit eum in loco vbi immolat holocaustũ corã domino: pro peccato enim est. Colletq; sacerdos de sanguine hostie pro peccato digito suo: & ponet super cornua altaris holocausti: et

Pũctiua. heb.

לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט אֶת הַפָּר לִפְנֵי
יְהוָה וְהֵבִיא הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִדַּם
הַפָּר אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְטָבַל הַכֹּהֵן
אֶצְבָּעוֹ מִן הַדָּם וְהִזָּה שֶׁבַע
פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה אֶת פְּנֵי
הַפָּרֹכֶת וּמִן הַדָּם יִתֵּן עַל קַרְנֹת
הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר
בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת כָּל הַדָּם יִשְׁפֹּךְ
אֶל יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת כָּל חֶלְבּוֹ יָרִים
מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְעָשָׂה
לַפָּר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת
כֵּן יַעֲשֶׂה לוֹ וְכִפֶּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן
וְנִסְלַח לָהֶם וְהוֹצִיא אֶת הַפָּר אֶל
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרַף אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר
שָׂרַף אֶת הַפַּר הָרִאשׁוֹן חַטַּאת
הַקָּהָל הוּא׃ אֲשֶׁר נָשִׂיא
יֶחֱטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת
יְהוָה אֱלֹהָיו אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה
וְנָשָׁם׃ אוֹ הוֹדַע אֵלָיו
חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָהּ וְהֵבִיא אֶת
קָרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים׃
וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשָׁחַט
אֹתוֹ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט
אֶת הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה חַטָּאת הוּא׃
וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ
וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֵת

Pũctiua chal.

כָּמָס עוֹל רַבָּא
טָבַל אֶצְבְּעֵיהּ
נָתַן דָּמָא
שֵׁבַע זִמְנִין
עֹלָתָא
עֲבַד כְּפַר
שָׁבַק שָׁרָא
כָּמָס רַבָּא חוֹב
עֲבַד חֲלָה יְדַע
אָתָא חֲמַר רֵאשׁ
נָכַס עֲלָה נָכַס
צָבַע יָתֵן דָּמָא

Pūctiua heb. | Ter. Heb. Leuī. Ca. iiii. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

דמו יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה׃ וְאֵת כָּל חֶלְבּוֹ יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה
סְחֵלֶב זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְכִפֶּר עָלָיו
הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ וְנִסְלַח לוֹ׃ וְאִם
נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִּשְׁגָגָה מֵעַם
הָאָרֶץ בַּעֲשֹׂתָהּ אַחַת מִמִּצְוֹת
יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁם׃
אוֹ הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים תְּמִימָה
נְקֵבָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא׃
וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת
וְשָׁחַט אֶת הַחַטָּאת בִּמְקוֹם
הָעֹלָה׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ
בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח
הָעֹלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ
יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת כָּל חֶלְבָּהּ יָסִיר כַּאֲשֶׁר הוּסַר חֵלֶב מֵעַל זֶבַח
הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה
לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה וְכִפֶּר עָלָיו
הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לוֹ׃ וְאִם כֶּבֶשׂ יָבִיא
קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְּמִימָה
יְבִיאֶנָּה׃ וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל
רֹאשׁ הַחַטָּאת וְשָׁחַט אֹתָהּ לְחַטָּאת
בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת הָעֹלָה׃
וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת
בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח
הָעֹלָה וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ

m fundens a ad basim ei o. adipem vero a adolebit f supra. r sicut in victimis a pacifi corū fieri solet. b Rogabitq; c pro o sacerdos & p c pcō eius: r & dimittetur d ei. q b si peccauerit t aia m p ignorantiā a de pplo o terre: r vt faciat q quicq; r de his t que e dñi r lege oo n prohibentur r atq; deliquat oooooooooooooooo & a cognouerit c peccatum suum: ooooooooo r offeret b capram n immaculatam: oooooooooooooooo oooooooooooooooo oooooooooooooooo q pōetq; a manus r sup a caput r hostie q̄ p pcto est: t & immolabit ea b i loco oooooooooooooooo o holocausti. o Tolletq; c sacerdos t de sanguine oooo n in digito suo b & tāgens k cornua t altaris oooooooo m holocausti: o Reliquum q fundet ad oooooooooooo a basim eius x Oēs a ät t adipem oooooooooooooooo auferens a sicut b auferri solet b de victimis oooooooo c pacificorum: r adolebit b super altare oooooooooo i in odorē a iuuauitatis t dominō: m rogabitq; p eo: r & dimittetur q ei. r Si aūt de a pecoribus t obtulerit n victimā x pro peccato: r ouē scilicet i immaculatā: b ponet a manum c super oooooooooooooooo r caput eius: b & immolabit t eam oooooooooo i in loco m vbi a solent cedi r holocaustorum hostie. q Sumetq; r sacerdos o de sanguine eius oooooooo n digito suo: x & tangens i cornua a altaris oooooooo b holocausti: reliquū t fundet oooooooooooooooo

ομ sanguinē ei⁹ effundet iuxta basim altaπᾶν αἷμα αὐτ̄ ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τ̄ θυσιαστηρίου holocaustor. et oēm adipē ei⁹ offeret ου τῶν ὁλοκαυτωμάτων. καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐτ̄ ἀνοίσει sup altare: sicut adipē sacrificij salutaris. e p ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὡσαυτ̄ τὸ στέαρ θυσίας σωτ̄ηρίου. καὶ ἱλάσ pitiabit p eo sacerdos de pctō ei⁹. et λάσεται περὶ αὐτ̄ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τ̄ ἁμαρτίας αὐτ̄. καὶ dimittet illi. si aūt alia vna peccauerit inuiἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἁμαρτήσῃ ἀκουσί te ex pplo terre in faciendō vnū de omως ἐκ τοῦ λαοῦ τ̄ γ̄ς, ἐν τῷ ποιῆσαι μίαν ἀπὸ πα nib⁹ p̄ceptis dñi: qō nō fiet: et peccaueσῶν τῶν ἐντολῶν κῡ, ἃ οὐ ποιήσουσι, καὶ πλημμελ rit: et cognitū fuerit ei pctō: qō peccauit in eo: λήσῃ, καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία, ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐ et feret donū capellā ex caprio imaculatā fe τῷ, καὶ οἴσει τὸ δῶρον χίμαιραν ἐξ αἰγῶν ἄμωμον θή minā feret pro pctō: qō peccauit. et imλυαν ἐνέγκει περὶ τ̄ ἁμαρτίας, ἧς ἥμαρτεν. καὶ ἐπι ponet manū suā sup caput pecca ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτ̄ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τ̄ τοῦ ἁμαρτήμα ti sui: et imolabūt capellā q pecca τος αὐτ̄, καὶ σφάξουσι τὴν χίμαιραν τ̄ τ̄ς ἁμαρτί ti in loco: vbi imolabūt holocausta. et ας ἐν τῷ τόπῳ, ὁ θυσφάξουσι τὰ ὁλοκαυτώματα. καὶ accipiet sacerdos de sanguine eius digito λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τ̄ αἵματος αὐτ̄ τῷ δακτύλῳ suo: et imponet sup cornua altario αὐτ̄, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τ̄ θυσιαστηρίου τῶν ὁ holocaustoꝝ. et oēm sanguinē illi⁹ effundet iuxta ē. 5. d: ifra ca. λοκαυτωμάτων. καὶ πᾶν τὸ αἷμα αὐτ̄ ἐκχεεῖ παρὰ basiꝝ altario. et totū adipē auferet: τὴν βάσιν τ̄ θυσιαστηρίου. καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιελεῖ, quēadmodū auferꝝ adepo de sacrificio salutarꝝ. ὃν τρόπον περιῃρεῖται τὸ στέαρ ἀπὸ τ̄ θυσίας σωτ̄ηρίου. et tollet sacerdos sup altare in odorē suauita καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδί tis dño. et ppitiabit pro eo sacerdos: et dimitteας κῷ. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτ̄ ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσε tur ei. si aūt ouem obtulerit donū suū G ται αὐτῷ. ἐὰν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτ̄ pro pctō: feminā imaculatā offeret illud. et imponet περὶ τ̄ ἁμαρτίας, θῆλυ ἄμωμον προσοίσει αὐτό. καὶ ἐπιθήσει manū suā sup caput illi⁹ q peccati. et imolabūt τὴν χεῖρα αὐτ̄ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τ̄ τ̄ς ἁμαρτίας. καὶ σφάξου illō p peccato in loco vbi imolabūt holoσιν αὐτὸ περὶ τ̄ ἁμαρτίας ἐν τῷ τόπῳ ὁυσφάξουσι τὰ ὁλο causta. et accipiēs sacerdos de sanguine q καυτώματα. καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τ̄ς peccati digito suo: imponet sup cornua ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ, ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τ̄ altario holocausti. et oēs eius sanguinē θυσιαστηρίου τ̄ ὁλοκαρπώσεως. καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ αἷμα ου

Transla. Chal.

דַּיְיהּ יַשְׁוֵד לְיִסּוֹדָא דְּמַדְבְּחָא דְּעָלְתָא׃ וְיָת כָּל תַּרְבֵּיהּ יַסֵּק לְמַדְבְּחָא כְּתַרְבָּא נִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא׃ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא מִחוֹבְתֵיהּ וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ׃ וְאִם אֱנָשׁ חַד יְחוֹב בְּשָׁלוּ
מִקְּצָת דְּאַרְעָא בְּמֵיעְבַּדֵיהּ חַד מִן פִּיקוֹדַיָּא דַּיְיָ דְּלָא כַשְׁרִין לְאִתְעֲבָדָא וְיָחוֹב׃ אוֹ יִתְיְדַע
לֵיהּ חוֹבְתֵיהּ דְּחָב וְיַיְתֵי יָת קוּרְבָּנֵיהּ צְפִירַת עִזִּין שְׁלִמְתָּא נְקֵבְתָּא עַל חוֹבְתֵיהּ דְּחָב׃
וְיִסְמוֹךְ יָת יְדֵיהּ עַל רֵישׁ חַטָּאתָא וְיִכּוֹס יָת חַטָּאתָא בְּאַתְרָא דְּעָלְתָא׃ וְיִסַּב כַּהֲנָא
מִדָּמָהּ בְּאֶצְבְּעֵיהּ וְיִתֵּן עַל קַרְנַת מַדְבְּחָא דְּעָלְתָא וְיָת כָּל דָּמָהּ יֵשׁוֹד לְיִסּוֹדָא דְּמַדְבְּחָא׃
וְיָת כָּל תַּרְבָּא יַעְדֵּי כְּפָא דְּאִתְעֲדָא תַּרְבָּ מִנַּיָּא נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא וְיַסֵּק כָּהֲנָא לְמַדְבְּחָא
לְאִתְקַבָּלָא׃ בְּרַעֲוָא כְּדָם יְרֵי וְיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ׃ וְאִם אִימַּר יַיְתֵי
קוּרְבָּנֵיהּ לְחַטָּאתָא נוּכְבָּא שְׁלִמְתָּא יַיְתִינֵיהּ וְיִסְמוֹךְ יָת יְדֵיהּ עַל רֵישׁ חַטָּאתָא וְיִכּוֹס
יָתֵיהּ לְחַטָּאתָא בְּאַתְרָא דְּיִכּוֹס יָת עֲלָתָא׃ וְיִסַּב כַּהֲנָא מִדְּמָא דְּחַטָּאתָא בְּאֶצְבְּעֵיהּ וְיִתֵּן
עַל קַרְנַת מַדְבְּחָא דְּעָלְתָא וְיָת כָּל דָּמָהּ יֵשׁוֹד ><><><><><><><><><><><><><><><><><><><><

Pūctiua chal.

נְסַךְ
כָּבַר שָׁבַק
עֲבַד כַּפַּד יְדַע
חוֹב אָתָא עֵז
סָמַךְ רֵאשׁ עֲלָה
נְסַב צְבַע עְתַן
דְּבַח אֲשַׁד עָדָה
כְּבֵד רָעָה

Interp̄. chal.

sanguinē eius effundet ad fundamentū altario holocausti. Et totū adipē ei⁹ adolebit in altari sicut adipē hostie sanctificationū. et p̄opiciabit pro eo sacerdos sup peccato eius: ꝛ dimittet ei. Si aūt vir vnus de populo terre peccauerit per ignorantiā: vt faciat cōtra vnū de p̄ceptis dñi qō nō decet fieri: ꝛ deliquerit. si notum fuerit ei peccatū suū in quo peccauit: adducet oblationē suā capā femināintegrā pro pctō suo qō peccauit. Imponetq; manū suā sup caput hostie q̄ elī pro pctō: ꝛ imolabit eam in loco holocausti. Tolletq; sacerdos de sanguine eius in digito suo: ꝛ ponet sup cornua altario holocausti: ꝛ totū sanguinē fundet ad fundamentū altario. et oēm adipē eius auferet: sicut auferꝝ adepo de hostia sctificationū: adolebitq; sacerdos in altari: vt susciptat cū bñplacito coꝝ dño. ꝛ pro picabit pro eo sacerdos: ꝛ dimittet ei. Et si de ouib⁹ adduxerit in oblationē pro pctō: femināintegrā offerat. ꝛ ponetq; manū suā sup caput victime pro pctō et immolabit eaꝝ p̄ expiatiōe in loco vbi imolatur holocaustū. Tolletq; sacerdos de sanguine victime que fit pro peccato in digito suo: ꝛ ponet sup cornua altario holocausti: ꝛ omnē sanguinem fundet ooooooooo

effundet iurta baſim altaris holocau
§.5.b τ §.co. ἐκχεεῖ πᾶς ἀπὸ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυ
ſti. τ oẽm cius adipẽ auferet: quẽad
τώσεως · καὶ πᾶν ἄντου τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρό
modũ aufertur adeps ouis de ſacrificio ſa
ωτηρίου τοῦ στέαρ προβάτου ἀπὸ θυσίας σω
lutaris: τ imponet illũ ſacerdos ſup alta
τηρίου, καὶ ἐπιθήσει ἄντο ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήρι
re ſup holocauſta dñi. τ ꝓpitiabit
ον ἐπὶ τὰ ὁλοκαυτώματα κυρίου · καὶ ἐξιλάσεται
pro eo ſacerdos pro pctõ: qũ peccauit:
περὶ ἄντου ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτεν,
τ dimittetur ei.
καὶ ἀφεθήσεται ἄντῳ. Ca. 5.

A Ἐὰν δὲ ἅτ aia peccauerit: τ audiuerit vocẽ iura
ψυχὴ δὲ ψυχὴ ἁμάρτῃ, καὶ ἀκούσῃ φωνὴν ἐρέ
mẽti: τ hic teſtis: vel vidit: vel cõſci⁹ fuit: ſi
σμοῦ, καὶ οὗτος μάρτυς, ἢ εἶδεν, ἢ συνειδυῖα, ἐὰν
nõ indicauerit:portabit pctm ſuũ. aut
μὴ ἀναγγείλῃ, λήψεται τὴν ἁμαρτίαν ἄντοῦ. ἢ ψυ
ma ꝙ tetigerit oẽm rem immũdã:
χὴ ἥτις ἐὰν ἅψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου,
ꝙ⁹ morticiniũ vel abeſtia occiſã immũdã: vel mortici
ἢ θνησιμαίου ἢ ἑρπετοῦ ἀκαθάρτου, ἢ τῶν θνησι
nia abominationũ immũdarũ: vel mor
μαίων βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ τῶν θνη
ticinia iumẽtoꝝ immũdoꝝ: vel tetigerit de im
σιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, ἢ ἅψηται ἀπὸ ὁπο
mũditia hõis: de ꝙi immũditia eius:
ἀκρασίας ἀνθρώπου, ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας ἄντοῦ,
quã ãgẽs polluꝰ fuerit:τ latuit ipm: poſt ãt
ἧς ἂν ἀφάνιστος μιανθῇ, καὶ λάθοι ἄντόν, μετὰ δὲ
hoc cognouit:τ errauerit aĩa: ꝙ iurauerit:ut
τοῦτο γνῷ, καὶ πλημμελήσῃ ἡ ψυχὴ, ἢ ἀπόμοσῃ, ὅλα
ſtinguẽs labijs ad malefaciẽdũ vel bñe faciẽ
ξιλλουσα τοῖς χείλεσι κακοποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆ
dum per ola ꝙ vtilẽrit hõ cũ iura
σαι κατὰ πᾶσα ἅτινα ἂν διορίσῃ ὁ ἄνθρωπος καθ' ὁρ
mẽto: τ latuerit eũ: τ iſte cognouerit:τ peccauerit vnã
κου, καὶ λάθῃ ἄντόν, καὶ οὗτος γνῷ, καὶ ἁμάρτῃ ἓν
B ꝙd de iſtis: τ dixerit pctm in quo
τι τούτων, καὶ ἐξαγορεύσῃ τὴν ἁμαρτίαν περὶ ἧς
peccauerit cõtra eũ: τ feret pro ꝺb⁹ veli
ἥμάρτηκεν κατ' ἄντῆς, καὶ ἐνέγκει περὶ ὧν ἐπλημμέλη
quit dño: pro pctõ qõ peccauit: femiñ
σεν τῷ κυρίῳ, περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτεν, θῆλυ
de ouib⁹ agnã vel capellã et capris
ἀπὸ τῶν προβάτων ἀμνάδα ἢ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν
pro pctõ. τ ꝓpitiabit pro eo ſacerdos
περὶ ἁμαρτίας · καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἄντοῦ ὁ ἱερεὺς
pro pctõ. τ relinq̃tur ei pec
περὶ τῆς ἁμαρτίας · καὶ ἀφεθήσεται ἄντῷ ἡ ἁμαρ
catũ. ſi ãt nõ potuerit manꝰ eiꝰ qõ ſatto ẽ ad
τία. ἐὰν δὲ μὴ ἰσχύσῃ ἡ χεὶρ ἄντοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς οο

לִיסוֹדָא דְמַדְבְּחָא׃ וְיָת כָּל תַּרְבֵּהּ יַעֲדֵי מִנֵּהּ וְיַסֵּק כְּתַרְבָּא תּוֹרָא אִיפְרָא מְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא
וְיַסֵּק כַּהֲנָא יָתְהוֹן לְמַדְבְּחָא עַל קוּרְבָּנַיָּא דַיְיָ׃ וְיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא עַל חוֹבְתֵּיהּ דְּחָב
וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ׃ Ca.v. וְאִינָשׁ אֲרֵי יְחוֹב וְיִשְׁתְּמַע קַל מוֹמֵי וְהוּא סָהִיד
אוֹ חָזֵא אוֹ יְדַע אִם לָא יְתֵי וְיִתְּבֵל חוֹבֵיהּ׃ אוֹ אִינָשׁ דְּיִקְרַב בְּכָל מְסָאֲבוּת מְסַאֲבָא אוֹ
בְּנִבְלַת חַיְתָא מְסַאֲבָא אוֹ בְּנִבְלַת בְּעִירָא מְסַאֲבָא אוֹ בְּנִבְלַת רְחֵישׁ מְסַאֲבָא וְיהֵא
מְרַחֲשֵׁיהּ וְהוּא מְסָאֲבָ וְחָבוּ וְאִתְכְּרִיבַת אִינָשָׁא בְּכָל סוּחֲתֵיהּ דְּיִסְתָּאֲבַ בַּהּ וְיהֵא
מְכַפָּא מְרַחֲשֵׁיהּ וְהוּא יְדַע וְחָבוּ אוֹ אִינָשׁ אֲרֵי יְמַיֵּם לְמַרְשָׁא מְנִפְקָן לְאַסְגָּאָא אוֹ
לְאוּטְבָא לְכָל דְּיִפְרַשׁ אִינָשָׁא מִנְּהוֹם וְיהֵא מְכַפָּא מְרַחֲשֵׁיהּ וְהוּא יְדַע וְחָב וְיִתָּא
מַאֲיִלֵּן וְיהֵי אֲרֵי חוֹב לְחַדָּא מִנְּהוֹן וְיִתְּבֵי יָת חֲבֵיהּ עֲלַהּ׃ וְיַיְתֵי יָת אֲשָׁמֵיהּ לְקֳדָם יְיָ עַל
חוֹבְתֵּיהּ דְּחָב נוּקְבָא מִן עָנָא אִם דְּעָנָא אִם דְּצִפִּירְתָּא אוֹ צְפִירַת עִזִּין לְחַטָּאתָא וְיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא
מֵחוֹבְתֵּיהּ וְאִם לָא תְּמְטֵי יְדֵיהּ

ad fundamentũ altaris. Et totũ adipẽ eius auferet: ſi cut ablatus eſt adeps arietis hoſtie ſanctificationũ. Adolebitq; ea ſacerdos in altari ſup oblationes dñi: et propiciabit pro eo ſacerdos pro peccato ſuo qõ pec cauit: τ dimittetur ei. Ca.5.

ET ſi hõ peccauerit τ audierit vocẽ adiurantis: τ ipſe fuerit teſtis aut vidit aut ſcius eſt: ſi nõ in dicauerit:portabit iniq̃tatẽ ſuã. Aut hõ qui tetigerit in oẽm rem immundã aut in cada uer beſtie immunde aut in cadauer iumẽti immundi aut ꝑ cadauer reptilis immũ di: τ fuerit celatũ ab eo: τ poſtea ipſe ſciuit q̃ peccauit: aut cum tetigerit immunditiã hoĩs iuxta oẽm immũditiã eius qua immũdus fit: τ fuerit celatũ ab eo: et poſtea ipſe ſcierit q̃ peccauit: aut hõ qui iurauerit ꝓferẽs labijs ſuis vt male faciat aut bene: iuxta oĩa que ꝓfert homo cum turamẽto: et ocultatũ fuerit: et poſtea ipſe ſcierit q̃ peccauit in vno ex his: con fitebitur peccatũ in quo peccauit: τ afferet ꝓ pecca to ſuo in cõſpectu dñi pro petõ ſuo quo peccauit femi nam de ouibus aut capram de capris: τ propiciabit pro eo ſacerdos τ pro peccato ſuo. Si autẽ non ſuffe cerit manus eius vt poſſit offerre οοοοοοοοοοοοο

Pritiua heb. | Ter.Heb. | Leui. | La.v.

דִּבֶּר יְהוָה וְהֵבִיא אֶת אַשְּׁמוֹ אֲשֶׁר
חָטָא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה שְׁנָה
לַיהוָה אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה׃
וְהֵבִיא אֹתָם אֶל הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב קרב
אֶת אֲשֶׁר לַחַטָּאת רִאשׁוֹנָה וּמָלַק
אֶת רֹאשׁוֹ מִמּוּל עָרְפּוֹ וְלֹא יַבְדִּיל׃ בדל
וְהִזָּה מִדַּם הַחַטָּאת עַל קִיר נזה
וְהַנִּשְׁאָר בַּדָּם יִמָּצֶה אֶל זנח שאר
יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ חַטָּאת הוּא׃ וְאֵת מצה יסד
הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה עֹלָה כַּמִּשְׁפָּט וְכִפֶּר עשה עשה שפט
עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
וְנִסְלַח לוֹ׃ וְאִם לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ סלח
לִשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ לִשְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה תור
וְהֵבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא
עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת לְחַטָּאת לֹא עשר איפה
יָשִׂים עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ שום נתן
לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הוּא׃ וֶהֱבִיאָהּ בוא
אֶל הַכֹּהֵן וְקָמַץ הַכֹּהֵן מְלֹא קמץ
קֻמְצוֹ אֶת אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר קטר
הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי יְהוָה חַטָּאת הִוא׃ וְכִפֶּר עָלָיו
הַכֹּהֵן עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ
וְהָיְתָה לַכֹּהֵן כַּמִּנְחָה׃ נחה דבר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ נפש כי
תִּמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מעל
מִקָּדְשֵׁי יְהוָה וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ

Pritiua chal.

שֶׂה תֹּאן
תְּרֵי אֲחָד עֲלָה
כָּרֵב מַלַּק רֹאשׁ
פָּרַשׁ דַּד דָּבַח
שָׁאַר מָצָה תָּנָה
עָבַד חֲזָא שָׁבַק
דָּבַק אֲתָא תּוּב
סְאָה שָׁוֵה נְתַן
מָטַן מָלָא דָּכָא
נָסַק כָּפַר הָוֵה
אֲמַר שָׁמַר שָׁלָה

Trãsla.B.Iero.

pecus: xofferat ooooooo
ooooooooooooooooooooooo
cduos turtures evel du-
os pullos columbarum
dño: vnũ pro pctõ: & alterum in holocaustũ:
dabitq; eos sacerdoti. Qui primum offerens
xpro peccato retorquebit ooooooooooooooooooo
bcaput eius ad pẽnulas ita vt collo adhereat: & nõ penitus abrũpatur:
& aspget de sãguie eius
parietem altaris. Quic-
qd ãt reliquũ fuerit: faci et distillare ad fũdamẽtũ eius: qa ꝑ pctõ est.
Alterũ vero holocaustũ adolebit vt fieri solet: rogabitq; ꝑ eo sacerdos & ꝑ pctõ eius: oo
& dimittetur ei. Et si
non quiuerit manus eius duos offerre turtures aut duos pullos co-
lumbarum: offeret pro
bpeccato suo ooooooooo
similecpartem ephi de cimam. Non oooooooo
bmittet in eam oleum
nec thuris aliqd impõet: quia pro peccato est.
tradetq; eam oooooooo
sacerdoti qui plenũ ex
ea pugillum hauriens
ooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
cremabit super altare ī
oooooooooooooooooooo
monimẽtũ eius qui ob tulerit: rogans pro illo & expians: reliquam ve
ro partem ipse ooooooooo
ooooooooooooooooooooo
habebit in mũere. Lo cutusq; est ooooooooo
dfis ad moysen dicẽs.
Aia si preuaricans ceri monias per errorem in his que domino sunt oo
sanctificata peccauerit:
offeret ꝑ delicto suo

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

ouem: feret pro pctõ suo: qõ peccauit: Deut. 18.c. Luc. 2.d.
πρόβατον, ἱσει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτ, ἧς ἥμαρτε,
duas turtures vel duos pullos columbaꝝ dño: vnũ
δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν τῷ κῷ, ἕνα
pro pctõ: & vnũ in holocaustũ. & feret ea
περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ ποιήσει ὁ
ad sacerdotẽ. & adducet sacerdos qõ pro
τὸν πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ προσάξει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁ
peccato suo. & retorquebit sacerdos ca-
μαρτίας πρῶτον. καὶ ἀποκλίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφα
put eius a ceruicibus: & nõ diuidet. &
λὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου, καὶ οὐ διελεῖ. καὶ
aspget de sanguine qui pro pctõ sup
ῥαντεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐπὶ
parietẽ altaris. at reliquũ san-
τὸν τοῖχον τοῦ θυσιαστηρίου. τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵ
guinis aspget. sup basim altaris.
ματος καταρραγήσεται ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρί
peccati est. & sedm faciet ho
ου. ἁμαρτίας γάρ ἐστι. καὶ τὸν δεύτερον ποιήσει ὁλο
locaustũ: vt decet. & ꝓpitiabit pro eo
καύστωμα, ὡς καθήκει. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ
sacerdos pro pctõ suo: qõ peccauit. & reli
ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτε. καὶ ἀφε
quetur ei. si ãt nõ inuenerit manꝰ eius par
θήσεται αὐτῷ. ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἱκα
turturũ: vel duos pullos colũbaꝝ: & feret
νος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, καὶ ἥσει
oblationẽ suã pro quo peccauit decimã ptẽ
τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ οὗ ἥμαρτε τὸ δέκατον τοῦ ἐφ
ephi similã pro pctõ. nõ effundet sup il-
φι σεμιδάλεως περὶ ἁμαρτίας. οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ
lud oleũ: neq; imponet sup illud incẽsum: quia pro
τὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον, ὅτι περὶ
peccato est. & feret illã ad sacerdotẽ. & ac-
ἁμαρτίας ἐστί. καὶ δώσει αὐτὴν πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ δέξε
cipiẽs ab ea sacerdos plenũ pugillũ suũ:
ται ὁ ἱερεὺς πλήρες τὸ δράγμα αὐτοῦ,
memoriale eius imponet sup altare in
τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ
holocaustis dño. pcti .n. est. &
τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῷ κῷ. ἁμαρτίας γάρ ἐστι. καὶ
ꝓpitiabit pro eo sacerdos ꝑ pctõ eius:
ἐξιλάσεται περὶ αὐτ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτ,
qõ peccauit ab vno hoꝝ. & dimittet ei.
ἧς ἥμαρτε ἀφ' ἑνὸς τούτων. καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. τὸ
at reliquũ erit sacerdoti: vt sacrificiũ si-
δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ, ὡς ἡ θυσία τῆς σεμι-
mile. & locutꝰ ẽ dño ad moysem: dicẽs: aia
δάλεως. καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν, λέγων, ψυχὴ
si latuerit eã oblitione: & peccauerit inuite de
ἐὰν λάθῃ αὐτὴν λήθη, καὶ ἁμάρτῃ ἀκουσίως ἀπὸ τῶν
sctis dñi: & feret ꝑ delicto suo
ἁγίων κυρίου, καὶ ἥσει τὴν πλημμελείας αὐτοῦ

Transla.Chal.

לְמִשְׁתַּיָּא שִׁיתָּא וַיְתֵי יָת אָשָׁמֵיהּ דְּתָרְכָא תַּרְתִּין שַׁפְנִינִין אוֹ תְרֵין בְּנֵי יוֹנָה קֳדָם יְיָ חַד
לְחַטָּאתָא וְחַד לַעֲלָתָא׃ וְיֵיתֵי יָתְהוֹן לְוָת כָּהֲנָא וְיִקְרֵיב יָת דִּי לְחַטָּאתָא קַדְמָיְתָא וְ
וְיִמְלוֹק יָת רֵישֵׁיהּ מִקֳּבֵל קְדָלֵיהּ וְלָא יַפְרֵישׁ׃ וְיִדֵּי מִדְּמָא דְחַטָּאתָא עַל כּוֹתֶל
מַדְבְּחָא וּדְיִשְׁתָּאֵר מִדְּמָא יִתְמְצֵי לְיִסּוֹדָא דְמַדְבְּחָא חַטָּאתָא הוּא׃ וְיָת תִּנְיָנָא יַעֲבֵד
עֲלָתָא כְּדִינָא וְיכַפַּר עֲלוֹהִי כָּהֲנָא מֵחוֹבְתֵּיהּ דְּחָבָ וְיִשְׁתְּבֵיק לֵיהּ׃ וְאִם לָא תַדְרֵיךְ יְדֵיהּ
לְתַרְתֵּין שַׁפְנִינִין אוֹ לִתְרֵין בְּנֵי יוֹנָ וְיֵיתֵי יָת קוּרְבָּנֵיהּ דְּחָבָ חַד מִן עַשְׂרָא סְאִין
סֻלְתָּא לְחַטָּאתָא לָא יְשַׁוֵּי עֲלַהּ מְשָׁחָא וְלָא יִתֵּן עֲלַהּ לְבוֹנְתָא אֲרֵי חַטָּאתָא
הִאוְיְיתֵיהּ לְוָת כָּהֲנָא וְיִקְמוֹץ כָּהֲנָא מִינַּהּ סְלֵי קוּמְצֵיהּ יָת אַדְכַּרְתֵּהּ וְיַסֵּק לְמַדְבְּחָא
עַל קוּרְבָּנַיָּא דַּייָ חַטָּאתָא הִיאוּ׃ וְיכַפַּר עֲלוֹהִי כָּהֲנָא עַל חוֹבְתֵּיהּ דְּחָבָ מֵאִילֵּין
וְיִשְׁתְּבֵיק לֵיהּ׃ וּתְהֵי לְכָהֲנָא כְּמִנְחָתָא וּסְלֵיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר וְאֵינָשׁ אֲרֵי יְשַׁקַּר
שְׁקַר וְיֵיחוֹב בְּשָׁלוּ מִקּוּדְשַׁיָּא דַּייָ וְיֵיתֵי יָת אָשָׁמֵיהּ

Interp.chal.

agnã: adducat pro delicto suo quo peccauit duos turtures aut duos filios colũbe coꝝ dño vnum pro pec-
cato & vnũ in holocaustũ: afferatq; eos ad sacerdotẽ. Et offerat primũ illuꝝ qui est pro peccato: & retorque
bit caput eius cõtra dorsum eius: & nõ diuidat. Et as
perget de sanguine hostie pro peccato super parietes altaris: & decurrere faciet quod reliquũ est de sangui
ne ad fundamentũ altaris: pro peccato est. Et alte
rum faciet holocaustũ sicut decet: & ꝓpitiabit pro eo
sacerdos pro pctõ suo quo peccauit: & dimittetur ei.
Et si nõ sufficerit manꝰ eius ad duos turtures aut ad
duos filios colũbe: offerat oblationẽ suã ꝑ pctõ suo
quo peccauit decimã partẽ trij satoꝝ similem pro pctõ.
Non ponet sup eam oleũ: neq; dabit super eã thus:
quia pro peccato est. Tradetq; eam sacerdoti: & tollet
ex ea sacerdos plenũ pugillum suum in monimentũ
eius: & adolebit in altari sup oblationes dñi: pro pctõ
enim est. ꝓpitiabitq; pro eo sacerdos pro pctõ suo
quo peccauit in vno ex his. Et dimittetur ei: & erit sa-
cerdoti sicut munꝰ. Locutusq; est dño cũ moyse dicẽs.
Iõ qui peccauerit fuerit ꝓpitiationẽ: & peccauerit p
ignoãtiã i his q̃ sctificata sũt dño: afferat ꝑ pctõ suo

Trāsla.Ebre.lxx.cū interp.latina.

vño arietē imaculatū ex ouibꝫ: ꝑcū τῷ κυρίῳ κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς argēti ficlorꝫ: ficlo sctō: pro quo ἀργυρίου σίκλων, τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ, περὶ οὗ ἐ= veliquit: τ qđ peccauit ve sctio sol= πλημμέλησεν, καὶ ὃ ἥμαρτεν ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀπο= uet τ dntā ptē apponet supꝫ illud. τ τίσει καὶ τὸ ἐπίστιμον προσθήσει ἐπ' αὐτό· καὶ vabit illud sacerdoti. τ sacerdos ꝓpitiabit pro δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ· καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξιλάσεται περὶ eo in ariete velicti. τ vimittet ἀυτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας· καὶ ἀφεθήσεται ei. τ aia q̄ peccauerit: τ fecerit vnū ve ἀυτῶν· καὶ ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτῃ, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ oibus mādatis dñi: q̄ nō opꝫ facere: τ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ nō cognouit: τ peccauerit: τ acceperit pctm οὐκ ἔγνω, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ λάβῃ τὸν ἁμαρτίαν suū: τ offeret arietē imaculatū ex ouibus: ꝑ= ἀυτοῦ, καὶ ἤσει κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τι cū argēti in pctm ad sacerdotē. τ ꝓ= μῆς ἀργυρίου εἰς πλημμέλειαν πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ ἐξι pitiabit pro eo sacerdos pro ignorātia ei⁹ λάσεται περὶ ἀυτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας ἀυ qm̄ ignorauit: τ ipe nō nouerat. τ vimittetur τοῦ, ὃς ἠγνόησεν, καὶ ἀυτὸς οὐκ ᾔδει· καὶ ἀφεθήσε ei. peccauit .n. pctm: iniqui= ται ἀυτῷ. ἐπλημμέλησε γὰρ πλημμέλειαν, πλημ tatē coā dño. μέλησιν ἔναντι κυρίου. C.6.

A ΘΕ locuꝰ ē dño ad moysen: dicēs: ani λάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ψυ ma q̄ peccauerit: τ cōtēnēs cōtēpserit man= χὴ ἐὰν ἁμάρτῃ, καὶ παρίδῃ παρίδησιν τοῦ ἐντο= data dñi: τ mēdax fuerit cōtra ꝓximū in de λὰς κυρίου, καὶ ψεύσηται πρὸς τὸν πλησίον ἐν πα posito: vel de societate: vel de rapina: vel le ραθήκῃ, ἢ περὶ κοινωνίας, ἢ περὶ ἁρπαγῆς, ἢ ἐὰν sit aliq̄d ꝓximū: vel inuenit pditū: τ δίκησί τι τὸν πλησίον, ἢ ὗρεν ἀπώλειαν, καὶ mēdiatur de eo: τ iurauerit iniuste de ψεύσηται περὶ ἀυτῆς, καὶ ὀμόσῃ ἀδίκως περὶ ἑ= vno ex oibꝰ: q̄ faciet hō: ita vt νὸς ἀπὸ ἁπάντων, ὧν ἂν ποιήσῃ ἄνθρωπος, ὥστε peccet i hijs: τ erit qñ peccauerit: ἁμαρτεῖν ἐν τούτοις, καὶ ἔσται ὅταν ἂν ἁμάρτῃ, τ deliquerit: τ reddat: rapinā: quā καὶ πλημμελήσῃ, καὶ ἀποδῷ τὸ ἅρπαγμα, ὃ ἥρ rapuit: vel offensam: quā offendit: vel depo πασεν, ἢ τὸ ἀδίκημα, ὃ ἠδίκησεν, ἢ τὴν παρα sitū: qđ creditū ē ei: vel pdicionē: quā θήκην, ἥτις παρετέθη ἀυτῷ, ἢ τὴν ἀπώλειαν, ἣν inuenit de oī re: ὗρεν ἀπὸ παντὸς πράγματος,

Trāsla.Chal.

לְקֻדָּם יְיָ דְּכַר שְׁלִים מִן עָנָא בְּפוּרְסָנֵיהּ כְּסַף סִלְעִין בְּסֶלַע קוּדְשָׁא לַאֲשָׁמָא: וְיָת חֲטָ מִן קוּדְשָׁא יְשַׁלֵּים וְיָת חוּמְשֵׁיהּ יוֹסֵף עֲלוֹהִי וְיִתֶּן יָתֵיהּ לְכָהֲנָא וְכָהֲנָא יְכַפַּר עֲלוֹהִי בְּדֵיכְרָא דְּאָשְׁמָא וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ: וְאִם אֵינָשׁ אֲרֵי יֵחוֹב וְיִתְעֲבֵד חַדָּא מִכָּל פִּקּוֹדַיָּא דַּיְיָ דְּלָא כְּשֵׁירִין לְאִתְעֲבָדָא וְלָא יְדַע וְחָב וְיִסְבֵּיל חוֹבֵיהּ: וְיֵיתֵי דְּכַר שְׁלִים מִן עָנָא בְּפוּרְסָנֵיהּ לַאֲשָׁמָא לְוָת כָּהֲנָא וְיִכַּפַּר עֲלוֹהִי כָּהֲנָא עַל שְׁלוּתֵיהּ דְּאִישְׁתְּלִי וְהוּא לָא יְדַע וְיִשְׁתְּבַק לֵיהּ: אֲשָׁמָא הוּא עַל חוֹבְתֵיהּ דְּחָב אֲשָׁמָא וְקָרֵיב קֳדָם יְיָ:

Ca.vj. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: אֵינָשׁ אֲרֵי יֵחוֹב וְיִסְגֵּר שִׁגְרָא בְּמָמוֹנָא אוֹ בְּשׁוּתָפוּת יָדָא אוֹ גְּזֵילָא אוֹ עָשַׁק יָת חַבְרֵיהּ: אוֹ אַשְׁכַּח אֲבִידְתָּא וְכַדִּיב בָּהּ וְאִישְׁתְּבַע עַל שְׁקָרָא עַל חַדָּא מִכָּל דְּיַעְבֵּד אֵינָשָׁא לְמֵיחַ בְּהוֹן וְיְהֵי אֲרֵי יֵחוֹב וְיֵחוֹב וְיִתֵּיב יָת גְּזֵילָא דְּגָזַל אוֹ יָת עוֹשְׁקָא דְּעָשַׁק אוֹ יָת פִּיקְדּוֹנָא דְּאִיתְפַּקֵּד לְוָתֵיהּ אוֹ יָת אֲבִידְתָּא דְּאַשְׁכַּח: אוֹ מִכֹּל

Trāsla.B.Hiero.

arietem immaculatum de gregibus. Qui emi potest duobus siclis iuxta pondus sanctuarii. Ipsumq; intulit damni restituet: & quintam partem ponet supra: tradens sacerdoti. qui rogabit pro eo offerens arietem: & dimittetur ei. Aia que peccauerit ignorātiā: Fecerit vnum ex his que domini lege prohibentur: & pcti rea itellexerit iniquitatē suā: offeret arietē imaculatū de gregib facerdoti iuxta mēsuram estimationēq; peccati: qui orabit pro eo: quia nesciens fecerit. & dimittetur ei. Quia per errorem deliquit in dño. Ca.6.

LOcutusq; est dñs dños moysē: dicēs. Aia que peccauerit: & contempto dño negauerit ꝓximo suo dpositū qđ fidei ei creditū fuerat: vel vi aliqd extorserit: aut calumniam fecerit: siue rem perditā inuenerit: & ificiās insup perieraverit: & quodlibet aliud ex pluribus fecerit in quibus solet peccare homines: & conuicta delicti reddet omnia que per fraudem voluit obtinere

Ter.Heb. Leui. Ca.vi. Prītiua heb.

לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לָאָשָׁם: וְאֶת אֲשֶׁר חָטָא מִן הַקֹּדֶשׁ יְשַׁלֵּם וְאֶת חֲמִישִׁתּוֹ יֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לַכֹּהֵן וְהַכֹּהֵן יְכַפֵּר עָלָיו בְּאֵיל הָאָשָׁם וְנִסְלַח לוֹ: וְאִם נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וְעָשְׂתָה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְלֹא יָדַע וְאָשֵׁם וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ: וְהֵבִיא אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לָאָשָׁם אֶל הַכֹּהֵן וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל שְׁגָגָתוֹ אֲשֶׁר שָׁגָג וְהוּא לֹא יָדַע וְנִסְלַח לוֹ: אָשָׁם הוּא אָשֹׁם הָיָה לַיהוָה: Cap.vi. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וּמָעֲלָה מַעַל בַּיהוָה וְכִחֵשׁ בַּעֲמִיתוֹ בִּפְקֻדּוֹן אוֹ בִתְשׂוּמֶת יָד אוֹ בְגָזֵל אוֹ עָשַׁק אֶת עֲמִיתוֹ: אוֹ מָצָא אֲבֵדָה וְכִחֵשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל שָׁקֶר עַל אַחַת מִכֹּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאָדָם לַחֲטֹא בָּהֶנָּה: וְהָיָה כִּי יֶחֱטָא וְאָשֵׁם וְהֵשִׁיב אֶת הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזָל אוֹ אֶת הָעֹשֶׁק אֲשֶׁר עָשָׁק אוֹ אֶת הַפִּקָּדוֹן אֲשֶׁר הָפְקַד אִתּוֹ אוֹ אֶת הָאֲבֵדָה אֲשֶׁר מָצָא: אוֹ מִכֹּל

Interp.chal.

cōā dño arietē integrū de oibus estimationis suoꝝ siclorū argenti in siclo sanctuarii pro delicto: τ id qđ peccauit in sancto restituet: τ dntām partē addet sup illud: τ dabit illud sacerdoti: τ sacerdos propiciabit pro eo in ariete q̄ offert pro delicto: dimittetur q; ei. Homo aūt qui peccauerit τ fecerit ꝓtra vnū ex oibus preceptis dñi qđ nō decet fieri: τ p ignorantiā peccauerit: suscipiet iniqtatē suā. τ afferet masculū integrū de oib; iuxta estimationē delicti ad sacerdotē: τ ꝓpiciabit ꝓ eo sacerdos ꝓ errore suo quo erranit: τ ipse ignorauit. vimitteturq; ei. Pro delicto enī est τ pro pctō suo quo ipe peccauit: ꝓ delicto offerat cōā dño.

LOcutusq; ē dño cū moyse dicēs. Dō qui Ca.6. peccauerit τ prevaricat fuerit cōā dño: τ mēti tuo fuerit cōtra ꝓximū suū in depositō aut cōmertio manus aut in rapina: aut vim fecerit ꝓximo suo: aut inuenit rem pditā τ negauit eam: τ iurauit falso sup vnū ex oibus q̄ facit hō vt peccet in eis. Eritq; qñ peccauerit τ deliquerit: restituat rapinā quā rapuit: aut violentiam quā intulit: aut depositū quo d cōmendatum fuit apud eum: aut rem perditā quā inuenit: aut quicquid ex omnibus

Prītiua chal.

עָוֹן חוֹב שֵׁלֶם יֹסֶף נָתַן שָׁגַג עָבַד פִּקּוֹד גְּזֵל חוֹב כָּרַב אָבַד חוֹב שָׁכַח שָׁבַע עָבַד שָׁכַח חוֹב הָוָה חָטָא חוֹב פָּקַד

Pictiua hebr. Ter. Hebr. Leui. Ca. vj.

אֲשֶׁר יִשְׁבַּע עָלָיו לַשָּׁקֶר וְשִׁלַּם אֹתוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִשְׁתָּיו יֹסֵף עָלָיו לַאֲשֶׁר הוּא לוֹ יִתְּנֶנּוּ בְּיוֹם אַשְׁמָתוֹ׃ וְאֶת אֲשָׁמוֹ יָבִיא לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם אֶל הַכֹּהֵן וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל אַחַת מִכֹּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לְאַשְׁמָה בָהּ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ צַו אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה עַד הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ׃ וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי בַד יִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֹלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ׃ וּפָשַׁט אֶת בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת הַדֶּשֶׁן אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל מָקוֹם טָהוֹר׃ וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבִעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים׃ אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה׃ וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה הַקְרֵב

Pictiua chal. Interp. chal.

שְׁלֹם רֹאשׁ יַסַּף נָתַן אֹתָהּ עָנָן כְּפַר שָׁבַק עֲבַד אָמַר עֲלָה נְסַךְ דְּבַח אֵשׁ יְהָוָה לְבַשׁ בֻּגַס פָּרַשׁ אָכַל שְׁוָה שָׁלַת נָפַק שְׁרָא קָרְבָּה זְפָה בָּעַר סְדַר עֲלָה נְסַךְ קָרֵב

quibus falso iurauit. Reddetq illud integrū: t quintam partem addet super illud: illi cui pertinet dabit illud in die delicti sui. Pro delicto autem suo afferat coram domino arietem integrū de ouibus iuxta estimationem delicti: tradatq eum sacerdoti. Et propiciabit pro eo sacerdos coram domino: t dimittetur ei pro vnoquoq ex omnibus que faciendo peccauit in eo. Locutusq est dominus cum moyse dicens. precipe aaron t filijs eius dicens. Hec est lex holocausti: quod holocaustū cremabitur in altari tota nocte vsq mane: t ignis altaris erit incēsus in eo. Vestieturq sacerdos vestimentis de byso: t femoralibus de byso vestietur super carnem suam: t separabit cineres quem exussit ignis holocausti super altare: t ponet eū in latere altaris. Spoliabiturq vestimētis suis: t vestietur alijs vestibus: educetq cinerem extra castra in loco mūdissimo. Ignis autem erit incensus in eo: dē altari: nunq extingetur: t incēdet in eo sacerdos ligna mane mane: t ordinabit super eo holocaustū. Adolebitq sup eo adipes hostie scificationū. Ignis semper erit ardens super altare: nunquā extinguetur. Et hec est lex muneris quod offerent

Trāsla.B.Diero.

oooooooooooooooooooooo
oooooooooooooooooooooo
integra: & quintā insit per partem domino cui damnum intulerat. Pro peccato autē suo offeret arietem immaculatum de grege: & dabit eum sacerdoti iuxta estimationē mēsurāq delicti: q rogabit pro eo coram domino: & dimittetur illi pro singulis q̄ faciendo peccauit. locutusq est dominus ad moysen dicens. Precipe aaron & filiis eius. Hec est lex holocausti. Cremabitur in altari tota nocte vsq mane. altaris ignis eodem altari erit. Vestietur tunica sacerdos & femi nalibus lineis: tolletq cineres quos vorans ignis exuffit: & ponens iuxta altare spoliabitur prioribus vestimentis: & indutisq aliis efferet eos extra castra in loco mundissimo. Ignis autem in altari semper ardebit: quem nutriet sacerdos subiiciens ligna mane p singulos dies: & impositō holocausto desuper adipes adolebit pacificorum. Ignis ē iste ppetuus: q nūq deficiet i altari. Hec ē lex sacrificii & libamentorum q̄ offerēt

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

quā iurauit pro ea iniuste: t soluet ipā: ou ὤμοσε πρὸς αὐτοῦ ἀδίκως, καὶ ἀποστήσει αὐτά, principale: t quintā ptē eius addet ἡ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπτιμον αὐτοῦ προσθήσει sup illō: cui est illi reddet q̄ die redarguit fuerit. ἐπ' αὐτό, τίνος ἐστὶν αὐτῷ ἀποδώσει ἐν ἡμέρᾳ ἐλεγχθῇ. t p pctō suo feret dño arietē im καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ οἴσει τῷ κυρίῳ κριὸν ἄ maculatū de ouibus: p̄cū: in qō peccamωμον ἀπὸ τῶν προβάτων, τιμῆς, εἰς ὃ ἐπλημμ uit. t ppitiabit pro eo sacerdos coā μέλησεν. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι dño. t dimittetur ei circa ems ab oīb q κυ. καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν fecit t peccauit in illo. t locut ē dño ἐποίησε καὶ ἐπλημμέλησεν ἐν αὐτῷ. καὶ ἐλάλησε κύ ad mosen: dicēs: p̄cipe aarō t filijs πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἔντειλαι τῷ ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς eius: dicēs: hec lex holocausti: hoc αὐτ, λέγων, οὗτος ὁ νόμος τῆς ὁλοκαυτώσεως, αὕτη holocausti in cōbustiōe eius in alta ἡ ὁλοκαύτωσις ἐπὶ τῆς καύσεως αὐτῆς ἐπὶ τῆ θυσια ri totā noctē vsq ad mane: t ignis al γείου ὅλην τὴν νύκτα ἕως πρωΐ, καὶ τὸ πῦρ τοῦ ἐν taris cremabitur in ipo: t nō extingue- σιαστηρίου καυθήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ οὐ σβεσθήσε tur. t induet sacerdos tunicā lineā: t femo- ται. καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦν, καὶ περὶ B ralē lineū induet circa corpus suū. t tol- σκελῆ λινοῦν ἐνδύσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ. καὶ ἀφε let reliquias: quas cōsumpserit ignis: λεῖ τὴν κατακάρπωσιν, ἣν κατανάλωσεν τὸ πῦρ, holocaustū ab altari. t appo- τὴν ὁλοκάρπωσιν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ θήσ net eas iuxta altare. t exuet σει αὐτὴν ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἐκδύσεται vestē suā: et induet vestē aliā. et edu στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην. καὶ ἐξοί cet reliquias extra castra in lo σει τὴν κατακάρπωσιν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τό cū mūdā. et ignis in altari accēdet πον καθαρόν. καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καυθήσεται sup eo: nō extinguet: et cōburet lign eo ἐπ' αὐτοῦ, οὐ σβεσθήσεται, καὶ καύσει ἐπ' αὐτοῦ sacerdos ligna mane mane: et accumulabit sup ὁ ἱερεὺς ξύλα τοπρωὶ πρωΐ, καὶ συμβάσει ἐπ' αὐ eo holocaustū. et imponet sup eo τοῦ τὴν ὁλοκάυτωσιν. καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτοῦ adipē salutaris: et ignis semp arde- τὸ στέαρ τοῦ σωτηρίου, καὶ πῦρ διαπαντὸς καυθήσε bit: sup altare nō extinguet. hec lex ται, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον οὐ σβεσθήσεται. οὗτος ὁ νό sacrificij: quod adducēt ipsis μος τῆς θυσίας, ἣν προσάξουσιν αὐτὴν οἱ

Transla.Chal.

וְהִשְׁתְּבַע עַלוֹהִי לְשִׁקְרָא וְיַשְׁלֵם יָתֵיהּ פְּרִישׁוּתֵיהּ וְחָמְשׁוֹהִי יוֹסֵף עַלוֹהִי לְדִילֵיהּ יְהַנִּינֵיהּ בְּיוֹמָא דְּחוֹבְתֵיהּ וְיַת אֲשָׁמֵיהּ יַיְתֵי לְקֳדָם יְיָ דְּכַר שְׁלִים מִן עָנָא בְּפוּרְסָנֵיהּ לְאַשְׁמָא לְוָת כָּהֲנָא וְיִכַּפַּר עֲלוֹהִי כָּהֲנָא קֳדָם יְיָ וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ עַל חַדָּא מִכֹּל דְּיַעְבֵּד לְמֵיתַב בֵּהּ וְאִתְגְּלֵי קֳדָם מֹשֶׁה לְמֵימָר וְיַת אַהֲרֹן וְיַת בְּנָטֵיהִי לְמֵימָר דָּא אוֹרַיְתָא דְּעֹלְתָא הִיא עֲלָתָא עַל קְטוֹרְתָּא עַל מַדְבְּחָא כָּל לֵילְיָא עַד צַפְרָא וְאִישַׁתָּא דְּמַדְבְּחָא תּוֹקַד בֵּהּ׃ וְיִלְבַּשׁ כָּהֲנָא לְבוּשִׁין דְּבוּץ וְיִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרֵיהּ וְיַפְרֵישׁ יַת קֵיטְמָא דְּיֵיכוּל אִישַׁתָּא יַת עֲלָתָא עַל מַדְבְּחָא וְיַשְׁוִינֵיהּ בְּסִטַר מַדְבְּחָא׃ וְיַשְׁלַח יַת לְבוּשׁוֹהִי וְיִלְבַּשׁ לְבוּשִׁין אָחֳרָנִין וְיַפֵּק יַת קִיטְמָא לְמִבְרָא לְאַתַר דְּכִי׃ וְאִישַׁתָּא עַל מַדְבְּחָא תְּהֵי יוֹקְדָא בֵּיהּ לָא תִיטְפֵּי וְיִבְעַר עֲלַהּ כָּהֲנָא אָעִין בְּצַפְרָא וְיִסְדַּר עֲלַהּ עֲלָתָא וְיַסֵּק עֲלַהּ תַּרְבֵּי נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא אִישָׁתָא תְּדִירָא תְּהֵי יוֹקְדָא עַל מַדְבְּחָא לָא תִטְפֵּי׃ וְדָא אוֹרַיְתָא דְּמִנְחָתָא דְּיַקְרִבוּן

Trãsla.Gre.Iux.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Leui. Ca.vi.	Pritiua heb.
filij aarõ corã dño coꝝ altari. τ	fílii aaron corã domío & cccccccccccccccccccccc	אֶת בְּנֵי אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה אֶל	פָּנֶה
υἱοῖ ἀαρὼν ἐνώπιον κυ̃ ἀπέναντι τ̃ θυσιαστηρίου. καὶ ἀ	coram altari. Tollet sa	פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְהֵרִים מִמֶּנּוּ בְּקֻמְצוֹ	רום
tollet ab eo pugillo de simila sacri	cerdos pugillum ccccccc	מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֵת כָּל	
ficij cũ oleo eiꝰ τ cũ oi thure	similꝫ que conſperſa eſt	הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר עַל הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר	
σίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτ̃ς καὶ σὺν παντὶ τῷ λιβάνῳ	oleo: & totum ccccccc	הַמִּזְבֵּחָה רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ לַיהוָה:	נוח זכר
eius exãtia in ſacrificio. τ tollet ſup al=	thus quod ſuper ſimi=	וְהַנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אַהֲרֹן	יתר
αὐτ̃ς τὰ ὑπολειφθέντα ἐπὶ τ̃ς θυσίας. καὶ ἀπολοῦσιν ἐπὶ τὸ θυ=	la eſt: adolebitq; illud cc	וּבָנָיו מַצּוֹת תֵּאָכֵל בְּמָקוֹם קָדֹשׁ	
tarj holocauſtũ odorẽ ſuauitatis: mẽoriale eiꝰ	in altari in monimẽtũ	בַּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ: לֹא	יצר
σιαστήριον κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας, μνημόσυνα αὐτ̃ς	odoris ſuauiſſimi dño.	תֵאָפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נְתַתִּי אֹתָהּ	אפה עתן
dño. at reliquã ab ea comedet aarõ τ	Reliquã aũt ptem ſimi=	מֵאִשַׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא כְּ	
τῶν κῶ. τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπ' αὐτ̃ς ἔδονται ἀαρὼν καὶ	le comedet aaron ccccc	חַטָּאת וְכָאָשָׁם: כָּל זָכָר בְּנֵי אַהֲרֹן	חטת כאשם זכר בנה
filij eiꝰ. azyma comedent in loco ſcõ: in atrio	cum filiis ſuis abſq; fer	יֹאכְלֶנָּה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם	
οἱ υἱοὶ αὐτ̃. ἄζυμα βρωθήσονται ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ἐν αὐλῇ	mento: & comedet ilo=	מֵאִשֵּׁי יְהוָה כֹּל אֲשֶׁר יִגַּע בָּהֶם	נגע
tabnaculi teſtimonij comedẽt eã. nõ coque=	co ſancto in atrio taber	יִקְדָּשׁ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה	קדש דבר
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτήν. οὐ πυφή	naculi. Ideo autem non	לֵאמֹר: זֶה קָרְבַּן אַהֲרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר	
tur fermẽtata. ptẽ ipaꝝ vedi ipſo	fermẽtabitur: qa pars	יַקְרִיבוּ לַיהוָה בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ	משח
σεται ἐζυμωμένη. μερὶς αὐτ̃ν δέδωκα αὐτοῖς	eius in dñi offertur incẽ	עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת מִנְחָה	עשר איפה
de holocauſtis dñi. ſctã ſctõꝝ ſit. ſi=	ſum. Sactum ſanctorũ	תָּמִיד מַחֲצִיתָהּ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתָהּ	תמד
ἁγιὰ τῶν καρπωμάτων κυρίου. ἅγια ἁγίων ἐστίν. ὡς	erit ccccccccccccccccc	בָּעֶרֶב: עַל מַחֲבַת בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה	חבת עשה
cut qõ pctõ: τ ſicut qõ delis=	ſicut p pctõ atq; delic=	מְרֻבֶּכֶת תָּבִיאֶנָּה תְּפִינֵי מִנְחַת	רבב בוא אפה
ωσὶ τὸ τ̃ς ἁμαρτίας, καὶ ὡσαύτως τὸ τ̃ς πλημμελεί=	cto. Mares tm̃ ſtirpis	פִּתִּים תַּקְרִיב רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:	פתת קרב טוב
cti. oẽ maſculinũ ſacerdotũ cõedẽt ipaꝝ. legitti=	aarõ comedẽt illã. Le=	וְהַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ תַּחְתָּיו מִבָּנָיו	
ας. πᾶν ἀρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται αὐτήν. νεμι=	gitimũ ac ſepiternũ erit	יַעֲשֶׂהָ אֹתָהּ חָק עוֹלָם לַיהוָה כְּ	
mũ ſẽpitnũ in gñatiõeo vrãꝝ ve holocau	in gñatiõibus vr̃is de ſa	כָּלִיל תֻּקְטָר: וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל	כלל קטר כלל
μοι αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἀπὸ τῶν καρπω=	crificiis dñi. Ois qte	תִּהְיֶה לֹא תֵאָכֵל: וַיְדַבֵּר יְהוָה	היה אכל
στῶ dñi. oio q tetigerit ab illo: ſan=	tigerit illa: ſanctificabis=	אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן	
μάτων κυρίου. πᾶς ὃς ἂν ἅψηται ἀπ' αὐτῶν, ἁγια	tur. Locutuſq; ẽ dñs ad	וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת	יצר
ctificabit. τ locut ẽ dño ad moyſen: dicẽs:	moyſen dicẽs. Hec eſt		

Trãsla.Chal.
יְתָה בְּנֵי אַהֲרֹן קֳדָם יְיָ לְקֻדָּם מַדְבְּחָא: וְיַפְרֵישׁ מִתַּמָּה בְּקוּמְצֵיהּ מִסָּלְתָּא דְמִנְחְתָּא
וּמִמִּשְׁחָהּ וְיָת כָּל לְבוֹנְתָּא דְּעַל מִנְחְתָּא, וְיַסֵּק לְסַדְּבְּתָא לְאִתְבַּדְּלָא בְּרַעֲוָא אַדְכָּרְתָּהּ
קֳדָם יְיָ: וּדְאִישְׁתָּאַר מִנַּהּ יֵיכְלוּן אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי פַּטִּיר תִּתְאֲכֵל בְּאַתְרָא קַדִּישָׁא, בְּדָרַת
מַשְׁכַּן זִמְנָא יֵיכְלוּנַהּ: לָא תִתְאֲפֵי חַמְצָא חֻלָּקְהוֹן יְהַבִית יָתַהּ מִקּוּרְבָּנַי, קֻדְשׁ קוּדְשִׁין
הִיא כְּחַטָּאתָא וּכְאַשְׁמָא: כָּל דְּכוּרָא מִבְּנֵי אַהֲרֹן יֵיכְלוּנַהּ, קְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן
מִקּוּרְבָּנַיָּא דַּייָ כָּל דְּיִקְרַב בְּהוֹן יִתְקַדַּשׁ: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: דֵּין קוּרְבָּנָא
דְּאַהֲרֹן וּבְנוֹהִי דְּיַקְרְבוּן קֳדָם יְיָ בְּיוֹמָא דְּרַבְיָ יָתֵיהּ, חַד מִן עַשְׂרָא סָאִין סוֹלְתָּא
מִנְחְתָּא תְּדִירָא, פַּלְגוּתָא בְּצַפְרָא וּפַלְגוּתָא בְּרַמְשָׁא: עַל מַרְחֲשָׁא בְּמִשְׁחָא תִּתְעֲבֵיד
רַבִּיכָא, תַּיְתֵיהּ תּוּפְנֵי מִנְחַת בִּיצּוּעִין תַּקְרֵב יָתַהּ אִתְבַּדְּלָא בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ: וְכָל מִנְחַת
כָּהֲנָא תִּתְכְּרֵבָא כֻּלָּהּ לָא תִתְאֲכֵל: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן וְעִם
בְּנוֹהִי לְמֵימָר דָּא אוֹרַיְתָא

Interp̃.chal.	Pritiua chal.
filij aaron in conſpectu domini coꝝ altari. Separa=	פָּרַשׁ
bitq; ex eo pugillo ſuo de ſimila muneris τ de oleo eiꝰ	נָסַק כְּבַל רָעָה
et totũ thus qõ eſt ſup munus: τ adolebit illud in alta	דְּכַר שָׁאַר אֲכַל
ri: vt memoriale eius ſuſcipiatur cum beneplacito co	חוֹר שְׁכַן אָפָה
ram dño. Quod autẽ reliquũ fuerit ex eo: comedent	קוֹם דּוֹר
aaron τ filij eius. Azymũ comedetur in loco ſancto:	קָרַב קֹדֶשׁ אָמַר
in atrio tabernaculi federis comedent illud. Non co=	רַבַּב סְאָה
quetur fermentatũ: partẽ enim eoꝝ dedi eis de obla=	שָׁרַת עֲבַד
tionibus meis. Sanctũ ſanctoꝝ erit: ſicut hoſtia q̃ fit	אָתָא אָפָה
pro petõ τ pro delicto. Oio maſculus de filijs aaron	רַבַּב נָסַק
comedet illud: legitimũ ſempiternũ erit in gñatiobus	הָוָה
veſtris de oblationib⁹ dñi. oio qui tetigerit illud: ſan=	
ctificabit. Locutuſq; eſt dño cuꝝ moyſe dicẽo. Hec eſt	
oblatio aaron τ filioꝝ eius: quã offerent coꝝ dño in	
die vnctionis ſue: decimã partẽ trium ſatoꝝ ſimile in	
munere ppetuo. dimidiã partẽ eius mane τ dimidiã	
ptẽ eiꝰ veſpi: in ſartagine cuꝝ oleo fiet tenera: offerat	
eã coctã: atq; i fruſta cõciſa offerat: vt ſuſciptã munꝰ	
cuꝝ beneplacito coꝝ dño. Sacerdos aũt de filijs ſuis	
qui vngendus eſt pro eo faciet illud: legitimũ ſempiter	
num erit coꝝ dño: totũ cremabitur. Oẽq; munus ſa	
cerdotis totũ cremabit: nõ comedatur. Locutuſq; eſt	
dño cum moyſe: dicens. Loquere cum aaron τ cuꝝ fi=	
lijs eius: dicens. Hec eſt lex	

Pstitua heb. | Ter. Heb. | Leui. Ca.vij. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

הַחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשָּׁחֵט חַטָּאת לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃ הָעֹלָה תִּשָּׁחֵט חַטָּאת לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃ הַכֹּהֵן הַמְחַטֵּא אֹתָהּ יֹאכְלֶנָּה בְּמָקוֹם קָדֹשׁ תֵּאָכֵל בַּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד׃ כָּל

'hostie pro peccato. ᵉ In loco ᶠvbi ᵍoffertur ooooo ʰholcaustum: ᶠimmolabitur ᵍcoram ʰ domino. ᶠSanctum ᵍsanctorū ᶠest. ᶠSacerdos ᵍ qui offert oo ᶠcomedet eā ᵍin loco ʰsancto ooooooooooooooooooo ⁱin atrio ᵉ tabernaculi.

כָּל אֲשֶׁר יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ וַאֲשֶׁר יִזֶּה מִדָּמָהּ עַל הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יִ֫ ז תֵּזֶה עָלָיו תְּכַבֵּס בְּמָקוֹם קָדֹשׁ׃ וְכְלִי חֶרֶשׂ אֲשֶׁר תְּבֻשַּׁל בּוֹ תִּשָּׁבֵר וְאִם בְּכְלִי נְחֹשֶׁת בֻּשְּׁלָה וּמֹרַק וְשֻׁטַּף בַּמָּיִם׃ כָּל זָכָר

ᵍQuicquid oooooooooo ᵉtetigerit ᶠcarnes eius ᵉ sā ctificabitur. ᶠSi oooooooo ᵍ de sanguine illius ʰ ve ᵉ stis ᶠ fuerit aſperſa: oooo ᶠlauabitur ᵍ in loco ʰ san cto. oooooooooooooooooo ᶠVas autē ʰfictile ᵉin quo ᵐcocta eſt oooooooooooo ᵉconfringetur. Quod ᶠſi ᵍvas eneum fuerit: oooo ᶠdefricabitur ᵍ, & lauabi ᵉ tur ᶠaqua ᶠ O is ᶠ maſculus ᵍde gñe ſacerdotali ʰ ve ᵉ ſcetur de carnibus eius: qa ᵇ ſctm ᶜ ſctō ᵈ x ᶜ eſt. ᵇ Ho ſtia em q ceditur p pctō. ᶜcuius ſanguis ᵏ infertur ᵐ i ⁿ tabernaculū ᵒ teſtimo nij ᵖ ad expiādū ᵍi ſactua rio: ᶠ nō ᵉ cōedetur ſed ᵈ cō buretur ᶠ igni. Ca.7.

וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא׃ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת הָאָשָׁם וְאֶת דָּמוֹ יִזְרֹק עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת כָּל חֶלְבּוֹ יַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת הָאַלְיָה וְאֶת הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת הַקָּרֶב׃ וְאֶת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל הַכְּסָלִים וְאֶת הַיֹּתֶרֶת עַל הַכָּבֵד עַל הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃ וְהִקְטִיר אֹתָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה לַיהוָה אָשָׁם

Ca.vii.

Ec quoq; ē ᵇ lex ᶜ ho ſtie p delicto. ᵉ Sctā ᶜ ſactorū ᶜ eſt. Idcirco ᶜ vbi ᶜ imolabitur ᶜ holocauſtū: ᵐ mactabitur & oooooooo ᵉ victima pro delicto. ᵍ ſā guis eius ᵉ per ooooooooo ᵍ gyrum ᶜ altaris ᶜ fūdetur. ooooooooooooooooooooooo ᵈ Offerent ᵇ ex ea ᵇ caudā ᶜ & ooooooooooooooooo ᶜ adipem ᵈ qui operit ᶜ vita lia: oooooooooooooooooo ᶜ duos ᵐ renunculos ᵉ & ᵉ pi guedinem ᵖ que oooooooo ᵈ iuxta ᶜ ilia eſt. oooooooooo ooooooooooooooooooo ˣ reticulum q̄ ʒ iecoris ᵈ cū ᵇ renunculis: ooooooooooo ᵉ & adolebit ᶜ ea ᶠ ſacerdos ooooooooooooooooooo ᵍ ſuper altare. ᵇ Incēſum eſt ᶜ domini ᵃ pro delicto.

Pstitua chal.

עָבַס חוֹבָא דְּתִתְעֲבַס עֲלָתָא תִּתְעֲבַס חַטָּאתָא קֳדָם יְיָ קוּדְשִׁין קוּדְשִׁין הִיא׃ בַּרְגִּא דְּמַכַּפַּר בְּדָמָהּ יֵתְיכֵלִנֵּהּ בַּאֲתַר מַדְּרַת מַשְׁכַּן זִמְנָא יִתְאֲכֵל כָּל דְּיִקְרַב בְּשָׂרָהּ יִתְקַדַּשׁ וְדִי יִדַּר מִן דְּמָהּ עַל לְבוּשׁ וְהִי דְּיִדֵּי עֲלֵהּ תִּתְחֲוַר בַּאֲתַר קַדִּישׁ׃ וְמָאן דְּחַסְפָּא דְּתִתְבְּשֵׁל בֵּיהּ יִתְבַּר וְאִם בְּמָנָא דִּנְחָשָׁא תִּתְבַּשֵּׁל וְיִתְמְרֵק וְיִשְׁתְּטֵף בְּמַיָּא׃ כָּל דְּטָרָא בְּכַהֲנַיָּא יִתְכּוֹל יַתְהּ קוּדְשִׁין הִיא׃ וְכָל חַטָּאתָא דִּי יִתְעַל מִדְּמָהּ לְמַשְׁכַּן זִמְנָא לְכַפָּרָא בְּקוּדְשָׁא לָא תִתְאֲכֵל בְּנוּרָא תִּתּוֹקַד׃

Ca.vij.

וְדָא אוֹרַיְתָא דַּאֲשָׁמָא קוּדְשִׁין הִיא׃ בַּאֲתַרָא דִּיִכְסוּן יָת עֲלָתָא יִכְסוּן יָת אֲשָׁמָא וְיָת דְּמֵיהּ יִזְרוֹק עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃ וְיָת כָּל תַּרְבֵּיהּ יְקָרֵיב מִינֵּיהּ יָת אַלְיְתָא וְיָת תַּרְבָּא דְּמְכַסֵּי יָת גַּוָּא׃ וְיָת תַּרְתֵּין כּוֹלְיָן וְיָת תַּרְבָּא דְּעֲלֵיהֶן דִּי עַל גִּסְסָיָא וְיָת חַצְרָא דְּעַל כּוֹלְיָתָא יְעַדִּינַּהּ׃ וְיִסַּק יַתְהוֹן כַּהֲנָא לְמַדְבְּחָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ אֲשָׁמָא

Interp. chal.

sacrificij pro petō: in loco vbi imolat holocaustū: imo labit hostia pro petō coā dño: sanctū sctōꝝ eſt. Sacer dos q̄ ppiciat in sanguine eius: comedet eam: in loco ſctō comedet in atrio tabernaculi federio. Qui q̄ tetī gerit carnē eius ſctificabit. et q̄ aſperſerit de ſanguī ne eius ſup veſtimēta ſua: illud qō fuerit aſperſum la uabit in loco ſctō. Vas aūt fictile in quo cocta eſt: cō fringet. Si aūt in vaſe eneo fuerit cocta defricabit ⁊ lauabit aq̄: oīs maſculus de ſacerdotib⁹ comedet illā: ſanctū ſctōꝝ eſt. Qui aūt hoſtia pro petō cui⁹ ſanguis infertur in tabernaculū federio ad expiandū in ſan ctuario: non comedetur: ſed igni cōburetur. Ca.7.

Ec hec eſt lex hoſtie pro delicto: ſanctū ſctōꝝ eſt. In loco vbi imolāt holocauſtū imolabūt hoſtiā p delicto: ſanguinē aūt eius ſpget p circuitū altaris. ⁊ totū adipē eius offeret ex ea: candā ⁊ adipē qui operit inteſtina ⁊ duos renes ⁊ adipē qui eſt ſup eos: qui eſt iuxta ilia ⁊ reticulū qō eſt ſup iecur cuꝝ renibus aufe rat eum. Et adolebit ea ſacerdos in altari in oblatio nes coram domino. pro delicto enim ooooooooooo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

peti: in loco vbi imolabūt holocau ſta: immolabit ⁊ qō peccati co rā dño: ſctā ſctōꝝ ſunt. ſacerdos offerēs illud: comedet illud: in loco ſctō comedet: in atrio tabnaculi teſtimonij. oīs q̄ tetigerit carnes illius: ſacrificabit. ⁊ cui aſperſum fuerit de ſanguine illi⁹: ſup veſtē q̄ aſperſa fuerit ſup illā: lauabit in loco ſctō. ⁊ vas te ſtcū vbi cocta fuerit i ipo: cōteretur. ſi āt in vaſe eneo cocta fuerit: defricabit illud: ⁊ la uabit aqua. oē maſculū in ſacerdotib⁹ comedet il lud. ſctā ſactōꝝ ſunt dño. ⁊ oīa q̄ pro peccato quoꝝ illatū fuerit de ſanguine coꝝ in tabnaculū teſtimonij: ad ppiandū in ſctuario: nō comedetur: in igne cōburetur.

Infra. 11. c. ⁊ 15. b.

οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. Ca.7.

Αὕτη hec lex arietis q̄ pro deli cto. ἡ ἐλικαύτωμα, σφάξουσι τὸν κριὸν τῆς πλημμελεί ας coā dño. ⁊ ſanguinē effundet iuxta baſim altaris in circuitu. ⁊ oēm adipē eius offeret ab eo: ⁊ lōbos ⁊ adipē operiētē inteſtina. ⁊ oēm adipē q̄ in inteſtinis: ⁊ duos reneꝝ: ⁊ adipē q̄ in illis q̄ ſup femora: ⁊ reticulū qō in iecore cū renib⁹: auferet ea. ⁊ offeret ea ſacerdos ſup altā re holocauſtū dño: pro delicto

A

Trāsla. Chal.

est. olo masculꝰ ex sacerdotibꝫ comedet ea: in
ἐστί. πᾶς ἄρσην ἐκ τῶν ἱερέων ἔδεται αὐτά, ἐν
loco sctõ comedet. sctã sctõꝝ sũt. sicut
τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται. ἅγια ἁγίων ἐστίν. ὡσαύτως
qđ ꝓ pctõ: sic ꝛ qđ veli
τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, οὕτως καὶ τὸ τῆς πλημ-
cti. lex vna illoꝝ. sacerdos qui ꝓpitia
μελείας. νόμος εἷς αὐτῶν. ὁ ἱερεὺς ὅστις ἐξιλά-
bit in eo: illi erit. ꝛ sacerdos offe-
σεται ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἔσται. καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσά-
rens holocaustũ hõis: pellis ho-
γων ὁλοκάρπωμα ἀνθρώπου, τὸ δέρμα τῆς ὁλο
locausti: qđ offert ille: ei erit.
καυτώσεως, ἃς προσφέρει αὐτός, αὐτῷ ἔσται.
ꝛ oĩe sacrificiũ qđ fiet in clibano:
καὶ πᾶσα θυσία ἥτις ποιηθήσεται ἐν κλιβάνῳ,
ꝛ oĩe qđ fiet in craticula: vel in
καὶ πᾶσα ἥτις ποιηθήσεται ἐπὶ χάρας, ἢ ἐπὶ
sartagine: sacerdotis ꝓfferentio illud:
τηγάνου, τοῦ ἱερέως τοῦ προσφέροντος αὐτά,
illius erit. ꝛ oĩe sacrificiũ ꝓparatũ in
αὐτοῦ ἔσται. καὶ πᾶσα θυσία ἀπαρτιουμένη ἐν
oleo: ꝛ nõ ꝓparatũ: oĩb⁹ filijs
ἐλαίῳ, καὶ μὴ ἀπαρτιουμένη, πᾶσι τοῖς υἱοῖς
aaron erit cuilibꝫ equũ. hec lex sacrificij
Aaρὼν ἔσται ἑκάστῳ ἴσον. οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας
pacificoꝝ: qđ offerẽt vno. si ꝺ pro
τῶν εἰρηνικῶν, ἣν προσοίσουσι τῷ κυρίῳ. ἐὰν μὲν προ-
laudatione obtulerit illud: ꝛ offeret in sacri
ὑπὲρ αἰνέσεως προσφέρῃ αὐτήν, καὶ προσοίσει ἐπὶ τῆς θυ-
ficio laudatiõis panes azymos ex simila
σίας τῆς αἰνέσεως ἄρτους ἀζύμους ἐκ σεμιδάλεως
ꝓparatos in oleo: ꝛ lagana azyma
ἀπαρτιουμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα δια-
lita in oleo: ꝛ similã cõsꝑ-
κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμέ-
sũ in oleo: in panib⁹ fermẽtatis offeret obla
να ἐν ἐλαίῳ, ἐπὶ ἄρτοις ζυμίταις προσοίσει τὸ δῶ
tionẽ suã in sacrificiũ laudatiõis salutaris ei⁹.
ρον αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαν αἰνέσεως σωτηρίου αὐτοῦ.
ꝛ adducet ab eo vnũ ab oĩb⁹ do
καὶ προσοίσει ἀπ' αὐτοῦ ἓν ἀπὸ πάντων τῶν δώ-
nio illi⁹: separationẽ vũo: sacerdoti effun-
ρων αὐτοῦ, ἀφαίρεμα κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ τῷ πρόσχέ
denti sanguinẽ salutaris: illi erit: ꝛ carnes sa
οντι τὸ αἷμα τοῦ σῴου, αὐτῷ ἔσται, καὶ τὰ κρέα ἐν
crificij laudis salutaris: illi erũt. ꝛ in qua die do
σίας αἰνέσεως σῴου, αὐτῷ ἔσται. καὶ ἐν ᾗ ἡμέρᾳ
nãtur: comedẽtur. nõ relinq̃nt ab illa
δωρεῖται, βρωθήσεται. οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτ
ad mane. ꝛ si votũ fuerit: vel voluntariũ sacrificauerit
εἰς πρωΐ. καὶ ἐὰν εὐχὴ ᾖ, ἢ ἑκούσιον θυσιάσῃ τὸ
donũ suũ: qua die obtulerit
δῶρον αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ προσάγῃ τὴν

הוא׃ כָּל דְּכוּרָא מִבַּהֲנַיָּא יֵיכְלִנַּהּ בְּאַתְרָא מַקְדְּשָׁא יִתְאֲכֵל קֻדְשֵׁי קֻדְשִׁין הוּא׃ וְחַטָּאתָא
דְּאָשַׁמָּא אוֹרַיְתָא חֲדָא לְהוֹן לְכָהֲנָא דְּיַכְפַּר בַּהּ יְהֵי׃ וְכָהֲנָא דְּמָקְרֵב יָת עֲלַת
גְּרָמֵשַׁהּ עֲלָתָא דְּיַקְרֵב לַכָּהֲנָא דִּילֵיהּ יְהֵי׃ וְכָל מִנְחָתָא דְּתִתְאֲפֵי בְּתַנּוּרָא וְכָל דְּיִתְעֲבֵד
בְּרַדְתָּא וְעַל מַסְרִיתָא לְכָהֲנָא דְּמָקְרֵב יָתַהּ דִּילֵיהּ תְּהֵי׃ וְכָל מִנְחָתָא דְּפִילָא מְשָׁחָא
וּדְלָא פִילָא לְכָל בְּנֵי אַהֲרֹן תְּהֵי גְּבַר כְּאָחוּהִי׃ וְדָא אוֹרַיְתָא דְּנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא דְּיַקְרְבוּן
קֳדָם יְיָ׃ אִם עַל דְּתוֹדְתָא יַקְרִיבִנַּהּ וְיַקְרֵב עַל נִכְסַת תּוֹדְתָא גְּרִיצָן פַּטִּירָן דְּפִילָן
מְמָשַׁח וְאִסְפִּוגִין פַּטִּירִין דְּמְשִׁיחִין מְמָשָׁח וְסוּלְתָא רַבְיָא גְּרִיצָן דְּפִילָן מְמָשָׁח׃ עַל
גְּרִיצָן דִּילְחֵם חַמִּירָא יַקְרִיב קוּרְבָּנֵיהּ עַל נִכְסַת תּוֹדַת קוּדְשׁוֹהִי׃ וְיַקְרֵב מִנֵּיהּ חַד מִכָּל
קוּרְבָּנָא אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ לְכָהֲנָא דְּיַזְרִיק יָת דַּם נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא דִּילֵיהּ יְהֵי׃ וּבְשַׂר
נִכְסַת תּוֹדַת קוּדְשׁוֹהִי בְּיוֹמָא דְּקָרְבָּנֵיהּ יִתְאֲכֵל לָא יַצְנַע מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא׃ וְאִם נִדָּר אוֹ
נִדְבָתָא נִכְסַת קוּרְבָּנֵיהּ בְּיוֹמָא דְּיַקְרֵב

m Omnis masculus de
sacerdotali genere eee
q in loco r sctõ e vescetur
his carnibus: quia sãctũ
sctõrum est. Sicut pro
pctõ offertur hostia: ita
& ꝑ dlicto. c Vtriusq; ho
stie lex vna erit. b Ad sa
cerdotẽ q eã obtulerit
ptinebit. a Sacerdos qui
offert holocausti victi-
mã: hẽ bit pellem eius.
eeeeeee eeeeeeeeeeeeeee
eeeeeeeeeeeee eeeeeeeee
r Et oĩ sacrificiũ simile
quod coquitur in cliba
no: & quicquid in crati
cula vel in sartagine pa-
paratur: eius erit sacer
dotis a quo offertur: si-
ue oleo conspersa siue
arida fuerint. Cunctis
filiis aaron mensura eq̃
per singulos diuidetur.
Hec est lex hostie pacifi
ficorum que eeeeeeeeee
offertur domio. Si ꝑ
gratiarum actione eee
oblatio fuerit: offerẽt
eeeeeeeeeeeeeeeeeeeee
panes abs; fermento
cõspersos oleo: & laga
na azyma vncta oleo.
coctamq; similam & eo
collyridas olei admix
tione conspersas eeeeeee
panes quoq; fermenta
tos eeeeeee eeeeeeeeeeee
cum hostia gratiarum
que immolatur pro pacifi
cis: ex quib⁹ vnus pro
eo eeeeeeeeeeeeeeeeeee
primitiis offertur dño
& erit sacerdotis eeeeee
qui fundet hostie sãgui
nem. Cuius eeeeeeeeeee
carnes eadem eeeeeee
eeeeeeeeeeee eeeeeeeeee
comedentur die: nec
remanebit eeeeeeeeeee
ex eis quicq̃ vsq; mane.
Si voto vel eeeeeeee
spõte quispiã obtulerit
hostiã: eadem similiter

הוּא׃ כָּל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים יֹאכְלֶנּוּ
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ יֵאָכֵל קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים הוּא׃ כַּחַטָּאת כָּאָשָׁם
תּוֹרָה אַחַת לָהֶם הַכֹּהֵן אֲשֶׁר
יְכַפֶּר בּוֹ לוֹ יִהְיֶה׃ וְהַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב
אֶת עֹלַת אִישׁ עוֹר הָעֹלָה
אֲשֶׁר הִקְרִיב לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה׃
וְכָל מִנְחָה אֲשֶׁר תֵּאָפֶה בַתַּנּוּר
וְכָל נַעֲשָׂה בַּמַּרְחֶשֶׁת וְעַל מַחֲבַת
לַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֹתָהּ לוֹ תִהְיֶה׃ וְכָל
מִנְחָה בְלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְחֲרֵבָה לְכָל
בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו׃
וְזֹאת תּוֹרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
יַקְרִיב לַיהוָה׃ אִם עַל תּוֹדָה
יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב עַל זֶבַח הַתּוֹדָה
חַלּוֹת מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי
מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת
מֻרְבֶּכֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן׃
עַל חַלֹּת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרִיב
קָרְבָּנוֹ עַל זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו׃
וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל
קָרְבָּן תְּרוּמָה לַיהוָה לַכֹּהֵן
הַזֹּרֵק אֶת דַּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה׃
וּבְשַׂר זֶבַח תּוֹדָת שְׁלָמָיו בְּיוֹם
קָרְבָּנוֹ יֵאָכֵל לֹא יַנִּיחַ
מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר׃ וְאִם נֶדֶר אוֹ
נְדָבָה זֶבַח קָרְבָּנוֹ בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ

est. Omnis masculus ex sacerdotibus comedet eam:
in loco sancto comedet: sanctũ sanctoꝝ est. Sicut ho-
stia q̃ offertur pro peccato sic erit hostia q̃ offerꝛ pro
delicto: lex vna erit eis. sacerdos qui ꝓpiciat cuiꝝ ea:
eius erit. Sacerdos aũt q̃ offert holocaustũ viri: pel
lis holocausti erit eius qui offert illud. Et omne mu
nus qđ coctur in clibano ꝛ omne qđ fit in craticula
et in sartagine ad sacerdotẽ qui offert illud ptinebit.
et oĩe munus cõspersum oleo ꝛ qđ nõ est cõspersum:
oĩbus filijs aaron erit: equaliter diuidaꝛ inter frẽs.
Et hec ẽ lex hostie sanctificationũ q̃ offerꝛ coꝝ dño.
Si pro gratiarũ actione obtulerit eã: offeret pro hostia
gratiarũ actionis placentas azymas cõspersas oleo:
et lagana azyma vncta oleo: ꝛ collyridas similes cons
persas oleo: cuiꝝ placẽtis panis fermẽtati offeret ob
lationem ex suam pro hostia gratiarũ actionis sanctifi-
cationũ eius: offeretq; ex ea vnũ ex oĩbꝫ oblatione se-
paratũ coꝝ dño: et illius sacerdotis erit qui aspersit
sanguinẽ hostie sanctificationũ. Caro aũt hostie gra
tiaꝝ actionis sanctificationũ eius eadẽ die qua offerꝛ
comedẽt: nõ remãebit ex ea quicq̃ vsq; mane. Si aũt
voto vel sponte obtulerit hostiã: eadẽ die qua offerꝛ

יֹאכְלֶנּוּ
קֹדֶשׁ
כָּאָשָׁם
כַּפֶּר בָּהּ יִהְיֶה לוֹ
עֹלַת אָבָה
עֹרֶת עֹלָה
נַעֲשָׂה
מִנְחָה
אָבָה תֵּאָפֶה
מִנְחָה
בָּלוּל
בְּנֵי
מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר
נֶדֶר אוֹ

יֵאָכֵל
כַּפֶּר בָּהּ יְהֵי
עֲלַת אָבָה
עֹרֶת עֲלָתָא דְּיַקְרֵב
עֲבַד שָׁרֵת יְהֵי
נַעֲבַד
מִנְחָתָא
אָבָה תִּתְאֲפֵי
מִנְחָתָא
פִּילָא
בְּנֵי
מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא
נֶדֶר אוֹ

Pritiua beb. | Ter. Heb. | Leui. Ca. vii.

אֶת זִבְחוֹ יֵאָכֵל וּמִפִּחֲרַת וְהַנּוֹתָר יָתֵר
מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל: וְהַנּוֹתָר מִבְּשַׂר
הַזֶּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ שָׁלִישׁ
יִשָּׂרֵף: וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר שָׂרַף
זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא רָצָה
יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ חָשַׁב פִּגֻּל
הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא: וְהַבָּשָׂר עָוֹן נָשָׂא
אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל טָמֵא לֹא יֵאָכֵל נָגַע
בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף וְהַבָּשָׂר כָּל טָהוֹר
יֹאכַל בָּשָׂר: וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל
בָּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה נָכְרַת
הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ: וְנֶפֶשׁ כִּי
תִגַּע בְּכָל טָמֵא בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ
בִּבְהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּכָל שֶׁקֶץ טָמֵא
וְאָכַל מִבְּשַׂר זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
מֵעַמֶּיהָ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה דִּבֶּר
לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר כָּל חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וְעֵז
לֹא תֹאכֵלוּ: וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב
טְרֵפָה יֵעָשֶׂה לְכָל מְלָאכָה וְאָכֹל לֹא עָשָׂה לַאֲכֹל
לֹא תֹאכְלֻהוּ: כִּי כָל אֹכֵל חֵלֶב מִן
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיב מִמֶּנָּה
אִשֶּׁה לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הָאֹכֶלֶת מֵעַמֶּיהָ: וְכָל דָּם לֹא

Pritiua chal. | Interp. chal.

הוֹשַׁאר hostia comedek: ⁊ in die quoq; crastina si qd remanserit ex ea comedek. Et qō remanserit de carne hostie in
יִתַּד die tertiā: igni cōburek. Si aūt comestū fuerit quicq; de carne hostie sctificationū in die tertia: nō erit in
רָעָה חָשַׁב רָתָק beneplacito neq; existimabit ei q offeret eam: abominabile erit: ⁊ homo qui comederit ex ea peccatū suscipiet. Caro aūt sanctificata q tetigerit ostie imundus: nō comedek: sed igni cōburek. Et q̄cūq; fuerit mūdus
אָכַל קֻבַּל סָאַב ad comedendū carnē sanctificatā: comedat carnē sanctificatā. Homo aūt q comederit carnē hostie sanctificationū q est coīa dño: ⁊ imunditia ei⁹ fuerit in eo: exterminabit hō ille de populo suo. Et hō qui tetigerit ostie imundū siue immūditiā holo: aut tumentū imundum: aut oēm abominationē immūdā: ⁊ comederit de carne hostie sctificationū q est coīa dño: exterminabit hō ille de pplo suo. ℣ ocutusq; est dño cū moyse dicēs. Loqre cū filijs israel dicēs. Oēm adipē bouis ⁊ agni ⁊ capre nō comedetis. adepo aūt cadauerto morticini ⁊ adepo alialio cōfracti a bestia fiet in oē opus: et nequaq; comedetis eū. qz olo q comederit adipē pecoris ex quo offert oblatio coīa dño: exterminabit homo qui comederit de populo suo. et oēm sanguinē nō

דָּבָר
דִּבֶּר
חֵלֶב
חֵלֶב
עָשָׂה לַאֲכֹל
אָכַל קֻבַּל
דָּם

Trāsla. B. Hiero.

sedetur c die. Sed b & si qd in crastinū remāserit: oo vesci licitum est. m Quic quid autem oooooooooo q tertius inuenerit p dies: r ignis oooooooooooooooo s absumet. t Si quis u d carnibus oooooooooooooooo victime a pacificorū b die c tertio c comederit: irrita fiet eius oblatio: b nec c proderit offerēti: quin potius quecunq; anima ooo oooooooooooooooooooooo tali se edulio cōtamina uerit: q puaricatiōis r rea erit. Caro q aliqd teti gerit imūdū: nō comedetur: sed cōburetur. i igni. Qui fuerit mūdus vescetur ex ea. Anima polluta que ederit oo de carnibus hostie pacificorū que oblata est domino: peribit ooooo oooooooooooooooooooooo de populis suis: & que oooooooooooooooooooooo tetigerit immūdiciam hominis vel oooooooooo iumenti siue omnis rei que polluere potest: oo & comederit de huiusce modi carnibus: ooooo interibit oooooooooooooo oooooooooooooooooooooo de populis suis. Locutusq; est dñs ad moyse dicens. Loquere filiis israel. ooooooooooooooooo Adipem ouis & bouis & capre oooooooooooooo nō comedetis. Adipē cadaueris morticini & eius aialis qd a bestia captū ē: habebitis in vsus. Si quis adipem oooooooooooo oooo ooooooo qui offerri debet in oo oooooooooo oooooooooo incensum domini comederit: peribit ooooo de populo suo. Sanguinem quoq; omnis ooo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

sacrificiū suū: comedetur ⁊ cras: ⁊ reliquum ex eo: ⁊ quod remanserit de carnibus sacrificii vsq; ad diē tertiū: in igni cōburetur. Si aūt cōedēdo cōederit de carnibus die tertio: nō acceptabit offerēti illud: nō cōnumerabit ei pollutio est. at alia: q̄ comederit ab eo: pctm portabit. ⁊ carnes q̄cūq; tetigerit olo immūdi: nō cōedētur. in ignē cōburētur. olo mūdus cōedet carnes. at alia q̄ comederit de carnibus sacrificii salutaris: qō est dño: ⁊ immūditia ei⁹ in eo: exterminabit alia illa de pplo suo. ⁊ alia: q̄ tetigerit omne ex tou laou autou. kai h psuchē, hētis an phagē apo tōn krewn tēs thusias tou swtēriou, o estin kuriō, kai hē akaqarsia ei⁹ in eo: exterminabit alia illa de pplo suo. ⁊ alia: q̄ tetigerit omne rem immūdā: vel de immūditia hominis: vel de quadrupedū immūdo: vel de omni abominatiōe immūde: ⁊ cōederit de carnib⁹ sacrificij pacificoꝝ: qō est dño: peribit alia illa de pplo suo. ⁊ locutus ē dño ad moysen: dicēs: loqre filijs israel: dicēs: oēm adipē bouis ⁊ ouium ⁊ capraꝝ nō comedetis. ⁊ adepo morticini ⁊ adepo alialio cōfracti a bestia fiet in oē opus: ⁊ comestione nō comedet. q: olo comedēs adipē de iumētis: quoꝝ offeret ab illis holocaustū dño: peribit alia illa de pplo suo. oēm sanguinē nō

Trāsla. Chal.

ת וְנִסְתַּיָּה יִתְאֲכֵל וּבְיוֹמָא דְּבָתַר דֵּין וּדְאִישְׁתָּאַר מִבְּשַׂר נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא
וְנִסְתַּיָּא בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה בְּנוּרָא יִתּוֹקַד וְאִם אִיתַּאֲכָלָא יִתְאֲכֵל מִבְּשַׂר נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא
בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה לָא יְהֵי לְרַעֲוָא דֵּי מְקָרֵב יָתֵיהּ לָא יִתְחַשֵּׁב לֵיהּ מְרָחַק יְהֵי וְאֵינָשׁ
דְּיֵכוֹל מִנְּהוֹן יְהֵי חוֹבֵיהּ יְקַבֵּל וּבְשַׂר קוּדְשָׁא דְּיִקְרַב בְּכָל מְסָאַב לָא יִתְאֲכֵל בְּנוּרָא יִתּוֹקַד
וּבְשַׂר קוּדְשָׁא כָּל דְּיִדְכֵּי לְקוּדְשָׁא יֵיכוֹל בְּשַׂר קוּדְשָׁא וְאֵינָשׁ דְּיֵכוֹל בִּשְׂרָא מִנִּכְסַת
קוּדְשַׁיָּא דִּי קֻדָּם יְיָ וְסוֹאֲבֵיהּ עֲלוֹהִי וְיִשְׁתֵּצֵי אֵינָשָׁא הַהוּא מֵעַמָּיהּ: וְאֵינָשׁ אֲרֵי יִקְרַב
בְּכָל מְסָאַב בְּסַאֲבַת אֵינָשָׁא אוֹ בִּבְעִירָא מְסָאֲבָא אוֹ בְּכָל שָׁקֵץ מְסָאַב וְיֵכוֹל מִבְּשַׂר נִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא דִּי קֻדָּם יְיָ וְיִשְׁתֵּצֵי אֵינָשָׁא הַהוּא מֵעַמָּיהּ: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר:
מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר כָּל תַּרְבָּ תּוֹר וְאִמַּר וְעֵז לָא תֵיכְלוּן: וְתַרְבָּ נְבִילָא וְתַרְבָּ
תְּבִירָא יִתְעֲבֵד לְכָל עִיבִידְתָּא וּמֵיכַל לָא תֵיכְלוּנֵיהּ: אֲרֵי כָּל דְּיֵכוֹל תַּרְבָּא מִן בְּעִירָא
דְּיַקְרֵב מִינַּהּ קוּרְבָּנָא קֻדָּם יְיָ וְיִשְׁתֵּצֵי אֵינַשָּׁא דְּיֵכוֹל מֵעַמָּיהּ: וְכָל דְּמָא לָא

Trãsla. Grc. lxx. cũ interp. latina.

comedetis in oi hitatiõe vra de qs fumẽ
ἐδεσθε ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν ἀπό τε τῶν κτη
tio τ de auib⁹. oio aia q̃ cõederit
τῶν καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν· πᾶσα ψυχὴ ἣ ἂν φάγῃ
sãguinẽ: peribit aia illa de pplo
αἷμα, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐ
suo. τ locut⁹ ẽ dño ad moysem: dicẽs: lo
τῆς· καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λά
quere filiõ ifrael: dicẽs: q̃ obtulerit sacri
λησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, λέγων, ὁ προσφέρων θυ
ficiũ pacificoꝝ suoꝝ dño: feret do
σίαν τῶν εἰρηνικῶν αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, οἴσει τὸ δῶ
nũ suũ dño: de sacrificio salu=
ρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτη
taris ei⁹. manus eius offerent obla=
ρίου αὐτοῦ· αἱ χεῖρες αὐτοῦ προσοίσουσι τὰ καρ
tiones dño. adipẽ q̃ in pectusculo:
πώματα τῷ κυρίῳ· τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τοῦ στηθίου,
τ reticulũ qs in iecore offeret ip=
καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος προσάξει σὺ
sa: vt iponat domũ coꝛã dño. ſet tol
τά, ὥστε ἐπιθεῖναι δόμα ἔναντι κυρίου· καὶ ἀνεῖ
let sacerdos adipẽ sup altare. τ erit
σει ὁ ἱερεὺς τὸ στέαρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔσται
pectusculũ aaron τ filiõ eius. τ bra=
τὸ στῆθος ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ τὸν βρα
chiũ dextrũ dabitis sepationẽ sacerdoti de
χίονα τὸν δεξιὸν δώσετε ἀφαίρεμα τῷ ἱερεῖ ἀπὸ
sacrificijs salutaris vri. q̃ obtulerit
τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν· ὁ προσφέρων τὸ
sãguinẽ salutaris τ adipẽ de filiõ aarõ:
αἷμα τοῦ σωτηρίου καὶ τὸ στέαρ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀαρών,
illi erit bachius dextrũ in pte. nã pe
αὐτῶν ἔσται ὁ βραχίων ὁ δεξιὸς ἐν μερίδι· τὸ γὰρ στη
ctusculũ impositionis τ brachiũ se=
θύσιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαι
parationis: accepi a filiõ ifrael de
ρέματος, ἔλαβον παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν
sacrificijs salutaris vri: τ dedi illa aarõ
θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὰ ἀαρὼν
sacerdoti: τ filiõ eius: legitimũ a
τῷ ἱερεῖ, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, νόμιμον παρὰ τῶν
filiõ ifrael. hec vnctio aaron: τ vnctio fili
υἱῶν ἰσραήλ. αὕτη ἡ χρῖσις ἀαρών, καὶ ἡ χρῖσις τῶν υἱῶν
orũ ei⁹ de oblatiõibus dñi: in qua
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου, ἐν ᾗ
die applicauit illos vt sacerdotio fũgerẽtur do
ἡμέρᾳ προσήγαγεν αὐτοὺς τοῦ ἱερατεύειν κυ=
mino. sicut ꝓcepit dñs dare illis qua
ρίῳ· καθότι ἐνετείλατο κύριος δοῦναι αὐτοῖς ἣ ἡ
die vnxit illos de filiõs ifrael: legitimũ
μέρᾳ ἐχρισεν αὐτοὺς παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, νόμιμον
sẽpiternũ in gnatiõibꝰ eoꝝ. hec lex
αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. οὗτος ὁ νόμος

Transla. Chal.

תֵּיכְלוּן כָּל מוֹתְבָנַיכוֹן לְשׁוּפָא וְלִבְזִירָא׃ כָּל אֵינָשׁ דְּיֵיכוּל כָּל דְּמָא וְיִשְׁתְּצֵי אֵינָשָׁא
הַהוּא מֵעַמֵּיהּ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר וְתִמְרֵי
יָת נִכְסַת קוּדְשׁוֹהִי כְּדֵם יְיָ תֵּיתֵי יָת קוּרְבָּנֵיהּ כְּדֵם יְיָ מְנִכְסַת קוּדְשׁוֹהִי וְדִלְהִי יְתֵיב
יָת קוּרְבָּנֵיהּ דְּיֵיתֵי יָת תַּרְבָּא עַל חֲדֵיָא יְתֵינֵיהּ יָת חֲדֵיָא לְאַרְמָא יְהֵא חֲדֵיָא לְאַהֲרֹן
וְלִבְנוֹהִי׃ וְיִסֵּק כָּהֲנָא יָת תַּרְבָּא לְמַדְבְּחָא וְיְהֵא חֲדֵיָא לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי׃ וְיָת שׁוֹקָא דְּסָיְיָא
תִּתְּנוּן צְפְרָשׁ וְתָא לְכָהֲנָא מְנִכְסַת קוּדְשֵׁיכוֹן׃ דְּתְמַרֵּיב יָת דַּם נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא וְיָת
תַּרְבָּא מִבְּנֵי אַהֲרֹן הוּא יְהֵא לֵיהּ שׁוֹקָא דְּיַמִּינָא לְחוּלָק׃ אֲבִי יָת חֲדֵיָא דַּאֲרָמוּתָא יָת
שׁוֹקָא דְּאַפְרָשׁ וְתָא וְסֵירֵית מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְנִכְסַת קוּדְשֵׁיהוֹן וְיָהֲבִית יָתְהוֹן לְאַהֲרֹן
כָּהֲנָא וְלִבְנוֹהִי לְקְיָם עָלַם מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ דָּא אוֹרָנוּת אֲהֲרֹן וְרִבְוּת בְּנוֹהִי מִקּוּרְבָּנַיָּא
דַּייָ בְּיוֹמָא דְּיַקְרִבִּנוּן לְשַׁמָּשָׁא קֳדָם יְיָ׃ דְּפַקֵּיד יְיָ לְמִתַּן לְהוֹן בְּיוֹמָא דְּבַי
מְתַּן מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְיָם עָלַם לְדָרֵיהוֹן׃ דָּא אוֹרַיְתָא

Trãsla. B. Hiero.

ᵒaĩalis ᵍnon ˢsumetis in ci
bo tam ᶜde auibus q̃ ccc
ᵒde pecoribus. ᶜOis ᵍani
ma ᵃque ᵇederit ccccccc
ᵇsanguinẽ: ˡpibit ccccccc
ccccc ccccccccccccccccc
ᵒde populis suis. ᶠLocu=
tusq; est ᵍdñs ᶜad ᵃmoyse
ᶜdicens. ᵉloquere ᶜfiliis ˢif
rael ccccccccccccccccccc
ᵃdicens. ᵇQui offert ᵇvi=
ctimam ᶜpacificorum cc
ᶜdño: ᵉofferat simul &cc
ccccccccccccccccccccc
ˡsacrificiũ. i. libamẽta ei⁹
ᵒTenebit ᵐmanibus ccccc
ᵉadipẽ hostie ccccccccc
ᵐ&ᵉpectusculũ. Cũq; am
boᵒoblata ᶜdño cõsecra=
uerit: ᶜtradet sacerdoti:
quiᵃadolebit ccccccccc
ccccccccccc ccccccccc
ᵇadipẽ ˡsuper altare: ᵐpe=
ctusculum autem ᵐerit
ᵒaaron ᶠ& filiorum eius.
ᶜArmus ᵍquoq; ᵒ dexter
ᶜd' pacificorũ hostiis ᶜce
det in ᵐprimitias ˣ sacer=
dotis. ᵃQui obtulerit ᶜsã
guinem ccccccccccccccc
ᶠ&ᵉadipem ᶠfiliorum ᵇaa
ron: ccccccccccccccccc
ˡipseᵇhẽbit & ᵈarmũ ᵐdex
trũ ᵐin portiõe sua. ᵍPe=
ctusculũ ᵒenim ᶜeleuatio
nis ᵒ& ᵉarmum ccccccc
ᵐseparationis ˢtuli ᶜa' fili
isᵉisrael ccccccccccccc
ᵇde hostiis ᶜeorum pacifi
cis: ᵒ& dedi ccccccccccc
ᶜaaron ᶠsacerdoti ᵇ& filiis
eius ˡin lege ᵇperpetua cc
ˡab omni populo ᵐisrael.
ᵒHec est ᵉvnctio ccccccc
ᵍaaron ᶜ& ᵒfiliorum eius
ᶜin cerimoniis ᵃdomini:
ˣdie quo ᶜobtulit ᶜeos ccc
moyses ᵉvt sacerdotio fũ
gerentur: &ᶜ que ᵇprece=
pit ᵒeis ᶜdari ᶜdominus cc
ᶜa ᵐfiliis ᵉisrael ccccccccc
ccccccccccccccccccccc
ᵒreligiõe ᶠppetua ᵍi gna=
tionibus suis. ᶜIsta ᵉlex

Ter. Heb. Leui. Ca. vii.

תֹּאכְלוּ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לָעוֹף
וְלַבְּהֵמָה׃ כָּל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל
כָּל דָּם וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
מֵעַמֶּיהָ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר הַמַּקְרִיב אֶת זֶבַח שַׁלְמָיו
לַיהוָה יָבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ לַיהוָה
מִזֶּבַח שַׁלְמָיו׃ יָדָיו תָּבִיאֶנָּה אֶת
אִשֵּׁי יְהוָה אֶת הַחֵלֶב עַל הֶחָזֶה
יְבִיאֶנּוּ אֶת הֶחָזֶה לְהָנִיף אֹתוֹ
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן
אֶת הַחֵלֶב הַמִּזְבֵּחָה וְהָיָה הֶחָזֶה
לְאַהֲרֹן וְלִבְנָיו׃ וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין
תִּתְּנוּ תְרוּמָה לַכֹּהֵן מִזִּבְחֵי
שַׁלְמֵיכֶם׃ הַמַּקְרִיב אֶת דַּם
הַשֶּׁלֶם וְאֶת הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן
לוֹ תִהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמָנָה׃ כִּי
אֶת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֶת שׁוֹק
הַתְּרוּמָה לָקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם וָאֶתְּנָה אֹתָם
לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחָק עוֹלָם
מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ זֹאת מִשְׁחַת
אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה
בְּיוֹם הַקְרִיב אֹתָם לְכַהֵן לַיהוָה
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם
מָשְׁחוֹ אֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
חָקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם׃ זֹאת הַתּוֹרָה

Interp. chal.

comedetis in oĩbus habitatiõibus vr̃is tam de auib⁹ ᵍ de pecoribus. Qis homo q̃ comederit oẽm sangui
nẽ: exterminabit hõ ille de populo suo. Locutusq; est dño cum moyse dicẽs. Loq̃re cuꝫ filiꝭ ifrael dicens.
Qui offert victimã sanctificationũ eius coram dño: afferat oblationẽ suã coꝛã dño de hostia sanctificatio
nũ eius. Manus eius afferãt oblationes dñi: adipẽ cum pectusculo afferat: vt eleuet pectusculũ eleuatio
ne coꝛã dño. Et adolebit sacerdos adipẽ in altari: erit q̃ pectusculũ aarõ τ filiꝭ eius. armũ quoq; dexterus
dabitis ꝓ primitijs sacerdoti de hostia sanctificatio
nũ vestraꝝ. Qui obtulerit sanguinẽ hostie sanctifica
tionũ τ adipẽ de filiꝭ aaron: ipsius erit armus dex
ter in portiõe suã. quia pectusculũ eleuationis τ ar
mum seperationis tuli a filiꝭ ifrael de hostia pacifi
coruꝫ suoꝝ: τ dedi ea aaron sacerdoti τ filiꝭ eius pa
cto sempiterno a filiꝭ ifrael. Hec est vnctio aaron et
vnctio filioꝝ eius de oblationibus dñi: in die qua ob
tulerũt eos vt ministrarent coram dño. Que precepit
dominꝰ dari eis a filiꝭ ifrael in die qua vnxerũt eos
fedre sempiterno in generatiõibus suis. Hec est lex

Ꝑtitiua. heb.

אָכַל יָשַׁב

טא

טוף
פָּנָה פָּטַר
זָבַח

יָמִין
נָתַן רוּם

הָיָה

נָתַן

עָלָם

דּוּר יָרֵה

Ꝑtitiua chal.

תָּבַב
קָרַב
אָתָא
חָדָה רוּם
נְסַךְ דָּבַח הָוָה
נָטַן פָּרַשׁ
פָּנָה הָוָה רוּם

קוּם רָבַב
נָתַן רָבַב
דּוּר

Pátfua beb. | Ter. Heb. Leui. Ca. viii. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Grc. lxx. cũ interp. latina.

לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם
וְלַמִּלּוּאִים וְלֶזֶבַח הַשְּׁלָמִים: אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי
בְּיוֹם צַוֹּתוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְהַקְרִיב אֶת קָרְבְּנֵיהֶם לַיהוָה
בְּמִדְבַּר סִינָי: וַיִּדַּבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת
אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו אִתּוֹ וְאֶת
הַבְּגָדִים וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
וְאֶת פַּר הַחַטָּאת וְאֵת שְׁנֵי
הָאֵילִים וְאֵת סַל הַמַּצּוֹת: וְאֶת כָּל
הָעֵדָה הַקְהֵל אֶל פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה אֶל
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל
הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
לַעֲשׂוֹת: וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת אַהֲרֹן
וְאֶת בָּנָיו וַיִּרְחַץ אֹתָם בַּמָּיִם:

Cap. viii.

וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הַכֻּתֹּנֶת וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ
בָּאַבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ אֶת הַמְּעִיל
וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הָאֵפֹד וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ
בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד וַיֶּאְפֹּד לוֹ: וַיָּשֶׂם
עָלָיו אֶת הַחֹשֶׁן וַיִּתֵּן
אֶל הַחֹשֶׁן אֶת הָאוּרִים וְאֶת
הַתֻּמִּים: וַיָּשֶׂם אֶת הַמִּצְנֶפֶת
עַל רֹאשׁוֹ וַיָּשֶׂם עַל הַמִּצְנֶפֶת
אֶל מוּל פָּנָיו אֶת צִיץ הַזָּהָב

Pátfua chal. | Interp. chal.

עֹלָה holocausti & manería & sacrificii pro peccato & pro delicto: et oblationum & hostie sanctificationum: quam precepit dominus moysi in monte sinai: in die qua mandauit filijs israel vt offerent oblationes suas coram domino in deserto sinai. Ca. 8.

דִּבֶּר אֲמַר LOcutusq; est dño cum moyse dicens. Applica aaron & filios eius cum eo & vestes & olcum vnctionis & vitulũ pro peccato & duos arietes & canistrũ azymorum. Omnẽq; cetum congega ad ostium tabernaculi federis. Fecitq; moyses sicut preceperat ei dominus. Et congregatus est cetus ad ostium tabernaculi federis. Dixitq; moyses congregationi. Iste est sermo quem iussit dominus fieri. Applicauitq; moyses aaron & filios eius: & lauauit eos aqua: & posuit super eum tunicam. et accinxit eum balteo. & induit eum pallio: & posuit super eum superhumerale: & accinxit eum balteo superhumeralio: ornauitq; eum in eo. Et posuit super eum rationale: & posuit in rationale vrim & thumim. Et posuit cidarim super caput eius: & super cidarim contra faciem eius posuit laminam auream ooooo ooo ooo ooooooooo ooo ooo

רַבַּע כִּכַּר שֶׁשׁ כֶּבֶשׁ עֲבַד סָאתַא כְּתֹן רָמַן לָבַשׁ תָּמַן מִצְנֶפֶת תֻּמִּים צְנַף

holocaustũ & sacrificiũ p peccato & p cõsecratiõe & pacificorũ victimis: quã cõstituit dñs moysi in monte synai quando mandauit filijs israel vt offerent oblationes suas domino in deserto synai. Ca. 8.

LOcutusq; est dñs ad moysẽ: dicens. Tolle aaron cum filiis suis: vestesq; eorũ & vnctionis oleum: vitulum pro peccato: duos arietes: canistrum cũ azymis: & congregatam oĩ turbam ante fores tabernaculi: ait. Iste est sermo quẽ iussit dominus fieri. Statimq; obtulit aaron & filios eius. Cũq; lauisset eos: vestiuit pontificem subucula linea ac cingens eum balteo: & induens eũ tunica hyacinthina: & desup humerale imposuit. quod astringẽs cingulo aptauit rationali: & in quo erat doctrina & veritas. Cidari quoq; texit caput: & super eamo contra frontem posuit laminam auream ooooo

Trãsla. Grc. lxx. cũ interp. latina.

holocaustoꝝ: & sacrificij: & pro peccatoꝝ: et delicto: et consecratione: et sacrificio salutario: sicut precepit dominus moysi in monte sinai: qua die precepit filijs israel: offerre dona sua coram dño in deserto sinai.

Ca. 8.

ET locutus est dñs ad moysen: dicẽs: accipe aaron & filios eius: et vestes: et oleum vnctionis: et vitulũ pro peccato: et duos arietes: et canistrũ azymorum: et omnẽ cetũ congrega ad hostiũ tabernaculi testimonij. & fecit moyses sicut precepit ei dñs. & cõgregauit cetũ ad hostiũ tabernaculi testimonij et stetit cetus ad hostiũ tabernaculi testimonij. & ait moyses cetui: hoc est verbũ: quod precepit dñs facere. et adduxit moyses aaron: & filios eius: & lauit eos aqua. et induit eũ tunicã: et cinxit eũ zonã: et vestiuit eum tunicã: & imposuit sup eũ ephumerale: et pcinxit illũ cingulo ephumeralis: & astrinxit illũ in eo: et imposuit sup eũ rõnale: et imposuit sup rõnale manifestationẽ & veritatẽ: et imposuit mitrã sup caput eius: et imposuit sup mitrã ante faciem eius laminã auream

Transla. Chal.

לַעֲלָתָא וּלְמִנְחָתָא וּלְחַטָּאתָא וּלְאַשְׁמָתָא וּלְקוּרְבָּנַיָּא וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא: דְּפַקִּיד יְיָ יָת
מֹשֶׁה בְּטוּרָא דְּסִינַי בְּיוֹמָא דְּפַקֵּד וְתֵימַר יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְקָרָבָא יָת קוּרְבָּנַיהוֹן קֳדָם יְיָ
בְּמַדְבְּרָא דְּסִינַי: Ca. viii. וּפַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: קָרֵיב יָת
אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי עִימֵיהּ וְיָת לְבוּשַׁיָּא וְיָת מַשְׁחָא דְּרְבוּתָא וְיָת תּוֹרָא דְּחַטָּאתָא וְיָת
תְּרֵין דְּכְרִין וְיָת סַלָּא דְּפַטִּירַיָּא: וְיָת כָּל כְּנִישְׁתָּא כְּנוֹשׁ לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא: וְעַבַד
מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ וְאִתְכְּנִשַׁת כְּנִישְׁתָּא לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא: וַאֲמַר מֹשֶׁה
לִכְנִשְׁתָּא דֵּין פִּתְגָמָא דְּפַקִּיד יְיָ לְמֶעְבַּד: וְקָרֵיב מֹשֶׁה יָת אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי וְאַסְחִי
יָתְהוֹן בְּמַיָּא: וְיָהַב עֲלוֹהִי יָת כֻּתָּנְתָּא וְזָרִיז יָתֵיהּ בְּהֶמְיָנָא וְאַלְבֵּישׁ יָתֵיהּ יָת מְעִילָא
וְיָהַב עֲלוֹהִי יָת אֵיפּוֹדָא וְזָרִיז יָתֵיהּ בְּהֶמְיַן אֵיפּוֹדָא וְאַתְקִין לֵיהּ בֵּיהּ: וְשַׁוִּי עֲלוֹהִי
יָת חוֹשְׁנָא וְיָהַב בְּחוֹשְׁנָא יָת אוּרַיָּא וְיָת תּוּמַיָּא: וְשַׁוִּי יָת מִצְנַפְתָּא עַל רֵישֵׁיהּ וְשַׁוִּי
עַל מִצְנַפְתָּא לָקָבֵל אַפּוֹהִי יָת צִיצָא דְּדַהֲבָא

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Leui. Ca.viii.	Pritiua.heb.
cõsecratã sctãz: quẽadmodũ ꝓcepit dñs	[a]consecratam in[f]sctifica	: נָזֶר [f]הַקֹּדֶשׁ [g]כַּאֲשֶׁר [f]צִוָּה [e] יְהוָה	
ὸ καθηγιασμένον ἅγιον, ὃν τρόπον συνέταξε κς̃ τῶ	tione:[f]sicut[g]precepat[b]ei	[a]אֶת[e]מֹשֶׁה: [d] וַיִּקַּח [e] מֹשֶׁה [a] אֶת [b] שֶׁמֶן	[b]לָקַח
moysi. τ accepit moyseo de oleo vnctionis:	[a]domínus. [b]Tulit & [b]vn	[a]הַמִּשְׁחָה [g]וַיִּמְשַׁח [a]אֶת[a]הַמִּשְׁכָּן [m]וְאֵת	[g]מָשַׁח [a]שָׁכַן
μωυσῆ· καὶ ἔλαβε μωυσῆς ἐκ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως,	ctionis[a]oleum: quo ooo	[a]כָּל [a]אֲשֶׁר [a]בּוֹ [g] וַיְקַדֵּשׁ [a]אֹתָם: [a] וַיַּז	[a]קָדַשׁ [a]נָזַר
τ vnxit tabernaculũ τ oĩa vasa eius: τ	'liniuit[f]tabernaculũ[m]cũ	[a]מִמֶּנּוּ [a]עַל [a]הַמִּזְבֵּחַ [a]שֶׁבַע [a]פְּעָמִים	[a]זָבַח
καὶ ἔχρισε τὴν σκηνὴ καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ	oooooooooooooooooooooo	[a]וַיִּמְשַׁח [a]אֶת[a]הַמִּזְבֵּחַ [a]וְאֶת [a]כָּל [a]כֵּלָיו	[a]כָּלָה
ἡγίασεν αὐτήν· καὶ ἔρραναν ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον	[n]oi supellectili sua. [q]Cũ	[a]וְאֶת[a]הַכִּיֹּר [a]וְאֶת[a]כַּנּוֹ [m]לְקַדְּשָׁם: [m]וַיִּצֹק	[a]כּוֹן
septies. τ vnxit altare: τ sctificauit il	[q]q sanctificans [a]aspersiſ	[a]מִשֶּׁמֶן [a]הַמִּשְׁחָה [a]עַל [a]רֹאשׁ [a]אַהֲרֹן	
ἑπτάκις· καὶ ἔχρισε τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἡγίασεν αὐ	set[f]altare[f]septem[f]vicib[a]	[a]וַיִּמְשַׁח [a]אֹתוֹ [a]לְקַדְּשׁוֹ: [a]וַיִּקְרַב [a]מֹשֶׁה	[a]קָרַב
lud: τ oĩa vasa eĩ[a]: τ peluim: τ	oooooooooooo oooooooooooo	[a]אֶת [a]בְּנֵי [a]אַהֲרֹן [a] וַיַּלְבִּשֵׁם [a] כָּתֳנֹת	[a]חָגַר
τὸ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆ, καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ	[a]vnxit[b]illud[b]& [c]omnia	[a]וַיַּחְגֹּר [a]אֹתָם [a]אַבְנֵט [a] וַיַּחֲבֹשׁ [a]לָהֶם	[a]חָבַשׁ
basim eius sctificare illa. τ effudit moy	[c]vasa eius: oooooooooooo	[a]מִגְבָּעֹת [a]כַּאֲשֶׁר [a]צִוָּה [a] יְהוָה [a] אֶת	[a]גִּבַּע
τὴν βάσιν αὐτοῦ ἁγιάσαι αὐτά· καὶ ἐπέχεεν μωυ	[b]labrũq[f]cũ[b]basi sua[f]san	[a]מֹשֶׁה: [a] וַיִּקַּח [a]מֹשֶׁה [a]אֶת [a]הַשֶּׁמֶן [a]וְאֶת	[a]נָשָׂא
seo de oleo vnctiõis sup caput aa	ctificauit[a]oleo. Q d[a]fun	[a]הַדָּם [a]אֲשֶׁר [a]עַל [a]הַמִּזְבֵּחַ [a]וַיִּזְרֹק	[a]סָבַב
σῆς ἐκ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἀαρ	dens[a]super[a]caput[f]aarõ:	[a]מִשֶּׁמֶן [a]הַמִּשְׁחָה [a]עַל [a]רֹאשׁ [f]אַהֲרֹן	
ron. τ vnxit illũ: τ sctificauit illũ. τ addu	oooooooooooooooooooooo	[a]וַיִּמְשַׁח [a]אֹתוֹ [a]לְקַדְּשׁוֹ: [f]וַיַּקְרֵב [a]מֹשֶׁה	[f]קָרַב
ρὼν· καὶ ἔχρισεν αὐτόν, καὶ ἡγίασεν αὐτόν· καὶ προσή	[a]vnxit[f]eũ[a]& cõsecrauit.	[a]אֶת [a]בְּנֵי [a]אַהֲרֹן [a] וַיַּלְבִּשֵׁם [a] כָּתֳנֹת	[a]כָּתַנְת
γαγε μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν, καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς χι	[a]Filios quoq; eius[f]obla	[a]וַיַּחְגֹּר [a]אֹתָם [a]אַבְנֵט [a] וַיַּחֲבֹשׁ [a]לָהֶם	[a]חָבַשׁ
τῶνας: τ cinxit eos zonis: τ circũposuit illis	tos[c]vestiuit[a]tunicis li	[a]מִגְבָּעֹת [a]כַּאֲשֶׁר [a]צִוָּה [a] יְהוָה [a] אֶת	[a]גִּבַּע
τιάρας, καὶ ἔζωσεν αὐτοὺς ζώναις, καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς	neis: oooooooooo oooooooo	[a]מֹשֶׁה: [a] וַיִּקַּח [a]מֹשֶׁה [a]אֶת [a]הַשֶּׁמֶן [a]וְאֶת	[a]נָשָׂא
cidares: sicut ꝓcepit dñs moysi. τ attu	[c]& cinxit[a]balteis: [b]im	[a]הַדָּם [a]אֲשֶׁר [a]עַל [a]הַמִּזְבֵּחַ [a]וַיִּזְרֹק	[a]סָבַב
κίδαρεις, καθάπερ συνέταξε κς̃ τῶ μωυσῆ· καὶ προσή	posuitq; oooooooooooo	[a]מִשֶּׁמֶן [a]הַמִּשְׁחָה [a]עַל [a]רֹאשׁ [a]אַהֲרֹן	
C lit vitulũ q̃ pro ꝑcõ. τ imposuit	[a]mitras[f]vt[m]iufferat[a]do	[a]וַיִּמְשַׁח [a]אֹתוֹ [a]לְקַדְּשׁוֹ: [a]וַיִּקְרַב [a]מֹשֶׁה	[a]קָרַב
γαγε τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας· καὶ ἐπέθηκεν	minus. oooooooooooooo	[a]אֶת [a]בְּנֵי [a]אַהֲרֹן [a] וַיִּסְמְכוּ [a]אַהֲרֹן [a]וּבָנָיו [a]אֶת [a]יְדֵיהֶם [a]עַל	[a]סָמַךְ
aaron et filij eĩ[a] manus suas sup ca	[q]Obtulit &[a]vitulũ[f]pro	[a]רֹאשׁ [a]פַּר [a]הַחַטָּאת: [a] וַיִּשְׁחָט: [a] וַיִּקַּח	[a]שָׁחַט
ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφα	peccato. oooooooooooo	[a]מֹשֶׁה [a]אֶת [a]הַדָּם [a] וַיִּתֵּן [m]עַל [a] קַרְנוֹת	[a]קֶרֶן
put vituli ꝑcti: et imolauit cũ. et	[q]Cũq; [b]sup [c]caput eius	[a]הַמִּזְבֵּחַ [a]סָבִיב [a]בְּאֶצְבָּעוֹ [a]וַיְחַטֵּא [a]אֶת	[a]סָבַב [a]צָבָא [a]חָטָא
λὸν μόσχου τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἔσφαξεν αὐτόν· καὶ	[a]posuiſſet[f]aarõ[f]& filii e	[a]הַמִּזְבֵּחַ [a]וְאֶת [a]הַדָּם [a]יָצַק [a]אֶל [a]יְסוֹד	[a]יָסַד
accepit moyseo de sanguine: et imposuit sup	ius[a]manus suas: oooooo	[a]הַמִּזְבֵּחַ [a] וַיְקַדְּשֵׁהוּ [a]לְכַפֵּר [a]עָלָיו:	
ἔλαβε μωυσῆς ἐκ τοῦ αἵματος, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ	oooooooooooooooooooooo	[a]וַיִּקַּח [a]אֶת[a]כָּל[a]הַחֵלֶב[a]אֲשֶׁר[a]עַל[m]הַקֶּרֶב	
cornua altario in circuitu digito suo: et	[f]imolauit eũ[f]hauriẽs [b]ſã	[a]וְאֵת ° יֹתֶרֶת [a] הַכָּבֵד [a] וְאֵת [a] שְׁתֵּי	[a]שָׁנָה
κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ, καὶ	guinẽ:[f]& tacto[a]digito[f]te	[a]הַכְּלָיֹת [a]וְאֶת[a]חֶלְבֶּהֶן [a] וַיַּקְטֵר [a]מֹשֶׁה	[a]כְּלָה [a]קָטַר
μᾶδαυit altare. et sanguinẽ effudit sup	tigit[a]cornua[a]altaris [a]p	[a]הַמִּזְבֵּחָה: [a]וְאֶת[a]הַפָּר [a]וְאֶת[a]עֹרוֹ [a]וְאֶת	[a]שׂר
ἐκαθάρισε τὸ θυσιαστήριον· καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν	gyrum. [f]Quo[f]expiato	[a]בְּשָׂרוֹ [a]וְאֶת [a] פִּרְשׁוֹ [a]שָׂרַף [a] בָּאֵשׁ	[a]בָּאַשׁ
basim altaris: et sctificauit illud: ad ꝓpi	[f]& sctificato:[f]fudit reli	[a]מִחוּץ [m]לַמַּחֲנֶה [a] כַּאֲשֶׁר [a]צִוָּה [a]יְהוָה	[m]מָחוּץ
βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἡγίασεν αὐτό, τοῦ ἐξιλάσα	quum[f]sanguinẽ'ad[a]fun	[a]אֶת[a]מֹשֶׁה: [a] וַיִּקְרַב [a]אֶת[a]אֵיל[a]הָעֹלָה	
σθαι ἐπ' αὐτοῦ· καὶ ἔλαβε μωυσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ	damenta[b]eius. oooooooo	[a]וַיִּסְמְכוּ [a]אַהֲרֹן [a]וּבָנָיו [a]אֶת [a]יְדֵיהֶם [a]עַל	
inteſtinis: et reticulũ q̃s in iecore: et	oooooooo ooo oooooooooo		
τῶν ἐντὸς ἀδίων, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ	[a]Adipem vero [a] qui erat		
vtroſq; renes: et adipẽ q̃ in ipſis: et	[a]super[m]vitalia oooooooo		
ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ	[a]&[a]reticulũ[a]iecoris[f]du		
obtulit moyseo sup altare. et vitulũ: et pel	osq; oooooooooooooo		
ἀνήνεγκε μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ τὸν μόσχον, καὶ τὸν βύρ	[a]renunculos[f]cum[a]arui		
lem eius: et carneo eius: et fimũ eius cõbus	nulis suis[f]adoleuit oooo		
σας αὐτοῦ, καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ, καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ κατέκαυ	[f]super altare: [b]vitulũ [c]cũ		
sit igne extra caſtra: sicut ꝓcepit dñs	[a]pelle[c]& oooooooooooo		
συνέταξε τῷ μωυσῆ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος	[f]carnibus[a]& [b]fimo[f]cre		
moyſi. et attulit moyseo arietẽ q̃ ad holocau	mans oooooooooooooo		
τῶ μωυσῆ· καὶ προσήγαγε μωυσῆς τὸν κριὸν τὸν εἰς ὁλοκαύτω	[f]extra[m]caſtra:[a]ſicut[a]pre		
ſum. et imposuit aarõ et filij eĩ[a] manus suas sup	ceperat[a]dominus. oooo		
μα· καὶ ἐπέθηκεν ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ	[a]Obtulit &[a]arietem[f]in		
	holocauſtum. [b]Super cu		
	ius[f]caput[f]cũ impoſuiſ		
	ſent[f]aaron[a]& filii ei[a][f]ma		

Transla.Chal.

בְּלִילָא דְקוּדְשָׁא כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה: וּנְסִיב מֹשֶׁה יָת מִשְׁחָא דְרְבוּתָא וְיָת
מַשְׁכְּנָא וְיָת כָּל דְּנָיהּ וְקַדִּישׁ יָתְהוֹן: וְאַדֵּי מְרַשֵׁשׁ עַל מַדְבְּחָא שְׁבַע זִמְנִין וְרַשֵׁי יָת מַדְבְּחָא
וְיָת כָּל מָנּוֹהִי וְיָת כִּיּוֹרָא וְיָת כֵּרְסֵיהּ לְקַדָּשׁוּתְהוֹן: וְאָרִיק מִמִּשְׁחָא עַל רֵישׁ
אַהֲרֹן וְרַבִּי יָתֵיהּ לְקַדָּשׁוּתֵיהּ: וְקָרֵיב מֹשֶׁה יָת בְּנֵי אַהֲרֹן וְאַלְבֵּשׁ יָתְהוֹן כִּיתוֹנִין וְזָרֵי
יָתְהוֹן רְמָיְנִין וְאַתְקִין לְהוֹן כּוֹבָעִין כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה: וְקָרֵיב יָת תּוֹרָא לְחַטָּאתָא
וְסְמַךְ אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יָת יְדֵיהוֹן עַל רֵישׁ תּוֹרָא לְחַטָּאתָא: וּנְכַסִים וּנְסִיב מֹשֶׁה יָת דְּמָא
וִירַהֵב עַל קַרְנָת מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר בְּאֶצְבְּעֵיהּ וְדַכִּי יָת מַדְבְּחָא וְיָת דְּמָא אֲרֵיק
לְיסוֹדָא דְמַדְבְּחָא וְקַדְּשֵׁיהּ לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי: וּנְסִיב יָת כָּל תַּרְבָּא דְעַל נַוָּא וְיָת יַתְרָא
כַּבְדָּא וְיָת תַּרְתֵּין כּוּלְיָן וְיָת תַּרְבֵּיהֶן וְאַסֵּק מֹשֶׁה לְמַדְבְּחָא: וְיָת תּוֹרָא וְיָת מַשְׁכֵּיהּ
וְיָת בִּשְׂרֵיהּ וְיָת אוּכְלֵיהּ אוּכְּדֵיהּ בְּנוּרָא מִבָּרָא לְמַשְׁרְיָתָא כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה:
וְקָרֵיב יָת דְּכַר עָלְתָא וְסְמָכוּ אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יָת יְדֵיהוֹן עַל

Interp.chal.

eozonã sanctitatis: sicut preceperat dñs moysi. Tulit qs moyses oleum vnctionis: τ vnxit tabernaculũ τ ola que in eo erant: τ sanctificauit ea. Asperſitq; ex eo su per altari septies. Et vnxit altare τ oĩa vasa eius τ la brũ τ basim eius: vt sanctificaret ea. Effuditq; de oleo vnctionis sup caput aaron: τ vnxit eum vt sanctifica ret eum. Applicauitq; moyses filios aarõ: τ vestiuit eos tunicis: τ cinxit eos balteis: τ ornauit eos mi tris: sicut preceperat dñs moysi. Et obtulit vitulũ pro peccato: τ imposuit aaron τ filij eius manus suas su per caput vituli qui offerebatur pro peccato: immola uitq; eum. Et tulit moyses sanguinẽ: et posuit super cornua altaris per circuitum digito suo: τ munda uit altare. Reliquũ autem sanguinem fudit ad funda mentũ altaris: τ sanctificauit illud vt expiaret illud. Tulitq; omnẽ adipem qui erat super intestina τ reti culum iecoris τ duos renes τ adipem eorum: τ ado leuit moyses in altari. Vitulum autem τ pellem eius et carnem eius τ fimum eius combussit igni extra ca stra: sicut preceperat dominus moysi. Et obtulit arie tem holocausti: τ imposuerunt aaron τ filij eius ma nus suas super ooooooooooooooooooooooooo

Pritiua chal.

[b]רַבַּב	
[a]יָדַד [a]דָּבָה	
[a]מָאן [a]רֵיק [a]רֹאשׁ	
[a]לָבַשׁ	
[a]צָבָא [a]דָּבָה	
[a]תְּרֵי [a]כָּלָה [a]נָסַק	
[a]יְקַד [a]שָׁרָא	
[a]עָלָה	

Pūtiua heb. | Ter. Heb. Leui. Ca. viii. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Grc. lxx. cū interp. latina.

זָבַח
רֹאשׁ הָאַיִל׃ וַיִּשְׁחַט וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה
אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב ׃ וְאֶת
הָאַיִל נִתַּח לִנְתָחָיו וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה
אֶת הָרֹאשׁ וְאֶת הַנְּתָחִים וְאֶת
הַפָּדֶר׃ וְאֶת הַקֶּרֶב וְאֶת הַכְּרָעָיִם
רָחַץ בַּמָּיִם וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת כָּל
הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא
לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיִּקְרַב
אֶת הָאַיִל הַשֵּׁנִי אֵיל הַמִּלֻּאִים
וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת יְדֵיהֶם
עַל רֹאשׁ הָאַיִל׃ וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח
מֹשֶׁה מִדָּמוֹ וַיִּתֵּן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן
אַהֲרֹן הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ
הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃
וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי אַהֲרֹן וַיִּתֵּן
מֹשֶׁה מִן הַדָּם עַל תְּנוּךְ אָזְנָם
הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדָם הַיְמָנִית
וְעַל בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרֹק
מֹשֶׁה אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃
וַיִּקַּח אֶת הַחֵלֶב וְאֶת הָאַלְיָה
וְאֶת כָּל הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל הַקֶּרֶב
וְאֶת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת שְׁתֵּי
הַכְּלָיֹת וְאֶת חֶלְבְּהֶן וְאֶת שׁוֹק
הַיָּמִין ׃ וּמִסַּל הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר
לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חַלַּת מַצָּה
אַחַת וְחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת

Pūtiua chal. | Interp. chal.

רֵאשׁ דָּבַח caput arietis. Immolauitq; eum: ⁊ aspersit moyses sanguinē eius per circuitū altaris. Arietē quoq; diuisit per mēbra ei⁹ ⁊ adoleuit moyses caput ⁊ mēbra ⁊ adipē: ⁊ intestina ⁊ genua lauit aq̄: adoleuitq; moyses totū arietē in altari. holocaustū est ⁊ suscipiat⁹ cuius beneplacito. oblatio est coram dño: sicut preceperat dño moysi. Obtulitq; arietem secundū oblationū: ⁊ imposuerunt aaron ⁊ filij eius manus suas sup caput arietis: ⁊ immolauitq; eum. Et tulit moyses de sanguine eius: et posuit super extremus auricule dextere aaron ⁊ super pollicem manus eius dextre ⁊ super pollices pedis eius dextri. Obtulitq; filios aaron: ⁊ posuit moyses de sanguine super extremū auricule eoꝝ dextre et super pollicem manus eorum dextre ⁊ super pollicem pedis eorum dextri. Aspersitq; moyses sanguinem per circuitum altaris. Tulitq; adipem ⁊ caudā et totum adipem qui est super intestina ⁊ reticulum iecoris ⁊ duos renes ⁊ adipem eorum ⁊ armum dextrum. De canistro quoq; azymorum quod erat coram domino tulit placentam azymam vnam ⁊ collyridam panis oleati vnam ꝯꝯꝯ

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp.latina.

F

τ laganũ vnũ. τ imposuit sup adipes: τ sup
καὶ λάγανον ἕν· καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ στέατα, καὶ ἐπὶ
brachiũ dextrũ. τ imposuit oia sup
τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· καὶ ἐπέθηκε τὰ πάντα ἐπὶ
man⁹ aarõ: τ sup man⁹ filioꝝ ei⁹.
τὰς χεῖρας ἀαρών, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ·
τ obtulit ipa sepattonẽ coꝝ dño. τ accepit
καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἀφαίρεμα ἔναντι κυ̃· καὶ ἔλαβε
moyses de manib⁹ eoꝝ: τ obtulit ipa
μωυσῆς ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ
sup altare: sup holocaustũ cõsecra
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τῆς τελε-
tiõis:qꝫ est odor suauitatis:oblatio est dño. τ acci
σεως· ὀσμὴ εὐωδίας, κάρπωμά ἐστι κυρίῳ. καὶ λα
pit moyses pectuscullũ ablsulit illũ impositionẽ coꝝ
βὼν μωυσῆς τὸ στῆθος ἀφεῖλεν αὐτὸ ἐπίθεμα ἔναντι
dño:de ariete cõsecratiõis. τ factũ est moy-
κυ̃, ἐκ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως· καὶ ἐγένετο μωυ-
si in pte: sicut ꝓcepit dñs moysi. τ acce
σῆ εἰς μερίδα, καθὰ ἐνετείλατο κ̃ς τῷ μωυσῆ· καὶ ἔλα
pit moyses de oleo vnctiõis: τ de
βε μωυσῆς ἐκ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ἐκ τοῦ
sanguine q̃ sup altare: τ sparsit
τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ῥαντίσας ἔρραναν
sup aarõ: τ sup vestes eius: τ sup fili
ἐπὶ ἀαρών, καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱ-
os eius: τ sup vestes filioꝝ eius cũ
οὺς αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐ-
eo. τ sctificauit aarõ: τ vestes eius: τ
τοῦ· καὶ ἡγίασεν ἀαρών, καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς
filios ei⁹: τ vestes filioꝝ eius cũ eo.
υἱοὺς αὐτ̃, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ·
τ dixit moyses ad aarõ τ filios eius: coq
καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτ̃, ἑψή-
te carnes apũ hostiũ tabnaculi testimo
σατε τὰ κρέα παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυ-
nij in loco sctõ. τ illic comedetis eas: τ
ρίου ἐν τόπῳ ἁγίῳ· καὶ ἐκεῖ φάγεσθε αὐτά, καὶ τὸν
panes q̃ sũt in canistro cõsecratiõis: sicut
ἄρτους τοὺς ἐν τῷ καλάθῳ τῆς τελειώσεως, ὃν τρόπον
precepti mihi. dicẽs: aarõ τ filij ei⁹ come
συνέταξέ μοι λέγων, ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτ̃ φάγον-
dẽt eas. τ qꝫ reliquũ fuerit carnibꝰ τ panibꝰ
G
ται αὐτά· καὶ ὃ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων
in igne cõburetur. τ ab hostio tabna
ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκη-
culi testimonij nõ egrediemini septẽ dieb⁹:
νῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας,
vsqꝫ ad diẽ plenitudinis dieꝝ cõsecratiõis vre.
ἕως ἡμέρας πληρώσεως ἡμερῶν τελειώσεως ὑμῶν,
septẽ enim dies cõsecrabit man⁹ vras: si
ἑπτὰ γὰρ ἡμέρας τελειώσει τὰς χεῖρας ὑμῶν, κα-
cut fecit in die hac: qua ꝓcepit
θὼς ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἃ ἐνετείλατο

Transla.Chal.

וְאַסְפּוּנָא חַד וְשַׁוִּי עַל תַּרְבָּא וְעַל שָׁקָא לְיִמְיָנָא׃ וְיַהֲבַת כּוֹלָא עַל יְדֵי אַהֲרֹן וְעַל יְדֵי
בְנוֹהִי וְאָרִים יָתְהוֹן אַרְמָא קֳדָם יְיָ׃ וּנְסִיב מֹשֶׁה יָתְהוֹן מֵעַל יְדֵיהוֹן וְאַסֵּיק לְמַדְבְּחָא עַל
עֹלְתָא קוּרְבָּנַיָּא אִינּוּן לְאִתְקַבָּלָא קוּרְבָּנָא הוּא קֳדָם יְיָ׃ וּנְסִיב מֹשֶׁה יָת חֲדָיָא
וְאַרְמֵיהּ אַרְמָא קֳדָם יְיָ מִדַּבַּר קוּרְבָּנַיָּא לְמֹשֶׁה רְעוּתָא קֳדָמֵיהּ הֲוָת כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת
מֹשֶׁה׃ וּנְסִיב מֹשֶׁה מִמְשְׁחָא וּמִן דְּמָא דְעַל מַדְבְּחָא וְאַדִּי עַל אַהֲרֹן וְעַל
לְבוּשׁוֹהִי וְעַל בְּנוֹהִי וְעַל לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ וְקַדֵּישׁ יָת אַהֲרֹן יָת לְבוּשׁוֹהִי וְיָת בְּנוֹהִי
וְיָת לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי בַּשְּׁלוּ יָת בִּישְׂרָא פָּתַרְעָא מָשְׁכָּנָא
זְיָנָא וְתַמָּן תֵּיכְלוּן יָתֵיהּ וְיָת לַחְמָא דִי בְּסַל קוּרְבָּנַיָּא כְּמָא דְפַקֵּידִית לְמֵימַר אַהֲרֹן
וּבְנוֹהִי יֵכְלוּנֵיהּ׃ וְדִאִישְׁתָּאַר בְּבִישְׂרָא וּבְלַחְמָא תּוּקְדוּן׃ וּפִתְרַע מָשְׁכָּנָא זְיָנָא
לָא תִּפְקוּן שַׁבְעָא יוֹמִין עַד יוֹם מְשַׁלְּמֵי יוֹמֵי מוֹרְבְּנִיכוֹן אֲרֵי שַׁבְעָא יוֹמִין יְקָרֵיב יָתְכוֹן
מוֹרְבְּנִיכוֹן׃ כְּמָא דַעֲבַד בְּיוֹמָא הָדֵין קֳדָם יְיָ

Trãsla.B.Hiero.

laganumq; posuit sup adipes
mdextrum: tra
aarõ filiis eius. Qui
ea coram domio: rur
de manibus eorum a
super altare holocau
sti. eo qꝫ cõsecratiõis eẽt
oblatio in odorem sua
uitatis sacrificii domio.
Tulitq; pectuscullũ ele
uans illud
cora dño de ariete con
secrationis
in partem suam: sicut
preceperat ei
dominus. Assumensq;
vnguentum & sangui
nem qui erat in
altari asperfit super a
aron & vestimenta eius
& super filios illius ac
vestes eorum.
Cũq; sanctificasset eos
in
vestitu suo:
precepit eis dicens.
Coquite carnes ante
fores tabernaculi:
& ibi comedite eas.
Pães quoq; cõsecratio
nis edite q positi sũt in ca
nistro sicut ꝓcepit mihi
dñs dicẽs. Aarõ & filii
ei cõedẽt eos. Quicqd
ãt reliquũ fuerit de carne
& pãib: ignis absumet
De ostio quoq; tabernа
culi non exibitis septẽ
diebus
vsq; ad diẽ quo cõplebi
tur tẽp cõsecratiõis ve
stre. Septem enim die
bus finitur consecratio:
sicut in presentiarum fa
ctum est:

Tex.Heb. Leui. Ca.viii. Patitua heb.

וְרַקָּק אֶחָד וַיָּשֶׂם עַל הַחֲלָבִים — רַקַּק שׁוּם
וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין׃ וַיִּתֵּן אֶת הַכֹּל
עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וַיָּנֶף — נוף
אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֹתָם מֵעַל כַּפֵּיהֶם וַיַּקְטֵר — קטר
הַמִּזְבֵּחָה עַל הָעֹלָה מִלֻּאִים הֵם
לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה׃
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הֶחָזֶה וַיְנִיפֵהוּ
תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים
לְמֹשֶׁה הָיָה לְמָנָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה
מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִן הַדָּם אֲשֶׁר עַל
הַמִּזְבֵּחַ וַיַּז עַל אַהֲרֹן עַל בְּגָדָיו — נזה
וְעַל בָּנָיו וְעַל בִּגְדֵי בָנָיו עִמּוֹ
וַיְקַדֵּשׁ אֶת אַהֲרֹן אֶת בְּגָדָיו וְאֶת בָּנָיו — קדש
וְאֶת בִּגְדֵי בָנָיו עִמּוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן וְאֶל — אמר
בָּנָיו בַּשְּׁלוּ אֶת הַבָּשָׂר פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד וְשָׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת — אכל
הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בְּסַל הַמִּלֻּאִים כַּ
אֲשֶׁר צִוֵּיתִי לֵאמֹר אַהֲרֹן וּבָנָיו — צוה
יֹאכְלֻהוּ׃ וְהַנּוֹתָר בַּבָּשָׂר וּבַלֶּחֶם — יתר
בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ׃ וּמִפֶּתַח — שרף
מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים — יצא
עַד יוֹם מְלֹאת יְמֵי מִלֻּאֵיכֶם כִּי
שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא אֶת יֶדְכֶם׃ — מלא
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה

Interp.chal. Patitua chal.

et laganũ vnũ: τ posuit sup adipes τ sup armũ dex
trũ. Posuitq; ola in manibus aarõ τ in manib⁹ filio
rũ eius: τ eleuauit ea eleuatione coꝝ dño. Tulitq; ea
moyses de manibus eoꝝ τ adoleuit in altari sup holo
causti: oblationes enĩ sunt vt suscipiãtur cũ benepla
cito: oblatio est coꝝ dño. Tulitq; moyses pectuscullũ
et eleuauit illud eleuatione coꝝ dño de ariete oblatio
nis: fuitq; in portionẽ moysi sicut preceperat ei dño.
Et tulit moyses de oleo vnctionis τ de sanguine qui
erat sup altare: τ asperfit sup aaron τ sup vestimenta
eius τ sup filios eius τ sup vestes filioꝝ eius cum eo.
Sanctificauitq; aaron τ vestimẽtꝫ eius τ filios eius
et vestes filioꝝ eius cuꝫ eo. Dixitq; moyses ad aaron
et ad filios eius. Coquite carnes in ostio tabernaculi
federis: τ ibi comedetis eas τ panẽ qui est in cani-
stro oblationum: sicut precepi dicens. Aaron τ filij
eius comedent ea. quod autẽ reliquũ fuerit de carne
et pane igni cõburetis. et de ostio tabernaculi fede-
ris non exibitis septem diebus: vsquequo compleã
tur dies oblationis vestre: quia septem diebus offere
tur oblatio vestra: sicut factum est hodie: precepit

Pagnitius hebr. Ter. Hebr. Leui. Ca. ix.

יְהוָה לַעֲשֹׂת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ וּפֶתַח עָשָׂה
אֹהֶל מוֹעֵד תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וְלַיְלָה יָשַׁב
שִׁבְעַת יָמִים וְשָׁמַרְתֶּם אֶת
מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא תָמוּתוּ כִּי כֵן שָׁמַר מות
צִוִּיתִי וַיַּעַשׂ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֵת כָּל
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד
מֹשֶׁה׃ וַיְהִי בַּיּוֹם Cap. ix.
הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר
אֶל אַהֲרֹן קַח לְךָ עֵגֶל בֶּן בָּקָר לָמַח
לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה תְּמִימִם תמם
וְהַקְרֵב לִפְנֵי יְהוָה׃ וְאֶל בְּנֵי ..
יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קְחוּ שְׂעִיר דבר שער
עִזִּים לְחַטָּאת וְעֵגֶל וָכֶבֶשׂ בְּנֵי
שָׁנָה תְּמִימִם לְעֹלָה׃ וְשׁוֹר וָאַיִל
לִשְׁלָמִים לִזְבֹּחַ לִפְנֵי יְהוָה .. וּמִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן כִּי הַיּוֹם כל
יְהוָה נִרְאָה אֲלֵיכֶם׃ וַיִּקְחוּ אֵת ראה
אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה אֶל פְּנֵי אֹהֶל
מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ כָּל הָעֵדָה וַיַּעַמְדוּ יעד קרב עמד
לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה אמר
הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה תַּעֲשׂוּ .. עשה
וְיֵרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר ראה כבד
מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן קְרַב אֶל הַמִּזְבֵּחַ זבח
וַעֲשֵׂה אֶת חַטָּאתְךָ וְאֶת עֹלָתֶךָ עלה
וְכַפֵּר בַּעַדְךָ וּבְעַד הָעָם וַעֲשֵׂה
אֶת קָרְבַּן הָעָם וְכַפֵּר בַּעֲדָם ..

Pagnitius chal. Interp. chal.

עֲבַד שָׁבְעָא יְתִיב
יוֹם עָטָר אַפַּיִם
סוּת פָּקַד
שׁוּב נְסַב
עֲלַת סַלָּל
עַד
נַלָּה
קוּם
עֲבַד
דָּבַח

dño facere: ad ppitiādū pro vobis. τ κύριος τοῦ ποιῆσαι, ὥστε ἱλάσασθαι περὶ ὑμῶν. καὶ
ad hostiū tabernaculi testimonij sedebitis ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καθίσεσθε
septē dies: die τ nocte: τ custodietis ἑπτὰ ἡμέρας, ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ φυλάξετε τὰ
custodias dñi. τ nō moriemini. sic φυλάγματα κυρίου. καὶ οὐκ ἀποθανεῖσθε· οὕτως
enī precepit mihi dñs. τ fecit aarō τ γὰρ ἐνετείλατό μοι κύριος. καὶ ἐποίησεν Ἀαρὼν καὶ
filij eius oēs sermōes: dō precepit οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξε
dñs in manu moysi. κύριος ἐν χειρὶ μωυσῆ. Ca. 9.

Ca. ix.

ΚΑΙ factū ē die octaua: vocauit moy- καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐκάλεσε μωυ-
sen aarō: τ filios ei⁹: τ seniores σῆς Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς γερουσίας
israel. τ dixit moysen ad aarō: accipe tibi Ἰσραήλ. καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς Ἀαρών, λάβε σεαυ-
vitulū de bob⁹ pro pcō: τ arietē in τῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν ἐκ
holocaustū imaculatū: τ offer ea coā ὁλοκαυτώματα ἄμωμον, καὶ προσένεγκε αὐτὰ ἐναντι
dño. τ seniorib⁹ israel loq̄re: dicēs: κυρίου· καὶ τῇ γερουσίᾳ Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων,
accipite hedū ex capris vnū pro pcō: τ λάβετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ
vitulū: τ agnū āniculū ad holocaustū: im- μοσχάριον, καὶ ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἄ-
maculata: τ vitulū: τ arietē in sacrificiū salutaris: μωμα, καὶ μόσχον, καὶ κριὸν εἰς θυσίαν σωτηρίου,
coā dño. τ similā cōspsam in ἑναντι κυρίου, καὶ σεμίδαλιν ἀνακεκραμένην ἐν
oleo. q̄n hodie dño appebit in vobis. τ dixe- ἐλαίῳ· ὅτι σήμερον κύριος ἐφάνησεται ἐν ὑμῖν. καὶ εἶπε
runt sic fieri q̄ precepit dñs: facite. τ appare- τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξε κύριος, ποιήσατε· καὶ ὀφθή-
bit in vobis gloria dñi. τ dixit moyses aaron: σεται ἐν ὑμῖν ἡ δόξα κυρίου. καὶ εἶπε μωυσῆς τῷ Ἀαρών,
accede ad altare: τ fac q̄ pro προσέλθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ποίησον τὸ περὶ τῆς
pcō tuo: τ holocaustū tuū. τ ppitia ἁμαρτίας σου, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμά σου· καὶ ἐξίλα-
re pro te: τ pro domo tua. τ fac σαι περὶ σεαυτοῦ, καὶ περὶ τοῦ οἴκου σου· καὶ ποί-
donū ppīi: τ ppitia pro eis: ησον τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν,

Transla. Chal.

יְיָ לְמֶעְבַּד לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן׃ וּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא תִּתְּבוֹן יוֹמָם וְלֵילֵי שַׁבְעָא יוֹמִין
וְתִטְּרוּן יַת מַטְּרַת מֵימְרָא דַּייָ וְלָא תְּמוּתוּן אֲרֵי כֵן אִתְפַּקֵּדִית׃ וַעֲבַד אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי
יַת כָּל פִּתְגָמַיָּא דְּפַקִּיד יְיָ בִּידָא דְּמֹשֶׁה׃ Ca. ix. וַהֲוָה בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה
קְרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי וּלְסָבֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר לְאַהֲרֹן סַב לָךְ עֻגָּל בַּר תּוֹרֵי לְחַטָּאתָא
וְדִכַּר לְעֹלָתָא שָׁלִים וְקָרֵיב קֳדָם יְיָ׃ וְעִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּמַלֵּיל לְמֵימַר סַבוּ צְפִיר בַּר
עִזִּין לְחַטָּאתָא וְעֻגָּל וְאִימַר בְּנֵי שְׁנָה שַׁלִּמִין לְעֹלָתָא׃ וְתוֹר וּדְכַר לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא
לְמִכַּס כְּדָם יְיָ וּמִנְחָתָא דְּפֵילָא מְבָשָּׁלָא בְּמִשְׁחָא אֲרֵי יוֹמָא דֵּין יְקָרָא דַּייָ אִתְגְּלִי לְכוֹן׃ וְקָרִיבוּ
יַת דְּפַקִּיד מֹשֶׁה לְקֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא וּקְרִיבוּ כָּל כְּנִישְׁתָּא וְקָמוּ קֳדָם יְיָ׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה
דֵּין פִּתְגָמָא דְּפַקִּיד יְיָ תַּעְבְּדוּן וְיִתְגְּלִי לְכוֹן יְקָרָא דַּייָ׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן קְרַב
לְמַדְבְּחָא וְעֲבֵיד יַת חוֹבָתָךְ וְיַת עֹלָתָךְ וְכַפַּר עֲלָךְ וְעַל עַמָּא וְעֲבֵיד יַת קוּרְבַּן עַמָּא
וְכַפַּר עֲלֵיהוֹן

Trāsla. B. Hiero.

vt ritus sacrificii cōplere tur. Die ac nocte manebitis in tabernaculo ob seruantes custodias domini: ne moriamini. Sic enim mihi preceptū est. Feceruntq; aaron & filii eius cūcta que locutus est dominus per manū moysi. Ca. 9.

Acto aūt octauo die vocauit moyses aaron & filios eius ac maiores natu israel: dixitq; ad aaron. Tolle de armento vitulum pro pctō & arietē in holocaustū vtrūq; imacula tū: & offer illos coram domino: & ad filios israel loqueris. Tollite hircum pro peccato & vitulum atq; agnū āniculū & sine macula in holocaustum: bouē & arietem pro pacificis: & immolate eos coram domio: in sacrificio singulorū similā cōsperſam oleo of ferētes. Hodie enī dñs appebit vobis. Tulerūt ergo cūcta q̄ iusserat moyses ad ostiū tabernaculi: vbi cū omnis multitudo astaret: ait moyses. Iste est sermo quem precepit dominus facite: & apparebit vobis gloria eius. Et dixit ad aaron. Accede ad altare: & immola pro pctō tuo. Offer holocaustum: & deprecare pro te & pro populo. Cumq; mactaueris hostiam populi: ora pro eis

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

A

B

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Leui. Ca.ix.	Poſitiua hebr.
ſicut ꝓcepit dñs moyſi. τ acceſ=	ſicut[m] ꝓcepit[n] dñs. Stati	כַּאֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה׃ וַיִּקְרַב אַהֲרֹן	
καὶἐπιτε ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῆ· καὶ προσῆλ=	q̃ p aaron accedens	אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחַט אֶת־עֵגֶל	שָׁחַט
ſit aarõ ad altare: τ imolauit vitu	ad altare imolauit vi=	הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃ וַיַּקְרִבוּ בְּנֵי	
lum q̃ pro pcõ ſuo. τ obtule=	tulum pro peccato ſuo: cuius	אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו וַיִּטְבֹּל	טָבַל
ρωι τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ· καὶ προσήνεγ=	ſanguinem obtulerunt	אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנֹת	נָתַן
κεν υἱὸς ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν· καὶ ἔβαψε τὸν	ei filii ſui. In quo tin=	יְסוֹד	יָסַד
digitũ ſuũ in ſãguine: τ impoſuit ſup	gens digitũ tetigit cornua	הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת־הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד	
δάκτυλον αὐτοῦ εἰς τὸ αἷμα, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ	altaris: & fudit reſidu=	הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הַכְּלָיֹת	כָּלָה
cornua altarij. τ ſãguinẽ effudit iuxta	um ad baſim eius. Adipem q̃	וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת מִן־הַכָּבֵד מִן־הַחַטָּאת	
κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ	& renunculos ac reticulum iecoris q̃	הִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה	קָטַר
baſi altarij. τ adipẽ τ	ſunt pro peccato adoleuit	יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְאֶת־הַבָּשָׂר	
τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ τὸ στέαρ καὶ τοὺς	ſuper altare: ſicut	וְאֶת־עֹרוֹ וּפִרְשׁוֹ	
renes τ reticulũ iecoris ꝓ	preceperat dominus moyſi. Car	בָּאֵשׁ מִחוּץ	
νεφροὺς καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς	nes vero & pellem eius extra ca	לַמַּחֲנֶה׃ וַיִּשְׁחַט חַטַּאת	חָטָא
pcõ leuauit in altare: ſicut	ſtra combuſit igni. Im=	הָעָם וַיִּקַּח אֵת־שְׂעִיר	
ἁμαρτίας ἀπήγαγεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃν τρόπον	molauit & holocauſti	הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ	
ꝓcepit dñs moyſi. τ carneo τ	victimã. Obtulerũtq;	וַיְחַטְּאֵהוּ כָּרִאשׁוֹן׃ וַיַּקְרֵב אֶת־הָעֹלָה	
ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῆ· καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν	ei filii ſui ſanguinẽ eius	וַיַּעַשׂ כַּמִּשְׁפָּט׃ וַיַּקְרֵב אֶת־	עָשָׂה
coriã cõbuſit in igne: extra ca	quẽ fudit ꝑ altaris cir=	הַמִּנְחָה וַיְמַלֵּא כַּפּוֹ מִמֶּנָּה	מָלֵא
C βύρσαν κατέκαυσεν ἐν πυρί, ἔξω τῆς παρεμβο=	cuitum. Iplam etiam	וַיַּקְטֵר עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִלְּבַד	קָטַר
ſtra. τ imolauit holocauſtũ. τ attule	hoſtiam in fruſta con	עֹלַת הַבֹּקֶר׃ וַיִּשְׁחַט אֶת־הַשּׁוֹר	
λῆς· καὶ ἔσφαξε τὸ ὁλοκαύτωμα· καὶ προσήνεγ=	ciſam cũ capite & mẽbris ſin	וְאֶת־הָאַיִל זִבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לָעָם	
κεν υἱὸς ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν· καὶ περιέχεεν	gulis obtulerunt: q̃ oĩa	בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו	
ſũ ad altare ĩcircuitu. τ holocau	ſup altare cremant i=	וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת	זָרַק
αὐτὸ πρὸς τὸ θυσιαστήριον κυκλῳ· καὶ τὸ ὁλοκαύτω	gni: lotis aqua prius in	הַחֵלֶב מִן־הַשּׁוֹר וּמִן־הָאַיִל	
ſũ obtulerũt ſiſſum per mẽbra: τ ca	teſtinis & pedibus. Et	הָאַלְיָה וְהַמְכַסֶּה וְהַקָּרֶב וּיְתֶרֶת	יָתַר
μα προσήνεγκαν αὐτῷ κατὰ μέλη, καὶ τὴν κεφα=	pro peccato populi	הַכָּבֵד׃ וַיַּנִּיחוּ אֶת־הַחֲזִים עַל	
put: τ impoſuit ſup altare. τ lauit	offerens mactauit hircum:	הַחֲלָבִים וַיְקַטֵּר הַחֲלָבִים	
λήν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔπλυνε	expiatoq; altari fecit	הַמִּזְבֵּחָה׃ וְאֶת־הַחֲזֵה הַיָּמִין	
vẽtrẽ τ pedes aqua. τ impo	holocauſtum ſecundum	הֵנִיף אַהֲרֹן הְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה	
τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ὕδατι· καὶ ἐπέθη=	addens in ſacrificio libamẽta que	כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח אַהֲרֹן	
ſuit ſup holocauſtũ ſup altare. τ	pariter offeruntur: &	אֶת־שְׁתֵּי הַיָּדוֹת אֶל־הַמִּזְבֵּחַ	
κεν ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ	adolẽs ea ſuper altare	וַיִּשְׁחַט אֶת־עֹלַת הַבֹּקֶר׃ וַיַּרְא	
attulit donũ ꝑpũ. τ acceptit hir	abſq; cerimoniis ho=	בְּנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת־הַדָּם	
προσήνεγκε τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ· καὶ ἔλαβε τὸν χί	locauſti matutini. Im=	וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת	זָרַק
cum q̃ pro pcõ ꝑpũ. τ im	molauit & bouem atq;	הַחֵלֶב מִן־הַשּׁוֹר וּמִן־הָאַיִל	
μαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ· καὶ ἔσ	arietem hoſtias pacifi=	הָאַלְיָה וְהַמְכַסֶּה וְהַקֶּרֶב וּיְתֶרֶת	יָתַר
molauit illũ: τ purificauit illũ: ſicut τ	cas populi.	הַכָּבֵד׃ וַיַּנִּיחוּ אֶת־הַחֲזִים עַל	
φαξεν αὐτόν, καὶ ἐκαθάρισεν αὐτόν, καθὰ καὶ		הַחֲלָבִים וַיְקַטֵּר הַחֲלָבִים	
primũ. τ obtulit holocauſtũ. τ		הַמִּזְבֵּחָה׃ וְאֶת־הַחֲזֵה הַיָּמִין	
τὸν πρῶτον· καὶ προσήνεγκε τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ		הֵנִיף אַהֲרֹן הְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה	
fecit illud vt decet. τ obtulit		כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח אַהֲרֹן	
ἐποίησεν αὐτὸ ὡς καθήκει· καὶ προσήνεγκε τὴν		אֶת־שְׁתֵּי הַיָּדוֹת אֶל־הַמִּזְבֵּחַ	
ſacrificiũ: τ impleuit manũ ab eo. τ		וַיִּשְׁחַט אֶת־עֹלַת הַבֹּקֶר׃ וַיַּרְא	
θυσίαν, καὶ ἔπλησε τὴν χεῖρα ἀπ' αὐτῆς· καὶ		בְּנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת־הַדָּם	
impoſuit ſup altare abſq; holocau		וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת	זָרַק
ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὁλοκαυτώ		הַחֵלֶב מִן־הַשּׁוֹר וּמִן־הָאַיִל	
ſto matutino. τ imolauit vitulũ τ		הָאַלְיָה וְהַמְכַסֶּה וְהַקֶּרֶב וּיְתֶרֶת	יָתַר
ματος τοῦ πρωϊνοῦ· καὶ ἔσφαξε τὸν μόχον καὶ τὸν		הַכָּבֵד׃ וַיַּנִּיחוּ אֶת־הַחֲזִים עַל	
arietẽ ſacrificij ſalutaris qõ ꝑpũ.		הַחֲלָבִים וַיְקַטֵּר הַחֲלָבִים	
κριὸν τῆς θυσίας σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ·		הַמִּזְבֵּחָה׃ וְאֶת־הַחֲזֵה הַיָּמִין	
		הֵנִיף אַהֲרֹן הְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה	
		כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח אַהֲרֹן	
		אֶת־שְׁתֵּי הַיָּדוֹת אֶל־הַמִּזְבֵּחַ	
		וַיִּשְׁחַט אֶת־עֹלַת הַבֹּקֶר׃ וַיַּרְא	
		בְּנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת־הַדָּם	
		וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת	זָרַק
		הַחֵלֶב מִן־הַשּׁוֹר וּמִן־הָאַיִל	
		הָאַלְיָה וְהַמְכַסֶּה וְהַקֶּרֶב וּיְתֶרֶת	יָתַר
		הַכָּבֵד׃ וַיַּנִּיחוּ אֶת־הַחֲזִים עַל	
		הַחֲלָבִים וַיְקַטֵּר הַחֲלָבִים	

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Leui. | Ca.x.

וַיַּקְטִירוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת הַדָּם אֵלָיו
וַיִּזְרֹק עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת
הַחֲלָבִים מִן הַשּׁוֹר וּמִן הָאַיִל
הָאַלְיָה וְהַמְכַסֶּה וְהַכְּלָיֹת וְיֹתֶרֶת כְּסֵה כָּלָה
הַכָּבֵד׃ וַיָּשִׂימוּ אֶת הַחֲלָבִים עַל שׁוּם
הֶחָזוֹת וַיַּקְטֵר הַחֲלָבִים חָזֶה
הַמִּזְבֵּחָה׃ וְאֶת הֶחָזוֹת וְאֶת שׁוֹק
הַיָּמִין הֵנִיף אַהֲרֹן תְּנוּפָה לִפְנֵי יָמִין נוּף פָּנָה
יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה׃ וַיִּשָּׂא נָשָׂא
אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ אֶל הָעָם וַיְבָרְכֵם בָּרַךְ
וַיֵּרֶד מֵעֲשֹׂת הַחַטָּאת וְהָעֹלָה עָשָׂה
וְהַשְּׁלָמִים׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בוא
אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ וַיְבָרְכוּ יָצַד
אֶת הָעָם וַיֵּרָא כְּבוֹד יְהוָה אֶל רָאָה כָּבַד
כָּל הָעָם׃ וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה יָצָא
וַתֹּאכַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת הָעֹלָה אָכַל זָבַח
וְאֶת הַחֲלָבִים וַיַּרְא כָּל הָעָם רָנַן נָפַל
וַיָּרֹנּוּ וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם׃
Cap.x.
וַיִּקְחוּ בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא לָקַח
אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ בָּהֵן אֵשׁ חָתָה נָתַן
וַיָּשִׂימוּ עָלֶיהָ קְטֹרֶת וַיַּקְרִיבוּ שׂוּם קָרַב
לִפְנֵי יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה
אֹתָם׃ וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה
וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמֻתוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ מות
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן הוּא אֲשֶׁר אָמַר
דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר בִּקְרֹבַי אֶקָּדֵשׁ קָדַשׁ
וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶכָּבֵד וַיִּדֹּם כָּבַד דָּמַם

Pritiua chal. | Interp. chal.

טָטָא | et applicauerũt filij aaron sanguinẽ: ꝛ asperſit eus ꝙ altaris circuitũ: adipes quoq; de boue ꝛ ariete: cau-
חַפָּה שָׁוָה תָּדַה | dam ꝛ qͦ operit inteſtina ꝛ reuos ꝛ reticulũ iecoris: ꝛ
נְסַךְ רוּם | poſuerunt adipes ſup pectora: adoleuitq; adipes in altari. Pectora aũt ꝛ femur dextrũ eleuauit aarõ ele
uatione coram dño: ſicut præcepit moyſes. Leuauitq;
עִלּוֹי שֶׁן | aaron manꝰ ſuas ad populũ: ꝛ bñdixit eis. Et deſcen
dit poſtq; fecerat hoſtiã pro pctõ ꝛ holocauſtũ ꝛ victi-
נְלָה דָּנַח | mã ſanctificationũ. Et ingreſſus ẽ moyſes ꝛ aaron in
עֲלֵה חָזָה | tabernaculũ federis: ꝛ egreſſi ſunt ꝛ benedixerũt po
pulo: ꝛ reuelata eſt gloria dñi oĩi populo. Egreſſuſ-
qꝫ ẽ ignis a facie dñi ꝛ ꝙſumpſit holocauſtũ ꝛ adipes
qui erant ſuper altare. Viditq; omnis populus et
laudauerũt: ꝛ cecidерunt ſuper facies ſuas. Ca.10.
תָּמָה אֵשׁ שָׁוָה | Aſſumpſeruntq; filij aaron nadab ꝛ abiu vnuſquiſq;
thuribulũ ſuũ: ꝛ dederũt in eis ignẽ: ꝛ poſuerũt
ſup eum incẽſum aromatũ: ꝛ obtulerũt coꝛã dño ignẽ
alienũ: qͦ nõ præcepat eis. Egreſſuſq; ẽ ignis a facie
מוּת מָדַשׁ | dñi: ꝛ deuorauit eos: ꝛ mortui ſunt coꝛã dño. Dixitq;
moyſes ad aaron. Hoc eſt qͦ locutus eſt dñs dicens.
יָקַר | In his qui appropinquãt mihi ſanctificabor: ꝛ in cõ-
ſpectu omnis populi glorificabor: ꝛ tacuit ꝏꝏꝏ

Trãſla.B.Hiero.

Obtulerũtq; & filii ſui
ſanguinem ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
quem fudit ſuper altare in circuitu. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
adipem autem bouis
& ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
caudam arietis renuncu-
loſq; ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
cũ adipibus ſuis & reticulũ iecoris poſuerunt
ſup pectora. Cũq; cremati eſſent adipes ꝏꝏꝏ
ſup altare: pectora eorum & armos ꝏꝏꝏꝏꝏ
dextros ſeparauit aaron eleuans coram ꝏꝏꝏ
dño: ſicut preceperat
moyſes. Et extendẽs manum ad populũ benedixit ei. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
ſicq; cõpletis hoſtiis ꝙ peccato & holocauſtis
& pacificis deſcẽdit. Ingreſſi aũt moyſes & aaron in tabernaculũ teſtimonii & deinceps egreſſi bñdixerũt populo. Apparuitq; gloria
dñi oĩ multitudini: & ecce egreſſus ignis a
domino deuorauit holocauſtum & adipes q
erãt ſuper altare. quod
cũ vidiſſent turbe laudauerunt dñm ruentes
in facies ſuas. Ca.10.
Reptiſq; Nadab & abiu filii aaron:
thuribulis impoſuerũt
ignẽ & iccẽſũ: deſuper
offerentes coram do
mino ignem alienum
quod eis preceptum
non erat. Egreſſuſq;
ignis a domino ꝏꝏꝏꝏꝏ
deuorauit eos: & mortui ſunt coram domio.
Dixitq; moyſes ad aaron. Hoc eſt quod
locutus eſt dñs. Sctifi
cabor in his q appꝓpiãnt mihi & in cõſpectu omnis populi glorificabor
Quod audiens tacuit

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp.latina

και οβτυλερυτ φιλι ααρω ſanguinẽ ad ipm. ꝛ
και προσεχεγκαν οι υιοι ααρων το αιμα προς αυτον· και
effudit illi ſup altare i circuitu: ꝛ adipẽ
προσεχυεν αυτω επι το θυσιαστηριον κυκλω, και το σαρ
q a vitulo: ꝛ ab ariete: ꝛ lũbos:
το απο του μοσχου, και απο του κριου, και την οσφυν,
ꝛ adipẽ q cooperit in vẽtre: ꝛ
και το σαρ το καταπαλυον επι της κοιλιας, και τους D
duos renes: ꝛ adipẽ q in ipis: ꝛ reticꝫ
δυο νεφρους, και το σαρ το επ αυτων, και τον λοβον
qͦ in iecore. ꝛ impoſuit adipes ſup pectuſ
του επι τους στηθεσι· και επεθηκαι τα σπλαγχνα επι τα σπλη
cula. ꝛ obtulit adipes ſup altare. ꝛ
να· και αφειλετο τα σπλαγχνα επι το θυσιαστηριον· και το
pectuſculũ: ꝛ brachiũ dextrũ abſtulit aarõ
σπλην, και τον βραχιονα τον δεξιον αφειλετο ααρων α
ſeparatione coꝛã dño: ſicut præcepit moyſeo.
φαιρεμα ενωπιον κυριου, ον τροπον συνεταξε μωυσης·
ꝛ eleuãs aarõ manꝰ ſuas ad ppꝫ: bñe
και εξαρας ααρων τας χειρας αυτου επι τον λαον, ευλο
dixit eis. ꝛ deſcẽdit cũ feciſſet qͦ p:o pec
γησεν αυτους· και κατεβη ποιησας το περι της αμαρ
cato: ꝛ holocauſta: ꝛ qͦ ſalutaria. ꝛ ingreſ
τιας, και τα ολοκαυτωματα, και το τ σωτηριου· και εισηλ
ſus ẽ moyſeo ꝛ aarõ in tabnaculũ teſtimonij. ꝛ e-
θε μωυσης και ααρων εις την σκηνην τ μαρτυριου· και ε-
greſſi bñdixerũt ppło. ꝛ apparuit gla vñt
ξελθοντες ευλογησαν τον λαον· και ωφθη δοξα κυριου
oi ppło. ꝛ egreſſus ẽ ignis a vño: ꝛ deuo
παντι τω λαω· και εξηλθε πυρ παρα κυ, και κατε
rauit q in altari: et holocau-
φαγε τα επι του θυσιαστηριου, τα τε ολοκαυτωμα-
ſta: ꝛ adipes. ꝛ vidit oio ppło: ꝛ obſtupuit.
τα, και τα σπλαγχνα· και ειδε πας ο λαος, και εξεσ-
ꝛ ccidерit in faciẽ ſuam.
και επεσαν επι προσωπον αυτων. C. 10.
Θ accipiẽtes duo filij aaron nadab ꝛ A
και λαβοντες οι δυο υιοι ααρων ναδαβ και α
abiud: vnuſqſq; thuribulũ ſuũ: impoſuerũt in eis
βιουδ, εκαστος το πυρειον αυτου, επεθηκαν επ αυ-
ignẽ: ꝛ iniecerũt ſup ea thymiama: ꝛ obtu-
τα πυρ, και επεβαλον επ αυτα θυμιαμα, και προσ-
lerũt coꝛã dño ignẽ alienũ: qͦ nõ præce-
ηνεγκαν εναντι κυριου πυρ αλλοτριον, ο ου προσεταξ-
perat dño eis. ꝛ egreſſus ẽ ignis a dño: ꝛ
εν κυριος αυτοις· και εξηλθε πυρ παρα κυριου, και
deuorauit eos: ꝛ mortuus ſũt coꝛã dño. ꝛ
κατεφαγεν αυτους, και απεθανοσαν εναντι κυ· και
dixit moyſes ad aaron: hoc eſt qͦ locut⁹ ẽ dño:
ειπε μωυσης προς ααρων, τουτο εστι ο ελαλησεν κς,
dicẽs: in appinq̃ntib⁹ mihi ſctificabor: ꝛ in om
λεγων, εν τοις εγγιζουσι μοι αγιασθησομαι, και επι πα
ni cõgregatiõe glorificabor. ꝛ cõticuit eſt
σι συναγωγη δοξασθησομαι· και κατενυχθη ꝏꝏꝏ

Trãſla.Chal.

וְאַלְפָנָא בְּנֵי אַהֲרֹן יָת דְּמָא לַיהּ וְזָרְקֵיהּ עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר וְיָת מַרְבְּיָא מִן תּוֹרָא
וּמִן דְּכַר אִלְיְתָא וְחֵצֵר כַּבְדָּא וְכוּלְיָתָא וְחַצַר כַּבְדָּא׃ וְשַׁוְיוּ יָת מַרְבְּיָא עַל חֲדְיָתָא
וְאַסֵּיק מַרְבְּיָא לְמַדְבְּחָא׃ וְיָת חֲדְיָתָא וְיָת שׁוֹקָא דְּיַמִּינָא אָרִים אַהֲרֹן מַרְמָא קֳדָם
יְיָ כְּמָא דְּפַקֵּיד מֹשֶׁה׃ וַאֲרִים אַהֲרֹן יָת יְדוֹהִי לְעַמָּא וּבָרְכִנוּן וְיָת מְלֵי מַעְבַּד חַטָּאתָא
וְעָלְתָא וְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא׃ וְעָל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְמַשְׁכַּן זִמְנָא וּפָקוּ וּבָרְכוּ יָת עַמָּא
וְאִתְגְּלִי יְקָרָא דַּייָ לְכָל עַמָּא׃ וּנְפָקַת אַשָּׁתָא מִן קֳדָם יְיָ וְאַכֶּלֶת עַל מַדְבְּחָא יָת
עָלְתָא וְיָת תַּרְבְּיָא וְחָזוֹ כָּל עַמָּא וְשַׁבָּחוּ וּנְפָלוּ עַל אַפֵּיהוֹן׃
Ca.x.
וּנְסִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא מַחְתְּיְתֵיהּ וְיָהֲבוּ בְּהֹן אֶשָׁתָא וְשַׁוִיוּ עֲלַהּ קְטֹרֶת
נוּכְתִין וְקָרִיבוּ קֳדָם יְיָ אֶשָׁתָא נוּכְרְיְתָא דְּלָא פַקִּיד יָתְהוֹן׃ וּנְפַקַת אֶשָׁתָא מִן קֳדָם
יְיָ וַאֲכָלַת יָתְהוֹן וּמִיתוּ קֳדָם יְיָ׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן הוּא דְּמַלֵּיל יְיָ לְמֵימַר בְּקָרִיבַי
אֶתְקַדַּשׁ וְעַל אַפֵּי כָל עַמָּא אֶתְיַקַּר וְשָׁתִיק ◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

aaron. ⁊ vocauit moyſes miſael ⁊ eliſa-
ἀαρών· καὶ ἐκάλεσε μωυσῆς τὸν μισαὴλ καὶ τὸν ἐλισα
pha:filioo oziel fratrio pſio aarõ. ⁊ dixit
φάν, υἱοὺς ὀζιὴλ ἀδελφοῦ τοῦ πρὸς ἀαρών· καὶ εἶπεν
eis: accedite ⁊ tollite ſrco
αὐτοῖς, προσέλθατε καὶ ἄρατε τοὺς ἀδελφοὺς
vfoo de facie ſckuarij extra ca-
ὑμῶν ἐκ προσώπου τῶν ἁγίων ἔξω τῆς παρεμβο-
ſtra. ⁊ acceſſerũt: ⁊ tulerũt eos in tunicis ſu
λῆς· καὶ προσῆλθον, καὶ ἦραν αὐτοὺς ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐ
is extra caſtra: ꝙcadmodũ locut⁹ ē moy
τῶν ἔξωθεν τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε μωυ
ſes. ⁊ dixit moyſes ad aarõ: ⁊ eleazar ⁊ itha
σῆς· καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς ἀαρών, καὶ ἐλιεάζαρ καὶ ἰθά
mar filioo eius relictoo:
μαρ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς καταλελειμμένους, τὰς
capita vſa cidara nõ denudabitſ:⁊ veſtes
κεφαλὰς ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε, καὶ τὰ ἱμάτια
vſas nõ ſcindetis: vt nõ moriamini: ⁊ ſup om-
ὑμῶν οὐ διαρρήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε, καὶ ἐπὶ πᾶ-
nes cetũ crit furor. fratres vſi
σαν τὴν συναγωγὴν ἔσται θυμός· οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν
oſo dom⁹ iſrael lugebũt incẽdiũ: qõ
πᾶς ὁ οἶκος ἰσραὴλ κλαύσουσιν τὸν ἐμπυρισμόν, ὃν
incẽdit dñs: ⁊ ab hoſtio tabernaculi
ἐνεπύρισεν κύριος· καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
teſtimonij nõ egrediemini: vt nõ moriamini.
μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· τὸ
oleũ eſt vnctiõis qõ a dñs in vobis
ἔλαιον γὰρ τῆς χρίσεως τὸ παρὰ τοῦ κυρίου ἐφ' ὑμῖν
eſt. ⁊ fecerũt ſ.ũm ẏ̃bã moyſi. ⁊ locut⁹ eſt
ἐστίν· καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ῥῆμα μωυσῆ· καὶ ἐλάλησε
dñs aarõ: dicẽs: vinũ ⁊ ſicerã nõ bibetis tu
κύριος τῷ ἀαρών, λέγων, Οἶνον καὶ σικέρα οὐ πίεσθε σὺ
⁊ filij tui tecũ: qñ ingreſſi fueritis in
καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ, ὅταν εἰσπορεύησθε εἰς τὴν
tabnaculũ teſtimonij: vel accedẽtib⁹ hoſtio
σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ προσπορευομένων ὑμῶν
ad altare: ⁊ nõ percatio. legitimũ
πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οὐμὴ ἀποθάνητε· νόμιμον
ſẽpiternũ in gñatiões vſas:ad diſcernẽdũ inter
αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, διαστεῖλαι ἀναμέσον τῶν
ſcta ⁊ pfana: ⁊ inter im-
ἁγίων καὶ τῶν βεβήλων, καὶ ἀναμέσον τῶν ἀκα
mũda ⁊ mũda: ⁊ ad docẽdũ
θάρτων καὶ τῶν καθαρῶν, καὶ συμβιβάσειν τοὺς
filioo iſrael oĩa legitima:q̃ locut⁹ ē dñs
υἱοὺς ἰσραὴλ πάντα τὰ νόμιμα, ἃ ἐλάλησε κύριος
ad eos per manũ moyſi. ⁊ dixit moyſes ad
πρὸς αὐτοὺς διὰ χειρὸς μωυσῆ· καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς
aarõ: ⁊ ad eleazar ⁊ ad ithamar fi
ἀαρών, καὶ πρὸς ἐλιεάζαρ καὶ πρὸς ἰθαμὰρ τοὺς υἱ-
lioo eius relictoo: accipite
οὺς αὐτοῦ τοὺς καταλελειμμένους, λάβετε τὴν

Trãſla.B.Hiero.

aarõ. ᵇ Vocatis aũt ᶜ moy
ſes ᵈ miſahele ooooooooo
ᵇ & ᵉ eliſaphan ᵏ filiis ˡ oziel
ᵐ patrui ⁿ aaron: ooooooo
ᵒ ait ᵖ ad eos ᵍ. Ite & ʳ tollite
ooooooooooooooooooooo
ʳ fratres vſos ˢ de ᵗ cõſpectu
ʳ ſanctuarij: & aſportate
ᵃ extra ᵇ caſtra. Cõfeſtim q̃
ᶜ pgẽtes ᵇ tulerũt eos ſicut
iacebãt veſtitos lineis ᶜ tu-
nicis: & eiecerunt ᵃ foras
ᵗ vt ſibi fuerat imperatũ.
ᵐ Locutuſq̃ eſt ⁿ moyſes
ᵒ ad ᵖ aaron ᵍ & ad eleazar
ʳ & ithamar ooooooooooo
ᵃ filios eiuſ. ᶜ Capita veſtra
ᵘ nolite ˣ nudare: ooooooo
ʳ & veſtimẽta ᵗ nolite ᵃ ſcin-
dere: ᵇ ne forte ᶜ moriãmi:
ᵛ & ſup ᵉ oẽs ᶠ cetũ ᵘ oriatur
indignatio. ᵇ Frẽs veſtri &
ᵗ omnis ᵘ domus ᶦ iſrael ᵐ plã
gant ᵒ incendium ooooooo
ᵖ qd ʳ dñs ᵍ ſuſcitauit. Vos
ãt ᵗ nõ ʳ egrediamini ᵘ fores
ᵗ tabernaculi: ᵛ alioqui ᵃ pe
ribitis. ooooooooooooooo
ᶜ Oleũ ᵇ qppe ſctẽ ᵖ vnctio
nis ẽ ᶠ ſup vos. Qui ᵍ fecerẽt
omnia ᵇ iuxta preceptum
ᶦ moyſi. ᵏ Dixitq̃ ˡ dñs ᵐ ad
ⁿ aarõ. ᵖ Vinum ᵍ & omne
qd̃ inebriare poteſt ʳ non
ᵒ bibetis ˢ tu ᵗ & filii tui:
ooooooooooooooooooooo
ʳ quando intrabitis ˢ in ᵗ ta
bernaculũ ᵇ teſtimõii: ᶜ ne
ᵇ moriamini: qa ᶜ p̃ceptũ
ʳ ſẽpiternũ ẽ ᵉ in gñatiões
vr̃as: ᵇ & vt habeatis ſcien
tiã diſcernẽdi ᶦ inter ᵃ ſctm
ᵗ & ᵐ profanũ: ⁿ inter ᵒ pol-
lutum ᵖ & ᵍ mundum: ooo
ʳ doceatiſq̃ ˢ filios ᵘ iſrael
ooooooooooooooo oooo oooo
ʳ omnia ˢ legitima mea ᵗ q̃
ᵇ locutus ſum ooooooooo
ᵛ ad eos ʳ per manũ ᶠ moyſi
ᵍ Locutuſq̃ eſt ʰ moyſes
ˡ ad ᵏ aaron ᵗ & ad ᵐ eleazar
ᵘ & ooooooooooooooooo
ᵒ ithamar ᵖ filios eius ᵍ qui
erant reſidui. ʳ Tollite oo

Ter.Heb. Leui. Ca.x. Pũctiua heb.

אַהֲרֹן וְיִקְרָא מֹשֶׁה אֶל מִישָׁאֵל
וְאֶל אֶלְצָפָן בְּנֵי עֻזִּיאֵל דֹד אַהֲרֹן
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם קִרְבוּ שְׂאוּ אֶת
אֲחֵיכֶם מֵאֵת פְּנֵי הַמִּקְדָּשׁ אֶל
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: וַיִּקְרְבוּ וַיִּשָּׂאֵם
בְּמִתְנָתָם אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל אַהֲרֹן וְאֶלְעָזָר וְאִיתָמָר
בָּנָיו רָאשֵׁיכֶם אַל תִּפְרָעוּ
וּבִגְדֵיכֶם לֹא תִפְרֹמוּ וְלֹא תָמֻתוּ
וְעַל כָּל הָעֵדָה יִקְצֹף וַאֲחֵיכֶם
כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכּוּ אֶת הַשְּׂרֵפָה
אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוָה: וּמִפֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ פֶּן תָּמֻתוּ כִּי
שֶׁמֶן מִשְׁחַת יְהוָה עֲלֵיכֶם וַיַּעֲשׂוּ
כִּדְבַר מֹשֶׁה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
אַהֲרֹן לֵאמֹר: יַיִן וְשֵׁכָר אַל
תֵּשְׁתְּ אַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ
בְּבֹאֲכֶם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְלֹא
תָמֻתוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם:
וּלְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל
וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר: וּלְהוֹרֹת
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל הַחֻקִּים
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵהֶם בְּיַד מֹשֶׁה:
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן וְאֶל
אִיתָמָר בָּנָיו הַנּוֹתָרִים קְחוּ אֶת

Pũctiua heb.

יַעַד יָצָא
עָשָׂה
דִּבֵּר
שָׁתָה
בוא
מוֹת עֹלָם דור
בָּדַל חָלָל
טָהֵר
הוֹרָה בָּנָה

Interp.chal.

aarõ. Locutuſq̃ moyſes miſael ⁊ eliſaphã filios oziel
patrui aarõ: ⁊ ait ad eos. Accedite ⁊ tollite frẽs veſtros
de cõſpectu ſanctuarij: ⁊ aſportate extra caſtra. Accef-
ſerũtq̃ ⁊ aſportauerũt eos cũ tunicis ſuis extra caſtra:
ſicut locut⁹ fuerat moyſes. Dixitq̃ moyſes ad aarõ ⁊
ad eleazar ⁊ ithamar filios eiꝰ. Nolite nutrire comã
capitis veſtri: nec ſcidatis veſtimẽta veſtra vt nõ moria-
mini: ⁊ ſup oẽm cetũ ſit indignatio: ⁊ frẽs veſtri ⁊ oĩs dom⁹
iſrael plangẽt incendiũ qõ ſuccendit dñs. Et de oſtio
tabernaculi federis nõ egrediamini: ne forte moria-
mini: qñ oleũ vnctionis ſcke dñi eſt ſup vos. Fecerũt
q̃s iuxta verbũ moyſi. Locutuſq̃ ẽ dñs cũ aarõ dicẽs.
Vinũ ⁊ quodcũ inebriare poteſt nõ bibas tu ⁊ filij tui
tecũ qñ ingredimini in tabernaculũ federiſ: vt nõ mo
riamini. Pceptũ ſempiternũ erit in gñationes ve-
ſtras: ⁊ ad diuidendũ inter ſanctũ ⁊ pphanũ ⁊ inter
polluti ⁊ mundũ: ⁊ vt doceatis filios iſrael oĩa legiti
ma que locutus eſt eis dñs per manus moyſi. Locu-
tuſq̃ eſt moyſes cum aaron ⁊ cum eleazar ⁊ cum itha
mar filijs eius qui reſidui fuerant. Tollite ooooo

Pũctiua chal.

אַף
עֲבַד עָשָׂה
רֵאשׁ רָעָה בָּזַע
מוֹת עָלַם דור פָּרַשׁ סָאַב
דָּבַר שָׁאַר נָסַב

Trãſla.Chal.

אַהֲרֹן וּקְרָא מֹשֶׁה לְמִישָׁאֵל וּלְאֶלְצָפָן בְּנֵי עֻזִּיאֵל אֲחֲבוּרֵי דְאַהֲרֹן וַאֲמַר לְהוֹן קְרִיבוּ
סְלוּ יָת אֲחֵיכוֹן מִן קֳדָם אַפֵּי קוּדְשָׁא לְמִבְרָא וּקְרִיבוּ וּנְטַל וּנוֹן מְבָתְּרֵיהוֹן
לְמִבְרָא לְמַשְׁרְיָתָא כְּמָא דְמַלֵּיל מֹשֶׁה וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְאֶלְעָזָר וּלְאִיתָמָר בָּנוֹהִי
רֵישֵׁיכוֹן לָא תְרַבְּעוּן פַּרְעוֹת וּלְבוּשֵׁיכוֹן לָא תְבַזְּעוּן וְלָא תְמוּתוּן וְעַל כָּל כְּנִשְׁתָּא יְהֵי
רְתִזְעָא וַאֲחֵיכוֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבַכּוֹן יָת יְקַדְתָּא דְאוֹקִיד יְיָ: וְתִתְרַע מִשְׁכַּן זִימְנָא
לָא תִפְּקוּן דִּילְמָא תְמוּתוּן אֲרֵי מְשַׁח רְבוּת קוּדְשָׁא דַּייָ עֲלֵיכוֹן וַעֲבָדוּ כְּפִתְגָמָא
דְמֹשֶׁה: וּמַלֵּיל יְיָ עִם אַהֲרֹן לְמֵימָר: חֲמַר וּמְרַי לָא תִשְׁתֵּי אַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ כְּמֵיעַלְנוֹן
לְמַשְׁכַּן זִימְנָא וְלָא תְמוּתוּן קְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן: וּלְאַפְרָשָׁא בֵּין קוּדְשָׁא וּבֵין חוֹלָא
וּבֵין מְסָאֲבָא וּבֵין דַּכְיָא: וּלְאַלָּפָא יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת כָּל קְיָמַיָּא דְמַלֵּיל יְיָ לְהוֹן בְּיַד
דְמֹשֶׁה: וּמַלֵּיל מֹשֶׁה עִם אַהֲרֹן וְעִם אֶלְעָזָר וְעִם אִיתָמָר בְּנוֹהִי דְאִשְׁתָּאַרוּ סָבוֹ יָת

Pditiua heb. | Lex.Heb. | Leui. | Ca.x. | Trãsla.B.Hiero. | Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

'sacrificium"quod remã | sacrificiũ relicũ ab oblatiõib⁹ | C
sit'de oblatione'dñi: oo | θυσίας τὴν καταλειφθεῖσαν ἐκτὸς τῶν καρπωμάτων
'& comedite illud⁴absq; | δῶι: τ comedite illud azyma iuxta altarẽ: qñi
fermento⁵iuxta ᶜaltare: | κυ, καὶ φάγετε αὐτὴν ἄζυμα παρὰ τὸ θυσιαστήριον, ὅτι
⁵quia ᶜsanctum ᶠsancto⸗ | ἁγιασθὲν ἐστι. τ comedite illud in loco ſctõ. legi
rum⁸eſt.ʰcomedetis aũt | ἅγια ἁγίων ἐστίν. καὶ φάγεσθε αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ. τὸ
ʰin loco'ſancto"qđ"da⸗ | τιμὴ σὴ tibi eſt: τ legitimũ filijs tuis hoc ab
tum eſt tibi ooooooooooo | μιμοι γάρ σοι ἐστί, καὶ τὸ μιμοι τοῖς υἱοῖς σου τοῦτο ἐκτὸς
°&ᵖfiliis tuis'de oblatio | oblatiõib⁹ dñi. sic eſt ꝓceptũ eſt
nibus⁹domini: ooooooo | τῶν καρπωμάτων κυρίου. οὕτως γὰρ ἐντέταλται
"sicut ˢpceptũ eſt mihi. | mihi. τ pectuſculũ segregatiõis: τ brachi
'pectuſculũ'quoq; ᵃqđ o | μοι. καὶ τὸ στῆθος τοῦ ἀφορίσματος, καὶ τὸν βραχίο
blatum eſt:ᵇ&ᶜarmũ ᵇq | um ſeparatiõis comedetis i loco ſctõ: tu τ
ſeparatus eſt:ᶜedetis ᶠin | να τοῦ ἀφωρίσματος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἁγίῳ, σὺ καὶ
loco⁸mundiſſimo ᵇtu'& | filij tui τ dom⁹tua tecũ. legitimũ tibi: τ le
filij tui⁵& filie tue ooooooo | οἱ υἱοί σου καὶ ὁ οἶκός σου μετὰ σοῦ. τὸ μιμοὶ σοι, καὶ τὸ
'tecum."Tibi enim°ac⁹li | gitimũ filijs tuis data eſt de ſacrificijs ſalu⸗
beris tuis ᵍreposita ſunt | μιμοι τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη ἐκτὸς τῶν θυσιῶν τῶν σω⸗
ᶠde hoſtiis'ſalutarib⁹ 'fi⸗ | taribus filioꝝ iſrael. brachiũ ſepa⸗
liorũ"iſrael:eo qᵏarmũ | τηρίων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. τὸν βραχίονα τοῦ ἀφω⸗
'& pectus & ooooooooooo | ρίσματος τ pectuſculũ segregatiõis in
ooooooooooooooooooooo | ῥίμματος καὶ τὸ στῆθος τοῦ ἀφορίσματος ἐπὶ τῶν
°adipes qui cremantur | oblatiõib⁹ adipũ offerẽt segregare
in altari.ᶠelevauerũt oooo | καρπωμάτων τῶν στάτων προσοίσουσιν ἀφορίσαι
ᵇcoram'domino:ʰ& per | segregationẽ coã dño. τ erit tibi τ filijs
tineant'ad te"& ad filios | ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου. καὶ ἔσται σοι καὶ τοῖς υἱοῖς
tuos⁶lege⁸perpetua:ᵍſi⸗ | tuis τ filiab⁹ tuis tecũ legitimũ eter
cut'precepit ooooooooooo | σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώ⸗
ᵉdñs.Inter hec "hircum | νιον: κατὰ πρόσταξιν τῶν μωυσῆ. καὶ τὸν χίμα
ˢqui oblatᵒ fuerat ꝓ pec | ρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐκτὸν ἐξιλάσκεσθαι μωυσῆς.
cato cũ'q̃reret⁴moyſes | τ hic cõbuſtᵒ fuerat. τ iratᵒ ẽ moyſes ꝓtra eleа
ᶜaduſtũ reppit:ᵇiratuſq; | ζαρ καὶ ἐθεμαχθῆς τοὺς υἱοὺς ἀαρών, τοὺς καταλειμμένους.
ᶜcontra'eleazar⁸& ᵇitha | dicẽs: cur nõ comediſtis ḥd ꝓ peccõ i lo
mar'filios ᵏaaron ooooo | λέγων, διατί οὐκ ἐφάγετε τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τόπῳ
'qui remanſerant:"ait. | co ſctõ. q; eſt ſctã ſctõꝝ eſt. hoc dedit vob
"Curᵒnon ooooooooooo | πῳ ἁγίῳ, ὅτι ἅγια ἁγίων ἐστίν. τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν
ᵖcomediſtis'hoſtiã pro | comedere: et auferatis peccũ eius: et
peccato⁹in loco ooooooo | φαγεῖν, ἵνα ἀφέλητε τὴν ἁμαρτίαν τῆς συναγωγῆς, καὶ
'ſancto⁸que'ſancta'ſan⸗ | ἐξιλάσησθε περὶ αὐτῶν ἔναντι κυ. οὐ γὰρ εἰσηνέχθη
ctorum'eſt: ooooooooo | de ſanguine eius in ſcẽm intra facie
ᵏ& ᵇdata ᶜvobis⁹vt porte | ἐκτὸς τοῦ αἵματος αὐτῆς εἰς τὸ ἅγιον. κατὰ πρόσωπον
tis'iniquitatem ooooooo | intra comedite illũ in loco ſctõ: quẽadmodũ ꝓce
⁸multitudinis: ᵇ& roge⸗ | ἔσω φάγεσθε αὐτὸ ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὃν τρόπον συνε⸗
tis'pro eaᵇ'in cõſpectu oo | ταξέ μοι. καὶ ἐλάλησε Ααρὼν πρὸς μωυσῆν, λέγων,
'dñi: ꝓſerti"cũ de⁶ſãgui⸗ | si hodie obtulerãt q̃ ꝓ peccõ suo:
ne illius⁸nõ⁹ſit illatũ'in | εἰ σήμερον προσηνέχασι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐ
traᵉſctã:&ᵍcomedere de | τῶν καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτῶν ἔναντι κυρίου,
bueratis'eã'in ſãctuario | D
⁸ſicut⁹preceptũ ẽ mihi.
ᶜReſpondit⁸aaron. oooo
'Oblata eſtʰhodie ooooo
ooooooooooooooo ooooooo
'victima ꝓ pctõ"& ⁿho⸗
locauſtum°corã⁹dño:oo

Pditiua chal. | Interp.chal. | Transla.Chal.

'רַבָּח munus qõ remãſit de oblationibus dñi: τ comedite il
lud azymũin latere altario: quia ſctũ ſctõꝝ eſt. Come
'אֲכַל detiſq; illud in loco ſancto: qr portio tua et portio fili⸗
orũ tuorũ eſt de oblatiõibus dñi: ſic eſt mihi preceptũ
'פְּמַד"רוּם"פָּרַשׁ eſt. pectuſculũ quoq; eleuatiõis τ femur qõ ſeparatũ
'דְּכַה'יְהַב eſt edetis in loco mundo tu et filij tui et filie tue tecũ:
qñ portio tua et portio filioꝝ tuoꝝ eſt: q̃ data ſunt de
'חֲדָה'אָתָא hoſtia ſctificationũ filioꝝ iſrael. Femur qõ ſeparatũ
eſt et pectus eleuatiõis cũ oblatiõibus adipũ offerẽt:
'הֲוָה'קוּם'בָּעָה vt eleuẽtur eleuatione coram dño. eritq; tibi et filijs
tuis tecũ in pactum ſempiternũ: ſicut precepit domi⸗
'יְמַד'שָׁאַר'אֲמַר nus. Circũ autem qui oblatus fuerat pro peccato re
quirẽs requiſiuit moyſes: τ ecce exuſtus erat. Et ira⸗
tus eſt cõtra eleazar et contra ithamar filios aaron
qui remanſerant: dicens. Quare non comediſtis ho
'עֹל'דָּם ſtiam pro peccato in loco ſctõ? ſanctũ eſt ſctõꝝ eſt: et
eam tradidit vobis ad parcendum ſuper peccata con
'אֲכַל gregatiõis: ad propitiandũ pro eis coram dño. Ecce nõ
'קְרַב eſt illatũ de ſanguine illius in domũ ſãctuarij intrinſec⁹:
'אֶל'מֹשֶׁה'הֵן'הַיּוֹם'הִקְרִיבוּ'אֵת et ideo debueratis eã comedere in ſcluario: ſicut ꝓce
'אֲלָה'חַטָּאתָם"וְאֶת"עֹלָתָם'לִפְנֵי'יְהוָה pti ẽ mihi. Locutuſq; ẽ aarõ cũ moyſe. Ecce hodie ob
tuleſt hoſtias ꝓ pctis ſuis et holocauſta ſua coram dño

Transla.Chal.

מִנְחָא דְאִשְׁתְּאַרַת מִקּוּרְבָּנַיָּא דַּייָ וְאִכְלוּהִי פַּטִּיר בְּאַתְרָא מְקַדְּשָׁא אֲרֵי קֻדְשָׁא קוּדְשִׁין
הוּא: וְתֵיכְלוּן יָתָהּ בְּאַתְרָא דְּמִישְׁרָא אֲרֵי חוּלָקָךְ וְחוּלָק בְּנָךְ הוּא מִקּוּרְבָּנַיָּא דַּייָ אֲרֵי כֵּן
אִתְפַּקֶּדִית: וְיָת חַדְיָא דְּאִתְרַמְּיָא וְיָת שׁוֹקָא דְּאִתְפְּרָשׁ וְתֵיכְלוּן בְּאַתְרָא דְּכֵי אַתְ
וּבְנָךְ וּבְנָתָךְ עִמָּךְ אֲרֵי חוּלָקָךְ וְחוּלָק בְּנָךְ אִתְיְהִיבוּ מִנְכְסַת קוּדְשַׁיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוֹקָא
דְּאִתְפְּרָשׁ וְחַדְיָא דְּאִתְרַמְּיָא עַל קוּרְבָּנֵי תַּרְבָּיָא יֵיתוּן לְאַרְמָא אֲרָמָא קֳדָם יְיָ
וִיהֵי לָךְ וּלְבָנָךְ עִמָּךְ לִקְיָם עָלַם כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ: וְיָת צְפִירָא דְּחַטָּאתָא מְבָעֵי
מֹשֶׁה וְהָא אִיתּוֹקַד וּרְגַז עַל אֶלְעָזָר וְעַל אִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן דְּאִשְׁתָּאֲרוּ לְמֵימָר: מָדַּין
לָא אֲכַלְתּוּן יָת חַטָּאתָא דְּאַתְרָא קוּדְשִׁין הִוא וְיָתַהּ יְהַב לְכוֹן לְסַלָּקָא
עַל חוֹבֵי כְּנִשְׁתָּא לְכַפָּרָא עֲלֵיהוֹן קֳדָם יְיָ הָא אִיתְעַל מִדְמָהּ לְגוֹ מְקְדְּשָׁא פְּנִימָאָה
מֵיכַל תֵּיכְלוּן יָתַהּ בְּקוּדְשָׁא כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ: וּמַלֵּיל אַהֲרֹן עִם מֹשֶׁה הָא יוֹמָא דֵּין
קָרִיבוּ יָת חַטָּאתְהוֹן וְיָת עֲלָתְהוֹן קֳדָם יְיָ

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

τ cõtigerũt mihi hec: τ comedã qđ pro
καὶ συμβέβηκέ μοι ταῦτα, καὶ φάγομαι τὸ περὶ τῆς
pctõ hodie: nũqđ placitũ erit dño: τ au
ἁμαρτίας σήμερον, μὴ ἀρεστὸν ἔσται τῷ κυρίῳ; καὶ ἤ
diuit moyſes: τ placuit illi.
κουσε μωυσῆς, καὶ ἤρεσεν αὐτῷ. Ca. 11.

A ΘΕ locutus ẽ dño ad moyſen τ aarõ: di
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέ
cẽs: loqmini filijs iſrael: dicẽtes: hec
Deut. γων, λαλήσατε τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, λέγοντες, ταῦ
14.a. aialia: q̃ comedetis de oĩb⁹ aialib⁹
τα τὰ κτήνη, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν
q̃ ſup trã: oĕ aial diuidẽs vngulã τ
τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὁπλὴν καὶ
vngues diuidẽs duap vngulap: τ reducẽs rumi
ὀνυχίσσοντας ὀνυχίαν δύο χηλῶν, καὶ ἀπάγων μηρυ=
nationẽ i aialib⁹: hec comedetis. ſed
κισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε· πλὴν
ab his nõ comedetis ab reducẽtibus rumi
ἀπὸ τούτων οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἀπαγόντων μηρυ
nationẽ τ a diuiſas hũtib⁹ vngulas τ
κισμὸν καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὁπλὰς καὶ
diuidẽtibus vngues. camelũ: qñ reducit
ὀνυχίζοντων ὀνυχίσσας· τὸν κάμηλον, ὅτι ἀπάγει
rumiationẽ hoc: τ vngulã nõ diuidit. immũ=
μηρυκισμὸν τοῦτο, καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ· ἀκάθαρ=
dus hoc vobis. τ chirogryllũ: qñ reducit
τον τοῦτο ὑμῖν· καὶ τὸν χοιρογρύλλιον, ὅτι ἀπάγει
rumiationẽ hoc τ vngulã nõ diuidit: immũ=
μηρυκισμὸν τοῦτο καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ· ἀκάθαρ=
dus hoc vobis. τ leporẽ: qñ reducit ru
τον τοῦτο ὑμῖν. καὶ τὸν δασύποδα, ὅτι ἀπάγει μη
minationẽ hoc τ vngulã nõ diuidit. immũdus hoc
ρυκισμὸν τοῦτο καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ· ἀκάθαρτον τοῦτο
vobis. τ ſuẽ: qñ diuidit vngulã hoc: τ diui=
ὑμῖν· καὶ τὸν ὗν, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο, καὶ ὀνυχί
dit vngues vngule: τ hoc nõ reducit ruminatiõẽs.
ζει ὀνυχας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο οὐκ ἀπάγει μηρυκισμόν·
immũdũ hoc vobis. a carnib⁹ ipoꝝ nõ come
ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν· ἀπὸ κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγε=
detis. τ p ſe mortua ipa nõ tãgetis. immun=
σθε· καὶ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἅψεσθε· ἀκάθαρ=
B da hec vob. τ hec comedetis ab oĩb⁹
τα ταῦτα ὑμῖν· καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων
q̃ in aquis: oĩa q̃ ſunt in eis ale
τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν, πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτοῖς πτερύ
τ ſquame in aquis: τ in maribus:
για καὶ λεπίδες ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ ἐν τοῖς θαλάσσαις,
τ in torrentibus: hec comedetis. τ oĩa
καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ταῦτα φάγεσθε· καὶ πάντα
q̃ nõ ſunt illis ale: neq; ſquame
ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια, οὐ δὲ λεπίδες

Trãſla.B.Diero.

rmihi autem qaccidit epqđ
vides. Quõ potuirecome
dereeam: raut placere
adño in cerimõiis mẽte
lugubri? Qđ bcũ audiſſet
cmoyſes: recepit ſatiſfa=
ctionem. Ca. 11.
LOcutuſq; ẽ bdñs cad
emoyſen & aarõ edicẽs.
fDicite ooooooooooooooo
filiis miſrael. gHec ſunt a
nimalia ooooooooooooo
qque comedere debetis
de cunctis animãtibus
terre. rO ẽ qđ habet di
uiſam vngulam & ooooo
ruminat ooooooooooo
ooo oooooooooooo ooooooo
bin pecoribus: ooooooooo
kcomedetis. Quicquid
autem ruminat ooooooo
ooooooooo oooooooooooo
l& habet vngulã: ſed nõ
diuidit eã: ſicut rcamelus
& cetera: mnon ncomede
tis illud: & inter ooooooo
rimmunda reputabitis.
ooooooooo ooo ooo ooo ooooo
kChirogryllus qui nru=
minat vngulamq; oooo
qnon rdiuidit: simmũdus
teſt: rlepus quoq; ooooo
nam & ipſe b ruminat
ooooooooooooooooooooooo
lſed vngulam non diui=
dit. oooooooooooooooooo
k& ſus mque cum vngu
lam diuidat ooooooooo
ooooooooooooooo ooooooo
ooooooooooooooooooooooo
rnon ruminat. ooooooooo
ooooooooooooooooooooooo
chorũ carnibus bnon ve
ſcemini: fnec cadauera
bcõtingetis. quia rimmũ
da ſũt vobis. mHec etiã
ſunt qque gignuntur rin
aquis: & veſci licitum ẽ.
nO ẽ quod habet pen=
nulas & ſquamas ooooo
tã i mari q̃ bin oooooooo
fluminib & ſtagnis: comedetis. rQuicqd ãt pẽ
nulas & ſquãmas nõ hꝫ

Tex. Heb. Leui. Ca.xi.

וַתִּקְרֶאנָה אֹתִי כַּאֲלָה וָאֹכְלָתִי
חַטָּאת הַיּוֹם הֲיִיטַב בְּעֵינֵי יְהוָה׃
וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּיטַב בְּעֵינָיו׃

Cap.xi.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל
אַהֲרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם׃ דַּבְּרוּ אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחַיָּה
אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
עַל הָאָרֶץ׃ כֹּל מַפְרֶסֶת פַּרְסָה
וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע פְּרָסֹת מַעֲלַת גֵּרָה
בַּבְּהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃ אַךְ אֶת
זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה
וּמִמַּפְרִסֵי הַפַּרְסָה אֶת הַגָּמָל כִּי
מַעֲלֵה גֵרָה הוּא וּפַרְסָה אֵינֶנּוּ
מַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם׃ וְאֶת
הַשָּׁפָן כִּי מַעֲלֵה גֵרָה הוּא וּפַרְסָה
לֹא יַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם׃ וְאֶת
הָאַרְנֶבֶת כִּי מַעֲלַת גֵּרָה הִוא
וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסָה טְמֵאָה הִוא
לָכֶם׃ וְאֶת הַחֲזִיר כִּי מַפְרִיס
פַּרְסָה הוּא וְשֹׁסַע שֶׁסַע פַּרְסָה
וְהוּא גֵּרָה לֹא יִגָּר טָמֵא הוּא לָכֶם׃
מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וּנְבִלָתָם
לֹא תִגָּעוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃ אֶת
זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל
אֲשֶׁר לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמַּיִם
בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים אֹתָם תֹּאכֵלוּ׃
וְכֹל אֲשֶׁר אֵין לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת

Interp.chal.

et acciderũt mihi tales tribulatiões: τ ſi comediſſem
hodie hoſtiã pro peccato: nunqđ rectũ eſſet coram dño?
Auditũitqꝫ moyſes: τ placuit in oculis eius. Ca.1.
LOcutuſqꝫ eſt dño cuꝫ moyſe τ cuꝫ aaron: dicens
eis. Loquimini cũ filijs iſrael dicẽtes. Hec ſunt
aialia que comedere debetis de cunctis aialibus que
ſunt ſup terram. Omne qđ diuidit plantam in duas
vngulas τ ruminat in animalibus: illud comedetis.
Ueruntamen hec non comedetis de ruminãtibus et
de diuidẽtibus vngulã: camelũ qui ruminat τ vngulã
nõ diuidit: immũdus erit vobis. Chirogryllꝰ quoq;
qui ruminat τ vngulam nõ diuidit: immundus erit vo=
bis. Et lepus qui ruminat τ vngulã nõ diuidit: immũ=
dus erit vobis. Et ſus qui diuidit vngulaꝫ τ in duas
vngulas plantã diuidit: hꝫ ipſe nõ ruminat: immũdus
erit vobis. de carnibus eorum nõ comedetis: τ cada=
uera eorum non tangetis: immunda erũt vobis. Hec
autem comedetis de omnibus que ſunt in aquis: oĩa
que habent pennulas τ ſquamas in aquis in mari et
in torrentibus ea comedetis. Et quod non habet pen
nulas τ ſquamas ooooooooooooooooooooooo

Pũctiua.heb.

מָרָא
טוֹב
שָׁמַע

Cap.xi.

אָבַל
פָּרַס
עָלָה

עָרֵב
חָזַר
גָּרָה
אָבַל
נָבַל
נָגַע
זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל
סָנַפִּיר

Pũctiua chal.

עָרַק
אָמַר
חֵיוָה אָכַל
מַלְפָא נָסַק
פָּרַס
סָאַב

מָרַע
סָנַפִּיר

Transla.Chal.

וְעָבְרַן יָתִי עָקָן בִּישַׁיָּן וְאִילּוּפַן אַכֵּילִית מַתָּאתָא יוֹמָא דֵּין וְאִסְתַּבַּרִית דְּלָא חַטִּיתִי קֳדָם יְיָ׃ וּשְׁמַע
מֹשֶׁה וּשְׁפַר בְּעֵינוֹהִי׃ **Ca.xi.** וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימָר
לְהוֹן׃ מַלִּילוּ עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר דָּא חַיְתָא דִּתְכִילוּן מִכָּל בְּעִירָא דְּעַל אַרְעָא׃ כֹּל
דְּסַדְּקָא פַּרְסָתָא וּמַטְלְפָא טִלְפִּין פַּרְסָתָא מַסְקָא פִּשְׁרָא בְּעִירָא תֵּכְלוּן׃ בְּרַם יָת דֵּין לָא תֵּכְלוּן מִמַּסְקֵי פִּשְׁרָא וּמִסְדְּקֵי פַּרְסָתָא יָת גַּמְלָא אֲרֵי מַסֵּק
פִּשְׁרָא הוּא וּפַרְסָתָא לָא סְדִיקָא מְסָאַב הוּא לְכוֹן׃ וְיָת טַפְזָא אֲרֵי מַסֵּק פִּשְׁרָא
הוּא וּפַרְסָתָא לָא סְדִיקָא מְסָאַב הוּא לְכוֹן׃ וְיָת אַרְנְבָא אֲרֵי מַסֵּק פִּשְׁרָא הִיא
וּפַרְסָתָא לָא סְדִיקָא מְסָאַבָא הִיא לְכוֹן׃ וְיָת חִזְיָרָא אֲרֵי סְדִיק פַּרְסָתָא הוּא וּמַטְלְפָא
טִלְפִּין פַּרְסָתָא וְהוּא פִּשְׁרָא לָא פְּשַׁר מְסָאַב הוּא לְכוֹן׃ מִבִּשְׂרֵיהוֹן לָא תֵּכְלוּן
וּנְבִלְתְּהוֹן לָא תִקְרְבוּן מְסָאַבִין אִינּוּן לְכוֹן׃ יָת דֵּין תֵּכְלוּן מִכֹּל דִּי בְּמַיָּא כֹּל דִּי לֵיהּ
צִיצִין וְקַלְפִּין בְּמַיָּא בְּתַמָּיָא וּבְנַחֲלָיָא יָתְהוֹן תֵּכְלוּן׃ וְכֹל דְּלֵית לֵיהּ צִיצִין וְקַלְפִּין

Prima hebr. | Ter. Hebr. | Leui. | Ca. xi.

	בַּמַּיִם וּבַנְּחָלִים מִכֹּל שֶׁרֶץ הַמָּיִם
	וּמִכֹּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמָּיִם
	שֶׁקֶץ הֵם לָכֶם וְשֶׁקֶץ יִהְיוּ לָכֶם
הָיָה שֶׁקֶץ	מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וְאֶת נִבְלָתָם
	תְּשַׁקְּצוּ כֹּל אֲשֶׁר אֵין לוֹ סְנַפִּיר
	וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמַּיִם שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם
	וְאֶת אֵלֶּה תְּשַׁקְּצוּ מִן הָעוֹף לֹא
	יֵאָכְלוּ שֶׁקֶץ הֵם אֶת הַנֶּשֶׁר וְאֶת
עָזְנִיָּה	הַפֶּרֶס וְאֶת הָעָזְנִיָּה וְאֶת הַדָּאָה
	וְאֶת הָאַיָּה לְמִינָהּ אֵת כָּל עֹרֵב
חָמֵס	לְמִינוֹ וְאֵת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת הַתַּחְמָס
	וְאֶת הַשָּׁחַף וְאֶת הַנֵּץ לְמִינֵהוּ וְאֶת
נָשֶׁף	הַכּוס וְאֶת הַשָּׁלָךְ וְאֶת הַיַּנְשׁוּף
עָשָׁם	וְאֶת הַתִּנְשֶׁמֶת וְאֶת הַקָּאָת וְאֶת
חָסִד	הָרָחָם וְאֶת הַחֲסִידָה הָאֲנָפָה
	לְמִינָהּ וְאֶת הַדּוּכִיפַת וְאֶת הָעֲטַלֵּף
	כֹּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל אַרְבַּע
רֶגֶל	שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם זֶה אַךְ אֶת זֶה
	תֹּאכְלוּ מִכֹּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ
	עַל אַרְבַּע אֲשֶׁר לֹא כְרָעַיִם מִמַּעַל
עֲלֵה	לְרַגְלָיו לְנַתֵּר בָּהֶן עַל הָאָרֶץ אֶת
	אֵלֶּה מֵהֶם תֹּאכֵלוּ אֶת הָאַרְבֶּה
צָבִי רֶגֶל	לְמִינֵהוּ וְאֶת הַסְּלְעָם לְמִינֵהוּ וְאֶת
	הַחַרְגֹּל לְמִינֵהוּ וְאֶת הֶחָגָב לְמִינֵהוּ
	וְכֹל שֶׁרֶץ הָעוֹף אֲשֶׁר לוֹ
	אַרְבַּע רַגְלַיִם שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם
טָמֵא	וּלְאֵלֶּה תִּטַּמְּאוּ כָּל הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם

Prima chal. | Interp. chal.

חָיָה	in mari ⁊ in torrētib⁹ de oīi reptili aquaꝝ ⁊ oī alia vi
אֲכַל שֶׁקֶץ	uēti coꝝ que sunt in aq̄: abominabile erit vobiſ. De
	carnib⁹ coꝝ nō comedetis: ⁊ cadauerā coꝝ vitabitis.
	Omne qđ nō habet pēnulas ⁊ squamas in aq̄ abo
	minabile erit vobis. Hec quoq; vitabitis de auib⁹: nō
עֵז זְנָא	comedētur: q; vitāda sunt: aquilā ⁊ gryphū: ⁊ halietū
	et miluū ac vulturē iurta genus suū: ⁊ oēm coruū in
	genere suo: ⁊ filiā struthionis ⁊ noctuā ⁊ larū ⁊ acci
הַלָּז	pitrē iurtā genus suū: bubonē ⁊ mergulū ⁊ ibin ⁊ ci
רָבַע אֲכַל	gnum ⁊ onocrotalum ⁊ porphyrionē ⁊ herodionē ⁊
עֲלֵה	caradrion iurta genus suū: ⁊ vpupam ⁊ vespertilio
	nem. Oīne reptile de volucrib⁹ qđ graditur sup quat
	tuor pedes: abominabile erit vobis. Verumtamē hec
	comedetis de oībus reptilibus auiuꝝ gradientiū sup
	q̄ttuor: pedes: quicqđ habet genua desup pedes eius
	per q̄ salit sup terrā. Hec sunt q̄ ex eis comedetis: lo
	custā iurta genus suū: ⁊ attacū atq; ophimachū in ge
סָאַב	nere suo: ⁊ bruchū in genere suo: oē aūt reptile auiū
	qđ habet q̄ttuor pedes abominabile erit vobiſ. ꝓpter
	hec qđ̄ ī̄mundi eritis oīs q̄ tetigerit morticina coꝝ:

Trāſla. B. Hiero.

eorum que in aquis mo
uentur ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
& viuunt: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
abominabile vobis exe
crandumq; erit. ∞∞∞∞∞
Carnes eorum non co
medetis: & morticina
vitabitis. Cuncta q̄ nō
habent pennulas ∞∞∞
& squamas in aquis: pol
luta erunt. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
Hec sunt que de auibus
comedere nō debetis: &
vitanda sunt vobis. Aq
lam & ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
gryphum & halietum
& miluum ∞∞∞∞∞∞∞∞
ac vulturē iuxta genus
suum: & oē coruini gñis
in similitudinē suā. Stru
thionem & noctuam
& larum & accipitrem
iuxta genus suum: ∞∞∞
bubonem & mergulum
& ibin ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
& cygnum & onocro
talum & ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
porphyrionem: herodi
onem & caradrion ∞∞∞
iuxta genus suum. Vpu
pā quoq; & vesptilionē.
Oē de volucribus qđ
graditur sup q̄ttuor pe
des abomiabile erit vo
bis. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
Quicquid autem ambu
lat quidem ∞∞∞∞∞∞∞∞
sup q̄ttuor pedes: sed ha
bet longiora retro crura
per que salit super ter
ram ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
comedere debetis. Vtē
bruchus ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
in genere suo: & atta
cus atq; ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ophimach atq; locusta
singula iuxta genus suū.
Quicquid autē ex volu
cribus ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
q̄ttuor tm habet pedes:
execrabile erit vobis. &
quicūq; morticina coꝝ
tetigerit ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

in aquis et in marib⁹ et in tor
ἐν τοῖς ὕδασι καὶ ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν τοῖς χει
rentib⁹: ab oībus q̄ eructant aque: et
μάρροις, ἀπὸ πάντων ὧν ἐρεύγεται τὰ ὕδατα, καὶ
ab oī alia viuēte q̄ in aqua: abo
ἀπὸ πάσης ψυχῆς ζώσης τῆς ἐν τῷ ὕδατι, βδέ
minatio eſt: et abominatio erūt vobis. de
λυγμά ἐστι, καὶ βδέλυγμα ἔσονται ὑμῖν. ἀπὸ τῶν
carnib⁹ eoꝝ nō comedetis. ⁊ morticinta coꝝ nō abo
κρεῶν αὐτῶν οὐκ ἔδεσθε. καὶ τὰ πτῶσιμα αὐτῶν βδέ
minabimini: ⁊ oīa q̄cūq; nō sūt in eis pēnule:
λύξεσθε, καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς φολίδωτα,
neq; squame ex his q̄ in aquis: abominatio hoc ē
οὐδὲ λεπίδες τῶν ἐν τοῖς ὕδασι, βδέλυγμα τοῦτό ἐ
vobis. ⁊ hec abominabimini ab auib⁹:
στιν ὑμῖν. καὶ ταῦτα βδελύξεσθε ἀπὸ τῶν πτερῶν,
et nō comedētur: abominatio eſt. aqlā: et
καὶ οὐ βρωθήσεται, βδέλυγμά ἐστι. γῦπα τὸν, καὶ τὸν
gryphū: ⁊ halicetū: ⁊ vulturē: et miluū: ⁊
γρύπα, καὶ τὸν ἁλιάετον, καὶ τὸν γύπα, καὶ ἰλλύα, καὶ τὰ
similia illi. ⁊ oīa coruī gña: et similia illi.
ὅμοια αὐτῷ. καὶ πᾶντα τὰ κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶν.
et struthionē: et noctuā: et larū: et similia illio
καὶ στρουθόν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶν.
et accipitrē: et similia illi. et nycticoracē: et mer
καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. καὶ νυκτικόρακα, καὶ κα
gulum: et ibin: et porphyrionē: et pelica
ταρράκτην, καὶ ἶβιν, καὶ πορφυρίωνα, καὶ πελεκᾶ
nū: et cygnū: et herodionē: ⁊ chalandrion: ⁊
να, καὶ κύκνον, καὶ ἀρώδιον, καὶ χαλκάδριον, καὶ τὰ
similia illio: ⁊ vpupā: ⁊ vespertilionē: et om
ὅμοια αὐτῶν. καὶ ἔποπα, καὶ νυκτερίδα, καὶ πᾶσα
nia reptilia autū: q̄ ambulāt sup quat
τὰ ἑρπετὰ τῶν πτερύγων, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσ
tuor: abominatio eſt vobis. sed hec comedetis
σαρων, βδέλυγμά ἐστιν ὑμῖν. ἀλλὰ ταῦτα φάγεσθε
a reptilibus autū: q̄ ambulāt sup
ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν τῶν πτερύγων, ἃ πορεύεται ἐπὶ
q̄ttuor: q̄ habēt crura superius pedibus eoꝝ:
τέσσαρων, ἃ ἔχει σκέλη ἀνώτερον τῶν ποδῶν αὐτῶν,
ad saltādū in ipsis sup terrā. ⁊ hec comedetis
πηδᾶν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ταῦτα φάγεσθε
ab ipsis: bruchū: et similia illi. et
ἀπ' αὐτῶν, τὸν βρούχον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. καὶ τὸν
attacū: et similia illi. et ophiomachū: ⁊
ἀττακόν, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. καὶ τὸν ὀφιομάχην, καὶ τὰ
similia illi. et locustā: et similia illi. et
ὅμοια αὐτῷ. καὶ τὴν ἀκρίδα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῇ. καὶ
oē reptile ab auibus: q̄bus sūt quattuor:
πᾶν ἑρπετὸν ἀπὸ τῶν πτερύγων, οἷς ἐστι τέσσαρες
pedes: abominatio vobis eſt: et in his pol
πόδες, βδέλυγμα ὑμῖν ἐστιν, καὶ ἐν τούτοις μι
luemini. oīs tangens morticinta coꝝ:
αἰνίσεσθε. πᾶς ὁ ἅπτων ὁμοίως τῶν ἐντετιμαίων αὐτῶν,

Transla. Chal.

וְיַמַּיָּא וְנַחֲלַיָּא מִכֹּל דְּיָתְשָׁא דְּמַיָּא וּמִכֹּל נַפְשָׁא חַיְתָא דִּי בְּמַיָּא שְׁקָצָא אִינוּן לְכוֹן׃
וְשִׁקְצָא יְהוֹן לְכוֹן מִבְּשְׂרֵיהוֹן לָא תֵּיכְלוּן וְיָת נְבִלְתְּהוֹן תְּשַׁקְּצוּן׃ כֹּל דְּלֵית לֵיהּ צִיצִין
וְקִלְפִין בְּמַיָּא שְׁקָצָא הוּא לְכוֹן׃ וְיָת אִילֵּין תְּשַׁקְּצוּן מִן עוֹפָא לָא יִתְאֲכְלוּן שְׁקָצָא
אִינוּן נִשְׁרָא וְעָזְנְיָא וְדַיְתָא וְטָרְפִיתָא לְזַנְהֵיהּ וְיָת כָּל עוֹרְבָא לְזַנְיֵהּ׃ וְיָת בַּת נַעֲמִיתָא
וְצִיצָא וְצָפַר שַׁחֲפָא וְצָאָא לְזַנְהִי׃ וְכַרְיָא וְשָׁלֵיוְתָא וְקִיפוֹפָא׃ וּכְתָא וְקָתָא ‹‹
וְיַקְרוֹנָא׃ וְחַזַּרְתָּא וְאִיכּוּ לְזַנֵּהּ וְנֶגֶר טוּרָא וַעֲטַלְפָּא׃ כֹּל דְּיִתְשָׁא דְּעוֹפָא דְּמְהַלֵּךְ עַל
אַרְבַּע שְׁקָצָא הוּא לְכוֹן׃ בְּרַם יָת דֵּין תֵּיכְלוּן מִכֹּל דְּיִתְשָׁא דְּעוֹפָא דְּמְהַלֵּךְ עַל אַרְבַּע
דְּלֵיהּ כַּרְסוּלִין מִגַּלְוֵי רַגְלוֹהִי לְמִנְּפָא בְּהוֹן עַל אַרְעָא׃ יָת אִילֵּין מִנְּהוֹן תֵּיכְלוּן יָת
גֻּבָּא לְזַנֵּהּ וְיָת רָשׁוּנָא לְזַנְהִי וְיָת חַגְבָּא לְזַנְהִי וְיָת חַגָּבָא לְזַנְיֵהּ׃ וְכֹל דְּיִתְשָׁא דְּעוֹפָא
דְּלֵיהּ אַרְבַּע רַגְלִין שְׁקָצָא הוּא לְכוֹן׃ וּלְאִילֵּין תִּסְתָּאֲבוּן כָּל דְּיִקְרַב בְּנִבְלְתְּהוֹן ‹‹‹‹

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

imũdus erit vsq; ad vesperã.τ oio tollẽs mor
ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας·καὶ πᾶς ὁ αἴρων τῶν θνη
ticinta illoꝝ: lauabit vestes suas: τ immũ
σιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρ
dus erit vsq; ad vesperã.τ in oib⁹ aialib⁹ qȝ é
τος ἔσται ἕως ἑσπέρας·καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κτήνεσιν ὃ ἔχει
diuisã hũm vngulã: τ vngues diuidit: τ rumi
δίχηλίσυσιν ὁπλήν, καὶ ὄνυχες ῥῆγας ὄνυχίζει, καὶ μηρυ
nationẽ nõ ruminat: imũda erũt vobis. oio
κισμὸν οὐ μηρυκᾶται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν. πᾶς ὁ
tãgẽs morticinia illoꝝ: imũdus erit vsq; ad
ἅπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως
vesperã. et oẽ qȝ ãbulat sup man⁹ suas i om
ἑσπέρας·καὶ πᾶν ὃ πορεύεται ἐπὶ χερῶν αὐτ ἐν πᾶ
nibus aialib⁹:q ãbulãt sup quatuor: imũda
σι τοῖς ἑκτοῖς, ἃ πορεύεται ἐπὶ τεσσάρων, ἀκάθαρτα
erũt vobis. oio tãgẽs morticinia illoꝝ:
ἔσται ὑμῖν. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν,
immũdus erit vsq; ad vesperã.et tollẽs mortici=
ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας·καὶ ὁ αἴρων τῶν θνησιμαί
nia illoꝝ: lauabit vestes suas:et immũdus erit
ων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται
E vsq; ad vesperã.imũda hec erũt vobis.et hec
ἕως ἑσπέρας·ἀκάθαρτα ταῦτα ἔσται ὑμῖν·καὶ ταῦτα
vobis imũda ex reptilib⁹ q̃ reptãt sup
ὑμῖν ἀκάθαρτα τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς
trã. mustella:et mus: et crocodilus terrestio.
γῆς·ἡ γαλῆ, καὶ ὁ μῦς, καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χερσαῖος·
et similia illi. mygale: et chamelcon: et stel=
καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ·μυγαλη, καὶ χαμαιλέων, καὶ ἀσκα
lio: et lacerta: et talpa: hec immũda
λαβώτης, καὶ σαύρα, καὶ ἀσπάλαξ. ταῦτα ἀκάθαρτα
erũt vobis ⁊ oibus reptilib⁹ q̃ serpũt
ἔσται ὑμῖν ἐκ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων
sup trã. oio tãgẽs morticinia illoꝝ:
ἐπὶ τῆς γῆς· πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν,
immũdus erit vsq; ad vesperã.et oẽ in qȝ incide=
ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας·καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπιπε
rit sup illõ de mortuis tpoꝝ: imũdũ erit
σεῖται ἐπ' αὐτὸ ἐκ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτον ἔσται
ab oi vase ligneo:vł veste:vł pelle:
ἐκ παντὸς σκεύους ξυλίνου, ἢ ἱματίου, ἢ δέρματος,
vel sacco. oẽ vas inq̃ factũ fuerit op⁹ in tpo
ἢ σάκκου·πᾶν σκεῦος ᾧ ἐὰν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ
in aquã tingetur: et immũdũ erit vsq; ad vesperã.
εἰς ὕδωρ βαφήσεται, καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας·
F et pur⁹ erit. et oẽ vas fictile: in qȝ in=
καὶ καθαρὸν ἔσται. καὶ πᾶν σκεῦος ὀστράκινον, εἰς ὃ ἂν ἐμ
ciderit ab tpio intus: q̃ intus fuerit:imũda erũt: et
πέσῃ ἀπ' αὐτῶν ἔνδον, ὅσα ἂν ἔνδον ᾖ, ἀκάθαρτα ἔσται, καὶ
ipm cõteretur. et oio cibus: q̃ comedit:in qȝ sup in
αὐτὸ συντριβήσεται·καὶ πᾶν βρῶμα, ὃ ἐὰν ἔσται, εἰς ὃ ἐὰν ἐπέλ
ciderit ipi⁹ aqua: imũd⁹ erit vobis. et oẽ potũ:qȝ
θῃ ἐπ' αὐτὸ ὕδωρ, ἀκάθαρτον ἔσται ὑμῖν·καὶ πᾶν ποτόν, ὃ

Transla.Chal.

וְיֵרַי מְסָאֲבָא עַד רַמְשָׁא׃ וְכָל דְּיִטּוֹל מִנְּבִלְתְּהוֹן יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיֵהֵי מְסָאֲבָא עַד רַמְשָׁא׃
לְכָל בְּעִירָא דְּהִיא סְדִיקָא פַּרְסָתָא וְחִלְפִין לָא אִיתַרָא מְטוֹל בָּא וּבְשָׁרָא לָא אִיתַרָא
מַסְקָא מְסָאֲבִין אִינּוּן לְכוֹן כָּל דְּיִקְרַב מִנְּבִלְתְּהוֹן יֵהֵי מְסָאֲב׃ וְכֹל דְּיִתְהַלַּךְ עַל יְדוֹהִי
כָּל חַיְתָא דְּסָהֲרָא עַל אַרְבַּע מְסָאֲבִין אִינּוּן לְכוֹן כָּל דְּיִקְרַב נִבְלְתְּהוֹן יֵהֵי מְסָאֲב עַד
רַמְשָׁא׃ וּדְיִטּוֹל יַת נִבְלְתְּהוֹן יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיֵהֵי מְסָאֲב עַד רַמְשָׁא מְסָאֲבִין אִינּוּן
לְכוֹן׃ וְדֵין לְכוֹן דְּמְסָאֲב בְּכֹל דְּרַחֲשָׁא דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא חוֹלְדָא וַעֲכְבְּרָא וְצַבָּא לְזַנְוֹהִי׃
וְיַלְיָא וְכוֹמָא וְחַלְמַרְמָרָא וְאַשׁוּתָא וְחוּמְטָא׃ אִילֵּין דְּמְסָאֲבִין לְכוֹן בְּכָל דְּיִקְרַב
בְּהוֹן בְּמוֹתְהוֹן יֵהֵי מְסָאֲב עַד רַמְשָׁא׃ וְכָל דְּיִפֹּל עֲלוֹהִי מִנְּהוֹן בְּמוֹתְהוֹן יֵהֵי מְסָאֲב
מָאן דְּאָנָא אוֹ לְבוּשׁ אוֹ מַשְׁכָּא אוֹ כָל מָאן דְּיִתְעֲבִיד עִבְיְדְתָּא בְּהוֹן בְּמַיָּא יִתְעַל
וְיֵהֵי מְסָאֲב עַד רַמְשָׁא׃ וְדֵדֵין דְּמָאן דַּחֲסַף דְּיִפֹּל מִנְּהוֹן לְגַוֵּהּ כָּל דִּי בְגַוֵּהּ יְסָאֲב
וְיָתֵהּ תְּתַבְּרוּן׃ מִכָּל מֵיכָל דְּיִתְאֲכַל דְּיִתְיַלּוֹן עֲלוֹהִי מַיָּא יֵהֵי מְסָאֲב וְכָל מַשְׁקֵה

Trãsla.B.Hiero.

polluetur: & erit immũ
dus vsq; ad vesperum.
& si necesse fuerit vt ꝯ
portetur qdpiã horum
mortuũ: lauabit vesti=
mẽta sua & immũdus erit
vsq; ad occasum solis.
Oc aial qd habet qui=
dẽ vngulã: sed nõ diui
dit eã nec ruminat: ꝯ
immundũ erit. & quic=
quid tetigerit illud: ꝯ
cõtaminabitur. Quod
ambulat sup manus ex
cũctis aiantibus q̃ ince=
dunt quadrupedia imũ
dũ erit. Qui tetigerit
morticina eorum ꝯ
polluetur vsq; ad ve=
sperũ: & qui portauerit
hmõi cadauera: lauabit
vestimẽta sua & immũd⁹
erit vsq; ad vesperũ: qa
oia hec imũda sunt vo=
bis. Hec quoq; iter pol
luta reputabũtur de his
q̃ mouẽtur in terra. ꝯ
mustela & mus & cro
codilus. singula iuxta
genus suũ: mygale: cha
meleon: & stellio & la=
certa & talpa. oia hec imũ
munda sunt: Qui teti=
gerit ꝯ
morticina eorũ: immũ
dus erit vsq; ad vesperũ
& super qđ ceciderit
quicq; de morticinis eo
rũ polluetur tã vas li=
gneũ & vestimẽtũ quã
pelles & cilicia & i quo
cunq; fit opus: ꝯ
tingẽtur aqua & pol=
luta erunt vsq; ad vespe
rũ: & sic postea mũda=
bũtur. Vas aũt fictile ĩ
quod horum quicq; in
tro ceciderit: ꝯ
polluetur: & idcirco ꝯ
frãgẽdũ est. Ois cibus
quem comedetis: si ꝯ
fusa fuerit super eum
aqua: immundus erit.
& omne liquens quod

Ter. Heb. Leui. La.xi.

יִטְמָא עַד הָעָרֶב׃ וְכָל הַנֹּשֵׂא
מִנִּבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד
הָעָרֶב׃ לְכָל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הוא
מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹׁסַעַת אֵינֶנָּה
שֹׁסַעַת וְגֵרָה אֵינֶנָּה מַעֲלָה
טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל הַנֹּגֵעַ בָּהֶם
יִטְמָא׃ וְכֹל הוֹלֵךְ עַל כַּפָּיו בְּכָל
הַחַיָּה הַהֹלֶכֶת עַל אַרְבַּע טְמֵאִים
הֵם לָכֶם כָּל הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם
יִטְמָא עַד הָעָרֶב׃ וְהַנֹּשֵׂא אֶת
נִבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד
הָעָרֶב טְמֵאִים הֵמָּה לָכֶם׃ וְזֶה
לָכֶם הַטָּמֵא בַּשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל
הָאָרֶץ הַחֹלֶד וְהָעַכְבָּר וְהַצָּב
לְמִינֵהוּ׃ וְהָאֲנָקָה וְהַכֹּחַ וְהַלְטָאָה
וְהַחֹמֶט וְהַתִּנְשָׁמֶת׃ אֵלֶּה הַטְּמֵאִים
לָכֶם בְּכָל הַשֶּׁרֶץ כָּל הַנֹּגֵעַ בָּהֶם
בְּמֹתָם יִטְמָא עַד הָעָרֶב׃ וְכֹל אֲשֶׁר
יִפֹּל עָלָיו מֵהֶם בְּמֹתָם יִטְמָא מִכָּל
כְּלִי עֵץ אוֹ בֶגֶד אוֹ עוֹר אוֹ שָׂק כָּל
כְּלִי אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מְלָאכָה בָּהֶם
בַּמַּיִם יוּבָא וְטָמֵא עַד הָעָרֶב
וְטָהֵר׃ וְכָל כְּלִי חֶרֶשׂ אֲשֶׁר יִפֹּל
מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ
יִטְמָא וְאֹתוֹ תְּשַׁבֵּרוּ׃ מִכָּל הָאֹכֶל
אֲשֶׁר יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עָלָיו
מַיִם יִטְמָא וְכָל מַשְׁקֶה אֲשֶׁר

Interp.chal.

erit immũdus vsq; ad vesperã. et q̃ portauerit de mor
ticinijs eoꝝ lauabit vestimẽta sua: τ erit immũdus vsq;
ad vesperã. Oẽ aial qȝ diuidit vngulã: τ plantã nõ
diuidit nec ruminat immundũ est vobis: oĩs qui teti=
gerit morticinia eoꝝ: erit immũdus. Et oẽ qȝ ambulat
sup manꝰ suas ex oibus aiantib⁹ q̃ gradiũtur sup quat
tuor: pedes imundũ erit vobis. oĩs q̃ tetigerit cadaue
ra eoꝝ erit immundus vsq; ad vesperã. Et q̃ portauerit
cadauera eoꝝ lauabit vestimẽta sua: τ erit immũdus
vsq; ad vesperã: imunda enim erũt vobis. Hec quoq;
erunt vobis polluta in reptilibus q̃ reptãt sup terrã.
Mustela τ mus τ crocodil⁹ iuxta gen⁹ suũ: τ mygale
τ camelcõ τ stellio τ lacerta τ talpa. Hec imunda sunt
vobis ex oibus reptilib⁹. Oĩs q̃ tetigerit morticinia
eoꝝ erit immundus vsq; ad vesperã. et oĩs sup quẽ cecꝫ
derit de morticinis eoꝝ erit immũdus: vas aũt ligneũ
et vestis aut pellis aut saccus oẽ vas in quo fit opus
immitek in aqꝫ: τ erit immundũ vsq; ad vesperã: τ pos
stea erit mundũ. Oĩe aũt vas fictile in quo aliq̃d ho
rũ intro ceciderit oĩa q̃ sunt i eo polluta erũt: illud aũt
frangetiꝭ. τ oĩs cibus q̃ comedit sup quo effusa fuerit
aqua τ aliq̃d horũ tetigerit: immũdus erit: τ oĩs potus

Peritiua.heb.

כֶּנֶס
פֶּרֶס
הַלֵּךְ
טוּמְאָה
נָשָׂם
מוּת
נָפַל
כֶּלִי
עֲשָׂה לַאֲבֹד
בוא
טָמֵא שָׁנַה
אָכַל בוא
שָׁכַה
עֵבֶד שָׁכַה
דָּכָה
תָּבַר שָׁכַה

Peritiua chal.

נְטַל צְבַע
טוּלְפָא
נְסַק עֲבַר הָלַךְ
חָוֵה
סָאֲב
צְנָא
כְּרַב
הָוָה נְפַל
עֲבַד עוֹל
דָּכָה
תָּבַר שָׁכַה

Pūctiua heb.	Tex. Heb. Leui. Ca. xi.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.
שָׁתָה	יִשָּׁתֶה בֶּגֶל כְּלִי יִטְמָא וְכֹל אֲשֶׁר	bibitur de vniuerso vase imūdū erit. Et quic quid de morticinis huiuscemodi ceciderit sup illud: imundū erit: siue clibāi siue chytropodes destruētur: & imūdi erūt. Fontes vero & cisterne & ois aqua rū cōgregatio munda erit. Qui morticia eorū tetigerit: polluetur. Si ceciderit super sementem non polluet eam. Si aūt quispiā aqua fuerit: & posteā morticinis tacta fuerit: illico polluetur. Si mortuū fuerit alial quod licet vobis comedere. qui cadauer eius tetigerit: imūdus erit vsq; ad vesperū. Et qui comederit ex eo quippiā siue portauerit: lauabit vestimenta sua: & imūdus erit vsq; ad vesperum. Omne quod reptat super terrā: abominabile erit: nec assumetur in cibū. Quicquid sup pectus quadrupes gradi tur: & multos habet pedes siue per humum trahitur: non comedetis: quia abominabile est. nolite cōtaminare aias vras nec tangatis quicq; eorū: ne immundi sitis. Ego sum n. dominus deus vester. Scti estote: quia ego sanctus sum. ne polluatis animas vras in oi reptili quod mouetur sup terram. Ego enim sum dominus qui eduxi vos de terra egypti: vt essem vobis	bibitur in oi vase: imūdū erit. τ oē πίνεται ἐν παντὶ ἀγγείῳ, ἀκάθαρτον ἔσται· καὶ πᾶς ὃς ἂν ἁ tncideri a morticinijs ipos sup illud: imūdū erit. clibani τ chytropodes de ἐφ' ὃ ἂν ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν ἐνσιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ struct. imūda hec erūt. τ imūda ἀκάθαρτον ἔσται· κλίβανοι καὶ χυτρόποδες κα erūt vobis: pter fōtes aquax: τ lacū: τ ἔσονται ὑμῖν, πλὴν πηγῶν ὑδάτων, καὶ λάκκου, καὶ cōgregatiōes aque: erit mūdū. q tetigerit συναγωγὴ ὕδατος, ἔσται καθαρόν· ὁ δὲ ἁπτόμενος morticinta illox: imūdus erit. si aūt ceciderit ἐνσιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται· ἐὰν δὲ ἐπιπέσῃ rit ex morticinijs illox sup oē semē: semi- σκ τῶν ἐνσιμαίων αὐτῶν ἐπὶ πᾶν σπέρμα σπόρι nabile: qđ seminabit: mūdū est. si aūt effusa fuerit μον, ὃ σπαρήσεται, καθαρόν ἐστι· ἐὰν δὲ ἐπιχυθῇ aqua sup oē semē: τ ceciderit ex morticinijs ὕδωρ ἐπὶ πᾶν σπέρμα, καὶ ἐπιπέσῃ τῶν ἐνσιμαί illox sup illō: imūdū est vobis. si aūt mortuū fuerit ex ων αὐτῶν ἐπ' αὐτό, ἀκάθαρτόν ἐστιν ὑμῖν· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ τῶν aialib: qđ ē vobis comedere hoc: tangēs morticinia il κτηνῶν, ὃ ἐστιν ὑμῖν φαγεῖν ἕτερον, ὁ ἁπτόμενος τῶν ἐνσιμαίων αὐ lox: imūdus erit vsq; ad vesperā. τ comedēs a me τῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ ἔδων ἀπὸ τῶν ἐνσι ticinijs eox: lauabit vestes suas: et imūd erit vsq; ad μαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως vesperā. τ tollēs morticinia eox: lauabit vestimēta ἑσπέρας. καὶ ὁ αἴρων τῶν ἐνσιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια sua: et lauabit aqua: et imūd erit vsq; ad vesperā. αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. et oē reptile: qđ serpit sup trā: abominatio ē hoc vo καὶ πᾶν ἑρπετόν, ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς, βδέλυγμά ἐστι τοῦτό bis: nō comedetur. et oē ambulans sup vētrē: et oē μοι, οὐ βρωθήσεται· καὶ πᾶν πορευόμενον ἐπὶ κοιλίας, καὶ πᾶν ambulās sup quattuor: semp: qđ multiplicat pedē πορευόμενον ἐπὶ τεσσάρων διαπαντός, ὃ πολυπλόκιόν σι b in oib reptilib reptātib sup trā: nō come σιν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ὑφ' dētis illud: qm abominatio hoc ē. et nō cōtaminetis γεσθε αὐτό, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν· καὶ ὑμεῖς βδελύξετε τὰς aias vras in oib reptilib reptātib sup trā: ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς et nō polluemini in hijs: et nō immūdi eritis in ip καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν τούτοις, καὶ οὐκ ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν sis: qm ego sū dns deus vr. et sctificabimini: et eritis τοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἁγιασθήσεσθε, καὶ ἔσεσθε scti. qm sctus sum ego dns deus vr. et nō pollue tis ani ἅγιοι· ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· καὶ οὐ μιανεῖτε τὰς ψυ mas vras in oib reptilib que mouētur sup trā. χὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς κινουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς· qm ego sum dns deus q eduxi vos de tra egypti: vt essē vr ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ ἀναγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἶναι ὑμῶν

Pūctiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
שָׁתָה	qui bibitur in oūi vase erit immundus. Et oia sup q̄ de	דְּיִשְׁתֵּי בְּכָל מָאן דְּיִהֵי מִנְּהוֹן עַל דִּי יִפֵּיל מִנְּבִילָתְהוֹן עֲלוֹהִי יְהֵי מְסָאַב וְכֹל דְּתַנּוּר וְכִירַיִם
תָּרַע עֵין דָּמָה	bis morticinijs aliq̄d ceciderit erūt immūda: cliban et chytropodes frāgentur. Immūda sunt: τ immūda erūt vobis. Fontes tamē fons τ cisterna vbi aque cōgregantur erūt mūda. Qui aūt tetigerit morticinia eox: erit immūdus. Et si ceciderit de morticinijs eox sup oēm semētē seminatā q̄ seminatur: mūda erit. Et si effusa fuerit aq̄ sup semētē: et ceciderit de morticinijs eox sup eā: imūda erit vobis. Et qui mortuū fuerit alial qđ licet vobis comedere: q̄ tetigerit cadauer ei erit immūdus vsq; ad vesperā. Et q̄ comederit de ei cadauere lauabit vestimēta sua: et erit immūdus vsq; ad vesperā. Et q̄ portauerit cadauer ei: lauabit vestimēta sua: et erit immūd vsq; ad vesperā. Et oē reptile qđ reptat sup terrā abominabile est: nō comedatur. Oē qđ graditur sup vētrē suū et oē qđ gradit sup q̄ttuor pedes oē quoq; qđ hēt multos pedes et oi reptili qđ reptat sup terrā nō comedent: qm abominabilia sunt. Nō cōtamīabitis aias vras i oi reptili qđ reptat: nec polluamini in eis: ne sitis immūdi in eis. Quoniā ego dominus deus vester: sctificamini et eritis sancti: quia ego sanctus sum. Et non polluatis animas vestras in omni reptili qđ reptat sup terrā. Quia ego dns q̄ eduxi vos de terra egypti: vt sim vobis	דְּיִשְׁתֵּי בְּכָל מָאן דְּיִהֵי מִנְּהוֹן עֲלוֹהִי יְהֵי מְסָאַב: וְכֹל דְּיִפֵּיל מִנְּבִילָתְהוֹן עַל כָּל בַּר זַרְעָא דְּיִזְדְּרַע דְּכִי
תָּרַע עֵין דָּמָה	הוּא: וַאֲרֵי יִתְּרַהֲבוּן מַיָּא עַל בַּר זַרְעָא וְיִפֵּיל מִנְּבִילָתְהוֹן עֲלוֹהִי מְסָאַב הוּא לְכוֹן: וַאֲרֵי	
קֶרֶב זֶרַע	יְמוּת מִן בְּעִירָא דְּהִיא לְכוֹן לְמֵיכַל דְּיִקְרֵב מִנְּבִילָתְהּ יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא: וּדְיֵיכוֹל	
יְהֵב	מִנְּבִילָתְהּ יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא וּדְיֵיטוֹל יָת נִבְלָתְהּ יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי	
מוּת אֲכַל	וְיְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא: וְכָל רִיחֲשָׁא דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא שְׁקָצָא הוּא לָא יִתְאֲכֵל: כֹּל	
צֶבַע גָּמַל	דְּמַהֲלַךְ עַל מְעוֹהִי וְכֹל דְּמַהֲלַךְ עַל אַרְבַּע עַד כָּל סְאוֹת רַגְלִין לְכָל רִיחֲשָׁא דְּרָחֵישׁ	
הָלַךְ מַעַי רַבַּע	עַל אַרְעָא לָא תֵיכְלוּנוּן אֲרֵי שְׁקָצָא אִינוּן: לָא תְּשַׁקְּצוּן יָת נַפְשָׁתֵיכוֹן בְּכָל רִיחֲשָׁא	
אָכַל שָׁמַן	דְּרָחֵישׁ וְלָא תְּסַאֲבוּן בְּהוֹן וְתִסְתָּאֲבוּן בִּהוֹן: אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֵכוֹן וְתִתְקַדְּשׁוּן	
סָאַב קֹדֶשׁ	וּתְהוֹן קַדִּישִׁין אֲרֵי קַדִּישׁ אֲנָא וְלָא תְסַאֲבוּן יָת נַפְשָׁתֵיכוֹן בְּכָל רִיחֲשָׁא דְּרָחֵישׁ	
רָמָה	עַל אַרְעָא: אֲרֵי אֲנָא יְיָ דְּאַסֵּיקְתִּי יַתְכוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְמֶהֱוֵי לְכוֹן	
עָלָה הָיָה		
נָסַק		

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

deus.τ eritis sci: qñ sanctus sum ego dñs. hec lex
ἅγιος.καὶ ἔσεσθέ ἅγιοι, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κύ̃ς. οὗτος ὁ νό
de alalib⁹: τ volucrib⁹: τ oi
μος περὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν πετεινῶν, καὶ πάσης
oia viuẽtc q̃ mouet in aqua: τ oi
ψυχῆς ζώσης τῆς κινουμένης ἐν τῷ ὕδατι, καὶ πάσης
oia q̃ reptat sup trã:τ distinguitis inter
ψυχῆς ἑρπούσης ἐπὶ τῆς γῆς, διαστεῖλαι ἀκαμίσητον
immũda τ inter mũda: τ in
τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀκαμίσητον τῶν καθαρῶν, καὶ ἀκαμί
ter alialia gñerãtia q̃ cõedũtur: τ in
σητον τῶν ζωογονούντων τὰ ἐδώμενα, καὶ ἀκαμί⸗
ter alialia gñerãtia q̃ nõ comedũtur.
σητον τῶν ζωογονούντων τὰ μὴ ἐδώμενα. Ca.12.

A θ Et locutꝰ ē dñs ad moysen: dicẽs: loqre
καὶ ἐλάλησε κύ̃ς πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον
filijs israel: τ dices ad eos: dicẽs: mulier q̃
τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτ̃ς, λέγων, γυνὴ ἐ⸗
semẽ suscẽperit: et peperit masculũ: immũda
τις ἐὰν σπερματίσῃ, καὶ τέκνον ἄρσεν, ἀκάθαρτος
erit septẽ dies: iuxta dies sepatiõis
ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὰς ἡμέρας τ̃ χωρισμοῦ τῆς
mẽstrui eius: immũda erit. et die octa⸗
ἀφέδρου αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγ⸗
va circũcidet carnẽ ꝓputij eius. et
δόῃ περιτμεῖ τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτ̃. καὶ
B triginta et tres dies sedebit in sãguine pur
τριάκοντα καὶ τρεῖς ἡμέρας καθίσει ἐν αἵματι καθα⸗
ficatiõis sue. oẽ sctũ nõ tãget: et in sctua
ρισμοῦ αὐτῆς. πᾶν ἁγίου οὐχ ἅψεται, καὶ εἰς τὸ ἅγια
rium nõ ingredietur: ꝺec q̃ impleatur dies
σήριον οὐκ εἰσελεύσεται, ἕως ἂν πληρωθῶσι αἱ ἡμέραι
purgatiõis eius. si ãt femĩa peperit: et imũda
καθαρίσεως αὐτῆς. ἐὰν δὲ θήλυτέκνον, καὶ ἀκάθαρτος ἔ⸗
erit bis septẽ dies: sc̃m mẽstruũ eius. et
σται δὶς ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς. καὶ ἐ⸗
xa.ta.d seraginta dies et ser manebit in sãguine imũdo
C ξήκοντα ἡμέρας καὶ ἓξ καθίσει ἐν αἵματι ἀκαθάρτω
cius. et qñ impleti fuerint dies purgationis eius
αὐτῆς. καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθαρσεως αὐτῆς
in filio vel in filia: offeret agnũ ãniculũ in holocau
ἐφ' υἱῷ ἢ ἐπὶ θυγατρί, προσοίσει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύ
stum: et pullum columbe: ꝓ turtur ꝓ peccato ad
τωμα. καὶ νεοσσὸν περιστερᾶς, ἢ τρυγόνα περὶ ἁμαρτίας ἐπὶ τὴν
hostiũ tabernaculi testimonij ad sacerdotẽ: et offeret il
θύραν τῆς σκηνῆς τ̃ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσοίσει αὐ
lã cotã dño. et ꝓpitiabit pro ea sacerdos: et purgabit
τὸ ἐναντίον κυ̃. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεύς, καὶ καθαρι⸗
ẽa fonte sanguinis ei⁹. hec lex pariẽ⸗
σθήσεται ἀπὸ τῆς πηγῆς τ̃ αἵματος αὐτῆς. οὗτος ὁ νόμος τῆς τικ⸗
tis masculũ vel feminã. si ãt nõ inuenerit man⁹ eius qõ satis ẽ ad e⸗
τος ἄρσεν ἢ θῆλυ. ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμ
gẽdũ: et accipiet duos turtures: vel duos pullos columbay:
νὸν, καὶ λήψεται δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν,

Trãsla.B.Hiero.

in deum. Sancti eritis:
quia ooooooooooooooo
ego sanctus sum. Ista
est lex animantium oooo
ac volucrum & omnis
anime viuentis: q̃ mo⸗
uetur in aqua & reptat
ooooooooooooo in terra:
vt differentias noueri
tis mundi & imundi: &
sciatis quid comedere
& respuere debeatis. ooo
oooooooooooooo Ca.12.

LOcutusq̃ ē dñs ad
moysen dicẽs. Lo
quere filijs israel: & di⸗
ces ad eos. Mulier si oo
fuscepto semine pepe⸗
rit masculum: imunda
erit septẽ diebus iuxta
dies separatiõis menstrue: & die octauo circũcidetur infantulus. ipsa
vero trigita tribus diebus manebit in sanguine purificationis sue.
Omne sctũm nõ tanget nec ingredietur in sanctuariũ donec impleatur
dies purgatiõis sue. Si aũt femĩa pepererit: imũda erit duabus heb
domadibus iuxta ritum fluxus mẽstrui: & sexaginta sex diebus manebit in sanguie purificationis sue. Cunq̃ expleti fuerit dies purificatiõis sue filio siue filia deferet agnũ ãniculũ in holocaustũ & pullũ colũbe siue turturẽ ꝓ pctõ ad ostiũ tabernaculi testimõii: & tradet sacerdoti offeret illa corã dño: & orabit ꝓ ea: & sic mũdabitur a pfluuio sãguis sui. Ista ē lex pariẽtis masculũ aut femĩna. Q d si nõ inuenerit manus eius: nec potuerit offerre agnum: sumet duos turtures vel duos pullos columbarum

Ter. Heb. Leui. Ca.xij. Pritiua.hcb.

	לֵאלֹהִים ׃ וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי	
יָרֵה	קָדוֹשׁ אָנִי ׃ זֹאת תּוֹרַת הַבְּהֵמָה	
	וְהָעוֹף וְכֹל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת	
	בַּמָּיִם וּלְכֹל נֶפֶשׁ הַשֹּׁרֶצֶת	
	עַל הָאָרֶץ ׃ לְהַבְדִּיל בֵּין הַטְּמֵא	
נָבָל	וּבֵין הַטָּהֹר וּבֵין הַחַיָּה הַנֶּאֱכֶלֶת	
אָכַל	וּבֵין הַחַיָּה אֲשֶׁר לֹא תֵאָכֵל ׃	
Cap. xii.	וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר ׃ דַּבֵּר	
דָּבַר	אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי	
אִישׁ	תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת	
זָרַע	יָמִים כִּימֵי נִדַּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא ׃	
יום נָדַד דָּוָה	וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ ׃	
טָמָא שָׁנָה נָבָל	וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וְשִׁלֹּשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב	
יום יָשַׁב	בִּדְמֵי טָהֳרָהּ כָּל קֹדֶשׁ לֹא תִגָּע	
נָגַע	וְאֶל הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד מְלֹאת	
קָדַשׁ בּוֹא	יְמֵי טָהֳרָהּ ׃ וְאִם נְקֵבָה תֵלֵד	
יָלַד	וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים	
	יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל דְּמֵי	
	טָהֳרָהּ ׃ וּבִמְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן	
	אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ	
טוא שָׁנָה	לְעֹלָה וּבֶן יוֹנָה אוֹ תֹר לְחַטָּאת	
תור	אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל הַכֹּהֵן ׃	
יָצַד	וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ	
כָּרַב פָּנָה	וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת	
קור יָרָה	הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה ׃ וְאִם לֹא	
	תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי	
מָצָא שָׁנָה	תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֶחָד	
שָׁנָה		

Interp̃.chal.

in deũ: eritisq̃ sancti: q̃ ego scs sum. Ista ē lex aiantium τ volucrũ τ ois aie viuẽtis q̃ mouet in aquis et ois animãtis qõ reptat sup terram. ad diuidendũ inter immundũ τ mũdum τ inter aial qõ comeditur τ inter animal qõ non comeditur. Ca.12.

LOcutusq̃ est dñs cum moyse dicẽs. Loquere cũ filijs israel dicẽs. Mulier qñ cõcepit τ peperit masculũ: erit immunda septẽ diebus: iuxta dies separationis mẽstrui eius erit immunda. Et in die octauo circũcidet caro preputij ei⁹. Et triginta τ tribus diebus manebit in sanguie purificationis: oẽ scm nõ tãget: et in sanctuariũ nõ ingredietur: donec cõpleant dies purificatiõis eius. Si aũt femĩa peperit: erit immunda quattuordecim diebus iuxta ritũ separationis mẽstrui. Et seraginta τ sex dieb⁹ manebit in sanguine purificationis. et cuz cõpleti fuerint dies purificatiõis sue pro filio siue pro filia: offeret agnũ anniculũ in holocaustũ: τ filiũ colũbe aut turturẽ pro peccato ad ostiũ tabernaculi federis ad sacerdotẽ. Offeretq̃ illũ corã dño. et ꝓpiciabit pro ea: τ mundabitur ab immunditia sanguinis sui. Hec est lex parientis masculũq̃ aut feminam. Si autẽ non inuenerit manus eius precium quod possit sufficere ad emendũ agnum: sumet duos turtures aut duos filios columbe vnum oooooooo

Pritiua chal.

חָוָה מִי פָּרַשׁ
סָאַב דָּכָה חָיָה
אָכַל אָתַר אִתְתָּא
עָדָה יָלַד הָוָה
תְּמָנָא גֶּבֶר
יָתַב דָּכָא מַקְדַּשׁ
עוֹל שַׁלֵּם יָתַב
דָּכָה אָתָא עָלָה
שָׁכַן קָרַב כַּפַּר
דָּכָה סָאַב שָׁכַח
נָסַב

Pátíua beb. Ter. Heb. Leui. Ca. xiii.

לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ
הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה׃ וַיְדַבֵּר
Cap. xiii. יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר׃
אָדָם כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת נָשָׂא
אוֹ סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר
בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל נוא
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל אַחַד מִבָּנָיו
הַכֹּהֲנִים׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע
בְּעוֹר הַבָּשָׂר וּשְׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ
לָבָן וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר נָגָה
בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ
הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ׃ וְאִם בַּהֶרֶת
לְבָנָה הִוא בְעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין
מַרְאֶהָ מִן הָעוֹר וּשְׂעָרָה לֹא הָפַךְ
לָבָן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע סָנַר
שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם יום
הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו שָׁבַע
לֹא פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ
הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית׃ וְרָאָה שָׁנָה
הַכֹּהֵן אֹתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֵׁנִית
וְהִנֵּה כֵהָה הַנֶּגַע וְלֹא פָשָׂה הַנֶּגַע
בָּעוֹר וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן מִסְפַּחַת הִוא סָפַח
וְכִבַּס בְּגָדָיו וְטָהֵר׃ וְאִם פָּשֹׂה
תִּפְשֶׂה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר אַחֲרֵי
הֵרָאֹתוֹ אֶל הַכֹּהֵן לְטָהֳרָתוֹ וְנִרְאָה נִרְאָה
שֵׁנִית אֶל הַכֹּהֵן׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה
פָּשְׂתָה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר וְטִמְּאוֹ פָּשָׂה

Pátíua chal.

אָמַר הִוא עֶדָה
כְּתַשׁ אָתָא
חֻזֵה הַבֶּהָט חָוַר
חֻזֵה סָאַב
סָנַר חֻזֵה כָּתַשׁ
קוּם יָסַף
עָמֵם יָסַף
כַּהֵה עֶדָה צָבַע
דָּכֵה
יָסַף סָאַב

Interp. chal.

in holocaustum et vnū pro peccato: et propiciabit pro ea sacerdos: et munda erit. Ca. 13.

HOcutusq; est dñs cum moyse et aaron: dicens. Homo in cuī cute carnis fuerit diuersus color aut pustula aut lucēs aliquid: et fuerit in cute carnis eius in plagam lepre: adducetur ad aaron sacerdotē: aut ad vnum de filijs suis sacerdotib. Et videbit sacerdos plagam in cute carnis: et si capillus plage versus est in albedinem et aspectus plage profundior: est cute carnis ei: plaga lepre est: videbitq; eam sacerdos: et immundū iudicabit eum. Si autē macula alba est in cute carnis eius: et aspectus eius non est profundior cute: et capillus nō est versus in album: recludet sacerdos eū q̄ habet plagā septē diebus. Videbitq; eaꝫ sacerdos in die septimo: et si plaga steterit sicut erat: et nō creuit plaga in cute: recludet eum sacerdos septē diebus alijs. Videbitq; eū sacerdos iterū in die septimo et si obscura fuerit plaga et non creuit plaga in cute mundū iudicabit eum sacerdos: pustula enī est. Et lauabit vestimēta sua et mūdabitur. Si autē rursus creuerit pustula in cute: postq̄ visa est a sacerdote vt mūdaret eum: ostendetur iterū sacerdoti. et videbit sacerdos: et si creuit pustula in cute: immundū iudicabit eum

Trāsla. B. Hiero.

vnū in holocaustū: & alterū p pctō. Orabit⁊ q̄ ea sacerdos: & sic mundabitur. Ca. 13.

LOcutusq; ē dñs ad moysen & aarō dicens. Hō i cuius cute & carne ortus fuerit dīuersus color siue pustula: aut quasi lucēs qppiam id est plaga lepre: adducetur ad aarō sacerdotē vel ad vnū quēlibet filiorū eius. Quī cū viderit lepram in cute & pilos in albū mutatos colorē: ipsamq; speciē lepre humiliorē cute & carne reliqua: plaga lepre est: & ad arbitrium eius separabitur. Si aūt lucis candor fuerit in cute: nec humilior carne reliqua & pilī coloris pristini: recludet eum sacerdos septem diebus: & considerabit die septimo. Et siquidē lepra vltra non creuerit: nec transierit in cute priores terminos: rursū recludet eū septē diebus aliis: & die septimo contēplabitur. Si obscurior fuerit lepra: & non creuerit in cute: mundabit eā: quia scabies est: lauabitq; hō vestimēta sua: & mūdus erit. Qđ si postq̄ a sacerdote visus est & redditus mundicie: iterum fuerit in cute: nec humilior carne reliqua & pilī coloris pristini: sacerdos recludet eum lepra creuerit: adducetur ad eū: & imūdicie cō

Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina.

vnā in holocaustū: τ vnā pro pctō: τ ἓν ὁλοκαύτωμα, καὶ ἓν περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεύς, καὶ καθαρισθήσεται. C. 13. A

Καὶ locutus ē dñs ad moysen τ aarō: dicēs: homo si alicui fiat in cute corporis eius λάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, ἄνθρωπος ἐὰν τινι γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ cicatrix significatiōis vel lucēs: τ fiat in cute οὐλὴ σημασίας ἢ τηλαυγής, καὶ γένηται ἐν δέρματι corporis eius tactus lepre: ducetur ad aarō τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ ἁφὴ λέπρας, ἀχθήσεται πρὸς ἀαρὼν sacerdotē: vel vnū filiorū eius sacerdotū: τ videbit τὸν ἱερέα, ἢ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων, καὶ ὄψεται sacerdos tactū in cute corporis eius: τ si ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἐν δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ capillus in tactu mutauerit albū: τ aspectus tactus τρὶξ ἐν τῇ ἁφῇ μεταβάλλῃ λευκήν, καὶ ὄψις τῆς ἁφῆς humilis a cute corporis eius: tactus ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, ἁφὴ lepre est. τ videbit sacerdos: τ polluet illū. si λέπρας ἐστίν. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ μιανεῖ αὐτόν. ἐὰν ūt clara alba fuerit in cute corporis δὲ τηλαυγὴς λευκὴ ἢ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς eius et humilis nō fuerit aspectus eius a cute: αὐτοῦ καὶ ταπεινὴ μὴ ᾖ ὄψις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος et capillus eius nō mutauit pilū albū: τος, καὶ τρὶξ αὐτοῦ οὐ μετέβαλεν τρίχα λευκήν, ipsa ūt est obscura: et segregabit sacerdos tactū αὕτη δέ ἐστιν ἀμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν septē dies. et videbit sacerdos tactū die ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ septima: et ecce tactus manet coram eo: nō cre ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ ἡ ἁφὴ μένει ἐναντίον αὐτοῦ, οὐ με uit tactus in cute: et segregabit sacerdos τέστησεν ἡ ἁφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς eū septē dies scdo. et videbit sacerdos eū ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς ἐν die septima scdo: et ecce obscurus τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ τὸ δεύτερον, καὶ ἰδοὺ ἀμαυρὰ tactus: nō creuit tactus i cute: et mū ἡ ἁφή, οὐ μετέπεσεν ἡ ἁφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ κα dabit eū sacerdos: significatio enī est. et eū lauāe ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, σημασία γάρ ἐστιν. καὶ πλυνάμε rit vestimēta sua: mūdus erit. si ūt commu- νος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθαρὸς ἔσται. ἐὰν δὲ μετα βε tata creuerit significatio i cute: postq̄ λοῦσα μετατέσῃ ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, μετὰ τὸ vidit eū sacerdos vt mūdaret eū: et visus fue ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἱερέα τοῦ καθαρίσαι αὐτόν, καὶ ὀφθήσε rit scdo a sacerdote: et videbit sacerdos: et ecce ται τοῦ δευτέρου τῷ ἱερεῖ, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ με creuit significatio in cute: et polluet eū τάστασις ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν

Transla. Chal.

לְחַטָּאתָא וְחַד לְחַטָּאתָא וְיכַפַּר עֲלַהּ כָּהֲנָא וְתִדְכֵּי׃ Ca. xiii. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימָר׃ אֱנָשׁ אֲרֵי יְהֵי בְמִשַּׁךְ בִּשְׂרֵיהּ עֲמָקָא אוֹ עַדְיָא אוֹ בַהֲרָא וְיְהֵי
בְּמִשַּׁךְ בִּשְׂרֵיהּ לְמַכְתַּשׁ סְגִירוּ יָתֵיהּ לְוָת אַהֲרֹן כָּהֲנָא אוֹ לְוָת חַד מִבְּנוֹהִי כָּהֲנַיָּא׃
וְחָזֵי כָּהֲנָא יָת מַכְתַּשָׁא בְּמִשַּׁךְ בִּשְׂרָא וְשַׂעְרָא בְּמַכְתַּשָׁא אִתְהַפַּךְ לְחִוָּר וּמֵיכְתֵּי מַכְתַּשָׁא
עֲמִיק מִמִּשַּׁךְ בִּשְׂרֵיהּ מַכְתַּשׁ סְגִירוּתָא הוּא וְחָזֵי יָתֵיהּ כָּהֲנָא וְיַסְאִיב יָתֵיהּ׃ וְאִם בַּהֲרָא
חִוָּרָא הִיא בְּמִשַּׁךְ בִּשְׂרֵיהּ וַעֲמִיק לֵית מֵחֲוָא מִן מַשְׁכָּא וְשַׂעְרָהּ לָא אִתְהַפַּךְ לְחִוָּר
וְאָסַר כָּהֲנָא יָת מַכְתַּשָׁא שַׁבְעָא יוֹמִין׃ וְיחָזֵינֵיהּ כָּהֲנָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְהָא מַכְתַּשָׁא
קָם כַּד הֲוָה לָא אוֹסִיף מַכְתַּשָׁא בְּמַשְׁכָּא וְיַסְהֵרִינֵיהּ כָּהֲנָא שַׁבְעָא יוֹמִין תִּנְיָנוּת׃
וְחָזֵי כָּהֲנָא יָתֵיהּ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תִּנְיָנוּת וְהָא עַמָּא מַכְתַּשָׁא וְלָא אוֹסִיף מַכְתַּשָׁא
בְּמַשְׁכָּא וְיַדַּכֵּינֵיהּ כָּהֲנָא עֲדְיָתָא הִיא וְיַצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִדַּכֵּי׃ וְאִם אוֹסָפָא תוֹסִיף
עֲדְיָתָא בְּמַשְׁכָּא בָּתַר דְּאִתְחֲזִי לְכָהֲנָא לְדַכָּיוּתֵיהּ וְיִתְחֲזֵי תִּנְיָנוּת לְכָהֲנָא׃ וְיחָזֵי כָּהֲנָא
וְהָא אוֹסִיפַת עֲדְיָתָא בְּמַשְׁכָּא וְיַסְאִיבִינֵיהּ

sacerdos:lepra est. τ tact' lepre si fiat in ho
ὁ ἱερεύς. λέπρα ἐστίν. καὶ ἀφὶ λέπρας ἐὰν φύσηται ἐν ἀν
mine: τ venīet ad sacerdotē: τ videbit sa
ἱερέως. καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὄψεται ὁ ἱε
cerdos: τ ecce cicatrix alba in cute: τ tpa mu
ρεύς, καὶ ἰδοὺ οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ αὐτὸ με
tauit pilã albũ: τ a sano car
τέβαλε τρίχα λευκήν, καὶ ἐκτὸς τοῦ ὑγιοῦς τῆς σαρ
nio viue in cicatrice:lepra antiqua est in
κὸς τῆς ζώσης ἐν τῇ οὐλῇ, λέπρα παλαιουμδίκη ἐστὶν ἐν
cute corpozio eius: τ polluet eũ sacer
τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱε
dos:nõ segregabit eũ: qñ immũdus est. si ãt flo
ρεύς, οὐκ ἀφορεῖ αὐτόν, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν. ἐὰν δὲ ἐξανθή
rens floruerit lepra in cute: τ cooperit
σουσα ἐξανθήσει λέπρα ἐν τῷ δέρματι, καὶ καλύψει
lepra oẽm cutẽ tact': a capite e
λέπρα πᾶσι τὸ δέρμα τῆς ἀφῆς, ἐκτὸς κεφαλῆς αὐ
ius vsq; ad pedes eius: scdm totã visionẽ sacer
τοῦ ἕως ποδῶν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν τὴν ὄρασιν τοῦ ἱε
dotis: τ videbit sacerdos: τ ecce cooperit le
ρέως, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἐκάλυψεν ἡ λέ
pra oẽm cutẽ corpozio eius: τ mũda
πρα πᾶσι τὸ δέρμα τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ καθα
bit tactũ: qñ totũ cõmutauit albũ: mũdus
ριεῖ τὸν ἅφην, ὅτι πᾶσι μετέβαλεν λευκόν, καθαρός
est. τ qua die visũ fuerit in eo corpus viuẽs: cõta
ἐστι. καὶ ἡ ἂν ἡμέρα ὀφθῇ ἐν αὐτῷ χρὼς ζῶν, μιανεῖ
minabit. τ videbit sacerdos corpus sanũ: τ
σεται. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸν χρῶτα τὸν ὑγιᾶ, καὶ
cõtaminabit eũ corpus sanũ: immũdus est: le
μιανεῖ αὐτὸν ὁ χρὼς ὁ ὑγιής, ἀκάθαρτός ἐστι, λέ
pra est. si ãt cõuersũ fuerit corpus sanũ: τ
πρα ἐστίν. ἐὰν δὲ ἐπιστραφεὶς ὁ χρὼς ὁ ὑγιὴς, καὶ
C mutatũ fuerit albũ: τ veniet ad sacerdotẽ:
μεταβάλῃ λευκόν, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα,
τ videbit eũ sacerdos:τ ecce mutauit tactus
καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν ἡ ἁφὴ
in albũ: τ mũdabit sacerdos tactũ: mũ
εἰς τὸ λευκόν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὸν ἅφην, καθα
dus est. τ caro si fiat in cute e
ρός ἐστι. καὶ σὰρξ ἐὰν φλεγμὴ ἐν τῷ δέρματι αὐ
ius cicatrix:τ sanauerit:τ fiat in loco
τοῦ ἕλκος, καὶ ὑγιασθῇ, καὶ φλεγμὴ ἐν τῷ τόπῳ τοῦ
vlceris cicatrix alba: vel clara albescẽs: vel
ἕλκους οὐλὴ λευκή, ἢ τιλαυγὴς λευκαίνουσα, ἢ
rubescẽs: τ videbit a sacerdote:τ videbit
πυρρίζουσα, καὶ ὀφθήσεται τῷ ἱερεῖ, καὶ ὄψεται ὁ
sacerdos:τ ecce aspectus eius humilio: cu
ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις αὐτῆς ταπεινοτέρα τοῦ δέρ
te: τ pilus eius albus est in albũ: τ
ματος, καὶ ἡ τρὶξ αὐτῆς μετέβαλεν εἰς λευκόν, καὶ
polluet eũ sacerdos:qñ lepra est: in vlcere
μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ὅτι λέπρα ἐστίν, ἐν τῷ ἕλκει

demnabitur. Plaga lepre si fuerit in homine: adducetur ad sacerdotem: & videbit eum. Cunq; color albus ... in cute fuerit: & capillorũ mutauerit aspectũ ipsa quoq; caro viua apparuerit: lepra ... vetustissima iudicabitur atq; inolita cuti. Cõtaminabit itaq; eũ sacerdos & non recludet: qa ꝑspicue imũdicie ē. Sin aũt effloruerit discurrẽs lepra in cute: & operuerit omnem carnem a capite vsq; ad pedes: quicquid sub aspectu oculorum cadit: considerabit eũ sacerdos: & teneri lepra mundissima iudicabit: eo ꝙ ... omnis in candorẽ versa sit: & idcirco hõ mundus erit. Quando vero caro viuens in ea apparuerit: tũc sacerdotis iudicio polluetur: & iterum mundos reputabitur. Caro enim viua si lepra aspgitur: imũda ē. Quod si rursum versa fuerit in alborẽ: & totũ hoiem operuerit: considerabit eum sacerdos: ... & mundum esse decernet. ... Caro autem & cutis in qua vlcus natum est ... & sanatum: & in loco vlceris ... cicatrix alba apparuerit siue ...: subruffa: adducetur hõ ad sacerdotẽ: q̃ cum viderit locum lepre humiliorem carne reliqua & pilos versos in candorem: contaminabit eum. Plaga enim lepre ...

הַכֹּהֵן צָרַעַת הִוא׃ נֶגַע צָרַעַת כִּי	
תִהְיֶה בְאָדָם וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן׃	הָיָה
וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת לְבָנָה	נֶגַע
נָשָׂר וְהִיא לְבָנָה שֵׂעָר לָבָן	
וּמִחְיַת בָּשָׂר חַי בַּשְּׂאֵת׃ צָרַעַת	
נוֹשֶׁנֶת הִוא בְּשָׂרוֹ וְטִמְּאוֹ	יָשַׁן
הַכֹּהֵן לֹא יַסְגִּרֶנּוּ כִּי טָמֵא הוּא׃	סָגַר
וְאִם פָּרוֹחַ תִּפְרַח הַצָּרַעַת נָשׂר	פָּרַח
וְכִסְּתָה הַצָּרַעַת אֶת כָּל עוֹר הַנֶּגַע	כָּסָה
מֵרֹאשׁוֹ וְעַד רַגְלָיו לְכָל מַרְאֵה	רָאָה
עֵינֵי הַכֹּהֵן׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה	
כִּסְּתָה הַצָּרַעַת אֶת כָּל בְּשָׂרוֹ וְטִהַר	טָהַר
אֶת הַנֶּגַע כֻּלּוֹ הָפַךְ לְבָן טָהוֹר	
הוּא׃ וּבְיוֹם הֵרָאוֹת בּוֹ בָּשָׂר חַי	
יִטְמָא׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַבָּשָׂר הַחַי	טָמֵא
וְטִמְּאוֹ הַבָּשָׂר חַי טָמֵא הוּא	
צָרַעַת הוּא׃ אוֹ כִי יָשׁוּב הַבָּשָׂר הַחַי	שׁוּב
וְנֶהְפַּךְ לְלָבָן וּבָא אֶל הַכֹּהֵן׃ וְרָאָהוּ	הָפַךְ בוא
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ הַנֶּגַע לְלָבָן	
וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע טָהוֹר הוּא׃	
וּבָשָׂר כִּי יִהְיֶה בּוֹ בְּעֹרוֹ שְׁחִין	הָיָה עוֹר שְׁחִין
וְנִרְפָּא׃ וְהָיָה בִּמְקוֹם הַשְּׁחִין	רָפָא מָקוֹם
שְׂאֵת לְבָנָה אוֹ בַהֶרֶת לְבָנָה	
אַדַמְדֶּמֶת וְנִרְאָה אֶל הַכֹּהֵן׃ וְרָאָה	רָאָה
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה מַרְאֵהָ שָׁפָל מִן	רָאָה
הָעוֹר וּשְׂעָרָה הָפַךְ לָבָן וְטִמְּאוֹ	
צָרַעַת הוּא׃ אוֹ יָשׁוּב הַבַּהֶרֶת	שׁוּב
לְלָבָן וּבָא אֶל הַכֹּהֵן׃ וְרָאָהוּ	בוא
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה לֹא יַסְגִּרֶנּוּ הַנֶּגַע לְלָבָן	
וְטִהַר הַכֹּהֵן אֹתוֹ טָהוֹר הוּא׃	
וּבָשָׂר כִּי יִהְיֶה בּוֹ עוֹר שְׁחִין	הָיָה עוֹר שְׁחִין
וְנִרְפָּא׃ וְהָיָה בִּמְקוֹם הַשְּׁחִין	רָפָא מָקוֹם
שְׂאֵת לְבָנָה אוֹ בַהֶרֶת לְבָנָה	
אֲדַמְדֶּמֶת וְנִרְאָה אֶל הַכֹּהֵן׃ וְרָאָה	רָאָה
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה מַרְאֵהָ שָׁפָל מִן	רָאָה
הָעוֹר וּשְׂעָרָה הָפַךְ לָבָן וְטִמְּאוֹ	
נֶגַע צָרַעַת הִוא בַּשְּׁחִין׃	

Interp̃.chal. Pãtiua chal.

sacerdos:lepra eni est. Plaga lepre si fuerit in hoie: adducetur ad sacerdotẽ. Et videbit sacerdos τ si macula alba est in cute: τ capillus eius versus est in albedinẽ: τ signũ viue carnis fuerit in macula: lepra vetustissima ẽ in cute carnis sue: τ ꝓtaminabit eũ sacdos: non recludet eum: qz imundus est. Et si crescens creuerit lepra in cute: τ operuerit lepra omnẽ cutẽ plage a capite eius vsq; ad pedes eius oĩa que oculi sacerdotis possint videre: videbit sacerdos: τ si operuit lepra omnẽ carnẽ eius: mundã iudicabit plagam: tota enim versa est in albedinẽ: τ ideo mũdus est homo. In die autẽ quo apparuerit in ea caro viua: erit imũdus. Videbitq; sacerdos carnem viuã: τ contaminabit eam: caro enim viua lepr̃osa imũda est. Si eniz caro viua versa fuerit in albedinem: adducetur ad sacerdotẽ. videbitq; eam sacerdos: τ si versa est plaga in albedinẽ: mundam iudicabit plagã sacerdos: mundus eni est. Homo autẽ in cuius cute fuerit scabies: et sanata est: τ in loco vlceris fuerit macula alba aut macula subruffa: videbit a sacerdote. Videbitq; sacerdos: τ si aspectus eius humilior est cute: τ capilli eius versi sunt in albedinem: contaminabit eum sacerdos: quia plaga lepre est crescens in vlcere. coo

הַכֹּהֵן אֹתָהּ כַּהֲנָא סְגִירוּתָא הִוא׃ סַגְרַת נִגְעָא אֲרֵי תְהֵי בְּאֱנָשָׁא וְיֵיתְיֵנֵי לְוָת כַּהֲנָא׃ וְחֲזֵי	הָיָה אָתָא
כַּהֲנָא וְהָא עֲמִיק חִוָּרָא בְּמַשְׁכָּא וְהִיא הַבַּהֶרֶת שַׂעְרָא לְמָחָר וְרוּשֵׁם מְשָׁרָא הִיא ‹‹‹	חִוַּר
בְּעַמִּיקוּתָא וּסְגִירוּת עַתִּיקָא הִיא בְּמַשְׁכֵּהּ בְּשׁוּרֵיהּ וְסָאֲבִינֵיהּ כַּהֲנָא לָא יַסְגְּרִנֵּיהּ אֲרֵי	סָגַר
מְסָאַב הוּא׃ וְאִם מְסָגָא תִסְגֵּי סְגִירוּתָא בְּמַשְׁכָּא וְתַחֲבֵי סְגִירוּתָא יָת כָּל מְשַׁךְ מַסְגָּא	סָגָא חֲפָה כְּתַשׁ
לְמַרְאֵי עֵינֵי כַּהֲנָא וְעַד רַגְלוֹהִי לְכָל חֵיזוּ עֵינֵי כַּהֲנָא׃ וְיֵיחֵזֵי כַּהֲנָא וְהָא חַפַּת סְגִירוּתָא יָת כָּל	רֹאשׁ חָזָה
בְּשׁוּרֵיהּ וְיַדְכֵּי יָת מַכְתְּשָׁא כּוּלֵיהּ אִתְהַפַּךְ לְמָחָר דְּכִי הוּא׃ וּבְיוֹמָא דְּאִתְחֲזֵי בֵּיהּ	דָּכָה הָפַךְ חָזָה
בִּשְׂרָא חַיָּא יְהֵי מְסָאַב וְיֵחֲזֵי כַּהֲנָא יָת בִּשְׂרָא חַיָּא וְיִסָּאֲבִינֵיהּ בִּשְׂרָא חַיָּא מְסָאַב	חַיָּה הָיָה סָאַב
הוּא סְגִירוּתָא הוּא׃ אוֹ אֲרֵי יְתוּב בִּשְׂרָא חַיָּא וְיִתְהַפַּךְ לְשַׁחְרָר וְיֵיתֵי לְוָת כַּהֲנָא׃	תוּב אָתָא
וְיֵחֲזֵינֵיהּ כַּהֲנָא וְהָא אִתְהַפַּךְ מַכְתְּשָׁא לְמָחָר וְיַדְכֵּי כַּהֲנָא יָת מַכְתְּשָׁא דְּכִי הוּא׃	חָזָה דָּכָה
וְאִינָשׁ אֲרֵי יְהֵי בֵּיהּ פְּסִישְׁיָה שְׁחָנָא וְיֵתַסִּי׃ וְיְהֵי בְּאַתַר שְׁחָנָא עַמְקָא חִוָּרָא אוֹ בַהֲרָא	אָסָא
חִוָּרָא סַמְקָא וְיִתְחֲזֵי לְכַהֲנָא׃ וְיֵחֲזֵי כַּהֲנָא וְהָא מְחָוֵרָא סַגִּיר מִן מַשְׁכָּא וְשַׂעְרֵהּ אִתְהַפַּךְ	
לְמָחָר וְיִסָּאֲבִינֵיהּ כַּהֲנָא מַכְתְּשָׁא הִוא בְּשׁוּחֲנָא ‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹	סָאַב כְּתַשׁ

Pristina heb. **Ter. Heb.** **Leui. Ca. xiij.**

כ פָּרַחַת׃ וְאִם יִרְאֶה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה
ל אֵין בָּהּ שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה
מ אֵינֶנָּה מִן הַעור וְהִיא כֵהָה
וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים׃ וְאִם יום
פָּשֹׂה תִפְשֶׂה בָּעור וְטִמֵּא הַכֹּהֵן
אתו נֶגַע הוּא׃ וְאִם תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד עמד
הַבַּהֶרֶת לֹא פָשְׂתָה צָרֶבֶת
הַשְּׁחִין הוּא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן׃ אוֹ
בָּשָׂר כִּי יִהְיֶה בְעֹרוֹ מִכְוַת אֵשׁ וְהָיָה
וְהָיְתָה מִחְיַת הַמִּכְוָה בַּהֶרֶת לְבָנָה חָיָה
אַדַמְדֶּמֶת אוֹ לְבָנָה׃ וְרָאָה אתָהּ
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ שֵׂעָר לָבָן בָּהָרַ
בַּבַּהֶרֶת וּמַרְאֶה עָמֹק מִן הָעור
צָרַעַת הוּא בַּמִּכְוָה פָּרָחָה וְטִמֵּא חָוָה
אתו הַכֹּהֵן נֶגַע צָרַעַת הוּא׃ וְאִם
יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין בַּבַּהֶרֶת שֵׂעָר
לָבָן וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן הָעור וְהוּא
כֵּהָה וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים׃
וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּום הַשְּׁבִיעִי אִם שָׁנַע
פָּשֹׂה תִפְשֶׂה בָּעור וְטִמֵּא הַכֹּהֵן
אתו נֶגַע צָרַעַת הוּא׃ וְאִם
תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא עמד
פָּשְׂתָה בָעור וְהוּא כֵּהָה שְׂאֵת
הַמִּכְוָה הִוא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן כִּי
צָרֶבֶת הַמִּכְוָה הִוא׃ וְאִישׁ אוֹ
אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה בוֹ נֶגַע בְּרֹאשׁ אוֹ
בְזָקָן׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע

Pristina chal.

Interp. chal.

Si aũt viderit eam sacerdos: ⁊ si nõ est in ea capillus albus neq; est humilior cute: et ipsa est obscura: recludet eum sacerdos septẽ diebus. Si aũt rursus creuerit in cute: cõtaminabit eum sacérdos: quia plaga lepre est. Et si in loco suo steterit macula nec creuit: cicatrix vlceris est: ⁊ mũdabit eum sacerdos. Homo aũt in cutis cute fuerit exustio ignis: ⁊ fuerit cicatrix cõbustionis macula alba subrufa aut totaliter alba: videbit eam sacerdos: ⁊ si pilus eiusdẽ macule versus est in albedinẽ: ⁊ aspectus eius profundior est cute: lepra est crescens in cõbustione. Et contaminabit eum sacerdos: quia plaga lepre est. Si autem viderit eam sacerdos ⁊ non est pilus albus in macula illa: neq; est humilior cute: ⁊ est subobscura: recludet eũ sacerdos septem diebus. Et videbit eum sacerdos in die septimo: si crescens creuerit in cute: contaminabit eum sacerdos: quia plaga lepre est. Si autẽ in loco suo stetit macula nec creuit in cute: et ipsa est obscura: macula combustionis est. Et mundabit eum sacerdos: quia cicatrix combustionis est. Vir autem siue mulier in cutis capite aut barba fuerit plaga: videbit sacerdos plagam

עַמֹּם סָנַר יָסַף
קוּם
הֶוֶה
חֲזֵה כָּוֶה סָאַב
מֶכֶּךְ
קוּם
אִנְתָּא
כֻּתֶּשׁ רֵאשׁ

Trãsla. B. Hiero.

corta est i vlcere. Quod si
pilus coloris est pristini: & cicatrix subobscura & vicina carne non est humilior:
recludet eum septẽ die bus. Et siquidem
creuerit: adiudicabit eũ lepre:
sinautem steterit in loco suo: vlceris est
cicatrix: & homo mundus erit.
Caro autẽ & cutis quã ignis exusserit: & sanata albam siue
ruffam habuerit cicatricem: considerabit eam
sacerdos. Et ecce si versa est in alborem:
locus eius reliqua cute est humilior:
contaminabit
eum: quia plaga lepre in cicatrice orta est. Quod si
pilorũ color nõ fuerit mutatus:
nec hũilior plaga carne reliqua: & ipa lepre spẽs fuerit subobscura: recludet eũ septẽ diebus.
& die septimo contemplabitur. Si
creuerit in cute lepra:
contaminabit
eum. Sinautem
in loco suo cãdor steterit: non satis clarus:
plaga
conbustionis est: & idcirco mundabitur: quia
cicatrix est combustu re. Vir siue
mulier in cuius capite vel barba germiauerit
lepra: videbit eos sacerdos.

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina

efflorzuit. si aũt viderit ipm sacerdos: ⁊ ecce nõ est ἐξάνθησιν. ἐὰν δὲ ἴδῃ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἔνι ἔξη
in ipo pilus albus: ⁊ humile nõ sit a cu ἐν αὐτῷ τρίξ λευκή, καὶ ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τοῦ δέρ
te corporis: ⁊ ipa sit obscura: ⁊ segregabit matος τοῦ χρωτός, καὶ αὐτὴ ᾖ ἀμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ
illã sacerdos septẽ dies. si aũt diffusiõe diffunde αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας. ἐὰν δὲ διαχύσει διαχυεῖ
tur in cute: ⁊ polluet ipm sacerdos: tactꝰ le ται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ἁφὴ λέ
pre est: in vlcere efflorzuit. si aũt in loco suo πρας ἐστίν, ἐν τῷ ἕλκει ἐξάνθησεν. ἐὰν δὲ κατὰ χώραν αὐ
mãserit claritas: ⁊ nõ diffundat: tumor τοῦ μείνῃ τὸ τηλαύγημα, καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ
vlceris est: ⁊ mũdabit eũ sacerdos. ⁊ caro τοῦ ἕλκους ἐστίν, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. καὶ σὰρξ
si fuerit in cute sua: cõbustio i ἐὰν ᾖ ἐπὶ τῷ δέρματι αὐτοῦ, κατάκαυμα πυ
gnis: ⁊ fuerit in cute eius sanatũ ρός, καὶ ᾖ ἐπὶ τῷ δέρματι αὐτοῦ τὸ ὑγιασθὲν ἢ
cõbustionis lucẽs clar vel palbũ rube κατακαύματος αὐγάζον τηλαυγὲς ἢ ἕλκος λευκὸν πυρ
scẽs: ⁊ videbit ipm sacerdos: ⁊ ecce mutauit ρίζον, καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν
pilꝰ albꝰ in clar: et aspectus eius huma τρὶξ λευκὴ εἰς τὸ αὐγάζον, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ταπει
lis a cute: lepra est: in cõbustio νὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος, λέπρα ἐστίν, ἐν τῷ κατακαύ
ne efflorzuit: et polluet ipm sacerdos: tactus lepre ματι ἐξάνθησεν, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ἁφὴ λέπρας
est. ⁊ si aũt viderit ipm sacerdos: et ecce nõ est in ἐστίν. ἐὰν δὲ ἴδῃ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ
splẽdẽte pilus albus: et humile nõ sit a cu αὐγάζοντι τρὶξ λευκή, καὶ ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τοῦ δέρμα
te: et ipm aũt obscurũ: et segregabit ipm sacerdos τος καὶ αὐτὸ δὲ ἀμαυρόν, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἐ
septẽ dies: et videbit eũ sacerdos i die se πτὰ ἡμέρας, καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ β
ptimo: si aũt effusione diffusũ fuerit in cute: et δόμῃ. ἐὰν δὲ διαχύσει διαχυθὲν ἐν τῷ δέρματι, καὶ
polluet sacerdos eũ: tactus lepre est: in vlcere ef μιανεῖ ὁ ἱερεὺς αὐτόν, ἁφὴ λέπρας ἐστίν, ἐν τῷ ἕλκει ἐ
florzuit. si aũt in loco mãserit splẽdẽs: et nõ ξάνθησεν. ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ αὐγάζον, καὶ μὴ
diffundat in cute: ipe aũt obscurus sit: cicatrix διαχυθῇ ἐν τῷ δέρματι, αὐτὴ δὲ ἀμαυρά ἐστι, οὐλὴ τοῦ
cõbustionis est: et mũdabit ipm sacerdos. κατακαύματός ἐστιν, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς.
et est figura cõbustionis est. et viro ἔστι γὰρ χαρακτὴρ τοῦ κατακαύματός ἐστι. καὶ ἀνὴρ
vel mulieri cui fuerit in ipso tactus lepre in ca ἢ γυναικὶ ὡς ἂν ᾖ ἐπ' αὐτοῖς ἁφὴ λέπρας ἐν τῇ κε
pite vel in barba: et videbit sacerdos tactum: φαλῇ ἢ ἐν τῷ πώγωνι, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφήν,

Transla. Chal.

סְגִירַת וְאִם תֵּחָזֵי כַּהֲנָא וְהָא לֵית בָּהּ שַׂעְרָא לְמֶחְוַר וּמַכְיְכָא לֵיתָהָא מִן מַשְׁכָּא וְהִיא
עַמְּא וְיַסְגְּרִנַּהּ כַּהֲנָא שַׁבְעָא יוֹמִין׃ וְאִם אוֹסָפָא תוֹסֵף בְּמַשְׁכָּא וְיֵסְאִיב כַּהֲנָא יָתֵהּ
מַסְגְּרַנְיָתֵהּ כַּהֲנָא שַׁבְעָא יוֹמִין׃ וְחָמֵי יָתֵהּ כַּהֲנָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה אִם אוֹסָפָא
מַסְגְּרַנְיָתָא הִוא׃ וְאִם בְּאַתְרָהָא קָמַת בָּהַרְתָּא לָא אוֹסִיפַת בְּמַשְׁכָּא וְהִיא עַמְיָא
כֵּהָה הִוא׃ וְדַכְּיֵהּ כַּהֲנָא אֲרֵי רוּשֶׁם כְּוָאָה הִוא׃ וְגֶבֶר אוֹ אִתְּתָא אֲרֵי יְהֵי בְּמַשְׁכְּהוֹן
בַּהֲרָא בְּרִישׁ אוֹ בְּדִקְנָן׃ וְחָמֵי כַּהֲנָא יָת מַכְתְּשָׁא

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

τ ecce aspectus eius depilior cute: in ip-
καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις αὐτῆς κοιλοτέρα τοῦ δέρματος, ἐν αὐ-
sa ãt pilus flauus subtilio: τ polluet eũ sacerdos:
τῇ δὲ θρίξ ξανθίζουσα λευκή, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς,
plaga est: lepra capitis vel lepra bar-
θρακισμός ἐστιν, λέπρα τῆς κεφαλῆς ἢ λέπρα τοῦ πώ-
be est. τ si viderit sacerdos tactũ pla
γωνός ἐστιν. καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς τὸν ἁφὴν τοῦ θρακισμα
ge: τ ecce nõ aspectus humilior cute:
τος, καὶ ἰδοὺ οὐχ ἡ ὄψις ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος,
τ capillus flauus nõ est in ipa: τ segregabit sacer
καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱε-
dos tactũ plage septẽ dies: τ vide
ρεὺς τὸν ἁφὴν τοῦ θρακισματος ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ὄψε-
bit sacerdos tactũ die septima: τ ecce
ται ὁ ἱερεὺς τὸν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ
nõ effusa ẽ plaga: τ capillus flauus nõ est
οὐ διαχύνει τὸ θρακισμα, καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν
in ipa: τ aspectus plage nõ est humilio a
ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θρακίσματος οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ
cute: τ radetur cutis: at pla
τοῦ δέρματος, καὶ ξυρήσασθαι τὸ δέρμα, τὸ δὲ θρακῦ
ga nõ radetur: τ segregabit sacerdos plagã
σμα οὐ ξυρήσασθαι, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ θρακισμα
septẽ dies scõo. τ videbit sacerdos pla-
ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸ θρακῦ
gam die septima: τ ecce nõ diffusa ẽ pla
σμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διαχύνει τὸ θρακῦ
ga in cute postq̃ rasus fuerit ille: τ aspect
σμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ξυρῆναι αὐτόν, καὶ ἡ ὄψις
plage nõ est humilio a cute: τ mũ
τοῦ θρακισματος οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ κα
dabit eũ sacerdos: τ lauãs vestimẽta sua:
θαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
mũdus erit. si ãt diffusiõe diffusa fuerit plaga in
καθαρὸς ἔσται. ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέουσα τὸ θρακισμα ἐν
cute postq̃ mũdatus fuerit ille: τ videbit
τῷ δέρματι μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτόν, καὶ ὄψεται
eũ sacerdos: τ ecce diffusa ẽ plaga in
αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ διαχέουσα τὸ θρακισμα ἐν τῷ
cute: nõ cõsiderabit sacerdos de pilo
δέρματι, οὐκ ἐπισκέψεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς τριχὸς
flauescẽte: immũdus est. si ãt coalẽ co mã
τῆς ξανθιζούσης, ἀκάθαρτός ἐστιν. ἐὰν δὲ ἐνώπιον αὐτοῦ μὴ
serit loco plaga: τ capill' niger renat' fuerit
στῇ ἐν τῷ χώρᾳ τὸ θρακισμα, καὶ θρὶξ μέλαινα ἀνατείλῃ
in eo: sanauit plaga: mũdus est. τ mũda-
ἐν αὐτῷ, ὑγίασεν τὸ θρακισμα, καθαρός ἐστιν. καὶ καθα-
bit eũ sacerdos. τ viro vel mulieri cui fuerit in
ριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ὃς ἐὰν ᾖ ἐν
cute carnis sue cãdoreo splẽdẽteo al-
δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευ
bescẽteo: τ videbit sacerdos: τ ecce in cute
καίζοντα, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἐν δέρματι

Transla.Chal.

וְהָא מְחָזְוהִי עָמִיק מִן מַשְׁכָא וּבֵיהּ שְׂעַר סוּפָק דַּעֲדָק וְיסָאֵיב יָתֵיהּ כַּהֲנָא נִיתְּמָא
הוּא סְגִירוּת רֵישָׁא אוֹ דִקְנָא הוּא: וַאֲרֵי יֶחֱזֵי כַּהֲנָא יָת מַכְתַּשׁ נִיתְּמָא וְהָא לֵית
מְחָזְוהִי עָמִיק מִן מַשְׁכָא וּשְׂעַר אוּכָּם לֵית בֵּיהּ וְיַסְגַּר כַּהֲנָא יָת מַכְתַּשׁ נִיתְּמָא שַׁבְעָא
יוֹמִין: וְיֶחֱזֵי כַּהֲנָא יָת מַכְתָּשָׁא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְהָא לָא אוֹסִיף נִיתְּמָא וְלָא הֲוָה בֵּיהּ
שְׂעַר סוּפָק וְיֶחֱזֵי נִיתְּמָא לֵית עָמִיק מִן מַשְׁכָא: וְיִנַּלַּח סָתְרָנֵי נִתְּמָא וּבְרַם נִתְּמָא לָא
יְנַלַּח וְיַסְגַּר כַּהֲנָא יָת נִתְּקָא אִשַּׁבְעָא יוֹמִין תִּנְיָנוּת: וְיֶחֱזֵי כַּהֲנָא יָת נִתְּקָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה
וְהָא לָא אוֹסִיף נִתְּקָא בְּמַשְׁכָא וְלָא הֲוָה עָמִיק מִן מַשְׁכָא וְיַדְּכֵי יָתֵיהּ כַּהֲנָא
וְיצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִדְכֵּי: וְאִם אוֹסָפָא יוֹסִיף נִיתְּקָא בְּמַשְׁכָא בָּתַר דְּכִוּתֵיהּ: וְיֶחֱזֵי כַּהֲנָא
כַּהֲנָא וְהָא אוֹסִיף נִתְּקָא בְּמַשְׁכָא לָא יְבַקַּר כַּהֲנָא לְשַׂעֲר סוּפָק מְסָאֵב הוּא: וְאִם בְּ
הָוֹה קָם נִיתְּקָא וְשַׂעֲר אוּכָּם צְמַח בֵּיהּ אִתַּסִּי נִתְּקָא דְּכִי הוּא וְיַדְּכֵינֵיהּ כַּהֲנָא: תִּנְ
אוֹ אִיתְּתָא אֲרֵי יְהֵי בְּמַשַׁךְ בִּשְׂרֵיהּוֹן בַּהֲרָן בַּהֲרָן מַחְוָרָן: וְיֶחֱזֵי כַּהֲנָא וְהָא בְּמַשַׁךְ

Ter.Heb. Leui. Ca.xiii.

וּבוֹ
יָרַאֲה
נֶתֶק
שֵׂעָר צָהֹב דָּק וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן
נֶתֶק הוּא צָרַעַת הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקָן
הוּא: וְכִי יִרְאֶה הַכֹּהֵן אֶת נֶגַע
הַנֶּתֶק וְהִנֵּה אֵין מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן
הָעוֹר וְשֵׂעָר שָׁחֹר אֵין בּוֹ וְהִסְגִּיר
נֶתֶק
הַכֹּהֵן אֶת נֶגַע הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים:
וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה הַנֶּתֶק
וְלֹא הָיָה בּוֹ שֵׂעָר צָהֹב וּמַרְאֵה
נֶתֶק
הַנֶּתֶק אֵינוֹ עָמֹק מִן הָעוֹר וְהִתְגַּלַּח
וְאֶת הַנֶּתֶק לֹא יְגַלֵּחַ וְהִסְגִּיר
יום
הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים
שֵׁנִית: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּתֶק
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה
הַנֶּתֶק בָּעוֹר וּמַרְאֵהוּ אֵינֶנּוּ עָמֹק
מִן הָעוֹר וְטִהַר אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְכִבֶּס
בְּגָדָיו וְטָהֵר: וְאִם פָּשֹׂה תִּפְשֶׂה
הַנֶּתֶק בָּעוֹר אַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ:
וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּתֶק
בָּעוֹר לֹא יְבַקֵּר הַכֹּהֵן לַשֵּׂעָר
הַצָּהֹב וְהִנֵּה טָמֵא הוּא: וְאִם בְּעֵינָיו עָמַד
הַנֶּתֶק וְשֵׂעָר שָׁחֹר צָמַח בּוֹ
נִרְפָּא הַנֶּתֶק טָהוֹר הוּא וְטִהַרוֹ
הַכֹּהֵן: וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה
בָעוֹר בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת בֹּהָרֹת
לְבָנֹת: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה בָעוֹר

Interp.chal.

et si aspectus eius fuerit profundior cute: τ in ipsa fue-
rit capillus flauus tenuissimus: cõtaminabit eũ sacer
dos: quia lepra capitis siue barbe est. Et si viderit sa-
cerdos plagam lepre: τ aspectus eius non est profun
dior cute: τ capillus niger non est in eo: recludet sa-
cerdos plagam lepre septem diebus. et videbit sa-
cerdos plagam in die septimo. Et si non creuit lepra
nec est in ea capillus flauus: τ aspectus lepre non est
profundior cute:: tondebit in circuitu lepre: τ lepram
ipsa nõ tondebit: τ recludet sacerdos lepã septẽ die
bus alijs. Et videbit sacerdos lepã in die septimo: et
si non creuit lepra in cute: τ aspectus eius nõ est pro-
fundior cute: mundum iudicabit eum sacerdos. et la-
uabit vestimenta sua: τ mundabitur. Si autẽ rursus
creuerit lepra in cute post emundationẽ suam vide-
bit eum sacerdos: τ si creuit lepra in cute. nõ curabit
sacerdos de capillo flauo: quia immundus est. Si autẽ
lepra stetit sicut antea erat: τ capillus niger ortus est
in ea: sanata est lepra: mundus est: τ mundum iudica
bit eum sacerdos. Vir autem siue mulier in quo: rum
cute carnis fuerint macule albe: videbit sacerdos: et
si in cute

Trãsla.B.Hiero.

Et siquidẽ humilior fu
it loc carne reliqua: & capillus flauus solito
subtilior: cõtamia bit eos: quia lepra capitis ac barbe est. Sinautem viderit locum macule equalem vicine carni & capillum nigrum: recludet eũ septem diebus: & die septimo intuebitur. Si non creuerit macula in cute: non considerabit sacerdos de capillo flauo: quia immundus est. Porro si steterit macula: & capilli nigri fuerint: nouerit hominem sanatum eẽ: & confidenter eũ pronunciet mundum. Vir siue mulier in cuius cute cãdor apparuerit: ituebitur eos sacerdos: Si deprehenderit

Ter.Heb. Leui. Ca.xiii. Pũctiua heb.

וּבוֹ
יָרַאֲה
נֶתֶק
שֵׂעָר צָהֹב דָּק וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן
נֶתֶק הוּא צָרַעַת הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקָן
הוּא: וְכִי יִרְאֶה הַכֹּהֵן אֶת נֶגַע
הַנֶּתֶק וְהִנֵּה אֵין מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן
הָעוֹר וְשֵׂעָר שָׁחֹר אֵין בּוֹ וְהִסְגִּיר
נֶתֶק
הַכֹּהֵן אֶת נֶגַע הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים:
וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה הַנֶּתֶק
וְלֹא הָיָה בּוֹ שֵׂעָר צָהֹב וּמַרְאֵה
נֶתֶק
הַנֶּתֶק אֵינוֹ עָמֹק מִן הָעוֹר וְהִתְגַּלַּח
וְאֶת הַנֶּתֶק לֹא יְנַלֵּחַ וְהִסְגִּיר
יום
הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים
שֵׁנִית: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּתֶק
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה
הַנֶּתֶק בָּעוֹר וּמַרְאֵהוּ אֵינֶנּוּ עָמֹק
מִן הָעוֹר וְטִהַר אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְכִבֶּס
בְּגָדָיו וְטָהֵר: וְאִם פָּשֹׂה תִּפְשֶׂה
הַנֶּתֶק בָּעוֹר אַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ:
וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּתֶק
בָּעוֹר לֹא יְבַקֵּר הַכֹּהֵן לַשֵּׂעָר
הַצָּהֹב וְהִנֵּה טָמֵא הוּא: וְאִם בְּעֵינָיו עָמַד
הַנֶּתֶק וְשֵׂעָר שָׁחֹר צָמַח בּוֹ
נִרְפָּא הַנֶּתֶק טָהוֹר הוּא וְטִהַרוֹ
הַכֹּהֵן: וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה
בָעוֹר בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת בֹּהָרֹת
לְבָנֹת: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה בָעוֹר

Pũctiua chal.

מַסְאֵב
חֲזֵה כְּתָשׁ
סַגִּיר
יְסַף
גְּלַח
סְגַר
צְבַע דְּכָה
כְּמַר סַאֲב
קוּם אֲסָא
אִיתָּא הֲוָה תָּחָה

Pctitiua beb. Tex.Heb. Leui. Ca.xiij. Trãsla.B.Hiero. Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

בְּשָׂרָם בָּהֶרֶת כֵּהוֹת לְבָנֹת בַּהַק פָּהָה
הוּא פֶּרֶס נָשָׂר טָהוֹר הוּא׃ וְאִישׁ
כִּי יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ קָרְחָה הוּא טָהוֹר פָּרַט
הוּא׃ וְאִם מִפְּאַת פָּנָיו יִמָּרֵט פָּאָה פָּנָה
רֹאשׁוֹ נִבְחָה הוּא טָהוֹר הוּא׃ וְכִי
יִהְיֶה בַּקָּרַחַת אוֹ בַנִּבְחָת נֶגַע לָבָן
אֲדַמְדֶּמֶת צָרַעַת פֹּרַחַת הוּא
נִקְרַחְתּוֹ אוֹ נִבְחָתוֹ׃ וְרָאָה אֹתוֹ
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת הַנֶּגַע לְבָנָה עָשָׂא
אַדַמְדֶּמֶת בְּקָרַחְתּוֹ אוֹ בְנִבְחָתוֹ
כְּמַרְאֵה צָרַעַת עוֹר בָּשָׂר׃ אִישׁ
צָרוּעַ הוּא טָמֵא הוּא טַמֵּא טָמֵא יִגְעֶנּוּ
יְטַמְּאֶנּוּ הַכֹּהֵן בְּרֹאשׁוֹ נִגְעוֹ׃
וְהַצָּרוּעַ אֲשֶׁר בּוֹ הַנֶּגַע בְּגָדָיו
יִהְיוּ פְרֻמִים וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פָּרוּעַ וְהָעָה
וְעַל שָׂפָם יַעְטֶה וְטָמֵא טָמֵא
יִקְרָא׃ כָּל יְמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגַע בּוֹ יוֹם
יִטְמָא טָמֵא הוּא בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ מוֹשָׁבוֹ
לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ׃ וְהַבֶּגֶד כִּי יִהְיֶה
בּוֹ נֶגַע צָרַעַת בֶּגֶד צֶמֶר אוֹ בֶגֶד
פִּשְׁתִּים׃ אוֹ בִשְׁתִי אוֹ בְעֵרֶב
לַפִּשְׁתִּים וְלַצָּמֶר אוֹ בְעוֹר אוֹ
כָּל מְלֶאכֶת עוֹר׃ וְהָיָה הַנֶּגַע יְרַקְרַק
אוֹ אֲדַמְדָּם בֶּגֶד אוֹ בָעוֹר אוֹ
בַשְׁתִי אוֹ בָעֵרֶב אוֹ כָל מְלֶאכֶת עוֹר נֶגַע
צָרַעַת הוּא וְהָרְאָה אֶת הַכֹּהֵן׃
וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע וְהִסְגִּיר

°subobscurum ᵖalborẽ lucere ʳin cute: sciat non esse leprã: sed ᵍmaculam coloris cãdidi & hoiem ʰmundũ. ʳVir de ᵇcuius capite ᵃcapilli fluũt: ᶜcalvus & ᵈmundus ᵉest. ᵍ Et si ᵇa fronte ᵃ ceciderit pili ᵐrecaluaster & °mundus ᵖest. ᵍ Sinautem ooooooo ᵒin caluitio ʳsiue ᵘin recaluatione ʳalbus vel ' rufus color ʳfuerit exortus: ᵍ& hoc ʳsacerdos ᵍ videbit: condẽnabit eũ haud dubie ᵍlepre: ᵇque orta ᶜest ᵒin caluitio. ooooooo oooooooooooooooo ooooooo ooooooooooooooooooo oo ooooooooo ooooooooooooo ooooooooo ooooooooooooooo ooooooooo ooooooooooooooo ooooooooo oo

G

facerdos tactũ septẽ vices: τ videbit ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ὄψεται τὴν ἁ- tactũ vic septima. ſi ãt diffuſuo fuerit tact⁹ i φὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. ἐὰν δὲ διαχέηται ἡ ἁφὴ ἐν veſte: vel in ſtamine: vel i ſubtegmine vel in τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν τῷ pelle: iuxta ola ꝯcũq; facta fuerit pelles διέρματι, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ποιηθῇ διέρματα in ogatiõe: lepra pſeuerãs eſt tact⁹: immun ἐν τῇ ἐργασίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἡ ἁφή, ἀκάθαρ dus eſt: cõburet veſtẽ: vel ſtamẽ: vl τός ἐστι, κατακαύσει τὸ ἱμάτιον, ἢ τὸν στήμονα, ἢ ſubtegmẽ: vl i laneto: vel in lineto: vel in om τὴν κρόκην, ἢ ἐν τοῖς ἐρίοις, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν παν- ni vaſe pelliceo: in quo fuerit i ipo tact⁹: q; le τὶ σκεύει διερματίνῳ, ἐν ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ἡ ἁφή, ὅτι λέ pra pſeuerãs eſt: in igne cõburet. ſi ãt πρα ἔμμονός ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ἐὰν δὲ viderit ſacerdos: τ nõ diffuſuo fuerit tact⁹ in ve- ἴδῃ ὁ ἱερεύς, καὶ μὴ διαχέηται ἡ ἁφὴ ἐν τῷ ἱμα ſte: vel in ſtamine: vel in ſubtegmine: vl i om- τίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παν- ni vaſe pelliceo: τ ꝯcipiet ſacerdos: τ τὶ σκεύει διερματίνῳ, καὶ συντάξει ὁ ἱερεύς, καὶ lauabit in q̃ fuerit in ipo tact⁹: τ ſegregabit πλυνεῖ ἐφ' οὗ ἐὰν ᾖ ἐπ' αὐτῷ ἡ ἁφή, καὶ ἀφοριεῖ ſacerdos tactũ ſeptẽ vices ſcõ. τ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. καὶ videbit ſacerdos poſtq̃ lot⁹ fuerit tact⁹: ὄψεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ πλυθῆναι τὴν ἁφήν, τ ſi ãt nõ mutauerit tact⁹ aſpectũ ſuũ: τ καὶ ἐὰν δὲ μὴ μεταβάλῃ ἡ ἁφὴ τὴν ὄψιν αὐτῆς, καὶ tact⁹ nõ diffundit: immũdũ eſt: in igne ἡ ἁφὴ οὐ διαχεῖται, ἀκάθαρτόν ἐστιν, ἐν πυρὶ cõburetur. firmat⁹ ẽ in veſte: vel in κατακαυθήσεται. ἐστήρικται ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν ſtamine: vel in ſubtegmine: τ ſi viderit ſacerdos: τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ. καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεύς, τ fuerit obſcur⁹ tact⁹ poſtq̃ lotũ fuerit ipum: καὶ ἡ ἀμαυρὰ ἡ ἁφὴ μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτό, rũpet illũ a veſte: vel a ἀποῤῥήξει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, ἢ ἀπὸ τοῦ ſtamine: vel a ſubtegmine: vel a pel- στήμονος, ἢ ἀπὸ τῆς κρόκης, ἢ ἀπὸ τοῦ διέρμα le. ſi ãt apparuerit ãpli⁹ in veſte: vel i ſta τος. ἐὰν δὲ ὀφθῇ ἔτι ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στή mine: vel in ſubtegmine: vel in oi vaſe pel μονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει διερ- liceo: lepra floreẽs eſt: in igne cõ matίνῳ, λέπρα ἐξανθίζουσά ἐστιν, ἐν πυρὶ κα buretur in q̃ eſt tactus: τακαυθήσεται ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἁφή,

Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Leui. Ca.xiii.	Pritiua heb.
ſeptem diebus: &	אֹתוֹ הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָה	עָשָׂה
die ſeptimo rurſus	אֶת הַנֶּגַע בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כִּי	אָבַר
aſpiciens ſi deprehende	פָּשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ בַשְּׁתִי אוֹ	
rit creuiſſe:	בָעֵרֶב אוֹ בָעוֹר לְכֹל אֲשֶׁר	
	יֵעָשֶׂה הָעוֹר לְמְלָאכָה צָרַעַת	עָשָׂה
	מַמְאֶרֶת הַנֶּגַע טְמֵא הוּא׃ וְשָׂרַף	אָבַר
veſtimentum: &	אֶת הַבֶּגֶד אוֹ אֶת הַשְּׁתִי אוֹ אֶת	
	הָעֵרֶב בַּצֶּמֶר אוֹ בַּפִּשְׁתִּים אוֹ	
omne in quo fuerit in	אֵת כָּל כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ	הָיָה
uenta: & idcirco	הַנֶּגַע כִּי צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא	
comburetur flammis.	בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃ וְאִם יִרְאֶה הַכֹּהֵן	שָׂרַף רָאָה
q̃ ſi eam viderit	וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ	
non creuiſſe:	בַּשְּׁתִי אוֹ בָעֵרֶב אוֹ בְכָל כְּלִי	
	עוֹר׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ אֵת אֲשֶׁר	
	בּוֹ הַנֶּגַע וְהִסְגִּירוֹ שִׁבְעַת יָמִים	יום
	שֵׁנִית׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אַחֲרֵי רֻבַּם	שָׁנָה כָּבַס
	אֶת הַנֶּגַע וְהִנֵּה לֹא הָפַךְ	
	הַנֶּגַע אֶת עֵינוֹ וְהַנֶּגַע לֹא פָשָׂה	
	טָמֵא הוּא בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ פְּחֶתֶת	
	הִוא בְּקָרַחְתּוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ׃ וְאִם	
	רָאֹה יִרְאֶה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כֵּהָה הַנֶּגַע	
	אַחֲרֵי רֻבַּס אֹתוֹ וְקָרַע אֹתוֹ	
	מִן הַבֶּגֶד אוֹ מִן הָעוֹר אוֹ מִן	
	הַשְּׁתִי אוֹ מִן הָעֵרֶב׃ וְאִם תֵּרָאֶה	
	עוֹד בַּבֶּגֶד אוֹ בַשְּׁתִי אוֹ בָעֵרֶב אוֹ	
	בְּכָל כְּלִי עוֹר פִּרְחַת הִוא בָּאֵשׁ	
precipiet: & lauabunt	תִּשְׂרֹפֶנּוּ אֵת אֲשֶׁר בּוֹ הַנֶּגַע׃	
id	וְהַבֶּגֶד אוֹ הַשְּׁתִי אוֹ הָעֵרֶב אוֹ	
in quo lepra eſt: reclu	כָּל כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר תָּכַבֵּס אֶת	
detq; illud ſeptẽ diebus	הַנֶּגַע וְהוּסַר מֵהֶם הַנֶּגַע בְּרִאשֹׁנָה	
aliis. Et cum viderit	וְכֻבַּס שֵׁנִית וְטָהֵר׃ וְזֹאת תּוֹרַת	
faciem quidem priſtinã		
non reuerſam:		
nec tñ creuiſſe lepram:		
immundũ iudicabit: &		
igne comburet: eo q̃ in		
fuſa ſit in ſuperficie ve-		
ſtimenti vel per totũ le-		
pra. Sinautem obſcuri-		
or fuerit locus lepre		
poſtq̃ veſtis eſt lota:		
abrũpet eum & a ſoli-		
do diuidet. Quod		
ſi vltra apparuerit		
in his locis que prius i-		
maculata erant: lepra		
volatilis & vaga debet		
igne		
comburi.		

Transla.Chal.

Interp̃.chal.	Pritiua chal.
eam ſeptẽ diebus: videbitq; plagam in die ſeptimo: et ſi creuit in veſte vel in ſtamine aut in pelle aut in quocũq; quod ex pelle fit: lepre corrodẽtis eſt plaga: immũdus erit. Et cõburet veſtem aut ſtamen aut ſub tegmen laneum aut lineum aut quãcunq; veſtem pel liceam in quibus fuerit plaga: quia lepra corrodens eſt: igne comburetur. Et ſi viderit ſacerdos q̃ nõ creu- uit plaga in veſtimẽto aut in ſtamine vel ſubtegmine aut in oſiti veſte pellicea: iubebit ſacerdos τ lauabũt illud in quo fuerit plaga: τ recludet illud ſeptem die- bus alijs. videbitq; ſacerdos poſtquaz lauerunt locũ plage: τ ſi non eſt mutata plaga ab eo quod erat: neq; creuit plaga: immũdus erit: igni combures illud: cor roſio enim eſt in vetuſtate ſua vel in nouitate ſua. Et ſi viderit ſacerdos q̃ plaga eſt ſubobſcura poſtquã la uerunt eam: abrumpet eam a veſtimento aut de pelle aut de ſtamine aut de ſubtegmine. Et ſi vltra appa- ruerit in veſtimento aut in ſtamine vel in ſubtegmine aut in quacunq; veſte pellicea multiplicata eſt: igni combures illud in quo eſt plaga.	יָסַף עָבַד חָסַר סָאַב יַסַּד הָיָה יָקַד חָוַר פָּחַת שָׂנָה יָסַף יַסַּד שָׁחַק חָדַשׁ כָּתַשׁ בָּזַע שָׁתַה חָזָא כָּנָא

Pditiua heb. | Ter.Hebr. | Leui. Ca.xiiij. | Trãsla.B.Hiero. | Trãsla.Grc.lxx.cũ interp.latina

וְהַבָּגֶד אוֹ הַשְּׁתִי אוֹ הָעֵרֶב אוֹ
כָּל כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר תִּכָּבֵס וְסָר סור
מֵהֶם הַנָּגַע וְכֻבַּס שֵׁנִית וְטָהֵר׃
זֹאת תּוֹרַת נֶגַע צָרַעַת בֶּגֶד הַצֶּמֶר יתה
אוֹ הַפִּשְׁתִּים אוֹ הַשְּׁתִי אוֹ הָעֵרֶב
אוֹ כָל כְּלִי עוֹר לְטַהֲרוֹ אוֹ
לְטַמְּאוֹ׃ Ca.xiiij. וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת דבר
הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל הבה
הַכֹּהֵן׃ וְיָצָא הַכֹּהֵן אֶל מִחוּץ בוא
לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא תהר נרפא
הַנֶּגַע מִן הַצָּרַעַת הַצָּרוּעַ וְצִוָּה
הַכֹּהֵן וְלֻקַּח לַמִּטַּהֵר שְׁתֵּי צִפֳּרִים
חַיּוֹת טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי חיה שנה
תוֹלַעַת וְאֵזוֹב׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט תלע
אֶת הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל כְּלִי חֶרֶשׂ צפר כלה
עַל מַיִם חַיִּים׃ אֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה
יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת עֵץ הָאֶרֶז לקח
וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הָאֵזוֹב
וְטָבַל אוֹתָם וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה את
בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחֻטָה עַל
הַמַּיִם הַחַיִּים׃ וְהִזָּה עַל הַמִּטַּהֵר נזה טהר
מִן הַצָּרַעַת שֶׁבַע פְּעָמִים
וְטִהֲרוֹ וְשִׁלַּח אֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה
עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה׃ וְכִבֶּס הַמִּטַּהֵר פנה
אֶת בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ
וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יבא

Pditiua chal. | Interp.chal.

תור עדה צבע
תנה דכה
אמר רוה אתא
נגף שבא חזה
אסא כבד נסב
דכה תרי תנה
נכס נבע תנה
אזב טבל ידד
שלח צבע גלח
סחא עור

Vestio autem aut stamen aut subtegmen aut omnis vestis pellicea que lota fuerit et recesserit ab eis plaga: lauabitur secundo: et sic mundabitur. Deceſt lex plage lepre vestis lanee aut linee aut staminis vel subteginnto aut omnis supellectilis pellicee: quomodo mundari debeat vel contaminari. Cap.14.

LOcutusqꝫ est dominus ad moysen dicens. Hec est lex leprosi: in die emundationis sue adducetur ad sacerdotem: et egredietur sacerdos extra castra: et videbit sacerdos: si sanata fuerit lepra leprosi: precipiet sacerdos vt tollant et qui mundandus est duos passeres viuos mundos: et lignum cedri et coccinum et hyssopum. Precipietqꝫ sacerdos vt immolent passerem vnum in vase fictili super aquas fontis. Passerem autem viuum tollet et lignũ cedrinum et coccinum et hyssopum. Et tinget ea et passerem viuũ in sanguine passeris immolati super aquas fontis: et asperget septies super illum qui mũdandus est a lepra: et mundabit eum: et dimittet passerem viuum super faciem agri. Lauabitqꝫ ille qui mũdandus est vestimẽta sua: et tondebit oẽs pilos suos: et lauabit aqua: et sic mũdabit. Et postea ingredietur

Trãsla.B.Hiero.

Si cessauerit: lauabit aqua ea que pura fuerit secũdo: & mũda erunt. Ista est lex lepre vestimenti lanei & linei staminis atq; subtegminis oiusq; supellectilis pelicee: quo mũdari debeat vel cõtamiari. Ca.14.

LOcutusq; est dñs ad moysen. dicẽs. Hic est ritus leprosi qñ mundandus est. Adducetur ad sacerdotẽ. Qui egressus de castris: cũ inuenerit lepram esse mundatam: precipiet ei qui purificatur vt offerat duos passeres viuos p se: quos vesci licit ũ ẽ: & lignũ cedrinum vermiculumq; & hyssopũ. Et vnũ ex passeribus immolari iubebit in vase fictili super aquas viuẽtes: aliũ autem vivum cum ligno cedrino & cocco & hyssopo tinget in sanguine passeris immolati: quo asperget illum qui mũdandus est septies: vt iure purgetur: & dimittet passerẽ viuũ: vt in agrũ auolet. Cũq; lauerit homo vestimẽta sua: radet omnes pilos corporis: & lauabitur aqua: purificatusq; ingredietur

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp.latina

τ vestio: vel stamẽ: vel subtegmẽ: vel oẽ vas
καὶ τὸ ἱμάτιον, ἢ ὁ στήμων, ἢ ἡ κρόκη, ἢ πᾶσι σκεύεσ
pellicẽũ: qđ lauabit: τ recedet ab
διερμάτινον, ὃ πλυθήσεται, καὶ ἀποστήσεται ἀπ'
ipo tactuo: τ lauabitur scđo: τ mũ
αὐτοῦ ἡ ἁφή, καὶ πλυθήσεται τοδ'εὐτέρου, καὶ κα
dum erit. hec lex tacꝰ lepre vestio
θαρὸν ἔσται. οὗτος ὁ νόμος ἁφῆς λέπρας ἱματίου
lance: vel stuppee: vel staminio: vel subtegminio vkom
λινοῦ, ἢ συμπετίλου, ἢ στήμονος, ἢ κρόκης, ἢ παν
nio vasio pellicee: ad mũdãdũ ti
τὸς σκεύους διερματίνου, εἰς τὸ καθαρίσαι αὐ
lud vel polluẽdũ.
τὸ ἢ μιᾶναι. C.14.

A

ΘΕ locutꝰ ẽ dñs ad moysen: dicẽs: hec
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, οὗ
lex lepiosi. qua die mũdatꝰ fuerit: Matth. 8.a. Marc 1.a. Luc. 5.c.τ 17.d.
τος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ. ἢ ἂν ἡμέρα καθαρισθῇ,
τ adducetur ad sacerdotẽ: τ egredie
καὶ προσαχθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ἐξελεύσε
tur sacerdos extra castra: τ videbit sa
ται ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱε
cerdos: τ ecce sanat tacꝰ lepre a
ρεύς, καὶ ἰδοὺ ἴαται ἡ ἁφὴ τῆς λέπρας ἀπὸ τοῦ
leproso: τ iubebit sacerdos: τ accipiẽt
λεπροῦ, καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ λήψονται τῷ κε
mũdato duas auiculas viuas puras: τ li
καθαριζομένῳ δύο ἐρνίθια ζῶντα καθαρά, καὶ ξύ
gnũ cedrinũ: τ retozũ coccinũ: τ hys
λον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὕσ
sopũ. τ iubebit sacerdos: τ immolabũt
σωπον. καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ σφάξουσι τὸ
auiculã vnã in vase fictili in aqua viuẽte.
ἐρνίθιον τὸ ἓν εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι·
τ auiculã viuẽtẽ accipiet cũ: τ lignũ
καὶ τὸ ἐρνίθιον τὸ ζῶν λήψεται αὐτό, καὶ τὸ ξύλον
cedrinũ: τ retozũ coccinũ: τ
τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ τὸν
hyssopũ: τ tinget ea τ auiculã viuẽtẽ
ὕσσωπον, καὶ βάψει αὐτὰ καὶ τὸ ἐρνίθιον τὸ ζῶν
in sanguine auicule immolate in aqua
εἰς τὸ αἷμα τοῦ ἐρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐφ' ὕδατι
viuẽte: τ aspget sup mũdatũ a
ζῶντι, καὶ ῥαντιεῖ ἐπὶ τὸν καθαριζόμενον ἀπὸ
lepra septies: τ mũdus erit. τ dimit
τῆς λέπρας ἑπτάκις, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ ἐξαπο
tet auiculã viuã in cãpũ: τ lauabit
στελεῖ τὸ ἐρνίθιον τὸ ζῶν εἰς πρόσωπον, καὶ πλυνεῖ
mũdatus vestes suas: τ radet
ὁ καθαριζόμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ξυρήσεται
oẽm pilũ suum: τ lauabit in aqua:
πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, καὶ λούσεται ἐν ὕδατι,
τ mũdus erit. τ post hec ingredietur
καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται

Transla.Chal.

וּלְטַמָּא אוֹ שְׁתָיָא אוֹ עֲרָבָא אוֹ כָּל מָאן דִּמְשָׁךְ דְּתִתְחַוַּר וְיִעְדֵּי מִנְּהוֹן בַּתְּנָיָנָא וְיִצְטַבַּע
תִּנְיָנוּת וְדִכֵּי הוּא אוֹרַיְתָא דְּסַכְוָתָשׁ סְגִירוּ לְבוּשׁ עַמָּר אוֹ כִיתָנָא אוֹ שְׁתָיָא אוֹ עֲרָבָא
אוֹ כָל מָאן דִּמְשָׁךְ לְדַלָּאוּתֵיהּ אוֹ לְסָאֲבוּתֵיהּ׃ Ca.xiiij. וּמַלֵּיל יְיָ עִם
מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ דָּא תְּהֵי אוֹרַיְתָא דְּסַגִּירָא בְּיוֹמָא דְּדָכוּתֵיהּ וְיִתְיְתֵי לְוָת כָּהֲנָא׃ וְיִפּוֹק
כָּהֲנָא לְמִבְּרָא וְיִסְתְּכֵי כָּהֲנָא וְהָא אִתְאַסְיָא מַכְתַּשׁ סַגִּירוּתָא מִן סַגִּירָא׃ וְיִפְקֵיד
כָּהֲנָא וְיִסַּב לְמְדַכֵּי תַּרְתֵּין צִפָּרִין חַיִּין דַּכְיִן וַאֲעָא דְּאַרְזָא וּצְבָע זְהוֹרִי וְאֵזוֹבָא׃
וְיִפְקֵיד כָּהֲנָא וְיִכּוֹס יָת צִפָּרָא חַדָּא לְמָאן דַּלְחָף עַל מַיָּ מַבּוּעַ׃ יָת צִפָּרָא חַיְתָא יִסַּב
יָתַהּ וְיָת אֲעָא דְּאַרְזָא וְיָת צְבָע זְהוֹרִי וְיָת אֵזוֹבָא וְיִטְבּוֹל יָתְהוֹן וְיָת צִפָּרָא חַיְתָא
גַּוְתָא דְּצִפָּרָא דְּנִכְסְתָא עַל מַיָּ מַבּוּעַ׃ וְיַדֵּי עַל דְּמְדַכֵּי מִן סַגִּירוּתָא שְׁבַע זִמְנִין
וִידַכְּיֵנֵיהּ וְיִשַׁלַּח יָת צִפָּרָא חַיְתָא עַל אַפֵּי תַּכְלָא׃ וְיִצְבַּע דְּמְדַכֵּי יָת לְבוּשׁוֹהִי וְיִגַּלַּח
יָת כָּל שַׁעֲרֵיהּ וְיִסְחֵי בְּמַיָּא וְיִדְכֵּי וּבָתַר כֵּן יֵעוֹל

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp̃.latina.

in castra: ꝛ manebit extra domũ suã septẽ dies. ꝛ erit die septima:
εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ διατρίψει ἔξω τοῦ οἴκου
αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ,
radet oẽm pilũ suũ:: caput
ξυρήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν
suũ: ꝛ barbã: ꝛ supercilia. ꝛ oẽm
αὐτοῦ, καὶ τὸν πώγωνα, καὶ τοὺς ὀφρῦς, καὶ πᾶσαν
pilũ suũ radet. ꝛ lauabit vestes
τὴν τρίχα αὐτοῦ ξυρήσεται. καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια
suas: ꝛ lauabit corp̃ suũ aqua: ꝛ mũ
αὐτοῦ, καὶ λεύσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ κα
dabitur. ꝛ die octaua accipiet duos a-
θαρισθήσεται. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται δύο ἀμ
gnos imaculatos ãniculos: ꝛ ouem vnã imaculatã
νοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους, καὶ πρόβατον ἓν ἄμωμον
anniculã: ꝛ treo decimas simile ad sacrificiũ
ἐνιαύσιον, καὶ τρία δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν
cõspsum in oleo: ꝛ sextariũ olei vnũ.
πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν.
ꝛ stabit sacerdos mũdãs hoiez ꝙ mũda
καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς ὁ καθαρίζων τὸν ἄνδρα τὸν καθαριζόμε-
tur: ꝛ hec coram dño: sup hostiũ tabnacli
νον, καὶ ταῦτα ἔναντι κυ, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς
testimonij. ꝛ accipiet sacerdos agnũ vnũ:
τοῦ μαρτυρίου. καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα,
ꝛ offeret eũ pro delicto: ꝛ sextariũ
καὶ προσάξει αὐτὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὸν κοτύλην
olei: ꝛ sepabit illa sepationẽ coram dño. et
τοῦ ἐλαίου, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι κυ· καὶ
immolabũt agnũ in loco: vbi immolabũt holocau
σφάξουσι τὸν ἀμνὸν ἐν τόπῳ, ἐν σφάξουσι τὰ ὁλοκαυ-
sta: et ꝙ pro pctõ: in loco sctõ:
τώματα, καὶ τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ ἁγίῳ.
est eĩ ꝙõ pro pctõ: sicut ꝙõ pro deli-
ἔστι γὰρ τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὥσπερ τὸ τῆς πλημμε-
cto est sacerdoti. sctã sctõꝝ est. et accipiet sacerdos
λείας ἐστὶ τῷ ἱερεῖ· ἅγια ἁγίων ἐστίν· καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς
a sanguine ꝙ pro delicto: et imponet sacerdos
ἀπὸ τοῦ αἵματος τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς
sup extremũ auricule ꝙ mũdat dextre: et
ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ
sup extremitatẽ man⁹ eius dextre: et sup extremitatẽ
ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον
pedis eius dextri. et accipiẽs sacerdos a
τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ. καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς
sextario olei infundet sup manũ sacerdotis
κοτύλης τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεῖ ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως
sinistrã. et tinget sacerdos digitũ suũ
τὴν ἀριστερὰν. καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον αὐτοῦ τὸν
dextrũ ab oleo exãti in manu ei⁹
δεξιὸν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐ-
sinistra. et aspget septies ab
τοῦ τῆς ἀριστερᾶς. καὶ ῥανεῖ ἑπτὰ ἀπὸ

Transla.Chal.

וְלַמַשְׁרִיתָא וְיִתֵב לְמַבְּרָא שַׁבְעָא יוֹמִין׃ וִיהֵי בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה יְתַלַּח יָת כָּל
שַׁעְרֵיהּ יָת רֵישֵׁיהּ וְיָת דְּקְנֵיהּ וְיָת נְבִיתֵי עֵינוֹהִי וְיָת כָּל שַׁעְרֵיהּ יְתַלַּח וִיצַבַּע יָת
לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי יָת בִּסְרֵיהּ בְּמַיָּא וְיִדְכֵּי׃ וּבְיוֹמָא תְמִינָאָה יִסַּב תְּרֵין אִמְּרִין שְׁלִמִין
וְאִמְּרְתָא חֲדָא בַּת שַׁתָּה שְׁלִמָתָא וּתְלָתָא עֻשְׂרוֹנִין סוֹלְתָא מְנָחָתָא דְּפִילָא מְפַשַּׁח וְלָגָא
חַד מִשְׁחָא׃ וְיוֹקֵם כָּהֲנָא דְּמְדַכֵּי יָת גַּבְרָא דְּמִתְדַּכֵּי יָתְהוֹן קֳדָם יְיָ פֻּתְחָא דְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃
וְיִסַּב כָּהֲנָא יָת אִמְּרָא חַד וְיַקְרֵיב יָתֵיהּ לַאֲשָׁמָא וְיָת לוֹגָא דְּמִשְׁחָא וְיֵרִים יָתְהוֹן
אֲרָמָא קֳדָם יְיָ׃ וְיִכּוֹס יָת אִמְּרָא בְּאַתְרָא דְּיִכְּסוֹס יָת חַטָּאתָא וְיָת עֲלָתָא בְּאַתַר קְדִישׁ
אֲרֵי כְּחַטָּאתָא אַשָּׁמָא הוּא לְכָהֲנָא קַדִּישׁ קוּדְשִׁין הוּא׃ וְיִסַּב כָּהֲנָא מִדְּמָא דְּאַשָּׁמָא
וְיִתֵּן כָּהֲנָא עַל רוּם אוּדְנָא דְּמִתְדַּכֵּי דְּסִטְרָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהּ דְּסִטְרָא וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהּ
דְּסִטְרָא׃ וְיִסַּב כָּהֲנָא מְלוּגָא דְּמִשְׁחָא וְיֵרוֹק עַל יְדָא דְּכָהֲנָא דְּסִטְרָא וְיַטְבּוֹל כָּהֲנָא
יָת אֶצְבְּעֵיהּ דְּסִטְרָא מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדֵיהּ שְׁמָאלִיתָא וְיַדֵּי מִן

Trãsla.B.Iero.

castra: ita dumtaxat vt maneat extra taberna-culũ suũ septẽ diebus:
& die septima
radet capillos capitis
barbamq; & supercilia
ac
totius corporis pilos.
Et lotis rursum vestib⁹
& corpore:
die octauo sumet duos agnos
immaculatos: & ouem
anniculam
absq; macula: & tres
decimas simile
in sacrificiũ que cõspa-sa sit oleo: & sextariũ olei
sextariũ. Cũq; sacerdos purificans hoiem
statuerit eũ & hec om nia coram domino in ostio tabernaculi testi-monii: tollet agnum
& offeret eum pro de-licto
oleiq; sextarium. Et oblatis ante
dominum omnibus: imolabit agnum vbi
solet immolari hostia pro peccato &
holocaustũ. i. in loco sã-cto. Sicut ei p pctõ ita &
p delicto ad sacerdo tẽ ptinet hostia. Sctã sã ctorũ ẽ. Assumẽsq; sacerdos de sanguie hostie q̃ immolata est pro de-licto: põet super extre mũ auricule dextre ei⁹ q̃ mũdatur: & sup pollices man dextre & pedis: & de olei sextario mittet in manum suã
siniſtram: tingetq; digitum dextrum eo:
& asperget

Ter. Heb. ☩ Leui. Ca.xiiij.

אֶל הַמַּחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ
שִׁבְעַת יָמִים׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
יְגַלַּח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ אֶת רֹאשׁוֹ
וְאֶת זְקָנוֹ וְאֶת גַּבֹּת עֵינָיו וְאֵת
כָּל שְׂעָרוֹ יְגַלַּח וְכִבֶּס אֶת בְּגָדָיו
וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְטָהֵר׃
וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי כְבָשִׂים
תְּמִימִם וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת שְׁנָתָהּ
תְּמִימָה וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרנִים סֹלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן׃
וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר אֶת הָאִישׁ
הַמִּטַּהֵר וְאֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת הַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד וְהִקְרִיב אֹתוֹ לָאָשָׁם וְאֶת
לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה׃ וְשָׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ בִּמְקוֹם
אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת הַחַטָּאת וְאֶת
הָעֹלָה מִמְּקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחַטָּאת
הָאָשָׁם הוּא לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
הוּא׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן
הַכֹּהֵן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר
הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל
בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִלֹּג
הַשָּׁמֶן וְיָצַק עַל כַּף הַכֹּהֵן
הַשְּׂמְאלִית׃ וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת
אֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר
עַל כַּפּוֹ הַשְּׂמְאלִית וְהִזָּה מִן

Interp̃.chal.

in castra: ꝛ manebit extra tabernaculũ suum septem diebus. Eritq; in die septimo tondebit oẽ capillos capitis sui ꝛ barbe sue ꝛ palpebras oculoꝝ eius oẽsq; pilos suos tondebit: ꝛ lauabit vestimẽta sua: lauabitq; carnem suã aquis. et sic mundabitur. In die autẽ octauo sumet duos agnos integros ꝛ agnã vnam anniculã integrã. et treo decimas simile in munus: que cõsparsa sit oleo ꝛ sextariũ vnuꝝ olei. Et statuet sacerdos qui emũdat virũ qui mundãdus est ꝛ ea coram dño in ostio tabernaculi federio. Et tollet sacerdos agnũ vnum ꝛ offeret illũ pro delicto ꝛ olei sextariũ: ꝛ eleuabit ea eleuatione coram dño. Immolabitq; agnum in loco in quo immolatur hostia pro peccato ꝛ holocaustum in loco sancto. quia sicut pro pctõ ita est pro delicto: ad sacerdotẽ pertinet: sanctũ sanctoꝝ est. Talletq; sacerdos de sanguine hostie pro delicto: et ponet sacerdos sup extremũ auricule dextre ei⁹ qui mũdat ꝛ sup pollicẽ manus eius dextre ꝛ sup pollicẽ pedis eius dextri. Talletq; sacerdos de sextario olei: et fundet super manũ sacerdotis sinistrã. et tinget sacerdos digitum manus sue dextre in oleo qui est in manu eius sinistra: ꝛ asperget de

Punctua.heb.

יוֹם שֶׁבַע
גִּלַּח
גַּב
B
שֶׁמֶן לֹג שָׁנָה
תָּמִם שָׁנָה
לֹג לוֹג
עֶשֶׂר
C
צַבַּע
זָה

Punctua chal.

שָׁרָא שַׁבְעָן יוֹמִין
רֵאשׁ
סְתָא דְּכָה נְסַב
לוֹג
אֶחָד יוֹם שַׁבְעָן
מְרַב רוּם
נְסַב עֲלָה
יְתַן דְּסַת
דְּרִיק טַבָּל
צַבַּע יְדַד

Pri. ma beb. | Ter. Heb. | Leui. | Ca. xiiii.

הַשֵּׁנִי בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי
יְהוָה׃ וּמִיִּתֶר הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ
יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר
הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל
בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל דַּם הָאָשָׁם׃
וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּף הַכֹּהֵן
יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר וְכִפֶּר עָלָיו
הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה׃ וְעָשָׂה הַכֹּהֵן
אֶת הַחַטָּאת וְכִפֶּר עַל הַמִּטַּהֵר
מִטֻּמְאָתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט אֶת הָעֹלָה׃
וְהֶעֱלָה הַכֹּהֵן אֶת הָעֹלָה וְאֶת
הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן
וְטָהֵר׃ וְאִם דַּל הוּא וְאֵין יָדוֹ
מַשָּׂגֶת וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם
לִתְנוּפָה לְכַפֵּר עָלָיו וְעִשָּׂרוֹן
סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה
וְלוֹג שָׁמֶן׃ וּשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי
בְנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְהָיָה
אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד עֹלָה׃ וְהֵבִיא
אֹתָם בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטָהֳרָתוֹ
אֶל הַכֹּהֵן אֶל פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן
אֶת כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם וְאֶת לֹג
הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם הַכֹּהֵן
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשָׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ
הָאָשָׁם וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם
וְנָתַן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר

Positiua chal.

נְתַן

שְׁאַר רֹאשׁ
כַּפַּר עֲבַד מָאַב
עֲלֵה נְסַךְ דָּבַח
דָּגָה סְבַן דָּבַק
נְסַב רוּם תְּרֵי
דָּבַק הָוָה אֶחָד
אִתָּא תְּמָנָא
דָּכָה שְׁבַן רוּם
נְכַס נְתַן דָּכָה

Trāsla. B. Hiero.

[r]coram ooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooooo
[r]dño[r]septies.[r]Q̄d ā[t] reliquū ē[e]olei[c]in leua[o]manu:[f]fundet[g] sup[b] extremū[i]auricule[l]dextre[h]eius qui mūdatur:[m] & super [n]pollices[o]manus[q]ac ooooo [o]pedis[t]dextri:&[u]sup[x]sāguinē qui effusus ē[z] p delicto: ooooooooooo ooo oo ooooooooooooooooooooooo oooo &[a]super[b]caput ei[c]. [b]Rogabit[cp][i]pro eo oooo [n]coram[o]domino:[p]& faci et ooooooooooooooooo [o]sacrificiū pro peccato. ooooooooooooooooooooooo [r]Tunc[a]immolabit[c]holocaustum: oooooooooooooo [p]& ponet[i]illud[b]in altari [b]cum oooooooooooooooo [l]libamentis suis: ooooo ooooooooooooooooooooooo [o]& homo rite[o] mundabi tur.Q̄uod[r]si[s]pauper[r]ē: [o]& non pōt[p]manus eius [n]in uenire que dicta sunt [a]pro delicto:[r]assumet[a]agnū[b]ad oblationē:[c]vt roget[p]p eo sacerdos:[c]de cimāq; ptē[f]sile[b]cōspſe[o]leo[x]in sacrificiū:[&][m]olei [s]extariū[n]duosq; [o]turtures[p]siue[q]duos[r]pullos[s]columbe: quorum ooooo [v]nus sit[a]pro peccato: [b]& alter in[c]holocaustū: [p]offeretq;[c]ea[i]die[s] octauo[b]purificationis sue oo [x]sacerdoti[a]d[m]ostium[n]tabernaculi ooooooooooooo [o]testimonii[p]coram[q]domino.Q̄ui[r]suscipiens oo [n]agnum[r]pro delicto[&] [s]extarium ooooooooo [a]olei:[b]leuabit simul: oooo ooooooooooo ooooooooo [b]immolatoq;[b]agno oooo ooo ooooooooo ooooooooo [o]de sanguine eius[q]ponet[r] super ooooooooo [o]extremū[a]auricule[x]dextre[n]eius qui mundatur:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

oleo vigilo suo septies coram dño. et de reliquo oleo quod est in manu eius ponet sacerdos super extremum auricule dextre eius super pollicem manus eius dextre et super pollicem pedis eius dextri: super sanguinem hostie qui offertur pro delicto. Et quod reliquum est de oleo quod est super manum sacerdotis: ponet super caput eius ut mundet eum. Et propitiabit pro eo sacerdos coram dño. faciet sacerdos hostiam pro peccato: et propitiabit pro eo ut mundet ab immundicia sua: et postea immolabit holocaustum. Et adolebit sacerdos holocaustum et munus in altari: et propitiabit pro eo sacerdos: et sic mundabit. Et si pauper est et manus eius non sufficit: tollet agnum unum pro delicto: et eleuet ad propitiandum pro eo: et decimam unam similam cōsperse oleo pro munere: et sextarium olei et duos turtures aut duos filios columbe quos inuenerit manus eius. Et erit unus pro peccato et unus in holocaustum. Et adducet eos in die octauo emundationis sue ad sacerdotem ad ostium tabernaculi federis coram dño. et tollet sacerdos agnum ut offerat pro delicto et sextarium olei: et eleuabit ea sacerdos eleuatione coram dño. Immolabit agnum pro delicto. Et tollet sacerdos de sanguine hostie pro delicto: et ponet sup extremum auricule dextre eius qui mundatur

ελαιου τω δακτυλω αυτ̄ επταπι κυριου. και ποιησει ο ιερευς
qđ mundat a peccato suo. et post hoc
καθαρισμου αυτου της αμαρτιας αυτ̄. και μετα τ̄το
immolabit sacerdos holocaustum: et sacrificium offe
σφερει ο ιερευς το ολοκαυτωμα, και την θυσιαν αυτ̄
ret sup altari coram dño. et propitiabit pro
σει επι το θυσιαστηριον επαπι κυ. και ιλασεται περι
eo sacerdos: et mundabitur. si āt pau[p] fuerit: et
αυτ̄ ο ιερευς, και καθαρισθησεται. εαν δε πενης η, και
man[s] eius nō inuenerit: accipiet agnum unum q̄ō in
χειρ αυτ̄ μη ευρισκη, αφελεσθαι αφεσιν ελαις ο επλημ
quit in segregationē: et propiet pro eo:
μελησει εις καθαρισμα, ωστε ιλασασθαι περι αυτ̄, B.r.b.t
et decimā similam unā cōsperse in oleo B.11.d.
και δεκατον σεμιδαλεως εν τριφυραθεις εν ελαιω
in sacrificium: et sextarium olei unum: et duos turtures: D
εις θυσιαν, και κοτυλην ελαιου μιαν, και δυο τρυγονας,
vel duos pullos columbe: quos inuenerit manus eius. et
η δυο νεοσσους περιστερων, οσ̄ αν ευρη χειρ αυτ̄. και
erit unus pro peccato: et unus in holocaustum:
εσται μια περι αμαρτιας, και η μια εις ολοκαυτωμα,
et offeret hec die octaua: ad mundā
και προσοισει αυτα τη ημερα τη ογδοη, εις τον καθαρι
dū se ad sacerdotē: iuxta portā tabernaculi te
σμον αυτου προς τον ιερεα, επι την θυραν της σκηνης τ̄ μαρ
stimonii: coram dño. et accipiēs sacerdos agnum q̄ pro
τυριου, εναντι κυ. και λαβων ο ιερευς τον αμνον τον της
delicto: et sextarium olei: imponet hec
πλημμελιας, και την κοτυλην τ̄ ελαιου, επιθησει αυ
impositionē coram dño. et immolabit agnum q̄
τα επ θεμα εναντι κυ. και σφαξει τον αμνον της
delicti: et accipiet sacerdos de sanguine eius q̄ p deli
πλημμελιας, και λαβων ο ιερευς απο τ̄ αιματος τ̄ της πλημ
cto: et imponet sup extremum auricule eius q̄ mundat
μελιας, και επιθησει επι τον λοβον του ωτος τ̄ καθαριζομενου

Trāsla. Chal.

מְשָׁא בְּאֶצְבְּעֵיהּ שְׁבַע זִמְנִין קֳדָם יְיָ׃ וּמִשְּׁאַר מִשְׁחָא דְּעַל יְדֵיהּ יִתֵּן כָּהֲנָא עַל רוּם
אוּדְנָא דְּמִתְדַּכֵּי דְּסִפְיָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהּ דְּסִפְיָא וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהּ דְּסִפְיָא עַל דְּמָא
דְּאַשְׁמָא׃ וּדְאִישְׁתָּאַר מִמִּשְׁחָא דְּעַל יְדָא דְּכָהֲנָא יִתֵּן עַל רֵישָׁא דְּמִדַּכֵּי וְיכַפַּר עֲלוֹהִי
כָּהֲנָא קֳדָם יְיָ׃ וְיַעְבֵּד כָּהֲנָא יָת חֲטָאתָא וְיכַפַּר עַל דְּמִסְתַּדֵּי מִסּוֹאֲבוּתֵיהּ וּבָתַר כֵּן יִכּוֹס יָת
עֲלָתָא׃ וְיַסֵּק כָּהֲנָא יָת עֲלָתָא וְיָת מִנְחָתָא לְמַדְבְּחָא וְיכַפַּר עֲלוֹהִי כָּהֲנָא וְיִדְכֵּי׃ וְאִם
מִסְכֵּן הוּא וְלֵית יְדֵיהּ מַדְבְּקָא וְיִסַּב אִמְּרָא חַד אַשְׁמָא לְאַרָמָא לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי
וְעִשָּׂרוֹנָא סוֹלְתָא חַד דְּפִיל מְמָשַׁח לְמִנְחָתָא וְלוּגָא דְּמִשְׁחָא׃ וְתַרְין שַׁפְנִינִין אוֹ תַרְין
בְּנֵי יוֹנָה דְּתַדְבֵּיק יְדֵיהּ וְיהֵי חַד חַטָּאתָא וְחַד עֲלָתָא׃ וְיֵיתֵי יָתְהוֹן בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה
לְדַכּוּתֵיהּ לְוָת בְּרָנָא לְתָרַע מַשְׁכְּנָא קֳדָם יְיָ׃ וְיִסַּב כָּהֲנָא יָת אִמְּרָא דְּאַשְׁמָא וְיָת
לוּגָא דְּמִשְׁחָא וְיֵרִים יָתְהוֹן כָּהֲנָא אֲרָמָא קֳדָם יְיָ׃ וְיִכּוֹס יָת אִמְּרָא דְּאַשְׁמָא וְיִסַּב
כָּהֲנָא מִדְּמָא דְּאַשְׁמָא וְיִתֵּן עַל רוּם אוּדְנָא דְּמִתְדַּכֵּי דְּסִפְיָא

Interp. chal.

oleo vigilo suo septies coram dño. et de reliquo oleo quod est in manu eius ponet sacerdos super extremum auricule dextre eius quod mundat: et super pollicem manus eius dextre et super pollicem pedis eius dextri: super sanguinem hostie quod offert pro delicto. Et quod reliquum est de oleo quod est super manum sacerdotis: ponet super caput eius quod mundat. Et propitiabit pro eo sacerdos coram dño. facietque sacerdos hostiam pro peccato: et propitiabit pro eo quod mundat ab immundicia sua: et postea immolabit holocaustum. Et adolebit sacerdos holocaustum et munus in altari: et propitiabit pro eo sacerdos: et sic mundabit. Et si pauper est et manus eius non sufficit: tollet agnum unum pro delicto: et eleuet ad propitiandum pro eo: et decimam unam similam cōsperse oleo pro munere: et sextarium olei et duos turtures aut duos filios columbe quos inuenerit manus eius. Et erit unus pro peccato et unus in holocaustum. Et adducet eos in die octauo emundationis sue ad sacerdotem ad ostium tabernaculi federis coram dño. et tollet sacerdos agnum quod offert pro delicto et sextarium olei: et eleuabit ea sacerdos eleuatione coram dño. Immolabit agnum pro delicto. Et tollet sacerdos de sanguine hostie pro delicto: et ponet sup extremum auricule dextre eius qui mundatur

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

dextre: τ sup ex tremũ manus eius dex
τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δε
tre: τ sup extremũ pedis eius dextri. τ
ξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τ πτοδὸς αὐτοῦ τ δεξιοῦ. καὶ
ab oleo effundet sacerdos sup manũ
ἀπὸ τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεῖ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ
sacerdotis sinistrã: τ aspget sacerdos digito suo
ἱερέως τὴν ἀριστερὰν, καὶ ῥανεῖ ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ αὐ
dextro ab oleo qđ in manu eius
τοῦ τῷ δεξιῷ ἀπὸ τ ἐλαίου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτ τῇ
sinistra septies coraꝫ dño. τ imponet sacerdos
ἀριστερᾷ ἑπτάκις ἔναντι κυ. καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς
ab oleo qđ est in manu sua sup
ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ
extremũ auricule eꝰ q̃ mũdat dextre: τ
τὸ λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ
sup extremũ manus eius dextre: τ sup ex
ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄ
tremũ pedis eius dextri: in loco
κρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον
sanguinis q̃ pro delicto. at reliquũ
τ αἵματος τοῦ πρὸς πλημμελείας. τὸ δὲ καταλειφθὲν
olei qđ̃ in manu sacerdotis: ponet sup
ἔλαιον τὸ ὂν ἐπὶ τῆς χειρὸς τ ἱερέως, ἐπιθήσει ἐπὶ
caput mũdandi: τ ꝓpitiabit pro
τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαριζ ὄντος, καὶ ἐξιλάσεται περὶ
eo sacerdos coraꝫ dño. τ faciet vnũ de
αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐναντι κυ. καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ τῶν
turturib⁹ vel de pullis colũbaꝝ: cui qđ
τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν νεοσσῶν τῶν πρὸς ιερῶν, καθ ὅτι
inuenit eius manus: vnũ pro pctõ: τ
ἐφεύρεν αὐτοῦ ἡ χείρ, τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν
vnũ in holocaustũ cũ sacrificio. τ ꝓpitiabit
μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα σὺν τῇ θυσίᾳ. καὶ ἐξιλάσεται ὁ
sacerdos ꝓ eo q̃ mũdat coraꝫ dño. hec lex
ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἐναντι κυ. οὗτος ὁ νό
in quo ẽ tact⁹ lepre: τ nõ inuenẽti e
μος ἐν ᾧ ἐστιν ἁφὴ τῆς λέπρας, καὶ τοῦ μὴ εὑρίσκοντος
manu sua in mũdationẽ eius. τ locut⁹
τῇ χειρὶ αὐτοῦ εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ. καὶ ἐλάλη
E est dño ad moysen τ aarõ: dicẽs: cũ ingressi fuerit
σεν κς πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, ὡς ἂν εἰσέλθητε
in trã chananeoꝝ: quã ego do vobis i pos
εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν εἰς κλή
sessionẽ: τ dabo tactũ lepre in domib⁹ tre
ρον, καὶ δώσω ἁφὴν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς τῆς
possesse vre. τ ibit cuius ipius domus: τ nunti
κατασχέσεως ὑμῶν. καὶ ἥξει τινὸς αὐτοῦ ἡ οἰκία, καὶ ἀπαγ
abit sacerdoti: dicẽs: q̃si tactus visus ẽ mihi in
γελεῖ τῷ ἱερεῖ, λέγων, ὡσεὶ ἁφὴ ὤφθαι μοι ἐν
domo. τ iubebit sacerdos euacuare do
τῇ οἰκίᾳ. καὶ προσάξει ὁ ἱερεὺς ἐκκενωσαι τὴν οἰ
mũ: anteq̃ ingrediatur sacerdos
κίαν, πρὸ τοῦ εἰσελθεῖν τὸν ἱερέα τὰ τὰ τὰ τὰ τὰ

Trãsla.B.Iero.

r& super pollices a manꝰ
eius c ac ccccccc ccccc ccccccc
c pedis r dextri. b Olei ve
ro partem l mittet ccccccc
l in m manum suam ° fini
stram: ccccccccccccccccc
r in quo tingens r digitũ
a dextre manus p asperget
ccccccccccccccccccccccc
cccccccccccccccccccccccc
b septies c contra c domi
num: r tanget q̃ ccccccc
ccccccccccccccccccccccc
ccccccccccccccccccccccc
e extremũ r dextre p auri
cule q illius qui mũdatur:
a & r pollices a manus r ac
a pedis ccccccccccccccc
b dextri c in b loco c sangui
nis r qui effusus est p deli
cto. e Reliquam aũt ptẽ o
lei s que est t i sinistra m ma
nu: o mittet p super q caput
r purificati: o vt placet cc
r pro eo r dominum: r &
ccccccc cccccccccccccccc cc
r turturem p siue r pullum
a columbe ccccccccccccc
ccccccccccccccccccccccc
ccccccccccccccccccccccc
r offeret q vnum r pro deli
cto: a & ccccccccccccccc
r alterum in a holocaustũ
s cum r libamentis suis. cc
r Hoc est ccccccccccccccc
ccccccc cccccccccccccccc
a sacrificium l leprosi m q
ccccccc cccccccccccccccc
c hĩe n nõ põt ois q in emũ
dationẽ sui. r Locutusq̃
est a dñs r ad a moysen r & a
aron r dicens. ccccccccc
a Cũq̃ b ingressi fueritis
b terram c chanaan: r quã
a ego b dabo t vobis s i pos
sessionẽ: l si fuerit m plaga
n lepre c in edibus: r ibit cc
a cuius est a domus r nũci
ans r sacerdoti & ꝫ dicet.
a Quasi plaga lepre b vide
tur c mihi eẽ i domo mea
c At r ille c pcipiet a vt effe
rãtur vniuersa de l domo
b priusq̃ ingrediatur eã:

Ter.Heb. Leui. Ca.xiiij. Pritiua.heb.

יַמְנִית וְעַל בֹּהֶן יָד הַיְמָנִית וְעַל
בֹּהֶן רֶגֶל הַיְמָנִית: וּמִן הַשֶּׁמֶן יִצֹּק
הַכֹּהֵן עַל כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמְאִלִית:
וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן נְזֶה צָבַע
הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ הַשְּׂמְאִלִית
שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה: וְנָתַן
הַכֹּהֵן מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ עַל
תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל
בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ
הַיְמָנִית עַל מְקוֹם דַּם הָאָשָׁם: קום
וְהַנּוֹתָר מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּף יתר
הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר לְכַפֵּר נתן
עָלָיו לִפְנֵי יְהוָה: וְעָשָׂה אֶת הָאֶחָד עשׂה
מִן הַתֹּרִים אוֹ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה
מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ אֵת אֲשֶׁר נגע
תַּשִּׂיג יָדוֹ אֶת הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת
הָאֶחָד עֹלָה עַל הַמִּנְחָה וְכִפֶּר
הַכֹּהֵן עַל הַמִּטַּהֵר לִפְנֵי יְהוָה: זֹאת
תּוֹרַת אֲשֶׁר בּוֹ נֶגַע צָרָעַת אֲשֶׁר נגע
לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ: וַיְדַבֵּר דבר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר:
כִּי תָבֹאוּ אֶל אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר בוא
אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע נתן
צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם: וּבָא בוא
אֲשֶׁר לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר נגד
כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבָּיִת: וְצִוָּה הַכֹּהֵן ראה
וּפִנּוּ אֶת הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן פנה

Interp.chal.

et sup pollicẽ manus eius dextre τ sup pollicẽ pedis
eius dextri: τ de oleo fundet sacerdos sup manũ sini
strã suã. Et asperget sacerdos digito suo man⁹ dextre
de oleo qđ est in manu sinistra eius septies coraꝫ dño.
Ponetq̃ sacerdos de oleo qđ est in manu eius sup ex
tremũ auricule dextre eius qui mũdatur τ sup polli
cem manus eius dextre τ sup pollicẽ pedis eius dex
tri in loco sanguinis qui effusus est pro delicto. qđ aũt
reliquũ est de oleo qđ est sup manũ sacerdotis ponet
sup caput eius qui mundatur: ad propiciandũ pro eo
coraꝫ dño. Facietq̃ vnũ de turturibus aut de filiis co
lumbe quẽ inuenerit manus eius vnũ pro petõ τ vnũ
in holocaustũ sup manus. Propiciabitq̃ sacerdos p
eo qui mũdatur coraꝫ dño. Hec est lex eius in quo est
plaga lepre cuius manus nõ inuenit ad mundationẽ
suam. Locutusq̃ est dño cum moyse τ aaron dicens.
Quando ingressi fueritis terrã chanaan quã ego da
bo vobis in possessionẽ: τ vedero plagam lepre in do
mo terre possessionis vre: veniet ille cuius est domus
et nũciabit sacerdoti dicens. Quasi plaga visa est mi
hi in domo. Precipietq̃ sacerdos vt efferãtur omnia
que sunt in domo: anteq̃ ingrediatur sacerdos ccc

Pritiua.beb.

נְזֵה צָבַע

קום
יתר
נתן

נגע

יָדָה
דַּבֵּר

בוא
נתן

נגד

רָאָה
פָּנָה

Pritiua chal.

רִיק
יָדַד צָבַע

שְׁאַר עֲתַן רֵאשׁ
עֲבַד דָּבַק אֲחַד
עֲלָה
כַּתַשׁ דָּלָה
אֲתַר עוֹל חֲתַן
חֲוָה פָּקַד פָּנָה

Transla.Chal.

דְּיִמְנָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהּ דְּיִמְנָא וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהּ דְּיִמְנָא: וּמִן מִשְׁחָא דְּרִיק בְּהַנָּא עַל
יְדָא דְּכַרְעָא שְׁמָאלִיתָא: וְיַדֵּי כַהֲנָא מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדֵיהּ דְּיִמְנָא מִן אֶצְבְּעֵיהּ דְּיִמְנָא ‹‹‹
שְׁמָאלִיתָא שְׁבַע זִמְנִין קֳדָם יְיָ: וְיִתֵּן כַּהֲנָא מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדֵיהּ עַל רֵישׁ אוּדְנָא דְּמִתְדַּכֵּי
דְּיִמְנָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהּ דְּיִמְנָא וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהּ דְּיִמְנָא עַל אֲתַר דְּמָא דְּאַשְׁמָא:
וּלְיִשְׁתָּאַר מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדָא דְּכַהֲנָא יִתֵּן עַל רֵישָׁא דְּמִתְדַּכֵּי לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי קֳדָם יְיָ:
וְיַעֲבֵיד יָת חַד מִן שַׁפְנִינַיָּא אוֹ מִן בְּנֵי יוֹנָתָא: מִדְּתַדְּפִיק יְדֵיהּ יָת דְּתַדְּפִיק יְדֵיהּ יָת חַד
חַטָּאתָא וְיָת חַד עָלְתָא עַל מִנְחָתָא וְיכַפַּר כַּהֲנָא עַל מִתְדַּכֵּי קֳדָם יְיָ: דָּא אוֹרַיְתָא
דְּבֵיהּ מַכְתַּשׁ סְגִירוּ דְּלָא תַדְּפִיק יְדֵיהּ בְּכִתְיָתֵיהּ: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן
לְמֵימָר: אֲרֵי תֵּעֲלוּן לְאַרְעָא דְּכְנַעַן דַּאֲנָא יָהֵיב לְכוֹן לְאַחְסָנָא וְאֶתֵּן מַכְתַּשׁ סְגִירוּ
בְּבֵית אַרְעָ אַחְסָנַתְכוֹן: וְיֵיתֵי דְּדִילֵיהּ בֵּיתָא וְיֵחֲוֵי לְכַהֲנָא לְמֵימַר כְּמַכְתַּשָׁא אִתְחֲזִי
לִי בְּבֵיתָא: וְיַפְקֵיד כַּהֲנָא וְיַפְנוֹן יָת בֵּיתָא עַד לָא יֵעוֹל כַּהֲנָא ‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹‹

Prima beb. Ter. Heb. Leui. Ca. xiiii.

לִרְאוֹת אֶת הַנָּגַע וְלֹא יִטְמָא כָּל
אֲשֶׁר בַּבַּיִת וְאַחַר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן
לִרְאוֹת אֶת הַבָּיִת: וְרָאָה אֶת הַנָּגַע
וְהִנֵּה הַנָּגַע בְּקִירֹת הַבַּיִת
שְׁקַעֲרוּרֹת יְרַקְרַקֹּת אוֹ אֲדַמְדַּמֹּת
וּמַרְאֵיהֶן שָׁפָל מִן הַקִּיר: וְיָצָא
הַכֹּהֵן מִן הַבַּיִת אֶל פֶּתַח הַבָּיִת
וְהִסְגִּיר אֶת הַבַּיִת שִׁבְעַת יָמִים:
וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה
וְהִנֵּה פָשָׂה הַנָּגַע בְּקִירֹת הַבָּיִת:
וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְחִלְּצוּ אֶת הָאֲבָנִים
אֲשֶׁר בָּהֶן הַנָּגַע וְהִשְׁלִיכוּ אֹתָהֶן
אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא:
וְאֶת הַבַּיִת יַקְצַע מִבַּיִת סָבִיב
וְשָׁפְכוּ אֶת הֶעָפָר אֲשֶׁר הִקְצוּ אֶל
מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא:
אֲבָנִים אֲחֵרוֹת וְהֵבִיאוּ אֶל תַּחַת
הָאֲבָנִים וְעָפָר אַחֵר יִקַּח וְטָח אֶת
הַבָּיִת: וְאִם יָשׁוּב הַנָּגַע וּפָרַח בַּבַּיִת
אַחַר חִלֵּץ אֶת הָאֲבָנִים וְאַחֲרֵי
הִקְצוֹת אֶת הַבַּיִת וְאַחֲרֵי הִטּוֹחַ:
וּבָא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פָּשָׂה
הַנָּגַע בַּבַּיִת צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא
בַּבַּיִת טָמֵא הוּא: וְנָתַץ אֶת הַבַּיִת
אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֵצָיו וְאֶת כָּל
עָפָר הַבָּיִת וְהוֹצִיא אֶל מִחוּץ
לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא: וְהַבָּא

Prima chal. Interp. chal.

חֲזֵה סָאַב ad videndam plagam vt non contaminentur omnia que in domo sunt: et postea intrabit sacerdos ad videndam domum. videbitq; plagam: t siquidez plaga fuerit in parietibus domus: quasi vallicule pallide aut subrufe t aspectus earum fuerit humilior parete: egredietur sacerdos de domo ad ostium domus: et claudet domum septem diebus. Reuerteturq; sacerdos in die septimo: t si viderit creuisse plagam in parietibus domus: iubebit sacerdos t eruent lapides in quibus fuerit plaga: t proiicient eos extra castra in locū immundū. Domum autē radent intrinsecus per circuitum: t proiicient puluerem quem raserunt extra ciuitatem in locū immūdū: tollentq; alios lapides t inducent eos in locum lapidum priorum: t alios pulus fumatur vt liniatur domus. Et si reuersa fuerit plaga t creuerit in domo: postquaz eruerūt lapides t postquaz raserunt domū t postq; linita est: ingredietur sacerdos: t si viderit creuisse plagam in domo: lepra corrosiua est in domo: immunda erit. Et diruent domum: lapides eius t ligna eius: t omnē pulverem domus educent extrā ciuitatem in locum immundum. Et quicunq; intrauerit

Trāsla. B. Hiero.

ad videndū tactū: t nō immūda sint quecq; in domo sunt. Intrabitq; postea vt consideret lepram domus. & cum viderit in parietibus illius quasi vallículas pallore siue rubore deformes & humiliores superficie reliqua: egredietur ostium domus: & statim claudet illam septem diebus: reuersusq; die septimo considerabit eam. Si in uenerit creuisse leprā: iubebit eruī lapides in quibus lepra est & proiici eos extra ciuitatem in locum immundum: domum autem ipsam radi intrinsecus p circuitum & spargi puluerem rasure extra ciuitatem in locum immundum & lapides qui ablati fuerant: & luto alio liniri domum. Si autem postq; eruti sunt lapides & pulvis elatus & alia terra lita: ingressus sacerdos viderit reuersam lepram & parietes respersos maculis: lepra est perseuerans & immunda domus: quam statim destruent: & lapides eius ac ligna atq; vniuersum puluerem proiicient extra oppidum in locum immundū. Qui intrauerit

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

ad videndū tactū: t nō immūda sint ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ οὐ μὴ ἀκαθάρτα φανῇται ὅσα ἂν fuerit in domo. t post hec ingredietur sacerdos ᾖ ἐν τῇ οἰκίᾳ. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς ad cōsiderādū domū: t videbit tactū: t ecce κατανοῆσαι τὴν οἰκίαν, καὶ ὄψεται τὴν ἁφήν, καὶ ἰδοὺ tactus in pārietibus domus cōcauitates viri ἁφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας καυλάδας χλω dantes vel rubescētes: t aspectus eaꝝ humi- ριζούσας ἢ πυρριζούσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ταπει lior parietibus: t egredietur sacerdos ve- νοτέρα τῶν τοίχων, καὶ ἐξελεύσεται ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς οἰκί mo in hostiū domus: t segregabit sacerdos ας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἀφορεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν domū septē dies. t reddibit sacerdos die οἰκίαν ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἐπαναστρέψει ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ septima: t videbit domū: t ecce diffusus ē τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ὄψεται τὴν οἰκίαν, καὶ ἰδοὺ διεχύθη tactus in parietibus domus: t iubebit ἁφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, καὶ προσάξει ὁ sacerdos: t eruēt lapides: in ḡb⁹ est tactus. ἱερεύς, καὶ ἐξελοῦσι τοὺς λίθους, ἐν οἷς ἐστιν ἡ ἁφή. t ciciēt extra ciuitatē in locū καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον immūdū: t domū radēt intrinsecus in ἀκάθαρτον, καὶ τὴν οἰκίαν ἐκτρίψουσιν ἔσωθεν κύ circuitu: t effundēt puluerē rasum extra κλῳ, καὶ ἐκχιοῦσιν τὸν χοῦν τὸν ἀποξυσμένον ἔξω ciuitatē in locū immūdū. t accipiēt τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. καὶ λίθους lapides politos alios: t ponēt pro λίους ἀπεξυσμένους ἑτέρους, καὶ ἀντιθήσουσιν ἀν lapidibus. t puluerē aliū accipiēt: t li- τὶ τῶν λίθων. καὶ χοῦν ἕτερον λήψονται, καὶ ἐξα nient domū. si ān supuenerititerꝝ tactus: λείψουσι τὴν οἰκίαν. ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ πάλιν ἡ ἁφή, t ortus fuerit in domo postq; eruerūt la- καὶ ἀνατείλῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λί pides: t postq; rasa fuit domus: t post θους, καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ με quā linita fuerit: t ingredietur sacerdos: τὰ τὸ ἀποαλειφθῆναι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἱερεύς, t videbit si diffusus ē tactus in domo: le- καὶ ὄψεται εἰ διακέχυται ἡ ἁφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέ pra pseuerās est in domo: immūda est. t de πρα ῥυμαινὸς ἐστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτός ἐστιν. καὶ κα struēt domū: t ligna eius: t θελοῦσι τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, καὶ τοὺς lapides eius: t oēm puluerē domus effe- λίους αὐτῆς, καὶ πᾶσαν τὸν χοῦν τῆς οἰκίας ἐξοίσου rēt extra ciuitatē in locū immūdū. t σιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. καὶ ὁ ingressus εἰσπορευόμενος

Transla. Chal.

לְמֶחֱזֵי מַכְתָּשָׁא וְלָא יְסָתָּאֲבוּן כָּל דִּי בְּבֵיתָא וּבָתַר כֵּן יֵעוֹל כָּהֲנָא לְמֶחֱזֵי יָת בֵּיתָא:
וְיֶחֱזֵי יָת מַכְתָּשָׁא וְהָא מַכְתָּשָׁא בְּכוֹתְלֵי בֵיתָא בַּהֲתִין יַרְקָן אוֹ סַמְקָן וְחָזְיֵהֵן מַכְיָרִין מִן
כּוֹתְלָא: וְיִפּוֹק כָּהֲנָא מִן בֵּיתָא לִתְרַע בֵּיתָא וְיֶסְגַּר יָת בֵּיתָא שׁוּבְעָא יוֹמִין: וְיִתּוּב כָּהֲנָא
יוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְיֶחֱזֵי וְהָא אוֹסִיף מַכְתָּשָׁא בְּכוֹתְלֵי בֵיתָא: וְיִפְקֵיד כָּהֲנָא וְיִשַׁלְפוּן יָת
אַבְנַיָּא דִי בְהֵן מַכְתָּשָׁא וְיִרְמוּן יָתְהֶן לְמִבְרָא לְקִרְתָּא לַאֲתַר מְסָאֲבוּ: יָת בֵּיתָא יְקַלְפוּן
מִגַּיו סְחוֹר סְחוֹר וְיִרְמוּן יָת עַפְרָא דְּקַלִּיפוּ לְמִבְרָא לְקִרְתָּא לַאֲתַר מְסָאֲבוּ: וְיִסְבּוּן אַבְנִין
אָחֳרָנִין וְיַעֲלוּן לְאָתַר אַבְנַיָּא וְעַפְרָא אָחֳרָן יִסַּב וְיָשֵׁיעַ יָת בֵּיתָא: וְאִם יְתוּב מַכְתָּשָׁא
וְיִסְגֵּי בְּבֵיתָא בָּתַר דְּשַׁלִּיפוּ יָת אַבְנַיָּא וּבָתַר דְּקַלִּיפוּ יָת בֵּיתָא וּבָתַר דְּאִתְּשֵׁיעַ: וְיֵיעוֹל
כָּהֲנָא וְיֶחֱזֵי וְהָא אוֹסִיף מַכְתָּשָׁא בְּבֵיתָא סְגִירוּת הִוא בְּבֵיתָא מְסָאֲבָא הוּא:
וְיִתְבַּר יָת בֵּיתָא יָת אַבְנֹהִי וְיָת אָעֳהִי וְיָת כָּל עַפְרָא דְּבֵיתָא וְיִפֵּיק לְמִבְרָא לְקִרְתָּא
לַאֲתַר מְסָאֲב: וְדִיעוֹל

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Leui. Ca.xv.	Pritiua.heb.
in domũ oẽo vico: dies segregata est: ἐις τὴν οἰκίαν πᾶσας τὰς ἡμέρας, ἃς ἀφορισμένη ἐστίν, immũdus erit vsq; ad vesperã. τ dormiẽs in domo ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῷ οἴκῳ lauabit vestes suas: τ immũdus erit καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται vsq; ad vesperã. τ comedẽs in domo: lauabit ve ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ ἐσθίων ἐν τῷ οἰκίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱ stes suas. si ãt veniẽs ingressus fuerit sacerdos: μάτια αὐτοῦ. ἐὰν δὲ παρεγγενόμενος εἰσέλθῃ ὁ ἱερεύς, τ viderit: τ ecce nõ diffusus ẽ tactus in domo post καὶ ἴδῃ, καὶ ἰδοὺ ἐν οἰκίᾳ κάφη ἐν τῷ οἴκῳ μι quã linita fuerit domus: τ mũdabit sacerdos τὰ ἀπαλείφειν τὴν οἰκίαν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς domũ: qm̃ sanata ẽ tact⁹. τ accipiet ad purificãdã τὴν οἰκίαν, ὅτι ἰάθη ἡ ἁφή. καὶ λήψεται ἀφορίσαι τὴν domũ: duas auiculas viuas: τ lignũ cedrinũ: τ re οἰκίαν, δύο ὀρνίθια ζῶντα, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κ tortũ coccinũ: τ hyssopũ. τ immolabit aui κλωσμένον κόκκινον, καὶ ὕσσωπον. καὶ σφάξει τὸ ὀρ culã vnã i vase fictili in aqua viuẽti: τ ac νίνον τὸ ἓν εἰς σκεῦος ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι, καὶ λα cipiet lignũ cedrinũ: τ retortũ cocci ψίται τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκι nũ: τ hyssopũ: τ auiculã viuẽtẽ: τ tinget νον, καὶ τὸν ὕσσωπον, καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν, καὶ βάψει ea in sanguine auicule immolate in a- ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὀρνιθίου τοῦ ἐσφαγιασμένου ἐφ' ὕδα qua viua: τ aspget in ipsa sup domũ τος ζῶντος, καὶ ῥαντιεῖ ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν οἰκίαν septies: τ purificabit domũ in sanguine aui- ἑπτάκις, καὶ ἀφαγνεῖ τὴν οἰκίαν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὀρ cule: τ in aqua viua: τ in auicula νιθίου, καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ὀρνιθίῳ τῷ viuẽte: τ in ligno cedrino. τ in hyssopo: ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίνῳ, καὶ ἐν τῷ ὑσσώπῳ, τ in retorto coccino. τ dimittet καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ κοκκίνῳ. καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ auiculã viuẽtẽ extra ciuitatẽ in cãpũ. τ ὀρνίθιον τὸ ζῶν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδίον. καὶ ppitiabit pro domo: τ mũdabitur. hec ἐξιλάσεται περὶ τῆς οἰκίας, καὶ καθαρισθήσεται. οὗτος lex iurta oẽm tactũ lepre: τ fractio ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν ἁφὴν λέπρας, καὶ ἰσχύσις nis: τ lepre vestis: τ dom⁹: et cica τος, καὶ τῆς λέπρας ἱματίου, καὶ τῆς οἰκίας, καὶ οὐ tricis: et significatiõis: et splẽdoris: vt de λῆς, καὶ σημασίας, καὶ τοῦ αὐγάσματος, τοῦ ἐ claretur qua die immũdã: et qua die mun- ξηγήσασθαι ἡ ἡμέρα ἀκαθάρτου, καὶ ἡ ἡμέρα καθα dus erit. hec lex lepre. ρισθήσεται. οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας. Ca.15.	ⁿdomum[r] quando[o] clausa est: ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ ᵇimũdus erit[c] vsq; ad[o] vesperũ: [c]& q dormierit[c] i ea [b]& comederit quippiam ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ ᵐlauabit[o] vestimẽta sua. Quod[p] si[q] introiens ᵒᵒᵒᵒ [o]sacerdos[r] viderit[t] leprã [r]non[r] creuisse ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ [o]in domo: [b]postq; demuo [c]lita fuerit: [p] purificabit [b]eam[r] reddita sanitate. ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ [n]& [o] in purificatione eius [n]sumet[e] duos ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ [e]passeres[t] lignũq; [e]cedri- num[r] & vermiculum ᵒᵒᵒ [t]atq; hyssopũ: [a]& immo- lato[o] vno[c] passere ᵒᵒᵒᵒᵒ [c]in[r] vase [s] fictili[b] super[a] aquas[s] viuas: [t]tollet ᵒᵒᵒᵒᵒ [n]lignum[e] cedrinũ[p] & [q]hys sopum[r] & ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ [r]coccum[n] & [r]passerem[r] vi uum: ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ [t]& tinget[a] oia[b] in sãguine [c]passeris [o]immolati ᵒᵒᵒᵒ [c]atq; i aqs[r] viuẽtibus: [s] & asperget[d] domũ[h] septies: [m]purificabit[q] q[n] eam tam [p]in sanguine ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ [q]passeris[r] quã i aquis[s] vi uetibus: [t]& in passere ᵒᵒ [n]viuo[r] lignoq; [r] cedrio[t] & hyssopo[a] atq; vermiculo. [c]Cumq; dimiserit[c] passe- rem auolare ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ [h]in[m] agrum libere: ᵒᵒᵒᵒ ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ [n]orabit[o] pro[p] domo[q] & iu re mũdabitur. [r] Ista est [n]lex[o] is[l] lep[r] & pcussure: [t]lepre[s] vestium[b] & do- mor: [c]cicatricis ᵒᵒᵒᵒᵒᵒ [a]& erũpentiũ papularũ [r]lucẽtis macke & i varias spẽs colorib[e] imutatis[r] vt possit scire[e] quo tẽpore [m]mũdũ qd vl[b] imũdũ sit. [L]Ocutusq; est Ca.15. [b]dñs [c]ad ᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒᵒ [o]moysẽ[c] & [a]aaron: [d]dicẽs. [b]Loquimini ᵒᵒᵒᵒ ᵒᵒᵒᵒᵒ		
		[ה]אֶל־הַבַּיִת בְּכָל־יְמֵי הִסָּגִיר אֹתוֹ׃	
		[ו]וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃	[ו]טָמֵא
		[ז]וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת	
		[ח]יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת	[ח]כָּבַס
G		[ט]יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו וְאִם־בֹּא יָבֹא	[ט]רָבָא
		הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנָּגַע	
		בַּבַּיִת אַחֲרֵי הֻטַּח אֶת־הַבַּיִת וְטִהַר	
		הַכֹּהֵן אֶת־הַבַּיִת כִּי־נִרְפָּא הַנָּגַע׃	[י]רָפָא
		[י]וְלָקַח לְחַטֹּא אֶת־הַבַּיִת שְׁתֵּי	[י]שָׁנָה
		צִפֳּרִים וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת	[י]שָׁנָה תֹּלַע
		וְאֵזוֹב׃ וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפּוֹר הָאֶחָת	
		אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים׃ וְלָקַח	[י]לָקַח
		אֶת־עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת־הָאֵזוֹב וְאֶת	
		שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפּוֹר הַחַיָּה	
		וְטָבַל אֹתָם בְּדַם הַצִּפּוֹר הַשְּׁחוּטָה	[י]שָׁחַט
		וּבַמַּיִם הַחַיִּים וְזָהָה אֶל־הַבַּיִת שֶׁבַע	[י]זָה
		פְּעָמִים׃ וְחִטֵּא אֶת־הַבַּיִת בְּדַם	
		הַצִּפּוֹר וּבַמַּיִם הַחַיִּים וּבַצִּפֹּר	
		הַחַיָּה וּבְעֵץ הָאֶרֶז וּבָאֵזוֹב וּבִשְׁנִי	
		הַתּוֹלַעַת׃ וְשִׁלַּח אֶת הַצִּפּוֹר הַחַיָּה	
		אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה	[י]פָּטַר
		וְכִפֶּר עַל־הַבַּיִת וְטָהֵר׃ זֹאת	
		הַתּוֹרָה לְכָל־נֶגַע הַצָּרַעַת וְלַנָּתֶק׃	[י]יָרָה
		וּלְצָרַעַת הַבֶּגֶד וְלַבָּיִת׃ וְלִשְׂאֵת	[י]נָשָׂא
		וְלִסַּפַּחַת וְלַבֶּהָרֶת׃ לְהוֹרֹת בְּיוֹם	[י]דָּה
		הַטָּמֵא וּבְיוֹם הַטָּהֹר זֹאת תּוֹרַת	[י]יָרָה
		הַצָּרָעַת׃ Ca.xv.	
		וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־	[י]דִּבֶּר
		מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ דַּבְּרוּ	

Trãsla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
לְבַיְתָא כָּל יוֹמִין דְּיִסְגַּר יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃ וּלְיִשְׁכּוֹב בְּבַיְתָא יְצַבַּע יָת	domum omnibus diebus quibus clausa est erit im- mundus vsq; ad vesperam: τ qui dormierit in domo: lauabit vestimenta sua: τ qui comederit in domo la- uabit vestimenta sua. Et si introiens intrauerit sacer doς τ viderit: τ ecce non creuit plaga in domo post linita fuerit domus: mundabit sacerdos domũ: quia sanata est plaga. Collãturq; in emundatione domus duo passeres τ lignum cedrinum τ coccinum τ hyssо pum. immolabitq; passerem vnum in vase fictili su- per aquas fontis: τ tollet lignum cedrinum τ hyssо pum τ coccinum τ passerem viuum: τ tinget ea in san guine passeris immolati τ in aquis fontil: τ asperget domum septies. Purificabitq; domum in sanguine passeris τ in aquis fontis τ in passere viuo et in li- gno cedrino τ in hyssopo τ in coccino. et dimittet pas serem viuũ extra vrbem sup faciem agri. et expiabit domũ: τ mũdabitur. Ista est lex omnis plage lepre τ lepre capitis τ vestis τ domus τ macule diuersi colo- ris τ pustule τ lucentis macule: τ ad docendum qua die contaminanda est τ qua die mundanda est. Ista est lex lepre. Ca.15. [L]Ocutusq; dñs ẽt moysi τ aarõ dicẽs. Loquimini	
לְבֵיתָא כָּל יוֹמִין דְּיִסְגַּר יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃ וּלְיִשְׁכּוֹב בְּבֵיתָא יְצַבַּע יָת		[ו]סָגַר [ו]שָׁכַב [ו]צָבַע
לְבוּשׁוֹהִי וּלְיֵכוֹל בְּבֵיתָא יְצַבַּע יָת לְבוּשׁוֹהִי׃ וְאִם־מֵיעַל יֵעוֹל לְבֵיתָא וְחָזֵי וְהָא לָא		[ו]אָכַל [ו]עֹל [ו]חָזָה
אִסְתְּפִי סַגְיָתָא בְּבֵיתָא בָּתַר דְּאִתְּשֵׁעַ יָת בֵּיתָא וְיִדַּכֵּי כַּהֲנָא יָת בֵּיתָא אֲרֵי		[ו]כְּתַשׁ [ו]שׁוּעַ [ו]דְּכָה
סַגְיָתָא׃ וְיִסַּב לְדַכָּאָה יָת בֵּיתָא תְּרֵין צִפָּרִין וְאֵעָא וְצִבְעָא זְהוֹרִי וְאִזּוֹבָא׃		[ו]נָסַב [ו]זְהַר [ו]נָסַס
וְיִכּוֹס יָת צִפָּרָא חַדָּא לְמָאן דְּתַסָּף עַל מַיְ מַבּוּעָא׃ וְיִסַּב יָת אֵעָא וְיָת אִזּוֹבָא		[ו]עָבַע [ו]אֵזוֹב
וְיָת צִבְעָא זְהוֹרִי וְיָת צִפָּרָא חַיְתָא וְיִטְבּוֹל יַתְהוֹן בְּדַמָּא דְּצִפָּרָא דְּתַכְסָא וּבְמֵי מַבּוּעָא		[ו]חַיָּה [ו]טָבַל
וְיִדֵּי לְבֵיתָא שְׁבַע זִמְנִין׃ וְיִדַּכֵּי יָת בֵּיתָא בְּדַמָּא דְּצִפָּרָא וּבְמֵי מַבּוּעָא וּבְצִפָּרָא חַיְתָא		[ו]יָדָה
וּבְאֵעָא וְאִזּוֹבָא וּבְצִבְעָא זְהוֹרִי׃ וְיִשַׁלַּח יָת צִפָּרָא חַיְתָא לְמִבָּרָא [ו]לְחַקְלָא		[ו]שָׁלַח [ו]בָּרָה
וְיִכַּפַּר עַל בֵּיתָא וְיִדְכֵּי׃ דָּא אוֹרַיְתָא לְכָל מַכְתָּשׁ סְנִיד וְתָא וּלְנָתְקָא׃		[ו]כִּפֶּר [ו]תָּשׁ
וְלִסְטְרוּת לְבוּשָׁא וְלִבַיְתָא׃ וְלַעֲמָקָא וְלַבֶּהָרָא׃ לְאַלָּפָא בְּיוֹמָא דְּסָאבָא וּבְיוֹמָא		[ו]עֲדָה [ו]סָאַב [ו]דַּכָּה
דַּכְיָא דָּא אוֹרַיְתָא דִּסְגִירוּתָא׃ Ca.xv. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימָר׃ מַלִּילוּ		[ו]אָבַר

Pagina heb. Ter. Heb. Leui. Ca. xv.

אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵהֶם
אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה זָב מִבְּשָׂרוֹ זוֹבוֹ
טָמֵא הוּא וְזֹאת תִּהְיֶה טֻמְאָתוֹ
בְּזוֹבוֹ רָר בְּשָׂרוֹ אֶת זוֹבוֹ או
הֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ מִזּוֹבוֹ טֻמְאָתוֹ
הוּא כָּל הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עָלָיו
הַזָּב וְכָל הַכְּלִי אֲשֶׁר יֵשֵׁב
עָלָיו וְטָמֵא וְאִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע
בְּמִשְׁכָּבוֹ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם
וְטָמֵא עַד הָעָרֶב וְהַיֹּשֵׁב עַל
הַכְּלִי אֲשֶׁר יֵשֵׁב עָלָיו הַזָּב יְכַבֵּס
בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הָעָרֶב
וְהַנֹּגֵעַ בִּבְשַׂר הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו
וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הָעָרֶב
יָרֹק הַזָּב בַּטָּהוֹר וְכִבֵּס בְּגָדָיו
וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הָעָרֶב
הַמֶּרְכָּב אֲשֶׁר יִרְכַּב עָלָיו הַזָּב
יִטְמָא וְכָל הַנֹּגֵעַ בְּכָל אֲשֶׁר יִהְיֶה
תַּחְתָּיו יִטְמָא עַד הָעָרֶב וְהַנּוֹשֵׂא
אוֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם
וְטָמֵא עַד הָעָרֶב וְכָל אֲשֶׁר יִגַּע בּוֹ
הַזָּב וְיָדָיו לֹא שָׁטַף בַּמַּיִם וְכִבֶּס
בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד
הָעָרֶב וְכָלִי חֶרֶשׂ אֲשֶׁר יִגַּע בּוֹ
הַזָּב יִשָּׁבֵר וְכָל כְּלִי עֵץ יִשְׁטֹף
בַּמָּיִם וְטָהֵר וְכִי יִטְהַר הַזָּב מִזּוֹבוֹ
וְסָפַר לוֹ שִׁבְעַת יָמִים לְטָהֳרָתוֹ

Pagina chal. Interp. chal.

יְיָ cuz filijs israel & dicetis eis: vir vir qñ fluxerit de carne eius fluxus seminis: imundꝰ erit. & hec erit imũditia eius in fluxu suo: qñ liqꝰ humor fluit de carne eiꝰ aut qñ densus adheret carni eius: imunditia eiꝰ est.
כָּל Omne stratũ i quo cubuerit q̃ fluxũ seminis patit: erit imundũ: & oẽ vas in q̃ sederit erit imũdũ. Et vir q̃ tetigerit stratũ eiꝰ: lauabit vestimẽta sua: & lauabit aq̃: & erit imũdus vsq; ad vesperã. Et q̃cũq; sederit sup vas sup q̃ sederit ille q̃ fluxũ patit: lauabit vestimẽta sua: et lauabit aq̃: & erit imũdus vsq; ad vesperã. & q̃ tetigerit carnẽ illiꝰ q̃ fluxus patit: lauabit vestimẽta sua: & lauabit aq̃: & erit imũdꝰ vsq; ad vesperã. Et qñ spuerit ille q̃ fluxũ patit sup eũ q̃ mũdus ẽt: lauabit vestimẽta sua & lauabit aq̃: & erit imũdꝰ vsq; ad vesperã. & oia equitatura sup quã ecthauerit ille qui fluxũ patit: erit imũda. Et oia q̃ tetigerit oẽ qđ sub eo fuerit: erit imũdus vsq; ad vesperã. Et q̃ portauerit illũ lauabit vestimẽta sua: & lauabit aq̃: & erit imũdus vsq; ad vesperã. Et oia quẽ tetigerit ille q̃ fluxũ patit: & manꝰ suas nõ abluerat aq̃: lauabit vestimẽta sua: & lauabit aq̃: et erit imũdus vsq; ad vesperã. Vas aũt fictile qđ tetigerit ille q̃ patit fluxũ: cõfringet. & oẽ vas ligneũ abluet aquio. Et qñ ille q̃ fluxũ patitur mũdatus fuerit a fluxu suo: numerabũtur ei septẽ dies ab emũdatiõe sua.

Trãsla. B. Hiero.

filijs israel: & dicite eis
Vir qui patitur fluxũ seminis: immundus erit: & tũc iudicabitur huic vicio subiacere: cũ p singula momenta adheserit carni eius: atq; concreuerit fedus humor.
Omne stratum ī quo dormierit immundum erit: & ubicunq; sederit.
Si quis hominum tetigerit lectũ eius: lauabit vestimenta sua: & ipse lotus aq̃ immũdus erit vsq; ad vesperũ. Si sederit vbi ille federat: & ipe lauabit vestimẽta sua: & lotꝰ aqua immundus erit vsq; ad vesperã. Qui tetigerit carnẽ eius: lauabit vestimẽta sua: & ipse lotus aqua immũdus erit vsq; ad vesperũ. Saliuã huiuscemodi hõ iecerit sup eũ qui mundus est: lauabit vestimẽta sua: & lotus aqua immũdus erit vsq; ad vesperũ. Sagma sup qd federit: immũdũ erit & quicquid sub eo fuerit q fluxũ semis patitur: pollutũ erit vsq; ad vesperũ. Qui portauerit horũ aliquid: lauabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua immũdus erit vsq; ad vesperũ. Ois quẽ tetigerit q talis ẽ nõ lotis aũ mãibus: lauabit vestimẽta sua & lotus aq̃ immũdus erit vsq; ad vesperum. Vas fictile qđ tetigerit cõfrigetur: vas aũt ligneũ lauabitur aq̃. Si lanatus fuerit q huiuscemõi fuĝiet passionẽ: nũerabit septem dies purgationis sui

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

filijs israel: & dices ad illos. viro viro cui τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ἀνδρὶ ἀνδρὶ ὃ
fuerit fluxꝰ ex corpore eius: fluxꝰ eiꝰ im ἐὰν ῥύσῃ ῥύσις ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἡ ῥύσις αὐτοῦ ἀκα
mũdus est. et hec lex immũditiei eius. flu θαρτός ἐστιν. καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ· ἐπὶ
xerit ex corpore suo: et fluxu: q̃ cõsti ων γόνοι ἐν τῷ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς ῥύσεως, ἢ συνίσῃ
tit i corpore illiꝰ: p fluxũ suũ hec im κεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ, διὰ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ αὕτη ἀκα
mũditia eiꝰ in eo. ois lectꝰ in quo dormierit sup θαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ· πᾶσα κοίτη ἐφ' ἣν ἂν κοιμηθῇ ἐπ'
eũ seminifluus immũdus est: et oẽ vas in q̃ αὐτῇ ὁ γονορρυὴς ἀκάθαρτός ἐστιν, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ' ὃ ἂν
sederit sup illũ seminiflu: immũdus est. et hõ: καθίσῃ ἐπ' αὐτῷ ὁ γονορρυής, ἀκάθαρτόν ἐστιν. καὶ ἀνὴρ ,
q̃ tetigerit cubile eiꝰ: lauabit vestes suas: ὃς ἐὰν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
et lauabit aqua: et immũdus erit vsq; ad vesperas. et se καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ κα
dens sup vas: in quo sederit sup illũ seminiflus: θεὶς ἐπὶ τοῦ σκεύους, ἐφ' ᾧ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτῷ ὁ γονορρυής,
lauabit vestimẽta sua: et lauabitur aqua: et immũdus πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος
erit vsq; ad vesperas. et q̃ tetigerit corpus seminiflus: ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὃς ἐὰν ἅψηται τοῦ χρωτὸς τοῦ γονορρυοῦς,
lauabit vestes suas: et lauabitur aqua: et immũdus e πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔ
rit vsq; ad vesperas. si ãt spuerit seminiflus sup mũdũ: σται ἕως ἑσπέρας. ἐὰν δὲ πτύσῃ ὁ γονορρυὴς ἐπὶ τὸν καθαρὸν
lauabit vestes suas: et lauabit aqua: et immũdus e πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔ
rit vsq; ad vesperas. et oẽ stragulũ asini in q̃ ascẽderit sup σται ἕως ἑσπέρας. καὶ πᾶν ἐπίσαγμα ὄνου ἐφ' ᾧ ἂν ἐπιβῇ ἐπ'
illud seminiflus: immũdus erit vsq; ad vesperas. et oio tan αὐτῷ ὁ γονορρυής, ἀκάθαρτον ἕσται ἕως ἑσπέρας. καὶ πᾶς ὁ ἁπτό
gens ab oib̃ q̃cũq; fuerit tũ eo: immũdus erit μενος ἀπὸ πάντων ὅσα ἂν ᾖ ὑποκάτω αὐτοῦ, ἀκάθαρτος ἔσται
vsq; ad vesperas. et tollẽs ea: lauabit vestes suas: et ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ αἴρων αὐτά, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ
lauabitur aqua: et immũdus erit vsq; ad vesperas. et q̃d λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ἐὰν
tetigerit seminiflus: et manus eiꝰ nõ lotꝰ ẽ aqua: ἅψηται ὁ γονορρυής, καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ οὐ διέῤῥανται ὕδατι,
lauabit vestes: et lauabitur aqua: et immũdus erit. si πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται
qs ad vesperas. et vas fictile qđ tetigerit seminiflus: cõ ἕως ἑσπέρας. καὶ σκεῦος ὀστράκινον οὗ ἂν ἅψηται ὁ γονορρυής, συν
fringetur. et oẽ vas ligneũ lauabitur aqua: et mũ τριβήσεται. καὶ πᾶν σκεῦος ξύλινον πλυθήσεται ὕδατι, καὶ κα
dum erit. si ãt mũdatꝰ fuerit seminiflus ex fluxu eius: θαρὸν ἔσται. ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ὁ γονορρυὴς ἐκ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ,
et numerabit sibi septẽ dies ad purgationẽ sui: καὶ ἐξαριθμήσεται ἑαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ,

Transla. Chal.

עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימְרוּן לְהוֹן גְּבַר גְּבַר אֲרֵי יְהֵי דָאֵיב מִבְּשְׂרֵיהּ דּוֹבֵיהּ מְסָאֲב הוּא וְדָא
הֲוֵי סוּכְתָיהּ בְּדוֹבֵיהּ רִיר בְּשְׂרֵיהּ אוֹ חַתִּים בְּשְׂרֵיהּ מִדּוֹבֵיהּ סִיכְתָיהּ הִיא׃
כָּל מִשְׁכְּבָא דְּיִשְׁכּוֹב עֲלוֹהִי דּוֹבָא יְהֵי מְסָאֲב וְכָל מָנָא דְּיִתֵּב עֲלוֹהִי יְהֵי מְסָאֲב׃ וּגְבַר
דְּיִקְרַב בְּמִשְׁכְּבֵיהּ יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי בְּמַיָּא וְיהֵי מְסָאֲב עַד רַמְשָׁא׃ וּדְיִתֵּב עַל
מָנָא דְּיִתֵּב עֲלוֹהִי דּוֹבָא יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי בְּמַיָּא וְיהֵי מְסָאֲב עַד רַמְשָׁא׃ וּדְיִקְרַב
בְּמִשַּׁד דּוֹבָא יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי בְּמַיָּא וְיהֵי מְסָאֲב עַד רַמְשָׁא׃ וַאֲרֵי יָרוֹק דּוֹבָא
בְּנָקְיָא וְיַצַּבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי בְּמַיָּא וְיהֵי מְסָאֲב עַד רַמְשָׁא׃ וְכָל מַרְכְּבָא דְּיִרְכּוֹב
עֲלוֹהִי דּוֹבָא יְהֵי מְסָאֲבוּתָא כָּל דְּיִקְרַב בְּכָל דְּיֶהֱוֵי תְּחוֹתוֹהִי יְהֵי מְסָאֲב עַד רַמְשָׁא׃ וּדְיִסְחוֹל
יַתְהוֹן יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי בְּמַיָּא וְיהֵי מְסָאֲב עַד רַמְשָׁא׃ וְכֹל דְּיִקְרַב בֵּיהּ דּוֹבָא
וִידוֹהִי לָא שְׁטַף בְּמַיָּא וְיַצַּבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי בְּמַיָּא וְיהֵי מְסָאֲב עַד רַמְשָׁא׃ וּמָאנָא חַסַף
דְּיִקְרַב בֵּיהּ דּוֹבָא יִתְבָּר וְכָל מָאן דְּאָעֵי יִשְׁתְּטֵיף בְּמַיָּא וְדָכֵי יְהֵי דּוֹבָא מִדּוֹבֵיהּ׃
וְיִמְנֵי לֵיהּ שַׁבְעָה יוֹמִין לְדַכּוּתֵיהּ

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Iero.	Ter.Heb. Leui. Ca.xv.	Prima hebr.
τ lauabit vestes eius τ lauabit corpus suũ ὕδατι ζῶντι, καὶ καθαρὸς ἔσται. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ accipiet sibi duos turtures: vel duos pullos colũ	[a]& lotis[c] vestibus[f] & toto [b]corpore[e] in aquis ooooo [b]viuentibus[c] erit mũdus. [b]Die autẽ[c] octauo[f] sumet [b]duos[c] turtures[b] aut[f] duos [m]pullos[e] columbe: ooo	וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם חַיִּים וְטָהֵר וְאַחַר יָבֹא לִמְחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים וְטָהֵר וְהִתְגַּלַּח כָּל שְׂעָרוֹ אֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת זְקָנוֹ וְאֶת גַּבּוֹת עֵינָיו וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְטָהֵר וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי כְבָשִׂים תְּמִימִם וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת שְׁנָתָהּ תְּמִימָה וְשָׁלֹשׁ עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְלוּלָה בַּשֶּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמִּטַּהֵר אֶת הָאִישׁ הַמִּתְכַּפֵּר וְאֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאָשָׁם וְאֶת לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת הַחַטָּאת וְאֶת הָעֹלָה בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחַטָּאת הָאָשָׁם הוּא לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן הַכֹּהֵן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּתְכַּפֵּר הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית וְלָקַח הַכֹּהֵן מִלֹּג הַשָּׁמֶן וְיָצַק עַל כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת אֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית וְהִזָּה מִן הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה וּמִיֶּתֶר הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּתְכַּפֵּר הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל דַּם הָאָשָׁם וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּתְכַּפֵּר וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת הַחַטָּאת וְכִפֶּר עַל הַמִּתְכַּפֵּר מִטֻּמְאָתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט אֶת הָעֹלָה וְהֶעֱלָה הַכֹּהֵן הָעֹלָה וְאֶת הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְטָהֵר וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְטָהֵר וְאִם דַּל הוּא וְאֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם לִתְנוּפָה לְכַפֵּר עָלָיו וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שָׁמֶן וְשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְהָיָה אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד עֹלָה וְהֵבִיא אֶת כַּפָּרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטָהֳרָתוֹ אֶל הַכֹּהֵן אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם וְאֶת לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶת הָאָשָׁם וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּתְכַּפֵּר הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית וְיָצַק הַכֹּהֵן מִן הַשֶּׁמֶן עַל כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּתְכַּפֵּר הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל מְקוֹם דַּם הָאָשָׁם וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּתְכַּפֵּר וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת הָאֶחָד מִן הַתֹּרִים אוֹ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ אֵת אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ אֶת הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת הָאֶחָד עֹלָה עַל הַמִּנְחָה וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל הַמִּתְכַּפֵּר לִפְנֵי יְהוָה זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר בּוֹ נֶגַע צָרָעַת אֲשֶׁר לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ וְדַבֶּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר כִּי תָבֹאוּ אֶל אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם וּבָא אֲשֶׁר לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבָּיִת וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת הַנֶּגַע וְלֹא יִטַּמֵּא כָּל אֲשֶׁר בַּבָּיִת וְאַחַר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת הַבָּיִת וְרָאָה אֶת הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע בְּקִירוֹת הַבַּיִת שִׂקְעֻרוֹרֹת יְרַקְרַקֹּת אוֹ אֲדַמְדַּמֹּת וּמַרְאֵיהֶן שָׁפֵל מִן הַקִּיר וְיָצָא הַכֹּהֵן מִן הַבַּיִת אֶל פֶּתַח הַבָּיִת וְהִסְגִּיר אֶת הַבַּיִת שִׁבְעַת יָמִים וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה וְהִנֵּה פָשָׂה הַנֶּגַע בְּקִירוֹת הַבָּיִת וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְחִלְּצוּ אֶת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֵן הַנָּגַע וְהִשְׁלִכוּ אֹתָם אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא וְאֶת הַבַּיִת יַקְצִעַ מִבַּיִת סָבִיב וְשָׁפְכוּ אֶת הֶעָפָר אֲשֶׁר הִקְצוּ אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא וְלָקְחוּ אֲבָנִים אֲחֵרוֹת וְהֵבִיאוּ אֶל תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפָר אַחֵר יָקַח וְטָח אֶת הַבָּיִת וְאִם יָשׁוּב הַנֶּגַע וּפָרַח בַּבַּיִת אַחֲרֵי הַחֹלְצוֹ אֶת הָאֲבָנִים וְאַחֲרֵי הַקְצוֹת אֶת הַבַּיִת וְאַחֲרֵי הִטָּחוֹ וּבָא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבַּיִת צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא בַּבַּיִת טָמֵא הוּא וְנָתַץ אֶת הַבַּיִת אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֵצָיו וְאֵת כָּל עֲפַר הַבָּיִת וְהוֹצִיא אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא וְהַבָּא אֶל הַבַּיִת כָּל יְמֵי הִסְגִּיר אֹתוֹ יִטְמָא עַד הָעָרֶב וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו וְאִם בֹּא יָבֹא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבַּיִת אַחֲרֵי הִטַּח אֶת הַבַּיִת וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת הַבַּיִת כִּי נִרְפָּא הַנָּגַע וְלָקַח לְחַטֵּא אֶת הַבַּיִת שְׁתֵּי צִפֳּרִים וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזוֹב וְשָׁחַט אֶת הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל כְּלִי חֶרֶשׂ עַל מַיִם חַיִּים וְאֶת הָעֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָם וְאֶת עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָם וְאֶת עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָם וְאֶת עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָם וְאֶת עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָם	וְכִבֶּס בְּגָדָיו ׀ וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא אֶל מַחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים וְטָהֵר וְהִתְגַּלַּח כָּל שְׂעָרוֹ אֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת זְקָנוֹ וְאֶת גַּבּוֹת עֵינָיו וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְטָהֵר וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי כְבָשִׂים תְּמִימִם וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת שְׁנָתָהּ תְּמִימָה וְשָׁלֹשׁ עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר אֶת הָאִישׁ הַמִּתְכַּפֵּר וְאֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאָשָׁם וְאֶת לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת הַחַטָּאת וְאֶת הָעֹלָה בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחַטָּאת הָאָשָׁם הוּא לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן הַכֹּהֵן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּתְכַּפֵּר הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית וְלָקַח הַכֹּהֵן מִלֹּג הַשָּׁמֶן וְיָצַק עַל כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת אֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית וְהִזָּה מִן הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה וּמִיֶּתֶר הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּתְכַּפֵּר הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל דַּם הָאָשָׁם וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּתְכַּפֵּר וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת הַחַטָּאת וְכִפֶּר עַל הַמִּתְכַּפֵּר מִטֻּמְאָתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט אֶת הָעֹלָה וְהֶעֱלָה הַכֹּהֵן הָעֹלָה וְאֶת הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְטָהֵר וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְטָהֵר וְאִם דַּל הוּא וְאֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם לִתְנוּפָה לְכַפֵּר עָלָיו וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שָׁמֶן וְשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְהָיָה אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד עֹלָה וְהֵבִיא אֶת כַּפָּרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטָהֳרָתוֹ אֶל הַכֹּהֵן אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם וְאֶת לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶת הָאָשָׁם וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּתְכַּפֵּר הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית וְיָצַק הַכֹּהֵן מִן הַשֶּׁמֶן עַל כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּתְכַּפֵּר הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל מְקוֹם דַּם הָאָשָׁם וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּתְכַּפֵּר וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת הָאֶחָד מִן הַתֹּרִים אוֹ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ אֵת אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ אֶת הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת הָאֶחָד עֹלָה עַל הַמִּנְחָה וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל הַמִּתְכַּפֵּר לִפְנֵי יְהוָה זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר בּוֹ נֶגַע צָרָעַת אֲשֶׁר לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר כִּי תָבֹאוּ אֶל אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם וּבָא אֲשֶׁר לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבָּיִת וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת הַנֶּגַע וְלֹא יִטַּמֵּא כָּל אֲשֶׁר בַּבָּיִת וְאַחַר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת הַבָּיִת וְרָאָה אֶת הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע בְּקִירוֹת הַבַּיִת שִׂקְעֻרוֹרֹת יְרַקְרַקֹּת אוֹ אֲדַמְדַּמֹּת וּמַרְאֵיהֶן שָׁפֵל מִן הַקִּיר וְיָצָא הַכֹּהֵן מִן הַבַּיִת אֶל פֶּתַח הַבָּיִת וְהִסְגִּיר אֶת הַבַּיִת שִׁבְעַת יָמִים וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה וְהִנֵּה פָשָׂה הַנֶּגַע בְּקִירוֹת הַבָּיִת וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְחִלְּצוּ אֶת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֵן הַנָּגַע וְהִשְׁלִכוּ אֹתָם אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא וְאֶת הַבַּיִת יַקְצִעַ מִבַּיִת סָבִיב וְשָׁפְכוּ אֶת הֶעָפָר אֲשֶׁר הִקְצוּ אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא וְלָקְחוּ אֲבָנִים אֲחֵרוֹת וְהֵבִיאוּ אֶל תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפָר אַחֵר יָקַח וְטָח אֶת הַבָּיִת וְאִם יָשׁוּב הַנֶּגַע וּפָרַח בַּבַּיִת אַחֲרֵי הַחֹלְצוֹ אֶת הָאֲבָנִים וְאַחֲרֵי הַקְצוֹת אֶת הַבַּיִת וְאַחֲרֵי הִטָּחוֹ וּבָא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבַּיִת צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא בַּבַּיִת טָמֵא הוּא וְנָתַץ אֶת הַבַּיִת אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֵצָיו וְאֵת כָּל עֲפַר הַבָּיִת וְהוֹצִיא אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא וְהַבָּא אֶל הַבַּיִת כָּל יְמֵי הִסְגִּיר אֹתוֹ יִטְמָא עַד הָעָרֶב וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו וְאִם בֹּא יָבֹא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבַּיִת אַחֲרֵי הִטַּח אֶת הַבַּיִת וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת הַבַּיִת כִּי נִרְפָּא הַנָּגַע וְלָקַח לְחַטֵּא אֶת הַבַּיִת שְׁתֵּי צִפֳּרִים וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזוֹב וְשָׁחַט אֶת הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל כְּלִי חֶרֶשׂ עַל מַיִם חַיִּים וְאֶת הָעֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָם וְאֶת עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָם וְאֶת עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָם וְאֶת עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָם וְאֶת עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָם	Prima hebr.

Translã.Chal.	Interp.chal.	Prima chal.
וַיְצַבַּע לִבּוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי בִשְׂרֵיהּ בְּמַיָּא וְיִדְכֵּי׃ וּבְיוֹמָא תְמִינָאָה יִסַּב לֵיהּ תְּרֵין שַׁפְנִינִין אוֹ תְרֵין בְּנֵי יוֹנָה וְיֵיתֵי לְקֳדָם יְיָ לְתַרְעָא דְמַשְׁכַּן זִמְנָא וְיִתְּנִינוּן לְכָהֲנָא׃ וְיַעֲבֵיד כָּהֲנָא חַד חַטָּאתָא וְחַד עֲלָתָא וְיכַפַּר עֲלוֹהִי כָּהֲנָא קֳדָם יְיָ מִדּוֹבֵיהּ׃ תִּבְרַ אֲרֵי תִהֲוֹן כַּרְגָא חַד חַטָּאתָא וְחַד עֲלָתָא וְכַפַּר כָּהֲנָא קֳדָם יְיָ עַל סְאוֹבַת מַיָּהּ שְׁכְבַת זַרְעָא וְיַסְחֵי כָּמַיָּא יָת כָּל בְּשָׂרֵיהּ וְיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃ וְכָל לְבוּשׁ וְכָל מָשַׁךְ דְּיהֵי עֲלוֹהִי שְׁכְבַת זַרְעָא וְיִצְטַבַּע בְּמַיָּא וְיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃ וְאִיתְּתָא דְּיִשְׁכּוֹב גְּבַר יָתָהּ שְׁכְבַת זַרְעָא וְיִסְחוּן בְּמַיָּא וְיהוֹן מְסָאֲבִין עַד רַמְשָׁא׃ וְאִתְּתָא אֲרֵי תְּהֵי דָּיְרָא דָּם יְהֵי דּוֹבָהּ בְּבִסְרָהּ שַׁבְעָה יוֹמִין תְּהֵי בְּרִיחוֹקָהּ וְכָל דְּיִקְרַב בַּהּ יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃ וְכֹל דְּתִתְשְׁכּוֹב עֲלוֹהִי בְּרִיחוֹקָהּ יְהֵי מְסָאַב וְכָל דְּתִתְיַב עַל עֲלוֹהִי יְהֵי מְסָאַב׃ וְכָל דְּיִקְרַב בְּמִשְׁכְּבָהּ יְצַבַּע לִבּוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי בְמַיָּא וְיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃ וְכָל דְּיִקְרַב בְּכָל מָנָא דִּיתִתְיַב עֲלוֹהִי יְצַבַּע לִבּוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי בְמַיָּא וְיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃ וְאִם עַל מִשְׁכְּבָא הוּא אוֹ עַל מָנָא דְּהִיא יָתְבָא עֲלוֹהִי	Et lauabit vestimenta sua: lauabitq; carnẽ suã aquis fontis: τ sic mũdabitur. Die aũt octauo sumet sibi duos turtures aut duos filios columbe: τ adducet in cõspectu dñi ad ostium tabernaculi federis. Dabitq; eos sacerdoti: τ faciet sacerdos vnũ ex eis pro pctõ et vnã in holocaustũ: τ propiciabit pro eo sacerdos cozã dño a fluxu suo. Vir aũt de quo egreditur semẽ coitus lauabit aquis oẽm carnẽ suã: τ erit immũdus vsq; ad vesperã. Dis aũt vestis τ dis pellis sup qua fuerit semen coitus lauabit aquis: τ erit immũda vsq; ad vesperã. Mulier aũt cuj q̃ vir cubuerit coitu seminis: vter q; lauabitur aquis: τ erunt immũdi vsq; ad vesperã. Mulier aũt q̃ patit fluxũ sanguinis in carne sua: septẽ diebus erit q̃si mẽstruata. Et dis q̃ tetigerit eam erit immũdus vsq; ad vesperã. Et dis q̃ cubuerit cũ ea in mẽstruo suo erit immũdus. Et dis sup quod sederit erit immundũ. Et dis q̃ tetigerit stratuz eius lauabit vestimẽta sua: τ lauabitur aquis: τ erit immndus vsq; ad vesperã. Et dis qui tetigerit omne vas sup q̃ sederit: lauabit vestimenta sua: τ lauabitur aquis: τ erit immundus vsq; ad vesperam. Et si cubuerit ille in strato vel in vase in quo ipsa sedit: oooooooooo	Prima chal.

Pagina heb. | Ter. Heb. | Leui. Ca. xv. | Trãsla. B. Piero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

בְּנֶגַע טֻמְאָה עַד הָעָרֶב׃ וְאִם
שָׁכַב יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ וּתְהִי
נִדָּתָהּ עָלָיו וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל
הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עָלָיו
יִטְמָא וְאִשָּׁה כִּי יָזוּב זוֹב דָּמָהּ
יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֶת נִדָּתָהּ אוֹ
כִּי תָזוּב עַל נִדָּתָהּ כָּל יְמֵי זוֹב
טֻמְאָתָהּ כִּימֵי נִדָּתָהּ תִּהְיֶה טְמֵאָה
הִוא׃ כָּל הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב
עָלָיו כָּל יְמֵי זוֹבָהּ כְּמִשְׁכַּב נִדָּתָהּ
יִהְיֶה לָהּ וְכָל הַכְּלִי אֲשֶׁר תֵּשֵׁב
עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה כְּטֻמְאַת נִדָּתָהּ׃
וְכָל הַנֹּגֵעַ בָּם יִטְמָא וְכִבֶּס בְּגָדָיו
וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הָעָרֶב׃ וְאִם
טָהֵר מִזּוֹבָהּ וְסָפְרָה לָהּ שִׁבְעַת
יָמִים וְאַחַר תִּטְהָר׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי
תִּקַּח לָהּ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי
יוֹנָה וְהֵבִיאָה אוֹתָם אֶל הַכֹּהֵן אֶל
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת
הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת הָאֶחָד עֹלָה
וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזּוֹב
טֻמְאָתָהּ׃ וְהִזַּרְתֶּם אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִטֻּמְאָתָם וְלֹא יָמֻתוּ
בְּטֻמְאָתָם בְּנַטְּמְאָם אֶת מִשְׁכָּנִי
אֲשֶׁר בְּתוֹכָם׃ זֹאת תּוֹרַת הַזָּב
וַאֲשֶׁר תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת זֶרַע
לְטָמְאָה בָהּ׃ וְהַדָּוָה בְּנִדָּתָהּ וְהַזָּב

Pagina chal. | Interp. chal.

כַּד סָגֵי שַׁכְבָא
סָאֲבָא אִנְתָּא
דּוּב סָאֲבָא
יְהֵא מְאָן יְתֵב
כַּד סָגֵי צַעַת סָחֲיָא
דַּכְיָה סָגֵי נָסַב
אִתָּא שָׁבְעָא
עֲבַד עֲלָהּ כַּפָּר
פָּרַשׁ מִית
עָבַק דּוּב

cũ tetigerit illũ imũd⁹ erit vsq; ad vesp̃z. Et si cubãs cubuerit vir cũ ea ⁊ mẽstruũ ei⁹ fuerit in ea: erit imũdus septẽ diebus. Et oĩe stratũ sup qũ cubuerit erit immũdus. Et mulier cui⁹ sanguis fluxerit dieb⁹ multis p̃ter tẽpus mẽstrui sui: vel qũ fluxerit post mẽstruũ suũ: cũctis diebꝰ quibꝰ fluxerit immũditia eius: sicut in diebus menstrui sui erit immũda. Oĩe stratus in quo cubuerit omnibus diebus fluxus sui: quasi stratũ menstrui sui erit. Et oĩe vas in quo sederit immũdũ erit quasi immunditia menstrui sui: ⁊ omnis qui tetigerit illũ erit immũdus: ⁊ lauabit vestimẽta sua: lauabitq; aq̃: ⁊ erit imũdus vsq; ad vesp̃m. Si ãt mũdata fuerit a fluxu suo: numerabit sibi septẽ dies: ⁊ postea mundabitur: in die aũt octauo tollet sibi duos turtures aut duos filios colũbe: ⁊ adducet eos ad sacerdotẽ ad ostiũ tabernaculi federis: facietq; sacerdos vnũ ꝓ pctõ ⁊ vnũ i holocaustũ: ⁊ ꝓpitiabit ꝓ ea sacerdos cor̃ dño a fluxu imũditie sue. Et sepabitis filios israel ab imũditijs suis: cũ polluerit tabnacl̃z meũ qũ est iter eos. Ista ẽ lex ei⁹ q̃ patit fluxũ semis: ⁊ a q̃ egredit semen coit⁹ et polluat in eo: ⁊ eius q̃ est polluta mẽstruo: ⁊ illi⁹ a quo fluxus

Trãsla. B. Piero.

[b]Si ooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
[b]coierit [m]cum ea [l]vir tpe
sanguinis ooo:ooooooooo
[o]mẽstrualis: [q]imundus e
rit septẽ[e] diebus: ooooo
[r]& oẽ[e]stratũ[l] in quo[r] dor
mierit: oooooooooooooo
[a]polluetur. [b]Mulier[c]que
[p]patitur[s] multis [b]diebus
[c]fluxum[r] sanguis[l] non in
[k]tpe[l] mẽstruali: [m]vel oooo
[n]q̃[p] post[q] mẽstruũ sãguis
nẽ[c] fluere non cessat: [r]q̃
diu subiacet huic passio
ni: [a]imũda[l]erit[r] q̃li sit in
tpe[r] mẽstruo. [c]Oẽ[e]stratũ
[r]in quo [d]dormierit: ooo
ooo ooooooooooooooooo ooo
ooooooooooooooooooooo
[p]&[q] vas[l] in quo [e] federit:
ooooooooooooooooooooo
[u]pollutum[r] erit. ooooooo
ooooooooooooooooooooo
[a]Quicũq; [b]tetigerit[c] ea:
[c]lauabit[r] vestimẽta sua:
[f]& ipse lotus[b] aqua [l]imũ
dus erit[k] vsq; ad[l] vesperũ
[m]Si [n] steterit sanguis [o] &
fluere cessauerit: [p]nũera
bit[r] septẽ[e] dies [u]purifica
tiõis sue: [t]& die[l] octauo
[o]offeret[a] ꝓ se[l] sacerdoti
[b]duos[c] turtures: [b]aut[c] du
os[r] pullos[s] columbarum
[m]ad ooooooooooooooooo
[n]ostiũ[o] tabernaculi[p] testi
monii: [r]qui[r] vnum[q] faciet
[u]pro peccato[t]&[r] alterũ i
[o]holocaustum: oooooooo
[a]rogabit q̃[b] pro ea [c]corã
[c]domino: &[r] pro fluxu
[s]immundicie eius. [b]Do
cebitis ergo[b] filios ooooo
[l]israel[b] vt caueant[m] imun
dicias: [n]& non[o] moriãtur
[p]in sordibus suis: [q]cum
polluerint[e] tabernaculũ
meũ[r] quod est[u] iter eos.
[x]Ista est[l] lex[r] eius qui pati
tur fluxũ seminis: [a]& q
polluitur[b] coitu: ooooooo
[l]& q̃[r] menstruis tpibus
sepatur: [b]vel que iugi oo

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

cũ tãgit tpe illã: imũdus erit vsq; ad vesp̃z
ἐν τῷ ἅπτεσθαι αὐτὴν αὐτοῦ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέ
perã. si ãt cubanẽs dormierit dõ cũ ea: ⁊ fuerit im
ρας. ἐὰν δὲ κοίτην κοιμηθῇ τις μετ᾽ αὐτῆς, καὶ γένηται ἡ ἀ
mũditia ei⁹ sup eũ: imũdus erit septẽ di-
καθαρσία αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτῷ, ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέ
es. ⁊ ois lect⁹ in quo dormierit in eo: immun
ρας· καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ᾽ ᾗ ἂν κοιμηθῇ ἐπ᾽ αὐτῆς, ἀκάθαρ
dus erit. ⁊ mulier si fluxerit fluxũ sãguinis sui dies
τος ἔσται· καὶ γυνὴ ἐὰν ῥύσει ῥύσιν αἵματος αὐτῆς ἡμέρας
plures: nõ in tpe mẽstrui sui: si ⁊ fluxerit
πλείους, οὐκ ἐν καιρῷ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἐὰν καὶ ῥύσει
post mẽstruũ suũ: oẽs dies fluxus im
μετὰ τὴν ἀφέδρον αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως ἀε
mũditie eius; sicut dies mẽstrui sui:
καθάρσεως αὐτῆς, κατὰ πάσας αἱ ἡμέραι τῆς ἀφέδρου αὐ
erit imũda. ⁊ ois lect⁹ in q̃ dormierit
τῆς, ἔσται ἀκάθαρτος· καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ᾽ ᾗ ἂν κοιμηθῇ
in eo oẽs dies fluxus eius: iurta
ἐπ᾽ αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ῥύσεως αὐτῆς, κατὰ
lectũ mẽstrui eius erit illi. ⁊ oẽ vas
τὴν κοίτην τῆς ἀφέδρου αὐτῆς ἔσται αὐτῇ· καὶ πᾶν σκεῦος
in quo sederit sup illũ: imũdũ erit: iurta im
ἐφ᾽ ᾧ ἂν καθίσῃ ἐπ᾽ αὐτό, ἀκάθαρτον ἔσται, κατὰ τὴν ἀ
mũditiã mẽstrui sui. ⁊ ois tãgẽs
καθάρσιαν τῆς ἀφέδρου αὐτῆς· καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος
eã: imũdus erit: ⁊ lauabit vestes suas: ⁊
αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ
lauabit̃ aqua: ⁊ imũdus erit vsq; ad vesp̃z. si
λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· ἐὰν
ãt purgat⁹ fuerit a fluxu suo: ⁊ nũerabit sibi
δὲ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς ῥύσεως αὐτῆς, καὶ ἐξαριθμήσεται αὐτῇ
septẽ dies: ⁊ post hec mũdabit̃. ⁊ die
ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
octaua accipiet sibi duos turtures: vel duos pullos colũbaꝝ:
ὀγδόῃ λήψεται ἑαυτῇ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν,
⁊ feret ea ad sacerdotẽ ad hostiũ tabnacula testimo
καὶ ἐνέγκει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυ
nij. ⁊ faciet sacerdos vnũ pro pctõ: ⁊ ve
ρίου· καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν μί
nũ in holocaustũ. ⁊ ꝓpitiabit pro ea sacerdos cor̃
αν εἰς ὁλοκαύτωσιν· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς ἔναντι
dño a fluxu imũditie eius. ⁊ cauẽtes facietis
κυρίου ἀπὸ ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς· καὶ ἐυλαβεῖς ποιήσετε
filios israel ab imũditijs suis. ⁊ nõ mo
τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν· καὶ οὐκ ἀπο
riẽtur ob imũditiã suã: cũ polluerit tpi
θανοῦνται διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῶν, ἐν τῷ μιαίνειν αὐτοὺς τὴν
tabnacl̃z meũ qũ in tpio. hec lex seminãtis. ⁊
σκηνήν μου τὴν ἐν αὐτοῖς· οὗτος ὁ νόμος τοῦ γονορρυοῦς· καὶ
si alicui exierit ex tpo cubatio seminis: vt polluat
ἐάν τινι ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ὥστε μιανθῆναι ἐν
tpo: ⁊ sãguinẽue in mẽstruo eius: ⁊ seminifluꝰ
τῷ· καὶ αἱμορροοῦσα ἐν τῷ ἀφέδρῳ αὐτῆς, καὶ ὁ γονορρυὴς

Transla. Chal.

וּדְכַר בְּרַם יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא וְאִם מִשְׁכָּב יִשְׁכּוֹב גְּבַר יָתָהּ וְתֶהֵי רֵיחוֹקָהּ עֲלוֹהִי
וְיֵהֵי מְסָאַב שַׁבְעָא יוֹמִין וְכָל מִשְׁכְּבָא דְּיִשְׁכּוֹב עֲלוֹהִי יְהֵי מְסָאַב׃ וְאִיתְּתָא אֲרֵי יְדוּב
דּוּב דְּמָהּ יוֹמִין סַגִּיאִין לָא בְּעִדָּן רֵיחוֹקָהּ אֲרֵי תְּדוּב עַל רֵיחוֹקָהּ כָּל יוֹמֵי דּוּב סוֹחֲמָהּ
כְּיוֹמֵי רֵיחוֹקָהּ תְּהֵי מְסָאַבְא הִיא׃ כָּל מִשְׁכְּבָא דְּתִשְׁכּוֹב עֲלוֹהִי כָּל יוֹמֵי דּוּבָהּ כְּמִשְׁכַּב
רֵיחוֹקָהּ יְהֵי לָהּ וְכָל מָנָא דְּתִתֵּיב עֲלוֹהִי מְסָאַב יְהֵי כְּסוֹאֲבַת רֵיחוֹקָהּ׃ וְכָל דְּיִקְרַב
בְּהוֹן יְהֵי מְסָאַב וְיִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי בְּמַיָּא וְיֵהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃ וְאִם דְּכִיאַת
מִדּוּבָהּ וְתִמְנֵי לָהּ שַׁבְעָה יוֹמִין וּבָתַר כֵּן תִּדַּכֵּי׃ וּבְיוֹמָא תְמִינָאָה תְּסֵיב לָהּ תְּרֵין שַׁפְנִינִין
אוֹ תְּרֵין בְּנֵי יוֹנָה וְתֵיתֵי יָתְהוֹן לְוָת כָּהֲנָא לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְיַעֲבֵיד כָּהֲנָא יָת חַד
חַטָּאתָא וְיָת חַד עֲלָתָא וִיכַפַּר עֲלַהּ כָּהֲנָא קֳדָם יְיָ מִדּוּב סוֹחֲמָהּ׃ וְתַפְרְשׁוּן יָת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִסְּכָתְהוֹן וְלָא יְמוּתוּן בְּסָאֲבָתְהוֹן בְּסָאֲבֵיהוֹן יָת מַשְׁכְּנִי דְּשָׁרְיָא שְׁכִינְתִּי בֵּינֵיהוֹן׃ אוֹרַיְתָא
דְּדוּבָנָא וּדְתִפְרוֹק מִנֵּיהּ שַׁכְבַת זַרְעָא לְאִסְתָּאֲבָא בַּהּ׃ וְלִדְסוֹחֲנָא בְּרֵיחוֹקָהּ וְלִדְכָאִיב

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

in sputu eius masculo vel femine. τ vi=
ἐν τῇ ῥύσει αὐτοῦ τῷ ἄῤῥενι ἢ τῇ θηλείᾳ. καὶ τῷ κοι=
ro: si dormierit cũ mẽstruata.
μηθῇ, ἐὰν κοιμηθῇ μετὰ ἀποκαθημένης. Ca. 16.
A 5.10.a ΚΑΙ locut' ẽ dño ad moysen post mor=
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν μετὰ τὸ τε=
tui sũt duo filij aarõ qñ obtulerũt ip=
λευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς ἀαρὼν ἐν τῷ προσφέρειν αὐ
si ignẽ alienũ coraꝫ dño: τ mortui fuerũt. τ di
τοῖς πῦρ ἀλλότριον ἐναντι κυ, καὶ ἐτελεύτησαν. καὶ εἶ
xit dño ad moysen: loqre ad aarõ fra=
πε κύριος πρὸς μωυσῆν, λάλησον πρὸς ἀαρὼν τὸν ἀδελ
trẽ tuũ: τ nõ intret oẽm hora i sctuariũ
φόν σου, καὶ μὴ εἰσπορευέσθω πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἅγι
qđ interius velo in fa=
ον τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰς τὸ πρόσω=
cie ꝓpitiatorij: qđ ẽ sup arca testimo
πον τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρί
nij: τ nõ moriemini. in cñ nube apparebo
ου, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται. ἐν γὰρ νεφέλῃ ὀφθήσομαι ἐπὶ
in ꝓpitiatorio: sic ingredietur aarõ in sctu
τοῦ ἱλαστηρίου, οὕτως εἰσελεύσεται ἀαρὼν εἰς τὸ ἅ
ariũ: in vitulo ex bobus pro pcto τ ariete in ho
γιον, ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας καὶ κριῷ εἰς ὁ
locaustũ: τ tunicã lineã sctificatã indu=
λοκάυτωμα, καὶ χιτῶνα λινοῦν ἡγιασμένον ἐνδύσε
et: τ feminale lineũ erit in corpore eius:
ται, καὶ περισκέλιον λινοῦν ἔσται ἐπὶ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ,
τ zona linea cingẽt: τ cidarin lineã circũponet: ec=
καὶ ζώνῃ λινῇ ζώσεται, καὶ κίδαρι λινῇ περιθήσεται, ἱ
B stes sctẽ sũt. τ lauabit aqua oẽ corpus su
ματια ἅγιά ἐστι. καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐ
um. τ vestiet eas. τ a multitudine
τοῦ. καὶ ἐνδύσεται αὐτά. καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς
filioꝝ israel accipiet duos hircos et captis pro
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ λήψεται δύο χιμάρους ἐξ αἰγῶν περὶ
pcto: τ arietẽ vnũ in holocaustũ: τ addu
ἁμαρτίας, καὶ κριὸν ἕνα εἰς ὁλοκάυτωμα, καὶ προσά
cet aarõ vitulũ q̃ pro pctõ suũ: τ
ξει ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ ἁμαρτίας τὸν ἑαυτοῦ, καὶ
ꝓpitiabit pro se τ domo sua. τ accipiet
ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. καὶ λήψεται
duos hircos:: τ cõstituet eos coraꝫ dño
τοὺς δύο χιμάρους, καὶ παραστήσει αὐτοὺς ἔναντι κυ
iuxta hostiũ tabnaculi testimonij. τ imponet
παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσει ἀα
aarõ sup duos hircos sortes: sortẽ vnã
ρὼν ἐπὶ τοὺς δύο χιμάρους κλήρους, κλῆρον ἕνα τῷ
dño: τ sortẽ vnã emissario. τ adducet aa
κυ, καὶ κλῆρον ἕνα τῷ ἀποπομπαίῳ. καὶ προσάξει ἀα
rõ hircũ sup quẽ supuenit sup eũ sorꝫ
ρὼν τὸν χίμαρον, ἐφ' ὃν ἐπικλήσει ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τῷ
dño. τ faciet pro pctõ. τ hircũ: sup quẽ
κυ. καὶ ποιήσει περὶ ἁμαρτίας. καὶ τὸν χίμαρον, ἐφ' ὃν

Transla. Chal.

Trãsla. B. Hiero.

fluit sanguine: f & homi=
nis ooooooooooooooooo
q qui' dormierit' cũ r ea.
Ca. 16.
LOcutusq; est b dom=
nus c ad d Moysẽ e post
r mortem g duorum b filio
rum b aarõ: i qñ offerẽtes
ignẽ alienũ m interfecti
sunt. n Et precepit o ei dí=
cens. r Loquere d ad aarõ
a fratrem tuum ooooooo
r ne' oi' tpe' ingrediatur
c sanctuarium: quod est
d intra c velum g coram d p
pitiatorio: ooooooooooo
i quo tegitur arca: m vt
nõ n moriatur: o quia ooo
p in nube q apparebo r sup
a oraculũ: nisi i hec añ fe=
cerit. s Vitulum ooooo
ooooooooooooooooooo
d p pctõ offeret c & arietẽ
r in holocaustũ. s tunica
t linea s vestietur: i femina
libus m lineis verẽda cela
bit. o Accingetur q zona
r linea. ooooooooooooooo
c cidarim m lineã r impõet
capiti. Hec. n. r vestimẽta
s sũt b sctã: qbus cũctis b cũ
lotus fuerit ooooooooooo
r induetur. l Suscipietq;
s ab vniuersa b multitudie
i filiorũ b israel m duos n hir
cos p pro peccato ooooooo
q & r vnũ q arietem o in ho=
locaustum. t Cũq; obtu=
lerit r vitulum: c & oraue=
rit p pro se ooooooooooooo
c & pro d domo sua: i duos
h hircos ooooooooooooooo
l stare faciet n coram o dño
in p ostio q tabernaculi oo
r testimonii. o mittẽs q s u=
per r vtrumq; ooooooooooo
s sortem: t vnam c domio
o & c alteram ooooooooooo
r capro emissario. ooooooo
ooo ooooooooooooooooooo
i cuius m exierit o sors p do=
mino: ooooooooooooooooo
q offeret illum r pro pec=
cato. r cuius autem ooooooo

Tex. Heb. Leui. Ca. xvi. Pũctiua heb.

אֶת־זוֹבוֹ לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה וְלְאִישׁ
אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם־טְמֵאָה׃ Ca. xvi.
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת
שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי
יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן אָחִיךָ
וְאַל יָבֹא בְכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ
מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת
אֲשֶׁר עַל הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי
בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל הַכַּפֹּרֶת׃ בְּזֹאת
יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן
בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃ כְּתֹנֶת
בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי בַד יִהְיוּ
עַל בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹר
וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בְּגְדֵי קֹדֶשׁ
הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת בְּשָׂרוֹ
וּלְבָשָׁם׃ וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יִקַּח שְׁנֵי שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת
וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן
אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ
וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ וְלָקַח אֶת שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם
וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד׃ וְנָתַן אַהֲרֹן עַל שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם
גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל אֶחָד
לַעֲזָאזֵל׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת הַשָּׂעִיר
אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה

Pũctiua heb.

שָׁכַב
מוּת תָּרֵי קָרַב
יְהוָה
אָרֹן מוּת נְגַלָּה
עוֹל עָלָה לָבַשׁ
כֹּהֵן הָמַן אֲסַר
צָנַף עָתַד רָאשׁ
סָחַא נָסַב צָפַר
אֶחָד עָלָה קָרַב
כַּפַּר קוּם שָׁבַן
טָלַק
עָבַד

Interp. chal.

fluit nã masculi ℈ femine τ viri q cubuerit cũ imfida.
LOcutusq; est dño cum moyse posthquã Ca. 16.
mortui sunt duo filij aaron: qñ obtulerũt ignẽ
alienũ coraꝫ dño τ mortui sũt. Dixitq; dño ad moysen.
Loquere cuꝫ aaron fratre tuo vt nõ ingrediatur osti
tẽpore ad sanctuariũ intra velum coram ꝓpiciatorio
quod est sup arcam: vt non moriatur: quoniã in nube
ego apparebo super propiciatorio. Cum hoc ingre=
dietur aaron in sanctuariũ: cum vitulo de bobus pro
peccato τ ariete in holocaustuꝫ. Tunica linea sancta
vestietur: τ feminalia linea erunt super carnes eius:
et balteo lineo accingetur: τ cidarim lineam ponet in
capite suo: vestimenta sancta sunt. Et lauabit aquis
carnem suam: τ sic vestietur ea. τ tolles a congrega=
tione filioꝝ israel duos hircos captarum pro pecca=
to: τ arietem vnum in holocaustuꝫ. Offereꝫq; aaron
vitulum suũ quod est pro peccato: τ propiciabit pro se
et pro hominibus domus sue. Tolleꝫq; duos hircos:
et stare faciet eos coram domino in ostio tabernaculi
federio. Et mittet aaron sup duos hircos sortes: sor=
tem vnam nomini dñi: τ sortem vnam azazel. Offe=
reꝫq; aaron hircum cuius sors exierit in nomine do=
mini: τ faciet eum pro peccato. Hircum autem cuius
sors exierit ooooooooooooooooooooooooo

Transla. Chal.

Ca. xvi.

תַּת דְּוַיָּה לְרַכַּר וּלְנוּקְבָא וְלִגְבַר דְּיִשְׁכּוֹב עִם מְסָאֲבָא׃ וּמַלֵּל יְיָ
עִם מֹשֶׁה בָּתַר דְּמִיתוּ תְּרֵין בְּנֵי אַהֲרֹן כַּד קָרְבוּ קֳדָם יְיָ וּמִיתוּ׃
וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן אָחוּךְ וְלָא יְהֵי עָלִיל כָּל עִדָּן לְקוּדְשָׁא מִגַּו
לְפָרוּכְתָּא לְקֳדָם כַּפּוּרְתָּא דְּעַל אֲרוֹנָא וְלָא יְמוּת אֲרֵי בַּעֲנָנָא אֶתְגְּלִי עַל בֵּית
כַּפּוּרְתָּא׃ בְּדָא יֵיעוֹל אַהֲרֹן לְקוּדְשָׁא בְּתוֹר בַּר תּוֹרֵי לְחַטָּאתָא וְדַכַּר
דְּמָצָא לְעֹלְתָא׃ וּלְבוּשׁ קֻדְשָׁא יִלְבַּשׁ וּמִכְנְסִין דְּבוּץ יְהוֹן עַל מִשְׁרֵיתֵהּ וּבְהֶמְיָנָא בּוּצָא יִסַּר
וּמִצְנֶפְתָּא דְּבוּצָא יְחֵית תִּרְיָשׁוּתָא לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא אִינוּן וְיִסְחֵי בְּמַיָּא יַת בִּסְרֵיהּ
וְיִלְבֵּישִׁינוּן׃ וּמִן קְנֻשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יְסַב תְּרֵין צְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּאתָא וְדַכַּר חַד
לְעֹלְתָא׃ וְיְקָרֵיב אַהֲרֹן יַת תּוֹרָא דְחַטָּאתָא דִּילֵיהּ וְיְכַפַּר עֲלוֹהִי וְעַל אֵינַשׁ בֵּיתֵהּ׃
וְיִסַּב יַת תְּרֵין צְפִירֵי וְיִקֳרֵם יָתְהוֹן קֳדָם יְיָ פֻּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְיִתֵּן אַהֲרֹן עַל תְּרֵין
צְפִירֵין גּוֹרָלִין גּוֹרָל חַד לְשׁוּמָא דַּייָ וְגוֹרָלָא חַד לַעֲזָאזֵל׃ וְיְקָרֵיב אַהֲרֹן יַת צְפִירָא
דְּסָלִיק עֲלוֹהִי גּוֹרָלָא לְשׁוּמָא דַּייָ וְיַעְבְּדִינֵיהּ חַטָּאתָא׃ וּצְפִירָא דְּסָלִיק

עֲלֵה עָלָיו הַנּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יַעֲמֹד עמד
חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח
אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה׃ וְהִקְרִיב דבר
אַהֲרֹן אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ
וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת
פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ׃ וְלָקַח מְלֹא
הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ תמה זבח
מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת
סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃ דקק נוא
וְנָתַן אֶת הַקְּטֹרֶת עַל הָאֵשׁ לִפְנֵי
יְהוָה וְכִסָּה עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת
הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל הָעֵדוּת וְלֹא עוד
יָמוּת׃ וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה מות נזה
בְאֶצְבָּעוֹ עַל פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה צפע
וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע פְּעָמִים מִן
הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ׃ וְשָׁחַט אֵת שְׂעִיר
הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת
דָּמוֹ אֶל מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה
אֶת דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר
וְהִזָּה אֹתוֹ עַל הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי
הַכַּפֹּרֶת׃ וְכִפֶּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל
חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד עשה יעד
הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם׃ וְכָל
אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ היה בוא
לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד צֵאתוֹ וְכִפֶּר יצא
בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל

Interp. chal.

azazel: statuet vnū coz̄ dño: vt ppiciet in eo ꝛ vt mittat cuz ad azazel in desertū. et offeret aarō vitulū pro pctō suo: ꝛ ppiciabit pro se ꝛ pro hoibus domus sue. Immolabitq; vitulus pro pctō suo: et tollet thuribulum plenuz prunis ignis desuper altare de conspectu dñi et plenū pugillū suū thymiamatis aromatum minutarū: ꝛ igredietur intra velū. Et ponet thymiama aromatū super ignem cozaz dño: et cooperiet nebula incensi ppiciatoriū quod est supra testimoniū: vt non moriatur. tolletq; de sanguine vituli ꝛ asperget digito suo sup faciē propiciatorij ad orientē: et coz̄ propiciatorio asperget septies de sanguine digito suo. Immolabitq; hircū qō est pro pctō populi: ꝛ inferet sanguinē eius intra velū. Et faciet de sanguine ei⁹ sic̄ fecit de sanguine vituli: ꝛ asperget eum sup propiciatoriū et coz̄ propiciatorio. Et expiabit sup sanctuariū ab immūditijs filioz̄ israel ꝛ a preuaricationib⁹ eoz̄ cuncts pctis eoz̄. Et sic faciet tabernaculo federis qō collocauit cum eis in medio cōtaminationū eorū. Nullus vir sit in tabernaculo federis qñ ingreditur vt propiciet in sanctuario donec egrediat: ꝛ ppiciabit pro se ꝛ pro hominibus domus sue ꝛ pro omni

Pagina chal.

קום
דְּבַר
נְכַס נָסַב מָלָא
עֲלָה דָּבַח דַּבַּק
עוֹל נָתַן חָפָה
דְּמוּת נָסַב דַּם
יָרַד צָבַע נָכַס
עֲבַד
כְּפַר סָאַב
שָׁכַן שָׁרָא הָוָה
עוֹל נָפַק

Trāsla. B. Hiero.

in caprum emissarium:
statuet eum ooooooooooo
viuū corā dño vt fundat p̄ces sup eū: & emittat eū in solitudinē. His rite celebratis offeret oo
vitulum: oooooooooooooo
ooooooooooooooooooooooo
& rogans pro se & domo sua: immolabit cū.
Assumptoq; ooooooooo
ooooooooooooooooooooooo
thuribulo qđ de p̄ūis altaris impleuerit: oooo
& hauriēs manu cōpositū thymiama in incensum: vltra velum intrabit in sancta: oooooooooo
vt positis super ignem aromatibus oooooooooo
nebula eorum & vapor operiat oooooooooo:oo
oraculum quod est pra testimonium: & nō moriatur. tollet quoq;
de sanguine vituli & asperget digito septies contra ppitiatoriū ad orientem. oooooooooooo
ooooooooooooooooooooooo
Cūq; mactauerit hircum oooooooooooooo
pro peccato populi: ꝗ inferet oooooooooooooo
sanguinem eius intra velum: oooooooooooooo
sicut preceptum est de sanguine vituli: oooooooo
vt aspergat e regione
ooooooooooooooo ooooooo
oraculi. & expiet sanctuariū ab immunditiis filiorū israel. & a preuaricatiōibus eorū: cūctis qđ pctis. Iuxta hūc ritū faciet tabernaculo testimonii qđ fixū ē inter eos in medio sordiū hitationis eorū. Nullus hominū sit in tabernaculo qñ pontifex sanctuarium igreditur: vt roget pro se & p domo sua & pro vniuerso oooooo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

supuenit sup eū sono emissarij: sta
ἐπικλῆσαι ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τοῦ ἀποπομπαίου, στή-
tuet eū viuētē coz̄ dño: vt ppitiet sup
σει αὐτὸν ζῶντα ἔναντι κυ, ὥστε ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐ-
eū: vt dimittat eū in emissionē: ꝛ
τοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποστολήν, καὶ
dimittet eū in eremū. ꝛ adducet aarō vi
ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον· καὶ προσάξει Ααρὼν τὸν μό
tulū q̄ pro pctō q̄ suum: ꝛ ppitia-
σχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τὸν ἑαυτοῦ, καὶ ἐξιλάσε-
bit pro se: ꝛ domo sua. ꝛ imolabit
ται περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ· καὶ σφάξει τὸν
vitulū q̄ pro pctō suū: ꝛ accipiet
μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τὸν ἑαυτοῦ, καὶ λήψεται
plenū thuribulū carbonū ignis ab alta
πλήρες τὸ πυρεῖον ἀνθράκων πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσια-
ri: qō ē coz̄ dño. ꝛ implebit manus suas
ρίου, ἀπὸ ἔναντι κυ· καὶ πληρώσει τὰς χεῖρας αὐτ
thymiamate cōpositōis subtilis. ꝛ inducet interius
θυμιάματος συνθέσεως λεπτῆς· καὶ εἰσοίσει ἐσώτερον
velo: ꝛ imponet thymiama sup ignē
τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐπιθήσει τὸ θυμίαμα ἐπὶ τὸ πῦρ
coz̄ dño. ꝛ cooperiet vapor thymiamatis ppitiatoriū
ἔναντι κυ· καὶ καλύψει κάτμὶς τὸ θυμιάματος τὸ ἱλαστήριον
qō ē in testimonio: ꝛ nō moriemini. ꝛ accipiet a
τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται· καὶ λήψεται ἀπὸ
sāguine vituli: ꝛ aspget digito sup ppitiatoriū
τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥαντεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον
ad orientē: in facie ppitiatorij aspget septies
κατὰ ἀνατολάς, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου ῥαντεῖ ἑπτάκις
a sāguine digito suo. ꝛ imolabit hircū q̄
ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ· καὶ σφάξει τὸν χίμαρον τὸν
pro pctō: q̄ē pro pplo coz̄ dño. ꝛ inferet
περὶ τῆς ἁμαρτίας, τὸν περὶ τοῦ λαοῦ ἔναντι κυ· καὶ εἰσοίσει
de sāguine ei⁹ interi⁹ velo. ꝛ faciet
τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος· καὶ ποιήσει
sāguinē ei⁹: quēadmodū fecit sāguinē vituli. ꝛ aspget
τὸ αἷμα αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸ αἷμα τοῦ μόσχου· καὶ ῥαντεῖ τὸ
sāguinē ei⁹ sup ppitiatoriū: in facie ppitiatorij. ꝛ
αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου· καὶ
ppitiabit sctuariū ab imūditijs filioz̄ israel:
ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ,
ꝛ ab iniq̄tatib⁹ eoz̄ de oib⁹ pcca
καὶ ἀπὸ τῶν ἀνομημάτων αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτι-
tis eoz̄. ꝛ sic faciet tabernaculo testimonij qō edifi-
ῶν αὐτῶν· καὶ οὕτω ποιήσει τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτι
catū ē in hīo q̄ in medio imūditiei eoz̄. ꝛ oīs ho
σμένῃ ἐν τοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν· καὶ πᾶς ἄνθρω
mo nō erit in tabernaculo testimonij: ingredietē
πος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, εἰσπορευόμενον
tē ad ppitiādū in sctuario: q̄ ad exierit. ꝛ ppitia
ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἕως ἂν ἐξέλθῃ· καὶ ἐξιλά
bit pro se ꝛ domo sua: ꝛ pro omni
σεται περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ πάσης

Transla. Chal.

עִלּוֹהִי עַדְבָּא לַעֲזָאזֵל יִתְקַם בַּד חַי קֳדָם יְיָ לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי לְשַׁלְחָא יָתֵיהּ לַעֲזָאזֵל
לְמַדְבְּרָא׃ וְיִקְרֵיב אַהֲרֹן יָת תּוֹרָא דְחַטָּאתָא דִּילֵיהּ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי וְעַל אֵיתַי בֵּיתֵיהּ
וְיִכּוֹס יָת תּוֹרָא דְחַטָּאתָא דִּילֵיהּ׃ וְיִסַּב מְלִי מַחְתְּיְתָא גּוּמְרִין דְּאֵישָׁא מֵעִלְוֵי מַדְבְּחָא
מִן קֳדָם יְיָ וּמְלֵי תַּרְנּוֹהִי קְטֹרֶת בּוּסְמִין דְּקִיקִין וְיֵיתֵי לְגַּו פָּרֻכְתָּא׃ וְיִתֵּן יָת קְטֹרֶת
בֻּסְמַיָּא עַל אֵישָׁתָא קֳדָם יְיָ וְיַחְפֵּי עֲנַן קְטֹרְתָא יָת כַּפּוּרְתָּא דְּעַל סַהֲדוּתָא וְלָא יְמוּת׃
וְיִסַּב מִדְּמָא דְתוֹרָא וְיִדֵּי בְּאֶצְבְּעֵיהּ עַל אַפֵּי כַּפּוּרְתָּא קִדּוּמָא וְקֳדָם כַּפּוּרְתָּא יַדֵּי
שְׁבַע זִמְנִין מִן דְּמָא בְּאֶצְבְּעֵיהּ׃ וְיִכּוֹס יָת צְפִירָא דְחַטָּאתָא דִּי לְעַמָּא וְיָעֵיל יָת דְּמֵיהּ
לְגַּו פָּרֻכְתָּא וְיַעֲבֵיד יָת דְּמֵיהּ כְּמָא דַּעֲבַד לְדָמָא דְתוֹרָא וְיַדֵּי יָתֵיהּ עַל כַּפּוּרְתָּא
וּקְדָם כַּפּוּרְתָּא׃ וְיְכַפַּר עַל קוּדְשָׁא מִסּוֹאֲבָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִתְּקַנּוֹהִי לְכָל חַטָּאֵיהוֹן
וְכֵן יַעֲבֵיד לְמַשְׁכַּן זִמְנָא דְּשָׁרֵי עִמְּהוֹן בְּגוֹ סוֹאֲבָתְהוֹן׃ וְכָל אֱנָשׁ לָא יְהֵי בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא
בְּמֵיעַלֵּיהּ לְכַפָּרָא בְּקוּדְשָׁא עַד מִפְּקֵיהּ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי וְעַל אֵיתַי בֵּיתֵיהּ וְעַל כָּל

Transla. Chal.

עִלּוֹהִי עַדְבָּא לַעֲזָאזֵל יִתְקַם בַּד חַי קֳדָם יְיָ לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי לְשַׁלְחָא יָתֵיהּ לַעֲזָאזֵל
לְמַדְבְּרָא׃ וְיִקְרֵיב אַהֲרֹן יָת תּוֹרָא דְחַטָּאתָא דִּילֵיהּ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי וְעַל אֵיתַי בֵּיתֵיהּ
וְיִכּוֹס יָת תּוֹרָא דְחַטָּאתָא דִּילֵיהּ׃ וְיִסַּב מְלִי מַחְתְּיְתָא גּוּמְרִין דְּאֵישָׁא מֵעִלְוֵי מַדְבְּחָא
מִן קֳדָם יְיָ וּמְלֵי תַּרְנּוֹהִי קְטֹרֶת בּוּסְמִין דְּקִיקִין וְיֵיתֵי לְגַּו פָּרֻכְתָּא׃ וְיִתֵּן יָת קְטֹרֶת
בֻּסְמַיָּא עַל אֵישָׁתָא קֳדָם יְיָ וְיַחְפֵּי עֲנַן קְטֹרְתָא יָת כַּפּוּרְתָּא דְּעַל סַהֲדוּתָא וְלָא יְמוּת׃
וְיִסַּב מִדְּמָא דְתוֹרָא וְיִדֵּי בְּאֶצְבְּעֵיהּ עַל אַפֵּי כַּפּוּרְתָּא קִדּוּמָא וְקֳדָם כַּפּוּרְתָּא יַדֵּי
שְׁבַע זִמְנִין מִן דְּמָא בְּאֶצְבְּעֵיהּ׃ וְיִכּוֹס יָת צְפִירָא דְחַטָּאתָא דִּי לְעַמָּא וְיָעֵיל יָת דְּמֵיהּ
לְגַּו פָּרֻכְתָּא וְיַעֲבֵיד יָת דְּמֵיהּ כְּמָא דַּעֲבַד לְדָמָא דְתוֹרָא וְיַדֵּי יָתֵיהּ עַל כַּפּוּרְתָּא
וּקְדָם כַּפּוּרְתָּא׃ וְיְכַפַּר עַל קוּדְשָׁא מִסּוֹאֲבָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִתְּקַנּוֹהִי לְכָל חַטָּאֵיהוֹן
וְכֵן יַעֲבֵיד לְמַשְׁכַּן זִמְנָא דְּשָׁרֵי עִמְּהוֹן בְּגוֹ סוֹאֲבָתְהוֹן׃ וְכָל אֱנָשׁ לָא יְהֵי בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא
בְּמֵיעַלֵּיהּ לְכַפָּרָא בְּקוּדְשָׁא עַד מִפְּקֵיהּ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי וְעַל אֵיתַי בֵּיתֵיהּ וְעַל כָּל

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

cetu israel. ⁊ egredietur sup altare qđ
συναγωγῆς Ἰλ· καὶ ἐξιλάσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ
est ante dño: ⁊ ppitiabit sup illud. ⁊ accipiet
ἀπέναντι κυ, καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτό· καὶ λήψεται ἀπὸ
de sanguine vituli: ⁊ de sanguine hir
τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ χιμά
ci: ⁊ imponet sup cornua altaris in circuitu.
ρου, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα θυσιαστηρίου κύκλω
⁊ aspget sup illũ de sanguine digito suo
καὶ ῥανεῖ ἐπ' αὐτὸ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ
septies: ⁊ mũdabit illũ: ⁊ sctificabit illũ de
ἑπτάκις, καὶ καθαριεῖ αὐτό, καὶ ἁγιάσει αὐτὸ ἀπὸ τῶν
immũditijs filioꝝ israel. ⁊ sacrificabit propi
ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ συντελέσει ἐξιλα
tiatio sctuarijũ: ⁊ tabernaculũ testimonij: ⁊
σκήνης τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ
altare: ⁊ de sacerdotibꝰ: ⁊ mũdabit. ⁊ ad
θυσιαστήριον, καὶ περὶ τῶν ἱερέων, καὶ καθαριεῖ· καὶ πρὸ
ducet hircũ vinũ: ⁊ imponet aarõ
σάξει τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα, καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν τὰς
E duas manꝰ suas sup caput hirci viuẽtis:
δύο χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος,
⁊ cõfitebit sup eũ oẽs iniqtates filioꝝ
καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ' αὐτὸν πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν
israel: ⁊ oẽs nequitias eoꝝ: ⁊ oĩa
Ἰσραήλ, καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ πάσας
peccata coꝝ. ⁊ imponet ea sup caput
τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ
hirci viuẽtis. ⁊ dimittet i manu hois parati in
χιμάρου τοῦ ζῶντος· καὶ ἐξαποστελεῖ ἐν χειρὶ ἀνδρὸς ἑτοίμου εἰς
eremũ. ⁊ accipiet hircus in sctũ peccata eoꝝ
τὴν ἔρημον· καὶ λήψεται ὁ χίμαρος ἐφ' ἑαυτῷ τὰς ἀνομίας αὐτῶν
in trã inaccessibilẽ. ⁊ dimittet hircũ in trã inaccessibilẽ.
εἰς γῆν ἄβατον· καὶ ἐξαποστελεῖ τὸν χίμαρον εἰς γῆν ἄβατον·
⁊ reuertet aarõ in tabnaculũ testimonij: ⁊ exuet
καὶ ἐπιστρέψει Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκδύσει
vestẽ linẽã: quã induerat ingrediẽs ipe in
τὴν στολὴν τὴν λινῆν, ἣν ἐνεδύετο εἰσπορευόμενος αὐτὸς εἰς τὸ
sctuariũ. ⁊ deponet eã illic: ⁊ lauabit corpꝰ suũ a
ἅγιον· καὶ ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι
qua i loco sctõ: ⁊ induet vestẽ suã: ⁊ egrediẽs fa
τινὶ τόπῳ ἁγίῳ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται
ciet holocaustũ suũ ⁊ holocaustũ ppũ: ⁊ pro
ποιήσει τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξι
pitiabit pro se: ⁊ domo sua: ⁊ pro ppło: vt pro
λάσεται περὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ λαοῦ, ὡς περὶ
sacerdotibꝰ. ⁊ adipẽ ḋ pro pctõ offeret sup al
τῶν ἱερέων· καὶ τὸ στέαρ τὸ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἀνοίσει ἐπὶ τοῦ θυ
tare. ⁊ dimittẽs hircũ segregatũ in
σιαστηρίου· καὶ ὁ ἐξαποστείλων τὸν χίμαρον τὸν ἀφιέμενον εἰς
emissionẽ: lauabit vestes suas: ⁊ lauabit corpus suũ
ἄφεσιν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ
um aqua: ⁊ post hec ingredietꝰ in castra.
ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

Transla. Chal.

כְּהַלָּא דְּיִשְׂרָאֵל׃ וְיִפּוֹק לְמַדְבְּחָא דִּי קֳדָם יְיָ וְיכַפַּר עֲלוֹהִי וְיִסַּב מִדְּמָא דְּתוֹרָא
וּמִדְּמָא דְּצִפְּירָא וְיִתֵּן עַל קַרְנָת מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר וְדִדֵּי עֲלוֹהִי מִן דְּמָא בְּאֶצְבְּעֵיהּ
שְׁבַע זִמְנִין וְיִדַּכְּיֵנֵּיהּ וִיקַדְּשִׁנֵּיהּ מִסּוֹאֲבָתַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְיִשֵּׁיצִי מְכַפְּרָא עַל מַקְדְּשָׁא
וְעַל מַשְׁכַּן זִמְנָא וְעַל מַדְבְּחָא וְיִקְרֵיב יָת צְפִּירָא חַיָּא׃ וְיִסְמוֹךְ אַהֲרֹן יָת תַּרְתֵּין יְדוֹהִי
עַל רֵישׁ צְפִּירָא חַיָּא וְיִדֵּי עֲלוֹהִי יָת כָּל עֲוָיַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָת כָּל מָרְדֵיהוֹן לְכָל
חֲטָאֵיהוֹן וְיִתֵּן יָתְהוֹן עַל רֵישׁ צְפִּירָא וְיִשְׁלַח בִּיַד גְּבַר זְמִין לְמַדְבְּרָא׃ וְיִשְׁבּוֹק
צְפִּירָא עֲלוֹהִי יָת כָּל עַוְיָתְהוֹן לְאַרְעָא דְּלָא יַתְבָא וְיִשְׁלַח יָת צְפִּירָא בְּמַדְבְּרָא׃ וְיֵעוֹל
אַהֲרֹן לְמַשְׁכַּן זִמְנָא וְיִשְׁלַח יָת לְבוּשֵׁי בוּצָא דִּילְבַשׁ בְּמֵיעָלֵיהּ לְקוּדְשָׁא וְיַצְנְעִנּוּן תַּמָּן׃
וְיִסְחֵי יָת בִּשְׂרֵיהּ בְּמַיָּא בְּאַתַר קַדִּישׁ וְיִלְבַּשׁ יָת לְבוּשׁוֹהִי וְיִפּוֹק וְיַעְבֵּיד יָת עֲלָתֵיהּ
וְיָת עֲלַת עַמָּא וְיכַפַּר עַל עַמָּא וְיָת תַּרְבָּא דְּחַטָּאתָא יַסִּיק לְמַדְבְּחָא׃ וְדִמְסָרִיךְ
יָת צְפִּירָא לַעֲזָאזֵל יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי יָת בִּשְׂרֵיהּ בְּמַיָּא וּבָתַר כֵּן יֵעוֹל לְמַשְׁרְיָתָא׃

Trãsla. B. Hiero.

cetu israel: donec egre
diatur tabernaculũ. Cũ
aũt exierit ad altare qđ
corã dño est: oret p se.
& sumptũ sanguine vi
tuli atq; hirci fundat
super cornua eius per
gyrum: aspergensq; eos
digito septies: expiet
& sctificet illud ab im
munditiis filiorum israel. Postq; emũdauerit
sctũariũ & tabernacu
lum & altare tunc offe
rat hircum viuentem. & posita ma
traq; manu super eius
caput eius: confiteatur
omnes iniquitates fi
liorum israel & omnes
vniuersa delicta atq;
pctã eorũ: que iprecãs
capiti eius emittet illũ
per hoiem paratũ in
desertum. Cũq; porta
uerit hircus oes iniquitates eorum in
terrã solitariam & dimissus fuerit
in deserto: reuertetur in
tabernaculũ testimõii.
& depositis vestibus
quibus prius idutus e
rat cum intraret sctũa
rium: relictisq; ibi:
lauabit carnem suam in
loco sctõ: induturq; vestibus suis. et postq; egres
sus obtulerit holocaustum suum ac plebis: et
rogabit tam pro se q; pro populo: & adipem
qui oblatus est p pec
catis adolebit sup alta
re. Ille vero qui dimisse
rit caprum emissarium
lauabit vestimenta sua
& corpus aqua & sic igredietur
in castra.

Ter. Heb. Leui. Ca. xvi. Pũctiua heb.

זָבַח
בָּנָה
שָׁשׁ
סָבַב

נָאצָבָע שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ
וְקִדְּשׁוֹ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְכִלָּה
מְכַפֵּר אֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אֹהֶל מוֹעֵד
וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְהִקְרִיב אֶת הַשָּׂעִיר

מָרַב
שָׁנָה
יָדָה

הַחָי׃ וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת שְׁתֵּי יָדָו עַל
רֹאשׁ הַשָּׂעִיר הַחַי וְהִתְוַדָּה עָלָיו
אֶת כָּל עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת

עָוָה

כָּל פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטֹּאתָם וְנָתַן
אֹתָם עַל רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח

בּוֹא יָד

בְּיַד אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה׃ וְנָשָׂא
הַשָּׂעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנֹתָם אֶל

נָתַן יָד צָבַע

אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשִׁלַּח אֶת הַשָּׂעִיר
בַּמִּדְבָּר׃ וּבָא אַהֲרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד

בּוֹא יָד

וּפָשַׁט אֶת בִּגְדֵי הַבָּד אֲשֶׁר לָבַשׁ

יָנַח

בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם׃

קוּם

וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם

קָרַשׁ

קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת בְּגָדָיו וְיָצָא

עָלָה

וְעָשָׂה אֶת עֹלָתוֹ וְאֶת עֹלַת הָעָם
וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד הָעָם וְאֶת חֵלֶב

חָטָא

הַחַטָּאת יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה׃ ‥

שָׁלַח

וְהַמְשַׁלֵּחַ אֶת הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל

כָּבַס

יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ

בּוֹא יָתַר

בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי כֵן יָבוֹא אֶל הַמַּחֲנֶה׃

Pũctiua chal.

רַבַּח
נָתַן יָד צָבַע
דַּכָּה כַּדַּשׁ שְׁצָא
קָרַב חֲיָה סָמַךְ
תְּרֵי רֵאשׁ חֲדָה
שְׁוֵה שְׁלַח חַיָּה
דְּבַר נְטַל עוֹל
שָׁבַן צָנַע סָתָא
לָבַשׁ נְפַק עְבַד
עֲלָה נְסַק יְבַל
צָבַע סָתָה שָׁרָא

Interp. chal.

ecclesia israel. Egredieturq; ad altare qđ est coram
dño: ⁊ expiabit illud: ⁊ tollet de sanguine vituli ⁊ de
sanguine hirci: ⁊ ponet sup cornua altario per circui
tũ: ⁊ aspget sup eũ septies de sanguine cũ digito suo: ⁊
mũdabit illud. Et sctificabit illud ab immũditijs filio
rũ israel. Et postq; cessauerit expiare sup sãctuariũ ⁊
sup tabernaculũ federis ⁊ sup altare: offeret hircũ vi
uũ. ponetq; aarõ ambas manꝰ suas sup caput hirci vi
ui: ⁊ cõfitebitur sup eũ oẽs iniquitates filioꝝ israel:
⁊ oẽs preuaricatiões eoꝝ omiaq; pctã eoꝝ: ⁊ dabit ea
super caput hirci: ⁊ mittet eum per manum viri para
ti vt eat in solitudinẽ. Portabitq; hircus sup se oẽs
iniquitates eoꝝ ad terrã inhabitabilẽ: ⁊ dimittet hir
cũ p solitudinẽ. Et ingredietur aarõ tabnaculũ fede
ris: ⁊ exuet vestimẽta linea quib vestitus fuerat qñ
ingressus est in sanctuarium: ⁊ reponet ea ibi. Et laua
bitq; carnẽ suam aquis in loco sctõ: vestieturq; vesti
bus suis: et egredietur: ⁊ faciet holocaustũ suũ ⁊ ho
locaustũ ppũ. Et propitiabit pro se ⁊ pro populo. adi
pem aũt sacrificij pro pctõ adolebit sup altare. Et qui
duxerit hircũ azazel: lauabit vestimẽta suã: ⁊ lauabit
carnem suam aquis: ⁊ postea ingredietur in castra.

Pritiua heb.	Ex. Heb.	Leui.	Ca. xvij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina
	וְאֵת פַּר הַחַטָּאת וְאֵת שְׂעִיר			[b]Vitulum [f]autem [h]& [i]hir cum ooooooooooooooo [m]qui p pctō fuerāt īmolati: [n]& quorū [q]sāguis [o]illatus est [p]in sctūariū [r]vt expiatio cōpleretur: [s]asportabūt foras [t]castra: [u]& cōburēt [a]igni tā [c]pelles [d]ꝙ [e]carnes eorum [f]ac [g]fimū. [h]& quicūq; combusserit [i]ea [k]lauabit [l]vestī mēta sua [m]& [o]carnem oo [p]aqua: [q]& [r]sic [s]ingredietur [t]castra. ooooooooooo	τ vitulū q̄ pro pctō: τ hir cum q̄ pro pctō quoꝝ sanguis eoꝝ inductus est ad ꝓpitiādū in sctuario educēt ea extra castra: τ cōburēt ea in igne: τ pelles eoꝝ τ carnes eoꝝ τ fimū eoꝝ. at q̄ cōbuserit ea: lauabit vestimēta sua: τ lauabit corpus suū aqua: τ post hec ingredietur ad castra. τ erit hoc vobis legitimū sēpiternū. i mēse septimo decima mēsis humiliabitis alas vras: τ oē opus nō facietis indigena τ aduena qui pegrinatur inter vos. In hac die expiatio erit vestri atq; mundatio ab oibus peccatis vestris. coram dño mūdabimini. Sabbatū enim requietionis est: & affligetis animas vestras religione ooooooo ppetua. Expiabit autē sacerdos q̄ vnctus fuerit: & cuius manus initiate sunt vt sacerdotio fūgatur ꝓ pfe suo. Induetur q; stola linea & vestibus sanctis: & expiabit sanctuarium & tabernaculū testimonii atq; altare: ooooo sacerdotes quoq; & vniuersum populum. ooo Eritq; vobis hoc legitimum oooooooooooooo sempiternū: vt oretis pro filiis israel & pro cunctis peccatis eorum semel in anno. Fecit igitur sicut preceperat dñs moysi. Ca. 17. Et locutus est dominus ad moysen oo dicens. Loquere aarō & filiis eius ooooooooo	τ vitulū q̄ pro pctō: τ hircum τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὸν χίμαρον cum q̄ pro pctō quoꝝ sanguis eoꝝ inductus μαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας ὧν τὸ αἷμα αὐτῶν εἰσηνέχθη est ad ꝓpitiādū in sctuario educēt ea extra εἰς ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐξοίσουσιν αὐτὰ ἔξω τῆς castra: τ cōburēt ea in igne: τ παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὰ ἐν πυρί, καὶ pelles eoꝝ τ carnes eoꝝ τ fimum eoꝝ. τὰ δέρματα αὐτῶν καὶ τὰ κρέατα αὐτῶν καὶ τὸν κόπρον eoꝝ. at q̄ cōburserit ea: lauabit vestimēta πρὸν αὐτῶν· ὃ δὲ κατακαύσας αὐτά, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια suas: τ lauabit corpus suū aqua: τ post αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ hec ingredietur ad castra. τ erit hoc ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. καὶ ἔσται τοῦτο vobis legitimū sēpiternū. i mēse septimo decima mēsis humiliabitis alas vras: τ oē opus nō facietis indigena τ aduena qui pegrinatur inter vos. In hac die expiatio erit vestri atq; mundatio ab oibus peccatis vestris. coram dño mūdabimini. Sabbatū enim requietionis est: & affligetis animas vestras religione ooooooo ppetua. Expiabit autē sacerdos q̄ vnctus fuerit: & cuius manus initiate sunt vt sacerdotio fūgatur ꝓ pfe suo. Induetur q; stola linea & vestibus sanctis: & expiabit sanctuarium & tabernaculū testimonii atq; altare: ooooo sacerdotes quoq; & vniuersum populum. ooo Eritq; vobis hoc legitimum oooooooooooooo sempiternū: vt oretis pro filiis israel & pro cunctis peccatis eorum semel in anno. Fecit igitur sicut preceperat dñs moysi. Ca. 17. Et locutus est dominus ad moysen oo dicens. Loquere aarō & filiis eius ooooooooo	Infra. 23. c. G A
וְאֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא אֶת דָּמָם					
לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ יוּצִיא אֶל מִחוּץ					
לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ אֶת עֹרֹתָם					
וְאֶת בְּשָׂרָם וְאֶת פִּרְשָׁם: וְהַשֹּׂרֵף					
אֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ					
בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי כֵן יָבוֹא אֶל הַמַּחֲנֶה:					
וְהָיְתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ					
הַשְּׁבִיעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תְּעַנּוּ אֶת					
נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ					
הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָכֶם: כִּי					
בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר					
אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה					
תִּטְהָרוּ: שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִיא לָכֶם					
וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת					
עוֹלָם: וְכִפֶּר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִמְשַׁח					
אֹתוֹ וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא אֶת יָדוֹ לְכַהֵן					
תַּחַת אָבִיו וְלָבַשׁ אֶת בִּגְדֵי הַבָּד בִּגְדֵי					
הַקֹּדֶשׁ: וְכִפֶּר אֶת מִקְדַּשׁ הַקֹּדֶשׁ					
וְאֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר					
וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל כָּל עַם קְהַל					
יְכַפֵּר: וְזֹאת לָכֶם לְחֻקַּת					
עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל					
חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ					
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה:					
Cap. xvii. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה					
לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו					

Pritiua chal.	Interp. chal.
עֹול	vitulū autem pro peccato et hircum qui offertur pro
נַפַּק יַכַּד	peccato quorum sanguis illatus est ad expiandum in
יְהָוָה	sanctuario: efferēt extra castra: et comburēt igni pelleo eorum et carneo τ fimum eorū. Et qui combuserit
קוּם עֲנָה	ea lauabit vestimēta sua: lauabitq; carnē suaꝫ aquis:
עֲבַד גּוּר כַּפַּר	τ postea ingredietur in castra. Eritq; vobis in legitimum sempiternum. In mense septimo in decima die
דְּכָה קוּם	mensis affligetis animas vestras: nullumq; opus facietis: tam indigene quam aduene qui peregrinātur
רְבַב מַרְבַּ לְנַשׁ	inter vos. Quia in hac die expiatio erit vestri: vt mundemini ab omnibus peccatis vris: coram domino mun
מְדַשׁ שְׁכַן דָּבַח	dabimini. Sabbatū requietionis erit vobis: affligetisq; animas vestras. Legitimum sempiternum erit.
אֲמַר	ꝓpitiabitq; sacerdos q̄ vnctus fuerit τ cui oblatio oblata est vt ministret ꝓ pfe suo: induetur q; vestib
	lineis vestib sctis: τ expiabit sup sctuariū sctitatis τ sup tabernacl̄ fœderis τ sup altare q̄s expiabit τ sup oēs ꝓplm ecclie expiabit. Eritq; vobis hoc legitimū sēpiternū ad ꝓpiciādū ꝓ filiis israel ab oib peccatis eoꝝ semel i āno. fecitq; sicut ꝑcepat dñs moysi.
	Et locutus est dominus cum morse Cap. 17. dicens. Loquere cum aaron τ cum filijs eius

Transla. Chal.

וְיַת תּוֹרָא דְחַטָּאתָא וְיַת צְפִירָא דְאִיתְעֲבַד בְּמֵימָהוֹן לְכַפָּרָא בְּקוּדְשָׁא
יִתְפְּקוּן לְמִבְּרָא יָתְהוֹן וְיוֹקְדוּן בְּנוּרָא יַת מְשָׁכֵיהוֹן וְיַת בִּשְׂרֵיהוֹן וְיַת אוּכְלֵיהוֹן:
וּלְמִסְחַר יַתְהוֹן דְּצַבַּע לִבּוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי יַת בִּשְׂרֵיהּ בְּמַיָּא וּבָתַר כֵּן יֵעוֹל לְמַשְׁרְיָתָא: וְתְהֵי
לוֹן לְקְיָם עָלַם בְּיַרְחָא שְׁבִיעָאָה בְּעַשְׂרָא לְיַרְחָא תְּעַנּוֹן יַת נַפְשָׁתֵיכוֹן וְכָל עֲבִידָא לָא
תַּעְבְּדוּן יַצִּיבָא וְגִיּוֹרָא דְּיִתְגַּיְרוּן בֵּינֵיכוֹן: אֲרֵי בְּיוֹמָא הָדֵין יְכַפַּר עֲלֵיכוֹן לְדַכָּאָה יַתְכוֹן
מִכֹּל חוֹבֵיכוֹן קֳדָם יְיָ תִּדַּכּוֹן: שְׁבַת שְׁבָתָא הִיא לְכוֹן וּתְעַנּוֹן יַת נַפְשָׁתֵיכוֹן קְיָם עָלַם:
וְכַפַּר כַּהֲנָא דְּרַבִּי יַתְהִי וְדִיקָרִיב יַת קוּרְבָּנֵיהּ לְשַׁמְּשָׁא תְּחוֹת אֲבוּהִי וְיִלְבַּשׁ יַת
לְבוּשֵׁי בוּצָא לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא: וְיְכַפַּר עַל מַקְדְּשָׁא מְקַדְּשָׁא וְעַל מַשְׁכַּן זִמְנָא וְעַל מַדְבְּחָא
וְכַפָּר וְעַל כַּהֲנַיָּא וְעַל כָּל עַמָּא דְּקָהֲלָא יְכַפַּר: וּתְהֵי דָא לְכוֹן לִקְיָם עָלַם לְכַפָּרָא עַל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חוֹבֵיהוֹן חַדָּא בְּשַׁתָּא וַעֲבַד כְּמָא דְפַקִּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה:
Ca. xvii. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹהִי ?????????????

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp̃. latina.

e ad oẽo filios israel: ⁊ dices ad eos: hoc ꝟbũ qđ pcepit dño: dicẽo: homo homo filios israel qui imolauerit vitulũ vel ouẽ vel capꝛã in castris: ⁊ q occiderit extra castra: ⁊ ad hostiũ tabnaculi testimonij nõ ferat: vt offerat dño coã tabnaculo testimonij nõ: sãguis cõputabit hoi illi: sãguinẽ effudit. peribit alia illa de pplo suo: vt ferãt filij israel sacrificia sua: q̃s, ὅπως ἂν φέρωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς ἐυσίας αὐ ꝟbũ ipi iugulauerit in cãpis: ⁊ se rẽt ea dño ad hostiũ tabnaculi testimõij: ad sacerdotẽ. ⁊ sacrificabũt sacrificia salutaꝛ dño ipa. ⁊ effundet sacerdos sãguinẽ sup altare coã dño ad hostia tabnacli testimonij. ⁊ tollet adipẽ in odorẽ suauita dño. ⁊ nõ sacrificabũt vltra sacrificia ipoꝝ rario i dbꝰ ipi fornicabũtur post ematãtes in eis. legittimũ sẽpitnũ erit vobis in ghatiões vras. ⁊ dices ad eos: hõ hõ de filijs israel: ⁊ de aduenis pegrinãtibus in vobis: q̃ fecerit holocaustũ vel sacrificiũ: ⁊ ad hostiũ tabnaculi testimonij nõ tulerit: ad faciẽdũ ipm dño: peribit hõ ille de pplo suo. ⁊ hõ hõ de filijs israel vel aduenis additis cõtinuabũt sacrificia sua: ⁊ ad hostiũ tabnaculi testimonij: ⁊ immolabũt hostias pacificas dño. ⁊ effundet sacerdos sãguinẽ sup altare dñi ad hostiũ tabnaculi testimonij: ⁊ adolebit adipem in odorẽ suauitatis dño: ⁊ nequaquã vltra immolabunt hostias suas demonibus: cũ quibus fornicati sunt. legittimũ sempiternum erit illis ⁊ posteris eorum. ⁊ ad ipsos dices. homo de filijs israel ⁊ de aduenis qui peregrinantur apud vos: qui obtulerit holocaustũ siue victimã: ⁊ ad hostiũ tabernaculi testimõij nõ adduxerit eã: vt offerat dño: iteribit de populo suo. homo quilibet de domo israel ⁊ de aduenis qui pere

Trãsla. B. Iero.

& cunctis filiis israel: dicens ad eos. Iste est sermo quem mandauit dominus dicens. Homo quilibet de domo israel si occiderit bouẽ aut capꝛam in castris vel extra castra: & nõ ob tulerit ad ostium tabernaculi testimonij: vt offerat oblationem domino: sanguinis reus erit: quasi fuderit sanguinem: sic peribit de medio populi sui. Ideo sacerdoti offerre debent filii israel hostias suas quas occidunt in agro vt sanctificentur domino ante ostium tabernaculi testimonii: & immolent eas hostias pacificas domino. Fundetq; sacerdos sanguinẽ sup altare domini ad ostiũ tabernaculi testimonii: & adolebit adipem in odorẽ suauitatis dño: & nequaquã vltra immolabunt hostias suas demonibus: cũ quibus fornicati sunt. Legitimũ sempiternum erit illis & posteris eorum. Et ad ipsos dices. Homo de filiis israel & de aduenis qui peregrinantur apud vos: qui obtulerit holocaustũ siue victimã: & ad ostiũ tabernaculi testimõij nõ adduxerit eã: vt offerat dño: iteribit de populo suo. Homo quilibet de domo israel & de aduẽis qui pere

Tex. Heb. Leui. Ca. xvii. Pritiua. heb.

וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה לֵאמֹר׃ אִישׁ אִישׁ מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ שָׁחַט
כֶּשֶׂב אוֹ עֵז בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר חָ
יִשְׁחָט מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ וְאֶל פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֲבִיאוֹ לְהַקְרִיב
קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה
דָּם יֵחָשֵׁב לָאִישׁ הַהוּא דָּם שָׁפָךְ
וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקֶּרֶב עַמּוֹ׃
לְמַעַן אֲשֶׁר יָבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת זִבְחֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם זֹבְחִים עַל
פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְהֵבִיאָם לַיהוָה אֶל
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל הַכֹּהֵן וְזָבְחוּ
זִבְחֵי שְׁלָמִים לַיהוָה אוֹתָם׃ וְזָרַק
הַכֹּהֵן אֶת הַדָּם עַל מִזְבַּח יְהוָה פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְטִיר הַחֵלֶב לְרֵיחַ
נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת
זִבְחֵיהֶם לַשְּׂעִירִם אֲשֶׁר הֵם זֹנִים
אַחֲרֵיהֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה זֹאת
לָהֶם לְדֹרֹתָם׃ וַאֲלֵהֶם תֹּאמַר אִישׁ
אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר
אֲשֶׁר יָגוּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יַעֲלֶה
עֹלָה אוֹ זָבַח׃ וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
לֹא יְבִיאֶנּוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לַיהוָה
וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמָּיו׃ וְאִישׁ
אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגָּר

Pritiua. heb.

שָׁחַט
חָצָה
יָצָא קָרַב
שָׁחַט
חָשַׁב
כָּרַת
עָלָה
יָצָא
בוא עָשָׂה
את
כָּסָה עֵז שָׁרָא
אָתָא דָּם חָשַׁב
שָׁצָא אָתָא
אף
כָּסָה זָרַק דָּמָא
עָקַר נְבַל דָּמָא
שָׁד טָעָה קוּם
הָוָה דוּר אָמַר
גור אָתָא עָבַד
שָׁצָא

Interp. chal.

et cum oĩbus filijs israel: et dices eis. Iste est sermo quẽ precepit dño dicẽs. Ẽtr vir de domo israel q occiderit bouẽ aut agnũ siue capꝛã in castris: aut qui occiderit extra castra: ⁊ ad ostium tabernaculi federis nõ adduxerit illud vt offeratur in oblationẽ coꝛã dño coꝛaꝫ tabernaculo dñi: sanguis reputabitur illi viro: sanguinẽ fudit: ⁊ peribit homo ille de medio populi sui: vt afferant filij israel sacrificia sua que sacrificant super facĩe agri: afferantq; ea dño ad ostium tabernaculi federis ad sacerdotem: ⁊ immolent hostias sanctas coram dño: aspergetq; sacerdos sanguinẽ super altare dñi in ostio tabernaculi federis: ⁊ adolebit adipem: vt suscipiatur voluntarie coram dño. Et non sacrificabũt vltra sacrificia sua demonibus post quos ipsi errant. Legitimũ sempiternũ erit hoc illis in generationibus suis. ⁊ ad ipsos dices. Ẽtr vir de domo israel ⁊ de aduenis qui peregrinantur inter vos qui obtulerit holocaustum siue victimã sanctificatam: et ad ostium tabernaculi federis non adduxerit eam: vt faciat eam coꝛaꝫ domino: exterminabit homo ille de medio populi sui. Et vir vir de domo israel ⁊ de peregrinis qui peregrinantur

Trãsla. Chal.

וְתֵימַר לְהוֹן גְּבַר גְּבַר מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וְתַיָּרָא דְּיִתְגַּיַּר בֵּינֵיכוֹן דְּיִקְרֵב יָתֵיהּ לְמֵיעְבַּד
קֻרְבָּנָא וְלָא יַיְתֵי יָתֵיהּ לְתַרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא לְמֶעְבַּד יָתֵיהּ קֳדָם יְיָ וְיִשְׁתֵּיצֵי אִינָשָׁא
דְּהוּא יָתֵיהּ מִגּוֹ עַמֵּיהּ׃ וּגְבַר גְּבַר מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוֹרַיָּא דְּיִתְגַּיְּרוּן בֵּינֵיכוֹן
דְּיִכּוֹס תּוֹר אוֹ אִמַּר אוֹ עִזָּא בְּמַשְׁרְיָתָא אוֹ דְּיִכּוֹס מִבָּרָא לְמַשְׁרְיָתָא׃ וְלִתְרַע מַשְׁכַּן
זִמְנָא לָא אַיְתִיבֵיהּ לְקָרְבָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ דָּמָא יִתְחַשֵּׁב לַגְבַר הַהוּא אֲשָׁד דָּמָא
הַהוּא וְיִשְׁתֵּיצֵי אִינָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ עַמֵּיהּ׃ וְדִילְמָא יְיַתְּנוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת
דִּבְחֵיהוֹן דְּאִינוּן דָּבְחִין עַל אַפֵּי חַקְלָא וְיַיְתֵנוּן לְקֳדָם יְיָ לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא לְוָתֵיהּ כַּהֲנָא
וְיִכְסוֹן נִיכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יְיָ יָתְהוֹן׃ וְיִרְוֹק כַּהֲנָא יָת דְּמָא עַל מַדְבְּחָא דַּייָ פֶּתַח
מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיַסֵּיק תַּרְבָּא לְאִתְמְכָלָא קְרָבָא קֳדָם יְיָ׃ וְלָא יִדְבְּחוּן עוֹד יָת דִּבְחֵיהוֹן
לְשֵׁדִין דְּאִינוּן סָטַן בַּתְרֵיהוֹן קְיָם עָלָם תְּהֵי דָּא לְהוֹן לְדָרֵיהוֹן׃ וּלְהוֹן תֵּימַר גְּבַר גְּבַר
מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוֹרַיָּא דְּיִתְגַּיְּרוּן בֵּינֵיכוֹן דְּיַסֵּיק עֲלָתָא אוֹ נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא׃ וְלִתְרַע
מַשְׁכַּן זִמְנָא לָא יַיְתֵינֵיהּ לְמֶעְבַּד יָתֵיהּ קֳדָם יְיָ וְיִשְׁתֵּיצֵי אִינָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ
עַמֵּיהּ׃ וּגְבַר גְּבַר מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוֹרַיָּא דְּיִתְגַּיְּרוּן

dd iiij

Pōtiua heb. | Tex. Heb. Leui. Ca. xviii. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Grc. lxx. cū interp. latina.

נְתוֹנָם אֲשֶׁר יֹאכַל כָּל דָּם וְנָתַתִּי אָכַל עָנַן
פָּנַי בַּנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת אֶת הַדָּם פָּנָה
וְהִכְרַתִּי אֹתָהּ מִקֶּרֶב עַמָּהּ כִּי נֶפֶשׁ כָּרַת
הַבָּשָׂר בַּדָּם הוּא וַאֲנִי נְתַתִּיו
לָכֶם עַל הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל זָבַח
נַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי הַדָּם הוּא בַּנֶּפֶשׁ
וְכִפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּפַר
כָּל נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא תֹאכַל דָּם
וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם לֹא יֹאכַל דָּם
וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן
הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יָצוּד צִיד
חַיָּה אוֹ עוֹף אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְשָׁפַךְ
אֶת דָּמוֹ וְכִסָּהוּ בֶּעָפָר כִּי נֶפֶשׁ
כָּל בָּשָׂר דָּמוֹ בְנַפְשׁוֹ הוּא וָאֹמַר
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דַּם כָּל בָּשָׂר לֹא
תֹאכֵלוּ כִּי נֶפֶשׁ כָּל בָּשָׂר דָּמוֹ הוּא
כָּל אֹכְלָיו יִכָּרֵת וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר כָּרַת
תֹּאכַל נְבֵלָה וּטְרֵפָה בָּאֶזְרָח וּבַגֵּר זָבַח
וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא
עַד הָעֶרֶב וְטָהֵר וְאִם לֹא יְכַבֵּס
וּבְשָׂרוֹ לֹא יִרְחָץ וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ כִּבֵּס
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר
דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר
יְשַׁבְתֶּם בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֵׂה
אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא

grinantur inter vos: si comederit sanguinem: obfirmabo faciem meam contra aiam illius: & disperdā eā de populo suo: quia anima carnis in sanguine ē: & ego dedi illum vobis vt super altare ē pro animabus vestris: & sanguis pro anime piaculo fit. Idcirco dixi filiis israel. Omnis vniuersa carnis non comedetis: quia aia carnis in sanguine est: & quicūq; comederit illū interibit. Aia que comederit morticinū vel captū a bestia tā de indigenis q̄ de aduenis: lauabit vestimenta sua & semetipsū aq̄ & cōtaminatus erit vsq; ad vesperū: & hoc cordie mūdus fiet. Q̄d si nō lauerit vestimēta sua vl̄ corpe portabit iniqtatē suā

Locutusq; ē Ca. 18. dñs ad moysē dicēs. Loqre filiis israel: & dices ad eos. Ego sum dñs deus vr̄. Iuxta cōsuetudinē terre egypti i qua habitastis non facietis: & iuxta morem regiōis chanaā ad quā ego introducturus sū

in vobis: q̄ comederit oēm sāguinē: & obfirmabo fa ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν φάγῃ πᾶν αἷμα, καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσω
ciē meā cōtra aiaz comedētē sāguinē: & πόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἐσθίουσαν τὸ αἷμα, καὶ
perdā eā de populo suo. & esti aia ois ἐξολεθρεύσω αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης
carnis sāguis eius est. et ego dedi vobis illū su σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστίν· καὶ ἐγὼ ἔδωκα ὑμῖν αὐτὸ ἐπ
p altare ad ppitiādū pro aiab πὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν ψυχῶν
vstis. & esti sāguis eius pro aia ppitiabit. ppt hoc ὑμῶν· τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ ψυχῆς ἐξιλάσεται. διὰ τ
viri filiis israel: ois aia ex vobis nō τοῦτο εἶπα τοῖς υἱοῖς Ισραηλ, πᾶσα ψυχὴ ἐξ ὑμῶν οὐ
comedet sāguinē. & aduena q̄ additus i vobis φάγεται αἷμα. καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν
nō comedet sāguinē. & hō hō filiox israel: vel οὐ φάγεται αἷμα. καὶ ἀπὸ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραηλ, ἢ τῶν
aduenax additox in vobis: q̄ venabitur προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν θηρεύσει
venationē ferārvel auem: q̄ comedēt: effundet sāguiez θήρευμα θηρίων, ἢ πετεινόν, ὃ ἔδεσθαι ἔστιν, ἐκχεεῖ τὸ αἷμα
suū: & cooplet illū frā: & esti aia ois car- αὐτοῦ, καὶ καλύψει αὐτὸ τῇ γῇ, ἢ πᾶσα ψυχὴ πάσης σαρ
nis sāguis eius est. & viri filiis israel: sāguinē κὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστίν· καὶ εἶπα τοῖς υἱοῖς Ισραηλ, αἷμα
ois carnis nō comedetis: qm̄ aia ois carnis sā πάσης σαρκὸς οὐ φάγεσθε, ὅτι ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷ
guis eius est. ois comedēs illū peribit. & μα αὐτῆς ἐστίν· πᾶς ὁ ἐσθίων αὐτὸ ἐξολεθρευθήσεται. καὶ
ois aia: q̄ comederit morticinū: vel aferacaptū πᾶσα ψυχή, ἥτις φάγεται θνησιμαῖον, ἢ θηριόκλωτον
in idigenis: vel i aduenis: lauabit ἐν τοῖς αὐτόχθοσιν, ἢ ἐν τοῖς προσκλύτοις, πλυνεῖ
vestes suas: & lauabit aqua: & immun- τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρ-
dus erit vsq; ad vesperā: & mūdus erit. si aūt nō τος ἔσται ἕως ἑσπέρας, καὶ καθαρὸς ἔσται· ἐὰν δὲ μὴ
lauabit vestes suas: & corpus suū nō laua πλυνῇ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ μὴ λού
bit aqua: & accipiet iniqtatē suā. σηται ὕδατι, καὶ λήψεται ἀσύμπτωμα αὐτοῦ. Ca. 18.

Ca. xviii. | Interp. chal. | Transla. Chal.

אָכַל עָנַן | inter eos qui comederit oēm sanguinē: ponā furozē meū in hoie qui comederit sanguinē: & disperdā eum de medio populi sui. Quia aia carnis in sanguine est: et ego dedi eaz vobis ad expiandū sup altare pro aiabus vestris: quia sanguis pro aia expiat. Idcirco viri filiis israel. Dis homo ex vobis nō comedet sanguinē. Et peregrini q̄ pegrinātur inter vos: nō comedēt sanguinē. Et vir vir de filiis israel & de pegrinis q̄ pegrinant inter eos q̄ venatus fuerit venationē bestie aut auis q̄bus vesci licitū est: fundet sanguinē ei⁹ & opiet eaz terra: aia enī ois carnis in sanguine eius est. Et ego dixi filiis isr̄l sanguinē ois carnis nō comedetis: qm̄ aia ois carnis in sanguine eius est: ois q̄ comederit eum peribit. Et omnis qui comederit morticinū vel p fractū a bestia de indigenis vel aduenis: lauabit vestimēta sua: & lauabit aqua: & erit immundus vsq; ad vesperaz: & erit mūd⁹. Si aūt nō lauauerit vestimēta ne qs carnē suā lauauerit: suscipiet iniqtatē suā. Ca. 18.

כִּבֶּר עָלָיו
נָגַע
יָצוּד צָיִד חַיָּה
כִּסָּה עָפָר
שָׁפַךְ
יָצַב צָפַע סָתַם
הַוָּה סָאַב דָּכָה
מִגֵּל אָמַר
עָבַר עַל

Locutusq; est dñs cuz moyse dicēs. Loqre cū filiis israel & dices ad eos. Ego sum dñs deus vr̄. Iuxta opera popilli terre egypti i qua habitastis nō facietis: et iuxta opera populi terre chanaan ad quā

Transla. Chal.

בֵּישׁוֹן יְחֵיכוּל כָּל דָּמָא וְאִתָּן רוּגְזִי בְּאֵינָשָׁא דְּיֵיכוּל יַת דְּמָא וְאֵישֵׁיצֵי יָתֵהּ מִגּוֹ עַמֵּיהּ׃
אֲרֵי נַפְשָׁא בִּסְרָא דְּמָא הוּא וַאֲנָא יְהַבְתֵּיהּ לְכוֹן עַל מַדְבְּחָא לְכַפָּרָא עַל נַפְשָׁתֵיכוֹן
אֲרֵי דָמָא הוּא עַל נַפְשָׁא יְכַפַּר וְעַל כֵּן אֲמָרִית לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל אֱנָשׁ מִנָּכוֹן לָא יֵכוּל
דָּמָא וְגִיּוֹרָא דְּיִתְגַּיְרוּן בֵּינֵיכוֹן לָא יֵכְלוּן דָּמָא׃ וּבַר גְּבַר מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוֹרַיָּא
דְּיִתְגַּיְרוּן בֵּינֵיהוֹן דְּיִצּוּד צֵיד חַיְתָא אוֹ עוֹפָא דְּמִתְאֲכֵיל וְיִשְׁוֵד יַת דְּמֵיהּ וִיכַסְיִנֵּיהּ
בְּעַפְרָא׃ אֲרֵי נַפְשׁ כָּל בִּישְׂרָא דְּמֵיהּ הוּא וַאֲמָרִית לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דַּם כָּל
בִּישְׂרָא לָא תֵיכְלוּן אֲרֵי נַפְשׁ כָּל בִּישְׂרָא דְּמֵיהּ הוּא כָּל דְּיֵיכְלִנֵּיהּ יִשְׁתֵּצֵי׃ וְכָל אֱנָשׁ
דְּיֵיכוּל נְבֵלָא וּתְבִירָא בְּגִיּוֹרַיָּא וּבְגִיּוֹרַיָּא וִירַחֵץ לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחֵי בְּמַיָּא וִיהֵי מְסָאַב עַד
רְמַשָּׁא וְיִדְכֵּי׃ וְאִם לָא יְרַחֵץ וּבְשָׂרֵיהּ לָא יְסְחֵי וְיִסְבַּל חוֹבֵיהּ׃
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָרוֹמַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן׃ כְּעוֹבָדֵי
עַמָּא דְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם דִּיתֵיתְבוּן בָּהּ לָא תַעְבְּדוּן וּכְעוֹבָדֵי עַמָּא דְּאַרְעָא דִּכְנָעַן דַּאֲנָא מָעֵיל

Ca. xviij.

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

illuc nõ facietis: τ in legibus illoꝝ nõ ambu
ἐκεῖ οὐ ποιήσετε, καὶ ἐν τοῖς νόμοις αὐτῶν οὐ πορεύε
late. iudicia mea facietis: τ ꝓcepta
σθε. τὰ κρίματά μου ποιήσετε, καὶ τὰ πρόσταγμά
mea custodietis: τ ambulate in illis: ego dñs de⁹
μου φυλάξεσθε, καὶ πορεύεσθε ἐν αὐτοῖς, ἐγὼ κς̄ ὁ θς̄
vr. τ custodietis ꝓcepta mea: τ ola
ὑμῶν. καὶ φυλάξεσθε τὰ πρόσταγμά μου, καὶ πάντα
Roma. 10.a. iudicia mea: τ facietis illa. q̄ fecerit il=
τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά. ὁ ποιήσας αὐ=
la hõ: viuet in ipsis: ego dñs deus vr. hõ hõ
τὰ ἄνθρ, ζήσεται ἐν αὐτοῖς, ἐγὼ κς̄ ὁ θς̄ ὑμῶν. ἄνθρ ἄνθ
ad oẽm ꝓximũ carnis eius nõ accedet
πρὸς πάντα ἐγγιστὴν σαρκὸς αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται
ad reuelãdũ turpitudinẽ: ego dñs. turpitudinẽ pa
ἀποκαλύψαι ἀσχημοσύνην, ἐγὼ κς̄. ἀσχημοσύνην πα τρὸ
tris tui: τ turpitudinẽ mris tue nõ reuela
τρός σου, καὶ ἀσχημοσύνην μητρός σου οὐκ ἀποκαλύ
bis: mr ẽst tua ẽst. turpitudinẽ eius nõ re=
ψεις, μήτηρ γάρ σου ἐστίν· οὐκ ἀσχημοσύνην αὐτῆς οὐκ ἀποκα
uelabis. turpitudinẽ vroris pris tui nõ reue
λύψεις. ἀσχημοσύνην γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκα
labis: turpitudo pris tui ẽst. turpitudinẽ so
λύψεις, ἀσχημοσύνη πατρός σου ἐστίν. ἀσχημοσύνην τῆς ἀδελ
roris tue ex pre tuo vel ex mre tua itrogenite vel ge
φῆς σου ἐκ πατρός σου ἢ ἐκ μητρός σου ἐνδογενοῦς ἢ γε
nite extra: nõ reuelabis turpitudinẽ ca=
γενημένης ἔξω, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐ
rũ. turpitudinẽ filie filiꝝ tui vel filie fi
τῶν. ἀσχημοσύνην θυγατρὸς υἱοῦ σου ἢ θυγατρὸς θυγα
lie tue nõ reuelabis turpitudinẽ eaꝝ: qñ
τρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, ὅτι
tua turpitudo ẽst. turpitudinẽ filie vroris
σὴ ἀσχημοσύνη ἐστίν. ἀσχημοσύνην θυγατρὸς γυναικὸς
pris tui nõ reuelabis: ex code pre soro
πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ὁμοπάτρια ἀδελφή
tua ẽst: nõ reuelabis turpitudinẽ eius. tur
σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ἀ
pitudinẽ sororis pris tui nõ reuelabis: cõ
σχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ὅτι
sanguinea ẽst pris tui ẽst. turpitudinẽ sororis mris tue
κεία γάρ πατρός σου ἐστίν. ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς μητρός σου
nõ reuelabis: cõsanguinea ẽst mris tue ẽ. turpitudi
οὐκ ἀποκαλύψεις, ὅτι εἰκεία γάρ μητρός σου ἐστίν. ἀσχημοσύ
C nẽ fris pris tui nõ reuelabis: τ ad
νην ἀδελφοῦ πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, καὶ πρὸς
vroꝛẽ illi⁹ nõ ingredieris: cognata ẽst tua ẽst. turpitu
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ οὐκ εἰσελεύσῃ, συγγενὴς γάρ σου ἐστίν. ἀσχημο
dinẽ nurus tue nõ reuelabis: vro: ẽst filiꝝ tui ẽst: nõ
σύνην νύμφης σου οὐκ ἀποκαλύψεις, γυνὴ γάρ υἱοῦ σου ἐστίν, οὐκ
reuelabis turpitudinẽ ei⁹. turpitudinẽ vroris
ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ἀσχημοσύνην γυναικὸς ἀ
fris tui nõ reuelabis: turpitudo fris tui ẽst.
δελφοῦ σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ἀσχημοσύνη ἀδελφοῦ σου ἐστίν.

Transla. Chal.

יַתְכּוֹן לְמַפָּק לָא תַּעְבְּדוּן וּבְנִימוֹסֵיהוֹן לָא תְּהָכוֹן׃ יָת דִּינַי תַּעְבְּדוּן וְיָת קְיָמַי תִּטְּרוּן
לְמֶהֱךְ בְּהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן׃ וְתִטְּרוּן יָת דִּינַי וְיָת קְיָמַי דִּי יַעְבֵּיד יָתְהוֹן אֲנָשָׁא וְיִחֵי
בָּהוֹן לְחַיֵּי עָלְמָא אֲנָא יְיָ׃ גְּבַר גְּבַר לְכָל קָרִיבַ בִּשְׂרֵיהּ לָא תְקָרְבוּן לְאַלָּאָה עֶרְיָא
אֲנָא יְיָ׃ עֶרְיַת אֲבוּךְ וְעֶרְיַת אִמָּךְ לָא תְגַלֵּי אִמָּךְ הִיא לָא תְגַלֵּי עֶרְיָתַהּ׃ עֶרְיַת אִנְתַּת
אֲבוּךְ לָא תְגַלֵּי עֶרְיָתָא דְּאָבוּךְ הִוא׃ עֶרְיַת אֲחָתָךְ בַּת אֲבוּךְ אוֹ בַת אִמָּךְ דִּילִידָא מִן
אֲבוּךְ מִן אִיתָּא אוֹחְרָי אוֹ מִן אִיתָּא אָחֳרָן לָא תְגַלֵּי עֶרְיָתְהֶן׃ עֶרְיַת בַּת אֲחִיךְ אוֹ
בַת בְּרַתָּךְ לָא תְגַלֵּי עֶרְיָתְהֶן אֲרֵי עֶרְיָתָךְ אִינִין׃ עֶרְיַת בַּת אִיתַּת אֲבוּךְ דִּילִידָא מִן אֲבוּךְ
אָחָךְ הִיא לָא תְגַלֵּי עֶרְיָתַהּ׃ עֶרְיַת אֲחַת אֲבוּךְ לָא תְגַלֵּי קָרִיבָא הִיא עֶרְיָת אַחַת
אִיתַּת אֲחוּךְ לָא תְגַלֵּי עֶרְיָתָא דְּאָחוּךְ הִוא׃ עֶרְיַת אַנְתַּת בְּרֵהּ הִיא לָא תְגַלֵּי עֶרְיָתַהּ׃ עֶרְיַת
אִיתַּת אַחוּךְ לָא תְגַלֵּי עֶרְיָתָא דְּאָחוּךְ הִוא׃

Trãsla. B. Hiero.

vos: non agetis: nec i legitimis eorum ∞∞∞∞∞∞ ambulabitis. Facietis indicia mea ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ & ꝓcepta mea seruabitis: & ambulabitis i eis. Ego dominus deus vester. Custodite ∞∞∞∞∞∞∞ leges meas atq; iudicia: que faciens ∞∞∞∞∞∞∞ homo viuet in eis. Ego dominus. ∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞ Omnis homo ad proximam sanguinis sui ∞∞ nõ accedet vt reuelet turpitudinẽ eius. Ego dñs. Turpitudinẽ pris tui & turpitudinẽ mris tue nõ discoopies. Mater tua ẽ: nõ reuelabis turpitudinẽ eius. Turpitudinẽ vxoris patris tui nõ discoopies. Turpitudo ei⁹ pris tui ẽ. Turpitudinẽ sororis tue ex pre siue ex matre que domi vel foris genita est: non ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ reuelabis. Turpitudinem filie filii tui vel ∞∞ neptis ex filia non reuelabis: quia ∞∞∞∞∞∞∞ turpitudo tua est. Turpitudinẽ filie vroris ∞ patris tui quã peperit patri tuo: & est soror tua: nõ reuelabis. Turpitudinem sororis ∞∞∞ patris tui nõ discooperies: quia caro ẽ patris tui. Turpitudinẽ sororis matris tue nõ reuelabis: eo q̄ caro sit matris tue. Turpitudinem patrui tui nõ reuelabis nec accedes ad vxorẽ eius q̄ tibi affinitate cõiũgitur. Turpitudinem nurus tue nõ reuelabis ga vxor filii tui ẽ: nec discoopies ignominiã eius. Turpitudinẽ vxoris fris tui nõ reuelabis: ga turpitudo fris tui ẽ.

Ter. Heb. Leui. Ca. xviij. Pritiua. heb.

אֶתְכֶם שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ וּבְחֻקֹּתֵיהֶם
לֹא תֵלֵכוּ׃ אֶת מִשְׁפָּטַי תַּעֲשׂוּ תֵּלֵךְ שָׁפָט
וְאֶת חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לָלֶכֶת בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת שָׁמַר
חֻקֹּתַי וְאֶת מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה עָשָׂה
אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֲנִי יְהוָה׃
אִישׁ אֶל כָּל שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגַלּוֹת עֶרְוָה אֲנִי גָּלָה עָרָה
יְהוָה׃ עֶרְוַת אֲבִיךָ וְעֶרְוַת אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה אִמְּךָ הִוא לֹא
תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ עֶרְוַת אֵשֶׁת אָבִיךָ לֹא אִישׁ
תְגַלֵּה עֶרְוַת אָבִיךָ הִוא׃ עֶרְוַת אֲחוֹתְךָ בַּת אָבִיךָ אוֹ בַת אִמֶּךָ
מוֹלֶדֶת בַּיִת אוֹ מוֹלֶדֶת חוּץ לֹא
תְגַלֶּה עֶרְוָתָן׃ עֶרְוַת בַּת בִּנְךָ אוֹ
בַת בִּתְּךָ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן כִּי
עֶרְוָתְךָ הֵנָּה׃ עֶרְוַת בַּת אֵשֶׁת
אֲבִיךָ מוֹלֶדֶת אֲבִיךָ אֲחוֹתְךָ הִוא
לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ עֶרְוַת אֲחוֹת
אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה שְׁאֵר אָבִיךָ הִוא׃
עֶרְוַת אֲחוֹת אִמְּךָ לֹא תְגַלֶּה כִּי
שְׁאֵר אִמְּךָ הִוא׃ עֶרְוַת אֲחִי
אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה אֶל אִשְׁתּוֹ לֹא
תִקְרָב דֹּדָתְךָ הִוא׃ עֶרְוַת כַּלָּתְךָ דּוֹד כַּלָּה
לֹא תְגַלֶּה אֵשֶׁת בִּנְךָ הִוא לֹא
תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ עֶרְוַת אֵשֶׁת אָחִיךָ
לֹא תְגַלֶּה עֶרְוַת אָחִיךָ הִוא׃

Interp. chal.

vos nõ facietis: nec in legitimis eor ãbuletis. Iudicia ei mea facietis: τ pacta mea fuabitis vt ãbuletis in eis: ego dñs de⁹ vr. Custodietis q̄ pacta mea τ iudicia mea: q̄ faciẽs hõ viuet i eis vita sẽpitna: ego dñs. Vir vir ad oẽm ꝓximã carnis sue nõ accedet vt reuelet turpitudinẽ: ego dñs. Turpitudinẽ pris tui τ turpitudinẽ mris tue nõ discoopies: mr tua ẽ: nõ reuelabis turpitudinẽ ei⁹. Turpitudinẽ vroris pris tui nõ discoopies: turpitudo eni pris tui ẽ. Turpitudinẽ sororis tue filie pris tui aut filie mris tue: q̄ genita est a pre tuo ex alia vroꝛe aut a mre tua ex alio viro: nõ discoopies turpitudinẽ eaꝝ. Turpitudinẽ filie filiꝝ tui aut filie filie tue: nõ reuelabis turpitudinẽ eaꝝ: qz turpitudo tua est. Turpitudinẽ filie vroris pris tui q̄ genita est a patre tuo nõ reuelabis: qz soror tua est: nõ reuelabis turpitudinẽ eius. Turpitudinẽ sororis pris tui non discooperies: cõsanguinea eni patris tui est. Turpitudinẽ sororis mris tue nõ reuelabis: qz cõsanguinea mris tue ẽ. Turpitudinẽ patrui tui nõ reuelabis ad vroꝛẽ ei⁹ nõ accedes: vroꝛ ei patrui tui ẽ. Turpitudinẽ nurus tue nõ reuelabis: vroꝛ eni filiꝝ tui est: nõ discooperies turpitudinẽ eius. Turpitudinẽ vroris fratris tui nõ reuelabis: qz turpitudo fris tui est.

Pritiua chal

יְהַב דִּין קוֹם
עְבַד עֲבַד חַיָּה
קְרַב גְּלָה עֶרָה
צַב אֵם אִתָּא
יְלַד
גְּלָה בַּר
עֶרָה
אָח אִתָּא קְרַב
כְּלָל גְּלָה

Legit. S. in trāslat. S. Hier. inter. et in dēflat. Chald. / et tu die eius. S. fratris. / et hoc [illegible] proter sequētia esse legēdū credo. / Iosua: declarat Hieronymꝰ vīderat ambiguū in aliis lōcis.

Pūctuabeb.	Tex.Heb.	Leui.	Ca.xviii.	Trāsla.B.Hiero.	Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.
עֶרְוַת	°עֶרְוַת			°Turpitudinem	turpitudinē vroris
אִשָּׁה	אִשָּׁה			pvxoris	τ filie
וּבִתָּהּ	וּבִתָּהּ			tue	eius nō reue
לֹא	לֹא			q& filie eius	ἀχκμοσύνιν γυναικὸς καὶ θυγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκα
תְגַלֶּה	תְגַלֶּה			r nō	labio. filiā filij eius: τ filij
אֶת	אֶת			s reue	λύψεις· τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ τὴν θυγατέ
בַּת	בַּת			labis.	ρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀχκ
בִּנְהּ	בִּנְהּ			t Filiā	pitudinē eaꝝ: profanabis tue fūt: impietas eſt. vro
וְאֶת	וְאֶת			u filii	μοσύνιν αὐτῶν, ἀκάθαρσία σού ἐστιν, ἀσεβήματά ἐστι· γυναῖ
בַּת	בַּת			v filie illi	κὶ sup ſorore eius nō accipies pellicē: vt reue
בִּתָּהּ	בִּתָּהּ			w nō	καὶ ἐπ' ἀδελφῇ αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀποκάλυψιν, ἀποκαλύ
לֹא	לֹא			x fumes	leos turpitudinē eius sup tpa: adhuc viuēte illa.
תְגַלֶּה	תְגַלֶּה			y vt reueles	ψαι τὴν ἀχκμοσύνιν αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ, ἵνα ζώσας αὐτῆς.
עֶרְוָתָהּ	עֶרְוָתָהּ			z ignominiā e	τ ad mulierē in ſeceſſu immūditie eius nō
הֵנָּה	הֵנָּה			a ius: quia	καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν χωρισμῷ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῆς οὐ
זִמָּה	זִמָּה			b caro illius	accedes: vt reueles turpitudinē eius. τ
הִוא	הִוא			c fūt:	προσελεύσῃ, ἀποκαλύψαι τὴν ἀχκμοσύνιν αὐτῆς· καὶ
וְאִשָּׁה	וְאִשָּׁה			d & talis coitus	ad vroꝛē primi tui nō vabis cubationē ſe
אֶל	אֶל			e inceſtus	πρὸς γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρ
אֲחֹתָהּ	אֲחֹתָהּ			f eſt.	minis tui: vt polluaris cū ea. τ de ſemi
לֹא	לֹא			g Sororē	ματός σου, οὐκ ἐκχεεῖς σπέρμα πρὸς αὐτήν· καὶ ἐκ τοῦ σπέρ
תִקַּח	תִקַּח			h vxoris tue	ne tuo nō vabis ſeruire pricipi: τ nō pro
לִצְרֹר	לִצְרֹר			i in pellicatū illius	ματός σου οὐ δώσεις λατρεύειν ἄρχοντι, καὶ οὐ βε
לְגַלּוֹת	לְגַלּוֹת			k non	fanabis nomē ſctūy: ego dño. τ cū maſculo
עֶרְוָתָהּ	עֶרְוָתָהּ			l accipies:	βδελύσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον, ἐγώ κύ· καὶ μετὰ ἄρσενος
עָלֶיהָ	עָלֶיהָ			m nec reuelabis	nō dormies coitū femineū: abominatio eſt eſt. τ
בְּחַיֶּיהָ	בְּחַיֶּיהָ			n turpitudinē ei⁹	οὐ κοιμηθήσῃ κατὰ γυναικεῖον, βδέλυγμα γάρ ἐστι· καὶ
וְאֶל	וְאֶל			o adhuc	cū oi quadrupede: nō dabis coitū tuū in ſemi
אֵשֶׁת	אֵשֶׁת			p illa viuēte.	πρὸς πᾶν τετράποδον, οὐ δώσεις κοίτην σου εἰς σπέρ
עֲמִיתְךָ	עֲמִיתְךָ			q ad	nationē vt polluaris cū illo. τ mulier nō a
לֹא	לֹא			r mulierē	ματισμὸν ἐκμιανθήσεται πρὸς αὐτό· καὶ γυνὴ οὐ στή
תִתֵּן	תִתֵּן			s q patitur mēſtrua	ſtabit ad oē quadrupes vt aſcēdat: ſceleſtū
שְׁכָבְתְּךָ	שְׁכָבְתְּךָ			t non	σεται πρὸς πᾶν τετράπουν βιβασθῆναι, μυσαρόν
לְזֶרַע	לְזֶרַע			u accedes:	eſt eſt. nō polluamini in oib⁹ hic: in oib⁹
לְטַמְּאָה	לְטַמְּאָה			x nec reuelabis	γάρ ἐστι· μὴ μιανθῆτε ἐν πᾶσι τούτοις, ἐν πᾶσι
בָּהּ	בָּהּ			y feditatē eius.	eſt hic polluteſūt gētes: qꝫ ego eiꝯ
וּמִזַּרְעֲךָ	וּמִזַּרְעֲךָ			z Cū vxo	ἐν τούτοις ἐμιάνθησαν τὰ ἔθνη, ἃ ἐγὼ ἐξαπο
לֹא	לֹא			a re	am ante cōſpectū vſm. polluta eſt tra: τ re
תִתֵּן	תִתֵּן			b proximi tui	λῶ πρὸ προσώπου ὑμῶν. ἐξεμιάνθη ἡ γῆ, καὶ ἐπα
לְהַעֲבִיר	לְהַעֲבִיר			c nō	tribui iniqtatē illius ꝑ illā: τ aggraua
לַמֹּלֶךְ	לַמֹּלֶךְ			d coitus	πιδώσω ἀδικίαν αὐτοῖς ἐπ' αὐτήν, καὶ προσώχθι
וְלֹא	וְלֹא			e femini	ta eſt tra ſedēnꝫ in illa.. τ cuſtodietis ola
תְחַלֵּל	תְחַלֵּל			f cōmixtio	σατε γῆ τοὺς ἐγκαθημένους ἐπ' αὐτῆς· καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ
אֶת	אֶת			g ne	legitima mea: τ ꝓcepta mea: τ nō facietis ab om
שֵׁם	שֵׁם			h maculaberis.	νόμιμά μου, καὶ τὰ προστάγματά μου, καὶ οὐ ποιήσετε ἐκ πά
אֱלֹהֶיךָ	אֱלֹהֶיךָ			i De	nib⁹ abominatiōib⁹ hic: indigena τ q aliāde
אֲנִי	אֲנִי			k ſemine tuo	τῶν τῶν βδελυγμάτων τούτων, ὁ ἐγχώριος καὶ ὁ προσήλυ
יְהוָה	יְהוָה			l nō	venit aduena in vobis. oēs enī abominatiōes has
וְאֵת	וְאֵת			m dabis	τος προσκλυτεύων ἐν ὑμῖν· πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦ
זֶרַע	זֶרַע			n vt conſecretur	fecerūt holes tre cnāneo pores vobis: τ polluatē
לֹא	לֹא			o idolo	ται ποιήσαντες οἱ ἄνδρες τῆς γῆς οἱ ὄντες πρὸ τῶν ὑμῶν, καὶ ἐμιάνθη
תִתֵּן	תִתֵּן			p moloch:	σαν ἡ γῆ. τ vt nō aggranet vobis tra cū pollueritis vos eā
לְהַעֲבִיר	לְהַעֲבִיר			q nec	ἡ γῆ· καὶ ἵνα μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ ἐν τῷ μιαίνειν ὑμᾶς αὐτὴν
לַמֹּלֶךְ	לַמֹּלֶךְ			r pollues	quēadmodū aggranata ē gētib⁹ q̄ ante vos. qui
וְלֹא	וְלֹא			s nomē	ὃν τρόπον προσώχθισε τοῖς ἔθνεσι τοῖς πρὸ ὑμῶν· ὅτι
תְחַלֵּל	תְחַלֵּל			t dei tui.	
אֶת	אֶת			u Ego	
שֵׁם	שֵׁם			x do	
אֱלֹהֶיךָ	אֱלֹהֶיךָ			y min⁹.	
אֲנִי	אֲנִי			z Cū	
יְהוָה	יְהוָה			a maſculo	
לֹא	לֹא			b nō	
תִשְׁכַּב	תִשְׁכַּב			c cōmiſcearis	
מִשְׁכְּבֵי	מִשְׁכְּבֵי			d coitu	
אִשָּׁה	אִשָּׁה			e femi	
תּוֹעֵבָה	תּוֹעֵבָה			f neo: qa	
הִוא	הִוא			g abominatio	
וּבְכָל	וּבְכָל			h eſt.	
בְּהֵמָה	בְּהֵמָה			i Cū oi	
לֹא	לֹא			k pecore	
תִתֵּן	תִתֵּן			l nō	
שְׁכָבְתְּךָ	שְׁכָבְתְּךָ			m coi	
לְטַמְאָה	לְטַמְאָה			n bis:	
בָהּ	בָהּ			o nec maculaberis	
וְאִשָּׁה	וְאִשָּׁה			p cū eo.	
לֹא	לֹא			q Mulier	
תַעֲמֹד	תַעֲמֹד			r nō	
לִפְנֵי	לִפְנֵי			s ſuc	
בְהֵמָה	בְהֵמָה			t cūbet	
לִרְבָעָהּ	לִרְבָעָהּ			u iumēto:	
תֶּבֶל	תֶּבֶל			x nec mi	
הוּא	הוּא			y ſcebitur ei: quia	
אַל	אַל			z ſcelus	
תִּטַּמְּאוּ	תִּטַּמְּאוּ			a eſt.	
בְּכָל	בְּכָל			b Nec	
אֵלֶּה	אֵלֶּה			c polluamini	
כִּי	כִּי			d in	
בְכָל	בְכָל			e omnibus	
אֵלֶּה	אֵלֶּה			f his	
נִטְמְאוּ	נִטְמְאוּ			g quibus	
הַגּוֹיִם	הַגּוֹיִם			h cōtaminate ſūt vniuer	
אֲשֶׁר	אֲשֶׁר			i ſe	
אֲנִי	אֲנִי			k gētes:	
מְשַׁלֵּחַ	מְשַׁלֵּחַ			l quas	
מִפְּנֵיכֶם	מִפְּנֵיכֶם			m ego	
וַתִּטְמָא	וַתִּטְמָא			n eiꝯ	
הָאָרֶץ	הָאָרֶץ			o cia	
וָאֶפְקֹד	וָאֶפְקֹד			p ante cōſpectū vſm:	
עֲוֹנָהּ	עֲוֹנָהּ			q & quibus	
עָלֶיהָ	עָלֶיהָ			r polluta eſt	
וַתָּקִא	וַתָּקִא			s terra:	
הָאָרֶץ	הָאָרֶץ			t cui	
אֶת	אֶת			u ego	
יֹשְׁבֶיהָ	יֹשְׁבֶיהָ			x ſcelera	
וּשְׁמַרְתֶּם	וּשְׁמַרְתֶּם			y viſitabo	
אַתֶּם	אַתֶּם			z vt euomat	
אֶת	אֶת			a hitatores ſuos.	
חֻקֹּתַי	חֻקֹּתַי			b Cuſto	
וְאֶת	וְאֶת			c dite	
מִשְׁפָּטַי	מִשְׁפָּטַי			d legitima mea	
וְלֹא	וְלֹא			e atq;	
תַעֲשׂוּ	תַעֲשׂוּ			f iudicia	
מִכֹּל	מִכֹּל			g vt non	
הַתּוֹעֵבֹת	הַתּוֹעֵבֹת			h fa	
הָאֵלֶּה	הָאֵלֶּה			i ciatis	
הָאֶזְרָח	הָאֶזְרָח			k ex omnibus	
וְהַגֵּר	וְהַגֵּר			l abominatiōibus	
הַגָּר	הַגָּר			m iſtis	
בְּתוֹכְכֶם	בְּתוֹכְכֶם			n indigena	
כִּי	כִּי			o q̄ colonus	
אֶת	אֶת			p q pegrinatur	
כָּל	כָּל			q apd vos.	
הַתּוֹעֵבֹת	הַתּוֹעֵבֹת			r Oēs	
הָאֵלֶּה	הָאֵלֶּה			s eni	
עָשׂוּ	עָשׂוּ			t execrationes	
אַנְשֵׁי	אַנְשֵׁי			v iſtas	
הָאָרֶץ	הָאָרֶץ			x fecerūt	
אֲשֶׁר	אֲשֶׁר			y accole	
לִפְנֵיכֶם	לִפְנֵיכֶם			z ter	
וַתִּטְמָא	וַתִּטְמָא			a re	
הָאָרֶץ	הָאָרֶץ			b qui fuerunt	
וְלֹא	וְלֹא			c añ vos:	
תָקִיא	תָקִיא			d& polluerūt eā. Cauete	
הָאָרֶץ	הָאָרֶץ			e ergo	
אֶתְכֶם	אֶתְכֶם			f ne &	
בְּטַמַּאֲכֶם	בְּטַמַּאֲכֶם			g vos fil⁹	
אֹתָהּ	אֹתָהּ			h euo	
כַּאֲשֶׁר	כַּאֲשֶׁר			k mat	
קָאָה	קָאָה			l cum paria feceritis.	
אֶת	אֶת			m ſicut	
הַגּוֹי	הַגּוֹי			n euomuit	
אֲשֶׁר	אֲשֶׁר			p gētē	
לִפְנֵיכֶם	לִפְנֵיכֶם			q q̄ fuit	
וְכִי	וְכִי			r ante vos .	

Pūctuabeb.	Interp̄.chal.	Trāsla.Chal.
עֶרְוַת	Turpitudinē mulieris τ filie eius nō reuelabis: filiā	עֶרְיַת אִתְּתָא וּבְרַתָּהּ לָא תְגַלֵּי בַּת בְּרַתָּהּ וּבַת
אִשָּׁה	filij eius aut filiā filie eius nō accipies vt reueles tur	בְּרַתָּהּ לָא תְסַב לְגַלָּאָה עֶרְיָתָהּ קָרִיבָן
וּבִתָּהּ	pitudinē eius: cōſanguinee eni ſunt: cōſilia peccatoꝝ	אִינִין עֲבֵית חֲטָאִין הִיא וְאִתְּתָא עִם אֲחָתָהּ לָא תִסַּב
לֹא	eſt. Et vroꝛē cum ſoroꝛe ſua nō accipies vt ſit et in tri	לְאַעֲקָא לָהּ לְגַלָּאָה עֶרְיָתָהּ עַל
תְגַלֶּה	bulationē: nec diſcooperies turpitudinē illius: illa	אִתְּתָא בְּרִיחוּק סוֹעֲתָהּ לָא תְקָרֵב לְגַלָּאָה עֶרְיָתָהּ וְלָא אִיתַּת
עֶרְוָתָהּ	viuente. Et ad mulierē in mēſtruo immūditie ſue nō	תַּכְרַב לָא תִּתֵּן שְׁכָבְתָּךְ לְאַעֲבָרָא לָא אִתְּתָן לְאַעֲבָרָא לְמוֹלֶךְ וְלָא תְחַיֵּל יָת שׁוּמָא
הֵנָּה	accedes: ne reueles turpitudinē eī⁹. et cū vroꝛe primi	דְּאֱלָהָךְ אֲנָא יְיָ וְיָת דְּכוּרָא לָא תִּשְׁכּוֹב מִשְׁכְּבֵי אִתְּתָא תּוֹעֲבָתָא הִיא וּכְלָּכָל בְּעִירָא לָא
זִמָּה	tui nō cubabis vt ſeminis cōmixtione ꝓtamineris in	תִּתֵּן שְׁכָבְתָּךְ לְאִסְתָּאָבָא בָּהּ וְאִתְּתָא לָא תְּקוּם קֳדָם בְּעִירָא לְמִשְׁלַט בָּהּ תַּרְלָא הִוא:
הִוא	ea. Et de ſemīe tuo nō dabis vt trāſſeras ad moloch: τ	לָא תְסַתָּאֲבוּן בְּכָל אִילֵּין אֲרֵי בְּכָל אִילֵּין אִסְתָּאֲבוּ עַמְמַיָּא דַּאֲנָא מְגַלֵּי מִן קֳדָמֵיכוֹן:
וְאִשָּׁה	nō violabis nomē dñi dei tui: ego dñs. Et cū maſculo	וְאִסְתָּאֲבַת אַרְעָא וַאֲסְעַרִית תְּעָהָּ עַל יָתָהָּא וְתֵקֵי אַרְעָא יָת יָתְבָהָא:
אֶל	nō coibis coitu muliebri: abominatio eni eſt. Et cū oi	וְתִטְּרוּן אַתּוּן יָת קְיָמַי וְיָת דִּינַי וְלָא תַּעְבְּדוּן מִכֹּל תּוֹעֲבָתָא הָאִילֵּין עֲבִידוּ אֶזְרָחָא וְגִיּוֹרָא דְּגָיַר בֵּינֵיכוֹן:
אֲחֹתָהּ	iumēto nō coibis vt cōtamineris cuꝫ eo: neq; mulier	אֲרֵי יָת כָּל תּוֹעֲבָתָא הָאִילֵּין עֲבָדוּ אֲנָשֵׁי אַרְעָא דְּהֲווֹ מְדַּמִּיכִין וְאִסְתָּאֲבַת אַרְעָא:
לֹא	ſtabit coꝛā iumēto vt ſuccūbat ei: ſcelus eni eſt. ne po	וְלָא תְקֵי אַרְעָא יָתְכוֹן כַּד תְּסָאֲבִנַּהָא כְּמָא דְּקָאֵיאַת יָת עַמְמַיָּא דִּי קַדָּמֵיכוֹן:
תִקַּח	luamini in oībus hīs: q: in oībus his ꝓtaminati ſunt	כָּל דְּיַעְבֵּד מִן כָּל תּוֹעֲבָתָא הָאִלֵּין אִנִּשְׁתָּא עַמְמַיָּא דַּאֲנָא מְגַלֵּי מִן קֳדָמֵיכוֹן
אֲחוֹת	populi quos ego eiciam ante conſpectū vſm. Et cōta	וְאִסְתָּאָבוּ אַרְעָא וַאֲסְעַרִית תּוֹעֲתָהּ עֲלָהּ וְתֵקֵי אַרְעָא יָת יָתְבָהָא: וְתִטְּרוּן אַתּוּן
אִשָּׁהּ	minata ē terra: τ viſitaui ſcel⁹ eī⁹ ſup eā τ euomuit	יָת קְיָמַי וְיָת דִּינַי וְלָא תַּעְבְּדוּן מִכֹּל תּוֹעֲבָתָא הָאִלֵּין יַצִּירָא וְנִיּוֹרָא דְּיִתְגַּיַּר בֵּינֵיכוֹן:
בְּחַיֶּיהָ	terra hītatores ſuos. Vos aūt cuſtodietis legitia mea	אֲרֵי יָת כָּל תּוֹעֲבָתָא הָאִלֵּין עֲבָדוּ אֲנָשֵׁי אַרְעָא דִּי קַדָּמֵיכוֹן וְאִסְתָּאֲבַת אַרְעָא:
לֹא	τ iudicia mea: τ nō facietis ex oībus abomiatiōib⁹	וְלָא תְקֵי אַרְעָא יָתְכוֹן כַּד תְּסָאֲבוּנַּהָא כְּמָא דְּקָאֵיאַת יָת עַמְמַיָּא דִּי קַדָּמֵיכוֹן:
תִקַּח	iſtis: nec idigene nec pegrini q̄ pegrinant inter vos.	אֲרֵי כָּל דְּיַעְבְּדוּן מִן כָּל תּוֹעֲבָתָא הָאִלֵּין וְיִשְׁתֵּצְיָן נַפְשָׁתָא דְּעָבְדָן מִגּוֹ עַמְּהָא:
אֲחוֹת	Oēs enī abominatiōes iſtas fecerūt viri tre q̄ fuerūt	וְיָת מַטְּרַתִּי נְטִרוּ דְּלָא לְמֶעְבַּד מֵאִלֵּין אוֹרָיְתָא תּוֹעֲבָתָא דְּעָבְדוּ מִן קֳדָמַי
אִשָּׁהּ	añ vos: τ polluta ē terra. τ nō euomet vos tra cū cōta	וְלָא תְסָאֲבוּן בְּהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן:
לְצָרְרָהּ	minaueritis eā: ſic euomuit ꝓpłoꝛ̄ fuerūt añ vos. qꝫ	

Trāsla.Chal.

עֶרְיַת אִתְּתָא וּבְרַתָּהּ לָא תְגַלֵּי בַּת בְּרַתָּהּ וּבַת בְּרַתָּהּ לָא תְסַב לְגַלָּאָה עֶרְיָתָהּ קָרִיבָן
אִינִין עֲבֵית חֲטָאִין הִיא וְאִתְּתָא עִם אֲחָתָהּ לָא תִסַּב לְאַעֲקָא לָהּ לְגַלָּאָה עֶרְיָתָהּ עַל
אִתְּתָא בְּרִיחוּק סוֹעֲתָהּ לָא תְקָרֵב לְגַלָּאָה עֶרְיָתָהּ וְלָא אִיתַּת תַּכְרַב לָא תִּתֵּן
שְׁכָבְתָּךְ לְאַעֲבָרָא לָא אִתְּתָן לְאַעֲבָרָא לְמוֹלֶךְ וְלָא תְחַיֵּל יָת שׁוּמָא
דְּאֱלָהָךְ אֲנָא יְיָ וְיָת דְּכוּרָא לָא תִּשְׁכּוֹב מִשְׁכְּבֵי אִתְּתָא תּוֹעֲבָתָא הִיא וּכְלָּכָל בְּעִירָא לָא
תִּתֵּן שְׁכָבְתָּךְ לְאִסְתָּאָבָא בָּהּ וְאִתְּתָא לָא תְּקוּם קֳדָם בְּעִירָא לְמִשְׁלַט בָּהּ תַּרְלָא הִוא:
לָא תְסַתָּאֲבוּן בְּכָל אִילֵּין אֲרֵי בְּכָל אִילֵּין אִסְתָּאֲבוּ עַמְמַיָּא דַּאֲנָא מְגַלֵּי מִן קֳדָמֵיכוֹן:
וְאִסְתָּאֲבַת אַרְעָא וַאֲסְעַרִית תּוֹעֲתָהּ עֲלָהּ וְתֵקֵי אַרְעָא יָת יָתְבָהָא: וְתִטְּרוּן אַתּוּן יָת קְיָמַי
יָת דִּינַי וְלָא תַּעְבְּדוּן מִכֹּל תּוֹעֲבָתָא הָאִלֵּין יַצִּירָא וְנִיּוֹרָא דְּיִתְגַּיַּר בֵּינֵיכוֹן:
אֲרֵי יָת כָּל תּוֹעֲבָתָא הָאִלֵּין עֲבָדוּ אֲנָשֵׁי אַרְעָא דִּי קַדָּמֵיכוֹן וְאִסְתָּאֲבַת אַרְעָא: וְלָא
תְקֵי אַרְעָא יָתְכוֹן כַּד תְּסָאֲבוּנַּהָא כְּמָא דְּקָאֵיאַת יָת עַמְמַיָּא דִּי קַדָּמֵיכוֹן: אֲרֵי כָּל

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

οἷς ᾧ fecerit ab oib⁹ abominatio
σῶς ὃς ἂν ποιήσει ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμά⁹
nib⁹ hĩs: peribũt aĩe ᾧ fece
τῶν τούτων, ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιοῦ
rint ex medio ppũ cap. τ ſeruate cuſtodias
σαι ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτῶν. καὶ φυλάξεσθε τὰ φυλάγμα
meas: vt nõ faciatis de omnib⁹ legitimis
τά μου, ὅπως μὴ ποιῆτε ἀπὸ πάντων τῶν νομίμων
abominatio: ᾧ facta ſũt ante vos. τ nõ pol=
τῶν βδελυγμένων, ἃ γέγονε πρὸ ὑμῶν. καὶ οὐ μιανθ
luemini in ipſis ego dñs deus vr̃.
ήσεσθε ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ὑμῶν. Ca. 19.

A Θ locutꝰ ẽ dñs ad moyſen: dicẽs: lo
καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λά
quere vniuerſe multitudini filioꝝ iſrael: τ dices
λησον πάσῃ τῇ συναγωγῇ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς
ad illos: ſcti eritis: qm ego ſcts dñs deꝰ ve
πρὸς αὐτούς, ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος κὺ ὁ θεὸς ὑ
ſter. vnuſquiſq; pfez ſuã τ mfez ſuã timeat
μῶν. ἕκαστος πατέρα αὐτ καὶ μῆτέρα αὐτοῦ φοβείσθω.
et ſabbata mea cuſtodietis: ego dñs deus vr̃.
καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑ
ſter. nõ ſeqmini idola: τ deos cõflati
μῶν. οὐκ ἀκολουθήσετε εἰδώλοις, καὶ θεοὺς χωνευ⸗
1.Re. les nõ facietis vobis: ego dñs deus vr̃. τ ſi
ιω. τοὺς οὐ ποιήσετε ὑμῖν, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἐὰν
ſacrificaueritis ſacrificiũ ſalutare dño: acceptabile vr̃z ſa
θύσητε θυσίαν σωτηρίου τῷ κῷ, δεκτὴν ὑμῶν θύσετε,
crificabit: ᾧ die ſacrificabit: cõdeꝫ τ craſtino. τ ſi
ᾗ ἡμέρᾳ θύσητε, βρώσεσθε καὶ τῇ ἐπαύριον. καὶ ὃς
relictũ fuerit vſq; ad diẽ tertiã: in igne cõ=
B καταλιφθῇ ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατα⸗
burẽt. ſi ãt cõeſtiõe cõedet die ter
καυθήσεται. ἐὰν δὲ βρώσει βρωθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρί
tia: iſacrificabile ẽ: nõ acceptabit. ᾧ ãt cõederit il
τῃ ἄφετον ἔσται, οὐ δεκτωθήσεται. ὃς δὲ βδέλυσται ἀν⸗
lud: pctiõ accipiẽt: qm ſctã dñi profa
τὸ ἁμαρτίαν λήψεται, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐβεβή
nauit. τ peribũt aĩe ᾧ cõederit
λωσεν. καὶ ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ἐδέσασαι
de pplo ſuo. τ metẽtib⁹ vobis meſ=
ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. καὶ ἐκθερίζοντων ὑμῶν τὸν θερι
ſem tre vre nõ pficietis meſſionẽ ve
σμὸν τῆς γῆς ὑμῶν οὐ συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑ⸗
ſtrã agri tui vt metatis: τ ᾧ ceciderit
μῶν τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα
ex miſſione tua nõ colliges. τ vine=
τὰ τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις. καὶ τὸν ἀμπε
C tum tuũ nõ reuindemiabis: neq; grana
λῶνά σου οὐκ ἐπαναστρυγήσεις, οὐδὲ τὰς ῥώγας
vineti tui colliges: mẽdico τ
τοῦ ἀμπελῶνός σου συλλέξεις, τῷ πτωχῷ καὶ
Matth. aduene relinqs ea: ego
5.4. τῷ προσκλύτῳ καταλείψεις αὐτά, ἐγὼ ...

Trãsla.B.Hiero.

ſOis aĩa ᵖq̃ ſfecerit ſde
ᵗabominationibus.....
ᵘhis quippiam: ᵇperibit
.....
ᶜde medio ᵈpopuli ſui.
ᵉCuſtodite ᶠmãdata mea
ᵇNolite ᶠfacere .....
.....
ᵒq̃ ᵖfecerũt hi qui fuerũt
ᵍante vos. ᶠEt nẽ ᵉpollua
mini ᶠi eis. ᵉEgo ᵈdñs ᶠde
us veſter. Capũ.19.

LOcutus eſt ᵇdñs ᶜad
ᵈmoyſen ᶠdicẽs. ᶠLo=
qre ᵉad ᵇoẽm ᶜcetũ ᵇfilio=
rũ ᶜiſrael: ᵐ& dices .....
ⁿad eos. ᵒScti ᵖeſtote: ᵍqa
ᵉego ᶠſanctus ſum .....
ᵗdñs ᵘdeus vr̃. ᵡVnuſquiſ
qꝫ ᶠmatrem ſuam .....
ᵗ& patrẽ ſuũ ᵘtimeat.....
ᶜSabbata mea .....
ᵈcuſtodite. ᶜEgo ᶠdñs ᵍde
us veſter. ᵇNolite .....
ᶜconuerti ᵇad ᶜidola: ᵈnec
deos ⁿconflatiles .....
ᵖfacietis ᵍvobis. ᶠEgo .....
ᵘdominus .....
ᵗdeus veſter. ᵘSi ᵗ imola=
ueritis ᶠhoſtiam ᵍpacifico
rum ᵉdomino ᵇvt ſit pla
cabilis: ᵇeo die .....
quo ᶜfuerit imolata: ᶠco
medetis eã ᵍ& die altero.
ᵇQuicqd ãt reſiduũ fue
rit ᶜin ᵇdiẽ ᶜtertium ⁿigne
ⁿcõburetis. ᵒSi quis poſt
biduũ ᵒcomederit ex ea:
ᵖprophanus ᵘerit & im=
pietatis reus: ᵇportabit=
qꝫ ᵘiniquitatem ſuã: ᶜqa
ᶠſanctum ᵗdomini ᵍpollu
it: ᵇ& pibit ᶜanima ᵃ illius
ᵈde populo ſuo. .....
ᵐCunqꝫ meſſueris ᵒſege
tes ᵖterre tue: .....
ᵠnõ ᵖtõdebis vſq; ad ſolũ
ſupficiẽ terre: ᵗnec ᵘrema
nentes ſpicas ᵘcolliges:
ᶜneq; in ᵇvinea tua .....
ᵒracemos ᶜ& grana deci
dẽtia ᵇcongregabis: ſed
ᶜpaupibus ᵘ& peregrinis
carpẽda ᶜdimittes. ᵘEgo

Ter.Heb. Leui. Ca.xix. Pritiua.heb.

כָּל־אֲשֶׁר ׀ יַעֲשֶׂה ׀ מִכֹּל ׀ הַתּוֹעֵבֹת
הָאֵלֶּה ׀ וְנִכְרְתוּ ׀ הַנְּפָשׁוֹת ׀ הָעֹשֹׂת
מִקֶּרֶב עַמָּם׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי
לְבִלְתִּי ׀ עֲשׂוֹת ׀ חֻקּוֹת ׀ הַתּוֹעֵבֹת
אֲשֶׁר ׀ נַעֲשׂוּ ׀ לִפְנֵיכֶם ׀ וְלֹא־תִטַּמְּאוּ
בָּהֶם ׀ אֲנִי ׀ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵיכֶם׃

Cap.xix.

וַיְדַבֵּר ׀ יְהוָה ׀ אֶל־מֹשֶׁה ׀ לֵאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל־כָּל־עֲדַת ׀ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל ׀ וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם ׀ קְדֹשִׁים ׀ תִּהְיוּ ׀ כִּי ׀ קָדוֹשׁ
אֲנִי ׀ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵיכֶם׃ אִישׁ ׀ אִמּוֹ
וְאָבִיו ׀ תִּירָאוּ ׀ וְאֶת ׀ שַׁבְּתֹתַי ׀ ׀
תִּשְׁמֹרוּ ׀ אֲנִי ׀ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵיכֶם׃ אַל
תִּפְנוּ ׀ אֶל־הָאֱלִילִם ׀ וֵאלֹהֵי ׀ מַסֵּכָה
לֹא־תַעֲשׂוּ ׀ לָכֶם ׀ אֲנִי ׀ יְהוָה ׀ ׀
אֱלֹהֵיכֶם׃ וְכִי ׀ תִזְבְּחוּ ׀ זֶבַח שְׁלָמִים
לַיהוָה ׀ לִרְצֹנְכֶם ׀ תִּזְבָּחֻהוּ׃ בְּיוֹם
זִבְחֲכֶם ׀ יֵאָכֵל ׀ וּמִמָּחֳרָת ׀ וְהַנּוֹתָר
עַד־יוֹם ׀ הַשְּׁלִישִׁי ׀ בָּאֵשׁ ׀ יִשָּׂרֵף ׀ ׀
וְאִם־הֵאָכֹל ׀ יֵאָכֵל ׀ בַּיּוֹם ׀ הַשְּׁלִישִׁי ׀
פִּגּוּל ׀ הוּא ׀ לֹא ׀ יֵרָצֶה׃ וְאֹכְלָיו ׀ עֲוֹנוֹ
יִשָּׂא ׀ כִּי ׀ אֶת־קֹדֶשׁ ׀ יְהוָה ׀ חִלֵּל ׀
וְנִכְרְתָה ׀ הַנֶּפֶשׁ ׀ הַהִוא ׀ מֵעַמֶּיהָ׃ ׀
וּבְקֻצְרְכֶם ׀ אֶת־קְצִיר ׀ אַרְצְכֶם ׀
לֹא ׀ תְכַלֶּה ׀ פְּאַת ׀ שָׂדְךָ ׀ לְקֻצְרֶ׃ וְלֶקֶט
קְצִירְךָ ׀ לֹא ׀ תְלַקֵּט׃ וְכַרְמְךָ ׀ לֹא
תְעוֹלֵל ׀ וּפֶרֶט ׀ כַּרְמְךָ ׀ לֹא ׀ תְלַקֵּט ׀
לֶעָנִי ׀ וְלַגֵּר ׀ תַּעֲזֹב ׀ אֹתָם ׀ אֲנִי

Interp.chal.

eis qui fecerit ex oibus abominationib⁹ iſtis: exter=
minabitur ale ᾧ fecerint talia de medio populi ſui.
Cuſtodietiſq; cuſtodiã verbi mei: vt non faciatis de
motibus abominabilibus qui facti ſunt ante vos: et
polluamini in eis. Ego dñs deus veſter. Ca 19.
Locutuſq; eſt dñs cum moyſe dicẽs. Loqre cum
omni cetu filioꝝ iſrael τ dices eis. Sancti eri=
tis: qz ego ſanctus ſum dñs deus veſter. Vnuſquiſq;
matrẽ ſuaꝫ τ patrẽ ſuũ timebit: τ dies ſabbatoꝝ meo
rum cuſtodietis: ego dñs deus veſter. Nolite reſpice
re ad idola: neq; deos conflatiles facietis vobis: ego
dñs deus veſter. Et ſi immolaueritis hoſtiã ſanctifi=
catã coraz dño: volũtarie imolabitis eam. In die qua
immolabitur comedetur τ ſequẽti die. quod autẽ re=
liquũ fuerit vſq; in diem tertiũ: igni comburetur. Et
ſi comeſtũ fuerit in die tertio: abominatio erit: nõ erit
placabile: τ qui comederit ex eo ſuſcipiet iniquitatẽ
ſuam: quoniã ſanctũ dñi prophanabit: τ exterminabi
tur homo ille de populo ſuo. Cumq; meſſueritis meſ=
ſem terre veſtre: non conſumabis metere angulum
agri tui: neq; recolliges remanẽtes ſpicas meſſis tue
Neq; in vinea tua colliges racemos poſt vindemiaꝫ
remanentes. Neq; grana decidentia vinee tue cõgre
gabis: ſed pauperibus τ peregrinis dimittes ea: ego

Pritiua.beb.

כָּרַת
עָשָׂה׳ שָׁמַר
עָשָׂה
בָּגַד
בָּגַד
אָכַל׳ חֵטְא
שָׁלֹשׁ׳ שָׂרַף
שָׁאָה
כָּרַת
קָצַר
כָּלָה׳ פְּאָה
לָקַט
עָלַל
עָנָה׳ גּוֹר׳ עָזַב

Transla.Chal.

כָּל דְּיַעְבַד מִכֹּל תּוֹעֲבָתָא הָאִילֵין ׀ וְיִשְׁתֵּצְיָן נַפְשָׁתָא דְּיַעְבְּדָן מְגוֹ עַמְּהֶן׃ וְתִטְּרוּן יָת
מַטְרַתִּי דְּלָא לְמֶעְבַּד מִנַּיְמוֹסֵי תּוֹעֲבָתָא דְּאִתְעֲבִידָא קֳדָמַיכוֹן וְלָא תְּסְתָּאֲבוּן
בְּהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן׃ Ca.xix. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם
כָּל כְּנִישְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׀ וְתֵימַר לְהוֹן קַדִּישִׁין תְּהוֹן אֲרֵי קַדִּישׁ אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן׃
גְּבַר מִן אִמֵּיהּ וּמִן אֲבוּהִי תְּהוֹן דָּחֲלִין ׀ וְיָת יוֹמֵי שַׁבָּתַיָּא דִּילִי תִּטְּרוּן אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן׃
לָא תְּתְפְּנוּן בַּתַר טָעֲוָן וְדַחְלָן דְּסָכָתָא לָא תַּעְבְּדוּן לְכוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן׃ וַאֲרֵי תְּקְרְבוּן
נִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יְיָ לִרְעוּתְכוֹן תַּקְרְבוּנַהּ׃ בְּיוֹמָא דְּיַקְרְבִנְכוֹן יִתְאֲכַל וּמִיּוֹמָא דַּבָּתַר יוֹמָא
וּדְיִשְׁתְּאַר עַד יוֹמָא תְּלִיתָאָה בְּנוּרָא יִתּוֹקַד׃ וְאִם אִיתְאֲכָלָא יִתְאֲכֵל בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה
טָרֵיחָן הוּא לָא יְהֵא לְרַעֲוָא׃ וּדְיֵיכְלִינֵיהּ חוֹבֵיהּ יְקַבֵּל אֲרֵי יָת קוּדְשָׁא דַּייָ אַחֵיל
וְיִשְׁתֵּצֵי אֱנָשָׁא הָהוּא מֵעַמֵּיהּ׃ וּבְמֵיחְצַדְכוֹן יָת חֲצָדָא דְּאַרְעֲכוֹן לָא תְּשֵׁצֵי פֵּאַת
דְּחַקְלָךְ לְמֶחְצַד וְלֶקֶט חֲצָדָךְ לָא תְלַקֵּט׃ וְכַרְמָךְ לָא תְעַיֵּיל וְחַטָּרָא דְּכַרְמָךְ לָא
תְלַקֵּט לַעֲנִיֵּי וְלִגְיוֹרֵי תְּשִׁבּוֹק יָתְהוֹן אֲנָא

Interp.chal.

Pritiua chal.

שָׁצָא
אָבַד׳ עֲבַד׳ נְמַס
אָמַר׳ רָעָה
אִם׳ שָׁבַת׳ נָטַר
פָּנָה׳ טָעָה׳ תָּעָה
עָבַד׳ נָכַם׳ רָעָה
אָכַל׳ שְׁאָר׳ יָקַד
חָתַךְ׳ הָוָה׳ הָבַל
חָלַל׳ שָׁצָא׳ חָצַד
שָׁצָא׳ פְּאָה
לָקַט׳ עָלַל
עָנָה׳ גּוֹר׳ שָׁבַק

Prima beb. | Ter. Heb. | Leui. | Ca. xix.

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֹא תִגְנֹבוּ וְלֹא תְכַחֲשׁוּ וְלֹא תְשַׁקְּרוּ אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ׃ גָּנַב
וְלֹא תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְחִלַּלְתָּ שֵׁבַע
אֶת שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה׃ לֹא
תַעֲשֹׁק אֶת רֵעֲךָ וְלֹא תִגְזֹל לֹא
תָלִין פְּעֻלַת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד בֹּקֶר׃ לִין שָׂכַר
לֹא תְקַלֵּל חֵרֵשׁ וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא קָלַל פֶּנָה
תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ כָּשַׁל
אֲנִי יְהוָה׃ לֹא תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט עָשָׂה שָׁפָט
לֹא תִשָּׂא פְנֵי דָל וְלֹא תֶהְדַּר פְּנֵי גָדוֹל בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עֲמִיתֶךָ׃ הָדַר גָּדַל
לֹא תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל דַּם רֵעֶךָ אֲנִי יְהוָה׃ יָלַךְ רָכַל עָמַד
לֹא תִשְׂנָא אֶת אָחִיךָ בִּלְבָבֶךָ הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת שָׂנֵא
עֲמִיתֶךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֵטְא׃ לֹא
תִקֹּם וְלֹא תִטֹּר אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ נָקַם נָטַר
וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ אֲנִי יְהוָה׃
אֶת חֻקֹּתַי תִּשְׁמֹרוּ בְּהֶמְתְּךָ לֹא שָׁמַר
תַּרְבִּיעַ כִּלְאַיִם שָׂדְךָ לֹא תִזְרַע כִּלְאַיִם שַׁעַטְנֵז לֹא
יֵעָלֶה עָלֶיךָ׃ וְאִישׁ כִּי יִשְׁכַּב אֶת עָלָה שָׁכַב
אִשָּׁה שִׁכְבַת זֶרַע וְרוּא שִׁפְחָה
נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ וְהָפְדָּה לֹא נִפְדְּתָה חָרַף פָּדָה
אוֹ חָפְשָׁה לֹא נִתַּן לָהּ בִּקֹּרֶת
תִּהְיֶה לֹא יומתו כִּי לֹא חָפְשָׁה׃ מוּת
וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל פֶּתַח בוא
אֹהֶל מוֹעֵד אֵיל אָשָׁם׃ וְכִפֶּר עָלָיו יצד

Prima chal. | Interp. chal.

גְּנֵב כְּדַב שָׁקַר
שְׁבַע חֲלַל עָשַׁק
אָנַס בֵּית לוט
חֲוֵה שׁוּם דָּחַל
עֲבַד דון נָסַב
סָכַן הָדַר רָבַה
דון אֲבַל קום
סָנָא אָח יָבַח
נְכֵבֵל נָטַר
רַחֵם רָחַב זָרַע
נַסַּךְ אִנְתָּ אָמָה
פָּרַק חָתַר יָחַב

deus vester. Non facietis furtū: nō negabitis: neq; mēntiemini vnusquisq; cōtra primū suū. Nec iurabitis in nōie meo falsē: neq; pphanabis nomen dñi dei tui: ego dñs. Non facies calūniā primo tuo: neq; vi aliqd suoꝝ accipies. Non manebit merces mercenarij apud te vsq; mane. Non maledicas et qui nō audit: et coꝝ nō videte nō ponas offendiculū: et timebis dñm deuꝫ tuū: ego dñs. Non facietis falsitatē in iudicio: neq; accipies faciē pauperis: nec honorabis faciem principis: in veritate iudicabis primū tuū. Non eris criminator in pplo tuo: neq; stabis cōtra sanguinē proximi tui: ego dñs. Nō oderis frēm tuū in corde tuo: sed publice argue eū: ne habeas sup illo pctūm. Nō quāras vltionē: nec memor eris iniurie ciuiū tuorū. Diliges amicū tuū sicut teipm. Ego dñs. Leges meas custodite. Iumenta tua nō facies coire cū alterius gñis animantibus. Agrū tuū nō seres cōmixtione seminū: et vestimentū qđ ex cōmixtione lane et lini cōtextū est nō ascēdat sup te. Et si vir cubuerit cū muliere coitu seminis: et ipsa ē ancilla despōsata viro et redēptione nō ē redēpta argēto: neq; libellus libertatis datus est ei: vapulabit ipsa: nō morietur qz nō est redēpta. Adducet autē pro delicto suo cōtra dñm ad ostium tabernaculi federis arietē pro delicto. Propiciabitq; pro eo

Trāsla. B. Hiero.

dñs deus vester. Non furabimini: neq; mentiemini: neq; facietis furtum. Non mentiemini: nec deierabis vnusquisq; proximū tuū. Nō pierabis in nomine meo: nec pollues nomē dei tui. Ego dominus. Non calūniā proximo tuo: nec vi opprimes eū. Nō morabitur opus mercenarii tui apud te vsq; mane. Nō maledices surdo: nec coram ceco pones offendiculū: sed timebis dñm deum tuū: quia ego sum dñs. Nō facies qđ iniquū ē: nec iniuste iudicabis. Nō cōsideres psonā pauperis: nec honores vultū potētis. Iuste iudica proximo tuo. Nō eris criminator: nec susurro in pplis. Nō stabis cōtra sanguinē proximi tui. Ego dñs. Nō oderis frēm tuū in corde tuo: sed publice argue eū: nec habeas sup illo pctūm. Nō quāras vltionē: nec memor eris iniurie ciuiū tuorū. Diliges amicū tuū sicut teipm. Ego dñs. Leges meas custodite. Iumenta tua nō facies coire cū alterius gñis animantibus. Agrū tuū nō seres cōmixtione seminis: nec vestimentū ex duobus textū est: nō in dueris. Nō fi dormierit cū muliere coitu semine: que sit ancilla et nobilis: & tamen ꝓcio non redempta nec libertati donata: vapulabunt ambo: & non morientur: quia non fuit libera. Pro delicto autem suo offeret dño ad ostium tabernaculi testimōii arietē: orabitq; pro eo

Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina.

κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. οὐκ κλέψετε, οὐδὲ ψεύσεσθε, οὐδὲ dñs deus vr. nō furabimini: neq; mēticmini: neq; mentiemini: nec
ψεύσεται ὁ πολίτης τὸν πλησίον αὐτοῦ. καὶ οὐ κλεύσεις calūniabit dō primū suū. et nō iura- Matth.
συκοφαντήσεις τὸν πλησίον σου. καὶ οὐ κολλήσεται bitis nomie meo in itustō. et nō pphanabitis f.c.
ὄνομά μου ἐπ' ἀδίκῳ. καὶ οὐ βεβηλώσεις τὸ nomē dei vri. ego dñs deꝰ vr. nō leᵭes
ὄνομα τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ὑμῶν. οὐκ ἀδικήσεις τὸν primū tuū. et nō rapies. et nō dormiet Deut.
πλησίον σου. καὶ οὐκ ἁρπάσεις. καὶ οὐ κοιμηθήσεται merces mercenarij apd te vsq; ad mane. nō male 14.c.
ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ παρὰ σοὶ ἕως πρωΐ. οὐ κακῶς dices surdo: et coꝝ ceco nō apponeꝭ Thobe
ἐρεῖς κωφόν, καὶ ἐνώπιον τυφλοῦ οὐ προσθήσεις offendiculū: et timebis deū tuū. ego dñs deꝰ 4.c.
σκάνδαλον, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς vr. nō facietis iniqtatē in iudicio. nō accipies pso- D
ὑμῶν. οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει. οὐ λήψῃ πρόσωπον nā mēdici: neq; admiraberis psonā potētis. ro.2. b
πτωχοῦ, οὐδὲ μὴ θαυμάσῃς πρόσωπον δυνάστου. in iustitia iudicabis primū tuū. nō ambulabi do Eph. 6
ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖς τὸν πλησίον σου. οὐ περιόψῃ δὲ lo in gēte tua. nō cōspirabis ꝓtra sāguinē b.
λω ἐν τῷ ἔθνει σου. οὐκ ἐπισυνάξῃ ἐφ' αἵματι τοῦ primi tui. ego dñs deꝰ vr. nō oderis fra act. 16 f
πλησίον σου. ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ὑμῶν. οὐ μισήσεις τὸν ἀδελ trē tuū mēte tua. correptiōe corripies primū tac. 2. b
φόν σου τῇ διανοίᾳ σου. ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν πλησίον tuū: et nō accipies ppter eū pctm. et nō vlciscā 1. Pe.
σου, καὶ οὐ λήψῃ δι' αὐτὸν ἁμαρτίαν. καὶ οὐκ ἐκδικήσεις tur tuā man. et nō trascribis filiis ppli c.
τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου. καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς tui. et diliges primū tuū sicꝫ teipm. Eccli. 19
σεαυτόν. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. τὰ νόμιά μου φυλάξεσθε. τὰ κτή ego dñs deus vr. legē meā custodietis iumē b.
ματά σου οὐ κατασπερεῖς διάφορον. καὶ ἱμάτιον ἐξ δύο ta tua nō admittes diuerso aiali. et vine- Matth.
ὑφασμένον κίβδηλον οὐκ ἐπιβαλεῖς σεαυτῷ. καὶ ἐὰν ardā tuā nō seminabis diuerso semie. et vestē ex duob⁹ 19.c.
ἀνδρὶ κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς κοίτην σπέρματος, καὶ οὐ textā adulteratā nō vestiet teipm. et si Luce.
ἔσται λελύτρωται, ἢ ἐλευθερία οὐκ ἐδόθη αὐτῇ, ἐπισκοπὴ δὲ ὑφασμένη κίβδηλον οὐκ ἐπιβαλεῖς σεαυτῷ. καὶ ἐὰν dormierit cū muliere cōcubitu seminis: et ip- 17.a.
ἔσται τῷ υἱῷ· καὶ οὐ θανατωθήσεται, ὅτι οὐκ ἐλευθερώθη. καὶ sa fuerit fua seruata hol: et ipsa redēptiōe
ἄξει τὸν κριὸν τῆς πλημμελείας αὐτῷ τῷ κυρίῳ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκη nō redēpta est: vel libertas nō data ē ei: cōsideratio
νῆς τοῦ μαρτυρίου, κριὸν πλημμελείας, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ erit filio: nō morietur: qm nō liberata ē. et
τῆς ἁμαρτίας, ἣν ἥμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτεν, adducet pro delicto suo dño ad hostiū tabna- Ecclꝰ.
καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ culi testimonij: arietē delicti: et ꝓpitiabit pro ipo 10.a.
ἐνώπιον κυρίου περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτεν

Transla. Chal.

וְלָא תִגְנְבוּן וְלָא תְכַדְּבוּן וְלָא תְשַׁקְּרוּן אֱנָשׁ לְחַבְרֵיהּ׃ וְלָא תְשַׁתְּבְעוּן בְּשְׁמִי
לְשִׁקְרָא וְתֵחֵיל יָת שְׁמָא דֵּאֱלָהָךְ אֲנָא יְיָ׃ לָא תַעֲשׁוֹק יָת חַבְרָךְ וְלָא תֵיטוֹס לָא
תְּבִית אַגְרָא דַּאֲגִירָא לְוָתָךְ עַד צַפְרָא׃ לָא תְלוּט דְּלָא שָׁמַע וּקְדָם דְּלָא חָזֵי לָא
תְּשִׁים תַּקְלָא וְתִדְחַל מֵאֱלָהָךְ אֲנָא יְיָ׃ לָא תַעְבְּדוּן שְׁקַר בְּדִינָא לָא תִסְבַּר אַפֵּי
מִסְכְּנָא וְלָא תֶהְדַּר אַפֵּי רַבָּא בְּקוּשְׁטָא תְּדִינֵיהּ לְחַבְרָךְ׃ לָא תֵיכוּל כְּרִצְיוּת בְּעַמָּךְ
לָא תְקוּם עַל דְּמָא דְחַבְרָךְ אֲנָא יְיָ׃ לָא תְסַנֵּי יָת אָחִיךְ בְּלִבָּךְ אֲסָרָא תּוֹכְחָא יָת חַבְרָךְ
וְלָא תְקַבֵּל עֲלוֹהִי חוֹבָא׃ לָא תִתְּקוֹם וְלָא תִטַּר לִבְנֵי עַמָּךְ וּתְרַחֵם לְחַבְרָךְ
כְּמָךְ אֲנָא יְיָ׃ יָת קְיָמַי תִּטְּרוּן בְּעִירָךְ לָא תַרְכִּיב עִירְבִּין תַּקְלָךְ לָא תִזְרַע עִירְבִּין
וּלְבוּשׁ עִירְבִּין שַׁעַטְנֵזָא לָא יִסַּק עֲלָךְ׃ וְגֶבֶר אֲרֵי יִשְׁכּוֹב יָת אִתְּתָא שְׁכְבַת זַרְעָא וְהִיא
אַמְתָּא אַחֲדָא לְגֶבֶר וְאִתְפְּרְקָא לָא אִתְפְּרְקַת בְּכַסְפָּא אוֹ אִתְחֵירוּתָא לָא אִתְיְהִיבַת לַהּ
בִּקּוֹרְתָּא תְּהֵי בָּהּ לָא יְסוּתוּן אֲרֵי לָא אִתְפְּרְקַת׃ וְיַיתֵי יָת אֲשָׁמֵיהּ לְקֳדָם יְיָ
לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא דְכָרָא לַאֲשָׁמָא׃ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי

Transla. Chal.

deus vester. Non facietis furtū: et nō negabitis: neq; mēntiemini vnusquisq; cōtra primū suū. Nec iurabitis in nōie meo falsē: neq; pphanabis nomen dñi dei tui: ego dñs. Non facies calūniā primo tuo: neq; vi aliqd suoꝝ accipies. Non manebit merces mercenarij apud te vsq; mane. Non maledicas et qui nō audit: et coꝝ nō videte nō ponas offendiculū: et timebis dñm deuꝫ tuū: ego dñs. Non facietis falsitatē in iudicio: neq; accipies faciē paupis: nec honorabis faciem principis: in veritate iudicabis primū tuū. Non eris criminator in pplo tuo: neq; stabis cōtra sanguinē proximi tui: ego dñs. Nō oderis frēm tuū in corde tuo: sed publice argues eū: ne habeas sup illo pctūm. Nō quāras vltionē: neq; obviabis inimicitiae filijs ppli tui. Diliges proximū tuū sicꝫ teipm: ego dñs. Pacta mea custodite. Iumēta tua nō facias coire cū alterius generis animātib⁹. Agrū tuū nō seres cōmixtione seminū: et vestimentū qđ ex cōmixtione lane et lini cōtextū est nō ascēdat sup te. Et si vir cubuerit cū muliere coitu seminis: et ipsa ē ancilla despōsata viro et redēptione nō ē redēpta argēto: neq; libellus libertatis datus est ei: vapulabit ipsa: nō morietur qz nō est redēpta. Adducet autē pro delicto suo cōtra dñm ad ostium tabernaculi federis arietē pro delicto. Propiciabitq; pro eo

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

sacerdos in ariete velicti coram dño: & ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελίας ἐναντι κῡ, καὶ pro pctō suo: qō peccauit: & remittet ei περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτ̄, ἧς ἥμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐ pctīs: qō peccauit. qñ ūt ingressi fueritis in τῷ ἁμαρτία, ὅτ̄ ἁμάρτῃ ὅταν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν trā: quā dño de⁹ vr̄ dat vobis: & plātaue γῆν, ἣν κ̄ς ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, καὶ καταφυτεύ ritis oēm arborē comestibilē: & mūdabitis im σητε πᾶν ξύλον βρώσιμον, καὶ περικαθαριεῖτε τὰ ἀ mūditiā ei⁹. fructus eius tres ānos erit vobis im καθαρσίαν αὐτ̄. ὁ καρπὸς αὐτ̄ τρία ἔτη ἔσται ὑμῖν ἀ mūdus: nō comedet. & ānō quar περιτμήτους, οὐ βρωθήσεται. καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρ to erit ois fructꝰ ei⁹ sctūs laudabilis dño. in ūt τῳ ἔσται πᾶς ὁ καρπὸς αὐτ̄ ἅγιος αἰνετὸς τῷ κῷ. ἐν δὲ ānō quīto comedetis fructū ei⁹: addi τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτ̄, προσθή tio vobis fructꝰ illꝰ. ego dño de⁹ vr̄. nō come 3.17.d F detis in mōtibꝰ: & nō augurabimini: neq; auspicabi σεται ὑμῖν τὰ γενήματα αὐτ̄. ἐγὼ κ̄ς ὁ θ̄ς ὑμῶν. μὴ ἐθέ mini: neq; facietis rotūditatē ex coma capitis τε, οὐδὲ περιθήσετε στίγμα ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς vr̄i. neq; corrūpetis superficiē barbe vre. & in ὑμῶν. οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τ̄ πώγωνος ὑμῶν. καὶ ἐν cisiones sup aīa nō facietis in corpore vestro. τομίδας ἐπὶ ψυχῇ οὐ ποιήσετε ἐν τῷ σώματι ὑμῶν. & līas ipressas nō facietis vobis. ego dño de⁹ καὶ γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε ὑμῖν. ἐγὼ κ̄ς ὁ θ̄ς vr̄. nō pfanabis filiā tuā vt ꝓstituas ὑμῶν. οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σου ἐκπορνεῦσαι illā. & nō fornicabit̄ trā: & iplebit̄ αὐτ̄ν. καὶ οὐκ ἐκπορνεύσει ἡ γ̄, καὶ πλησθήσεται ἡ trā iniq̄tate. & sabbata mea custodietis. & a γ̄ ἀνομίας. καὶ σάββατά μου φυλάξεσθε. καὶ ἁγιασ sctuario meo timebitis. ego dño. nō sequemi τήριόν μου φοβηθήσεσθε. ἐγὼ κ̄ς. ἐὰν ἐπακολουθῆ ni vētriloquos: & incātatoribꝰ nō adhere: σητε ἐγγαστρίμυθοις, καὶ τοῖς ἐπαοιδοῖς οὐ προσκολλη bitis: vt polluamini in illis. ego dño de⁹ vr̄. a θήσεσθε, ἐκμιανθῆναι ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κ̄ς ὁ θ̄ς ὑμῶν. ἀπὸ G facie cani cōsurges: & honorabis aspe- προσώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμήσεις πρόσω Exo.23. cū senioris: & timebis deū tuū. ego dño c. που πρεσβυτέρου, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου. ἐγὼ κ̄ς ὁ deus vr̄. si ūt aliqs accesserit vobis aduena in θεὸς ὑμῶν. ἐὰν δέ τις προσέλθῃ ὑμῖν πρόσκλυτος ἐν tra vra: nō affligetis eū: sicut indigena in vob̄ τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν, ὡς αὐτόχθων ἐν ὑμῖν erit aduena q̄ accesserit ad vos. & dili ἔσται πρόσκλυτος ὁ προσπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἀγαπή ges eū sicut teipm: qñ aduene fuistis in tra egypti. σεις αὐτὸν ὡς σεαυτόν, ὅτι πρόσκλυτοι ἦτε ἐν γ̄ Αἰγύπτου.

Trāsla.B.Hiero.

sacerdos & pro ꝯꝯꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯꝯ pctō eius corā dño: & repropitiabitur ei: dimit teturq; pctīs. ꝯꝯꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯꝯ Qñ ingressi fue ritis terrā: & plātaueri- tis i ea ligna pomifera: auferetis ꝓputia corū. Poma q̄ germināt imū da erūt vobis: nec ꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯ edetis ex eis. Quarto autem anno omnis ꝯꝯꝯ fructus eor̄ sctificabi- tur laudabilis domino. Quīto ānō comede- tis fructus: cōgregātes poma q̄ proferūt. Ego dominus deus vester.

Nō cōedetis cū sāgui- ne. Nō augurabimini: nec obseruabitis sōnia: Neq; rotūdū attōdebi tis comam: nec radetis ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ barbā. Et sup mortuo non incidetis ꝯꝯꝯꝯꝯꝯ carnes vras: neq; figu- ras aliq̄s aut stigmata fa cietis vobis. Ego dñs. Ne prostituas filiā tuā: ne contaminetur terra: & impleatur ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ piaculo. Sabbata mea custodite: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ & sanctuariū meū metui te. Ego dominus. Non declinetis ad magos: neq; ab hariolis aliq̄d scisciteminī: vt pollua- mini per eos. Ego ꝯꝯꝯꝯ dñs deus vester. Corā cano capite consurge: & honora ꝑsonā senis: & time dominum deū tuū. Ego sum dominus. Si hītauerit aduena in terra vra & morat fuerit iter vos: nō exꝑbretis ei. Sit iter vos q̄si idi- gēa & diligetis eū q̄si vos metipos. Fuistis ei & vos aduene in terra egypti.

Ter.Heb. Leui. Ca.xix. Pritiua heb.

	הַכֹּהֵן הַֽמְחַטֵּא אֶת־הָאָשָׁם לִפְנֵי יְהוָה עַל	
סָלַח	חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ	
בּוֹא	מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא׃ וְכִי תָבֹאוּ	
אָכַל	אֶל הָאָרֶץ וּנְטַעְתֶּם כָּל עֵץ מַאֲכָל	
עָרַל	וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ אֶת פִּרְיוֹ שָׁלֹשׁ	
הָיָה	שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם לֹא יֵאָכֵל׃	
רָבַע	וּבַשָּׁנָה הָרְבִיעִת יִהְיֶה כָּל	
הָלַל	פִּרְיוֹ קֹדֶשׁ הִלּוּלִים לַיהוָה׃ וּבַשָּׁנָה	
חָמֵשׁ אָכַל תָּם	הַחֲמִישִׁת תֹּאכְלוּ אֶת פִּרְיוֹ לְהוֹסִיף	
בּוֹא	לָכֶם תְּבוּאָתוֹ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃	
עָשַׂה	לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם לֹא תְנַחֲשׁוּ	
עָנַן נָכַף פֵּאָה	וְלֹא תְעוֹנֵנוּ׃ לֹא תַקִּפוּ פְּאַת	
שָׁחַת	רֹאשְׁכֶם וְלֹא תַשְׁחִית אֶת פְּאַת	
חָלַל נָזָה	זְקָנֶךָ׃ וְשֶׂרֶט לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ	
נָתַן	בִּבְשַׂרְכֶם וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ	
חָלַל נָזָה	בָּכֶם אֲנִי יְהוָה׃ אַל תְּחַלֵּל אֶת בִּתְּךָ	
זָנָה	לְהַזְנוֹתָהּ וְלֹא תִזְנֶה הָאָרֶץ וּמָלְאָה	
זָמָם שָׁמַר	הָאָרֶץ זִמָּה׃ אֶת שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ	
קָדַשׁ יָרֵא	וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה׃ אַל	
פָּנָה אוֹב	תִּפְנוּ אֶל הָאֹבֹת וְאֶל הַיִּדְּעֹנִים	
בָּקַשׁ	אַל תְּבַקְשׁוּ לְטָמְאָה בָּהֶם אֲנִי	
פָּנָה שׁוּב קוּם	יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם	
	וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי	
גּוּר	יְהוָה׃ וְכִי יָגוּר אִתְּךָ גֵּר בְּאַרְצְכֶם	
יָהָה זָרַח הָיָה	לֹא תוֹנוּ אֹתוֹ׃ כְּאֶזְרָח מִכֶּם יִהְיֶה	
	לָכֶם הַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם וְאָהַבְתָּ לוֹ	
הָיָה	כָּמוֹךָ כִּי גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם	

Interp.chal. Pritiua chal.

חוֹב שָׁבַק עִלָּא	sacerdos in ariete qui offertur pro velicto coram dño pro petō suo: quo peccauit. Et dimittetur ei petīs ei⁹ quo peccauit. Et quādo ingressi fueritis terrā: & plā tauerittis oēm arborem pomiferā: fructus eius erit vobis ꝓhibitus: tribus annis non comedatur. Vn no autē quarto erit omnis fructus eius sanctificatus laudātibus coram dño. In anno aūt quinto comedetis fructū eius: vt addatur vobis fructus ei⁹: ego dño de⁹ vester. Nō comedetis sup sanguinē: nō augurabimi ni: neq; obseruabitis hōras. Neq; in rotundū attōde bitis comam capitis vestri. Neq; ledes comā barbe tue: & lesionem super mortuum non dabitis in carne vra: & stigmata sculpta nō facietis in vobis: ego dño. Non ꝓphanabis filiā tuā vt facias eam fornicari: & nō fornicabit̄ terra: nec impleatur terra scelere. Dies autē sabbatorū meos observabitis: & domū sanctua- rii mei metuite: ego dño. Nolite declinare ad magos: & hariolos nolite scisciteri vt polluamini i eis: ego dño de⁹ vr̄. Coram eo qui est doctus in lege cōsurgeo: & ho norabis faciem senis: & timebis deum tuum: ego do- minus. Si peregrinus fuerit vobiscū peregrinus in terra vra: nō decipiatis eū. Sicut indigena ex vobis erit vobis peregrin⁹ q̄ peregrinabitur apud vos: & dili geo eū sicut teipm: q; peregrini fuistis in terra egrpti:
נְצַב אֲכַל רֻחַק	
אָכַל שָׁנָה רֻחַק	
שָׁבַח נְחַשׁ	
עָנָה נָכַף פֵּאָה	
רֹאשׁ קָרַח מוּת	
נָתַן חָרַת חָלָל	
טָמָא טָמֵא יָצַן	
שְׁבַת עָנַן מַדָּשׁ	
פָּנָה קָבַע סָאַב	
קוּם הָדַר שׂוּב	
חָלַל גּוּר יָנָה	

Transla.Chal.

כַּהֲנָא דְּיִכְּרָא דְּאַשְׁכַּח חוֹבָא עַל נַפְשֵׁהּ לְחַב וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ מֵחוֹבְתֵּיהּ דְּחָטָא וְתַאֲרֵי
תְּעֵילוּן לְאַרְעָא וְתִצְּצוּן כָּל אִילָן דְּמֵיכְלָ וְתִבְחְקוּן רַחֲמָא יָת אִיבּוּהִי תְּלַת שְׁנִין יְהֵי
לְכוֹן מְרַחַק לְאַכָּדָא לָא יִתְאֲכֵיל וּבְשַׁתָּא רְבִיעָאָה יְהֵי כָּל אִיבּוּהִי קֻדְשׁ תּוּשְׁבְּחָן קֳדָם
יְיָ וּבְשַׁתָּא חֲמִישָׁאָה תֵּיכְלוּן יָת אִבּוּהִי לְאוֹסָפָא לְכוֹן עֲלַלְתֵּיהּ אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן לָא
תֵּיכְלוּן עַל דְּמָא לָא תְנַחְשׁוּן וְלָא תְעָנוֹן לָא תַקְּפוּן פָּאתָא דְּרִישְׁכוֹן וְלָא תְחַבֵּל יָת
פָּאתָא דְּדִיקְנָךְ: וְחִבּוּל עַל מִית לָא תִתְּנוּן בְּבִשְׂרְכוֹן וְרוּשְׁמִין חַרְתִּין לָא תִתְּנוּן בְּכוֹן
אֲנָא יְיָ: לָא תְחַיֵּל יָת בְּרַתָּךְ לְאַטְעָיוּתָהּ וְלָא תְטָעֵי אַרְעָא וְתִתְמְלֵי אַרְעָא עֲצַת חֲטָאִין
יָת יוֹמֵי שַׁבַּתָּיָא דִּילִי תִּטְּרוּן וּלְבֵית מַקְדְּשִׁי תְּהוֹן דָּחֲלִין אֲנָא יְיָ: לָא תִתְפְּנוֹן בַּתְרֵי
גַּיְדִין וְזִכְרוּ לָא תְתַּנְּעוּן לְאִסְתַּאֲבָא בְּהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן: מִן קֳדָם סָבָר קְאַיְמָא
תְּקוּם וְתַהְדַּר אַפֵּי סָבָא וְתִדְחַל מֵאֱלָהָךְ אֲנָא יְיָ: וַאֲרֵי יְתֵגֵיר עִמְּכוֹן גִּיּוֹרָא
בְּאַרְעֲכוֹן לָא תוֹנוּן יָתֵיהּ: כְּיַצִּירָא מִנְּכוֹן יְהֵי לְכוֹן גִּיּוֹרָא דְּיִתְגַּיַּר עִמְּכוֹן וְתִרְחֲמוּן לֵיהּ
כְּוָתְכוֹן אֲרֵי דַיָּרִין הֲוֵיתוּן בְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Leui.	La.xx.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
נָשָׂא	עָוֹנוֹ יִשָּׂא׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב			portabũt iniquitatẽ su am. Qui coierit	petñ suã accipiet. τ vir ḋ dormierit cũ
	אֶת־אִשָּׁה דָּוָה וְגִלָּה אֶת־ עֶרְוָתָהּ			cũ muliere i fluxu mẽ struo: & reuelauerit tur	muliere mẽstruata: τ reuelabit turpi
קוּר גָּלָה	אֶת־מְקֹרָהּ הֶעֱרָה וְהוּא גִּלְּתָה אֶת			pitudinem eius: ipsaq; aperuerit fontem sanguinis sui:	tudinẽ ei⁹: fontẽ ei⁹ reuelauit: τ illa
	מְקוֹר דָּמֶיהָ וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם			interficientur ambo de medio populi sui.	sũi ἀὐτῆς, τὴν πηγὴν ἀὐτῆς ἀπεκάλυψε, καὶ ἀὐτὴ
	מִקֶּרֶב עַמָּם׃ וְעֶרְוַת אֲחוֹת אִמְּךָ			Turpitudinẽ matertere & amite tue nõ disco operies. Qui hoc fecerit: ignominiam carnis sue nudauit: portabũt ãbo iniquitatẽ suã. Qui coierit cũ vxore patrui vel auunculi sui: & reuelauerit ignomi niam cognationis sue: portabunt ambo pec catũ suũ. Absq; liberis moriẽtur. Qui duxe rit vxorẽ fris sui: rẽ fa cit illicitã: turpitudinẽ fris sui reuelauit absq; filiis erit. Custodite leges meas atq; iudicia & facite ea: ne & vos euomat terra quã intraturi estis & habitaturi. Nolite ambulare in le gitimis nationũ: quas ego expulsurus sũ ante vos. Oia enim hec fecerũt: & abominatus sum eas. Vobis autem loquor. Possidete terram eorum quam dabo vobis in hereditatem: terram fluentem lacte & melle Ego dominus deus vester: qui separa ui vos a ceteris populis. Separate ergo & vos iumentum mundum ab immundo: & auem mundam ab immũda nec polluetis animas vestras in pecore & auibus & cunctis	πεῖσι ſuſi accipiet. τ vir ḋ dormierit cũ
	תִּגְלֵה׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב				ἁμαρτίαν ἀὐτοῦ λήψεται. καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ
	אֶת־אֵשֶׁת דֹּדֵהוּ גִּלָּה אֶת				muliere mẽſtruata: τ reuelabit turpi
	עֶרְוַת דֹּדֵהוּ חֶטְאָם יִשְׂאוּ				γυναικὸς ἐκκαθαιρομένης, καὶ ἀποκαλύψει τὴν ἀσχημο
עָרִר מוּת יָמֻתוּ	עֲרִירִים יָמֻתוּ׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח				tudinẽ ei⁹: fontẽ ei⁹ reuelauit: τ illa
אִישׁ	אֶת־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיהָ אוֹ בַת				σύνει ἀὐτῆς, τὴν πηγὴν ἀὐτῆς ἀπεκάλυψε, καὶ ἀὐτὴ
יָהּ	אִמּוֹ וְרָאָה אֶת־עֶרְוָתָהּ וְהִיא				reuelauit fluxũ sanguinis sui: pe
	תִּרְאֶה אֶת־עֶרְוָתוֹ חֶרְפָּה הִוא				ἀπεκάλυψε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος ἀὐτῆς, ἐξολο ⁹
	וְנִכְרְתוּ לְעֵינֵי בְנֵי עַמָּם				ribunt ambo ex gñatiõe sua. τ
	עֶרְוַת אֲחוֹת אִמּוֹ גִּלָּה עֲוֹנוֹ				ἐξολεθρευθήσονται ἀμφότεροι ἐκ τῆς γενεᾶς ἀὐτῶν. καὶ
	יִשָּׂא׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב				turpitudinẽ sororis pfis tui: τ sororis
	אֶת־דֹּדָתוֹ עֶרְוַת דֹּדוֹ גִּלָּה				ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς τοῦ πατρός σου, καὶ ἀδελφῆς
	חֶטְאָם יִשְׂאוּ עֲרִירִים יָמֻתוּ׃				mſis tue nõ reuelabis. τ cũ pſãgui
	וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־דְּדָתוֹ				τῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις. τὴν παρὰκειμ ⁹
נֶדֶד	נִדָּה הִוא וְאֶת־נִדָּתָהּ יִשָּׂא				nitatẽ reuelauerũt: petñ suã fe
	עֶרְוָתָהּ גִּלָּה מְקֹרָהּ הֶעֱרָה				τητα ἀπεκάλυψαν, ἁμαρτίαν ἀὐτῶν ἐκποίσον ⁹
	וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב עַמָּם׃				rẽt. τ ḋ dormierit cũ cognata sua:
	וְעֶרְוַת דֹּדַת אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה כִּי				ται. καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ τῆς συγγενοῦς ἀὐτοῦ,
	שְׁאֵר אִמְּךָ הִוא׃ עֶרְוַת אֲחִי				turpitudinẽ cognatiõis ei⁹ reuelauit: absq;
	אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה לֹא תִקְרַב				ἀσχημοσύνην τῆς συγγενείας ἀὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄ ⁹
	אֶל־אִשְׁתּוֹ דֹּדָתְךָ הִוא׃ עֶרְוַת				liberis moriẽtur. τ vir: ḋ acceperit mu
	כַּלָּתְךָ לֹא תְגַלֵּה אֵשֶׁת בִּנְךָ				τικὸν ἀποθανοῦνται. καὶ ἀνὴρ, ὃς ἂν λάβῃ γυ ⁹
	הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ עֶרְוַת				lierẽ frio sui: imũditia eſt: turpitu
	אֲחִיךָ אֲשֶׁת אָחִיךָ הִוא עֶרְוַת				γαῖκα τοῦ ἀδελφοῦ ἀὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐσί, ἀσχημο
	אָחִיךָ לֹא תְגַלֵּה׃ עֶרְוַת אִשָּׁה				dinẽ frio sui reuelauit: absq; liber ⁹
	וּבִתָּהּ לֹא תְגַלֶּה אֶת־בַּת־בְּנָהּ				σύνει τοῦ ἀδελφοῦ ἀὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἀτεκνοι
	וְאֶת־בַּת־בִּתָּהּ לֹא תְגַלֶּה				moriẽtur. τ ſeruabitis ꝓceptã mea: τ
	לְקָחַת אֶת־עֶרְוָתָהּ שַׁאֲרָה הֵנָּה				φυλάξεσθε. καὶ φυλάξεσθε τὰ προσάγματά μου, καὶ
	זִמָּה הִוא׃ וְאִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ				oia iudicia mea: τ facietis ea: τ
	לֹא תִקַּח לִצְרֹר לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ				πάντα τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ
	עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ׃ וְאֶל־אֵשֶׁת				nõ erit grauis vobis fra: in quã ego iduco
	עַמִּיתְךָ לֹא תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ				ὑμὰ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω
	לְזָרַע לְטָמְאָה בָּהּ׃ וּמִזַּרְעֲךָ				vos illuc vt habitetis in ea. τ nõ ambula
	לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ וְלֹא				ὑμᾶς ἐκεῖ κατοικεῖν ἐπ' αὐτῆς. καὶ οὐχὶ πορεύσε
	תְחַלֵּל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי				bitis in legitimis gẽtiũ: quos expellã a
	יְהוָה׃ וְאֶת־זָכָר לֹא תִשְׁכַּב				σθε ἐν τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν, οὓς ἐξαποστελῶ ἀφ' ὑ
	מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵבָה הִוא׃				vobis: qñ hec oia fecerũt: τ abominatus
	וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ				μῶν, ὅτι ταῦτα πάντα ἐποίησαν, καὶ ἐβδελυξά ⁹
	לְטָמְאָה בָּהּ וְאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד				sum eos. τ dixi vobis: vos possidebitis
	לִפְנֵי בְהֵמָה לְרִבְעָהּ תֶּבֶל הוּא׃				μὴν αὐτούς. καὶ εἶπα ὑμῖν, ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν
	אַל־תִּטַּמְּאוּ בְּכָל־אֵלֶּה כִּי				trã eoꝝ. τ ego dabo vobis eã in possessiõe: trã flu
	בְכָל־אֵלֶּה נִטְמְאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר				γῆν αὐτῶν. καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, γῆν ῥέ
	אֲנִי מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם׃ וַתִּטְמָא				entẽ lacte τ melle. ego dño deꝰ vr: ḋ segre
	הָאָרֶץ וָאֶפְקֹד עֲוֹנָהּ עָלֶיהָ				ουσαν γάλα καὶ μέλι. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρι
	וַתָּקִא הָאָרֶץ אֶת־יוֹשְׁבֶיהָ׃				gani vos ab oĩb ⁹ gẽtib ⁹. τ segregabitis
	וְאַתֶּם תִּשְׁמְרוּ אֶת־חֻקֹּתַי				σα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. καὶ διορισεῖτε
	וְאֶת־מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם מִכֹּל				vos in medio iumẽtoꝝ mũdoꝝ τ imũdo ⁹
	הַתּוֹעֵבֹת הָאֵל הָאֶזְרָח וּמִן־				ἑαυτοὺς ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀκαθά ⁹
	הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃ כִּי אֶת־כָּל				rũ: τ in medio volatiliũ mũdoꝝ τ
	הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵל עָשׂוּ אַנְשֵׁי				των, καὶ ἀναμέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν
	הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַתִּטְמָא				imũdoꝝ. τ nõ polluetis aiaꝝ vr ⁹ in
	הָאָרֶץ׃ וְלֹא־יָקִיא הָאָרֶץ אֶתְכֶם				ἀκαθάρτων. καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν
	בְּטַמַּאֲכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה				iumẽtis: τ in volatilib ⁹: τ in oĩb ⁹
	אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם׃ כִּי כָּל־				τοῖς κτήνεσι, καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς, καὶ ἐν πᾶσι

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
קְבֵל שָׁכַב אִנְתָּ	iniquitatẽ suam suſcipiet. Vir aũt qui coierit cum mu	הוֹרֵיהּ יְקַבֵּל׃ וּגְבַר דְּיִשְׁכּוֹב יַת אִיתְתָא מְסָאֲבָא וְיַגְלֵי יַת עֶרְיָתָהּ יַת קְלָנָהּ גְּלֵי וְהִיא
סָאֲבַ דָּם תְּרֵי	liere immũda: τ diſcooperuit turpitudinẽ eius: igno	תְגַלֵּי יַת סוֹאֲבַת דַּמָהָא וְיִשְׁתֵּיצוּן תַּרְוֵיהוֹן מִגּוֹ עַמְּהוֹן׃ עֶרְיַת אֲחַת אִמָּךְ וַאֲחַת אָבוּךְ
עֲרָה	miniã eius reuelauit: ipſa quoq; diſcooperuit immũ	לָא תְגַלֵּי אֲרֵי יַת קָרִיבְתֵּהּ גְּלֵי הִיא וְיִתְקְבָלוּן׃ וּגְבַר דְּיִשְׁכּוֹב יַת אִיתַת אֲחוּהִי
אָח	ditiã ſanguinis ſui: τ exterminabũtur ambo de medio	אֲרֵי עֶרְיַת אֲחוּהִי גְּלֵי הִיא וְיִתְקְבָלוּן׃ וּגְבַר דְּיִשְׁכּוֹב יַת אִיתַת אֲחִי
יְלַד סוּת נָסַב	populi ſui. turpitudinẽ ſororis matris tue τ ſororis	אֲבוּהִי אֲרֵי יַת קָרִיבַת אֲחִי אֲבוּהִי גְּלֵי הִיא חוֹבָתְהוֹן יְקַבְּלוּן׃ וּגְבַר דְּיִסַּב יַת אִיתַת
רְחַק עֲרָה נְטַר	pfis tui nõ diſcooperies: qñ cognatã ſuam diſcoope	אָחִיהּ אָרְחָא הִיא מְרוּדָתָא הִיא עֶרְיַת אֲחוּהִי גְּלָא וְלַד יְהוֹן׃ וְתִטְּרוּן יַת כָּל קְיָמַי וְיַת כָּל דִּינַי
קוּם דּוּן עֲבַד	ruit: peccatũ ſuũ ſuſcipient. vtr aũtẽ qui coierit cũ vxo	וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן וְלָא תְרַחֵק יָתְכוֹן אַרְעָא דַּאֲנָא מַעְיל יָתְכוֹן לְתַמָּן לְמִיתַּב בַּהּ׃ וְלָא
רְחַק עוֹל יָתֵב	re patrui ſui: turpitudinẽ patrui ſui diſcooperuit: ini	תְהָכוֹן בְּנִימוֹסֵי עַמְמַיָּא דַּאֲנָא מְגַלֵּי מִקְּדָמֵיכוֹן אֲרֵי יַת כָּל אִלֵּין עַבְדוּ וְרַחֵיק מֵימְרִי
יְהַב גְּלָה אֲסַר	quitatẽ ſuam ſuſcipient: abſq; liberis morietur. Vir	יְהוֹן׃ וַאֲמַרִית לְכוֹן אַתּוּן תֵּירְתוּן יַת אַרְעָהוֹן וַאֲנָא אֶתְנִינַהּ לְכוֹן לְמֵירַת יַתָהּ אַרְעָא
יְרַת נְתַן בָּרַשׁ	aũtẽ qui acceperit vxorẽ fratris ſui: quaſi mẽſtruata	עָבְדָא חַלַב וּתְבָשׁ אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ וְתַפְרִישׁוּן בֵּין
לָקַח אֲסַר סָאֲבַ שְׁקַץ	eſt: turpitudinẽ frĩs ſui diſcooperuit abſq; filijs erũt.	
	Cuſtodietisq; oia legitima mea τ oia iudicia mea: τ fa	
	cietis ea: vt nõ ejiciat vos terra ad quã ego introduco	
	vos vt habitetis in ea Et nõ ambuletis i legitimis po	
	pulorũ: quos ego trãsmigrare faciã ante vos. Quia	
	oia hec fecerũt: τ abominatũ eſt eos verbũ meũ. Vo	
	bis autem dixi: vos poſſidebitis terrã eorũ: τ ego da	
	bo eã vobis vt poſſideatis eã: terrã fluẽtẽ lacte τ mel	
	le: ego dño deus veſter: qui ſepaui vos de populis. Et	
	ſeparabitis inter animale mundum τ imundum τ in	
	ter aues immundã τ mundam: τ non contaminabitis	
	animas veſtras in animalibus τ in auibus τ in omni	

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

reptilib⁹ tre: q̃ segregaui vobis in imũditia.
τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς, ἃ ἀφώρισα ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσίᾳ.
t critis mihi scti: qm sctũs ego dñs deus vr:
καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κ̅ς̅ ὁ θεὸς ὑμῶν,
q̃ segregaui vos ab oĩb⁹ gẽtib⁹: vt essetis mihi.
ὁ ἀφορίσας ὑμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἶναί μοι.
t vir vel mulier q̃ fuerit ex ipĩs vẽtriloqu⁹ vel incã
καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν ἐγκατασκήνωσεν ἐν αὐτοῖς ἐγγαστρίμυθος ἢ ἐπα
tator: morte moriãtur ambo: lapidib⁹ la
οἰδός, θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἀμφότεροι, λίθοις λι
pidabunt eos: rei sũt.
βολήσουσιν αὐτούς, ἔνοχοί εἰσι. Ca. 21.
A Et dixit dñs ad moysen: dicẽs: dic
καὶ εἶπεν κ̅ς̅ πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἶπον τοῖς
sacerdotib⁹ filiis aarõ: t dices ad eos: in
ἱερεῦσιν υἱοῖς ἀαρών, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἐν ταῖς
diab⁹ nõ cõtaminabũtur in gẽte sua: ſ in
ψυχαῖς οὐ μιανθήσονται ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, ἀλλ' ἢ ἐν
ꝓpinquo ꝓxime ipsos sup pfe t sup mfe
τῷ οἰκείῳ τῷ ἐγγὺς αὐτῶν ἐπὶ πατρὶ καὶ ἐπὶ μητρὶ
sua: t sup filiũ: t sup filiab⁹: t sup fra
αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ υἱοῖς, καὶ ἐπὶ θυγατράσι, καὶ ἐπ' ἀδελ
tre: t sup sorore sua ꝟgine q̃ ꝓxima est il
φῷ, καὶ ἐπ' ἀδελφῇ αὐτοῦ πρώτῃ τῇ ἐγγὺς οὔσῃ αὐτοῦ
li q̃ nõ collocata viro: sup his nõ cõtami
τῷ τῇ μὴ ἐκδεδομένῃ ἀνδρί, ἐπὶ τούτοις οὐ μιανθή
nabitur repẽte in ꝓpio suo in ꝓphanatione e
σεται ἐξαπατῶν ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐ
ius. t calumniã nõ rademini caput sup
τοῦ· καὶ φαλάκρωμα οὐ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν ἐπὶ
mortuo: t supficiẽ barbe nõ radẽt: t sup
νεκρῷ, καὶ τὸν ὄφιν τοῦ πώγωνος οὐ ξυρήσονται, καὶ ἐπὶ
carneo suas nõ incidẽt incisiõe. san
ταῖς σάρκας αὐτῶν οὐ κατατμοῦσιν ἐντομίδας ἅγι
cti erũt deo suo: t nõ ꝓphanabũt no
οι ἔσονται τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ βεβηλώσουσιν τὸ ὄνο
mẽ dei sui. t cũ sacrificia pñi dona deo
μα τοῦ θεοῦ αὐτῶν· τὰς γὰρ θυσίας κυ̅ ὁ̅ν̅ τῷ θεῷ
suo: ipi offerẽt: t erũt scti. mulierẽ
B αὐτῶν, αὐτοὶ προφέρουσι, καὶ ἔσονται ἅγιοι· γυναῖκα
meritricẽ t ꝓphanã nõ accipiẽt: t mulierẽ
πόρνην καὶ βεβηλωδῆ οὐ λήψονται, καὶ γυναῖκα
repudiatã a viro suo nõ accipiẽt: qm sanc
ἐκβεβλημένην ἀπὸ ἀνδρὸς αὐτῆς οὐ λήψονται, ὅτι ἅγι
ti⁹ est dñs deus suo: t sctificabis e
ός ἐστι τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἁγιάσεις αὐ
um. t cũ dona dñi dei vri hic of
τόν· τὰ γὰρ δῶρα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν οὗτος προ
fert: sctũs erit. sctũs ego dñs sctificãs e
σφέρει, ἅγιος ἔσται· ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐ
os. t filia hois sacerdotis si ꝓphanata
τούς· καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν βεβηλω
fuerit vt fornicetur nomẽ
θῇ τοῦ ἐκπορνεῦσαι τὸ ὄνομα

Transla. Chal.

Trãsla. B. Piero.

b que c mouentur b in ter
ra: & c que
b vobis c ostendi b esse pol
luta. c Eritis c sancti b mihi:
m quia n sanctus o ego sum
p dominus:
q & sepaui r vos s a ceteris
r populis: n vt essetis
x mei. r Vir s siue t mulier u i
quibus
c phythonicus v vel d diui
natiõis c fuerit spiritus:
b morte c moriãtur: b lapi
dibus c obruẽt m eos. n San
guis eorũ sit o sup illos.
Dixit quoq; Ca. 21.
b dñs c ad d moysẽ. c lo
q̃re c ad d sacerdotes b filios
c aaron: b & dices c ad eos.
n Ne o cõtaminetur sacer
dos m in mortibus p ciuiũ
suorũ: q nisi tm n in cõsan
guineis ac ꝓpinquis. i.
r supra patrẽ & s matrẽ t &
filiũ u & filiã: b fratrẽ quo
q̃ c & fororẽ b virginem
d que b non c est nupta b vi
ro. sed
n nec in p principe q popu
li sui o cõtaminabitur.
b Nec c radent c caput
a nec e barbam: b neq; c in
carnibus suis
c facient incisuras. d San
cti b erunt
c deo suo: b & non c polluẽt
m nomen eius.
q Incensum o enim r dñi &
o panes
c dei sui c offerunt: r & iõ
s sancti r erunt.
b Scortũ c & vile ꝓstibulũ
b non c ducet d vxorẽ: e nec
c eã que d repudiata est b a
marito: c quia m cõsecrat o
n est o deo suo: p &
o panes propositiõis c of
fert. s Sit ergo r sanctus:
b quia & o ego c sctũs sum
c dominus q sctifico vos.
c Sacerdotis b filia si dẽ
hẽsa fuerit m in stupro: n &
violauerit nomen

Ter. Heb. Leui. Ca. xxi. — Pritiua heb.

כָּמַשׁ כ אֲשֶׁר כ תִּרְמֹשׂ כ הָאֲדָמָה כ אֲשֶׁר כָּמַשׁ
יָהָה יִהְבַדַּלְתִּי לָכֶם לְטַמֵּא׃ וִהְיִיתֶם לִי יָהָה
קָדַשׁ קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ כ אֲנִי יְהוָה קָדַשׁ
וָאַבְדִּל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לִהְיוֹת אִישׁ
לִי׃ וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה בָּהֶם
אוֹב אוֹ יִדְּעֹנִי מוֹת יוּמָתוּ בָּאֶבֶן
יִרְגְּמוּ אֹתָם דָּמֵיהֶם בָּם׃
נָגַם וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה אֱמֹר Ca. xxi.
אֱמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם לְנֶפֶשׁ לֹא יִטַּמָּא ׀׀
בָּעַמָּיו׃ כִּי אִם לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב
אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וּלְבִנּוֹ וּלְבִתּוֹ
וּלְאָחִיו׃ וְלַאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלָה הַקְּרוֹבָה
אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא הָיְתָה לְאִישׁ לָהּ
יִטַּמָּא׃ בַּעַל בָּעַמָּיו לְחַלֵּל
לֹא יִטַּמָּא׃ לֹא יְקָרְחָה קָרְחָה בְּרֹאשָׁם
וּפְאַת זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ וּבִבְשָׂרָם
לֹא יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת׃ קְדֹשִׁים יִהְיוּ
לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ שֵׁם
אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת אִשֵּׁי יְהוָה לֶחֶם
אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיבִם וְהָיוּ קֹדֶשׁ׃
אִשָּׁה זוֹנָה וַחֲלָלָה לֹא יִקָּחוּ וְאִשָּׁה
גְּרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא יִקָּחוּ כִּי קָדוֹשׁ
הוּא לֵאלֹהָיו׃ וְקִדַּשְׁתּוֹ כִּי אֶת
לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ הוּא מַקְרִיב קָדוֹשׁ יִהְיֶה
לְךָ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃
וּבַת אִישׁ כֹּהֵן כִּי תָחֵל לִזְנוֹת אֶת בָּנָה חָלַל זָנָה

Interp. chal.

quod reptat in terra: que separaui vt essent vobis im
munda. Eritisq; coram me sancti: q̃ sanctus ego dñs:
et separaui vos de populis vt seruatio coram me. Vir
autẽ aut mulier in quibus fuerint phitones vel diui
natiões: occisione occidẽtur: lapidibus obruent eos.
ret mortis sunt. Ca. 21.
Dixitq; dñs ad moysen. Loquere ad sacerdotes
filios aaron: dicesq; eis. Nullus cõtaminet sup
mortuus in ꝓpio suo: nisi pro cõsanguineis suis qui
ꝓpinqui sunt ei. Pro matre sua t pro patre suo et
pro filio suo t pro filia sua t pro fratre suo t p sorore
sua virgine q̃ ꝓpinqua est et que nõ est nupta viro:
pro his contaminabitur. Non cõtaminetur princeps
in ꝓpio suo: vt nõ prophanet se. Non deplabũt capi
ta sua: t comam barbe sue non tondebunt: t in carne
sua non incidant incisionẽ. Sancti erunt in cõspectu
dei sui. et non violabunt nomen dei sui: quia oblatio
nes domini dei sui ipsi offerunt: eruntq; sancti. Mu
lierem meretricem t violatam non accipiẽt in vxorẽ:
et mulierem que repulsa est a viro suo nõ accipient:
qm sanctus est coram deo suo. Sanctificabisq; eum:
quia oblationẽ dei tui ipse offert. sanctus erit tibi: q̃
sanctus sum ego dñs qui sanctifico vos. Filia aũt viri
sacerdotis q̃ violata fuerit fornicatione: sctificationẽ

Transla. Chal.

וְתִתְרַחַשׁ אַרְעָא דְּאַפְרֵישׁ יָת לְטַן לְסַאֲבָא׃ וְתֵהֵוֹן מְדַבְּרַיָּא מַדְּרֵישׁ יָן אַרְעָא קֳדָם
וְאַפְרֵישׁ יָת עַמְמַיָּא לְמֵהֲוֵי קֳדָמַי׃ וּקְבַל דְּכֵן תְּהֵוֹן מְדַבְּרַיָּא מִן עַמְמַיָּא אֲרֵי קַדִּישׁ אֲנָא יְיָ
אֲרֵי קַדִּישִׁין אִתְקְטָלָא יִתְרְגְמוּן בְּאַבְנָא יִרְגְּמוּן יָתְהוֹן דְּמֵיהוֹן בְּהוֹן יְהוֹן׃ Ca. xxi.
וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲמַר לְכַהֲנַיָּא בְּנֵי אַהֲרֹן וְתֵימַר לְהוֹן עַל מֵית לָא יְסְתָּאַב בְּעַמֵּיהּ׃
אֶלָּהֵן לְקָרִיבָיהּ דְּקָרִיב לֵיהּ וְלְאִמֵּיהּ וְלְאֲבוּהִי וְלִבְרֵיהּ וְלִבְרַתֵּיהּ וּלְאָחוּהִי׃ וְלַאֲחָתֵיהּ
בְּתוּלְתָּא דְּקָרִיבָא לֵיהּ דְּלָא הָוַת לְגֻבְרָא לֵיהּ דִּלְוָתַהּ יִסְתָּאַב בְּעַמֵּיהּ לְאַחָלוּתַהּ׃
לָא יְקָרְחוּן קָרַח וְרֵישְׁהוֹן וּפָאתָא דְּדִיקְנְהוֹן לָא יְגַלְּחוּן וּבְבִסְרְהוֹן לָא יְתַלְּמוּן כְּ
תְבוּל׃ קַדִּישִׁין יְהוֹן קֳדָם אֱלָהֲהוֹן וְלָא יְחַלְּלוּן שְׁמָא דֶּאֱלָהֲהוֹן אֲרֵי יָת קוּרְבְּנַיָּא דַּייְ
קוּרְבַּן אֱלָהֲהוֹן אִינוּן מְקָרְבִין וְיהוֹן קַדִּישִׁין׃ אִיתְתָא סְטָרְיָא וּמְחָלָא לָא יְסְבוּן כְּ
וְאִיתְתָא דְּתִתְרְכָא מִבַּעְלָהּ לָא יְסְבוּן אֲרֵי קַדִּישׁ הוּא קֳדָם אֱלָהֵיהּ׃ וְתְקַדְּשִׁנֵּיהּ אֲרֵי
יָת קוּרְבַּן אֱלָהָךְ הוּא מְקָרֵב קַדִּישׁ יְהֵי לָךְ אֲרֵי קַדִּישׁ אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁכוֹן׃ וּבַת גְּבַר
כָּהֵן אֲרֵי תִתְחַל לְמִטְעֵי קְדוּשַׁת Ca. xxi.

Pritiua chal.

רָחַשׁ יְהָה
יְהָה אֹתָא יָהָה
קָדַשׁ קְדִישִׁין
וְאַבְדִּיל אִתְכוֹן מִן עַמְמַיָּא לְמֶהֱוֵי
לִי׃ וְאִישׁ אוֹ אִתָּא דִּבְהוֹן יְהוֹן
אוֹב אוֹ יִדְּעוֹנִי מוֹת יִתְמְתוּן
יִרְגְּמוּן אִתְּהוֹן דְּמֵיהוֹן בְּהוֹן׃
נָגַם וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲמַר Ca. xxi.
אֶל כָּהֲנַיָּא בְּנֵי אַהֲרֹן וְתֵימַר
אֲלֵהוֹן לְנַפְשָׁא לָא יְסְתָּאַב
בְּעַמֵּיהּ׃ אֶלָּא לִשְׁאָרֵיהּ
אֲלֵהוֹן לְאִמֵּיהּ וְלַאֲבוּהִי וְלִבְרֵיהּ
וְלִבְרַתֵּיהּ וְלַאֲחוּהִי׃ וְלַאֲחָתֵיהּ
בְּתוּלְתָּא דְּקָרִיבָא לֵיהּ דְּלָא הָוַת לְגֻבְרָא
אֲלֵהוֹן לְהַחְלָלוּתַהּ בְּעַמֵּיהּ
לָא יְסְתָּאַב׃ לָא יְקָרְחוּן קָרַח
רֵאשְׁהוֹן וּפָאתָא דִּדְקָנְהוֹן לָא
יְגַלְּחוּן וּבְבִסְרְהוֹן לָא יְתַלְּמוּן
קַדִּישִׁין יְהוֹן קֳדָם
אֱלָהֲהוֹן וְלָא יְחַלְּלוּן שְׁמָא
דֶּאֱלָהֲהוֹן אֲרֵי יָת קוּרְבְּנַיָּא דַּייְ
קוּרְבַּן אֱלָהֲהוֹן הִינוּן מְקָרְבִין
וְיהוֹן קַדִּישִׁין׃ אִיתְתָא סְטָרְיָא
וּמְחָלָא לָא יְסְבוּן
וְאִיתְתָא דְּתִתְרְכָא מִבַּעְלָהּ
לָא יְסְבוּן אֲרֵי קַדִּישׁ הוּא
קֳדָם אֱלָהֵיהּ׃ וְתְקַדְּשִׁנֵּיהּ
יָת קוּרְבַּן אֱלָהָךְ הוּא
מְקָרֵב קַדִּישׁ יְהֵי לָךְ אֲרֵי
קַדִּישׁ אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁכוֹן׃
בַּת גְּבַר כָּהֵן אֲרֵי תִתְחַל
לְמִטְעֵי קְדוּשַׁת

Pūtiua heb. | Text. Heb. | Leui. | La.xxi. | Trāsla.B.Hiero. | Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

פְּתִיחָא

אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו אֲשֶׁר יוּצַק
עַל ראשו שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא אֶת
יָדוֹ לִלְבֹּשׁ אֶת הַבְּגָדִים אֶת
רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע וּבְגָדָיו לֹא
יִפְרֹם׃ וְעַל כָּל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא
לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטַּמָּא׃ וּמִן
הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יְחַלֵּל אֶת
מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו כִּי נֵזֶר שֶׁמֶן
מִשְׁחַת אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי יְהוָה׃
וְהוּא אִשָּׁה בְּבְתוּלֶיהָ יִקָּח׃ ס
אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְחַלָּלָה זוֹנָה אֶת
אֵלֶּה לֹא יִקָּח כִּי אִם בְּתוּלָה
מֵעַמָּיו יִקַּח אִשָּׁה׃ וְלֹא יְחַלֵּל ס
זַרְעוֹ בְּעַמָּיו כִּי אֲנִי יְהוָה
מְקַדְּשׁוֹ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר
אִישׁ מִזַּרְעֲךָ לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר
יִהְיֶה בּוֹ מוּם לֹא יִקְרַב לְהַקְרִיב
לֶחֶם אֱלֹהָיו׃ כִּי כָל אִישׁ ס
אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב אִישׁ
עִוֵּר אוֹ פִסֵּחַ אוֹ חָרֻם אוֹ שָׂרוּעַ׃
אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ שֶׁבֶר
רֶגֶל אוֹ שֶׁבֶר יָד׃ אוֹ גִבֵּן אוֹ דַק
אוֹ תְבַלֻּל בְּעֵינוֹ אוֹ גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת
אוֹ מְרוֹחַ אָשֶׁךְ׃ כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ
מוּם מִזֶּרַע אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֹא יִגַּשׁ

Pūtiua chal.

יְקַדְּ רָבַב רִיק
לֶבַשׁ רְבַב פֶּרַע
בֶּזַע מוּת עוֹל
אָב סָאַב מַדַּשׁ
נְפַק רַבָּב אִתָּא
עָסַב תָּרַב חָלַל
טָעָה אָמַר
דּוּר הָוָה קָרַב

Interp. chal.

pfio sui ipa violauit: igni cōburetur. Sacerdos autē maxim⁹ q̄ vnctus est de fratrib⁹ suis sup cui⁹ caput effusum est oleū vnctiōis: ⁊ cui⁹ obtatio oblata est vt induat vestimētis: in capite suo nō nutriat comā: ⁊ vestimēta sua nō scindat: ⁊ sup oēm aiam mortui nō ingrediat: pro pfe suo ⁊ p mfe sua nō cōtaminet. Et de sanctuario nō egrediatur: neq; prophanet sanctuariū dei sui: quia corona olei vnctionis dei sui est sup eum: ego dominus. Ipse autem vxorem virgines accipiet: viduam autem ⁊ repudiatam ⁊ prophanatā meretricem non accipiet: nisi virginem de populo suo accipiet vxorem: ⁊ non prophanabit semē suum in populo suo: quia ego dñs sanctifico eum. Locutusq; est dominus cum moyse dicens. Loquere cum aarō dicēs. Vir de filijs tuis in ḡnatiōib⁹ suis in quo fuerit macula: non accedet vt offerat oblationem dei sui. Omnis enim vir in quo fuerit macula: non accedet: vir cecus aut claudus aut diminutus aut superfluus: aut vir in quo fuerit fractura pedis aut fractura man⁹: aut gibbus aut lippus aut albuginē hns in oculo: aut scabiē hns vel ipetiginē aut hns ?eritos testiculos. Qui vir de semie aarō sacerdotis in quo ē macula nō accedat

⁹patris sui: ʳflammis ⁹ exuretur. ooooooooooooooo
ʳPōtifex.i.sacerdos ᵘmaximus ˢinter frēs ᵃsup ᵇcuius caput ᵗfusum est ᶜ vnctionis ᶜoleū: ᶜ& ᵈcuiusoo manus in sacerdotio ᶜcōsecrate sunt: ᵇ vestitusq; est sanctis ᵇvestibus: ᵐcaput suū ⁿnō ᵒdiscoopiet: ᵖvestimēta ᵠnō ʳ scindet: ᵒ& ad ˢoēm ᵗmortuū ʳnō ˢingredietur oīno. ᵃSup pfe quoq; suo ᵇ& matre ᶜnō ᵇcōtaminabitur: ᵉnec ᵇegredietur ᶜde ˢctis ˢ ne ᵏpolluat ᵐ sāctuariū ⁿ dei. ᵒquia ᵠoleū ᵖsancte ooooo ʳvnctiōis ᵉ dei sui ᶜsup eū est. ᵉEgo ᶜdominus. oooo ᵍVirginē ᵇducet ˢ vxorē. ooooooooooooooooooooooo ᶜViduā aūt ᵇ& repudiatā ᶜ& sordidā atq; ᶠmeretricem ᶜnon ᵏaccipiet: ˡsed ᵐpuellam ooooooooooooo ᵒde populo suo: ʳne ᵉcōmisceat ooooooooooooooo ˢstirpem gñis sui ᵘvulgo gentis sue: ˢqa ʳego ˢ dñs ᵉqui ſctifico eum. ᵇLocutusq; est ᶜdñs ᵇad ᶜmoysē ᶠdicens. ᵉLoquere ᵇad ᵃaaron. oooooooooooooooo ˡHomo ᵐde semine tuo ᵐper familias ᵒqui ooooo ʳhabuerit ᵗmaculā: ˢnon ˢofferet ooooooooooooooo ˢpanes ʳdeo suo: ʳnec ᵉaccedet ad ministeriū eius. Si ooooooooooooooooooo ooooooooo ooooooooooooo ˡcecus fuerit: ᵏsi ˡclaudus: sī ᵐvel ⁿ puo ᵒvel ᵖ grādi vl torto naso: ᵠsi ˡfracto oo oooo ooooooooooooooooo ʳpede: ˢsi ᵇmanu: ᶜsi ᵍgibbus: ᶜsi ˡlippus: ooooooo ᵍsi ᵇalbuginē hns ˡin oculo: ᵏsi iugē ˢscabiē: ᵍsi ᵐimpetiginē in corpore: ᵒvl ᵖhernioſus: ʳois ˢq ᵘhabuerit ᵗmaculā ʳde semie ˢaarō ᵉsacerdotis: ᵇnō ᶜacce-

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

pfio sui ipa pphanat: in igne cōburetur. Τοῦ πρῆς αὐτῆς αὐτὴ βεβηλοῖ, ἐπὶ πυρὸς κατακαυθήσεται. ⁊ sacerdos magnus ve fribus su ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ to infuso sup caput fusi o- τοῦ ἐπικεχυμένου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τοῦ ἐλαίου leo vnctiōis ⁊ cōsecrato man⁹ ου τοῦ χρίσματος καὶ τετελειωμένου τὰς χεῖρας suas vt induat sctā: caput nō cida- αὐτοῦ ἐνδύσασθαι τὰ ἅγια, τὴν κεφαλὴν οὐκ ἀποκα ra nudabit: ⁊ vestes suas nō scindet ⁊ διαρρήσει, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐ διαρρήξει, καὶ sup oi aia mortua nō ingredietur. ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ οὐ εἰσελεύσεται. C sup pfe suo ⁊ sup mfe sua nō polluetur. ἐπὶ πατρὶ αὐτῆ καὶ ἐπὶ μητρὶ αὐτῆ οὐ μιανθήσεται. ⁊ ex sctio nō egredietur: ⁊ nō pphanabit καὶ ἐκ τῶν ἁγίων οὐκ ἐξελεύσεται, καὶ οὐ βεβηλώσει sctificatū dei sui: qñ sctū oleū vn τὸ ἁγίασμα ἔλαιον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἅγιον ἔλαιον τὸ χρῖσ- Exo. 44.d. ctū dei sui sup eo. ego dño. hic mulierē vir τὸν τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῶ· ἐγὼ κύριος. οὗτος γυναῖκα παρ' D sūm dei sui in ppio suo. ἐν βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ. ego dño sctificāte ipm: ⁊ locutus ē dño ad ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτόν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς moysen: dicēs: loqre aarō: dicēs: hō de μωυσῆν, λέγων, ἔπιτον Ἀαρών, λέγων, ἄνθρωπος ἐκ gñe tuo in ḡnatiōes vsq; cui fuerit in τοῦ γένους σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, τίνι ἂν ἢ ἐν ipo macula: nō accedet offerre do- αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται προσφέρειν τὰ δῶ- na dei sui. ois hō cui fuerit i ipo macula: ρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ· πᾶς ἀνὴρ ὃς ἂν ἢ ἐν αὐτῷ μῶμος, nō accedet. hō cecus: vel claud⁹: vl οὐ προσελεύσεται. ἄνθρωπος τυφλός, ἢ χωλός, ἢ mancus: vel aure trūcat⁹ vel hō cui fuerit i κολοβόχειρ, ἢ ὠτότμητος, ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἢ ἐν ipo fractio manus: vel fractio pedis: vel αὐτῷ σύντριμμα χειρός, ἢ σύντριμμα ποδός, ἢ gibbosus: vel lipp⁹ oculos: vel vepalpebrat⁹ κυρτός, ἢ ἕψιλος τοὺς ὀφθαλμούς, ἢ ψίλλος τοὺς oculos: vel hō cui fuerit i ipo scabies agrest: vel i ὀφθαλμούς, ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἢ ἐν αὐτῷ φλύκτα ἀγρία, ἢ λι petigo: vel vnī⁹ testiculi. ois hō cui ē in ipo macula ve χήν, ἢ μονόρχις· πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν ἢ ἐν αὐτῷ μῶμος ἐκ τοῦ semine aarō sacerdotis: nō appiñabit σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, οὐκ ἐγγιεῖ τοῦ oo

Trāsla.Chal.

אֲבוּהָא הִיא מְחַלְלָא קְטֹרָא תִּתּוֹקַד׃ וְכָהֲנָא דְּיִתְרַבֵּי מֵאֲחוֹהִי דְּיִתְרַבֵּק עַל רֵישֵׁיהּ
מִשְׁחָא דְּרְבוּתָא וְדַיְקָרֵיב יַת קוּרְבָּנֵיהּ לְמִלְבַּשׁ יַת רֵישֵׁיהּ לָא יְבַזַּע
וְלִבּוּשׁוֹהִי לָא יִסְתָּאֲבוּן יַת כָּל נַפְשָׁת מְיְתָא לָא יֵיעוֹל לְאֲבוּהִי וּלְאִמֵּיהּ לָא
יִסְתָּאֲבוּן מִקְּדְשָׁא לָא יִפּוֹק וְלָא יְחַל יַת מַקְדְּשָׁא דֵּאֱלָהֵיהּ אֲרֵי כְלִיל מְשַׁח רְבוּת
אֱלָהֵיהּ עֲלוֹהִי אֲנָא יְיָ׃ וְהוּא אִיתְּתָא בְּתוּלְתָא יְסָב אַרְמְלָא וּמְתַרְכָא וְחַלִּילָא
סְטָנְיָא יַת אִילֵּין לָא יְסָב אֱלָהֵן בְּתוּלְתָא מֵעַמֵּיהּ יְסָב אִיתְּתָא׃ וְלָא יְחֵיל זַרְעֵיהּ ס
בְּעַמֵּיהּ אֲרֵי אֲנָא יְיָ מְקַדְּשֵׁיהּ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן לְמֵימָר
גְּבַר מִבְּנָךְ לְדָרֵיהוֹן דְּיֶהֵי בֵּיהּ מוּמָא לָא יִקְרַב לְמִקְרַב קוּרְבַּן אֱלָהֵיהּ׃ אֲרֵי כָּל גַּבְרָא
דְּבֵיהּ מוּמָא לָא יִקְרַב גַּבְרָא עִוַּר אוֹ חָרֵישׁ אוֹ שְׁלֵיעַ׃ אוֹ גַּבְרָא דְּיֶהֵי בֵּיהּ תְּבַר
רַגְלָא אוֹ תְבַר יְדָא׃ אוֹ גִּבֵּן אוֹ דּוּכָא אוֹ דְּחִיל חְזָזָא בְּעֵינֵיהּ אוֹ גַּרְבָּן אוֹ חַזָּן אוֹ מְרִיס ס
בְּמָדָן׃ כָּל גַּבְרָא דְּבֵיהּ מוּמָא מִבְּנֵי אַהֲרֹן כָּהֲנָא לָא יִקְרַב

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

vt offerat sacrificia dño: qñ macula in ip̄o
προσενεγκεῖν τὰς θυσίας κυρίῳ, ὅτι μῶμος ἐν αὐ-
so: dona dei sui nō accedet vt
τῷ, τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται προσ-
offerat. sctā sctōp̄ t a sctis co
φέρειν· τὰ ἅγια τῶν ἁγίων καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων φά-
medet: ſ; ad velā nō acce
γεται, πλὴν πρὸς τὸ κατασπείσασθαι οὐ προσελεύ-
det: t ad altare nō appinq̄bit: qñ ma
σεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἐγγιεῖ, ὅτι μῶ
cula hēt: t nō pphanabit sctū dei
μον ἔχει, καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ
sui: qñ ego dño sctificāo eos. t lo
αὐτοῦ, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς· καὶ ἐλά
cut⁹ē moyses ad aarō t filios eius: t
λησε μωυσῆς πρὸς ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ
ad oēs filios ſrael.
πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. Ca.22.

A ΚΑΙ locutus ē dño ad moyſen: dicēo lo
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἶπ-
qre aarō t filiis eius: t caue
ον ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ προσεχέτω
ant a sctis filios ſrael: t nō pro
σαν ἀπὸ τῶν ἁγίων τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ οὐ βεβή
phanabūt nomē sctū meū: q̄cūq; ip̄i sctifi
λώσουσιν τὰ ὀνόματα τὰ ἅγιά μου, ὅσα ἁγιά-
cāt mihi. ego dño. dic ip̄is: in ḡnatiōes
ζουσί μοι· ἐγὼ κύριος. εἶπον αὐτοῖς, εἰς τὰς γενεὰς
vſas oīs hō q̄ accesſerit ab oi
ὑμῶν πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν προσέλθῃ ἀπὸ παντὸς
semine vſo ad sctā: q̄cūq; sctifi
τοῦ σπέρματος ὑμῶν πρὸς τὰ ἅγια, ὅσα ἂν ἁγιά-
cant filij ſrael dño: t imūditia e⁹
ζουσιν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐ
ius in ip̄o: peribit aia illa a
τοῦ ἐπ' αὐτῷ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπ' ἐ
me. ego dño. t hō de semine
μοῦ· ἐγὼ κύριος· καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος
aarō sacerdotis: t hic lepſus vel ſeminiflu⁹:
ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ οὗτος λεπρὸς ἢ γονορρυής,
de sctis nō comedet: vſq; q̄ mūdet. t q̄ teti-
τῶν ἁγίων οὐκ ἔδεται, ἕως ἂν καθαρισθῇ· καὶ ὁ ἁπτό-
gerit oēm imūditiā aie: vel hō cui
μενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς, ἢ ἄνθρωπος ὃν
egreſſus fuerit ex ip̄o ſcubit⁹ ſeminis: vel q̄cūq; te
ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ἢ ὅστις ἂν ἅ-
tigerit oē reptile imūdū: qō polluet ip̄m:
ψηται παντὸς ἑρπετοῦ ἀκαθάρτου, ὃ μιανεῖ αὐτόν,
vel ſup holem in quo polluet illā turta oēm im
ἢ ἐπ' ἄνθρωπον ἐν ᾧ μιανεῖ αὐτὸν κατὰ πᾶσαν ἀ-
mūditiā eius: aia q̄cūq; tetigerit eū:
καθαρσίαν αὐτοῦ, ψυχὴ ἥτις ἂν ἅψηται αὐτοῦ,
imūda erit vſq ad veſpam: nō comedet de
ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν

Trāsla.Chal.

לְמַרְבָּא יָת קוּרְבָּנַיָּא דְּיֵיָ֫ מְסָאֲבְתָּא בֵּיהּ יָת נַפְשָׁהּ לָא יְקָרֵב לְמַרְבָּא׃ קוּרְבַּן ׀ ׀׀
אֱלָהֵיהּ מִקּוּדְשֵׁי קוּדְשַׁיָּא וּמִן קוּדְשַׁיָּא׃ יֵיכוֹל׃ בְּרַם לְפָרוֹכְתָא לָא׃ יֵיעוֹל׃ וּלְמַדְבְּחָא
לָא יִקְרַב אֲרֵי מְסָאֲבְתָּא בֵּיהּ׃ וְלָא יְחַיֵּל יָת׃ מַקְדְּשַׁיָּ֫ אֲרֵי אֲנָא יְיָ מְקַדְּשֵׁהוֹן׃ וּמַלֵּיל מֹשֶׁה
עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹהִי וְעִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ Ca.xxii. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃
מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹהִי וְיִפְרְשׁוּן מִקּוּדְשַׁיָּא וְקָנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלָא יְחַלְּלוּן יָת שְׁמָא ׀
דְּקוּדְשִׁי׃ דְּאִינּוּן מְקַדְּשִׁין קֳדָמַי אֲנָא יְיָ׃ אֲמַר לְהוֹן לְדָרֵיכוֹן כָּל גְּבַר׃ דִּיקְרַב מִכָּל
זַרְעֲכוֹן לְקוּדְשַׁיָּא דְּיַקְדְּשׁוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ׃ וְסוֹבְתֵיהּ עֲלוֹהִי׃ וְיִשְׁתְּצֵי אִיתָּא
הַהוּא מִקֳדָמַי אֲנָא יְיָ׃ וּגְבַר גְּבַר מִזַּרְעָא׃ דְּאַהֲרֹן וְהוּא סְגִיר אוֹ דָאִיב׃ בְּקוּדְשַׁיָּא לָא
יֵיכוֹל עַד׃ דְּיִדְכֵּי׃ וְדִיקְרַב כָּל טְמֵא נַפְשָׁא׃ אוֹ גְבַר׃ דִּתְפוֹק מִינֵיהּ שְׁכְבַת זַרְעָא׃ אוֹ
גְּבַר דְּיִקְרַב כָּל רֵיחָשָׁא׃ דִּיסְתָּאַב לֵיהּ׃ אוֹ בְּאֵינָשָׁא דְּיִסְתָּאַב לֵיהּ לְכֹל סוֹבְתֵיהּ׃ אֱנָשׁ
דְּיִקְרַב בֵּיהּ׃ וְיהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃ וְלָא יֵיכוֹל מִן

Trāsla.B.Hiero.

det⁹ offerre⁷ hostias⁸ dño:
oooooooooo oooooooooooo
⁹nec¹ pāes⁹ deo suo. oooo
oooooo:ooooooooooooo⁷ Ve
ſcetur tū⁸ panibus q offe
rūtur⁹ in ſctūario: ita ooo
¹dūtaxat vt² intra ᵇ velū
oooooooooooooooooooooo
ᶜnon ᵇingrediatur. ᵈnec
ᵇaccedet ᶜad ᵈaltare ᵉqui
ᵇmaculā ᶠhabet: ᵍ& ʰcōta
minare ᵍnō debet ᵖſctūa
riū meū. ᵉEgo ᵒdñs ᶜ qui
ſctifico eos. ᵈlocutus ē er
go ᵉmoyſes ᶠad ᵍaarō ʰ&
ad ᵇfilios eius ᶜ& ad ᵈoēm
ᵉſrael cūcta q̄ ſibi fuerāt
imperata. Cap̄.22.

LOcutus quoq; ē ᵇdo
minus ᶜad ᵈmoyſē ᵉdí
cēs. ᶠloq̄re ᵍad ʰaarō ⁱ& ad
ᵇfilios eiᵒ: ᵏvt caueāt ˡab
his q̄ cōſecrata ſūt ᵐfilio
rū ⁿiſrael: ᵖ& nō ᵍ cōtami
nēt ʳnomē ˢ ſctificatorū
ᵗmihi ᵘq̄ ˣipſi ʸ offerunt.
ᵃEgo ᵇdñs. ᶜ Dic ᵈad eos
& ᵉad poſteros eorum.
ᶠOis ᵍhomo ʰqui ⁱacceſſe
rit ᵏ de ˡſtirpe veſtra ooo
ᵐad ⁿea q̄ cōſecrata ſunt
&ᵒ que ᵖ obtulerunt ᵍfilii
ʳiſrael ˢdomino ᵗin quo
eſt ᵘimmundicia: ooooooo
ˣperibit ʸcoram domio.
oooooooooooooooooooooo
ᵇEgo ſum ᶜdominus.
ᶠHomo ᵍde ſemine ooooo
ʰaarō ⁱqui fuerit ʲ lepro⁻
ſus ᵏaut ˡpatiens fluxū ſe
minis: ᵐnō ⁿveſcetur ᵒ de
his q̄ ſctificata: ſūt mihi:
ᵖdōec ᵍſanetur. ʳQui te⁻
tigerit ˢimūdū ᵗſup mor
tuo: &ᵘ ex quo ᵇ egredi⁻
tur ᶜſemē quaſi ᵈcoitus:
&ᵉ q ᶠtāgit ᵍreptile &ʰ qđ⁻
libet īmūdū: ⁱ cuiūs ta⁻
ctus ᵏeſt ſordidus: ooooo
oooooooooooooooooooooo
oooooooooooooooooooooo
ooooooooooooo ᶜ immun
dus erit ᵇvſq; ad ᶜveſpe⁻
rū: ᵈnō ᵉveſcetur ᵇde ooo

Ter. Heb. Leui. Ca.xxii. Pritiua.heb.

לְהַקְרִיב אֶת אִשֵּׁי יְהוָה טוּם בּוֹ
אֶת לֶחֶם אֱלֹהָיו לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב׃
לֶחֶם אֱלֹהָיו מִקָּדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים
וּמִן הַקֳּדָשִׁים יֹאכֵל׃ אַךְ אֶל הַפָּרֹכֶת אָכַל
לֹא יָבֹא וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגַּשׁ כִּי טוּם בּוֹ וְלֹא יְחַלֵּל אֶת מִקְדָּשַׁי
כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה
אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ Cap.xxii. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל
בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם
קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּשִׁים לִי
אֲנִי יְהוָה׃ אֱמֹר אֲלֵהֶם לְדֹרֹתֵיכֶם
כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִקְרַב מִכָּל זַרְעֲכֶם
אֶל הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִלְּפָנַי
אֲנִי יְהוָה׃ אִישׁ אִישׁ מִזֶּרַע
אַהֲרֹן וְהוּא צָרוּעַ אוֹ זָב בַּקֳּדָשִׁים
לֹא יֹאכַל עַד אֲשֶׁר יִטְהָר וְהַנֹּגֵעַ
בְּכָל טְמֵא נֶפֶשׁ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר
תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת זָרַע׃ אוֹ אִישׁ
אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל שֶׁרֶץ אֲשֶׁר יִטְמָא
לוֹ אוֹ בָאָדָם אֲשֶׁר יִטְמָא לוֹ לְכֹל
טֻמְאָתוֹ׃ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע בּוֹ
וְטָמְאָה עַד הָעָרֶב וְלֹא יֹאכַל מִן

Interp̄.chal.

vt offerat oblatōes dñi. Macula enī eſt in eo: nō acce
dat vt offerat oblationē dei ſui. De ſanctificatio aūt q̄
offerūtur deo ſuo veſcetur de ſanctis ſanctor. Verū
tamē intra velū nō ingrediat neq; ad altare accedat:
quia macula eſt in eo: nec violet ſanctuaria mea: qt
ego dño ſanctifico eos. Locutuſq; eſt moyſes cū aarō
et cum filijs eius t cum oībus filijs iſrael. Ca.22.

LOcutuſq; eſt dño cum moyſe dicēo. Loquere cū
aaron t cū filijs eius: vt ſeparētur ab his q̄ ſan
ctificata ſunt a filijs iſrael q̄ ipſi ſctificāt in cōſpectu
meo: t nō violabūt nomen ſanctū meū: ego dño. Dic
eis. Qis vir de omni ſemine vſo in generationibus
vris qui tetigerit ea q̄ ſctificata ſunt coā dño a filijs
iſrael: t immunditia eius eſt in eo: pereibit homo ille
a cōſpectu meo: ego dño. Vir vir de ſemine aaron qui
fuerit leprioſus aut patiens fluxū ſeminis nō veſcetur
de his que ſanctificata ſunt: donec mūdetur. Et qui te
tigerit omne immūdum anime: aut vir ex quo egredi
tur ſemē coitus: aut vir qui tetigerit oīne reptile quo
immūduo fit: aut hoiem quo immūduo fit iuxta oēm
immūditiam eius: homo qui tetigerit eum erit im
mundus vſq; ad veſperam. et non comedet de ooo

Pritiua chal.

אֲכַל עַל דָּבַח
חֲלַל קֻדַּשׁ
בַּן אַהֲרֹן
פְּרַשׁ חֲלַל
דּוֹר קָרֵב
סָאַב שָׁצָא
אֲכַל דָּבַח
נָגַע
סָאַבְהָיָה

Pătitus heb. | Ter. Heb. | Leui. | Ca. xxij.

הַקְּדָשִׁים כִּי אִם רָחַץ בְּשָׂרוֹ
בַּמָּיִם׃ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר בוא
יֹאכַל מִן הַקֳּדָשִׁים כִּי לַחְמוֹ הוּא׃
נְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא יֹאכַל לְטַמְאָה
בָהּ אֲנִי יְהוָה׃ וְשָׁמְרוּ אֶת
מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא שטר נשא
וּמֵתוּ בוֹ כִּי יְחַלְּלוּהוּ אֲנִי יְהוָה חול
מְקַדְּשָׁם׃ וְכָל זָר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ
תּוֹשָׁב כֹּהֵן וְשָׂכִיר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ׃ ישב שכר
וְכֹהֵן כִּי יִקְנֶה נֶפֶשׁ קְנִין כַּסְפּוֹ קנה
הוּא יֹאכַל בּוֹ וְיִלִיד בֵּיתוֹ הֵם ילד
יֹאכְלוּ לַחְמוֹ׃ וּבַת כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה נתה
לְאִישׁ זָר הִוא בְּתְרוּמַת הַקֳּדָשִׁים רום
לֹא תֹאכֵל׃ וּבַת כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה
אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְזֶרַע אֵין לָהּ נגש
וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ כִּנְעוּרֶיהָ שוב נער
מִלֶּחֶם אָבִיהָ תֹּאכֵל וְכָל זָר לֹא
יֹאכַל בּוֹ׃ וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קֹדֶשׁ
בִּשְׁגָגָה וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ עָלָיו וְנָתַן חלל
לַכֹּהֵן אֶת הַקֹּדֶשׁ׃ וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת חלל
קָדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר
יָרִימוּ לַיהוָה׃ וְהִשִּׂיאוּ אוֹתָם עָוֹן רום נשא את
אַשְׁמָה בְּאָכְלָם אֶת קָדְשֵׁיהֶם כִּי
אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה דבר
אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן
וְאֶל בָּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית

Interp. chal.

sanctificatis: nisi lauerit carnē suā aq̄. Et cū occubuerit sol ⁊ mūdatus fuerit comedet de his q̄ sanctificata sunt: qm̄ cibus illi⁹ est. Morticinū aūt ⁊ q̄ cōfractū ē a bestia nō comedet: ne imundus fiat in eo: ego dn̄s. Custodiēt̄q; custodiā verbi mei: vt nō suscipiāt p eo pcm ⁊ moriant in eo q̄m pphanauerint illō: ego dn̄s qui sctifico eos. Dis aūt extraneus nō comedet id q̄ sanctificatū est: inq̄linus sacerdotis ⁊ mercenarius eius nō comedet illud q̄ sctificatū est. Sacerdos aūt si emerit aiam pcio pecunie sue: ipsa comedet ex eo. Vernaculi aūt dom⁹ eius ipsi vescent pane suo. Filia aūt sacerdotis si fuerit nupta viro alieno: ipsa nō comedet de his q̄ sctificata ⁊ sepata sunt. Et filia sacerdotis si fuerit vidua vel repudiata: ⁊ filij⁹ nō fuerit ei: et reuersa fuerit in domū pris sui: sic erat in pueritia sua: de pane pris sui comedet. Dis aūt extraneus nō comedet ex eo. Elr aūt q̄ comederit id q̄ sctificatū ē p ignorantiā: addet q̄ntā partē sup illud q̄ sctificatū est: ⁊ dabit sacerdoti. et nō violabūt ea q̄ sanctificata sunt a filijs israel q̄ separata sunt coz̄ dn̄o: ⁊ suscipiēt sup ea inīcitates ⁊ pcta cū comederint ea: ⁊ cū cōtaminauerint ea q̄ sctificata sunt: q⁹ ego dn̄s sctifico eos. Locutusq; ē dn̄s cū moyse dicēs. Loq̄re cū aarō ⁊ cū filijs ei⁹ ⁊ cū oib⁹ filijs israel: ⁊ dices eis. vir vir de domo

Trāsla. B. Hiero.

his q̄ sanctificata sunt: a sed cum m lauerit n carnē suam o aqua: p & occubuerit q sol: tunc r mundatus s vescetur t de u sctificatis: s quia x cibus illius y est. oo b Morticinū c & captū a bestia d nō e comedēt f nec polluētur g ei eis. h Ego sū i dominus. k Custodiant l precepta mea m vt non n subiaceant o peccato: oo p & moriātur q ī sactuario r cū s polluerit illud. t Ego u dn̄s q sctifico eos. a Dis b aliēigena c nō d comedet de e sctificatis. f Inquilin⁹ g sacerdotis h & mercenarius i nō k vescētur ex eis. l Quem aūt m sacerdos n emerit: o & quivernaculus p dom⁹ eius fuerit: q hi r comedēt s ex eis. t Si u filia x sacerdotis y cuilibet ex populo nupta z fuerit: a de his q̄ sctificata sunt & b de primitiis c nō d vescetur. Sin aūt oooooooooo e vidua f vel repudiata g & h absq; liberis oooooooooo i reuersa fuerit a ad b domū c patris sui: d sicut puella cōsueuerat: e aletur f cibis g patris sui. h Dis i alienigena k comedēdi l ex eis m nō habet potestatē. n Qui oo comederit de o sctificatis p ignorātiā: q addet r qui tā ptē s cū eo qđ comedit t & dabit u sacerdoti i a sanctuariū: b nec c cōtaminabūt d sctificata e filiorū f israel g q̄ offerūtur h dn̄o: ne forte i sustineāt k iniquitatem l delicti sui m cū n sctificata o comederint. p Ego q dn̄s r qui sctifico eos. s Io cutusq; est t dn̄s oooooooo u ad x moysen y dicens z Loquere a ad b aaron oooooooo c & d filios eius e & ad f oēs g filios h israel. oooooooooo i dicesq; j ad eos. k Homo l de domo oooooooooooo

Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina.

fetio: si nō lauerit corp⁹ suū aq̄: ⁊ occiderit ἁγίων, ἐὰν μὴ λούσηται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δύσῃ
sol ⁊ mūdus erit: ⁊ tūc comedet de ὁ ἥλιος καὶ καθαρὸς ἔσται, καὶ τότε φάγεται ἀπὸ τῶν
fetio: qm̄ pmio eius est. morticinū ⁊ a fera captū ἁγίων, ὅτι ἄρτος αὐτοῦ ἐστίν. θυσιαστήριον καὶ θηριάλωτον
nō comedet: vt polluat in ipo. ego dn̄s. ⁊ custodi- οὐ φάγεται, μιανθῆναι ἐν αὐτῷ. ἐγὼ κύ-
ent mea custodias vt nō accipiāt ppt ea ριος. καὶ φυλάξουσι B
⁊ mori eū φυλάγματα, ἵνα μὴ λάβωσιν δι' αὐτὰ ἁ-
petūs: ⁊ moriātur ppt ea: si pphana μαρτίαν, καὶ ἀποθανοῦνται δι' αὐτά, ἐὰν βεβηλώσουσι Exod. 12. d. Exc. 44. g.
būt ea: ego dn̄s sctificās eos. ⁊ olo alienige- αὐτά, ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. καὶ πᾶς ἀλλογε-
na nō comedet sctā: inqlin⁹ sacerdotis: ⁊ mercenarius νὴς οὐκ ἔδεται ἁγίασμα, πάροικος ἱερέως, καὶ μισθωτὸς
nō comedet sctā. si aūt sacerdos possederit aiam em- οὐκ ἔδεται ἁγίασμα. ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσηται ψυχὴν ἐγ-
ptā pecunia: ipe comedet panē ei⁹. ⁊ κτητὸν ἀργυρίου, αὐτὸς φάγεται τὸν ἄρτον αὐτοῦ. καὶ οἱ ὀι-
vernaculi ei⁹: ⁊ ipi comedēt panē eius. ⁊ fi κογενεῖς αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ φάγονται τὸν ἄρτον αὐτοῦ. καὶ θυ-
lia hoīs sacerdotis si fūcta fuerit viro alienigene: ip- γάτηρ ἀνδρὸς ἱερέως ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἀλλογενεῖ, αὐτὴ
sa de primitiis sctōz nō comedet. ⁊ filia sacer- τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων οὐ φάγεται. καὶ θυγάτηρ ἱερέ-
dotis si fuerit vidua ⁊ repudiata: semē aūt nō fuerit il- ως ἐὰν ᾖ χήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ μὴ ἔσ-
li: ⁊ reuertat ad domū pris sui τιν, καὶ ἐπανατρέψῃ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐ-
vt in iuuētute sua: de panib⁹ pa τῆς κατὰ τὴν νεότητα αὐτῆς, ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πα-
tris sui comedet. ⁊ oīs alienigena nō comedet τρὸς αὐτῆς φάγεται. καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἀ-
ab illis. ⁊ hō q̄ comederit sctā per ignoīā πὸ αὐτῶν. καὶ ἀνθρωπος ὃς ἂν φάγῃ ἅγια κατὰ ἄγνοι-
tiā: ⁊ addet quītā ptē eius sup illō: αν, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ' αὐτό,
⁊ dabit sacerdoti sctīs: ⁊ nō polluēt ⁊ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸ ἅγιον, καὶ οὐ βεβηλώσουσι
sctā filios⁊ israel: q̄ tpī offerūt τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἃ αὐτοὶ ἀναφέρουσι τῷ
dn̄o: ⁊ adducēt sup tpos sceluſ debi κυρίῳ, καὶ ἐπάξουσιν ἐπ' αὐτοὺς ἀνομίαν πλημμε-
cti cū comederit tpi sctā eos: qm̄ ego dn̄s λίας ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς τὰ ἅγια αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ κύ-
min⁹ sctificās eos. ⁊ locut⁹ ē dn̄s ad moy ριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μω-
sen: dicēs: loq̄re aarō ⁊ filijs eius: σῆν, λέγων, λάλησον ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, C
⁊ oi multitudini filioz israel: ⁊ dices ad καὶ πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς
eos: hō hō de filijs αὐτούς, ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν οοοο

Transla. Chal.

קוּדְשַׁיָּא אִלֵּין אַסְתְּרוּ בִּשְׂרֵיהּ בְּמַיָּא׃ וּכְמֵיעַל שִׁמְשָׁא וְדָכֵי וּבָתַר כֵּן נֵיכוֹל מִן קוּדְשַׁיָּא
אֲרֵי לַחְמֵיהּ הוּא וּנְבֵילָא וּתְבִירָא לָא נֵיכוֹל לְאִסְתָּאֲבָא בָּהּ אֲנָא יְיָ׃ וְיִטְּרוּן יָת מַטְרַת
מֵימְרִי וְלָא יְקַבְּלוּן עֲלוֹהִי חוֹבָא וְיִסְתּוֹתוּן בֵּיהּ אֲרֵי יְחַלּוּנֵיהּ אֲנָא יְיָ מְקַדְּשֵׁיהוֹן׃ וְכָל
חִלּוֹנַי לָא נֵיכוֹל קוּדְשָׁא תּוֹתָבָא דְּכַהֲנָא וַאֲגִירָא לָא נֵיכוֹל קוּדְשָׁא׃ וְכָהֲנָא אֲרֵי יְקַנֵּה
נְפָשׁ קְנַן כַּסְפֵּיהּ הוּא נֵיכוֹל בֵּיהּ וְיֵלִידֵי בֵּיתֵיהּ אִינוּן נֵיכְלוּן מִלַּחְמֵיהּ׃ וּבַת כָּהֲנָא אֲרֵי
תְּהֵא לְגֶבֶר חִלּוֹנָי הִיא בְּאַפְרָשׁוּת קוּדְשַׁיָּא לָא תֵיכוֹל׃ וּבַת כָּהֲנָא אֲרֵי תְהֵי אַרְמְלָא
וּפְתִירָא וְזַרְעָא אֵין לַהּ וְתָתוּב לְבֵית אָבוּהָא כְּבָרְיוּתָהָא מִלַּחְמָא דְּאָבוּהָא תֵּיכוֹל וְכָל
חִלּוֹנַי לָא יֵיכוֹל בֵּיהּ׃ וּגְבַר אֲרֵי יֵיכוֹל קוּדְשָׁא בְּשָׁלוּ וְיוֹסֵף חוּמְשֵׁיהּ עֲלוֹהִי וְיִתֵּן
לְכָהֲנָא יָת קוּדְשָׁא׃ וְלָא יְחַלּוּן יָת קוּדְשַׁיָּא דְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל יָת דְּיַפְרְשׁוּן קֳדָם יְיָ׃
וְיַקְבְּלוּן עֲלֵיהוֹן עֲוָן וְחוֹבִין כְּמֵיכְלֵיהוֹן יָת קוּדְשֵׁיהוֹן אֲרֵי אֲנָא יְיָ מְקַדְּשֵׁיהוֹן׃
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹהִי וְעִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר
לְהוֹן גְּבַר גְּבַר מִבֵּית

Transla. Chal.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

tſrael: τ de aduenis in tſrael: q̃
Ἰσραὴλ, καὶ ἐγγὺς τῶν προσκειμένων ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν
obtulerit dona sua scõm oẽm cõfessionẽ su
προσενέγκῃ τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐ
am: vel scõz oẽm electionẽ suã q̃cũq; obtule
τῶν, ἢ κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν ὅσα ἂν προσενέγ-
rint dño in holocaustũ: accepta vob̃ masculũ ima
κωσι τῷ κῷ εἰς ὁλοκάυτωμα, δεκτὰ ὑμῖν ἄρσεν ἄμω
culatũ ex bobus τ ex ouib̃ τ ex
μον ἐκ τῶν βουκολίων καὶ ἐκ τῶν προβάτων καὶ ἐκ
capris. oia q̃ habuerit maculã in se nõ of
τῶν αἰγῶν· πάντα ὅσα ἂν ἔχῃ μῶμον ἐν αὐτοῖς οὐ προ
ferẽt dño: qm̃ nõ acceptabil erit vob.τ hõ q̃
σοίσουσι κῷ, ὅτι οὐ δεκτὸν ἔσται ὑμῖν· καὶ ἄνὸς ὃς ἂν
obtulerit sacrificiũ salutaris dño: soluẽo votũ vel
προσενέγκῃ θυσίαν σωτηρίου τῷ κῷ, διαστείλας εὐχὴν ἢ
per electionẽ vel in festis vr̃is: ex q̃s bo
κατὰ αἵρεσιν ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, ἐκ τε τῶν βουκο
bus vel ex ouibus: imaculatũ erit acceptabil:
λίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσται εἰσδεκτόν,
oia macula nõ erit in tpo. cecũ: vel ꝓfra
πᾶς μῶμος οὐκ ἔσται ἐπ' αὐτῷ· τυφλὸν, ἢ συντετριμ
ctũ: vel lingua scissuz: vel pruriẽtia: vel scabio
μένον, ἢ γλωσσότμητον, ἢ μυρμηκιῶντα, ἢ ψωραγριῶν
sa vel ipetiginẽo habẽtia: nõ adducẽt ea deo:
τα ἢ λιχῆνας ἔχοντα, οὐ προσάξουσιν αὐτὰ τῷ θεῷ,
τ in oblationẽ nõ dabitis de eis sup al
καὶ εἰς κάρπωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστ ἢ
tare dño. τ vitulũ vel ouẽ aure scissuz: vel cau
ριον τῷ κῷ· καὶ μόχθον ἢ πρόβατον ὠτότμητον, ἢ κολο
da ꝑputatũ victimao imolabis ea tibi tpi: in ãt votũ
βοκέρκον σφάγια προσάξεις αὐτὰ ἑαυτῷ, εἰς δὲ εὐχὴν
tuũ nõ accipienť. cõtritũ: τ ꝓfractũ: τ
σου οὐ δεχθήσεται· ἀλαδίαν, καὶ ἐκτετιλμένον, καὶ
excisum: τ anulsum nõ offeretis ea
ἐκτομίαν, καὶ ἀπεσπασμένον οὐ προσάξετε αὐτὰ τῷ
dño. τ in ter̃a vr̃a nõ facietis: τ ex manu
κῷ· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν οὐ ποιήσετε, καὶ ἐκ χειρὸς
filiũ alienigene nõ offeretis dona dei. vr̃i
υἱοῦ ἀλλογενοῦς οὐ προσοίσετε δῶρα τῷ θεῷ ὑμῶν ἀφ'
ab oĩb̃ hĩo. qm̃ corruptiões sũt in. eis:
ὧν πάντων τούτων· ὅτι φθαρματά ἐστιν ἐν αὐτοῖς,
macula in eis: nõ accipiẽtur hec vobis. τ locu-
μῶμος ἐν αὐτοῖς, οὐ δεχθήσεται ταῦτα ὑμῖν· καὶ ἐλά-
tus ẽ dño ad moysen: dicẽs: vitulũ vel ouẽ vel ca
λησεν κ̃ς πρὸς μωυσῆν λέγων, μόχθον ἢ πρόβατον ἢ αἶ-
prã: vt genita fuerit: τ erit septẽ dies sub mfe sua:
γα, ὡς ἂν τεχθῇ, καὶ ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας ὑπὸ τὴν μητέρα
at die octaua τ vltra accipiẽtur ad oblatiões
αὐτοῦ, τῇ δὲ ἡμέρᾳ ὀγδόῃ καὶ ἐπέκεινα δεχθήσεται εἰς δῶρον
sacrificiũ dño. τ vitulũ vel ouẽ ipaz τ fi
κάρπωμα τῷ κυρίῳ. καὶ μόχθον ἢ πρόβατον αὐτὸν καὶ τὸ παι
liũ eius nõ iugulabit: die vna. si ãt sacrificaueri sacrificiũ votũ
δίον αὐτῆς οὐ σφάξετε ἡμέρᾳ μιᾷ. ἐὰν δὲ θύσῃς θυσίαν εὐχὴν

Transla. Chal.

יִשְׂרָאֵל וּמִן־גִּיּוֹרָיָא דְּיִתְגַּיְּרוּן בְּיִשְׂרָאֵל דְּיַקְרִיב קוּרְבָּנֵיהּ לְכָל נִדְרֵיהוֹן וּלְכָל נִדְבָתְהוֹן דְּיַקְרְבוּן
קֳדָם יְיָ עָלָתָא וְלִבְרָא לְטַן שְׁלִים דְּכַר תּוֹרֵי בָּאְטְבָיָא וּכְעֵיזָיָא׃ כֹּל דְּבַיהּ מוּמָא
לָא תְקָרְבוּן אֲרֵי לָא לִרְעוּא יְהֵי לְטַן׃ וּגְבַר אֲרֵי יְקָרֵיב נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא קֳדָם יְיָ
לְפָרְשָׁא נִדְרָא אוֹ לִנְדָבְתָא בְּתוֹרֵי אוֹ בְּעָנָא שְׁלִים יְהֵי לִרְעוּא כָּל מוּמָא לָא יְהֵי בֵּיהּ׃
עִוַּר אוֹ תְבִיר אוֹ בָּסִיק אוֹ רַבְלָן אוֹ גַרְנָן אוֹ חֶזֶנָּן לָא תְקָרְבוּן אִילֵּין קֳדָם יְיָ וְקוּרְבָּנָא
לָא תִתְּנוּן מִנְּהוֹן עַל מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ׃ וְתוֹר וְאִמַּר יַתִּיר וְחַסִּיר נִדְבָתָא תַּעְבֵּיד יָתֵיהּ
וּלְנִדְרָא לָא יִתְרְעֵי׃ וְדִרְסִים וְדִרְמִיס וְדִגְזִיר לָא תְקָרְבוּן קֳדָם יְיָ וְבְאַרְעֲכוֹן
לָא תַּעְבְּדוּן׃ וּמִבַּר עַמְמִין לָא תְקָרְבוּן יַת קוּרְבַּן אֱלָהֲכוֹן מִכָּל אִילֵּין אֲרֵי חַבּוֹלְהוֹן
בְּהוֹן מוּמָא בְהוֹן לָא לִרְעוּא יְהוֹן לְכוֹן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ תּוֹר אוֹ אִמַּר אוֹ
עֵז אֲרֵי יִתְיְלִיד וְיְהֵי שַׁבְעָא יוֹמִין תְּהֵי אִמֵּיהּ וּמִיּוֹמָא תְּמִינָאָה וּלְהַלָּא יִתְרְעֵי
לְקָרְבָּא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ וְתוֹרָתָא אוֹ אִמְּתָא לָא תִּכְּסוּן יָתָהּ וְלִבְרָהּ לָא תִּכְּסוּן בְּיוֹמָא חַד׃ וַאֲרֵי
תִּכְּסוּן נִכְסַת תּוֹדְתָא

Trãsla. B. Iero.

israel: & de aduenis q̃
habitant apud vos: qui
obtulerit oblationẽ suã
am: vel vota soluẽs vel
spontе offerẽs: quicqd
illud obtulerit in holo-
caustũ dñi: vt offeratur
p vos: masculus ima-
culatus erit ex bobus &
ouibus & ex capris. si
maculã habuerit: non
offeretis: neq; erit ac-
ceptabile. Homo qui
obtulerit victimam oo
pacificorum domino:
vel vota soluens vel oo
spõte offerens tã de bo
bus q̃ de ouibus ima-
culatũ offeret: vt acce-
ptabile sit. Ois macula
nõ erit in eo. Si cecum
fuerit. si fractũ: si cica-
tricẽ hñs: si papulas au-
ut scabiẽ aut ipetiginẽ
non offeretis ea dño:
nec adolebitis oooooooo
ex eis super altare dñi.
Bouem oooooooooooo
& ouem aure & cauda
amputatis volũtarie of
ferre põt. votũ ãt ex his
solui nõ põt. Oẽ aial q̃d
vel cõtritis vel tũsis vl
sectis: ablatisq; testicu-
lis ẽ: nõ offeretis dño:
& in terra vr̃a hoc oino
ne faciatis. De manu
alicigene nõ offeretis
panes deo vr̃o: & quic-
quid aliud dare voluerit
qa corrupta & macula
ta sunt oia: nõ suscipie
tis ea. Locutusq; ẽ dñs
ad moysen dicẽs. bos
ouis & capra cũ genita
fuerint: septẽ diebus
erũt sub vbere matris
fue: die aũt octauo &
deinceps offerí poterũt
domino. Siue illa bos
siue ouis: nõ immola
buntur vna die cũ fetu
bus suis. Si imolaueri-
tis hostiã pgr̃arũ actio

Text. Heb. Leui. Ca. xxii. Pritiua. heb.

יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר גור
יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל נִדְרֵיהֶם וּלְכָל קרב
נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיהוָה
לְעֹלָה׃ לִרְצֹנְכֶם תָּמִים זָכָר בַּבָּקָר תמם
בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים׃ כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ
מוּם לֹא תַקְרִיבוּ כִּי לֹא לְרָצוֹן רצה
יִהְיֶה לָכֶם׃ וְאִישׁ כִּי יַקְרִיב זֶבַח היה
שְׁלָמִים לַיהוָה לְפַלֵּא נֶדֶר אוֹ
לִנְדָבָה בַּבָּקָר אוֹ צֹאן תָּמִים
יִהְיֶה לְרָצוֹן כָּל מוּם לֹא יִהְיֶה בּוֹ׃
שֹׁרֶת אוֹ שָׁבוּר אוֹ חָרוּץ אוֹ יַבֶּלֶת שרט חרץ
אוֹ גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת לֹא תַקְרִיבוּ גרב
אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשֶּׁה לֹא תִתְּנוּ תתן
מֵהֶם עַל הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה׃ וְשׁוֹר שור
וְשֶׂה שֶׂרוּעַ וְקָלוּט נְדָבָה תַּעֲשֶׂה אתו
אֹתוֹ רצה וְנֶדֶר לֹא יֵרָצֶה׃ וּמָעוּךְ וְכָתוּת
וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ לַיהוָה
וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ׃ וּמִיַּד בֶּן נֵכָר
לֹא תַקְרִיבוּ אֶת לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם
מִכָּל אֵלֶּה כִּי מָשְׁחָתָם בָּהֶם מום
בָּם לֹא יֵרָצוּ לָכֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה רצה
אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב
אוֹ עֵז כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים
תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה
יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֵּׁה לַיהוָה׃ וְשׁוֹר
אוֹ שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ
בְּיוֹם אֶחָד׃ וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח תּוֹדָה

Interp. chal.

israel τ de pegrinis qui habitãt in israel: q̃ obtulerit
oblationẽ suã oibus votis suis τ oib̃ oblatiõib̃ spon
taneis suis q̃ obtulerit coã dño in holocaustũ: vt pla-
cabile sit pro nobis: masculus integer erit ex bobus
aut ex agnis vel capris. Omne in quo fuerit macula
non offeretis: quia nõ erit pro vobis placabile. Vir
autẽ qui obtulerit victimã sanctificationũ coram dño
vota soluẽs aut sponte offerens de bobus aut de oui-
bus: integrum erit: vt sit placabile: ois macula non
erit in eo: si cecũ fuerit aut fractũ aut succisum: aut
papulas habens aut scabiẽ aut impetiginẽ: non offe-
retis ea coã dño: neq; oblationẽ põetis ex eis sup al
tare coã dño. Bos τ agnus si fuerit supflu vel diminu
tus: volũtarie facies eum: τ pro voto nõ erit placabi
lis. Animal ãt quod habet cõtritos vel tusos aut sec-
tos testiculos nõ offeretis illud coã dño: neq; in ter
ra vestra hoc facietis. Et de manu filiũ populoꝝ non
offeretis oblationẽ deo vestro ex oibus his: q; corru-
ptio eoꝝ in eis est: macula est in eis: nõ erit placabile
vobis. Locutusq; ẽ dño cũ moyse dicẽs. Bos aut agn⁹
aut capra cũ nati fuerit: septẽ diebꝰ erũt cũ mre sua: a
die ãt octauo τ deincepꝫ erũt acceptabiles vt offerãt
in oblationẽ coã dño. Bouẽ aut ouẽ nõ immolabitis
vna die cũ filio suo. Cũ ãt immolaueritis hostiã gr̃aꝝ

Pritiua chal.

גור כְּרַב
עֲלָה רָעָה תּוּר
עז
שֶׂה יְהֵא
כְּרַב
טָעַן דְּבַח עֲבַד
רָעָה שְׁלַךְ
עֲבַד
הֲוָה אֲמַר
יְלַד אִם תְּמָנָא
רְעָה שֵׁה נְכַס
אֶחָד יוֹמָא

Pritiua. heb.

גור
קָרַב
עָלָה רָעָה תּוֹר
עז
שֶׂה יִהְיֶה
קָרַב
טָעַן דָּבַח עָבַד
רָעָה שָׁלַךְ
עָבַד
הָיָה אָמַר
יָלַד אִם תְּמֹנָה
רָעָה שֶׂה נָכַס
אֶחָד יוֹם

Pritiua beb. Tex. Heb. Leui. Ca. xxiij.

לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ׃ ס בַּיּוֹם
הַהוּא יֵאָכֵל לֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד אֵאָכֵל יֶתֶר
עַד בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה׃ וּשְׁמַרְתֶּם
מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה׃ צָוָה עָשָׂה
וְלֹא תְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם קָדְשִׁי חָלַל
וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי קָדַשׁ
יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃ הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם יָצָא
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים הָיָה
אֲנִי יְהוָה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
Cap. xxiii. מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דבר
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר יעד
תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה קרא
הֵם מוֹעֲדָי׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה יום עשה
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן שבת
מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלָאכָה לֹא
תַעֲשׂוּ שַׁבָּת הוּא לַיהוָה בְּכֹל
מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה יעד
מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם קרא
בְּמוֹעֲדָם׃ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בָּאַרְבָּעָה רבע
עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבַּיִם פֶּסַח
לַיהוָה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים יום
מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אכל
מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ עה
וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה שִׁבְעַת קרב
יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל

Interp. chal.

actionis coram dño: vt sit pro vobis placabilis immolabitis eam. Eadem die comedatur: nō relinquatis ex ea vsq; mane: ego dño. Custodietisq; precepta mea et facietis ea: ego dño. Et non violabitis nomen sanctum meū: et sanctificabor in medio filioꝝ israel: ego dño qui sanctifico vos: qui eduxi vos de terra egypti vt sim vobis in deum: ego dño. Ca. xxiij.

Locutusq; est dño cum moyse dicēs. Loquere filijs israel: et dices ad eos. Solemnitates dñi quas vocabitis inuocatione sancta: hec sunt solēnitates mee. Sex diebus facies opus: die autē septio sabbatū requies est vocatione sancta: omne opus nō facietis in eo: sabbatū est coram dño in cunctis habitationibus vestis. Hę sunt solēnitates dñi quas vocabitis vocatione sca in tpibus suis. Mense primo xiiij die mēsis ad vesperā phase coram dño ē: et quintadecia affit die mēsis huius solēnitas azymoꝝ est coram dño: septē diebus azyma comedetis. In die primo erit vobis vocatio sancta: omne opus seruile nō facietis. et offeretis oblationem coram domino septem diebus: in die septimo vocatio sancta erit vobis: omne

Pritiua chal.

אֲכַל שָׁאַר
נָטַר חָלַל מְדַשׁ
נְפַק יְהוָה
אֲמַר
יְעַד עֲרַב
שְׁרִית עֲבַד
תַּב עֲרַב
רַבְעָא
תְּנָא
אֲכַל יְהוָה
עֲבַד כָּרַב

Trāsla. B. Hiero.

ne dómino: vt possit es se placabilis: eodē die comedetis eam. Non remanebit quicquam in mane alterius diei. Ego dñs. Custodite mandata mea & facite ea. Ego dñs qui sanctifico vos & eduxi de terra egypti: vt essem vobis in deū. Ego dominus. Ca. 23. Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. Loquere filiis israel & dices ad eos. He sūt ferie domini quas vocabitis sanctas. Sex diebus facietis opus die septimo sabbatū requies ē: vocabitur sanctus. Oē opus non facietis in eo. Sabbatū dñi est in cūctis habitatiōibus vīis. He sunt ergo ferie dñi quas celebrare debetis tpibus suis. Mense primo quarta decima die mēsis ad vesperū phase dñi est. & quinta decima die mensis huius festivitas azymorū dñi ē. Septem diebus azyma comedetis. Dies primus erit vobis celeberrimus sanctusq;. Omne opus seruile nō facietis in eo: sed offeretis sacrificium in igne domino septem diebus. Dies aūt septimus erit celebrior & sā

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

gratiaꝝ dño acceptabile vobis sacrificabitis χαριστήριος τῷ κυρίῳ εἰσδεκτὸν ὑμῖν θύσετε illud: die illa comedetis: nō relinquetis ex eo vsq; mane: ego dño. Custodietisq; precepta mea et facietis ea: ego dño. Et non violabitis nomen sanctum meum: et sanctificabor in medio filioꝝ israel: ego dño qui sanctifico vos: qui eduxi vos de terra egypti vt essem vobis in deum: ego dño. Locutusq; est dño ad moysen: dicēs: loquere filijs israel: et dices ad eos: festa dñi quę vocabitis ea vocata sctā: hec sūt festa mea. sex dies facies opera: at die septima sabbata requies vocata sctā dño: oē op nō facietis: sabbata sunt dño. in oi hitatiōe vestra hec festa dño vocata sctā: q vocabitis ea in tēpoꝝ suis. in primo mēse in quarta decima die mēsis: inter vesperina phase dño. et in quinta decima die mēsis huius festivitas azymoꝝ dño. septē dies comedetis azyma. et die prima vocata sctā erit vobis. oē op seruile nō facietis. et offeretis holocaustū dño septē die. et die septima vocata sctā erit vobis. oē

καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ισραηλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἑορταὶ κυρίου ἃς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἁγίας, ἑορταί μου εἰσὶν αἱ ἑορταί· ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα ἀνάπαυσις κλητὴ ἁγία τῷ κυρίῳ, πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε, σάββατά ἐστιν τῷ κυρίῳ· ἐν πάσαις κατοικίαις ὑμῶν αὗται αἱ ἑορταὶ τῷ κυρίῳ κληταὶ ἁγίαι, ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν· ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός, ἀνὰ μέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυρίῳ· καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτὴ ἀζύμων τῷ κυρίῳ· ἑπτὰ ἡμέρας φάγεσθε ἄζυμα· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν

Exod. 12. c. Nume 28. c.

Transla. Chal.

כְּדֵם יְיָ לְרַעֲוָא לְכוֹן תְּקַבְּלוּן׃ בְּיוֹמָא הַהוּא יִתְאֲכֵיל לָא תַּשְׁאֲרוּן מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא אֲנָא
יְיָ׃ וְתִטְּרוּן בְּקוּרְבַּי וְתַעְבְּדוּן יַתְהוֹן אֲנָא יְיָ׃ וְלָא תְחַלְּלוּן יַת שְׁמָא דְקוּדְשִׁי וְאִתְקַדַּשׁ
בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁכוֹן׃ דְּאַפֵּיק יַתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְמֶהְוֵי לְכוֹן
לֵאלָהָא אֲנָא יְיָ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי Ca. xxiii.
יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן מוֹעֲדַיָּא דַיְיָ דְתִתְעַרְעוּן יַתְהוֹן מְעָרַע קַדִּישׁ אִילֵּין אִינּוּן מוֹעֲדַי׃
שְׁתָּא יוֹמִין תִּתְעֲבַד עִיבִדְתָּא וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבַּתָּא מְעָרַע קַדִּישׁ כָּל עִיבִדְתָּא
לָא תַעְבְּדוּן שַׁבְּתָא הִיא קֳדָם יְיָ בְּכֹל מוֹתְבָנֵיכוֹן׃ אִלֵּין מוֹעֲדַיָּא דַיְיָ מְעָרַע קַדִּישׁ
דְּתִתְעָרְעוּן יַתְהוֹן בְּזִמְנֵיהוֹן׃ בְּיַרְחָא קַדְמָאָה בְּאַרְבְּסַר יוֹמָא לְיַרְחָא בֵּין שְׁמָשַׁיָּא
פִּסְחָא קֳדָם יְיָ׃ וּבְחַמְשַׁת עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא הָדֵין חַגָּא דְפַטִּירַיָּא קֳדָם יְיָ שַׁבְעָא
יוֹמִין פַּטִּירָא תֵּיכְלוּן׃ בְּיוֹמָא קַדְמָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן כָּל עִיבִדַת פּוּלְחָנָא לָא
תַעְבְּדוּן׃ וְתִקְרְבוּן קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ שַׁבְעָא יוֹמִין גְּוָוי מְעָרַע קַדִּישׁ כָּל עִיבִדַת פּוּלְחָנָא לָא

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

opus seruile nõ facietis. ℣ locut' est dñs ad moysen: dicẽs: loqre filijs israel: ℣ dices ad eos: cũ ingressi fueritis in trã: quã ego do vobis: ℣ messueritis messem ei': ℣ feretis manipulos primitias messis vestre ad sacerdotẽ: ℣ offeret manipulũ coram dño acceptabile vobis: crastino die a primo offeret illũ sacerdos. ℣ facietis in die qua tuleritis manipulũ: oue imaculatã anniculã in holocaustũ dño: ℣ sacrificiũ eius due decime similes cõfecte i oleo: sacrificiũ odoris dño: libamẽta eius quarta pars hin vini. ℣ panẽ: ℣ tosta grana nouã nõ comedetis vsq; ad ipsum diẽ hũc: donec offeratis munus dei vestri. legitimũ sempiternũ in generationes vestras in omnibus habitaculis vestris. ℣ numerabitis vobis a posthero die sabbatorum: a die qua obtuleritis manipulũ ipositiõis: septẽ hebdomadas integras numerabitis usq; ad crastinũ ultime hebdomadis numerabitis diẽs quinquaginta dies: ℣ offeretis sacrificiũ nouũ dño: ab habitatiõe vestra panes ipositionis: duos panes. ex duab' decimis similes erũt: fermẽtati cocti primitiarum dño. ℣ offeretis cũ panibus septẽ agnos imaculatos ãniculos: ℣ vitulũ unũ ex armento: ℣ arietes duos: erũt holocaustũ dño cũ sacrificio eorũ: ℣ libamẽta eorum: ℣ facietis hircum unum pro peccato: ℣ duos agnos anniculos in hostiam pacificorum: ℣ eleuabit sacerdos illos cũ panibus primitiarum in manipulũ coram dño: ℣ cũ duobus agnis: erũt sanctificata dño: ℣ sacerdotibus erũt. ℣ sacrificabitis eo die: ℣ vocabitis diem hanc sanctissimam: ℣ omne opus seruile nõ facietis. ℣ legitimũ sempiternum in omnibus habitaculis vestris in generationes vestras. ℣ cũ messueritis messem terre vestre: ℣ non consummabis quod remanet messi tue: ℣ nec spicilegium colligetis: ℣ pauperi et aduene derelinquetis ea. ego dominus deus vester. ℣ locutus est dñs ad moysen: dicẽs: ℣ loqre filijs israel: ℣ dices ad eos: mẽse septimo una erit festiuitas: ℣ et erit uobis sabbatum: ℣ et memoriale: ℣ clangentes tubis: ℣ et sanctificabitis eum: ℣ omne opus seruile nõ facietis: ℣ et offeretis holocaustũ dño: ℣ odorem suauissimum: ℣ et libamẽta eorum: ℣ et hostias: ℣ et sacrificia: ℣ et libamẽta: ℣ et uniuscuiusq; rei: ℣ et sabbata dñi: ℣ et omnes primitias: ℣ et omnia dona: ℣ et omnes decimas

Pūtiua hebr. | Ter. Heb. Leui. Ca. xxiij. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina.

כְּבָשִׂים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפַר בֶּן
בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנָיִם יִהְיוּ ע�olָה
לַיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם אִשֵּׁה
רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וַעֲשִׂיתֶם שָׂעִיר נוח עֲשֵׂה שָׂעַר
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת וּשְׁנֵי כְבָשִׂים
בְּנֵי שָׁנָה לְזֶבַח שְׁלָמִים׃ וְהֵנִיף נוף
הַכֹּהֵן אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכּוּרִים
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה עַל שְׁנֵי כְבָשִׂים פָּנָה
קֹדֶשׁ יִהְיוּ לַיהוָה לַכֹּהֵן׃ וְקָרָאתֶם
בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא קֹדֶשׁ קרא
יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא
תַּעֲשׂוּ חֻקַּת עולם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם עשה שבת
לְדֹרֹתֵיכֶם׃ וּבְקֻצְרְכֶם אֶת קְצִיר דור קצר
אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ כלה פאה
בְּקֻצְרֶךָ וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט לקט
לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה עזב גור עזב
אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה דבר
לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד שבע
לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זִכְרוֹן היה
תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ׃ כָּל מְלֶאכֶת רוע
עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה קרב
לַיהוָה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵאמֹר׃ אַךְ בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי עשר
הַזֶּה יוֹם הַכִּפֻּרִים הוּא מִקְרָא
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת ענה
נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה

Pūtiua chal. | Interp. chal.

בֶּן עֲלָה
כְּחַל רַעְיָא עֲנָד
עֵז אֶחָד רוּם
עָרַע קוּם
יַתְבָא דּוּר חֲצַד
שְׁצָא בַּאֲה
לְכַטָּא עָנָה גּוּר
שָׁבַק אָתַר אֶחָד
נוּחַ עֲבַד כָּרַב
עָרַע
עָנָה קָרַב

agnos integros anniculos & vitulū de bobus vnū: & arietes duos erunt in holocaustū cozaz dño: & munera eoz & libamēta coz: vt suscipiatur oblatio volūtarie cozā dño. Facietisq; hircū vnū de capris pro peccato et duos agnos anniculos in hostiā sanctificationuz: et eleuabit eos sacerdos cum pane primitiarū eleuatione cozā dño cuz duobus agnis: sctificata erunt coram dño: & sacerdoti pertinebūt. Et vocabitis hunc eūdem diē vocatione sancta: sanctus erit vobis: oēm opus seruile nō facietis: legitimū sempiternū erit in cunctis habitationibus vrīs & generationibus vrīs. Et qñ messueritis segetē vre: nō consumabis metere angulū agri tui cum messueris: neq; colliges decidentes spicas messis tue: sed pauperi & peregrino dimittes eas: ego dño deus vester. Locutusq; est dño cum moyse dicens. Loquere cum filijs israel dicens. In mense septimo prima die mensis erit vobis requies: memoriale clangoris & vocatio sancta: oēm opus seruile nō facietis: & offeretis oblationē cozā dño. Locutusq; est dño cū moyse dicēs. Verūtamē in decima die mensis huius septimi dies expiationū erit: vocatio sctā erit vobis: & affligetis aīas vras: & offeretis oblatōez

agnos° imaculatos° anniculos: & vitulū de armēto vnū: & arietes duos: & erūt holocaustū cum libamentis suis in odorem suauissimū dño. Et pro peccato. Duos agnos anniculos in hostiā salutarē cū panibus primitiarū. & ponet ea sacerdos cū panibus primitiarū in oblationē coram dño cū duobus agnis: sctā erūt dño. & facietis hircū pro peccato. Duos agnos anniculos hostias pacificorū. Cūq; eleuauerit eos sacerdos cum panibus primitiarum coram domino: cedēt in vsum eius. Et vocabitis hūc diem celeberrimū atq; sanctissimum. Omne opus seruile nō facietis in eo: & offeretis holocaustū dño. Locutusq; ē dñs ad moysen dicēs. Decimo die mensis huius septimi dies expiationū erit celeberrimus: & vocabitur sctūs. Affligetisq; animas vestras in eo: & offeretis holocaustum

bobus: & arietes duos imaculatos: & erūt holocaustū dño. & sacrificia eoz & libatiōes eoz sacrificiū odor suauitatis dño. & facietis hircū ex capris vnū pro peccato: duos agnos anniculos in sacrificiū salutaris cū panibus primitiaz. & ponet ea sacerdos cū panibus primitiarū in oblationē coram dño cū duobus agnis: sctā erūt dño. sacerdoti offerēti ea ipsi erūt. & vocabitis hāc diē: vocata sctā erit vobis. oē opus seruile nō facietis in eis. legitimū sempiternū in habitatiōes vras in oī habitatiōe vra. & qñ messueritis messē agri tui cū messueris tu: & q̄ ceciderint messis tue nō colliges: nē colligenta dico & aduene relinq̄s ea: ego dño deus vr. & locutus ē dño ad moysen: dicēs: loqre filijs israel: dicēs: mēsis septimi vna mēsis erit vobis requies: mēoriale tubaz vocata sctā quies: mēoriale tubaz vocata sctā. & vocabitis hāc diē: vocata sctā erit vobis. oē opus seruile nō facietis. & offeretis holocaustū dño. & locutus ē dño ad moysen: dicēs: & decima mēsis huius septimi diēs expiatiōis: vocata sctā erit vobis. & humiliabitis aīas vras: & offeretis holocaustū

Transla. Chal.

אִמְּרִין שָׁלְמִין בְּנֵי שַׁתָּא וְתוֹר בַּר תּוֹרֵי חַד וְדִכְרִין תְּרֵין יְהוֹן עֲלָתָא קֳדָם יְיָ וּמִנְחָתְהוֹן
וְנִסְכֵּיהוֹן קוּרְבָּן לְרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃ וְתַעְבְּדוּן צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא
וְתַרְתֵּין אִמְּרִין בְּנֵי שַׁתָּא לְנִכְסַת קוּדְשָׁיָא׃ וְיָרִים כָּהֲנָא יַתְהוֹן עַל לְחֵם בִּכּוּרַיָּא אֲרַמָּא
קֳדָם יְיָ עַל תְּרֵין אִמְּרִין קוּדְשָׁא יְהוֹן קֳדָם יְיָ לְכָהֲנָא׃ וְתַעֲרְעוּן בְּכַרְנָא יוֹמָא הָדֵין מְעַרְע
קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן כָּל עֲבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן כְּנִישִׁין עֲלֵם כָּל מַתְבָּנְיכוֹן לְדָרֵיכוֹן׃
וְתִסְתַּדְכוּן יָת תַּעֲדָא לְאַרְעָנָא לָא תְשֵׁיצֵי פֵּאתָא דְּחַקְלָךְ בְּמֵחְצָדָךְ וְלִקְטָא דְּחַצָּדָךְ לָא
תְלַקֵּט לְעַנְיֵי וּלְגִיּוֹרֵי תְּשַׁבּוֹק יָתְהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃
מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר בְּיַרְחָא שְׁבִיעָאָה בְּחַד לְיַרְחָא יְהֵי לְכוֹן נְיָחָא דּוּכְרָן בְּרִיעָא
מְעַרְע קַדִּישׁ׃ כָּל עֲבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן כְּנִישִׁין קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ וּמַלֵּיל יְיָ
עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ בְּרַם בְּעַשְׂרָא לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה יוֹמָא דְּכִפּוּרַיָּא הוּא מְעַרְע
קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן וְתַעֲנוּן יָת נַפְשָׁתְכוֹן וְתַקְרְבוּן קוּרְבָּנָא

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Leui. Ca. xxiij.	Pritiua heb.
dño. oẽ opus nõ facietis in ipa die κυρίῳ. πᾶσα ἔργον οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ hac: est enim dies expiatiõis hec vobis: ταύτῃ, ἐστι γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν, ppitiare pro vobis coram dño. et ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ vro. omnis alia: q nõ humiliabit ὑμῶν. πᾶσα ψυχή, ἥτις μὴ ταπεινώσει in ipa die hac: exterminabit ex ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐξολοθρευθήσεται ex pplo suo. et omis alia: q faciet τοῦ λαοῦ αὐτῆς. καὶ πᾶσα ψυχή, ἥτις ποιήσει op9 in ipa die hac: peribit ani ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολεῖται ἡ ψυ ma illa de pplo suo. oẽ op9 nõ fa ψὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. πᾶν ἔργον οὐ ποιή cietis. legitimũ sẽpiternũ in ghatiõs vras in σετε. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν oib9 hitatiõib9 vris: sabbata sab- πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν, σάββατα σαβ batoꝝ erũt vobis. et humiliabitis ani βάτων ἔσται ὑμῖν. καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυ mas vras a nono mẽsis. a ves- χὰς ὑμῶν ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνός. ἀπὸ ἑσπέ pera vsq; ad vesperã sabbatizabitis sab- ρας ἕως ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάβ bata vra. et locutꝰ ẽ dño ad moy- βατα ὑμῶν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυ sen: dicẽs: loqre filijs israel: di- σῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, λέ cẽs: quinta decima mẽsis septi- γων, τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδό mi huius festũ tabnaculoꝝ septẽ dies domi μου τούτου ἑορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ κυ no. et dies pma vocata sctã erit ρίῳ. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται vobis: oẽ op9 seruile nõ facietis. ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. septẽ dies offeretis holocaustũ dño. ἑπτὰ ἡμέρας προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. et dies octaua vocata sctã erit vobis. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὀγδόη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. et offeretis holocaustũ dño: erodiõ καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ, ἐξόδιόν ẽst. oẽ opus seruile nõ facietis. hec ἐστι. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ἑορτὰς festa dñi: qua vocabitis ipa vocata san ἑορταὶ κυρίου, ἃς καλέσετε αὐταὶς κλητὰς ἁ ctã: vt offeratis oblationẽ dño: γίας, ὥστε προσενέγκαι κάρπωμα τῷ κυρίῳ, holocaustũ et sacrificia ipoꝝ: et libatiões ὁλοκαύτωμα καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδὰς τὸ	dñomio. Oẽ opus seruile non facietis in ipa die hac: exterminabit de populis suis. quia dies propitiationis est vt propitietur vobis dominus deus vester. Omnis anima que afflicta non fuerit die hac: peribit de populis suis. & que operis quippiam fecerit: eandem delebo de populo suo. Nihil ergo operis facietis in eo. Legitimũ sẽpiternũ erit vobis in cũctis generationibus & habitationibus vestris. Sabbatũ requietionis est: & affligetis animas vras. Die nono mẽsis septimi a vespe vsq; ad vesperã celebrabitis sabbata vra. Et locutus ẽ dñs ad moysen dicens. Loquere filiis israel. A quinto decimo die mensis septimi huius festi erunt ferie tabernaculorum septẽ diebus domio. Dies primus vocabitur celeberrim9 atq; sctissimus. Omne opus seruile non facietis in eo. & septem diebus offeretis holocausta dño. Dies quoq; octauus erit celeberrim9 atq; sanctissimus: & offeretis holocaustum dño. Est enim cetus atq; collecte. Omne opus seruile nõ facietis in ea. He sunt ferie dñi quas vocabitis celeberrimas atq; sanctissimas. offeretisq; in eis oblatiões dño holocausta & libamenta iuxta ritũ vniuscuiusq;	לַיהוָה׃ וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי־יוֹם כִּפֻּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תְעֻנֶּה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמֶּיהָ׃ וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל־מְלָאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ׃ כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִוא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ שִׁבְעַת יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה לַיהוָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה עֲצֶרֶת הִוא כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וְנָסָכִים דְּבַר	עָנָה שָׁצָא עָבַד אָבַד כּוּם דּוּר יָתַב נוּחַ אָמַר חָנַג חַלַל עָרַב תְּמֵנָה יָדַע עָרַע עֵלָה

Transla. Chal.

כְּדָם יְיָ׃ וְכָל עִיבִידָא לָא תַעְבְּדוּן בְּהָהִין יוֹמָא דֵּינָא יוֹמָא דְכִפּוּרַיָא הוּא לְצַפָּיָא עֲלֵיכוֹן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ אֲרֵי כָּל אֱנָשׁ דְּלָא מִתְעַנֵּי בְּהָהִין יוֹמָא דֵּינָא וְיִשְׁתֵּצֵי מֵעַמֵּיהּ וְכָל אֱנָשׁ דְּתַעְבֵּד כָּל עִיבִידָא בְּהָהִין יוֹמָא דֵּינָא וְאוֹבֵיד יָת אֱנָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ עַמֵּיהּ׃ כָּל עִיבִידָא לָא תַעְבְּדוּן קְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן בְּכֹל מָתְבָנֵיכוֹן׃ שָׁבְתָא שְׁבָתָא הִיא לְכוֹן וְתַעֲנוּן יָת נַפְשָׁתֵיכוֹן בְּתִשְׁעָא לְיַרְחָא בְּרַמְשָׁא מֵרַמְשָׁא עַד רַמְשָׁא תְּנוּחוּן נְיָחֲכוֹן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן בְּחַמְסַר עַשְׂרָא יוֹמִין לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה הָדֵין מָטַלְיָא שַׁבְעָא יוֹמִין מַצְּיָן קֳדָם יְיָ׃ בְּיוֹמָא קַדְמָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ כָּל עִיבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃ וְשַׁבְעָא יוֹמִין תְּקָרְבוּן קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן וְתִקְרְבוּן קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ כְּנִישִׁין הִינוֹן כָּל עִיבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃ אִילֵּין מוֹעֲדַיָא דַּייָ וְתִתְעָרְעוּן יָתְהוֹן מָעָרַע קַדִּישׁ לְקָרָבָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ עֲלָתָא וּמִנְחָתָא נִכְסַת קוּדְשִׁין וְנִסּוּכִין פִּתְגָם

Interp. chal.

coram dño. Et oẽ opus nõ facietis in hac eadẽ die: quia dies expiationũ est ad ppiciandũ pro vobis coram dño deo vro. Omis enim homo qui non afflixerit se in hac eadẽ die: exterminabit de populo suo. Et omis homo qui fecerit oẽ opus in hac eadẽ die: disperdã hominẽ illũ de medio populi sui. Nullum opus facietis in eo: legitimũ sempiternũ erit generationibus vestris in cunctis habitationibus vris. Sabbatũ requietionis erit vobis: et affligetis aias vestras in die nono mensis ad vesperã: a vespere vsq; ad vesperum requiescetis in requie vestra. Locutusq; est dño cum moyse dicens. Loquere cum filijs israel dicens. In quintadecima die mensis septimi huius festiuitas tabernaculoꝝ erit septẽ diebus coram dño: in die primo vocatio sancta erit: omne opus seruile non facietis. Septẽ diebus offeretis oblationes coram dño: in die octauo vocatio sctã erit vobis: et offeretis oblationes coram dño: collecti enim eritis: oẽ opus seruile nõ facietis. Hę sunt solẽnitates dñi quas vocabitis vocatione sancta: vt offeratur oblatio coram domino holocaustum et munus et hostia sanctificationum et libamenta iuxta ritum	Pritiua chal.

Pritiua heb. Ex. Heb. Leui. Ca. xxv. Trãsla. B. Iero. Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

יום בְּיוֹמוֹ׃ מְלַבַּד שַׁבְּתֹת יְהוָה וּמִלְּבַד מַתְּנוֹתֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל נִדְרֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל נִדְבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה׃ אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם

die: exceptis sabbatis dñi et exceptis donis vris et exceptis oib' votis vris et exceptis his q̃ sponte offeretis cotã dño. Verũtamen in quintadecima die mensis septimi quãdo congregaueritis fructus terre: solẽnizabitis solẽnitatẽ cotã dño septẽ diebus. in die primo erit requies: et in die octauo erit requies. Sumetisq; vobis in die primo fructus arboris citrei et spatulas palmarũ et myrtũ et salices torrentis: et letabimini coram dño deo vestro septem diebus. et solẽnizabitis hanc solẽnitatem coram dño septem diebus per annũ: legitimũ sempiternũ erit generationibus vestris: in mense septimo celebrabitis eam. In vmbraculis habitabitis septem diebus: omnes indigene in israel habitabunt in vmbraculis. vt sciant generationes vestre quia in vmbraculo nubis mee habitare feci filios israel quãdo eduxi eos de terra egypti: ego dño deus vester. Locutusq; est moyses ordinẽ solẽnitatũ dñi: et vocuit eos filios israel. Ca. 24.

de die in die: p̃ter sabbata dñi: καὶ ἡμέρας εἰς ἡμέρας, πλὴν τῶν σαββάτων κυρίου· et p̃ter dona vra: et p̃ter oia vo καὶ πλὴν τῶν δωμάτων ὑμῶν, καὶ πλὴν πασῶν τῶν ὁλο ta vra: et p̃ter oia voluntaria vra: q̃ χῶν ὑμῶν, καὶ πλὴν πάντων τῶν ἑκουσίων ὑμῶν, ἃ ἂν dederitis dño. et in quintadecima die ὁδῶτε τῷ κυρίῳ. καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέ mẽsis septimi: q̃ cõsumaueritis om ρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου, ὅταν συντελέσητε πάν nes fructus tre: celebrate dño τα τὰ γενήματα τῆς γῆς, ἑορτάσατε τῷ κυρίῳ septẽ dies. die pria requ: ἑπτὰ ἡμέρας. τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, et die octaua requ. et accipietis καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀνάπαυσις. καὶ λήψεσθε vobis die pria fructũ arboris pulchrã: ἑαυτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὡραῖον, et spatulas palmaꝝ: et ramos arboris dẽ καὶ καλλίστους φοινίκων, καὶ κλάδους ξύλου δα sos: et salices: et agni casti ramos ex torrẽte: et σείς, καὶ ἰτέας, καὶ ἁγνοῦ κλάδους ἐκ χειμάῤῥου, καὶ letabimini cotã dño deo vro septẽ εὐφρανθήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ dies. et celebrabitis ipaꝝ festiuitatẽ dño ἡμέρας. καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν τὴν ἑορτὴν τῷ κυρίῳ septẽ dies ãni: legitimũ sẽpiternũ in gñã ἑπτὰ ἡμέρας τ' ἐνιαυτοῦ, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γε tionẽ vras. in mẽse septimo celebrate ip nεὰς ὑμῶν. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἑορτάσατε αὐ sas: in tabnaculis. hitate septẽ dies. oes in τήν, ἐν σκηναῖς κατοικήσατε ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ αὐ digena in israel hitabũt in tabnaculis: vt τόχθων ἐν Ἰσραὴλ κατοικήσουσιν ἐν σκηναῖς, ὅπως videãt gnationes vre: q̃ in tabnaculis hitare feci ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν, ὅτι ἐν σκηναῖς κατῴκισα filios israel: cũ educerẽ ego illos de tra τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς egypti: ego dño deus vr. et locutus ẽ mo ses festa dñi filijs israel. Ca. 24. Et locutus ẽ dño ad moysen: dicẽs: p̃ cipe filijs israel: et accipiãt tibi oleũ oliuaꝝ pur cõtusũ in lumẽ: vt ardeãt lucernã semp extra velũ:

Αἰγύπτου, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἐλάλησε μωυ σῆς τὰς ἑορτὰς κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Ca. 24. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἐν τείλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐλαίινον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, καῦσαι λύχνον διαπαντὸς ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος,

in tabnaculo testimonij incẽdent ipm aarõ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου καύσουσιν αὐτὸν ἀαρὼν τ' filij eius a vespa vsq; καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἑσπέρας ἕως

Pritiua chal. Interp. chal. Transla. Chal.

יוֹם בְּיוֹמֵיהּ׃ בַּר מִשַּׁבָּתָא דַּייָ וּבַר מִמַּתְנָתְכוֹן וּבַר מִכֹּל נִדְרֵיכוֹן וּבַר מִכֹּל נִדְבָתְכוֹן דִּתְתְּנוֹן קֳדָם יְיָ׃ בְּרַם בְּחַמְשַׁת עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה כְּמָכְנְשׁוֹכוֹן יָת עֲלַלְתָּא דַּאֲרָעָא תְּחַגּוֹן יָת חַגָּא קֳדָם יְיָ שַׁבְעָא יוֹמִין בְּיוֹמָא קַדְמָאָה נְיָחָא וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה נְיָחָא׃ וְתִסְבּוֹן לְכוֹן בְּיוֹמָא קַדְמָאָה פֵּירֵי אִילָנָא אָתְרוּגִין וְלוּלְבִין וַהֲדַסִּין וְעַרְבִין דְּחָלָ וְתֶחְדּוֹן קֳדָם יְיָ אֱלָהָכוֹן שַׁבְעָא יוֹמִין׃ וְתַחֲגוֹן יָתֵיהּ חַגָּא קֳדָם יְיָ שַׁבְעָא יוֹמִין בְּשַׁתָּא קְיָם עָלָם לְדָרֵיכוֹן בְּיַרְחָא שְׁבִיעָאָה תְּחַגּוֹן יָתֵיהּ׃ בְּמַטְלַיָּא תִּתְּבוֹן שַׁבְעָה יוֹמִין כָּל יְלִידָא בְּיִשְׂרָאֵל יִתְּבוּן בְּמַטְלַיָּא׃ בְּדִיל דִּיְדְעוּן דָּרֵיכוֹן אֲרֵי בְּמַטְלַיָּא אַשְׁרֵיתִית יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּד אַפֵּקִית יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן׃ וּמַלֵּיל מֹשֶׁה יָת מוֹעֲדֵי יְיָ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

Ca. xxiiij.

Et locutus ẽ dño ad moysen: dicẽs: p̃cipe filijs israel vt afferãt tibi oleum de oliuis purissimũ ac lucidũ ad cõcinãdas lucernas iugiter extra velũ testimonij in tabernaculo federis. Ponet eas aaron a vespere vsq; mane coram dño iugiter. ius erit in generationes vestras. Super candelabrum mundum ponet ordines coram dño iugiter. Sumes similam et coques ex ea duodecim panes: duæ decimæ erunt panis vnus. Et ponẽs eos duos ordines: sex in ordine vno super mensam mundam coram dño. Et pones super ordines thus lucidissimum: et erit panibus in memoriale: incẽsum dño. Per singula sabbata assumet eos coram dño a filijs israel pactum sempiternum. Et erunt aaron et filijs eius: et comedent eos in loco sancto: quia sanctum sanctorum ex incẽsis dñi: lex sempiterna. Egressus est autem filius mulieris israelitidis de viro egyptio in medio filiorum israel: et contendebant in castris filius mulieris israelitidis et vir israelites. Et blasphemauit nomen dñi et maledixit: et adduxerunt eum ad moysen. Nomen autem matris eius salumith filia dabri de tribu dan. Et posuerunt eum in custodia: donec aperiretur eis sententia ex ore dñi. Locutusq; est dñs ad moysen dicens: Educ maledictum extra castra: et ponant omnes qui audierunt manus suas super caput eius: et lapidet eum vniuersa multitudo filiorum israel. Et filijs israel loqueris dicens: Homo homo quicunq; maledixerit deo suo portabit peccatum suum. Qui blasphemauerit nomen dñi morte moriatur: lapidibus obruet eum vniuersa multitudo filiorum israel. Tam proselytus quam indigena si blasphemauerit nomen dñi morte moriatur. Percussor hominis quicunq; percusserit animam hominis: morte morietur. Qui percusserit pecus: reddet animam pro anima. Si quis proximo suo dederit vitium: sicut fecit ita fiet ei. Fractura pro fractura: oculus pro oculo: dentem pro dente: quomodo dederit vitium homini: ita dabitur ei. Qui percusserit pecus: reddet illud. Qui autem percusserit hominem: morietur. Lex vna erit vobis: sicut proselytus ita et indigena erit. Ego enim dñs deus vr. Locutusq; est moyses filijs israel: et eduxerunt eum qui extra castra fuerat lapidatum: et lapidauerunt eum. Filij israel fecerunt sicut præceperat dñs moysi. Ca. 25. Et locutus est dñs ad moysen in monte sinai dicens: Loquere filijs israel: et dices ad eos: Cum ingressi fueritis terram quam ego dabo vobis: requiescet humus sabbatum dño. Sex annis seres agrum tuum: et sex annis putabis vineam tuam: et colliges fruges eius. Anno autem septimo sabbatum erit requietionis terræ: sabbatum dño. Agrum tuum non seres: et vineam tuam non putabis. Quæ sponte nascuntur de radicibus tuis non metes: et uuas primitiarum tuarum non vindemiabis: annus requietionis erit terræ. Sabbata autem terræ erunt vobis in escam tibi: et seruo tuo et ancillæ tuæ: mercenario quoque et colono qui habitant apud te. Sed et iumentis et bestijs quæ sunt in terra tua omnis fructus eius erit in escam. Numerabis quoque tibi septem hebdomadas annorum: septies septem anni: et erunt septem hebdomadarum annorum quadraginta nouem. Et clangere facies bucinam mense septimo decima die mensis: in die propitiationis clangere bucinam per omnem terram vestram. Et sanctificabitis annum quinquagesimum: et vocabitis remissionem cunctis habitatoribus terræ eius: iubileus enim est: et reuertetur vnusquisq; ad possessionem suam: et ad familiam pristinam reuertetur. Iubileus est: quinquagesimus annus erit vobis: non seretis: nec messes colligetis eius: quæ sponte nascuntur de radicibus suis: et uuas primitiarum non vindemiabitis. Iubileus est: sanctificabitis annum eius. De agro: inquam: reuertetur ad dominum qui vendidit eum: et ad eum cui in hereditatem primitus cessit. Si vendideritis quippiam proximo vestro: aut emeritis de manu eius: ne contristetis vos mutuo. Iuxta numerum annorum iubileorum emes a proximo tuo: et iuxta numerum annorum fructuum vendet tibi. Quanto plures anni remanserint: tanto pretium rei maius erit: et quanto pauciores: tanto minus: quia numerum fructuum vendit tibi. Nolite contristare proximum vestrum: sed timete deum vestrum: quia ego dñs deus vr. Facite præcepta mea: et iudicia mea custodite: et implete ea: et habitabitis in terra fiducialiter. Dabit enim terra fructum suum: et comedetis usque ad satietatem: et habitabitis in ea fiducialiter. Si dixeritis: Quid comedemus anno septimo? non seremus: nec colligemus fruges nostras? Dabo benedictionem meam vobis anno sexto: et faciet fructus trium annorum. Seretis autem octauo anno: et comedetis de fructibus veteribus usque ad nonum annum: donec noua nascantur: comedetis vetera. Terra quoque non uendetur perpetuo: quia mea est: et vos aduenæ et coloni mei estis apud me. In omni ergo regione possessionis vestræ: redemptionem terræ concedetis. Si paupertate compulsus vendiderit frater tuus possessionem suam: et voluerit propinquus eius redimere quod frater eius vendidit: poterit redimere. Si homo non habuerit redemptorem: et ipse sufficere sibi potuerit: inueniens pretium reddet quod vendidit: et reuertetur ad possessionem suam. Si non inuenerit quod reddat: habebit quod vendidit usque ad annum iubileum: quod in eo reuertetur ei qui emerat: et reuertetur ad possessionem suam. Si vendiderit homo domum habitationis in ciuitate muro cincta: habebit licentiam redimendi usque ad annum unum: dies tantum habebit potestatem redimendi. Si non redemerit infra spatium anni: et manserit domus in ciuitate muro cincta: tradetur emptori et posteris eius: non egredietur tempore iubileo. Domus autem quæ non habent muros in circuitu: agris reputabuntur: habebunt licentiam redimendi: et in iubileo exibunt. Domus autem leuitarum et ciuitatum possessionis eorum: semper habebunt licentiam redimendi. Si quis emerit a leuitis: exibit de domo et de ciuitate possessionis eius in iubileo: domus enim ciuitatum leuitarum possessio est inter filios israel. Ager autem suburbanus ciuitatum eorum non uendetur: possessio enim sempiterna est eis. Si paupertate compulsus frater tuus uenerit ad te: et indiguerit victu: suscipies eum quasi colonum et inquilinum: et uiuet tecum. Non accipies usuram neque fœnus ab eo: sed timebis deum tuum: et uiuet frater tuus tecum. Pecuniam tuam non dabis ei ad usuram: nec fruges tuas ad fœnus. Ego dñs deus vr qui eduxi uos de terra egypti: ut darem uobis terram chanaan: et essem deus uester. Si paupertate compulsus frater tuus uenerit ad te: et uendiderit tibi se: non seruiet ei seruitute famulorum. Quasi mercenarius et colonus: sic erit apud te: usque ad annum iubileum seruiet tibi. Et tunc egredietur cum filijs suis: et reuertetur ad cognationem suam: et ad possessionem patrum suorum reuertetur. Mei enim sunt serui: quos eduxi de terra egypti: non uendentur conditione mancipiorum. Non dominaberis ei in rigore: sed timebis deum tuum. Quod si de gentibus quæ in circuitu uestro sunt: habebitis seruum et ancillam: de his emetis seruum et ancillam. Sed et de filijs aduenarum qui apud uos habitant: de his emetis: et de cognatione eorum quæ apud uos fuerit: quam genuerint in terra uestra: et erunt uobis in possessionem. Et possidebitis eos post uos filijs uestris: ut hereditate possideant: in æternum seruient uobis. Fratres autem uestros filios israel: unusquisq; fratrem suum non opprimet in dominatu superbiæ. Si habitauerit apud te aduena et peregrinus: et uoluerit in tantum ditescere: ut emat possessionem: et de cognatione tua quispiam uoluerit eam redimere: poterit redimere. Frater patrui tui: et filius patrui tui: et de cognatione sua quilibet: si habuerit facultates: et ipse uoluerit: redimet. Supputabit autem cum emptore suo ab anno quo uendidit ei usque ad annum iubileum: et iuxta numerum annorum: ratio uendentis et emptoris conputabitur. Si plures anni fuerint: iuxta eos reddet de pecunia: quam accepit. Si pauci: supputabit cum eis: et iuxta numerum annorum reddet quod debet. Quasi mercenarius annuus: sic erit apud te: non dominabitur ei in rigore coram te. Si non redemerit se his annis: egredietur in anno iubileo: ipse et filij eius cum eo. Mei enim sunt filij israel serui: quos eduxi de terra egypti: ego dñs deus vr. Non facietis uobis idola et sculptile: nec erigetis titulum: nec lapidem insignem ponetis in terra uestra: ut adoretis eum. Ego enim dñs deus vr. Sabbata mea custodite: et pauete ad sanctuarium meum. Ego dñs. Si in præceptis meis ambulaueritis: et mandata mea custodieritis: et feceritis ea: dabo pluuias temporibus suis: et terra germinabit herbas suas: et pomorum arbores replebuntur fructibus. Apprehendet messium tritura uindemiam: et uindemia occupabit sementem: et comedetis panem uestrum in saturitate: habitabitis in terra uestra fiducialiter. Dabo pacem in finibus uestris: dormietis et non erit qui exterreat. Auferam malas bestias: et gladius non transibit terminos uestros. Persequemini inimicos uestros: et corruent coram uobis. Persequetur quinque centos alienos: et centum ex uobis decem milia persequentur: et cadent inimici uestri coram uobis in gladio. Respiciam uos: et crescere faciam: et multiplicabo uos: et firmabo pactum meum uobiscum. Comedetis uetera: et uetera de horreis proferetis: ut noua suscipiatis. Ponam tabernaculum meum in medio uestri: et non abominabitur uos anima mea. Ambulabo inter uos: et ero deus uester: et uos eritis populus meus. Ego dñs deus vr qui eduxi uos de terra egypti: ne seruiretis eis: et rupi catenas ceruicis uestræ: et feci uos ire erectos. Quod si non audieritis me: nec feceritis omnia mandata mea: si spreueritis leges meas: et iudicia mea abominata fuerint animæ uestræ: ut non faciatis omnia quæ a me constituta sunt: et irritum feceritis pactum meum: ego hæc faciam uobis. Visitabo uos festinanter in egestate et ardore: quæ consumant oculos uestros et animam uestram tabescere faciant: frustra seretis semina uestra: quæ comedent inimici uestri. Ponam faciem meam contra uos: et corruetis coram inimicis uestris: et subiciemini his qui oderunt uos: fugietis nullo persequente. Quod si nec sic intra horum uestrorum: sed contemnetis me: et ambulabitis contra me: ego quoque ingrediar contra uos: et percutiam uos septies propter peccata uestra. Et comedetis carnes filiorum uestrorum: et carnes filiarum uestrarum comedetis. Et dissipabo excelsa uestra: et conteram delubra uestra: et ponam cadauera uestra super cadauera idolorum uestrorum: et abominabitur uos anima mea. Et redigam ciuitates uestras in solitudinem: et desolabo sanctificationes uestras: et non odorabor suauitatem odoris uestri. Et disperdam terram uestram: et stupescent super ea inimici uestri habitatores eius. Vos autem dispergam in gentes: et nudabo post uos gladium: et erit terra uestra deserta: et ciuitates uestræ dirutæ. Tunc placebunt terræ sabbata sua cuncto tempore desolationis suæ: quando uos habitabitis in terra inimicorum uestrorum: et requiescet et sabbatizabit in sabbatis suis: cuncto tempore desolationis suæ: et hæc habebit requiem quam non habuit in sabbatis uestris quando habitabatis super eam. Omnis qui ingressus fuerit domum eius: pauebit: et sibilabit super omni plaga eius. Et qui fugerit de uobis: et euaserit gladium: in terra hostium suorum: ducetur captiuus: et pauebit ad sonitum folij uolantis: et fugient quasi fugiens gladium: et corruent nullo persequente. Et ruent homo super fratrem suum quasi fugiens gladium: nullo persequente. Non poterunt stare inimici uestri coram uobis: et peribitis in nationibus: et terra inimicorum uestrorum deuorabit uos. Et qui de uobis remanserint: tabescent in iniquitatibus suis in terra inimicorum uestrorum: insuper et in iniquitatibus patrum suorum tabescent. Et confitebuntur iniquitatem suam: et iniquitatem patrum suorum: quia contemnentes spreuerunt iudicia mea: et anima eorum abominata est præcepta mea. Et tamen cum essent in terra inimicorum suorum: non abiciam eos neque abominabor eos: ut consumam omnes: et irritum faciam pactum meum cum eis. Ego enim dñs deus eorum. Et recordabor fœderis pristini: quando eduxi eos de terra egypti: ante oculos gentium: ut essem deus eorum. Ego dñs. Hæc sunt iudicia et iustificationes et leges quas dedit dñs inter se et filios israel in monte sinai per manum moysi. Ca. 26. Locutus est dñs ad moysen dicens: Loquere filijs israel: et dices ad eos: Homo homo si uouerit uotum: et redimi se uoluerit: dabit animas pro quibus uotum susceptum est: iuxta æstimationem tuam. Si masculi fuerint: a uigesimo anno usque ad sexagesimum annum: dabit æstimationem quinquaginta siclorum argenti: iuxta siclum sanctuarij. Si femina fuerit: dabit triginta siclos. Si autem a quinto anno usque ad uigesimum annum: masculus dabit uiginti siclos: femina decem siclos. Si a mense usque ad quinquennium: masculus dabit pro se quinque siclos argenti: femina tres siclos. Si a sexagesimo anno et ultra: masculus dabit quindecim siclos: femina decem siclos. Si pauper fuerit: et minus habuerit: stabit coram sacerdote: et æstimabit eum: iuxta facultatem uouentis. Si pecus fuerit: quod offerri possit domino: omne quod dederit ex eo sanctificabitur. Mutare non licebit: nec commutare bonum pro malo: aut malum pro bono. Si pecus pro pecore mutauerit: et illud et quod pro eo datum est: erit sanctificatum. Si pecus immundum fuerit: quod non offertur domino: stabit coram sacerdote: et æstimabit eum: iuxta facultatem uouentis. Si redimere uoluerit: addet quintam partem æstimationis tuæ. Si domum suam sanctificauerit: et æstimauerit eam sacerdos: iuxta quod bona est: et iuxta quod malam esse uidebit: ita stabit. Si uoluerit sanctificare domum suam: et redimere eam: addet quintam partem pecuniæ: et habebit eam. Si agrum possessionis suæ sanctificauerit: et æstimauerit eum: iuxta mensuram seminis: quæ seri possunt in eo: si mensura hordei quindecim siclorum argenti: æstimabitur. Si statim a primo anno iubileo sanctificauerit agrum suum: iuxta æstimationem tuam stabit. Si post iubileum sanctificauerit agrum suum: sacerdos computabit ei pecuniam iuxta annos qui supersunt: et minuetur de æstimatione tua. Si uoluerit redimere agrum suum: qui sanctificauit eum: addet quintam partem pecuniæ tuæ: et habebit eum. Si noluerit redimere agrum: et alteri forte uendiderit: non poterit ultra redimi. Sed ager cum egredietur in iubileo: sanctificatus domino: quasi ager consecratus: ita possessio sacerdotis erit. Si agrum quem emit: et non est de agro possessionis suæ: sanctificauerit eum: sacerdos æstimabit ei pecuniam iuxta annos qui supersunt: et dabit in die illa æstimationem quasi rem sanctificatam domino. In anno autem iubileo reuertetur ager ad eum a quo emptus est: cui in possessionem terra fuerat. Omnis æstimatio tua iuxta mensuram sanctuarij erit: uiginti obolorum siclus est. Primogenita quæ primogenita sunt domini: nemo sanctificabit: siue bos: siue ouis: domini enim sunt. Si autem de animantibus immundis fuerint primogenita: iuxta æstimationem tuam redimentur: addita quinta parte pretij. Si non redimitur: uendetur iuxta æstimationem tuam. Omne quod separatum fuerit: et consecratum domino: ex omnibus quæ possidet homo: siue de hominibus: siue de pecoribus: siue de agris possessionis suæ: non uendetur: nec redimetur. Omne consecratum: sanctificatum domino erit. Non uendetur: nec redimetur. Omnis primitiæ: quæ offeruntur domino: ex omnibus animantibus: siue de agris: siue de pecoribus: mea sunt. Primogenitum hominis redimetur: et primogenita animantium immundarum redimentur. Quinque siclis argenti: iuxta mensuram sanctuarij. Siclus uiginti obolos habet. Primogenita autem boum: aut ouium: aut caprarum: non redimentur: sanctificata sunt. Sanguinem eorum fundes super altare: et adipem offeres in incensum suauissimi odoris domino. Carnes autem erunt tuæ: sicut pectusculum elationis: et armus dexter. Omnes decimæ de cuncta terra: siue de frugibus: siue de pomis: domini sunt: sanctificatum domino erit. Si quis uoluerit redimere ex decimis: quintam partem pecuniæ addet. Omnis decima armenti et gregis: et quidquid sub uirga transit: decimum animal sanctificabitur domino. Non requiretur utrum bonum sit an malum: nec commutabit illud. Si commutauerit: et quod pro eo datum est: erit sanctificatum: nec redimetur. Hæc sunt mandata quæ præcepit dñs moysi ad filios israel in monte sinai.

Ca. xxvij.

Locutus est dñs ad moysen dicens: Loquere filijs israel: et dices ad eos: Homo homo si uouerit uotum: et redimi se uoluerit: dabit animas pro quibus uotum susceptum est: iuxta æstimationem tuam. Si masculi fuerint: a uigesimo anno usque ad sexagesimum annum: dabit æstimationem quinquaginta siclorum argenti: iuxta siclum sanctuarij. Si femina fuerit: dabit triginta siclos. Si autem a quinto anno usque ad uigesimum annum: masculus dabit uiginti siclos: femina decem siclos. Si a mense usque ad quinquennium: masculus dabit pro se quinque siclos argenti: femina tres siclos. Si a sexagesimo anno et ultra: masculus dabit quindecim siclos: femina decem siclos. Si pauper fuerit: et minus habuerit: stabit coram sacerdote: et æstimabit eum: iuxta facultatem uouentis. Si pecus fuerit: quod offerri possit domino: omne quod dederit ex eo sanctificabitur. Mutare non licebit: nec commutare bonum pro malo: aut malum pro bono. Si pecus pro pecore mutauerit: et illud et quod pro eo datum est: erit sanctificatum. Si pecus immundum fuerit: quod non offertur domino: stabit coram sacerdote: et æstimabit eum: iuxta facultatem uouentis. Si redimere uoluerit: addet quintam partem æstimationis tuæ. Si domum suam sanctificauerit: et æstimauerit eam sacerdos: iuxta quod bona est: et iuxta quod malam esse uidebit: ita stabit. Si uoluerit sanctificare domum suam: et redimere eam: addet quintam partem pecuniæ: et habebit eam. Si agrum possessionis suæ sanctificauerit: et æstimauerit eum: iuxta mensuram seminis: quæ seri possunt in eo: si mensura hordei quindecim siclorum argenti: æstimabitur. Si statim a primo anno iubileo sanctificauerit agrum suum: iuxta æstimationem tuam stabit. Si post iubileum sanctificauerit agrum suum: sacerdos computabit ei pecuniam iuxta annos qui supersunt: et minuetur de æstimatione tua. Si uoluerit redimere agrum suum: qui sanctificauit eum: addet quintam partem pecuniæ tuæ: et habebit eum. Si noluerit redimere agrum: et alteri forte uendiderit: non poterit ultra redimi. Sed ager cum egredietur in iubileo: sanctificatus domino: quasi ager consecratus: ita possessio sacerdotis erit. Si agrum quem emit: et non est de agro possessionis suæ: sanctificauerit eum: sacerdos æstimabit ei pecuniam iuxta annos qui supersunt: et dabit in die illa æstimationem quasi rem sanctificatam domino. In anno autem iubileo reuertetur ager ad eum a quo emptus est: cui in possessionem terra fuerat. Omnis æstimatio tua iuxta mensuram sanctuarij erit: uiginti obolorum siclus est. Primogenita quæ primogenita sunt domini: nemo sanctificabit: siue bos: siue ouis: domini enim sunt. Si autem de animantibus immundis fuerint primogenita: iuxta æstimationem tuam redimentur: addita quinta parte pretij. Si non redimitur: uendetur iuxta æstimationem tuam. Omne quod separatum fuerit: et consecratum domino: ex omnibus quæ possidet homo: siue de hominibus: siue de pecoribus: siue de agris possessionis suæ: non uendetur: nec redimetur. Omne consecratum: sanctificatum domino erit. Non uendetur: nec redimetur. Omnis primitiæ: quæ offeruntur domino: ex omnibus animantibus: siue de agris: siue de pecoribus: mea sunt. Primogenitum hominis redimetur: et primogenita animantium immundarum redimentur. Quinque siclis argenti: iuxta mensuram sanctuarij. Siclus uiginti obolos habet. Primogenita autem boum: aut ouium: aut caprarum: non redimentur: sanctificata sunt. Sanguinem eorum fundes super altare: et adipem offeres in incensum suauissimi odoris domino. Carnes autem erunt tuæ: sicut pectusculum elationis: et armus dexter. Omnes decimæ de cuncta terra: siue de frugibus: siue de pomis: domini sunt: sanctificatum domino erit. Si quis uoluerit redimere ex decimis: quintam partem pecuniæ addet. Omnis decima armenti et gregis: et quidquid sub uirga transit: decimum animal sanctificabitur domino. Non requiretur utrum bonum sit an malum: nec commutabit illud. Si commutauerit: et quod pro eo datum est: erit sanctificatum: nec redimetur. Hæc sunt mandata quæ præcepit dñs moysi ad filios israel in monte sinai.

Ca. xxvij.

Locutus est dñs ad moysen dicens: Loquere filijs israel: et dices ad eos: Homo homo si uouerit uotum: et redimi se uoluerit: dabit animas pro quibus uotum susceptum est: iuxta æstimationem tuam. Si masculi fuerint: a uigesimo anno usque ad sexagesimum annum: dabit æstimationem quinquaginta siclorum argenti: iuxta siclum sanctuarij. Si femina fuerit: dabit triginta siclos. Si autem a quinto anno usque ad uigesimum annum: masculus dabit uiginti siclos: femina decem siclos. Si a mense usque ad quinquennium: masculus dabit pro se quinque siclos argenti: femina tres siclos. Si a sexagesimo anno et ultra: masculus dabit quindecim siclos: femina decem siclos. Si pauper fuerit: et minus habuerit: stabit coram sacerdote: et æstimabit eum: iuxta facultatem uouentis. Si pecus fuerit: quod offerri possit domino: omne quod dederit ex eo sanctificabitur. Mutare non licebit: nec commutare bonum pro malo: aut malum pro bono. Si pecus pro pecore mutauerit: et illud et quod pro eo datum est: erit sanctificatum. Si pecus immundum fuerit: quod non offertur domino: stabit coram sacerdote: et æstimabit eum: iuxta facultatem uouentis. Si redimere uoluerit: addet quintam partem æstimationis tuæ. Si domum suam sanctificauerit: et æstimauerit eam sacerdos: iuxta quod bona est: et iuxta quod malam esse uidebit: ita stabit. Si uoluerit sanctificare domum suam: et redimere eam: addet quintam partem pecuniæ: et habebit eam. Si agrum possessionis suæ sanctificauerit: et æstimauerit eum: iuxta mensuram seminis: quæ seri possunt in eo: si mensura hordei quindecim siclorum argenti: æstimabitur. Si statim a primo anno iubileo sanctificauerit agrum suum: iuxta æstimationem tuam stabit. Si post iubileum sanctificauerit agrum suum: sacerdos computabit ei pecuniam iuxta annos qui supersunt: et minuetur de æstimatione tua. Si uoluerit redimere agrum suum: qui sanctificauit eum: addet quintam partem pecuniæ tuæ: et habebit eum. Si noluerit redimere agrum: et alteri forte uendiderit: non poterit ultra redimi. Sed ager cum egredietur in iubileo: sanctificatus domino: quasi ager consecratus: ita possessio sacerdotis erit. Si agrum quem emit: et non est de agro possessionis suæ: sanctificauerit eum: sacerdos æstimabit ei pecuniam iuxta annos qui supersunt: et dabit in die illa æstimationem quasi rem sanctificatam domino. In anno autem iubileo reuertetur ager ad eum a quo emptus est: cui in possessionem terra fuerat. Omnis æstimatio tua iuxta mensuram sanctuarij erit: uiginti obolorum siclus est. Primogenita quæ primogenita sunt domini: nemo sanctificabit: siue bos: siue ouis: domini enim sunt. Si autem de animantibus immundis fuerint primogenita: iuxta æstimationem tuam redimentur: addita quinta parte pretij. Si non redimitur: uendetur iuxta æstimationem tuam. Omne quod separatum fuerit: et consecratum domino: ex omnibus quæ possidet homo: siue de hominibus: siue de pecoribus: siue de agris possessionis suæ: non uendetur: nec redimetur. Omne consecratum: sanctificatum domino erit. Non uendetur: nec redimetur. Omnis primitiæ: quæ offeruntur domino: ex omnibus animantibus: siue de agris: siue de pecoribus: mea sunt. Primogenitum hominis redimetur: et primogenita animantium immundarum redimentur. Quinque siclis argenti: iuxta mensuram sanctuarij. Siclus uiginti obolos habet. Primogenita autem boum: aut ouium: aut caprarum: non redimentur: sanctificata sunt. Sanguinem eorum fundes super altare: et adipem offeres in incensum suauissimi odoris domino. Carnes autem erunt tuæ: sicut pectusculum elationis: et armus dexter. Omnes decimæ de cuncta terra: siue de frugibus: siue de pomis: domini sunt: sanctificatum domino erit. Si quis uoluerit redimere ex decimis: quintam partem pecuniæ addet. Omnis decima armenti et gregis: et quidquid sub uirga transit: decimum animal sanctificabitur domino. Non requiretur utrum bonum sit an malum: nec commutabit illud. Si commutauerit: et quod pro eo datum est: erit sanctificatum: nec redimetur. Hæc sunt mandata quæ præcepit dñs moysi ad filios israel in monte sinai.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Tex.Heb. Leui. Ca.xxiiij.	Pritiua heb.
ad mane corã dño assidue: legitimũ sẽpitnũ in	in mane corã dño cul=	בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד חֻקַּת עוֹלָם	בֹּקֶר
πρωὶ ἔναντι κυρίου διὰ ἐκλιχῶς, νόμιμον αἰώνιον εἰς	tu rituq; in perpetuo	לְדֹרֹתֵיכֶם: עַל הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה	נוּר
generationes vras. in cãdelabro mũdo in=	in generationibus vris. Sup candelabrũ mũdissi=	יַעֲרֹךְ אֶת הַנֵּרוֹת לִפְנֵי יְהוָה	
πὰς γενεὰς ὑμῶν. ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς καθαρᾶς καὶ	mũ ponentur semper in	תָּמִיד: וְלָקַחְתָּ סֹלֶת וְאָפִית אֹתָהּ	אָפָה
cãdet lucernas corã dño vsq; ad manc.	conspectu domini.	שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלּוֹת שְׁנֵי	שָׁנָה
σουσι τοὺς λύχνους ἔναντι κυρίου ἕως εἰς τοπρωί.	Accipies quoq; & coques ex ea	עֶשְׂרֹנִים יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת:	הָיָה
τ accipietis similã: τ facietis eã duodeci	duodecim panes: quisq;	וְשַׂמְתָּ אוֹתָם שְׁתַּיִם מַעֲרָכוֹת	שׂוּם אֶת עֶרֶךְ
καὶ λήψεσθε σεμίδαλιν, καὶ ποιήσετε αὐτὰς δώδεκα	singuli hẽbũt duas	שֵׁשׁ הַמַּעֲרֶכֶת עַל הַשֻּׁלְחָן הַטָּהֹר	
panes: duaq; decimaq; erit panis vn⁹. τ im=	decimas. Quorum	לִפְנֵי יְהוָה: וְנָתַתָּ עַל הַמַּעֲרֶכֶת	נָתַן
ἄρτους, δύο δεκάτων ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἷς. καὶ ἐπι=	senos altrinsecus super	לְבֹנָה זַכָּה וְהָיְתָה לַלֶּחֶם לְאַזְכָּרָה	זָכַר זִכָּרוֹן
ponetis eos duas positiões: sex panes vna po=	mensam puriſſimam	אִשֶּׁה לַיהוָה: בְּיוֹם הַשַּׁבָּת	
σεις αὐτοὺς δύο θέματα, ἓξ ἄρτους τὸ ἓν θέ=	coram domino statu=	הַשַּׁבָּת יַעַרְכֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד	פָּנָה
sitio sup mẽsam purã corã domi	es. & pones super eos	מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:	כָּרַת עוֹלָם
μα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν καθαρὰν ἔναντι κυ=	thus lucidissimum: vt	וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וְלִבָנָיו וַאֲכָלֻהוּ	
no. τ imponetis sup positionẽ thus pup	sit panis in monimẽtũ	בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא	קוּם
ρίου. καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ θέμα λίβανον καθαρὸν	oblationis dñi. Per sin	לוֹ מֵאִשֵּׁי יְהוָה חָק עוֹלָם: וַיֵּצֵא בֶּן	
τ salẽ: τ erũt panes in memoriã	gula sabbata	אִשָּׁה יִשְׂרְאֵלִית וְהוּא בֶּן אִישׁ מִצְרִי	אִישׁ
καὶ ἅλας, καὶ ἔσονται οἱ ἄρτοι εἰς ἀνάμνησιν	mutabuntur corã do=	בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצוּ בַּמַּחֲנֶה בֶּן	נָצָה מַחֲנֶה
propositi dño. die sabbato	mino suscepti	הַיִּשְׂרְאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי: וַיִּקֹּב	נָקַב
προκείμενοι τῷ κυρίῳ· τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββά=	a filiis israel federe sẽ	בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת הַשֵּׁם	
B rũ pponetis corã dño semp a	piterno. erũtq; aaron & filiorũ	וַיְקַלֵּל וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ אֶל מֹשֶׁה וְשֵׁם	קָלַל נוּא
των προθήσετε ἔναντι κυρίου διαπαντὸς παρὰ	eius vt comedant eos	אִמּוֹ שְׁלֹמִית בַּת דִּבְרִי לְמַטֵּה דָן:	נָטָה נָטָה
filijs israel: feduo sẽpitnũ. τ erũt aarõ	in loco sctõ: quia sanc=	וַיַּנִּיחוּ בַּמִּשְׁמָר לִפְרֹשׁ לָהֶם	יָנַח שָׁמַר
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, διαθήκη αἰώνιος· καὶ ἔσαι ἀπρὼν	tum sanctorum est de	עַל פִּי יְהוָה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל	פֶּה דָּבַר
τ filijs eius. τ comedẽt ea in lo=	sacrificijs dñi iure	מֹשֶׁה לֵאמֹר: הוֹצֵא אֶת הַמְקַלֵּל	יָצָא
καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τό=	ppetuo. Ecce egres=	אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסָמְכוּ כָּל	חָנָה
co sctõ: est em sctã sctõq; hoc ipt a	sus filij mulieris israeli	הַשֹּׁמְעִים אֶת יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁוֹ	

Trãsla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
צַפְרָא קֳדָם יְיָ תְּדִירָא קְיָמִין עָלַם לְדָרֵיכוֹן וְעַל מְנָרְתָּא דַכְיְתָא יְסַדַּר יָת נְרָהָא קֳדָם	vsq; mane corã dño iugiter: legitimũ sempiternũ erit	כּוֹם דּוֹר נוּר
יְיָ תְּדִירָא: וְתֵיסַב סוֹלְתָּא וְתֵיפֵי יָתָהּ תַּרְתָּא עֶשְׂרֵי גְרִיצָן תְּרֵין עֶשְׂרוֹנִין תְּהֵי גְרִיצָא	in generatiõibus vris. Sup candelabrũ mundissimũ	דָּכָה נָסַב אָפָה
חֲדָא: וְתִשַׁוֵי יָתְהוֹן תְּרֵין סְדָרִין שֵׁית גְּסִדְרָא עַל פִּתוֹרָא דַכְיָא קֳדָם יְיָ: וְתִתֵּן עַל	disponet lucernas corã dño semp. Tollesq; similã & co=	שָׁוָה נָתַן
סִדְרָא לְבוֹנְתָא דַכְיְתָא וּתְהֵי לְלַחְמָא לְאַדְכָּרְתָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ: בְּיוֹמָא לְשַׁבְּתָא	ques ex ea duodecim placentas: ex duabus decimis	הָיָה דָּכָר
בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא יְסַדְּרִינֵיהּ קֳדָם יְיָ תְּדִירָא מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְיָם עָלָם: וְתְהֵי לְאַהֲרֹן	erit vnaquęq; placenta. Ponesq; eas duobus ordini	סֻדָּר בֵּן כּוֹם
וְלִבְנוֹהִי וְיֵכְלוּנַהּ בְּאַתְרָא דְכֵי אֲרֵי קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין הוּא לֵיהּ מִקּוּרְבָּנַיָּא דַיְיָ קְיָם	bus: ser in ordine vno sup mẽsam mundissimã coram	אֲכַל
עָלָם: וּגְבַר בַּר אִיתְתָא דְּיִשְׂרָאֵל וְהוּא בַּר גְּבַר מִצְרָאי נְפַק בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִיתְנְצִיוּ	dño: & pones sup ordinẽ panis thus purissimũ: & erit	אָתָא נָצָה
בְּמַשְׁרְיְתָא בַּר אִיתְתָא דְּיִשְׂרָאֵל וְנָקַב בַּר יִשְׂרָאֵל: וְקָרִיב בַּר אִיתְתָא דְּיִשְׂרָאֵל	in monimentũ panis oblationis corã dño. per singula	רָגַז
יָת שְׁמָא וְאַרְגִּיז וְאַיְתִיאוּ יָתֵיהּ לְוָת מֹשֶׁה וְשׁוּם אִמֵּיהּ שְׁלוּמִית בַּת דִּבְרִי לְשִׁבְטָא	sabbata ordinabit cum corã dño iugiter a filijs israel	אָתָא אֵם נָטַר
דְּדָן: וְאַסְרוּ יְקָרָא בְּבֵית מַטְרָא עַד דְּיִתְפְּרַשׁ לְהוֹן עַל גְּזֵירַת מֵימְרָא דַיְיָ: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה	pacto sempiterno. Erit& aarõ & filijs eius: vt comedãt	פָּרַשׁ אֲמַר נָקַב
לְמֵימָר: אַפֵּיק יָת דְּאַרְגִּיז לְמִבְּרָא וְיִסְמְכוּן כָּל דְּשָׁמְעִין יָת תְּהוֹן עַל רֵישֵׁיהּ	eum in loco sctõ: qa sanctũ sanctoꝝ est ei de oblation	רָאשׁ סָמַךְ רֹאשׁ

Pătitua beb. Ter.Heb. Leui. Ca.xxv. Trăsla.B.Hiero. Trăsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina

וְרָגְמוּ אֹתוֹ כָּל הָעֵדָה וְאֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ
כִּי יְקַלֵּל אֱלֹהָיו וְנָשָׂא חֶטְאוֹ
וְנֹקֵב שֵׁם יְהוָה מוֹת יוּמָת רָגוֹם
יִרְגְּמוּ בוֹ כָּל הָעֵדָה כַּגֵּר כָּאֶזְרָח
בְּנָקְבוֹ שֵׁם יוּמָת וְאִישׁ כִּי יַכֶּה
כָּל נֶפֶשׁ אָדָם מוֹת יוּמָת וּמַכֵּה
נֶפֶשׁ בְּהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה נֶפֶשׁ תַּחַת
נָפֶשׁ וְאִישׁ כִּי יִתֵּן מוּם בַּעֲמִיתוֹ
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה כֵּן יֵעָשֶׂה לוֹ שֶׁבֶר
תַּחַת שֶׁבֶר עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן
תַּחַת שֵׁן כַּאֲשֶׁר יִתֵּן מוּם בָּאָדָם
כֵּן יִנָּתֶן בּוֹ וּמַכֵּה בְהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה
וּמַכֵּה אָדָם יוּמָת מִשְׁפַּט אֶחָד
יִהְיֶה לָכֶם כַּגֵּר כָּאֶזְרָח יִהְיֶה
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיְדַבֵּר
מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצִיאוּ
אֶת הַמְקַלֵּל אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ אֲבָנִים וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה

Cap.xxv.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי
לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבְתָה
הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה שֵׁשׁ שָׁנִים
תִּזְרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר
כַּרְמֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת תְּבוּאָתָהּ

Pătitua chal. Interp. chal.

רָגַם טָלַל רָגַז et lapidabũt eum oĩs cõgregatio. Et cũ filĩo ifrael lo
כְּבַל בָּרַשׁ כָּמַל queris dicẽs. Vir vir q̃ blasphemauerit cotã deo suo: fu
גּוּר sciptiet in iqtatẽ suã. et q̃ explanauerit nomẽ dñi oc
שָׁלַם cisione occidẽt: lapidatione lapidabũt eũ oĩs cõgre
נָתַן עֶבֶד gatio: tã aduena q̃ indigena cũ explanauerit nomen
שֵׁן יָרֵב interficiat. Vir aũt qui occiderit oẽm aiam hoĩs: oc
דּוֹן אֶחָד הָוָה cisione occidat. Et q̃ occiderit aiam aialis soluet eã:
נָבַךְ רָגַז שָׁרָא animã pro aia. Vir aũt qui posuerit maculã in proxi
mo: sicut fecit sic fiet ei: fracturã p fracturã: oculã pro
oculo: dentẽ pro dente. qualẽ maculã posuerit in ho
mine: talis fiet in eo. Et q̃ occiderit aiã restituet illã:
et qui occiderit hominẽ occidatur: iudiciũ vnũ erit vo
bis: tam peregrino quã indigene: quia ego dñs deus
vester. Locutusq̃ est moyses cum filĩs ifrael: et edu
xerũt eũ q̃ blasphemauerat extra castra: et lapidaue
runt eum lapidibus. Filĩj aute ifrael fecerunt sicut
preceperat dñs moysi. Ca.25.

אָמַר שׁוּל Locutusq̃ est dñs cum moyse in monte sinai di
שָׁמַט שָׁנָה זָרַע cens. Loquere cum filĩs ifrael et dices ad eos.
כָּנַס כָּרֶם נָגַשׁ Quando ingressi fueritis in terram quã ego dabo vo
bis: dimittetur terra quiescere coram domino. Sex
annis seminabis agrum tuum: et sex annis puta
bis vineam tuam: et colliges fructus eius. ooooooo

r & lapidet eũ i populus
b vniuersus. h Et ad ooooo
l filios m israel n loqueris.
r Homo oooooooooooooo
r qui s maledixerit r deo
suo n portabit r pctũm su
um. r & qui blasphema
uerit t nomẽ a dñi: b morte
c moriatur. c Lapidibus
opprimet r eũ s oĩs b multi
tudo populi. h Siue ille ci
uis i siue pegrinus fuerit,
l Qui blasphemauerit
m nomẽ dñi: morte n mo
riatur. p Qui q pcusserit
& occiderit t hoiem n mor
te t moriatur. r Qui pcus
serit a aial b reddet vicariũ.
.i. c aiam b pro c aia. d Qui
h irrogauerit l maculam
k cuilibet ciuiũ suorũ: i sic
ut m fecit: n sic c fiet r ei.
q Fracturã p fractura: o
culũ a p oculo: r dẽtẽ t pro
a dẽte restituet. b Qualẽ c i
flixerit n maculã: r talẽ s su
stinere cogetur. l Qui p
cusserit k iumẽtũ l reddet
aliud. m Qui percusserit
n hoiem c pũietur. q Equũ
p iudiciũ i sit s iter vos: t si
ue pegrinus a siue ciuis
peccauerit. r qa ego sum
a dñs b deus vr. c Locutus
q̃ ẽ b moyses c ad filios d is
rael b & eduxerũt, eũ h qui
blasphemauerat m extra
n castra: o ac q lapidib b op
presserũt. r Fecerũtq̃ fi
lii n israel n sicut p ceperat
r dñs s moysi. Cap.25.

Locutusq̃ ẽ b dñs c ad
moysen c in monte
r sinai d dicẽs. b Loq̃re e filiis
f israel: m & dices n ad eos.
o Cũ p igressi fueritis ooo
r terrã a quam r ego o dabo
x vobis: r sabbatizetis
a sabbatum b dño. c Sex
d annis oooooooooooooo
f seres f agrũ tuũ: g & sex
b annis i putabis ooooooo
k vineam tuam: l colliges
q̃ n fructus eius. ooooooo

τ lapidabũt eũ oĩs multitudo. τ
καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγή· καὶ τοῖς
filiis israel loq̃re: τ dices ad eos: hõ
υἱοῖς Ἰσραὴλ λάλησον, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἄνθρωπος
hõ si maledixerit deo suo: pctũ ac
ἄνθρωπος ἐὰν καταράσηται θεὸν αὐτοῦ, ἁμαρτίαν λή
cipiet. nominãs aũt nomẽ dñi: morte mo
ψεται· ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα κυρίου, θανάτῳ θανα
riatur: lapidib lapidẽt eũ oĩs mul
τούσθω, λίθοις λιθοβολησάτωσαν αὐτὸν πᾶσα ἡ συ
titudo. siue aduena siue indigena cũ
ναγωγή· εἴτε τις προσήλυτος ἐάν τε αὐτόχθων ἐν τῷ
nominauerit the nomẽ dñi: mortaĩ. τ
ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα κυρίου, τελευτάτω· καὶ ὃς
hõ q̃ pcusserit aiam hoĩs: τ mortuus fue
ἄνθρωπος ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου, καὶ ἀποθά
rit: morte mortaĩ. τ q̃ pcusserit aiam
νῃ, θανάτῳ θανατούσθω· καὶ ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν
iumẽti: τ mortuũ fuerit: soluat aiam pro ani
κτήνους, καὶ ἀποτίσει, ἀποστήσατω ψυχὴν ἀντὶ ψυ
ma. τ si alicui dabit maculã proximo suo:
χῆς· καὶ ἐάν τις δῶσιν μῶμον τῷ πλησίον αὐτ,
sicut fecit illi: sic ecõtra fiet ei.
ὡς ἐποίησεν αὐτῷ, οὕτως ἀποτεισάτω αὐ
fracturã p fractura: oculã pro
τῷ· σύντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ
oculo: dẽtẽ p dẽte: sicut dederit ma
ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῷ μῶ
culã hoĩ: sic dabit ei. qcũq̃ pcusse
μον ἀνθρώπῳ, οὕτως ἀποτεισάτω αὐτῷ· ὃς ἂν πατά
rit hoiez τ mortuus fuerit: morte mortaĩ. iudiciũ
ξῃ ἄνθρωπον καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω· δικαίωσις
vnũ erit aduene τ indigene: qñ
μία ἔσται τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ἐγχωρίῳ, ὅτι
ego dñs deus vr. τ locutus ẽ moyses filiis is
ἐγώ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἐλάλησεν μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσ
rael: τ eduxerũt cũ q̃ maledixerat extra ca
ραὴλ, καὶ ἐξήγαγον τὸν καταφασάμενον ἔξω τῆς παρεμ
stra: τ lapidauerũt eũ lapidib. τ filij
βολῆς, καὶ κατελιθοβόλησαν αὐτὸν λίθοις· καὶ οἱ υἱοὶ
israel fecerũt sicut p̃cepit dñs moysi.
Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθάπερ συνέταξεν κύριος τῷ μωυσῆ.

Θ Locutusq̃ ẽ dñs moysi in mõte si- C. 25
καὶ ἐλάλησεν κύριος τῷ μωυσῆ ἐν τῷ ὄρει σι A
nai: dicẽs: loq̃re filiis israel: τ dices ad
ναί, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς
eos: qñ intraueritis in trãm quã ego do vo
αὐτούς, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑ
bis: τ requiescet trã sabbata dño. sex
μῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ σάββατα τῷ κυρίῳ· ἓξ
annis seminabis agrũ tuũ: τ sex ãnis putabis vi
ἔτη σπερεῖς τὸν ἀγρόν σου, καὶ ἓξ ἔτη τεμεῖς τὸν ἀμ
neã tuã: τ congregabis fructũ eius.
πελόν σου, καὶ συνάξεις τὸν καρπὸν αὐτῆς· ooo

Trãsla.Chal.

וְרָגְמִין יָתֵיהּ כָּל כְּנִשְׁתָּא וְעִמַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּמַלִּיל לְמֵימָר גְּבַר גְּבַר אֲרֵי יְרֻגַּז מֵרְעֵהּ
אֱלָהֵיהּ וְיִסְבַּל חוֹבֵיהּ וּמְפָרֵשׁ שְׁמָא דַּייָ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל מְרָגָם יִרְגְּמוּן בֵּיהּ כָּל
כְּנִשְׁתָּא כְּגִיּוֹרָא כְּבַרְשׁ וּתְרֵיהוֹן שְׁמָא יִתְקְטֵל וּתְבַר צְרֵי יְקַטּוֹל כָּל נַפְשָׁא
דְּאָנְשָׁא אִיתְקְטָלָא יִתְקְטֵל וּדְיִקְטוֹל נַפְשׁ בְּעִירָא יְשַׁלְּמִינַהּ נַפְשָׁא חֵלַף נַפְשָׁא וּתְבַר
צְרֵי יִתֵּן מוּמָא דְּאִתְרְעִיהּ כְּמָא דַּעֲבַד כֵּן יִתְעֲבֵד לֵיהּ תַּבְרָא חֵלַף תַּבְרָא עַיְנָא חֵלַף עַיְנָא
שִׁינָּא חֵלַף שִׁינָּא כְּמָא דְיִתֵּן מוּמָא בְּאֶנָשָׁא כֵּן יִתְיְהִב בֵּיהּ וּדְיִקְטוֹל בְּעִירָא יְשַׁלְּמִינַהּ
וּדְיִקְטוֹל אֱנָשָׁא יִתְקְטֵל וְדִינָא חַד יְהֵי לְכוֹן גְּיוֹרָא כְּיִצְחָקָא יְהֵי אֲרֵי אֲנָא יְיָ
אֱלָהֲכוֹן וּמַלֵּיל מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַפִּיקוּ יָת דְּאִתְרְגִיז לְמִבְרָא וּרְגָמוּ
יָתֵיהּ בְּאַבְנַיָּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדוּ כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

Ca.xxv.

וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּטוּרָא דְסִינַי לְמֵימָר מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי
תֵּעְלוּן לְאַרְעָא דַּאֲנָא יָהֵיב לְכוֹן וְתַשְׁמֵיט אַרְעָא שְׁמִטְתָּא קֳדָם יְיָ׃ שִׁית שְׁנִין תִּזְרַע
בִּקְלָךְ וְשִׁית שְׁנִין תְּקַסַּח כַּרְמָךְ וְתִכְנֹשׁ יָת עֲלָלְתָהּ׃ ????????????????׃

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Tex.Heb. Leui. Ca.xxv.	Pũctiua heb.
inãt ãno septimo sabbata recęs erit	Septimo autem anno	וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן	וָ שָׁנָה
τῇ γῇ σάββατα τῷ κῷ. τὸν ἀγρόν σου οὐ σπερεῖς καὶ	sabbatum	יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה שָׂדְךָ	הָ יָה
vineã tuã nõ putabis: τ spõtanea ascẽ	erit terre requietionis	לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר: אֵת	
dẽtia agri tui nõ meteo: τ vuas	domini. Agrum non	סְפִיחַ קְצִירְךָ לֹא תִקְצוֹר וְאֶת	סָ פַח קָ צַר
ρτα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκθερεῖς, καὶ τὸν σταφυλὴν	seres: & vineã nõ	עִנְּבֵי נְזִירֶךָ לֹא תִבְצֹר שְׁנַת	עָ נָ בָ צָ ר
ſtificatiõis tue nõ vindemiabis: ãnus re	putabis. Que spõte	שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ: וְהָיְתָה שַׁבַּת	
τοῦ ἁγιάσματός σου οὐκ ἐκτρυγήσεις, ἐνιαυτὸς ἀνα	gignet humus non	הָאָרֶץ לָכֶם לְאָכְלָה לְךָ וּלְעַבְדְּךָ	
quiet erit tre. τ erũt ſabbata tre	metes. & uuas	וְלַאֲמָתֶךָ וְלִשְׂכִירְךָ וְלִתוֹשָׁבְךָ	אָ מָה שָׂ כַר
παύσεως ἔσται τῇ γῇ· καὶ ἔσται τὰ σάββατα τῆς γῆς	primitiarũ tuarũ	הַגָּרִים עִמָּךְ: וְלִבְהֶמְתְּךָ וְלַחַיָּה	גּ וּר
esca tibi: τ filio tuo: τ ancille	nõ colliges quasi	אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ תִּהְיֶה כָּל תְּבוּאָתָהּ	
βρώματά σοι, καὶ τῷ παιδί σου, καὶ τῇ παιδίσκῃ	vindemiã. Annus	לֶאֱכֹל: וְסָפַרְתָּ לְךָ שֶׁבַע שַׁבְּתֹת	
tue: τ mercenario tuo: τ pegrino ad	eni requietiõis terre	שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע פְּעָמִים	שָׁ נָה
σου, καὶ τῷ μισθωτῷ σου, καὶ τῷ παροίκῳ τῷ προσκει	est. Sed erunt vobis	וְהָיוּ לְךָ יְמֵי שֶׁבַע שַׁבְּתֹת הַשָּׁנִים	הָ יָה יום
tacẽti apõ te: τ iumẽtis tuis: τ bestijs	in cibũ: tibi &	תֵּשַׁע וְאַרְבָּעִים שָׁנָה: וְהַעֲבַרְתָּ	נִ צַ עָ בָ ר
μένῳ πρός σε, καὶ τοῖς κτήνεσί σου, καὶ τοῖς θηρίοις	seruo tuo: &	שׁוֹפַר תְּרוּעָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי	שׁ וֹ פָ ר תְּ רוּ עָ ה
q̃ in tra tua erit oẽ germẽ eius in ci	ancille & mercenario	בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים	עָ שׂ וֹר
τοῖς ἐν τῇ γῇ σου ἔσται πᾶν τὸ γένημα αὐτοῦ εἰς βρῶ	tuo: & aduene	תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל אַרְצְכֶם:	
σιν. τ numerabis tibi tpi septẽ recẽs ãnos	pegrinãtur apud te.	וְקִדַּשְׁתֶּם אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים	
σα. καὶ ἑξηκοντάκις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις ἐτῶν	Numerabis quoq; tibi	שָׁנָה וְקָרָאתֶם דְּרוֹר בָּאָרֶץ לְכָל	דְּ רוֹר
septẽ ãnos septies. τ erũt tibi septẽ hebdomades:	septem hebdomadas	יוֹשְׁבֶיהָ יוֹבֵל הִוא תִּהְיֶה לָכֶם	יוֹ בֵ ל הָ יָה
ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις· καὶ ἔσονταί σοι ἑπτὰ ἑβδομάδες,	ãnorũ. i. septies	וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל אֲחֻזָּתוֹ וְאִישׁ	שׁ וּב
ãnos nouẽ τ quadragita ãni. τ annũciabitis	septẽ. que simul	אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ תָּשׁוּבוּ: יוֹבֵל	אֶ פְ חָ ה
ἐτῶν ἐνιαυτῶν τεσσαράκοντα ἔτη. καὶ διαγγελεῖτε	faciunt quadraginta	הִוא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּהְיֶה	הָ יָה
tube vocẽ in oi tra vra mẽſe	& nouẽ. &	לָכֶם לֹא תִזְרָעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת	זָ רַ עְ קָ צַר
σάλπιγγος φωνὴν ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν τῷ μηνὶ	clanges buccina	סְפִיחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת נְזִרֶיהָ:	
septimo decima mẽſio. die	mensis septimo: &	כִּי יוֹבֵל הִוא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם	
τῷ ἑβδόμῳ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός· τῇ ἡμέρᾳ τοῦ	decima die mensis	מִן הַשָּׂדֶה תֹּאכְלוּ אֶת תְּבוּאָתָהּ:	אָ כַל
ρpitiatiõis ãnũciabitis tuba in oi tra ve	propitiationis tempore		
ἐξιλασμοῦ σαλπιγγιεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν	in vniuersa terra vestra.		
ſtra: τ ſctificabitis ãnũ qnãgeſimũ an	Sanctificabisq; annum		
μῶν, καὶ ἁγιάσετε τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυ	quinquagesimum &		
nũ: τ clamabitis remiſſionẽ in tra oib⁹	vocabis remissionẽ		
τόν, καὶ διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς	ctis habitatoribus ter		
hitãtibus eã. ãnus remiſſiõis ſignificatio	re tue. Ipse enim iu		
κατοικοῦσιν αὐτήν· ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία	bileus.		
hec erit vobis. τ redibitis vnuſq; in	Reuertetur homo ad		
αὕτη ἔσται ὑμῖν· καὶ ἀποτελεύσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν	poſſeſſionẽ ſuã: &		
poſſeſſionẽ ſuã: τ q̃libꝫ in familiã ſuã	vnuſquiſq; rediet ad		
κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν πατρικὴν αὐτοῦ	familiã priſtinã. qa		
redibitis: remiſſionis ſignificatio hec ãnus	iubileus eſt: & quin		
ἀποτελεύσεσθε, ἀφέσεως σημασία αὕτη ὁ ἔτος ὁ	quagesimus annus.		
πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν· οὐ σπερεῖτε, οὐδὲ	Nõ seretis atq;		
metetis ſpõtanea aſcẽdẽtia eius: τ	metetis		
μὴ ἀμήσητε αὐτόματα ἀναβαίνοντα αὐτῆς, καὶ	spõte in agro naſcẽtia.		
nõ vindemiabitis ſcitificata eius: q̃ſ remiſſiõis	& primitias vindemie		
οὐ τρυγήσετε τὰ ἁγιασμένα αὐτῆς, ὅτι ἄφεσις	nõ colligetis ob ſctifi		
ſignificatio eſt: ſctũ erit vobis. de a	cationẽ iubilei: ſed ſtati		
σημασία ἐστίν, ἅγιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν φυόμε	ablata comedetis		
νων comedetis fructus illius			
ων φάγεσθε τὰ γενήματα αὐτῆς			

Transla.Chal.

וּבְשַׁתָּא שְׁבִיעָאָה יְהֵי לְאַרְעָא שְׁמִטְתָּא יְהֵי מֶדֶם יְיָ לָא תִזְרַע וְכַרְמָךְ לָא תְזַמֵּר
לָא תְחַצֵּד וְיָת עִנְבֵי שְׁנָכָךְ לָא תִקְטוֹף שְׁנַת שְׁמִטְתָּא יְהֵי
לְאַרְעָא: וּתְהֵי שְׁמִיטַּת אַרְעָא לְכוֹן לְמֵיכַל לָךְ וּלְעַבְדָּךְ וּלְאַמְתָּךְ וְלַאגִירָךְ וּלְתוֹתָבָךְ
דְּדַיְרִין עִמָּךְ: וְלִבְעִירָךְ וּלְחַיְתָא דִּי בְאַרְעָךְ תְּהֵי כָּל עֲלַלְתָּהּ לְמֵיכַל: וְתִמְנֵי לָךְ שָׁבַע
שְׁמִטִּין שְׁנִין שָׁבַע שָׁבְעִין זִמְנִין וְיהוֹן לָךְ יוֹמֵי שָׁבַע שְׁמִטִּין תְּשַׁע
שְׁנִין: וְתַעְבַּר שׁוֹפַר יוֹבְלָא בְּיַרְחָא שְׁבִיעָאָה בְּעַשְׂרָא לְיַרְחָא בְּיוֹמָא דְּכִפּוּרַיָּא תַּעְבְּרוּן
שׁוֹפָרָא בְּכָל אַרְעֲכוֹן: וְתַקְדְּשׁוּן יָת שְׁנַת חַמְשִׁין שְׁנִין וְתִקְרוֹן חֵירוּתָא בְּאַרְעָא לְכָל
יָתְבָהָא יוֹבְלָא הִיא תְּהֵי לְכוֹן וְתָתוּבוּן גְּבַר לַאֲחֻסָּנַתֵּיהּ וּגְבַר לְזַרְעִיָּתֵיהּ תְּתוּבוּן:
יוֹבְלָא הִיא שְׁנַת חַמְשִׁין שְׁנִין תְּהֵי לְכוֹן לָא תִזְרְעוּן וְלָא תְחַצְּדוּן יָת סְחָאהָא וְלָא
תְּקוֹטְפוּן יָת שְׁקֵנָהָא וְאַרְעֵי יוֹבְלָא הִיא קוּדְשָׁא תְּהֵי לְכוֹן מִן מַכְלָא תֵּיכְלוּן יָת עֲלַלְתָּהּ

Interp.chal.

Anno aũt septimo requies remiſſionis erit terre: remiſſio erit coã dño: agrũ tuũ nõ seres: τ vineã tuã nõ putabis. Que spõte nascũtur messio tue nõ metes: τ vuas quas tibi reliquiſti nõ vindemiabis: annus eni remiſſiõis erit terre. Eritq; remiſſio terre vobis in cibũ tibi τ seruo tuo τ ancille tue τ mercenario tuo τ in quilino tuo qui habitãt tecũ: iumẽtis quoq; tuis τ bestijs q̃ sunt in terra tua erit omnis fructus eius in cibũ. Numerabisq; tibi septẽ hebdomadas annoꝝ septies septẽ annos: erũtq; tibi dies septẽ hebdomadarũ annoꝝ quadraginta τ nouem anni. Et transire facies clangorem buccine per vniuersam terram tuam: in mẽse septimo in decima die mẽsis in die expiationũ. Et sanctificabitis annũ quiquagesimũ: τ vocabitis libertatẽ in terra cunctis habitatoribus eius. Jubileꝰ erit vobis: τ reuertetur vnuſquiſq; homo ad hereditatem suam: τ vnuſquiſq; reuertetur ad familiã suam. Jubileus eſt: annus quinquagesimus erit vobis. Non seminabitis neq; metetis que sponte nascuntur in terra: neq; putabitis reliquias eius. Quia iubileꝰ eſt: sanctus erit vobis: de agro comedetis fructꝰ eius.

Pristina heb. | Tex. Heb. | Leui. Ca. xxv.

בְּשָׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תָּשֻׁבוּ אִישׁ
אֶל אֲחֻזָּתוֹ׃ וְכִי תִמְכְּרוּ מִמְכָּר
לַעֲמִיתֶךָ אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ אַל
תּוֹנוּ אִישׁ אֶת אָחִיו׃ בְּמִסְפַּר שָׁנִים
אַחַר הַיּוֹבֵל תִּקְנֶה מֵאֵת עֲמִיתֶךָ
בְּמִסְפַּר שְׁנֵי תְבוּאֹת יִמְכָּר לָךְ׃
וּלְפִי רֹב הַשָּׁנִים תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ
וּלְפִי מְעֹט הַשָּׁנִים תַּמְעִיט מִקְנָתוֹ
כִּי מִסְפַּר תְּבוּאֹת הוּא מֹכֵר לָךְ׃
וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עֲמִיתוֹ וְיָרֵאתָ
מֵאֱלֹהֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
וַעֲשִׂיתֶם אֶת חֻקֹּתַי וְאֶת מִשְׁפָּטַי
תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וִישַׁבְתֶּם
לָבֶטַח עָלֶיהָ׃ וְכִי תֹאמְרוּ מַה
נֹּאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא
נִזְרָע וְלֹא נֶאֱסֹף אֶת
תְּבוּאָתֵנוּ׃ וְצִוִּיתִי אֶת בִּרְכָתִי
לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית וְעָשָׂת
אֶת הַתְּבוּאָה שְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים׃
וּזְרַעְתֶּם אֶת הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת
וַאֲכַלְתֶּם מִן הַתְּבוּאָה יָשָׁן עַד
הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת עַד בּוֹא
תְּבוּאָתָהּ תֹּאכְלוּ יָשָׁן׃ וְהָאָרֶץ לֹא
תִמָּכֵר לִצְמִתֻת כִּי לִי הָאָרֶץ כִּי
גֵרִים וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם עִמָּדִי׃ וּבְכֹל

Pristina chal.

זֹאת
תִּתְּנוּ גְאֻלָּה לָאָרֶץ׃ כִּי תִמְכְּרוּ מִמְכָּר
לְשֵׁבֶט אֲחִיכֶם וְיָד גֹּאֲלוֹ קָרְבָה
אֵלָיו וְגָאַל אֶת מִמְכַּר אָחִיו׃ אִם
אֵין לָאִישׁ גֹּאֵל וְהִשִּׂיגָה יָדוֹ וּמָצָא
כְּדֵי גְאֻלָּתוֹ׃ וְחִשַּׁב אֶת שְׁנֵי מִמְכָּרוֹ
וְהֵשִׁיב הָעֹדֵף לָאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר לוֹ
וְשָׁב לַאֲחֻזָּתוֹ׃ וְאִם לֹא מָצְאָה יָדוֹ
דֵּי הָשִׁיב לוֹ וְהָיָה מִמְכָּרוֹ בְּיַד
הַקֹּנֶה אֹתוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְיָצָא
בַּיֹּבֵל וְשָׁב לַאֲחֻזָּתוֹ׃ וְאִישׁ כִּי
יִמְכֹּר בֵּית מוֹשַׁב עִירֹ וְלֹא תוֹנוּ גְּאֻלָּתוֹ
עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל תִּהְיֶה גְאֻלָּתוֹ׃ וְאִם
לֹא יִגָּאֵל עַד מְלֹאת לוֹ שְׁנָה תְמִימָה
וְקָם הַבַּיִת אֲשֶׁר בָּעִיר אֲשֶׁר לוֹ חֹמָה
לַצְּמִתֻת לַקֹּנֶה אֹתוֹ לְדֹרֹתָיו לֹא
יֵצֵא בַּיֹּבֵל׃ וּבָתֵּי הַחֲצֵרִים אֲשֶׁר
אֵין לָהֶם חוֹמָה סָבִיב עַל שְׂדֵה
הָאָרֶץ יֵחָשֵׁב גְּאֻלָּה יִהְיֶה לּוֹ וּבַיֹּבֵל
יֵצֵא׃ וְעָרֵי הַלְוִיִּם בָּתֵּי עָרֵי
אֲחֻזָּתָם גְּאֻלַּת עוֹלָם תִּהְיֶה לַלְוִיִּם׃
וַאֲשֶׁר יִקְנֶה מִן הַלְוִיִּם וְיֵצֵא מִמְכַּר
בַּיֹּבֵל בָּתֵּי עָרֵי אֲחֻזָּתוֹ כִּי בָתֵּי עָרֵי
הַלְוִיִּם הִוא אֲחֻזָּתָם בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וּשְׂדֵה מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם לֹא
יִמָּכֵר כִּי אֲחֻזַּת עוֹלָם הִוא לָהֶם׃

Interp. chal.

In anno iubilei huius reuertemini vnusquisq; ad possessionē suā: & qñ vendideris venditionē pximo tuo aut qñ emeris de manu pximi tui: nō decipiat vir fratrem suū. Iuxta numerū annoꝝ post iubileū emes a pximo tuo: iuxta numerū annoꝝ frugū vendet tibi. Secundū multitudinē annoꝝ multiplicabis emptionem: & secundū paucitatē annoꝝ minues emptionē: quia numerū frugum vendit tibi. et non decipiet vir pximū suū. Timebisq; deus tuus: quia ego dño deus vester. Et facietis legitima mea: & iudicia mea custodietis: facietisq; ea: & habitabitis cōfidēter in terra. Dabitq; terra fructū suū: & comedetis in saturitatē: et habitabitis cōfidēter in ea. Et si dixeritis qd manducabimus in anno septimo: ecce non seminabimus nec colligemus fructus nros. mādabo benedictionē meā vobis in anno sexto: & faciet fructus pro tribus annis. seretisq; āno octauo: & comedetis de fructu veteri vsq; ad annū nonū: donec veniāt fructꝰ eiꝰ edetis vetera. Terra aūt nō vēdet in ppetuū: qꝝ mea est terra. Aduene enī & coloni estis vos cōsā me. et in omni

Trāsla. B. Hiero.

Anno iubilei redient
omnes
ad possessiōes suas.
Qñ vēdes quippiam
ciui tuo: vel emes ab
eo: ne
cōtristes frēm tuū: sed
iuxta numerū annorū
iubilei emes ab eo: &
iuxta supputationem
frugum vendet tibi.
Quāto plus anni re-
māserit post iubileū: tā-
to crescet & pciū: quā
to minus tpis numera-
ueris: tāto minoris & em
ptio cōstabit. Tps enī
frugū vēdet tibi. Noli
te affligere cōtribulos
vros: sed timeat vnusq;
deū suū. quia ego
dñs deus vr. Facite pa-
cepta mea & iudicia
custodite. & iplete ea:
vt habitare possitis
in terra absq; vllo pa-
uore. & gignat vobis
humus fructus suos q-
bus vescamini vsq; ad
saturitatē: nullius impe
tū formidantes. Qd si
dixeritis qd comedes-
mus āno septimo si nō
seuerimus: neq; colle-
gerimus
fruges nostras:
dabo
bñdictionē meā
vobis anno sexto & fa
ciet
fructus trium ānorū:
seretisq; anno octauo
& comedetis veteres
fruges vsq; ad
nonū annum:
donec
noua nascantur
edetis vetera. Terra
quoq; non
vendetur in perpetuū
qua mea est: &
vos aduene & coloni
mei estis. Vnde cuncta

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

in āno remissiōis significatiōis ipi redi
ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως σημασίας αὐτῆς ἐπανε-
bitis vnusq; in possessionē suā. si āt vēdi
λεύσετε ἕκαστος εἰς τὴν κῆσιν αὐτοῦ· ἐὰν δὲ ἀπο-
deris vēditionē primo tuo: siue emeris a
δῶς πρᾶσιν τῷ πλησίον σου, ἐάν τε κτήσῃ παρὰ
primo tuo: nō affligat hō pri-
τοῦ πλησίον σου, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλη
mū. scām numerū ānoꝝ post significationē e-
σίον· κατὰ ἀριθμὸν ἐτῶν μετὰ τὴν σημασίαν κῆ-
meo a primo: iuxta numerū ānoꝝ fru-
σιν παρὰ τοῦ πλησίον, κατὰ ἀριθμὸν ἐτιαυτῶν γεν
ctuū vēdet tibi: scām qꝝ plus
ημάτων ἀποδώσεταί σοι, καθότι δὲ πλεῖον τῶν
ānoꝝ multiplicat emptionē suā: & scām qꝝ mi-
ἐτῶν πληθυνεῖ τὴν κῆσιν αὐτοῦ, καὶ καθότι ἂν ἔλα
nus ānoꝝ diminuet emptionē suā: quū nume
σσον τῶν ἐτῶν ἐλαττώσει τὴν κῆσιν αὐτοῦ, ὅτι ἀριθ
rū fructuū hic vēdet tibi: nō affligat
μὸν γενημάτων οὗτος ἀποδώσεταί σοι, μὴ θλιβέτω
hō primū suū. & timebis dñm
ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ φοβήσῃ κύριον τὸν
deū tuū: ego dño deo vr. & facietis oia
θεόν σου, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· καὶ ποιήσετε πάντα τὰ
pcepta mea: & oia iudicia mea: & fer
δικαιώματά μου, καὶ πάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ φυ
uabitis: & facietis ea: & habitabitis in
λάξεσθε, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ
fra cōfidēter. & dabit fra fructus su
τῆς γῆς πεποιθότες· καὶ δώσει ἡ γῆ τὸν ἐκφόριον αὐ
os: & comedetis ad saturitatē: & habitabitis cō
τῆς, καὶ φάγεσθε εἰς κορεσμόν, καὶ κατοικήσετε πε
fidēter i tra. si āt dixeritis: qd comedem in
ποιθότες ἐπ' αὐτῆς. ἐὰν δὲ λέγητε, Τί φαγόμεθα ἐν
āno septimo hoc: si nō seminauerim: &
τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ τούτῳ, ἐὰν μὴ σπείρωμεν, καὶ
nō cogregauerimus fructus nros: & mittam
μὴ συναγάγωμεν τὰ γενήματα ἡμῶν, καὶ ἀποστελῶ
bñdictionē meā vobis in āno sexto: & fa
τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, καὶ ποι
ciet fructus eius in tres ānos: & semi
ήσει τὰ γενήματα αὐτῆς εἰς τὰ τρία ἔτη, καὶ σπε
nabitis āno octauo: & comedetis de fru
ρεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν γεν
ctibus antiq vsq; ad ānū nonū. vsq;
ημάτων παλαιὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου· ἕως
veniāt fructus eius: comedetis vetera ve
ἂν ἔλθῃ τὰ γενήματα αὐτῆς, φάγεσθε παλαιὰ πα
tera: & fra nō vēdet in pfirmationē: mea
λαιά, καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν, ἐμὴ
est enī fra: qñ aduene & pegrini vos
γάρ ἐστιν ἡ γῆ, ὅτι πάροικοι καὶ παροίκιοι ὑμεῖς
estis coram me. & p oēm

Trāsla. Chal.

זְבִינָא דְּיוֹבְלָא הָדָא תְּתוּבוּן גְּבַר לַאֲחֻסָּנְתֵּיהּ׃ וַאֲרֵי תְּזַבְּנוּן זְבִינִין לְחַבְרָךְ אוֹ תְּזַבְּנוּן מִן
יַד חַבְרָךְ לָא תוֹנוּן גְּבַר יָת אָחוּהִי׃ בְּמִנְיָן שְׁנַיָּא בָּתַר יוֹבְלָא תְּזַבּוֹן מִן חַבְרָךְ בְּמִנְיָן שְׁנֵי
עַלָּלָתָא יְזַבֵּן לָךְ פּוּם סַגְיוּת שְׁנַיָּא תַּסְגֵּי זְמָנֵי וּלְפוּם זְעֵירוּת שְׁנַיָּא תְּזָעֵר זְבִינְתְּהֵי
אֲרֵי מִנְיָן עַלָּלָתָא הוּא מְזַבֵּן לָךְ׃ וְלָא תוֹנוּן גְּבַר יָת חַבְרֵיהּ וְתִדְחַל מִן אֱלָהָךְ אֲרֵי אֲנָא
יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ וְתַעְבְּדוּן יָת קְיָמַי וְיָת דִּינַי תִּטְּרוּן וְתַעְבְּדוּן יַתְהוֹן וְתִתְּבוּן עַל אַרְעָא
לְרוּחָנָא׃ וְתִתֵּן אַרְעָא אִבְּהָהָא וְתֵיכְלוּן לְסָבְעָא וְתִתְּבוּן לְרוּחָצָן עֲלָהּ׃ וַאֲרֵי תֵּימְרוּן מָה
נֵיכוֹל בְּשַׁתָּא שְׁבִיעָאָה הָא לָא נִזְרַע וְלָא נִכְנֹשׁ יָת עַלָּלָתָנָא׃ וְאֵיזַמֵּר יָת בִּרְכָתִי לְכוֹן
בְּשַׁתָּא שְׁתִיתָאָה וְתַעְבֵּד יָת עַלָּלָתָא לִתְלַת שְׁנִין׃ וְתִזְרְעוּן יָת שַׁתָּא תְּמִינָיְתָא וְתֵיכְלוּן
מִן עַלָּלָתָא עַתִּיקָא עַד שַׁתָּא תְּשִׁיעָאָה עַד מֵיעַל עַלָּלָתָהּ תֵּיכְלוּן עַתִּיקָא׃ וְאַרְעָא לָא
תִזַּבֵּן לְחַסְנָא דְּיוֹבְלִין אֲרֵי דִּילִי אַרְעָא אֲרֵי דַּיְרִין וְתוֹתָבִין אַתּוּן קֳדָמָי׃ וּבְכֹל

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Leui. Ca.xxv.	Pritiua.heb.
terrã possessiõis vſe redẽptionẽ dabitis ſre. ſi γῆ κατοχίσεως ὑμῶν λύτρα δώσετε τῆς γῆς· ἐὰν ſit paup fuerit frater tuus q̃ tecũ: ꝛ vẽdiderit ſi πτωχεύσῃ ὁ ἀδελφὸς σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀποδῶται de possessione ſua: ꝛ accedat ꝓpiquus ἀπὸ τῆς κατοχίσεως αὐτοῦ, καὶ λύσηται ὁ ἀγχιστεύων vel primus ei: ꝛ redimet vẽditionẽ fra= ὁ ἐγγίζων αὐτῷ, καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελ= tris ſui. ſi aũt alicui nõ fuerit ꝓpiqꝰ ꝛ abũdauerit φοῦ αὐτοῦ· ἐὰν δέ τινι μὴ ᾖ ὁ ἀγχιστεύων καὶ ὑποποιήσῃ τῇ manu ꝛ inuẽtũ fuerit ei qõ ſufficit redẽptio ei⁹: ꝛ con χειρὶ καὶ εὑρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανὸν λύτρα αὐτοῦ, καὶ συλλο nũcrabit ãnos vẽditiõis eius: ꝛ reddet qõ ſuper γιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει τὸ ὑπερέ eſt hoi: cui vẽditũ fuerit illõ ꝛ redibit in χει τῷ ἀνῷ, ᾧ ἐπράθη ἀυτὸ καὶ ἐπανελεύσεται εἰς poſſeſſionẽ ſuã. ſi aũt nõ abũdauerit man⁹ eius qõ ſuf τὴν κατοχίσιν αὐτοῦ· ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ κεῖρ αὐτοῦ τὸ ἱκα ficit vt reddat ei: ꝛ erit vẽditio eius ei q̃ νὰ ᾖ ἀποδοθῆναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ πρᾶσις αὐτοῦ τῷ emit eã vſq; ad ãnũ remiſſiõis: ꝛ egre κτησαμένῳ αὐτὴν ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἐξε= dietur in remiſſiõe: ꝛ redibit in poſſeſſio λεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἐπανελεύσεται εἰς τὴν κατά nẽ ſuã. ꝛ ſi alicꝰ vẽdiderit domũ habitabilẽ in ci= χισιν αὐτοῦ· καὶ ἐὰν τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν πό uitate murata: ꝛ erit redẽptio ei⁹: vſq; q̃ cõ λει τετειχισμένῃ, καὶἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς, ἕως πλη pleat ãnus diex erit redẽptio eius. ſi aũt ρωθῶσιν ἐνιαυτὸς ἡμερῶν ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς· ἐὰν δὲ nõ redẽpta fuerit dõec ꝛpleat ãnus totus: ꝛfirmabitur μὴ λυτρωθῇ ἕως πληρωθῶ ἐνιαυτὸς ὅλος, κυρωθήσεται domus ex⁹ in vrbe habẽte murũ firmi= οἰκία ἡ οὖσα ἐν τῇ πόλει τῇ ἐχούσῃ τεῖχος βεβαί= ter ei q̃ emit eã in ġnationẽ eius: ꝛ nõ egre ως τῷ κτησαμένῳ αὐτὴν εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξε dietur in remiſſiõe. at domꝰ q̃ in villis: q̃⁹ λεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει· αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ταῖς αὐλαῖς ἑαυ nõ eſt in ipſis murus circuitu: ad agrũ οὐκ ἔσται ἐν αὐταῖς τεῖχος κύκλῳ, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς ſre ꝛputabũtur redimibiles ſemp. tile e= γῆς λογισθήσεται λυτρωταὶ διαπαντός· καὶ ἐν ἔσαι rũt ꝛ in remiſſiõe egrediẽtur. ꝛ vtbes le ται καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται· καὶ αἱ πόλεις τῶν λε uitaꝝ domus vrbiũ poſſeſſiõis eoꝝ redimi= uιτῶν οἰκιῶν πόλεων κατοχίσεως αὐτῶν λυτρω biles ſemp erũt leuitis. ꝛ q̃ rede τοὶ διαπαντὸς ἔσονται τοῖς λευίταις· καὶ ὃς ἂν λυτρώ merit a leuitis: ꝛ exibit vẽditio domoꝝ σηται ἀπὸ τῶν λευιτῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἡ διάπρασις οἰκιῶν vrbis poſſeſſiõis eoꝝ in remiſſiõe: qñ domus ve= πόλεως κατοχίσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι ἰδιαι τῶν πό le bũ leuitaꝝ hec poſſeſſio eoꝝ in medio filioꝝ iſrael. λεων τῶν λευιτῶν ἐστὶν ἡ κατοχὶς αὐτῶν ἐν μέσῳ υἱῶν ἰσραὴλ	'regio' poſſeſſionis vſe ſub⁹redẽptiõis cõditiõe vẽdetur. ⁶Si⁶ attenuatus 'frater tuus⁶vẽdiderit oo ᵇpoſſeſſiũculã ſuã⁶& vo= luerit'propiquus ᵐeius: ⁿpoteſt redimere⁶qđ il= le vẽdiderat. ⁶Sinaũt⁶nõ ⁿhabuerit' proximũ' & ipſe⁶precium ooooooooooo ᵛad redimẽdũ ᵇpotuerit iuenire: ᶜ cõputabuntur fructus'ex eo ᶜtpe ᵇquo vẽdidit:⁶& qđ reliquũ ẽ 'reddet'ᵐemptori: ᵍſicꝫ recipiet⁶poſſeſſionẽ ſuã. Qđ⁹ſi'nõ⁹ inuenerit'ma= nus eius'vt'reddat p̃ciũ ᵇhabebit⁶emptor⁶quod emerat⁶vſqꝫ ad ᵇ annum 'iubileũ. 'In ipſo ei⁹is vẽditio ᵐredibit⁶ad dñm & ad poſſeſſorem priſti nũ.ᶠQui⁹vẽdiderit⁶do= mũ intra'vrbis⁹ muros: ⁹habebit licẽtiã ᶠ redimẽ di:'donec vnus⁹impleа= tur ᵇannus. ᶜSi ooooooooooo ᵇnõ'redemerit & ⁹anni circulus fuerit reuolut⁹: ooooooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooo oooo 'emptor poſſidebit ᵃ eã: & ooooooooooooooooooo ᵇ poſteri eius'in ꝓpetuũ & redimi ẽt⁶ nõ poterit⁶i iubileo. 'Sinaute⁹in villa fuerit'domus ᵇque' mu= ros'nõ⁹habet: ᵒ agrorũ iure⁹vendetur. Si ante 'redẽpta non⁹fuerit:⁹ in iubileo' reuertetur,ad oo dñm ſuũ. ᵃEdes'leuitarũ q̃ in ᵇvrbibus ſũt:ᶜſp'poſ ſunt ᵇ redimi. ᵇSi 'redẽ= pti nõ fuerint: oooooooo 'in iubileo ᵐ reuertẽtur ad dominos. oooooooooo ⁹quia⁶domus⁹vrbiũ'le= uitarum pro oooooooooo 'poſſeſſionibus'ſunt⁶in ter ᵇfilios ᶜiſrael. oooooo ᶜSuburbana aũt eorum ⁹non ᵇpeneant: ooooooo	׳אֶרֶץ׳אֲחֻזָּתְכֶם׳גְּאֻלָּה׳תִּתֵּנוּ׳לָאָרֶץ׃ ׳נָתָן ׳כִּי׳יָמוּךְ׳אָחִיךָ׳וּמָכַר׳מֵאֲחֻזָּתוֹ׃׳וּבָא ׳מוּךְ׳בוא ׳גֹּאֲלוֹ׳הַקָּרֹב״ אֵלָיו׃ ׳וְגָאַל׳ אֵת ׳גאל ׳מִמְכַּר׳אָחִיו׃׳וְאִישׁ׳כִּי׳לֹא׳יִהְיֶה׳לוֹ ׳מכר״הָיָה ׳גֹּאֵל׃ ׳וְהִשִּׂיגָה׳ יָדוֹ׃ ׳וּמָצָא׃ ׳כְּדֵי ׳נָשַׂג ׳גְּאֻלָּתוֹ׃׳וְהֵשִׁב׳אֶת׳ שְׁנֵי׳ מִמְכָּרוֹ׃ ׳שָׁנָה ׳וְהֵשִׁיב׳אֶת׳הָעֹדֶף״ לָאִישׁ״ אֲשֶׁר ׳שוב ׳מָכַר׳לוֹ׃׳וְשָׁב׳לַאֲחֻזָּתוֹ׃ ׳וְאִם׳לֹא ׳שָׁנָה ״מָצְאָה׳ יָדוֹ׃ ׳דֵּי׳ הֲשִׁיב׳לוֹ׃ ׳וְהָיָה ׳מִמְכָּרוֹ׳ בְּיַד׳ הַקֹּנֶה׳אֹתוֹ׳עַד׳ שְׁנַת ׳שָׁנָה ׳הַיֹּבֵל׃׳וְיָצָא׳בַּיֹּבֵל״וְשָׁב״לַאֲחֻזָּתוֹ׃ ׳וְאִישׁ׳כִּי׳יִמְכֹּר׳בֵּית׳ מוֹשַׁב׳עִיר ׳נָשַׂג ״חוֹמָה׃׳וְהָיְתָה׳גְאֻלָּתוֹ׳עַד׳תֹּם׳שְׁנַת ״תָּמַם׳הָיָה ׳יוֹם׃׳מִמְכָּרוֹ׃׳יָמִים׳תִּהְיֶה׳גְאֻלָּתוֹ׃ ׳וְאִם ׳יום ׳לֹא׳יִגָּאֵל׳ עַד׳ מְלֹאת״ לוֹ״ שָׁנָה ׳נָאַל ׳תְּמֵימָה׃׳וְקָם׳הַבַּיִת׳ אֲשֶׁר ״בָּעִיר ׳קום ׳אֲשֶׁר׳לֹא׳חֹמָה׳לַצְּמִיתֻת׳לַקֹּנֶה׳אֹתוֹ ׳צמת ׳לְדֹרֹתָיו׃ ׳לֹא ׳יֵצֵא׳ בַּיֹּבֵל׃ ׳וּבָתֵּי ׳דור׳בַּיִת ׳חַצֵרִים׳ אֲשֶׁר׳ אֵין׳ לָהֶם׳ חֹמָה ׳חצר ״סָבִיב״עַל׳ שְׂדֵה׳ הָאָרֶץ׳ יֶחָשֵׁב ״סָבַב׳חָשַׁב ׳גְּאֻלָּה׳תִּהְיֶה׳לוֹ׃׳וּבַיֹּבֵל׃יֵצֵא׃ ׳וְעָרֵי ׳הָיָה׳עִיר ׳הַלְוִיִּם׳בָּתֵּי׳ עָרֵי׳ אֲחֻזָּתָם׳ גְּאֻלַּת ׳עוֹלָם׳תִּהְיֶה׳לַלְוִיִּם׃׳וַאֲשֶׁר׳ יִגְאַל׳ עוֹלָם׳נָאַל ״מִן׳הַלְוִיִּם״וְיָצָא״מִמְכַּר״בַּיִת׳ וְעִיר ׳אֲחֻזָּתוֹ׳בַּיֹּבֵל׃ כִּי׳בָתֵּי״עָרֵי׳ הַלְוִיִּם ׳הוּא׳אֲחֻזָּתָם׳ בְּתוֹךְ׳ בְּנֵי׳ יִשְׂרָאֵל׃ ׳וְשַׂדֵה׳מִגְרַשׁ׳עָרֵיהֶם׳לֹא ׳יִמָּכֵר׳ ׳נִגְרַשׁ׳מָכַר

Interp.chal.

Pritiua chal.
׳חָסַן׳נְתַן׳סָבַן
׳אַתָּא׳פֻּרְקָ׳הָוָה
׳קָרֵב׳שַׁבְקָ׳חָשַׁב
׳שְׁנָה׳יַתַּר׳תּוּב
׳שְׁבַק׳תּוּב׳נְפַק
״זְבַן״יַתַּב׳כְּרַז
׳יְקַף׳שְׁלַם׳פֻּרְקָ
׳קוֹם׳חֲלַט״הֵוֵי
׳בַּיִת׳יְקַף׳חָשַׁב
׳כְּרַז׳חֲסַן׳פָּרַק
׳נְפַק
׳זְבַן

Trãsla.Chal.

אַרַע׳אַחְסָנָתְכוֹן פּוּרְקָנָא תִּתְּנוּן לְאַרְעָא׃ אֲרֵי׳יִתְמַסְכַּן אָחוּךְ וְיִזְדַּבַּן מֵאֲחֻסְנָתֵיהּ׳ וְיֵתֵי
קָרִיבֵיהּ דְּמָרֵיהּ לֵיהּ׳ וְיִפְרוֹק יָת זְבִינֵי דְאָחוּהִי׃ וּגְבַר אֲרֵי לָא׳יְהֵי לֵיהּ פָּרִיק׳ וְתַדְבֵּק
יְדֵיהּ׳וְיַשְׁכַּח כְּטַסַת פּוּרְקָנֵיהּ׃ וְיִתְחַשַּׁב׳ שְׁנֵי זְבִינֵיהּ׳ וְיָתֵב יָת׳ מוֹתָרָא לְגַבַּר דְּזַבַּן
לֵיהּ׳ וְיִתּוּב לְאֲחֻסְנָתֵיהּ׃ וְאִם לָא׳אַשְׁכַּחַת יְדֵיהּ כְּמִיסַת׳ דְּיָתֵיב לֵיהּ׳ וְהַדֵּן זְבִינֵיהּ בְּיַד
דְּזַבַּן יָתֵיהּ עַד שַׁתָּא דְיוֹבְלָא׳ וְיִפּוֹק בְּיוֹבְלָא׳ וְיִתּוּב לַאֲחֻסְנָתֵיהּ׃ וּבֵית אֲרֵי׳ יְתִב
׳מְחַב׳כַּרְכָּא׳דְּלָא׳שׁוּר׳ וְיֵהֵי פּוּרְקָנֵיהּ עַד׳ מְשָׁלַם שַׁתָּא דְזַבְּנֵיהּ׳ עִידָּן׳ וְיֵהֵי
׳פּוּרְקָנֵיהּ׃ וְאִם לָא יִתְפְּרֵיק עַד מְשָׁלַם לֵיהּ שַׁתָּא שַׁלְמָא׳ וְיִקּוּם בֵּיתָא דִי׳ בְּכַרְכָּא
דְּלֵיהּ שׁוּרָא׳ לְחַלּוּטִין לְזַבְּנֵן יְתֵיהּ׳ לְדָרֵהּ׃ לָא יִפּוֹק בְּיוֹבְלָא׃ וּבָתֵּי בַּצְּחָיָא דְּלֵית
לְהוֹן שׁוּר׳ סַגְפָּ סְחוֹר סְחוֹר׳ עַל חַקַל אַרְעָא׳ יִתְחַשְׁבוּן פּוּרְקָנָא יְהֵי לְהוֹן וּבְיוֹבְלָא׳ יִפְּקוּן׃
׳וּמְרַוֵי לֵיוָאֵי בָּתֵּי קִרְוֵי׳ אַחְסָנְתְּהוֹן פּוּרְקַן עָלַם יְהֵי לֵלֵיוָאֵי׃ ׳וּדְיִתְפְּרֵיק מִן לֵיוָאֵי׳ וְיִפְּקוּן
זְבִינֵי בֵּיתָא וְקִרְוֵי אַחְסָנְתֵיהּ בְּיוֹבְלָא אֲרֵי בָתֵּי קִרְוֵי לֵיוָאֵי הִיא אַחְסָנְתְּהוֹן בְּגוֹ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וְחַקַל רְוַח קִרְוֵיהוֹן לָא׳ יִזְדַּבַּן׳

כִּי אֲחֻזַּת עוֹלָם הוּא לָהֶם׃ וְכִי
יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהֶחֱזַקְתָּ בּוֹ גֵּר וְתוֹשָׁב וָחַי עִמָּךְ׃
וְחָזַק נוּר יָשַׁב
וְלָקַחְתָּ מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ וְחַי אָחִיךָ עִמָּךְ׃
לָבַח רָבָה
אֶת כַּסְפְּךָ לֹא תִתֵּן לוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית לֹא תִתֵּן אָכְלֶךָ׃ אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי יָצָא
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת לָכֶם נָתַן
אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן לִהְיוֹת לָכֶם הָיָה
לֵאלֹהִים׃ וְכִי יָמוּךְ אָחִיךָ עִמָּךְ
וְנִמְכַּר לָךְ לֹא תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת עָבַד
עָבֶד׃ כְּשָׂכִיר כְּתוֹשָׁב יִהְיֶה עִמָּךְ שָׂכַר הָיָה
עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל יַעֲבֹד עִמָּךְ׃ וְיָצָא
מֵעִמָּךְ הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ וְשָׁב אֶל שוּב
מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל אֲחֻזַּת אֲבֹתָיו יָשׁוּב׃ כִּי
עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לֹא יִמָּכְרוּ
מִמְכֶּרֶת עָבֶד׃ לֹא תִרְדֶּה בּוֹ בְּפָרֶךְ
וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ׃ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ
אֲשֶׁר יִהְיוּ לָךְ מֵאֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
סְבִיבֹתֵיכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ עֶבֶד וְאָמָה׃
וְגַם מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִמָּכֶם
מֵהֶם תִּקְנוּ וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם אֲשֶׁר
עִמָּכֶם אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאַרְצְכֶם וְהָיוּ
לָכֶם לַאֲחֻזָּה׃ וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם
לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה

Interp.chal.

quia possessio sempiterna est eis. Et qñ paup factus fuerit ff tuus & declinauerit manus ei⁹ ad te: fuscipies eum qñ aduenā & inquilinū: & viuet tecū. Non accipies ab eo vsurā neq; fenus: & timebis deū tuū: & viuet ff tuus tecū. Argentū tuū non dabis ei ad vsurā: et pro fenore nō dabis cibū tuū: ego dñs deus vr qui eduxi vos de terra egypti: vt darem vobis terrā chanaan: vt essem vobis in deū. Si aūt paup factus fuerit frater tuus tecū: & vēdiderit se tibi: nō seruiat tibi seruitute famulor. quasi mercenarius & qñ colonus erit tecū: vsq; ad annū iubilei seruiet tibi. Egredietur qs a te ipse & filij eius cū eo: & reuertetur ad cognationē suā: & ad possessionē patrū suor reuertet. q: serui mei sunt qs eduxi de terra egypti: nō vēdant vēditiōe seruor. Non fuiat tibi seruitute dura: & timebis deū tuū. Seruus aūt tuus & ancilla tua sint tibi de filijs ppsor q sunt in circuitu vro: et eis possidebitis fuos et ancillas. De filijs quoq; incolar incirecūcisor q habitāt vobiscū et eis possidebitis & de cognationibus suis que sunt vobiscū que nate sunt in terra vra: erūt qs vobis in possessionē. et dimittetis eos in possessionem filijs vestris post vos: vt possideant eos ∞∞∞

Patiua chal.

סְבוֹ טוּט תָּמַךְ
דּוּר יָתַב נָסַב
רַבָּה דָּחַל חָיָה
נְתַן אָכַל נָפַק
הָוָה סָכַן זָבַן
פָּלַח אָנַר יָתַב
הָוָה נָפַק תּוּב
תֵּן קְשָׁה דָּחַל
אָמָה קָנָה יָתַב
דּוּר יְלַד הָוָת
יְרַת

'quia 'possessio 'sempiterna est. °Si ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
Pattenuatus fuerit q frater tuus' & infirmus manu: "susceperis 'eū qñ' aduenā' & pegrinū' & vixerit 'tecū: 'ne° accipias' vsuras' ab eo: 'nec āpli' qñ' de dīsti. 'Time' deū' vt viuere possit' fr tuus' apd te. °Pecuniā tuā' non' dabis 'ei' ad vsuram: ∞∞∞∞∞ 'frugum superabundātiam' non' exiges. 'Ego 'dominus' deus vest er' q 'eduxi ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ 'vos' de terra' egypti: 'vt darem' vobis ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ 'terram' chanaan' vt essem° vester ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ Pdeus. q Si' paupertate cō pulsus ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ "vēdiderit se 'tibi' frater tu°: 'nō' eū' oppries' ' seruitute' famulor. sed ° qñ mercenarius & colonus 'erit. ' Vsq; ad' annū' iubileū' opabitur' apd te: "& postea egredietur q cū liberis suis: ° & reuertetur 'ad' cognationem' & ad 'possessionē 'pr̄m suor. 'Mei' enim' serui' sunt: & ego' eduxi ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ 'eos' d terra' egypti. ' Nō 'veneant ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ "cōditione" seruor. ° Ne Paffligas' eū' p potētiam: "sed metuito' deū tuum. "Seruus' & ancilla ∞∞∞ 'sint' vobis' de' nationibus° que ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ 'in circuitu vestro sunt ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ "q ex his' nati fuerit' i terra vra. ' Hos' habebitis famulos: '& hereditario jure transmittetis ∞∞∞∞∞ 'ad posteros ac' possidebitis ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

τ agri segregati in vribus eor nō καὶ οἱ ἀγροὶ οἱ ἀφορισμένοι ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ
vēdētur: qñ possessio sēpiterna hoc eor est. πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις αἰώνιος ἔστο αὐτῶν ἐστίν.
si ãt paup fuerit frater tuus τ ipotēs erit ἐὰν δὲ πτωχεύσῃ ὁ ἀδελφός σου καὶ ἀσθενήσει ταῖς
manibus suis apō te: auxiliaberis ei vt adue- χερσὶν αὐτοῦ παρὰ σοί, ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προσηλύ-
ne τ pegrino: τ viuet tecū. nō accipies του καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται μετὰ σοῦ. οὐ λήψῃ
ab eo vsurā: neq; in multitudie. τ timebis παρ' αὐτοῦ τόκον, οὐδὲ ἐπὶ πλέῖον· καὶ φοβηθήσῃ τὸν
deū tuū: τ viuet frater tuus tecū. argē- θεόν σου, καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. τὸ ἀργύ-
tū tuū nō dabis ei in vsura: τ in supabū ριόν σου οὐ δώσεις αὐτῷ ἐπὶ τόκῳ, καὶ ἐπὶ πλείονα μὴ
dātia nō dabis et escas tuas: ego dñs deus δῶς αὐτῷ τὰ βρώματά σου, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑ-
vr: q eduxi vos de terra egypti: vt darē vobis μῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τοῦ δοῦναι ὑμῖν
terrā chanaā: vt essē vr deus. si ãt ḥbilitat' fue τὴν γῆν Χαναάν, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεὸς καὶ ἐὰν πτωχευ-
rit frater tuus apō te τ vēdit' fuerit tibi: nō ser- θῇ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοὶ καὶ πραθῇ σοι, οὐ δουλεύ-
uiet tibi seruitutē seruū: vt mercenari' vel colonus σει σοι δουλείαν δοκίτου, ὡς μισθωτὸς ἢ πάροικος
erit tibi: vsq; ad ānū remissiōis opabit a- ἔσται σοι, ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἐργάσεται πα
pud te: τ egrediet in remissiōe a te ipe: ρὰ σοί, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει ἀπὸ σοῦ αὐτός,
τ filij eius tecū: τ redibit in ifra eo. καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν
gnationē ei⁹: τ in possessionē paternā ei⁹ γενεὰν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῶν πατρικῶν αὐτοῦ
reuertet. qñ serui mei sūt hi: qs edu ἀποκατασταθήσεται. διότι δοῦλοί μού εἰσιν οὗτοι, οὓς ἐξήγα-
xi de terra egypti. nō vēdent i vēditiōe seru. γον ἐκ γῆς Αἰγύπτου· οὐ πραθήσονται ἐν πράσει δούλου.
nō affliges eum in labore: τ timebis οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ, καὶ φοβηθήσῃ τὸν
deū tuū. τ seru' τ ancilla qcūqs fuerint tibi θεόν σου. τ παῖς καὶ παιδίσκη ὅσοι ἂν γένωνταί σοι
ex gētibus qcūqs i circuitu tuo sūt ab eis posside- ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὅσοι κύκλῳ σου εἰσὶν ἀπ' αὐτῶν κτήσε
bitis seruā τ ancillā: τ a filijs colo- σθε δοῦλον καὶ δούλην, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν παροί
nor crisiānū in vobis ab his possidebitis: τ a κων τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν ἀπὸ τούτων κτήσεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν
cognatiōib' eor q vobiscū qcūqs fuerit in terra vra συγγενειῶν αὐτῶν τῶν μεθ' ὑμῶν ὅσοι ἂν ἐθρεψάμεν ἐν τῇ γῇ ὑμῶν
sint vobis in possessiōes: τ pticipabitis eos fu ἔσωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν, καὶ καταμερεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέ
lijs vris post vos. τ erūt vobis possessi in κνοις ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς· καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχιμοι εἰς γὴν ∞∞∞

Transla.Chal.

אֲרֵי אַחֲסָנַת עָלַם הוּא לְהוֹן׃ וַאֲרֵי יִתְמְסְכֵן אֲחוּךְ וְתִתְקֵף בֵּיהּ תֵּיעֵר עִמָּךְ
וְיִתְּבַר וְיֵחֵי עִמָּךְ לָא תְסַב מִנֵּיהּ תַּרְבִּיתָא וְדִבְיָתָא וְתִדְחַל מִן אֱלָהָךְ וְיֵחֵי אָחוּךְ עִמָּךְ׃
יָת כַּסְפָּךְ לָא תִתֵּן לֵיהּ בְּתַרְבּוּלְיָא וּבְרִבְיָתָא לָא תִתֵּן סַיְּכְלָךְ׃ אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן דְּאַפֵּיקִית
יָתְכוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְמִיתַּן לְכוֹן יָת אַרְעָא דִּכְנַעַן לְמֶהֱוֵי לְכוֹן לֵאלָהּ׃ וַאֲרֵי יִתְמַסְכֵּן
אֲחוּךְ עִמָּךְ וְיִזְדַּבַּן לָךְ לָא תְפַלַּח בֵּיהּ פּוּלְחַן עַבְדִּין׃ כַּאֲגִירָא כְּתוֹתָבָא יְהֵי עִמָּךְ עַד
שַׁתָּא דְיוֹבְלָא יִפְלַח עִמָּךְ׃ וְיִפּוֹק מִנָּךְ הוּא וּבְנוֹהִי עִמֵּיהּ וְיִתוּב לְזַרְעִיתֵיהּ וּלְאַחְסָנַת
אֲבָהָתוֹהִי יְתוּב׃ אֲרֵי עַבְדַּי אִינּוּן דְּאַפֵּיקִית יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לָא יִזְדַּבְּנוּן זְבִּין
עַבְדִּין׃ לָא תְפַלַּח בֵּיהּ בְּמֶחְשׁוֹךְ וְתִדְחַל מִן אֱלָהָךְ׃ וְעַבְדָּךְ וְאַמְתָּךְ וְיִהְוֹן לָךְ מִן גְּבָר דְּיַתְבִין
דְּסַחֲרַנִיכוֹן מִנְּהוֹן תְּקָנוּן עַבְדִּין וְאַמְהָן׃ וְאַף מִבְּנֵי תּוֹתְבַיָּא דְּדָרִין עִמְּכוֹן
מִנְּהוֹן תְּקָנוּן וּמִזַּרְעִיתְהוֹן דְּעִמְּכוֹן דְּאִתְיַלִּידוּ בְּאַרְעָכוֹן וְיִהְוֹן לְכוֹן לְאַחְסָנָא׃ וְתַחְסְנוּן
יָתְהוֹן לִבְנֵיכוֹן בָּתְרֵיכוֹן לְמֵירַת אַחְסָנָא ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

eternū ipos inseruitutē redigetis. at ex frib⁹ vris
αἰῶνα αὐτὸς καταδυλώσεσθε. τῶν δὲ ἀδελφῶν ὑμῶν
filioꝫ israel: vnusqsq frēm suū nō affliget
τῶν υἱῶν ἰηλ, ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐ κατατενεῖ
G cū in laboꝛib⁹. si āt inuenerit man⁹ aduc=
ἐν τοῖς μόχθοις. ἐὰν δὲ εὕρῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ προσηλύ=
ne vel coloni q̄ apō te: τ inopo
του ἢ τοῦ παροίκου αὐτοῦ παρὰ σοί, καὶ ἀσθενήσῃ ὁ ἀ=
frater tuus vēdat aduene vel colono q̄
δελφός σου πρὸς αὐτὸν τῷ προσηλύτῳ ἢ τῷ παροίκῳ τῷ
apud te:vel ex stirpe aduene: postq̄ vēdit⁹ fuerit
παρὰ σοί, ἢ ἐκ γενετῆς προσηλύτου, μετὰ τὸ πραθῆναι αὐ
ipe: redēptio erit ei. vn⁹ de fratrib⁹ eius
τόν, λύτρωσις ἔσται αὐτῷ. εἷς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ
redimet illū. frater pris eius:vel filⁱ⁹ fris
λυτρώσεται αὐτόν. ἀδελφὸς πρὸς αὐτὸν, ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ
pris eius redimet illū: vel de ꝓpiq̄
πρὸς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν, ἢ ἀπὸ τῶν ἐκγόνων τῶν
carnū eius ex tribu eius redimet: eū. si
σαρκῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. ἐὰν
āt abūdāo manib⁹ suis: redemerit seipm:
δὲ ὑπερφωνῇς ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, λυτρώσεται ἑαυτόν,
τ cōputabit erga eū q̄ emit illū ab an
καὶ συλλογιεῖται πρὸς τὸν κτησάμενον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐ=
no quo vēdidit seipm ei vsq ad āū re
νους οὗ ἀπέδοτο ἑαυτὸν αὐτῷ ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀ
missiōis. τ erit argētū vēditiōis eius vt di
φέσεως. καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον τῆς πράσεως αὐτοῦ ὡς ἡ
es mercenarij.āū ex āno erit cū eo. si āt alicui
μέρα μισθίου. ἔτος ἐξ ἔτους ἔσται μετ' αὐτοῦ. ἐὰν δέ τινι
plus āno⁹ sit ad hec reddet re
πλεῖον τῶν ἐτῶν ἢ πρὸς ταῦτα ἀποδώσει τὰ λυ
dēptionē eius ab argēto vēditiōis eius. si āt
τρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς πράσεως αὐτοῦ. ἐὰν δὲ
pauū reliquū fuerit ab āno in āū remissiōis:
ὀλίγοι καταλειφθῶσιν ἀπὸ τῶν ἐτῶν ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως,
τ cōputabit ei iuxta āno⁹ eius: τ reddet redē
καὶ συλλογιεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει τὰ λύ
ptōēs eius vt mercenari⁹:āū ex āno erit cū eo. nō affli
τρα αὐτοῦ ὡς μισθωτός, ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἔσται μετ' αὐτοῦ. οὐ κα
ges cū in labore coā te. si āt nō redempt⁹ fuerit
τατενεῖς αὐτὸν ἐν μόχθῳ ἐνώπιόν σου. ἐὰν δὲ μὴ λυτρωθῇ κατὰ
rita hec:τ exibit in anno remissiōis ipe: τ
ταῦτα, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως αὐτός, καὶ
fil eius cū eo: qm mei filij israel serui famu
τὰ παιδία αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἐμοί εἰσι δοῦλοι ἰσραὴλ δοῦλοί μου παῖ
li mei hi sūt: quos eduxi de tra egypti.
δές μου οὗτοί εἰσιν, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς αἰγύπτου. Ca.26.

ΘGo⁹ dñs deus vr: nō facietis vobis ipis manu fa=
γὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποί
cta: neq; sculptilia:neq; statuā erigetis vobis:neq; lapidē ifi=
γτα, οὐδὲ γλυπτὰ, οὐδὲ στήλην ἀναστήσετε ὑμῖν, οὐδὲ λίθον σκο⁹
gnē erigetis in ṫra vra ad adorādū eū: ego
πὸν στήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν προσκυνῆσαι αὐτῷ, ἐγὼ ⁰⁰⁰

Transla.Chal.

לְעָלַם בְּהֹם תַּעַבְדוּן וּבְאַחֵיכוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר לַאֲחִיהִי לָא תִשְׁלוֹט בֵּיהּ בְּפָלְחָנָא
יד עַבְדָא וְתוֹתָב עִמָּךְ וְיִתְמַסְכַּן אֲחוּךְ עִמֵּיהּ וְיִזְדַּבַּן לְעַבְדָא תּוֹתָב דְּעִמָּךְ אוֹ לְאַרְעָאי
מְזַרְעִית גִּיּוֹרָא וּפְתַר דְּאִזְדַּבַּן פּוּרְקָנָא יְהֵי לֵיהּ חַד מֵאֲחוֹהִי יִפְרְקִנֵּיהּ: אוֹ אַחֲוֹהִי
אוֹ בַר אַחֲוֹהִי יִפְרְקִנֵּיהּ אוֹ מְקָרִיב בְּשָׂרֵיהּ מִזַּרְעִיתֵיהּ יִפְרְקִנֵּיהּ אוֹ דְּתַרְגִּיס יְדֵיהּ
וְיִתְפְּרַק: וְיִתְחַשַּׁב עִם זַבָּנֵיהּ מִשַּׁתָּא דְּאִזְדַּבַּן לֵיהּ עַד שַׁתָּא דְיוֹבְלָא וִיהֵי כְּסַף זְבִינְתֵּהּ
כְּמִנְיַן שְׁנַיָּא כְּיוֹמֵי אַגִּירָא יְהֵי עִמֵּיהּ: אִם עוֹד סְגִיאוּת בְּשְׁנַיָּא לְפוּמְהֶן יָתִיב
פּוּרְקַנֵּיהּ מִכְּסַף זְבִינוֹהִי: וְאִם זְעִיר אִשְׁתָּאַר בְּשְׁנַיָּא עַד שַׁתָּא דְיוֹבְלָא וְיִתְחַשַּׁב
לֵיהּ כְּפוּם שְׁנֹהִי יָתִיב עִמֵּיהּ כַּאֲגִיר שְׁנָה בְּשְׁנָה יְהֵי עִמֵּיהּ לָא יִתְפַּלַח בַּיהּ
בְּקָשְׁיוּ לְעֵינָךְ: וְאִם לָא יִתְפְּרֵיק בְּאִילֵּין וְיִפּוֹק בְּשַׁתָּא דְיוֹבְלָא הוּא וּבְנֹהִי עִמֵּיהּ
אֲרֵי דִילִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִין עַבְדַי אִינוּן דְּאַפֵּיקִית יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם

La.xxvi.

אֲנָא יְיָ אֱלָהְכוֹן: לָא תַּעֲבְדוּן לְכוֹן טָעֲוָן וְצַלֶּם וְקָמָא לָא תְקִימוּן
לְכוֹן וְאֶבֶן מַסְגֵּד לָא תִתְּנוּן בְּאַרְעֲכוֹן לְמִסְגַּד עֲלָהּ אֲרֵי אֲנָא

Trāsla.B.Hiero.

in eternum. m fratres āt
vestros n filios ⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰
o israel r ne o opprimatis
⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰
p potētiā. s Si r inualue=
rit r apud vos s manus ⁰⁰⁰
a aduene b atq; peregrini
c & attenuatus d frater tu
us e vendiderit se b ei: l aut
m cuiq; de n stirpe o eius: ⁰⁰
p post b vēditionē r pōt re=
dimi. Qui voluerit ⁰⁰⁰⁰
s ex fribus suis r redimet
eū: t & a patruus b & c patru
elis f & g consanguineus
& affinis. ⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰
l Si autem o & ipse m po=
tuerit: ⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰
o redimet se: p supputatis
dumtaxat ⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰
a annis a tpe e venditiōis
u sue e vsq; in r annū s iubi=
leū: a & p pecunia c qua vē=
ditus fuerat b iuxta c anno
rū p numerū: & ratione
g mercenarii supputata.
k Si m plures fuerint n anni
qui r remanēt s vsq; a ad iu
bileum o sectūdū hos p red
det & q preciū. t si u pauci:
⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰
c ponet rationem ⁰⁰⁰⁰⁰
o cū eo c iuxta f annorum
numerū: & s reddet ēpto
ri qđ reliquū ē annorū:
quibus añ seruiuit b mer
cedibus imputatis. p Nō
q affliget eū r violēter o in
cōspectu tuo. Quod t si
r per hec c redimi u nō po=
tuerit: a anno b iubileo e
gredietur p cū liberis suis
g Mei r enim m sunt b serui
d filii i israel: u quos ⁰⁰⁰⁰⁰
o eduxi q de terra r egypti.

Cap.26.

ΘGo b dominus c deus
vester. o Nō c facietis
f vobis g idolum b & sculpti
le: h nec c titulos ⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰
i erigetis: p nec c insignem
n lapidem q ponetis ⁰⁰⁰⁰
r in terra vestra: o vt ado=
retis t eū. s Ego o enī sum

Interp.chal.

In eternū τ seruiant eis. Fratres aūt vestri filij israel
non seruiāt fuitute dura: neq; vir dñetur frio sui gra
uiter. Et qñ imualuerit manus incircūcisi incole qui
habitat apud te: τ paup factus fuerit frater tu⁹ apud
illum: τ vendiderit se incircūciso incole q̄ est apud te
aut cuiquā de cognatione peregrini: postq̄ venditus
fuerit redēptio erit ei: vn⁹ de fribus suis redimet eū:
aut patru⁹ eius aut filⁱ⁹ patrui sui aut cōsanguineus
carnis suc de cognatione sua redimet eū: aut si value
rit man⁹ eius redimet se. et cōputabit cū emptore suo
ab anno quo vēdidit se ei vsq; ad annū iubilei. et erit
argentū venditionis sue iuxta numerū annoꝝ: iuxta
dies mercenarij erit cū eo. Si plures fuerit anni: iux
ta eos reddet redēptionē suā de argento emptionis
sue. Et si pauci anni remāserint vsq; ad annū iubilei:
cōputabit ei: iuxta ānos e⁹ reddet redēptionē suā. sic
mercenarⁱ⁹ singuloꝝ annoꝝ erit apud eū: nō fuiet ei
violēter ante oculos tuos. Si aūt q̄ hec nō fuerit re=
dēptus: egredietur in anno iubilei ipse τ filij ei⁹ cū eo:
q; serui mei sunt filij israel: q̄s eduxi de terra egypti.

ΘGo dñs deus vester. Non facietis Ca.26.
vobis idola nec imaginē: τ statuā non erigetis
vobis. Et lapidē adorationis nō facietis in terra vra
vt adoretis super eum: quia ego ⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰

Ter. Heb. Leui. Ca.xxvi. Pritiua.heb.

לְעֹלָם בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ וּבְאַחֵיכֶם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאָחִיו לֹא תִרְדֶּה
בּוֹ בְּפָרֶךְ וְכִי תַשִּׂיג יַד גֵּר וְתוֹשָׁב עִמָּךְ וּמָךְ אָחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר
תּוֹשָׁב עִמָּךְ אוֹ לְעֵקֶר מִשְׁפַּחַת גֵּר:
אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה לוֹ אֶחָד
מֵאֶחָיו יִגְאָלֶנּוּ אוֹ דֹדוֹ אוֹ בֶן דֹּדוֹ
יִגְאָלֶנּוּ אוֹ מִשְּׁאֵר בְּשָׂרוֹ
מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ יִגָּאֵל אוֹ הִשִּׂיגָה
יָדוֹ וְנִגְאָל: וְחִשַּׁב עִם קֹנֵהוּ
מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ לוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל
וְהָיָה כֶּסֶף מִמְכָּרוֹ נִמְסַּר כִּשְׁנִים
כִּימֵי שָׂכִיר יִהְיֶה עִמּוֹ: אִם עוֹד
רַבּוֹת בַּשָּׁנִים לְפִיהֶן יָשִׁיב
גְּאֻלָּתוֹ מִכֶּסֶף מִקְנָתוֹ: וְאִם מְעַט
נִשְׁאַר בַּשָּׁנִים עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל
וְחִשַּׁב לוֹ כְּפִי שָׁנָיו יָשִׁיב אֶת
גְּאֻלָּתוֹ: כִּשְׂכִיר שָׁנָה בְּשָׁנָה יִהְיֶה
עִמּוֹ לֹא יִרְדֶּנּוּ בְּפָרֶךְ לְעֵינֶיךָ:
וְאִם לֹא יִגָּאֵל בְּאֵלֶּה וְיָצָא בַּשָּׁנָה
הַיֹּבֵל הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ: כִּי לִי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם

Cap.xxvi.

אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לֹא תַעֲשׂוּ
לָכֶם אֱלִילִם וּפֶסֶל וּמַצֵּבָה לֹא
תָקִימוּ לָכֶם וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא תִתְּנוּ
בְּאַרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ כִּי אֲנִי

Interp.chal.

Pritiua chal.

פְּלַח דְּבַק
יְתַב סְכַן זָבַן
גּוּר הָוָה אֶחָד
פְּרַק אָח
חְשַׁב
מָנָה שָׁנָה
שְׁאָר
תּוּב פְּלַח
קְנָה עֲבַד קוּם
נְתַן כְּנַד

Pagina heb. | Ter. Heb. Leui. Ca. xxvi. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

יְהוָה׳ אֱלֹהֵיכֶם׃ ׀ אֶת־ שַׁבְּתֹתַי ׀
תִּשְׁמֹרוּ ׀ וּמִקְדָּשִׁי ׀ תִּירָאוּ ׀ אֲנִי ׀ שׁמר מדש
יְהוָה׃ אִם־ בְּחֻקֹּתַי ׀ תֵּלֵכוּ ׀ וְאֶת־ ירא ילך
מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ ׀ וַעֲשִׂיתֶם ׀ אֹתָם׃ צוה עשה
וְנָתַתִּי ׀ גִּשְׁמֵיכֶם ׀ בְּעִתָּם ׀ וְנָתְנָה נתן
הָאָרֶץ ׀ יְבוּלָהּ ׀ וְעֵץ ׀ הַשָּׂדֶה ׀ יִתֵּן נול
פִּרְיוֹ׃ וְהִשִּׂיג ׀ לָכֶם ׀ דַּיִשׁ ׀ אֶת־ בָּצִיר ׀ פרה נשג
וּבָצִיר ׀ יַשִּׂיג ׀ אֶת־ זָרַע ׀ וַאֲכַלְתֶּם דוש בצר
לַחְמְכֶם ׀ לָשׂבַע ׀ וִישַׁבְתֶּם ׀ לָבֶטַח
בְּאַרְצְכֶם׃ וְנָתַתִּי ׀ שָׁלוֹם ׀ בָּאָרֶץ ׀ שלם
וּשְׁכַבְתֶּם ׀ וְאֵין ׀ מַחֲרִיד ׀ וְהִשְׁבַּתִּי חרד שבת
חַיָּה ׀ רָעָה ׀ מִן ׀ הָאָרֶץ ׀ וְחֶרֶב ׀ לֹא רוע
תַּעֲבֹר ׀ בְּאַרְצְכֶם׃ וּרְדַפְתֶּם ׀ אֶת־ עבר
אֹיְבֵיכֶם ׀ וְנָפְלוּ ׀ לִפְנֵיכֶם ׀ לֶחָרֶב׃ פנה
וְרָדְפוּ ׀ מִכֶּם ׀ חֲמִשָּׁה ׀ מֵאָה ׀ וּמֵאָה
מִכֶּם ׀ רִבָּבָה ׀ יִרְדֹּפוּ ׀ וְנָפְלוּ ׀ אֹיְבֵיכֶם רבב
לִפְנֵיכֶם ׀ לֶחָרֶב׃ וּפָנִיתִי ׀ אֲלֵיכֶם ׀ פנה
וְהִפְרֵיתִי ׀ אֶתְכֶם ׀ וְהִרְבֵּיתִי ׀ אֶתְכֶם׃ פרה רבה
וַהֲקִימֹתִי ׀ אֶת־ בְּרִיתִי ׀ אִתְּכֶם׃ קום ברת
וַאֲכַלְתֶּם ׀ יָשָׁן ׀ נוֹשָׁן ׀ וְיָשָׁן ׀ מִפְּנֵי
חָדָשׁ ׀ תּוֹצִיאוּ׃ וְנָתַתִּי ׀ מִשְׁכָּנִי יצא שכן
בְּתוֹכְכֶם ׀ וְלֹא ׀ תִגְעַל ׀ נַפְשִׁי ׀ געל
אֶתְכֶם׃ וְהִתְהַלַּכְתִּי ׀ בְּתוֹכְכֶם ׀ וְהָיִיתִי ׀ הלך
לָכֶם ׀ לֵאלֹהִים ׀ וְאַתֶּם ׀ תִּהְיוּ ׀ היה
לִי ׀ לְעָם׃ אֲנִי ׀ יְהוָה ׀
אֱלֹהֵיכֶם ׀ אֲשֶׁר ׀ הוֹצֵאתִי ׀ אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ ׀ מִצְרַיִם ׀ מִהְיוֹת ׀ לָהֶם היה

dño deus vr. sabbata mea seruabitis: κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε,
& a scñario meo timebitis: ego dño. καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε, ἐγὼ κύριος.
si in pceptis meis ãbulaueritis: & mã Deut.
data mea obseruaueritis: & feceritis ea: & 18.a.
dabo plumã vobi in tẽpore suo: & fra dabit
germina sua: & ligna cãpor red-
dent fructũ suũ. & apphẽdet vobis
tritura vindemiã: & vindemia apphẽ-
det semẽtẽ. & comedetis panẽ vrm ad
saturitatẽ. & hitabitis cũ securitate in
fra vra: & dabo pacẽ in fra vra: & Job.11
d.
dormietis: & nõ erit vos exterrẽs. &
perdã bestias malas ex fra vra: & bel
lũ nõ trãsibit p fra vras: & psequmini
inimicos vros: & cadẽt coram vobis
in cede. & psequẽt ex vobis dnq; cẽtũ:
& cẽtũ ex vobis psequnt decẽ millia. & ca
dẽt inimici vri coram vobis gladio. &
respiciã sup vos: & crescere faciã vos: & multi
plicabo vos: & statuã pactũ meũ vobiscũ:
& comedetis & antiq; antiquor: & antiq;
ex cõspectu nouor efferetis. & ponã taber-
culũ meũ in vobis: & nõ abominabit aia mea
me mea in vobis, & ambulabo inter vos: & ero
vr deus: & vos eritis mihi in pplm: ego
sum dño deus vr q eduxi vos ex tra
egrpti: ne essetis vos

Pagina chal. | Interp. chal. | Trãsla. Chal.

שָׁבַת עָטַר קָדַשׁ
יְהוָה יְהַב נָתַן
אָבַב דוּשׁ נָפַק
אָכַל שָׂבַע יָתַב
שָׁרָא נוּד נָטַל
חָיָה עָדָה רָדַף
נָפַל רָבַב עָרַק
פָּנָה אָתָר יָטַב
נָפַשׁ סְנָא קוּם
חֲדָה פְּנָה שֵׁכֶן
רָחַק שָׁרָא יְהָוָה

dño deus vr. Dies sabbatoꝝ meoꝝ custodite: & domũ
sanctuarij mei metuite: ego dño. Si in legitimis meis
ambulaueritis: & precepta mea custodieritis: & fece-
ritis ea: dabo pluuiã vestrã in tẽporibus suis: & dabit
terra fructus suũ: & arbor agri dabit poma sua. et ap-
prehendet vobis tritura vindemiam: & vindemia ap-
prehẽdet pullulationẽ semẽtis: & comedetis panẽ ve
strũ in saturitate: & habitabitis confidẽter in terra ve
stra. Dabo; pacẽ in terra: & manebitis & nõ erit qui
commoueat vos: & cessare faciã bestiam malã de ter-
ra: & occidentes gladio nõ transibũt per terrã vram.
Et persequemini inimicos vestros: & corruent coram
vobis in gladio. Persequẽturq; quinq; ex vobis cen
tum: & centum ex vobis fugabũt decem milia. Et ca-
dent inimici vestri coram vobis in gladio. & aspiciam
vos in verbo meo: vt benefaciã vobis: & crescere vos
faciam: et multiplicabo vos: & statuam pactum meꝝ
um vobiscum. Comedetisq; vetera veterum. & vetera
propter noua efferetis. Dabo; tabernaculũ meũ inter
vos: & nõ abiiciet vos ỻbũ meũ: & hitare faciã maiesta
tẽ meã iter vos: & ero vobis ī deũ: & vos eritj coãi me
in pplꝫ. Ego dño de; vr: q eduxi vos de tra egrpti: ne

יי אֱלָהֵכוֹן׃ יַת יוֹמֵי שַׁבָּיָא דִּילִי תִּטְּרוּן וּלְבֵית מַקְדְּשִׁי תְּהוֹן דַּחֲלִין אֲנָא יְיָ׃ אִם
בְּקְיָמַי תְּהָכוֹן וְיָת פִּקּוּדַיי תִּטְּרוּן וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן׃ וְאֶתֵּן מְטַר עִדָּנֵיהוֹן וְתִתֵּן אַרְעָא
עֲלָלָהָא וְאִילָן חַקְלָא יִתֵּן אִבּוּהִי׃ וְיִרְבֵּק לְכוֹן דַּיְשָׁא יָת קֻבְלָא וְקֻבְלָא יֵרְבֵּק לְאַפּוֹקָא
כַּד זַרְעָא וְתֵיכְלוּן לַחֲמְכוֹן לְמִסְבְּעָ וְתֵתְבוּן לְדָחְיָן בְּאַרְעֲכוֹן׃ וְאֶתֵּן שְׁלָמָא בְּאַרְעָא
וְתִשְׁרוּן וְלֵית דְּמַגְיַד וְאַבְטֵל חַיְתָא בִּישְׁתָּא מִן אַרְעָא וּלְגָלְטִין לָא יְעִדּוּן
בְּאַרְעֲכוֹן׃ וְתִרְדְּפוּן יָת בַּעֲלֵי דְּבָבֵיכוֹן וְיִפְּלוּן קֳדָמֵיכוֹן לְחַרְבָּא׃ וְיִרְדְּפוּן מִבְּכוֹן חַמְשָׁא
לְמְאָה וּמְאָה מִנְּכוֹן לְרִבּוֹתָא יְעִיקוּן וְיִפְּלוּן בַּעֲלֵי דְּבָבֵיכוֹן קֳדָמֵיכוֹן לְחַרְבָּא׃ וְאֶתְפְּנֵי
עֲלֵיכוֹן וְאַפֵּישׁ יָתְכוֹן וַאֲקִים יָת קְיָמַי עִמָּכוֹן׃ וְתֵיכְלוּן
עַתִּיקָא וְעַתִּיקָא מִן קֳדָם חַדְתָּא תְּפַנּוּן׃ וְאֶתֵּן מַשְׁכְּנִי בֵּינֵיכוֹן וְלָא יְרַחֵק מֵימְרִי
יָתְכוֹן׃ וְאֶשְׁרֵי שְׁכִינְתִי בֵּינֵיכוֹן וְאֶהֱוֵי לְכוֹן לֵאלָהָ וְאַתּוּן תְּהוֹן קֳדָמַי לְעָם׃ אֲנָא יְיָ
אֱלָהֵכוֹן דְּאַפֵּיקִית יָתְכוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם מִלְּמֶהֱוֵי לָהוֹן

Translã. Chal.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

ſerui. τ cõfregi vinculũ iugi ve-
δούλων · καὶ συνέτριψα γὰρ δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ ὑ-
ſtri: et duxi vos eũ fiducia. ſi aũt nõ o-
μῶν, καὶ ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παῤῥησίας. ἐὰν δὲ μὴ ὑ
Deut. 28.b. bedieritis mihi: neq; feceritis p̃cepta
πακούσητέ μου, μὴ δὲ ποιήσητε τὰ πρόσταγματά
mea hec: ſꝫ inobediẽtes fueritis ipſis: τ
μου ταῦτα, ἀλλὰ ἀπειθήσητε αὐτοῖς, καὶ τοῖς
iudicia mea ſpreuerit aia vſa: ita vt vos
κρίμασί μου προσοχθίσῃ ἡ ψυχὴ ὑμῶν, ὥστε ὑμᾶς
nõ faciatis ola mãdata mea: ita vt diſſi-
μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου, ὥστε διασκε-
petis vos pactũ meũ: τ ego faciã ſic
δάσαι ὑμᾶς τὴν διαθήκην μου, καὶ ἐγὼ ποιήσω οὕ-
vobis. τ obſirmabo ſup vos feſtinationẽ: τ
τως ὑμῖν· καὶ ἐπιστήσω ἐφ' ὑμᾶς σπουδήν, τήν τε
egeſtatẽ: et ſcabiẽ: τ icterũ: cõſumẽ
ἀκαρίαν, τήν τε φθοράν, καὶ τὸν ἴκτερον, σφακελλί-
C tes oculos vros: τ aiam vras li-
ζοντας τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν ἐκ
queſcẽtẽ. τ ſemiabitis i vanũ ſemina
τήξουσαν· καὶ σπερεῖτε διὰ κενῆς τὰ σπέρματα
vra: τ comedẽt ea aduerſarij vri. τ obſir
ὑμῶν, καὶ ἔδονται αὐτὰ οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν· καὶ ἐπι
mabo faciẽ meã ꝫ vos: τ cadetis co
στήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσθε ἐναν
rã inimicis vſris: τ pſequẽt vos odiẽ
τίοι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται ὑμᾶς οἱ μισοῦν-
tes vos: τ fugietis nullo pſequẽte vos. τ
τες ὑμᾶς, καὶ φεύξεσθε οὐδενὸς διώκοντος ὑμᾶς· καὶ
ſi vſq; ad hoc nõ obedieritis mihi: τ addã
ἐὰν ἕως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ προσθήσω
caſtigare vos plagis ſeptices pro pec
παιδεῦσαι ὑμᾶς πληγαῖς ἑπταπλασίοις ἀντὶ τῶν ἁμαρ
catis vſris: τ cõfringã ſuperbiã arrogã
τίας ὑμῶν, καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς ὑπερηφα
tie vre: τ ponã celũ vobis ſicut ferreũ:
νίας ὑμῶν, καὶ δώσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν ὡς σιδηροῦν,
τ terrã vras ſicut eneã: τ erit in vanũ
καὶ τὴν γῆν ὑμῶν ὥστε χαλκῆν, καὶ ἔσται εἰς κενὸν ἡ
vis vra. τ nõ dabit tra vra ſemẽ ſuũ: τ
ἰσχὺς ὑμῶν· καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν καρπὸν αὐτῆς καὶ
lignũ agri nõ dabit fructũ ſuũ. τ ſi
τὸ ξύλον τοῦ ἀγροῦ οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτοῦ· καὶ ἐὰν
D poſt hec ãbulauerit: obliqui: τ nõ voluerit is
μετὰ ταῦτα πορεύσησθε πλάγιοι, καὶ μὴ βούλησθε
obedire mihi: addã vobis plagas ſeptẽ iuxta
ὑπακούειν μου, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς ἑπτὰ κατὰ τὰς ἁμαρτί-
pctã vra. τ mittã ſup vos agreſtes beſtias
ας ὑμῶν· καὶ ἀποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς τὰ ὄργεια θηρία τῆς γῆς, καὶ κα
tẽdẽt vos: τ coſumẽt tumẽta vra: τ pau-
τέδεται ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ ὀλιγο-
cos facient vos. τ ſolitarie erũt vie vre: τ ſi
στοὺς ποιήσει ὑμᾶς· καὶ ἔρημοι ἔσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν, καὶ ἐὰν

Transla. Chal.

עַבְדִין וְתַבַּרִית נִיר עַמְמַיָּא מִנְּכוֹן וְדַבַּרִית יַתְכוֹן מִתְּחִירוּתָא: וְאִם לָא תְקַבְּלוּן מִנִּי מֵימְרִי
וְלָא תַּעְבְּדוּן יַת כָּל פִּיקוּדַיָּא הָאִלֵּין: וְאִם בְּקְיָמַי תְּקוּצוּן וְאִם יַת דִּינַי תְּרַחֵק
נַפְשְׁכוֹן בְּדִיל דְּלָא לְמֶעְבַּד יַת כָּל פְּקוּדַי לְמֶהֱוֵי אַתּוּן מְפָרְקִין יַת קְיָמַי: וְאַף אֲנָא אֶעְבֵּד דָּא
לְכוֹן וְאֶסְעַר עֲלֵיכוֹן בִּיהוֹלְתָא שַׁחְפָּתָא וְקַרְחָתָא מְחַשְּׁכָן עֵינִין וּמַכְמְנָן נַפְשׁ וְתִזְרְעוּן
לְרִיקָנוּ זַרְעֲכוֹן וְיֵכְלוּנֵיהּ שַׂנְאֵיכוֹן: וְאֶתֵּן רוּגְזִי בְּכוֹן וְתִתְבָּרוּן קֳדָם בַּעֲלֵי דְּבָבֵיכוֹן
וְיִרְדוּן בְּכוֹן סָנְאֵיכוֹן וְתֵעְרְקוּן וְלֵית דְּרָדִיף יַתְכוֹן: וְאִם עַד אִלֵּין לָא תְקַבְּלוּן לְמֵימְרִי
וְאוֹסֵף לְמֵרְדֵי יַתְכוֹן שָׁבַע עַל חוֹבֵיכוֹן: וְאֶתְבַּר יַת יְקַר תּוּקְפְּכוֹן וְאֶתֵּן יַת שְׁמַיָּא
דְּעִלָּוֵי כְּבַרְזֶלָּא וְיַת אַרְעָא דִּי תְחוֹתֵיכוֹן כְּפַרְזְלָא: וְיִסּוֹף לְרִיקָנוּ חֵילְכוֹן וְלָא תִתֵּן אַרְעָכוֹן יַת עֲלֵלָתָהּ וְאִילַן אַרְעָא לָא
יִתֵּן אִבְיֵהּ: וְאִם תְּהָכוּן קֳדָמַי בְּקַשְׁיוּ וְלָא תְּבָעוּ לְמִשְׁמַע לְמֵימְרִי וְאוֹסֵף לְאַתָּאָה עֲלֵיכוֹן
מָרָא שְׁבַע כְּחוֹבֵיכוֹן: וְאֶשְׁרֵי בְּכוֹן יַת חַיַּת בָּרָא וְתַתְכֵּל יַתְכוֹן וְתוֹבֵד יַת בְּעִירְכוֹן
וְתַזְעַר יַתְכוֹן וְיִצְדוֹנֵי אוֹרְחָתְכוֹן: וְאִם

Trãsla. B. Hiero.

ſerui. & cõfregi vinculũ iugi ve-
ſtri: et duxi vos eũ fiducia. ſi aũt nõ o-
bedieritis mihi: neq; feceritis oia p̃cepta
mea hec: & ſi inobediẽtes fueritis ipſis: &
iudicia mea ſpreuerit ala vſa: ita vt vos
nõ faciatis oia mãdata mea: ita vt diſſi-
petis vos pactũ meũ: & ego faciã ſic
vobis. & obfirmabo ſup vos feſtinationẽ: &
egeſtatẽ: et ſcabiẽ: & icterũ: cõſumẽ
tes oculos vros: & aiam vras li-
quescere. & ſemiabitis i vanũ ſemina
vra: & comedẽt ea aduerſarij vri. & obfir
mabo faciẽ meã ꝫ vos: & cadetis co
ram hostibus vestris: & ſub
ficiemini his q oderunt
vos. Fugietis nemine
perſequente. Sinautẽ
nec ſic obedieritis
mihi: addã correptio-
nes veſtras ſeptuplum
propter peccata vra:
& conteram ſuperbiã
duricie veſtre. Daboq; celũ deſup ſicut
ferrũ & terrã eneã. Cõ
ſumetur in caſſum
labor veſter. non pro
feret terra
germen: nec arbores
poma prebebunt.
Si ãbulaueritis ex ad-
uerſo mihi: nec volue-
ritis audire me: addam
plagas veſtras vſq; in
ſeptuplũ pp pctã vra.
Emittamq; in vos
beſtias agri: que cõſu-
mant vos
& pecora veſtra: & ad
paucitatẽ cuncta redeãt.
deſerteq; fient vie vre.
Quod ſi

Ter. Heb. Leui. Ca. xxvi. Priſciua. heb.

עֲבָדִים וְאָשְׁבֹּר מֹטֹת עֻלְכֶם
וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוּת: וְאִם לֹא
תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל
הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה: וְאִם בְּחֻקֹּתַי
תִּמְאָסוּ וְאִם אֶת מִשְׁפָּטַי תִּגְעַל
נַפְשְׁכֶם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת כָּל
מִצְוֹתָי לְהַפְרְכֶם אֶת בְּרִיתִי: אַף
אֲנִי אֶעֱשֶׂה זֹאת לָכֶם וְהִפְקַדְתִּי
עֲלֵיכֶם בֶּהָלָה אֶת הַשַּׁחֶפֶת וְאֶת
הַמַּדַּחַת מְכַלּוֹת עֵינַיִם וּמְדִיבַת
נֶפֶשׁ וְזֵרַעְתֶּם לָרִיק זַרְעֲכֶם
וַאֲכָלֻהוּ אֹיְבֵיכֶם: וְנָתַתִּי פָנַי בָּכֶם
וְנִגַּפְתֶּם לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם וְרָדוּ בָכֶם
שֹׂנְאֵיכֶם וְנַסְתֶּם וְאֵין רֹדֵף
אֶתְכֶם: וְאִם עַד אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ
לִי וְיִסַּרְתִּי לָכֶם שֶׁבַע אֶתְכֶם שֶׁבַע
עַל חַטֹּאתֵיכֶם: וְשָׁבַרְתִּי אֶת גְּאוֹן
עֻזְּכֶם וְנָתַתִּי אֶת שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל
וְאֶת אַרְצְכֶם כַּנְּחֹשָׁה: וְתָם לָרִיק
כֹּחֲכֶם וְלֹא תִתֵּן אַרְצְכֶם אֶת
יְבוּלָהּ וְעֵץ הָאָרֶץ לֹא יִתֵּן פִּרְיוֹ:
וְאִם תֵּלְכוּ עִמִּי קֶרִי וְלֹא תֹאבוּ
לִשְׁמֹעַ לִי וְיָסַפְתִּי עֲלֵיכֶם מַכָּה
שֶׁבַע כְּחַטֹּאתֵיכֶם: וְהִשְׁלַחְתִּי בָכֶם
אֶת חַיַּת הַשָּׂדֶה וְשִׁכְּלָה אֶתְכֶם
וְהִכְרִיתָה אֶת בְּהֶמְתְּכֶם וְהִמְעִיטָה
אֶתְכֶם וְנִשַּׁמּוּ דַּרְכֵיכֶם: וְאִם

Interp. chal.

ſeruitutis eis. Et cõfregi iugũ populoꝝ et vobis: et
duxi vos in libertate. Si aũt non obedieritis verbo
meo: nec feceritis oia p̃cepta hec: & ſi legitima mea
ſpreuerit: & iudicia mea abominata fuerit ala vſa:
vt nõ faciatis oia p̃cepta mea: vt imutetis pactum
meũ: ego quoq; hec faciã vobis. viſitaboq; vos in cõ
turbatione egeſtate & ardore: obſcurãtib oculos et
erſpirare faciẽtib aiam. Seminabitiſq; i vanũ ſemẽ
veſtrũ: & comedẽt illud inimici vri. Ponãq; irã meã
cõtra vos: & ꝓteremini coã inimicis vſris: & dñabunt
veſtri q oderũt vos. Et fugietis nemine perſequẽte
vos. & ſi in his nõ obedieritis verbo meo: addã cor
pere vos ſeptices ſup pctã vra. et cõterã gloriã fortitu
dinis vre: daboq; celos q ſunt ſup vos fortes ſicut fer
rum vt nõ deferãt pluuiã: & terrã q eſt ſubter vos fo:
tem ſicut eos nec faciet fructus. cõſumetur q; in caſſuꝫ
fortitudo veſtra: & nõ dabit terra germen ſuum: neq;
arbor terre dabit fructũ ſuũ. Et ſi ambulaueritis co-
ram me in duritia: & nolueritis obedire verbo meo:
addam inducere ſup vos percuſſionẽ ſeptuplũ iurta
peccata veſtra: Immittãq; in vos beſtias agri: & abſq;
liberis facient vos: & conſumabũt pecora veſtra: & di
minuent vos: & deſerte erunt vie veſtre. Et ſi

Priſciua chal.

חֻר כְּבֵל אֲבַר
עֲבַד פָּקַד קוֹם
קוּן דוֹן עֲבַד
שָׁנָה סָעַר בָּהַל
חָשַׁךְ נָפַח זָרַע
אָכַל עָתַן חָבַר
רָדָה עָרַק יָסַף
רָדָה חָבַר עַל
טָת עָבַד סוּף
אָבַב יָרַךְ קָשָׁה
אָבָה אָתָא עָרָה
חָיָה כָּלָה שָׁצָא

Pūtiua beb.	Ter. Heb.	Leui.	La. xxvj.	Trāsla. B. Iero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.
יָסַר	בְּזֹאת לֹא תִוָּסְרוּ לִי וְהַלַכְתֶּם			nec sic volueritis recipere disciplinā: sed ambulaueritis ex aduerso mihi. ego quoq; contra vos aduersus incedam. & percutiā vos septies pp pctā vestra. iducāq; super vos gladiū vltorem federis mei: cūq; cōfugeritis in vrbes: mittā pestilētiam in medio vestri: & trademini in manib hostiū. postq; cōfregero baculū panis vri: ita vt decem mulieres cin vno clibano coquāt panes. & reddant eos ad pondus: & comedetis & nō saturabimini. Si autem nec hec audieritis me: sed ambulaueritis cōtra me & ego incedā aduersus vos in furore cōtrario: & corripiam vos septē plagis propter peccata vestra: ita vt comedatis carnes filiorum vestrorum & filiarum vestrarū. Destruam excelsa vestra: & simulacra vestra confringam. Cadetis inter ruinas idolorū vestrorū. & abominabitur vos anima mea ī tmī vt vrbes vras redigā in solitudinē. & deserta faciā sctūaria vestra. nec recipiā vltra odorē suauissimū. & dispdāq; terrā vestrā: & stupebunt sup ea inimici vestri cum habitatores illius fuerint. Vos aūt dispergam in gentes: & euaginabo post vos gladium. eritq; terra vestra deserta & ciuitates vestre dirute. Tunc placebunt terre sabbata sua	μετὰ τούτοις μὴ διακούσητέ μου, καὶ πορεύσομαι μετ' ὑμῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ παιδεύσω ὑμᾶς ἐγὼ ἑπτὰ πληγὰς διὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν, καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν φάγεσθε. καὶ ἐρημώσω τὰς ὑψηλὰς ὑμῶν, καὶ ἐξολεθρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ θήσω τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν· καὶ προσοχθιεῖ ἡ ψυχή μου ὑμῖν. καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐρημώσω τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐκ ὀσφρανθήσομαι τῆς εὐωδίας τῶν θυσιῶν ὑμῶν. καὶ ἐξερημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ἐκστήσονται τοὺς ἄρτους ὑμῶν οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν, οἱ ἐν αὐτῇ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ κατατοξεύσω ὀπίσω ὑμῶν ῥομφαίαν, καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν ἔσονται ἔρημοι. τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς
עָמַד	וְאִם בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְהָלַכְתִּי עִמָּכֶם				
נֶגֶד	בְּקֶרִי וְהָלַכְתִּי אַף אֲנִי עִמָּכֶם בְּחֵמָה				
נָגַע	קָרִי וְהִכִּיתִי אֶתְכֶם גַּם אֲנִי שֶׁבַע				
עַל	חַטֹּאתֵיכֶם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיכֶם				
חָרַב	נְקַמַת נְקַם בְּרִית וְנֶאֱסַפְתֶּם				
עִיר	אֶל עֲרֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי דֶּבֶר בְּתוֹכְכֶם				
נָתַן	וְנִתַּתֶּם בְּיַד אוֹיֵב בְּשִׁבְרִי לָכֶם				
אָפָה	מַטֵּה לֶחֶם וְאָפוּ עֶשֶׂר נָשִׁים				
אָפָה	לַחְמְכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד וְהֵשִׁיבוּ				
תָּנַר	לַחְמְכֶם בַּמִּשְׁקָל וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא				
שָׂבַע	תִשְׂבָּעוּ וְאִם בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ				
הָלַךְ	לִי וְהָלַכְתֶּם עִמִּי בְּקֶרִי וְהָלַכְתִּי				
חָרָה	עִמָּכֶם בַּחֲמַת קֶרִי וְיִסַּרְתִּי אֶתְכֶם				
יָסַר	אַף אֲנִי שֶׁבַע עַל חַטֹּאתֵיכֶם				
אָכַל	וַאֲכַלְתֶּם בְּשַׂר בְּנֵיכֶם וּבְשַׂר				
אָכַל	בְּנֹתֵיכֶם תֹּאכֵלוּ וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת				
כָּרַת	בָּמֹתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת חַמָּנֵיכֶם				
נָתַן	וְנָתַתִּי אֶת פִּגְרֵיכֶם עַל פִּגְרֵי				
נָתַן	גִּלּוּלֵיכֶם וְנַפְשִׁי תִּגְעַל אֶתְכֶם				
שָׁמַם	וְנָתַתִּי אֶת עָרֵיכֶם חָרְבָּה וְהַשְׁמוֹתִי				
קָדַשׁ	אֶת מִקְדְּשֵׁיכֶם וְלֹא אָרִיחַ בְּרֵיחַ				
נוּחַ	נִיחֹחֲכֶם וְהַשְׁמֹתִי אֲנִי אֶת הָאָרֶץ				
שָׁמַם	וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ אֹיְבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים				
זָרָה	בָּהּ וְאֶתְכֶם אָזָרֶה בַגּוֹיִם				
רִיק	וְהֵרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חֶרֶב וְהָיְתָה				
הָיָה	אַרְצְכֶם שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חָרְבָּה				
רָצָה	אָז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת שַׁבְּתֹתֶיהָ				

Pūtiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
אִתָּא	in his nō fueritis correpti verbo meo: & ābulaueritis cōtra me in vuritia: ābulabo ego dure vobiscū: et ego ḡq̄ peutiā vos septies pp pctā vra. Et inducā sup vos occisores gladio: & vlciscent in vos vltionē pro eo qđ trāsgressi fuitis verba legis: & congregabimini i vrbib vrīs: & immittā pestilētiā in medio vri: & trademini i manu hostiū. Cū cōfregero vob fustētatiōes cibi: & coquēt decē mlieres panē vrm i vno clibano: & reducēt panē vrm in pōdere: & comedetis & nō saturabimini. & si in hoc nō obedieritis verbo meo: & ābulaueritis cōtra me in vuritia: ābulabo vobiscū in ira furoris: corripiāq; ego ḡq̄ vos septies pp pctā vra. Et comedetis carnē filioꝝ vroꝝ: & carnē filiaꝝ vraꝝ comedetis: & destruā excelsa vra: & succidā simulachra vra: & dabo cadauera vra sup cadauera idoloꝝ vroꝝ: & abominabit vos verbū meū. et dabo ciuitates vras in solitudinē & deserta faciā sctūaria vra. Et nō suscipiā volūtarie oblationē cōgregationis vre. Et desertā ego faciā terrā: & defti erūt sup ea inimici vri q̄ habitāt in ea. Vos aūt dispgā inter ppl̄os: & immittā post vos occisores gladio: & erit terra vra deserta: & ciuitates vre erunt in solitudinē. Tunc cōplacebūt terre requietiones eius	ἐὰν δὲ μετὰ τούτων μὴ ἐπακούσητέ μου, καὶ πορεύσομαι κἀγὼ μετ' ὑμῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ καὶ παιδεύσω ὑμᾶς ἐγὼ ἑπτὰ πληγὰς διὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν, καὶ ἔσται ἐὰν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν καταφύγητε, καὶ ἐξαποστελῶ θάνατον εἰς μέσον ὑμῶν, καὶ παραδοθήσεσθε εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν ἐν τῷ συντρῖψαι ὑμᾶς σιτοδεῖαν ἄρτων· καὶ ἐγκαταλείψουσιν δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἑνί, καὶ ἀποδώσουσι τοὺς ἄρτους ὑμῖν ἐν σταθμῷ, καὶ φάγεσθε, καὶ οὐκ ἐμπλησθήσεσθε. ἐὰν δὲ μετὰ τούτων μὴ ὑπακούσητέ μου, ἀλλὰ πορεύσεσθέ μοι ἐναντίον, καὶ ἐγὼ πορεύσομαι μετ' ὑμῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ παιδεύσω ὑμᾶς ἐγὼ ἑπτάκις, κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν, καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν φάγεσθε. καὶ ἐξολεθρεύσω τὰ ξύλινα ὑμῶν, καὶ ἐρημώσω τὰς σκιὰς ὑμῶν, καὶ ἐξολεθρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ θήσω τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν· καὶ προσοχθιεῖ ἡ ψυχή μου ὑμῖν· καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐρημώσω τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐκ ὀσφρανθήσομαι τῆς εὐωδίας τῶν θυσιῶν ὑμῶν· καὶ ἐξερημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν. καὶ ἐκστήσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν, οἱ ἐν τάξει ὑμῶν· καὶ θαυμάσεσθε ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν, οἱ ἐν τάξει ὑμῶν ἐν αὐτῇ. καὶ διασπερῶ ὑμᾶς ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ κενοῦντες ἐν αὐτῇ· καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ κατατοξεύσω ὀπίσω ὑμῶν ῥομφαίαν, καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν ἔσονται ἔρημοι. τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς
כָּרַע	אִתָּא כָּרַע כָּנַשׁ				
קָרָה	קָרָה אֲנָר מָסַר				
חָבַר	חָבַר אָבַל אָבָה				
עָשָׂה	עָשָׂה אֶחָד תּוֹב				
תָּקַל	תָּקַל שָׁבַע מְגֵל				
אָמַר	אָמַר קָשָׁה רְדָה				
שָׁצָא	שָׁצָא בָּמָה כְּצִין				
נָתַן	נָתַן טָעָה רָתַק				
קָדַשׁ	צָדָה לְקַדֵּשׁ				
בָּעָה	בָּעָה בְּדִר נָרָה				
הָוָה	הָוָה רָעָה				

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Leui. Ca. xxvi.	Prima heb.
olibus diebus desolatiõis sue: & vos eritis πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε in tra inimicoꝝ vroꝝ. tũc sabbatizabit tra: & cõpla ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. τότε σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδο cebũt sabbata sua oĩb⁹ diebus desolatiõis κήσει τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως sue. sabbatizabit q̃ nõ sabbatizauit in sabbatis αὐτῆς. σαββατιεῖ ἃ οὐκ ἐσαββάτισεν ἐν τοῖς σαββάτοις vr̃is: q̃n hitabatis iĥam. & relictis ex vo ὑμῶν, ἐν οἷς κατῴκειτε αὐτῇ· καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑ bis inducã pauorẽ in cordibꝫ illoꝝ in tra ini μῶν ἐκπέμψω δειλίαν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθ micoꝝ suoꝝ. & psequetur eos sonitus folij volãtis: & ρῶν αὐτῶν· καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ fugiẽt vt fugiẽtes a bello: & cadẽt nul φεύξονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου, καὶ πεσοῦνται οὐ lo psequẽte. & cõtẽnet frater frẽm suũ δενὸς διώκοντος· καὶ ὑπερφήσεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτ sicut in bello: nullo murrẽte. & nõ poteritis re οῦ ὡς ἐν πολέμῳ, οὐδενὸς καταστρέχοντος· καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀν sistere inimicis vr̃is. & pibitis in gẽtibus: & θεστῆναι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν· καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ comedet vos tra inimicoꝝ vroꝝ. & relicti κατέδεται ὑμᾶς ἡ γῆ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· καὶ οἱ καταλειφθέντες ex vobis tabescẽt pp peccata sua in tra ἐξ ὑμῶν καταφθαρήσονται διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ inimicoꝝ suoꝝ: & pp peccata patrũ su: τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐ orũ tabescẽt. & cõfitebũtur peccata sua: τῶν τακήσονται· καὶ ἐξαγορεύσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, & peccata patrũ suoꝝ: q̃n trãsgressi sũt καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρέβησαν & pcẽperũt me: & q̃n ambulauerũt cõtra me obliqui: καὶ ὑπερίδον με, καὶ ὅτι ἐπορεύθησαν ἐναντίον μου πλάγια, & ego ambulaui cũ illis in furore obliquo. & pdã καὶ ἐγὼ ἐπορεύθην μετ' αὐτῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ· καὶ ἀπολῶ illos in tra inimicoꝝ suoꝝ. tũc erubescet cor αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· τότε ἐντραπήσεται ἡ καρδία illoꝝ incircũcisum: & tũc pplacebũt scele αὐτῶν ἡ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσι τὰς ἁμαρτί ra sua. & recordabor federis iacob: & ας αὐτῶν· καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης Ἰακώβ, καὶ τῆς federis isaac: & federis abraam recordabor. διαθήκης Ἰσαάκ, καὶ τῆς διαθήκης Ἀβραὰμ μνησθήσομαι· & tre recordabor. & derelinq̃tur tra ab καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι· καὶ ἐγκαταλειφθήσεται ἡ γῆ ἀπ' αὐ eis. tũc expectabit tra sabbata sua: cũ des τῶν· τότε προσδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, ἐν τῷ ἐρη ta fuerit illa ppẽ eos. & ipi expectabũt sua μωθῆναι αὐτὴν διὰ τοὺς· καὶ αὐτοὶ προσδέξονται τὰς ἁμαρ peccata: eo q̃ iudicia mea sprexerũt: & τίας, ἀνθ' ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερίδον, καὶ τοῖς precepta mea desperarũt aia sua. προστάγμασί μου προσώχθισαν τῇ ψυχῇ αὐτῶν· ꝯꝯꝯ	⁶cũctis⁹diebus⁴solitudi= nis sue. ⁵Q̃n fueritis ⁴in terra⁷⁷hostili ⁶sabbatiza bit ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁹& requescet ⁴in ⁶sabbatis ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁸solitudinis sue. ⁹eo q̃ ⁵non ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁶requeuerit⁸⁷in sabbatis ve stris: ⁶q̃n hitabatis ꝯꝯꝯ ⁷in ea. ⁸Et q̃ ⁵de vobis ⁸re mãserint: ⁴dabo ⁵pauorẽ ⁴in cordibus eorũ ⁷⁷in re gionibus ⁷hostiũ. ⁹Terre bit ⁸eos ⁸sonitus ⁷folij ⁸vo lãtis: ⁷& ita fugiẽt quasi ⁸gladiũ. ⁷Cadẽt ⁷nullo ⁸p sequẽte: ⁵& corruẽt ⁶sin guli ⁵sup frẽs suos ⁶quasi ⁷bella fugientes. ⁷Nemo ⁷vestrũ ⁹inimicis audebit ⁷⁷resistere. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁸Peribitis ⁸inter gentes: ⁷& ⁷⁷hostilis ⁸vos ⁷terra ⁷cõ sumet. ⁹q̃ si ⁷& ⁸de his ali= qui ⁸remãserit: ⁷ tabescẽt ⁸in iniqtatibus suis ⁵in terra ⁸inimicorũ suorũ. ⁹& ⁶pp pctã ⁵patrum suo rum & sua ⁵affligentur: donec ⁶cõfiteãtur ⁸iniqui tates suas ⁷⁷ & ⁹maiorum suorũ ⁸quibus ⁵puaricati sunt ⁸in me: ⁷& ⁶ambula= uerũt ⁵ex aduerso ⁷mihi. ⁶Ambulabo igitur ⁸& ⁵e go ⁹contra eos: ⁷& indu cã ⁸illos ⁵in terrã ⁴ hostilẽ ⁴donec ⁷⁷erubescat ⁹incir cuncisa ⁷⁷mẽs eorũ. ⁸Tũc ⁶orabũt ⁸pro ⁹ipietatib⁹ suis: ⁷& recordabor ⁷fede ris mei quod pepigi cũ ⁷iacob ⁵ & ⁶isaac ⁹ & ꝯꝯꝯ ⁶abraam. ⁷Terre quoq̃ ⁵memor ero. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁴q̃ cũ ⁷⁷relicta fuerit ⁸ ab eis: ⁹cõplacebit sibi ⁸in ⁶sabbatis suis ⁷ patiẽs so litudinẽ ⁹pp illos. ⁷Ipsi vero ⁹rogabũt ⁷ p⁸petis suis: ⁷eo q̃ ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁹abiecerit ⁵iudicia mea & ⁶leges meas ⁷despexerit.	⁶יוֹם שַׁבְּתֹם ⁶שָׁבַת ⁶שָׁבַת ⁶יָשַׁב ⁶שָׁאַר בָּרַךְ ⁶נוּס ⁶נָפַל ⁶בָּנָה ⁶הָיָה לִפְנֵי ⁶רָדַף ⁶שָׁאַר ⁶רָצָה ⁶שָׁבַת ⁶שָׁפַט

Transla. Chal.

כל יומין דצדיאת תשמיט ארעא בעלי דבבין תשמטא וארעא ותרעי ית שמטתהא:
כל יומין דצדיאת תשמיט ולא שמיטת בשמטיכון בד יתבתון עלה:
ודישתארון מנכון ואעיל תבירא בארעתהון וירדוף יתהון כל מדפא
דישתרף ויערקון מן קדם דלקטלין ויפלון ולית דרדיף: ויתקלון עד
באחוהי כמקדם דלקטלין ולא תהי ליכון תקומה קדם בעלי דבבהון:
ותיבדון ביני עממיא ותנגפר יתכון ארע בעלי דבבכון: ודישתארון
מנכון יתמסון בחובייהון בארעתהון דסנאיכון ואף בחובי אבהתהון
עמהון יתמסון: וידודון ית חוביהון וית חובי אבהתהון בשקרהון דשקרו קדמי ואף דהליכו
קדמי בפקשיו: אף אנא אהיבר עמהון בקשיו ואעיל יתהון בארע בעלי דבבהון או יתכן
יתבר לבהון טבשא וכבן ירעון ית חוביהון: ודכירנא ית קיימי דעם יעקוב ואף ית
קיימי דעם יצחק ואף ית קיימי דעם אברהם אנא דכיר ואוריתא אנא דכיר: ואתרא
תתרמיש מנהון ותרעי ית שמטתהא מנהון ואינון ירעון ית חוביהון
בגלל דבדחלו ית קיימי ודבעלמא ית שמטתהא מנהון ואינון ירעון ית חוביהון

Interp. chal.

cunctis diebus ḋbus fuerit deserta: & vos in terra ini
micoꝝ vroꝝ. Tunc dimittet terra ḋescere: & cõplace=
bũt ei rechetiones sue: cũctis diebꝫ ḋbus fuerit dese=
dimittet ḋescere: eo q̃ nõ dimittebat in ãnis rechetio=
nis vr̃e q̃n habitabatis in ea. et q̃ de vobis remãserit
inducã pauorẽ in cordibus eoꝝ in terra hostiũ suoꝝ.
Et psequetur eos sonitus folij decidẽtis: & fugient sicut
fugiũt a facie occisoꝝ gladio: & corruent vnusq̃sq; in
fratrẽ suũ: quasi fugientes a facie occisoꝝ gladio: ne=
mine psequẽte. Et nõ erit vobis resistentia ante ini=
micos vros: & peribitis iter populos: & cõsumet vos
terra inimicoꝝ vroꝝ. Et q̃ relicq̃ fuerint ex vobis tabe
scent iniqtatib⁹ suis in terra inimicoꝝ vroꝝ: pp pctã
quoq; pessima patrũ suoꝝ q̃ apprehẽderũt manibus
suis tabescẽt. et cõfitebũtur pctã sua & pctã pr̃m suoꝝ
pper puaricationẽ q̃ preuaricati sunt in verbũ meũ:
& q̃ ambulauerũt cõtra me in duritia. Ego ḋq; incedã
cuꝝ eis in duritia & inducã eos in terrã inimicoꝝ suoꝝ:
aut tũc erubescet incircũcisa cor eoꝝ: & tũc placabũt p iniqta
tib⁹ suis. Recordabor q̃ federis mei q̃ pepigi cũ Ia=
cob: & pacti mei q̃ pepigi cũ isaac: & ẽt pacti mei q̃
pepigi cũ abraã ego recordabor: & fre ḋq; ego recorda
bor. & fra relicta erit ab eis: & pplacebit sibi rechetiõib⁹
suis cũ desta fuerit ab eis. Illi ḋq; placabũt p iniqta
tib⁹ suis. maledictiões p bñonib⁹ inducã sup eos: eo q̃
abiecerit legitia mea: & iudicia mea aboiata sit aia eoꝝ.

Prima chal.	
צְדָה שַׁמָּט	
הָוָה	
שָׁאַר עוֹל רֶדֶף	
שָׁכַךְ עָרַק נֶפֶל	
תָּקַל הָוָה קוּם	
אָבַד מָסַס	
יָדָה אָמַר	
כְּשָׁה יְהַךְ	
תָּבַר רָעָה קוּם	
רְעָשׁ שָׁמַט צְדָה	
הָוָה	
שָׁאַר עוֹל רֶדֶף	
שָׁכַךְ עָרַק נֶפֶל	
תָּקַל הָוָה קוּם	
אָבַד מָסַס	
יָדָה אָמַר	
כְּשָׁה יְהַךְ	
תָּבַר רָעָה קוּם	

Pritiua heb. | Tex. Heb. Leui. Ca. xxvij. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ
אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא
גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי
אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת
לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה׃ אֵלֶּה
הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרֹת
אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בֵּינוֹ וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי בְּיַד מֹשֶׁה׃

Cap. xxvii.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
אִישׁ כִּי יַפְלִא נֶדֶר בְּעֶרְכְּךָ נְפָשֹׁת
לַיהוָה׃ וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר מִבֶּן
עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד בֶּן שִׁשִּׁים שָׁנָה
וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ וְאִם נְקֵבָה הִוא
וְהָיָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל׃ וְאִם
מִבֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר עֶשְׂרִים
שְׁקָלִים וְלַנְּקֵבָה עֲשֶׂרֶת שְׁקָלִים׃
וְאִם מִבֶּן חֹדֶשׁ וְעַד בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים
וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים
כָּסֶף וְלַנְּקֵבָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשֶׁת
שְׁקָלִים כָּסֶף׃ וְאִם מִבֶּן שִׁשִּׁים
שָׁנָה וָמַעְלָה אִם זָכָר וְהָיָה

Pritiua chal. | Interp. chal.

הֲוֹה רַחֵם שַׁצָּא
שָׁנָה קוֹם נָבָק
קוֹם
דוֹן אָמַר
אָמַר
פָּרַשׁ הָוֹה
שָׁנָה שִׁית בָּרַס
עָלָה

Attamen etiam cum essent in terra inimicoꝝ suorum non reliqui eos neq; abieci vt consumē eos vt immutem pactum meum cum eis: quia ego dño deus eorū. Et recordabor eis pacti priorum quos eduri de terra egypti ante oculos populorum: vt essem eis in deum: ego dño. Hec sunt pacta ⁊ iudicia ⁊ leges: que dedit dño inter verbum eius ⁊ inter filios israel in monte sinai per manū moysi. Ca. 17.

LOcutusq; est dño cum moyse dicēs. Loquere ad filios israel ⁊ dices ad eos. Vir qui vouerit votū in estimatione animaꝝ eorum dño. si fuerit estimatio a viginti annis vsq; ad seraginta annos: erit precium eius quinquaginta sicli argenti in siclis sanctuarij. Et si femina fuerit: erit precium eius triginta sicli. et ab etate quinq; annorum vsq; ad viginti annos erit precium masculi viginti sicli: ⁊ femine decem sicli. Et si fuerit ab etate mensis vsq; ad etatem quinq; annorum erit precium masculi quinq; sicli ⁊ femine tres sicli argenti. Si fuerit ab etate seraginta annorum et deincepꝫ: erit

Attamen etiam cum essent in terra inimicoꝝ suorum
hostiliꝫ non penitus
abieci eos neq; sic
despexi vt cōsumeren
tur: & irritū facerē pa-
ctū meum cū eis. Ego
enim sum dñs deus eo
rum: & recordabor fe
deris mei pristini:
quando eduxi eos de
terra
egypti in cōspectu gē
tium vt essem
deus eorum. Ego do
minus deus. Hec sunt
iudicia atq; precepta
& leges
quas dedit dominus i
ter se & inter filios
israel in mōte sinai p
manū moysi. Cap. 27.

LOcutusq; est dominus ad moysen dicens. Loquere filiis israel: & dices ad eos.
Homo qui votum fecerit & spoponderit
dño aiam suā: sub estimatiōe dabit preciū. Si fuerit masculus a viceſimo anno vsq; ad sexagesimū annū: dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuram sanctuarii. si mulier:
triginta. At quinto autem
anno vsq; ad viceſimū
masculus dabit viginti
siclos: femina decem.

Ab vno mense vsq; ad annum quintum
pro masculo dabuntur
quinq; sicli.
pro femina tres.

Sexagenarius
& vltra masculus da
bit

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

τ sic erūtib⁹ ipſi in fra inimicoꝝ su-
καὶ οὕτως ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐ-
τῶν: nō cōtempſi eos: neq; deſpexi e-
τῶν, οὐχ ὑπερεῖδον αὐτούς, οὐδὲ προσωχθισα αὐ
os ita vt pderē illos vt anihilarē
τοῖς ὥστε ἐξαφανῶσαι αὐτοὺς τοῦ διασκεδάσαι 2. Cor. 6. d.
pactū meū qđ ad eos. ego eſt sum
τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτούς. ἐγὼ γάρ εἰμι
dño deus illoꝝ. τ recordabor pacti
κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. καὶ μνησθήσομαι διαθήκης
illoꝝ prioꝝ: qñ eduxi illos de tra e-
αὐτῶν πρωτέρας, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰ-
gypti: de domo ſeruitutis coꝝ cōtib⁹: vt
γύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας ἐναντίον τῶν ἐθνῶν, τοῦ
eſſeꝫ illoꝝ deꝰ: ego dñs. hec iudicia
εἶναι αὐτῶν θεός, ἐγὼ κύριος. ταῦτα τὰ κρίματα
τ ꝓcepta τ lex: quā dedit dñs
καὶ τὰ προστάγματα καὶ ὁ νόμος, ὃν ἔδωκε κύριος
inter ſe: τ inter filios iſrael: in
ἀναμέσον αὐτοῦ, καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ισραηλ, ἐν
mōte ſinai in manu moyſi.
τῷ ὄρει σινᾶ ἐν χειρὶ μωυσῆ. Ca. 27.

A

ΘΤ locutꝰ ē dñs ad moyſen: dicēs
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων,
loqre filiꝭ iſrael: τ dices ad eos:
λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραηλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς,
hō: q̄ vouerit votū in ꝓciū
ἄνθρωπος, ὃς ἂν εὐξηται εὐχὴν εἰς τιμὴν τῆς
aie ſue dño: erit ꝓciū maſcu
ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσε-
li a vigiti ānis vſq; ad ſexagita ānoꝝ: erit e-
νος ἀπὸ εἰκοσαέτους ἕως ἑξηκονταέτους, ἔσται ἡ τι-
ius ꝓciū: quinq̄gīa didragma argēti
μὴ σικλων, πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου
mēſura ſcta. at femie erit ꝓ
τῷ σταθμῷ τῷ ἁγίῳ. τῆς δὲ θηλείας ἔσται ἡ συν
cīū trigita didragma. ſi āt a q̄n-
τίμησις τριάκοντα δίδραχμα. ἐὰν δὲ ἀπὸ πεν
q̄ ānis vſq; ad vigiti ānoꝝ: erit ꝓciū maſ
ταέτους ἕως εἰκοσαέτους, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρ
culi vigiti didragma. at femie: decē.
σενος εἴκοσι δίδραχμα· τῆς δὲ θηλείας, δέκα·
ab āt vno mēſe vſq; ad q̄nq; ānoꝝ erit ꝓciū
ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταέτους ἔσται ἡ τιμὴ
maſculi: q̄nq; didragma argēti.
τοῦ ἄρσενος, πέντε δίδραχμα ἀργυρίου· τῆς
at femie: tria didragma argēti. ſi āt a
δὲ θηλείας, τρία δίδραχμα ἀργυρίου· ἐὰν δὲ ἀπὸ
ſexagita ānis ⁊ ſupra: ſi q̄dē maſculꝰ fuerit: erit
ἑξηκονταετῶν καὶ ὑπάνω, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἔσται

Transla. Chal.

וְאַף כְּדֵם דַּהֲווֹן בְּאַרְעָא דְּבַעֲלֵי דָבָבֵיהוֹן לָא אַרְחֵישְׁנוּן וְלָא אַרְחֵיקְנוּן לְשֵׁצָיוּתְהוֹן
לְאַשְׁנָאָה יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּבַעֲלֵי דָבָבֵיהוֹן וּדְכַיְרְנָא לְהוֹן קְיָם מַתְנָאֵי דְּאַפֵּיקִית
יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְעֵינֵי עַמְמַיָּא לְמֶהֱוֵי לְהוֹן לֶאֱלָהּ אֲנָא יְיָ׃ אִלֵּין קְיָמַיָּא
וְדִינַיָּא וְאוֹרַיְתָא דְּיְהַב יְיָ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּטוּרָא דְּסִינַי בִּידָא דְּמֹשֶׁה׃

Ca. xxvii.

וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר
לְהוֹן גְּבַר אֲרֵי יַפְרֵשׁ נְדָר בְּפוּרְקַן נַפְשָׁתָא קֳדָם יְיָ׃ וִיהֵי פּוּרְקָנֵיהּ דְּדְכָרָא מִבַּר
עֶשְׂרִין שְׁנִין וְעַד בַּר שִׁתִּין שְׁנִין וִיהֵי פּוּרְקָנֵיהּ חַמְשִׁין סְלְעִין דְּכֶסַף בְּסֶלַע קוּדְשָׁא׃
וְאִם נוּקְבָה הִיא וִיהֵי פּוּרְקָנַהּ תְּלָתִין סְלְעִין׃ וְאִם מִבַּר חַמֵּשׁ שְׁנִין וְעַד בַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין
וִיהֵי פּוּרְקָנֵיהּ דְּדְכָרָא עֶשְׂרִין סְלְעִין וְלִנוּקְבְּתָא עֲשַׂר סְלְעִין׃ וְאִם מִבַּר יַרְחָא וְעַד בַּר
חַמֵּשׁ שְׁנִין וִיהֵי פּוּרְקָנֵיהּ דְּדְכָרָא חַמֵּשׁ סְלְעִין דְּכֶסַף וְלִנוּקְבְּתָא פּוּרְקָנַהּ תְּלַת סְלְעִין
דְּכֶסַף׃ וְאִם מִבַּר שִׁתִּין שְׁנִין וּלְעֵילָּא אִם דְּכָרָא וִיהֵי ????????????????????

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

preciũ ei⁹: dnos τ decẽ didragma argẽ
ἡ τιμὴ αὐτοῦ, πέντε καὶ δέκα δίδραχμα ἀργυρί-
ti. at femine: decẽ didragma. si ãt pau
ευ. τῆς δὲ ἐκλείας, δέκα δίδραχμα. ἐὰν δὲ ταπεί
per fuerit ad eſtimatõez: ſtabit coraũ ſacerdote. τ ap-
νὸς ἢ τὴ τιμὴν, στήσεται ἐναντι τοῦ ἱερέως. καὶ τι-
preciabit illũ ſacerdos: quẽadmodũ põt man⁹e-
μήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καθότι ἐὰν ἰσχύει ἡ χεὶρ αὐ
tuo q̃ votũ fecit: ſic appciabit illũ ſacerdos.
B τοῦ εὐξαμένου, οὕτως τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς.
ſi ãt ab aialib⁹ oblatio ab
ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομένων ἀπ'
ipſis domũ dño. q̃ dederit ab his
αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ. ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τούτων τῷ
dño: erit ſctũm. nõ mutabit ipſm bonũ ma
κυρίῳ, ἅγιον ἔσται. οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν ποιή-
lo: neq; malũ bono. ſi ãt mutãõ mutaue
σῃ, οὐδὲ ποιηρὸν καλῷ. ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάσ-
rit illud aial aiali: erit ipſm τ cõmutatio
ξῃ αὐτὸ κτῆνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλαγμα
ſctũ. ſi ãt oẽ aial immũdũ: a q̃b⁹ nõ of-
ἅγιον. ἐὰν δὲ πᾶν κτῆνος ἀκάθαρτον, ἀφ' ὧν οὐ προσ
ferẽ ab ipſis domũ dño: ſtatuet tunc
φέρεται ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, στήσει τὸ κτῆ-
tũ coraũ ſacerdote: τ appciabit illũ ſacer
νος ἐναντίον τοῦ ἱερέως, καὶ τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱε-
dos inter bonũ τ inter malũ. ſecũ
ρεὺς ἀνὰ μέσον καλοῦ καὶ ἀνὰ μέσον πονηροῦ. κατὰ
dm q̃ appciabit illũ ſacerdos: ſi ſtatuet. ſi
τι ἂν τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱερεύς, οὕτως στήσεται. ἐὰν
ãt redimẽs redemerit illud: reddet
δὲ λυτρούμενος λυτρώσηται αὐτό, προσθήσει τὸ
quitã ptẽ ad p̃ciũ ei⁹. τ ho
ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ. καὶ ἄνερω-
mo: q̃ ſctificauerit domũ ſuã ſctũm
πος, ὃς ἂν ἁγιάσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἅγιον τῷ
dño: τ appciabit illã ſacerdos inter
κυρίῳ, καὶ τιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἀνὰ μέσον
bonã τ inter malã: vt appciauc-
καλῆς καὶ ἀνὰ μέσον πονηρᾶς, ὡς ἂν τιμήσ-
rit ſacerdos illã: ſic ſtatuet. ſi ãt
ῃ ὁ ἱερεὺς αὐτήν, οὕτως στήσεται. ἐὰν δὲ ὁ
ſctificãs illã redemerit domũ ſuã:
ἁγιάσας αὐτὴν λυτρώσηται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,
addet ſup illũ quitã ptẽ argẽti
προσθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου
p̃cij: τ erit illi. ſi ãt ab agro
τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ. ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ
poſſeſſiõis ſue ſctificauerit hõ dño:
τῆς κατοχίσεως αὐτοῦ ἁγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ,
C τ erit p̃cij ſm ſemẽtẽ ſuã: p coro or-
καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ τὸν σπόρον αὐτοῦ, κόρου κρι-
dei quiquagita vidragma argẽti. ſi ãt
θῆ πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου. ἐὰν δὲ ἀπὸ

Trãsla.Chal.

פורסניה חמש עשרה סלעין ולנוכתא עשר סלעין ואם מסכן הוא ימוקניה
ויקימנה קדם כהנא והפרוס תיה כהנא על מיערה דתתרבקיד נדרא יקרסניה כהנא
ואם בעירא דיקרבן מינה קורבנא קדם יהוה כל דיתתן מיניה קדם יהוה יהי קודשא
לא יחליפנה ולא יתבר תיה טב בגיש או גיש בטב ואם חלפא יתלף בעירא
ויהי הוא וחלופיה יהי קודשא ואם כל בעירא מסאבא דלא יקרבון מינה קורבנא
קדם ייי ויקים ית בעירא קדם כהנא והפרוס תיה בין טב ובין גיש כפורסנך
כהנא כן יהי ואם מפרק יפרכנה ויוסף חמשיתה על פורסניה ופבר צרי ימוש
ית ביתיה קודשא קדם יהוה והפרסניה כהנא בין טב ובין גיש לא יפרוס תיה
כהנא כן יקום ואם קדשא יפרוק ית ביתיה ויוסף חמש כסף פורסניה עלוהי
ויהי ליה ואם מהגל אחסנתיה יקודש גבר קדם ייי ויהי פורסניה לפום זרעיה
בית זרע כור שערין חמשין סלעין כספא ואם

Trãsla.B.Hiero.

quindecim siclos: femi
na ooooooooooooooooo
decem. Si pauper fue-
rit & ooooooooooooooo
eſtimationẽ reddere nõ
valebit: ſtabit coram ſa
cerdote: & quantum il-
le eſtimauerit & viderit
eum poſſe reddere: tan
tum dabit. ooooooooo
Animal autẽ quod im
molari poteſt ooooooo
domino ſi quis voue-
rit: ſanctum ooooooooo
erit & mutari non pote
rit. id eſt. ooooooooooo
nec melius malo nec
peius ooooooooooooo
bono. q̃ ſi mutauerit:
ooooooooooooooooooo
& ipm quod mutatũ ẽ:
& illud p quo mutatũ ẽ:
cõſecratũ erit dño. Ai
mal imũdũ qd̃ imolari
domino non poteſt: ſi
quis vouerit ooooooo
adducetur ante ſacer-
dote m: qui ooooooo
diiudicans vtrum bo-
num an ooooooooooo
malum ſit: ſtatuet pre-
cium. q̃ ſi ooooooooooo
dare voluerit is qui of-
fert: addet ooooooooo
ſup eſtimationẽ quitã
partẽ. Homo ſi vouerit
domum ſuam & ſancti-
ficauerit domino: ooo
cõſiderabit eã ſacerdos
vtrũ bõa an mala ſit: &
iuxta p̃ciũ qd̃ ab eo fue
rit cõſtitutũ: venũdabi-
tur. Si autẽ ille q voue
rat voluerit redimẽ eã:
dabit quintã partẽ eſti-
mationis ſupra: & ooo
habebit domũ. Q̃d ſi a
grũ poſſeſſiõis ſue voue
rit & cõſecrauerit dño:
iuxta mẽſurã ſemẽtis e
ſtimabitur p̃ciũ. Si trigi
ta modiis ordei ſeritur
terra: qnq̃gita ſiclis ve
nũdetur argenti. Si ſtati

Ter.Heb. Leui. Ca.xxvii. Poſitiua heb.

עֶרְכְּךָ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שֶׁקֶל וְלַנְּקֵבָה
עֲשָׂרָה שְׁקָלִים: וְאִם מָךְ הוּא מערך
מַעֲרֶכְךָ וְהֶעֱמִידוּ לִפְנֵי הַכֹּהֵן
וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל פִּי אֲשֶׁר ערך
תַּשִּׂיג יַד הַנֹּדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ הַכֹּהֵן:
וְאִם בְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קרב
כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ נתן
לַיהוָה כָּל אֲשֶׁר יִהְיֶה קֹדֶשׁ: לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ חלף
וְלֹא יָמִיר אֹתוֹ טוֹב בְּרַע אוֹ רַע
בְּטוֹב וְאִם הָמֵר יָמִיר בְּהֵמָה
בְּבְהֵמָה וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה
קֹדֶשׁ: וְאִם כָּל בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר קרב
לא יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה
וְהֶעֱמִיד אֶת הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן:
וְהֶעֱרִיךְ הַכֹּהֵן אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין
רָע כְּעֶרְכְּךָ הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה: וְאִם
גָּאֹל יִגְאָלֶנָּה וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ חמש
עַל עֶרְכֶּךָ: וְאִישׁ כִּי יַקְדִּישׁ
אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה
וְהֶעֱרִיכוֹ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע
כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם: קום
וְאִם הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת בֵּיתוֹ
וְיָסַף חֲמִישִׁית כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו
וְהָיָה לוֹ: וְאִם מִשְׁדֵּה אֲחֻזָּתוֹ
יַקְדִּישׁ אִישׁ לַיהוָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ
לְפִי זֶרַע זֶרַע חֹמֶר שְׂעֹרִים
בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כָּסֶף: אִם

Poſitiua heb.

סְבַן
קוּם פָּרַס אָמַר
דַּבַּק קָרַב טְבַן
עָתַן הָוָה חֻלַּף
עָבַר טוֹב
סָאַב
קוּם
פָּרַק יָסַף קֹדֶשׁ
פָּרַס
קוּם
סָתַן

Interp.chal.

Poſitiua chal.

præciũ maſculi quindeciz ſicli: τ femine decẽ ſicli. Et
ſi fuerit paup τ nõ põt reddere eſtimationẽ ſuã: ſta-
bit coraũ ſacerdote: τ eſtimabit eũ ſacerdos: ꝗtum va
luerit manus vouẽtis eſtimabit eum ſacerdos. animal
aũt qõ offerri poteſt in oblatione coraũ dño. ſi qo obtu
lerit illõ coraũ dño: erit ſanctũ. Non imutabit eũ neq;
mutabit bonũ pro malo aut malũ p bono. Et ſi pmu
tans pmutauerit aial pro aiali: ipſum τ illud pro quo
mutatũ eſt erit ſanctũ. Et ſi oſne aial immundũ fuerit
qõ offerri non poteſt coraũ dño: ſtatuet aial coraũ ſacer-
dote: τ appreciabit eũ ſacerdos ſiue ſit bonũ ſiue ma
lum: iuxta eſtimationẽ ſacerdotio ita erit. Et ſi redi-
mens redemerit illud: addet quintã partẽ ſup eſtima
tionẽ eius. Vir aũt qui ſanctificauerit domũ ſuã ſan-
ctificatione coram dño: eſtimabit eam ſacerdos: ſiue
ſit mala ſiue bona: iuxta eſtimationẽ ſacerdotio ſic ſta
tuet. Et ſi ille qui ſanctificauit redemerit domũ ſuã:
addet quintã partem ſup eſtimationẽ eius τ habebit
eam. Et ſi de agro poſſeſſionis ſue ſactificauerit vir
coram domino: erit præcium eius iuxta menſuram ſe
mentis eius. Si coro ordei ſeminatur: eſtimabitur
quinquaginta ſiclis ergenti. ooooooooooooooo

Pūctiua heb. | Lex.Heb. | Leui. La.xxvij.

ᵒ מְשַׁנַּת ᵗ הַיֹּבֵל ׃ יִקָּדֵישׁ ᵗ שָׂדֵהוּ ᵛ ׀ שָׁנָה
ᵗ כְּעֶרְכֶּךָ יָקוּם ׃ וְאִם ᵇ אַחַר ᶜ הַיֹּבֵל
ᵈ יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ ᵍ וְחִשַּׁב ᵏ לוֹ ᵐ הַכֹּהֵן ᵉ אֶת
ᵉ הַכֶּסֶף ᵍ עַל ᵐ פִּי ᵐ הַשָּׁנִים ᵉ הַנּוֹתָרֹת ᵍ עַד ᵒ יֹבֵל
ᵍ שְׁנַת ᵉ הַיֹּבֵל ᵍ וְנִגְרַע ᵉ מֵעֶרְכֶּךָ ׃ וְאִם ᵒ נֶגֶד
ᵗ נָאל ᵍ יִגְאַל ᵉ אֶת ᵉ הַשָּׂדֶה ׃ הַמַּקְדִּישׁ
ᶜ אֹתוֹ ᵍ וְיָסַף ᵉ חֲמִשִׁית ᵗ כֶּסֶף ᵉ עֶרְכֶּךָ
ᵍ עָלָיו ᵍ וְקָם ᵉ לוֹ ׃ וְאִם ᵐ לֹא ᵐ יִגְאַל ᵉ אֶת ᵒ עֲלֵה מוֹם
ᵍ הַשָּׂדֶה ᵍ וְאִם ᵉ מָכֹר ᵉ אֶת ᵉ הַשָּׂדֶה
ᵍ לְאִישׁ ᵉ אַחֵר ᵍ לֹא ᵉ יִגָּאֵל ᵉ עוֹד ׃
ᵍ וְהָיָה ᵉ הַשָּׂדֶה ᵍ בְּצֵאתוֹ ᵉ בַּיֹּבֵל ᵉ קֹדֶשׁ יֹצֵא
ᵐ לַיהוָה ׃ כִּשְׂדֵה ᵍ הַחֵרֶם ᵉ לַכֹּהֵן ᵍ תִּהְיֶה הָיָה
ᵐ אֲחֻזָּתוֹ ׃ וְאִם ᵉ אֶת ᵍ שְׂדֵה ᵉ מִקְנָתוֹ מִקְנֶה
ᵉ אֲשֶׁר ᵉ לֹא ᵉ מִשְּׂדֵה ᵉ אֲחֻזָּתוֹ ׃ ᵉ
ᵗ יַקְדִּישׁ ᵐ לַיהוָה ׃ וְחִשַּׁב ᵉ לוֹ ᵉ הַכֹּהֵן
ᶜ אֶת ᵉ מְכֻסַּת ᵉ הָעֶרְכְּךָ ᵉ עַד ᵉ שְׁנַת ᵉ הַיֹּבֵל ׀ כֶּסֶף שָׁנָה
ᵗ וְנָתַן ᵉ אֶת ᵉ הָעֶרְכְּךָ ᵐ בַּיּוֹם ᵐ הַהוּא
ᵉ קֹדֶשׁ ᵐ לַיהוָה ׃ בִּשְׁנַת ᵉ הַיֹּבֵל ᵉ יָשׁוּב שָׁוב
ᵉ הַשָּׂדֶה ᵐ לַאֲשֶׁר ᵉ קָנָהוּ ᵉ מֵאִתּוֹ ᵉ ׀
ׄ לַאֲשֶׁר ᵐ לוֹ ᵉ אֲחֻזַּת ᵉ הָאָרֶץ ׃ ׀
ᵉ וְכָל ᵉ עֶרְכְּךָ ᵉ יִהְיֶה ᵗ בְּשֶׁקֶל ᵉ הַקֹּדֶשׁ ׀
ᵉ עֶשְׂרִים ᵉ גֵּרָה ᵉ יִהְיֶה ᵐ הַשָּׁקֶל ׃ אַךְ
ᵉ בְּכוֹר ᵍ אֲשֶׁר ᵉ יִבָּכֵר ᵉ לַיהוָה ᵍ בִּבְהֶמָה לֹא בָכַר
ᵉ יַקְדִּישׁ ᵍ אִישׁ ᵉ אֹתוֹ ᵍ אִם ᵉ שׁוֹר ᵉ אִם שֶׂה
ᵐ לַיהוָה ׃ הוּא ׃ וְאִם ᵉ בַּבְּהֵמָה ᵉ הַטְּמֵאָה
ᵉ וּפָדָה ᵍ בְעֶרְכֶּךָ ׀ וְיָסַף ᵐ חֲמִשִׁתּוֹ
ᵍ עָלָיו ׀ וְאִם ᵉ לֹא ᵉ יִגָּאֵל ᵉ וְנִמְכַּר נָמַר

Pūctiua chal. | Interp. chal.

ᵗ חָשַׁב — Si ad anno iubilei cōsecrauerit agrū suū: iuxta estimationē eī stabit. Et si post iubileū ꝓsecrauerit agrū
ᵏ שַׁנַּה שָׁאַר — suū: supputabit ei sacerdos argētū iuxta numerū annoꝝ q reliqui sunt vsq ad annū iubilei: ⁊ diminuetur
ᵐ מְנַע בְּרָךְ יָסַף — ex ꝓcio eius. Si aūt redimēs redemerit agrū ille q cōsecrauit illū: addet quintā ptem argēti sup estimatio-
ᵉ קוּם — nem eius: ⁊ habebit eū. Et si nō redemerit agrū: ⁊ vē
ᵍ נְבַךְ הַוָּה חָסַן — diderit agrū viro alteri: nō redimetur amplius. ⁊ cuꝫ egressus fuerit ager in iubileo: erit cōsecratus coram
ᵉ נְתַן — dño: sic ager anathematis in possessionē sacerdotis
ᵉ תּוּב זְבַן — erit. Et si agrū alicuius cōsecrauerit cuī domino: quē
ᵉ הָוָה מֵיָּה בְּכַר — emerat: q non est de agro possessionis sue: estimabit sacerdos summam precū eius vsq ad annum iubi-
ᵉ קֹדֶשׁ סַאבְתָּרָךְ — lei: ⁊ dabit precium eius in die illa: sanctum erit cuī
ᵉ יְסַף — domino. In anno autem iubilei reuertetur ager ei a quo emit cuꝫ: cuius est possessio terre. Omnis aūt esti-
matio erit in siclis sanctuarij: viginti obolos hēt si-
clus. Verūtamē primogenitū qđ ad dñm pertinet in
pecoribus: nemo sctificabit illud: siue bos fuerit siue
agnus: domini enim est. Et si de animalibus immun-
dis est: redimetur iuxta estimationē eius ⁊ addet qui
tam partē supp illud. Et si non fuerit redēptū: vēdetur

Trāsla.B.Hiero.

ᵒ ab anno incipietis ᵗ iubi-
lei ᵘ vouerit ᵗ agrum: ooooo
ᵗ quāto valere pōt: tanto
ᵗ estimabitur. ᵃ Sinautem
ᵇ post aliquātulum tpis:
ᵗ supputabit ᵇ sacerdos
ᵏ pecuniā ᵗ iuxta ᵐ annorū
ᵉ qui reliqui sunt nume-
rū ᵍ vsqꝫ ad ᵗ iubileū: ᵉ &
detrahetur ᵗ ex precio.
Quod ᵘ si ᵗ voluerit redi-
mere ᵉ agrū ᵇ ille qui voue
rat ᵇ addet ᵉ quintā partē
ᵉ estimate ᵗ pecunie ooooo
ᵗ & possidebit eā. ᵗ Sinaūt
ᵐ noluerit ᵘ redimere: oo
ᵍ sed ᵏ alteri ᵉ cuilibet ᵗ fue-
rit venūdatus: ooo:ooooo
ᵃ vltra eū qui vouerat ᵗ re
dimere ᵗ no poterit. quia
ᶜ cum iubilei venerit di-
es: ᵗ sanctificatus ᵇ erit oo
ᵃ dño. & ᵇ possessio ᵗ conse
crata ᵃ ad ius ᵗ pertinet ᵃ sa-
cerdotum. ᵘ Si ᵉ ager ᵃ em
ptus est & oooooooooooo
ᵇ non ᵗ de ᵘ possessiōe ma-
iorum oooooooooooooo
ᵗ sctificatus fuerit ᵗ dño:
ᵗ supputabit ᵇ sacerdos oo
ᵇ iuxta ann orū numerū
ᵗ vsqꝫ ad ᵇ iubileum ᶜ preci
um. ᵗ & dabit ille qui vo
uerat eum ooooooooooo
ᵉ domino. ᵃ In ᵗ iubileo āt
ᵉ reuertetur ooooooooooo
ᵘ ad priorem dominum
qui vendiderat eum oooo
ᵗ & habuerat in sortem
ᵇ possessionis sue: oo ooo
ᵇ Omnis ᶜ estimatio ᵉ siclo
ᵇ sanctuarii ᵉ ponderabi-
tur. ᵐ Si clus ᵗ viginti ᵇ obo
los ᵗ habet. oooooooooooo
ᵉ Primogenita ᵉ que ᶜ ad
dñm ᵃ ptinēt ᵗ nemo ᵘ scti
ficare poterit & vouere:
ᵗ siue ᵉ bos ᵇ siue ᶜ ouis fue-
rit: ᵇ dñi ᶜ sunt. ᵗ Q d si ᵇ im
mūdum est ᵉ aial ᵗ redimet
qui obtulit ᵃ iuxta estima
tionē suā: ᵗ & addet ᵐ qui
tā ptē p̄cii. ᵉ Si ᵃ redimere
ᵉ noluerit: ᵗ vēdetur alteri

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

ab anno remissiōis sctificauerit agrū suū:
ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἁγιάσῃ ἡν ἀγρὸν αὐτοῦ,
scom ꝑciū eius statuet. si āt ꝯtimo post
κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ στήσεται. ἐὰν δὲ ἔγγιστον μετὰ τὴν
remissionē sctificauerit agrū suū: supputabit illō sa
ἄφεσιν ἁγιάσῃ ἡν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσλογιεῖται αὐτῷ ὁ ἱε
cerdos argētū ad ānos reliquos: vsqꝫ ad
ρεὺς τὸ ἀργύριον ἐκ τοῦ τότε τὰ ἔτη τὰ ὑπόλοιπα, ἕως ἐνιαυ
annū remissiōis: ⁊ subducetur ab
τοῦ ἀφέσεως, καὶ ἀποφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς
estimatiōe illius. si āt redimēs redemerit
συντιμήσεως αὐτοῦ. ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρώσῃ
agrū sctificōis illius: addet quintā p-
ἡν ἀγρὸν ὁ ἁγιάσας αὐτόν, προσθήσει τὸ ἐπίπεμ
tem argēti ad ꝑciū eius: ⁊ erit ei.
πτον ἀργυρίου πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐ
si āt nō redemerit agrū: ⁊ vēdiderit
τῷ. ἐὰν δὲ μὴ λυτρώσῃ ἡν ἀγρόν, καὶ ἀποδῶται ἡν
agrū hoi alteri: nō āpli⁹ nō redimat: ꝭ e
ἀγρὸν ἑτέρῳ, οὐκ ἔτι μὴ λυτρώσηται, ἀλλ' ἢ
rit ager exclte remissiōe sctūs dño: si-
σαὶ ἀγρὸς ἐξελκυσμοῦ τῆς ἀφέσεως ἅγιος τῷκῷ, ὡσ
cut fra segata sacerdoti erit possessio illius.
περὶ γῆν ἀφορισμένην τῷ ἱερεῖ ἔσται κατάσχεσις αὐτοῦ.
si aūt ab agro quē possedit: q nō est ab
ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ οὗ κέκτηται, ὃς ἐὰν ἔστι ἀπὸ τοῦ
agro possessiōis eius sctificabit dño:
ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἁγιάσει τῷ κυρίῳ,
supputabit ad eū sacerdos usq̄ ꝑciū et
λογιεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς ἐκ
anno remissiōis: ⁊ reddet ꝑ-
τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τι-
cū in die illa sctū dño. ⁊ in an-
μὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἅγιον τῷ κυρίῳ· καὶ ἐν τῷ ἐνιαυ
no remissiōis reddet ager homi
τῷ τῆς ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀπὸ
ni a quo possedit illū ab eo cui⁹ fuit pos
τοῦ παρ' οὗ κέκτηται αὐτὸν πρὸς αὐτοῦ οὗ ἦν ἡ κα-
sessio ere. ⁊ oē ꝑciū erit mēsurio sīn
τάσχεσις τῆς γῆς· καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται σταθμοῖς ἁ-
ctis: vigin obolis erit vidragma. oē pcio
γίοις, εἴκοσι ὀβολοῖς ἔσται τὸ δίδραχμον· πᾶν πρω
genitū qđ fuerit in animāl⁹ tuo erit
τότοκον ὃ ἐὰν θήλεια ἐν τοῖς κτήνεσί σου ἐσὶ τῷ
dño. ⁊ nō sctificabit vllus illud. siue vitulū:
κυρίῳ· καὶ οὐκ ἁγιάσει οὐδεὶς αὐτό· ἐὰν τε μόσχον,
siue ouē dño est. si āt quadrupe-
ἐὰν τε πρόβατον τῷ κυρίῳ ἐσίν· ἐὰν δὲ τῶν τετραπό-
dū immūdoꝝ: ꝯmutabit sīm ꝑciū illi⁹: ⁊
δων τῶν ἀκαθάρτων, ἀλλάξει κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ
addet quintā ptē et⁹ ad illud: ⁊
προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ πρὸς αὐτό, καὶ
erit illi. si āt nō redimet: vēdetur
ἔσται αὐτῷ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται, πραθήσεται

Exo. 10.b. Nu. 3. g. Eze. 45.d.

Trāsla.Chal.

מְשַׁנְתָּא דְיוֹבְלָא יַקְדִּישׁ חַקְלֵיהּ בְּפוּרְסָנֵיהּ יְקוּם וְאִם בָּתַר יוֹבְלָא יַקְדֵּישׁ חַקְלֵיהּ וְיִתְחַשַּׁב
לֵיהּ כַּהֲנָא יַת כֻּסְבָּא עַל פּוֹם שְׁנַיָּא דְאִשְׁתָּאֲרָא עַד שַׁתָּא דְיוֹבְלָא וְיִתְמְנַע מִפּוּרְסָנֵיהּ׃
וְאִם מְפָרֵק יְפָרוֹק יַת חַקְלָא דְאַקְדֵּישׁ יְהֵי וּמוֹסֵף חוּמְשׁ כְּסַף פּוּרְסָנֵיהּ עֲלוֹהִי וְיִקּוֹם
לֵיהּ וְאִם לָא יְפָרוֹק יַת חַקְלָא וְאִם זַבִּין יַת חַקְלָא לְגָבַר אָחֳרָן לָא יִתְפְּרַק עוֹד׃ וְיְהֵי
חַקְלָא דְּמִתְפְּקֵיהּ בְּיוֹבְלָא קוּדְשָׁא קֳדָם יְיָ כַּחֲקַל אָרְעָא לְכַהֲנָא יְהֵי אֲחֻסָּנְתֵּיהּ׃ וְאִם
יַת חַקַל זְבוּנְהִי דְּלָא מִתַּחֵל אֲחֻסָּנְתֵּיהּ יַקְדֵּישׁ קֳדָם יְיָ׃ וְיִתְחַשֵּׁב לֵיהּ כַּרְעָא יַת
וְסִיג פּוּרְסָנֵיהּ עַד שַׁתָּא דְיוֹבְלָא וְיִתֵּן יַת פּוּרְסָנֵיהּ בְּיוֹמָא הַהוּא קוּדְשָׁא קֳדָם יְיָ׃
בְּשַׁתָּא דְיוֹבְלָא יְתוּב חַקְלָא לְדִזְבַּנֵיהּ מִינֵיהּ לְדִדְיָלֵיהּ אֲחֻסָּנַת אַרְעָא׃ וְכָל פּוּרְסָנֵיהּ
יְהֵי סְלְעִין קוּדְשָׁא עֶשְׂרִין מָעִין הֲווֹ סְלָעָא וְגֵרָם בּוּכְרָא דְיִתְבַּכַּר קֳדָם יְיָ בִּבְעִירָא
לָא יַקְדֵּישׁ גְּבַר יְהֵי אִם תּוֹר אִם אִמַּר דַּיְיָ הוּא׃ וְאִם בְּעִירָא מְסַאֲבָא וְיִפְרוֹק
כְּפוּרְסָנֵיהּ וּמוֹסֵף חוּמְשׁוֹהִי עֲלוֹהִי וְאִם לָא יִתְפְּרֵק וְיִזְדַּבַּן

ſcōm eſtimationē illi⁹. oia ăt ꝓſecratio: quā ꝓſecrauerit
κατὰ τὸ τίμημα αὐτ̄. πᾶσι δὲ ἀνάθημα, ὃ ἐὰν ἀναθῇ ὁ
hō dño ab oib⁹ ḡnāq; ſibi ſunt: ab ho
ἄνθρ τῷ κυρίῳ ἀπὸ πάντων ὅσα αὐτῷ ἐστιν, ἀπὸ ἀν-
mine: vſq; ad pec⁹: τ ab agro poſſeſſionis
θρώπου, ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατασχέσεως
ſue: nō vēdet: neq; redimet. oia ꝓſecra
αὐτοῦ, οὐκ ἀποδοθήσεται, οὐδὲ λυτρώσεται· πᾶν ἀνάθη-
tio ſcā ſctōq; erit dño. τ oia ꝓſecratio q̄ cō-
μα ἅγιον ἁγίων ἔσται τῷ κῷ· καὶ πᾶν ἀνάθημα ὃ ἂν ἀ-
ſecrata fuerit ab hoīnib⁹: nō redimet: ſz mo-
φορισθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὐ λυτρωθήσεται, ἀλλὰ θανά-
te morietur. oia decima ꝺre: a
τῳ θανατωθήσεται. πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς, ἀπὸ τ̄
ſemine ꝺre: τ a fructu ligneo
σπέρματος τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τ̄ καρποῦ τ̄ ξυλίνου τῷ
dño ſctū: dño eſt. ſi ăt redimēs re
κυρίῳ ἅγιον, τῷ κυρίῳ ἔσται. ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυ-
demerit hō decimā ſuā: quītā ptē eius
τρώσεται ἄνθρ τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ ἐπίπεμπτον αὐτ̄
addet ſup illud: τ erit illi. τ oia deci-
προσθήσει ἐπ' αὐτό, καὶ ἔσται αὐτῷ· καὶ πᾶσα δεκά-
ma boū: τ ouiū: τ oē qđ venerit in
τη βοῶν, καὶ προβάτων, καὶ πᾶν ὃ ἂν διέλθῃ ἐν τῷ
numero ſub virga: decima erit ſctā;
ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ῥάβδον, τὸ δέκατον ἔσται ἅγιον τῷ
dño. nō cōmutabit illā bonā mala: neq; ma-
κυρίῳ· οὐκ ἀλλάξεις αὐτὸ καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονη-
lā bona. ſi ăt ꝓmutās ꝓmutauerit illā: erit illa
ρὸν καλῷ· ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃς αὐτό, ἔσται αὐτὸ
τ ꝓmutatio eius ſctā: nō redimet. hec
καὶ τὸ ἀλλαγμα αὐτ̄ ἅγιον, οὐ λυτρωθήσεται· ταῦτα τὰ
ꝓcepta q̄ ꝑcepit dño moyſi ad
ἐντολὰς ἃς ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῆ πρὸς τοὺς
filios iſrael in mōte ſinai.
υἱοὺς ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει σινά.

Explicit liber Leuiticus.
Incipit liber Numeri. Ca.i.

A ET locut⁹ ē dño ad moyſen in deſerto
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῷ
ſinai: in tabnaculo teſtimonij: in vna mēſis
σινᾶ, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τ̄ μηνὸς τοῦ
ſcōi: anno ſcdo egreſſionis ipoꝝ de fra
δευτέρου, ἔτους δευτέρου ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς
Zafra. egrpti: dicēs: accipite ſūmam oiꝰ ꝯgregatiōis
16.a. αἰγύπτου, λέγων, λάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς
filioꝝ iſrael per cognatiōes ſuas: per domos
υἱῶν ἰσραὴλ κατὰ τὰς συγγενείας αὐτῶν, κατ' οἴκους
familiaꝝ ſuaꝝ: per numerū nominū ipoꝝ. oē
πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν· πᾶν
maſculiꝰ ſm caput coꝝ: a viginti ānis τ
ἄρσεν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ
ſupra oia egredīēs in exercitu
ἐπάνω πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει ⁘⁘⁘

Transla.Chal.

*quantūcūq; fuerit ante eſtimatum. *Oē⁹ qđ ᵇdo
mino⁹conſecratur⁹ſiue
ᵃ homo fuerit ⁘⁘⁘⁘⁘⁘
ᵉſiue animal: ᵇſiue ager:
ᵇnon⁹veneat ⁘⁘⁘⁘⁘⁘⁘⁘
ᵐnec ⁿredimi poterit.
°Quicquid ſemel⁹fuerit
cōſecratū: ᵍſctūm ʳſctō-
rū⁹erit⁵dño. Et ⁿois⁵con
ſecratio⁵q̄⁹offertur⁴ab
ᵇhoie⁶nō⁸redimetur: ſed
ᶜmorte⁶morietur. ᵈOēs
ᵇdecime⁶terre ſiue ⁘⁘⁘⁘
ᵐde pomis ⁿarborū: ſiue
de frugibus: °dñi⁹ſūt: &
ʳilli⁹ſctificātur. ᵉSi⁵qs ăt
ⁿvoluerit redimere ⁘⁘⁘
ʳdecimas ſuas: ᵉaddet ⁘⁘
ᵗquintam partem eaꝝ.
ᶜOīm⁸decimarū⁶bouis
ʳ& ouis ᵇque ⁘⁘⁘⁘⁘⁘⁘⁘
ᵏſub paſtoris⁴virga⁴trā-
ſeunt: ᵐqcqd decimū ve
nerit: ⁿſanctificabitur
ᵖdño. ᵍNō⁵eligetur ⁿnec
ʳbonū nec ⁿmalū: ʳnec al
tero⁵cōmutabitur. ᵗSi
quis ᵇmutauerit: ᶜ& ᵖ qđ
mutatū eſt: ᶜ & pro quo
mutatū ē ʳ ſctificabitur
dño: &⁸nō ⁴redimetur.
ᵏHec ſunt ⁴ p̄cepta ᵐque
ⁿmandauit⁸dominus ⁘⁘
ᵍmoyſi⁵ad⁸filios ⁴iſrael
ⁿin monte ⁴ſinai.

Explicit liber Leuiti
cus. Incipit vaidaber.i.
liber Numeri. Ca.i.

LOcutuſq; ē ᵇdñs ᶜad
⁸moyſen ᶜin deſerto
ʳſinai⁸i tabernaculo ᵇfe-
deris ⁴prima die ᵇmenſis
⁴ſcdi ᵐāno ⁿaltero ⁸egreſ-
ſiōis eorum ʳex ᵍegypto
ʳdicēs. °Tollite ⁿ ſummā
ʳvniuerſe ʳcōgregatiōis
ᵏfiliorū ⁴iſrael p ᵇcogna-
tiōes &ᶜ domos ſuas: &
ʳnomina ſingulorum ⁘⁘
ᵍquicquid ſexus eſt ᵇma
ſculini ⁴a⁴viceſimo ⁘⁘⁘⁘
ᵐanno ⁿ& ſupra: °omniū
virorum fortium ⁘⁘⁘⁘

Interp.chal.

iuxta eſtimationē ſuā. Verumtamē oſſe anathema qđ anathematizauerit vir coꝝ dño: de oibus q̄ ad eum pertinēt ab hoīe τ ſumēto τ ab agro poſſeſſionis ſue: non vēdetur nec redimet: omne anathema ſanctū ſanctoꝝ eſt coꝝ dño. Omne anathema qđ anathematizatuꝝ eſt ab hoīe nō redimetur: ſed occiſione occidetur. Et oīa decie terre de ſemie terre τ de fructu arboris: dñi ſunt: ſancte ſunt coꝝ dño. Et ſi redimēo redimerit vir de decimis ſuis: addet quintā pertē ſuper eas. Oīs decimatio boū τ ouium omne decimū qđ tranſierit ſub virga: erit ſanctificatū coꝝ dño. Non requirat inter bonū τ malū: neq; cōmutet illud. Si ăt cōmutās cōmutauerit illud: illud τ id pro quo cōmutatū eſt erit ſanctificatū: nō redimet. Hec ſunt precepta q̄ mādauit dño moyſi ad filios iſrael in mōte ſinai.

Explicit liber Leuiticus.
Incipit liber Numeri. Ca.i.

LOcutuſq; eſt domin⁹ cuꝝ moyſe in deſerto ſinai in tabernaculo federis in prima die menſis ſecundi in anno ſcdo egreſſionis eoꝝ de terra egypti: dicens. Suſcipe ſummā oīs cetus filioꝝ iſrael per cognationes ſuas τ p domos patrū ſuoꝝ iuxta nume ruꝝ nominū eoꝝ: oim maſculini ſexus per capita eoꝝ a viginti annis τ ſupra oim egredientiuꝝ ad exercitū

Ter.Heb.

בְּעֵרְכֶךָ וְאַךְ כָּל חֵרֶם אֲשֶׁר יַחֲרִם
אִישׁ לַיהוָה מִכָּל אֲשֶׁר לוֹ מֵאָדָם
וּבְהֵמָה וּמִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ לֹא יִמָּכֵר
וְלֹא יִגָּאֵל כָּל חֵרֶם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
הוּא לַיהוָה כָּל חֵרֶם אֲשֶׁר יָחֳרַם
מִן הָאָדָם לֹא יִפָּדֶה מוֹת יוּמָת
וְכָל מַעֲשַׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע הָאָרֶץ
מִפְּרִי הָעֵץ לַיהוָה הוּא קֹדֶשׁ
לַיהוָה וְאִם נָאֹל יִגְאַל אִישׁ
מֵחֲמִשְׁתּוֹ יֹסֵף עָלָיו
וְכָל מַעֲשַׂר בָּקָר וָצֹאן כֹּל אֲשֶׁר
יַעֲבֹר תַּחַת הַשָּׁבֶט הַמְעֻשָּׂרִי יִהְיֶה
קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא יְבַקֵּר בֵּין טוֹב
לָרָע וְלֹא יְמִירֶנּוּ וְאִם הָמֵר
יְמִירֶנּוּ וְהָיָה הוּא וְתָמוּרָתוֹ יִהְיֶה
קֹדֶשׁ לֹא יִגָּאֵל אֵלֶּה הַמִּצְוֹת
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינָי׃

Cap.i.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי
בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לֵאמֹר׃ שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ
כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת
כָּל זָכָר לְגֻלְגְּלֹתָם׃ מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא

Interp.chal.

Potitiua chal.

חֲרַם
כְּמַסַּל עֲשַׂר
בְּכַר
רְעֵי מֵיר
הֲוָה
נְאַל צְוָה
אֲשַׁר צְוָה יְהוָה אֵת מֹשֶׁה אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּטוּרָא דְסִינַי׃

וַמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמַדְבְּרָא דְסִינַי בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא בְּחַד יַרְחָא
תִּנְיָנָא בְּשַׁתָּא תִּנְיָיתָא לְמֵימָר׃ סַבְּלוּ יָת חוּשְׁבַּן כָּל
כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזַרְעַתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן כָּל דְכוּרָא
לְגוּלְגַלְתְּהוֹן׃ מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל גָּבְרָא חֵילָא

Pútiua beb. | Ter. Heb. | Ru. | La.i. | Trásla. B. Hiero. | Trásla. Gre. lxx. cú interp. latina

ישראל תפקדו אתם לצבאתם כפד
אתה ואהרן: ואתכם יהיו איש כה
איש למטה איש ראש לבית כטה
אבתיו הוא: ואלה שמות האנשים כפד
אשר יעמדו אתכם לראובן כפד
אליצור בן שדיאור: לשמעון
שלמיאל בן צורישדי: ליהודה
נחשון בן עמינדב: ליששכר
נתנאל בן צוער: לזבולן אליאב כפד
בן חלן: לבני יוסף לאפרים
אלישמע בן עמיהוד למנשה
גמליאל בן פדהצור: לבנימן
אבידן בן גדעני: לדן אחיעזר בן כפד
עמישדי: לאשר פגעיאל בן עכרן:
לגד אליסף בן דעואל: לנפתלי כפד
אחירע בן עינן: אלה קריאי העדה כפד
נשיאי מטות אבותם ראשי אלפי כפד
ישראל הם: ויקח משה ואהרן את כפל
האנשים האלה אשר נקבו כפל
בשמת: ואת כל העדה הקהילו כפל
באחד לחדש השני ויתילדו על כפד
משפחתם לבית אבתם במספר כפד
שמות מבן עשרים שנה ומעלה כפד
לגלגלתם: כאשר צוה יהוה את כפד
משה ויפקדם במדבר סיני: ויהיו כפד
בני ראובן בכר ישראל תולדתם כפד
למשפחתם לבית אבתם כפד

Pútiua chal.

יהוה
ראש קום

Interp. chal.

in ifrael: numerabitis eos per turmas suas tu & aarō. & vobiscū erūt vir de vno quoq; tribu: q̄ princeps sit domus patrū suoq;. Et hec sunt nomina viroq; qui stabant vobiscum. De ruben: elisur filius sedeur. De symeon: selumiel filius surisaddai. De iuda: naason filius aminadab. De isachar: nathanael filius suar. De zabulon: eliab filius helon. Filioq; aūt ioseph de ephraim: elisama filiⁱ amihud. De manasse: gamaliel filius fadasur. De beniamī: abidan filius gedeonis. De dan: ahiezer filiⁱ amisaddai. De aser: fegiel filiⁱ ochran. De gad: eliasaph filius dehuel. De neptali: aira filius enan. Hi sunt nuncupati congregationis principes tribuū patrum suorum: capita sunt milliū israel. Tulitq; moyses & aaron viros istos quoruq; nomina exposita sunt: & omnē cetum congregauerūt in prima die mensis secundi & numerati sunt per genealogias & familias suas ac domos patrum suoq; iuxta numerum nominū eoruq; a viginti annis & supra per capita eorum: sicut precepit dominus moysi: numerauitq; eos in deserto sinai. Fuerunt aūt filij ruben p generationes suas & familias suas per domos patrum suorum

ex israel: & numera bitis eas per turmas suas tu & aaron: erūtq; vobiscum principes tribuū ac domorum in cognatiónibus suis: quorū ista sunt nomina. De tribu ruben elisur filius sedeur. De tribu symeon: salamihel filius surisaddai. De tribu iuda: naason filius aminadab. De tribu isachar nathanael filius suar De tribu zabulon: eliab filius helon. Filiorū aūt ioseph de tribu effraim: elisama filius amiud. De tribu manasse: gamaliel filius phadassur. De tribu beniamin: abidan filius gedeonis. De tribu dan: ahiezer filius amisaddai. De tribu aser: phegiel filius ochrā. De tribu gad: heliasaph filius deuel. De tribu neptali: ahira filius enā. Hi nobiliſſimi principes multitudinis p tribus & cognationes suas & capita exercitus israel: quos tulerunt moyses & aaron cū oi vulgi multitudine. & congregauerunt primo die mensis recensentes eos per cognationes & domos ac familias & capita & noia singulorū a vice simo anno & supra sicut preceperat dñs moysi. Numeratiq; sūt in deserto sinai: de ruben primogenito israelis per generationes & familias ac domos suas:

Trásla. Gre. lxx. cú interp. latina

israel numerate eos cū exercitu eo
Ισραηλ επισκεψασθε αυτους συν τη δυναμει αυ
rū: tu & aaron. & vobiscū erūt ḡlibus
των, συ και ααρων. και μεθυμων εσονται εκαστος
per tribū vnusquisq; principū: per domos fa
κατα φυλην εκαστου αρχοντων, κατ οικους πα
milias erūt. & hec noia vi
τριων εσονται. και ταυτα τα ονοματα των αν
rorū: qui aderūt vobiscū. ex ruben:
δρων, οιτινες παραστησονται μεθυμων. των ρουβην,
elisur: filius sedeur. ex symeō: salami
ελισουρ, υιος σεδιουρ. των συμεων, σαλαμι
el: filiⁱ surisadai. ex iuda: naasson: filius
ηλ, υιος σουρισαδαι. των ιουδα, ναασσων, υιος
aminadab. ex isachar: nathanael: filius su
αμιναδαβ. των ισαχαρ, ναθαναηλ, υιος σω
ar. ex zabulō: eliab: filiⁱ helon. ex
γαρ. των ζαβουλων, ελιαβ, υιος χηλων. των
filijs ioseph: ex ephraim: elisama: filius ami
υιων ιωσηφ, των εφραιμ, ελισαμα, υιος σημ
ud. ex manasse: gamaliel: filius phadassur.
ουδ. των μανασση, γαμαλιηλ, υιος φαδασσουρ.
ex beniamin: amidan: filiⁱ gedeonio. ex dan:
των βενιαμιν, αμιδαν, υιος γαδεωνι. των δαν,
abiezer: filius amisadai. ex asser: phegiel:
αχιεζερ, υιος αμισαδαι. των ασηρ, φαγεηλ,
filius ochrā. ex gad: eliſaph: filius rhaguel.
υιος ιχρα. των γαδ, ελισαφ, υιος εραγουηλ.
ex neptalim: abira: filiⁱ enan. hi no
των νεφθαλιμ, αχειρα, υιος εναν. ουτοι οι επι B
biles cōgregationis: principes tribuū
κλητοι της συναγωγης, αρχοντες των φυλων
per familias suas: principes israel sunt.
κατα πατριας αυτων, χιλιαρχοι ισραηλ εισιν.
& accipit moyses & aarō viros hos
και ελαβε μωυσης και ααρων τους ανδρας τους
vocatos ex noie: & oēm
τους τους ανακεκλημενους εξ ονοματος, και πασαν
cōgregationē congregauerūt in vna mēsis secū
την συναγωγην συνηγαγον εν μια του μηνος του δευτε
di āni. & numerauerūt per gñationes suas:
ρου ετους. και επισκεψαιτο κατα γενεσεις αυτων,
per familias suas: scōm numerū nominū
κατα τας πατριας αυτων, κατα αριθμον ονοματων
eox: a viginti āno & supra: oē masculinū
αυτων, απο εικοσαετους και επανω, παν αρσενικον
scōm caput ipox: quēadmodū p̄cepit dñs
κατα κεφαλην αυτων, ον τροπον συνεταξε κς τω
moysi. & numerati sūt in deserto sinai. & fue
μωυσει. και επεσκεπησαν εν τη ερημω του σινα. και εγε
rūt filij ruben p̄mogeniti israel per cogna
νοντο οι υιοι ρουβην πρωτοτοκου ισραηλ κατα συγγε
tiōes suas: per ppos cox: per domos familiaꝝ suaꝝ:
νειας αυτων, κατα οικους αυτων, κατ οικους πατριων αυτων,

Transla. Chal.

יִשְׂרָאֵל תִּמְנוֹן יַתְהוֹן לְחֵילֵיהוֹן אַתְּ וְאַהֲרֹן וְעִמְּכוֹן יְהוֹן גַּבְרָא גַּבְרָא לְשִׁבְטָא גְּבַר
רֵישׁ לְבֵית אֲבָהָתְהוֹהִי הוֹא וְאִלֵּין שְׁמָהָת גַּבְרַיָּא דְּיִקוּמוּן עִמְּכוֹן לְרְאוּבֵן אֱלִיצוּר בַּר
שְׁדֵי אוּר: לְשִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי: לִיהוּדָה נַחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב: לְיִשָּׂשכָר
נְתַנְאֵל בַּר צוּעַר: לְזְבוּלֻן אֱלִיאָב בַּר חֵילוֹן: לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד
לְמְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בַּר פְּדָהצוּר: לְבִנְיָמִן אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי: לְדָן אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדָּי:
לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן: לְגָד אֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל: לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן: אִלֵּין
מְעָרְעֵי כְנִשְׁתָּא רַבְרְבֵי שִׁבְטֵי אֲבָהָתְהוֹן רֵישֵׁי אַלְפֵי דְיִשְׂרָאֵל אִינוּן: וּדְבַר מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן יַת גַּבְרַיָּא הָאִלֵּין דְּאִתְפָּרַשׁוּ שְׁמָהָתָן: וְיַת כָּל כְּנִשְׁתָּא כְּנָשׁוּ בְּחַד לְיַרְחָא
תִּנְיָנָא וְאִיתְחַסָּנוּ עַל זַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיָן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין
וּלְעֵלָּא לְגֻלְגַּלְתְּהוֹן: כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה וְמָנָנוּן בְּמַדְבְּרָא דְסִינָי: וַהֲווֹ בְּנֵי
רְאוּבֵן בּוּכְרָא דְיִשְׂרָאֵל תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן ◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

Trãsla:Gre.lxx.cũ interp.latina.

scom numeꝝ nominũ: scom caput eoꝝ: oẽ κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πᾶν masculinũ a vingiti ãnio ꝛ supra: ois egre= ἀρσενικὸν ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπο diens in exercitu: numeratio eoꝝ ve tri ρευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυ bu ruben sex ꝛ quadraginta milia ꝛ quin λῆς ῥουβὴν ἓξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντα gẽtu. filiũ symeõ: per cognatiões eoꝝ: per κόσιοι. τοῖς υἱοῖς συμεών, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κα C ppios eoꝝ: per domos familiaꝝ suaꝝ: scom τὰ ὀνόματα αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατ' ἀ numeꝝ nominũ: scom caput eoꝝ: oẽs masculi ριθμὸν ὀνομάτων, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πᾶν τὸ ἀρσε lini a vigintiãnis ꝛ supra: ois egre= νικὸν ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμε diẽs in exercitu: numeratio eoꝝ ve tribu iu νος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς ιου meõ: nouẽ ꝛ quinq̃ginta milia ꝛ trecẽti. δα, ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. filiũ gad scom cognationes eoꝝ: scom ppios τοῖς υἱοῖς γάδ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους eoꝝ: scos domos familiaꝝ eoꝝ: fin numeꝝ nomi αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομά nũ: oia masculina a vigiti ãnio ꝛ supra: των, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, ois egrediẽs in exercitu: numeratio eo= πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐ= rũ ve tribu gad: q̃ginq̃ ꝛ quadragita mi= τῶν ἐκ τῆς φυλῆς γάδ, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χι= lia ꝛ sexcenti ꝛ quinquagita. filiũ iu λιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντήκοντα. τοῖς υἱοῖς ἰού da: per cognatiões eoꝝ: per ppios eoꝝ: per D δα, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κα domos familiaꝝ suaꝝ: scom numerũ nominũ eoꝝ: om= τ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, πᾶν nes masculini a vigintiãnis ꝛ supra: ois egre= τὰ ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμε= diẽs in exercitu: numeratio eoꝝ ve tribu iuda: quat νος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα, τέσ tuor ꝛ septuaginta milia ꝛ sexcenti. filiũ isa σαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. τοῖς υἱοῖς ἰσά char: per cognatiões suaꝝ: per ppios eoꝝ: p domos χαρ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους familiaꝝ suaꝝ: scom numeꝝ nominũ eoꝝ: oẽs mas= πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, πάντα ἀρσε culina viginti ãnis ꝛ supra: ois egrediẽs in νικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ exercitu: numeratio eoꝝ ve tribu isachar: quattuor δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἰσαχάρ, τέσσαρες milia ꝛ quinquagita milia ꝛ quadragita. filiũ zabu= ꝛ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. τοῖς υἱοῖς ζαβου lon: per cognatiões suaꝝ: per ppios eoꝝ: per domos λών, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους

Transla.Chal.

Trãsla.B.Hiero.

&ꝰ noĩa ᵇcapitũ singulo rũ ꝯoẽ qđ sexus ẽ ᵈmascu lini ᵃa ᵐvicesimo ⁿ ãno ᵒ& supra ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵠprocedentium ʳad bel= lum ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ʳquadraginta ˢsex ᵗmilia ᵘquingenti. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᶜDe filiis ᵇsymeon ᵖ ge nerationes ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ʳ& familias ˢac domo ꝯ cognationũ suarũ: ᵗrecẽsi= ti sunt ᵇᵖ nomina ᵐ & ca pita singulorũ: ⁿoẽ qđ se xus ẽ ᵒmasculini ᵖ a ᵠvice simo ʳanno ˢ& supra ꝯꝯꝯ ᵘ ꝑcedentiũ ˣ ad bellum ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᶜquinquagita ᵇnouẽ ᵒmi lia ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᶜtrecenti. ᵈDe filiis ᵇgad: per ᶜgñationes ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵉ& familias ᶠac domos cognationũ suarũ ᵍrecẽ siti sunt per ᵒnoĩa singu lorũ ᵖa ᵠviginti ʳannis ˢ& supra: ᵗoẽs ᵘq ˣad bella ᵘ p cederent ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᶜquadraginta ᵇquiq̃ ᵒmi lia ᶠsexcenti ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵍquinquaginta. ᵇDe filiis ᶜiuda ᵖ gñationes ᶠ& fa milias ᵐac domos cogna tionum suarum ᵒper ꝯꝯ ᵖnoĩa singulorũ ᵠ a ʳvice simo ˢanno ᵗ& supra: ꝯꝯ ᵘoẽs ᵛqui poterãt ʷad bel la ˣprocedere: ʸrecensiti sunt ᶻseptuaginta ᵃquat tuor ᵇmilia ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᶜsexcenti. ᵈDe filiis ᵉ isa= char ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵖ gñationes ᵍ& familias ʰac domos cognationũ suarũ ᵘper ᵖnoĩa singulo rum ᵠa ʳvicesimo ˢanno ᵗ& supra: ᵘoẽs ᵛqui ʷad eo bella ˣprocederẽt: ʸrecẽsi ti sunt ᶻquinquaginta ᵃquattuor ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵇmilia ᶜquadringẽti. ᵈDe filiis ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵉzabulõ ᵖ gñationes ᵍ& familias ʰac domos ꝯꝯꝯ

Ter. Heb. | Au. | La.i. | Pritiua.heb.

בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל זָכָר
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל
יֹצֵא צָבָא פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה רְאוּבֵן
שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְחָמֵשׁ רְבַיע
מֵאוֹת לְבָנֵי שִׁמְעוֹן תּוֹלְדֹתָם
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר סָפַר גָּלַל
שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל עָלָה
זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה נָטָה
כֹּל יֹצֵא צָבָא פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה
שִׁמְעוֹן תִּשָּׁה וַחֲמִשִּׁים אָלֶף מַאָה
וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת לְבָנֵי גָד תּוֹלְדֹתָם שָׁפַח
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כֹּל יֹצֵא צָבָא פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה גָּד
חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אָלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים לְבָנֵי יְהוּדָה תּוֹלְדֹתָם
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כֹּל יֹצֵא צָבָא פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה
יְהוּדָה אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים אָלֶף
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת לְבָנֵי יִשָּׂשכָר
תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא פְּקֻדֵיהֶם
לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר אַרְבָּעָה וְחַמִּשִּׁים
אָלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת לְבָנֵי זְבוּלֻן
תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית

Interp.chal.

Pritiua chal.

per numerũ nominũ eoꝝ p capita eoꝝ oẽs masculi a vigiti annis ꝛ supra oẽs egrediẽtes ad exercitũ: nũe= ratiq̃ sunt de tribu rubẽ q̃draginta ꝛ sex milia ꝛ q̃n= genti. De filiis symeon p gñationes suas ꝛ familias suas ꝛ p domos patrũ suoꝝ recẽsiti sunt iurta numeꝝ eoꝝ p capita eoꝝ. Oẽs masculi a vicesimo anno ꝛ su pra oẽs egrediẽtes in exercitũ: recẽsitiq̃ sunt de tri= bu symeõ quinquagita ꝛ nouẽ milia ꝛ trecẽti. De filiis gad p gñatiões suas p familias suas per domos pa= trũ suoꝝ iurta numeꝝ nominũ eoꝝ a vicesimo anno ꝛ supra oẽs egrediẽtes in exercitũ: numeratiq̃ sũt de tribu gad q̃draginta q̃nq̃ milia ꝛ sexcẽti ꝛ quinqua= ginta. De filiis iuda per gñatiões suas p familias su as per domos patrũ suoꝝ iurta numeꝝ nominũ eoꝝ ã a vicesimo anno ꝛ supra oẽs egrediẽtes in exercitũ: recẽsitiq̃ sunt de tribu iuda septuagita quattuor mil= lia ꝛ sexcẽti. De filiis isachar per gñatiões suas ꝛ fa= milias suas ꝛ domos patrũ suoꝝ iurta numerũ nomi nũ eoꝝ ã a vicesimo anno ꝛ supra oẽs egredientes in exercitũ: numeratiq̃ sunt de tribu isachar quinqua= ginta quattuor milia ꝛ quadringẽti. De filiis zabulõ per generationes suas ꝛ per familias suas ꝛ domos

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Ru. | La.

אֵבֹתָם נִמְסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא׃
פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה זְבוּלֻן שְׁבָעָה
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃
לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדֹתָם
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם נִמְסְפַּר
שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כָּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה
אֶפְרַיִם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת׃ לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתָם יַלַד
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם נִמְסְפַּר
שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה עָלָה
כָּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה
מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף שָׁנָה
וּמָאתָיִם׃ לִבְנֵי בִנְיָמִן תּוֹלְדֹתָם יָלַד
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם נִמְסְפַּר שִׁפְחָה סָפַר
שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כָּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה
בִנְיָמִן חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע רָבַע
מֵאוֹת׃ לִבְנֵי דָן תּוֹלְדֹתָם יִיי
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם נִמְסְפַּר
שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כָּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה דָן גָּדָה
שִׁשִּׁים וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ שָׁנָה מֵאָה
לִבְנֵי אָשֵׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְבֵית אֲבֹתָם נִמְסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן
עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא׃

Trāsla. B. Iero.

cognationū suarū ° recēsiti sunt pnoia singulorū a vicesimo anno: & supra: oēs qui poterant ad bella procedere ∞∞∞

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

nes masculini a vigintiānis ⁊ supra: ois e
τα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκ-
gredięs in exercitu: numeratio eox de
πορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς
tribu aser: vnā ⁊ quadragīta milia ⁊
φυλῆς ἀσήρ, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ
quīgēti. filiō neptalim: per cognatiōes
πεντακόσιοι. τοῖς υἱοῖς νεφθαλίμ, κατὰ συγγενείας
eox: per populos eox: per domos familiax su
αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐ
arū: ℔m numerꝝ nois: oēs masculini a
τῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ
vigīti ānis ⁊ supra: ois egredięs in
εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ
exercitu: numeratio eox de tribu nep-
δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς νεφθα-
tali: tria ⁊ quīnq̄gīta milia ⁊ quadri-
λίμ, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακό-
gēti. hec numeratio: quā numerauerit moyses
σιοι. αὕτη ἡ ἐπίσκεψις, ἣν ἐπεσκέψατο μωυσῆς
⁊ aarō ⁊ pncipes ifrael: duodeci viri:
καὶ ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες ἰσραὴλ, δώδεκα ἄνδρες.
vir vn⁹ per tribū vnā: per tribū domox fa
ἀνὴρ εἷς κατὰ φυλὴν μίαν, κατὰ φυλὴν οἴκων πα-
milie eox erāt. ⁊ fuit ois numeratio
τριῶν αὐτῶν ὅσαι. καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις
filiox ifrael cū exercitu eox: a vigīti
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ σὺν δυνάμει αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσα
annis ⁊ supra: ois egredięs ad pce-
ἐτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατά
ssū in ifrael: sexcēta milia ⁊ tria mi
ξασθαι ἐν ἰσραήλ, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχί-
lia ⁊ quingēti ⁊ quinq̄gīta. at leui-
λιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. οἱ δὲ λευῖ-
te ve tribu familie ipox: nō sūt numera-
G te ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν, οὐ συνεπισκέπτη
ti in filiis ifrael. ⁊ locut⁹ ē dñs ad moy-
σαῆν ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησεν κς πρὸς μωυ
sē: dicēs: vide tribū leui nō simul nūcrabis: ⁊
σῆν, λέγων, ὅρα τὴν φυλὴν τὴν λευῖ οὐ συνεπισκέψῃ, καὶ
numerꝝ eox nō accipies in medio filiox ifra-
τὴν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήψῃ ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν ἰσρα-
el. ⁊ tu pstitue leuitas in tabnaculū testimo-
ηλ. καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς λευίτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυ
nii: ⁊ sup oia vasa ei⁹: ⁊ sup oia ꝺcięs m
ρίου, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἐν
eo. ipi portabūt tabnaculū: ⁊ oia vasa eius. ⁊
αὐτῇ. αὐτοὶ αἴρουσι τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς· καὶ
ipi minīstrabūt in eo: ⁊ incircuitu tabnaculi castra-
αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ κύκλῳ τῆς σκηνῆς παρεμ
metabūtur: ⁊ cū eleuatū fuerit tabnaculū deponēt illud leui
βαλοῦσι, καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν σκηνὴν, καθελοῦσιν αὐτὴν οἱ λευῖ
te. ⁊ cū depositū fuerit tabnaculū: erigēt illud.
ται· καὶ ὁ τὸ παρεμβάλλων τὴν σκηνὴ, ἀναστήσουσιν αὐτήν·

Transla.Chal.

Trāsla.B.Hiero.

cedere: ooooooooooooooo
ooooooooooooooooooo ooo
⁰quadragīta milia & oo
⁶mille⁷quingenti. De⁸fi-
liis ⁹neptali: ¹⁰p gñationes
¹¹& familias ¹²ac domos
cognationū suarū: ¹³re-
censiti sūt ¹⁴noibus singu
lorū ¹⁵a ¹⁶vicesimo ¹⁷anno
¹⁸& supra ¹⁹oēs ²⁰qui pote
rant ²¹ad bella ²²procede-
re: ooooooooooooooooooo
²³quinquagintatria ²⁴milia
²⁵quadringenti. ²⁶Hi sunt
²⁷quos ²⁸numerauerunt
²⁹moyses ³⁰& aaron ooooo
³¹& ³²duodecim ³³pricipes
³⁴israel: oooooooooooooo
³⁵singulos ³⁶p domos ³⁷co-
gnationum suarum. ooo
³⁸Fuerunt ³⁹q ⁴⁰omnes ⁴¹filii
⁴²israel oooooooooooooo
⁴³per domos & familias
suas: ⁴⁴a ⁴⁵vicesimo ⁴⁶anno
⁴⁷& supra: ⁴⁸qui poterant
⁴⁹ad bella ooooooooooo
⁵⁰procedere: ⁵¹sexcētatria
ooooooooooooooooo ooo oo
⁵²milia virorum ⁵³quingē
ti ooooooooo oooooooooo
⁵⁴quinquaginta. ⁵⁵Leuite
autē ⁵⁶in tribubus ooooooo
⁵⁷familiarum suarū ⁵⁸non
⁵⁹sunt numerati ⁶⁰cum eis.
⁶¹Locutusq; est ⁶²dñs ⁶³ad
⁶⁴moysen ⁶⁵dicens. ooooooo
⁶⁶Tribum ⁶⁷leui ⁶⁸noli ⁶⁹nu-
merare: oooo ooooooooo
⁷⁰neq; ⁷¹pones ⁷²summam
eorū ⁷³cum ⁷⁴filiis oooooo
⁷⁵israel: ⁷⁶sed ⁷⁷constitues
⁷⁸eos oooooooooooooooo
⁷⁹sup ⁸⁰tabernaculū ⁸¹testi-
monii ⁸²& ⁸³cuncta ⁸⁴vasa e
ius: ⁸⁵& ⁸⁶quicquid ad ceri
monias pertinet. ⁸⁷Ipsi
⁸⁸portabūt ⁸⁹tabernaculū
⁹⁰& ⁹¹oia ⁹²vtensilia eius: ⁹³&
⁹⁴erūt i ministerio ⁹⁵ac per
gyrū ⁹⁶tabernaculi ooooo
⁹⁷metabūtur. ⁹⁸Cū pficis-
cēdū fuerit ⁹⁹dponet ¹⁰⁰le
uite ¹tabernaculū: ²cū ca
stra metāda ³erigēt. ⁴quis

Pr. Heb. Au. Ca.i. Pritiua.heb.

פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אָשֵׁר אֶחָד
וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ בְּנֵי
נַפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא׃
פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה נַפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ אֵלֶּה
הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר
אִישׁ אִישׁ אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָיו
וַיִּהְיוּ כָּל פְּקוּדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְבֵית אֲבֹתָם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל׃
וַיִּהְיוּ כָּל הַפְּקֻדִים שֵׁשׁ מֵאוֹת
אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ וְהַלְוִיִּם לְמַטֵּה
אֲבֹתָם לֹא הָתְפָּקְדוּ נְתוֹכָם׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ אַךְ
אֶת מַטֵּה לֵוִי לֹא תִפְקֹד וְאֶת
רֹאשָׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה הַפְקֵד אֶת הַלְוִיִּם
עַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְעַל כָּל כֵּלָיו וְעַל
כָּל אֲשֶׁר לוֹ הֵמָּה יִשְׂאוּ אֶת
הַמִּשְׁכָּן וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְהֵם יְשָׁרְתֻהוּ
וְסָבִיב לַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ׃ וּבִנְסֹעַ הַמִּשְׁכָּן
יוֹרִידוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וּבְהָקִים
הַמִּשְׁכָּן יָקִימוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וְהַזָּר

Interp̄.chal.

numerati sunt de tribu aser ḋdraginta milia ⁊ mille
⁊ quingenti. Filij neptali per gñationes suas p fami
lias suas ⁊ domos patrū suox iurta numerū nominū
eox a vigīti annis ⁊ supra oēs egredięs in exercitū
in tribu neptali ḋquaginta tria milia ⁊ ḋdringenti. Hi sunt numerati ḋs numerauit
moyses ⁊ aaron ⁊ duodecim pncipes ifrael singuli p
domos patrū suox. Fuerūtq; oēs ḋ numerati sunt de
filijs ifrael p domos patrū suox a vicesimo anno ⁊ su
pra oēs egredięs in exercitū in ifrael: fuerūt oēs ḋ
numerati sunt sexcenta tria milia ⁊ ḋngenti ⁊ ḋquaginta. Leuite aūt in tribu patrū suox nō sunt nūerati
inter eos. Locutusq; est dño cū moyse dicēs. Eleuntū
tribū leui nō numerabis: ⁊ summā eox no suscipies in
medio filiox ifrael. Tu autē constitue leuitas sup ta-
bernaculū testimonij ⁊ sup oia vasa eius ⁊ sup omnia
que ad illud pertinēt. Ipsi portabunt tabernaculum
et omnia vasa eius: ⁊ ipsi minīstrabūt in eo: ⁊ per gy-
rum tabernaculi metabūtur. Et cum proficiscetur ta
bernaculum: deponent illud leuite: ⁊ quando colloca
bitur tabernaculum erigent illud leuite. Extraneus

Pritiua chal.

Transla.Chal.

מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְאָשֵׁר אַרְבְּעִין וְחַד אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי תּוּלַדְתָּהוֹן
לְזַרְעִיתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל דְּפָקִיק חֵילָא׃
מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְנַפְתָּלִי תְּלָתִין וְאַרְבַּע אַלְפִין וְתַלְתָּא מְאָה׃ אִלֵּין מִנְיָנַיָּא דְמָשֶׁה
וְאַהֲרֹן וְרַבְרְבֵי יִשְׂרָאֵל תְּרֵי עֲשַׂר גַּבְרָא חַד לְבֵית אֲבָהָתְהִי הֲווֹ וַהֲווֹ כָּל
מִנְיָנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל דְּפָקִיק חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל׃
וַהֲווֹ כָּל מִנְיָנַיָּא שִׁית מְאָה אֶלֶף וּתְלָתָא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה וְחַמְשִׁין׃ וְלֵיוָאֵי לְשִׁבְטָא
דַאֲבָהָתְהוֹן לָא אִתְמְנִיאוּ בֵּינֵיהוֹן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ בָּרֵם יָת שִׁבְטָא דְלֵוִי
לָא אִתְמְנֵי וְיָת חוּשְׁבַּנְהוֹן לָא תְכַבֵּל בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתְּ מַנֵּי יָת לֵיוָאֵי עַל מַשְׁכְּנָא
דְסָהֲדוּתָא וְעַל כָּל מָנְיָנֵהִי וְעַל כָּל דְּלֵהֵיהּ אִינוּן יְטוֹלוּן יָת מַשְׁכְּנָא וְיָת כָּל מָנְיָנֵהִי וְאִנּוּן
יְשַׁמְּשׁוּנֵיהּ וּסְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא יְשָׁרוּן׃ וּבְמֵיטַל מַשְׁכְּנָא יֵחְתּוּן לֵיוָאֵי יָת מָנְיָנֵהִי
וּבְמֵישְׁרֵי מַשְׁכְּנָא יְקִימוּן לֵיוָאֵי וְחוֹלְנֵי

Pritiua heb. Ter. Heb. Nu. Ca.ii.

הַקָּרֵב יוּמָת וְחָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אִישׁ עַל מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל דִּגְלוֹ
לְצִבְאֹתָם וְהַלְוִיִּם יַחֲנוּ סָבִיב
לְמִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְלֹא יִהְיֶה קֶצֶף
עַל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׁמְרוּ
הַלְוִיִּם אֶת מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן הָעֵדוּת
וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ

Ca.ii.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל
אַהֲרֹן לֵאמֹר אִישׁ עַל דִּגְלוֹ בְּאֹתֹת
לְבֵית אֲבֹתָם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִנֶּגֶד סָבִיב לְאֹהֶל מוֹעֵד יַחֲנוּ
וְהַחֹנִים קֵדְמָה מִזְרָחָה דֶּגֶל מַחֲנֵה
יְהוּדָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי
יְהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב וְצִבְאוֹ
וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים אָלֶף
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה
יִשָּׂשכָר וְנָשִׂיא לִבְנֵי יִשָּׂשכָר
נְתַנְאֵל בֶּן צוּעָר וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיו
אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אָלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת מַטֵּה זְבוּלֻן וְנָשִׂיא לִבְנֵי
זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן חֵלוֹן וְצִבְאוֹ
וּפְקֻדֵיו שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אָלֶף
וְאַרְבַּע מֵאוֹת כָּל הַפְּקֻדִים
לְמַחֲנֵה יְהוּדָה מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנִים
אֶלֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע
מֵאוֹת לְצִבְאֹתָם רִאשֹׁנָה יִסָּעוּ

Pritiua chal.

בְּקָטַל
רָוָה
נְטַר
אֲמַר
אֵת
דַּנָה שָׁרָא רָבַב
מָנָה רַבָּע
שָׁרָא

Interp. chal.

autē qui accesserit interficiat. Castrametabūtur aūt filij israel vnuſquiſq; p mansionē suā t vnuſquiſq; iuxta vexillū suū per turmas eoꝝ. Leuite aūt metabūtur p gyrū tabernaculi testimonij: t nō erit indignatio sup cōgregationē filioꝝ israel: t custodiēt leuite custodiā tabernaculi testimonij. Fecerūtq; filij israel iuxta oīa que preceperat dñs moysi: ita fecerūt. Ca.ii.

LOcutuſq; est dñs cū moyse t aaron dicens. Singuli iuxta vexillū suū p signa t p domos patrū suoꝝ castrametabunt filij israel: p gyrū extra tabernaculū federis castrametabūt. vexillū castroꝝ iuda erit ad orientē p exercit⁹ suos: t princeps filioꝝ iuda naasson filius aminadab. t exercit⁹ eius t dñ nūerati sunt ex eo fuerūt septuagita qttuor milia t sexcēti. Et dñ castrametāt iuxta eū erit trib⁹ isachar: t princeps filioꝝ isachar nathanael filius suar. et exercitus eius t qui nūerati sunt ex eo fuerūt dnāginta qttuor milia t ḋdringēti. De tribu filioꝝ zabulō princeps fuit eliab filius helon. t exercit⁹ eius t dñ nūerati sunt ex eo fuerūt dnāginta septē milia t ḋdringēti. Oēs dñ numerati sunt de castris iuda fuerūt centū t octoginta sex milia et ḋdringenti per turmas suas: primo proficiscantur.

Trāsla. B. Hiero.

quis externorū accesserit occidetur. Metabūtur āt castra filiī israel: vnusquisq; p turmas & cuneos atq; exercitū suū. Porro leuite p gyrū tabernaculi figent tetoria: ne fiat indignatio multitudinē sup filiorū israel: & excubabunt in custodiis tabernaculi testimonii. Fecerunt ergo filii israel iuxta omnia que preceperat dñs moysi.

Cap. 2.

LOcutusq; est dominus ad moysen & aaron dicens. Singuli per turmas signa atq; vexilla & domos cognationū suarū castrametabūtur filii israel per gyrum tabernaculi federis. Ad orientē iudas figet tētoria per turmas exercitus suī. eritq; princeps filiorū eius naason filius aminadab: & quibus de stirpe eius suma pugnātiū septuagista quattuor milia sexcenti. Iuxta eū castrametati sunt de tribu isachar: quorū princeps fuit nathanael filius suar: & quibus numerus pugnatorum eius: quinquagita quattuor milia quadringenti. In tribu zabulon princeps fuit heliab filius helō. quibus de stirpe eius exercitus pugnatorū septem milia sexcenti. Vniuersi qui in castris iude annumerati sunt: fuerunt centū octoginta sex milia quadringenti. Ipsi primi egredientur. In

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

τ alienigena accedēs: moriatur. τ οἱ ἀλλογενεῖς ὁ προσπορευόμενος, ἀποθανάτω. καὶ castrametabūtur filij israel: vir in suo ordine τὰς παρεμβολὰς ποιήσουσιν οἱ υἱοὶ Ισραηλ, ἀνὴρ ἐν τῇ ἰδίᾳ τάξει dinē: t vir ſm suā ꝓcipatū: cū exercitu ξει, καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἰδιοτυπίαν, σὺν δυνάμει suo. at leuite castrametētur eregiōe illorū. οἱ δὲ λευῖται τὰς παρεμβαλλήσουσαι ἐναντίοι κύ circuitu tabnaculi testimonij: t nō erit pecca κλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἁμάρτη tū in filijs israel. t custodiēt leuite ipi μα ἐν υἱοῖς Ισραηλ. καὶ φυλάξουσιν οἱ λευῖται αὐτοὶ custodiā tabnaculi testimonij. t fecerūt τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τ̄ μαρτυρίου. καὶ ἐποίησαν οἱ filij israel: ſm oīa ḋcitꝰ ꝓcepit dño υἱοὶ Ισραηλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ moysi t aarō: sic fecerūt. μωυσῆ καὶ ἀαρών, οὕτως ἐποίησαν. Ca.2.

A

ΕΤ locut⁹ ē dño ad moysen t aarō: dicēs: καὶ ἐλάλησε κ̄ς πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, hō ꝓcēt⁹ ſm ordinē suū: ſm signa: secū ἄνδρες ἐχόμενος κατὰ τάγμα αὐτ̄, κατὰ σημασίας, κα dū domos familiaꝝ suaꝝ: castrametētur ſi τ̄ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, τὰς παρεμβαλλήσουσαι οἱ υ lij israel eregiōe: icircuitu tabnaculi testimonij οἱ Ισραηλ ἐναντίοι, κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου castrametabūtur filij israel. t castrame= τὰς παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ισραηλ. καὶ οἱ τὰς παρεμβάλ tātēo ꝓmi ꝟsus orientē: ordo ca= λοντες πρῶτοι κατ' ἀνατολάς, τάγμα τῆς παρεμβο= stroꝝ iuda cū exercitu suo: t ꝓnceps filioꝝ λῆς Ιούδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν iuda: naasson: filius aminadab. exercit⁹ eius q nu Ιούδα, ναασσών, υἱὸς ἀμιναδάβ. δύναμις αὐτ̄ οἱ ἐπισ merati sūt: ḡttuor t septuagita milia t σκεμμένοι, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ sexcēti. t castrametāteo ꝓtigni ex tribu: isa ἑξακόσιοι. καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ισ char: t ꝓncepo filioꝝ isachar: nathanael: filius suar. σάχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ισσάχαρ, ναθαναήλ, υἱὸς σωγάρ. exercit⁹ ei⁹ q numerati sūt: ḡttuor: t quinḡgita δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκεμμένοι, τεσσαρες καὶ πεντήκοντα milia t ḋdrigēti. t castrametāteo cētigui χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι ei⁹ ex tribu zabulō: t ꝓnceps filioꝝ zabulō: eliab: αὐτ̄ φυλῆς Ζαβουλών, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλών, ἐλιάβ. filius chelō. exercit⁹ ei⁹ q numerati sūt: septē t quinḡgin υἱὸς χελών. δύναμις αὐτ̄ οἱ ἐπισκεμμένοι, ἑπτὰ καὶ πεντήκον ta milia t ḋdrigēti. oēs q numerati sūt de τα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. πάντες οἱ ἐπισκεμμένοι ἐκ τῆς castris iuda: cētū t octogita milia t sex παρεμβολῆς Ιούδα, ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἓξ κ milia t ḋdrigēti: cū exercitu suo ꝓmi ꝓficiscētur. χίλιοι καὶ τετρακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐτῶν πρῶτοι ἐξαροῦσιν

Transla. Chal.

דְּיִקְרַב יִתְקְטֵל וְיִשְׁרוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר עַל מַשְׁרְיוֹהִי וּגְבַר עַל טִקְסֵיהּ לְחַיָּלֵיהוֹן
וְלַיְתָאֵי יִשְׂרוֹן סְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא וְלָא יְהֵי רוּגְזָא עַל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרוֹן לַיְתָאֵי יַת מַטְרַת מַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא וְיִנְּטְרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יַת כָּל דְּפַקִּיד
יְיָ יַת מֹשֶׁה כֵּן עַבְּדוּ׃ Ca.ii. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימָר׃
גְּבַר עַל טִקְסֵיהּ בְּאָתַתָּן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן יִשְׂרוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִקְבֵּל סְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא
זִמְנָא יִשְׂרוֹן׃ וְדִשְׁרָן קִדְמְתָא טִקְסָא דְמַשְׁרִיַּת יְהוּדָה לְחַיָּלֵיהוֹן וְרַבָּא לִבְנֵי
יְהוּדָה נַחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב׃ וְחֵילֵיהּ וּמְנָיָנֵיהוֹן שִׁבְעִין וְאַרְבְּעָה אַלְפִין וְשִׁית מְאָה׃
וְדִשְׁרָן סְמִיכִין עֲלוֹהִי שִׁבְטָא דְיִשָּׂשכָר וְרַבָּא לִבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בַּר צוּעַר׃ וְחֵילֵיהּ
וּמְנָיָנֵיהוֹן חַמְשִׁין וְאַרְבְּעָה אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ שִׁבְטָא דְזַבוּלֻן וְרַבָּא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב
בַּר חֵילוֹן׃ וְחֵילֵיהּ וּמְנָיָנֵיהוֹן חַמְשִׁין וְשִׁבְעָה אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ כָּל מְנָיָנֵיא לְמַשְׁרִיַּת
יְהוּדָה מְאָה וְתַמְנָן וְשִׁיתָּא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה לְחַיָּלֵיהוֹן אִנּוּן קַדְמָיְתָא נָטְלִין׃ ‹‹‹‹

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

odo castrop filiop rubẽ ad aphricũ cũ exer
ταγμα τῶν ἐμβολῶν υἱῶν ῥουβὴν πρὸς λίβα σὺν δυ=
B citu suo: ⁊ pincepo filiop rubẽ: elisur: filiꝰ
χαμὶ αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ῥουβήν, ἐλισοὺρ, υἱὸς
sedeur: exercitꝰ eius ꝙ numerati sũt ser ⁊ qua
σδηοὺρ, δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκεμμένοι ἐξ καὶ τεσ α
dragita milia ⁊ quingẽti. ⁊ castra
ρακοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. καὶ οἱ παρεμ=
metãtes ptigui eius ex tribus symeõ: ⁊ pin
βάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς συμεών, καὶ ὁ ἄρ=
cepo filiop symeõ: salamiel: filiꝰ surisadai:
χων τῶν υἱῶν συμεών, σαλαμιὴλ, υἱὸς σουρισαδαί,
exercitꝰ eius ꝙ nũerati sũt nouẽ ⁊ quinqgin=
δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκεμμένοι ἐννέα καὶ πεντήκον
ta milia ⁊ trecẽti. ⁊ castrametã
τα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. καὶ οἱ παρεμβάλλον=
tes ptigui eius tribus gad: ⁊ pincepo fi
τες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ γάδ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱ=
liop gad: eliasaph: filius raguel: ⁊ exercitus eius ꝙ
ῶν γάδ, ἐλιασάφ, υἱὸς ῥαγουήλ, καὶ δύναμις αὐτοῦ οἱ
numerati sũt: ꝙnqꝭ ⁊ quadragita milia
ἐπισκεμμένοι, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες
⁊ sexcẽti quinqginta. oẽs ꝙ numerati sũt
καὶ ἑξακόσιοι πεντήκοντα. πάντες οἱ ἐπισκεμμένοι
castrop rubẽ: cẽtũ ⁊ quinqgita ⁊
τῆς παρεμβολῆς ῥουβήν, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα καὶ
vnũ milia ⁊ quadrigẽti ⁊ quinqgita cũ
μία χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι καὶ πεντήκοντα σὺν
exercitu suo. ⁊ sedi pficiscẽtur. ⁊ leuabi=
δυνάμει αὐτῶν· καὶ δεύτεροι ἐξαροῦσιν· καὶ ἀρεῖσι=
tur tabnaculũ testimonij ⁊ castra leuita
ται ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν λευ
rũ imedio castrop: vt castrametabũtur
τῶν μέσων τῶν παρεμβολῶν, ὡς παρεμβαλοῦσιν
sic ⁊ pficiscẽtur qlibꝫ pseqno iurta pncipatũ
οὕτως καὶ ἐξαροῦσιν ἕκαστος ἐχόμενος καθηγεμονίας
suũ: oudeo castrop ephraim iurta ma
C αὐτῶν· τάγματα παρεμβολῆς ἐφραὶμ παρὰ θάλασ
re cũ exercitu suo: ⁊ pincepo filiop ephra
σαν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ἐφρα=
im: elisama: filiꝰ amiud. exercitus. eius ꝙ numera
ὶμ, ἐλισαμὰ, υἱὸς ἀμιούδ· δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκεμ
ti sũt quadragita milia ⁊ quingẽti. ⁊
μένοι τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι· καὶ οἱ
castrametãtes ptigui eius tribus manasse: ⁊
παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ μανασσῆ, καὶ
pncepo filiop manasse: gamaliel: filius phadasur:
ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν μανασσῆ, γαμαλιὴλ, υἱὸς φαδασσούρ,
exercitus eius ꝙ numerati sũt duo ⁊ trigita mi
δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκεμμένοι δύο καὶ τριάκοντα χι
lia ⁊ ducẽti. ⁊ castrametãtes cõti=
λιάδες καὶ διακόσιοι. καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμε
gui eius tribus bẽiamĩ: ⁊ pncepo filiop bẽiamĩ:
νοι αὐτοῦ φυλὴ βενιαμίν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν βενιαμίν,

Transla.Chal.

טְכֶס מַשְׁרִיתָא דְרָאוּבֵן דָּרוֹמָא לְחֵילֵיהוֹן וְרַבָּא לִבְנֵי רָאוּבֵן אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר וְחֵילֵיהּ וּמְנָיָנֵיהּ אַרְבְּעִין וְשִׁיתָּא אַלְפִין וְחַמֵּשׁ מְאָה: וְדָשְׁרָן סְמִיכִין עֲלוֹהִי שִׁבְטָא דְשִׁמְעוֹן וְרַבָּא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִי שַׁדָּי: וְחֵילֵיהּ וּמְנָיָנֵיהּ חַמְשִׁין וְתִשְׁעָה אַלְפִין וּתְלַת מְאָה: וְשִׁבְטָא דְגָד וְרַבָּא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בַּר רְעוּאֵל: וְחֵילֵיהּ וּמְנָיָנֵיהּ אַרְבְּעִין וַחֲמִשָּׁא אַלְפִין וְשִׁית מְאָה וְחַמְשִׁין: כָּל מְנָיָנָיָא לְמַשְׁרִית רְאוּבֵן מְאָה וְחַד אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה וְחַמְשִׁין לְחֵילֵיהוֹן: וְנָטְלִין וְנָטַל מַשְׁכַּן זִמְנָא מַשְׁרִיתָא לֵיאֵי גְּבוֹ מַשְׁרִיתָא דְּכָהָא דְשָׁרָן בֵּן נָטְלִין גְּבַר עַל אַתְרֵיהּ לְטִקְסֵיהוֹן: טְכֶס מַשְׁרִית אֶפְרַיִם לְחֵילֵיהוֹן מַעֲרָבָא וְרַבָּא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמַע בַּר עַמִּיהוּד: וְחֵילֵיהּ וּמְנָיָנֵיהּ אַרְבְּעִין אַלְפִין וְתַמְנְיָא מְאָה: וְדִסְמִיכִין עֲלוֹהִי שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה וְרַבָּא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בַּר פְּדָהצוּר: וְחֵילֵיהּ וּמְנָיָנֵיהּ תְּלָתִין וּתְרֵין אַלְפִין וּמָאתָן: וְשִׁבְטָא דִבְנְיָמִן וְרַבָּא לִבְנֵי בִנְיָמִן

Tex. Heb. Au. Caſ. Pritiua. heb.

יָמִן
דָּנָל מַחֲנֵה רְאוּבֵן תֵּימָנָה לְצִבְאֹתָם
נָשָׂא וְנָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן
שְׁדֵיאוּר: וְצָבָאוֹ וּפְקֻדָיו שִׁשָּׁה
וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
חָנָה וְהַחוֹנִם עָלָיו מַטֵּה שִׁמְעוֹן וְנָשִׂיא
לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן
צוּרִישַׁדָּי: וְצָבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם
תִּשְׁעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ
מֵאוֹת: וּמַטֵּה גָּד וְנָשִׂיא לִבְנֵי גָד
אֶלְיָסָף בֶּן דְּעוּאֵל: וְצָבָאוֹ
וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: כָּל
חָנָה הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה רְאוּבֵן מְאַת
אֶלֶף וְאֶחָד וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים לְצִבְאֹתָם וּשְׁנִים
יִסָּעוּ: וְנָסַע אֹהֶל מוֹעֵד מַחֲנֵה
הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת כַּאֲשֶׁר
יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ אִישׁ עַל יָדוֹ
לִדְגָלֵיהֶם: דֶּגֶל מַחֲנֵה אֶפְרַיִם
לְצִבְאֹתָם יָמָּה וְנָשִׂיא לִבְנֵי
אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמַע בֶּן עַמִּיהוּד:
וְצָבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים אָלֶף
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: וְעָלָיו מַטֵּה מְנַשֶּׁה
וְנָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן
פְּדָהצוּר: וְצָבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם
שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמָאתָיִם:
וּמַטֵּה בְנְיָמִן וְנָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן

Interp.chal.

vexillũ castrop ruben erit ad meridiẽ p turmas suas: et pncepo filiop ruben elisur filius sedeur. Et exercitus eius ⁊ ꝙ numerati sunt ex eo ꝙdraginta ser milia et ꝙngenti. Et qui castrametãtur iurta eum sunt viri tribꝰ symeon: ⁊ pncepo filiop symeon: salamiel filiꝰ surisaddai. Et exercitꝰ eius ⁊ ꝙ numerati sunt ex eo fuerũt quinqginta nouẽ milia ⁊ trecẽti. et in tribu filiop gad pncepo fuit eliasaph filiꝰ deuel. Et exercitꝰ eius et ꝙ nũerati sunt ex eo fuerũt ꝙdraginta ꝙnqꝭ milia ⁊ sexcẽti ⁊ ꝙnquagita. oẽs qui recensiti sunt in castris ruben fuerunt centuꝫ quinquaginta milia ⁊ mille et quadringenti ⁊ quinquagita per turmas suas: secũdo proficiscẽtur. Et proficiscatur tabernaculũ federis ⁊ castra leuitarũ in medio castrop. Quõ castrametẽtur ita proficiscẽtur: singuli in loco suo p vexilla sua. Vexillum castrop ephraim p exercitũ suũ erit ad occidẽtez: ⁊ pncepo filiop ephraim elisama filius amiud: et exercitus eius ⁊ ꝙ numerati sunt ex eo ꝙdraginta milia ⁊ quingẽti. Et iurta eũz tribus manasse: ⁊ pncepo filiop manasse gamaliel filiꝰ phadasur. et exercitus eius ⁊ ꝙ numerati sunt ex eo triginta duo milia ⁊ ducenti. in tribu filiorum beniamin pncepo fuit

Pritiua chal.

שְׁרָא רְבָב
נָשָׂא שְׁרָא
רְבָבָא תְּנָה שְׁבַן
גְּדָא שְׁרָא
עְרָב מְנָה
רְבָבָא

Hebraica Ver. Heb. Ru. Ca.ij.

אֲבִידָן בֶּן גִּדְעֹנִי׃ וְצִבָּאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם
חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת׃ כָּל הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה
אֶפְרַיִם מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנַת אֲלָפִים
וּמֵאָה לְצִבְאֹתָם וּשְׁלִשִׁים יוֹם׃
דֶּגֶל מַחֲנֵה דָן צָפְנָה לְצִבְאֹתָם
וְנָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן
עַמִּישַׁדָּי׃ וְצִבָּאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם
וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃
וְחֹנִים עָלָיו מַטֵּה אָשֵׁר וְנָשִׂיא
לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן עָכְרָן׃
וְצִבָּאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אֶחָד וְאַרְבָּעִים
אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּמַטֵּה נַפְתָּלִי׃
וְנָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן
עֵינָן׃ וְצִבָּאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁלשָׁה
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ כָּל
הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה דָן מְאַת אֶלֶף
וְשִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֵׁשׁ
מֵאוֹת לָאַחֲרֹנָה יִסְעוּ לְדִגְלֵיהֶם׃
אֵלֶּה פְקוּדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית
אֲבֹתָם כָּל פְּקוּדֵי הַמַּחֲנֹת
לְצִבְאֹתָם שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת
אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃
וְהַלְוִיִּם לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת
מֹשֶׁה׃ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כֵּן חָנוּ

Hebraica chal.

Abidan filius gedeoni: et exercitus eius et dñ numerati sunt ex eo triginta dnq; milia et ḡdringēti. Ḍēo qui numerati sunt in castris ephraim fuerūt centū octoginta milia et centū: p turmas suas: tertio ꝓficiscant. Tertiū castroꝝ dan erit ad aq̃lonē p turmas suas: et ꝓcepꝰ filiorꝝ dan ahiezer filiꝰ ammisaddai. Et exercitus eius et dñ nūerati sunt ex eo fuerūt sexaginta duo milia et septingēti. Et dñ castrametātur iuxta eum tribus aser: et princeps filiorꝝ aser fegiel filius ochran. et exercitus eius et dñ numerati sunt ex eo ḡdraginta milia tmille et quingēti. Et iuxta eum tribus neptali: et princeps filiorꝝ neptali hayra filiꝰ enam. et exercitus eius et qui numerati sunt ex eo quinḡginta tria milia et quadringēti. Ḍēo dñ numerati sunt in castris dan fuerunt centū dnquaginta septē milia et sexcēti: nouissime ꝓficiscantur. Hi sunt qui numerati sunt de filiis israel per domos patrū suorꝝ. Ḍēo dñ numerati sunt in castris p exercitum suū sexcenta trta milia: et quingenti et quinquaginta. Leuite autē non sunt numerati iter filios israel: sicut preceperat dñs moysi. Fecerunt q̃ filii israel iuxta omnia que precepit dñs moysi: ita castrametabantur ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ

Hebraica chal.

אֲבִידָן בַּר גִּדְעֹנִי׃ וְחֵילֵיהּ וּמְנָיֵיהוֹן תַּלְתִּין וְחַמְשָׁא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ כָּל מְנָיָא
לְמַשְׁרִיתָא אֶפְרַיִם מְאָה וּתְמָנְיָא אַלְפִין וּמְאָה לְחֵילֵיהוֹן בְּתַלְיָתְהוֹן׃ וְטִקְסָס
מַשְׁרִיתָא דָן צִיפּוֹנָא לְחֵילֵיהוֹן וְרַבָּא לְבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּי שַׁדַּי׃ וְחֵילֵיהּ וּמְנָיֵיהוֹן
שִׁתִּין וּתְרֵין אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה׃ וְרִשְׁרָן סְמִיכִין עֲלוֹהִי שִׁבְטָא דְּאָשֵׁר וְרַבָּא לִבְנֵי
אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן׃ וְחֵילֵיהּ וּמְנָיֵיהוֹן אַרְבְּעִין וְחַד אַלְפִין וְחַמֵּשׁ מְאָה׃ וְשִׁבְטָא
דְּנַפְתָּלִי וְרַבָּא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן׃ וְחֵילֵיהּ וּמְנָיֵיהוֹן חַמְשִׁין וּתְלָתָא אַלְפִין
וְאַרְבַּע מְאָה׃ כָּל מְנָיָא לְמַשְׁרִיתָא דְּדָן מְאָה וְחַמְשִׁין וְשִׁבְעָה אַלְפִין וְשִׁית מְאָה
בָּתְרָיְתָא נָטְלִין לְטִקְסֵיהוֹן׃ אִלֵּין מְנָיֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבָיְת אֲבָהָתְהוֹן כָּל מְנָיֵי
מַשְׁרִיתָא לְחֵילֵיהוֹן שִׁית מְאָה וּתְלָתָא אַלְפִין וְחַמֵּשׁ מְאָה וְחַמְשִׁין׃ וְלֵוָאֵי לָא
אִתְמְנָיאוּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וְעַבָּדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דְּפַקֵּיד
יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן שָׁרָן ◇◇◇

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

per acie coꝝ: ⁊ sic pfecti sūt ynnoḋsq; κατὰ τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως ἐξῆραν ἕκαστος cōsecūtes q ppios suos q domos fami ἐχόμενοι κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πα= tiaꝝ suaꝝ.
τριῶν αὐτῶν.

Ca.3.

ET he gñationes aarō ⁊ moysi: in καὶ αὗται αἱ γενέσεις ἀαρὼν καὶ μωυσῆ, ἐν die qua locut⁹ē dño moysi in mōte sinai: ἡμέρᾳ ᾗ ἐλάλησε κύριος τῷ μωυσῆ ἐν ὄρει σινά, ⁊ hec nola filioꝝ aarō: primogeni καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἀαρών, πρωτότο tus nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ithamar. ⁊ κος ναδὰβ καὶ ἀβιοὺ καὶ ἐλιέζερ καὶ ἰθάμαρ. καὶ hec nola filioꝝ aarō: sacerdotes ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἀαρών, οἱ ἱερεῖς οἱ ἡ vncti: ꝙs pfecrauerūt manꝰ coꝝ: vt sa λειμμένοι, οὓς ἐτελείωσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἱε= cerdotio fungerētur. ⁊ mortuꝰ ē nadab ⁊ abiu co ρατεύειν. καὶ ἐτελεύτησε ναδὰβ καὶ ἀβιοὺ ἔναν= rā dño: offerētibꝰ ipis ignē alienū τι κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν πῦρ ἀλλότριον coꝝ dño in deserto sinai: ⁊ filij nō ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ σινά, καὶ παιδία οὐκ erāt eis. ⁊ sacerdotio fūcti sūt eleazar ⁊ ithamar cū ἦν αὐτοῖς. καὶ ἱεράτευσαν ἐλιάζαρ καὶ ἰθάμαρ με= aarō pfe suo. ⁊ locut⁹ē dño τὰ ἀκρὼν τοῦ πατρὸς αὐτῶν. καὶ ἐλάλησε κύριος ad moysen: dicēs: accipe tribū leui: ⁊ statues πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε τὴν φυλὴν λευί, καὶ στήσεις coꝝ coꝝ aarō sacerdote. ⁊ ministra coꝝ ἀαρὼν τὸν ἱερέως. καὶ λειτουργή
B būt ei: ⁊ custodiēt custodias ei⁹: σουσιν αὐτῷ, καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακὰς αὐτοῦ, ⁊ custodias filioꝝ ifrael coꝝ tabna καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐναντι τῆς σκη culo testimonij: ad opādū opa tabnacli. νῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. ⁊ custodiēt oia vasa tabnaculi testi καὶ φυλάξουσι πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς ⁊ μαρ monij: ⁊ custodias filioꝝ ifrael: iuxta τυρίου, καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, κατὰ oia opa tabnaculi. ⁊ dabis leui= πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. καὶ δώσεις τοὺς λευί= tas aarō ⁊ filijs eius: ⁊ filijs eiꝰ τας ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ sacerdotib⁹: vonū vati: hi mihi sūt a τοῖς ἱερεῦσι, δόμα δεδομένοι, οὗτοί μοί εἰσιν ἀπὸ filijs ifrael. ⁊ aarō ⁊ filios eius sta τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ κα
tues sup tabnaculū testimonij: ⁊ custodiēt τασεῖς ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ φυλάξουσιν sacerdotiū coꝝ. ⁊ alienigena tāgēs: morietur. τὴν ἱερατείαν αὐτῶν. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπροσήμαντος, θανατωθή=

Transla.Chal.

La.iii. לְמִסְהֵיהוֹן וְכֵן נָחֲלִין גְּבַר לְזַרְעִיתֵיהּ עַל בֵּית אֲבָהָתוֹהִי׃
וְאִילֵּין תּוֹלְדַת אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹמָא דְּמַלֵּיל יְיָ֗ עִם מֹשֶׁה בְּטוּרָא דְּסִינָי׃ וְאִלֵּין שְׁמָהַת
בְּנֵי אַהֲרֹן בּוּכְרָא נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ וְאִלֵּין שְׁמָהַת בְּנֵי אַהֲרֹן כַּהֲנַיָּא
דְּאִתְרַבִּיאוּ לְאִתְקָרָבָא קוּרְבָּנַיָּא לְשַׁמָּשָׁא׃ וּמִית נָדָב וַאֲבִיהוּא קֳדָם יְיָ֗ בְּקָרְבָּנֵיהוֹן
אֵישָׁתָא נוּכְרָיְתָא קֳדָם יְיָ֗ בְּמַדְבְּרָא דְּסִינָי וּבְנִין לָא הֲווֹ לְהוֹן וְשַׁמְּשִׁישׁ אֶלְעָזָר
וְאִיתָמָר עַל אַהֲרֹן אֲבוּהוֹן׃ וּמַלֵּיל יְיָ֗ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ וְקָרֵיב יָת שִׁבְטָא דְּלֵוִי וְתִקֵּים
יָתֵיהּ קֳדָם אַהֲרֹן כַּהֲנָא וְיִשַׁמְּשׁוּן יָתֵיהּ׃ וְיִטְּרוּן יָת מַטְרַת יְיָ֗ וְיָת מַטְרַת כָּל כְּנִישְׁתָּא
קֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא לְמִפְלַח יָת פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא׃ וְיִטְּרוּן יָת כָּל מָנֵי מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיָת
מַטְרַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִפְלַח יָת פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא׃ וְתִתֵּן יָת לֵיוָאֵי לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי
מְסִירִין יְהִיבִין אִינּוּן לֵיהּ מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְיָת אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי תְּמַנֵּי יָת כְּהֲנַיָּתְהוֹן
וְחֵילוֹנָי דְּיִתְקָרֵב יִתְקְטֵל׃ ‹‹‹

Pritiua beb. | Tex. Heb. | Ru. | La. iij.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃
וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת הַלְוִיִּם
מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל
בְּכוֹר פֶּטֶר רֶחֶם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל נָכַר
וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃ כִּי לִי כָל הָיָה
בְּכוֹר בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל בְּכוֹר נָכָה
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי לִי כָּל קָדֵשׁ
בְּכוֹר בְּיִשְׂרָאֵל מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה
לִי יִהְיוּ אֲנִי יְהוָה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי לֵאמֹר׃
פְּקֹד אֶת בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם
לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ
וָמַעְלָה תִּפְקְדֵם׃ וַיִּפְקֹד אֹתָם שָׁפָה
מֹשֶׁה עַל פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צֻוָּה׃ פֻּקָּד
וַיִּהְיוּ אֵלֶּה בְּנֵי לֵוִי בְּשֹׁמְתָם הָיָה
גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת וּמְרָרִי׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנִי
וְשִׁמְעִי׃ וּבְנֵי קְהָת לְמִשְׁפְּחֹתָם
עַמְרָם וְיִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ וּבְנֵי
מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם מַחְלִי וּמוּשִׁי
אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי לְבֵית
אֲבֹתָם׃ לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת
וּמִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי אֵלֶּה הֵם
מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִי׃ פְּקֻדֵיהֶם
בְּמִסְפַּר כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמַעְלָה
פְּקֻדֵיהֶם שִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת׃ מִשְׁפַּחַת הַגֵּרְשֻׁנִי

Pritiua.chal.

אָמַר
יָלַד הָוָה שְׁמַשׁ
קָדַשׁ
רָנָה דָּבַר
מָנָה אָב עָלָה
אָמַר פָּקַד הָוָה
שֵׁם

Interp. chal.

Locutusq; est dñs cũ moyse dicẽs. Ego assũpsi leuitas ad me de medio filiorũ israel p oĩ primogenito q apit vulvã de filiis isrl: ministrabũtq; leuite in ꝓspectu meo. Meũ est enim oẽ ꝓmogenitũ: i die quo occidi omne primogenitũ in terra egypti: sctificaui coram me oẽ primogenitũ in israel: ab hoie vsq; ad pecus mei sunt: ego dñs. Locutusq; est dñs cũ moyse in deserto sinai dicẽs. Numera filios leui p domos ꝑrũ suorũ & familias: omnem masculum ab vno mẽse & supra. Numerauitq; eos moyses iuxta verbum dñi: sicut mandatũ fuerat ei. Fuerunt autem hi filij leui per nomina sua: gerson & caath & merari. Et hec sunt nomina filiorũ gerson per familias suas: lobni et semei. Et filij caath per familias suas amram et isaar & hebron & oziel. Filij aũt merari per familias suas: mooli & musi. Hę sunt familie leuitarum per domos patrum suorum. De gerson fuit familia lobni & familia semei. Hę sunt familie gerson. Numeratiq; sunt ex eis iuxta numerum omniũ masculoꝝ ab vno mense & supra. Fuitq; numerus eorum septem milia et quingenti. Familie gerson

Trãsla. B. Hiero.

Locutusq; ẽ dominus ad moysen dicẽs. Ego tuli leuitas de medio filiorũ israel pro omni primogenito qui aperit vuluã in filiis israel: erunt mei leuite. Meũ enim est omne primogenitũ: ex quo percussi primogenitos in terra egypti: sanctificaui mihi quicquid primum nascitur in israel. Ab homine vsq; ad pecus mei sunt. ego dñs. locutusq; est dñs ad moysen in deserto sinai dicens. Numera filios leui p domos patrũ suorũ & familias: omnem masculum ab vno mense & supra. Numerauit moyses vt preceperat dominus: & inuẽti sunt filii leui per nomina sua gerson & caath & merari. Filii gerson: lebni & semei. Filii caath: amram & iessaar hebron & ozihel. Filii merari mooli & musi. De gerson fuere familie due: lebnitica & semeitica. quarum numeratus est populus sexus masculini ab vno mense & supra. septem milia quingenti. Hi

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

και ελάλησε κύριος προς μωυσην λεγων και εγω ιδου ελαβον τους λευιτας εκ μεσου των υιων ισραηλ αντι παντος πρωτοτοκου διανοιγοντος μητραν απο των υιων ισραηλ και εσονται μοι οι λευιται. εμοι γαρ παν πρωτοτοκον εν τη ημερα εν η επαταξα παν πρωτοτοκον εν τη γη αιγυπτου εγιασα εμοι παν πρωτοτοκον εν ισραηλ απ ανθρωπου εως κτηνους εμοι εσονται. εγω κυριος. και ελαλησε κυριος προς μωυσην εν τη ερημω σινα λεγων αριθμησον τους υιους λευι κατ οικους πατριων αυτων κατα συγγενειας αυτων παν αρσενικον απο μηνιαιου και επανω αριθμησον αυτους. και εποιησεν αυτους μωυσης και ααρων κατα το ρημα κυριου ον τροπον συνεταξεν αυτοις. και ησαν οι υιοι λευι εξ ονοματων αυτων γερσων και κααθ και μεραρι. και ταυτα τα ονοματα των υιων γερσων κατα δημους αυτων λοβενι και σιμει. και υιοι κααθ κατα δημους αυτων αμραμ και ισααρ χιβρων και οζιηλ. και υιοι μεραρι κατα δημους αυτων μοολι και μουσι. αι εισι φυλαι λευι κατ οικους πατριων αυτων. γερσων δημος τον λοβενι και δημος του σιμει. ουτοι δημοι του γερσων κατα πατριας αυτων αριθμος κατ αρσενικον απο μηνιαιου και επανω αριθμησις αυτων επτα μυριαδες και πεντακοσιοι. και υιοι γερσων

Exo. 13.a. Infra. 8.c.

C

Transla. Chal.

וּמַלֵּיל יְהוָה עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ וַאֲנָא הָא קְרֵיבִית יָת לֵוָאֵי מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲלַף כָּל
מְקַדְּמָא פְּתַח וַלְדָּא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיהוֹן מְשַׁמְּשִׁין קֳדָמַי לֵוָאֵי׃ אֲרֵי דִּילִי כָל בּוּכְרָא
יוֹמָא דְּקָטֵלִית כָּל בּוּכְרָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם אַקְדֵּישִׁית קֳדָמַי כָּל בּוּכְרָא בְּיִשְׂרָאֵל
מֵאֲנָשָׁא עַד בְּעִירָא דִּילִי יְהוֹן אֲנָא יְיָ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמַדְבְּרָא דְּסִינַי לְמֵימָר׃
מְנֵי יָת בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן לְזַרְעִיָּתְהוֹן כָּל דְּכוּרָא מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵלָּא תִּמְנְנוּן׃
וּמָנָא יָתְהוֹן מֹשֶׁה עַל מֵימְרָא דַיְיָ כְּמָא דְּאִתְפַּקַּד׃ וְהוֹ אִלֵּין בְּנֵי לֵוִי בְּשׁוֹמָהָתְהוֹן
גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת וּמְרָרִי׃ וְאִלֵּין שְׁמָהַת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְזַרְעִיָּתְהוֹן לִבְנִי וְשִׁמְעִי׃ וּבְנֵי קְהָת
לְזַרְעִיָּתְהוֹן עַמְרָם וְיִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ וּבְנֵי מְרָרִי לְזַרְעִיָּתְהוֹן מַחְלִי וּמוּשִׁי אִלֵּין
אינון זַרְעִיָּת לֵוָאֵי לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃ לְגֵרְשׁוֹן זַרְעִיַּת לִבְנִי זַרְעִיַּת שִׁמְעִי אִלֵּין אינון
זַרְעִיַּת גֵּרְשׁוֹן׃ סְנֵיאֵיהוֹן מִנְיָנֵיהוֹן כָּל דְּכוּרָא מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵלָּא מְמַנְיָנֵיהוֹן שַׁבְעָא אַלְפִין
וְחַמֵּשׁ מְאָה׃ זַרְעִיַּת גֵּרְשׁוֹן

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Ru. Ca.iij.	Pritiua heb.
post tabnaculũ castrametabũtur iuxta ma	[a]post[b]tabernaculũ [c]me	אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ יָמָּה׃ וְנָשִׂיא	שָׁכַן חָנָה נָשָׂא
re. τ ꝓncepo dom[s] familie ppũ ger	tabũtur[d]ad occidentem	בֵּית אָב לְנַרְשֹׁנִי אֶלְיָסָף בֶּן	
son: elisaph: fili[9] iael. τ custodia filioꝝ gerson	sub[a]principe[e]heliasaph	לֵאָל׃ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי נַרְשֹׁן	
in tabnaculo testimonij: tabnaculũ: τ opime	[f]filio ooooooooooooooooo	בָּאֹהֶל מוֹעֵד הַמִּשְׁכָּן וְהָאֹהֶל	יָעַד
tũ hostij tabnaculi testimonij: τ vela	[g]iahel.[b]& habebunt ex	מִכְסֵהוּ וּמָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃	כָּסָה סָבַב
atrij: τ velũ poste a	cubias ooooooooooooooo	וְקַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת מָסַךְ פֶּתַח הֶחָצֵר	
crũtio in tabnaculo: τ reliq̃	[h]in tabernaculo[m]federis	אֲשֶׁר עַל הַמִּשְׁכָּן וְעַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב	
olium opus eius caath. ppũ amrã	ipsum[n]tabernaculum &	וְאֶת מֵיתָרָיו לְכָל עֲבֹדָתוֹ וּלְקֶרֶת	זָנַח סָבַב יָתַר
vn[o]: τ popul[s] iessar vn[o]: τ popul[s] hebrõ	[o]opimẽtũ eius:[q]tẽtoriũ	מְשִׁפַּחַת הָעַמְרָמִי וּמִשְׁפַּחַת הַיִּצְהָרִי	
ꝝ, καὶ ὄ̃μος τῶ ἰσαὰρ ꝝ, καὶ ὄ̃μος χεβρὼν	qd trahitur aũ[r]fores[o]te	וּמִשְׁפַּחַת הֶחֶבְרֹנִי וּמִשְׁפַּחַת הָעֻזִּיאֵלִי	
vn[o]: τ popul[s] ozziel vn[o]. hi sũt populi ca	cti[r]federis[u]& cortinas[s]a	אֵלֶּה רֹם מִשְׁפְּחֹת הַקְּרָתִי׃	
ꝝ, καὶ ὄ̃μος ὀζιὴλ ꝝ. οὗτοί εἰσι ὄ̃μοι τοῦ κα	trii:[t]tẽtoriũ[r]quoꝝ qd	בִּמְסִפַּר כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמַעְלָה	
ath ẽm numerũ: oẽ masculinũ a mẽse vno τ	appẽditur in[u]introitu[b]a	שְׁמֹנַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת	
ἀὸ κατὰ ἀριθμόν, πᾶι ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ	trii[c]tabernaculi:[f]& quic	שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ מִשְׁפְּחֹת	
supra: octo milia τ sexẽti: custodiẽtes	quid ad ritũ[g]altaris pti	בְּנֵי קְהָת יַחֲנוּ עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן	חָנָה
ὑπάω ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι, φυλάσσοντες	net:[x]funes tabernaculi:	תֵּימָנָה׃ וְנָשִׂיא בֵּית אָב לְמִשְׁפְּחֹת	נָשָׂא
custodias sctõꝝ. populi filioꝝ caath	&[t]oia[m]vtẽsilia eius. [o]Co	הַקְּהָתִי אֱלִיצָפָן בֶּן עֻזִּיאֵל׃	
τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων. οἱ ὄ̃μοι τῶν υἱῶν καὰθ	gnatio[n]caath hẽbit po	וּמִשְׁמֶרֶת מִשְׁמֶרְתָּם הָאָרֹן וְהַשֻּׁלְחָן	
castrametabũtur ex oblq̃ tabnaculi ꝟsus a	pulos[p]amramitas[q]&[r]ief	וְהַמְּנֹרָה וְהַמִּזְבְּחֹת וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ	מָנוֹר כְּלָה
τὰς παρεμβαλοῦσιν ἐκπλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ λί	saaritas[s]&[t]hebrõitas[u]&	אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָהֶם וְהַמָּסָךְ וְכָל	שָׁרַת סָבַב
phrici. τ ꝓncepo vom[s] familiaꝝ populoꝝ	[x]ozielitas.[y]He'sunt[a]fa	עֲבֹדָתוֹ׃ וּנְשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי אֶלְעָזָר	
βα. καὶ ὁ ἄρχων ὄικου πατριῶν τῶν ὄ̃μων τοῦ	milie[b]caathitarum. oooo	בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן פְּקֻדַּת שֹׁמְרֵי	
caath: elisaphan: fili[9] oziel. τ custodia coꝝ	[c]recẽsiti ꝑ noĩa sua[d]oẽs	מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת	שָׁפָה
καὰὰ, ἐλισαφὰν, υἱὸς ὀζιὴλ. καὶ φυλακὴ αὐτῶν ἡ	gnis[e]masculini[f]ab vno	הַמַּחְלִי וּמִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי	
arca: τ mẽsa: τ candelabrũ: τ al	[g]mẽse[h]& supra[i]octo[k]mi	אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת מְרָרִי׃ וּפְקֻדֵיהֶם	
κιβωτὸς, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ λυχνία, καὶ τὰ ἐν	lia[l]sexcenti. oooooooooo	בְּמִסְפַּר כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמַעְלָה	
taria: τ vasa sctuarij:ẽcũq̃ mini	[m]Habebũt excubias[n]sãc	שִׁמְנַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת	
σιαστήρια, καὶ τὰ σκεύη τοῦ ἁγίου, ὅσα λειτουρ	tuarij & oooooooooooooo	שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ מִשְׁפְּחֹת	
strabũt in ipso: τ velũ τ	[o]castrametabũtur[p]ad oo	בְּנֵי קְהָת יַחֲנוּ עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן	חָנָה
γήσουσι ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ καταπέτασμα, καὶ	[q]meridianam[r]plagam.	תֵּימָנָה׃ וְנָשִׂיא בֵּית אָב לְמִשְׁפְּחֹת	נָשָׂא
οἱα opa coꝝ. τ ꝓncepo in	[s]Princepsq̃ eorum erit	הַקְּהָתִי אֱלִיצָפָן בֶּן עֻזִּיאֵל׃	
πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ ἄρχων ὁ ἐπὶ τῶν	oooooooooooooo ooooooooo	וּמִשְׁמַרְתָּם הָאָרֹן וְהַשֻּׁלְחָן	
pricipib[9] leuitaꝝ: eleazar fili[9] aarõ	[t]elisaphan[u]filius[x]oziel.	וְהַמְּנֹרָה וְהַמִּזְבְּחֹת וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ	מָנוֹר כְּלָה
ἀρχόντων τῶν λευιτῶν, ἐλεάζαρ υἱὸς ἀαρὼν τοῦ	oooooooooooooo ooooooooo	אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָהֶם וְהַמָּסָךְ וְכָל	שָׁרַת סָבַב
sacerdotio ꝓstitut[o]: ad custodiẽdã custodiaꝝ	[y]&[z]oia[a]vtẽsilia eius. [b]Co	עֲבֹדָתוֹ׃ וּנְשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי אֶלְעָזָר	
ἱερίως καθεσμὸς, φυλάσσειν τὰς φυλακὰς τῶν	gnatio[c]caath hẽbit po	בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן פְּקֻדַּת שֹׁמְרֵי	
sctõꝝ. merari popul[s] mooli: τ populus	pulos[d]amramitas[e]&[f]ief	מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת	שָׁפָה
ἁγίων. τῶ μιραρὶ ὄ̃μος ὁ μολί, καὶ ὄ̃μος ὁ	saaritas[g]&[h]hebrõitas[i]&	הַמַּחְלִי וּמִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי	
musi. hi sũt populi merari: numera	[k]ozielitas.[l]He'sunt[m]fa	אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת מְרָרִי׃ וּפְקֻדֵיהֶם	
μουσί. οὗτοί εἰσι ὄ̃μοι τοῦ μιραρὶ, ἡ ἐπίσκε	milie[n]caathitarum. oooo	בְּמִסְפַּר כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ	
tio coꝝ ẽm numerũ: oẽ masculinũ ab vno	[o]recẽsiti ꝑ noĩa sua[p]oẽs	וָמַעְלָה שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם׃	עָלָה מָאָה
ἓις αὐτῶν κατὰ ἀριθμόν, πᾶι ἀρσενικὸν ἀπὸ μη	gnis[q]masculini[r]ab vno		
mẽse τ supra: sex milia τ ducẽti.	[s]mẽse[t]& supra[u]octo[x]mi		
νιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξακισχίλιοι καὶ διακόσιοι. oooo	lia[y]sexcenti. oooooooooo		

Transla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
אחורי משכנא יהון מערבא׃ ורב בית גרשון אלסף בר לאל׃ ומטרת	castrametabũtur post tabernaculũ ad occidentem. Et	שָׁכַן שְׁרָא עֲרַב
בני גרשון במשכן זימנא משכנא וקרסוהי ותרעא דמשכנא׃ ותרע	ꝓnceps domus patrũ gersonitarũ eliasaph fili[9] iael.	רַבָּב נְטַר חַפָּה
דרתא וית פרסא דתרע דרתא דעל משכנא ועל מדבחא סחור סחור וית	sub custodia aũt filioꝝ gerson in tabernaculo federis	דּוּר דָּבַח
לכל פולחניה וזרעית עמרם חרעית יצהר וזרעית חברון חרעית עזיאל אילין	erit tabernaculuꝫ τ operimentũ quo tegitur: tento	
אינון זרעית קהת׃ וסכום כל דכורא מבר ירחא ולעילא תמנין אלפין ושית מאה	riũq̃ quod est in ostio tabernaculi federis: τ cortine	סָנָה עָלָה
נטורי מטרת קודשא׃ זרעית בני קהת ישרון על שדא דמשכנא דרומא׃ ורב בית	atrij: τ tẽtoriũm quod est in ostio atrij quod circuit	שָׁרַא שָׁכַן רְבַב
אבא לזרעית קהת אליצפן בר עזיאל׃ ומטרתהון ארונא ופתורא ומנרתא ומדבחיא	altare τ tabernaculi:τ funiculi eius iuxta oẽm cultũ	נְטַר נוּר דָּבַח
ומאני קודשא דישמשון בהון ופרסא וכל פולחניה׃ ואמרכלא דממנא על רברבי	eius. De caath aũt fuit familia amrã τ familia ysaar	שְׁפַשׁ סָנָה
ליואי אלעזר בר אהרן כהנא סתרות ידוהי ממנן נטרי מטרת קודשא׃ למררי זרעית	et familia hebron τ familia oziel. De sunt familie	נְטַר
מחלי וזרעית מושי אילין אינון זרעית מררי׃ ומנייניהון ממנן כל דכורא	caath iuxta numerũ oim masculoꝝ ab vno mense τ su	מָאָה
ולעילא שתא אלפין ומאתן׃	pra octo milia τ sexcẽti custodientiũ custodiã sanctua	
	rii. Familie filioꝝ caath castrametabũtur ad meridia	
	nũ latus tabernaculi. et ꝓnceps domus patrũ fami	
	liarũ caath: elisaphan filius oziel. Eruntq̃ sub custo	
	dia eorũ arca τ mensa τ candelabrũ τ altaria τ vasa	
	q̃bus ministrab in sanctuario: τ tentoriũ τ omne qđ ad	
	eius cultũ pertinet. Præpositus aũt qui cõstituẽ est	
	sup principes leuitaꝝ: eleazar fili[9] aaron sacerdotis:	
	et sub manu eius erunt cõstituti illi q̃ custodiũt custo	
	diã sanctuarij. De merari fuit familia mooli τ familia	
	musi. De sunt familie merari. Oẽsq̃ masculi q̃ nume	
	rati sunt ex eo ab vno mẽse τ supra sex milia τ ducẽti.	

Pagnin.	Ter. Heb.	Mu.	Vatab.
	וּנְשִׂיא בֵּית אָב לְמִשְׁפְּחֹת מְרָרִי		Princeps domus patrie familiarum merarí:
	צוּרִיאֵל בֶּן אֲבִיחָיִל עַל יֶרֶךְ		furiel filius abiahel in latere
	הַמִּשְׁכָּן יֵחֲנוּ צָפֹנָה: וּפְקֻדַּת		septentrionali castrametabuntur. Et custodia
שֵׁבֶן	מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי מְרָרִי קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן		eorum tabule tabernaculi & vectes & columne
בְּרִיחַ	וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו וְכָל		& bases earum: & omnia que ad cultum huiusmodi
	כֵּלָיו וְכָל עֲבֹדָתוֹ: וְעַמּוּדֵי		pertinent: columne atrii per circuitum cum
חָצֵר	הֶחָצֵר סָבִיב וְאַדְנֵיהֶם וְיִתְדֹתָם		basibus suis: & paxilli cum funibus. Castrametabuntur
סָבִיב	וּמֵיתְרֵיהֶם: וְהַחֹנִים לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן		ante tabernaculum federis. ideſt. ad orientalem
פָּנָה	קֵדְמָה לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד מִזְרָחָה		plagam coram moyſe & aaron cum
	מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו שֹׁמְרִים		filiis ſuis. hñtes cuſtodiam ſanctuarii in medio
	מִשְׁמֶרֶת הַמִּקְדָּשׁ לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי		filiorum iſrael. Quiſquis alienus accesſerit: morietur.
	יִשְׂרָאֵל וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת:		Oēs leuite quos numerauerunt moyſes
	פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה		& aaron iuxta preceptū dñi per familias ſuas
	וְאַהֲרֹן עַל פִּי יְהוָה לְמִשְׁפְּחֹתָם		in gñe maſculino a mense vno & ſupra fuerunt
	כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁנַיִם		vigintiduo milia. Et ait dominus ad
	וְעֶשְׂרִים אָלֶף: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל		moyſen. Numera primogenitos ſexus maſculini
	מֹשֶׁה פְּקֹד כָּל בְּכֹר זָכָר לִבְנֵי		de filiis iſrael ab vno menſe & ſupra: &
	יִשְׂרָאֵל מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמַעְלָה וְשָׂא		habebis ſummā eorū. Tolleſq;
נָשָׂא	אֶת מִסְפַּר שְׁמֹתָם: וְלָקַחְתָּ		leuitas mihi pro omnibus primogenito filiorū
סָפַר	לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת		iſrael. Ego ſum dñs.
	כָּל בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת		Et pecora eorū pro vniuerſis primogenitis
	בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל בְּכוֹר		pecorū filiorū iſrael: Recēſuit moyſes ſicut
בָּקָר	בִּבְהֵמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר		preceperat dñs primogenitos filiorum
פָּקַד	צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֶת כָּל בְּכוֹר		iſrael: & fuerunt maſculi per
	בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּהְיוּ כָל בְּכוֹר זָכָר בְּמִסְפַּר		nomina ſua a mense vno & ſupra
הָיָה	שֵׁמוֹת מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמַעְלָה		vigintiduo milia
	לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף		

Pagnin. chal.	Interp. chal.
שָׁרָא	Et princeps domus patrie familiarum merari: furiel filius abihail: caſtrametabuntur
נָטַר דָּתָא	ad latus aquilonare tabernaculi. Hec aũt tradita ſunt in cuſtodiã filiorum merari: tabule
דּוּר סִכָּא שָׁרָא	tabernaculi & vectes eius & columne eius &
שָׁבַן דָּתָח מַרַשׁ	baſes eius & oia vaſa eius & oia q̃ ad cultũ eius pertinent
חֲלַל קֳרַב קְהָתִי	et columne atrii per circuitũ & baſes earum & paxilli & fu-
מָנָה אָפַר עַלָּה	nes earũ. Et q̃ caſtrametabũtur ante tabernaculũ ad
מָנָה	orientalẽ plagã ante tabernaculũ federis erunt moyſes & aaron & filij ſui cuſtodiẽtes cuſtodiã ſanctuarij
מָרַב	in cuſtodiã filiorum iſrael. Extraneus aũt qui accesſerit occidet. Oēs q̃ numerati ſunt de leuitis q̃s numerauit
	moyſes & aaron iuxta verbũ dñi p familias ſuas: oēs
	maſculi ab vno menſe & ſupra fuerũt viginti duo mi-
	lia. Dixitq; dñs ad moyſen. Numera oēs primogeni
	tos maſculos de filiis iſrael ab vno menſe & ſupra et
	ſuſcipe ſummã nomiũ eorũ. et applicabis leuitas in cõ
	ſpectu meo: ego dñs: pro omni primogenitto filiorũ
	iſrael: & pecora leuitarũ pro vniuerſis primogenitis
	pecorũ filiorum iſrael. Numerauitq; moyſes oēs primoge
	nitos filiorũ iſrael ſicut preceperat ei dñs. Fueruntq;
	oēs maſculi primogenitti iuxta numerũ nominũ eorũ
	q̃ numerati ſunt ab vno menſe & ſupra viginti duo milia

Tra. B. Hiero.	Tra. Gre. lxx. cũ interp. latina
Princeps eorum ooooooo	τ ἀρχηγὸς τοῦ οἴκου τῶν πατριῶν τῶν μερα-
ooooooooooooooooooooooo	ρὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τῶν δήμου τοῦ μερα-
furiel filius abiaiel in	ριεί, σου
plaga ooooooooooooooo	riel filii abiaiel: ex oblatã tabernaculi castra-
septentrionali castra	ρουὴλ υἱὸς ἀβιχαΐα, ἐκ παγίων τῆς σκηνῆς τασσόμε
metabũtur. Erunt sub	metabitur ad adionẽ. numeratio tribũ filiorũ
custodia eorum tabule	βαλοῦσι πρὸς βορρᾶν. ἡ ἐπίσκεψις τῆς φυλῆς τῶν υἱῶν
tabernaculi ooooooooooo	merari: capitula tabernaculi: τ vectes
& vectes & colũne ac	μεραρί, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς
baſes earum: & oia que	eius: τ colũnas eiꝰ: τ baſes eiꝰ:
ad cultũ huiuſcemodi	αὐτῆς, καὶ τοὺς σύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς,
pertinent: colũneq; atrii	τ oia vaſa coꝝ: τ opa coꝝ: τ
per circuitum cum	καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ
baſibus ſuis: & paxilli	colũnas atrij incircuitu: τ baſes eaꝝ:
cũ funibus. Caſtrame	τοὺς σύλους τῆς αὐλῆς κύκλω, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν,
tabũtur ante tabernacu	τ paxillos eaꝝ: τ funes eaꝝ.
lũ federis. ideſt. ad oriẽ	καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν.
talem plagam ooooooo	τ castrametãtes ꝟsus facié tabnacli
moyſes & aaron cum	καὶ οἱ παρεμβάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς
filiis ſuis. hñtes cuſtodi	testimonij ab oriẽte: moyses τ aarõ
am ſanctuarii in medio	τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ ἀνατολῶν, μωυσῆς καὶ ἀαρὼν
filiorum ooooooooooo	τ filii eiꝰ: custodiẽtes custodias ſctuarii
iſrael. Quiſquis alien	καὶ υἱοὶ αὐτοῦ, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου
accesſerit: morietur. oo	ad custodias filiorꝰ iſrael. τ alienigena
Oēs leuite quos nu	εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ὁ ἀλλογενὴς
merauerunt moyſes ooo	tãgẽs: morietur. oīs numeratio
& aaron iuxta preceptũ	ἐκκεντούμενος, ἀποθανεῖται. πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν
dñi per familias ſuas	leuitaꝝ: ꝺo numerauit moyſes τ aarõ ꝓ vo
in gñe maſculino a	λευιτῶν, οὓς ἐπισκέψατο μωυσῆς καὶ ἀαρὼν διὰ φω
mense vno & ſupra fue	cẽ dñi ꝓ ppꝰos coꝝ: oĩ masculinũ ab
runt vigintiduo milia.	τῆς κυρίου κατὰ δήμους αὐτῶν, πᾶσι ἀρσενικοῖ ἀπὸ
Et ait dominus ad	vno mẽse τ supra: duo τ vigiti milia. τ dixit
moyſen. Numera pri	μηνιαίου καὶ ἐπάνω, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες. καὶ εἶπε
mogenitos ſexus maſ	dñs ad moyſen: dicẽs numera oĩ priogeni
culini de filiis iſrael ab	τὰς πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἐπίσκεψαι πᾶν πρωτότο
vno menſe & ſupra: &	τũ masculinũ filiorꝰ iſrael ab vno mẽse τ supra.
habebis ſummã eorũ.	κον ἄρσεν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω.
Tolleſq;	τ accipe numerũ eorũ ex noie. τ accipies
leuitas mihi pro	καὶ λάβε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἐξ ὀνόματος. καὶ λήψῃ τοὺς
oĩ primogenito filiorũ	leuitas mihi: ego dñs: ꝓ oĩb priogenitis
iſrael. Ego ſum dñs.	λευίτας ἐμοί, ἐγώ κύ, ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων
Et pecora eorũ pro	filiorꝰ iſrael: τ tumẽta leuitaꝝ ꝓ oĩb
vniuerſis primogenitis	υἱῶν ἰσραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν λευιτῶν ἀντὶ πάντων
pecorũ filiorũ iſrael:	tumẽtis priogenitis in tumẽtis fi
Recẽſuit moyſes ſicut	τῶν κτηνῶν τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσι τῶν υἱ
preceperat dñs primo	liorꝰ iſrael. τ numerauit moyſes quẽadmodũ ꝓ
genitos filiorum ooooo	ὧν ἰσραήλ· καὶ ἐπισκέψατο μωυσῆς ὃν τρόπον ἐνε
iſrael: & fuerunt maſ	cepit dñs ei: oĩ priogenitũ in filiꝭ iſra
culi per oooooooooooo	τείλατο κύ αὐτῷ, πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσρα
nomina ſua a mense	el. τ fuerũt oĩa priogenita maſculia ſmi
vno & ſupra oooooooo	ήλ· καὶ ἐγένετο πάντα τὰ πρωτότοκα ἀρσενικὰ κατὰ
vigintiduo milia oo oooo	numeꝝ τ ex noie ab vno mẽſe τ ſupra ex
ooooooooooo ooooooooooo	ἀριθμὸν καὶ ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ
	numeratiõe coꝝ: duo τ vigiti milia
	τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες

Tranſla. Chal.
וּבֵית אַבָּא לְזַרְעַיַּת סְרָרִי צוּרִיאֵל בַּר אֲבִיחַיִל עַל סִטְרָא דְּמַשְׁכְּנָא יִשְׁרֵן צִיפּוֹנָאוּ
וְתִסְרֵי לְמֵישָׁר בְּנֵי סְרָרֵי בַּפֵּי מַשְׁכְּנָא עַמּוּדוֹהִי וְסַמְכוֹהִי וְכָל מָנוֹהִי וְכָל
בּוּלְטָנֵיהּ: וְעַמּוּדֵי דַרְתָּא סְחוֹר סְחוֹר וְסַמְכֵיהוֹן וְאַשּׁוּתְהוֹן: וְיָתְשָׁרָן מַדַּם
פַּשְׁכְּנָא קִדּוּמָא קֳדָם מַשְׁכְּנָא זִמְנָא מָדִּינְתָּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנוֹהִי נָטְרִין מַטְרַת
לְמַטְרַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְחוֹלָנֵי דְּיִתְקְרַב יִתְקְטֵל: כָּל מִנְיָנֵי לֵיוָאֵי דְּמָלֵל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל
מֵימְרָא דַיְיָ לְזַרְעִיָּתְהוֹן כָּל דְּכוּרָא מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵילָּא עֶשְׂרִין וְתַרְתִּין אַלְפִין: וַאֲמַר
יְהוָה לְמֹשֶׁה מְנֵי כָּל בְּכוּרָא דְכַרְיָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵילָּא וְקַבֵּל יָת מִנְיַן
שְׁמָהָתְהוֹן: וְתִקַּבֵּל יָת לֵיוָאֵי קֳדָמַי אֲנָא יְיָ חֲלַף כָּל בּוּכְרָא בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָת בְּעִירָא
דְּלֵיוָאֵי חֲלַף כָּל בּוּכְרָא בִּבְעִירֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וּמְנָא מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ יָת
כָּל בּוּכְרָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַהֲווֹ כָל בּוּכְרָא דְכַרְיָא בְּמִנְיַן שְׁמָהָתָן מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵילָּא
לְמִנְיַנֵיהוֹן עֶשְׂרִין וְתַרְתִּין אַלְפִין

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

τ treo τ septuagita τ ducẽti. τ locut⁹ καὶ τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακόσιοι· καὶ ἐλάλη
eſt dñs ad moyſen: dicẽs: accipe leuitas
G σὺ κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε τοὺς λευίτας
pro oĩb⁹ ꝓmogenitis ſiliox iſrael:
ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν ἰσραήλ,
τ tumẽta leuitaꝝ pro tumẽtib⁹ eox. τ
καὶ τὰ κτήνη τῶν λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν. καὶ
Infra. erũt mihi leuite: ego dñs. redẽptiões tri=
5.c. ἔσονταί μοι οἱ λευῖται, ἐγὼ κύριος· τὰ λύτρα τῶν τρι
um τ ſeptuagita τ ducẽtox ꝯ ſupſũt
ῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων οἱ πλεονάζοντες
a leuitis a ꝓmogenitis fi=
παρὰ τοὺς λευίτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱ=
liox iſrl. τ accipies ꝯq; ſiclos per caput: per
ῶν ἰσραήλ· καὶ λήμψῃ πέντε σίκλους κατὰ κεφαλήν, κατὰ
vidragmã ſcm accipies: vigiti obolos ſiclus.
τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον λήμψῃ, εἴκοσι ὀβολοὶς σίκλος·
Exo. τ dabis argẽtũ aarõ τ filiis eĩ⁹:
30.d. καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον ἀπαρὰν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ,
Leu. redẽptiões ſupabũdãtiũ i eis. τ accepit moy
27.c. λύτρα τῶν πλεοναζόντων ἐν αὐτοῖς· καὶ ἔλαβε μωυ
Exo. σῆς τὸ ἀργύριον τὰ λύτρα παρὰ τῶν πλεοναζόν=
45.d. των in redẽptionẽ leuitaꝝ a
τῶν εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν λευιτῶν παρὰ τῶν
ꝓmogenitis filiox iſrael accepit argẽtũ:
πρωτοτόκων τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἔλαβε τὸ ἀργύριον,
quinq; τ ſexagita τ mille trecẽtos ſi=
πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ χιλίους τριακοσίους σί=
clos: ſm ſiclũ ſctũ. τ dedit moy
κλους, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· καὶ ἔδωκε μωυ=
ſes argẽtũ redẽptiões ſupabũdãtiũ aa
σῆς τὸ ἀργύριον τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων ἀπ=
rõ τ filiis eius: per vocẽ dñi quẽadmo
ρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ φωνῆς κυρίου ὃν τρό=
dũ ꝑcepit dñs moyſi.
πον ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῆ. Ca. 4.

A ΘΤ locut⁹ ē dñs ad moyſen τ aarõ: dicẽs:
καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων,
accipe ſummã filiox caath de medio filiox
λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν καὰθ ἐκ μέσου υἱῶν
leui: per ꝑlos eox: p domos familiaꝝ ſua
λευί, κατὰ ὀίκους αὐτῶν, κατ᾽οἴκους πατριῶν αὐ
rũ: a vigiti ãnio τ ꝯq; ãnio τ ſupra
τῶν, ἀπὸ ἐικοσαέτους καὶ πέντε ἐτῶν καὶ ἑπάνω
vſq; ad ꝯgita ãnos: oĩs ingrediẽs ad mini
ἕως πεντήκοντα ἐτῶν, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουρ
ſtrãdũ vt faciat oĩa opera in tabnaculo teſti=
γεῖν ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ
mõij. τ hec opa filiox caath in tabna
τυρίου. καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν καὰθ ἐν τῇ σκη
culo teſtimonij ſctũ ſctõꝝ.
νῇ τοῦ μαρτυρίου ἅγια τῶν ἁγίων. ꝯ ꝯ ꝯ

Transla. Chal.

טְמַאתָן וְשִׁבְעִין וּתְלָתָא: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: קָרֵיב יָת לֵיוָאֵי תַּלְף כָּל נוּכְרָא
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיֵתֵי בְּעִירָהוֹן וְיִהוֹן מְשַׁמְּשִׁין קֳדָמַי לֵיוָאֵי אֲנָא יְיָ:
וְיָת פְּרִיקֵי טָאתָן וְשִׁבְעִין וּתְלָתָא דְּיַתִּירִין עַל לֵיוָאֵי מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְתִסַּב
חֲמֵשׁ חֲמֵשׁ סִלְעִין לְגוּלְגַּלְתָּא דְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא תִּסַּב עֶשְׂרִין מָעִין סִלְעָא: וְתִתֵּן כַּסְפָּא
לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי פְּרִיקֵי דְּיַתִּירִין בְּהוֹן: וְנְסֵיב מֹשֶׁה יָת כְּסַף פּוּרְקָנְהוֹן מִן דְּיַתִּירִין עַל
פָּרִיקֵי לֵיוָאֵי: מִן בְּכוֹרֵיָא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְסֵיב יָת כַּסְפָּא אֶלֶף וּתְלַת מְאָה וְשִׁתִּין וַחֲמֵשׁ
סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא: וְיָהַב מֹשֶׁה יָת כְּסַף פָּרִיקַיָּא לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי עַל מֵימְרָא דַּיְיָ
כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה: Ca. iiii. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְלַאֲהַרֹן
לְמֵימָר: נְסִיבוּ יָת רֵישׁ בְּנֵי קְהָת מִגּוֹ בְּנֵי לֵוִי לְזַרְעִיתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן: מִבַּר תְּלָתִין
שְׁנִין וְלְעֵלָּא וְעַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין כָּל דָּאָתֵי לְחֵילָא לְמִפְלַח פּוּלְחָנָא בְּמַשְׁכַּן
זִמְנָא: דֵּין פּוּלְחָן בְּנֵי קְהָת בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא לְקֹדֶשׁ קוּדְשַׁיָּא:

Trãsla. B. Hiero.

ducenti septuaginta tres. Locutuſq; eſt
dominus ad moyſen
dicens. Tolle
leuitas p primogẽitis
filiorum iſrael.
& pecora leuitarũ pro
pecoribus eorum.
Erũtq; leuite mei. Ego ſum domius. In
precio aũt ducentorũ
ſeptuagintatrium
qui extendunt nume=
rũ leuitarum
de primogẽitis filiorũ
iſrael: accipies quinq;
ſiclos per ſingula capi=
ta ad menſuram
ſctuarii. Siclus habet
viginti obolos.
Dabiſq; pecuniã aarõ
& filiis eius
preciũ eorum q ſupra
ſunt. Tulit igitur moy=
ſes pecuniã eorum q
fuerãt amplius & quos
redemerat a leuitis pro
primogenitis filiorum
iſrael
mille trecentorum ſe=
xagintaquiq; ſiclorum
iuxta põdus ſanctuarii.
& dedit eam
aaron & filiis eius iux=
ta verbum
quod preceperat ſibi
domínus. Capũ. 4.

LOcutuſq; eſt dñs
ad moyſen & aarõ
dicens. Tolle ſummã
filiorum caath
de medio leuitarum
p domos & familias ſu
as a triceſimo anno
& ſupra: vſq; ad quin=
q̃geſimũ annum oim
qui ingrediũtur vt ſtẽt
& miniſtrẽt in taberna=
culo federis. Hic ẽ cul
tus filiorum caath.
Tabernaculum federiſ
& ſanctum ſanctorum

Tex. Heb. Au. Ca. iiij. Patitua heb.

שְׁלֹשָׁה וּשְׁבְעִים וּמָאתָיִם׃ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ קַח אֶת
הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל בְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֶת בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת בְּהֶמְתָּם
וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם אֲנִי יְהוָה׃ וְאֶת
פְּדוּיֵי הַשְּׁלֹשָׁה וְהַשִּׁבְעִים
וְהַמָּאתַיִם הָעֹדְפִים עַל הַלְוִיִּם
מִבְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלָקַחְתָּ חֲמֵשֶׁת
חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים לַגֻּלְגֹּלֶת בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ תִּקָּח עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשָּׁקֶל׃
וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו
פִּדְוִיֵי הָעֹדְפִים בָּהֶם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת
כֶּסֶף הַפְּדוּיִם מֵאֵת הָעֹדְפִים עַל
פְּדוּיֵי הַלְוִיִּם׃ מֵאֵת בְּכוֹר בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לָקַח אֶת הַכֶּסֶף חֲמִשָּׁה
וְשִׁשִּׁים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וָאֶלֶף בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת כֶּסֶף
הַפְּדוּיִם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו עַל פִּי יְהוָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃

Ca. iiii. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן
לֵאמֹר׃ נְשֹׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי קְהָת
מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְבֵית אֲבֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וְמַעְלָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל
בָּא לַצָּבָא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בְּאֹהֶל
מוֹעֵד׃ זֹאת עֲבֹדַת בְּנֵי קְהָת
בְּאֹהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃

Interp. chal.

et ducenti septuaginta tres. Locutuſq; eſt dñs ad
moyſe dicẽs. Applica leuitas pro oĩbus ꝓmogenito fi=
liox iſrael & pecora leuitarũ p pecoribus eox: & mini
ſtrabũt leuite coꝛã me: ego dñs. Et a ducẽtio & ſeptua
ginta & trib⁹ q excedũt numerũ leuitarũ q redimẽdi
ſunt de ꝓmogenitis filiox iſrael: tolles quoq; ſiclos p
ſingula capita in ſiclis ſanctuarij viginti obolos hñs
ſiclus. Dabiſq; argentũ eox q redimendi ſunt q excedũt leuitas aaron & filiũs eius. Tulitq; moyſes argẽtuꝫ
eox q fuerũt amplius quos redemerat a leuitis: pro
primogenitis filiox iſrael tulit argẽti mille & trecen
tos & ſexagita ſiclos i ſiclis ſanctuarij. Dedítq; moy=
ſes argẽtum redemptoꝛũ aarõ & filiis eius iuxta ver=
bum dñi: ſicut preceperat dominus moyſi. Cap. 4.

LOcutuſq; eſt dominus cum moyſe & cum aaron
dicens. Suſcipe ſummã filioꝛ caath de medio
filioꝛ leui per familias ſuas ꝛ per domos patrum ſuo
rum: a triginta annis & ſupra & vſq; ad quinq̃ginta an
nos oim qui veniũt vt per turmas miniſtrent miniſte
rium in tabernaculo federis. Hic eſt cultus filiorum
caath in tabernaculo federis: ſanctum ſanctorum.

Patitua chal.

מְאָה עֲשָׂר
שֵׁשׁ
פְּרַק תַּר עֶסֶב
גְּלַל מַעַה עֶתֶן
עֶתֶן
פֵּה
Ca. iiii.
שְׁפָחָה
עֲלֵה
עֲבַד
לָאַב עֲשָׂה
חֲלַשׁ בֵּן
שָׁנָה עֲלֵה אָתָא
חֲלַשׁ בֵּן

Pritiua heb.	Tex. Heb.	Au.	Latiis.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
וּבָא אַהֲרֹן וּבָנָיו בְּנָסְעַ הַמַּחֲנֶה	׳חָנָה			ingrediẽtur aaron & filii eius: qñ mouẽda fũt castra:	τ introibũt aarõ τ filij eius: qñ leuãda fuerit castra:
וְהוֹרִדוּ אֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וְכִסּוּ בָהּ	׳יָרַד ׳סָבַב ׳נָסַע			τ deponẽt velũ qđ pẽdet añ fores:	τ καθελοῦσι τὸ καταπέτασμα
אֶת אֲרֹן הָעֵדֻת וְנָתְנוּ עָלָיו כְּסוּי	׳עוּד			& opient rursũ velamine hyacinthina rũ pelliũ:	obũbrãbo: τ cõtegẽt in eo arcã testimõij. τ imponẽt sup illõ velamẽ
שׂוּר תַּחַשׁ וּפָרְשׂוּ בֶגֶד כְּלִיל	׳כָּלַל			extẽdẽtq; desuper pelliũ totum hyacinthinũ: & inducent vectes. Mẽsã quoq; ppositiõis inuoluẽt hyacinthino pallio: & ponẽt cũ eo thuribula ac mortariola cyathos & crateras ad liba fũdẽda. panes semper in ea erunt. extendẽtq; desup pallium coccineum: qđ rursũ operiẽt velamento hyacinthinarũ pelliũ: & inducent vectes. Sument & pelliũ hyacinthinũ: quo operient candelabrum cum lucernis & forcipibus suis: & uoluẽtq; eo arcam testimonii: & opient rursũ velamine hyacinthino & imponent sup illud pellium hyacinthinum: & inducent vectes eius. Et sup mẽsam propositionis expandẽt pallium hyacinthinũ: & ponẽt sup eam thuribula & mortariola & cyathos & crateras libamẽtoꝝ. & panes erũt sup ea semp. & expandẽt sup eã pallium coccineũ: & cooperiẽt eam cooptorio de pellibus hyacinthino: & ponent vectes eius. Tollentq; pallium hyacinthinũ: & cooperiẽt candelabrũ luminario & lucernas eius & forcipes eius & thuribula eius & oia vasa ministerij eius quibus vtuntur in ministerio eius. Et ponent super illud & sup omnia vasa eius coopertoriũ de pellibus hyacinthino: et ponent sup vectes. & super altare aureũ extendent pallium hyacinthinum: & cooperient illud operimẽto de pellibus hyacinthino: et ponent vectes eius. Et tollent oia vasa ministerij eius quibus ministrant in sanctuario: & ponent ea in pallio hyacinthino. Et cooperient illud coopertorio pellium hyacinthinarũ: & ponent super vectem. Colligentq; cinerem de altari et expandent super illud pallium purpureum: et ponent super illud omnia	τ introibũt aarõ τ filij eius: qñ leuãda fuerit castra: τ deponẽt velũ ρακὸς ἱμβολή, καὶ καθελοῦσι τὸ καταπέτασμα obũbrãbo: τ cõtegẽt in eo arcã τὸ συσκιάζον, καὶ καταστρώσουσιν ἐν αὐτῷ τὸν κιβωτὸν testimõij. τ imponẽt sup illõ velamẽ τὸν τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ καταπέτασμα pelliceũ hyacinthinũ: τ injiciẽt lumẽ διερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν sup illũ pallium totũ hyacinthinũ desup. τ imponẽt ἐπ' αὐτὸν ἱμάτιον ὅλον ὑακίνθινον ἄνωθεν. καὶ ἐμβαλοῦσι tent vectes eius. τ sup mẽsam propositionis expandẽt pallium purpureũ: τὰς ἀναφορεῖς αὐτῆς. καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν πρόposità immittẽt sup eã pallium purpureũ: κειμένην ἐμβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον πορφυροῦν, τ discos: τ mortariola: τ cyathos: τ crateras: τ libatoria in qb⁹ libat: τ panes sẽpiterni in ea erũt. τ immittẽt in eã pallium coccinũ: τ coopiẽt eã cooptorio pelliceo hyacinthino: τ immittẽt vectes eius: τ accipiẽt pallium hyacinthinũ: τ cooperiẽt cãdelabrũ lucẽtẽ:: τ lucernas eius: τ forcipes eius: τ olla emũctoria eius: τ oia vasa olei eius: q̃cũq; ministrabũt in ipis. τ imittẽt eã: τ oia vasa eius: τ cooperiẽt eã pelliceo hyacinthinũ: τ imponẽt eã sup vectes: τ sup altare aureũ imponẽt pallium hyacinthinũ: τ cooperiẽt illõ cooptorio pelliceo hyacinthino: τ immittẽt vectes eius. τ sumẽt olla ministrationis: q̃cũq; ministrabũt in eis in sctuario. τ immittẽt in pallium hyacinthinũ: τ cooperiẽt ea cooptorio pelliceo hyacinthino: τ imponẽt sup vectes: τ cooptorium imponẽt sup altare. τ cooperiẽt sup illõ pallium totũ purpureũ. τ impo
וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת מִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וּפָרְשׂוּ בֶגֶד כְּלִיל	׳עוֹר ׳אוֹר				
וְאֶת בַּדָּיו: וְלָקְחוּ בֶגֶד תְּכֵלֶת	׳נוֹר ׳לַפַּח				
וְאֶת מִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וְנָתְנוּ עַל הַמּוֹט:	׳תָּוָה ׳כָּלָה				
וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב יִפְרְשׂוּ בֶגֶד תְּכֵלֶת	׳זָבַח				
וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת הַמַּחְתֹּת וְאֶת הַמִּזְלָגוֹת	׳בָּרַשׁ				
וְאֶת הַכַּפֹּת וְאֶת הַמְנַקִּיֹת וְאֶת כָּל כְּלֵי	׳מָנָה ׳שָׁחָה				
הַמִּזְבֵּחַ יִפְרְשׂוּ עָלָיו יִהְיֶה:	׳תָּמִד ׳הָיָה				
וּפָרְשׂוּ עֲלֵיהֶם בֶגֶד תְּחַשׁ שָׁנִי	׳תָּלַע ׳שָׁנָה				
וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ	׳כָּסָה				
וְשָׂמוּ אֶת בַּדָּיו: וְלָקְחוּ בֶגֶד					
תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֶת מְנֹרַת הַמָּאוֹר	׳נוֹר ׳אוֹר				
וְאֶת נֵרֹתֶיהָ וְאֶת מַלְקָחֶיהָ וְאֶת	׳נוֹר ׳לַפַּח				
מַחְתֹּתֶיהָ וְאֶת כָּל כְּלֵי שַׁמְנָהּ	׳תָּוָה ׳כָּלָה				
אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ לָהּ בָּהֶם: וְנָתְנוּ	׳שָׁרַת				
אֹתָהּ וְאֶת כָּל כֵּלֶיהָ אֶל מִכְסֵה					
עוֹר תָּחַשׁ וְנָתְנוּ עַל הַמּוֹט:					
וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב יִפְרְשׂוּ בֶגֶד	׳זָבַח				
תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִכְסֵה עוֹר					
תָּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת בַּדָּיו: וְלָקְחוּ	׳שׂוּם				
אֶת כָּל כְּלֵי הַשָּׁרֶת אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ					
בָם בַּמִּקְדָּשׁ וְנָתְנוּ אֶל בֶּגֶד					
תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אוֹתָם בְּמִכְסֵה	׳אָת				
עוֹר תָּחַשׁ וְנָתְנוּ עַל הַמּוֹט:					
וְדִשְׁנוּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו					
בֶּגֶד אַרְגָּמָן: וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת כָּל					

Pritiua chal.	Interp. chal.	Trãsla. Chal.
׳עוֹל ׳עֲטַל ׳שָׁרָא	Ingrediẽtur aaron & filij eius qñ mouẽda sunt castra: & deponẽt velũ qõ pendet: & cooperiẽt eo arcã testimonij: & ponẽt sup illud velamẽ ex pellibus hyacinthinis: & expãdent desup pallũ totũ hyacinthinũ: & ponent vectes eius. Et sup mẽsam propositionis expandẽt pallũ hyacinthinũ: & ponẽt sup eam thuribula & mortariola & cyathos & crateras libamẽtoꝝ. & panes erũt sup ea semp. & expandẽt sup eã pallũ coccineũ: & cooperiẽt eam cooptorio de pellibus hyacinthino: & ponent vectes eius. Tollentq; pallũ hyacinthinũ: & cooperiẽt candelabrũ luminario & lucernas eius & forcipes eius & thuribula eius & oia vasa ministerij eius quibus vtuntur in ministerio eius. Et ponent super illud & sup omnia vasa eius coopertoriũ de pellibus hyacinthino: et ponent sup vectes. & super altare aureũ extendent pallium hyacinthinum: & cooperient illud operimẽto de pellibus hyacinthino: et ponent vectes eius. Et tollent oia vasa ministerij eius quibus ministrant in sanctuario: & ponent ea in pallio hyacinthino. Et cooperient illud coopertorio pellium hyacinthinarũ: & ponent super vectem. Colligentq; cinerem de altari et expandent super illud pallium purpureum: et ponent super illud omnia	וְיֵיעֹל אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי בְּמֵשְׁרְיָתָא דְּיִטְּרוּן מַשְׁרְיָתָא וְיִפְּרוֹן פָּרוּכְתָא דְּקֳרָסָא וְיִכְסוֹן בָּהּ יָת אֲרוֹנָא דְּסַהֲדוּתָא: וְיִתְּנוּן עֲלוֹהִי חוּפָּאָה דְּתַשְׁוִישׁ סַסְגוֹנָא וְיִפְרְסוֹן לְטוּשׁ גְּמִיר תְּכֶלָּא מִלְעֵילָּא וְיָשַׁוּוּן אַרְיָחוֹהִי: וְעַל פָּתוֹרָא דְּלֶחֱמָא יִפְרְסוֹן לְטוּשׁ תְּכֶלָּא וְיִתְּנוּן עֲלוֹהִי יָת מָנֵי סָנֵיָא וְיָת בַּזְּיָבַיָּא וְיָת כַּסְכִּילָתָא וְיָת קַסְתוֹת נִיסוּכִין וּלְחֵם תְּדִירָא עֲלוֹהִי יְהֵי: וְיִפְרְסוֹן עֲלֵיהוֹן לְטוּשׁ צְבַע זְהוֹרִי וְיִכְסוֹן יָתֵיהּ חוּפָּאָה דְּתַשְׁוִישׁ סַסְגוֹנָא וְיָשַׁוּוּן יָת אַרְיָחוֹהִי: וְיִטְּלוּן לְטוּשׁ תְּכֶלָּא וְיִכְסוֹן יָת מְנָרְתָּא דְּאַנְהוֹרֵי וְיָת בּוּצִינַהָא וְיָת צְמָתָהָא וְיָת מַחְתְּיָתָהָא וְיָת כָּל מָנֵי שְׁמִישָׁא דְּיִשַׁמְּשׁוּן לָהּ בְּהוֹן: וְיִתְּנוּן יָתָהּ וְיָת כָּל מָנָהָא לְחוּפָּאָה דְּתַשְׁוִישׁ סַסְגוֹנָא וְיִתְּנוּן עַל אַרְיָתָא: וְעַל מַדְבְּחָא דְּדַהֲבָא יְפָרְסוּן לְטוּשׁ תְּכֶלָּא וְיִכְסוֹן יָתֵיהּ חוּפָּאָה דְּתַשְׁוִישׁ סַסְגוֹנָא וְיָשַׁוּוּן יָת אַרְיָחוֹהִי: וְיִטְּלוּן יָת כָּל מָנֵי שְׁמִישָׁא דְּיִשַׁמְּשׁוּן בְּהוֹן בְּקוּדְשָׁא וְיִתְּנוּן לְלְטוּשׁ תְּכֶלָּא וְיִכְסוֹן יָתְהוֹן חוּפָּאָה דְּתַשְׁוִישׁ סַסְגוֹנָא וְיִתְּנוּן עַל אַרְיָתָא: וְיִסְפּוּן יָת קוּטְמָא דְּמַדְבְּחָא וְיִפְרְסוּן עֲלוֹהִי לְבוּשׁ ‹‹ עִזְקָתָא: וְיִתְּנוּן עֲלוֹהִי יָת כָּל ‹‹‹

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

nẽt fup illõ oia vafa ci⁹: idẽ⁹ mini
σουσιν ἐπ' αὐτὰ πάντα τὰ σκεύη αὐτ, ἐν οἷς λειτουρ
ſtrabũt in eis: ⁊ thuribula ⁊ fuſcinulas
γήσουσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα καὶ τὰς κρεάγρας
⁊ phialas ⁊ oia vafa alta
καὶ τὰς φιάλας καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστη
rio: ⁊ imittẽt fup illõ coopumẽtũ pelli
ρίου· καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὰ κάλυμμα ὑακιν
cũ hyacithinũ. ⁊ immittẽt vectes c
θινον ὑακίνθινον· καὶ ἐμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐ
uos ⁊ cõſummabũt aarõ ⁊ filij eius: coope
τοῦ καὶ συντελέσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καλύ
riẽtes ſctuaria: ⁊ oia vafa ſctã: cũ
πτοντες τὰ ἅγια, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῷ
tollentur caſtra. ⁊ poſt hec introi
ἐξαίρειν τὴν παρεμβολήν· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύ
bũt filij caath ad tollẽdũ. ⁊ nõ tãgẽt ſctã:
σονται υἱοὶ καὰθ αἴρειν· καὶ οὐχ ἅψονται τῶν ἁγίων,
vt nõ moriãtur. hec tollẽt filij caath in
ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν· ταῦτα ἀροῦσιν υἱοὶ καὰθ ἐν τῇ
tabnaculo teſtimonij: epiſcop⁹ eleazar filꝰ aarõ
σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐπίσκοπος Ἐλιεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν
ſacerdotis: oleũ luminis ⁊ incẽſũ
τοῦ ἱερέως, τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς καὶ τὸ θυμίαμα τῆς
cõpoſitiõis: ⁊ ſacrificiũ quottidianũ: ⁊ oleũ
συνθέσεως, καὶ τὴν θυσίαν καθ' ἡμέραν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς
vnctiõis: cura tota tabnaculi ⁊ dcſcq̃ ſũt i eo
χρίσεως, καὶ ἐπισκοπὴ ὅλης τῆς σκηνῆς καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐ
in ſctuario: ⁊ in oib⁹ epiſb⁹. ⁊ locut⁹ eſt
τῷ ἁγίῳ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις· καὶ ἐλάλησε
dño ad moyſen ⁊ aarõ: vicẽs: nõ pdatis
κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, λέγων, μὴ ἐξολεθρεύσητε τῆς
de tribu ppũm caath de medio leuitaꝝ. ⁊
φυλῆς τὸν ὄχλον τὸν κατὰ τὸ μέσον τῶν Λευιτῶν· καὶ
hoc facite illis: ⁊ viuẽt ⁊ nõ mo
τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς, καὶ ζήσονται καὶ οὐ μὴ
riẽtur: accedẽtibus illis ad ſctã
ἐγγίσωσιν, προαποστελοῦσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ ἅγια
ſctõꝝ. aarõ ⁊ filij ei⁹ ingrediãtur:
τῶν ἁγίων· Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰσπορευέσθωσαν,
⁊ cõſtituẽt eos ꝺnus ad ꝓpria cõꝝ
καὶ καταστήσουσιν αὐτοὺς ἕκαστος εἰς τὴν ἀναφοράν
ſuã ⁊ nõ intrẽt videre ꝓfciſcim ſctuariũ:
αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ εἰσέλθωσιν ἰδεῖν ἐξάπινα τὸ ἅγιον,
⁊ moriẽtur. ⁊ locut⁹ ẽ dñs ad moyſen:
καὶ ἀποθανοῦνται. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν,
dicẽs: accipe ſũmã filiorꝝ gerſon: ⁊
λέγων, λάβε τὴν ἀρχὴν τῶν υἱῶν γιεσών, καὶ τοὺς
domeſticos familiaꝝ ſuaꝝ: per ꝓpꝛos coꝝ:
κατοίκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ οἴκους αὐτῶν,
a ꝺnoꝝ ⁊ vigiti ũnio ⁊ ſupra vſq; ad ꝺnq̃-
ἀπὸ πέντε καὶ εἴκοσι ἐτῶν καὶ ὑπάνω ἕως πεντη
ginta ũnos numerate eos:
κονταέτους ἐξαριθμήσασθε αὐτούς, ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏ

Transla. Chal.

מָטֻרְהִי וַיְשַׁמְּשׁוּן עֲלוֹהִי קְהוֹתָא יָת מַתְּתָא וְיָת צִנְטְרְיָתָא וְיָת מַזְרְקְיָתָא
כָּל מָנֵי מַדְּבְחָא וְיִפְרְסוּן עֲלוֹהִי הוּפְיָה דְּסָסְגְּיָא וְיִשְׁוּן אַרְעִיתְהִי׃ וְיִשְׁצִי
אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יָת מָנֵי קוּדְשָׁא וְיָת כָּל מָנֵי קוּדְשָׁא כַּד נָטְלִין מַשְׁרְיָתָא וּבָתַר כֵּן יֵעֲלוּן
בְּנֵי קְהָת לְמִטְעַל וְלָא יִקְרְבוּן לְקוּדְשָׁא וְלָא יְמוּתוּן מְטוּל בְּנֵי קְהָת בְּמַשְׂכַּן
זִמְנָא׃ וְדִמְסִיר לְמִטַּר אֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כַּהֲנָא מְשָׁחָא דְּאַנְהָרוּתָא וּקְטֹרֶת בּוּסְמָא
וּמִנְחָתָא תְּדִירָא וּמְשִׁחָא דְּרִבּוּתָא מַסְתַּרַת כָּל מַשְׁכְּנָא וְכָל דְּבֵיהּ בְּקוּדְשָׁא וּבְמָנֵיהוֹן׃ וּמַלֵּל
יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימָר׃ לָא תְּשֵׁיצוּן יָת שִׁרְבָּטָא זַרְעַת קְהָת מִגּוֹ לֵיוָאֵי׃ וְדָא
עֲבִידוּ לְהוֹן וְחַיּוֹן וְלָא יְמוּתוּן בְּמִקְרְבְהוֹן לְקַדְשָׁא קוּדְשַׁיָּא אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יֵעֲלוּן וְיָמֵנוּן
יָתְהוֹן גְּבַר גְּבַר עַל פּוּלְחָנֵיהּ וּלְמַטְעֲנֵיהּ׃ וְלָא יֵעֲלוּן לְמֶחֱזֵי כַּד כְּסָנִין יָת מָנֵי קוּדְשָׁא
וְלָא יְמוּתוּן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ קַבֵּל יָת חוּשְׁבַּן בְּנֵי גֵרְשׁוֹן אַף אִינוּן לְבֵית
אֲבָהָתְהוֹן לְזַרְעָתְהוֹן׃ מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וְלְעֵלָּא עַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין תִּמְנוֹן יָתְהוֹן

Ter. Heb. Au. La. iiij. Pritiua. heb.

כְּלֵיו אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ עֲלֵיו בָּהֶם אֶת
חֲנִית הַמַּחְתֹּת אֶת הַמִּזְלָגֹת וְאֶת הַיָּעִים
זבח וְאֶת הַמִּזְרָקֹת כֹּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ
כסה וּפָרְשׂוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר תַּחַשׁ
כסה וְשָׂמוּ בַדָּיו וְכִלֶּה אַהֲרֹן וּבָנָיו
לבשׁ לְכַסּוֹת אֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֶת כָּל כְּלֵי
חנה הַקֹּדֶשׁ בִּנְסֹעַ הַמַּחֲנֶה וְאַחֲרֵי כֵן
בוא יָבֹאוּ בְנֵי קְהָת לָשֵׂאת וְלֹא יִגְּעוּ
מות בַּקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ אֵלֶּה מַשָּׂא בְנֵי
יעד קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּפְקֻדַּת אֶלְעָזָר
אור בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁמֶן הַמָּאוֹר וּקְטֹרֶת
תמד הַסַּמִּים וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשֶׁמֶן
שבן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדַּת כָּל הַמִּשְׁכָּן וְכָל
כלה דבר אֲשֶׁר בּוֹ בְּקָדְשׁ וּבִכְלָיו׃ וַיְדַבֵּר
יהוה יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר׃
אל אַל תַּכְרִיתוּ אֶת שֵׁבֶט מִשְׁפְּחֹת
עשׂה הַקְּהָתִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם׃ וְזֹאת עֲשׂוּ
חיה לָהֶם וְחָיוּ וְלֹא יָמֻתוּ בְּנָשְׁתָּם אֶת
קדשׁ קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אַהֲרֹן וּבָנָיו
יבא יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ אִישׁ עַל
עבדה עֲבֹדָתוֹ וְאֶל מַשָּׂאוֹ׃ וְלֹא יָבֹאוּ
ראה לִרְאוֹת כְּבַלַּע אֶת הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ
וידבר וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃
נשׂא נְשֹׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם
בית הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
עלה מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה עַד
פקד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם

Interp. chal.

vafa eius ꝺbus miniſtrãt ſup illõ: thuribula ⁊ fuſcinu
las ⁊ batilla ⁊ phialas oiaq; vafa altaris. ⁊ extendẽt
ſup ea opertoriũ hyacinthinaꝝ pelliũ: ⁊ ponẽt vectes
eius. Et cõſummabit aaron ⁊ filij eius cooperire ſan
ctuarium ⁊ oia vafa ſanctuarij qñ mouenda ſunt ca
ſtra: ⁊ poſtea ingrediẽtur filij caath vt portẽt ea: ⁊ nõ
tangant ſancta vt non moriãtur. Hec ſunt onera fi
liorũ caath in tabernaculo federis. ⁊ q̃ tradita ſunt
eleazar filio aaron ſacerdotis: hec ſunt. oleũ ad lumi
naria ⁊ incenſum aromatũ ⁊ ſuge ſacrificiũ ⁊ oleum
vnctionis: ⁊ ad curã eius pertinet totũ tabernaculũ
et oia q̃ ſunt in ſanctuario ⁊ vaſa eius. Locutuſq; eſt
ꝺns cum moyſe ⁊ cũ aaron vicẽs. Nolite cõſumere
tribũ cognationũ caath de medio leuitarũ. Et hoc fa
cite eis vt viuant ⁊ non moriãtur quãdo accedent ad
ſancta ſanctoꝝ. Aaron ⁊ filij eius intrabunt ⁊ conſti
tuẽt eos vnuſquiq; ſup miniſterũ ſuũ ⁊ ſup onus ſuũ.
et nõ ingrediãtur ad videndũ qñ operiãtur vaſa ſan
ctuarũ vt nõ moriãtur. Locutuſq; eſt ꝺns cum moyſe
vicẽs. Accipe quoq; ſummã filioꝝ gerſon per do
mos patrũ ſuoꝝ per cognationes ſuas a triginta an
nis ⁊ ſupra vſq; ad ꝺnq̃ginta annos numerabis eos.

Pritiua chal.

עבד עָבַד
שמשׁ שַׁמְּשׁוּ
קהת קְהָת
צנטר צִנְטְרְיָתָא
מזרק מַזְרְקְיָתָא
מנא מָנֵי
פרס וּפָרְסוּן
סכך סָסְגְּיָא
שׁוּם שָׂמוּ
עבד עֲבִידוּ
שׁרבט שִׁרְבָּטָא
זרע זַרְעַת
קהת קְהָת
מגו מִגּוֹ
לוי לֵיוָאֵי
חיה וְחַיּוֹן
מות וְלָא יְמוּתוּן
קרב בְּמִקְרְבְהוֹן
קדשׁ לְקַדְשָׁא
קדשׁ קוּדְשַׁיָּא
כהן אַהֲרֹן
בנו וּבְנוֹהִי
עלה יֵעֲלוּן
מנא וְיָמֵנוּן
עבד עַל פּוּלְחָנֵיהּ
נטל וּלְמַטְעֲנֵיהּ
עלה וְלָא יֵעֲלוּן
חזה לְמֶחֱזֵי
כסה כְּסָנִין
מנא יָת מָנֵי
קדשׁ קוּדְשָׁא
כלה וְלָא יְמוּתוּן
מלל וּמַלֵּל
יְיָ יְיָ
משׁה עִם מֹשֶׁה
אמר לְמֵימָר
נשׂא קַבֵּל יָת חוּשְׁבַּן
בן בְּנֵי
גרשׁון גֵּרְשׁוֹן
בית לְבֵית
אב אַף אִינוּן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן
משׁפּחה לְזַרְעָתְהוֹן
בר מִבַּר
שׁלשׁים תְּלָתִין שְׁנִין
עלה וְלְעֵלָּא
עד עַד
בר בַּר
חמשׁים חַמְשִׁין שְׁנִין
פקד תִּמְנוֹן יָתְהוֹן

כָּל־הַבָּא לִצְבֹא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה
בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְזֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת
הַגֵּרְשֻׁנִי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא וְנָשְׂאוּ
אֶת יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת אֹהֶל
מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר
עָלָיו מִלְמָעְלָה וְאֶת מָסַךְ פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת קַלְעֵי הֶחָצֵר
וְאֶת מָסַךְ פֶּתַח שַׁעַר הֶחָצֵר
אֲשֶׁר עַל הַמִּשְׁכָּן וְעַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב
וְאֶת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת כָּל כְּלֵי
עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה
לָהֶם וְעָבָדוּ עַל פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו
תִּהְיֶה כָּל עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִי לְכָל
מַשָּׂאָם וּלְכָל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם
עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל מַשָּׂאָם
וֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִי
בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בַּיַּד
אִיתָמָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּבְנֵי
מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
תִּפְקֹד אֹתָם מִבֶּן שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים
שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל הַבָּא לַצָּבָא
לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד
וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל
עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי
הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו
וַאֲדָנָיו וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב

Interp. chal.

Omnes qui venisti ad ministrandū per turmas suas in ministerio tabernaculi federis. Hoc ē ministeriū cognationū gerson vt ministrēt & portēt. Portabūtq; cortinas tabernaculi & tēctoriū tabnaculi federis & operimentū hyacinthinū qđ est sup illō & tēctoriū oshū taberna culi federis & cortinas atriȳ & tēctoriū qđ est in introitu oshū atriȳ qđ est sup tabnaculū & sup altare per circuitū & funiculos eoꝝ & oīa vasa ministeriȳ eoꝝ: & oīa que eis tradita sunt vt ministrēt. iurta verbuꝫ aaron & filiorū eius erit omne ministerium filiorum gerson per omnia onera sua & per oīa ministeria sua: & constituetis super eos in custodia oīa onera eoꝝ. Hoc est ministeriū cognationū filioꝝ gersō in tabernaculo federis: quoꝝ custodia erit in manu ithamar filij aarō sacerdotis. Filios merari per familias suas & per domos patrum suorum numerabis a triginta annis & supra vsq; ad quinquaginta annos numerabis eos: omnes qui veniunt per turmas vt ministrent ministerium tabernaculi federis. Et hec est custodia oneris eorum iurta omne ministerium suum in tabernaculo federis: tabule tabernaculi & vectes & colūne eius & baseꝫ eius & columne atrij per circuitum

Trāsla. B. Hiero.

omnes qui ingrediun-
tur: & ministrant
in tabernaculo federis.
Hoc est officiū familie
gersonitarum: vt por-
tent
cortinas tabernaculi
& tectum
federis operimētū āliud:
& super oīa velamen
hyacinthinū: tentoriū
quod pēdet in introi
tu tabernaculi federis:
cortinas atrii: velum in introitu
quod ē ante tabernacu-
lū. Omnia que ad alta-
re pertinent funiculos
& vasa
ministerii
iubente aaron & filiis
eius
portabūt filii gerson:
& sciēt singuli cui debe
ant oneri mancipari.
Hic est cultus familie
gersonitarum
in tabernaculo federis.
Eruntq; sub manu
ithamar filii aaron sa-
cerdotis. Filios quoq;
merari per familias &
domos patrū suorum
recensebis a triginta
annis & supra vsq; ad
annos quinquaginta:
omnes qui ingrediun
tur ad
officiū ministerii sui &
cultum federis testimo
nii. Hec sunt onera eo-
rum. Portabunt
tabulas
tabernaculi & vectes
eius: colūnas
ac bases earū: colūnas
quoq; atrii p circuitū

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

οἱ εἰσπορευόμενοι λειτουργεῖν, καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα
sua in tabnaculo testimonij. hoc ministerij
αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ
ppli gersō: ad ministrādū & portādū. & portabit
γένους γερσών, λειτουργεῖν καὶ αἴρειν. καὶ αἰροῦσι τὰς
pelles tabnaculi: & tabnaculū testimonij: &
διφθέρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ
cooprimētū eius: & cooprimētū hya
τὸ κατακάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τὸ ὑα
cithinū extra sup illō desup: & cooprimētū
κίνθινον τὸ ἔξω ἐπ' αὐτῆ ἄνωθεν, καὶ τὸ κατακάλυμμα
hostij tabnaculi testimonij: & vela
τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ ἱσία τῆς
atrij: & cooprimētū hostij atrij: q̄cūq;
αὐλῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς αὐλῆς, ὅσα
sup tabnaculū & sup altare & sup
ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὰ πηρίσ
sua filioꝝ: & oīa vasa ministratoria eo-
σὰ αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ αὐ-
rū. & q̄cūq; ministrabūt in ipsis faciēt.
τῶν· καὶ ὅσα λειτουργήσουσιν ἐν αὐτοῖς ποιήσουσι.
iurta oa aarō & filioꝝ eius erit mini-
κατὰ στόμα ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται ἡ λει-
sterij filioꝝ gersō iurta oīa mini
τουργία τῶν υἱῶν γερσὼν κατὰ πάσας τὰς λειτουρ-
steria eoꝝ: & iurta oīa opa eoꝝ. &
γίας αὐτῶν, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν· καὶ
numerabis eos ex nolb: & oīa q̄
ἐπισκέψασθε αὐτοὺς ἐξ ὀνομάτων, καὶ πάντα τὰ ἀρ-
portātur ab ipsis. hoc ministerij filioꝝ gersō in
τὰ ὑπ' αὐτῶν. αὕτη ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν γερσὼν ἐν
tabnaculo testimonij. & custodia eoꝝ in ma-
τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χει-
nu ithamar filij aarō sacerdotis. filij merari
ρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως· υἱοὶ μεραρὶ
per ppios suos & domos familiaꝝ suaꝝ
κατὰ ὀνόματα αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν
numerate eos: a q̄nq; & vigiti ānis
ἐπισκέψασθε αὐτούς, ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαέτους
& supra vsq; ad q̄nq̄gita ānos numerate
καὶ ἕως πεντηκοταέτους ἐπισκέψασθε
eos. ois ingrediēs ad ministrādū ad fa
αὐτούς· πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν ποι
ciēdū opa tabnaculi testimonij. & he
εῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ταῦτα
obſuatiōes eoꝝ q̄ portātur ab ipso iurta
τὰ φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ
oīa opa eoꝝ in tabnaculo testimonij:
πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, τοὺς
capitula tabnaculi: & vectes eius: & colūnas
κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους
eius: & bases eī: & colūnas atrū̄ i circuitu
αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ,

Trāsla. Chal.

כָּל דְּאָתֵי לְמֵיעַל חֵילָא לְמִפְלַח פּוּלְחָנָא בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ דֵּין פּוּלְחַן זָרְעָת גֵּרְשׁוֹן
לְמִפְלַח וּלְמִטַּל וְיִטְּלוּן יָת יְרִיעַת מַשְׁכְּנָא וְיָת מַשְׁכַּן זִמְנָא חוּפָּאֵיהּ וְחוּפָּא דְּסַסְגּוֹנָא
דְּעִלּוֹהִי מִלְּעֵילָא וְיָת פָּרְסָא דִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְיָת קָרְדֵי דַּרְתָּא וְיָת פָּרְסָא דִּתְרַע דָּרְתָּא
דְּעַל מַשְׁכְּנָא וְעַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר וְיָת אֲסוּתֵיהוֹן וְיָת כָּל מָאנֵי
פּוּלְחָנְהוֹן וְיָת כָּל דְּיִתְעְבֵּד לְהוֹן וְיִפְלְחוּן׃ עַל מֵימַר אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי תְּהֵי כָּל פּוּלְחַן בְּנֵי
גֵּרְשׁוֹן לְכָל מַטּוּלְהוֹן וּלְכָל פּוּלְחָנְהוֹן וּתְמַנּוּן עֲלֵיהוֹן בְּמַטַּר יָת כָּל מַטּוּלְהוֹן׃ דֵּין
פּוּלְחַן זָרְעָת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא וּמַטַּרְתְּהוֹן בִּידָא דְּאִיתָמָר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא׃
וּבְנֵי מְרָרִי לְזַרְעָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן תִּמְנֵי יַתְהוֹן׃ מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָא וְעַד
בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין תִּמְנִינוּן כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא לְמִפְלַח פּוּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְדָא מַטַּרְתְּ
מַטּוּלְהוֹן לְכָל פּוּלְחָנְהוֹן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא קַרְשֵׁי מַשְׁכְּנָא וְעָבְרֵיהִי וְעַמּוּדוֹהִי וְסַמְכֵיהִי׃
וְעַמּוּדֵי דַּרְתָּא סְחוֹר סְחוֹר

Trāsla. Chal.

וְאַדְנֵיהוֹן׃ וְעַמּוּדֵי תְּרַע דָּרְתָּא וְסַמְכֵיהוֹן וְאַדְנֵיהוֹן וְכָל מָנֵי פָּלְחָנְהוֹן וְכָל דְּיִתְעְבֵּד
לְהוֹן וְיִפְלְחוּן׃ עַל מֵימַר אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי תְּהֵי כָּל פּוּלְחַן בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְכָל מַטּוּלְהוֹן וּלְכָל
פּוּלְחָנְהוֹן וְתִמְנוּן עֲלֵיהוֹן בְּמַטַּר יָת כָּל מַטּוּלְהוֹן׃ דֵּין פּוּלְחַן זָרְעָת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן בְּמַשְׁכַּן
זִמְנָא וּמַטַּרְתְּהוֹן בִּידָא דְּאִיתָמָר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא׃ וּלְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וְלִרְבָבָן דְּעַמָּא
מִנְיָנָא יָת בְּנֵי קְהָת לְזַרְעָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃ מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָא וְעַד בַּר
חַמְשִׁין שְׁנִין כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא לְמִפְלַח פּוּלְחָנָא בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְהֲווֹ מִנְיָנֵיהוֹן לְזַרְעָתְהוֹן
לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן מָאתַן וְחַמְשִׁין וְתַרְתֵּין׃ דָּא פּוּלְחַן זָרְעָת בְּנֵי קְהָת כָּל דְּיִפְלְחוּן בְּמַשְׁכַּן
זִמְנָא דִּי מְנָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל מֵימַר יְיָ בִּידָא דְּמֹשֶׁה׃ וּבְנֵי גֵרְשׁוֹן לְזַרְעָתְהוֹן לְבֵית
אֲבָהָתְהוֹן׃ מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָא וְעַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא לְמִפְלַח
פּוּלְחַן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְהֲווֹ מִנְיָנֵיהוֹן לְבָתֵּיהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן תְּרֵין מְאָה וְתְרֵיסַר
תְּרֵין׃ דָּא פּוּלְחַן זָרְעָת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְכָל פּוּלְחָנְהוֹן וּלְכָל מַטּוּלְהוֹן׃ וְתִמְנֵי יָתְהוֹן
מַטַּרְתְּ כָּל מַטּוּלְהוֹן וְכָל פּוּלְחָנְהוֹן וְתִמְסְרוּן קֳדָם אִיתָמָר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא׃ וּלְבְנֵי
מְרָרִי לְזַרְעָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃ מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָא וְעַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין
תִּמְנִינוּן כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא לְמִפְלַח יָת פּוּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְדָא מַטַּרְתְּ מַטּוּלְהוֹן לְכָל
פּוּלְחָנְהוֹן לְמַשְׁכַּן זִמְנָא קַרְשֵׁי מַשְׁכְּנָא וְעָבְרֵיהִי וְעַמּוּדוֹהִי וְסַמְכֵיהִי׃
וְעַמּוּדֵי דַּרְתָּא סְחוֹר סְחוֹר

Parisina hebr.

כָּל הַבָּא לִצְבֹא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה
בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְזֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת
הַגֵּרְשֻׁנִי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא וְנָשְׂאוּ
אֶת יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת אֹהֶל יֶרַע שָׁכֵן
מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר כִּסֶּה
עָלָיו מִלְמָעְלָה וְאֶת מָסַךְ פֶּתַח פָּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת קַלְעֵי הֶחָצֵר
וְאֶת מָסַךְ פֶּתַח שַׁעַר הֶחָצֵר
אֲשֶׁר עַל הַמִּשְׁכָּן וְעַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב
וְאֶת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת כָּל כְּלֵי
עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה
לָהֶם וְעָבָדוּ עַל פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו פֶּה
תִּהְיֶה כָּל עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִי לְכָל
מַשָּׂאָם וּלְכָל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם
עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל מַשָּׂאָם שָׁמַר עָשָׂה
וֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִי
בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בַּיַּד
אִיתָמָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּבְנֵי
מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
תִּפְקֹד אֹתָם מִבֶּן שְׁלֹשִׁים בֶּקֶד
שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים עֲלֵה
שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל הַבָּא לַצָּבָא צוּא
לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד
וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל
עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי
הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו
וַאֲדָנָיו וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב
וְאַדְנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם לְכֹל
כֵּלֵי עֲבֹדָתָם וּלְכֹל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה
לָהֶם וְעָבָדוּ עַל פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו פֶּה
תִּהְיֶה לִבְנֵי הַגֵּרְשֻׁנִי בְּכָל מַשָּׂאָם שָׁמַר עָשָׂה
וּבְכָל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם עֲלֵיהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת שָׁמַר עָשָׂה
כָּל מַשָּׂאָם וְכָל עֲבֹדָתָם וְנָתַתָּה לָהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת
אֵת בְּנֵי מְרָרִי תִּפְקֹד אֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם
כָּל הַבָּא אֶל הַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד
וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד
קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן בְּרִיחָיו וְעַמּוּדָיו וַאֲדָנָיו
וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם
וּמֵיתְרֵיהֶם אֶת כָּל כְּלֵי עֲבֹדָתָם וּלְכָל אֲשֶׁר
יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ אֶת עֲבֹדָתָם פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד יַד בְּיַד אֲחִיתָמָר וּבָנָיו
וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב

Parisina chal.

בֶּקַח
נְטַל שֵׁבֶן חֲפָה
דּוּר עֹל
דָּבַח
מְסַר פָּלַח אֲמַר
הָוָה נְטַל שְׁנָה
נְטַר
שְׁנָה עֲלָה
מָחָא אֲתָא נְטַר
דָּבָא דּוּר

Interp. chal.

Omnes qui venisti ad ministrandū per turmas suas in ministerio tabernaculi federis. Hoc ē ministeriū cognationū gerson vt ministrēt & portēt. Portabūtq; cortinas tabernaculi & tēctoriū tabnaculi federis & operimentū hyacinthinū qđ est sup illō & tēctoriū oshū tabernaculi federis & cortinas atriȳ & tēctoriū qđ est in introitu oshū atriȳ qđ est sup tabnaculū & sup altare per circuitū & funiculos eoꝝ & oīa vasa ministeriȳ eoꝝ: & oīa que eis tradita sunt vt ministrēt. iurta verbuꝫ aaron & filiorū eius erit omne ministerium filiorum gerson per omnia onera sua & per oīa ministeria sua: & constituetis super eos in custodia oīa onera eoꝝ. Hoc est ministeriū cognationū filioꝝ gersō in tabernaculo federis: quoꝝ custodia erit in manu ithamar filij aarō sacerdotis. Filios merari per familias suas & per domos patrum suorum numerabis a triginta annis & supra vsq; ad quinquaginta annos numerabis eos: omnes qui veniunt per turmas vt ministrent ministerium tabernaculi federis. Et hec est custodia oneris eorum iurta omne ministerium suum in tabernaculo federis: tabule tabernaculi & vectes & colūne eius & baseꝫ eius & columne atrij per circuitum

Trāsla.Gre.lr r.cū interp̄.latina.

ε baſes eaꝝ: τ colūnas coope
καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς στύλους τ καταστε
rimēti hoſhj atrij: τ baſes ea
τάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτ
rū: τ patilloo eaꝝ: τ funes eaꝝ:
τῶν, καὶ τ σκευὰς αὐτῶν, καὶ τ κάλους αὐτῶν,
ε oīa vaſa eaꝝ: τ oīa muni
καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ λειτουρ
ſtratoria eaꝝ: et noīb⁹ numerate eos: τ
γήματα αὐτῶν, ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε αὐτ, καὶ
oīa vaſa cuſtodie eoꝝ q̄ portātur ab il
πάντα τὰ σκεύη τῆς φυλακῆς τῶν ἀποσκ⁹ων ὑπ' αὐ
lis. hoc miniſteriū ꝑpli merari in oīb⁹
D τῶν· αὕτη ἡ λειτουργία δήμου μεραρὶ ἐν σκ⁹ῃ τοῖς
opib⁹ eoꝝ in tabnaculo teſtimōij: in manu ithamar
ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τ μαρτυρίου, ἐν χειρὶ ἰθάμαρ
filii aarō ſacerdotis. τ numeravit moyſes τ
τ υἱοῦ ἀαρὼν τ ἱερέως· καὶ ἐπεσκέψατο μωυσῆς καὶ
aarō τ ꝓncipes iſrael filios caath: per
ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς καάθ, κατὰ
ꝓlos ſuos: ꝑ domos familiaꝝ ſuaꝝ: a q̄nq⁹ τ
δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἀπὸ τριάκοντε καὶ
viginti ānis τ ſupra vſq⁹ ad q̄nq̄gita ānos: oīa m
ἐτῶν καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκοντούτους, πᾶς ὁ ἐισπο⁹
gredīēs ad miniſtrādū τ faciēdū opa in tabnaculo teſti
ευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τ μαρ
monij. τ fuit numerato eoꝝ ꝑ ꝑplos eoꝝ:
τυρίου· καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν,
duo milia ſeptīgēti q̄nq̄gita. hec numeratio ꝑpli
δισχίλιοι ἑπτακόσιοι πεντήκοντα. αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου
caath: oīa miniſtrās in tabnaculo teſtimonij: ſicut nu
καάθ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τ μαρτυρίου, καθὰ ἐπε
merauit moyſes τ aarō ꝑ vocē dñi: in manu moyſi.
σκέψατο μωυσῆς καὶ ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ἐν χειρὶ μωυσῆ.
τ numerati sūt filii gerſon: ꝑ ꝑplos eoꝝ: ꝑ domos
καὶ ἐπεσκέψησαν υἱοὶ γερσών, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους
familiaꝝ ſuaꝝ: a q̄nq⁹ τ viginti ānis τ ſupra
πατριῶν αὐτῶν, ἀπὸ τριάκοντε καὶ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω
vſq⁹ ad q̄nq̄gita ānos: oīa ingrediēs ad miniſtrādū
ἕως πεντηκοντούτους, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν
τ faciēdū opa in tabnaculo teſtimonij. τ fuit nu
καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τ μαρτυρίου. καὶ ἐγένετο ἡ ἐπί
merato eoꝝ ꝑ ꝑplos eoꝝ: ꝑ domos familiaꝝ
σκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν
ſuaꝝ: duo milia ſercēti trigita. hec numera
αὐτῶν, δισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. αὕτη ἡ ἐπίσκε
tio populi filioꝝ gerſō: oīa miniſtrās in tabnaculo
ψις δήμου υἱῶν γερσών, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τ
teſtimonij: ſic numerauit moyſes τ aarō ꝑ vo
μαρτυρίου, οὓς ἐπεσκέψατο μωυσῆς καὶ ἀαρὼν διὰ φω
cē dñi in manu moyſi. numerati sūt ālt τ popul⁹
νῆς κυρίου ἐν χειρὶ μωυσῆ. ἐπεσκέπησαν δὲ καὶ δήμος
filioꝝ merari ꝑ populos eorū: ꝑ domos
υἱῶν μερὰρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ

Trāsla.B.Hiero.

°cum baſibus⁹ & paxil
lis⁹ & funibus ſuis. ꝯ ꝯ ꝯ
ʳOīa⁸ vaſa ʳ & ſupellectī
lem ꝯ
ʳad numerum accipiēt:
ſicq⁹ ᶜportabunt. ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ
°Hoc eſt ᶜofficium ʳfami
lie ᵇmeraritarum & ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ
ᵇminiſteriū in taberna
culo ᵐfederis: erūtq⁹ ᵇſub
manu °ithamar ᵖfilu ᵍaa
ron ʳſacerdotis. ᵍRecēſue
rūt igitur ʳmoyſes ᵘ & aa
rō ʳ & ꝓncipes ʳſinagoge
ᵍfilios ᵇcaath ᶜ ꝑ cog na
tiões ᵒ & domos ᶜpatrum
ſuorum: ʳa ᵍtriginta ᵇan
nis ʳ & ſupra: ᵏ vſq⁹ ad ꝯ ꝯ ꝯ
ᵘannum ᵐquin quageſi
mum ᵒomnes ᵖqui ᵒingre
diūtur ʳad miniſteriū ᵘta
bernaculi ʳfederis: ᵘ & in
uenti ſunt ʳduo milia ꝯ ꝯ
ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ

Pūtiua beb. | Ter. Heb. | Au. | Ca.v. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina

אַבֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה
וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל הַבָּא
לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיִּהְיוּ הַיָה
פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשֶׁת שָׁלַשׁ
אֲלָפִים וּמָאתַיִם׃ אֵלֶּה פְקוּדֵי מַאָה
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי אֲשֶׁר פֻּקַּד
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל פִּי יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה׃ כָּל הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פֻּקַּד
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְנִשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אֹתָם׃ נָשָׂא
הַלְוִיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם׃
מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן עָלָה
חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל הַבָּא לַעֲבֹד
עֲבֹדַת עֲבֹדָה וַעֲבֹדַת מַשָּׂא בְּאֹהֶל נָשָׂא
מוֹעֵד׃ וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שִׁשִּׁת יֵשׁ
אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנִים׃ עַל מָאָה
פִּי יְהוָה פָּקַד אֹתָם בְּיַד מֹשֶׁה אֹתוֹ
אִישׁ אִישׁ עַל עֲבֹדָתוֹ וְעַל מַשָּׂאוֹ
וּפְקֻדָיו אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל Cap.v.
מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּבֶּר צָוָה
וְיְשַׁלְּחוּ מִן הַמַּחֲנֶה כָּל צָרוּעַ שָׁלַח מָנָה
וְכָל זָב וְכֹל טָמֵא לָנָפֶשׁ׃ מִזָּכָר צָרַע זוּב
עַד נְקֵבָה תְּשַׁלֵּחוּ אֶל מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה לֹא יְטַמְּאוּ טָמָא
אֶת מַחֲנֵיהֶם אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן חָנָה
בְּתוֹכָם׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָשָׂה
וַיְשַׁלְּחוּ אוֹתָם אֶל מִחוּץ

Pūtiua chal. | Interp. chal.

patrū suoꝝ a triginta annis ꝛ supra vsq; ad ḋnquaginta annos: oēs ḋ ventūt per turmas ad ministrandū in tabernaculo federis. Fuerūtq; ḋ nūerati sunt ex eis per familias suas tria milia ꝛ ducēti. Hi sunt ḋ numerati sunt de familijs filioꝝ merari: ḋo nūerauit moyses ꝛ aarō iuxta verbū dñi p manū moysi. Oēs leuite nūerati sunt ḋo nūerauit moyses ꝛ aaron ꝛ principes isr̄ p familias ꝛ p domos patrū suoꝝ a trigita ānis ꝛ supra vsq; ad ḋnquaginta annos: oēs ḋ ingrediūtur ad ministrandū ministeriū cultus ꝛ ministeriū oneris in tabernaculo federis: fuerūt qui nūerati sunt ex eis octo milia ꝛ quingēti ꝛ octoginta iuxta verbum dñi. Constituitq; eos per manū moysi vnumquēq; super ministeriū suum ꝛ super onus suum: ꝛ numerati sunt sicut p̄ceperat dominus moysi. Ca.5.

LOcutusq; est dñs cum moyse dicens. Precipe filijs israel: vt eiciant de castris oēm leprosum et omnē qui patitur fluxum seminis: ꝛ omnē qui polluitus est pollutione anime. a masculo vsq; ad feminā eijcietis: extra castra eijcietis eos: et non contaminēt castra eoꝝ: quia maiestas mea habitat inter eos. Fecerūtq; ita filij israel: ꝛ eiecerunt eos extra

patrum suorum a triginta annis ꝛ supra vsq; ad annū quinquagesimū: oēs qui ingrediūtur ad explēdos ritus tabernaculi federis: & inuenti sunt tria ooooooooooooooooooooooooo milia ducenti. Hic est numerus ooooooooooooo filiorum merari quos recensuerunt ooooooooo moyses & aaron iuxta imperiū dñi p manū moysi. oēs qui recensiti sunt de leuitis: & quos recēseri fecit ad nomē moyses & aaron & principes israel p cognationes & domos patrū suorū a triginta annis & supra vsq; ad oooooooooo annum quinquagesimū ingredientes ad ministerium tabernaculi: & onera portanda .ooo fuerunt simul octo ooo ooooooooooooooooooooooo milia quingenti octoginta. Iuxta ooooooooooo verbum domini recensuit eos moyses ooooooo vnumquēq; iuxta officium & onera sua: oooo sicut preceperat ei dominus. Ca.5.

LOcutus est dñs ad moysen dicens. Precipe filiis israel: oooooooooo vt eiciant de castris oo omnem leprosum ooo & qui semie fluit: pollutus q̄ sup mortuo. oo tam masculum q̄ femi nam eiicite de oooooooo castris: ne contaminēt ooooooooooooooooooooooo ea cum habitauerint oo ooooooooooooooooooooooo vobiscum. Fecērūtq; ita filij israel: ooooooooo & eiecerunt eos extra ooooooooooooooooo ooo oooo

familiaꝝ suaꝝ: a ḋnoꝝ ꝛ vigiti ānio ꝛ supra vsq; ad ḋnāginta ānos: oēs ingrediēo ad ministrādū ꝛ faciēdū ad opa tabnaculi testimonij. ꝛ fuit numeratio eoꝝ. per pomos familiaꝝ suaꝝ: tria milia ducēti. hec numeratio populi filioꝝ merari: quos numerauit moyseo ꝛ aarō pp vocē dñi i manu moysi. oēs numerati: ḋa familias suas ꝛ principes israel leuitas: per populos eoꝝ: p domos familiaꝝ suaꝝ: a ḋnoꝝ ꝛ vigiti ānio ꝛ supra vsq; ad ḋnāginta ānos: oēs ingrediēo ad opa opus ꝛ opa q̄ portant in tabnaculo testimonij. ꝛ fuerūt qui nūerati sūt octo milia ḋngēti octoginta. per vocē dñi nūerauit moyseo ꝛ aarō ꝛ principes israel leuitas: per populos eoꝝ: p domos familiaꝝ suaꝝ: a ḋnoꝝ ꝛ vigiti ānio ꝛ supra vsq; ad ḋnāginta ānos: oēs ingrediēo ad opa opus ꝛ opa q̄ portant in tabnaculo testimonij. ꝛ fuerūt qui nūerati sūt octo milia ḋngēti octoginta. per vocē dñi nūerauit moyseo ꝛ aarō ꝛ principes israel leuitas: per populos eoꝝ: p domos familiaꝝ suaꝝ: tria milia ducēti. hec numeratio populi filioꝝ merari: quos numerauit moyseo ꝛ aarō pp vocē dñi i manu moysi. oēs numerati: ḋa familias suas ꝛ principes israel leuitas: per populos eoꝝ: p domos familiaꝝ suaꝝ: a ḋnoꝝ ꝛ vigiti ānio ꝛ supra vsq; ad ḋnāginta ānos: oēs ingrediēo ad opa opus ꝛ opa q̄ portant in tabnaculo testimonij. ꝛ fuerūt qui nūerati sūt octo milia ḋngēti octoginta. per vocē dñi nūerauit moyseo ꝛ aarō

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

castra: sicut locut⁹ ē dño moysi: t
παρεμβολῆς, καὶ ἐλάλησεν κύριος τῷ μωυσῆ, ὃν
ta fecerũt filij israel. t locut⁹ ē dño
τρόπον ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησεν κύριος
ad moysen: dicẽs: loqre filijs israel:
πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ,
dicẽs: vir aut mulier: q̃cũq; fecerit de oib⁹
λέγων, ἀνὴρ ἢ γυνή, ὅσις ἂν ποιήσῃ ἀπὸ πασῶν
pctis humanis: t pteriẽs cõ
τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ παρεδῷ πα
tẽpserit: t deliq̃rit
ρέσῃ, καὶ πλημμελήσῃ ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἐξαγορεύ
tur pctis: q̃s fecit: t reddet
σει τὴν ἁμαρτίαν, ἣν ἐποίησεν, καὶ ἀποδώσει
delictũ. ꝓncipale: t q̃ntã ꝑ
τὴν πλημμελείαν. τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμ
tẽ ei⁹ addet sup illũ: t reddet
πτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτό, καὶ ἀποδώσει
cui deliquit eidẽ. si ꝺo nõ fuerit homi
τίνι ἐπλημμέλησεν αὐτῷ. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τῷ ἀπερω
ni appropiquãs: ita vt reddat illi deli
πῳ ὁ ἀγχιστεύων, ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ πλημ
ctũ: delictũ redditũ do
μέλημα, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον τῷ κυ
mino: sacerdoti erit: ꝑter arietẽ ꝑpitiatõis:
ρίῳ, τῷ ἱερεῖ ἔσται, πλὴν τοῦ κριοῦ τοῦ ἱλασμοῦ,
ꝑ quẽ placabit ꝑ eo in tpo. t oẽs
δι' οὗ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ. καὶ πᾶσα
primitie iuxta oia sctificata in filijs is
ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἁγιαζόμενα ἐν υἱοῖς Ισ
rael: q̃cũq; obtulerit dño: sacerdoti
ραήλ, ὅσα ἂν προσφέρωσι τῷ κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ
ipi erũt: t vniuscuiusq; sctificata ipi⁹ erũt.
αὐτῷ ἔσται, καὶ ἑκάστου τὰ ἁγιασμένα αὐτοῦ ἔσται.
t vir: q̃ dederit sacerdoti: ipi erit. t locut⁹
καὶ ἀνήρ, ὃς ἂν δῷ τῷ ἱερεῖ, αὐτῷ ἔσται. καὶ ἐλάλη
est dño ad moysen: dicẽs: loqre
σεν κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς
filijs israel: t dices ad eos: vir viri si
υἱοῖς Ισραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἀνδρὸς ἀνδρὸς ἐὰν
trãsgressa fuerit vxor ei⁹: t cõtẽpserit eũ cõtem
παραβῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ παρίδῃ αὐτὸν ὑπεριδοῦ
nẽs: t dormierit ꝺo ei ea coitu seminis: t
σα, καὶ κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ
latuerit ab oculis viri sui: t celauerit: ipa
λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ κρύψῃ, αὐτὴ
ũ fuerit polluta: t testis nõ fuerit ꝺ eã: t ipa
δὲ μὴ μεμιασμένη, καὶ μάρτυς μὴ ᾖ κατ' αὐτῆς, καὶ αὐτὴ
nõ fuerit ꝓpchẽsa: t supuenerit ei spũs zeloty
μὴ συνειλημμένη, καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσει
pie: t zelauerit vxorẽ suã: ipa ũ polluta ẽ:
ως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μεμίανται,
vel venerit sup eũ spũs zelotypie: et zelauit
ἢ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσει τὴν

Trãsla. B. Piero.

castra: sicut locutus e-
rat dominus ooooooooooo
moysi. Locutusq; est
ooooooooooooooooooooooo
dominus ad moysen
dicens. Loquere ad
filios israel. Vir siue
mulier cum ooooooooooo
fecerit ex oibus pecca-
tis que solẽt hoibus acci
dere: & ꝑ negligẽtiã trã
sgressi fuerint mandatũ
dñi: atq; deliq̃rint: cõ
fitebũtur pctũm suum:
& reddent ipsum ca-
put: ooooooooooooooooo
quintamq; partem de-
super ei in quem oooooo
peccauerint. Sinautem
nõ fuerit qui recipiat:
oo,ooooo ooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo ooo
dabũt dño: & erit sacer
dotis: excepto ariete
qui offertur ꝑ expia-
tione: vt sit placabilis ho
stia. Oẽs quoq; primi-
tie quas offerunt filii is
rael ad sacerdotẽ perti
nent: ooooooooooooooo
& quicquid in sctũari-
um offertur a singulis
& traditur manibus sa-
cerdotis: ipsius erit. ooo
Locutusq; est dñs ad
moysen dicens. Loqre
ad filios israel: & dices
ad eos. Vir ooooooooo
cuius vxor errauerit:
maritumq; contemnẽs
dormierit cum altero
viro: ooooooooooooooo
& hoc maritus depre-
hendere non quiuerit:
sed latet adulterium:
ooooooooooooooooooo oo
& testibus arguit nõ ꝓt:
quia non est inuenta in
stupro: si spũs zeloty
pie concitauerit virum
contra vxorẽ suã que
polluta est: vel falsa su-
spitione appetitur: oooo
ooooooooooooooooooooooo

Ter. Heb. Au. Ca. v. Pritiua. heb.

לְמַחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי
יַעֲשׂוּ מִכָּל חַטֹּאת הָאָדָם לִמְעֹל
מַעַל בַּיהוָה וְאָשְׁמָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
וְהִתְוַדּוּ אֶת חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ
וְהֵשִׁיב אֶת אַשְׁמוֹ בְּרֹאשׁוֹ
וַחֲמִשְׁתּוֹ יֹסֵף עָלָיו וְנָתַן לַאֲשֶׁר
אָשַׁם לוֹ וְאִם אֵין לָאִישׁ גֹּאֵל
לְהָשִׁיב הָאָשָׁם אֵלָיו הָאָשָׁם
הַמּוּשָׁב לַיהוָה לַכֹּהֵן מִלְּבַד אֵיל
הַכִּפֻּרִים אֲשֶׁר יְכַפֶּר בּוֹ עָלָיו וְכָל
תְּרוּמָה לְכָל קָדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה
וְאִישׁ אֶת קָדָשָׁיו לוֹ יִהְיוּ אִישׁ
אֲשֶׁר יִתֵּן לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ
אִישׁ כִּי תִשְׂטֶה אִשְׁתּוֹ וּמָעֲלָה
בּוֹ מָעַל וְשָׁכַב אִישׁ אֹתָהּ
שְׁכְבַת זֶרַע וְנֶעְלַם מֵעֵינֵי
אִישָׁהּ וְנִסְתְּרָה וְהִיא נִטְמָאָה
וְעֵד אֵין בָּהּ וְהִוא לֹא נִתְפָּשָׂה
וְעָבַר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנֵּא
אֶת אִשְׁתּוֹ וְהִוא נִטְמָאָה אוֹ
עָבַר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת

Pritiua. heb.

לְמַחֲנֶה
שוב בְּרֵד
כָּפַר
רום
קָרְבָּנָהּ
נָתַן
שָׁמַה אִישׁ
עֲלַם
סָתַר טָמֵא
עֵד תָּפַשׂ

Interp. chal.

castra: sicẽ locutus fuerat dño cũ moyse ita fecerũt filij
israel. Locutusq; est dño cuz moyse dicẽs. Loqre cum
filijs israel. Vir aut mulier cũ fecerint ex oibus pcti
hois vt pꝛeuaricẽtur ꝑuarationẽ cozã dño: t deliq̃
rit hõ ille: cõfitebũtur peccata sua q̃ fecerũt: t reddẽt
ipsum caput quo peccauerũt: t quintã partẽ addẽt su
per illud: t dabũt ei cui peccauerũt. Et si non vixerit
homo ille neq; habuerit ꝓpinquũ cui reddatur illud
in quo peccauerũt: illud qõ redditur pro pctõ coram
dño ad sacerdotẽ pertinet: excepto ariete expiationũ
qui offertur vt expiet sup euz. Et oẽs primitie omniũ
sanctificatoꝝ filioꝝ israel que offerũt sacerdoti: ipsi⁹
erũt. Et decime sanctificate vniuscuiusq; ipsi⁹ erũt:
et vir qui dederit sacerdoti: ipsius erit. Locutusq; est
dño cũ moyse dicẽs. Loqre cuz filijs israel t dices ad
eos. Vir cuius vxor errauerit t pꝛeuaricata fuerit in
eum pꝛeuaricationẽ: t cõcubuerit vir cum ea coitu se
minis: t oculiũ atq; absconditũ fuerit ab oculis viri
sui: t ipsa est contaminata: t nullus testis est contra
eaz: neq; ipsa est deꝓhensa. aut spũs zelotypie trans
fierit sup eum: t zelauerit vxorẽ suã: t ipsa polluta
fuerit. vel spiritus zelotypie transierit super eum et

Transla. Chal.

לְמַשְׁרִיתָא כְּמָא דְמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה כֵּן עַבָּדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר
מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר אוֹ אִיתְתָא אֲרֵי יַעְבְּדוּן מִכָּל חוֹבֵי אֱנָשָׁא לְשַׁקָּרָא שְׁקַר
מְדַם יְיָ וְיֵחוּב אֱנָשָׁא הַהוּא: וְיוֹדוֹן יָת חוֹבֵיהוֹן דַּעֲבָדוּ וְיָתֵיב יָת חוֹבְתֵיהּ בְּרֵישֵׁיהּ
וְחוּמְשֵׁיהּ יוֹסֵף עֲלוֹהִי וְיִתֵּן לְמַן דַּחֲיַב לֵיהּ: וְאִם לֵית לְגַבְרָא פָּרִיק לְאַתָּבָא חוֹבְתָא לֵיהּ
חוֹבְתָא דְּיָתְיָב קֳדָם יְיָ לְכָהֲנָא גְּבַר מְכַפַּר כְּפוּרְיָא דְּיִתְכַּפַּר בֵּיהּ עֲלוֹהִי: וְכָל אֲפְרָשׁוּתָא
לְכָל קוּדְשַׁיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּיַקְרְבוּן לְכַהֲנָא דִּילֵיהּ יְהֵי: וּגְבַר יָת מַקְדְּשׁוֹהִי
דִּילֵיהּ יְהוֹן גְּבַר דִּיתֵן לְכַהֲנָא דִּילֵיהּ יְהֵי: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: מַלֵּיל עִם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן גְּבַר גְּבַר אֲרֵי תְּסְטֵי אִיתְתֵיהּ וְתִשְׁתַּקַּר בֵּיהּ שָׁקַר: וְיִשְׁכּוֹב גְּבַר
יָתָהּ שׁוֹכְבַת זַרְעָא וְיֵהֵא מְכַסָּא מֵעֵינֵי בַּעְלַהּ וְטְמִירָא וְהִיא מְסָאֲבָא וְסָהִיד לֵית בָּהּ
וְהִיא לָא אִתְאֲחָדַת: וְיֶעְבַּר עֲלוֹהִי רוּחַ קְנָאָה וְיִקְנֵי יָת אִיתְתֵיהּ וְהִיא מְסָאֲבָא אוֹ
עֲבַר עֲלוֹהִי רוּחַ קְנָאָה וְקִנֵּי יָת

Interp. chal.

castra: sicẽ locutus fuerat dño cũ moyse ita fecerũt filij israel. Locutusq; est dño cuz moyse dicẽs. Loqre cum filijs israel. Vir aut mulier cũ fecerint ex oibus pctis hois vt pꝛeuaricẽtur ꝑuarationẽ cozã dño: t deliq̃rit hõ ille: cõfitebũtur peccata sua q̃ fecerũt: t reddẽt ipsum caput quo peccauerũt: t quintã partẽ addẽt su per illud: t dabũt ei cui peccauerũt. Et si non vixerit homo ille neq; habuerit ꝓpinquũ cui reddatur illud in quo peccauerũt: illud qõ redditur pro pctõ coram dño ad sacerdotẽ pertinet: excepto ariete expiationũ qui offertur vt expiet sup euz. Et oẽs primitie omniũ sanctificatoꝝ filioꝝ israel que offerũt sacerdoti: ipsi⁹ erũt. Et decime sanctificate vniuscuiusq; ipsi⁹ erũt: et vir qui dederit sacerdoti: ipsius erit. Locutusq; est dño cũ moyse dicẽs. Loqre cuz filijs israel t dices ad eos. Vir cuius vxor errauerit t pꝛeuaricata fuerit in eum pꝛeuaricationẽ: t cõcubuerit vir cum ea coitu se minis: t oculiũ atq; absconditũ fuerit ab oculis viri sui: t ipsa est contaminata: t nullus testis est contra eaz: neq; ipsa est deꝓhensa. aut spũs zelotypie trans fierit sup eum: t zelauerit vxorẽ suã: t ipsa polluta fuerit. vel spiritus zelotypie transierit super eum et

Pritiua chal.

אֲמַר
אִתְּ עֲבַד
חוֹב יְדָה תּוֹב
רֵאשׁ יְסַף נָתַן
תּוֹב כַּפַּר פָּרַשׁ
קָרַב רָוָה עֲשַׂר

סָטָה אִתְּ שָׁכַב
שֻׁכְבַת זַרְעָא
כְּסָה טָמַר
אִתְּ עֲבַר
כְּנָא

Pxtina heb. | Ter. Heb. | Ru. | La.v. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Grc. lxx. cũ interp̃. latina

אִשְׁתּוֹ וְהִיא לֹא נִטְמָאָה וְהֵבִיא בוא
הָאִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ אֶל הַכֹּהֵן
וְהֵבִיא אֶת קָרְבָּנָהּ עָלֶיהָ עֲשִׂירִת עשר
הָאֵיפָה קֶמַח שְׂעֹרִים לֹא יִצֹק
עָלָיו שֶׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלָיו לְבֹנָה
כִּי מִנְחַת קְנָאֹת הִוא מִנְחַת
זִכָּרוֹן מַזְכֶּרֶת עָוֹן: וְהִקְרִיב אֹתָהּ זכר קרב
הַכֹּהֵן וְהֶעֱמִדָהּ לִפְנֵי יְהוָה: עמד פנה
וְלָקַח הַכֹּהֵן מַיִם קְדֹשִׁים נְּתִלי
הֶחָרֶשׂ וּמִן הֶעָפָר אֲשֶׁר יִהְיֶה היה
בְּקַרְקַע הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַכֹּהֵן וְנָתַן שכן לקח
אֶל הַמָּיִם: וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן אֶת
הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וּפָרַע אֶת איש
רֹאשׁ הָאִשָּׁה וְנָתַן עַל כַּפֶּיהָ אֶת
מִנְחַת הַזִּכָּרוֹן מִנְחַת קְנָאֹת הִוא
וּבְיַד הַכֹּהֵן יִהְיוּ מֵי הַמָּרִים מרר
הַמְאָרְרִים: וְהִשְׁבִּיעַ אֹתָהּ הַכֹּהֵן ארר שבע
וְאָמַר אֶל הָאִשָּׁה אִם לֹא שָׁכַב
אִישׁ אֹתָךְ וְאִם לֹא שָׂטִית טמא שטה
תַּחַת אִישֵׁךְ הִנָּקִי מִמֵּי הַמָּרִים נקה
הַמְאָרְרִים הָאֵלֶּה: וְאַתְּ כִּי שָׂטִית
תַּחַת אִישֵׁךְ וְכִי נִטְמֵאת טמא
וַיִּתֵּן אִישׁ בָּךְ אֶת שְׁכָבְתּוֹ נתן
מִבַּלְעֲדֵי אִישֵׁךְ: וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן אֶת
הָאִשָּׁה בִּשְׁבֻעַת הָאָלָה וְאָמַר
הַכֹּהֵן לָאִשָּׁה יִתֵּן יְהוָה אוֹתָךְ אמר
לְאָלָה וְלִשְׁבֻעָה בְּתוֹךְ עַמֵּךְ

zelauerit vroꝛē suã & ipsa nō fuerit cōtaminata: adducet vir vroꝛē suã ad sacerdotē: & adducet cum ea oblationē suam decimã partem trium satoꝝ farine ordeacee: nō effundet super eã oleum nec ponet super eam thus: quia munus zelotypie est: munus recordationis cōmemorans peccata. Offeretq; eam sacerdos: & statuet eam coram dño. Et tollet sacerdos aq̃ luteris in vase fictili: et de pulvere q̃ est in fundamẽto tabernacul tollet sacerdos: & mittet eum in aq̃. et statuet sacerdos mulierẽ coram dño: & discoperiet caput mulieris: & ponet in manibus eius munus recordationis: munꝰ zelotypie est. & in manu sacerdotis erunt aq̃ amare maledicte. Adiurabitq; eas sacerdos & dicet mulieri. Si nō cōcubuit vir tecũ: & si non declinasti vt cōtaminata esses: excepto viro tuo: eris innoxia ab aq̃ istis amarissimis maledictis. Et si tu declinasti a viro tuo & polluta es: et ꝯcubuit vir tecũ: excepto viro tuo: adiurabitq; sacerdos mulierẽ iuramẽto maledictiõis: & dicet sacerdos mulieri. dabit te dñs in maledictionẽ & iuramẽtũ in medio ppli tui:

Pxtina chal. | Interp. chal.

אִתָּא
אֶחָד סְאִין תְּרֵין
עִתָּן דְּכַר כַּרְבָּא
קוּם נְסַב הָוֵה
שָׁכַן אִנְתַּ פָּרַע
רֵאשׁ לָטַט
אוֹם אָמַר סָטָה
הָוֵה
אוֹם אִנְתְּ יִתֵּן

adducet ooooooooooooo
ooooooooooo ooooooooo
eam ad sacerdotem:
ooooooooooooooooooooooo
& offeret oblationem
pro illa decimã partẽ
fati farine ordeacee.
Nõ fundet ooooooooo
super eam oleum: nec
imponet thus: ooooooo
quia sacrificiũ zelotypie est: & oblatio ooooo
inuestigans adulteriũ.
Offeret igitur eam oo
sacerdos: & statuet coram domino. ooooooooo
assumetq; aquã sanctã
in vase ooooooooooooo
fictili: & pauxillũ terre ooooooooooooooooooo
de pauimento taberna culi mittet ooooooooooo
in eam. Cũq; steterit ooooooooooo ooooooooooo
mulier in cõspectu domini: discoopiet ooooo
caput eius: & ponet su per manus illius ooooooo
sacrificiũ recordatiõis & oblationẽ zelotypie.
Ipse aũt tenebit aquas amarissimas ooooooooo
in quibus cũ execratione maledicta congessit:
adiurabitq; eam & dicet. Si non dormiuit
vir alienus tecũ: & sico non polluta es deserto
mariti toro: non te oo nocebũt aque iste amarissime: in quas maledicta cõgessi. Sinaũt declinasti a viro tuo: atq; polluta es: ooooooooo
& concubuisti cum altero: ooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo ooooo
ooooooooo ooooooooooooo
his maledictiõibus subiacebis. ooooooooooooooo
Det te dominus oooo
ooooooooooooooooo ooooo
maledictionẽ exẽplũ cũctorũ & i pplo suo.

vxorẽ suã: ipsa vo nõ fuerit polluta: & vxorem suã ad sacerdotẽ: & offeret oblationẽ suã pro ea: decimã partẽ farinã ordeaceã: nõ effundet sup eã oleũ: neq; imponet sup eã thus. est .n. zelotypie sacrificiũ memoratiõis: cõmemorãs peccata. & adducet eã sacerdos: & stabit coram dño: & tollet sacerdos aquã purã viuentẽ in vase fictili: & de terra exãte sup pauimẽto tabernaculi tulit & accipiẽs sacerdos immittet in aquã: & statuet sacerdos mulierẽ coram dño: & discoopiet caput mulieris: & dabit sup manꝰ eius sacrificiũ memoratiõis: sacrificiũ zelotypie: in ãt manu sacerdotis erit aqua reprehẽsiõis execrata hec. & adiurabit eã sacerdos: & dicet mulieri: si nõ dormierit alius tecũ: si nõ trãsgressa es vt polluereris sub viro tuo: inocẽs esto ab aq̃ istis amaritudinis execrata hac. si vo tu trãsgressa es maritata exãte tuo. & si nõ tu trãsgressa es: & polluta es: & dedit dormitiõ suã in te: per virũ tuũ: & adiurabit sacerdos mulierẽ in iuramẽtis execratiõis huiꝰ. & dicet sacerdos mulieri: det dñs te i execratiõe & in iuramẽto in medio ppli tui:

Transla. Chal.

אִיתַּתֵּהּ וְהִיא לָא מְסָאֲבָא: וְיֵיתֵי גַבְרָא יָת אִיתְּתֵיהּ לְוָת כַּהֲנָא וְיֵיתֵי יָת קוּרְבָּנָהּ עֲלָהּ
חַד עֲשִׂרְיָא קֻבְלַת סְאִין קֻרְחָן שְׂעוֹרִין לָא יְרִיק עֲלוֹהִי מְשִׁחָא וְלָא יְתֵן עֲלוֹהִי לְבוּנְתָא
אֲרֵי מְנָחַת קְנָאתָא הוּא מְנָחַת דּוּכְרָנָא מַדְכֶּרֶת חוֹבִין: וְיִקְרֵיב יָתַהּ כַּהֲנָא וְיִתְקְמִנַּהּ
קֳדָם יְיָ: וְיִסַּב כַּהֲנָא מַי כִּיּוֹר בְּמָאן דַּחְסָף וּמִן עַפְרָא דִּיהֵי בְּיַסְדֵי מַשְׁכְּנָא יְסַב כַּהֲנָא
וְיִתֵּן לְמַיָּא: וְיָקֵים כַּהֲנָא יָת אִיתְּתָא קֳדָם יְיָ וְיִפְרַע יָת רֵישָׁא דְּאִיתְּתָא וְיִתֵּן עַל יְדָהָא
יָת מְנָחַת דּוּכְרָנָא מְנַת קְנָאתָא הִוא וּבִידָא כַּהֲנָא יְהוֹן מַיָּא מְרִירַיָּא מְלַטְטַיָּא:
וְיוֵמַּר כַּהֲנָא וְיֵימַּר לְאִיתְּתָא אִם לָא שְׁכִיב גְּבַר יָתִיךְ וְאִם לָא סְטִית לְאִסְתָּאֲבָא
עַר מְפַּוְּדִיךְ הֲוֵי זַכְיָא מְמַיָּא מָרִירַיָּא מְלַטְטַיָּא הָאִלֵּין: וְאַתְּ אֲרֵי סְטִית עַר מְבַּעֲלִיךְ
וַאֲרֵי אִסְתָּאֲבְתְּ וְיַהַב גְּבַר בִּיךְ יָת שְׁכוּבְתֵיהּ עָר מִבַּעֲלִיךְ: וְיוֵמַּי כַּהֲנָא יָת אִיתְּתָא
בְּוֻמְּטָא דְּלוֹטָא וְיֵימַּר כַּהֲנָא לְאִיתְּתָא יִתֵּן יְיָ יָתִיךְ לְלוֹט וּלְמוֹתֵי בְּגוֹ עַמָּךְ

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Hu. Ca.v.	Pritiua heb.
cũ dederit dñs femur tuũ decidẽs τ	aPutrescere faciat femur	בְּתֵת יְהוָה אֶת יְרֵכֵךְ נֹפֶלֶת וְאֶת	נָתַן
ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν μηρόν σου ἀκρατισθῆναι καὶ	tuum: b & ctumens	בִּטְנֵךְ צָבָה וּבָאוּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים	בּוֹא
vterũ tuũ viruptũ: τ introibit	vter? tu dirũpatur. In	לְמַעַן בִּטֶן לַצְבוֹת וְלַנֹּפֶל	מַעַה צָבָה
τὴν κοιλίαν σου ψεκρισμένην, καὶ εἰσελεύσεται τὸ	grediãtur aq maledicte	יָרֵךְ וְאָמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן אָמֵן׃	
aqua execrata hec in vtez tuũ	in ventrem tuum: & vte	וְכָתַב אֶת הָאָלוֹת הָאֵלֶּה הַכֹּהֵן בַּסֵּפֶר	אָלָה
ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν σου	ro tumescẽte putrescat	וּמָחָה אֶל מֵי הַמָּרִים׃ וְהִשְׁקָה אֶת	שָׁקָה
vt virũpat vẽtrẽ: τ decidat femur tuũ. τ dicet	femur. Et rñdebit mu	הָאִשָּׁה אֶת מֵי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים	
πρίσαι γαστέρα, καὶ διαπεσεῖν μηρόν σου· καὶ ἐρεῖ ἡ	lier. Amẽ amẽ. Scribet	וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים	
mulier: fiat fiat. τ scribet sacerdos execrationẽs	q sacerdos i libello ista	לְמָרִים וְצָבְתָה בִטְנָהּ וְנָפְלָה יְרֵכָהּ וְהָיְתָה	צָבָה
γυνή, γένοιτο γένοιτο· καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀρὰς	maledicta:	הָאִשָּׁה לְאָלָה בְּקֶרֶב עַמָּהּ׃ וְאִם לֹא	עָבַר
has in libro: τ delebit in aqua	& delebit ea aquis ama	נִטְמְאָה הָאִשָּׁה וּנְקִיָּה הִוא וְנִזְרְעָה	זָרַע
ταύτας εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ	rissimis in quas maledi	זָרַע׃ זֹאת תּוֹרַת הַקְּנָאֹת אֲשֶׁר	יָרָה
redargutiõis execrata: τ potabit mu	cta congessit: & dabit ei	תָּשָׂטֶה אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁהּ וְנִטְמָאָה׃	שָׂטָה
λιγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου, καὶ ποτιεῖ τὴν γυ	bibere. Quas cũ exhau	אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר תַּעֲבֹר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנֵּא	עָבַר
lierẽ aqua redargutiõis maledicte.	serit:	אֶת אִשְׁתּוֹ וְהֶעֱמִיד אֶת	אִישׁ עָמַד

Interp.chal.	Pritiua chal.
cum dederit dñs femur tuũ putridũ τ viscera tua tumẽtia. Ingredientur aq̃ iste maledicte in vtero	מֵסָה מְעָה עוֹל
tuo: τ tumere facient viscera τ cõputrescere femur.	לְטַט כְּתַב
et dicet mulier: amen: amen. Scribet q̃ sacerdos ma	מְחַק שְׁמָה
ledictiones has in libello: τ delebit eas in aq̃s ama	נְסַב רוּם מְרַר
rissimi o: τ dabit bibere mulieri aquas amarissimas	דְּבַח קְסִין דְּכַר
et maledictas. Ingrediẽturq̃ in eam aque maledicte	נְסַךְ הָוָה מָאַב
in maledictionẽ. Tolletq̃ sacerdos de mãu mulieris	נְפַח
sacrificiũ ȝelotypie: τ eleuabit munus coram dño: et	אָנָה דְּבָה נְפַק
offeret illud in altari. et tollet sacerdos de mũere ple	עָדָה טְטָה
nũ pugillũ: τ adolebit in altari. τ postea dabit bibere	עֲבַר כְּנָא כּוּם
mulieri aq̃s. Et cũ ppinauerit et aq̃s: si illa polluta ẽ	
et preuaricauit p̃uaricationẽ ȝtra maritũ suũ: ingre	
dient in eã aq̃ maledicte in maledictionẽ: τ tumescẽt	
viscera ei⁹: τ cõputrescet femur eius: τ erit mulier in	
maledictionẽ in medio ppli sui. Si aũt mulier nõ cõ	
polluta sed mũda ẽ: egrediet innocua: τ cõcipiet ȝce	
ptionẽ. Hꝛa ẽ lex ȝelotypie qñ declinauerit mulier a	
viro suo τ cõtaminata fuerit: aut viri sup quẽ transie	
rit spũs ȝelotypie τ ȝelauerit vxorem suã. Statuetq̃	

Transla.Chal.

וְיַתְּרִין יְתֵי יָת יַרְכִּיךְ מַסְיָא וְיָת כְּרֵסִיכִי נְפִיחִין׃ וְיֵעֲלוּן מַיָּא מְלַטְטַיָּא הָאִלֵּין לְמֵעֵי
לְאַבָּאָה מְעִין וּלְאַסְיָאָה יַרְכָּא וְתֵימַר אִיתְּתָא אָמֵן אָמֵן׃ וְיִכְתּוֹב יָת לְוָטַיָּא הָאִלֵּין כָּהֲנָא
בְּסִפְרָא וְיִמְחוֹק לְמַיָּא מְרִירַיָּא׃ וְיַשְׁקֵי יָת אִיתְּתָא יָת מַיָּא מְרִירַיָּא מְלַטְטַיָּא וְיֵעֲלוּן
בָּהּ מַיָּא מְלַטְטַיָּא לְלָוֹט׃ וְיִסַּב כָּהֲנָא מִיָּדָא דְּאִתְּתָא יָת מִנְחַת קְנָאתָא וְיֵרֵים יָת
מִנְחְתָא קֳדָם יְיָ וְיִקְרַב יָתָהּ לְמַדְבְּחָא׃ וְיִקְמוֹץ כָּהֲנָא מִן מִנְחְתָא יָת אַדְכָּרְתָהּ וְיַסֵּיק
לְמַדְבְּחָא וּבָתַר כֵּן יַשְׁקֵי יָת אִיתְּתָא יָת מַיָּא׃ וְהַשְׁקִינֵהּ יָת מַיָּא וּתְהֵי אִם אִסְתָּאֲבַת
וְשַׁקְרַת שְׁקַר בְּבַעְלָהּ וְיֵעֲלוּן בָּהּ מַיָּא מְלַטְטַיָּא לְלָוֹט וְיִתְפַּח כְּעָיָא וְתִתְּבַסֵּי יַרְכָּהּ
וּתְהֵי אִיתְּתָא לְלָוֹט גְּנוֹ עַמַּהּ׃ וְאִם לָא אִסְתָּאֲבַת אִיתְּתָא וְדַכְיָא הִיא וְתִפּוֹק זַכָּאָה
וְתֵעֲדֵי עִדּוּי׃ דָּא אוֹרַיְתָא דְּקִנְאָתָא וְתִסְטֵי אִיתְּתָא תְּחוֹת בַּר מִבַּעְלָהּ וְתִסְתָּאֲבוּ׃ אוֹ גְּבַר
דְּיֵיעֲבַר עֲלוֹהִי רוּחַ קְנָאָה וְיִקְנֵי יָת אִיתְּתֵיהּ וְיָקִים יָת

Prima hebr. Ter. Hebr. Hu. Ca. vi.

הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה לָהּ
הַכֹּהֵן אֵת כָּל הַתּוֹרָה הַזֹּאת: וְנִקָּה
הָאִישׁ מֵעָוֹן הָהִוא תִּשָּׂא אֶת עֲוֹנָהּ: Cap. vi.
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ
אִשָּׁה כִּי יַפְלִא לִנְדֹּר נֶדֶר נָזִיר
לְהַזִּיר לַיהוָה: מִיַּיִן וְשֵׁכָר יָזִיר
חֹמֶץ יַיִן וְחֹמֶץ שֵׁכָר לֹא יִשְׁתֶּה
וְכָל מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה
וַעֲנָבִים לַחִים וִיבֵשִׁים לֹא יֹאכֵל:
כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה
מִגֹּפֶן הַיַּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג לֹא
יֹאכֵל: כֹּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר
לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת
הַיָּמִם אֲשֶׁר יַזִּיר לַיהוָה קָדֹשׁ
יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר
רֹאשׁוֹ: כֹּל יְמֵי הַזִּירוֹ לַיהוָה עַל
נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא: לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ
לְאָחִיו וּלְאַחֹתוֹ לֹא יִטַּמָּא לָהֶם
בְּמֹתָם כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל רֹאשׁוֹ:
כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ קָדֹשׁ הוּא
לַיהוָה: וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע
פִּתְאֹם וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח
רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
יְגַלְּחֶנּוּ: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יָבִא
שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֶל

Prima chal.

עֲבַד זֹאת
כִּבֵּל אָסַר
פָּרַשׁ עֵדָה
נָזַר חֲרָה שָׂעָה
יִחַר אָכַל
עָבַד
סָפַר עָבַר שָׁלַם
נָזַר רָבַב ראשׁ
מוּת עוֹל סָאַב
שָׁלָה
נָגַח רָבָה
אָתָא

Trãsla. B. Hiero.

'in conſpectu[b] dñi:' & fe
cerit [m]ei ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[n]ſacerdos[o] iuxta[p] omnia
que ſcripta ſunt: [r]mari-
tus[s] abſq; culpa erit: [x] &
[r]illa' recipiet ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[b]iniquitatē ſuā. Cap. 6.
LOcutuſq; eſt[b] dñs
'ad[b] moyſen 'dicēs:
'Loquere[a] ad[b] filios ∞∞∞
'iſrael[a] & dices 'ad eos.
[m]Vir[n] ſiue ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[o]mulier[p] cū[q] fecerint[r] vo
tū[r] vt ſanctificētur: & ſe
voluerit[t] dño[u] cōſecrarī:
'a vino' & oi qđ inebria
re pōt[a] abſtinebūt.[b] Ace
tū ex[c] vino[b] & ex quali-
bet alia potiōe [b] & qcqd
'de[b] vua 'exprimitur 'nō
[m]bibēt.[n] vuas [o] recentes
[p]ſiccaſq;[q] nō[r] comedent
[s] cūctis[r] diebus qbus ex
voto dño [u] cōſecrantur.
[x] quicquid[a] ex vinea[t] eſſe
pōt[c] abvua paſſa[b] vſq; ad
'acinū[c] nō[b] comedent. ∞
[b]Oī[t]pe[r]ſepationis ſue
[m]nouacula[n] nō [o] trāſibit
[p]per[q] caput eius[r] vſq; ad
[o]completum[t] diē [u] quo
[r]domino[x] conſecratur.
'Sanctus[a] erit[b] creſcente
[c]ceſarie ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
[c]capitis eius.[r] Oī[s]pe[b] cō
ſecrationis ſue[c] ſuper ∞
[m]mortuū[n] nō [o] ingredie
tur:[r] nec[b] ſup pīs quidē
[q]& matris[r] & fratris [s] ſo-
rorisq;[r] funere[b] contami
nabitur:' quia [a] conſecra
tio[b] dei ſui [c] ſuper [o] caput
eius eſt.[c] Oībus[r] diebus
[s]ſeparatiōis ſue[b] ſctūs[t] e
rit[c] domino.[t] Sin autem
[m]mortuus fuerit ∞∞∞∞∞
[q]ſubito quiſpiā[o] corā eo:
[r]polluetur[p] caput[t] conſe
crationis eius: qđ [q] radet
illico [r] in eadem die [s] pur
gatiōis ſue: & rurſū [b] ſep-
tia. [c] In [c] octaua[b] āt die
[d]offeret[c] duos [b] turtures
[v]l[b] duos [s] pullos [m] colūbe

Trãsla. Gre. lxx. cū interp. latina

eā corā dño: & faciet ei ſacer
αὐτὴν κατέναντι κυρίου, καὶ ποιήσει αὐτῇ ὁ ἱε-
dos oēm legē hāc: & inocēs erit ho
ρεὺς πᾶσαν τὴν τέλειαν ταύτην, καὶ ἀθῷος ἔσται ἀπὸ
mo a pctō. & mulier illa re-
ἁμαρτίας. καὶ ἡ γυνὴ ἐκείνη λήψ-
cipiet pctā ſuā:
ται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς, Ca. 6.
ΘΕΟΣ locut[a] ē dño ad moyſen: dicēs: loq̄
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλη-
re filijs iſrael: & dices ad eos: vir aut mu
σον τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἀνὴρ ἢ γυ-
lier q̄ magne vouerit voti vt ſctificet ſctifi
νὴ ὃς ἂν μεγαλῶς εὔξηται εὐχὴν ἀφορίσασθαι ἁγι-
cationē dño: a vino & ſicera ſctificabit. acetū
σμὸν κυρίῳ, ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα ἁγιάσει ὄξος
ex vino & acetū e ſicera nō bibet. & q̄ſcq; o-
ἐξ οἴνου καὶ ὄξος ἐκ σίκερα οὐ πίεται. καὶ ὅσα κα-
perātur ex vua nō bibet: & vuā re-
τεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίεται, καὶ σταφυλὴν πρόσ-
cētē & vuas paſſas nō comedet oīb[o] diēb[o]
φατον καὶ σταφίδας οὐ φάγεται πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
voti ſui. ab oībus q̄ſcq; fūt ex vitibus
εὐχῆς αὐτοῦ. ἀπὸ πάντων ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλου
vinū: e corticib[o] vue vſq; ad acinū nō comedet
οἴνου, ἀπὸ συμφύλων ἕως γίγάρτου οὐ φάγεται
oībus diebus voti ſcīficatiōis ſue.
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγισμοῦ αὐτοῦ.
nouacula nō trāſibit ſup caput eius: vſq̄
ξυρὸς οὐκ ἐπιπλεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἕως
ipleātur dies: q̄s vouit. ſctūs erit:
ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, ὅσας ηὔξατο· ἅγιος ἔσται,
nutriēs comā capitū capitis ſui. oīb[o]
τρέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς αὐτοῦ· πάσας τὰς
diebus voti dño ſup oēm alīaz mo:
ἡμέρας τῆς εὐχῆς κυρίῳ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευ-
tuā nō introibit ſup pfez & mfez & ſup
τηκυίᾳ οὐκ εἰσπλεύσεται ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ καὶ ἐπ'
frēm & ſup ſororē: nō polluet in eis:
ἀδελφῷ καὶ ἐπ' ἀδελφῇ, οὐ μιανθήσεται ἐπ' αὐτοῖς,
mortuis illis: q̄ votū dei ſui ſup eū: &
ἀποθανόντων αὐτῶν, ὅτι εὐχὴ θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ
ſup caput ei[o]: oībus diebus voti ſui
ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ
ſctūs erit dño. ſi āt q̄s morte moriat ſubi
ἅγιος ἔσται τῷ κυρίῳ. ἐὰν δέ τις ἀφάτως ἀποθάνῃ ἐξάπι-
to ſup eū: ſtatim polluet caput vo
ναι ἐπ' αὐτῷ, ταχὺ μιανθήσεται ἡ κεφαλὴ εὐ
ti ſui: & radet caput ſuū in q̄ die mū
χῆς αὐτοῦ, καὶ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ κα
dar[a] fuerit. die ſeptimo radet: & die
θαρισμοῦ· τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ξυρήσεται, καὶ τῇ ἡμέ-
octaua offeret duos turtures: aut duos pullos colūbas ad
ρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀποστελεῖ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν πρὸς

Transla. Chal.

אִיתְתָא קֳדָם יְיָ וְיַעֲבֵד לַהּ כַּהֲנָא יָת כָּל אוֹרַיְתָא הָדָא: וְיֵהֵא זָכָא גַּבְרָא מֵחוֹבִין
וְאִיתְתָא הַהִיא תְּקַבֵּל יָת חוֹבָהּ: Ca. vi. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר:
מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן גְּבַר אוֹ אִיתְתָא אֲרֵי יִפְרֵישׁ לְמִידַּר נִדַּר נְזִירָא
לְמִתַּר קֳדָם יְיָ: מִן חֲמַר חֲמַר וְעַתִּיק יַיִן וְחַל חֲמַר חֲמַר עַתִּיק לָא יִשְׁתֵּי
וְכָל מַתְרוּת עִנְּבִין לָא יִשְׁתֵּי וְעִנְּבִין רְטִיבִין וְיַבִּישִׁין לָא יֵכוּל: כֹּל יוֹמֵי נְזִירוּתֵיהּ מִכֹּל
דְּיִתְעֲבַד מִגּוּפְנָא דַּחֲמָרָא מִפּוּרְצָנִין וְעַד עִיצּוּרִין לָא יֵכוּל: כֹּל יוֹמֵי נֶדֶר נְזִירוּתֵיהּ
מְסַפָּר לָא יִעְבַּר עַל רֵישֵׁיהּ עַד מְשַׁלַּם יוֹמַיָּא דְּיַזְּרֵז קֳדָם יְיָ קַדִּישׁ יְהֵא מְרַבֵּי פַּרְעָא
שְׂעַר רֵישֵׁיהּ: כָּל יוֹמֵי דְיַזְּרֵז קֳדָם יְיָ עַל נַפְשָׁא דְמִיתָא לָא יֵיעוֹל: לְאֲבוּהִי וּלְאִמֵּיהּ
לַאֲחוֹהִי וּלְאַחָתֵיהּ לָא יְסָאֲבֵ לְהוֹן בְּמוֹתְהוֹן אֲרֵי כְּלִילָא דַּאֲלָהֵיהּ עַל רֵישֵׁיהּ: כֹּל
יוֹמֵי נִזְרוּתֵיהּ קַדִּישׁ הוּא קֳדָם יְיָ: וַאֲרֵי יְמוּת מִיתָא עֲלוֹהִי בְּתַכְּפָ שָׁלוּ וְסָאֵב רֵישׁ
נְזִירוּתֵיהּ וְיִגַּלַּח רֵישֵׁיהּ בְּיוֹמָא דְדַכּוּתֵיהּ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה יְגַלְּחִנֵּיהּ: וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה
יֵיתֵי תַּרְיִן אוֹ תְּרֵין בְּנֵי יוֹנָה לְוָת ⁂⁂⁂

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Iero.	Ter. Heb. Au. La. vſ.	Pritiua heb.
acerdotẽ: ſup hoſtia tabernaculi teſtimo=	ᵒſacerdotiᵖinᵍintroitu	ᵒהַכֹּהֵן ᵖאֶל ᵖפֶּתַח ᵃאֹהֶל ᵐמוֹעֵד ׃ וְעָשָׂה	ᵒיָצַד
νὸν ἱερέα, ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρί	ʳfederisˢteſtimõii: ᵗfaci=	ᵃהַכֹּהֵן ᵉאֶחָד ᵗלְחַטָּאתוֹ ׃ וְאֶחָד ᵐ לְעֹלָה	
ου. καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ	etqᵘſacerdosᵛvnũʳpro	ᵒוְכִפֶּר ᶜ עָלָיו ᵒ מֵאֲשֶׁר ᶜ חָטָא ᶠ עַל	
vnã in holocauſtũ: et ꝓpitiabit ꝓ eo	peccato:ˣ& altẽrũʸin ho	ᵖהַנָּפֶשׁ ׃ וְקִדַּשׁ ᵏאֶת ʰראשׁוֹ ᵗבַּיּוֹם	
τὴν μίαν εἰς ὁλοκάυτωμα, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐ=	locauſtũ:ᵇ& deꝓcabitur	ᵍהַהוּא ׃ וְהֵזִיר ᵒ לַיהוָה ᵖאֶת ᵍ יְמֵי	ᵍנָזַר ᵍיום
ſacerdos ꝓ dñᵒ peccauit ꝓ alia: τ	ᶜpro eo:ᵒquia ᶜpeccauit	ᶠנִזְרוֹ ׃ וְהֵבִיא ᵗ כֶּבֶשׂ ᵐ בֶּן ᵗ שְׁנָתוֹ	ᶠשָׁנָה
τοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ ὧν ἥμαρτεν περὶ τῆς ψυχῆς, καὶ	ᶠsupᵉmortuo : ᵍſctifica=	ᵗלְאָשָׁם ׃ וְהַיָּמִים ᵉהָרִאשֹׁנִים ᵇיִפֹּלוּ	ᵗיום ᵇנָפַל
ſcktificabit caput eiᵉ: in illa die ſcti	bitqᵇcaput eiusᵗin die	ᵉכִּי ᵒ טָמֵא ᶜ נִזְרוֹ ׃ וְזֹאת ᶠ תּוֹרַת ᶜ	ᵉיָרַח
ἁγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἡ=	ᵐillo:ⁿ& cõſecrabitᵒdño	ᵍהַנָּזִיר ׀ בְּיוֹם ᵇ מְלֹאת ᵐ יְמֵי ᵐ נִזְרוֹ	
ficatus ẽ dño oĩbᵒ vieᵇ voti. τ ad=	ᵍdie ooooooooooooooooo	ᵉיָבִיא ᵃאֹתוֹ ᵍאֶל ᵒפֶּתַח ᵃאֹהֶל ᵒ מוֹעֵד ׃	ᵉיָצַד
γάγῃ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ψυχῆς· καὶ προ	ʳſeparatiõis illiusᵉ offe=	ᵍוְהִקְרִיב ᵉ אֶת ᵃ קָרְבָּנוֹ ᵍלַיהוָה ᵉ כֶּבֶשׂ	ᵍקָרַב
ducet agnũ ãniculũ in velieriũ. τ ποι=	rẽsᶠagnumᵐanniculum	ᵉבֶּן ᵇ שְׁנָתוֹ ᵗ תָּמִים ᵒ אֶחָד ᵗ לְעֹלָה ׃	
σάξει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς πλημμελίαν· καὶ αἱ ἡμέ	ʳpro pctõ:ita tñ ʳvt dies	ᵉוְכֶבֶשׂ ᵃ אֶחָד ᵇ בֶּן ᵇ שְׁנָתוֹ ᵗ תָּמִים ᵉ לְחַטָּאת ׃ וְאֶל	ᵉאֶחָד ᵇבֶּן ᵇשָׁנָה
ραι αἱ πρότεραι ἄλογοι ἔσονται, ὅτι ἐμιάνθη ἡ κεφαλὴ	ᵉpriores ᵇirriti fiant: oooo	ᵉאֵיל ᵍ יַעֲשֶׂה ᵗ זֶבַח ᵉ שְׁלָמִים ᵉ	ᵗתָּמִים
voti ſui. τ hec lex vouentio quaclibꝫ vie	ᶜqmᵇpolluta eſt ᶜſctifica	ᵉלַיהוָה ᵐ עַל ᵗ סַל ᵗ הַמַּצּוֹת ׀ וְעָשָׂה	
ἡ ψυχὴ αὐτ· καὶ οὗτος ὁ νόμος ⁋ ἐὰν διαθῆται καὶ ἡμέρας	tio eius.ᶠIſta eſtᶠlex oooo	ᵍהַכֹּהֵן ᵉ אֶת ᵇ מִנְחָתוֹ ᵉ וְאֶת ᵉ נִסְכּוֹ ׃	
cõpleuerit dies voti ſui: offeret ipe	ᵇcõſecratiõis.ᵍCũ dies	ᵍוְגִלַּח ᵍהַנָּזִיר ᵉ פֶּתַח ᵗ אֹהֶל ᵐ מוֹעֵד	
πληρώσει ἡμέρας ψυχῆς αὐτοῦ, προσοίσει αὐτὸς	quos ex voto decreue=	ᵗאֶת ᵐ רֹאשׁ ᵐנִזְרוֹ ᵍוְלָקַח ᵉאֶת ᵗשְׂעָר	
turta hoſtia tabnaculi teſtimõii: τ ad	ratᵇcõplebũtur: ⁿaddu=	ᵍרֹאשׁ ᵉנִזְרוֹ ᵍוְנָתַן ᵍעַל ᵍ הָאֵשׁ ᵍאֲשֶׁר	
ϖαρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ προ	cetᵉeũᵖadᵍoſtiumʳtaber	ᵍתַּחַת ᵉ זֶבַח ᵇ הַשְּׁלָמִים ׃ וְלָקַח	
ducet vonũ ſuũ dño: agnũ ãniculũ	naculiᵃfederis: ᶠvt offe=	ᵉהַכֹּהֵן ᵉאֶת ᵍכָּתֵף ᵉהָאַיִל ᵍבְּשֵׁלָה ᵉמִן ᵍהָאַיִל	
σάξει τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἀμνὸν ἐνιαύσιον	ratˣoblationẽ eiusʳ dño		
immaculatũ vnũ in holocauſtũ: τ agnã ãni	ʸagnũᶻanniculũᶜimacu		
ἄμωμον ἕνα εἰς ὁλοκάυτωμα, καὶ ἀμνάδα ἐνιαυ=	latũᶜin holocauſtum: oo		
culã imaculatã vnã in pctiñ: τ arietẽ vnũ im	ᶠ& ouemᵐanniculamᵏim		
σίαν ἄμωμον μίαν εἰς ἁμαρτίαν, καὶ κριὸν ἕνα ἄ=	maculatam oooooooooooo		
maculatũ in ſalutare: τ caniſtrũ azymoꝫ ſimi	ʳpro peccato :ᵐ& arietẽ		
μωμον εἰς σωτήριον, καὶ κανοῦν ἀζύμων σεμιδά	ᵒimmaculatum ooooooo		
le panco cõfectoo in oleo: τ la=	ᵖhoſtiã pacificam: ᵍcani		
λεως ἄρτους ἀπαστοποιηθέντας ἐν ἐλαίῳ, καὶ λά=	ſtrũ quoqꝫ ᶠ panũ ᶠ azy=		
gana azyma vncta in oleo: τ ſacrificiũ eo	morũ quiᵘcõſpſi ſũtˣo=		
γανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ θυσίαν ἀν	leo:ʸ& lagana ᶻabſqꝫ fer=		
rũ: τ libationẽ eoꝫ. τ offeret ſacerdos	mento ᵃvncta ᵇoleo ᵇac		
τῶν, καὶ σπονδὴν αὐτῶν· καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς	libamia ſingulorũ : que		
coꝛã vño: τ faciet qꝫ pro pctõ ſuo:	ᶜofferetᶜſacerdosᵍcorã		
ἑαυτῷ κυρίου, καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἁμαρτίας αὐ	ᵇdomino:ᵗ& faciet ooooo		
τ holocauſtũ ſuũ. τ arietẽ ſa	ᵏtam ˡ pro pctõ ᵐquã in		
τοῦ, καὶ τὸ ὁλοκάυτωμα αὐτοῦ· καὶ ἐὰν κριὸν ϖοι	ᵐholocauſtum. oooooooo		
ciet ſacrificiũ vño in cãſtro azymoꝫ. τ	ᵖArietẽ vero ᵍimmola=		
ήσει θυσίαν κυρίῳ ἐπὶ τῶ καθῶ τῶν ἀζύμων· καὶ	bitʳhoſtiamᵉpacificam		
faciet ſacerdos ſacrificiũ ei⁹o: τ libationẽ	ᵗdomino:offerens ſimˡ		
ϖοιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν σπονδὴν	ˣcaniſtrum ᶠazymorum		
ei⁹o. τ radet ᵈ votũ fecit turta hoſtia	ᵇ& ᶜlibamenta:ᵍ ex mo=		
αὐτοῦ· καὶ ξυρήσεται ὁ εὐχόμενος παρὰ τὰς θύρας	re debentur. Tunc oooo		
tabnaculi teſtimõii caput voti	ᶠradeturᵉnazareusᵇad o		
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς	ſtium ᵗtabernaculiᵃfede=		
ſui: τ imponet capilloo ſup ignẽ:	risᵐceſarieⁿconſecratio		
αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ,	nis ſue:ᵒtolletqꝫ ᵍcapil=		
qui eſt ſup ſacrificiũ ſalutario. τ accipiet	losᵉeius:ᵗ& ponetᵘſup		
ὃ ἐστιν ἐπὶ τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου· καὶ λήψεται	ᵛignemʳqui eſt oooooo		
ſacerdos brachiũ coctũ ab arietẽ:	ʷſuppoſitusᵃſacrifido		
ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα ἑφθὸν ἐκ τοῦ κριοῦ, ooo	ᵇpacificorumᶜ& oooooo		
	ʳarmumᵉcoctumᵗarietis		
	oooooooooooooooooooooo		

Transla. Chal.	Interp. chal.	Pritiua chal.
כַּהֲנָא לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא ׃ וְיַעֲבֵד כַּהֲנָא חַד לְחַטָּאתָא וְחַד לְעֲלָתָא ׃ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי	sacerdotẽ ad oſtium taberna culi federis. ⁋ facietqꝫ ſa	ᵒעָבַד ᵒאֶחָד ᵒעֲלָה
כָּהֲנָא עַל מֵיתָא ׃ וְיִקַּדַּשׁ יָת רֵישֵׁיהּ בְּיוֹמָא הַהוּא ׃ וְיַזַּר כַּדֵּם יְיָ יָת יוֹמֵי נִזְרֵיהּ וְיֵיתֵי	cerdos vnũ ꝓ petõ ᵗ vnũ in holocauſtũ: ᵗꝓpiciabit	ᵒכִּפֶּר ᵒהוּא ᵒקִדֵּשׁ
אַפֵּי בַּר שַׁתָּיָה לְאַשְׁטָאָ וְיוֹמֵיָא קַדָּמָאֵי יִבְטְלוּן אֲרֵי סְאָב נִזְרֵיהּ ׃ וְדָא אוֹרַיְתָא	ꝓ eo qui peccauit ſup mortuo. ᵗ ſanctificabit caput	ᵒנָזַר ᵒשָׁתָא ᵒבָּטַל
דְּנִזִירָא בְּיוֹם סְשָׁלַם יוֹמֵי נִזְרֵיהּ יֵתֵי לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא ׃ וַיְקָרֵיב יָת קוּרְבָּנֵיהּ	eius in die illa. Et cõſecrabit coꝛã dño dies ſeparatio	ᵒסָאַב ᵒשְׁלַם ᵒשָׁכַן
קֳדָם יְהוָה אִמַּר בַּר שַׁתָּיָה שְׁלִים חַד לַעֲלָתָא וְאִמַּרְתָּא חָדָא בַּת שַׁתָּה שְׁלִימָה	nis illi⁹. et adducet agnũ anniculũ ꝓ delicto: ᵗ dies	ᵒקָרַב
לְחַטָּאתָא וְדִכַר חַד שְׁלִים לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא ׃ וְסַל פַּטִּיר סְלֶת גְּרִיצָן דְּפִילָן מְסַמָּן	ꝓiores fiant irriti: eo ꝙ polluta eſt ſanctificatio eius.	
וְאֶסְפּוּגִין דַּפְטִירִין דְּמִשְׁחִין בְּמִשְׁחָא וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן ׃ וְיִקָּרֵב כַּהֲנָא כֻּדָּם יְיָ	Iſta eſt lex nazarei in die quo expleti fuerit dies ſanctificationis eius: adducetur ad oſtiũ tabernaculi	
יָת חַטָּאתֵיהּ וְיָת עֲלָתֵיהּ ׃ וְיָת דִּכְרָא יְעַבֵּד נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא כֻּדָּם יְיָ עַל סַלָּא דְּפַטִּירַיָּא	federis: ᵗ offeret oblationẽ ſuã coꝛã dño agnũ vnum anniculũ integrũ in holocauſtũ ᵗ agnã vnã integram	
וְיַעֲבֵד כַּהֲנָא יָת מִנְחָתֵיהּ וְיָת נִסְכֵּיהּ ׃ וְיִגַּלַּח נְזִירָא פִּתְחַת מַשְׁכַּן זִמְנָא יָת רֵישׁ נִזְרֵיהּ	ꝓ petõ ᵗ arietẽ vnum integrũ in hoſtiã ſanctificatio	
וְיִסַּב יָת שְׂעַר רֵישׁ נִזְרֵיהּ וְיִתֵּן עַל אַשָּׁתָא דְּתְחוֹת דּוּדָא דְּנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא ׃ וְיִסַּב	num: ᵗ caniſtrũ azymoꝫ ᵗ placentas ex ſimila cõſper ſas oleo ᵗ lagana azyma vncta oleo: ᵗ munera ſua et	
כַּהֲנָא יָת דְּרוֹעָא ᵍבְּשִׁילָא מִן דִּכְרָא ooooooooooooooooooo	libamina ſua. et offeret ea ſacerdos coꝛã dño: ᵗ faciet ſacrificiũ ꝓ petõ ᵗ holocauſtũ eius. Et offeret arie=	ᵍבָּשַׁל ᵍכֶּתֶף ᵍנָתַן ᵍלֶחֶם ᵍנָזִיר ᵍתְּנוּפָה
	tem hoſtie ſanctificationũ coꝛã dño cuꝫ caniſtro azy= morũ. Offeretqꝫ ſacerdos munus ᵗ libamentũ eius. Et tondebit in hoſtio tabernaculi federis caput conſecrationis ſue. Et tollet capilloo capitis conſecratio nis ſue: ᵗ ponet ſuper ignem qui eſt ſub lebete in quo coquuntur carnes hoſtie ſanctificationum. Et olletqꝫ ſeecerdos brachium coctum arietis: ooooooooooo	

Pinua beb. Ter.Heb. Hu. Ca.vii.

וְחַלַּת מַצָּה אַחַת מִן הַסַּל וְרִקִּיק
מַצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל כַּפֵּי הַנָּזִיר נזר
אַחַר יְתַגַּלְּחוֹ אֶת נִזְרוֹ וְהֵנִיף נלח נוף
אוֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה את
קֹדֶשׁ הוּא לַכֹּהֵן עַל חֲזֵה הַתְּנוּפָה
וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׁתֶּה רום שתה
הַנָּזִיר יָיִן זֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר אֲשֶׁר יהה
יִדֹּר קָרְבָּנוֹ לַיהוָה עַל נִזְרוֹ נדר
מִלְּבַד אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ כְּפִי נדד נשג פה
נִדְרוֹ אֲשֶׁר יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה
עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ וַיְדַבֵּר יְהוָה נדר
אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל
אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ ברך
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם אמר
יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ יָאֵר יְהוָה שמר אור
פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו נשא חנן
אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם שום שלם
וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי
אֲבָרְכֵם וַיְהִי Ca. vii.
בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת היה
הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ כלה קום
אֹתוֹ וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ משח
וְאֶת כָּל כֵּלָיו וַיְמָשְׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ קדש כלה זנח
נִדְרוֹ אֲשֶׁר יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה
עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ וַיְדַבֵּר יְהוָה נדר
אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל
אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ ברך
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם אמר
יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ יָאֵר יְהוָה שמר אור
פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו נשא חנן
אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם שום שלם
וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי
אֲבָרְכֵם

Pinua chal. Interp. chal.

et placentā azymā vnam de canistro ⁊ laganū azymū vnū: ⁊ ponet sup manꝰ nazarei postq̄ totondit caput cōsecrationis sue. Eleuabitq; ea sacerdos eleuatione cora dño: ⁊ qđ sanctificatū est: erit sacerdotis cum pectusculo eleuationis ⁊ cū femore qđ separatū est: ⁊ postea bibet nazareꝰ vinū. Ista est lex nazarei q̄ vouerit oblationē suā cora dño sup cōsecratione sua: exceptis his q̄ inuenerit manus eius iuxta votū suū qđ vouit: ita faciet iuxta legē cōsecrationis sue. Locutusq; ē dño cum moyse dicēs. Loqre eis aaron ⁊ cū filiis eius dicēs. Sic benedicetis filiis israel: dicetisq; eis. Benedicat tibi dño: ⁊ custodiat te. ostendat dño maiestatē suā tibi: ⁊ miser eat tui. Auferat dño irā suā a te: ⁊ ponat tibi pacem. Ponētq; benedictionē nois mei sup filios israel: ⁊ ego benedicam eis. Ca. 7.

כּוֹם מָאן דַּכָּח
רַבָּב רַבָּב רֵאשׁ
כּוֹם מָנָה אָתָא

Ecce tumq; est in die quo cōpleuit moyses erigere tabernaculū: vnxit illud ⁊ sanctificauit illud et omnia vasa eius: altare quoq; ⁊ omnia vasa eius: et vnxit ea ⁊ sanctificauit ea. Obtulerūntq; principes israel capita domus patrū suorum: ipsi sunt principes tribuum qui steterunt super eos qui numerati sunt. Obtulerunt q̄ oblationes suas coram domino sex

Trāsla.B.Iero.

ᵇtortāq; ᶠabsq; fermēto ᵐvnā ⁿde ᵒcanistro. ᵖ& laganū ᵍazymū ʳvnū: ˢ & tradet ᵗih ⁿmanus ᵘnazarei: ʳpostq̄ ˢrasum fuerit caput eius. Susceptaq; vniuersa ab eo ᶜeleuabit ᵈin conspectu ᵇ domini: &ᵉsctificata ᶠsacerdotis ᵇe runt: ᵐsicut ⁿ pectusculū ᵒqđ separari iussū ē ᵖ& ᵍ femur. ᵖPosthec ʳpt bibere ⁿnazareus ˢvinū. ᵗIsta est ᵘlex ᵃnazarei: ᵇcū ooo ᶜvouerit ᵒoblationē suā ᶜdño tpe ᵉcōsecrationis sue: ᵇexceptis his ᵈq̄ ᵉinuenerit ᶠmanus eius. ᵐIuxta quod mente ⁿdeuouerat: ᵍita ʳfaciet ooooooooo ᵒadʳperfectionē ⁿsctificatiōis sue. ʳLocutusq; est ʳdominus ˢadᵃmoyſē ᵇdicens. ᶜLoquere ooooooo ᶜaaron ᶠ& ᵍfiliis eius. ᵗsic ᵇbenedicetis ooooooooo ᵐfiliis ⁿisrael: & ᵒdicetis ᵖeis. ooooooooooooooo ᵍBñdicat tibi ʳdñs: ᵃ& custodiat te. ʳOstēdat ᵉdñs ʳfaciē suam ᵗtibi: ᶠ& miserеatur tui. ᵃcōuertat ᵇdominus ᶜvultū suū ᵒad te: ᶜ& det ᶠtibi ᵍpacē. ᵇInuocabūtq; ʰnomē meū ⁱsup ᵐfilios ⁿisrael: ᵒ& ego ooo

ᵍbñdicā eis. Ca.7.

Actum est autem ᵇin die qua ᶜ compleuit ᵈmoyses ooooooooooooo ᵉtabernaculū & ᶠerexit ᵍillud. ʰvnxitq; ⁱ& sanctificauit ᵐcum ⁿ omnibus ᵒvasis suis: ᵍaltare similiter ʳ& ˢomnia ᵗvasa eius: ooooooooooooo ooooooooo ᵘobtulerunt ᵃ principes ᵇisrael ooooooooooooo ᶜcapita ᵈfamiliarum ᵉque erant per singulas ᶠtribꝰ ᵍprefecti eorum ʰqui numerati fuerant ooooooo ⁱmunera ᵍcoram ʳdomino ˢsex ooooooooooooo

Trāsla.Grec.lxx.cū interp.latina

τ panē vnū azymū de canistro: τ laganū ἄρτον ἕνα ἄζυμον ἀπὸ τοῦ καφοῦ, καὶ λάγανον azymū vnū: τ imponet sup manus illius q̄ vo- ἄζυμον ἕν, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ εὐγμέ- uit postq̄ raserit ipse caput suū. et νου μετὰ τὸ ξυρήσασθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ offeret ea sacerdos ipositionē cora dño. sctm ἀνοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου· ἅγιον erit sacerdoti sup pectusculū impositionis: et ἔσται τῷ ἱερεῖ ἐπὶ τῷ στηθυνίῳ τοῦ ἐπιθέματος, καὶ sup brachiū separationis. et post ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀφαιρέματος· καὶ μετὰ hec bibet q̄ vouit vinū. hec lex ταῦτα πίεται ὁ ἀνγιθὲς οἶνον· οὗτος ὁ νόμος τοῦ vouentis: q̄ſq; vouerit dño vonū suū dño ἐυξαμένου, ὃς ἂν ἔυξηται κυρίῳ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ pro voto suo: ꝓter ea q̄ inuenerit manꝰ eiꝰ παρὰ τὰς ἐυχὰς αὐτοῦ, χωρὶς ὧν ἂν ἔυρη ἡ χεὶρ αὐ- scōm potennā voti sui: q̄ vouerit τοῦ κατὰ δύναμιν τῆς ἐυχῆς αὐτοῦ, ἃς ἂν ἔυξη- rit scōm legē sctificatiōis eiꝰ. et locutꝰ ē do ται κατὰ τὸν νόμον ἁγιείας αὐτοῦ· καὶ ἐλάλησε κύ- minꝰ ad moysen: dicēs: loquere aaron et ριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον ἀαρὼν καὶ τοὺς filijs eius: dicēs: sic benedicetis fi- υἱοὺς αὐτοῦ, λέγων, οὕτως ἐυλογήσετε τοὺς υἱ- lijs israel: dicentes eis: benedicat tibi dño: οὺς ἰσραήλ, λέγοντες αὐτοῖς, ἐυλογήσαι σε κύριος, τ custodiat te: illuminet dño vultū su- καὶ φυλάξαι σε, ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόσωπον αὐ- um sup te: τ misereat tui: eleuet dño vul- τοῦ ἐπὶ σέ, καὶ ἐλεήσαι σε, ἐπάραι κύριος τὸ πρόσω tū suū sup te: et det tibi pacē. et πον αὐτοῦ ἐπὶ σέ, καὶ δῶη σοι εἰρήνην· καὶ Exo. 36.c. imponēt nomē meū sup filios israel: ἐπιθήσουσι τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, τ ego benedicam eis. καὶ ἐγὼ ἐυλογήσω αὐτούς. Ca.7. A

Et factū ē die ꝯconsūmauit moyses: καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ ἧ συνετέλεσε μωυσῆς, vt erigeret tabernaculū. τ vnxit illud: τ Exo. 40.b. ὥστε ἐξαναστῆσαι τὴν σκηνήν· καὶ ἔχρισεν αὐτήν, καὶ sctificauit illud: τ oia vasa eiꝰ: τ ἡγίασεν αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ altare: et oia vasa eiꝰ τ vnxit θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἔχρισεν ea et sctificauit ea. τ obtulerūt principes αὐτὰ καὶ ἡγίασεν αὐτά· καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες israel principes domoꝝ familiarū suaꝝ. hi ἰσραὴλ ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν· οὗτοι οἱ principes tribuū: hi prefecti sup guber ἄρχοντες φυλῶν, οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπι nationē. τ obtulerūt dona sua cora dño: scē σκοπῆς· καὶ ἤνεγκαν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι κυρίου, ἓξ

Transla.Chal.

תְּרֵיסְרָא בַּסְפִּירָתָא חֲדָא מִן סַלָּא וְאַסְפּוֹת פַּטִּיר חַד וְיִתֵּן עַל יְדֵי נְזִירָא בַּתַּר דְּיִגַּלַּח יָת
נְזִירוּתֵיהּ וְיֵרִים יַתְהוֹן כַּהֲנָא קֳדָם יְיָ קוּדְשָׁא הוּא לְכַהֲנָא עַל חֲדָיָא דְּאַרְמוּתָא
וְעַל שָׁקָא דְּאַפְרָשׁוּתָא וּבָתַר כֵּן יִשְׁתֵּי נְזִירָא חַמְרָא וְדָא אוֹרַיְתָא דְּנְזִירָא דְּיִדַּר
קוּרְבָּנֵיהּ קֳדָם יְיָ עַל נִזְרוּתֵיהּ בְּכֹפוּם יְדֵיהּ דְּיִדַּר כֵּן יַעְבֵּד עַל
אוֹרַיְתָא דְּנִזְרוּתֵיהּ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר וּמַלֵּיל עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹהִי לְמֵימָר
כְּדֵין תְּבָרְכוּן יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּד תֵּימְרוּן לְהוֹן וְיָבָרְכִנָּךְ יְיָ וְיִטְּרִנָּךְ וְיַנְהַר יְיָ
שְׁכִינְתֵּיהּ לְוָתָךְ וְיִתְרְחֵם עֲלָךְ וְיֶתֶּפֶן יְיָ רוּגְזֵיהּ מִינָּךְ וְיִשַׁוִּי לָךְ שְׁלָם וְיִשַׁוּון יָת בִּרְכָתִי
שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנָא אֲבָרְכִנּוּן וַהֲוָה בְּיוֹמָא דְּשֵׁצִי Ca.vii.
מֹשֶׁה לְאַקָמָא יָת מַשְׁכְּנָא וְרַבִּי יָתֵיהּ וְקַדִּישׁ יָתֵיהּ וְיָת כָּל מָנּוֹהִי וְיָת מַדְבְּחָא וְיָת כָּל
מָנּוֹהִי וְרַבִּיוּן וְקַדִּישׁ יָתְהוֹן וְקָרִיבוּ רַבְרְבֵי יִשְׂרָאֵל רֵישֵׁי בֵּית אֲבָהָתְהוֹן אִנּוּן רַבְרְבֵי
שִׁבְטַיָּא אִינּוּן דְּקָיְמִין עַל מְנַיָּנַיָּא וְאַיְתִיו יָת קוּרְבָּנֵיהוֹן קֳדָם יְיָ שֵׁית

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Au. Ca.vij.	Prãtiua heb.
plaustra tecta: τ duodecī boues: plaustrū ἁμάξας λαμπτηνικάς, καὶ δώδεκα βόας, ἅμαξαν a duob⁹ ꝓncipib⁹: τ vitulū ab vnoq̃ꝫ. παρὰ δύο ἀρχόντων, καὶ μόχον παρὰ ἑκάστου. τ obtulerũt coꝝ tabnaculo. τ ait καὶ προσήνεγκαν ἐναντίον τῆς σκηνῆς. καὶ ἔπεσε dño ad moysen: dicẽs: accipe ab eis: κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε παρ' αὐτῶν, τ erũt ad opa ministratoria tabna καὶ ἔσονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκη culi teſtimonij: τ dabis ea leui ηῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς λευί⁹ tis: vniculiq̃ iuxta miniſteriũ ei⁹. τ ταις, ἑκάσῳ κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ. καὶ accipiẽs moyſes plaustra τ boues: de λαβὼν μωυσῆς τὰς ἁμάξας καὶ τοὺς βόας, ἔδω⁹ dit ea leuitis. duo plaustra τ κεν αὐτὰ τοῖς λευίταις. τὰς δύο ἁμάξας καὶ τὰς quattuor boues dedit filijs gerſõ iuxta τέσσαρας βόας ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς γιρσὼν κατὰ τὰς miniſteria ip̃oꝝ. τ quattuor plaustra τ λειτουργίας αὐτῶν. καὶ τὰς τέσσαρας ἁμάξας καὶ τὰς octo boues dedit filijs merari iuxta ἑκτὰ βόας ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς μεραρὶ κατὰ τὰς miniſteria ip̃oꝝ: p ithamar filiũ aarõ λειτουργίας αὐτῶν, διὰ ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ſacerdotis. τ filijs caath nõ dedit: q⁹ mi- ἱερέως. καὶ τοῖς υἱοῖς καὰθ οὐκ ἔδωκεν, ὅτι τὰ λει niſteria ſctuarij hũt:: ſup hũeri portabũt. τουργήματα τοῦ ἁγίου ἔχουσιν, ἐπ' ὤμων ἀροῦσι. τ obtulerũt ꝓncipes ad dedicationẽ καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν altaris in die in qua vnxit illud: τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ ἔχρισεν αὐτό, τ obtulerũt ꝓncipes dona ſua co- καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἀπέ ram altari. τ dixit dño ad moy ναντι τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυ⁹ ſen: ꝓncepꝫ vn⁹ p die: ꝓncepꝫ per die offe σῆν, ἄρχων εἷς καθ' ἡμέραν, ἄρχων κατ' ἡμέραν προσέ rẽt dona ſua ad dedicationẽ alta- φερεν τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσια⁹ rio. τ fuit offerẽs die ꝓmo do στηρίου. καὶ ἦν ὁ προσφέρων τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ τὸ δῶ nũ ſuũ naaſſon: filij⁹ aminadab: ꝓncepꝫ tribus ρον αὐτοῦ ναασσών, υἱὸς ἀμιναδάβ, ἄρχων τῆς φυλῆς iuda. τ obtulit vonũ ei⁹: vaſcũ Ἰούδα. καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον argẽteũ vnũ: trigita τ cẽtũ põd⁹ ciuo. ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ. phialã vnã argẽteã ſeptuagita ſiclo⁹ ſe- φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων κα cũdũ ſiclũ ſctũ: τὰ τοῦ σίκλου τοῦ ἁγίου,

B

Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Au. Ca.vij.	Prãtiua heb.
[a]plaustra [n]tecta [x]cũ duo⸗ decim'bob⁹. Vnũ [a]plau⸗ ſtrũ obtulere [c]duo [b] du⸗ ces: [c]& vnũ bouẽ [f]ſingu li. [f]obtulerũtq⁹ [b]ea [i] con ſpectu [n]tabernaculi. ∞∞∞ [i]Ait autem [m]dominus [n]ad [o]moyſen. ∞∞∞∞∞∞∞ [q]Suſcipe [a]b eis [o]vt [f]ſeruí ant [n]in [s]miniſterio ∞∞∞∞ [f]tabernaculi: [a]& trades [b]ea ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ [o]leuitis [f]iuxta ordínem [s]miniſterii ſui. Itaq⁹ [b]cũ ſuſcepiſſet [i]moyſes [a]plau ſtra [m]& [n]boues: [c]tradidit [f]ea [f]leuitis. [f]Duo ∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ [a]plaustra [f]& [f] quattuor [i]boues [a]dedit ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ [b]filiis [c]gerſon [o]iuxta id qđ habebãt [c]neceſſariũ: [f]quattuor alia [b]plaustra [f]& [b]octo [i]boues ∞∞∞∞∞∞ [m]dedit [n]filiis [s]merari [f]ſe cundũ officia & [c]cultũ ſu um [f]ſub manu [a]ithamar [f]filij [n]aarõ [c]ſacerdotis. [f]Fi liis ãt [i]caath [a]non [b]dedit plaustra & boues: [c]quia i [f]ſctũario [o]ſeruiũt: & one ra ꝓprijs [b]portãt [f]humeris. Igitur [f]obtulerũt [b]du ces [i]in [m]dedicationẽ [n]alta ris [s]die qua [f] vnctum eſt ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ [n]oblationem ſuam [f]ante [f]altare.' Dixitq⁹ ∞∞∞∞∞∞ [a]dñs [b]ad [c]moyſen. [c] Sin gulí [n]duces' p ſingulos dies [b]offerant ∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ [m]munera [n]in dedicatio⸗ nem [o]altaris. ∞∞∞∞∞∞∞∞ [o]Primo [f]die [q]obtulit [n]o⸗ blationem ſuam ∞∞∞∞∞ [n]naaſõ [f]filius [i]aminadab [a]de tribu [b]iuda: fuerũtq⁹ in ea [b]acetabulũ [c]argen⸗ teũ [i]pondo [b]cẽtũ [f]trigin⸗ ta ſiclorum: [b]phiala [m]ar⸗ gentea habens ∞∞∞∞∞∞ [n]ſeptuaginta [o]ſiclos [f]iux ta pondus [q]ſanctuarii.	[a]עֶגְלַת [n]צָב [i]וְשָׁנֵי [s]עָשָׂר [f]בָּקָר [a] עֲגָלָה [f]עַל [s]שְׁנֵי [f]הַנְּשִׂאִם [c]וְשׁוֹר [f]לְאֶחָד [a] [b]וַיַּקְרִיבוּ [b] אוֹתָם [f]לִפְנֵי [f]הַמִּשְׁכָּן׃ [a] [i]וַיֹּאמֶר [m] יְהוָה [n]אֶל [o]מֹשֶׁה [f]לֵּאמֹר׃ [q]קַח [m]מֵאִתָּם [n]וְהָיוּ [f]לַעֲבֹד [n]אֶת [f]עֲבֹדַת [f]אֹהֶל [s]מוֹעֵד [n]וְנָתַתָּה [b]אוֹתָם [c]אֶל [f]הַלְוִיִּם [s]אִישׁ [f]כִּפְי [f]עֲבֹדָתוֹ׃ [b]וַיִּקַּח [f]מֹשֶׁה [n]אֶת [f]הָעֲגָלֹת [m]וְאֶת [n]הַבָּקָר [f]וַיִּתֵּן [f]אוֹתָם [f]אֶל [f]הַלְוִיִּם׃ [f]אֵת [f]שְׁתֵּי [n]הָעֲגָלוֹת [f]וְאֵת [f]אַרְבַּעַת [f]הַבָּקָר [f]נָתַן [f]לִבְנֵי [f]גֵרְשׁוֹן [f]כִּפְי [f]עֲבֹדָתָם׃ [f]וְאֵת [f]אַרְבַּע [n]הָעֲגָלוֹת [f]וְאֵת [f]שְׁמֹנַת [f]הַבָּקָר [n]נָתַן [f]לִבְנֵי [f]מְרָרִי [f]כִּפְי [f]עֲבֹדָתָם [f]בְּיַד [f]אִיתָמָר [f]בֶּן [f]אַהֲרֹן [f]הַכֹּהֵן׃ [f]וְלִבְנֵי [f]קְהָת [f]לֹא [f]נָתָן [f]כִּי [f]עֲבֹדַת [f]הַקֹּדֶשׁ [f]עֲלֵהֶם [f]בַּכָּתֵף [f]יִשָּׂאוּ׃ [f]וַיַּקְרִיבוּ [f] הַנְּשִׂאִם [f]אֶת [f]חֲנֻכַּת [f]הַמִּזְבֵּחַ [f]בְּיוֹם [f]הִמָּשַׁח [f]אֹתוֹ [f]וַיַּקְרִיבוּ [f]הַנְּשִׂאִם [f]אֶת [f] [f]קָרְבָּנָם [f]לִפְנֵי [f]הַמִּזְבֵּחַ׃ [f]וַיֹּאמֶר [f]יְהוָה [f]אֶל [f]מֹשֶׁה [f]נָשִׂיא [f]אֶחָד [f]לַיּוֹם [f]נָשִׂיא [f]אֶחָד [f]לַיּוֹם [f]יַקְרִיבוּ [f]אֶת [f] [f]קָרְבָּנָם [f]לַחֲנֻכַּת [f]הַמִּזְבֵּחַ׃ [f]וַיְהִי [f]הַמַּקְרִיב [f]בַּיּוֹם [f]הָרִאשׁוֹן [f]אֶת [f]קָרְבָּנוֹ [f]נַחְשׁוֹן [f]בֶּן [f]עַמִּינָדָב [f]לְמַטֵּה [f]יְהוּדָה׃ [f]וְקָרְבָּנוֹ [f]קַעֲרַת [f]כֶּסֶף [f]אַחַת [f]שְׁלֹשִׁים [f]וּמֵאָה [f]מִשְׁקָלָהּ [f]מִזְרָק [f]אֶחָד [f]כֶּסֶף [f]שִׁבְעִים [f]שֶׁקֶל [f]בְּשֶׁקֶל [f]הַקֹּדֶשׁ

Interp̃.chal.	Prãtiua chal.
plaustra tecta τ duodecim boues: vnũ plaustrũ pro duobus ꝓncipibus τ bouẽ pro vno: obtulerũtq⁹ co⸗ ram tabernaculo. Et dixit dño ad moyſen dicẽs. Su- ſcipe ab eis: vt ſint ad miniſtrandũ miniſteriũ taber⸗ naculi federio: τ trades ea leuitis iuxta id quod vni- cuiq⁹ opus eſt ad miniſteriũ ſuũ. Tulitq⁹ moyſes plau ſtra τ boues τ tradidit leuitis. Duo plaustra τ quat⸗ tuor boues dedit filijs gerſon iuxta neceſſitatem mi- niſterij ſui. et quattuor plaustra τ octo boues dedit filijs merari iuxta neceſſitatẽ miniſterij ſui: per ma- num ithamar filij aaron ſacerdotis. Filijs aũt caath nihil dedit: quia miniſterium ſanctuarij erat ſup eos: et humeris portabant. Obtulerũtq⁹ principes in de dicationẽ altaris in die quo vnxerũt illũ: obtulerũtq⁹ principes oblationes ſuas ante altare. Dixitq⁹ dño ad moyſen. Sin guli principes per ſingulos dies offe rant oblationes ſuas in dedicationẽ altaris. Qui au tem obtulit primo die oblationẽ ſuam fuit naaſon fi- lius aminadab de tribu iuda: τ oblatio eius fuit ace tabulum argenteum vnum: centum τ triginta ſiclos appendebat: phiala vna argentea appendens ſe ptuaginta ſiclos in ſiclo ſanctuarij: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞	[a]חֲפָה [n]שָׁכַן [i]אָמַר [m]יְהוָה [f]פָּלַח [f]עָתַן [f]תְּרֵי [f]רָכַב [f]תְּמָנְיָא [f]רָכַב [f]רָכַב [f]אֶחַד [f]תָּקַל [f]זָרַק

Transla.Chal.

עֲגָלָן כְּרִיד [f]מַחְפְּנֵן וְתַרֵי עַשְׂרֵ תּוֹרִין עֲגָלְתָּא עַל תְּרֵין רַתְּבְיָא וְתוֹרָא לְחַד וְקָרִיבוּ יָתְהוֹן
קֳדָם מַשְׁכְּנָא׃ וַאֲמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה [m] לְמֵימָר ׃ וְיהוֹן [f] לְמִפְלַח יָת פּוּלְחָ
מַשְׁכַּן זִמְנָא [f]וְתִתַּן יָתְהוֹן לְלֵוָאֵי גְּבַר כְּמִסַּת פּוּלְחָנֵיהּ ׃ וּנְסִיב מֹשֶׁה יָת עֲגָלָתָא וְיָת
תּוֹרֵי וְיַהֵב יָתְהוֹן לְלֵוָאֵי ׃ יָת [f]תַּרְתֵּין עֲגָלָתָא וְיָת [f]אַרְבַּעַת תּוֹרֵי יְהַב לִבְנֵי גֵּרְשׁוֹן [f]כְּמִסַּת
פּוּלְחָנְהוֹן ׃ וְיָת אַרְבַּע עֲגָלָן וְיָת [f]תְּמָנְיָא תּוֹרֵי יְהַב לִבְנֵי מְרָרִי כְּמִסַּת פּוּלְחָנְהוֹן בִּידָא
דְּאִיתָמַר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא ׃ וְלִבְנֵי קְהָת לָא יְהַב אֲרֵי פּוּלְחַן קוּדְשָׁא עֲלֵיהוֹן דְּמִתָּא
בְּתִקְלִין ׃ וְקָרִיבוּ [f]רַבְרְבַיָּא יָת חֲנֻכַּת [f]מַדְבְּחָא [f]בְּיוֹמָא [f]דְּרַבְיוּ יָתֵיהּ וְקָרִיבוּ רַבְרְבַיָּא יָת
קוּרְבָּנֵהוֹן קֳדָם מַדְבְּחָא ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה [f]רַבָּא חַד לְיוֹמָא רַבָּא חַד לְיוֹמָא [f]יַקְרְבוּן יָת
קוּרְבָּנֵהוֹן לַחֲנֻכַּת מַדְבְּחָא ׃ וַהֲוָה [f]דְּקָרֵב בְּיוֹמָא קֳדָמָאָה יָת קוּרְבָּנֵיהּ נַחְשׁוֹן בַּר
עַמִּינָדָב לְשִׁבְטָא דְיְהוּדָה ׃ וְקוּרְבָּנֵיהּ מְנָסְתָּא [f]דְּכַסְפָּא [f]חֲדָא מְאָה וּתְלָתִין סְלְעִין [f]חֲדָא
[f]סַתְוָקְלָה [f]מִזְרָקָא חַד [f]דְּכַסְפָּא [f]בְּתִקְלֵיהּ שִׁבְעִין [f]סְלְעִין [f]קוּדְשָׁא

Prima beb. | Tex. Heb. | Hu. | La. vij. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

שָׁנַיִם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה ׀ שָׁנָה בָּלָל
בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר ׀ אֶחָד ׀ בֶּן ׀ בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ ׀ אֶחָד ׀ בֶּן ׀ שְׁנָתוֹ שָׁנָה
לְעֹלָה׃ שְׂעִיר ׀ עִזִּים ׀ אֶחָד ׀ לְחַטָּאת׃ שָׁעַר
וְלִזְבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר ׀ שְׁנַיִם ׀ אֵילִם
חֲמִשָּׁה ׀ עַתּוּדִים ׀ חֲמִשָּׁה ׀ כְּבָשִׂים עָתַד
בְּנֵי ׀ שָׁנָה חֲמִשָּׁה ׀ זֶה קָרְבַּן ׀ נַחְשׁוֹן
בֶּן ׀ עַמִּינָדָב׃ בַּיּוֹם ׀ הַשֵּׁנִי ׀ נְתַנְאֵל שָׁנָה כָּרֵב
בֶּן ׀ צוּעָר׃ נְשִׂיא ׀ יִשָּׂשכָר׃ נָשָׂא
הִקְרִב ׀ אֶת ׀ קָרְבָּנוֹ ׀ קַעֲרַת ׀ כֶּסֶף ׀ אַחַת
שְׁלֹשִׁים ׀ וּמִזְרָק ׀ מִשְׁקָלָהּ ׀ מִזְרָק
אֶחָד ׀ כֶּסֶף ׀ שִׁבְעִים ׀ שֶׁקֶל ׀ בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ ׀ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים ׀ סֹלֶת
בְּלוּלָה ׀ בַּשָּׁמֶן ׀ לְמִנְחָה׃ כַּף ׀ אַחַת
עֲשָׂרָה ׀ זָהָב ׀ מְלֵאָה ׀ קְטֹרֶת׃ פַּר
אֶחָד ׀ בֶּן ׀ בָּקָר ׀ אַיִל ׀ אֶחָד ׀ כֶּבֶשׂ
אֶחָד ׀ בֶּן ׀ שְׁנָתוֹ ׀ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר
עִזִּים ׀ אֶחָד ׀ לְחַטָּאת׃ וְלִזְבַח ׀׀
הַשְּׁלָמִים ׀ בָּקָר ׀ שְׁנַיִם ׀ אֵילִם
חֲמִשָּׁה ׀ עַתּוּדִים ׀ חֲמִשָּׁה ׀ כְּבָשִׂים
בְּנֵי ׀ שָׁנָה חֲמִשָּׁה ׀ זֶה קָרְבַּן ׀ נְתַנְאֵל
בֶּן ׀ צוּעָר׃ בַּיּוֹם ׀ הַשְּׁלִישִׁי ׀ נָשִׂיא שָׁלִשׁ
לִבְנֵי ׀ זְבוּלֻן ׀ אֱלִיאָב ׀ בֶּן ׀ חֵלֹן׃ קָרְבָּנוֹ
קַעֲרַת ׀ כֶּסֶף ׀ אַחַת ׀ שְׁלֹשִׁים ׀׀׀
וּמִזְרָק ׀ מִשְׁקָלָה ׀ מִזְרָק ׀ אֶחָד ׀ כֶּסֶף שֶׁפֶל זָרָק
שִׁבְעִים ׀ שֶׁקֶל ׀ בְּשֶׁקֶל ׀ הַקֹּדֶשׁ

vtrunq; plenum similā conspersa oleo in sacrificiū. mortariolū vnū aureū plenū incenso. vitulū vnū de armento & arietem & agnum anniculum in holocaustū: hircūq; pro peccato. & in sacrificio pacificorum boues duos: arietes quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec est oblatio naason filii aminadab. Secundo die obtulit nathanael filius suar dux de tribu isachar acetabulū argenteum appendens centū triginta siclos: phialam argenteā hñtē septuaginta siclos iuxta pondus sanctuarii: vtrūq; plenum similā conspersa oleo in sacrificium: mortariolum aureū habēs decem siclos plenū incēso: bouem de armento & arietē & agnum anniculū in holocaustū: hircumq; pro peccato. & in sacrificio pacificorum boues duos: arietes quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio nathanael filii suar. Tertio die princeps filiorū zabulon heliab filius helon obtulit acetabulū argēteū appendens centū triginta siclos: phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii

vtraq; simile plena confecte in oleo ad sacrificiū. mortariolū vnū decē aureos: plenū incensi. vitulū vnū e bobꝰ. arietē vnū. agnū vnū āniculū in holocaustū. & hircū vnū de capris pro peccato: et in sacrificiū salutaris. vitulos duos. arietes quinq;. hircos q̄nq;. agnos āniculos q̄nq;. hoc donū naasson filij aminadab. Tertio die sēdo obtulit nathanael filius sogar: princeps tribꝰ issachar. & obtulit donū suū: discū argēteū vnū: trigita & cētū pōdꝰ ei. phialā vnā argētā & septuagita siclos: vtrāq; plena simile ꝑfe in oleo in sacrificiū. mortariolū vnū decē aureos: plenū incēsi. vitulū vnū e bobꝰ. agnū vnū āniculū in holocaustū. & hircū vnū de capris pro peccato: et in sacrificiū salutaris. vitulos duos. arietes q̄nq;. hircos q̄nq;. agnos āniculos q̄nq;. hoc donū nathanael filij soar. Tertio die sēdo obtulit nathanael filius zabulō: princeps filiorꝫ zabulō: eliab filius helō: donū eius: discū argēteū vnū: trigita & cētū pōdꝰ ei. phialā vnā argēteā septuagita siclorꝫ: vtrāq; plena simile ꝑfe in oleo in sacrificiū. mortariolū vnū decē aureos: plenū incēsi. vitulū vnū e bobꝰ. arietē vnū. agnū vnū āniculū in holocaustū. & hircū vnū de capris pro peccato: et in sacrificiū salutaris. vitulos duos. arietes quinq;. hircos q̄nq;. agnos āniculos q̄nq;. Hec est oblatio naason filij aminadab. In die secūdo obtulit nathanael filius suar princeps issachar. Obtulitq; oblationē suam acetabulū argenteū vnū: centū & triginta siclos appēdebat: phialam vnā argenteā appendentē septuaginta siclos in siclo sanctuarii ambo plena similā cōsperſa oleo pro munere: mortariolū vnū aureū appendēs decē siclos auri plenū incenso aromatū: vitulus vnus de bobus: aries vnus: agnus āniculus vnꝰ in holocaustū: hircus de capris vnus pro peccato. Et in sacrificio sanctificationū obtulit boues duos: arietes q̄nq; hedos q̄nq; agnos anniculos q̄nq;. Hec ē oblatio naason filij aminadab. In die secūdo obtulit nathanael filius suar princeps issachar. Obtulitq; oblationē suam acetabulū argenteū vnū: centū & triginta siclos appēdebat: phialam vnā argenteā appendentē septuaginta siclos in siclo sanctuarii ambo plena similā cōsperſa oleo pro munere: mortariolū vnū aureū appendēs decē siclos auri plenus incenso aromatū: vitulū vnum de bobus arietē vnū: agnum anniculū vnus in holocaustū: hircum de capris vnum pro peccato. & in victimā sanctificationū: boues duos arietes quinq; hedos quinq; agnos āniculos q̄nq;. Hec est oblatio nathanael filij suar. In die tertio princeps filiorum zabulon eliab filius helon obtulit oblationem suam acetabulum argenteum vnum appendens centum & triginta siclos: phialam vnam auream appendentē septuaginta siclos in siclis sanctuarij:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

ὁλοκαύτωμα · καὶ χίμαρον ἓν ἐξ αἰγῶν ἓν περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου · δαμάλεις δύο · κριοὺς πέντε · τράγους πέντε · ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε · ταῦτο γὸ δῶρον ναασσὼν υἱοῦ ἀμιναδάβ. τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκε ναθαναὴλ, υἱὸς σογὰρ ἄρχων τῆς φυλῆς ἰσσάχαρ · καὶ προσήνεγκε δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ · φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον · ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀνακεκαυμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν · θυίσκην μίαν δίκα χρυσᾶν, πλήρη θυμιάματος · μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν · κριὸν ἕνα · ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα · καὶ χίμαρον ἓν ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας · καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου · δαμάλεις δύο · κριοὺς πέντε · τράγους πέντε · ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε · ταῦτο τὸ δῶρον ναθαναὴλ υἱοῦ σωγάρ · τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν ζαβουλών, ελιαβ υἱὸς χελών, τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον ·

Trāsla. Chal.

תַּרְנִיהוֹן מְלָן סוּלְתָא דְּפִילָא דְּנָחֲשָׁא לְמִנְחָתָא ׃ בָּזִיכָא חֲדָא דַּהֲבָא מַתְקַל עֲשַׂר סְלְעִין דְּדַהֲבָ
מְלָיָא קְטֹרֶת בּוֹסְמִין ׃ תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לְעָלְתָא ׃ צְפִיר בַּר
עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא ׃ וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכָרֵי חַמְשָׁא נְדָבֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין
בְּנֵי שָׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קָרְבַּן נַחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב ׃ בְּיוֹמָא תִנְיָנָא קָרֵב נְתַנְאֵל בַּר
צוּעַר רַבָּא דְּיִשָּׂשכָר ׃ קָרֵיב יָת קוּרְבָּנֵיהּ מְנָא חֲדָא דְּכָסַף חֲדָא מְאָה וּתְלָתִין סְלְעִין
בַּוָּה מַתְקָלֵיהּ מָזְרָקָא חַד דְּכָסַף מַתְקָלֵיהּ שְׁבְעִין סְלְעִין כָּסְלְעֵי קוּדְשָׁא תַּרְוֵיהוֹן מְלָן
סוּלְתָא דְּפִילָא דְּנָחֲשָׁא לְמִנְחָתָא ׃ בָּזִיכָא חֲדָא דַּהֲבָא מַתְקַל עֲשַׂר סְלְעִין דְּדַהֲבָ מְלָיָא קְטֹרֶת
בּוֹסְמִין ׃ תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לְעָלְתָא ׃ צְפִיר בַּר עִזִּין חַד
לְחַטָּאתָא ׃ וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכָרֵי חַמְשָׁא נְדָבֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין בְּנֵי שָׁנָה
חַמְשָׁא דֵּין קָרְבַּן נַתַנְאֵל בַּר צוּעַר ׃ בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה רַבָּא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בַּר
חֵילוֹ קָרֵיב קוּרְבָּנֵיהּ מְנָא חֲדָא דְּכָסַף חַדָּא מְאָה וּתְלָתִין סְלְעִין בַּוָּה מַתְקָלֵיהּ מָזְרָקָא חַד דְּכָסַף
מַתְקָלֵיהּ שְׁבְעִין סְלְעִין כָּסְלְעֵי קוּדְשָׁא ׀׀׀

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp̃.latina.

vtraq; plena simile cõfecte
ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀνατετιμαγμένης
in oleo in sacrificiũ.mortariolũ vnũ decẽ au
ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυίσκην μίαν δέκα χρυ
reos: plenũ incẽsi. vitulũ vnũ e bob⁹.
σοῦς, πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν.
arietẽ vnũ. agnũ vnũ ãniculũ ad holocaustũ.
κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάυτωμα.
e hircũ ex capris vnũ p pctõ: t
καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ
in sacrificiũ salutaris. vitulos duos.arietes
εἰς θυσίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς
quinq;. hircos quinq;. agnos ãniculos qui
πέντε. τράγους πέντε.ἀμνάδας ἐνιαυσίους πέν
q;. hoc donũ eliab filij chelõ. die
τε.τοῦτο τὸ δῶρον ἐλιὰβ υἱοῦ χελών. τῇ ἡμέρᾳ
quarto princẽpo filioꝝ rubẽ: elisur:
τῇ τετάρτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν ῥευβήν, ἐλισοὺρ,
filij sedeur: donũ eius: discũ ar
υἱὸς σεδιοὺρ, τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀρ
gẽteũ vnũ: triginta t cẽtũ pond⁹ eius:
γυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ.
phialã vnã argenteã septuagita siclorꝝ: secũ
φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων, κα
dũ siclũ sckm: vtraq; plena si
τὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σε
mile confecte in oleo in sacri
μιδάλεως ἀνατετιμαγμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσί
ficiũ. mortariolũ vnũ decẽ aureoꝝ plenũ incen
αν. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιά
so. vitulũ vnũ ex bob⁹.arietẽ vnũ. agnũ vnũ
ματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν.κριὸν ἕνα.ἀμνὸν ἕνα
ãniculũ in holocaustũ. t hircũ ex ca
ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάυτωμα. καὶ χίμαρον ἐξ αἰ
pris vnũ p pctõ: et in sacrificiũ salu
γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυσίαν σω
tarte. vitulos duos. arietes quinq;. hir
τηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε. τρά
cos quinq;. agnos ãniculos quinq;. hoc
γους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίους πέντε. τοῦ
donũ eliſur: filij sedeur. die
το τὸ δῶρον ἐλισοὺρ, υἱοῦ σεδιοὺρ. τῇ ἡμέ
quinto: principo filioꝝ symeõ: sa
ρᾳ τῇ πέμπτῃ, ἄρχων τῶν υἱῶν συμεών, σα
lamiel: filij⁹ surisadai: donũ eius:
λαμιὴλ, υἱὸς σουρισαδαΐ, τὸ δῶρον αὐτοῦ,
discũ argenteũ vnũ: triginta et centũ
τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν
pond⁹ eius. phialã vnã argenteã septuagin
ὁλκὴ αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομή
ta siclorꝝ: scõm siclum sckm:
κοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, οο

Trãsla.B.Hiero.

vtrũq; plenum similа
consperſa oleo ooooooo
in sacrificiũ. mortario
lũ aureũ appẽdẽs decẽ
siclos plenũ incẽſo: bo
uem de armento: & ari
etem: & agnum annicu
lũ in holocaustũ: hir
cumq; pro peccato: & in sacrificio ooooooooooo
pacificorũ: boues duos: arietes ooooooooooo
quinq;: hircos quinq; agnos anniculos ooo
quinq;. Hec ẽ oblatio eliab filii ooooooooo
helon. Die q̃rto prin
ceps filiorum ooooooooo
ruben elisur filius fe
deur oooooooooooooooo
obtulit acetabulũ ar
genteum appendens
centum triginta siclos:
phialã argenteã hñtẽ
septuaginta siclos ad
pondus ſanctuarii: oooo
vtrunq; plenum ſimi
la conſperſa oooooooo
oleo in ſacrificiũ. mor
tariolum aureũ appen
dens decẽ siclos plenũ
incenſo. bouẽ de ar
mẽto: & arietẽ: & agnũ
anniculum oooooooooo
in holocauſtum: hir
cumq; pro peccato. oo
& in ſacrificio pacifico
rum: boues duos: ooooo
arietes quinq;: hircos
quinq;: oooooooooooooo
agnos anniculos quin
q;. Hec fuit oblatio ooo
elisur filii fedeur. Die
ooooooooooooooooooooo
quinto princeps filio
rum ſymeon oooooooo
ſalami hel filius ſurisad
dai obtulit oooooooooo
acetabulum argenteũ
appendens centum ooo
triginta siclos: phialã
argenteam habentem
ſeptuaginta ſiclos ad
pondus ſanctuarii: oooo

Ter. Heb. Hu. Ca.vſi. Pritiua.heb.

וְשַׁנֵּיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב בֶּן חֵלֹן׃ בַּיּוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן שְׁדֵיאוּר׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב בֶּן חֵלֹן׃ בַּיּוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן צוּרִישַׁדָּי׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ

Pritiua.heb.

שָׁנָה שָׁנָה חֲמִשָּׁה

Interp̃.chal.

ambo plena similа cõſperſa oleo pro munere: morta
riolum vnũ appendẽs decẽ siclos auri plenũ incenſo
aromatũ: vitulus vnũ de bobus: arietẽ vnum: agnum
vnũ anniculũ in holocaustũ. hircum vnum de capris
pro peccato: et in hoſtias ſanctificationũ boues duos
arietes quinq; hedos quinq;: agnos anniculos quin
q;. Hec eſt oblatio eliab filij helon. In die quar
to princeps filiorum ruben elisur filius ſedeur obtu
lit oblationem ſuam acetabulum argenteum vnum
appendens centum et triginta siclos: phialam ar
genteam vnam appendentem ſeptuaginta siclos in
siclis ſanctuarij ambo plena ſimila conſperſa oleo
pro munere: mortariolum vnum appendens decem
siclos auri plenum incenſo aromatũ: vitulum vnum
de bobus: arietem vnum: agnum anniculũ vnum in
holocauſtum: hircum de capris vnum pro peccato:
et in hoſtiam ſanctificationum: boues duos: arietes
quinq; hedos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec
eſt oblatio eliſur filij ſedeur In die quinto prin
cepo filioꝝ ſymeon ſelumiel filius ſurisaddai obtulit
oblationẽ ſuam acetabulũ argenteum vnum appen
dens centũ et triginta siclos: phialam vnam argen
teã appẽdentẽ ſeptuaginta siclos in siclis ſanctuarij:

Pritiua.heb.

תֵּרֵי טַלְיָא
אֶחָד שִׁתָּא
עֲלֵה עֲז
רָבָב
תָּכֵל
זָרִק

Transla.Chal.

תַּרְוֵיהוֹן מָלָן סוּלְתָא דְּפִילָא נְמָשַׁח לְמִנְחָתָא: בַּזִּיכָא חָדָא מַתְקַל עֲשַׂר סְלָעִין וּדְהַב מַלְיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין: תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִפַּר חַד בַּר שַׁתַּיהּ לְעָלְתָא: צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא: וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכַרֵי חַמְשָׁא נְדֵבֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין בְּנֵי שָׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבַּן אֱלִיאָב בַּר חֵלוֹן: בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה רַבָּא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר: קוּרְבָּנֵיהּ מְנַסְתָּא דְּכָסַף חַד מְאָה וּתְלָתִין סְלָעִין חַד מַזְרָקָא חַד דְּכָסַף מַתְקָלֵיהּ שִׁבְעִין סְלָעִין פְּסָלְעֵי קוּדְשָׁא תַּרְוֵיהוֹן מָלָן סוּלְתָא דְּפִילָא נְמִישָׁא לְמִנְחָתָא: בַּזִּיכָא חָדָא מַתְקַל עֲשַׂר סְלָעִין דְּהַב מַלְיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין: תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִפַּר חַד בַּר שַׁתַּיהּ לְעָלְתָא: צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא: וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכַרֵי חַמְשָׁא נְדֵבֵי שַׁתָּא חַמְשָׁא אִמְּרִין בְּנֵי שָׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבַּן אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר: בְּיוֹמָא חַמִישָׁאָה רַבָּא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי קוּרְבָּנֵיהּ מְנַסְתָּא דְּכָסַף חַד מְאָה וּתְלָתִין סְלָעִין חַד מַזְרָקָא חַד דְּכָסַף מַתְקָלֵיהּ שִׁבְעִין סְלָעִין פְּסָלְעֵי קוּדְשָׁא

Pritiua beb. | Ex.Heb. | Nu. | La.vij. | Trãsla.B.Hiero. | Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה שָׁלֶשׁ
בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׁ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ שְׁנָה
לְעֹלָה: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: שָׁשָׁר
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים שָׁנָד
בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן שְׁלֻמִיאֵל
בֶּן צוּרִישַׁדָּי: בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי שָׁשָׁא
נָשִׂיא לִבְנֵי נָד אֶלְיָסָף בֶּן
דְּעוּאֵל: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת
שְׁלֹשִׁים וּמִזְרָק מִשְׁקָלָה מִזְרָק
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת
בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת
עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר
אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ
אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים
בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֶלְיָסָף
בֶּן דְּעוּאֵל: בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא
לִבְנֵי אֶפְרָיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן עַמִּיהוּד:
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת
בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת
עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר
אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ
אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים
בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע
בֶּן עַמִּיהוּד: בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא
לִבְנֵי אֶפְרָיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן עַמִּיהוּד:
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ

vtrunq; plenum similā conspersa oleo in sacrificiū. mortariolū vnū aureū appēdēs decē siclos plenū incenso. bouem de armēto & arietem & agnum & anniculum in holocaustū: & hircū pro peccato. & in hostias pacificorum boues duos: arietes quinq; hircos quinq; agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio Salamihel filii Surisaddai. Die sexto princeps filiorū gad heliasaph filius duel. Die septimo princeps filiorū effrai elisama filius ammiud obtulit acetabulū argēteū pendens centū triginta siclos: phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii: vtrunq; plenum similā conspersa oleo in sacrificium: mortariolum aurēū appēdēs decē siclos plenū incēso: bouem de armento & arietē & agnum anniculū in holocaustum: hircumq; pro peccato. & in hostias pacificorum boues duos: arietes quinq; hircos quinq; agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio Elisamahel filii Ammiud. Die octauo princeps filiorū manasse gamaliel: vtrunq; plenum similā conspersa oleo in sacrificiū. mortariolū vnū aureū appēdēs decē siclos plenū incēso: vitulū vnū de bobus: arietē vnū: agnū vnū anniculū in holocaustū: hircū de capris vnū pro peccato. Et in hostias pacificorum boues duos: arietes quinq; hircos quinq; agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio Gamaliel filii Sudur. Die nono princeps filiorū beniamin abidan: vtrunq; plenum similā conspersa oleo in sacrificiū. mortariolū vnū aureū appēdēs decē siclos plenū incēso: vitulū vnū de bobus: arietē vnū: agnū vnū anniculū in holocaustū: hircū de capris vnū pro peccato. Et in hostias pacificorum boues duos: arietes quinq; hircos quinq; agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio Abidan filii Gedeonitarum. Die decimo princeps filiorū dan Ahiezer: vtrunq; plenum similā conspersa oleo in sacrificiū. mortariolū vnū aureū appēdēs decē siclos plenū incēso: vitulū vnū de bobus: arietē vnū: agnū vnū anniculū in holocaustū: hircū de capris vnū pro peccato. Et in hostias pacificorum boues duos: arietes quinq; hircos quinq; agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio Ahiezer filii Ammisaddai. Die undecimo princeps filiorū aser Phegiel: vtrunq; plenum similā conspersa oleo in sacrificiū. mortariolū vnū aureū appēdēs decē siclos plenū incēso: vitulū vnū de bobus: arietē vnū: agnū vnū anniculū in holocaustū: hircū de capris vnū pro peccato. Et in hostias pacificorum boues duos: arietes quinq; hircos quinq; agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio Phegiel filii Ochran. Die duodecimo princeps filiorū nepthalim Ahira: vtrunq; plenum similā conspersa oleo in sacrificiū. mortariolū vnū aureū appēdēs decē siclos plenū incēso: vitulū vnū de bobus: arietē vnū: agnū vnū anniculū in holocaustū: hircū de capris vnū pro peccato. Et in hostias pacificorum boues duos: arietes quinq; hircos quinq; agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio Ahira filii Enan. Hec dedicatio altaris die qua unctum est a principibus filiorum israel: argenteas phialas duodecim: aureos mortariolos duodecim: centum viginti argenteos siclos unumquodque vas: omnium auri siclos mille ducentos iuxta siclum sanctuarii: omnium phialarum argenti siclos duo milia quadringentos: omnium aureorum mortariolorum incensi siclos centum viginti iuxta siclum sanctuarii: omnium armentorum in holocaustum duodecim boves: arietes duodecim: agni anniculi duodecim cum similagine sua: hircos duodecim pro peccato: et in victimas pacificorum boves viginti quatuor: arietes sexaginta: hircos sexaginta: agnos anniculos sexaginta. Hec dedicatio altaris post unctionem eius.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

ντραϛ πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεπονημένης
ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυίσκην μίαν δίκα χρυσῶν,
πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν. κριὸν ἕνα.
ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάυτωμα. καὶ χίμαρον
ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυ
σίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε.
τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέν
τε. τοῦτο τὸ δῶρον σαλαμιὴλ υἱοῦ σουρισαδαΐ.
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν γάδ,
ελισαὴφ υἱὸς ῥαγουήλ: τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυ
βλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκα
τὸν ὁλκὴ αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδο
μήκοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἁγί
ον. ντραϛ πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεπονημέ
νης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυίσκην μίαν δίκα
χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν.
κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάυτωμα. καὶ
χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυ
σίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέν
τε. τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέν
τε. τοῦτο τὸ δῶρον ἐλισαφὰ υἱοῦ ῥαγουήλ. τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἄρχων τῶν υἱῶν ἐφραίμ,
ελισαμὰ υἱὸς ἀμμιούδ, τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλί
ον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ
αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα
σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἁγίον.

Trãsla.Chal.

תַּרְוֵיהוֹן מְלָן סוּלְתָא דְּבִילָא בְּמִשְׁחָא לְמִנְחָתָא: בְּזִיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סְלְעִין דְּדַהֲב
מְלְיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין: תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִפַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לְעָלְתָא: צְפִיר בַּר
עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא: וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכָרֵי חַמְשָׁא נְדָבֵי חַמְשָׁא אִפְרִין
בְּנֵי שְׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קָרְבָּן שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי: בְּיוֹמָא שִׁתָּיתָאָה רַבָּא
לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל: קוּרְבָּנֵיהּ מְנִיסְתָּא דְּכְסַף חֲדָא מְאָה וְתַלָתִין סְלְעִין חַד
מַזְרְקָא חַד דְּכְסַף מַתְקָלֵיהּ שִׁבְעִין סְלְעֵי קוּדְשָׁא תַּרְוֵיהוֹן מְלָן
סוּלְתָא דְּבִילָא בְּמִשְׁחָא לְמִנְחָתָא: בַּזְכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סְלְעִין דְּדַהֲב מְלְיָא
בּוּסְמִין: תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִפַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לְעָלְתָא: צְפִיר בַּר עִזִּין חַד
לְחַטָּאתָא: וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכָרֵי חַמְשָׁא נְדָבֵי חַמְשָׁא אִפְרִין בְּנֵי שָׁנָה
חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבָּנֵיהּ דְּאֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל: בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה רַבָּא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע
בַּר עַמִּיהוּד וְקוּרְבָּנֵיהּ מְנִיסְתָּא דְּכְסַף חֲדָא מְאָה וְתַלָתִין סְלְעִין בַּזְכָא חַד
דְּכְסַף מַתְקָלֵיהּ שִׁבְעִין סְלְעֵי קוּדְשָׁא

Pritiua.chal | Interp.chal.

תְּרֵי טָלֵא | ambo plena similā cōspersa oleo pro munere: mortariolū vnū aureū appendēs decē siclos auri plenū incenso aromatū: vitulū vnum de bobus: arietē vnum: agnuz anniculū vnum in holocaustū: hirci de capris vnuz pro petō. Et in sacrificio sanctificationū obtulit boues duos: arietes duos hedos quinq; agnos anniculos quinq;. Hec ē oblatio selumiel filij surisaddai.
אִחַד שָׁתָא | In die sexto principe filiorum gad eliasaph filius deuel obtulit oblationem suam acetabulum argenteū vnū: centū & triginta siclos appēdebat: phialam vnā argenteā appendentē septuaginta siclos in siclo sanctuarū: ambo plena similā cōspersa oleo pro munere: mortariolū vnum aureū appendens decē siclos auri plenuz incenso aromatū: vitulū vnum de bobus arietē vnū: agnum anniculū vnuz in holocaustū: hircum de capris vnum pro peccato. & in victimā sanctificationū: bouces duos arietes quinq; hedos quinq; agnos anniculos quinq;. Hec est oblatio eliasaph filij deuel. In die septimo principe filios ephraim eliasama filius ammiud obtulit oblationē suā acetabulum argenteum vnum appendens centum & triginta siclos: phialam vnam auream appēdentē septuaginta siclos in siclo sanctuarij:
עֲלָה עֵז
שִׁית
רַבַּב
תַּקַל זָרַק
רַבַּב

E

Trãsla.Gre.lx x.cũ interp.latina.

vtraq; plena simile cõfecte ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀπαστεπομμένης in oleo in sacrificiũ.mortariolũ vnũ decẽ au ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυίσκην μίαν δέκα χρυ reoq; plenũ incẽsi. vitulũ vnũ e bob⁹. σοῦ, πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν. arietẽ vnũ. agnũ ãniculũ vnũ ad holocaustũ. κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἕνα εἰς ὁλοκάυτωμα. t hircũ ex capris vnũ p pctõ: t καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ in sacrificiũ salutaris. vitulos duos.arietes εἰς θυσίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς quinq;. hircos quinq;. agnos ãniculos qui πέντε. τράγους πέντε.ἀμνάδας ἐνιαυσίους πέν q;. hoc donũ elisama filij ammiud de τε.τοῦτο τὸ δῶρον ἐλισαμὰ υἱοῦ ἀμμιοὺδ. τῆς ἐμέ

octauo princeps filioꝝ manasse: gamaliel ρα τῇ ὀγδόῃ ἄρχων τῶν υἱῶν μανασσῆ, γαμαλιὴλ filij⁹ phadassur: donũ eius: discũ ar υἱὸς φαδασσούρ, τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀρ gẽteũ vnũ: triginta t cẽtũ pond⁹ eius: γυρικὸν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ. phialã vnã argenteã septuagita siclo⁹: secũ φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων, κα dũ siclũ sckm: vtraq; plena si τὰ τοῦ σίκλου τοῦ ἁγίου, ἀμφότερα πλήρη σε mile confecte in oleo in sacri μιδάλεως ἀπαστεπομμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσί ficiũ. mortariolũ vnũ decẽ aureoꝝ plenũ incen ας. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιά so. vitulũ vnũ ex bob⁹.arietẽ vnũ. agnũ vnũ ματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν. κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα ãniculũ in holocaustũ. t hircũ ex ca ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάυτωμα. καὶ χίμαρον ἐξ αἰ pris vnũ p pctõ: et in sacrificiũ salu γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυσίαν σω tario. vitulos duos. arietes quinq;. hir τηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε. τρά cos quinq;. agnos ãniculos quinq;. hoc γους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίους πέντε. τοῦ

donũ gamalieł filij phadassur. die τὸ δῶρον γαμαλιὴλ υἱοῦ φαδασσούρ. τῇ ἡμέ

nono: pricepo filioꝝ beniamin: abi ρᾳ τῇ ἐνάτῃ, ἄρχων τῶν υἱῶν βενιαμίν, ἀ dan: filij⁹ gedeõis: donũ eius: βιδὰν, υἱὸς γεδεωνί, τὸ δῶρον αὐτοῦ, discũ argenteũ vnũ: triginta et centũ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν pond⁹ eius. phialã vnã argenteã septuagin ὁλκὴ αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομή ta siclo⁹: sc̃m siclum sckm. κοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ꝯ

Trãsla.B.Hiero.

vtrũq; plenum simila conspersa oleo ꝯꝯꝯꝯꝯ in sacrificiũ. mortario lũ aureũ appẽdẽs decẽ siclos plenũ incẽso: bo uem de armento: & arietem: & agnum annicu lũ in holocaustũ: hircum q; pro peccato: & in hostias ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ pacificorũ: boues duos: arietes ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ quinq;: hircos quinq; agnos anniculos ꝯꝯ quinq;. Hec fuit oblatio elisama filii ammiud. Die octauo princeps ꝯꝯꝯꝯꝯꝯ filiorũ manasse gamaliel filius phadassur ꝯꝯ obtulit acetabulũ argenteum appendens centum triginta siclos phialã argenteã hñtẽ septuaginta siclos ad pondus sanctuarii: ꝯꝯꝯ vtrunq; plenum simila conspersa ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ oleo in sacrificiũ. mortariolum aureũ appendens decẽ siclos plenũ incẽso: bouem de armento: & arietem: & agnum annicu lũ in holocaustũ: hircum pro peccato. ꝯ & in hostias pacifico rum boues duos: ꝯꝯꝯꝯ arietes quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio ꝯꝯ gamaliel filii phadassur. Die octauo princeps ꝯꝯꝯꝯꝯ filiorũ beniamin ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ abidan filius gedeõis obtulit ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ acetabulum argenteũ appendens centum ꝯꝯ triginta siclos: phialã argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii: ꝯꝯꝯ

Ter.Heb. Ru. Ca.vsi. Pritiua.heb.

שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן
לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד
כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע
בֶּן עַמִּיהוּד: בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא
לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן פְּדָהצוּר:
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמְאָה מִשְׁקָלָה מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם
אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים
בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
נַחְשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב: בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי
נָשִׂיא לְבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן צוּעָר:
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמְאָה מִשְׁקָלָה מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ

Interp.chal.

ambo plena simila cõsperſa oleo pro munere: mortariolum vnũ appendẽs decẽ ſiclos auri plenũ incenſo aromatũ: vitulus vnũ de bobus: arietẽ vnum: agnum vnũ anniculũ in holocauſtũ. hircum vnum de capris pro peccato. & in hoſtias ſanctificationũ boues duos arietes quinq; hedos q;nq;: agnos anniculos quinq;. Hec eſt oblatio eliſama filij ammiud. In die octauo principe filioꝝ manaſſe gamaliel filij⁹ phadaſur obtulit oblationẽ ſuam acetabulũ argenteũ vnum appendens centum et triginta ſiclos: phialam argenteam vnam appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarij ambo plena ſimila conſperſa oleo pro munere: mortariolum vnum appendens decem ſiclos auri plenum incenſo aromatũ: vitulum vnum de bobus: arietem vnum: agnum anniculũ vnum in holocauſtum: hircum de capris vnum pro peccato. et in hoſtiam ſanctificationum: boues duos: arietes quinq; hedos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec eſt oblatio gamaliel filij phadaſur. In die nono principe filioꝝ beniamí abidan filij⁹ gedeonis obtulit oblationẽ ſuam acetabulũ argenteũ vnum appendens centũ & triginta ſiclos: phialam vnam argenteã appẽdentẽ ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarij:

Pritiua.chal.

תְּרֵי טַלָּא
אִחַד שַׁתָּא
עֲלָה עֵז
רַבָּב
תַּקַּל
זְרַק

Transla.Chal.

תַּרְוֵיהוֹן מְלָן סוֹלְתָא דְּפִילָא נְמִשַּׁח לְמִנְחָתָא: בַּזִּיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סְלָעִין דְּהַב
מְלֵיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין: תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי חַכַּר חַד אֵפֵּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לְעָלְתָא: צְפִיר בַּר
עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא: וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכַרֵי חַמְשָׁא נְדָבֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין
בְּנֵי שָׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבַּן אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד: בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה רַבָּא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה
נַמְלִיאֵל בַּר פְּדָה צוּר: קוּרְבָּנֵיהּ מָנְתָא דְּכַסַף חַד מְאָה וּתְלָתִין סְלָעִין הַוֶה מַתְקָלֵהּ
מִזְרָקָא חַד דְּכַסַף מַתְקָלֵיהּ שִׁבְעִין סְלָעִין קוּדְשָׁא דַּתְרֵיהוֹן מְלָן סוֹלְתָא דְּפִילָא
מַמְשַׁח לְמִנְחָתָא: בַּזִּיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סְלָעִין דְּהַב מְלֵיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין: תּוֹר בַּר
בַּר תּוֹרֵי חַכַּר חַד אֵפֵּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לְעָלְתָא: צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא: וּלְנִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכַרֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין בְּנֵי שָׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבַּן
נַחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב: בְּיוֹמָא תִּשְׁיעָאָה רַבָּא לִבְנֵי יִשָּׂשכָר אֲבִידָן בַּר גִּדְעֹנִי:
קוּרְבָּנֵיהּ מָנְתָא דְּכַסַף חַד מְאָה וּתְלָתִין סְלָעִין הַוֶה מַתְקָלֵהּ מִזְרָקָא חַד דְּכַסַף
מַתְקָלֵיהּ שִׁבְעִין סְלָעִין קוּדְשָׁא

Pagina 1

Pagina beb. | Ecc. Heb. | Hu. | La. vij.

שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה ׀ שְׁנָה בָּלָל
בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ שְׁנָה
לְעֹלָה׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ שֵׁשׁ
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים עָתַד
בְּנֵי שְׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲבִידָן בֶּן
גִּדְעֹנִי׃ בַּיּוֹם הַעֲשִׂירִי נָשִׂיא
לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן עַמִּישַׁדָּי׃
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת
בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת
עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר
אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ
אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בֶּן
עַמִּישַׁדָּי׃ בַּיּוֹם עָשְׂתִי עָשָׂר יוֹם
נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר בַּגְעִיאֵל בֶּן עָכְרָן׃
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שֶׁקֶל זָךְ
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ

Pagina cbal. | Interp. cbal.

תְּרֵי סָלָא — ambo plena similia cõsperſa oleo pro munere: mortariolũ vnũ aureum appendens decem ſiclos plenũ incenſo aromatũ: vitulũ vnum de bobus: arietẽ vnum: agnum ãniculũ vnum in holocauſtũ: hircũ de capris vnum pro petõ. Et in ſacrificio ſanctificationũ obtulit boues duos: arietes ḟnq: hedos ḟnq: agnos ãniculos ḟnq. Hec eſt oblatio abidan filij gedeoni.
אֶחַד שָׁתָא — In die decimo principe filiorum dan ahiezer filius amiſaddai obtulit oblationez ſuam acetabulũ argenteũ vnũ: centũ & triginta ſiclos appẽdebat: phialam vnã argenteã appendentẽ ſeptuaginta ſiclos in ſiclo ſanctuarij: ambo plena ſimila cõſperſa oleo pro mu-
עֲלַהּ עַז — nere: mortariolũ vnum aureũ appendens decẽ ſiclos plenus incenſo aromatum: vitulum vnum de bobus arietẽ vnũ: agnum anniculũ vnuz in holocauſtũ: hircum de capris vnum pro peccato. & in victimã ſanctificationũ: boues duos: arietes quinq: hedos quinq agnos anniculos ḟnq. Hec eſt oblatio ahiezer filij amiſaddai. In die vndecimo principe filiorũ aſer
רַבַּב — phegiel filius ochran obtulit oblationẽ ſuã acetabulum argenteum vnum appendens centum & triginta
רַבַּב — ſiclos: phialam vnaz argenteã appẽdentẽ ſeptuaginta ſiclos in ſiclo ſanctuarij: ccccccccccccccc
תָּקֵל זָךְ

Trãſla. B. Hiero.

vtrunq; plenum ſimila conſperſa oleo in ſacrificiũ. mortariolũ aureũ appẽdẽs decẽ ſiclos plenũ in cenſo. bouem de armẽto & arietem & agnum & anniculum in holocauſtũ: hircũ pro peccato. & in hoſtias pacificorum boues duos: arietes quinq: hircos quinq: agnos anniculos quinq. Hec fuit oblatio abidan filij gedeonis. Die vndecimo princeps filiorum dan abiezer filius amiſaddai. obtulit acetabulũ argenteũ vnũ appẽdẽs centũ triginta ſiclos: phialam argenteam habentem ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarij: vtrunq; plenum ſimila conſperſa oleo in ſacrificium. mortariolum aureũ appẽdẽs decẽ ſiclos plenũ incẽſo: bouem de armento & arietẽ & agnum anniculũ in holocauſtum: hircum de capris pro peccato. & in victimã ſanctificationũ: boues duos: arietes quinq: hedos quinq: agnos anniculos quinq. Hec eſt oblatio abidan filij gedeoni. In die decimo principe filiorum dan ahiezer filius amiſaddai obtulit oblationez ſuam acetabulũ argenteũ vnũ: centũ & triginta ſiclos appẽdebat: phialam vnã argenteã appendentẽ ſeptuaginta ſiclos in ſiclo ſanctuarij: ambo plena ſimila cõſperſa oleo pro munere: mortariolũ vnum aureũ appendens decem ſiclos plenus incenſo aromatum: vitulum vnum de bobus arietẽ vnũ: agnum anniculũ vnuz in holocauſtũ: hircum de capris vnum pro peccato. & in victimã ſanctificationũ: boues duos: arietes quinq: hedos quinq agnos anniculos quinq. Hec eſt oblatio ahiezer filij amiſaddai. In die vndecimo principe filiorũ aſer phegiel filius ochran obtulit oblationẽ ſuã acetabulum argenteum vnum appendens centum & triginta ſiclos: phialam vnaz argenteã appẽdentẽ ſeptuaginta ſiclos in ſiclo ſanctuarij: ccccccccccccccc

Trãſla. Gre. lxx. cũ interp. latina

vtraq; plena ſimile confecte
ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀπαρτισμοῦ
in oleo ad ſacrificiũ. mortariolũ vnũ decẽ aureos:
ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν · θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν,
plenũ incenſi. vitulũ vnũ e bobꝰ. arietẽ vnũ.
πλήρη θυμιάματος · μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν · κριὸν ἕνα ·
agnũ vnũ. ãniculũ in holocauſtũ. & hir-
ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάυτωμα · καὶ χίμα
cũ ex capris vnũ pro petõ: et in ſa
ρων ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυ
crificiũ ſalutaris. vitulos duos. arietes quinq.
σίαν σωτηρίου · δαμάλεις δύο · κριοὺς πέντε ·
hircos ḟnq. agnos ãniculos ḟnq.
τράγους πέντε · ἀμνάδας ἐνιαυσίους πέν
hoc donũ abidã filij gedeõis.
τε · τοῦτο τὸ δῶρον ἀβιεδὰν υἱοῦ γιδεωνί ·
die ſexto ꝓncepꝰ filiorꝫ dan:
τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν δάν,
abiezer: filꝰ amiſadai. donũ eiꝰ: di-
ἀβιεζὲρ, υἱὸς ἀμισαδαί · τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυ-
ſcũ argẽteũ vnũ: trigita & cen-
βλίον ἀργυροῦν ἕν, τριακοντα καὶ ἑκα-
tũ põdꝰ eiꝰ. phialã vnã argẽteã ſeptua
τὸν ὁλκὴν αὐτοῦ · φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδο-
gita ſiclorꝫ: ſm ſiclũ ſan-
μήκοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγι-
ctũ. vtraq; plena ſimile ꝓfe
ον · ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀπαρτισμοῦ
cte in oleo in ſacrificiũ. mortariolũ vnũ decẽ
μένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν · θυίσκην μίαν δέκα
aureoꝝ: plenũ incẽſi. vitulũ vnũ e bobꝰ.
χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος · μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν ·
arietẽ vnũ. agnũ vnũ ãniculũ in holocauſtũ. &
κριὸν ἕνα · ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα · καὶ
hircũ ex capris vnũ pro petõ: & in
χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς
ſacrificiũ ſalutaris. vitulos duos. arietes qn-
θυσίαν σωτηρίου · δαμάλεις δύο · κριοὺς πέν-
qꝫ. hircos ḟnqꝫ. agnos ãniculos ḟn-
τε · τράγους πέντε · ἀμνάδας ἐνιαυσίους πέν
qꝫ. hoc donũ abiezer filij amiſadai.
τε · τοῦτο τὸ δῶρον ἀβιεζὲρ υἱοῦ ἀμισαδαί · τῇ
die vndecimo ꝓnceps filiorꝫ aſer
ἡμέρᾳ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν ἀσὴρ
phegiel: filꝰ ochran. donũ eiusꝫ: dra
φαγιήλ, υἱὸς ἐχράν · τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλί
cũ argẽteũ vnũ: trigita & cẽtũ põdꝰ
ον ἀργυροῦν ἕν, τριακοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ
eius. phialã vnã argẽteã ſeptuagita
αὐτοῦ · φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα
ſiclorꝫ: ſm ſiclũ ſcrũ.
σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον · ccccccc

Transla. Chal.

תַּרְוֵיהוֹן מְלָן סוּלְתָא דְּפִילָא מְשִׁחָא לְמִנְחָתָא ׀ בְּזִיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סְלְעִין דְּדָהַב
מְלָיָא קְטֹרֶת בּוֹסְמִין ׀ תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ ׀ לְעָלְתָא ׀ צְפִיר בַּר
עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא ׀ וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכָרֵי חַמְשָׁא גְּדֵיֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין
בְּנֵי שָׁנָה חַמְשָׁא ׀ דֵּין קוּרְבָּנָן אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי ׀ בְּיוֹמָא עַשְׂרָאָה ׀ רַבָּא לִבְנֵי דָן
אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדָּי ׀ קוּרְבָּנֵיהּ מְנִיסְתָּא דְּכַסְפָּא חֲדָא מְאָה וּתְלָתִין סְלְעִין הַוָה ׀׀
פַּתְקָלָהּ ׀ מִזְרְקָא חַד דְּכַסְפָּא מַתְקָלֵיהּ שִׁבְעִין סְלְעִין כְּסַף מַתְקָלֵי קוּדְשָׁא ׀ תַּרְוֵיהוֹן מְלָן
סוּלְתָא דְּפִילָא מְשִׁחָא לְמִנְחָתָא ׀ בְּזִכָּא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סְלְעִין דְּדָהַב מְלָיָא קְטֹרֶת
בּוֹסְמִין ׀ תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ ׀ לְעָלְתָא ׀ צְפִיר בַּר עִזִּין חַד ׀׀
לְחַטָּאתָא ׀ וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכָרֵי חַמְשָׁא גְּדֵיֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין בְּנֵי שָׁנָה
חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדָּי ׀ בְּיוֹמָא חַד עַשַׂר יוֹמִין רַבָּא לִבְנֵי אָשֵׁר
פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן ׀ קוּרְבָּנֵיהּ מְנִיסְתָּא דְּכַסְפָּא חַדָּא מְאָה וּתְלָתִין סְלְעִין בַּוָה מַתְקָלָהּ ׀׀
מִזְרָקָא חַד דְּכַסְפָּא מַתְקָלֵיהּ שִׁבְעִין סְלְעִין כְּסַף מַתְקָלֵי קוּדְשָׁא ׀׀׀׀׀׀׀׀׀׀׀׀׀׀׀׀

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Tex. Heb. Nu. Ca.vii.	Pritiua.heb.
vtraq; plena simile cõfecte	[m]vtrũq; [n]plenum [o]simila	[m]שְׁנֵיהֶם [n]מְלֵאִים [o]סֹלֶת [p]בְּלוּלָה [q]בַּשָּׁמֶן	[m]שְׁנָה [p]בָּלַל
ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναστιτοικιδέως	[p]conſperſa [q]oleo	[r]לְמִנְחָה: [s]כַּף [t]אַחַת [u]עֲשָׂרָה זָהָב [v]מְלֵאָה	
in oleo in ſacrificiũ. mortariolũ vnũ decẽ au	[r]in ſacrificiũ. [s]mortario	[w]קְטֹרֶת: [x]פַּר [y]אֶחָד [z]בֶּן [a]בָּקָר [b]אַיִל אֶחָד	
ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυίσκην μίαν δέκα χρυ	lũ [t]aureũ appẽdẽs [u] decẽ	[c]כֶּבֶשׂ [d]אֶחָד [e]בֶּן [f]שְׁנָתוֹ [g]לְעֹלָה: [h]שְׂעִיר	[n]שָׁנָה [o]שָׂעִר
σοῦν πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν.	ſiclos [v]plenũ [w]incẽſo: [x]bo	[i]עִזִּים [j]אֶחָד [k]לְחַטָּאת: [l]וּלְזֶבַח	
arietẽ vnũ. agnũ vnũ ãniculũ ad holocauſtũ.	uem [y]de [z]armento: & [a]ari	[m]הַשְּׁלָמִים [n]בָּקָר [o]שְׁנָיִם [p]אֵילִם	
κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάυτωμα.	etem: & [b]agnum [c]annicu	[q]חֲמִשָּׁה [r]עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה [s]כְּבָשִׂים [t]בְּנֵי	
& hircũ ex capris vnũ p̃ peccãto: &	lũ [d]in holocauſtũ: [e]hir	[u]שָׁנָה חֲמִשָּׁה. [v]זֶה קָרְבַּן [w]נַפְתָּלִי	
καὶ χίμαρον ἓν ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ	cumq; [f]pro peccato. [g]&	[x]בֶּן [y]עֶנָן: [z]בְּיוֹם [a]שְׁנֵים [b]עָשָׂר [c]יוֹם	[o]שָׁא
in ſacrificiũ ſalutaris. vitulos duos. arietes	in hoſtias [h]pacificorũ [i]boues [j]du	[d]נָשִׂיא [e]לִבְנֵי [f]נַפְתָּלִי [g]אֲחִירַע [h]בֶּן [i]עֵינָן:	
εἰς θυσίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς	os: [k]arietes [l]quinq; [m]hircos quinq;	[j]קָרְבָּנוֹ [k]קַעֲרַת [l]כֶּסֶף [m]אַחַת [n]שְׁלֹשִׁים	
quinq. hircos quinq. agnas ãniculas qui	[n]agnos [o]anniculos [p]quinq. [q]Hec fuit [r]obla	[o]וּמֵאָה [p]מִזְרָק [q]אֶחָד [r]כֶּסֶף	
πέντε. τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέν	tio [s]phegiel [t]filii [u]ochram. [v]Die [w]duo	[s]שִׁבְעִים [t]שֶׁקֶל [u]בְּשֶׁקֶל [v]הַקֹּדֶשׁ	[p]מֵאָה
τε. hoc vonũ phegiel filij ochrã. die	decimo [x]princeps [y]filiorũ [z]nepta	[w]שְׁנֵיהֶם [x]מְלֵאִים [y]סֹלֶת [z]בְּלוּלָה [a]בַּשָּׁמֶן	
τι. τοῦτο τὸ δῶρον φαγιὴλ υἱοῦ ὀχράν. τῇ ἡμέ	lim [a]ahira [b]filius [c]henan	[b]לְמִנְחָה: [c]כַּף [d]אַחַת [e]עֲשָׂרָה זָהָב	
vnodecimo principe filioꝝ nephthali: ahi	[d]obtulit [e]acetabulũ [f]ar	[f]מְלֵאָה קְטֹרֶת: [g]פַּר [h]אֶחָד [i]בֶּן [j]בָּקָר	
ρα τῇ δωδεκάτῃ ἄρχοντι υἱῶν νεφθαλίμ, ἀχι	genteum [g]appendens	[k]אַיִל אֶחָד [l]כֶּבֶשׂ [m]אֶחָד [n]בֶּן	
ra filij henã. vonũ eius: viſcũ ar	[h]centum [i]triginta ſiclos:	[o]שְׁנָתוֹ [p]לְעֹלָה: [q]שְׂעִיר [r]עִזִּים [s]אֶחָד [t]לְחַטָּאת:	
ρὰ υἱὸς αἰνάν. τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀρ	[j]phialã [k] argenteã hñtẽ	[u]וּלְזֶבַח [v]הַשְּׁלָמִים [w]בָּקָר [x]שְׁנָיִם [y]אֵילִם	
gẽteũ vnũ: triginta τ cẽtũ pond̃ eius:	[l]ſeptuaginta [m]ſiclos [n]ad	[z]חֲמִשָּׁה [a]עַתֻּדִים [b]חֲמִשָּׁה [c]כְּבָשִׂים [d]בְּנֵי	
γυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ.	pondus [o]ſanctuarii: [p]ambo	[e]שָׁנָה חֲמִשָּׁה. [f]זֶה קָרְבַּן [g]נַפְתָּלִי	
phialã vnã argenteã ſeptuagita ſiclos: ſecũ	[q]plenum [r]ſimila [s]conſperſa	[h]בֶּן עֶנָן: [i]זֹאת [j]חֲנֻכַּת	[q]מָשַׁח
φιάλη μία ἀργυρᾶ ἑβδομήκοντα σίκλων, κα	[t]oleo [u]in ſacrificiũ. [v]mor	[k]הַמִּזְבֵּחַ [l]בְּיוֹם [m]הִמָּשַׁח [n]אֹתוֹ [o]מֵאֵת	
θὼς σίκλου ἁγίου, ἀμφότερα πλήρη σε	tariolum [w]aureũ appen	[p]נְשִׂיאֵי [q]יִשְׂרָאֵל [r]מַעֲרֶת [s]כֶּסֶף	[r]מָשַׁא
mile confecte in oleo in ſacri	dens [x]decẽ ſiclos [y]plenũ	[t]שְׁתֵּים [u]עֶשְׂרֵה [v]מִזְרְקֵי [w]כֶּסֶף [x]שְׁנַיִם	
μιδάλεως ἀναστιπτοικιδέως ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσί	[z]incẽſo: [a]bouẽ [b]de [c]ar	[y]עָשָׂר [z]כַּפּוֹת [a]זָהָב [b]שְׁתֵּים [c]עֶשְׂרֵה:	
ficiũ. mortariolũ vnũ decẽ aureoꝝ plenũ incen	mẽto & [d]arietẽ: & [e]agnũ	[d]עֲשָׂר [e]כַּפּוֹת [f]זָהָב [g]שְׁתֵּים [h]עֶשְׂרֵה:	
σῶν. θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιά	[f]anniculum [g]in holocauſtum: [h]hir	[f]עֲשָׂרֹת [g]הַכַּפּוֹת [h]וּמֵאָה [i]הַקְּטֹרֶת [j]הָאַחַת	
ματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν. κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα	cumq; [i]pro peccato. [j]&	[k]שְׁלֹשִׁים [l]וּמֵאָה [m]הַקְּעָרָה [n]הָאַחַת	
G ãniculũ in holocauſtũ. τ hircũ ex ca	in hoſtias [k]pacifico		
ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάυτωμα. καὶ χίμαρον ἓν ἐξ αἰ	rum [l]boues [m]duos: [n]ar		
pris vnũ p̃ peccãto: et in ſacrificiũ ſalu	ietes [o]quinq; [p]hircos		
γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυσίαν σω	[q]quinq; [r]agnos [s]anniculos [t]quin		
tario. vitulos duos. arietes quinq. hir	q. [u]Hec fuit [v]oblatio		
τηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε. τρά	[w]ahira [x]filii [y]henan. [z]Hec		
γους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦ	in [a]dedicatione [b]altaris oblata ſunt [c]a		
vonũ ahira filij henã. hec de	[d]principibus [e]iſrael [f]in		
το τὸ δῶρον ἀχιρὰ υἱοῦ ἀπάν. οὗτος ὁ ἐγ	die qua [g]cõſecratũ ẽ. [h]ace		
dicatio altaris qua die vnxit	tabula [i]argẽtea [j]duode		
καινισμὸς τοῦ θυσιαστηρίου ἡ ἡμέρα ἔχρισεν	ci. [k]phiale [l]argẽtee [m]duo		
illud a principib⁹ filioꝝ iſrael:	decim. [n]mortariola [o]au		
αὐτὸ παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν υἱῶν ἰσραήλ,	rea [p]duodecim: ita vt [q]cõ		
dilci argentei duodeciz. phiale argentee duo	centum [r]triginta ſiclos		
τρυβλία ἀργυρᾶ δώδεκα. φιάλαι ἀργυραῖ δύο	haberet [s]vnũ [t]acetabulũ		
decim. mortariola aurea duodecim. triginta			
δέκα. θυίσκαι χρυσαῖ δώδεκα. τριάκοντα			

Interp.chal.	Pritiua.chal.
ambo plena ſimila cõſperſa oleo pro munere: morta	[s]תְּרֵי [t]מַלֵּא
riolum vnũ appendẽs decẽ ſiclos auri plenũ incenſo	[u]אֲחַד [v]שַׁתָּא
aromatũ: vitulũz vnũ de bobus: arietẽ vnum: agnum	[w]עֲלָה [x]עֵז
vnũ anniculũ in holocauſtũ. hircum vnum de capris	[y]רַבָּב
pro peccato. τ in hoſtias ſanctificationũ boues duos	[z]תָּכַל
arietes quinq: hedos q̃nq: agnos anniculos quinq.	[a]זָרַק
Hec eſt oblatio phegiel filij ochran. In die duo	
decimo princeps filioꝝ neptalim ahira filius enan ob	
tulit oblationem ſuam acetabulum argenteũ vnum	
appendens centum et triginta ſiclos: phialam ar	
genteam vnam appendentem ſeptuaginta ſiclos in	
ſiclis ſanctuarij: ambo plena ſimila conſperſa oleo	
pro munere: mortariolum vnum appendens decem	
ſiclos auri plenum incenſo aromatũ: vitulum vnum	
de bobus: arietem vnum: agnum anniculũ vnum in	
holocaustum: hircum de capris vnum pro peccato.	
et in hoſtiam ſanctificationum boues duos: arietes	
quinq: hedos quinq: agnos anniculos quinq. Hec	
eſt oblatio ahira filij enan. In ſta eſt dedicatio	[b]דְּכַח [c]רַבָּב
altaris in die q̃ vnctus eſt illo: a principib⁹ iſrael oblata	[d]תְּרֵי [e]זָרַק
ſunt acetabula argẽtea duodeciz: phiale argẽtee duo	[f]תָּכַל
decim: mortariola aurea duodecim: centũ τ triginta	
ſiclos argenti appendebat acetabulum vnum: ooo	

Transla.Chal.

[s]תַּרְוֵיהוֹן [t]מְלָן סוּלְתָא דְּבִילָא [u]נְסִיכָא לְמִנְחָתָא: [v]בִּזְיְכָא חֲדָא מִתְקַל עֲשַׂר סְלְעִין דְּהַב
מְלְיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין: תּוֹר [w]חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר [x]שְׁתַּיְהּ לְעָלְתָא: וְצָפִיר בַּר
[y]עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא: וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכָרֵי חַמְשָׁא גְּדָיֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין
בְּנֵי שְׁנָה חַמְשָׁא [z]דֵּין קוּרְבַּן נַפְתָּלִי [a]אֲחִירַע בַּר עֵינָן: בְּיוֹמָא [b]תְּרֵיסַר יוֹמִין [c]רַבָּא לְמִשְׁחָא
נַפְתָּלִי [d]אֲחִירַע בַּר עֵינָן: קוּרְבְּנֵיהּ מְנַסְתָּא [e]חַד מְאָה וּתְלָתִין סְלְעִין הָוֶה [f]מִתְקָלָהּ
[g]מִזְרָקָא חַד דִּכְסַף מִתְקָלֵיהּ שִׁבְעִין סְלְעִין [h]סְלְעֵי קוּדְשָׁא [i]תַּרְוֵיהוֹן מְלָן סוּלְתָא דְּבִילָא
נְסִיכָא לְמִנְחָתָא: בִּזְיְכָא חֲדָא מִתְקַל עֲשַׂר סְלְעִין דְּהַב מְלְיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין: תּוֹר
בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתַּיְהּ לְעָלְתָא: וְצָפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא: וּלְנִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכָרֵי חַמְשָׁה גְּדָיֵי חַמְשָׁה אִמְּרִין בְּנֵי שָׁנָה חַמְשָׁה [j]דֵּין קוּרְבַּן
[k]אֲחִירַע בַּר עֵינָן: [l]דָּא חֲנוּכַּת [m]מַדְבְּחָא [n]בְּיוֹמָא [o]דְּרַבְּיוּ [p]יָתֵיהּ מִן [q]רַבְרְבֵי יִשְׂרָאֵל [r]מְנַסְּקֵי
כְּסַף [s]תַּרְתָּא עֲשָׂרֵי [t]מִזְרְקֵי כְּסַף תְּרֵי עֲשַׂר [u]מְזַכֵּי דְּהַבָּא תְּרֵיסַר מְאָה וּתְלָתִין
סְלְעִין הָוֵה [v]מְתְקָלָהּ דִּמְנִיכָתָא חֲדָא

Pritiua heb. | Lex. Heb. | Au. | La. viij. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

כֶּסֶף ׀ וְשִׁבְעִים ׀ הַמִּזְרָק ״ הָאֶחָד
כל כֶּסֶף ׀ הַכֵּלִים ׀ אַלְפַּיִם ׀ וְאַרְבַּע כַּלָּה נָבַע
מֵאוֹת ׀ בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ כַּפּוֹת ׀ זָהָב מֵאָה
שְׁתִּים ׀ עֶשְׂרֵה ׀ מְלֵאוֹת ׀ קְטֹרֶת
עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף ׀ בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
כָּל ׀ זְהַב ׀ הַכַּפּוֹת ״ עֶשְׂרִים ״ וּמֵאָה׃
כָּל ׀ הַבָּקָר ׀ לָעֹלָה ׀ שְׁנֵים ׀ עָשָׂר שָׁנָה
פָּרִים ׀ ״ אֵילִם ׀ שְׁנֵים ׀ עָשָׂר ׀ יי
כְּבָשִׂים ׀ בְּנֵי ׀ שָׁנָה ׀ שְׁנֵים ׀ עָשָׂר עָשָׂר
וּמִנְחָתָם ׀ וּשְׂעִירֵי ׀ עִזִּים ׀ שְׁנֵים
עָשָׂר ׀ לְחַטָּאת׃ וְכל ״ בְּקַר ״ זֶבַח
הַשְּׁלָמִים ׀ עֶשְׂרִים ׀ וְאַרְבָּעָה פָּרִים
אֵילִם ׀ שִׁשִּׁים ׀ עַתּוּדִים ׀ שִׁשִּׁים
כְּבָשִׂים ׀ בְּנֵי ׀ שָׁנָה ׀ שִׁשִּׁים ׀ זֹאת
חֲנֻכַּת ׀ הַמִּזְבֵּחַ ׀ אַחֲרֵי ׀ הִמָּשַׁח ׀ אֹתוֹ׃
וּבְבֹא ׀ מֹשֶׁה ׀ אֶל ״ אֹהֶל ׀ מוֹעֵד ׀ לְדַבֵּר
אִתּוֹ ׀ וַיִּשְׁמַע ׀ אֶת ׀ הַקּוֹל ׀ מִדַּבֵּר ׀ אֵלָיו
מֵעַל ׀ הַכַּפֹּרֶת ׀ אֲשֶׁר ׀ עַל ׀ אֲרֹן ׀ הָעֵדֻת
מִבֵּין ׀ שְׁנֵי ׀ הַכְּרֻבִים ׀ וַיְדַבֵּר ׀ אֵלָיו׃
Ca. viij. וַיְדַבֵּר ׀ יְהוָה ׀ אֶל ׀ מֹשֶׁה
לֵאמֹר׃ דַּבֵּר ׀ אֶל ׀ אַהֲרֹן ׀ וְאָמַרְתָּ
אֵלָיו ׀ בְּהַעֲלֹתְךָ ״ אֶת ״ הַנֵּרֹת ׀ אֶל
מוּל ׀ פְּנֵי ׀ הַמְּנוֹרָה ״ יָאִירוּ ׀ שִׁבְעַת
הַנֵּרוֹת׃ וַיַּעַשׂ ׀ כֵּן ׀ אַהֲרֹן ׀ אֶל ׀ מוּל
פְּנֵי ׀ הַמְּנוֹרָה ׀ הֶעֱלָה ׀ נֵרֹתֶיהָ ׀
כַּאֲשֶׁר ׀ צִוָּה ׀ יְהוָה ׀ אֶת ׀ מֹשֶׁה׃ וְזֶה
מַעֲשֵׂה ׀ הַמְּנֹרָה ׀ מִקְשָׁה ׀ זָהָב ׀ עַד

&a septuaginta ficlos mv
na phiala. idest. in cõmu
ne vasorum oĩm ex argẽ
gento ficli duo milia qdringenti põdere sanctuarii: mortariola aurea duodecim plena in censo. ooooooooooooooooo
denos ficlos appendentia pondere sctuarii. i. simul auri ficli centũ mviginti. ooooooooooooooooo
boues de armento in holocaustũ duodecim: arietes duodecim. oooo oo ooooooooooooooo ooooooo
agni anniculi duodeci: ooooooooooooooooooo ooooo
& libamenta eorum.
hirci duodecim ooooooo
pro peccato. in hostias ooooooooooooooooooooooo
pacificorum boues vigintiquattuor. oooooooo
arietes sexaginta. ooooooooooo
agni anniculi sexaginta. Hec oblata sunt in
dedicatione altaris qñ
vnctum est. oooooooooo
Cũq; ingrederetur moyses tabernaculum federis: vt cõsuleret oraculũ
audiebat vocẽ loquentis ad se de propitiatorio: qđ erat sup arcã testimõii inter duos cherubi: vñ & loqbatur ei.
Locutusq; est Ca. 8. dominus ad moysen dicens. Loquere aron & dices ooooooooooo
ad eũ. Cũ posueris septẽ lucernas ooooooooo
cõtra eã partẽ quã candelabrũ respicit lucere debebunt. Fecit q; aarõ & ooooooooooooooooooo
imposuit lucernas sup candelabrum: ooooooo
vt pceperat dñs moysi. Hec aũt erat fa= oooo
ctura candelabri ex au
ro ductili tam medius

τ cẽtũ ficlos discus vn. τ septua=
καὶ ἑκατὸν σίκλων τὸ τρυβλίον τὸ ἕν· καὶ ἑβδο=
ginta ficlos phiala vna. oĕ argẽtũ
μήκοντα σίκλων ἡ φιάλη ἡ μία· πᾶν τὸ ἀργύριον
vasos: duo milia τ quigẽti ficli: in
τῶν σκευῶν, δισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι σίκλοι, ἐν
ficlo sctõ. mortariola aurea duodeci ple=
τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ· θυίσκαι χρυσαῖ δώδεκα πλή
na incẽso. oĕ aurũ mortariolos vi
ρεις θυμιάματος· πᾶν τὸ χρυσίον τῶν θυίσκων ἦν=
giti τ cẽtũ aurei. oẽs boues in holo
κοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοῖ· πᾶσαι αἱ βόες εἰς ὁλοκαύ
caustũ vituli duodeci. arietes duodeci. agni ãni=
τωσιν μόσχοι δώδεκα· κριοὶ δώδεκα· ἀμνοὶ ἐνιαυ=
culi duodecim: τ sacrificia eor: τ libamina
σιοι δώδεκα δύο, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ
eor. τ hirci ex capris duodeci pro pecca=
αὐτῶν· καὶ χίμαροι ἐξ αἰγῶν δώδεκα περὶ ἁμαρτί
to τ in sacrificiũ salutaris. vitule vigiti
ας καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου· δαμάλεις ἑκατὸν τέσ
quattuor. arietes sexaginta. hirci sexaginta. agne
σαρες· κριοὶ ἑξήκοντα· τράγοι ἑξήκοντα· ἀμνάδες
sexagita ãnicule imaculate. hec dedicatio al
ἑξήκοντα ἐνιαύσιαι ἄμωμοι. αὕτη ἡ ἐγκαίνισις τοῦ
tario postq; vnxit illũ cũ ingrederet
σκηνώματος μετὰ τὸ χρίσαι αὐτὸ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐ
moysen in tabnaculo testimõij ad loquẽdũ il
μωυσῆν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου λαλῆσαι αὐ=
li. τ audiuit vocẽ dñi loqntis ad
τῷ· καὶ ἤκουεν τὴν φωνὴν κυρίου λαλοῦντος πρὸς
eũ desup ppitiatorio: qđ est sup arcã
αὐτὸν ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ
testimonij: in medio duos cherubi. τ
τοῦ μαρτυρίου, ἀναμέσον τῶν δύο χερουβίμ. καὶ
loqbat ad ẽm.
ἐλάλει πρὸς αὐτόν. Ca. 8.
Et locut ẽ dñs ad moysen: di
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέ=
ces: loqre aarõ: τ dices ad eũ:
γων, λάλησον τῷ ἀαρών, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν,
qñ posueris lucernas ex pte: xvius fa
ὅταν ἐπιθῇς τοὺς λύχνους ἐκ μέρους, κατὰ πρό
ciem cãdelabri lucebũt septẽ lucerne.
σωπον τῆς λυχνίας φωτιοῦσιν οἱ ἑπτὰ λύχνοι.
τ fecit sic aarõ: xvius faciẽ
καὶ ἐποίησεν οὕτως ἀαρών, κατὰ πρόσωπον
cãdelabri incẽdit lucernas ei: si
τῆς λυχνίας ἐξῆψεν τοὺς λύχνους αὐτῆς, κα=
cut pcepit dñs moysi. τ hec fa
θὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ. καὶ αὕτη ἡ κα
ctura cãdelabri: solida: aurea:
τασκευὴ τῆς λυχνίας, σφυρά, χρυσῆ,

Pritiua. chal. | Interp. chal. | Transla. Chal.

וְכַסְפָּא וְשִׁבְעִין הַמְזַרְקָא חַד כָּל כְּסַף מָאנַיָּא תְּרֵי אַלְפִּין וְאַרְבַּע מְאָה בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא׃
נְסִבֵי דַהֲבָא תַּרְתָּא עֲשָׂרֵי מַלְיָן קְטֹרֶת בּוּסְמִין מַתְקַל עֲשַׂר סִלְעִין תַּרְוֵיהוֹן מַתְקָלָה
וְדַבְזִכָא כְּסַלְעֵי קוּדְשָׁא כָּל דְּהַב בַּזְכָיָא מְאָה וְעֶשְׂרִין׃ כָּל תּוֹרֵי לְעָלְתָא תְּרֵי עֲשַׂר
תּוֹרִין דִּכְרִין תְּרֵי עֲשַׂר אִפְרִין בְּנֵי שַׁנְתָּה תְּרֵי עֲשַׂר וּמִנְחָתְהוֹן וְצִפְּרֵי עִזִּין תְּרֵי עֲשַׂר
לְחַטָּאתָא׃ וְכָל תּוֹרֵי לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא עֶשְׂרִין וְאַרְבְּעָה תּוֹרִין דִּכְרֵי שִׁתִּין נַדְבֵי שִׁתִּין
אִפְרִין בְּנֵי שָׁנָה שִׁתִּין דָּא חֲנוּכַת מַדְבְּחָא בָּתַר דְּרַבְיוּ יָתֵיהּ וְכַד עָלִיל מֹשֶׁה לְמַשְׁכַּן
זִמְנָא לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ וְשָׁמַע יָת קָלָא מְמַלַּל עִמֵּיהּ מֵעִלַּי כַּפּוּרְתָּא דְעַל אֲרוֹנָא
Ca. viij. דְסַהֲדוּתָא מִבֵּין תְּרֵין כְּרוּבַיָּא וּמְתְמַלֵּל עִמֵּיהּ׃
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן וְתֵימַר לֵיהּ בְּאַדְלָקוּתָךְ יָת בּוּצִינַיָּא
לְמֵבַל אַפֵּי מְנָרְתָּא יְהוֹן קָיְמִין שִׁבְעָא בּוּצִינַיָּא׃ וַעֲבַד כֵּן אַהֲרֹן לְמֵבַל אַפֵּי מְנָרְתָּא
אַדְלִיק בּוּצִינָהָא אַפֵּיהָ דְּפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וְדֵין עוֹבַד מְנָרְתָּא נְגִידָא דְּהַבָּא עַד

et septuaginta appẽdebat phiala vna: oĕ argentũ va
sos duo milia τ quadringẽti ficli in ficlio sanctuarij.
mortariola aurea duodecim plena incenso aromatũ:
vnũqq; mortariolũ appẽdebat decẽ ficlos auri in fi
clis sanctuarij: oĕ aurũ mortariolos fuit centũ τ vigi
ti ficli. oẽs boues in holocaustum fuerũt duodecim:
arietes duodecim: agni anniculi duodecim τ munera
eos: τ hirci capti duodecim pro pctõ. Oẽsq; boues
in hostiã sctificationũ vigintiquattuor boues fuerũt:
arietes sexaginta: hedi sexaginta: agni anniculi sexa
ginta. Hec est dedicatio altaris postq; vncti fuit illud.
Cũq; ingrederet moysen in tabernaculũ federis ad
loquẽdum cũ eo: audiebat vocẽ loquẽtis secũ desup
ppiciatorio qđ est sup arcam testimonij. Loquebatur q; cum eo de medio duos cherubim. Ca. 8.
Locutusq; est dñs cum moyse dicẽs. Loqre cum
aaron τ dices ad eũ. Cum accẽderis lucernas:
cõtra faciẽ candelabri lucebũt septẽ lucerne. Fecitq;
ita aaron: contra faciẽ candelabri accẽdit lucernas: sicẽ
preceperat dñs moysi. Hec aũt erat factura candelabri
ex auro ductili ab ooooooooooooooooooooo

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Ru. Ca.viii.	Pritiua heb.
ſtipes eius: ⁊ lilia eius: ſolidũ totũ: ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ τὸ κρίνον αὐτῆς, σιρεὰ ὅλη, iuxta ſpẽm quã oſtẽdit dñs moyſi: ſic κατὰ τὸ εἶδος ὃ ὤφθη κύριος τῷ μωυσῆ, οὕτως fecit cãdelabrũ. ⁊ locut⁹ ē dñs ad moy ἐποίησε τὴν λυχνίαν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυ ſen: dicẽs: accipe leuitas de medio σῆ, λέγων, λάβε τοὺς λευίτας ἐκ μέσου τῶν filioꝝ iſrael: ⁊ purificabis eos. ⁊ ſic υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἁγιεῖς αὐτούς· καὶ οὕτως facies eis purificationẽ eoꝝ. aſpgeo ποιήσεις αὐτοῖς τοῦ ἁγισμοῦ αὐτῶν· περιῤῥανεῖς illos aqua purificatiõis. ⁊ introibit nouacula in αὐτοὺς ὕδωρ ἁγισμοῦ· καὶ ἐπιτελεύσουσι ξυρὸς ἐπὶ oẽ corp⁹ eoꝝ: ⁊ lauabũt veſtimẽta πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνοῦσι τὰ ἱμάτια ſua: ⁊ mũdi erũt. ⁊ accipiẽt vitulũ αὐτῶν, καὶ καθαροὶ ἔσονται· καὶ λήψονται μόχον vnũ e bob⁹: ⁊ huius ſacrificiũ ſimilã cõ ἕνα ἐκ βοῶν, καὶ τούτου θυσίαν σεμιδάλιν ἄπα fectam in oleo. ⁊ vitulũ anniculũ ex bo τετυπωμένην ἐν ἐλαίῳ· καὶ μόχον ἕνα αὐσουσιν ἐκ βο bus accipies pro pcẽ: ⁊ adduces ἐκ τῶν λήψη περὶ ἁμαρτίας, καὶ προσάξεις τοὺς λευί tas ante tabnaculũ teſtimonij: ⁊ congregabi τας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ συνάξεις oẽꝫ congregationẽ filioꝝ iſrael: ⁊ adduces πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ προσάξεις leuitas coã dño: ⁊ imponẽt fi τοὺς λευίτας ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱ lij iſrael manus ſuas ſup leuitas: οἱ Ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς λευίτας, ⁊ ſegregabit aarõ leuitas mun⁹ coã καὶ ἀφοριεῖ ἀαρὼν τοὺς λευίτας ἀπόδομα ἔναντι dño a filijs iſrael. ⁊ erũt vt ope κυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἔσονται ὥστε ἐρ rẽtur opa dñi. at leuite imponẽt γάζεσθαι τὰ ἔργα κυρίου. οἱ δὲ λευῖται ἐπιθήσουσι man⁹ ſuas ſup capita vitulorꝝ. τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόχων. ⁊ facies vnũ pro pcẽ: ⁊ vnũ in καὶ ποιήσεις τὸν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ἕνα εἰς holocauſtũ dño ad ꝓpitiãdũ pro illis. ⁊ ὁλοκάυτωσιν κυρίῳ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν· καὶ ſtatues leuitas coã aarõ: ⁊ coã ſτήσεις τοὺς λευίτας ἔναντι ἀαρὼν, καὶ ἔναντι filijs eius. ⁊ reddes illos mu τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἀπό nus coã dño. ⁊ ſegregabis leuitas δωμα ἔναντι κυρίου· καὶ διαστελεῖς τοὺς λευίτας ex medio filioꝝ iſrael: ⁊ erũt mihi. ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἔσονται ἐμοί· ⁊ poſt hec intrabũt leuite καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ λευῖται	ᵃſtipes ⁱcẽ cũcta ᵐque ex vtroq; calamorũ latere ᵐnaſcebãtur. Iuxta exẽ plũ ᵃqd ᵇoſtendit ᶜdñs ᶜmoyſi: ᶜita ᵃoperatus eſt ᶜcandelabrũ. ᵏ Et locut ᵖ eſt ˡdominus ᵐad ᵐmoyſẽ ᵒdicens. ᵖTolle ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ʳleuitas ᵉx medio ᵗfiliorum ᵐiſrael: ᵗ& purifica bis ᵗeos ˢiuxta hunc ritũ. ꝯꝯꝯꝯꝯ:ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯꝯ ᵇ Aſpergantur ᶠaqua ᵍlu ſtrationis: ᵇ& radant ꝯꝯ ˡoẽs pilos ᵐcarnis ſue. ᵐ Cunq; lauerint ꝯꝯꝯꝯꝯ ᵒveſtimenta ſua: ᵖ& mun dati fuerint: ᵍtollent ʳbo uẽ ᵒde ᶠarmentis ᵒ& liba mentũ eius: ᵗſimilã ᵗoleo ᵗconſperſam. ᵃbouẽ aũt ᵇalterũ ᶜde ᵇarmento ᶜac cipies ᶠp peccato: ᵍ& ap plicabis ˡleuitas ꝯꝯꝯꝯꝯ ᵏcoram ˡtabernaculo ᵐfe deris: ᵐcõuocata ꝯꝯꝯꝯꝯ ᵖoĩ ᵍmultitudine ᶠfiliorũ ᵉiſrael. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯꝯ ʳCũcq; ˢleuite ᶜfuerint ᵀco rã ᵗdomino: ᵃponent ꝯꝯ ᵇfilij ᶜiſrael ᶜmanus ſuas ᶠſuper ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵍeos: ᵇ& offeret ᵗaaron ˡleuitas ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵐmunus ᵐin conſpectu ᵒdomini ᵖa ᵍfiliis ꝯꝯꝯꝯꝯ ʳiſrael: ᵉvt ᶠſeruiant ᵐi mi niſterio eius. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵗ Leuite quoq; ᵃ ponent ᶜmanus ſuas ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵒſuper ᶜcapita ᶠboũ: e qui bus ˢvnum ᵍfacies ꝯꝯꝯꝯ ʰpro peccato: ˡ& ᵐalterũ ᶦn ᵐholocauſtũ ᵒdomini: ᵖvt deprecẽris ᵍ pro ʳeis. ᵒ Statueſq; ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵐleuitas ˡin cõſpectu ᶠaa rõ ˡ& ᵍfiliorũ eius: ᵇ& cõ ſecrabis oblatos ᶜdomi no: ᶠac ſeparabis ꝯꝯꝯꝯꝯ ᵈde medio ʰfiliorum ˡifra el: ᵐvt ſint ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ᵐmei: ᵖ& poſtea ʳingredi antur ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	יְרֵכָהּ ׀ עַד־ פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּ֠מַּרְאָה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־ מֹשֶׁה כֵּ֥ן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ קַח אֶת־ הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם׃ וְכֹה תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם הַזֵּה עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ תַעַר עַל כָּל־ בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וְהִטַּהֵרוּ׃ וְלָקְחוּ פַּר בֶּן בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וּפַר שֵׁנִי בֶּן־בָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה וְסָמְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־יְדֵיהֶם עַל־ הַלְוִיִּם׃ וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־הַלְוִיִּם תְּנוּפָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה׃ וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־ הַלְוִיִּם׃ וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה׃ וּבְדַלְתָּ אֶת־ הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי׃ וְאַחֲרֵי־כֵן יָבְאוּ הַלְוִיִּם	Pritiua heb. וָאֶה לָקַח גְּזֵה עֵבֶר טָהַר נָלַל שָׁנָה קָרַב יָצַד הָיָה יָצַד נוף נָפָה הָיָה סָמַךְ רוּם רָוָה פָּלַח ראש אֶחָד עָלָה כּוּם רוּם פָּרַשׁ חָטָה שְׁפִשׁ עוֹל

Trãsla.Chal.	Interp̃.chal.	Pritiua chal.
שְׁדָּה עַד שׁוֹשַׁנָּה גְּגִידָא הִיא כְּחִזּוּ דְּאַחְזִי יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן עֲבַד יָת מְנָרְתָּא׃ וּבְלֵילְיֵי עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ קָרֵיב יָת לֵיוָאֵי מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִדַּכֵּי יַתְהוֹן׃ וּכְדֵין תַּעְבֵּד לְהוֹן לְדַלָּאָיוּתָן אַדֵּי עֲלֵיהוֹן מַיָּא דְּחַטָּאתָא וְיַעְבְּרוּן מַסְכַּבָּא עַל כָּל בְּשָׂרֵיהוֹן וְיַחֲווֹן לְבוּשֵׁי יְהוֹן וְיִדְכּוֹן׃ וְיִסְבּוֹן תּוֹר בַּר תּוֹרֵי וּמְנָחָתֵיהּ סוּלְתָא דְּפִילָא מְמָשַׁח וְתוֹר תִּנְיָן בַּר תּוֹרֵי תִּסַּב לְחַטָּאתָא׃ וְתִקְרֵיב יָת לֵיוָאֵי קֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא וְתִכְנוֹשׁ יָת כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְתִקְרֵיב יָת לֵיוָאֵי קֳדָם יְיָ וְיִסְמְכוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת יְדֵיהוֹן עַל לֵיוָאֵי׃ וְיֵרִים אַהֲרֹן יָת לֵיוָאֵי אֲרַמָּא קֳדָם יְיָ מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיְהוֹן לְמִפְלַח יָת פּוּלְחָנָא דַּיְיָ׃ וְלֵיוָאֵי יִסְמְכוּן יָת יְדֵיהוֹן עַל רֵישׁ תּוֹרַיָּא וְתַעְבֵּד יָת חַד חַטָּאתָא וְיָת חַד עָלְתָא קֳדָם יְיָ לְכַפָּרָא עַל לֵיוָאֵי׃ וְתָקֵים יָת לֵיוָאֵי קֳדָם אַהֲרֹן וּקְדָם בְּנוֹהִי וְתֵרִים יַתְהוֹן אֲרַמָּא קֳדָם יְיָ׃ וְתַפְרֵישׁ יָת לֵיוָאֵי מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיְהוֹן מְשַׁמְּשִׁין קֳדָמַי לֵיוָאֵי׃ וּבָתַר כֵּן יֵעָלוּן לֵיוָאֵי	haſtili eius vſq; ad lilium eius erat ductile ſurta villo nem quã oſtendit dño moyſi: ita fecit candelabrum. Locutuſq; eſt dño cuꝫ moyſe dicens. Applica leuitas de medio filioꝝ iſrael: ⁊ mundabis eos. et ita facies eis vt mundentur: aſperge ſuper eos aquas luſtratio nis: ⁊ tranſire facient nouaculã ſuper omnẽ carnem ſuam ⁊ lauabunt veſtimẽta ſua ⁊ mundi erunt. Tol lentq; vitulũ de bobus: ⁊ munus eius erit ſimila con ſperſa oleo. Bouem autem ſecundũ tolles de bobus pro peccato. Applicabiſq; leuitas coram tabernacu lo federis: ⁊ congregabis omnẽ cetum filiorũ iſrael: et applicabis leuitas coram dño. Et imponent filij iſrael manus ſuas ſuper leuitas. Eleuabitq; aaron le uitas eleuatione coram dño a filijs iſrael: ⁊ erunt mi niſtrantes miniſterijs domini. Leuite autẽ imponent manus ſuas ſuper caput boum. ⁊ fac vnuꝫ pro pecca to ⁊ vnum in holocauſtũ coram dño ad propitiandus ſuper leuitas. Statueſq; leuitas in conſpectu aaron et in conſpectu filioꝝ eius: ⁊ eleuabis eos eleuatione in conſpectu dñi. et ſeparabis leuitas de medio filio rum iſrael: vt ſint miniſtrantes leuite coram me. Et poſtea ingrediẽtur leuite ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	Pritiua chal. חַזֵּה יָדַיִם עֵבֶר סָפַר תַּעַר נָסַב תָּנָה נָסַב קָרַב שָׂם בֶּן כָּנַשׁ סָמַךְ רוּם רָוָה פָּלַח ראש אֶחָד עָלָה כּוּם רוּם פָּרַשׁ חָטָה שְׁפִשׁ עוֹל

לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת
אֹתָם וְהִנַּפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה׃ כִּי
נְתֻנִים נְתֻנִים הֵמָּה לִי מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תַּחַת פִּטְרַת כָּל רֶחֶם
בְּכוֹר כֹּל מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִי הֵם
אֹתָם לִי׃ כִּי לִי כָל בְּכוֹר בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה בְּיוֹם
הַכֹּתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי׃ וָאֶקַּח אֶת
הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל בְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וָאֶתְּנָה אֶת הַלְוִיִּם נְתֻנִים לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת
עֲבֹדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֹהֶל מוֹעֵד
וּלְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה
בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בְּגֶשֶׁת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֹּדֶשׁ׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן וְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה
לַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיִּתְחַטְּאוּ הַלְוִיִּם וַיְכַבְּסוּ בִגְדֵיהֶם
וַיָּנֶף אַהֲרֹן אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה וַיְכַפֶּר עֲלֵיהֶם אַהֲרֹן לְטַהֲרָם׃
וְאַחֲרֵי כֵן בָּאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת
עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי אַהֲרֹן
וְלִפְנֵי בָנָיו כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת מֹשֶׁה עַל הַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ
לָהֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃

Pritiua chal.

Interp. chal.

vt ministrent in tabernaculo federis: t vngeo eos: et cleuabis eos elcuatione. Quoniã separatione separati sunt mihi de medio filioꝝ ifrael pro omni primogenito aperiente omnẽ vuluã de filiis ifrael: applicaui eos ad cultũ meũ. Quia meũ est omne primogenitum in filiis ifrael in hominibus t in iumẽtis: in die quo interfeci omne primogenitũ in terra egypti sanctificaui eos coram me. Applicauiq; leuitas pro omni primogenito filioꝝ ifrael: dediq; leuitas datos dono aaron t filiis eius de medio filioꝝ ifrael: vt seruiant pro filiis ifrael in tabernaculo federis ad ꝓpiciandũ ꝓ filiis ifrl: vt nõ sit in filiis ifrael mors: cũ accesserit ad sanctuariũ. Fecitq; moyses t aaron t omis cõgregatio filioꝝ ifrael sup leuitis: iuxta omia que preceperat dñs moysi de leuitis: ita fecerũt eis filii ifrael: t mundati sunt leuite: t lauauerũt vestimẽta sua: t eleuauit eos aaron eleuatione coram dño. t expiauit eos aaron vt emundaretur. Et postea ingressi sunt leuite ad ministrandum ministeriũ suum in tabernaculo federis coram aaron t coram filiis eius: sicut preceperat dominus moysi super leuitas: ita fecerunt eis. Locutusq; est dominus cum moyse dicens.

לַעֲבֹד אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְטַהֲרֹתָ
אֹתָם וְהִנַּפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה׃ כִּי
נְתֻנִים נְתֻנִים הֵמָּה לִי מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תַּחַת פִּטְרַת כָּל רֶחֶם
בְּכוֹר כֹּל מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִי הֵם
אֹתָם לִי׃ כִּי לִי כָל בְּכוֹר בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה בְּיוֹם
הַכֹּתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי׃ וָאֶקַּח אֶת
הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל בְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וָאֶתְּנָה אֶת הַלְוִיִּם נְתֻנִים לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת
עֲבֹדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֹהֶל מוֹעֵד
וּלְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה
בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בְּגֶשֶׁת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֹּדֶשׁ׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן וְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה
לַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיִּתְחַטְּאוּ הַלְוִיִּם וַיְכַבְּסוּ בִגְדֵיהֶם
וַיָּנֶף אַהֲרֹן אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה וַיְכַפֶּר עֲלֵיהֶם אַהֲרֹן לְטַהֲרָם׃
וְאַחֲרֵי כֵן בָּאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת
עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי אַהֲרֹן
וְלִפְנֵי בָנָיו כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת מֹשֶׁה עַל הַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ
לָהֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃

Träsla. B. Iero.

tabernaculũ federis vt seruiant mihi. Sicq; purificabis & consecrabis eos ī oblationẽ dñi: qm̃ dono donati sunt mihi a filiis israel. Pro primogẽitis q̃ aperiũt oẽm vuluã in israel accepi eos. Mea sunt eni oia primogenita filiorum israel tã ex hoibus quã exiumẽtis. Ex die quo percussi oẽ primogenitũ in terra egypti eos sanctificaui mihi: & tuli leuitas pro cũctis primogẽitis filiorũ israel: tradidiq; eos aaron & filiis eius de medio populi vt seruiant mihi pro israel in tabernaculo federis: & orent pro eis ne sit in populo plaga si ausi fuerint accedere ad sanctuarium. Feceruntq; moyses & aarõ & oes multitudo filiorũ israel sup leuitis qve preceperat dominus moysi. De leuitis ita factum est. Locutusq; est dominus ad moysen dicens.

Träsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

ad opandũ opa tabnaculi testimonij. t pu rificabio eos: t reddeo illos dona: q̃ donatis mihi sũt de medio filiorum israel: pro apiẽti oẽs vul uã progenitos oium: a filiis israel assum pã eos mihi. q̃ mihi oẽ primogenitũ in filiis israel: ab hoie vsq; ad pecus: qua die percussi oẽ primogenitũ in tra egypti: sctificaui eos mihi: t accepi leuitas pro oi primogenito in filiis israel: t reddidi leuitas aarõ t filiis eius de medio filiorum israel in tabnaculo testimonij: t ꝓpitiabo pro filiis israel t nõ erit in filiis israel plaga: q̃ accesserint ad scta. t fecit moyses t aarõ t oia congregatio filiorum israel leuitis sicut p̃cepit dño moysi de leuitis: sic fecerũt eis filij israel. t purificati sũt leuite: t lauerũt vestimẽta sua: t reddiderũt eos aarõ donũ coram dño. t ꝓpitiauit pro eis aarõ purificãs eos. t post hec ingressi sũt leuite ad ministrãdũ ministerũ suum in tabnaculo testimonij: coram aarõ: t coram filiis eius: sicut p̃cepit dño moysi de leuitis: sic fecerũt eis. t

D

Transla. Chal.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

hoc est qđ pro leuitio: a dnq; t vi
τοῦτό ἐστι τὸ περὶ τῶν λευιτῶν, ἀπὸ πέντε καὶ ἐ
gisti ãnis vt supra: introibũt ad ministrãdũ
κοσαίτους καὶ ἑπτάω, εἰσελεύσονται λειτουργεῖν
ministeria in opib⁹ in tabnaculo testimonij. t
λειτουργίας ἐν ἔργοις ἐν τῇ σκηνῇ τοῦμαρτυρίου. καὶ
a dnq̃gita ãnis discedet a minis
ἀπὸ πεντηκονταέτους ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς λειτουρ
sterio t nõ opabit ãplius. t ministrabit cũ
γίας καὶ οὐκ ἐργᾶται ἔτι· καὶ λειτουργήσει μετὰ
fribus suis in tabnaculo testimõij ad custodiẽdũ
ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλάσσειν
custodias: opa ãt nõ opabit. sic facies
τὰς φυλακάς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργᾶται. οὕτως ποιήσεις
leuitis in custodijs suis.
τοῖς λευίταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν. Ca. 9.

A Et locut⁹ ẽ dñs ad moysen in des
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν ἐν τῇ ἐρή
to sinai in ãno scõo egressoꝝ eo
μῳ σινᾶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ ἐξελθόντων αὐ
rũ de tra egpti: in mẽse pmo: di
τῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, λέ
cẽs: dic: t faciãt filij israel pas
γων, εἶπον, καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸ πά
cha iuxta tẽp⁹ suũ: ãrta t decima die
σχα κατὰ ὥραν αὐτοῦ, τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέ
mẽsis pmi ad vesperaꝝ facie
ρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν ποιήσετ
tis illũ: iurta tẽp⁹ suũ. fin legẽ ei⁹:
τε αὐτό, κατὰ καιρὸν αὐτοῦ· κατὰ πᾶν νόμον αὐ
t iuxta ꝓparationẽ ei⁹ facietis illũ.
τοῦ, καὶ κατὰ σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις αὐτό.
t locut⁹ ẽ moyse filijs israel face
καὶ ἐλάλησε μωυσῆς τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ποιῆ
re pascha: incipiẽte quarta dec
σαι τὸ πάσχα, ἐναρχομένου τῆ τεσσαρεσκαιδε
ma die mẽsis in deserto sinai si
κάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ σινᾶ, κα
cut ꝑcepit dñs moysi: sic fecerũt
τὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν
filij israel. t venerũt viri q̃ erãt
οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ. καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἱ ἦσαν
immũdi sup aĩa hois: t nõ potuc
ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἐδύναν
rũt facere pascha in die illa t ac
το ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ προ
cesser⁹ coram moyse t aarõ in illa
σῆλθον ἐναντίον μωυσῆ καὶ ἀαρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡ
die. t dixerũt viri illi ad eos: nos
μέρᾳ. καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι πρὸς αὐτούς, ἡμεῖς
B immũdi sup aĩa hois nunquid frau
ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, μὴ οὖν ὑστερή
demur: ad offerẽdũ donũ
σωμεν, ὥστε προσενέγκαι τὸ δῶρον

Transla. Chal.

דָא דִי לֵוָאֵי, מִבַּר עֶשְׂרִין וְחַמֵּשׁ שְׁנִין וּלְעֵלָּא תֵּיתֵי לְתֻקְּלָא חֵילָא בְּפַלְגָן מַשְׁכָּנָא
וּמִבַּר חַמְשִׁין שְׁנִין יְתוּב מֵחֵיל פּוּלְחָנָא וְלָא יִפְלַח עוֹד וְיִשַׁמֵּשׁ עִם אַחֹהִי בְּמַשְׁכַּן
זִמְנָא לְמִיטַר מַטְרָא וּפוּלְחָנָא לָא יִפְלָחוּן הָכַדֵּין תַּעֲבִיד לְלֵוָאֵי בְּמַטַּרְתְּהוֹן: Ca. ix.
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמַדְבְּרָא דְסִינַי בְּשַׁתָּא תִנְיָתָא לְמִפַּקְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּיַרְחָא
קַדְמָאָה לְמֵימָר וְיַעְבְּדוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת פִּיסְחָא בְּזִמְנֵיהּ בְּאַרְבְּעַת עַשְׂרָא יוֹמָא בְּיַרְחָא
הָדֵין בֵּין שְׁמַשְׁיָא תַּעְבְּדוּן יָתֵיהּ בְּזִמְנֵיהּ כְּכָל גְּזֵירָתֵיהּ וּכְכָל דִּתְחֵזֵי לֵיהּ תַּעְבְּדוּן יָתֵיהּ
וּמַלֵּיל מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעְבַּד פִּיסְחָא וְעַבְּדוּ יָת פִּיסְחָא בְּיַרְחָא קַדְמָאָה בְּאַרְבְּעַת עַשְׂרָא
יוֹמָא לְיַרְחָא בֵּין שְׁמַשְׁיָא כְּכָל דְּסִתְיָן יְיָ יָת מֹשֶׁה הֵן עַבְּדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְהַווּ גֻּבְרַיָּא דַהֲווּ מְסָאֲבִין לְטָמָא נַפְשָׁא דַאֲנָשָׁא וְלָא יְכִילוּ לְמֶעְבַּד פִּיסְחָא בְּיוֹמָא
הַהוּא וּקְרִיבוּ קֳדָם מֹשֶׁה וּקְדָם אַהֲרֹן בְּיוֹמָא הַהוּא: וַאֲמַרוּ גֻּבְרַיָּא הָאִנּוּן לֵיהּ אֲנַחְנָא
מְסָאֲבִין לְטָמָא נַפְשָׁא דַאֲנָשָׁא לְמָה נִתְמְנַע דְּלָא נְקָרֵב יָת

Trãsla. B. Hiero.

Hec est lex leuitarum.
A viginti quinq; annis & supra ingrediẽ
annis & supra ingredie
tur: vt ministrent
in tabernaculo federis.
Cunq;
quinquagesimum annũ etatis impleuerint:
seruire cessabunt. erũt
q; ministri
fratrũ suorũ in taber
naculo federis vt custo
diãt q̃ sibi fuerit comen
data. opa ãt ipsa nõ fa
ciãt. Sic dispões leuitis
in custodijs suis. Ca. 9.
LOcutus est dñs ad moysen in deserto
sinai: ãno secũdo post
egressi sunt de terra egpti: mense primo:
dicens. Faciant filij
israel phase in tpe suo
quartadecima die mensis huius ad
vesperã iuxta omnes
cerimonias & iustifica
tiones eius.
Precepitq; moyses fili
is israel
vt facerẽt phase. Qui
fecerunt tempore suo
quartadecima die mẽ
sis
ad vesperã in mõte si
nai. Iuxta omnia que
mandauerat dominus
moysi fecerunt filij
israel. Ecce autem qui
dam
immundi super aĩa ho
minis qui non poterãt
facere phase in die illo:
accedentes
ad moysen & aaron:
dixerunt eis.
Immũdi sumus super
anima hominis. quare
fraudamur vt nõ valea
mus oblationẽ offerre

Ter. Heb. Au. Ca. ix. Pritiua heb.

זֹאת אֲשֶׁר לַלְוִיִּם מִבֶּן חָמֵשׁ
וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה יָבוֹא לִצְבֹא עלה בוא
צָבָא בַּעֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד: וּמִבֶּן
חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְּבָא שוב צבא
הָעֲבֹדָה וְלֹא יַעֲבֹד עוֹד: וְשֵׁרֵת עבד
אֶת אֶחָיו בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִשְׁמֹר שמר
מִשְׁמֶרֶת וַעֲבֹדָה לֹא יַעֲבֹד כֹּה שמר עבד
תַּעֲשֶׂה לַלְוִיִּם בְּמִשְׁמְרֹתָם: Ca. ix.
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי
בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר: וְיַעֲשׂוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַפָּסַח: בְּמוֹעֲדוֹ
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה בֵּין
הָעַרְבַּיִם תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ בְּמוֹעֲדוֹ כְּכָל
חֻקֹּתָיו וּכְכָל מִשְׁפָּטָיו תַּעֲשׂוּ אתו:
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לַעֲשׂוֹת הַפָּסַח: וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַפֶּסַח
בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
בֵּין הָעַרְבַּיִם בְּמִדְבַּר סִינַי כְּכֹל אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ
טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא יָכְלוּ
לַעֲשׂת הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ
לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן בַּיּוֹם
הַהוּא: וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָהֵמָּה
אֵלָיו אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם
לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי הַקְרִיב אֶת

Interp. chal.

ista est lex leuitarũ. a viginti dnq; annis t supra ingrediẽtur vt per turmas suas seruiãt in tabernaculo federis: t a dnquaginta annis reuertent ab exercitu ministrãtiuꝝ: t nõ seruiẽt amplius. Ministrabũtq; cũ fribus suis in tabernaculo federis vt custodiãt custodiam: t seruitute non seruient. Ita facies leuitis in custodijs suis. Ca. 9.
LOcutusq; est dñs cum moyse in deserto sinai in anno secũdo egressionis eoꝝ de terra egpti in mense primo dicens. Faciant filij israel phase in tpe suo: in quartadecima die mensis huius ad vesperaꝝ facietis illud in tpe suo: iurta omnẽ ritũ suũ t iurta oĩa q̃ ei pertinẽt facietis illud. Locutusq; est moyses cum filijs israel vt facerẽt phase. Fecerũtq; phase in mense nisan in quartadecima die mẽsis advesperã in deserto sinai: iurta oĩa que preceperat dñs moysi: ita fecerũt filij israel. Fuerũtq; quidã viri qui erant immundi pro immũditia aie hominis: t non potuerunt facere phase in die illo. Accesserũtq; in ꝓspectũ moysi t in conspectũ aaron in die illo: atq; dixerũt ei viri illi. Nos sumus immũdi pollutione anime hominis: quare prohibemur vt non offeramus

Pritiua chal.

שְׁנָה עֲלָה אֹתָא
תוּב כַּלַּח שַׁמֵּשׁ
נְטַר עֲבַד
דְּכַר תָּגָה נַפָּק
אֲמַר רָבָע
חֲזָה
עֲבַד
הֲוָה סָאַב
מָנַע

Pritiua beb. | Ter. Heb. | Hu. La. ix. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

קָרְבַּן יְהוָה בְּמֹעֲדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה תַּעֲשׂוּ וְיֵרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן קְרַב אֶל הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת חַטָּאתְךָ וְאֶת עֹלָתֶךָ וְכַפֵּר בַּעַדְךָ וּבְעַד בֵּיתֶךָ וְעֲשֵׂה אֶת קָרְבַּן הָעָם וְכַפֵּר בַּעֲדָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ וַיִּקְרַב אַהֲרֹן אֶל הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחַט אֶת עֵגֶל הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ׃ וַיַּקְרִבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת הַדָּם אֵלָיו וַיִּטְבֹּל אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת הַדָּם יָצַק אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת הַחֵלֶב וְהַכְּלָיֹת וְיֹתֶרֶת הַכָּבֵד מִן הַחַטָּאת הִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וְהַבָּשָׂר וְאֶת הָעוֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ וַיִּשְׁחַט אֶת זֶבַח הָעָם וַיַּרְא בְּנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת הַדָּם וַיִּזְרְקֵהוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת הָעוֹלָה הִקְרִיבוּ אֵלָיו לִנְתָחֶיהָ וְאֶת הָרֹאשׁ וַיַּקְטֵר עַל הַמִּזְבֵּחַ׃ וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת הַקֶּרֶב וְאֶת הַכְּרָעָיִם וְהִקְטִיר עַל הָעֹלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיַּקְרֵב אֶת קָרְבַּן הָעָם וַיִּקַּח שְׂעִיר הַחַטַּאת אֲשֶׁר לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ וַיַּחֲטָא בּוֹ כָּרִאשֹׁנָה׃ וַיַּקְרֵב אֶת הָעֹלָה וַיַּעֲשֶׂהָ כַּמִּשְׁפָּט׃ וַיַּקְרֵב אֶת מִנְחָה וַיְמַלֵּא כַפּוֹ מִמֶּנָּה וַיַּקְטֵר עַל הַמִּזְבֵּחַ מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר׃ וַיִּשְׁחַט אֶת הַשּׁוֹר וְאֶת הָאַיִל זִבְחֵי הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לָעָם וַיַּקְרִבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת הַדָּם אֵלָיו וַיִּזְרְקֵהוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת הַחֲלָבִים מִן הַשּׁוֹר וּמִן הָאַיִל הָאַלְיָה וְהַמְכַסֶּה וְהַקְּלָרוֹת וְיֹתֶרֶת הַכָּבֵד׃ וַיָּשִׂימוּ אֶת הַחֲלָבִים עַל הֶחָזוֹת וַיַּקְטֵר הַחֲלָבִים הַמִּזְבֵּחָה׃ וְאֶת הֶחָזוֹת וְאֶת שׁוֹק הַיָּמִין הֵנִיף אַהֲרֹן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה׃ וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת יָדָיו אֶל הָעָם וַיְבָרְכֵם וַיֵּרֶד מֵעֲשׂוֹת הַחַטָּאת וְהָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ וַיְבָרְכוּ אֶת הָעָם וַיֵּרָא כְּבוֹד יְהוָה אֶל כָּל הָעָם׃ וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת הָעֹלָה וְאֶת הַחֲלָבִים וַיַּרְא כָּל הָעָם וַיָּרֹנּוּ וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם׃

Pritiua chal. | Interp. chal.

oblationes dñi in tempore suo in medio filiorũ israel. Dixitq; eis moyses. Expectate donec audiã quid præcipiat dñs super re vestra. Locutusq; est dñs cũ moyse dicens. Loquere cũ filiis israel dicens. Vir vir ex vobis aut de generationibus vestris qui fuerit immũdus pollutione alie hominis aut in vita longinqua: faciet phase coram dño: in mense secũdo in quartadecima die mensis ad vesperã facient illud: cum azymis et herbis amario comedẽt illud. non relinquẽt ex eo vsq; mane: et os nõ cõfringent in eo: iuxta omnẽ ritũ phase facient illud. Vir autẽ qui fuerit mundus et in itinere non fuerit: et desierit facere phase: exterminabitur homo ille de populo suo: quia oblationẽ dñi nõ obtulit in tẽpore suo. peccatũ suũ suscipiet vir ille. Et quãdo peregrinatus fuerit apud vos peregrinus: et fecerit phase coram dño: iuxta ritum phase et sicut ei pertinet ita faciet. præceptũ vnum erit vobis et peregrinis atq; indigenis terre. In die autẽ qua erectum est tabernaculũ cooperuit nubes tabernaculũ testimonii: et in vespere erat super tabernaculũ quasi visio ignis vsq; mane. Sic erat iugiter: nubes operiebat illud et visio ignis per noctẽ. Et cum eleuata fuisset nubes desuper tabernaculum: postea

Trãsla. Chal.

מוֹרְנָא דַיְיָ בְּזִמְנֵיהּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר לְהוֹן מֹשֶׁה אוֹרְכוּ עַד דְּאִשְׁתְּמַע מָה דְּיִתְפַּקַּד מִן קֳדָם יְיָ עַל לְטַן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן גְּבַר גְּבַר אֲרֵי יְהֵי טְמֵא עַל נַפְשָׁא אוֹ בְּאֹרַח רַחִיקָה לְכוֹן אוֹ לְדָרֵיכוֹן וְיַעְבֵּד פִּסְחָא קֳדָם יְיָ׃ בְּיַרְחָא תְּנִינָא בְּאַרְבְּעַת עַשְׂרָא יוֹמִין בֵּין שְׁמַשַּׁיָּא יַעְבְּדוּן יָתֵיהּ עַל פַּטִּיר וּמָרִירִין יֵכְלוּנֵיהּ׃ לָא יַשְׁאֲרוּן מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא וְגַרְמָא לָא יְתָּבְרוּן בֵּיהּ כָּכָל גְּזֵירַת פִּסְחָא יַעְבְּדוּן יָתֵיהּ׃ וְגַבְרָא דְהוּא דָכֵי וּבְאֹרַח לָא הֲוָה וְיִתְמְנַע מִלְּמֶעְבַּד פִּסְחָא וְיִשְׁתֵּצֵי אֵינָשָׁא הַדּוּא מֵעַמֵּיהּ אֲרֵי קוּרְבָּנָא דַיְיָ לָא קָרִיב בְּזִמְנֵיהּ חוֹבְתֵּיהּ יְקַבֵּל גַּבְרָא הַהוּא׃ וַאֲרֵי יִתְגַּיַּר עִמְּכוֹן גִּיוֹרָא וְיַעְבֵּד פִּסְחָא קֳדָם יְיָ כְּגְזֵירַת פִּסְחָא וְכַדְּתֵיהּ יַעְבֵּד חֻקָּה חֲדָתָא יְהֵי לְכוֹן וְלִגְיוֹרַיָּא וּלְיַצִּיבַיָּא דְּאַרְעָא׃ וּבְיוֹמָא דְּאִתְקֵם יָת מַשְׁכְּנָא חֲפָא עֲנָנָא יָת מַשְׁכְּנָא לְמַסְהֲדוּתָא וּבְרַמְשָׁא הֲוָי עַל מַשְׁכְּנָא כִּחְזוֹ אֵישָׁתָא עַד צַפְרָא׃ כֵּן הֲוֵי תְדִירָא עֲנָנָא חָפֵי לֵיהּ וְחִזּוֹ אֵישָׁתָא׃ וּלְיָלְיָא וּלְפוּם אִסְתַּלְּקוּת עֲנָנָא מֵעִלַּוֵי מַשְׁכְּנָא וּבָתַר כֵּן

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

dño iuxta tẽp⁹ suũ: in medio filioꝝ israel: τ κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ, ἐν μέσῳ υἱῶν ἰσραήλ· καὶ dixit ad eos moyses: ite ibi: τ au ἐπε πρὸς αὐτοὺς μωυσῆς, γῆτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσ diem⁹ dñs ꝓcipiet de vobis dño. τ locut⁹ est σομαι τί ἐντελεῖται περὶ ὑμῶν κύριος· καὶ ἐλάλησε dño ad moysen: dicẽs loqre filiis isra κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσρα el: dicẽs: hõ hõ: q̃ fuerit immũdus sup ήλ, λέγων, ἄνὴ ἄνὴ, ὃς ἂν ᾖ ἀκάθαρτος ἐπὶ alia hoiꝰ: aut in via lõge a vobis: aut in gñā ψυχῇ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν ὑμῶν, ἢ ἐν ταῖς γε nõib⁹ ꝑtis: τ faciet pascha dño in mẽ νεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα τῷ κυρίῳ ἐν τῷ μη se scdo: in ãrta τ decima die ad νὶ τῷ δευτέρῳ, ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ μέρᾳ πρὸς vesꝑas faciẽt illõ: in azymis τ herbis a ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπὶ ἀζύμων καὶ πικρίδ mario comedẽt illõ. nõ relinq̃nt ex eo δων φάγονται αὐτό. οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ in mane: τ os nõ ꝓfrigẽt ex eo: tur Job. ἰς τοπρωΐ, καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ, κα 19.6. ta legẽ paschę faciẽt illõ. τ ho τὰ πάντα νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό· καὶ ἄνθρω mo: q̃ mũd⁹ fuerit: τ in via lõge nõ est: τ πος, ὃς ἂν καθαρὸς ᾖ, καὶ ἐν ὁδῷ μακρὰν οὐκ ἔσται, καὶ fraudabit facere pascha exterminabit ani ὑστερήσει ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυ ma illa de ꝓpło suo: q̃ donũ dño nõ χὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ὅτι τὸ δῶρον κυρίῳ οὐ obtulit iusta tẽp⁹ suũ: ꝑcũ acci προσήνεγκεν κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ἁμαρτίαν λήψε piet hõ ille. si ꝺo accesserit ad vos τὸν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος· ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς C aduena in tra vra: τ faciet pascha do προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα κυ mino iusta legẽ paschę: τ iusta ordi ρίῳ κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα, καὶ κατὰ τὸν σύντα nẽ eius: sic faciẽt illõ. lex vna erit ξιν αὐτοῦ, οὕτως ποιήσουσιν αὐτό· νόμος εἷς ἔσται vobis: τ aduene: τ indigene ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς Exo. γῆς· καὶ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐστάθη ἡ σκηνή, ἐκάλυψεν ἡ νε 40.d. bis tabnaculũ domũ testimonij. τ vesꝑe φέλη τὴν σκηνὴν τοῦ οἴκου τοῦ μαρτυρίου. καὶ τὸ ἑσπέ pere erat sup tabnaculũ vt spẽs ignis vsq; ad mãe. ρας ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἶδος πυρὸς ἕως πρωΐ· sic fuit semp nubes coopiebat il οὕτως ἐγίνετο διαπαντὸς ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐ lud die: τ spẽs ignis nocte. τ qñ τὴν ἡμέρας, καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα· καὶ ἡνίκα ascẽdit nubes a tabnaculo: τ post hec ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Iero.	Ter. Heb.	Ru.	Ca. r.	Prãtica heb.
profecti sũt filij israel. ꝛ in loco quo stetit	[m]proficiscebãtur [n]filii [o]is	[m]וְיָסְעוּ [n]בְּנֵי [o]יִשְׂרָאֵל	[q]וּבִמְקוֹם [q]אֲשֶׁר		[m]נָסַע נסע
ἀπῆραν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ. καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔσκη	rael. [p]& in loco [q]vbi [r]stetis	[p]יִשְׁכֹּן שָׁם [r]עֲנַן	שָׁם [r]יַחֲנוּ		[p]שָׁכַן שָׁכַן
nubes: ibi castrametati sũt filij israel. per	set [r]nubes: [s]ibi [t]castrame	[s]יִשְׂרָאֵל: [t]עַל־פִּי [u]יְהוָה [v]יִסְעוּ [s]בְּנֵי			[s]יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל
ἡ νεφέλη, ἐκεῖ παρενέβαλεσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ. διὰ	tabãtur. [s]Ad [t]imperium	[s]יִשְׂרָאֵל [t]וְעַל־פִּי [u]יְהוָה [v]יַחֲנוּ [s]בְּנֵי			[t]פֶּה פֶּה
præceptũ dñi castrametabãtur filij isra	[u]dñi [v]proficiscebãtur: [s]&	[s]יִשְׂרָאֵל [t]וְעַל־פִּי [u]יְהוָה [v]יַחֲנוּ [w]כָּל			[u]יְהוָה יְהוָה
προσάγματος κυρίου παρενέβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ ἰσρα-	ad [t]imperiũ illius [s]figes	[x]יְמֵי [y]אֲשֶׁר [z]יִשְׁכֹּן [a]הֶעָנָן [b]עַל [c]הַמִּשְׁכָּן			[v]שָׁמַר שָׁמַר
D el: ꝛ p præceptũ dñi pficiscẽtur om	bant tabernaculũ. [w]Cun	[d]יָמִים [e]רַבִּים [f]וְשָׁמְרוּ [g]בְּנֵי [h]יִשְׂרָאֵל			[w]נָסַע נסע
νὶ, καὶ διὰ προσάγματος κυρίου ἀπαροῦσι πά	ctis [x]diebus [y]quibus [z]sta	[i]אֶת־[k]מִשְׁמֶרֶת [l]יְהוָה [m]וְלֹא [n]יִסָּעוּ: [o]וַיְשׁ			[x]יוֹם
σας τὰς ἡμέρας ἐν ἃς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς	bat [a]nubes [b]super [c]taber	[p]אֲשֶׁר [q]יִהְיֶה [r]הֶעָנָן [s]יָמִים [t]מִסְפָּר [u]עַל			[y]אֲשֶׁר אֲשֶׁר
tabnaculũ: castrametabãtur filij israel. ꝛ qñ at-	naculum: [d]manebant in	[v]הַמִּשְׁכָּן [w]עַל־פִּי [x]יְהוָה [y]יַחֲנוּ [z]וְעַל			[z]יָשַׁב יָשַׁב
σκηνῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ. καὶ ὅταν ἐ-	eodẽ loco. [e]& si euenisset	[a]פִּי [b]יְהוָה [c]יִסְעוּ [d]בְּנֵי [e]יִשְׂרָאֵל [f]וְעַל			[a]עָנָן עָנָן
tracta fuerit nubes sup tabnaculũ dieb⁹ pluribꝰ:	vt multo tẽpore mãeret	[g]פִּי [h]יְהוָה [i]יַחֲנוּ [j]כָּל־[k]יְמֵי [l]אֲשֶׁר			[b]יוֹם יוֹם
φίλακτα ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους,	[f]super illud: [g]erãt [h]fili-	[m]יִשְׁכֹּן [n]הֶעָנָן [o]עַל [p]הַמִּשְׁכָּן [q]יָמִים			[c]אָרַךְ אָרַךְ
ꝛ custodiẽt filij israel custodiã do-	[i]israel [k]in excubiis [l]domini	[r]רַבִּים [s]וְשָׁמְרוּ [t]בְּנֵי [u]יִשְׂרָאֵל			[d]רָבָה רָבָה
καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ κυ	[m]& non [n]proficiscebãtur	[v]אֶת־[w]מִשְׁמֶרֶת [x]יְהוָה [y]וְלֹא [z]יִסָּעוּ: [a]וַיְשׁ			[e]שָׁמַר נסע
mini: ꝛ nõ pficiscẽtur: ꝛ erit qñ fuerit	[o]quotquot [p]diebus [q]fuis	[b]אֲשֶׁר [c]יִהְיֶה [d]הֶעָנָן [e]יָמִים [f]מִסְפָּר [g]עַל			[f]סָפַר
ρίου, καὶ ὑμεῖς ἐξαρεῖσι. καὶ ἔσαι ὅταν φάνῃ	set [r]nubes [s]super [t]taber	[h]הַמִּשְׁכָּן [i]עַל־פִּי [j]יְהוָה [k]יַחֲנוּ [l]וְעַל			[g]אָמַר אָמַר
nubes dies numero sup tabnaculo: p	naculũ. [u]Ad [v]imperium	[m]פִּי [n]יְהוָה [o]יִסְעוּ [p]וְיָשׁ [q]אֲשֶׁר [r]יִהְיֶה			[h]עָנָן עָנָן
ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ	[w]domini [x]erigebant ten-	[s]הֶעָנָן [t]מִיּוֹם [u]הֵחֳנוֹת [v]וְנָסַע [w]אוֹ [x]יָמִים [y]אוֹ			[i]עָלָה עָלָה
vocẽ dñi castrametabãtur: ꝛ p præ	toria: [y]& ad [z]imperiũ [a]illi	[z]חֹדֶשׁ [a]אוֹ [b]יָמִים [c]בַּהֲאָרִיךְ [d]הֶעָנָן [e]עַל			[j]בֹּקֶר בֹּקֶר
φωνῆς κυρίου παρεμβαλοῦσι, καὶ διὰ προσάγμα	us [b]deponebãt. [c]Si [d]fuis-	[f]הַמִּשְׁכָּן [g]לִשְׁכֹּן [h]עָלָיו [i]יַחֲנוּ [j]בְּנֵי [k]יִשְׂרָאֵל			[k]עָלָה
ptũ dñi pficiscẽtur. ꝛ erit qñ fuerit	set [e]nubes [f]a vespere [g]vs-	[l]וְעַל־[m]פִּי [n]יְהוָה [o]יִסְעוּ [p]בְּנֵי [q]יִשְׂרָאֵל			[l]בֹּקֶר בֹּקֶר
τος κυρίου ἀπαροῦσιν. καὶ ἔσαι ὅταν φάνῃ	q̃ [h]mane: [i]& statim [k]dilu	[r]וְעַל־[s]פִּי [t]יְהוָה [u]יִשְׁכְּנוּ [v]בְּנֵי [w]יִשְׂרָאֵל			[m]יוֹם יוֹם
nubes a vespe vsq ad mane: ꝛ ascẽderit	culo tabernaculũ reliq-	[x]וְעַל־[y]פִּי [z]יְהוָה [a]יִסְעוּ [b]בְּנֵי [c]יִשְׂרָאֵל			[n]לַיְלָה לַיְלָה
ἡ νεφέλη ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωΐ, καὶ ἀέρθῃ ἡ	set [l]pficiscebantur. [m]& si	[d]וְעַל־[e]פִּי [f]יְהוָה [g]יַחֲנוּ [h]כָּל־[i]יְמֵי [j]אֲשֶׁר			[o]אוֹ אוֹ
nubes mane: ꝛ pficiscẽtur die aut nocte:	[n]post [o]diẽ [p]& noctẽ [q]recef	[k]יִשְׁכֹּן [l]הֶעָנָן [m]עַל־[n]הַמִּשְׁכָּן [o]יָמִים			[p]יוֹם יוֹם
νεφέλη τοπῴ, καὶ ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ νυκτός,	sisset: [q]dissipabant tẽto	[p]אוֹ [q]יוֹמַיִם [r]אוֹ [s]יָמִים [t]אוֹ			[q]לַיְלָה לַיְלָה
aut mẽse diei multiplicãtio: nube obũ	ria. [r]Si vero [s]biduo [t]aut	[u]חֹדֶשׁ [v]אוֹ [w]יָמִים [x]בְּהַאֲרִיךְ [y]הֶעָנָן [z]עַל			[r]אוֹ אוֹ
ἢ μηνὸς ἡμέρας πλειοχρόνους, τῆς νεφέλης σκια	vno [u]mẽse [v]vel [w]longiori	[a]הַמִּשְׁכָּן [b]לִשְׁכֹּן [c]עָלָיו [d]יַחֲנוּ [e]בְּנֵי [f]יִשְׂרָאֵל			[s]יוֹם יוֹם
bãte sup illõ: castrametabãtur filij isra	[x]tẽpore fuisset [y]super [z]ta	[g]וְעַל־[h]פִּי [i]יְהוָה [j]יִסְעוּ [k]וְעַל־[l]פִּי [m]יְהוָה			[t]אוֹ אוֹ
ζουσης ἐπ' αὐτῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ ἰσρα-	bernaculũ: [a]mãebãt [b]filii	[n]יַחֲנוּ [o]בְּנֵי [p]יִשְׂרָאֵל [q]וְלֹא [r]יִסָּעוּ: [s]וּבְהֵעָלֹתָהּ			[u]יוֹמַיִם יוֹמַיִם
el: ꝛ nõ pficiscẽtur. qz per præce	[c]israel [d]in eodẽ loco [e]&	[t]יִשְׂרָאֵל [u]וְלֹא [v]יִסָּעוּ: [w]וְעַל־[x]פִּי [y]יְהוָה			[v]אוֹ אוֹ
πτὸν οὐ pficiscẽtur. ꝛ ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σαλπίσωσι,	[f]nõ [g]pficiscebãtur. statim	[z]יִסְעוּ [a]וְעַל־[b]פִּי [c]יְהוָה [d]יַחֲנוּ [e]וְעַל־[f]פִּי			[w]יוֹם יוֹם
præceptũ dñi pficiscẽtur. custodiã dñi custodie	ãt [h]vt recessisset: [i]move	[g]יְהוָה [h]יִסְעוּ: [i]אֶת [j]מִשְׁמֶרֶת [k]יְהוָה			[x]עָבַר עָבַר
τος κυρίου ἀπαροῦσι· τὴν φυλακὴν κυρίου ἐφύλα	bãt castra. [k]Per [l]verbum	[l]שָׁמְרוּ [m]עַל־[n]פִּי [o]יְהוָה [p]בְּיַד [q]מֹשֶׁה:			[y]לַיְלָה לַיְלָה
ξαν διὰ προσάγματος κυρίου ἐν χειρὶ μωυσῆ. Ca. 10	[m]dñi [n]figebãt tẽtoria. [o]&				[z]אוֹ אוֹ
A ΘΕ locut⁹ ē dñs ad moysen: dicẽs:	per [p]verbũ [q]illi⁹ pficisce	[r]וַיְדַבֵּר [s]יְהוָה [t]אֶל [u]מֹשֶׁה		Cap. x.	[a]יוֹם יוֹם
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων,	bãtur. [r]erãt [s]q̃ i excubiis	[v]לֵאמֹר: [w]עֲשֵׂה [x]לְךָ [y]שְׁתֵּי [z]חֲצֹצְרֹת			[b]דֹּר
fac tibi duas tubas ductileo: ar	[t]dñi [u]iuxta [v]iperiũ [w]eius	[a]כֶּסֶף [b]מִקְשָׂה [c]תַּעֲשֶׂה: [d]אֹתָם [e]וְהָיוּ			[c]שָׁנָה חָצַר מָשָׁה
ποίησον σεαυτῷ δύο σάλπιγγας ἐλατάς, ἐρ	[x]per manũ [y]moysi. Ca. 10	[f]לְךָ [g]לִמְקְרָא [h]הָעֵדָה [i]וְלִמַּסַּע [j]אֶת			[d]עָשָׂה עָשָׂה
gẽteas facies illas. ꝛ erũt tibi advo	LOcutusq; est [b]dñs	[k]הַמַּחֲנוֹת: [l]וְתָקְעוּ [m]בַהֶן [n]וְנוֹעֲדוּ [o]אֵלֶיךָ			[e]קָרָא קָרָא
γὰς ποιήσεις αὐτάς· καὶ ἔσονταί σοι ἀπαρ	[c]ad [d]moysen ccccccc	[p]כָּל־[q]הָעֵדָה [r]אֶל [s]פֶּתַח [t]אֹהֶל [u]מוֹעֵד:			[f]יָצַד יָצַד
cãdã congregationẽ: ꝛ leuãdã ca	[e]dicẽs: [f]Fac [g]tibi [h]duas [i]tu	[v]וְאִם [w]בְּאַחַת [x]יִתְקָעוּ [y]וְנוֹעֲדוּ [z]			[g]עָשָׂה עָשָׂה
λεῖν τὴν συναγωγήν, καὶ ἐξαίρεσι τὰς παρεμ-	bas ccccccccccccccccccc				[h]מִקְרָא מִקְרָא
βολάς· καὶ ἐγερεῖς ἐν αὐταῖς, καὶ συναχθή-	[k]argenteas [l]ductiles. ccc				[i]נָסַע נסע
σεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς	[m]quibus ccccccccccccc				[j]יָצַד יָצַד
testimonij. si ãt in vna clãgucrit:	[n]cõuocare possis [o]multi				[k]מַחֲנֶה מַחֲנֶה
τοῦ μαρτυρίου. ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σαλπίσωσι,	tudinẽ [p]q̃ mouẽda sũt				[l]תָּקַע תָּקַע
accedent	[q]castra. [r]Cũq; increpue				[m]יָעַד יָעַד
προσελεύσονται ccccc ccc ccc cc ccc cccc cccc cc	ris tubis: [s]cõgregabitur				[n]עָשָׂה עָשָׂה
	[t]ad te [u]ois [v]turba [w]ad [x]os				[o]מִקְרָא מִקְרָא
	stium [y]tabernaculi [z]fede				[p]יָצַד יָצַד
	ris. [a]Si [b]semel [c]clangueris				[q]תָּקַע תָּקַע
	[d]venient ccccccccccccc				[r]זָמַן זָמַן

Transla. Chal.

נְטִלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָטְלַת עֲנָנָא מִתְּפַן עֲנָנָא דְּשָׁרֵי שָׁרָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל מֵימְרָא דַּייָ
נְטִלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל מֵימְרָא דַּייָ שָׁרָן כָּל יוֹמִין דְּשָׁרֵי עֲנָנָא עַל מַשְׁכְּנָא שָׁרָן׃
וּכְאוֹרְכוּת עֲנָנָא עַל מַשְׁכְּנָא יוֹמִין סַגִּיאִין וְנָטְרִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת מַטְרַת מֵימְרָא דַּייָ
וְלָא נְטִלִין וְאִית דְּהָווּ עֲנָנָא יוֹמִין דְּמִנְיָן עַל מַשְׁכְּנָא עַל מֵימְרָא דַּייָ שָׁרָן וְעַל מֵימְרָא
דַּייָ נְטִלִין וְאִית דְּהָווּ עֲנָנָא מֵרַמְשָׁא עַד צַפְרָא וְסִתְלַק עֲנָנָא בְּצַפְרָא וְנָטְלִין אוֹ
יוֹמָם וְלֵילֵי וְסִתְלַק עֲנָנָא. וְנָטְלִין אוֹ תְרֵין יוֹמִין אוֹ יַרְחָא אוֹ עִדָּן בְּאוֹרְכוּת
עֲנָנָא עַל מַשְׁכְּנָא לְמִשְׁרֵי עֲלוֹהִי עֲנָנָא שָׁרָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָא נָטְלִין וּכְאִסְתַּלְקוּתֵיהּ נָטְלִין׃
עַל מֵימְרָא דַּייָ שָׁרָן וְעַל מֵימְרָא דַּייָ נָטְלִין יָת מַטְרַת מֵימְרָא דַּייָ נָטְרִין עַל מֵימְרָא
דַּייָ בְּיַד מֹשֶׁה׃ Ca. x. וַמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר וְעִבֵד לָךְ תַּרְתֵּין חֲצוֹצְרָן
דְּכַסַף גְּנִיד תַּעְבֵּד יְהוֹן לָךְ לְעָרְעָא כְּנִשְׁתָּא וּלְאַסְעָלָא יָת מַשְׁרְיָתָא׃ וְיִתְקְעוּן
בְּהוֹן וְיִתְכַּנְשׁוּן לְוָתָךְ כָּל כְּגִישְׁתָּא לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְאִם בְּחָדָא יִתְקְעוּן

Interp. chal.

pficiscebãtur filij israel: ꝛ i loco vbi manebat nubes: tbi manebãt filij israel. p x̄bũ dñi pficiscebant filij israel: ꝛ p verbũ dñi castrametabãtur. Cũctis dieb⁹ q̃ bus mãebat nubes sup tabernaculũ: manebãt illi. et qñ longo tpe manebat nubes sup tabernaculũ ꝛ die- bus multis: custodiebãt filij israel custodiã x̄bi dñi: ꝛ nõ pficiscebant. Et sl erat nubes sup tabnaculũ die bus paucis: iurta verbũ dñi manebãt: ꝛ iurta verbũ dñi pficiscebant. ꝛ aliqñ erat nubes a vespe vsq; mãe et elcuabat nubes mane: ꝛ pficiscebãtur: aut post diẽ et noctẽ elcuabat nubes: ꝛ pficiscebãtur. Aut duo- bus diebus vel vno mẽse aut longiori tpe: tanto tpe q̃nto manebat nubes sup tabernaculũ: manebãt filij israel: ꝛ nõ pficiscebant. Et qñ elcuabat: pficiscebã- tur. iurta verbũ dñi manebãt: ꝛ iurta verbũ domini pficiscebãtur: custodiã verbi dñi custodiebãt iurta verbum dñi per manum moysi. Ca. 10.

LOcutusq; est dñs cũ moyse dicẽs. Fac tibi duas tubas: de argẽto ductili facies eas: ꝛ erunt tibi ad vocandã congregationẽ ꝛ ad mouẽda castra. ꝛ clan gẽt cũ eis: ꝛ cõueniet ad te ois cõgregatio ad ostiũ ta bernaculi federis. ꝛ si cum vna clangueritit: cõueniẽt

Prima pars beb. | Ter. Heb. | Ru. | La.r.

מ אֵלַיִךְ נְשִׂיאֵים רֹאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל וְתִקְעוּ תְרוּעָה וְנָסְעוּ חֲנוֹת
ב הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים קֵדְמָה וְתִקְעוּ תְרוּעָה שֵׁנִית וְנָסְעוּ חֲנוֹת
ג הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים תֵּימָנָה תְּרוּעָה יִתְקְעוּ לְמַסְּעֵיהֶם וּבְהַקְהִיל
ד אֶת הַקָּהָל תִּתְקְעוּ וְלֹא תָרִיעוּ וּבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ
ה בַּחֲצֹצְרוֹת וְהָיוּ לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם וְכִי
ו תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצַּר הַצֹּרֵר אֶתְכֶם וַהֲרֵעֹתֶם
ז בַּחֲצֹצְרוֹת וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם
ח מֵאֹיְבֵיכֶם וּבְיוֹם יט שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֹאשֵׁי
ט חָדְשֵׁיכֶם וְתִקַּעְתֶּם בַּחֲצֹצְרוֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם
י וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
יא וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּעֶשְׂרִים
יב בַּחֹדֶשׁ נַעֲלָה הֶעָנָן מֵעַל יט מִשְׁכַּן הָעֵדֻת וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יג לְמַסְּעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינָי וַיִּשְׁכֹּן הֶעָנָן מ בְּמִדְבַּר פָּארָן וַיִּסְעוּ
יד בָּרִאשֹׁנָה עַל פִּי יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה וַיִּסַּע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְּנֵי יְהוּדָה
טו בָּרִאשֹׁנָה לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב וְעַל
טז צְבָא מַטֵּה בְּנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן צוּעָר וְעַל צְבָא מַטֵּה
יז בְּנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן חֵלוֹן וְהוּרַד הַמִּשְׁכָּן וְנָסְעוּ בְּנֵי
יח גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נֹשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן
יט לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ אֱלִיצוּר בֶּן שְׁדֵיאוּר וְעַל צְבָא מַטֵּה
כ בְּנֵי שִׁמְעוֹנִי שְׁלֻמִיאֵל בֶּן צוּרִישַׁדָּי וְעַל צְבָא מַטֵּה בְּנֵי
כא גָד אֶלְיָסָף בֶּן דְּעוּאֵל וְנָסְעוּ הַקְּהָתִי נֹשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ
כב אֶת הַמִּשְׁכָּן עַד בֹּאָם נָסְעוּ דֶּגֶל מַחֲנֵה בְּנֵי אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם
כג וְעַל צְבָאוֹ אֱלִישָׁמָע בֶּן עַמִּיהוּד וְעַל צְבָא מַטֵּה בְּנֵי מְנַשֶּׁה
כד גַּמְלִיאֵל בֶּן פְּדָהצוּר וְעַל צְבָא מַטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן
כה גִּדְעֹנִי נָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְּנֵי דָן מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת לְצִבְאֹתָם
כו וְעַל צְבָאוֹ אֲחִיעֶזֶר בֶּן עַמִּישַׁדָּי וְעַל צְבָא מַטֵּה בְּנֵי אָשֵׁר
כז פַּגְעִיאֵל בֶּן עָכְרָן וְעַל צְבָא מַטֵּה בְּנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן
כח עֵינָן נָסְעוּ מַסְּעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ
כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹבָב בֶּן רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֹתֵן מֹשֶׁה נֹסְעִים
ל אֲנַחְנוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ אֶתֵּן לָכֶם לְכָה אִתָּנוּ
לא וְהֵטַבְנוּ לָךְ כִּי יְהוָה דִּבֶּר טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֵלָיו
לב לֹא אֵלֵךְ כִּי אִם אֶל אַרְצִי וְאֶל מוֹלַדְתִּי אֵלֵךְ וַיֹּאמֶר אַל נָא
לג תַּעֲזֹב אֹתָנוּ כִּי עַל כֵּן יָדַעְתָּ חֲנֹתֵנוּ בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָנוּ
לד לְעֵינָיִם וְהָיָה כִּי תֵלֵךְ עִמָּנוּ וְהָיָה הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יֵיטִיב
לה יְהוָה עִמָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת
לו יָמִים וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה נֹסֵעַ לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
לז לָתוּר לָהֶם מְנוּחָה וְעֲנַן יְהוָה עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנָסְעָם מִן הַמַּחֲנֶה
לח וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ
לט וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְהוָה רִבְבוֹת
מ אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַאֲרוֹן
מא בְּרִית יְהוָה נָסַע לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לָתוּר לָהֶם
מב מְנוּחָה וַעֲנַן יְהוָה עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנָסְעָם מִן הַמַּחֲנֶה וַיְהִי
מג הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים רַע בְּאָזְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה וַיִּחַר אַפּוֹ
מד וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם
מה אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם
מו אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל
מז מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל
מח בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה
מט וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה
נ וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ
נא וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם
נב אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם
נג אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל
נד מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל
נה בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה
נו וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה
נז וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ
נח וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם
נט אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם
ס אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל
סא מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל
סב בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה
סג וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה
סד וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ
סה וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם
סו אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם
סז אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל
סח מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל
סט בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה
ע וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה

Prima pars chal.

ב רַבַּב רֹאשׁ
ג נְטַל נָטַל
ד כְּנַשׁ יב תַּבַּב
ה קוֹם דּוּר עוּל
ו נָגַח עֵיק טוּב
ז פָּרַק חָדָה יַעַד
ח עֲלֵה יְהוָה
ט תָּנָה סָלַק עֲלֵה
י דְּבַר
יא אֲמַר שָׁרָא

Interp. chal.

ב ad te principes capita milliũ israel. Clangetisq; vlulatione: t mouebũt castra illi q̃ sunt ad ostentalẽ plagam. Clangetisq; iterũ vlulatione: t mouebũt castra illi q̃ habitãt ad australẽ plagã: vlulatione clangẽt in pfectione sua. Et q̃n cõgregãda est ecclesia: clangetis et nõ vlulabitis. Filij aũt aaron sacerdotes clangent tubis: t erit vobis in legitimũ sempiternũ in gñatiõibus vr̃is. Et q̃n ingressi fuerit is ad pliandũ in terra vr̃a cõtra hostes q̃ tribulant vos: clangetis tubis: vt veniat recordatio vestri in bonũ coram dño deo vr̃o: vt eruamini de inimicis vr̃is. et in die letitie vr̃e t in solemnitatibus vr̃is t in kalendis vr̃is clangetis tubis sup holocaustis vr̃is t sup hostiis scificationũ vr̃arũ: et erunt vobis in recordationẽ coram deo vr̃o: ego dñs deus vr̃. Et factũ est in anno secũdo in mẽse scõo in vicesima die mẽsis elevata é nubes desup tabernaculũ testimonij. Profectiq; sunt filij israel per mãsiones suas a deserto sinai: t mãsit nubes in deserto pharã. Profectiq; sunt pmo iurta verbũ dñi per manũ moysi. Discessitq; primo vexillũ castrorũ filiorũ iuda p turmas suas: t sup exercitũ eius erat princeps naason filius aminadab. et super exercitum ooooooooooo

Trãsla. B. Piero.

ad te principes & capita multitudinis ooooooo israel. Si aũt prolixior atq; cõcisus clãgor icrepuerit: mouebunt castra primi qui sũt ad orientalẽ plagã. In secundo aũt sonitu & pariter vlulatu tube leuabũt tectoria q̃ hitant ad meridiem. & iuxta hunc modũ reliqui facient vlulãtibus tubis in pfectionẽ. Q̃n aũt cõgregãdus est populus: simplex tubarũ clãgor erit: & nõ cõcise vlulabũt. Filii aũt aaron sacerdotes clãgẽt tubis eritq; hoc legitimũ sempiternũ in gñatiõibus vr̃is. Si exieritis ad bellũ de terra vr̃a cõtra hostes qui dimicant aduersum vos: clãgetis vlulãtibus tubis: & erit recordatio vr̃i coram dño deo vestro: vt eruamini de manibus inimicorũ vr̃orũ. Si q̃n habebitis epulũ & dies festos & calẽdas: canetis tubis sup holocaustis & pacificis victimis: vt sint vobis in recordationẽ dei vestri. Ego dñs deus vester. Anno secundo mense secundo vicesima die ooooooo mensis eleuata est nubes de ooooooooooooooo tabernaculo federis. Profectiq; sunt filii israel per turmas suas de deserto sinai: & recubuit nubes in solitudine oo pharan. Moveruntq; castra primi iuxta ipe rium domini per manũ moysi filii iuda p turmas suas: quorũ princeps erat ooooooooooooooooo ooooooooooo ooooooooooo naason filius aminadab. In ooooooooooooo

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

ad te οὺς principes duces israel. τ clangetis αὐτοὺς ἀρχηγοὺς ἐπὶ χιλιάδας ἀρχηγοὶ Ἰσραήλ. καὶ σαλπιεῖτε σάλπιγγι signũ: τ leuabũtur castra castrametãtia ad ortẽ. τ clangetis signũ secũdũ: τ leuabũtur castra castrametãtia ad austrũ. τ clangetis signũ tertiũ: τ leuabũtur castra castrametãtia ad occidẽtẽ. τ clangetis signũ quartũ: τ leuabũtur castra castrametãtia ad aquilonẽ. signũ clangẽt in cleuatiõe coꝝ. τ cũ congreganditis congregatiõnẽ: clangetis: τ nõ signũ. τ filii aarõ sacerdotes clangẽt tubis. τ erit vobis legitimũ sempiternũ in gñatiõibus vr̃is. si aũt exieritis ad bellũ intra pfectũ in gñatiõibus vr̃is. si aũt exieritis ad bellũ contra hostes vr̃os. ἐὰν δὲ ἐξέλθητε εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ vr̃a ad aduersarios resistẽtes vobis: τ signabitis tubis: τ recordatio erit coram dño deo vr̃o: τ saluabimini ab inimicis vr̃is. τ in dieb letitie vr̃e: τ in festis tanb vr̃is: τ in neomeniis vr̃is: clangetis tubis in holocaustis τ in sacrificiis salutarij vr̃i. τ erit vobis in recordationẽ coram deo vr̃o: ego dñs deus vr̃. τ factũ ẽ in ãno secũdo in mẽse scõo vigesima mẽsis: ascẽdit nubes de tabernaculo testimonij: τ pfecti sũt filij israel cũ turmis suis de deserto sinai. τ sistit nubes in deserto pharã. τ pfecti sũt pmi p vocẽ dñi in manu moysi: τ pfecti sũt ordo castrorũ filiorũ iuda primi cũ exercitu suo. τ sup exercitu suo: naasson filii aminadab. τ sup exercitũ

Transla. Chal.

לְוָתָךְ רַבְרְבֵיָא דְיִשְׂרָאֵל אַלְפֵיָא דְיִשְׂרָאֵל וְתִתְקְעוּן בַּחֲצָצְתָּא וְיִטְלָן מַשְׁרְיָתָא דְשָׁרְיָן קִדְמָאָה
וְתִתְקְעוּן בַּחֲצָצְתָּא תִּנְיָנוּתָא וְיִטְלָן מַשְׁרְיָתָא דְשָׁרְיָן דָּרוֹמָא יַבָּבָא יִתְקְעוּן לְמַטְלָנֵיהוֹן׃
וְכַנְשָׁנָא יַת קְהָלָא לָא תִתְקְעוּן וְלָא תְיַבְּבוּן וּבְנֵי אַהֲרֹן כָּהֲנַיָּא יִתְקְעוּן בַּחֲצָצְרָתָא וְיִהוֹן לְכוֹן
לִקְיָם עָלַם לָדָרֵיכוֹן וְאֵרֵי תֵעֲלוֹן לְאַגָּחָא קְרָבָא בְּאַרְעֲכוֹן עַל מְעִיקֵי דְּמָעִיקִין לָכוֹן
וְתִתְקְעוּן בַּחֲצוֹצְרָתָא וְיִעוֹל דּוּכְרָנְכוֹן לָטָבָא קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן וְתִתְפְּרְקוּן מִסָּאֲנֵיכוֹן׃
וְיוֹם חֶדְוַתְכוֹן וּקְמוֹעֲדֵיכוֹן וּבְרֵאשֵׁי יַרְחֵיכוֹן וְתִתְקְעוּן בַּחֲצוֹצְרָתָא עַל עֲלוָתְכוֹן וְעַל
נִכְסַת קוּדְשֵׁיכוֹן וְיִהְוֹן לְכוֹן לְדוּכְרָנָא קֳדָם אֱלָהֲכוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ וַהֲוָה בְּשַׁתָּא
תִּנְיָתָא בְּיַרְחָא תִּנְיָנָא בְּעַסְרִין בְּיַרְחָא אִסְתַּלַּק עֲנָנָא מֵעִלּוֵי מַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא׃
וְטַלִּיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַטְלָנֵיהוֹן מִמַּדְבְּרָא דְסִינַי וּשְׁרָא עֲנָנָא בְּמַדְבְּרָא דְּפָארָן׃ וּתְמַלּוּ
לְמִסְדַּר קְדָמָתָא עַל מֵימְרָא דַיְיָ בְּיַד מֹשֶׁה׃ וּתְמַל טֵקֶס מַשְׁרִית בְּנֵי יְהוּדָה קָדְמָיְתָא
לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ נַחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב׃ וְעַל חֵילָא ??????????????????

Transcription_ref>

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

trib⁹ filioꝝ iſſachar: nathanael: filij⁹ ſobar. ⁊ ſup
φυλῆς υἱῶν ἰσσάχαρ, ναθαναὴλ, υἱὸς σωβάρ. καὶ ἐπὶ
exercitu trib⁹ filioꝝ ʒabulõ: eliab: filij⁹ he-
τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν ζαβουλών, ἐλιάβ, υἱὸς χε
lon. et deponẽt tabernaculũ: ⁊ pficiſcent filij ger
λών. καὶ καθιοῦσι τὴν σκηνήν, καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ γερ
ſon et filij merari: portantes tabernaculũ. ⁊ pfecti
σὼν καὶ οἱ υἱοὶ μεραρί, αἴροντες τὴν σκηνήν. καὶ ἐξαρεῖ
ſũt ordo caſtroꝝ rubẽ cũ exercitu ſuo. ⁊
τάγμα παρεμβολῆς ῥουβὴν σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ
ſup exercitu eoꝝ eliſur: filij⁹ ſedeur. et
ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἐλισοῦρ, υἱὸς σιδεούρ. καὶ
ſup exercitu trib⁹ filioꝝ ſymeon: ſalamiel:
ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν συμεών, σαλαμιήλ,
filij⁹ ſuriſadai. et ſup exercitu tribus filioꝝ
υἱὸς σουρισαδδαί. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν
gad: eliſaph filius rhaguel. ⁊ pfictiſcent filij
γάδ, ἐλισὰφ ὁ τοῦ ῥαγουήλ. καὶ ἐξαροῦσι οἱ υἱοὶ
caath portãtes ſcta. ⁊ ſtatuẽt tabernaculũ dom⁹
καὰθ αἴροντες τὰ ἅγια. καὶ στήσουσι τὴν σκηνὴν ἕως
veniãt. ⁊ pficiſcent ordo caſtroꝝ
παραγένωνται. καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς
ephraim: cũ exercitu ſuo. ⁊ ſup exerci-
ἐφραίμ, σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμε-
tu ſuo eliſama: filij⁹ emiud. ⁊ ſup exer
ως αὐτοῦ ἐλισαμά, υἱὸς ἐμιούδ. καὶ ἐπὶ τῆς δυ-
citu tribus filioꝝ manaſſe: gamaliel filius pha
νάμεως φυλῆς υἱῶν μανασσή, γαμαλιὴλ ὁ τοῦ φα
daſſur. et ſup exercitu tribus filioꝝ benia
δασσούρ. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν βενια
min: abidan filij⁹ gedeonis. ⁊ pficiſcent ordines
μίν, ἀβιδὰν ὁ τοῦ γαδεωνί. καὶ ἐξαροῦσι τάγματα
caſtroꝝ filioꝝ dan nouiſſimi oim ca-
παρεμβολῆς υἱῶν δὰν ἔσχατοι πασῶν τῶν πα-
ſtroꝝ cũ exercitu ſuo. ⁊ ſup exer-
ρεμβολῶν σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῆς δυ-
citu ſuo: abiezer filij⁹ amiſadai. ⁊ ſup
νάμεως αὐτοῦ, ἀβιεζὲρ ὁ τοῦ ἀμισαδδαί. καὶ ἐπὶ
exercitu tribus filioꝝ aſer: phegiel: filius
τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν ἀσήρ, φαγαήλ, υἱὸς
ochrã. ⁊ ſup exercitu tribus filioꝝ nep
ἐχράν. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν νεφ
thalĩ: ahirã filij⁹ henã. he militie
θαλείμ, ἀχιρὰν, υἱὸς αἰνάν. αὗται αἱ σρατιαὶ
filioꝝ iſrael. ⁊ pfecti ſũt cũ exercitu ſuo. ⁊
υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐξῆραν σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ
dixit moyſes iobab filio rhaguel ma-
εἶπε μωυσῆς τῷ ἰωβὰβ υἱῷ ῥαγουὴλ τῷ μα-
dianite ſocero moyſis. pficiſcimur nos in
διανίτῃ γαμβρῷ μωυσῆ. ἐξαίρομεν ἡμεῖς εἰς
locũ quẽ dixit dñs: huc dabo vobis.
τόπον ὃν εἶπε κύριος, τοῦτον δώσω ὑμῖν.
veni nobiſcũ: ⁊ bene tibi faciemus:
δεῦρο μεθ' ὑμῶν, καὶ εὖ σε ποιήσομεν,

Transla. Chal.

שִׁבְטָא דְּבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בַּר צוּעַר: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דְּבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָבְ בַּר חֵילוֹן:
וּמְתָּבְרַךְ מַשְׁכְּנָא וְנָטְלִין בְּנֵי גֵּרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נָטְלֵי מַשְׁכְּנָא: וְנָטַל חֵילָא שִׁבְטָא
רְאוּבֵן לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דְּבְנֵי שִׁמְעוֹן
שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דְּבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל: וְנָטְלִין בְּנֵי
קְהָת נָטְלֵי מַקְדְּשָׁא וּמְקִימִין יָת מַשְׁכְּנָא עַד מֵיתֵיהוֹן: וְנָטַל חֵילָא שִׁבְטָא דְּבְנֵי רְאוּבֵן
לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דְּבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל
בַּר פְּדָהְצוּר: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דְּבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי: וְנָטַל מַשְׁרִיתָא
דִּבְנֵי דָן מְכַנֵּשׁ לְכָל מַשְׁרְיָתָא לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדָּי: וְעַל חֵילָא
שִׁבְטָא דְּבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דְּבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן:
אִלֵּין מַטְכְּלֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֵילֵיהוֹן וְנָטַל וְאָמַר מֹשֶׁה לְחוֹבַב בַּר רְעוּאֵל מִדְיָנָאָה חַמּוֹהִי
דְּמֹשֶׁה נָטְלִין אֲנָחְנָא לְאַתְרָא דַּאֲמַר יְיָ יְהָבֵיהּ לְכוֹן אֱתֵי לְכוֹן אֵיתָא וְנֵיטַב לָךְ

Trãsla. B. Iero.

tribu⁹ filiorũ⁹ iſachar fu
it princeps ⁹ nathanael
⁹ filij⁹ ſuar. ⁴ In ⁴ tribu ⁴ za-
bulon erat princeps ꝯꝯꝯ
⁹ eliab ᵇ filius ᶜ helon. ᵒ De-
poſitũq; eſt ᶜ tabernacu-
lũ: qd portantes ᶠ egreſſi
ſunt ᵍ filij ᵇ gerſon ⁴ & ⁱ me-
rarí. ᵏ Profectiq; ſunt &
filíi ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
⁹ ruben ᶠ p turmas & ordí
nẽ ſuũ: quorũ princeps
erat ⁿ eliſur ᶜ filius ᶠ ſedeur.
ᵎ In ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
ᵇ tribu aũt ᶜ filiorũ ᵒ ſyme-
on priceps fuit ᶜ ſalami-
hel ᶠ filius ᵍ ſuriſaddai. ꝯꝯꝯ
ᵇ Porro in ⁴ tribu ᵐ gad e-
rat princeps ⁿ heliaſaph
ᵒ filius ᵖ duel. ᵍ Profectiq;
ſunt & ʳ caathite: ˢ portã
tes ˢ ſctũariũ. Tã diu ᵗ ta
bernaculũ ᵘ portabatur:
ˣ donec ᵃ venirent ad ere-
ctiõis locũ. ᵇ Mouerunt
ᵖ caſtra & ᶜ filiᶦ ᵉ effraim ᶠ p
turmas ſuas: ᵍ in ᶦ quorũ
exercitu priceps erat ᵏ eli
ſama ˡ filius ᵐ ãmiud. ⁿ In
ᵖ tribu ãt ᵍ filiorũ ʳ manaſ
ſe priceps fuit ˢ gamaliel
ᵗ filiᵘ ᵛ phadaſſur: ᵗ & ⁱ ˣ tri
bu ᶜ beniamin erat dux
ᵇ abidan ᶜ filius ᶠ gedeõis.
ᵐ Nouiſſimi ᵒ caſtrorum
ⁿ oĩm ᵉ profecti ſunt ᵇ filii
ᵗ dan ᵖ p turmas ſuas: ᵍ in
ʳ quorũ exercitu pricepſ
fuit ᵃ abiezer ᶠ filius ᵘ ami
ſaddai. ᵗ In ᵗ tribu ãt ᵃ filio
rum ᵇ aſer erat princeps
ᶜ phegiel ᵇ filius ᶜ ochran.
ᶠ Et ín ᵇ tribu ᵗ filiorũ ᵏ ne-
ptalim princeps fuit ˡ ahi
ra ᵐ filius ⁿ henã. ᵒ Hec ſũt
caſtra & ᵖ pfectiões ᵍ filio
rũ ʳ iſrael ˢ p turmas ſuas
ᵗ qñegrediebãtur. ᵘ Dixit
q; ᵗ moyſes ᵛ obab ᵗ filio
ˣ raguel ˡ madiãite ᶜ cogna
to ſuo ᶜ Proficiſcimur ᵃ ad
ᵇ locũ ᵐ quẽ ᵗ dñs ⁿ datur ᵖ ẽ
ᵒ nobis: ᵍ veni ᵍ nobiſcũ:
ʳ vt bene faciamus ˢ tibi:

Tex. Heb. Ru. Ca.r.

מַטֵּה בְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן
צוּעָר: וְעַל צְבָא מַטֵּה בְנֵי זְבוּלֻן
אֱלִיאָב בֶּן חֵלֹן: וְהוּרַד הַמִּשְׁכָּן
וְנָסְעוּ בְנֵי גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי
נֹשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן: וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה
רְאוּבֵן לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ
אֱלִיצוּר בֶּן שְׁדֵיאוּר: וְעַל צְבָא
מַטֵּה בְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן
צוּרִישַׁדָּי: וְעַל צְבָא מַטֵּה בְנֵי גָד
אֶלְיָסָף בֶּן דְּעוּאֵל: וְנָסְעוּ הַקְּהָתִים
נֹשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ אֶת
הַמִּשְׁכָּן עַד בֹּאָם: וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה
בְנֵי אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ
אֱלִישָׁמָע בֶּן עַמִּיהוּד: וְעַל צְבָא
מַטֵּה בְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן
פְּדָהצוּר: וְעַל צְבָא מַטֵּה בְנֵי
בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן גִּדְעוֹנִי: וְנָסַע דֶּגֶל
מַחֲנֵה בְנֵי דָן מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחֲנֹת
לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ אֲחִיעֶזֶר בֶּן
עַמִּישַׁדָּי: וְעַל צְבָא מַטֵּה בְנֵי אָשֵׁר
פַּגְעִיאֵל בֶּן עָכְרָן: וְעַל צְבָא מַטֵּה
בְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן עֵינָן: אֵלֶּה
מַסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ:
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹבָב בֶּן רְעוּאֵל
הַמִּדְיָנִי חֹתֵן מֹשֶׁה נֹסְעִים אֲנַחְנוּ
אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ
אֶתֵּן לָכֶם לְכָה אִתָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ

Interp. chal.

tribus filioꝝ iſachar fuit nathanael filius ſuar. ⁊ ſup
exercitũ trib⁹ filioꝝ ʒabulon fuit eliab filij⁹ helõ. De
poſitũq; eſt tabernaculũ: ⁊ profecti ſunt filij gerſon ⁊
filij merari portãtes tabernaculũ. diſceſſit vexillũ ca-
ſtroꝝ rubẽ p turmas ſuas: ⁊ ſup exercitũ ei⁹ erat prin
cepꝫ eliſur filij⁹ ſedeur. Et ſup exercitũ tribus filioꝝ
ſymeon fuit princepꝫ ſelumiel filij⁹ ſuriſaddai. et ſup
exercitũ trib⁹ filioꝝ gad fuit eliaſaph filij⁹ duel. Pro-
fectiq; ſunt filij caath portãtes ſanctuariũ: ⁊ erigebat
tabernaculũ donec venirẽt. Profectiq; eſt vexillũ ca
ſtroꝝ filioꝝ ephraĩ p turmas ſuas: ⁊ ſup exercitũ ei⁹
fuit princepꝫ eliſama filij⁹ amiud. ⁊ ſup exercitũ trib⁹
filioꝝ manaſſe gamaliel filij⁹ phadaſſur. ⁊ ſup exercitũ
tribus filioꝝ beniamĩ fuit abidã filij⁹ gedeõis. Profe
ctiq; eſt vexillũ caſtroꝝ filioꝝ dan p turmas ſuas re-
colligẽs oĩa caſtra: ⁊ ſup exercitũ ei⁹ fuit princepꝫ ahie
zer filij⁹ amiſaddai. ⁊ ſup exercitũ trib⁹ filioꝝ aſer fuit
fegiel filij⁹ ochrã. ⁊ ſup exercitũ trib⁹ filioꝝ neptalĩ fuit
ahira filij⁹ enã. De ſunt pfectiões filioꝝ iſrl: pfectiq;
ſũt p turmas ſuas. dixitq; moyſes ad obab filiũ raguel
madianitã ſocerꝫ moyſi: pficiſcimur nos ad locũ de q̃ di
xit dñs q̃ daret eũ nob. veni nobiſcũ ⁊ bñfaciem⁹ tibi:

Positiua. heb.

נָטָה
מַטֵּה
יָרַד שָׁכַן
חָנָה
מַחֲנֵה
אָסַף
קוּם
נָסַע
אָמַר
קוּם
נָתַן יָטַב

Positiua chal.

פָּרַק שָׁכַן שָׁרָא
כְּנַשׁ
נָטַל
נָתַן יְטַב

Pri. Ter. Heb. — Au. — La. ri.

כִּי יְהוָה דִּבֶּר טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל׃
וַיֹּאפֶר אֵלָיו לֹא אֵלֵךְ כִּי אִם אָל
אַרְצִי וְאֶל מוֹלַדְתִּי אֵלֵךְ׃ וַיֹּאמֶר יָלַד
אַל נָא תַּעֲזֹב אֹתָנוּ כִּי עַל כֵּן יָדַעְתָּ עָזַב
חֲנֹתֵנוּ בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָנוּ לְעֵינָיִם׃ חָנָה דָּבָר הָיָה
וְהָיָה כִּי תֵלֵךְ עִמָּנוּ וְהָיָה הַטּוֹב
הַהוּא אֲשֶׁר יֵיטִיב יְהוָה עִמָּנוּ
וְהֵטַבְנוּ לָךְ׃ וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה דֶּרֶךְ נָסַע
שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה יוֹם אָרוֹן כָּרַת
יִנְסַע לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים פָּנָה
לָתוּר לָהֶם מְנוּחָה׃ וַעֲנַן יְהוָה נוּחַ
עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנָסְעָם מִן הַמַּחֲנֶה׃
וַיְהִי בְּנָסַע הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה הָיָה אָמַר
קוּמָה יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ פּוּץ נוּס שָׂנֵא
מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ׃ וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְהוָה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים Cap. xi.
רַע בְּאָזְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה וַיִּחַר הָיָה אֵשׁ רוּץ
אַפּוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל שָׁמַע תָּבְעָרָה נָעַר
בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה׃ וַיִּצְעַק הָעָם אֶל אָכַל
מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה תָּנָה צָעַק
וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ׃ וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם פָּלַל
הַהוּא תַּבְעֵרָה כִּי בָעֲרָה בָם אֵשׁ שָׁמַע קוֹם
יְהוָה׃ וְהָאֲסַפְסֻף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ
הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיִּבְכּוּ אָוָה שׁוּב בָּכָה
גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי
יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר׃ זָכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה

Pri. chal. — Inter. chal.

טוֹב quia dñs locutus est vt adduceret bona sup israel. Dixitq; ei nō vadam: sed ad terrā meā & ad cognationē meā ibo. et ait. Me obsecro derelinquas nos: tu enim nosti quō castrametati sumus in deserto. & magnalia que facta sunt nobis vidisti oculis tuis. Eritq; si venerio nobiscū: benefactemus tibi de bono illo quo dñs benefaciet nobis. Profectiq; sunt de monte in quo reuelata est gloria dñi itinere triū dierū: & arca federis dñi precedebat eos itinere triū dierū: vt prepararet eis locū māsionis: & nubes glorie dñi obūbrabat sup eos per diē qñ pficiscebātur de castris. Et factū est cuz leuaretur arca: dicebat moyseo. Reuelare domine vt dispergantur hostes tui: et fugiant inimici tui a facie tua. et cum resideret: dicebat. Reuertere domine habita cum gloria tua in medio multitudinis milium israel. Ca. ri.

ET Ratq; populus quasi murmurātes mala coram dño. Et audiitū est coram dño: & iratus est furor eius: & accensus est in eis ignis a facie dñi: & deuorauit extremam partē castrorum. Clamauitq; populus ad moysen: & orauit moyseo coraz dño: & absorptus ē ignis. Appellauitq; nomen loci illius incensio: eo q accensus fuisset in eos ignis a facie dñi. Et promiscui q erant inter eos petierūt petitionē: & reuersi sunt filij israel & plorauerūt atq; dixerunt. Quis dabit nobis carnes ad vescendū. memores sumus piscium ooooo

Trāsla. B. Hiero.

quia dñs locutus est bona
promisit israeli. ooooo
Cui ille rñdit. Nō vadam tecū: sed reuertar
in terrā meā in qua natus sum. Et ille. Noli
quit nos relinq̄re. Tu
ei nosti oooooooooooooo
in quibus locis p desertū castra ponere debeamus: & eris ductor
nobis. Cūq; nobiscū veneris: quicqd optimū
fuerit ex opibus qs nobis traditurus est dñs:
dabim tibi. Profecti
sunt ergo de mōte dñi
triū dierū: arcaq;
federis dñi pcedebat
eos per dies tres ooooo
quidēs castrorū locū.
Nubes quoq; dñi sup
eos erat per diē cū ice
derēt. Cūq; eleuaretur
arca: dicebat moyses.
Surge dñe & dissipentur inimici tui: & fugiant qui oderūt te a facie tua. Cū aūt deponeretur aiebat. Reuertere dñe ad multitudinē exercitus israel. Ca. ri.

INterea ortū ē murmur populi q̄si dolētiū p labore cōtra dominū. qd cū audisset ira
tus est: & accēsus ignis dñi: deuorauit
extremā castrorū ptē.
Cūq; clamasset populus ad moysen: orauit
moyses ad dñm: & absorptus est ignis. Vocauitq; nomē loci illius
incensio: eo q̄ succensus fuisset contra eos ignis dñi. Vulgus quip
pe promiscuū qd ascederat cū eis: flagrauit de
siderio carniū sedēs & flēs iūctis sibi piter filiis
isral: & ait. Quis dabit nobis ad vescēdum carnes. Recordamur pisci

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

q̄ dñs locut ē bona de israel. et dixit ad
ὅτι κύριος ἐλάλησε καλὰ πρὸς Ἰσραήλ. καὶ εἶπε πρὸς
eū: nō ibo: sed in trā meā & in
αὐτόν, οὐ πορεύσομαι, ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου καὶ εἰς
gnationē meā ibo. & dixit: ne relinquas
τὴν γενεάν μου πορεύσομαι. καὶ εἶπε, μὴ ἐγκαταλίῃς
nos cui cā fuisti nobiscū in deserto: et
ἡμᾶς οὗ ἕνεκεν ἦλθες μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ
erit o nobiscū fenor. & erit si fueris no
ἔσῃ μεθ' ἡμῶν πρεσβύτης. καὶ ἔσται ἐὰν πορευθῇς μεθ'
biscū: & erūt bona illa q̄cūq; benefaci
ἡμῶν, καὶ ἔσται τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα ὅσα ἂν ἀγαθοποιήσῃ
et dñs nobis: & bñ tibi faciem⁹. & pfecti sūt de
σοι κύριος ἡμᾶς, καὶ εὖ σε ποιήσομεν. καὶ ἐξῆραν ἐκ
mōte dñi triū dierū. & arca
τοῦ ὄρους κυρίου ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν. καὶ ἡ κιβωτὸς
testamēti dñi præibat patr illis triū
διαθήκης κυρίου προεπορεύετο πρότερα αὐτῶν ὁδὸν
dierū vt cōsideraret illis requiē.
τριῶν ἡμερῶν κατασκέψασθαι αὐτοῖς ἀνάπαυσιν.
et nubes dñi erat obumbrās sup eos
καὶ ἡ νεφέλη κυρίου ἦν ἐπ' αὐτοὺς σκιάζουσα ἐπ' αὐτοῖς
die cū pficiscerent ipsi de castris.
ἡμέρας ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς
& factū ē cū leuaret arcā: &
λῆς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν κιβωτόν, καὶ
dixit moyses: exurge dñe: & dispergantur ps. 67
εἶπε μωυσῆς, ἐγείρου κύριε, καὶ διασκορπισθήτω
inimici tui: & fugiant oēs odi
σαν οἱ ἐχθροί σου, καὶ φυγέτωσαν πάντες οἱ μι
entes te. & in requie dixit: cōuer
σοῦντές σε. καὶ ἐν τῇ καταπαύσει ἔλεγεν, ἐπί
te dñe milia milliaria in israel.
στρεψε κύριε χιλιάδας μυριάδας ἐν τῷ Ἰσραήλ. Ca. ri.

ET erat populus murmurās mala cōra domi A
καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἐναντι κυρίου
no. & audiuit dñs: & iratus ē ira: et incēsus ē
ου. καὶ ἤκουσε κύριος, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ, καὶ ἐξεκαύθη
in illis ignis a dño: & deuorauit ptē ꝓdā
ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε μέρος τι
castroꝝ. & clamauit populus ad moysen: &
τῆς παρεμβολῆς. καὶ ἔκραξεν ὁ λαὸς πρὸς μωυσῆν, καὶ
orauit moyses ad dñm: & cessauit ignis. &
ἔκλαυσε μωυσῆς πρὸς κύριον, καὶ ἐκόπασε τὸ πῦρ. καὶ
vocatū ē nomen loci illius incensio:
ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου ἐμπυρισμός,
eo q incensus ēt illis ignis a dño. et vul
ὅτι ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου. καὶ ὁ ἐπί
gus qđ in ipsis desideraverūt desideriū. & se
μικτος ὁ ἐν αὐτοῖς ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν. καὶ κα
dentes flebāt et filij israel. et dixerūt: dꝭ
θίσαντες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. καὶ εἶπον, τίς
nos cibabit carnib⁹. recordati sum⁹ piscium: B
ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα. ἐμνήσθημεν τοὺς ἰχθύας,

Transla. Chal.

אֲרֵי יְיָ מַלֵּיל לְאַיְתָאָה טָבָא עַל יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לֵיהּ לָא אֵיזֵיל אֶלָּהֵן לְאַרְעִי
וְלִילֵדוּתִי אֵיזֵיל וַאֲמַר לָא כְעַן תְּשׁוּבוּק יָתָנָא אֲרֵי עַל כֵּן יְדַעְתָּ בַּד הֲוֵינָא שָׁרַן
בְּמַדְבְּרָא וּנְבוּרָן דְּלָא תְּעַבְּדָא לָנָא חַיְזָתָא נְפֵיקָתָךְ׃ וַיְהִי אֲרֵי תֵּזֵיל עִמָּנָא וַיְהִי טָבָא
הַהוּא דְּיוֹטֵב יְיָ עִמָּנָא וְנֵיטַב לָךְ׃ וּנְטָלוּ מִטּוּרָא דְּאִיתְגְּלִי עֲלוֹהִי יְקָרָא דַּיְיָ מַהֲלַךְ
תְּלָתָא יוֹמִין וַאֲרוֹן קְיָמָא דַּיְיָ נָטִיל מַהֲלַךְ תְּלָתָא יוֹמִין לְאַתְכָּנָא לְהוֹן
אַתַר בֵּית מַשְׁרָא וְעַנְנָא יְקָרָא דַּיְיָ מַטְלִיל עֲלֵיהוֹן בְּיוֹמָא בְּמֵיטַלְהוֹן מִן מַשְׁרְיָתָא׃
וַהֲוָה בְּמֵיטַל אֲרוֹנָא וַאֲמַר מֹשֶׁה אִתְגְּלִי יְיָ וְיִתְבַּדְּרוּן סָנְאָךְ וְיִעְרְקוּן בַּעֲלֵי דְּבָבָךְ
מִקֳּדָמָךְ׃ וְכַמְשָׁרוֹהִי אֲמַר תּוּבִי יְיָ שְׁרֵי בְּיִקְרָךְ בְּגַוֵּ רְבָבָת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃
Ca. xi. וַהֲווֹ עַמָּא כַּד מִסְתַּקְּפִין בִּישׁ קֳדָם יְיָ וּשְׁמַע קֳדָם יְיָ וּתְקֵיף רוּגְזֵיהּ וּדְלֵיקַת בְּהוֹן
אִישָׁתָא מִן קֳדָם יְיָ וְשֵׁצִיאַת בִּסְיָפֵי מַשְׁרְיָתָא׃ וּצְוַח עַמָּא לְמֹשֶׁה וְצַלִּי מֹשֶׁה קֳדָם
יְיָ וְאִשְׁתַּכְּכַת אִישָׁתָא׃ וּקְרָא שְׁמָהּ דְּאַתְרָא הַהוּא דְּלֵיקַת אֲרֵי דְלֵיקַת בְּהוֹן
אִישָׁתָא מִן קֳדָם יְיָ׃ וְעַרְבְּרִין דְּבֵינֵיהוֹן שָׁאִילוּ שְׁאֵילְתָּא וְתָבוּ וּבְכוֹ אַף בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַאֲמָרוּ מַן יְאַכְלִינָא בִּישְׂרָא׃ דְּכִירִין אֲנַתְנָאֵת נוּנֵיָא ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

ὃν comedebam⁹ in egypto gratis: τ cucumerũ:
οὓς ἐφάγομεν ἐν αἰγύπτῳ δωρεάν, καὶ τοὺς σικύους,
τ peponẽs: τ porros: τ cepas:
καὶ τοὺς πέπονας, καὶ τὰ πράσα, καὶ κρόμμυα,
τ allios. nũc ãt aĩa nra arida
καὶ τὰ σκόροδα. νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος,
nihil: preterq̃ oculi nri in mãna. at
οὐδέν, πλὴν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν εἰς τὸ μάννα. τὸ δὲ
mãna q̃si semẽ coriãdri ẽ: τ spẽs illius
μάννα ὡσεὶ σπέρμα κορίου ἐστί, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ
Exo. 16.g. spẽs crystalli. τ transibat popul⁹ τ colli
εἶδος κρυστάλλου. καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς καὶ συ-
gebãt τ molebãt illud in mola: aut cõminuebãt
ἔλεγον καὶ ἔκλινον αὐτὸ ἐν τῷ μύλῳ, ἢ ἔτριβον
in mortario: τ coq̃bãt illud in olla: τ facie
ἐν τῷ ὐδρίᾳ, καὶ ἥψουν αὐτὸ ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐποί-
bãt illud subcineritios. τ erat sapor illius q̃
ουν αὐτὸ ἐγκρυφίας. καὶ ἦν ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡσ-
si gustus laganũ ex oleo. τ q̃n descẽdebat
εἰ γεῦμα ἐγκρὶς ἐξ ἐλαίου. καὶ ὅταν κατίβη
ros sup castra nocte: descẽde-
ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτός, κατέβαι-
bat mãna sup illũ. τ audiuit moyses plo-
νεν τὸ μάννα ἐπ' αὐτῆς. καὶ ἤκουσε μωυσῆς κλαυ-
rantes ipsos p populos suos: vnusq̃sq; in
θντων αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, ἕκαστος ἐπὶ
tentoriũ sua. τ tratus ẽ ira dñi val-
τῆς θύρας αὐτοῦ. καὶ ἐθυμώθη ὀργὴ κύριος σφό-
de: τ cogitauit moyses fut malũ. τ dixit moy
δρα, καὶ ἔπραξε μωυσῆ λίαν πονηρά. καὶ εἶπε μω-
ses ad dñm. q̃re afflixisti seruũ
σῆς πρὸς κύριον. ἵνατί ἐκάκωσας τὸν θεράποντά σ-
tuũ: τ cur nõ inuẽni gr̃az coram
τά σου, καὶ διατί οὐκ εὕρηκα χάριν ἐναντίον
te: vt ponerem onus populi huius sup me:
σου, ἐπιθεῖναι τὸν ὀργὸν τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ' ἐμέ,
C nũqd ego inuentre cõcepi oẽm populũ hũc:
μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον πάντα τὸν λαὸν τοῦτον,
aut ego pepi eos: q̃ dicis mihi accipe eos
ἢ ἐγὼ ἔτεκον αὐτούς, ὅτι λέγεις μοι λάβε αὐτὸ
in sinũ tuũ: q̃si tolleret nutrix lacten
ἐν τῷ κόλπῳ σου, ὡσεὶ ἄραι τιθηνὸς τὸν θηλά-
tem in trã q̃ turasti patribus su-
ζοντα εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐ-
is: vnde mihi carneo ad dãdũ oi populo
τῶν. πόθεν μοι κρέα δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ
huic: q̃ flẽt cõtra me: dicentes: da
τούτῳ, ὅτι κλαίουσιν ἐπ' ἐμέ, λέγοντες, δὸς
nobis carnes vt mãducemus: nõ potero ego solus
ἡμῖν κρέα ἵνα φάγωμεν, οὐ δυνήσομαι ἐγὼ μόνος
ferre populũ hũc: q̃ graue mihi ẽ ver
φέρειν τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι βαρύ μοι ἐστὶ τὸ ῥῆ-
bũ hoc. si ãt sic tu facis mihi:
μα τοῦτο. εἰ δὲ οὕτως σὺ ποιεῖς μοι,

Transla. Chal.

Trãsla. B. Viero.

um⁽ⁱ⁾ quos⁽ˢ⁾ comedebam⁽ᵖ⁾
⁽ⁱ⁾ in egypto⁽ᵐ⁾ gratis: i mẽ
tẽ nobis vẽiũt ⁽ᵒ⁾ cucume
res⁽ᵖ⁾ & ⁽ᵃ⁾ pepones ⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰
⁽ᵒ⁾ porriq̃ ⁽ʳ⁾ & ⁽ᵉ⁾ cepe ⁽ˢ⁾ & ⁰⁰⁰⁰
⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰

Pritiua beb. | Ter. Heb. | Au. | La. xj.

וְהָרְגֵנִי נָא הָרֹג אִם מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאַל אֶרְאֶה בְּרָעָתִי׃ נָא׳ לוֹ׳

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה אֱסֹף לִי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל

אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי הֵם זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ אֹתָם אֶל אֹהֶל

מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ׃ וְיָרַדְתִּי נָצַב׳

וְדִבַּרְתִּי עִמְּךָ שָׁם וְאָצַלְתִּי מִן

הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשַׂמְתִּי עֲלֵיהֶם שׂוּם׳

וְנָשְׂאוּ אִתְּךָ בְּמַשָּׂא הָעָם וְלֹא

תִשָּׂא אַתָּה לְבַדֶּךָ׃ וְאֶל הָעָם

תֹּאמַר הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר וַאֲכַלְתֶּם קָדַשׁ׳

בָּשָׂר כִּי בְכִיתֶם בְּאָזְנֵי יְהוָה

לֵאמֹר מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר כִּי טוֹב אָכַל

לָנוּ בְּמִצְרָיִם וְנָתַן יְהוָה לָכֶם

בָּשָׂר וַאֲכַלְתֶּם׃ לֹא יוֹם אֶחָד

תֹּאכְלוּן וְלֹא יוֹמַיִם וְלֹא חֲמִשָּׁה יוֹם

יָמִים וְלֹא עֲשָׂרָה יָמִים וְלֹא

עֶשְׂרִים יוֹם׃ עַד חֹדֶשׁ יָמִים עַד

אֲשֶׁר יֵצֵא מֵאַפְּכֶם וְהָיָה לָכֶם

לְזָרָא יַעַן כִּי מְאַסְתֶּם אֶת יְהוָה זָרָה׳

אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וַתִּבְכּוּ לְפָנָיו בָּכָה׳

לֵאמֹר לָמָּה זֶּה יָצָאנוּ מִמִּצְרָיִם׃

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי אָמַר׳

הָעָם אֲשֶׁר אָנֹכִי בְקִרְבּוֹ וְאַתָּה בּוֹא׳

אָמַרְתָּ בָּשָׂר אֶתֵּן לָהֶם וְאָכְלוּ עָנָן

חֹדֶשׁ יָמִים׃ הֲצֹאן יוֹם שָׁחַט

וּבָקָר יִשָּׁחֵט

Pritiua chal. | Interp. chal.

שָׁרַח חֲזֵה בְּרִשׁ

שׁוּב דִּבֵּר שָׁבַן

שָׁתַד נְבֵא מָלַל

דָּבַב שָׁוֵה סָבַר

עָטַל אֲמַר זָעַן

אָכַל נְבֵא נָתַן

קוּן תָּוֵה אֲמַר

נָתַן אָכַל

נָכַס

obsecro vt interficias me: & inueniam gratiā in oculis tuis: ne tantis afficiar malis. ooooooo Et dixit dñs ad moysē Congrega mihi ooooo septuaginta viros de senioribus israel: ooooo quos tu nosti q sint seneś populi & prefecti eius. Et duces eos ad tabernaculū federis: & faciesq ibi stare tecum: vt descēdā & loquar tibi: & auferam de ooooooooooooooo spiritu tuo: & tradamq eis: ooooooooooooooo vt sustentent tecum onus populi: & non ooooo tu solus graueris. Populo quoq ooooooooooo dices. Sanctificamini. Cras comedetis ooooo carnes. Ego enim audiui vos ooooooooooooooo dicere. Quis dabit nobis escas carniū. Bene nobis erat in egypto. Vt det vobis dominus carnes & comedatis nō vno die ooooooooo nec duobus vel quinq ooooooooooooooooooo aut decem nec ooooooo ooooooooooooooooooo viginti quidē: sed vsq ad mensem dierū: donec exeat per nares vestras: & vertatur ooooo in nauseam: eoq reprobleritis dominum ooooo qui in medio vestri est: & fleueritis coram eo dicētes. Quare egressi sumus ex egypto. ooo Et ait moyses ad dñm. Sexcenta milia peditū huius populi sunt: & tu ooooooooooooooooooo dicis. Dabo eis esum carniū mense integro. Numquid ouium & borum multitudo cedetur

Trāsla. B. Hiero.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

interfice me morte: si inueni gratiam apō ἀπόκτεινόν με ἀυτῷ, εἰ ηὗρον χάριν ἐνώπιόν σου: vt nō videā afflictionē meā. et dixit dñs ad moysen: cōgrega mihi septuaginta viros de senioribus israel: quos tu ipse nosti. ipsi sint seniores populi: & scribe eos. & educes eos in tabernaculū testimonij: & stabūt illic tecum: & descēdā: & loquar tibi te cū: & auferā de spū qui in te: & ponā sup eos. & sustinebūt te cū ipsi populi: & nō feres tu tu solus. & populo dices: sanctificamini cras: & comedetis carnes: & flenistis in audiās dñi: quis dabit nobis escas carnium: bene nobis erat in egypto. dabit dñs nobis carnes & comedetis: nec vno die nec duobus nec quinq diebus nec decē diebus nec viginti diebus: sed vsq ad mensem dierū: donec exeat per nares vestras: & fiat vobis in nauseam: eo q reprobastis dominum qui est in medio vestri: & flenistis coram eo: dicentes: quare nobis egredi de terra egypti. & dixit moyses: sexcenta milia peditū populus: & tu dixisti. Dabo eis carnem vt comedant mense dierum. Numquid si oues et boues occidentur

ἀπόκτεινόν με ἀυτῷ, εἰ ηὗρον χάριν ἐνώπιόν σου, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κάκωσίν μου. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς μωυσῆν, συνάγαγέ μοι ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἰσραὴλ, οὓς σὺ οἶδας ὅτι οὗτοί εἰσι πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, καὶ γραμματεῖς ἀυτῶν. καὶ ἐξάξεις ἀυτοὺς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσεσθε ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ καταβήσομαι, καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοί, καὶ ἐπιθήσω ἐπ' ἀυτούς. καὶ συναρτιλήψονται μετὰ σοῦ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ, καὶ οὐκ ὄψεις ἀυτοὺς σὺ μόνος. καὶ πρὸς τοὺς σὺ μόνος. καὶ τῷ λαῷ ἐρεῖς, ἁγιάσασθε εἰς ἄυριον, καὶ φάγεσθε κρέα, ὅτι ἐκλαύσατε ἐν ὠσὶ κυρίου, λέγοντες, τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα, ὅτι καλὸν ἦμῖν ἦν ἐν αἰγύπτῳ. καὶ δώσει κύριος ὑμῖν κρέα καὶ φάγεσθε. οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε, οὐδὲ δύο, οὐδὲ πέντε ἡμέρας, οὐδὲ δέκα ἡμέρας, οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας, ἕως μηνὸς ἡμερῶν φάγεσθε, ἕως ἂν ἐξέλθῃ διὰ τῶν μυκτήρων ὑμῶν. καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς χολέραν, ὅτι ἐξουθενήσατε κύριον, τὸν ἐν ὑμῖν. καὶ ἐκλαύσατε ἔναντι ἀυτοῦ, λέγοντες, ἵνατί ἡμῖν ἐξῆλθεν ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ εἶπεν μωυσῆς, ἑξακόσιαι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαός, ἐν ᾧ εἰμὶ ἐν αὐτοῖς. καὶ σὺ εἶπας κρέα δώσω ἐν οἷς ἐμὶ ἐν αὐτοῖς, καὶ φαγέσθωσαν μῆνα ἡμερῶν. μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγήσονται,

Leui. 20.b. Ios.5.b 1.Re. 16.b.

Trāsla. Chal.

מְטוֹלְגִי כְּעַן קְטוֹל אֵם אַשְׁכַּחִית רַחֲמִין קֳדָמָךְ וְלָא אֶחְזֵי בִּבְשָׁתִי׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה

כְּנוֹשׁ קֳדָמַי שִׁבְעִין גֻּבְרָא מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל דְּיַדַּעְתָּא מַרֵי אִנּוּן סָבֵי עַמָּא וְסָרְכּוֹהִי וְתִדְבַּר

יְהוֹן לְמַשְׁכַּן זִמְנָא וְיִתְעַתְּדוּן תַּמָּן עִמָּךְ׃ וְאֵמַלֵּיל עִמָּךְ תַּמָּן וְאֶרְבֵּי מִן רוּחָא

דְּעָלָךְ וְאֶשַׁוֵּי עֲלֵיהוֹן וְיִסְוְרוּן עִמָּךְ בְּטֻלְטוֹל עַמָּא וְלָא אִתְסוֹבַר אַתְּ בִּלְחוֹדָךְ׃ וּלְעַמָּא

תֵּימַר אִזְדַּמְנוּ לְמְחַר וְתֵיכְלוּן בִּישְׂרָא מֵרֵי בְּכִיתוּן קֳדָם יְיָ לְמֵימַר מַן יְאכֵלִנָּא

בִּישְׂרָא אֲרֵי טָב לָנָא בְּמִצְרַיִם וְיִתֵּן יְיָ לְכוֹן בִּישְׂרָא וְתֵיכְלוּן׃ לָא יוֹמָא חַד תֵּיכְלוּן

וְלָא תְרֵין יוֹמִין וְלָא חַמְשָׁא יוֹמִין וְלָא עַשְׂרָא יוֹמִין וְלָא עֶשְׂרִין יוֹמִין׃ עַד יַרַח יוֹמִין עַד

דִּתְקוּצוּן בִּיהּ דְּיְהֵי לְכוֹן לְתַקָּלָא וְתַלְפָּא דְּתַדְּחוּן קֳדָם יְיָ דְּשַׁכְנְתֵיהּ שַׁרְיָא בֵּינָתֵן

וּבֵינֵיכוֹן קֳדָמוֹהִי לְמֵימַר לְמָה דֵנָן נְפַקְנָא מִמִּצְרַיִם׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה שִׁית מְאָה אַלְפִין

גַּבְרָא רַגְלָאֵי עַמָּא דַּאֲנָא בֵּינֵיהוֹן וְאַתְּ אֲמַרְתְּ בִּשְׂרָא אִתֵּן לְהוֹן וְיֵכְלוּן יַרַח יוֹמִין׃

הֲנָאן וְתוֹרִין יִתְנְסוֹן ◂◂◂

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

τ sufficiet eis: aut oẽ opsonitũ mario
E καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς, ἢ ὅσα ἂν γὸ ὀφθῶν τῆς θαλάσσης
cõgregabit ipis: τ sufficiet eis. τ
συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς. καὶ
Exo. virit dñs ad moysen: nũqd manꝰ dñi nõ
16.a. ἔστι κύριος πρὸς μωυσῆν, μὴ ἡ χεὶρ κυρίου οὐκ
sufficiet. iã noscet: si cõprehẽdet te ver
ἀρκέσει. ἤδη γνώσῃ, εἰ ἐπαπαντλήφεταί σοῦ λό
bũ meũ: aut nõ. τ exiit moyseꝰ: τ locutꝰ ẽ
γος μου, ἢ οὔ. καὶ ἐξῆλθε μωυσῆς, καὶ ἐλάλησε
ad ppm̃ ẏba dñi. τ ꝯgregauit septua
πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα κυρίου. καὶ συνήγαγεν ἑβδο
ginta viros de seniorib⁹ ppli.
μήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.
τ statuit eos in circuitu tabnaculi. τ descẽdit
καὶ ἔστησεν αὐτοὺς κύκλῳ τῆς σκηνῆς. καὶ κατέβη
dñs in nube: τ locutꝰ ẽ ad eũ: τ ab
κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλα
stulit de spũ q̃ sup eũ: τ
βε ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ
posuit sup septuagita viros seni
ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυ
F ores. vt aũt quieuit spũs sup eos:
τέρους. ὡς δὲ ἐπαπεπαύσατο πνεῦμα ἐπ' αὐτούς,
τ pphetauerũt: τ nõ ãplꝰ adiecerũt. τ
καὶ ἐπροφήτευσαν, καὶ οὐκ ἔτι προσέθεντο. καὶ
relicti fuerũt duo viri in castris: no
κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὄνο
mẽ vni heldad: τ nomẽ scõo medad: τ
μα τῷ ἑνὶ Ἐλδάδ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Μωδάδ, καὶ
requieuit sup eos spũs: τ hi fuerũt
ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτοῖς τὸ πνεῦμα, καὶ οὗτοι ἦσαν
ex descriptis: τ nõ veneũt ad tabna
τῶν κατεγεγραμμένων, καὶ οὐκ ἤλθησαν πρὸς τὴν σκη
culũ. τ pphetauerũt in castris. τ ac
νήν. καὶ ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ πρεσ
currẽs iuuenis narrauit moysi. τ dixit: hel
δραμὼν ὁ νεανίσκος ἀπήγγειλε Μωυσῆ. καὶ εἶπεν, Ἐλ
dad τ medad pphetant in castris.
δὰδ καὶ Μωδὰδ προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ.
G τ rñdẽs iesus filiꝰ naue q̃ astabat moysi
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυῆ ὁ παρεστηκὼς Μωυσῆ
electus eius: dixit: dñe mi moyses phibe illos. τ dixit
ἐκλεκτὸς αὐτοῦ, εἶπεν, κύριέ μου Μωυσῆ κώλυσον αὐτούς. καὶ εἶπεν
ei moyses: nũqd emulario tu mihi: τ do vel oẽm ppm̃
αὐτῷ Μωυσῆς, μὴ ζηλοῖς σὺ ἐμοί; καὶ τίς δῴη πάντα τὸν λαὸν
dñi pphetas: q̃ dederit dñs spũm suũ in eos. τ
κυρίου προφήτας, ὅταν δῷ κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς. καὶ
abut moyses in castra: ipe τ senio
ἀπῆλθε Μωυσῆς εἰς τὴν παρεμβολήν, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύ
tes israel. τ spũs exiit a dño: τ trãsiit
τεροι Ἰσραήλ. καὶ πνεῦμα ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ ἐξέπεμψε
eos coturnicẽ a mari. τ immisit in
σου ἀπὸ τῆς θαλάσσης. καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τῆς

Transla. Chal.

לְהוֹן הַיְסַפְּקוּן לְהוֹן אִם יִת כָּל נוּנֵי יַמָּא יִתְכַּנְּשׁוּן לְהוֹן וְיִסְפְּקוּן לְהוֹן׃ וַאֲמַר יְיָ
לְמֹשֶׁה הַמְיַתְרָא דִּידִי יִתְעַכַּב בְּעַן תְּחָזֵי הֵיךְ דְּיַתְנֵי אִם לָא׃ וּנְפַק מֹשֶׁה וּמַלֵּיל
עִם עַמָּא יִת פִּתְגָמַיָּא דְּיְיָ וְכַנֵּשׁ שִׁבְעִין גֻּבְרָא מִסָּבֵי עַמָּא וְאַקֵּים יַתְהוֹן סְחוֹר סְחוֹר
לְמַשְׁכְּנָא׃ וְאִתְגְּלִי יְיָ בַּעֲנָנָא וּמַלֵּיל עִמֵּיהּ וְרַבִּי מִן רוּחָא דְּעַלּוֹהִי וְיָהַב עַל שִׁבְעִין
גֻּבְרַיָּא סָבַיָּא וַהֲוָה כַּד שָׁרַת עֲלֵיהוֹן רוּחָא וְנִתְנַבּוֹאָה וְלָא פָּסְקִין׃ וְאִשְׁתָּאֲרוּ תְּרֵין
גֻּבְרִין בְּמַשְׁרִיתָא שׁוּם חַד אֶלְדָּד וְשׁוּם תִּנְיָנָא מֵידָד וּשְׁרַת עֲלֵיהוֹן רוּחָא וְאִנּוּן
כְּתִיבַיָּא וְלָא נְפַקוּ לְמַשְׁכְּנָא וְנִתְנַבִּין בְּמַשְׁרִיתָא׃ וּרְהַט עוּלֵימָא וְחַוִּי לְמֹשֶׁה וַאֲמַר
אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִין בְּמַשְׁרִיתָא׃ וְאַתִּיב יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן סָרִיס מְשַׁמְּשַׁנַיָּה דְּמֹשֶׁה מִבְּעוּלֵימוּתֵיהּ
וַאֲמַר רְבוֹנִי מֹשֶׁה אֱסָרִנּוּן׃ וַאֲמַר לֵיהּ מֹשֶׁה הֲמְקַנֵּאתִי אַתְּ מִכְּגִינָּי רְעֵינָא פּוּן דְּיְיָתֵן כָּל
עַמָּא דַּיְיָ נְבִיאִין אֲרֵי יִתֵּן יְיָ יָת רוּחֲנְבִיאוּתֵיהּ עֲלֵיהוֹן׃ וְאִתְכַּנֵּשׁ מֹשֶׁה לְמַשְׁרִיתָא
הוּא וְסָבֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְרוּחָא נְסַל מִן קֳדָם יְיָ וְאַפְרַח שְׁלָיו מִן יַמָּא וּרְמָא עַל מַשְׁרִיתָא

Trãsla. B. Hiero.

ᵉvt possit sufficere ad cibum! ᶠvel omnes ᵍpisces
ʰmaris in vnum ⁱcõgregabuntur: ᵏvt eos satiet.
ˡCui ᵐrñdit ⁿdñs. ˡ Nũqd manus ᵐdomini ooo.ooo
ⁿualida est! Iam ᵒ nunc
ᵖvidebis ᵍvtrum ʳmeus sermo ˢope cõpleatur.
ᵗ Venit igitur ʳmoyses:
ʳ& narrauit ᵘpopulo ᵛverba ʷdomini: ˣcõgregans
ʸ septuagita ᶻviros ᵃde senioribus israel: ᵇquos ᶜstare fecit ᵈcirca ᵉ tabernaculum. ᶠ Descẽditq ᵍdominus ʰp nubẽ: ʳ& locutus est ᵒad eũ ᵏauferẽs ˡde ʳspiritu ʳ qui erat ˢin moyse: ᵗ& dans ooooooooooo
ˣseptuagita ʸviris. ᶻCũq requieuisset ooooooooooo
ᵇin eis ᶜspũs: ᵈ pphetauerunt: ᵉnec vltra ᶠcessauerunt. ᵍ Remãserãt aũt ʰin castris ⁱduo ʲviri: quorũ ᵏvnus ˡ vocabatur ᵐ heldad: ᵍ& ʳalter ˢmedad: oo ᵗsup quos ᵘrequieuit ᵛspiritus: nam ʷ& ipsi ˣdescripti fuerãt: ʷ& nõ ʸexierãt ᶻad tabernaculũ. ᵃ Cũ pphetarent ᵇin castris: ᶜa currit ᵈpuer ᵉ& nũciauit ᶠmoysi ᵍdicens. ʰ Heldad ⁱ& medad ʲ prophetant ᵏin castris. Statim ˡiosue ᵐfilius ⁿnun ᵒminister oooo ᵖmoysi ᵍ& electus e pluribus ʳait. ˢ Dñe mi ooooo ᵗ moyses ᵘprohibe eos. At ille ᵛquid ʷ inquit oooo ˣemularis ʸpro me. ooo ᶻ Quis ᵃtribuat vt ᵇois ᶜpopulus ᵈprophetet: & ᵉdet ᶠeis ᵍdominus oooooo ʰspũm suũ. ⁱ Reuersusq ʲest ᵏmoyses oooooooooooo ˡ& maiores natu ᵐisrael ⁿin ᵒcastra. oooooooooooo ᵖ Ventus aũt ᵠ egrediens ʳa ˢdomino ᵗarreptas oo ᵘtrãs ᵛmare ʷ coturnices ˣdetulit: ʸ& dimisit ᶻi ᵃcastris

Tex. Heb. Au. Ca. rí.

וְלָהֶם וְטָצָא לָהֶם אִם אֶת כָּל דְּגֵי
הַיָּם יֵאָסֵף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הֲיַד יְהוָה
תִּקְצָר עַתָּה תִּרְאֶה הֲיִקְרְךָ דְבָרִי
אִם לֹא וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל
הָעָם אֶת דִּבְרֵי יְהוָה וַיֶּאֱסֹף
שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד
אֹתָם סָבִיב לָאֹהֶל׃ וַיֵּרֶד יְהוָה
בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיֶּאֱצ�well מִן
הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל
שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ
עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ׃
וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם
הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד
וַתָּנַח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים
וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֱלָה וַיִּתְנַבְּאוּ
בַּמַּחֲנֶה׃ וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּג�ֿד לְמֹשֶׁה
וַיֹּאמַר אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים
בַּמַּחֲנֶה׃ וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן מְשָׁרֵת
מֹשֶׁה מִבְּחֻרָיו וַיֹּאמַר אֲדֹנִי
מֹשֶׁה כְּלָאֵם׃ וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה
הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל
עַם יְהוָה נְבִיאִים כִּי יִתֵּן יְהוָה
אֶת רוּחוֹ עֲלֵיהֶם׃ וַיֵּאָסֵף מֹשֶׁה
אֶל הַמַּחֲנֶה הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וְרוּחַ נָסַע מֵאֵת יְהוָה וַיָּגָז שַׂלְוִים
מִן הַיָּם וַיִּטֹּשׁ עַל הַמַּחֲנֶה׃

Interp. chal.

eis: sufficiẽt eis? aut si oẽs pisces mario congregẽt eis nunqd sufficiẽt eis? Dixitq̃ dñs ad moysen. Nunqd verbũ dñi impedit. nũc videbis vtrũ accidat tibi verbũ meũ an nõ. Egressusq̃ est moyses: τ locutus est cũ populo verba dñi. Et cõgregauit septuagita viros de senioribꝰ ppli. et statuit eos p circuitũ tabernaculi. Revelatusq̃ est dñs in nube τ locutꝰ est cũ eo: τ aufert de spũ qui erat in eo: τ dedit sup septuagita viros seniores. Factũq̃ est cũ requieuisset in eis spũs pphetie: pphetauerũt τ nequaq̃ cessauerũt: remãserãt aũt duo viri in castris: nomẽ vni eldad τ nomẽ scõi medad: et requeuit sup eos spũs pphetie: τ ipsi ei ẽrãt descripti: τ nõ exierãt ad tardernaculũ: τ pphetabãt in castris. Cucurrit autẽ puer τ narrauit moysi: et ait. Eldad τ medad pphetãt in castris. Rñditq̃ iosue filiꝰ nun minister moysi a pueritia sua: τ ait. Dñe mi moyses mitte eos in carcerẽ. Dixitq̃ ei moyses. nunqd emularis tu emulationẽ meã? vellẽ q̃ oĩs ppls dñi pphetarẽt: τ q̃ daret dñs spũm pphẽtie sue sup eos. Collectusq̃ ẽ m oyses in castra ipse τ seniores israel. Ventus autẽ egressus est a facie domini: τ volare fecit coturnices de mari: τ projecit eas iuxta castra ooooo ooo ooo

Pritiua. heb.

לָהֶם וּמָצָא לָהֶם אִם אֶת כָּל דְּגֵי
הַיָּם יֵאָסֵף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הֲיַד יְהוָה
תִּקְצָר עַתָּה תִּרְאֶה הֲיִקְרְךָ דְבָרִי
אִם לֹא וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל
הָעָם אֶת דִּבְרֵי יְהוָה וַיֶּאֱסֹף
שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד
אֹתָם סָבִיב לָאֹהֶל׃ וַיֵּרֶד יְהוָה
בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיֶּאֱצ�well מִן
הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל
שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ
עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ׃
וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם
הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד
וַתָּנַח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים
וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֱלָה וַיִּתְנַבְּאוּ
בַּמַּחֲנֶה׃ וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֵּד לְמֹשֶׁה
וַיֹּאמַר אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים
בַּמַּחֲנֶה׃ וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן מְשָׁרֵת
מֹשֶׁה מִבְּחֻרָיו וַיֹּאמַר אֲדֹנִי
מֹשֶׁה כְּלָאֵם׃ וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה
הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל
עַם יְהוָה נְבִיאִים כִּי יִתֵּן יְהוָה
אֶת רוּחוֹ עֲלֵיהֶם׃ וַיֵּאָסֵף מֹשֶׁה
אֶל הַמַּחֲנֶה הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וְרוּחַ נָסַע מֵאֵת יְהוָה וַיָּגָז שַׂלְוִים
מִן הַיָּם וַיִּטֹּשׁ עַל הַמַּחֲנֶה׃

Pritiua chal.

סַפֵּק כְּנַשׁ
עֲכַב חֲזֵה עֲרַע
שׁוּכּוֹם
שָׁכַן גְּלֵה רָבַב
שָׁרָא נְבָא שְׁאַר
שָׁרָא תָּנָה
תֵּיהּ
תּוּב שְׁמַשׁ
כְּנָא רָעָה יְהֵא
נְתַן כְּנַשׁ שָׁרָא
שׁוּב פָּרַח רָחַשׁ

Pagina heb. | Ter. Heb. | Aliu. | Ca. xi.

כִּדְרַךְ יוֹם כֹּה וּכְדַרְכְּךָ יוֹם כֹּה
סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה וּכְאַמָּתַיִם עַל סָבִיב אֲשֶׁר
פְּנֵי הָאָרֶץ׃ וַיָּקָם הָעָם כָּל הַיּוֹם
הַהוּא וְכָל הַלַּיְלָה וְכֹל יוֹם הַמָּחֳרָת
וַיַּאַסְפוּ אֶת הַשְּׂלָיו הַמַּמְעִיט אָסַף
עֲשָׂרָה חֳמָרִים וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם
שָׁטוֹחַ סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה׃ הַבָּשָׂר
עוֹדֶנּוּ בֵּין שִׁנֵּיהֶם טֶרֶם יִכָּרֵת
וְאַף יְהוָה חָרָה בָּעָם וַיַּךְ יְהוָה בָּעָם
מַכָּה רַבָּה מְאֹד׃ וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם
הַמָּקוֹם הַהוּא קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה כִּי
שָׁם קָבְרוּ אֶת הָעָם הַמִּתְאַוִּים׃
מִקִּבְרוֹת הַתַּאֲוָה נָסְעוּ הָעָם
חֲצֵרוֹת וַיִּהְיוּ בַּחֲצֵרוֹת׃
וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן

Cap. xii.

בְּמֹשֶׁה עַל אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַכֻּשִׁית
אֲשֶׁר לָקָח כִּי אִשָּׁה כֻשִׁית
לָקָח׃ וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אַךְ בְּמֹשֶׁה
דִּבֶּר יְהוָה הֲלֹא גַּם בָּנוּ דִבֶּר
וַיִּשְׁמַע יְהוָה׃ וְהָאִישׁ מֹשֶׁה
עָנָו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר
עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיֹּאמֶר יְ
יְהוָה פִּתְאֹם אֶל מֹשֶׁה וְאֶל
אַהֲרֹן וְאֶל מִרְיָם צְאוּ שְׁלָשְׁתְּכֶם
אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שְׁלָשְׁתָּם׃
וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד
פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן

Pagina chal. | Interp. chal.

הַלֵּךְ תֵּרֵי itinere vni⁹ diei hinc ⁊ itinere vni⁹ diei illic p circuitū castroꝝ: ⁊ q̄si altitudine duoꝝ cubitoꝝ sup facié fre.
אַמָּה קוֹם Surrexitq; pplus toto die illo ⁊ tota nocte ac toto die sequēti ⁊ collegerūt coturnices: q̄ min⁹ collegit: cōgregauit decē aceruos: ⁊ extenderūt eas p gyrū castroꝝ.
שָׁטוֹחַ זְשַׁר adhuc erat caro in dentibus eoꝝ: anteq̄ deficeret: et furor dñi iratus est cōtra populū: ⁊ occidit dñs in populo occisione magna valde. Nocauitq; nomē loci illius sepulchra desiderantiū: q: ibi sepelierūt populū qui desiderauit. de sepulchris desiderātiū pfectus est populus in aseroth: ⁊ mānserūt in aseroth. Ca. xi.
שָׁאַל LOcutaq; est maria ⁊ aaron cōtra moysen pp̄ter vxorē pulchrā quā acceperat: q̄si vxorē pulchrā quā accepit repulit. dixerūtq;. Numq̄d cuꝫ solo moyse locutus est dñs: nōne etiā nobiscū locutus est: et audi tum est coā dño. Vir aūt moyses erat mitis valde p̄e oibus hoibus q̄ erant sup facié terre. Dixitq; dñs re pente ad moysen ⁊ aaron ⁊ mariā. Egredimini vos treo ad tabernaculū federis: ⁊ egressi sunt illi treo. ⁊ reuelatus est dño in columna nubis: et stetit in ostio tabernaculi: ⁊ vocauit aaron
יְהוָה
אָמְתָּא
עָנָה
נֶפֶק שֶׁבֶן
גְּבַע קוֹם

Trāsla. B. Hiero.

stra⁸ itiere q̄tū vno^x die
cōfici poteit ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
c ex omni parte⁰ castroꝝ
c p circuitū: volabantq; i
aere c duobus cubitis alti
tudine f sup b terrā. i Sur=
gens ergo k populus l to=
to m die n illo o & p nocte q ac
r die s altero t cōgregauit
x coturnicū multitudinē
r qui parū s decē b choros:
c & ficcauerūt b eas ∞∞∞∞
r p gyrum s castrorū. i Ad
huc k carnes erant ∞∞∞∞
k in l dentibus eorū: m nec
n defecerat huiuscemodi
cibus: o & ecce furor p dñi
q concitatus r in populū
o pcussit p eum s plaga t ma
gna u nimis. a Vocatusq;
est x ille b locus f sepulchra
a cōcupiscētie: i ibi b enim
k sepelierūt m populū n q
desideraverat carnes.
q Egressi autē o de sepul=
chris p concupiscentie ve
nerunt in n aseroth: t &
mānserunt ibi. Cap. 12.
LOcuta q; est b maria
c & aaron ∞∞∞∞∞∞∞∞
b cōtra moysen c pp̄ vxo
rē eius b ethiopissam: ∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
p & dixerunt. q Num n per
solum moysen ∞∞∞∞∞∞
k locutus est n dñs: i Non=
ne r & n nobis sit k est locu
tus: Q d b cū audisset c do
minus: iratus est. Erat ei
c moyses b vir r mitissimus
b sup oēs i hoies k qui mo
rabantur i in n terra. q Sta=
tim o locutus est ∞∞∞∞∞
p dominus r ad n eum t & ad
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
n aarō i & t mariam. s Egre
diminī a vos tantū tres
b ad c tabernaculum b fede
ris. c Cūq; fuissent egres
si: d descendit b dñs a in co=
lumna k nubis: i & stetit
m in introitu n tabernacu
li o vocans p aaron ∞∞∞∞

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

castra: vlā diei hinc: ⁊ vlā
παρεμβολῆς, ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, καὶ ὁδὸν ἡ=
diei hinc in circuitu castrorū q̄si bi=
μέρας ἐντεῦθεν, κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς ὡσεὶ δί=
cubitū a tra. ⁊ surgens ppls totā
πηχυ ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν
die illā: ⁊ totā nocte: ⁊ totā
ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ὅλην τὴν ἡ
diem crastinū: et cōgregauerūt coturni
μέραν τὴν αὔριον, καὶ συνέλεξαν τὴν ὀρτυγομή=
cē: q̄ parū cōgregauit decē coros. ⁊ refrigerauc=
τρας, ὃ δὲ ἐλάχιστον συνήγαγε δέκα κόρους. καὶ ἐψυξαν
rūt sibi ipsis refrigeria i circuitu castroꝝ. carnes
ἑαυτοῖς ψυγμοὺς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. τὰ κρέα
adhuc erāt in dentib⁹ eoꝝ antēq̄ deficerēt.
ἔτι ἦν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν πρὶν ἢ ἐκλείπειν.
⁊ dñs tratꝰ é ira in pplm. ⁊ percussit
καὶ κύριος ἐθυμώθη ὀργῇ εἰς τὸν λαόν. καὶ ἐπάτα
dñs populū plaga magna valde. ⁊
ξε κύριος τὸν λαὸν πληγὴν μεγάλην σφόδρα. καὶ
vocatū é nomē loci illius: sepulchra
ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, μνήματα
cōcupiscētie. q: ibi sepelierūt populū desi
τῆς ἐπιθυμίας. ὅτι ἐκεῖ ἔθαψαν τὸν λαὸν τὸν ἐπι
derauerē. a sepulchris cōcupiscētie pfect⁹ é po
θυμητήν. ἀπὸ μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λα
pul⁹ i aseroth. ⁊ fuit popul⁹ in aseroth.
ὸς εἰς ἀσηρώθ. καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν ἀσηρώθ. Ca. 12.
Θ LOcuta é maria ⁊ aarō cōtra moy A
καὶ ἐλάλησε μαριὰμ καὶ ἀαρὼν κατὰ μωυ
sen: ꝓpter vxorē ethiopissā: quā acce
σῆ, ἕνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς αἰθιοπίσσης, ἣν ἔλα Deut.
pit moyses: q: vxorē ethiopissā accepit. 24.
βε μωυσῆς, ὅτι γυναῖκα αἰθιοπίσσαν ἔλαβε.
⁊ dixerūt: nūq̄ moysi soli locut⁹ é dñs
καὶ εἶπαν, μὴ μωυσῆ μόνῳ ἐλάλησεν ὁ θεός;
nōne ⁊ nobis locut⁹ é: ⁊ audivit dñs. ⁊ ho
οὐχὶ καὶ ἡμῖν ἐλάλησε; καὶ ἤκουσε κύριος. καὶ ὁ ἄν
mo moyses mitis valde prae oēs
θρωπος μωυσῆς πραὺς σφόδρα παρὰ πάντας
hoies existēteꝫ sup terrā. ⁊ dixit
τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶπε
dñs statim ad moysem ⁊ aaron ⁊
κύριος παραχρῆμα πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρὼν καὶ
mariā: exite vos tres in taber
μαριάμ, ἐξέλθετε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκη
naculū testimonij. ⁊ egressi sūt tres: ⁊ in
νὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐξῆλθον οἱ τρεῖς, καὶ εἰς τὴν
tabernaculū testimonij descendit dñs in colūna
σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου κατέβη κύριος ἐν στύλῳ
nubis: ⁊ stetit in hostio tabernaculi
νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ B
testimonij. ⁊ vocati sūt aaron
μαρτυρίου. καὶ ἐκλήθησαν ἀαρὼν ∞∞∞∞∞∞∞∞

Transla. Chal.

בְּמַהֲלַךְ יוֹמָא לְכָא וּכְמַהֲלַךְ יוֹמָא לְכָא סְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁרְיָתָא וּתְרֵין אַמִּין עַל
אַפֵּי אַרְעָא׃ וְקָם עַמָּא כָּל יוֹמָא הַהוּא וְכָל לֵילְיָא וְכֹל יוֹמָא דְּבָתְרוֹהִי וְכָנֵשׁ יָת שְׂלָיָו
דְּאִזְעִיר כְּמַשׁ עֲשַׂר דְּגוֹרִין וּשְׁטָחוּ לְהוֹן לְמַשְׁטְיוּתָא סְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁרְיָתָא׃ בִּשְׂרָא עַד
הֲוָה בֵּין שִׁנֵּיהוֹן עַד לָא פְּסַק וְרוּגְזָא דַּייָ תְּקִיף בְּעַמָּא וּמְחָא יְיָ בְּעַמָּא מְחָתָא תְּקִילְתָּא׃
וְקָרָא יָת שְׁמֵיהּ דְּאַתְרָא הַהוּא מְקִבְרֵי דְּמִשְׁאֲלָא אֲרֵי תַמָּן קְבָרוּ יָת עַמָּא דְּשָׁאִילוּ׃
מִקִּבְרֵי דְּמִשְׁאֲלָא נְטָלוּ עַמָּא חֲצֵרוֹת וַהֲווֹ בַּחֲצֵרוֹת׃ Ca. xii. וּמַלִּילַת מִרְיָם
וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל עֵיסַק אִיתְּתָא דְּסִיגָאֲרֵי אִיתְּתָא שַׁפִּירְתָּא דְּסִיגָאֲרֵי
אַמְרוּ הֲדַם בְּמֹשֶׁה בִּלְחוֹד הֲלָם אַף עִמָּנָא מַלֵּיל וּשְׁמַע קֳדָם יְיָ׃ וְתַבְרָא
מֹשֶׁה עֲנָוְתָן לַחֲדָא מִכֹּל אֱנָשָׁא דְּעַל אַפֵּי אַרְעָא׃ וַאֲמַר יְיָ בְּתֵכֶף לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן
וְלִמְרְיָם אִפּוּקוּ תְּלָתֵיכוֹן לְמַשְׁכַּן זִמְנָא וּנְפָקוּ תְּלָתֵיהוֹן׃ וְאִתְגְּלִי יְיָ בְּעַמּוּדָא
דַּעֲנָנָא וְקָם פְּתוֹר מַשְׁכְּנָא וּקְרָא אַהֲרֹן

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Nu. Ca. xiii.	Pritiua heb.
& maria: exierũt ambo. & dixit dñs ad	& mariã. Qui cũ issent	וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר	שָׁנָה
eos: audite verba mea. si fuerit pro-	dixit ad eos.	שִׁמְעוּ נָא דְבָרָי אִם יִהְיֶה	הָיָה
pheta vester dñi: in visione illi cognoscar:	Audite sermões meos.	נְבִיאֲכֶם יְהוָה בַּמַּרְאָה אֵלָיו	נָבָא רָאָה
& in somno loqr ei. nõ sic seruus	Si quis fuerit	אֶתְוַדָּע בַּחֲלוֹם אֲדַבֶּר בּוֹ׃ לֹא	יָדַע חָלַם דָּבַר
meus moyses: in oi domo mea fidelis est. os	inter vos ppheta dñi:	כֵּן עַבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן	אָמַן
ad os loquar ei in spẽ & nõ per	in visione apparebo ei	הוּא׃ פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֶּר בּוֹ וּמַרְאֶה	
enigmata: & gloriã dñi vidit: & cur nõ	vel per somniũ loquar	וְלֹא בְחִידוֹת וּתְמֻנַת יְהוָה יַבִּיט	חוד סון נָבָם
timuistis murmurare ptra seruũ	ad illum. At non	וּמַדּוּעַ לֹא יְרֵאתֶם לְדַבֵּר בְּעַבְדִּי	פָּרַץ
meũ moysen: & ira furoris dñi sup eos: & a-	talis seruꝰ meus moy	בְּמֹשֶׁה׃ וַיִּחַר אַף יְהוָה בָּם	חָרָה
bierũt. & nubes recessit a tabernaculo. & ec	ses: qui in oi domo mea	וַיֵּלֶךְ׃ וְהֶעָנָן סָר מֵעַל הָאֹהֶל	סוּר
ce maria leprosa velut nix. & respexit aa-	fidelissimus est. Ore ei	וְהִנֵּה מִרְיָם מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג וַיִּפֶן	צָרַע פָּנָה
ron sup mariã: & ecce leprosa. & dixit aa-	ad os loquar ei. Palã	אַהֲרֹן אֶל מִרְיָם וְהִנֵּה מְצֹרָעַת׃	
ron ad moysen: rogo dñe mi ne iponas no	& nõ per enigmata &	וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנִי	
bis pctũ: qz ignoranter peccaui-	figuras dñm videt.	אַל נָא תָּשֶׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר	שׁוּת
mus. nõ fiat vt equale mortui: tãq abortiuũ egre	Quare ergo nõ timui	נְאַלָּלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ׃ אַל נָא תְהִי	יָאַל הָיָה
diens de vulua matris sue: & absumit	stis detrahere seruo	כַּמֵּת אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ מֵרֶחֶם אִמּוֹ	מוּת יָצָא
dimidiũ carnũ eius. & clamauit moyses ad dñm:	meo moysi. Iratusqꝫ	וַיֹּאכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ׃ וַיִּצְעַק מֹשֶׁה	אָכַל חָצָה צָעַק
dicẽs: deꝰ rogo te: medere illi. & dixit dñs	contra eos abiit.	אֶל יְהוָה לֵאמֹר אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ׃	
ad moysen: si pater eius spuẽs spuisset in	Nubes quoqꝫ re	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאָבִיהָ יָרֹק	אָמַר
faciem eius nõ verebitur. septẽ di	cessit que erat super ta	יָרֹק נִפְּנִיתָהּ הֲלֹא תִכָּלֵם שִׁבְעַת	כָּנָה כָּלַם
es segregetur extra castra: & post	bernaculũ. Et ecce ma	יָמִים תִּסָּגֵר שִׁבְעַת יָמִים מִחוּץ	יוֹם סָגַר
hec ingredietur. & separata ẽ maria extra	ria apparuit cãdẽs lepra	לַמַּחֲנֶה וְאַחַר תֵּאָסֵף׃ וַתִּסָּגֵר מִרְיָם	מָנָה אָסַף
castra septẽ dies. & ppls nõ pfecta ẽ	sicut nix. Cũqꝫ respexis-	מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים וְהָעָם	
viam: donec reuocata est maria.	set eã aaro: & vidisset	לֹא נָסַע עַד הֵאָסֵף מִרְיָם׃	אָסַף
Profectusqꝫ Ca. 15.	pfusam lepra: ait ad	וְאַחַר נָסְעוּ הָעָם מֵחֲצֵרוֹת	Cap. xiii.
ẽ ppls de aseroth	moysẽ. Obsecro dñe	וַיִּחֲנוּ בְּמִדְבַּר פָּארָן׃ וַיְדַבֵּר	חָנָה דָּבַר
fixis tẽtoriis in deserto	mi: ne iponas nobis	יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ שְׁלַח	

Interp. chal.	Pritiua chal.
et mariã: & egressi sunt ambo. et ait. Audite nunc ser	תְּרֵי הֲוָה חֲזָה
mones meos. Si fuerint in vobis pphete: ego dñs in	מָלַל הָמָן
visionibus apparebo eis: per somnia loquar eis. nõ	חָדָה דָּבָה סָבַל
est ita seruus meus moyses: in oĩi populo meo fide-	סָבַל
lis est. verbo ad verbũ loquor cuꝫ eo: p visionẽ & nõ p	
enigmata: & similitudinẽ glorie dñi cõtemplat: & qua	
re nõ timuistis loq cõtra seruũ meũ moysen. Iratusqꝫ	
est furor dñi cõtra eos & abiit. Rubeo aũt elevata est	שְׂגַן רָבַב שָׁוֶה
desup tabernaculũ: & ecce maria erat alba quasi nix.	
Respexitqꝫ aaron mariã: & ecce erat leprosa. Dixitqꝫ	
aaron ad moysen. Obsecro dñe mi ne imponas nunc	
nobis peccatũ: quia insipienter & inique egimus. Ne	סְגַף שָׂרַשׁ רָחַק
obsecro separetur hec a nobis: quia soror nostra est.	
Ora obsecro sup carnez mortuã hanc que est in ea vt	אַח צָלַל מוּת
sanetur. Oravitqꝫ moyses coram dño dicens. Deus ob	
secro sana eam nunc. Dixitqꝫ dñs ad moysen. Et si pa	אָסַף אָמַר בָּעָה
ter eius increpans increpasset eam: nõne erubesceret	
septẽ diebus? Recludatur septẽ diebus extra castra:	גָּזַף כָּלַם סָגַר
et postea reuocabitur. Reclusaqꝫ est maria extra ca-	
stra septez diebus. Populus aũtẽ non est profectus	שָׁרַשׁ בָּגַשׁ
donec reuocata est maria. Ca. 15.	
ET post hec profectus est populus de aseroth: et	שָׁרַשׁ דִּבֵּר
castrametati sunt in deserto pharan. Locutusqꝫ	
est dominus cum moyse dicens. Mitte ooooooooo	

Trãsla. Chal.	Interp. chal.	Pritiua chal.
וּמִרְיָם וְאַהֲרֹן תַּרְוֵיהוֹן וַאֲמָר שְׁמָעוּ כְעַן פִּתְגָמַי אִם יְהוֹן לְכוֹן נְבִיאִין אֲנָא יְיָ בְּחֶזְוָן	et mariã: & egressi sunt ambo. et ait. Audite nunc ser	תְּרֵי הֲוָה חֲזָה
אֲנָא מִתְגַלֵי לְהוֹן בְּחֶלְמִין אֲנָא מְמַלֵיל עִמְהוֹן׃ לָא כֵן עַבְדִי מֹשֶׁה בְּכָל עַמִי מְהֵימָן הוּא	mones meos. Si fuerint in vobis pphete: ego dñs in	מָלַל הָמָן
בְּכָל בֵּיתִי בְּמֵימְרִי אִתְגְלֵי לֵיהּ וְלָא בְּחִידָן וְדִמּוּת שְׁכִינְתִי חָמֵי וְלָא בִּשְׁלִיטָנוּתָא	visionibus apparebo eis: per somnia loquar eis. nõ	חָדָה דָּבָה סָבַל
וּמָא אִתְרְעֵית לְמִסְפַּד בְּעַבְדִי בְּמֹשֶׁה׃ וּתְקוֹף רוּגְזָא דְיְיָ בְּהוֹן וְאִסְתַלָק׃ וַעֲנָנָא אִסְתַלָק	est ita seruus meus moyses: in oĩi populo meo fide-	סָבַל
מֵעִלְוַי מַשְׁכְּנָא וְהָא מִרְיָם חִוָרָא כְתַלְגָא וְאִתְפְנִי אַהֲרֹן לְמִרְיָם וְהָא סְגִירָא׃ וַאֲמַר	lis est. verbo ad verbũ loquor cuꝫ eo: p visionẽ & nõ p	
אַהֲרֹן לְמֹשֶׁה בְּבָעוּ רַחֲמִין קֳדָם יְיָ לָא כְעַן תִּשְׁוֵי עֲלָנָא חוֹבָא דְטִפְּשְׁנָא וְדִסְתַּהְנָא וְלָא	enigmata: & similitudinẽ glorie dñi cõtemplat: & qua	
תִתְרַחַק כָּא מִבֵינָנָא אֲרֵי אֲחָתָנָא הִיא צַלִי כְעַן עַל בִּשְׁרָא מִיתָא הַדֵין דְּהָוָה יְתִסְי׃	re nõ timuistis loq cõtra seruũ meũ moysen. Iratusqꝫ	
וְצַלִי מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ לְמֵימָר אֱלָהָא בְּבָעוּ אַסִי כְעַן יָתָהּ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וְאִילוּ אֲבוּהָ	est furor dñi cõtra eos & abiit. Rubeo aũt elevata est	
מְגַזַף גָזַף בָּהּ הֲלָא תִתְבְּלֵם שְׁבְעָה יוֹמִין תִסְתְגַר שְׁבְעָה יוֹמִין מִבָּרָא לְמַשְׁרְיָתָא וּבָתַר	desup tabernaculũ: & ecce maria erat alba quasi nix.	
כֵן תִתְכְּנֵשׁ וְאִסְתְגַרַת מִרְיָם מִבָּרָא לְמַשְׁרְיָתָא שְׁבְעָה יוֹמִין וְעַמָא לָא נְטַל עַד	Respexitqꝫ aaron mariã: & ecce erat leprosa. Dixitqꝫ	
דְאִתְכְּנִישַׁת מִרְיָם׃ Ca. xiij. וּבָתַר כֵן נְטַלוּ עַמָא מַחֲצֵרוֹת וּשְׁרוֹ	aaron ad moysen. Obsecro dñe mi ne imponas nunc	
בְּמַדְבְּרָא דְפָארָן׃ וּמַלֵיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ שְׁלַח	nobis peccatũ: quia insipienter & inique egimus. Ne	בָּעָה רָבַב שָׁוֶה
	obsecro separetur hec a nobis: quia soror nostra est.	סָגַף שָׂרַשׁ רָחַק
	Ora obsecro sup carnez mortuã hanc que est in ea vt	אַח צָלַל מוּת
	sanetur. Oravitqꝫ moyses coram dño dicens. Deus ob	
	secro sana eam nunc. Dixitqꝫ dñs ad moysen. Et si pa	אָסַף אָמַר בָּעָה
	ter eius increpans increpasset eam: nõne erubesceret	
	septẽ diebus? Recludatur septẽ diebus extra castra:	גָּזַף כָּלַם סָגַר
	et postea reuocabitur. Reclusaqꝫ est maria extra ca-	
	stra septez diebus. Populus aũtẽ non est profectus	שָׁרַשׁ בָּגַשׁ
	donec reuocata est maria. Ca. 15.	
	ET post hec profectus est populus de aseroth: et	שָׁרַשׁ דִּבֵּר
	castrametati sunt in deserto pharan. Locutusqꝫ	
	est dominus cum moyse dicens. Mitte ooooooooo	

Prima pars hebr. | Ter. Heb. | Bu. Ca. xiii. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

לְךָ֙ אֲנָשִׁ֔ים וְיָתֻ֣רוּ אֶת־אֶ֔רֶץ כְּנַ֑עַן תור
אֲשֶׁר־אֲנִ֥י נֹתֵ֖ן לִבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל אִ֣ישׁ
אֶחָ֤ד אִישׁ֙ אֶחָ֣ד לְמַטֵּ֔ה אֲבֹתָ֖יו תָּשְׁלָ֑חוּ כֹּ֖ל נָשִׂ֥יא בָהֶֽם׃ וַיִּשְׁלַ֣ח שלח נשא
אֹתָ֞ם מֹשֶׁ֣ה ׀ מִמִּדְבַּ֣ר פָּארָ֗ן עַל־ פִּי֙ דבר פה
יְהוָ֔ה כֻּלָּ֥ם אֲנָשִׁ֖ים רָאשֵׁ֣י בְנֵי־
יִשְׂרָאֵ֑ל הֵ֖מָּה וְאֵ֥לֶּה שְׁמוֹתָֽם׃
לְמַטֵּ֣ה רְאוּבֵ֔ן שַׁמּ֖וּעַ בֶּן־ זַכּֽוּר׃
לְמַטֵּ֣ה שִׁמְעוֹן֙ שָׁפָ֔ט בֶּן־ חוֹרִ֑י׃
לְמַטֵּ֣ה יְהוּדָ֔ה כָּלֵ֖ב בֶּן־ יְפֻנֶּֽה׃
לְמַטֵּ֣ה יִשָּׂשכָ֔ר יִגְאָ֖ל בֶּן־ יוֹסֵֽף׃
לְמַטֵּ֣ה אֶפְרַ֔יִם הוֹשֵׁ֖עַ בִּן־ נֽוּן׃ לְמַטֵּ֣ה
בִנְיָמִ֔ן פַּלְטִ֖י בֶּן־ רָפֽוּא׃ לְמַטֵּ֣ה
זְבוּלֻ֔ן גַּדִּיאֵ֖ל בֶּן־ סוֹדִֽי׃ לְמַטֵּ֣ה
יוֹסֵ֔ף לְמַטֵּ֥ה מְנַשֶּׁ֖ה גַּדִּ֣י בֶן־ סוּסִֽי׃
לְמַטֵּ֣ה דָ֔ן עַמִּיאֵ֖ל בֶּן־ גְּמַלִּֽי׃ לְמַטֵּ֣ה
אָשֵׁ֔ר סְתוּר֙ בֶּן־ מִיכָאֵ֔ל׃ לְמַטֵּ֣ה
נַפְתָּלִ֔י נַחְבִּ֖י בֶּן־ וָפְסִֽי׃ לְמַטֵּ֣ה גָ֔ד גְּאוּאֵ֖ל בֶּן־ מָכִֽי׃
אֵ֚לֶּה שְׁמ֣וֹת הָאֲנָשִׁ֔ים אֲשֶׁ֥ר שָׁלַ֖ח
מֹשֶׁ֑ה לָת֣וּר אֶת־ הָאָ֔רֶץ וַיְקְרָ֣א מֹשֶׁ֔ה לְהוֹשֵׁ֥עַ בִּן־ נ֖וּן יְהוֹשֻֽׁעַ׃ שלח
וַיִּשְׁלַ֣ח אֹתָ֔ם מֹשֶׁ֖ה לָת֣וּר אֶת־ שלה
אֶ֑רֶץ כְּנַ֔עַן וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֔ם עֲל֥וּ זֶ֖ה עלה
בַּנֶּ֑גֶב וַעֲלִיתֶ֖ם אֶת־ הָהָֽר׃ וּרְאִיתֶ֖ם ראה
אֶת־ הָאָ֑רֶץ מָ֥ה הִ֖וא וְאֶת־
הָעָ֣ם הַיֹּשֵׁ֣ב עָלֶ֔יהָ הֶחָזָ֥ק הוא

tibi viros qui cõsiderẽt terram chanaan quã ego do filijs israel singulos viros de vno quoq; tribu patrũ suorũ mittetis oẽm principem qui in eis est. Misitq; eos moyses de deserto pharan iuxta verbum dñi: oẽs hi viri capita filiorũ israel erant. Et hec sunt nomina eorum. de tribu ruben: samua filius zachur. de tribu symeon saphat filius hori. de tribu iuda: caleb filius iephone. de tribu isachar: igal filius ioseph. de tribu ephraim: osee filius nun. de tribu beniamin phalti filius raphu. de tribu zabulon: gaddiel filius sodi. de tribu ioseph: de tribu manasse gaddi: filius susi: de tribu dan: amiel filius gemalli. de tribu aser: sethur filius michael. de tribu neptali: naabi filius vapsi. de tribu gad: geuel filius machi. Hec sunt nomina virorum quos misit moyses ad explorandam terram. Vocauitq; moyses osee filiũ nun iosue. Et misit eos moyses ad explorandã terrã chanaan: & dixit ad eos. Ascendite hac per meridiem & ascendetis ad montes. & videbitis terram qualis sit & populum qui habitat in ea: vtrum fortis sit

Prima chal. | Interp. chal.

אֲלַל אֶחָד
אֲבִשַׁלַח רָגֵב
אֲמַר שַׁם

נֶסֶק חָוָה

Trãsla. Chal.

וְגוּבְרִין וְאַיְלוּן יַת אַרְעָא דִכְנַעַן דַאֲנָא יְהֵיב לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל גֻּבְרָא חַד גֻּבְרָא חַד
לְשִׁבְטָא דַאֲבָהָתֹהִי תְּשַׁלְּחוּן כֹּל רַבָּא דִבְהוֹן וּשְׁלַח יַתְהוֹן מֹשֶׁה מִמַּדְבְּרָא דְפָארָן
עַל מֵימְרָא דַיְיָ כֻּלְּהוֹן גֻּבְרִין רֵישֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִנּוּן וְאִלֵּין שְׁמָהָתְהוֹן לִשְׁבְטָא
דִרְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בַּר זַכּוּר לִשְׁבְטָא דְשִׁמְעוֹן שָׁפָט בַּר חוֹרִי לִשְׁבְטָא דִיהוּדָה כָּלֵב בַּר
יְפֻנֶּה לִשְׁבְטָא דְיִשָּׂשכָר יִגְאָל בַּר יוֹסֵף לִשְׁבְטָא דְאֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בַּר נוּן לִשְׁבְטָא
דְבִנְיָמִן פַּלְטִי בַּר רָפוּא לִשְׁבְטָא דִזְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בַּר סוֹדִי לִשְׁבְטָא דְיוֹסֵף לִשְׁבְטָא דְמַנַשֶּׁה
גַּדִּי בַּר סוּסִי לִשְׁבְטָא דְדָן עַמִּיאֵל בַּר גְּמַלִּי לִשְׁבְטָא דְאָשֵׁר סְתוּר בַּר מִיכָאֵל לִשְׁבְטָא
דְנַפְתָּלִי נַחְבִּי בַּר וָפְסִי לִשְׁבְטָא דְגָד גְּאוּאֵל בַּר מָכִי אִלֵּין שְׁמָהָת גֻּבְרַיָא דִשְׁלַח
מֹשֶׁה לְאַלָּלָא יַת אַרְעָא וּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשַׁע בַּר נוּן יְהוֹשֻׁעַ וּשְׁלַח יַתְהוֹן מֹשֶׁה לְאַלָּלָא
יַת אַרְעָא דִכְנַעַן וַאֲמַר לְהוֹן סַקוּ דָא בְדָרוֹמָא וְתִסְקוּן לְטוּרָא וְתֶחְזוֹן יַת אַרְעָא מָה
הִיא וְיַת עַמָּא דְיָתֵיב עֲלָהּ הֲתַקִּיף הוּא

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

tibi viros: & cõsiderẽt trã σεαυτῷ ἄνδρας, καὶ κατασκεψάσθωσαν τὴν γῆν
chananeoꝝ: quã ego do filijs if τῶν χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ισ-
rael in possessionẽ. virũ vnũ per tribũ: ραὴλ εἰς κατάσχεσιν· ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλήν,
per ppℓos familiaꝝ suaꝝ: mittes e κατὰ δήμους πατριῶν αὐτῶν, ἐξαποστελεῖς ἀν-
os: oẽm principẽ ex ipis. & mi δρα: οἷον ἄρχοντα ἐξ αὐτῶν· καὶ ἐξαπέστει-
sit eos moyses de deserto pharã per vo λεν αὐτοὺς μωυσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου φαρὰν διὰ φω
cẽ dñi. oẽs viri principes filiorꝝ israel τῆς κυρίου· πάντες ἄνδρες ἀρχηγοὶ υἱῶν ἰσραὴλ
hi. & hec noia eorꝝ. de tribu ἦσαν· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· τῆς φυλῆς
ruben: samua: filiꝰ zachur. de tribu symeõ: ρουβήν, σαμουέ, υἱὸς ζακχούρ· τῆς φυλῆς συμεών,
saphat: filiꝰ suri. de tribu iuda: chaleb: σαφάτ, υἱὸς σουρί· τῆς φυλῆς ἰούδα, χαλέβ,
filius iephone. de tribu isachar: igal: filius io υἱὸς ἰεφονή· τῆς φυλῆς ἰσσάχαρ, ἰγάλ, υἱὸς ἰω-
seph. de tribu ephraim: osee: filius naue. σήφ· τῆς φυλῆς ἐφραίμ, ἀυσὲ, υἱὸς ναυή· τῆς
de tribu beniamĩ: phalti: filius raphan. de tribu φυλῆς βενιαμίν, φαλτί, υἱὸς ῥαφάν· τῆς φυλῆς
zabulõ: gediel: filiꝰ sodi. de tribu ioseph ζαβουλών, γουδιήλ, υἱὸς σουδί· τῆς φυλῆς ἰωσὴφ
filiorꝝ manasse: gaddi: filius susi. de tribu τῶν υἱῶν μανασσῆ, γαδδί, υἱὸς σουσί· τῆς φυλῆς
dan: amiel: filius gemalli. de tribu aser: sa δάν, ἀμιήλ, υἱὸς γαμαλί· τῆς φυλῆς ἀσήρ, σα
thur: filiꝰ michael. de tribu neptalim: naabi: θούρ, υἱὸς μιχαήλ· τῆς φυλῆς νεφθαλίμ, ναβί,
filius abi. de tribu gad: guhel filius machi. hec υἱὸς ἀβί· τῆς φυλῆς γάδ, γουηλ, υἱὸς μαχί· ταῦτα
noia virorꝝ: qꝫ misit moy τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀπέστειλε μωυ-
seꝰ ad cõsiderãdã trã. & cognominauit σῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν· καὶ ἐπωνόμασε
moyseꝰ osee filiũ nũ iosue. & mi μωυσῆς τὸν ἀυσὲ υἱὸν ναυὴ ἰησοῦν· καὶ ἀπέ-
sit eos moyseꝰ ad cõsiderãdã trã στειλεν αὐτοὺς μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν
chanaã. & dixit ad eos: ascẽdite per χαναάν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἀναβαίνετε ταύ
hoc desertũ: & ascẽdetis in mõtes: & vide τῃ τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὰ ὄρη, καὶ ὄψι
tis trã: qlis est: & ppℓs hitã σθε τὴν γῆν, τίς ἐστι, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμε
tẽ in ea: an fortis est: νον ἐπ' αὐτῆς, εἰ ἰσχυρός ἐστιν,

B

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Nu. Ca. xiii.	Pritiua heb.
an infirm⁹: an pauci sũt: an multi. τ q̃ tra in	⁹an infirmus: ʳpauci nu	ᵍהֶרָפָה הַמְעַט הוּא אִם רָב׃ וּמָה	ᵍרָפָה
ἢ ἀσθενὴς, ἢ ὀλίγοι εἰσὶν, ἢ πολλοί· καὶ τίς ἡ γῆ εἰς	mero ʳan ˢplures: ooooooo	הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הַטּוֹבָה	
quã ifti mouẽtur in ea: ſi pulchra eſt: an mala.	ʳipſa ʳterra ᵇbona ooooooo	הִוא אִם רָעָה וּמָה הֶעָרִים אֲשֶׁר	ᵇטוֹב עִיר
εἰ ἔντοι ἐγκάθηται ἐπ' αὐτῆς, εἰ καλή ἐστιν, ἢ πονηρά·	ooooooooooo ooooooooooo	הוּא אִם רָעָה וּמָה הַמַּחֲנִים אֲשֶׁר	
τ q̃ ciuitates in q̃b⁹ hi habitãt in c=	ᵍmurate ᵉan abſq; muris	הוּא יוֹשֵׁב בַּהֵנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם	ᵉיָשַׁב מַחֲנֶה
καὶ τίνες αἱ πόλεις εἰς ἃς ἔντου κατοικοῦσιν ἐν αὐ	ooooooooooo ooooooooooo	בְּמִבְצָרִים׃ וּמָה הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה	ᵍבָּצָר
tis: an in muratis vel in nõ muratis. τ q̃ tra:	ʰhumus ʳpinguis ooooo	הִוא אִם רָזָה הֲיֵשׁ בָּהּ עֵץ אִם	
ταῖς, ἢ ἐν τειχήρεσιν ἢ ἐν ἀτειχίσεις· καὶ τίς ἡ γῆ,	ooooooooooooooooooo	אֵין וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי	
an pigue vel ſterilis. ſi ſũt in ea arbores: vel nõ.	ˣan ʳſterilis: ʳnemoroſa	הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי בִכּוּרֵי עֲנָבִים׃	ᵍפְּרִי
ἢ πίων, ἢ παχεῖα· εἰ ἔστιν ἐν αὐτῇ δένδρα, ἢ οὔ·	ᶜan ᵇabſq; ᵇarboribus. oo	וַיַּעֲלוּ וַיְרַגְּלוּ אֶת הָאָרֶץ מִמִּדְבַּר	ᵍיוֹם בָּכֹר
τ cõfortati ſumetis de fructib⁹	ᶜCõfortamini: ᶠ& afferꝛ	צִן עַד רְחֹב לְבֹא חֲמָת׃ וַיַּעֲלוּ	ᵍתּוּר דָּגַר
καὶ προσκαρτερήσαντες λήψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν	te nobis ᵍde fructibus oo	בַּנֶּגֶב וַיָּבֹא עַד חֶבְרוֹן וְשָׁם אֲחִימַן	ᵍבּוֹא
terre. τ dies dies veris: pcurſores	ᵇterre. Erat aũt tps ᶠqñ	שֵׁשַׁי וְתַלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק וְחֶבְרוֹן	ᵍיָלַד
τῆς γῆς· καὶ αἱ ἡμέραι ἡμέραι ἔαρος, πρόδρομοι τε	iam precoque oooooooo	שֶׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה לִפְנֵי צֹעַן	ᵍשָׁנָה נָנָה פָּנָה
vue. τ aſcẽderũt cõſiderauerũt trã a	ᵐvue veſci poſſunt. ᶜGũ	מִצְרָיִם׃ וַיָּבֹאוּ עַד נַחַל אֶשְׁכֹּל	ᵍבּוֹא אֶשְׁכֹּל
φυλῆς· καὶ ἀναβάντες κατεσκέψαντο τὴν γῆν ἀπὸ	qs aſcendiſſent: ᵉexplo=	וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם זְמוֹרָה וְאֶשְׁכּוֹל	ᵍכָּרַת זָמַר
deſerto ſin vſq; ad roob: intrãtibus emach.	rauerũt ᵍterrã ʳa deſerto	עֲנָבִים אֶחָד וַיְשָׂאֻהוּ בַמּוֹט	ᵍנָשָׂא
τῆς ἐρήμου σὺν ἕως ῥοὼβ, εἰσπορευομένων ἐμάθ.	ᵍſin ʳvſq; ᵍroob ʳintranti	בִּשְׁנַיִם מִן הָרִמֹּנִים וּמִן הַתְּאֵנִים׃	ᵍשָׁנָה
C τ aſcẽderũt per deſertũ. τ veneꝛt vſq; ad	bus ʳemath.ʾ Aſcẽderũt	לַמָּקוֹם הַהוּא קָרָא נַחַל אֶשְׁכּוֹל	ᵐקוֹם
καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἔρημον· καὶ ἦλθοσαν ἕως	qs ᵍad meridiẽ: ᵇ& ꝛene=	עַל אדות הָאֶשְׁכּוֹל אֲשֶׁר כָּרְתוּ	ᵍאדה
hebrõ: τ ibi achimã: τ ſiſai: τ tolmai.	rũt ᶜin ᵇhebrõ: ʳybi erant	מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ מִדְבַּר	ᵍשׁוּב
χεβρών, καὶ ἐκεῖ ἀχεϊμάν, καὶ σεσαί, καὶ θελαμάν·	ʳachiman ᵈ& ᵉſiſai ᵇ& tol=	קָדֵשׁ וַיָּשִׁבוּ אֹתָם דָּבָר	ᵍקָצַץ נָבַע
gñatiões enach. τ hebrõ ſeptẽ ãnis edificata ẽ	mai ʳfilii ᵍenach. ʲNã he=	וְאֶת כָּל הָעֵדָה וַיַּרְאוּם אֶת	ᵍרָאָה
γενναῖ ἐνὰχ· καὶ χεβρὼν ἑπτὰ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη	bron ᵐſeptẽ ⁿannis ᵖante	פְּרִי הָאָרֶץ׃ וַיְסַפְּרוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ	ᵍפָּרָה סָפַר
Deut. ante tani egypti: τ veneꝛt vſq; ad vallẽ	ᵠ tapni vrbẽ ʳegypti ᵒcõ	בָּאנוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ	ᵐאָתָר בּוֹא
13. πρὸ τοῦ ταφὶ ἀγγέλου, καὶ ἦλθοσαν ἕως φάραγγος	dita eſt. ᵖPergenteſq; ʳvſ		Pritiua chal.
botri. τ abſcideꝛt illinc palmitẽ τ racemũ	q; ad ᵘtorrẽtẽ ᵉbotri: ʳab	Interp. chal.	
βότρυος· καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα καὶ βότρυν ἓν	ſciderunt ᵗpalmitẽ cum	an infirmus: vtrũ pauci ſint an multi. Et q̃lis ſit ter=	
vue vnũ in eo: τ tuleꝛũt eũ in ve	ᶜvua ſua: ᶜquẽ portaue=	ra in qua habitat: vtrũ bona ſit an mala: τ qualeꝛ vr=	
φυλῆς ἕνα ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἄρων ἀνὰ ἐπ' ἀναφορεῖ	runt ᶜin vecte ooooooooo	bes in q̃bus habitat: ſi ſunt abſq; muris an murate.	
ctib⁹: τ de malis punicis: τ de ficis. τ	ᵍduo viri. ᵇDe ʳ malis	Et qualis eſt terra: ſi eſt abundans an ſterilis: τ ſi	
σιν, καὶ ἀπὸ τῶν ῥοιῶν, καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν· καὶ ἐπὶ	ᵇquoq; ʳgranatis ᵇ& d ʳ fi	ſunt i ea arboꝛes an nõ. et ꝛfortabimini τ tolletis de	
locũ illũ cognominaueꝛt vallis racemi ppẽ	cis ᵐloci ⁿillius tulerunt:	fructibus terre. Dies aũt eranꝛ tq̃ prime vue mature	
τοῦτον ἐκεῖνον ἐπωνόμασαν φάραγξ βότρυος διὰ τὸν	ᵍappellatus eſt ᵖ nehele	ſcunt. Aſcenderuntq; τ exploꝛauerũt terrã a deſerto	
racemũ: quẽ abſciderũt illinc filij iſrael: τ reuer	ſcol. ʲdeſt torrens botri	ſin vſq; roob ad introitũ emath. Aſcenderũtq; ad me=	
βότρυς, ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ	ʳeo q; ʳbotrum ʳportaſſet	ridiẽ τ veneꝛũt vſq; ad hebron: τ ibi eraꝛt hatimã ſeſai	
ſi ſũt inde eũ cõſideraueꝛũt trã poſt qua	ʳinde ʳfilii ᵃiſrael. ᵇReuer	et rolmai filij gigantũ: τ hebron ſeptẽ annis anteq;	
ſρυφὰν ἐκεῖθεν κατασκιάμενοι τὴν γῆν μετὰ τεσ	ſicq; ᶜexploratores ooooooo	thaneos egꝛpti cõdita eſt. Et veneꝛũt vſq; ad torrentẽ	
draginta dies. τ cunteos venerũt ad moy	ᵉterre ᶜpoſt ʳquadragita	botri: τ abſciderũt inde palmitẽ τ botrũ vnũ vuarũ:	
σαράκοντα ἡμέρας· καὶ περιοδεύοντες ἦλθον πρὸς μωυ	ᵍdies oi regione circuita	et portaueꝛũt eũ duo viri i vecte: de malis quoq; gra	
ſem τ aarõ: τ ad oẽs cõgregatiões filioꝛ	ᶜvenerunt ᵃad ʲ moyſen	natis τ de ficis. Appellatuſq; eſt loco ille torreno	
σῆν καὶ ἀαρών, καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν	ᵐ& ad ⁿaaron ᵒ& ad oooo	botri: ꝓpter botrũ quẽ abſciderunt inde filij iſrael.	
Josh. iſrael: in deſertũ pharã cades. τ reſ	ᵖoẽm ᵍcetum ʳfiliorũ ᵉiſ=	Reuerſiq; ſunt ab exploratione terre poſt q̃draginta	
2.d. Ἰσραὴλ, εἰς τὴν ἔρημον φαρὰν κάδης· καὶ ἀπε=	rael ʲin ⁿdeſertum oooooo	dies. Et abieꝛũt τ veneꝛũt ad moyſen τ ad aarõ τ ad	
põderũt eis ṅba τ οἱ cõgrega	ʳpharan: qd eſt in ʳcades	omnẽ cetum filioꝛum iſrael in deſertũ pharan in ca=	
κρίναντα αὐτοῖς ῥήματα καὶ πάσῃ τῇ συναγω=	ˢlocutiq; ᵉeis ooooooooo	des: τ retulerunt eis verba τ omni cetui: τ oſtende=	
tiõi. τ demõſtraueꝛt fructũ tre: τ enar	ᶜ& ᵒoi ʳmultitudini ʳoſtẽ	runt eis fructum terre. Et narraꝛũt eis atq; dixe=	
γῆ· καὶ ἐδείξαν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ ἐδιη=	derunt ooooooooooooo	runt. Venimus in terram ad quam miſiſtis nos:	
rauerũt ei. τ dixerũt: venimus in trã	ᵇfructus ʳterre: ᵏ& narra		
γήσαντο αὐτῷ· καὶ εἶπαν, ἤλθομεν εἰς τὴν γῆν	uerunt ᵐdicentes. oooooo		
ad quã miſiſti nos:	ᵖVenimus ᵒi ᵖterrã ad ᵍq̃		
D εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς, ooooooooooooooo	ʳmiſiſtis nos: ooooooooooo		

Transla. Chal.

אִם תַּלְשׁ הַחֲזָעִיר הוּא אִם סַגְיָא׃ וּמָה אַרְעָא דְּהוּא יָתִיב בַּהּ הֲטָבָא הִיא אִם בִּישָׁא
וּמָה קִרְוַיָּא דְּהוּא יָתִיב בְּהֶן הֲבְפַצְחִין אִם בְּכַרְכִין׃ וּמָה אַרְעָא הֲשָׁתְיָרָא הִיא אִם
מְסַכְיָא הֲאִית בַּהּ אִילָנִין אִם לָא וְתִתְקַפוּן וְתִסְבוּן מֵאִבָּא דְּאַרְעָא וְיוֹמָיָא יוֹמֵי
בִכּוּרֵי עֲנָבִין וּסְלִיקוּ וְאַיְלִילוּ יָת אַרְעָא מִמַּדְבְּרָא דְּצִן עַד רְחוֹב לְמֵיתֵי חֲמָת׃ וּסְלִיקוּ
בְּדָרוֹמָא וַאֲתוֹ עַד חֶבְרוֹן וְתַמָּן אֲחִימַן שֵׁשַׁי וְתַלְמַי בְּנֵי עֲנָקָיָא וְחֶבְרוֹן שְׁבַע שְׁנִין
אִתְבְּנַיַת מֶדֶם טָנִיס דְּמִצְרָיִם וַאֲתוֹ עַד נַחֲלָא דְּאִתְגְּלָיָא וְקָטְפוּ מִתַּמָּן שִׁבְרְתָא וַאֲתַבַּל
עִנְּבִין חַד וּטְעַן תְּרֵין בְּאִרְיָחָא וּמִן רְמוֹנַיָּא וּמִן תְּאֵנַיָּא׃ וְלַאֲתְרָא הַהוּא קְרָא נַחֲלָא
דְּאִתְקְטָפָא עַל עִיסָק אַתְכְּלָא דְּקָטְפוּ מִתַּמָּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַהֲתִבוּ סְלִיקוּ לְאַתְרָא מִסּוֹף
אַרְבְּעִין יוֹמִין׃ וַאֲזָלוּ וַאֲתוֹ לְוָת מֹשֶׁה וּלְוָת אַהֲרֹן וּלְוָת כָּל כְּנִשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְמַדְבְּרָא דְּפָארָן לְרֻקֵם וַאֲתֵיבוּ יָתְהוֹן פִּתְגָמָא וְיָת כָּל כְּנִשְׁתָּא׃ וְאַחֲזִנוּן יָת אִבָּא
דְּאַרְעָא׃ וְאִשְׁתָּעִיו לֵיהּ וַאֲמָרוּ אַתֵינָא לְאַרְעָא דְּשַׁלַּחְתָּנָא׃

Prima hebr. Ter. Hebr. Hu. Ca. xiiii.

וְגַם זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ הִוא וְזֶה
פְּרִי הָאֶפֶס כִּי עַז הָעָם הַיֹּשֵׁב
בָּאָרֶץ וְהֶעָרִים בְּצֻרוֹת גְּדֹלֹת
מְאֹד וְגַם יְלִדֵי הָעֲנָק רָאִינוּ
שָׁם עֲמָלֵק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב
וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב
בָּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל הַיָּם וְעַל
יַד הַיַּרְדֵּן וַיַּהַס כָּלֵב אֶת הָעָם אֶל
מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר עָלֹה נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ
אֹתָהּ כִּי יָכוֹל נוּכַל לָהּ וְהָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוּכַל
לַעֲלוֹת אֶל הָעָם כִּי חָזָק הוּא
מִמֶּנּוּ וַיֹּצִיאוּ דִבַּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
תָּרוּ אֹתָהּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר
אֹתָהּ אֶרֶץ אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הִוא
וְכָל הָעָם אֲשֶׁר רָאִינוּ בְתוֹכָהּ אַנְשֵׁי
מִדּוֹת וְשָׁם רָאִינוּ אֶת הַנְּפִילִים
בְּנֵי עֲנָק מִן הַנְּפִלִים וְנִהְיִי בְעֵינֵינוּ
כַּחֲגָבִים וְכֵן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם

Cap. xiiii.

וַתִּשָּׂא כָּל הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת קוֹלָם
וַיִּבְכּוּ הָעָם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיָּלֹנוּ
עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן כָּל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל
הָעֵדָה לוּ מַתְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוֹ
בַּמִּדְבָּר הַזֶּה לוּ מַתְנוּ וְלָמָּה
יְהוָה מֵבִיא אֹתָנוּ אֶל הָאָרֶץ

Prima chal. Interp. chal.

וְאַף עֲבָדָא חֲלֵב וּדְבַשׁ הִיא וְדֵין אִיבָּהּ לְהוֹד אַרְעָא דְּתַקִּיף עַמָּא דְּיָתִיב בְּאַרְעָא וְקִרְוַיָּא
גְּרִיזִין רַבְרְבָן לַחֲדָא וְאַף בְּנֵי גִּבָּרַיָּא חֲזֵינָא תַּמָּן עֲמָלֵקָאָה יָתִיב בְּאַרְעָא דָּרוֹמָא וְחִתָּאָה
וְיבוּסָאָה וְאֱמוֹרָאָה יָתִיב בְּטוּרָא וְכְנַעֲנָאָה יָתִיב עַל יַמָּא וְעַל כֵּיף יַרְדְּנָא וְאִתְּצִית כָּלֵב
יָת עַמָּא לָוַת מֹשֶׁה וַאֲמַר סַפֵּק נִסַּק וְנֵירַת יָתַהּ אֲרֵי מְכַל נֵיכוּל לָהּ וְגַבְרַיָּא דְּסָלִיקוּ
עִמֵּיהּ אֲמַרוּ לָא נֵיכוּל לְמִסַּק לְוַת עַמָּא אֲרֵי תַּקִּיף הוּא מִנָּנָא וְאַפֵּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל
אַרְעָא דְּאַיְלִילוּ יָתָהּ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר אַרְעָא דַּעֲבַרְנָא בַהּ לְאַלָּלָא יָתָהּ אַרְעָא
מְקַטְלָא יָתָבָהּ הִוא וְכָל עַמָּא דַּחֲזֵינָא בְּגַוָּהּ אֱנָשִׁין דְּמִשְׁתָּא וְיָתָמֵן חֲזֵינָא יָת נְפִילַיָּא
בְּנֵי עֲנָק מִן גִּבָּרַיָּא וַהֲוֵינָא בְּעֵינֵי נַפְשָׁנָא כְּקִטְמִין וְכֵן הֲוֵינָא בְּעֵינֵיהוֹן׃

Ca. xiiii.

וַאֲרִימַת כָּל כְּנִשְׁתָּא וִיהַבוּ יָת קָלְהוֹן וּבְכוֹ עַמָּא בְּלֵילְיָא הַהוּא׃
וְאִתְרַעֲמוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן כֹּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרוּ לְהוֹן כָּל כְּנִשְׁתָּא לְוַי דְּמִיתְנָא
בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם אוֹ בְּמַדְבְּרָא הָדֵין לְוַי דְּמִיתְנָא וּלְמָה ייְ מָעֵיל יָתָנָא לְאַרְעָא

Translation. Hebrew.

terrã fluẽtẽ lacte τ melle. τ hic fructus
γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ οὗτος ὁ καρπὸς
eius. ſꝫ qꝫ fortio gẽs hitano
αὐτῆς· ἀλλὰ ὅτι ἰσχυρὸν τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν τὴν
terrã: τ ciuitates munite murate τ ma
γῆν, καὶ αἱ πόλεις ὀχυραὶ τετειχισμέναι καὶ μεγά
gne valde. τ gñationes enach vidim⁹ ibi.
λαι σφόδρα· καὶ τὸ γένος Ἐνὰχ ἑωράκαμεν ἐκεῖ·
τ amalec habitat in tra q̃ ad austrũ. τ
καὶ Ἀμαλὴκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον· καὶ ὁ
etheus: τ eueus: τ iebuſeus: τ amor
χιτταῖος, καὶ ὁ ἰουαῖος, καὶ ὁ ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ ἀμορ
reus habitat in mõtana. τ chananeus habi
ῥαῖος κατοικεῖ ἐν τῷ ὄρει· καὶ ὁ χαναναῖος κατοι
tat iurta mare: τ iurta iordanẽ flu
κεῖ παρὰ θάλασσαν, καὶ παρὰ γῆν Ἰορδάνου ποτα
uiũ. τ ꝓpeſcuit chaleb ꝓplm ad moy
μόν· καὶ κατεσιώπησεν Χαλὲβ τὸν λαὸν πρὸς Μωυ
ſen. τ dixit ei: nõ ſꝫ aſcẽdẽdo
σῆν· καὶ εἶπεν αὐτῷ, οὐχί· ἀλλὰ ἀναβάντες
aſcẽdamus: τ poſſideamus eã: qꝫ
ἀναβησώμεθα, καὶ κατακληρονομήσωμεν αὐτήν, ὅτι
potẽtes poterim⁹ aduerſus eos. τ hoies q̃ aſcẽ
δυνάμενοι δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς· καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συ
derũt poſt eũ: dixerũt: nõ aſcẽdam⁹ qꝫ
ναναβάντες μετ' αὐτοῦ, εἶπαν, οὐκ ἀναβαίνωμεν ὅτι
nõ poterimus aſcẽdere aduerſus gẽtẽ: qꝫ fo
μὴ δυνησόμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι ἰσχυρότε
tior eſt nobis magis. τ tulerũt pauorẽ tre ꝯ
ρόν ἐστιν ἡμῶν μᾶλλον· καὶ ἐξήνεγκαν ἔκπτασιν τῆς γῆς ἣν
cõſiderauerũt ipam ad filios iſrl: dicẽtes:
κατεσκέψαντο αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, λέγοντες, τὴν
terrã quã trãſiuim⁹ eã ad cõſiderãdũ: fra ꝺcuo
γῆν ἣν διῆλθομεν αὐτὴν κατασκέψασθαι, γῆ κατε
rão hitãtes in ea eſt. τ oĩs popu
δοῦσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἐστιν· καὶ πᾶς ὁλα
lus quẽ vidim⁹ in ea viri ꝓcere ſtature. τ ibi
ὸς ὃν ἑωράκαμεν ἐπ' αὐτῆς ἄνδρες ὑπερμήκεις· καὶ ἐκεῖ
vidimus gigãtes: τ eram⁹ coram nobi velut
ἑωράκαμεν τοὺς γίγαντας, καὶ ἦμεν ἐνώπιον ἡμῶν ὡσεὶ
locuſte: ſꝫ τ ſic eram⁹ coram illis.
ἀκρίδες, ἀλλὰ καὶ οὕτως ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν. C.14 A

Καὶ accipiẽs oĩs cõgregatio: vedit vo
καὶ ἐπαλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ἔδωκε φω
cẽ: τ fleuit populus tota nocte illã: τ mur
νὴν, καὶ ἔκλαυσεν ὁ λαὸς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ διε
murabãt ꝓtra moyſen τ aarõ oẽs filij iſra
γόγγυζον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσρα
el. τ dixerũt ad eos oĩs cõgregatio: vtinã
ὴλ· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγή, ὄφελον
mortui eſſem⁹ in tra egypti aut in deſto hoc mo
ἀπεθάνομεν ἐν γῇ Αἰγύπτου ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ· εἰ
tui eſſem⁹. τ quare vñ inducit nos in terrã.
θάνομεν· καὶ διατί κύριος εἰσάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν

Transla. Chal.

וְאַף עֲבָדָא חֲלֵב וּדְבַשׁ הִיא וְדֵין אִיבָּהּ לְהוֹד אַרְעָא דְּתַקִּיף עַמָּא דְּיָתִיב בְּאַרְעָא וְקִרְוַיָּא
גְּרִיזִין רַבְרְבָן לַחֲדָא וְאַף בְּנֵי גִּבָּרַיָּא חֲזֵינָא תַּמָּן עֲמָלֵקָאָה יָתִיב בְּאַרְעָא דָּרוֹמָא וְחִתָּאָה
וְיבוּסָאָה וְאֱמוֹרָאָה יָתִיב בְּטוּרָא וְכְנַעֲנָאָה יָתִיב עַל יַמָּא וְעַל כֵּיף יַרְדְּנָא וְאִתְּצִית כָּלֵב
יָת עַמָּא לָוַת מֹשֶׁה וַאֲמַר סַפֵּק נִסַּק וְנֵירַת יָתַהּ אֲרֵי מְכַל נֵיכוּל לָהּ וְגַבְרַיָּא דְּסָלִיקוּ
עִמֵּיהּ אֲמַרוּ לָא נֵיכוּל לְמִסַּק לְוַת עַמָּא אֲרֵי תַּקִּיף הוּא מִנָּנָא וְאַפֵּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל
אַרְעָא דְּאַיְלִילוּ יָתָהּ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר אַרְעָא דַּעֲבַרְנָא בַהּ לְאַלָּלָא יָתָהּ אַרְעָא
מְקַטְלָא יָתָבָהּ הִוא וְכָל עַמָּא דַּחֲזֵינָא בְּגַוָּהּ אֱנָשִׁין דְּמִשְׁתָּא וְיָתָמֵן חֲזֵינָא יָת נְפִילַיָּא
בְּנֵי עֲנָק מִן גִּבָּרַיָּא וַהֲוֵינָא בְּעֵינֵי נַפְשָׁנָא כְּקִטְמִין וְכֵן הֲוֵינָא בְּעֵינֵיהוֹן׃

Ca. xiiii.

וַאֲרִימַת כָּל כְּנִשְׁתָּא וִיהַבוּ יָת קָלְהוֹן וּבְכוֹ עַמָּא בְּלֵילְיָא הַהוּא׃
וְאִתְרַעֲמוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן כֹּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרוּ לְהוֹן כָּל כְּנִשְׁתָּא לְוַי דְּמִיתְנָא
בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם אוֹ בְּמַדְבְּרָא הָדֵין לְוַי דְּמִיתְנָא וּלְמָה ייְ מָעֵיל יָתָנָא לְאַרְעָא ◆◆

Prima chal. Interp. chal.

et fluit lacte τ melle: τ hic eſt fructus eius. ſed popul⁹
qui habitat in ea fortis ẽ: τ ciuitates murate τ gran
des valde: filios quoq; gigantũ vidim⁹ ibi. Amalech
habitat in terra auſtrali τ etheus τ iebuſeus τ amor
reus habitãt in mõte: τ chananeus habitat iurta ma
re τ iurta ripam iordanis. Et filere fecit caleb popu
lum ꝓpter moyſen: τ ait. Aſcendẽtes aſcendemus τ
poſſidebimus eã: qñi poterim⁹ obtinere eã. Viri aũt
qui aſcenderũt cũ eo dixerũt. nõ poterimus aſcẽdere
ad populũ: qꝫ fortior nobis eſt. τ detraxerũt terre ꝯ
explorauerãt apud filios iſrael dicentes. Terra per
quã tranſiim⁹ vt explorarem⁹ eã: terra occidẽs habi
tatores ſuos ẽ: τ in oi populo quẽ vidimus in ea erãt
viri magne ſtature. Ibiq; vidim⁹ gigãtes filios enac
de gigantibus: τ videbamur apud noſmetipſos quaſi
locuſte: τ ſic fuimus in oculis eorum. Ca. 14.

Et leuanitq; oĩs cetus vocẽ ſuã: τ fleuit oĩs popu
lus in nocte illa. Et murmurati ſũt ꝓtra moyſen
et ꝓtra aaron oẽs filij iſrael: τ dixerũt eis oĩs congre
gatio. Vtinam mortui eſſemus in terra egypti: aut in
deſerto hoc vtinam mortui eſſemus. Quare ergo in
ducit nos dominus in terram ○○○○○○○○○○○○

Translation. Hebrew.

terrã fluẽtẽ lacte τ melle. τ hic fructus
γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ οὗτος ὁ καρπὸς
eius. ſꝫ qꝫ fortio gẽs hitano
αὐτῆς· ἀλλὰ ὅτι ἰσχυρὸν τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν τὴν
terrã: τ ciuitates munite murate τ ma
γῆν, καὶ αἱ πόλεις ὀχυραὶ τετειχισμέναι καὶ μεγά
gne valde. τ gñationes enach vidim⁹ ibi.
λαι σφόδρα· καὶ τὸ γένος Ἐνὰχ ἑωράκαμεν ἐκεῖ·
τ amalec habitat in tra q̃ ad austrũ. τ
καὶ Ἀμαλὴκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον· καὶ ὁ
etheus: τ eueus: τ iebuſeus: τ amor
χιτταῖος, καὶ ὁ ἰουαῖος, καὶ ὁ ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ ἀμορ
reus habitat in mõtana. τ chananeus habi
ῥαῖος κατοικεῖ ἐν τῷ ὄρει· καὶ ὁ χαναναῖος κατοι
tat iurta mare: τ iurta iordanẽ flu
κεῖ παρὰ θάλασσαν, καὶ παρὰ γῆν Ἰορδάνου ποτα
uiũ. τ ꝓpeſcuit chaleb ꝓplm ad moy
μόν· καὶ κατεσιώπησεν Χαλὲβ τὸν λαὸν πρὸς Μωυ
ſen. τ dixit ei: nõ ſꝫ aſcẽdẽdo
σῆν· καὶ εἶπεν αὐτῷ, οὐχί· ἀλλὰ ἀναβάντες
aſcẽdamus: τ poſſideamus eã: qꝫ
ἀναβησώμεθα, καὶ κατακληρονομήσωμεν αὐτήν, ὅτι
potẽtes poterim⁹ aduerſus eos. τ hoies q̃ aſcẽ
δυνάμενοι δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς· καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συ
derũt poſt eũ: dixerũt: nõ aſcẽdam⁹ qꝫ
ναναβάντες μετ' αὐτοῦ, εἶπαν, οὐκ ἀναβαίνωμεν ὅτι
nõ poterimus aſcẽdere aduerſus gẽtẽ: qꝫ fo
μὴ δυνησόμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι ἰσχυρότε
tior eſt nobis magis. τ tulerũt pauorẽ tre ꝯ
ρόν ἐστιν ἡμῶν μᾶλλον· καὶ ἐξήνεγκαν ἔκπτασιν τῆς γῆς ἣν
cõſiderauerũt ipam ad filios iſrl: dicẽtes:
κατεσκέψαντο αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, λέγοντες, τὴν
terrã quã trãſiuim⁹ eã ad cõſiderãdũ: fra ꝺcuo
γῆν ἣν διῆλθομεν αὐτὴν κατασκέψασθαι, γῆ κατε
rão hitãtes in ea eſt. τ oĩs popu
δοῦσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἐστιν· καὶ πᾶς ὁλα
lus quẽ vidim⁹ in ea viri ꝓcere ſtature. τ ibi
ὸς ὃν ἑωράκαμεν ἐπ' αὐτῆς ἄνδρες ὑπερμήκεις· καὶ ἐκεῖ
vidimus gigãtes: τ eram⁹ coram nobi velut
ἑωράκαμεν τοὺς γίγαντας, καὶ ἦμεν ἐνώπιον ἡμῶν ὡσεὶ
locuſte: ſꝫ τ ſic eram⁹ coram illis.
ἀκρίδες, ἀλλὰ καὶ οὕτως ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν. C.14 A

Καὶ accipiẽs oĩs cõgregatio: vedit vo
καὶ ἐπαλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ἔδωκε φω
cẽ: τ fleuit populus tota nocte illã: τ mur
νὴν, καὶ ἔκλαυσεν ὁ λαὸς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ διε
murabãt ꝓtra moyſen τ aarõ oẽs filij iſra
γόγγυζον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσρα
el. τ dixerũt ad eos oĩs cõgregatio: vtinã
ὴλ· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγή, ὄφελον
mortui eſſem⁹ in tra egypti aut in deſto hoc mo
ἀπεθάνομεν ἐν γῇ Αἰγύπτου ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ· εἰ
tui eſſem⁹. τ quare vñ inducit nos in terrã.
θάνομεν· καὶ διατί κύριος εἰσάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν·

Transla. Chal.

וְאַף עֲבָדָא חֲלֵב וּדְבַשׁ הִיא וְדֵין אִיבָּהּ לְהוֹד אַרְעָא דְּתַקִּיף עַמָּא דְּיָתִיב בְּאַרְעָא וְקִרְוַיָּא
גְּרִיזִין רַבְרְבָן לַחֲדָא וְאַף בְּנֵי גִּבָּרַיָּא חֲזֵינָא תַּמָּן עֲמָלֵקָאָה יָתִיב בְּאַרְעָא דָּרוֹמָא וְחִתָּאָה
וְיבוּסָאָה וְאֱמוֹרָאָה יָתִיב בְּטוּרָא וְכְנַעֲנָאָה יָתִיב עַל יַמָּא וְעַל כֵּיף יַרְדְּנָא וְאִתְּצִית כָּלֵב
יָת עַמָּא לָוַת מֹשֶׁה וַאֲמַר סַפֵּק נִסַּק וְנֵירַת יָתַהּ אֲרֵי מְכַל נֵיכוּל לָהּ וְגַבְרַיָּא דְּסָלִיקוּ
עִמֵּיהּ אֲמַרוּ לָא נֵיכוּל לְמִסַּק לְוַת עַמָּא אֲרֵי תַּקִּיף הוּא מִנָּנָא וְאַפֵּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל
אַרְעָא דְּאַיְלִילוּ יָתָהּ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר אַרְעָא דַּעֲבַרְנָא בַהּ לְאַלָּלָא יָתָהּ אַרְעָא
מְקַטְלָא יָתָבָהּ הִוא וְכָל עַמָּא דַּחֲזֵינָא בְּגַוָּהּ אֱנָשִׁין דְּמִשְׁתָּא וְיָתָמֵן חֲזֵינָא יָת נְפִילַיָּא
בְּנֵי עֲנָק מִן גִּבָּרַיָּא וַהֲוֵינָא בְּעֵינֵי נַפְשָׁנָא כְּקִטְמִין וְכֵן הֲוֵינָא בְּעֵינֵיהוֹן׃

Ca. xiiii.

וַאֲרִימַת כָּל כְּנִשְׁתָּא וִיהַבוּ יָת קָלְהוֹן וּבְכוֹ עַמָּא בְּלֵילְיָא הַהוּא׃
וְאִתְרַעֲמוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן כֹּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרוּ לְהוֹן כָּל כְּנִשְׁתָּא לְוַי דְּמִיתְנָא
בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם אוֹ בְּמַדְבְּרָא הָדֵין לְוַי דְּמִיתְנָא וּלְמָה ייְ מָעֵיל יָתָנָא לְאַרְעָא ◆◆

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Tex.Heb. Au. Ca.xiiii.	Pũtiua heb.
hanc cadere in bello. vxores vře τ ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ· αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ	fiſtã: ne cadam gladio & vxores ac liberi nr̃i ducantur captiui. Nõne melius eſt reuerti oo ín egyptũ? Dixerũtq; alter ad alterum. oooo Cõſtituamus nobis du cē: & reuertamur ī egy ptũ. Quo audito moyſes & aarõ ceciderunt proni in terrã corã oĩ multitudine filiorũ iſrael. At vero ioſue filius nun & caleb filius iephone qui & ipſi luſtrauerunt terram: ſci derũt veſtimẽta ſua: & ad oẽm multitudinẽ filiorũ iſrael locuti ſũt Terra quã circuiuimuſ valde bona eſt. oooooooo oo ooooooooooooooooooooo Si propitius fuerit dñs inducet oooooooooooooo nos in eam: & tradet oooooooooooooooooooooo huiusmodi lacte & melle manantem. oooooooooo Nolite rebelles eſſe ooo contra dominũ: neq; timeatis populũ terre huius: oooooooooooooooooo qa ſicut panẽ: ita eos poſſumus deuorare. oo Receſſit ab eis oẽ pſidiũ. dñs nobiſcũ ẽ. no lite metuere. Cũq; clamaret oĩs multitudo: & lapidibus eos vellet oo opprimeẽ: ap puit glia dñi ſup tectũ federis cũctis videntibus filiis iſrael. Et dixit dñs ad moyſen. Vſq; quo oooo detrahet mihi populus iſte. Quouſq; oooooooo non credent mihi in omnibus ſignis que feci in eis: Feriã igitur eos peſtilentia: oooooooo atq; cõſumã. te ãt faciam principẽ ſup gentẽ magnã & fortiore q̃ hec eſt. Et ait moyſes	יִשָּׂא	הַזֹּאת לִנְפֹל בַּחֶרֶב מֵבִיא אֹתָנוּ אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת וְנָתְנָה לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר זָבַת חָלָב	נָשָׂה
		יִהְיוּ לָבַז הֲלֹא טוֹב לָנוּ שׁוּב	הָיָה נָגַד
		מִצְרָיְמָה וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו	אָמַר
		נִתְּנָה רֹאשׁ וְנָשׁוּבָה מִצְרָיְמָה	שׁוּב
		וַיִּפֹּל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל פְּנֵיהֶם	נָפַל פָּנָה
		לִפְנֵי כָּל קְהַל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	נֶגֶד
		וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן וְכָלֵב בֶּן יְפֻנֶּה מִן	תּוּר
		הַתָּרִים אֶת הָאָרֶץ קָרְעוּ בִּגְדֵיהֶם	
		וַיֹּאמְרוּ אֶל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	
		לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ	
		לָתוּר אֹתָהּ טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד	
		אִם חָפֵץ בָּנוּ יְהוָה וְהֵבִיא	בּוֹא
		אֹתָנוּ אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת וְנָתְנָה	
		לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר הִוא זָבַת חָלָב	זוּב
		וּדְבָשׁ אַךְ בַּיהוָה אַל תִּמְרֹדוּ	מָרַד
		וְאַתֶּם אַל תִּירְאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ	יָרֵא
		כִּי לַחְמֵנוּ הֵם סָר צִלָּם	סוּר צֵל
		מֵעֲלֵיהֶם וַיהוָה אִתָּנוּ אַל תִּירָאֵם	
		וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעֵדָה לִדְנוֹם אֹתָם	עוּד רָגַם
		בָּאֲבָנִים וּכְבוֹד יְהוָה נִרְאָה	כָּבַד רָאָה
		בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	נָגַד
		וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עַד	
		אָנָה יְנַאֲצֵנִי הָעָם הַזֶּה וְעַד אָנָה	נָאַץ
		לֹא יַאֲמִינוּ בִי בְּכֹל הָאוֹתֹת אֲשֶׁר	אָמַן אוֹת
		עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ אַכֶּנּוּ בַּדֶּבֶר	עָשָׂה נָכָה
		וְאוֹרִשֶׁנּוּ וְאֶעֱשֶׂה אֹתְךָ לְגוֹי	יָרַשׁ
		גָּדוֹל וְעָצוּם מִמֶּנּוּ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה	גָּדַל עָצַם

Interp.chal.	Pũtiua chal.
hanc vt cadamus gladio: & vxores & paruuli nſi erũt in predã: nõne melius ẽ nobis vt reuertamur in egyptũ: Dixitq; vnuſquiſq; ad fratrẽ ſuũ. Cõſtituamus principẽ: & reuertamur in egyptũ. Et cecidit moyſes et aaron ſup faciẽ ſuã coram oi cetu cõgregatiõis filiorũ iſrael. Ioſue aũt filius nun & caleb filius iephone de explorato rib terre ſciderũt veſtimẽta ſua: & dixerũt ad oẽm cõgregationẽ filiorũ iſrael dicẽtes. Terra per quã trãſiuimus vt exploremus eã: bona terra ẽ valde nimis. Si volũtas dñi fuerit nobiſcũ: introducet nos in terrã hanc: & tradet nobis terrã q̃ fluit lacte & mel le. verũtamẽ nolite eſſe rebelles ptra verbũ dñi: neq; vos timeatis populũ terre: q; in manu nſa traditi ſũt receſſit ab eis fortitudo eorũ: & verbũ dñi eſt in adiuto riũ nſm: nolite metuere eos. Dixerũt eis cõgregatio vt lapidarẽt eos lapidibus. Et gloria dñi reuelata eſt in tabernaculo federis oĩbus filijs iſrl. Dixitq; dñs ad moyſen. Vſquequo prouocabũt me ad tracundiã po pulus iſte: & vſquequo nõ credẽt verbo meo in oĩbus ſignis que feci inter eos. feriam eos peſtilẽtia & con ſumã eos: & faciam te in populum magnum et fortio rem eis. Dixitq; moyſes	נָפַל נָשָׂה
	בָּזַז טוֹב תּוּר
	מָנָה
	אָמַר
	רָעָה עוֹל נָתַן
	דָּחַל
	עֵדָה אָמַר
	רָגַם נָגַד
	שָׁכַן מָתַי יְהוָה
	רָנַז כָּמַן מַכָּה
	שָׁצָא עָבַר

Trãsla.Chal.
הָדָא לְמִפַּל בְּחַרְבָּא נְשָׁנָא וְטַפְלָנָא יְהוֹן לְבִיזָא הֲלָא טָב לָנָא דְנְתוּב לְמִצְרָיִם׃
וַאֲמָרוּ גְּבַר לַאֲחוֹהִי נְמַנִּי רֵישָׁא וּנְתוּב לְמִצְרָיִם׃ וּנְפַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל אַפֵּיהוֹן קֳדָם
כָּל קְהַל כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְיְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן וְכָלֵב בַּר יְפֻנֶּה מִן אַלֵּי אַרְעָא בְּזוֹ
לְמִשַּׁיְרוּתָן׃ וַאֲמָרוּ לְכָל כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר אַרְעָא דַעֲבַרְנָא בַהּ לְאַלָּלָא תָּקָ
סָגָא אַרְעָא לַחְדָא לַחְדָא׃ אִם רַעְיָא בָּנָא יְיָ וְיַעֵיל יָתָנָא לְאַרְעָא הָדָא וְיִתְּנַהּ לָנָא
אַרְעָא דְהִיא עָבְדָא חָלָב וּדְבָשׁ׃ בְּרַם בְּמֵימְרָא דַיְיָ לָא תִמְרְדוּן וְאַתּוּן לָא תְדַחֲלוּן יָ
עַמָּא דְאַרְעָא אֲרֵי גַיְסָנָא מְסִירִין אִינוּן עָדָא תּוּקְפָּהוֹן מִנָּהוֹן וּמֵימְרָא דַיְיָ פַּסְעָדָנָא
לָא תְדַחֲלוּן מִנָּהוֹן׃ וַאֲמָרוּ כָּל כְּנִשְׁתָּא לְמִרְגַּם יָתְהוֹן בְּאַבְנַיָּא וְיֵקָרָא דַיְיָ אִתְגְּלִי
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עַד אֵימָתַי יְהוֹן מְרַגְּזִין יָתִי עַמָּא
הָדֵין וְעַד אֵימָתַי לָא יְהֵימְנוּן בְּמֵימְרִי בְּכֹל אָתַיָא דַעֲבַדִית בֵּינֵיהוֹן׃ אֶמְחִנּוּן בְּמוֹתָא
וְאֵשֵׁצִינוּן וְאֶפְקֵד יָתָךְ לְעַם סַגִּיא וְתַקִּיף מִנָּהוֹן׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Hu. Ca. xiiii. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

אֶל יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם כִּי
הֶעֱלִיתָ בְכֹחֲךָ אֶת הָעָם הַזֶּה עֲלֵה לוֹ
מִקְדְּנוּ וְאָמְרוּ אֶל יוֹשֵׁב הָאָרֶץ יָשַׁב
הַהוּא שָׁמְעוּ כִּי אַתָּה יְהוָה בְּקֶרֶב
הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עַיִן בְּעַיִן נִרְאָה נִרְאָה
אַתָּה יְהוָה וַעֲנָנְךָ עֹמֵד עֲלֵהֶם
וּבְעַמּוּד עָנָן אַתָּה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם פָּנֶה
וּבְעַמּוּד אֵשׁ לָיְלָה וְהֵמַתָּה עַמּוּד
אֶת הָעָם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד וְאָמְרוּ
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת שִׁמְעֲךָ
לֵאמֹר מִבְּלִתִּי יְכֹלֶת יְהוָה לְהָבִיא בוא
אֶת הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֵם בַּמִּדְבָּר׃ שָׁבַע שָׁחַט דָּבָר
וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר גדל טעם
דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃ יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם
וְרַב חֶסֶד נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְנַקֵּה נָקָה
לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל
בָּנִים עַל שִׁלֵּשִׁים וְעַל רִבֵּעִים׃ רָבַע
סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל
חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם
הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה סָלַחְתִּי כִדְבָרֶךָ׃ וְאוּלָם חַי אמן
אָנִי וְיִמָּלֵא כְבוֹד יְהוָה אֶת כָּל מלא
הָאָרֶץ׃ כִּי כָל הָאֲנָשִׁים הָרֹאִים אֶת
כְּבֹדִי וְאֶת אֹתֹתַי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עשה
בְּמִצְרַיִם וּבַמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה נסה
עֶשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי׃

Pritiua chal. | Interp. chal.

שְׁמַע נָסָק אֲמַר
חֲזֵה
טַלָּל דְּבַר׃
כְּתַל אֲחַד
יְכֹל עוֹל קום
דְּבַר סְגָא רָחַק
כְּנָא עֲבַד טוב
עֲוָה תּוּב זַכָּה
סָעַר דּוּר
קום טָלָא
חֲזֵה אוֹת עָנָה
אֲמַר

coꝝ dño. Audiẽt egyptꝰ de quoꝝ medio ascendere fecisti populũ istũ in virtute tua: ⁊ dicẽt habitãtibus in terra hac q̃ audierũt q̃ tu dñe cuꝫ mateſtate tua habitas in medio populi huiꝰ: q̃ oculis ſuis vidit mateſtatẽ glorie tue dñe: ⁊ nubes tua obũbrat ſup eos: ⁊ in columna nubis tu precedis eos p diẽ ⁊ in columna ignis p noctẽ: ⁊ ſi occideris populũ hunc q̃ſi virũ vnũ: dicent populi q̃ audierũt famã fortitudinis tue dicẽtes. Eo q̃ nõ erat poteſtas coꝝ dño ad introducendũ populũ hunc in terrã pro qua turauit eis: ideo occidit eos in deſerto. Nunc aũt magnificet obſecro fortitudo coꝝ te dñe: ſicut locutus es dicens. Dño patiens ⁊ multũ benefaciẽs: dimittẽs iniq̃tates ⁊ ſcelus: parcẽs eis q̃ cõuertũtur ad legẽ eius: ⁊ eos q̃ nõ cõuertũtur nõ iuſtificat: viſitãs peccata patrũ in filios rebelles in gẽnationẽ tertiã ⁊ in quartã. Dimitte obſecro pcã populi huiꝰ ſm multitudinẽ bonitatis tue: ⁊ ſicẽ dimiſiſti pplo huic ab egypto ⁊ vſq; nunc. Dixitq; dño dimiſi iuxta verbum tuũ. Cerũtamen viuo ego: ⁊ implebitur gloria dñi omnis terra: quia oẽs viri qui viderunt gloriam meã ⁊ ſigna mea que feci in egypto ⁊ in deſerto et tentauerunt coꝝ me iam decem vicibus et non obedierunt verbo meo:

[a] ad [b] dominum. [c] Vt audiant [d] egyptii [e] de quorum medio [f] eduxiſti [g] populum [h] iſtum: [i] & [k] habitatores [l] terre [m] huius qui [n] audierũt [o] tu [p] domine [q] in [r] populo [s] iſto ſis: & [t] facie [u] videaris [x] ad faciem: [y] & nubes tua [z] protegat [aa] illos: [bb] & in colũna [cc] nubis [dd] precedas [ee] eos [ff] p diẽ [gg] & ī colũna [hh] ignis [ii] p noctẽ: [kk] q occideris [ll] tantã [mm] multitudinẽ [nn] qua ſi [oo] vnum [pp] hominem: [qq] & dicant. [rr] Non [ss] potest [tt] introducere [uu] populum [xx] in [yy] terrã pro [zz] qua [aaa] iurauerat: idcirco [bbb] occidit eos [ccc] in ſolitudine: [ddd] Magnificetur [eee] ergo [fff] fortitudo [ggg] dñi: ſicut [hhh] iuraſti [iii] dicens. [kkk] Dñs [lll] patiens [mmm] & multe [nnn] mie: [ooo] auferens [ppp] iniquitatẽ [qqq] & ſcelera: [rrr] mullũq; [sss] innoxiũ dere linquẽs: [ttt] qui viſitas [uuu] pec cata [xxx] patrũ [yyy] in [zzz] filios: [aaaa] in [bbbb] tertiam [cccc] & [dddd] q̃rtã gẽnatio nem. [eeee] Dimitte [ffff] obſecro [gggg] pctũm [hhhh] populi [iiii] huius [kkkk] ſecũdũ magnitudinem [llll] miſericordie tue: [mmmm] ſicut [nnnn] ppitius fuiſti egrediẽti bus [oooo] de egypto [pppp] vſq; ad [qqqq] locũ iſtũ. [rrrr] Dixitq; [ssss] dñs. [tttt] Dimiſi [uuuu] iuxta verbũ tuum. [xxxx] Viuo [yyyy] ego: [zzzz] & ipleꝫ bitur [aaaaa] gloria [bbbbb] dñi [ccccc] vniuerſa [ddddd] terra. [eeeee] Attamen [fffff] oẽs [ggggg] homines [hhhhh] qui viderunt [iiiii] maieſtatem meam: [kkkkk] & [lllll] ſigna [mmmmm] que [nnnnn] feci [ooooo] in egypto [ppppp] & in ſolitudine: [qqqqq] & tentauerunt [rrrrr] me [sssss] iã per [ttttt] decẽ [uuuuu] vices: [xxxxx] nec [yyyyy] obedierunt [zzzzz] voci mee:

ad dñm: ⁊ audiet egypꝰ: q
πρὸς κύριον, καὶ ἀκουσεῖται Αἰγυπτίος, ὅτι
eduxiſti fortitudie tua ppłm hũc ex tpio:
ἀνήγαγες τῇ ἰσχύϊ σου τὸν λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῶν,
ſed ⁊ oẽs habitãtes in tra
ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς
hac audierũt: q tu dñe in ppło hoc
ταύτης ἀκηκόασιν, ὅτι σὺ κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ
qui oculis ad oculos videris tu do
του, ὃς ὀφθαλμοῖς κατ' ὀφθαλμοὺς ὀπτάζῃ σὺ κύ
mine: ⁊ nubes tua ꝓtẽdet ſup eos: ⁊ in
ριε, καὶ ἡ νεφέλη σου ἐφίσταται ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐν
colũna nubis tu ambulas ꝓtior eis
στύλῳ νεφέλης σὺ προηγῇ πρότερος αὐτῶν τὴν ἡ Exo. 13. d.
die: ⁊ in colũna ignis nocte. con
μέραν, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα. καὶ ἐκτρί
frigeo ppłm hũc ẽſi hoicam vnũ. ⁊
βεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡσεὶ ἄνθρωπον ἕνα. καὶ
dicẽt gẽtes ẽſdẽ audierũt nomẽ tuũ: di
ἐροῦσιν τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασι τὸ ὄνομά σου, λέ
cẽtes: eo qõ nõ poſſet dñs introducere Exo. 32. c.
γοντες, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν
ppłm hũc in trã: quã iurauit eis:
τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς,
ſtrauit eos in deſto. ⁊ nũc exaltes
κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ νῦν ὑψωθή
tur man⁹ tua dñe quẽadmodũ dixiſti: dicẽs:
τω ἡ χείρ σου κύριε ὃν τρόπον εἶπας, λέγων,
dñs lõganimis: ⁊ multũ miſericors: ⁊ verax:
κύριος μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινός,
auferẽs iniq̃tates: ⁊ ſcelera: ⁊ pcta: ⁊
ἀφαιρῶν ἀνομίας, καὶ ἀδικίας, καὶ ἁμαρτίας, καὶ
expiatiõe nõ emũdabit noxiũ: reddẽs pec
καθαρισμῷ οὐ καθαριεῖ ἀπόδιδοὺς ἁ
cata patrũ in filios vſq; ad tertiã ⁊ quar
μαρτίας πατέρων εἰσὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τε
tam gẽnatiõẽs. dimitte peccata populo huic
τάρτης γενεᾶς. ἄφες τὴν ἁμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ
dñe magnã miam tuã. quẽadmodũ ꝓpitꝰ eis fui D
κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου. καθάπερ ἵλεως αὐτοῖς ἦ
ſti ab egypto vſq; nũc. ⁊ dixit dñs ꝓpi
γένου ἀπὸ Αἰγύπτου ἕως τοῦ νῦν. καὶ εἶπε κύριος ἵλε
tꝰ eis ſum ſcõm verbũ tuũ: ſ̃ viuo ego:
ως αὐτοῖς εἰμὶ κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἀλλὰ ζῶ ἐγώ,
⁊ implebit gloria dñi oẽm trã: q
καὶ ἐμπλήσει ἡ δόξα κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν, ὅτι
oẽs viri vidẽtes gloriã meã: ⁊
πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὁρῶντες τὴν δόξαν μου, καὶ τὰ
ſigna q̃ feci in egypto: ⁊ in deſto
σημεῖα ἃ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ
hoc: ⁊ tẽtauerũt me hãc decima vice: ⁊
ταῦτα, καὶ ἐπειράσάν με τοῦτο δέκατον, καὶ
nõ audierũt meã vocẽ:
οὐκ εἰσήκουσάν μου τῆς φωνῆς,

Transla. Chal.

וְיִשְׁמְעוּן מִצְרָאֵי אֲרֵי אַסֵּקְתָּא בְתֵילָךְ יָת עַמָּא הָדֵין מִגֵּיוֵיהוֹן׃ וְיֵמְרוּן לְיָתְבָא
בְּאַרְעָא הָדָא שְׁמָעוּ אֲרֵי אַתְּ יְיָ בְּשְׁכִינְתָךְ שָׁרְיָא בְּגַו עַמָּא הָדֵין דְּקָיְימִין חֲזוֹ שְׁכִינַת
מֵימְרָךְ יְיָ עֲנָנָךְ מָטֵיל עֲלֵיהוֹן וּבְעַמּוּדָא דַּעֲנָנָא אַתְּ מְדַבַּר קֳדָמֵיהוֹן בְּרַם קֳדָמָא וּבָתְרָא
דְּאִיתָּךְ׃ וְתִתְקְטוֹל יָת עַמָּא הָדֵין כְּגַבְרָא חַד וְיֵמְרוּן עַמְמַיָּא דִּשְׁמָעוּ יָת שְׁמַע
גְּבוּרְתָךְ לְמֵימָר׃ מִדְּלֵית יְכוֹלָא מֵימְרָא יְיָ לְאַעֲלָא יָת עַמָּא הָדֵין לְאַרְעָא דְּמָמֵיל לְהוֹן
וְקָטְלִינוּן בְּמַדְבְּרָא׃ וּכְעַן סְגִי כְּעַן חִילָא מֵימְרָא יְיָ כְּמָא דְּמַלֵּילְתָּא לְמֵימָר׃ יְיָ סַרְחָן רְגַז
וְסָגִי לְמֶעְבַּד טָעֲוָן שָׁבֵיק לַעֲוָיִן וְלִסְרוּד וְלִסְתִּירִין סָלַח לְאֵיבֵיתְהוֹן וְלִדְלָא
יַזְכֵּי לָא מְזַכֵּי מְסַעַר חוֹבֵי אֲבָהָן עַל בְּנִין מְדָרִין עַל דַּר תְּלִיתָאֵי וְעַל דַּר רְבִיעָאֵי׃ שְׁבוֹק
כְּעַן לְחוֹבֵי עַמָּא הָדֵין כְּסַגִּיאוּת טִיבוּתָךְ וְכְמָא דְשְׁבַקְתָּ לְעַמָּא הָדֵין מִמִּצְרַיִם וְעַד כְּעַן׃
וַאֲמַר יְיָ שְׁבַקִית כְּפִתְגָמָךְ׃ וְקֳרָם מֵימְרִי אֲנָא וְסַלְיָא יְקָרָא דַּייָ יָת כָּל אַרְעָא׃ אֲרֵי
כָּל גַּבְרַיָּא דַּחֲזוֹ יָת יְקָרִי וְיָת אָתְוָתַי דַּעֲבַדִית בְּמִצְרַיִם וּבְמַדְבְּרָא וְנַסְיוּ מֵימְרִי
עֲשַׂר זִמְנִין וְלָא קַבִּילוּ בְּמֵימְרִי׃

Deut. 1.f. proiecto nõ videbũt trã: quã iurauí pribus
ἡμὴν οὐκ ὄψονται τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν
suis: ꝛ ſi filij eoꝝ q̃ ſũt mecũ hic ho
αὐτῶν, ἀλλὰ τὰ τέκνα αὐτῶν ἃ ἴσι μετ' ἐμοῦ ὧδε σή
die: quotquot nõ ſciũt bonũ aut malũ: oio tunc
μερον, ὅσοι οὐκ οἴδασιν ἀγαθὸν ἢ κακόν, πῶς νῦν
oz expero: hic dabo trã. oẽo ãt
ἔρος ἀπῶ εἰρες, τούτοις δώσω τὴν γῆν· πάντες δὲ οἱ
irritãtes me nõ videbũt hãc. at ſeruꝰ meꝰ
παροξύνοντές με οὐκ ὄψονται αὐτήν· ὁ δὲ παῖς μου
chaleb: q̃ fuit ſpũs alí in eo: ꝛ ſe
Iosue. χαλέβ, ὅτι ἐγενήθη πνεῦμα ἕτερον ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπε
14.b. cutꝰ eſt me: ꝛ inducã eũ in trã in qnã in
κολούθησέ μοι, καὶ εἰσάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἐλ
trauit illuc: ꝛ ſemẽ eiꝰ poſſidebit eã.
σῆλυθεν ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν.
E at amalec ꝛ chananeꝰ habitant in val
ὁ δὲ ἀμαλὴκ καὶ ὁ χαναναῖος κατοικοῦσιν ἐν τῷ κοι
le. cras reuertimini vos ꝛ diſcedite in
λάδι· αὔριον ἐπιστράφητε ὑμεῖς καὶ ἀπᾶτε ὅτι εἰς τὴν
deſertũ viã maris rubri. ꝛ ait dñs ad
ἔρημον ὁδὸν θαλάσσης ἐρυθρᾶς· καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
moyſen ꝛ aaron: dicẽs: vſq̃quo cõgregatiões
μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, ἕως τίνος τὴν συναγωγὴν
prauã hãc: q̃ ipſi murmurãt cõtra
τὴν πονηρὰν ταύτην, ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐναντίον
Infra. me: murmurationẽ filioꝝ iſrael: q̃ ipſi mur-
16.q.ꝛ μου, τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, ἣν αὐτοὶ γογγύ
17.b. murãt de vobis: audiui. dic eis: viuo ego: di
ζουσι πρὸς ὑμᾶς, ἀκήκοα· λέγου αὐτοῖς, ζῶ ἐγώ, λέ
cit dñs: q̃fecto quẽadmodũ locuti eſtis in aures
γει κύριος, καθὼς ἐν τρόπῳ ἐλαλήσατε εἰς τὰ ὦτά
meos: ſic factã vobis. in deſerto hoc cadẽt
μου, οὕτως ποιήσω ὑμῖν· ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖ
cadauera vſa. ꝛ oĩs viſitatio vſa ꝛ nu
ται τὰ κῶλα ὑμῶν, καὶ πᾶς ἐπισκοπὴ ὑμῶν καὶ ὁ ἀρι
merati vſi a viginti ãnis ꝛ ſupra: q̃ſq̃
θμηθεὶς ὑμῶν ἀπὸ εἴκοσι ἐτῶν καὶ ἐπάνω, ὅσοι
murmurauerũt cõtra me. ſi vos introibitis in
ἐγόγγυσατέ μοι· εἰ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν
trã in quã ertẽdi manũ meã vt habitare facerẽ vos
γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου κατασκηνῶσαι ὑμᾶς
in ea. ſed chaleb filiꝰ iephone. ꝛ ieſue filiꝰ
ἐπ' αὐτῆς· ἀλλὰ χαλὲβ υἱὸς ἰεφονὴ, καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ
naue: ꝛ pueri: q̃ dixiſtis in rapinã futu
ναυὴ, καὶ τὰ παιδία, ἃ εἴπατε εἰς διαρπαγὴν ἔσε
ros: inducã eos in trã: qua vos receſſiſtis
σθαι, εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε
ab ea. ꝛ cadauera vſa cadẽt in deſerto
ἀπ' αὐτῆς· καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ
hoc. at filij vſi erũt vagi in deſerto
ταύτῃ· οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ
ꝗdraginta ãnis. ꝛ portabũt fornicatiões
τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ ἀποίσουσι τὴν πορνείαν

Transla.Chal.

אִם יֶחֱזוּן יָת אַרְעָא דְּקַיֶּימִית לַאֲבָהָתְהוֹן וְכָל דְּאַרְגִּיזוּ קֳדָמַי לָא יֶחֱזוּנַהּ וְעַבְדִּי כָלֵב
חֲלַף דַּהֲוָה רוּחַ אָחֳרִי עִמֵּיהּ וְאַשְׁלִים בָּתַר דְּתַבְתַּנִי וְאָעֵילִינֵיהּ לְאַרְעָא דְּעַל
וְבָנוֹהִי יֵרְתוּנַהּ וַעֲמָלֵקָאֵה וּכְנַעֲנָאָה יָתִיב בְּמֵישְׁרָא אִתְפְּנוֹ וְטוֹלוּ לְכוֹן לְמַדְבְּרָא
אֹרַח יַמָּא דְסוּף וְכַד יְדַבַּר יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימָר: עַד אֵמָתַי לְכְנִשְׁתָּא בִּישְׁתָּא
הָדָא דְּאִנּוּן מְתְרַעְמִין עֲלַי יָת תּוּרָעֵמוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּאִינּוּן מִתְרַעְמִין עֲלַי שְׁמִיעַ קֳדָמַי
אֵימַר לְהוֹן קַיָּם אֲנָא אֲמַר יְיָ אִם לָא כְּמָא דְּמַלֵּילְתּוּן קֳדָמַי כֵּן אֶעְבֵּיד לְכוֹן: בְּמַדְבְּרָא
הָדֵין יִפְּלוּן פִּגְרֵיכוֹן וְכָל מְנְיָנֵיכוֹן לְכָל חוּשְׁבַּנְכוֹן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵלָא ‹‹‹‹
דְּאִיתְרַעֲמְתּוּן עֲלָי אִם אַתּוּן תֵּעֲלוּן לְאַרְעָא דְּקַיֶּימִית לְאַשְׁרָאָה יָתְכוֹן בָּהּ
אֱלָהֵין כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן: וְטַפְּלְכוֹן דַּאֲמַרְתּוּן לְבִזָּא יְהֵי וְאָעֵיל יָתְהוֹן
וְיִדְּעוּן יָת אַרְעָא דְּתַצְתּוּן בָּהּ: וּפִגְרֵיכוֹן דִּילְכוֹן יִפְּלוּן בְּמַדְבְּרָא הָדֵין: וּבְנֵיכוֹן
מְאַסְּרִין בְּמַדְבְּרָא אַרְבְּעִין שְׁנִין וְיִסְבְּלוּן יָת תַּעֲוֵיכוֹן

si videbũt terrã pro qua iurauí pribus ſuis: ꝛ oẽs q̃
trritauerũt cozã me nõ videbũt eam. Seruũ aũt meũ
caleb eo q̃ fuit cuꝫ eo aliuꝰ ſpũs: ꝛ pfecte ſecutus eſt
timo: ẽ meũ introducã in terrã ad quã ingreſſus eſt: ꝛ
filij eiꝰ poſſidebũt eã. Amalechites ãt ꝛ chananeꝰ ha
bitãt in valle: cras reuertimini ꝛ mouete caſtra in ſo
litudinẽ p viã maris rubri. Locutuſq̃ ẽ dñs cũ moyſe
ꝛ cũ aaron dicẽs. Vſqueq̃ ꝛgregatio hec peſſima mur
murabũt ꝓtra me? murmuratiõ filioꝝ iſrl̃ ipſi mur
murãt cõtra me audita eſt cozã me. dic eis. Viuo ego
dicit dñs q̃ ſic locuti eſtis cozã me: ſic factã vobis. in
ſolitudine hac cadent cadauera vſa ꝛ oẽs q̃ numerati
ſunt ex vobis iuxta oẽm numerationẽ vſam a viginti
annis ꝛ ſupra: q̃ murmuraſtis cõtra me. Si vos in-
trabitis in terrã ꝓ qua iurauí in verbo meo vt habi
tare facerẽ vos in ea: preter caleb filiũ iephone et
ioſue filiũ nun. Paruulos aũt veſtros de quibus dixiſtis
q̃ eſſent in predã: introducã ꝛ cognoſcent terrã que di
ſplicuit vobis. Cadauera aũt veſtra cadent in deſer-
to hoc: ꝛ filij veſtri morabuntur in ſolitudine quadra
ginta annis: ꝛ ſuſcipient iniquitates veſtras: ooooo

Pritiua heb.	Ex. Heb.	Au.	La. xiiij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
עַד תֹּם פִּגְרֵיכֶם בַּמִּדְבָּר׃			donec cõsumantur ca	donec cõsumantur ca	vſq̃ cõſumẽtur cadauera vſa in deſer
הַיָּמִים אֲשֶׁר תַּרְתֶּם אֶת הָאָרֶץ		יום תור	dauera patrũ in deſerto	dauera patrũ in deſerto	ὑμῶν ἕως ἂν ἀπαλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρή
אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם			iuxta numerũ quadra	iuxta numerũ quadra	to iuxta numerũ dierũ: db cõſide
לַשָּׁנָה תִּשְׂאוּ אֶת עֲוֹנֹתֵיכֶם		נשא	ginta dierũ quibus cõ	ginta dierũ quibus cõ	μω κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ὅσας κατε
אַרְבָּעִים שָׁנָה וִידַעְתֶּם אֶת			fideraſtis terrã. Annus	fideraſtis terrã. Annus	raſtis terrã quadraginta dieb: vi
תְּנוּאָתִי׃ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי אִם		נוא	pro die imputabitur. Et	pro die imputabitur. Et	σκέψασθε τὴν γῆν τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέ
לֹא זֹאת אֶעֱשֶׂה לְכָל הָעֵדָה הָרָעָה		עשה עדה רוע	oooooooooooooo oooooooo	oooooooooooooo oooooooo	em p ãno accipietis pctã vſa
הַזֹּאת הַנּוֹעָדִים עָלָי בַּמִּדְבָּר		תמם	oooooooooooooooooooooooo	oooooooooooooooooooooooo	ρας τοῦ ἐνιαυτοῦ λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν
הַזֶּה וְתַמּוּ וְשָׁם יָמֻתוּ׃ וְהָאֲנָשִׁים		תמם מות	quadraginta annis re	quadraginta annis re	ḡdraginta ãnis. t cognoſcetis furorẽ
אֲשֶׁר שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת			cipietis iniqtates vras:	cipietis iniqtates vras:	τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ γνώσεσθε τὸν θυμὸν τῆς
הָאָרֶץ וַיָּשֻׁבוּ וַיָּלִינוּ עָלָיו אֶת כָּל		שוב לון	⁊ ſcietis vltionẽ meã.	⁊ ſcietis vltionẽ meã.	ὀργῆς μου, ἐγὼ κύριος ἐλάλησα· ἢμὴν οὕτως ποι
הָעֵדָה לְהוֹצִיא דִבָּה עַל הָאָרֶץ׃		יצא דבב	Quẽ ſicut locutus ſum:	Quẽ ſicut locutus ſum:	ήσω τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ, τῇ ἐπισυνεῖσα
וַיָּמֻתוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דִבַּת			ita faciam omni mul	ita faciam omni mul	xit cõtra me. in deſerto hoc cõſumẽ
הָאָרֶץ רָעָה בַּמַּגֵּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃		נגף מות	titudini huic peſſime:	titudini huic peſſime:	ρὸν ἐπ' ἐμέ. ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσον
וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן וְכָלֵב בֶּן יְפֻנֶּה חָיוּ		חיה	qñ cõſurrexit aduerſum	qñ cõſurrexit aduerſum	tur: t ibi morientur. t hoiec: ḡ
מִן הָאֲנָשִׁים הָהֵם הַהֹלְכִים לָתוּר			me. In ſolitudine	me. In ſolitudine	ται, καὶ ἐκεῖ ἀποθανοῦνται. καὶ οἱ ἄνδρωποι, οὓς
אֶת הָאָרֶץ׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי		דבר	hac deficiet & morie	hac deficiet & morie	misit moyſeo ad cõſiderandã trã: t
יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם מְאֹד׃		אבל	tur. Igitur omnes viri	tur. Igitur omnes viri	ἀπέστειλε μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ
וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר וַיַּעֲלוּ אֶל רֹאשׁ		שכם עלה	quos miſerat moyſes	quos miſerat moyſes	poſtq̃ venerũt murmurauerũt cõtra eã apõ
הָהָר לֵאמֹר הִנֵּנוּ וְעָלִינוּ אֶל			ad contemplandam oo	ad contemplandam oo	παραγενόμενοι διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה כִּי		קום	terrã: & q reuerſi mur	terrã: & q reuerſi mur	cõgregationẽ: vt pferrẽt verba peſſima de
חָטָאנוּ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לָמָּה זֶּה		אמר	murare fecerãt cõtra eũ	murare fecerãt cõtra eũ	συναγωγήν, ἐξενίγκαι ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת פִּי יְהוָה וְהוּא		פה	oẽm multitudinẽ de	oẽm multitudinẽ de	1.Cor. 10.a. fra: t mortui ſũt hoiec q̃ direrũt ad
לֹא תִצְלָח׃ אַל תַּעֲלוּ כִּי אֵין		צלח	trahentes terre & eſſet	trahentes terre & eſſet	γῆς, καὶ ἀπώλοντο οἱ ἄνδρωποι οἱ κατεπόντες κα
יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ לִפְנֵי		נגף	mala: mortui ſunt atq̃	mala: mortui ſunt atq̃	uerſus terrã mala in plaga coã dño.
אֹיְבֵיכֶם׃ כִּי הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי			percuſſi oooooooooooooo	percuſſi oooooooooooooo	τὰ τῆς γῆς πονηρὰ ἐν τῇ πληγῇ ἔναντι κυρίου.
			in conſpectu domini.	in conſpectu domini.	t ieſus filꝰ naue: t chaleb filꝰ iephone
			oooooooooooooooooooo	oooooooooooooooooooo	καὶ Ἰησοῦς υἱὸς ναυή, καὶ Χαλὲβ υἱὸς Ἰεφον
			Ioſue aũt filius nun &	Ioſue aũt filius nun &	vixerũt de hoibus illis q̃ ine
			caleph filius iephõe vi	caleph filius iephõe vi	ἔδησαν ἀπὸ τῶν ἀνδρώπων ἐκείνων τῶν πονη
			xerũt ex oĩbus qui per	xerũt ex oĩbus qui per	rũt adcõſiderãdã trã. t locutus ẽ
			rexerant ad cõſiderãdã	rexerant ad cõſiderãdã	ρευιδῶν κατασκέψασθαι τὴν γῆν. καὶ ἐλάλησε
			terram. Locutuſq̃ eſt	terram. Locutuſq̃ eſt	moyſeo Xba hec ad oẽs fili
			moyſes vniuerſa oooooo	moyſes vniuerſa oooooo	μωυσῆς τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱ
			verba hec ad oẽs filiꝰ	verba hec ad oẽs filiꝰ	os ifrael: t luxit populus valde. t
			ifrael: & luxit populuſ	ifrael: & luxit populuſ	οὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐπένθησεν ὁ λαὸς σφόδρα· καὶ
			nimis. oooooooooooooo	nimis. oooooooooooooo	ſurgentes mane aſcenderũt in Xticẽ
			Et ecce mane primo	Et ecce mane primo	ὀρθρίσαντες τοπῳὶ ἀνέβησαν εἰς τὴν κορυφὴν
			ſurgentes aſcẽderunt	ſurgentes aſcẽderunt	mõtio: dicẽtes: ecce nos aſcendemus in
			vertice montis: atq̃ di	vertice montis: atq̃ di	τοῦ ὄρους, λέγοντες, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν
			xerũt. Parati ſumus aſ	xerũt. Parati ſumus aſ	locũ: q̃ dixit dño: q: peccauimꝰ. t dixit
			cẽdere ad locũ de quo	cẽdere ad locũ de quo	τόπον, οὗ εἶπε κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν· καὶ εἶπε
			dñs locutus eſt: quia	dñs locutus eſt: quia	moyſeo: ũre vos tranſgredimini Xbũ do
			peccauimus. Quibus	peccauimus. Quibus	μωυσῆς, ἵνατί ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα κυ
			moyſes. Cur inquit oo	moyſes. Cur inquit oo	mini: nõ ſpera erũt vobis. ne aſcendatis: nõ .n.
			trãſgredimini verbum	trãſgredimini verbum	ρίου, οὐκ ἔσται ὑμῖν· μὴ ἀναβαίνετε, οὐ γάρ
			domini: quod vobis	domini: quod vobis	eſt dño vobiſcũ. t cadetis ante faciem
			nõ cedet in proſperũ.	nõ cedet in proſperũ.	ἐστι κύριος μεθ' ὑμῶν. καὶ πεσεῖσθε πρὸ προσώπου
			Nolite aſcẽdere. non	Nolite aſcẽdere. non	inimicoꝝ vroꝝ: q: amalech t chananeus
			enim eſt dñs vobiſcũ:	enim eſt dñs vobiſcũ:	ἐχθρῶν ὑμῶν, ὅτι Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος
			ne corruatis coram oo	ne corruatis coram oo	
			inimicis veſtris. Ama	inimicis veſtris. Ama	
			lechites & chananeus oo	lechites & chananeus oo	

Pritiua. chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
סוף	donec cõſumanꝰ cadauera vſa in deſerto. iuxta mume	עַד דְּיִסְפּוֹן פִּגְרֵיכוֹן דְּמָתְנָן יוֹמִין דְּאַרְעָא אַרְבָּעִין יוֹמִין תְּתִּינִין
יָדַע רְעַם	rũ dierũ qbus exploraſtis terraꝫ qdraginta diebus:	לְשַׁתָּא יוֹמָא לְשַׁתָּא תְּקַבְּלוּן יָת חוֹבֵיכוֹן אַרְבָּעִין שְׁנִין וְתִדְּעוּן יָת דְּאִתְרַעֲמְתּוּן עֲלַי וַאֲנָא
עָנַד זְמַן	dies pro anno: dies pro anno ſupputabiſ: t recipie	יְיָ גְּזַרִית בְּמֵימְרִי אִם לָא דָא אֶעְבֵּיד לְכָל כְּנִשְׁתָּא בִּישְׁתָּא הָדָא דְּאִזְדַּמָּנוּ עֲלַי
סוף מות	tis iniqtates vras qdraginta annis: t ſcietis q̃ mur	בְּמַדְבְּרָא הָדֵין יִסּוֹפוּן וְתַמָּן יְמוּתוּן׃ וְתִנְבְּרַיָּא דִי שְׁלַח מֹשֶׁה לְאַלָּלָא יָת אַרְעָא
תוב נָפַק	muraſtis cõtra me. Ego dño decreui in verbo meo ſi	וְאָרְעִמוּ עֲלוֹהִי יָת כָּל כְּנִשְׁתָּא לְאַפָּקָא שׁוּם בִּישׁ עַל אַרְעָא׃ וּמִיתוּ גַּבְרַיָּא דְאַפְּיקוּ
קום	non hoc factã oĩ congregationi peſſime q: cõuenerũt	שׁוּם בִּישׁ עַל אַרְעָא קָמוּ תַּנָּא מִן יוֹמָא הַהוּא וְעַד עָלְמָא׃ וְיְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן וְכָלֵב בַּר יְפֻנֶּה אִתְקַיְּמוּ מִן
אֲבַל כָּתַם רֹאשׁ	cõtra me: in ſolitudine hac cõſumenꝰ: t tibi morietur.	גַּבְרַיָּא הָאִינוּן דְּאָזָלוּ לְאַלָּלָא יָת אַרְעָא׃ וּמַלֵּיל מֹשֶׁה יָת פִּתְגָמַיָּא הָאִילֵין עִם כָּל
אָמַר חוב אָמַר	Qui aũt fuit quos miſit moyſes ad explorandã terrã re	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִתְאַבָּלוּ עַמָּא לַחֲדָא׃ וְאַקְדִּימוּ בְּצַפְרָא וְסַלִּיקוּ לְרֵישׁ טוּרָא לְמֵימָר
צָלַח נָסַק תָּבַר	uerſi ſunt ⁊ fecerũt murmurare cõtra eum oẽm con	הָא אַזַּלְנָא וְנִסַּלְקוֹן לְאַתְרָא דְּאָמַר יְיָ אֲרֵי חָטֵינָא׃ וְאָמַר מֹשֶׁה לְמָה דֵּין אַתּוּן עָבְרִין
	gregationẽ vt detraherent terre. Et mortui ſunt viri	עַל גְּזֵירַת מֵימְרָא דַּייָ וְהוּא לָא תִּצְלַח׃ לָא תִסְקוּן אֲרֵי לֵית שְׁכִינְתָא דַּייָ בֵּינֵיכוֹן
	qui detraxerũt terre peſte coã dño. Joſue autẽ filius	וְלָא תִתְבָּרוּן קֳדָם בַּעֲלֵי דְּבָבֵיכוֹן׃ אֲרֵי עַמָּלֵקָאֵי וּכְנַעֲנָאֵי
	nun ⁊ caleb filius iephone vixerũt ex viris qui abie	
	rũt ad explorandã terrã. Locutuſq̃ eſt moyſes verba	
	hec cum oĩbus filiis iſrael: ⁊ luxit populus valde.	
	Surrexerũtq̃ mane ⁊ aſcenderũt ad verticẽ montis	
	dicentes. Ecce nos aſcendimus ad locũ: de quo dixit	
	dominus: quia peccauimus. Dixitq̃ moyſes. Quare	
	vos tranſgredimini decretuꝫ verbi domini: ⁊ hoc nõ	
	proderit. Non aſcendatis: quia non eſt maieſtas do	
	mini inter vos: ne conteramini coram inimicis ve	
	ſtris. Amalechites autem ⁊ chananeus ooooooooo	

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

ibi ante vos: ꝛ cadetis gladio: cui cũ
Deut. 1. 8. ἐκεῖ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρᾳ, ὅτι ἐπι
auersi estis nõ obedientes dño: ꝛ nõ erit dño in
κατεστράφητε ἀπειθοῦντες κῷ, καὶ οὐκ ἦσαι κῷ ἐν
vobis. ꝛ vt facietes ascenderũt sup ↄpticẽ
ὑμῖν. καὶ διαβαινόντων ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ
mõtis. at arca testamẽti dñi: ꝛ moyses nõ
ὄρους. κ δι κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυ, καὶ μωυσῆς οὐκ
motti sũt de castris. ꝛ descẽdit amalech
ἐκπόρευσαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς. καὶ κατέβη ἀμαλὴκ
ꝛ chananeus habitãs in mõte illo: ꝛ
καὶ ὁ χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ
fugauerũt eos ꝛ pcusserũt eos vsq; ad herma.
ἐτρέψαντο αὐτοὺς καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως ἑρμά.

C. 15. A ΚΑΙ dixit dñs ad moysen: dicẽs: loquere
καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον
filijs israel: ꝛ dices ad eos: qñ intra
τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ὅταν εἰσέλ
ueritis in terrã habitationis vre: quã ego do
θητε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεως ὑμῶν, ἣν ἐγὼ δί
vobis ꝛ facietis oblationes dño: aut ho
δωμι ὑμῖν, καὶ ποιήσητε καρπώματα κυρίῳ, ἢ ὁ
locaustũ: aut sacrificiũ ad magnificãdũ votũ: aut vo
λοκαύτωμα, ἢ θυσίαν μεγαλύνων εὐχήν, ἢ καθεκού
lũtariũ: aut in festiuitatib⁹ vris vt faciatis odorẽ suaui
σιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ποιῆσαι ὀσμὴν εὐω
tatis dño: si quidẽ de bob⁹ aut de oui
δίας κυρίῳ, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν ἢ ἀπὸ τῶν προ
bus: ꝛ offeret offerens dono suo
βάτων, καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ
dño: sacrificiũ simile decimæ ptẽ ephi cõse
κυρίῳ, θυσίαν σεμιδάλεως τὸ δέκατον τοῦ ὄιφι ἀπα
cte in oleo in quarta hin: ꝛ vi
ρτισμένης ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἵν, καὶ οἶ
nũ in libationẽ quartã ptẽ hin facietis in
νον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ἵν ποιήσετε ἐπὶ τῆς
holocaustũ aut in sacrificiũ agno vni:
ὁλοκαυτώσεως ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί,
et arieti: qñ feceritis cũ in oblationẽ
καὶ τῷ κριῷ, ὅταν ποιῆτε ἀνὰ εἰς ὁλοκάρπωμα
aut in sacrificiũ: facieo sacrificiũ simile duas
ἢ εἰς θυσίαν, ποιήσεις θυσίαν σεμιδάλεως δύο
B decimas cõsecte in oleo tertiã
δέκατα ἀπαρτισμένης ἐν ἐλαίῳ τὸ τρίτον τοῦ
hin: ꝛ vinũ in libamẽ tertiã hin offe
ἵν, καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ ἵν προσοί
retis in odorẽ suauitatis dño. si ãt de
σετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν
bob⁹ feceritis in holocaustũ: aut in sacrificiũ ad ma
βοῶν ποιῆτε εἰς ὁλοκάυτωμα, ἢ εἰς θυσίαν μεγα
gnificãdũ votũ in salutare dño: ꝛ offeret
λύνων εὐχὴν εἰς σωτήριον κυρίῳ, καὶ προσοίσει
sup vitulũ in sacrificiũ simile tres
ἐπὶ τοῦ μόσχου εἰς θυσίαν σεμιδάλεως τρία οο

Transla. Chal.

תַּמָּן קֳדָמֵיכוֹן וְתִתְקְלוֹן בְּחַרְבָּא אֲרֵי עַל כֵּן אִתְבְּתוּן מִבָּתַר דְּוִדְיָא דַּיְיָ וְלָא יְהֵי מֵימְרָא
דַּיְיָ פַּסְגּוּדְכוֹן וַאֲרוֹן קְיָמָא לְרֵישׁ טוּרָא וַאֲרוֹן קְיָמָא דַּיְיָ וּמֹשֶׁה לָא עָדוּ מִגּוֹ
מַשְׁרְיָתָא וּגְזַרְתָּן עֲמַלֵקָאָה וּכְנַעֲנָאָה דְּיָתֵיב בְּטוּרָא הָהוּא וּמְחוֹנְנִין וּמְרָדוֹנִין עַד חָרְמָה
Ca. xv. וַעֲלִיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי
תֵּעָלוּן לְאַרְעָא מוֹתְבַנְיכוֹן דַּאֲנָא יָהֵיב לְכוֹן׃ וְתַעְבְּדוּן קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ עֲלָתָא אוֹ נִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא לְפָרְשָׁא נִדְרָא אוֹ נְדָבְתָא אוֹ בְּמוֹעֲדֵיכוֹן לְמֶעְבַּד לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא מֵרָם
יְיָ מִן תּוֹרֵי אוֹ מִן עָנָא׃ וְיָקְרֵב דְּיָקְרֵב קֻרְבָּנֵיהּ קֳדָם יְיָ מַתְנָתָא סוֹלְתָא עֶשְׂרוֹנָא
דְּקִיל רְבָעוּת הִינָא מְשִׁחָא׃ וְחַמְרָא לְנִסְכָּא רְבָעוּת הִינָא תַּעְבֵּד עַל עָלְתָא אוֹ לְנִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא לְאִפְרָא חַד׃ אוֹ לְדִכְרָא תַּעְבֵּד מַתְנָתָא סוֹלְתָא תְּרֵין עֶשְׂרִנִין דְּקִיל
תַּלְתוּת הִינָא׃ וְחַמְרָא לְנִסְכָּא תַּלְתוּת הִינָא תְּקָרֵב לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃ וַאֲרֵי
תַּעְבֵּד בַּר תּוֹרֵי עֲלָתָא אוֹ נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא לְפָרְשָׁא נִדְרָא אוֹ נִכְסַת קֻדָּם
יְיָ׃ וְיָקְרֵב עַל בַּר תּוֹרֵי מַתְנָתָא סוֹלְתָא תְּלָתָא

Trãsla. B. Hiero.

ante vos sunt: quorum
gladio corruetis: eo q
nolueritis acquiescere
domino: nec ooooooo
erit dñs vobiscũ. At
illi cõtenebrati ascende
rũt in verticẽ montis.
Arca aũt testamẽti dñi
& moyses non recesse
runt de castris. Descen
ditq; amalechites & cha
naneus qui habitabat i
mõte: & pcutiẽs eos at
q; cõcidẽs psecutus ẽ e
os vsq; horma. Ca. 15.
LOcutus est dñs ad
moysen dicẽs. Lo
quere ad filios israel:
& dices ad eos. Cũ in
gressi fueritis terram
hitatiõis vre: quã ego
dabo vobis: ooooooooo
& feceritis oblationem
dño in holocaustũ aut
victimã pacificã vota
soluentes vel spõte of
ferẽtes munera: aut in
solẽnitatibus vris ado
lẽtes odorẽ suauitatis
dño: de bob siue de
ouibus offeret quicun
q; ĩmolauerit victimam
sacrificium simile deci
mã partẽ ephi cõspsam
oleo: qd mẽsurã habe
bit q̃rtã ptẽ hin: & vi
nũ ad liba fundẽda eiusdẽ mẽsure dabit in ho
locaustũ siue i victimã:
Per agnos singulos &
arietes erit sacrificiũ
sile duarũ decimarũ q̃
cõspsa sit oleo tertie p
tis hin. & vinũ ad libamentũ tertie ptis eiusdẽ mẽsure offeret in o
dorẽ suauitatis domio.
Cũ vero de bobus fe
ceris holocaustum: aut
hostiã vt impleas votũ
vel pacificas victimas:
dabis per singulos oooo
boues simile tres ooooo
ooooooooooooooooooooo

Ter. Heb. Ru. Ca. xv.

שֶׁם לִפְנֵיכֶם וְנָפַלְתֶּם בַּחָרֶב כִּי
עַל כֵּן שַׁבְתֶּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא
יִהְיֶה יְהוָה עִמָּכֶם׃ וַיַּעְפִּלוּ לַעֲלוֹת
אֶל רֹאשׁ הָהָר וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה
וּמֹשֶׁה לֹא מָשׁוּ מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה׃
וַיֵּרֶד הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּהָר
הַהוּא וַיַּכּוּם וַיַּכְּתוּם עַד הַחָרְמָה׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה

La. xv.

לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל אֶרֶץ
מוֹשְׁבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם׃
וְעָשִׂיתֶם אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה אוֹ
זֶבַח לְפַלֵּא נֶדֶר אוֹ בִנְדָבָה אוֹ
בְּמֹעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה מִן הַבָּקָר אוֹ מִן הַצֹּאן׃
וְהִקְרִיב הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוֹ לַיהוָה
מִנְחָה סֹלֶת עִשָּׂרוֹן בָּלוּל בִּרְבִעִית
הַהִין שָׁמֶן׃ וְיַיִן לַנֶּסֶךְ רְבִיעִית הַהִין
תַּעֲשֶׂה עַל הָעֹלָה אוֹ לַזֶּבַח לַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד׃ אוֹ לָאַיִל תַּעֲשֶׂה מִנְחָה
סֹלֶת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים בָּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן שְׁלִשִׁית הַהִין׃ וְיַיִן לַנֶּסֶךְ
שְׁלִשִׁית הַהִין תַּקְרִיב רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה׃ וְכִי תַעֲשֶׂה בֶן בָּקָר עֹלָה
אוֹ זֶבַח לְפַלֵּא נֶדֶר אוֹ
שְׁלָמִים לַיהוָה׃ וְהִקְרִיב עַל בֶּן
הַבָּקָר מִנְחָה סֹלֶת שְׁלֹשָׁה

Interp. chal.

sibi sunt ãte vos: ꝛ corruetis gladio eo q reuersi estis
a cultu dñi: ꝛ nõ erit verbũ dñi in adiutoriũ vrm. ꝛ im
pie egerũt vt ascenderẽt in verticẽ mõtis. arca aũt pa
cti dñi ꝛ moyses nõ recesserũt de medio castroꝝ. De
scẽditq; amalechites ꝛ chananeꝰ q̃ habitabat in mõte
illo ꝛ percusserũt eos ꝛ psecuti sunt eos vsq; horma.
LOcutusq; est dño cum moyse dicens. Ca. 15.
Loqre cum filijs israel ꝛ dices ad eos. Cum in
gressi fueritis in terrã habitationis vre: quã ego da
bo vobis ꝛ feceritis oblationẽ corã dño holocaustuꝫ
aut hostiã sanctificatã pro solutione voti aut sponte
aut qñ fit in solẽnitatibus vris: et suscipiat eã cum bene
placito corã dño de bobus aut de ouibus: offeret qui
obtulerit oblationẽ suã corã dño pro munere decimã
similæ cõsperse quarta parte hin olei: ꝛ vinũ pro liba
mento quartã partẽ hin offerẽs in holocaustũ aut vi
ctimã sanctificationũ: per agnos singulos aut p sin
gulos arietes facies munus: duas decimas similæ cõ
sperse tertia parte hin olei: ꝛ vinũ pro libamento ter
tiam partẽ hin offeres: et suscipiatur cum beneplã
cito corã dño. Et quãdo feceris vitulum in holocau
stum aut in hostiã sanctificatã pro solutione voti aut
victimã sanctificationũ corã dño: offeret super vitu
lum munus: tres ooooooooooooooooooooo

Ptitiua. heb.

שׁוּב
הָיָה עָפַל עָלָה
אֶרֶץ בְּרִית
מוּשָׁב תָּנָה
נָכָה תָּמַת

La. xv.

דִּבֶּר
בּוֹא
יָשַׁב
עָשָׂה
קָרַב
יָעַד
נָתַן
קָרַב
עָשָׂה
שָׁנָה
קָרַב
עָשָׂה

Ptitiua chal.

נָפַל תּוּב יְהוָה
רָשַׁע נָסַק רֹאשׁ
קוּם עֵדָה חָתָא
אֲמַר עוֹל חָתָב
עֲבַד עֲלָה
יְעַד נְכַל רָעָה
עֲנַן קָרַב
פְּרַשׁ עֲבַד
אֶחָד

Pritiua beb.	Tex. Heb.	Hu.	La. xv.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
	עֶשְׂרֹנִים בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן חֲצִי הַהִין׃			decimas cõsperse oleo qd habeat mediũ mẽsure hin: & vinũ ad libamẽdã fundẽda eiusdẽ mensure in oblationẽ suauissimi odoris dñio. Sic facies singulos boues & arietes & agnos & hedos .tã	decimao cõfecte in oleo dimidiũ hin: δέκατα ἀσπειρομιδνὸς ἐν ἐλαίῳ ἥμισυ τοῦ ἵν,
צה	וְיַיִן תַּקְרִיב לַנֶּסֶךְ חֲצִי הַהִין				τ vinũ in libamen dimidiũ hin. oblatio
	אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ כָּכָה יֵעָשֶׂה				καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἥμισυ τοῦ ἵν. κάρπωμα
	לַשּׁוֹר הָאֶחָד אוֹ לָאַיִל הָאֶחָד				odorẽ suauitatis dño: sic facies vitulo
	אוֹ לַשֶּׂה בַּכְּבָשִׂים אוֹ בָּעִזִּים׃				ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, οὕτως ποιήσεις τῷ μόχῳ
	כַּמִּסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּכָה תַּעֲשׂוּ	סֵפֶר			vnt: aut arieti vni: aut agno vnt: ex
	לָאֶחָד כְּמִסְפָּרָם׃ כָּל הָאֶזְרָח יַעֲשֶׂה	זֶרַח עֲשָׂה			τῶν ἐνί, ἢ τῷ κριῷ τῷ ἑνί, ἢ τῷ ἀρνῷ τῷ ἑνί, ἐκ
	כָּכָה אֶת אֵלֶּה לְהַקְרִיב אִשֵּׁה				ouib aut ex capris. iuxta numeꝝ
	רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְכִי יָגוּר אִתְּכֶם				τῶν προβάτων ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν. κατὰ τὸν ἀριθμὸν
	גֵּר אוֹ אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם	גור דור			coꝝ q feceritis: sic facietis vni: iuxta
	וְעָשָׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה				ὧν ἂν ποιήσητε, οὕτως ποιήσετε τῷ ἑνί, κατὰ
	כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כֵּן יַעֲשֶׂה׃ הַקָּהָל				numeꝝ coꝝ. olo indigena faciet sic:
	חֻקָּה אַחַת לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר חֻקַּת	גור			τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιήσει οὕ-
	עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּכֶם כַּגֵּר יִהְיֶה	עָלַם הָיָה			taleꝫ offerat oblationes in odorẽ
	לִפְנֵי יְהוָה׃ תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט	פָּנֶה יֶרֶה שָׁפָט			τως, τοιαῦτα προσοίσει καρπώματα εἰς ὀσμὴν
	אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם׃				suauitatis dño. si ꝺo aduena in vobis fuc
	וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃	דבר			εὐωδίας κυρίῳ. ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσ
	דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ				rit in ꝛra vra: aut q̃cũq; fuerit iter voꝝ in
	אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל הָאָרֶץ	בוא			γενήσεται ἐν τῇ γενέσει, ἢ ὃς ἂν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς
	אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה׃	בוא			generationib vris: τ faciet oblationẽ odorẽ suaui
	וְהָיָה בַּאֲכָלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ				γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει κάρπωμα ὀσμὴν εὐω-
	תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה רֵאשִׁית	רום			tatis dño: quẽadmodũ facitis voꝝ: sic faci
	עֲרִסֹתֵכֶם חַלָּה תָּרִימוּ תְרוּמָה				ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ἐν τρόπῳ ποιεῖτε ὑμεῖς, οὕτως ποι
	כִּתְרוּמַת גֹּרֶן כֵּן תָּרִימוּ אֹתָהּ׃	גור			et cõgregatio dño. lex vna erit vobis τ
	מֵרֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ	עָנָן			ποίσει ἡ συναγωγὴ κυρίῳ. νόμος εἷς ἔσται ὑμῖν καὶ
	לַיהוָה תְּרוּמָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃				aduenis appositis iter voꝝ: lex
	וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל	שָׁנָה עָשָׂה			τοῖς προσκειμένοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος
					sẽpiterna i gnatiõꝫ vraꝝ. vt vos τ aduena
					αἰώνιος εἰς γενεὰς ὑμῶν. ὡς ὑμεῖς καὶ ὁ προσήλυτος
					erit coã dño. lex vna erit et iustificatio vna
					ἔσται ἔναντι κυρίου. νόμος εἷς ἔσται καὶ δικαίωμα ἓν
					erit vobis et aduene appositio iter
					ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσκειμένῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν
					voꝝ. et locut ẽ dño ad moysẽ: dicẽs: lo
					ὑμῖν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λά
					quere filijs israel: τ dices ad eos: cũ
					λησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἐν
					intraueritis voꝝ in terrã: in quã ego indu
					τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσά-
					cã vos illuc. τ erit qñ cõmederitis vos de
					γω ὑμᾶς ἐκεῖ. καὶ ἔσται ὅταν ἔδητε ὑμεῖς ἐκεῖ
					panib terre: sepabitis sepationẽ segrega
					τῶν ἄρτων τῆς γῆς, ἀφαιρεῖτε ἀφαίρεμα ἀφώρι-
					tiõꝫ dño: ꝑmitias masse vre pa
					σμα τῷ κυρίῳ, ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν ἄρ-
					nẽ: sepationẽ sepabitis ei. vt separationẽ ab
					τον, ἀφαίρεμα ἀφελεῖτε αὐτῶν. ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ
					area: sic segregabitis tlõ ꝑmitias massar
					ἄλωνος, οὕτως ἀφελεῖτε ἀνὰ ἀπαρχὴν φυράμα-
					vraꝝ. τ dabitis dño segregatiõꝫ in gnatiõꝫ
					τος ὑμῶν. καὶ δώσετε κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς
					vraꝝ. qñ ãt peccaueritis τ nõ feceritis oĩa
					ὑμῶν. ὅταν δὲ πλημμελήσητε καὶ μὴ ποιήσητε πάσας

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
פִּיל	decimas simile ꝑsperse oleo dimidie ptis hin. et vinũ offeres ꝑ libamẽto dimidiã ptez hin: oblatio est q̃ su scipit volũtarie coã dño. sic facies ꝑ singulos boues et ꝑ singulos arietes τ ꝑ singulos agnos: i agnis aut in capris. Iurta numerũ quẽ facietis: sic facietis vni cuiꝰ iurta numerũ eoꝝ: sic faciet olo indigena qñ ob tulerit er hio oblationẽ q̃ suscipit volũtarie coã dño. et qñ pegrinatus fuerit apũ vos pegrin aut q̃ fuerit inter vos ꝑ gnatiõꝫ vraꝝ: τ fecerit oblationẽ q̃ suscipit volũtarie coã dño: sic̃ fecieritl ita faciet. vna ꝛgregatio τ vn ritus erit vob τ pegrinis q̃ pegrinant: statuto sempiterno in gnationibus vris: sic̃ voꝝ tta erit pegrin coã dño. lex vna τ iudiciũ vnũ erit vobis τ aduenis qui peregrinãtur apud vos. Locutusq; est dño ad moysen dicẽs. Loqre cum filijs israel τ dices ad eos. Cum ingressi fueritis in terrã in quã ego induco vos: τ et comederitis de pane terre: separabitis separationẽ coã dño. In primitias ciboꝝ vestroꝝ separabitis placentã: sicut separant separationẽ de area sic separabitis eam. De primitijs ciborum vestroꝝ dabitis separationẽ coram dño in generationibus vestris: τ quando ignoraueritis τ non feceritis omnia	כְּעִשְׂרֹנִין דְּמִשַּׁח בַּפִּילוּת הֵינָא וְתַקְרֵב לְנִסְכָּא פַּלְגוּת הֵינָא קוּרְבָּן ✠✠
	וְתִסְתַּכַּל בְּרַעְוָא קֳדָם יְיָ וְתַעֲבֵד יַתְהוֹן כְּמָא דְתַעְבְּדוּן לְתוֹר בְּרֵא חַד אוֹ לְאֵמְרָא
	אוֹ בְּעִזָּא׃ בְּמִנְיָנַיְהוֹן וְכָל יַצִּיבָא תַּעֲבִיד כְּדֵין יַת
	אִילֵין לְקָרְבָּא קוּרְבָּן דְּמִתְכַּפַּל בְּרַעְוָא קֳדָם יְיָ וַאֲרֵי יְתֵגִיר עִמְּכוֹן גִּיוֹרָא אוֹ דְּיֵתֵיכוֹן
	לְמִדְיַן וְיַעֲבֵיד קָרְבָּן דְּמִתְכַּפַּל בְּרַעְוָא קֳדָם יְיָ כְּמָא דְּתַעְבְּדוּן כֵּן יַעֲבֵד יְהַבְלָא קְרֵיסָא
	חַד לְכוֹן וּלְגִיּוֹרָא דְּיִתְגַּיַּר כְּרֵיסִין עָלַם לְדָרֵיכוֹן כְּוָתְכוֹן כְּגִיּוֹרָא יְהֵי קֳדָם יְיָ אוֹרַיְתָא
	חַד וְדִינָא חַד יְהֵי לְכוֹן וּלְגִיּוֹרָא דְּיִתְגַּיַּרוּן עִמְּכוֹן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃
	מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן בְּמֵיעַלְכוֹן לְאַרְעָא דַּאֲנָא מֵיעֵיל יָתְכוֹן לְתַמָּן׃ וִיהֵי
	בְּמֵיכְלְכוֹן מִלַּחְמָא דְאַרְעָא תַּפְרְשׁוּן אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ׃ רֵישׁ אַצְוָתְכוֹן תַּפְרְשׁוּן חַלְתָּא ✠
	תַּפְרְשׁוּן אַפְרָשׁוּתָא כְּמָא דְמַפְרְשִׁין מִן אִדְרָא כֵּן תַּפְרְשׁוּן יָתָהּ׃ מֵרֵישׁ אַצְוָתְכוֹן תִּתְּנוּן
	קֳדָם יְיָ אַפְרָשׁוּתָא לְדָרֵיכוֹן׃ וַאֲרֵי תְּשְׁתְּלוּן וְלָא תַּעְבְּדוּן יָת כָּל ✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter. Heb. Hu. Ca.xv.	Patriua.heb.
precepta hec: q̃ locut⁹ ē dñs ad moy	horum que locutus ē	הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה	צָוָה
sen: sicut pecpit dñs ad vos in manu moy	dominus ad moysen: & manda	אֶל מֹשֶׁה׃ אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה	
si: a die qua pecpit dñs ad vos	uit per eum ad vos: a die	יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּיַד מֹשֶׁה מִן הַיּוֹם	
& vltra in ḡnatiões vras. & erit si ex o	qua cepit iubere & vl	אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וָהָלְאָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃	
culis cõgregatiõis fuerit inuite: & fa	oblitaq̃ fuerit facere	וְהָיָה אִם מֵעֵינֵי הָעֵדָה נֶעֱשְׂתָה	עָשָׂה
ciet ois cõgregatio vitulũ vnũ de bob	multitudo: offeret vitulum	לִשְׁגָגָה וְעָשׂוּ כָל הָעֵדָה פַּר	
maculatũ in holocaustũ in odorẽ suauitatis dño: &	de armẽto holocaustũ	בֶּן בָּקָר אֶחָד לְעֹלָה לְרֵיחַ	נִיחֹחַ
mun ei⁹ libamẽ eius iuxta pre	in odorem suauissimũ	לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כַּמִּשְׁפָּט	
cepta & hircũ ex capris vnũ pro pec	dño. & sacrificiũ eius	וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וְכִפֶּר	שָׂעִיר
cato. & ꝓpitiabit sacerdos pro oĩ cõgre	ac liba: vt cerimõie po	הַכֹּהֵן עַל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	
gatione filiorũ israel: & dimittet⁹ eis: qñ	stulant: hircũq̃ ꝓ pec	וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	סָלַח
inuolũtariũ ē. & ipi obtulerũt donũ suũ	cato. & rogabit	וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם כִּי לְכָל	גּוּר
oblatione dño pro peccõ suo coã do	sacerdos pro oi multi	הָעָם בִּשְׁגָגָה׃ וְאִם	
mino pro inuolũtariõe suo: & dimittet	tudine filiorum israel:	נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִּשְׁגָגָה	חָטָא
ꝓpitiabit sacerdos pro oĩ cõgre	& dimittetur eis. qñ	וְהִקְרִיבָה עֵז בַּת שְׁנָתָהּ לְחַטָּאת׃	קָרַב שָׁנָה
gatione filiorũ israel: & dimittet⁹ eis: qñ	nõ sponte peccauerũt.	וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל הַנֶּפֶשׁ הַשֹּׁגֶגֶת	
inuolũtariũ ē. & ipi obtulerũt donũ suũ	nihilominus offerẽtes	בְּחַטְאָהּ בִּשְׁגָגָה לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר	
oblationẽ dño pro peccõ suo coã do	incensum dño pro se	עָלָיו וְנִסְלַח לוֹ׃ הָאֶזְרָח בִּבְנֵי	זָרַח
mino pro inuolũtariõe suo: & dimittet	& pro peccato atq̃	יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם תּוֹרָה	יָרָה
ꝓpitiabit sacerdos pro oĩ cõgre	errore suo: & dimitte	אַחַת יִהְיֶה לָכֶם לְעֹשֵׂה בִּשְׁגָגָה׃	אֶחָד הָיָה
gatione filiorũ israel: & dimittet⁹ eis: qñ	tur vniuerse plebi	וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּיָד רָמָה	עָשָׂה רוּם
inuolũtariũ ē. & ipi obtulerũt donũ suũ	filiorũ israel & aduenis	מִן הָאֶזְרָח וּמִן הַגֵּר אֶת	גּוּר
oblationẽ dño pro peccõ suo coã do	qui pegrinãtur iter eos	יְהוָה הוּא מְגַדֵּף וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ	נָכַר כָּרַת
mino pro inuolũtariõe suo: & dimittet	quoniam culpa est ois	הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ׃ כִּי דְבַר	
ꝓpitiabit sacerdos pro oĩ cõgre	populi ꝓ ignorantiã.		

Interp̃.chal.

precepta hec q̃ locutus est dño cũ moyse: ola q̃ man
dauit dñs ad vos per manũ moysi a die qua precepit
dño & deincepo per ḡnationes vras. eritq̃ si ab ocu
lis cõgregationis aliq̃d latuerit & per ignorantiã fa
ctum fuerit: offeret ois cõgregatio vitulũ de bobus
vnũ in holocaustũ: vt suscipiatur voluntarie coã dño.
et munus eius & libamentũ eius sic decet: & hircũ de
capris vnũ pro peccato. Et ꝓpiciabit sacerdos pro
omni cõgregatione filiorum israel & dimittetur eis:
quia ignorantia est: & ipsi obtulerũt oblationẽ suam
coã dño & sacrificiũ pro peco suo coã dño pro igno
rãtia sua. Dimittetur q̃ oi ꝓgationi filioꝝ israel:
et aduenis qui pegrinãtur inter eos: q̃ ignorãtia est
ois populi. Et si vir vnus peccauerit per ignorantiã:
offeret capã anniculã pro peccato: & ꝓpiciabit sa
cerdos pro homie qui ignorauerit quãdo peccauerit
per ignorantiam coram domino: & dimittetur ei. Ler
vna erit indigene in filiis israel & aduenis qui pere
grinantur inter eos omni qui fecerit per ignorantiã.
Clir autem qui fecerit aliquid per superbiã de indige
nis & peregrinis: dñm ipse irritat: & peribit homo
ille de medio populi sui: quia verbum ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ

Patriua.chal.
עָבַד
אֶחָד עֵלָה כִּכֵּל
רֵעָה חָזָה עֵז
כָּפַר שָׁנַק שָׂלָה
אָתָא גּוּר
חוּב כָּרַב
שָׁלָה חוּב
יָהָה
עָבַד רֵאשׁ גָּלָה
רָגַז שָׁצָא

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

precepta hec: q̃ locut⁹ ē dñs ad moy
sen: sicut pecpit dñs ad vos in manu moy
si: a die qua pecpit dñs ad vos
& vltra in ḡnatiões vras. & erit si ex o
culis cõgregatiõis fuerit inuite: & fa
ciet ois cõgregatio vitulũ vnũ de bob⁹ im
maculatũ in holocaustũ in odorẽ suauitatis dño: & sa
crificiũ huius & libamẽ eius iuxta pre
cepta & hircũ ex capris vnũ pro pec
cato. & ꝓpitiabit sacerdos pro oĩ cõgre
gatione filiorũ israel: & dimittet⁹ eis:
inuolũtariũ ē. & ipi obtulerũt donũ suũ
oblationẽ dño pro pecto suo coã do
mino pro inuolũtariõe suo: & dimittet

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Ru.	La. xv.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
יְהוָה	בָּזָה	וְאֶת	מִצְוָתוֹ	הֵפֵר	הִכָּרֵת	צְוַה	פּוּר	dñi	cõtempſit:	&	mandata	eius	irrita
תִּכָּרֵת	הַנֶּפֶשׁ	הַהִוא	עֲוֹנָהּ	בָּהּ:				fecit:	deletiõe	delebitur			
וַיִּהְיוּ	בְנֵי	יִשְׂרָאֵל	בַּמִּדְבָּר				דבר	deſerto:	&	inuenerũt	virũ	colligẽtẽ	ligna
וַיִּמְצְאוּ	אִישׁ	מְקֹשֵׁשׁ	עֵצִים				מצא קשש	ſabbati:	&	adduxerũt	eũ	qui	inuenerat
בְּיוֹם	הַשַּׁבָּת:	וַיַּקְרִיבוּ	אֹתוֹ				מצא קרב	colligẽtẽ	ligna	ad	moyſen	&	aaron
הַמַּצְאִים	אֹתוֹ	מְקֹשֵׁשׁ	עֵצִים	אֶל				&	ad	oẽm	congregationẽ	filioꝝ	iſrael:
מֹשֶׁה	וְאֶל	אַהֲרֹן	וְאֶל	כָּל	הָעֵדָה:			&	repoſuerũt	eũ	in	carcerẽ:	nõ
וַיַּנִּיחוּ	אֹתוֹ	בַּמִּשְׁמָר	כִּי	לֹא			נוח שמר	facerẽt	ei.	&	locut'	ẽ	dñs
פֹרַשׁ	מַה	יֵּעָשֶׂה	לוֹ:	וַיֹּאמֶר	יְהוָה		פרש עשה אמר	moyſen:	vicẽs:	morte	moriatur	hõ:	la
אֶל	מֹשֶׁה	מוֹת	יוּמַת	הָאִישׁ	רָגוֹם		אמר מות	pidabitꝫ	eũ	lapidib'	oia	congregatio	extra
אֹתוֹ	בָאֲבָנִים	כָּל	הָעֵדָה	מִחוּץ			רגם	caſtra.	&	eduxerũt	eũ	oia	
לַמַּחֲנֶה:	וַיּוֹצִיאוּ	אֹתוֹ	כָּל	הָעֵדָה			יצא	cõgregatio	extra	caſtra:	&	lapidauẽ	
בָּאֲבָנִים	וַיָּמָת	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	יְהוָה			מות	rit	eũ:	ſicut	ꝓcepit	dñs	
אֶת	מֹשֶׁה:	וַיֹּאמֶר	יְהוָה	אֶל	מֹשֶׁה		אמר	ad	moyſen	dicẽs:	loqre	filiꝭ	iſrael:
לֵאמֹר:	דַּבֵּר	אֶל	בְּנֵי	יִשְׂרָאֵל			דבר	dicẽs	ad	eos:	&	faciãt	ſibi
וְאָמַרְתָּ	אֲלֵהֶם	וְעָשׂוּ	לָהֶם	צִיצִת			עשה	briaꝭ	ſup	alas	veſtiũ	ſuaꝝ	in
עַל	כַּנְפֵי	בִגְדֵיהֶם	לְדֹרֹתָם				דור	gnatiões	ſuas.	&	imponetis	ſup	fimbrias
וְנָתְנוּ	עַל	צִיצִת	הַכָּנָף	פְּתִיל			נתן	alaꝝ	vestiũ	hyacithinã:	&	erit	vobis in
תְּכֵלֶת:	וְהָיָה	לָכֶם	לְצִיצִת	וּרְאִיתֶם			היה	fimbriis:	&	videbitis	eas:	&	recorda
אֹתוֹ	וּזְכַרְתֶּם	אֶת	כָּל	מִצְוֹת	יְהוָה		זכר	bimini	oium	mãdatoꝝ	dñi.	&	facie
וַעֲשִׂיתֶם	אֹתָם	וְלֹא	תָתוּרוּ	אַחֲרֵי			עשה תור	tis	ea:	&	nõ	cõuertemini	poſt
לְבַבְכֶם	וְאַחֲרֵי	עֵינֵיכֶם	אֲשֶׁר	אַתֶּם				tatiõe	vſꝝ:	&	poſt	oculoꝝ	vſoꝝ: in
זֹנִים	אַחֲרֵיהֶם:	לְמַעַן	תִּזְכְּרוּ				זנה זכר	guitꝫ	vos	fornicamini	poſt	illoꝝ:	vt
וַעֲשִׂיתֶם	אֶת	כָּל	מִצוֹתָי	וִהְיִיתֶם			עשה היה	recordemini	&	facietis	eã	mãdata	
קְדֹשִׁים	לֵאלֹהֵיכֶם:	אֲנִי	יְהוָה					mea:	&	critis	ſcti	deo	vſo. ego do
אֱלֹהֵיכֶם	אֲשֶׁר	הוֹצֵאתִי	אֶתְכֶם				יצא	minus	deus	veſter:	q̃	eduxi	vos

Trãsla. Chal.
וַיְהוָה בָּסַר וְיָת פִּקּוּדוֹהִי אֲשְׁתַּצָּאָה יְשְׁתַּצְיָא אֲנָשָׁא הַהוּא תְּבִיהּ גְּיֵהּ: וְהוֹ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבְּרָא וְאַשְׁכַּחוּ גְּבַר כַּד מְגַבֵּב אֲעִין בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא: וְקָרִיבוּ יָתֵיהּ
וְאַשְׁכַּחוּ יָתֵיהּ כַּד מְגַבֵּב אֲעִין לְוָת מֹשֶׁה וּלְוָת אַהֲרֹן וּלְוָת כָּל כְּנִשְׁתָּא: וְאַטְרוּ יָתֵיהּ
בְּגִית מַטְרָא אֲרֵי לָא אִתְפְּרַשׁ מָה יִתְעֲבֵד לֵיהּ: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל
גַּבְרָא רְגוֹמוּ יָתֵיהּ בְּאַבְנַיָּא כָּל כְּנִשְׁתָּא לְמִבְרָא: וְאַפִּיקוּ יָתֵיהּ כָּל כְּנִשְׁתָּא
לְמִבְרָא לְמַשְׁרְיָתָא וּרְגַמוּ יָתֵיהּ בְּאַבְנַיָּא וּמִית כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה: וְאֲמַר יְיָ
לְמֹשֶׁה לְמֵימָר: סַלֵּיק עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן וְיַעְבְּדוּן לְהוֹן כְּרוֹסְפְּדִין עַל גַּרְפֵּי
כְּסוּתְהוֹן לְדָרֵיהוֹן וְיִתְּנוּן עַל כְּרוֹסְפְּדָא חוּטָא דִּתְכֵלְתָּא: וִיהֵי לְכוֹן לִכְרוֹסְפְּדִין
וְתִחְזוּן יָתֵיהּ וְתִדְכְּרוּן יָת כָּל פִּקּוּדַיָּא דַּייָ וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן וְלָא תְּתוּרוּן בָּתַר
הֲרְהוּר לְבָבְכוֹן וּבָתַר חֵיזוּ עֵינֵיכוֹן דְּאַתּוּן טָעָן בַּתְרֵיהוֹן: בְּדִיל דְּתִדְכְּרוּן וְתַעְבְּדוּן
יָת כָּל פִּקּוּדַי וִתְהוֹן קַדִּישִׁין קֳדָם אֱלָהֲכוֹן: אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן דְּאַפֵּיקִית יָתְכוֹן

Pritiua chal.	Interp. chal.
שְׁגָה	dñi cõtẽpſit: & precepta eius fecit irrita. cõſumatione
דְּבַר	cõſumabit hõ ille: iniqtas ei in eo erit. Erantq; filij
אָע	iſrael in ſolitudine: & inuenerũt virũ colligentẽ ligna
נְטַר	in die ſabbati. Et adduxerũt eum q̃ inuenerãt cũ col-
כְּתַל	ligentẽ ligna ad moyſen & aaron & ad omnẽ congrega
אֲמַר	tionẽ. Et ligauerũt eum in carcere: q; nõ erat decre-
כְּסָה	tum quid fieret de eo. Dixitq; dñs ad moyſen. Occi-
רְוָה	ſione occidatur vir ille: omnis congregatio lapident
פְּתַל	eum lapidibus extra caſtra. Et eduxerũt eum omnis
תְּכֵלֶת	congregatio extra caſtra: & lapidauerunt eum lapidi
נְבַק	bus: & mortuus eſt: ſicut ꝓceperat dñs moyſi. Dixitq;
אֲמַר	dñs ad moyſen dicens. Loquere cum filijs iſrael & di
כְּסָה	ces ad eos: vt faciãt ſibi fimbrias in angulis veſtimẽ
נְתַן	torum ſuoꝝ per generationes ſuas. et ponent in fim
רְוָה	brijs q̃ ſunt in angulis filũ hyacinthinũ. Eruntq; vo-
נְגַע	bis fimbrie vt videatis eas & recordemini oĩm man
	datoꝝ domini: & facietis ea. et non fornicemini poſt
	cogitationẽ cordis veſtri & poſt viſionẽ oculoꝝ veſtro
	rum: poſt que vos erratis ſequẽtes ea. Et recordemi
	ni & facietis omnia precepta mea: & ſitis ſancti co-
	ram deo veſtro. Ego dñs deus veſter: qui eduxi vos

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Au. Ca.xvi.	Pritiua heb.
de tra egypti vt essem vr deus: ego dñs	[a]de terra [f]egypti: [f]vt esse	[a]מֵאֶרֶץ [f]מִצְרַיִם [f]לִהְיוֹת [a]לָכֶם ‹‹	
ἐκ γῆς αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν θεός, ἐγὼ κύριος	[b]deus [a]vester. ooooooooo	[a]לֵאלֹהִים ׀ [a]אֲנִי [a]יְהוָה [a]אֱלֹהֵיכֶם׃	
deus vr.	oooooooooooooo oooooooo	[a]וַיִּקַּח [a]קֹרַח [a]בֶּן [a]יִצְהָר [a]בֶּן	Cap.xvi.
ὁ θεὸς ὑμῶν. Ca.16.	ooooooooooooooooooooo	[a]לֵוִי [a]קְרַת [a]בֶּן [a]לֵוִי ׀ [a]וְדָתָן [a]וַאֲבִירָם [a]בְּנֵי	[a]לָקַח
Ⱥ locut[a] ē core filiꝭ ysaar filiꝭ caath filiꝭ	[a]Cce [a]ãt Ca.16.	[a]אֱלִיאָב [a]וְאוֹן [a]בֶּן [a]פֶּלֶת [a]בְּנֵי [a]רְאוּבֵן׃	
καὶ ἐλάλησε κορὲ υἱὸς Ἰασαὰρ υἱοῦ καὰθ υἱοῦ	[b]chore [c]filius [a]ysaar	[a]וַיָּקֻמוּ [a]לִפְנֵי [a]מֹשֶׁה ׀ [a]וַאֲנָשִׁים [a]מִבְּנֵי	[a]קוּם [a]פָּנָה
leui: ⁊ dathã ⁊ abirõ filiꝭ eliab: ⁊	[c]filii [f]caath [a]filii [b]leui [f]& oo	[a]יִשְׂרָאֵל [a]חֲמִשִּׁים [a]וּמָאתַיִם ׀ [a]נְשִׂיאֵי	[a]נָשָׂא
λευί, καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὶ Ἐλιάβ, καὶ ἀυ	dathan [a]atq; abirõ [f]filii	[a]עֵדָה ׀ [a]קְרִאֵי ׀ [a]מוֹעֵד ׀ [a]אַנְשֵׁי ׀ [a]שֵׁם׃	[a]יָעַד
ὴδ filiꝰ phalech filiꝭ rubẽ: ⁊ insurrexerũt ꝓra	[m]eliab: [n]hoꝝ quoq; [c]filiꝰ	[a]וַיִּקָּהֲלוּ ׀ [a]עַל ׀ [a]מֹשֶׁה [m]וְעַל [a]אַהֲרֹן	[a]קָהַל
ὼν υἱὸς φαλὲκ υἱοῦ ῥουβὴν, καὶ ἀνέστησαν ἔναντι	[p]pheleth de [q]filiis rubẽ:	[a]וַיֹּאמְרוּ [a]אֲלֵהֶם [a]רַב ׀ [a]לָכֶם [a]כִּי ׀ [a]כָל	[a]רָבַב
moysen: ⁊ viri filioꝝ ysrael ducẽti:	[e]surrexerũt [c]cõtra [n]moy	[a]הָעֵדָה [a]כֻּלָּם [a]קְדוֹשִׁים [a]וּבְתוֹכָם [a]יְהוָה ׀	
μωυσῆ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πεντήκοντ	sen: [s]aliiq; [f]filiorum oooo	[a]וּמַדּוּעַ [a]תִּתְנַשְּׂאוּ [a]עַל ׀ קְהַל ׀ יְהוָה׃	[a]נָשָׂא
τα ⁊ ducẽti: duces congregatiõis senatoꝝ	[g]israel [b]ducenti [a]quinqua	[a]וַיִּשְׁמַע [a]מֹשֶׁה [a]וַיִּפֹּל [a]עַל [a]פָּנָיו׃ [n]וַיְדַבֵּר	[a]שָׁמַע [a]נָפַל [a]פָּנָה
τα καὶ ἑκατόσιοι, ἀρχηγοὶ συναγωγῆς σύγκλητοι	ginta [r]viri [c]proceres oooo	[a]אֶל ׀ קֹרַח [a]וְאֶל ׀ כָּל ׀ [a]עֲדָתוֹ ׀ לֵאמֹר	[n]דָּבַר
cõsilij: ⁊ viri noiati: insurrexerũt cõtra	[g]synagoge. [f]& qui [r]tẽpo	[a]בֹּקֶר [a]וְיֹדַע [a]יְהוָה [a]אֶת [a]אֲשֶׁר [a]לוֹ [a]וְאֶת	
βουλῆς, καὶ ἄνδρες ἐνομασοὶ, συνεπέστησαν ἐπὶ	re cõcilii p[b]noia [c]voca	[a]קָדוֹשׁ [a]וְהִקְרִיב ׀ [a]אֵלָיו ׀ [a]וְאֶת	[a]קָדַשׁ [a]קָרַב
moysen ⁊ aarõ. ⁊ dixerũt ad eos:	bantur. [f]Cũq; stetissent	[a]אֲשֶׁר [a]יִבְחַר [a]בּוֹ [a]יַקְרִיב [a]אֵלָיו׃	[a]בָּחַר
μωυσῆν καὶ ἀαρών. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς,	[b]aduersum [f]moysen [n]&	[a]זֹאת [a]עֲשׂוּ [a]קְחוּ [a]לָכֶם [a]מַחְתּוֹת	[a]עָשָׂה [a]לָקַח [a]חָתָה
sufficiat vobis: q; oia congregatio oẽs sanc	[n]aaron [o]dixerunt. [q]Suffi	[a]קֹרַח ׀ [a]וְכָל ׀ [a]עֲדָתוֹ׃ [a]וּתְנוּ [a]בָהֶן ׀ [a]אֵשׁ	[a]נָתַן
ἐχέτω ὑμῖν, ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ πάντες ἅγ	ciat [r]vobis [o]quia [f]omnis	[a]וְשִׂימוּ [a]עֲלֵיהֶן [a]קְטֹרֶת [a]לִפְנֵי ׀ [a]יְהוָה	[a]שׂוּם [a]פָּנָה
cti: ⁊ in eis dñs: ⁊ quare insurgi	[p]multitudo [r]sanctorũ ẽ	[a]מָחָר ׀ [a]וְהָיָה [a]הָאִישׁ [a]אֲשֶׁר ׀ [a]יִבְחַר	
γιοι, καὶ ἐν αὐτοῖς κύριος, καὶ διατί καταισχύ	[f]& in ipsis est [a]dominus.	[a]יְהוָה [a]הוּא [a]הַקָּדוֹשׁ ׀ [a]רַב ׀ [a]לָכֶם [a]בְּנֵי	
νετε cõtra congregationẽ dñi. ⁊ audiẽs moy	[b]Cur [e]eleuamini [p]super	[a]לֵוִי׃ [a]וַיֹּאמֶר [a]מֹשֶׁה [a]אֶל [a]קֹרַח ׀ [a]וְאֶל	[a]רָבַב
σῆς ὅτι ἐπὶ τὴν συναγωγὴν κυρίου· καὶ ἀκούσας μου	[c]populum [r]domini? [q]d	[a]כָּל ׀ [a]עֲדָתוֹ׃ [a]בֹּקֶר [a]וְיֹדַע [a]יְהוָה [a]אֶת [a]אֲשֶׁר	
σῆς cecidit sup faciẽ: ⁊ locut[a] ē ad	[c]cũ audisset [b]moyses: [c]ce	[a]לוֹ [a]וְאֶת [a]קָדוֹשׁ [a]וְהִקְרִיב ׀ [a]אֵלָיו ׀ [a]וְאֶת	[a]קָדַשׁ [a]קָרַב
σῆς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐλάλησε πρὸς	cidit pronus [s]in [f]faciem:	[a]אֲשֶׁר [a]יִבְחַר [a]בּוֹ [a]יַקְרִיב [a]אֵלָיו׃	[a]בָּחַר
chore ⁊ ad oẽm cõgregationẽ: dicẽs: cõ	[m]locutusq; [n]ad [o]chore &	[a]זֹאת [a]עֲשׂוּ [a]קְחוּ [a]לָכֶם [a]מַחְתּוֹת	[a]עָשָׂה [a]לָקַח [a]חָתָה
κορὲ καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγήν, λέγων, ἐπι	[p]ad [q]oẽm [r]multitudinẽ.	[a]קֹרַח ׀ [a]וְכָל ׀ [a]עֲדָתוֹ׃ [a]וּתְנוּ [a]בָהֶן ׀ [a]אֵשׁ	[a]נָתַן
sideravit ⁊ cognouit deus existẽtes suos: ⁊	[f]mane [e]inquit [n]notũ faci	[a]וְשִׂימוּ [a]עֲלֵיהֶן [a]קְטֹרֶת [a]לִפְנֵי ׀ [a]יְהוָה	[a]שׂוּם [a]פָּנָה
σκεψεται καὶ γνῶ ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καὶ	et [d]fis [s]qui [n]ad se ptine	[a]מָחָר ׀ [a]וְהָיָה [a]הָאִישׁ [a]אֲשֶׁר ׀ [a]יִבְחַר	
sctõs addurit ad se. ⁊ quos	ant: [b]& [c]sanctos [b]applica	[a]יְהוָה [a]הוּא [a]הַקָּדוֹשׁ ׀ [a]רַב ׀ [a]לָכֶם [a]בְּנֵי	
τοὺς ἁγίους προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν· καὶ οὓς	bit [c]sibi: [f]& oooooooooooo	[a]לֵוִי׃ [a]וַיֹּאמֶר [a]מֹשֶׁה [a]אֶל [a]קֹרַח ׀ [a]וְאֶל	[a]רָבַב
nõ elegit sibi: nõ addurit ad se.	[s]quos [b]elegerit [n]appropi	[a]כָּל ׀ [a]עֲדָתוֹ׃ [a]בֹּקֶר [a]וְיֹדַע [a]יְהוָה [a]אֶת [a]אֲשֶׁר	
ἐκ ἐξελέξατο ἑαυτῷ, οὐ προσηγάγετο πρὸς ἑαυ	quabunt [f]ei. oooooooooooo	[a]לוֹ [a]וְאֶת [a]קָדוֹשׁ [a]וְהִקְרִיב ׀ [a]אֵלָיו ׀ [a]וְאֶת	[a]קָדַשׁ [a]קָרַב
hoc facietis: accipite vobis thꝰ	[m]Hoc igitur [n]facite. [o]Tol	[a]אֲשֶׁר [a]יִבְחַר [a]בּוֹ [a]יַקְרִיב [a]אֵלָיו׃	[a]בָּחַר
τόν· τοῦτο ποιήσετε, λάβετε ὑμῖν ἑαυτοῖς	lat vnusquisq; [s]thuribu	[a]זֹאת [a]עֲשׂוּ [a]קְחוּ [a]לָכֶם [a]מַחְתּוֹת	[a]עָשָׂה [a]לָקַח [a]חָתָה
thuribula chore: ⁊ oia cõgregatio ei[o]: ⁊ po	la sua: tu [f]chore [n]& oẽ [f]cõ	[a]קֹרַח ׀ [a]וְכָל ׀ [a]עֲדָתוֹ׃ [a]וּתְנוּ [a]בָהֶן ׀ [a]אֵשׁ	[a]נָתַן
πυρεῖα κορέ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπι	cliũ tuũ. [n]& hausto [f]cras	[a]וְשִׂימוּ [a]עֲלֵיהֶן [a]קְטֹרֶת [a]לִפְנֵי ׀ [a]יְהוָה	[a]שׂוּם [a]פָּנָה
nite sup illa ignẽ: ⁊ ponite sup illa incen	[r]igne [s]ponite [n]desup [b]thy	[a]מָחָר ׀ [a]וְהָיָה [a]הָאִישׁ [a]אֲשֶׁר ׀ [a]יִבְחַר	
θετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμία	miama [f]corã [b]domino:	[a]יְהוָה [a]הוּא [a]הַקָּדוֹשׁ ׀ [a]רַב ׀ [a]לָכֶם [a]בְּנֵי	
sum corã dño cras: ⁊ erit vir quẽcũq; ele	[r]& [c]quẽcũq; [r]elegerit: oo	[a]לֵוִי׃ [a]וַיֹּאמֶר [a]מֹשֶׁה [a]לְקֹרַח ׀ [a]וְלָאמֹר	[a]רָבַב
μαίτιαφτι κυρίου ἅγιος, καὶ ἔσται ὁ ἄνθρ ὃν ἂν ἐκλέ	oooooooooooooooooooooo	[a]בֹּקֶר [a]וְיֹדַע [a]יְהוָה [a]אֶת [a]אֲשֶׁר [a]לוֹ [a]וְאֶת	[a]קָדַשׁ [a]קָרַב
gerit dñs hic sctõs. sufficiat vobis filij leui.	[t]ipse erit [m]sanctus. [n]Mul	[a]קָדוֹשׁ [a]וְהִקְרִיב ׀ [a]אֵלָיו ׀ [a]וְאֶת	
ξκαι κύριος, οὗτος ἅγιος· ἱκανούσθω ὑμῖν υἱοὶ λευί.	tũ erigimini [p]filii oooooooo	[a]אֲשֶׁר [a]יִבְחַר [a]בּוֹ [a]יַקְרִיב [a]אֵלָיו׃	
⁊ dixit moyses ad core: audite me filij	[q]leui. [r]Dixitq; rursũ [t]ad	[a]וְלָאמֹר [a]אֶל [a]עֲדַת ׀ [a]קֹרַח ׀ [a]כָּל	[a]אָמַר [a]יָרַע
καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς κορέ, εἰσακούσατέ μου υἱοὶ	[n]chore. [x]Audite oooooooo	[a]עֲדָתוֹ׃ [a]וַיֵּרָא [a]כְּבוֹד [a]יְהוָה ׀ [a]אֶל	[a]כָּבַד [a]רָאָה [a]נָסַב
leui. nũqd parũ est hoc vobis: q; segreganit de	[s]filii [t]leui. [b]Num parũ [c]vo	[a]כָּל [a]עֲדָתָם׃ [a]וַיְדַבֵּר [a]יְהוָה [a]אֶל	[a]חָתָה [a]יָהַב [a]שָׁוָה
λευί· μὴ μικρόν ἐστι τοῦτο ὑμῖν, ὅτι διέστειλεν ὁ θεὸς	bis est [o]q; [c]separauit oooo	[a]מֹשֶׁה [a]וְאֶל [a]אַהֲרֹן [a]לֵאמֹר׃	[a]דָּבַר [a]אָמַר
ysrael vos ex multitudine ysrael: ⁊ ad	[b]vos [f]deus [g]israel [f]ab om	[a]הִבָּדְלוּ [a]מִתּוֹךְ [a]הָעֵדָה [a]הַזֹּאת ׀ [a]וַאֲכַלֶּה	[a]בָּדַל
Ἰσραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, καὶ προσή	ni populo: oooooooooooooo	[a]אֹתָם [a]כְּרָגַע׃ [a]וַיִּפְּלוּ [a]עַל [a]פְּנֵיהֶם׃	[a]נָפַל [a]פָּנָה
duxit vos ad se vt ministraretis mini	[f]& iunxit [n]sibi [o]vt seruire	[a]וַיֹּאמֶר [a]מֹשֶׁה [a]אֶל [a]אֱלֹהֵי [a]הָרוּחֹת [a]לְכָל	[a]אָמַר [a]רָאָה
γάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουρ	tis ei oooooooooooooo	[a]בָּשָׂר [a]הָאִישׁ [a]אֶחָד [a]יֶחֱטָא [a]וְעַל	[a]בָּשָׂר [a]חָטָא
στερια tabernaculi dñi: ⁊ assistere tis	[p]in [q]cultu [r]tabernaculi:	[a]כָּל [a]הָעֵדָה [a]תִּקְצֹף׃	[a]קָצַף
γίας τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ παρίστασθαι oooo	[s]& staretis oooooooooooo		

Transla.Chal.

מַאֲרָעָא דְמִצְרַיִם לְמֶהֱוֵי לְכוֹן לֶאֱלָהָ֫ אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ Ca.xvi. וְאִתְפְּלַג
קוֹרַח בַּר יִצְהָר בַּר קָהָת בַּר לֵוִ֫י וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן׃
וְקָמוּ לָאֳפֵי מֹשֶׁה וּגְבָרַיָּא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מָאתָן וַחֲמִשִּׁין רַבְרְבֵי כְנִשְׁתָּא מְעָרְעֵי זִמְנָן
אֱנָשִׁין דִּשְׁמָא׃ וְאִתְכַּנָּשׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן וַאֲמַרוּ לְהוֹן סַגִּיא לָכוֹן אֲרֵי כָל כְּנִשְׁתָּא
כוּלְהוֹן קַדִּישִׁין וּבֵינֵיהוֹן שַׁרְיָא שְׁכִינְתָא דַיְיָ וּמָה דֵין אַתוּן מִתְרַבְרְבִין עַל קְהָלָא דַיְיָ
וְשָׁמַע מֹשֶׁה וּנְפַל עַלַ אַפּוֹהִי׃ וּמַלֵּיל עִם קֹרַח וְעִם כָּל כְּנִשְׁתֵּיהּ לְמֵימַר צַפְּרָא וְיֵהָחֵי
יְיָ יָת דְּכַשַּׁר לֵיהּ וְיָת דְּקַדִּישׁ וְיָקָרֵב לְמֶהֱוֵי קָרֵב לְשַׁמּוֹשֵׁיהּ׃ וְיָת דְּתִתְרְעֵי בֵּיהּ וְקָרֵב לְשַׁמּוֹשֵׁיהּ
עִבְדוּ לְכוֹן קַתָּנִין קֹרַח וְכָל כְּנִשְׁתֵּיהּ׃ וְהָבוּ בְהוֹן אִישָׁתָא וְשׁוּוּ עֲלֵיהוֹן קְטֹרֶת
בּוּסְמִין קֳדָם יְיָ מָחָר וְיֵהֵי גַּבְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ הוּא קַדִּישׁ סַגֵּי לְכוֹן בְּנֵי לֵוִי׃ וַאֲמַר
מֹשֶׁה לְקֹרַח שְׁמַעוּ כְעַן בְּנֵי לֵוִי׃ הֲזָעֵר לְכוֹן אֲרֵי אַפְרִישׁ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל יָתְכוֹן מִכְּנִשְׁתָּא
דְיִשְׂרָאֵל לְקָרָבָא יָתְכוֹן לְמִפְלַח יָת פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא דַיְיָ׃ וּלְמִקְדַּם

Transla.Chal.

Ca.xvi.

וְאִתְפְּלַג בַּר קָהָת בַּר לֵוִ֫י וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן׃
וְקָמוּ לָאֳפֵי מֹשֶׁה וּגְבָרַיָּא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מָאתָן וַחֲמִשִּׁין רַבְרְבֵי כְנִשְׁתָּא מְעָרְעֵי זִמְנָן
אֱנָשִׁין דִּשְׁמָא׃ וְאִתְכַּנָּשׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן וַאֲמַרוּ לְהוֹן סַגִּיא לָכוֹן אֲרֵי כָל כְּנִשְׁתָּא
כוּלְהוֹן קַדִּישִׁין וּבֵינֵיהוֹן שַׁרְיָא שְׁכִינְתָא דַיְיָ וּמָה דֵין אַתוּן מִתְרַבְרְבִין עַל קְהָלָא דַיְיָ
וְשָׁמַע מֹשֶׁה וּנְפַל עַלַ אַפּוֹהִי׃ וּמַלֵּיל עִם קֹרַח וְעִם כָּל כְּנִשְׁתֵּיהּ לְמֵימַר צַפְּרָא וְיֵהָחֵי
יְיָ יָת דְּכַשַּׁר לֵיהּ וְיָת דְּקַדִּישׁ וְיָקָרֵב לְמֶהֱוֵי קָרֵב לְשַׁמּוֹשֵׁיהּ׃ וְיָת דְּתִתְרְעֵי בֵּיהּ וְקָרֵב לְשַׁמּוֹשֵׁיהּ
עִבְדוּ לְכוֹן קַתָּנִין קֹרַח וְכָל כְּנִשְׁתֵּיהּ׃ וְהָבוּ בְהוֹן אִישָׁתָא וְשׁוּוּ עֲלֵיהוֹן קְטֹרֶת
בּוּסְמִין קֳדָם יְיָ מָחָר וְיֵהֵי גַּבְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ הוּא קַדִּישׁ סַגֵּי לְכוֹן בְּנֵי לֵוִי׃ וַאֲמַר
מֹשֶׁה לְקֹרַח שְׁמַעוּ כְעַן בְּנֵי לֵוִי׃ הֲזָעֵר לְכוֹן אֲרֵי אַפְרִישׁ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל יָתְכוֹן מִכְּנִשְׁתָּא
דְיִשְׂרָאֵל לְקָרָבָא יָתְכוֹן לְמִפְלַח יָת פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא דַיְיָ׃ וּלְמִקְדַּם

Interp̃.chal.

de terra egrpti: vt essem vobis in deum: ego domi=
nus deus vester. Ca.16.

Ⱥ diuisus est chore filius ysaar filij caath filij
leui ⁊ dathan ⁊ abirã filij eliab ⁊ on filius phe=
leth filij ruben. Et surrexerũt in ꝓspectu moysi: ⁊ vi=
ri ex filijs ysrael ducẽti ⁊ cẽtiginta ꝓncipes cõgrega=
tionis: q; in tẽpore cõcilij per noia vocabãtur. Et con
gregati sunt aduersus moysen ⁊ aduersus aaron: et
dixerũt eis. Sufficiat vobis q; vniuersi viri cõgrega
tionis oẽs sunt sancti: ⁊ inter eos habitat maiestas
dñi: et cur vos eleuamini sup ecclesiaꝫ dñi. et audiuit
moyses ⁊ cecidit in faciẽ suã. Locutusq; est cũ chore ⁊
cũ oi cõgregatiõe et[o] dicẽs. Mane notũ faciet dñs q;
est q; ad se ꝓtineat: ⁊ q; sctũs sit vt accedat in cõspectu
eius: ⁊ quẽcũq; elegerit applicabit ad ministeriũ suũ.
hoc facite: tollite vob thuribula chore ⁊ oia ꝓgregatõ
ei[o]. ⁊ ponite in eis ignẽ ⁊ mittite i eis incẽsuꝫ aroma
tũ coram dño cras. et vir quẽ eliget dñs: ipe erit sctus: su
ficit vob filij leui. Dixitq; moyses ad chore. Audite
nũc filij leui. Nunqd parũ vob ẽ q; segaurit vos de[o] isrl
ab oi ꝓgregatiõe israel: vt applicaret vos in cõspectu
suo: vt fungamini in misterio tabnaculi dñi: ⁊ vt staretis

לִפְנֵי֙ הָעֲדָ֔ה לְשָׁרְתָ֖ם׃ וַיִּקְרַ֥ב אֹתָ֛ךְ
וְאֶת־ כָּל־ אַחֶ֥יךָ בְּנֵי־ לֵוִ֖י אִתָּ֑ךְ
וּבַקַּשְׁתֶּ֥ם גַּם־ כְּהֻנָּ֖ה׃ לָכֵ֣ן אַתָּ֣ה וְכָל־
עֲדָתְךָ֣ הַנֹּעָדִ֔ים עַל־ יְהוָ֖ה וְאַהֲרֹ֑ן
וּמַה־ הוּא֙ כִּי־ תלונו [תַלִּינוּ] עָלָ֔יו׃ וַיִּשְׁלַ֥ח
מֹשֶׁ֖ה לִקְרֹ֣א לְדָתָ֑ן וְלַאֲבִירָ֖ם בְּנֵי
אֱלִיאָ֔ב וַיֹּאמְרוּ֙ לֹ֣א נַעֲלֶ֔ה׃ הַמְעַ֗ט
כִּי־ הֶעֱלִיתָ֨נוּ ׀ מֵאֶ֜רֶץ זָבַ֤ת חָלָב֙
וּדְבַ֔שׁ לַהֲמִיתֵ֖נוּ בַּמִּדְבָּ֑ר כִּי־
תִשְׂתָּרֵ֥ר עָלֵ֖ינוּ גַּם־ הִשְׂתָּרֵֽר׃ אַף־ לֹא֙
אֶל־ אֶ֣רֶץ זָבַ֤ת חָלָב֙ וּדְבַ֔שׁ הֲבִיאֹתָ֖נוּ
וַתִּתֶּן־ לָ֣נוּ נַחֲלַ֣ת שָׂדֶ֣ה וָכָ֑רֶם הֲעֵינֵ֣י
הָאֲנָשִׁ֣ים הָהֵ֣ם תְּנַקֵּ֔ר לֹ֥א נַעֲלֶֽה׃
וַיִּחַר֙ לְמֹשֶׁ֣ה מְאֹ֔ד וַיֹּאמֶר֙ אֶל־
יְהוָ֔ה אַל־ תֵּ֖פֶן אֶל־ מִנְחָתָ֑ם לֹ֣א
חֲמ֤וֹר אֶחָד֙ מֵהֶ֣ם נָשָׂ֔אתִי וְלֹא־
הֲרֵעֹתִ֥י אֶת־ אַחַ֖ד מֵהֶֽם׃ וַיֹּאמֶר֙
מֹשֶׁ֣ה אֶל־ קֹ֔רַח אַתָּ֥ה וְכָל־ עֲדָתְךָ֖
הֱיוּ֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה אַתָּ֥ה וְהֵ֖ם וְאַהֲרֹ֑ן
מָחָ֔ר׃ וְקַחוּ֙ אִ֣ישׁ מַחְתָּת֔וֹ
וְנִתַּתֶּ֤ם עֲלֵיהֶם֙ קְטֹ֔רֶת וְהִקְרַבְתֶּ֥ם
לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה אִ֣ישׁ מַחְתָּת֔וֹ ׀
חֲמִשִּׁ֣ים וּמָאתַ֔יִם מַחְתֹּ֖ת וְאַתָּ֥ה
וְאַהֲרֹ֖ן אִ֣ישׁ מַחְתָּתֽוֹ׃ וַיִּקְחוּ֙ אִ֣ישׁ
מַחְתָּת֔וֹ וַיִּתְּנ֤וּ עֲלֵיהֶם֙ אֵ֔שׁ
וַיָּשִׂ֥ימוּ עֲלֵיהֶ֖ם קְטֹ֑רֶת וַיַּעַמְד֕וּ
פֶּ֥תַח אֹ֖הֶל מוֹעֵ֑ד וּמֹשֶׁ֥ה וְאַהֲרֹֽן׃

"corã frequentia populi
r& miniſtraretis ei. Idcir
co ad ſe fecit accedere
ate b& c oēs d frēs tuos e filios
os f leui: b vt vobis g etiam
h sacerdotiū b vēdicetis:
"& omnis ° globus tuus
p ſtet q contra r dominum!
s Quid t est eni u aaron r vt
r murmuretis s cōtra eum
v Miſit ergo b moyses c vt
vocaret b dathan c & abi
ron f filios g eliab. Qui h rñ
derūt. i Non k venimus.
l Nūqd parū ē tibi m q n e
duxiſti nos o de terra egy
pti q̄ q lacte r & melle p ma
nabat q vt occideres r i de
ſerto: " niſi & s domiatus
fueris t nostri! b Re uera oo
i induxiſti nos b in c terrā
que e fluit ruis f lactis b &
mellis! k & dediſti l nobis
m poſſeſſiões n agrorū o &
vineaꝝ! p An & oculos
nōs vis q eruere! r Nō s ve
nimus. t Iratuſq; u moy
ſes v valde: w ait b ad oooooo
c dominum. b Ne c reſpici
as d sacrificia eorum. Tu
ſcis q b nec e aſellū quidē
vnq̄ m acceperim l ab eis:
" nec o affligerim q quem
piam r eorum. s Dixitq;
t ad u chore. v Tu! & omnis
w congregatio tua! oooooo
b state ſeorſum c corā b do
mino: d & aaron die oooo
b craſtino ſeparatim.
e Tollite b ſinguli f thuribu
la veſtra m & ponite n ſup
ea o incenſum: p offeren
tes r domino oooooooooo
ooooooooooooooooooooo
x ducenta" quinquagin
ta r thuribula. oooooooooo
a aarō quoq; teneat c thu
ribulum ſuum. Qd cū
feciſſent oooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
" ſtantibus oooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
r moyſe s & aaron oooooo
oooooo oooooooooooooooo

corā cōgregatione ad ſeruiēdū eis. τ ad
ἵσταθαι τῆς συναγωγῆς λατρεύειν αὐτοῖς· καὶ πρὸ
duxit τε τ oēs frēs tuos filios
σαγάγετο σὺ καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς
leui tecum: τ ḡritis ſacerdotio fugi ſic tu
λευὶ μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε ἱερατεύειν οὕτως σὺ
τ oia cōgregatio tua cōgregata ad
καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς
deū. τ aarō dā eſt q murmuratio aduer
τὸν θεόν· καὶ ἀαρὼν τί ἐστιν ὅτι διαγογγύζετε κατ'
ſus eū. τ miſit moyſes vocare dathā τ
αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε μωυσῆς καλέσαι δαὶθὰ καὶ
abirō filios eliab. τ dixerūtq; aſcēdim: nūqd
ἀβειρὼν υἱοὺς ἐλιάβ· καὶ εἶπον οὐκ ἀναβαίνομεν, μὴ
parū hoc: q eduxiſti nos de tra fluēte
μικρὸν τοῦτο, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς ἐκ γῆς ῥεούσης
lacte τ melle vt occideres nos in deſerto: q
γάλακτι καὶ μέλι ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι
domiarie nr̄i τ principes: τ in tra fluēte
κατάρχεις ἡμῶν καὶ ἄρχων εἶ, καὶ εἰς γῆν ῥέουσαν
lacte τ melle induxiſti nos: τ dediſti nobis
γάλακτι καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν
ſortē agri τ vineas. oculos
κλῆρον ἀγροῦ καὶ ἀμπελῶνας· τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν
hoium tilos crueſti: nō aſcēdim". τ ira-
ἀνθρώπων ἐκεί νων ἐξεκόψας, οὐκ ἀναβαίνομεν· καὶ ἐθυ-
tus eſt moyſes valde: τ dixit ad dēm:
μώθη μωυσῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς κύριον,
ne attēdas in ſacrificiū eoꝝ: nō deſideriū ali-
μὴ πρόσχῃς εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν, οὐκ ἐπιθύμημα ὑπὲρ
cuius eoꝝ accepi: neq; malefeci alicui eoꝝ.
ἑνὸς αὐτῶν ἔλαβον, οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν.
τ dixit moyſes ad core: ſctificā cōgrega-
καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς κορέ, ἁγίασον τὴν συναγω
tionē tuā: τ ſitō parati corā dño tu τ
γήν σου, καὶ γίνεσθε ἕτοιμοι ἔναντι κυρίου σὺ καὶ
ipi: τ aarō crao: τ accipite vnuſqſq;
αὐτοί, καὶ ἀαρὼν ἄυριον, καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ
thuribulū ſuū: τ imponetis ſup ea incēſū:
πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα,
τ adducetis corā dño vnuſqſq; thuribu
καὶ προσάξετε ἕναντι κυρίου ἕκαστος τὸ πυρεῖ-
lū ſuū: ḋnḡginta τ ducēta thuribula:
ον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα,
τ tu τ aarō vnuſqſq; thuribulū ſuū:
καὶ σὺ καὶ ἀαρὼν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ·
τ accepit vnuſqſq; thuribulū ſuū: τ
καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον ἑαυτοῦ, καὶ
imposuit ſup ea ignē: τ iniecit in ea
ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὰ
incēſum. τ ſteterūt iuxta hoſtia tabna
θυμίαμα· καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκη
culi teſtimonij moyſes τ aarō:
νῆς τοῦ μαρτυρίου μωυσῆς καὶ ἀαρών, oooo

Translā. Chal.

מֵ֣ם כְּנִשְׁתָּ֗א לְשַׁמָּשׁ֙ וּתְהֵ֔ון וְקָרֵ֣ב יָתָ֔ךְ וְיָת֙ כָּל־ בְּנֵ֣י לֵוִ֔י עִמָּ֑ךְ וּבְעָ֥ן אַתּ֛וּן אַף כָּהֲנַתָּֽא׃
וְכָל֙ אִתְּךָ֔ וְכָל֙ כְּנִשְׁתָּ֔ךְ דְּאִזְדַּמָּנ֥תּוּן עַל־ יְיָ֖ וְאַהֲרֹ֑ן אֲרֵ֥י אִתְרַעֲמְתּ֖וּן ׀
עֲלוֹהִ֑י וּשְׁלַ֣ח מֹשֶׁ֔ה לְמִקְרֵ֖י לְדָתָ֣ן וְלַאֲבִירָ֔ם בְּנֵ֖י אֱלִיאָ֑ב וַאֲמַ֕רוּ לָ֥א נֵיסָֽק׃ הֲזְעֵ֣יר אֲרֵ֔י
אַסֵּקְתָּ֙נָא֙ מֵאַרַ֣ע עֲבָדָ֔א חַלָּ֖ב וּדְבַ֑שׁ לְקַטָּלוּתָ֙נָא֙ בְּמַדְבְּרָ֣א אֲרֵ֔י אִתְרַבְרַ֥בְתְּ עֲלָ֖נָא אַף
אִתְרַבְרָ֑נָא׃ וְכַ֣ף לָ֔א לְאַרְעָ֥א עֲבָדָ֖א חַלָּ֣ב וּדְבַ֑שׁ אַעְלֵ֙תָּנָא֙ וְיַהֲבַ֣תְּ לָ֔נָא אֲחֻסַּ֥ת תְּלִ֖ין
וְכַרְמִ֑ין הֲעֵינֵ֣י גַבְרַיָּ֔א הָאִ֥נּוּן תְּשַׁלַּ֖ח לְעָוְרָ֣א לָ֔א נֵיסָֽק׃ וּתְקֵ֥ף לְמֹשֶׁ֖ה לַחֲרָ֑א וַאֲמַ֕ר לְקֻדָּ֥ם
יְיָ֖ לָ֣א תְקַבֵּ֔ל קוּרְבָּנְהוֹן֙ לָא֙ חֲמָ֣רְהוֹן֙ דְּחַ֣ד מִנְּהוֹן֙ שְׁקַרְתְּ֔ וְלָ֥א אַבְאֵ֖שְׁתְּ לְחַ֣ד
מִנְּהוֹן׃ וַאֲמַ֣ר מֹשֶׁ֔ה לְקֻרַ֖ח אַתְּ֣ וְכָל־ כְּנִשְׁתָּ֑ךְ דְּהֵוֹ֙ זְמִינִ֣ין קֳדָ֔ם יְיָ֖ אַתְּ֣ וְאִנּ֔וּן וְאַהֲרֹ֖ן מָחָֽר׃
וְקַ֣חוּ גַבְרֵ֗י מַחְתְּיָתְהוֹן֙ וְתִתְּנ֤וּן עֲלֵיהֶן֙ קְטֹ֔רֶת בּוּסְמִ֔ין וְתֵקְרְבוּן֙ קֳדָ֣ם יְיָ֔ גְּבַ֖ר מַחְתְּיָתֵ֑הּ
מָאתַ֣יִן מַחְתְּיָ֔ן וְאַתְּ֥ וְאַהֲרֹ֖ן גְּבַ֥ר מַחְתְּיָתֵֽהּ׃ וּנְסִ֣יבוּ גְּבַ֣ר מַחְתְּיָתֵ֗הּ וְיַהֲבוּ֙ עֲלֵיהֶ֣ן
אִישַׁתָּ֔א וְשַׁוִּ֥יאוּ עֲלֵיהֶ֖ן קְטֹ֣רֶת בּוּסְמִ֑ין וְקָמוּ֙ נְתָרַ֣ע֙ בַּשְׁבַ֣ן זִמְנָ֔א וּמֹשֶׁ֖ה וְאַהֲרֹֽן׃

Pritiua chal. Interp̃.chal.

כְּנִשְׁתָּ֗א cōgregatõe ad miniſtrādū p eis. Et applicauit te
et oēs frēs tuos filios leui tecū: τ ḡritis vos ſacerdo
tū magnū! ppterea tu τ oīs ꝯgregatio tua ꝯuentistis
cōtra dñm: q̄d eſt eni aarō q; murmuraſtis ꝫ eus! Dixit
ſitq; moyſes vt vocarēt dathan τ abirā filios eliab: τ
dixerūt nō aſcēdem". Nunqd parū eſt q aſcēdere nos
feciſti de tra fluēte lacte τ melle vt occideres nos i ſo
litudie: niſi q̄ & t cleueris ꝫtra nos! Ultiq; neq; in terrā
fluēte lacte τ melle iduxiſti nos! nec dediſti nob poſſeſ
ſionē agroꝝ τ vineaꝝ: ſi oculos viroꝝ illoꝝ eruecaue-
ris nō aſcēdem". Iratuſq; eſt moyſes valde τ ait corā
dño. nō recipias volūtarie oblationē eoꝝ: nulli" enim
ex eis aſinū tuli: neq; cuiquā ex eis malefeci. Dixitq;
moyſes ad chore tu τ oīs cōgregatio tua eſtote parati
corā dño: tu τ illi τ aaron crao. et tollat vnuſqſq; thu-
ribulū ſuū: τ ponite ſup ea incēſum aromatū: τ offere-
te corā dño ſinguli thuribulū ſuū ducēta τ ḋnquagin
ta thuribula: tu quoq; τ aaron vnuſqſq; teneat thurt
bulū ſuum. Tulerūtq; ſinguli thuribulū ſuū: τ poſue
runt ſup ea ignem: τ poſuerunt in eis incenſum arō-
matum: τ ſteterunt in oſtio tabernaculi federis: moy
ſes quoq; τ aaron: oooooooooooooooooooooo

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Nu. Ca.xvi.	Positiua heb.
τ coaceruauit sup illos core oẽm suã καὶ ἐπισυνήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς κορὲ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ cõgregationẽ iurta hostia tabnaculi testimo συναγωγὴν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρί nij. τ apuit gloria dñi oi cõgregatiõi. τ eu. καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πᾶσι τῇ συναγωγῇ· καὶ locut' ẽ dñs ad moysen τ aarõ: dicẽs: separa ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, ἐκκρί mini de medio cõgregatiõis hui': τ cõsu νατε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαρα mã coo semel. τ cecidert sup faciẽ λῶσω αὐτοὺς ἐισάπαξ· καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον suã. τ dixerũt: deus deus spirituũ τ ... αὐτῶν· καὶ εἶπαν, ὁ θεὸς ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ D ois carnis: si hõ vn' peccauit sup om= πάσης σαρκός, εἰ ἄνθρωπος εἷς ἥμαρτεν, ἐπὶ πᾶσ nẽ cõgregationẽ ira dñi! τ locut' ẽ do σαν τὴν συναγωγὴν κ' ἔργε κυρίου; καὶ ἐλάλησε κύ min' ad moysen: dicẽs: loqre cõgregatiõi: ριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τῇ συναγωγῇ, dicẽs: secedite incircuitu a cõgregatiõe co λέγων, ἀπαχωρίσατε κύκλῳ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς κο re τ dathã τ abirõ. τ surrexit moyses τ abi= ρὲ καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρών· καὶ ἀνέστη μωυσῆς καὶ ἐπο it ad dathã τ abirõ: τ abierũt simul ρεύθη πρὸς δαθὰν καὶ ἀβειρών· καὶ συνεπορεύθησαν cũ eo oẽs seniores israel. τ μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ· καὶ locut' ẽ ad cõgregationẽ: dicẽs: segamini ἐλάλησε πρὸς τὴν συναγωγήν, λέγων, ἐκκρίθητε a tabnaculis horum vuoꝝ impiorũ: ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τού rũ: τ ne tãgatis ex oĩb' q̃ sũt illis: των, καὶ μὴ ἅπτεσθε ἀπὸ παντων ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς· ne simul peatis in oi pctõ eoꝝ. τ μὴ συναπολεσθῆτε ἐν πάσαις ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν· καὶ Deut. 11.6. abiliterũt a tabnaculo core τ dathã τ abi= ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς σκηνῆς κορὲ καὶ δαθὰν καὶ ἀβει rõ incircuitu: τ dathã τ abirõ exierũt τ stete ρὼν κύκλῳ, καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρὼν ἐξῆλθον καὶ ἐστά rũt iurta hostia tabnaculoꝝ suoꝝ: τ uxo σαν παρὰ τὰς θύρας τῶν σκηνῶν αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖ res eoꝝ: τ filij eoꝝ: τ supellex eoꝝ. κες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν τ dixit moyses: in hoc cognoscetis: q̃ dñs mi καὶ εἶπε μωυσῆς, ἐν τούτῳ γνώσεσθε, ὅτι κὺς ἀπέσταλ sit me ad faciẽdũ oia opa hec: q̃ nõ a κέ με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ὅτι οὐκ ἀφ' me ipo. τ si iurta mortẽ oĩum hoium ἐμαυτοῦ· καὶ ἐὰν κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθά fuerit isti: τ si iurta visitatiõẽs oĩum hoium νουσιν οὗτοι, καὶ ἐὰν κατ' ἐπισκοπὴν πάντων ἀνθρώπων visitatio fuerit eoꝝ: nõ dñs misit me. fs ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ κὸς ἀπέσταλκέ με· ἀλλ' ἢ

Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Nu. Ca.xvi.	Positiua heb.
t& coaceruassent aduer sum eos omnem ooooooo multitudinẽ ad ostiũ tabernaculi apparuit cunctis gloria dñi. oo Locutusq; ooooooooooo dominus ad moysen t& aaron ait. oooooooooo Sepamini de medio cõ gregatiõis huius: vt oo eos repente disperdã. Qui eciderũt proni in faciem atq; dixerunt. Fortissime deus spiritu um vnius carnis: ooo num vno peccãte cõ tra oẽs ira tua desæuiet! Et ait dñs ad ooooooooo moysen. Precipe vni uersopulo vt oooooo separetur a tabernacu lis oooooooooooooooooooo chore & dathan & abi rõ. Surrexitq; moyses & abiit ad dathan & a biron. & sequẽtibus oo eum senioribus israel: dixit ad oooooooooooooo turbam. Recedite a oo oooooooooooooo oooooooo tabernaculis impiorũ: oooooooooooooooooooo & nolite tãgere q̃ ad eos pertinent ne oooooo inuoluamini in pecca tis eorũ. Cũq; recessiss sent a tentoriis eorum per circuitum: oooooo dathan & abirõ egres si stabant oooooooooooo in introitu papilionum suorũ cũ vxoribus & li beris oiq; frequẽtia. Et ait moyses. In hoc ooo scietis q̃ dominus mi serit me vt facerem oooo vniuersa q̃ cernitis. & nõ ex proprio ea cor de ptulerim. Si cõsueta hominum morte interierint & visitauerit eos plaga qua & ceteri visitari solent: nõ mi sit me dñs. Sinautem	וַיַּקְהֵל עֲלֵיהֶם קֹרַח אֶת כָּל	קָהַל
הָעֵדָה אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּרָא	רָאָה
כְּבוֹד יְהוָה אֶל כָּל הָעֵדָה: וַיְדַבֵּר	כָּבַד דִּבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר:	
הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה	בָּדַל כָּלָה
אֹתָם כְּרָגַע: וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם	נָפַל פָּנָה
וַיֹּאמְרוּ אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל	אָמַר
בָּשָׂר הָאִישׁ אֶחָד יֶחֱטָא וְעַל	חָטָא
כָּל הָעֵדָה תִּקְצֹף: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל	קָצַף
מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל הָעֵדָה	
עֲלֵה סָבִיב לְמִשְׁכַּן קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם: וַיָּקָם מֹשֶׁה	עָלָה סָבַב קוּם
וַיֵּלֶךְ אֶל דָּתָן וַאֲבִירָם וַיֵּלְכוּ	
אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר אֶל	
הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ נָא מֵעַל	יָצַר
אָהֳלֵי הָאֲנָשִׁים הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה	
וְאַל תִּגְּעוּ בְּכָל אֲשֶׁר לָהֶם פֶּן	נָגַע
תִּסָּפּוּ בְּכָל חַטֹּאתָם: וַיַּעֲלוּ מֵעַל	סָפָה
מִשְׁכַּן קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם מִסָּבִיב	
וְדָתָן וַאֲבִירָם יָצְאוּ נִצָּבִים	יָצַב
פֶּתַח אָהֳלֵיהֶם וְנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם	נָשָׁה
וְטַפָּם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּזֹאת	טָפַף אָמַר
תֵּדְעוּן כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי לַעֲשׂוֹת	יָדַע עָשָׂה
אֵת כָּל הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה כִּי לֹא	
מִלִּבִּי: אִם כְּמוֹת כָּל הָאָדָם	מוּת
יְמֻתון אֵלֶּה וּפְקֻדַּת כָּל הָאָדָם יִפָּקֵד	פָּקַד
עֲלֵיהֶם לֹא יְהוָה שְׁלָחָנִי: וְאִם	

Interp̃.chal.	Positiua chal.
et cõgregauit cõtra eos chore omnẽ cõgregationẽ ad ostium tabernaculi federis: τ reuelata est gloria dñi omni cetui. Locutusq; est dñs cũ moyse τ cum aaron dicens. Separamini de medio congregationis huius: vt disperdã eos subito. Et ecciderũt in faciẽ suã: τ dixerũt. deus deus spirituũ vniuersæ carnis: nudũ si vn' vir peccauerit: sup oẽm congregationẽ erit indignatio! Locutusq; est dñs cum moyse dicens. Recedite a circuitu tabernaculi chore: dathan: τ abiram. Surrexit q; moyses τ abiit ad dathan τ abiram: τ abierũt post eum seniores israel. Locutusq; est cum cõgregatione dicens. Recedite nunc a tabernaculis virorũ peccatorum istorũ: τ nõ tangatis oĩa que eorũ sunt: ne percutiamini in oĩbus peccatis eorũ. Et ascenderũt a tabernaculo chore τ dathan τ abiram per circuitũ. Dathã autẽ τ abiram egressi stabant in ostio tabernaculorũ suorũ: vxores quoq; eorum τ filij eorũ τ familiæ eorũ. Dixitq; moyses. In hoc scietis quia dñs misit me vt facerem oĩa opera hec: τ non ex voluntate mea. Si morte omniũ hominũ isti mortui fuerint: τ visitatione omnium hominũ visitabitur super eos: non misit me dominus. Et si ooooooooooooooooooooo	נָלָה אָמַר
	בָּרַשׁ שָׁצָא
	שָׁעָה אַף אֶחָד
	חוֹב הָוָה
	סָלַק שָׁכַן קוּם
	שׁוּב עָלָה
	חוֹג כָּרַב לָכָה
	קוּם
	יָצַע
	עָבַד רָשָׁה מוּת
	פָּסַר

Pritiua beb. | Ter. Heb. | Ru. Ca. xvi. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina

בָּרִיאָה יְהוָה וּבָצְתָה בָּרָא פָּצָה
הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וּבָלְעָה אֹתָם וְאֶת פֶּה
כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וְיָרְדוּ חַיִּים כָּל
שְׁאֹלָה וִידַעְתֶּם כִּי נִאֲצוּ הָאֲנָשִׁים חֵי
הָאֵלֶּה אֶת יְהוָה וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר כָּלָה
אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּבָּקַע בָּקַע
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תַּחְתֵּיהֶם וַתִּפְתַּח פָּתַח
הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת
בָּתֵּיהֶם וְאֵת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר בַּיִת
לְקֹרַח וְאֵת כָּל הָרְכוּשׁ וַיֵּרְדוּ הֵם רָכַשׁ
וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׁאֹלָה
וַתְּכַס עֲלֵיהֶם הָאָרֶץ וַיֹּאבְדוּ כָּסָה אָבַד
מִתּוֹךְ הַקָּהָל וְכָל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
סָבִיב לָהֶם נָסוּ לְקֹלָם כִּי אָמְרוּ סָבַב נוּס קוֹל
פֶּן תִּבְלָעֵנוּ הָאָרֶץ וְאֵשׁ יָצְאָה
מֵאֵת יְהוָה וַתֹּאכַל אֶת הַחַמִּשִּׁים אָכַל
וּמָאתַיִם אִישׁ מַקְרִיבֵי הַ מָאָה קָרַב
הַקְּטֹרֶת וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה דָּבַר
לֵאמֹר אֱמֹר אֶל אֶלְעָזָר בֶּן
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְיָרֵם אֶת הַמַּחְתֹּת רוּם חָתָה
מִבֵּין הַשְּׂרֵפָה וְאֶת הָאֵשׁ הַ
זְרֵה הָלְאָה כִּי קָדְשׁוּ אֵת
מַחְתּוֹת הַחַטָּאִים הָאֵלֶּה בְּנַפְשֹׁתָם
וְעָשׂוּ אֹתָם רִקְעֵי פַחִים צִפּוּי עָשָׂה פּוּחַ צָפָה
לְמִזְבֵּחַ כִּי הִקְרִיבָם לִפְנֵי יְהוָה זָבַח קָרַב הָגָה
וַיִּקְדָּשׁוּ וַיְהִיוּ לְאוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל קָדַשׁ הָיָה
וַיִּקַּח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֵת מַחְתּוֹת לָקַח

Interp̃. chal.

rem nouã fecerit dñs & aperiat terra os suũ & deglutiat eos & oia sua & descendant viui in infernum: scietis q ad irritãdã prouocauerũt viri isti dñm. Et factũ est cum cessasset loqui oia verba hec: dirupta est terra que erat sub eis: & aperuit terra os suum & deuorauit eos & viros domus sue & oẽs viros choze et vniuersam substantiã. et descenderũt illi viui in infernum & oia sua: & operuit sup eos terra. Et perierunt de medio ecclesie: olo autẽ israel qui stabat in circuitu eoz fugerũt a clamore eoz: quia dixerũt: ne forte deglutiat nos terra. Ignis aũt egressus est a facie domini & cõbussit ducẽtos & quinquagita viros qui offerebant insensum aromatum. Locutusq est dominus cum moyse dicens. Dic eleazaro filio aaron sacerdoti vt separet thuribula de medio combustoz: & ignem dispergat huc & illuc: quia sanctificata sunt thuribula peccatorũz horum: qui peccauerunt in animabus suis: & faciant ea laminas ductiles quibus cooperiatur altare: quia obtulerũt ea coram domino & sanctificata sunt: & sint in signũ filijs israel. Tulitq eleazar sacerdos thuribula ooooooooooooooooo

Pritiua chal.

בְּרִיאָה יְיָ וְתִפְתַּח אַרְעָא יָת פּוּמָהָא וְתִבְלַע יָתְהוֹן וְיָת כָּל דִּי לְהוֹן וְיֵחֵתוּן כְּד
חַיִּין לְשְׁאוֹל וְתִדְּעוּן אֲרֵי אַרְגִּיזוּ גֻּבְרַיָּא הָאִנּוּן יָת יְיָ וַהֲוָה כַּד שֵׁיצִי לְמַלָּלָא יָת
כָּל מִתְּנַיָּא הָאִלֵּין וְאִתְבְּזַעַת אַרְעָא דִּי תְחוֹתֵיהוֹן וּפְתַחַת אַרְעָא יָת פּוּמָהָא וּבְלַעַת
יָתְהוֹן וְיָת אֱנָשֵׁיהוֹן וְיָת כָּל אֱנָשָׁא דִּי לְקֹרַח וְיָת כָּל קְנְיָנָא וּנְחַתוּ אִנּוּן וְכָל דִּי
לְהוֹן כְּד חַיִּין לִשְׁאוֹל וְחַפַּת עֲלֵיהוֹן אַרְעָא וְאִתַּבָּדוּ מִגּוֹ קְהָלָא וְכָל יִשְׂרָאֵל דִּי
סְחָרַיְהוֹן עָרְקוּ לְקָלֵיהוֹן אֲרֵי אֲמָרוּ דִּלְמָא תִּבְלְעִנָּא אַרְעָא וְאֶשָׁתָא נְפָקַת מִן קֳדָם
יְיָ וַאֲכָלַת יָת מָאתָן וְחַמְשִׁין גֻּבְרַיָּא מְקָרְבֵי קְטֹרֶת בּוּסְמַיָּא וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
לְמֵימָר וְאֵמַר לְאֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא וְנַכְּשׁ יָת מַחְתָּתָיָא מִבֵּין תְּקִידָיָא וְיָת אֶשָׁתָא
תְּרַחֵק לְהַלָּא אֲרֵי אִתְקַדָּשׁ וְיָת מַחְתָּת חַרְבַיָּא הָאִילֵּין דְּאִיתְחַטִּיאוּ בְּנַפְשָׁתְהוֹן וְיֶעְבְּדוּן
יָתְהוֹן סְפִין רְדִידִין חֻפָּאָה לְמַדְבְּחָא אֲרֵי קָרִיבְנוּן קֳדָם יְיָ וְאִתְקַדָּשׁוּ וְיְהוֹן לְאָת
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָסִיב אֶלְעָזָר כָּהֲנָא יָת מַחְתָּת ????????????????????

Trãsla. Chal.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina

in visione demõstrabit dñs: & apiẽs terra os ἐν φάσματι δηλώσει κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στό- E
suũ deglutiet eos: & domos eoz: μα αὐτῆς καταπίεται αὐτούς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν,
& tabernacula eoz: & oia q̃ sunt illis: καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς,
& descendẽt viuentes in infernũ: & cognoscetis καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ᾅδου, καὶ γνώσεσθε
q̃ irritauerũt homines isti dñm. Et ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν κύριον. Ὡς
fit cessante loquẽte verba hec: dirupta ē δὲ ἐπαύσατο λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, ἐρράγη βα.
fra subtus pedes eoz: & apta ē fra: 104.
ἡ γῆ ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῶν, καὶ ἠνοίχθη ἡ γῆ,
& deuorauit eos: & domos eoz: & om καὶ κατέπιεν αὐτούς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ πάν
nes homines cruditeos cũ eoz: & om- τας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ καρέ, καὶ πά
nia iumẽta eoz. & descẽderũt tpi & oia σα τὰ κτήνη αὐτῶν. καὶ κατέβησαν αὐτοὶ καὶ πάντα
que sũt eis viuẽtia in infernũ: & cooperuit e- ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς ζῶντα εἰς ᾅδου, καὶ ἐκάλυψεν αὐ
os fra: & periert de medio cõgregatiõis. τοὺς ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς.
& ois israel q̃ in circuitu eoz fugerũt a καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κύκλῳ αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς
voce eoz: dicẽtes: ne forte deglutiat nos φωνῆς αὐτῶν, λέγοντες, μήποτε καταπίῃ ἡμᾶς Infra.
terra. & ignis exiuit a dño: & deuora- ἡ γῆ. καὶ πῦρ ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ κατέφα- 26.a.
uit ducẽtos & viros γεν τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνδρας τοὺς
offerẽtes incẽsũ. & locut̃ ē dñs ad προσφέροντας τὸ θυμίαμα. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
moysen: dicẽs: loqre ad eleazar filiũ μωυσῆν, λέγων, λάλησον πρὸς ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν
aarõ sacerdotẽ: auferte thuribula de medio Ααρὼν τὸν ἱερέα, ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα ἐκ μέσου
cõbustoz: & ignẽ alienũ τῶν κατακεκαυμένων, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἀλλότριον
hunc dissemina illic: quũ sanctificauerit thuribula τοῦτο σπεῖρον ἐκεῖ, ὅτι ἡγίασαν τὰ πυρεῖα τῶν
peccãtoz horũ in animabus suis: & ἁμαρτωλῶν τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, καὶ
fac ea laminas ductiles circũpositionẽ ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς περίθεμα τῷ
altari: quã oblata fuerũt coram dño: θυσιαστηρίῳ, ὅτι προσηνέχθησαν ἔναντι κυρίου, F
& sanctificata sũt. & facta sũt in signũ καὶ ἡγιάσθησαν. καὶ ἔσονται εἰς σημεῖον τοῖς
filijs israel. & accepit eleazar filiꝰ aarõ υἱοῖς Ἰσραήλ. καὶ ἔλαβεν ἐλεάζαρ υἱὸς Ααρὼν τοῦ
sacerdotis thuribula ἱερέως τὰ πυρεῖα

Transla. Chal.

נְבִיאָה יְיָ וְתִפְתַּח אַרְעָא יָת פּוּמָהָא וְתִבְלַע יַתְהוֹן וְיָת כָּל דִּי לְהוֹן וְיֵחֵתוּן כְּד
חַיִּין לִשְׁאוֹל וְתִדְּעוּן אֲרֵי אַרְגִּיזוּ גֻּבְרַיָּא הָאִנּוּן יָת יְיָ וַהֲוָה כַּד שֵׁיצִי לְמַלָּלָא יָת
כָּל מִתְּנַיָּא הָאִלֵּין וְאִתְבְּזַעַת אַרְעָא דִּי תְחוֹתֵיהוֹן וּפְתַחַת אַרְעָא יָת פּוּמָהָא וּבְלַעַת
יַתְהוֹן וְיָת אֱנָשֵׁיהוֹן וְיָת כָּל אֱנָשָׁא דִּי לְקֹרַח וְיָת כָּל קְנְיָנָא וּנְחַתוּ אִנּוּן וְכָל דִּי
לְהוֹן כְּד חַיִּין לִשְׁאוֹל וְחַפַּת עֲלֵיהוֹן אַרְעָא וְאִתַּבָּדוּ מִגּוֹ קְהָלָא וְכָל יִשְׂרָאֵל דִּי
סְחָרַיְהוֹן עָרְקוּ לְקָלֵיהוֹן אֲרֵי אֲמָרוּ דִּלְמָא תִּבְלְעִנָּא אַרְעָא וְאֶשָׁתָא נְפָקַת מִן קֳדָם
יְיָ וַאֲכָלַת יָת מָאתָן וְחַמְשִׁין גֻּבְרַיָּא מְקָרְבֵי קְטֹרֶת בּוּסְמַיָּא וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
לְמֵימָר וְאֵמַר לְאֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא וְנַכְּשׁ יָת מַחְתָּתָיָא מִבֵּין תְּקִידָיָא וְיָת אֶשָׁתָא
תְּרַחֵק לְהַלָּא אֲרֵי אִתְקַדָּשׁ וְיָת מַחְתָּת חַרְבַיָּא הָאִילֵּין דְּאִיתְחַטִּיאוּ בְּנַפְשָׁתְהוֹן וְיֶעְבְּדוּן
יָתְהוֹן סְפִין רְדִידִין חֻפָּאָה לְמַדְבְּחָא אֲרֵי קָרִיבְנוּן קֳדָם יְיָ וְאִתְקַדָּשׁוּ וְיְהוֹן לְאָת
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָסִיב אֶלְעָזָר כָּהֲנָא יָת מַחְתָּת ????????????????????

enea: que obtulerũt ꝓbusti:
τὰ χαλκᾶ, ὅσα προσήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι,
τ appoſuerũt ea circũpoſitionẽ altari me-
καὶ προσέθηκαν αὐτὰ περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ μνη
moriale filijs iſrael. vt nõ accedat qſ
μόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. ὅπως μὴ προσέλθῃ μη
quã alienigena: q̃ nõ eſt de ſemine aa
δὲς ἀλλογενὴς, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρ
ron:ad ipoñẽdũ icẽſum coꝛã dño: τ nõ erit
ών, ἐπιθῆναι θυμίαμα ἔναντι κυρίου, καὶ οὐκ ἔσται
ſicut core: τ ꝯgregatio eius: ſicut locu
ὡσπερ Κορέ, καὶ ἡ περισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλά-
tuo ẽ dño in manu moyſi ei. τ murmurauerũt
λησε κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ αὐτῷ. καὶ ἐγόγγυσαν
filij iſrael poſtridie ꝯtra moyſen τ aaron:
οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῇ αὐρίου ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρών,
dicẽtes: vos occidiſtis ꝑplm dñi. τ
λέγοντες, ὑμεῖς ἀπεκτείνατε τὸν λαὸν κυρίου. καὶ
G factũ ẽ cũ cõuerteret cõgregatio ꝯtra
ἐγένετο ἐν τῷ ἐπισυστρέφεσθαι τὴν συναγωγὴν ἐπὶ
moyſen τ aarõ: τ fugerũt ad tabnaculũ
Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, καὶ ὥρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τ
teſtimonij: τ hoc ipm cooperuit nubes:
μαρτυρίου, καὶ τότε ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη,
τ apparuit gl̃ia dñi. τ intrauit moyſes τ aa-
καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου. καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀα-
rõ in tabnaculũ teſtimõij. τ
ρὼν κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τ μαρτυρίου. καὶ
locut' ẽ dñs ad moyſen: dicẽs: recedite
ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, ἐκχωρίσατε
de medio ꝯgregatiõis huius τ delebo
ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαφανίσω
i.eo. eos ſemel. τ ceciderũt in facie ſuã:
αὐτοὺς ἐξάπαξ. καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν.
τ dixit moyſes ad aarõ: accipe thuribulũ: τ
καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρών, λάβε τὸ πυρεῖον, καὶ
impone ſup illõ ignẽ de altari: τ in
ἐπίθες ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπὶ
ice ſup illõ incẽſum: τ defer cito in
βαλε ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ ἀπένεγκε τοτάχος εἰς
cõgregationẽ: τ ꝑpitiare ꝓ eis. egreſſa ẽ
τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν. ἐξῆλθε
enim ira a facie dñi: incepit peſtere
γὰρ ὀργὴ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ἤρξατο ἁφὴ
ꝑpl̃s. τ accepit aarõ ſic̃ locut' fuit ei
τὸν λαόν. καὶ ἔλαβεν Ἀαρὼν καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ
moyſes: τ cucurrit in ꝯgregatiõẽs: τ
Μωυσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ
ꝯ incepat plaga in ꝑpl̃o. τ iniecit
ἤδη ἐνῆρκτο ἡ ἁφὴ ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἐπέβαλε
incẽſũ: τ ꝑpitiat' ẽ ꝓ populo.
τὸ θυμίαμα, καὶ ἐξιλάσατο περὶ τοῦ λαοῦ. ꝯ

enea q̃ obtulerũt qui cõbuſti fuerãt: τ pdurerũt ea in
cooptorũ altaris: in memoriã filijs iſrael: vt nõ acce
dat vir extraneus qui nõ eſt de ſemine aaron ad ado
lendũ incẽſum aromatũ coꝛã dño: vt nõ ſit ſicut chore
et ſicut cõgregatio eius: ſicut locutus eſt dñs per ma
num moyſi. Murmurauerũt autẽ ois congregatio fi
liorum iſrael ſequenti die contra aaron dicẽtes. Vos
effecistis vt moꝛeretur populus dñi. Et factũ eſt cum
congregaretur cetus contra moyſen τ contra aaron:
reſpexerũt ad tabernaculum federis: τ ecce operuit
illud nubes: τ reuelata eſt gloria dñi. Et venit moyſes
et aaron ante tabernaculũ federis. Locutuſq; eſt dñs
cum moyſe dicens. Separamini de medio congrega
tionis huius: τ conſumabo eos nunc: τ ceciderũt ſu
per facies ſuas. Dixitq; moyſes ad aaron: tolle thu
ribulũ τ pone in eo ignem ab altari: τ pone incenſum
aromatum: τ fer cito ad cõgregationẽ τ oꝛa pro eis:
quia egreſſa eſt ira a facie dñi: incepit peſtis. Tulitq;
aaron ſicut locutus fuerat moyſes: τ cucurrit ad me
diũ congregationis: τ ecce ceperat peſtis in populo.
et poſuit incenſum aromatum: τ oꝛauit pro populo.

Trãsla.Chal.

Prãtiua chal.

Prima hebr. Ter. Hebr. Ma. Ca.xvii. Trãsla. B. Hiero. Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina

וְיַעֲמֹד בֵּין הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה׃ וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת מִלְּבַד הַמֵּתִים עַל דְּבַר קֹרַח׃ וַיָּשָׁב אַהֲרֹן אֶל משֶׁה אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַמַּגֵּפָה נֶעֱצָרָה׃

Ca.xvii.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל משֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאִתָּם מַטֶּה מַטֶּה לְבֵית אָב לְכֹל נְשִׂיאֵיהֶם לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת אִישׁ אֶת שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל מַטֵּהוּ׃ וְאֶת שֵׁם אַהֲרֹן תִּכְתֹּב עַל מַטֵּה לֵוִי כִּי מַטֶּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבֹתָם׃ וְהִנַּחְתָּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר אִוָּעֵד לָכֶם שָׁמָּה׃ וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחַר בּוֹ מַטֵּהוּ יִפְרָח וְהִשְׁכֹּתִי מֵעָלַי אֶת תְּלֻנּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מַלִּינִם עֲלֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר משֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֵלָיו כָּל נְשִׂיאֵיהֶם מַטֶּה לְנָשִׂיא אֶחָד מַטֶּה לְנָשִׂיא אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת וּמַטֵּה אַהֲרֹן בְּתוֹךְ מַטּוֹתָם׃ וַיָּנַח משֶׁה אֶת הַמַּטּוֹת לִפְנֵי יְהוָה בְּאֹהֶל הָעֵדֻת׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹא משֶׁה אֶל אֹהֶל הָעֵדוּת

Ca.xvii.

וְהִנֵּה פָרַח מַטֵּה אַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי וַיֹּצֵא פֶּרַח וַיָּצֵץ צִיץ וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים׃ וַיֹּצֵא משֶׁה אֶת כָּל הַמַּטּוֹת מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מַטֵּהוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל משֶׁה הָשֵׁב אֶת מַטֵּה אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמִשְׁמֶרֶת לְאוֹת לִבְנֵי מְרִי וּתְכַל תְּלֻנֹּתָם מֵעָלַי וְלֹא יָמֻתוּ׃ וַיַּעַשׂ משֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה׃ וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל משֶׁה לֵאמֹר הִנֵּה גָוַעְנוּ אָבָדְנוּ כֻּלָּנוּ אָבָדְנוּ׃ כָּל הַקָּרֵב הַקָּרֵב אֶל מִשְׁכַּן יְהוָה יָמוּת הַאִם תַּמְנוּ לִגְוֹעַ׃

Ca.xvii.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל משֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבֵית אָבִיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ אֶת עֲוֹן הַמִּקְדָּשׁ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ אֶת עֲוֹן כְּהֻנַּתְכֶם׃ וְגַם אֶת אַחֶיךָ שֵׁבֶט לֵוִי מַטֵּה אָבִיךָ הַקְרֵב אִתָּךְ וְיִלָּווּ עָלֶיךָ וִישָׁרְתֻךָ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ לִפְנֵי אֹהֶל הָעֵדֻת׃ וְשָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתְּךָ וּמִשְׁמֶרֶת כָּל הָאֹהֶל אַךְ אֶל כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרָבוּ וְלֹא יָמֻתוּ גַּם הֵם גַּם אַתֶּם׃ וְנִלְווּ עָלֶיךָ וְשָׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל מוֹעֵד לְכֹל עֲבֹדַת הָאֹהֶל וְזָר לֹא יִקָּרֵב אֲלֵיכֶם׃ וְשְׁמַרְתֶּם אֶת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֶת מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ וְלֹא יִהְיֶה עוֹד קֶצֶף עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת אֲחֵיכֶם הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֶם מַתָּנָה נְתֻנִים לַיהוָה לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתְּךָ תִּשְׁמְרוּ אֶת כְּהֻנַּתְכֶם לְכֹל דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ וּלְמִבֵּית לַפָּרֹכֶת וַעֲבַדְתֶּם עֲבֹדַת מַתָּנָה אֶתֵּן אֶת כְּהֻנַּתְכֶם וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל משֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי לְךָ אֶת מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתָי לְכֹל קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים לְמָשְׁחָה וּלְבָנֶיךָ לְחֻקַּת עוֹלָם׃ זֶה יִהְיֶה לְךָ מִקֹּדֶשׁ הַקָּדָשִׁים מִן הָאֵשׁ כָּל קָרְבָּנָם לְכָל מִנְחָתָם וּלְכָל חַטָּאתָם וּלְכָל אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ לִי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים יִהְיֶה לְךָ וְלִבָנֶיךָ׃ בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים תֹּאכְלֶנּוּ כָּל זָכָר יֹאכַל אֹתוֹ קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָּךְ׃ וְזֶה לְּךָ תְּרוּמַת מַתָּנָם לְכָל תְּנוּפוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים וּלְבָנֶיךָ וּלְבִתְּךָ אִתָּךְ לְחֻקַּת עוֹלָם כָּל טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכְלֶנּוּ׃ כָּל חֵלֶב יִצְהָר וְכָל חֵלֶב תִּירוֹשׁ וְדָגָן בִּכּוּרֵיהֶם אֲשֶׁר יִתְּנוּ לַיהוָה לְךָ נְתַתִּים׃ כָּל בִּכּוּרֵי כָל אֲשֶׁר בְּאַרְצָם אֲשֶׁר יָבִיאוּ לַיהוָה לְךָ יִהְיֶה כָּל טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכְלֶנּוּ׃ כָּל חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לְךָ יִהְיֶה׃ כָּל פֶּטֶר רֶחֶם לְכָל בָּשָׂר אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיהוָה בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה יִהְיֶה לָּךְ אַךְ פְּדֹה תִפְדֶּה אֶת בְּכוֹר הָאָדָם וְאֶת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה׃ וּפְדוּיָו מִבֶּן חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא׃ אַךְ בְּכוֹר שׁוֹר אוֹ בְכוֹר כֶּשֶׂב אוֹ בְכוֹר עֵז לֹא תִפְדֶּה קֹדֶשׁ הֵם אֶת דָּמָם תִּזְרֹק עַל הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת חֶלְבָּם תַּקְטִיר אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וּבְשָׂרָם יִהְיֶה לָּךְ כַּחֲזֵה הַתְּנוּפָה וְכִשְׁוֹק הַיָּמִין לְךָ יִהְיֶה׃ כֹּל תְּרוּמֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יָרִימוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַיהוָה נָתַתִּי לְךָ וּלְבָנֶיךָ וּלְבִתְּךָ אִתָּךְ לְחֻקַּת עוֹלָם בְּרִית מֶלַח עוֹלָם הִוא לִפְנֵי יְהוָה לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל אַהֲרֹן בְּאַרְצָם לֹא תִנְחָל וְחֵלֶק לֹא יִהְיֶה לָּךְ בְּתוֹכָם אֲנִי חֶלְקְךָ וְנַחֲלָתְךָ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִבְנֵי לֵוִי הִנֵּה נָתַתִּי כָּל מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה תַּחַת עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר הֵם עֹבְדִים אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְלֹא יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לָשֵׂאת חֵטְא לָמוּת׃ וְעָבַד הַלֵּוִי הוּא אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהֵם יִשְׂאוּ עֲוֹנָם חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם וּבְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה׃ כִּי אֶת מַעְשַׂר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה תְּרוּמָה נָתַתִּי לַלְוִיִּם לְנַחֲלָה עַל כֵּן אָמַרְתִּי לָהֶם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל משֶׁה לֵאמֹר׃ וְאֶל הַלְוִיִּם תְּדַבֵּר וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם מֵאִתָּם בְּנַחֲלַתְכֶם וַהֲרֵמֹתֶם מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת יְהוָה מַעֲשֵׂר מִן הַמַּעֲשֵׂר׃ וְנֶחְשַׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם כַּדָּגָן מִן הַגֹּרֶן וְכַמְּלֵאָה מִן הַיָּקֶב׃ כֵּן תָּרִימוּ גַּם אַתֶּם תְּרוּמַת יְהוָה מִכֹּל מַעַשְׂרֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּנְתַתֶּם מִמֶּנּוּ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ מִכֹּל מַתְּנֹתֵיכֶם תָּרִימוּ אֶת כָּל תְּרוּמַת יְהוָה מִכָּל חֶלְבּוֹ אֶת מִקְדְּשׁוֹ מִמֶּנּוּ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּהָרִימְכֶם אֶת חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְנֶחְשַׁב לַלְוִיִּם כִּתְבוּאַת הַגֹּרֶן וְכִתְבוּאַת הַיָּקֶב׃ וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּכָל מָקוֹם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם כִּי שָׂכָר הוּא לָכֶם תַּחַת עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וְלֹא תִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא בְּהָרִימְכֶם אֶת חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלֵּלוּ וְלֹא תָמֻתוּ׃

Prima chal. Interp. chal.

וְקוֹם מֵתַיָּא וּכְיָן מִיתַיָּא וְאִתְבְּלִי מוֹתָנָא וַהֲווֹ דְּמִיתוּ מוֹתָנָא אַרְבְּעַת עֲשַׂר אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה גְּבַר מִדְּמִיתוּ עַל פְּלוּגְתָּא דְּקֹרַח׃ וְתָב אַהֲרֹן לְמשֶׁה לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וּמוֹתָנָא אִתְבְּלִי׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם משֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְסַב מִנְּהוֹן חוּטְרָא חוּטְרָא לְבֵית אֲבָא מִן כָּל רַבְרְבַיהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן תְּרֵי עֲשַׂר חוּטְרִין גְּבַר בֵּית אֲבָהָתֵיהּ תִּכְתּוֹב עַל חוּטְרֵיהּ׃ וַאֲת שְׁמָא דְאַהֲרֹן תִּכְתּוֹב עַל חוּטְרָא דְּלֵוִי אֲרֵי חוּטְרָא חַד לְרֵישׁ בֵּית אֲבָהָתְהוֹן׃ וְתַצְנְעִינוּן בְּמַשְׁכְּנָא זִמְנָא קֳדָם סָהֲדוּתָא דְּאִתְחֲזֵי לְכוֹן תַּמָּן אֲתֵי נְבָרָא דְּאִתְרְעִי בֵּיהּ חוּטְרֵיהּ יְנִיעַ וַאֲנִיחַ מִן קֳדָמַי יָת תְּרוּעֲמוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּאִנּוּן מְתְרַעְמִין עֲלֵיכוֹן׃ וּמַלֵּיל משֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָהֲבוּ לֵיהּ כָּל רַבְרְבַיהוֹן חוּטְרָא לְרַבָּא חַד חוּטְרָא לְרַבָּא חַד לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן תְּרֵי עֲשַׂר חוּטְרִין וְחוּטְרָא דְאַהֲרֹן בְּגוֹ חוּטְרֵיהוֹן׃ וְאַצְנַע משֶׁה יָת חוּטְרַיָּא קֳדָם יְיָ בְּמַשְׁכְּנָא דְסָהֲדוּתָא׃ וַהֲוָה מֵיתָמָא דְּבַתַר יוֹמָא וְעָל משֶׁה לְמַשְׁכְּנָא דְסָהֲדוּתָא

Ca.xvii.

וְהָא פְרַח חוּטְרָא דְאַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי וּנְפַק פֻּרְחָן וְאַצְמַח צִיצִין וְאַגִּיחַ מִן קַדְמַיִן׃ וְאַפֵּיק משֶׁה יָת כָּל חוּטְרַיָּא מִן קֳדָם יְיָ לְוָת כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַחֲזוֹ וְנָסִיבוּ גְּבַר חוּטְרֵיהּ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמשֶׁה תּוּב יָת חוּטְרָא דְאַהֲרֹן לְקֳדָם סָהֲדוּתָא לְאִתְנְטָרָא לְאָת לִבְנֵי מְרִי וְתִשְׁלֵים תְּרוּעֲמוּתְהוֹן מִן קֳדָמַי וְלָא יְמוּתוּן׃ וַעֲבַד משֶׁה כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ כֵּן עֲבַד׃ וַאֲמָרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמשֶׁה לְמֵימָר הָא אִתְגְּלֵינָא אֲבַדְנָא כֻּלָּנָא אֲבַדְנָא׃ כָּל דְּקָרֵב קָרֵב לְמַשְׁכַּן יְיָ יְמוּת הַמִן שֵׁיצִיאָה אֲנַחְנָא לְמִשְׁלַם׃

Ca.xvii.

וַאֲמַר יְיָ לְמשֶׁה וּלְאַהֲרֹן אַתְּ וּבְנָךְ וּבֵית אֲבוּךְ עִמָּךְ תְּקַבְּלוּן יָת חוֹבַת מַקְדְּשָׁא וְאַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ תְּקַבְּלוּן יָת חוֹבַת כְּהֻנַּתְכוֹן׃ וְאַף יָת אֲחָךְ שִׁבְטָא דְלֵוִי שִׁבְטָא דַאֲבוּךְ קָרֵב עִמָּךְ וְיִתְחַבְּרוּן עִמָּךְ וִישַׁמְּשׁוּנָךְ וְאַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ קֳדָם מַשְׁכַּן סָהֲדוּתָא׃ וְיִטְּרוּן מַטְּרַתָּךְ וּמַטְּרַת כָּל מַשְׁכְּנָא בְּרַם לְוָת מָנֵי קוּדְשָׁא וְלְוָת מַדְבְּחָא לָא יִתְקָרְבוּן וְלָא יְמוּתוּן אַף אִנּוּן אַף אַתּוּן׃ וְיִתְחַבְּרוּן עִמָּךְ וְיִטְּרוּן מַטְּרַת מַשְׁכַּן זִמְנָא לְכָל פֻּלְחַן מַשְׁכְּנָא וְדָבַר לָא יִתְקָרֵב לְוָתְכוֹן׃ וְתִטְּרוּן יָת מַטְּרַת קוּדְשָׁא וְיָת מַטְּרַת מַדְבְּחָא וְלָא יְהֵי עוֹד קְצָף עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהָא אֲנָא דַבְּרִית יָת אֲחֵיכוֹן לֵוָאֵי מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכוֹן מַתְּנָן יְהִבְתָּא לְיְיָ לְמִפְלַח יָת פֻּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְאַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ תִּטְּרוּן יָת כְּהֻנַּתְכוֹן לְכָל פִּתְגָמָא דְמַדְבְּחָא וּלְמִבָּתַר לְפָרֻכְתָּא וּתְפַלְּחוּן פֻּלְחַן מַתְּנָן אֶתֵּן יָת כְּהֻנַּתְכוֹן וְדָבַר דִּיקְרַב יִתְקְטֵל׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם משֶׁה וְעִם אַהֲרֹן וַאֲנָא הָא יְהָבִית לָךְ יָת מַטַּרְתָּא דִתְרוּמָתַי לְכָל קוּדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ יְהִבִתִּנּוּן לְמִשְׁחָא וְלִבְנָךְ לִקְיָמָא עָלְמָא׃ דָּא יְהֵי לָךְ מִקֻּדְשָׁא דְקֻדְשַׁיָּא מִן אִשָּׁתָא כָּל קוּרְבָּנְהוֹן לְכָל מִנְחָתְהוֹן וּלְכָל חוֹבְתְהוֹן וּלְכָל אֲשָׁמְהוֹן דְּיָתִיבוּן קֳדָמַי קֻדְשָׁא דְקֻדְשַׁיָּא יְהֵי לָךְ וְלִבְנָךְ׃ בְּקֻדְשָׁא דְקֻדְשַׁיָּא תֵּיכְלִנֵּיהּ כָּל דְּכוּרָא יֵיכוֹל יָתֵיהּ קֻדְשָׁא יְהֵי לָךְ׃ וְדָא לָךְ אֲפְרָשׁוּת מַתְּנָתְהוֹן לְכָל אֲרִמַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ יְהִבִתִּנּוּן וְלִבְנָךְ וְלִבְרָתָךְ עִמָּךְ לִקְיָמָא עָלְמָא כָּל דְּכֵי בְּבֵיתָךְ יֵיכוֹל יָתֵיהּ׃ כָּל תַּרְבָּא דְמִשְׁחָא וְכָל תַּרְבָּא דְחַמְרָא וְעִבּוּרֵיהוֹן דִּיהָבוּן קֳדָם יְיָ לָךְ יְהִבִתִּנּוּן׃ כָּל בּוּכְרֵי כָל דִּבְאַרְעָהוֹן דְּיַיְתוֹן קֳדָם יְיָ לָךְ יְהֵי כָּל דְּכֵי בְּבֵיתָךְ יֵיכוֹל יָתֵיהּ׃ כָּל חֲרָם בְּיִשְׂרָאֵל לָךְ יְהֵי׃ כָּל פָּתַח רְחִם לְכָל בִּסְרָא דְיַקְרְבוּן קֳדָם יְיָ בַּאֲנָשָׁא וּבִבְעִירָא יְהֵי לָךְ בְּרַם פְּרָקָא תִפְרוֹק יָת בּוּכְרָא דַאֲנָשָׁא וְיָת בּוּכְרָא דִבְעִירָא דְּסָאִיבָא תִּפְרוֹק׃ וּפְרוֹקוֹהִי מִבַּר יַרְחָא תִּפְרוֹק בְּעֶרְכָּךְ כְּסַף חַמְשָׁא סִלְעִין בְּסֶלַע קוּדְשָׁא עֶשְׂרִין גֵּרָה הִיא׃ בְּרַם בּוּכְרָא דְתוֹרָא אוֹ בּוּכְרָא דְאִמְּרָא אוֹ בּוּכְרָא דְעִזָּא לָא תִפְרוֹק קֻדְשָׁא אִנּוּן יָת דְּמֵיהוֹן תִּזְרוֹק עַל מַדְבְּחָא וְיָת תַּרְבֵּיהוֹן תַּסֵּיק קוּרְבָּנָא לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃ וּבִסְרֵיהוֹן יְהֵי לָךְ כַּחֲזֵה אֲפְרָשׁוּתָא וְכִשְׁקָא יְמִינָא לָךְ יְהֵי׃ כָּל קוּדְשַׁיָּא דִּיפְרְשׁוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ יְהִבִתִּנּוּן לָךְ וְלִבְנָךְ וְלִבְרָתָךְ עִמָּךְ לִקְיָמָא עָלְמָא קְיָמָא דְמִלַּח עוֹלָמִין הִיא קֳדָם יְיָ לָךְ וְלִבְנָךְ עִמָּךְ׃ וַאֲמַר יְיָ לְאַהֲרֹן בְּאַרְעָהוֹן לָא תֵירַת וְחוּלָקָא לָא יְהֵי לָךְ בְּגַוֵּיהוֹן אֲנָא חוּלָקָךְ וַאֲחֻסָּנָתָךְ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהָא לִבְנֵי לֵוִי יְהָבִית כָּל מַעְשַׂר בְּיִשְׂרָאֵל לַאֲחֻסָּנָא חֲלָף פֻּלְחָנְהוֹן דְּאִנּוּן פָּלְחִין יָת פֻּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְלָא יִתְקָרְבוּן עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַשְׁכַּן זִמְנָא לְמִטְעַן חוֹבָא לְמִמְתָּא׃ וְיִפְלַח לֵוָאָה הוּא יָת פֻּלְחַן מַשְׁכְּנָא וְאִנּוּן יִסְבְּלוּן חוֹבְתְהוֹן קְיָמָא עָלְמָא לְדָרֵיכוֹן וּבְגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא יֵירְתוּן אֲחֻסָּנָא׃ אֲרֵי יָת מַעְשַׂר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּיפְרְשׁוּן קֳדָם יְיָ אֲפְרָשׁוּתָא יְהָבִית לְלֵוָאֵי לַאֲחֻסָּנָא עַל כֵּן אֲמָרִית לְהוֹן בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא יֵירְתוּן אֲחֻסָּנָא׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם משֶׁה לְמֵימָר׃ וְעִם לֵוָאֵי תְּמַלֵּיל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי תְּקַבְּלוּן מִלְּוָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת מַעְשַׂרְתָּא דִּיהַבִית לְכוֹן מִנְּהוֹן בַּאֲחֻסַּתְכוֹן וְתַפְרְשׁוּן מִנֵּיהּ יָת אֲפְרָשׁוּת יְיָ מַעְשַׂר מִן מַעְשַׂרְתָּא׃ וְיִתְחֲשַׁב לְכוֹן אֲפְרָשׁוּתְכוֹן כִּעִבּוּרָא דְבֵידְרָא וְכִמְלֵיאָה דְמַעְצַרְתָּא׃ כֵּן תְּפָרְשׁוּן אַף אַתּוּן אֲפְרָשׁוּת יְיָ מִכֹּל מַעְשַׂרְתְּכוֹן דְּתִקְבְּלוּן מִלְּוָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִתְּנוּן מִנֵּיהּ יָת אֲפְרָשׁוּת יְיָ לְאַהֲרֹן כָּהֲנָא׃ מִכֹּל מַתְּנָתְכוֹן תְּפָרְשׁוּן יָת כָּל אֲפְרָשׁוּת יְיָ מִכָּל תַּרְבֵּיהּ יָת מַקְדְּשֵׁיהּ מִנֵּיהּ׃ וְתֵימַר לְהוֹן בְּמִפְרְשָׁכוֹן יָת תַּרְבֵּיהּ מִנֵּיהּ וְיִתְחֲשַׁב לְלֵוָאֵי כְּתִבּוּלַת בֵּידְרָא וְכִתְבוּלַת מַעְצַרְתָּא׃ וְתֵיכְלוּן יָתֵיהּ בְּכָל אֲתַר אַתּוּן וּבָתֵּיכוֹן אֲרֵי אַגְרָא הוּא לְכוֹן חֲלָף פֻּלְחָנְכוֹן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְלָא תְקַבְּלוּן עֲלוֹהִי חוֹבָא בְּמִפְרְשָׁכוֹן יָת תַּרְבֵּיהּ מִנֵּיהּ וְיָת קוּדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא תְחַלְּלוּן וְלָא תְמוּתוּן׃

Translla. Chal.

וְקָם בֵּין הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים וְאִתְבְּלִי מוֹתָנָא׃ וַהֲווֹ דְּמִיתוּ מוֹתָנָא אַרְבְּעַת עֲשַׂר אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה גְּבַר מִדְּמִיתוּ עַל פְּלוּגְתָּא דְקֹרַח׃ וְתָב אַהֲרֹן לְמשֶׁה לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וּמוֹתָנָא אִתְבְּלִי׃

Ca.xvii.

וּמַלֵּיל יְיָ עִם משֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְסַב מִנְּהוֹן חוּטְרָא חוּטְרָא לְבֵית אֲבָא מִן כָּל רַבְרְבַיהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן תְּרֵי עֲשַׂר חוּטְרִין תִּכְתּוֹב יָת שְׁמֵיהּ עַל חוּטְרֵיהּ׃ וַאֲת שְׁמָא דְאַהֲרֹן תִּכְתּוֹב עַל חוּטְרָא דְּלֵוִי אֲרֵי חוּטְרָא חַד לְרֵישׁ בֵּית אֲבָהָתְהוֹן׃ וַתַּצְנְעִינוּן בְּמַשְׁכְּנָא זִמְנָא קֳדָם סָהֲדוּתָא דְּאִתְחֲזֵי לְכוֹן תַּמָּן אֲתֵי נְבָרָא דְּאִתְרְעִי בֵּיהּ חוּטְרֵיהּ יְנִיעַ וַאֲנִיחַ מִן קֳדָמַי יָת תְּרוּעֲמוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּאִנּוּן מְתְרַעְמִין עֲלֵיכוֹן׃ וּמַלֵּיל משֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָהֲבוּ לֵיהּ כָּל רַבְרְבַיהוֹן חוּטְרָא לְרַבָּא חַד חוּטְרָא לְרַבָּא חַד לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן תְּרֵי עֲשַׂר חוּטְרִין וְחוּטְרָא דְאַהֲרֹן בְּגוֹ חוּטְרֵיהוֹן׃ וְאַצְנַע משֶׁה יָת חוּטְרַיָּא קֳדָם יְיָ בְּמַשְׁכְּנָא דְסָהֲדוּתָא׃ וַהֲוָה מֵיתָמָא דְּבַתַר יוֹמָא וְעָל משֶׁה לְמַשְׁכְּנָא דְסָהֲדוּתָא

Ca.xvii.

וְהָא פְרַח חוּטְרָא דְאַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי וּנְפַק פֻּרְחָן וְאַצְמַח צִיצִין וְאַגִּיחַ מִן קַדְמַיִן׃ וְאַפֵּיק משֶׁה יָת כָּל חוּטְרַיָּא מִן קֳדָם יְיָ לְוָת כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַחֲזוֹ וְנָסִיבוּ גְּבַר חוּטְרֵיהּ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמשֶׁה תּוּב יָת חוּטְרָא דְאַהֲרֹן לְקֳדָם סָהֲדוּתָא לְאִתְנְטָרָא לְאָת לִבְנֵי מְרִי וְתִשְׁלֵים תְּרוּעֲמוּתְהוֹן מִן קֳדָמַי וְלָא יְמוּתוּן׃ וַעֲבַד משֶׁה כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ כֵּן עֲבַד׃ וַאֲמָרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמשֶׁה לְמֵימָר הָא אִתְגְּלֵינָא אֲבַדְנָא כֻּלָּנָא אֲבַדְנָא׃ כָּל דְּקָרֵב קָרֵב לְמַשְׁכַּן יְיָ יְמוּת הַמִן שֵׁיצִיאָה אֲנַחְנָא לְמִשְׁלַם׃

Ca.xvii.

וַאֲמַר יְיָ לְמשֶׁה וּלְאַהֲרֹן אַתְּ וּבְנָךְ וּבֵית אֲבוּךְ עִמָּךְ תְּקַבְּלוּן יָת חוֹבַת מַקְדְּשָׁא וְאַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ תְּקַבְּלוּן יָת חוֹבַת כְּהֻנַּתְכוֹן׃ וְאַף יָת אֲחָךְ שִׁבְטָא דְלֵוִי שִׁבְטָא דַאֲבוּךְ קָרֵב עִמָּךְ וְיִתְחַבְּרוּן עִמָּךְ וִישַׁמְּשׁוּנָךְ וְאַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ קֳדָם מַשְׁכַּן סָהֲדוּתָא׃ וְיִטְּרוּן מַטְּרַתָּךְ וּמַטְּרַת כָּל מַשְׁכְּנָא בְּרַם לְוָת מָנֵי קוּדְשָׁא וְלְוָת מַדְבְּחָא לָא יִתְקָרְבוּן וְלָא יְמוּתוּן אַף אִנּוּן אַף אַתּוּן׃ וְיִתְחַבְּרוּן עִמָּךְ וְיִטְּרוּן מַטְּרַת מַשְׁכַּן זִמְנָא לְכָל פֻּלְחַן מַשְׁכְּנָא וְדָבַר לָא יִתְקָרֵב לְוָתְכוֹן׃ וְתִטְּרוּן יָת מַטְּרַת קוּדְשָׁא וְיָת מַטְּרַת מַדְבְּחָא וְלָא יְהֵי עוֹד קְצָף עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהָא אֲנָא דַבְּרִית יָת אֲחֵיכוֹן לֵוָאֵי מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכוֹן מַתְּנָן יְהִבְתָּא לְיְיָ לְמִפְלַח יָת פֻּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְאַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ תִּטְּרוּן יָת כְּהֻנַּתְכוֹן לְכָל פִּתְגָמָא דְמַדְבְּחָא וּלְמִבָּתַר לְפָרֻכְתָּא וּתְפַלְּחוּן פֻּלְחַן מַתְּנָן אֶתֵּן יָת כְּהֻנַּתְכוֹן וְדָבַר דִּיקְרַב יִתְקְטֵל׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם משֶׁה וְעִם אַהֲרֹן וַאֲנָא הָא יְהָבִית לָךְ יָת מַטַּרְתָּא דִתְרוּמָתַי לְכָל קוּדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ יְהִבִתִּנּוּן לְמִשְׁחָא וְלִבְנָךְ לִקְיָמָא עָלְמָא׃ דָּא יְהֵי לָךְ מִקֻּדְשָׁא דְקֻדְשַׁיָּא מִן אִשָּׁתָא כָּל קוּרְבָּנְהוֹן לְכָל מִנְחָתְהוֹן וּלְכָל חוֹבְתְהוֹן וּלְכָל אֲשָׁמְהוֹן דְּיָתִיבוּן קֳדָמַי קֻדְשָׁא דְקֻדְשַׁיָּא יְהֵי לָךְ וְלִבְנָךְ׃ בְּקֻדְשָׁא דְקֻדְשַׁיָּא תֵּיכְלִנֵּיהּ כָּל דְּכוּרָא יֵיכוֹל יָתֵיהּ קֻדְשָׁא יְהֵי לָךְ׃ וְדָא לָךְ אֲפְרָשׁוּת מַתְּנָתְהוֹן לְכָל אֲרִמַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ יְהִבִתִּנּוּן וְלִבְנָךְ וְלִבְרָתָךְ עִמָּךְ לִקְיָמָא עָלְמָא כָּל

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp.latina.

ε ecce germinauit ϗga aaron in domũ leui: καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ῥάβδος ἀαρὼν εἰς οἶκον λευί, τ ptulit germẽ: τ floruerũt flores: et ger- καὶ ἐξήνεγκε βλαστόν, καὶ ἐξήνθησεν ἄνθος, καὶ ἐβλά minauit nuces. τ detulit moyses oẽs vir στησε κάρυα· καὶ ἐξήνεγκε μωυσῆς πάσας τοὺς ῥάβ gas a facie dñi ad oẽs filios is- δους ἐκτὸς προσώπου κυρίου πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσ- D rael. τ viderũt: τ acceperũt vnusquisq; ϗgã suã. ραήλ· καὶ ἴδοσαν, καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτ- τ dixit dñs ad moysẽ: appone ϗgã aaron κοῦ. τ εἶπε κς πρὸς μωυσῆν, ἀπόθες τὴν ῥάβδον ἀαρὼν cora testimonio in custodiã in signũ ἐνώπιον τ μαρτυρίου εἰς διατήρησιν εἰς σημεῖον τοῖς filijs inobedientiũ. τ cesset murmur eo υἱοῖς τῶν ἀπειθούντων· καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς ἀπ rũ a me: τ nõ moriantur. τ fecit moy ἐμοῦ τῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐμὴ ἀποθάνωσι. καὶ ἐποίησε μωυ ses τ aaron sicut ꝓceperat dñs moysi: sic σῆς καὶ ἀαρὼν καθὰ συνέταξε κς τῷ μωυσῆν, οὕτως fecerũt. τ dixerũt filij israel ad moysen: di- ἐποίησαν. καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς μωυσῆν, λέ- centes: ecce cõsũpti sum⁹: ptimus: oẽs γοντες, ἰδοὺ ἐξαπολώμεθα, ἀπολώλαμεν, πάντες ἡ nos cõsũpti sum⁹: oia tangẽs tabernaculũ do 1.Re. μεῖς ἅπαξ ἀπολώμεθα, πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῆς σκηνῆς κυ 1.f. mini moritur: vsq; in finẽ moriamur. ρίου ἀποθνήσκει, ἕως εἰς τέλος ἐκποδὼν ὡμεθα. Ca.18

Θ E dixit dñs ad aaron: tu τ filij tui: τ καὶ εἶπε κς πρὸς ἀαρών, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ὁ A domꝰ pris tui tecũ accipietis pecca οἶκος τ πατρός σου μετὰ σοῦ λήψεσθε τὰς ἁμαρ ta sctõrũ: τ tu τ filij tui tecũ acci τίας τῶν ἁγίων, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ λή pietis peccata sacerdotij vri. τ fra ψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν· καὶ τὸ φ̃ς α treo tuoo tribũ leui populũ patris tui δελφούς σου φυλὴν λευὶ δῆμον τοῦ πατρός σου adduc ad te ipm: τ addant tibi: προσαγάγου πρὸς ἑαυτόν, καὶ προσκόψουσί σοι, τ ministrent tibi τ tu et filij tui te καὶ λειτουργήσουσί σοι καὶ σὺ καὶ υἱοί σου μετὰ cũ cora tabernaculo testimonij. τ cu- σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ φυλὰ stodiẽt custodias tuas: τ custodias tabnacli ξουσι τὰς φυλακάς σου, καὶ τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς verũ ad vasa scta τ ad altare πλὴν πρὸς τὰ σκεύη τὰ ἅγια καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον nõ accedẽt: τ nõ moriantur τ hi τ οὐ προσελεύσονται, καὶ ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν καὶ οὗτοι καὶ uos. τ addentur ad te: τ custodient ὑμεῖς· καὶ προσκείσονται πρός σέ, καὶ φυλάξουσι τὰς custodias tabernaculi testimonij: iuxta oia φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, κατὰ πάσας

Transla.Chal.

וְהָא נְגָא חוּטְרָא דְאַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי וְאַנֵּיץ נִיצִין וְהַפֵּית שְׁקֵדִין וְאַפֵּיק מֹשֶׁה יָת כָּל חוּטְרַיָּא מִן קֳדָם יְיָ לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִשְׁתְּמוֹדַעוּ וּסְבוּ גְּבַר חוּטְרֵיהּ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲתֵיצִית חוּטְרָא דְאַהֲרֹן קֳדָם סַהֲדוּתָא לְאָתָא לְמַצְּעָא סְרָנָא וְיִסּוּפוּן תְּרֵעֲסוּתְהוֹן מִן קֳדָמַי וְלָא יְמוּתוּן׃ וַעֲבַד מֹשֶׁה כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ כֵּן עֲבַד וַאֲמָרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֹשֶׁה לְמֵימָר הָא מְנָא כְּלַיָּת מָרָנָא וְהָא מְנָא בְּלַשׁ אֲרֹחָא וְהָא מְנָא דְּמִיתוּ כָּל דְּיִקְרַב לְמַשְׁכְּנָא דְיְיָ מָאִית הָא אֲנַחְנָא סָיְפִין לְמִסַּף׃ Ca.xiiij. וַאֲמַר יְיָ לְאַהֲרֹן אַתְּ וּבְנָךְ וּבֵית אֲבוּךְ עִמָּךְ תְּסַלְּקוּן עַל חוֹבֵי קוּדְשָׁא וְאַתְּ וּבְנָךְ תְּסַלְּקוּן עַל חוֹבֵי כְּהוּנַּתְכוֹן׃ וְאַף יָת אֲחָךְ שִׁבְטָא דְלֵוִי שִׁבְטָא דַאֲבוּךְ קָרֵיב לְוָתָךְ וְיִתְחַבְּרוּן עֲלָךְ וְיִשַּׁמְּשׁוּן וְאַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ קֳדָם מַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא׃ וְיִטְּרִין מַטְרַת כָּל מַשְׁכְּנָא בְּרָם לְמָאנֵי קוּדְשָׁא וּלְמַדְבְּחָא לָא יִקְרְבוּן וְלָא יְמוּתוּן אַף אִנּוּן אַף אַתּוּן׃ וְיִתְחַבְּרוּן עֲלָךְ וְיִטְּרִין יָת מַטְרַת כָּל מַשְׁכְּנָא

Trãsla.B.Iero.

iuenit germinasse virgam aaron in domo leui & turgentibus gẽmis eruperãt flores q foliis dilatatis in amygdalas deformati sunt. Protulit ergo moyses oẽs virgas de cõspectu dñi ad cũctos filios israel. vi derũtq; & receperũt singuli virgas suas. Dixitq; dñs ad moysen. Refer virgã aaron coram testimõio in custodiã vt seruetur ibi in signũ rebelliũ filiorũ israel. & quiescant querele eorũ a me ne moriantur. Fecitq; moyses sicut ꝓceperat dominus. Dixerũt aũt filii israel ad moysen. Ecce cõsumpti sumus: oẽs peribim⁹. Quicũq; accedit ad tabernaculũ dñi moritur. Nũ vsq; ad iternitionẽ cũcti delẽdi sumus. Cap.18: Dixitq; dominus ad aaron. Tu & filii tui & domus patris tui tecũ portabitis iniqtatem sanctuarii. & tu & filii tui simul sustinebitis pctã sacerdotii vestri. Sed & frẽs tuos de tribu leui & sceptrũ patris tui sume tecum. & prestoq; sint & ministrent tibi. Tu aũt & filii tui ministrabitis in tabernaculo testimõii. Excubabũtq; leuite ad ꝓcepta tua & ad cũcta opa tabernaculi: ita dũtaxat vt ad vasa sctũarii & altare non accedant: ne & illi moriantur: & vos peatis simul. Sint aũt tecũ & excubẽt in custodiis tabernaculi & in omnibus

Ter. Heb. Au. Ca.xviij. Prima.heb.

וְהִנֵּה פָרַח מַטֵּה אַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי		
וַיֵּצֵא פֶּרַח וַיָּצֵץ צִיץ וַיִּגְמֹל	צִיץ נִצָּל	
שְׁקֵדִים׃ וַיֹּצֵא מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמַּטֹּת		
מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל		
וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מַטֵּהוּ ׃ וַיֹּאמֶר	רָאָה לָקַח	
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הָשֵׁב אֶת מַטֵּה	אָמַר שׁוּב	
אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדוּת לְמִשְׁמֶרֶת	עֵד מִשְׁמֶרֶת	
לְאוֹת לִבְנֵי מְרִי וְתַכַל תְּלוּנֹתָם	מָרָה כָּלָה לון	
מֵעָלַי וְלֹא יָמֻתוּ ׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה	מוּת עָשָׂה	
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה ׃		
וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל מֹשֶׁה		
לֵאמֹר הֵן נָוַעְנוּ אָבַדְנוּ כֻּלָּנוּ		
אָבַדְנוּ ׃ כָּל הַקָּרֵב הַקָּרֵב אֶל מִשְׁכַּן	מִשְׁכָּן	
יְהוָה יָמוּת הַאִם תַּמְנוּ לִגְוֹעַ׃	תָּמַם	
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל אַהֲרֹן אַתָּה	Cap.xviii.	
וּבָנֶיךָ וּבֵית אָבִיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ אֶת	נָשָׂא	
עֲוֹן הַמִּקְדָּשׁ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ	קָדַשׁ	
תִּשְׂאוּ אֶת עֲוֹן כְּהֻנַּתְכֶם ׃ וְגַם אֶת	נָשָׂא	
אָחִיךָ מַטֵּה לֵוִי שֵׁבֶט אָבִיךָ		
הַקְרֵב אִתָּךְ וְיִלָּווּ עָלֶיךָ וִישָׁרְתוּךָ	קָרַב לָוָה שָׁרַת	
וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ ׃ לִפְנֵי	פָּנָה	
אֹהֶל הָעֵדֻת ׃ וְשָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתֶּךָ	שָׁמַר	
וּמִשְׁמֶרֶת כָּל הָאֹהֶל אַךְ		
אֶל כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ	כָּלָה זָבַח	
לֹא יִקְרָבוּ וְלֹא יָמֻתוּ גַּם הֵם	קָרַב	
אַתֶּם ׃ וְנִלְווּ עָלֶיךָ וְשָׁמְרוּ אֶת		
מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל מוֹעֵד לְכֹל	שָׁמַר יָצַר	

Interp.chal.

et ecce germinauit virga aaron in domo leui: τ pdu- xit ramos τ eruperũt flores: τ formate sunt amygda le. Et protulit moyses oẽs virgas de cõspectu dñi ad cũctos filios israel: τ cognouerũt τ acceperũt singuli virgas suas. Dixitq; dñs ad moysen. Refer virgam aaron coram testimonio in custodiã τ in signũ populo rebelli: vt cesset murmuratio eoꝝ a facie mea: τ non moriant. Fecitq; moyses sic ꝓceperat et dño ita fecit. Dixerũt aũt filij israel ad moysen dicẽtes. Ecce ex nob interfecti sũt gladio: τ ecce alĩo ex nob deglutiuit fra τ ecce alĩ ex nobis mortui sũt pestẽ: ois q accedit ad tabnaculũ dñi morit: nũ morte ꝓsumẽdi sumꝰ. Ca.18.

Dixitq; dño ad aaron. tu τ filij tui τ domus pris tui tecũ ꝓpiciabitis sup delicta sanctuarij: τ tu τ filij tui tecũ expiabitis sup pcã sacerdotij vestri. frẽs quoq; tuos de tribu leui ꝓpis tui applica ad te: vt ad hereãt tibi. τ ministrẽt tibi: τ tu τ filij tui tecũ eritis coram tabnaculo testimonij. et custodiẽt custodiã tuã τ custodiã totius tabnaculi. sed ad vasa sanctuarij τ ad altare nõ accedãt vt nõ moriãtur tam illi ꝙ vos. Et adherebunt tibi: τ custodient custodiã tabernaculi sederis tuta omne

Prima.heb.

נֶפֶךְ נוֹן	
שֵׁבֶט	
תּוֹב נָטַר אֹת	
סוּף רֶגֶם מוּת	
אֲמַר	
מָרַב שֶׁבֶן מוּת	
סוּף סֶלַח קֹדֶשׁ	
יָסַף שִׁמֵּשׁ נָטַר	
דֶּבֶה מָרַב מוּת	
שֶׁבֶן	

Pagnin.	Ter. Hebr.	Mu.	Ca. xviij.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina
	עֲבֹדַת׃ הָאֹהֶל ׀ וְזָר ׀ לֹא׃ יִקְרַב			cerimoniis eius. Alienigena non miscebitur	ministeria tabernaculi. & alienigena nō accedet ad te. & custodietis custodias
	אֲלֵיכֶם׃ וּשְׁמַרְתֶּם׃ אֵת׃ מִשְׁמֶרֶת			vobis. Excubate in custodia	τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς· καὶ ἀλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρός σέ· καὶ φυλάξεσθε τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων, καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ἔσται οὐκέτι ἔσται
	הַקֹּדֶשׁ׃ וְאֶת׃ מִשְׁמֶרֶת׃ הַמִּזְבֵּחַ ׀ וְלֹא			sanctuarii: & in ministerio altaris: ne oriatur indignatio super filios israel. Ego dedi vobis frēs vestros leuitas de medio filiorū israel: & tradidi donū dño: vt seruiant in ministeriis tabernaculi eius. Tu aūt & filii tui custodite sacerdotium vestrum: & omnia que ad cultū altaris ptinent & intra velum sunt. per sacerdotes ammi nistrabuntur. Si quis externus accesserit occidetur. Locutusq; est dominus ad aaron. Ecce dedi tibi custodiam primitiarum mearum. Oia q̄ sctificātur a filiis israel tibi tradidi & filiis tuis pro officio sacerdotali legitima sempiterna. Hec ergo accipies de his que sctificantur & oblata sunt dño. Ois oblatio & sacrificiū quicqd p pctō atq; delicto redditur mihi: & cedet in sctā sctōrum tuū erit & filiorū tuorū. In sctūario comedes illud. Mares tantū edēt ex eo. qa cōsecratū est dño. Primitias ât quas vouerint & obtulerint filii israel: tibi de di & filiis tuis ac filiabus tuis iure ppetuo. Qui mūdus ē in domo tua vescetur eis. Omnem medullam olei &	ministeria tabernaculi. & alienigena nō accedet ad te. & custodietis custodias sctoꝝ: & custodias altaris: & nō erit ultra indignatio furoris in filios israel. & ecce ego accepi fratres vestros leuitas de medio filiorum israel vobis dōnū dōno: vt ministrēt ministeria tabernaculi testimonii: & tu & filij tui tecū seruabitis sacerdotiū vestrum: per omnem modū altaris: & qđ intra velū.
	יִקְרַב׃ אֲלֵיכֶם׃ וְהַזָּר ׀ הַקָּרֵב׃ יוּמָת׃				θυσιαστηρίου, καὶ πρὸς τὸ ἔνδοθεν τοῦ καταπετάσματος. καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας δόμα τῆς ἱερατείας δῶρα ὑμῖν τὴν διακόρισιν τῶν ἀπαρχῶν μου ἐκ πάντων τῶν ἁγιασμάτων υἱῶν ἰσραήλ, σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας, καὶ τοῖς υἱοῖς σου τόμιμον
	וַיְדַבֵּר ׀ יְהוָה׃ אֶל־ אַהֲרֹן ׀ וַאֲנִי				σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας, καὶ τοῖς υἱοῖς σου τόμιμον
	הִנֵּה׃ נָתַתִּי׃ לְךָ׃ אֶת׃ מִשְׁמֶרֶת				σεβτερνιῦ. τῦτο ἔστω ὑμῖν ἐκ τῶν ἁγιασμένων ἁγίων
	תְּרוּמֹתָי ׀ לְכָל־ קָדְשֵׁי׃ בְנֵי׃ יִשְׂרָאֵל				oblationib ab oib vonis eox: τῶν καρπωμάτων ἐκ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν,
	לְךָ׃ נְתָתִים׃ לְמָשְׁחָה׃ וְלִבָנֶיךָ׃ לְחֻק				τ ab oib sacrificiis eox: & ab
	עוֹלָם׃ זֶה׃ יִהְיֶה־ לְךָ׃ מִקֹּדֶשׁ הַקָּדָשִׁים				καὶ ἐκ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν καὶ ἐκ
	מִן־ הָאֵשׁ ׀ כָּל־ קָרְבָּנָם׃ לְכָל־ מִנְחָתָם				oi delicto eox: & ab oib
	וּלְכָל־ חַטָּאתָם׃ וּלְכָל־ אֲשָׁמָם׃ אֲשֶׁר				πάσης τῆς πλημμελείας αὐτῶν, καὶ ἐκ πασῶν
	יְשִׁיבוּ־ לִי ׀ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ לְךָ־ הוּא				pctio eox ἅβιας reddūt mihi ab oī
	וּלְבָנֶיךָ׃ בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ תֹּאכְלֶנּוּ				τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ὅσα ἐκτίσωσί μοι ἐκ πάσ
	כָּל־ זָכָר׃ יֹאכַל אֹתוֹ ׀ קֹדֶשׁ׃ יִהְיֶה				b sctia tibi erunt & filijsq; in
	לָךְ׃ וְזֶה׃ לְךָ׃ תְּרוּמַת׃ מַתָּנָם׃ לְכָל				τῶν τῶν ἁγίων σοὶ ἔσονται καὶ τοῖς υἱοῖς σου. ἐν τῷ
	תְּנוּפֹת׃ בְּנֵי־ יִשְׂרָאֵל ׀ לְךָ׃ נְתַתִּים				scto sctoꝝ comedetis ea. oē masculinū come
	וּלְבָנֶיךָ׃ וּלְבִנֹתֶיךָ׃ אִתְּךָ׃ לְחֻק				ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσθε αὐτά· πᾶν ἀρσενικὸν φάγε
	עוֹלָם׃ כָּל־ טָהוֹר׃ בְּבֵיתְךָ׃ יֹאכַל				detis ea. scta erūt tibi. & hoc erit vobis primitiaꝝ
	אֹתוֹ׃ כָּל־ חֵלֶב׃ יִצְהָר׃ וְכָל־ חֵלֶב				ἐστὶ αὐτά· ἅγια ἔσται σοι· καὶ τοῖς υἱοῖς σου ἀπαρχὴ
					donoꝝ eox: ab oib oblationib filiorꝝ
					δώρων αὐτῶν, ἐκ πάντων τῶν ἐπαιρομένων τῶν υἱῶν
					israel. tibi dedi ea & filijs tuis: & filiabus
					ἰσραήλ. σοὶ δέδωκα αὐτὰ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι
					tuis tecū legitimū sempiternū. oīs mūd in domo tua
					σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον· πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου
					comedet ea. oīs pmitia olei: & oīs pmitia
					ἔδεται αὐτά· πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου, καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ

Pagnin. chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
חֲלַל	ministeriū tabernaculi. et alienus nō accedat ad vos. Custodietisq; custodiā sanctuarij & custodiā altaris: vt nō sit vltra indignatio sup filios israel. Et ecce ego applicaui fratres vestros leuitas de medio filiorum israel: & dedi eos dono vobis coram dño: vt ministrent ministeriū tabernaculi federis. tu aūt & filij tui tecum custodietis sacerdotiū vestrū iuxta omnē ritum altaris: & intra velum ministrabitis ministeriū doni dabo sacerdotiū vestrū: & extraneus qui accesserit occidetur. Locutusq; est dñs cum aaron. Ecce ego dedi tibi custodiā primitiarū meaꝝ: oīa que sanctificata sunt a filijs israel tibi tradidi ea pro vnctiōe & filijs tuis in pactū sempiternū. Hoc erit tibi de sancto sanctoꝝ qō remanet de oīb̄us q̄ oblata sunt in igne iuxta oīa munera eoꝝ & iuxta oīa que pro peccato offerūtur & pro delicto eoꝝ reddent coraꝝ me: sanctū sanctoꝝ erit tibi et filijs tuis. in sancto sanctoruꝝ comedetis illud: oīs masculus comedet illud: sanctū erit tibi. Et he primitie munerū eoꝝ iuxta oīa que obtulerint filij israel tibi tradidi ea & filijs tuis & filiabus tuis tecum federe sempiterno. Omnis qui mundus fuerit in domo ma comedet ea. Omne optimum olei & omne optimum	פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא וְחֵילוֹנַי לָא יִתְקְרַב לְוָתְכוֹן׃ וְתִטְּרוּן יָת מַטְרַת קוּדְשָׁא וְיָת מַטְרַת מַדְבְּחָא וְלָא יְהֵי עוֹד רוּגְזָא עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲנָא הָא קָרֵיבִית יָת אֲחֵיכוֹן לֵיוָאֵי מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכוֹן מַתְּנִין יְהִיבִין קֳדָם יְיָ׃ לְמִפְלַח יָת פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא זְמָנָא׃ וְאַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ תִּטְּרוּן יָת כְּהוֹנַתְכוֹן לְכֹל פִּתְגָמָא דְמַדְבְּחָא וּלְמִבָּרָא לְפָרוֹכְתָא וְתִפְלְחוּן פּוּלְחַן מַתְּנָא׃ אִתֵּין יָת כְּהוֹנַתְכוֹן וְחֵילוֹנַי דְיִתְקְרַב יִתְקְטֵל׃ וּפַלֵּיל יְיָ עִם אַהֲרֹן׃ וַאֲנָא הָא יְהָבִית לָךְ יָת מַטְרַת אַפְרָשׁוּתַי׃ לְכָל קוּדְשַׁיָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ יְהַבְתִּינוּן׃ לִרְבוּ וְלִבְנָךְ לְקָיֵם עָלָם׃ דֵּין יְהֵי לָךְ מִקֻּדְשָׁא קוּדְשַׁיָּא׃ מִיתַּרְקָן אֲשָׁתָא כָּל קוּרְבָּנֵהוֹן לְכָל מִנְחָתְהוֹן וּלְכָל חַטָּוָתְהוֹן וְכָל אֲשָׁמְהוֹן דְיְתִיבוּן קֳדָמַי קוּדְשִׁין וְלָךְ הוּא וְלִבְנָךְ׃ בְּקֻדְשָׁא קוּדְשַׁיָּא תֵּיכְלִנֵּיהּ כָּל דְכוּרָא יִתְכֻּל לָךְ׃ וְדֵין לָךְ אַפְרָשׁוּת מַתְּנָתְהוֹן לְכָל אֲרֵמוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ יְהַבְתִּינוּן וְלִבְנָךְ וְלִבְנָתָךְ עִמָּךְ׃ לְקָיֵם עָלָם כָּל דְיַדְכֵּי בְּבֵיתָךְ יֵכוֹל תֵּיכְלִנֵּיהּ׃ כָּל טוּב מְשַׁח וְכָל טוּב

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Nu. Ca.xviij.	Pritiua.heb.
vini:t frumẽti ꝓmitia eoꝝ q̃ dederint do	vini[n]ac frumenti[r]quic	תִּירוֹשׁ[n]וְדָגָן[z] רֵאשִׁיתָם[r]אֲשֶׁר		יִצְהָר
ὄινου,καὶ σίτου ἀπαρχὴ αὐτῶν ὅσα ἂν δῶσι τῷ κυ	quid[s]offerunt[r]primitia	יִתְּנוּ[s]לַיהוָה[t]לְךָ[r]נְתַתִּים ׃[o]בְּכוּרֵי		נָתַן
mino:tibi ꝑdi ea. ꝓmogenita om	rum[a]domino[b]tibi[c]dedi.	כָּל[a]אֲשֶׁר[e]בְּאַרְצָם[b]אֲשֶׁר[t]יָבִיאוּ		בֹּא
ρίῳ,σοὶ δέδωκα αὐτά.τὰ πρωτογενήματα πάν	[c]Vniuersa frugũ[b]initia	לַיהוָה[t]לְךָ[m]יִהְיֶה[g]כָּל[o]טָהוֹר[p]בְּבֵיתְךָ		טָהֵר
τα ὅσα ἂν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν,ὅσα ἂν ἐνέγκωσι κυρίῳ,	[q]gignit[e]humus &[h]do	יֹאכְלֶנּוּ׃[k]כָּל[n]חֵרֶם[r]בְּיִשְׂרָאֵל[t]לְךָ		
tibi erũt: olo mũdno ꝑ domo tua comedet ea.	mino[l]deportantur: ꝯꝯꝯ	יִהְיֶה׃[k]כָּל[p]פֶּטֶר[n]רֶחֶם[o]לְכָל[r]בָּשָׂר		
σοὶ ἔσται, πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐ	[m]cedent[f]in vſus tuos.	אֲשֶׁר[r]יַקְרִיבוּ[t]לַיהוָה[p]בָּאָדָם[d]		קָרַב
οῦ κἄκρισται ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐ	Qui[o]mũdus est[p]in do	וּבַבְּהֵמָה׃[t]יִהְיֶה[t]לָךְ[a]אַךְ[p]פֶּדֹה[t]תִפְדֶּה		
οῦ κἄκρισται ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐ	mo tua:[q]vescetur eis.	אֶת[p]בְּכוֹר[p]הָאָדָם[r]וְאֶת[p]בְּכוֹר		
oῦ cõsecratũ in filijs ſrael: ꝓbi	[r]Oẽ[s]qđ ex voto reddi	הַבְּהֵמָה[m]הַטְּמֵאָה[r]תִּפְדֶּה ׃[r]וּפְדוּיו		
τά.πᾶν ἀνατεθεματισμένον ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ,σοὶ	derint filij[t]ſrael[t]tuũ[t]e	[r]מִבֶּן[p]חֹדֶשׁ[t]תִּפְדֶּה[r]בְּעֶרְכְּךָ[p]כֶּסֶף		
erit. t oẽ apriẽs vuluã ab oi car	rit.[r]Quicqd primũ[t]erũ	[r]חֲמִשִּׁים[r]שְׁקָלִים[p]בְּשֶׁקֶל[p]הַקֹּדֶשׁ		
ἔσται.καὶ πᾶν διανοῖγον μήτραν ἀπὸ πάσης σαρ	pet e[a]vulua[b]cuncte[c]car	[r]עֶשְׂרִים[r]גֵּרָה[t]הוּא׃[r]אַךְ[p]בְּכוֹר		
ne: ꝺcũq offerũt dño ab hoie vſq ad	nis[b]quã[c]offerunt[f]dño:	שׁוֹר[p]אוֹ[p]כֶשֶׂב[p]אוֹ[t]בְּכוֹר[r]עֵז[t]לֹא		
κός,ὅσα προσφέρουσι κυρίῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως	siue[e]ex hoibus[b]siue de	[r]תִפְדֶּה[p]קֹדֶשׁ[p]הֵם[p]אֶת[p]דָּמָם[p]תִּזְרֹק		פָּדָה
iumẽti: tibi erũt. ſ redẽptidib[o] redimẽtur	pecoribus[f]fuerit:[t]tui iu	[r]עַל[p]הַמִּזְבֵּחַ[p]וְאֶת[p]חֶלְבָּם[t]תַּקְטִיר		זָרַק
κτήνους,σοὶ ἔσται.ἀλλὰ λύτροις λυτρώσεσθε	ris erit.ita[l]dũtaxat vt[o]p	[r]אִשֶּׁה[t]לְרֵיחַ[r]נִיחֹחַ[t]לַיהוָה׃[r]וּבְשָׂרָם		קָטַר
ꝓlogenita hoium: t primo	[q]hois[p]primogenito[m]p	יִהְיֶה[t]לָךְ[r]כַּחֲזֵה[p]הַתְּנוּפָה[r]וְכִשּׁוֹק		נוּחַ
τὰ πρωτότοκα τῶν ἀνθρώπων,καὶ τὰ πρωτό	ciũ accipias.[r]& oẽ[s]anial	הַיָּמִין[r]לְךָ[t]יִהְיֶה׃[r]כֹּל[p]תְּרוּמֹת		נוּף
genita iumẽtoꝝ immũdoꝝ redimes. t	[u]qđ imũdũ est[k]redimi fa	הַקֳּדָשִׁים[r]אֲשֶׁר[r]יָרִימוּ[t]בְּנֵי[t]יִשְׂרָאֵל		רוּם
τοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ.καὶ	cias.[t]cuius redẽptio erit	[t]לַיהוָה[p]נָתַתִּי[t]לְךָ[t]וּלְבָנֶיךָ[t]וּלְבִתֶּךָ		נָתַן
redẽptio ſpi[o] ab vno mẽſe pecũ	[t]poſt vnũ[m]mẽſe:[t]ſiclis[o]ar	[t]אִתְּךָ[l]לְחָק[p]עוֹלָם[p]בְּרִית[p]מֶלַח		עוֹלָם[p]בְּרִית
ἡ λύτρωσις αὐτοῦ ἀπὸ μηνιαίου ἡ συντίμησις	gẽti[c]quinq[g]põdere[h]san	[t]עוֹלָם[r]הוּא[t]לִפְנֵי[t]יהוָה[t]לְךָ[t]וּלְזַרְעֲךָ		פָּנָה
quãq ſiclo: iuxta ſiclũ ſctũ viginti	ctuarii.Siclus ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	[t]אִתָּךְ׃[t]וַיֹּאמֶר[p]יהוָה[t]אֶל[p]אַהֲרֹן		אָמַר
πέντε σίκλων,κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον ἔσεσι	[o]viginti[b]obolos[l]habet.	[t]בְּאַרְצָם[t]לֹא[t]תִנְחָל[t]וְחֵלֶק[t]לֹא[t]יִהְיֶה		נָחַל
oboli ſũt: verũm ꝓlogenita vitulo[ꝝ] t ꝓ	[m]Primogẽitũ[m]ãt[o] bouis	[t]לְךָ[m]בְּתוֹכָם[m]אֲנִי[p]חֶלְקְךָ[p]וְנַחֲלָתְךָ		
ὀβολοί εἰσιν,πλὴν πρωτότοκα μόχων καὶ πρω	[p]&[q]ouis[r]&[s]capre[t]non	[p]בְּתוֹךְ[t]בְּנֵי[t]יִשְׂרָאֵל׃[t]וְלִבְנֵי[t]לֵוִי[t]הִנֵּה		
mogenita ouiũ: t ꝓmogenita capraꝝ nõ re	ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ			
τότοκα προβάτων,καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυ	[t]facies redimi.quia[t]ſcti			
dimeo: ſctã ſũt. t ſãguinẽ eoꝝ effundes	ficata[a]ſũt dño:[c]ſãguinẽ			
θρώσεις,ἅγιά ἐστι.καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προχεεῖς	tũ eorũ[b]fundes[c]ſup[a]al			
ſup altare: t adipẽ offeres obla	tare:[g]&[e]adipes[t]adolebis			
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον,καὶ τὸ στέαρ ἀνοίσεις κάρ	[t]in[m]ſuauiſſimũ[t]odorem			
tionẽ in odorẽ ſuauitatis dño: t carnes erũt	[n]domino.[o]Carnes vero			
βωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ,καὶ τὰ κρέα ἔσται	[q]in vſum tuũ[p]cedent.[r]ſi			
tibi ſicut t pectuſculũ impoſitiõis. t ſecũ	cut pectuſculũ[n]cõſecra			
σοι καθὰ καὶ τὸ στέρνον τοῦ ἐπιθέματος.καὶ κα	tũ &[s]armus[a]dexter[t]tua			
dũ brachiũ dextrũ: tibi erit oia ſepa	[r]erunt.[t]Oẽs[a]primitias			
τὰ δὲ βραχίονα δεξιόν,σοὶ ἔσται πᾶν ἀφαί	[b]ſanctuarii[c]quas[o]offerũt			
tio ſctoꝝ: ꝺcũq ſepauerit filij iſra	[c]filii[r]iſrael ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ			
ρεμα τῶν ἁγίων,ὅσα ἂν ἀφαιρώσιν οἱ υἱοὶ Ἰσρα	[d]dño[t]tibi[b]dedi[k]& filiis			
el dño: tibi dedi: t filijs tuis t	[l]ac filiabus tuis ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ			
λ κυρίῳ,σοὶ δέδωκα,καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς	[n]iure[o]perpetuo.[p]Pactũ			
filiab[o] tuis tecũ: legitimũ ſẽpiternũ.pactũ ſalis	[q]ſalis ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ			
διαγτρήσει σου μετὰ σοῦ,νόμιμον αἰώνιον.ὅτι διαθήκη ἁλὸς	[o]eſt[r]ſempiternũ[t]coram			
ſẽpiterni coꝝ dño: tibi t ſemini tuo poſt	[n]dño[t]tibi[r]ac filiis tuis.			
αἰωνίου ἔναντι κυρίου,σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου με	[s]Dixitq[b]dominus[c]ad[a]			
te. t locut[a]ẽs ad aarõ: in tra eoꝝ nõ	aron. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ			
τὰ σέ.καὶ ἐλάλησεν κς πρὸς ἀαρών,ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ	[t]In terra eorũ[t]nihil[p]oſ			
hereditabis: t ꝓ nõ erit tibi in eis:	ſidebitis:[t]nec[b]habebitis			
κληρονομήσεις,καὶ μερὶς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐτοῖς,	[n]partẽ[m]inter eos.[n]Ego			
Deut. 10.a. q: ego ꝓ tua t hereditas tua in medio	[o]pars[p]& hereditas tua			
ὅτι ἐγὼ μερίς σου καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν	[q]in medio[r]filiorũ[t]iſrael.			
filioꝝ iſrael. t filijs leui ecce	[r]Filiis autem[n]leui ꝯꝯꝯꝯꝯ			

Transla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
חַמַר וְעֵיבוּר רֵאשְׁהוֹן דְּיִתְּנוּן קֳדָם יְיָ לָךְ יְהַבְתִּינוּן׃ בִּכּוּרֵי כָל דִּי יְעִבְדוּן בְּאַרְעֲהוֹן דְּיָתְנוּן	vini t frumẽti t ꝓmittiaꝝ eoꝝ q̃s dabũt filij iſrl coꝝ	נְתַן
קֳדָם יְיָ לָךְ יְהֵי כָּל דְּכִי בְּבֵיתָךְ יֵכְלִנֵּהּ יִשְׂרָאֵל לָךְ יְהֵי׃ כָּל חֲרָמָא	dño tibi dedi eas. ꝓmittie oĩm q̃ in terra ſua naſcũ	הָיָה
דְּיִשְׂרָאֵל לָךְ יְהֵי׃ וְלָא יְהֵי לָךְ חֲרָמָא דְּיִשְׂרָאֵל לְיָיָ׃ כָּל פַּתָּח	tur q̃s offerũt coꝝ dño:tue erũt. ¶Oĩa q̃ mũduus fuerit	יָלַד[t]מָרַב[t]פָּרַק
כָּל בּוּכְרָא דְּיִתְקְרַבוּן מִכָּל בִּסְרָא דִּי יְקָרְבוּן קֳדָם יְיָ מִן אֲנָשָׁא וּבְעִירָא יְהֵי לָךְ	in domo tua vescetur eis.oſie anathema in ſrael tuũ	סָאַב
בְּרַם בּוּכְרָא דַּאֲנָשָׁא תִּפְרוֹק וְתִפְרוֹק בּוּכְרָא דִּבְעִירָא דְּסָאֲבָא תִּפְרוֹק׃	erit.oſie qđ aperit vuluã oĩo carnis quã offerũt coꝝ	מָעַה[t]עַז
וּפְדוּיָהּ מִבַּר יַרְחָא תִּפְרוֹק בְּעֶרְכָּךְ כְּסַף חֲמֵשׁ סְלָעִין כְּסַלְעֵי קוּדְשָׁא עֶשְׂרִין מָעִין הוּא׃ וּבְכוֹר	dño de homine t iumento t de pecoribus:tuum erit.	דָּם[t]זָרַק[t]דָּבַח
בּוּכְרָא דְּאִמְּרָא אוֹ בּוּכְרָא דְּעִזָּא לָא תִפְרוֹק קוּדְשָׁא אִנּוּן אֶת דָּמְהוֹן תְּזָרוֹק עַל	ſed redimẽs redimes ꝓmogenitũ hoĩs:primoge	נָסַךְ[t]כְּבֵד[t]רֵעָה
מַדְבְּחָא וְיָת תַּרְבֵּהוֹן תַּסִּיק קֻרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ וּבְשַׂרְהוֹן יְהֵי לָךְ כַּחֲזֵה	nitũq quoq animalia immũdi redimes. Et redẽptio	חָתָה[t]רוּם[t]שׁוּק
דְּאַרְמְתָא וְיָת תְּרֵין שׁוֹקָא יְמִינָא לָךְ יְהֵי׃ כָּל קֻדְשֵׁי אֲחִידָתָא	eius erit ab etate vnius mẽſis:redimeſq; pecto ꝺnoꝝ	פָּרַשׂ[t]קוּם
דִּי יְקַדְּשׁוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ לָךְ יְהַבְתִּינוּן וְלִבְנָיךְ וְלִבְנָתָיךְ עִמָּךְ	ſiclo argẽti in ſiclũ ſcuari:viginti obolos hũoſicũ.	חָנַן[t]יהוה
קְיָם עָלַם הִיא קְיָמָא מְלַח עָלַם הִיא קֳדָם יְיָ לָךְ וְלִבְנָךְ עִמָּךְ׃ וְאָמַר יְיָ לְאַהֲרֹן לָא	ſed ꝓmogenitũ bouis t agni aut ꝓmogenitũ capre nõ	
תֵירַתּ בְּאַרְעָהוֹן וְחוּלָק לָא יְהֵי לָךְ בֵּינֵיהוֹן אֲנָא חוּלָקָךְ וַאֲחֻסָנְתָּךְ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִבְנֵי לֵוִי הָא	redimes:ſancta ſunt. ſanguinẽ eoꝝ aſperges ſup al	
	tare:t adipes eoꝝ adolebis:vt oblatio ſuſcipiat volũ	
Transla.Chal.	tarie coꝝ dño. Carnes ãt eoꝝ erũt tibi ſẽ pectuſculũ	Pritiua chal.
	elevationis t ſicut armus dexter:tua erũt.¶Oẽs ꝓmi	
	tias ſanctificatas quas offerũt filij iſrael coꝝ dño ti	
	bi dedi t filijs tuis t filiabus tuis tecũ pacto ſempi	
	terno.¶Pactuꝝ eternũ ſalis eſt coram dño tibi t filijs	
	tuis tecum. Dixitq; dño ad aaron. In terra eorũ non	
	poſſidebis:neq; pars erit tibi inter eos:dona que de	
	di tibi illa ſunt pars tua t hereditas tua in medio fi	
	liorum iſrael. Filijs autem leui ecce ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Ru. | Ca. xviij. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

נָתַתִּי כָּל מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה
חֵלֶף עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר הֵם עֹבְדִים
אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד : וְלֹא
יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל אֹהֶל
מוֹעֵד לָשֵׂאת חֵטְא לָמוּת : וְעָבַד
הַלֵּוִי הוּא אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד
וְהֵם יִשְׂאוּ עֲוֹנָם חֻקַּת עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם וּבְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה : כִּי אֶת מַעְשַׂר בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה
תְּרוּמָה נָתַתִּי לַלְוִיִּם לְנַחֲלָה עַל
כֵּן אָמַרְתִּי לָהֶם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה : וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵאמֹר : וְאֶל הַלְוִיִּם תְּדַבֵּר
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר נָתַתִּי
לָכֶם מֵאִתָּם בְּנַחֲלַתְכֶם וַהֲרֵמֹתֶם
מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת יְהוָה מַעֲשֵׂר מִן
הַמַּעֲשֵׂר : וְנֶחְשַׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם
כְּדָגָן מִן הַגֹּרֶן וְכִמְלֵאָה מִן הַיְקָב :
כֵּן תָּרִימוּ גַּם אַתֶּם תְּרוּמַת יְהוָה
מִכֹּל מַעְשְׂרֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תְּקַחוּ
מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּנְתַתֶּם מִמֶּנּוּ
אֶת תְּרוּמַת יְהוָה לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן :
מִכֹּל מַתְּנֹתֵיכֶם תָּרִימוּ אֶת כָּל
תְּרוּמַת יְהוָה מִכָּל חֶלְבּוֹ אֶת
מִקְדְּשׁוֹ מִמֶּנּוּ : וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם

dedi oẽs decimas ifra
elis in possessionem oo
p ministerio quo ipſi
mihi ooooooooooo
in tabernaculo federis
vt non oooooooooooo
accedãt vltra filii ifra
el ad tabernaculum. oo
nec cõmittãt peccatũ
mortiferũ: ſolis filiis oo
leui mihi in tabernacu
lo ſeruientibus oooooo
& portãtibus petã po
puli. Legitimũ ſempi
ternũ erit in generatio
nibus veſtris. ooooooo
Nihil aliud poſſidebũt
decimarũ oblatiõe con
tenti quas ooooooooo
in vſus eorum & neceſ
ſaria ſeparaui. ooooooo
ooooooooooooooooooo
ooooooo oooooooooo
Locutuſq eſt domiꝰ
ad ooooooooooooo
moyſen dicens. Preci
pe leuitis oooooooooo
atq denuncia. Cũ ac
ceperitis a filiis oooooo
iſrael decimas quas
dedi ooooooooooooo
vobis: primitias eorũ
offerte ooooooooooo
dño. ideſt decimã par
tem ooooooooooooo
decime: vt reputetur
vobis in oblationẽ pri
mitiuorum: tam de are
is & de torcularibus
& ooooooooooooooo
vniuerſis quorum acci
pitis primitias ooooo
offerte ooooooooooo
domino: & date ea aarõ
ſacerdoti. oooooooooo
Oia que offeretis ex
decimis & in donaria
domini ſeparabitis op
tima & electa erunt cun
cta. Diceſq ad eos. ooo
ooooooooooooooooo

dedi oẽm decimã in iſrael in hereditate p
δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν Ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ ἀντὶ
minſterũ eoꝝ: q ipſi miniſtrãt
τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσι
miniſterũ in tabernaculo teſtimonij. t nõ
λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ οὐ
accedẽt ãpli filij iſrael in tabernaculũ
προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν
teſtimonij accipe peccatũ mortiferũ. t
τοῦ μαρτυρίου λαβεῖν ἁμαρτίαν θανατηφόρον. καὶ
miniſtrabit leuita ipſe miniſterũ
λειτουργήσει ὁ λευίτης αὐτὸς τὴν λειτουργίαν
tabernaculi teſtimonij: t ipſi accipiẽt
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ αὐτοὶ λήψονται
petã eoꝝ: legitimũ ſẽpiternũ in gẽ
τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γε
tionẽs ſuas. t in medio filioꝝ iſrael nõ hereditã
νεὰς αὐτῶν. καὶ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονο
bunt hereditatẽ: q: decimas
μήσουσι κληρονομίαν, ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν
filioꝝ iſrael q̃s ſegregauerint dño: ſegrega
υἱῶν Ἰσραὴλ ὅσα ἂν ἀφορίσωσι τῷ κυρίῳ, ἀφαί
tionẽ dedi leuitis in ſorte. pꝝ hoc
ρεμα δέδωκα τοῖς λευίταις ἐν κλήρῳ. διὰ τοῦτο
dixi eis in medio filioꝝ iſrael nõ here
το εἶπα αὐτοῖς ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρο
ditabũt ſortem. t locutꝰ ẽ dño ad moy
νομήσουσι κλῆρον. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυ
ſen: dicẽs: etiã leuitis loqueris: t
σῆν, λέγων, καὶ τοῖς λευίταις λαλήσεις, καὶ
dices ad eos: ſi acceperitis a filiis iſ
ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ισ
rael decimã: quã dedi vobis ab ipſis
ραὴλ τὸ ἐπιδέκατον, ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ᾽ αὐτῶν
in ſorte: t ſeparabitis vos ab ea ſeparationẽ
ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ᾽ αὐτοῦ ἀφαίρεμα
dño decimã de decima: t cõputabũ
κῷ ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ ἐπιδεκάτου, καὶ λογιδήσε
tur vobis ſeparatiões vſq vt triticũ ab area:
ται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς σῖτος ἀπὸ ἅλωνος,
t vt ſeparatio a torculari ſic auferetis t
καὶ ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ, οὕτως ἀφελεῖτε καὶ ὑ
vos ab oĩb ſeparationib dñi ab oĩ
μεῖς ἀπὸ πάντων τῶν ἀφαιρεμάτων κυ ἀπὸ πάν
bꝰ decimis vſq: q̃ſcuq acceperitis a
των τῶν ἐπιδεκάτων ὑμῶν, ὅσα ἂν λάβητε παρὰ
filiis iſrael: t dabitis ab ipſis ſeparatiões
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ δώσετε ἀπ᾽ αὐτῶν ἀφαίρεμα
dño aarõ ſacerdoti: de oĩb donis veſtris
κῷ ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ, ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν
ſeparabitis ſeparationẽ dño: de oĩb ipſi
ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα κυρίῳ, ἀπὸ πάντων τῶν ἁγιασ
tis ſcificatis ab ipſo. t dices ad eos:
χῶν τῶν ἡγιασμένων ἀπ᾽ αὐτ. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς,

D Deut. 18. a.

Pritiua.chal. | Interp. chal.

עֲשַׂר שֻׁכְנִי — dedi omnẽ decimam in iſrael in poſſeſſiones pro mi
כְּרַב מוֹת בָּלַח — niſterio ſuo quo ipſi miniſtrãt miniſterũ tabernacu
קְבֵל דּוֹר חָסֶן — li federis. Et nõ accedant vltra filij iſrael ad taberna
כָּרֵשׁ — culũ federis: ne ſuſcipiant peccatũ ad mortẽ. Minis
trabũtq ipſi leuite miniſterũ tabernaculi federis:
et ipſi ſuſcipient peccata eoꝝ pacto ſempiterno in ge
nerationibus veſtris: t in medio filioꝝ iſrael non poſſi
debũt hereditatẽ: quia decimas filioꝝ iſrael quas ſe
parant coram dño dedi leuitis in poſſeſſionẽ. Ideo dixi
eis in medio filioꝝ iſrael non poſſidebũt poſſeſſionẽ.
אֲמַר מְלַל נְסַב — Locutuſq eſt dño cum moyſe dicens. Loquere quoq
עֲשַׂר חָסֶן כָּרֵשׁ — cum leuitis t dices eis. Cum acceperitis a filijs iſrael
חֲשַׁב מְלָא עֲצַר — decimas quas ex eis dedi vobis in poſſeſſionẽ veſtram:
נְסַב — ſeparabitis ex eis ſeparationẽ coram dño decimã par
נְתַן נְתַן — tem decime. Et reputabitur vobis ſeparatio veſtra
מְקַדֵּשׁ אָמַר — quaſi frumentũ de area t quaſi vinũ de torcularj: ſic
ſeparabitis t vos ſeparationẽ coram dño ex oĩbus de
cimis veſtris quas acceperitis a filijs iſrael: et dabitis ex
eis primitias coram dño aaron ſacerdoti. ex oĩbus que
vobis dantur ſeparabitis omnẽ ſeparationes coram
domino ex omni quod optimum fuerit t ſanctificatũ
ex eo. Diceſq eis. oooooooooooooooooo

Transla. Chal.

וְהָבִית כָּל מַעֲשַׂרְיָא בְּיִשְׂרָאֵל לַאֲחָסָנָא חֲלַף פּוּלְחָנְהוֹן דְּאִינוּן פָּלְחִין יָת פּוּלְחַן מַשְׁכַּן
זִמְנָא וְלָא יְקָרְבוּן עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַשְׁכַּן זִמְנָא לְמִסַּב חוֹבָא לְמָמָת : וְיִפְלְחוּן ◂◂
לֵוָאֵי אִינוּן יָת פּוּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא וְאִנּוּן יְקַבְּלוּן חוֹבֵיהוֹן קְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן וּבְגוֹ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לָא יֵירְתָּגוּן אַחְסָנָא : וְיָת מַעֲשַׂרְיָא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דִּיפְרְשׁוּן קֳדָם יְיָ אַפְרָשׁוּתָא
יְהַבִית לְלֵוָאֵי לְאַחְסָנָא עַל כֵּן אֲמָרִית לְהוֹן בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא יֵירְתָּגוּן אַחְסָנָא : וּמַלֵּיל
יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר : וְעִם לֵוָאֵי תְּמַלֵּיל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי תְקַבְּלוּן מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת
מַעֲשַׂרְיָא דְיַהֲבִית לְכוֹן מִנְּהוֹן מֵאֲחָסַנְתְּכוֹן וְתַפְרְשׁוּן מִנֵּיהּ אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ מַעֲשַׂרְיָא
מִן מַעֲשַׂרְיָא : וְיִתְחַשֵּׁב לְכוֹן אַפְרָשׁוּתְכוֹן כְּעִיסְתָּא מִן אִדְרָא וּכְמַלֵּיתָא מִן מַעְצְרְתָּא כֵּן
תַּפְרְשׁוּן אַף אַתּוּן אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ מִכֹּל מַעֲשַׂרְתְּכוֹן דְּתִסְכוּן מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְתִתְּנוּן מִנֵּיהּ יָת אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ לְאַהֲרֹן כָּהֲנָא : מִכֹּל מַתְּנָתְכוֹן תַּפְרְשׁוּן יָת כָּל
אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ מִכָּל שׁוּפְרֵיהּ יָת מְקַדְּשֵׁיהּ מִנֵּיהּ : וְתֵימַר לְהוֹן ◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

cũ segregaueritis ꝑmitias ab ipo: ⁊ cõpu
ὅταν ἀφαιρεῖτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογι
tabmur leuitis vt fruct⁹ ex area: ⁊
δόσεται τοῖς λευίταις ὡς γένημα ἀπὸ ἄλωνος, καὶ
vt fruct⁹ a torcular: ⁊ comedetis ea in oi
ὡς γένημα ἀπὸ ληνοῦ, καὶ ἔδεσθε αὐτὰ ἐν παντὶ
loco vos ⁊ filij vri: qñ merces hec vobis
τόπῳ ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, ὅτι μισθὸς οὗτος ὑμῖν
est ꝓ ministerio vro q̃ in tabernaculo testi
ἐστὶ ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τ̃ μαρ
monij. ⁊ nõ accipietis ꝓpt̃ hoc pctm: qñ se
τυρίου· καὶ οὐ λήψεσθε δι' αὐτὸ ἁμαρτίαν, ὅτι ἂν ἀ
gregauerittis ꝑmitias ex⁹ ab eo. ⁊ sctã
φαιρεῖτε τὴν ἀπαρχὴν αὐτ̃ ἀπ' αὐτοῦ· καὶ τὰ ἅγια
filioꝝ israel nõ cõtaminabitis: vt nõ moriamini.
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

C.19 A Et locut⁹ ē dñs ad moysen ⁊ aaron.
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών,
dicẽs: hec vtis̃cio legis: q̃cũq; cõstituit
λέγων, αὕτη ἡ διαταγὴ τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξε
dñs: diceno: loquere filijs israel: ⁊ acci=
κύριος, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέ
piant ad te vacam ruffam imaculatã: q̃ nõ
τωσαν πρός σε δάμαλιν πυρρὰν ἄμωμον, ἥτις οὐκ
hꝫ in se maculã: ⁊ nõ imposituꝫ ē sup tpaz iugũ:
ἔχει ἐν αὐτῇ μῶμον, καὶ οὐκ ἐπιβλήθη ἐπ' αὐτὴν ζυγός,
⁊ dabis eã ad eleazar sacerdotẽ: ⁊ educẽt
καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ ἐξάξου
illã extra castra: ⁊ iugulabũt eã
σιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ σφάξουσιν αὐ
coꝝ eo. ⁊ accipiet eleazar de sã=
τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ λήψεται ἐλεάζαρ ἀπὸ τ̃ αἵ
guine ei⁹: ⁊ sparget ante cõspectũ
ματος αὐτῆς, καὶ ῥανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς
tabernaculi testimonij de sanguine ei⁹ septies.
σκηνῆς τ̃ μαρτυρίου ἀπὸ τ̃ αἵματος αὐτῆς ἑπτάκις·
⁊ cõburẽt eã coꝝ eo. ⁊ pellis
καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτ̃· καὶ τὸ δέρμα
ei⁹: ⁊ carnes ei⁹: ⁊ sanguis ei⁹ cũ fimo
αὐτῆς, καὶ τὰ κρέα αὐτῆς, καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ
ei⁹ cõburetur. ⁊ accipiet sacerdos lignũ ce
αὐτῆς κατακαυθήσεται· καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέ
drinũ ⁊ hyssopũ: ⁊ coccinũ: ⁊ immittent in
δρινον καὶ ὕσσωπον, καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς
mediũ incendij vacce. ⁊ laua
μέσον τ̃ κατακαύματος τῆς δαμάλεως· καὶ πλυ
bit vestes suas sacerdos: ⁊ lauabit coꝛ
νεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ λούσεται τὸ σῶ
p⁹ suũ aqua: ⁊ post hec ingredietur
B μα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται
in castra: ⁊ immũd⁹ erit
εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ
sacerdos vsq; ad vesperã. ⁊ cõburẽs eã
ἱερεὺς ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ κατακαίων αὐτὴν

Transla.Chal.

בְּאַפְרָשָׁתְכֹן יָת שׁוּפְרַיהּ מְנַיָּהּ וְתִתְחַשַּׁב לְיִשְׂרָאֵל אַרְעָא וּבְעַלְלַת אַרְעָא וּבְעַלְלַת מַעְצַרְתָּא
וְיַתִּיכְלוּן יָתֵיהּ כָּל אֲתַר צַיְתוּן וְאֵנָשׁ בָּתֵּיכוֹן אֲרֵי אַגְרָא הוּא לְכוֹן חֲלַף פּוּלְחָנְכוֹן
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא וְלָא תְּחַבְּלוּן עֲלוֹהִי חוֹבָא בְּאַפְרָשׁ וְתִכְּסוּן יָת שׁוּפְרַיהּ מְנַיָּהּ וְיָת
קוּדְשַׁיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָא תְּחַלְּלוּן וְלָא תְּמוּתוּן׃ Ca.xix. וּמַלֵּיל יְיָ
מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימָר וְדָא גְּזֵירַת אוֹרַיְתָא דְּפַקֵּיד יְיָ לְמֵימָר מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִסְבּוּן לָךְ תּוֹרְתָא סְמִיקְתָא שְׁלִמְתָא דְּלֵית בַּהּ סוּגָא דְּלָא סְלִיק עֲלָהּ נִירָא׃ וְתִתֵּן
יָתַהּ לְאֶלְעָזָר כָּהֲנָא וְיַפֵּק יָתַהּ לְמִבְרָא וְיִכּוֹס יָתַהּ קֳדָמוֹהִי׃ וְיִסַּב אֶלְעָזָר
כָּהֲנָא מִדְּמָהּ בְּאֶצְבְּעֵיהּ וְיִדֵּי לָקֳבֵל מַשְׁכַּן זִמְנָא מִדְּמָהּ שְׁבַע זִמְנִין׃ וְיוֹקֵיד יָת
תּוֹרְתָא לְעֵינֵיהוֹן יָת מְשָׁכָהּ וְיָת בִּשְׂרָהּ וְיָת דְּמָהּ עַל אוּכְלָהּ יוֹקֵיד׃ וְיִסַּב כָּהֲנָא אָעָא
וְאֵזוֹבָא וּצְבַע זְהוֹרִי וְיִדְמֵי לְגוֹ יְקֵידַת תּוֹרְתָא׃ וְיִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי כָּהֲנָא וְיִסְחֵי
בִּשְׂרֵיהּ בְּמַיָּא וּבָתַר כֵּן יֵעוֹל לְמַשְׁרִיתָא וְיֵהֵי טְמָאָ כָּהֲנָא עַד רַמְשָׁא׃ וּלְמוּתַד יֵהֵי

Trãsla.B.Hiero.

rSi pclara & meliora q̃=
qꝫ obtuleritis ex deci=
mis: reputabitur vobis
quasi de area & torcu
lari dederitis primitias
& comedetis eas in oi=
bus locis vestris tã vos
q̃ familie vestre. quia
preciũ est pro ministe
rio quo seruitis in taber
naculo testimõii: & nõ
peccabitis super hoc e
gregia vobis & piguia
reseruantes: ne pollu
atis oblatiões filiorũ is
rael: & moriami. Ca.19

LOcutusq; est dñs ad moysen
& aaron dicens. Ista ē
religio
victime quã constituit
dominus.
Precipe filiis israel vt
adducant ad te
vaccã ruffam etatis ite
gre: in qua nulla sit
macula: nec portaue=
rit iugum:
tradesq; eam eleazaro
sacerdoti. Qui
eductam extra castra
immolabit in conspe=
ctu omnium: & tingẽs
digitum in sanguine e
ius asperget
contra fores taberna=
culi septem
vicibus. cõburetq; eã
cunctis videntibus
tam pelle & carnibus
eius cꝫ sanguine &
fimo flãme traditis. Li
gnum quoq;
cedrinũ & hysopum
coccumq;
bis tinctũ sacerdos mit
tet in flãmã: q̃ vaccam
vorat. Et tũc demũ lo=
tis vestibus & corpore
suo ingredietur in ca=
stra: commaculatusq; e
rit vsq; ad vesperũ. Sed
& ille q cõbusserit eam

Tex.Heb. Au.Ca.xix. Ꝑtitiua.het.

רום חָשַׁב
נוא וַהֲרִימֹתֶם אֶת חַלְּתוֹ מִמֶּנּוּ וְנֶחְשַׁב
לַלְוִיִּם כִּתְבוּאַת גֹּרֶן וּכְתִבוּאַת
קום יֶקֶב׃ וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּכָל מָקוֹם
אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם כִּי שָׂכָר הוּא
עד לָכֶם חֶלֶף עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃
נשא וְלֹא תִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא בַּהֲרִימְכֶם
אֶת חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת קָדְשֵׁי בְנֵי
ישׂראל תלל מות יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלְּלוּ וְלֹא תָמוּתוּ׃
Ca.xix.
דבר וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
חקק וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ זֹאת חֻקַּת
ירה הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר
לקח דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ
תמם פָּרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ
מום אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֹל׃
נתן וְנָתַתֶּם אֹתָהּ אֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
יצא וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
פנה וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו׃ וְלָקַח אֶלְעָזָר
צבע הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל
נכח פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע
פעם פְּעָמִים׃ וְשָׂרַף אֶת הַפָּרָה לְעֵינָיו
את עֹרָהּ וְאֶת בְּשָׂרָהּ וְאֶת דָּמָהּ עַל
פרשׁ פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ
אזב שָׁנִי אֵזוֹב וּשְׁנִי תּוֹלָעַת
שלך וְהִשְׁלִיךְ אֶל תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה׃
וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם
בוא וְאַחַר יָבֹא אֶל הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא
הַכֹּהֵן עַד הָעָרֶב׃ וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ

Interp.chal.

quãdo separaueritis optimã eius ex eo: reputabitur
leuitis q̃si fructus aree ⁊ q̃si fruct⁹ torcularis. Come
detisq; illud in oi loco vos ⁊ viri dom⁹ vre: qz preciũ
est vobis pro ministerio vro in tabernaculo federis to.
et nõ recipietis sup illud pctm cũ separaueritis opti
mum eius ex eo: ⁊ ea q̃ sanctificata sunt a filijs israel
non profanabitis: ⁊ nõ morieminí. Ca.19.

LOcutusq; est dñs cum moyse ⁊ cũ aaron dicẽs.
Hoc est decretũ legis q̃ precepit dñs dicens.
Loqre cum filijs israel vt adducãt ad te vaccã ruffam
integrã: in qua nulla sit macula: sup quã nõ positũ est
iugũ. et dabitis eam eleazar sacerdoti: ⁊ adducet eaꝫ
extra castra: ⁊ imolabit eam in cõspectu suo. Et tollet
eleazar sacerdos de sanguine eius digito suo: ⁊ asper
get cõtra faciẽ tabernaculi federis de sanguĩe ei⁹ sep
ties. ⁊ cõburet vaccã ante oculos suos tam pellẽ q̃
carnẽ eius: sanguinẽ quoq; eius cũ fimo ei⁹ cõburet.
Et tollet sacerdos lignũ cedri ⁊ hysopum ⁊ coccinũ ⁊
mittet in medio cõbustionis vacce. Lauabitq; sacer=
dos vestimẽta sua: ⁊ lauabit carnẽ suã aq̃: ⁊ postea
ingredietur in castra: ⁊ erit sacerdos pollutus vsq;
ad vesperam. Et qui combusserit eam

Ꝑtitiua chal.

חָשַׁב עֲצַר
אֲבַל בֵּית
שָׁבַן חְבַל פְּרַשׁ
חֲלַל מוּת
אֲמַר
נְסַב נְתַן
נָפַק שָׂרָא נְכַס
דָּם צְבָע יְרַד
שָׁבַן חֲמַד רָמָה
סְתָא עוֹל
דָּוָה סָאַב תְּמַד

Pritiua beb. Ex. Heb. Au. Ca. xix.

וְכִבֶּס בְּגָדָיו בַּמַּיִם וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הָעָרֶב׃ וְאָסַף
אִישׁ טָהוֹר אֵת אֹפֶר הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טָהוֹר
וְהָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה חַטָּאת הִוא׃
וְכִבֶּס הָאֹסֵף אֶת אֹפֶר הַפָּרָה אֶת
בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד הָעָרֶב וְהָיְתָה לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לְחֻקַּת
עוֹלָם׃ הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל נֶפֶשׁ אָדָם
וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים׃ הוּא יִתְחַטָּא
בּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
יִטְהָר וְאִם לֹא יִתְחַטָּא בַּיּוֹם
הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא
יִטְהָר׃ כָּל הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ
הָאָדָם אֲשֶׁר יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא
אֶת מִשְׁכַּן יְהוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה
הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה
לֹא זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד
טֻמְאָתוֹ בוֹ זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי
יָמוּת בְּאֹהֶל כָּל הַבָּא אֶל הָאֹהֶל
וְכָל אֲשֶׁר בָּאֹהֶל וְטָמֵא שִׁבְעַת
יָמִים׃ וְכָל כְּלִי פָתוּחַ אֲשֶׁר אֵין
צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא׃ וְכֹל
אֲשֶׁר יִגַּע עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה בַּחֲלַל
חָרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ בְעֶצֶם אָדָם
אוֹ בְקֶבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃

Pritiua.chal.

כְּנַשׁ דָּכָה
צָנַע
עָפָר יָדַד צָבַע
גּוֹר קוּם
קָרַב מוּת סָאַב
יָדַד דָּבָה
שָׁכַן
שָׁצָא יָדַד זָרַק
סָאַב מוּת שׁוֹל
הָוָה
קָרַב

Interp. chal.

lauabit vestimẽta sua aquis: ⁊ lauabit carnem suam aquis: ⁊ erit immũdus vsq; ad vesperã. Colliget aũt vir mundus cinerem vacce: ⁊ reponet extra castra in loco mundo. ⁊ erit cetui filioꝝ ifrael in custodiã ⁊ in aquã aspersionis: pro peccato enim est. Et qui collegerit cinerem vacce lauabit vestimẽta sua: ⁊ erit immũdus vsq; ad vesperã. et erit filiis ifrael ⁊ peregrinis qui peregrinãtur inter eos in ritũ perpetuũ. Qui tetigerit morticinũ vniuerse anie hois: erit immũdus septẽ diebus. et in die tertio aspergetur ex hac aqua: et in die septimo mũdabitur. Et si nõ fuerit aspersus in die tertio: in septimo non mũdabitur. Omnis qui tetigerit morticinũ anime hominis qui mortu⁹ fuerit: ⁊ non fuerit aspersus: tabernaculũ dñi polluit: et exterminabitur homo ille de ifrael: quia aqua aspersionis non fuit aspersus immũdus est: adhuc immũditia eius in eo est. Ista est lex hominis qui mortuus fuerit in tabernaculo: omnis qui ingreditur in tabernaculũ ⁊ omne qđ est in tabernaculo erit immundũ septem diebus. et omne vas fictile apertũ quod non habet operculum luteum per circuitũ eius desuper: immundũ erit. Et omnis qui tetigerit sup facié agri occisum hominẽ gladio: aut mortuũ siue os hominis aut sepulchrum: immũdus erit septem diebus. ooo

Trãsla. B. Hiero.

lauabit vestimenta sua & corpus: oooooooooo & immũdus erit vsq; ad vesperum. Colliget aũt vir mũdus cineres vacce: & effundet eos extra castra i loco purissimo: oooooooooooooo vt sint multitudini filiorum ifrael oooooooooooo in custodiã & in aquam aspersionis: qa p pctõ vacca cõbusta est. Cũq; lauerit q vacce porauerat cineres vesti mẽta sua: immundus erit vsq; ad vesperũ. Hã bebũt hoc filiũ ifrael & aduene q hitant inter eos sanctũ iure ppetuo. Qui tetigerit cadauer hois: & pp hoc septẽ diebus fuerit imundus aspgetur ex hac aq die tertio & septimo: & sic mundabitur. Si die ooo tertio aspsus non fuerit: septimo nõ poterit emũdari. Ois qui tetigerit humane aie mortícinũ: & aspsus hac cõ mixtione nõ fuerit: polluet tabernaculum dñi: & peribit oooooooooooooo ex ifrael: quia aqua expiatiõis oooooooooo nõ est aspsus. immũdus erit: & manebit oooo spurcitia eius q sup eũ. Ista est lex hois qui oo moritur in tabernaculo. Oẽs qui ingrediuntur tentoriũ illius: & vniuersa vasa q ibi sunt polluta erũt septẽ diebus. Vas qđ non habuerit opculũ nec ligaturã desup: imũdũ erit. Si quis in agro tetigerit cadauer occisi hois aut per se mortui siue os illius oooooooooooooo vel sepulchrũ: immũdus erit septem diebus

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

lauabit vestes suas aqua: ⁊ lauabit πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὕδατι, καὶ λούσεται τὸ
corpus suũ aqua: ⁊ immũd erit vsq; ad σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσ-
vesperã. ⁊ cõgregabit homo mũdus cine- περας. καὶ συναξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν στο-
rẽ vacce: et eiũciet extra ca δὴν τῆς δαμάλεως, καὶ ἐκριψει ἔξω τῆς παρεμ-
stra in locũ mundũ. ⁊ erit cõgregatiõi βολῆς εἰς τόπον καθαρόν. καὶ ἔσται τῇ συναγωγῇ
filioꝝ ifrael in obseruationẽ. aqua aspersionis pu- υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς διατήρησιν. ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἁγι-
rificatio ẽ. ⁊ lauabit vestes q cõgregat σμά ἐστι. καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια ὁ συνάγων τὴν
cinerẽ vitule: ⁊ immũdus erit vsq; στοδὸν τῆς δαμάλεως, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως
ad vesperã. ⁊ erit filiis ifrael ⁊ ap ἑσπέρας. καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τοῖς πρόσ-
positis aduenis in medio vr legitimũ sempi κειμένοις προσηλύτοις ἐν μέσῳ ὑμῶν νόμιμον αἰώ-
ternũ. tangẽs mortui oẽm aiã hois νιον. ὁ ἁπτόμενος τεθνηκότος παντὸς ψυχῆς ἀνθρώπου
immũdus erit septẽ dies. hic purificabituri ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας. οὗτος ἁγνισθήσεται τῇ
die tertio: ⁊ die septimo ⁊ mũdus ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ καθαρὸς
erit. si ãt nõ purificat fuerit die tertio vel die ἔσται. ἐὰν δὲ μὴ ἀφαγισθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέ-
septimo: nõ mũdus erit. oĩo tangẽs mor ρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσται. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ τι
tuum ab aĩa hois si mortu fuerit: ⁊ nõ τεθνεότος ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπου ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ μὴ
erit purificatus: tabernaculũ dñi inquinauit: ⁊ peribit ἀφαγισθῇ, τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου ἐμίανεν, καὶ ἐξολεθρευ-
aĩa illa de ifrael: qa aqua aspsionis θήσεται ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραήλ, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ
nõ est aspsa sup eũ: imunduo est. adhuc οὐ προσερραντίσθη ἐπ' αὐτόν, ἀκάθαρτός ἐστιν. ἔτι ἡ
imũditia eius in ipo est. ⁊ hec ler. hõ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. καὶ οὗτος ὁ νόμος. ἄνθ-
si mortu fuerit i domo: oĩo ingrediẽs in do ρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὸν οἶκ-
mũ: q̃cũq; sũt in domo: imũda erũt septẽ di ον, ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτα ἔσται ἑπτὰ ἡμέ-
es. ⁊ oĕ vas apertũ q̃cũq; nõ ligatura ρας. καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεῳγὸν ὃ σα οὐχὶ δεσμῷ
ligata sũt in ipo: imũda sũt. ⁊ oĩo q̃cũq; κατασφίγγεται ἐπ' αὐτοῦ, ἀκάθαρτά ἐστι. καὶ πᾶς ὃς
tetigerit in superficie campi vulnera ἂν ἅψηται ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τραυ-
tum aut mortuũ: aut os humanũ: aut sepul matίου ἢ νεκροῦ, ἢ ὀστέου ἀνθρωπίνου, ἢ μνήμα
turã: septẽ dies imũdus erit. τος, ἑπτὰ ἡμέρας ἀκάθαρτος ἔσται. ooo ooo oooo

Transla. Chal.

וְנָצַע לְבוּשׁוֹהִי בְּמַיָּא וְיִסְחֵי בִּשְׂרֵיהּ בְּמַיָּא וְיִדְכֵּי מְסָאֲבָא עַד רַמְשָׁא׃ וְיִכְנוֹשׁ גְּבַר דַּכְיָא
יָת תְּרוּעְתָא דְּתוֹרְתָא וְיַצַּע לְמַשְׁרְיָתָא בְּאַתַר דַּכְיָא וְיְהֵי לְכְנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְמַטְרָא לְמֵי אַדַּיוּתָא חַטָּאתָא הִיא׃ וְיִצַּע דְּכָנַשׁ יָת תְּרוּעְתָא יָת לְבוּשׁוֹהִי
וְיְהֵי מְסָאֲבָא עַד רַמְשָׁא וְתֵהֵי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִתְיָרָא דְּיִתְגַּיַּר בֵּינֵיהוֹן לְקַיָּם עָלַם׃
וְדִקְרֵב יָת מֵיתָא לְכָל נַפְשָׁא דְּאֶנָשָׁא וִיהֵי מְסָאֲבָא שִׁבְעָה יוֹמִין׃ הוּא יִדְכֵּי עֲלוֹהִי בְּיוֹמָא
תְּלִיתָאָה וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה יִדְכֵּי וְאִם לָא יִדְכֵּי עֲלוֹהִי בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה
לָא יִדְכֵּי׃ כָּל דְּיִקְרֵב בְּמֵיתָא בְּנַפְשָׁא דְּאֶנָשָׁא דְּיָמוּת וְלָא יַדֵּי עֲלוֹהִי יָת מַשְׁכְּנָא דַּיְיָ
סָאֵיב וְיִשְׁתֵּצֵי אֶנָשָׁא הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל אֲרֵי מֵי אַדַּיוּתָא לָא אִיזְדְּרִיקוּ עֲלוֹהִי מְסָאֲב
יְהֵי עֲד סוֹפֵיהּ הָא אוֹרַיְתָא אֶנָשׁ אֲרֵי יְמוּת בְּמַשְׁכְּנָא כַּד יְעָלֵיל לְמַשְׁכְּנָא וְכָל
דְּבְמַשְׁכְּנָא יְהֵי מְסָאֵב שִׁבְעָה יוֹמִין׃ וְכָל מָאן דַּחֲסַף פְּתִיחַ דְּלֵית מְגוּפְתָּא שְׁעַן מַסְקֵף
עֲלוֹהִי מְסָאֵב הוּא׃ וְכָל דְּיִקְרֵב עַל אַפֵּי חַקְלָא נְקוֹטִיל חַרְבָּא אוֹ מֵיתָא אוֹ גַּרְמָא
דְּאֶנָשָׁא אוֹ בֵּיקְרָא יְהֵי מְסָאֲבָא שִׁבְעָה יוֹמִין׃ <<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<<

C

Trãsla. Grec. Ixx. cũ interp. latina.

τ accipiẽt immũdo de cinere cõ
καὶ λαφοῦσιν τῷ ἀκαθάρτῳ ἐκ τῆς κατακ τῆς κα
busto purificatiõis: τ effundẽt sup eũ
ταχὶ καὶ ἐπὶ ἁγισμοῦ, καὶ ἐπχεοῦσιν ἐπ' αὐτὸν
aquã viuã in vas: τ accipiet hyssopũ: τ tin
ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος, καὶ λήψεται ὕσσωπον, καὶ βά
get in aquã vir mũdus: τ aspget sup
ψει εἰς τὸ ὕδωρ ἀνὴρ καθαρός, καὶ περιρραντεῖ ἐπὶ τὸν
domũ: τ sup vasa: τ sup aiao: ẽtũq
οἶκον, καὶ ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ ἐπὶ τὰς ψυχάς, ὅσαι ἂν
fuerit ibi: τ sup eũ q tetigit os hos
ὦσιν ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τὸν κεκμηκότα τοῦ ὀστέου τοῦ ἀν
minis: aut vulneratũ: aut mortuũ: aut
τρώπου, ἢ τοῦ τραυματίου, ἢ τοῦ τεθνηκότος, ἢ τ
sepulturã. τ aspget mũdus sup imũ
μνήματος. καὶ περιρραντεῖ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρ
dũ in die tertio: τ in die septimo:
τον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ,
τ purgabitur die septimo: τ lauabit
καὶ ἁφαγιεῖται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ πλυνεῖ
vestimẽta sua: τ lauabit aqua: τ immũ
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λουσεῖται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρ
dus erit vsq; ad vespas. τ hõ q pollut fuerit: τ
τος ἕως ἑσπέρας. καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μιανθῇ, καὶ
nõ purificat fuerit: peribit aia illa de me
μὴ ἁφαγιάσῃ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέ
dio cõgregatiõis: q; scĩa dñi polluit: q; fu
σου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐμίανεν, ὅτι
aqua asperiõis nõ fuit aspsa sup eũ: im
ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιερραντίσθη ἐπ' αὐτόν, ἀκά
mũdus est. τ erit vobis legitimũ sẽpiternũ. τ asp
θαρτός ἐστι. καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ μυστήριον αἰώνιον. καὶ ὁ περι
gens aquã asperiõis: lauabit vestes suas: τ
ῥαίνων ὕδωρ ῥαντισμοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ
Leui. 17.c. tãgẽs aquã asperiõis: immũdus erit
ὁ ἁπτόμενος τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντισμοῦ, ἀκάθαρτος ἔσται
vsq; ad vespas: τ oĕ q̃cũq; tetigerit illũ immũ
ἕως ἑσπέρας, καὶ πᾶς ὃν ἂν ἅψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρ
dus: immũdũ erit vsq; ad vespas.
τος, ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας. Ca. 20.

A Θ Τ venerũt filij israel oĩs cõgregatio in
καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς
desertũ sin: in mẽse primo: τ mãsit
τὴν ἔρημον Σὶν, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμειναν
pplus in cades. τ mortua est ibi maria: τ
ὁ λαὸς ἐν Κάδης. καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ Μαριάμ, καὶ
sepulta ẽ ibi. τ nõ erat aqua cõgregatiõi: τ cõgre
ἐτάφη ἐκεῖ. καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ συναγωγῇ, καὶ ἐπισυ
gati sũt ꝫ moysen τ aarõ. τ obiurgauit popu
νήχθησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρών. καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λα
lus aduersus moysẽ: dicẽtes: vtinã mortui essem⁹ in
ὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν τῷ
interitu fratrũ nrox coꝝ dño. τ quare adduxistis
ἐκλείπειν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἔναντι κυ. καὶ ἱνατί ἀνηγάγετε

Trãsla. B. Hiero.

fTollentq; de cineribus
combustionis atq; oooo
fpeccati: & mittent faĝs
sviuas ssuper eos tin oooo
vas: fin quibus cũ hõ
mũdus tinxerit hyssо
pũ: asperget ex eo oc tẽ
toriũ & cunctam oooo
supellectilẽ & hoies
ooooooooooooooooooooo
huiuscemodi contagio
ne pollutos. oooooooooo
Atq; hoc mõ mundus
lustrabit ooooooooooooo
immundũ tertio & se
ptimo die: oooooooooo
expiatusq; die septio
ooooooooooooooooooooo
lauabit & se & vestimẽ
ta sua: & immũdus erit
vsq; ad vesperũ. Si qs
hoc ritu non oooooooooo
fuerit expiatus: pibit
anima illius de medio
ecclesie: quia sanctua
riũ domini polluit: ooo
& non est aqua lustra
tionis aspersus. ooooooo
Erit hoc pceptũ legiti
mũ sempiternũ. Ipe quo
q; q aspgit aĝs: lauabit
vestimenta sua. Ois q
tetigerit aĝs expiatiõis
imũdus erit vsq; ad ve
sperũ. quicquid tetige
rit imũdus: imũdũ faci
et: & aia q horũ quippi
am tetigerit: imũda erit
vsq; ad vesperũ. Ca. 20

Enerũtq; filij israel
& ois multitudoi de
sertũ sin mẽse prio: &
mãsit populus in cades.
Mortuaq; est ibi maria
& sepulta i eodẽ lo
co. Cũq; indigeret aq̃
populus: conuenerũt
aduersum moysen & ⁊
aaron: & versi in sedi
tionem dixerunt. ooooo
Vtinam periissemus i
ter fratres nostros oooo
coram domino. Cur
eduxistis ooooooooooooo

Ter. Heb. Au. Ca. rr. Prĩtiua heb.

	וְלָקְחוּ לַטְּמֵא מֵעֲפַר שְׂרֵפַת	
תָּה	חַטָּאת וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל	
כֶּלִי: וְלָקַח אֵזוֹב וְטָבַל בַּמַּיִם אִישׁ		כֶּלִי אֵזוֹב
טָהוֹר וְהִזָּה עַל הָאֹהֶל וְעַל כָּל		טָהֵר נָזָה
הַכֵּלִים וְעַל הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר הָיוּ		הָיָה
שָׁם וְעַל הַנֹּגֵעַ בַּעֶצֶם אוֹ בֶחָלָל		
אוֹ בַמֵּת אוֹ בַקָּבֶר: וְהִזָּה הַטָּהֹר עַל		מוּת
הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם		שָׁלַשׁ
הַשְּׁבִיעִי וְחִטְּאוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי		שָׁבַע
וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר		כָּבַס
בָּעֶרֶב: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִטְמָא וְלֹא		
יִתְחַטָּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִתּוֹךְ		
הַקָּהָל כִּי אֶת מִקְדַּשׁ יְהוָה טִמֵּא		מִקְדָּשׁ
מֵי נִדָּה לֹא זֹרַק עָלָיו טָמֵא הוּא:		
וְהָיְתָה לָהֶם לְחֻקַּת עוֹלָם וּמַזֵּה מֵי		חֻקָּה עוֹלָם
הַנִּדָּה יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְהַנֹּגֵעַ בְּמֵי		נָזָה
הַנִּדָּה יִטְמָא עַד הָעָרֶב: וְכָל אֲשֶׁר		טָמֵא
יִגַּע בּוֹ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהַנֶּפֶשׁ		נָגַע
הַנֹּגַעַת תִּטְמָא עַד הָעָרֶב:		
Ca. rr. וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל הָעֵדָה מִדְבַּר		
צִן בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם		מוֹא יוֹם
בְּקָדֵשׁ וַתָּמָת שָׁם מִרְיָם		מוּת
וַתִּקָּבֵר שָׁם: וְלֹא הָיָה מַיִם לָעֵדָה		קָבַר
וַיִּקָּהֲלוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן:		קָהַל
וַיָּרֶב הָעָם עִם מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ		רוּב
לֵאמֹר וְלוּ גָוַעְנוּ בְּגוַע אַחֵינוּ		גָּוַע
לִפְנֵי יְהוָה: וְלָמָּה הֲבֵאתֶם		פָּנָה בּוֹא

Interp. chal.

Tollentq; pro imũdo de cinere cõbustionis hostie p
ptõ: τ mittet sup eam aquas fontis in vase: τ tollet
hyssopũ τ tinget eũ in aq̃ hõ mũdus: τ asperget sup
tabernaculũ τ sup oĩa vasa τ sup aiao que erunt ibi τ
sup omnẽ q̃ tetigerit os aut occisum siue mortuũ aut
sepulchrũ. Aspergetq; hõ mũdus sup imundũ in die
tertio τ in die septimo: τ mũdabit eum in die septio:
et lauabit vestimẽta sua: τ ipse lauabit aqua: τ mũda
bitur in vespe. Et vir qui fuerit imundus τ nõ fuerit
asperfus: exterminabit hõ ille de medio ecclesie: q;
sanctuariũ dñi polluit: aqua asperfiõis nõ fuit asper
fa sup eũ: imundus erit. Et erit eis in legitimũ sempi
ternũ. et qui asperserit aquã asperfionis lauabit ve
stimẽta sua: τ q̃ tetigerit aquã asperfionis erit immũ
dus vsq; ad vesperã. τ omne qõ tetigerit immũdus:
erit immundũ. et homo qui tetigerit illud erit immũ
dus vsq; ad vesperam. Ca. 20.

Enerũtq; filij israel oĩsq; cõgregatio in desertũ
sin mense primo: τ habitauit populus in cades
et mortua est ibi maria τ sepulta est ibi. Et nõ erant
aque cõgregatiõi: τ ꝫgregati sunt cõtra moysen τ cõ
tra aaron. τ obiurgatus est populus cõtra moysen: τ
dixerunt. Vtinã mortui essemus q̃ mortui sunt fra
tres nostri coram domino. Cur adduxistis ooooo

Interp. chal.

Tollentq; pro imũdo de cinere cõbustionis hostie p
ptõ: τ mittet sup eam aquas fontis in vase: τ tollet
hyssopũ τ tinget eũ in aq̃ hõ mũdus: τ asperget sup
tabernaculũ τ sup oĩa vasa τ sup aiao que erunt ibi τ
sup omnẽ q̃ tetigerit os aut occisum siue mortuũ aut
sepulchrũ. Aspergetq; hõ mũdus sup imundũ in die
tertio τ in die septimo: τ mũdabit eum in die septio:
et lauabit vestimẽta sua: τ ipse lauabit aqua: τ mũda
bitur in vespe. Et vir qui fuerit imundus τ nõ fuerit
asperfus: exterminabit hõ ille de medio ecclesie: q;
sanctuariũ dñi polluit: aqua asperfiõis nõ fuit asper
fa sup eũ: imundus erit. Et erit eis in legitimũ sempi
ternũ. et qui asperserit aquã asperfionis lauabit ve
stimẽta sua: τ q̃ tetigerit aquã asperfionis erit immũ
dus vsq; ad vesperã. τ omne qõ tetigerit immũdus:
erit immundũ. et homo qui tetigerit illud erit immũ
dus vsq; ad vesperam. Ca. 20.

Enerũtq; filij israel oĩsq; cõgregatio in desertũ
sin mense primo: τ habitauit populus in cades
et mortua est ibi maria τ sepulta est ibi. Et nõ erant
aque cõgregatiõi: τ ꝫgregati sunt cõtra moysen τ cõ
tra aaron. τ obiurgatus est populus cõtra moysen: τ
dixerunt. Vtinã mortui essemus q̃ mortui sunt fra
tres nostri coram domino. Cur adduxistis ooooo

Prĩtiua chal.

נָסַב נָתַן נָגַע	
טָמֵא טָהֵר טָבַל דָּבַק	
יָדַד שָׁכַן	
צָבַע סָגַר	
סָאַב שָׁצָא	
כָּדַשׁ יָדַד זָרַק	
יָדַד רָוָה	
אָתָא רָדַר	
מוּת קָבַר רָוָה	
כָּנַשׁ נָצָה אָמַר	
מוּת אָח אָתָא	

Pritiua heb. Ter. Heb. Ru. Ca.xx.

קְהַל יְהוָה אֶל הַמִּדְבָּר הַזֶּה לָמוּת
שָׁם אֲנַחְנוּ וּבְעִירֵנוּ׃ וְלָמָּה יי
הֶעֱלִיתֵנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָבִיא אֹתָנוּ
אֶל הַמָּקוֹם הָרַע הַזֶּה לֹא מְקוֹם
זֶרַע וּתְאֵנָה וְגֶפֶן וְרִמּוֹן וּמַיִם אַיִן
לִשְׁתּוֹת׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִפְּנֵי
הַקָּהָל אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּפְּלוּ
עַל פְּנֵיהֶם וַיֵּרָא כְּבוֹד יְהוָה
אֲלֵיהֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵאמֹר׃ קַח אֶת הַמַּטֶּה וְהַקְהֵל אֶת
הָעֵדָה אַתָּה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ וְדִבַּרְתֶּם
אֶל הַסֶּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מֵימָיו
וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם מִן הַסֶּלַע
וְהִשְׁקִיתָ אֶת הָעֵדָה וְאֶת בְּעִירָם׃
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַמַּטֶּה מִלִּפְנֵי יְהוָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ׃ וַיַּקְהִלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
אֶת הַקָּהָל אֶל פְּנֵי הַסֶּלַע
וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּ נָא הַמֹּרִים
הֲמִן הַסֶּלַע הַזֶּה נוֹצִיא לָכֶם
מָיִם׃ וַיָּרֶם מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ וַיַּךְ אֶת
הַסֶּלַע בְּמַטֵּהוּ פַּעֲמָיִם וַיֵּצְאוּ
מַיִם רַבִּים וַתֵּשְׁתְּ הָעֵדָה
וּבְעִירָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן יַעַן לֹא
הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת הַקָּהָל
הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי

Pritiua chal.

נָסַק

Interp. chal.

ecclesiam dñi in solitudinē hāc: et moriamur hic nos et iumenta nostra. et quare nos fecisti to ascendere de egypto: vt duceretis in locum hunc pessimū vbi non est locus aptus ad seminandū: vbi non sunt ficus et viteo et malogranata: et aqua non est ad bibendum. Ingressiq; sunt moyses et aaron ostiū tabernaculi federis a facie ecclesie: et corruerunt super facies suas. Et reuelata est eis gloria dñi. Locutusq; est dñs cum moyse dicens. Tolle virgam et congrega cetum tu et aaron frater tuus: et loquimini ad petrā ante oculos eoꝝ: et dabit aquas suas: et educes eis aquā de petra: et potabis eos aqua: et adaquabis iumenta eoꝝ. Tulitq; moyses virgam a facie dñi sicut preceperat ei. Congregauerūtq; moyseo et aaron ecclesiam ante petram: dixitq; eis. Audite nunc rebelles. nunquid de petra hac educem vobis aquā? Eleuauitq; moyseo manū suam et percussit bis petram virga sua: et egresse sunt aque multe: et bibit cetus et iumenta eorum. Dixitq; dñs ad moysen et aaron. quia nō credidistis verbo meo vt sanctificaretis me ante oculos filiorum israel: ideo non introducetis congregationem hanc in terram quā dedi

Ru.

ecclesiam domini in solitudinem: vt & nos & nostra iumenta moriamur. Quare nos fecistis ascendere de egypto: & eduxistis nos in locum istum pessimum qui seri nō pōt: nec vineas nec malogranata: insup & aquā nō habet ad bibēdū. Ingressusq; moyses & aarō dimissa multitudine ierunt ad tabernaculū federis corruerūt proni in terram. Et apparuit gloria domini sup eos. Locutusq; ē dñs ad moysen: dicēs. Tolle virgā: & congrega populū tu & aaron frater tuus: & loquimini petrā coram eis: & illa dabit aquas. Cumq; eduxeris aquā de petra. bibet ois multitudo & iumenta eius. Tulit igitur moyses virgā que erat in cōspectu dñi: sicut preceperat ei: congregata multitudine ante petram: dixitq; eis. Audite rebelles & increduli. Num de petra hac vobis aquam poterimus elicere? Cumq; eleuasset moyses manū pcutiēs virga bis silicē: egresse sunt aque largissime: ita vt populus biberet & iumenta. Dixitq; dominus ad moysen & aarō. Quia non credidistis mihi vt sanctificaretis me coram filiis israel: nō introducetis hos populos in terram quam dabo

Transla. B. Hiero.

ecclesiam domini i solitudinem hāc: et moriamur hic nos & iumenta nostra: et quare nos fecistis ascendere de egypto: & eduxistis nos in locum istum pessimum vbi non est locus ad seminandū: vbi non vineae nec malogranata: insup & aquā nō habet ad bibēdū. Ingressusq; moyses & aarō dimissa multitudine ierunt ad tabernaculū federis corruerūt proni in terram. Et apparuit gloria dñi super eos. Locutusq; ē dñs ad moysen: dicēs. Tolle virgā: & congrega populū tu & aaron frater tuus: & loquimini petrā coram eis: & illa dabit aquas. Cumq; eduxeris aquā de petra. bibet omnis multitudo & iumenta eius. Tulit igitur moyses virgā que erat in cōspectu dñi: sicut preceperat ei: congregata multitudine ante petram: dixitq; eis. Audite rebelles & increduli. Num de petra hac vobis aquam poterimus elicere? Cumq; eleuasset moyses manū pcutiēs virga bis silicē: egresse sunt aque largissime: ita vt populus biberet & iumenta. Dixitq; dominus ad moysen & aarō. Quia non credidistis mihi vt sanctificaretis me coram filiis israel: nō introducetis hos populos in terram quam dabo

Transla. Gre. lxx. cū interp. latina

cōgregationē hāc in deserto hoc vt oc τὴν συναγωγὴν κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποθ
cideretis nos: et iumēta nra. et quare hoc: ἀποθνῄσκειν ἡμᾶς, καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν. καὶ ἱνατί τοῦτο
eduxistis nos ex egypto vt ventrem Exo. 17.b.
το, ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου παραγενέσθαι
in locū pessimum hūc. loc vbi nō εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον. τόπος οὗ οὐ
seminatur: neq; ficus: neq; vinee: neq; malogranata: σπείρεται, οὐδὲ συκαῖ, οὐδὲ ἄμπελοι, οὐδὲ ῥόαι,
neq; aqua est ad bibēdū. et venit moyses et aaron οὐδὲ ὕδωρ ἐστὶ πιεῖν. καὶ ἦλθε μωυσῆς καὶ ἀαρὼν
a facie cōgregatiōis ad hostiū ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν
tabernaculi testimonij: et ceciderūt in faci τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρό-
em suam: et apparuit glia dñi ad il- σωπον αὐτῶν, καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πρὸς αὐ-
los. et locut ē dñs ad moysen: dicēs: accipe τοὺς. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε
virgā: et cōgrega cōgregatiōes B
τὴν ῥάβδον, καὶ ἐκκλησίασον τὴν συναγωγὴν
tu et aaron frater tuus: et loquimini ad Exo. 17.b.
σὺ καὶ ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου, καὶ λαλήσατε πρὸς
petrā coram eis: et dabit aquas τὴν πέτραν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὕδατα
suas: et educetis eis aquā ex pe- τὰ αὐτῆς, καὶ ἐξοίσετε αὐτοῖς ὕδωρ ἐκ τῆς πέ-
tra: et potabitis cōgregationē et iumē τρας, καὶ ποτιεῖτε τὴν συναγωγὴν καὶ τὰ κτή-
ta eoꝝ. et accepit moyses virgā coram τα αὐτῶν. καὶ ἔλαβε μωυσῆς τὴν ῥάβδον ἀπέναντι
dño: sicut cōstituit ei dñs. et cōgre κυρίου, καθὰ συνέταξεν αὐτῷ κύριος. καὶ ἐξεκ-
gauit moyses et aaron cōgregationē co κλησίασε μωυσῆς καὶ ἀαρὼν τὴν συναγωγὴν ἀπέ-
ram petra. et dixit ad eos: au- ναντι τῆς πέτρας. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἀκ-
dite me increduli: nūqd ex petra hac κούσατέ μου οἱ ἀπειθεῖς, μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύ-
educemus vobis aquā: et tollens moyses της ἐξάξομεν ὑμῖν ὕδωρ, καὶ ἐπάρας μωυσῆς
manū suā percussit petrā vir- τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπάταξε τὴν πέτραν τῇ ῥάβ-
ga bis: et exiit aqua multa: et bibit δῳ δίς, καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ πολύ, καὶ ἔπιεν ἡ
congregatio: et iumēta sua. et dixit dñs συναγωγή, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. καὶ εἶπε κύριος
ad moysen et aarō: qm nō credidistis mihi πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, ὅτι οὐκ ἐπιστεύσατέ μοι
vt sctificaretis me cōra filiis israel: pp hoc nō indu ἁγιάσαι με ἐναντίον υἱῶν Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξε-
cetis vos cōgregationē hanc in trā quā dedi τε ὑμεῖς τὴν συναγωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα

Transla. Chal.

קְהָלָא דַּיְיָ לְמַדְבְּרָא הָדֵין לְמִיתַת תַּמָּן אַנְתָּא וּבְעִירָנָא׃ וּלְמָה אַסֵּקְתּוּנָא מִמְּצְרַיִם
לְאֵיתָאָה יָתָנָא לְאַתְרָא בִישָׁא הָדֵין לָא אַתַר כָּשָׁר לְמִיזְרַע זַרַע וְאַף לָא תְאֵנִין וְגוּפְנִין
וְרוּמְנִין וּמַיָא לָא אִית לְמִשְׁתֵי׃ וְעָלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִן קֳדָם קְהָלָא לְתָרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא
וּנְפָלוּ עַל אַפֵּיהוֹן וְאִתְגְּלִי יְקָרָא דַּיְיָ לְהוֹן׃ וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ סַב יָת
חוּטְרָא וְכְנֹשׁ יָת קְהָלָא אַתְּ וְאַהֲרֹן אָחוּךָ וְתִמַּלְלוּן עִם כֵּיפָא לְעֵינֵיהוֹן וְיִתֵּן
מַוֵּהִי וְתַפֵּיק לְהוֹן מַיָא מִן כֵּיפָא וְתַשְׁקֵי יָת כְּנִשְׁתָּא יָת בְּעִירֵיהוֹן׃ וּנְסִיב מֹשֶׁה יָת
חוּטְרָא מִן קֳדָם יְיָ כְּמָא דְּפַקֵּיד יָתֵיהּ׃ וְכְנֹשׁוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן יָת קְהָלָא לְקֳדָם כֵּיפָא וַאֲמַר
לְהוֹן שְׁמָעוּ כְּעַן סָרְבָנַיָא הֲמִן כֵּיפָא הָדֵין נַפֵּיק לְכוֹן מַיָא׃ וְאָרִים מֹשֶׁה יָת יְדֵיהּ וּמְחָא
יָת כֵּיפָא בְּחוּטְרֵיהּ תַּרְתֵּין זִמְנִין וּנְפָקוּ מַיָא סַגִּיאִין וְשָׁתִיאַת כְּנִשְׁתָּא וּבְעִירֵיהוֹן׃
וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן חֲלַף דְּלָא הֵימַנְתּוּן בְּמֵימְרִי לְקַדָּשׁוּתִי לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּדֵין לָא תָּעֲלוּן יָת קְהָלָא הָדֵין לְאַרְעָא דְּיָהֲבִית

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Au. Ca.xx.	Pritiua heb.
eis: hec aqua cõtradictiõis: qñ cõuitia=	eis. Hec est aqua cõtra	לָהֶם׃ הֵמָּה מֵי מְרִיבָה אֲשֶׁר רָבוּ	רוב
tisũt filij israel coꝝ dño: ⁊ sctificat ē in e	dictiõis: vbi iurgati sũt	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יְהוָה וַיִּקָּדֵשׁ בָּם׃	
ius eos: ⁊ misit moyses nũcios ex cades ad	filii israel contra dñm:	וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקָּדֵשׁ אֶל	שלח לאך
regẽ edon: dicẽs: hec dicit frater tuus	& sanctificatus ē in eis.	מֶלֶךְ אֱדוֹם כֹּה אָמַר אָחִיךָ	
israel: tu scis oẽm laborẽ qui inuenit	Misit interea nuncios	יִשְׂרָאֵל אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל	
nos: ⁊ descẽderũt pres nri in egyptũ:	moyses de cades ad	הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתְנוּ׃ וַיֵּרְדוּ	תלאה
⁊ habitauim in egypto dies plures: ⁊	regẽ edõ: qui dicerent.	אֲבֹתֵינוּ מִצְרַיְמָה וַנֵּשֶׁב בְּמִצְרַיִם	ישב
afflixerũt nos egyptij ⁊ pres	Hec mãdat frater tuus	יָמִים רַבִּים וַיָּרֵעוּ לָנוּ מִצְרַיִם	יום רוע
nros. ⁊ clamauim ad dñm: ⁊ exaudiuit	israel. Nosti oẽm labo	וְלַאֲבֹתֵינוּ׃ וַנִּצְעַק אֶל יְהוָה	צעק
nos. ⁊ misit angelũ: edu	rẽ qui apphendit nos:	וַיִּשְׁמַע קֹלֵנוּ וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ	שמע קול
xit nos de egypto. ⁊ ecce sumꝰ in cades ci	quo descederint pres	וַיֹּצִאֵנוּ מִמִּצְרַיִם וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ	
uitatem ex ꝓte fimũ tuoꝝ. ꝓteribimus per	nri in egyptũ: & habita	בְּקָדֵשׁ עִיר קְצֵה גְבוּלֶךָ׃ נַעֲבֹרָה	גבל עבר
terrã tuã: nõ trãsibim agros neq; per vi=	rimus ibi multo tpe: af	נָּא בְאַרְצֶךָ לֹא נַעֲבֹר בְּשָׂדֶה	
neas: neq; bibem aquã e lacu: via regia	flixeritq; nos egyptii	וּבְכָרֶם וְלֹא נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר	
ibimus: nõ declinabim ad dexterã neq; ad	& pres nostros: & quõ	דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ לֹא נָטֶה יָמִין	ילך ימין
sinistrã: ꝙ trãsierimus fines tuos. ⁊ dixit	clamauerimus ad dñm	וּשְׂמֹאול עַד אֲשֶׁר נַעֲבֹר גְּבֻלֶךָ׃	שמל עבר
mus, ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ ὅρια σου. καὶ εἶπε	& exaudierit nos: mi=	וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱדוֹם לֹא תַעֲבֹר בִּי	
ad eũ edom: nõ ptrãsibis p me: alioquin ar	seritq; angelũ qui edu	פֶּן בַּחֶרֶב אֵצֵא לִקְרָאתֶךָ׃ וַיֹּאמְרוּ	יצא אסר
matus occurrã tibi. ⁊ dixit	xerit nos de egypto.	אֵלָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמְסִלָּה נַעֲלֶה	סלל עלה
λέμω ἐξελεύσομαι εἰς συνάντησίν σου. καὶ λέγουσιν	Ecce in vrbe cades q ē	וְאִם מֵימֶיךָ נִשְׁתֶּה אֲנִי וּמִקְנִי וְנָתַתִּי	נתן כסף
ei filij israel: iurta mõtẽ trãsibimus. si aũt	in extremis finibus tuis	כַּמָּה כֶסֶף רַק אֵין דָּבָר בְּרַגְלַי אֶעְבֹּרָה׃	עבר
aquã tuã biberim ego ⁊ iumẽta mea: dabo p	positi obsecramus vt	וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר וַיֵּצֵא אֱדוֹם	
ũ ἐὰν πίωμαι ἐγώ τε καὶ τὰ κτήνη μου, δώσω τι	nobis trãsire liceat per	לִקְרָאתוֹ בְּעַם כָּבֵד וּבְיָד חֲזָקָה׃	
tiã tibi: ſ res nulla est. iurta mõtẽ trã=	terrã tuã. Nõ ibimus eo	וַיְמָאֵן אֱדוֹם נְתֹן אֶת יִשְׂרָאֵל עֲבֹר	
μὴν σοι, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐδέν ἐστι· παρὰ τὰ ὄρη παρε=	magros nec p vineas.	בִּגְבֻלוֹ וַיֵּט יִשְׂרָאֵל מֵעָלָיו׃ וַיִּסְעוּ	נטה נסע
sibimus. ille ãt dixit. nõ trãsibis per me. ⁊ exi	nõ ibimus aqs d puteis	מִקָּדֵשׁ וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל	בוא
D λευσόμεθα· ὁ δὲ εἶπεν· οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ· καὶ ἐξῆλ=	tuis: sed gradiemur	הָעֵדָה הֹר הָהָר׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל	עדה
it edom in occursũ eoꝝ in turba grauí: ⁊ in	via publica nec ad dex	**Interp.chal.**	**Pritiua chal.**
ter ἐδὼμ εἰς συνάντησιν αὐτῶν ἐν ὄχλῳ βαρεῖ, καὶ ἐν	trã nec ad sinistrã declí		
manu forti. ⁊ nõ voluit edõ ꝑcedere israel	nates: donec trãseamus	eis. He sunt aque iurgij quia iurgati sunt filij israel	
χειρὶ ἰσχυρᾷ· καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐδὼμ δοῦναι τῷ Ἰσραὴλ	termiños tuos. Cui rñ	coram dño: ⁊ sanctificatus est in eis. Misitq; moyses	
vt trãsiret p fines suos. ⁊ declinauit israel ab	dit edõ. Non pertrãsi=	nũcios de cades ad regẽ idumee: hec dicit frater tu⁹	
διελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ· καὶ ἐξέκλινεν Ἰσραὴλ ἀπ'	bis p me: alioquin ar=	israel. Tu cognouisti oẽs tribulationẽ q̃ inuenit nos:	
eo. ⁊ discessert ex cades. ⁊ venerũt filij is=	matus occurrã tibi. Di	descenderũtq; pres nri in egyptũ: ⁊ habitauimus in	
αὐτοῦ, καὶ ἀπῆραν ἐκ κάδης· καὶ παρεγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰσ=	xerũtq; filii israel. Per	egypto diebus multis: ⁊ afflixerũt nos egyptũ ⁊ pa=	
rael oĩs cõgregatio in or mõtẽ. ⁊ dixit dñs ad	tritã gradiemur viã: &	tres nostros. et oranimus coram dño: ⁊ suscepit ora=	
ραὴλ πᾶσα συναγωγὴ εἰς ὄρος Ωρ· καὶ εἶπε κς πρὸς	si biberimus aqs tuas	tionẽ nostrã: ⁊ misit angelus ⁊ eduxit nos de egypto:	
Transla.Chal.	nos & pecora nra: das	et ecce nos sumus in vrbe cades que est in latere ter=	
	bimus qd iustũ ē. Nul=	mini tui. Transeamus nunc per terras tuã: non tran=	
	la erit in ꝑcio difficultas	sibimus per agrum ⁊ vineam: neq; bibemus aquam	
	tm velociter trãseamus	cisterne: per viã regiã ambulabimus: non declinabi=	
	At ille rñdit. Nõ trãsi	mus ad dexterã neq; ad sinistrã. donec transeam⁹ ter=	
	bitis. Statimq; egressus	minũ tuũ. Dixitq; eis edom. nõ pertransibis terminũ	
	est obuius cum infinita	meũ: ne forte cum occidentibus gladio egrediar in	
	multitudie & mãu forti:	occursum tuũ. Dixerũtq; ei filij israel per viã tritam	
	nec voluit acqescere	ascendemus: ⁊ si aquas tuas biberimus ego ⁊ iumẽ=	
	depcãti: vt concederet	ta mea dabo preciũ cari. nihilq; mali erit: tantũ tran	
	transitũ p fines suos.	sibo pedibus meis. et ait. Non pertrãsibis. Egressusq;	
	Quãobrẽ diuertit ab	est edom in occursum eius cũ exercitu multo ⁊ manu	
	eo israel. Cumq; castra=	forti. Et nolunt edom dimittere israel transire per ter	
	mouissẽt de cades vene	minũ suũ: ⁊ diuertit ab eo israel. Profectiq; sunt de	
	rũt in mõtẽ hor qui est	cades ⁊ venit oĩs congregatio filiorum israel in mon	
	in finibus terre edom	tem hor. Dixitq; dñs ad ooooooooooooooooooo	
	vbi locutus est dñs ad		

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Ru. Ca. xxi. | Trãsla. B. Iero. | Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina

מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְהָהָר עַל
גְּבוּל אֶרֶץ אֱדוֹם לֵאמֹר יֵאָסֵף
אַהֲרֹן אֶל עַמָּיו כִּי לֹא יָבֹא אֶל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל
אֲשֶׁר מְרִיתֶם אֶת פִּי לְמֵי
מְרִיבָה קַח אֶת אַהֲרֹן וְאֶת אֶלְעָזָר
בְּנוֹ וְהַעַל אֹתָם הֹר הָהָר וְהַפְשֵׁט
אֶת אַהֲרֹן אֶת בְּגָדָיו וְהִלְבַּשְׁתָּם
אֶת אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְאַהֲרֹן יֵאָסֵף וּמֵת
שָׁם וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה וַיַּעֲלוּ אֶל הֹר הָהָר לְעֵינֵי
כָּל הָעֵדָה וַיַּפְשֵׁט מֹשֶׁה אֶת אַהֲרֹן
אֶת בְּגָדָיו וַיַּלְבֵּשׁ אֹתָם אֶת אֶלְעָזָר
בְּנוֹ וַיָּמָת אַהֲרֹן שָׁם בְּרֹאשׁ הָהָר
וַיֵּרֶד מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר מִן הָהָר
וַיִּרְאוּ כָּל הָעֵדָה כִּי גָוַע אַהֲרֹן וַיִּבְכּוּ
אֶת אַהֲרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כֹּל בֵּית
יִשְׂרָאֵל

Cap. xxi.

וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ
עֲרָד יֹשֵׁב הַנֶּגֶב כִּי בָא יִשְׂרָאֵל
דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל
וַיִּשְׁבְּ מִמֶּנּוּ שֶׁבִי וַיַּדֵּר יִשְׂרָאֵל
נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם נָתֹן תִּתֵּן
אֶת הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי וְהַחֲרַמְתִּי
אֶת עָרֵיהֶם וַיִּשְׁמַע יְהוָה
בְּקוֹל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֶת הַכְּנַעֲנִי
וַיַּחֲרֵם אֹתָם וְאֶת עָרֵיהֶם
וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם חָרְמָה

Pritiua chal.

אָמַר
עוֹל עָנָה
נָסַךְ שָׁלַח
לָבַשׁ בָּגַשׁ מוּת
רֹאשׁ מוּת
חָזָה נָבָה
אָלַל נָגַח שָׁבָה
קוּם סָפַר נָסַר
כָּרָה צָלָא

Interp. chal.

moyſen & aaron in monte hor: iuxta terminum terre edom dicẽs. Colligak aaron ad populũ ſuũ: q: nõ ingrediet terrã quã dedi filijs iſrl: eo q: rebellaſtis in verbũ meũ ad aquas turgũ. Tolle aaron & eleazarũ filiũ eius: & aſcendere fac eos in montẽ hor: & exues aaron veſtimẽta eius: & induces ea eleazarũ filiũ eius. Aaron autẽ colligatur & moriak ibi. Fecitq; moyſes ſicut preceperat dñs: & aſcenderũt in montẽ hor: ante oculos oĩs cõgregationis. Et exuit moyſes aaron veſtimẽta eius & induit ea eleazar filiũ eius: & mortuus eſt ibi aaron in vertice mõtis. & deſcendit moyſes et eleazarus de monte. Viditq; oĩs cetus q mortuus eſſet aaron: & fleuerunt ſuper aaron triginta diebus omnis domus iſrael. Ca. 21.

ET audiuit chananeus rex arad q̃ habitabat ad meridiẽ q̃ veniebat iſrael per viaz explorator: et iniuit belliũ cõtra iſrael: & captiuauit ex eis captiuitatẽ. Uouitq; iſrael votũ dño & ait. Si tradẽs trai deris populũ iſtuz in manu mea: deſtruã vrbes eius. Et ſuſcepit dñs oratiõnẽ iſraelis: & tradidit chananeũ in manu eorum: & deſtruxit eos & vrbes eorũ: et appellauit nomen loci horma. ooooooooooo

moyſen ooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooooo
dicens. Pergat inquit
ooooooooooooooo oooo oooo
aaron ad populos ſuos. Nõ eni intrabit ooo
terram quam dedi filiis iſrael: ooooooooooooo
eo q̃ incredulus fuerit
ori meo ad aquas ooooo
cõtradictionis. Tolle
aaron & ooooooooooooooo
filiũ eius cũ eo: & duces eos in mõtẽ hor.
Cũq; nudaueris patrẽ
veſte ſua: induces ea ooo
eleazarũ filiũ eius: & aaron colligetur: & morietur ibi. Fecit moyſes
vt preceperat ooooooo
dñs & aſcenderũt in mõtem hor coram ooooooo
oĩ multitudine. Cũq;
aaron ſpoliaſſet ooooo
veſtibus ſuis: induit eis
eleazarum ooooooooooo
filiũ eius. Illo mortuo
in montis ſupercilio:
deſcendit cũ eleazaro.
ooooooooooooooooooooooo
Ois aũt multitudo videns occubuiſſe aaron:
fleuit ſuper eo trigita
diebus per cunctas fa-

Q Milias ſuas. Ca. 21.
Vod cum audiſſet
chanaeus rex arad q̃
habitabat ad meridiẽ veniſſe. ſ. iſrael p exploratorum viã: pugnauit cõtra illũ: & victor exiſtẽs duxit ex eo pdã. At iſrael votũ vouit dño: & ait. Si tradideris populũ iſtum in mãu mea: delebo ooooooooooo
vrbes eius. Exaudiuit
q̃ dominus ooooooooooo
pces iſrael: & tradidit
chananeum: quem ille interfecit ſubuerſis
vrbibus eius: & vocauit nomẽ loci illius hormа: ideſt anathema. oooo

moyſen & aarõ in oz mõte in finib
μωυσῆν καὶ ἀαρὼν ἐν ὄρει τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς
terre edõ: vicẽo: apponat aarõ ad populũ
γῆς ἐδώμ, λέγων, προστιθέτω ἀαρὼν πρὸς τὸν λαὸν
ſuũ: q: nõ introibit in trã quã dedi
αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα τοῖς
filijs iſrael: q: irritaſtis me ſup aquã
υἱοῖς ἰσραήλ, διότι παρωξύνατέ με ἐπὶ τοῦ ὕδατος
cõtradictiõis. Accipe aarõ: & elea
τοῦ τῆς ἀντιλογίας. λάβε τὸν ἀαρὼν, καὶ ἐλεά-
zar filiũ eius: & faca aſcẽdere illos in
ζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβίβασον αὐτοὺς εἰς
oz mõtẽ. & exue aarõ ſtolã eius: Infra. 33.c.
ὄρος. καὶ ἔκδυσον ἀαρὼν τὴν στολὴν αὐτοῦ,
& indue eleazar filiũ eius: & aarõ ap
καὶ ἔνδυσον ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀαρὼν προ-
poſitus: moriatur ibi. & fecit moyſes
στεὶς, ἀποθανέτω ἐκεῖ. καὶ ἐποίησε μωυσῆς
ſicut ꝓcepit ei dñs: & aſcẽdere fecit e-
καθὰ συνέταξεν αὐτῷ κύριος, καὶ ἀνεβίβασεν αὐ- Deut.
os in oz mõtẽ coram oi cõgregatiõe: 10. b. & 25. g.
τοὺς εἰς τὸ ὄρος ἔναντι πάσης τῆς συναγωγῆς,
& exuit moyſes aarõ veſtimẽta eius:
καὶ ἐξέδυσε μωυσῆς τὸν ἀαρὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
& induit ea eleazar filiũ eius: & mo-
καὶ ἐνέδυσεν αὐτὰ ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀπέ-
tuus eſt aarõ in vertice mõtis. & de
θανεν ἀαρὼν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. καὶ κα-
ſcẽdit moyſes & eleazar de mõte. & vidit
τέβη μωυσῆς καὶ ἐλεάζαρ ἐκ τοῦ ὄρους. καὶ ἴδε
oĩs cõgregatio: q̃ mortuus eſt aarõ: & plan
πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ὅτι ἀπελεύτησεν ἀαρὼν, καὶ ἔκλαυ
xerũt aarõ triginta diebus oĩs domus iſrael.
σαν τὸν ἀαρὼν τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος ἰσραήλ.

C. 21 A

ET audiuit chanane rex arad habitãs per deſertũ: q̃ venit iſrael viã
καὶ ἤκουσε χαναναῖος βασιλεὺς ἀραδ ὁ κα-
τοικῶν κατὰ τὴν ἔρημον, ὅτι ἔλθει ἰσραὴλ ὁδὸν
atharẽ: & pugnauit cõtra iſrael: & cepe
ἀθαρείμ, καὶ ἐπολέμησε πρὸς ἰσραήλ, καὶ κατε-
runt ex eis prædã. & vouit iſ
προνόμευσαν ἐξ αὐτῶν ἀχμαλωσίαν. καὶ ηὔξατο ἰσ-
rael votũ dño: & dixit: ſi mihi tradideris
ραὴλ εὐχὴν κυρίῳ, καὶ εἶπεν, ἐὰν μοι παραδῷς
populũ iſtũ ſubditũ: anathematizabo cũ
τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματιῶ αὐτὸν
& ciuitates eius. & exaudiuit dño vo-
καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς φω-
cẽ iſrael: & tradidit chananeũ ſubditũ
νῆς ἰσραήλ, καὶ παρέδωκε τὸν χαναναῖον ὑποχείριον
eis. & anathematizauit illũ: & ciuitates eius. &
αὐτοῖς. καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτόν, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν. καὶ
cognominauerũt nomẽ loci illius anathema.
ἐπεκαλέσαντο τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου ἀνάθεμα.

Transla. Chal.

וְלְאַהֲרֹן בְּהוֹר טוּרָא עַל תְּחוּם אַרְעָא דֶּאֱדוֹם לְמֵימָר יִתְכְּנֵישׁ אַהֲרֹן לְעַמֵּיהּ אֲרֵי לָא
יֵשֵׁל לְאַרְעָא דִּיהַבִית לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל דְּסָרְבְתּוּן עַל מֵימְרִי לְמֵי מַצּוֹתָא דְּבַר יָת
אַהֲרֹן וְיָת אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ וְאַסֵּיק יָתְהוֹן לְהוֹר טוּרָא וְאַשְׁלַח יָת אַהֲרֹן יָת לְבוּשׁוֹהִי
וְתַלְבֵּישׁוּן יָת אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ וְאַהֲרֹן יִתְכְּנֵישׁ וְיִמוּת תַּמָּן וְעָבַד מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ
וְסַלִּיקוּ לְהוֹר טוּרָא לְעֵינֵי כָּל כְּנִשְׁתָּא וְאַשְׁלַח מֹשֶׁה יָת אַהֲרֹן יָת לְבוּשׁוֹהִי
וְתַלְבֵּשׁ יָת אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ וְיִמוֹת אַהֲרֹן תַּמָּן בְּרֵישׁ טוּרָא וּנְחַת מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר מִן טוּרָא:
וַחֲזוֹ כָּל כְּנִשְׁתָּא דְּמִית אַהֲרֹן וּבְכוֹ יָת אַהֲרֹן תְּלָתִין יוֹמִין כֹּל בֵּית יִשְׂרָאֵל:

Ca. xxi.

וּשְׁמַע כְּנַעֲנָאָה מַלְכָּא דַּעֲרָד יָתִיב דָּרוֹמָא אֲרֵי אָתָא יִשְׂרָאֵל אוֹרַח
אָתְאֲלַיָּא וְאִתְקְרָבָא לְיִשְׂרָאֵל וּשְׁבָא מִנֵּיהּ שִׁבְיָא: וְקַיֵּים יִשְׂרָאֵל קְיָם קֳדָם יְיָ
וַאֲמַר אִם מְסָרָא תְּמְסַר יָת עַמָּא הָדֵין בִּידִי וְאַנָּפֵר יָת קִרְוֵיהוֹן: וְקַבֵּיל יְיָ צְלוֹתֵיהּ
דְּיִשְׂרָאֵל וּמְסַר יָת כְּנַעֲנָאָה וְנַפֵּר יָתְהוֹן וְיָת קִרְוֵיהוֹן וּקְרָא שְׁמָא דַּאֲתְרָא חָרְמָה:

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Tex. Heb. Nu. Ca. xxi.	Pũctiua heb.
t discedẽtes ex oth mõte p viã ad mare καὶ ἀπαραντες ἐξ ὠθ τοῦ ὄρους ὁδοὶ ἐρυθρᾶς rubrũ: circuire fra edõ t defe ἐρυθρᾶς, περιέκλωσαν τὴν γῆν ἐδωμ καὶ ὠλιγοψύχη B cit pplus in via: t locut ẽ ppls cõtra de σεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θε um: t cõtra moysen: dicẽtes: quare eduxisti nos ὸν, καὶ κατὰ μωυσῆ, λέγοντες, ἵνατί ἐξήγαγες ἡμᾶς ex egypto vt occideres nos in deserto: ubi nõ est ἐξ αἰγύπτου ἐκκεκεντῆσαι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι οὐκ ἔστι panis neq; aqua. at ala nra grauata ẽ in ἄρτος οὐδὲ ὕδωρ· καὶ ψυχὴ ἡμῶν προσώχθισεν ἐν τῷ pane vacuo hoc. t misit dñs in ἄρτῳ τῷ κλαπέντι τούτῳ· καὶ ἀπέστειλε κύριος εἰς τὸν 1.Cor. 10.d. pplm serpẽtes mortiferos: t mordebãt λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἐδάκνετο τὸν pplm: t mortuꝰ ẽ populus multus filioꝝ israel. t λαὸν, καὶ ἀπέθανε λαὸς πολὺς τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ accedẽs populus ad moysen: dixit: q: pecca προσῆλθεν ὁ λαὸς πρὸς μωυσῆν, ἔλεγεν, ὅτι ἡμάρ uimus: q: locuti sumus cõtra dñm: t τομεν, ὅτι κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ cõtra te: ora ergo ad dñm: t auferat a κατὰ σοῦ, εὖξαι οὖν πρὸς κύριον, καὶ ἀφελέτω ἀφ' C nobis serpẽtẽ. t oranit moyses pro populo. ἡμῶν τὸν ὄφιν· καὶ εὔξατο μωυσῆς περὶ τοῦ λαοῦ· t dixit dñs ad moysen: fac tibi ser καὶ εἶπεν κύριος πρὸς μωυσῆν, ποίησον σεαυτῷ ὄ pẽtẽ enẽ: t pone illũ pro signo. t ois φιν χαλκοῦν, καὶ θὲς αὐτὸν ἐπὶ σημείου· καὶ πᾶς motꝰ viderit illũ viuet. t fecit moy ὁ θλιβόμενος ἰδὼν αὐτὸν ζήσεται· καὶ ἐποίησε μωυ ses serpẽtẽ enẽ: t statuit illũ pro signo: σῆς ὄφιν χαλκοῦν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου. Exo. 7.d. t factũ ẽ qñ serpẽs mordebat hominẽ: t aspi Nu. 21.b. καὶ ἐγένετο ὅταν ὄφις ἔδακεν ἄνθρωπον, καὶ ἐπι ciebat in serpẽtẽ enẽ: t viuebat. t βλεπεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, καὶ ἔζη· καὶ profecti sũt filij israel: t castrametati sũt in oboth. ἀπῆραν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, καὶ παρενέβαλον ἐν ὠβώθ. t discedẽtes ex oboth: castrametati sũt in ziebarim in καὶ ἐξάραντες ἐξ ὠβώθ, παρενέβαλον ἐν ἀβιαβαρὶμ ἐν deserto qõ est in cõspectu moab ad ortẽ τῇ ἐρήμῳ ἣ ἐστι κατὰ πρόσωπον μωὰβ κατὰ ἀνα tem solis. inde discesserũt t castrametati sũt τολὰς ἡλίου. ἐκεῖθεν ἀπῆραν καὶ παρενέβαλον in valle zared. inde discedẽtes castrame εἰς φάραγγα ζαρέδ. ἐκεῖθεν ἀπάραντες παρε tati sũt in trano arnõ in deserto qõ eminet μβαλον εἰς τὸ πέραν ἀρνὼν ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ ἐξέχον a finib⁹ amorreoꝝ. est enĩ arnõ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν ἀμορῥαίων· ἔστι γὰρ ἀρνὼν fines moab inter ὅρια μωὰβ ἀναμέσον	ᵃProfecti sunt aũtᵇde ᶜmonteᵈhor pᵉviã qᶠ du cit adᶜmareᵍrubrũ:ʰvt circuirentᶜterrãᵇedõ.ⁱEt tedere cepitᵏpopulũ ˡitine ris ac laboris.ᵐlocutusᵐ qᵇcõtra deũᵉ& moysen ait.ᶠCurᵍeduxisti nos oo ˢde egypto:ᵗvt morerem murᵘin solitudie.ᵛ Deest ᶜpanis:ʷnõ sũtˣaque.ʸa= nima nostra iamᶻnause= atᵃsuper cibo istoᵇleuissi mo.Quãobrẽᶜmisitᵈdo minusᵉin populũᶠigni tosᵍserpentes:ad quorũ plagasᶠ& mortesᵍpluri= morum oooooooooooooo ʰveneruntᵇad ᶜmoysen oooooooo oooooooooooooo ᵈatqꝫ dixerũt.ᵉ Peccaui= mus:ᶠquiaᵍlocuti sumus ʰcontra dñmⁱ& te.ʲ Ora ᵏvt tollat oooooooooooo ˡa nobisᵐserpẽtes.ⁿ Ora uitᵒmoyses oooooooooo ᵖpᵍpopulo.ʳEt locutus estˢdominusᵗadᵘeum. ᵇFacᶜserpentem ᵈ& põe ᵉeumᶠpro oooooooooooo ᵍsigno.ʰQui percussus ⁱaspexeritᵏeum: oooooo ˡviuet.ᵐ Fecit ergoⁿmoy sesᵒserpentem ᵖ eneum: ᵍ& posuit eũʳproˢsigno. Quemᵗcum ᵘpercussi ᵛaspicerent: oooooooooo ooooooooooooooooooooo ʷsanabantur.ˣ Profectiqꝫ ʸfiliiᶻisrael oooooooooo ᵃcastrametati sunt ᵇin o= both.ᶜ Vñᵈegressiᵉ fixe= re tẽtoriaᶠin ieabarimᵍi solitudineʰqᶦ respicit oo ʲmoabᵏcõtra orientalẽ plagam:&ˡindeᵐmouen tesⁿvenerũtᵒ ad torrẽtẽ ᵖzareth.Quẽ relinquẽ= tesᵍcastrametati sũtʳcõ traˢarnõ:ᵗque est inᵘ de serto &ᵛpminetʷin fini= busˣammorrei:ʸsiquidẽ ᶻarnonᵃterminus ẽᵇmo ab:ᶜdiuidensᵈmoabitas;	ᵃוַיִּסְעוּ ᵇמֵהֹר ᶜהָהָר ᵈדֶּרֶךְ ᵉיַם ᶠסוּף ᵍלִסְבֹּב ʰאֶת ⁱאֶרֶץ ᵏאֱדוֹם ˡוַתִּקְצַר ᵐנֶפֶשׁ ⁿהָעָם ᵒבַּדָּרֶךְ ᵖוַיְדַבֵּר ᵠהָעָם ʳבֵּאלֹהִים ˢוּבְמֹשֶׁה ᵗלָמָּה ᵘהַעֲלִיתָנוּ ᵛמִמִּצְרַיִם ʷלָמוּת ˣבַּמִּדְבָּר ʸכִּי ᶻאֵין ᵃלֶחֶם ᵇוְאֵין ᶜמָיִם ᵈוְנַפְשֵׁנוּ ᵉקָצָה ᶠבַּלֶּחֶם ᵍהַקְלֹקֵל ʰוַיְשַׁלַּח ⁱיְהוָה ᵏבָּעָם ˡאֶת ᵐהַנְּחָשִׁים ⁿהַשְּׂרָפִים ᵒוַיְנַשְּׁכוּ ᵖאֶת ᵠהָעָם ʳוַיָּמָת ˢעַם ᵗרָב ᵘמִיִּשְׂרָאֵל ᵛוַיָּבֹא ʷהָעָם ˣאֶל ʸמֹשֶׁה ᶻוַיֹּאמְרוּ ᵃחָטָאנוּ ᵇכִּי ᶜדִבַּרְנוּ ᵈבַּיהוָה ᵉוָבָךְ ᶠהִתְפַּלֵּל ᵍאֶל ʰיְהוָה ⁱוְיָסֵר ᵏמֵעָלֵינוּ ˡאֶת ᵐהַנָּחָשׁ ⁿוַיִּתְפַּלֵּל ᵒמֹשֶׁה ᵖבְּעַד ᵠהָעָם ʳוַיֹּאמֶר ˢיְהוָה ᵗאֶל ᵘמֹשֶׁה ᵛעֲשֵׂה ʷלְךָ ˣשָׂרָף ʸוְשִׂים ᶻאֹתוֹ ᵃעַל ᵇנֵס ᶜוְהָיָה ᵈכָּל ᵉהַנָּשׁוּךְ ᶠוְרָאָה ᵍאֹתוֹ ʰוָחָי ⁱוַיַּעַשׂ ᵏמֹשֶׁה ˡנְחַשׁ ᵐנְחֹשֶׁת ⁿוַיְשִׂמֵהוּ ᵒעַל ᵖהַנֵּס ᵠוְהָיָה ʳאִם ˢנָשַׁךְ ᵗהַנָּחָשׁ ᵘאֶת ᵛאִישׁ ʷוְהִבִּיט ˣאֶל ʸנְחַשׁ ᶻהַנְּחֹשֶׁת ᵃוָחָי ᵇוַיִּסְעוּ ᶜבְּנֵי ᵈיִשְׂרָאֵל ᵉוַיַּחֲנוּ ᶠבְּאֹבֹת ᵍוַיִּסְעוּ ʰמֵאֹבֹת ⁱוַיַּחֲנוּ ᵏבְּעִיֵּי ˡהָעֲבָרִים ᵐבַּמִּדְבָּר ⁿאֲשֶׁר ᵒעַל ᵖפְּנֵי ᵠמוֹאָב ʳמִמִּזְרַח ˢהַשָּׁמֶשׁ ᵗמִשָּׁם ᵘנָסָעוּ ᵛוַיַּחֲנוּ ʷבְּנַחַל ˣזָרֶד ʸמִשָּׁם ᶻנָסָעוּ ᵃוַיַּחֲנוּ ᵇמֵעֵבֶר ᶜאַרְנֹן ᵈאֲשֶׁר ᵉבַּמִּדְבָּר ᶠהַיֹּצֵא ᵍמִגְּבוּל ʰהָאֱמֹרִי ⁱכִּי ᵏאַרְנֹן ˡגְּבוּל ᵐמוֹאָב ⁿבֵּין ᵒמוֹאָב	ᵃנסע ᵇסבב ᶜצר ᵈדבר ᵉעלה ᶠדבר ᵍלחם ʰקלל ⁱשלח ᵏנשך ˡמות ᵐנוא ⁿאמר ᵒחטא ᵖדבר ᵠפלל ʳעלה ˢשום ᵗעשה ᵘנחש ᵛשום ʷנשך ˣנבט ʸנחש ᶻנסע ᵃחנה ᵇנסע ᶜחנה ᵈבני ᵉישראל ᶠנסע ᵍחנה ʰנסע ⁱחנה ᵏבמדבר ˡאשר ᵐעל ⁿפני ᵒמואב ᵖמזרח ᵠשמש ʳנסעו ˢחנו ᵗבנחל ᵘזרד ᵛנסעו ʷחנו ˣמעבר ʸלארנון ᶻבמדבר ᵃהיצא ᵇמגבל ᶜהאמרי ᵈכי ᵉארנון ᶠגבול ᵍמואב ʰבין ⁱמואב

Trãsla. Chal.	Interp. chal.	Pũctiua chal
וּנְטָלוּ מֵהוֹר טוּרָא אוֹרַח יַמָּא דְסוּף לְאַסָּקָא יָת אַרְעָא דֶאֱדוֹם וְצַמְּת נַפְשָׁא דְעַמָּא בְּאוֹרְחָא: וְאִיתְרַעַם עַמָּא קֳדָם יְיָ וְעִם מֹשֶׁה אֲמָרוּ לְמָה אַסֵּקְתּוּנָא מִמִּצְרַיִם לְמִמְתָּ ״ בְּמַדְבְּרָא אֲרֵי לֵית לַחְמָא וְלֵית מַיָּא וְנַפְשָׁנָא צָמְתָא בְּמָנָּא הָדֵין קַלְתָּא: וְעָרַי יְיָ בְּעַמָּא יָת חֵיוָן מְמַלְלָן וּקְטָלִית מִנְּהוֹן עַם סַגִּיא מִיִּשְׂרָאֵל: וַאֲתָא עַמָּא לְוָת מֹשֶׁה וַאֲמָרוּ חַבְנָא אֲרֵי אִיתְרַעֲמְנָא קֳדָם יְיָ וְעִמָּךְ צַלִּי קֳדָם יְיָ וְיַעְדֵּי מִנָּא יָת חֵיוָיָא וְצַלִּי מֹשֶׁה עַל עַמָּא: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עֲבִיד לָךְ ״כַּלְיָא ״וְשַׁוִּי יָתֵיהּ עַל ״אָת וִיהֵי כָּל ״דְּיִתְנְגִית ״וְיִחְזֵי יָתֵיהּ ״וְיִתְקַיַּם: וְעָבַד מֹשֶׁה ״חַוְיָא דְנְחָשָׁא וְשַׁוִּי יָתֵיהּ עַל אָת ״וְהָוֵי כַּד נָכֵית חֵוְיָא יָת נַבְרָא ״וּמִסְתַּכֵּל בְּחַוְיָא דְנְחָשָׁא ״וּמִתְחַיֵּי: וּנְטָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ״וּשְׁרוֹ בְּאוֹבוֹת: וּנְטָלוּ מֵאוֹבוֹת ״וּשְׁרוֹ ״בְּמִנְצַת עֲבָרַיָּא ״בְּמַדְבְּרָא דְעַל אַפֵּי מוֹאָב ״מִדַּנְחָא שִׁמְשָׁא: מִתַּמָּן נְטָלוּ ״וּשְׁרוֹ ״בְּנַחֲלָא דְזָרֶד: מִתַּמָּן נְטָלוּ ״וּשְׁרוֹ ״מֵעִבְרָא דַאֲרְנוֹן ״בְּמַדְבְּרָא דְּנָפֵיק מִתְחוּם אֱמוֹרָאָה אֲרֵי אַרְנוֹן תְּחוּם מוֹאָב בֵּין מוֹאָב ״״״״״״״״	Pfectiq̃ sunt de monte hor per viã maris rubri: vt circuirent terrã edom: t fatigata est ala populi in via. Et murmurauit ppls cotã dño: t obiurgati sunt cũ moyse dicẽtes. Quare ascẽdere nos fecisti de egy= pto vt morerem in solitudine: nõ eni est panis neq; aqua: t ala nra fatigata est cum mãna isto cibo leuiſ= simo. Et misit dñs in populũ serpẽtes ignitos t mo= rsi derũt populũ: t mortuus est pplus plurimus de israel. venitq; populus ad moysen t dixerũt. peccaui mus: q: murmurauimus cotã dño t obiurgati sumus tecuꝫ. Ora cotã dño: vt auferat a nobis serpẽtes. Et oranit moyses p populo. Dixitq; dño ad moysen. Fac tibi ignitũ spentẽ: t pone eũ p signo: t ois q̃ morsus fuerit t aspexerit eũ viuet. Et fecit moyses serpentes eneũ: t posuit eũ p signo: t qñ mordebat spẽs virũ: aspiciebat serpẽtẽ eneũ t viuebat. pfectiq; sunt filij isrl t castrametati sũt in oboth. t pfecti sũt de oboth et castrametati sunt iuꝫ vadũ trãseuntiũ in desertũ qõ est ꝑtra moab ad orientẽ solis. Inde mouerũt castra: et castrametati sunt in torrẽte zared. Ide pfecti sũt: t castrametati sũt trãs torrẽtẽ arnõ q̃ ẽ in deserto: q̃ egre dit a termio amorrei: qz arnõ fmin⁹ ẽ moab int moab	ᵃוַיִּסְעוּ ᵇמֵהֹר ᶜהָהָר ᵈדֶּרֶךְ ᵉיַם ᶠסוּף ᵍלִסְבֹּב ʰאֶת ⁱאֶרֶץ ᵏאֱדוֹם ˡוַתִּקְצַר ᵐנֶפֶשׁ ⁿהָעָם ᵒבַּדָּרֶךְ ᵖוַיְדַבֵּר ᵠהָעָם ʳבֵּאלֹהִים ˢוּבְמֹשֶׁה ᵗלָמָּה ᵘהַעֲלִיתָנוּ ᵛמִמִּצְרַיִם ʷלָמוּת ˣבַּמִּדְבָּר ʸכִּי ᶻאֵין ᵃלֶחֶם ᵇוְאֵין ᶜמָיִם ᵈוְנַפְשֵׁנוּ ᵉקָצָה ᶠבַּלֶּחֶם ᵍהַקְלֹקֵל ʰוַיְשַׁלַּח ⁱיְהוָה ᵏבָּעָם ˡאֶת ᵐהַנְּחָשִׁים ⁿהַשְּׂרָפִים ᵒוַיְנַשְּׁכוּ ᵖאֶת ᵠהָעָם ʳוַיָּמָת ˢעַם ᵗרָב ᵘמִיִּשְׂרָאֵל ᵛוַיָּבֹא ʷהָעָם ˣאֶל ʸמֹשֶׁה ᶻוַיֹּאמְרוּ ᵃחָטָאנוּ ᵇכִּי ᶜדִבַּרְנוּ ᵈבַּיהוָה ᵉוָבָךְ ᶠהִתְפַּלֵּל ᵍאֶל ʰיְהוָה ⁱוְיָסֵר ᵏמֵעָלֵינוּ ˡאֶת ᵐהַנָּחָשׁ ⁿוַיִּתְפַּלֵּל ᵒמֹשֶׁה ᵖבְּעַד ᵠהָעָם ʳוַיֹּאמֶר ˢיְהוָה ᵗאֶל ᵘמֹשֶׁה ᵛעֲשֵׂה ʷלְךָ ˣשָׂרָף ʸוְשִׂים ᶻאֹתוֹ ᵃעַל ᵇנֵס ᶜוְהָיָה ᵈכָּל ᵉהַנָּשׁוּךְ ᶠוְרָאָה ᵍאֹתוֹ ʰוָחָי ⁱוַיַּעַשׂ ᵏמֹשֶׁה ˡנְחַשׁ ᵐנְחֹשֶׁת ⁿוַיְשִׂמֵהוּ ᵒעַל ᵖהַנֵּס ᵠוְהָיָה ʳאִם ˢנָשַׁךְ ᵗהַנָּחָשׁ ᵘאֶת ᵛאִישׁ ʷוְהִבִּיט ˣאֶל ʸנְחַשׁ ᶻהַנְּחֹשֶׁת ᵃוָחָי ᵇוַיִּסְעוּ ᶜבְּנֵי ᵈיִשְׂרָאֵל ᵉוַיַּחֲנוּ ᶠבְּאֹבֹת ᵍוַיִּסְעוּ ʰמֵאֹבֹת ⁱוַיַּחֲנוּ ᵏבְּעִיֵּי ˡהָעֲבָרִים ᵐבַּמִּדְבָּר ⁿאֲשֶׁר ᵒעַל ᵖפְּנֵי ᵠמוֹאָב ʳמִמִּזְרַח ˢהַשָּׁמֶשׁ ᵗמִשָּׁם ᵘנָסָעוּ ᵛוַיַּחֲנוּ ʷבְּנַחַל ˣזָרֶד ʸמִשָּׁם ᶻנָסָעוּ ᵃוַיַּחֲנוּ ᵇמֵעֵבֶר ᶜאַרְנֹן ᵈאֲשֶׁר ᵉבַּמִּדְבָּר ᶠהַיֹּצֵא ᵍמִגְּבוּל ʰהָאֱמֹרִי ⁱכִּי ᵏאַרְנֹן ˡגְּבוּל ᵐמוֹאָב ⁿבֵּין ᵒמוֹאָב	ᵃנסע ᵇסבב ᶜצר ᵈדבר ᵉעלה ᶠדבר ᵍלחם ʰקלל ⁱשלח ᵏנשך ˡמות ᵐנוא ⁿאמר ᵒחטא ᵖדבר ᵠפלל ʳעלה ˢשום ᵗעשה ᵘנחש ᵛשום ʷנשך ˣנבט ʸנחש ᶻנסע ᵃחנה ᵇנסע ᶜחנה ᵈבני ᵉישראל ᶠנסע ᵍחנה ʰנסע ⁱחנה ᵏבמדבר ˡאשר ᵐעל ⁿפני ᵒמואב ᵖמזרח ᵠשמש ʳנסעו ˢחנו ᵗבנחל ᵘזרד ᵛנסעו ʷחנו ˣמעבר ʸלארנון ᶻבמדבר ᵃהיצא ᵇמגבל ᶜהאמרי ᵈכי ᵉארנון ᶠגבול ᵍמואב ʰבין ⁱמואב

Pritiua heb. Ter. Heb. Ru. Ca. xxi.

וּבֵן הָאֱמֹרִי עַל כֵּן יֵאָמַר בְּסֵפֶר
מִלְחֲמֹת יְהוָה אֶת וָהֵב בְּסוּפָה
וְאֶת הַנְּחָלִים אַרְנֹן וְאֶשֶׁד
הַנְּחָלִים אֲשֶׁר נָטָה לְשֶׁבֶת עָר
וְנִשְׁעַן לִגְבוּל מוֹאָב וּמִשָּׁם בְּאֵרָה
הִוא הַבְּאֵר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה
לְמֹשֶׁה אֱסֹף אֶת הָעָם וְאֶתְּנָה
לָהֶם מָיִם אָז יָשִׁיר יִשְׂרָאֵל
אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת עֲלִי בְאֵר עֱנוּ
לָהּ בְּאֵר חָפָרוּהָ שָׂרִים כָּרוּהָ
נְדִיבֵי הָעָם בִּמְחֹקֵק בְּמִשְׁעַנֹתָם
וּמִמִּדְבָּר מַתָּנָה וּמִמַּתָּנָה נַחֲלִיאֵל
וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת וּמִבָּמוֹת
אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה מוֹאָב רֹאשׁ
הַפִּסְגָּה וְנִשְׁקָפָה עַל פְּנֵי
הַיְשִׁימֹן וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל
מַלְאָכִים אֶל סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
לֵאמֹר אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ לֹא
נִטֶּה בְּשָׂדֶה וּבְכָרֶם לֹא נִשְׁתֶּה
מֵי בְאֵר בְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ עַד אֲשֶׁר
נַעֲבֹר גְּבֻלֶךָ וְלֹא נָתַן סִיחֹן אֶת
יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף סִיחֹן
אֶת כָּל עַמּוֹ וַיֵּצֵא לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל
הַמִּדְבָּרָה וַיָּבֹא יָהְצָה וַיִּלָּחֶם
בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ יִשְׂרָאֵל לְפִי
חָרֶב וַיִּירַשׁ אֶת אַרְצוֹ מֵאַרְנֹן
עַד יַבֹּק עַד בְּנֵי עַמּוֹן כִּי עַז
גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן הָיָה

Interp. chal.

et inter amorreū. Propterea dicitur in libro belloꝝ que fecit dominus in mari rubro: et magnalia in torrentibus arnon. Effusioꝝ torrentiū qui ducitur contra har: cōiungitur termino moab. Et inde datus est eis puteꝰ: ipse est puteꝰ de quo dixit dñs moysi: cōgrega populū et dabo eis aquā. Tūc cecinit israel carmē istud. ascende puteꝰ canite ei: puteꝰ quē foderūt principes populi: et scribe in baculis suis: qui datus est eis ex deserto. ex eo tpe quo datus est eis: descendit cum eis ad torrentes: et de torrentibus ascendit cum eis ad collem. et de colle ad vallem que est in agris moab in verticem collis: et prospicit contra bethiesimoth. Misit autem israel nuncios ad seon regem amorrei dicens. transibo per terraꝫ tuā: non declinabimus per agrum neqꝫ per vineā: nec bibemus aquā cisterne: via regia gradiemur donec trāseamus terminū tuum. Et non dimisit seon transire israel per terminū suū. Et cōgregauit seon omnē populum suū: et egressus est in occursum israel in desertum: et venit in iasa: et iniit bellum cum israel. et percussit eum israel in ore gladii: et possedit terrā eius ab arnon vsqꝫ ieboc vsqꝫ ad filios amō: qz fortis erat

Trāsla. B. Hiero.

& ammorreos. Vnde dicitur in libro
bellorum domini. Si
cut fecit in mari rubro
sic faciet in torrentib⁹
arnon. Scopuli
torrētiū inclinatiꝫ sunt
vt requiescerēt in arnon
& recūberēt in finibus
moabitarū. Ex eo lo-
co apparuit puteus: super quo locutus est dñs
ad moysen. Cōgrega
populū: & dabo
ei aquam. Tunc cecinit israel
carmen istud. Ascēdat
puteus: concinebant.
puteus quē foderunt
principes & parauerūt
duces multitudinis in
datore legis & in bacu-
lis suis. Profectiꝫ fūt de
solitudine mathana.
De mathana in nahali
el. De nahaliel in ba-
moth. Bamoth vallis ē
in regiōe moab in ver
tice phasga qđ respicit
contra
desertum. Misit ād israel
nuncios ad seon regē
ammorreorum
dicēs. Obsecro vt trā
sire mihi liceat per ter-
rā tuā. Nō declinabimꝰ
in agros & vineas: nō
bibemus aqꝫ ex pute
is. via regia gradiemur
dōec trāseamus termi
nos tuos. Quē cōcedere
noluit vt trāsirēt israel
p fines suos: quin potius exercitu cōgregato
egressus est obuiam
in desertū: & venit in
iasa: pugnauitqꝫ
contra eum. A quo p-
cussus est in ore
gladii: & possessa ē ter
ra eius ab arnon vsqꝫ
ieboc & filios amō. qa
forti p̄sidio tenebātur

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

amorreū. pp hoc dicit in libro: bel
τοῦ ἀμαῤῥαίου. διὰ τοῦτο λέγεται ἐν βίβλῳ, πό
lū dñi good cōbussit: et to: D
λεμος τοῦ κυρίου τὴν ζοὲβ ἐφλόγισε, καὶ τοὺς χει
rētes arnō et torrēteo statuit vt
μάῤῥους ἀρνὼν καὶ τοὺς χειμάῤῥους κατίσησι κα
habitarēt hīr: et adiacet finib⁹ moab:
τοικῆσαι ἵερ, καὶ πρόσκειται τοῖς ὁρίοις μωάβ.
et inde pute⁹. hic pute⁹: quē dixit dñs
καὶ ἐκεῖθεν τὸ φρέαρ. τοῦτο φρέαρ, ὃ εἶπε κύριος
ad moysen: cōgrega ppm: et dabo e-
πρὸς μωυσῆν, συνάγαγε τὸν λαόν, καὶ δώσω αὐ-
is aquā. tūc cecinit israel cāticū hoc
τοῖς ὕδωρ. τότε ᾖσεν ἰσραὴλ τὸ ᾆσμα τοῦτο
sup puteū. præcinite ei: puteū effode
ἐπὶ τοῦ φρέατος. ἐξάρχετε αὐτῷ, φρέαρ ὤρυ-
rūt illū pncipes: exciderūt illū reges
ξαν αὐτὸ ἄρχοντες, ἐξιλατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς
gētiū in regno suo: cū dominarētur co
ἐθνῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐ-
rū. et a puteo: in māthana. et a mā
τῶν. καὶ ἀπὸ φρέατος, εἰς ματθαναίν. καὶ ἀπὸ ματ
thana: in nathanael. et a nathanael: in ba
θαναίν, εἰς ναθαναήλ. καὶ ἀπὸ ναθαναήλ, εἰς βα
moth. et a bamoth: in silua: q̄ est in
μώθ. καὶ ἀπὸ βαμώθ, εἰς κάπτειν, ὅ ἐστιν ἐν τῷ
cāpo moab a vertice excisi
πεδίῳ μωάβ ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου τὸ
qđ respicit ptra facie deserti. et mi
βλέπον κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου. καὶ ἀπέστει- Num. 20. d Deut. 2. c.
sit israel legatos ad seon regē amo:
λεν ἰσραὴλ πρέσβεις πρὸς σηὼν βασιλέα ἀμορ-
reos: vicēo: trānsibimus p trā tuā:
ραίων, λέγων, παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου,
nō declinabim⁹ neqꝫ ad agrū: neqꝫ ad vi
οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρόν, οὔτε εἰς ἀμπε-
neā: neqꝫ bibem⁹ aquā de puteo: via
λῶνα, οὔτε πίόμεθα ὕδωρ ἐκ φρέατος, ὁδῷ
regia trānsibim⁹: q̄d trānsierim⁹
βασιλικῇ πορευσόμεθα, ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ
fines tuos. et nō cōcessit seon israel trā-
ὅρια σου. καὶ οὐκ ἔδωκεν σηὼν τῷ ἰσραὴλ πα
sire per fines suos. et cōgregauit seon
ρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ. καὶ συνάγαγεν σηὼν
oēm pplm suū: et exiuit pugna
πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε παρατάξα-
re ptra israel in desertū. et venit in iassa:
σθαι τῷ ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἦλθεν εἰς ἰάσσα,
et pugnauit cōtra israel. et percussit cū
καὶ παρετάξατο τῷ ἰσραήλ. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν
israel in occisiōe gladij: et obtinuit sibi
ἰσραὴλ ἐν φόνῳ μαχαίρας, καὶ κατεκυρίευσαν τῆς
terre eius ab arnō vsqꝫ ieboc: vsqꝫ ad filios ammā. qz
γῆς αὐτοῦ ἀπὸ ἀρνὼν ἕως ἰαβόκ, ἕως υἱῶν ἀμμάν. ὅτι

Transla. Chal.

וּבֵן אֶמְרָאָה עַל כֵּן יִתְאֲמַר בְּסֵפְרָא קְרָבִין דַּעֲבַד יְיָ עַל יַמָּא דְסוּף וּגְבוּרָן עַל נַחֲלֵי
אַרְנוֹן וּשְׁפִיר נַחֲלָא דְּמִתְפְּרִין לְקִבֵּל לְחַת עָר וּמִסְתְּמַךְ לְתְחוּם מוֹאָב וּלְתַמָּן אִתְיְהִיבַת
לְהוֹן בֵּירָא הוּא בֵּירָא דְּאָמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כְּנוֹשׁ יָת עַמָּא וְאֶתֵּן לְהוֹן מַיָּא: בְּכֵין שַׁבַּח
יִשְׂרָאֵל יָת תּוּשְׁבַּחְתָּא הָדָא סַק בֵּירָא שַׁבָּחוּ לָהּ: בֵּירָא חַפָּרוּהָ רַבְרְבַיָּא כָּרוּהָ
רִישֵׁי עַמָּא סַפְרַיָּא בְּחוּקְרֵיהוֹן מִמַּדְבְּרָא אִתְיְהִיבַת לְהוֹן: וּמִדְּאִתְיְהִיבַת לְהוֹן נַחֲלָא
עִמְּהוֹן לְנַחֲלָיָא וּמִנַּחֲלָיָא לְרָמָתָא: וּמִרְמָתָא לְחֵילְקָא דִי בְּתַקְלֵי מוֹאָב
רֵישׁ בְּמָתָנָא וּמִמָּתָנָא עַל אַפֵּי בֵּית יְשִׁימוֹת: וְשָׁלַח יִשְׂרָאֵל אֲזַדִּין לְוָת סִיחֹן מַלְכָּא
דְאֱמוֹרָאָה לְמֵימָר: אֶעְבַּר בְּאַרְעָךְ לָא נִסְטֵה בְחַקְלָא וּבְכָרְמָא לָא נִשְׁתֵּי מֵי גוּבָּא בְּאוֹרַח
מַלְכָּא נְזֵיל עַד דְּנֶעְבַּר תְּחוֹמָךְ: וְלָא שְׁבַק סִיחֹן יָת יִשְׂרָאֵל לְמֵעְבַּר בִּתְחוּמֵיהּ וְכְנֵשׁ
סִיחֹן יָת כָּל עַמֵּיהּ וּנְפַק לְמַדְבְּרָא יִשְׂרָאֵל לְמַדְבְּרָא וַאֲתָא לְיָהַץ: וַאֲנַח קְרָבָא בְּיִשְׂרָאֵל:
וּקְטַל יִשְׂרָאֵל לְפִתְגָם חַרְבָּא וְיָרִיתוּ יָת אַרְעֵיהּ מֵאַרְנוֹן עַד יָבֹק עַד בְּנֵי עַמּוֹן אֲרֵי תַקִּיף

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.	Trāsla.B.Iero.	Ter.Heb. Au.Ca.xxi.	Printua.heb.
lazer finini filioꝝ ei mā eſt. ⁊ accepit iſrael oēs	[t]termini [x]ammonitarū. [r]Tulit[t]ergo[r]iſrael ∞∞∞∞	[s]גְּבוּל[l]בְּנֵי[r]עַמּוֹן׃[r]וַיִּקַּח[r]יִשְׂרָאֵל [a] אֶת	[s]גְּבַל[l]לָמַח
ciuitateo has: ⁊ habitauit iſrael in oibus	[b]omnes[c]ciuitates eius ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞	[d]כָּל[h]הֶעָרִים[h]הָאֵלֶּה ׀ [r]וַיֵּשֶׁב [r]יִשְׂרָאֵל	[c]עִיר
ciuitatibus amorreoꝝ in eſebon: ⁊ in om=	[t]&hitauit[e]in[b]vrbibus[t]ā morrei[b]in eſebon.ſ.[t]&	[d]בְּכָל[r]עָרֵי[h]הָאֱמֹרִי [a] בְּחֶשְׁבּוֹן [r]וּבְכָל	
ταῖς πόλεσι τῶν ἀμορῥαίων ἐν ἐσεβών, καὶ ἐν πά=	[m]viculis eius.[p]Vrbs [c]eſe bon[f]fuit[q]ſeon[r]regis ∞∞	[t]בְּנֹתֶיהָ׃[c]כִּי[h]חֶשְׁבּוֹן[r]עִיר[c]סִיחֹן [r]מֶלֶךְ	[m]נָנָה
σαις ταῖς συγκυρούσαις αὐτῇ· ἔστι γὰρ ἐσεβὼν πόλις	[s]ammorrei:[u]qui[r]pugna uit[c]contra regem ∞∞∞∞∞	[h]הָאֱמֹרִי[r]הוּא [u]וְהוּא [r]נִלְחַם [r]בְּמֶלֶךְ	[r]לָחַם
ſeon regis amorreoꝝ. ⁊ ſic debel	[r]moab[b]& tulit[b]omnem ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞	[r]מוֹאָב [h]הָרִאשׁוֹן [b] וַיִּקַּח [r]אֶת [c] כָּל	[b]לָכַח
σκὼν τὴν βασιλείως τῶν ἀμορῥαίων· καὶ οὕτως ἐπολέ	[r]terrā:q[r]ditiōis illius fue rat[c]vſq[b]arnon.[i]Idcirco	[r]אַרְצוֹ [m]מִיָּדוֹ[r]עַד[r]אַרְנֹן׃[r]עַל־כֵּן[i]יֹאמְרוּ׃	[r]אָמַר
lauit regē moab primo. ⁊ accepit om=	[i]dicitur [m] in prouerbio. [u]Venite in[c]eſebō:[p]edifi	[m]הַמֹּשְׁלִים [u] בֹּאוּ [c] חֶשְׁבּוֹן [p] תִּבָּנֶה	[m]בוֹא[p]נָנָה
μησι βασιλέα μωὰβ τοτερώτερον· καὶ ἔλαβε πᾶ=	cetur[q]& cōſtruatur[r]ciui tas[c]ſeon.[u]Ignis[p]egreſ=	[r]וְתִכּוֹנֵן[r]עִיר[c]סִיחוֹן׃[r]כִּי־[c]אֵשׁ [x] יָצְאָה	[r]כּוּן
νε terrā eius de manu eius vſq; arnō. ob hoc	ſus eſt[r]de eſebon:[r]flam= ma[a]de oppido[b]ſeon. &	[r]מֵחֶשְׁבּוֹן [r] לְהָבָה [c] מִקִּרְיַת [r] סִיחֹן	[c]קָרָה
σαν τὴν γῆν αὐτ ἀπὸ χειρὸς αὐτ ἕως ἀρνων· διὰ τοῦτο	[c]deuorauit[b]ar [c]moabita rū &[c]hitatores[q]excelſo= rū[b]arnon.[i]Ve[t]tibi[i]mo=	[r]בָּלְעָה[c]עַר [r]מוֹאָב׃[r]בַּעֲלֵי[c]בָּמוֹת[r]אַרְנֹן׃	[r]בָּמָה
dicēt enigmatiſte: venite in eſebon: vt edifi	ab:[m]periſti[m]populе[c]cha mos.[p]Dedi[q]filios eius[r]i	[i]אוֹי־[r]לְךָ[r]מוֹאָב[m]אָבַדְתָּ [m] עַם [c] כְּמוֹשׁ	
ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματισταί, ἔλθετε εἰς ἐσεβών, ἵνα οἰκοδο	fugam:[c]& filias[r]in capti uitatē[c]regi [r]āmorreorū	[t]בָּנָיו[c]פְּלֵיטִים[c]וּבְנֹתָיו[c]בַּשְּׁבִית	[t]פָּלַשׁ
cet ⁊ cōſtruatur ciuitas ſeon: qz ignis exiit	[r]ſeon. [i]Iugum ipſorum [a]diſperiit ab[b]eſebō[c]vſq; [b]dibon:[r]laſſi puenerunt	[m]לְמֶלֶךְ[r]אֱמֹרִי [c]סִיחוֹן׃ [r]וַנִּירֶם [c] אֹבַד	[r]נוּר
μηνῖ καὶ κατασκευασθῇ πόλις σκὼν, ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν	[r]in[c]iophe &[c]vſq;[b]mada= ba.[i]Habitauit[q]ſ[m]iſrael	[c]חֶשְׁבּוֹן[r]עַד[c]דִּיבֹן [r]וַנַּשִּׁים[r]עַד [c] נֹפַח	[c]יָשַׁם
ex eſebon: flāma de ciuitate ſeon: ⁊ deuorauit vſq;	[m]in terra[a]ămorrei.[p]Mi= ſit itaq;[q]moyſes ∞∞∞∞∞∞∞	[c]אֲשֶׁר[r]עַד [c]מֵידְבָא׃[r]וַיֵּשֶׁב [m] יִשְׂרָאֵל	
ἐξ ἐσεβών, φλὸξ ἐκ πόλεως σκών, καὶ κατέφαγεν ἕως	[r]qui explorarent[r]iazer: [x]cuius [c]ceperūt[t]viculos	[m]בְּאֶרֶץ [c] הָאֱמֹרִי׃ [p] וַיִּשְׁלַח [c] מֹשֶׁה	[p]שָׁלַח
moab: ⁊ deuorauit collinas arnō. ve tibi moab. perū	[r]& poſſederūt hitatores ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞	[r]לְרַגֵּל [c]אֶת [r]יַעְזֵר [m] וַיִּלְכְּדוּ [r]בְּנֹתֶיהָ	[r]לָכַד
μωὰβ, καὶ κατέπιεν χάλις ἀρνών· οὐαί σοι μωὰβ· ἀπώ	[p]Verterūtq; ſe[c]& aſcen derūt p[r]viā[b]baſan:[b]& oc currit eis[i]og[x]rex[i]baſan	[r]וַיִּירַשׁ [r]אֶת [c]הָאֱמֹרִי[c]אֲשֶׁר [c]שָׁם׃	[r]יָרַשׁ
ſti populе chamos. venditi ſūt filij eoꝝ vt ſaluē	∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞	[c]וַיִּפְנוּ[r]וַיַּעֲלוּ [r]דֶּרֶךְ [c] הַבָּשָׁן [r]וַיֵּצֵא	[c]פָּנָה[r]עָלָה
λου λαὸς χαμώς· ἀπωδύσησαν οἱ υἱοὶ αὐτῶν διασώζε	[c]cum omni[p]populo ſuo [q]pugnaturus in[r]edrai.	[r]עוֹג [r]מֶלֶךְ [r]הַבָּשָׁן [m] לִקְרָאתָם [m] הוּא	
tur: ⁊ filie eoꝝ captiue re=	[p]Dixitq;[d]dñs[u] ad[r]moy= ſen.[r]Ne[t]timeas[a] eū: [b]qa	[r]וְכָל־[c]עַמּוֹ [r]לַמִּלְחָמָה׃[c]אֶדְרֶעִי׃ [r]וַיֹּאמֶר	[r]לָחַם[c]אֶבְרָ
δαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν ἀχμάλωτοι τῷ βασι=	[c]in manu tua[p]tradidi[c]il lum[r]&[q]oēm[b]populū[a]ac [x]terram eius.[i]facieſq;[m]il	[r]יְהוָה [u]אֶל־[c]מֹשֶׁה[r]אַל־[c]תִּירָא [c]אֹתוֹ כִּי	[r]יָרֵא
gi amorreoꝝ ſeon: ⁊ ſemē eoꝝ pēſ=	li[m]ſicut[c]feciſti ∞∞∞∞∞∞∞∞	[r]בְיָדְךָ [c]נָתַתִּי [c]אֹתוֹ[r]וְאֶת־[c]כָּל־[r]עַמּוֹ [r]וְאֶת	
λειῖ τῶν ἀμορῥαίων σκὼν, καὶ ὁ ασίρμα αὐτῶν ἕως	[r]ſeon[q]regi[r] ammorreo= rum[r]habitatori ∞∞∞∞∞∞∞	[r]אַרְצוֹ [r]וְעָשִׂיתָ [m] לוֹ [c]כַּאֲשֶׁר [c] עָשִׂיתָ	[r]עָשָׂה
bit eſebon vſq; dibon. ⁊ vroues eoꝝ adhuc	[m]eſebō.[r]Percuſſerūt igi= tur &[c]hunc[c]cū[a]filiis ſuis	[r]לְסִיחֹן [c]מֶלֶךְ [r]הָאֱמֹרִי [r]אֲשֶׁר [r]יוֹשֵׁב	[r]יָשַׁב
λειῖμα ἐσεβὼ ἕως δαίβων· καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἔτι		[m]בְּחֶשְׁבּוֹן׃[r]וַיַּכּוּ [r]אֹתוֹ [r]וְאֶת [m] בָּנָיו	[m]נָכָה
accenderūt ignē in moab. ⁊ habitauit iſrl			
ἐξεκαυσαν πῦρ ἐπὶ μωάβ. καὶ κατώκησεν ἰηλ			
G in oibus ciuitatibus amorreoꝝ. ⁊ miſit			
ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν ἀμορῥαίων· καὶ ἀπέστειλε			
moyſen ad cōſiderandū iazer:⁊ ceperūt			
μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν ἰασήρ, καὶ κατελάβον			
eā: ⁊ vicos eius: ⁊ expulerūt amo:			
Deut. 3.a. τὸ αὐτόν, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐξέβαλον τὸν ἀμορ			
reū habitantē illic. ⁊ reuerſi aſcen			
ραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐκεῖ· καὶ ἐπιστρέψαντες ἀνέβη			
derūt viā q̄ in baſā: ⁊ exiit og rex			
σαν ὁδὸν τὴν εἰς βασάν, καὶ ἐξῆλθεν ὢγ βασιλεὺς τῆς			
baſan in occurſū eius: ⁊ oīs popul⁹ eius ad bel			
βασὰν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτ εἰς πόλι=			
lā in edrain. ⁊ dixit dñs ad moyſen: ne timeas eū:			
μη εἰς ἐδρεῖν· καὶ εἶπε κ̄ς πρὸς μωυσῆν, μὴ φοβηθῇς αὐτόν,			
q; in manu tua tradidi eum: ⁊ oēs			
ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν, καὶ πάντα τὸν			
populū eius: ⁊ oēm terrā eius: ⁊ facies ei			
λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ			
ſicut feciſti ſeon regi amorreoꝝ: q̄ habi=			
καθὼς ἐποίησας τῷ σκὼν βασιλεῖ τῶν ἀμορῥαίων, ὃς κατῴ			
tabat in eſebon. ⁊ percuſſit eū: ⁊ filios eius:			
κει ἐν ἐσεβών· καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ,			

Trāsla.Chal.

תְּחוּם דְּבְנֵי עַמּוֹן׃ וּכְבַשׁ יִשְׂרָאֵל יַת כָּל קִרְוֵי אֱמוֹרָאֵה
דְּחֶשְׁבּוֹן וּכְכָל כַּפְרָנָהָא׃ אֲרֵי חֶשְׁבּוֹן קִרְתָּא דְּסִיחוֹן מַלְכָּא דְּאֱמוֹרָאָה הִיא וְהוּא אַף
קְרָבָא מַלְכָּא דְּמוֹאָב קַדְמָאָה וְסִיבִינַת כָּל אַרְעֵיהּ מִידֵיהּ עַד אַרְנוֹנָא׃ עַל כֵּן יֹאמְרוּן
מַתַּלָיָא עוֹלוּ לְחֶשְׁבּוֹן תִּתְבְּנֵי׃ וְתִשְׁתַּכְלַל מַרְתָּא דְּסִיחוֹן׃ אֲרֵי קִידוּם תַּבְזוּף נְאָמָא
נַפַק מֵחֶשְׁבּוֹן וְעַבְדֵי קְרָבָא דְּשַׁלְהוּבִיתָא מִקִּרְתָּא דְּסִיחוֹן מְכַלִּילוּ עַמָּא דְּשָׁרוּ בְּלַחַת
מוֹאָב כּוּמָרַיָּא דְּפָלְחִין בֵּית בַּמְתָא בַּמְתָא דְּאַרְנוֹן׃ וַי לָכוֹן מוֹאָבָאֵי אֲבַדְתּוֹן עַמָּא
דְּפָלְחִין לְכְמוֹשׁ מְסַר בְּנוֹהִי צְרִירִין וּבְנָתֵיהּ לְמַלְכָּא דְּאֱמוֹרָאָה סִיחוֹן׃ וּמַלְכוּתְהוֹן
פְּסַקַת מֵחֶשְׁבּוֹן עַד דִּיבוֹן׃ וּצְדִיאוּ עַד נֹפַח דְּסָמִיךְ עַד מֵידְבָא׃ וְיָתֵב יִשְׂרָאֵל
בְּאַתְרָא אָמוֹרָאָה׃ וּשְׁלַח מֹשֶׁה לְאַלָּלָא יַת יַעְזֵר וּכְבָשׁוּ בַּפְרָנָהָא וְתָרִיךְ יַת אֱמוֹרָאָה
דְּתַמָּן׃ וְאִתְפְּנִיאוּ וּסְלִיקוּ לְאוֹרַח מַתְנַן וּנְפַק עוֹג מַלְכָּא דְּמַתְנָן וְכָל עַמֵּיהּ לְמַדְמוֹתְהוֹן הוּא וְכָל
עַמֵּיהּ לְאַתְוָא קְרָבָא לְאֶדְרֶעִי׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה לָא תִּתְחַל מִינֵיהּ אֲרֵי בִידָךְ מְסָרִית
יָתֵיהּ וְיַת כָּל עַמֵּיהּ וְיַת אַרְעֵיהּ׃ וְתַעְבֵּד לֵיהּ כְּמָא דְּעַבַדְתְּ לְסִיחוֹן מַלְכָּא דֶּאֱמוֹרָאָה
דְּיָתֵב בְּחֶשְׁבּוֹן׃ וּמְחוֹ יְיָ יַת

Trāsla.Chal.

terminus filiorum amon . ⁊ cepit iſrael omnes ciuitates iſtas : ⁊ habitauit iſrael in omnibus ciuitatibus amorrei in eſebon ⁊ in oibus viculis eius.quia eſebō ciuitas erat ſeon regis amorrei:⁊ ipſe iniſt prelū cū rege moab primū:⁊ tulit oēm terrā eius de manu eiꝰ vſq; arnō. Idcirco dicebāt in ꝓuerbijs.venite in eſebon: edificet ⁊ ꝓstruat ciuitas ſeō.qz vēturozēs fortis ſic ignis egreſſus eſt de eſebon: ⁊ faciēteꝝ prelū ſic flāma de ciuitate ſeon.occiderūt populū q̄ habitabat in har moab: ⁊ ſacerdoteꝝ q̄ miſtrabāt in domo deoꝝ altarū arnon. Ve vobis moabite: periſti populе q̄ ſeruiebatis chamoſ.tradidit filioꝝ ſuoꝝ obſideꝝ: et filiaꝝ ſuaꝝ in captiuitatē regi amorreoꝝ ſeon.⁊ regnū ceſſauit ab eſebon:ablata eſt poteſtas a dibon:⁊ vaſtauerunt vſq; nophe: qō eſt cōiunctū ad medaba. Habitauitq; iſrael in ẽra amorrei. ⁊ miſit moyſeo ad explorandum iazar:⁊ ceperūt viculos eius: ⁊ eiecit amorreū qui erat ibi. ⁊ declinauerunt ⁊ aſcenderunt per viam baſan : ⁊ egreſſus eſt og rex baſan ⁊ omnis populus eius in occurſum eoꝝ vt iniret prelium in edrai. Dixitq; dominus ad moyſen. Ne timeas eum: quia in manu tua tradidi eum ⁊ omnē populū eius et terram eius :⁊ facies ei ſicut feciſti ſeon regi amorreoꝝ qui habitabat in eſebon. Percuſſerunt; eum et filios eius ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Interp.chal.

Printua chal.
[c]קְרָבָה
[a]אֱמֹר
[m]נָנָה[c]כְּמוֹשׁ
[c]קְרָבָה
[s]שְׁבָה
[a]עֲדָה[b]צָדָה
[p]פָּנָה
[n]נָחַל[a]דָּחַל
[m]עָבַד[m]מָתָא

Pritiua beb. | Ter. Heb. | Au. | Ca. xxij.

וְאֶת כָּל עַמּוֹ שַׁד בִּלְתִּי הִשְׁאִיר לוֹ שָׁרִיד וַיִּירְשׁוּ אֶת אַרְצוֹ׃ שָׁאַר שָׁרַד

Ca. xxij.

וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ נָסַע חָנָה

וַיַּרְא בָּלָק בֶּן צִפּוֹר אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי׃ רָאָה

וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי רַב הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ קוּץ גּוּר

וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יְלַחֲכוּ הַקָּהָל אֶת כָּל סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֹךְ הַשּׁוֹר אֵת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק בֶּן צִפּוֹר מֶלֶךְ לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא׃ לָחַךְ קָהָל בָּעַל

וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר פְּתוֹרָה אֲשֶׁר עַל הַנָּהָר אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹ לִקְרֹא לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם יָצָא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כִּסָּה אֶת עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב מִמֻּלִי׃ שָׁלַח מַלְאָךְ בְּעוֹר מוּל

וְעַתָּה לְכָה נָּא אָרָה לִּי אֶת הָעָם הַזֶּה כִּי עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל נַכֶּה בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן הָאָרֶץ כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר תָּאֹר יוּאָר׃ אָרַר יָכֹל נָגַף בָּרַךְ אָרַר

וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וְקֶסָמִים בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ אֶל בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק׃ דָּבַר אָמַר

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹה הַלַּיְלָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם דָּבָר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֵלָי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי לוּן שׁוּב שׂוּר

Pritiua.chal. | **Interp.chal.**

שָׁאַר שָׁזַב
שָׁרִיד חֲשַׁד
סָגָא
עֵיק שׁוּב שָׁצָא
לָחַךְ
אָרַר אֲמַר
שָׁרָא
יָכֹל נָגַח חָבַר
בָּרַךְ לוּט
תּוּב
רָבַב

et vniuersus populū eius donec nullus remaneret ei qui euadere posset: et possederūt terrā eius. Ca. 22.

PRofecti sunt filij israel: et castrametati sunt in cāpestribus moab citra iordanē iericho. Et vidit balac filius sephor oia que fecerat israel amorreo. Et timuit moab valde a cōspectu populi quia multus erat: et angustiatus est moab a facie filioꝝ israel. Dixitq; moab senioribus madiā. nunc cōsumabūt cetus hic oia que in circuitu nostro sunt: sicut lambit bos herbam agri. Balac aūt filius sephor erat rex moabitarū in illo tēpore. et misit nuncios ad balaā filiū beor in petor q̄ est in terra filioꝝ populi sui: et vocarent eum dicentes. ecce populus egressus est de egypto: ecce operuit terrā ita vt tra dū solis non possint eam pertingere. Et ipse habitat cōtra me. et nunc vent obsecro maledic pro me populo huic quia fortior me est: si forte possim pugnare cōtra eum et eijcere eum de terra. noui enim q̄ benedictus sit cui benedixeris: et maledict cui maledixeris. Abierūtq; seniores moab et seniores madian et primicias diuinationis in manibus eoꝝ: et venerūt ad balaā et locuti sunt cum eo verba balac. Dixitq; eis. Manete hic nocte hac: et respondebo vobis verbum sicut locutus fuerit dominus mecum. Expectauerūntq; principes

Trāsla. B. Hiero.

& vniuersum populum eius vsq; ad interni tionem: & possederunt terrā illius. Ca. 22.

PRofectiq; castrametati sunt ..... in cāpestribus moab: vbi trans iordanē hieri cho sita est. Vidēs āt balac filius sephor oia q̄ fecerat israel amorreo: & q̄ timuissent eum moabite: & impetum eius ferre non possent: dixit ..... ad maiores natu madian. Ita delebit hic populus oēs qui in nostris finib⁹ cōmorātur: quō solet bos herbas vsq; ad radices carpere. Ipe autem erat eo tempore rex in moab. ..... Misit ergo nuncios ad balaam filium beor hariolū qui habitabat super flumē terre filiorū ammon: vt vocarent eū & dicerēt. Ecce egressus est populus ex egypto: qui operuit superficiem terre sedēs contra me. ..... Veni igitur & maledic populo huic: q̄a fortior me est: si quomodo ..... possim pcutere & eiciam eum de terra. Noui enim q̄ benedictus sit cui benedixeris: ..... & maledicta cōgesseris. Perrexerūtq; seniores moab & maiores natu madiā hostes diuinationis pciū in māib⁹. Cūq; veniissent ad balaam: & narrassent ei oia verba balac: ille respondit. Mānete hic nocte: & rūdebo quicquid mihi dixerit dns. Manētibus āt illis

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

τ οἶκ populū eius donec nō relinquet ret ibi vlum: τ possederūt trā τειῖ αὐτοῦ ζωγρίαν, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν coꝝ. αὐτῶν. Ca. 22.

ΚΑΙ discedētes filij israel: castrametati sūt ad occidētē moab apō iordanē iuxta hiericho. τ vidēs balaac filꝰ sephor: oia q̄ fecit israel amorreo: τ timuit moab popu lū valde: q̄ multi erāt. τ aggrauat⁹ ē mo ab a facie filioꝝ israel. τ dixit moab senatui madian: nūc linget congregatio hec om nes q̄ circuitu nro: sicut linget vitulus viri dē campo. et balaac filꝰ sephor: rex moab erat in tēpore illo: τ misit legatos ad balaam filiū beor ad pethorā q̄ ē in flumine tre filioꝝ ppli ei⁹: vt vocarēt eū: dicēs: ecce popul⁹ exiuit ex egypto. τ ecce. co operuit faciē tre. τ hic sedet cōtra me. τ nūc veni maledic mihi populū istū: q̄ fortior me est. si possim⁹ percutere ex ipso: τ eijciam⁹ eos e tra. q̄ noui q̄ benedictus tu bñ dixeris: bñdicti sūt. τ q̄cūq; maledixeris tu: τ ma ledicti sūt. τ abiit senat⁹ moab τ se natui madian: τ diuinatiōes in manib⁹ eoꝝ et venerūt ad balaam. τ dixerūt ei ꝙba balaac: τ dixit ad eos. diuertite huc noctē: τ respondebo vobis verba q̄ locut⁹ fuerit dns ad me. τ mansērūt ꝓncipes

Ca. 14. b. A B Infra. eo.

Transla. Chal.

Ca. xxij.

וְיָת כָּל עַמְמַיָּא עַד דְּלָא אִשְׁתְּאַר לֵיהּ מְשֵׁזִיב וְיֵרִיתוּ יָת אַרְעֵיהּ׃

וּטְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּשְׁרוֹ מְשִׁישְׁרַיָּא לְמוֹאָב מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא דִּירִיחוֹ׃ וַחֲזָא בָּלָק בַּר צִפּוֹר יָת כָּל דְּעָבַד יִשְׂרָאֵל לֶאֱמוֹרָאָה׃ וְדָחֵיל מוֹאָבָאָה מִן קֳדָם עַמָּא לַחֲדָא אֲרֵי סַגִּי הוּא וְעָקַת לְמוֹאָבָאָה מִן קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר מוֹאָב לְסָבֵי מִדְיָן יְשַׁצּוֹן כְּעַן יָת כָּל סְחֲרְנָנָא כְּמָא דְּמַלְחַךְ תּוֹרָא יָת עִסְבָּא דְּחַקְלָא וּבָלָק בַּר צִפּוֹר מַלְכָּא לְמוֹאָבָאָה בְּעִדָּנָא הַהִוא׃ וְשַׁלַּח אִזְדְּנִין לְוָת בִּלְעָם בַּר בְּעוֹר לְפָתוֹר אֲרָם דְּעַל פְּרָת אַרְעָא בְּנֵי עַמֵּיהּ לְמִקְרֵי לֵיהּ לְמֵימַר הָא עַמָּא נָפַק מִמִּצְרַיִם הָא חָפָא יָת עֵין שְׁמָשָׁא וְהָאֲרָעָא וְהוּא שֵׁרֵי מִלְקֳבֵלִי׃ וּכְעַן אֵיתָא כְּעַן לוּט לִי יָת עַמָּא הָדֵין אֲרֵי תַקִּיף הוּא מִנִּי מָאִים אֵיכוֹל לְאַנָּטָא בֵּיהּ קְרָב וְאֵיתַרְכִינֵיהּ מִן אַרְעָא אֲרֵי יְדַעְנָא יָת דְּתִתְבָּרֵךְ מְבָרַךְ וְדִיתְלוּט לֵיהּ וְאָזְלוּ סָבֵי מוֹאָב וְסָבֵי מִדְיָן וְקוֹסְמַיָּא בִּידֵיהוֹן וַאֲתוֹ לְוָת בִּלְעָם וּמַלִּילוּ עֲלֵיהּ פִּתְגָמֵי בָּלָק׃ וַאֲמַר לְהוֹן בְּיָתוּ הָכָא בְּלֵילְיָא וַאֲתֵיב יָתְכוֹן פִּתְגָמָא כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ עִמִּי וְאוֹרִיבוּ רַבְרְבֵי

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

moab apd balaam. ⁊ venit dē ad balaam:
μωὰβ παρὰ βαλαάμ. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς βαλαάμ,
⁊ dixit ei: quid ꝓlocs iſti apd te.
καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ σοί.
et dixit balaam ad dēm: balaac filiꝰ ſe
καὶ εἶπε βαλαὰμ πρὸς τὸν θεόν, βαλαὰκ υἱὸς σιπ-
phor rex moab miſit eos ad me:
φὼρ βασιλεὺς μωὰβ ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρός με,
dicens: ecce popul⁹ exiit ex egypto: ⁊ coope
λέγων, ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ αἰγύπτου, καὶ ἐκάλυ
ruit faciē fre: ⁊ nūc veni maledic mihi ei.
ψεν τὸν ὀφθαλμὸν τῆς γῆς, καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι αὐτόν.
ſi forte potero pcutere eū: ⁊ eiciā eū.
εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτόν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτόν.
⁊ dixit dē ad balaam: nō ibis cum eis:
καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς βαλαάμ, οὐ πορεύσῃ μετ' αὐ
necꝫ maledices populo: ē .n. bñdict⁹.
τῶν, οὐδὲ καταράσῃ τὸν λαόν, ἔστι γὰρ εὐλογημένος.
et surgēs balaam mane dixit principib⁹ ba
καὶ ἀναστὰς βαλαὰμ τοπρωὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσι βα
laac: reuertimini ad trā vſꝝ: nō di-
λαάκ, ἀπορεύεσθε πρὸς τὴν γῆν ὑμῶν, ὅτι ἀφί-
mittit me dñs ire vobiſcū: ⁊ ſurgen-
ησί με κύριος πορεύεσθαι μετ' ὑμῶν. καὶ ἀναστὰ-
tes principes moab venerūt ad balaac. ⁊
τες οἱ ἄρχοντες μωὰβ ἦλθον πρὸς βαλαάκ. καὶ
dixerūt: nō vult balaā ventre nobiſcū.
εἶπαν, οὐ θέλει βαλαὰμ πορευθῆναι μετ' ἡμῶν.
⁊ apposuit adhuc balaac mittere principes
καὶ προσέθετο ἔτι βαλαὰκ ἀποστεῖλαι ἄρχοντας
plures: ⁊ honorabiliores illis. ⁊ venerūt ad
πλείους, καὶ ἐντιμοτέρους τούτων. καὶ ἦλθον πρὸς
balaam: ⁊ dicūt ei: hec dicit balaac
βαλαάμ, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, τάδε λέγει βαλαὰκ
filiꝰ ſephor: rogo te ne cūcteris venire ad
ὁ τοῦ σιπφώρ, δέομαί σε μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρός
me: honorabilit.n. honorabo te valde: ⁊ q̄cūq;
με, ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε σφόδρα, καὶ ὅσα ἂν
dixeris mihi faciam. ⁊ veni maledic
εἴπῃς μοι, ποιήσω. καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαι τὸν
populo iſti. ⁊ reſpondit balaam: ⁊ dixit
λαὸν τοῦτον. καὶ ἀπεκρίθη βαλαάμ, καὶ εἶπε
ꝓncipib⁹ balaac: ſi det mihi balaac ple-
τοῖς ἄρχουσι βαλαάκ, ἐὰν δῷ μοι βαλαὰκ πλή-
nā domū ſuā argento ⁊ auro: nō po-
ρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνή-
tero transgredi ꝟbū dñi dei:
σομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ,
vt faciā illud paruū aut magnū. ⁊ nūc manete
ποιῆσαι οὐδὲ μικρὸν ἢ μέγα. καὶ νῦν ὑπομείνατε
hic ⁊ vos noctē hanc:
αὐτοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα ταύτην, ωωω ωωω

Trāsla.B.Iero.

capud balaan: venit de
us: ωωωωωωωωωωωωωωωωωωωω
& ait ad eum. Quid ſi
bi volunt homines ωωωω
iſti apud te? Rñdit.
ωωωωωωωωωωωωωωωωωωωω
Balac filius ſephor
Rex moabitarum ωωωω
miſit ad me dicēs. Ec-
ce populus egreſſus
eſt de egypto opuit ſu-
perficiem terre: ωωωωωω
veni & maledic ei. Si
quomodo ωωωωωωωωωωω
poſſim pugnans abi-
gere eum. Dixitq; ωωωω
deus ad balaam. Noli
ire cū eis: ωωωωωωωωωωω
necꝫ maledicas popu-
lo: quia benedictus eſt.
Qui mane cōſurgēs
dixit ad ωωωωωωωωωωωω
principes. Ite in ter-
rā veſtram: quia ωωωωωω
prohibuit me domus
venire vobiſcum. ωωωω
Reuerſi principes dī-
xerunt ad balac. Nolu
it balaā venire nobiſ
cum. ωωωωωωωωωωωωωωωω
Rurſum ille multo plu
res ωωωωωωωωωωωωωωωω
& nobiliores q̄ aſſi mi
ſerat: miſit. Qui cum
veniſſent ad balaā dixe
runt. Sic dicit balac fi
lius ſephor. Ne cunte
ris venire ad me: para-
tum habeo honorare
te: & quicquid ωωωωωωω
volueris dabo tibi. Ve
ni & ωωωωωωωωωωωωωωω
maledic populo iſti.
Reſpondit balaam: ωωω
Si dederit mihi ωωωωω
ωωωωωωωωωωωωωωωωωωωω
balac plenā domū ſuā
argenti & auri: non
potero immutare ver
bum domini dei mei:
vt vel plus vel minus
loquar. ωωωωωωωωωωωω
Obſecro vt hic mane
atis etiam hac nocte:

Ter. Heb. Au. Ca. xxii. Pritiua heb.

מוֹאָב	מוֹאָב עִם בִּלְעָם וַיָּבֹא אֱלֹהִים	
אֶל בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים		
הָאֵלֶּה עִמָּךְ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל		
הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן צִפֹּר מֶלֶךְ מוֹאָב		
שָׁלַח אֵלָי הִנֵּה הָעָם הַיֹּצֵא	כְּסָה	
מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת עֵין הָאָרֶץ		
עַתָּה לְכָה קַבָּה לִי אֹתוֹ אוּלַי	קָבַע	
אוּכַל לְהִלָּחֵם בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו וַיֹּאמֶר	לָחַם	
אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם	הָלַךְ	
לֹא תָאֹר אֶת הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא	אָרַר בָּרַךְ	
וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר וַיֹּאמֶר אֶל	קוּם	
שָׂרֵי בָלָק לְכוּ אֶל אַרְצְכֶם כִּי		
מֵאֵן יְהוָה לְהִתְּתִי לְהַלֵּךְ עִמָּכֶם	נָתַן	
וַיָּקוּמוּ שָׂרֵי מוֹאָב וַיָּבֹאוּ אֶל בָּלָק	קוּם נָגַשׁ	
וַיֹּאמְרוּ מֵאֵן בִּלְעָם הָלֵךְ עִמָּנוּ		
וַיֹּסֶף עוֹד בָּלָק שְׁלֹחַ שָׂרִים רַבִּים	רָבַב	
וְנִכְבָּדִים מֵאֵלֶּה וַיָּבֹאוּ אֶל בִּלְעָם	כָּבַד נָגַשׁ	
וַיֹּאמְרוּ לוֹ כֹּה אָמַר בָּלָק בֶּן צִפֹּר		
אַל נָא תִמָּנַע מֵהֲלֹךְ אֵלָי כִּי	מָנַע	
כַבֵּד אֲכַבֶּדְךָ מְאֹד וְכֹל אֲשֶׁר	כָּבַד	
תֹּאמַר אֵלַי אֶעֱשֶׂה וּלְכָה נָא	אָמַר עָשָׂה יָלַךְ	
קָבָה לִי אֶת הָעָם הַזֶּה וְאוּלַי בִּלְעָם	עָנָה	
וַיֹּאמֶר אֶל עַבְדֵי בָלָק אִם יִתֶּן לִי	נָתַן	
בָּלָק מְלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא		
אוּכַל לַעֲבֹר אֶת פִּי יְהוָה אֱלֹהָי	יָכֹל פֶּה	
לַעֲשׂוֹת קְטַנָּה אוֹ גְדוֹלָה וְעַתָּה	עָשָׂה גָּדַל	
שְׁבוּ נָא בָּזֶה גַּם אַתֶּם הַלָּיְלָה	יָשַׁב	

Interp.chal.

moab apud balaam: et venit verbū a facie dñi ad ba
laam: ⁊ ait. Qui ſunt viri iſti qui ſunt tecuꝫ. Et dixit
balaā coā dño. Balac filius ſephor rex moab miſit
ad me dicēs. Ecce populus egreſſus eſt de egypto: et
cooperuit terrā: ita vt ſol nō poſſit eam ptingere: nūc
veni maledic et ꝓ me: ſi forte potero pugnare con
tra eum ⁊ eiicere eum. Dixitq; deus ad balaā. nō ꝓ
dias cū eis: nec maledicas populo qꝫ benedictus eſt.
Et ſurrexit balaā mane ⁊ dixit principib⁹ balac. Ite
in terrā veſtrā: quoniā nō eſt voluntas coā deo vt di-
mittat me ire vobiſcū. Et ſurrexerūt ꝓncipes moab
et venerūt ad balac: ⁊ dixerunt. Noluit balaā venire
nobiſcū. et addidit rurſus balac mittere ꝓncipes plu
res ⁊ nobiliores iſtis. et venerūt ad balaā ⁊ dixerūt ei:
hec dicit balac filius ſephor. Ne veſinas obſecro ve
nire ad me: quia honore honorabo te valde: ⁊ omnia
que dixeris mihi faciā: et veni nunc maledic ꝓ me
populo huic. Reſponditq; balaā: ⁊ ait ſeruis balac.
Si dederit mihi balac plenā domū ſuā argenti ⁊ auri
non habeo facultatē transgrediēdi decretū verbi dñi
dei mei: vt faciā rem minimā aut magnā. Nunc autē
expectate obſecro etiam vos hic nocte hac: ωωωωω

Pritiua chal.

אָמַר
חָפָה כָּל נָגַד
אֲזַל לוּט
קוּם רָצָה
שָׂנֵא אָזַל
אָתָא יְסַף שְׁלַח
אָתָא כָּנַע
אָמַר עֲבַד תּוּב
נָתַן מָלֵא רָשָׁה
עִבַּר אָמַר עֲבַד
רָבַב

Trāsla.Chal.

מוֹאָב עִם בִּלְעָם וְאָתָא מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לְוָת בִּלְעָם וַאֲמַר לֵהּ גְּבַרַיָּא הָאִלֵּין דְּעִמָּךְ׃
וַאֲמַר בִּלְעָם קֳדָם יְיָ בָּלָק בַּר צִפּוֹר מַלְכָּא דְמוֹאָב שְׁלַח לְוָתִי הָא עַמָּא דְּנָפַק מִמִּצְרַיִם
וְחַפָּא יָת עֵין שְׁמְשָׁא דַּאֲרְעָא כְּעַן אִיתָא לוּט לִי וְיֵתֵי מֵאִים אֵיכוֹל לְאָגָחָא קְרָב
וְאֵיתָרְכִנֵּיהּ׃ וַאֲמַר יְיָ לְבִלְעָם לָא תֵיזֵל עִמְּהוֹן לָא תְלוּט יָת עַמָּא אֲרֵי בְרִיךְ
הוּא׃ וְקָם בִּלְעָם בְּצַפְרָא וַאֲמַר לְרַבְרְבֵי בָלָק אִיזִלוּ לַאֲרַעֲכוֹן אֲרֵי לֵית רַעֲוָא קֳדָם
יְיָ לְמִשְׁבְּקִנִי לְמֵיזַל עִמְּכוֹן׃ וְקָמוּ רַבְרְבֵי מוֹאָב וַאֲתוֹ לְוָת בָּלָק וַאֲמַרוּ סָרֵיב בִּלְעָם
לְמֵיתֵי עִמָּנָא׃ וְאוֹסִיף עוֹד בָּלָק לְמִשְׁלַח רַבְרְבִין סַגִּיאִין וְיַקִּירִין מֵאִלֵּין׃ וַאֲתוֹ לְוָת
בִּלְעָם וַאֲמַרוּ לֵיהּ כְּדֵין אֲמַר בָּלָק בַּר צִפּוֹר לָא כְעַן תִּתְמְנַע מֵלְמֵיתֵי לְוָתִי וַאֲרֵי יְקָרָא
אֲסַקְרִינָךְ לַחֲדָא וְכֹל דְּתֵימַר לִי אֶעְבֵּד וְאִיתָא כְּעַן לוּט לִי יָת עַמָּא הָדֵין׃ וַאֲתֵיב בִּלְעָם
וַאֲמַר לְעַבְדֵי בָלָק אִם יִתֶּן לִי בָּלָק מָלֵי בַּיְתֵיהּ כְּסַף וּדְהַב לֵית לִי רְשׁוּ לְמֵעְבַּר עַל גְּזֵירַת
מֵימְרָא דַּייָ אֱלָהִי לְמֶעְבַּד זְעֵירְתָא אוֹ רַבְּתָא׃ וּכְעַן אוּרְכוּ כְעַן אַף אַתּוּן בָּתְרָא אַף אֲתוּן בְּלֵילְיָא

Pagina 1

Pagina beb. Tex. Heb. Au. Ca. xxij.

וְאֵדָעֶה מַה יֹּסֵף יְהוָה דַּבֵּר עִמִּי וַיֹּאמֶר לוֹ בָּלָק דַּבֵּר נָא אֶל בִּלְעָם לֵאמֹר
וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם לַיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ אִם לִקְרֹא לְךָ בָּאוּ הַאֲנָשִׁים קוּם לֵךְ אִתָּם וְאַךְ
אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֹתוֹ תַּעֲשֶׂה וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת אֲתֹנוֹ
וַיֵּלֶךְ עִם שָׂרֵי מוֹאָב וַיִּחַר אַף אֱלֹהִים כִּי הוֹלֵךְ הוּא וַיִּתְיַצֵּב מַלְאַךְ יְהוָה בַּדֶּרֶךְ לְשָׂטָן לוֹ
וְהוּא רֹכֵב עַל אֲתֹנוֹ וּשְׁנֵי נְעָרָיו עִמּוֹ וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת מַלְאַךְ יְהוָה נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וְחַרְבּוֹ
שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַתֵּט הָאָתוֹן מִן הַדֶּרֶךְ וַתֵּלֶךְ בַּשָּׂדֶה וַיַּךְ בִּלְעָם אֶת הָאָתוֹן לְהַטֹּתָהּ הַדָּרֶךְ
וַיַּעֲמֹד מַלְאַךְ יְהוָה בְּמִשְׁעוֹל הַכְּרָמִים גָּדֵר מִזֶּה וְגָדֵר מִזֶּה וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת מַלְאַךְ יְהוָה
וַתִּלָּחַץ אֶל הַקִּיר וַתִּלְחַץ אֶת רֶגֶל בִּלְעָם אֶל הַקִּיר וַיֹּסֶף לְהַכֹּתָהּ וַיּוֹסֶף מַלְאַךְ יְהוָה עָבוֹר
וַיַּעֲמֹד בְּמָקוֹם צַר אֲשֶׁר אֵין דֶּרֶךְ לִנְטוֹת יָמִין וּשְׂמֹאול וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת מַלְאַךְ יְהוָה
וַתִּרְבַּץ תַּחַת בִּלְעָם וַיִּחַר אַף בִּלְעָם וַיַּךְ אֶת הָאָתוֹן בַּמַּקֵּל וַיִּפְתַּח יְהוָה אֶת פִּי הָאָתוֹן

Pagina.chal. Interp.chal.

יְדַע vt sciam quid rursus dño loquat mecū. Venitq; verbum a facie dñi ad balaā nocte: ⁊ ait ei. si vt vocarēt te venerāt viri isti: surge vade cū eis. verūtamē quod cunq; verbū loquar tecū: illud facies. Surrexitq; balaam mane: ⁊ strauit asinā suā: ⁊ abijt cum principibus moab. Et iratus est furor dñi eo q; ille abijsset: ⁊ stetit angelus dñi in via: vt aduersaretur ei: ⁊ ipse sedebat sup asinā suā: ⁊ duo pueri eius ibant cum eo. viditq; asina angelū dñi stantē in via: ⁊ gladius eius euaginat⁹ erat in manu sua: ⁊ declinauit asina a via et ibat per agrum. Et percussit balaā asinā vt inclinaret eam ad viam. et stetit angelus dñi in semita vinearum vbi sepes erat ex vtraq; parte. et vidit asina angelum domini: ⁊ strinxit se cum pariete: ⁊ constrinxit pedem balaam ad parietē: ⁊ addidit percutere eam. Et addidit angelus dñi transire: ⁊ stetit in loco angusto vbi non erat via vt declinaret ad dexteram neq; ad sinistram. Viditq; asina angelum domini: ⁊ concidit sub balaam. Et iratus est furor balaam: et percussit asinam baculo. et aperuit dominus oo asine: et dixit

Trāsla.B.Hiero.

vt scire queā quid mihi rursum rñdeat dñs.
Venit ergo de ad balaā nocte:
& ait ei. Si vocare te venerunt
hoies isti: surge & vade cū eis: ita dūtaxat
vt quod tibi pcepero
facias. Surrexit balaā
mane:
& strata asina sua pfectus est cum eis.
Et iratus est deus.
Stetitq; angelus domini in via
contra balaam qui sedebat asine:
& duos pueros hēbat
secum. Cernens asina
angelū stantē in via
euaginato gladio auertit se de
itinere: & ibat p agrū
Quā cū verberaret balaam & vellet ad semitā
reducere: fixit
angelus in āgustiis duarum maceriarū: quibus
vinee cigebātur. Quē
videns
asina iunxit se
parieti: & attriuit sedē
pedem.
At illeiterū verberabat
eam. & nihilominus
angelus
ad locum angustū trāsiens vbi nec ad
dexterā nec ad sinistrā
poterat deuiari: obuius
stetit. Cūq; vidisset asina stātē angelū cōcidit
sub pedibus sedentis.
Qui iratus vehemētius
cedebat fuste latera eius. Aperuitq;
dominus os asine: & locuta est.

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

⁊ cognoscā dd apponet dño loqui ad me.
καὶ γνώσομαι τί προσθήσει κύριος λαλῆσαι πρός με·
⁊ venit deus ad balaam nocte: ⁊ dixit ei:
καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς βαλαὰμ νυκτός, καὶ εἶπεν αὐ
si ad vocādū te aduenerūt hoies isti: sur
τῷ, εἰ καλέσαι σε παραγέγονασαν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀνά
gens sequere eos. sed vbū qđ lo
στηθι ἀκολούθησον αὐτοῖς· ἀλλὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἂν λαλή
ſr ad te: hoc facies. ⁊ surgens ba
σω πρός σέ, τοῦτο ποιήσεις· καὶ ἀναστὰς βα
laam mane strauit asinā suā: ⁊ a
λαὰμ τοπρωὶ ἐπίσαξεν τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐ
bijt cū principib⁹ moab. ⁊ irat⁹ fuit
πορεύθη μετὰ τῶν ἀρχόντων μωάβ· καὶ ὠργίσθη
furore dei: q; abijt ipe. ⁊ surrexit an
θυμῷ ὁ θεός, ὅτι ἐπορεύθη αὐτὸς· καὶ ἀνέστη ὁ ἄγ
gelus dei in via vt calūniaret eū
γελος τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐνδιαβάλλειν αὐ
⁊ ipe insederat in asinā suā.
τόν· καὶ αὐτὸς ἐπεβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ·
⁊ duo pueri eius cū eo. ⁊ videns asi
καὶ δύο παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄ
na angelū dei resistentē in via:
νος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ,
⁊ gladiū euaginatū in manu eius:
καὶ τὴν ῥομφαίαν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
declinauit asina a via: ⁊ ibat ad
ἐξέκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ
campū: ⁊ percussit asinā vt dirigeret eā
πεδίον, καὶ ἐπάταξε τὴν ὄνον τοῦ ἐνβύναι αὐτὴν
in via. ⁊ stetit angelus dei in
ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ ἦν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς
sulcis vineaꝝ. sepes hinc: ⁊
αὐλαξὶ τῶν ἀμπέλων· φραγμὸς ἐντεῦθεν, καὶ
sepes inde. ⁊ videns asina ange
φραγμὸς ἐντεῦθεν· καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγε
lū dei: constrinxit scipaꝝ ad parietē:
λον τοῦ θεοῦ, προσέθλιψεν ἑαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον,
⁊ cōpressit pedē balaam. ⁊ apposu
καὶ ἀπέθλιψεν τὸν πόδα βαλαάμ· καὶ προσέθε
it adhuc vberare eā: ⁊ apposuit ange
το ἔτι μαστίξαι αὐτήν, καὶ προσέθετο ὁ ἄγγε
lus dei abiens. ⁊ substitit in loco angusto
λος τοῦ θεοῦ ἀπελθών· καὶ ὑπέστη ἐν τόπῳ στενῷ,
in quō erat declinare ad vexterā neq; ad sinistrā. ⁊ vi
ἐν ᾧ οὐκ ἦν ἐκκλίναι δεξιὰν οὐδὲ ἀριστερά, καὶ ἰ
dens asina angelū dei subsedit
δοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ συνεκάυσεν
subtus balaam. ⁊ iratus ē balaam: ⁊
ὑποκάτω βαλαάμ· καὶ ἐθυμώθη βαλαάμ, καὶ
vberabat asinā in vga. ⁊ aperuit de
ἔτυπτεν τὴν ὄνον ἐν τῇ ῥάβδῳ· καὶ ἤνοιξεν ὁ θε
us os asine. ⁊ dixit
ὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου· καὶ λέγει τῇ οοοοοο

Trāsla.Chal.

וְאִידַּע מָה יוֹסֵף יְיָ לְמַלָּלָא עִמִּי וַאֲתָא מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לְוָת בִּלְעָם בְּלֵילְיָא וַאֲמַר
לֵיהּ אִם לְמִקְרֵי לָךְ אֲתוֹ גֻּבְרַיָּא קוּם אֵיזֵל עִמְּהוֹן וּבְרַם יָת פִּתְגָמָא דְּאֵימַלֵּיל עִמָּךְ
יָתֵיהּ תַּעֲבֵד וְקָם בִּלְעָם בְּצַפְרָא וְזָרִיז יָת אֲתָנֵיהּ וַאֲזַל עִם רַבְרְבֵי מוֹאָב וְתָקֵיף רוּגְזָא
דַּייָ אֲחֵי אֲזִיל הוּא וְאִתְעַתַּד מַלְאֲכָא דַּייָ בְּאוֹרְחָא לְשָׂטָן לֵיהּ וְהוּא רָכִיב עַל אֲתָנֵיהּ
וְתַרְעִין שׁוֹלְמוֹהִי עִמֵּיהּ וְחָזַת אֲתָנָא יָת מַלְאֲכָא דַּייָ מְעַתַּד בְּאוֹרְחָא וְתַרְבִּיהּ שְׁלִיפָא
בִּידֵיהּ וְסָטַת אֲתָנָא מִן אוֹרְחָא וַאֲזָלַת בְּחַקְלָא וּמָחָא בִּלְעָם יָת אֲתָנָא לְאַסְטָיוּתָהּ
לְאוֹרְחָא וְקָם מַלְאֲכָא דַּייָ בְּשׁוּבָיָא בֵּרְמַיָּא אַתְרָא דְּגַדְרָא מִכָּא וְאַתְרָא דְּגַדְרָא
מִכָּא וְחָזַת אֲתָנָא יָת מַלְאֲכָא דַּייָ וְאִדְחֲקַת עִם כּוֹתְלָא וְדָחֲקַת יָת רַגְלָא דְּבִלְעָם
לְכוֹתְלָא וְאוֹסֵף לְמִמְחֵהּ וְאוֹסֵף מַלְאֲכָא דַּייָ לְמֶעְבַּר וְקָם בְּאַתְרָא צַר דְּלֵית אוֹרַח
לְמִשְׁטֵי לְיַמִּינָא וְלִשְׂמָאלָא וְחָזַת אֲתָנָא יָת מַלְאֲכָא דַּייָ יְרַבְּעַת תְּחוֹת בִּלְעָם וְתַקִּיף
רוּגְזָא דְּבִלְעָם וּמָחָא יָת אֲתָנָא בְּחוּטְרָא וּפְתַח יְיָ יָת פּוּמָא דַּאֲתָנָא וַאֲמָרַת

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

balaam: ꝺ̃ feci tibi: q; percussisti me
βαλαάμ, τί ποιποίκά σοι, ὅτι πέπαικάς μι
hac tertia vice. ⁊ dixit balaam ad asinã: q;
τοῦτο τρίτον. καὶ εἶπε βαλαὰμ τῇ ὄνῳ, ὅτι
illusisti me: ⁊ si habuissẽ gladiũ i manu mea:
ἐμπέπαιχάς μοι, καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν χειρί μου,
tã pupugissẽ te. ⁊ dixit asina balaam:
ἄν σε ἐξεκέντησά σι. καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ βαλαάμ,
nõ ego asina tua: in q̃ ascendisti a iuuẽtute
οὐκ ἐγὼ ἡ ὄνος σου, ἐφ' ἧς ἐπέβαινες ἕως τοῦτοτὲ
tua vsq; hodiernũ diẽ: nũ cõtẽptu
σου ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; μὴ ὑπερεφάσθη
cõtẽnẽo feci tibi sic. ille ãt dixit nõ.
ὑπερηφάνησα ἐποίησά σοι οὕτως. ὁ δὲ εἶπεν οὐ
reuelauit aũt ds oculos ba-
χί. ἀπεκάλυψε δὲ ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς βα
laam: ⁊ videt angelũ dñi resistentẽ
λαάμ, καὶ ὁρᾷ τὸν ἄγγελον κυρίου ἀνθεστηκότα
in via: ⁊ gladiũ euaginatũ in
ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ
manu eius. ⁊ inclinans adorauit fa-
χειρὶ αὐτοῦ. καὶ κύψας προσεκύνησε τῷ προ-
cie. ⁊ dixit ei angel⁹ dei q̃-
σώπῳ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ διὰ
re percussisti asinã tuã hac tertia vice. ⁊
τί ἐπάταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον. καὶ
ecce ego exiui in detractiõẽ tuã: q; nõ regalis
ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολήν σου, ὅτι οὐκ εὐθεῖα
via tua cotã me. ⁊ videns me asina de
ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου. καὶ ἰδοῦσα με ἡ ὄνος ἐξέ
clinauit a me hac tertia vice. ⁊ nisi declinasset a
κλινεν ἀπ' ἐμοῦ τὸ τρίτον. καὶ εἰ μὴ ἐξέκλινεν ἀπ' ἐ-
me: nũc ig̃r te ꝺ̃ occidissem: illã ãt re
μοῦ, νῦν ἴσθι σε μὲν ἂν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δ' ἂν πε
seruassem. ⁊ dixit balaam angelo dõ
ριεποιησάμην. καὶ εἶπε βαλαὰμ τῷ ἀγγέλῳ κυ
mini: peccaui: nõ .n. sciebã q̃ tu mihi resti
ρίου, ἥμαρτηκα, οὐ γὰρ ἤπιστάμην ὅτι σύ μοι ἀνθε-
tisti in via in occursũ meũ. ⁊ nũc si nõ
στηκὰς ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησίν μου. καὶ νῦν εἰ μὲν
tibi placet reuertar. ⁊ dixit ange-
σοὶ ἀρέσκει ἀποστρέφομαι. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγε-
lus dei ad balaam: vade cum
λος τοῦ θεοῦ πρὸς βαλαάμ, συμπορεύθητι μετὰ
hominib⁹: verũtamẽ ꝺ̃bũ q̃ loquar ad
τῶν ἀνθρώπων, πλὴν τὸ ῥῆμα ὃ ἂν λαλήσω πρὸς
te: hoc custodies ad loquẽdũ. ⁊ abiit bala-
σέ, τοῦτο φυλάξεις λαλῆσαι. καὶ ἐπορεύθη βαλα
am cũ principib⁹ balaac. ⁊ audiẽs ba
ὰμ μετὰ τῶν ἀρχόντων βαλαάκ. καὶ ἀκούσας βα
laac: q̃ venit balaam: exiuit in occursũ
λαὰκ, ὅτι ἦλθε βαλαὰμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάντη-
ei: in
σιν αὐτῷ, εἰς

Transla.Chal.

Trãsla.B.Hiero.

⁽Quid⁽feci⁽tibi!⁽ Cur⁾ p
cutis me ecce ooooooooo
⁽iam⁾tertio!⁾ Respondit
⁽balaam. ooooooooooooo
⁽Quia⁾cõmeruisti: &⁾il
lusisti⁽mihi.⁾ Vtinã⁽habe
rem⁾gladium: vt⁽te per
cuterem. ooooooooooo
⁽Dixit⁾asina.⁽Nonne oo
ooooooooooooooooooooo
⁾animal tuum⁽sum: ⁽cui
semp⁾sedere consueuisti
⁽vsq; in⁽presentẽ⁽diem!
Dic⁾quid ooooooooooo
⁾simile vnc̃⁾fecerim⁽ti-
bi!⁾ At ille ait. ooooooo
⁾Nũc̃. Protinus ⁽aperu
it⁽dñs⁾oculos⁽ balaam:
⁾& vidit⁽angelum ⁽stãtẽ
⁾in via ooooooooooo
⁾euaginato⁽gladio:⁾ado-
rauitq; eũ⁽pronus i ter-
ram.⁾Cui⁽angelus. ⁾cur
⁽inquit ooooooooooo
⁽tertio⁾verberas⁽asinã
tuam! ooooooooooo
⁽Ego⁾veni⁽ vt aduersa-
rer tibi: ooooooooo
⁾quia⁽peruersa est⁾ via
tua:⁽mihiq; contraria.
⁾Et ooooooooooo
ooooooooooooooooo
⁾nisi asina⁾declinasset⁾d
via dãs locũ resistenti:
⁽te⁾occidissem:⁽& illa⁽vi
ueret. ooooooooo
⁾Dixit⁽balaam. oooooo
ooooo ooooooooooo
⁽Peccaui: ⁽nescies⁽q̃⁾tu
⁾stares⁾contra me. ⁾Et
nunc⁾si ooooooooo
⁾displicet⁽tibi vt vadã:
⁾reuertar.⁾ Ait ooooo
⁽angelus.⁾Vade⁽cum oo
ooooooooo oooo ooooo
⁾istis:⁽& caue ne⁾aliud
⁾quam ooooooooo
⁽precepe:o⁾tibi⁾loq̃ris.
⁾Iuit igitur ooooooo
⁾cũ⁽principibus. Quod
⁾cum audisset⁽balac: oo
⁾egressus est⁽in occursũ
eius⁾in oooooooooo

Ter. Heb. Au. Ca.xxii. Pritiua.heb.

׳עָשָׂה׳נָּבָה	׳לְבִלְעָם׳מָה׳עָשִׂיתִי׳לָךְ ׳כִּי׳הִכִּיתָנִי	
	׳זֶה׳שָּׁלֹשׁ׳רְגָלִים׃ ׳וַיֹּאמֶר׳בִּלְעָם	
׳עָלָל	׳לָאֲתוֹן׳כִּי ׳הִתְעַלָּלְתְּ׳בִּי ׳לוּ׳יֵשׁ	
	״חֶרֶב ״בְּיָדִי ׳כִּי׳עַתָּה׳רַגְתִּיתִיךָ׃	
	׳וַתֹּאמֶר׳הָאָתוֹן׳אֶל ׳בִּלְעָם ׳הֲלוֹא	
	׳אָנֹכִי׳אֲתֹנְךָ ׳אֲשֶׁר ׳רָכַבְתָּ ׳עָלַי	
׳סָכַן	׳מֵעוֹדְךָ ׳עַד׳הַיּוֹם׃ ׳הַזֶּה ׳הַסְכֵּן	
	׳הִסְכַּנְתִּי׳לַעֲשׂוֹת׳לְךָ״כֹּה ״ וַיֹּאמֶר	
׳עָשָׂה	׳לֹא׃ ׳וַיְגַל׳יְהוָה׳אֶת ׳עֵינֵי ׳בִּלְעָם	
׳גָּלָה	״וַיִּרְא׳אֶת׳מַלְאַךְ׳יְהוָה ׳נִצָּב ׳בַּדֶּרֶךְ	״רָאָה׳לָאָן׳נָצַב
׳קָדַד׳שָׁחָה	׳וְחַרְבּוֹ׳שְׁלֻפָה׳בְּיָדוֹ׳וַיִּקֹּד ״וַיִּשְׁתַּחוּ	
	׳לְאַפָּיו׃׳וַיֹּאמֶר׳אֵלָיו׳מַלְאַךְ ״יְהוָה	
׳שָׁלַשׁ	״עַל׳מָה׳הִכִּיתָ׳אֶת׳אֲתֹנְךָ׳זֶה׳שָׁלוֹשׁ	
	׳רְגָלִים׃׳הִנֵּה׳אָנֹכִי׳יָצָאתִי׳לְשָׂטָן	
׳רָאָה	׳כִּי׳יָרַט ׳הַדֶּרֶךְ ׳לְנֶגְדִּי׃ ׳וַתִּרְאַנִי	
׳אָתוֹן׳פָּנָה	׳הָאָתוֹן׳וַתֵּט׳לְפָנַי׳זֶה׳שָׁלֹשׁ׳רְגָלִים	
״אֵלַי	״אוּלַי׳נָטְתָה׳מִפָּנַי ׳כִּי ׳עַתָּה ״ גַּם	
׳חָיָה	׳אֹתָהּ״הָרַגְתִּי׳וְאוֹתָהּ׳הֶחֱיִיתִי׃	
	׳וַיֹּאמֶר׳בִּלְעָם ׳אֶל ׳מַלְאַךְ ׳יְהוָה	
	׳חָטָאתִי׳כִּי׳לֹא ׳יָדַעְתִּי׳כִּי ׳אַתָּה	
	׳נִצָּב״לִקְרָאתִי״ בַּדֶּרֶךְ ׳וְעַתָּה׳אִם	
׳רוּעַ׳שׁוּב	׳רַע׳בְּעֵינֶיךָ ׳אָשׁוּבָה׳לִי׃ ״ וַיֹּאמֶר	
	״מַלְאַךְ׳יְהוָה׳אֶל ״ בִּלְעָם׳לֵךְ׳עִם	
׳הָלַךְ	׳הָאֲנָשִׁים׃׳וְאֶפֶס׳אֶת׳הַדָּבָר׳אֲשֶׁר	
׳דָּבַר	׳אֲדַבֵּר׳אֵלֶיךָ׳אֹתוֹ״תְדַבֵּר׃ ״וַיֵּלֶךְ	
׳שׁוּר׳שָׁמַע	׳בִּלְעָם׳עִם׳שָׂרֵי׳בָלָק׃׳וַיִּשְׁמַע׳בָּלָק	
״בּוֹא	״כִּי׳בָא׳בִלְעָם׳וַיֵּצֵא׳לִקְרָאתוֹ׳אֶל	

Interp.chal.

ad balaã. Quid feci tibi q; percussisti me tam tribus
vicibus. et ait balaã ad asinã. Quia illusisti mihi. vti
nam esset gladius in manu mea: q; nunc occidissem
te. Dixitq; asina ad balaam. Nonne ego sum asina
tua fup quã sedisti ex quo esse cepisti vsq; in diẽ hanc?
Numqd consuetudine consueui sic facere tibi? et ait.
Non. Aperuitq; dñs oculos balaã: ⁊ vidit angelum
dñi stantem in via: et gladius eius euaginatus erat
in manu sua: ⁊ icuruatus est: ⁊ adorauit in faciẽ suã.
Dixitq; ei angelus dñi. Cur percussisti asinam tuam
iam tertia vice: ecce ego egressus sum vt aduersarer
tibi: quia notũ est coram me q̃ tu volebas ire per viã
cõtra me. Vidit q; me asina: ⁊ declinauit a facie mea
iam tertia vice: ⁊ nisi declinasses a facie mea: nunc
enim te quoq; occidissem ⁊ eam reseruassem. Dixitq;
balaam ad angelũ dñi. Peccaui: quia nesciebã q̃ tu
stares in occursum meũ in via. nunc autẽ si displicet
coram te: reuertar. ⁊ ait angelus dñi ad balaã. Vade
cum viris: sed verbũ quod locutus fuero tecus illud
loquaris. Et abiit balaam cum principibus balac.
et audiuit balac q̃ veniebat balaam: ⁊ egressus est in
occursum eius ooooooooooooooooooooo

Pritiua chal.

״׳מָיָא	
״׳אָלַף	
׳נָגַהּ׳לָאַל׳עַתַּד	
׳מָחָא	
׳סַטַהּ׳רָעָה׳אָזַל	
׳חָזָה	
׳קוּם׳תּוּב	
׳תּוּב	
׳מַלַל׳רָכַב	

Trãsla.Chal.

לְבִלְעָם מָה עֲבַדְתְּ לָךְ אֲרֵי ״מְחֵתָנִי דְּנָן תְּלָת זִמְנִין וַאֲמַר בִּלְעָם לַאֲתָנָא אֲרֵי חַיְכְתְּ בִּ
אִיל פּוּן אִית ֗ בְּרָא בִּידִי אֲרֵי כְעַן קְטֵלְתִּיךְ ׃ וַאֲמַרַת אַתְנָא לְבִלְעָם הֲלָא אֲנָא אַתְנָךְ
דִּרְכַבְתְּ עֲלַי מִדְּאִתְּיְךָ עַד יוֹמָא הָדֵין ״הֲמַיְלַף אַלֵּיפְנָא לְמַעְבַּד לָךְ כְּדֵין ׀ וַאֲמַר לָא ׃
וּגְלָא יְיָ ית עֵינֵי בִּלְעָם ׀ וַחֲזָא ית ״מַלְאֲכָא דַּייָ מְתַּקַּד בְּאוֹרְחָא וְחַרְבֵּיהּ שְׁלִיפָא בִּידֵיהּ
וּכְרַע וְסָגִיד לְאַפּוֹהִי ׃ וַאֲמַר לֵיהּ מַלְאֲכָא דַּייָ עַל מָה ״מְחֵתָא ית אַתְנָךְ דְּנָן תְּלָת
זִמְנִין ׀ הָא אֲנָא נְפַקִית ״לְמִסְטָן ׀ אֲרֵי גְּלִי קֳדָמַי דְּאַתְּ ״רָעֵי ״לְמֵיזַל בָּאוֹרְחָא לְקִבְלִי ׃
״וְחַזְתַּנִי אַתְנָא וְסָטַת מִן קֳדָמַי דְּנָן תְּלָת זִמְנִין ׀ וְאִילוּפִין לָא סָטַת מִן קֳדָמַי ׀ אֲרֵי כְעָן אַף
יָתָךְ קְטֵלִית וְיָתַהּ ׀ הַיָּיתִית ׀ וַאֲמַר בִּלְעָם לְמַלְאֲכָא דַּייָ ״חָבֵית ׀ אֲרֵי לָא יְדָעִית אֲרֵי אַתְּ
מְעַתָּד לְקֳדָמוֹתִי בְּאוֹרְחָא וּכְעָן אִם בִּישׁ קֳדָמָךְ ״אֲתוּב לִי ׃ וַאֲמַר מַלְאֲכָא דַּייָ לְבִלְעָם
אִיזֵיל עִם גַּבְרַיָּא ׀ וּלְחוֹד ית פִּיתְגָמָא דְּאֵימַלֵּיל עִמָּךְ ית ״תְּמַלֵּיל ׀ וַאֲזַל בִּלְעָם עִם
״רַבְרְבֵי בָּלָק ׃ וּשְׁמָעַ בָּלָק אֲרֵי אָתָא בִּלְעָם ׀ וּנְפַק לְקֳדָמוֹתֵיהּ ‹‹‹

Pritiua beb. | Ter. Heb. | Ru. Ca. xxiii. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

עִיר מוֹאָב אֲשֶׁר עַל גְּבוּל אַרְנֹן
אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַגְּבוּל׃ וַיֹּאמֶר בָּלָק
אֶל בִּלְעָם הֲלֹא שָׁלֹחַ שָׁלַחְתִּי
אֵלֶיךָ לִקְרֹא לָךְ לָמָּה הָלַכְתָּ
אֵלַי הֲאָמְנָם לֹא אוּכַל כַּבֶּדְךָ׃
וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל בָּלָק הִנֵּה בָאתִי
אֵלֶיךָ עַתָּה הֲיָכֹל אוּכַל דַּבֵּר
מְאוּמָה הַדָּבָר אֲשֶׁר יָשִׂים
אֱלֹהִים בְּפִי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וַיֵּלֶךְ
בִּלְעָם עִם בָּלָק וַיָּבֹאוּ קִרְיַת חֻצוֹת׃
וַיִּזְבַּח בָּלָק בָּקָר וָצֹאן וַיִּשְׁלַח
לְבִלְעָם וְלַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וַיְהִי
בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח בָּלָק אֶת בִּלְעָם
וַיַּעֲלֵהוּ בָּמוֹת בָּעַל וַיַּרְא מִשָּׁם
קְצֵה הָעָם׃ Cap. xxiii.
וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל
בָּלָק בְּנֵה לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת
וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה פָּרִים וְשִׁבְעָה
אֵילִם׃ וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
בִּלְעָם וַיַּעַל בָּלָק וּבִלְעָם פָּר וָאַיִל
בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם לְבָלָק
הִתְיַצֵּב עַל עֹלָתֶךָ וְאֵלֵכָה אוּלַי
יִקֶּרֶה יְהוָה לִקְרָאתִי וּדְבַר מַה
יַרְאֵנִי וְהִגַּדְתִּי לָךְ וַיֵּלֶךְ שְׁפִי׃ וַיִּקָּר
אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֶת
שִׁבְעַת הַמִּזְבְּחֹת עָרַכְתִּי וָאַעַל פָּר
בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיָּשֶׂם יְהוָה דָּבָר בְּפִי בִּלְעָם
וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר׃

Pritiua. chal. | Interp. chal.

קִרְיָה שַׁלַּח
קְבָא הַוָּה
אֲתָא יְכִל
שַׁוָּה אָתָא
נָסַק חֵזֶה קָצֵה
דְּבַח תָּגֵן

עֲתַד עֲלָה יְרֵךְ
עְרַע אֲמַר חֲזָה
יְתָוֶה

in vrbe moab que est iuxta terminũ arnon q̃ est in la-
tere terminꝰ. Dixitq; balac ad balaam. nõne mittens
misi ad te vt vocarem te: cur non venisti ad me? num-
quid vere dicebas q̃ non poterã honorare te? Dixit-
q; balaam ad balac. Ecce nunc vento ad te: nunquid
possum loqui aliquid? verbũ enĩs quod dñs posuerit
in ore meo illud loquar. Abijtq; balaam cum balac:
et venerunt in vrbem prouintie eius. ⁊ occidit balac
oues ⁊ boues ⁊ misit ad balaam ⁊ ad principes qui
erant cum eo. Et facto mane tulit balac balaam ⁊ du-
xit eum in excelsa dei sui: et vidit inde extremam par
tem populi. Ca. 23.

Dixitq; balaã ad balac. Edifica mihi hic septem
aras et para mihi hic septẽ boues ⁊ septẽ arie
tes. Et fecit balac sic locutꝰ fuerat balaã: ⁊ obtulerũt
balac ⁊ balaam bouem ⁊ arietẽ sup vnãquãq; aram.
Dixitq; balaam ad balac. Sta iuxta holocaustũ tuũ.
et ibo: si forte occurrat sermo a facie dñi in occursum
meum: ⁊ verbum quod indicauerit mihi nunciabo
tibi. Abijtq; solus: ⁊ occurrit verbum a facie dñi ad
balaam: ⁊ dixit ei. Septem aras disposui: ⁊ obtuli bo
uem ⁊ arietem super aram. Posuitq; dñs verbum in
ore balaam: ⁊ ait. Reuertere ad balac: ⁊ sic loqueris.

ciuitatẽ moab: q̃ est in finib⁹ arnõ: q̃ est ex
πόλιν μωάβ, ἣ ἐστιν ἐπὶ τῶν ὁρίων ἀρνών, ἣ ἐστιν ἐκ
parte terminoꝝ: ⁊ dixit balaac ad balaam:
μέρους τῶν ὁρίων, καὶ εἶπεν βαλαὰκ πρὸς βαλαάμ,
nõne mittens misi ad te: vocare te: qua
οὐχὶ ἀποστείλας ἀπέστειλα πρὸς σέ, καλέσαι σε, διὰ
re nõ venisti ad me: vere nõ potero honorare
τί οὐκ ἦλθες πρός με, ἆντως οὐ δυνήσομαι τιμῆσαί
te? ⁊ dixit balaam ad balaac: ecce venio ad te
σε; καὶ εἶπεν βαλαὰμ πρὸς βαλαάκ, ἰδοὺ ἥκω πρὸς σέ
nũc: potens sũ loqui q̃d verbũ q̃ deus imiserit
νῦν, δυνατός εἰμι λαλῆσαι τί τὸ ῥῆμα ὃ ἂν ἐμβάλῃ
in os meũ: hoc custodiã ad loquẽdũ: ⁊ abi
ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι, καὶ ἐπο-
it balaam cũ balaac. ⁊ venerũt ciuitatem
ρεύθη βαλαὰμ μετὰ βαλαάκ. καὶ ἦλθον εἰς πόλεις ἐ-
diuersoriorũ: ⁊ sacrificauit balaac oues ⁊ vitulos.
παύλιον, καὶ ἔθυσεν βαλαὰκ πρόβατα καὶ μόσχους.
⁊ misit balaam ⁊ principib⁹ q̃ cũ
καὶ ἀπέστειλεν βαλαὰμ καὶ τοῖς ἄρχουσι τοῖς μετ
eo: ⁊ factũ ẽ mane. ⁊ accipiens balaac
αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο πρωί. καὶ παραλαβὼν βαλαὰκ τὸν
balaam adduxit eũ ad statuã baal:
βαλαὰμ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ϛήλην τοῦ βααλ,
⁊ ostendit ei inde ptẽ quãdã populi.
καὶ ὤδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέρος τι τοῦ λαοῦ. Ca. 23

ET dixit balaam balaac: edifica
καὶ εἶπεν βαλαὰμ τῷ βαλαάκ, οἰκοδόμησόν
mihi hic septẽ altaria ⁊ para mihi
μοι ἐν ταύτῃ ἑπτὰ βωμοὺς καὶ ἑτοίμασόν μοι ἐν
hic septẽ vitulos: ⁊ septẽ arietes. ⁊ fecit
ταύτῃ ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριούς. καὶ ἐποίησεν
balaac quẽadmodũ dixit ei balaam: ⁊ obtu-
βαλαὰκ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ βαλαάμ, καὶ ἀνήνε-
lit vitulũ ⁊ arietẽ sup altare. ⁊ dixit bala-
γκεν μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸ βωμόν. καὶ εἶπεν βαλα-
am ad balaac: sta sup sacrificiũ tuũ:
αὰμ πρὸς βαλαάκ, παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου,
⁊ ibo si apparuerit mihi dñs in occur-
καὶ πορεύσομαι εἰ φανεῖταί μοι ὁ θεὸς ἐν συναντή-
su: ⁊ ꝟbũ q̃cũq; mihi ostẽdet: annũciabo tibi: ⁊
σει, καὶ ῥῆμα ὃ ἂν μοι δείξει, ἀπαγγελῶ σοι, καὶ
abiit rectã: ⁊ apparuit dñs balaam.
ἐπορεύθη ἰθυτενῆ, καὶ ἐφάνη ὁ θεὸς τῷ βαλαάμ.
⁊ dixit ad eũ balaam: septẽ altaria
καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν βαλαάμ, τοὺς ἑπτὰ βωμοὺς
paraui: ⁊ imposui vitulũ ⁊ arietẽ sup
ἡτοίμασα, καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ
altare. ⁊ iniſit dñs ꝟbũ in os
τὸν βωμόν. καὶ ἐνέβαλεν ὁ θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ στό-
balaam: ⁊ dixit: cõuersus ad ba-
μα βαλαάμ, καὶ εἶπεν, ἐπιστραφεὶς πρὸς βα-
laac sic loqueris:
λαὰκ οὕτως λαλήσεις, ooooo ooooo ooo ooooo oo ooo

Trãsla. Chal.

לְמַרְתָּא דְּמוֹאָב דְּעַל תְּחוּם אַרְנוֹן דְּבִסְטַר תְּחוּמָא׃ וְאָמַר בָּלָק לְבִלְעָם הָלָא שְׁלַח
שָׁלַחְתִּי לְוָתָךְ לְמִקְרֵי לָךְ לְמָה לָא אֲתֵיתָא לְוָתִי הֲמִנָּכוּסְטָא הַוֵיתָא אֲמַר לֵית אֲנָא
יָכִיל לְמֵימְרָא׃ וַאֲמַר בִּלְעָם לְבָלָק הָא אֲתֵיתִי לְוָתָךְ כְּעַן הֲמַיְכָל יְכִילְנָא לְמַלָּלָא
מִלְּתָא דְּיִתְנְמָא דְּשַׁוִּי יְיָ בְּפוּמִי יָתֵיהּ אֵימַלֵּיל׃ וְאָזַל בִּלְעָם עִם בָּלָק וַאֲתוֹ לְמִקְרְיַת
מְחוּצוֹתְיוּ׃ וּנְכַיֵּס בָּלָק תּוֹרִין וְאָמַר וְשַׁדַּר לְבִלְעָם וְלִרְבְרְבַיָּא דְּעִמֵּיהּ׃ וַהֲוָה כְּצַפְרָא וּדְבַר
בָּלָק יָת בִּלְעָם וְאַסְקֵיהּ לְרָמָת דַּחֲלַתְיָא וְחָזָא מִתַּמָּן קְצַת מִן עַמָּא׃ Ca. xxiiij.
וַאֲמַר בִּלְעָם לְבָלָק בְּנִילִי הָכָא שַׁבְעָא מַדְבְּחִין וְאַתְקֵין לִי הָכָא שַׁבְעָא תּוֹרִין וְשַׁבְעָה
דְּכַרִין׃ וְעָבַד בָּלָק כְּמָא דְּמַלֵּיל בִּלְעָם וְאַסֵּק בָּלָק וּבִלְעָם תּוֹר וּדְכַר עַל כָּל מַדְבְּחָא׃
וַאֲמַר בִּלְעָם לְבָלָק אִיתְעַתַּד עַל עֲלָתָךְ וְאֵזֵיל אֲנָא עֲרַע מֵימְרָא מִן קֳדָם יְיָ לְמַדְמוּתִי
וּמִתְגַּלְיָא מִנָּא יְחַוְיֵנִי וְאִיתַּי לָךְ וְאָזַל יְחִידָי׃ וַעֲרַע מֵימְרָא מִן קֳדָם יְיָ לְוָת בִּלְעָם וַאֲמַר
לֵיהּ יָת שִׁבְעָא מַדְבְּחִין סַדַּרִית וְאַסֵּקִית תּוֹר וּדְכַר עַל כָּל מַדְבְּחָא׃ וְשָׁוִי יְיָ פִּתְגָמָא
בְּפוּם בִּלְעָם וַאֲמַר תּוּב לְוָת בָּלָק וְכִדֵין תְּמַלֵּיל׃ ><><><><><><><><><><><><><><><><><><><><

Trãsla. Chal.

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

τ reuersus ē ad eū: τ ille steterat sup
καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδοὺ ἐφεστήκει ἐπὶ τῶν
holocaustio suio: τ oēs principes moab
ὁλοκαυτωμάτων αὐτ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες μωάβ
cū illo. τ assumēs parabolā suā: dixit:
μετ' αὐτ. καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτ, εἶπεν,
ex mesopotamia accersiuit me balaac
B ἐκ μεσοποταμίας μετεπέμψατό με βαλαὰκ βα-
rex moab. de mōtib⁹ oriētio: dicēs: veni male
σιλεὺς μωάβ. ἐξ ὀρέων ἀπατολῶν, λέγων, δεῦρο ἄρα
3.b. dic mihi iacob: τ veni maledic mihi
σαί μοι τὸν Ἰακώβ, καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν
israel. cui maledicā cui nō maledicit dñs: cui maledi
Ἰσρ. τί ἀράσομαι ὃν μὴ ἀρᾶται κύ, καὶ τί καταράσο-
cā cui nō maledicit deus: q̄ de vertice mōtiū vi
μαι ὃν μὴ καταρᾶται ὁ θεός, ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ὄ-
debo eū: τ de collib⁹ cōsiderabo eū: ecce
ψομαι αὐτόν, καὶ ἀπὸ βουνῶν προσκόψω αὐτόν, ἰδοὺ
populus solus habitabit: τ in gētib⁹ nō reputabitur: quis dinu
λαὸς μόνος κατοικήσει, καὶ ἐν ἔθνεσιν οὐ λογισθήσεται, τίς ἐξαρι-
merauit semē iacob. τ dā numerabit populos iſ
θμήσατο τὸ σπέρμα Ἰακώβ. καὶ τίς ἐξαριθμήσεται δήμους Ἰσ-
rael. moriatur aia mea inter alas iustoꝝ: τ fiat
ραήλ. ἀποθάνοιτο ἡ ψυχή μου ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ γένοιτο τὸ
semē meū vt semē hoc. τ dixit balaac ad ba
σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα τοῦτο. καὶ εἶπε βαλαὰκ πρὸς βα-
laam dā fecisti mihi: ad maledictionē inimicoꝝ meoꝝ vocaui
λαάμ, τί ταῦτα ἐποίησάς μοι, εἰς κατάραν ἐχθρῶν μου κέκληκά
te: τ ecce bñdixisti bñdictionē. τ dixit balaā ad ba
σε, καὶ ἰδοὺ εὐλογίαις εὐλογίας. καὶ εἶπε βαλαὰμ πρὸς βα-
laac: nōne cēlicq; immiserit deus in os meū: hoc custo
λαάκ, οὐχὶ ὅσα ἂν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλά-
dā ad loq̄ndū. τ dixit ad eū balaac: veni adhuc mecū
ξω λαλῆσαι. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν βαλαάκ, δεῦρο ἔτι μετ' ἐμοῦ
in locū alterū ex quo nō videbis eū inde: sed ptē aliq̄s e
εἰς τόπον ἄλλον ἐξ οὗ ὄψῃ αὐτὸν ἐκεῖθεν, ἀλλ' ἢ μέρος τι αὐ-
ius videbis: oēs aūt nō videbis: τ maledices mihi et
τοῦ ὄψῃ, πάντας δὲ οὐ μὴ ὄψῃ, καὶ καταράσῃ μοι αὐτὸν
inde: τ assumpsit eū in agri speculā sup verticē
ἐκεῖθεν, καὶ παρέλαβεν αὐτὸν εἰς ἀγρὸν σκοπιὰν ἐπὶ κορυφὴν
collis: τ edificauit ibi septē altaria: τ im-
λαξευμθέν, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἀνε-
posuit vitulū τ arietē sup altare. τ dixit bala-
βίβασεν μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. καὶ εἶπε βαλα-
am ad balaac. sta sup sacrificiū tuū: ego āt
αμ πρὸς βαλαάκ. παράστηθι ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεώς σου, ἐγὼ δὲ
ibo interrogare deū. τ occurrit deus
πορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν. καὶ συνήντησεν ὁ θεὸς
balaā: τ immisit vbū in os eius. τ
τῷ βαλαάμ, καὶ ἐνέβαλεν ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. καὶ
dixit reuertere ad balaac: τ hec loq̄ris: τ
εἶπε ἐπιστράφητι πρὸς βαλαάκ, καὶ τάδε λαλήσεις, καὶ
reuersus ē ad eū: τ ille steterat sup
ἐπεστράφη πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδοὺ ἐφειστήκει ἐπὶ τῆς ⁰⁰⁰⁰

Transla.Chal.

וְתָב לְוָתֵיהּ וְהָא הוּא מְקַיֵּם עַל עֲלָתֵיהּ הוּא וְכָל רַבְרְבֵי מוֹאָב וּנְטַל מַתָּלֵיהּ וְאָמַר מִן
אֲרָם דַּבְּרַנִי בָּלָק מַלְכָּא דְּמוֹאָב מִטּוּרֵי מַדְּתָא אֵיתָא לוֹט לִי יַעֲקֹב וְאֵיתָא תַּבְּרִנִי לִי
יַת יִשְׂרָאֵל: מָה אֲילוֹמֵיהּ לָא יַלְטֵיהּ אֵל וּמָה אֵיתַבְּרִנִי דְּלָא תַּבְּרִיכֵיהּ יְיָ: אֲרֵי מִרֵישׁ
טוּרַיָּא אֲחֵזְיֵתֵיהּ וּמִרַמְתָא סְכִיתֵיהּ הָא עַמָּא בְּלְחוֹדֵיהוֹן שַׁרְיָן וְלָא בְּאֻמְמַיָּא חֲשִׁיבִין
לָא יִתְדַּנוּן נְסִירָא: וּמָאן יְכִיל לְמִמְנֵי דַּעֲדָקָיָא דְּבֵית יַעֲקֹב וְלַאֲמֵיר עַל רְבוּת יִשְׂרָאֵל
כְּעַפְרָא דְּאַרְעָא אוֹ תַדָּא מֵאַרְבַּע מַשְׁרְיָתָא דְּיִשְׂרָאֵל תְּמוּת נַפְשִׁי מוֹתָא דְּקַשִׁיטִין
וְיֵהֵי סוֹפִי כְּוָתְהוֹן: וַאֲמַר בָּלָק לְבִלְעָם מָה עֲבַדְתָּ לִי לְמֵילַט שָׂנְאַי דְּבַרְתָּךְ וְהָא בָרֵכְתָּ
בָּרֵכְתָּ לְהוֹן: וַאֲתֵיב וַאֲמַר הֲלָא יָת דְּיִשַּׁוֵּי יְיָ בְּפוּמֵיהּ אִיתוֹר לְמַלָּלָא: וַאֲמַר לֵיהּ
בָּלָק אִיתָא כְּעַן עִמִּי לְאָתָר אָחֳרָן דְּתֶחֱזִנֵּיהּ מִתָּמָן לְהוֹד כַּמְצָתֵיהּ תְּחֵזֵי וְכוּלֵיהּ לָא
תֶחֱזֵי וְתָלוֹמֵיהּ לִי מִתָּמָן: וְדַבְּרֵיהּ לַחֲקַל סָכוּתָא לְרֵישׁ רַמְתָא וּבְנָא שִׁבְעָה מַדְּבְּחָן
וְאַסֵּיק תּוֹר וּדְכַר עַל כָּל מַדְּבָּח: וַאֲמַר לְבָלָק אִתְעַתַּד הָכָא עַל עֲלָתָךְ וַאֲנָא אֶתְמְחֵי
עַד כָּא: וְעָרַע סֵירָר מִן קֳדָם יְהוָה לְבִלְעָם וְשַׁוִּי פִּתְגָמָא בְּפוּמֵיהּ וַאֲמַר תּוּב לְוָת בָּלָק
וּכְדֵין תְּמַלֵּל: וַאֲתָא לְוָתֵיהּ וְהָא מְקַיֵּם עַל

Trāsla.B.Hiero.

bReuersusb inuenit cstan
tem balacc iuxta eholo=
caustū suū: f& oēs principes
moab tarū. gassū
ptaqꝫ parabola sua dixit. hDe
arā adduxit me
balac rex moabitarū
de montibus orientis.
kVeni inquit: & maledic
iacob: propera & dete
stare israel. mQuō male
dicā: cui non maledixit
deus: nQua rōne dete
ster: quē dñs non detes
statur: oDe summis filici
bus videbo eum: p& de
collibus cōsiderabo illū
qPopulus solus habita=
bit: r& inter gētes non
reputabitur. sQuis di
numerare possit pulue=
rem iacob: t& nosse nūe
rum stirpis israel? uMo
riatur anima mea mor
te iustorū: x& fiāt nouis
sima mea horū similia.
yDixitqꝫ balac ad balaam. zQuid ē hoc qđ agis? aaVt maledíceres inimicis meis vocaui te: bb& tu ecōtrario bñdícis eis
Cui ille rñdit. ccNū alid possum loq nisi quod iusserit dñs? ddDixit ergo balac. eeVeni mecū in alterum locum: ffgggg
hhvnde partem israel videas? iii& totū ggggggggg
videre nō possis: jjinde maledicito ei. kkCūqꝫ duxisset eū in locum sublimē sup verticē montis
llphasga: mmedificauit balaā septē aras: nn& ipositis supra vitulis atqꝫ arietibus dixit ad balac
ooSta hic iuxta holocaustum tuum: donec ego ppobuius pgā. qqCui cum rrdñs occurrisset: ssposuit
setqꝫ verbū in ore ei? ttait. uuReuertere ad balac & hec loqris ei. vvReuersus
wwiuenit eū xxstantē yyiuxta

Interp.chal.

Reuersusq; est ad eum: τ ecce ille stabat iuxta holocaustū suū τ oēs principes moab. et assumpsit parabolā suam. et ait. De aram duxit me balac rex moab de montibus orientis: veni inquit maledic p̄o me iacob τ veni p̄ce a me israelē. Quid maledicā cui non maledixit deus: τ quid p̄otiā quē non p̄otiecit dñs? A vertice enim montiū intueor: cum: τ de collibus cōsidero eum: ecce populus solus possidebit seculū τ in gētibus nō etislimabit ꝑsumptionē. Quis poterit numerare paruulos domus iacob: de q̄bus dictum est q̄ multiplicabūtur sicut puluis terre: aut vnū ex quattuor castris israel. moriatur anima mea morte rectoꝝ eius: τ sit finis meus sicut illoꝝ. Dixitq; balac ad balaā. Quid hoc feciſti mihi? vt maledicerēs inimicis meis duxi te: τ ecce benedictione bñdixisti eis. et respondit τ ait. Vtiq; q̄ posuerit dñs in ore meo illud obseruabo vt loquar. Dixitq; ei balac. Veni obsecro mēc mecū in alterū locū: vnde eū videre poteris: tantūmō extremā partē eī? videbis: τ totū nō videbis: τ maledic ide ei p̄o me. et adduxit eū in agrū specule in verticē collis: τ edificauit septē aras: et obtulit bouē τ arietē sup vnāquāq; aram. Dixitq; ad balac. Sta hic iuxta holocaustū tuū: ego āt accedā illuc vsq; τ occurrit verbū a facie dñi ipsi balaā: τ posuit sermonē in ore eius: τ ait. Reuertere ad balac: τ sic loqueris. Et venit ad eum: τ ecce ipse stabat iuxta

Tex.Heb. Nu. Ca.xxiij. Pritiua heb.

Tex.Heb.	Nu. Ca.xxiij.	Pritiua heb.
שוב	וַיָּשָׁב אֵלָיו וְהִנֵּה נִצָּב עַל עֹלָתוֹ	שוב
נשא	הוּא וְכָל שָׂרֵי מוֹאָב: וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ	נשא
נהה	וַיֹּאמַר מִן אֲרָם יַנְחֵנִי בָלָק מֶלֶךְ מוֹאָב	נהה
אבר	מֵהָרְרֵי קֶדֶם לְכָה אָרָה לִי יַעֲקֹב	אבר
נבב	וּלְכָה זַעֲמָה יִשְׂרָאֵל: מָה אֶקֹב לֹא	נבב
זעם	קַבֹּה אֵל וּמָה אֶזְעֹם לֹא זָעַם	זעם
צור רָאָה	יְהוָה: כִּי מֵרֹאשׁ צֻרִים אֶרְאֶנּוּ	צור רָאָה
שור	וּמִגְבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ הֶן עָם לְבָדָד	שור
שכן חשב	יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם לֹא יִתְחַשָּׁב: מִי מָנָה	שכן חשב
ספר	עֲפַר יַעֲקֹב וּמִסְפַּר אֶת רֹבַע	ספר
מות	יִשְׂרָאֵל תָּמֹת נַפְשִׁי מוֹת יְשָׁרִים	מות
היה כמו	וּתְהִי אַחֲרִיתִי כָּמֹהוּ: וַיֹּאמֶר בָּלָק	
	אֶל בִּלְעָם מֶה עָשִׂיתָ לִי לָקֹב	עשה נקב
	אֹיְבַי לְקַחְתִּיךָ וְהִנֵּה בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ:	
ענה	וַיַּעַן וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר	
שום	יָשִׂים יְהוָה בְּפִי אֹתוֹ אִשְׁמֹר	
שמר	לְדַבֵּר: וַיֹּאמֶר אֵלָיו בָּלָק לְכָה נָּא	
קום	אִתִּי אֶל מָקוֹם אַחֵר אֲשֶׁר תִּרְאֶנּוּ	
	מִשָּׁם אֶפֶס קָצֵהוּ תִּרְאֶה וְכֻלּוֹ	
נקב לחם	לֹא תִרְאֶה וְקָבְנוֹ לִי מִשָּׁם: וַיִּקָּחֵהוּ	
צפה נצה	שְׂדֵה צֹפִים אֶל רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וַיִּבֶן	
זבח עלה	שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וַיַּעַל פָּר וָאַיִל	
אמר נצב	בַּמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר אֶל בָּלָק הִתְיַצֵּב	
עלה קרב	כֹּה עַל עֹלָתֶךָ וְאָנֹכִי אִקָּרֶה כֹּה:	
קרה שום	וַיִּקָּר יְהוָה אֶל בִּלְעָם וַיָּשֶׂם דָּבָר	
פה	בְּפִיו וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל בָּלָק וְכֹה	
דבר בוא	תְדַבֵּר: וַיָּבֹא אֵלָיו וְהִנֵּהוּ נִצָּב עַל	

Pritiua chal.

Pritiua chal.
תוב רבב
נטח
לוט תרך ראש
חזה רום טכה
חסן יכל מנה
סנא רבע שרא
מות יהוה לוט
תוב שוה נטר
חזא קצה ראש
נטה נסק
עתד עלה טמא
אמר שוה
מלל

Pritiua heb. Tex. Heb. Au. Ca. xxiij.

עֹלָתֶךָ וְשָׁרֵי מוֹאָב אִתָּךְ וַיֹּאמֶר לוֹ עֹלָה שׁוּב
בָּלָק מַה דִּבֶּר יְהוָה וַיָּשֶׂא מְשָׁלוֹ נְשָׂא
וַיֹּאמֶר קוּם בָּלָק וּשְׁמָע הַאֲזִינָה עָדַי אְזֶן
בְּנוֹ צִפֹּר לֹא אִישׁ אֵל וִיכַזֵּב וּבֶן כָּזָב
אָדָם וְיִתְנָחֵם הֲהוּא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה נָתַם עָשָׂה
וְדָבֵר וְלֹא יְקִימֶנָּה הִנֵּה בָרֵךְ קוּם
לָקַחְתִּי וּבֵרֵךְ וְלֹא אֲשִׁיבֶנָּה לֹא שׁוּב
הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עָמָל נָעַם
יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת רוּעַ
מֶלֶךְ בּוֹ אֵל מוֹצִיאָם מִמִּצְרָיִם יָצָא
כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ כִּלֹּא נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב יָשַׁף
וְלֹא נִקְסָם בְּיִשְׂרָאֵל כָּעֵת יֵאָמֵד לְיַעֲקֹב
וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל הֵן עָם כְּלָבִיא יָקוּם
וְכַאֲרִי יִתְנַשָּׂא לֹא יִשְׁכַּב קוּם אֹרַה נָשָׂא
עַד יֹאכַל טֶרֶף וְדַם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה שָׁכַב אֲכָל שָׁתָה
וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל בִּלְעָם גַּם קֹב לֹא
תְקַבֶּנּוּ גַּם בָּרֵךְ לֹא תְבָרְכֶנּוּ וַיַּעַן
בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל בָּלָק הֲלֹא דִבַּרְתִּי
אֵלֶיךָ לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה
אֹתוֹ אֶעֱשֶׂה וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל בִּלְעָם
לְכָה נָּא אֶקָּחֲךָ אֶל מָקוֹם אַחֵר יֵלֶךְ לָקַח קוּם
אוּלַי יִישַׁר בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים וְקַבֹּתוֹ
לִי מִשָּׁם וַיִּקַּח בָּלָק אֶת בִּלְעָם
רֹאשׁ הַפְּעוֹר הַנְּשְׁקָף עַל פְּנֵי הַיְשִׁימֹן שָׁקַף פָּעָה
וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל בָּלָק
בְּנֵה לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת זָבַח

Pritiua chal. Interp. chal.

רַבַּב holocaustū suū t principes moab cū eo. et dixit ei balac: quid locutus est dñs? et assumpsit parabolā suam
צִית אֲמַר et ait. Surge balac t audi: ausculta verbū meum filii sephor. Non sicut verba filioꝝ hominū est sermo eius:
כְּדַב עֲבַד תּוּב filiꝝ hominū dicunt t mentiūtur: nec iuxta opera filiorum carnis qui decernūt facere: t iniito cōsilio mutantur ab eo: q ipse dixit nōne faciet? omne enim verbum eius cōfirmabitur. Ecce benedictionē accepi ad benedicendū israel: t non prohibebo benedictionem meā ab eis. Intueor quoniā non sunt seruitētes idolis in domo iacob: neq; operantes falsitatē in israel. verbum dñi dei sui est in adiutoriū eoꝝ: t maiestas regis sui est inter eos. Deus qui eduxit eos de egypto: ipse fortitudo t celsitudo sua est. Non enim placent augurīa in domo iacob: neq; diuinationes volunt multitudo domus israel. in tēpore dicetur iacob et israeli quid operatus sit deus. Ecce populus vt leena habitabit: t sicut leo exaltabitur: non habitabit in terra sua donec occidat occisionē: t sublatantias populoꝝ hereditabit. Dixitq; balac ad balaam. Neq; maledicas ei: neq; benedicas. Respondit; balaam et dixit ad balac. Nonne locutus fui tecum dicens. Quodcūq; loquetur dñs illud faciam. Dixitq; balac ad balaam. veni nunc ducam te in alterū locum: si forte erit voluntas coram domino vt maledicas ei inde pro me. t duxit balac balaam in verticem collis phogor: qui respicit contra faciem bethiesimon. Dixitq; balaam ad balac. Edifica mihi hic septem aras:

Trāsla. B. Hiero.

holocaustū suū: & principes moab cū eo. & locutus est dñs ad balaam: & ait. Sta balac & audi ta: audi filii sephor. Non est deus quasi hō: vt mētiatur: nec vt filius hois vt mutetur. Dixit ergo & nō faciet locutus est & nō implebit? Ad benedictionē ductus sum: benedictionē phibere nō valeo. Nō est idolum in iacob: nec videtur simulachrum in isrl. Dñs deus eius cum eo est: & clāgor victorie regis in illo. Deus eduxit illum de egypto cuius fortitudo similis est rhinocerotis. Nō est augurium in iacob: nec diuinatio in israel. Tpi bus suis dicetur iacob & israel: qd opatus sit deus. Ecce populus vt leena cōsurget: & qua si leo erigetur. Nō accubabit donec deuoret predā: & ocioso rū sanguinē bibat. Dixitq; balac ad balaam. Nec maledicas ei: nec benedicas. At ille. Nōne ait dixi tibi: q quicquid mihi dñs imperaret: hoc facerem? Et ait balac ad eum. Veni & ducam te ad alium locum: si forte placeat deo: vt inde maledicas eis. Cunq; duxisset eum super verticem montis phogor qui respicit solitudinem: dixit ei balaam. Edifica mihi hic septē aras:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

holocaustū suū: τ principes moab cū eo. ὁλοκαυτώσεως αὐτ, καὶ οἱ ἀρχηγοὶ μωὰβ μετ' αὐτ. τ dixit ei balaac: qd locut' ē dñs. τ καὶ εἶπεν αὐτῷ βαλαάκ, τί ἐλάλησεν κύριος· καὶ assumēs parabolā suā: dixit: surge ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, ἀνάστηθι balaac: τ audi auribꝰ pcipe testis filius se βαλαάκ, καὶ ἄκουε ἐνώτισαι μάρτυς υἱὸς σεπ phor: nō vt hō ve ad mētiēdū neq; φώρ, οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς διαψεύσασθαι, οὐδὲ vt filius hois vt mineatur. ipe dixit: nō ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειλῆσαι· αὐτὸς εἶπας, οὐχὶ faciet. loquetur: τ nō manebit. ecce ad bñ ποιήσει· λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ· ἰδοὺ εὐλο dicēdū assūpt' sū. bñdicā τ nō cōuertar: γεῖν παρεῖλημμαι· εὐλογήσω καὶ οὐμὴ ἀποστραφῶ, nō erit labor in iacob: neq; apparebit dolor in οὐκ ἔσται μόχθος ἐν ἰακώβ, οὐδὲ ὀφθήσεται πόνος ἐν israel: dñs deus ei' cū eo: gloria pncipū in ἰσραήλ, κύ ὁ θς αὐτ μετ' αὐτ, τὰ γὰρ ἔνδοξα ἀρχόντων ἐν eo: deus q eduxit eū ex egypto. sicut gloria vni αὐτῷ, ὁ θς ὁ ἐξαγαγὼν αὐτὸν ἐξ αἰγύπτου. ὡς δόξα μο cornis eius. nō est augurū in iacob: neq; κόρνης αὐτ. οὐ γὰρ ἔστιν οἰωνισμὸς ἐν ἰακώβ, οὐδὲ diuinatio in israel: sm tēpus dicet iacob. τ μαντεία ἐν ἰσραήλ, κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται ἰακώβ· καὶ israel qd pficiet dñs. ecce popul' sic cam' leōis τῷ ἰσραὴλ τί ἐπιτελέσει ὁ θς· ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος cōsurget: τ sic leo sūpbiet. nō dormi ἀναστήσεται· καὶ ὡς λέων γαυριάσεται· οὐ κοιμήσε et q ad deuoret prdā: τ sāguinē vulneratoꝝ bibat. τ ται ἕως φάγῃ ἁρπαγήν, καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται· καὶ dixit balaac ad balaā: neq; maledictiōib' male εἶπε βαλαὰκ πρὸς βαλαάμ, οὔτε κατάρᾳ κατα dicēs eo: neq; bñdicēs bñdicēs ei. τ ρᾷς αὐτόν, οὔτε εὐλογῶν εὐλογήσεις αὐτόν· καὶ ἀπο pōdēs balaā: dixit balaac: nō locut' sū tibi ρριθεὶς βαλαάμ, εἶπε τῷ βαλαάκ, οὐκ ἐλάλησά σω dicēs: q̄cūq; locut' fuerit de hoc factū. λέγων, ὃ ἐὰν λαλήσῃ ὁ θεὸς τοῦτο ποιήσω. τ dixit balaac ad balaam: veni assu καὶ εἶπε βαλαὰκ πρὸς βαλαάμ, δεῦρο παρα λά mā te in locū alū: si placuerit deo: τ male μαί σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ ἀρέσει τῷ θεῷ, καὶ κα dic mihi illi inde. τ assumpsit ba τάρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν· καὶ παρέλαβε βα laac: balaā sup vticē phogor: q laakk τὸν βαλαὰμ ἐπὶ κορυφὴν τοῦ φογώρ, τὸ spectat in desertū. τ dixit balaā κατάντικρυ εἰς τὴν ἔρημον· καὶ εἶπε βαλαὰμ ad balaac: edifica mihi hic septē altaria: πρὸς βαλαὰκ ἐποικοδόμησόν μοι ὧδε ἑπτὰ βωμούς,

Transla. Chal.

גְּלֵיהּ וְרַבְרְבֵי מוֹאָב עִמֵּיהּ וַאֲמַר לֵיהּ בָּלָק מָה מַלֵּיל יְיָ ; וְנָטַל מַתְלֵיהּ וַאֲמַר קוּם
בָּלָק וּשְׁמַע אֲצֵית לְמֵימְרִי בַּר צִפּוֹר ; לָא כְּמִלֵּי בְנֵי אֱנָשָׁא מֵימַר אֱלָהָא בְּנֵי אֱנָשָׁא
וְכִדְבִּרְיָן וְאַף לָא עָבֵד וְגָזְרִין וְיָתֵנִין לְמֶעְבַּד וְתַיְתִנִין וּמְתַלְכִין
וְלָא אָתֵיב מְנָהוֹן ; אִיסְתַּכְּלִית לֵית בָּלְחַי גְּלוּחִין בְּיַעֲקֹב וְאַף לָא עַבְדֵי
לְאוֹת שְׁמַר בְּיִשְׂרָאֵל מֵימְרָא דַּייְיָ אֱלָהֵהוֹן מְסַעֲדֵיהוֹן וּשְׁכִינַת מַלְכֵיהוֹן בֵּינֵיהוֹן ;
אֱלָהָא דְאַפְּקִינוּן מִמְּצְרָיִם תּוֹקְפָא וְרוּמָא דִּילֵיהּ : אֲרֵי לָא נְחַשׁ בְּצָן וְקַיְסַם בְּיַעֲקֹב
וְאַף לָא כִּסְמָא בְּיִשְׂרָאֵל כְּעִדָּן יְתָאֲמַר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מָה עַבַד
אֱלָהָא : הָא עַמָּא כְּלַיְתָא שָׁרֵי וּכְאַרְיָא יִתְנַטַּל לָא יִשְׁרֵי בְּאַרְעָא עַד דְּיִקְטוֹל קְטֹל
וְנִכְסֵי עַמְמַיָּא יֵרֵת ; וַאֲמַר בָּלָק לְבִלְעָם אַף מֵילַט לָא תְלוּטִינֵיהּ אַף בָּרָכָא לָא
תְבָרְכִינֵיהּ ; וַאֲתֵיב בִּלְעָם וַאֲמַר לְבָלָק הֲלָא מַלֵּילִית עִבְדָּךְ לְמֵימַר כֹּל דִּי יְמַלֵּיל יְיָ
יְתֵיהּ אֶעְבֵּד ; וַאֲמַר בָּלָק לְבִלְעָם אֵיתָא כְּעַן אֵיבְּרִינָךְ לְאָתְרָא אָחֳרָא מֵאִים יְהֵי
לִי מִתַּמָּן וְתִלּוֹטֵיהּ לִי מִתַּמָּן ; וּדְבַר בָּלָק יָת בִּלְעָם לֵישׁ רֵמָא דְּפָעוֹר
דְּאִיסְתַּכְּלָא עַל אַפֵּי בֵּית יְשִׁימוֹן ; וַאֲמַר בִּלְעָם לְבָלָק בְּנֵה לִי הָכָא שַׁבְעָה מַדְבְּחִין

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

τ para mihi hic septẽ vitulos: τ septẽ arie
καὶ ἑτοίμασόν μοι ὧδε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κρι
τεύς. τ fecit balaac sic̃ dixit ei
οὕς· καὶ ἐποίησεν βαλαὰκ καθότι εἶπεν αὐτῷ
balaam: τ imposuit vitulũ τ arietẽ sup altare
βαλαάμ, καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν

C.24 A

Ca. xxiiii.

Θ τ videꝫ balaam: ꝙ bonũ est coꝛã
καὶ ἰδὼν βαλαάμ, ὅτι καλόν ἐστιν ἐναντι
dño bñdicere ifrael: nõ abijt fm
κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἐπορεύθη κατὰ
cõsuetũdin occursum auib⁹: τ cõuer
τὸ ἰωὼθ εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἐπέ=
tit facié suã in desertũ. τ
στρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον· καὶ
eleuãs balaã oculos suos vidit
ἐπάρας βαλαὰμ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καθεῖδε,
ifrael exercitũ habẽtẽ per tribus. τ
τὸν Ἰσραὴλ ἐσκατοπεδευκότα κατὰ φυλάς· καὶ
infra. co. fact⁹ ẽ spũs dei sup eũ: τ assumẽs
ἐγένετο πνεῦμα θεοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀναλαβὼν τὴν
parabolã suã: dixit: dicit balaam filius be
παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπε, φησὶ βαλαὰμ υἱὸς βε
or. dicit hõ verax vidẽs. dicit audi
ώρ· φησὶν ὁ ἀνὴρ ὁ ἀληθινὸς ὁρῶν· φησὶν ἀκού
ens eloquia dei: qui visionẽ dei vidit in somnio:
ων λόγια θεοῦ, ὅσις ὅρασιν θεοῦ εἶδεν ἐν ὕπνῳ,
aperti oculi eius: quã pulchre tue
ἀνακεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, ὡς καλοί σου
dom⁹ iacob. tabnacula tua ifrael: tãꝙ valles obũ
οἱ οἶκοί Ἰακώβ σκηναί σου Ἰσραήλ, ὡσεὶ σκιὰ παυ σκιά
brãtes: tãꝙ τ horti sup fluuiũ: τ velut
δρυμοῦ, ὡσεὶ καὶ παρ' ὕδασιν ἐπὶ ποταμοῦ, καὶ ὡσεὶ
B tabnacula: q̃ fixit dñs: sicut cedri iuxta aq̃s. exi=
σκηναί, ἃς ἔπηξεν κύριος, ὡσεὶ κέδροι παρ' ὕδατα· ἐξε
bit hõ ex semine eius: τ dominabit gẽ
λεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθ
nũ multis. τ exaltabitur pioch regnũ eius: τ au=
νῶν πολλῶν· καὶ ὑψωθήσεται ἡ ὑπὲρ Βασιλεὺς αὐτοῦ, καὶ αὐξη=
gebitur regnũ eius: de⁹ duxit eũ ex egypto: vt
θήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ὁ θεὸς ὡδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς
gloria vnicornis ei. deuorabit gẽtes inimicos suos: τ pinguia
δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ· κατέδεται ἔθνη ἐχθροὺς αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη
eoꝝ emedullabit: τ sagittis suis sagittabit inimicũ:
αὐτῶν ἐκμυελιεῖ, καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρόν,
recubans quiescit vt leo: τ sic̃ catul⁹ leonis ꝙs erci
κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων, καὶ ὡσεὶ σκύμνος τις οὐκ
tabit eũ. bñdicẽtes te: bñdicti sũt. τ maledicen=
ἐγερεῖ αὐτόν. οἱ εὐλογοῦντές σε, εὐλόγηται· καὶ οἱ καταρώμε=
tes te: maledicti sũt. τ irat⁹ est balaac cõtra balaam: τ cõ
νοί σε, κεκατήραται· καὶ ἐθυμώθη βαλαὰκ ἐπὶ βαλαάμ, καὶ συ
plosit manus suas. τ dixit balaac ad ba
πλέξας τὰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ εἶπεν βαλαὰκ πρὸς βα=
laam: ad maledicẽdũ inimicũ meũ vocaui te: τ ecce
λαάμ, καταρᾶσθαι τὸν ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ

Transla. Chal.

וְאַתְקֵן לִי הָכָא שִׁבְעָה תוֹרִין וְשִׁבְעָא דְכַרִין: וְעָבַד בָּלָק כְּמָא דְאֲמַר בִּלְעָם וְאַסֵּיק תּוֹ
דְּכָר עַל כָּל מַדְבְּחָא: Ca. xxiiii. וַחֲזָא בִּלְעָם אֲרֵי טָב קֳדָם יְיָ לְבָרָכָא יָת יִשְׂרָאֵל
וְלָא הֲלִיךְ כְּזִמְנִין גְּזָמָן אֱלָהִין לְקַדָּמוּת נְחָשַׁיָּא וְשַׁוִּי לְעֻנְבָּא דְּמַדְבְּרָא יִשְׂרָאֵל כְּמַדְוָרָא
אַפּוֹהִי: וּזְקַף בִּלְעָם יָת עֵינוֹהִי וְחָזָא יָת יִשְׂרָאֵל שָׁרֵן לְשִׁבְטוֹהִי וּשְׁרֵת עֲלוֹהִי רוּחָא דְנְבוּאָה
מִן קֳדָם יְיָ: וּנְטַל מַתָּלֵיהּ וַאֲמַר בִּלְעָם בַּר בְּעוֹר וַאֲמַר גַּבְרָא דְּשַׁדִּיר חֲזִי: וַאֲמַר
דְּשָׁמַע מֵימַר מִן קֳדָם אֵל וְחָזוּ קֳדָם שַׁדַּי חֲזֵי וְשָׁכִיב וּמִתְגְּלֵי לֵיהּ: וּמָה טָבוּ
בָּתָּיךְ יַעֲקֹב מַשְׁכְּנָתָךְ יִשְׂרָאֵל: כְּנַחֲלִין דְּנָטְיָן כְּגִנְּתָא עַל נַהֲרָא כַּאֲהָלִין דִּנְצָבָן
יְיָ כַּאֲרָזִין דְּעַל מַיָּא: יִסְגֵּי מַלְכָּא מִבְּזוֹהִי וְיִשְׁלוֹט בְּעַמְמִין סַגִּיאִין וְיִתְמְנֵי
מַאֲגַג מַלְכֵּיהּ וְיִתְנַטַּל מַלְכוּתֵיהּ: אֱלָהָא דְאַפֵּיקִינוּן מִמְּצְרַיִם תּוֹקְפָא וְרוּמָא דִּלֵּיהּ לְיִכְלֵי
בֵּית יִשְׂרָאֵל גְּבִיר עַמְמַיָּא סְנָאֵיהוֹן וְנָטְיָן כַּלְיָתֵיהוֹן יִתְפַּנְקוּן וְאַרְעָהוֹן יַתְסְנוּן: יִשְׁכַּח יְדֵי
תַּקִּיף כְּאַרְיָא וּכְלֵיתָא וְלֵית מַסְלְכוּ דְּיֵזְזוּן זְרִיזַיָּא מִנָּךְ יְהוֹן דְּרִכִין וְלִטְרִין יְהוֹן לְטוּרִין וְיִתְמְנֵי
רוּגְזָא דְּבָלָק לְבִלְעָם וְסָקַף בִּידוֹהִי לְיִדּוֹהִי וַאֲמַר בָּלָק לְבִלְעָם לְמֵילָט שָׁנְאַי דַּבַּרְתָּךְ וְהָא

Trãsla. B. Hiero.

& para totidẽ vitulos:
eiusdẽ gn̄ueri arietes.
Fecit balac vt balaam
dixerat: ipositq; vitu
los & arietes sp singulas
Caras. Ca. 24.
Vnq; vidisset bala
am qp placeret dño: vt
bñdiceret israeli: neq̃q̃
abiit vt añ prexerat:
vt auguriũ q̃reret: sʒ
dirigẽs cõtra desertum
vultũ suũ: & eleuãs o=
culos vidit israel in tẽ=
toriis cõmorãtẽ per tri
bus suas: & irruẽte in se
spũ dei: assumpta para
bola ait. Dixit bala
am filius beor: dixit
hõ cuius obturatus est
oculus, dixit auditor
sermonũ dei: qui vi=
sionẽ oipotẽtis ituitus
ẽ: qui cadit: & sic apiun
tur oculi eius. Quam
pulchra tabernacula
tua iacob: & tentoria
tua israel: vt valles nemoroſe: vt horti iuxta
fluuios irrigui vt taber
nacula q̃ fixit dñs q̃si ce
dri ppe aq̃s. Fluet aq̃
de situla eius: & semẽ il
lius erit in aq̃s multas.
Tolletur pp agag rex
eius: & auferetur regnũ
illius. Deus eduxit illũ
ḋ egypto: cui fortitu
do sihs ẽ rhinocerotis.
Deuorabũt gẽtes hos
tes illius: ossaq; eorum
cõfrigẽt: & pforabũt
sagittis. Accubãs dor
miuit vt leo: & q̃si leena
quã suscitare nullus au
debit. Qui bñdixerit ti
bi: erit & ipe bñdictus:
Qui maledixerit tibi:
ī maledictiõe reputabi
tur. Iratusq; balac cõ=
tra balaã coplosis mãi
bus ait. Ad maledicen
dum inimicis meis vo
cauite: quibus ecõtrario

Ter. Heb. Au. Ca. xxiiij.

וְהָכֵן לִי פֹּה שִׁבְעָה פָרִים וְשִׁבְעָה
אֵילִם: וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר אָמַר
בִּלְעָם וַיַּעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ:
וַיַּרְא בִּלְעָם כִּי טוֹב בְּעֵינֵי
יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא הָלַךְ
כְּפַעַם בְּפַעַם לִקְרַאת נְחָשִׁים
וַיָּשֶׁת אֶל הַמִּדְבָּר פָּנָיו: וַיִּשָּׂא
בִלְעָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת
יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לִשְׁבָטָיו וַתְּהִי
עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים: וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ
וַיֹּאמַר נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ בְעוֹר וּנְאֻם
הַגֶּבֶר שְׁתֻם הָעָיִן: נְאֻם שֹׁמֵעַ
אִמְרֵי אֵל אֲשֶׁר מַחֲזֵה שַׁדַּי
יֶחֱזֶה נֹפֵל וּגְלוּי עֵינָיִם: מַה טֹּבוּ
אָהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל:
כִּנְחָלִים נִטָּיוּ כְּגַנַּת עֲלֵי נָהָר
כַּאֲהָלִים נָטַע יְהוָה כַּאֲרָזִים עֲלֵי
מָיִם: יִזַּל מַיִם מִדָּלְיָו וְזַרְעוֹ בְּמַיִם
רַבִּים וְיָרֹם מֵאֲגַג מַלְכּוֹ וְתִנָּשֵׂא
מַלְכֻתוֹ: אֵל מוֹצִיאוֹ מִמִּצְרַיִם
תּוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ יֹאכַל גּוֹיִם צָרָיו
וְעַצְמֹתֵיהֶם יְגָרֵם וְחִצָּיו יִמְחָץ:
כָּרַע שָׁכַב כַּאֲרִי וּכְלָבִיא מִי
יְקִימֶנּוּ מְבָרְכֶיךָ בָרוּךְ וְאֹרְרֶיךָ
אָרוּר: וַיִּחַר אַף בָּלָק אֶל בִּלְעָם
וַיִּסְפֹּק אֶת כַּפָּיו וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל

Interp̃. chal.

et para mihi hic septem boues & septem arietes. Et
fecit balac sicut dixerat balaam: & obtulit bouem et
arietem super vna quaq; ara. Ca. 24.
Videꝫ balaã q̃ placeret coꝛã dño vt bñdiceret
israeli: & nõ abijt sic̃ antea vt auguria q̃reret: sʒ
posuit faciẽ suã ad vitulũ quẽ fecerãt filij israel i deser=
to. Et leuauit balaã oculos & vidit israel cõmorãtẽ p tri=
bus suas: & ceuit sup eũ spũs ꝓphetie a facie dñi. et
assũpsit pabolã suã: & ait. Dicit balaã filius beor: & dicit
vir q̃ pulchre videt. dicit q̃ audit verbũ a facie dei: q̃
visionẽ a facie oipotẽtis videt: & ydens: & reuelat ei. q̃
bona ẽ terra tua iacob & dom⁹ hĩnatiõis tue israel: sic̃
torrẽtes defluẽtes: sic̃ hortus irriguꝰ q̃ ẽ iuxta eupho=
tẽ: sic̃ aromata q̃ plãtauit dño: sic̃ cedri q̃ plãtate sunt
iuxꝫ aq̃s. crescet rex q̃ vngek de filijs suis: & dñabit po
pulorꝫ multorꝫ: & roborabit magis q̃ agag rex eius: & ele
uabit regnũ illius. Deo q̃ eduxit eos ex egypto: fortitudo
& altitudo eius sũt: deuorabit dom⁹ israel subias ꝓpiorꝫ inimi
corꝫ suorꝫ: & ossa regũ eorꝫ delectabũt: & frã eorꝫ possi
debũt. recedens hibitabitq; i fortitudie q̃si leo & q̃si leena
& nõ erit regnũ qs ꝓmoueat eũ. bñdicẽtes tibi erũt bñ
dicti: & maledicẽtes tibi erũt maledicti. Irratusq; ẽ fu
ror balac q̃ balaã: & ꝓplosis manib⁹ suis: dixit balac
ad balaã. vt maledicceres inimicis meis ouri te: & ecce

Ter. Heb.

בָּרֵךְ בָּרֵךְ וְזֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים:
וְעַתָּה בְּרַח לְךָ אֶל מְקוֹמֶךָ אָמַרְתִּי
כַּבֵּד אֲכַבֶּדְךָ וְהִנֵּה

Interp̃. chal.

Et nunc fuge tu in locum tuum. Dixi honorando honorabo te: & ecce

Pritiua beb. | Tex. Heb. | Ru. Ca. xxiiij.

	׳בֵּרַכְתָּ בָּרֵךְ זֶה ׳שָׁלֹשׁ ׳פְּעָמִים׃ ׳וַיִּתַּח
	׳בְּרַח ׳לְךָ ׳אֶל ׳מְקוֹמֶךָ ׳אָמַרְתִּי
׳קום	׳כַּבֵּד ׳אַכַּבֶּדְךָ ׳וְהִנֵּה ׳מְנָעֲךָ ׳יְהוָה
	׳מִכָּבוֹד׃ ׳וַיֹּאמֶר ׳בִּלְעָם ׳אֶל ׳בָּלָק
׳כְּבַד	׳הֲלֹא ׳גַם ׳אֶל ׳מַלְאָכֶיךָ ׳אֲשֶׁר
׳לְאַד	׳שָׁלַחְתָּ ׳אֵלַי ׳דִּבַּרְתִּי ׳לֵאמֹר׃ ׳אִם
׳נתן	׳יִתֶּן ׳לִי ׳בָּלָק ׳מְלֹא ׳בֵיתוֹ ׳כֶּסֶף ׳וְזָהָב
	׳לֹא ׳אוּכַל ׳לַעֲבֹר ׳אֶת ׳פִּי ׳יְהוָה
׳לְכל ׳פֶּה	׳לַעֲשׂוֹת ׳טוֹבָה ׳אוֹ ׳רָעָה ׳מִלִּבִּי ׳אֲשֶׁר
׳עשה ׳רוע	׳אֲדַבֵּר ׳יְהוָה ׳אֹתוֹ ׳אֲדַבֵּר׃ ׳וְעַתָּה
׳דבר	׳הִנְנִי ׳הוֹלֵךְ ׳לְעַמִּי ׳לְכָה ׳אִיעָצְךָ
׳הלך ׳נלך ׳נצן	׳אֲשֶׁר ׳יַעֲשֶׂה ׳הָעָם ׳הַזֶּה ׳לְעַמְּךָ
׳עשה	׳בְּאַחֲרִית ׳הַיָּמִים׃ ׳וַיִּשָּׂא ׳מְשָׁלוֹ ׳וַיֹּאמַר
׳יום ׳נשא ׳אמר	׳נְאֻם ׳בִּלְעָם ׳בְּנוֹ ׳בְּעֹר ׳וּנְאֻם ׳הַגֶּבֶר
	׳שְׁתֹם ׳הָעָיִן׃ ׳נְאֻם ׳שֹׁמֵעַ ׳אִמְרֵי ׳אֵל
	׳וְיֹדֵעַ ׳דַּעַת ׳עֶלְיוֹן ׳מַחֲזֵה ׳שַׁדַּי ׳יֶחֱזֶה
׳נפל ׳וגלוי ׳עינים ׳ארא ׳ולא ׳עתה	׳נֹפֵל ׳וּגְלוּי ׳עֵינָיִם׃ ׳אֶרְאֶנּוּ ׳וְלֹא ׳עַתָּה
׳אשורנו ׳ולא ׳קרוב ׳דרך ׳כוכב	׳אֲשׁוּרֶנּוּ ׳וְלֹא ׳קָרוֹב ׳דָּרַךְ ׳כּוֹכָב
׳מיעקב ׳וקם ׳שבט ׳מישראל ׳ומחץ	׳מִיַּעֲקֹב ׳וְקָם ׳שֵׁבֶט ׳מִיִּשְׂרָאֵל ׳וּמָחַץ
׳קום	׳פַּאֲתֵי ׳מוֹאָב ׳וְקַרְקַר ׳כָּל ׳בְּנֵי
׳פאה	׳שֵׁת׃ ׳וְהָיָה ׳אֱדוֹם ׳יְרֻשָּׁה ׳וְהָיָה
	׳יְרֻשָּׁה ׳שֵׂעִיר ׳אֹיְבָיו ׳וְיִשְׂרָאֵל
׳עשה ׳חיל׃ ׳ויד ׳מיעקב ׳והאביד	׳עֹשֶׂה ׳חָיִל׃ ׳וְיֵרֶד ׳מִיַּעֲקֹב ׳וְהַאֲבִיד
׳ירד ׳מעיר׃ ׳וירא ׳את ׳עמלק	׳שָׂרִיד ׳מֵעִיר׃ ׳וַיַּרְא ׳אֶת ׳עֲמָלֵק
׳ראשית ׳ויאמר ׳ישא ׳משלו	׳וַיִּשָּׂא ׳מְשָׁלוֹ ׳וַיֹּאמַר ׳רֵאשִׁית
׳נשא ׳אמר	׳גּוֹיִם ׳עֲמָלֵק ׳וְאַחֲרִיתוֹ ׳עֲדֵי ׳אֹבֵד׃
׳ירע ׳עלה ׳חזה	׳וַיַּרְא ׳אֶת ׳הַקֵּינִי ׳וַיִּשָּׂא ׳מְשָׁלוֹ
׳נלה ׳ראה	
׳שוד ׳נכב ׳נכה	
׳קום	
׳פאה	

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

dirit: fortis habitatio tua: τ si posueris in petra
ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου, καὶ ἐὰν ἓν ἐν πέτρᾳ τὴν
nidũ tuũ: τ si fac⁹ fuerit beor nidus inidta
νοσσιάν σου, καὶ ἐὰν γένηται τῷ βεὼρ νοσσιὰ παρεμ-
tio: assyrij te captiuabũt. τ assumẽs
βολή, ἀναλήψεταί σε ἀσσυριεὶ καὶ ἀπαλαβὼν
parabolã suã: dirit: heu heu: qs viuet: qñ
τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, ὦ ὦ, τίς ζήσεται, ὅταν
posuerit ista de⁹: τ cribit de manu italoꝝ. τ
ἓν τούτοις ὁδεύσῃ, καὶ ἐξελεύσεται ἐκ χειρὸς κιτιαίων· καὶ
affligẽt assur: τ affligẽt hebraeos. τ ip
κακώσουσιν ἀσσούρ, καὶ κακώσουσιν ἑβραίους. καὶ αὐ
vnanimiter pibũt. τ surgẽs balaam a-
τοὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπολοῦνται. καὶ ἀναστὰς βαλαὰμ ἀ-
bũt: reuersus in locũ suũ. reuersus ãt
πῆλθεν, ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ· ἐπέστρεψεν δὲ
τ balaac abijt ad sua.
καὶ βαλαὰκ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτόν. Ca. 25.

A ΘΤ mãsit israel in sethim: τ ptaminat⁹ ẽ
καὶ κατέλυσεν ἸΣΡΑΗΛ ἐν σαττείν, καὶ ἐβεβηλώθη
populus vt fornicarel in filias moab. τ voca
λαὸς ἐκπορνεῦσαι εἰς τὰς θυγατέρας μωάβ· καὶ ἐκά-
Iosue. 22. uerũt ipos ad sacrificia idoloꝝ suoꝝ:
λεσαν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν θυσιῶν τῶν εἰδώλων αὐτῶν,
τ comedit populus de sacrificijs eoꝝ: τ adora
καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν θυσιῶν αὐτῶν, καὶ προσεκύνη-
uit idola eoꝝ: τ sacrificauit israel beel
σεν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ ἐτελέσθη Ἰσραὴλ τῷ βεελ
phegor: τ iratus ẽ furor dñi israel: τ dixit dñs
φεγώρ, καὶ ὠργίσθη θυμῷ κῦ τῷ Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν κῦ τῷ
moysi: accipe oẽs duces populi τ
μωυσῆ, λάβε πάντας τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ λαοῦ καὶ
tradue eos dño cõtra solẽ.
παραδειγμάτισον αὐτοὺς κυρίῳ ἀπέναντι τοῦ ἡλίου·
τ auertetur tra furoꝝ dñi ab israel.
B καὶ ἀποστραφήσεται ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἀπὸ Ἰσραήλ·
Exo. 32. τ dixit moyse tribub⁹ israel: occidite
καὶ εἶπε μωυσῆς ταῖς φυλαῖς Ἰσραήλ, ἀποκτείνατε
vnusq̃sq; domestica suã q̃ sacrificauit beel
ἕκαστος τοὺς οἰκείους αὐτῶν τοὺς τετελεσμένους τῷ βεελφε-
phegor. τ ecce hõ ex filijs israel veniẽs ad
γωρ· καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐλθὼν πρὸς
duxit frẽs suã ad madianitẽ co
σήγαγεν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ πρὸς τὴν μαδιανίτιν ἐναν-
ti moyse: τ coꝝ offit cõgregatiõe filioꝝ israel. ipi
τίον μωυσῆ, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ· αὐ-
Nõ flebãt iuxta hostiũ tabernaculi testimonij. τ videẽs
τὰ δὲ ἔκλαιον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἰδὼν
fines filius eleazar filij aaron sacerdotis: surrexit de medio
φινεὲς υἱὸς ἐλεάζαρ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς
cõgregatiõis. τ accipiẽs pugionẽ in manu intrauit post
συναγωγῆς· καὶ λαβὼν σιρομάχαιραν ἐν τῇ χειρὶ εἰσῆλθεν ὀπίσω
hominem israelitẽ: in caminũ. τ pfodit
τοῦ ἀνδρὸς τοῦ Ἰσραηλίτου, εἰς τὴν κάμινον· καὶ ἀπεκέντησεν

Trãsla. B. Iero.

'ait. m Robustũ quidẽ est
"habitaculũ tuũ: °sed si
rin petra °posueris q nidũ
tuũ: & 'fueris s electus de
stirpe cin: r q̃diu poteris
pmãere: t Assur. n. u capi-
et te. c Assumptaq; p para
bola iterũ locutus est.
'Heu qs victur? est: qñ
ista faciet deus. Veniẽt i
'trieribꝰ mꝰ de italia: ° supa
bũt p assyrios: q vastabũt
q; r hebreos: " & ad extre
mũ ēt ipi pibũt. ' Surre
xitq; balaã: b & reuersus
ẽ c ĩ locũ suũ. c balac u quo
q; via q̃ venerat ' rediit.
Orabatur Ca. 25.
Ãt eo tpe israel c i se
thim: ° & ' fornicatus est
c ppls cũ filiabus ' moab
k q vocauerũt eos m ad sa
crificia sua. ° At k illi co-
mederũt q & adorauerũt
' deos earũ. s Initiatusq;
est c israel u beelphegor.
r Et iratus d dñs c ait c ad
' moysen. c Tolle cunctos
b principes ' populi: m &
suspende eos ooooooooo
p cõtra q solẽ in patibulis:
r vt auertatur s furor u me
us x ab isral. r Dixitq; moy
ses a ad ooooooooooooooo
b iudices c israel. ° Occidat
c vnusquisq; p ximos su-
os: e qui initiati sũt b beel
phegor. h Et ecce ooooooo
vnus m de filiis u israel ° in
trauit oooooooooooooooo
q corã fribus suis u ad ooo
scortũ r madianitẽ u vidẽ
te c moyse r & oi a turba b fi-
liorũ oooooooooooooooooo
c israel: p qui c flebant ' añ
fores u tabernaculi. Q d
' cũ vidisset b phinees ' fili
us m eleazari u filii ooooooo
° aarõ p sacerdotis: q surre
xit r de medio u multitudi
nis. ' & arrepto u pugiõe
r ingressus est b post ooo
u virum b israelitem c i p lu-
panar: ' & perfodit oooo

Trãsla. Chal.

וַאֲמַר תֵּיתִב בַּיְתָךְ מְהֵימָן וְשַׁוִּי בְּכַרְכָּא תַקִּיף סְדוּרָךְ וַאֲרֵי אִם יֵיתֵי לְשַׁצָּאָה שַׁלְמָאָה
אַתּוּרָאָה יְשֵׁבֵיעֵ וּכְטַל מַתְלֵיהּ וַאֲמַרְנַי לְמַתְבְּיָא וַיחוֹן כַּד יַעְבֵּד אֱלָהָא תֵּיאֵלֵין
וְצִיצֵּן יְצַטְרְכֵן מִן רוּמָאֵי וְיַעֲנוֹן לְאָתּוּר וְיִשְׁעְבְּדוּן לְעֵבֶר פְּרָת וְאַף אִנּוּן לְעָלְמָא יֵאבְדוּן
וְקָם בִּלְעָם וַאֲזַל וְתָב לְאַתְרֵיהּ וְאַף בָּלָק אֲזַל לְאָרְחֵיהּ׃ Ca. xxv וְיִתֵּב יִשְׂרָאֵל
בְּשִׁטִּים וְשָׁרֵי עַמָּא לְמִטְעֵי בָּתַר בְּנָת מוֹאָב׃ וּקְרָאָה לְעַמָּא לְדִבְחֵי טַעֲוָתְהֶן וַאֲכַל עַמָּא
וּסְגִידוּ לְטַעֲוָתְהֶן׃ וְאִתְחַבַּר יִשְׂרָאֵל לְבָעְלָא פְּעוֹר וּתְקִיף רוּגְזָא דַיְיָ בְּיִשְׂרָאֵל
וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה דְּבַר יָת כָּל רֵישֵׁי עַמָּא וְדוּן וְקָטוֹל לְחַיָּבֵי קְטוֹל קֳדָם יְיָ לְקֳבֵל
שִׁמְשָׁא וְיִתּוּב תְּקוֹף רוּגְזָא דַיְיָ מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְדַיָּנֵי יִשְׂרָאֵל קְטוֹלוּ גְּבַרְוֹהִי
דְּאִתְחַבָּרוּ לְבָעְלָא פְּעוֹר וְהָא נַבְרָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתָא וְקָרִיב לְוָת אֲחָתָא
יָת מְדְיָנֵיתָא לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִנּוּן בָּכֵן מְתְרַע מַשְׁכַּן
זִמְנָא וְחָזָא פִּינְחָס בַּר אֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא וְקָם מִגּוֹ כְּנִשְׁתָּא וְנָסִיב רוּמְחָא
בִּידֵיהּ׃ וְעָל בָּתַר גַּבְרָא גַּבְרָא בַּר יִשְׂרָאֵל לְכֻבְתָּא וּדְקַר

Interp. chal.

et ait: robusta est dom⁹ habitatiõis tue: ponesq; in ci-
uitate fortissima hitaculũ tuũ. Si eni fuerit salame⁹
in cõsumatione ꝫ: assyrius captiuabit te. τ assũpsit pa
rabolã suã τ ait. Ve pcõbus q̃ virerit qñ faciet de⁹
hec. Et naueo veniẽt a romanis: τ affligẽt assyriam τ
subijciẽt trans flumẽ euphratẽ: τ illi quoq; in eternũ
peribũt. Surrexitq; balaam τ abijt τ reuersus est in
locũ suũ: balac quoq; abijt in viam suam. Ca. 25.
Orabatur aũt israel in setim: τ cepit pplis fornt
cari cũ filiab⁹ moab: τ vocauerũt populũ ad sa-
crificia idoloꝝ suoꝝ: τ comedit popul⁹: τ adorauerũt
idola eoꝝ. Cõiunctusq; ẽ israel cultori b beelphegori
et iratus est furor dñi ꝓtra israel. et dixit dño. Colle
oẽs ꝓncipes populi: τ iudica τ occide illũ q̃ reus fue-
rit morte coꝝ dño ꝓtra solẽ: vt auertatur ira furoris
dñi ab israel. Dixitq; moyseo iudicibus israel. Occi-
dat vnusquisq; viros suos q̃ cõiuncti sunt cultoribus
beelphegor. Et ecce vir de filijs israel venit: τ attulit
ad fratres suos madianitẽ ante oculos moysi τ ante
oculos oĩs cõgregationis filioꝝ israel: τ illi flebãt in
ostio tabernaculi federis. Et vidit phinees filꝰ elea-
zar filij aaron sacerdotis: τ surrexit de medio cõgre-
gationis: τ tulit lanceã in manu sua: et venit post vi-
rum israelitam in lupanar: τ perfodit ooooooo

Ter. Heb. Ru. Ca. xxv. Prima heb.

וַיֹּאמֶר אֵיתָן מוֹשָׁבֶךָ וְשִׂים בַּסֶּלַע קִנֶּךָ׃ כִּי אִם יִהְיֶה לְבָעַר קַיִן עַד
מָה אַשּׁוּר תִּשְׁבְּךָ׃ וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר אוֹי מִי יִחְיֶה מִשָּׂמוֹ אֵל׃
וְצִים מִיַּד כִּתִּים וְעִנּוּ אַשּׁוּר וְעִנּוּ עֵבֶר וְגַם הוּא עֲדֵי אֹבֵד׃ וַיָּקָם
בִּלְעָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לִמְקֹמוֹ וְגַם בָּלָק הָלַךְ לְדַרְכּוֹ׃ Ca. xxv וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל
בַּשִּׁטִּים וַיָּחֶל הָעָם לִזְנוֹת אֶל בְּנוֹת מוֹאָב׃ וַתִּקְרֶאן לָעָם לִזְבְחֵי
אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהֵיהֶן׃ וַיִּצָּמֶד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל
פְּעוֹר וַיִּחַר אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קַח אֶת כָּל
רָאשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לַיהוָה נֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ וְיָשֹׁב חֲרוֹן אַף יְהוָה
מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הִרְגוּ אִישׁ אַנָשָׁיו
הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר׃ וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיַּקְרֵב
אֶל אֶחָיו אֶת הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָּל עֲדַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה בֹכִים פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיַּרְא פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֲדָה וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ׃ וַיָּבֹא אַחַר
אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֻּבָּה וַיִּדְקֹר

Interp. chal.

Prima chal.

יְתֵב שַׁוֵּה דּוּר
שַׁנְיָה תּוּבְיָה
צְרִיחַ עֲנָה שַׁעְבֵּד
קוּם תּוּב
שְׁרָא טַעֲוָה
חֲבַר
רָאשׁ תּוּב
תּוּב דִּין
תְּבַר
בְּכָה שֵׁנִין
קוּם נְגַה שׁוּל

Pritiua heb. | Exr.Heb. | Nu.Ca.xxvj.

אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל שֵׁנָה
וְאֶת הָאִשָּׁה אֶל קִבָּתָהּ וַתֵּעָצַר קִבָּה עָצַר
הַמַּגֵּפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּהְיוּ נָגַף הָיָה
הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים פּוּת רָבַע
אָלֶף: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה דִּבֵּר
לֵאמֹר: פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת חֲמָתִי שוּב
מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת
קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא כִלִּיתִי אֶת כָּלָה
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי: לָכֵן אֱמֹר
הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם נְתִן שָׁלֹם
וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית הָיָה
כְּהֻנַּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא קָנָא
לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כָּפַר
וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר נָכָה
הִכָּה אֶת הַמִּדְיָנִית זִמְרִי בֶּן סָלוּא
נְשִׂיא בֵּית אָב לַשִּׁמְעֹנִי: וְשֵׁם נָשָׂא
הָאִשָּׁה הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית כָּזְבִּי
בַּת צוּר רֹאשׁ אֻמּוֹת בֵּית אָב אֹם
בְּמִדְיָן הוּא: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵאמֹר: צָרוֹר אֶת הַמִּדְיָנִים צוּר
וְהִכִּיתֶם אוֹתָם: כִּי צֹרְרִים הֵם נָכָה צוּר
לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר נִכְלוּ לָכֶם
עַל דְּבַר פְּעוֹר וְעַל דְּבַר כָּזְבִּי
בַּת נְשִׂיא מִדְיָן אֲחוֹתָם הַמֻּכָּה נָכָה אָח
בְּיוֹם הַמַּגֵּפָה עַל דְּבַר פְּעוֹר: נָגַף
Ca.xxvi.
וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה הָיָה

Pritiua chal. | Interp.chal.

אִנְתָא כָּלָה ambos virum.s.israelitã & mulierẽ per ventrem suũ: et cessauit pestis a filijs israel. Fuerunt aũt qui mortui sunt in peste viginti & quattuor milia. Locutusq; est dñs cum moyse dicens. Phinees filius eleazari filij aaron sacerdotis auertit iram meam a filijs israel: cum zelauerit zelum meum in medio eorum: vt non consumerẽ filios israel zelo meo. Idcirco dic ei. ecce ego statuo illi pacẽ federis mei. eritq; ei & filijs eius post eum pactum sacerdotij sempiternum: eo q; zelatus est coram deo suo: & placauit pro filijs israel. Nomen autem viri israelite occisi qui occisus est cum madianitide erat zamri filius salu principis domus paterne de tribu symeonis. Et nomen mulieris madianitidis que occisa est erat cozbi filia sur qui erat princeps nationis domus paterne in madian. Locutusq; est dominus cum moyse dicens. Affligite madianitas: & occidite eos. quia ipsi afflixerunt vos insidijs suis quibus insidiati sunt cõtra vos per idolum phogor: & per cozbi filiam principis madian sororẽ suã: que occisa est in die pestis propter phogor. Ca.26.

ET factum est post pestem:

Trãsla.B.Hiero.

ambos simul virum sci licet & mulierem in locis genitalibus. Cessauitq; plaga a filijs israel. & occisi sunt viginti quatuor milia hominũ. Dixitq; dñs ad moysen. Phinees filius eleazari filii aarõ sacerdotis auertit iram meam a filijs israel: quia zelo meo cõmotus è contra eos: vt non ipse delerẽ filios israel in zelo meo. Idcirco loqre ad eum. Ecce do ei pacẽ federis mei: & erit tam ipsi q; semini eius pactum sacerdotii sempiternũ quia zelatus est pro deo suo: & expiauit scelus filiorũ israel. Erat aũt nomẽ viri israelite qui occisus est cum madianitide qui erat zãbri filius salumi dux de cognatione & tribu symeonis. Porro mulier madianitis: q̃ pariter interfecta è: vocabatur cozbi filia sur principis nobilissimi oo madianitarum. Locutusq; est dñs ad moysẽ dicens. Hostes vos sentiant madianite: & percutite eos: quia & ipsi hostiliter egerũt contra vos: & decepere insidiis per idolum phogor & cozbi filiam ducis madiã sororẽ suam: que occisa est in die plage pro sacrilegio phogor. Ca.26

POstq; noxiorũ sanguis effusus est:

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

ambos hominẽ israelitẽ: & mulierẽ p vulua eius: & cessauit plaga a filijs israel: & fuerũt mortui in plaga quattuor & viginti milia. & locutus ẽ dñs ad moysen: dicẽs: fineես filius eleazar filij aaron sacerdotis sedauit furorẽ meũ a filijs israel cũ zelaret meũ zelũ iter eos: quapropter dic: ecce ego do ei pacẽ testamẽtũ meũ testamẽtũ pacis: & erit ei & semini eius post eũ testamẽtũ sacerdotij sempiterni: qz zelauit deo suo: & placauit p filijs israel. at nomẽ hominis israelite percussi: q̃ percussus ẽ cũ madianitide: zambri filij salo: principis domus familie fymeõ. & nomẽ mulieri madianitidi percusse: cozbi: filia sur: principis gẽtis omoth: domus familie est madianitaꝝ. & locutus ẽ dñs ad moysẽ: dicens: loquere filijs israel: dicens: succẽsete madianitis: & percutite eos: qz inimici sũt ipsi vobis in dolo: q̃s decepiũt vos p phogor: & p cozbi filiam principis madian sororẽ eoꝝ percussam in die plage pp phogor.

Ca.26.

ET factũ ẽ post plagã:

Transla.Chal.

אִתְפַּרְנָסַת בַּר יִשְׂרָאֵל וְיָתְאָה אִתְתָּא לְמַעְרָא וְאִתְקְבִיל מוֹתָנָא מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
וַהֲווֹ דְּמִיתָנָא עֶשְׂרִין וְאַרְבְּעָה אַלְפִין: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: פִּינְחָס בַּר
אֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כָּהֲנָא אֲתִיב יָת חֵימְתִי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדַכָּאָתֵי יָת קִנְאָתִי בֵּינֵיהוֹן
וְלָא שֵׁצֵיתִי יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי: בְּכֵן אֱמַר רָאנָא נְזַר לֵיהּ יָת קְיָמִי שְׁלָם:
וִיהֵי לֵיהּ וְלִבְנוֹהִי בָּתְרוֹהִי כָּהֲנֵי כְּרַת עָלַם חֲלַף דְּצַנִּי כְּנֵשְׁתָּא וְכַפַּר אֱלָהֵיהוֹן
יִשְׂרָאֵל: וְשׁוּם גַּבְרָא בַּר יִשְׂרָאֵל כְּטִילָא דְּאִתְקְטִיל עִם מִדְיָנִיתָא זִמְרִי בַּר סָלוּא רַב
בֵּית אַבָּא לְשִׁמְעוֹן: וְשׁוּם אִיתְתָא דְּאִתְקְטִילַת כְּדִינִיתָא כָּזְבִּי בַּת צוּר רֵישׁ
אוּמִי בֵּית אַבָּא בְּמִדְיָן הוּא: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: אֲעִיק יָת מִדְיָנָאֵי וְתִמְחוֹן
יָתְהוֹן: אֲרֵי מְעִיקִין אִינוּן לְכוֹן בְּנִכְלֵיהוֹן דְּנִכְלוּ עַל עֵיסַק פְּעוֹר וְעַל עֵיסַק כָּזְבִּי
בַּת רַבָּא דְּמִדְיָן אֲחָתְהוֹן דְּאִתְקְטִילַת בְּיוֹמָא דְּסוּתָנָא עַל עֵיסַק פְּעוֹר:

Ca.xxvi.

וַהֲוָה בָּתַר מֵתָנָא ?????????????????????????????

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Nu.Ca.xxvi.	Patriua.heb.
τ locut' ē dñs ad moysen: τ ad eleazar	dixit' dñs ad' moy	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל	אָמַר
καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν, καὶ πρὸς ἐλεάζαρ τὸν	sen' &	אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃	
sacerdotē: dicēs: accipe	eleazarum' filium' aarō		
summã vniuersæ cõgregatiõis	facerdotem.	שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	נָשָׂא
ἀρίθμησιν, λέγων, λάβετε τὴν ἀρχὴν πάσης συναγω-	Numerate' omnem' sũ		
γῆς υἱῶν ἰσραὴλ, ἐκτὸς ἐκκεκαιτους καὶ ἐπάνω,	mam' filiorum' israel	מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְבֵית	עָלָה
31.a. κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμε-	a' viginti' ānis' & supra		
ad prelianda in israel. τ locut' ē moy	p domos & cognatiões	אֲבֹתָם כָּל יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל׃	
ses τ eleazar sacerdos cũ eis in arabothmo	suas: cunctos qui	וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֹתָם	דִּבֶּר
σῆς καὶ ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς μετ' αὐτῶν ἐν ἀραβὼθ μω	posſunt ad bella procedere	בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ	
ab ſup iordanē cõtra hiericho: dicēs:	Locuti ſũt itaq; moy	לֵאמֹר׃ מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה	
ἀβ ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχώ, λέγων,	ses & eleazar sacerdos	כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה וּבְנֵי	
a viginti ānis τ supra: quēadmodũ cõſti-	ī cãpeſtribus moab ſu	יִשְׂרָאֵל הַיֹּצְאִים מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃	
ἐκτὸς ἐκκεκαίτους καὶ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέ	per iordanē cõtra hieri	רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן	נָכַר
tuit dñs moyſi. τ filij israel q̃ exi	cho ad eos q̃ erãt a vigi	חֲנֹךְ מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי לְפַלּוּא מִשְׁפַּחַת	שְׁפָיָה
ταξε κύριος τῷ μωυσῆ. καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ οἱ ἐκ-	ti annis & ſupra:	הַפַּלּוּאִי׃ לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרוֹנִי	
cerũt ex egypto: ruben: primogenit' iſ-	ſicut dñs iperarat. quo	לְכַרְמִי מִשְׁפַּחַת הַכַּרְמִי׃	
36.b. rael. filij ãt ruben: enoch popul' enoch	rum iſte eſt numerus.	אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הָרְאוּבֵנִי וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם	הָיָה
Exo. ρaὴλ: υἱοὶ δὲ ῥουβήν, ἐνὼχ ὄνμος τοῦ ἐνὼχ τοῦ	Ruben primogenitus	שְׁלשָׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וּשְׁבַע	רִבֵּעַ
6.b. phallu. popul' phallu:	iſrael. Huius filius	מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ וּבְנֵי פַלּוּא	מֵאָה
1.Pa. φαλλοῦ. ὄνμος τ φαλλουί, τῷ ἰσρὼ. ὄνμος τ	enoch: a quo familia	אֱלִיאָב׃ וּבְנֵי אֱלִיאָב נְמוּאֵל וְדָתָן	
5.b. eſron: charmi: popul' charmi. hi ru	enochitarũ: & phallu a	וַאֲבִירָם הוּא דָתָן וַאֲבִירָם קְרִואֵי	
ben, ἰσρωυήλ, τῷ χαρμί, ὄνμος ὁ τοῦ χαρμί. οὗτοι εἰσ	quo familia phalluita	הָעֵדָה אֲשֶׁר הִצּוּ עַל מֹשֶׁה	קָרָא
bē populi τ fuit numeratio eor tria τ	rum: & eſrom a quo fa	וְעַל אַהֲרֹן בַּעֲדַת קֹרַח בְּהַצֹּתָם	
βοὴ οἱ ὄνμοι καὶ ἐβδόητον ἐπίσκεψις αὐτῶν τρεῖς καὶ	milia eſromitarum: &	עַל יְהוָה׃ וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ	פָּתַח
quadraginta milia τ ſeptingenti τ tri-	charmi a quo familia	וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת קֹרַח בְּמוֹת	בָּלַע
τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τρια	charmitarũ. He ſũt fa	הָעֵדָה בַּאֲכֹל הָאֵשׁ אֵת חֲמִשִּׁים	
3.16.g ginta. τ filij phallu: eliab. τ filij eli-	milie de ſtirpe rubẽ: q̃	וּמָאתַיִם אִישׁ וַיִּהְיוּ לְנֵס׃ וּבְנֵי קֹרַח	מֵאָה הָיָה נֵסֶּס
καντα. καὶ οἱ υἱοὶ φαλλοῦ, ἐλιάβ. καὶ οἱ υἱοὶ ἐλι-	rũ nũerus inuentus eſt	לֹא מֵתוּ׃ בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם	מוּת
ab: namuel τ dathan τ abirõ. hi ſunt	quadragita tria milia	לִנְמוּאֵל מִשְׁפַּחַת הַנְּמוּאֵלִי	
B ἀβ, ναμουὴλ καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρών. οὗτοι ἐπί	& ſeptingẽti triginta.		
torco cõgregatiõis. hi ſunt qui inſurrexerũt	Filius phallu:		
κλητοὶ τῆς συναγωγῆς. οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπισάντες	eliab. huius filii namu		
cõtra moyſen τ aaron in cõgregatiõe core: in	hel: & dathan		
ἐπὶ μωυσῆν καὶ ἀαρὼν ἐν τῇ συναγωγῇ κορέ, ἐν τῇ	& abiron. Iſti ſunt da		
rebellitõe dñi. τ aperiens ora os ſu-	than & abiron		
ἐπισασίᾳ κυρίου. καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐ-	principes populi: qui		
um deuorauit eos: τ core in monte	ſurrexerũt cõtra moy		
τῆς κατέπιεν αὐτούς, καὶ κορὲ ἐν τῷ ἐκκέντω	ſen & aaron in ſeditiõe		
cõgregatiõis ei: qñ deuorauit ignis	chore qñ aduerſus		
τῆς συναγωγῆς αὐτοῦ, ὅτε κατέφαγε τὸ πῦρ	dñm rebellauerũt: &		
quiquaginta τ ducentos: τ facti	apiens terra os ſuũ de-		
τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους, καὶ ἐγένοντο σ-	uorauit chore moriẽti-		
3.16.g ſũt in ſigno. at filij core nõ mortui ſũt.	bus plurimis: qñ cõbuſ		
σημεῖον. οἱ δὲ υἱοὶ κορὲ οὐκ ἀπέθανον.	ſit ignis ducẽtos quin		
τ filij ſymeõ ppls filioꝝ ſymeõ na	q̃ginta viros. Et factũ		
καὶ οἱ υἱοὶ συμεὼν ὄνμος τῶν υἱῶν συμεὼν τῷ τα	eſt grande miraculũ: vt		
muel. ppls namuelī:	chore pcunte filii illius		
μουήλ. ὄνμος ὁ ναμουηλί,	non perirent. Filii ſy		
	meon per cognationes		
	ſuas namuhel. ab hoc fa		
	milia namuhelitarum.		

Transla.Chal.	Interp.chal.	Patriua chal.
וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כַּהֲנָא לְמֵימָר׃ וְקַבִּילוּ יָת חוּשְׁבַּן כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	dixit dñs ad moyſen & ad eleazarũ filium aaron ſacer dotis dicens. Accipe ſummã oĩs cetus filioꝝ israel:	שְׁנָה עָלָה
מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן כָּל גָּבּוּר חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל׃	a viginti annis & ſupra per domos patrũ ſuoꝝ omniũ	מָנָה שָׂרָא
וּמַלֵּיל מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא וַאֲמָרוּ לְמֵימָר יָתְהוֹן בְּמֵישְׁרָיָא דְמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דְיְרֵחוֹ	egredientiũ in exercitũ in iſrael. Locutaq; ẽ moyſes	אָמַר
לְמֵימָר׃ מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כְּמָא דְפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּנָפְקוּ	et eleazarus ſacerdos: decreuerũtq; nũerare eos in	
מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃ רְאוּבֵן בּוּכְרָא דְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ זַרְעִית חֲנוֹכָאֵי לְפַלּוּא	cãpeſtribus moab iuxta iordanẽ hiericho a vigiti an	
פַּלּוּאָה זַרְעִית פַּלּוּאָאֵי לְחֶצְרוֹן זַרְעִית חֶצְרוֹנָאֵי לְכַרְמִי זַרְעִית כַּרְמָאֵי׃ אִלֵּין	nis & ſupra ſicut dñs præceperat moyſi & filijs iſraĕl	
זַרְעִית רְאוּבֵן וַהֲווֹ מִנְיָנֵיהוֹן אַרְבְּעִין וּשְׁבַע מְאָה וּתְלָתִין׃ וּבְנֵי פַלּוּא אֱלִיאָב׃ וּבְנֵי	qui egreſſi ſunt de terra egypti. Ruben primogenit'	
אֱלִיאָב נְמוּאֵל וְדָתָן וַאֲבִירָם הוּא דָתָן וַאֲבִירָם קְרִיאֵי כְנִשְׁתָּא דְאִתְבָּלָשׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן	iſrael: filij ruben: de enoc fuit familia enochitarum:	
בְּכִנְשְׁתָּא דְקָרַח בְּאִתְבָּלְשׁוּתְהוֹן עַל יְיָ׃ וּפְתַחַת אַרְעָא יָת פּוּמַהּ וּבְלַעַת יָתְהוֹן וְיָת	de phalu familia phaluitarũ: de eſron familia eſroni	
קָרַח בְּמוֹתָא דְכַנְשְׁתָּא כַּד אֲכָלַת אִישָׁתָא יָת מָאתָן וְחַמְשִׁין גַּבְרָא וַהֲווֹ לְאָתָא וּבְנֵי	tarum: de charmi familia charmitarũ. Hĕ ſunt fami	
קָרַח לָא מִיתוּ׃ בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְזַרְעָתְהוֹן לְנְמוּאֵל זַרְעִית נְמוּאֵלָאֵי	lie ruben. Et fuit numerus earum quadraginta tria	
	milia & ſeptingenti & triginta. Filij autẽ phalu: eliab	רִבֵּעַ
	et filij eliab nemuel & dathan & abiram: ipſi ſunt dathan	עָרַע כָּנַשׁ
	et abiram qui vocabãtur ad concilii: qui congregati	
	ſunt contra moyſen & cõtra aaron in congregatione	
	chore: quando congregati ſunt contra dominũ: & ape	
	ruit terra os ſuũ & deglutiuit eos & chore in morte cõ	מֵאָה הָיָה נֵסֶּס
	gregationis: quãdo combuſſit ignis ducentos & quin	מוּת
	quaginta viros: & facti ſunt in ſignũ. Filij autem cho	
	re non ſunt mortui. Filij ſymeon per familias ſuas:	
	de namuel fuit familia namuelitarum:	

Pritiua beb. | Ter. Heb. | Au. Ca. xxvi. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.

לִימִין מִשְׁפַּחַת הַיְמִינִי לִימִין זַרְעִית יָכִין לְיָכִין
מִשְׁפַּחַת הַיָּכִינִי לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת
הַזַּרְחִי לְשָׁאוּל מִשְׁפַּחַת הַשָּׁאוּלִי
אֶלֶה מִשְׁפְּחֹת וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתָיִם בְּנֵי גָד
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְצְפוֹן מִשְׁפַּחַת הַצְּפוֹנִי
לְחַגִּי מִשְׁפַּחַת הַחַגִּי לְשׁוּנִי
מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּנִי לְאֶזְנִי מִשְׁפַּחַת
הָאֶזְנִי לְעֵרִי מִשְׁפַּחַת הָעֵרִי
לַאֲרוֹד מִשְׁפַּחַת הָאֲרוֹדִי לְאַרְאֵלִי
מִשְׁפַּחַת הָאַרְאֵלִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
בְּנֵי גָד לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֶלֶף
וְחַמֵּשׁ מֵאוֹת בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן
וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּהְיוּ
בְּנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשֵׁלָה
מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁלָנִי לְפֶרֶץ מִשְׁפַּחַת
הַפַּרְצִי לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי
וַיִּהְיוּ בְּנֵי פֶרֶץ לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת
הַחֶצְרֹנִי לְחָמוּל מִשְׁפַּחַת הַחֲמוּלִי
אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יְהוּדָה לִפְקֻדֵיהֶם
שִׁשָּׁה וְשִׁבְעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
בְּנֵי יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם תּוֹלָע
מִשְׁפַּחַת הַתּוֹלָעִי לְפֻוָּה מִשְׁפַּחַת
הַפּוּנִי לְיָשׁוּב מִשְׁפַּחַת
הַיָּשֻׁבִי לְשִׁמְרֹן מִשְׁפַּחַת
הַשִּׁמְרֹנִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יִשָּׂשכָר
לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים

מָאָה
מוֹת הָיָה
שְׁפָתָה

[a] & iamin: ab hoc [c] familia [b] iaminitarũ. [a] iachin: ab hoc [b] familia [c] iachinitarũ [d] zare ab hoc [c] familia ꝯ [c] zareitarũ. [d] saul ab hoc [b] familia [c] saulitarum. ꝯꝯꝯ [a] He fũt [c] familie de stirpe [m] symeõ: quarũ ois nũerus fuit [e] viginti [n] duo [o] milia [q] ducẽti. [f] Filii [e] gad ꝯꝯ [r] p cognatiões suas. [n] se phon: ab hoc [e] familia [r] sephonitarũ. [s] aggi ab hoc [e] familia [b] aggitarũ. [c] suni ab hoc [b] familia [c] sunitarũ [r] ozni ab hoc [c] familia ꝯ [b] oznitarũ. [t] her ab hoc [e] familia [t] heritarum. ꝯꝯꝯ [m] arod ab hoc [n] familia [o] a roditarũ. [p] arihel ab hoc [q] familia [r] arihelitarum. [o] Iste sunt [r] familie ꝯꝯꝯꝯꝯꝯ [s] gad: [r] quarũ ois nũerus fuit [s] quadraginta [s] milia [b] quĩgẽti. [o] Filii [c] iuda [r] her [s] & onan: qui ambo ꝯꝯꝯ [b] mortui sunt [t] in terra [m] chanaan. [n] Fueruntq; [o] filii [r] iuda [q] per cognatio nes suas [r] sela: a quo ꝯ [o] familia [r] selaitarũ. [n] phares a quo [r] familia ꝯꝯ [r] pharesitarũ. [s] zare aquo [e] familia [b] zareitarũ. Por ro [o] filii [c] phares [r] esron: a quo [q] familia ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ [b] esronitarũ. [t] & amul: a quo [b] familia [t] amulitarũ. [m] Iste sunt [n] familie [o] iuda [p] quarũ ois nũerus fuit [r] septuaginta [q] sex [o] milia [r] quingenti. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ [r] Filii [r] isachar [s] p cogna tiões suas. [n] Thola: a quo [b] familia [c] tholaitarum. [o] phua: a quo [c] familia ꝯꝯ [r] phuaitarum. [q] iasub: a quo [b] familia ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ [t] iasubitarum. [b] semram: a quo [t] familia ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ [m] semramitarũ. [n] He sũt [o] cognationes [p] isachar: [q] quarum numerus fuit [n] sexaginta [r] quattuor ꝯ

iamin ppłe iaminie. iachin popul tῶ ἰαμὶν ὄ̃μος ὁ ἰαμεινί. tῶ ἰαχὶν ὄ̃μος iachinitaꝝ. zara popul zaranitaꝝ. sa ὁ ἰαχεινί. tῶ ζαρὰ ὄ̃μος ὁ ζαραί, tῶ σα ul popul saulitie. hi populi fme σαὺλ ὄ̃μος ὁ σαουλί. οὗτοι οἱ ὄ̃μοι συμε on ex numeratiõe ipoꝝ: duo ꝛ vi ὼν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴ ginti milia ꝛ ducenti. filij gad: p κοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. οἱ υἱοὶ γάδ, κα populos suos. saphon: ppłe saphonitie. τὰ ὄ̃μους αὐτῶν. tῶ σαφών, ὄ̃μος ὁ σαφωνί. aggi: populus aggitie. suni: popul tῶ ἀγγί, ὄ̃μος ὁ ἀγγί. tῶ σουνί, ὄ̃μος ὁ sunitie. aze: ppłe azenitie. addi: po σουνί. tῶ ἀζὶ, ὄ̃μος ὁ ἀζινί. tῶ ἀδδί. ὄ̃μ pulus additaꝝ. arodi: popul aroditaꝝ. ari μος ὁ ἀδδί. tῶ ἀροδί, ὄ̃μος ὁ ἀροδί. tῶ ἀρι el: popul arielitaꝝ. hi populi filioꝝ gad: ηλ, ὄ̃μος ὁ ἀριήλ. οὗτοι οἱ ὄ̃μοι υἱῶν γάδ, ex numeratione ipoꝝ quadraginta mi ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν τεσσαράκοντα χι lia ꝛ quingenti. filij iuda: her λιάδες καὶ πεντακόσιοι. υἱοὶ ἰούδα, ἦρ ꝛ abnã: selõ: ꝛ phares ꝛ zarã. ꝛ καὶ ἀβινάν, σηλών, καὶ φαρὶς καὶ ζαρά. καὶ mortuꝰ ẽ her ꝛ abnã in tra chanaã: ꝛ ἀπέθανεν ἦρ καὶ ἀβινὰν ἐν γῇ χαναάν, καὶ facti sũt filij iuda p populos suos: ἐγένοντο υἱοὶ ἰούδα κατὰ ὄ̃μους αὐτῶν, selõ: popul selonitie. phares: τῶ σηλών, ὄ̃μος ὁ σηλωνί. tῶ φαρὶς, popul pharesitie. zarã populus zaraitie. ὄ̃μος ὁ φαρισί. tῶ ζαρὰ ὄ̃μος ὁ ζαραί. ꝛ facti sũt filij phares. afron: popu καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ φαρὶς. tῶ ἀσρών, ὄ̃μ lus afronitie. amul: populus amuli ος ὁ ἀσρωνί. tῶ ἀμούλ, ὄ̃μος ὁ ἀμου taꝝ. hi populi iude scdm nu λί. οὗτοι ὄ̃μοι τῶ ἰούδα κατὰ τὴν ἐπι Gen. 38. a. merationẽ eoꝝ fer ꝛ septuaginta milia σκεψὶν αὐτῶν ἑξ καὶ ἑβδομήκοντα χιλιά ꝛ quingenti. ꝛ filij isachar δες καὶ πεντακόσιοι. καὶ οἱ υἱοὶ ἰσσάχαρ p populos suos. thola: populus κατὰ ὄ̃μους αὐτῶν. tῶ θωλά, ὄ̃μος ὁ tholaitaꝝ. phua: populus phuaitaꝝ. θωλαεί. tῶ φουὰ, ὄ̃μος ὁ φουαεί. tῶ iasub: populus iasubitaꝝ. semran: popu ἰασούβ, ὄ̃μος ὁ ἰασουβί. tῶ σαμβράν, ὄ̃μ lus semraitaꝝ. hi populi isachar ex μος ὁ σαμβρανί. οὗτοι ὄ̃μοι ἰσσάχαρ ἐξ numeratione ipsoꝝ quattuor ꝛ sexaginta ἐπισκέψεως αὐτῶν τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα

C

Pritiua. chal. | Interp. chal.

de iamin familia iaminitarũ: de iachin familia iachinitarũ: de zare familia zareitarũ: de saul familia saulitarũ. De sunt familie symeon: quarũ numerus fuit viginti duo milia ꝛ ducẽti. Filij gad per cognationes suas: de sephon familia sephonitaꝝ: de aggi familia aggitarum: de suni familia sunitarũ: de ozni familia oznitaꝝ: ꝺ heri familia heritaꝝ. de arod familia aroditarũ: de areli familia arelitaꝝ. De sunt familie filioꝝ gad: quaꝝ nũerus fuit ꝺdraginta milia ꝛ ḋngenti. Filij iuda her ꝛ onan: ꝛ mortui sunt her ꝛ onan in terra chanaã. Fuerũtq; filij iuda p cognatiões suas. de sela familia selaitarũ: de phares familia pharesitarũ: de zare familia zareitaꝝ. fuerũtq; filij phares: de efron familia efronitaꝝ: de amul familia amulitarum. De sunt familie iudã quarũ nũerus fuit septuaginta ꝛ sex mtlia ꝛ ḋngenti. Filij isachar p familias suas: de thola familia tholaitarũ: de phua familia phuaitarum. de iasub familia iasubitarũ: de semron familia semronitarũ. De sunt familie isachar: quarũ numerus fuit sexaginta quattuor ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ

מָנָה
מוֹת הָיָה
שְׁתָּה

Transla. Chal.

לְיָמִין זַרְעִית יָמִין לְיָכִין זַרְעִית יָכִין לְזֶרַח זַרְעִית זֶרַח לְשָׁאוּל זַרְעִית שָׁאוּל ׃ אִלֵּין
זַרְעִית שְׁמָעוֹן עֶשְׂרִין וְתַרִין אַלְפִין וּמָאתָן ׃ בְּנֵי גָד לְזַרְעֵיתְהוֹן לְצָפוֹן זַרְעִית צָפוֹן
לְחַגִּי זַרְעִית חַגַּי לְשׁוּנִי זַרְעִית שׁוּנִי ׃ לְאָזְנִי זַרְעִית אָזְנִי לְעֵרִי זַרְעִית עֵרִי ׃ לַאֲרוֹד
זַרְעִית אֲרוֹד לְאַרְאֵלִי זַרְעִית אַרְאֵלִי ׃ אִלֵּין זַרְעָתָא דִבְנֵי גָד לְמִנְיָנֵיהוֹן אַרְבְּעִין
וְחַמֵּשׁ מְאָה ׃ בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְמִית עֵר וְאוֹנָן בְּאַרְעָא דִכְנָעַן ׃ וַהֲווֹ בְּנֵי יְהוּדָה
לְזַרְעֵיתְהוֹן לְשֵׁלָה זַרְעִית שֵׁלָה לְפֶרֶץ זַרְעִית פֶּרֶץ לְזֶרַח זַרְעִית זֶרַח ׃ וַהֲווֹ בְּנֵי פֶּרֶץ
לְחֶצְרוֹן זַרְעִית חֶצְרוֹן לְחָמוּל זַרְעִית חָמוּל ׃ אִלֵּין זַרְעַת יְהוּדָה לְמִנְיָנֵיהוֹן שִׁבְעִין
וְשִׁתָּא אַלְפִין וְחַמֵּשׁ מְאָה ׃ בְּנֵי יִשָּׂשכָר לְזַרְעֵיתְהוֹן לְתוֹלָע זַרְעִית תוֹלָע לְפֻוָּה זַרְעִית
פֻּוָּה ׃ לְיָשׁוּב זַרְעִית יָשׁוּב לְשִׁמְרוֹן זַרְעִית שִׁמְרוֹן ׃ אִלֵּין זַרְעַת יִשָּׂשכָר לְמִנְיָנֵיהוֹן
שִׁתִּין וְאַרְבְּעָה

Trāsla.Grc.lxx.cū interp̄.latina.

milia τ trecenti. filij zabulō ꝙ
χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. υἱοὶ ζαβουλὼν κατὰ
populos suos. sared: populus sareditaꝝ.
δήμους αὐτῶν. τῶ σαρίδ, δῆμος ὁ σαριδί. τῶ
hellon: popul⁹ hellonitaꝝ. allel: populus
ἀλλών, δῆμος ὁ ἀλλωνί. τῶ ἀλλήλ, δῆμος ὁ
allelitaꝝ. hi populi zabulō ex numera
D ἀλληλί. οὗτοι οἱ δῆμοι ζαβουλὼν ἐξ ἐπισκέ-
tiõe ipsoꝝ sexaginta milia τ quigen
ψεως αὐτῶν ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακό-
ti. filij ioseph ꝙ populos suos: manas-
σιοι. υἱοὶ ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν, μανασ-
ses τ ephraim. τ filii manasse. machir:
σῆ καὶ ἐφραίμ. καὶ υἱοὶ μανασσῆ. τῶ μαχίρ,
populus machiritaꝝ. τ machir genuit ga-
δῆμος ὁ μαχειρί. καὶ μαχὶρ ἐγέννησε τὸν γα-
laad. galaad populus galaaditicus. τ hi
λαάδ. τῶ γαλαάδ δῆμος ὁ γαλααδί. καὶ οὗ-
filij galaad. iezer: populus iezeritaꝝ.
τοι υἱοὶ γαλαάδ. τῶ ἀχιεζὲρ, δῆμος ἀχιεζρί.
elech: populus elechitaꝝ. esrihel: populus
τῶ χιλέγ, δῆμος ὁ χιλιγί. τῶ ἐσριήλ, δῆμος ὁ
esrihelitic⁹. sechē: popul⁹ sechemitaꝝ. se
ἐσριηλί. τῶ σιχίμ, δῆμος ὁ σιχιμί. τῶ σα-
midā: populus semiditaꝝ. opher: populus ophe
μαιέρ, δῆμος ὁ σαμαιρί. τῶ ἐφέρ, δῆμος ὁ ὀφε-
ritaꝝ. τ salpaad filio epher nō fuerūt
ρί. καὶ τῶ σαλπαάδ υἱῶ ὀφὲρ οὐκ ἐγένοντο
ibi filij: sed filie. τ hec
infra. 17.a. αὐτῶ υἱοὶ, ἀλλ' ἢ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ
nomina filiaꝝ: salpaad: maala:
ὀνόματα τῶν θυγατέρων σαλπαάδ, μααλά,
τ noa: τ egla: τ melcha: τ thersa.
καὶ νουά, καὶ ἔγλα, καὶ μελχά, καὶ θερσά.
hi populi manasse ex numeratiõe ipsoꝝ:
οὗτοι οἱ δῆμοι μανασσῆ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν,
duo τ quiquaginta milia τ septingẽ-
δύο καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσι-
ti. hi filij ephraim per populos suos.
οι. οὗτοι οἱ υἱοὶ ἐφραὶμ κατὰ δήμους αὐτῶν.
suthala: populus suthalaiticus. becher:
τῶ σουταλά, δῆμος ὁ σουταλα. τῶ βεχὲρ,
populus bechiritaꝝ. theen: ppls theenitaꝝ.
δῆμος ὁ βιχιρί. τῶ ταφαί, δῆμος ὁ ταναί.
hi filij suthala. edem: populus edemi⁹.
οὗτοι οἱ υἱοὶ σουταλά. τῶ ἐδέμ, δῆμος ὁ ἐδεμί.
hi populi ephraim: ex numeratiõe ipsoꝝ duo
οὗτοι οἱ δῆμοι ἐφραίμ, ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν δύο

Trāsla.B.Hiero.

milia τ trecenti. Filii zabulon
ꝙ cognatiões suas. Sa-
red: a quo familia
sareditarū. helō: a quo
familia helonitarum.
ialel a quo familia iale-
litarum. He sunt
cognatiões zabulon:
quarum numerus fuit
sexaginta milia τ quigē
ti. Filii
ioseph ꝙ cognationes
suas manasse & ephrai.
De manasse ortus ē ma
chir: a quo familia
machiritarū. Machir
genuit galaad
a quo familia galaadi
tarū. Galaad habuit fi-
lios iezer: a quo familia
iezeritarum.
& elecha quo familia e
lechitarum.
& asrihel a quo familia
asrihelitarum.
& sechē a quo familia
sechemitarum. & semi
da a quo familia semi-
daitarū. & epher a quo
familia epheritarū. Fu
it ā epher pē salphaad:
q filios nō habebat sed
tm filias: quarū ista sūt
nomina maala & noa
& egla & melcha
& thersa. He sunt fami
lie manasse
& numerus earū quin-
quaginta duo milia
septingenti. Filii ā ephraim
ꝙ cognatiões suas fue-
runt hi. Suthala a quo
familia suthalaitarum.
becher a quo familia
becheritarū. & theen a
quo familia theenitarū
Porro filius suthala fuit
heran: a quo
familia herenitarū. He
sunt cognationes
filiorū effraim: quarū
nūerus fuit trigita duo

Trāsla.Chal.

אַלְפִין וּתְלַת מְאָה׃ בְּנֵי זְבוּלֻן לְזַרְעִיתְהוֹן לְסֶרֶד זַרְעִית סְרִיד לְאֵלוֹן זַרְעִית אֵילוֹן
לְיַחְלְאֵל זַרְעִית יַחְלְאֵל׃ אִלֵּין זַרְעִית זְבוּלֻן לְמִנְיָנֵיהוֹן שִׁתִּין אַלְפִין וְחַמֵּשׁ מְאָה׃ בְּנֵי
יוֹסֵף לְזַרְעִיתְהוֹן מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר זַרְעִית מָכִיר וּמָכִיר אוֹלִיד יָת
גִּלְעָד לְגִלְעָד זַרְעִית גִּלְעָד׃ אִלֵּין בְּנֵי גִּלְעָד אִיעֶזֶר זַרְעִית אִיעֶזֶר לְחֶלֶק זַרְעִית חֶלְקִי׃
וְאַשְׂרִיאֵל זַרְעִית אַשְׂרִיאֵל וְשֶׁכֶם זַרְעִית שֶׁכֶם׃ וּשְׁמִידָע זַרְעִית שְׁמִידָע וְחֵפֶר זַרְעִית
חֵפֶר׃ וְצֶלָפְחָד בַּר חֵפֶר לָא הֲוֹו לֵיהּ בְּנִין אֶלָּהֵין בְּנָן וְשׁוּם בְּנָת צְלָפְחָד מַחְלָה וְנֹעָ
תִּלְצָה מִלְכָּה וְתִרְצָה׃ אִלֵּין זַרְעִית מְנַשֶּׁה וּמִנְיָנֵיהוֹן חַמְשִׁין וּתְרִין אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה
אִלֵּין בְּנֵי אֶפְרַיִם לְזַרְעִיתְהוֹן לְשׁוּתֶלַח זַרְעִית שׁוּתֶלַח לְבֶכֶר זַרְעִית בֶּכֶר לְתַחַן
זַרְעִית תַּחַן׃ וְאִלֵּין בְּנֵי שׁוּתֶלַח לְעֶרָן זַרְעִית עֶרָן׃ אִלֵּין זַרְעִית בְּנֵי אֶפְרַיִם לְמִנְיָנֵיהוֹן
תְּלָתִין וּתְרֵין

Ter. Heb. Au. Ca. xxvi. Pritiua. heb.

אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ בְּנֵי זְבוּלֻן
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְסֶרֶד מִשְׁפַּחַת
הַסַּרְדִּי לְאֵלוֹן מִשְׁפַּחַת הָאֵלֹנִי
לְיַחְלְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְלְאֵלִי׃ אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת הַזְּבוּלֹנִי לִפְקֻדֵיהֶם
שִׁשִּׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ בְּנֵי
יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃
בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר מִשְׁפַּחַת
הַמָּכִירִי וּמָכִיר הוֹלִיד אֶת גִּלְעָד
לְגִלְעָד מִשְׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי׃ אֵלֶּה בְּנֵי
גִלְעָד אִיעֶזֶר מִשְׁפַּחַת הָאִיעֶזְרִי
לְחֶלֶק מִשְׁפַּחַת הַחֶלְקִי׃
וְאַשְׂרִיאֵל מִשְׁפַּחַת הָאַשְׂרִיאֵלִי
וְשֶׁכֶם מִשְׁפַּחַת הַשְּׁכְמִי׃ וּשְׁמִידָע
מִשְׁפַּחַת הַשְּׁמִידָעִי וְחֵפֶר מִשְׁפַּחַת
הַחֵפְרִי׃ וְצְלָפְחָד בֶּן חֵפֶר לֹא הָיוּ
לוֹ בָנִים כִּי אִם בָּנוֹת וְשֵׁם בְּנוֹת
צְלָפְחָד מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה וּמִלְכָּה
וְתִרְצָה׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה
וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ אֵלֶּה בְּנֵי אֶפְרַיִם
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשׁוּתֶלַח מִשְׁפַּחַת
הַשּׁוּתַלְחִי לְבֶכֶר מִשְׁפַּחַת הַבַּכְרִי
לְתַחַן מִשְׁפַּחַת הַתַּחְנִי׃
וְאֵלֶּה בְּנֵי שׁוּתֶלַח לְעֶרָן מִשְׁפַּחַת
הָעֵרָנִי׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
בְּנֵי אֶפְרַיִם לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם

Interp̄.chal.

milia τ trecenti. Filij zabulon per cognatiões suas:
de sared familia sareditarū: de elon familia elonitaꝝ
de ialeel familia ialeelitaꝝ. He sunt cognationes za-
bulon: quarū nūerus fuit sexaginta milia τ cꝝgenti.
Filij ioseph ꝙ cognationes suas manasse τ ephraim.
Filij manasse de machir familia machiritarū: τ ma-
chir gēuit galaad: de galaad familia galaaditaꝝ. iſti
sunt filij galaad: de iezer familia iezeritaꝝ: de elech
familia elechitarū: de asriel familia asrielitarus: de
sechem familia sechemitarū: de semida familia semi
daitarū: de epher familia epheritaꝝ. Salphaad aūt
filꝰ epher nō habuit filios sed filias. et nomē filiaꝝ
salphaad: maala τ noa: egla: melcha τ thersa. He sūt
familie manasse. τ fuit numerus earū quinquaginta
duo milia τ septingenti. Iſti sunt filij ephraim per fa
milias suas: de sutala familia sutalaitarū: de becher
familia becheritarū: de theen familia theenitarum.
Iſti sunt autē filij sutala: de heran familia heranita-
rum. He sunt cognationes filiorum ephraim: quarū
numerus fuit triginta duo

Pritiua chal.

הֲוָה בַּן
מָנָה

Prima heb. Ter. Heb. Ru. Ca. xxvi.

וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ אֵלֶּה
בְּנֵי יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ בְּנֵי בִנְיָמִן
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבָלַע מִשְׁפַּחַת הַבַּלְעִי
לְאַשְׁבֵּל מִשְׁפַּחַת הָאַשְׁבֵּלִי לַאֲחִירָם
מִשְׁפַּחַת הָאַחִירָמִי׃ לְשֻׁפָּם
מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּפָמִי לְחוּפָם מִשְׁפַּחַת
הַחוּפָמִי׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי בָלַע אַרְד וְנַעֲמָן
מִשְׁפַּחַת הָאַרְדִי לְנַעֲמָן מִשְׁפַּחַת
הַנַּעֲמִי׃ אֵלֶּה בְּנֵי בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם
וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אָלֶף
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ אֵלֶּה בְנֵי דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְשׁוּחָם מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת דָּן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ כָּל
מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי לִפְקֻדֵיהֶם
אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת׃ בְּנֵי אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם
לִימְנָה מִשְׁפַּחַת הַיִּמְנָה לִישְׁוִי
מִשְׁפַּחַת הַיִּשְׁוִי לִבְרִיעָה מִשְׁפַּחַת
הַבְּרִיעִי׃ לִבְנֵי בְרִיעָה לְחֶבֶר
מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרִי לְמַלְכִּיאֵל
מִשְׁפַּחַת הַמַּלְכִּיאֵלִי׃ וְשֵׁם בַּת
אָשֵׁר שָׂרַח׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי
אָשֵׁר לִפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְיַחְצְאֵל מִשְׁפַּחַת
הַיַּחְצְאֵלִי לְגוּנִי מִשְׁפַּחַת הַגּוּנִי׃
לְיֵצֶר מִשְׁפַּחַת הַיִּצְרִי לְשַׁלֻּם

בְּנֵי

מַצָּה

שְׁפוּפָה

רַבָּץ

מַאָה

נָיָה

Trāsla. B. Hiero.

milia quingenti. Isti
sunt ooooooooooooo
filii ioseph p familias
suas. Filii beniamin oo
in cognationibus suis:
bale a quo familia ba-
leitarum. asbel a quo
familia asbelitarum. a
chirā: a quo familia a
chirāitarū. suphā a quo
familia suphamitarū.
vpham a quo familia
vphamitarū. Filii bale
hered & noemā. de he-
red familia hereditarū.
De noeman familia
noemanitarū. Hi sunt
filii beniamī p cogna-
tiones suas: quorū nūe-
rus fuit dragintaqui
q milia sexcenti. Filii
dan per cognatiões su
as. suhan a quo familia
suhanitarum. He sunt
cognatiões dan per fa
milias suas. Oēs fuere
suhanite: quorum nu-
merus erat oooooooooo
sexaginta quattuor milia
quadringenti. ooooooo
Filii aser per cognatio
nes suas oooooooooooo
iēna: a quo familia iem
naitarū. iessui a quo ooo
familia iessuitarū. brie
a quo familia oooooooo
brieitarū. Filii brie ha
ber: a quo oooooooooooo
familia haberitarū. &
melchiel a quo oooooooo
familia melchielitarū.
Nomen autem filie
aser: fuit sara. He co
gnationes filiorum ooo
aser & numerus eorū
quinquaginta tria ooo
milia quadringenti.
Filii neptalim oooooooo
p cognatiões suas iessi
hel. a quo familia ooooo
iessihelitarum. guni a
quo familia gunitarum
iaser a quo familia fa
seritarū. sellem: a quo

Trāsla. Grec. lxx. cū interp. latina.

τ triginta milia τ quingenti. hi
καὶ τριακοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. υἱοὶ
populi filioꝝ ioseph p populos suos. filij
τοῖς δήμοις υἱῶν ἰωσηφ κατὰ δήμους αὐτῶν. υἱοὶ
beniamin p populos suos. bale: popu
βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν. τῶ βαλί, δῆ-
lus baletaꝝ. asybel: populus asybelitaꝝ.
μος ὁ βαλεί. τῶ ἀσυβήλ, δῆμος ὁ ἀσυβηλί.
achirā: populus achiramitaꝝ. suphā:
τῶ ἀχειρά, δῆμος ὁ ἀχειραμί. τῶ σωφάμ,
populus suphamitaꝝ. vphā: popul vphamitaꝝ.
δῆμος ὁ σωφαμί. τῶ ὀφάμ, δῆμος ὁ ὀφαμί.
τ fuerūt filij bale: hered: τ noemā.
καὶ ἐγένοντο υἱοὶ βαλί, ἄδαρ, καὶ νοημάν.
hered: popul hereditaꝝ. noemā: populus
τῶ ἄδαρ, δῆμος ὁ ἀδαρί. τῶ νοημάν, δῆμος
noemanitaꝝ. hi populi beniamin p populos
ὁ νοημανί. οὗτοι οἱ δῆμοι βενιαμὶν κατὰ δήμους
suos: ex numeratiõe ipoꝝ quinqꝫ τ qua
αὐτῶν, ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν πεντε καὶ τεσ
dragīta milia τ sexcenti. τ filij
σαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. καὶ υἱοὶ
dan p populos suos. suhā: populus
δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν. τῶ σαμεί, δῆμος
suhanitaꝝ. hi populi dan p populos
ὁ σαμεί. οὗτοι οἱ δῆμοι δὰν κατὰ δήμους
suos. oēs populi suhā p censū
αὐτῶν. πάντες οἱ δῆμοι σαμεὶ κατ' ἐπισκοπὴν
eoꝝ quattuor τ sexaginta milia τ q
αὐτῶν τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ τε
dringenti. filij aser p populos suos. ia-
τρακόσιοι. υἱοὶ ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐτῶ. τῶ ἰεμ
mina: populus iamnitaꝝ. iesui: populus ies-
μίν, δῆμος ὁ ἰαμνεί. τῶ ἰεσουί, δῆμος ὁ ἰεσ
suitaꝝ. baric: popul barietaꝝ. hober:
σουί. τῶ βαριά, δῆμος ὁ βαριαί. τῶ χοβήρ,
populus hoberitaꝝ. melchiel: populus mel
δῆμος ὁ χοβηρί. τῶ μιλχιήλ, δῆμος ὁ μιλ
chielitaꝝ. τ nomen filie aser:
χιηλί. καὶ τὸ ὄνομα τῆς θυγατρὸς ἀσήρ,
sara. hi populi aser ex numeratione
σαρα. οὗτοι οἱ δῆμοι ἀσὴρ ἐξ ἐπισκέψεως
ipoꝝ tria τ quinquaginta milia τ
αὐτῶ τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ
quadringenti. filij nepthalim p popu
τετρακόσιοι. οἱ υἱοὶ νεφθαλὶμ κατὰ δῆ-
los suos. iessihel. popul iessihelitaꝝ.
μους αὐτῶν. τῶ ἀσιήλ, δῆμος ὁ ἀσιηλί.
guni: popul gunitaꝝ. iaser:
τῶ γουνί, δῆμος ὁ γουνί. τῶ ἰεσήρ,
populus iaseritaꝝ. sellem:
δῆμος ὁ ἰεσηρί. τῶ σιλλήμ, οοοοοοοοοοοοο

Prima chal.

Interp. chal.

milia cnqgēti. Filij sunt filij ioseph p familias suas. fi
lij beniamin p cognatiões suas: de bale familia balet
tarū: de asbei familia asbelitaꝝ: de achiram familia
achiramitaꝝ: de sephufam familia sephufamitaꝝ: de
huphā familia huphamitaꝝ. fuerūtqꝫ filij bale: arde
et naamā: de arde familia ardeitaꝝ: de naaman fami
lia naamanitaꝝ. Hi sunt filij beniamin p cognatiões
suas: quarū nūerus fuit cdraginta cnqꝫ milia τ sexcē
ti. Filij sunt filij dan p cognatiões suas: de suhā fami
lia suhamitaꝝ. De sunt familie dan per cognationes
suas. Oēs cj nūerati sunt de familia suhā fuerūt sexa
ginta cttuor milia τ cdringēti. Filij aser p cognatio-
nes suas: de iēna familia iemnaitaꝝ: de iesui familia
iesuitarū: de berta familia bereitaꝝ. filioꝝ berie: de
heber familia heberitaꝝ: ō malchiel familia malchi
elitaꝝ. Nomē aūt filie aser fuit sara. De sunt familie
filioꝝ aser: quarū nūerus fuit cnquaginta tria milia
τ cdringēti. Filij neptalī per cognatiões suas: de ia-
siel familia iasielitarū: de guni familia gunitarum.
de iaser familia iaseritarum: de sillem ooooooooo

Transla. Chal.

אַלְפִין וְחַמֵּשׁ מְאָה׃ אִלֵּין בְּנֵי יוֹסֵף לְזַרְעָתְהוֹן׃ בְּנֵי בִנְיָמִן לְזַרְעָתְהוֹן לְבָלַע זַרְעַת
בָּלַע לְאַשְׁבֵּל זַרְעַת אַשְׁבֵּל לַאֲחִירָם׃ לְשֻׁפְיָם זַרְעַת שְׁפִיפָם לְחוּפָם
זַרְעַת חוּפָם׃ וַהֲווֹ בְנֵי בָלַע אַרְד וְנַעֲמָן זַרְעַת אַרְדָּא לְנַעֲמָן זַרְעַת נַעֲמָן׃ אִלֵּין בְּנֵי בִנְיָמִן
לְזַרְעָתְהוֹן וּסְגִלְיָהוֹן תְּרֵין וְחַמְשָׁא אַלְפִין וְשִׁית מְאָה׃ אִלֵּין בְּנֵי דָן לְזַרְעָתְהוֹן
לְשׁוּחָם זַרְעַת שׁוּתָם אִלֵּין זַרְעַת דָּן לְזַרְעָתְהוֹן׃ כָּל זַרְעַת שׁוּתָם לְסִגְלְיָהוֹן שִׁתִּין
וְאַרְבְּעָה אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ בְּנֵי אָשֵׁר לְזַרְעָתְהוֹן לִימְנָה זַרְעַת יִמְנָה לִישְׁוִי זַרְעַת
יִשְׁוִי לִבְרִיעָה זַרְעַת בְּרִיעָה׃ לִבְנֵי בְרִיעָה לְחֶבֶר זַרְעַת חֵבֶר זַרְעַת מַלְכִּיאֵל זַרְעַת
מַלְכִּיאֵל׃ וְשׁוּם בַּת אָשֵׁר שָׂרַח׃ אִלֵּין זַרְעַת בְּנֵי אָשֵׁר לְסִגְלְיָהוֹן חֲמִשִּׁין וּתְלָתָא
אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי לְזַרְעָתְהוֹן לְיַחְצְאֵל זַרְעַת יַחְצְאֵל לְגוּנִי זַרְעַת גּוּנִי׃
לְיֵצֶר זַרְעַת יַצֶר לְשַׁלֵּם ▸▸▸

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Au.Ca.xxvi.	Pritiua.heb.
populꝰ sellemitaꝝ. hi populi nephthalim:ex ὄχλος ὁ σελλημί· οὗτοι οἱ ὄχλοι νεφθαλίμ, ἐξ numeratione ipsoꝝ q̃draginta quinq̃ milia ἐπισκέψεως αὐτῶν τεσσαρακοντατριττ χιλιάδ τ quadrigenti. hec numeratio filioꝝ is δες καὶ τετρακόσιοι· αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν ισ rael sexcenta milia τ mille τ septin- φαὴλ ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ χίλιοι καὶ ἑπτακ genti τ triginta. τ locutꝰ ē dño κόσιοι καὶ τριακοντα· καὶ ἐλάλησεν κύριος ad moysen: dicens: istis diuidet trã πρὸς μωυσῆν, λέγων, τούτοις μεριεῖ γῆν et possidẽt ex numero nominũ ipsoꝝ: κληρονομεῖν ἐξ ἀριθμοῦ ὀνομάτων αὐτῶν, τοῖς pluribꝰ maiorẽ dabis hereditatem: τ πλείοσι πλειονάσεις τὴν κληρονομίαν, καὶ pauciorib⁹ minorẽ dabis hereditatẽ eo- τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν αὐ- rũ. vnicuiq; sicut nũerati sũt dabitur τῶν· ἑκάστῳ κατὰ ἐπισκέψεις αὐτοῦ δοθήσεται ἡ hereditas eoꝝ. q̃ sorte diuidetur κληρονομία αὐτῶν· διὰ κλήρου μεριοῦσι γῆν fra nominibꝰ: q̃ tribꝰ familiaꝝ suaꝝ γῆν τοῖς ὀνόμασι, κατὰ φυλὰς πατριῶν αὐτῶν hereditabũt. diuides ex sorte he- κληρονομήσουσι· μεριεῖς ἐκ τοῦ κλήρου τὴν κλη reditatẽ eis inter multos τ paucos. ρονομίαν αὐτοῖς ἀναμέσον πολλῶν καὶ ὀλίγων· τ filij leui q̃ populos suos. ger- καὶ οἱ υἱοὶ λευὶ κατὰ ὄχλους αὐτῶν· τῷ γερ- son: ppꝝ gersonitaꝝ. caath: ppꝝ caa- σών, ὄχλος ὁ γερσωνί· τῷ καάθ, ὄχλος ὁ κα- thitaꝝ. merari: popul⁹ meraritaꝝ. hi populi filioꝝ le ααθί· τῷ μεραρί, ὄχλος ὁ μεραρί· οὗτοι οἱ ὄχλοι υἱῶν λε ui. ppꝝ lobni: popul⁹ hebroni: popul⁹ mooli. υἱ· ὄχλος ὁ λαβνί, ὄχλος ὁ χεβρωνί, ὄχλος ὁ μολί, G τ populus musi: τ populus chori. τ caath καὶ ὄχλος ὁ μουσί, καὶ ὄχλος ὁ κορί· καὶ καάθ genuit amrã. at nomen vxoris ἐγέννησε τὸν ἀμβραμ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς eius: iochabet: filia leui: q̃ pepit αὐτοῦ, ἰωχαβέδ, θυγάτηρ λευί, ἣ ἔτεκε hoc leui in egypto: τ pepit τοῦτους τῷ λευὶ ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ἔτεκεν τῷ amrã aaron τ moysen: τ mariam Exo. ἀμβραμ τὸν ἀαρὼν καὶ μωυσῆν, καὶ μαριὰμ 6.c. sororẽ eoꝝ. τ nati sũt aa- τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν· καὶ ἐγεννήθησαν τῷ ἀα- ron: et nadab: τ abiu: τ eleazar: τ ρών, ὅ τε ναδὰβ, καὶ ἀβιού, καὶ ἐλεάζαρ, καὶ ithamar. τ mortuus ē nadab: ἰθαμάρ· καὶ ἀπέθανεν ναδάβ,	pfamilia qsellemitarum. rHe sunt scognatiões filiorũ tneptalim u per familias suas. xquorũ nũerus yquadraginta zquinq; amilia bquadringenti. cIsta est dsumma filiorũ eisrael qui recensiti sunt fsexcenta gmilia &̃ mille hseptingenti ooooooooooo triginta. Locutusq; ē kdominus lad ooooooooo mmoysen ndicẽs. oIstis pdi uidetur qterra ooooooooo riuxta numerũ svocabu lorũ tpossessiones suas. uPluribus vmaiorẽ wptẽ vdabis: &̃ paucioribus xminorẽ. ysingulis zsicut nũ recensiti sũt: atrade tur bpossessio: ita cdũtaxat vt dsors eterram ooooo ftribubus gdiuidat &̃ familiis. Quicquid hsorte icõtigerit: hoc lvel plures accipiãt vel mpauciores. nHic quoq; ē onumerus filiorũ pleui q familias suas. rGerson: a quo sfamilia tgersonitarum. uCaath: a quo vfamilia wcaathitarum. xMerari a quo yfamilia zmerarita- rum. aHe sunt bfamilie cleui. dFamilia elobni. ffamilia ghebroni. ooooooooooo hfamilia imooli. jfamilia kmusi. ooooooooooooooo lfamilia mchori. nAt vero caath ooooooooooooooooo ogenuit pamram: qui habuit qvxorem ooooooooo riochabet sfiliam teleui: uque ooooooooooooooooo wnata est xei yin egypto. Hec zgenuit ooooooooooo aamram viro suo filios baaron c& moysen ooo d& emariã fsororẽ eorum. gDe aaron horti sunt inadab j& kabiu l& oooo ooooooooooooooo ooooooooo meleazar n& oithamar. Quorum pnadab ooooo	Pritiua.heb. דְּגֹר חֶלֶק מִסְפַּר נָתַן גּוֹרָל מַטֶּה עֲשִׂירִת בֶּכֶר שְׁפָחָה הוֹלִיד אִישׁ יָלַד מוּת

Transla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
זַרְעִית שְׁלֵם׃ אִלֵּין זַרְעִית נַפְתָּלִי לְזַרְעִיתְהוֹן וּמְנְיָנְהוֹן אַרְבְּעִין וְחַמְשָׁה אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ אִלֵּין מְנָיְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁתְמָאָה וְחַד אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה וּתְלָתִין׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ לְאִלֵּין תִּתְפְּלֵג אַרְעָא בְּאַחֲסָנָא בְּמִנְיַן שְׁמָהָן׃ לְסַגִּיאֵי תַּסְגֵּון אַחֲסָנְתְּהוֹן וְלִזְעִירֵי תְּזָעֲרוּן אַחֲסָנְתְּהוֹן גְּבַר לְפוּם מְנְיָנוֹהִי תִּתְיְהַב אַחֲסָנְתֵּיהּ׃ וּבְגְרָם בְּצַדְּקָא תִּתְפְּלֵג אַרְעָא׃ לְשָׁמָהָת שְׁבָטֵי אֲבָהָתְהוֹן יְחֵסְנוּן׃ וְעַל פּוּם עַדְבָא תִּתְפְּלֵג אַחֲסָנְתְּהוֹן בֵּין סַגִּיאֵי לְזְעִירֵי׃ וְאִלֵּין מְנָיְנֵי לֵיוָאֵי לְזַרְעִיתְהוֹן לְגֵרְשׁוֹן זַרְעִית גֵּרְשׁוֹן לְקָהָת זַרְעִית קָהָת לְמְרָרִי זַרְעִית מְרָרִי׃ אִלֵּין זַרְעִית לֵיוָאֵי לְבָנֵי זַרְעִית לִבְנִי זַרְעִית חֶבְרוֹן זַרְעִית מַחְלִי זַרְעִית מוּשִׁי זַרְעִית קֹרַח וּקְהָת אוֹלִיד יָת עַמְרָם׃ וְשׁוּם אִיתַּת עַמְרָם יוֹכֶבֶד בַּת לֵוִי דְּיָלִידַת לְלֵוִי בְּמִצְרָיִם וְיָלִידַת לְעַמְרָם יָת אַהֲרֹן וְיָת מֹשֶׁה וְיָת מִרְיָם אַהֲתְהוֹן׃ וְאִתְיְלִיד לְאַהֲרֹן יָת נָדָב וְיָת אֲבִיהוּא יָת אֶלְעָזָר וְיָת אִיתָמָר׃ וּמִית נָדָב	familia sllemitarum. Iste sunt cognationes neptali per familias suas: t numerus earum fuit quadraginta quinq; milia t quadringenti. Hi sunt filij israel qui numerati sunt sexcenta milia t mille t septingenti t triginta. Locutusq; est dño cum moyse dicens. Istis diuidet terrã in possessionẽ iuxta nũerũ nominũ eoꝝ. Pluribꝰ maiorẽ possessionẽ dabis: t paucioribꝰ minorẽ possessionẽ dabis: vnicuiq; iuxta numeratos suos dabit̃ possessio eius. Verũtamẽ p sortẽ diuidet terra p nomina tribuũ patrũ suoꝝ possidebit. p sortẽ diuidet possessio eorũ siue plureo siue pauci sint. Et isti sunt filij leui per familias suas: de gerson familia gersonitarũ: de caath familia caathitarũ: de merari familia meraritarum. Iste sunt familie leui. familia lobni: familia ebrõ: familia mooli: familia musi: familia chore. Caath aũt genuit amram: t nomen vxoris amrã iocabed filia leui: que nata est ei in egypto: t peperit ex amram aaron t moysen t mariam sororem eorum. De aaron autem nati sunt nadab t abiu: eleazar t ithamar. Mortuusq; est nadab ooo

Pritiua bed. Ter. Heb. Hu. Ca. xxvii. Trãsla. B. Hiero. Trãsla. Grec. lxx. cũ interp̃. latina.

וַאֲבִיהוּא בְּהַקְרִיבָם אֵשׁ זָרָה לִפְנֵי יְהוָה וַיָּמֻתוּ וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְהִי אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר כֹּהֲנִים׃

[a]& abiu [r]mortui sũt [b]cũ obtulissent [c]ignẽ [e]alienũ [c]corã [d]dño. [e] Fuerunt q̃ [m]oẽs [b]q nũerati sũt [k]vigi- ti [t]tria [l]milia generis [m]ma sculini [o]ab vno [p] mense [q]& supra: [r]qui [s] nõ [r] sunt recensiti [u] inter [x]filios oo [r]israel: [a]nec [c] eis [c]cũ cete- ris [b]data [o]possessio [b]est.oo [b]Hic est [k]numerus oooooo oooooooooooo oooooooooooo [q]filiorũ [r]israel: [u]q [o] descri pti sunt [a] moyse [l]& elea zaro [m] sacerdote [e] in cam pestribus oooooooooooooo [t]moab [u] supra [r]iordanẽ cõtra [r]hiericho. [s]inter quos [a]nullus [b]fuit [b] eorũ q ãte nũerati sũt [a] [c]moy se [r]& aaron oooooooooo oooooooooo [u] in deserto [o] sinai. [q] Predixerat [p] eni [r] dominus q̃ omnes [a]mo rerentur [r]in solitudine: [r]Nullus q̃ [s]remansit [a] ex eis [c]nisi [c]caleb [r]filius [s]ie oo phone [b]& iosue oooooooooo [h][r]filius [b]nũ. Cap. 27.

Accesserunt autem [b]filie [c]salphaad: [b] filii [c]e- pher: [r]filii [s]galaad: oooooo [c]filii [r]machir: [b]filii [r]manas se: qui fuit oooooooooooooo [o]filius [p]ioseph. oooooooo oooooooooooooooooooooooo [u]quarũ sunt [s]noia: [r]maa la & [u]noa [r]& egla [r] & mel cha [r]& tersa. [u] steterũt q̃ [b]coram [c]moyse oooooooo [b]& [c]eleazaro [r] sacerdote oooooooooooooooooooooooo [r]& cunctis [b]principibus [b]populi ad [r]ostium oooo [m]tabernaculi [u]federis: at q̃ [b]dixerũt. [p] Pr nr [q]mor- tuus est [r] in deserto. [r]nec [u]fuit [r]in [r]seditione oooooo [r]que concitata est [a]cõtra [b]dñm [c]sub oooooooooooooo [b]chore: [c]sed [r]in pctõ suo [s]mortuus est. Hic [r]non [b]habuit mares [b] filios. [m]Cur [u]tollitur [o]nomẽ [p]il-

τ abiu cũ offerrẽt ipi ignẽ alienũ
καὶ Ἀβιοὺ ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον
corã dño in dẽsto sinai. τ fuerũt
ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ σινᾶ· καὶ ἐγενήθησαν ē.5.a
ex cõnumeratiõe coꝝ tria τ viginti milia.
ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες.
oẽs masculinũ ab vno mẽse τ supra. nõ est cõ
πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· οὐ γὰρ συ
numerati sũt in medio filioꝝ israel: q̃ nõ
νεπισκέφθησαν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὅτι οὐ
datur eis sors in medio filioꝝ israel. τ
δέδοται αὐτοῖς κλῆρος ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ
hec numeratio moysi τ eleazar sacerdoti:
αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωυσῆ καὶ Ἐλιεάζαρ τοῦ ἱερέως,
qui numerauerũt filios israel in araboth mo
οἳ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν ἀραβὼθ μω
ab: in iordane cõtra hiericho. τ in his
άβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχῶ· καὶ ἐν τού-
nõ erat hõ coꝝ q̃ numerati sũt a
τοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκεμμένων ὑπὸ
moyse τ aarõ: q̃s numerauerũt filios
Μωυσῆ καὶ Ἀαρών, οὓς ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς
israel in dẽsto sina: q̃ dixit dño ipse
Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ σινᾶ, ὅτι εἶπε κύριος αὐτοῖς
morte morientur in dẽserto τ nõ fuit
θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ οὐ κατε-
relictus ex eis nec vn. pter q̃ chaleb filius
λείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς· πλὴν Χαλὲβ υἱὸς
iephone τ iosue filius nũ.
Ἰεφοννὴ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναβή. Ca. 27.

Accedẽtes filie salphaad fi A
καὶ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες Σαλπαὰδ υἱοῦ
lij epher: filij galaad: filij machir: populi
οὐ Ἐφέρ, υἱοῦ Γαλαάδ, υἱοῦ Μαχίρ, τοῦ Μανα-
manasse: filioꝝ ioseph. τ hec noia
σσῆ, τῶν υἱῶν Ἰωσήφ· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα
eaꝝ: mala: τ noa: τ egla: τ melcha: τ ē.20.d
αὐτῶν, Μαελὰ, καὶ Νουὰ, καὶ Ἀγλὰ, καὶ Μελχά, καὶ Infra.
thersa. τ stãtes coram moyse: τ coram eleazar 36.a.
Θερσά· καὶ στᾶσαι ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἔναντι Ἐλιεάζαρ τοῦ ios. 17.
sacerdote: τ coram pncipibus: τ coram oẽi a.
ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔναντι πάσης
cõgregatiõe in hostio tabernaculi testimonij:
τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τ μαρτυρίου,
dicunt: pater nr mortuus ē i dẽserto: τ
λέγουσιν, ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ
ipe nõ erat in medio cõgregatiõis q̃ surre
οὗτος οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῆς ἐπισυ-
xit coꝝ dño in cõgregatiõe coꝝ: q̃ pp ē.16.c
στάσης ἔναντι κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ κορέ, ὅτι ὁ
peccatũ suũ mortuꝰ ē. τ filij nõ fuerũt ei
ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέθανεν· καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐ
ne dẽlcatur nomẽ pris nri
τῷ, μὴ ἐξαλειφέσθω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἡμῶν

Pritiua. chal. Interp̃. chal. Transla. Chal.

וַאֲבִיהוּא פָּקַד וּבְנַיְהוֹן אֲשְׁתָּא נוּכְרֵיתָא קֳדָם יְיָ׃ וַהֲווֹ מִנְיָנֵיהוֹן עֶשְׂרִין וְתַלָתָא אַלְפִין
כָּל דְּכוּרָא מִבַּר יַרְחָא וּלְעֻלָּא אֲרֵי לָא אִתְמְנִיאוּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲרֵי לָא אִתְיְהֵב
לְהוֹן אֲחֻסְנָא בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ אִלֵּין מִנְיָנֵי מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא דְּמָנוֹ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
דְּמִשְׁרְיָא דְּמוֹאָב עַל יַרְדָּנָא דְּיִרְחוֹ׃ וּבְאִלֵּין לָא הֲוָה גְּבַר מִמְּנְיָנֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּהֲנָא
דְּמָנוֹ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבְּרָא דְסִינָי׃ אֲרֵי אֲמַר יְיָ לְהוֹן סָיְמָת יְמוּתוּן בְּמַדְבְּרָא וְלָא
אִשְׁתָּאַר מִנְּהוֹן גַּבְרָא אֱלָהֵן כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה וְיְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן׃ Ca. xxvij.
וְקָרִיבָא בְּנָת צְלָפְחָד בַּר חֵפֶר בַּר גִּלְעָד בַּר מָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה לְזַרְעִיַּת מְנַשֶּׁה בַּר יוֹסֵף
וְאִלֵּין שְׁמָהַת בְּנָתֵיהּ מַחְלָה וְנֹעָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְתִרְצָה׃ וְקָמָא קֳדָם מֹשֶׁה וְקֳדָם
אֶלְעָזָר כָּהֲנָא וְקֳדָם רַבְרְבַיָּא וְכָל כְּנִשְׁתָּא פִּתְגָם זְכָוָתָא דִּלְמֵימָר׃ אֲבוּנָא מִית
בְּמַדְבְּרָא וְהוּא לָא הֲוָה גּוֹ כְּנִשְׁתָּא דְּאִזְדַּמְנוּ עַל יְיָ בְּכְנִשְׁתָּא דְּקָרַח אֲרֵי בְּחוֹבֵיהּ
מִית וּבְנִין לָא הֲווּ לֵיהּ לְמֶהֱוֵי יַתְמָנָע שְׁמָא דְּאָבוּנָא ‹‹‹

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Nu. Ca.xxvii.	Partitiua heb.
de medio populi fui: q̃ nõ eſt ei filiꝰ.	lius ᵍ de' familia ſua: ᵉ qa	מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֵּן	מִן
ἐκ μέσου τοῦ δήμου αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς οὐκ ἔστιν αὐτῷ·	'non ᵉ habet 'filiũ?' Date	תֵּת	
date nobis poſſeſſionẽ in medio fratrũ pris	'nobis ᵉ poſſeſſionẽ ᵇ iter	לָנוּ אֲחֻזָּה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִינוּ	אָח
δότε ἡμῖν κατάσχεσιν ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡ	ᶜ cognatos ᵇ pris nãi. ᶜ Re	וַיִּקְרַב	קָרַב
nri. τ retulit moyſes ᶜ iudiciũ eaꝝ	tulit q̃ moyſes ᵇ cãm ea=	מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי יְהוָה	שָׁפַט
μῶν. καὶ προσήγαγε μωυσῆς τὴν κρίσιν αὐτῶν	rũ ᶜ ad iudiciũ ᵇ dñi. Qui	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר	אָמַר
coꝝ dño. τ locut ᵉ ē dño ad moyſen:	ᶜ dixit ᵉ ad eum . ooooooo	בְּנוֹת צְלָפְחָד דֹּבְרֹת נָתֹן תִּתֵּן	
ἔναντι κυρίου. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν,	ooooooooooooooooooooo	לָהֶם אֲחֻזַּת נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי	
dicẽs recte filie ſalphaad locute ſunt.	ᵍ Iuſtã rẽ ᶜ poſtulãt ᶠ filie	אֲבִיהֶם וְהַעֲבַרְתָּ אֶת נַחֲלַת אֲבִיהֶן	עָבַר
λέγων, ὀρθῶς τυγατέρες σαλπαὰδ λελαλήκασι·	ᵉ ſalphaad. ᶠ Da ooooooo	לָהֶן וְאֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר	דָּבַר
donũ dabis eis: poſſeſſionẽ hereditatis in	ᶠ eis ᵇ poſſeſſionem ᵇ inter	לֵאמֹר אִישׁ כִּי יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ	
δῶμα δώσεις αὐταῖς, κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν	ᶜ cognatos :ooooooooooo	וְהַעֲבַרְתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ לִבְתּוֹ	בֵּן
medio fratrũ pris ſui: τ adiudicabis	ᵇ patris ſui: ᶜ & ᵉ ei in ᵍ he=	וְאִם אֵין לוֹ בַּת וּנְתַתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ	
μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ περιθήσεις	reditatem ᶜ ſuccedant.	לְאֶחָיו וְאִם אֵין לוֹ אַחִים וּנְתַתֶּם	
ſortẽ pris ſui eis. τ	ᵃ ad ᶠ filios autem ᵐ iſrael	אֶת נַחֲלָתוֹ לַאֲחֵי אָבִיו וְאִם אֵין	
τὴν κληρονομίαν τοῦ πατρὸς αὐτῶ αὐταῖς· καὶ τοῖς	ᵐ loqueris hec.ooooooooo	אַחִים לְאָבִיו וּנְתַתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ	
filiꝭ iſrael loq̃re: dicẽs: hõ ſi mortuꝰ fuerit: τ	ᵖ Homo ᵍ cum ᶠ mortuus	לִשְׁאָרוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ	שְׁפָה
υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων, ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ	fuerit ᵗ abſq̃ ᵉ filio: oooo	וְיָרַשׁ אֹתָהּ וְהָיְתָה לִבְנֵי	יָרַשׁ
filius nõ fuerit ei: apponetis hereditatẽ eius	ᵃ ad filiam eius ᵗ tranſibit	יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט כַּאֲשֶׁר	חֻקָּה מִשְׁפָּט
υἱὸς μὴ ᾖ αὐτῷ, περιθήσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῇ	ᵇ hereditas. ᵇ ſi ooooooo	צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר יְהוָה	
filie ſue. ſi aũt nõ fuerit ei filia: dabitis	ᶜ filiam ᶜ non ᵉ habuerit:	אֶל מֹשֶׁה עֲלֵה אֶל הַר הָעֲבָרִים	
ἐκγατρὶ αὐτοῦ· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ αὐτῷ τυγάτηρ, δώσετε τὴν	habebit ſucceſſores oooo	הַזֶּה וּרְאֵה אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר	
hereditatẽ ſuã fratri ſuo. ſi aũt nõ fuerit	ᵍ fratres ſuos. ᵃ q ſi & ᵉ fra	נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְרָאִיתָהּ	
κληρονομίαν αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν	tres ᵗ nõ fuerint: ᵉ dabitis	וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל עַמֶּיךָ גַּם אָתָּה	
ei fratres: dabitis hereditatẽ eius	ᵍ hereditatẽ ᶠ fribus ᵉ pris	כַּאֲשֶׁר נֶאֱסַף אַהֲרֹן אָחִיךָ	
αὐτῷ ἀδελφοί, δώσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῷ	eius. ᵗ Sinautem ᵉ nec oooo	מְרִיתֶם פִּי בְּמִדְבַּר צִן בִּמְרִיבַת	
fratri pris ſui. ſi aũt nõ fuerit frẽs pris	ˣ patruos habuerit: ᵗ da=	הָעֵדָה לְהַקְדִּישֵׁנִי בַּמַּיִם לְעֵינֵיהֶם	
ἀδελφῷ πρὸς αὐτόν· ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν ἀδελφοὶ τῷ πρὸς	bitur ᵇ hereditas oooooooo	הֵם מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר צִן	
eius: dabitis hereditatẽ eius cognato pri	ᶜ his ᵍ qui ᵉ ei ᵖ ximi ſunt.	וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה לֵאמֹר	
αὐτόν, δώσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῷ ἐγγίο	ooooooooooooooooooooo		
mo ſuo de tribu ſua: vt poſſideat q̃ illius. τ	ᵉ Er itq̃ hoc ᵃ filiis oooooo		
ἔσται αὐτῷ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, κληρονομήσει τὰ αὐτοῦ· καὶ	ooooooooooooooooooooo		
erit hoc filiꝭ iſrl iuſtificatio iudicij: ſicut pre=	ᵗ iſrael ᵃ ſanctum ᵐ lege p		
ἔσται τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ συ=	petua: ᵒ ſicut oooooooooo		
cepit dño moyſi. τ dixit dñs ad moyſen: iaſ	ᵖ p̃cepit ᵗ dñs ᵉ moyſi. ᵉ Di		
τέταχε κῦ τῷ μωυσῆ· καὶ εἶπε κῦ πρὸς μωυσῆν, ἀνά=	xit quoq̃ ᵍ dominus ooo		
cẽde in mõtẽ qui in vitra iordanẽ: hic mõs	ˣ ad ᵉ moyſen. ᵉ Aſcẽde ᵉ in		
βηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦτο ὄρος	ᵇ montem ᵖ iſtum ᶜ abarī:		
nabo: τ vide trã chanaã: q̃ ego do	ᶜ & :ōtemplare inde ᵉ ter		
ναβάβ, καὶ ὄψῃ τὴν γῆν χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς	ram ᵇ quam oooooooooo		
filiꝭ iſrael in poſſeſſionẽ: τ videbis eã: τ ad=	ᵗ daturus ſũ ᵍ filiis ᵉ iſrael.		
υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν κατασχέσει, καὶ ὄψῃ αὐτήν, καὶ προ=	ᵐ Cunq̃ videris oooooooo		
derio ad populũ tuũ τ tu: quemadmodũ poſuit ᵉ aa	ᵉ eam: ᵒ ibis & tu ᶠ ad ᵍ po		
σθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σύ, καθάπερ ἐτέθη ὁ ἀκ=	pulum tuum oooooooooo		
rõ frater tuꝰ in hor mõte: q̃ trãgreſſi eſtis	ᵍ ſicut ᵉ iuit ᵗ frater tuꝰ ᶠ aa		
ρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν ὄρει τῷ ὄρει, διότι παρέβητε τὸ	ron. ᵗ quia oooooooooo		
verbũ meũ in deſerto ſin: cũ reſiſteretis con=	ᵉ offendiſtis me ᶜ in deſer		
ῥῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ σίν, ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συ=	to ᵒ ſin ᶠ in contradictiõe		
gregatiõi ne ſctificaret me. nõ ſctificaſtis me in a=	ᶠ multitudinis: ᵍ nec ſctifi		
ναγωγῇ τοῦ ἁγιάσαι με· ἐὺκ ἡγιάσατέ με ἐπὶ τῷ ὕ=	care me voluiſtis ᵍ coram		
qua coꝝ eis. hec eſt aqua ᵖ tradictiõis cades	ᵉ a ᵖ ſuper aquas. ˣ He ſũt		
δατι Ἐναντι αὐτῶν· τοῦτό ἐστιν ὕδωρ ἀντιλογίας κάδ=	ᵗ aq̃ ᵐ cõtradictiõis in ᵒ ca		
in deſerto ſin. τ dixit moyſes ad dñm:	des ᵖ deſerti ᵍ ſin. ᵖ Cui ˢ rñ		
ἐν τῇ ἐρήμῳ σίν· καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς κύριον,	dit ᵗ moyſes. oooooooooo		

Tranſla.Chal.	Interp.chal.	Partitiua chal.
מְגוֹ זַרְעִיתֵיהּ אֲרֵי לֵית לֵיהּ בַּר הָב לַנָא אֲחֻסָנָא בְּגוֹ אַחֵי אֲבוֹנָא וְקָרֵיב מֹשֶׁה יָת דִּינְהוֹן	de medio conationis ſue quia non habet filium ? da nobis poſſeſſionẽ inter fratres patris nſi. Retulitq̃ moyſes cauſam earũ coꝝ dño. Et ait dño ad moyſen	יהב חסן דין
קֳדָם יְיָ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה יָאוּת בְּנָת צְלָפְחָד מְמַלְלָן מְיַתָּן תִּתֵּן לְהוֹן אֲחוּתָא	dicẽs. recte loquunt filie ſalphaad: da eis poſſeſſiões	אבר אבא מלל
אַחְסָנָא בְּגוֹ אֲחֵי אֲבוּהֵן לָהֵן וְתַעֲבַר יָת אַחְסָנַת אֲבוּהֵן לְהֵן וְעִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּמַלֵּיל לְמֵימַר	hereditatis inter fratres ꝑris earũ : ᵗ tranſferes ad eas hereditatẽ patris earũ. et cum filiis iſrael loque	יתן עבר בן
גְּבַר אֲרֵי יְמוּת וּבַר לֵית לֵיהּ וְתַעֲבְרוּן יָת אַחְסָנְתֵּיהּ לִבְרַתֵּיהּ וְאִם לֵית לֵיהּ בְּרָתָא	rio dicens. Si mortuus fuerit vir ᵗ filius ei nõ fue=	
וְתִתְּנוּן יָת אַחְסָנְתֵּיהּ לַאֲחוֹהִי וְאִם לֵית לֵיהּ אֲחִין וְתִתְּנוּן יָת אַחְסָנְתֵּיהּ לַאֲחֵי אֲבוּהִי	rit: tranſferetis poſſeſſionẽ eius ad filiã ſuaꝫ. et ſi nõ	יתן את
וְאִם לֵית אָחִין לְאֲבוּהִי וְתִתְּנוּן יָת אַחְסָנְתֵּיהּ לְקָרִיבֵיהּ דְּקָרִיב לֵיהּ מִזַּרְעִיתֵיהּ וְיֵרְתָהּ	fuerit ei filia: dabitis poſſeſſionẽ eius fratrib ᵉ filio.	ירת
יָתָהּ וּתְהֵי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְגְזֵרַת דִּינָא כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה מַה	et ſi non habuerit fratres : dabitis poſſeſſiones eius	הוה דין נסק
לְטוֹרָא דְעַבָרַיָא הָדֵין וְחֲזֵי יָת אַרְעָא דִי יְהָבִית לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל : וְתֶחֱזֵי יָתָהּ וְתִתְכְּנֵישׁ	fratribus patris ſui. Si aũt pater eius nõ habuerit	חזה כנש
לְעַמָּךְ אַף אַתְּ כְּמָא דְאִתְכְּנֵישׁ אַהֲרֹן אָחוּךְ : כְּמָא דְסָרִבְתּוּן כְּמֵימְרִי בְּמֵי מְרִיבָתָא דְּקָדֵשׁ	fratres : dabitis poſſeſſionẽ eius conſanguineo qui	אמר דבר
בְּמַצוּת מְדְבְּרָא לְקַדָּשׁוּתִי כְּמֵיָא לְעֵינֵיהוֹן אִינוּן מֵי מַצוּת מְדְבְּרָא דְּקָדֵשׁ מַדְבְּרָא דְצִן :	propinquior eſt et de cognatione ſua : ᵗ hereditabit	עצה
וּמַלֵּיל מֹשֶׁה קֳדָם יְהוָה לְמֵימָר :	eam. et erit filiꝭ iſrael in decretũ iudicij: ſicut præce	
	pit dño moyſi. Dixitq̃ dño ad moyſen . Aſcende in	
	montẽ iſtũ abarim: ᵗ vide terrã quã dedi filiꝭ iſrael:	
	videbisq̃ eã et colligeris quoq̃ tu ad populũ tuũ: ſic	
	collectus eſt aaron frater tuus: quia præuaricati eſtis	
	in verbũ meum in deſerto ſin in cõtradictione cõgre	
	gationis: nec ſanctificaſtis me in aquis ante oculos	
	eorum. De ſunt aquæ cõtradictionis in cãdeo deſerti	
	ſin. Locutusq̃ eſt moyſes coram domino dicens. ooo	

Pritiua heb. | Tex. Heb. | Tra. Ca. xxviii. | Trásla. B. Hiero. | Trásla. Grec. lxx. cũ interp. latina

יִפְקֹד יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל
בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה: אֲשֶׁר יֵצֵא
לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם
וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר יְבִיאֵם
וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְהוָה כַּצֹּאן אֲשֶׁר
אֵין לָהֶם רֹעֶה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן
אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְסָמַכְתָּ אֶת
יָדְךָ עָלָיו: וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל הָעֵדָה
וְצִוִּיתָה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם: וְנָתַתָּה
מֵהוֹדְךָ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל
עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט
הָאוּרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל פִּיו יֵצְאוּ
וְעַל פִּיו יָבֹאוּ הוּא וְכָל בְּנֵי
וְכָל יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל הָעֵדָה: וַיַּעַשׂ
מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח
אֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל הָעֵדָה: וַיִּסְמֹךְ אֶת
יָדָיו עָלָיו וַיְצַוֵּהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה:

Cap. xxviii.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:
צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי
רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב
לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה

Pritiua chal.

סְנֵה נָפַק עִלּ
יְהוָה עָנָן רָעָה
סַמַּךְ קוּם
נְפַד נְתַן
כְּבֵל שָׁאַל
דִּין אֲמַר בָּעָה
עוֹל
אֲמַר
כְּבֵל רָעָה נְעַד

Interp. chal.

cõstituat dñs deus spirituũ ois carnis virũ sup cetus qui egrediatur ante eos ⁊ qui ingrediat ante eos: et qui educat eos: ⁊ qui inducat eos: vt nõ sit cetus dñi sic oues q̃bus nõ est pastor. Dixitq; dñs ad moysen. Tolle iosue filiũ nun virũ in quo ẽ spũs pphetie: et impones manũ tuã sup eum: ⁊ statues eũ cora eleazaro sacerdote ⁊ cora oi cetu: ⁊ precipies ei ante oculos eor. Dabisq; de splẽdore tuo sup eo: vt obediãt ei ois cõgregatio filiorũ israel. Et cora eleazaro sacerdote stabit: vt cõsulat pro eo in iudicio illuminatiõis cora dño. ad verbũ eius egredientur: ⁊ ad verbũ ei ingredientur ipse ⁊ oẽs filii israel cum eo ⁊ omnis cetus. Fecitq; moyses sic et preceperat dño: ⁊ tulit iosue: et statuit eum coram eleazaro sacerdote ⁊ coram omni cetu: ⁊ imposuit manus suas sup eum: ⁊ precepit ei: sicut locutus fuerat dño per manũ moysi. Ca. 28.

LOcutusq; est dominus cum moyse dicens. Precipe filiis israel et dices ad eos. Oblationem meam panemq; statutum in oblationes meas vt suscipiatur voluntarie obseruabitis vt offeratis cora me in tempore suo. dicesq; ad eos. Hec est

Trásla. B. Hiero.

Prouideat dñs deus spirituũ ois carnis homine qui sit sup multitudinẽ hãc: & possit exire & intrare ante eos: & educere eos vel inducere: ne sit populus dñi sicut oues absq; pastore. Dixitq; dominus ad eum. Tolle iosue filiũ nun virum in quo est spũs: & pone manũ tuã sup eũ. Qui stabit coram eleazaro sacerdote & omni multitudine: & dabis ei precepta cũctis videntibus & partẽ glorie tue: vt audiat eũ omnis synagoga filiorũ israel Pro hoc ĩq̃d agẽdũ erit eleazar sacerdos cõsulet dominum. Ad verbũ eius egredietur & ingredietur ipse & omnes filii israel cũ eo & cetera multitudo. Fecit moyses vt pcepat dominus. Cunq; tulisset iosue: statuit eũ cora eleazaro sacerdote & oĩ frequẽtia populi: & ipositis capiti eius manibus cuncta replicauit que mandauerat dñs. Cap. 28.

DIxit quoq; dñs ad moysen. Precipe filiis israel & dices ad eos. Oblationẽ meam & panes & incẽsum odoris suauissimi ofserte per tempora sua. Hec sunt

Trásla. Grec. lxx. cũ interp. latina

consideret dñs deus spũm ⁊ ἐπισκιφάσω κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ omnis carnis: hoiem sup cõgregationẽ πάσης σαρκός, ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς συναγωγῆς hanc: qui pcedit ante faciẽ eor: ταύτης, ὅστις ἐξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, ⁊ qui introibit ante faciẽ eor: ⁊ qui καὶ ὅστις εἰσελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις educet eos: ⁊ qui inducet eos: ⁊ nõ ἐξάξει αὐτούς, καὶ ὅστις εἰσάξει αὐτούς, καὶ ὀυκ erit cõgregatio dñi sicut oues: q̃b nõ ἔσται ἡ συναγωγὴ κυρίου ὡσεὶ πρόβατα, οἷς ὀυκ est pastor. ⁊ locutus ẽ dñs ad moysen: di- ἔστι ποιμήν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέ cẽs: accipe ad teipm iosue filiũ nun: homi- γων, λάβε πρὸς ἑαυτὸν Ἰησοῦν υἱὸν ναβῆ, ἄνδρα nẽ qui hꝫ spũm in scipo: ⁊ imponeo ὃν ἔχει πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς man⁹ tuas sup eũ: ⁊ statuco eũ cõa e- χεῖράς σου ἐπ' αὐτῶ, καὶ στήσεις αὐτὸν ἐναντι ἐ- leazar sacerdote: ⁊ cora oĩa cõgrega λεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντι πάσης τῆς συναγω tiõe: ⁊ precipies ei cora eis: ⁊ da γῆς, καὶ ἐντελῆ αὐτῷ ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώ- bis ex gria tua sup eũ: vt audi σεις τῆς δόξης σου ἐπ' αὐτόν, ὅπως ἀκ ἰσακοὺ ant eũ filij israel. ⁊ cora eleazar σωσιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἐναντι ἐλιάζαρ τοῦ stabit. ⁊ interrogabũt eũ iudi ἱερέως στήσεται, καὶ ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τὴν κρί cũ manifestor cora dño. in ore e- σιν τῶν δήλων ἐναντι κυρίου. ἐπὶ τῷ στόματι αὐ tus eribũt: ⁊ in ore eius in- τοῦ ἐξελεύσονται, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ εἰσ trabunt ipe ⁊ oẽs filij israel vna ελεύσονται αὐτὸς καὶ πᾶσες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὁμο nimiter: ⁊ oĩis cõgregatio: ⁊ fecit moy θυμαδόν, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή, καὶ ἐποίησε μωυ ses: sicut precepit ei dñs. ⁊ assumẽs iosue σῆς, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ κς. καὶ λαβὼν ἰησοῦς stauit eũ cora eleazar sacerdote ⁊ cora om ἔστησεν αὐτὸν ἐναντι ἐλιάζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἐναντι πά ni cõgregatiõe: ⁊ imposuit manus suas sup eũ: ⁊ cõ- σης συναγωγῆς, καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐν stituit eũ sicut precepit dñs moysi. τίσησεν αὐτὸν καθάπερ συνέταξεν κύριος τῷ μωυσῆ. Ca. 28,

ΘΕ locut⁹ ẽ dñs ad moysen: dicẽs: precipe fi- καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἔντειλαι τοῖς υἱ lijs isr: ⁊ loq̃ris ad eos: dicẽs: dona mea oblatiões meas οἷς ἰσρ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, λέγων, τὰ δῶρά μου θύματά μου libatiões meas in odorẽ suauitatis seruabitis offer καρπώματά μου εἰς ὀσμὴν εὐωδίας διατηρήσετε προσφέ re mihi in festiuitatib⁹ meis. ⁊ dices ad eos: hec ρειν μοι ἐν ταῖς ἑορταῖς μου. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ταῦτα

Transla. Chal.

וְנִסְכֵּי יַיִן אֵלֶּה רֵיחָא לְבָשְׂרָא נְגִידָא עַל מַדְבְּחִי תַּקְרִיבוּן וְרַעְוָא דְּנִיחוּתָא לְהוֹן בְּעִדָּנוֹהִי וְנִסְכֵּיהוֹן וְלָא תְּהֵי בְּגִשְׁתָּא דַּיְיָי קָרְבָּנָא דְּתֵיתוּן לְהוֹן בְּעִדָּנוֹהִי וְאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה דַּבַּר לָךְ יָת יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן גְּבַר דְּרוּחַ נְבוּאָה בֵּיהּ וְתִסְמוֹךְ יָת יְדָךְ עֲלוֹהִי וְתִקֵּים יָתֵיהּ קֳדָם אֶלְעָזָר כַּהֲנָא וְלִקְדָם כָּל כְּנִשְׁתָּא וְתִתְפַּקֵיד יָתֵיהּ לְעֵינֵיהוֹן וְתִתֵּן מִגְּזִירָךְ עֲלוֹהִי דְּיִשְׁתְּבְּלוּן מֵימֵיהּ כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִקְדָם אֶלְעָזָר כַּהֲנָא יְקוּם וְיִשְׁאַל לֵיהּ בְּדִין אוּרִיָּא קֳדָם יְיָ עַל מֵימְרֵיהּ יְהוֹן נָפְקִין וְעַל מֵימְרֵיהּ יְהוֹן עָיְלִין הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִמֵּיהּ וְכָל כְּנִשְׁתָּא: וְעָבַד מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ וְדַבַּר יָת יְהוֹשֻׁעַ וְאַקְמֵיהּ קֳדָם אֶלְעָזָר כַּהֲנָא וְקֳדָם כָּל כְּנִשְׁתָּא: וְסָמַךְ יָת יְדוֹהִי עֲלוֹהִי וּפַקְּדֵיהּ כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה:

Ca. xxviii.

וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: פַּקֵּיד יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן יָת קוּרְבָּנִי לְחֵם סְדוּרִי לְאִתְקַבָּלָא כְּרַעְוָא תִּטְרוּן לְקָרְבָּנָא קֳדָמַי בְּזִמְנֵיהּ

oblatiõe quas adducetis dño: agnos ãni
τὰ καρπώματα ἃ προσάξετε κυρίῳ, ἀμνοὺς ἐνι-
culos imaculatos duos p̃ die in holocau
αυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν εἰς ὁλοκαύτω
sti assidue. agnũ vnũ facies ma-
μα ἐνδελιχῶς· ἀρὶν ἀμνὸν ἀρὶν ἕνα ποιήσεις τὸ
ne. & agnũ 2m facies
πρωΐ· καὶ ἀρὶν ἀμνὸν ἀρὶν δεύτερον ποιήσεις τὸ
ad vesperã. & facies decimã ptẽ
πρὸς ἑσπέραν· καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ
ephi similã in sacrificiũ cõfectã in o-
ὄιφι σεμίδαλιν εἰς θυσίαν ἀναπεπεισμένην ἐν ἐ-
leo quarta ptẽ hin. holocaustũ assidaitta
λαίῳ τετάρτῳ τοῦ ἱν· ὁλοκάυτωμα ἐνδελιχι-
tio: factũ in mõte sinai: in odorẽ suã
σμοῦ, ὃ γενομένον ἐν τῷ ὄρει σινᾶ, εἰς ὀσμὴν εὐ
uitatis dño. & libamẽ eius quartã ptẽ
ωδίας κυρίῳ· καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον
hin agno vni. in sco libabis
τοῦ ἱν τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί· ἐν τῷ ἁγίῳ σπείσεις
libationẽ sicera dño. & agnũ secũ
σπονδὴν σικέρα κυρίῳ· καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτε-
dũ facies ad vesperã 2m sacrifi
ρον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν κατὰ τὴν θυσί-
cũ eius & 2m libatiõez ei⁹ facie
αν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ποιή-
tis in odorẽ suauitatis dño. & die
σεις εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ· καὶ τῇ ἡμέρᾳ
sabbatoꝝ adducetis duos agnos anni
τῶν σαββάτων προσάξετε δύο ἀμνοὺς ἐνιαυ-
B culos imaculatos. & duas decimas simi
σίους ἀμώμους· καὶ δύο δέκατα σεμιδά-
le cõfecte oleo in sacrificiũ: &
λεως ἀναπεπεισμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν, καὶ
libationẽ eius holocaustũ sabbatoꝝ in
σπονδὴν αὐτοῦ ὁλοκάυτωμα σαββάτων ἐν τοῖς
sabbatis: in holocausto 2m
σαββάτοις, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς δια-
piterno & libationẽ eius. & in neo
παντὸς καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ· καὶ ἐν ταῖς νε-
menijs adducetis holocaustũ dño vitulos
μηνίαις προσάξετε ὁλοκάυτωμα τῷ κυρίῳ μόχους
ex bob⁹ duos: & arietẽ vnũ: agnos ãniculos
ἐκ βοῶν δύο, καὶ κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους
septẽ imaculatos. tres decimas simile cõ-
ἑπτὰ ἀμώμους· τρία δέκατα σεμιδάλεως ἀνα-
fecte i oleo vitulo vni. &
πεπεισμένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόχῳ τῷ ἑνί· καὶ
duas decimas simile cõfecte
δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεπεισμένης ἐν
oleo arieti vni. & decimã simi
ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἑνί· καὶ δέκατον σεμιδάλε
le ad sacrificiũ cõfecte in oleo
ως εἰς θυσίαν ἀναπεπεισμένης ἐν ἐλαίῳ ooooo

Transla.Chal.

ʿקוּרְבָּנָא דְּתַקְרְבוּן קֳדָם יְיָ אִמְּרִין בְּנֵי שַׁנְתָּה שְׁלִמִין תְּרֵין לְיוֹמָא ʿעֲלְתָא תְּדִירָא׃ת
אִמְּרָא חַד ʿתַּעֲבִיד בְּצַפְרָא וְיָת אִמְּרָא ʿתִּנְיָנָא תַּעֲבִיד בֵּין שְׁמַשְׁיָא׃ וְחַד מִן עֲשַׂרְוֹנָה
נְתָלַת סְאִין סוֹלְתָא לְמִנְחָתָא ʿדְּפִילָא בְּמִשַׁח בְּתִישָׁא רְבָעוּת הִינָא ׃עֲלְתָא תְּדִירָא
דְּאִתְעֲבִידַת בְּטוּרָא דְּסִינַי לְאִתְקַבָּלָא בָּרְעָוָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ וְנִסְכֵּיהּ רְבָעוּת הִינָא
לְאִמְּרָא חַד בְּקוּדְשָׁא ʿיְתַנְסַךְ גֵּיסוֹךְ חַמְרָא עַתִּיק קֳדָם יְיָ׃וְיָת אִמְּרָא תִּנְיָנָא תַּעֲבִיד
בֵּין שְׁמַשְׁיָא כְּמִנְחַת צַפְרָא וְכִנְסְכֵּיהּ תַּעֲבִיד קוּרְבָּן ʿדְּמִתְקַבֵּל רְעוּתָא קֳדָם יְיָ׃
וְבְיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי שַׁנְתָּה שַׁלְמִין וְתַרְתִּין עֶשְׂרוֹנִין סוֹלְתָא מְנַחְתָּא דְּפִילָא
בְּמִשַׁח וְנִסְכֵּיהּ׃ עֲלַת שַׁבַּת בְּשַׁבְּתָהּ עַל עֲלַת תְּדִירָא וְנִסְכֵּהּ׃וּבְרֵישֵׁי יַרְחֵיכוֹן
ʿתְּקָרְבוּן עֲלְתָא קֳדָם יְיָ תּוֹרִין בְּנֵי תוֹרֵי תְּרֵין וּדְכַר חַד אִמְּרִין בְּנֵי שַׁנְתָּה שַׁבְעָה שַׁלְמִין׃
וּתְלָתָה עֶשְׂרוֹנִין סוֹלְתָא מְנַחְתָּא דְּפִילָא בְּמִשַׁח לְתוֹרָא חַד וּתְרֵין עֶשְׂרוֹנִין סוֹלְתָא
מְנַחְתָּא דְּפִילָא בְּמִשַׁח לְדִכְרָא חַד ׃וְעֶשְׂרוֹנָא עֶשְׂרוֹנָא סוֹלְתָא מְנַחְתָּא דְּפִילָא בְּמִשַׁח

Interp.chal.

oblatio quã offeretis cotã dño.agnos anniculos im-
maculatos duos quottidie i holocaustũ sempiternũ.
Agnũ vnũ offeres mane:& agnũ alterũ offeres ad ve
sperã:& decimã partẽ trium satoꝝ simile pro mune
que cõspersa sit oleo contuso:habẽs quartã partem
hin.holocaustũ iuge ẽ qđ factũ est in monte sinai: vt
oblatio suscipiatur volũtarie coram dño.et libamen
eius erit quarta paro hin per agnos singulos: in san
ctuario libabitur libamine vini veteris cotã dño.et
alterũ agnũ offeres ad vesperã iuxta munus matuti
nũ & iuxta libamen eius facies oblationẽ que suscipi
tur volũtarie coram dño. In die autẽ sabbati offere-
tis duos agnos anniculos immaculatos: & duas de-
cimas simile cõsperse oleo pro munere & libamẽ eius:
holocaustum est quod fit per singula sabbata preter
iuge holocaustũ & libamen eius.& in principijs men
sium vestroꝝ offeretis holocaustũ coram dño vitulos
de bobus duos:arietez vnũ:agnos anniculos imma
culatos septem: et tres decimas simile cõsperse oleo
pro munere per singulos vitulos:& duas decimas si
mile consperse oleo pro munere per arietem:& singu
las decimas simile consperse oleo ooooooooooo

Ter.Heb. Au. Ca.xxviii. Pritiua heb.

׳הַאִשֶּׁה ׳אַשֶּׁר ׳תַּקְרִיבוּ׳ לַיהוָה
׳כְּבָשִׂים׳בְּנֵי׳שָׁנָה ׳תְּמִימִם ׳שְׁנַיִם ׳תָּמִם׳שָׁנָה
׳לַיּוֹם ״עֹלָה ׳תָּמִיד׃ ׳אֶת ״הַכֶּבֶשׂ ׳הָאֶחָד ׳תָּמִד
׳תַּעֲשֶׂה ׳בַּבֹּקֶר ׳וְאֵת ״הַכֶּבֶשׂ ׳הַשֵּׁנִי ׳עָשָׂה׳שָׁנָה
׳תַּעֲשֶׂה ׳בֵּין ״הָעַרְבָּיִם׃ ׳וְעַשִּׂירִית ׳עָשַׂר
׳הָאֵיפָה ׳סֹלֶת ׳לְמִנְחָה ׳בְּלוּלָה ׳בַּלָּל
׳בְּשֶׁמֶן ׳כָּתִית ׳רְבִעִת ׳הַהִין׃ ׳עֹלַת ׳כָּתַת׳רְבַע׳עָלַת
״תָּמִיד ״הָעֲשִׂיָה ״בְּהַר ׳סִינַי ״לְרֵיחַ ״עָשָׂה
׳נִיחֹחַ ׳אִשֶּׁה׳לַיהוָה׃ ׳וְנִסְכּוֹ ׳רְבִיעִת
׳הַהִין׳לַכֶּבֶשׂ׳הָאֶחָד ׳בַּקֹּדֶשׁ ׳הַסֵּךְ ׳נָסֶךְ
״נֶסֶךְ ׳שֵׁכָר ׳לַיהוָה׃ ״ וְאֵת ״הַכֶּבֶשׂ
׳הַשֵּׁנִי ׳תַּעֲשֶׂה ׳בֵּין ״הָעַרְבָּיִם
״כְּמִנְחַת ׳הַבֹּקֶר ׳וּכְנִסְכּוֹ ׳תַּעֲשֶׂה
׳אִשֵּׁה ׳רֵיחַ ׳נִיחֹחַ ״לַיהוָה׃ ״
׳וּבְיוֹם׳הַשַּׁבָּת ׳שְׁנֵי ״כְבָשִׂים ׳בְּנֵי
׳שָׁנָה ׳תְּמִימִם ׳וּשְׁנֵי ׳עֶשְׂרֹנִים
׳סֹלֶת׳מִנְחָה׳בְּלוּלָה ׳בַּשָּׁמֶן ׳וְנִסְכּוֹ׃
״עֹלַת ״שַׁבַּת ׳בְּשַׁבַּתּוֹ ׳עַל ׳עֹלַת
׳הַתָּמִיד׳וְנִסְכָּהּ׃׳וּבְרָאשֵׁי׳חָדְשֵׁיכֶם
׳תַּקְרִיבוּ ׳עֹלָה׳לַיהוָה ׳פָּרִים ׳בְּנֵי
׳בָּקָר׳שְׁנַיִם ׳וְאַיִל ׳אֶחָד ׳כְּבָשִׂים
׳בְּנֵי׳שָׁנָה׳שִׁבְעָה׳תְּמִימִם׃״וּשְׁלֹשָׁה
״עֶשְׂרֹנִים׳סֹלֶת׳מִנְחָה׳בְּלוּלָה׳בַּשָּׁמֶן
׳לַפָּר ׳הָאֶחָד ״וּשְׁנֵי ׳עֶשְׂרֹנִים ׳
׳סֹלֶת ׳מִנְחָה ׳בְּלוּלָה ׳בַּשָּׁמֶן ׳׳
׳לָאַיִל ׳הָאֶחָד ׃׳וְעִשָּׂרוֹן ׳עֶשְׂרֹן
׳סֹלֶת ׳מִנְחָה ׳בְּלוּלָה ׳בַּשָּׁמֶן ׳׳

Pritiua chal.

׳קָרַב׳עֲלָה
׳עֲבַד׳תָּדֵי׳אֲחַד
׳פִּיל
׳נָסַךְ
״מְגַל״רַעֲוָא
׳רֵאשׁ
׳קָרַב׳בַּן

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Au. Ca. xxviii.

לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה
אֵשָׁה לַיהוָה וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל
וְרִבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יַיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה
וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ
וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה
וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ
וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל
אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם וּמִנְחָתָם
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
לָאַיִל תַּעֲשׂוּ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים
וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם מִלְבַד עֹלַת הַבֹּקֶר
אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם
שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה עַל עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה

Pritiua chal.

עֹלַת כִּבְּל רָעָה
רָהַוָה רֹאשׁ
חַדָה עֲזֹ אֶחַד
עֲבַד רָבַע
תַנָּג אָכַל
עֲרַע כְּרַב עֲלָה
רָהַוָה
פִּיל

Interp. chal.

per singulos agnos. holocaustus est: vt oblatio suscipiatur voluntarie coram dño. & libamẽ eoꝝ erit dimidia pars hin vini per singulos vitulos: & tertia pars hin per arietem: & quarta pars hin per singulos agnos: hoc est holocaustũ eroxdũ mensis in neomenia eius: sic erit per oẽs kalendas mensũ anni. Et hircus de capris vnus pro peccato offeretur coram dño: preter tuge holocaustũ & libamen eius. Et in mense primo quarta decima die mensis: phase erit coram dño. Et in quintadecima die mẽsis huius solẽnitas est: septẽ diebus azymũ comedet. In die prima erit invocatio sancta: oĩe opus seruile nõ facietis. Offeretisq; ob lationẽ holocausti coram dño vitulos de bobus duos & arietem vnũ: et septẽ agnos anniculos: immaculati erũt vobis: & in munus eoꝝ tres decias simile cõsperse olco p singulos vitulos & duas decias p arietẽ offe retis. singulas decimas offeretis p singulos agnos: similiter erit p septẽ agnos: & hircũ pro petõ vnũ ad ꝓpiciandũ p vobis: preter holocaustũ matutinũ qđ est holocaustũ tuge facietis hec: sicut hec facietis per singulos dies septẽ dieb⁹. panis oblationis est q̃ suscipitur voluntarie coram dño. preter holocaustũ tuge

Trãsla. B. Hiero.

-ip agnos[m] singulos. [n] Holocaustũ[p] suauissimi[o] odoris at[q] incensi est dño. [o] Libamẽta ãt vini q̃ per singulas fundẽda sunt victumas: ista erũt. [r] Media pars[s] hin[r] p singulos vitulos. [t] tertia [b] per arietẽ. [c] q̃rta [c] p agnũ. [s] Hoc erit [b] holocaustũ[u] p oẽs mẽses q sibi[m] anno vertẽte succedũt. [n] Hirc[o] quoq; offertur[r] dño[q] p pctis [o] in [s] holocaustũ [u] tepiternũ[r] cum libamẽtis suis. [t] Mẽse ãt[a] prio [b] q̃rtadecima[o] die[c] mensis[f] phasc [s] domini erit: ooooooooo [b] & quintadecima[t] die ooo ooooooo ooo oooooooooo [n] solemnitas. [o] Septẽ[f] diebus[r] vescentur[q] azymis: q̃rũ[o] dies[s] pria [u] venerabilis & [r] sctã erit. [t] Omne [b] opus[a] seruile[b] non[c] facietis in ea. ooooooo ooooooo [b] Offeretisq; [c] incensum [f] holocaustum [s] domino [b] vitulos[t] de[b] armento[t] duos: [m] arietem ooooooo ooo [n] vnum: [p] agnos [q] anniculos ooooooooooooooooo [o] immaculatos [o] septem: [x] & sacrificia singulorum ex[r] simila que [b] conspsa sit[t] oleo. [b] tres ooooooooo [c] decimas [o] p singulos vitulos [r] & duas [r] decimas [s] per arietem & [t] decimã [b] decime ooooooooooooo [m] per agnos [n] singulos .i. [o] septem [p] agnos: ooooooo [q] & hircum [r] pro peccato [o] vnum: [r] vt expietur ooo [n] p vobis [t] preter [t] holocaustum [b] matutinum [a] quod [c] semp [b] offeretis. ooooooooooooooo ooo oo [s] Ita [b] facietis [t] per singulos dies ooooooooooooo [b] septẽ [t] dierũ in [m] fomitẽ [n] ignis & in [o] odorẽ [p] suauissimũ [q] domino: q surget [d] e [b] holocausto ooo

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina

agno vni. sacrificiũ odorẽ suauitatis dño
τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί· θυσίαν ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ τὰ
libatione eoꝝ medietas hin erit vitulo
σπονδὰς αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ ἑνὸς ἔσται τῷ μόσχῳ τῷ
vni. & tertia pa hin erit arieti vni.
ἑνί· καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἑνὸς ἔσται τῷ κριῷ τῷ ἑνί.
& quarta pa hin erit agno vni vini.
καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἑνὸς ἔσται τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ οἴνου.
hoc holocaustũ mẽsem de mẽse in
τοῦτο τὸ ὁλοκάυτωμα μῆνα ἐκ μηνὸς εἰς τοὺς
mẽses ãni. & hircũ e capris vnũ
μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ· καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα
pro peccato dño: sup holocausto
περὶ ἁμαρτίας κυρίῳ, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως
sẽpiterno fiet: & libatio eius.
τῆς διαπαντὸς ποιεῖσθαι, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ.
& in mẽse primo quarta & decima
καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τετράδι καὶ δεκάτῃ
mẽsis pascha dño. & quinta & decima
τοῦ μηνὸς πάσχα κυρίῳ· καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ
die mẽsis huius celebrate festũ: septẽ
ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτάσατε ἑορτήν, ἑπτὰ ἡ
dies azyma comedetis. & die prima ce
μέρας ἄζυμα ἔδεσθε. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἔ
lebrus scta erit vobis. oẽ opus seruile
πίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν
nõ facietis. & adducetis holocausta obla-
οὐ ποιήσετε. καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα καρ
tionẽ dño vitulos e bob⁹ duos: arietẽ vnũ:
πωμα κυρίῳ μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα,
septẽ agnos ãniculos: imaculati erũt vobis. & Exo. 10. c. Lucc. 23. a.
ἑπτὰ ἀμνοὺς ἐνιαυσίους, ἀμώμους ἔσονται ὑμῖν. καὶ
sacrificiũ eoꝝ simila cõsecta in oleo:
θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεπεισμένη ἐν ἐλαί
tres decime vitulo vni: & duc
ῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο
decime arieti vni fiet: decimã
δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί ποιήσεις, δέκατον
decimã facies agno vni: septẽ
δέκατον ποιήσεις τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, τοῖς ἑπτὰ
agnis. & hircũ ex capris vnũ pro pec
ἀμνοῖς· καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρ
cato ad ꝓpitiãdũ pro vobis: ꝓter holocau
τίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώ
stũ sẽpiternũ matutinũ: qđ est holo
σεως τῆς διαπαντὸς τῆς πρωϊνῆς, ὅ ἐστιν ὁλοκαύ
causti cõtinuatio. hec fiet hec facie-
τωμα ἐνδελεχισμοῦ. ταῦτα κατὰ ταῦτα ποιή
tis in septẽ dies: donũ oblationẽ
σετε εἰς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, δῶρον καρπωμα
odorẽ suauitatis dño: in holocau
ἐσμὸν εὐωδίας κυρίῳ, ἐπὶ τοῦ ὁλοκαυτώματος
sto sẽpiterno facies
τος τοῦ διαπαντὸς ποιήσεις

Transla. Chal.

לְאִיפְרָא חַד עֲלַתָא לְאַתְקַבָּלָא בִּרְעוּתָא קֳדָם יְיָ וְנִסְכֵּיהוֹן פַּלְגוּת הִינָא יְהֵי
לְתוֹרָא וּתְלָתוּת הִינָא לְדִיכְרָא וְרִבְעוּת הִינָא לְאִמְּרָא חֲמְרָא עֲלַת רֵישׁ יַרְחָ
לְאִתְחַדְּתוּתֵיהּ כֵּן לְכָל רֵישֵׁי יַרְחֵי שַׁתָּא וּצְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא קֳדָם יְיָ עַל
עֲלַתָא תְּדִירָא יִתְעֲבַד וְנִסְכֵּיהּ כַּדְקָאֳמָה כְּאַרְבַּע שַׁתָּא יוֹמָא לְיַרְחָא פֵּיסְחָא
קֳדָם יְיָ וּבְחַמְשַׁסְרָא יוֹמָא לְיַרְחָא הָדֵין חַגָּא שַׁבְעָה יוֹמִין פַּטִּיר יִתְאֲכַל׃ יְוֹמָא
קַדִּישָׁא עָבֵד כָּל עֲבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃ וּתְקָרְבוּן קוּרְבָּנָא עֲלָתָא קֳדָם
יְיָ תּוֹרִין בְּנֵי תַּרְתֵּי דְּכַר חַד וְשִׁבְעָה אִמְּרִין בְּנֵי שַׁתָּה שְׁלִימִין יְהוֹן לְכוֹן׃ וּמִנְחָתְהוֹן
סוֹלְתָא דְּפִילָא נְכִישָׁת תְּלָתָא עֲשָׂרוֹנִין לְתוֹרָא וּתְרֵי עֲשָׂרוֹנִין לְדִיכְרָא תַּעְבְּדוּן׃ וְעִשָּׂרוֹנָא
עִשָּׂרוֹנָא תַּעְבֵּיד לְאִמְּרָא חַד בְּכֵן לְשַׁבְעָה אִמְּרִין׃ וּצְפִירָא דְּעִזִּין חַד לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן׃
בַּר עֲלַת צַפְרָא דִּי לְעֲלַתָא תְּדִירָא תַּעְבְּדוּן יַת אִלֵּין׃ כְּאִלֵּין תַּעְבְּדוּן לְיוֹמָא שַׁבְעָא
יוֹמִין לְחֵם קוּרְבָּנָא דְּמִתְקַבַּל בִּרְעוּתָא קֳדָם יְיָ עַל עֲלַתָא תְּדִירָא יִתְעֲבַד ✻✻✻✻✻✻✻✻

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

libationẽ eius. τ dies septima celebrꝫ
τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. καὶ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ
sicla erit vobis. oẽ opus seruile nõ facie
ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιή
tis in ea. τ die nouoꝝ: qñ ob
σετε ἐν αὐτῇ. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προ
culeritis sacrificiũ nouũ dño hebdomadaꝝ:
σφέρητε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ τῶν ἑβδομάδων,
celebris sicla erit vobis. oẽ op⁹ seruile
ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν
nõ facietis. τ adducetis holocausta in
οὐ ποιήσετε. καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα εἰς
odorẽ suauitatis dño: vitulos e bob⁹ duos: τ
ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, καὶ
arietẽ vnũ: septẽ agnos ãniculos imaculatos. sa
κριὸν ἕνα, ἑπτὰ ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους. ⁊ θυ
crificiũ eoꝝ simila cõfecta in oleo.
σίαν αὐτῶν σεμίδαλις ἀπαρτισμένη ἐν ἐλαίῳ.
tres decime vitulo vni: τ due deci
τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο δέκα
me arieti vni: decima decima a
τα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, δέκατον δέκατον τῷ ἀμ
gno vni: septẽ agno. τ hircũ
νῷ τῷ ἑνί, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. καὶ χίμαρον
e capris vnũ pro peccato: ad expiãdũ pro
ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ
vobis: pter holocaustũ sẽpiter
ὑμῶν, πλὴν τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ διαπαν
nũ. τ sacrificiũ eoꝝ facietis mihi. im
τὸς. καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν ποιήσετέ μοι. ἄμω
maculati erũt vobis τ libamina eoꝝ.
μοι ἔσονται ὑμῖν καὶ τὰ σπονδὰ αὐτῶν. Ca.29,

A Θ τ mẽse septimo: prima mẽ
καὶ τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, μιᾶ τοῦ μη
sis: celebris sicla erit vobis: oẽ opus ser
νός, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λα
uile nõ facietis: dies significatiõis erit vo
τρευτὸν οὐ ποιήσετε, ἡμέρα σημασίας ἔσται ὑ
bis. τ facietis holocausta in odorẽ
μῖν. καὶ ποιήσετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν
suauitatis dño: vitulũ vnũ e bob⁹: arietẽ vnũ:
εὐωδίας κυρίῳ, μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα,
agnos ãniculos septẽ imaculatos. sacrificiũ eo
ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. ⁊ θυσία αὐ
rũ simila cõfecta in oleo. tres
τῶν σεμίδαλις ἀπαρτισμένη ἐν ἐλαίῳ. τρία
decime vitulo vni: τ due decime
δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο δέκατα
arieti vni: decima agno vni:
τῷ κριῷ τῷ ἑνί, δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί,
septẽ agnis.
τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς.

Trãsla.B.Hiero.

[x]& de libatiõibus singu
lorũ. [r]Dies quoq; [s]septi
mus [a]celeberrimus & [b]sã
ctus [c]erit [n]vobis. [c]Oẽ [o]o
pus [g]seruile [b]nõ facietis i
eo. [h]Dies ẽt [p]primitiuorũ
[m]qñ offeretis [o]nouas oo
[n]fruges [p]dño expletis
[q]hebdomadibus: [r]vene
rabilis & [n]sancta [c]erit. oo
[s]Omne [c]opus [s]seruile oo
[a]non [b]facietis in ea. oooo
[c]Offeretis q; [b]holocau
stum [c]in odorẽ [f]suauissi
mũ [g]dño [b]vitulos [i]de [k]ar
mento [i]duos :ooooooooo
[m]arietem [n]vnũ: [p]agnos
[q]anniculos imaculatos
[o]septẽ. [n]atq; in sacrificiis
eorũ [i]simile [k]oleo [o]cõspse
[f]tres [s]decimas [a]p [b]singu
los [a]vitulos oooooooooo
[c]per arietes [c]duos :[i]per
agnos [g]decimam ooooooo
[b]decime qui simul sunt
[m]agni [s]septem. ooooooooo
[n]hircum quoq; qui ma
ctatur oooooooooooooooo
[q]p expiatiõe [p]pter [r]holo
causti [n]sẽpiternũ [t]& liba
cius. [i]Immaculata [r]offe
retis omnia [c]cum libatio
Omnibus suis. Ca.29.
Ensis etiam ooooooo
[b]septimi [c]prima dies [c]ve
nerabilis & sancta ooooo
[e]erit [b]vobis. [i]Omne [o]o
pus [i]seruile [m]non ooooooo
[n]facietis in ea: quia [o]dies
[p]clangoris [q]ẽ & tubarũ.
[o]Offeretis q; [h]holocau
stum [n]in odorẽ [i]suauissi
mum [f]dño [b]vitulũ [a]de [k]ar
mento [c]vnum: & [o]arietẽ
[c]vnũ: & [g]agnos [s]annicu
los [b]immaculatos [i]septẽ.
[l]& in sacrificiis eorũ [m]si
mile [o]oleo [n]cõsperse
[f]tres [q]decimas [r]per sin
gulos vitulos: [b]duas oo
[p]decimas [n]per arietem:
[r]vnam [f]decimam ooooooo
[b]per agnum. qui simul
sunt [g]agni [s]septem, oooo

Ter.Heb. Au. Ca.xxix. Pũctiua heb.

יִשְׁבָּע תָּרוּעָה	[x]וְנִסְכֵּיהֶם׃ [r]וּבַיּוֹם [s]הַשְּׁבִיעִי [a]מִקְרָא	
[c]הַיָּה לָאָךְ	[b]קֹדֶשׁ [c]יִהְיֶה [n]לָכֶם [o]כָּל [f]מְלֶאכֶת	
[g]בָּכַר	[h]עֲבֹדָה [p]לֹא [q]תַעֲשׂוּ׃ [r]וְיוֹם [s]הַבִּכּוּרִים	
[m]קָרַב	[m]בְּהַקְרִיבְכֶם [n]מִנְחָה [o]חֲדָשָׁה [p]לַיהוָה	
[q]קָרָא	[q]בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם [r]מִקְרָא [s]קֹדֶשׁ [t]יִהְיֶה	
[t]לָאָךְ [u]עָשָׂה	[u]לָכֶם [v]כָּל [w]מְלֶאכֶת [x]עֲבֹדָה [y]לֹא [z]תַעֲשׂוּ׃	
[c]קָרַב	[c]וְהִקְרַבְתֶּם [d]עוֹלָה [e]לְרֵיחַ [f]נִיחֹחַ	
[g]שָׁנָה	[h]לַיהוָה [i]פָּרִים [k]בְּנֵי [l]בָקָר [g]שְׁנַיִם	
[m]כָּלַל	[m]אַיִל [n]אֶחָד [o]שִׁבְעָה [p]כְבָשִׂים [q]בְּנֵי	
[g]שָׁנָה׃ [r]וּמִנְחָתָם [s]סֹלֶת [t]בְּלוּלָה [u]בַּשָּׁמֶן		
[v]שְׁלֹשָׁה [w]עֶשְׂרֹנִים [x]לַפָּר [y]הָאֶחָד		
[c]שְׁנֵי [d]עֶשְׂרֹנִים [e]לָאַיִל [f]הָאֶחָד׃ [g]עִשָּׂרוֹן		
[h]עִשָּׂרוֹן [i]לַכֶּבֶשׂ [k]הָאֶחָד [l]לְשִׁבְעַת [m]הַכְּבָשִׂים׃		
[n]שָׂעִיר [o]עִזִּים [p]אֶחָד		
[q]בַּד [r]עַלַּת [s]הַתָּמִיד		
[t]עֲשֵׂה [u]תָּם [v]הַיָּה		
[w]וּמִנְחָתוֹ׃ [x]תַּעֲשׂוּ [y]תְּמִימִם [z]יִהְיוּ		
[a]לָכֶם [b]וְנִסְכֵּיהֶם׃ [c]וּבַחֹדֶשׁ		Ca.xxix.
[d]הַשְּׁבִיעִי [e]בְּאֶחָד [f]לַחֹדֶשׁ [g]מִקְרָא [h]קֹדֶשׁ		
[i]יִהְיֶה [k]לָכֶם [l]כָּל [m]מְלֶאכֶת [n]עֲבֹדָה [o]לֹא		
[p]תַעֲשׂוּ [q]יוֹם [r]תְּרוּעָה [s]יִהְיֶה [t]לָכֶם׃		
[u]וַעֲשִׂיתֶם [v]עֹלָה [w]לְרֵיחַ [x]נִיחֹחַ		
[y]לַיהוָה [z]פַּר [a]בֶּן [b]בָּקָר [c]אֶחָד [d]אַיִל		
[e]אֶחָד [f]כְּבָשִׂים [g]בְּנֵי [h]שָׁנָה [i]שִׁבְעָה		
[k]תְמִימִם׃ [l]וּמִנְחָתָם [m]סֹלֶת [n]בְּלוּלָה		
[o]בַּשָּׁמֶן [p]שְׁלֹשָׁה [q]עֶשְׂרֹנִים [r]לַפָּר [s]שְׁנֵי		
[t]עֶשְׂרֹנִים [u]לָאַיִל׃ [x]וְעִשָּׂרוֹן [y]אֶחָד		
[z]לַכֶּבֶשׂ [a]הָאֶחָד [b]לִשְׁבַעַת [c]הַכְּבָשִׂים׃		

Interp̃.chal.

et libamen eius fiet. Et in die septimo inuocatio san
cta erit vobis: omne opus seruile nõ facietis. In die
autẽ primitiuoꝝ quando offeretis munus nouũ co
ram domino in expletione hebdomadarũ vestrarum
inuocatio sancta erit vobis: omne opus seruile non
facietis: τ offeretis holocaustũ vt suscipiatur volun
tarie coram dño vitulos de bobus duos τ arietẽ vnũ
et septem agnos anniculos: τ pro munere eorum tres
decimas simile per singulos vitulos τ duas decimas
per singulos arietes τ singulas decimas p singulos
agnos: sic fiet per septẽ agnos: hircũ de capris vnũ:
ad ppiciandũ p vobis: pter holocaustũ iuge τ mun
eius offeretis: imaculati erũt vobis: τ libamina eoꝝ.
Ca.29.
Θ τ in mense septimo in pma die mẽsis
inuocatio sicla erit vobis: oẽ opus seruile nõ fa
cietis: dies clãgoris erit vobis. Facietisq; holocaustũ
vt suscipiat voluntarie coram dño vitulũ de bobus vnum
arietem vnũ: agnos anniculos imaculatos septem
et in munere eorum simile conspersum oleo tres deci
mas per vitulum vnum: duas decimas per arietem:
et singulas decimas per singulos agnos: sic facietis
per septem agnos. ooooooooooooooooooooo

Pũctiua chal.

[w]עֲשֵׂה [x]הָיָה	
[y]חָדָה	
[z]קָרֵב	
[a]אֶחָד [b]פָּיִל	
[c]עֲשֵׂה [d]עַל [e]הַיָּה	
[f]עַז [g]עֲלֵה	
[h]עֲבַד [i]הָיָה	

pp iiii

Transla.Chal.

וְנִסְכֵּיהוֹן׃ וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה [w]מְעָרַע מַדְמִישׁ [x]יְהֵא לְכוֹן כָּל עִיבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃
וּקְרֵיבוּ [y]קוּרְבָּנָא [z]קֳדָם יְיָ תּוֹרִין [a]בְּנֵי תּוֹרֵי חַד דְּכַר חַד [b]וְשִׁבְעָא אִמְּרִין בְּנֵי שָׁנָה׃ [c]וּמִנְחָתְהוֹן סוּלְתָא [d]דְּפִילָא [e]מְמַשַׁח
תְּלָתָא עֶשְׂרוֹנִין לְתוֹרָא חַד [f]וּתְרֵין עֶשְׂרוֹנִין לְדִיכְרָא חַד׃ וְעִשְׂרוֹנָא עֶשְׂרוֹנָא לְאִמְּרָא
חַד [g]כֵּן לְשִׁבְעָה אִמְּרִין׃ צְפִיר בַּר [h]עִזִּין חַד לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן׃ [i]בַּר [k]מַעֲלַת תְּדִירָא וּמִנְחָתֵיהּ
[l]תַּעְבְּדוּן שַׁלְמִין יְהוֹן לְכוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן׃ Ca.xxix. וּבְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה חְדָּ

Transla.Chal.

[w]מְעָרַע מַדְמִישׁ יְהֵי לְכוֹן כָּל עִיבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן יוֹם יַבָּבָא יְהֵי לְכוֹן׃
וְתַעְבְּדוּן עֲלָתָא לְאִיתְקַבָּלָא קֳדָם יְיָ תּוֹר בַּר תּוֹרֵי חַד דְּכַר חַד אִמְּרִין בְּנֵי שָׁנָה
שַׁבְעָא שַׁלְמִין׃ וּמִנְחָתְהוֹן סוּלְתָא דְּפִילָא מְמַשְׁחָא תְּלָתָא עֶשְׂרוֹנִין לְתוֹרָא תְּרֵין
עֶשְׂרוֹנִין לְדִכְרָא׃ וְעִשְׂרוֹנָא חַד לְאִמְּרָא חַד כֵּן לְשִׁבְעָה אִמְּרִין׃

Positiua heb.	Text. Heb.	Ru. Caxtir.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
	וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד חַטָּאת לְכַפֵּר		& hircũ p pctõ offertur in expiatione populi: preter holocaustum calendarum cũ sacrificiis suis: & holocaustũ sempiternum cũ libatiõibus solitis eisdẽ cerimõiis offeretis in odorẽ suauissimũ incẽsũ dño. Decima quoq; dies mẽsis huius septimi erit vobis: & affligetis aias vras. Oẽ opus seruile nõ facietis in ea. Offeretis q holocaustũ dño in odorẽ suauissimũ vitulũ de armẽto vnũ. arietẽ vnũ. agnos ãniculos septẽ. & in sacrificiis eorũ simile oleo conspersi tres decimas per singulos vitulos. duas decimas per arietem. decimam decime per agnos singulos qui sunt simul septem agni: & hircum p pctõ absq; his q offerri pro delicto solẽt in expiationẽ & holocaustũ sempiternũ in sacrificio & libaminibus eorũ. Quitadecima vero die mẽsis septimi q vobis sctã erit atq; venerabilis: oẽ opꝰ seruile nõ facietis in ea: sed celebrabitis solẽnitatẽ dño septẽ diebus. Offeretis q holocaustũ in odorem suauissimum dño vitulos de armẽto tres decim: arietes duos: agnos ãniculos quattuordecim: & in libamentis eorum simile oleo conspersi tres	καὶ ἓν ἐκ τῶν αἰγῶν ἕν περὶ ἁμαρτίας, χίμαρον ἓν περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῶν ἐνιαυσίων, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου, ἁγία ἔσται ὑμῖν. καὶ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε, καὶ προσοίσετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτά, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν. καὶ θυσία αὐτῶν σεμιδάλεως ἀπαρτισμένης ἐν ἐλαίῳ τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ ἑνί: ἐν τοῖς ἑπτὰ ἀμνοὺς. καὶ χίμαρον ἓν περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐξιλασμοῦ καὶ τὴν ὁλοκαύτωσιν τὴν διαπαντός. καὶ θυσία αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἁγία ἔσται ὑμῖν. οὐ ποιήσετε πᾶν ἔργον λατρευτικὸν οὐ ποιήσετε, καὶ ἑορτάσατε αὐτὴν ἑορτὴν τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα θυσίαν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ μόσχους ἐκ βοῶν δεκατρεῖς, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας, ἄμωμοι ἔσονται· αἱ θυσίαι αὐτῶν σεμιδάλεως ἀπαρτισμένης ἐν ἐλαίῳ τρία	B

Positiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
	Et hircũ de captis vnũ pro peccato ad propiciandũ pro vobis: preter holocaustũ kalendarũ & munus et et holocaustũ iuge & munus eius: & libamina eorũ sicẽ eis conuenit: vt oblatio suscipiat volũtarie coram dño. Et in decima die mẽsis huius septimi inuocatio sancta erit vobis: affligetisq; aias vras: oẽ opus seruile nõ facietis. et offeretis holocaustũ coram dño: vt suscipiat volũtarie: vitulũ de bobus vnũ: arietem vnũ: agnos anniculos septẽ: imaculati erunt vobis: & in munere eorũ tres decimas simile conspersi oleo per vitulum vnũ: duas decimas p arietẽ vnũ: & singulas decimas per singulos agnos. sic fiet per septẽ agnos: hircum de captis vnum pro peccato absq; sacrificio qđ offertur pro peccato in expiationib: & holocaustũ sempiternũ & munus eius & libamina eorũ. Et in quintadecima die mẽsis septimi inuocatio sancta erit vobis: omne opus seruile nõ facietis: & celebrabitis solẽnitatem coram dño septẽ diebus. Et offeretis holocaustũ oblationis quod suscipitur volũtarie coram dño: vitulos de bobus tredecim: arietes duos: agnos anniculos quatuordecim: immaculati erunt. Et in munere eorum tres decimas simile conspersi oleo	וְצָפִיר בַּר עִזֵּי חַד חַטָּאתָא לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן: בַּר מַעֲלַת יַרְחָא וּמִנְחָתֵהּ וְעֲלָתָא תְּדִירָא וּמִנְחָתֵהּ וְנִסְכֵּיהוֹן כַּד חֲזֵי לְהוֹן לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ: וּבְעַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה הָדֵין מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן וְתַעַנּוֹן יָת נַפְשָׁתֵיכוֹן כָּל עֲבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַּעְבְּדוּן: וְתְקָרְבוּן עֲלָתָא קֳדָם יְיָ לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא תּוֹר בַּר תּוֹרֵי חַד דְּכַר חַד אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שַׁבְעָא שַׁלְמִין יְהוֹן לְכוֹן: וּמִנְחָתְהוֹן סֹלְתָא דְּפִילָא מְשָׁחָא תְּלָתָא עֲשְׂרוֹנִין לְתוֹרָא תְּרֵין עֲשְׂרוֹנִין לְדִכְרָא חַד: עֲשְׂרוֹנָא עֲשְׂרוֹנָא לְאִמְּרָא חַד בְּכֹן לְשַׁבְעָה אִמְּרִין: וְצָפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא בַּר מַחֲטָאתָא דְּכִפּוּרְיָא וְעֲלָתָא תְּדִירָא וּמִנְחָתֵהּ וְנִסְכֵּיהוֹן: וּבְחַמְשָׂה עֲשַׂר יוֹמָא לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן כָּל עֲבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַּעְבְּדוּן וְתַחְגּוֹן חַגָּא קֳדָם יְיָ שִׁבְעָא יוֹמִין: וְתְקָרְבוּן עֲלָתָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ תּוֹרִין בְּנֵי תוֹרֵי תְּלָתָא עֲשַׂר דְּכִרִין תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה	

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

decime vitulo vni: trib⁹ ꝛ decẽ δέκατα τῷ μόχῳ τῷ ἑνί, τοῖς τρισκαίδεκα vitulis: ꝛ due decime arieti vni: sup μόχους, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, ἐπὶ τοὺς duos arietes: ꝛ decima decima agno vni: δύο κριούς, καὶ δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, sup quattuordeci agnos. ꝛ hircũ e ca ἐπὶ τοὺς δεκατέσσαρας ἀμνούς. καὶ χίμαρον ἐξ αἰ pris vnũ ꝓ peccato: ꝑter holocaustũ γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως sempiternũ. sacrificia eoꝝ: ꝛ libatiões eo τῆς διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐ rũ. ꝛ die secũda vitulos e bob⁹ duo τῶν. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ μόχους ἐκ βοῶν δώ deci: arietes duos: agnos ãniculos ḋttuordeci δεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας imaculatos. sacrificiũ eoꝝ ꝛ libatio eoꝝ ἀμώμους. ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς vitulis ꝛ arietib⁹ ꝛ agnis: iurta μόχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ numerũ eoꝝ scõm cõsuetudinẽ eoꝝ. ꝛ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. καὶ hircũ e caprio vnũ ꝓ petõ: ꝑter χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν holocaustũ sempiternũ. sacrificia eo τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐ rũ ꝛ libamina eoꝝ. die tercia τῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ vitulos quattuordeci: arietes duos: agnos ãni μόχους δεκατέσσαρας, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυ culos quattuordeci imaculatos. sacrificiũ eoꝝ σίους δεκατέσσαρας ἀμώμους. ἡ θυσία αὐτῶν ꝛ libatio eoꝝ vitulis ꝛ arietibus καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόχοις καὶ τοῖς κριοῖς ꝛ agnis: iurta numeꝝ eoꝝ scm cõsue κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγ tudinẽ eoꝝ. ꝛ hircũ e capris vnũ ꝓ peca κρισιν αὐτῶν. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτί tu ꝑter holocaustũ sẽpiternũ. sacrifi as, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός. αἱ θυσί cia eoꝝ ꝛ libatiões eoꝝ. die quarta αι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ vitulos decẽ: arietes duos: agnos ãniculos quattuor μόχους δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσ decim imaculatos. sacrificia eoꝝ ꝛ libatiões eoꝝ σαρας ἀμώμους. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν vitulis ꝛ arietib⁹ ꝛ agnis: iurta nu τοῖς μόχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθ merꝝ eoꝝ scm cõsuetudinẽ eoꝝ. ꝛ hircũ e ca μὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. καὶ χίμαρον ἐξ αἰ pri vnũ pro peccato: ꝑter holocaustũ γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς sẽpiternũ. sacrificia eoꝝ ꝛ διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏ

Transla. Chal.

עֲשַׂרְסַר לְתוֹרָא חַד לְתַלָתָא עֲשַׂר תּוֹרִין תְּרֵין עֲשָׂרוֹנִין לְדִיכְרָא חַד לְתְרֵין זִכְרִין
תְּרֵין עֲשָׂרוֹנִין עֲשָׂרוֹנָא לְאִמְּרָא חַד לְאַרְבְּעָה עֲשַׂר אִמְּרִין וּצְפִיר בַּר עִזִּין חַד חַטָּאתָא
בַּר מַעֲלַת תְּדִירָא מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וּבְיוֹמָא תִנְיָנָא תּוֹרִין בְּנֵי תוֹרֵי תְּרֵי עֲשַׂר דְּכִרִין
תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה אַרְבְּעָה עֲשַׂר שְׁלִמִין: וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרֵי לְדִיכְרֵי וּלְאִמְּרֵי
כְּמִנְיָנֵיהוֹן כְּדַת חֲזֵי: וּצְפִיר בַּר עִזִּין חַד חַטָּאתָא בַּר מַעֲלַת תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:
וּבְיוֹמָא תְלִיתָאָה תּוֹרִין תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה אַרְבְּעָה עֲשַׂר שְׁלִמִין:
וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרֵי לְדִיכְרֵי וּלְאִמְּרֵי כְּמִנְיָנֵיהוֹן כְּדַת חֲזֵי: וּצְפִיר בַּר עִזִּין חַד חַטָּאתָא
בַּר מַעֲלַת תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וּבְיוֹמָא רְבִיעָאָה תּוֹרִין עֲשָׂרָא דְּכִרִין תְּרֵין אִמְּרִין
בְּנֵי שְׁנָה אַרְבְּעָה עֲשַׂר שְׁלִמִין: וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרֵי לְדִיכְרֵי וּלְאִמְּרֵי כְּמִנְיָנֵיהוֹן
כְּדַת חֲזֵי: וּצְפִיר בַּר עִזִּין חַד חַטָּאתָא בַּר מַעֲלַת תְּדִירָא מִנְחָתָהּ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Trãsla. B. Piero.

decimas per vitulos fi gulos qui sunt simul vi tuli tredecim: & duas decimas arieti ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ vni idest simul arietibus duobus: & decimã decime agnis singulis qui sunt simul agni q̃ttuordecim: & hircum ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ pro peccato absq; holocausto sempiterno & sacrificio & libamine eius. In die altero offeretis vitulos de armento duodecim: arietes duos: agnos anniculos imaculatos q̃ttuordeci: sacrificiaq; & libamina singulorum ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ per vitulos & arietes & agnos ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ rite celebrabitis: & hircum ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ pro peccato absq; holocausto sempiterno ꝏ sacrificioq; & libamine eius. Die tertio offeretis vitulos vndecim: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ arietes duos: agnos anniculos ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ immaculatos quattuordecim: sacrificiaq; & libamina singulorũ per vitulos & arietes & agnos rite celebrabitis: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ & hircum pro peccato absq; holocausto sempiterno sacrificioq; & libamine eius ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Ter. Heb. Nu. Ca. xxix. Pritiua. bet

עֲשָׂרֵ֣ נִים֮ לַפָּ֣ר ׀ הָאֶחָד֒ שְׁלֹשָׁ֣ה
עָשָׂ֣ר פָּרִ֗ים שְׁנֵי֙ עֶשְׂרֵ֣ נִים֙ לָאַ֣יִל
הָאֶחָ֔ד שְׁלֵמִ֖ם הָאֵילִֽם׃ וְעִשָּׂרֹ֕ן
עִשָּׂרֹ֖ן לַכֶּ֣בֶשׂ הָאֶחָ֑ד לְאַרְבָּעָ֖ה
עָשָׂ֥ר כְּבָשִׂ֖ים שְׁלֵמִֽם׃ וּשְׂעִ֥יר עִזִּ֖ים אֶחָ֑ד
חַטָּ֣את ׀ מִלְבַּ֣ד עֹלַ֣ת הַתָּמִ֗יד
מִנְחָתָ֛הּ וְנִסְכָּ֖הּ׃ וּבַיּ֣וֹם הַשֵּׁנִ֗י פָּרִ֤ים שְׁנֵי־בְקַר֙ שְׁמֹנָ֣ה עָשָׂ֣ר אֵילִ֔ם שְׁנָ֖ים כְּבָשִׂ֣ים בְּנֵי־שָׁנָ֑ה אַרְבָּעָ֥ה עָשָׂ֖ר תְּמִימִֽם׃ וּמִנְחָתָ֖ם וְנִסְכֵּיהֶ֑ם לַפָּרִ֣ים לָאֵילִ֔ם וְלַכְּבָשִׂ֖ים בְּמִסְפָּרָ֥ם כַּמִּשְׁפָּֽט׃ וּשְׂעִ֥יר עִזִּ֖ים אֶחָ֑ד חַטָּ֣את מִלְבַּ֣ד עֹלַ֣ת הַתָּמִ֗יד מִנְחָתָ֖הּ וְנִסְכָּֽהּ׃ וּבַיּ֣וֹם הַשְּׁלִישִׁ֗י פָּרִ֤ים עַשְׁתֵּי֙ עָשָׂ֣ר אֵילִ֔ם שְׁנָ֖ים כְּבָשִׂ֣ים בְּנֵי־שָׁנָ֑ה תְּמִימִֽם׃ וּמִנְחָתָ֖ם וְנִסְכֵּיהֶ֑ם לַפָּרִ֣ים לָאֵילִ֔ם וְלַכְּבָשִׂ֖ים בְּמִסְפָּרָ֥ם כַּמִּשְׁפָּֽט׃ וּשְׂעִ֥יר עִזִּ֖ים אֶחָ֑ד חַטָּ֣את מִלְבַּ֣ד עֹלַ֣ת הַתָּמִ֗יד מִנְחָתָ֖הּ וְנִסְכָּֽהּ׃ וּבַיּ֣וֹם הָרְבִיעִ֗י פָּרִ֤ים עֲשָׂרָה֙ אֵילִ֔ם שְׁנָ֖ים כְּבָשִׂ֣ים בְּנֵי־שָׁנָ֑ה אַרְבָּעָ֥ה עָשָׂ֖ר תְּמִימִֽם׃ וּמִנְחָתָ֖ם וְנִסְכֵּיהֶ֑ם לַפָּרִ֣ים לָאֵילִ֔ם וְלַכְּבָשִׂ֖ים בְּמִסְפָּרָ֥ם כַּמִּשְׁפָּֽט׃ וּשְׂעִ֥יר עִזִּ֖ים אֶחָ֑ד חַטָּ֣את מִלְבַּ֣ד עֹלַ֣ת הַתָּמִ֗יד מִנְחָתָ֖הּ

Interp. chal.

per vnũquemq; vitulum tredecim vitulorum: duas decimas per vnũquẽq; arietem duorum arietum: et singulas decias p vnũquẽq; agnũ q̃ttuordeci agnoꝝ: et hircũ de capris vnũ pro petõ: ꝑter holocaustũ inge ꝛ mun⁹ eius ꝛ libamẽ eius. Et i die scõ offeretis vitulos de bobus duodecim: arietes duos: agnos anniculos imaculatos q̃ttuordeci. Et munera eoꝝ ꝛ libamina eoꝝ p vitulos ꝛ p arietes ꝛ p agnos siẽ decẽt iurta numerũ eoꝝ: ꝛ hircũ de capris vnũ p petõ: ꝑter holocaustũ sempiternũ ꝛ mun⁹ ei⁹ ꝛ libamina eoꝝ. Et in die tertio offeretis vitulos de bobus vndeci: arietes duos: agnos ãniculos imaculatos q̃ttuordeci: ꝛ mun⁹ eoꝝ ꝛ libamia eoꝝ p vitulos ꝛ p arietes ꝛ p agnos siẽ decet iuxt numerꝝ eoꝝ: ꝛ hircũ p petõ vnũ: absq; iugi holocausto ꝛ munere ei⁹ ꝛ libamie eius. In die autẽ quarto offeretis vitulos decẽ: arietes duos: agnos anniculos imaculatos quattuordecim: ꝛ munus eoꝝ et libamina eorũ per vitulos ꝛ per arietes ꝛ p agnos sicut decet iurta numerũ eoꝝ: ꝛ hircũ de capris vnũ pro peccato: absq; iugi holocausto ꝛ munere eius

Pritiua chal.

עֵ
תַנְה
מָנָה חֵזֵה עַלָה
רְבָעָ

Prima beb. Ter. Heb. Nu. Ca. xxix.

וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים
תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם
וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃
וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת
הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם
הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר
חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד
מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר
חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד
מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי
עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת
עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם
עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה
תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּר
לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃

Prima.chal.

Interp. chal.

et libamine eī. Et in die quinto offeretis vitulos nouē arietes duos: agnos āniculos īmackatos q̄ttuordeci: et mun⁹ eoꝝ ꝛ libamina eoꝝ ꝓ vitulos ꝛ ꝓ arietes ꝛ ꝓ agnos sīc decet iurta nūerū eoꝝ: ꝛ hircū vnū ꝓ pctō: absq; tugi holocausto ꝛ munere eī⁹ ꝛ libamine eius. Et in die sexto vitulos octo: arietes duos: agnos āniculos īmaculatos q̄ttuordeci: ꝛ mun⁹ eoꝝ ꝛ libamina eoꝝ ꝓ vitulos ꝛ per arietes ꝛ ꝓ agnos sīc decet iurta numerū eoꝝ: ꝛ hircū vnū pro peccato: absq; tugi holocausto ꝛ munere eius ꝛ libamine eius. Et in die septimo vitulos septē: arietes duos: agnos āniculos īmaculatos q̄ttuordeci: ꝛ mun⁹ eoꝝ ꝛ libamina eoꝝ ꝓ vitulos ꝛ ꝓ arietes ꝛ ꝓ agnos sīc decet iuꝛ nūerū eoꝝ: ꝛ hircū vnū ꝓ pctō: absq; tugi holocausto ꝛ munere eī⁹ ꝛ libamine eius. In die octauo collecte erūt vobis: oē opus seruile nō facietis: ꝛ offeretis holocaustū in oblationē que suscipit volūtarie coram dño: vitulū vnū: arietē vnū: agnos anniculos īmaculatos septem. et munus eoꝝ ꝛ libamina eoꝝ per vitulū ꝛ per arietē et per agnum sicut decet iurta numerum eorum:

Trāsla. B. Hiero.

libamine. Die quinto offeretis vitulos nouē: arietes duos: agnos āniculos quattuordeci īmaculatos sacrificia eoꝝ ꝛ libamina eoꝝ ꝓ vitulos ꝛ ꝓ arietes ꝛ ꝓ agnos sīc decet iurta nūerū eoꝝ: ꝛ hircū vnū ꝓ pctō: absq; tugi holocausto ꝛ munere eius ꝛ libamine eius. Et in die sexto offeretis vitulos octo: arietes duos: agnos āniculos īmaculatos quattuordecim sacrificia ꝓ vitulos & arietes & agnos rite celebrabitis: & hircū pro pctō absq; holocausto sempiterno sacrificio eius & libamine. Die septimo offeretis vitulos septem: & arietes duos: agnos āniculos immaculatos quattuordecim: sacrificia ꝓ vitulos & arietes & agnos rite celebrabitis: & hircum pro pctō absq; holocausto sempiterno sacrificio eius & libamine. Die octauo qui est celeberrimus omne opus seruile non facietis: offerētes holocaustū in odorem suauissimū domino: vitulum vnū arietem vnum: agnos āniculos immaculatos septem: sacrificia ꝓ vitulos & arietes & agnos rite celebrabitis: & hircum pro pctō absq; holocausto sempiterno sacrificio eius & libamine.

Trāsla. Grc. lxx. cū interp. latina.

libationes eoꝝ. τῇ πέμπτῃ μόσχους ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους: κριοὺς δύο, ἀμνὰς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους sacrificia eoꝝ ꝛ libationes eoꝝ vitulis αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις ꝛ arietib⁹ ꝛ agnis: iurta nūerū eoꝝ καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. τῇ ἕκτῃ μόσχους ἑπτά, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις, καὶ τοῖς κριοῖς, καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. τῇ ἑβδόμῃ μόσχους ἑπτά, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς: iurta numerū eoꝝ sc̄m cōsuetudinē eoꝝ ꝛ hircū e capris vnū ꝓ pctō: ꝑter holocaustū sempiternū. sacrificia eoꝝ ꝛ libationes eoꝝ. τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν ꝛ libationes eoꝝ. die octauo cant⁹ erit vobis. oē op⁹ seruile nō facietis in eo. ꝛ offeretis holocausta in odorē suauitatis obla tiones dño: vitulū vnū: arietē vnū: agnos āniculos immaculatos septē. sacrificia eoꝝ ꝛ libationes eoꝝ vitulo ꝛ arieti ꝛ agnis: iurta numerū eorū sc̄m cōsuetudinē eoꝝ: καὶ ἀριθμοὶ αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν,

Trāsla. Chal.

וְנִסְכָּהּ׃ וְיוֹמָא חַמְשָׁאָה תּוֹרִין תְּרֵין אָמְרִין בְּנֵי שַׁתָּה אַרְבְּסָר עַשְׂרֵי שְׁלִמִין׃
וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרֵי לְדִיכְרֵי וּלְאִמְּרֵי בְּמִנְיָנֵיהוֹן כַּד חָזֵי׃ וּצְפִיר חַטָּאתָא חַד
בַּר עַלַת תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וְיוֹמָא שְׁתִיתָאָה תּוֹרִין תְּמַנְיָה דִּכְרִין תְּרֵין אָמְרִין
בְּנֵי שַׁתָּה אַרְבְּסָר עַשְׂרֵי שְׁלִמִין׃ וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרֵי וּלְאִמְּרֵי בְּמִנְיָנֵיהוֹן
כַּד חָזֵיוּ׃ וּצְפִיר חַטָּאתָא חַד בַּר עַלַת תְּדִירָא מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תּוֹרִין
שִׁבְעָא דִּכְרִין תְּרֵין אָמְרִין בְּנֵי שַׁתָּה אַרְבְּסָר עַשְׂרֵי שְׁלִמִין׃ וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרֵי
לְדִיכְרֵי וּלְאִמְּרֵי בְּמִנְיָנֵיהוֹן כַּד חֵזֵי לְהוֹן׃ וּצְפִירָא דְחַטָּאתָא חַד בַּר עַלַת תְּדִירָא
מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וְיוֹמָא תְּמִינָאָה כְּנִישִׁין תְּהוֹן לְכוֹן כָּל עֲבִידַת פּוּלְחָן לָא תַעְבְּדוּן׃
וְתְקָרְבוּן עֲלָתָא קוּרְבָּן קֳדָם יְיָ תּוֹר חַד דְּכַר חַד אִמְּרִין בְּנֵי שַׁתָּה
שַׁבְעָה שְׁלִמִין׃ מִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרָא לְדִיכְרָא וּלְאִמְּרָא בְּמִנְיָנֵיהוֹן כַּד חָזֵי׃

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Nu,Ca.xxx.	Petitiua.heb.
τ hircũ e captis vnũ p pcto: pter holocaustũ sempiternũ. sacrificia eox τ libatiões eox. hec facietis dño in festis vr̃is τ holocaustis vra τ sacrificia vra τ libatiões vras τ salutaria vra.	'& hircum m pro peccato °ablq; p holocausto ooooo qsepiterno r sacrificioq; e ius s & libamine. 'Hec oo uofferetis x dño 'in solẽnitatibus vestris z preter oo avota b & oblatiões spõtaneas c in holocausto: oooo di sacrificio: e in libamine f & in hostiis pacificis.	וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת	עֵז עָשָׂר בָּקָר עֵלָה
καὶ τὰς σωτηρίους ὑμῶν καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν. Ca.30.		הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:	תָּמִיד
Καὶ locutus ẽ moyses filijs isr̃l iuxta oia καὶ ἐλάλησε μωυσῆς τοῖς υἱοῖς ἰσρ̃λ κατὰ πάν		אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד	יָעַד
ἃ ἐνετείλατο κ̃ς τῷ μωυσῆ. καὶ ἐλάλησε μωυ		מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם	
σῆς ad ꝓncipes tribuũ filioꝝ isr̃l: di		וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם:	
cens: hoc v̄bũ qd ꝑcepit dño. hõ hõ si voue		וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי	Ca.xxx. אָמַר
rit votũ dño: aut iurauerit iuramẽtũ: aut determinauerit		יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת	
rit veteriatiõe p alia sua: nõ faciet irritũ v̄bũ suũ: oia		מֹשֶׁה: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל רָאשֵׁי	דבר
exierint de ore eius: faciet. si ãt mulier		הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה	נָטָה
vouerit votũ dño: aut veteriauerit veteriatõez i domo pa		הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: אִישׁ כִּי	
tris sui in iuẽtute sua: τ audierit pf ei		יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אוֹ הִשָּׁבַע שְׁבֻעָה	נָדַר שָׁבַע
vota eius: τ veteriatiões eius: ꝺo		לֶאְסֹר אִסָּר עַל נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל	חָלַל
B teriauit de alia sua: τ tacuerit		דְּבָרוֹ כְּכָל הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה:	פֶּה עָשָׂה
pf eius: τ cõstabũt oia vota ei: τ		וְאִשָּׁה כִּי תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה וְאָסְרָה	אִישׁ נָדַר
oẽs veteriatiões ei ꝺo veteriauit de ani		אִסָּר בְּבֵית אָבִיהָ בִּנְעֻרֶיהָ: וְשָׁמַע	
ma sua: manebũt ei. si ãt renuẽs renuerit		אָבִיהָ אֶת נִדְרָהּ וְאִסָּרָהּ אֲשֶׁר	
pf ei: ꝺo die audierit vota ei: τ		אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ	חָרַשׁ
veteriatiõe ei: ꝺo veteriauit de alia sua.		אָבִיהָ וְקָמוּ כָּל נִדְרֶיהָ וְכָל אִסָּר	קוּם
ὁρισμοὺς αὐτῆς, οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς.		אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם:	
nõ cõstabũt. τ vĩo mũdabit eã: q; renuit pf eius.		וְאִם הָנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם	טא
ὑγίσουται. καὶ κς καθαριεῖ αὐτήν, ὅτι ἀπείπατο ὁ πὴρ αὐτῆς.		שָׁמְעוֹ כָּל נִדְרֶיהָ וֶאֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר	
fi vo nupta fuerit viro: τ vota eius sup eã iux		אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וַיהוָה	
ta ea fi γενομένη ἥνδρα αὐτῇ, καὶ αἱ ψυχαὶ αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ κα		יִסְלַח לָהּ כִּי הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ:	סָלַח
τα ꝺistinctiões labioꝝ eius: ãcũq; veteriauit de		וְאִם הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ	הָיָה
τὰ τῶν διασολῶν τῶν χειλέων αὐτῆς, ὅσα ὡρίσατο κατὰ τῆς		עָלֶיהָ אוֹ מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר	נָטָא שָׂפָה
ꝺia sua: τ audierit vir eius: τ tacuerit		אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ: וְשָׁמַע אִישָׁהּ	
ψυχῆς αὐτῆς, καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ σιωπήσῃ		יוֹם יוֹם שָׁמַע וְהֶחֱרִישׁ לָהּ וְקָמוּ	

Transl.Chal.

וְצִפְּיָרָא דְחַטָּאתָא חַד מִבַּר מֵעֲלַת תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: אִילֵּין תַּעֲבְדוּן קֳדָם יְיָ
בְּמוֹעֲדֵיכוֹן בַּר מִנְּדְרֵיכוֹן וְנִדְבָתֵיכוֹן לְעָלְתָכוֹן וְלִמְסְבְיָתֵיכוֹן וּלְנִסְכֵּיכוֹן וּלְנִכְסַת ׀
קוּדְשֵׁיכוֹן: Ca.xxx. וַאֲמַר מֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה:
וּמַלֵּיל מֹשֶׁה עִם רֵישֵׁי שִׁבְטַיָּא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר דֵּין פִּתְגָמָא דְפַקֵּיד יְיָ: גְּבַר
אֲרֵי יִדַּר נִדְרָא קֳדָם יְיָ אוֹ קַיֵּים קְיָם עַל נַפְשֵׁיהּ לָא יְחַל פִּתְגָמֵיהּ
כְּכֹל דְּיִפּוֹק מִפּוּמֵיהּ יַעֲבֵד: וְאִתְּתָא אֲרֵי תִדַּר נִדְרָא קֳדָם יְיָ וְתֵיסַר אִסָּר בְּבֵית אֲבוֹהָא
כְּרַבְיוּתָהָא: וְיִשְׁמַע אֲבוּהָא יָת נִדְרָהּ וְאִסָּרָהּ דַּאֲסָרַת עַל נַפְשָׁהּ וְיִשְׁתֹּק לָהּ אֲבוּהָא
וְיָקוּמוּן כָּל נִדְרָהָא וְכָל אִסָּרִי דַּאֲסָרַת עַל נַפְשָׁהּ יְקוּמוּן: וְאִם אַצְדִּי אֲבוּהָא יוֹמָא
בְּיוֹמָא דְּיִשְׁמַע כָּל נִדְרָהָא וְאִסָּרָהָא דַּאֲסָרַת עַל נַפְשָׁהּ לָא יְקוּמוּן וּמִן קֳדָם דְּיַצְדִּי
לָהּ אֲרֵי אַצְדִּי אֲבוּהָא יְהֵא: וְאִם מֵהֵוָה תְּהֵוֵי לְגֻבַר וְנִדְרָהָא עֲלָהָא אוֹ מֵבְטָא
שְׂפָתָהָא דְּאִסְּרַת עַל נַפְשָׁהּ: וְיִשְׁמַע בַּעְלָהּ בְּיוֹמָא וְיִשְׁתֹּק לָהּ וְיָקוּמוּן

Interp.chal.

et hircũ p pctõ vnũ: absq; tugi holocausto τ munere eius τ libamie ei⁹. Hec offeretis coã dño in solẽnitatib⁹ vr̃is: pter vota vra τ oblatiões spõtaneas vras in holocaustis vr̃is τ in muneribꝰ vr̃is τ in libaminibus vestris τ in hostiis sanctificatis vestris. Ca.30. Ἐτ dixit moyses filijs israel iuxta oia q̃ ꝑcepit dño moysi. Locutusq; ẽ moyses cũ ꝓncipibꝰ tribuũ filioꝝ isr̃l: dicẽs. Iste ẽ sermo quẽ ꝑcepit dño. Si vir vouerit votũ coã dño aut iurauerit iuramẽtũ vt ꝓstringat vinculo alias suã: nõ faciet irritũ verbũ suũ: sz iuxta oia q̃ egressa fũt ab ore eius faciet. Mulier ãt si vouerit votũ coã dño: τ ꝓstrinxerit se vinculo in domo patris sui in puerilia sua: τ pf ei⁹ audierit votũ eius τ vinculũ ei⁹ q̃ obligauit alias suã: τ tacuerit pf ei⁹: ꝓfirmata erũt oia vota ei⁹ τ oia vincula q̃b⁹ obligauit alias suã firma erũt. Si ãt ꝓtradixerit ei pf eius in die q̃ audierit: oia vota ei⁹ τ vincula eius q̃bus obligauit aiam suã nõ erũt cõfirmata: τ a facie dñi dimittet ei: eo q; pater eius cõtradixerit ei. Et si fuerit nupta viro τ votũ vouerit aut protulerit labijs suis quo obligauit animam suam: τ audierit maritus eius: τ in die quo audierit tacuerit: confirmata erunt ooooo

Petitiua chal.

יָעַד עֵלָה
רֵאשׁ אָמַר
נָדַר קוּם אָסַר
בַּעַל נָפַק עֲבַד
אָסַר רַבָּב שָׁמַע
שְׁתַק קוּם עֲדָה
שָׁבַק
יְיָ
שָׁפָה

Prima beb. Ter. Heb. Au. Latinum. Trãsla. B. Hiero. Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

נִדְרֵיהָ וְאֲסָרֶהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל
נַפְשָׁהּ יָקֻמוּ׃ וְאִם בְּיוֹם שְׁמֹעַ
אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ וְהֵפֵר אֶת פור
נִדְרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת מְבֻטָא
שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ
יְהוָה יִסְלַח לָהּ׃ וְנֵדֶר אַלְמָנָה סלח
וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר אָסְרָה עַל גרש
נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ וְאִם בֵּית קום
אִישָׁהּ נָדְרָה אוֹ אָסְרָה אִסָּר עַל
נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה וְשָׁמַע אִישָׁהּ
וְהֶחֱרִשׁ לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ
כָּל נְדָרֶיהָ וְכָל אִסָּר אֲשֶׁר אָסְרָה
עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם׃ וְאִם הָפֵר יָפֵר
אֹתָם אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל
מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ לִנְדָרֶיהָ וּלְאִסַּר יצא
נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הֲפֵרָם
וַיהוָה יִסְלַח לָהּ׃ כָּל נֵדֶר וְכָל
שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ ענה
יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ׃ וְאִם קום פור
הֶחֱרֵשׁ יַחֲרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם חשׁ
אֶל יוֹם וְהֵקִים אֶת כָּל נִדְרֶיהָ אוֹ קום
אֶת כָּל אֲסָרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הֵקִים
אֹתָם כִּי הֶחֱרִשׁ לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ׃
וְאִם הָפֵר יָפֵר אֹתָם אַחֲרֵי
שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא אֶת עֲוֹנָהּ׃ אֵלֶּה
הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה
בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אָב לְבִתּוֹ
אִישׁ בָּנָה׃

Prima chal. Interp. chal.

vota eius & vincula eius quibus obligauit aiam suam. Et si in die quo audierit maritus ei⁹ cõtradixerit ei: irrita faciet vota eius q̃ habet & verbũ labioꝝ ei⁹ quo obligauit aiam suã: & a facie dñi dimittet ei. Oẽ autẽ votũ vidue & repudiate quo obligauit aiam suã: firmũ erit. Et si in domo mariti fuit pmisit aut obligauit aiam suã vinculo iuramẽti: & audiuit vir eius & tacuit neq; cõtradixit ei: cõfirmata erũt oia vota eius: & oia vincula q̃bus obligauit aiam suã firma erũt. Si aũt maritus eius irrita fecerit ea in die q̃ audierit: oia q̃ ptulit labijs suis in votis suis & in obligatiõe aie sue nõ erũt firma: maritus enĩ eius irrita fecit ea: & a facie dñi dimittet ei. Omne votũ & oẽ iuramentũ vinculi ad affligendã animã maritus eius confirmabit ea & maritus eius irrita faciet ea. Si autẽ taceno tacuerit maritus eius de die in diẽ: cõfirmabit oia vota eius: aut omnia vincula quibus se obligauit confirmabit ea: quia tacuit in die qua audiuit. Si autẽ irrita fecit ea postquã audierat: recipiet ille iniquitatem eius. Ista sunt precepta que mandauit dñs moysi inter virum & vxorem eius & inter patrem et filiam suam

Trãsla. B. Hiero.

voti rea erit: reddetq; quodcũq; promiserat. Sin autem audiens statim contradixerit: & irrita fecerit pollicitationes eius: verbaq; quibus obstrinxerat animam suam: propitius erit ei dñs. Vidua & repudiata quicquid vouerint reddent. Vxor in domo viri cum se voto constrinxerit & iuramẽto: si audierit vir & tacuerit: nec contradixerit sp̃sioni: reddet quodcunq; promiserat. Si autem extemplo contradixerit: nõ tenebitur pmissionis rea: qa maritus cõtradixit. & dñs ei ppitius erit. Si vouerit & iuramẽto se cõstrinxerit: vt pieiuniũ vel ceterarũ rerũ abstinẽtiam affligat aiam suã: in arbitrio viri erit siue faciat siue nõ faciat. Q̃d si audiẽs vir tacuerit: & alterã diẽ distulerit sententiã: quicqd vouerat atq; pmiserat: reddet: quia statim vt audiuit tacuit. Si autem contradixerit postq̃ intellexit: portabit ipse iniquitatem eius. Iste sunt leges quas constituit dñs moysi inter virum & vxorẽ: inter patrẽ & filiam: q̃

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

vota eius & determiniatiões ei⁹: q̃s determiniauit de ψυχαὶ αὐτῆς καὶ οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς, οὓς ὡρίσατο κατὰ
aia sua cõstabũt. si vo renuẽs renuerit τὰς ψυχὰς αὐτῆς στήσονται. ἐὰν δὲ ἀκούσων ἀκούσῃ C
vir eius: qua die audierit: oia vota e- ἑ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ σιωπήσῃ ἡμέρα ἀκούσῃ, πᾶσαι αἱ ψυχαὶ αὐ-
ius: & determiniatiões q̃s determiniauit de aia sua: τῆς, καὶ οἱ ὁρισμοὶ οὓς ὡρίσατο κατὰ τὰς ψυχὰς αὐτῆς,
nõ manebũt: q̃ vir eius renuit sup eã. ἐὰν μεταῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀπέστησεν ἐπ' αὐτάς.
& vidue mũdabit eã. & votũ vidue & repu & κύριος καθαριεῖ αὐτήν. καὶ ψυχὴ χήρας καὶ ἐκβε-
diate q̃cũq; vouerit de aia sua: ma βλημένης ὅσα ἂν εὔξηται κατὰ τὰς ψυχὰς αὐτῆς, μι
nebũt ipi. Si aũt in domo viri sui votũ e- νεῖται αὐτῇ. ἐὰν δὲ ἐν οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἡ ψυχὴ αὐ
ius aut determiatio de aia sua cũ iuramẽto: & τῆς ἢ ὁρισμὸς κατὰ τὰς ψυχὰς αὐτῆς μεθ' ὅρκου, καὶ
audierit vir eius: & tacuerit ei: & nõ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ, καὶ μὴ
renuerit ei: & cõstabũt oia vota ei⁹ ἀναντύσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ ψυχαὶ αὐ-
& oẽs determiatiões ei⁹: q̃s determiauit de τῆς καὶ πᾶσαι οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς, οὓς ὡρίσατο κατὰ
aia sua: cõstabũt de ea. Si aũt ampu- τὰς ψυχὰς αὐτῆς, στήσονται κατὰ αὐτάς. ἐὰν δὲ πρῳὶ-
tãs amputauerit vir ei⁹: q̃ die audierit: oia λιῶν πρῳὶ λιῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἀκούσῃ ἡμέρα ἀκούσῃ, πᾶσα
q̃cũq; egerit de labijs ei⁹: iuxta vo ἐξοδία ἐκπορευομένη ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς, κατὰ τὰς ψυ-
sa q̃s ei⁹: & iuxta determiatiões q̃s de aia χὰς αὐτῆς, καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς κατὰ τὰς ψυχὰς
sua: nõ manebũt ei: vir ei⁹ amputauit: & vo αὐτῆς, οὐ μενεῖ αὐτῇ, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πεφιλίλε, καὶ κύ-
min⁹ purgabit eã. oẽ votũ & oẽ iuramẽtũ ριος καθαριεῖ αὐτήν. πᾶσα ψυχὴ καὶ πᾶς ὅρκος
vinculi ad affligendũ aiaꝝ: vir ei⁹ statuet ei: ὁρισμοῦ κακῶσαι ψυχήν, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσει αὐ-
& vir ei⁹ amputabit ei. Si aũt tacens D τῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πεφιλιεῖ αὐτῇ. ἐὰν δὲ σιωπῶν
tacuerit ei diem de die: & statuet ei τὸ παρασιωπήσῃ αὐτῇ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ στήσει αὐ-
oia vota ei⁹: & deteriatiões eas q̃s sup τῇ πάσας ψυχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὁρισμοὺς τοὺς ἐπ' αὐ-
ea statuet ei: q̃ tacuit ei die q̃ audi τῆς στήσει αὐτῇ, ὅτι ἐσιώπησεν αὐτῇ τὴν ἡμέραν ἣν ἤκου-
uit. Si amputãs amputauerit ei post diem in q̃ σεν. ἐὰν περιελὼν περιλῇ αὐτῇ μετὰ τὴν ἡμέραν ἣν ἤ-
audiuit: & sumet pctũ ei⁹. Ipe in κουσεν, καὶ λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς. Ταῦτα τὰ δι-
stificatiões q̃s pcepit dñs moysi: inter virũ & καιώματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, ἀναμέσον ἀνδρὸς καὶ
inter vxorẽ ei⁹: & inter patrẽ & filiã ἀναμέσον γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἀναμέσον πατρὸς καὶ θυγατρὸς

Trãsla. Chal.

נִדְרָהּ וְאִסָּרָהּ דַּאֲסָרַת עַל נַפְשָׁהּ יְקוּמוּן׃ וְאִם בְּיוֹמָא דִישְׁמַע בַּעְלָהּ יַעְדֵי יָתָהּ
וִיבַטֵל יָת נִדְרָהּ דַּעֲלָהּ וְיָת פִּירוּשׁ שְׂפָוָתָהּ דַּאֲסָרַת עַל נַפְשָׁהּ וּמִן קֳדָם יְיָ יִשְׁתְּבֵק
לָהּ׃ וּנְדַר אַרְמְלָא וּמְתָרְכָא כֹּל דַּאֲסָרַת עַל נַפְשָׁהּ יְקוּם עֲלָהּ׃ וְאִם בֵּית בַּעְלָהּ נְדָרַת
אוֹ אֲסָרַת אִסָּר עַל נַפְשָׁהּ בְּקִיּוּם׃ וְיִשְׁמַע בַּעְלָהּ וְיִשְׁתֹּק לָהּ לָא צָעֲדֵי יָתָהּ וְיקוּמוּן
כָּל נִדְרָהּ וְכָל אִסְרֵי דַּאֲסָרַת עַל נַפְשָׁהּ יְקוּמוּן׃ וְאִם בַּטָּלָא יְבַטֵל יָתְהוֹן בַּעְלָהּ
בְּיוֹמָא דִשְׁמָעֵהּ כָּל מַפָּקוּת שְׂפָוָתָהּ לִנְדָרָהּ וּלְאִיסַּר נַפְשָׁהּ לָא יְקוּמוּן בַּעְלָהּ בָּטֵל
בַּטִּילִינוּן וּמִן קֳדָם יְיָ יִשְׁתְּבַק לָהּ׃ כָּל נֵדֶר וְכָל קִיּוּמַת אִסָּר לְסַגָּפָא נַפְשׁ בַּעְלָהּ
יְקִימִנּוּן וּבַעְלָהּ יְבַטִּלִינוּן׃ וְאִם סָטָא יִשְׁתֹּק לָהּ בַּעְלָהּ מִיּוֹם לְיוֹם וְיָקִים יָת כָּל
נִדְרָהּ אוֹ יָת כָּל אִיסָּרָהּ דְּעֲלָהּ קַיָּם יְתָהוֹן דַּאֲרֵי שְׁתֵיק לָהּ בְּיוֹמָא דִשְׁמָע׃ וְאִם
בָּטָלָא יְבַטֵל יְתָהוֹן בָּתַר דִּשְׁמָע וְיִסְבַּל יָת חוֹבָהּ׃ אִילֵּין פִּקּוּדַיָּא דְּפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה
בֵּין גַּבְרָא לְאִתְּתֵהּ בֵּין אַבָּא לִבְרַתֵּהּ

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

in iuuẽtute in domo pris sui.
ἐν νεότητι ἐν οἴκῳ πατρὸς αὐτῆς. Ca. 31.
Et locut' ē dñs ad moysen: dicẽs: vlciscẽ
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἐκδίκει
vltionẽ filioꝝ israel de madianitis: ⁊
τὴν ἐκδίκησιν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐκ τῶν μαδιαμιτῶν, καὶ
vltimo adderis ad pplm tuũ. ⁊ locutus ē
ἔπειτα προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου. καὶ ἐλάλησε
moyses ad pplm: dicẽs: armate ex vobis
μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, λέγων, ἐξοπλίσατε ἐξ ὑμῶν
viros: ⁊ pugnate cotrã dñm madi
ἄνδρας, καὶ παρατάξασθε ἔναντι κυρίου ἐπὶ μαδι-
am: vt det vindictã a dño madiã:
ὰμ, ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν παρὰ κυρίου τῷ μαδιάμ,
mille ex tribu: ⁊ mille ex tribu: ex oĩb⁹
χιλίους ἐκ φυλῆς, καὶ χιλίους ἐκ φυλῆς, ἐκ πασῶν
tribub⁹ israel mittite ad pugnãdũ ⁊ nu-
φυλῶν ἰσραὴλ ἀποστείλατε παρατάξασθαι καὶ ἐξε-
merauit ex milibus israel mille ex tri
ρίθμησεν ἐκ τῶν χιλιάδων ἰσραὴλ χιλίους ἐκ φυ-
bu. duodeci milia armatoꝝ in pugnã.
λῆς· δώδεκα χιλιάδες ἐνωπλισμένοι εἰς παράταξιν.
⁊ misit eos moyses mille de tribu
καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς μωυσῆς χιλίους ἐκ φυλῆς
⁊ mille de tribu cũ exercitu eoꝝ. ⁊ phineen
καὶ χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ φινεὲς
filiũ eleazar filij aarõ sacerdotis. ⁊ vasa scta
υἱὸς ἐλεάζαρ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως· καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια
⁊ tube in manib⁹ eoꝝ signo
καὶ αἱ σάλπιγγες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν τῶν σημα-
rum: ⁊ pugnauerũt cõtra madiã: sicut pcce-
σιῶν, καὶ παρετάξαντο ἐπὶ μαδιάμ, καθὰ ἐνετεί-
pit dño moysi. ⁊ occiderũt oĩne mas
λατο κύριος τῷ μωυσῆ· καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἄρσε-
culũ: ⁊ reges madiã occiderũt
νικόν, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς μαδιὰμ ἀπέκτειναν
simul cũ vulneratis eoꝝ: cui: ⁊ sur:
ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, τὸν ἐυεί, καὶ τὸν σουρ,
B ⁊ recẽ: ⁊ vr: ⁊ rebe: dnos re
καὶ τὸν ῥοὺκεμ, καὶ τὸν ὖρ, καὶ τὸν ῥοβίκ, πέντε βα-
ges madiã. ⁊ balaã filiũ beor occiderũt in gla-
σιλεῖς μαδιὰμ· καὶ τὸν βαλαὰμ υἱὸν βεὼρ ἀπέκτειναν ἐν ῥομ-
dio simul cũ vulneratis eoꝝ. ⁊ captiuauerũt mlo
φαίᾳ ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν· καὶ ἐχειρώσαντο τὰς γυ
nes madiã: ⁊ supellectilẽ ſpoꝝ: ⁊ iumẽta eoꝝ:
ναῖκας μαδιὰμ, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν,
⁊ oĩa q̃ possessa fuũt ſpoꝝ. ⁊ exercitũ eoꝝ captiuauę
πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν· καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐχειρώσατο
runt: ⁊ oẽs ciuitates eoꝝ: q̃ in hbitatiõib⁹ co
σαν, καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν, τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐ-
rũ: ⁊ vicos eoꝝ cõbuserũt in igne: ⁊ acceperũt
τῶν, καὶ τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί· καὶ ἔλαβον
oẽs p̃dã: ⁊ oĩa spolia eoꝝ: ab hoie
πάσας τὰς προνομὰς, καὶ πάντα τὰ σκύλα αὐτῶν, ἀπὸ ἀνθ-

Transl.Chal.

Ca.xxxi.
וּבַרְבִיּוֹתָהָא בֵּית אֲבוּהָא׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָרָא׃ אִתְגְּבֵי
פּוּרְעָנוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן מִדְיָנָאֵי בָּתַר כֵּן תִּתְכַּנֵּישׁ לְעַמָּךְ וּמַלֵּיל מֹשֶׁה עִם עַמָּא לְמֵימַר
זַרְזִיו מִנָּכוֹן גִּבָּרִין לְחֵילָא וְיהוֹן עַל מִדְיָן לְמִתַּן פּוּרְעָנוּת עַמָּא דַּיְיָ מִדְיָן׃ אַלְפָּא
לְשִׁבְטָא אַלְפָּא לְשִׁבְטָא לְכֹל שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל תִּשְׁלְחוּן לְחֵילָא׃ וְאִתְבַּרַיוּ מֵאַלְפֵּי
דְיִשְׂרָאֵל אַלְפָּא לְשִׁבְטָא אַלְפָּא לְשִׁבְטָא תְּרֵי עֲשַׂר אַלְפִּין מְזָרְזֵי חֵילָא׃ וּשְׁלַח יְהוֹן מֹשֶׁה אַלְפָּא
לְשִׁבְטָא לְחֵילָא יְהוֹן וְית פִּינְחָס בַּר אֶלְעָזָר כַּהֲנָא לְחֵילָא וּמָנֵי קוּדְשָׁא וְצָפְרֵי
יַבָּבָא בִּידֵיהוֹן׃ וְאִתְכַּנִּישׁוּ עַל מִדְיָן כְּמָא דְפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וּקְטָלוּ כָּל דְּכוּרָא׃ וְית
מַלְכֵי מִדְיָן קְטָלוּ עַל קְטִילֵיהוֹן יָת אֱוִי וְיָת רֶקֶם וְיָת צוּר וְיָת חוּר וְיָת רֶבַע תַּשְׁעָה
מַלְכֵי מִדְיָן וְיָת בִּלְעָם בַּר בְּעוֹר קְטָלוּ בְּחַרְבָּא׃ וּשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת נְשֵׁי מִדְיָן וְיָת טַפְלְהוֹן
וְיָת כָּל פִּרְיְהוֹן וְיָת כָּל גֵּיתֵיהוֹן וְיָת כָּל גִּבְסֵיהוֹן בָּזוּ׃ וְיָת כָּל אֻמְרַיְיהוֹן אִסְתָּבַיוּ
וְיָת כָּל בֵּית מַרְבַּיְתְהוֹן אוֹקִידוּ בְּנוּרָא׃ וּשְׁבוּ יָת כָּל עַדְבָּא וְיָת כָּל הֲבַיְתָא בְּאֵנָשָׁא

Interp.chal.

in puericia etus in domo patrio sui. Ca. 31.
LOcutusq̃ est dñs cum moyse dicens. Vlciscere
filios israel de madianitis: ⁊ postea colligeris
ad populũ tuũ. Locutusq̃ ē moyses cũ populo dicẽs.
Armate ex vobis viros in exercitũ vt sint contra ma
dian: vt vlciscant populũ dñi de madianitis. mille de
singulis tribubus per oẽs tribus israel mittetis in
exercitũ. Et electi sunt de millibus israel mille de vno
quoq; tribu duodecim milia armatoꝝ ad exercitũ. et
misit eos moyses in exercitũ mille de vnoquoq; tribu
et phineen filiũ eleazari sacerdotis ⁊ vasa sancta et
tubas clangoris in manu eius. Burerũtq; exercitus
cõtra madian sicut preceperat dño moysi ⁊ occiderũt
oẽm masculũ. Reges quoq; madian occiderũt sup in
terfectos eoꝝ: cui ⁊ recẽ ⁊ sur ⁊ hur ⁊ rebee dnos re
ges madian. Balaã quoq; filiũ beor occiderũt gla-
dio. et captiuauerũt filij israel mulieres madianitaꝝ
et paruulos eoꝝ ⁊ oĩa iumẽta eoꝝ ⁊ oĩa pecora eoꝝ:
cunctãq; supellectilẽ eoꝝ deprædati sunt: ⁊ oẽs vrbes
eorum in habitationibus suis ⁊ omne templũ ado-
rationis eorum succenderũt igni. Ceperuntq; omne
spolium ⁊ omnem prædam ex hominibus ecccco

Trãsla.B.Hiero.

[b]in puellari adhuc etate
ẽ: vel q̃ manet i[a] parẽtis
[l]domo. Capꝫ. 31.
LOcutusq̃ ē[b] dñs [c]ad
[b]moysen [c]dicẽs. [r]Vlcisce
re prius [b]filios [s]israel [b]de
[l]madiãitis [m]& sic [n]collige
ris [o]ad [p]populũ tuũ. Stati
q̃ [r]moyses [s]armate [q]inqt
ccccccccc cccccccccccc
[r]ex vobis [s]viros [a]ad pu-
gnam ccccccccccccccc
[q]qui possit [r]vltionẽ [s]dñi
[c]expetere ccccccccccc
[b]de madiãitis. [l]Mille viri
[b]de singulis tribubus eli
gantur ex [s]israel: qui
[q]mittantur [r]ad bellum.
[a]Dederuntq; [c]millenos
ccccccccccccc ccccccccc
[r]de singulis tribubus .i.
[d]duodecim [b]milia [c]expe-
ditorũ ad [p]pugnã: [r]quos
[c]misit [m]moyses ccccccccc
[m]cum [n]phineen ccc:cccc
ccccccc:ccccccccc:ccccccc
[o]filio [p]eleazari [q]sacerdo-
tis: [v]vasaq; ccccccccccc
[s]ctã [a]& tubas ad [c]clãgẽ-
dũ tradidit ei. ccccccccc
[g]Gũq; pugnassent [a]con
tra [b]madianitas atq; vi-
cissent: [o]omnes [m]mares
[b]occiderunt [a]& ccccccccc
[m]reges eorum ccccccccc
ccccccccc ccccccccccccc
[e]eui [a]& [n]recem [r]& [s]sur [a]&
[v]r ccccccccccccccccccc
[b]& [c]rebe [q]quinq; [p]princi-
pes gentis. [b]balaã [q]quo-
q; [f]filiũ [b]beor [i]interfece-
runt [m]gladio. [c]ceperũtq;
[m]mulieres eorũ [a]& ccccc
ccccccccccccc ccccccc
[p]paruulos [o]omniaq; [p]pe
cora [a]& [c]cunctam ccccccc
[s]supellectilẽ. [c]Quicqd
[p]hĩe potuerãt: [d]depopu-
lati sunt [b]tam [v]vrbes q̃
viculos [m]& ccccccccccccc
[c]castella [q]flãma [p]consum
pſit. [r]Et tulerunt ccccccc
[p]dam [a]& [r]vniuersa [q]q̃ ce
perant tã [e]ex hominibus

Ter.Heb. Au.Ca.xxxi. Pritiua.heb.

וּבְנָשֶׁיהָ׀ בֵּית אֲבִיהָ׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ Ca.xxxi.
דַּבֵּר נְקֹם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת
הַמִּדְיָנִים אַחַר תֵּאָסֵף אֶל עַמֶּיךָ׃
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל הָעָם לֵאמֹר
הֵחָלְצוּ מֵאִתְּכֶם אֲנָשִׁים לַצָּבָא
וְיִהְיוּ עַל מִדְיָן לָתֵת נִקְמַת יְהוָה
בְּמִדְיָן׃ אֶלֶף לַמַּטֶּה אֶלֶף לַמַּטֶּה
לְכֹל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלְחוּ לַצָּבָא׃
וַיִּמָּסְרוּ מֵאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלֶף
לַמַּטֶּה שְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף חֲלוּצֵי
צָבָא׃ וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף
לַמַּטֶּה לַצָּבָא אֹתָם וְאֶת פִּינְחָס
בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לַצָּבָא וּכְלֵי
קֹדֶשׁ וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ׃
וַיִּצְבְּאוּ עַל מִדְיָן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת מֹשֶׁה וַיִּהַרְגוּ כָּל זָכָר׃ וְאֶת
מַלְכֵי מִדְיָן הָרְגוּ עַל חַלְלֵיהֶם אֶת
אֱוִי וְאֶת רֶקֶם וְאֶת צוּר וְאֶת חוּר
וְאֶת רֶבַע חֲמֵשֶׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֶת
בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הָרְגוּ בֶּחָרֶב׃ וַיִּשְׁבּוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת נְשֵׁי מִדְיָן וְאֶת
טַפָּם וְאֶת כָּל בְּהֶמְתָּם וְאֶת כָּל
מִקְנֵהֶם וְאֶת כָּל חֵילָם בָּזָזוּ׃ וְאֶת
כָּל עָרֵיהֶם בְּמוֹשְׁבֹתָם וְאֵת כָּל
טִירֹתָם שָׂרְפוּ בָאֵשׁ׃ וַיִּקְחוּ אֶת
כָּל הַשָּׁלָל וְאֶת כָּל הַמַּלְקוֹחַ בָּאָדָם

Interp.chal.

in puericia etus in domo patrio sui. Ca. 31.
LOcutusq̃ est dñs cum moyse dicens. Vlciscere
filios israel de madianitis: ⁊ postea colligeris
ad populũ tuũ. Locutusq̃ ē moyses cũ populo dicẽs.
Armate ex vobis viros in exercitũ vt sint contra ma
dian: vt vlciscant populũ dñi de madianitis. mille de
singulis tribubus per oẽs tribus israel mittetis in
exercitũ. Et electi sunt de millibus israel mille de vno
quoq; tribu duodecim milia armatoꝝ ad exercitũ. et
misit eos moyses in exercitũ mille de vnoquoq; tribu
et phineen filiũ eleazari sacerdotis ⁊ vasa sancta et
tubas clangoris in manu eius. Burerũtq; exercitus
cõtra madian sicut preceperat dño moysi ⁊ occiderũt
oẽm masculũ. Reges quoq; madian occiderũt sup in
terfectos eoꝝ: cui ⁊ recẽ ⁊ sur ⁊ hur ⁊ rebee dnos re
ges madian. Balaã quoq; filiũ beor occiderũt gla-
dio. et captiuauerũt filij israel mulieres madianitaꝝ
et paruulos eoꝝ ⁊ oĩa iumẽta eoꝝ ⁊ oĩa pecora eoꝝ:
cunctãq; supellectilẽ eoꝝ deprædati sunt: ⁊ oẽs vrbes
eorum in habitationibus suis ⁊ omne templũ ado-
rationis eorum succenderũt igni. Ceperuntq; omne
spolium ⁊ omnem prædam ex hominibus ecccco

Pritiua chal.

רַבַּב אֲמַר
נְגַשׁ
הָוָה נְתַן
שְׁלַח בָּתַר
זְרַז
מָאן
חֲיַל
שְׁבָה נְשָׁה טַף
נְתָא בְּזַז קָרָה
יְתֵב קְרָא עְדָה

Pritiua hebr.	Ter. Hebr.	Ru.	Ca. xxxi.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
בוא	וַיַּבְּרֵמָה׃ וַיָּבִאוּ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל			ad iumẽta: et duxerũt ad moysen et eleazar	ἕως κτήνους, καὶ ἤγαγον πρὸς μωυσῆν καὶ ἐλιέζαρ τὸν
יָעַד	אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל עֲדַת בְּנֵי			eleazarũ sacerdotẽ: & ad oẽm multitudinẽ filiorũ israel. Reliqua ãt	ἱερέα. καὶ πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ, τὴν ἀχ
שְׁבָה	יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבִי וְאֶת הַמַּלְקוֹחַ			vtẽsilia portauerunt	uitatẽ et spolia: et supellectilẽ: in
חָנָה	וְאֶת הַשָּׁלָל אֶל הַמַּחֲנֶה אֶל			ad castra in	μαλωσίαν καὶ τὰ σκύλα, καὶ τὰ προνόμια, εἰς
	עַרְבֹת מוֹאָב אֲשֶׁר עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃			cãpestribus moab iux ta iordanẽ cõtra hieri cho. Egressi sũt ãt moy ses & eleazar sacerdos & oẽs principes synagoge in occursũ eorũ extra castra. Iratusq; moyses	castra in arabothmoab q̃ est in tordane cõtra hiericho. et erãt moyses et eleazar sacerdos et oẽs principes cõgregatio ἐπὶ τοῦ παραμβολῆς εἰς ἀραβὼθ μωάβ, ὃ ἐστι ἐπὶ τ̃ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχώ. καὶ ἐξῆλθε μωυσῆς καὶ ἐλιέ ζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγω γῆς εἰς συνάντησιν αὐτῶν ἔξω τῆς παρεμβολῆς.
נָשָׂא	וַיִּצְאוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְכָל				et iratus ẽ furore moyses ꝓtra episcopos
מְחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ וַיִּקְצֹף מֹשֶׁה עַל	נְשִׂיאֵי הָעֵדָה לְקְרָאתָם אֶל				καὶ ὠργίσθη θυμῷ μωυσῆς ἐπὶ τοὺς ἐπισκόπους
פְּקוּדֵי הֶחָיִל שָׂרֵי הָאֲלָפִים					exercitus: millenarios et centuriones
וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת הַבָּאִים מִצְבָא					τῆς δυνάμεως, χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχεις τοὺς
הַמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֹשֶׁה					venientes ex pugna belli. et
					ἐρχομένους ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου. καὶ
					dixit eis moyses: vt quid uiuã cepistis oẽ femininũ:
					εἶπεν αὐτοῖς μωυσῆς, ἵνατί ἐζωγρήσατε πᾶν ἔκλυ.
					be esu fuerũt filijs israel iuxta ꝟbũ ba
					ὸν αὐτῶν ὅσαι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα βα
					laã vt rebellaretis et ptẽneretis ꝟbũ dñi pro
					λαὰμ τ̃ ἀποστῆσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου ἕνε
					pter phogor. et facta ẽ plaga in synagoga domi
					κεν φογωρ. καὶ ἐγένετο ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρί
					ni. et nũc occidite oẽe masculinũ in ẽsti
					ου. καὶ νῦν ἀποκτείνατε πᾶν ἄρσενικὸν ἐν πάσῃ τῇ
					sũma: et oẽm mulierẽ: que nouit lectũ
					ἀποσκευῇ, καὶ πᾶσαν γυναῖκα, ἥτις, ἔγνω κοίτην
					masculi occidite. et oẽm ãt sũmã
					ἄρσενος ἀποκτείνατε· καὶ πᾶσαν δὲ τὴν ἀποσκευὴν
					mulierũ que nõ nouit lectũ masculi viuãs capi
					τῶν γυναικῶν ἥτις οὐκ ἔγνω κοίτην ἄρσενος ζωγρήσα
					te eas. et vos castrametamini extra ea
					τε αὐτάς· καὶ ὑμεῖς παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμ
					stra septẽ dies. oẽs q̃ interfecerit alios: et oẽs q̃
					βολῆς ἑπτὰ ἡμέρας· πᾶς ὁ ἀποκτείνων ψυχήν, καὶ πᾶς ὁ
					tetigerit vulneratũ lustrabimini tercia
					ἁψάμενος τοῦ τετρωμένου ἁγνισθήσεσθε τῇ τρίτῃ
					die. et die septimo vos et pre
					ἡμέρᾳ· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ὑμεῖς καὶ ἀχμα
					da vra et oẽ indumẽtũ et oẽ ꝟas pel
					λωσία ὑμῶν καὶ πᾶν περίβλημα καὶ πᾶν σκεῦος δέ
					liceũ: et oẽs operationẽ ex capra pelle: et oẽ
					ρματινον, καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγίας, καὶ πᾶν
					vas ligneũ expiabitis. et dixit eleazar sacerdos
					σκεῦος ξύλινον ἀφαγνιῶτε. καὶ εἶπεν ἐλιέζαρ ὁ ἱερεὺς
					ad viros exercitus venientes ex
					πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοὺς ἐρχομένους ἐκ
					pugna belli: hec iustificatio legis:
					τῆς παρατάξεως τ̃ πολέμου, τ̃το τὸ δικαίωμα τ̃ νόμου,

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
אָתָא	et iumẽtis: et adduxerũt ad moysen et ad eleazar sacer dotem et ad cetũ filioꝝ israel captiuitatẽ et prædam et	וּבְעִירָא׃ וְאַיְתִיאוּ לְוָת מֹשֶׁה וְלְוָת אֶלְעָזָר כָּהֲנָא וְלְוָת כְּנִישְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת
שְׁבָה שָׁבָא	spoliũ i castra in cãpestrib moab iurta toadan ẽ hieri cho. Egressiq; sunt moyses et eleazar sacerdos et oẽs	שְׁבְיָא וְיָת רַבְרְבָתָא וְיָת עֲדָאָה לְמַשְׁרְיָתָא לְמֵישְׁרַיָא דְמוֹאָב דְעַל יַרְדְנָא דִירִיחוֹ׃
רַבָּב	principes cõgregationis in occursum eoꝝ extra ca stra. Et transiit moyses contra ducce exercitus tri	וּנְפַקוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כָּהֲנָא וְכָל רַבְרְבֵי כְנִישְׁתָּא לְמַדְכְּרוּתְהוֹן לְמַשְׁרְיָתָא׃
מְאָה	bunos et centuriones qui venerant de militia belli.	וּתְקַף מֹשֶׁה עַל רַבְרְבֵי חֵילָא דְמָנוּ עַל אַלְפִין וְרַבְנֵי מְאָתָא דַאֲתוּ מִקְרָבָא׃ וַאֲמַר
אָתָא קוּם הָוָה	dixitq; eis moyses. Nunqd reseruastis oẽm feminã? Ecce ipse fuerũt filijs israel in cõsilio balaã vt preua	לְהוֹן מֹשֶׁה הַמְחַיְתוּן כָּל נוּקְבָּא אִילֵן הַאֲנוּן דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מְטוֹל פִּתְגָמָא
יְעִין הָוָה	ricarẽtur preuaricationẽ coꝝ dño sup phogor: et fuit	דְבִלְעָם לְשַׁקָרָא
יְדַע שָׁכַב טָף	pestis in cõgregatione dñi. Nunc aũt occidite omnẽ masculũ in paruulis: et oẽm mulierẽ q̃ cognouit virũ	עִקַּר קֳדָם יְיָ עַל עֵיסָק פְּעוֹר וַהֲוָת מַתָּנָא דַיְיָ׃ וּכְעַן קִטְלוּ כָּל דְכוּרָא
נָשָׁה כֹּה שָׁרָא	coitu masculi occidite. Et oẽs paruulas mulieres q̃ non cognouerũt coitũ masculi reseruate vobis. Vos	בְּטַפְלָא וְכָל אִתְּתָא יְדַעַת גְּבַר לְמִשְׁכְּבֵי דְכוּרָא קְטוֹלוּ׃ וְכָל טַפְלָא נְשַׁיָא
כָּהֲלָה יָדַע שָׁכַב טָף	autẽ manete extra castra septẽ dieb. Vos qui occidit	דְלָא יְדַעוּ מִשְׁכְּבֵי דְכוּרָא קַיְמוּ לְכוֹן וְאַתּוּן שְׁרוֹ מִבָּרָא לְמַשְׁרְיָתָא שַׁבְעָה יוֹמִין כָּל דְקָטוֹל
עִז אָתָא	alium: et qui tetigit occisum: aspergat die tertio: et in die septimo vos et ea que cepistis aspersi eritis. et oẽ	נַפְשָׁא וְכָל דְיַקְרֵב בְּקְטִילָא תִדְּיוּן עֲלוֹהִי בְּיוֹמָא תְלִיתָאֵה וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאֵה אַתּוּן
	vestimentus et omne vas pellicum et omne quod fit	וְשִׁבְיֵנְכוֹן׃ וְכָל לְבוּשׁ וְכָל מָאן דְמִשַׁךְ וְכָל עוֹבַד סַעֲדִי וְכָל מָאן דְאַע תִּדּוֹן עֲלוֹהִי
	ex pillo caprarum et omne vas ligneũ aspersa erunt. Dixitq; eleazar sacerdos ad viros exercitus qui ve	וּתְהוֹן מִשְׁרְיָן׃ וַאֲמַר אֶלְעָזָר כָּהֲנָא לְגֻבְרֵי חֵילָא דַאֲתוּ לְקָרָבָא וְגָיְרַת אוֹרַיְתָא
	nerant de bello. Hoc est decretum legis ooooooooo	

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Iero.	Ter.Heb. Nu. Ca.xxxi.	Pritiua heb.
quã pcepit dñs moysi: preter aurũ ὃ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ, πλὴν τοῦ χρυσίου τ argẽtũ τ es τ ferrũ τ plũ καὶ τ ἀργυρίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μολίβ dũ τ ſtãnum: olo res q̃ trãſibũt in δου καὶ κασσιτέρου, πᾶν πρᾶγμα ὃ διελεύσεται ἐν igne perducet in igne: τ purificabit: ſed πυρὶ διᾴξεται ἐν πυρί, καὶ καθαρισθήσεται, ἀλλ' ἢ aqua expiatiõis expiabitur. τ oia q̃cũq; τῷ ὕδατι τοῦ ἁγνισμοῦ ἁγνισθήσεται. καὶ πάντα ὅσα nõ trãſcunt per ignẽ: trãſibũt per aquã μὴ διαπορεύεται διὰ πυρός, διελεύσεται δι' ὕδατος τ lauabitis veſtimẽta vra die ſepti καὶ πλυνεῖτε τὰ ἱμάτια ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδό ma: τ mũdabimini. τ poſt hec itroibi μη, καὶ καθαρισθήσεσθε. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύ tis in caſtra. τ locutus ẽ dñs σεσθε εἰς τὴν παρεμβολήν. καὶ ἐλάλησε κύριος ad moyſen: dicẽs: accipe ſũmã ſpo= πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκυ lioꝝ captiuitatis ab hoie vſq; ad iumẽtũ tu τ λων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους σὺ καὶ eleazar ſacerdos τ pncipes familiaꝝ ἐλιέζερ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἀρχοντες τῶν πατριῶν τῆς cõgregatõis. τ diuidens ſpolia inter συναγωγῆς. καὶ διελεῖτε τὰ σκῦλα ἀναμέσον τῶν bellatores egreſſos in bel πολεμισῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράτα= lũ: τ inter oẽm ꝛgregatiõẽ: τ ſepa ξιν, καὶ ἀναμέσον πάσης τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀφαι bitis tributũ dño ab hoīb⁹ bel ρεῖτε τὸ τέλος κυρίῳ παρὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολε latorib⁹ egrediẽtib⁹ ad bellũ: vnã μισῶν τῶν ἐκπορευομένων εἰς τὴν παράταξιν, μίαν aiam a quingẽtis: ab hoīb⁹: τ a ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνῶν, καὶ ἀπὸ iumẽtis: τ a bobus: τ ab ouibus: τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβά= τ a capris: τ ab aſinis: a των καὶ ἀπὸ τῶν ἀγῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων, ἀπὸ τ medietate eoꝝ accipietis. τ dabis eleazar ſacer ἡμίσους αὐτῶν λήψεσθε. καὶ δώσεις ἐλιέζερ τῷ ἱε doti primitias dñi. τ a medietate que filioꝝ ρεῖ τὰς ἀπαρχὰς κυ. καὶ ἀπὸ τ ἡμίσους τ υἱῶν ifrael accipies vnũ de quiq̃gita ab hoīb⁹: Ἰσραὴλ λήψῃ ἓνα ἀπὸ τῶν πεντηκοντα ἀπὸ ἀνθρώπων, τ a bobus: τ ab ouibus: τ ab aſinis: καὶ ἀπὸ βοῶν, καὶ ἀπὸ προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων, τ ab oibus iumẽtis: τ dabis ea καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς leuitis cuſtodiẽtib⁹ cuſtodias in tabna λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς ἐν τῇ σκη culo dñi. τ fecit moyſes τ eleazar νῇ κυρίου. καὶ ἐποίησε μωυσῆς καὶ ἐλιέζερ ꝯꝯꝯ	quod⁽ᵃ⁾ mandauit⁽ᵇ⁾ dominus⁽ᵇ⁾ moyſi. ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵉ⁾Aurum⁽ᵇ⁾ & ⁽ᶜ⁾argẽtum⁽ᵇ⁾ & ⁽ᵈ⁾es⁽ᵐ⁾ & ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ⁿ⁾ferrũ⁽ᵍ⁾ & ⁽ᶜ⁾plumbum ⁽ᵒ⁾ & ⁽ᵖ⁾ſtannum: & ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵉ⁾omne⁽ᵉ⁾ quod⁽ᶠ⁾ põt tranſire⁽ᶠ⁾ per flammas: ꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵍ⁾igne⁽ᵇ⁾ purgabitur. ꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵍ⁾quicquid ãt ⁽ⁱ⁾ ignẽ non poteſt ſuſtinere: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ʰ⁾aqua expiatiõis ſctifica bitur. ⁽ᵒ⁾& lauabitis⁽ᵖ⁾ veſtimẽta vra⁽ᵍ⁾ die⁽ᶠ⁾ ſeptimo: ⁽ᵖ⁾& purificati⁽ᶠ⁾ poſtea⁽ᶠ⁾ caſtra⁽ᵃ⁾ intrabitis.' Dixit quoq; ⁽ᵃ⁾dominus⁽ᵇ⁾ ad ꝯꝯꝯꝯ ⁽ᶜ⁾moyſen. ⁽ᶜ⁾Tollite ⁽ᵍ⁾ſummam ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵇ⁾eorũ q̃ capta ſũt⁽ᵃ⁾ ab homine⁽ᶜ⁾ vſq; ad pecus: ꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵐ⁾tu⁽ᵃ⁾ & eleazar⁽ᵒ⁾ ſacerdos ⁽ᵖ⁾& omnes⁽ᵖ⁾ principes ꝯꝯ ⁽ᶠ⁾vulgi:⁽ᵃ⁾ diuidesq; ex e= quo ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵃ⁾predam⁽ᶠ⁾ inter eos ⁽ᶠ⁾ qui pugnauerunt ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵉ⁾egreſſiq; ſunt⁽ᵇ⁾ ad bellũ: ⁽ᶜ⁾& inter⁽ᵉ⁾ oẽm reliquam ⁽ᶠ⁾multitudinẽ.⁽ᶠ⁾ & ſeparabis⁽ᵃ⁾ ptẽ⁽ᵇ⁾ dño⁽ᶠ⁾ ab his⁽ᵃ⁾ qui ⁽ⁱ⁾pugnauerũt & fuerunt ⁽ʰ⁾in bello ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵒ⁾vnã⁽ᶠ⁾ animã⁽ᵍ⁾ de quingẽtis tam⁽ᵉ⁾ ex ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᶠ⁾hominibus quam⁽ᵉ⁾ ex ⁽ᶠ⁾bobus⁽ᶠ⁾ & ⁽ᵗ⁾asinis ꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵃ⁾&⁽ᵇ⁾ ouibus: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᶜ⁾& dabis eam⁽ᶠ⁾ eleazaro ⁽ᵍ⁾ſacerdoti: quia⁽ᵇ⁾ primitie⁽ᶠ⁾ dñi ſunt. ʰ Ex media quoq; pte⁽ᶠ⁾ filiorũ⁽ᵐ⁾ iſrael ⁽ⁿ⁾accipies ⁽ᶠ⁾quinquageſimum⁽ᵒ⁾ caput⁽ᶠ⁾ hominũ & ⁽ᶠ⁾boum &⁽ᵗ⁾ aſinorum ⁽ᵃ⁾& ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ⁽ᵇ⁾ouium⁽ᶜ⁾ cunctorumq;⁽ᵒ⁾ animantium:⁽ᶜ⁾& dabis⁽ᶠ⁾ ea ⁽ᵍ⁾leuitis⁽ᵇ⁾ qui excubant in ⁽ᵗ⁾cuſtodiis ʰ tabernaculi ⁽ⁱ⁾domini.ᵐ Feceruntq; ꝯꝯꝯꝯ ⁽ⁿ⁾moyſes⁽ᵒ⁾ & eleazar ꝯꝯꝯꝯ	אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ אַךְ אֶת הַזָּהָב וְאֶת הַכֶּסֶף אֶת הַנְּחֹשֶׁת אֶת הַבַּרְזֶל אֶת הַבְּדִיל וְאֶת הָעֹפָרֶת׃	פְּתִיוּא בְּבֵל
	כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יָבֹא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ	עִבְרִי
	בָּאֵשׁ וְטָהֵר אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל אֲשֶׁר לֹא יָבֹא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ	
	בַּמָּיִם׃ וְכִבַּסְתֶּם בִּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם	
	הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם וְאַחַר תָּבֹאוּ	
	אֶל הַמַּחֲנֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל	תְּנֶה אֲשֶׁר
	מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ שָׂא אֶת רֹאשׁ	נָשָׂא
	מַלְקוֹחַ הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה	לָקַח
	אַתָּה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי	
	אֲבוֹת הָעֵדָה׃ וְחָצִיתָ אֶת	יָצַד תָּצָה
	הַמַּלְקוֹחַ בֵּין תֹּפְשֵׂי הַמִּלְחָמָה	
	הַיֹּצְאִים לַצָּבָא וּבֵין כָּל הָעֵדָה׃	לָתַם
	וְהֵרַמְתָּ מֶכֶס לַיהוָה מֵאֵת אַנְשֵׁי	
	הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא	רוּם כָּסַס
	אֶחָד נֶפֶשׁ מֵהַמִּשׁ הַמֵּאוֹת מִן	מָאָה
	הָאָדָם וּמִן הַבָּקָר וּמִן הַחֲמֹרִים	
	וּמִן הַצֹּאן׃ מִמַּחֲצִיתָם תִּקָּחוּ	חָצָה לָקַח
	וְנָתַתָּה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת	נָתַן רוּם
	יְהוָה׃ וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּקַּח	
	אֶחָד אֶחָז מִן הַחֲמִשִּׁים מִן	
	הָאָדָם מִן הַבָּקָר מִן הַחֲמֹרִים וּמִן	
	הַצֹּאן מִכָּל הַבְּהֵמָה וְנָתַתָּה אֹתָם	
	לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן	שָׁכַן
	יְהוָה׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר	עָשָׂה

Transla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
דְּפַקֵּד יְיָ יָת מֹשֶׁה וּגְבֶרִם יָת דַּהֲבָא וְיָת כַּסְפָּא יָת נְחָשָׁא יָת בַּרְזְלָא יָת אַבְצָא וְיָת אַנְפָּא כָּל מַיְדַּעַם דְּמִסְתָּעַל בְּנוּרָא תַּעְבְּרוּן בְּנוּרָא וְיִדְכֵּי בְּרַם בְּמֵי אַדְיוּתָא יִתְדֵּי וְכָל דְּלָא מִיתָּעַל בְּנוּרָא תַּעְבְּרוּן בְּמַיָּא׃ וְתִחְוְרוּן לְבוּשֵׁיכוֹן בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְתִדַּכְּוֹן וּבָתַר כֵּן תֵּעְלוֹן לְמַשְׁרְיָתָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה לְמֵימָר וְקַבֵּל יָת חוּשְׁבַּן דְּבַרְתָּא דְּשָׁבְיָא בְּאָנָשָׁא וּבְעִירָא אַתְּ וְאֶלְעָזָר כָּהֲנָא וְרֵישֵׁי אֲבָהָת כְּנִשְׁתָּא׃ וְתִפְלֵג יָת דְּבַרְתָּא בֵּין גְּבָרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא דְּנָפְקוּ לְחֵילָא וּבֵין כָּל כְּנִשְׁתָּא׃ וְתַפְרֵישׁ נְסִיבָא קֳדָם יְיָ מִן גְּבָרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא דְּנָפְקוּ לְחֵילָא חַד נַפְשָׁא מִן חַמְשׁ מְאָה מִן אֲנָשָׁא וּמִן תּוֹרֵי וּמִן חֲמָרֵי וּמִן עָנָא׃ מִפַּלְגוּתְהוֹן תִּסְבּוּן וְתִתֵּן לְאֶלְעָזָר כָּהֲנָא אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ׃ וּמִפַּלְגוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּסַּב חַד אֲחִיד מִן חַמְשִׁין מִן אֲנָשָׁא מִן תּוֹרֵי מִן חֲמָרֵי וּמִן עָנָא מִכָּל בְּעִירָא וְתִתֵּן יָתְהוֹן לְלֵיָאֵי נָטְרֵי מַטְרַת מַשְׁכְּנָא דַּיְיָ׃ וַעֲבַד מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כְּמָא	עַל עֵבֶר דָּכָה יָדַד יָדַד חָוַר שָׁרָא אָמַר שָׁבָה רָא שְׁפָלַג נָגַח פָּרַשׁ עָוַן נָסַב אֶחָד אֶחַד נָתַן נָסַר שָׁכַן עָשָׂה

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Au. Ca. xxxi.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
	הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃	[p]sacerdoti sicut [q]precepit dñs moysi	[q]sicut [r]preceperat [s]domi nus.	sacerdoti sicut ꝓcepit dñs moysi.
הָיָה בָּזַז	וַיְהִי הַמַּלְקוֹחַ יֶתֶר הַבַּז אֲשֶׁר	[r]Fuit autem [r]preda [s]quã	[r]Fuit autem [r]preda [s]quã	τ fuit ὁ ἱερεὺς καὶ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ· καὶ ἐγε
	בָּזְזוּ עַם הַצָּבָא צֹאן שֵׁשׁ מֵאוֹת	[s]exercitus [s]ceperat [r]oui	[s]exercitus [s]ceperat [r]oui	rũt spolia abũdãtia prede ꝙ preda
	אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף וַחֲמֵשֶׁת	[s]um [s]sexcenta	[s]um [s]sexcenta	νὴν τὰ σκύλα ὁ πλιάσμα τῆς ἁρπαγμοῦ ὃ ἐπορι
שָׁנָה	אֲלָפִים׃ וּבָקָר שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים	[t]milia: [o]boum [q]septuagi	[t]milia [o]septuaginta [m]quinq	tiſũt viri bellatores ab oui
	אֲלָף וְחַמִּשֶׁת אֲלָפִים׃ וַאֲתוֹנֹת	ta [p]duo	[n]milia: [o]boum [q]septuagi	μενσαν οἱ ἄνδρες οἱ πολιμησαι ἐκτὸ τῶν προβά
שִׁשִּׁים	אֶחָד וְשִׁשִּׁים׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם מִן הַנָּשִׁים אֲשֶׁר	[r]milia: [s]asinorũ [s]sexagi	ta [p]duo	bus sexcẽta milia τ septuagita mi
נֶפֶשׁ	לֹא יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר כָּל נֶפֶשׁ	ta	[r]milia: [s]asinorũ [s]sexagi	των ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιά
שָׁכַב	שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃ וַתְּהִי	[r]milia & mille. [r]aie [s]ho	ta	δες καὶ πεντακισχίλια· καὶ βοες δύο καὶ ἑβδομή
הָיָה	הַמֶּחֱצָה חֵלֶק הַיֹּצְאִים בַּצָּבָא מִסְפַּר	minum sexus [s]femine [q]ꝙ	[r]milia & mille. [r]aie [s]ho	ginta milia. τ asinoꝝ vnũ τ seraginta mi
חֲצִי	הַצֹּאן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים	[o]non [s]cognouerãt [s]viros	minum sexus [s]femine [q]ꝙ	κοντα χιλιάδες· καὶ ὄνων μία καὶ ἑξήκοντα χι
מֵאָה	אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃	[t]trigintaduo [m]milia. [n]Da	[o]non [s]cognouerãt [s]viros	λιάδες· καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἐκτὸ γυναικῶν αἳ
	וַיְהִי הַמֶּכֶס לַיהוָה מִן הַצֹּאן שֵׁשׁ	taꝝ est [s]media [p]pars [q]his qui [r]in	[t]trigintaduo [m]milia. [n]Da	nõ cognouerũt lectũ masculi oẽs aie duo
מֵאוֹת	וַחֲמִשָּׁה שִׁבְעִים׃ בְּקָרִים	prelio [q]fuerant: [s]ouium [m]trecẽta [t]trigita	taꝝ est [s]media [p]pars [q]his qui [r]in	οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἄρσενες πᾶσαι ψυχαὶ δύο
שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים׃ וַחֲמֹרִים שִׁשִּׁים	שִׁשִּׁים אֶלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שִׁשִּׁים	[b]septem [c]milia [d]quingen	prelio [q]fuerant: [s]ouium [m]trecẽta [t]trigita	τ triginta milia. τ fuit dimi
	וְנֶפֶשׁ בָּקָר שְׁלֹשִׁים וָשֵׁשׁ אֶלֶף	te: [e]qbus [s]in ptẽ [d]ñi sup	[b]septem [c]milia [d]quingen	διũ ꝙ coꝝ ꝙ exierunt in belliũ de
שִׁשָּׁה	וּמִכְסָם לַיהוָה שִׁשִּׁים וּשְׁנָיִם׃	putate sunt [s]oues [t]sexce	te: [e]qbus [s]in ptẽ [d]ñi sup	μα ἡ μιρὶς τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὸν πόλεμον ἐκ
שְׁנַיִם	וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם	te [s]septuaginta [n]quinq.	putate sunt [s]oues [t]sexce	numero ouium trecẽta mi
עֶשְׂרִים	שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה	[p]& de bobus	te [s]septuaginta [n]quinq.	τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων τριακόσιαι χιλιά
	שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים׃ וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים	[r]triginta [s]sex [t]milibus:	[p]& de bobus	lia τ trigita milia τ septẽ milia
	אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה	[r]boues	[r]triginta [s]sex [t]milibus:	δες καὶ τριάκοντα χιλιάδες· καὶ ἑπτακισχίλιαι
	שִׁשִּׁים׃ וְהַנֶּפֶשׁ בָּקָר שְׁלֹשִׁים	[r]septuaginta & [r]duo. [s]de	[r]boues	τ quingẽti. τ fuit tributũ dño
	וָשֵׁשׁ אֶלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שִׁשָּׁה	asinis [s]triginta	[r]septuaginta & [r]duo. [s]de	καὶ πεντακόσιαι· καὶ ἐγενήθη τὸ τέλος τῷ κυρίῳ
	וְשִׁבְעִים׃ וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים	[b]milibus [c]quingẽtis: asi	asinis [s]triginta	ab ouibus sexcẽte τ septuagin
	חֲמִשִּׁים אֶלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה	ni	[b]milibus [c]quingẽtis: asi	ἐκτὸ τῶν προβάτων ἑξακόσιαι καὶ ἑβδομήκοντ
	אֶחָד וְשִׁשִּׁים׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם שִׁשָּׁה	[b]sexaginta [r]vnus. [r]De a	ni	ta quinq. τ boues sex τ triginta milia.
	עָשָׂר אָלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם	nimabus [s]hoim [t]sedecim	[b]sexaginta [r]vnus. [r]De a	ταπεντε· καὶ βοες ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες·
	וּשְׁלֹשִׁים נָפֶשׁ׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת	[n]milibus ceſſerũt [c]in par	nimabus [s]hoim [t]sedecim	τ tributũ eoꝝ dño duo τ septuagi
נְתַן	מֶכֶס תְּרוּמַת יְהוָה לְאֶלְעָזָר	tẽ [p]dñi [r]triginta [q]due	[n]milibus ceſſerũt [c]in par	καὶ τὸ τέλος αὐτῶν τῷ κυρίῳ δύο καὶ ἑβδομήκοντ
רוּם	הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת	[o]aie. [r]Traditq [n]moy	tẽ [p]dñi [r]triginta [q]due	ta. τ asini triginta milia τ quingẽ
	מֹשֶׁה׃ וּמֵחֲצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר	ſes	[o]aie. [r]Traditq [n]moy	τα· καὶ ὄνοι τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακό
חָצָה	חָצָה מֹשֶׁה מִן הָאֲנָשִׁים הַצֹּבְאִים׃	[r]numerum [r]primitiarũ	ſes	σιοι· καὶ τὸ τέλος αὐτῶν κυρίῳ ἓξ καὶ ἑξήκοντα· καὶ
	וַתְּהִי מֶחֱצַת הָעֵדָה מִן הַצֹּאן	[s]domini [p]eleazaro	[r]numerum [r]primitiarũ	ale hoim sex τ decẽ milia. τ
יֶצֶד	שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף	[s]sacerdoti [p]sicuti [s]fuerat	[s]domini [p]eleazaro	ψυχαὶ ἀνθρώπων ἓξ καὶ δέκα χιλιάδες· καὶ τὸ
	שִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃	[s]ei [r]imperatum	[s]sacerdoti [p]sicuti [s]fuerat	tributũ eoꝝ dño duo τ triginta aie.
		[s]ex media parte [b]filiorũ	[s]ei [r]imperatum	τέλος αὐτῶν τῷ κυρίῳ δύο καὶ τριακοντα ψυχαί·
		[r]israel: [m]quam	[s]ex media parte [b]filiorũ	τ dedit moyſes tributũ dño ſegregatiões
		[n]ſeparauerat [s]his [r]qui in	[r]israel: [m]quam	καὶ ἔδωκε μωυσῆς τὸ τέλος κυρίῳ τὸ ἀφαίρεμα
		prelio fuerant. De	[n]ſeparauerat [s]his [r]qui in	dei eleazar ſacerdoti: ſicẽ ꝓcepit dño
		[s]media vero parte [s]q̃ cõ	prelio fuerant. De	τοῦ θεοῦ ἐλιεζὰρ τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ
		tigerat reliq̃ [s]multitudi.	[s]media vero parte [s]q̃ cõ	moyſi a mediętate filiorꝝ irſael:
		ideſt· [r]de [r]ouibus [t]trecen	tigerat reliq̃ [s]multitudi.	μωυσῆ ἐκτὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν ἰσραήλ,
		tis [r]triginta	ideſt· [r]de [r]ouibus [t]trecen	quoꝝ diuiſit moyſes a virís bellato
		[s]septem [m]milibus [s]quin	tis [r]triginta	δυς δηλι μωυσῆς ἐκτὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμα
		gentis:	[s]septem [m]milibus [s]quin	rib⁹. τ fuit dimidiũ de cõgregatiõe
			gentis:	σῶν· καὶ ἐγένετο τὸ ἡμίσευμα ἐκτὸ τῆς συναγωγῆς
				ab ouibus trecẽta milia τ tri
				ἐκτὸ τῶν προβάτων τριακόσιαι χιλιάδες καὶ τρὶ
				gita milia τ septẽ milia τ quingenta.
				κοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια.

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
	sacerdoti sicut preceperat dño moysi: fuitq; preda et reliqua spolia que populus qui egressi sunt in prelium expoliauerant ouiũ sexcenta septuagita quinq; milia: τ boũ septuagita ḋnq; milia: τ asinoꝝ seraginta quinq; milia: τ aie hominũ ex mulieribus que nõ cognouerãt concubitũ masculi: oẽs anime triginta duo milia. Fuit autẽ numerus dimidie partis viroꝝ qui egressi sunt in exercitũ: ouiuꝫ trecenta τ triginta septẽ milia τ quingente. Et fuit pars que assumpta est coã dño ex ouibus sexcenta τ septuaginta τ ḋnq;. et bouco fuerũt triginta sex milia: τ pars que assumpta est coram dño septuaginta duo. et asini triginta milia τ quingenti: τ pars ꝙ ex eis assumpta est coã dño fuit sexaginta vnus. Et aie hominũ sedecim milia: τ pars ꝙ assumpta est coã dño fuit triginta duo anie. Dedituꝫ moyses partes ꝙ separata est coã dño eleazaro sacerdoti: sicut preceperat dño moysi. Et de media parte filiorum israel diuisit moyses a virís qui egressi sunt in exercitu: fuitq; dimidia pars congregationis de ouibus trecente τ triginta τ quingente.	וַעֲבַד כַּהֲנָא כְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וַהֲוָת דְּבַרְתָּא שְׁאָר גֵּיזָא דְּבָזּוּ עַמָּא דְּנָפְקוּ לְחֵילָא אִמְּנָן עָנָא שִׁית מְאָה וְשַׁבְעִין וְתַרְעֵי שַׁבְעִין וְתַרְעֵי אַלְפִין׃ וְחַמָּרֵי שִׁתִּין וְתַרְתֵּין אַלְפִין׃ וְנַפְשָׁא דַּאֲנָשָׁא מִן נָשַׁיָּא דְּלָא יְדַעָא מְשְׁכְּבֵי דְכוּרָא כָּל נַפְשָׁתָא תְּלָתִין וְתַרְתֵּין אַלְפִין׃ וַהֲוָת פַּלְגוּתָא חוּלָק גּוּבְרַיָּא דְּנָפְקוּ לְחֵילָא מִנְיַן עָנָא תְּלַת מְאָה וּתְלָתִין וְשִׁתָּא אַלְפִין וְחַמֵּשׁ מְאָה׃ וְרֵוָה דְּנָסִיב מֶכְסָא יְיָ מִן עָנָא שִׁית מְאָה וְשַׁבְעִין וְחַמֵּשׁ׃ וְתוֹרֵי תְּלָתִין וְשִׁתָּא אַלְפִין וְתַרְעִין׃ וְחַמָּרֵי תְּלָתִין אַלְפִין וְחַמֵּשׁ מְאָה׃ וְנַפְשָׁא דַּאֲנָשָׁא שִׁתָּא עֲשַׂר אַלְפִין׃ וְנִסְיְבַת מֶכְסָא דְּיְיָ תְּלָתִין וְתַרְתֵּין נַפְשָׁן׃ וְיָהַב מֹשֶׁה יָת מִנְיַן מֶכְסָא דִּתְרוּמְתָא יְיָ לְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וּמִפַּלְגוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּפַלֵּיג מֹשֶׁה מִן גּוּבְרַיָּא דְּגָיְסוּ לְחֵילָא׃ וַהֲוָת פַּלְגוּת כְּנִשְׁתָּא מִן עָנָא תְּלַת מְאָה וּתְלָתִין וְשִׁבְעָה אַלְפִין וְחַמֵּשׁ מְאָה׃
יְהוָה בָּזַז		
מֵאוֹת שִׁית		
נֶפֶשׁ אָדָם		
שָׁכַב		
פֶּרֶשׁ		
יְהוָה עָשָׂן		

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

τ bouces ſex τ triginta milia. aſini triginta
καὶ βόες ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες. ὄνοι τριάκοντα
milia τ quingenti. τ aie holum
χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων
milia ſedecī. τ accepit moyſes de
χιλιάδες ἑκκαίδεκα. καὶ ἔλαβε μωυσῆς ἀπὸ τοῦ
medietate filioꝝ iſrael. vnū de qnq̄
ἡμισεύματος τῶν υἱῶν ἰσραὴλ τὸ ἓν ἀπὸ τῶν πεν
ginta: ab holo⁹ τ a iumēto:
τήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν,
τ dedit ea leuitis cuſtodiētib⁹
καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς λευίταις τοῖς φυλάσσουσι
cuſtodias tabnaculi dñi: quēadmodū pre
τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέ-
cepit dñs moyſi. τ acceſſerūt ad moy-
ταξε κύριος τῷ μωυσῆ. καὶ προσῆλθον πρὸς μωυ-
ſen oēs cōſtituti in tribunatus
σῆν πάντες οἱ καθεσταμένοι εἰς τὰς χιλιαρχίας τῆς
exercitus millenarij τ cēturioneꝫ. τ direxť
δυνάμεως χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι. καὶ εἶπαν
ad moyſen: famuli tui accepeſt ſum
πρὸς μωυσῆν, οἱ παῖδές σου ἐλήφασι τὸ κεφά-
G mā viroꝝ bellatoꝝ eoꝝ q̄ apud nos:
λαιον τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν παρ' ἡμῶν,
τ nō defuit ab illis vīus. τ ob
καὶ οὐ διαπεφώνηται ἀπ' αὐτῶν οὐδείς. καὶ προ-
tulimus vonſ dño vir q̄ tulit vas
σενηνέχαμεν τὸ δῶρον κυρίῳ ἀνὴρ ὃς ἔρεν σκεῦος
aureū murenulā τ armillā: τ anulum:
χρυσοῦν χλιδῶνα, καὶ φιάλιον, καὶ δακτύλιον,
τ dextrale: τ torquē: vt ꝓpitiaretur pro
καὶ περιδέξιον, καὶ ἐμπλάκιον, ἐξιλάσασθαι περὶ
nobis coꝝ dño. τ accepit moyſes τ elea
ἡμῶν ἔναντι κυρίου. καὶ ἔλαβε μωυσῆς καὶ ἐλεά-
zar ſacerdos aurū ab illis oē vas ela
ζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρ' αὐτῶν πᾶν σκεῦος ἐρ
borati. τ fuit oē aurū ſegrega
γασμένον. καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσίον τὸ ἀφαίρε
tio quā ſegregauerūt dño ſex τ decē milia τ ſeptin-
μα ὃ ἀφεῖλοι κυρίῳ ἓξ καὶ δέκα χιλιάδες καὶ ἑπτα
genti τ quīquagita ſicli a tribu
κόσιοι καὶ πεντήκοντα σίκλοι παρὰ τῶν χιλιάρ
nis τ a cēturiōibus. τ viri
χων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων. καὶ οἱ ἄνδρες οἱ
bellatores ꝑdati ſūt q̄libꝫ ſibi ipſi. τ acce
πολεμισταὶ ἐπρονόμευσαν ἕκαστος ἑαυτῷ. καὶ ἔλα
pit moyſes τ eleazar ſacerdos aurū a
βε μωυσῆς καὶ ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρὰ
tribunis τ a cēturiōib⁹: τ
τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων, καὶ
intulerūt ea in tabnaculū teſtimonij: me-
εἰσήνεγκαν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, μνη
morīale filioꝝ iſrael coꝝ dño.
μόσυνον τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου. Ca. 32.

Trāſla.Chal.

וְתוֹרֵי תְּלָתִין וְשִׁיתָּא אַלְפִין וְחַמְרֵי תְּלָתִין וְתַשְׁ מְאָה וְנַפְשָׁא דְּאֲנָשָׁא שִׁתָּא
עֲשַׂר אַלְפִין ׃ וּפְלַג מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת מַפַּלְגוּת בְּנֵי מֹשֶׁה מִן אִתְּחַד חַד מִן חַמְשִׁין מִן אֲנָשָׁא
וּמִן בְּעִירָא וְיָהַב יָתְהוֹן לְלֵיוָאֵי נָטְרֵי מַטְרַת מַשְׁכְּנָא דַּיְיָ כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה
וּכְרִים לְוָת מֹשֶׁה דִּימְמַנִּין דִּי לְאַלְפֵי חֵילָא דַּבָּנֵי אַלְפִין וְרַבָּנֵי מְאָתָא ׃ וַאֲמַרוּ
לְמֹשֶׁה עַבְדָךְ קַדִּילוּ יָת חוּשְׁבַּן גַּבְרֵי קְרָבָא דְּעִמָּנָא וְלָא שְׁגָא מִנָּנָא אֲנָשׁ ׃ וְקָרִיבְנָא
יָת קוּרְבָּנָא דַּיְיָ גְּבַר דְּהַב שֵׁירְיָן וַאֲשְׁבְּצִין עִזְקָן קְרָשִׁין וּפְתוֹר לְכַפָּרָא
עַל נַפְשָׁתָנָא קֳדָם יְיָ ׃ וּקְבֵיל מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא יָת דַּהֲבָא מִנְּהוֹן כָּל מָאן דְּעָבַד
וַהֲוָה כָּל דַּהֲבָ אַפְרָשׁוּתָא דְּאַפְרִישׁוּ קֳדָם יְיָ שִׁתָּא עַשַׂר אַלְפִין שְׁבַע מְאָה וַחֲמִשִּׁין
סְלָעִין מִן גַּבָּאֵי אַלְפִין וּמִן רַבָּנֵי מְאָתָא ׃ גַּבְרִין חֵילָא בָּזוּ גַּבְר לְנַפְשֵׁיהּ ׃ וּקְבֵיל מֹשֶׁה
וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא יָת דַּהֲבָא מִן רַבָּנֵי אַלְפִין וּמַאָתָא וְאַיְתִיאוּ יָתֵיהּ לְמַשְׁכַּן זִמְנָא
דְּוַכְרָנָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ ׃

Ca.xxxij.

Trāſla.B.Hiero.

'& de bobus 'trigīta 'ſex
"milibus: ooooooooooooo
"& de aſinis "triginta "mi
libus "quingentis: oooo
"& de 'hominibus "ſede-
cim ooooooooooooooooo
'milibus. 'tulit "moyſes
ooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ooo ooooooooooooooooo
'quinquageſimū caput:
ooooooooo:oooooooooooo
"& dedit "leuitis 'q excu
babātin ooooooooooooo
'tabernaculo "dñi: 'ſicut
'p̄ceperat 'dominus. ooo
'Cunq; acceſſiſſent 'pri
cipes ooooooooooooooo
'exercitus "ad 'moyſē &
"tribuni ooooooooooooo
"cēturioneſq; "dixerūt.
Nos ooooooooooooooooo
'ſerui tui "recenſuimus
"numerum 'pugnatorū
'quos habuimus 'ſub oo
manu noſtra: "& ne ooo
'vnus qdem 'defuit. Ob
hanc cauſam 'offerimus
"in "donariis 'dñi "ſingu-
li 'qđ in p̄da "auri potui-
mus "iuenire "piſcelides
"& armillas: 'anulos &
"dextralia 'ac murēulas:
"vt dep̄ceris 'pro 'nobis
"dñm. "Suſceperuntq;
'moyſes "& eleazar 'ſa-
cerdos omne "aurum in
diuerſis ſpeciebus oooo
'ſedecim ooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
"milia 'ſeptingentos "qn
quaginta ooooooooooooo
"ſiclos "a "tribunis '& cen
turionibus. ooooooooooo
"Vnuſquiſq; enim qđ i
preda 'rapuerat ooooooo
"ſuū erat. "Et ſuſceptū
ooooooooooooooooooooo
ooo ooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
"itulerūt 'in "tabernacu-
lū 'teſtimonii in 'moni-
mentum "filiorum "iſra
el 'coram "domino.

Ter.Heb. Au. Ca.xxxi. Poſitiua heb.

וּבָקָר שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף ׃
וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אָלֶף וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת ׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם שִׁשָּׁה עָשָׂר
אָלֶף ׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה מֶכֶס תְּרוּמַת בְּנֵי לָקַח
יִשְׂרָאֵל אֶת הָאַחַז אֶחָד מִן
הַחֲמִשִּׁים מִן הָאָדָם וּמִן הַבְּהֵמָה
וַיִּתֵּן אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת
מִשְׁכַּן יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת
מֹשֶׁה ׃ וַיִּקְרְבוּ אֶל מֹשֶׁה הַפְקֻדִים
אֲשֶׁר לָאַלְפֵי הַצָּבָא שָׂרֵי הָאֲלָפִים
וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת ׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה
עַבְדֶיךָ נָשְׂאוּ אֶת רֹאשׁ אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר בְּיָדֵנוּ וְלֹא נִפְקַד
מִמֶּנּוּ אִישׁ ׃ וְנַקְרֵב אֶת קָרְבַּן יְהוָה
אִישׁ אֲשֶׁר מָצָא כְלִי זָהָב אֶצְעָדָה
וְצָמִיד טַבַּעַת עָגִיל וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל
נַפְשֹׁתֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה ׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה
וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת הַזָּהָב מֵאִתָּם
כָּל כְּלִי מַעֲשֶׂה ׃ וַיְהִי כָּל זְהַב
הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵרִימוּ לַיהוָה שִׁשָּׁה
עָשָׂר אֶלֶף שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים
שֶׁקֶל מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים וּמֵאֵת שָׂרֵי
הַמֵּאוֹת אַנְשֵׁי הַצָּבָא בָּזְזוּ אִישׁ
לוֹ ׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת
הַזָּהָב מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
וַיְבִאוּ אֹתוֹ אֶל אֹהֶל מוֹעֵד זִכָּרוֹן
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי יְהוָה ׃

Poſitiua chal.

אֶחַד
שֶׁכֶן
מָאָה רָבַב מַאָה
נָגַח עִם
שׁוּר שׁוּר
כֶּרֶשׁ
עֶזֶז
אָתָא שֶׁכֶן

Interp.chal.

et boues triginta ſex milia: τ aſini triginta milia et
quingentī: τ anime hominuꝫ ſedecim milia. Et tulit
moyſes de media parte filioꝝ iſrael vnū de qnquagi
ta quod aſſumptum eſt de hominibus τ pecoribus: τ
dedit ea leuitis cuſtodientibus cuſtodiam tabernacu
li domini ſicut preceperat dño moyſi. Acceſſeruntq;
ad moyſen illi qui cōſtituti erant ſuper milia exerci-
tus: tribuni et centuriones τ dixerunt ad moyſen.
Serui tui ſuſceperunt numerū virorum pugnatoruꝫ
qui ierunt nobiſcum: τ nō defuit vir ex nobis. Offe-
rimuſq; oblationem dñi quicunq; inuenit vas au-
reum: periſcelides et armillas anulos dextralia ac
murenulas ad propiciandum coram dño pro anima
bus noſtris. Tulitq; moyſes τ eleazar ſacerdos au-
rum ex eis omne vas fabrefactum. Fuitq; omne au-
rum ſeparationis quod ſeparauerunt coram dño ſe-
decim milia ſeptingenti τ quinquaginta ſicli ex tri-
bunis τ centurionibus. Viri autem exercitus depre
dati ſunt ſinguli ſibimet. Tulitq; moyſes τ eleazar ſa
cerdos aurum de tribunis τ centurionibus τ intu-
lerunt illud in tabernaculum federis in monumentū
filiorum iſrael coram domino. Ca.32.

Pritiua heb. Cex. Heb. Nu. Ca.xxxii.

Ca.xxxii.

וּמִקְנֶה רַב הָיָה לִבְנֵי
מְקֵנָה
רְאוּבֵן וְלִבְנֵי גָד עָצוּם מְאֹד
עָצֻם
וַיִּרְאוּ אֶת אֶרֶץ יַעְזֵר וְאֶת אֶרֶץ
יָרַאה
גִּלְעָד וְהִנֵּה הַמָּקוֹם מְקוֹם מִקְנֶה׃
קום
וַיָּבֹאוּ בְנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן
בוא
וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן וְאֶל נְשִׂיאֵי הָעֵדָה לֵאמֹר׃
נָשָׂא יָעַד
עֲטָרוֹת וְדִיבֹן וְיַעְזֵר וְנִמְרָה וְחֶשְׁבּוֹן
וְאֶלְעָלֵה וּשְׂבָם וְנֹבוֹ וּבְעֹן׃ הָאָרֶץ
אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה לִפְנֵי עֲדַת
נָגַף בָּנָה
יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ מִקְנֶה הִוא וּלְעֲבָדֶיךָ
מִקְנֶה׃ וַיֹּאמְרוּ אִם מָצָאנוּ חֵן
חָנַן
בְּעֵינֶיךָ יִתֶּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת
נָתַן
לַעֲבָדֶיךָ לַאֲחֻזָּה אַל תַּעֲבִרֵנוּ אֶת
עָבַר
וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ פֹּה׃ וְלָמָּה תְנִיאוּן אֶת
יָשַׁב נטא
לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲבֹר אֶל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם יְהוָה׃ כֹּה עָשׂוּ
עָשָׂה
אֲבוֹתֵיכֶם בְּשָׁלְחִי אֹתָם מִקָּדֵשׁ
בַּרְנֵעַ לִרְאוֹת אֶת הָאָרֶץ׃ וַיַּעֲלוּ עַד
רָאָה עָלָה
נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיִּרְאוּ אֶת הָאָרֶץ
שָׁכַל רָאָה
וַיְנִיאוּ אֶת לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבִלְתִּי
בוא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם
יְהוָה׃ וַיִּחַר אַף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
חָנָה
וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר׃ אִם יִרְאוּ הָאֲנָשִׁים
שָׁבַע רָאָה
הָעֲלִים מִמִּצְרַיִם מִבֶּן עֶשְׂרִים
עָלָה

Pritiua chal. Interp. chal.

סְגִי אָתָא Ecora autē multa erant filijs ruben ⁊ filijs gad
plurima numis: viderūtq; terrā iazer ⁊ terram
אֲתָא galaad: ⁊ ecce locus erat aptus pecorib⁹. Venerūtq;
רַבָּב אֲמַר filij gad ⁊ filij ruben ⁊ dixerunt ad moysen ⁊ ad eleaz
ar sacerdotē ⁊ ad principes cetus dicētes. Ataroth ⁊
שְׁכַן dibon et iazer ⁊ nemra ⁊ esebon ⁊ eleale ⁊ seban et
nabo et beon: terra cuius habitatores percussit dñs in
confpectu cōgregationis ifrael: terra apta est pecori
bus: et seruis tuis sunt pecora. dixerūtq; Si inueni
mus gratiā in oculis tuis detur terra hec seruis tuis:
נְבַב מַסַּן עָבַר nec facias nos transire iordanē. Dixitq; moyses fi
lijs gad et filijs ruben. Rursūm fratres vestri ibunt
עוֹל יָתַב נטא ad pugnam et vos sedebitis hic? quare ergo subuer
titis cor filiorū israel: vt non transeant in terrā quam
חֲזָה נטא dedit eis dñs? sic fecerunt patres vestri quando missi
עוֹל eos de cades barne ad contēplandā terram: et ascen
derunt vsq; ad torrentem botri ⁊ viderunt terram: ⁊
קום אֲמַר חֲזָה subuerterunt cor filiorum israel vt non ingrederen
tur in terram quaz dedit eis dñs. Et iratus est furor
domini in die illa ⁊ iurauit dicens. Si viderint viri
qui ascenderunt de egypto a viginti cccccccccc

Trāsla.B.Hiero.

Hilii autē. Caꝑ.32.
cccccccccccccccc
rubē & gad hēbāt pe
coraᵇ multa: & erat illis
iumētis infinita substā
tia. Cūqꝫ vidissētᵉ iazer
& galaadᵍ aptasʰ aialibꝰ
alendisⁱ terras: ccccccc
venerunt ccccccccccc
cccccccccccccccccccc
ad moyse nᵐ & adᵒ eleaz
arum ccccccccccccc
facerdotē & principes
multitudinis: atq;ᵗ dixe
rūt. Ataroth & dibon
& iazer & nemra esebon & eleale & sabā & nebo & beon: terra ccc
quamᵛ percussit dñs in conspectu filiorum ccc
israel: regionis vberri
me est ad pastū aialiū:
& nos serui tui hēmus
iumēta plurima: precaꝫ murꝫ ii inuenimus gra
tiāᵖ corā te vt des nobis
famulis tuis eāᵗ ī possef
sionē: nec facias nos trā
sire iordanē. Quibus
rñdit moyses. ccccccc
Nūquid fratres vestri ī
buntᵗ ad pugnam: ccccccc
& vos hic sedebitis?
Curᵍ subuertitis ccccccc
mētes filiorū israel ne
trāsire audeātᵗ in locum
quē eis daturus ē dñs
Nonne ita egerunt ccc
patres vestri: qñ missi
de cades barne ccccccc
ad explorādā terram.
Cunqꝫ venissentᵍ vsqꝫ
adᵛ valle botri: lustrata
omni regione ccccccc
subuerteruntᵗ cor filio
rum israel vt non ccc
intrarent fines quos
eis ccccccccccc ccccccc
dominus dedit: quibus
iratus ccccccccccccc
iurauit dicens. Si vide
buntᵗ homines isti ccccc
qui ascenderunt ex egy
pto a viginti ccccccccc

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

ΘΤ pecora multitudo fuit filijs rubē: ⁊ καὶ κτήνη πολλὰ ἦν τοῖς υἱοῖς ῥουβήμ, καὶ A
filijs gad: multitudo magna valde. ⁊ videſt τοῖς υἱοῖς γάδ, πολὺ σφόδρα· καὶ ἴδον
regionē iazer: ⁊ regionē galaad:: ⁊ erat τὴν χώραν Ἰαζήρ, καὶ τὴν χώραν γαλαάδ, καὶ ἦν
locus locus iumētis. ⁊ accedēteꝫ filij ὁ τόπος τόπος κτήνεσι· καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ
rubē: ⁊ filij gad: dixerūt ad moyſen ⁊ ῥουβήμ, καὶ οἱ υἱοὶ γάδ, εἶπαν πρὸς μωυσῆν καὶ
ad eleazar ſacerdotē ⁊ ad principes πρὸς ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς
cōgregatiōis: dicēteꝫ: ataroth ⁊ dibō: ⁊ iazer συναγωγῆς, λέγοντες, Ἀταρὼθ καὶ Διβών, καὶ Ἰαζὴρ
⁊ memra ⁊ eſebon ⁊ eleale ⁊ ſabam ⁊ Ναμβρὼθ καὶ Ἐσεβὼν καὶ Ἐλιαλὴ καὶ Σεβαμὰ
⁊ namā ⁊ baiam: frā quā tradidit deꝰ καὶ Ναμὼν καὶ Βαϊάν, τὴν γῆν ἣν παρέδωκε κύ
minus coꝝ filijs iſrael: fra pecoꝝ ſera eſt. ριος ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, γῆ κτηνοτρόφος ἐστὶν.
⁊ famulis tuis iumēta ſunt. ⁊ dixerūt: ſi in καὶ τοῖς παισί σου κτήνη ὑπάρχει. καὶ εἶπαν, Εἰ εὕ
uenim⁹ gras coꝝ te: detur fra hec ρομεν χάριν ἐνώπιόν σου, δοθήτω ἡ γῆ αὕτη τοῖς
ſeruis tuis in poſſeſſione. ⁊ ne trāſtre faciaꝰ δούλοις σου εἰς κατάσχεσιν. καὶ μὴ διαβιβάσῃς
nos iordanē. ⁊ dixit moyſes filijs gad: ⁊ ἡμᾶς τὸν Ἰορδάνην. καὶ εἶπε μωυσῆς τοῖς υἱοῖς γάδ, καὶ
filijs rubē: frēs vri ibūt in τοῖς υἱοῖς ῥουβήμ, οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πορεύσονται εἰς τὸν
bellū: ⁊ vos ſedebitis hic. ⁊ cur pueri πόλεμον, καὶ ὑμεῖς καθίσεσθε αὐτοῦ· καὶ ἵνατί διαστρέ
tis mētes filioꝝ iſrael ne trāſeāt in frā: φετε τὰς διανοίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μὴ διαβῶσιν εἰς τὴν γῆν,
quā dño dat eis. nō ſic fecerūt ἣν κύριος δέδωκεν αὐτοῖς· οὐχ οὕτως ἐποίησαν οἱ
pres vri: qñ miſi eos de ca πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ κά- B
des barne: cōſiderare frā.. ⁊ aſcēderūt in val δης βαρνή, κατασκέψασθαι τὴν γῆν· καὶ ἀναβάσαις εἰς φά
lem botri. ⁊ explorauerūt frā: ⁊ ſub λαγγα βότρυος, καὶ κατιδόσαις τὴν γῆν, καὶ ἀπέ
uerteꝝ eoꝝ filioꝝ iſrael: vt στρεψαν τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὅπως μὴ
nō intrarēt in frā: q̄ dedit eis dō μὴ εἰσπορεύωνται εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς κύ
min⁹. ⁊ iratus ē furore dño in die il ριος. καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί
la: ⁊ iurauit: dicēs: ſi videbūt hoīes νῃ: καὶ ὤμοσε, λέγων, Εἰ ὄψονται οἱ ἄνδρωποι Ν. 141
hi qui aſcēderūt de egypto a vigiti ānio οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαέτους

Transla. Chal.

וּבְעִיר סַגִּי תַּמָּה לִבְנֵי רְאוּבֵן וְלִבְנֵי גָד תַּקִּיף לַחֲדָא וַחֲזוֹ יָת אַרְעָא דְיַעְזֵר וְיָת אַרְעָא
וְדִלְעָד וְהָא אַתְרָא אַתַר דְּשַׁר לְבֵית בְּעִיר׃ וַאֲתוֹ בְּנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן וַאֲמַרוּ לְמֹשֶׁה
וּלְאֶלְעָזָר כָּהֲנָא וּלְרַבְרְבֵי כְנִשְׁתָּא לְמֵימָר׃ שַׁקְלֵלְתָּא וּמַלְכָּשָׁא שׁוּפָן וְדִבֹן וְיָת
וְיָת חוּשְׁבָּן וְאֶלְעָלֵא וּשְׂבָם וּנְבוֹ וּבְעוֹן׃ אַרְעָא דְּמָחָא יְיָ יָת קֳדָם כְּנִשְׁתָּא ◇◇
דְּיִשְׂרָאֵל אֲתַר תַּקִּיף לְמֵירַע וּלְעַבְדָּךְ אִית בְּעִיר׃ וַאֲמַרוּ אִם אַשְׁכַּחְנָא רַחֲמִין
בְּעֵינָךְ תִּתְיְהֵב יָת אַרְעָא הָדָא לְעַבְדָּךְ לְאַחְסָנָא לָא תַּעֲבְרִינָנָא יָת יַרְדְּנָא׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה
לִבְנֵי גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן הַאֲחֵיכוֹן יֵיתוֹן לְקְרָבָא וְאַתּוּן תִּתְבוֹן הָכָא׃ וּלְמָה תְּהוֹן יָת לִבָּא
דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֶעְבַּר לְאַרְעָא דְיְהַב לְהוֹן יְיָ׃ כְּדֵין עֲבָדוּ אֲבָהָתְכוֹן כַּד שְׁלַחִית יָתְהוֹן
מִרְקָם נַגְיָא לְמֶחֱזֵי יָת אַרְעָא׃ וְסַלִּיקוּ עַד נַחֲלָא דְאַתְכְּלָא וַחֲזוֹ יָת אַרְעָא׃ וְאוֹנִיאוּ יָת
לִבָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּלָא לְמֵיעַל לְאַרְעָא דְיְהַב לְהוֹן יְיָ׃ וּתְקֵיף רוּגְזָא דַיְיָ ◇◇
בְּיוֹמָא הַהוּא וְקַיֵּים לְמֵימָר׃ אִם חֲזוֹן גוּבְרַיָּא דְסַלִּיקוּ מִמִּצְרַיִם מִבַּר עֶשְׂרִין

Zu.Deu. Hu. Ca.xxiii. Ebraica bib.

עֲבֹר יַעֲבֹר לִפְנֵי יְהוָה וְהוּא יַשְׁמִיד אֹתָם וְהוּא יַכְנִיעֵם לְפָנֶיךָ וְהוֹרַשְׁתָּם וְהַאֲבַדְתָּם אֹתָם מַהֵר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה לָךְ׃
אַל תֹּאמַר בִּלְבָבְךָ בַּהֲדֹף יְהוָה אֹתָם מִלְּפָנֶיךָ לֵאמֹר בְּצִדְקָתִי הֱבִיאַנִי יְהוָה לָרֶשֶׁת אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ׃
לֹא בְצִדְקָתְךָ וּבְיֹשֶׁר לְבָבְךָ אַתָּה בָא לָרֶשֶׁת אֶת אַרְצָם כִּי בְּרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ וּלְמַעַן הָקִים אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב׃
וְיָדַעְתָּ כִּי לֹא בְצִדְקָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ כִּי עַם קְשֵׁה עֹרֶף אָתָּה׃
זְכֹר אַל תִּשְׁכַּח אֵת אֲשֶׁר הִקְצַפְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר לְמִן הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד בֹּאֲכֶם עַד הַמָּקוֹם הַזֶּה מַמְרִים הֱיִתֶם עִם יְהוָה׃
וּבְחֹרֵב הִקְצַפְתֶּם אֶת יְהוָה וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בָּכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם׃
בַּעֲלֹתִי הָהָרָה לָקַחַת לֻחֹת הָאֲבָנִים לֻחֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם וָאֵשֵׁב בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי׃
וַיִּתֵּן יְהוָה אֵלַי אֶת שְׁנֵי לֻחֹת הָאֲבָנִים כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים וְעֲלֵיהֶם כְּכָל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל׃
וַיְהִי מִקְצֵה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וַיִּתֵּן יְהוָה אֵלַי אֶת שְׁנֵי לֻחֹת הָאֲבָנִים לֻחֹת הַבְּרִית׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם רֵד מַהֵר מִזֶּה כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרָיִם סָרוּ מַהֵר מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִם עָשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר רָאִיתִי אֶת הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם קְשֵׁה עֹרֶף הוּא׃
הֶרֶף מִמֶּנִּי וְאַשְׁמִידֵם וְאֶמְחֶה אֶת שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם וְאֶעֱשֶׂה אֹתְךָ לְגוֹי עָצוּם וָרָב מִמֶּנּוּ וּמִמִּנְיָנוֹ׃
וָאֵפֶן וָאֵרֵד מִן הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ וּשְׁנֵי לֻחֹת הַבְּרִית עַל שְׁתֵּי יָדָי׃
וָאֵרֶא וְהִנֵּה חֲטָאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲשִׂיתֶם לָכֶם עֵגֶל מַסֵּכָה סַרְתֶּם מַהֵר מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶתְכֶם׃
וָאֶתְפֹּשׂ בִּשְׁתֵּי לֻחֹת וָאַשְׁלִכֵם מֵעַל שְׁתֵּי יָדָי וָאֲשַׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם׃
וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה כָּרִאשֹׁנָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי עַל כָּל חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר חָטָאתֶם לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃
כִּי יָגֹרְתִּי מִפְּנֵי הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר קָצַף יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא׃
וּבְאַהֲרֹן הִתְאַנַּף יְהוָה מְאֹד לְהַשְׁמִידוֹ וָאֶתְפַּלֵּל גַּם בְּעַד אַהֲרֹן בָּעֵת הַהִוא׃
וְאֶת חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם אֶת הָעֵגֶל לָקַחְתִּי וָאֶשְׂרֹף אֹתוֹ בָּאֵשׁ וָאֶכֹּת אֹתוֹ טָחוֹן הֵיטֵב עַד אֲשֶׁר דַּק לְעָפָר וָאַשְׁלִךְ אֶת עֲפָרוֹ אֶל הַנַּחַל הַיֹּרֵד מִן הָהָר׃
וּבְתַבְעֵרָה וּבְמַסָּה וּבְקִבְרוֹת הַתַּאֲוָה אַתֶּם מַקְצִפִים אֶת יְהוָה׃
וּבְשָׁלְחָכֶם יְהוָה מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לֵאמֹר עֲלוּ וּרְשׁוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וַתַּמְרוּ אֶת פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא הֶאֱמַנְתֶּם לוֹ וְלֹא שָׁמַעְתֶּם בְּקֹלוֹ׃
מַמְרִים הֱיִתֶם עִם יְהוָה מִיּוֹם דַּעְתִּי אֶתְכֶם׃
וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה אֵת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאֵת אַרְבָּעִים הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפָּלְתִּי כִּי אָמַר יְהוָה לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם׃
וָאֶתְפַּלֵּל אֶל יְהוָה וָאֹמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַל תַּשְׁחֵת עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְגָדְלֶךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה׃
זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ׃
פֶּן יֹאמְרוּ הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ מִשָּׁם מִבְּלִי יְכֹלֶת יְהוָה לָהֲבִיאָם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם וּמִשִּׂנְאָתוֹ אֹתָם הוֹצִיאָם לַהֲמִתָם בַּמִּדְבָּר׃
וְהֵם עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה׃

Interp.chal.

annis & supra terrā quā tuā vt dare eam abrahā isaac & iacob: nō enī quib iurameto pollicitus fuit abraam isaac & iacob: & noluerūt fcē qui me preter cōtradicere eo in loco suum: habitabūt parentū nostrorū in cuitatibus mentis pō pter habitatores terre. non enim recuperentur in bonis nostris donec singuli filiorū israel possideant hereditatem su amsnom enim possidebimus cum eis trame laudanē & vltra: quia fuscepimus hereditatem nostrā citra laudanē ad ostensū. Diritge eis mortes. & si fecerit is verbū boues ei armati ierūt ante populum dñi ad pugnā: & tranſierit omnis armatus ex vo bis laudanis ante populum domini: donec cicidat

Zu.Deu. Hu. Ca.xxiii. Latina bib.

ſuper: ſcītes bonū & malū:
quā iurauit abraā & iſaac & iacob. nō enī
ſuper quib iurameto pollicitus
fuit abraam & iſaac & iacob: & noluerūt ſe
cuti ſunt poſt me niſi chaleb filius iephon
ne & ioſue filius nun: quia ſecu
ſegregatus: & ioſue filius nun: quia ſecu
ſunt poſt dñm. & irati eſt furore dño
in populo iſrael: & circūduxit eos in deſer
to quadraginta annis: donec cōſūmeretur
omnis gens virorū bellatorū qui egreſſi
ſunt de terra egypti: & non audierūt vocē
dñi dei ſui: & ecce ego hodie ingredior
ciuitatē hebron: & habitabo ibi. & ecce
ciuitates amalech reuertimini vobis: & ite
in montē amorreorū: & in finitimas eius
regiones: & in campestria & montana &
in meridiana & maritima terre chanaan
habitate: & in libanum & in flumen magnū
flumen euphraten. & in mare nouissimum
erit vobis terminus. nemo poterit resistere
vobis: dñs deus vester terrebit & pauorem
incutiet super faciem omnis terre quā
calcauerit pes vester: sicut locutus est vo
bis. nō deficiet vnus homo contra alterū
in toto itinere quod vos ambulabitis: ego
enim pugnabo pro vobis: sicut locutus est
vobis. & custodite animas vestras: ne ad
quiescatis peccare in dñm deum vestrum
& recedatis de via quam ostendit vobis
& faciatis vobis sculptile & similitudinē
quicquid prohibuit dñs deus tuus. & ego
reuertebar in eodē tempore & descendebā
de monte: & ardebat mons igne: & duo
tabule testimonii erant in vtraq; parte
scripte: & ex vtroq; latere earum pagine
vna parte & altera scripte erant: & tabule
opus dei erant: & scriptura dei scripta in
tabulis. & audiui populum murmurantē
& dicentē: hec sunt verba tua moyses ad
nos: & nō audiuimus te. & dixit dñs ad
me: vidi populum istum & ecce populus
durę cervicis est: dimitte me vt conterā
eum & deleam nomen eius de sub celo: &
faciam te in gentem multo maiorem &
fortiorem quam hec est. & cum descen
derem de monte qui ardebat igne: & duo
tabule testimonii essent in vtraq; parte
earum: & tabule opus dei: & scriptura
dei scripta in tabulis. & vidissem quod
peccassetis dño deo vestro & feciſſetis vo
bis vitulum conflatilem: & recessissetis
cito de via quam ostendit dñs: & contri
buissetis duabus tabulis: & tulissem eas
de manibus meis: & coram oculis vestris
confregissem. & prostratus sum coram
dño sicut prius quadraginta diebus & qua
draginta noctibus: panem non comedi &
aquam non bibi: propter omnia peccata
vestra que peccastis: & fecistis malum
coram dño: & ad irritandum eum. & ti
mui indignationem & iram eius: quibus
commotus contra vos dñs disperdere vo
luit. & exaudiuit me etiam hac vice. &
aaron vehementer iratus dño voluit eum
perdere: & pro aaron deprecatus sum eo
dem tempore. & peccatum vestrum quod
feceratis: tuli & combussi igne: & contri
tum atq; comminutum in puluerem re
degi: & proieci in torrentem qui descen
debat de monte. & in incendio & in tem
ptatione & in sepulchris concupiscentie
ad iracundiam prouocastis dñm. & cum
misisset vos dñs de cades barne dicens:
ascendite & possidete terram quam dedi
vobis: & contemnentes imperium dñi dei
vestri: nec credentes ei neq; audientes
vocem eius: semper rebelles fuistis dño
ex die qua nosse vos cepi. & prostratus
sum coram dño quadraginta diebus & qua
draginta noctibus quibus eum deprecabar
dixit enim dñs ad me: vt deleret vos. &
deprecatus sum dñm & dixi: dñe dñe rex
omnium: ne disperdas populum tuum &
hereditatem tuam quam redemisti in ma
gnificentia tua quem eduxisti de egypto
in manu valida. memento seruorum tuo
rum abraam isaac & iacob: ne respicias
duritiam populi huius & impietatem ac
peccatum eius: ne forte dicant habitato
res terre de qua eduxisti nos: propter
quod non valuerit dñs introducere eos in
terram quam promisit eis & quam dilexit
& eduxit eos vt interficeret in deserto.
populus enim tuus & hereditas tua sunt
quos eduxisti in fortitudine tua magna
& brachio excelso. in illo tempore dixit
dñs ad me: dola tibi duas tabulas lapi
deas sicut prime fuerunt & ascende ad me
in montem: & facies arcam ligneam. &
scribam in tabulis verba que fuerant in
tabulis primis quas fregisti: & pones eas
in arca. & feci arcam de lignis setim: &
dolaui duas tabulas lapideas similes pri
mis & ascendi montem habens eas in ma
nibus meis. & scripsit in tabulis iuxta
scripturam primam verba que locutus est
dñs ad me in monte de medio ignis die
concionis: & tradidit mihi dñs. & reuer
sus descendi de monte: & posui tabulas
in arca quam feceram: & fuerunt ibi sicut
præcepit mihi dñs. & filii israel profecti
sunt de puteis filiorum iacan: & venerunt
in mosera: ibi defunctus est aaron & se
pultus: & sacerdotio fungitur eleazar filius
eius pro eo. inde profecti venerunt in
gadgad: & de gadgad in iotbatha terram
aquarum & torrentium. in tempore illo
separauit dñs tribum leui vt portaret ar
cam fœderis dñi & staret coram dño ad
ministrans ei & benedicens in nomine
eius vsq; in presentem diem. propter quod
non habuit leui partem & hereditatem
cum fratribus suis: dñs ipse hereditas eius
sicut locutus est ei dñs deus tuus. & ego
steti in monte sicut prius quadraginta die
bus & quadraginta noctibus: & exaudiuit
me dñs etiam hac vice: & noluit te dispe
rdere. dixitq; mihi dñs: vade & præce
de populo huic vt ingrediatur & possideat
terram quam iuraui patribus eorum vt
dem eis. & nunc israel quid dñs deus tuus
petit a te nisi vt timeas dñm deum tuum
& ambules in via eius & diligas eum &
seruias dño deo tuo in toto corde tuo &
in tota anima tua: & custodias mandata
dñi & cerimonias eius quas ego hodie præ
cipio tibi vt bene sit tibi. ecce dñi dei tui
celum & celum celi terra & omnia que in
ea sunt: & tamen patres tuos solos dilexit
dñs atq; elegit semen eorum post eos de
omnibus populis sicut hodie cernis. cir
cumcidite ergo preputium cordis vestri:
& cervicem vestram nolite indurare am
plius. dñs enim deus vester ipse est deus
deorum & dñs dominantium deus magnus
potens & terribilis qui personam non ac
cipit nec munera: qui facit iudicium pu
pillo & vidue: qui amat peregrinum & dat
ei victum & vestimentum. diligite ergo
peregrinum: fuistis enim & vos peregri
ni in terra egypti. dñm deum tuum time
bis: ipsi seruies: & illi adherebis: & per
nomen illius iurabis. ipse laus tua: ipse
deus tuus qui fecit tibi hec magnalia &
horribilia que viderunt oculi tui. in sep
tuaginta animabus descenderunt patres
tui in egyptum: & nunc multiplicauit te
dñs deus tuus sicut stellas celi. diliges
dñm deum tuum & custodies cerimonias
& iustificationes eius & mandata omni
bus diebus. scito hodie quod non filios
vestros qui ea que non viderunt nec cog
nouerunt loquar: qui castigationem dñi
dei vestri videre nequaquam potuerunt:
magnificentiam eius & manum robustam
& brachium extentum: & plagas & si
gna que fecit in medio egypti pharaoni
regi egypti & omni terre eius: & exercitui
eius & equitibus & curribus: quod aquas
maris rubri superfluentes cum perseque
rentur vos fecerit dñs & perierint usq; in
presentem diem: & quod fecerit vobis in
deserto donec veniretis ad locum istum:
& quod fecerit dathan & abiron filiis eliab
filii ruben quos aperto ore terra deglutiuit
cum domibus & tabernaculis eorum &
omni substantia que habebant in medio
sui: vestri oculi viderunt omnia opera dñi
magna que fecit. custodite ergo vniuersa
mandata que ego hodie præcipio vobis vt
roborati ingredi possitis & obtinere ter
ram ad quam transmigrandum ingredi
mini: & longo tempore habitare super
humum quam iuraui patribus vestris dare
semini eorum lacte & melle manantem.
terra enim quam ingredi mini & possi
dere non sicut terra egypti de qua exi
stis vbi semen tuum spargere debebas &
rigare pedibus tuis sicut hortum olerum
terra autem montana & campestris aquis
imbrium potabit de celo: cui dñs deus tuus
semper habet curam & oculi eius sunt
super eam a principio anni vsq; ad finem
eius. si ergo audieritis mandata mea que
ego hodie præcipio vobis vt diligatis dñm
deum vestrum & seruiatis illi in toto cor
de vestro & in tota anima vestra: dabit
imbrem terre vestre temporiuum & se
rotinum vt colligas frumentum & vinum
& oleum: & fenum de agris ad pascenda
iumenta tua: & tu comedas & satureris.
cauete ergo ne forte seducatur cor vestrum
& recedentes seruiatis diis alienis & ado
retis eos: & indignatus dñs contra vos
concludat celum & non sit imber & terra
germen suum non det: & pereatis velo
citer de terra optima quam dñs deus vo
bis dabit. ponite hec verba mea in cordi
bus & in animis vestris: & suspendite ea
quasi signum in manibus & erunt quasi
appensum ante oculos vestros. docete ea
filios vestros vt meditentur eis sedens in
domo tua & ambulans in itinere: dormi
ens & consurgens. scribes ea in limine &
in ostiis domorum tuarum: vt sint dies
vestri & filiorum vestrorum super terram
quam iuranit dñs patribus vestris abra
am isaac & iacob vt det eis quamdiu fuerit
celum super terram. nam si custodieritis
mandata hec que ego præcipio vobis vt
faciatis ea: diligatis dñm deum vestrum
& ambuletis in omnibus viis eius & ad
hereatis ei: delebit dñs omnes gentes has
coram vobis & possidebitis nationes ma
iores & fortiores quam vos. omnis locus
quem calcauerit pes vester erit vester: a
deserto & libano & a flumine magno eu
phrate vsq; ad mare occidentale erunt ter
mini vestri. nullus stare poterit contra
vos: terrorem vestrum & pauorem dabit
dñs deus vester super omnem terram
quam calcabitis sicut locutus est vobis.
ecce ego proponam hodie coram vobis be
nedictionem & maledictionem: benedi
ctionem si audieritis mandata dñi dei
vestri que ego hodie præcipio vobis: &
maledictionem si nolueritis audire man
data dñi dei vestri & recesseritis de via
quam ego hodie ostendo vobis vt eatis post
deos alienos quos ignoratis. cumque in
troduxerit te dñs deus tuus in terram
quam possessurus ingredi mini: pones be
nedictionem super montem garizim & ma
ledictionem super montem hebal. nonne
hi sunt trans iordanem post viam ad oc
casum solis habitantium in terra chana
nea que habitat in campestribus contra
galgalam iuxta conuallem grandem. non
enim ibitis trans iordanem vt possideatis
terram quam dñs deus vester dabit vobis
& habitetis in ea: & custodiatis omnia
que ego hodie præcipio vobis. hec sunt
cerimonie & iudicia que custodire debe
tis & facere in terra quam dñs deus pa
trum tuorum dabit tibi possidendam cun
ctis diebus quibus vos in terra hac habi
tabitis. subuertite omnes gentes quas
possessuri estis cultus deorum suorum
super montes excelsos & colles & sub
omni ligno frondoso. destruite aras eo
rum & confringite statuas & nemora
succidite: & sculptilia deorum eorum
igne comburite. & delebitis nomina eo
rum de cunctis locis. non facietis dño
deo vestro sic: sed ad locum quem elege
rit dñs deus vester de cunctis tribubus
vestris vt ponat nomen suum & habitet
in eo: venietis & offeretis holocausta &
victimas & decimas & primitias manuum
vestrarum & vota & spontaneas pollici
tationes & primogenita armentorum &
ouium: & comedetis ibi coram dño deo
vestro & epulabimini in cunctis que ma
nus vestre operate fuerint: vos & fami
lie vestre in quibus benedixerit vobis dñs
deus tuus. non facietis ibi quicquid nos
hic facimus hodie singuli quod libet sibi
videtur. nondum enim venistis ad requi
em & possessionem quam dñs deus tuus
dabit tibi. transibitis iordanem & habi
tabitis in terra quam possessuri estis: &
requiescere faciet vos ab omnibus inimi
cis per circuitum & habitabitis in fidu
cia. & erit locus quem elegerit dñs deus
vester vt habitet nomen eius in eo: illuc
omnia que præcipio vobis offeretis holo
causta & victimas & decimas & primitias
manuum vestrarum & quicquid eligen
tes pollicebimini dño vota reddetis. &
epulabimini coram dño deo vestro vos &
filii vestri & filie & serui & ancille vestre
& leuites qui habitat intra portas vestras
quia non habet partem nec possessionem
vobiscum. cauete ne offeratis holocausta
vestra in omni loco quem videritis: sed
in loco quem elegerit dñs in vna tribu
vestrarum: ibi offeretis holocausta & ibi
facietis omnia que ego præcipio vobis.
absque eo quod immolare & comedere
carnes poteris in cunctis vrbibus tuis
iuxta desiderium animę tuę & secundum
benedictionem dñi dei tui quam dedit tibi
in omni loco. immundus & mundus co
medent ex ea sicut capream & cervum.
tantum sanguinem eius non comedetis:
sed effundetis super terram quasi aquam.
non poteris comedere in vrbibus tuis de
cimam frumenti tui & vini & olei: nec
primogenita armentorum & ouium: nec
quicquid votum vouisti & spontaneas
pollicitationes & primitias manuum tua
rum: sed coram dño deo tuo comedes in
loco quem elegerit dñs deus tuus tu & fi
lius tuus & filia tua & seruus & ancilla
tua & leuites qui habitat intra portas tuas
& epulaberis coram dño deo tuo in cun
ctis que manus tue operate fuerint. cau
ete ne derelinquas leuitem omnibus die
bus quibus habitas in terra tua. cum
dilatauerit dñs deus tuus terminos tuos
sicut locutus est tibi & dixeris: comedam
carnes quia desiderat anima tua vescen
di carnibus: iuxta desiderium animę tuę
comedes carnes. si longe fuerit a te locus
quem elegerit dñs deus tuus vt ponat
nomen suum in eo: & immolabis de armen
tis & ouibus que dedit dñs tibi sicut præ
cepi tibi & comedes in vrbibus tuis iuxta
desiderium animę tuę. sicut comeditur
capreolus & cervus sic vesceris eis: mun
dus & immundus pariter comedent. ver
umtamen cauete ne eundem cibum sump
tatis: quia sanguis eius pro anima est:
& ideo non comedetis animam cum car
nibus. non comedetis eum: sed super
terram fundetis quasi aquam. non co
medetis eum vt bene sit vobis & filiis
vestris post vos: cum feceritis quod pla
cet coram dño. sanctificata tua & vota
que habueris tolles & venies ad locum
quem elegerit dñs. & offeres holocausta
tua carnes & sanguinem super altare dei
tui: sanguis autem victimarum fundetur
super altare dei tui: carnes autem come
dent. audi & custodi omnia verba hec
que ego præcipio tibi vt bene sit tibi &
filiis tuis post te in sempiternum: cum
feceris quod bonum & placens est coram
dño deo tuo. cum disperdiderit dñs de
us tuus ante faciem tuam gentes quas
ingredi mini ad possidendum eas & pos
sederis eas habitaueris in terra earum:
cauete ne imiteris eas postquam deleta
fuerint a facie tua: nec requiras ceremo
nias earum dicens: sicut colebant gentes
iste deos suos ita & ego faciam. non fa
cies dño deo tuo hec: omne enim quod
abominatur dñs & odit fecerunt dis suis
quippe & filios & filias suas igne com
burentes. cuncta que ego mando vobis
custodite vt facietis: non addetis ad ea
quicquam nec auferetis ex eis. si exstite
rit in medio tui propheta aut somnians
somnium & dixerit tibi: egredere & sa
mus deos alienos quos ignoras & seruia
mus eis: non audies verba prophete illius
aut somnians somnium: quia tentat vos
dñs deus vester vt palam fiat vtrum di
ligatis dñm deum vestrum an non in to
to corde & in tota anima vestra. dñm
deum vestrum sequemini & ipsum time
bitis: mandata illius custodietis & vocem
eius audietis: illi seruietis & illi adhere
bitis. propheta autem ille aut somnians
somnium interficietur: quia locutus est
vt auerteret vos a dño deo vestro qui
eduxit vos de terra egypti & redemit de
domo seruitutis: vt errare te faceret de
via in qua præcepit tibi dñs deus tuus
ambulare: & auferes malum de medio tui.
si te frater tuus filius matris tue aut filius
tuus aut filia tua aut uxor que dormit in
sinu tuo aut amicus tuus qui quasi anima
tua diligitur: clam te voluerit decipere
dicens: eamus & seruiamus diis alienis
quos ignorasti tu & patres tui de cunctis
populis qui in circuitu vestri sunt: qui
prope est a te aut longe: ab vno usq; ad
alterum finem terre: non acquiescas ei
nec audias: nec parcat ei oculus tuus
vt miserearis & celes eum: sed statim
occide. manus tua sit super eum in pri
mis vt interficiat: & deinde manus omnis
populi. lapidibus obruetur quia voluit te
abducere a dño deo tuo qui eduxit te de
terra egypti de domo seruitutis: vt omnis
israel audiens timeat & nequaquam ultra
faciat iuxta verbum malum hoc in medio
tui. si audieris in vna ciuitatum tuarum
quas dñs deus tuus dabit tibi habitare
dicentes: egressi sunt filii belial de medio
tui & auerterunt habitatores ciuitatis sue
dicentes: eamus & seruiamus diis alienis
quos ignoratis: quere & inuestiga diligen
ter & si verum inueneris & compertum
factum esse abominandum in medio tui:
percutiendo percuties habitatores ciuita
tis illius: & delebis eam & omnia animan
tia que in ea sunt vsq; ad pecudes. con
gregabis omnia vasa eius in medio platee
illius & succendes igne vniuersa: vt sit
vniuersa consumpta dño deo tuo & sit
tumulus perpetuus: nec ædificabitur vltra
& non adhereat manus tua quicquam de
anathemate: vt auertat dñs ab ira furo
ris sui & misereatur tui & multiplicet te
sicut iurauit patribus tuis: si audieris
vocem dñi dei tui & custodieris mandata
eius que ego hodie præcipio tibi & feceris
quod placet coram dño deo tuo. non co
medetis quicquam morticinum: decimam
partem offeres dño deo tuo de frugibus
tuis & de vino & oleo: primitias armen
torum & ouium. carnes quoque comedes
coram dño deo tuo in loco quem elegerit
dñs deus tuus ipse & filius tuus & filia
tua & seruus & ancilla tua & leuites qui
habitat intra portas tuas: & epulaberis
coram dño deo tuo in cunctis que manus
tue operate fuerint. cauete ne derelinquas
leuitem omnibus diebus quibus habitas
in terra tua. cum dilatauerit dñs deus
tuus terminos tuos sicut locutus est tibi
& dixeris: comedam carnes quia desi
derat anima tua vescendi carnibus: iux
ta desiderium animę tuę comedes carnes.
si longe fuerit a te locus quem elegerit
dñs deus tuus vt ponat nomen suum in
eo: & immolabis de armentis & ouibus
que dedit dñs tibi sicut præcepi tibi &
comedes in vrbibus tuis iuxta desiderium
animę tuę. sicut comeditur capreolus &
cervus sic vesceris eis: mundus & immun
dus pariter comedent. verumtamen cau
ete ne eundem cibum sumptatis: quia
sanguis eius pro anima est: & ideo non
comedetis animam cum carnibus. non
comedetis eum: sed super terram fundetis
quasi aquam. non comedetis eum vt bene
sit vobis & filiis vestris post vos: cum
feceritis quod placet coram dño. sancti
ficata tua & vota que habueris tolles &
venies ad locum quem elegerit dñs. & of
feres holocausta tua carnes & sanguinem
super altare dei tui: sanguis autem victi
marum fundetur super altare dei tui:
carnes autem comedent. audi & custodi
omnia verba hec que ego præcipio tibi vt
bene sit tibi & filiis tuis post te in sempi
ternum: cum feceris quod bonum & pla
cens est coram dño deo tuo. cum disper
diderit dñs deus tuus ante faciem tuam
gentes quas ingredi mini ad possidendum
eas & possederis eas habitaueris in terra
earum: cauete ne imiteris eas postquam
deleta fuerint a facie tua: nec requiras
ceremonias earum dicens: sicut colebant
gentes iste deos suos ita & ego faciam.
non facies dño deo tuo hec: omne enim
quod abominatur dñs & odit fecerunt dis
suis quippe & filios & filias suas igne
comburentes. cuncta que ego mando vo
bis custodite vt facietis: non addetis ad
ea quicquam nec auferetis ex eis. si exsti
terit in medio tui propheta aut somnians
somnium & dixerit tibi: egredere & sa
mus deos alienos quos ignoras & seruia
mus eis: non audies verba prophete illius
aut somnians somnium: quia tentat vos
dñs deus vester vt palam fiat vtrum di
ligatis dñm deum vestrum an non in to
to corde & in tota anima vestra. dñm
deum vestrum sequemini & ipsum time
bitis: mandata illius custodietis & vocem
eius audietis: illi seruietis & illi adhere
bitis. propheta autem ille aut somnians
somnium interficietur: quia locutus est
vt auerteret vos a dño deo vestro qui
eduxit vos de terra egypti & redemit de
domo seruitutis: vt errare te faceret de
via in qua præcepit tibi dñs deus tuus
ambulare: & auferes malum de medio tui.
si te frater tuus filius matris tue aut filius
tuus aut filia tua aut uxor que dormit in
sinu tuo aut amicus tuus qui quasi anima
tua diligitur: clam te voluerit decipere
dicens: eamus & seruiamus diis alienis
quos ignorasti tu & patres tui de cunctis
populis qui in circuitu vestri sunt: qui
prope est a te aut longe: ab vno usq; ad
alterum finem terre: non acquiescas ei
nec audias: nec parcat ei oculus tuus
vt miserearis & celes eum: sed statim
occide. manus tua sit super eum in pri
mis vt interficiat: & deinde manus omnis
populi. lapidibus obruetur quia voluit te
abducere a dño deo tuo qui eduxit te de
terra egypti de domo seruitutis: vt omnis
israel audiens timeat & nequaquam ultra
faciat iuxta verbum malum hoc in medio
tui. si audieris in vna ciuitatum tuarum
quas dñs deus tuus dabit tibi habitare
dicentes: egressi sunt filii belial de medio
tui & auerterunt habitatores ciuitatis sue
dicentes: eamus & seruiamus diis alienis
quos ignoratis: quere & inuestiga diligen
ter & si verum inueneris & compertum
factum esse abominandum in medio tui:
percutiendo percuties habitatores ciuita
tis illius: & delebis eam & omnia animan
tia que in ea sunt vsq; ad pecudes. con
gregabis omnia vasa eius in medio platee
illius & succendes igne vniuersa: vt sit
vniuersa consumpta dño deo tuo & sit
tumulus perpetuus: nec ædificabitur vltra
& non adhereat manus tua quicquam de
anathemate: vt auertat dñs ab ira furo
ris sui & misereatur tui & multiplicet te
sicut iurauit patribus tuis: si audieris
vocem dñi dei tui & custodieris mandata
eius que ego hodie præcipio tibi & feceris
quod placet coram dño deo tuo. non co
medetis quicquam morticinum: decimam
partem offeres dño deo tuo de frugibus
tuis & de vino & oleo: primitias armen
torum & ouium. carnes quoque comedes
coram dño deo tuo in loco quem elegerit
dñs deus tuus ipse & filius tuus & filia
tua & seruus & ancilla tua & leuites qui
habitat intra portas tuas & epulaberis
coram dño deo tuo in cunctis que manus
tue operate fuerint. cauete ne derelinquas
leuitem omnibus diebus quibus habitas
in terra tua. cum dilatauerit dñs deus
tuus terminos tuos sicut locutus est tibi
& dixeris: comedam carnes quia desi
derat anima tua vescendi carnibus: iux
ta desiderium animę tuę comedes carnes.
si longe fuerit a te locus quem elegerit
dñs deus tuus vt ponat nomen suum in
eo: & immolabis de armentis & ouibus
que dedit dñs tibi sicut præcepi tibi &
comedes in vrbibus tuis iuxta desiderium
animę tuę. sicut comeditur capreolus &
cervus sic vesceris eis: mundus & immun
dus pariter comedent. verumtamen cau
ete ne eundem cibum sumptatis: quia
sanguis eius pro anima est: & ideo non
comedetis animam cum carnibus. non
comedetis eum: sed super terram fundetis
quasi aquam. non comedetis eum vt bene
sit vobis & filiis vestris post vos: cum
feceritis quod placet coram dño. sancti
ficata tua & vota que habueris tolles &
venies ad locum quem elegerit dñs. & of
feres holocausta tua carnes & sanguinem
super altare dei tui: sanguis autem victi
marum fundetur super altare dei tui:
carnes autem comedent. audi & custodi
omnia verba hec que ego præcipio tibi vt
bene sit tibi & filiis tuis post te in sempi
ternum: cum feceris quod bonum & pla
cens est coram dño deo tuo. cum disper
diderit dñs deus tuus ante faciem tuam
gentes quas ingredi mini ad possidendum
eas & possederis eas habitaueris in terra
earum: cauete ne imiteris eas postquam
deleta fuerint a facie tua: nec requiras
ceremonias earum dicens: sicut colebant
gentes iste deos suos ita & ego faciam.
non facies dño deo tuo hec: omne enim
quod abominatur dñs & odit fecerunt dis
suis quippe & filios & filias suas igne
comburentes. cuncta que ego mando vo
bis custodite vt facietis: non addetis ad
ea quicquam nec auferetis ex eis. si exsti
terit in medio tui propheta aut somnians
somnium & dixerit tibi: egredere & sa
mus deos alienos quos ignoras & seruia
mus eis: non audies verba prophete illius
aut somnians somnium: quia tentat vos
dñs deus vester vt palam fiat vtrum di
ligatis dñm deum vestrum an non in to
to corde & in tota anima vestra. dñm
deum vestrum sequemini & ipsum time
bitis: mandata illius custodietis & vocem
eius audietis: illi seruietis & illi adhere
bitis. propheta autem ille aut somnians
somnium interficietur: quia locutus est
vt auerteret vos a dño deo vestro qui
eduxit vos de terra egypti & redemit de
domo seruitutis: vt errare te faceret de
via in qua præcepit tibi dñs deus tuus
ambulare: & auferes malum de medio tui.
si te frater tuus filius matris tue aut filius
tuus aut filia tua aut uxor que dormit in
sinu tuo aut amicus tuus qui quasi anima
tua diligitur: clam te voluerit decipere
dicens: eamus & seruiamus diis alienis
quos ignorasti tu & patres tui de cunctis
populis qui in circuitu vestri sunt: qui
prope est a te aut longe: ab vno usq; ad
alterum finem terre: non acquiescas ei
nec audias: nec parcat ei oculus tuus
vt miserearis & celes eum: sed statim
occide. manus tua sit super eum in pri
mis vt interficiat: & deinde manus omnis
populi. lapidibus obruetur quia voluit te
abducere a dño deo tuo qui eduxit te de
terra egypti de domo seruitutis: vt omnis
israel audiens timeat & nequaquam ultra
faciat iuxta verbum malum hoc in medio
tui. si audieris in vna ciuitatum tuarum
quas dñs deus tuus dabit tibi habitare
dicentes: egressi sunt filii belial de medio
tui & auerterunt habitatores ciuitatis sue
dicentes: eamus & seruiamus diis alienis
quos ignoratis: quere & inuestiga diligen
ter & si verum inueneris & compertum
factum esse abominandum in medio tui:
percutiendo percuties habitatores ciuita
tis illius: & delebis eam & omnia animan
tia

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Ru. Ca. xxxii.

וְאֹיְבָיו מִפָּנָיו׃ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ כָּבַשׁ
לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר תָּשֻׁבוּ וִהְיִיתֶם שוב הָיָה
נְקִיִּם מֵיְהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי
יְהוָה׃ וְאִם לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה עָשָׂה
חֲטָאתֶם לַיהוָה וּדְעוּ חַטַּאתְכֶם יָדַע
אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶתְכֶם׃ בְּנוּ לָכֶם מָצָא
עָרִים לְטַפְּכֶם וּגְדֵרֹת לְצֹנַאכֶם
וְהַיֹּצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ׃ וַיֹּאמֶר בְּנֵי עָשָׂה
גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר
עֲבָדֶיךָ יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי מְצַוֶּה׃ צָוָה
טַפֵּנוּ נָשֵׁינוּ מִקְנֵנוּ וְכָל בְּהֶמְתֵּנוּ יִהְיוּ
שָׁם בָּעָרֵי הַגִּלְעָד׃ וַעֲבָדֶיךָ יַעַבְרוּ כָּל עבר
חֲלוּץ צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה כַּאֲשֶׁר
אֲדֹנִי דֹבֵר׃ וַיְצַו לָהֶם מֹשֶׁה אֶת אֶלְעָזָר צוה
הַכֹּהֵן וְאֶת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן וְאֶת
רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ נָטָה
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִם יַעַבְרוּ בְנֵי
גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן אִתְּכֶם אֶת הַיַּרְדֵּן
כָּל חָלוּץ לַמִּלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה
וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם וּנְתַתֶּם כנע
לָהֶם אֶת אֶרֶץ הַגִּלְעָד לַאֲחֻזָּה׃
וְאִם לֹא יַעַבְרוּ חֲלוּצִים אִתְּכֶם
וְנֹאחֲזוּ בְּתֹכְכֶם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ אחז
וַיַּעֲנוּ בְנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר אֵת ענה
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל עֲבָדֶיךָ כֵּן
נַעֲשֶׂה׃ חֲלוּץ נַעֲבֹר לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה כַּאֲשֶׁר עבר
אֲדֹנִי מְדַבֵּרִים וַאֲחֻזָּתֵנוּ תִּהְיֶה
אִתָּנוּ בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ וַיִּתֶּן לָהֶם מֹשֶׁה נתן
לִבְנֵי גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן וְלַחֲצִי שֵׁבֶט
מְנַשֶּׁה בֶּן יוֹסֵף אֶת מַמְלְכוּת סִיחֹן
מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְאֶת מַמְלְכוּת עוֹג
מֶלֶךְ הַבָּשָׁן הָאָרֶץ לְעָרֶיהָ בִּגְבֻלֹת
עָרֵי הָאָרֶץ סָבִיב׃ וַיִּבְנוּ בְנֵי גָד אֶת בנה
דִּיבֹן וְאֶת עֲטָרוֹת וְאֶת עֲרוֹעֵר׃
וְאֶת עַטְרוֹת שׁוֹפָן וְאֶת יַעְזֵר וְאֶת
יָגְבְּהָה׃ וְאֶת בֵּית נִמְרָה וְאֶת בֵּית
הָרָן עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרוֹת צֹאן׃ וּבְנֵי
רְאוּבֵן בָּנוּ אֶת חֶשְׁבּוֹן וְאֶת אֶלְעָלֵא
וְאֶת קִרְיָתָיִם׃ וְאֶת נְבוֹ וְאֶת בַּעַל
מְעוֹן מוּסָּבוֹת שְׁמוֹתָם וְשִׂבְמָה
וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁמוֹת בְּנוֹת אֶת שְׁמוֹת
הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ׃ וַיִּקַּח בְּנֵי מָכִיר
בֶּן מְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה וַיִּלְכְּדֶהָ וַיּוֹרֶשׁ
אֶת הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בָּהּ׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה
אֶת גִּלְעָד לְמָכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב
בָּהּ׃ וְיָאִיר בֶּן מְנַשֶּׁה הָלַךְ וַיִּלְכֹּד
אֶת חַוֹּתֹתָם וַיִּקְרָא אֹתָם חַוֹּת יָאִיר׃
וְנֹבַח הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת קְנָת וְאֶת
בְּנֹתֶיהָ וַיִּקְרָא לָהּ נֹבַח בִּשְׁמוֹ׃

Trãsla. B. Hiero.

inimicos suos: & subii
ciatur ei ois terra: tunc
eritis
inculpabiles apud do-
minum & apud israel:
& obtinebitis regiões
quas vultis coram
dño. Sinaũt qđ dicitis
nõ feceritis: nulli dubi-
um est quin peccetis in
dñm. & scitote qm
pctũm vestrum appre
hendet vos. Edificate
ergo vrbes puulis vris
& caulas & stabula oui
bus ac iumẽtis: & quod
pollicíti estis implete.
Dixerũtq; filii gad & ruben ad moysen.
Serui tui sumus. Facie
mus qđ iubet dñs nr.
Paruulos nros & mulie
res & pecora ac iumen
ta reliquemus in vrbis
bus galaad: nos aũt famu
li tui oẽs expediti pge
mus ad bellũ: sicut tu
dñe loqris. Precepit
q; moyses eleazaro
sacerdoti & iosue filio
nun & principibus familiarũ
tribus israel:
& dixit ad eos. Si tran
sierint filii
gad & filii ruben vo
biscum iordanem
omnes armati ad bel-
lum coram domino:
& vobis fuerit terra
subiecta: date
eis galaad in possessio
nem.
Si autem noluerit trã
sire vobiscum
in terrã chanaã: inter
vos habitandi accipiãt
loca. Rñderuntq; filii
gad & filii ruben.
Sicut locutus est domi
nus seruis suis: ita
faciemus. Ipsi armati
pergemus coram

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. lattina

inimicus ei a facie ei. τ subiciat
ὁ ἐχθρὸς αὐτ ἀπὸ προσώπου αὐτ. καὶ κατακυριευθῇ
terra coră dño. τ post hec reuertemini τ
ἡ γῆ ἐναντίον κυ. καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσθε καὶ
eritis inocẽtes coră dño: τ ab israel. τ erit tra hec
ἔσεσθε ἀθῷοι ἐναντίον κυ, καὶ ἀπὸ ἰηλ. καὶ ἔσται ἡ γῆ αὕ-
vobis in possessiõe coră dño. si ãt nõ fece-
τη ὑμῖν εἰς κατοχήν ἐναντι κυρίου. ἐὰν δὲ μὴ ποιή-
ritis sic: peccabitis coră dño: τ cogno
σητε οὕτως, ἁμαρτήσεσθε ἐναντι κυρίου, καὶ γνῶ-
scetis pctũm vrm: qñ vos pphẽderint
σεσθε τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ
mala. τ edificabitis vobis ipsis vrbes
τὰ κακά. καὶ οἰκοδομήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς πόλεις τὰ
supellectili vre: τ caulas iumẽtis vris: τ
ἀποσκευὴ ὑμῶν, καὶ αὐλίεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν, καὶ
qđ egreditur de ore vro facietis. τ
τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν ποιήσετε. καὶ
dixerũt filij rubẽ: τ filij gad ad moysen: dicẽtes:
εἶπαν οἱ υἱοὶ ῥουβήμ, καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ πρὸς μωυσῆν, λέγοντες,
serui tui faciẽt sicut dño nr precipit.
οἱ παῖδές σου ποιήσουσιν καθὸς κς ἡμῶν ἐνετείλατο καὶ ὁ
peller nra: τ vxores nre: τ possessiões nre τ om-
σκευὴ ἡμῶν, καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν, καὶ πᾶ
nia iumẽta nra erũt illic in ciuitatib galaad. at ser
τα τὰ κτήνη ἡμῶν ἔσται ἐκεῖ ἐν ταῖς πόλεσι γαλαάδ. οἱ δὲ παῖ
ui tui exibũt oẽs armati τ accin
δές σου διαβήσονται πάντες ἐνωπλισμένοι καὶ ἐκτετα-
ci coră dño ad bellã: quẽadmodũ dñs dixit. τ cõ
μένοι ἐναντι κυ εἰς τὸν πόλεμον, ὃν τρόπον ὁ κς λέγει. καὶ συνέ
stituit eis moysen eleazar sacerdotẽ: τ iosue filiũ nun: τ
στησεν αὐτοῖς μωυσῆς ἐλιέζερ τὸν ἱερέα, καὶ ἰησοῦν υἱὸν ναυῆ, καὶ τοὺς
principes familiaꝝ tribuũ filiorꝝ isrl. τ dixit ad eos moy
ἄρχοντας πατριῶν τῶν φυλῶν υἱῶν ἰηλ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς μωυ
sen: si trãsierit filij rubẽ τ filij gad vobiscũ om
σῆς, ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ ῥουβὴμ καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ μεθ ὑμῶν πάντες
nes armati in bellũ coră dño: τ vñi
ἔνοπλοι, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἐναντι κυ, καὶ κατακυ
fueritis tre coră vobis: τ dabitis eis trã
ρευσητε τὴν γῆν ἀπ ἐναντι ὑμῶν, καὶ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν
galaad in possessiõe. si ãt nõ trãsierint armati vo
γαλαὰδ εἰς κατοχήν. ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνωπλισμένοι με
biscũ in bellũ coră dño: τ traducite supelle-
θ ὑμῶν εἰς πόλεμον ἐναντι κυ, καὶ διαβιβάσατε τὴν ἀποσκευ
ctilẽ vrã: τ vxores vrã: τ iumẽta vra: τ
ὴν ὑμῶν, καὶ τὰς γυναῖκας ὑμῶν, καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ τὰ
te vos: in trã chanaã: τ simul possidẽ
τέκνα ὑμῶν, εἰς γῆν χαναάν, καὶ συγκατακληρονομήσετε
bũtur iter vos in trã chanaã. τ rñderũt filij rubẽ
θ ὑμῶν ἐν τῇ γῇ χαναάν. καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ ῥουβὴμ
τ filij gad: dicẽtes: ꝺñs vr dicat seruis su
καὶ οἱ υἱοὶ γάδ, λέγοντες, ὅσα ὁ κς λέγει τοῖς παισὶν σου
is: sic faciem. nos trãsibim armati coră
τὸ, οὕτως ποιήσομεν. ἡμεῖς διαβησόμεθα ἐνωπλισμένοι ἐναντι

Transla. Chal.

בְּנֵי רְבוֹהִי מִן קֳדָמוֹהִי׃ וְתִתְכְּבֵישׁ אַרְעָא קֳדָם עַמָּא דַיְיָ וּלְבַר כֵּן תְּתוּבוּן וִתְהוֹן
זַכָּאִין מִן קֳדָם יְיָ וּמִיִּשְׂרָאֵל וְיִתְהֵי אַרְעָא הָדָא לְכוֹן לַאֲחָסָנָא קֳדָם יְיָ׃ וְאִם לָא
תַּעְבְּדוּן כֵּן הָא חַבְתּוּן קֳדָם יְיָ וְתִדְּעוּ חוֹבַתְכוֹן דְּתַשְׁכַּח יָתְכוֹן׃ בְּנוּ לְכוֹן קִרְוִין לְטַפְלְכוֹן
וְחוֹשְׁרִין לְעָנָכוֹן וּדְיִפּוֹק מִפּוּמְכוֹן תֶּעְבְּדוּן׃ וַאֲמַרוּ בְּנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לְמֹשֶׁה לְמֵימָר
עַבְדָךְ יַתְּבְדוּן כְּמָא דְּרִיבּוֹנִי מְפַקֵּד׃ טַפְלָנָא נָשֵׁינָא וְכָל בְּעִירָנָא יְהוֹן תַּמָּן בְּקִרְוֵי
גִלְעָד׃ וְעַבְדָךְ יֶעְבְּרוּן כָּל דְּזָרֵיז לְחֵילָא קֳדָם עַמָּא דַיְיָ לְקְרָבָא כְּמָא דְּרִבּוֹנִי מְמַלִּיל׃
וּפַקֵּד לְהוֹן מֹשֶׁה יָת אֶלְעָזָר כָּהֲנָא וְיָת יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן וְיָת רֵישֵׁי אֲבָהָת שִׁבְטַיָּא לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן אִם יַעְבְּרוּן בְּנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן עִמְכוֹן יָת יַרְדְּנָא כָּל דְּמָזָרֵיז
לְקְרָבָא קֳדָם עַמָּא דַיְיָ וְיִתְכְּבֵישׁ אַרְעָא קֳדָמֵיכוֹן וְתִתְּנוּן לְהוֹן יָת אַרְעָא דְּגִלְעָד
לְאָחְסָנָא׃ וְאִם לָא יַעְבְּרוּן מְזָרְזִין עִמְכוֹן וְיִתְסְנוּן בֵּינֵיכוֹן בְּאַרְעָא דְּכְנָעַן׃ וַאֲתִיבוּ בְּנֵי
גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לְמֵימָר יָת דְּמַמַּלִּיל יְיָ לְעַבְדָךְ כֵּן נַעְבַּד׃ טַפְלָנָא נָשֵׁינָא מְזָרְזִין מָדְרֵין

Transla. Chal.

inimicos suos a cõspectu eius τ subiiciatur terra co-
ram populo dñi: postea reuertemini τ eritis innocẽ
in cõspectu dñi τ apud israel: eritq; terra hec vob in
possessionẽ coram dño. Si aũt non feceritis sic: ecce
peccastis coră dño: τ scitote peccatũ vestrũ qđ inue-
niet vos. Edificate vobis vrbes paruulis vris: τ cau
las ouibus vris: τ facietis iurta id quod egressus est
de ore vestro. Dixerũtq; filij gad τ filij ruben ad moy
sen dicẽtes. Serui tui facient sicut dño noster iubet.
paruuli nostri τ vxores nostre τ pecora nra τ omnia
iumenta nra erunt ibi in vrbibus galaad. et omnes
serui tui transibunt armati in exercitũ ante populũ
dñi ad belluz: sicut loquitur dño nr. Preceptq; de eis
moyses eleazaro sacerdoti τ iosue filio nun τ princi-
pib patrũ tribuũ filiorꝝ israel: τ dixit moyses ad eos.
Si transierint filij gad τ filij ruben vobiscũ iordanẽ
oẽs armati ad bellũ coră populo dñi: subiectaq; fue
rit terra in cõspectu vro: dabitis eis terrã galaad in
possessionẽ. Et si nõ trãsierint armati vobiscũ: susci-
piẽt possessionẽ inter vos in tra chanaã. Rñderũtq;
filij gad τ filij ruben dicentes. Sicut locutus est dño
seruis tuis ita faciemus. nos transibim armati ante

Pritiua chal. | Interp. chal.

inimicos suos a cõspectu eius τ subiiciatur terra co-
ram populo dñi: postea reuertemini τ eritis innocẽ
in cõspectu dñi τ apud israel: eritq; terra hec vob in
possessionẽ coram dño. Si aũt non feceritis sic: ecce
peccastis coră dño: τ scitote peccatũ vestrũ qđ inue-
niet vos. Edificate vobis vrbes paruulis vris: τ cau
las ouibus vris: τ facietis iurta id quod egressus est
de ore vestro. Dixerũtq; filij gad τ filij ruben ad moy
sen dicẽtes. Serui tui facient sicut dño noster iubet.
paruuli nostri τ vxores nostre τ pecora nra τ omnia
iumenta nra erunt ibi in vrbibus galaad. et omnes
serui tui transibunt armati in exercitũ ante populũ
dñi ad belluz: sicut loquitur dño nr. Preceptq; de eis
moyses eleazaro sacerdoti τ iosue filio nun τ princi-
pib patrũ tribuũ filiorꝝ israel: τ dixit moyses ad eos.
Si transierint filij gad τ filij ruben vobiscũ iordanẽ
oẽs armati ad bellũ coră populo dñi: subiectaq; fue
rit terra in cõspectu vro: dabitis eis terrã galaad in
possessionẽ. Et si nõ trãsierint armati vobiscũ: susci-
piẽt possessionẽ inter vos in tra chanaã. Rñderũtq;
filij gad τ filij ruben dicentes. Sicut locutus est dño
seruis tuis ita faciemus. nos transibim armati ante

dño in terrã chanaã. ⁊ dabitis possessionẽ no
κυρίου εἰς γῆν χαναάν. καὶ δώσετε τὴν κατάσχεσιν ἡ
strã in eoqui vltra iordanẽ. ⁊ dedit eis moy
μῶν ἐν τῷ πέραν τ̃ ἰορδάνου. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς μωυ
ses filijs gad: ⁊ filijs ruben: ⁊ dimi
σῆς τοῖς υἱοῖς γαδ, καὶ τοῖς υἱοῖς ρουβήμ, καὶ τῷ ἡμί
die trib⁹ manasse filioꝝ ioseph regnũ sion:
σει φυλῆς μανασσῆ υἱῶν ἰωσὴφ τὴν βασιλείαν σιών,
regio amorreoꝝ: ⁊ regnũ og re
βασιλέως τῶν ἀμορραίων, καὶ τὴν βασιλείαν ὢγ βασι
gio basan: trã ⁊ ciuitateo cũ ter
λέως τῆς βασάν, τὴν γῆν καὶ τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὁρί
mis eius: ciuitateo trẽ in circuitu. ⁊ edificauerũt
οις αὐτῆς, πόλεις τῆς γῆς κύκλῳ. καὶ ὠκοδόμησαν οἱ
filij gad dibon: ⁊ astaroth: ⁊ aroer:
υἱοὶ γὰδ τὴν δαιβών, καὶ τὴν ἀσαρώθ, καὶ τὴν ἀροήρ,
⁊ sopham: ⁊ iazer. ⁊ exaltauerũt illos:
καὶ τὴν σωφάρ, καὶ τὴν ἰαζήρ. καὶ ὕψωσαν αὐτάς,
⁊ bethnemra ⁊ betharã ciuitateo munitas:
καὶ τὴν βηθναμρὰμ καὶ τὴν βαιθαρρὰν πόλεις ἐχυρὰς,
⁊ caulas ouiũ. ⁊ filij rubẽ edificaue
καὶ αὐλοπόλεις προβάτων. καὶ οἱ υἱοὶ ρουβὴμ ᾠκοδόμη
rũt esebõ: ⁊ eleale: ⁊ cariathaiz:
σαν τὴν ἐσεβών, καὶ τὴν ἐλεαλή, καὶ τὴν καριαθαΐμ,
⁊ naboth. ⁊ baalmeõ: circundatas:
καὶ τὴν ναβώθ, καὶ τὴν βεελμεών, περικυκλωθείσας,
⁊ sabama. ⁊ cognominauerũt iuxta nola
καὶ τὴν σιβαμά. καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὀνόματα
eoꝝ noia vrbiũ: q̃s edificauerũt. ⁊
αὐτῶν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ἃς ᾠκοδόμησαν. καὶ
perrexit filiꝰ machir filij manasse in galaad: ⁊
ἐπορεύθη υἱὸς μαχὶρ υἱοῦ μανασσῆ εἰς γαλαάδ, καὶ
accepit eã. ⁊ dedit iamoreũ ha
ἔλαβεν αὐτήν. καὶ ἀπώλεσε τὸν ἀμορραῖον τὸν κα
bitãtẽ in ea. ⁊ dedit moyseo galaad
τοικοῦντα ἐν αὐτῇ. καὶ ἔδωκε μωυσῆς τὴν γαλαὰδ
machir filio manasse: ⁊ hitauit illic. ⁊
τῷ μαχὶρ υἱῷ μανασσῆ, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ. καὶ
iair filius manasse perrexit: ⁊ accepit cau
ἰαὶρ ὁ τοῦ μανασσῆ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὰς ἐπαύ
las eoꝝ. ⁊ cognominauit eas caulas iair.
λεις αὐτῶν. καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπαύλεις ἰαίρ.
⁊ nobe perrexit:: ⁊ accepit canath: ⁊
καὶ ναβοὺ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν καάθ, καὶ
vicos eius: ⁊ cognominauit eos no
τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς κα⁊
be ex noie suo.
βὼ ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ca.33.

A Θε he mãsiões filioꝝ isrl. vt exierũt de
καὶ οὗτοι αἱ σκηναὶ τῶν υἱῶν ἰηλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ
egypto cũ exercitu suo in manu moysi ⁊
τῆς αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν ἐν χειρὶ μωυσῆ καὶ
aarõ. ⁊ scripsit moyseo pfectiões eoꝝ:
ἀαρών. καὶ ἔγραψε μωυσῆς τὰς ἀπαρσεις αὐτῶν,

Transl.Chal.

עַמָּא דְּיָתֵי לְאַרְעָא דִּכְנָעַן וְתִמְנֵי אַחְסָנַתְהוֹן קֳדָמַי אֲמַר יְיָ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
לְמֵימָר׃ ב פַּלֵג יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי אַתּוּן עֲבְרִין יָת יַרְדְּנָא לְאַרְעָא
דִּכְנָעַן הָדָא אַרְעָא דְּתִפֹּל לְכוֹן בְּאַחְסָנָא אַרְעָא לְמֵירְתָהּ עִם תְּחוּמֵי אַרְעָא׃
ג וְיִהְוֹן תְּחוּמֵי דָרוֹמָא מִמַּדְבְּרָא דְּצִן עַל תְּחוּם אֱדוֹם וְיִהְוֹן תְּחוּמֵי דָרוֹמָא לְהוֹן
מִסְיָפֵי יַמָּא מְלַחָא לְמִדְנַח׃ ד וְיִתְחַזַּר לְהוֹן תְּחוּמָא מִדְּרוֹמָא לְמִסְקַת עֲקַרְבִּין
וְיִתְעֲבַר לְצִן וְיִהְוֵי נְפֵקוֹהִי מִדְּרוֹמָא לְקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְיִפּוֹק לְחַצְרַ אַדָּר וְיִתְעֲבַר
לְעַצְמוֹן׃ ה וְיִתְחַזַּר תְּחוּמָא מֵעַצְמוֹן לְנַחְלָא דְּמִצְרַיִם וְיִהְוֹן נְפֵקוֹהִי לְיַמָּא׃
ו וְתְחוּם מַעְרָבָא וְיַמָּא רַבָּא וְתִקְפֵּיהּ תְּחוּמָא דָּא לְכוֹן תְּחוּם מַעְרָבָא׃ ז וְדָא
תְּחוּם צִפּוּנָא מִן יַמָּא רַבָּא תְּתַחְזְרוּן לְכוֹן לְטוּר הֹר׃ ח מִטּוּר הֹר תְּתַחְזְרוּן לְכוֹן
לְמֵיעַל לְחֲמָת וְיִהְוֹן נְפֵקוֹהִי דְּתִקְפֵּיהּ תְּחוּמָא לְצֶדָד׃ ט וְיִפּוֹק תְּחוּמָא לְזִפְרוֹן
וְנְפֵקוֹהִי לַחֲצַר עֵינָן דָּא יְהֵי לְכוֹן תְּחוּם צִפּוּנָא׃ י וְתַחְזְרוּן לְכוֹן תְּחוּם מִדְּנָחָא
מֵחֲצַר עֵינָן לְשָׁפָם׃ יא וְיִתְחַת תְּחוּמָא מִשָּׁפָם לְרִבְלָה מִדְּנָחָא לְעֵינָא וְיִתְחַת
תְּחוּמָא וְיִמְחֵי עַל כְּתַף יַמָּא דְּכִנֶּרֶת מִדְּנָחָא׃ יב וְיִתְחַת תְּחוּמָא לְיַרְדְּנָא וְנְפֵקוֹהִי
לְיַמָּא מְלַחָא דָּא יְהֵי לְכוֹן אַרְעָא לְתְחוּמָהָא סַחֲרָן׃ יג וּפַקֵּיד מֹשֶׁה יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְמֵימָר דָּא אַרְעָא דְּתַחְסְנוּן בַּהּ בְּגוֹרָלָא דִּי פַקֵּיד יְיָ לְמִתַּן לְתִשְׁעַת שִׁבְטַיָּא וּפַלְגוּת
שִׁבְטָא׃ יד אֲרֵי קַבִּילוּ שִׁבְטָא בְנֵי רְאוּבֵן לְבָתֵּי אֲבָהָתְהוֹן וְשִׁבְטָא בְנֵי גָד לְבָתֵּי
אֲבָהָתְהוֹן וּפַלְגוּת שִׁבְטָא מְנַשֶּׁה קַבִּילוּ אַחְסָנַתְהוֹן׃ טו תְּרֵין שִׁבְטַיָּא וּפַלְגוּת
שִׁבְטָא קַבִּילוּ אַחְסָנַתְהוֹן מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא לִירֵחוֹ לְמִדְנַח לְמִזְרְחָא׃ טז וּמַלֵּיל יְיָ
עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ יז אִלֵּין שְׁמָהָת גַּבְרַיָּא דִּי יְקַבְּלוּן לְכוֹן יָת אַרְעָא אֶלְעָזָר כָּהֲנָא
וְיָת יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן׃ יח וְשִׁבְטָא חַד חַד תְּקַבְּלוּן לְמֵירַת יָת אַרְעָא׃ יט וְאִלֵּין שְׁמָהָת
גַּבְרַיָּא כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה׃ כ וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁמוּאֵל בַּר עַמִּיהוּד׃
כא לְשִׁבְטָא דְּבִנְיָמִן אֱלִידָד בַּר כִּסְלוֹן׃ כב וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי דָן בֻּקִּי בַּר יָגְלִי׃ כג לִבְנֵי
יוֹסֵף לְשִׁבְטָא דִּבְנֵי מְנַשֶּׁה חַנִּיאֵל בַּר אֵפוֹד׃ כד וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי אֶפְרַיִם קְמוּאֵל בַּר
שִׁפְטָן׃ כה וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי זְבוּלֻן אֶלִיצָפָן בַּר פַּרְנָךְ׃ כו וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי יִשָּׂשכָר פַּלְטִיאֵל
בַּר עַזָּן׃ כז וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי אָשֵׁר אֲחִיהוּד בַּר שְׁלֹמִי׃ כח וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי נַפְתָּלִי
פְּדָהאֵל בַּר עַמִּיהוּד׃ כט אִלֵּין דִּי פַקֵּיד יְיָ לְמִתַּן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת אַחְסָנַתְהוֹן בְּאַרְעָא
דִּכְנָעַן׃ ל וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמֵישְׁרֵי מוֹאָב עַל יַרְדְּנָא לִירֵחוֹ לְמֵימָר׃

Ca.xxxiiij.

לא מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי אַתּוּן עֲבְרִין יָת יַרְדְּנָא לְאַרְעָא
דִּכְנָעַן׃ ב אֲרוֹן תְּקִימוּן לְכוֹן חַד מִן קִרְוֵיכוֹן וְתִהְוֵי לְכוֹן קְרַת מַקְלָא וְתֵיבוּ לְמִשְׁכַּן
יָת קָטֵל דְּיִקְטוֹל בְּשָׁלוּ׃ ג וְיִהְוֵי לְכוֹן לְמִשְׁכַּן יָת קָטֵל וְיָת דְּיִקְטוֹל בְּשָׁלוּ דְּלָא
מִיתָא בְּחוֹבָא וְיִהְוֵי לְכוֹן לְמִפְרַשׁ בֵּין קָרֵב לְבֵין גָּאֵל דָּמָא׃ ד וְדָא פִתְגָמָא דְּקָטֵל
דְּיִקְטוֹל לְמִשְׁכַּן תַּמָּן וְיִתְקַיַּם דְּלָא יְמוּת קֳדָם דְּיִקוּם קָטֵל לְסַנְהֶדְרִין׃ ה וּמִבַּר
תְּלָתָא אַמִּין תְּמַדְּדוּן מִבָּרָא לִקְרְתָא וְתִהְוֵי לְכוֹן תְּחוּם קְרְתָא מִבָּרָא לְתַרְעָא
דְּקִבְלָא תְּלָתָא אַמִּין וְתַרְעָא דְּדָרוֹמָא תְּלָתָא אַמִּין וְתַרְעָא דְּמַעְרָבָא תְּלָתָא
אַמִּין וְתַרְעָא דְּצִפּוּנָא תְּלָתָא אַמִּין וְקִרְתָא בְּמִצְעָא דָּא יְהֵי לְכוֹן לְתוּקְפָּא׃ ו וְדָא
יְהֵי לְכוֹן לְקִרְוֵי לְמִשְׁכַּן וְקִרְוֵי מִקְלָטָא דִּי תְשֵׁיזְבוּן לְקָטֵל וְעַל תְּרֵיהוֹן תּוֹסְפוּן
קִרְוִין חַד לְמִשְׁכַּן וְחַד לְקִרְוֵי מִקְלָטָא׃ ז כָּל קִרְוַיָּא דִּי תִתְּנוּן לְלֵוָאֵי אַרְבְּעִין
וְתַמְנֵי קִרְוִין אִנּוּן וְיָתְהוֹן תִּתְּנוּן עִם תּוֹסְפְתְּהוֹן׃ ח וְקִרְוַיָּא דִּי תִתְּנוּן מֵאֲחֻסַּת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן דְּאִסְגֵּי תַּסְגּוּן וּמִן דְּאִזְעֵר תְּזָעֲרוּן גְּבַר כְּפוֹם אַחְסָנְתֵּהּ דִּי יַחְסְנוּן
יִתֵּן מִקִּרְוֵי לְלֵוָאֵי׃ ט וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ י מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר
לְהוֹן אֲרֵי אַתּוּן עֲבְרִין יָת יַרְדְּנָא לְאַרְעָא דִּכְנָעַן׃ יא וְתַקְרְבוּן לְכוֹן קִרְוִין קִרְוֵי
מִקְלָטָא תְּהֵי לְכוֹן וְיִפְלַט קָטֵל דְּיִקְטוֹל בְּשָׁלוּ׃ יב וְיִהְוֵי לְכוֹן קִרְוַיָּא לְמִקְלָטָא
מִגְּאֵל וְלָא יְמוּת קָטֵל עַד דְּיִקוּם לְדִינָא קֳדָם כְּנִשְׁתָּא׃ יג וְקִרְוַיָּא דִּי תִתְּנוּן תְּהֵי
לְכוֹן שִׁתָּא קִרְוֵי מִקְלָטָא׃ יד תְּלָתָא קִרְוִין תִּתְּנוּן מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא וְתְלָתָא קִרְוִין
תִּתְּנוּן בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן קִרְוֵי מִקְלָטָא תְּהֵי׃ טו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְיוֹרָא וּלְתוֹתָבָא
בֵּינֵיהוֹן תְּהֵי שִׁתָּא קִרְוַיָּא הָאִלֵּין לְמִקְלָטָא לְמִשְׁרֵי תַּמָּן כָּל דְּיִקְטוֹל נַפְשָׁא בְּשָׁלוּ׃
טז וְאִם בְּמָנָא דְּפַרְזֶל הִכָּהּ וּמִית רְשִׁיעַ הוּא קָטֵל יִתְקְטֵל רְשִׁיעַ הוּא׃ יז וְאִם בְּאַבְנָא
דִּידָא דִּי יָמוּת בַּהּ הִכָּהּ וּמִית רְשִׁיעַ הוּא קָטֵל יִתְקְטֵל רְשִׁיעַ הוּא׃ יח אוֹ בְּמָנָא
דְּעֵיצָא דִּי יָמוּת בַּהּ הִכָּהּ וּמִית רְשִׁיעַ הוּא קָטֵל יִתְקְטֵל רְשִׁיעַ הוּא׃ יט גְּאֵל דָּמָא
הוּא יִקְטוֹל יָת קָטֵל בְּמִפְגְּעֵהּ בֵּיהּ הוּא יְמִיתִנֵּהּ׃ כ וְאִם בְּסִנְאָה יִדְחֵנֵּהּ אוֹ זָרַק עֲלוֹהִי
בְּמִצְדֵּא וּמִית׃ כא אוֹ מִן בְּאֵיבָה הִכָּהּ בִּידֵהּ וּמִית קָטֵל יִתְקְטֵל רְשִׁיעַ הוּא גְּאֵל דָּמָא
יִקְטוֹל יָת קָטֵל בְּמִפְגְּעֵהּ בֵּיהּ׃ כב וְאִם בְּבָתַר דְּלָא בְּסִנְאָה דְּחָאוֹ אוֹ זָרַק עֲלוֹהִי
כָּל מָנָא דִּי לָא בְמִצְדֵּא׃ כג אוֹ כָּל אֶבֶן דִּי יָמוּת בַּהּ בְּלָא חֲזָיָה וְרָמָא עֲלוֹהִי וּמִית
וְהוּא לָא בְעֵיר בִּישְׁתָּא וְלָא בְעָא בִּישְׁתֵּהּ׃ כד וְיִדּוֹנוּן כְּנִשְׁתָּא בֵּין קָטֵל וּבֵין גְּאֵל
דָּמָא עַל דִּינַיָּא הָאִלֵּין׃ כה וְיַפְרְקוּן כְּנִשְׁתָּא יָת קָטֵל מִן יַד גְּאֵל דָּמָא וְיָתִבוּנֵּהּ
כְּנִשְׁתָּא לְקִרְוֵי מִקְלָטֵהּ דִּי אִשְׁתֵּזִיב תַּמָּן וְיִתְיְתֵב עַד מוֹתָא דְּכָהֲנָא רַבָּא דִּי
אִתְרְבִי יָתֵהּ בִּמְשִׁחָא קֻדְשָׁא׃ כו וְאִם מִתְקַדָּמָא יִתְקַדַּם קָטֵל לְתוּם גְּבוּל קִרְוֵי
מִקְלָטֵהּ דִּי אִשְׁתֵּזִיב תַּמָּן׃ כז וְיִשְׁכַּח יָתֵהּ גְּאֵל דָּמָא מִבָּרָא לִתְחוּם קִרְוֵי מִקְלָטֵהּ
וְיִקְטוֹל גְּאֵל דָּמָא יָת קָטֵל לֵית לֵהּ חוֹבָא׃ כח אֲרֵי בְּקִרְוֵי מִקְלָטֵהּ יִתְיְתֵב עַד מוֹתָא
דְּכָהֲנָא רַבָּא וּבָתַר מוֹתָא דְּכָהֲנָא רַבָּא יְתוּב קָטֵל לַאֲחֻסַּת אַרְעֵהּ׃ כט וְתְהֵי דָּא
לְכוֹן לִקְיָם דִּינָא לְדָרֵיכוֹן בְּכֹל מוֹתְבָנֵיכוֹן׃ ל כָּל דְּיִקְטוֹל נַפְשָׁא בְּפוֹם סָהֲדִין
יִתְקְטֵל קָטֵל וְסָהֵד חַד לָא יְסַהֵד בְּנַפְשָׁא לְמִמְתָּא׃ לא וְלָא תְקַבְּלוּן כֻּפְרָן עַל נַפְשָׁא
דִּי חַיָּבָא הוּא לְמִמְתָּא בִּישְׁתָּא דְּמִיתָא יִתְקְטֵל׃ לב וְלָא תְקַבְּלוּן כֻּפְרָן לְמֵיתֵב
לְמִשְׁרֵי בְּקִרְוֵי מִקְלָטֵהּ דִּי אִשְׁתֵּזִיב לְמֵיתֵב עַד דְּיִקוּם כָּהֲנָא בְּאַרְעָא׃ לג וְלָא
תְחַבְּלוּן יָת אַרְעָא דִּי אַתּוּן יְתִבִין בַּהּ אֲרֵי דָּמָא הוּא דְּיַחְבֵּל יָת אַרְעָא וְלְאַרְעָא
לָא אִתְכַּפַּר עַל דְּמָא דִּי אִתְשְׁפַךְ בַּהּ אֱלָהֵן בְּדָמָא דְּשָׁפְכֵהּ׃ לד וְלָא תְסַאֲבוּן יָת
אַרְעָא דִּי אַתּוּן יְתִבִין בַּהּ דִּי אֲנָא שְׁכִנְתִּי בְּגַוַּהּ אֲרֵי אֲנָא יְיָ שָׁרֵא בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

Transl.Chal.

לה וּמַלִּילוּ רֵישֵׁי אֲבָהָתָא דְּבֵית גְּלְעָד בַּר מָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה מִן זַרְעִיַּת בְּנֵי יוֹסֵף
וּמַלִּילוּ קֳדָם מֹשֶׁה וְקֳדָם רַבָּרְבַיָּא רֵישֵׁי אֲבָהָתָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ב וַאֲמָרוּ אֲתָרֵי
פַּקֵּיד יְיָ לְמִתַּן יָת אַרְעָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגוֹרָלָא וּלְמִתַּן יָת אַחְסָנַת צְלָפְחָד אָחוּנָא
לִבְנָתֵהּ׃ ג וְאִם יְהוֹן לְגֻבְרִין מִן שִׁבְטַיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִתְנְסַב אַחְסָנַתְהוֹן מֵאֲחֻסַּת
אֲבָהָתָנָא וְתִתּוֹסַף עַל אַחְסָנַת שִׁבְטָא דִּי יְהוֹן לְהוֹן לְגֻבְרִין וּמֵאֲחֻסַּת גּוֹרָלָנָא
תִּתְנְסַב׃ ד וַאֲרֵי יִתְרְבֵי יוֹבֵלָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִתּוֹסַף אַחְסָנַתְהוֹן עַל אַחְסָנַת שִׁבְטָא
דִּי יְהוֹן לְהוֹן לְגֻבְרִין וּמֵאֲחֻסַּת שִׁבְטָא דַּאֲבָהָתָנָא אַחְסָנַתְהוֹן תִּתְנְסַב׃ ה וּפַקֵּיד
מֹשֶׁה יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מֵימְרָא דַּייָ לְמֵימָר כְּשֵׁירָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי יוֹסֵף מְמַלְלִין׃
ו דָּא פִתְגָמָא דִּי פַקֵּיד יְיָ עַל צְלָפְחָד לְמֵימָר לְמִתַּן לְדִי יְהוֹן בְּעֵינֵיהוֹן לְגֻבְרִין
לְחוֹד לְזַרְעִיַּת שִׁבְטָא דַּאֲבָהָתְהוֹן יְהוֹן לְגֻבְרִין׃ ז וְלָא תִתְנְסַב אַחְסָנָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
מִשִּׁבְטָא לְשִׁבְטָא אֲרֵי בְּאַחְסָנַת שִׁבְטָא דַּאֲבָהָתֵיהוֹן יִדְבְּקוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר׃
ח וְכָל בְּרַת אַחְסָנָה מִשִּׁבְטַיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְגַבְרָא דְּיִתְאַחַד לְאַחַת מִזַּרְעִיַּת
שִׁבְטָא דַּאֲבָהָתֵיהוֹן יְהוֹן לְגֻבְרִין בְּדִיל דְּיִרְתוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר אַחְסָנַת אֲבָהָתֵיהּ׃
ט וְלָא תִתְנְסַב אַחְסָנָה מִשִּׁבְטָא לְשִׁבְטָא אָחֳרָן אֲרֵי בְּאַחְסָנָתֵיהּ יִדְבְּקוּן שִׁבְטַיָּא
דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר׃ י כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן עֲבָדוּ בְּנָת צְלָפְחָד׃ יא וַהֲווֹ
מַחְלָה וְתִרְצָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְנוֹעָה בְּנָת צְלָפְחָד לִבְנֵי אֲחֵי אֲבוּהָן לְגֻבְרִין׃ יב מִזַּרְעִיַּת
בְּנֵי מְנַשֶּׁה בַּר יוֹסֵף הֲווֹ לְגֻבְרִין וְאַחְסָנַתְהוֹן הֲוָת עַל שִׁבְטָא דְּזַרְעִיַּת אֲבוּהֶן׃
יג אִלֵּין פִּקּוֹדַיָּא וְדִינַיָּא דִּי פַקֵּיד יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמֵישְׁרֵי מוֹאָב עַל
יַרְדְּנָא לִירֵחוֹ׃

Interp.chal.

populũ dñi in terrã chanaan: ⁊ nobiscũ manet posses
sio nra trans iordanẽ. Deditq; eis moyses filijs vide
licet gad ⁊ filijs ruben ⁊ dimidie tribui manasse filij
ioseph regnũ seon regis amorrei ⁊ regnum og regis
basan terrã cum vrbibus suis per terminos vrbium
terre per circuitũ. Edificauerũtq; filij gad dibon et
ataroth ⁊ aroer ⁊ ataroth sophã ⁊ iazer ⁊ iagbeha ⁊
bethnẽra ⁊ betharan vrbes munitas ⁊ caulas ouiũ.
Filij autem ruben edificauerũt esebon ⁊ eleale ⁊ ca
riathaim ⁊ nebo ⁊ baalmeon versis nominibus: ⁊ sa
bama: ⁊ vocauerũt nominibus vrbes quas edifica
uerant. Et abierunt filij machir filij manasse in ga
laad ⁊ subiecerũt eam: ⁊ eiecerũt amorreum qui ibi
erat. Deditq; moyseo galaad machir filio manasse:
et habitauit in ea. Iair quoq; filius manasse abiit et
subiecit vicos eius: ⁊ vocauit eos vicos iair. Nobe
autẽ abiit ⁊ subiecit chanath ⁊ vicos eius: ⁊ vocauit
eam ex nomine suo nobe. Ca.33.

HE sunt mansiones filiorũ israel qui egressi sunt
de terra egypti per turmas suas in manu moy
si ⁊ aaron. Descripsitq; moyses exitus eorum

Interp.chal.

populũ dñi in terrã chanaan: ⁊ nobiscũ manet posses
sio nra trans iordanẽ. Deditq; eis moyseo filijs vide
licet gad ⁊ filijs ruben ⁊ dimidie tribui manasse filij
ioseph regnũ seon regis amorrei ⁊ regnum og regis
basan terrã cum vrbibus suis per terminos vrbium
terre per circuitũ. Edificauerũtq; filij gad dibon et
ataroth ⁊ aroer ⁊ ataroth sophã ⁊ iazer ⁊ iagbeha ⁊
bethnẽra ⁊ betharan vrbes munitas ⁊ caulas ouiũ.
Filij autem ruben edificauerũt esebon ⁊ eleale ⁊ ca
riathaim ⁊ nebo ⁊ baalmeon versis nominibus: ⁊ sa
bama: ⁊ vocauerũt nominibus vrbes quas edifica
uerant. Et abierunt filij machir filij manasse in ga
laad ⁊ subiecerũt eam: ⁊ eiecerũt amorreum qui ibi
erat. Deditq; moyseo galaad machir filio manasse:
et habitauit in ea. Iair quoq; filius manasse abiit et
subiecit vicos eius: ⁊ vocauit eos vicos iair. Nobe
autẽ abiit ⁊ subiecit chanath ⁊ vicos eius: ⁊ vocauit
eam ex nomine suo nobe. Ca.33.

HE sunt mansiones filiorũ israel qui egressi sunt
de terra egypti per turmas suas in manu moy
si ⁊ aaron. Descripsitq; moyses exitus eorum

Pritiua.heb.

יְהוָה אֶרֶץ כְּנָעַן וְאֲחֻזָּתֵנוּ אַחֲזַת
נַחֲלָתֵנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן יְרֵחוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם
מֹשֶׁה לִבְנֵי גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן וְלַחֲצִי
שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בֶּן יוֹסֵף אֶת מַמְלֶכֶת
סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְאֶת מַמְלֶכֶת
עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן הָאָרֶץ לְעָרֶיהָ
גְּבֻלֹת עָרֵי הָאָרֶץ סָבִיב וַיִּבְנוּ בְּנֵי
גָד אֶת דִּיבֹן וְאֶת עַטָרֹת וְאֶת
עֲרֹעֵר וְאֶת עַטְרֹת שׁוֹפָן וְאֶת
יַעְזֵר וְיָגְבְּהָה וְאֶת בֵּית נִמְרָה
וְאֶת בֵּית הָרָן עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרֹת
צֹאן וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ אֶת חֶשְׁבּוֹן
וְאֶת אֶלְעָלֵא וְאֶת קִרְיָתָיִם וְאֶת
נְבוֹ וְאֶת בַּעַל מְעוֹן מוּסָּבוֹת שֵׁם
וְאֶת שִׂבְמָה וַיִּקְרְאוּ בְּשֵׁמוֹת אֶת
שְׁמוֹת הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ וַיִּלְכּוּ
בְּנֵי מָכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה
וַיִּלְכְּדָהּ וַיּוֹרֶשׁ אֶת הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר
בָּהּ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת הַגִּלְעָד לְמָכִיר
בֶּן מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב בָּהּ וַיָּאִיר בֶּן
מְנַשֶּׁה הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת חַוֹּתֵיהֶם
וַיִּקְרָא אֹתָן חַוֹּת יָאִיר וְנֹבַח
הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת קְנָת וְאֶת בְּנֹתֶיהָ
וַיִּקְרָא לָהּ נֹבַח בְּשִׁמוֹ אֵלֶּה

Ea.xxxiiii.

מַסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאֹתָם בְּיַד מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצָאֵיהֶם

Pritiua chal.

אֲחַד
קְרֵה
בָּטַה
קְרֵה
יַקְף
קְרֵה בָּטַה
חָנָה
נְגָה
אֵלָה
נָסַע
כְּתַב יָצָא

qq iiii

Pritiua beb. Ex. Heb. Nu. Ca. xxxiii.

לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם׃ וַיִּסְעוּ
מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם׃ וַיִּסְעוּ
מִמָּרָעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמָּחֳרַת
הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיָד
רָמָה לְעֵינֵי כָל מִצְרָיִם׃ וּמִצְרַיִם
מְקַבְּרִים אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה בָּהֶם
כָּל בְּכוֹר וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְהוָה
שְׁפָטִים׃ וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
מִמָּרָעְמְסֵס וַיִּחֲנוּ בְּסֻכֹּת׃
מִסֻּכֹּת וַיִּחֲנוּ בְּאֵתָם אֲשֶׁר בִּקְצֵה
הַמִּדְבָּר׃ וַיִּסְעוּ מֵאֵתָם וַיָּשָׁב עַל
פִּי הַחִירֹת אֲשֶׁר עַל פְּנֵי בַּעַל צְפֹן
וַיִּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל׃ וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי
הַחִירֹת וַיַּעַבְרוּ בְּתוֹךְ הַיָּם הַמִּדְבָּרָה
וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַּר
אֵתָם וַיִּחֲנוּ בְּמָרָה׃ וַיִּסְעוּ
מִמָּרָה וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וּבְאֵילִם
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם
וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ שָׁם׃ וַיִּסְעוּ
מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־יַם סוּף׃ וַיִּסְעוּ
מִיַּם סוּף וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר סִין׃
וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר סִין וַיַּחֲנוּ בְּדָפְקָה׃
וַיִּסְעוּ מִדָּפְקָה וַיַּחֲנוּ בָּאָלוּשׁ׃
וַיִּסְעוּ מֵאָלוּשׁ וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִם וְלֹא
הָיָה שָׁם מַיִם לָעָם לִשְׁתּוֹת׃
וַיִּסְעוּ מִרְפִידִם וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר

Pritiua.chal.

per pfectiones eoꝝ iuꝝ verbū dñi: et he sunt pfectiones eoꝝ iuꝝ exitus eoꝝ. Profectiq; sunt de rameses in mense pmo ḋntadecima die mēsis pmi altera die phasc: egressi sunt filij ifrāel palā ante oculos omniū egyptioꝝ. Egyptij aūt sepeliebāt oēs primogenitos ḋs occiderat dñs in eis: et in idolis eoꝝ fecit dñs iudicia. Profectiq; sunt filij ifrl ō rameses: et castrāetati sunt in socoth. Et pfecti sūt de socoth: et castrametati sunt in ethan q̄ est in latere defti. et pfecti sūt de ethā: et reuersi sūt ō phiarioth q̄ est añ beelsephō: et castrametati sunt ante magdalū. et pfecti sunt de cōspectu biroth: et trāsierūt p mediū marie in desertū: et abierūt itinere triū dierū p solitudinē: et castrametati sunt in mara. Et pfecti sunt de mara: et venerūt in elim. et in elim erāt duodecī fontes aq̄rū et septuaginta palme: et manserūt ibi. Et pfecti sunt de elim: et castrametati sunt iuxta mare rubrū. et pfecti sūt de mari rubro: et castrametati sūt in deserto sin. et pfecti sūt de deserto sin: et castrametati sunt i dephca. pfectiq; sūt de dephca: et castrametati sūt in alus. et pfecti sūt de al': et castrametati sunt in raphidim. Et nō erāt ibi aq̄ et biberet ppls. pfectiq; sūt ō raphidi: et castrāetati sūt in deserto

Interp. chal.

וּמַטְעֲנֵיהוֹן עַל מֵימְרָא דַּיְיָ וְאֵילִין מַטְלַנְיהוֹן לְמַתְקָנֵיהוֹן׃ וּנְטָלוּ מִמַּרְעְמְסֵס בְּיַרְחָא
תְּרֵיסָר יוֹמָא בְּיַרְחָא קַדְמָאָה בְּתִקְפָּא דְּפִסְחָא נְפָקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִישׁ
גְּלֵי לְעֵינֵי כָל מִצְרָאֵי׃ וּמִצְרָאֵי מְקַבְּרִין יָת דְּקְטַל יְיָ בְּהוֹן כָּל בּוּכְרָא וּבְטַעֲוָתְהוֹן
עֲבַד יְיָ דִּינִין׃ וּנְטָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּרְעְמְסֵס וּשְׁרוֹ בְּסֻכּוֹת׃ וּנְטָלוּ מִסֻּכּוֹת וּשְׁרוֹ בְּאֵיתָם
דְּסָטַר מַדְבְּרָא׃ וּנְטָלוּ מֵאֵיתָם וְתָב עַל פּוּם חִירְתָא דְּעַל צְפוֹן בְּעֵיל צְפוֹן וּשְׁרוֹ קֳדָם
מִגְדּוֹל׃ וּנְטָלוּ מִן קֳדָם חִירְתָא וְעָבְרוּ בְּגוֹ יַמָּא לְמַדְבְּרָא וְאָזְלוּ מְהַלֶּךְ תְּלָתָא יוֹמִין
מַדְבְּרָא דְּאֵיתָם וּשְׁרוֹ בְּמָרָה׃ וּנְטָלוּ מִמָּרָה וַאֲתוֹ לְאֵילִם וּבְאֵילִם תְּרֵי עַשְׂרֵ מַבּוּעִין
תַּיְּמִין וְשַׁבְעִין דְּקַלִּין וּשְׁרוֹ תַּמָּן׃ וּנְטָלוּ מֵאֵילִם וּשְׁרוֹ עַל יַמָּא דְּסוּף׃ וּנְטָלוּ מִיַּמָּא דְּסוּף
וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא דְּסִין׃ וּנְטָלוּ מִמַּדְבְּרָא דְּסִין וּשְׁרוֹ בְּדָפְקָה׃ וּנְטָלוּ מִדָּפְקָה וּשְׁרוֹ
אָלוּשׁ׃ וּנְטָלוּ מֵאָלוּשׁ וּשְׁרוֹ בְּרַפִּידִם וְלָא הֲוָה תַּמָּן מַיָּא לְעַמָּא לְמִשְׁתֵּי׃ וּנְטָלוּ
מֵרַפִּידִם וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא

Trāsla. B. Piero.

iuxta castrorum loca q̄
dñi iussiōe mutabant.
Profecti igitur
de rameſſe mēſe prio:
quintadecima
die mensis primi alte-
ra die
phaſe filii ifrael in ma
nu
excelſa vidētibus cīc-
tis egyptiis & ſepelietibus primogēi
tos quos pcuſſerat dō-
minus: nā & in diis eo-
rū exercuerat
vltionē:
caſtrametati ſunt in
ſochoth.
de ſochoth venerūt in
ethan: q̄ eſt i extremis
finibus ſolitudinis. In-
de egreſſi venerūt contra phiairoth: q̄ reſpi-
cit beelſephon:
& caſtrametati ſunt añ
magdalū. Profectiq;
de phiairoth trāſierūt
p mediū mare in ſoli-
tudinē: & ābulantes tri
bus diebus per deſertū
ethā caſtrametati ſunt
in mara. Profectiq;
de mara venerūt in he
lim vbi erant
duodecim fontes aq̄-
rum
& palme ſeptuaginta:
ibiq; caſtrametati ſūt.
Sed & inde egreſſi fixe-
runt tētoria iuxta mare
rubrū. Profectiq; de
mari rubro caſtrame-
tati ſunt in deſerto ſin.
Vnde egreſſi venerūt
in dephcha. Profecti
q; de dephcha caſtrame
tati ſūt in halus. Egreſ
ſiq; de halus raphidi fi
xere tētoria: vbi popu
lo defuit aq̄ ad bibēdū.
Profectiq; de raphidi: ca
ſtrametati ſūt i deſerto

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

τ mansiones eoꝝ p ϗbā dñi. τ he
καὶ τοὺς σταθμοὺς αὐτῶν διὰ ῥήματος κυρίου. καὶ οὗτοι
māsiões itinerio eoꝝ. pfecti sūt ex rameſſe
οἱ σταθμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν. ἀπῆραν ἐκ ῥαμεσσὴ τῷ
mense primo quinta τ decima die mēſis
μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς
pmi: postridie pasche egressi sūt filij ifrael
τοῦ πρώτου, τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ
in manu excelsa coꝝ oībus egyptiis. τ
ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν αἰγυπτίων. καὶ
egyptij sepelierāt ex ipsis mortuos om
οἱ αἰγύπτιοι ἔθαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάν
nes ḋquot pcussit dñs oē pmogenitū in tra
τας ὅσους ἐπάταξε κύριος πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ
egypti. τ in diis eoꝝ fecit vltio.
αἰγύπτου. καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησεν τὴν ἐκδί
nē dñs. pfecti sūt filij ifrael ex ra-
κησιν κύριος. ἀπάραντες δὲ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐκ ῥα-
messe: castrametati sūt in sochoth. τ pfecti sūt ex
μεσσὴ, παρενέβαλον εἰς σοκχώθ. καὶ ἀπῆραν ἐκ
sochoth: τ castrametati sūt in ethan: q̄ est po
σοκχώθ, καὶ παρενέβαλον εἰς βουθάν, ὅ ἐστι μέρος τῆς
deserti. τ pfecti sūt ex ethā: τ castrametati sūt ad
ἐρήμου. καὶ ἀπῆραν ἐκ βουθάν, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ
os eroth q̄ est contra beelsephon: τ castra
στόμα ἐρώθ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι βεελσεφών, καὶ παρε B
metati sūt cōtra magdalo. τ pfecti sūt cōtra
νέβαλον ἀπέναντι μαγδώλου. καὶ ἀπῆραν ἀπέναν
eroth: τ trāsierūt p mediū marie in de-
τι ἐρώθ, καὶ διέβησαν μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἔρη
sertū. τ ambulauerūt viā triū dierū p deser Exo.
μον. καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τρεῖς ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρή- 15. d.
tū ipi. τ castrametati sūt in mara. τ pfe-
μου αὐτοῖ. καὶ παρενέβαλον ἐν πικρίαις. καὶ ἀπῆ-
cti sūt ex mara: τ venerūt in heli. τ in heli duo
ραν ἐκ πικρίας, καὶ ἦλθον εἰς ἠλίμ. καὶ ἐν ἠλὶμ δώ-
decim fontes aquaꝝ: τ septuaginta trūci pal
δεκα πηγαὶ ὕδατων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοι
maꝝ: τ castrametati sūt iuxta aquā. τ pfe-
νίκων, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ παρὰ τὸ ὕδωρ. καὶ ἀπῆ
cti sūt ex heli: τ castrametati sūt sup mare rubrū.
ραν ἐξ ἠλίμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θαλάσσαν ἐρυθράν.
τ pfecti sūt a mare rubro: τ castrametati sūt
καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ παρενέβαλον
in deserto sin. τ pfecti sūt de deserto sin. τ
εἰς τὴν ἔρημον σίν, καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου σίν, καὶ
castrametati sūt in dephca. τ pfecti sūt dephca
παρενέβαλον εἰς ῥαφακά. καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥαφακά,
τ castrametati sūt in halus. τ pfecti sūt ex halus: τ
καὶ παρενέβαλον ἐν ἀλούς. καὶ ἀπῆραν ἐξ ἀλούς, καὶ
castrametati sūt in raphidi: τ nō erat illic aq̄ ad bibēdū.
παρενέβαλον ἐν ῥαφιδίν, καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ὕδωρ πιεῖν.
τ pfecti sūt ex raphidi: τ castrametati sūt in deserto
καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥαφιδίν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ

Transla. Chal.

מַטְלַנְיהוֹן עַל מֵימְרָא דַּיְיָ וְאִילֵין מַטְלַנְיהוֹן לְמַתְקָנֵיהוֹן׃ וּנְטָלוּ מִמַּרְעְמְסֵס בְּיַרְחָא
תְּרֵיסָר יוֹמָא בְּיַרְחָא קַדְמָאָה בְּתִקְפָּא דְּפִסְחָא נְפָקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִישׁ
גְּלֵי לְעֵינֵי כָל מִצְרָאֵי׃ וּמִצְרָאֵי מְקַבְּרִין יָת דְּקְטַל יְיָ בְּהוֹן כָּל בּוּכְרָא וּבְטַעֲוָתְהוֹן
עֲבַד יְיָ דִּינִין׃ וּנְטָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּרְעְמְסֵס וּשְׁרוֹ בְּסֻכּוֹת׃ וּנְטָלוּ מִסֻּכּוֹת וּשְׁרוֹ בְּאֵיתָם
דְּסָטַר מַדְבְּרָא׃ וּנְטָלוּ מֵאֵיתָם וְתָב עַל פּוּם חִירְתָא דְּעַל צְפוֹן בְּעֵיל צְפוֹן וּשְׁרוֹ קֳדָם
מִגְדּוֹל׃ וּנְטָלוּ מִן קֳדָם חִירְתָא וְעָבְרוּ בְּגוֹ יַמָּא לְמַדְבְּרָא וְאָזְלוּ מְהַלֶּךְ תְּלָתָא יוֹמִין
מַדְבְּרָא דְּאֵיתָם וּשְׁרוֹ בְּמָרָה׃ וּנְטָלוּ מִמָּרָה וַאֲתוֹ לְאֵילִם וּבְאֵילִם תְּרֵי עַשְׂרֵ מַבּוּעִין
תַּיְּמִין וְשַׁבְעִין דְּקַלִּין וּשְׁרוֹ תַּמָּן׃ וּנְטָלוּ מֵאֵילִם וּשְׁרוֹ עַל יַמָּא דְּסוּף׃ וּנְטָלוּ מִיַּמָּא דְּסוּף
וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא דְּסִין׃ וּנְטָלוּ מִמַּדְבְּרָא דְּסִין וּשְׁרוֹ בְּדָפְקָה׃ וּנְטָלוּ מִדָּפְקָה וּשְׁרוֹ
אָלוּשׁ׃ וּנְטָלוּ מֵאָלוּשׁ וּשְׁרוֹ בְּרַפִּידִם וְלָא הֲוָה תַּמָּן מַיָּא לְעַמָּא לְמִשְׁתֵּי׃ וּנְטָלוּ
מֵרַפִּידִם וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא

Trãsla.Gre.lrr.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Ru.Ca.xxxiii.	Pritiua.heb.
finai. τ pfecti sũt de deserto sinai: τ castra σιά· καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου σιά, καὶ παρε metati sũt in sepulchris cõcupiscẽtie. τ pfecti sũt νίβαλον ἐν μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας· καὶ ἀπῆραν ex sepulchris cõcupiscẽtie: τ castrametati sũt in as ἐκ μνημάτων ἐπιθυμίας, καὶ παρενέβαλον εἰς α seroth. τ pfecti sũt ex asseroth: τ castrametati sũt σηρώθ· καὶ ἀπῆραν ἐξ ἀσηρώθ, καὶ παρενέβαλον in rethma: τ pfecti sũt ex rethma τ castrametati ἐν ῥεθαμέ· καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥεθαμὲ καὶ παρενέβα sũt in remõ phares. τ pfecti sũt ex remõ phares: λον ἐν ῥεμὼν φάρες· καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥεμὼν φάρες, τ castrametati sũt in lebna. τ pfecti sũt de le= καὶ παρενέβαλον ἐν λεβνά· καὶ ἀπῆραν ἐκ λε= bna: τ castrametati sũt in resla. τ pfecti sũt de βνά, καὶ παρενέβαλον εἰς ῥησά· καὶ ἀπῆραν ἐκ resla: τ castrametati sũt in calatha. τ pfecti sũt ῥησά, καὶ παρενέβαλον ἐν μακηλάθ· καὶ ἀπῆραν de calatha: τ castrametati sũt in arsaphar. τ pfecti ἐκ μακηλάθ, καὶ παρενέβαλον ἐν ἀρσαφάρ· καὶ ἀπῆ sũt ex arsaphar: τ castrametati sũt in arada. ραν ἐξ ἀρσαφάρ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ χαραδαί· τ pfecti sũt de arada. τ castrametati sũt in ma καὶ ἀπῆραν ἐκ χαραδαί· καὶ παρενέβαλον εἰς μα celoth. τ pfecti sũt de maceloth: τ castrametati κηλώθ· καὶ ἀπῆραν ἐκ μακηλώθ, καὶ παρενέβα D sũt in thaath. τ pfecti sũt de thaath: τ λον εἰς καταιάθ· καὶ ἀπῆραν ἐκ καταιάθ, καὶ castrametati sũt in thare. τ pfecti sũt de thare: τ castrametati παρενέβαλον εἰς ἐκαρά· καὶ ἀπῆραν ἐκ ἐκαρά, καὶ παρενέβα sũt in metcha. τ pfecti sũt ex metcha: τ castrametati sũt in λον εἰς μαθεκκά· καὶ ἀπῆραν ἐκ μαθεκκά, καὶ παρενέβαλον εἰς esmona. τ pfecti sũt ex esmona: τ castrametati sũt in mo ἐσιμωνά· καὶ ἀπῆραν ἐξ ἀσιμωνά, καὶ παρενέβαλον εἰς μα seroth. τ pfecti sũt de moseroth: τ castrametati sũt in ba σηρούθ· καὶ ἀπῆραν ἐκ μασηρούθ, καὶ παρενέβαλον εἰς μα neiachã. τ pfecti sũt de baneiachã: τ castrametati sũt in mõtẽ ταικάν· καὶ ἀπῆραν ἐκ μαιακὰν· καὶ παρενέβαλον εἰς τὸ ὄρος gadgad. τ pfecti sũt de mõte gadgãd: τ castrametati γαδγάδ· καὶ ἀπῆραν ἐκ τοῦ ὄρους γαδγάδ, καὶ παρενέβα= sũt in iethebatha. τ pfecti sũt de iethebatha: τ castrametati sũt ἐ λον εἰς ἰετμανά· καὶ ἀπῆραν ἐξ ἰετμανά, καὶ παρενέβαλον εἰς ebrona. τ pfecti sũt de ebrona. τ castrametati sũt in asion ἐβρωνά· καὶ ἀπῆραν ἐξ ἐβρωνά· καὶ παρενέβαλον εἰς γισιὼν gaber. τ pfecti sũt de asion gaber: τ castrametati sũt in deser γαβέρ· καὶ ἀπῆραν ἐκ σιὼν γαβέρ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρή to sin. τ pfecti sũt de deserto sin: hec est cades. τ pfe μῳ σίν· καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου σίν, αὕτη ἐστὶ κάδης· καὶ ἀπῆ ci sũt de cadeo: τ castrametati sũt in or mõte ppe terrã edõ. ραν ἐκ κάδης καὶ παρενέβαλον εἰς ὦρ τὸ ὄρος πλησίον τῆς ἰδ ὰμ τ ascendit aaron sacerdos in mõtẽ pp iussũ dñi: τ καὶ ἀνέβη ἀαρὼν ὁ ἱερεὺς εἰς τὸ ὄρος ἐκ προστάγματος κυ, καὶ ἀπέ mortuꝰ est illic i quadragesimo ãno exitꝰ filiorꝫ israel θανεν ἐκεῖ ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν ἰσραὴλ	ᵇsinai.Sedᶜ&ᵈde solitudi ne ᵉsinaiᶠegressiᵐ venerũt ⁿadsepulchra°cõcupiscẽ tie.ᵖProfectiꝫᵠde sepul chrisʳconcupiscẽtieˢcaˢ strametati sũtᵗi asseroth ᵘEtᵛde asseroth ʷveneĩt ˣin rethma.ʸ Profectiꝫ ᵇde rethmaᶜcastrameta= ti sũtᵈi remõphares. ᵉvñ ᶠegressiᵍveneruntʰi lebna ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵐDe lebna ⁿcastrameta= ti suntº in ressa. ᵖEgressi ꝫᵠde ressaʳvenerũt ˢ in ceeletha. ᵗVndeᵘpfecti ˣcastrametati suntʸ i mõ teᶻsepher.ᵃEgressi ∞∞∞∞ ᵇde mõteᶜsepherᵈveneˢ rũtᵉin arada.ᶠIndeᵍpfi= ciscentes ʰcastrametati sũtⁱin maceloth.ᵏProfec= tiꝫˡde macelothᵐvene runtⁿin taath. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵖDe taath ᵠcastrametati sũtʳin thare: ˢvñᵗegressi ᵘfixere tentoriaˣin met= cha.ʸEtᶻde metcha ∞∞∞ ᵃcastrametati suntᵇin es mona.ᶜProfectiꝫ ∞∞∞ ᵈde esmonaᵉvenerũtᶠin moseroth.ᵍEt ∞∞∞∞∞∞∞∞ ʰde moseroth ⁱcastrame tati sũtʲ in baneiachan. ᵏProfectiꝫˡde baneia= chã:ᵐvenerũtⁿin montẽ ºgadgad.ᵖVñᵠ pfecti ʳca strametati sũtˢi iethebatha.ᵗ&ᵘd iethebatha ᵛve nerũtʷin hebrõa.ˣEgres siꝫʸde hebrõaᶻcastrame tati sũtᵃin asiõgaber.ᵇin deᶜprofectiᵈvenerũtᵉin desertumᶠsin.∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵍHec estʰcades.ⁱEgressi ꝫʲde cadesᵏ castrameta ti sũtˡi mõteᵐhor ⁿin ex tremis finibº terre ᵖedõ ᵠAscenditꝫʳaarõ ˢsacer dosᵗinᵘmõtemˣhor ∞∞∞ jubenteʸdñoᶻ:& ᵃibi ᵇmortuus estᶜannoᵈ ∞∞∞ ᵉquadragesimo ᶠ egressi onisᵍfiliorumʰisrael ∞∞∞	דִּבַּר נָסַע חָנָה עָלָה הָלַךְ מַסָּה חָנָה עָלָה נָסַע	סִינָי׃ וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר סִינָי וַיִּחֲנוּ בְּקִבְרֹת הַתַּאֲוָה׃ וַיִּסְעוּ מִקִּבְרֹת הַתַּאֲוָה וַיִּחֲנוּ בַּחֲצֵרֹת׃ וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת וַיִּחֲנוּ בְּרִתְמָה׃ וַיִּסְעוּ מֵרִתְמָה וַיִּחֲנוּ בְּרִמֹּן פָּרֶץ׃ וַיִּסְעוּ מֵרִמֹּן פָּרֶץ וַיִּחֲנוּ בְּלִבְנָה׃ וַיִּסְעוּ מִלִּבְנָה וַיִּחֲנוּ בְּרִסָּה׃ וַיִּסְעוּ מֵרִסָּה וַיִּחֲנוּ בִּקְהֵלָתָה׃ וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה וַיִּחֲנוּ בְּהַר שָׁפֶר׃ וַיִּסְעוּ מֵהַר שָׁפֶר וַיִּחֲנוּ בַּחֲרָדָה׃ וַיִּסְעוּ מֵחֲרָדָה וַיִּחֲנוּ בְּמַקְהֵלֹת׃ וַיִּסְעוּ מִמַּקְהֵלֹת וַיִּחֲנוּ בְּתָחַת׃ וַיִּסְעוּ מִתָּחַת וַיִּחֲנוּ בְּתָרַח׃ וַיִּסְעוּ מִתָּרַח וַיִּחֲנוּ בְּמִתְקָה׃ וַיִּסְעוּ מִמִּתְקָה וַיִּחֲנוּ בְּחַשְׁמֹנָה׃ וַיִּסְעוּ מֵחַשְׁמֹנָה וַיִּחֲנוּ בְּמֹסֵרוֹת׃ וַיִּסְעוּ מִמֹּסֵרוֹת וַיִּחֲנוּ בְּבְנֵי יַעֲקָן׃ וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי יַעֲקָן וַיִּחֲנוּ בְּחֹר הַגִּדְגָּד׃ וַיִּסְעוּ מֵחֹר הַגִּדְגָּד וַיִּחֲנוּ בְּיָטְבָתָה׃ וַיִּסְעוּ מִיָּטְבָתָה וַיִּחֲנוּ בְּעַבְרֹנָה׃ וַיִּסְעוּ מֵעַבְרֹנָה וַיִּחֲנוּ בְּעֶצְיֹן גָּבֶר׃ וַיִּסְעוּ מֵעֶצְיֹן גָּבֶר וַיִּחֲנוּ בְּמִדְבַּר צִן הִוא קָדֵשׁ׃ וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיִּחֲנוּ בְּהַר הָהָר בִּקְצֵה אֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיַּעַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֶל הַר הָהָר עַל פִּי יְהוָה וַיָּמָת שָׁם בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	sinai. Profectiꝫ sunt de dekto sinai: τ castrametati sũt in se pulchris ꝓcupiscẽtiũ. et pfecti sunt de sepulchris ꝓcupiscẽ tiũ: τ castrãetati sunt i aseroth. et pfecti sũt de aseroth: τ ca strametati sũt in rethma. Et pfecti sũt de rethma: τ castra metati sunt i remõphareo. pfectiꝫ sunt de remõphareo: τ castrametati sũt in lebna. τ pfecti sunt de lebna: τ castrame tati sũt in resa. et pfecti sũt de resa: τ castrãetati sũt i cehala ta. pfectiꝫ sunt de cehalata: τ castrãetati sunt in mõte sa pher. τ pfecti sũt de mõte sapher: τ castrametati sũt in hara da. pfectiꝫ sũt de harada: τ castrametati sũt in maceloth. τ pfecti sunt de maceloth: et castrãetati sũt in taath. pfectiꝫ sũt de taath: et castrãetati sũt in thare. pfectiꝫ sũt de thare et castrametati sũt i methca. τ pfecti sũt de methca: τ castra metati sũt in asemona. et pfecti sunt ō asemona: τ castrame tati sũt in moseroth. Profectiꝫ sunt de moseroth: τ castra metati sunt in beneiacan. pfectiꝫ sũt de beneiacã: τ castra metati sunt i mõte gadgad. pfectiꝫ sũt de mõte gadgad: et castrãetati sũt in iethatha. τ pfecti sũt de iethatha: τ castra metati sũt in ebrona. τ pfecti sunt de ebrona: τ castrameta= ti sunt in asiongaber. et pfecti sunt de asiongaber: τ castra metati sunt i desertũ sin: hec ẽ cadeo. τ pfecti sũt de cadeo: et castrametati sunt in monte hor in finibus terre edom. Ascenditꝫ aaron sacerdos in mõtẽ hor iussu dñi: τ mortuꝰ est ibi in anno ãragesimo egressionis filiorꝫ israel
וַיָּמָת שָׁם אַהֲרֹן וַיִּקָּבֶר בָּהָר וַיִּסַּע מֶלֶךְ עֲרָד				

Transl.Chal.

דְּסִינַי׃ וּנְטָלוּ מִמַּדְבְּרָא דְּסִינַי וּשְׁרוֹ בְּקִבְרֵי דְּמִשָּׁאֲלַיָּא וּתְמוֹ
מִקִּבְרֵי דְּמִשָּׁאֲלַיָּא וּשְׁרוֹ בַּחֲצֵרֹת׃ וּנְטָלוּ מֵחֲצֵרֹת וּשְׁרוֹ בְּרִתְמָה׃ וּנְטָלוּ מֵרִתְמָה
פָּרֶץ׃ וּשְׁרוֹ בְּלִבְנָה׃ וּנְטָלוּ מִלִּבְנָה וּשְׁרוֹ בְּרִסָּה׃ וּנְטָלוּ מֵרִסָּה וּשְׁרוֹ בִּקְהֵלָתָה׃ וּנְטָלוּ
מִקְּהֵלָתָה וּשְׁרוֹ בְּטוּרָא דְּשָׁפֶר׃ וּנְטָלוּ מִטוּרָא דְּשָׁפֶר וּשְׁרוֹ בַּחֲרָדָה׃ וּנְטָלוּ מֵחֲרָדָה
וּשְׁרוֹ בְּמַקְהֵלֹת׃ וּנְטָלוּ מִמַּקְהֵלֹת וּשְׁרוֹ בְּתָחַת׃ וּנְטָלוּ מִתָּחַת וּשְׁרוֹ בְּתָרַח׃ וּנְטָלוּ
מִתָּרַח וּשְׁרוֹ בְּמִתְקָה׃ וּנְטָלוּ מִמִּתְקָה וּשְׁרוֹ בְּחַשְׁמֹנָה׃ וּנְטָלוּ מֵחַשְׁמֹנָה וּשְׁרוֹ בְּמֹסֵרוֹת׃
וּנְטָלוּ מִמֹּסֵרוֹת וּשְׁרוֹ בִּבְנֵי יַעֲקָן׃ וּנְטָלוּ מִבְּנֵי יַעֲקָן וּשְׁרוֹ בְּחֹר גַּדְגָּד׃ וּנְטָלוּ
מֵחֹר גַּדְגָּד וּשְׁרוֹ בְּיָטְבָתָה׃ וּנְטָלוּ מִיָּטְבָתָה וּשְׁרוֹ בְּעַבְרֹנָה׃ וּנְטָלוּ מֵעַבְרֹנָה וּשְׁרוֹ
בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃ וּנְטָלוּ מֵעֶצְיוֹן גָּבֶר וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא דְּצִין הוּא רְקֵם׃ וּנְטָלוּ מֵרְקֵם וּשְׁרוֹ בְּטוּרָא
אַרְעָא דְּאֱדוֹם׃ וּסְלִיק אַהֲרֹן כָּהֲנָא לְהֹר טוּרָא עַל מֵימְרָא דַּיְיָ וּמֵית תַּמָּן בִּשְׁנַת
אַרְבְּעִין לְמִיפַּק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

Interp.chal.

sinai. Profectiꝫ sunt de dekto sinai: τ castrametati sũt in se pulchris ꝓcupiscẽtiũ. et pfecti sunt de sepulchris ꝓcupiscẽ tiũ: τ castrãetati sunt i aseroth. et pfecti sũt de aseroth: τ ca strametati sũt in rethma. Et pfecti sũt de rethma: τ castra metati sunt i remõphareo. pfectiꝫ sunt de remõphareo: τ castrametati sũt in lebna. τ pfecti sunt de lebna: τ castrame tati sũt in resa. et pfecti sũt de resa: τ castrãetati sũt i cehala ta. pfectiꝫ sunt de cehalata: τ castrãetati sunt in mõte sa pher. τ pfecti sũt de mõte sapher: τ castrametati sũt in hara da. pfectiꝫ sũt de harada: τ castrametati sũt in maceloth. τ pfecti sunt de maceloth: et castrãetati sũt in taath. pfectiꝫ sũt de taath: et castrãetati sũt in thare. pfectiꝫ sũt de thare et castrametati sũt i methca. τ pfecti sũt de methca: τ castra metati sũt in asemona. et pfecti sunt ō asemona: τ castrame tati sũt in moseroth. Profectiꝫ sunt de moseroth: τ castra metati sunt in beneiacan. pfectiꝫ sũt de beneiacã: τ castra metati sunt i mõte gadgad. pfectiꝫ sũt de mõte gadgad: et castrãetati sũt in iethatha. τ pfecti sũt de iethatha: τ castra metati sũt in ebrona. τ pfecti sunt de ebrona: τ castrameta= ti sunt in asiongaber. et pfecti sunt de asiongaber: τ castra metati sunt i desertũ sin: hec ẽ cadeo. τ pfecti sũt de cadeo: et castrametati sunt in monte hor in finibus terre edom. Ascenditꝫ aaron sacerdos in mõtẽ hor iussu dñi: τ mortuꝰ est ibi in anno ãragesimo egressionis filiorꝫ israel

Prima heb.	Ter. Heb.	Au. Ca. xxxiii.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.
חֲמֵשׁ	מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי	de terra egypti in mẽse qnto in ꝑma die mẽsis.	ex egypto mense quī	de tra egypti mense quinto vna mensis
	בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ: וְאַהֲרֹן בֶּן	Aarõ aũt centũ viginti trũ annoꝝ etatis erat qñ	to ooooooooooooooooo	ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ μιᾷ τοῦ μηνός.
	שָׁלֹשׁ	moꝛtu⁹ ẽ	primo die mẽsis cum	τ aaron erat trium τ viginti τ centũ annoꝝ qñ
	וְעֶשְׂרִים וּמְאַת שָׁנָה בְּמֹתוֹ	in mõte hoꝛ. Et audiuit chananeꝰ reꝛ arad: τ ipse ha	esset ooooooooooooooo	καὶ ἑκατὸν ἐτῶν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε
מֵאָה וְשֵׁשׁ	בְּהֹר הָהָר: וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי	bitabat ad meridiẽ in terra chanaã qñ veniebãt filij	annorũ centum viginti	moꝛtuus fuit in oꝛ mõte. τ audiẽs chananeus
	מֶלֶךְ עֲרָד	iſrael. pfectiq; ſunt de mõte hoꝛ: τ caſtrametati ſunt	trium. ooooooooooooo	ἀπέθανεν ἐν ᾧ τῷ ὄρει. καὶ ἀκούσας ὁ Χαναὶς
שֵׁשׁ	וְהוּא יֹשֵׁב בַּנֶּגֶב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן	in ſalmona. et pfecti ſunt de ſalmona: τ caſtrametati	Audiuitq; chananeus	rex arad: τ hic habitabat in tra chanaã:
	בֹּאֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּסְעוּ מֵהֹר	ſũt in phunon. τ pfecti ſũt de phunõ: τ caſtrametati	rex arad ooooooooooo	βασιλεὺς Ἀράδ, καὶ οὗτος κατῴκει ἐν γῇ Χαναάν,
פּוּא	הָהָר חֲנֵה	ſunt in oboth. τ pfecti ſũt de oboth: τ caſtrãetati ſunt	qui habitabat ad meri	qñ ingrediebãtur filij iſrael: τ pfecti ſũt ex
חָנָה	מִצַּלְמֹנָה: וַיִּסְעוּ מִצַּלְמֹנָה	tuꝛ vada trãſeuntiũ in termio moab. pfectiq; ſunt de	die in terram chanaan	ὅτε εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπῆραν ἐξ
	וַיַּחֲנוּ בְּפוּנֹן: וַיִּסְעוּ מִפּוּנֹן	hũm: τ caſtrãetati ſunt in dibõgad. pfectiq; ſũt de di	veniſſe filios iſrael. Et	oꝛ monte: τ caſtrametati ſũt in ſalmona. τ
	וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת: וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת	bongad: τ caſtrãetati ſũt i elmõ deblathaim. τ pfecti	profecti de mõte hoꝛ	ἐξ ὄρους τοῦ ὄρους, καὶ παρενέβαλον ἐν σαλμωνά· καὶ
	וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים בְּגְבוּל מוֹאָב:	ſunt de elmon deblathai: τ caſtrametati ſunt in mõte	caſtrametati ſunt in	pfecti ſũt de ſalmona: τ caſtrametati ſũt i phunõ.
נְבָל	וַיִּסְעוּ מֵעִיִּים וַיַּחֲנוּ בְּדִיבֹן גָּד:	abarim ꝟ nabo. pfectiq; ſunt de mõte abarĩ: τ caſtra	ſalmona: vñ egreſſi	ἀπῆραν ἐκ σαλμωνά, καὶ παρενέβαλον ἐν φινών.
נָסַע	וַיִּסְעוּ מִדִּיבֹן גָּד וַיַּחֲנוּ בְּעַלְמֹן	metatt ſũt in cãpeſtrib⁹ moab iuxt iordanẽ hiericho:	venerũt in phinõ	τ pfecti ſũt de phinon: τ caſtrametati ſũt in oboth.
	דִּבְלָתָיְמָה: וַיִּסְעוּ מֵעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה	caſtrãetatiq; ſũt iuxt iordanẽ de bethieſimoth vſq; ad	profectiq; de phinon	καὶ ἀπῆραν ἐκ φινών, καὶ παρενέβαλον ἐν ὀβώθ.
	וַיַּחֲנוּ בְּהָרֵי הָעֲבָרִים לִפְנֵי נְבוֹ:	cõualle ſetim in cãpeſtrib⁹ moab. Locutuſq; ẽ dñs cũ	caſtrametati ſunt in o	τ pfecti ſũt ex oboth: τ caſtrametati ſũt in gai: in
נְבוֹ	וַיִּסְעוּ מֵהָרֵי הָעֲבָרִים וַיַּחֲנוּ בְּמוֹאָב	moꝛſe in cãpeſtrib⁹ moab iuxt iordanẽ hiericho dicẽs.	both. & de oboth	καὶ ἀπῆραν ἐξ ἐβώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν γαί, ἐν
	עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ: וַיַּחֲנוּ עַל הַיַּרְדֵּן	Loqre cũ filijs iſrael: τ dices ad eos. Quando tran	venerũt in ieabarim q̃	eo qꝺ vltra in finib⁹ moab. τ pfecti ſũt ex gai:
	מִבֵּית הַיְשִׁמֹת עַד אָבֵל הַשִּׁטִּים	ſieritis iordanẽ a i terrã chanaan: eiũctis habitato	eſt in finibus moabita	τῶν πέραν ἐπὶ τῶν ὁρίων Μωάβ. καὶ ἀπῆραν ἐκ γαί,
	בְּעַרְבֹת מוֹאָב: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה	res terre a conſpectu veſtro: τ diſperdetis oſtia tem	rum. Profectiq; de iea	τ caſtrametati ſũt in dibõ gad. τ pfecti ſũt ex di
	בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר:	plã adoꝛationio eoꝝ: τ oẽs ſtatuas cõflatiles eoꝝ diſ	barim: fixere tentoria	καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀβαρείμ, ἀπέναντι
	דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם	perdetis: τ oia excelſa eoꝝ vaſtabitis. τ poſſidebitis	in dibõgad. Vñ egreſ	nabo. τ profecti ſũt de finib⁹ abariz: τ caſtra
	כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן		ſi caſtrametati ſũt in el	metati ſũt in occidente moab: ſupra iordanẽ
	אֶל אֶרֶץ כְּנָעַן: וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת		mõdeblathaim. Egreſ	iuxta hiericho. τ caſtrametati ſũt apõ ioꝛ
יָרַשׁ	כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְאִבַּדְתֶּם		ſiq; de elmõdeblathaim	danẽ inter bethſimõ: vſq; ad belſathim in
פָּנָה	אֵת כָּל מַשְׂכִּיֹּתָם וְאֵת כָּל צַלְמֵי		venerũt ad mõtẽ abaꝛ	occidẽte moab. τ locutꝰ ẽ dñs ad moy
שָׁמַד	מַסֵּכֹתָם תְּאַבֵּדוּ וְאֵת כָּל בָּמוֹתָם		rim cõtra nabo.	ſen in occidente moab apõ iordanẽ: cõtra
נָסַח אַבַד	תַּשְׁמִידוּ: וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת יֹ		Profectiq; de mõtibus	hiericho: dicens: loquere filijs iſrael: τ
			abarim tranſierunt	διαπορεύεσθε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν Χαναάν·
			ad cãpeſtria moab ſu	καὶ ἐξολεθρεύσετε πάντας τοὺς
			pra iordanẽ cõtra hieri	κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐξα
			cho. Ibiq; caſtrametati	φανιεῖτε τὰς σκοπιὰς αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα τὰ
			ſunt de bethſimon	χωνευτὰ αὐτῶν ἐξολεθρεύσετε αὐτά, καὶ πάσας τὰς ὑψη
			vſq; ad belſathim pla	λὰς αὐτῶν ἐξαφανιεῖτε, καὶ ἐξολεθρεύσετε τοὺς κατοικοῦντας

Prima chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
אֶחָד שָׁנָה	de terra egꝑpti in mẽſe qnto in ꝑma die mẽſis. Aarõ aũt centũ viginti trũ annoꝝ etatis erat qñ moꝛtuus ẽ	מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם בְּיַרְחָא תִּנְיָנָאָה בְּחַד לְיַרְחָא: וְאַהֲרֹן בַּר מְאָה וְעֶשְׂרִין וְתַלַת שְׁנִין
מוֹת	in mõte hoꝛ. Et audiuit chananeꝰ reꝛ arad: τ ipſe ha	בַּד מִית בְּהוֹר טוּרָא: וּשְׁמַע כְּנַעֲנָאָה מַלְכָּא דְּעָרָד וְהוּא יָתִיב בְּדָרוֹמָא בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן
אָתָא שָׁרָא	bitabat ad meridiẽ in terra chanaã qñ veniebãt filij	בְּמֵיתֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וּנְטָלוּ מֵהֹר טוּרָא וּשְׁרוֹ בְּצַלְמֹנָה: וּנְטָלוּ מִצַּלְמֹנָה וּשְׁרוֹ בְּפוּנֹן:
	iſrael. pfectiq; ſunt de mõte hoꝛ: τ caſtrametati ſunt	וּנְטָלוּ מִפּוּנֹן וּשְׁרוֹ בְּאֹבֹת: וּנְטָלוּ מֵאֹבֹת וּשְׁרוֹ בְּמִגְזַת עֲבָרַיָּא בִּתְחוּם מוֹאָב: וּנְטָלוּ
	in ſalmona. et pfecti ſunt de ſalmona: τ caſtrametati	מֵעַיֵּים וּשְׁרוֹ בְּדִיבֹן גָּד: וּנְטָלוּ מִדִּיבֹן גָּד וּשְׁרוֹ בְּעַלְמֹן דִּכְלָתָיְמָה: וּנְטָלוּ מֵעַלְמֹן ◦◦◦
	ſũt in phunon. τ pfecti ſũt de phunõ: τ caſtrametati	דִּכְלָתָיְמָה וּשְׁרוֹ בְּטוּרֵי בַּעֲבָרַיָּא קֳדָם נְבוֹ: וּנְטָלוּ מִטּוּרֵי בַּעֲבָרַיָּא וּשְׁרוֹ בְּמִשְׁרַיָּא
	ſunt in oboth. τ pfecti ſũt de oboth: τ caſtrãetati ſunt	דְּמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִּירְחוֹ: וּשְׁרוֹ עַל יַרְדְּנָא מִבֵּית יְשִׁימוֹת עַד מֵישַׁר שִׁטִּין בְּמִשְׁרַיָּא
	tuꝛ vada trãſeuntiũ in termio moab. pfectiq; ſunt de	דְּמוֹאָב: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמִשְׁרַיָּא דְּמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִּירְחוֹ לְמֵימָר: מַלֵּיל עִם בְּנֵי
	hũm: τ caſtrãetati ſunt in dibõgad. pfectiq; ſũt de di	יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי אַתּוּן עָבְרִין יָת יַרְדְּנָא לְאַרְעָא דִּכְנָעַן: וְתַתְרְכוּן יָת יָתְבֵי
שָׁרָא	bongad: τ caſtrãetati ſũt i elmõ deblathaim. τ pfecti	אַרְעָא מְקָדָמֵיכוֹן וְתֵאבְדוּן יָת כָּל בֵּית סְתְוַתְהוֹן וְיָת כָּל צַלְמֵי מַתְכַתְהוֹן תְּאַבְדוּן
אֲמַר	ſunt de elmon deblathai: τ caſtrametati ſunt in mõte	וְיָת כָּל בָּמָתְהוֹן תְּשֵׁיצוּן: וְתֵירְתוּן יָת
תָּרַג	abarim ꝟ nabo. pfectiq; ſunt de mõte abarĩ: τ caſtra	
אֲבַד סְנַג נְתַב	metatt ſũt in cãpeſtrib⁹ moab iuxt iordanẽ hiericho:	
בָּמָה שֵׁצָא יְרַת	caſtrãetatiq; ſũt iuxt iordanẽ de bethieſimoth vſq; ad	
	cõualle ſetim in cãpeſtrib⁹ moab. Locutuſq; ẽ dñs cũ	
	moꝛſe in cãpeſtrib⁹ moab iuxt iordanẽ hiericho dicẽs.	
	Loqre cũ filijs iſrael: τ dices ad eos. Quando tran	
	ſieritis iordanẽ a i terrã chanaan: eiũctis habitato	
	res terre a conſpectu veſtro: τ diſperdetis oſtia tem	
	plã adoꝛationio eoꝝ: τ oẽs ſtatuas cõflatiles eoꝝ diſ	
	perdetis: τ oia excelſa eoꝝ vaſtabitis. τ poſſidebitis	

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

terrã: τ habitabitis in ea. vobis enĩ dedi τὴν γῆν, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ. ὑμῖν γὰρ δέδωκα
frã eoꝝ in sorte. τ possidebitis τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ. καὶ κατακληρονομήσετε τὴν
frã in sorte per tribus vras: pluribꝰ multipli γῆν ἐν κλήρῳ κατὰ φυλὰς ὑμῶν, τοῖς πλείοσι πλεῖ
cabitis possessiõez eoꝝ: τ paucioribꝰ mi ονα τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλα
nuetis possessionẽ eoꝝ: in qͦ cxierit no ττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, εἰς ὃ ἂν ἐξέλθῃ τὸ
mẽ eius: illic eiꝰ erit: per tribꝰ familiaꝝ vras νόμια αὐτοῦ, ἐκεῖ αὐτῷ ἔσται, κατὰ φυλὰς πατρῴας ὑμῶν
possidebitis. ſi ꝟo nõ gdiderit is hitan κληρονομήσετε. ἐὰν δὲ μὴ ἐκβάλωσιν τοὺς κατοικοῦν
tes in frа ve facie vra: τ erit dſcũꝝ τας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσται οὓς ἂν
reliq̃ritis ex eis: aculei in ocu καταλίπητε ἐξ αὐτῶν, σκέλοσις ἐν τοῖς ἐφ
lis vris: τ iacula in lateribꝰ θαλμοῖς ὑμῶν, καὶ βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς
vris: τ aduerſabũtur vobis in frа: in q̃ ὑμῶν, καὶ ἐχθρεύσουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφ' ἧν
vos habitabitis: τ erit quẽadmodũ ꝺcreuerã ὑμεῖς κατοικήσετε. καὶ ἔσται καθότι διενοήθην
facere eis faciã vobis. ποιῆσαι αὐτοὺς ποιήσω ὑμῖν. Ca.34.

A Θc locutꝰ ẽ dñs ad moyſen: dicẽs: καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων,
precipe filijs iſrael: τ dices ad e ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐ
os: vos ingrediemini in frã chana τούς, ὑμεῖς εἰσπορεύσεσθε εἰς τὴν γῆν χανα
an: hec erit vobis in possessionẽ: terra chana ὰν, αὕτη ἔσται ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, γῆ χανα
an cũ terminis suis: τ erit vobis lat ὰν σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ πλάτος
qͦ ad meridiẽ a deſerto ſin vſq; ad ρtiguã edõ. τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ τῆς ἐρήμου σὺν ἕως ἐχόμενον ἐδ ὼν.
τ erit vobis termini q̃ ad meridiẽ a pte ma καὶ ἔσται ὑμῶν τὰ ὅρια τὰ πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους τῆς θα
ris ſalſi ab oriẽte: τ circũdabũt vos λάσσης τῆς ἁλικῆς ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ κυκλώσει ὑμᾶς
termini ab auſtro ad aſcẽſus ſcorpiõis: τ τὰ ὅρια ἀπὸ λιβὸς πρὸς ἀνάβασιν ἀκραβίν, καὶ
pertrãſibit ſenna. τ erit trãſitꝰ eius ad παρελεύσεται ἕπαν. καὶ ἔσται ἡ ἔξοδος αὐτοῦ πρὸς
auſtrũ cadeſ barne. τ exibit ad vil λίβα κάδης τοῦ βαρνή. καὶ ἐξελεύσεται εἰς ἔπαυ
lã adar: τ preteribit aſemona: τ circui λιν ἀράδ, καὶ παρελεύσεται ἀσιμωνά, καὶ κυκλώ
bũt termini ab aſemona torrẽtẽ egrpti. B σει τὰ ὅρια ἀπὸ ἀσιμωνὰ χείμαρρον Αἰγύπτου.

Trãsla.B.Hiero.

ªterram'& habitantes'ᵐi ea. Egoⁿ enimᵖ dediᵒ vobisᵍ illãʳ inˢ possessionẽ: ᵗquam ooooooooooooooooo ᵘdiuidetis vobis'ſorte. ooooooooooooooo ooooooooo ᵇPluribusᶜ dabitis latiorem: ooooooooooooooooo ᶠ& paucioribꝰ ᵍ ãgustiorẽ: ooooooooooooooooo ooooooooooo Singulis'vt ᵖſors ooooooooooooooooo ᵐceciderit:ita ⁿtribuetur hereditas. ᵒPer tribus & familias possessio diuidetur. ᵖSinaũt ʳ nolueritis'ſinterficere ᵇhabitatores ᶜterre ᵈqui ᵍ remanserint: ᶜerunt vobis quaſi 'claui ʰin oculis '& lancee ᵐin lateribus: ⁿ & aduerſabuntur ᵒvobis ᵖ in ²terra ᵗhitatiõis vie: ˢ & ooooo ooooooooooooooooooooo ʳgcqd ᵇ illis 'cogitauerã ᵈfacere': ooooooooooooo Ca.34. Locutuſq; eſt ᵇdñs ᶜad ᵈmoyſen ᵉdicẽs. ᶠ Precipe ᵇfiliis ooooooooooooo 'iſrael ʰ& dices 'ad eos. ᵐCum ᵒingreſſi ⁿfueritis ᵍterrã ʳchanaan & ooooo ooooooooooooooooooooo 'in poſſessionem ʳvobis ſorte ᵗceciderit:his ooooo ᵘfinibus terminabitur. ooooooooooooooo ooo oooo ᵛPars ᵍmeridiana ʰ incipiet ᵇa ſolitudine ᵈſin:que eſt ᵏ iuxta ᵐedom: ⁿ & habebit ᵖterminos ooooooo ᵒcontra orientem ⁿmare ᶠalſiſſimum: quiᵗcircuibunt ᵍauſtralẽ plagã ᵇper aſcenſum ᶜſcorpionũ:ita ᵖvt trãſeant ᵗin ſenna: ᶠ& pueniẽt adᵈ meridiẽ vſq; ᵍad cadeſbarne : vĩ ʰe grediẽtur cõfinia ad ᵐvil lã noĩe ⁿadar. ᵒ& tẽdẽt vſq; ᵖaſemona. ᵍIbitq; per gyrũ ʳterminus ˢab aſemona vſq; ᵗad torrẽtẽ ᵘe

Ter. Heb. Au.Ca.xxxiiii. Pritiua.heb.

ª הָאָרֶץ ׀ וִישַׁבְתֶּם ᵐ בָּהּ ᵑ כִּי ᵒ לָכֶם
ᵖ נָתַתִּי ׀ אֶת הָאָרֶץ ᵍ לָרֶשֶׁת ʳ אֹתָהּ׃ ᵖנָתַן יהוה
ˢ וְהִתְנַחַלְתֶּם ׀ אֶת הָאָרֶץ ׀ בִּגְוֹרָל ᵗנחל גרל
ᵘ לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם ׀ לָרַב ᵛ תַּרְבּוּ ᵒ אֶת ᵘשפחה
ᵛ נַחֲלָתוֹ ׀ וְלַמְעַט ᵗ תַּמְעִיט ᵘ אֶת נַחֲלָתוֹ
ʷ אֶל אֲשֶׁר ᵘ יֵצֵא ᵛ לוֹ ᵘ שָׁמָּה ׀ הַגּוֹרָל
ˣ לוֹ יִהְיֶה ᵛ לְמַטּוֹת ʷ אֲבֹתֵיכֶם ᵘ תִּתְנַחָלוּ׃ ˣכַּהַה ᵛנָטָה ᵘנחל
ʸ וְאִם לֹא ʷ תּוֹרִישׁוּ ˣ אֶת ʸ יֹשְׁבֵי ᶻ הָאָרֶץ ʸירשׁ
ᵃ מִפְּנֵיכֶם ׀ וְהָיָה ᵇ אֲשֶׁר ᶜ תּוֹתִירוּ ᵃ מֵהֶם ᵇיתר
ᵈ לְשֹׂכִים ᵉ בְּעֵינֵיכֶם ׀ וְלִצְנִינִם ᵈ שׂוכן צנן
ᵍ בְּצִדֵּיכֶם ᵉ וְצָרְרוּ ᵍ אֶתְכֶם ᵈ עַל ᵉ הָאָרֶץ ᵍצדד
ʰ אֲשֶׁר ᵍ אַתֶּם ׀ יֹשְׁבִים ᵍ בָּהּ׃ ʰ וְהָיָה
ᵏ כַּאֲשֶׁר ׀ דִּמִּיתִי ᵏ לַעֲשׂוֹת ʰ לָהֶם Ca.xxxiiii
ˡ אֶעֱשֶׂה ᵏ לָכֶם׃ ס וַיְדַבֵּר יהוה ˡדבר צוה
ᵐ אֶל ᵏ מֹשֶׁה ˡ לֵאמֹר׃ ᵐ צַו ˡ אֶת ᵏ בְּנֵי
ⁿ יִשְׂרָאֵל ׀ וְאָמַרְתָּ ᵐ אֲלֵהֶם ᵏ כִּי ˡ אַתֶּם
ᵒ בָּאִים ᵖ אֶל ᵒ הָאָרֶץ ᵖ כְּנַעַן ׀ זֹאת
ᵍ הָאָרֶץ ᵍ אֲשֶׁר ʳ תִּפֹּל ˢ לָכֶם ᵗ בְּנַחֲלָה ׀ ᵍנפל
ᵘ אֶרֶץ ᵛ כְּנַעַן ᵘ לִגְבֻלֹתֶיהָ׃ ᵛ וְהָיָה ᵘ לָכֶם ᵛנחל
ʷ פְּאַת ˣ נֶגֶב ᵘ מִמִּדְבַּר ᵛ צִן ʷ עַל ˣ יְדֵי ʷפאה
ʸ אֱדוֹם ᶻ וְהָיָה ᵃ לָכֶם ᵇ גְּבוּל ᵃ נֶגֶב ʸנגב
ᶜ מִקְצֵה ᵈ יָם ᵉ הַמֶּלַח ᵈ קֵדְמָה׃ ᵉ וְנָסַב ᶜסוף
ᶠ לָכֶם ᵉ הַגְּבוּל ᵈ מִנֶּגֶב ᵉ לְמַעֲלֵה ᶠ עַקְרַבִּים ᵉעלה
ᵍ וְעָבַר ᶠ צִנָה ᵍ וְהָיָה ᵉ תּוֹצְאֹתָיו ᵈ מִנֶּגֶב ᵍעבר
ʰ לְקָדֵשׁ ᵍ בַּרְנֵעַ ׀ וְיָצָא ʰ חֲצַר ᵍ אַדָּר ʰחצר
ᵏ וְעָבַר ᵏ עַצְמֹנָה׃ ᵐ וְנָסַב ᵏ הַגְּבוּל ᵐ מֵעַצְמוֹן
ⁿ נַחְלָה ᵐ מִצְרַיִם ׀ וְהָיוּ ᵏ תּוֹצְאֹתָיו

Interp.chal.

terrã: τ habitabitis in ea: q; vobis dedi terrã vt possideatis eam. Possidebitisq; terrã ſorte p cognatiões vras: pluribꝰ augebitis possessionẽ ſuã: τ paucioribꝰ diminuetis possessionẽ ſuã: vnicuiq; vbi ſors ei exierit: ibi dabit possessio eiꝰ: p tribus patrũ vroꝝ possidebitis. Si aũt nõ eiecceritis habitatores terre a conſpectu vro: q̃ remãſerint ex eis erunt in turmas aſſumentes arma cõtra vos: τ in caſtra circãdantia vos: et anguſtiabũt vos in terra in qua vos habitabitis. Et erit ſicut cogitaui facere illis: ſic vobis faciam.

Locutuſq; eſt dñs cum moyſe dicens. Ca.34. Precipe filijs iſrael τ dices ad eos. Quãdo ingreſſi fueritis in terrã chanaan: hec eſt terra q̃ ſorte cadet vobis in possessionẽ terre chanaan per terminos eius. eritq; vobis plaga auſtralis a deſerto ſin iuxta edom: τ erit vobis terminꝰ auſtralis a finibus maris ſalis ad orientem τ circuibit vos terminus ab auſtro per aſcenſum ſcorpionum: τ tranſibit in ſin: et erunt exitus eius ab auſtro in cades barne: τ egredietur in aſaradar: τ pertranſibit in ſemon: τ circuibit terminus ab aſemon ad torrentẽ egypti τ erũt exitus

Pritiua chal.

ᵐ יֶתֶב ᵑ חָסַן
ᵒ סָנָא ᵖ זְעֵר ᵑ נָפַק
ᵍ יָהַה
ʳ שָׁאַר ˢ שָׂרַא
ᵗ נָפַק ᵘ עִיק ᵍ יָהַה
ᵛ עָבַד ᵘ אֲמַר ᵇ עִיל
ʷ נָפַל ˣ דְּבַר ʸ סוּף
ᶻ קָדַם ᵃ סָחַר ᵇ נָסַק
ᶜ עָבַר ᵇ יָהַה ᵃ נָפַק

Transl.Chal.

אַרְעָא ᵐ וְתֵיתְבוּן בַּהּ אֲרֵי לְכוֹן יְהָבִית יָת אַרְעָא לְמֵירַת יָתַהּ׃ ᵑ וְתַחְסְנוּן יָת אַרְעָא בְּפָרָעָא
לְזַרְעֲיַתְכוֹן ׀ לְסַגִּיאֵי תַּסְגוּן יָת אַחְסָנַתְהוֹן ׀ וְלִזְעֵירֵי תַּזְעִירוּן יָת אַחְסָנַתְהוֹן ׀ לֵיהוֹבוֹק
לֵיהּ תֶּהֱוֵי אַחְסָנְתֵּיהּ לְשִׁבְטָא דַּאֲבָהָתְכוֹן תַּחְסְנוּן׃ וְאִם לָא תְּתָרְכוּן יָת יָתְבֵי אַרְעָא
מִן קֳדָמֵיכוֹן ׀ וְיְהֵי דְּאִשְׁתְּאָרוּן מִנְּהוֹן לְסִירִין נָקְלִין זֵין לְכוֹכְלֵיכוֹן ׀ וּלְסַטְּרִין ᵒ בְּסַכְּנִינְכוֹן
ᵖ וְיִעִיקוּן לְכוֹן עַל אַרְעָא דְּאַתּוּן יָתְבִין בַּהּ׃ ᵍ וַהֲוֵי כְּמָא דְּסָבַרְתִּי לְמֶעְבַּד לְהוֹן אֶעְבֵּד לְכוֹן׃ Ca.xxxiiii.
ʳ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה ˢ לְמֵימָר׃ ᵗ פַּקֵּיד יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן
אֲרֵי אַתּוּן ᵘ עֲלִין לְאַרְעָא ᵛ כְּנָעַן דָּא אַרְעָא ʷ דִּתְפֹּל לְכוֹן נַחֲלָה אַרְעָא ˣ כְּנָעַן לִתְחוּמָהָא׃
ʸ וִיהֵי לְכוֹן ᶻ רוּחַ דָּרוֹמָא ᵃ מִמַּדְבְּרָא ᵇ דְּסִין עַל ʸ יְדֵי אֱדוֹמָא ᶻ וִיהֵי לְכוֹן תְּחוּם דָּרוֹמָא ᵃ מִסְיָפֵי
יַמָּא ᵇ דְּמִילְחָא ᶜ מִדִּינְחָא׃ ᵈ וְיִסַּב לְכוֹן תְּחוּמָא ᵉ לְדָרוֹמָא ᵈ לְסִפְחֵי עַקְרַבִּים ᵉ וְיֵיעֲבַר לְצִן
ᶠ וִיהוֹן ᵉ מַפְּקָנוֹהִי ᵈ דָּרוֹמָא לְרַמְּתָא ᶠ דְּחַצַּר אַדָּר וְיֵיעֲבַר לְעַצְמוֹן׃ ᵍ וְיִסַּב
תְּחוּמָא ᵍ מֵעַצְמוֹן לְנַחֲלָה ʰ דְּמִצְרַיִם ᵍ וִיהוֹן ᵉ מַפְּקָנוֹהִי

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Ru. La. xxxiiii.

הַיַּמָּה׃ וּגְבוּל־יָם וְהָיָה לָכֶם הַיָּם
הַגָּדֹל וּגְבוּל זֶה יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל־יָם׃ גְּבַל־יָה
וְזֶה יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל צָפוֹן מִן־הַיָּם
הַגָּדֹל תְּתָאוּ לָכֶם הֹר הָהָר׃ מֵהר תָּאָה
הָהָר תְּתָאוּ לְבֹא חֲמָת וְהָיוּ תּוֹצְאֹת נוא הָיָה
הַגְּבֻל צְדָדָה׃ וְיָצָא הַגְּבֻל זִפְרֹנָה
וְהָיוּ תּוֹצְאֹתָיו חֲצַר עֵינָן זֶה יִהְיֶה
לָכֶם גְּבוּל צָפוֹן׃ וְתִתְאוּיתֶם לָכֶם צָפָן תָּה
לִגְבוּל מִקֶּדְמָה מֵחֲצַר עֵינָן שְׁפָמָה׃
וְיָרַד הַגְּבֻל מִשְּׁפָם הָרִבְלָה מִקֶּדֶם
לָעָיִן וְיָרַד הַגְּבֻל וּמָחָה עַל כָּתֵף
יָם כִּנֶּרֶת מִקֶּדְמָה׃ וְיָרַד הַגְּבוּל
הַיַּרְדֵּנָה וְהָיוּ תּוֹצְאֹתָיו יָם יָצָא
הַמֶּלַח זֹאת תִּהְיֶה לָכֶם הָאָרֶץ
לִגְבֻלֹתֶיהָ סָבִיב׃ וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת סָבַב צָוָה
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֹתָהּ בְּגוֹרָל אֲשֶׁר נָחַל נָתַן
צִוָּה יְהוָה לָתֵת לִתְשַׁעַת הַמַּטּוֹת נָתָה
וַחֲצִי הַמַּטֶּה׃ כִּי לָקְחוּ מַטֵּה בְּנֵי חָצָה
הָרְאוּבְנִי לְבֵית אֲבֹתָם וּמַטֵּה בְּנֵי
הַגָּדִי לְבֵית אֲבֹתָם וַחֲצִי מַטֵּה
מְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם׃ שְׁנֵי שָׁנָה
הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה לָקְחוּ נַחֲלָתָם
מֵעֵבֶר לִירְדֵּן יְרֵחוֹ קֵדְמָה מִזְרָחָה׃ זָרַח
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דִּבֶּר
אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִנְחֲלוּ
לָכֶם אֶת הָאָרֶץ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן

Pritiua.chal. | Interp. chal.

עֶרֶב יָמָּא׃ ending ad mare occidētis. Terminus aūt occidentalis erit vobis mare magnū ⁊ terminus eius: hic erit vobis terminus occidētalis. Hic aūt erit vobis termin⁹ septentrionalis: a mari magno cōtra montē hor: ⁊ a רַבַּע כּוֹן
monte hor vsq; ad introitum hemath. ⁊ erunt exitus termini in sedada. et egredieť terminus in zephron: et erunt exitus eius vsq; ad afarenan. Iste erit vobis terminus aquilonis. describetisq; vobis terminum orientalē ab afarenan in sephan: ⁊ descendet termin⁹ a sephan in rebla ab oriente fontis: ⁊ descendet termin⁹ ⁊ pginget ad littus maris genesar ad orientē: ⁊ descēdet termin⁹ ad iordanē: ⁊ erūt exitus ei⁹ in mare salis. Hec erit vobis terra p terminos ei⁹ in circuitu. precepitq; moyses filiis isrl dicēs. Hec erit terra quā possidebitis sorte: quā iussit dñs vari nouē tribub⁹ et dimidie tribui. Tribus enim filiorū rubē ⁊ trib⁹ filiorū gad ⁊ dimidia tribus manasse susceperūt possessionē suā iuxta cognationes suas p domos patrū suorū: duo tribus ⁊ dimidia acceperunt hereditatē suam trans iordanē ad orientalem plagam. Locutusq; est dominus cum moyse dicens. Hec sunt nomina virorum qui dividunt vobis possessiones terre. Eleazar sacerdos

Trāsla. B. Iero.

gypti: & magni maris litore finietur. plaga aūt occidētalis a mari magno icipiet: & ipso fine claudetur. Porro ad sep tētrionalē plagam ooooo a mari magno tetmini icipient pueniētes vsq; ad montē altissimū: a quo veniēt in emath vsq; ad terminos sedada: ibuntq; cōfinia vsq; ad hebrona & villā henan. Hi erunt ooooo termini in pte aglonis. Inde metabuntur ooooo fines cōtra orientalem plagā de villa henā vsq; lephama: & de sepha ma descēdēt termi in reblatha contra fontem daphnin. Inde pueniēt cōtra orientē ad mare cenereth & tēdēt vsq; iordanē: & ad vltimū salsissimo claudentur mari. Hanc habebitis terram ooooooooooooooo per fines suos in circuitu. Precepitq; moyses filiis isrl dicēs. Hec erit terra ooooooooooooo quam possidebitis sorte: & quam ooooooooooo iussit dñs dari nouem tribubus ooooooooooo & dimidie tribui. Tribus enim filiorum oooo ruben p familias suas & tribus filiorum ooooo gad iuxta cognationū nūerū: media quoq; tribus manasse idest due ooooooooo ooooooooooooo semis tribus acceperūt partem suam ooooooooo trans iordanem cōtra hiericho ad orientalem plagam. Et ait dominus ad moysen. ooooooooo Hec sunt nomina virorum qui terrā vobis dividēt. Eleazar sacerdos

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

τ erit exit⁹ mare: τ fmini ma καὶ ἔσται ἡ ἐξοδος ἡ θαλασσα, καὶ τὰ ὅρια τῆς θαλ
ris erūt vobis. mare magnū fminabit. hoc λάσσης ἔσται ὑμῖν. ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. τοῦτο
erit vobis termini mario: τ hoc erit vo ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια τῆς θαλάσσης, καὶ τοῦτο ἔσται ὑ
bis termini ad aquilonē: a mari ma μῖν τὰ ὅρια πρὸς βορρᾶν, ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μι
gno metietur vobis ipsis apō mōtē. γάλης καταμετρήσεται ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τὸ ὄρος.
τ a monte mons metietur vobis καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τὸ ὄρος καταμετρήσεται ἑαυ
ipsis ingredientibꝰ in emath. τ erit exit⁹ ei⁹ τοῖς εἰσπορευομένοις εἰς ἐμάθ. καὶ ἔσται ἡ ἔξοδος αὐ
fines sedada. τ eribūt fmini se τοῦ τὰ ὅρια σεδαδά. καὶ ἐξελεύσεται τὰ ὅρια ζε
phiona: τ erit exit⁹ ei⁹ asernaā. hoc erit vo φρωνά, καὶ ἔσται ἡ ἔξοδος αὐτ ἀσιρναάν. τοῦτο ἔσται ὑ
bis fmini ab aquilone. τ metientur vobis metipsis μῖν ὅρια ἀπὸ βορρᾶ· καὶ καταμετρήσεται ὑμῖν ἑαυτοῖς
termini orientis ab henā sephāa. τ de τὰ ὅρια ἀνατολῶν ἀπὸ ἀσιρναὶμ σιωφαμά. καὶ κα
scendēt termini a sephāa reblatha ab orien ταβήσεται τὰ ὅρια ἀπὸ σιωφὰ ἐς βελλὰ ἀπὸ ἀνατο
te in fontes. τ descendēt termini bel: τ λῶν ἐπὶ πηγάς· καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια βελλ, καὶ
tangent in dorso maris cenereth ab orien συγκρούσει ἐπὶ νώτου θαλάσσης χενερὲθ ἀπὸ ἀνατο
te. τ descēdent termini in iordanē: τ λῶν· καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὸν Ἰορδάνου, καὶ
erit exit⁹ mare salsū. hec erit vobis tra ἔσται ἡ ἔξοδος θάλασσα ἡ ἁλυκή. αὕτη ἔσται ὑμῖν ἡ γῆ
τ fmini ei⁹ i circuitu. τ pcepit moyses καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ. καὶ ἐνετείλατο μωυσῆς τοῖς
filiꝫ israel: dicēs: hec tra quā possidebitis υἱοῖς Ἰσραήλ, λέγων, αὕτη ἡ γῆ ἣν κατακληρονομή
eā eā sorte quēadmodū pcepit dñs σεσθε αὐτὴν μετὰ κλήρου ὃν τρόπον συνέταξε κύ
vare eā nouē tribub⁹: τ dimidio tri ριος δοῦναι αὐτὴν ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυ
bus manasses: q; accepit tribus filiorꝫ rubē p do λῆς μαναασσῆ, ὅτι ἔλαβε φυλὴ υἱῶν ρουβὶμ κατ' οἴ
mos familiarꝫ suarꝫ: τ tribus filiorꝫ gad p domos κους πατριῶν αὐτῶν, καὶ φυλὴ υἱῶν γὰδ κατ' οἴκους
familiarꝫ suarꝫ: τ dimidiā tribus manasses accepe πατριῶν αὐτῶν, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς μαναασσῆ ἀπέλα
rūt sortes suas. duę tribus τ dimidiā tribus acceperūt βον τὰς κλήρους αὐτῶν. δύο φυλαὶ καὶ ἥμισυ φυλῆς ἔλαβον τὰς
sortes suas trans iordanē iuxta hiericho ab austro ad κλήρους αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἱεριχὼ κατὰ τὸ νότου πρὸς
orientē. τ locutus ē dñs ad moysem: dicens: hec nomi ἀνατολάς· καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων ταῦτα τὰ ὀνόμα
na virorꝫ: q; sortientur vobis terrā: eleazar sacerdos τα τῶν ἀνδρῶν, οἳ κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν, ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς

Transla. Chal.

וְיִסָּא מַעֲרָבָא וְתִחוּמָא מַעֲרָבָא וְיֵהֵי לְכוֹן יַמָּא רַבָּא וְתִחוּמֵהּ דֵּין יְהֵי לְכוֹן תְּחוּם מַעֲרָבָא׃
וְדֵין יְהֵי לְכוֹן תְּחוּם צִיפּוּנָא מִן יַמָּא רַבָּא תְּבָרְנוּן לְכוֹן לְהוֹר טוּרָא׃ מֵהר טוּרָא תְּבָרְנוּן
לְמָתֵי חֲמָת וְיהוֹן מַפְקֵנֵי תְחוּמָא לְצַדָד׃ וְיִפּוֹק תְּחוּמָא לְזִיפְרוֹן וְיהוֹן מַפְקֵנֵהּ לַחֲצַר
עֵינָן דֵּין יְהֵי לְכוֹן תְּחוּם צִיפּוּנָא׃ וְתִבְרְנוּן לְכוֹן לְתְחוּם קִדּוּמָא מֵחֲצַר עֵינָן לְשָׁפָם׃
וְנָחֵת תְּחוּמָא מִשָּׁפָם לְרִבְלָה מִסְּפַרְגַּת לְעֵינָן וְיַמָּטֵי עַל כְּתֵף יַם גִּינוֹסַר
קִדּוּמָא׃ וְנָחֵת תְּחוּמָא לְיַרְדְּנָא וְיהוֹן מַפְקֵנֵהּ לְיַמָּא דְמֵילָחָא דָּא יְהֵי לְכוֹן אַרְעָא
לְתְחוּמָהָא סְחוֹר סְחוֹר׃ וּפַקִּיד מֹשֶׁה יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר דָּא אַרְעָא דְּתַחְסְנוּן יָתָהּ
בְּגוֹרָלָא דְּפַקִּיד יְיָ לְמִיתַּן לִתְשַׁעְתְּ שִׁבְטַיָּא וּפַלְגוּת שִׁבְטָא׃ אֲרֵי קַבִּילוּ שִׁבְטָא דִּבְנֵי רְאוּבֵן
לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן וְשִׁבְטָא דִּבְנֵי גָד לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן וּפַלְגוּת שִׁבְטָא מְנַשֶּׁה קַבִּילוּ אַחְסָנְתְּהוֹן׃
תְּרֵי שִׁבְטִין וּפַלְגוּת שִׁבְטָא קַבִּילוּ אַחְסָנְתְּהוֹן מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא לְיֵרִיחוֹ קִדּוּמָא מְדִנְחָא׃
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ אִלֵּין שְׁמָהָת גּוּבְרַיָּא דְּיַחְסְנוּן לְכוֹן יָת אַרְעָא אֶלְעָזָר כָּהֲנָא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ε iosue filiꝰ nū. ε principē vnū de tri-
καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυῆ · καὶ ἄρχοντα ἕνα ἐκ φυ-
bu sumetio ad sorciendū vobis trū. ε
λῆς λήψεσθε κατακληροτομῆσαι ὑμῖν τὴν γῆν. καὶ
hec noia viroꝝ. de tribu iu-
ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν · τῆς φυλῆς Ἰού-
Ios.4.8 da: chaleb filius iephone de tribu ſymeō: ſa
δα, Χαλὲβ υἱὸς Ἰεφονή · τῆς φυλῆς Συμεών, Σα-
muel filius amiud. de tribu beniamin:helidab fi-
μουὴλ υἱὸς Ἀμιούδ · τῆς φυλῆς Βενιαμίν, Ἐλιδὰδ υἱ-
lii chaſelon. de tribu dan: ꝓncepꝰ bocci filiꝰ
ὸς Χασελών · τῆς φυλῆς Δάν, ἄρχων Βοκκὶ υἱὸς
iogli. filiorꝫ ioſeph de tribu filiorꝫ manaſſe: ꝓn-
Ἰογλί. τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, ἄρ-
cepꝰ hannihel filiꝰ ephod. de tribu filiorꝫ eph:raim:
χων Ἀνιὴλ υἱὸς Ἐφούδ · τῆς φυλῆς υἱῶν Ἐφραίμ,
ꝓncepꝰ camuel filiꝰ sephtā. de tribu zabu
ἄρχων Καμουὴλ υἱὸς Σαφτάν · τῆς φυλῆς Ζαβου-
lō: ꝓncepꝰ elisaphā filius pharnath. de tribu
λών, ἄρχων Ἐλισαφὰν υἱὸς Ἀραφάχ · τῆς φυλῆς
filiorꝫ iſachar: ꝓncepꝰ phaltiel filiꝰ ozā. de tribu
υἱῶν Ἰσάχαρ, ἄρχων Φαλτιὴλ υἱὸς Ὀζά · τῆς φυλῆς
filiorꝫ aſer: ꝓncepꝰ achior filius ſelomi. de tribu
υἱῶν Ἀσήρ, ἄρχων Ἀχιὼρ υἱὸς Σελεμί · τῆς φυλῆς
nephthaliꝫ:ꝓncepꝰ phadael filiꝰ amiud. hi
νεφθαλί, ἄρχων Φαδαὴλ υἱὸς Ἀμιούδ · οὗτοι
quibus ꝓcepit dñs diuidere filios
οἷς ἐνετείλατο κύριος καταμερίσαι τοὺς υἱοὺς
iſrael in tra chanaā.
Ἰσραὴλ ἐν γῇ Χαναάν. Ca.35.

A Θε locutus ē dñs ad moyſen in occi-
inf.11. καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσ
dente moab iurta iordanē cōtra hiericho:
μῶν Μωὰβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἰεριχώ,
dicens: ꝓcipe filijs iſrael: ε dabūt
λέγων, σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ δώσουσι
leuitis de ſortibus poſſeſſionis
τοῖς Λευίταις ἐκ τῶν κλήρων κατοχίσεως
ſue ciuitates ad hitandū: ε ſuburbia
αὐτῶν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ προάστεια τῶν
ciuitatū incircuitu ſuo dabūt leuitis: ε
πόλεων κύκλῳ αὐτῶν δώσουσι τοῖς Λευίταις, καὶ
erunt ciuitates eis ad habitādū. ε ſegre
ἔσονται αἱ πόλεις αὐτοῖς κατοικεῖν · καὶ τὰ ἀφο
gationes eaꝝ erūt iumētis eoꝝ ε
ρίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν καὶ
ḡdrupedibus eoꝝ. ε ſubiecta
τοῖς τετράποσιν αὐτῶν · καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν
ciuitatū: q̄o dabitis leuitis: a mu-
πόλεων, ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις, ἀπὸ τεί-
ro ciuitatis ε extra
χους τῆς πόλεως καὶ ἔξω ꝏꝏ ꝏꝏ ꝏꝏ ꝏꝏ ꝏꝏ ꝏꝏ

Trāsla.B.Hiero.

ᵉ& iosue ᶠfilius ᵍnun. ʰ& ⁱsinguli ᵏprincipes ꝏꝏꝏꝏ ˡde tribubus singulis: quorum ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᵐista sunt ⁿvocabula. ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᵃDe tribu ᵇiuda: ᶜcaleb ᵈfilius ᵉiephone. ᵇ De tribu ᵒſymeon: ᶜſamuel ᶠ filius ᵍamiud. ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᵇDe tribu ᵇbeniamī: ᵏhelida ᵈfilius ˡcaſelon. ꝏꝏꝏ ᵃDe tribu ᶜfiliorum ᵖdan ᶠbocci ᵍfilius ʰiogli. ꝏꝏꝏꝏ ᵃFiliorum ᵇioſeph ᶠ de tribu ᵍmanaſſe: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᶜbannihel ᵖfilius ᶜephot. ᶠDe tribu ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᵍeffraim ʰcamuhel ⁱfilius ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏ ᵐſepthan. ᵃDe tribu ᶠza bulon ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᶠheliſaphā ᵍfilius ᵗ phar-nath. ᵃDe tribu ꝏꝏꝏꝏꝏ ᶠiſachar ᵍdux ʰphaltihel ᵖfilius ᶜozan. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᵖDe tribu ᶠaſer: ᵇabiud ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ⁱfilius ᵏſalomi. ˡ De tribu ᵃneptalim ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᶠphedahel ᵍfilius ᵗamiud ᵇHi ſunt ᶜquibus ꝏꝏꝏꝏꝏ ᵃpreceperat ᶠdominus ᶠvt diuiderent ᵗfiliis ᵇiſra el ᶜterrā ᵖchanaā. Ca.35.

HEc quoqꝫ ᵍlocutus ē ᵇdñs ᶜad ᵈmoyſen ᶜin campeſtribus ᶠmoab ꝏꝏ ᵍſupra ʰiordanem cōtra ⁱhiericho. ˡPrecipe ꝏꝏꝏꝏ ᵃfiliis ᵒiſrael ᵖvt dent ᵍle-uitis ᶜde poſſeſſiōibus ſu is ᶜvrbes ʰad habitandū ˣ& ſuburbana earum ꝏ ᵗper circuitum : ꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᶜvt ᵗipſi in ᵖoppidis ᶠma-neant: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᵍ& ſuburbana ʰſint ⁱpeco ribus ᵏaciumentis: que ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᵍa muris ᶠciuitatum ᵍfo-rinſecus ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Tex.Heb. Ru. Ca.xxxv. Pritiua heb.

ᵇנָשִׂיא ᵍוַיְהוֹשֻׁעַ ᵇבִּן ᵇנוּן ᵍוַנְשִׂיא ᵇאֶחָד ᵇנָשִׂיא
ᵍאֶחָד ᵐמִמַּטֶּה ᵐתִּקְחוּ ᵇלְנַחֵל ᵍאֶת ᵐנָטָה ᵇלָבַח
ᵍהָאָרֶץ: ᵍוְאֵלֶּה ᵇשְׁמוֹת ᵍהָאֲנָשִׁים
ᵐלְמַטֵּה ᵍיְהוּדָה ᵇכָּלֵב ᵇבֶּן ᵍיְפֻנֶּה: ᵇוּלְמַטֵּה
ᵇבְּנֵי ᵇשִׁמְעוֹן ᵍשְׁמוּאֵל ᵇבֶּן ᵍעַמִּיהוּד:
ᵇלְמַטֵּה ᵇבִנְיָמִן ᵍאֱלִידָד ᵇבֶּן ᵐכִּסְלוֹן:
ᵐוּלְמַטֵּה ᵇבְּנֵי ᵇדָן ᵇנָשִׂיא ᵇבֻּקִּי ᵇבֶּן ᵍיָגְלִי:
ᵐלִבְנֵי ᵍיוֹסֵף ᵍלְמַטֵּה ᵇבְנֵי ᵐמְנַשֶּׁה
ᵇנָשִׂיא ᵍחַנִּיאֵל ᵇבֶּן ᵍאֵפֹד: ᵇוּלְמַטֵּה
ᵇבְּנֵי ᵇאֶפְרַיִם ᵇנָשִׂיא ᵇקְמוּאֵל ᵇבֶּן
ᵐשִׁפְטָן: ᵐוּלְמַטֵּה ᵇבְּנֵי ᵇזְבוּלֻן ᵇנָשִׂיא
ᵍאֱלִיצָפָן ᵇבֶּן ᵍפַּרְנָךְ: ᵐוּלְמַטֵּה ᵍבְּנֵי
ᵍיִשָּׂשכָר ᵇנָשִׂיא ᵇפַּלְטִיאֵל ᵇבֶּן ᵍעַזָּן:
ᵇוּלְמַטֵּה ᵇבְּנֵי ᵇאָשֵׁר ᵇנָשִׂיא ᵇאֲחִיהוּד
ᵇבֶּן ᵇשְׁלֹמִי: ᵇוּלְמַטֵּה ᵐבְּנֵי ᵇנַפְתָּלִי ᵇנָשִׂיא
ᵇפְּדַהְאֵל ᵇבֶּן ᵍעַמִּיהוּד: ᵐאֵלֶּה ᵍאֲשֶׁר
ᵐצִוָּה ᵍיְהוָה ᵍלַנַּחֵל ᵍאֶת ᵇבְּנֵי ᵇיִשְׂרָאֵל
ᵇבְּאֶרֶץ ᵇכְּנָעַן: ᵍוַיְדַבֵּר

Ca.xxxv.

ᵍיְהוָה ᵇאֶל ᵇמֹשֶׁה ᵍבְּעַרְבֹת ᵍמוֹאָב
ᵇעַל ᵇיַרְדֵּן ᵍיְרֵחוֹ ᵍלֵאמֹר: ᵍצַו ᵐאֶת
ᵐבְּנֵי ᵇיִשְׂרָאֵל ᵍוְנָתְנוּ ᵍלַלְוִיִּם ᵇמִנַּחֲלַת
ᵇאֲחֻזָּתָם ᵍעָרִים ᵍלָשָׁבֶת ᵍוּמִגְרָשׁ
ᵍלֶעָרִים ᵇסְבִיבֹתֵיהֶם ᵍתִּתְּנוּ ᵍלַלְוִיִּם:
ᵍוְהָיוּ ᵇהֶעָרִים ᵍלָהֶם ᵍלָשָׁבֶת ᵍוּמִגְרְשֵׁיהֶם
ᵇיִהְיוּ ᵇלִבְהֶמְתָּם ᵇוְלִרְכֻשָׁם
ᵇוּלְכֹל ᵐחַיָּתָם: ᵇוּמִגְרְשֵׁי ᵇהֶעָרִים ᵍאֲשֶׁר
ᵍתִּתְּנוּ ᵍלַלְוִיִּם ᵇמִקִּיר ᵇהָעִיר ᵍוָחוּצָה

Pritiua heb.

ᵇנָשִׂא
ᵐנָטָה ᵍלָבַח
ᵇצְוָה
ᵇיָשַׁב ᵍעָרִים
ᵇסָבַב ᵍעָנָן
ᵇהָיָה
ᵐחַיָּה
ᵍעָנָן

Interp̄.chal.

et ioſue filius nun. Et principem vnum de vnaquaq; tribu tolletis ad diuidendas poſſeſſiones terre. Et hec ſunt noſa viroꝝ. de tribu iuda: caleb filiꝰ iepho-ne. de tribu filiorꝫ ſymeon: ſamuel filius amiud. de tribu beniamin: elidad filius caſelon. de tribu filiorꝫ dan: princepꝰ bocci filius iogli. Filiorum ioſeph de tribu filiorꝫ manaſſe princepꝰ: hanniel filiꝰ ephod. De tribu filiorꝫ ephraim princepꝰ: camuel filius sep tan. de tribu filiorum zabulon princepꝰ: eliſaphan filius parnach. Et de tribu filiorū iſachar princepꝰ: paltiel filius azan. et de tribu filiorꝫ aſer princepꝰ: ahiud filiꝰ ſelomi. Et de tribu filiorꝫ neptali ꝓncepꝰ phadael filius amiud. Iſti ſunt ꝙbus ꝓcepit dñs vt diuideret poſſeſſiones filijs iſrael in terra chanaan.

Ca.35.

Locutuſq; eſt dñs cum moyſe in cāpe-ſtribus moab ſupra iordanez hiericho dicens. Precipe filijs iſrl: vt dent leuitis de hereditate poſ-ſeſſionū ſuaꝝ vrbes ad habitādū: et ſuburbana vrbiū q̄ ſunt p circuitū eaꝝ dabitis leuitis. erūtq; vrbes eis ad habitandū: ꝛ ſuburbana earū erūt iumēntis ſuis ꝛ pecoribus ſuis ꝛ oībus animalibus ſuis. Et ſuburbana vrbiū q̄ dabitis leuitis a muro ciuitatis ꝛ foꝛinſecus

Transla.Chal.

וְיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן: וְרַבָּא חַד מִשְׁבָטָא תִּדְבְּרוּן לְאַחֲסָנָא יַת אַרְעָא: וְאִלֵּין שְׁמָהַת
גּוּבְרַיָּא לְשִׁבְטָא דִיהוּדָה כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה: וּלְשִׁבְטָא דִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁמוּאֵל בַּר עַמִּיהוּד:
לְשִׁבְטָא דִבְנְיָמִן אֱלִידָד בַּר כִּסְלוֹן: וּלְשִׁבְטָא דִבְנֵי דָן רַבָּא בֻּקִּי בַּר יָגְלִי: לִבְנֵי יוֹסֵף
לְשִׁבְטָא דִבְנֵי מְנַשֶּׁה רַבָּא חַנִּיאֵל בַּר אֵפֹד: וּלְשִׁבְטָא דִבְנֵי אֶפְרַיִם רַבָּא קְמוּאֵל בַּר
שִׁפְטָן: וּלְשִׁבְטָא דִבְנֵי זְבוּלֻן רַבָּא אֱלִיצָפָן בַּר פַּרְנָךְ: וּלְשִׁבְטָא דִבְנֵי יִשָּׂשכָר רַבָּא
פַּלְטִיאֵל בַּר עַזָּן: וּלְשִׁבְטָא דִבְנֵי אָשֵׁר רַבָּא אֲחִיהוּד בַּר שְׁלוֹמִי: וּלְשִׁבְטָא דִבְנֵי נַפְתָּלִי
רַבָּא פְּדָהְאֵל בַּר עַמִּיהוּד: אִלֵּין דְּפַקִּיד יְיָ לְאַחֲסָנָא יַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא דִכְנָעַן:

Ca.xxxv.

וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמֵישְׁרֵיָא דְמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִירִיחוֹ לְמֵימָר:
פַּקֵּיד יַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִתְּנוּן לְלֵיוָאֵי מֵאֲחֻסַנַת אַחְוָתְהוֹן קִרְוִין לְמִיתַּב וּרְוָח לְקִרְיָתָא
דִי פְּסָתְרַנֵיהוֹן תִּתְּנוּן לְלֵיוָאֵי: וִיהוֹן קִרְוַיָּא לְהוֹן לְמִיתַּב וּרְוָחֵיהוֹן יְהוֹן לִבְעִירְהוֹן
וְלִכְנָיְנֵיהוֹן וּלְכֹל חַיְתְהוֹן: וּרְוָחֵי קִרְוַיָּא דִי תִּתְּנוּן לְלֵיוָאֵי מִכּוֹתָל קַרְתָּא וְלִבָּרָא

Pritiua beb. | Ter.Heb. | Ru. | Ca.xxxv. | Trãsla.B.Hiero. | Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

אֶ֣לֶף אַמָּ֔ה סָבִ֖יב וּמִגְרָ֣שׁ לָהֶ֑ם וּמִדַּדְתֶּ֞ם מִח֤וּץ לָעִיר֙ אֶת פְּאַ֣ת קֵדְמָ֔ה אַלְפַּ֖יִם
וְאֶת פְּאַ֣ת נֶ֔גֶב אַלְפַּ֖יִם וְאֶת פְּאַ֣ת יָ֑ם אַלְפַּ֖יִם וְאֶת פְּאַ֣ת צָפ֔וֹן אַלְפַּ֖יִם
וְהָעִ֥יר בְּתוֹכָ֖ה זֶ֣ה יִהְיֶה־לָּהֶ֣ם מִגְרְשֵׁ֔י הָעָרִֽים׃ וְאֶת־הֶעָרִ֗ים אֲשֶׁ֤ר תִּתְּנוּ֙
לַלְוִיִּ֔ם אֶת־שֵׁ֥שׁ עָרֵ֖י הַמִּקְלָ֑ט אֲשֶׁ֨ר תִּתְּנ֜וּ לָנ֗וּס וְעַלֵּיהֶם֙ תִּתְּנ֣וּ אַרְבָּעִ֣ים וּשְׁתַּ֔יִם
עִ֖יר׃ כָּל־הֶעָרִ֗ים אֲשֶׁ֤ר תִּתְּנוּ֙ לַלְוִיִּ֔ם אַרְבָּעִ֣ים וּשְׁמֹנֶ֣ה עִ֔יר אֶתְהֶ֖ן וְאֶת־
מִגְרְשֵׁיהֶֽן׃ וְהֶעָרִ֗ים אֲשֶׁ֤ר תִּתְּנוּ֙ מֵאֲחֻזַּ֣ת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל מֵאֵ֥ת הָרַ֖ב
תַּרְבּ֑וּ וּמֵאֵ֥ת הַמְעַ֖ט תַּמְעִ֑יטוּ אִ֚ישׁ כְּפִ֣י נַחֲלָת֔וֹ אֲשֶׁ֥ר יִנְחָ֖לוּ יִתֵּ֥ן
מֵעָרָ֖יו לַלְוִיִּֽם׃ וַיְדַבֵּ֣ר יְהוָ֔ה אֶל־
מֹשֶׁ֖ה לֵאמֹֽר׃ דַּבֵּ֣ר אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵהֶ֔ם כִּ֥י אַתֶּ֖ם עֹבְרִ֣ים
אֶת־הַיַּרְדֵּ֑ן אַ֥רְצָה כְּנָֽעַן׃ וְהִקְרִיתֶ֣ם לָכֶ֔ם עָרִ֖ים עָרֵ֣י מִקְלָ֑ט
תִּהְיֶ֥ינָה לָכֶ֖ם וְנָ֥ס שָׁ֛מָּה רֹצֵ֥חַ מַכֵּה־נֶ֖פֶשׁ בִּשְׁגָגָֽה׃ וְהָי֤וּ לָכֶם֙
הֶעָרִ֔ים לְמִקְלָ֖ט מִגֹּאֵ֑ל וְלֹא־יָמ֣וּת הָרֹצֵ֗חַ עַד־עָמְד֤וֹ לִפְנֵי֙ הָעֵדָ֔ה
לַמִּשְׁפָּֽט׃ וְהֶעָרִ֗ים אֲשֶׁ֤ר תִּתְּנוּ֙ שֵׁ֣שׁ עָרֵ֣י מִקְלָ֔ט תִּהְיֶ֥ינָה לָכֶֽם׃

'per circuitũ 'mille' pas-
ſuum ſpacio tendentur.
'Contra orientem 'duo
milia erunt ooooooooooo
'cubiti: '& cõtra 'meridi-
em ſimiliter erũt' duo
milia. 'ad' mare' quoq;
qđ reſpicit ad occidentẽ
eadẽ mẽſura erit: '& 'ſe-
ptẽtrionalis 'plaga eq̃li
termino finietur. 'Erũt
q; 'vrbes' in medio & fo
ris 'ſuburbana. 'De ipſis
aũt 'oppidis' q̃' leuitis
'dabitis: 'ſex erunt' in fu
gitiuorũ auxilio ſepata:
'vt fugiat " ad ea' q fude
rit ſanguinem: oooooooo
'& exceptis his alia' qua
draginta' duo oooooooooo
'oppida. ideſt' ſimul oooo
ooooooooooooooooooooo
'quadraginta' octo " cũ
oooooooooooooooooooo
'ſuburbanis ſuis. Ipſeq;
'vrbes' que 'dabuntur
'de poſſeſſionibus' filio
rũ' iſrael: 'ab his 'q plus
hñt' plures auferentur:
'& 'qui mius' pauciores.
'Siñguli' iuxta mẽſurã
'hereditatis ſue' dabunt
'oppida' leuitis. " Ait
"dominus' ad oooooooo
'moyſen. 'Loq̃re 'filiis
'iſrael ooooooooooooooo
'& dices' ad eos.' Q̃ñ
'tranſgreſſi' fueritis oooo
'iordanem' in terrã 'cha
naan: 'decernite que oo
'vrbes" eſſe debeant in
'preſidia oooooooooooo
fugitiuorũ: qui' nolẽtes
'ſanguinem fuderint: 'i
quibus' cum fugerit p-
fugus oooooooooo ooooo
'cognatus occiſi' nõ po
terit' eum' occidere oooo
'donec' ſtet' in cõſpectu
'multitudinis: & cauſa il
lius' iudicetur. 'De ipſis
autem vrbibus' que ad
'fugitiuorum ſubſidia
" ſeparantur: oooooooo

mille cubiti icircuitu. τ metieris extra ci-
χίλιοι πήχεις κύκλῳ· καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πό
uitatẽ lar' qđ ad orientẽ duo milia cu-
λεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς χιλίους πή-
bitoꝝ τ lar' qđ ad meridiẽ duo milia cu-
χεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα χιλίους πή-
bitoꝝ: τ latus qđ ad mare duo milia
χεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν χιλίους
cubitoꝝ: τ lar' qđ ad aquilonẽ duo milia
πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν χιλίους
cubitoꝝ. τ ciuitas in medio horũ erit vobis.
πήχεις· καὶ ἡ πόλις μέσον τούτων ἔσται ὑμῖν·
τ cõſumta ciuitatũ τ ciuitates vobis
καὶ τὰ ὅμορα τῶν πόλεων καὶ τὰς πόλεις χω-
tis leuitis: ſex ciuitates fugitiuoꝝ
ρίσετε τοῖς λευίταις, τὰς ἓξ πόλεις τῶν φυγαδευτη-
ꝝ dabitis ad fugiẽdũ illuc homicide. τ
ρίων ἃς δώσετε φυγεῖν ἐκεῖ τῷ φονεύσαντι· καὶ
ꝑter has ꝙdraginta τ duas ciuitates. om
πρὸς ταύτας τεσσαράκοντα καὶ δύο πόλεις· πά-
neo ciuitates ꝙdabitis leuitis ꝙdragin
σας τὰς πόλεις ἃς δώσετε τοῖς λευίταις τεσσα-
ta τ octo ciuitates has: τ
ράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις ταύτας, καὶ τὰ
ſuburbia eaꝝ. τ ciuitates ꝙdabitis a
πρόαστια αὐτῶν· καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε ἀπὸ
poſſeſſione filioꝝ iſrael: ab his q
τῆς κατασχέσεως τῶν υἱῶν Ισραηλ, ἀπὸ τῶν τὰ
multa: multa: τ a pauciorib': min'.
πολλά, πολλά, καὶ ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων, ἐλαττον.
vnuſqſq; ſcdm hereditatẽ ſuã q; poſſide-
ἕκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ἣν κατα-
bunt: dabũt a ciuitatib'
κληρονομήσουσι, δώσουσιν ἀπὸ τῶν πόλεων τοῖς
leuitis. τ locut' ẽ dño ad moyſen: dicẽs:
λευίταις· καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων,
loquere filiis iſrael: τ dices ad eos:
λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραηλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς,
q: vos tranſitis iordanẽ in trã chanaã:
ὅτι ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην εἰς γῆν χαναάν,
τ decernetis vobis ipſe ciuitates: cõfugia
καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις, φυγαδευτή-
erũt vobis vt fugiat illuc homicida: oꝰ pcu
ρια ἔσται ὑμῖν φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, πᾶς ὁ πα
tiẽs aliaꝝ involuntarie. τ erũt ciuitates
τάξας ψυχὴν ἀκουσίως· καὶ ἔσονται αἱ πόλεις
vobis cõfugia ab appropinq̃nte ſan
ὑμῖν φυγαδευτήρια ἀπὸ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷ-
guine. τ nõ morietur homicida q̃uſq; ſtet coꝝ
μα· καὶ οὐκ ἀποθανεῖται ὁ φονεύων ἕως ἂν στῇ ἐναντι
cõgregatiõe in iudiciũ. τ ciuitates ꝙdabitis
τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν· καὶ αἱ πόλεις ἃς δώσετε
ſex ciuitates: cõfugia erunt vobis.
τὰς ἓξ πόλεις, φυγαδευτήρια ἔσονται ὑμῖν.

Deut. 19. a.

Transla.Chal.

אַלְפִּין אַמִּין סְחוֹר סְחוֹר׃ וְתִמְשְׁחוּן מִבָּרָא לְמַעְרְבָא תְּרֵין אַלְפִּין אַמִּין וְדָרוֹמָא תְּרֵין אַלְפִּין אַמִּין
וְלִדְרוֹם קִבְלָא תְּרֵין אַלְפִּין אַמִּין וּלְמַדִּנְחָא תְּרֵין אַלְפִּין אַמִּין וְקִרְיְתָא בֵּינֵיהוֹן דָּא יְהֵי לְכוֹן
תְּרֵין אַלְפִּין אַמִּין וְמַרְעִיתָא תִּפְּקֵינָן דִּילְהוֹן יְהֵי לְכוֹן רְוַח קִרְיָא׃ וְדָא קִרְיָא דִּתְתָּנוּן ◂◂
לְלֵוָאֵי תֵּת שְׁתִּית קִרְוֵי שֵׁיזָבְתָּא דִּתְתָּנוּן לְמַעְרוֹק תַּמָּן קָטוֹלָא וְעַל־יְהוֹן תִּתְּנוּן אַרְבְּעִין
וְתַרְתֵּין קִרְוִין׃ כָּל קִרְוֵי דִּתְתָּנוּן לְלֵוָאֵי אַרְבְּעִין וְתַמְנֵי קִרְוִין תֵּתְּנוּן וְיָת רְוַחֵיהֶן׃
וְקִרְוֵי דִּתְתָּנוּן מֵאֲחוּדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן סַגִּיאֵי תִּסְגוֹן וּמִן זְעֵירֵי תַּזְעֲרוּן גְּבַר כְּפוּם
אַסְגָּיוּתֵיהּ דְּיַחְסְנוּן יִתֵּן מִקִּרְוֵהוֹן לְלֵוָאֵי׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי אַתּוּן עָבְרִין יָת יַרְדְּנָא לְאַרְעָא דִּכְנָעַן׃ וְתִזְמְנוּן לְכוֹן קִרְוִין
קִרְוֵי שֵׁיזָבְתָּא יְהוֹן לְכוֹן וְיִעֲרוֹק תַּמָּן קָטוֹלָא דְּיִקְטוֹל נַפְשָׁא בְּשָׁלוּ׃ וְיְהוֹן
לְכוֹן קִרְוָיָא לְשֵׁיזָבָא מִגָּאֵל דָּמָא וְלָא יְמוּת קָטוֹלָא עַד דְּיִקּוּם קֳדָם כְּנִשְׁתָּא לְדִינָא׃
וְקִרְוָיָא דִּתְתָּנוּן שְׁתִּית קִרְוֵי שֵׁיזָבְתָּא יְהוֹן לְכוֹן׃ ◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂◂

Pritiua chal. | Interp.chal.

אַמָּה מָשַׁח
כְּדַם עָרַב
הָוֵה
עֲרַק רַבְעָ
תְּמָנְיָא
אַחַד סָנָא זְעַר
חָסַן אָמַר
זְמַן מָרָה
הַוָּה עֲרַק כַּמָּל
שַׁלַּהּ דָּם מוּת
קוּם דִּין נְתַן

erunt mille cubitoꝝ per circuitũ: τ metiemini extra
vrbẽ ad plagã orientalẽ duo milia cubitoꝝ: τ ad plagã
australẽ duo milia cubitoꝝ: τ ad plagã occiden-
talẽ duo milia cubitoꝝ: et ad plagam ſeptentrionalẽ
duo milia cubitoꝝ. τ vrbs erit ſita in medio. Hec erũt
vobis ſuburbana vrbium. τ de vrbibus quas dabitis
leuitis: ſex erũt vrbes refugũ: quas dabitis vt fugiat
illuc homicida. et exceptis his dabitis alias quadra
ginta duas vrbes. Hẽs vrbes ꝙs dabitis leuitis erũt
quadraginta τ octo cuꝝ ſuburbanis eaꝝ. Vrbes aũt
quas dabitis de poſſeſſione filioꝝ iſrl: ab his q plu-
res habẽt plures auferetis: τ ab his q min' hãt pau-
ciores auferetis. vnuſqſq; iuxẽ hereditatẽ ſuã quã poſ
ſidebũt dabũt de vrbib' ſuis leuitis. Locutuſq; ẽ dño
cũ moyſe dicẽs. Loq̃re cũ filiis iſrael: τ dices ad eos.
Q̃ñ vos trãſgreſſi fueritis iordanẽ in terrã chanaã:
ꝓſtituetis vobis vrbes: vrbes refugii erũt vobis: vt fu
giat illuc homicida q̃ occiderit aliam per ignorãtiaꝝ.
Erũtq; vobis vrbes in refugiũ propter cõſanguineũ
occiſi: et non moriatur homicida donec ſtet in conſpe
ctu cetus in iudicio. et de vrbibus quas dabitis: ſex
vrbes refugii erunt vobis. oooooooooooooooooo

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Ru. Ca.xxxv.	Pritiua heb.
tres ciuitates dabitis in eo qõ vltra iordã τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου: τ tres ciuitates dabitis in tra chanaã. cõfugium erit filijs israel. τ aduene καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν γῇ Χαναάν. φυγαδεῖον ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. καὶ τῷ προσηλύτῳ τ colono q̃ int vos erunt ciuitates he καὶ τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν ἔσονται αἱ πόλεις αὗται in cõfugiũ ad fugiendũ illuc oĩ q̃ peussit εἰς φυγαδευτήριον φυγεῖν ἐκεῖ πᾶς πατάξαντι Exo.21 lo.20 **etiam inuoluntarie.** si No in vase ferri peusse= ψυχὴν ἀκουσίως. ἐὰν δὲ ἐν σκεύει σιδήρου πατάξῃ rit eũ: τ mortu⁹ fuerit: homicida est: morte mo ἐξ αὐτόν, καὶ τελευτήσῃ, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θα riatur homicida. si ãt in lapide ex manu in q̃ mo νατούσθω ὁ φονευτής. ἐὰν δὲ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐν ᾧ ἀ= rietur in eodẽ peusserit eũ: τ moriatur: ho πολαμβάνει ἐν αὐτῷ πατάξῃ αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, φο= micida est: morte moriatur homicida. si No in νευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. ἐὰν δὲ ἐν C vase ligneo ex manu ex quo moriek peusserit eũ: σκεύει ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς ἐξ οὗ ἀποθανεῖται πατάξῃ αὐ τ moriatur: homicida ẽ: morte morie τόν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἐστι, θανάτῳ ἀποθανεῖ= tur homicida. ꝓpinqꝰ sanguine hic occidet ται ὁ φονευτής. ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα αὐτοῦ ἀποκτενεῖ homicidã: cum obuiꝰ fuerit illi hic occi= τὸν φονεύσαντα, ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ αὐτὸς ἀπο= Deut. 19.6. det illũ. si ãt ob iimicitiã ipulerit eũ: τ iecerit κτενεῖ αὐτόν. ἐὰν δὲ δι' ἔχθραν ὥσῃ αὐτόν, καὶ ἐπιῤῥί=ψῃ sup eũ oẽ vas ex insidijs: τ mortuꝰ fuerit: aut q ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος ἐξ ἐνέδρου, καὶ ἀποθάνῃ, ἢ ὁλο=μῇ irã peussit eũ in manu: τ mortuꝰ fuerit: morte τὴν πατάξει αὐτὸν ἐν τῇ χειρί, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ moriatur q̃ peussit: homicida est. ꝓpinquꝰ θανατούσθω ὁ πατάξας, φονευτής ἐστι. ὁ ἀγχιστεύων sanguine occidet homicidã eũ obuiꝰ fue= τὸ αἷμα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντῆ= rit ei. si ãt subito nõ ꝓ iimicitiã ipulerit eũ: σαι αὐτῷ. ἐὰν δὲ ἐξαπίνης ὑπ' ἔχθραν ὥσῃ αὐτόν, aut ꝓiecerit in eũ oẽ vas nõ ex insidijs: aut oĩ ἢ ἐπιῤῥίψῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος ὑπὸ ἐξ ἐνέδρου, ἢ πᾶ lapide in quo moriek in ipso nõ sciens: τ incide= τὶ λίθῳ ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐπε= rit in illũ τ mortuꝰ fuerit: ipe No nõ iimicꝰ eiꝰ fuit σὼν ἐπ' αὐτὸν καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐχθρὸς αὐτῷ ἦν, neq; ꝗrens malefacere ei: τ iudicabit cõgregatio οὐδὲ ἐζήτει κακοποιῆσαι αὐτόν, καὶ κρινεῖ ἡ συναγωγὴ inter eũ q̃ peussit τ inter ꝓpinquũ sanguine ἀναμέσον τοῦ πατάξαντος καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα sdm iudicia hec: τ auferet congregatio homi= κατὰ τὰ κρίματα ταῦτα, καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν φονεύ= cidã a ꝓpinquo sanguine: τ restituẽt σαντα ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ ἀποκαταστήσουσιν	¶tres¶ erunt¶ trans oooooo oooooooooooo ooooooooooo ¶iordanem:¶& ᵇ tres oooo oooooooooooooooooo oooo ¶in terra¶ chanaã tam ooo oooooooooooooooooooo ᵇfiliis¶israel¶ q̃ aduenis ¶atq; peregrinis: ooooooo oooooooooooooooooooo ooo oooooooooo ooooooooooo ¶vt confugiat¶ ad eas oo ¶ qui ooooooooooooooooo ᵇnolẽs¶ sãguinẽ fuderit. ¶Si quis¶ ferro¶ peusserit: ¶& mortuꝰ fuerit q̃ peuf sus est: ᵇreus erit homici dii & ipse¶ morietur. ¶ Si ᵒlapidẽ iecerit & ¶ ictus ¶occubuerit: siliter ¶ pu nietur. ¶Si oooooooooooo ¶ligno¶ percussus¶ interi erit: oooooooooooooooo ¶percussoris sanguine ᵖvindicabitur. ooooooooo ᵍPropinquus¶ occisi ¶ ho micidam oooooooooooooo ¶iterficiet: statim¶ vt apꝑ hẽderit¶ eũ ¶iterficietur. ᵇSi¶ p odiũ quis hoiem ¶impulerit: ¶ vel ᵇiecerit quippiã¶ i eũ¶ p insidias: ¶aut¶ cũ esset inimicus ᵖmanu¶ peusserit: ᵍ & ille mortuus fuerit: ᵍpcussor ¶homicidii reus¶ erit. ᵍco gnatꝰ¶ occisi¶ statiᵒ vt iue= nerit eũ¶ iugulabit. ᵍQ d si¶ fortuitu & ¶ absq; ᵇodio & inimicicijs quicq̃ ho= rum fecerit: & hoc audiẽ te populo fuerit cõpro= batum: oooooooooooooo oooooooooooooooooo oooo oooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooo ¶ atq;¶ inter ᵍ percussorẽ oooooooooooooooooooooo ᵍ & ᵖpropinquum¶ sãguis= nis¶ questio ventilata: ¶ liberabitur innocens oooooooooooooooooooooo ᵖde¶ vltoris¶ manu: ¶ & re ducetur per sententiam	ᵉאֶת שְׁלֹשׁ ᵉהֶעָרִים ᵉתִּתֵּנוּ ᵉמֵעֵבֶר ᵉלַיַּרְדֵּן ᵉוְאֵת שְׁלֹשׁ ᵉהֶעָרִים ᵉתִּתְּנוּ ᵉבְּאֶרֶץ ᵉכְּנָעַן ᵉעָרֵי ᵉמִקְלָט ᵉתִּהְיֶינָה׃ ᵉקָלַט ᵉהָיָה ᵉלִבְנֵי ᵉיִשְׂרָאֵל ᵉוְלַגֵּר ᵉוְלַתּוֹשָׁב ᵉגור ᵉיָשַׁב ᵉבְּתוֹכָם ᵉתִּהְיֶינָה שֵׁשׁ ᵉהֶעָרִים ᵉהָאֵלֶּה ᵉלְמִקְלָט ᵉלָנוּס ᵉשָׁמָּה ᵉכָּל ᵉמַכֵּה ᵉנֶפֶשׁ ᵉנֶפֶשׁ ᵉבִּשְׁגָגָה׃ ᵉוְאִם ᵉבִּכְלִי ᵉ בַרְזֶל ᵉהִכָּהוּ ᵉכֶּלִי ᵉוַיָּמֹת ᵉרֹצֵחַ ᵉהוּא ᵉמוֹת ᵉיומת ᵉהָרֹצֵחַ׃ ᵉמות ᵉוְאִם ᵉבְּאֶבֶן ᵉיָד ᵉאֲשֶׁר ᵉיָמוּת ᵉבָּהּ ᵉהִכָּהוּ ᵉוַיָּמֹת ᵉרֹצֵחַ ᵉהוּא ᵉמוֹת ᵉיומת ᵉהָרֹצֵחַ׃ ᵉאו ᵉבְּכְלִי ᵉעֵץ ᵉיָד ᵉאֲשֶׁר ᵉיָמוּת ᵉבּוֹ ᵉהִכָּהוּ ᵉוַיָּמֹת ᵉרֹצֵחַ ᵉהוּא ᵉמוֹת ᵉיומת ᵉהָרֹצֵחַ׃ ᵉגֹּאֵל ᵉהַדָּם ᵉהוּא ᵉיָמִית ᵉאֶת ᵉהָרֹצֵחַ ᵉבְּפִגְעוֹ ᵉבּוֹ ᵉהוּא ᵉיְמִיתֶנּוּ׃ ᵉואם ᵉבְּשִׂנְאָה ᵉיהדפנו ᵉאוֹ ᵉהִשְׁלִיךְ ᵉעָלָיו ᵉ בִּצְדִיָּה ᵉוַיָּמֹת׃ ᵉאו ᵉבְּאֵיבָה ᵉהִכָּהוּ ᵉבְיָדוֹ ᵉוַיָּמֹת ᵉמוֹת ᵉיומת ᵉהַמַּכֶּה ᵉרֹצֵחַ ᵉהוּא ᵉגֹּאֵל ᵉהַדָּם ᵉיָמִית ᵉאֶת ᵉהָרֹצֵחַ ᵉ בְּפִגְעוֹ ᵉבּוֹ׃ ᵉואם ᵉבְּפֶתַע ᵉ בְּלֹא ᵉאֵיבָה ᵉ הֵדַפוֹ ᵉאו ᵉהִשְׁלִיךְ ᵉעָלָיו ᵉכָּל ᵉ כְּלִי ᵉ בְּלֹא ᵉצְדִיָּה׃ ᵉאו ᵉכָּל ᵉאֶבֶן ᵉאֲשֶׁר ᵉיָמוּת ᵉבָּהּ ᵉבְּלֹא ᵉרְאוֹת ᵉוַיִּפֹּל ᵉעָלָיו ᵉוַיָּמֹת ᵉנפל ᵉוְהוּא ᵉלֹא ᵉאוֵב ᵉלוֹ ᵉ וְלֹא ᵉמְבַקֵּשׁ ᵉבקש ᵉרָעָתוֹ׃ ᵉוְשָׁפְטוּ ᵉהָעֵדָה ᵉבֵּין ᵉהַמַּכֶּה ᵉרוע ᵉיעד ᵉובין ᵉגֹּאֵל ᵉהַדָּם ᵉעַל ᵉהַמִּשְׁפָּטִים ᵉשפט ᵉהָאֵלֶּה׃ ᵉ וְהִצִּילוּ ᵉהָעֵדָה ᵉאֶת ᵉ נצל ᵉהָרֹצֵחַ ᵉמִיַּד ᵉגֹּאֵל ᵉהַדָּם ᵉוְהֵשִׁיבוּ ᵉשוב	

Transla.Chal.

Interp̃.chal.	Pritiua chal.
Tres vibes dabitis trans iordanẽ: τ tres vibes dabitis in terra chanaã: vibes refugij erũt filijs israel et peregrinis τ aduenis qui sunt inter eos. Eruntq; sex vibes iste i refugiũ: vt fugiat illuc ois q̃ occiderit animã per ignorantiã. Si aũt ferro percussit eum τ occidit eũ: homicida est: occisione occidetur occisor. Et si lapide qui manu tollit percussit eum τ occidit eum: τ ipse lapis sufficiens est vt moriatur qui eo percussus fuerit: homicida ẽ percussor: occisione occidetur occisor. Si aũt lignũ quod manu tollitur est sufficiens vt moriatur qui eo percussus fuerit: qui occidit eo: homicida est occisione occidetur occisor. Propinquus occisi occidet homicidam: quando condẽnatus fuerit in iudicio: ipse interficiet eum. Et si per odium impulerit eũ aut p insidias tacular fuerit quippiã in eũ τ occiderit eum aut per inimicitias percusserit eũ manu sua τ occiderit eum: occisione occidetur percussor: homicida est: cõsanguineus occisi occidet homicidam: quãdo condẽnatus fuerit. Et si fortuitu τ absq; odio percussit eum aut proiecit in eum omne telum absq; insidijs aut percussit eum omni lapide qui sufficiens est ad occidendũ in eo τ proiecit in eũ: percussore non vidente: τ occidit eũ: τ ille nõ erat inimicus eius nec querebat malũ illi: iudicabit cetus inter percussorẽ et iter ꝓpinquũ sanguinis iurta iudicia hec: τ libera bit cet occisorẽ de manu ꝓsanguinei occisi: τ reducẽt	ᵉגּוֹר ᵉיָגוּר ᵉנָסַע ᵉבָּא ᵉכֶּרֶם ᵉכַּרְמֶל ᵉכרם ᵉדון ᵉרָמָה ᵉחֵטְא ᵉשָׁגָה ᵉבַּיִת ᵉדון ᵉשָׁפַט ᵉתוב

אֹתוֹ הַעֵדָה אֶל עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר
נָס שָׁמָּה וְיָשַׁב בָּהּ עַד מוֹת הַכֹּהֵן נוס
הַגָּדֹל אֲשֶׁר מָשְׁחוּ אֹתוֹ בְּשֶׁמֶן
הַקֹּדֶשׁ וְאִם יָצֹא יֵצֵא הָרֹצֵחַ אֶת
גְּבוּל עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר יָנוּס גבל
שָׁמָּה וּמָצָא אֹתוֹ גֹּאֵל הַדָּם מִחוּץ
לִגְבוּל עִיר מִקְלָטוֹ וְרָצַח גֹּאֵל
הַדָּם אֶת הָרֹצֵחַ אֵין לוֹ דָּם כִּי
בְעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד מוֹת הַכֹּהֵן
הַגָּדֹל וְאַחֲרֵי מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל
יָשׁוּב הָרֹצֵחַ אֶל אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ וְהָיוּ שוב
אֵלֶּה לָכֶם לְחֻקַּת מִשְׁפָּט לְדֹרֹתֵיכֶם חק
בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם כָּל מַכֵּה נֶפֶשׁ נפש
לִפְי עֵדִים יִרְצַח אֶת הָרֹצֵחַ וְעֵד עד
אֶחָד לֹא יַעֲנֶה בְנֶפֶשׁ לָמוּת וְלֹא ענה
תִקְחוּ כֹפֶר לְנֶפֶשׁ רֹצֵחַ אֲשֶׁר הוּא לחה
רָשָׁע לָמוּת כִּי מוֹת יוּמָת וְלֹא
תִקְחוּ כֹפֶר לָנוּס אֶל עִיר מִקְלָטוֹ
לָשׁוּב לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ עַד מוֹת הַכֹּהֵן שב
וְלֹא תַחֲנִיפוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר חנף
אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יַחֲנִיף
אֶת הָאָרֶץ וְלָאָרֶץ לֹא יְכֻפַּר לַדָּם כפר
אֲשֶׁר שֻׁפַּךְ בָּהּ כִּי אִם בְּדַם שֹׁפְכוֹ
וְלֹא תְטַמֵּא אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר טמא
אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן
בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי יְהוָה שֹׁכֵן בְּתוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

Trāſl. a. B. Hiero.

in vrbem ad quam ooo
ooooooooooooooooooo ooooo
confugerat. manebit
ibi donec facerdos
magnus qui oleo ſan
cto vnctus eſt moria
tur. Si iterfector extra
ooooooooooooooo ooooooooo
ooooooooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooooo
ooooooooo oooooooooooo
ooooooooooooooooooooooo
fines vrbiū q exulibus
deputate ſūt fuerit iuē
tus & pcuſſus ab eo q
vltor ē ſanguīis: ablq
noxa erit qui cū occide
rit. Debuerat enim pfu
gus vſq ad mortem
pontificis i vrbe reſide
re. Poſtq aūt ille obie
rit homicida reuertetur
in terrā ſuā. Hec ſem
piterna erūt & legitia
in cūctis habitatioibuſ
veſtris: homicida ooooo
ſub teſtibus punietur.
Ad vnius teſtimonīū
nullus condēnabitur.
Non ooooooooooooooo
accipietis precium ab
eo qui reus ē ſanguīs:
ſtatim & ipſe morietur
Exules & ooooooooooooo
profugi ooooooooo oooo
ooooooooooo oooooooooooo
ante mortem pōtificis
nullo modo ooooooooooo
in vrbes ſuas reuerti
poterunt. ne pollutis
terram habitationis ve
ſtre que inſōtiū cruore
maculatur: nec aliter
expiari poteſt ooooooo
niſi per eius ſanguinē
qui alterius ſanguinem
fuderit: atq ita emunda
bitur vīa poſſeſſio ooo
me ooooooooooooooooooo
oooooooooooooo oooooooooo
cōmorāte vobiſcū. Ego
ei ſū dñs qui habito
inter filios iſrael. oooo

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina

eum cōgregatio in ciuitatē cōfugiū
ἀνὴρ ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν τ φυγαδευτηρίου
eius: q cōfugit: t habitabit ibi donec mo
αὐτ, οὗ κατέφυγεν, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ ἕως ἀποθά
riat facerdos magn: quē vnxerūt eū oleo
νῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃν ἔχρισαν αὐτὸν τῷ ἐλαίῳ τῷ
ſcto. ſi aūt exitu exierit homicida termios ci
ἁγίῳ. ἐὰν δὲ ἐξόδῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ ὅρια τῆς πό
uitatis in quā cōfugit illuc: t inuenerit eū ppin
λεως εἰς ἣν κατέφυγεν ἐκεῖ, καὶ εὕρῃ αὐτὸν ὁ ἀγχιστεύ
quo ſāguine extra termios ciuitatis cōfugiū e
ων τὸ αἷμα ἔξω τῶν ὁρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐ
tus: t occiderit ppinquus ſāguie homi
τοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα τοῦ φονεύ
cidā: nō reus eſt. in cīū ciuitate cōfu
σαντα, οὐκ ἔνοχός ἐστιν· ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς κατα
gij eius habitet donec moriatur ſacerdos ma
φυγῆς αὐτοῦ κατοικεῖτω ἕως ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέ
gn. t poſtq mortuus fuerit ſacerdos magnus re
γας· καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν ἐπα
uertetur homicida in trā poſſeſſio
νελεύσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς καταχίσε
nis ſue. t erūt hec vobis in iuſtificationē iudi
ως αὐτοῦ. καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίμα
cij in gñatiōes veſtas in oīb⁹ habitatiōibus
τος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις
veſtis. oīe q occiderit aliū: per teſtes occi
ὑμῶν· πᾶς ἀνθρωποκτόνος ψυχήν, διὰ μαρτύρων φονεύ
det homicidā: t teſtis vn nō teſtificabitur
σει τὸν φονεύσαντα, καὶ μάρτυς εἷς οὐ μαρτυρήσει
in aliū vt moriatur. t nō accipietis redēptiōes p
ἐπὶ ψυχὴν ἀποθανεῖν· καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα περὶ
alia ab homicida reo exiſte vt in
ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἔνοχου ὄντος ἀπο
terficiat: mōte eius morietur. t nō accipietis
θανεῖν, θανάτῳ γὰρ θανατωθήσεται. καὶ οὐ λήψεσθε
redēptionē vt fugiat in ciuitatē cōfugiorū: vt
λύτρα τοῦ φυγεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ
rurſus habitet in trā: quousq moriatur ſacerdos
πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ γῆς, ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ
magnus. t nō pollutis trā in qua vos
μέγας· καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσητε τὴν γῆν ἐφ᾽ ἧς ὑμεῖς
habitatis in ea: nā ſāguis hic pol
κατοικεῖτε ἐπ᾽ αὐτῆς, τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτο
luit trā. t nō expiabitur trā a ſāgui
νεῖ τὴν γῆν· καὶ οὐκ ἐξιλασθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος
ne effuſo ſup eā: ſ⁹ in ſāguine ef
τος τοῦ ἐκχυθέντος ἐπ᾽ αὐτῆς, ἀλλ᾽ ἐν τῷ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκ
fundētis. t nō pollnetis trā in qua habitatis
χέοντος· καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἐφ᾽ ἧς κατοικεῖτε
in ea: in qua ego cōmoror inter vos. ego eſt⁹ ſum
ἐπ᾽ αὐτῆ, ἐφ᾽ ἧς ἐγὼ κατασκηνῶ ἐν ὑμῖν· ἐγὼ γάρ εἰμι
dñs habitans in medio filioꝝ iſrael.
κς ὁ κατασκηνῶν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν ἰσραηλ. Ca36.

Pritiua cbal.

קְרֵה יָתֵב מות
רֶגֶב נְגַף עָרַק
שֶׁכַּח קְטַל
יָתֵב
חְסַן יְהֹוָה דין
דור יָתֵב
תוב כְּבֵל
עָרַק תוב יָתֵב
מות תוב דָּם
כַּפֶּר זָכָה אֲשֶׁד
סָאַב שְׁרָא

Interp. cbal.

illum in vrbem refugiū ſui ad quā fugerat. et habita
bit in ea donec moriatur ſacerdos magnus qui vnc
eſt oleo ſancto. Si autē egrediens egreſſus fuerit ho
micida a termino vrbis refugiū ſui ad quaꝝ fugerat:
et inuenerit eum propinquus ſanguinis extra termi
nuꝝ vrbis refugiū ſui: t occiderit cōſanguineus occiſi
homicidam: non erit reus ſanguinis. In vrbe enim
refugiū ſui manebit donec moriatur ſacerdos magn:
et poſtq mortuus fuerit ſacerdos magnus: reuerte
tur occiſor in terrā poſſeſſionis ſue. Et erūt hec vobis
in decretū iudiciū in ghationibus vris in cunctis ha
bitationibus vris. Qui qui occiderit animā: p teſtes
occidatur homicida: t vnus teſtis non teſtificabit in
morte hominis. Et non accipietis pecuniā pro homi
homicida q eſt reus occiſionis: ſed occiſione occidet.
Reqs accipiatis pecuniā ab eo qui fugit in vrbem re
fugiū vt reuertatur t habitet in terra donec moriatur
ſacerdos. Reqs cōtaminetis terrā in qua vos habita
tis: quia ſanguis cōtaminat terrā: t terra nō expiabi
tur a ſanguine innocente qui effuſus eſt in ea niſi per
ſanguinē eius qui effudit eum. Et non polluatis ter
ram in qua vos habitatis: quia maieſtas mea ma
net in medio eius. Quia ego dñs: t maieſtas mea ha
bitat in medio filiorum iſrael. Ca.36.

Transla. Chal.

וְהֵיךְ דְּנַפְשָׁא לְקִרְיַת שֵׁיזְבוּתֵיהּ דַּעֲרַק לְתַמָּן יְתֵיב בָּהּ עַד דְּיִמוּת כַּהֲנָא רַבָּא דְּרַבִּי
יְהֵיךְ דְּמְשַׁח קוּדְשָׁא וְאִם פֵּיפֵק יִפּוֹק קְטוֹלָא מִן תְּחוּם קִרְיַת שֵׁיזְבוּתֵיהּ דְּיֵיעֵירוֹק
לְתַמָּן וְיִשְׁכַּח יָתֵיהּ גָּאֵל דְּמָא מִבָּרָא לְתְחוּם קִרְיַת שֵׁיזְבוּתֵיהּ וְיִקְטוֹל גָּאֵל דְּמָא יָת
קְטוֹלָא לֵית לֵיהּ דְּמָא וַאֲרֵי בְּקִרְיַת שֵׁיזְבוּתֵיהּ יִתְיֵב עַד דְּיִמוּת כַּהֲנָא רַבָּא וּבָתַר דְּיִמוּת
כַּהֲנָא רַבָּא יְתוּב קְטוֹלָא לַאֲרַע אֲחֻסָּנְתֵּיהּ וִיהֵוְן אִלֵּין לְכוֹן לִגְזֵירַת דִּין לְדָרֵיכוֹן בְּכֹל
מוֹתַבְנֵיכוֹן כָּל דְּיִקְטוֹל נַפְשָׁא לְפוּם סָהֲדִין יִקְטוֹל יָת קְטוֹלָא וְסָהִיד חַד לָא יְסָהֵיד
בְּאֵינָשׁ לְמִקְטָל וְלָא תְקַבְּלוּן מָמוֹן עַל אֱנָשׁ קְטוֹל דְּהוּא חַיָּיב לְמִיקְטָל אֲרֵי אִתְקְטָלָא
יְתְקְטֵל וְלָא תְקַבְּלוּן מָמוֹן לְמֵיעֵירוֹק לְקִרְיַת שֵׁיזְבוּתֵיהּ לְמִיתֵב בְּאַרְעָא עַד
דְּיִמוּת כַּהֲנָא וְלָא תְחַיְּבוּן יָת אַרְעָא דְּאַתּוּן יָתְבִין בַּהּ אֲרֵי דָּמָא הוּא יְחַיֵּב יָת
אַרְעָא וּלְאַרְעָא לָא יִתְכַּפַּר עַל דַּם זַבַּאי דְּאִתְשַׁד בַּהּ אֱלָהֵין בִּדְם אַשְׁדָּרֵיהּ וְלָא
תְּסָאֲבוּן יָת אַרְעָא דְּאַתּוּן יָתְבִין בַּהּ דִּשְׁכִינְתִּי שַׁרְיָא בֵּינֵיהּ אֲרֵי אֲנָא יְיָ דְּשָׁכִינְתִּי שַׁרְיָא
בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

Ca.xxxvi.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Nu. Ca.xxxvi.	Pritiua heb.
Καὶ accesserũt principes familiaꝝ tribus filiorꝝ galaad filij machir filij manasse ex tribu filiorꝝ ioseph: & locuti sũt coram moyse: & coram principibꝰ domoꝝ familiaꝝ filiorꝝ israel. & dixerũt: dño nro præcepit dño reddere trã heredi tatis in sorte filijs israel. & dño præcepit dño dare hereditatem salphaad fratris nri filiabus eius: & erũt vni tribuũ filiorꝝ israel vxores: & auferetur sors eaꝝ de possessione patrũ nrorꝝ: & apponetur in hereditatẽ tribus: cui fuerit vxores: & auferetur te hereditatis nre auferetur. si aũt fuerit ablatio filiorꝝ israel: & addetur hereditas eaꝝ ad hereditatẽ tribus cui fuerit vxores: & ab hereditate tribus pris nri auferetur hereditas eaꝝ. & præcepit moysi filijs israel per præceptũ dñi: dicẽs: sic tribꝰ filiorꝝ ioseph dicũt: hoc est verbũ quod præcepit dño filiabus salphaad: dicẽs: cui placuerit coram eis sint vxores: verũtamẽ de pprio patrio eaꝝ sint vxores: & nõ reuertetur hereditas filijs israel a tribu in tribũ: quia filijs israel adherebit filij israel: & ois filia pprietatẽ ex tribubꝰ filiorꝝ israel: vni	Accesserũt Ca.36. autem & principes familiarũ galaad filii machir filii manasse de stirpe filiorum ioseph: locuti sũt coram moyse: & coram principibus patrũ filiorum israel: atq; dixerũt. Tibi dño nostro precepit dominus vt terram sorte diuideres filiis israel: & hec lex super filiabus salphaad fratris nostri dares possessionẽ debitã pri: quas si alterius tribus hoies vxores acceperint: sequetur possessio sua & translata ad aliam tribum de nostra hereditate minuetur: atq; ita fiet vt cũ iubileus. i. qnquagesimus annus remissionis aduenerit: cõfundatur sortium distributio: & aliorũ possessio ad alios trãseat. Respondit moyses filiis israel & domino precipiente ait. Recte tribus filiorum ioseph locuta ẽ: & hec lex super filiabus salphaad a domino p mulgata est. Nubãt q̃ bus volunt: tãtũ vt sue tribus hominibus: ne commisceatur & cõfundatur possessio filiorum israel de tribu in tribum. Omnes enĩ viri ducẽt vxores de tribu & cognatione sua: & cũcte femine	Pritiua heb. Ca.xxxvi.
		וַיִּקְרְבוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת	
		לְמִשְׁפַּחֹת בְּנֵי גִלְעָד בֶּן מָכִיר בֶּן	
		מְנַשֶּׁה מִמִּשְׁפְּחֹת בְּנֵי יוֹסֵף	
		וַיְדַבְּרוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי	
		הַנְּשִׂאִים רָאשֵׁי אָבוֹת לִבְנֵי	
		יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אֶת אֲדֹנִי צִוָּה	
		יְהוָה לָתֵת אֶת הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה	
		בְּגוֹרָל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאדֹנִי צִוָּה	
		בַּיהוָה לָתֵת אֶת נַחֲלַת צְלָפְחָד אָחִינוּ	
		לִבְנוֹתָיו וְהָיוּ לְאֶחָד מִבְנֵי שִׁבְטֵי בְנֵי	
		יִשְׂרָאֵל לְנָשִׁים וְנִגְרְעָה נַחֲלָתָן	
		מִנַּחֲלַת אֲבוֹתֵינוּ וְנוֹסַף עַל נַחֲלַת	
		הַמַּטֶּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִנַּחֲלַת	
		נַחֲלָתֵנוּ יִגָּרַע וְאִם יִהְיֶה הַיֹּבֵל לִבְנֵי	
		יִשְׂרָאֵל וְנוֹסְפָה נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת	
		הַמַּטֶּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִנַּחֲלַת	
		מַטֵּה אֲבוֹתֵינוּ יִגָּרַע נַחֲלָתָן וַיְצַו	
		מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל פִּי יְהוָה	
		לֵאמֹר כֵּן מַטֵּה בְנֵי יוֹסֵף דֹּבְרִים זֶה	
		הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לִבְנוֹת	
		צְלָפְחָד לֵאמֹר לַטּוֹב בְּעֵינֵיהֶם	
		תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים אַךְ לְמִשְׁפַּחַת מַטֵּה	
		אֲבִיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים וְלֹא תִסֹּב	
		נַחֲלָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּטֶּה אֶל	
		מַטֶּה כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת מַטֵּה אֲבֹתָיו	
		יִדְבְּקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכָל בַּת יֹרֶשֶׁת	
		נַחֲלָה מִמַּטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶחָד	

Trãsla.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
וְקָרְבוּ רֵישֵׁי אַבָהָתָא לְזַרְעִית בְּנֵי גִלְעָד בַּר מָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה מִזַּרְעִית בְּנֵי יוֹסֵף וּמַלִּילוּ	Accesserũt aũt principes patrũ familiarũ filiorꝝ galaad filij machir filij manasse de cognatione filiorꝝ ioseph: & locuti sunt coram moyse & coram ducibus et principibus patrũ filiorꝝ israel: atq; diterunt. Dño meo precepit vt daretur terra per sortẽ in possessionem filijs israel: & dño meo mandatũ est per verbum dñi vt daret possessio salphaad fratris nri filiabus eius. Eruntq; vxores alicui de filijs tribuũ filiorum israel: & minuetur possessio earũ a possessione patrum nostrorꝝ: & addetur ad possessionẽ tribus cui fuerint vxores: & de sorte hereditatis nre minuetur. Et cum fuerit iubileus filijs israel: addetur possessio earũ ad possessionẽ tribus cui fuerint vxores: & de possessione tribus patrũ nrorꝝ minuetur possessio earũ. Precepitq; moyses filijs israel iurta verbũ dñi dicens. Recte tribus filiorꝝ ioseph loquitur. Iste est sermo quẽ precepit dño fuꝑ filiabus salphaad dicens. Quibus placuerit in oculis suis sint vxores: verũtamẽ hoibꝰ cognationis tribus pris sui sint vxores. et nõ transferat hereditas filiorꝝ israel de tribu in tribũ: sed singuli possessiones tribus patrũ suorꝝ adherebũt filij israel. & ois filia heres possessionis de tribu filiorꝝ israel vni	
		רָאשׁ
		רַבָּב
		נָתָן חֶסֶן
		אָמַר יְהוָה אֶחָד
		נָשָׂה מַטֶּה
		יָסַף
		דָּבָר צָוָה
		אָמַר מָחַל בָּנָה
		נָתַן
		סָמַר
		דָּבָק קָרַב

Pritiua beb. Ter. Heb. Deut. Ca.i.

ה מִמִּשְׁפַּחַת מַטֵּה אֲבִיהָ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לְמַעַן יִירְשׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יִרַשׁ
איש נַחֲלַת אֲבֹתָיו: ולא תִסֹּב
נַחֲלָה מִמַּטֶּה לְמַטֶּה אַחֵר כִּי איש
בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבְּקוּ מַטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
ג כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה
כֵּן עָשׂוּ בְּנוֹת צְלָפְחָד: וַתִּהְיֶינָה עָשָׂה
מַחְלָה תִרְצָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה
וְנֹעָה בְּנוֹת צְלָפְחָד לִבְנֵי דוד
דֹדֵיהֶן לְנָשִׁים: מִמִּשְׁפַּחַת בְּנֵי הָיָה
מְנַשֶּׁה בֶן יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים וַתְּהִי
נַחֲלָתָן עַל מַטֵּה מִשְׁפַּחַת אֲבִיהֶן:
אֵלֶּה הַמִּצוֹת וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
צִוָּה יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן
יְרֵחוֹ:

Ca.i.

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל
כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר דבר
בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף בֵּין פָּארָן וּבֵין
תֹּפֶל וְלָבָן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב: אַחַד
עָשָׂר יוֹם מֵחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר שֵׂעִיר עֲשָׂה
קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ: וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה הָיָה
בְּעַשְׁתֵּי עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵהֶם:
אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֶת סִיחֹן מֶלֶךְ נצה
Pritiua chal.

Interp. chal.

de familia tribus pris sui sit in vxorē: vt hereditēt filij israel singuli possessionē patrū suoꝝ: ⁊ nō trāsferat possessio de vna tribu ī aliā tribū: sed vnusquisq; tribuū filioꝝ israel adhereat possessioni sue. sic precepit dns moysi ita fecerūt filie salphaad. Et fuerūt in vxores maala ⁊ therſa ⁊ egla ⁊ melcha ⁊ noa filie salpaad filij patrui sui in cognatiōe filioꝝ manasse filij ioseph fuerūt in vxores: ⁊ fuit possessio eaꝝ in tribu familie patris eaꝝ. Hec sunt precepta ⁊ iudicia que mandauit dns per moysen filijs israel in cāpestribus moab iuxta iordanē hiericho. Explicit liber numeri.

Incipit liber deuteronomij. Ca.i.

Hec sunt verba q̄ locutus est moyses cū omī israel trans iordanē: corripuit eos eo q̄ peccauerūt in deserto: ⁊ q̄ irritauerūt deū in cāpestribꝰ cōtra mare rubrū: ⁊ ī pharā vbi murmurati sūt aduersus mānā: et in aseroth vbi irritauerūt deū sup carnes: ⁊ eo q̄ fecerūt vitulū aureū. Per vndeciꝫ dierū est de oreb p viam montis seir vsq; ad cades barne. Et factū est in q̄dragesimo anno in vndecimo mēse p̄mo die mēsis: locutus est moyses cum filijs israel iuxta oīa que p̄ceperat dns vt diceret eis. Postq̄ percussit seon regē

Trāsla. B. Hiero.

a de eadē tribu maritos accipiēt: oooooooooooo
r vt s hereditas permaneat in familiis: oooooooooo
n nec sibi o misceantur oo oooooooooooooo ooooooo
q tribus: r sed ita ooooooo oooooooooooooooooooooo
r maneant oooooooooooooo oooooooooooooooooooooooo
c vt a c domino separate sunt. ooooooo ooooooooo
f Fecerunt q b filie f alpha ad: b vt sibi fuerat impatū: m & nupserūt n maala & o therſa p & egla q & mel cha r & noa n filiis ooooooo oooooooooooooooooooooooo
r patrui sui r de familia oo oooooooooooooooooooooooo
b manasse: qui fuit c filius o ioseph: s & ooooooooooo
p possessio q illis fuerat attributa s māsit i in tribu & t familia m patris earū. n Hec sunt o māndata r atq; iudicia q q̄ mādauit o dns p manū o moysi a ad r filios israel s in cāpestribus o moab c supra o iordanē contra t hiericho.

Explicit liber Nūeri. Incipit liber Elle addebarim qui Deuteronomiū prenotatur. Ca.i.

Hec sunt b verba c q̄ locutus ē r moyses r ad s oēm b israel trās iordanē i solitudie m campestri n cōtra mare o rubrū p iter q pharā r & o thofel s & labā n & aseroth: r vbi auri est s plurimū: t vndeci u dieb o de oreb p viā c mōtis s seir s vsq; b cadesbarne. oooo f Quadragesimo m anno n vndecimo o mense q primo die r mensis oooooooo s locutus est t moyses n ad s filios r israel t omnia ooo q que b preceperat o illi c dominus: vt diceret c eis: oo r postq; p percussit r seō b regem oooooooooooooooooo

Trāsla. Ere. lxx. cū interp. latina

εσται εκ populo patris sui erūt vxo τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυ res: vt ꝓpinqui sint filij israel quilibꝫ ναικὶς, ἵνα ἀγχιστεύσωσι οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν hereditatē paternā suā: ⁊ nō circū κληρονομίαν τοῦ πατρικοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ πορεύσε ueniet hereditas ex tribu in tribū aliā: sed φυσῖται κλῆρος ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλλ' dlibet in hereditate sua adherebūt λ ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται filij israel. quēadmodū ꝑcepit dño ad moy υἱοὶ ἰσραὴλ· ὃν τρόπον συνέταξε κύριος πρὸς μωυ sen: sic fecerūt filie salphaad. ⁊ σῆν, οὕτως ἐποίησαν θυγατέρες σαλπαάδ· καὶ fuerūt maala ⁊ therſa ⁊ egla ⁊ mel ἐγένοντο μααλὰ καὶ θερσὰ καὶ ἀγλὰ καὶ μελ cha ⁊ noa filie salphaad: cōsobrinis χὰ καὶ νουὰ θυγατέρες σαλπαάδ, τοῖς ἀνεψιοῖς suis de populo manasse filioꝫ ioseph fue- αὐτῶν ἐκ τοῦ δήμου μανασσῆ υἱῶν ἰωσὴφ ἐγένη rūt vxores. ⁊ fuit hereditas eaꝝ θησαν γυναῖκες· καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν in tribu populi patris sui. hec ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν· αὗται αἱ ꝑcepta ⁊ iustificatiōes ⁊ iudicia: q ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ ꝑcepit dño in manu moysi filijs israel ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ μωυσῆ τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ in occidente moab in iordane cōtra hiericho. ἐπὶ δυσμῶν μωὰβ ἐπὶ τ ἰορδάνου κατὰ ἰεριχώ.

Explicit liber Numeri.

Incipit liber Deuteronomiū. Ca.i.

Hec λόγοι q locuti ē moyses oēm A οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε μωυσῆς πᾶσι israel trans iordanē in deserto ad occi- ἰσραὴλ πέραν τοῦ ἰορδάνου ἐν τῷ ἐρήμῳ πρὸς δυσ dētē prope rubrū mare inter pha μὰς πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀναμέσον φα rā thophel ⁊ labā ⁊ aseroth ⁊ auriſodinas: ρὰ τοφὸλ καὶ λοβὸν καὶ ἀυλὸν καὶ καταχρύσια, vndecim dieꝫ ex oreb via sup mōtē seir vsq; ad ca ἕνδεκα ἡμερῶν ἐκ χωρὴβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος σηὶρ ἕως κα des barne. ⁊ factū ē in quadragesimo āno in δης βαρνή· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει ἐν vndecimo mēse pria mēsis: locut' ē moy- τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνός, ἐλάλησε μωυ- sen ad oēs filios israel iuxta oia q̄cūq; σῆς πρὸς πάντας υἱοὺς ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα precepit ei dño ad illos postq̄ p ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὸ πα- cussit seō regē τάξαι τὸν σηὼν βασιλέα οοοο οο οοο οοοο οοοο οο

Transla. Chal.

מְסָרְעִיתָ שְׁבָטָא דְּאָבוּהָא תְּהֵי לְאִנְתּוּ בְּדִיל דְּיֵרְתוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר אַתְּסַנַת אֲבָהָתוֹהִי׃
וְלָא תַסְחַר אַתְּסַנְתָּא מִשְׁבְטָא לְשִׁבְטָא אָחֳרָנָא אֲרֵי גְּבַר בְּאַחְסַנְתֵּה יְדְבְּקוּן שִׁבְטַיָּא
דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן עַבְדָא בְּנָת צְלָפְחָד׃ וְהֲוָאָה מַחְלָה תִּרְצָה
וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְנֹעָה בְּנָת צְלָפְחָד לִבְנֵי אֲחֳהָתְהֶן לְנָשִׁין׃ מִסְרְעִיתָ בְּנֵי מְנַשֶּׁה בַּר יוֹסֵף
הֲווֹ לְנָשִׁין וְהֲוַת אַחְסָנַתְהֶן עַל שִׁבְטָא דְּסַרְעִיתָ אֲמִיהֶן׃ אִלֵּין פִּקּוּדַיָּא וְדִינַיָּא דְּפַקֵּיד
יְיָ יָת מֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִשְׁרֵיָא דְּמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִּירֵחוֹ׃

Ca.i.

אִלֵּין פִּתְגָמַיָּא דְּמַלֵּיל מֹשֶׁה עִם כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעִבְרָא דְּיַרְדְּנָא אוֹרַח
טוּרָא עַל מַתָּא דְּפָארָן וְעַל דְּתָפֶל וְלָבָן וַחֲצֵרוֹת וְדִי זָהָב׃ יוֹמִין חֲדַר עַשַׂר יוֹמִין מֵחוֹרֵב אֹרַח
טוּרָא דְּשֵׂעִיר עַד רָקֶם גֵּיאָה׃ וַהֲוָה בְּאַרְבְּעִין שְׁנִין חַד עַשַׂר יַרְחָא בְּחַד לְיַרְחָא מַלֵּיל
מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דְּפַקֵּיד יְיָ יְתֵיהּ לְהוֹן׃ בָּתַר דִּקְטָלֵיהּ יָת סִיחוֹן מַלְכָּא ◂◂◂

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Deut. Ca.i. Pritiua.heb.
amorreoꝝ qui habitauit in eſebō: ⁊ og re	[a]ammorreorū:[m]qui [n]ha	יָשַׁב
ἀμορῥαίων τὸν κατοικήσαντα ἐν ἐσεβών, καὶ ὤγ βα	bitauit[o]in eſebon ooooooo	
gem baſan qui habitauit in aſtaroth ⁊ in	[p]&[q]og[r]regē[s]baſan:[t]qui	
σιλέκ τῆς βασὰν τὸν κατοικήσαντα ἐν ἀσαρὼθ καὶ ἐν	[u]manſit ooooooooooooooooo	
edrai trãs iordanē in tra moab: ce	[x]in aſtaroth &[y]in edrai	
ἐδραεὶ ἐν τῷ πέραν Ἰορδάνου ἐν γῇ μωάβ, ἤρξα-	[z]trans[a]iordanem ooooooo	
pit explanare moyſes legē hanc: dicēs: do	[b]in terra[c]moab.[d]Cepit-	
τὸ διασαφῆσαι μωυσῆς τὸν νόμον τοῦτον, λέγων, κύ	cꝫ[e]moyſes[f]explanare	
min[g]deus nr̃ locut[h]ē nobis in choreb: dicēs: ſuf	[g]legem &[h]dicere.[i]Domi	
ficiat vobis habitare in mōte hoc. reuerti-	nus ooooooooooooooooooo	
τούδῳ ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. ἐπιστρέ-	[k]deus noſter [l]locutus ē	
mini ⁊ diſcedite vos ⁊ ingredimini in mōtē	[m]ad nos[n]in oreb[o]dicens.	
φητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς ὄρος	[p]Sufficit[q]vobis q[r]ī[s]hoc	
amorreoꝝ: ⁊ ad oēs circũhitatores ara ba	[t]monte[u]mãſiſtis.[x]Reuer	
ἀμορῥαίων, καὶ πρὸς πάντας τοὺς περιοίκους ἀραβά,	timini[y]& venite ad[z]mō-	
ad mōtē ⁊ cãpū ⁊ ad meridiē ⁊ maritimā trã	tē [a]ammorreorū,[b]& ad	
εἰς ὄρος καὶ πεδίον καὶ πρὸς λίβα καὶ παραλίαν γῆν	[c]cetera q[d]ei ꝓxima ſunt	
chananeoꝝ ⁊ antilibanō vſq; ad flumē	[e]cãpeſtria atq; [f]mõtana	
χαναναίων καὶ ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ	[g]&hũiliora loca [h]contra	
magnū flumē euphratē. en tradidi	meridiē[i]&iuxta littus	
μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου. ἰδοὺ δέδωκα	[k]maris[l]terrā[m]chananeo	
coram vobis trã: ingrediētes poſſidete	rū[n]&libani[o]vſq; ad[p]flu-	
ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν, εἰσπορευόμενοι κληρονομήσατε	mē [q]magnū[r]eufratē.[s]en	
trã: ꝙ iurauit ꝓtribus vſris abraam	iquit[t]tradidi[u]vobis. [x]In	
τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν τῷ Ἀβραὰμ	gredimini [y]& poſſidete	
⁊ iſaac ⁊ iacob dare eis ⁊	[z]eam:[a]ſuper[b]quam[c]iura-	
καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακὼβ δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ	uit[d]dñs[e]patribus veſtris	
ſemini eoꝝ poſt eos. ⁊ diri ad vos in	[f]abraam[g]iſaac ooooooo	
σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς. καὶ εἶπον πρὸς ὑμᾶς ἐν	[h]&iacob:[i]vt daret illam	
tẽpore illo: dicẽs: nõ potero ſolus ferre	[k]eis[l]&ſemini eorum oo	
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, οὐ δυνήσομαι μόνος φέρειν	[m]poſt eos.[n]Dixiq;[o]vobiſ	
exo. vos: dñs deus vr multiplicauit vos. ⁊ ecce eſtis ho	[p]illo[q]in tempore. ooooooo	
ιε.c. ὑμᾶς, κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπλήθυνεν ὑμᾶς. καὶ ἰδοὺ ἐστὲ τὴ	[r]Non[s]poſſum[t]ſolus ooo	
die ſicut aſtra celi multitudic. dñs de[a]	ooooooooooooooooooooo	
μέρον ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει. κύριος ὁ θεὸς	[u]ſuſtinere[x]vos:quia[y]do-	
pfuꝫ vſoꝫ addat vobis vt ſitis millies pluri	minus[z]deus veſter [a]mul	
τῶν πατέρων ὑμῶν προσθείη ὑμῖν ὡς ἐστὲ χίλιοι πλασί	tiplicauit[b]vos :[c]& eſtis	
es: ⁊ bñdicat vobis ſicut locutus ē vobis.	[d]hodie[e]ſicut ſtelle ooooo	
ως, καὶ εὐλογήσαι ὑμᾶς καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν·	[f]celi[g]plurimi.[h]Dñs,[i]de-	
quõ potero ſolus ferre laborẽ vſm ⁊	us[k]patrũ veſtrorum [l]ad	
πῶς δυνήσομαι μόνος φέρειν τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὸν	dat[m]ad hunc numerum	
pondus vſm ⁊ iurgia vſa. date ex	multa[n]milia: ooooooooooo	
ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν. δότε ἄν	[o]&bñdicat[p]vobis [q]ſicut	
vobis viros ſapiẽtes ⁊ gnaros ⁊ itelligẽtes	[r]locutus eſt . oooooooooooo	
τοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπισήμους καὶ συνετοὺς	[s]Nõ[t]valeo[u]ſolus [x]nego-	
in trib[a] vſas: ⁊ ſtatuã eos ſup	cia veſtra[y]ſuſtinere[z]&põ	
εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, καὶ κατασήσω αὐτοὺς ἐφ' ὑ	dus[a]&iurgia.[b]Date ex	
vos duces vſos. ⁊ rñdiſtis mihi: ⁊ di	[c]vobis[d]viros [e] ſapiẽtes	
μᾶς ἡγουμένους ὑμῶν. καὶ ἀπεκρίθητέ μοι, καὶ εἴ-	[f]& gnaros:quorũcõuer	
riſtis: bonã xbũ qđ locutus es	ſatio ſit ꝓbata[g]i tribub[h]	
πατε, καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας	veſtris:[i]vt ponã eos vo	
	bis[k]principes. Tunc[l]rñ	
	diſtis[m]mihi.[n]Bona[o]res ẽ	
	[p]quam[q]vis ooooooooooo	

Transl.Chal.	Interp.chal.	Pritiua chal.
דֶּאֱמוֹרָאָה דְּיַתִּיב בְּחֶשְׁבּוֹן וְיַת עוֹג מַלְכָּא דְּמַתְנָן דְּיַתִּיב בְּעַשְׁתָּרוֹת בְּאֶדְרָעִי׃ בְּעִבְרָא	amoꝛreoꝝ qui habitabat in eſebon:⁊ og regẽ baſan	יָתַב
לְיַרְדְּנָא בְּאַרְעָא דְּמוֹאָב שָׁרִי מֹשֶׁה בָּאֲרָשָׁא יָת אוֹלְפָן אוֹרַיְתָא הָדָא לְמֵימָר׃ יְיָ	qui hitabat in aſtharot in edrai. Trans iordanez in	שָׁרָא
אֱלָהָנָא מַלֵּיל עִמָּנָא בְּחוֹרֵב לְמֵימָר סַגִּי לְכוֹן דְּתֵיתְבוּן בְּטוּרָא הָדֵין׃ אִתְפְּנוֹ	terra moab cepit moyſes explanare doctrinaz legis	אָמַר
לְכוֹן וְאֱזִלוּ לְטוּרָא דֶּאֱמוֹרָאָה וּלְכָל מַדְיְרוֹהִי בְּמִשְׁרָא בְּטוּרָא וּבְחַדְוָתָא	huiꝰ: dicẽs. Dñs deus nr̃ locutꝰ eſt nobiſcũ in oreb di	פֶּנֶה
וּבְסַפְרָא עַרְבְּתָא וְלֵבְנֹן עַד נַהֲרָא רַבָּא נַהֲרָא פְּרָת׃ חֲזִי יְהַבִּית קֳדָמֵיכוֹן יָת	cens. Sufficit vobis q̃ mãſiſtis in hoc mõte. Reuerti	נָסַע
אַרְעָא עוֹלוּ וְאַחְסִינוּ יָת אַרְעָא דְּקַיֶּים יְיָ לַאֲבָהָתְכוֹן לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמִתַּן	mini ⁊ mouete caſtra vſa ⁊ igredimini in mõtẽ amor	הָלַךְ
לְהוֹן וְלִבְנֵיהוֹן בָּתְרֵיהוֹן׃ וַאֲמַרִית לְכוֹן בְּעִדָּנָא הַהִיא לְמֵימָר לֵית אֲנָא יָכִיל בִּלְחוֹדִי	rei ⁊ in ola vicinia eius q̃ ſunt in cãpeſtribꝰ ⁊ in mõte	בָּזַז
לְסוּבָרָא יָתְכוֹן׃ יְיָ אֱלָהֲכוֹן אַסְגִּי יָתְכוֹן וְהָא אִיתֵיכוֹן יוֹמָא דֵּין כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא לְסַגָּאִין׃	et in hãſitorib[a] locio ⁊ in auſtro ⁊ in portubus maris	עָרָה
אֱלָהָא דַּאֲבָהָתְכוֹן יוֹסֵף עֲלֵיכוֹן כְּוָתְכוֹן אֶלֶף זִמְנִין וִיבָרֵךְ יָתְכוֹן כְּמָא דְּמַלֵּיל לְכוֹן׃ אֵיכְדֵין	in terrã chananeoꝝ ⁊ libani vſq; ad fluuiũ magnũ qui	עָבַר
אֵסוֹבַר בִּלְחוֹדַי טָרְחֲכוֹן וְתַקְּלֵיכוֹן וְדִינְכוֹן׃ הָבוּ לְכוֹן גְּבָרִין חַכִּימִין וְסוֹכְלְתָנִין וּמְנַדְּעִין	eſt fluuiꝰ eufrates. videte q̃ tradidi terrã in cõſpectu	גּוֹי
לְשִׁבְטֵיכוֹן וְאֵימְנִינוּן רֵאשִׁין עֲלֵיכוֹן׃ וַאֲתֵיתוּן וַאֲמַרְתּוּן קֳדָמַי וְנֵידַע יָתְהוֹן וְנַדְּעִנְהוֹן	vro. Ingredimini ⁊ poſſidete terram ſup quã iurauit	רַב
	dño patribus vris abrahã iſaac ⁊ iacob vt daret eam	חָזָה
	illis ⁊ filijs eoꝝ poſt eos.et diri vobis in tpe illo di-	חָסַן
	cens. Non poſſum ego ſolus ſuſtinere vos. dñs deus	
	veſter multiplicauit vos: ⁊ ecce vos eſtis hodie ſicut	יָכַל
	ſtelle celi in multitudine. Dñs deꝰ patrũ vroꝝ addat	כָּזֶה
	ſup vos millies ſup id qđ nũc eſtis:⁊ benedicat vobis	כֵּן
	ſicut locutus eſt vobis.quomodo ſuſtinebo ego ſolus	כָּעַס
	laborẽ veſtrũ ⁊ negocia veſtra ⁊ iudicia vſa. Date ex	יָדַע
	vobis viros ſapientes ⁊ prudẽtes ⁊ ſcientes in tribu	
	bus vris:⁊ conſtituã eos principes ſup vos. et reſpõ	
	diſtis mihi atq; dixiſtis. Rectũ eſt verbũ qđ locutꝰ es	

Pritiua beb. | Ter. Heb. | Deut. | La. i.

לַעֲשׂוֹת׃ וָאֶקַּח אֶת רָאשֵׁי עשה לקח
שִׁבְטֵיכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וְיֹדְעִים
וָאֶתֵּן אוֹתָם רָאשִׁים עֲלֵיכֶם נתן את
שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת וְשָׂרֵי שור מצה
חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת וְשֹׁטְרִים
לְשִׁבְטֵיכֶם׃ וָאֲצַוֶּה אֶת שֹׁפְטֵיכֶם צוה
בֵּעֵת הַהִוא לֵאמֹר שָׁמֹעַ בֵּין
אֲחֵיכֶם וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק בֵּין אִישׁ אח
וּבֵין אָחִיו וּבֵין גֵּרוֹ׃ לֹא תַכִּירוּ נכר נכר
פָּנִים בַּמִּשְׁפָּט כַּקָּטֹן כַּגָּדֹל תָּ פנה נפש
תָּגוּרוּ מִפְּנֵי אִישׁ כִּי שמע נגר
הַמִּשְׁפָּט לֵאלֹהִים הוּא וְהַדָּבָר
אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תַּקְרִבוּן אֵלַי קשה קרב
וּשְׁמַעְתִּיו׃ וָאֲצַוֶּה אֶתְכֶם אֵת
הַהוּא אֵת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
תַּעֲשׂוּן׃ וַנִּסַּע מֵחֹרֵב וַנֵּלֶךְ אֶת כָּל עשה ילך
הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַהוּא ירא נבל יבא
אֲשֶׁר רְאִיתֶם דֶּרֶךְ הַר הָאֱמֹרִי ראה אמר
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֹתָנוּ צוה
וַנָּבֹא עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃ וָאֹמַר בוא
אֲלֵכֶם בָּאתֶם עַד הַר הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃ רְאֵה נָתַן
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ אֶת הָאָרֶץ
עֲלֵה רֵשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבֹתֶיךָ לָךְ אַל תִּירָא וְאַל תֵּחָת׃ ירא חתת
וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כֻּלְּכֶם וַתֹּאמְרוּ
נִשְׁלְחָה אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ שלח פנה חפר

Interp. chal.

vt faciamus. et tuli principes tribuū vestraꝝ viros sapiētes ⁊ scientes: ⁊ cōstitui eos principes sup vos tribunos ⁊ centuriones ⁊ quinq̄genarios ⁊ decuriones et prefectos in tribubus vestris. ⁊ precepi iudicibus vestris in tēpore illo dicens. Audite inter fratres vestros: ⁊ iudicate recte inter virū ⁊ inter fratrē suum ⁊ inter peregrinū. non acciptatis personam in iudicio Verba parui audietis sicut verba magni: ne timeatis a facie hois: qm̄ iudicium dei est: ⁊ rem que fuerit vobis difficilis referetis ad me ⁊ audiā illā. Precepiq̄ vobis in tēpore illo omnia verba que facere deberetis. Et profecti sumus de oreb: ⁊ ambulauimus per omne desertum illud magnum ⁊ terribile quod vidistis per viam mōtis amorrei: sicut precepit dominꝰ deus noster: ⁊ venimus vsq̄ ad cades barne. Et dixi vobis. venistis vsq̄ ad montē amorrei quē dñs deus noster dabit nobis. Vide q̄ tradidit dominus deus tuus terram in conspectu tuo: ascende ⁊ posside eam: sicut locutus est tibi dominus deus patrum tuorum: ne timeas neq̄ formides. Et accessistis ad me omnes vos: ⁊ dixistis. mittamus viros ante nos: ⁊ explorent

עֲבַד רֹאשׁ מָנָה
רַבַּב מֵאָה עָשַׂר
דּוֹן אָמַר דּוֹן
גּוֹר שָׁבַע דּוֹן
סַלַּל רַבַּב שָׁמַע
קָשָׁה יָן קָרַב
עָבַד דִּבֵּר חָזָה
אָתָא
נָסַק חָסַן
רָחַל תָּגַר
שָׁלַח אָלַל

Trãsla. B. Hiero.

facere. Tulicꝫ de
tribubus vestris viros sapientes & nobiles:
& constitui eos principes
tribunos & centuriones
& quinquagenarios
ac decanos: q docerent vos singula.
Precepicꝫ eis
dicens. Audite illos:
& q d iustũ est iudicate. Siue ciuis sit ille
siue pegrinus: nulla erit distantia personarũ.
Ita paruum audietis
vt magnum.
nec accipietis cui uiscꝫ
personam: quia
dei iudicium est. q si
difficile vobis visum a liquid fuerit: referte ad me: & ego audiã.
Precepicꝫ
omnia que
facere deberetis.
Profecti aũt de oreb trãsiuimus p heremũ terribilẽ & maximã solitudinẽ:
quam vidistis p viam montis ammorrei: sicut precepérat dominus deus noster nobis.
Cunq̄ venissemus in cadesbarne: dixi
vobis. Venistis ad mõtẽ ammorrei: quem
dñs deus noster datu rus est nobis. Vide
terrã quã dñs deus tuus dabit tibi.
Ascende & posside eã
sicut locutus ẽ dñs deus nr̃ pribus tuis. Noli timere: nec qcq̄ paueas
Et accessistis ad me
omnes atq̄ dixistis:
Mittamus viros q consiederent

Trãsla. Hebr. lxx. cũ interp. latina.

facere. ⁊ accepi ex vobis viros sapiẽtes ⁊ ποιῆσαι. καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς καὶ
gnaros ⁊ intelligẽtes in trib⁹ vras: ⁊ γνωρίμους καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, καὶ
statui eos preesse inter vos tribunos ⁊ κατέστησα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ' ὑμῶν χιλιάρχους
centurionos ⁊ quinquagenarios ⁊ decu ⁊ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δε-
riones ⁊ magistros iudicib⁹ ve κάρχους καὶ γραμματοεισαγωγεῖς τοῖς κριταῖς ὑ- C
stris. ⁊ precpi iudicib⁹ vris in tẽ μῶν. καὶ ἐνετειλάμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν τῷ και- Ioel. 3. c
pore illo: dicens: audite inter fres ρῷ ἐκείνῳ, λέγων, διακούετε ἀνὰ μέσον τῶν ἀδελ- 2. Esd.
vros: ⁊ iudicate iuste inter virũ φῶν ὑμῶν, καὶ κρίνετε δικαίως ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς 19. c.
⁊ inter fratrem ei⁹ ⁊ inter ad καὶ ἀνὰ μέσον ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ἀνὰ μέσον προ-
uenã eius. nõ cognoscetis facie in iu σελύτου αὐτοῦ. οὐκ ἐπιγνώσεσθε πρόσωπον ἐν κρί- Leui.
dicio: sicut paruũ ⁊ magnũ iudicabitis: nõ σει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐμὴ 19.
vtiliguces facie hois: q iudiciũ ὑποστείλῃς πρόσωπον ἀνθρώπου, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Ephe.
dei est. ⁊ rẽ qꝫ durũ fuerit: referetis il θεοῦ ἐστί. καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν σκληρὸν ᾖ, ἀνοίσετε ἀν- 6. Colo.
lud ad me a vobis: ⁊ audiã illud. ⁊ pce τό μοι ἀπ' ἐμοῦ πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀκούσομαι αὐτό. καὶ ἐνε- 3. d. Actũ
cepi vobis in tẽpore illo oia νεβα τειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πάντας τοὺς λόγους 10.
q̄ facietis. ⁊ pfecti ex oreb trãsiui τοὺς ποιεῖσθε. καὶ ἀπάραντες ἐκ χωρὴβ ἐπορεύθη-
mus oẽ desertũ magnũ ⁊ terribile μεν πᾶσαν τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν
illud: qꝫ vidistis p viã mõtis amorrei: sicut ἐκείνην, ἣν εἴδετε κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ ὄρους τοῦ ἀμορραίου, καθ' ὅτι
precpit dñs deus nr̃ nobis: ⁊ venim⁹ vsq̄ ad ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν, καὶ ἤλθομεν ἕως
cades barne. ⁊ dixi ad vos: venistis vsq̄ ad mõ κάδης βαρνή. καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, ἤλθατε ἕως τοῦ ὄρ-
tẽ amorrei: quẽ dñs deus vr dat ους τοῦ ἀμορραίου, ὃ ὁ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν
vobis. ecce tradidit vobis dñs deus vr ὑμῖν. ἴδετε παραδέδωκεν ὑμῖν κύ ὁ θεὸς ὑμῶν
ante facie vras trã: ascẽdẽtes possidẽ πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν, ἀναβάντες κληρονο- D
te quẽadmodũ dixit vobis dñs deus pres μεῖτε ὃν τρόπον εἶπεν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων
vros vobis. ne timeatis neq̄ formidetis. ⁊ accessi ὑμῶν ὑμῖν· μὴ φοβεῖσθε μηδὲ δειλιάσητε. καὶ προσῆλ-
stis ad me oẽs vos: ⁊ dixistis: mittamus θατέ μοι πάντες ὑμεῖς, καὶ εἴπατε, ἀποστείλωμεν
viros ꝓcos nobis: ⁊ cõsiderent ἄνδρας προτέρους ἡμῶν, καὶ ἐφοδευσάτωσαν

Transla. Chal.

לְמַעְבַּד׃ וְדַבֵּרִית יָת רֵישֵׁי שִׁבְטֵיכוֹן גּוּבְרִין חַכִּימִין וּמַנְדְּעָן וְכַיְּתִי יָתְהוֹן רֵישִׁין
עֲלֵיכוֹן רַבָּנֵי אַלְפִין וְרַבָּנֵי מְאָוָתָא רַבָּנֵי חַמְשִׁין וְרַבָּנֵי עֲשׂוּרָיָתָא וְסָרְכִין לְשִׁבְטֵיכוֹן׃
וּפַקֵּידִית יָת דַּיָּנֵיכוֹן בְּעִדָּנָא הַהוּא לְמֵימָר שְׁמָעוּ בֵּין אֲחוֹכוֹן וְתֵדְיְנוּן קוּשְׁטָא בֵּין
גְּבַר וּבֵין אָחוּהִי וּבֵין גִּיּוֹרֵיהוֹן׃ לָא תְשַׁתְּמוֹדְעוּן אַפֵּין בְּדִינָא כְּזְעֵירָא תִּשְׁמְעוּן
לָא תְתָהְלוּן מִקֳּדָם אֱנָשׁ אֲרֵי דִּינָא דַּיְיָ הוּא וּפִתְגָמָא דְּיִקְשֵׁי מִנְּכוֹן תְּקָרְבוּן לְוָתִי
וְאֶשְׁמְעִינֵיהּ׃ וּפַקֵּידִית יָתְכוֹן בְּעִדָּנָא הַהִיא יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דְּתַעְבְּדוּן׃ וּנְטַלְנָא מֵחוֹרֵב
וְהַלֵּכְנָא יָת כָּל מַדְבְּרָא רַבָּא וְתְחִלָּא הַהוּא דְּחֲזֵיתוּן אוֹרַח טוּרָא דֶּאֱמוֹרָאָה כְּמָא
דְּפַקֵּד יְיָ אֱלָהָנָא יָתָנָא וַאֲתֵינָא עַד רְקָם נִיָּאָה׃ וַאֲמַרִית לְכוֹן אֲתֵיתוּן עַד טוּרָא ◂◂
דֶּאֱמוֹרָאָה דַּיְיָ אֱלָהָנָא יָהִיב לָנָא וַחֲזִי דַּיְיָ אֱלָהָךְ קַדֵּשָׁךְ יָת אַרְעָא סַק אֲחָסִין כְּמָא
דְּמַלֵּיל יְיָ אֱלָהָא לַאֲבָהָתָךְ לָךְ לָא תִתְדַּחַל וְלָא תִתְבַּר׃ וּקְרֵיבְתּוּן לְוָתִי כּוּלְכוֹן וַאֲמַרְתּוּן
נְשַׁלַּח גֻּבְרִין קֳדָמָנָא וְיַאֲלְלוּן ◂◂◂

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Deut.	La.i.	Pritiua.heb.
nobis frã: τ annũcient nobis reſpõſionẽ ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀπαγγειλάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν	terram: & renuncient	לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְיָשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר			
viã p quã aſcẽdemus in ea: τ ciuitates in τὴν ὁδὸν ἣν ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις ἃς	per qd iter de beamus aſcendere: & ad quas	אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֶה בָּהּ וְאֶת	עָלָה		
quas ibimus in eas. τ placuit coã me ἀς εἰσπορευσόμεθα εἰς αὐτάς. καὶ ἤρεσεν ἐναντίον ἐμοῦ	pergere ciuitates Cunq; mihi ſermo placuiſſet	עָרִים אֲשֶׁר נָבֹא עֲלֵיהֶן וַיִּיטַב	עִיר בוא יָטַב		
xp̃ũ: τ accepi ex vobis duodeci viros vi	miſi ex vobis duodeci	בְּעֵינַי הַדָּבָר וָאֶקַּח מִכֶּם שְׁנֵים	לָקַח שָׁנָה		
γὸ ῥῆμα, καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄνδρας, ἄν	viros singulos de tri	עָשָׂר אֲנָשִׁים אִישׁ אֶחָד לַשָּׁבֶט:			
rũ vnũ per tribũ: τ reuerſi aſcẽde	bubus ſuis. Qui	וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ הָהָרָה וַיָּבֹאוּ עַד	נָחַל		
δρα εἰς κατὰ φυλήν, καὶ ἀποστραφέντες ἀνέβη	cũ prexiſſet in monta	נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיְרַגְּלוּ אֹתָהּ: וַיִּקְחוּ בְּיָדָם	פָּנָה עָלָה בוא		
Deu.1.c rũt in mõtẽ: τ venerũt vſq; ad vallẽ botri: τ	venerũt vſq; ad vallem botri: & conſidera	מִפְּרִי הָאָרֶץ וַיּוֹרִדוּ אֵלֵינוּ וַיָּשִׁבוּ	פְּרִי יָרַד שוב		
σαν ἐις τὸ ὄρος, καὶ ἦλθον ἕως φάραγγος βότρυος, καὶ	ta terra fumentes	אֹתָנוּ דָּבָר וַיֹּאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ	אָמַר		
cõſiderauerũt eã: τ acceperũt in manibus ſu	de fructibus eius vt o	אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ: וְלֹא			
κατεσκέψαντο αὐτήν, καὶ ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐ	ſtenderent vbertatẽ: at	אֲבִיתֶם לַעֲלֹת וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי	אָבָה עָלָה מָרָה		
tis de fructu trę: τ attulerũt ad	tulerũt ad nos atq; dixe	יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַתֵּרָגְנוּ בְּאָהֳלֵיכֶם	פֶּה רָגַן		
τῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς, καὶ κατήνεγκαν πρὸς	runt. Bona eſt terra quã	וַתֹּאמְרוּ בְּשִׂנְאַת יְהוָה אֹתָנוּ			
nos: τ dixerũt bona trã: ἣν δὼ	deus nr̃ datu	הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת	יָצָא נָתַן		
ἡμᾶς, καὶ εἶπον ἀγαθὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδω	rus eſt nobis. Et nolui	אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי לְהַשְׁמִידֵנוּ:	שָׁמַד		
nobis. τ nõ voluiſtis aſcẽdere: τ nõ credidi	ſtis aſcẽdere: ſed incre	אָנָה אֲנַחְנוּ עֹלִים אַחֵינוּ הֵמַסּוּ	עָלָה מָסַס		
σιν ἡμῖν. καὶ ἵνα μὴ ἀναβῶμεν, καὶ παρεθύμησε	duli ad ſermonem	אֶת־לְבָבֵנוּ לֵאמֹר עַם גָּדוֹל וְרָם	נָדַל רום		
ſtis xp̃ũ dñi vri: τ murmuraſtis in	dei vri murmuraſtis i	מִמֶּנּוּ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצוּרֹת	עִיר בָּצַר		
τῷ ῥήματι κυ̃ τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ διεγογγύσατε ἐν	tabernaculis veſtris	בַּשָּׁמָיִם וְגַם בְּנֵי עֲנָקִים רָאִינוּ	רָאָה		
tabnaculis vſtis: τ dixiſtis q; odit dñs	atq; dixiſtis. Odit noſ	שָׁם: וָאֹמַר אֲלֵכֶם לֹא תַעַרְצוּן	עָרַץ		
ταῖς σκηναῖς ὑμῶν, καὶ εἴπατε διὰ τὸ μισεῖν κύριον ἡ	dominus: & idcirco	וְלֹא תִירְאוּן מֵהֶם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם	יָרֵא		
nos: eduxit nos de tra egypti vt traderet nos	eduxit nos de terra e	הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם הוּא יִלָּחֶם לָכֶם	הָלַךְ פָּנָה לָחַם		
μᾶς, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου παραδοῦναι ἡμᾶς	gypti: vt traderet	כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אִתְּכֶם בְּמִצְרַיִם			
in manus amorreoꝝ: τ pderet nos: quo	nos in manu ammor	לְעֵינֵיכֶם: וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ	רָאָה דֶּרֶךְ		
ἐις χεῖρας ἀμορραίων, καὶ ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς, πρὸ	rei: atq; deleret.	אֲשֶׁר נְשָׂאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר			
nos aſcẽdimus: at frẽs nr̃i auerteſt no	Quo aſcendemus nũ	יִשָּׂא אִישׁ אֶת־בְּנוֹ בְּכָל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר	נָשָׂא		
ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀπέστησαν τὴ	terruerunt cor noſtrum dicentes.	הֲלַכְתֶּם עַד בֹּאֲכֶם עַד הַמָּקוֹם	בוא קום		
ſtrũ cor: dicẽtes: gens magna τ multa	Maxima multitudo ẽ:				
μῶν τὴν καρδίαν, λέγοντες, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ	& nobis ſtatura pceri				
τ potẽtior nobis: τ vrbes magne τ mu	or. Vrbes magne: &				
καὶ δυνατώτερον ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαι καὶ τει	ad celũ vſq; munite.				
rate vſq; ad celũ: ſed τ filios gigan	Filios enachim vidim?				
τοχισμέναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ καὶ υἱοὺς γιγάν	ibi. Et dixi vobis. No				
tũ vidimus illic. τ dixi ad vos: ne timeas	lite metuere:				
των ἑωράκαμεν ἐκεῖ. καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, μὴ πτήξη	nec timeatis eos. Dñs				
tis: neq; formidetis ab eis: dñs deus nr̃ pre	deus				
τε, μὴ δὲ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ προ	qui ductor eſt veſter p				
cedens ante faciẽ vſ: tpe vebel	vobis ipſe pugnabit:				
πορευόμενος πρὸ προσώπου ὑμῶν, αὐτὸς συνεκπο	ſicut fecit i egypto cun				
labit eis vobiſcũ iurta ola q̃cũq; fecit	ctis videntibus:				
λεμήσει αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν	& in ſolitudine ipſi vi				
nobis in terra egypti τ in deſto hoc: qꝺ vi	diſtis.				
ἡμῖν ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, ὃν τρό	Portauit te dominus				
diſtis quõ portauit te dñs deus tu⁹ ſic	deus tuus vt ſolet				
δετε ὡς ἐτροποφόρησέ σε κύριος ὁ θεός σου ὡς	hõ geſtare puꝛlũ filiũ				
ſi ho portaret hõ filiũ ſuũ:	ſuũ in oi via per quam				
εἴ τις τροποφορήσαι ἄνθρωπος τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ,	ambulaſtis: donec ve				
per oẽs viã quã ambulaſtis quouſq; veni	niretis ad locum				
κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἐπορεύθητε ἕως ἔλθη					
ſtis in locũ					
τε εἰς τὸν τόπον					

Transl.Chal.

לָנָא יַת אַרְעָא וְיָתִיבוּן יָתָנָא פִּתְגָמָא יָת אוֹרְחָא דְּנִסַּק בַּהּ וְיָת קִרְוַיָא דְּנֵיתֵי לְוָתְהוֹן׃
וּשְׁפַר קֳדָמַי פִּתְגָמָא וְדַבַּרִית מִנְּכוֹן תְּרֵי עֲשַׂר גּוּבְרִין גֶּבֶר חַד לְשִׁבְטָא׃ וְאִתְפְּנִיאוּ
וְסַלִּיקוּ לְטוּרָא וְאַתוֹ עַד נַחֲלָא דְאֶתְכְּלָא וְאַלִּילוּ בֵּהּ וְאַיְתִיוּ מִסְּעֵי גְּבֶרְהוֹן מַאיָבָא וְרַעֲיָא
וְאַחֲתוּ לְוָתָנָא וְאָתְיוּ יָתָנָא פִּתְגָמָא וַאֲמָרוּ טָבָא אַרְעָא דַּייָי אֱלָהָנָא יָהֵיב לָנָא וְלָא
אֲבִיתוּן לְמִסַּק וְסָרֵיבְתּוּן עַל מֵימְרָא דַּייָי אֱלָהֲכוֹן׃ וְאִתְרַעֲמְתּוּן בְּמַשְׁכְּנֵיכוֹן וַאֲמַרְתּוּן
בִּנְחָשַׁנֵי יְיָ יָתָנָא אַפְּקָנָא מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְמִמְסַר יָתָנָא בִּידָא דֶּאֱמוֹרָאָה לְשֵׁצוּתָנָא׃
לְאָן אֲנַחְנָא סָלְקִין אֲחָנָא תְּבָרוּ לִבָּנָא לְמֵימַר עַם רַב וְתַקִּיף מִנָּנָא
קִרְוִין רַבְרְבָן וּכְרִיכָן עַד צַית שְׁמַיָּא וְאַף בְּנֵי גִבָּרַיָּא חֲזֵינָא תַּמָּן׃ וַאֲמַרִית לְכוֹן לָא
תִתְבְּרוּן וְלָא תִדְחֲלוּן מִנְּהוֹן׃ יְיָ אֱלָהֲכוֹן דְּמֵימְרֵיהּ קֳדָמֵיכוֹן מֵיקְרֵיהּ יְגֵיחַ לְכוֹן קְרָב
כְּכֹל דַּעֲבַד עִמְּכוֹן בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכוֹן׃ וּבְמַדְבְּרָא חֲזֵיתָא דְּסַבְּרָךְ יְיָ אֱלָהָךְ כְּמָא דְּסַבַּר גַּבְרָא
יָת בְּרֵיהּ בְּכָל אוֹרְחָא דְּהַלִּיכְתּוּן עַד מֵיתֵיכוֹן עַד אַתְרָא

Interp̃.chal.

nobis terrã: τ referãt ad nos verbũ per quã viã aſcen
dere debemus τ ad quas vrbes venturi ſumus. Et placuit
ſermo in oculis meis: τ tuli ex vobis duodecim viros:
virũ vnũ de vnaquaq; tribu. Et perrexerũt τ aſcende
runt in montẽ: τ venerũt vſq; ad torrentẽ botri: τ ex
plorauerũt terrã illam. et tulerũt in manibus ſuis de
fructu terre: τ attulerũt ad nos. et renulerunt nobis
verbũ: τ dixerũt. Bona eſt terra quã dñs deus nr̃ da
bit nobis. Et noluiſtis aſcendere: τ rebellaſtis cõtra
verbũ dñi dei vri: τ murmuraſtis i tabernaculis vris
atq; dixiſtis. Quia odio habuit nos dñs: eduxit nos
de terra egypti vt traderet nos in manu amorrei: vt
cõſumeret nos. Quo nos aſcendimus? frẽs nri cõfre
gerũt cor noſtrũ dicẽtes. Populus multus eſt τ fo
tior nobis: τ ciuitates magne τ munite vſq; ad celũ:
filios quoq; gigantũ vidimus ibi. et dixi vobis. Ne
formidetis: neq; timeatis eos: verbum dñi dei veſtri
qui ductor eſt corã vobis: pugnabit pro vobis: iuxta
omnia que fecit vobiſcũ in egypto in oculis veſtris τ
in ſolitudine: qꝺ viditi q portauit te dominus deus
tuus ſicut portat vir filium ſuũ in omni via per quas
ambulaſtis donec ventretis ad locum

Pritiua chal.

כְּרֵיהּ עִיל
פֵּנָה
אֲתָא אֲבַב
נְחַת תּוּב טוֹב
אָבָה אֲבַר רְעֵם
שְׁכַן שַׁנָּא נְפַק
סְאַר שְׁצָא לְבַב
מְן קְרֵיהּ רַבָּב
חְזֵה תְּבַר דְּחַל
דְּבַר עָנָה דְּבִר
סְבַר אֲתָא

Pritiua beb.	Ter. Heb.	Deut.	Ca. i.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.
אֲשֶׁר	הַזֶּה׃ וּבַדָּבָר הַזֶּה אֵינְכֶם מַאֲמִינִם			istum. Et nec sic quidē	hunc. τ in verbo hoc nō credidistis do
	יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם			credidistis domino deo vestro:	mino deo vro: q̄ antecedit prior vobis in
	בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם לַחֲנֹתְכֶם			qui precessit vos in via: & metatus ē lo	via vt eligat vobis locū: ducēo voo in igne
	בָּאֵשׁ לַיְלָה לְרָאֹתְכֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר			cū in quo tētoria figere deberetis: nocte ostendens vobis iter p ignē: & die p colūnā nubis. Cunq; audisset vocem sermonū vestrorum: iratus iurauit & ait. Nō videbit quispiam de hoīb⁹ gnationis huius pessime terram bonam quam iuramēto pollicitus sū patribus vestris preter caleb filium iephone. Ipse enī videbit eā: & ipsi dabo terrā quam calcauit & filiis eius: quia secutus est dnm. Nec miranda indignatio in populū: cum mihi quo iratus dns pp vos dixerit. Nec tu ingredieris illuc: sed iosue filius nū minister tuus: ipse intrabit pro te. Hunc exhortare & robora: & ipse forte terrā diuidet israeli. Paruuli vri de quibus dixistis captiui ducerētur: & filii qui hodie boni ac mali ignorāt distātiā ipsi ingredientur: & ipsis dabo terrā & possidebūt eā. vos aūt reuertimini & abite in solitudinē p viā maris rubri. Et rn̄ distis mihi. Peccauimus domino: ascendemus & pugnabimus sicut precepit dns deus nr̄. Cūq; instructi armis pergeretis & in montem: ait mihi dominus. Dic	ρίω τῷ θεῷ ὑμῶν, ὃς προπορεύεται πρότερος ὑμῶν ἐν
	תָּלְכוּ בָהּ׃ וּבָעָנָן יוֹמָם׃ וַיִּשְׁמַע				via vt eligat vobis locū: ducēo voo in igne
	יְהוָה אֶת קוֹל דִּבְרֵיכֶם וַיִּקְצֹף				τῇ ὁδῷ ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τόπον, ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ
	וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר׃ אִם יִרְאֶה אִישׁ				nocte demōstrās vobis vtā p q̄ ambulatio sup
	בָּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הַדּוֹר הָרָע הַזֶּה				νυκτὸς δεικνὺων ὑμῖν τὴν ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεσθε ἐπ' αὐ
	אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי				eā: τ in nube die. τ audiuit dns voce
	לָתֵת לַאֲבֹתֵיכֶם׃ זוּלָתִי כָּלֵב בֶּן				τῆς, καὶ ἐν νεφέλῃ ἡμέρας. καὶ ἤκουσε κς̄ τὴν φωνὴν τῶν
	יְפֻנֶּה הוּא יִרְאֶנָּה וְלוֹ אֶתֵּן אֶת				sermonū vroꝝ: τ indignatus iurauit: dicēs: Si videbit
	הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ בָּהּ וּלְבָנָיו יַעַן				λόγων ὑμῶν, καὶ παροξυνθεὶς ὤμοσε, λέγων, Εἰ ὄψεται
	אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה׃ גַּם בִּי				quis viroꝝ istoꝝ pⁿauoꝝ frā bo
	הִתְאַנַּף יְהוָה בִּגְלַלְכֶם לֵאמֹר גַּם				τις τῶν ἀνδρῶν τούτων τῶν πονηρῶν τὴν γὴν τὴν ἀγα
	אַתָּה לֹא תָבֹא שָׁמָּה׃ יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן				nā istā: quā iurauī pribus eoꝝ. ꝓter
	הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא יָבֹא שָׁמָּה אֹתוֹ				ἣν ταύτην, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν· πλὴν
	חַזֵּק כִּי הוּא יַנְחִלֶנָּה אֶת יִשְׂרָאֵל׃				chaleb filius iephone: hic videbit eā: τ huic
	וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה				χαλὲβ υἱὸς Ἰεφονή, οὗτος ὄψεται αὐτήν, καὶ τούτῳ
	וּבְנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב				dabo terrā in q̄ ascēdit: τ filijs eius: qr
	וָרָע הֵמָּה יָבֹאוּ שָׁמָּה וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה				δώσω τὴν γὴν ἐφ' ἣν ἐπέβη, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ὅτι
	וְהֵם יִירָשׁוּהָ׃ וְאַתֶּם פְּנוּ לָכֶם				secutus est ipe eaq̄ ad dñm. τ mihi ira
	וּסְעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם סוּף׃ וַתַּעֲנוּ				τὸ προσκεῖσθαι αὐτὸν τῷ πρὸς κύριον· καὶ ἐμοὶ ἐθυ
	וַתֹּאמְרוּ אֵלַי חָטָאנוּ לַיהוָה אֲנַחְנוּ				tuose ē dño pⁿroꝝ: dicēs: neq; tu nō intrabis
	נַעֲלֶה וְנִלָּחַמְנוּ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּנוּ				μῶν κύριος δι' ἡμᾶς, λέγων, Οὐδὲ σὺ εἰσελεύσῃ
	יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ אִישׁ				illuc. iosue filius nū qui astat tibi hic ipe
	אֶת כְּלֵי מִלְחַמְתּוֹ וַתָּהִינוּ לַעֲלוֹת				ἐκεῖ· Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ὁ παρεστηκώς σοι οὗτος εἰσε
	הָהָרָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֱמֹר				lbit illuc. illū cōforta: q: ipe sor
					λεύσεται ἐκεῖ· αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐτὸς κατα
					te diuidet eā israeli. τ pueri ve
					κληρονομήσει αὐτὸς τὴν Ἰσραήλ. καὶ τὰ παιδία ὑ
					stri quos dixistis in rapina sore: τ oīe fi
					μῶν ἃ εἴπατε ἐν τῇ ἁρπαγῇ ἔσεσθαι, καὶ πᾶσι παι
					lius iuuento: q̄ nō vidit hodie bonū aut malū: hi
					δίον νέον, ὅσις οὐκ οἶδε σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακόν, οὗ
					introibunt illuc: τ hīs dabo e
					τοι εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐ
					am: τ isti possidebunt eā. τ
					τήν, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν· καὶ ὑ
					vos reuersi castrametati fuistis in
					μεῖς ἐπιστραφέντες ἐστρατοπεδεύσατε εἰς τὴν
					desertā viā q̄ sup rubrū mare: τ
					ἔρημον ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, καὶ
					ridistis: τ dixistis mihi: peccauimus co
					ἀπεκρίνατε, καὶ εἴπατέ μοι, ἡμάρτομεν ἐνα
					rā dño deo nro: nos ascēdēteo pa
					τέον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἡμεῖς ἀναβάντες πο
					gnabimus iurta oīa q̄cūq; p̄cepit dñs
					λεμήσομεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος
					deus nr̄ nobis. τ assumēteo vnusq̄sq
					ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν. καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ
					vasa bellica sua: τ cōgrega
					σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ συναθροίσαν
					ti ascēdistis in mōtē. τ dixit dns ad me: dic
					τες ἀναβαίνειν εἰς τὸ ὄρος· καὶ εἶπεν πρός με, Εἰπον

Pritiua. chal.	Interp. chal.	Trãsla. Chal.
הַמֵּן דִּבֶּר	istum. Et in verbo hoc non vos credidistis in verbo	וְדֵין וּבְפִתְגָמָא הָדֵין לַיתֵיכוֹן מְהֵימְנִין בְּמֵימְרָא דַּייְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ דְּמִדַּבָּר כְּדֵמְיָין לְכוֹן לְאַתְקָנָאָה
תַּמָּן שָׁרָא שָׁרָא	dñi dei vestri: qui ducto: fuit coꝝ vobis in via: vt pre	לְכוֹן אָתָר בֵּית מַשְׁרֵי לְאַשְׁרָיוּתְכוֹן בְּעַמּוּדָא דְּאֵישָׁתָא לֵילְיָא לְאַחֲזָיוּתְכוֹן
יְהָךְ	pararet vobis locū domus māsionis in quo manere	אוֹרְחָא דְּתֵיהָכוֹן בֵּהּ וּבְעַמּוּדָא דַּעֲנָנָא בְּיוֹמָא׃ וּשְׁמִיעַ קֳדָם ייְ יָת קָל פִּתְגָמֵיכוֹן וּרְגִיז
קוּם חֲזֵה דּוֹר	tis: in colūna ignis per noctē: vt ostenderet vobis viā	וְקַיֵּים לְמֵימָר׃ אִם יְחֵזֵי גְּבַר מִן גַּבְרַיָּא הָאִילֵּין דָּרָא בִּישָׁא הָדֵין יָת אַרְעָא טָבְתָא
טוֹב נָתַן	per quaꝝ ambulastis: τ in columna nubis per diem.	דְּתַלְיִית לְמִתַּן לַאֲבָהָתְכוֹן׃ אֱלָהֵין כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה הוּא יְחֵזִינַּהּ וְלֵיהּ אֶתְּנִית אַרְעָא
שָׁלַם	Et audita est coꝝ dño vox sermonū vestroꝝ: τ ira	דְּדָרֵךְ בָּהּ וְלִבְנוֹהִי אֲרֵי שְׁלִימִין בָּתַר דְּחַלְתָּא דַּייְיָ׃ וְאַף עֲלַי הֲוָה רָגַז מִן קֳדָם ייְ
עוֹל קוּם	tus est τ iurauit dicens. Si viderit vir de hominibus	גְּדִילִין לְמֵימָר אַף אַתְּ לָא תֵיעוֹל לְתַמָּן׃ יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן דְּמָקֵם קֳדָמָךְ הוּא יֵעוֹל לְתַמָּן
חֲסַן טַף בְּזַז	gliationis huiꝰ pessime terraꝝ bonā pro qua iurauī vt	יָתֵיהּ תַּקֵּיף אֲרֵי הוּא יַחְסְנִנַּהּ לְיִשְׂרָאֵל׃ וְטַפְּכוֹן דַּאֲמַרְתּוּן לְבָזָא יְהֵי וּבְנַיכוֹן דְּלָא
יְהוָה טוֹב נָתַן	darem eam patribus vestris: preter caleb filiū iepho	יָדְעוּ יוֹמָא דֵין טָב וּבִישׁ אִינּוּן יַעֲלוּן לְתַמָּן וְלְהוֹן אֶתְּנִנַּהּ וְאִינּוּן יְרִתוּהָ׃ וְאַתּוּן
פָּנָה נָסַל דֶּרֶךְ	ne qui videbit eam τ ipsi dabo terram quā calcauit et	אִתְפְּנוֹ לְכוֹן וְטוֹרוּ לְמַדְבְּרָא אֹרַח יַמָּא דְסוּף׃ וַאֲתֵיתוּן וַאֲמַרְתּוּן לִי חַבְנָא
תּוּב נְסַק	filiꝰ eiuſ: pro eo q̄ perfectus fuit in timore dñi. Con	אֲנַחְנָא נִיסַק וְנִגַּח קְרָב כְּכֹל דְּפַקְדָנָא יְהוָה אֱלָהָנָא חֲרִיכְתּוּן וְגַבְרַיָּת כְּנֵי כְּרָבֵיהּ
מָאן שָׁרָא	tra me quoq; fuit tra a facie dñi propter vos dicens.	וְשָׁרֵיתוּן לְמֵיסַק לְטוּרָא׃ וַאֲמַר יְיָ לִי אֲמַר
	Tu quoq; nō ingredieris illuc. Iosue filius nun qui	
	stat coꝝ te ipse ingredietur illuc: ipsum robora: quia	
	ipse hereditare faciet terram israel. Et familia vestra	
	de qua dixistis in predā erit: τ filij vestri qui nesciunt	
	hodie bonum τ malum: ipsi ingredientur illuc τ illis	
	dabo eam: τ ipsi hereditabunt eam. Vos autē rever	
	timini τ proficiscimini in desertum per viam maris	
	rubri. Et respondistis τ dixistis mihi. Peccauimus	
	coraꝝ domino: nos ascendemus τ pugnabimus iurta	
	omnia que precepit nobis domin deus noster. τ ac	
	cinxistis vos vnusquisq; armis bellicis: et cepistis	
	ascendere in montem. Et dixit dominus ad me: dic	

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

Rame. 14.g.

eis nõ ascendetis neqꝫ pugnabitis: nõ .n. αὐτοῖς ὑμῖν ἀναβήσεσθε, οὐδὲ μὴ πολεμήσητε, οὐ γὰρ
sum vobiscũ: ꝛ nõ cõteremini coꝝ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ συντριβήσεσθε ἐνώπιον τῶν
inimicis vrīs. ꝛ locut⁹ sũ vobis: ꝛ nõ audistis ἐχθρῶν ὑμῶν. καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐπηκούσατέ
me: ꝛ transgressi estis ꝓcẽtũ dñi ꝛ supbi stetistis: μου, καὶ παραβάντες τὸ ῥῆμα κυ καὶ ὑπερηφανήσατε,
ꝛ eim facientes ascẽdistis in montẽ: ꝛ exiuit καὶ παραβιασάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐξῆλθεν
amorre⁹ hitans in monte illo in occur ὁ ἀμορραῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ εἰς συνάν-
sũ vrm: ꝛ pſecut⁹ est vos: sicut fecisset τησιν ὑμῶν, καὶ κατεδίωξεν ὑμᾶς, ὡσεὶ ποιήσαισαν
apes: ꝛ vulnerabãt vos a seir vsqꝫ ad horma. αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίτρωσκον ὑμᾶς ἕως σηὶρ ἕως Ἐρμά-
ꝛ sedentes ploꝛabatis coꝝ dño: ꝛ exaudiuit dñs ꝛ καὶ καθίσαντες ἐκλαίετε ἐναντίον κυρίου ⸗ θεοῦ ὑμῶν,
nõ audiuit dñs vocẽ vrãm: neqꝫ attendit vobis. καὶ οὐκ ἐπήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ὑμῶν, οὐδὲ προσέ-
ꝛ sedistis in cadeis dies multos. ꝛ ascendistis θετο ὑμῖν. καὶ ἐνεκάθισθε ἐνκάδας ἡμέρας πολλὰς ὡσεὶ
quõdã dies sedistis. ἡμέρας ἐνεκάθισθε.

Ca.2.

A ΘΕ reuersi ꝓfecti sum⁹ in desertũ καὶ ἐπιστραφέντες ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον ὁδὸν
via maris rubri quẽadmodũ locut⁹ ẽ ad me dñs ὁδὸν θαλάσσης ἐρυθρᾶς, ὃν τρόπον ἐλάλησε πρός με κς
deus: ꝛ circuiuimus mõtẽ seir dies multos. ὁ θς, καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος τὸ σηὶρ ἡμέρας πολλάς.
ꝛ dixit dñs ad me: sufficiat vobis circuire mõtẽ καὶ εἶπε κς πρός με, ἱκανοῦσθω ὑμῖν κυκλεῦσαι τὸ ὄρος
hũc. reuertimini igr ad aquilonẽ: ꝛ ꝑcipe: τοῦτο ἐπιστράφητε οὖν ἐπὶ βορρᾶ, καὶ τῷ λαῷ ἔντειλαι,
dicẽs: vos transitis ꝑ fines fratrũ λέγων, ὑμεῖς διαπορεύεσθε διὰ τῶν ὁρίων τῶν ἀδελφῶν
vrox filioꝝ esau: q̃ habitãt in seir. ꝛ timebũt ὑμῶν υἱῶν ησαυ, οἱ κατοικοῦσιν ἐν σηίρ. καὶ φοβηθήσονται
vos ꝛ vitabũt vos valde. ne mouea ὑμᾶς καὶ εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα. μὴ συνά-
tis cõtra ipsos bellũ. nõ .n. dabo vobis de ψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον. οὐ γὰρ μὴ δῶ ὑμῖν ἀπὸ
terra coꝝ neqꝫ vestigiũ pedis: q: in possessionẽ dedi τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα ποδός, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα
esau montẽ seir. cibos argento emi- τῷ ησαῦ τὸ ὄρος τὸ σηίρ. βρώματα ἀργυρίου ἀγο-
B te ab eis ꝛ comedetis: ꝛ aquã mẽsura ar ράσατε παρ' αὐτῶν καὶ φάγεσθε, καὶ ὕδωρ μέτρῳ ἀρ
gento accipietis ab eis: ꝛ bibetis. nã dño de⁹ tu⁹ βᾶτε παρ' αὐτῶν, καὶ πίεσθε. ὁ γὰρ κς ὁ θς σου εὐλο-
tibi in oi ope manũ tuaꝝ. cognosce quõ trãsieris γεῖ σε ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου. διάγνωθι πῶς διῆλθες
vesti tuũ iste magnus hic quadraginta annis: τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ φοβερὰν ἐκείνην. δδ' οὐ τεσσαράκοντα

Trãsla. B. Hiero.

ad eos. ª Nolite ᵇ ascẽdere ᶜ neqꝫ ᵇ pugnetis. ᶠ Non ᶜ enim sum ᵈ vobiscũ: ᵇ ne ᶠ cadatis ᵏ coram ooooooo ᶦ inimicis vestris. ᵐ Locutus sum ᵒ & non ooooooo ᵖ audistis: ᵍ sed aduersantes ᵒ impio ᶠ dñi ᵃ & tumẽtes supbia ᵏ ascẽdistis ᶠ in montẽ. ᶠ Itaqꝫ egressus ª ãmorreus ᵇ qui hitabat ᶜ in montibus: & ᵉ obuiã veniẽs ᶠ pſecutus ẽ ᵍ vos: ᵇ sicut ᶦ solent ᵏ apes pſeq. ᶦ & cecidit ⁿ de seir ᵒ vsqꝫ ᵖ horma. ooooooooooo ᵍ Cũqꝫ reuersi ᶠ plorare- tis ⁿ corã ᶠ dño: ᵉ nõ ᶠ audiuit vos: ª nec ᵇ voci vestre ᵇ voluit acquiescere. ooo ᵒ Sedistis ergo ᶜ in cadeſ- barne ª multo ᶠ tempore.

DRofectiqꝫ Capꝫ. 2. inde venimus ooo ᶜ in solitudinẽ ᵒ que ducit ad ᶜ mare ᶠ rubrum: ᵍ sicut ᵇ mihi ᵇ dixerat ᶦ dñs: ᶦ & circuiuimus ª mõtẽ ᵒ seir ᵍ lõgo ᵖ tpe. ᶠ Dixitqꝫ ª dñs ᶠ ad me. ooooooooooooo ᵏ Sufficit ᶠ vobis ᵏ circuire ᵇ montem ᶜ istum. ooooooo ᵒ ite cõtra ᶠ aquilonẽ: ᵍ & ᵇ populo ᶠ precipe ᵏ dicẽs. ᶦ Trãsibitis ª p terminos ᵒ fratrũ vestrorũ ᵖ filiorũ ᵍ esau: ᶠ qui habitãt ª in seir: ᶦ & timebunt ª vos. Videte ergo diligẽter: ᶦ ne ª moueamini ᵇ cõtra eos. ᵒ Neqꝫ ᶜ enĩ ᵈ abo ᶠ vobis ᵍ de terra eorũ ᶦ quantũ põt vnius ᶦ pedis ᶠ calcare ᵏ vestigiũ: ᵐ quia in ª possessionẽ ᵒ esau ᵖ dedi ᶠ mõtẽ ᵍ seir. ᶦ Cibos ª emetis ᵏ ab eis ᶠ pecunia ᶦ & comedetis: ᵇ aquã ᶜ emptã hauꝛietis ᶠ & bibetis. ᵇ Dominus ᶜ deus tuus ooooooo ᵏ bñdixit tibi ᶦ in oi ᵐ ope ª manuũ tuarũ. ᵒ Nouit ᵖ iter tuũ: quõ transieris ᶠ solitudinẽ ᵍ hãc ª magnã

Ter. Heb. Deut. Ca.ii. Pritiua. heb.

לָהֶם לֹא תַעֲלוּ וְלֹא תִלָּחֲמוּ כִּי
אֵינֶנִּי נִכְרְכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ לִפְנֵי
דבר "אֹיְבֵיכֶם: "וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם וְלֹא
דבף עשה זוד "שְׁמַעְתֶּם וַתַּמְרוּ אֶת פִּי יְהוָה וַתָּזִדוּ
וַתַּעֲלוּ הָהָרָה: וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב
רבף "בָּהָר הַהוּא לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ
עשה "אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבֹרִים
שוב בָּעַר פָּנָה וַתָּשֻׁבוּ וַתִּבְכּוּ לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא שָׁמַע
קול אָזֶן יְהוָה בְּקֹלְכֶם וְלֹא הֶאֱזִין אֲלֵיכֶם:
שוב יום רָבַב וַתֵּשְׁבוּ בְקָדֵשׁ יָמִים רַבִּים כַּיָּמִים
אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם: וַנֵּפֶן וַנִּסַּע Ca.ii.
פָּנָה הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם סוּף כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יהוה אֵלַי וַנָּסָב "אֶת "הַר שֵׂעִיר
עָמַר יָמִים רַבִּים: "וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
"לֵאמֹר: רַב לָכֶם סֹב אֶת הָהָר הַזֶּה
פָּנָה צָפוֹנָה: "וְאֶת הָעָם צַו לֵאמֹר
"אַתֶּם "עֹבְרִים "גְּבוּל אֲחֵיכֶם "בְּנֵי
עָשָׂה הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְיִרְאוּ מִכֶּם
וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד: אַל תִּתְגָּרוּ בָם כִּי
שָׁמַר נָגַר לֹא אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם עַד מִדְרַךְ כַּף
נָתַן דָּבָר רֶגֶל "כִּי יְרֻשָּׁה "נָתַתִּי אֶת הַר
שֵׂעִיר: "אֹכֶל "תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף
שָׁבַר וַאֲכַלְתֶּם "וְגַם מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם
כָּרָה בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם: כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
שָׁתָה בֵּרַכְךָ יְהוָה "אֱלֹהֶיךָ "בְּכֹל מַעֲשֵׂה "יָדֶךָ יָדַע לְכָתְךָ
עָשָׂה "לֶכֶת אֶת מִדְבָּר הַגָּדֹל הַזֶּה "זֶה אַרְבָּעִים
דָּבָר רַבָּץ

Interp. chal.

Pritiua chal.

eis. ne ascẽdatis nec pugnetis: qñ maiestas mea nõ habitat inter vos: ne cõteramini coꝝ inimicis vrīs. locutusqꝫ sum vobiscũ: ꝛ nõ obedistis: sed rebellastis in verbũ dñi: ꝛ impie egistis ꝛ ascendistis in montẽ. Et egressus ẽst amorreus qui habitabat in monte illo et persecutus ẽst vos: sicut persequũtur apes: ꝛ pcusserunt vos in seir vsqꝫ ad hormã. ꝛ cõuersi estis ꝛ ploraſtis coram dño: ꝛ non suscepit dñs oratiõnẽ vestrã: neqꝫ auscultauit verba vestra. et habitastis in cadeis diebus multis: sicut dies quibus habitastis. Ca.2.

ΘΕ perrexim⁹ ꝛ ꝓfecti sum⁹ in desertũ per viã maris rubri: sicẽ locutus ẽst dño mecũ. ꝛ circuiuimus montẽ seir dieb⁹ multis. et ait dño ad me dicẽs. Sufficit vobis circuire montẽ istũ: declinate vos ad aqlonẽ. ꝛ ꝑcipe precipe dicẽs. Vos trãsitis ꝑ terminũ fratrũ vrox filioꝝ esau qui habitãt in seir: ꝛ timebũt vos: cauete nimio ne pugnetis cũ eis: qñ nõ dabo vobis de terra coꝝ quantũ potest calcare planta pedis: qñ in possessionẽ esau dedi montẽ seir. Frumentum emetis ab eis argẽto ꝛ comedetis: ꝛ etiã aquã emetis ab eis argẽto ꝛ bibetis. Dño enĩ de⁹ tuus benedixit tibi in oĩbus operibus manũ tuarũ: sufficienter tribuit tibi necessaria cum ambularet per desertum magnum hoc itiõ quadraginta ooooooooo

Transl. Chal.

לְהוֹן לָא תְסְכוֹן וְלָא תְגִיחוֹן קְרָב אֲרֵי לֵית שְׁכִינְתִי שַׁרְיָא בֵּינֵיכוֹן וְלָא תִתְבָּרוֹן קֳדָם
בַּעֲלֵי דָבֵיכוֹן: וּמַלֵּילִית עִמְּכוֹן וְלָא קַבֶּלְתּוּן "וְסָרֵיתוּן עַל "מֵימְרָא דַיְיָ "וַאֲרַשַׁעְתּוּן
וּסְלֵיקְתּוּן לְטוּרָא: וּנְפַק אֱמוֹרָאָה דְּיָתֵיב בְּטוּרָא הַהוּא לְמֶהְדַּם וּתְבָעוּן וְרַדָּפוּ יָתְכוֹן כְּמָא
דְּתַעֲבֵד דַּבְרָתָא וְטָרְדוּ יָתְכוֹן בְּשֵׂעִיר עַד חָרְמָה: "וְתָבְתּוּן "וּתְבְכוּן קֳדָם יְיָ וְלָא קַבֵּיל
מֵימְרָא דְּיְיָ "צְלוֹתְכוֹן וְלָא "אֲצִית לְמֵילֵיכוֹן: וִיתֵבְתּוּן בְּרְקֵם יוֹמִין סַגִּיאִין כְּיוֹמַיָּא דְּיִתֵבְתּוּן:

Ca.ii.

וְאִתְפְּנֵינָא וּטְלֵינָא "לְמַדְבְּרָא אוֹרַח יַמָּא דְסוּף כְּמָא דְמַלֵּיל יְיָ עִמִּי,
וְאַקֵּיפְנָא יָת טוּרָא דְשֵׂעִיר יוֹמִין סַגִּיאִין: וַאֲמַר יְיָ לְמֵימְרָא: סַגִּי לְכוֹן דְּאַסְקֵיתּוּן
יָת טוּרָא הָדֵין: אִתְפְּנוּ לְכוֹן צִפּוּנָא: וְיָת עַמָּא פַּקֵּיד "לְמֵימַר אַתּוּן עָבְרִין תְּחוּם אֲחֵיכוֹן
בְּנֵי עֵשָׂו דְּיָתְבִין בְּשֵׂעִיר "וְיִדְחֲלוּן מִנְּכוֹן "וְתִסְתַּמְרוּן לַחְדָּא: לָא "תְּגָרוּן בְּהוֹן אֲרֵי לָא
"אֶתֵּן לְכוֹן מֵאַרְעְהוֹן עַד "מִדְרַךְ פַּרְסַת רַגְלָא אֲרֵי יְרוּתָא לְעֵשָׂו יְהַבִית יָת טוּרָא דְשֵׂעִיר:
עֵיכוֹרָא "תְּזַבְּנוּן מִנְּהוֹן בְּכַסְפָּא "וְתֵיכְלוּן וְאַף מַיָּא תְּזַבְּנוּן מִנְּהוֹן בְּכַסְפָּא "וְתִשְׁתּוּן: אֲרֵי
יְיָ אֱלָהָךְ בָּרְכָךְ בְּכֹל עוֹבָדֵי יְדָךְ "מְהַלָּךְ דָּא בְּמַדְבְּרָא רַבָּא דָּנָה "אַרְבְּעִין

שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא חָסַרְתָּ
דָּבָר׃ וַנַּעֲבֹר מֵאֵת אֲחֵינוּ בְנֵי עֵשָׂו עֹבֵר
הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר מִדֶּרֶךְ הָעֲרָבָה
מֵאֵילַת וּמֵעְצְיֹן גָּבֶר וַנִּפֶן וַנַּעֲבֹר
דֶּרֶךְ מִדְבַּר מוֹאָב׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי אַל תָּצַר אֶת מוֹאָב וְאַל
תִּתְגָּר בָּם מִלְחָמָה כִּי לֹא אֶתֵּן לְךָ
מֵאַרְצוֹ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי לוֹט נָתַתִּי
אֶת עָר יְרֻשָּׁה׃ הָאֵמִים לְפָנִים
יָשְׁבוּ בָהּ עַם גָּדוֹל וְרַב וְרָם
כַּעֲנָקִים׃ רְפָאִים יֵחָשְׁבוּ אַף הֵם
כַּעֲנָקִים וְהַמֹּאָבִים יִקְרְאוּ לָהֶם
אֵמִים׃ וּבְשֵׂעִיר יָשְׁבוּ הַחֹרִים
לְפָנִים וּבְנֵי עֵשָׂו יְרָשׁוּם
וַיַּשְׁמִידוּם מִפְּנֵיהֶם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יְרֻשָּׁתוֹ
אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָהֶם׃ עַתָּה קוּמוּ
וְעִבְרוּ לָכֶם אֶת נַחַל זָרֶד וַנַּעֲבֹר
אֶת נַחַל זָרֶד׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר הָלַכְנוּ
מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ עַד אֲשֶׁר עָבַרְנוּ אֶת
נַחַל זֶרֶד שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה
עַד תֹּם כָּל הַדּוֹר אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
לָהֶם׃ וְגַם יַד יְהוָה הָיְתָה בָּם
לְהָמֵם מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה עַד
תֻּמָּם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר תַּמּוּ כָּל אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה לָמוּת מִקֶּרֶב הָעָם׃

p quadraginta r annos habitãs b tecũ r dñs a deus tuus: & c nihil tibi b defuit r Cũq; trãsiissemus b frẽs nr̃os r filios b esau: r q habi tabãt m in seir n p viã o cãpe strẽ p de helath q & de asi ongaber: r venimus ad s iter qđ ducit ī s desertũ r moab. r Dixit q a dñs eoo b ad me. c Nõ o pugnes c cõ tra r moabitas: e nec oooo b ineas r aduersus eos k p̃li um. m nõ r eni n dabo o tibi quicq; p de terra eorum: r quia a filiis r loth u tradidi r ar i possessiõem. a Emi b primi ooooooooooooooo c fuerunt hitatores o eius r populus r magnus e & va lidus b & tã excellũs: vt đ enachi stirpe q̃ſi k gigan tes r crederẽtur: m & c ẽnt o siles filiorũ enachĩ. De nicq; p moabite q appellãt r eos a emim. r In seir autẽ r prius u habitauerũt r hor rei: b quibus expulsis oo c atq; deletis c hitauerunt r filii c esau: oooooooooooo e sicut b fecit r israel k in ter ra r possessionis sue: oooo m quã a dedit r illi o dominus r Surgentes q ergo ooooo o vt trãsiremus r torrentẽ r zareth r venimus ad eũ. o Tẽpus aũt c quo r ambu lauimus ooooooooooooooo e de cades barne r vsq; ad r transitum ooooooooooooo o zareth p trigita q & octo r annorum fuit: ooooooo a dõec c cõsumeretur u ois c cõgregatio r hoĩm r bella torũ d de b castris: r sicut b iu rauerat c dominus: oooo r cuius b manus k fuit r ad uersus eos: ooooooooooo m vt interirent u de a castro rum u medio. ooooooooo o Postq; ãt u vniuersi r ceci derunt r pugnatores: ooo ooooooooo ooooooooooooooooo

filio dñi deus tuus tecũ: nõ indiguisti vbo. ἔτι κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, οὐκ ἐπιδεήσεις ῥήματος
t transiuimus ffeo nfros filios esau: τος· καὶ παρελθομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν υἱοὺς ησαύ,
habitantes in seir iuxta viã ara τοὺς κατοικοῦντας ἐν σηιρ παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀρα
ba ab helath t ab asiõ gaber. t reuersi βα ἀπὸ ἐλὰθ καὶ ἀπὸ γασιων γαβέρ· καὶ ἐπιστραφέν
ptertuimus viã desertã moab. t dixit dñs τες παρήλθομεν ὁδὸν ἔρημον μοάβ· καὶ εἶπεν κύριος
ad me: ne inimici sitis moabitis: t nõ inca πρός με, μὴ ἐχθραίνετε τοῖς μωαβίταις, καὶ μὴ συπά
tis cõtra eos bellũ. nõn. dabo vobis de ται πρὸς αὐτοὺς πόλεμον· οὐ γὰρ μὴ δῶ ὑμῖν ἀπὸ
ra eoꝝ in sorte: nam filiis lot dedi τῆς γῆς αὐτῶν ἐν κλήρῳ, τοῖς γὰρ υἱοῖς λὼτ δέδωκα
aroer ad possidendũ. emim pores sederũt τὴν ἀρωὴρ κληρονομεῖν· οἱ ἔμμιν πρότεροι ἐνεκάθηντο
in ea gẽs magna t multa t fortis: sicut filij ἐν αὐτῇ ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ ἰσχυρόν, ὡσαὶ οἱ
enachi. raphaĩ extimabãtur t hi sicut filij ἐνακείμ. ῥαφαὶμ λογισθήσονται καὶ οὗτοι ὡσαὶ οἱ
enachis. t moabite nominãt eos emim. ἐνακείμ. καὶ οἱ μωαβῖται ὀνομάζουσιν αὐτοὺς σομμείν.
t in seir sedit horreus prius: t filij καὶ ἐν σηιρ ἐνεκάθητο ὁ χορραῖος τὸ πρότερον, καὶ οἱ υἱοὶ
esau pdiderũt eos: t deleuerũt illos οἱ ησαὺ ἀπώλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς
a facie sua: t habitauerũt p ilꝝ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατῳκίδησαν ἀντ' αὐ
lio: quẽadmodũ fecit israel tre possessio τῶν, ὃν τρόπον ἐποίησεν ἰσραὴλ τὴν γῆν τῆς κληρο
nis sue: ꝗs vedit dñs illis. nũc ergo surgi νομίας αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν κύριος αὐτοῖς· νῦν οὖν ἀνάστη
te t discedite vos: t trãsite vos τε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ διαπορεύεσθε τὴν φά
lem zareth. t transiuimus vallẽ zareth. ραγγα ζαρέδ. καὶ παρελθομεν τὴν φάραγγα ζαρέδ.
t dies ꝗs trãsiuimus a cades barne καὶ αἱ ἡμέραι ἃς παρεπορεύθημεν ἀπὸ κάδης βαρνὴ
vsqꝫ quo trãsiuimus vallẽ zareth triginta ἕως οὗ παρελθομεν τὴν φάραγγα ζαρέδ τριακοντα
octo ãnt: vsqꝫ quo cecidit ois gnatio viroꝝ bel ὀκτὼ ἔτη, ἕως οὗ ἐπέπεσε πᾶσα ἡ γενεὰ τῶν ἀνδρῶν πο
latoꝝ morientes de castris: sicut λεμιστῶν ἀποθνήσκοντες ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καθ'
iurauit illis dñs. t manus dei fuit cõtra illos: ὅτι ὤμοσεν αὐτοῖς κς· καὶ ἡ χὴρ τ θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτοῖς,
pdidit illos de medio castroꝝ vsqꝫ quo ἐξαπέλεσεν αὐτοὺς ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς ἕως οὗ
ceciderũt. t factũ ẽ postq; ceciderũt oẽs mo ἐπέπεσον· καὶ ἐγένετο ἐπεὶ ἔπεσον πάντες οἱ ἀπο
rientes viri bellatores de medio ppli: θνήσκοντες ἄνδρες πολεμισταὶ ἐκ μέσου τ λαοῦ,

Transla. Chal.

וְכֵן מֵעָבְרָא דַּיְיָי אֱלָהָךְ עִמָּנָא מְדָּמָךְ לָא פְסַעְתָּא מִדְּלָת עָלְמָא בְּנֵי עֵשָׂו דְּיָתְבִין
בְּשֵׂעִיר מִן אוֹרַח מַדְבְּרָא אוֹרַח מַדְבְּרָא דְמוֹאָבּ
וַאֲמַר יְיָ לִי לָא תְּצוֹר יָת מוֹאָבָאי וְלָא תְּתְגָּרֵי לְמִקְבַּד עִמְּהוֹן קְרָב אֲרֵי לָא אֶתֵּן לָךְ
מַאֲרָעֵיהּ יְרוּתָא אֲרֵי לִבְנֵי לוֹט יְהָבִית יָת לַחֲיֵת יְרוּתָא׃ אֱמָתָנֵי מְיַלְּדִין יְתִיבוּ בַהּ
עַם רַב וְסַגִּי וְתַקִּיף כְּנֵי עֲנָקָא׃ וּנְבָרַיָּא מִתְחַשְׁבִין אַף אִינוּן גִּבָּרַיָּא וּמוֹאָבָאי קָרִין לְהוֹן
אֱמָתָנֵי׃ וּבְשֵׂעִיר יְתִיבוּ הוֹרָאֵי מְיַלְּדִין וּבְנֵי עֵשָׂו תַּרֵיכוּנוּן וְשֵׁיצִיאוּנוּן מִן קֳדָמֵיהוֹן
וְיָתְבוּ בַּאֲתַרְהוֹן כְּמָא דְעֲבַד יִשְׂרָאֵל לְאַרַע יְרוּתַת יְקָרֵהּ דְּיְיָ יְהַב לְהוֹן׃ כְּעַן קוּמוּ וְעִיבְרוּ
לְכוֹן יָת נַחֲלָא דְזָרֶד וְעַבַרְנָא יָת נַחֲלָא דְזָרֶד׃ וְיוֹמַיָּא דְּהַלִּיכְנָא מִרְקַם גֵּיאָה עַד
וְעַבַרְנָא יָת נַחֲלָא דְזָרֶד תְּלָתִין וּתְמָנֵי שְׁנִין עַד דְּסַף כָּל דָּרָא גִּבָּרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא מִגּוֹ
מַשְׁרְיָתָא כְּמָא דְקַיֶּם יְיָ לְהוֹן וְאַף יַד יְיָ הֲוָת בְּהוֹן לְשֵׁיצִיוּתְהוֹן מִגּוֹ
מַשְׁרְיָתָא עַד דְּשֵׁלִימוּ וְהָוָה כַּד שֵׁלִימוּ כָּל גִּבָּרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא לְמִמַּת מִגּוֹ עַמָּא׃

Trãsla. Chal.

annis verbũ dñi dei tui fuit tecũ: nec ꝺcq; tibi defuit.
Et trãsiuimus a fribus nr̃is filijs esau qui habitãt in
seir a via cãpestri ab elath t ab esion gaber: t perre
ximus t transiuimus p viã deserti moab. et dixit dñs
ad me. Ne obsideas moabitas neq; cõtendas facere
cum eis bellũ: qm̃ nõ dabo tibi de terra eoꝝ hereditа
tez: quia filijs loth dedi ar in possessionẽ. Terribiles
a principio habitauerũt in ea: populꝰ magnus t mul
tus t fortis sicut gigãtes: reputãtur etiã ipsi siẽ gigã
tes: t moabite vocabãt eos terribiles. et in seir habi
tauerũt horrei a principio: t filij esau eiecerunt eos: t
extermĩauerũt a cõspectu suo: t habitauerũt in loco
eoꝝ: sicut fecit israel i terra hereditatis sue quã dedit
eis dñs. Nunc surgite transite torrentẽ zared: t trã
siuimus torrentẽ zared. Dies aũt quibus ambulaui
mus de cades barne donec transiremus torrentẽ za
red triginta t octo anni fuerũt: donec cõsumeretur
omnis generatio viroꝝ bellatorũ de medio castrorũ:
sicut iurauit eis dñs. Et etiã plaga a facie dñi fuit in
eis: et interirent de medio castroꝝ donec consume
rentur. Et factũ est postq; cõsumpti sunt omnes viri
bellatores t mortui sunt de medio populi. ooooo

Pritiua. chal.

שְׁנַת יְיָ אֱלָהָךְ עִמָּךְ לָא חַסַּרְתָּ
פִּתְגָמָא׃ וְעַבַרְנָא מִלְוָת אֲחָנָא בְנֵי עֵשָׂו
יָתְבִין בְּשֵׂעִיר מִן אוֹרְחָא דַּעֲרָבָה מֵאֵילַת וּמֵעֶצְיוֹן גָּבֶר וְאָתֵינָא וְעַבַרְנָא אוֹרַח מַדְבְּרָא דְמוֹאָב
וַאֲמַר יְיָ לִי לָא תְּעִיק יָת מוֹאָבָאי וְלָא תְּתְגָּרֵי לְמִקְבַּל עִמְּהוֹן קְרָב אֲרֵי לָא אֶתֵּן לָךְ
מֵאַרְעֵיהּ יְרוּתָא אֲרֵי לִבְנֵי לוֹט יְהָבִית יָת לַחֲיֵת יְרוּתָא׃ אֱמָתָנֵי מְיַלְּדִין יְתִיבוּ בַהּ
עַם רַב וְתַקִּיף כְּבְנֵי עֲנָקָא׃ וּנְבָרַיָּא מִתְחַשְׁבִין אַף אִינוּן גִּבָּרַיָּא וּמוֹאָבָאי קָרִין לְהוֹן
אֱמָתָנֵי׃ וּבְשֵׂעִיר יְתִיבוּ הוֹרָאֵי מְיַלְּדִין וּבְנֵי עֵשָׂו תַּרֵיכוּנוּן וְשֵׁיצִיאוּנוּן מִן קֳדָמֵיהוֹן
וְיָתְבוּ בַּאֲתַרְהוֹן כְּמָא דַּעֲבַד יִשְׂרָאֵל לְאַרַע יְרוּתַת יְקָרֵהּ דְּיְיָ יְהַב לְהוֹן׃ כְּעַן קוּמוּ וְעִיבְרוּ
לְכוֹן יָת נַחֲלָא דְזָרֶד וְעַבַרְנָא יָת נַחֲלָא דְזָרֶד׃ וְיוֹמַיָּא דְּהַלִּיכְנָא מִרְקַם גֵּיאָה עַד
וְעַבַרְנָא יָת נַחֲלָא דְזָרֶד תְּלָתִין וּתְמָנֵי שְׁנִין עַד דְּסַף כָּל דָּרָא גִּבָּרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא מִגּוֹ
מַשְׁרְיָתָא כְּמָא דְקַיֶּם יְיָ לְהוֹן וְאַף יַד יְיָ הֲוָת בְּהוֹן לְשֵׁיצִיוּתְהוֹן מִגּוֹ
מַשְׁרְיָתָא עַד דְּשֵׁלִימוּ וַהֲוָה כַּד שֵׁלִימוּ כָּל גִּבָּרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא לְמִמַּת מִגּוֹ עַמָּא׃

Interp. chal.

annis verbũ dñi dei tui fuit tecũ: nec ꝺcq; tibi defuit.
Et trãsiuimus a fribus nr̃is filijs esau qui habitãt in
seir a via cãpestri ab elath t ab esion gaber: t perre
ximus t transiuimus p viã deserti moab. et dixit dñs
ad me. Ne obsideas moabitas neq; cõtendas facere
cum eis bellũ: qm̃ nõ dabo tibi de terra eoꝝ hereditа
tez: quia filijs loth dedi ar in possessionẽ. Terribiles
a principio habitauerũt in ea: populꝰ magnus t mul
tus t fortis sicut gigãtes: reputãtur etiã ipsi siẽ gigã
tes: t moabite vocabãt eos terribiles. et in seir habi
tauerũt horrei a principio: t filij esau eiecerunt eos: t
extermĩauerũt a cõspectu suo: t habitauerũt in loco
eoꝝ: sicut fecit israel i terra hereditatis sue quã dedit
eis dñs. Nunc surgite transite torrentẽ zared: t trã
siuimus torrentẽ zared. Dies aũt quibus ambulaui
mus de cades barne donec transiremus torrentẽ za
red triginta t octo anni fuerũt: donec cõsumeretur
omnis generatio viroꝝ bellatorũ de medio castrorũ:
sicut iurauit eis dñs. Et etiã plaga a facie dñi fuit in
eis: et interirent de medio castroꝝ donec consume
rentur. Et factũ est postq; cõsumpti sunt omnes viri
bellatores t mortui sunt de medio populi. ooooo

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Deut. Ca. ii.	Pritiua heb.
τ locutus ē dñs ad me: dicēs: tu ptransibis	locutus est dñs ad me	וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: אַתָּה	דבר
καὶ ἐλάλησε κύριός μοι, λέγων, σὺ παρα πορεύσῃ	dicens. Tu	עֹבֵר הַיּוֹם אֶת גְּבוּל מוֹאָב אֶת	עבר
hodie fines moab aroer τ accedetis pro	trãsibis hodie termios	עָר: וְקָרַבְתָּ מוּל בְּנֵי עַמּוֹן אַל	ענך
σήμερον τὰ ὅρια μωὰβ τὴν ἀρωὴρ καὶ προσάξετε ἐγ	moab vrbem nomine	תְּצֻרֵם וְאַל תִּתְגָּר בָּם כִּי לֹא אֶתֵּן	צור גרה עטן
pe filios ămon. ne inimicitias illis: neq; meas	ar: & accedēs in vicīa	מֵאֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן לְךָ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי	
γὰς υἱῶν ἀμμών. μὴ ἐχθραίνετε αὐτοῖς, μηδὲ συνάψη	filiorū ammō caue ne	לוֹט נְתַתִּיהָ יְרֻשָּׁה: אֶרֶץ רְפָאִים	חשב
τε cũ eis in pliũ: nō enī dabo de tra filioꝝ	pugnes cōtra eos: nec	תֵּחָשֵׁב אַף הִוא רְפָאִים יֵשְׁבוּ בָהּ	קרא
τι αὐτοῖς εἰς πόλεμον, δυ γὰρ μὴ δῶ ἔγγε τῆς γῆς υἱῶν	mouearis ad pliũ. Nō	לְפָנִים וְהָעַמִּנִים יִקְרְאוּ לָהֶם	גדל רום
ammō tibi in sorte: q; filijs loth dedi eā	enī dabo tibi de terra	זַמְזֻמִּים: עַם גָּדוֹל וְרַב וְרָם	
ἀμμὰν σοὶ ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς λὼτ ἔδωκα αὐτὴν	filiorū ammō: qa filiis	כָּעֲנָקִים וַיַּשְׁמִידֵם יְהוָה מִפְּנֵיהֶם	שמד פנה
in sorte. terra gigātū reputabit. τ .n. in ea	loth dedi eā in possessionē. Terra gigātū re	וַיִּירָשֵׁם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם: כַּאֲשֶׁר	ירש
ἐν κλήρῳ· γῆ γιγάντων λογισθήσεται. καὶ ἐν αὐτῇ	putata ē: & in ipa olim	עָשָׂה לִבְנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר	
habitabāt gigantes prius. τ ămonite no	hitauerūt gigantes:	אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֶת הַחֹרִי מִפְּנֵיהֶם	
κατῴκουν οἱ γίγαντες τὸ πρότερον. καὶ οἱ ἀμμανῖται ὀνο	quos ammonite vocāt	וַיִּירָשֵׁם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם עַד הַיּוֹם	
mināt eos zomīm: genꝰ magna τ multa τ po	zomím. ppls magnus	הַזֶּה: וְהָעַוִּים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצֵרִים	
μάζουσιν αὐτοὺς ζομμίν, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ ὑψη	& multus & ꝑcere lōgi	עַד עַזָּה כַּפְתֹּרִים הַיֹּצְאִים מִכַּפְתֹּר	
tentio: vobis: quēadmodū filij enachi. τ pdidit eos	tudinis sicut enachim:	הִשְׁמִידוּם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם: קוּמוּ סְעוּ	נסע
τώτερον ὑμῶν, ὥσπερ οἱ ἐνακίμ, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς	quos dleuit dñs a facie	וְעִבְרוּ אֶת נַחַל אַרְנֹן רְאֵה נָתַתִּי	עבר נתן
dño a facie eoꝝ: τ possiderūt	eorum: & fecit illos ha	בְיָדְךָ אֶת סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הָאֱמֹרִי	
κύριος ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν	bitare pro eis: sicut eoꝝ	וְאֶת אַרְצוֹ הָחֵל רָשׁ וְהִתְגָּר בּוֹ	חלל ירש גרה
eos: τ habitauerūt pro illis vsq; in diē	fecerat filiis esau qui	מִלְחָמָה: הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל תֵּת	
αὐτούς, καὶ κατῳκίδησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας	habitant in seir eoꝝ	פַּחְדְּךָ וְיִרְאָתְךָ עַל פְּנֵי הָעַמִּים	
hanc. sicut fecerūt filijs esau habi	delēs horreos: & terrā	תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן	
ταύτης. ὥσπερ ἐποίησαν τοῖς υἱοῖς ησαῦ τοῖς κατοι	eorū illis tradēs quā pos	שִׁמְעֲךָ וְרָגְזוּ וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ: וְאֶשְׁלַח	חיל שלח
κοῦσιν ἐν σηείρ, οἳ τρόπον ἐξέτριψεν τοὺς χορραῖους ἀπὸ	sident vsq; in presens.	מַלְאָכִים מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת אֶל	שלח
facie eoꝝ: τ possiderūt eos: τ	Euēos quoq; qui habi	סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן דִּבְרֵי שָׁלוֹם	
προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτούς, καὶ	tabant in aserim vsq;	לֵאמֹר: אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ	
habitauerūt pro illis vsq; ad diē hanc.	gazā cappado		
κατῳκίδησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.	ces expulerūt: q egressi		
E τ euei habitātes in aseroth vsq; gazā:	de cappadocia deleue		
καὶ οἱ εὐαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν ἀσηρὰθ ἕως γάζης,	runt eos: & habitaue		
τ cappadoces egressi ex cappadocia deleuerūt	runt pillis. Surgite &		
εὐαῖοι καππαδόκες ἐξελθόντες ἐκ καππαδοκίας ἐξέτριψαν	trasite torrētē arnō. Ec		
eos: τ habitauerūt pro illis. nūc.g. surgite τ	ce tradidi i manu tua		
αὐτούς, καὶ κατῳκίδησαν ἀντ' αὐτῶν. νῦν δὲ ἀράσητε καὶ	seō regē esebō amor		
discedite τ ptrāsite vos vallē arnō. ecce tra	reorū: & terrā eius in		
πάρατε καὶ παρέλθετε ὑμεῖς τὴν φάραγγα ἀρνών. ἰδοὺ πα	cipe possidere: & cōmi		
did in manus tuas seō regē esebō	tte aduersus eū prelīū.		
δέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν σηὼν βασιλέα ἐσεβὼν τὸν	Hodie inciptā mittere		
amorreū τ terrā eius. incipe possidere. cōmitte	terrorē atq; formidinē		
ἀμορραῖον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. ἐπάρχου κληρονομεῖν. συνάπτε	tuā in populos: qui ha		
aduersus eū bellū in die hac. incipe dare ti	bitant sub oī celo: vt		
πολεμεῖν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ἐπάρχου δοῦναι τὸν φό	audito noīe tuo pauē		
mꝰē tuū τ terrorē tuū in facie oium gē	ant: & i morē pturiētiū		
βον σου καὶ τὸν τρόμον σου ἐπὶ προσώπου πάντων τῶν ἐθ	cōtremiscāt: & dolore		
nū q̄ sub celo: q audiēteo nomē tuū	teneātur. Misi ergo nū		
νῶν τῶν ὑπὸ κάτω τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου	cios de solitudine cade		
turbabūtur: τ doloreo habebūt a facie tua. τ mi	moth ad seō regē esebō		
ταραχθήσονται, καὶ ὠδῖνας ἕξουσιν ἀπὸ προσώπου σου. καὶ ἀ	bis pacificis dicēs		
ti legatoꝝ a deserto cademoth ad seō regē	Trāsibimus p terrā tuam. publica gradiemur		
πέστειλα πρέσβεις ἀπὸ τῆς ἐρήμου κεδεμὼθ πρὸς σηὼν βασιλέα			
ἐσεβὼν λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων, παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου,			

Transla. Chal.	Interp. chal.	Pritiua chal.
וּמַלֵּיל יְיָ לְוָתִי לְמֵימָר: אַתְּ עָבַר יוֹמָא דֵין יָת תְּחוּם מוֹאָב יָת לְחָיָת: וְתִתְקָרֵב לְקֳבֵל	Locutusq; est dñs ad me dicens. Tu transibis hodie	עָבַר קָרַב
בְּנֵי עַמּוֹן לָא תְצוּר עֲלֵיהוֹן וְלָא תִתְגָּרֵי לְמִגְעַבַד עִמְּהוֹן קְרָבָא אֲרֵי לָא אֶתֵּן מֵאַרְעָא דְּבְנֵי	terminū moab vrbē ar: & accedes cōtra filios ammō:	צוּר גָּרָה עָבַד
עַמּוֹן לָךְ יְרוּתָא אֲרֵי לִבְנֵי לוֹט יְהַבְתָּהּ יְרוּתָא: אַרְעָא גִּבָּרַיָּא אִתְּתַבָּא אַף הִיא גִּבָּרִין	ne obsideas eos: neq; cōtendas facere cum eis bellū:	נָתַן יֶרֶת חָשַׁב
יָתִיבוּ בָּהּ מֵלְקַדְמִין וְעַמְמָאֵי כְּנָן לְהוֹן הוּשׁ בְּנֵי: עַם רַב וְסַגִּי וְתַקִּיף כְּנֵי עֲנָקָא וְשַׁיְיצִין	quoniā non dabo tibi de terra eoꝝ hereditatē: quia	חָשַׁב קָרָא רָבַב
יְיָ מִן קֳדָמֵיהוֹן וְיָתֵיבוּ בְּאַתְרֵיהוֹן: כְּמָא דְּעֲבַד לִבְנֵי עֵשָׂו דְּיָתְבִין בְּשֵׂעִיר	filijs loth dedi eam in hereditatē. terra gigantuꝝ re	נָתַן צָרַר
דְּשֵׁיצִי יָת חוֹרָאֵי מִן קֳדָמֵיהוֹן וְיָתֵיבוּ בְּאַתְרֵיהוֹן וְעַד יוֹמָא הָדֵין: וְעַיְיתָאֵי דְּיָתְבִין	putatur etiam ipsa: gigantes habitauerunt in ea a	
בְּחַצְרִין עַד עַזָּה קַפּוּטְקָאֵי דְּנָפְקוּ מִן קַפּוּטְקָאָה שֵׁיצִיאוּנוּן וְיָתֵיבוּ בְּאַתְרֵיהוֹן: קוּמוּ	principio: & ammonite vocabant eos hosbantn. Po	
סְוּרוּ וְעִיבָרוּ יָת נַחֲלָא דְּאַרְנֹן תַּמָּן דַּמְסָרִית בְּיָדָךְ יָת סִיחוֹן מַלְכָּא דְּחֶשְׁבּוֹן אֱמוֹרָאָה	pulus magnus & multus & fortis sicut gigantes: & di	
וְיָת אַרְעֵיהּ שָׁרֵי לְתַבְרוּתֵיהּ וְאִתְגָּרֵי לְמִגְעַבַד עִמֵּיהּ קְרָבָא: יוֹמָא הָדֵין אֲשָׁרֵי לְמִיתַּן	sperdidit eos dño a facie eoꝝ: & eiecerunt eos: & ha	
זֵיעֲתָא וְדַחְלְתָּךְ עַל אַפֵּי עַמְמַיָּא דִּתְחוֹת כָּל שְׁמַיָּא דִּישְׁמְעוּן שְׁמָעֲךְ וְיִזְעוּן וְיִתְבָּרְכוּן	bitauerūt in locis eoꝝ: sicut fecit filijs esau qui ha	
קֳדָמָךְ: וּשְׁלָחִית אִזְגָּדִין מִמַּדְבְּרָא לְוָת סִיחוֹן מַלְכָּא דְּחֶשְׁבּוֹן פִּתְגָמֵי שְׁלָם	bitabāt in seir: quia dispersdidit hoz eos a facie eoꝝ:	
לְמֵימָר: אֶעְבְּרָה בְאַרְעָךְ בְּאוֹרְחָא	et eiecit eos & habitauerūt in locis eoꝝ vsq; in diem	
	hanc. et eueos qui habitabant in villis vsq; gazam	
	Cappadoces qui egressi sunt de cappadocia exterminauerūt eos: & habitauerūt in locis eoꝝ. Surgite mo	
	uete castra: & transite torrentē arnon: vide q̄ tradidi	
	in manu tua seon regē esebon amorreū & terrā eius:	
	incipe eijcere eum & contende vt facias bellū aduersus eum. Hodie incipiam dare terroꝛē tuū & timoꝛē	
	tuū super faciē populoꝝ qui sunt sub omni celo: qui	
	audient famam tuam: & cōtremiscent & conterentur	
	a facie tua. Et misi nuncios de solitudine cedemoth	
	ad seon regem esebon verbis pacificis dicēs. Transibo per terram tuam per viam	

Pagina beb. Ecc. Heb. Deuc. Ca. ii.

בַּדֶּרֶךְ אֵלֵךְ לֹא אָסוּר יָמִין וּ
וּשְׂמֹאול׃ אֹכֶל בַּכֶּסֶף תַּשְׁבִּרֵנִי
וְאָכָלְתִּי וּמַיִם בַּכֶּסֶף תִּתֶּן לִי
וְשָׁתִיתִי רַק אֶעְבְּרָה בְרַגְלָי׃ כַּאֲשֶׁר
עָשׂוּ לִי בְּנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר
וְהַמּוֹאָבִים הַיֹּשְׁבִים בָּעָר עַד אֲשֶׁר
אֶעֱבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃ וְלֹא
סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן לֹנוּ כִּי
הִקְשָׁה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת רוּחוֹ וְאִמֵּץ
אֶת לְבָבוֹ לְמַעַן תִּתּוֹ בְיָדְךָ כַּיּוֹם
הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רְאֵה הַחִלֹּתִי
תֵּת לְפָנֶיךָ אֶת סִיחֹן וְאֶת אַרְצוֹ
הָחֵל רָשׁ לָרֶשֶׁת אֶת אַרְצוֹ׃ וַיֵּצֵא
סִיחֹן לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל עַמּוֹ
לְמִלְחָמָה יָהְצָה׃ וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ וַנַּךְ אֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו
וְאֶת כָּל עַמּוֹ׃ וַנִּלְכֹּד אֶת כָּל עָרָיו בָּעֵת
הַהִוא וַנַּחֲרֵם אֶת כָּל עִיר מְתִם
וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף לֹא הִשְׁאַרְנוּ שָׂרִיד׃
רַק הַבְּהֵמָה בָּזַזְנוּ לָנוּ וְשָׁלָל
הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַדְנוּ׃ מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר
עַל שְׂפַת נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר
בַּנַּחַל וְעַד הַגִּלְעָד לֹא הָיְתָה קִרְיָה
אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ אֶת הַכֹּל נָתַן
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ׃ רַק אֶל אֶרֶץ
בְּנֵי עַמּוֹן לֹא קָרַבְתָּ כָּל יַד נַחַל יַבֹּק

Pagina chal. Interp. chal.

publicã ibo: non declinabimus ad dexterã nec ad sinistrã. frumentũ argento vendes mihi vt comedã: et aquã argento dabis mihi vt bibam: tantũmodo transibo pedibus meis. sicut fecerũt mihi filij esau q̃ habitant in seir & moabite qui habitant in ciuitate ar: donec transeam iordanẽ ad terrã quã dñs deus noster daturus est nobis. et noluit seon rex esebon dimittere nos transire per terminũ suum: quia indurauit dñs deus tuus spiritũ eius: & roborauit cor eius: vt traderet eum in manus tuas sicut in die hac. Et dixit dñs ad me. Vide q̃ incepi tradere in cõspectu tuo seon & terrã eius: incipe cẽcere eum et possideas terram eius. Et egressus est seon in occursum nostrũ ipse et omis populus eius: vt pugnaret in iahas. et tradidit eum dñs deus noster in cõspectu nro: & percussimus eum & filios eius & oẽm populũ eius. Et subiecimus oẽs ciuitates eius in tẽpore illo: & destruximus oẽs vrbes & viros ac mulieres & puerulos: nõ reliquimus reliquias. Tantũmodo iumẽta depredati sumus nobis & spolia ciuitatũ q̃s subiecim⁹: ab aroer q̃ est sup ripã torrẽtis arnõ & ciuitatẽ q̃ ẽ in torrẽte & vsq; ad galaad nulla fuit ciuitas q̃ fortior nobis esset: sed oẽs tradidit dñs deus nr in cõspectu nro. Tantũmodo ad terrã filiorũ ammõ nõ accessisti & ad oẽm ripã torrẽtis iaboc

Trãsla. B. Hiero.

via. nõ declinabimus
neq; ad dextrã oooo
neq; ad sinistrã. alimẽta precio vende nobis
vt vescamur: aquã pecunia tribue ooooooooo
& sic bibemus. Tñ est vt nobis cõcedas trãsitũ: sicut fecerũt filii esau qui habitãt in seir:
& moabite q morãtur in ar: donec veniam
ad iordanẽ: & trãsea-
mus ad terram quam
dñs deus nr daturus ẽ
nobis. Noluitq; ooooo
seon rex esebon dare
nobis transitũ: quia
idurauerat dñs deus
tuus spũm eius: & obfir
mauerat cor illius: ita
vt traderetur ĩ manus
tuas sicut nũc vides. Dixitq; dñs ad me. Ecce
cepi tibi tradere seon
& terram eius: ooo oooo
incipe possidere eam.
Egressusq; est oooooooo
seon obuiã nobis cũ
oi populo suo ad prelium in iasa: & tradidit
eum dñs deus nr nobis
pcussimusq; eũ cũ filiis suis & omni populo
suo: cũctasq; vrbes in
tpe illo cepimus. inter
fectis hitatoribus earũ
viris ac mulieribus &
puuls. Nõ reliquimus
ĩ eis quicq; ablq; iumẽtis: q̃ in partẽ venere pdantiũ: & spoliis vrbiũ
quas cepimus ab aro
er que est sup ripã tor
rẽtis arnõ oppida qđ
in valle situ ẽ vsq; gala
ad. Nõ fuit vicus &
ciuitas q̃ nras effugeret
manus. Oẽs tradidit
dñs deus noster nobis
ablq; terra filiorũ am
mon: ad quã non ac
cessimus & cunctis que
adiacent torrẽti ieboc

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

I via ibo: nõ ŏcliabo ad dexterã neq; ad sinistrã.
ἐν τῇ ὁδῷ πορεύσομαι, οὐκ ἐκκλινῶ δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά.
cibos argento tribues mihi & comedã: &
βρώματα ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι καὶ φάγομαι, καὶ
aquã argento tribues mihi & bibã: nisi q
ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι καὶ πίομαι, πλὴν ὅτι
trãsibo pedibus: sicẽ fecerũt mihi filij
παρελεύσομαι τοῖς ποσί, καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἱοὶ
esau habitãtes in seir: & moabite ha-
ησαῦ οἱ κατοικοῦντες ἐν σηείρ, καὶ οἱ μωαβῖται οἱ κα
bitãtes in ar quo ad trãseã iordanẽ in
τοικοῦντες ἐν ἈΡ ἕως ἂν παρέλθω τὸν ἰορδάνην εἰς τὴν
terrã: q̃ dñs deus nr dat nobis. & nõ voluit
γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν· καὶ οὐκ ἠθέλησεν
seõ rex esebõ pertrãsire nos p eã. q̃
σηὼν βασιλεὺς ἐσεβὼν παρελθεῖν ἡμᾶς δι' αὐτό· ὅτι
indurauit dñs deus nr spũ eius: & obfirma
ἐσκλήρυνεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυ
uit cor eius: vt traderet eũ in manus
σεν τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοῦναι εἰς τὰς χεῖράς
tuas: vt in die hac. & dixit dñs ad me: ecce
σου, ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· καὶ εἶπεν κύριος πρός με, ἰδοὺ
incepi tradere ab facie tua seõ re-
ἤρξαμαι παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου τὸν σηὼν βα
gem esebõ amorreũ & trã eius: incipe
σιλέα ἐσεβὼν τὸν ἀμορραῖον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, ἤρξαι
possidere trã eius. & erũt seõ rex
κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθεν σηὼν βασιλεὺς G
esebõ in occursũ nobis & ipe & oia ppla
ἐσεβὼν εἰς συναάντησιν ἡμῖν καὶ αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς
eius in plium in iasa. & tradidit eũ dñs
αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς ἰασά· καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύ-
deus nr in manus nras ab facie nra. & percussi
ριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν πρὸ προσώπου ἡμῶν· καὶ ἐπατά
mus eũ & filios eius & oẽm pplm eius: & obti
ξαμεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐκρα
nuimus oẽs ciuitates eius in tpe illo. & eue
τήσαμεν πάσας τὰς πόλεις αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· καὶ ἐξω
timus oẽs ciuitatẽ: vincepo & vros eoꝝ &
λοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἄνδρας καὶ γυναῖκας καὶ
filios eoꝝ nõ reliquimus vllos: verũ iumẽta pre
τὰ τέκνα· αὐτῶν οὐ κατελίπομεν ζωγρίαν, πλὴν τὰ κτήνη ἐσκυ
dati sumus nobis ipis. & spolia ciuitatũ cepimus &
ρευσάμεν ἑαυτοῖς· καὶ τὰ σκύλα τῶν πόλεων ἐλάβομεν ἡμῖν
aroer: q̃ est apõ ripã torrentis arnõ: &
ἀροήρ, ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ χειμάρρου ἀρνών, καὶ τὴν
ciuitatẽ exitẽ in valle: & vsq; ad mõtẽ galaad.
πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῷ φάραγγι, καὶ ἕως ὄρους τῆς γαλαάδ·
nõ fuit ciuitas: q̃ effugeret nos. oẽs tradidit
οὐκ ἐγενήθη πόλις, ἥτις ἐξέφυγεν ἡμᾶς· τὰς πάσας παρέδω
dñs deus nr in manus nras. verũ in trã filiorũ am
κεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν· πλὴν εἰς τὴν γῆν υἱῶν ἀμ
mon nõ trãsiuimus: oia ppinqua torrẽti iaboc
μὼν οὐ προσήλθομεν, πάντα τὰ συγκυροῦντα χειμάρρῳ ἰαβὸκ

Transla. Chal.

וְאָמַרְתָּ אֵיחֵל לָא נְסָטֵי יַמִּינָא וּשְׂמָאלָא׃ עִיבוּרָא בְּכַסְפָּא תְּזַבֵּן לִי וְאֵיכוֹל וּמַיָּא
בְּכַסְפָּא תְּיַהֵב לִי וְאֶשְׁתֵּי לְחוֹד אֵיעִבַּר בְּרַגְלַיּ׃ כְּמָא דַּעֲבָדוּ לִי בְּנֵי עֵשָׂו דְּיָתְבִין בְּשֵׂעִיר
וּמוֹאָבָאֵי דְּיָתְבִין בְּלַחֲיָת עַד דְּאֵיעִבַּר יָת יַרְדְּנָא לְאַרְעָא דַּיְיָ אֱלָהָנָא יָהֵיב לָנָא׃ וְלָא
אָבָא סִיחֹן מַלְכָּא דְּחֶשְׁבּוֹן לְמִשְׁבְּקָנָא לְמֵיעְבַּר בִּתְחוֹמֵיהּ אֲרֵי אַקְשִׁי יְיָ אֱלָהָךְ יָת
רוּחֵיהּ וְתַקֵּיף יָת לִבֵּיהּ בְּדִיל לְמִמְסְרֵיהּ בְּיָדָךְ כְּיוֹמָא הָדֵין׃ וַאֲמַר יְיָ לִי חֲזִי דְּשָׁרֵי
לְמִמְסַר קֳדָמָךְ יָת סִיחֹן וְיָת אַרְעֵיהּ שָׁרִי לְתָרָכוּתֵיהּ לְמֵירַת יָת אַרְעֵיהּ׃ וּנְפַק סִיחֹן
לְקֳדָמוֹתָנָא הוּא וְכָל עַמֵּיהּ לְאַתְוָא קְרָבָא לְיָהַצ׃ וּמְסַרֵיהּ יְיָ אֱלָהָנָא קֳדָמָנָא וּמְחֵינָא
יָתֵיהּ וְיָת בְּנוֹהִי וְיָת כָּל עַמֵּיהּ׃ וּכְבַשְׁנָא יָת כָּל כַּרְכּוֹהִי בְּעִדָּנָא הַהִוא וְנַפֵּרְנָא יָת כָּל
קִרְוָיָא גְּבָרַיָּא וְנָשַׁיָּא וְטַפְלָא לָא אַשְׁאַרְנָא פְּשֵׁירִיז׃ לְחוֹד בְּעִירָא בָּזְנָא לָנָא וְעַדֵּי
קִרְוָיָא דְּכְבַשְׁנָא׃ מֵעֲרֹעֵר דְּעַל כֵּיף נַחֲלָא וְאַרְנֹן וְקִרְתָּא דִּי בְּנַחֲלָא וְעַד גִּלְעָד לָא הֲוַת
קִרְתָּא דְּתַקִּיפַת מִנָּנָא יָת כּוֹלָא מְסַר יְיָ אֱלָהָנָא קֳדָמָנָא׃ לְחוֹד לְאַרְעָא דִּבְנֵי עַמּוֹן לָא
קְרֵיבְתָּא כָּל כֵּיף נַחַל יוּבְקָא

Transla. Chal.

publicã ibo: non declinabimus ad dexterã nec ad sinistrã. frumentũ argento vendes mihi vt comedã: et aquã argento dabis mihi vt bibam: tantũmodo transibo pedibus meis. sicut fecerũt mihi filij esau q̃ habitant in seir & moabite qui habitant in ciuitate ar: donec transeam iordanẽ ad terrã quã dñs deus noster daturus est nobis. et noluit seon rex esebon dimittere nos transire per terminũ suum: quia indurauit dñs deus tuus spiritũ eius: & roborauit cor eius: vt traderet eum in manus tuas sicut in die hac. Et dixit dñs ad me. Vide q̃ incepi tradere in cõspectu tuo seon & terrã eius: incipe cẽcere eum et possideas terram eius. Et egressus est seon in occursum nostrũ ipse et oĩs populus eius: vt pugnaret in iahas. et tradidit eum dñs deus noster in cõspectu nro: & percussimus eum & filios eius & oẽm populũ eius. Et subiecimus oẽs ciuitates eius in tẽpore illo: & destruximus oẽs vrbes & viros ac mulieres & puerulos: nõ reliquimus reliquias. Tantũmodo iumẽta depredati sumus nobis & spolia ciuitatũ q̃s subiecim⁹: ab aroer q̃ est sup ripã torrẽtis arnõ & ciuitatẽ q̃ ẽ in torrẽte & vsq; ad galaad nulla fuit ciuitas q̃ fortior nobis esset: sed oẽs tradidit dñs deus nr in cõspectu nro. Tantũmodo ad terrã filiorũ ammõ nõ accessisti & ad oẽm ripã torrẽtis iaboc

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

ciuitates q̃ in mõtana: sicut precepit
καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ τῇ ὀρινῇ, καθότι ἐνετείλατο
pit nobis dñs deus nr̃.
τὸ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. Ca. 3.

A Rame u. b.

ET reuersi ascẽdimus viã q̃ in ba
καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβημεν ὁδὸν τὴν εἰς Βα
san: & exijt og rex basan in occur
σάν, καὶ ἐξῆλθεν ὤγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάν
sum nobis: ipe & oia ppla eius in pliu
τησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον
in edrai. & dixit dñs ad me: ne timeas eũ:
εἰς Ἐδραείμ. καὶ εἶπε κύριος πρός με, μὴ φοβηθῇς αὐ
q̃ in manus tuas tradidi eũ: & om
τόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν, καὶ
oẽm ppliñ ei⁹ & oẽs trã eius. & fa
πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτ. καὶ
cies ei sicut fecisti seõ regi
ποιήσεις αὐτῷ ὡσαύτως ὡς ἐποίησας τῷ σκλ βασιλεῖ τῶν
amorreoꝝ: q̃ habitabat in esebõ· & tradidit eũ
Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών. καὶ παρέδωκεν αὐ
dñs deus nr̃ in manus nr̃as: & om
τὸν κς ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ τὸν ὤγ βα
nem basan & oẽm ppliñ eius. & fe
σιλέα τῆς Βασὰν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτ. καὶ ἐπα
cimus eis sicut nõ reliquimus eius semẽ.
ταξάμεν αὐτοὺς ὡς τ μὴ καταλιπεῖν αὐτ σπέρμα.
& obtinuim⁹ oẽs ciuitates eius in tem
καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτ ἐν τῷ και
pore illo: nõ fuit ciuitas q̃ nõ cepimus ab eis.
ρῷ ἐκείνῳ, οὐκ ἦν πόλις ἣν οὐκ ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν·
sexagita ciuitates: oia cõfinia argob re
ἑξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα Ἀργὼβ βασι
gis og in basan. oẽs he ciuitates munite:
λέως ὤγ ἐν τῇ Βασάν· πᾶσαι αὗται πόλεις ὀχυραί,
muri alti:: porte & vectes: ꝑter ciuitates
τείχη ὑψηλά, πύλαι καὶ μοχλοί, χωρὶς τῶν πόλεων
pherezeoꝝ multas valde. destruximus
τῶν φερεζαίων τῶν πολλῶν σφόδρα. ἐξολεθρεύσαμεν
eos: sicut fecimus seõ regi esebõ.
αὐτούς, ὡσαύτως ἐποιήσαμεν τῷ σκλ Βασιλεῖ Ἐσεβών·
& destruximus oẽm ciuitatẽ: delecpo & mulie
καὶ ἐξολεθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἔτι καὶ τὰς γυναῖ
res & filios: & oia iumẽta & spolia
κας καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ τὰ σκύλα

B

ciuitatũ predati sumus nobis ꝑpio. & cepimus
τῶν πόλεων ἐπρονεμόσαμεν ἑαυτοῖς· καὶ ἐλάβομεν
in tpe illo trã de manibus duoꝝ regũ
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χειρῶν δύο βασιλέων
amorreoꝝ: q̃ erãt trans iordanẽ a torrente
τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τ Ἰορδάνου ἀπὸ τ χειμάρρου
arnõ vsq̃ ad mõtẽ hermõ. phenicee cognominãt hermõ sa
Ἀρνὼν ἕως ὄρους Ἑρμών· οἱ Φοίνικες ὀνομάζουσι τὸν Ἑρμὼν Σα
nir. & amorreus cognominauit id sanir. oẽs ciuitates
νίρ· καὶ ὁ Ἀμορραῖος ὠνόμασεν αὐτὸ Σανίρ· πᾶσαι πόλεις

Transla. Chal.

ET perreximus & ascendimus per viam Ca. 3.
basan: & egressus est og rex basan in occursum
nostrũ ipse & oia populus eius vt cõmitteret bellum
in edrai. et dixit dñs ad me. Ne timeas eum: quia in
manu tua tradidi eum & omnẽ populũ eius & terram
eius: & facies ei sicut fecisti seon regi amorreorum qui
habitabat in esebon. et dedit dñs deus noster in ma-
nu nostra etiã og regem basan & omnẽ populũ eius:
et percussimus eũ donec nullus ex eis relictus esset.
et subiecimus oẽs vrbes eius in tpe illo: nõ fuit ciui
tas quã non acceperimus ab eis sexaginta vrbes oia
loca prouincie argob regni og in basan. Oẽs iste vr-
bes munite & murate que habebãt seras & vectes pre
ter villas absq̃ muris multas nimis. & destruximus
eas: sicut fecimus seon regi esebon: disperdẽtes oim
ciuitatũ viros & mulieres & paruulos & oia iumenta:
et spolia vrbium diripuimus nobis. et tulimus in tpe
illo terrã de manu duorũ regum amorreorum qui erant
trans iordanẽ: a torrente arnon vsq̃ ad montem her
mon. Sidonij vocabant hermon sarion: et amorrei
appellabant eum montem nisir. Omnes vrbes ooo

Trãsla. B. Hiero.

& vrbibus montanis: & vniuersis locis a quibus
nos prohibuit dñs de
Ius noster. Cap. 3.
TAq; cõuersi ascẽdi
mus per basã. Egres
sus ẽ og rex basan in
occursũ nobis cũ popu
lo suo ad bellandum in
edrai. Dixitq; dñs ad
me. Ne timeas eũ: qa
in manu tua tradidi ẽ
cum omni populo ac
terra sua: faciesq; oooo
ei sicut fecisti seon regi
ammorreorum qui
habitauit in esebon.
Tradidit ergo dñs deus nr̃ in manibus nr̃is
et og regẽ basan & om
niuersũ populũ eius: p
cussimusq; eos vsq; ad
internitionẽ vastantes
cũctas ciuitates illius
vno tempore. Non oo
fuit oppidum qđ nos
effugeret. oooooooooooo
Sexagita vrbes & oẽs
regionem argob oooo
regni og in basan. cũ
cte vrbes erant oooooooo
munite muris altissi-
mis portisq; & vectib?
absq; oppidis innume
ris que nõ habebãt mu
ros. Et deleuimus eos
sicut feceramus oooooo
seon regi esebon. dis-
perdentes oẽm ciuitatẽ
viros ac mulieres & &
paruulos: iumẽta autẽ
& spolia vrbiũ diripui
mus. Tulimusq; ooooooo
illo in tempore terrã
de manu oooooooooooo
duorum regum am-
morreorum q erãt trãs
iordanẽ a torrẽte arnõ
vsq; ad montẽ hermõ
quem sidonii sarion vo
cant oooooooooooooooo
& ammorrei sanir. oẽs
ciuitates ooooooooooo

Interp. chal.

et ad vrbes mõtis & ad oia loca q̃ precepit dñs de⁹ nr̃.
ET perreximus & ascendimus per viam Ca. 3.
basan: & egressus est og rex basan in occursum
nostrũ ipse & oia populus eius vt cõmitteret bellum
in edrai. et dixit dñs ad me. Ne timeas eum: quia in
manu tua tradidi eum & omnẽ populũ eius & terram
eius: & facies ei sicut fecisti seon regi amorreorum qui
habitabat in esebon. et dedit dñs deus noster in ma-
nu nostra etiã og regem basan & omnẽ populũ eius:
et percussimus eũ donec nullus ex eis relictus esset.
et subiecimus oẽs vrbes eius in tpe illo: nõ fuit ciui
tas quã non acceperimus ab eis sexaginta vrbes oia
loca prouincie argob regni og in basan. Oẽs iste vr-
bes munite & murate que habebãt seras & vectes pre
ter villas absq; muris multas nimis. & destruximus
eas: sicut fecimus seon regi esebon: disperdẽtes oim
ciuitatũ viros & mulieres & paruulos & oia iumenta:
et spolia vrbium diripuimus nobis. et tulimus in tpe
illo terrã de manu duorũ regum amorreorum qui erant
trans iordanẽ: a torrente arnon vsq; ad montem her
mon. Sidonij vocabant hermon sarion: et amorrei
appellabant eum montem nisir. Omnes vrbes ooo

Ter. Heb. Deut. Ca. iii. Pritiua heb.

עִיר וְעָרֵי הַהָר וְכָל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ׃ Cap. iii.
נֹפֶן וְנַעַל
עֶלֶה פְּנֵה
דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה
אֶדְרֶעִי׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל
תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי אֹתוֹ
וְאֶת כָּל עַמּוֹ וְאֶת אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ
לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃
וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ גַּם אֶת
עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וְאֶת כָּל עַמּוֹ וַנַּכֵּהוּ
עַד בִּלְתִּי הִשְׁאִיר לוֹ שָׂרִיד׃ וַנִּלְכֹּד
אֶת כָּל עָרָיו בָּעֵת הַהִוא לֹא
הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר לֹא לָקַחְנוּ
מֵאִתָּם שִׁשִּׁים עִיר כָּל חֶבֶל אַרְגֹּב
מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן׃ כָּל אֵלֶּה עָרִים
בְּצֻרוֹת חוֹמָה גְּבֹהָה דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ
לְבַד מֵעָרֵי הַפְּרָזִי הַרְבֵּה מְאֹד׃
וַנַּחֲרֵם אוֹתָם כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ
לְסִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַחֲרֵם כָּל עִיר
מְתִם הַנָּשִׁים וְהַטָּף׃ וְכָל הַבְּהֵמָה
וּשְׁלַל הֶעָרִים בָּזְזוּ לָנוּ׃ וַנִּקַּח
בָּעֵת הַהִוא אֶת הָאָרֶץ מִיַּד
שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן מִנַּחַל אַרְנֹן עַד הַר חֶרְמוֹן׃
צִידֹנִים יִקְרְאוּ לְחֶרְמוֹן שִׂרְיֹן
וְהָאֱמֹרִי יִקְרְאוּ לוֹ שְׂנִיר׃ כָּל עָרֵי

Interp. chal.

Pritiua chal.

גֹּבָא
נָבַח
דָּחַל עֲבַד
טָאָא שָׁאַר שָׁזַב
כְּרָה הָוָה
לָקַח דָּשָׁא
נָשָׁה עָדָה בָּזַז
קָרָא

BIBLIOTECA

Pritiua beb. Ter.Heb. Deuk. Ca.iii.

הַמִּישֹׁר וְכָל הַגִּלְעָד וְכָל הַבָּשָׁן עַד סַלְכָה וְאֶדְרֶעִי עָרֵי מַמְלֶכֶת עוג
בַּבָּשָׁן כִּי רַק עוג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
נִשְׁאַר מִיֶּתֶר הָרְפָאִים הִנֵּה עַרְשׂוֹ עֶרֶשׂ בַּרְזֶל הֲלֹה הִוא בְּרַבַּת בְּנֵי
עַמּוֹן תֵּשַׁע אַמּוֹת אָרְכָּהּ וְאַרְבַּע אַמּוֹת רָחְבָּהּ בְּאַמַּת אִישׁ וְאֶת
הָאָרֶץ הַזֹּאת יָרַשְׁנוּ בָּעֵת הַהִוא מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל נַחַל אַרְנֹן וַחֲצִי
הַר הַגִּלְעָד וְעָרָיו נָתַתִּי לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְיֶתֶר הַגִּלְעָד וְכָל הַבָּשָׁן
מַמְלֶכֶת עוג נָתַתִּי לַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה כָּל חֶבֶל הָאַרְגֹּב לְכָל הַבָּשָׁן
הַהוּא יִקָּרֵא אֶרֶץ רְפָאִים יָאִיר בֶּן מְנַשֶּׁה לָקַח אֶת כָּל חֶבֶל אַרְגֹב עַד
גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וַיִּקְרָא אֹתָם עַל שְׁמוֹ אֶת הַבָּשָׁן חַוֹּת יָאִיר
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּלְמָכִיר נָתַתִּי אֶת הַגִּלְעָד וְלָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי נָתַתִּי מִן
הַגִּלְעָד וְעַד נַחַל אַרְנֹן תּוֹךְ הַנַּחַל וּגְבוּל וְעַד נַחַל יַבֹּק הַגְּבוּל בְּנֵי
עַמּוֹן וְהָעֲרָבָה וְהַיַּרְדֵּן וּגְבוּל מִכִּנֶּרֶת וְעַד יָם הָעֲרָבָה יָם הַמֶּלַח תַּחַת
אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה מִזְרָחָה וָאֲצַו אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ חֲלוּצִים תַּעַבְרוּ

Pritiua chal.

שָׁרָא
שְׁאָר
רָבְעָ אָפָה פָּתָה
קָרָה
קָבָא
תָּחָם
שַׁבָּד
רוּם דָּנָח אָמַר
יָבַת זָבַז עָבַר

Interp.chal.

que sunt in planicie & omnē galaad & omnē basan vsq; ad selca & edrai vrbes regni og in basan. Quoniā solus og rex basan remānsit de reliquijs gigantū. ecce lectus eius lectus eſt ferreus: quietiq; eſt in rabbath filioꝝ amon: nouem cubitos habens longitudinis et quattuor cubitos latitudinis in cubito eiusdē regis. Et terrā hanc possedimus in tēpore illo ab aroer que eſt iuxta torrentē arnō vsq; ad medīā partē montis galaad: & ciuitates illius dedi tribui ruben & tribui gad. Reliquā aūt partē galaad & omnē basan regni og dedi dimidie tribui manasse oēm regionē prouincie argob. Ipa illa prouincia basan vocabatur terra gigantū. Iair filius manasse tulit omnē prouinciā regionis argob vsq; ad terminū gesuri & maachati: & vocauit ex noie suo basan oppida iair vsq; in diē hāc. Machir aūt dedi galaad. & tribui ruben & tribui gad dedi a galaad vsq; ad torrentē arnon medīū torrētis et terminū eius vsq; ad torrentē iaboc: qui eſt terminus filioꝝ ammon: & planiciē & iordanē & terminum eius a genesar vsq; ad mare planiciei qđ ē mare salis sub declivio collis ad orientem. & precepi vobis in tempore illo dicens. Dñs deus vester dedit vobis terram hanc in hereditatē: accincti transibitis ooo

Trāsla.B.Hiero.

q̄ site sūt in planitie & vniuersā terrā galaad & basan vsq; ad selcha & edrai ciuitates regni og in basan. Solus qp pe rex basan ooooooo restiterat de stirpe gigātū. Et mōstratur lectꝰ eius ferreus qui eſt in rabath filiorum ooooooo āmō nouē cubitos hūs lōgitudinis & q̄ttuor latitudinis ad mēsurā cubiti virilis manus. Terrāq; possedimus tempore illo ooooooooo ab aroer q̄ eſt sup ripā torrētis arnō: vsq; ad mediā ptē mōtis galaad. & ciuitates illius dedi rubē & gad Reliq̄ āt ptē galaad & oēm basā regni og tradidi medie tribui ooooooooooo manasse oēm regionē argob. Cūctaq; basan vocabatur terra gigātū. Iair filius ooooooooo manasse possedit oēm regionem argob vsq; ad terminos gessuri & machati. Vocauitq; ooooo ex noie suo basan auothair. i. villas iair ooooooo vsq; in pñtē diē. Machir quoq; dedi ooooooo galaad. & tribubus ruben & gad dedi de terra galaad vsq; ad torrētē arnō mediū torrētis & cōfinīū vsq; ad torrētē iaboc q eſt terminus filiorū āmō: & planiciem solitudinis ata q̄ iordanē: & terminos cenereth vsq; ad mare deserti: qđ ē salsissimū ad radicē montis phasga cōtra orientē. Precepi q̄ vobis in tpe illo dicens. Dñs deus vester dat vobis terram ooooo hanc in hereditatē: ex pediti precedite ooooooo

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

misor & oio galaad & oio basan vsq; ad sel
μισῶρ καὶ πᾶσα γαλαὰδ καὶ πᾶσα βασὰν ἕως ἐλε
cha & edrai ciuitates regni og in basan:
κὰ καὶ ἐδραεὶν πόλεις βασιλείας τοῦ ὼγ ἐν τῇ βασάν,
q: tñ og rex basan reſtiterat de
ὅτι πλὴν ὼγ βασιλεὺς βασὰν κατελείφθη ἐκ τῶν
raphaiꝫ. ecce lectus eius lectus ferreus: ecce hic
ῥαφαείτ · ἰδοὺ ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρᾶ, ἰδοὺ αὕτη
in rabath filioꝫ ammō. nouē cubitoꝫ lōgitudo
ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν υἱῶν ἀμμών · ἐννέα πηχῶν τὸ μῆκος
eius: & ꝗttuor cubitoꝫ latitudo eius in
αὐτῆς, καὶ τεσσάρων πηχέων τὸ εὖρος αὐτῆς ἐν
cubito viri. & trā illā possedimus
πήχει ἀνδρός. καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμεν
in tpe illo ab aroer: q̄ eſt iuxta ripā
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ ἀροήρ, ἥτις πλησίον τοῦ χείλους
torrētis arnō: & dimidiū mōtis galaad. &
χειμάρρου ἀρνών, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους γαλαὰδ. καὶ
ciuitates eius dedi rubem & gath: &
τὰς πόλεις αὐτοῦ ἔδωκα τῷ ῥουβὴμ καὶ τῷ γάδ, καὶ
reliquum galaad & oēm basan re
τὸ κατάλοιπον τῆς γαλαὰδ καὶ πᾶσαν τὴν βασὰν βα
gnum og dedi dimidie tribui manasse:
σιλείας ὼγ ἔδωκα τῷ ἡμίσει τῆς φυλῆς μανασσῆ,
& oēm circū regionē argob. & oēm
καὶ πᾶσαν τὴν περίχωρον ἀργώβ, καὶ πᾶσαν τὴν
basan illam: ipa raphaim cōputabitur. & iaer fi
βασὰν ἐκείνη, γῆ ῥαφαεὶν λογισθήσεται. καὶ ἰαὶρ υἱὸς
lius manasse accepit oēm circū regionē argob
υἱὸς μανασσῆ ἔλαβε πᾶσαν τὴν περίχωρον ἀργὼβ
vsq; ad terios gessuri & machati & cognominauit
ἕως τῶν ὁρίων γεσσουρὶ καὶ μαχαθί · καὶ ἐπωνόμασεν
illas in nole suo basan auothiair
αὐτὰς ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν βασὰν ἀβωθιάιρ
vsq; ad diē hāc. & machir dedi
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ τῷ μαχὶρ ἔδωκα τὴν
galaad. & ruben & gad dedi a
γαλαάδ. καὶ τῷ ῥουβὴμ καὶ τῷ γὰδ ἔδωκα ἀπὸ
galaad vsq; ad torrētē arnō mediū tor
τῆς γαλαὰδ ἕως τοῦ χειμάρρου ἀρνὼν μέσον τοῦ χει
rētis terminus & vsq; ad iaboc: & torrēs finis
μάρρου ὅριον καὶ ἕως τοῦ ἰαβώκ, καὶ ὁ χειμάρρους ὅρι
filiꝫ ammō. & planicies & iorda
ον τοῖς υἱοῖς ἀμμών. καὶ ἡ ἀραβὰ καὶ ὁ ἰορδά
nis terminus a cenereth & vsq; ad mare pla niciē ma
νης ὅριον ἀπὸ χενηρὲθ καὶ ἕως θαλάσσης ἀραβὰ θα
ris salsi a sedoth vallē orientis.
λάσσης ἁλυκῆς ἀπὸ σηδὼθ τὴν φάραγγα ἀνατολῶν.
& precepi vobis in tpe illo: dicēs:
καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων,
dñs deus nr dedit vobis trā hanc
κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δέδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην
in hereditatē armati precedite
ἐν κλήρῳ. ἐνοπλισάμενοι προπορεύεσθε ooo oo

Transla.Chal.

שִׁישָׁא וְכָל גִּלְעָד וְכָל מַתְנָן עַד סַלְכָה וְאֶדְרֶעִי קִרְוֵי מַלְכוּתֵיהּ דְּעוֹג מַתְקְנוּ וְאַרֵי לְחוֹד
עוֹג מַלְכָא דְּמַתְנָן אִשְׁתְּאַר מִשְּׁאַר גִּבָּרַיָּא הָא עַרְסֵיהּ עַרְסָא דְּבַרְזֶל הֲלָא הִיא רַבַּת
בְּנֵי עַמּוֹן תְּשַׁע אַמִּין אוֹרְכֵהּ וְאַרְבַּע אַמִּין פּוּתְיֵהּ בְּאַמַּת גַּבְרָא דְּתֵיתֵי וְיַת אַרְעָא הָדָא יְרַתְנָא
בְּזִדְמַנָּא הַהִוא מֵעַרְעֹר דְּעַל נַחֲלָא דְאַרְנוֹן וּפַלְגוּת טוּרָא דְּגִלְעָד וְקִרְוֹהִי דְּגָד וּרְאוּבֵן יְהַבִית לְשִׁבְטָא
דְּמְנַשֶּׁה גְּמַל בֵּית פָּלֶךְ טַרְכּוֹנָא לְכָל מַתְנָן הַהוּא סְתָרֵי אַרְבְּעִין גַּבְרַיָּא וְאָזִיר בַּר מְנַשֶּׁה
וְסִיבֵת כָּל בֵּית פָּלֶךְ טַרְכּוֹנָא עַד תְּחוּם גְּשׁוּרָאָה וְאַתְקִין עַל שְׁמֵיהּ יַת
מַתְנָן בַּפְרָנֵי יָאִיר עַד יוֹמָא דֵּין וּלְמָכִיר יְהַבִית יַת גִּלְעָד וּלְשִׁבְטָא רְאוּבֵן וּלְשִׁבְטָא גָּד
יְהַבִית מִן גִּלְעָד וְעַד נַחֲלָא דְאַרְנוֹן גּוֹ נַחֲלָא וּתְחוּמֵיהּ וְעַד יוּקְנָא נַחֲלָא תְּחוּמָא דִּבְנֵי
עַמּוֹן וּמֵישְׁרָא וְיַרְדְּנָא וּתְחוּמֵיהּ מִגִּינוֹסַר וְעַד יַמָּא דְּמֵישְׁרָא יַמָּא דְּמִלְחָא תְּחוֹת
מַשְׁפַּךְ מֵי רַמְתָא מַדִּינְחָאוּ מִדָּרוֹם תֵּימָנָא דְּעִירְתָּא דַּהֲוָה מֵימֵי אֲלַהֲטָן יַרְבְּלוֹן
יַת אַרְעָא הָדָא לְמֵירְתָהּ מְזוֹרְזִין תְּעִבְרוּן

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Deut. Ca. iii.	Pritiua heb.
ante facie fratrũ vros filios israel oia	fratres vestros filios isrl omnes viri robusti	לִפְנֵי אֲחֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל בְּנֵי	פָּנָה אָח
ἀπὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πᾶς	& parulis atq; iumentis. Noui eni q plura	חַיִל רַק נְשֵׁיכֶם וְטַפְּכֶם וּמִקְנֶכֶם	נָשָׁה קָנָה
potens. verũtñ vxores vre τ filij vri	habeatis pecora: & in vrbibus remãere debebũt quas tradidi vobis	יָדַעְתִּי כִּי מִקְנֶה רַב לָכֶם יֵשְׁבוּ	
δυνατός. πλὴν αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν	dõec requiem tribuat dñs fribus vris sicut vobis tribuit: & possideãt ipsi et terram quam	בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם: עַד	עִיר נָתַן
τ τὰ κτήνη ὑμῶν, οἶδα ὅτι πολλὰ κτήνη ὑμῖν, κατοι	daturus est eis trans	אֲשֶׁר יָנִיחַ יְהוָה לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם	נוּחַ
tent in ciuitatib vris: q̃s dedi vobis q̃usq;	iordanẽ: tunc reuertetur vnusquisq; ad possessionẽ suã quã dedi vobis. Iosue quoq;	וְיָרְשׁוּ גַם הֵם אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר	
κατοικήσωσιν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, ἃς ἔδωκα ὑμῖν ἕως	in tpe illo precepi dicens. Oculi tui	יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם בְּעֵבֶר	
desicere faciat dñs deus vr ffeo vros:	viderunt que fecit dominus deus vester duobus his regibus: sic faciet omnibus regnis ad que	הַיַּרְדֵּן וְשַׁבְתֶּם אִישׁ לִירֻשָּׁתוֹ	שׁוּב
ἕως ἂν κατασπάσῃ κς ὁ θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν,	trãliturus es. Ne timeas eos. Dñs enim deus vester pugnabit pro vobis. Precatusq; sum dñm	אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם: וְאֶת יְהוֹשֻׁעַ	
sicut τ vos: τ possideãt ẽt ipsi	in tpe illo dicens. Domine deus tu cepisti ostendere seruo tuo magnitudinẽ tuã manumq;	צִוִּיתִי בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר עֵינֶיךָ	צָוָה
ὡσαὶ καὶ ὑμᾶς, καὶ κατακληρονομήσωσι καὶ αὐτοὶ	fortissimã. Neq; eni ẽ alius deus vel in celo vel in terra qui possit facere opera tua & cõparari fortitudini tue. Trãsibo igitur & videbo terram hanc optimam trans	רֹאֹת אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה	רָאָה
τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν αὐτοῖς ἐν τῷ	iordanẽ: montẽ istũ egregium & libanũ. Iratusq; est dñs mihi propter vos nec exaudiuit me: sed dixit mihi. Sufficit tibi. ne quaq; vltra loquaris de hac re ad me. Ascẽde	לָכֶם אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלָּחֵם לָכֶם:	אֱלֹהִים לָחַם
trão iordanẽ. τ reuertemini vnus		וָאֶתְחַנַּן אֶל יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר:	חָנַן
πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἕκα		אֲדֹנָי יְהוִה אַתָּה הַחִלּוֹתָ לְהַרְאוֹת	חָלַל רָאָה
στος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν δέδωκα ὑμῖν καὶ τῷ	de cacumen	אֶת עַבְדְּךָ אֶת גָּדְלְךָ וְאֶת יָדְךָ	
Iosue p̃cepi in tẽpore illo: dicẽs: o		הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי אֵל בַּשָּׁמַיִם	
Ἰησοῦ ἐνετειλάμην ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, οἱ ὀφ		וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֶׂיךָ	עָשָׂה
culi vri viderũt oia q̃cũq; fecit dñs		וְכִגְבוּרָתֶךָ: אֶעְבְּרָה נָּא וְאֶרְאֶה	נָגַר עָבַר רָאָה
deus nr duobus regibus istis: sic faci		אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר	
D ὁ θεὸς ἡμῶν τοῖς δύο βασιλεῦσι τούτοις, οὕτως ποιή		הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה	
et dñs oibus regnis: in q̃ tu trã		וְהַלְּבָנוֹן: וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם	עָבַר
σει κύριος πάσαις ταῖς βασιλείαις, ἐφ' ἃς σὺ διαπο		וְלֹא שָׁמַע אֵלַי וַיֹּאמֶר יְהוָה	אָמַר
sio illuc. nõ timebitis ab eis: q: dñs		אֵלַי רַב לָךְ אַל תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי	יָסַף
βαίνεις ἐκεῖ. οὐ φοβηθήσεσθε ἀπ' αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ		עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה: עֲלֵה רֹאשׁ	
deus nr ipse pugnabit p vobis. τ orani			

Trãsla. Chal.

מֵדֵם אֲחֵיכוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל גְּבָרַיָּא חַיָּלָא: לְחוֹד נְשֵׁיכוֹן וְטַפְּלְכוֹן וּבְעִירְכוֹן יָדַעְנָא
אֲרֵי בְּעִיר סַגִּי לְכוֹן יִתְבוּן: עַד דְּיִנַּיַח יְיָ לַאֲחֵיכוֹן כְּוָתְכוֹן
וְיֵרְתוּן אַף אִינוּן יָת אַרְעָא דַּיְיָ אֱלָהָכוֹן יָהִיב לְהוֹן בְּעִבְרָא דְּיַרְדְּנָא וּתְתוּבוּן גְּבַר
לְיָרוּתָתֵיהּ דִּיהַבִית לְכוֹן: וְיָת יְהוֹשֻׁעַ פַּקֵּידִית בְּעִידָנָא הַהוּא לְמֵימַר עֵינָךְ חֲזָאן יָת כָּל
דַּעֲבַד יְיָ אֱלָהָכוֹן לִתְרֵין מַלְכַיָּא הָאִילֵּין כֵּן יַעֲבֵיד יְיָ לְכָל מַלְכְוָתָא דְּאַתְּ עָבַר
לְתַמָּן: לָא תִדְחֲלוּן מִנְּהוֹן אֲרֵי יְיָ אֱלָהָכוֹן הוּא דִּיקְרָבָא לְכוֹן קְרָב: וְצַלֵּיתִי קֳדָם
יְהוָה בְּעִידָנָא הַהוּא לְמֵימַר: אֲדוֹנָי יְהוָה אַתְּ שָׁרֵיתָא לְאַחֲזָאָה יָת עַבְדָּךְ יָת רְבוּתָךְ וְיָת
יְדָךְ תַּקִּיפָא דְּאַתְּ הוּא אֱלָהָא דְּשְׁכִינְתָּךְ בִּשְׁמַיָּא מִלְּעֵילָּא וְשַׁלִּיט בְּאַרְעָא מִלְּרַע וְלֵית
כְּוָתָךְ בְּעוֹבָדָךְ וּכְגְבוּרָתָךְ: אֶעְבְּרָה כְּעַן וְאֶחֱזֵי יָת אַרְעָא טָבְתָא דִּי בְּעִבְרָא דְּיַרְדְּנָא
טוּרָא טָבָא הָדֵין וּבֵירַת סַקְרָשָׁא: וַיְיָ רָגַז מִן קֳדָם יְיָ עֲלַי בְּדִילְכוֹן וְלָא כַּבֵּיל מִנִּי
וַאֲמַר יְיָ לִי סַגִּי לָךְ לָא תּוֹסֵף לְמַלָּלָא קֳדָמַי עוֹד בְּפִתְגָמָא הָדֵין: סַק לְרֵישׁ

Interp. chal.

cũ fratribus vrĩs filijs israel oẽs fortes exercitus. Cantũmodo vxores vestre τ familie vre τ tumẽta vestra: noui eni q̃ tumẽta multa sunt vobis: habitent in vrbibus vrĩs quas dedi vobis: donec requiẽ tribuat dñs fratribus vestris sicut vobis: τ possideãt etiã ipsi terrã quã dñs deus vr daturus est eis vltra iordanẽ: τ reuertemini vnusquisq; ad hereditatẽ suã quã dedi vobis. Et iosue precepi in tẽpore illo dicẽs. Oculi tui vident oia que fecit dñs deus vester duobus hĩs regibus: sic faciet dñs oĩbus regnis ad que tu trãsis: ne timeas eos quoniã verbũ dñi dei vestri pugnabit pro vobis. Et orani coram dño in tẽpore illo dicens. Domine deus tu cepisti ostendere seruo tuo magnitudiné tuam τ manũ tuam fortissimaq; : quoniã tu es deus τ maiestas tua es in celis desup: et dñario in terra deorsum: τ non est qui faciat iurta opera tua τ iurta potentiã tuam. Trãseas obsecro τ videam terram bonam que est vltra iordanem τ montẽ istum bonum τ domum sanctuarij. Et furit ira a facie domini cõtra me ꝓpter vos: τ non exaudiuit me. et dixit dominus ad me. Sufficit tibi: ne addas vltra loqui coram me de hac re. Ascende ad verticem

Pritiua chal.

אַח נָשָׁה טַף
קָרָה נוּחַ
טוּב
אֲבַר חָזָה
עָבַר
דָּחַל אֲמַר נָגַח
צָלָא שָׁבָא חָזָה
רַבָּב עֲלָה אָרַע
עָבַד טוּב
קֹדֶשׁ הָבַל סָנָא
יָסַף נָסַק רֵאשׁ

Pritiua heb. Ter. Heb. Deut. Ca.iiii.

הַכַּסְנָה וְשָׁא עֵינֶיךָ יָמָּה וְצָפֹנָה וְנֶגְבָּה
וְתֵימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְּעֵינֶיךָ כִּי לֹא תַעֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃
וְצַו אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְחַזְּקֵהוּ וְאַמְּצֵהוּ כִּי הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה
וְהוּא יַנְחִיל אוֹתָם אֶת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ וַנֵּשֶׁב בַּגַּיְא מוּל
בֵּית פְּעוֹר׃ Cap.iiii. וְעַתָּה
יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל הַחֻקִּים וְאֶל
הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד
אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ
וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נֹתֵן
לָכֶם׃ לֹא תֹסִפוּ עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ
מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת מִצְוֹת יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם׃
עֵינֵיכֶם הָרֹאוֹת אֵת אֲשֶׁר
עָשָׂה יְהוָה בְּבַעַל פְּעוֹר כִּי כָל
הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרֵי בַּעַל
פְּעוֹר הִשְׁמִידוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִקִּרְבֶּךָ׃ וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם׃ רְאֵה
לִמַּדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת
כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם
בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם

Trãsla.B.Iero.

phasge & oculos tuos circũfer ad occidentem ad aquilonẽ austrũq; & orientẽ: & aspice. Nec enim trãsibis iordanem istum. Precipe autẽ iosue & corrobora eum atq; cõforta: quia ipse precedet populum istum: & diuidet eis terram quã visurus es. Mansimus q; in valle contra fanũ phogor. Ca.4.

ET nunc israel audi preceptа & iudicia que ego doceo vos vt faciens ea vitas: & ingrediens possideas terram quã dñs deus patrum vestrorum daturus est vobis. Nõ addetis ad verbũ quod vobis loquor: nec auferetis eo. Custodite mãdata domini dei vestri: que ego pcipio vobis. Oculi vestri viderunt omnia que fecit dñs contra beelphegor: quõ contriuerit omnes cultores eius de medio vestri. Vos autem qui adheretis dño deo vro: viuitis vniuersi vsq; in pñtem die. Scitis q; docueri vos pcepta atq; iusticias: sicut mãdauit mihi dñs deus meus: sic facietis ea in terra quam possessuri estis: & obseruabitis

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina

excisi: & respice oculis λελαξευμένου, καὶ ἀπόβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς
tuis ad mare & aquilonẽ & austrũ & σου κατὰ θάλασσαν καὶ βορρᾶν καὶ λίβα καὶ
orientẽ. & vide oculis tuis q; nõ ἀνατολάς· καὶ ἴδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ὅτι οὐ
trãsibis iordanẽ hñc. & pcipe διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον· καὶ ἔντειλαι τῷ
iosue & corrobora eũ & cõforta eũ: Ἰησοῦ καὶ κατίσχυσον αὐτὸν καὶ παρακάλεσον αὐ
q; hic trãsibit añ faciẽ po- τόν, ὅτι οὗτος διαβήσεται πρὸ προσώπου τοῦ λα
puli huius: & ipe diuidet eis οῦ τούτου, καὶ αὐτὸς ἐγκληρονομήσει αὐτοῖς τὴν
trã q; vidisti. & sedim in valle ppe γῆν ἣν εἶδρακας· καὶ ἐνκαθήμεθα ἐν τῇ κοι-
vomã phogor. νῳ οἴκου φογώρ. Ca. 4.

ET nũc israel audi. iustificatiões & καὶ νῦν Ἰσραὴλ ἄκουε τῶν δικαιωμάτων καὶ
iudicia: q̃cũq; ego doceo vos hodie τῶν κριμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον
facere: vt viuatis & multiplicemini: & in ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰ-
gressi possideatis trã: q̃ dñs de- σελεύσεσθε κληρονομήσετε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς
us pr̃m vror dat vobis. nõ addetis τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. οὐ προσθήσε-
ad vbũ q̃ ego pcipio vobis: & τε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ
nõ auferetis ab eo. custodite mãda- οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτοῦ· φυλάσσεσθε τὰς ἐντο-
ta dñi dei vri: q̃cũq; ego pcipio λὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλο-
vobis hodie. oculi vri viderũt μαι ὑμῖν σήμερον. οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι
ea q̃cũq; fecit dñs deus nr beel- πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τῷ Βεελ-
phegor. q; oẽ homo qui ambulauit post φεγώρ. ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὅσις ἐπορεύθη ὀπίσω
beelphegor: cõtriuit illũ dñs deus nr Βεελφεγώρ, ἐξέτριψεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν
ex vobis. vos aũt adherentes dño deo nro: ἐξ ὑμῶν· ὑμεῖς δὲ οἱ προσκείμενοι κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν,
viuitis oẽs in hodiernũ. scitis ostendi vo ζῆτε πάντες ἐν τῇ σήμερον. ἴδετε δέδειχα ὑ-
bis iustificatiões & iudicia sicut pcepit μῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις καθὰ ἐνετείλατό
mihi dñs deus me: vt faciatis sic vos μοι κύριος ὁ θεός μου, τοῦ ποιῆσαι οὕτως ὑμᾶς
in tra q̃ vos intratis illic vt possideatis ἐν τῇ γῇ ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι
eam. & obseruabitis αὐτήν. καὶ φυλάξεσθε

Pritiua chal.

רוּם עֲרַב צָפוֹן
נֶגֶב חָזֶה
יָמִין קוּם
דּוֹן אֶלֶף עֶבֶד
חֲזֵה עוֹל יֶרֶת
יָסַף בָּמַד מָנַע
נָטַר חָזֶה
שָׁצָא
כּוּם
עוֹל יֶרֶת עָבַר

Interp.chal.

collis: & leua oculos tuos ad occidentẽ & ad aquilonẽ et ad austrũ & ad orientẽ: & vide oculis tuis: qñ non transibis iordanẽ istum. Precipe aũt iosue & cõforta eum & corrobora eum: qñ ipse transibit corã populo isto: & ipse possidere eos faciet terram quã videbis, et habitauimus in valle cõtra beth phogor. Ca.4.

ET nunc israel audite precepta & iudicia que ego doceo vos ad faciendũ: vt viuatis & igrediamini & possideatis terrã quã dño deus patrũ vestroꝝ daturus est vobis. Nõ addetis ad verba q̃ ego precipio vobis: nec auferetis ex eis: vt custodiatis precepta dñi dei vestri que ego precipio vobis. Oculi vestri viderunt quod fecit dñs cõtra cultores beelphegor: qñ omnẽ virus qui ambulauit post cultores beelphegor disperdidit dñs deus tuus de medio tui. Vos aũt qui adhesistis timor: & dñi dei vestri permanetis vniuersi hodie. videte q̃ docui vos precepta & iudicia sicut precepit mihi dominus deus meus: vt sic faciatis in medio terre: ad quã vos ingredimini vt possideatis eã. Et seruabitis

Transla.Chal.

וְתִטְּרוּן לְמֶעְבַּד כֵּן אֲרֵי אַתּוּן עָלִין לְתַקָּנָן לְמֵירְתָהּ׃ וְתִיקְרוּן
וּלְמַדְתָּא יָתְכוֹן פִּקּוּדַיָּא וְדִינַיָּא כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ אֱלָהָי יָתִי לְמֶעְבַּד כֵּן
בְּגַוֵּי אַרְעָא דְּאַתּוּן עָלִין לְתַקָּנָהּ לְמֵירְתָהּ׃ וְתִטְּרוּן וְתַעְבְּדוּן
יָתְהוֹן אֲרֵי דָא הִיא חָכְמַתְכוֹן וְסִכְלְתְּכוֹן לְעֵינֵי עַמְמַיָּא דְּיִשְׁמְעוּן
יָת כָּל קְיָמַיָּא הָאִלֵּין וְיֵימְרוּן בְּרַם עַם חַכִּים וְסָכִל דָּא עַמָּא רַב
דָּא׃ אֲרֵי מָאן עַם רַב דִּלְהֵי לֵיהּ אֱלָהּ קָרִיב לְוָתֵיהּ כְּיְיָ אֱלָהָנָא
בְּכָל צְלוֹתָנָא לְוָתֵיהּ וּמָאן עַם רַב דִּלְהֵי לֵיהּ קְיָמִין וְדִינִין זַכָּאִין
כְּכֹל אוֹרָיְתָא הָדָא דְּאֲנָא יָהֵב קֳדָמֵיכוֹן יוֹמָא דֵּין׃ חֲזַר לָךְ וְאִסְתְּמַר
לָךְ לְמֵימְרָא דְּלָא תִתְנְשֵׁי יָת פִּתְגָמַיָּא דְּחָזוֹ עֵינָךְ וְדִלְמָא יְסוֹרוּן
מִלְּבָבָךְ כָּל יוֹמֵי חַיָּיךְ וְתוֹדְעִנּוּן לִבְנָךְ וְלִבְנֵי בְנָךְ׃ יוֹמָא דְּקָמְתָּ
קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּחוֹרֵב כַּד אֲמַר יְיָ לְוָתִי כְּנוֹשׁ לִי יָת עַמָּא וְאַשְׁמַע
יָתְהוֹן יָת פִּתְגָמַי דִּילְמָא יִלְּפוּן לְמִדְחַל קֳדָמָי כָּל יוֹמַיָּא דְּאִנּוּן
קַיָּמִין עַל אַרְעָא וְיָת בְּנֵיהוֹן יְלַמְּדוּן׃ וְקָרִיבְתּוּן וְקַמְתּוּן
Ca.iiii. תְּחוֹת טוּרָא׃ וְטוּרָא יָקִיד בְּנוּרָא עַד לִבָּא דִשְׁמַיָּא חֲשׁוֹכָא עֲנָנָא
וְקַתָּמָא׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִמְּכוֹן מִגַּוֵּי נוּרָא קָלָא דְּפִתְגָמִין אַתּוּן
שָׁמְעִין וְדְמוּתָא לָא חֲזֵיתוּן אֱלָהֵן קָלָא׃ וְחַוָּא קְיָמֵיהּ דִּי פַקֵּיד
לְכוֹן לְמֶעְבַּד עֲשַׂרְתָּא פִּתְגָמַיָּא וּכְתַבִנּוּן עַל תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא׃
וְיָתִי פַּקֵּיד יְיָ בְּעִדָּנָא הַהִיא לְאַלָּפָא יָתְכוֹן קְיָמִין וְדִינִין לְמֶעְבַּדְכוֹן
בְּאַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין לְתַקָּנָהּ לְמֵירְתָהּ׃ וְתִסְתְּמְרוּן לְמֶעְבַּד
בְּכָל מַה דְּפַקִּיד יְיָ אֱלָהָכוֹן יָתְכוֹן לָא תִסְטוּן לְמִנִּי לְיָמִין וְלִסְמָאל׃
בְּכָל אוֹרְחָתָא דִּפְקִיד יְיָ אֱלָהָכוֹן יָתְכוֹן תְּהָכוּן בְּדִיל דְּתֶחְיוֹן וְיֵיטַב
לְכוֹן וְתוֹרִיכוּן יוֹמִין בְּאַרְעָא דְּתֵירְתוּן׃ וְדָא פִּקּוּדָא קְיָמַיָּא וְדִינַיָּא
דְּפַקֵּיד יְיָ אֱלָהָכוֹן לְאַלָּפָא יָתְכוֹן לְמֶעְבַּד בְּאַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין
לְתַקָּנָהּ לְמֵירְתָהּ׃ בְּדִיל דְּתִדְחַל קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר יָת כָּל
קְיָמוֹהִי וּפִקּוּדוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּיד לָךְ אַתְּ וּבְרָךְ וּבַר בְּרָךְ כָּל יוֹמֵי
חַיָּיךְ וּבְדִיל דְּיוֹרִיכִין יוֹמָךְ׃ וּתְקַבֵּל יִשְׂרָאֵל וְתִטַּר לְמֶעְבַּד דִּי
יְיָ אֱלָהָךְ בְּרַךְ לָךְ וְתִסְגֵּי בְּאַרְעָא דְּפָרְחָא חֲלָבָא וּדְבָשָׁא כְּמָא
דְּמַלֵּיל יְיָ אֱלָהָא דַּאֲבָהָתָךְ לְמִתַּן לָךְ׃ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלָהָנָא
יְיָ חַד הוּא׃ וְתִרְחַם יָת יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל לִבָּךְ וּבְכָל נַפְשָׁךְ וּבְכָל

Trãsla. Gre. Irr. cũ interp. latina.

τ facietis: q; hec ſapia vſa τ intel
καὶ ποιήσετε, ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύ
lect⁹ vr corã oĩbus gẽtib⁹: q̃cũq;
νεσις ὑμῶν ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἂν
audiuerit oẽs iuſtificatiões has. τ
ἀκούσωσι πάντα τὰ δικαώματα ταῦτα· καὶ
dicent: ecce ppls ſapiens τ ſciens gens
ἐροῦσιν, ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ὁ ἔθνος ὁ
magna hec. q; q̃ gens magna: cui ẽ ei de⁹
μέγα τοῦτο· ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἔστι αὐτῷ θεὸς
appropinq̃ns eis: vt deus
ἐγγίζων αὐτοῖς, ὡς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν
q̃bus eũ inuocauerimus. τ q̃ gẽs magna
οἷς ἂν ἐπικαλεσώμεθα. καὶ ποῖον ἔθνος μέγα
cui ſunt et iuſtificatiões τ iudicia iuſta
ὃ ἔστι αὐτῷ δικαώματα καὶ κρίματα δίκαια
iuxta oẽs legẽ hãc: quã ego do
κατὰ πάντα ὁν ἐγὼ δίδω-
corã vobis hodie. attende tibi ipi τ
μι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον. πρόσεχε σεαυτῷ καὶ
cuſtodi aiam tuã valde. ne aliq̃n
φύλαξον τὴν ψυχήν σου σφόδρα, μή ποτε
obliuiſcaris oĩum verbo⁹: q̃ viderũt
ἐπιλάθῃ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἑωράκασιν οἱ
oculi tui: τ ne excidãt a
ὀφθαλμοί σου, καὶ μὴ ἐκπεσήτωσαν ἐκ τῆς
corde tuo oĩb⁹ diebus vite tue. τ
καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ
docebis filios tuos τ filios fi-
συμβιβάσεις τοὺς υἱούς σου καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱ-
lioꝝ tuoꝝ die quo ſtetiſtis corã dño deo
ῶν σου ἡμέραν ἣν ἔστητε ἐνώπιον κυρίου τ θεοῦ
tuo in oreb die cõtionis: q̃ di-
σου ἐν χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, ὅτι εἶ-
xit dño ad me: cõgrega ad me ppl̃m
πε κύριος πρός μι, ἐκκλησίασον πρός με τὸν λαόν
h̃ic: τ audiant v̈ba mea: vt
τοῦτον, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅ-
diſcãt timere me oĩbus diebus q̃s
πως μαθωσι φοβεῖσθαί με πάσας τὰς ἡμέρας ἃς
tẽp viuũt sup trã: τ filios suos doceãt.
αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν διδάξωσι.
τ accessiſtis τ ſtetiſtis sub mõte. τ mõs cõ
καὶ προσήλθετε καὶ ἔστητε ὑπὸ τὸ ὄρος· καὶ τὸ ὄρος ἐ-
burebat igne vsq; ad celũ: tenebre τ caligo τ p-
καίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ, σκότος καὶ γνόφος καὶ ὑ
cella. τ locutus ẽ dño ad vos in mõte de medio
λλαι· καὶ ἐλάλησε κς πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τ
ignis vocẽ v̈boꝝ. vos audiſtis τ for-
πυρὸς φωνὴν ῥημάτων· ὑμεῖς ἠκούσατε καὶ ὁμοίω
mã nõ vidiſtis ſed vocẽ. τ annũciauit vobis
μα οὐκ εἴδετε, ἀλλ' ἢ φωνήν· καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν
pactũ ſuũ: q̃ p̃cepit vobis vt faceretis decẽ
διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν ποιεῖν τὰ δέκα

Transl. Chal.

Trãsla. B. Viero.

r& iplebitis ope. a Hec ẽ
b eni⁹ vestra ſapientia ccc
c& intellectus⁹ corã c po-
pulis: r vt ccccccccccccc
e audiẽtes r vniuerſi a pre-
cepta r hec ccccccccccccc
m dicãt. n En⁹ populus⁹ ſa
piens⁹ & intelligẽs r gẽs
o magna. x Nec ẽ alia r na-
tio tam r grandis a que cc
b habeat c deos⁹ appropi-
quãtes c ſibi: r ſicut ccccc
e deus nr̃ adeſt⁹ cunctis
f obſecratiõibus nr̃is. cc
l Que ei ẽ alia m gens ſic
n inclita: o vt⁹ habeat q ceri
monias s iuſtas x r iudicia
& r vniuerſam t legẽ: r quã
b ego⁹ proponam c hodie
b ante oculos veſtros.
c Cuſtodi igitur r temetip
ſum e& c animã tuã f ſolici
te: b ne i obliuiſcaris n ver
borũ o que p viderunt cccc
q oculi tui: r & ne e excidãt
r de corde tuo u cũctis x die
bus r vite tue. l Docebis
ea a filios b ac nepotes tu
os: b die c quo r ſtetiſti e co-
ram ccccccccccccccccccc
e dño r deo tuo b in oreb:
l qñ m dñs l locutus eſt cccc
n mihi dicẽs. o Cõgrega
p ad me r populũ a vt audi
ant a ſermones meos: &
r diſcant t timere ccccccc
a me in b omni c tempore:
o quo r viuunt ccccccccc
s in b terra: l doceantq; ccc
b filios ſuos. ccccccccc
cccccccccc m Et acceſſi-
ſtis o ad radices p montis
q qui r ardebat t vſq; ad c ce
lum: erantq; in eo ccccc
r tenebre & p nubes a & ca
ligo. b Locutuſq; eſt c dñs
b ad vos c de medio r ignis
a Vocẽ b verborum eius
b audiſtis: l & formã peni
tus m non n vidiſtis. ccccc
q Et oſtendit r vobis t pa-
ctum ſuum ccccccccccc
o quod r precepit r vt face
retis: & a decem ccccccc

Ter. Heb. Deut. Ca. iiii. Pritiua. heb.

עֲשָׂה ׀ וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִוא חָכְמַתְכֶם
וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר
שָׁמַע יִשְׁמְעוּן אֵת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
גִּין וְאָמְרוּ רַק עַם חָכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי
גְּדַל הַגָּדוֹל הַזֶּה כִּי מִי גּוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר
לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כַּיהוָה
אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קָרְאֵנוּ אֵלָיו וּמִי
גּוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
צַדִּיקִם כְּכֹל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
צדק יְהָבָה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃ רַק
נָּנָה הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן
שָׁמַר תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ
רָאָה עֵינֶיךָ וּפֶן יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי
סור יום חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי
יָדַע בָּנֶיךָ׃ יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי
עָמַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בֶּאֱמֹר יְהוָה
קָהַל שָׁמַע אֵלַי הַקְהֵל לִי אֶת הָעָם וְאַשְׁמִעֵם
לָמַד אֶת דְּבָרַי אֲשֶׁר יִלְמְדוּן לְיִרְאָה
אֹתִי כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים
עַל הָאֲדָמָה וְאֶת בְּנֵיהֶם יְלַמֵּדוּן׃
קָרַב עָמַד וַתִּקְרְבוּן וַתַּעַמְדוּן תַּחַת הָהָר
הָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמָיִם
חֹשֶׁךְ עָנָן וַעֲרָפֶל׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה
דבר אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים
אַתֶּם שֹׁמְעִים וּתְמוּנָה אֵינְכֶם רֹאִים
מון רָאָה זוּלָתִי קוֹל׃ וַיַּגֶּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ
נגד נָּרָת אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת עָשָׂה
עשׂה עֲשֶׂרֶת

Interp. chal.

et facietis ea: qñ hec eſt ſapiẽtia vſa τ intellectus in
oculis populoꝝ q̃ audierint oĩa p̃cepta hec: τ dicent.
Certe ſapiẽs τ intelligẽs eſt ppls hic magnus. quis
eſt eni popul⁹ magnus q̃ habeat deũ appropinq̃ntem
ſibi vt ſuſcipiat oratiõem eius in tpe tribulatiõis ſue
ſicut deus nr̃ in omni tpe quo nos oramus corã eo? et
quis eſt populus magn⁹ qui habeat ſtatuta τ iudicia
vera: ſicut vniuerſa lex iſta quaꝝ ego pono corã vobis
hodie? Verũtamen cuſtodi temetipſum τ cuſtodi ani
mam tuã nimis: ne forte obliuiſcaris verboꝝ q̃ vide-
runt oculi tui τ ne forte recedant de corde tuo cunctis
diebꝰ vite tue: τ docebis ea filios tuos τ filios filioꝝ
tuoꝝ: die quo ſtetiſti corã dño deo tuo i oreb: qñ dixit
mihi dñs. Cõgrega populũ in ſpectu meo: τ audire
facã eos verba mea: vt diſcãt timere me oĩbus diebꝰ
q̃bus ipſi permanẽt ſup terrã τ filios ſuos doceãt. et
acceſſiſtis τ ſtetiſtis in humiliori loco mõtis: τ mons
ardebat igni vſq; ad celũ: τ erant tenebre τ nubes et
caligo. Et locutus eſt dñs vobiſcum de medio ignis.
Vocem verboꝝ vos audiebatis: τ formam non vi-
debatis niſi vocem: τ nunciauit vobis pactum ſuum
quod precepit vobis vt faceretis decem ccccccccc

Pritiua chal.

עֲבַד שָׁמַע קוֹם
אָמַר רַבַּב
צָלָא עָנָק
דון
סָמַר נָטַר נָשָׂה
עֲדָה חָיָה יְדַע
קוֹם כָּנַשׁ שָׁמַע
אָלַף לָמַד קוֹם
דָּמָה חָזָה
תָּה קוֹם עָבַד

Pritiua beb.	Tex. Heb. Deut. Ca. iiii.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.
כתב שנה לוית	הַדְּבָרִים וַיִּכְתְּבֵם עַל שְׁנֵי לֻחוֹת	verba que scripsit in duabus tabulis lapideis. Mihiq; man dauit in illo tpe vt docerē vos cerimonias & iudicia: que facere deberetis in terra: quam possessuri estis. Custodite igitur solicite animas vestras. Non vidistis aliquā similitudinē in die q locutus est vobis dñs in oreb de medio ignis: ne forte decepti faciatis vobis sculptā similitudinē aut imaginem masculi vel femine similitudinem: oim iumentorū q sunt super terram: vel auiū sub celo volantiū atq; reptilium q mouētur in terra. siue pisciū qui sub terra morantur in aquis: ne forte eleuatis oculis ad celū videas solem & lunam & omnia astra celi: & errore decept adores ea & colas: q creauit dñs deus tuus in ministeriū cunctis gentibus que sub celo sunt. Vos aūt tulit dñs & eduxit de fornace ferrea egypti: vt haberet populū hereditariū sicut e in pñti die. Iratusq; est dñs cōtra me pp sermōes vros: & iurauit vt non trāsirem iordanem: nec ingrederer terrā optimam quam daturus est vobis. Ec ce	verba. τ scripsit ea ī duab tabulis lapide ῥήματα· καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθί- ινας. καὶ ἐμοὶ ἐνετείλατο κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκεί- νῳ: vt docerē vos iustificatiões τ iudicia vt faceretis ea, διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις ποιεῖν hec vos sup trā: in ᾗ vos intra αὐτὰ ὑμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαπορεύ- εσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. καὶ φυλάξασθε valde alias vras: q nō vidistis oēs σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι οὐκ εἴδετε πᾶν similitudinē in die q locut ē dñs ad ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑ- vos in oreb in monte de medio ignis: μᾶς ἐν χωρὴβ ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ne forte deliquatis τ faciatis vobis ipsis μή ποτε ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε ὑμῖν αὐτοῖς sculptā similitudinē: oēs imaginē similitudinē masculi γλυπτὸν ὁμοίωμα, πᾶσαν εἰκόνα ὁμοίωμα ἄρσε- li aut femine: similitudinē oīs tumenti q sūt νικοῦ ἢ θηλυκοῦ, ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄν- sup terrā: similitudinē oīs auis alate των ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ὀρνίου πτερω- τοῦ q volat sub celo: similitudinē oīs reptilis: ὃ πετᾶται ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ὁμοίωμα παντὸς ἑρπετοῦ, qđ repit sup terrā: similitudinē oīs pisciū: q̄cūq; ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ἰχθύος, ὅσα sūt in aquis sub terra. τ ne forte ἐστὶν ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς· καὶ μή ποτε respiciēs in celū: τ videō solē τ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον καὶ τὴν lunā τ stellas: τ oēm ornatū ce- σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ πᾶσαν τὸν κόσμον τοῦ li: deceptus adores ea: τ colas ea: q distribuit dñs deus tu hec cūb- οὐρανοῦ, πλανηθεὶς προσκυνήσῃς αὐτοῖς, καὶ λατρεύ- σῃς αὐτοῖς, ἃ ἀπένειμε κύριος ὁ θεός σου αὐτὰ πᾶσι gentib q sub celo. vos aūt acce- τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· ὑμᾶς δὲ ἔλα- pit dñs de: τ eduxit vos de fornace βε κύριος ὁ θεός, καὶ ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τῆς ferrea de egypto: vt esletis ei pplꝰ hereditari: vt σιδηρᾶς ἐξ Αἰγύπτου, εἶναι αὐτῷ λαὸν ἔγκληρον, ὡς in die hac. τ dñs irat ē mihi p hīs ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. καὶ κύριος ἐθυμώθη μοι περὶ τῶν q dicūtur a vobis. τ iurauit vt nō trāsirē λεγομένων ὑφ' ὑμῶν· καὶ ὤμοσεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν iordanē hunc: τ nō ingrederer in terrā Ἰορδάνην τοῦτον, καὶ ὑμεῖς εἰσέλθω εἰς τὴν γῆν bonā: q̄ dñs de dat vobis in sorte. τὴν ἀγαθήν, ἣν κύριος ὁ θεὸς δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ·
דון יֶרֶת סָמַר	דּוֹן יֶרֶת סָמַר		
חבל עָבַד	חֲבַל עָבַד		
עוף	עוֹף		
ארע זָחַף	אֶרַע זָחַף		
חזה טעה גָּנַד	חָזָה טָעָה גָּנַד		
פלח	פָּלַח		
נפק יהוה חסן	נָפַק יְהוָה חָסַן		
קום עָבַר	קוּם עָבַר		
על	עֹל		

Pritiua.chal. Interp.chal. Transla.Chal.

Pritiua.chal.	Interp.chal.	Transla.Chal.
דון יֶרֶת סָמַר	verba: τ scripsit ea in duabus tabulis lapideis. Et mihi precepit dñs in tēpore illo vt docerē vos precepta τ iudicia vt faceretis ea in terra ad quā vos transitis vt possideatis eam. Custodite valde animas vestras: quia nullam similitudinē vidistis in die qua locutus est dñs vobiscū in oreb de medio ignis: ne forte corrūpamini τ faciatis vobis imaginē aut similitudines oīs figure: similitudinē masculi aut femine: similitudinē omnis iumenti quod est in terra: similitudinem oīs auis pennate que volat per aerem firmamenti celi: similitudinē omnis reptilis quod est in terra: similitudinē omniū piscium qui sunt in aqua sub terra. et ne forte eleues oculos tuos ad celum et videas solem τ lunam τ stellas τ omnē militiam celi: et decipiaris τ adores ea τ colas ea: que preparauit dñs deus tuus oibus populis sub oīni celo. Eos aūt applicauit dñs ad timorem sui: τ eduxit vos de fornace ferrea de egypto: vt sitis ei in populū hereditariū sicut in die hac. Et a facie dñi fuit ira contra me propter verba vestra: τ turauit vt non transirem iordanem: neq; intrarem in terram bonam quam dominus deus tuus daturus est tibi in possessionem:	דְּתַעְבְּדוּן וְכָתַבְתּוּן עַל תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא: וַיְתִי בְּקַדְמַי יְיָ בְּעִידָנָא הַהוּא לְאַלָּפָא יָתְכוֹן קְיָמִין וְדִינִין לְמֶעְבַּדְכוֹן יָתְהוֹן בְּאַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין לְתַפָּן לְמֵירְתַהּ: וְתִסְתַּמְרוּן לַחְדָּא לְנַפְשָׁתֵיכוֹן אֲרֵי לָא חֲזֵיתוּן כָּל דְּמוּת גִּיוָּא דְּמַלֵּיל יְיָ עִמָּכוֹן מִגּוֹ אֶשָּׁתָא: דְּיִלְמָא תְּתַבָּלוּן וְתַעְבְּדוּן לְכוֹן צַלְמָא דְּמוּת כָּל צוּרָא דְּכַר אוֹ נוּקְבָא: דְּמוּת כָּל בְּעִירָא דִּי בְּאַרְעָא דְּמוּת כָּל צִיפַּר כְּנָף דְּתָעוֹף בַּאֲוִיר רְקִיעַ שְׁמַיָּא: דְּמוּת כָּל רְחֵשָׁא דִּי בְּאַרְעָא דְּמוּת כָּל נוּנֵי דִּי בְּמַיָּא מִלְּרַע לְאַרְעָא: וְדִילְמָא תְּזַקְפוּן עֵינָךְ לִשְׁמַיָּא וְתֶחְזֵי יָת שִׁמְשָׁא וְיָת סִיהֲרָא וְיָת כּוֹכְבַיָּא כֹּל חֵילָא דִּשְׁמַיָּא וְתִתְעֵי וְתִסְגּוֹד לְהוֹן וְתִפְלַח לְהוֹן דְּזָמִין יְיָ אֱלָהָךְ יָתְהוֹן לְכֹל עַמְמַיָּא תְּחוֹת כָּל שְׁמַיָּא: וְיָתְכוֹן קָרֵב יְיָ וְאַפֵּיק יָתְכוֹן מְכוּרָא דְּפַרְזְלָא מִמִּצְרָיִם לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְעַם אַחְסָנָא כְּיוֹמָא הָדֵין: וְיְיָ קְדָם יְיָ הֲנָה רָגִז עֲלַי עַל פִּתְגָמַיכוֹן דְּלָא לְמֵיעֲבַר יָת יַרְדְּנָא וּדְלָא לְמֵיעַל לְאַרְעָא טָבָא דַּייְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא: אֲרֵי

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Deut. Ca.iiii.	Pritiua.hebr.
ego .n. moriot in terra hac: t nõ tranſ ἐγὼ γὰρ ἀποθνήσκω ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ οὐ διαπ ſeo iordanẽ. vos ãt tranſitis io: βαίνω τὸν Ἰορδάνην. ὑμεῖς δὲ διαβαίνετε τὸν Ἰορ danẽ: t poſſidebitis terrã bonã hãc. δάνην, καὶ κληρονομήσετε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύ	morior[a] in[b] terra hac[c]: humo. [c]non[c] tranſibo [b]iordanẽ:[f]vos[a] tranſibi tis[f] & poſſidebitis [n] terram[o] egregiam.	אָנֹכִי֙ מֵ֣ת בָּאָ֣רֶץ הַזֹּ֔את אֵינֶ֥נִּי עֹבֵ֖ר אֶת־הַיַּרְדֵּ֑ן וְאַתֶּ֣ם עֹבְרִ֔ים וִֽירִשְׁתֶּ֗ם אֶת־ הָאָ֤רֶץ הַטּוֹבָה֙ הַזֹּ֔את׃ ס	D
t attendite vos ne vnq̃ obliuiſcamini τε· καὶ προσέχετε ὑμῖν μή ποτε ἐπιλάθησθε pacti dñi dei vr̃i: qd̃ diſpoſuit ad τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἣν διέθετο πρὸς vos: t faciatis vobis ipſo ſculptã ſimu ὑμᾶς, καὶ ποιήσητε ὑμῖν αὐτοῖς γλυπτὸν ὁμοίω dinẽ oiuꝫ q̃ pcepit tibi dñs deus tu⁹. qñ μα πάντων ὧν συνέταξέ σοι κύριος ὁ θεός σου· ὅτι dñs deus tu⁹ ignis cõſumẽs eſt ipſe: de⁹ κύριος ὁ θεός σου πῦρ κατανάλίσκων ἐστὶν αὐτός, θεὸς zelotes. ſi ãt genueritis filios t filios filio⁹ ζηλωτής· ἐὰν δὲ γεννήσητε υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν tuo⁹: t morati fueritis ſup terrã t deliqueritis t σου, καὶ χρονίσητε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἀνομήσητε καὶ feceritis ſculptã ſimilitudinẽ oiꝫ: t feceritis ποιήσητε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντός, καὶ ποιήσητε τὸ	Deb. 12.g.	
malũ coꝝ dñs deo nr̃o: vt irritetis il πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, παροργίσαι αὐ lum: obteſtor vobis hodie et ceſſi τόν, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν t terrã: q̃ pditõe pibitis cito a καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπολεῖα ἀπολεῖσθε ταχὺ ἀπὸ			
terra: in quã vos tranſitis iordanẽ illuc τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ et poſſideatis eã. nõ multos morabimini dies κληρονομῆσαι αὐτήν· οὐχὶ πολυχρονιεῖτε ἡμέρας ſup eã ſed deletione delebimini: t diſpget ἐπ' αὐτῆς ἀλλὴ ἐκτριβῇ ἐκτριβήσεσθε, καὶ διασπε dñs vos in oĩb⁹ gentib⁹: t remanebi ρεῖ κύριος ὑμᾶς ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, καὶ καταλειφ tis pauci numero in gẽtibus q̃s cõgregabit θήσεσθε ὀλίγοι ἀριθμῷ ἐν τοῖς ἔθνεσιν εἰς οὓς συνάξει dñs vos illuc. t ſeruietis illic dñs aliis κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ· καὶ λατρεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις opib⁹ manuũ hoĩm ligneis t lapideis⁹: q̃ nõ vi ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων ξύλοις καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄ debũt neq; audiẽt neq; comedẽt neq; ψονται οὐδὲ ἀκούσωσιν οὐδὲ μὴ φάγωσιν οὐδὲ μὴ olfaciẽt. t q̃retis illic dñm deũ ve ὀσφρανθῶσιν· καὶ ἐκζητήσετε ἐκεῖ κύριον τὸν θεὸν ὑ ſtrũ: t inuenietis eũ qñ q̃sieritis eũ ex μῶν, καὶ εὑρήσετε αὐτὸν ὅταν ἐκζητήσητε αὐτὸν ἐξ toto corde tuo: t ex tota aſa ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς tua in tribulatiõe tua: t inuenient te om σου ἐν τῇ θλίψει σου, καὶ εὑρήσουσί σε πάν nes ſermones hi. τες οἱ λόγοι οὗτοι·	[b]moriar[c]in[b]hac[c]humo. [c]non[c]tranſibo [b]iordanẽ:[f]vos[a]tranſibi tis[f]& poſſidebitis [n] terram[o] egregiam. [q]Caue[e]ne quando[r]obli uiſcaris[s]pacti [r]domini[t]dei tui[a]qd[b]pe pigit[c]tecum: [b]& facias[c]tibi[f]ſculptam [g]ſimilitudinem[b]eorum [i]q̃ fieri[i]dñs[k] prohibuit. [m]Quia[o]dominus [p]deus tuus[g]ignis[r]conſu mens[e]eſt:[r]deus[e]emula tor.[s]Si[r]genueritis[s]filios [e]ac nepotes: [c]& morati fueritis[n]i ter ra:[c]deceptiq; [f]feceritis vobis[i]aliquam [b]ſimilitudinẽ [k]patrantes[l]malũ[m]corã [u]dño[o]deo veſtro [p]vt eũ adiracundiã puo cetis:[q]teſtes inuoco[h]ho die[e]celum[t]&[t]terram:	יָרַשׁ אָבַד תָּאבְדוּן מַהֵר מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא תַאֲרִיכֻן יָמִים עָלֶיהָ כִּי הִשָּׁמֵד תִּשָּׁמֵדוּן וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם בָּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה אֶתְכֶם שָׁמָּה׃ וַעֲבַדְתֶּם שָׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וָאָבֶן אֲשֶׁר לֹא יִרְאוּן וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֹאכְלוּן וְלֹא יְרִיחֻן׃ וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ לְךָ וּמְצָאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה	יָרַשׁ אָבַד תָּאבְדוּן מַהֵר מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא תַאֲרִיכֻן יָמִים עָלֶיהָ כִּי הִשָּׁמֵד תִּשָּׁמֵדוּן וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם בָּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה אֶתְכֶם שָׁמָּה׃ וַעֲבַדְתֶּם שָׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וָאָבֶן אֲשֶׁר לֹא יִרְאוּן וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֹאכְלוּן וְלֹא יְרִיחֻן׃ וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ לְךָ וּמְצָאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה	יָרַשׁ אָבַד תָּאבְדוּן מַהֵר מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא תַאֲרִיכֻן יָמִים עָלֶיהָ כִּי הִשָּׁמֵד תִּשָּׁמֵדוּן וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם בָּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה אֶתְכֶם שָׁמָּה וַעֲבַדְתֶּם שָׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וָאָבֶן אֲשֶׁר לֹא יִרְאוּן וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֹאכְלוּן וְלֹא יְרִיחֻן וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ לְךָ וּמְצָאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה	מות סָמַר עָשָׂה כּוּם עֶבֶד דָּמָה אָמַר יֶלֶד עָתַק תָּגַר תָּגַר סָהַד אָבַד יָרַשׁ אָרַר שָׁצָא שָׁאַר מָנָה צָלָה פָּלַח טָעָה חָזָה רִיחַ בָּעָה שָׁכָה עָיַק עָבַע
	[m]toto[n]corde[i]queſieris [o]& tota[q]tribulatiõe[p]aie tue poſtq̃[p]te inuenerint [r]omnia q̃[p]dicta ſunt.		

Transl.Chal.

אֲנָא מָאִית בְּאַרְעָא הָדָא לֵית אֲנָא עָבַר יָת יַרְדְּנָא וְאַתּוּן עָבְרִין וְתֵירְתוּן יָת אַרְעָא
טָבָא הָדָא׃ אִסְתָּמָרוּ וְלָכוֹן דִּילְמָא תְּנַשּׁוּן יָת קְיָמָא דַּייְיָ אֱלָהֲכוֹן דִּי גְזַר עִמְּכוֹן וְתַעְבְּדוּן
לְכוֹן צַלְמָא דְּמוּת כֹּלָּא דְּפַקְּדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ סַיְּעָרַי יְיָ אֱלָהָךְ אֵישָׁא אָכְלָא הוּא
אֵל בַּנָּאוּאֲרֵי תֵּלְדוּן בְּנִין וּבְנֵי בְנִין וְתִתְעַתְּקוּן בְּאַרְעָא וְתִתְחַבְּלוּן וְתַעְבְּדוּן צַלְמָא דְּמוּת
כֹּלָּא וְתַעְבְּדוּן דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לְאַרְגָּזָא קֳדָמוֹהִי׃ אַסְהֵדִית בְּכוֹן יוֹמָא דֵּין יָת
שְׁמַיָּא וְיָת אַרְעָא אֲרֵי מֵיבַד תֵּיבְדוּן בְּפִרְיָעַ מֵעַל אַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין יַת יַרְדְּנָא לְתַמָּן
לְמֵירְתָהּ לָא תּוֹרִכִין יוֹמִין עֲלַהּ אֲרֵי מֵיתָא תִּשְׁתֵּצוֹן וּרְבַדָּר יְהוָה יָתְכוֹן בְּעַמְמַיָּא
וְתִשְׁתְּאֲרוּן עַם דְּסִנְיָנִין בְּעַמְמַיָּא דְּאֲנָגֵי יְיָ יָתְכוֹן לְתַמָּן׃ וְתִפְלְחוּן תַּמָּן לְעַמְמַיָּא
בַּלְחִי טַעֲוַיְתָא עוֹבַד יְדֵי אֱנָשָׁא צְעָא וְאַכְנָא דְּלָא חָזִן וְלָא שָׁמְעִין וְלָא אָכְלִין וְלָא
מְרִיחִין׃ וְתִתְבְּעוּן מִתַּמָּן יָת דַּחֲלְתָא דַּייְיָ אֱלָהָךְ וְתַשְׁכַּח אֲרֵי תִתְבְּעִינֵיהּ בְּכָל לִבָּךְ
וּבְכָל נַפְשָׁךְ׃ כַּד יַעִיק לָךְ וְיַרְעוּן כָּל פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין

Interp.chal.

Ego enim moriar in terra hac: non eni tranſibo iorda
nez: t vos tranſibitis t poſſidebitis terrã bonã illã:
cauete vobis ne forte obliuiſcamini pacti dñi dei vr̃i
quod pepigit vobiſcũ t faciatis vobis ſimulacrũ vel ſi
militudinẽ oim: de q̃bus præcepit dñs deus tuus. qñ
verbũ dñi dei tui ignis cõſumens eſt: deus zelotes.
Quãdo genueris filios t filios filio⁹ t ſenueritis in
terra t corrupti fueritis t feceritis aliquã imagines
aut ſimilitudinẽ: t feceritis qđ malum eſt in cõſpectu
dñi dei tui vt ad iracundiã puocetis eum: teſtes adhi
beo cõtra vos hodie celum t terrã: quia perditione
peribitis cito deſuper terrã propter quam vos tranſ
fibitis iordanẽ vt poſſideatis eam: non longo tẽpore
habitabitis in ea: ſed exterminatione exterminabi
mini. Et diſperget vos dñs inter populos: t remane
bitis pauci numerati in populis ad quos migrare
vos fecit dñs. Et ſeruietis ibi populis ſeruientibus
idolis que ſunt opus manuũ hominũ lignea aut lapi
dea: que non vident neq; audiunt neq; comedũt neq;
odorantur: Et quæres inde timorẽ dñi dei tui t inue
nies: ſi queſieris eum toto corde tuo t tota anſa tua.
Cum tribulatus fueris t euenerit tibi oia verba hec

Pritiua chal.

מוּת יֵרֵת
סָמַר עָשָׂה כּוּם
עֶבֶד דָּמָה אָמַר
יֶלֶד עָתַק תָּגַר
תָּגַר סָהַד
אָבַד
יָרַשׁ אָרַר שָׁצָא
שָׁאַר מָנָה צָלָה
פָּלַח טָעָה חָזָה
רִיחַ בָּעָה שָׁכָה
עָיַק עָבַע

Pritiua beb.	Ter. Heb.	Deut. Ca. iiii.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.
שוב	בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וְשַׁבְתָּ עַד יְהוָה		rNouissimo aũt tpe reuerteris bad cdominum	in nouissimo dieꝝ: t cõuerteris ad dñm
קול	אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקֹלוֹ: כִּי אֵל		deum tuum: & audies vocem eius: equia bdeus	ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ πρὸς κύριον
רחם	רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ		misericors bdñs deus tu us est. mNon dimittet te	deũ tuũ: t audies vocẽ eiꝰ:
רפה	וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת		onec omnino delebit:	τὸν θεόν σου, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ,
שחת	בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם:		qneq obliuiscetur	qꝛ deꝰ misericors t miseratoꝛ dñs deꝰ tuus.
שבע	כִּי שְׁאַל נָא לְיָמִים רִאשֹׁנִים		pacti iquo iura uit bpa tribus tuis.	ὅτι θεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων κύριος ὁ θεός σου.
יום	אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֶיךָ לְמִן הַיּוֹם אֲשֶׁר		bInterroga cde die bd cantiquis	nõ derelinquet te neqꝫ delebit te: nõ
היה	בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם עַל הָאָרֶץ		qui fuerunt bante te dex bdie quo	οὐκ ἐγκαταλείψει σε, οὐδὲ μὴ ἐκτρίψει σε, οὐκ
	וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קְצֵה		mcreauit dñs deus chominem dsuper eterram	obliuiscetur pacti patrũ tuoꝝ: qꝫ iura
קצה	הַשָּׁמַיִם הֲנִהְיָה כַּדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה		a summo celo bvsqꝫ ad summum eius:	ἐπιλήσεται τὴν διαθήκην τῶν πατέρων σου, ἣν ὤμο
היה	אוֹ הֲנִשְׁמַע כָּמֹהוּ: הֲשָׁמַע עָם קוֹל		fsi facta ẽ aliqñ huiusce modi res:	uit eis. interrogate de diebus priozibus q
שמע	אֱלֹהִים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ כַּאֲשֶׁר		caut vnqꝫ cognitũ ẽ: vt daudiret epopulus bvocẽ dñi deibloquentis dej medio mignis: nsicut	σιν αὐτοῖς· ἐπερωτήσατε ἡμέρας πρωτέρας τὰς
דבר	שָׁמַעְתָּ אַתָּה וַיֶּחִי: אוֹ הֲנִסָּה		ptu audiru qꝫ vixisti. o si fecit	fuerũt priores te a die q̃ crea-
חיה	אֱלֹהִים לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי		rdeus nvt ingrederetur:	γενεσθήσας πρωτέρας σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἔκτι-
	מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמַסֹּת בְּאֹתֹת		s& tolleret sibi gentem ade medio bnationũ cper tẽtationes bsigna	uit deꝰ homes sup terrã: t sup ſſimũ
נסה אות	וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה		catq portenta dp pugnã e& brobustam fmanum	σιν ὁ θεὸς ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον
נתן לעם	וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים		hextẽtũqꝫ ibrachium &horribiles visiones.	celi vsq ad ſſimũ celi: ſi factũ ẽ ſcom
ראה	כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְהוָה		kiuxta omnia que lfecit	τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονε κατὰ
	אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ: אַתָּה		mpro vobis ndominus odeus vester pin egypto	τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, εἰ ἀκούσατι τοιοῦτον, εἰ
	הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה הוּא		videntibus oculis tuis: qvt scires quoniam bdominus cipse est	audiuit gens vocẽ dei viuẽtis loquẽtis de me
	הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבַדּוֹ:		deus & non est alius pter eũ.	ἀκήκοεν ἔθνος φωνὴν θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέ
	מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעֲךָ אֶת קֹלוֹ לְיַסְּרֶךָ		sDe celo bte fecit audire mvocem suam nvt doceret te:	dio ignis: quẽadmodũ audisti tu t viriſti.
	וְעַל הָאָרֶץ הֶרְאֲךָ אֶת אִשּׁוֹ		o& in terra oostendit tibi pignem suum	σου τοῦ πυρός, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ ἔζησας.
	הַגְּדוֹלָה וּדְבָרָיו שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ		qmaximum: r& saudisti tverba illius udemedio vignis: bquia dilexit epa tres tuos:	si tentauit deꝰ vt intrano acciper sibi gẽtẽ
	הָאֵשׁ: וְתַחַת כִּי אָהַב אֶת אֲבֹתֶיךָ		r& elegit semen eorum bpost eos. sEduxitqꝫ te bpcedẽs sin virtute sua mmagna nex egypto:	εἰ ἐπείρασεν ὁ θεὸς εἰσελθεῖν λαβεῖν ἑαυτῷ ἔθνος
	וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו וַיּוֹצִאֲךָ			de medio gẽtis in tentatione t in ſignis t in
	בְּפָנָיו בְּכֹחוֹ הַגָּדֹל מִמִּצְרָיִם:			ἐκ μέσου ἔθνους ἐν πειρασμοῖς καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν
				prodigiis t in bello t in manu forti t
				τέρασι καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ
				in brachio excelso t in visionib magnis: iux-
				ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, κατ
				ta oia ꝗcũqꝫ fecit nobis dñs deꝰ nr in
				τὰ πάντα ἃ ἐποίησεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐν
				egypto coꝝ te videntes ttavt scireo tu
				Αἰγύπτῳ ἐνώπιόν σου βλέποντος, ὡς εἰδέναι σε
				q dñs deꝰ tuꝰ ipe deꝰ est: t nõ est
				ὅτι κύριος ὁ θεός σου αὐτὸς θεός ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι
				deꝰ pter eũ. de celo audibilẽ tibi fecit
				θεὸς πλὴν αὐτόν. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀκουστὴν σοι ἐποίησε
				vocẽ suã vt erudiret te: t sup frã
				τὴν φωνὴν αὐτοῦ παιδεῦσαί σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
				ostendit tibi ignẽ suũ magnũ: t verba
				ἔδειξέ σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήματα
				ei audisti de medio ignis: qꝛ
				τα αὐτοῦ ἤκουσας ἐκ μέσου τοῦ πυρός, διὰ τὸ
				amauit ipse patres tuos: t elc-
				ἀγαπῆσαι αὐτὸν τοὺς πατέρας σου, καὶ ἐξελέ
				git semẽ eoꝝ post eos vos supra
				ξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς παρὰ
				oẽs gentes: t edurit te ipe in forti
				πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐξήγαγέ σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχύ
				tudine sua magna de egypto:
				αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ ἐξ Αἰγύπτου,

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
תוב כְּנַל אֲמַר	in fine dierum: t cõuerteris ad timorẽ dñi dei tui: et obedies verbo eius. Quoniã deꝰ misericors est dñs deus tuus: nõ relinquet te nec dissipabit te neq; obliuiscetur pacti patrũ tuoꝝ quod iurauit eis. Interroga enim nunc de diebus antiquis qui fuerũt ante te a die quo creauit dñs hominẽ super terrã a summo celi vsq ad ſſimũ celi: ſi fuit res magna ſicẽ ista: aut ſi audita est ſimilis eius: ſi audiuit populus vocẽ verbi dei loquentes de medio ignis: ſicut tu audiſti: t vixerit. aut viderit miracula que fecit dñs vt reuelaretur t redimeret ſibi populus de medio populi per miracula per ſigna t portenta t in bello t in manu forti et in brachio excelſo t in viſionibus magnis: iuxta omnia que fecit vobis dñs deus veſter in egypto ante oculos tuos. Tibi oſtenſum eſt vt ſcias quoniã dñs ipſe eſt deus: non eſt alius preter eum. de celo audire te fecit vocẽ verbi ſui vt doceret te: t ſup terra oſtendit tibi ignem ſuũ magnũ: t verba eius audiſti de medio ignis: t pro eo q̃ dilexit patres tuos t elegit filios eorũ poſt eos eduxit te in verbo ſuo t in virtute ſua magna de egypto.	סוף יוֹמַיָּא וְתִתּוּב עַד דַּחֲלָתָא דַיְיָ אֱלָהָךְ וְתִקַּבֵּל מֵימְרֵיהּ וְאִרֵי אֱלָהָא רַחֲמָנָא יְיָ אֱלָהָךְ לָא יְרַחֲשׁ יָתָךְ וְלָא יְחַבֵּל יָתָךְ וְלָא יְנַשֵּׁי יָת קְיָמָא דַאֲבָהָתָךְ דְּמַיְמַר לְהוֹן: אֲרֵי שְׁאֵיל כְּעַן לְיוֹמַיָּא קַדְמָאֵי דְּהֲווֹ קֳדָמָךְ לְמִן יוֹמָא דִּי בְרָא יְיָ אָדָם עַל אַרְעָא וּלְסָיְפֵי שְׁמַיָּא וְעַד סָיְפֵי שְׁמַיָּא הֲכְפִתְגָמָא רַבָּא הָדֵין אִו אִשְׁתְּמַע כְּוָתֵיהּ: הַשְׁמַע עַמָּא קָל מֵימְרָא דַיְיָ מְמַלֶּל מִגּוֹ אִישָׁתָא כְּמָא דְשָׁמַעְתָּ אַתְּ וְתִתְקַיַּם: אוֹ נִיסִין דַּעֲבַד יְיָ לְאִתְגְּלָאָה לְמִקְרַב לֵיהּ עַמָּא מִגּוֹ עַמָּא בְּגִיסִין וּבְאָתִין וּבְמוֹפְתִין וּבְקְרָבָא וּבְיָדָא תַּקִּיפָא וּבְדְרָעָא מְרָמָמָא וּבְחָזָוָתִין רַבְרְבִין כְּכֹל דְּעָבַד לְכוֹן יְיָ אֱלָהָכוֹן בְּמִצְרַיִם לְעֵינָךְ: אַתְּ אִתְחֲזֵיתָ לְמִסְרַע אֲרֵי יְיָ הוּא אֱלָהָא לֵית עוֹד בַּר מִנֵּיהּ: מִן שְׁמַיָּא אַשְׁמְעָךְ יָת קָלֵיהּ לְמִסְרְעָךְ וְעַל אַרְעָא אַחְזָרָךְ יָת אִישָׁתֵיהּ רַבְּתָא וּפִתְגָמוֹהִי שְׁמַעְתָּ מִגּוֹ אִישָׁתָא: וְחֲלַף דְּרַחֵם יָת אֲבָהָתָךְ וְיִתְרַעֵי בְּבְנֵיהוֹן בַּתְרֵיהוֹן וְאַפְּקָךְ בְּמֵימְרֵיהּ חֲתִיהּ רַבָּא מִמִּצְרָיִם:

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

ad pdẽdũ gẽtes magnas ⁊ fortiores te
ἐξολοθρεῦσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερά σου
ante facie tuã: ad introducẽdũ te vt dꝫret tibi
πρὸ προσώπου σου, εἰσαγαγεῖν σε δοῦναί σοι
terrã hanc ad possidẽdũ: sicut habes ho-
τὴν γῆν ταύτην κληρονομεῖν, καθὼς ἔχεις σήμε
die: ⁊ cognosces hodie ⁊ cõuerteris in mente:
ρον· καὶ γνώσῃ σήμερον καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐν τῇ διανοίᾳ,
q; dñs ds tuꝰ hic dsꝰ in celo supra ⁊ in
ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ
tra infra: ⁊ nõ est vltra ꝑter eũ. ⁊
τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ· καὶ
custodies iustificatiões eius: ⁊ ꝑcepta
φυλάξῃ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολάς
eius: q̃cũq; ego precipio tibi hodie: vt bñ
αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ
tibi sit ⁊ filijs tuis post te: vt lõ-
σοι ᾖ σοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ὅπως μα
gni sitis sup terrã: q̃ dñs deus tuus
κρύνητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἃς κύριος ὁ θεός σου
dat tibi oẽs dies. tũc separauit moy
δίδωσί σοι πάσας τὰς ἡμέρας. τότε ἀφώρισε μωυ
ses tres vrbes trans iordanẽ ab ori-
σῆς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ ἀνα
ente solis: vt fugiat illuc homicida: q̃
τολῶν ἡλίου, φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, ὃς ἂν
occiderit proximũ nõ scies: ⁊ hic nõ odio
φονεύσῃ τὸν πλησίον οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μι-
hens eũ ante heri ⁊ tertiũ. ⁊ fu
σῶν αὐτὸν πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ τρίτης. καὶ καταφεύ
giet in vnã vrbiũ istaꝝ: ⁊ viuet.
ξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται.
bosor in solitudine in tra cãpestri rubem:
G τὴν Βασὲρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τοῦ Ῥουβήμ,
⁊ ramoth in galaad q̃ est gad: ⁊
καὶ τὴν Ῥαμὼθ ἐν Γαλαὰδ τῶν Γαδδί, καὶ τὴν
golam in basan q̃ est manasse. ista lex q̃
Γαυλὼν ἐν Βασὰν τῶν Μανασσῆ. οὗτος ὁ νόμος ὃν
proposuit moyses coram filijs israel:
παρέθετο μωυσῆς ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ,
⁊ hec testimonia ⁊ iustificatiões ⁊
καὶ ταῦτα τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ
iudicia: q̃cũq; ꝑcepit moyses filijs
τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο μωυσῆς τοῖς υἱοῖς
israel in solitudine: egressis ꝑo de tra
Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς
egrpti: in coq̃ trãs iordanẽ: in val
Αἰγύπτου, ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐν φά
le: prope domũ phogor: in terra seon re
ραγγι, ἐγγὺς οἴκου Φογώρ, ἐν γῇ Σηὼν βα
gis amorreoꝝ: q̃ habitabat in esebõ
σιλέως τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσε
bon: quem
βών, ὃν

Trãsla.B.Iero.

vt deleret nationes magnas ⁊ fortiores te a facie tua: vt introduceret te: vt daret tibi terram eorum in possessionem: sicut cernis in præsenti die. Scito ergo hodie & cogitato in corde tuo: quia dñs ipse est deus in celo sursum & in terra deorsum: & non sit alius. Custodi præcepta eius atq; mãdata que ego precipio tibi: vt bene sit tibi & filijs tuis post te: & prolongẽs dies tuos super terram quam dñs deus tuus dabit tibi cunctis diebus. Tunc separauit moyses tres ciuitates trans iordanẽ ad orientalem plagam: vt cõfugiat ad eas qui occiderit proximum suum: nec sibi fuerit inimicus ante vnum & alterũ diem: & ad harũ aliquã vrbiũ possit euadere: bosor in solitudine q̃ sita est in terra campestri de tribu rubẽ: & ramoth in galaad que est in tribu gad: & golã in basan q̃ est in tribu manasse. Ista est lex quam proposuit moyses coram filiis israel: hec testimõia & cerimonie atq; iudicia que locutus est ad filios israel: q̃ egressi sunt de egypto trans iordanem in valle contra phogor: in terra seon regis ammorrei: qui habitauit in esebõ quem

Ter. Heb. Deuc. Ca.iiii. Pritius.heb.

יְרֵשׁ לְהוֹרִישׁ גוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים
מִמְּךָ מִפָּנֶיךָ לַהֲבִיאֲךָ לָתֵת לְךָ
מֵן פָּנֶה בוא אֶת אַרְצָם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה וְיָדַעְתָּ
נתן הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה
שוב הוא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל
עלה הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד וְשָׁמַרְתָּ
צוה אֶת חֻקָּיו וְאֶת מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר
אנכי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ
ובנים וְלִבָּנֶיךָ אַחֲרֶיךָ וּלְמַעַן תַּאֲרִיךְ
ים יָמִים עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה
אלהיך נֹתֵן לְךָ כָּל הַיָּמִים׃ אָז
בדל עיר יַבְדִּיל מֹשֶׁה שָׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר
ארח נוס הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה שָׁמֶשׁ׃ לָנֻס שָׁמָּה
רצח רוֹצֵחַ אֲשֶׁר יִרְצַח אֶת רֵעֵהוּ
בלי דָּשֵׁת וְהוּא לֹא שֹׂנֵא לוֹ
שלשם מִתְמֹל שִׁלְשֹׁם וְנָס אֶל אַחַת מִן
חיה הֶעָרִים הָאֵל וָחָי׃ אֶת בָּצֶר
דבר מישר בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישׁוֹר לָרְאוּבֵנִי
גלעד וְאֶת רָאמֹת בַּגִּלְעָד לַגָּדִי
בשן וְאֶת גּוֹלָן בַּבָּשָׁן לַמְנַשִּׁי׃ וְזֹאת
ירה שום הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי
עור חקק יִשְׂרָאֵל׃ אֵלֶּה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים
שפט וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל
יצא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃
בעבר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּגַּיְא מול בֵּית
פעור בְּאֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
ישב אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר

Interp̃.chal.

vt eũceret populos magnos ⁊ fortiores te a facie tua: vt introduceret te: vt daret tibi terram eorum in possessionem sicut in die hac. Et scies hodie ⁊ conuerteris in corde tuo quoniã dominus ipse est deus: cuius maiestas est in celo sursum ⁊ in terra deorsum: ⁊ non est alius. Et custodies pacta eius ⁊ precepta eius que ego precipio tibi hodie: vt bene sit tibi et filijs tuis post te ⁊ vt prolongẽtur dies tui super terram quam dominus deus tuus dabit tibi omnibus diebus. Tunc separauit moyses tres ciuitates trans iordanẽ ad orientẽ solis: vt fugeret illuc homicida qui occiderit proximũ sui ignoranter: ⁊ ipse non oderat illum ab heri ⁊ nudiustertius. vt fugiat ad vnã de ciuitatibus his ⁊ viuat: bosor in solitudie i terra cãpestri de tribu ruben: ⁊ ramoth in galaad de tribu gad: ⁊ golan in basan de tribu manasse. Et ista est lex quã proposuit moyses coram filijs israel. Hec sunt testimonia ⁊ precepta ⁊ iudicia que locutus est moyses cum filijs israel quando egressi sunt de egypto trans iordanem in valle contra bethphogor: in terra seon regis amorreorum qui habitabat in esebon: quem

Transl.Chal.

יְתַרְבָּא עַמְמִין רַבְרְבִין וְתַקִּיפִין מִינַּךְ מִקֳּדָמָךְ לְאַעָלוּתָךְ לְמִיתַן לָךְ יָת אַרְעֲהוֹן לַאֲחָסָנָא
כְּיוֹמָא הָדֵין׃ וְתִידַע יוֹמָא דֵין וְתִתּוּב לְלִבָּךְ אֲרֵי יְיָ הוּא אֱלָהָא דִּשְׁכִינְתֵּיהּ גְּשָׁמַיָּא
מִלְּעֵילָּא וְעַל אַרְעָא מִלְּרָע לֵית עוֹד׃ וְתִטַּר יָת קְיָמוֹהִי וְיָת פִּקּוּדוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּד
לָךְ יוֹמָא דֵין דֶּיטַב לָךְ וְלִבְנָךְ בָּתְרָךְ וּדְתוֹרֵךְ יוֹמִין עַל אַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יְהֵיבְלָךְ
כָּל יוֹמַיָּא׃ בְּכֵן בַּדַּיֵּישׁ מֹשֶׁה תְּלָת קִרְוִין גְּעִיבְרָא דְּיַרְדְּנָא מִסְּדָרַת שִׁתָּשָׁא׃ לְמֵעְרוֹק
לְתַמָּן קָטוֹלָא דְּיִקְטוֹל יָת חַבְרֵיהּ בְּלָא סַנְאָה לֵיהּ מֵאִתְמָלִי וּמִתְּמָל
וְעִירוֹק לְחַד מִן קִרְוַיָּא הָאִלֵּין וְיִתְקַיְּמוּן בְּצָר בְּמֵדְבְּרָא בְּאַרְעָא דְּמֵישָׁרָא לְשִׁבְטָא
דְּרָאוּבֵן וְיָת רָאמוֹת בַּגְלָעַד לְשִׁבְטָא דְּגָד וְיָת גּוֹלָן בְּמַתְנָן לְשִׁבְטָא דְּמְנַשֶּׁה׃
וְדָא אוֹרַיְתָא דְּסַדַּר מֹשֶׁה קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ אִלֵּין סָהֲדָוָתָא וּקְיָמַיָּא וְדִינַיָּא דְּמַלֵּיל
מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִפַּקְהוֹן מִמְּצְרָיִם׃ בְּגֵיעְרָא דְּיַרְדְּנָא סְחֵילְתָּא לְקִבֵּיל בֵּית
פְּעוֹר בְּאַרְעָא דְּסִיחוֹן מַלְכָּא דְּאֱמוֹרָאָה דְּיָתֵיב בְּחֶשְׁבּוֹן׃

Prima hebr.	Ter. Hebr.	Deut. Ca.v.	Trasla. B. Hiero.	Trasla. Grec. lxx. cū interp. latina.
הִכָּה	מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם		percussit moyses. Filii quoq; israel egressi ex egypto possederūt terram eius: & terram og regis basan duorum ammorreorū qui erant trans iordanē ad orientē solis: ab aroer q est supra ripā torrētis arnō & vsq; ad montē seon: q est & hermon: omnem planitiem trans iordanē ad orientalē plagam & vsq; ad mare solitudinis & vsq; ad radices montis phasga. Cap. 5.	percussit moyses & filij israel: egressio ip sorum de terra egypti. possederūt terrā eorum & terrā og regis basan: duoꝝ τοῦ, καὶ τὴν γῆν ὢγ βασιλέως τῆς βασάν, δύο regum amorreoꝝ: q erāt trās iordanē ad orientē solis ab aroer: q est in ripa torrētis arnō: & in mōte βασιλέων τῶν ἀμορραίων, οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατ᾽ἀνατολὰς ἡλίου ἀπὸ ἀροήρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τὴν χείλους χειμάρρου ἀρνών, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ σεὼ: qui est hermō: oēm araba trās iordanē ad ortum solis sub asedoth σιών, ὅ ἐστιν ἀερμών, πᾶσαν τὴν ἀραβὰ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατ᾽ἀνατολὰς ἡλίου ὑπὸ ἀσηδὼθ ecciſum.
הַפִּסְגָּה:	וַיִּקְרָא מֹשֶׁה	Ca.v.	Ocauitq; moyses omnē israelem & dixit ad eum. Audi israel cerimōias	τὴν λαξευτήν. Ca.ς.
אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם			atq; iudicia que ego loquor in auribus vris hodie. Discite eā & opere complete. Dominus deus noster pepigit nobiscum fedus in oreb. Non cum patribus nostris iniit pactum: sed nobiscū: qui in presentiarū fumus & viuimus. Facie ad faciē locutus est nobis de medio ignis. Ego sequester & medius fui inter dominum & vos in tempore illo: vt annūciarē vobis verba eius. Timuistis ignem: & non ascendistis in montem. Et ait. Ego dominus deus tuus qui eduxi te de terra egypti de domo seruitutis. Non habebis	Θ Τ vocauit moyses oēs israel: & dixit ad eos: audi israel iustificatiōes καὶ ἐκάλεσε μωυσῆς πάντα Ἰσραήλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἄκουε Ἰσραὴλ τὰ δικαιώματα & iudicia: q̄s ego loquor in auribus vr̄is hodie. & discetis ea: & custoditis facere ea. dñs deꝰ nr̄ pepigit ad nos pactū in oreb. nō cum patribus nr̄is iniit dñs testamētū hoc: sed ad nos. nos ēt oēs hic viuētes hodie. facie ad faciem locutus est dñs ad nos in mōte de medio ignis. & ego stetu inter dñm & vos in tēpore illo vt annūciarē vobis verba dñi: q̄m timuistis a facie ignis: & nō ascēdistis in mōtē: & dixit. Ego dominus deus tuus qui eduxi te de terra egypti de domo seruitutis. nō erūt tibi

Prima chal.	Interp. chal.	Trasla. Chal.
יַרְדֵּן	occidit moyses & filij israel cuꝫ egrederētur de terra egypti: & possederūt terrā eius & terrā og regis basan duoꝝ regum amorreoꝝ qui erant trans iordanē ad orientē solis ab aroer q̄ est sup ripam torrētis arnō & vsq; ad montē seon qui est hermon: & omnē planiciē que est trans iordanē ad orientē & vsq; ad mare quod est in planicie & vsq; ad radices collis. Ca.ς. Et vocauit moyses oēm israelē & dixit eis. Audi israel pacta & iudicia que ego loquor coram vobis hodie: & discetis ea & obseruabitis vt faciatis ea. dñs deus noster pepigit nobiscū pactū in oreb. non cum patribus nr̄is pepigit dñs pactū istud: sed nobiscum qui sumus hic hodie omnes nos viui. verbuꝫ verbo locutus est dñs vobiscū in monte de medio ignis: ego stabam inter verbum dñi & vos in tēpore illo: vt nūciarem vobis verbuꝫ dominī: timuistis enim a facie ignis & non ascendistis in montem. et ait. Ego dominus deus tuus qui eduxi te de terra egrpti de domo seruitutis. non sit tibi	וְיַרְתִּי אֶת אַרְעֵיהּ וְיָת אַרְעָא דְּעוֹג מַלְכָּא
דְּעֵבֶר		וְיָת אַרְעָא דְּעוֹג מַלְכָּא דְּבָשָׁן תַּרֵין מַלְכֵי אֱמוֹרָאֵי דִּי בְּעִיבְרָא דְּיַרְדְּנָא מִפְּתָחַ שִׁיתָשָׁא וּמַצְרַע דִּי עַל בֵּית
שְׁנֵי		נִמְרָא וְאַרְנוֹן וְעַד טוּרָא דְּשִׁיאוֹן הוּא חֶרְמוֹן: וְכָל מֵישְׁרָא דְּעִיבְרָא דְּיַרְדְּנָא מַדְּינְחָא
מַלְכֵי	הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר	וְעַד יַמָּא דְּמֵישְׁרָא תְּחוֹת מַשְׁפַּךְ מֵירְמָתְהוֹן: Ca.v. וּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל
עֵבֶר		יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יָת קְיָמַיָּא וְיָת דִּינַיָּא דַּאֲנָא מְמַלֵּיל כְּדֵין יוֹמָא
הַיַּרְדֵּן	בְּמִזְרַח שָׁמֶשׁ	דֵּין וְתִלְפּוּן יָתְהוֹן וְתִטְּרוּן לְמֶעְבַּדְהוֹן: יְיָ אֱלָהָנָא גְּזַר עִמָּנָא קְיָם בְּחוֹרֵבָ לָא עִם
אֲשֶׁר	עַל שְׂפַת נַחַל	אֲבָהָתָנָא גְּזַר יְיָ קְיָמָא הָדָא אֱלָהִין עִמָּנָא אִנּוּן הָכָא יוֹמָא דֵּין כֻּלָּנָא
פְּנִים	בְּפָנִים דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם	חַיַּיִן: מְמַלֵּל עִם מְמַלֵּל מֵלֵיל יְיָ עִמְּכוֹן בְּטוּרָא מִגּוֹ אִישָׁתָא וַאֲנָא הֲוֵיתִי קָאֵים בֵּין
בָּנָה	בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: אָנֹכִי	יְיָ וּבֵינֵיכוֹן בְּעִדָּנָא הַהוּא לְחַוָאָה לְכוֹן יָת פִּתְגָמָא דַּיְיָ אֲרֵי דְּחֵלְתּוּן מִן קֳדָם
עֹמֵד	עֹמֵד בֵּין יְהוָה וּבֵינֵיכֶם בָּעֵת	אִישָׁתָא וְלָא סְלֵקְתּוּן בְּטוּרָא וַאֲמַר יְיָ אֱלָהָךְ לְמֵימָר
הַהוּא	הַהִוא לְהַגִּיד לָכֶם אֶת דְּבַר יְהוָה כִּי	
יְרֵאתֶם	מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא עֲלִיתֶם	
בָּנָה	בָּהָר לֵאמֹר: אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ	
יָצָא	אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם	
הָיָה	מִבֵּית עֲבָדִים: לֹא יִהְיֶה לְךָ	

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Deut. Ca. v.	Pritiua heb.
dñs alius: pter me. nõ facies tibiipsi sculptile neq; oĩe similitudinẽ: q̃cũq; in celo supra et q̃cũq; in terra deorsũ et q̃cũq; in aqua sub terra. nõ adorabis ea: neq; seruies eis: qñ ego sũ dñs deus tuus: deus zelotes: reddens peccata patrũ in filios in tertiã et quartã ḡnationẽ odiẽtib⁹ me: et faciẽs miaz in milia diligẽtib⁹ me: et custodiẽtib⁹ p̃cepta mea. nõ accipies nomẽ dñi dei tui in vanũ. nõ .n. mundabit dñs accipiẽtẽ nomẽ ei⁹ in vanũ. custodi die sab bato vt sctifices illũ: quẽadmodũ p̃cepit tibi dñs deus tuus. fer dies operaberis et facies oĩa opa tua: et die septimo sabbata dño deo tuo. nõ facies in eo oĕ op⁹ tu et filius tuus et filia tua: seru⁹ tu⁹ et ancilla tua: bos tuus et sub fugale tuũ: et oĕ iumẽtũ tuũ: et peregrinus habitãs in te: vt quiescat seru⁹ tuus et ancilla tua sicut et tu. Memẽto q̃ seruieris in egypto: et eduxerit te inde dñs deus tuus in manu forti et in brachio excelso. pp hoc p̃cepit tibi dñs deus tuus: vt custodias tu die sabbatoz sctifices illũ. honora patrem tuũ et matrem tuã quẽadmodũ p̃cepit tibi dñs deus tuus:	deos alienos in cõspectu meo. Non facies tibi sculptile nec similitudinẽ eorũ que in celo sursum et que in terra deorsum: et que in aquis sub terra. Non adorabis ea: nec coles. Ego enim sũ dñs deus tuus: deus emulator reddẽs iniquitatẽ patrum super filios in tertiã et quartã ḡnationẽ his q oderũt me: et faciẽs miam in milia diligẽtibus me et custodiẽtibus p̃cepta mea. Non usurpabis nomen dei tui frustra: quia non erit impunitus qui super vana nomẽ eius assumpserit. Obserua diem sabbati vt sctifices eũ: sicut p̃cepit tibi dominus deus tuus. Sex diebus operaberis: et facies oĩa opa tua. Septimus dies sabbati ẽ. i. requies dñi dei tui. Non facies in eo quicquam operis tu et filius tuus et filia: seruus et ancilla bos et asinus et omne iumentum tuũ: et peregrinus qui ẽ intra portas tuas: vt requiescat seruus et ancilla tua sicut et tu. Memẽto q̃ seruieris in egypto: et eduxerit te inde dominus deus tuus in manu forti et brachio extento. Idcirco precepit tibi vt seruares diem sabbati. Honora patrem tuum et matrem: sicut p̃cepit tibi dominus deus tuus:	אֱלֹהִים אַחֵרִים עַל פָּנָי׃ לֹא תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶסֶל כָּל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים וְעַל שִׁלֵּשִׁים וְעַל רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי׃ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי׃ לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃ שָׁמוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ׃ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ וְכָל־בְּהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ׃ וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ	פְּנֵה עֲשֵׂה־מן עֲלֵה מִתַּחַת תַּחַת־לָאָרֶץ תָּמָה־עָבַד לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה כִּי־אָנֹכִי־יְהוָה פֹּקֵד שֵׁן אָבוֹת עַל־בָּנִים שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים שִׁלֵּשִׁים וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי תִּשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה לַשָּׁוְא נָשָׂא שָׁמוֹר אֶת־יוֹם לְקַדְּשׁוֹ צִוְּךָ שֵׁשֶׁת־יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ וְיוֹם־הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ וְכָל־ בְּהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר־ בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ וְזָכַרְתָּ כִּי־ עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיָד־ חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־ יוֹם־הַשַּׁבָּת׃ כַּבֵּד אֶת־ אָבִיךָ וְאֶת־ אִמֶּךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ

Trãsla. Chal.

אֱלָהּ אוֹתָן בַּר מִנִּי׃ לָא תַעְבֵּד לָךְ צְלֵם כָּל־דְּמוּת דִּי בִּשְׁמַיָּא מִלְּעֵלָּא וְדִי בְּאַרְעָא מִלְּרַע וְדִי בְּמַיָּא מִלְּרַע לְאַרְעָא׃ לָא תִסְגֹּד לְהוֹן וְלָא תִפְלְחִינוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהָךְ אֵל קַנָּא מַסְעַר חוֹבֵי אֲבָהָן עַל בְּנִין עַל תָּרִין עַל תְּלִיתָאֵי וְעַל רְבִיעָאֵי לְשַׂנְאָי׃ וְעָבֵד טִיבוּ לַאֲלָפֵי דָרִין לְרַחֲמַי וּלְנַטְרֵי פִּקּוּדָי׃ לָא תֵימֵי בִּשְׁמָא דַּייָ אֱלָהָךְ לְמַגָּנָא אֲרֵי לָא יְזַכֵּי יְיָ יָת דְּיֵימֵי בִּשְׁמֵיהּ לְשִׁקְרָא׃ טַר יָת יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא לְקַדָּשָׁתֵהּ כְּמָא דְּפַקֵּד יְיָ אֱלָהָךְ׃ שִׁתָּא יוֹמִין תִּפְלַח וְתַעְבֵּיד כָּל עֲבִידְתָּךְ׃ וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְּתָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תַעְבֵּיד כָּל עֲבִידְתָּא אַתְּ וּבְרָךְ וְעַבְדָּךְ וְאַמְתָּךְ וְתוֹרָךְ וְחֵמָרָךְ וְכָל בְּעִירָךְ וְגִיּוֹרָךְ דִּי בְּקִירְוָךְ בְּדִיל דְּיִנְוַח עַבְדָּךְ וְאַמְתָּךְ כְּוָתָךְ׃ וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָא הֲוֵיתָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם וְאַפְּקָךְ יְיָ אֱלָהָךְ מִתַּמָּן בְּיָדָא תַּקִּיפָא וּבִדְרָעָא מְרַמְמָא עַל כֵּן פַּקְּדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ לְמֶעְבַּד יָת יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא׃ כַּבֵּד יָת אֲבוּךְ וְיָת אִמָּךְ כְּמָא דְּפַקֵּד יְיָ אֱלָהָךְ

Interp. chal.

alius deus praeter me. Non facies tibi imagines nec omnẽ similitudinẽ eorũ que in celo sursum et que in terra sunt deorsum: et que in aqs sunt sub terra. Non adorabis ea neq; coles ea: qñ ego dñs deus tu⁹ deus zelotes: visitãs peccata patruz sup filios rebelles in tertiam et quartã generationẽ his qui oderunt me: et quando filij sequũtur peccata patrũ suoz. Et faciens misericordiã in mille generationib⁹ diligentibus me et custodiẽtibus precepta mea. Non turabis per nomen dñi dei tui frustra: q; nõ iustificabit dñs illũ qui turauerit p nomẽ eius in vanũ. Obserua die sabbati vt sanctifices illuz: sicut precepit tibi dñs deus tuus. Sex dieb⁹ operaberis: et facies oĩe opus tuũ. Septimus aũt dies sabbatũ est coram dño. non facies omne opus tu et filius tuus et filia tua et seruus tuus et ancilla tua et bos tuus et asinus tuus et omne iumentũ tuũ et peregrinus tu⁹ qui est in vrbibus tuis: vt quiescat seruus tuus et ancilla tua sicut tu. Et recordaberis q̃ seruus fuisti in terra egypti: et eduxit te dñs deus tu⁹ inde in manu forti et in brachio excelso: p̃pterea precepit tibi dñs deus tu⁹ vt serues die sabbati. Honora patrẽ tuũ et matrẽ tuã: sicut p̃cepit tibi dñs deus tuus:

Pritiua chal.

עֲבַד־בַּסָּה
אַרַע־סְנַד־פָּלַח
סָעַר־חוֹב
שַׁלַּם־תַּמָּא
אוֹם־זַכָּה
נְטַר
אָמָה־גּוֹר־כָּלָה
נוֹתַ־כַּבֵּר־הַוָּה
נָפַק־רַבַּם־עֲבַד

Pritiua beb.	Ter. Heb.	Deut. Ca. v.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
לְמַעַן יַאֲרִיכֻן יָמֶיךָ וּלְמַעַן יִיטַב	אֲרַךְ יום טוב		vt prolongẽtur dies tui: et vt bene	vt bñ tibi sit & lõgeuus sis sup terrã:
לְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ			tibi in terra quam dominus deus tuus	ἵνα ἐυ σοι γένηται καὶ μακροχρόνιος ᾖς ἐπὶ τῆς γῆς,
נֹתֵן לָךְ׃ לֹא תִרְצָח וְלֹא תִנְאָף	רצח נאף		datur⁊ est tibi. Non occides. neq;	ἣν ὁ θεὸς σου δίδωσί σοι. οὐ φονεύσεις. οὐδὲ μοι
וְלֹא תִגְנֹב וְלֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ	גנב ענה רעה		mechaberis. furtũq; nõ facies. Nec	χεύσεις. οὐ κλέψεις. οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ
עֵד שָׁוְא וְלֹא תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ	עד חמד איש		loquaris contra pximũ tuũ falsũ: te	τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. οὐκ ἐπιθυμήσεις
וְלֹא תִתְאַוֶּה בֵּית רֵעֶךָ שָׂדֵהוּ	אוה		stimoniũ. Nõ concupisces vxorẽ pximi tui.	τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις
וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל	אמה		Nõ domũ. nõ agrum. nõ ancillam.	οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ ἀγρὸν αὐτοῦ,
אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ׃ אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה			nõ ſeruũ. nõ ancillam. nõ boue. nõ	οὐδὲ παῖδα αὐτοῦ, οὔτε παιδίσκην αὐτοῦ,
דִּבֶּר יְהוָה אֶל כָּל קְהַלְכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ			asinũ: & vniuerſa q̃ illius ſũt. hec	οὐδὲ βοῦν αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὐδὲ
הָאֵשׁ הֶעָנָן וְהָעֲרָפֶל קוֹל גָּדוֹל וְלֹא	גדל		verba locutus ẽ dñs ad oẽs	ὅσα τοῦ πλησίον σου. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησε κύριος
יָסָף וַיִּכְתְּבֵם עַל שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים	כתב שנה לוח		multitudinẽ vestrã in	πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός·
וַיִּתְּנֵם אֵלַי׃ וְיִהְיוּ כְּשָׁמְעֲכֶם אֶת הַקּוֹל	נתן חתה		mõte de medio ignis & nubis & caliginis vocẽ magna nihil addens	σκότος γνόφος θύελλα φωνὴ μεγάλη καὶ οὐ προσέ-
מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ			amplius. & ſcripſit ea in duabus tabulis lapideis: et	θετο. καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας, καὶ
וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כָּל רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם	קרב		dedit mihi. et factũ ẽ poſtq̃ audiuiſtis vocẽ de	ἔδωκεν ἐμοί· καὶ ἐγένετο ὡς ἠκούσατε τῆς φωνῆς ἐκ
וְזִקְנֵיכֶם׃ וַתֹּאמְרוּ הֵן הֶרְאָנוּ יְהוָה	אשר נגע		de medio tenebrarum & mõtem ardere vidiſtis: acceſiſtis ad me	μέσου τοῦ πυρός, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρί, καὶ προ-
אֱלֹהֵינוּ אֶת כְּבֹדוֹ וְאֶת גָּדְלוֹ וְאֶת קֹלוֹ	קול		oẽs principes tribuum & maiores natu atq; dixiſtis. Ecce oſtẽdit nobis dñs deus nr̃ ſtatẽ & magnitudinem ſuã. Vocẽ ei⁹ audiuimus de medio ignis: & probauimus hodie q̃ loquẽte deo cũ homine & viuit. Nũc ne forte moriamur: q̃ſi deuorabit nos ignis magnus hic: ſi addimus audire nos vocẽ dñi dei nr̃i adhuc et morie mur. q̃ cũ caro q̃ audiuit vocẽ dei viuẽtis: qui de medio ignis loquitur: ſicut nos audiuimus & poſſit viuere? Tu magis accede & audi cuncta que dixerit dominus deus noſter tibi. Loqueriſq; ad nos:	σήλιξατε πρός με πάντες οἱ ἡγούμενοι τῶν φυλῶν,
שָׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם הַזֶּה רָאִינוּ	ראה			ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, καὶ λέγετε, ἰδοὺ ἔδει
כִּי יְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וָחָי׃	דבר חיה			ἡμῖν ὑπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν
וְעַתָּה לָמָּה נָמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ	מות אכל			ἣν ἠκούσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρός· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύ-
הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם יֹסְפִים אֲנַחְנוּ				τῃ ἔγνωμεν ὅτι λαλήσει ὁ θεὸς πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται·
לִשְׁמֹעַ אֶת קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד				τὰ νῦν μή ποτε ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώσει ὑμᾶς
וָמָתְנוּ׃ כִּי מִי כָל בָּשָׂר אֲשֶׁר	מות דבר			τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν προσθώμεθα ἀκοῦσαι ἡμεῖς
שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים חַיִּים מְדַבֵּר	כמו חיה			φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἔτι καὶ ἀποθανούμεθα
מִתּוֹךְ הָאֵשׁ כָּמֹנוּ וַיֶּחִי׃ קְרַב אַתָּה				πᾶσα γὰρ σὰρξ ὅστις ἤκουσε φωνὴν θεοῦ ζῶντος
וּשְׁמַע אֵת כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה	אשר			λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὡς ἡμεῖς καὶ
אֱלֹהֵינוּ וְאַתְּ תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ אֵת כָּל				ἔζησε; πρόσελθε σὺ καὶ ἄκουσον πάντα ὅσα ἂν
אֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ				εἴπῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς σέ,

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
אֲרַךְ יוֹמִין טָבַת	vt prolongẽtur dies tui: et vt bene	וְדֵיהֵל פְּרוֹרְכוּן יוֹמָךְ וּכְדֵיל דְּיֵיטַב לָךְ עַל אַרְעָא דַּייָי אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ׃ לָא תְקַטוֹל נַפְשׁ׃
נוף גְּנַב סָהַד	sit tibi super terra quã dñs deus tuus dabit tibi. Non occides animã.	וְלָא תִגְנוֹב׃ וְלָא תַסְהֵיד בָּתְרָךְ סָהִיד שָׁקְרָא׃ וְלָא תַחְפֵּד אִתַּת חַבְרָךְ
תַּחַד רָגַשׁ אָתַּת	Non adulterabis: neq; furaberis: neq; teſtificaberis	וְלָא תֵירוֹג בֵּיתָא דְּחַבְרָךְ חַקְלֵיהּ וְעַבְדֵּיהּ וְאַמְתֵּיהּ וְתוֹרֵיהּ וַחֲמָרֵיהּ וְכֹל דִּי לְחַבְרָךְ׃
אֱלָהּ	cõtra pximũ tuũ teſtimoniũ falſum. Neq; cõcupiſces vxorẽ pximi tui: nec deſideres domũ pximi	אֵת פִּתְגָמַיָּא הָאִילֵין מַלֵּיל יְיָ עִם כָּל קְהָלְכוֹן בְּטוּרָא מִגּוֹ אִשַּׁתָּא עֲנָנָא וַאֲמָטְתָּא
רַבָּב	tui neq; agrum eius neq; ſeruũ eius neq; ancillã eius	קַל רַב וְלָא פְסָק וּכְתָבִינוּן עַל תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא וְיָהֲבִינוּן לִי׃ וַהֲוָה כְּשָׁמְעָכוֹן יָת קָלָא
רֵאשׁ שׁוּב תַּחַה	nec boũ eius nec aſinum eius: neq; oĩa que ſunt pximi tui. Nec verba locutus eſt dñs cuꝫ omni eccleſia	מִגּוֹ חַשׁוֹכָא גַּבַר בְּאִישַׁתָּא וְקַרְתוּן לְוָתִי כָּל רֵישֵׁי שִׁבְטֵיכוֹן וְסָבָרֵיכוֹן׃ <<
רַבָּב אֲמַר	veſtra in monte de medio ignis et nubis et caliginis voce magna et non ceſſauit. Et ſcripſit ea ſup duas tabulas lapideas: et dedit eas mihi. Et factũ eſt cum au diſſetis vocẽ de medio tenebrarũ et montem ardentẽ igni: acceſiſtis ad me oẽs principes tribuũ veſtrarꝫ et ſenes veſtri et diriſiſtis. Ecce oſtendit nobis dñs deus noſter gloriã ſuã et magnitudinẽ ſuã: vocẽq; verbi eĩ⁹ audiuimus de medio ignis. Hodie vidimus q̃ loquitur dñs cum homine et viuit. et nunc cur moriemur: quia deuorabit nos ignis magnus iſte. Si addiderimus nos vltra audire vocem verbi dñi dei noſtri: moriemur. quoniã quid eſt oĩs caro vt audiat vocẽ verbi dei viui loquẽtis de medio ignis ſicut nos et viuere poſſit? Accede tu et ſuſcipe omnia que dixerit dñs deus noſter: et tu loqueris nobis omnia que locutus fuerit dominus deus noſter tecum:	מַתְקְבֵל צְלוֹתְכוֹן קֳדָמַי וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה שְׁמִיעַ יָת קָלָא דְּמֵימְרָא דְּעַמָּא הָדֵין דְּמַלִּילוּ עִמָּךְ כָּל מָא דְּמַלִּילוּ שַׁפִּירִין אִנּוּן׃ מַאן יִתֵּן וַהֲוָה לִבְּהוֹן דְּנָן כְּדֵין לְמִדְחַל קֳדָמַי וּלְמִטַּר כָּל פִּקּוּדַי כָּל יוֹמַיָּא דִּי יְטַב לְהוֹן וְלִבְנֵיהוֹן לְעָלַם׃ אֲזַל אֱמַר לְהוֹן תּוּבוּ לְמִשְׁרְיָתְכוֹן׃ וְאַתְּ הָכָא קָאֵם עִמִּי וַאֲמַלֵּל עִמָּךְ יָת כָּל פִּקּוּדַיָּא וְיָת קְיָמַיָּא וְיָת דִּינַיָּא דְּתַלֵּפִנּוּן יָתְהוֹן וְיַעְבְּדוּן בְּאַרְעָא דִּי אֲנָא יָהֵב לְהוֹן לְמֵירְתַהּ׃ וְתִטְּרוּן לְמֶעְבַּד כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ אֱלָהֲכוֹן יָתְכוֹן לָא תְסַטּוּן לְיַמִּינָא וְלִסְמָאלָא׃ בְּכָל אוֹרְחָתָא דִּי פַקִּיד יְיָ אֱלָהֲכוֹן יָתְכוֹן תְּהָכוּן בְּדִיל דְּתֶחְיוֹן וְיֵיטַב לְכוֹן וְתוֹרִיכוּן יוֹמִין בְּאַרְעָא דִּי תֵירְתוּן׃

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
אֲרַךְ יוֹמִין טָבַת	vt prolongẽtur dies tui: et vt bene	וְדֵיהֵל פְּרוֹרְכוּן יוֹמָךְ וּכְדֵיל דְּיֵיטַב לָךְ עַל אַרְעָא דַּייָי אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ׃ לָא תְקַטוֹל נַפְשׁ׃
נוף גְּנַב סָהַד	sit tibi super terra quã dñs deus tuus dabit tibi. Non occides animã.	וְלָא תִגְנוֹב׃ וְלָא תַסְהֵיד בָּתְרָךְ סָהִיד שָׁקְרָא׃ וְלָא תַחְפֵּד אִתַּת חַבְרָךְ
תַּחַד רָגַשׁ אָתַּת	Non adulterabis: neq; furaberis: neq; teſtificaberis	וְלָא תֵירוֹג בֵּיתָא דְּחַבְרָךְ חַקְלֵיהּ וְעַבְדֵּיהּ וְאַמְתֵּיהּ וְתוֹרֵיהּ וַחֲמָרֵיהּ וְכֹל דִּי לְחַבְרָךְ׃
אֱלָהּ	cõtra pximũ tuũ teſtimoniũ falſum. Neq; cõcupiſces vxorẽ pximi tui: nec deſideres domũ pximi	אֵת פִּתְגָמַיָּא הָאִילֵין מַלֵּיל יְיָ עִם כָּל קְהָלְכוֹן בְּטוּרָא מִגּוֹ אִשַּׁתָּא עֲנָנָא וַאֲמָטְתָּא
רַבָּב	tui neq; agrum eius neq; ſeruũ eius neq; ancillã eius	קַל רַב וְלָא פְסָק וּכְתָבִינוּן עַל תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא וְיָהֲבִינוּן לִי׃ וַהֲוָה כְּשָׁמְעָכוֹן יָת קָלָא
רֵאשׁ שׁוּב תַּחַה	nec boũ eius nec aſinum eius: neq; oĩa que ſunt pximi tui. Nec verba locutus eſt dñs cuꝫ omni eccleſia	מִגּוֹ חַשׁוֹכָא גַּבַר בְּאִישַׁתָּא וְקַרְתוּן לְוָתִי כָּל רֵישֵׁי שִׁבְטֵיכוֹן וְסָבָרֵיכוֹן׃ <<
רַבָּב אֲמַר	veſtra in monte de medio ignis et nubis et caliginis voce magna et non ceſſauit. Et ſcripſit ea ſup duas tabulas lapideas: et dedit eas mihi. Et factũ eſt cum au diſſetis vocẽ de medio tenebrarũ et montem ardentẽ igni: acceſiſtis ad me oẽs principes tribuũ veſtrarꝫ et ſenes veſtri et diriſiſtis. Ecce oſtendit nobis dñs deus noſter gloriã ſuã et magnitudinẽ ſuã: vocẽq; verbi eĩ⁹ audiuimus de medio ignis. Hodie vidimus q̃ loquitur dñs cum homine et viuit. et nunc cur moriemur: quia deuorabit nos ignis magnus iſte. Si addiderimus nos vltra audire vocem verbi dñi dei noſtri: moriemur. quoniã quid eſt oĩs caro vt audiat vocẽ verbi dei viui loquẽtis de medio ignis ſicut nos et viuere poſſit? Accede tu et ſuſcipe omnia que dixerit dñs deus noſter: et tu loqueris nobis omnia que locutus fuerit dominus deus noſter tecum:	מַתְקְבֵל צְלוֹתְכוֹן קֳדָמַי וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה שְׁמִיעַ יָת קָלָא דְּמֵימְרָא דְּעַמָּא הָדֵין דְּמַלִּילוּ עִמָּךְ כָּל מָא דְּמַלִּילוּ שַׁפִּירִין אִנּוּן׃ מַאן יִתֵּן וַהֲוָה לִבְּהוֹן דְּנָן כְּדֵין לְמִדְחַל קֳדָמַי וּלְמִטַּר כָּל פִּקּוּדַי כָּל יוֹמַיָּא דִּי יְטַב לְהוֹן וְלִבְנֵיהוֹן לְעָלַם׃ אֲזַל אֱמַר לְהוֹן תּוּבוּ לְמִשְׁרְיָתְכוֹן׃ וְאַתְּ הָכָא קָאֵם עִמִּי וַאֲמַלֵּל עִמָּךְ יָת כָּל פִּקּוּדַיָּא וְיָת קְיָמַיָּא וְיָת דִּינַיָּא דְּתַלֵּפִנּוּן יָתְהוֹן וְיַעְבְּדוּן בְּאַרְעָא דִּי אֲנָא יָהֵב לְהוֹן לְמֵירְתַהּ׃ וְתִטְּרוּן לְמֶעְבַּד כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ אֱלָהֲכוֹן יָתְכוֹן לָא תְסַטּוּן לְיַמִּינָא וְלִסְמָאלָא׃ בְּכָל אוֹרְחָתָא דִּי פַקִּיד יְיָ אֱלָהֲכוֹן יָתְכוֹן תְּהָכוּן בְּדִיל דְּתֶחְיוֹן וְיֵיטַב לְכוֹן וְתוֹרִיכוּן יוֹמִין בְּאַרְעָא דִּי תֵירְתוּן׃

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Tex. Heb. Deut. Ca. vi.	Pritiua heb.
e tu loq̃re ad nos oia q̃cũq; loq̃tur	& nos audiẽtes facie=	וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ׃ וַיְשְׁמַע יְהוָה	עָשָׂה שָׁמַע
κὰι σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ	mus ea. Quod cũ audis=	אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם בְּדַבֶּרְכֶם אֵלָי	
dñs deus nr ad te: t audiem⁹ t facie=	set dominus	וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שָׁמַעְתִּי אֶת	
κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς σέ, κὰι ἀκουσόμεθα κὰι ποιή=		קוֹל דִּבְרֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ	
mus. t audiuit dñs vocẽ sermonũ vfm lo=	ait ad me. Audiui	אֵלֶיךָ הֵיטִיבוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּרוּ׃ מִי	יָטַב
σομεν. κὰι ἤκουσε κύς τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λα		יִתֵּן וְהָיָה לְבָבָם זֶה לָהֶם לְיִרְאָה	נָתַן
quẽtũ ad me. t dixit dñs ad me: audiui	vocẽ verborum popu	אֹתִי וְלִשְׁמֹר אֶת כָּל מִצְוֹתַי כָּל	צָוָה
λούτων πρός με. κὰι εἶπε κύριος πρός με, ἤκουσα τὴν	li huius que locuti sũt	הַיָּמִים לְמַעַן יִיטַב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם	יוֹם יָטַב
vocẽ sermonũ populi huius: q̃cũq; locuti sũt	tibi. Bene oia sunt lo	לְעֹלָם׃ לֵךְ אֱמֹר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם	יָלַד
φωνὴν τῶν λόγων τοῦ λαοῦ τούτου, ὅσα ἐλάλησαν	cuti. Quis	לְאָהֳלֵיכֶם׃ וְאַתָּה פֹּה עֲמֹד עִמָּדִי	
ad te recte oia q̃cũq; dicta sũt. dꝰ dabit et	det talem eos habere	וַאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ אֵת כָּל הַמִּצְוָה	דִּבֶּר צָוָה
πρός σε ἐρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν. τίς δώσει	mentem vt timeant	וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תְּלַמְּדֵם	חָקַק שָׁפַט
se sic cor illoꝝ in ipsis: vt time=	me & custodiant vni=	וְעָשׂוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָהֶם	עָשָׂה
ναι οὕτως τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ὥστε φοβεῖ	nersa mandata mea in	לְרִשְׁתָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת כַּאֲשֶׁר	יָרַשׁ
ant me: t custodiãt p̃cepta mea oĩb⁹	oi tempore: vt bene	צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לֹא	צָוָה
ϑαί με, κὰι φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς μου πάσας	fit eis & filiis eorum	תָסֻרוּ יָמִין וּשְׂמֹאל׃ בְּכָל הַדֶּרֶךְ	סוּר יָמִין
dieb⁹: vt bñe sit eis & filiis eoꝝ in	in sẽpiternũ. Vade er=	אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם	הָלַךְ חָיָה
τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ ᾖ αὐτοῖς κὰι τοῖς υἱοῖς αὐτῶν εἰς	go & dic eis. Reuerti=	תֵּלֵכוּ לְמַעַן תִּחְיוּן וְטוֹב לָכֶם	
sclm. vade: dic eis: reuertimini vos	mini in tẽtoria vestra.	וְהַאֲרַכְתֶּם יָמִים בָּאָרֶץ אֲשֶׁר	אָרַךְ יָרַשׁ
ἀνῶπος. βάδισον, εἶπον αὐτοῖς, ἀναστρέφετε ὑμεῖς	Tu vero hic sta mecũ	תִּירָשׁוּן׃ וְזֹאת הַמִּצְוָה	Cap. vi.
in vomos vrãos: tu ãt hic sta mecũ: t	& loquar tibi oia mã=	הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה	צָוָה
εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι μετ' ἐμοῦ, κὰι	data mea & cerimonias atq; iudi=	יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְלַמֵּד אֶתְכֶם	
loquar ad te oia mãdata t iustifica	cia: que docebis eos vt	לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים	עָשָׂה
λαλήσω πρός σε πάσας τὰς ἐντολὰς κὰι τὰ δικαιώ=	faciant ea in terra	שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ לְמַעַן תִּירָא אֶת	יָרֵא
tiones t iudicia: q̃cũq; docebis eos. t	quam dabo illis in	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר אֶת כָּל חֻקֹּתָיו	
ματα κὰι τὰ κρίματα, ὅσα διδάξεις αὐτούς· κὰι	possessionẽ. Custo	וּמִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ אַתָּה	צָוָה
faciant sic in tra: quã ego do eis	dite igitur & facite que	וּבִנְךָ וּבֶן בִּנְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ	חָיָה
ποιήσωσαν οὕτως ἐν τῇ γῇ, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς	precepit dominus de		
in fonte. t custodietis facere quẽadmodũ p̃cepit	us vobis. Non		
ἐν κλήρῳ· κὰι φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον ἐνετείλα=	declinabitis neq; ad		
infra. 17. b. tibi dñs de⁹ tu⁹. nõ declinabis ad dexterã neq; ad si	dexterã neq; ad sinistrã		
τό σοι κύριος ὁ θ̃ς σου. οὐκ ἐκκλινεῖς δεξιὰ οὐδὲ ἀρι	sed per viam quã pre=		
nistrã scõs oẽs viã: quã p̃cepit dñs de⁹	cepit dñs deus vester		
σιστερὰ κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἣν ἐνετείλατο κ̃ς ὁ θεός	ambulabitis: vt viua=		
tu⁹ tibi ãbulare in ea: vt requiẽ det tibi:	tis & bene sit vobis:		
σου σοὶ πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὅπως καταπαύσῃ σε,	& protelentur dies ve		
t bñ tibi sit: t longeui sitis sup trã: q̃	stri in terra		
κὰι εὖ σοι ᾖ, κὰι μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἣν	possessiõis vẽe. Ca. 6.		
possidebitis.			
κληρονομήσητε. Ca. 6.	Hec sunt p̃cepta &		
A Θε hec mandata t iustificatiões t	cerimonie atq; iu=		
κὰι αὗται αἱ ἐντολαὶ κὰι τὰ δικαιώματα κὰι τὰ	dicia que mandauit		
iudicia q̃cũq; p̃cepit dñs de⁹ nr vt docerẽ vos	dominus deus vester		
κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κ̃ς ὁ θ̃ς ἡμῶν διδάξαι ὑμᾶς	vt docerem vos		
vt faciatis sic in terra in quã vos pergitis illã	vt faciatis ea in terra		
ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ, εἰς ἣν ὑμεῖς ἐπορεύεσθε ἐκεῖ	ad quam transgredimi=		
possidẽdã: vt timeatis dñm deũ nr̃m. custodi	ni possidẽdã: vt time=		
κληρονομῆσαι, ἵνα φοβῆσθε κ̃ν τὸν θεὸν ἡμῶν φυλάσσε=	as dñm deum tuũ: & cu=		
te oẽs iustificatiões eius t p̃cepta eius	stodias omnia manda=		
τε οἷς δικαιώματα αὐτοῦ κὰι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ,	ta & precepta eius que		
ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, σὺ κὰι οἱ υἱοί σου κὰι	ego precipio tibi & fili=		
filij filioꝝ tuoꝝ oĩb⁹ dieb⁹ vite tue:	is ac nepotibus tuis cũ=		
οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου,	ctis diebus vite tue		

Transla. Chal.	Interp. chal.	Pritiua chal.
וְקַבֵּיל יִשְׂרָאֵל וְעִבְדִּין׃ וּשְׁמַע קֳדָם יְיָ יָת קַל פִּתְגָמַיכוֹן כַּד מְמַלְלִין עִמִּי וַאֲמַר יְיָ לְיָ שְׁמִיעַ	et obediemus t faciemus. Et audita est coꝝ dño vox	עָבַד
קֳדָמַי יָת קַל פִּתְגָמֵי עַמָּא הָדֵין דְּמַלִּילוּ עִמָּךְ אִתְקַנִּינוּ כָּל דְּמַלִּילוּ וּלְעָתִיד לְהֵוֵי לְהוֹן	sermonũ vestroꝝ cum loq̃retis mecuꝫ: t dixit dño ad	בֵּן הָיָה
לְהוֹן לְמִדְחַל יָתִי וּלְמִטַּר יָת כָּל פִּקּוֹדַי כָּל יוֹמַיָּא דִּיטַב לְהוֹן וְלִבְנֵיהוֹן לְעָלְמִין	me. Audita est coꝝ me vox sermonũ populi huꝰ que	דָּבָר נָטַר
אֵיזֵל אֲמַר לְהוֹן תּוּבוּ לְכוֹן לְמַשְׁכְּנֵיכוֹן׃ וְאַתְּ קָאֵי עִם קֳדָמַי וַאֲמַלֵּיל עִמָּךְ	locuti sunt tecũ: recta sunt oia que locuti sunt. vtinam	שָׁכַן הָיָה
יָת כָּל פִּקּוּדַיָּא וְקְיָמַיָּא וְדִינַיָּא דְּתַלֵּי בְּנִיגּוֹ וְיַעְבְּדוּן בְּאַרְעָא דַּאֲנָא יָהֵב לְהוֹן	esset tale coꝝ eis vt timerent me t custodirent omnia	דָּבָר נָטַר
לְמֵירְתָהּ׃ וְתִטְּרוּן לְמֶעְבַּד כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ אֱלָהֲכוֹן יָתְכוֹן לָא תִסְטוּן לְמִימִינָא	precepta mea omnibus diebus: vt bene esset eis t fi=	עָשָׂה עָבַד
וְלִשְׂמָאלָא׃ בְּכָל אוֹרְחָא דְּפַקֵּיד יְיָ אֱלָהֲכוֹן תְּהָכוֹן בְּדִיל דְּתֵחְיוֹן וְיוֹטַב לְכוֹן	lijs eorum in sempiternũ. vade dic eis. Reuertimini	סוּר יָמִין
וְתוֹרְכוּן יוֹמִין בְּאַרְעָא דְּתֵירְתוּן׃ Ca. vi. וְדָא תַפְקִידְתָּא וּקְיָמַיָּא	in tabernacula vestra. tu autem sta hic in conspectu	הָלַךְ חָיָה
וְדִינַיָּא דְּפַקֵּיד יְיָ אֱלָהֲכוֹן לְאַלָּפָא יָתְכוֹן לְמֶעְבַּד בְּאַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין לְתַסָּבוּתַהּ	meo: et loquar tecũ omnia precepta t pacta t iudicia	עָבַד עָבַר
לְמֵירְתָהּ׃ וְתִדְחַל יָת יְיָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר יָת כָּל קְיָמוֹהִי וּפִקּוֹדוֹהִי דַּאֲנָא	que docebis eos vt faciant in terra quã ego dabo eis	סָטָה יָרֵךְ חָיָה
מְפַקֵּיד לָךְ אַתְּ וּבְרָךְ וּבַר בְּרָךְ כָּל יוֹמֵי חַיָּיךְ׃	in possessionẽ: t custodietis t facietis ea: sicut p̃cepit	אָרַךְ יָרֵךְ
	vobis dño deus vr. nõ declinabitis ad dexteraꝫ neq;	דָּבָר חָיָה
	ad sinistrã. tu omni via quã dño de⁹ vr p̃cepit vobis	בָּקַר חָיָה
	ambulabitis: vt viuatis & bene sit vobis: & prolongẽ	
	tur dies vestri in terra quã possidebitis. Ca. 6.	
	Hec est autẽ precepti & pacta & iudicia que pre=	
	cepit dño deus vester vt docerem vos vt facia=	
	tis ea in terra ad quam transitis vt possideatis eam.	
	Vt timeas dñm deum tuum. vt custodias omnia man=	
	data eius & precepta eius que ego precipio tibi tu et	
	filij tui & filij filiorum tuoꝝ oibus diebus vite tue:	

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Deut. Ca. vi.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
אֲרֻכ֫וּם	[p]וּלְמַעַן [q]יַאֲרִכֻן [r]יָמֶיךָ׃ [s]וְשָׁמַעְתָּ י	[p]vt [q]prolongentur [r]dies tui. [s]Audi	[p]vt [q]prolongentur [r]dies tui. [s]Audi	vt longeui sitis. τ audi
עָשָׂה	[t]יִשְׂרָאֵל [u]וְשָׁמַרְתָּ [v]לַעֲשׂוֹת [w]אֲשֶׁר	[t]israel [u]& obserua [v]vt facias	[t]israel [u]& obserua [v]vt facias	israel: τ custo
טֹוב נָתַן	[x]יִיטַב [y]לָךְ [z]וַאֲשֶׁר [a]תִּרְבּוּן [b]מְאֹד	[x]que precepit tibi dominus: [y]& bene sit [z]ti	[x]que precepit tibi dominus: [y]& bene sit [z]ti	di vt faciãs: vt bñ sit tibi: τ vt multiplicemini
	כַּאֲשֶׁר [c]דִּבֶּר [d]יְהוָה [e]אֱלֹהֵי [f]אֲבֹתֶיךָ	[a]bi: [b]& [c]multipliceris [b]am	[a]bi: [b]& [c]multipliceris [b]am	valde: sicut locutus ẽ dñs deus pa
	[g]לָךְ׃ [h]אֶרֶץ [i]זָבַת [k]חָלָב [l]וּדְבָשׁ׃ [m]שְׁמַע	plius: [c]sicut [d]pollicitus ẽ [e]dominus [b]deus [f]patrũ	plius: [c]sicut [d]pollicitus ẽ [e]dominus [b]deus [f]patrũ	trũ tuor: vt daret tibi terrã fluẽtẽ lacte τ mel
זוֹת	[n]יִשְׂרָאֵל [o]יְהוָה [p]אֱלֹהֵינוּ [q]יְהוָה [r]אֶחָד׃	tuorũ [g]tibi [h]terrã [i]lacte	tuorũ [g]tibi [h]terrã [i]lacte	le. τ he iustificatiões τ iudicia
	[s]וְאָהַבְתָּ [t]אֵת [u]יְהוָה [v]אֱלֹהֶיךָ [w]בְּכָל	[k]& melle manantẽ. [l]Au	[k]& melle manantẽ. [l]Au	λι· καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα
	[x]לְבָבְךָ [y]וּבְכָל [z]נַפְשְׁךָ [a]וּבְכָל [b]מְאֹדֶךָ׃	di [m]israel. [n]Dominus [o]deus	di [m]israel. [n]Dominus [o]deus	ἃ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν
הָיָה	[c]וְהָיוּ [d]הַדְּבָרִים [e]הָאֵלֶּה [f]אֲשֶׁר [g]אָנֹכִי	nr [p]dominus [o]vnus est.	nr [p]dominus [o]vnus est.	ὅσα ἐνετείλατο μωυσῆς τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἐν τῇ
	[h]מְצַוְּךָ [i]הַיּוֹם [k]עַל [l]לְבָבֶךָ׃ [m]וְשִׁנַּנְתָּם	[q]Diliges [r]dominũ [s]deum	[q]Diliges [r]dominũ [s]deum	ἐρήμῳ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου· ἄκουε
יָשַׁב	[n]לְבָנֶיךָ׃ [o]וְדִבַּרְתָּ [p]בָּם [q]בְּשִׁבְתְּךָ	tuum [t]ex toto [u]corde tuo: [v]& ex tota [w]a	tuum [t]ex toto [u]corde tuo: [v]& ex tota [w]a	Matth. 22.d. Mar. 12.c. Luce. 10.c.
בַּיִת	[r]בְּבֵיתֶךָ [s]וּבְלֶכְתְּךָ [t]בַּדֶּרֶךְ [u]וּבְשָׁכְבְּךָ	nima tua [v]& ex tota [w]for	nima tua [v]& ex tota [w]for	ישראל, κς̄ ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστί· καὶ ἀγαπήσ
הָלַךְ	[x]וּבְקוּמֶךָ׃ [y]וּקְשַׁרְתָּם [z]לְאוֹת [a]עַל [b]יָדֶךָ [c]וְהָיוּ	titudine tua. [x]Eruntq;	titudine tua. [x]Eruntq;	σεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου
	[d]לְטֹטָפֹת [e]בֵּין [f]עֵינֶיךָ׃ [g]וְכָתַבְתָּם [h]עַל [i]מְזוּזֹת	[y]verba [z]hec [a]que [b]ego	[y]verba [z]hec [a]que [b]ego	τ ex tota aia tua τ ex tota fortitudine
בֹּא	[k]בֵּיתֶךָ [l]וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ [m]וְהָיָה [n]כִּי [o]יְבִיאֲךָ	[c]pcipio tibi [d]hodie [e]in	[c]pcipio tibi [d]hodie [e]in	καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς
	[p]יְהוָה [q]אֱלֹהֶיךָ [r]אֶל [s]הָאָרֶץ [t]אֲשֶׁר	[f]corde tuo. [g]& narrabis	[f]corde tuo. [g]& narrabis	tua. τ erũt ῥba hec ḡcḍ ego ꝑci
שָׁבַע	[u]נִשְׁבַּע [v]לַאֲבֹתֶיךָ [w]לְאַבְרָהָם	ea [h]filiis tuis: [g]& medita	ea [h]filiis tuis: [g]& medita	σου· καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλο
נָתַן עִיר	[x]לְיִצְחָק [y]וּלְיַעֲקֹב [z]לָתֶת [a]לְךָ [b]עָרִים	beris [h]sedens [i]in domo tua: [g]& ambu	beris [h]sedens [i]in domo tua: [g]& ambu	μαί σοι σήμερον ἐν τῇ καρδίᾳ σου· καὶ προβιβάσεις
טוֹב בָּנָה	[c]גְּדֹלֹת [d]וְטֹבֹת [e]אֲשֶׁר [f]לֹא [g]בָּנִיתָ׃	lans [h]in itinere: [i]& dormiens [k]atq; consur	lans [h]in itinere: [i]& dormiens [k]atq; consur	ca filiis tuis. τ loqris in eis se
בַּיִת	[h]וּבָתִּים [i]מְלֵאִים [k]כָּל [l]טוּב [m]אֲשֶׁר [n]לֹא	gens. [l]Et ligabis ea [m]quasi signũ [n]in [o]manu	gens. [l]Et ligabis ea [m]quasi signũ [n]in [o]manu	ἀυτὰ τοὺς υἱούς σου· καὶ λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθή
חָצַב	[o]מִלֵּאתָ [p]וּבֹרֹת [q]חֲצוּבִים [r]אֲשֶׁר [s]לֹא	tua: [l]eruntq; & [m]moue	tua: [l]eruntq; & [m]moue	δὲ in domo: τ ambulans in via: τ dor
	[t]חָצַבְתָּ [u]כְּרָמִים [v]וְזֵיתִים [w]אֲשֶׁר	bũtur [n]inter [o]oculos tu	bũtur [n]inter [o]oculos tu	μιens, ἐν ὁδῷ, καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ, καὶ κοίτα
שָׂמַר	[x]לֹא [y]נָטַעְתָּ [z]וְאָכַלְתָּ [a]וְשָׂבָעְתָּ׃ [b]הִשָּׁמֶר	os. [m]scribesq; ea [n]in [o]limi	os. [m]scribesq; ea [n]in [o]limi	μένος· τ surgẽs. τ ligabis ea in si
שָׁכַח	[c]לְךָ [d]פֶּן [e]תִּשְׁכַּח [f]אֶת [g]יְהוָה [h]אֲשֶׁר	ne [p]& ostiis [q]domus tue.	ne [p]& ostiis [q]domus tue.	γὴμενος, καὶ διαπεράμενος· καὶ ἀφάψη αὐτὰ εἰς σημεῖ
יָצָא	[i]הוֹצִיאֲךָ [k]מֵאֶרֶץ [l]מִצְרַיִם [m]מִבֵּית	[r]Cumq; [s]introduxerit te	[r]Cumq; [s]introduxerit te	gnũ in manu tua. τ sint imobilia añ ocu
	[n]עֲבָדִים׃ [o]אֶת [p]יְהוָה [q]אֱלֹהֶיךָ	[t]dominus [u]deus tuus [v]in	[t]dominus [u]deus tuus [v]in	οι ἀπὶ τῆς χειρός σου· καὶ ἔσωσαφ ἀσάλευτα πρὸ ὀφ
		[w]terram pro [x]qua [y]iurauit [z]patribus	[w]terram pro [x]qua [y]iurauit [z]patribus	loo tuoo. τ scribes ea in liminibus
		tuis [a]abraam [b]ysaac [c]& iacob: [d]& [e]dede	tuis [a]abraam [b]ysaac [c]& iacob: [d]& [e]dede	θαλμῶν σου· καὶ γράψεις αὐτὰ ἐν ταῖς φλιαῖς τῶν
		rit [f]tibi [g]ciuitates [h]magnas [i]& optimas:	rit [f]tibi [g]ciuitates [h]magnas [i]& optimas:	domoꝝ tuarꝝ τ portarꝝ tuarꝝ. τ erit cũ in
		[k]quas [l]non [m]edificasti	[k]quas [l]non [m]edificasti	δείαν σου καὶ τῶν πυλῶν σου· καὶ ἔσται ὅταν εἰ
		[n]domos [o]plenas mul	[n]domos [o]plenas mul	σαγάγῃσι κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε
		tarum [p]opum [q]quas [r]nõ	tarum [p]opum [q]quas [r]nõ	pribus tuis abraam τ isaac τ ia
		[s]extruxisti: [t]cisternas	[s]extruxisti: [t]cisternas	τοῖς πατράσι σου τῷ ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰα
		[u]quas [v]non [w]fodisti: [x]vineta [y]& oliue	[u]quas [v]non [w]fodisti: [x]vineta [y]& oliue	cob dare tibi vrbes magnas τ pulchras: ἃς οὐ
		ta [z]que [a]nõ [b]plãtasti: [c]& comede	ta [z]que [a]nõ [b]plãtasti: [c]& comede	κώδόμησας οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, ἃς οὐκ
		ris [d]& saturat [e]fueris: [f]ca	ris [d]& saturat [e]fueris: [f]ca	implesti: cisternas effosas: quas nõ effo
		ue diligẽter [g]ne [h]obliui	ue diligẽter [g]ne [h]obliui	δι ἐπλησας, λάκκους λελατόμωμένους, οὓς οὐκ ἐξε
		scaris [i]domini: [k]qui [l]edu	scaris [i]domini: [k]qui [l]edu	δίδει: vineta τ olineta: ἃ nõ plã
		xit te [m]de terra [n]egypti &	xit te [m]de terra [n]egypti &	λατόμησας, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐκ ἐφύ
		[o]de domo [p]seruitutis. [q]Dominum	[o]de domo [p]seruitutis. [q]Dominum	τευσας. τ cũ comederis τ saturat[e] fueris cave ti
		[r]deum tuum [s]timebis: [t]& illi	[r]deum tuum [s]timebis: [t]& illi	bi: ne obliuiscaris dñi dei tui q̃ edu
		seruies: [u]& in nomine illius	seruies: [u]& in nomine illius	τῶ, μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόν
		[v]iurabis. [x]Non [y]ambulabitis	[v]iurabis. [x]Non [y]ambulabitis	xit te de terra egypti de domo seruitutis. dñm deũ tuũ
		[z]post deos alienos de	[z]post deos alienos de	τός σε ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας· κύριον τὸν θεόν σου

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
קַבֵּל עֲבַד סָגָא	et vt prolongentur dies tui. et obedies israel τ custo	וּבְדִיל דְּיוֹרְכוּן יוֹמָךְ׃ וְתִתְכַּבֵּל יִשְׂרָאֵל וְתִיטַב לָךְ וּלְתִתְיַסְגוּן לַחְדָא כְּמָא
אִחַד רַחַם רָעָה	dies τ facies ea: vt bene sit tibi τ vt multiplicemini	דְּמַלִּיל יְיָ אֱלָהָא דַּאֲבָהָתָךְ לָךְ אַרְעָא עָבְדָא חַלָב וּדְבָשׁ׃ קַבֵּיל יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלָהָנָא יְיָ
תָּנָה טַלַל תָּגַב	nimis: sicut locutus est dñs deus patrũ tuoꝝ vt daret	חָד׃ וְתֵירְחֵם יָת יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל לִבָּךְ וּבְכָל נַפְשָׁךְ וּבְכָל יְקָרָךְ׃ וְיהוֹן פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין
יְהָךְ שַׁכַב קוּם	tibi terrã lacte τ melle manãtẽ. Audi israel. dñs de	דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין עַל לִבָּךְ׃ וְתִתָּנִנוּן לִבְנָךְ וְתִמַּלֵיל בְּהוֹן בְּמִתְּבָךְ בְּבֵיתָךְ
מְטַר אֵת פָּלַל	noster dñs vnus est. Et diliges dñm deum tuũ in toto	וּבְמָהֲכָךְ בְּאוֹרְחָא וּבְמִשְׁכְּבָךְ וּבְמִקְמָךְ׃ וְתִקְטְרִנוּן לְאָת עַל יָדָךְ וִיהוֹן לְתַפְלִין בֵּין עֵינָךְ׃
כָּתַב זוּז סָגָא	corde tuo τ in tota alia tua τ in tota substantia tua. Et	וְתִתְּנִנוּן עַל מְזוּזָתָן דְּבֵיתָךְ וְתִקְבְּעִנוּן בְּסִיפֵּי בֵיתָךְ וּבְתַרְעָךְ׃ וִיהֵי אֲרֵי יַעֲלִינָךְ יְיָ אֱלָהָךְ
הֲוָה עוֹל קוּם	erunt verba hec que ego precipio tibi hodie in corde	לְאַרְעָא דְּקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמִתַּן לָךְ קִרְוִין רַבְרְבָן וְטָבָן דְּי
עָתַן קָרָה רַבַב	tuo: τ narrabis ea filiis tuis: τ loqueris ea cum sede	לָא בְנֵיתָ׃ וּבָתִּין מָלְיָן כָּל טָב דְּלָא מַלֵּיתָא וְגֻבִּין פְּסִילָן דְּלָא פְסָלְתָּ כַּרְמִין וְזֵיתִין
בְּרָה בַּיִת מַלָא	rio in domo tua τ cum ambulaueris in via τ cum cu	דְּלָא נְצַבְתָּא וְתֵיכוֹל וְתִשְׂבַּע׃ אִסְתְּמַר לָךְ דִּילְמָא תִּתְנַשֵּׁי יָת מֵחֲלָתָא דַּיְיָ דְּאַפְּקָךְ
אֲכַל שְׂבַע סְמַר	baueris τ cum surrexeris. et ligabis ea in signũ super	מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃ יָת יְיָ אֱלָהָךְ
עֲשָׂה נָבַק	manũ tuam: τ erunt quasi appendix quedã inter ocu	
	loo tuos: τ scribes ea in liminibus τ affiges ea postibus domus tue τ hostio tuo. Et erit cum introduxerit	
	te dñs deus tuꝰ in terrã pro qua iurauit patribꝰ tuis	
	abrahã ysaac τ iacob vt daret tibi ciuitates magnas τ	
	bonas q̃s nõ edificasti: τ domos plenas oibus bonis	
	quas nõ replesti: τ cisternas excisas q̃s nõ excidisti	
	vineta τ olyueta q̃ non plantasti: τ comederis τ satu	
	ratus fueris: caue tibi ne obliuiscaris timoris dñi q̃	
	edurit te de tra egypti de domo fuitutis. dñm deũ tuũ	

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

C
Infra. 10.d. Matth. 4.b. Luce. 4.b.

timebis: ⁊ illi soli seruies: ⁊ ad eũ φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν adherebis: ⁊ in nole eius iurabis. ne ea- κολληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ. μὴ πο- tis post deos alienos a dus gẽtiũ q̃ ρευθήσῃ ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν ἐθνῶν τῶν in circuitu vro. qñ deus zelotes dñs deus tu⁹ περὶ κύκλῳ ὑμῶν. ὅτι θεὸς ζηλωτὴς κύριος ὁ θεός σου in te: ne iratus trascat dñs deus tuus in te: ⁊ ἐν σοί, μὴ ὀργισθεὶς ἐκτρίψῃ σε ὁ θεός σου ἐν σοί, καὶ

Matth. 4.b. Luce. 4.b.

perdat te a facie ire. nõ tẽta ἐξολοθρεύσῃ σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. οὐκ ἐκπειρά- dis dñm deũ tuũ quẽadmodũ tẽtauistis in σεις κύριον τὸν θεόν σου ὃν τρόπον ἐξεπειράσατε ἐν tẽtatiõe. custodiẽs custodies ꝑcepta dñi τῷ πειρασμῷ. φυλάξῃ φυλάξεις τὰς ἐντολὰς κυρίου dei tui ⁊ testimonia eius ⁊ iustificatiões τοῦ θεοῦ σου καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα eius: q̃cũq; ꝑcepit tibi. ⁊ facies bonũ ⁊ αὐτοῦ, ὅσα ἐνετείλατό σοι. καὶ ποιήσεις τὸ καλὸν καὶ placitũ coꝛã dño deo tuo: vt bñ tibi sit: τὸ ἀρεστὸν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἵνα εὖ σοι ᾖ σοι ⁊ intres ⁊ possideas trã bonã: καὶ, καὶ εἰσέλθῃς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, quã turauit dñs ꝓtribus tuis: vt expellat oẽs ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου, ἐκβαλεῖν πάντας inimicos tuos añ facie tuã: sicut locutus ẽ τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε dñs. ⁊ erit q̃ interroganerit te filꝰ tuus cras: di κύριος. καὶ ἔσται ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου ἄυριον, λέ cẽs: q̃ sũt testimonia ⁊ iustificatiões ⁊ γων, Τίνα ἐστὶ τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ

D

iudicia: q̃cũq; ꝑcepit dñs deus nr no τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὑ- bis: ⁊ dices filio tuo: serui eramus pharaõi i μῖν; καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου, δοῦλοι ἦμεν τῷ φαραὼ ἐν terra egypti: ⁊ eduxit nos dñs illinc in γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐκεῖθεν ἐν manu forti ⁊ in brachio excelso: ⁊ dedit χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἔδωκε dñs signa ⁊ prodigia magna ⁊ prana in κύριος σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ ἐν egypto in pharaõe ⁊ in domo eius coꝛã Αἰγύπτῳ ἐν φαραὼ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐνώπιον nobis: ⁊ nos eduxit dñs illinc: vt intro ἡμῶν, καὶ ἡμᾶς ἐξήγαγε κύριος ἐκεῖθεν, ἵνα εἰσα- duceret nos vt daret nobis trã hanc q̃ tura- γάγῃ ἡμᾶς δοῦναι ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, ἣν ὤμο- uit dñs deus nr ꝓtribus nris da σε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦ- re nobis. ⁊ ꝑcepit nobis dñs vt faciam⁹ ναι ἡμῖν· καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος ποιεῖν

Trãsla.B.Hiero.

ᶜtimebis⁹& illi soli ᵉ ser- uies ᶠac p nomẽ illius ᵍiu rabis. ʰNõ ⁱibitis ᵏpost ˡdeos ᵐalienos cunctarũ ⁿgentium ᵒque ooooooooo ooooooooooooooooo ooooo ᵖin circuitu vestro sunt. ᵠqñ ʳdeus ˢemulator ᵗdo minus ᵘdeus tuus ˣin me dio tui: ʸne qñ ᶻirascatur ᵃfurorᵇ dñiᶜ deiᵈ tuiᵉ cõtra te: ᶠ& auferat te ᵍde supfi cieʰ terre. ⁱNõ ʲtẽptabis ᵏdñm ooooooooooooooo ˡdeũ turũ: ᵐsicut ⁿtẽptasti ᵒin loco temptationis. ᵖCustodi ᵍprecepta ʳdñi ooooooo ooooooooo ooooo ˢdei tui ᵗac testimonia ᵘ& cerimonias ˣquas ʸprecepi tibi. ᶻ& fac ᵃ qđ placi tũ ᵇe ᶜ& bonũ ᵈin cõ spectu ᵉdñi ᶠvt ᵍbñ sit ʰti- bi: ⁱ& ingressus ooooooo ʲpossideas ᵏterram ˡopti mã: de ᵐqua ooooooooooo ⁿiurauit ᵒdominus ᵖpatri bus tuis ᵍvt deleret oooo ʳoẽs ˢinimicos tuos ᵗco ram te: ᵘsicut ˣ locutus ẽ. ʸCum ᶻinterrogauerit teᵃ filius tuus ᵇcras ooooo ᶜdicẽs. ᵈqd sibi volũt ᵉte stimõia hec ᶠ& cerimõie ᵍatq; iudicia ʰq̃ ⁱprecepit ʲdominus ooooooooooooo ᵏdeus noster ˡnobis? ᵐ dices ⁿei. ooooooooooooooo ᵒserui ᵖeramus ᵍpharao- nis ʳin egypto: ooooooo ˢ& eduxit nos ᵗdñs ᵘde e gypto ᵛin manu ooooo ʷforti. ˣfecitq; ʸsigna ᶻat q; prodigia ooooooooooo ᵃmagna ᵇ& pessima ᶜin egypto ᵈcontra pharao nẽ ᵉ& oẽm ᶠ domũ illius ᵍin cõspectu nostro. ʰ& ⁱeduxit ʲnos ᵏinde ˡvt ᵐin troductis ooooooooooooo ⁿdaret ᵒterrã sup ᵖqua ᵍiu rauit ooooooooooooooo ʳpribus nris. ˢPrecepit q; nobis ᵗvt faciamus

Ter.Heb. Deut. Ca.vi. Pritiua heb.

יָרֵא	ᶜתִּירָא ᵇוְאֹתוֹ ᵃתַעֲבֹד ᵍוּבִשְׁמוֹ ᵈתִּשָּׁבֵעַ׃
שָׁנַע	ᵇלֹא ᵃתֵלְכוּן ᵍאַחֲרֵי ᵈאֱלֹהִים ᵉ אֲחֵרִים
יָלַךְ	ᵉ מֵאֱלֹהֵי ᵈ הָעַמִּים ᵍ אֲשֶׁר ᵉᵉᵉ
סָבַב	ᵍסְבִיבוֹתֵיכֶם׃ ᵈכִּי ᵃאֵל ᵇ קַנָּא ᵉ יְהוָה
חָרָה	ᵃאֱלֹהֶיךָ ᵇ בְּקִרְבֶּךָ ᵈ פֶּן ᵉ יֶחֱרֶה ᵍאַף
שָׁמַד	ᵉיְהוָה ᵃאֱלֹהֶיךָ ᵇבָּךְ ᵈוְהִשְׁמִידְךָ ᵍמֵעַל
פָּנָה עָסָה	ᵍפְּנֵי ᵈהָאֲדָמָה׃ ᵇלֹא ᵃתְנַסּוּ ᵉאֶת ᵉיְהוָה
	ᵃאֱלֹהֵיכֶם ᵈכַּאֲשֶׁר ᵇנִסִּיתֶם ᵉ בַּמַּסָּה׃
שָׁמַר צָוָה	ᵍשָׁמוֹר ᵈתִּשְׁמְרוּן ᵉאֶת ᵉ מִצְוֹת ᵉ יְהוָה
עֵד חֻקָּה	ᵃאֱלֹהֵיכֶם ᵍ וְעֵדֹתָיו ᵇ וְחֻקָּיו ᵉ אֲשֶׁר
צִוָּה עָשָׂה	ᵍצִוָּךְ׃ ᵈוְעָשִׂיתָ ᵉהַיָּשָׁר ᵈוְהַטּוֹב ᵇ בְּעֵינֵי
	ᵉיְהוָה ᵉ לְמַעַן ᵉ יִיטַב ᵉᵉ לָךְ ᵉ וּבָאתָ
יָטַב בּוא	ᵉוְיָרַשְׁתָּ ᵉאֶת ᵍהָאָרֶץ ᵉהַטֹּבָה ᵉ אֲשֶׁר
טוֹב	ᵍנִשְׁבַּע ᵉיְהוָה ᵉ לַאֲבֹתֶיךָ׃ לְהַדֹּף ᵉאֶת
שָׁבַע	ᵍכָּל ᵉאֹיְבֶיךָ ᵍמִפָּנֶיךָ ᵍ כַּאֲשֶׁר ᵉדִּבֶּר
פָּנָה	ᵉיְהוָה׃ ᵈכִּי ᵉיִשְׁאָלְךָ ᵉ בִּנְךָ ᵉ מָחָר
שָׁאַל	ᵉלֵאמֹר ᵉ מָה ᵉ הָעֵדֹת ᵉ וְהַחֻקִּים
שָׁפַט	ᵍוְהַמִּשְׁפָּטִים ᵍ אֲשֶׁר ᵉ צִוָּה ᵉ יְהוָה
	ᵉאֱלֹהֵינוּ ᵉ אֶתְכֶם׃ ᵉוְאָמַרְתָּ ᵉ לִבְנְךָ
עָבַד הָיָה	ᵉעֲבָדִים ᵉהָיִינוּ ᵉלְפַרְעֹה ᵉנִמְצְרָיִם
יָצָא	ᵍוַיּוֹצִיאֵנוּ ᵉ יְהוָה ᵉמִמִּצְרַיִם ᵍ בְּיָד ᵉ
חָזָק נָתַן ירא	ᵇחֲזָקָה׃ ᵉוַיִּתֵּן ᵉיְהוָה ᵉאוֹתוֹת ᵉוּמוֹפְתִים
רוּץ	ᵉגְּדֹלִים ᵉוְרָעִים ᵍבְּמִצְרַיִם ᵍ בְּפַרְעֹה
אוֹת	ᵉוּבְכָל ᵉ בֵּיתוֹ ᵉלְעֵינֵינוּ ׃ ᵉוְאוֹתָנוּ
בוא	ᵉהוֹצִיא ᵍמִשָּׁם ᵍלְמַעַן ᵍהָבִיא ᵇ אֹתָנוּ
נָתַן שָׁבַע	ᵉלָתֵת ᵉלָנוּ ᵉאֶת ᵍהָאָרֶץ ᵍ אֲשֶׁר ᵇנִשְׁבַּע
צִוָּה עָשָׂה	ᵉלַאֲבֹתֵינוּ ᵉוַיְצַוֵּנוּ ᵉיְהוָה ᵉ לַעֲשׂוֹת

Interp.chal.

timebis: ⁊ in cõspectu eius seruies: ⁊ per nomen filꝰ turabis. Non ambuletis post idola populoꝝ: de idolis q̃ sunt in circuitu vro. qñ deus emulator est dñs deus tuus: cuiꝰ maiestas habitat in medio tui. ne forte iratꝰ fiat furor dñi dei tui contra te: ⁊ disperdat te de superficie terre. Non tentabitis dñm deũ vrm: sicut tentastis in loco tentationis. Observatione observabitis ꝓcepta dñi dei vestri ⁊ testimonia eius ⁊ pacta eius: que ꝓcepit tibi. et facies quod bonũ et qđ rectum est coram domino: vt bene sit tibi: vt ingrediaris ⁊ possideas terram bonam: de qua turauit dominus patribus tuis: vt cõterat omnes inimicos tuos a facie tua: sicut locutus est dominus. Quando interroganerit te filius tuus cras dicens. Que sunt testimonia ⁊ mandata ⁊ iudicia que ꝓcepit dñs deus nr vobis ? dices filio tuo. Serui eramus pharaonis in egypto: ⁊ eduxit nos dñs de egypto in manu forti: et posuit dñs signa ⁊ prodigia magna ⁊ pessima in egypto: in pharaonẽ ⁊ in oẽ homines domus eius ante oculos nostros. Nos aũt eduxit inde vt introduceret nos. ⁊ vt daret nobis terrã de qua turauit patribus nostris. Et ꝓcepit nobis vt faciamus ooooooooo

Pritiua chal.

דָּחַל	ᵉתִּדְחַל ᵉוְקָדָמוֹהִי ᵉתִּפְלַח ᵉוּבְשֵׁמֵיהּ ᵉתְּקַיֵּם׃ ᵉלָא
פֻּלְחָן	ᵉתְהָכוּן בָּתַר ᵉטָעֲוַת ᵉעַמְמַיָּא ᵉסְחֲטָוָת ᵉעַמְמַיָּא
סְחַר	דִּי ᵉבְּסָחֲרֵיהוֹן׃ אֲרֵי ᵉאֱלָהָא ᵉקַנָּא ᵉיְיָ ᵉאֱלָהָךְ ᵉשְׁרֵא
שְׁרָא	ᵉבֵּינָתָךְ ᵉוְיִשֵּׁצִינָּךְ ᵉמֵעַל ᵉאַפֵּי ᵉאַרְעָא ׃ ᵉלָא
נְסָה	ᵉתְנַסּוּן ᵉמִן ᵉיְיָ ᵉאֱלָהָכוֹן ᵉכְּמָא ᵉדְנַסֵּיתוּן
	ᵉבְּמַסָּתָא ׃ ᵉמֵיטָר ᵉתֵּיטְרוּן ᵉמִן ᵉפִּיקוֹדַיָּא ᵉדַיְיָ ᵉאֱלָהֵיכוֹן ᵉוְסַהֲדָוָתֵיהּ ᵉוּקְיָמוֹהִי ᵉדְּפַקֵּיד
עָבַד טָבָא	ᵉעֲלָךְ׃ ᵉוְתַעֲבֵיד ᵉקֳדָם ᵉיְיָ ᵉדְּתָקִין ᵉוְטַב ᵉלָךְ ᵉוְתֵיעוֹל
יָרַשׁ	ᵉוְתֵירַת ᵉיָת ᵉאַרְעָא ᵉטָבְתָּא ᵉדְּקַיֵּם ᵉיְיָ
תָּבַר שָׁאַל	ᵉלַאֲבָהָתָךְ׃ ᵉלְמֵיתַב ᵉמִן ᵉקֳדָמָךְ ᵉיָת ᵉכָּל ᵉבַּעֲלֵי ᵉדָבְנָה ᵉמִן ᵉקֳדָמָךְ ᵉדָּמֵיךְ ᵉיְיָ ᵉאֱלָהָךְ׃ ᵉלְמֵימַר
בַּר אָמַר דּוּן	ᵉבְּרָתִי ᵉלְמֵימָר ᵉסַהֲדָוָתָא ᵉוְקְיָמַיָּא ᵉדְּפַקֵּיד ᵉיְיָ ᵉאֱלָהָנָא ᵉיָתְכוֹן ׃ ᵉוְתֵימַר
יְהוָה נָבַק	ᵉלְבָרְךָ ᵉעַבְדִין ᵉהַוֵינָא ᵉלְפַרְעֹה ᵉמִצְרָיִם ᵉוְאַפְּקָנָא ᵉיְיָ ᵉמִמִּצְרַיִם ᵉבִּידָא ᵉתַּקִּיפָא ׃ ᵉוְיָהַב ᵉיְהוָה
אוֹת יַפַּת רַבַּב	ᵉאָתִין ᵉוּמוֹפְתִין ᵉרַבְרְבִין ᵉוּבִישִׁין ᵉבְּמִצְרַיִם ᵉבְּפַרְעֹה ᵉוּבְכָל ᵉאֵינָשׁ ᵉבֵּיתֵיהּ ᵉלְעֵינָנָא ׃ ᵉוְיָתָנָא
שׁוּל נָתַן	ᵉאַפֵּיק ᵉמִתָּמָן ᵉדְּיֵיל ᵉלְאַיְתָיָא ᵉיָתָנָא ᵉלְמִיתַּן ᵉלָנָא ᵉיָת ᵉאַרְעָא ᵉדְּקַיֵּם ᵉלַאֲבָהָתָנָא ׃ ᵉוּפְקָדָנָא
עָשָׂה	ᵉיְיָ ᵉלְמֶעְבַּד ‹‹‹

Pritiua beb. Tex.Heb. Deut. Ca.vii.

אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לִירֹא אֶת
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל
הַיָּמִים לְחַיֹּתֵנוּ כַּיּוֹם הַזֶּה׃
וּצְדָקָה תִּהְיֶה לָנוּ כִּי נִשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ׃

Ca.vii.

כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ
וְנָשַׁל גּוֹיִם רַבִּים מִפָּנֶיךָ הַחִתִּי
וְהַגִּרְגָּשִׁי וְהָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי שִׁבְעָה גוֹיִם רַבִּים
וַעֲצוּמִים מִמֶּךָּ׃ וּנְתָנָם יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִכִּיתָם הַחֲרֵם
תַּחֲרִים אֹתָם לֹא תִכְרֹת לָהֶם
בְּרִית וְלֹא תְחָנֵּם׃ וְלֹא תִתְחַתֵּן
בָּם בִּתְּךָ לֹא תִתֵּן לִבְנוֹ וּבִתּוֹ לֹא
תִקַּח לִבְנֶךָ׃ כִּי יָסִיר אֶת בִּנְךָ
מֵאַחֲרַי וְעָבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְחָרָה
אַף יְהוָה בָּכֶם וְהִשְׁמִידְךָ מַהֵר׃ כִּי
אִם כֹּה תַּעֲשׂוּ לָהֶם מִזְבְּחֹתֵיהֶם
תִּתֹּצוּ וּמַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּ וַאֲשֵׁירֵהֶם
תְּגַדֵּעוּן וּפְסִילֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ׃
כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּךָ בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים
אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ לֹא

Trāsla.B.Hiero.

oīa legitima hec & timeamus: dñm deū nostrum: vt bñ sit nobis cūctis diebus vite nře: sicut est hodie. Eritq; nřī misericors: si custodierimus & fecerimus oīa pcepta eius coră dño deo nřo sicut mādauit nobis Ca.7

QVm vero introduxerit te dñs deus tuus in terram quā possessurus ingredieris: & deleuerit gētes multas coră te: etheū & gergeseū & āmorreū & chananeū & pherezeū & euеū & iebuseū. septē gentes multo maioris numeri q̄ tu es & robustiores te: tradideritq; eas dñs deus tuus tibi: pcuties eas vsq; ad internitionem. Nō ini bis cum eis fedus: nec misereberis earū: neq; sociabis cū eis cōiugia. Filiā tuam non dabis filio eius: nec filiā illius accipies filio tuo. qa seducet filiū tuū ne sequtur me: & vt magis seruiat diis alienis. Irascetur furor dñi & delebit te cito. Quinpotius hec facietis eis. Aras eorum subuertite. & cōfringite statuas: lucosq; succidite: & sculptilia combarite: quia populus es sanctus domino deo tuo. Te elegit dominus deus tuus vt sis ei populus peculiaris de cūctis populis q sunt sup terrā. Non quia cūctas gentes numero vincebatis vobis iunctus est dominus

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

οἵα τὰ δικαιώματα ταῦτα· φοβηθῶμεν κύριον
deū nřm: vt bene sit nobis cūctis diebus:
τὸν θεὸν ἡμῶν, ἵνα ᾖ καλῶς ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας,
vt viuamus sicut q hodie. q mia erit
ἵνα ζῶμεν ὥσπερ καὶ σήμερον· καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται
nobis si custodierim facere oīa mādata
ἡμῖν ἐὰν φυλασσώμεθα ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς
legis hñtis coră dño deo nřo
τοῦ νόμου τούτου ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν
sicut precepit nobis.
καθὰ ἐνετείλατο ἡμῖν. Ca.7.

Cū introduxerit te dñs deus tuus in
ὅταν δὲ εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν A
terrā in q ingrederis illuc ad possidēdā ipam: q
γῆν εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ
deleuerit gētes magnas q multas a facie tua
ἐξάρῃ ἔθνη μεγάλα καὶ πολλὰ ἀπὸ προσώπου σου
etheū q gergeseū q amorreū
τὸν χετταῖον καὶ τὸν γεργεσαῖον καὶ τὸν ἀμορραῖον
q chananeū q pherezeū q euеū q
καὶ χαναναῖον καὶ φερεζαῖον καὶ τὸν εὐαῖον καὶ τὸν
iebuseū: septē gētes magnas q multas q fortiores
ἰεβουσαῖον, ἑπτὰ ἔθνη μεγάλα καὶ πολλὰ καὶ ἰσχυ
tiores vobis: q tradiderit eos dñs deus tu⁹ Exo.
ρότερα ὑμῶν, καὶ παραδῷ αὐτοὺς κς̄ ὁ θεός σου 23.d.
in manus tuas: q percutiesq; eos: iternitiōe
εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις αὐτούς, ἀφανισμῷ
delebis eos: nō inibis ad eos fedus neq;
ἀφανιεῖς αὐτούς, οὐ διαθήσῃ πρὸς αὐτοὺς διαθήκην οὐδὲ
misereberis eor neq; sociabitis coniugia ad eos.
μὴ ἐλεήσῃς αὐτοὺς οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε πρὸς αὐτούς·
filiam tuā nō dabis filio eius: q
τὴν ἐυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τὴν
filiam eius nō accipies filio tuo. seducet
ἐυγατέρα αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου· ἀποστήσει
eni filiū tuū a me: q seruiet dño a- Exo.
γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ λατρεύσει θεοῖς ἑ 14.b.
lienis. q irascetur furor dñi in vos: q
τέροις· καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ κύριος ἐις ὑμᾶς, καὶ
delebit cito. sed sic facietis eis: B
ἐξολοθρεύσει τοτάχος· ἀλλ' οὕτως ποιήσετε αὐτοῖς, Exo.
aras eor subuertetis: q statuas eo 34.b.
τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐ
rū cōfringetis: q lucos eor succidetis: q
τῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ
sculptilia deor eor cōburetis igni: qm populo sancto
γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί, ὅτι λαὸς ἅγιος
es dño deo tuo. q te elegit dñs deus tuus vt esses ei
ἐι κυρίῳ τῷ θεῷ σου· καὶ σὲ προείλατο κς̄ ὁ θς̄ σου ἔναι αὐτῷ
pplo peculiaris sup oēs gētes: q cūctis sup facie
λαὸν περιούσιον παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ προσώπου τῆς
terre. nō q: multiplicati estis sup oēs gētes: assūpsit
γῆς· οὐχ ὅτι πολυπλασίῳ τι παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, προείλατο

Transla.Chal.

יָת כָּל קְנָמַיָּא הָאִילֵּין לְמִדְחַל יָת יְהוָה אֱלָהָנָא לְמֵיטַב לָנָא כָּל יוֹמַיָּא לְמֵיהַב לָנָא
חַיָּתָא הָדֵין׃ וְחֵנוּתָא תְּהֵי לָנָא אֲרֵי נִיטַר לְמֶעְבַּד יָת כָּל פִּקּוּדָתָא הָדָא קֳדָם יְיָ
אֱלָהָנָא כְּמָא דְפַקְּדָנָא׃ Ca.vij. אֲרֵי יָעֵלִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ לְאַרְעָא דְאַתְּ עָלַיל
לְתַפָּא לְמֵירְתָהּ וְיִתַּרִיךְ עַמְמִין סַגִּיאִין מִן קֳדָמָךְ חִיתָאֵי וְגִרְגָּשָׁאֵי וֶאֱמוֹרָאֵי וּכְנַעֲנָאֵי
וּפְרִיזָאֵי וְחִוָּאֵי וְיבוּסָאֵי שִׁבְעָא עַמְמִין סַגִּיאִין וְתַקִּיפִין מִינָּךְ׃ וְיַמְסְרִינוּן יְיָ אֱלָהָךְ
קֳדָמָךְ וְתִמְחִינוּן נַפְקָא לָא תְגַזַּר יְתְהוֹן לָהּוֹן וְלָא תְרַחֵם עֲלֵיהוֹן׃ וְלָא
תְתַחֲתַן בְּהוֹן בְּרַתָּךְ לָא תִתֵּן לִבְרֵיהּ וּבְרַתֵּיהּ לָא תְסַב לִבְרָךְ׃ אֲרֵי יְסַטֵּן יָת בְּרָךְ מִבָּתְרַי
בַּחֲתָא וְיִפְלְחוּן לְטַעֲוָת עַמְמַיָּא וְיִתְקַף רוּגְזָא דַיְיָ בְּכוֹן וְיִשֵּׁיצִנָּךְ בִּפְרִיעַ׃ אֱלָהֵין
כְּדֵין תַּעְבְּדוּן לְהוֹן אֲגוֹרֵיהוֹן תְּתָרְעוּן וְקָמָתְהוֹן תְּתַבְּרוּן וַאֲשֵׁירֵיהוֹן תְּקַצְּצוּן וְצַלְמֵי
טָעוּתְהוֹן תּוֹקְדוּן בְּנוּרָא וְאֲרֵי עַם קַדִּישׁ אַתְּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בָּךְ אִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְמִהְוֵי
לֵיהּ לְעַם חֲבִיבָא מִכֹּל עַמְמַיָּא דְעַל אַפֵּי אַרְעָא׃ לָא מִדְּסַגִּיאִין אַתּוּן מִכָּל עַמְמַיָּא אִתְרְעִי יְיָ

Interp.chal.

omnia precepta hec: et timeamus dñm deum nostrū: vt bene sit nobis omnibus diebus: vt viuificet nos sicut in die hac. et premium erit nobis si custodierimus vt faciamus omnia precepta hec coram dño deo nostro: sicut precepit nobis. Ca.7.

QVm aūt introduxerit te dño deus tuus in terras ad quā tu ingrederis vt possideas eā: q ejecerit pplos multos a facie tua: etheos q gergeseos q amorreos q chananeos q ferezeos q euеos q iebuseos: septē populos magnos q fortiores te: q tradiderit eos dño deo tu⁹ in cōspectu tuo: pcutiesq; eos: q ꝯsumatiōe cōsumes eos. nō inies cuz eis pactū: nec miſereberis eoꝝ: neq; sociabis cuz eis cōiugia. Filiā tuā nō dabis filio ei⁹: q filiā ei⁹ nō accipies filio tuo: qm aberrare faciēt filiū tuū a timore meo: q seruiēt idolis pplor: et irascet fur or dñi ꝯtra vos: q disperdet te cito. sed hec facietis eis. Aras coꝝ ꝯfringetis: q statuas eoꝝ cōburetis: q lucos eoꝝ succidetis: q imagines idolor coꝝ cōburetis igni. qm populꝰ sctus es coră dño deo tuo: et te elegit dño deꝰ tuus: vt sis ei in populū electū magis ꝑ oēs populi q sunt sup faciē terre. non qz multi estis vos magis ꝑ oēs popli: cōplacuit in vobis dño

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

dño vos: ꝛ elegit vos: vos .n. eſtis paucissimi
κ̃ς ὑμᾶς, καὶ ἐξελέξατο ὑμᾶς, ὑμεῖς γὰρ ἐστε ὀλιγοστοὶ
supra oẽs gẽtes: sed q: diligit
παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀγαπᾶν
dño vos ad custodiẽdũ iuramẽtũ qð iurauit pa-
κύριον ὑμᾶς διατηρεῖν τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσε τοῖς πα
trib⁹ vr̃is: eduxit dño vos in manu forti
τράσιν ὑμῶν, ἐξήγαγεν κύριος ὑμᾶς ἐν χειρὶ κραταιᾷ
ꝛ in brachio excelso: ꝛ redemit te ex domo
καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐλυτρώσατό σε ἐξ οἴκου
seruitutis ex manu pharaõis regis egypti.
δουλείας ἐκ χειρὸς φαραὼ βασιλέως αἰγύπτου.
ꝛ noſces: q: dñs deꝰ tuꝰ hic deꝰ deꝰ fi-
καὶ γνώσῃ, ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος θεὸς ὁ θεὸς ὁ πι
delis: custodiẽs pactũ ꝛ miaz diligẽ
στός, ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς ἀγα-
tib⁹ eũ ꝛ custodiẽtib⁹ mandata ei⁹
πῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐ-
in mille ghatiões: ꝛ reddẽs odiẽtib⁹
τοῦ εἰς χιλίας γενεάς, καὶ ἀποδιδοὺς τοῖς μισοῦσι
stati vt pdat eos: ꝛ nõ
κατὰ πρόσωπον ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς, καὶ οὐχὶ
differet odientib⁹: ptin⁹ reddet
βραδύνει τοῖς μισοῦσι, κατὰ πρόσωπον ἀποδώ
cio. ꝛ custodies p̃cepta ꝛ iustifi
σει αὐτοῖς· καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαι
catiões ꝛ iudicia hec: ꝛ dilige ego p̃cipio
ώματα καὶ τὰ κρίματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλ-
tibi hodie vt facias. ꝛ erit qñ audieritis
λομαί σοι σήμερον ποιεῖν· καὶ ἔσται ἐπὰν ἀκούσητε
oẽs iustificatiões has: ꝛ custodieritis ꝛ
πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ φυλάξητε καὶ
feceritis ea: ꝛ custodiet dño deꝰ tuꝰ tibi
ποιήσητε αὐτά, καὶ διαφυλάξει κ̃ς ὁ θ̃ς σου σοὶ τὴν
pactũ ꝛ miam: sicut iurauit pr̃ib⁹
διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος, καθὰ ὤμοσε τοῖς πατράσιν
vr̃is: ꝛ diliget te: ꝛ bñdicet tibi: ꝛ multipli
ὑμῶν, καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ πλεο
cabit te: ꝛ bñdicet fetib⁹ ventris tui: ꝛ
νάσει σε, καὶ εὐλογήσει τὸ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὸν
fructui terre tue: frumẽto tuo: ꝛ vino tuo:
καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου,
ꝛ oleo tuo: ꝛ armẽtis boũ tuoꝝ: ꝛ
καὶ τὸ ἔλαιόν σου, καὶ τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ
C gregib⁹ ouiũ tuaꝝ sup frã q̃s iurauit
τὰ πρόβατα τῶν προβάτων σου ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε
dño pr̃ib⁹ tuis vt daret tibi. bñdictus eo sup
κ̃ς τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι. εὐλογητὸς ἔῃ παρὰ
oẽs gẽtes. nõ erit i vobis nõ generãs neq; sterilis ꝛ
πάντα τὰ ἔθνη. οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄγονος οὐδὲ στεῖρα καὶ
in iumẽtis tuis. ꝛ auferet dño a te oẽs
ἐν τοῖς κτήνεσί σου. καὶ περιελεῖ κ̃ς ἀπὸ σοῦ πᾶ-
Langorẽ: ꝛ oẽs infirmitates egypti malas:
σαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους αἰγύπτου τὰς πονηράς,

Transl. Chal.

בְּנִין וְאִתְרְעִי בְּכוֹן אֲרֵי אַתּוּן זְעֵירִין מִכָּל עַמְמַיָּא: אֲרֵי מְחַרְחַם יְיָ יָתְכוֹן וּמְקַיֵּם יָת
קְיָמָא דְּקַיֵּם לַאֲבָהָתְכוֹן אַפֵּיק יְיָ יָתְכוֹן בְּיָדָא תַּקִּיפָא וּפָרְקָךְ מִבֵּית עַבְדוּתָא מִיַּד
פַּרְעֹה מַלְכָּא דְּמִצְרָיִם: וְתִידַּע אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ הוּא אֱלָהָא מְהֵימְנָא נָטֵיר
קְיָמָא וְחִסְדָּא לְרַחֲמוֹהִי וּלְעָטְרֵי פִּיקוֹדוֹהִי לְאֶלֶף דָּרִין: וּמְשַׁלֵּם לְשַׁנְאוֹהִי טָבָן
דְּאִיתִּין עָבְדִין מֵחַיְּיהוֹן לְאוֹבָדֵיהוֹן לָא אֲמַהַר עִבַּד טָב לְשָׂנְאוֹהִי טָבָן דְּאִיתִּין
עָבְדִין מֵחַיְּיהוֹן פְּרַיְיהוֹן לְאוֹבָדֵיהוֹן: וְתִינַּר יָת פִּקְדְּמָא וְיָת קְיָמַיָּא וְיָת דִּינַיָּא
דַּאֲנָא מְפַקֵּיד לָךְ יוֹמָא דֵּין לְמֶעְבַּדְהוֹן: וְיְהֵי חֶלְפָּ דִּתְקַבְּלוּן יָת דִּינַיָּא הָאִילֵּין וְתִטְּרוּן
וְתַעְבְּדוּן יְיָ אֱלָהָךְ לֵיהּ יָת קְיָמָא וְיָת חִסְדָּא דְּקַיֵּם לַאֲבָהָתָךְ: וְיִרְחֲמִנָּךְ וִיבָרְכִנָּךְ
וְיַסְגֵּינָךְ וִיבָרֵךְ אוּלָדָא דִּמְעָךְ וְאִיבָּא דַּאֲרָעָךְ עִבּוּרָךְ וְחַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ פִּגְרֵי
תּוֹרָךְ וְעִדְרֵי עָנָא דְּמֵימְרָךְ עַל אַרְעָא דְּמָמֵיל לַאֲבָהָתָךְ לְמִיתַּן לָךְ: בְּרִיךְ תְּהֵי מִכָּל עַמְמַיָּא לָא
יְהֵי בָךְ עָקַר וַעֲקָרָא וּבְעִירָךְ: וְיַעְדֵּי יְיָ מִנָּךְ כָּל מַרְעִין וְכָל מַכָּתָשֵׁי מִצְרָאֵי בַּיְשַׁיָּא

Trãsla.B.Iero.

&elegit vos cũ oĩbus
fitis populis pauciores
sed quia dilexit vos
dominus
& custodiuit iuramen-
tum quod
iurauit patrib⁹ vestris.
Eduxitq; vos in manu forti &
redemit de domo
seruitutis de mãu pha
raonis regis egypti.
Et scies quia dñs deꝰ
tuus ipse est
deus fortis & fidelis:
custodiens pactum
& miam diligẽtibus se:
& his qui custodiũt p̃-
cepta eius in mille gna
tiones: & reddẽs odieti-
bus se statim ita vt disper
dat eos & vltra nõ differ
at ptinus eis restituẽs
qd merentur. Custodi
ergo p̃cepta & cerimo
nias atq; iudicia
q̃ ego mãdabo tibi
hodie vt facias. Si
postq̃ audieris hec iu
dicia
custodieris ea & fece-
ris:
custodiet & dñs deus
tuus pactum tibi
& misericordiam quã
iurauit
pribus tuis. & diliget
te ac multiplicabit:
bñdicetq; fructui ven
tris tui & fructui terre
tue: frumẽto tuo atq;
vindemie oleo & armẽ
tis: gregibus ouiũ tua-
rũ super
terram pro qua iura-
uit patribus tuis
vt daret eã tibi. Bñdi
ctus eris iter oẽs popu
los. Nõ erit apud te ste
rilis vtriusq; sexus tã in
hoibus q̃ in gregibus
tuis. Auferet dñs a te
oẽm lãguorẽ & infirmi
tates egypti pessimas

Interp̃.chal.

et elegit vos: cuꝫ vos sitis pauciores oĩbus populis:
sed qz dilexit vos dño ꝛ qz custodiuit iuramentuꝫ qð
iurauit patribus vr̃is: eduxit vos in manu forti: ꝛ re
demit te de domo seruitutis de manu pharaonis re-
gis egypti. Et scies qz dñs deus tuꝰ ipse est deus: deꝰ
fidelis: custodiẽs pactũ ꝛ miam diligẽtibus se ꝛ custo
diẽtibus p̃cepta eiꝰ in mille gñationes. ꝛ retribuẽs
inimicis suis bona q̃ ipsi faciũt coram eo in vita sua: vt
perdat eos: ꝛ nõ differt facere bonũ inimicis suis p
bonis q̃ faciũt coram eo: ſꝫ in vita eoꝝ retribuit eis. Et
custodies p̃cepta ꝛ mãdata ꝛ iudicia que ego p̃ci
pio tibi hodie vt facias ea. Et si susceperitis iudicia
hec ꝛ custodieritis ꝛ feceritis ea: custodiet dñs deus
tuus tibi pactũ ꝛ miam quam iurauit patribus tuis.
Et diliget te: ꝛ benedicet tibi: ꝛ multiplicabit te: ꝛ be
nedicet filijs ventris tui ꝛ fructui terre tue ꝛ fru-
mento tuo ꝛ vino tuo ꝛ oleo tuo: ꝛ vaccis armẽti tui
et gregibus ouium tuarum super terram de qua iura
uit patribus tuis vt daret eam tibi. Benedictus eris
magis q̃ oẽs populi: non erit in te sterilis masculus
nec femina: neq; in iumẽtis tuis. Et auferet dñs a te
oẽctas infirmitates ꝛ oẽs plagas egypti pessimas q̃s

Text. Heb. Deut. Ca. vii. Pritiua. heb.

בָּחַר בָּכֶם יְהוָה וַיִּבְחַר בָּכֶם כִּי אַתֶּם הַמְעַט
מִכָּל הָעַמִּים: כִּי מֵאַהֲבַת יְהוָה
אֶתְכֶם וּמִשָּׁמְרוֹ אֶת הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵיכֶם הוֹצִיא יְהוָה
אֶתְכֶם בְּיָד חֲזָקָה וַיִּפְדְּךָ מִבֵּית
עֲבָדִים מִיַּד פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם:
וְיָדַעְתָּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא
הָאֱלֹהִים הַנֶּאֱמָן שֹׁמֵר הַבְּרִית
וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו
לְאֶלֶף דּוֹר: וּמְשַׁלֵּם לְשֹׂנְאָיו אֶל
פָּנָיו לְהַאֲבִידוֹ לֹא יְאַחֵר לְשֹׂנְאוֹ
אֶל פָּנָיו יְשַׁלֶּם לוֹ: וְשָׁמַרְתָּ אֶת
הַמִּצְוָה וְאֶת הַחֻקִּים וְאֶת הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם:
וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים
הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת
הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לַאֲבֹתֶיךָ: וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ
וּבֵרַךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ
דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר
אַלְפֶּיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לָתֵת לָךְ: בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים
לֹא יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה
וּבִבְהֶמְתֶּךָ: וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ כָּל חֹלִי
וְכָל מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר

Interp̃.chal.

Pritiua chal.

קוֹם נָפַק
יְדַע תֵּיתֵן
דּוֹר שָׁלַם טוֹב
אֲבַד אָפֵּר
עֲטַר דִּין
פֶּקַד עֲבַד כְּבֵל
עֲבַד קוֹם
בָּרַךְ סְגָא יְלַד
מַטָּה עָאן נְתַן
דַּבָּה עָדָה כְּתַשׁ

Pritiua heb. Ter. Heb. Deut. Ca. vii.

יָדַעְתָּ֗ לֹא֙ יִשֵּׁ֣ימָם֔ בָּ֖ךְ וְנִתָּנָ֥ם בְּכָל־ שׂוֹם
שׂנְאֶ֑יךָ׃ וְאָכַלְתָּ֙ אֶת־ כָּל־ הָעַמִּ֔ים
אֲשֶׁר֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ נֹתֵ֥ן לָ֖ךְ לֹא־ חוס עַ֣יִן
תָּח֤וֹס עֵינְךָ֙ עֲלֵיהֶ֔ם וְלֹא־ תַעֲבֹ֖ד עבד
אֶת־אֱלֹהֵיהֶ֑ם כִּי־מוֹקֵ֥שׁ הוּא־ לָֽךְ׃ יקשׁ
כִּ֤י תֹאמַר֙ בִּלְבָבֶ֔ךָ רַבִּ֥ים הַגּוֹיִ֖ם אָבַר רבב
הַֽאֵלֶּ֑ה מִמֶּ֖נִּי אֵיכָ֥ה אוּכַ֖ל יכל
לְהוֹרִישָׁ֥ם׃ לֹא־ תִירָ֣א יִרשׁ יָרֵא
מֵהֶ֔ם זָכֹ֣ר תִּזְכֹּ֔ר אֵ֥ת אֲשֶׁר־ עָשָׂ֛ה זכר
יְהוָ֥ה אֱלֹהֶ֖יךָ לְפַרְעֹ֑ה וּלְכָל־ מִצְרָ֖יִם׃ נסה
הַמַּסֹּ֣ת הַגְּדֹלֹ֗ת אֲשֶׁ֤ר רָא֙וּ עֵינֶ֔יךָ ראה
וְהָאֹתֹ֣ת וְהַמֹּפְתִ֔ים וְהַיָּ֣ד הַחֲזָקָ֔ה אות נטה
וְהַזְּרֹ֣עַ הַנְּטוּיָ֔ה אֲשֶׁ֥ר הוֹצִֽאֲךָ֖ יצא
יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ כֵּ֚ן יַעֲשֶׂ֣ה עשׂה
יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ לְכָל־ הָעַמִּ֖ים
אֲשֶׁר־אַתָּ֥ה יָרֵ֖א מִפְּנֵיהֶ֑ם וְגַ֗ם נפה
אֶת־ הַצִּרְעָ֞ה יְשַׁלַּ֤ח יְהוָה֙ שׁלח
אֱלֹהֶ֔יךָ בַּ֣ם עַד־ אָבַ֔ד הַנִּשְׁאָרִ֖ים שׁאר
וְהַנִּסְתָּרִ֑ים מִפָּנֶ֖יךָ׃ לֹא־ תַעֲרֹ֥ץ סתר ערץ
מִפְּנֵיהֶ֖ם כִּֽי־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ בְּקִרְבֶּ֑ךָ
אֵ֥ל גָּד֖וֹל וְנוֹרָֽא׃ וְנָשַׁ֣ל יְהוָ֔ה נשׁל ירשׁ יָרֵא
אֱלֹהֶ֔יךָ אֶת־ הַגּוֹיִם֙ הָאֵ֔ל מִפָּנֶ֑יךָ
מְעַ֣ט מְעָ֔ט לֹא־ תוּכַ֥ל כַּלֹּתָ֖ם מהר
פֶּן־ תִּרְבֶּ֥ה עָלֶ֖יךָ חַיַּ֥ת הַשָּׂדֶֽה׃ רבה חיה
וְנָתַ֣ן יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ לְפָנֶ֖יךָ יְרֻמָּ֑ם נגף
מְהוּמָ֤ה גְדֹלָה֙ עַד־ הִשָּׁמְדָ֔ם וְנָתַ֤ן רום
מַלְכֵיהֶם֙ בְּיָדֶ֔ךָ וְהַאֲבַדְתָּ֖ אֶת־ אבד

Pritiua chal. Interp. chal.

שְׁמַהּ֙ יְתַ֣ן יָתְהוֹן֙ נְמַר֙ nouisti: t nō ponet eas in te: sed dabit eas in oibus
חוּס֙ פְּלַ֣ח טָעֲה֔ inimicis tuis. et cōsumes oēs pplos quos dñs deus
אֲמַר֙ יְכַל֙ דְּחַל֙ tui tradet tibi: nō parcet eis oculꝰ tuꝰ: neq; fules ido
כְּנַ֙ס֙ רַבָּ֔ב רְמַס֙ lis eor: q: in scandalū erūt tibi. Si dixeris in corde
אִתַּ֙ת֙ נְמַ֔ר נְגַ֔ד tuo: plēs sunt ppli iſti & ego: quō potero ejicere eos?
נְפַ֙ק֙ עְבַ֔ד נְגַ֔ד Ne timeas eos: recordans recordaberis que fecit do
אֲמַ֙ר֙ שְׁאַ֔ר טְמַ֔ר min⁹ deꝰ tuus pharaoni t oibus egyptijs: mirabilia
תְּבַ֙ר֙ רָבַ֔ב תְּבַ֔ר grandia q̄ viderūt oculi tui t signa t portēta t manū
אִתַּ֙ת֙ יְבַ֔ל רְמַ֔ס fortē t brachiū excelsum quo eduxit te dñs deus tuꝰ:
נְבַ֙ק֙ עְבַ֔ד נְגַ֔ד sic faciet dñs deus tuꝰ cunctis populis: a facie quoꝝ
אֲבַ֙ד֙ שְׁאַ֔ר טְמַ֔ר tu metuis. Insuꝑ t vespam mittet dñs deus tuus in
תְּבַ֙ר֙ רָבַ֔ב תְּבַ֔ר eos donec pereant qui remanserint t qui absconditi
יְכַ֙ל֙ שְׁצָ֔א סְנָ֔א fuerint a facie tua. Ne formides a facie eoꝝ: q̄n ma
תְּהֵ֙ א֙ סְעַ֔ר אֲבַ֔ד iestas dñi dei tui habitat in medio tui: qui eſt deus
magnus t terribilis. Et ejiciet dñs deus tuꝰ populos
illos a facie tua paulatim: nō poteris cōſumere eos
cito: ne forte multiplicentur contra te beſtie agri. et
tradet eos dñs deus tuus in cōſpectu tuo: t contur-
babit eos conturbatione magna donec conſumātur.
Et tradet reges eorum in manu tua: t perdes oooo

Trāſla. B. Hiero.

ꝰquas ˡnouiſtiʰ non ⁱinfe
ret ᵐtibi: ⁿſed ᵒcunctis oo
ᵖhoſtibus tuis. ᵍDevora
bis ˢomnes ᵗpopulos ooo
ᵘquos ˣdominus ʸ deus
tuus ᶻdaturus eſt ᵃtibi. oo
ᵇNō ᶜparcet ᵈeis ᵉoculus
tuus: ᶠnec ᵍ ſeruies oooooo
ʰdiis eorū: ⁱne ᵏūnt ˡ ruiꝰ
nā ᵐtui. oooooooooooooooo
ᵒSi ᵖdixeris ᵍin corde
tuo. ʳplures ſunt ˢgentes
ᵗiſte ᵘq̄ ego: ˣquō ʸpote-
ro ooooooooooooooooooo
ᶻdelere eas! ᵃnoli ᵇmetue
re: ſed ooooooooooooooo
ᶜrecordare ᵈque ᵉfecerit
ᶠdominus ᵍdeus tuus oo
ʰpharaoni ⁱm & cūctis ʲ e-
gyptiis ᵏplagas ooooooo
ˡmaximas ᵐquas ⁿvide-
rūt ᵒoculi tui oooooooooo
ᵖ& ſigna ᵠatq; portenta
ʳmanūq; ˢrobuſtam: ooo
ᵗ& ᵘextentum ᵛbrachiū
ʷvt ˣeduceret te oooooo
ʸdominus ᶻdeus tuus.
ᵃSic ᵇfaciet ooooooooooo
ᶜcunctis ᵈpopulis ooooo
ooooooooooooooooo ooooo
ᵉquos ᶠmetuis. ᵍ Inſup
& oooooooooooooooooooo
ʰ ſcabrones ⁱmittet ʲ do
minus oooooooooooooooo
ᵏdeus tuus ˡin eos: ᵐdōec
deleat oēs atq; ⁿ diſpdat
ᵒqui te fugerint ᵖ& late-
re poterint. ᵍ ʳNon ˢtime
bis ᵗeos. ᵘquia ᵛdñs ʷdeus
tuus ˣin medio tui eſt: oo
ʸdeus ᶻmagnus ᵃ & terri
bilis. Ipſe ᵇconſumet ooo
ᶜnationes ᵈhas ᵉin cōſpe
ctu tuo ooooooooooooooo
ᶠpaulatim atq; ᵍ pptes.
ʰNon ⁱpoteris ʲeas dele-
re ᵏpiter: ˡne forte ᵐmulti
plicentur ⁿcontra te ᵒbe-
ſtie ᵖterre. ᵠ Dabitq; eos
ʳdñs ˢdeus tuus ᵗin con-
ſpectu tuo ᵘ & iterficiet
illos ᵛdōec pēitus ʷdeleā-
tur. ˣ Tradetq; ʸreges eo
rū ᶻin manꝰ tuas: ᵃ& diſp-

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

ἓξ nouiſti: nō inferet in te. τ imponet ea
ἀς ἔγνως, οὐκ ἐπιθήσει ἐπὶ σέ. καὶ ἐμβαλεῖ αὐτὰ
ſup oēs odiētes te. τ devorabis oia
ἐπὶ πάντας τοὺς μισοῦντάς σε. καὶ φαγῇ πάντα
ſpolia gentiū: ἓξ υἱὸς deꝰ tuꝰ dat tibi. nō
τὰ σκύλα τῶν ἐθνῶν, ἃ κύ ὁ θεός σου δίδωσί σοι. οὐ
parcet oculus tuꝰ in ipſis: τ nō ſeruiſ-
φεισεῖται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐμὴ λατρεύ
es dijs eoꝝ: qm̄ ruina hoc erit tibi.
σεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι σκῶλον τοῦτο ἔσαι σοι.
ſi ait dixeris in mēte tua: qm̄ multa gens hec
ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν τῇ διανοίᾳ σου, ὅτι πολὺ τὸ ἔθνος τοῦ-
quā ego: quō potero delere eos: nō ti
τοῦ ἐγώ, πῶς δυνήσομαι ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς; οὐ φο
mebis eos: recordatiōe recordaberis q̄cūq; fecit dñs
βηθήσῃ αὐτούς, μνείᾳ μνεσθήσῃ ὅσα ἐποίησε κύ ὁ θε
deus tuus pharaoni τ oibus egyptijs:
ός σου τῷ φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς αἰγυπτίοις, τοὺς
tentatiōes magnas: q̄s viderūt oculi tui:
πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, οὓς εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου,
ſigna τ prodigia magna illa: ma
τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖ
nū robuſtā: τ brachiū excelſū: quō edu
ρα τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, ὡς ἐξή
xit te dñs deꝰ tuꝰ: ſic faciet dñs deꝰ
γαγέ σε κύ ὁ θεός σου, οὕτω ποιήσει κύριος ὁ θεὸς
nē oibus gētibus: q̄s tu metuis a facie
ἡμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὓς σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου
eoꝝ. τ scabrones mittet dñs deus tuus i eos:
αὐτῶν. καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ κύ ὁ θεός σου εἰς αὐ
donec deleant relicti τ
τοὺς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσι οἱ καταλελειμμένοι καὶ οἱ
abſconditi a te. nō vulneraberis a facie
κεκρυμμένοι ἀπὸ σοῦ. οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου
eoꝝ: qm̄ dñs deus tuus in te deus magnus τ for
αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐν σοὶ θεὸς μέγας καὶ κρα
tis. τ consumet dñs deus tuus gētes has
ταιός. καὶ καταναλώσει κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦ
a facie tua paulati paulati. nō po-
τα ἀπὸ προσώπου σου κατὰ μικρὸν μικρόν. οὐ δυνή
teris cōſumere eos cito: vt nō fiat fra
σῃ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς τοτάχος, ἵνα μὴ θρύπτῃ ἡ γῆ
deſerta. τ multiplicētur cōtra te beſtie ferę. τ
ἔρημος. καὶ πληθυνθῇ ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τὰ ἄγρια. καὶ
tradet eos dñs deus tuus in
παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς
manus tuas: τ perdet eos pditiōe ma-
χεῖράς σου, καὶ ἀπολεῖ αὐτοὺς ἀπωλείᾳ μεγά-
gna: donec deleas illos. τ tradet
λῃ, ἕως ἂν ἐξολεθρεύσῃς αὐτούς. καὶ παραδώσει
reges eoꝝ in manus tuas.
τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν εἰς τὰς χεῖράς σου.
τ peribit
καὶ ἀπολεῖτε

Transla. Chal.

וְיַדַּעְתָּ֗ לָא֙ יְשַׁוְיוּנוּן בָּךְ֙ וְיִתְּנִנּוּן בְּכָל֙ סָנְאֲךָ֔ וְתִנְגַּד֙ יָת֙ כָּל֙ עַמְמַיָּ֔א דַּיְיָ֥ אֱלָהָ֖ךְ יָהֵ֣ב לָ֑ךְ
לָא֙ תְּחוּס֙ עֵינָ֔ךְ עֲלֵיהוֹן֙ וְלָא֙ תְּפַלַּ֔ח יָת֙ טַעֲוָתְהוֹן֙ אֲרֵ֣י תַקָּלָ֔א הוּא֙ לָ֔ךְ׃ דְּיֵלְמָ֣א֙ תֵּימַ֔ר
בְּלִבָּ֖ךְ סַגִּיאִ֣ין עַמְמַיָּ֔א הָאִ֖ילֵּין מִנִּ֣י אֵיכְדִ֑ין אֵ֥יכוֹל֙ לְתַרָּכוּתְהוֹן֙ לָא֙ תִּדְחַל֙ מִנַּ֔יְהוֹן֙ מְדַכַּ֣ר
תְּדַכַּ֔ר יָת֙ דַּעֲבַ֣ד יְיָ֔ אֱלָהָ֖ךְ לְפַרְעֹ֑ה וּלְכָל֙ מִצְרָ֔אֵי׃ נִסַּ֣יִן רַבְרְבִ֔ין דַּחֲזָ֥אָה עֵינָ֖ךְ וְאָתָ֣יָא
וּמוֹפְתַ֔יָא וִידָ֣א תַקִּיפְתָּ֔א וּדְרָ֣עָא֙ מְרַמְמָ֔א דְּאַפְּקָ֥ךְ יְיָ֖ אֱלָהָ֑ךְ כֵּ֣ן֙ יַעֲבֵ֣ד יְיָ֔ אֱלָהָ֖ךְ לְכָל֙
עַמְמַיָּ֔א דְּאַתְּ֥ דָּחֵ֖יל מִקֳּדָמֵיהוֹן׃ וְאַף֙ יָת֙ עַרְעֲיָתָ֔א֙ יְגָרֵ֣י יְיָ֔ אֱלָהָ֖ךְ בְּהוֹן֙ עַ֣ד דְּיֵלְבְּד֔וּן
וְאִשְׁתְּאָרוּ֙ וּטְמִירוּ֙ מִקֳּדָמָ֔ךְ וְלָא֙ תְּתְבַּר֙ מִקֳּדָמֵיהוֹן֙ אֲרֵ֣י יְהוָ֔ה אֱלָהָ֖ךְ שְׁכִינְתֵ֣ה בֵינָ֑ךְ
אֱלָהָ֥א רַבָּ֖א וְדָחִ֥יל לָֽא׃ וְיִתֵּ֣יר֙ יְיָ֔ אֱלָהָ֖ךְ יָת֙ עַמְמַיָּ֣א הָאִ֔ילֵּין מִקֳּדָמָ֑ךְ זְעַ֣יר֙ זְעַ֔יר לָֽא
תְּיכ֣וֹל לְשֵׁצְיֵתְהוֹן֙ דְּפָרְיָ֣ךְ דִּילְמָ֔א֙ תִּסְגֵּ֣י עָלָ֔ךְ חֵיוַ֥ת בָּרָֽא׃ וְיִמְסַ֣ר יְיָ֔ אֱלָהָ֖ךְ קֳדָמָ֑ךְ
וְשַׁגְּשִׁינ֣וּן שְׁגּ֣וּשׁ רַב֮ עַ֣ד דְּיִשְׁתֵּיצוּן֒ וְיִמְסַ֤ר מַלְכֵיהוֹן֙ בִּידָ֔ךְ֙ וְתוֹבֵ֣ד ◇◇◇◇◇◇◇◇◇

nomẽ eoꝝ sub celo. nõ resi-
ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. οὐκ αἰτι-
stet vllus cõtra faciẽ tuã: quiq; dele-
σάτω οὐδεὶς κατὰ πρόσωπόν σου, ἕως ἂν ἐξολο-
as illos. sculptilia deoꝝ eoꝝ com
θρεύσῃς αὐτούς. τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κα-
buretis igne. nõ concupiscens argẽtũ neq;
τακαύσετε πυρί. οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύριον οὐδὲ
aurũ ab eis accipere tibiꝑi: ne offendaspp
χρυσίον ἀπ' αὐτῶν λαβεῖν σεαυτῷ, μὴ σκανδαλισθῇς δι'
illud: q; abominatio dñi dei tui est. et
αὐτοῦ, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστί. καὶ
nõ inferes abominatiões in domũ tuã: et
οὐκ εἰσοίσεις βδέλυγμα εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ
anathema eris sicut hoc. detestatiõe detesta
ἀνάθεμα ἔσῃ ὡσαὐτὸ τοῦτο· προσοχθίσματι προσο
beris: et abominatiõe abominaberis: q; anathe
χθιεῖς, καὶ βδελύγματι βδελύξῃ, ὅτι ἀνάθε-
ma est.
μά ἐστι. Ca.8.

A Omnia præcepta hæc q̃ ego præ-
Πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλ
cipio vobis hodie seruabitis facere: vt viuatis et
λομαι ὑμῖν σήμερον φυλάξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ
multiplicemini: et ingrediamini et possideas
πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομή-
tis terrã: quã iurauit dñs patribꝰ vris.
σητε τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν.
et recordaberis oiꝝ viæ: p quas duxit te dñs
καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἣν ἤγαγέ σε κύριος
deꝰ tuus hũc q̃dragesimũ annũ in deserto:
ὁ θεός σου τοῦτο τεσσαρακοστὸν ἔτος ἐν τῇ ἐρήμῳ,
vt affligeret te et tentaret te: et nota fie-
ὅπως ἂν κακώσῃ σε καὶ πειράσῃ σε, καὶ διαγνῶ-
rent q̃ in corde tuo: si custodires mãdata eꝰ
σθῆναι τὰ ἐν καρδίᾳ σου, εἰ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς αὐ-
vel nõ. et afflixit te: et affecit fame te:
τοῦ ἢ οὔ. καὶ ἐκάκωσέ σε, καὶ ἐλιμαγχόνησέ σε,
et cibauit te manna in deserto qđ nõ cogno
καὶ ἐψώμισέ σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ ὃ οὐκ ἔγνω
uerũt patres tui: vt ostenderet tibi: q; nõ in
σαν οἱ πατέρες σου, ἵνα ἀναγγείλῃ σοι, ὅτι οὐκ ἐπ' Matth.
pane solo viuet hõ: sed in oi verbo 4.b.
ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρ, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι Luce.
progrediente p os dei viuet hõ: ve- 4.b.
ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρ, τὰ ἱμά-
stes tue nõ cõsumpte sũt a te. pedes tui nõ
τιά σου οὐκ ἀπετρίβη ἀπὸ σοῦ· οἱ πόδες σου οὐκ
occalluerũt. ecce quadraginta annt: et cognosces
ἐτυλώθησαν. ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ γνώσῃ τῇ
corde tuo: q; sicut dđ hõ erudiret filiũ su
καρδίᾳ σου, ὅτι ὡσεί τις ἄνθρ παιδεύσῃ τὸν υἱὸν αὐ
um: sic dñs deus tuus
τοῦ, οὕτω κύριος ὁ θεός σου

des nosia eorũ sub ce-
lo. Nullus poterit resi-
stere tibi donec conte-
ras eos. Sculptilia eo-
rũ igne cõbures. Nõ
cõcupisces argentũ & aurũ de quibus fctã sũt.
neq; assumes ex eis tibi quicq̃: ne offendas
ppter ea: quia abomi
natio est dñi dei tui. nec
inferes quippiã ex ido
lo in domũ tuã: ne fias
anathema sicut & illud
est. Quasi spurcitiã de
testaberis: & velut inq-
namẽtũ ac sordes abo-
minatiõi hẽbis: quia a-
nathema est. Cap̃. 8.

Omne mãdatũ qđ ego
præcipio tibi hodie
caue diligẽter vt fa
cias: vt possitis viuere
& multiplicemini: ingres-
siq; possideatis terrã p qua iurauit dñs
pribus vris. Et recor-
daberis cũcti itineris p
qđ adduxit te dñs deus
tuus quadraginta an-
nis p desertũ: vt affli
geret te atq; tẽptaret &
nota fierẽt q̃ in tuo a
nimo versabãtur: vtrũ
custodires mãdata illi?
an nõ. afflixit te pẽu
ria: & dedit tibi cibum
manna qđ ignorabas
tu & patres tui: vt oooo
ooooooooooooooooooooo
ostenderet tibi q non
in solo pane ooooooooo
viuit homo: sed in oi
verbo oooooooooooooooo
quod egreditur de ore
domini. ooooooooooooo
Vestimẽtũ tuũ quo o-
periebaris neq̃ vetu
state defecit: & pes tuus
non ẽ subtritus. En q̃
dragesimus annus ẽ: vt
recogites in corde tuo:
qa sicut erudit filiũ su
um hõ: sic dñs deus tuus

nomen eoꝝ sub celo. Non stabit vir cotã te donec pdu
mas illos. Simulacra idolorꝝ eoꝝ cõburetis igni: nõ
cõcupisces aurũ et argentũ qđ est sup ea: nec assumes
tibi: ne forte offendas in eo: qz abominatio est cotam
dño deo tuo. ne inferas qđ abominabile est in domũ
tuã: ne fis anathema sicut illud est: sed detestatiõe de
testaberis illud: et abominatione abominaberis illud:
quia anathema est. Ca. 8.

Omne mandatũ qđ ego præcipio tibi hodie custo-
dietis ad faciendũ: vt viuatis et multiplicemini et
ingrediamini et possideatis terrã p qua iurauit dñs
patribus vris. et recordaberis cuncti itineris quo du
xit te dñs deus tuꝰ tribꝰ q̃draginta annis in deserto:
vt affligeret te et vt tẽtaret te et vt scirek qđ erat in cor-
de tuo: vtrũ custodires p̃cepta eius an nõ. Et afflixit
te: et esurire te fecit: et comedere te fecit mãna: qđ nes-
sciebas et nesciebãt patres tui: vt ostenderet tibi: qz
non in pane solo viuit homo: sed in oñi qđ egreditur
a verbo dñi vivit homo. Vestimentũ tuuz non inuete
rauit in te: et calciamẽta tua nõ sunt attrita tribꝰ qua
draginta annis. et scies in corde tuo qz sicut erudit
vir filium suum: sic dominus deus tuus ooooooooo

מְיַסְּרֶךָּ׃ וְשָׁמַרְתָּ֙ אֶת־ מִצְוֹת֙ יְהוָ֣ה
אֱלֹהֶ֔יךָ לָלֶ֖כֶת בִּדְרָכָ֑יו וּלְיִרְאָ֖ה
אֹתֽוֹ׃ כִּ֣י יְהוָ֔ה אֱלֹהֶ֖יךָ מְבִיאֲךָ֣ אֶל־
אֶ֣רֶץ טוֹבָ֔ה אֶ֖רֶץ נַחֲלֵ֣י מָ֑יִם עֲיָנֹ֥ת
וְתְהֹמֹ֖ת יֹצְאִ֥ים בַּבִּקְעָ֖ה וּבָהָֽר׃ אֶ֣רֶץ
חִטָּ֣ה וּשְׂעֹרָ֔ה וְגֶ֥פֶן וּתְאֵנָ֖ה וְרִמּ֑וֹן
אֶ֣רֶץ זֵֽית־שֶׁ֥מֶן וּדְבָ֖שׁ׃ אֶ֣רֶץ אֲשֶׁר־
לֹ֣א בְמִסְכֵּנֻ֔ת תֹּאכַ֥ל בָּ֖הּ לֶ֑חֶם
לֹ֣א תֶחְסַ֥ר כֹּל־ בָּ֛הּ אֶ֖רֶץ אֲשֶׁר־
אַבְנֶ֥יהָ בַרְזֶ֖ל וּמֵהֲרָרֶ֥יהָ תַּחְצֹ֖ב
נְחֹשֶֽׁת׃ וְאָכַלְתָּ֖ וְשָׂבָ֑עְתָּ וּבֵרַכְתָּ֞
אֶת־ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֗יךָ עַל־ הָאָ֨רֶץ
הַטֹּבָ֤ה אֲשֶׁר־ נָתַ֙ן לָ֔ךְ׃ הִשָּׁמֶ֣ר לְךָ֔
פֶּן־תִּשְׁכַּ֖ח אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ לְבִלְתִּ֤י
שְׁמֹר֙ מִצְוֹתָ֣יו וּמִשְׁפָּטָ֔יו וְחֻקֹּתָ֖יו
אֲשֶׁ֣ר אָנֹכִ֥י מְצַוְּךָ֖ הַיּֽוֹם׃ פֶּן־תֹּאכַ֥ל
וְשָׂבָ֖עְתָּ וּבָתִּ֣ים טוֹבִ֔ים תִּבְנֶ֖ה
וְיָשָׁ֑בְתָּ׃ וּבְקָרְךָ֤ וְצֹאנְךָ֙ יִרְבְּי֔ן
וְכֶ֥סֶף וְזָהָ֖ב יִרְבֶּה־ לָּ֑ךְ וְכֹל֙ אֲשֶׁר־
לְךָ֣ יִרְבֶּ֔ה׃ וְרָ֥ם לְבָבֶ֖ךָ וְשָׁכַחְתָּ֞
אֶת־ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֗יךָ הַמּוֹצִיאֲךָ֙
מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם מִבֵּ֖ית עֲבָדִ֑ים׃
הַמּוֹלִיכֲךָ֙ בַּמִּדְבָּ֣ר הַגָּד֔וֹל וְהַנּוֹרָ֕א
נָחָ֥שׁ שָׂרָ֖ף וְעַקְרָ֑ב וְצִמָּא֙ אֲשֶׁר־
אֵ֣ין מָ֔יִם הַמּוֹצִיא־לְךָ֥ מַ֖יִם מִצּ֥וּר
הַחַלָּמִֽישׁ׃ הַמַּאֲכִלְךָ֙ מָ֣ן בַּמִּדְבָּ֔ר
אֲשֶׁ֥ר לֹא־ יָדְעֽ֖וּן אֲבֹתֶ֑יךָ לְמַעַן֙

erudiuit te: vt custodi as mandata domini dei tui: & ambules in viis eius: & timeas cum. Dñs deus tuus introducet te in terram bonam: terram riuorũ: aquarumq; & fontium: abyssi: terrã frumenti ordei ac vinearum: in qua ficus & malogranata & oliueta nascũtur: terrã olei ac mellis vbi absq; vlla penuria comedes panẽ tuũ: & rerũ oim abũdãtia pfueris: cuius lapides ferrũ sũt: & de mõtibus eius eris metalla fodiũtur. vt cũ comederis & satiatus fueris benedicas domino deo tuo pro terra optima quã dedit tibi. Obserua & caue ne quando obliuiscaris dñi dei tui: & negligas mãdata eius atq; iudicia & cerimonias quas ego precipio tibi hodie ne postq; comederis & satiatus fueris: domos pulchras edificaueris & habitaueris in eis habueriscq; armenta boũ & ouiũ greges: argenti & auri cũctarũq; rerũ copiam: eleuetur cor tuũ & nõ reminiscaris dñi dei tui qui eduxit te

erudiet te. τ custodiet mãdata dñi
παιδεύσει σε. καὶ φυλάξεις τὰς ἐντολὰς κυρίου
dei tui vt ãbules in viis eius: τ time
θεοῦ σου πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φοβεῖ-
sa cum. nã dñs deꝰ tuꝰ introducet te in terrã
σθαι αὐτά. ὅτι κύριος ὁ θεός σου εἰσάξει σε εἰς γῆν ἀ
bonã τ multã: vbi tourentes aquarũ τ fontes
γαθὴν καὶ πολλήν, οὗ χείμαρροι ὑδάτων καὶ πηγαὶ
abyssi ereditates per mõtes τ per
ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι διὰ τῶν ὀρέων καὶ διὰ τῶν
cãpos: terra tritici τ ordei: vinee: fice: malo
πεδίων, γῆ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκαῖ, ῥοαὶ
granata: terra oliue olei τ mellis: terra in q̃ nõ cũ
αι, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος, γῆ ἐφ' ἧς οὐ μετὰ
mẽdicitate comedes panẽ tuũ: τ nõ indigebis ali
πτωχείας φαγῇ τὸν ἄρτον σου, καὶ οὐκ ἐνδεηθήσῃ
quo in ipa: terra cuius lapides eius ferrũ: τ ex
ὀλίγου ἐν αὐτῇ, γῆ ἧς οἱ λίθοι αὐτῆς σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν
mõtibus eius educes metalla aeo. τ comedes τ
ὀρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκόν. καὶ φαγῇ καὶ
saturaberis τ bñdices dño deo tuo sup
ἐμπλησθήσῃ καὶ εὐλογήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐπὶ
terrã bonã: quã dedit tibi dñs deus tuus.
τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου.
caue tibi ne obliuiscaris dñi dei tui:
πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
vt nõ custodias mãdata eius τ iudicia
τοῦ μὴ φυλάξαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα
eius τ iustificatiões eius: q̃s q̃ ego precipio
αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί
tibi hodie: ne postq̃ cõederi τ saciat fueri τ domos pul
σοι σήμερον. μὴ φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς καὶ οἰκίας κα
chras edificaueris τ habitaueris in eis: τ
λὰς οἰκοδομήσας καὶ κατοικήσας ἐν αὐταῖς, καὶ τῶν
bobus tuis τ ouibus tuis multiplicatis tibi:
βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου πληθυνθέντων σοι,
τ argẽto τ auro multiplicatis tibi: τ om-
καὶ ἀργυρίου καὶ χρυσίου πληθυνθέντων σοι, καὶ πά
nib q̃ q̃cũq; tibi erũt multiplicatis: eleuet cor
των ὅσα σοί ἐστι πληθυνθέντων, ὑψωθήσεται τὸ καρδία
tuũ q̃ obliuiscaris dñi dei tui: q̃ eduxit te de ter
σου καὶ ἐπιλάθῃ κυ τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς
egrpti ex domo seruitutis: q̃ eduxit te per
αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, τοῦ ἐξαγαγόντος σε διὰ
desertũ magnũ τ terribile illud: vbi serpẽs
τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης, οὗ ὄφις
mordẽs τ scorpio τ dipsas: vbi nõ erat aq̃: qui
δάκνων καὶ σκορπίος καὶ δίψα, οὗ οὐκ ἦν ὕδωρ, τοῦ ἐξα
eduxit tibi de petra durissima fontẽ aquẽ:
γαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδατος,
q̃ cibauit te manna in deserto: q̃ nõ co
τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὃ οὐκ ἔγ
gnouerũt tu τ nõ scierunt pres tui: vt
νωσάν σε καὶ οὐκ ἐπίσαντο οἱ πατέρες σου, ἵνα

נְמַר֙ יְהַדֵּ֣ךְ יָתָ֔ךְ וְתִטַּ֖ר
עוֹל֙ טוּב֙ מֵי֙ נְבַ֣ע חֲמָ֔ה סָבַ֖ן
אָכַ֑ל חֲמַ֣ר בָּסַ֔ל אָבַ֖ל שַׁבַּ֣ע סָמַ֑ר
נְשָׂ֣ה רָד֔וּן קוּם֙ בָּקַ֣ר בָּעַ֔ר יַתֵּ֖ב
צָאן֙ סָנֵ֣א תָּבַ֔ף נָבַ֖ק דִּבֵּ֑ר
רָבַ֣ב תָּרַ֔ה קָלַ֖ל צָיְרָ֑ה נָבַ֖ק

erudit te. Et custodies precepta dñi dei tui: vt ambules in viis que recte sunt coram eo: τ vt timeas eum: quoniã dñs deus tuus introducet te in terrã bonam: terrã fluentẽ torrentibus aquarũ τ fontibus manantibus ex abyssio τ egredientibus in campis τ in montibus: terrã tritici τ ordei τ vitiũ τ ficuũ τ malogranatorũ: terrã cuius oliue producunt oleũ: τ ipsa fluit melle: terrã vbi absq; penuria comedes panẽ: τ nihil deficit in ea: terrã cuius lapides ferrũ sunt: τ de montibus eius succides es. Et comedes τ saturaberis: τ benedices dño deo tuo p terra bona quã dedit tibi. Caue tibi ne obliuiscaris timoris dñi dei tui: vt non custodias precepta eius τ iudicia eius τ pacta eius q̃ ego precipio tibi hodie. ne forte cum comederis τ satiatus fueris: τ domos pulchras edificaueris τ habitaueris in eis: τ boues tui τ oues tue multiplicati fuerint: τ argentũ τ aurum multiplicatũ fuerit tibi τ oia tua multiplicata fuerint: induretur cor tuũ τ obliuiscaris timoris dñi dei tui qui eduxit te de terra egrpti de domo seruituris. Qui duxit te per desertũ magnum τ terribile: locus serpentũ vrentium τ scorpionum τ locum sitis: vbi non est aqua: qui eduxit tibi aquã de petra durissima. Qui cibauit te mãna in deserto quod nescierunt patres tui: vt

מְיַסְּרֶךָּ׃ וְשָׁמַרְתָּ֙ אֶת־ מִצְוֹת֙ יְהוָ֣ה
אֱלֹהֶ֔יךָ לָלֶ֖כֶת בִּדְרָכָ֑יו וּלְיִרְאָ֖ה
אֹתֽוֹ׃ כִּ֣י יְהוָ֔ה אֱלֹהֶ֖יךָ מְבִיאֲךָ֣ אֶל־
אֶ֣רֶץ טוֹבָ֔ה אֶ֖רֶץ נַחֲלֵ֣י מָ֑יִם עֲיָנֹ֥ת
וְתְהֹמֹ֖ת יֹצְאִ֥ים בַּבִּקְעָ֖ה וּבָהָֽר׃ אֶ֣רֶץ
חִטָּ֣ה וּשְׂעֹרָ֔ה וְגֶ֥פֶן וּתְאֵנָ֖ה וְרִמּ֑וֹן
אֶ֣רֶץ זֵֽית־שֶׁ֥מֶן וּדְבָ֖שׁ׃ אֶ֣רֶץ אֲשֶׁר־
לֹ֣א בְמִסְכֵּנֻ֔ת תֹּאכַ֥ל בָּ֖הּ לֶ֑חֶם
לֹ֣א תֶחְסַ֥ר כֹּל־ בָּ֛הּ אֶ֖רֶץ אֲשֶׁר־
אַבְנֶ֥יהָ בַרְזֶ֖ל וּמֵהֲרָרֶ֥יהָ תַּחְצֹ֖ב
נְחֹשֶֽׁת׃ וְאָכַלְתָּ֖ וְשָׂבָ֑עְתָּ וּבֵרַכְתָּ֞
אֶת־ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֗יךָ עַל־ הָאָ֨רֶץ
הַטֹּבָ֤ה אֲשֶׁר־ נָתַ֙ן לָ֔ךְ׃ הִשָּׁמֶ֣ר לְךָ֔
פֶּן־תִּשְׁכַּ֖ח אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ לְבִלְתִּ֤י
שְׁמֹר֙ מִצְוֹתָ֣יו וּמִשְׁפָּטָ֔יו וְחֻקֹּתָ֖יו
אֲשֶׁ֣ר אָנֹכִ֥י מְצַוְּךָ֖ הַיּֽוֹם׃ פֶּן־תֹּאכַ֥ל
וְשָׂבָ֖עְתָּ וּבָתִּ֣ים טוֹבִ֔ים תִּבְנֶ֖ה
וְיָשָׁ֑בְתָּ׃ וּבְקָרְךָ֤ וְצֹאנְךָ֙ יִרְבְּי֔ן
וְכֶ֥סֶף וְזָהָ֖ב יִרְבֶּה־ לָּ֑ךְ וְכֹל֙ אֲשֶׁר־
לְךָ֣ יִרְבֶּ֔ה׃ וְרָ֥ם לְבָבֶ֖ךָ וְשָׁכַחְתָּ֞
אֶת־ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֗יךָ הַמּוֹצִיאֲךָ֙
מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם מִבֵּ֖ית עֲבָדִ֑ים׃
הַמּוֹלִיכֲךָ֙ בַּמִּדְבָּ֣ר הַגָּד֔וֹל וְהַנּוֹרָ֕א
נָחָ֥שׁ שָׂרָ֖ף וְעַקְרָ֑ב וְצִמָּא֙ אֲשֶׁר־
אֵ֣ין מָ֔יִם הַמּוֹצִיא־לְךָ֥ מַ֖יִם מִצּ֥וּר
הַחַלָּמִֽישׁ׃ הַמַּאֲכִלְךָ֙ מָ֣ן בַּמִּדְבָּ֔ר
אֲשֶׁ֥ר לֹא־ יָדְעֽ֖וּן אֲבֹתֶ֑יךָ לְמַעַן֙

מְאַלֵּף בְּיָעֲנָךְ׃ וְתִיסַר יָת בְּרִיקוּדָיָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ לְמֵהָךְ בָּאוֹרְחָן דְּתַקְנָן קֳדָמוֹהִי׃ וּלְמִידְחַל
יָתֵיהּ׃ אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ מַעֲלִינָךְ לְאַרְעָא טָבָא אַרְעָא נְגִדָא נְחִלִין דְּמַיָּן מַבּוּעֵי עֵינָוָן
וְתְהוֹמִין נָפְקִין בְּבִקְעָן וּבְטוּרִין׃ אַרְעָא חִטִּין וּשְׂעֹרִין וְגוּפְנִין וּתְאֵנִין וְרִמּוֹנִין אַרְעָא
זֵיתָא עַבְדִין מִשְׁחָא וְחִירְא עַבְדָא דְּבָשׁ׃ אַרְעָא דְּלָא בְּמִסְכְּנוּת תֵּאכוֹל בַּהּ לַחְמָא לָא
תֶחְסַר מִידָּעַם בַּהּ אַרְעָא דְּאַבְנָהָא פַּרְזְלָא וּמִן טוּרָהָא תְּפְסֹל נְחָשָׁא׃ וְתֵיכוֹל וְתִשְׂבַּע
וְתְבָרֵיךְ יָת יְיָ אֱלָהָךְ עַל אַרְעָא טָבְתָא דְּיְהַב לָךְ׃ אִיסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא תִּנְשֵׁי יָת מֵימְרָא
דַּיְיָ אֱלָהָךְ בְּדִיל דְּלָא לְמִיטַר פְּקוֹדוֹהִי וְדִינוֹהִי וְקְיָמוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא
דֵּין׃ דִּילְמָא תֵּיכוֹל וְתִשְׂבַּע וּבָתִּין שַׁפִּירִין תִּבְנֵי וְתִתֵּב׃ וְתוֹרָךְ וְעָנָךְ יִסְגוּן וְכַסְפָּא
וְדַהֲבָא יִסְגֵּי לָךְ וְכֹל דִּלָּךְ יִסְגֵּי׃ וְיִתְקַף לִיבָּךְ וְתִנְשֵׁי יָת מֵימְרָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ דְּאַפֵּיקָךְ
מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃ דְּדַבַּרָךְ בְּמַדְבְּרָא רַבָּא וּדְחִילָא אַתַר חֵיוָן קָלָן
וְעַקְרְבִין וְכֵית צַיְתָוָנָא אַתַר דְּלֵית מַיָּא דְּאַפֵּיק לָךְ מַיָּא מִן טִינָרָא תַּקִּירָא׃ דְּאַכְלָךְ

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb.	Deut.	Esa. ix.	Pritiua. heb.
affligeret te: ⁊ vt tẽtaret te: vt bñ tibi faceret κακώσῃ σε, καὶ ἵνα ἐκπειράσῃ σε, ἐν σοὶ ποιῆσαι in extremo diez tuos: ⁊ ne diceres in cor ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν σου, καὶ μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρ de tuo: fortitudo mea ⁊ robur manꝰ mee fe δία σου, ἡ ἰσχύς μου καὶ τὸ κράτος τῆς χειρός μου ἐ cit mihi potentiã magnã hanc. ⁊ recorda ποίησέ μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην· καὶ μνη beris dñi dei tui: qñ ipe tibi dat fortitudinẽ δήσῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχὺν ad factẽdã potentiã: vt impleret pactũ ſuũ: τοῦ ποιῆσαι δύναμιν, ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ, qð iurauit pribꝰ tuis ſicut hodie. ⁊ erit ὃν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου ὡς σήμερον· καὶ ἔσται ſi obliuiõe oblitꝰ fueris dñi dei tui: ⁊ abieris ἐὰν λήθην ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς poſt deos alienos: ⁊ coluerís eos: ⁊ ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, καὶ adorauerís eos: obteſtor vobis hodie προσκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον ⁊ celũ ⁊ frã: ꝙ interitu peribitis: τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε, ſicut ⁊ reliquæ gẽtes: ita vos pdit añ καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, ἵσα ἃ κύριος ἀπόλλυσι πρὸ facíẽ vſtram: ſic peribitis: qz nõ au προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολεῖσθε, ἀπ' ὧν οὐκ ἠ diuiſtis voce dñi dei vſri. κούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. Ca. 9.	ſafflixitꝰ ac⁊ probauit⁊ ad extremum⁊ miſertus eſt tui: neª diceresᵇ in corde tuo. ⁊fortitudo mea ∞∞∞ ᵇ& roburᶜ manus mee ᵇhecᵈ mihi oia⁊ pſtiterũt: ⁊ſed recorderisᵉ domini ᵈdei tuiᶠ ꝙᵍ ipſe ∞∞∞∞∞ ⁊vires⁊ tibi⁊ prebuerit: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ⁊vt⁊ impleretᵇ pactũ ſuũ ſupᶜ quoᵇ iurauit ∞∞∞∞∞ ⁊pribꝰ tuis⁊ ſicut ᶠpribꝰ indicat⁊ dies. ⁊Sin aũt ⁊oblitus⁸ domini ᵈdei tui ᶠſecutus fueris ∞∞∞∞∞ ⁊deosᵍ alienos: ⁊ coluerís ꝙ illos ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵍ& adoraueris: ecceª nũc ⁊pdico⁊ tibi ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵇꝙ oinoᵇ diſpeas. ᶜ Sicut gentes⁊ quas ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵈdeleuit⁊ dñs⁊ in introitu tuo: ᵇita & vos ⁊peribitis ᵐſi ᵉinobediẽtes fueritis ᶠvociᵍ domini ∞∞∞∞∞∞∞∞	ἐξολεθρεύσει αὐτούς, καὶ ὄντος ἐξολεθρεύσει αὐτούς ⁊ perdet eos velociter: ſicut dixit tibi dñs. ne dicas in cor ἐξολεῖ αὐτοὺς ἐν τάχει, καθάπερ εἶπέ σοι κύ· μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρ le tuo cum deleuerit dñs de⁊ tu⁊ gẽtes has añ δίᾳ σου ἐν τῷ ἐξαφανίσαι κύ ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα πρὸ facíẽ tuã: dicens: pp tuſticias meas introduxit me προσώπου σου, λέγων, διὰ τὰς δικαιοσύνας μου εἰσήγαγέ με dñs vt poſſiderẽ terrã bonã hanc: κύριος κληρονομῆσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην,	H. ⁊dei veſtri. Caꝑ. 9. Vdi⁊ iſrael. ∞∞∞∞∞∞∞ ᵍTu⁸ tranſgredieris ⁊ho die⁸ iordanẽ ⁊vt poſſide as⁸ nationes ⁊maximas ᵐ& fortiores⁸ te: ∞∞∞∞∞∞ ᵒciuitates ᵖingentes ᑫ& ⁊ad celum vſqꝫ ᑫmuratas ᵒpopulũ⁊ magnũ ᵒ atqꝫ ſublimẽ⁸ filios⁊ enachim ⁊quos ipſe⁵ vidiſti⁊ & ᵒau diſti: ᵇqbus ᶜ nullus põt ᶜex aduerſo⁊ reſiſtere. ᵃScies ergo⁵ hodie ᵐꝙ ᵑdñs⁸ deus tuus⁸ ipe⁸ trã ſibit⁊ ante te⁸ ignis⁸ deuo rãs atqꝫ cõſumens. ⁊ qui ⁵conterat eos: ᵇ& deleat ᶜatqꝫ diſpdat⁸ añ faciem tuã⁸ velociter: ⁊ſicut ∞∞∞ ⁵locutus eſt⁵ tibi. ⁵Neᵃ dí cas⁵ in corde tuo ∞∞∞∞∞ ᵐcũ deleuerit⁵ eos⁸ dñs ᵒdeus tuus ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᑫi cõſpectu tuo: ⁸pp iuſti ciã meam⁸ introduxit oo me⁵ dñs: ⁸vt⁸ terrã ⁸hanc ⁸poſſidere⁊m ∞∞∞∞∞∞∞∞∞	¶ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תִשְׂנָא אֶת אָחִיךָ בִּלְבָבֶךָ הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת עֲמִיתֶךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֵטְא׃ לֹא תִקֹּם וְלֹא תִטֹּר אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ אֲנִי יְהוָה׃	¶ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי׃ לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים וְעַל שִׁלֵּשִׁים וְעַל רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי׃ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי׃ לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃	Deu. v.	Ca. ix.	¶ עָנָה נָסָה יָטַב אָמַר דָּבַר קוּם נָשָׂה חָלַשׁ סָגַד אָבַד עָלָה רָבַב קוּם יָדַע שָׁצָא חָבַר אָבַד זָכָה

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

affligeret te: ⁊ vt tẽtaret te: vt bñ tibi faceret κακώσῃ σε, καὶ ἵνα ἐκπειράσῃ σε, ἐν σοὶ ποιῆσαι in extremo diez tuos: ⁊ ne diceres in cor ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν σου, καὶ μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρ de tuo: fortitudo mea ⁊ robur manꝰ mee fe δία σου, ἡ ἰσχύς μου καὶ τὸ κράτος τῆς χειρός μου ἐ cit mihi potentiã magnã hanc. ⁊ recorda ποίησέ μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην· καὶ μνη beris dñi dei tui: qñ ipe tibi dat fortitudinẽ δήσῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχὺν ad factẽdã potentiã: vt impleret pactũ ſuũ: τοῦ ποιῆσαι δύναμιν, ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ, qð iurauit pribꝰ tuis ſicut hodie. ⁊ erit ὃν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου ὡς σήμερον· καὶ ἔσται ſi obliuiõe oblitꝰ fueris dñi dei tui: ⁊ abieris ἐὰν λήθην ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς poſt deos alienos: ⁊ coluerís eos: ⁊ ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, καὶ adorauerís eos: obteſtor vobis hodie προσκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον ⁊ celũ ⁊ frã: ꝙ interitu peribitis: τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε, ſicut ⁊ reliquæ gẽtes: ita vos pdit añ καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, ἵσα ἃ κύριος ἀπόλλυσι πρὸ facíẽ vſtram: ſic peribitis: qz nõ au προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολεῖσθε, ἀπ' ὧν οὐκ ἠ diuiſtis voce dñi dei vſri.
κούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. Ca. 9.

A

H Vdi iſrael: tu trãſgrederis hodie ior= ἄκουε Ισραηλ, σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν Ιορ= danẽ vt intres ad poſſidẽdã gẽtes magnas ⁊ fortio δάνην εἰσελθεῖν κληρονομῆσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρό res magis quã vos: vrbes magnas ⁊ muratas τερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλας καὶ τειχήρεις vſq; ad celũ: populũ magnũ ⁊ multũ ⁊ ſublimẽ: ἕως τοῦ οὐρανοῦ, λαὸν μέγαν καὶ πολὺν καὶ ὑψηλόν,
filios enac: ꝙ tu ſcis: ⁊ tu audiuiſti. ꝙ reſiſtet cõ υἱοὺς ἐνάκ, οὓς σὺ οἶδα, καὶ σὺ ἀκήκοας· τίς ἀντιστήσεται κα⁊ ra facíẽ filios⁊ enac. ⁊ ſcies hodie: ꝙ dñs de⁊ πρόσωπον υἱῶν ἐνάκ· καὶ γνώσῃ σήμερον, ὅτι κύριος ὁ θεός σ⁊ hic pibit añ facíẽ tuã: ignis cõſu σου οὗτος προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου, πῦρ κατανα= mẽs eſt. hic perdet eos: ⁊ hic auer ναλίσκον ἐστίν· οὗτος ἐξολεθρεύσει αὐτούς, καὶ οὗτος ἀπο⁊ra⁊ ra⁊ ſi⁊ illos añ facíẽ tuã: ⁊ delebit eos ⁊ ρᾷ αὐτοὺς πρὸ προσώπου σου, καὶ ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς καὶ perdet eos velociter: ſicut dixit tibi dñs. ne dicas in cor ἀπολεῖ αὐτοὺς ἐν τάχει, καθάπερ εἶπέ σοι κύ· μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρ le tuo cum deleuerit dñs de⁊ tu⁊ gẽtes has añ δίᾳ σου ἐν τῷ ἐξαφανίσαι κύ ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα πρὸ facíẽ tuã: dicens: pp tuſticias meas introduxit me προσώπου σου, λέγων, διὰ τὰς δικαιοσύνας μου εἰσήγαγέ με dñs vt poſſiderẽ terrã bonã hanc:
ὁ κύριος κληρονομῆσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην,

Trãsla. B. Hiero.

ſafflixitª ac⁊ probauit⁊ ad extremum⁊ miſertus eſt tui: neª diceresᵇ in corde tuo. ⁊fortitudo mea ∞∞∞∞ ᵇ& roburᶜ manus mee ᵇhecᵈ mihi oia⁊ pſtiterũt: ⁊ſed recorderisᵉ domini ᵈdei tuiᶠ ꝙᵍ ipſe ∞∞∞∞∞ ⁊vires⁊ tibi⁊ prebuerit: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ⁊vt⁊ impleretᵇ pactũ ſuũ ſupᶜ quoᵇ iurauit ∞∞∞∞∞ ⁊pribꝰ tuis⁊ ſicut ᶠpribꝰ indicat⁊ dies. ⁊Sin aũt ⁊oblitus⁸ domini ᵈdei tui ᶠſecutus fueris ∞∞∞∞∞ ⁊deosᵍ alienos: ⁊ coluerís ꝙ illos ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵍ& adoraueris: ecceª nũc ⁊pdico⁊ tibi ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵇꝙ oinoᵇ diſpeas. ᶜ Sicut gentes⁊ quas ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵈdeleuit⁊ dñs⁊ in introitu tuo: ᵇita & vos ⁊peribitis ᵐſi ᵉinobediẽtes fueritis ᶠvociᵍ domini ∞∞∞∞∞∞∞∞
H. ⁊dei veſtri. Caꝑ. 9. Vdi⁊ iſrael. ∞∞∞∞∞∞∞ ᵍTu⁸ tranſgredieris ⁊ho die⁸ iordanẽ ⁊vt poſſide as⁸ nationes ⁊maximas ᵐ& fortiores⁸ te: ∞∞∞∞∞∞ ᵒciuitates ᵖingentes ᑫ& ⁊ad celum vſqꝫ ᑫmuratas ᵒpopulũ⁊ magnũ ᵒ atqꝫ ſublimẽ⁸ filios⁊ enachim ⁊quos ipſe⁵ vidiſti⁊ & ᵒau diſti: ᵇqbus ᶜ nullus põt ᶜex aduerſo⁊ reſiſtere.
ᵃScies ergo⁵ hodie ᵐꝙ ᵑdñs⁸ deus tuus⁸ ipe⁸ trã ſibit⁊ ante te⁸ ignis⁸ deuo rãs atqꝫ cõſumens. ⁊ qui ⁵conterat eos: ᵇ& deleat ᶜatqꝫ diſpdat⁸ añ faciem tuã⁸ velociter: ⁊ſicut ∞∞∞ ⁵locutus eſt⁵ tibi. ⁵Neᵃ dí cas⁵ in corde tuo ∞∞∞∞∞ ᵐcũ deleuerit⁵ eos⁸ dñs ᵒdeus tuus ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᑫi cõſpectu tuo: ⁸pp iuſti ciã meam⁸ introduxit oo me⁵ dñs: ⁸vt⁸ terrã ⁸hanc ⁸poſſidere⁊m ∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Ter. Heb.

עָנָה נָסָה יָטַב
אָמַר
דָּבַר
קוּם נָשָׂה
חָלַשׁ
סָגַד
אָבַד
עָלָה
רָבַב
קוּם יָדַע
שָׁצָא
חָבַר
אָבַד
זָכָה

Deut.

Esa. ix.

Ca. ix.

Pritiua. heb.

Transl. Chal.

וְיַעֲנֵיתָךְ וְיַדְּיֵל לָךְ וְיַסְיֵיעָךְ לְאַטָּבָא לָךְ בְּסוֹפָךְ וְיִתְיַסַּר בְּלִבָּךְ חֵילִי וְתֻקְפִי יְדִי עֲבַדוּ לִי יָת חֵילָא הָדֵין׃ וְתֵימַר יָת מֵימְרָא דַּייָ אֱלָהָךְ אֲרֵי הוּא דְיָהֵב לָךְ חֵילָא לְמִקְנֵי נִכְסִין בְּדִיל לְמֵקַם יָת קְיָמֵיהּ וְקָיְמַיָּא דְאַמַּר לְאַבְהָתָךְ כְּיוֹמָא הָדֵין׃ וִיהֵי אִם סְגָפָא תִּגְפֵּי יָת מֵימְרָא דַּייָ אֱלָהָךְ וְתִטְעֵי מִן כָּל פִּקּוּדַיָּא דְאָנָא מְפַקֵּד יָתָךְ יוֹמָא דֵין אֲתָיִין עֲלָךְ כָּל לְוָטַיָּא הָאִלֵּין וְיַדְבְּקִנָּךְ׃ מְחִיבָא אַתְּ בְּקִרְיְתָא וּמְחִיבָא אַתְּ בְּחַקְלָא׃ מְחִיבִין תְּהוֹן גֻּפָּךְ וְאִבְרֵי בִּרְכָךְ׃ מְחִיבִין תְּהוֹן עִבּוּר אַרְעָךְ וְאוּלְפָן דְּתוֹרֵיךְ וְעִדְיָן דְּעָנָיָךְ׃ מְחִיבִין תְּהוֹן בְּמֵיעָלָךְ וּמְחִיבִין תְּהוֹן בְּמִפְּקָךְ׃ יְשַׁלַּח דַּייָ בָּךְ יָת לְוָטָא יָת כַּפְנָא וְיָת מוֹתָנָא וְיָת שִׁיצְפוֹנָא בְּכָל מִשְׁלַח יְדָךְ דְּאַתְּ עָבֵד עַד דְּתִשְׁתֵּיצֵי וְעַד דְּתִתְבְּרֵי בְּגִין בִּישׁ עוֹבָדָךְ דִּשְׁבַקְתָּנִי׃ יַדְבֵּק דַּייָ בָּךְ יָת מוֹתָנָא עַד דְּיַשֵּׁיצִנָּךְ מֵעַל אַרְעָא דְאַתְּ עָלָה לְמֵירְתַהּ יָתָהּ׃ יִמְחֵנָּךְ דַּייָ בְּשִׁיצְפוֹנָא וּבְיַרְקוֹנָא וּבְאוּכְלָא וּבְחַרְבָּא וּבְשִׁיתָא וּבְכוּלְמוּסָא וּבְכָל מַכְתְּשִׁין בִּישִׁין וּבְבַתְרִין דִּילְהוֹן יִרְדְּפִנָּךְ עַד דְּתֵבַד׃ וְיִהְווֹן שְׁמַיָּא דְעַל רֵישָׁךְ נְחָשָׁא וְאַרְעָא דְתְחוֹתָךְ פַּרְזְלָא׃ יִתֵּן דַּייָ יָת מְטַר אַרְעָךְ קוּרְמִיָּא וְלַקְמִיָּא מִן שְׁמַיָּא יְנָחֵת עֲלָךְ עַד דְּתִשְׁתֵּיצֵי׃ יִתֶּנְךָ דַּייָ קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבָךְ תִּפּוֹק בְּאוֹרַח חַד לְמִקְבְּלֵהּ וּבְשִׁבְעָה אוֹרְחָן תִּדְחֵי קֳדָמוֹהִי וְתִתְבַּדַּר בְּכָל מַלְכְוָתָא דְאַרְעָא׃ וִיהֵי פִּגְרֵיכוֹן לְמִתְאֲכְלָא לְכָל עוֹפָא דִשְׁמַיָּא וְלִבְעִירָא דְאַרְעָא וְלֵית דְּמַטְרִיד׃ יְמָחֵנָּךְ דַּייָ בִּשְׁחִין בִּישׁ דְּמִצְרַיִם וּבִטְחוֹרִין וּבְגָרָב וּבְחִכָּזָא דְלָא תִכּוּל לְאִתְרַפָּאָה׃ יְמָחֵנָּךְ דַּייָ בְּטַרְפוּתָא וּבְסַנְוֵרִיָּא וּבְתִיהוֹתָא דְלִבָּא׃ וְתִהֵי מְגַשַּׁשׁ בְּצָהֳרֵי כְּמָא דִמְגַשַּׁשׁ עִוָּרָא בְּחַשׁוֹכָא וְלָא תַצְלַח יָת אוֹרְחָתָךְ וְתְהֵי אֲנָסָא וְשָׁלְפָא כָּל יוֹמָא וְלֵית דְּפָרֵיק׃ אִתְּתָא תִּתְאָרֵס וּגְבַר אָחֳרָן יִשְׁכְּבִנַּהּ בָּתִּין תִּבְנֵי וְלָא תִתֵּיב בְּהוֹן כַּרְמִין תִּצְּבֵי וְלָא תְחַלְּלִנַּהּ׃ תּוֹרָךְ נְכִיסָא קֳדָמָךְ וְלָא תֵיכוֹל מִנַּהּ חֲמָרָךְ מְעִיקָא מִן קֳדָמָךְ וְלָא יְתוּב לָךְ עָנָא דְתוֹרָיךְ יְהָבִין לְבַעֲלֵי דְבָבָךְ וְלֵית לָךְ דְּפָרֵיק׃ בְּנָיךְ וּבְנָתָךְ מְסִירִין לְעַם אָחֳרָן וְעֵינָךְ חָזְיָן וְכָלְיָן לְמִרְמֵי בְּהוֹן כָּל יוֹמָא וְלֵית חֵילָא בִּידָךְ׃ אִבָּא דְאַרְעָא יֵיכוֹל יָת אִבָּא דְחַקְלָךְ וְיָת אִבָּא דְבֵיתָךְ לָא יְשֵׁיצִנּוּן וְתִהֵי מְעִיקָא וְתַבְרָא כָּל יוֹמָא׃ מִטְרַף תְּהֵי מִן חֲזָת עֵינָךְ דְּאַתְּ חָזֵי׃ יִמְחֵנָּךְ דַּייָ בְּשִׁחִין בִּישׁ עַל בִּרְכַּיָּא וְעַל שָׁקַיָּא דְלָא תִכּוּל לְאִתְרַפָּאָה מִכַּף רַגְלָךְ וְעַד קָדְקֳדָךְ׃ יְטַלְטֵל דַּייָ יָתָךְ וְיָת מַלְכָּךְ דְּתַמְנֵי עֲלָךְ לְעַם דְּלָא יְדַעְתְּ אַתְּ וְאָבָהָתָךְ וְתִפְלְחִנּוּן תַּמָּן פֻּלְחָן דְּמָרַע וְאֶבֶן׃ וְתְהֵי לִתְמָהָא לְמֵימַר וְלִמְתַל וּלְאוֹדָעָא בְּכָל עַמְמַיָּא דִי דַייָ יְטַלְטֵל יָתָךְ תַּמָּן׃ בִּזְרָעָא סַגִּיא תִּפּוֹק לְחַקְלָא וְעֵיבָא חֲדָא תִּכְנֵשׁ בֵּיתָא וְחַרְגּוֹלָא תִּירְתֵּי כַּרְמָא וְלָא תִגְמַר לְמֶעְבַּד חֲמַר וּלְמִשְׁתֵּי׃ זֵיתָךְ יְהֵי לָךְ בְּכָל תְּחוּמָךְ וּמְשַׁח לְאָדְהָנָא לָא תְסוּךְ אֲרֵי זֵיתָךְ יִתְנַשַּׁר׃ בְּנִין וּבְנָן תּוֹלֵיד וְלָא יְהוֹן לָךְ אֲרֵי יְהָכְּרוּן בְּשִׁבְיָא׃ כָּל אִילָנָךְ וְאִבָּא דְאַרְעָךְ חַרְגּוֹלָא יְנַכֵּשׁ׃ גִּיּוֹרָא דִּבְגַוָּךְ יְהֵי רָם עֲלָךְ רָם וְאַתְּ תְּהֵי זְלִיל לְלֵיט׃ הוּא יְהֵי לָךְ לְרֵישׁ וְאַתְּ תְּהֵי לֵיהּ לְזָנָב׃ וְיֵיתוֹן עֲלָךְ כָּל לְוָטַיָּא הָאִלֵּין וְיִרְדְּפִנָּךְ וְיַדְבְּקִנָּךְ עַד דְּתֵבַד אֲרֵי לָא קַבֶּלְתְּ בְּמֵימְרָא דַּייָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר פִּקּוּדוֹהִי וְקְיָמוֹהִי דִּי פַקֵּיד יָתָךְ׃ וִיהוֹן בָּךְ וּבִבְנָיָךְ לְאָתָא לְעָלַם׃ חוּלָקָא וְתִמְהָא עַל כָּל דְּלָא פְלַח קֳדָם דַּייָ אֱלָהָךְ׃ בְּדִי לָא פָלַחְתְּ קֳדָם דַּייָ אֱלָהָךְ בְּחֶדְוָא וּבְטִיבוּתָא דְלִבָּא מִסַּגִּיאוּת כֹּל׃ וְתִפְלַח יָת בַּעֲלֵי דְבָבָךְ דִּי יְשַׁלַּח דַּייָ בָּךְ בְּכַפְנָא וּבְצַמָּוָא וּבְעֻרְיָנוּתָא וּבְחִסְרָן כֹּל וְיִתֵּן עֻלָּא דְפַרְזְלָא עַל צִוְרָךְ עַד דְּיָשֵׁיצִנָּךְ׃ יַיְתֵי דַּייָ עֲלָךְ עַמָּא מִרְחָקָא מִסּוֹפָא דְאַרְעָא כְּמָא דְיָעוֹף נִשְׁרָא עַמָּא דְלָא תִשְׁמַע לִישָׁנֵהּ׃ עַמָּא תַּקִּיפָא דְלָא יִסְבַּר אַפִּין וְלָא יְחוּס עַל סָבָא וְלָא יְרַחֵם עַל טְלָיָא׃ וְיֵיכוֹל פִּרְיָא דִבְעִירָךְ וְיָת אִבָּא דְאַרְעָךְ עַד דְּיָשֵׁיצִנָּךְ דְּלָא יַשְׁאֲרוּן לָךְ עֵיבָא חֲדָא דִּפְרִי חַרְגּוֹלָךְ וְדִפְרִי תּוֹרָיךְ וְעִדְיָן דְּעָנָיָךְ עַד דְּיוֹבְדִנָּךְ׃ וְיִצְטְרִנָּךְ בְּכָל קִרְוָךְ עַד דְּיִתְרְעִין שׁוּרָיָךְ תְּקִיפָתָא וְרָמָתָא דְאַתְּ רָכִין עֲלֵיהוֹן בְּכָל אַרְעָךְ וְיִצְטְרִנָּךְ בְּכָל קִרְוָךְ בְּכָל אַרְעָךְ דִּי יְהָב לָךְ דַּייָ אֱלָהָךְ׃ וְתֵיכוֹל פִּרְיָא דְבִנָּךְ בְּסַר בִּסְרֵיהּ דְּבָנַיָּא וּבְנָתָא דִּי יְהָב לָךְ דַּייָ אֱלָהָךְ בְּמָצוֹק וּבְעִיקָא דְיָעִיק לָךְ בַּעֲלֵי דְבָבָךְ׃ גְּבַר רַכִּיכָא בֵּינָךְ וְשַׁפִּיר לַחְדָּא מְאֹד תְּקוֹף עֵינֵהּ בְּאָחוּהִי וּבְאִנְתְּתָא דְחֵיקֵהּ וּבִבְנֵי בְנָתֵהּ דְּיִשְׁתְּאַרְנָן׃ מִלְּמִתַּן לְגַבַּר מִנְּהוֹן מִבְּשַׂר בְּנֵי בְנָתֵהּ דְּיֵיכוֹל מִדְּלָא אִשְׁתְּאַר לֵהּ כָּל מִדָּם בְּמָצוֹק וּבְעִיקָא דְיָעִיק לָךְ בַּעֲלֵי דְבָבָךְ בְּכָל קִרְוָךְ׃ רַכִּיכָתָא בֵּינָךְ וְשַׁפִּירָא לַחְדָּא לָא נִסְיְנָא אַפָּהָא לְמִתַּן לְגַבַּר מִנְּהוֹן מִבְּשַׂר בְּנֵי בְנָתֵהּ דְּיֵיכוֹל מִדְּלָא אִשְׁתְּאַר לֵהּ כָּל מִדָּם בְּמָצוֹק וּבְעִיקָא דְיָעִיק לָךְ בַּעֲלֵי דְבָבָךְ בְּכָל קִרְוָךְ׃ רַכִּיכָתָא בֵּינָךְ וְשַׁפִּירָא לַחְדָּא לָא נִסְיְנָא אַפָּהָא

Interp. chal.

afflígeret te: ⁊ vt tentaret te: vt beneſaceret tibi in no uiſſimis tuis. Et ſi dixeris in corde tuo fortitudo mea et robur manꝰ mee poſſidere me fecerũt ſubtias iſtas: recordaberis dñi dei tui: qñ ipſe dedit tibi fortitudi nẽ vt acqrere eos ſubſtantiã: ⁊ vt firmaret pactũ ſuũ qð iurauit pribus tuis ſicut in die hac. Et erit ſi oblitio ne oblitus fueris dñi dei tui: ⁊ ambulaueris poſt ido la populoꝫ ⁊ ſeruieris eis ⁊ adoraueris ea: cõteſtor vobis hodie quontã pditione peribitis ſicut populi quos dñs tranſtulit a facie vſa: ſic peribitis: pro co ꝙ non obediſtis verbo dñi dei veſtri. Ca. 9.

Audi iſrael: tu tranſis hodie iordanẽ et ingredia ris ⁊ eũcias populos fortioꝛes te: ⁊ poſſideas ciuitates magnas ⁊ muratas vſqꝫ ad celũ: populũ ma gnũ ⁊ fortẽ filios gigantũ: tu enĩ noſti ⁊ audiſti ꝙ nul lus põt reſiſtere filijs gigantũ. Et ſcies hodie qz ver bũ dñi dei tui qð trãſit coã te ignis cõſumẽs eſt: ipſe cõſumet eos ⁊ ipſe cõteret eos coã te: ⁊ eũcies eos ⁊ perdes eos cito: ſicut locutus eſt tibi dñs. Ne dicas in corde tuo cum contriuerit dñs deus tuus eos a fa cie tua: dicens. Propter iuſtitiã meaꝫ introduxit me dñs vt poſſiderem terram hanc: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Pritiua chal.

עָנָה נָסָה יָטַב
אָמַר
דָּבַר
קוּם נָשָׂה
חָלַשׁ
סָגַד
אָבַד
עָלָה
רָבַב
קוּם יָדַע
שָׁצָא
חָבַר
אָבַד
זָכָה

Pritiua beb.	Tex. Heb.	Deut. Ca. ix.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.
	וּנְרִשְׁתֶּם גֹּיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמְּךָ		cum propter impietates suas iste delete sunt natiões. Nec̃ enĩ pp	sed pp impietatẽ gẽtiũ hæc cõ
	מִפָּנֶיךָ: לֹא בְצִדְקָתְךָ וּבְיֹשֶׁר לְבָבְךָ		iusticias tuas & equitatẽ cordis tui	ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων ἐξολο
	אַתָּה בָא לָרֶשֶׁת אֶת אַרְצָם כִּי בְּרִשְׁעַת		ingredieris: vt possideas terras earũ. Sed quia ille egerunt impie: intro	sumet eos dñs a facie tuã: nõ
	הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם		eunte te delete sunt:	ἐρεῖσθε αὐτοὺς κύριος πρὸ προσώπου σου, ἐὰν
	מִפָּנֶיךָ וּלְמַעַן הָקִים אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר		& vt compleret verbũ suum dominus quod	pp iusticiã tuã nec̃ pp equitatẽ
	נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם		sub iuramẽto pollicit est patribus tuis abraã	διὰ τὴν δικαιοσύνην σου οὐδὲ διὰ τὴν ὀσιότητα
	לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב: וְיָדַעְתָּ כִּי לֹא		Isaac & iacob. Scito ergo q̃ non	cordis tui tu ingrederis vt possideas
	בְצִדְקָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ		ppter iusticias tuas dominus deus tuus dederit tibi terram hãc optimam in possessiõem:	τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομῆσαι τὴν
	אֶת הָאָרֶץ הַטֹּבָה הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ		cũ duríssime cerucis sis populus. Memẽto & ne obliuiscaris quõ ad iracũdiã puocaueris dñm deũ tuũ in solitudine: & ex eo die quo egressus es ex egypto vsq; ad locum istũ sp aduersũ dñm cõtẽdisti Nam & in oreb prouocasti & in eum: & iratus & delere te voluit: qũ ascẽdi in montem vt acciperem duas tabulas lapideas pacti quod pepigit vobiscum dominus. & perseueraui in monte. xl. diebus ac noctibus: panẽ nõ comedens & aquam non bibẽs. Deditq; mihi dñs duas tabulas lapideas scriptas digito dei: & cõtinentes omnia verba q̃ vobis locutus est in monte de medio ignis quando contio populi congregata est.	terrã earũ: sed quia ille egerunt impie: intro
	כִּי עַם קְשֵׁה עֹרֶף אָתָּה: זְכֹר אַל			eunte te delete sunt: & vt compleret verbũ suum dominus quod
	תִּשְׁכַּח אֵת אֲשֶׁר הִקְצַפְתָּ אֶת יְהוָה			sub iuramẽto pollicit est patribus tuis abraã
	אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר לְמִן הַיּוֹם אֲשֶׁר			Isaac & iacob. Scito ergo q̃ non
	יְצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד בֹּאֲכֶם עַד			ppter iusticias tuas dominus deus tuus dederit tibi terram hãc optimam in possessiõem:
	הַמָּקוֹם הַזֶּה מַמְרִים הֱיִיתֶם עִם יְהוָה:			cũ duríssime cerucis sis populus. Memẽto & ne obliuiscaris quõ ad iracũdiã puocaueris dñm deũ tuũ in solitudine: & ex eo die quo egressus es ex egypto vsq; ad locum istũ sp aduersũ dñm cõtẽdisti Nam & in oreb prouocasti & in eum: & iratus & delere te voluit: qũ ascẽdi in montem vt acciperem duas tabulas lapideas pacti quod pepigit vobiscum dominus. & perseueraui in monte. xl. diebus ac noctibus: panẽ nõ comedens & aquam non bibẽs. Deditq; mihi dñs duas tabulas lapideas scriptas digito dei: & cõtinentes omnia verba q̃ vobis locutus est in monte de medio ignis quando contio populi congregata est.	ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ
	וּבְחֹרֵב הִקְצַפְתֶּם אֶת יְהוָה וַיִּתְאַנַּף			facie tua: & vt cõpleret foedus qð iurauit
	יְהוָה בָּכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם: בַּעֲלֹתִי			προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην ἣν ὤμοσε
	הָרָה לָקַחַת לוּחֹת הָאֲבָנִים לוּחֹת			dño patribus tuis abraã & isaac & iacob. Et scieto quoniã non propter iusticiã tuã dñs deus tuus dabit tibi terrã bonã hanc vt possideas eam: quia tu es populus dure cerucis. Memento ne obliuiscaris quõ ad iracundiã prouocasti dñm deus tuũ in deserto: a die quo egressus es de terra egypti donec venistis vsq; ad locũ istum rebelles fuistis coram dño. Et in oreb prouocastis ad iracundiã dominũ: & fuit ira a facie dñi contra vos vt consumeret vos: quando ascendi in montem vt acciperem duas tabulas lapideas tabulas pacti quod pepigit dñs vobiscũ: & mansi in monte quadraginta diebus & quadraginta noctibus: panẽ non comedi: & aquã non bibi: & dedit dñs mihi duas tabulas lapideas scriptas digito dei: & super eas iuxta oĩa verba quæ locutus est dominus vobiscum de medio ignis in die congregationis.	κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ
	הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם וָאֵשֵׁב			& iacob. & cognosces hodie: q̃ nõ pp iu
	בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה			καὶ Ἰακώβ. καὶ γνώσῃ σήμερον, ὅτι οὐ διὰ τὰς δι
	לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי:			iticias tuas dñs deus dat tibi terrã
	וַיִּתֵּן יְהוָה אֵלַי אֶת שְׁנֵי לוּחֹת הָאֲבָנִים			κατοσύνας σου κύριος ὁ θεός δίδωσί σοι τὴν γῆν
	כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים וַעֲלֵיהֶם כְּכָל			bonã hanc vt possideas: qñ pp̃ter du
	הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם			τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομῆσαι, ὅτι λαὸς σκλῆρο
	בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל:			re cerucio es. memẽto ne obliuiscaris q̃dq̃ irri
				τράχηλός ἐστι μνήσθητι μὴ ἐπιλάθῃ ὅσα παρώ
				tasti dñm deũ tuũ in deserto: a quo die
				ξυνας κύριον τὸν θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀφ' ἧς ἡμέ
				egressi estis de terra egypti donec venistis in
				ρας ἐξήλθετε ἐκ γῆς αἰγύπτου ἕως ἔλθητε εἰς
				locũ hũc: incredulí pcueratis circa eos
				τὸν τόπον τοῦτον, ἀπειθοῦντες διατελεῖτε τῷ
				q̃d dñm. & in oreb puocastis dñm.
				κυρίῳ. καὶ ἐν χωρὴβ παρωξύνατε κύριον.
				& iratus ẽ dñs in vos vt perderet vos: si
				καὶ ἐθυμώθη κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς, ἀνα
				cẽdẽte me in mõtẽ vt acciperẽ tabulas
				βαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος λαβεῖν τὰς πλάκας
				lapideas: tabulas pacti: qð pepigit ad
				τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης, ἧς διέθετο πρὸς
				vos. & pcueraui in mõte quadragita
				ὑμᾶς. καὶ κατεγιόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα
				diebus & quadragita noctibus. panẽ nõ
				τα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. ἄρτον οὐκ
				comedi & aquã nõ bibi. & dedit mihi do
				ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον. καὶ ἔδωκέ μοι κύ
				minus duas tabulas lapideas scriptas in
				ριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας γεγραμμένας ἐν
				digito dei. & in eis oẽs
				τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπ' αὐταῖς πάντες
				sm̃ones: quos locutus ẽ dñs ad vos in
				οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ
				mõte de medio ignis in die cõgregatiõis.
				ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ἐν ἡμέρᾳ ἐκκλησίας.

Pritiua. cbal.	Interp̃. cbal.	Transla. Cbal.
		וְהוּמַי עַמְמַיָּא דְּאִילֵין יְיָ תָּרֵיכִינוּן מִן קֳדָמָךְ: לָא בְּזָכוּתָךְ וְקַשְׁיוּטוּת לִבָּךְ אַתְּ עָלִיל
		לְמֵירַת יָת אַרְעְהוֹן אֲרֵי בְּחוֹבֵי עַמְמַיָּא הָאִילֵין יְיָ אֱלָהָךְ מְתָרֵיכִינוּן מִן קֳדָמָךְ וּבְדִיל
		לְמֵקְמָא יָת פִּתְגָמָא דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתָךְ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב: וְתִידַע אֲרֵי לָא
		בְּזָכוּתָךְ יְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ יָת אַרְעָא טָבְתָא הָדָא לְמֵירְתָהּ אֲרֵי עַם קְשֵׁי קֹדָל אַתְּ:
		אֵידְכַר לָא תִּרְתְּשֵׁי יָת דְּאַרְגַּזְתָּא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּמַדְבְּרָא לְמִן יוֹמָא דְּנַפְקְתָּא *
		מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם עַד מֵיתֵיכוֹן עַד אַתְרָא הָדֵין מְסָרְבִין הֲוֵיתוּן קֳדָם יְיָ: וּבְחוֹרֵב *
		אַרְגַּזְתּוּן קֳדָם יְיָ וּרְתָה רְגַז מִן קֳדָם יְיָ בְּעוּן לְשֵׁיצָאָה יָתְכוֹן: בְּמִסְקְהִי לְטוּרָא לְמִיסַב
		לוּחֵי אַבְנַיָּא לוּחֵי קְיָמָא דִּגְזַר יְיָ עִמְּכוֹן וְיָתֵיבִית בְּטוּרָא אַרְבְּעִין יְמִין וְאַרְבְּעִין
		לֵילְוָן לַחְמָא לָא אֲכַלִית וּמַיָּא לָא שְׁתֵיתִי: וְיָהַב יְיָ לִי יָת תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא כְּתִיבִין
		בְּאֶצְבְּעָא דַּיְיָ וְעַלֵיהוֹן כְּכָל פִּתְגָמַיָּא דְּמַלֵיל יְיָ עִמְּכוֹן טְוָרָא מִגּוֹ אִישַׁתָּא בְּיוֹמָא
		דְּקָהָלָא: ◆◆◆

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

τ factũ ẽ p quadraginta dies τ p quadra
καὶ ἐγένετο διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ διὰ τεσσα
ginta noctes dedit mihi dñs duas tabulas
ράκοντα νυκτῶν ἔδωκέ μοι κύριος τὰς δύο πλάκας
lapideas tabulas federis: τ dixit dñs ad
τὰς λιθίνας πλάκας διαθήκης, καὶ εἶπε κύριος πρός
me: surge descende cito hinc: qñ deli
με, ἀνάστηθι κατάβηθι ταχέως ἐντεῦθεν, ὅτι ἠνόμη-
Exo. 32.d. qt popul⁹ tu⁹: ḡs eduxisti de tra egypti. trãs-
σεν ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου. πα
gressi sũt cito de via: quã precepisti illis:
ρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς,
fecerũt sibi cõflatile. τ ait dñs ad
ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα. καὶ εἶπε κύριος πρός
me: dicẽs: locut⁹ sũ ad te semel τ bis: di-
C με, λέγων, λελάληκα πρός σε ἅπαξ καὶ δίς, λέ-
gens: vidi pplm hunc: τ ecce ppl⁹ dure
γων, ἑώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκλη-
ceruicis est: dimitte me vt cõteram illos: τ
ρότραχήλος ἐστιν, ἔασόν με ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ
delecã nomẽ eoꝝ de sub ce-
ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑπὸ κάτωθεν τοῦ οὐρα
lo: τ faciã te in gẽtẽ magnã τ fortẽ τ
νοῦ, καὶ ποιήσω σὲ εἰς ἔθνος μέγα καὶ ἰσχυρὸν καὶ
multã magis ḡ hec. τ reuersus descendi
πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. καὶ ἐπιστρέψας κατέβην
de mõte: τ mõs ardebat igne: τ due
ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρί, καὶ αἱ δύο
tabule federis in duab⁹ manib⁹ meis.
πλάκες τῆς διαθήκης ἐπὶ ταῖς δυσὶ χερσί μου.
τ vidẽs ꝙ peccauistis coră dño deo vr̃o:
καὶ ἰδὼν ὅτι ἡμάρτητε ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν,
τ fecistis vobis ipsis vitulũ cõflatilẽ: τ
καὶ ἐποιήσατε ὑμῖν ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτόν, καὶ
trãsgressi estis cito de via: quã ꝑcepit do-
παρέβητε ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλατο κύ-
min⁹ vobis: τ accipiẽs duas tabulas ꝓ-
ριος ὑμῖν, καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν δύο πλακῶν ἐρ-
ieci eas a duab⁹ manib⁹ meis: τ cõfre-
ριψα αὐτὰς ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν μου, καὶ συνέτρι
gi eas coră vobis. τ deprecat⁹ sũ coră dño
ψα αὐτὰς ἐναντίον ὑμῶν. καὶ ἐδεήθην ἐναντι κυρίου
sicũ ꝓmo. τ ꝓstratus sum coră dño sicut τ ꝓmo. quadraginta
δεύτερον καθάπερ καὶ τὸ πρότερον. τεσσαράκοντα
diebus τ quadraginta noctib⁹ panẽ nõ comedi
ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἄρτον οὐκ ἔφαγον
τ aquã nõ bibi ꝓ oĩb⁹ peccatis vr̃is:
καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν
q̃ peccauistis cũ fecistis malũ coră dño
ὧν ἡμάρτετε ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντι κυρίου
deo nr̃o ꝙirritaretis eum. τ timid⁹
τοῦ θεοῦ ἡμῶν τοῦ παροξύναι αὐτόν. καὶ ἐμφοβός
sũ ꝓ ira τ furore: qñ
εἰμι διὰ τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμόν, ὅτι ωωωωωωω

Transla. Chal.

וַהֲוָה מְסַוֵּף אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילְוָן וְיָהַב יְיָ לְיַ יָת תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא לוּחֵי קְיָמָא
וַאֲמַר יְיָ לְיַ קוּם ׳זוֹל נְחֹת מְהָכָא אֲרֵי תְּבִיל עַמָּךְ דַּאַפֵּיקְתָּא מִמִּצְרַיִם סְטוּ בְּפִרְיָ
מִן אוֹרְחָא דְּפַקֵּידְתִּינוּן עֲבָדוּ לְהוֹן ׳מַתְכָּא וַאֲמַר יְיָ לְיַ לְמֵימָר גְּלֵי קֳדָמַי יָת עַמָּא
הָדֵין וְהָא עַם ׳קְשֵׁי קְדָל הוּא ׳אַנַח בָּעוּתָךְ מִן קֳדָמַי וְאֵישֵׁיצִינוּן ׳׳וְאֶמְחֵי יָת שְׁמְהוֹן
מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא ׳׳וְאֶעְבֵּיד יָתָךְ לְעַם תַּקִּיף וְסַגִּי מִנְּהוֹן ׳וְאִתְפְּנֵיתִי וּנְחַתִית מִן טוּרָא ׳׳
וְטוּרָא בָּעַר בְּאִישָׁתָא וְתַרְתֵּין לוּחֵי קְיָמָא עַל תַּרְתֵּין יְדַי ׳׳וַחֲזֵית וְהָא ׳חַבְתוּן קֳדָם
אֱלָהֲכוֹן עֲבַדְתּוּן לְכוֹן עֵיגַל ׳מַתְכָּא ׳סְטֵיתוּן בְּפִרְיָ מִן אוֹרְחָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָתְכוֹן ׳וְאַתְּחֵית
אַתְרֵין לוּחַיָּא ׳׳וְרַמֵּיתְנוּן עַל תַּרְתֵּין יְדַי ׳׳וְתַבְּרִתִינוּן לְעֵינֵיכוֹן ׳׳וְאִשְׁתַּחֲוֵית קֳדָם יְיָ
כְּד קַדְמָיְתָא אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילְוָן לַחְמָא לָא אֲכָלִית וּמַיָּא לָא שְׁתִיתִי עַל כָּל
חוֹבַתְכוֹן ׳דְּחַבְתּוּן ׳לְמֶעְבַּד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ ׳לְאַרְגָּזָא קֳדָמוֹהִי ׳אֲרֵי דְחֵילִית מִן קְדָם
רוּגְזָא ׳וְתִמְחָא ωωωωωω

Ponitiua heb.	Ter. Heb.	Deut.	Ca. ix.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
קָצַף	יְהוָה	עֲלֵיכֶם	לְהַשְׁמִיד	aduersũ vos concitatus: delere vos voluit.	irritatus ē dñs ptra vos vt deleret
שָׁמַע	וַיִּשְׁמַע	יְהוָה	אֵלַי	Et exaudiuit me dñs	καὶ ἐπάκουσε κύριος ἐμοῦ
אָנַף	גַּם	בַּפַּעַם	הַהִוא	et hac vice.	καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
	וּבְאַהֲרֹן	הִתְאַנַּף	יְהוָה	Aduersum aaron quoq; vehementer iratus	καὶ ptra aarõ iratus ē dñs valde vt
מְאֹד					
	לְהַשְׁמִידוֹ	וָאֶתְפַּלֵּל	גַּם	voluit eũ conterere: & pro illo similiter	cõtereret eũ. τ oraui τ pro aarõ in
בְּעַד	אַהֲרֹן	בָּעֵת	הַהִוא	deprecatus sum. Peccatũ ãt vestrũ quod	tpe illo. τ petiũ vĩm qõ feci
	וְאֶת	חַטַּאתְכֶם	אֲשֶׁר	feceratis. i. vitulũ: arripiens: igne combussi:	vitulũ accepi: τ cõbussi eũ i
עָשִׂיתֶם	אֶת	הָעֵגֶל	לָקַחְתִּי	& in frustra comminuens omnino quoq;	gne: τ cõfregi eũ τ cõminui vehemẽter
וָאֶשְׂרֹף	אֹתוֹ	בָּאֵשׁ	וָאֶכֹּת	in pulverem redigens	quousq; factus ē minutũ: τ factus ē sicut pul
אֹתוֹ	טָחוֹן	הֵיטֵב	עַד	proiecī in torrentem qui de	uis: τ proiecī pulverẽ in torrẽtẽ
אֲשֶׁר	דַּק	לָעָפָר	וָאַשְׁלֵךְ	monte descendit. In incẽdio quoq; & in ten	descẽdẽtẽ de mõte. τ in in
אֶת	עֲפָרוֹ	אֶל	הַנַּחַל	tatione & in sepulchris	cẽdio τ in tẽtatione τ in se
הַיֹּרֵד	מִן	הָהָר	וּבְתַבְעֵרָה	concupiscẽtie prouocastis dñm. & qñ misit	pulchris cõcupiscẽtie irritãtes fuistis dñm
וּבְמַסָּה	וּבְקִבְרֹת	הַתַּאֲוָה	מַקְצְפִים	vos de cadesbarne dicens. ascendite &	deũ nr̃z. τ qñ misit dñs vos de
הָיִיתֶם	אֶת	יְהוָה	וַיִּשְׁלַח	possidete terrã quam dedi vobis:	cadeo barne: dicẽs: ascẽdite τ possidẽ
יְהוָה	אֶתְכֶם	מִקָּדֵשׁ	בַּרְנֵעַ	& contempsistis impe	te trã: q̃ do vobis. τ cõtẽpsistis
לֵאמֹר	עֲלוּ	וּרְשׁוּ	אֶת	rium dñi dei vestri: & non credidistis ei.	τ tẽ dñi dei vr̃i: τ nõ cre
הָאָרֶץ	אֲשֶׁר	נָתַתִּי	לָכֶם	neq; vocẽ eius audire voluistis: sed	didistis ei: τ nõ audistis vocẽ
וַתַּמְרוּ	אֶת	פִּי	יְהוָה	rebelles a die qua nosse vos cepi. Et iacui	eius: τ rebelles fuistis q̃ ad dñm a qua
וְלֹא	הֶאֱמַנְתֶּם	לוֹ	וְלֹא	coram dño quadraginta	die cognitus fuit vobis. τ oraui cotã dño
שְׁמַעְתֶּם	בְּקֹלוֹ	מַמְרִים	הֱיִיתֶם	diebus ac noctibus	quadragita diebus τ quadragita noctib:
עִם	יְהוָה	מִיּוֹם	דַּעְתִּי	quibus eum supplici	quib deprecatus sũ: dixit cõfũ dñs pdituꝝ vos.
אֶתְכֶם	וָאֶתְנַפַּל	לִפְנֵי	יְהוָה	ter deprecabar: ne deleret vos vt fue	τ oraui ad dñm: τ dixi: dñe dñe: ne
אֵת	אַרְבָּעִים	הַיּוֹם	וְאֵת	rat comminatus: & orans dixi. Domĩe	perdas populũ tuũ τ hereditatẽ
אַרְבָּעִים	הַלַּיְלָה	אֲשֶׁר	הִתְנַפַּלְתִּי	deus ne dispdas populum tuum &	tuã: q̃ redemisti in fortitudine tua magna: quos edu
כִּי	אָמַר	יְהוָה	לְהַשְׁמִיד	hereditatem tuã quã redemisti in magnitu	xisti de trã egypti in manu tua for
אֶתְכֶם	וָאֶתְפַּלֵּל	אֶל	יְהוָה	dine tua: quos eduxisti in manu forti.	ti τ in brachio tuo excelso. re
וָאֹמַר	אֲדֹנָי	יְהוִה	אַל	Recordare seruorũ tuorũ abraã	cordare abraam
תַּשְׁחֵת	עַמְּךָ	וְנַחֲלָתְךָ	אֲשֶׁר		
פָּדִיתָ	בְּגָדְלֶךָ	אֲשֶׁר	הוֹצֵאתָ		
מִמִּצְרַיִם	בְּיָד	חֲזָקָה	זְכֹר		
לְעַבָּדֶיךָ	לְאַבְרָהָם				

Ponitiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
צְלָא	fratus erat dñs cõtra vos vt cõsumeret vos. Et fusce	וְרָגַז יְיָ עֲלֵיכוֹן לְשֵׁיצָאָה יָתְכוֹן וְצַלֵּיתִי אַף בְּזִמְנָא הַהִיא וְעַל אַהֲרֹן
שְׁצָא צָלָא	pit dñs oratiõnẽ meam etiã in tpe illo. contra aaron	רְגַז מִן קֳדָם יְיָ לְמֵחָא לְשֵׁיצָיוּתֵיהּ וְצַלֵּיתִי אַף עַל אַהֲרֹן בְּעִידָנָא הַהוּא וְיָת
יְקַר שוּף	quoq; fuit ira a facie dñi vt disperderet eum. Et ora	תּוֹרָנוּן דַּעֲבַדְתּוּן יָת עֶגְלָא נְסִיכְתָּא וְאוּקֵידִית יָתֵיהּ נוּרָא וְשָׁפִית יָתֵיהּ נְשׁוּפָא
רָמָה	ui etiam pro aaron in illo tpe: τ peccatũ vestrũ qõ fe	וְאוּת עַד דַּהֲוָה דַקִיק לְעַפְרָא וּרְמֵית יָת עַפְרֵיהּ לְנַחֲלָא דְּנָחֵת מִן טוּרָא וּבְנֵל יְקָדָא
שָׁאַל רָגַז	cistis. i. vitulũ tuli τ cõbussi eum ignĩ: τ cõminui eum	וּגְסֵיתָא וּבְקֻבְרֵי דִּמְשְׁאֲלֵי סַרְגִּין בַּוּתוּן קֳדָם יְיָ חֲיָבוּ שְׁלַח יְיָ יָתְכוֹן מַרְכָּם נְיָאָה
אָמַר עָסַק חָסַן	in pũlo vehemẽter donec fuit cõminutũ in pulverẽ: τ	לְמֵירַת יָתְכוֹן לְמֵיסַב יָת אַרְעָא דִּירַתְבִּית לְטוּן וְסָרִיבְתּוּן עַל מֵימְרָא דַּיְיָ אֱלָהֲכוֹן
סָרַב הָוָה	proieci pulverẽ et in torrentẽ qui descendit de mõte.	וְלָא הֵימַנְתּוּן לֵיהּ וְלָא קַבִּילְתּוּן לְמֵימְרֵיהּ: מִסָּרְבִין הֲוִיתוּן קֳדָם יְיָ מִיּוֹמָא דִּידַעְתִּית
שָׁטַח רָבַע	In incendio quoq; τ in tentatione τ in sepulchris cõ	יָתְכוֹן: וְאִשְׁתַּטַּחִית קֳדָם יְיָ יָת אַרְבְּעִין יְמִין וְיָת אַרְבְּעִין לֵילְוָן דְּאִשְׁתַּטַּחִית אֲרֵי
שָׁצָא תָּבַל חָסַן	cupiscentiã irritatio dñm. et qñ misit vos dñs de ca	אֲמַר יְיָ לְשֵׁיצָאָה יָתְכוֹן: וְצַלֵּיתִי קֳדָם יְיָ וַאֲמָרִית יְיָ אֱלָהִים לָא תְּחַבֵּל עַמָּךְ וְאַחְסָנְתָּךְ
נָכַר דָּכַר	des barne dicens. Ascendite τ possidete terrã quam	דְּפָרֵקְתָּ בְּתוּקְפָּךְ דְּאַפֵּקְתָּא מִמִּצְרַיִם בִּידָא תַּקִּיפָא: אַיְתַר לְעַבְדָּךְ לְאַבְרָהָם
	dedi vobis: rebelles fuistis verbo dñi dei vestri: τ nõ	
	credidistis ei neq; obedistis verbo eius. rebelles fui	
	stis coram dño a die quo cognoui vos. Et prostratus	
	sum coram dño quadraginta diebus τ quadraginta no	
	ctibus quibus prostratus sum. quoniã dixerat dñs vt	
	consumeret vos. Et oraui coram domino: τ dixi. Do	
	mine deus ne dissipes populum tuum τ hereditatem	
	tuam quam redemisti in fortitudine tua: quem edu	
	xisti de egypto in manu forti. Recordare seruorum	
	tuorum abraham	

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

ϵ isaac ϵ iacob seruoꝝ tuoꝝ: ꝺ̃ⁿ tuꝝ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν θεραπόντων σου, εἰς ὄμο
rasti p teipm: ne aspictas in vuri= σας κατὰ σκληρότητα αὐτοῦ, μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκλη
ciem ppli huiꝰ: ϵ in impietates ρότητα τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ ἐπὶ τὰ ἀσεβήματα
eoꝝ: ϵ in peccata eoꝝ: ne forte di αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, μήποτε εἴ
cant habitantes trã vnde eduxisti nos πωσιν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὅθεν ἐξήγαγες ἡμᾶς
illinc: dicentes: qꝛ nõ poterat ꝺ̃ns introꝺ ἐκεῖθεν, λέγοντες, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσα
ducere eos in trã: quã dixit eis: ϵ qꝛ γαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν εἶπεν αὐτοῖς, καὶ διὰ
oderat ꝺ̃ns eos: eduxit illos vt interfi τὸ μισῆσαι κύριον αὐτούς, ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖ
ceret in deserto. ϵ hi ppli tuus ϵ hereditas νai ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ οὗτοι λαός σου καὶ κληρονομία
tua: quã eduxisti de trã egypti in fortitudine tua σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ
magna ϵ in brachio tuo extenso. μεγάλῃ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ. Ca.10

A Exo. 34.a. In illo tẽpore dixit ꝺ̃ns ad me: dola tibi ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἶπεν κύριός μοι, λάξευσα σεαυ
duas tabulas lapideas sicut primas: ϵ ascen= τῷ δύο πλάκας λιθίνας ὡσανεὶ τὰς πρώτας, καὶ ἀνάβη
de ad me in mõtẽ: ϵ facies tibi arcã θι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσεις σεαυτῷ κιβωτὸν
ligneã: ϵ scribã sup tabulas verba: ξυλίνην, καὶ γράψω ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ῥήματα,
q̃cũq; fuerũt in tabulis ꝓmis: q̃s confregisti: ἃ ἦν ἐπὶ ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις, ἃς συνέτριψας,
ϵ ponco eas in arcã. ϵ feci ar καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰς εἰς τὴν κιβωτόν. καὶ ἐποίησα κι
cam de lignis incorruptibilitꝺ̃: ϵ volaui duas βωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ ἐλάξευσα τὰς δύο
tabulas lapideas: sicut ꝓmi: ϵ ascendi in πλάκας τὰς λιθίνας, ὡσανεὶ αἱ πρῶται, καὶ ἀνέβην εἰς
mõtẽ ϵ due tabule in duabꝰ manibꝰ ὄρος, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς δυσὶ χερσί
meis: ϵ scripsit sup tabulas scdm scripturã μου, καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν
ꝓmã decẽ verba: q̃ locutꝰ ẽ ꝺ̃ns ad τὴν πρώτην τοὺς δέκα λόγους, οὓς ἐλάλησεν κύριος πρὸς ὑ
vos i mõte de medio ignis in die cõgrega μᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ἐν ἡμέρᾳ τῆς συναγω
tiõis. ϵ dedit eas ꝺ̃ns mihi. ϵ reuersus descẽ γῆς. καὶ ἔδωκεν αὐτὰς κύριος μοί. καὶ ἐπιστρέψας κατέ
di de monte: ϵ posui tabulas in ar βην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέβαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κι
cã: quã feceꝝ. ϵ fuerũt ibi: sicut ꝓcepit βωτόν, ἣν ἐποίησα. καὶ ἦσαν ἐκεῖ, καθὰ ἐνετείλατό
mihi ꝺ̃ns. ϵ filij israel ꝓfecti sũt de beroth filioꝝ μοι κύριος. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρὼθ υἱῶν

B Nu.20 d.

Trãsla.B.Hiero.

israel & iacob. Ne aspi cias duriciam populi huius & impie tatem atq; peccatum: ne forte ꝺ̃cãt habitatores terre de qua eduxisti nos: qꝛ non poterat ꝺ̃ns introducere eos in terram quam pollicitus est eis: & oderat illos: idcirco eduxit eos vt interficeret eos in solitudine quæ sunt populus tuus & hereditas tua: quos eduxisti in fortitudine tua magna & in brachio tuo extento. Ca.10. In tpe illo dixit ꝺ̃ns ad me. Dola tibi duas tabulas lapideas sicut priores fuerũt: & ascẽde ad me in mõtem: facies q̃ arcam ligneam: et scribã sup tabulas verba q̃ erãt sup tabulas priores quas cõfregisti: et ponens eas in arca. Feci igitur arcã de lignis sethim. Cũq; dolassem duas tabulas lapideas instar priorum: ascendi in mõtẽ habẽs eas in manibus. Scripsitq; in tabulis iuxta id qđ pri scripserat verba decem que locutus est ꝺ̃ns ad vos in monte de medio ignis: quando populus congregatus ẽ: & dedit eas mihi Reuersusq; de monte descẽdi: & posui tabulas in arcam quam feceram: que hucusq; ibi sunt: sicut mihi precepit ꝺ̃ns. Filij autem israel mouerũt castra ex beroth filiorũ

Tex.Heb. Deut. Ca.x.

לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי
עָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל
חַטָּאתוֹ פֶּן יֹאמְרוּ הָאָרֶץ אֲשֶׁר
הוֹצֵאתָנוּ מִשָּׁם מִבְּלִי יְכֹלֶת
יְהוָה לַהֲבִיאָם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
דִּבֶּר לָהֶם וּמִשִּׂנְאָתוֹ אוֹתָם
הוֹצִיאָם לַהֲמִתָם בַּמִּדְבָּר׃ וְהֵם
עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ
בְּכֹחֲךָ הַגָּדֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה׃

Cap.x.

בָּעֵת הַהִוא אָמַר
יְהוָה אֵלַי פְּסָל לְךָ שְׁנֵי לוּחֹת
אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַעֲלֵה אֵלַי
הָהָרָה וְעָשִׂיתָ לְךָ אֲרוֹן עֵץ׃
וְאֶכְתֹּב עַל הַלֻּחֹת אֶת הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר הָיוּ עַל הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים
אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשַׂמְתָּם בָּאָרוֹן׃
וָאַעַשׂ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים וָאֶפְס�ל
שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים
וָאַעַל הָהָרָה וּשְׁנֵי הַלֻּחֹת בְּיָדִי׃
וַיִּכְתֹּב עַל הַלֻּחֹת כַּמִּכְתָּב
הָרִאשׁוֹן אֵת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם בָּהָר
מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל וַיִּתְּנֵם
יְהוָה אֵלַי׃ וָאֵפֶן וָאֵרֵד מִן הָהָר
וָאָשִׂם אֶת הַלֻּחֹת בָּאָרוֹן אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי וַיִּהְיוּ שָׁם כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה׃
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ מִבְּאֵרֹת

Interp̃.chal.

israac & iacob: ne aspicias duriciã populi huiꝰ & impietatẽ eoꝝ & pctã eoꝝ. ne forte dicant habitatores terre de qua eduxisti nos: eo q̃ nõ erat potestas coram ꝺ̃o vt introduceret eos in terraꝫ quã locutus est eis & qꝛ oderat illos: eduxit eos vt occideret eos in deserto. Et ipsi sunt ppls tuus & hereditas tua: quos eduxisti in virtute tua magna & in brachio tuo excelso. Ca.10.
In tpe illo dixit ꝺ̃ns ad me. Dola tibi duas tabulas lapideas sicut priores: & ascẽde ad me in montem: & facies tibi arcam ligneã: et scribã sup tabulas verba q̃ erant sup tabulas priores quas cõfregisti: et pones eas in arca. et feci arcam de ligno setim: & dolaui duas tabulas lapideas sicẽ priores: & ascendi in montẽ: & duas tabulas lapideas hẽbaꝫ in mãu mea. Et scripsit in tabulis iuxta scripturã priorẽ decẽ verba q̃ locutus est ꝺ̃ns vobiscũ in mõte de medio ignis in die cõgregationis: & dedit eas ꝺ̃ns mihi. et reuersus sum & descendi de monte: & posui tabulas in arca quaꝫ feci: & fuerũt ibi: sicut precepit mihi ꝺ̃ns. Et filij israel profecti sunt de beroth filiorum ꝯꝯꝯ

Pritiua heb.

פְּנֵה קְשֵׁה אָמַר
דוֹר וְגַל עֹל
עָנַק רִבַּי
רַבַּם
נָסַךְ עֵגֶל כָּתַב
הָוָה שָׁוֶה
שׁוּט סָלַק

פָּנָה קְשֵׁה אָמַר
דוֹר וְגַל עֹל
עָנַק רִבַּי
רַבַּם
נָסַךְ עֵגֶל כָּתַב
הָוָה שָׁוֶה
הָוָה

Transla.Chal.

לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָא תִתְבְּנִי לְחַשָּׁיוּת עַמָּא הָדֵין וּלְתוֹבָיְתוֹן וְלַחֲטָאֵיהוֹן וּדְיִלְמָא יֵימְרוּן
דְּיֵירֵי אַרְעָא דְּאַפֵּקְתָּנָא מִתַּמָּן מִדְּלֵית יְכוֹלָא מֵהֲדֵם יְיָ לְאַעָלוּתְהוֹן לְאַרְעָא דְּמַלֵּיל
לְהוֹן וּמִדְּסָנֵי יָתְהוֹן אַפֵּיקִינוּן לְקַטָּלוּתְהוֹן בְּמַדְבְּרָא וְאִינוּן עַמָּךְ וְאַחֲסַנְתָּךְ דְּאַפֵּקְתָּא
בְּתֻקְפָּךְ רַבָּא וּבִדְרָעָךְ מְרָמְמָא׃ Ca.x. בְּעִדָּנָא הַהִוא אֲמַר יְיָ לְיָ גְּלַף
לָךְ תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא כְּקַדְמָאֵי וְסַק לְקֳדָמַי לְטוּרָא וְתַעְבֵּד לָךְ אֲרוֹנָא דְּאָע׃ וְאֶכְתֹּב
עַל לוּחַיָּא יָת פִּתְגָמַיָּא דְּהֲווֹ עַל לוּחַיָּא קַדְמָאֵי דְּתַבַּרְתְּ וְתִשַׁוְינוּן בַּאֲרוֹנָא׃ וְעַבַּדִית
אֲרוֹנָא דְּאָעֵי שִׁטִּין וּגְלַפִית תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא כְּקַדְמָאֵי וְסַלֵּיקִית לְטוּרָא וְתְרֵין
לוּחַיָּא בִּידָי׃ וְכָתַב עַל לוּחַיָּא כִּכְתָבָא קַדְמָאָה יָת עֲשַׂרְתָּא פִּתְגָמִין דְּמַלֵּיל יְיָ עִמְּכוֹן בְּטוּרָא
מִגּוֹ אִישַׁתָּא בְּיוֹמָא דִּקְהָלָא׃ וְיָהַבִינוּן יְיָ לְיָ׃ וְאִתְפְּנֵיתִי וּנְחִתִית מִן טוּרָא׃ וְשַׁוִּיתִי יָת
לוּחַיָּא בַּאֲרוֹנָא דַּעֲבַדִית׃ וַהֲווֹ תַמָּן כְּמָא דְּפַקְּדָנִי יְיָ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְטַלוּ מִבְּאֵרוֹת בְּנֵי

Interp̃.chal.

israac & iacob: ne aspicias duriciã populi huiꝰ & impietatẽ eoꝝ & pctã eoꝝ. ne forte dicant habitatores terre de qua eduxisti nos: eo q̃ nõ erat potestas coram ꝺ̃o vt introduceret eos in terraꝫ quã locutus est eis & qꝛ oderat illos: eduxit eos vt occideret eos in deserto. Et ipsi sunt ppls tuus & hereditas tua: quos eduxisti in virtute tua magna & in brachio tuo excelso. Ca.10.
In tpe illo dixit ꝺ̃ns ad me. Dola tibi duas tabulas lapideas sicut priores: & ascẽde ad me in montem: & facies tibi arcam ligneã: et scribã sup tabulas verba q̃ erant sup tabulas priores quas cõfregisti: et pones eas in arca. et feci arcam de ligno setim: & dolaui duas tabulas lapideas sicẽ priores: & ascendi in montẽ: & duas tabulas lapideas hẽbaꝫ in mãu mea. Et scripsit in tabulis iuxta scripturã priorẽ decẽ verba q̃ locutus est ꝺ̃ns vobiscũ in mõte de medio ignis in die cõgregationis: & dedit eas ꝺ̃ns mihi. et reuersus sum & descendi de monte: & posui tabulas in arca quaꝫ feci: & fuerũt ibi: sicut precepit mihi ꝺ̃ns. Et filij israel profecti sunt de beroth filiorum ꝯꝯꝯ

Pritius beb.	Ter. Heb.	Deuk.	Lat.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
מות	יַעֲקָן׳ מוֹסֵרָה׳ שָׁם׳ מֵת׳ אַהֲרֹן			[a]iachan [f]in moſera. [n]vbi [r]aaron [r]mortuus ooooooo	iachan in moſera. illic mortuus ẽ aarõ: τ ſepult⁹ ẽ
קבר בנו	וַיִּקָּבֵר׳ שָׁם׳ וַיְכַהֵן׳ אֶלְעָזָר׳ בְּנוֹ			[s]& ſepultus ẽ. [c]p quo [s]ſa cerdotio functus ẽ [c] elea	illic. τ ſacerdotio fũct⁹ ẽ eleazar filius ei⁹ pro eo.
תחתיו׳ משם׳ נסעו׳ הַגִּדְגָּדָה׳ ומן	תַּחְתָּיו׃ מִשָּׁם׳ נָסְעוּ׳ הַגִּדְגָּדָה׳ וּמִן			zar [p]filius eius. [r]Inde [e]ve nerunt [b]in gadgad: [t] de	ἀντ' αὐτοῦ. κὰκεῖ ἀπῆραν ἐλιέαζαρ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
הגדגדה׳ יטבתה׳ ארץ׳ נחלי׳ מים׃	הַגִּדְגָּדָה׳ יָטְבָתָה׳ אֶרֶץ׳ נַחֲלֵי׳ מָיִם׃			quo loco pfecti caſtra= metati ſunt [t] in iethaba= tha in [m] terra [o] aq̃rũ atq̃ [n] torrẽtiũ. [q] Eo [r] tpe [r] sepa rauit [n] tribum [r] leui [r] vt por taret [s] arcam ooooooooooo	illinc pfecti ſilit in gadgad. τ ve gadgad: ad ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς γαδγάδ. κὰκ ἀπὸ γαδγάδ, εἰς iethabatha: terrã: vbi torrẽtes aquar. in illo ἰετηβαθά, γῆν, οὗ χείμαρροι ὑδάτων. ἐν ἐκείνῳ τῷ
בעת׳ הבדיל׳ יהוה׳ את׳	בָּעֵת׳ הַהִוא׳ הִבְדִּיל׳ יְהוָה׳ אֶת׳			[b] federis [c] domini. & [p] sta= ret [c] coram [r] eo ooooooooo [s] in miſterio: [b] ac bñdice ret [t] in noie illius [s] vſq; in [m] pñtẽ [t] diẽ. [n] Quãobrẽ [p] nõ [q] habuit [r] leui [s] ptẽ [r] ne q; poſſeſſionẽ [s] cũ [t] frib⁹ luis. quia [t] ipſe [r] dñs [s] poſ= ſeſſio eius eſt [b] ſicut [c] pro= miſit [t] ei⁹ dñs [c] deus tuus. [s] Ego autem [b] ſteti [t] i mõ= te [s] ſicut ooooooooooooo [t] prius [m] quadragita [n] die bus ooooooooooooooo [o] ac [p] noctibus. [q] exaudi= uitq; [s] me [t] dominus oooo [t] etiam [r] hac [n] vice: & [b] te p dere [r] noluit. ooooooooo [c] Dixitq; [c] mihi. ooooooo ooooooooooooooooooo oooo [s] Vade & precede [b] popu lum [t] vt ingrediatur oooo [m] & poſſideat [o] terram [p] quam [q] iurauí ooooooooo [r] patribus eorum [s] vt tra derem [t] eis. [n] Et nunc ooo [r] israel [r] quid [t] dominus [s] deus tuus [b] petit ooooooo [c] a te: [b] niſi [r] vt timeas [b] do minum ooooooooooooo [t] deũ tuũ: & [s] ambules [t] in [m] viis eius [n] & diligas oooo [o] eum: [p] ac ſeruias [r] domi no [s] deo tuo ooooooooooo [r] in toto [s] corde tuo [t] & in tota [r] aia tua: [s] cuſtodias [q] mandata [c] domini [b] & [c] cerimonias eius [r] quas [s] ego [t] hodie [b] precipio ti= bi: [t] vt bene ſit [r] tibi. [m] En [n] domini [o] dei tui [p] celum eſt: [q] & celum ooooooooooo	tachan in moſera. illic mortuus ẽ aarõ: τ ſepult⁹ ẽ ἐκεῖ. καὶ ἱεράτευσεν ἐλιέαζαρ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. illinc pfecti ſilit in gadgad. τ ve gadgad: ad ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς γαδγάδ. καὶ ἀπὸ γαδγάδ, εἰς iethabatha: terrã: vbi torrẽtes aquar. in illo ἰετηβαθά, γῆν, οὗ χείμαρροι ὑδάτων. ἐν ἐκείνῳ τῷ tpe ſepauit dño tribũ leui: vt portaret καιρῷ διέστειλε κύριος τὴν φυλὴν τὴν λευί, ἆραι arcã federio vñi: vt ſtaret co τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, παραστῆναι ἐναν rã dño: vt miniſtraret τ pcaretur in no= τι κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνό mine eius vſq; in diẽ hanc. pp hoc ματι αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. διὰ τοῦτο nõ erit leuitis po τ poſſeſſio ꝑ ὐκ ἔσται τοῖς λευίταις μερὶς καὶ κλῆρος παρὰ frẽs ſuos. dñs ipe poſſeſſio ei= τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐ tius: ſicut dixit ei dño deus vr. τ ego τοῦ, καθὰ εἶπεν αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. κἀγὼ ſteti in mõte quadragita die⁹ τ qua ἔστην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσα dragita noctibus: τ exaudiuit me dñs: τ in ρακοντα νύκτας, καὶ ἐπήκουσέ μου κύριος, καὶ ἐν tpe illo nõ voluit dñs perdere vos. τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οὐκ ἠθέλησε κύ' ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. τ dixit dñs ad me: vade ꝑcede co καὶ εἶπεν κύριος πρός με, βάδιζε ἔμπρο ναν ppo hoc: τ ingrediãtur τ: τι τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ διαστρεψάτωσαν καὶ poſſideãt terrã: quã iurauí pa κληρονομήσωσιν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πα= tribus eor ꝓ vt dare eis. τ nũc israel τράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς· καὶ νῦν Ἰσραὴλ dd dño deus tuus petit a te: niſi τί κύριος ὁ θεός σου αἰτεῖ παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ vt timeas dñm deũ tuũ: vt ambules in φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν oibus viis eius: τ diligas eũ: πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶσ αὐ= τ ſeruias dño deo tuo ex to τὸν, καὶ λατρεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐξ ὅ= to corde tuo τ ex tota alia λης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς tua: vt cuſtodias mãdata dñi dei σου, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ tui: τ iuſtificatiões eius: q̃s̃q; ego p̃ σου, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐν= cipio tibi hodie: vt bñ tibi ſit. en do τέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα ἓῦ σοι ἴδ. ἰδοὺ κυ= mini dei tui celi τ celi ρίου τοῦ θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ

Pritius chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
מות קברו	iachan in moſera: vbi mortuus eſt aaron τ ſepultus eſt ibi: τ miniſtrauit eleazar filius eius pro eo. Inde	וְיַקָּן לְמוֹסֵרָה תַּמָּן מִית אַהֲרֹן וְאִתְקְבַר תַּמָּן וְשַׁמֵּשׁ אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ תְּחוֹתוֹהִי׃ וּמִתַּמָּן
פרש	profecti ſunt in gadgad: et de gadgad in iatabatha	נְטָלוּ לְגַדְגַּד וּמִן גַּדְגַּד לְיָטְבָת אַרְעָא נַחֲלִין דְּמַיִן תַּמָּנָא אַתְרָא דַּהֲוָא
נטל קום חסן נתן	in terrã in qua fluunt torrẽtes aquarũ. in tẽpore illo	שְׁגִיאָא דְּחַלְיוֹ לְמֵיטַל יָת אֲרוֹן קְיָמָא דַּייָ לְמֵיקָם קֳדָם יְיָ לְשַׁמָּשׁוּתֵהּ וּלְבָרְכָא בִּשְׁמֵהּ
יהוה קום	separauit dñs tribum leui vt portaret arcam federis	עַד יוֹמָא הָדֵין׃ עַל כֵּן לָא הָוָה לְלֵוִי חוּלָק וַאֲחֻסָנָא עִם אָחוֹהִי דְּיָיָ הִיא אֲחֻסָּתְהוֹן
רבע יום צלא	dñi: τ vt ſtaret coã dño vt miniſtraret ei: τ vt benedi	אֵינוּן אֲחֻסַּנְתֵּהּ כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ אֱלָהָךְ לֵיהוֹשֻׁעַ קֳדָמַי לְמֵימַר לָא תֵירַת מִן
נטל שול	ceret in nomine eius vſq; in diem hanc. Propterea	עַמָּךְ אַרְבְּעִין וְתַרְתֵּין לֵילְיָא וְקַבֵּיל יְהוָה צְלוֹתִי אַף בְּזִמְנָא הָדָא לָא אָבָה יְהוָה
קום נתן דחל	nõ habuit leui partẽ τ hereditatẽ cũ fratribus ſuis:	לְחַבָּלוּתָךְ׃ וַאֲמַר יְיָ לִי קוּם אִיחֵל לְמִטּוֹל קֳדָם עַמָּא וְיֵירְתוּן יָת אַרְעָא דְּ
יהב רחם בלח	quia dona que dedit ei dñs ipſa ſunt hereditas eius	קַיֶּמֶת לַאֲבָהָתְהוֹן לְמִתְּנָהּ לְהוֹן וְאַתְּ יִשְׂרָאֵל מָה יְיָ אֱלָהָךְ שְׁאֵל מִינָךְ אֶלָּהֵן לְמִדְחַל
נטר בקד	ſicut locutus eſt ei dñs deus tuus. Et ego ſteti in mon	יָת יְיָ אֱלָהָךְ לְמֶהֱךְ בְּכָל אוֹרְחָן דְּתִתְקְנֵן קֳדָמוֹהִי וּלְמִרְחַם יָתֵהּ וּלְמִפְלַח קֳדָם יְיָ
יהב	te ſicut diebus prio: ibus quadraginta diebus τ qua-	אֱלָהָךְ בְּכָל לִבָּךְ וּבְכָל נַפְשָׁךְ׃ לְמִיטַר יָת פִּקּוֹדַיָּא דַּייָ וְיָת קְיָמוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ
	dragiuta noctibus. Et ſuſcepit dñs orationẽ meã etiã	יוֹמָא דֵּין לְיוֹטַב לָךְ׃ הָא דַּייָ אֱלָהָךְ שְׁמַיָּא וּשְׁמֵי
	hac vice: τ noluit dño diſpdere te. τ dixit dño ad me.	
	Surge vade vt proficiſcarte coram populo: vt ingre=	
	diantur τ poſſideant terrã quã iurauí patribus ſuis	
	vt tradere ẽ eis. Et nunc iſrael quid dño deus tuus que	
	rit a te: niſi vt timeas dominũ deuz tuũ τ vt ambules	
	in omnibus vñs que recte ſunt coram eo: τ vt diligas	
	eum: vt ſeruias coram dño deo tuo in toto corde tuo	
	et in tota aníã tua: τ vt cuſtodias ꝓcepta domini τ	
	mandata eius que ego ꝓcipio tibi hodie: vt bene	
	ſit tbi. Ecce domini dei tui ſunt celi τ celi oooooooo	

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

celi tra ⁊ oĩa q̃cũq; sũt in ea: verũtñ
οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, πλὴν τοὺς
pres nros elegit dñs ad amãdũ eos:
πατέρας ὑμῶν προείλατο κύριος ἀγαπᾶν αὐτούς,
⁊ elegit semen eor̃ post eos: vos:
καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτούς, ὑμᾶς,
pter oĩa gẽteos scõm vlẽ hanc. ⁊
παρὰ πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. καὶ
D circũcidetis duricẽ cordis vr̃i: ⁊ cerui
περιτμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν τρά
cem vr̃az nõ indurabitis vltra. nã dñs de⁹ ve
χηλον ὑμῶν οὐ σκληρυνεῖτε ἔτι. ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὑ
ster: hic deus deor̃: ⁊ dñs dñor̃: deus
μῶν, οὗτος θεὸς τῶν θεῶν, καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ θεὸς
magnus ⁊ potens ⁊ terribilis: qui nõ admirat per
ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς καὶ φοβερός, ὅστις οὐ θαυμάζει πρό
sonã neq; accipit mun⁹: faciens iudiciũ adue
σωπον οὐδὲ μὴ λάβῃ δῶρον, ὁ ποιῶν κρίσιν πρόση
ne ⁊ pupillo ⁊ vidue: ⁊ amat peregri=
λύτῳ καὶ ὀρφανῷ καὶ χήρᾳ, καὶ ἀγαπᾷ τὸν πρόσκλυ
nũ vt det illi panẽ ⁊ vestem. ⁊ amabitis
τον δοῦναι αὐτῷ ἄρτον καὶ ἱμάτιον. καὶ ἀγαπήσετε
pegrinũ: aduene.n. fuistis in tra egypti.
τὸν πρόσκλυτον, πρόσκλυτοι γὰρ ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτου
Deu. dñm deũ tuũ timebis: ⁊ illi soli seruies:
5.6.c. καὶ τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις,
⁊ ad eũ adherebis: ⁊ in nõe eius
καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ
turabis. ipe laus tua: ⁊ ipe de⁹ tu⁹: qui
ὀμῇ. αὐτὸς καύχημά σου, καὶ αὐτὸς θεός σου, ὅστις
fecit tibi magnalia ⁊ gloriosa hec: q̃
ἐποίησέ σοι τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἔνδοξα ταῦτα, ἃ
viderũt oculi tui. in septuaginta aiab⁹
Gen. εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου. ἐν ἑβδομήκοντα ψυχαῖς
46.a. descenderũt pres tui in egyptũ: nũc aũt
κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς Αἴγυπτον, νῦν δὲ
fecit te dñs deus tuus sicut astra
ἐποίησέ σε κύριος ὁ θεός σου ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ
celi multitudine.
οὐρανοῦ τῷ πλήθει. Ca.xi.

A Θ Et diliges dñm deũ tuũ: ⁊ custodies
καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ φυλάξεις
custodias ei⁹ ⁊ iustificatiões eius:
τὰ φυλάγματα αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ,
⁊ mandata eius ⁊ iudicia ei⁹ oi=
καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ πά
bus dieb⁹, ⁊ cognoscetis hodie: q̃ nõ
σας τὰς ἡμέρας. καὶ γνώσεσθε σήμερον, ὅτι ἐγὼ τὰ
filiis vr̃is: q̃cũq; nõ cognouerũt neq; viderũt disci=
παιδία ὑμῶν, ἅσοι οὐκ οἴδασιν οὐδὲ ἑόρακαν τὴν παι
plinã dñi dei tui: ⁊ magnalia eius: ⁊
δείαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ μεγάλα αὐτοῦ, καὶ τὴν
manũ robustã ⁊ brachiũ excelsũ: ⁊
χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, καὶ

Transla.Chal.

שְׁמַיָּא אַרְעָא וְכָל דְּהָבָה׃ לְחוֹד בַּאֲבָהָתָךְ צְבִי יְהוָה׀ לְמִרְחַם תַּתְהוֹן וְאִתְרְעִי בְּבָנַיהוֹן
בַּתְרַיהוֹן מִבֵּין כָּל עַמְמַיָּא כְּיוֹמָא הָדֵין׃ וְתַעְדּוֹן יָת טַפְשׁוּת לִבְּכוֹן וּקְדָלוֹן לָא תַּקְשׁוֹן
עוֹד׃ אֲרֵי יְיָ אֱלָהֲכוֹן הוּא אֱלָהּ אֱלָהִין וּמָרֵי מַלְכִין אֱלָהָא רַבָּא גִּבָּרָא וְדָחֲלָא
דְּלֵית מְסָבוּתֵי מְסַב אַפִּין וְאָפֵּי לָא לְכַבָּלָא שׁוֹחֲדָא׃ עָבֵיד דִּין יְתִים וְאַרְמְלָא וְרָחֵם
גִּיּוֹרָא לְמִתַּן לֵיהּ מָזוֹן וּכְסוּ׃ וְתִרְחֲמוּן יָת גִּיּוֹרָא אֲרֵי דַיָּרִין הֲוֵיתוּן בְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃
יָת יְיָ אֱלָהָךְ תִּדְחַל וּקְדָמוֹהִי תִּפְלַח וְלֵדַחֲתֵיהּ תִּתְקָרַב וּבְשִׁמְהֵיהּ תְּתַּקַּף׃ הוּא
תּוּשְׁבַּחְתָּךְ וְהוּא אֱלָהָךְ דַּעֲבַד עִמָּךְ יָת רַבְרְבָתָא וְיָת תַּסְתָּיָא הָאִילֵין דַּחֲזָאָה עֵינָךְ׃
בְּשִׁבְעִין נַפְשָׁן נְחַתוּ אֲבָהָתָךְ לְמִצְרָיִם וּכְעַן שַׁוִּיךְ יְיָ אֱלָהָךְ כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא לְסַגֵּי׃
Ca.xi. וְתֵירְחַם יָת יְיָ אֱלָהָךְ וְתִטַּר מַטְרַת מֵימְרֵיהּ וּקְיָמוֹהִי וְדִיסּוֹהִי
וּפִקּוּדוֹהִי כָּל יוֹמַיָּא׃ וְתִדְּעוּן יוֹמָא דֵּין אֲרֵי לָא יָת בְּנֵיכוֹן דְּלָא יָדְעוּ וּלְלָא חֲזוֹ יָת
אוּלְפָנָא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן יָת רְבוּתֵיהּ יָת יְדֵיהּ תַּקִּיפָא וּדְרָעֵיהּ מְרָמְמָא׃ וְיָת

Trãsla.B.Hiero.

celi terra & omnia q̃
in ea sunt. & ooooooooooo
tñ pribus tuis cõgluti
natus est dñs. & amauit
eos. elegitq; semẽ eo=
rũ post eos. idest. ooooo
vos de cũctis gẽtibus:
sicut hodie cõprobatur
Circuncidite igitur p̃=
putium cordis vestri: oo
& ceruicẽ vram ne indu
retis amplius: qa dñs
deus vr̃ ipse est deus
deorum oooooooooooooo
& dñs dñantiũ: deus
magnus & potens oooo
& terribilis: qui perso
nã nõ accipit ooooooooo
nec munera. Facit iu
dicium pupillo ooooooo
& vidue: amat pegri=
nũ & dat ei victum ooo
atq; vestitũ. Et vos er
go amate pegrinos: qa
& ipsi fuistis aduene in
terra egypti. Dominũ
deũ tuũ timebis: & ei
soli seruies. Ipsi ooooo
adherebis: iurabisq; in
noie illius. Ipse est laus
tua & deus tuus: q̃ fe=
cit tibi oooooooooooooo
hec magnalia & terri=
bilia: que oooooooooooo
viderũt oculi tui. In
septuaginta aiabus de=
scenderũt pres tui in egy
ptũ: & ecce nũc multi=
plicauit te dñs deus tu
us sicut astra celi. Ca.xi.
Ma itaq; dominus
deum tuum: oooo
& obserua pcepta eius
& cerimonias ooooooo
iudicia atq; mandata
omni tempore. ooooooo
Cognoscite hodie q̃
ignorant filii vestri: ooo
qui non viderunt oooo
ooooooooooooooooooooo
disciplinã dñi dei vri:
magnalia eius & ooooo
robustam manum ex
tentumq; brachium: oo

Ter.Heb. Deut. Ca.xi. Pritiua heb.

הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ׃
רַק בַּאֲבֹתֶיךָ חָשַׁק יְהוָה לַאֲהֵבָה
אוֹתָם וַיִּבְחַר בְּזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם
בָּכֶם מִכָּל הָעַמִּים כַּיּוֹם הַזֶּה׃
וּמַלְתֶּם אֶת עָרְלַת לְבַבְכֶם
וְעָרְפְּכֶם לֹא תַקְשׁוּ עוֹד׃ כִּי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים
וַאדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבֹּר
וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים
וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד׃ עֹשֶׂה מִשְׁפַּט יָתוֹם
וְאַלְמָנָה וְאֹהֵב גֵּר לָתֵת לוֹ לֶחֶם
וְשִׂמְלָה׃ וַאֲהַבְתֶּם אֶת הַגֵּר כִּי גֵרִים
הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ אֶת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ תִּירָא אֹתוֹ תַעֲבֹד וּבוֹ
תִדְבָּק וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ׃ הוּא תְהִלָּתְךָ
וְהוּא אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשָׂה אִתְּךָ אֶת
הַגְּדֹלוֹת וְאֶת הַנּוֹרָאוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
רָאוּ עֵינֶיךָ׃ בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ
אֲבֹתֶיךָ מִצְרַיְמָה וְעַתָּה שָׂמְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃
Ca.xi. וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְשָׁמַרְתָּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְחֻקֹּתָיו
וּמִשְׁפָּטָיו וּמִצְוֹתָיו כָּל הַיָּמִים׃
וִידַעְתֶּם הַיּוֹם כִּי לֹא אֶת בְּנֵיכֶם
אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ וַאֲשֶׁר לֹא רָאוּ אֶת
מוּסַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת גָּדְלוֹ
יָדוֹ הַחֲזָקָה וּזְרֹעוֹ הַנְּטוּיָה׃ וְאֶת

Pritiua heb.

צְבָאָם רִמָּם רָעָה
עֲדָיָה כָּשָׁה רָבַב
גָּסָב יָתֹם גּוֹר
נָתַן זוּן כְּסָה
דּוּר הֶוֶה דָּחַל
פָּלַח קָרַב קוּם
שָׁבַח רָבַב חָסַן
שָׁוָה סָנָא רָתַם
נָטַר אָפַר קוּם
דִּין יָצַע חָזָה
רָבַב רָתַם

Interp.chal.

celoq; terra ⁊ oĩa que in ea sunt: attamen patres tuos
elegit dñs vt diligeret eos: ⁊ elegit filios eoq; post eos
idest vos de cunctis populis sicut in die hac. Et aufe
retis insipientiã cordis vestri: ⁊ ceruicem vestrã non
indurabitis amplius. qñ dñs deus vester ipse est de⁹
deoq; ⁊ dñs regum: deus magnus fortis ⁊ terribilis:
in cuius cõspectu non est acceptio personaq;: nec reci
pit munera: facit iudiciũ pupillo ⁊ vidue: ⁊ misere=
tur peregrini vt det ei victũ ⁊ vestitũ. Et diligetis pe
regrinũ: qñ habitatores fuistis in terra egypti. Do=
minũ deum tuũ timebis: ⁊ coũi eo seruies: ⁊ timori
eius adherebis: ⁊ in nomine eius turabis. Ipse est
laus tua: ⁊ ipse est deus tuus. qui fecit tecũ magnalia
⁊ terribilia hec que viderũt oculi tui. In septuagita
aiabus descenderũt pres tui in egyptũ: ⁊ nũc posuit
te dñs deus tuus sicut stellas celi in multitudinem.
Diligetis itaq; dominũ deum tuum: ⁊ cu= Ca.xi.
stodies custodiam verbi eius ⁊ pacta eius ⁊ iu=
dicia eius ⁊ pcepta eius oibus diebꝰ. Et scietis ho
die que nõ cognouerũt filii vestri neq; viderũt doctri
nam dñi dei vestri ⁊ magnitudinẽ eius ⁊ manuq; eius
fortem ⁊ brachium eius excelsum: et cooooooooooo

Pritiua chal.

צְבָאָה רִמָּם רָעָה
עֲדָיָה כָּשָׁה רָבַב
גָּסָב יָתֹם גּוֹר
נָתַן זוּן כְּסָה
דּוּר הֶוֶה דָּחַל
פָּלַח קָרַב קוּם
שָׁבַח רָבַב חָסַן
שָׁוָה סָנָא רָתַם
נָטַר אָפַר קוּם
דִּין יָצַע חָזָה
רָבַב רָתַם

Pritiua Heb.	Tex. Heb.	Deuk. Caxi.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latino
אות עשה	"אֹתֹתָיו ׀ וְאֶת־מֹפְתָיו ׀ אֲשֶׁר ׀ עָשָׂה		"signa ᶜ& ᵒopa ᵍque ᶜfecit	signa eius ꝛ prodigia eius: q̃cũq; fe
	בְּתוֹךְ מִצְרַיִם ׀ לְפַרְעֹה ׀ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם		"in medio ᶠegypti "pha=	cit in medio egrpti pharaõi regi egypti
	וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ וַאֲשֶׁר ׀ עָשָׂה ׀ לְחֵיל		raõi ᶠregi	ꝛ vniuerse terre eius: ꝛ q̃cũq; fecit exer
	מִצְרַיִם ׀ לְסוּסָיו ׀ וּלְרִכְבּוֹ ׀ אֲשֶׁר		ᵇ& vniuerse ᵈterre eius:	citui egrptioꝝ: currus eoꝝ ꝛ eq=
צוף פָּנֶה	הֵצִיף ׀ אֶת־מֵי־יַם־סוּף ׀ עַל ׀ פְּנֵיהֶם		omniq; ᵇexercitui	tatũ eoꝝ quõ inũdauit aqua mario
	בְּרָדְפָם ׀ אַחֲרֵיכֶם ׀ וַיְאַבְּדֵם ׀ יְהוָה		ᶜegyptiorum ᵇ& equis	rubri in facie eoꝝ ꝓsequẽtibus ip
אֲנַד	עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַאֲשֶׁר ׀ עָשָׂה ׀ לָכֶם		ᵈaccurribus: ᵇquomodo	sis ex tergo vfq. ꝛ deleuit eos
	בַּמִּדְבָּר ׀ עַד־בֹּאֲכֶם ׀ עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃	דבר בוא קום	ᶠoperuerint ᵉeos ᶠaque	tũ ex tũ ꝏsq; vos dñs vsq ad hodiernũ diẽ. ꝛ q̃cũq; fecit
	וַאֲשֶׁר ׀ עָשָׂה ׀ לְדָתָן ׀ וְלַאֲבִירָם ׀ בְּנֵי		ᵐmaris ᵃrubri:	vobis in dekto donec veniretis in locũ hũc.
	אֱלִיאָב ׀ בֶּן־רְאוּבֵן ׀ אֲשֶׁר ׀ פָּצְתָה	פצה	ᵍcũ vos ꝓsequerentur:	ꝛ q̃cũq; fecit dathã ꝛ abirõ filijs eli
	הָאָרֶץ ׀ אֶת־פִּיהָ ׀ וַתִּבְלַעֵם ׀ וְאֶת	בלע	ᵉ& deleuerit eos ᵗdñs ᵏ	ab filij rubẽ. quos aperiẽs terra os suũ
	בָּתֵּיהֶם ׀ וְאֶת־אָהֳלֵיהֶם ׀ וְאֵת ׀ כָּל	בית	ᵃvsq; in ᵏpresentem ᵗdiẽ:	absorbuit eos: ꝛ domos eoꝝ ꝛ
	הַיְקוּם ׀ אֲשֶׁר ׀ בְּרַגְלֵיהֶם ׀ בְּקֶרֶב ׀ כָּל	קום	ᵇvobisq; ᵍque ᵃfecerit	tabnacula eoꝝ: ꝛ vniuersã substãciã q̃ cũ
	יִשְׂרָאֵל׃ כִּי ׀ עֵינֵיכֶם ׀ הָרֹאת ׀ אֵת	ראה	ᶜin solitudine ᵒdonec ᶜve	illis in medio totius israel. qñ oculi
	כָּל־מַעֲשֵׂה ׀ יְהוָה ׀ הַגָּדֹל ׀ אֲשֶׁר ׀ עָשָׂה׃	עשה	niretis ᶠad ᵇhunc ᵈlocum:	vri viderũt oia opa dñi magna:
צוה	וּשְׁמַרְתֶּם ׀ אֶת־כָּל ׀ הַמִּצְוָה ׀ אֲשֶׁר		ᶠ& dathan ᵐatq; abiron	B
חזק	אָנֹכִי ׀ מְצַוְּךָ ׀ הַיּוֹם ׀ לְמַעַן ׀ תֶּחֶזְקוּ		ᵑfiliis ᵒeliab qui fuit ᵖfilius ᵍru	ꝛ custodieti vni
בוא	וּבָאתֶם ׀ וִירִשְׁתֶּם ׀ אֶת ׀ הָאָרֶץ		ben: ᵗquos ᵘaperto	ôsa ἐποίησεν ὑμῖν σήμερον. καὶ φυλάξεσθε πᾶ=
	׀ אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם ׀ עֹבְרִים ׀ שָׁמָּה		ˣore suo ᵗterra ᵗ absorbu	uersa ꝑcepta eius: q̃cũq; ego ꝑcipio vo
	לְרִשְׁתָּהּ׃ וּלְמַעַן ׀ תַּאֲרִיכוּ ׀ יָמִים	ירש אדם קום	it ᵗcum	σας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑ=
	עַל ׀ הָאֲדָמָה ׀ אֲשֶׁר ׀ נִשְׁבַּע ׀ יְהוָה	שבע	ᵘdomibus ᵇ& ᶜtabernacu	bis hodie: vt viuatis ꝛ multiplicemini ꝛ
	לַאֲבֹתֵיכֶם ׀ לָתֵת ׀ לָהֶם ׀ וּלְזַרְעָם ׀	נתן	lis ᵛ& ᵗvniuersa ꝏ ꝏꝏꝏ	μῖν σήμερον, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε καὶ
	אֶרֶץ ׀ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ כִּי ׀ הָאָרֶץ		ᵘsubstantia eorum: ᵘquã	intretis ꝛ possideatis terrã: ad q̃ vos
	אֲשֶׁר ׀ אַתָּה ׀ בָּא ׀ שָׁמָּה ׀ לְרִשְׁתָּהּ ׀	ירש	habebant ᵗin medio	εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν,
	לֹא ׀ כְּאֶרֶץ ׀ מִצְרַיִם ׀ הִוא ׀ אֲשֶׁר		ᵗisrael. ᵛOculi vri ᵒ vide=	transitis iordanẽ illuc vt possideatis illã:
	יְצָאתֶם ׀ מִשָּׁם ׀ אֲשֶׁר ׀ תִּזְרַע ׀ אֶת	זרע	runt ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ	διαβαίνετε γὰρ Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν,
	זַרְעֲךָ ׀ וְהִשְׁקִיתָ ׀ בְרַגְלְךָ ׀ כְּגַן ׀ הַיָּרָק׃	שקה	ᵍomnia ᵗopera ᵘdñi ᵗma=	vt lõgeui sitis sup frã: q̃ iurauit dñs
שקה			gna ᵘque ᵗfecit: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ	πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ τῷ σπέρ=
			ᵗvt custodiatis ᵃvniuersa	mini eoꝝ post eos: frã manãtẽ lacte ꝛ mel
			ᵇmandata illius: ᶜque ꝏ	ματι αὐτῶν μετ' αὐτούς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέ
			ᵒego ᵗhodie ᶜprecipio vo	li. ἔστι γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι
			bis: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ	illã: nõ sicut frã egypti est: vñ egre
			ᵗ& possi tis introire ᵇ&	ἀυτήν, οὐχ ὡσεὶ ἡ γῆ Αἰγύπτου ἐστίν, ὅθεν ἐκπο=
			possidere ᵐterram ad ꝏ	dimini illinc: q̃ seminauerit semẽ: ꝛ ir=
			ᵘquã ᵖingredimini: ꝏꝏ	ῥυὲν ἐκεῖθεν, ὅταν σπείρωσι τὸν σπόρον, καὶ πο
			ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ	rigãt pedibus: sicut hortũ oleris.
			ᵗmultoq; ᵇin ea ᵗviuatis	τίζωσι τοῖς ποσίν, ὡσεὶ κῆπον λαχανείας.
			ᵘtempore: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ	
			ᵇquã ᵃsub ᵘiuramẽto pol=	
			licitus est ᵇdominus ꝏꝏ	
			ᶜpatribus vestris ᶠ& semi	
			ni eorum ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ	
			ᶠlacte ᵃ& melle ᵇmanan=	
			tem. ᵐTerra ᶠenim ad	
			ᵑquam ᵖingredieris ˢpos	
			fidendam: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ	
			ᵒnon ᶠest ᵗsicut terra ᵘ e=	
			gypti ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ	
			ᵗde qua ᶠexisti: ᵇvbi ᶜia=	
			cto ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ	
			ᶜsemine ᵇin hortorũ mo	
			rẽ aque ducũtur irrigue	

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
אות	signa eius ꝛ opera eiꝰ que fecit in medio egrpti pha=	אָתְוָתֵיהּ וְיָת עוֹבָדוֹהִי דַּעֲבַד בְּגוֹ מִצְרָיִם לְפַרְעֹה מַלְכָּא דְּמִצְרָיִם וּלְכָל אַרְעֵיהּ וְדַעֲבַד
שרא נטף	raoni regi egrpti ꝛ vniuerse terre eius: ꝛ quod fecit	לְמַשְׁרִיתַ מִצְרָאֵי לְסוּסְוָתְהוֹן וְלִרְתִּיכֵיהוֹן דַּאֲטַף יָת מַיָּא דְסוּף עַל אַפֵּיהוֹן ✣✣
ברך אבד דבר	exercitui egrptioꝝ ꝛ equis eorũ ꝛ curribus eoꝝ qui	גְּמִרְדָּפֵהוֹן בַּתְרֵיכוֹן וְאוֹבֵידִינוּן יְיָ עַד יוֹמָא הָדֵין וְלַעֲבַד לְכוֹן בְּמַדְבְּרָא עַד מֵיתֵיכוֹן
אתא	inundare fecit aquas mario rubri sup faciẽ eorum	עַד אֲתָרָא הָדֵין וְלַעֲבַד לְרָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֶלִיאָב בַּר רְאוּבֵן דְּפַתַּחַת אַרְעָא יָת פּוּמָהָא
בית שכן	cuꝝ perſequerẽtur vos: ꝛ perdidit eos dñs vsq; in diẽ	וּבְלָעַתְנוּן וְיָת אֱנָשׁ בָּתֵּיהוֹן וְיָת מַשְׁכְּנֵיהוֹן וְיָת כָּל יְקוּמָא דְּעִמְּהוֹן בְּגוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל׃
חזה רבב נטר	hanc: ꝛ quod fecit vobis in deſerto donec veniretis	אֲרֵי עֵינֵיכוֹן חָזָאן יָת כָּל עוֹבָדָא דְיְיָ רַבָּא דִי עֲבַד׃ וְתִטְּרוּן יָת כָּל תַּקְּפָא דְּפִקְּדָנָא דְּאֲנָא
פקד תחף עול	vsq; ad locuꝝ hunc: ꝛ quod fecit dathan ꝛ abirã filijs	מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין בְּדִיל דְּתִתְקְפוּן וְתֵירְלוּן וְתֵירְתוּן יָת אַרְעָא דְּאַתּוּן עֲבְרִין תַּמָּן
ירת ארך קום	eliab filij ruben: quãdo aperuit terra os suũ ꝛ deglu=	לְמֵרְתָּהּ׃ וְדִלְהוֹרְכוּן יוֹמִין עַל אַרְעָא דְּקַיֶּם יְיָ לַאֲבָהַתְכוֹן לְמִתַּן לְהוֹן וְלִבְנֵיהוֹן
נתן ירת	tiuit eos ꝛ homines domus eorũ ꝛ tabernacula eoꝝ:	אַרְעָא עַבְדָא חַלַב דְּבָשׁ׃ אֲרֵי אַרְעָא דְאַתְּ עָלַיִל לְתַמָּן לְמֵרְתָּהּ לָא כְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם
זרע שקה	et vniuerſam ſubſtantiaꝝ que erat cum eis in medio	הִיא דְּיַפְּקְתּוּן מִתַּמָּן דִּתְזָרַע יָת זַרְעָךְ וְתַשְׁקֵי לֵיהּ בְּרַגְלָךְ כְּגִנְּתָא יַרְקָא׃ ✣✣✣✣✣✣✣
	totius iſrael. ¶Quoniã oculi veſtri vident oĩa opera	
	dñi magna que fecit. Et cuſtodietis oĩa precepta que	
	ego precipio vobis hodie: vt cõfortemini ꝛ ingredia	
	mini ꝛ poſſideatis terraꝝ ad quã vos ingredimini vt	
	poſſideatis eam: ꝛ vt prolongentur dies veſtri ſuper	
	terrã pro qua iurauit dñs patribus veſtris: vt trade=	
	ret eis terram lacte ꝛ melle manantẽ. ¶Quoniã terra	
	ad quã tu ingredieris vt poſſideas eam: non eſt ſicut	
	terra egypti vnde egreſſi eſtis: in qua ſeminabas ſe=	
	mẽ tuũ ꝛ irrigabas illaꝝ pede tuo ſicut hortũ oleris.	

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp.latina.

at tra in ꝓ ingrederis illuc ad possidẽdũ eam:
καὶ γῆ ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν,
tra mõtuosa ⁊ campestris: ex pluuia celi bi-
γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδινή, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πί-
bet aquã. terra: quã dñs deus tu⁹ visitat il-
νεται ὕδωρ· γῆ, ἣν κύριος ὁ θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐ-
lã semper: oculi dñi dei tui
τὴν διαπαντός, οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου
in ipa a principio anni ⁊ vsq; ad fi-
ἐπ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἕως τῆς συν-
nem anni. si ũt auditu audieritis ea
τελείας ἐνιαυτοῦ. ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας
infra. 10. c
precepta ei⁹: q̃cũq; ego precipio tibi ho
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σή-
die: vt diligas dñm deũ tuũ: ⁊ seruias
μερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, καὶ λατρεύειν
ei ex toto corde tuo ⁊ ex tota ala
αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυ-
tua: ⁊ dabit pluuiã tre tue ad tẽpus
χῆς σου, καὶ δώσει τὸν ὑετὸν τῆς γῆς σου καθ' ὥραν
tẽporaneã ⁊ serotinã: ⁊ colliges frumẽtũ tuũ ⁊
πρώϊμον καὶ ὄψιμον, καὶ εἰσοίσεις τὸν σῖτόν σου καὶ
vinũ tuũ ⁊ oleũ tuũ: ⁊ dabit fenũ
τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ἔλαιόν σου, καὶ δώσει χορτάσματα
in agris tuis iumẽtis tuis. ⁊ cũ
τοῖς ἐν τοῖς ἀγροῖς σου τοῖς κτήνεσί σου· καὶ φα-
comederis ⁊ saturat⁹ fueris: cauete vobis ipsis: ne dila
γὼν καὶ ἐμπλησθεὶς, πρόσεχετε ἑαυτοῖς, μὴ πλα-
tetur cor vr̃m: ⁊ transgrediamini: ⁊ seruia-
τυνθῇ ἡ καρδία ὑμῶν, καὶ παραβῆτε, καὶ λατρεύ-
tis dijs alienis: ⁊ adoretis eos: ⁊
σητε θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, καὶ
irat⁹ irascat⁹ dñs cõtra vos: ⁊ claudat ce
θυμωθεὶς ὀργισθῇ κύριος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ συσχῇ τὸν οὐ-
lũ: ⁊ nõ erit pluuia. ⁊ terra nõ dabit
ρανόν, καὶ οὐκ ἔσται ὑετός· καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει τὸν
fructũ suũ. ⁊ peribitis velociter a
καρπὸν αὐτῆς· καὶ ἐξολεῖσθε ταχὺ ἀπὸ τῆς
terra bona: quã dedit dñs vobis. ⁊ po-
γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς ἔδωκε κύριος ὑμῖν· καὶ ἐμ-
C netis verba hec in cor ve-
βαλεῖτε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑ-
8.6.b. strũ ⁊ in aiam vr̃am: ⁊ suspẽdetis ea
μῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἀφάψετε αὐτὰ
in signũ in manu vr̃a: ⁊ erit im-
εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσά-
mobile añ oculos vr̃os. ⁊ docebitis ea
λευτον πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῶν· καὶ διδάξετε αὐτὰ
filios vr̃os vt ꝓcipiãt illa sedentes in do
τὰ τέκνα ὑμῶν λαβεῖν αὐτὰ καθημένους ἐν οἴ-
mo: ⁊ ambulãtes in via: ⁊
κῳ, καὶ πορευομένους ἐν ὁδῷ, καὶ

Trãsla.B.Hiero.

sed
montosa est & campe-
stris
de celo expectans ⁊ plu
uias:
quã dñs deus tuus ⁊ sẽ
per inuisit: &
oculi illius in ea sunt
a principio anni vsq;
ad finem eius.
Si ergo obedieritis
mandatis meis:
que ego hodie preci-
pio vobis:
vt diligatis dñm deũ
vestrum:
& seruiatis ei in toto
corde vestro & in tota
aia vestra: dabit pluu-
iam terre vestre
temporaneam & sero-
tinam: vt colligatis
frumentum & vinum
& oleum
fenũ ex agris ad pa-
scẽda iumẽta: & vt ipsi
comedatis ac saturemi.
Cauete ne forte deci-
piatur cor vr̃m: & rece
datis a dño: seruiatisq;
dijs alijs: & adoretis
eos: iratusq;
dominus ⁊ claudat celũ
& pluuie nõ descẽdãt:
nec terra
det germẽ suũ: perea
tisq; velociter
de terra optima: quã
dominus
daturus est vobis. Po
nite hec verba mea
in cordibus & in ani-
mis vestris: & suspẽdite
ea pro signo in mani
bus: &
inter oculos vestros
collocate. Docete
filios vestros vt illa
meditentur quando
sederis in domo tua: &
ambulaueris in via:

Ter. Heb. Deut. Ca. xi. Pũtiua. heb.

וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעֹת
לִמְטַר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתֶּה מַיִם׃ אֶרֶץ שתה
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דֹרֵשׁ אֹתָהּ
תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ תמיד
מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה׃ ראשׁ
וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי שמע צוה
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל
נַפְשְׁכֶם׃ וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם
בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ ירה מלקוש
דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃ וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה שמר פתה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים סור
אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה שחה
אַף יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם
וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא נתן מטר
תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה נתן טוב
מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה
נֹתֵן לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה שום
עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם
אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ היה
לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם טפף
אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
יָשַׁב בַּיִת

Interp. chal.

Terra autẽ ad quã vos transitis vt possideatis eam:
terra montiũ est ⁊ camporum: de pluuia celi bibetis
aquã: terra quã dño deus tu⁹ requirit eas semp: oculi
dñi dei tui sunt in ea a principio ãni vsq; ad finẽ anni.
Et erit si obedientes obedieritis preceptis meis que
ego precipio vobis hodie vt diligatis dñm deũ vestrũ
⁊ vt seruiatis coꝛã eo in toto corde vestro ⁊ in tota ala
vestra: dabo pluuiã terre vestre in tẽpore suo tẽpora-
neam ⁊ serotinã: ⁊ colliges frumentũ tuum ⁊ vinum
tuum ⁊ oleum tuũ. Et dabo fenum in agro tuo iumen
tis tuis: ⁊ comedes ⁊ saturaberis. Cauete vobis ne
forte decipiatur cor vr̃m ⁊ declinetis ⁊ seruiatis ido-
lis populoꝝ ⁊ adoretis ea: ⁊ trascatur furor dñi con-
tra vos ⁊ claudat celos ⁊ non sit pluuia: ⁊ terra non
det germen suũ: ⁊ pereatis cito de terra bona quam
dño dabit vobis. Et ponetis verba mea hec in cordi-
bus vestris ⁊ in animis vr̃is: ⁊ ligabitis ea in signũ
super manũ vestrã: ⁊ erunt quasi appendix inter ocu
los vr̃os: ⁊ docebitis ea filios vr̃os: vt loquamini in
eis cũ sederis in domo tua: ⁊ cũ ambulaueris in via:

Pũtiua chal.

שָׁתָה רֵאשָׁהּ
יְהֵא גְּבַל בָּרֵךְ רָתֵם
פְּלַח נָתַן
כֶּנֶשׁ אֲבֵל שָׁבַע
סַמַּר טָרְעָה סָטָה
טָעָה גָּדַף תַּקַּף
אֶחַד הָוָה נָתַן
אֲבַד טוּב שָׁוֵה
כְּתַר אוֹת פָּלַל
אֶלֶף יְתַב יְהַב

Transl. Chal.

וְאַרְעָא דַּאַתּוּן עָבְרִין לְתַתָּנָהּ לְמֵירְתַהּ אַרְעָא טוּרִין וּבִקְעָן לְמִטְרָא שְׁמַיָּא תְּשְׁתֵּי מַיָּא׃
אַרְעָא דַּיְיָ אִלָּהָךְ תָּבָע יְתַהּ תְּדִירָא עֵינֵי יְיָ אִלָּהָךְ בָּהּ מִתְּרִישׁ שַׁתָּא וְעַד סוֹף
שַׁתָּא׃ וִיהֵי אִם קַבָּלָא תְּקַבְּלוּן לְפִיקוֹדַיַּי דַּאֲנָא מְפַקֵּד יַתְכוֹן יוֹמָא דֵּין לְמֵירְתַם
יַת יְיָ אִלָּהֲכוֹן וּלְמִפְלַח קֳדָמוֹהִי גְּמַר לִבְּכוֹן וְגַמַּר נַפְשְׁכוֹן׃ וְאֶתֵּן מְטַרָא דְּאַרְעֲכוֹן
בְּעִדָּנֵיהּ בַּכִּיר וְלַקִּישׁ וְתֵכְנוֹשׁ עִימְרָךְ וְחַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ׃ וְאֶתֵּן עִשְׂבָּא בְּחַקְלָךְ לְבָעִירָךְ
וְתֵיכוֹל וְתִשְׂבַּע׃ אִסְתַּמָּרוּ לְכוֹן דִּילְמָא יִתְפַּתֵּי לִבְּכוֹן וְתִסְטוּן וְתִפְלְחוּן לְטַעֲוָת עַמְמַיָּא
וְתִסְגְּדוּן לְהוֹן׃ וְיִתְקַף רוּגְזָא דַּיְיָ בְּכוֹן וְיִחוֹד יַת שְׁמַיָּא וְלָא יְהֵי מְטַרָא וְאַרְעָא לָא
יִתֵּן יַת עֲלַלְתַהּ וְתֵיכְדוּן בְּפִרְיָא מֵעַל אַרְעָא טַבְתָּא דַּיְיָ יָהֵיב לְכוֹן׃ וְתְשַׁוּוּן יַת
פִּתְגָמַי אִלֵּין עַל לִבְּכוֹן וְעַל נַפְשְׁכוֹן וְתִקְטְרוּן יָתְהוֹן לְאָת עַל יְדְכוֹן וִיהוֹן לְתַכְּלִין
בֵּין עֵינֵיכוֹן׃ וְתַלְפוּן יָתְהוֹן יַת בְּנֵיכוֹן לְמַלָּלָא בְּהוֹן בְּמִתְּבָךְ בְּבֵיתָךְ וּבְמָהָכָךְ בְּאָרְחָא

Pritiua beb.	Ter. Heb.	Deut. Latin.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
וּבְשָׁכְבְךָ	׳	׳& accubueris	׳& accubueris	accubãs τ surgẽs: τ scribetis illã
וּבְקוּמֶךָ׃	׳	׳& surrexeris	׳atq; surrexeris:	καταζαμένους καὶ ὁλκὴς αἰδίους, καὶ γράψετε αὐτὰ
וּכְתַבְתָּם	׳	׳scribes ea	׳scribes ea	in liminibus domũ vrãꝝ τ portaꝝ ve
עַל	׳	׳sup	׳sup	ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑ
מְזוּזוֹת	׳	׳postes	׳postes	strarũ: vt multiplicẽtur dies vr̃i τ dies
בֵּיתֶךָ	׳	׳&	׳& ianuas	μῶν, ἵνα πληθυνθῶσιν αἱ ἡμέραι ὑμῶν καὶ αἱ ἡμέραι
וּבִשְׁעָרֶיךָ׃	׳	׳ianuas	׳dom	filiorꝝ vrorꝝ in tra: q̃ iurauit dñs pa
לְמַעַן	׳	׳dom	tue: vt	τῶν υἱῶν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πα
יִרְבּוּ	׳	׳tue: vt	׳multiplicẽtur	tribus vr̃is vt daret eis: sicut dies ce
יְמֵיכֶם	׳	׳multiplicẽtur	׳dies tui	τράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐ
וִימֵי	׳	׳dies tui	׳&	li sup trã. τ erit si auditu audieritis om
בְנֵיכֶם	׳	׳&	׳filiorum tuorum	ρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε πά
עַל	׳	׳filiorum tuorum	׳in	nia mãdata hec: que ego p̃cipio vo ō eo.
הָאֲדָמָה	׳	׳in	׳terra	σας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑ
אֲשֶׁר	׳	׳terra	׳quam	bis hodie facere: vt diligatis dñm deũ vr̃m: et am
נִשְׁבַּע	׳	׳quam	׳iurauit	μῖν σήμερον ποιεῖν, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ πο
יְהוָה	׳	׳iurauit	׳dñs	buletis in oĩbus viis eius: τ adhere
לַאֲבֹתֵיכֶם	׳	׳dñs	׳pa	ρεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ προσκολ
לָתֵת	׳	׳pa	׳tribus	atis ei: τ dispdet dñs oẽs gẽtes
לָהֶם	׳	׳tribus	׳vr̃is	λᾶσθαι αὐτῷ, καὶ ἐκβαλεῖ κύριος πάντα τὰ ἔθνη
כִּימֵי	׳	׳vr̃is	׳vt daret	tas a facie vr̃a: τ possidebitis
הַשָּׁמָיִם	׳	׳vt daret	׳eis	ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κληρονομήσετε
עַל	׳	׳eis	׳cũ	gẽtes magnas τ fortiores magis quã vos. oẽm
הָאָרֶץ׃	׳	׳cũ	׳diu	ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ὑμῶν· πᾶς τό
כִּי	׳	׳diu	׳celũ	locũ quẽ calcauerit vestigiũ pedis vr̃i: ioſ.1.a
אִם	׳	׳celũ	׳imminet	πος οὗ ἂν πατήσῃ ὁ ἴχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν,
שָׁמֹר	׳	׳imminet	׳terre	vobis erit a deserto τ antilibano τ a
תִּשְׁמְרוּן	׳	׳terre	׳Si	ὑμῖν ἔσται ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἀντιλιβάνου καὶ ἀπὸ
אֶת	׳	׳Si	׳eñ	flumine magno flumine euphrate: τ
כָּל	׳	׳eñ	׳custodieritis	τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ
הַמִּצְוָה	׳	׳custodieritis	׳mandata	vsq; ad mare occidẽtis erũt termini vr̃i.
הַזֹּאת	׳	׳mandata	׳que	ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν ἔσται τὰ ὅρια ὑμῶν·
אֲשֶׁר	׳	׳que	׳ego	nõ resistet vllus cõtra facĩ vr̃as. ter
אָנֹכִי	׳	׳ego	׳precipio	οὐκ ἀντισταθήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπον ὑμῶν· φόβ
מְצַוְּךָ	׳	׳precipio	׳vobis	ror ẽ vr̃s τ formidinẽ vr̃as imponet dñs deus vr̃
הַיּוֹם	׳	׳vobis	׳hodie	βον ὑμῶν καὶ τὸν τρόμον ὑμῶν ἐπιθήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν
לַעֲשֹׂתָהּ	׳	׳hodie	׳facere	sup facĩ ois terre: in quã ascẽderitis
לְמַעַן	׳	׳facere	׳vt diligatis	ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐφ' ἣν ἂν ἐπιβῆτε
תִּשְׁמְעוּן	׳	׳vt diligatis	׳dñm	in illã: quẽadmodũ locutus ẽ dñs ad vos: ecce
אֶת	׳	׳dñm	׳deũ	ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς, ἰδοὺ
יְהוָה	׳	׳deũ	׳vr̃m	ego do coã vobis hodie bñdictiõẽs τ ma
אֱלֹהֵיכֶם	׳	׳vr̃m	׳et	ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον εὐλογίαν καὶ κα
לְלֶכְתְּךָ	׳	׳et	׳ambuletis	ledictiõẽs. bñdictiõẽs: si audieritis p̃cepta do
בְּכָל	׳	׳ambuletis	׳in	Τάραχ· τὴν εὐλογίαν, ἐὰν ἀκούσητε τὰς ἐντολὰς κυ
דְּרָכָיו	׳	׳in	׳oĩbus	mini dei vr̃i: q̃s ego p̃cipio vobis ho D
וּלְדָבְקָה	׳	׳oĩbus	׳viis	ρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σή
בּוֹ׃	׳	׳viis	׳eius	die. τ maledictiõẽs: si nõ audieritis pre
וְהוֹרִישׁ	׳	׳eius	׳adherẽtes	μερον· καὶ τὴν κατάραν, ἐὰν μὴ εἰσακούσητε τὰς ἐν
יְהוָה	׳	׳adherẽtes	׳ei	cepta dñi dei vr̃i: q̃s ego precipio
אֶת	׳	׳ei	׳disp	τολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι
כָּל	׳	׳disp	׳det	vobis hodie. τ aberraueritis a via q̃ pre
גּוֹיִם	׳	׳det	׳dñs	ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῆτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐντει
הָאֵלֶּה	׳	׳dñs	׳omnes	cepi vobis: vt ambulãtes seruiretis dño
מִלִּפְנֵיכֶם	׳	׳omnes	׳gentes	λαμαι ὑμῖν, πορευθέντες λατρεύειν θεοῖς ἑτέ
וִירִשְׁתֶּם	׳	׳gentes	׳ista	
גּוֹיִם	׳	׳ista	׳ãſ faciem	
גְּדֹלִים	׳	׳ãſ faciem	׳vestram	
וַעֲצֻמִים	׳	׳vestram	׳& possidebitis	
מִכֶּם׃	׳	׳& possidebitis	eas q̃	
כָּל	׳	eas q̃	׳maiores	
הַמָּקוֹם	׳	׳maiores	sũt	
אֲשֶׁר	׳	sũt	׳& for	
תִּדְרֹךְ	׳	׳&	tiores	
כַּף	׳	׳fortiores	׳vobis	
רַגְלְכֶם	׳	׳vobis	׳Omnis	
בּוֹ	׳	׳Omnis	׳locus	
לָכֶם	׳	׳locus	׳quem	
יִהְיֶה	׳	׳quem	׳calcaue	
מִן	׳	׳calcaue	rit	
הַמִּדְבָּר	׳	rit	׳pes	
וְהַלְּבָנוֹן	׳	׳pes	׳vester	
מִן	׳	׳vester	׳erit	
הַנָּהָר	׳	׳erit	׳A	
נְהַר	׳	׳A	׳deserto	
פְּרָת	׳	׳deserto	׳&	
וְעַד	׳	׳&	libano &	
הַיָּם	׳	libano &	flumie magno	
הָאַחֲרוֹן	׳	flumie magno	׳eufrate	
יִהְיֶה	׳	׳eufrate	׳vsq;	
גְּבֻלְכֶם׃	׳	׳vsq;	ad	
לֹא	׳	ad	׳mare	
יִתְיַצֵּב	׳	׳mare	׳occidẽta	
אִישׁ	׳	׳occidẽta	le	
בְּפָנֶיךָ	׳	le	׳erũt	
יִתֵּן	׳	׳erũt	׳termini	
יְהוָה	׳	׳termini	vestri.	
אֱלֹהֶיךָ	׳	vestri.	׳Nullus	
פַּחְדְּךָ	׳	׳Nullus	׳stabit	
וּמוֹרָאֲךָ	׳	׳stabit	׳cõtra	
יִתֵּן	׳	׳cõtra	vos.	
עַל	׳	vos.	׳Terrorẽ	
פְּנֵי	׳	׳Terrorẽ	ve	
כָּל	׳	ve	strum	
הָאָרֶץ	׳	strum	׳&	
אֲשֶׁר	׳	׳&	formidinẽ	
תִּדְרְכוּ	׳	formidinẽ	׳da	
בָּהּ	׳	׳da	bit	
כַּאֲשֶׁר	׳	bit	׳dñs	
דִּבֶּר	׳	׳dñs	׳deus	
לָכֶם׃	׳	׳deus	׳vester	
רְאֵה	׳	׳vester	׳su	
אָנֹכִי	׳	׳su	per	
נֹתֵן	׳	per	׳oẽm	
לִפְנֵיכֶם	׳	׳oẽm	׳terram	
הַיּוֹם	׳	׳terram	׳quam	
בְּרָכָה	׳	׳quam	׳calcaturi	
וּקְלָלָה׃	׳	׳calcaturi	estis:	
אֶת	׳	estis:	׳si	
הַבְּרָכָה	׳	׳si	cut	
אֲשֶׁר	׳	׳cut	׳locutus	
תִּשְׁמְעוּ	׳	׳locutus	est	
אֶל	׳	est	׳vobis.	
מִצְוֹת	׳	׳vobis.	׳En	
יְהוָה	׳	׳En	׳propono	
אֱלֹהֵיכֶם	׳	׳propono	׳in	
אֲשֶׁר	׳	׳in	cõspe	
אָנֹכִי	׳	cõspe	ctu vestro	
מְצַוֶּה	׳	ctu vestro	׳hodie	
אֶתְכֶם	׳	׳hodie	׳bñdictionẽ	
הַיּוֹם׃	׳	׳bñdictionẽ	׳&	
וְהַקְּלָלָה	׳	׳&	maledi	
אִם	׳	maledi	ctionem.	
לֹא	׳	ctionem.	׳bñdictionem	
תִשְׁמְעוּ	׳	׳bñdictionem	׳si	
אֶל	׳	׳si	׳obedieritis	
מִצְוֹת	׳	׳obedieritis	׳mãdatis	
יְהוָה	׳	׳mãdatis	׳domini	
אֱלֹהֵיכֶם	׳	׳domini	׳dei	
וְסַרְתֶּם	׳	׳dei	vestri	
מִן	׳	vestri	׳que	
הַדֶּרֶךְ	׳	׳que	׳ego	
אֲשֶׁר	׳	׳ego	׳ho	
אָנֹכִי	׳	׳ho	die	
מְצַוֶּה	׳	die	׳precipio	
אֶתְכֶם	׳	׳precipio	׳vobis.	
הַיּוֹם	׳	׳vobis.	׳Maledictionem	
לָלֶכֶת	׳	׳Maledictionem	׳si	
אַחֲרֵי	׳	׳si	׳non	
אֱלֹהִים	׳	׳non	׳obedieritis	
		׳obedieritis	׳mandatis	
		׳mandatis	׳domini	
		׳domini	׳dei	
		׳dei	vestri:	
		vestri:	׳sed	
		׳sed	recesseritis	
		recesseritis	׳de	
		׳de	׳via	
		׳via	׳quã	
		׳quã	׳ego	
		׳ego	׳nunc	
		׳nunc	׳ostendo	
		׳ostendo	׳vobis:	
		׳vobis:	׳&	
		׳&	ambulaueritis	
		ambulaueritis	׳post	
		׳post	׳deos	

Pritiua. chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
וּבְשָׁכְבְךָ	et accubueris τ surrexeris. Et scribes ea sup postes τ affiges ea in liminib̃ domus tue τ in portis tuis: vt multiplicẽtur dies vestri τ dies filiorꝝ vestrorꝝ super terra quã iurauit dñs pribus vestris vt traderet eis: sicut sunt dies celi sup terrã. Quoniã si custodientes custodieritis oĩa precepta hec q̃ ego precipio vobis vt faciatis ea: vt diligatis dñm deus vestrũ τ vt ambu letis in viis que recte sunt coram eo: vt adhereatis ti moti eius: eiiciet dñs omnes populos istos a facie ve stra: τ possidebitis populos multos fortiores vobis. Omnis locus in quo calcauerit planta pedis vestri: vester erit: a deserto τ libano a fluui o euphrate τ vsq; ad mare occidentale erit terminus vester. Non stabit vir in conspectu vestro: timorẽ vestrũ dabit dñs deus vester sup facĩ vniuerse terre quã calcabitis sicut lo cutus est vobis. Ecce ego pono ante vos hodie benedi ctiones τ maledictões. Benedictiones si obedieritis preceptis domini dei vestri que ego precipio vobis hodie. Maledictiones autem si non obedieritis pre ceptis domini dei vestri: τ declinaueritis a via quã ego p̃cipio vobis hodie: τ ambulaueritis post idola	וּבְשָׁכְבְךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ׃ כִּי אִם שָׁמֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשֹׂתָהּ לְמַעַן תִּשְׁמְעוּן אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו וּלְדָבְקָה בּוֹ׃ וְהוֹרִישׁ יְהוָה אֶת כָּל הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִכֶּם׃ כָּל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם יִהְיֶה מִן הַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן מִן הַנָּהָר נְהַר פְּרָת וְעַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם׃ לֹא יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ יִתֵּן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ פַּחְדְּךָ וּמוֹרָאֲךָ עַל פְּנֵי כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרְכוּ בָּהּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃ רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה׃ אֶת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ וְהַקְּלָלָה אִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים	וּבְשָׁכְבְכוֹן עַל מָזוּזַיָּן וְתִכְתְּבִינוּן יָתְהוֹן וְתִקְבְּעִינוּן בְּסִיפֵי בֵּיתְכוֹן וּבְתַרְעֵיכוֹן׃ בְּדִיל דְּיִסְגּוֹן יוֹמִיכוֹן וְיוֹמֵי בְּנֵיכוֹן עַל אַרְעָא דְּקַיֶּם יְיָ לַאֲבָהָתְכוֹן לְמִתַּן לְהוֹן כְּיוֹמֵי שְׁמַיָּא עַל אַרְעָא׃ אֲרֵי אִם מַטָּרָא תִּטְּרוּן יָת כָּל פִּקּוּדְיָא הָדָא דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן לְמֶעְבְּדְהוֹן לְמִרְחַם יָת יְיָ אֱלָהְכוֹן לְמִהַךְ בְּכָל אוֹרְחָתֵיהּ וּלְאִתְקְרָבָא לְמֵהֲוֵי דָּבְקִין בֵּיהּ׃ וְיָתֵיר יְיָ יָת כָּל עַמְמַיָּא הָאִלֵּין מִן קֳדָמֵיכוֹן וְתֵירְתוּן עַמְמִין רַבְרְבִין וְתַקִּיפִין מִנָּכוֹן׃ כָּל אַתְרָא דְּתִדְרוֹךְ פַּרְסַת רַגְלְכוֹן בֵּיהּ לְיִלְכוֹן יְהֵי מִן מַדְבְּרָא וּלְבָנוֹן מִן נַהֲרָא נַהֲרָא פְּרָת וְעַד יַמָּא מַעֲרַבָּאָה יְהֵי תְּחוּמְכוֹן׃ לָא יִתְעַתַּד אֱנָשׁ קֳדָמֵיכוֹן דַּחֲלַתְכוֹן וְאֵימַתְכוֹן יִתֵּן יְיָ אֱלָהְכוֹן עַל אַפֵּי כָּל אַרְעָא דְּתִדְרְכוּן בַּהּ כְּמָא דְּמַלֵּיל לְכוֹן׃ חֲזֵי אֲנָא יָהֵב קֳדָמֵיכוֹן יוֹמָא דֵּין בִּרְכָתָא וּלְוָטָיו׃ יָת בִּרְכָתָא דְּתְקַבְּלוּן לְפִקּוּדַיָּא דַּייָ אֱלָהְכוֹן דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵּין׃ וּלְוָטָיו אִם לָא תְקַבְּלוּן לְפִקּוּדַיָּא דַּייָ אֱלָהְכוֹן וְתִסְטוּן מִן אוֹרְחָא דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵּין לְמֶהַךְ בָּתַר טַעֲוָת	וְתִכְתְּבֵם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ׃ כִּי אִם שָׁמֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשֹׂתָהּ לְמַעַן תִּשְׁמְעוּן אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו וּלְדָבְקָה בּוֹ׃ וְהוֹרִישׁ יְהוָה אֶת כָּל הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִכֶּם׃ כָּל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם יִהְיֶה מִן הַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן מִן הַנָּהָר נְהַר פְּרָת וְעַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם׃ לֹא יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ יִתֵּן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ פַּחְדְּךָ וּמוֹרָאֲךָ עַל פְּנֵי כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרְכוּ בָּהּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃ רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה׃ אֶת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ וְהַקְּלָלָה אִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים

alijs: quos nõ cognouistis.τ erit cũ introdu-
ἑτέροις, οὓς οὐκ οἴδατε. καὶ ἔσαι ὅτ' ἂν εἰσαγά-
xerit te dñs deus tu⁹ in trã in quã pgis
γῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν σὺ διαβαί
illuc ad possidẽdã eã: τ dabis
νεις ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ δώσεις τὴν
bñdictiões sup mõtẽ garizi: τ maledictiões sup mõ
εὐλογίαν ἐπ' ὄρος γαριζίν, καὶ τὴν κατάραν ἐπ' ὄ-
tẽ hebal. nõ ecce hec vltra iordanẽ
ρος γιβάλ. οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ Ἰορδάνου
post viã occidẽtio solis in trã chananei dha-
ὀπίσω ὁδὸν δυσμῶν ἡλίου ἐν γῇ Χαναὰν ὁ κα
bitat in occidẽte ppe galgalã ppe
τοικῶν ἐπὶ δυσμῶν ἐχόμενον τοῦ γαλγὰλ πλη-
quercũ excelsã. vos .n. transitis
σίον τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς. ὑμεῖς γὰρ διαβαίνετε,
iordanẽ: intrantes vt possideatis trã:
γὴν Ἰορδάνου, εἰσιόντες κληρονομῆσαι τὴν γῆν,
quã dñs de⁹ nr dat vobis in possessionẽ oib⁹
ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς
diebus. τ possidebitis eam: τ habitabi
ἡμέρας. καὶ κληρονομήσετε αὐτήν, καὶ κατοική-
tis in ea: τ custodietis vt faciatis om
σετε ἐν αὐτῇ, καὶ φυλάξεσθε τοῦ ποιεῖν πάν
nia p̃cepta eius τ iudicia: q̃
τα τὰ προστάγματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις, ἃς
ego do cotidiã vobis hodie.
ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον. Ca.12.

A Θ Ec hec p̃cepta τ iudi-
καὶ ταῦτα τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρί-
cia q̃ obseruabitis vt faciatis in trã
ματα ἃ φυλάξεσθε τοῦ ποιῆσαι ἐπὶ τῆς γῆς,
quã dñs de⁹ pfm nrox dat
ἧς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν
vobis in possessiõez cũctis diebus: q̃diu vos
ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ὑμεῖς
viuetis sup trã. q̃ditiõe q̃dictio om
ζῆτε ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπωλείᾳ ἀπολεῖτε πάν-
nia loca in q̃bus coluerũt illic gẽtes
τας τοὺς τόπους ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τὰ ἔθνη
deos suos: q̃a vos possidetis
τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὓς ὑμεῖς κατακληρονομεῖτε
eos sup mõtes excelsos: τ sup col
αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν βου
les: τ subter oẽm arborẽ frõdosã:
νῶν, καὶ ὑποκάτω παντὸς δένδρου δασέος.
τ dissipate aras eaꝝ: τ cõ-
καὶ κατασκάψατε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ συν
ē.7.a. Exo. 34.b. fringite statuas eaꝝ: τ lucos eaꝝ
τρίψατε τὰς στήλας αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλση αὐ-
erradicabitis τ sculpta
τῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ

ꝑalienos⁹quos⁹ignora-
tis.
ᶜCũ vero⁹introduxerit
te ᵉdñs⁹deus tuus⁹in ᵇter
ram ᵐad quã ᵍpergis⁹ha
bitandam:
°pones⁹ benedictionẽ
ꝑsuper⁹montem ᵉgarizi:
ꝑmaledictionem ᵉ super
⁹montem⁴hebal:
ᶜqui sunt⁹trans⁶iordanẽ
ꝑpost⁴viã que vergit ad
ᵍsolis⁹occubitũ⁵in terra
ᵍchananei:
ᵈq habitat⁴in cãpestri-
bus°cõtra⁶galgalã q̃ est
ᵍiuxta⁶vallẽ tẽdẽtẽ & in
trantẽ pcul.ᵃ Vos⁶eis⁶trã
ſibitis⁵iordanẽ ᵇvt possi
deatis⁹terram
ᶜquam⁶dñs ᵉdeus ⁹ester
ᵇdaturus est⁶vobis:
ʰvt hẽatis ᵐ & possidea-
tis⁵illam. Videte ergo
ꝑvt impleatis °cerimoni
as
ᵍatq⁵ iudicia ˣ que⁶ego
ʰhodie⁵ponam ᵃin cons-
pectu vestro. Cap̃.12.

Hec sunt⁵ precepta
ᶜatq⁵ iudicia⁹que
ꝑfacere debetis⁶ in terra
ᵇquam
ᵇdñs⁵deus ᵐ patrũ tuo-
rũ⁵daturus est⁸tibi:
°vt possideas eã ꝑ cũctis
ᵍdiebus⁶ quibus
ᵃsuper ᵇhumum gradie
ris. ⁵Subuertite
ᵇoia⁶loca⁶in quibus ᶜco-
luerunt
ᵃgentes⁵quas⁸ possessiu-
ri estis
ᵐdeos suos⁶super ꝑmon
tes
°excelsos⁶ & ⁹colles⁶ &
ſubter⁸omne
ᵍlignũ⁶frondosũ. ⁵ Diſſi
pate⁵aras earum:
ᶜ & confringite ᶜ statuas:
ꝑlucos
ᵇigne⁶comburite: ⁶ & i-
dola

עממיא דלא ידעתון׃ ויהי ארי תעלינך ייי אלהך לארעא דאת עליל לתמן ית
מ ותתן ית עממיא על טורא דרזים וית עממיא על טורא דעיבל ׃ הלא איען
בעברא דירדנא אתורי אורח מערבי שמשא בארע כנענאה דיתיבי במישרא לקבל
גלגלא בסטר מישרי מורה ׃ ארי אתון עברין ית ירדנא למירת ית ארעא
דייי אלהכון יהיב לכון ותירתון יתה ותתבון בה׃ ותטורון למעבד ית כל גמיא
דיניא דאנא יהיב קדמיכון יומא דין ׃ Ca.xij. אלין קיימיא ודיניא
דתטורון למעבד בארעא דיהב ייי אלהך לך למירתה כל יומיא דאתון
קיימין על ארעא ׃ אובדא תאבדון ית כל אתריא דפלחו תמן עממיא דאתון ירתין
יתהון ית טעוותהון על טוריא ועל רמתא ותחות כל אילן עבוף ׃ ותתרעון ית
אגוריהון ותתברון ית קמתהון ואשירהון תוקדון בנורא וצלמי

ᵉאַחֵרִים אֲשֶׁר ׀ לֹא ᵒיְדַעְתֶּם ׀ וְהָיָה
ᶜכִּי ᵖיְבִיאַךְ ׀ יְהוָה ׀ אֱלֹהֶיךָ ׀ אֶל ׀ הָאָרֶץ
ᵇבוא ᵐיַשׁ ᵗאֲשֶׁר ׀ אַתָּה ׀ בָא ׀ שָׁמָּה ׀ לְרִשְׁתָּהּ
ᵒנתן ᵍוְנָתַתָּה ׀ אֶת ׀ הַבְּרָכָה ׀ עַל ׀ הַר ׀ גְּרִזִים
ᵘוְאֶת ׀ הַקְּלָלָה ׀ עַל ׀ הַר ׀ עֵיבָל ׀ הֲלֹא
ᶜהַמָּה ׀ בְּעֵבֶר ׀ הַיַּרְדֵּן ׀ אַחֲרֵי ׀ דֶּרֶךְ
ᵇמבוא ׀ הַשֶּׁמֶשׁ ׀ בְּאֶרֶץ ׀ הַכְּנַעֲנִי
ᵈהַיֹּשֵׁב ׀ בָּעֲרָבָה ׀ מול ׀ הַגִּלְגָּל ׀ אֵצֶל
ᵃאֵלוֹנֵי ׀ מֹרֶה ׀ כִּי ׀ אַתֶּם ׀ עֹבְרִים ׀ אֶת
ᵇיַרְדֵּן ׀ לָבֹא ׀ לָרֶשֶׁת ׀ אֶת ׀ הָאָרֶץ
ᶜאֲשֶׁר ׀ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵיכֶם ׀ נֹתֵן ׀ לָכֶם
ʰוִירִשְׁתֶּם ׀ אֹתָהּ ׀ וִישַׁבְתֶּם ׀ בָּהּ ׀
ᵖוְשָׁמַרְתֶּם ׀ לַעֲשׂוֹת ׀ אֵת ׀ כָּל ׀ הַחֻקִּים
ˣוְאֶת ׀ הַמִּשְׁפָּטִים ׀ אֲשֶׁר ׀ אָנֹכִי
ᶜנֹתֵן ׀ לִפְנֵיכֶם ׀ הַיּוֹם ׀

Ca.xii.

ᵃאֵלֶּה ׀ הַחֻקִּים ׀ וְהַמִּשְׁפָּטִים ׀ אֲשֶׁר
ᶜתִּשְׁמְרוּן ׀ לַעֲשׂוֹת ׀ בָּאָרֶץ ׀ אֲשֶׁר
ᵗנָתַן ׀ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי ׀ אֲבֹתֶיךָ ׀ לְךָ
ᵍלְרִשְׁתָּהּ ׀ כָּל ׀ הַיָּמִים ׀ אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם
ᵉחַיִּים ׀ עַל ׀ הָאֲדָמָה ׀ אַבֵּד ׀ תְּאַבְּדוּן
ᵇאֵת ׀ כָּל ׀ הַמְּקֹמוֹת ׀ אֲשֶׁר ׀ עָבְדוּ
ᵈשָׁם ׀ הַגּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם ׀ יֹרְשִׁים
ᵐאֹתָם ׀ אֶת ׀ אֱלֹהֵיהֶם ׀ עַל ׀ הֶהָרִים
ᵍהָרָמִים ׀ וְעַל ׀ הַגְּבָעוֹת ׀ וְתַחַת ׀ כָּל
ᵍעֵץ ׀ רַעֲנָן ׀ וְנִתַּצְתֶּם ׀ אֶת ׀ מִזְבְּחֹתָם
ᶜוְשִׁבַּרְתֶּם ׀ אֶת ׀ מַצֵּבֹתָם ׀ וַאֲשֵׁרֵיהֶם
ᵇתִּשְׂרְפוּן ׀ בָּאֵשׁ ׀ וּפְסִילֵי ׀

populos⁹ q̃ nõ cognouistis. Et erit qñ introduxerit te
dño deus tu⁸ in terrã ad quã tu ingrederis vt possideas
eam: ponesᵒ benedicẽtes sup montẽ gartzim: τ male
dicentes sup montẽ ebal. qui montes sunt trãs ior-
danem post viam que vergit ad occasum solis in ter-
ra chananei qui habitat in campestribus cõtra galga
lam in latere planiciei more. Eos enim transitis ior-
danẽ vt possideatis terras quã dño deus vester dabit
vobis: τ possidebitis eam τ habitabitis in ea. Et cu-
stodietis vt faciatis omnia mãdata τ iudicia que ego
pono in conspectu vestro hodie. Ca.12.

Hec sunt mandata τ iudicia que custodietis vt fa
ciatis ea in terra quã dedit tibi dño deus patrũ
tuorum: vt possideas eam omnibus diebus quibus vos
permanetis super terram. Perditione disperdetis
omnia loca in quibus seruierũt populi quos vos pos
sessuri estis idolis suis super montes excelsos τ sup
colles τ sub omni ligno frondoso. et cõfringetis aras
eorum: τ conteretis statuas eorum: et lucos eorum
comburetis igni: τ imagines

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Deut. Ca. xii.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.
נָתַץ	אֱלֹהֵיהֶם תְּנַתְּצוּן ׀ וְאִבַּדְתֶּם אֶת		comminuite: dísperdíte	θεοὺς αὐτῶν κατακαύσετε πυρί, καὶ ἐκτρίβετε τὰ
	שְׁמָם מִן הַמָּקוֹם הַהוּא לֹא		nomina eorum de lo- cis illis. Non	ὀνόματα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου. οὐ ποιήσετε
קום	תַעֲשׂוּן כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי		facietis ita domĩo deo	οὕτω κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν. ἀλλ' εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν
עָשָׂה	אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה		vestro: sed	ἐκλέξηται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν ὑ-
בָּחַר	אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל שִׁבְטֵיכֶם לָשׂוּם		ad locũ quẽ elegerit	μῶν τοῦ ποιῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐπικληθῆναι,
	אֶת שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ		dominus deus vẽ de cunctis tribubus vrĩs: vt põat	καὶ κατασκηνῶσαι ἐκεῖ, καὶ εἰσοίσετε
בּוֹא	וּבָאתָ שָׁמָּה וְהֵבֵאתֶם שָׁמָּה		nomen suum ibi &	ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα
עָלָה	עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֵת		habitet in eo:	ὑμῶν, καὶ τὰς δεκάτας ὑμῶν καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν, καὶ
עָשַׂר	מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וְאֶת תְּרוּמַת יְדְכֶם		venietis & offeretis in loco illo	τὰ ἀπαρχὰς ὑμῶν, καὶ τὰ πρωτοτόκια βοῶν ὑμῶν καὶ
	וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקַרְכֶם		holocausta & victimas vestras decimas & primitias	προβάτων ὑμῶν· καὶ φαγεσθε ἐκεῖ ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εὐφρα-
בּוֹא	וְצֹאנְכֶם וַאֲכַלְתֶּם שָׁם לִפְנֵי יְהוָה		manuum vestrarum & vota atq; donaria & primogenita	νθήσεσθε ἐπὶ πᾶσιν, οὗ ἐὰν ἐπιβάλητε τὰς χεῖρας
פָּנֶה	אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל מִשְׁלַח		boũ & ouiũ: & come- detis ibi cõspectu do mini dei vĩ: ac letabi- mini in cũctis ad q̃ mi- seritis manũ vos & do mus vestre: in quibus	ὑμῶν ὑμεῖς καὶ οἱ ἐκεῖ ὑμῶν, καθότι εὐλόγησέ σε
שָׁלַח	יְדְכֶם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ			κύριος ὁ θεός σου. οὐ ποιήσετε κατὰ πάντα ἃ ὑμεῖς
נָגַע	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל אֲשֶׁר			facimus hic hodie vnusq̃sq; q̃ placitũ ẽ cor̃
	אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל			ποιοῦμεν ὧδε σήμερον ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον
	הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו כִּי לֹא בָאתֶם עַד			se. nõ em venistis vsq; nũc ad requi
נוּחַ	עַתָּה אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר			αὐτοῦ· οὐ γὰρ ἕκατε ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπαυσ-
	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וַעֲבַרְתֶּם			em & ad possessiõẽ: q̃ dño deus inf vat
	אֶת הַיַּרְדֵּן וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר			σιν καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δί
נוּחַ	יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַנְחִיל אֶתְכֶם			dobis. & trãsibitis iordanẽ: & ha
	וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב			δωσιν ὑμῖν· καὶ διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην, καὶ κα-
	וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר			bitabitis in terra: q̃ dño deus vẽ in pos
	יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לְשַׁכֵּן			τοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατα
	שְׁמוֹ שָׁם תָּבִיאוּ אֵת כָּל			sessionẽ dabit vobis: & requiescere faciet vos a cũ
כּוֹל	אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם עוֹלֹתֵיכֶם			κληρονομήσει ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πά-
צָוָה	וְזִבְחֵיכֶם מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וְתִרֻמַת			ctis hostibus vĩis q̃ in circuitu: & habitabitis
	יְדְכֶם וְכֹל מִבְחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר			των τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλῳ, καὶ κατοικήσετε
נָדַר				cũ securitate. & erit locus: quẽ ele
				μετὰ ἀσφαλείας· καὶ ἔσται ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέ
				gerit dño deus vẽ vt inuocetur nomẽ eius
				ξηται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ
				illic: illuc feretis oĩa: q̃cũq; ego p̃cipio vobis
				ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσετε πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν
				hodie: holocausta vĩa: & sacrificia
				σήμερον, τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα
				vĩa: & decimas vĩas: & p̃micias
				ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν
				manuũ vĩarũ: & oĩa electa vouoꝝ vĩoꝝ q̃cũq;
				χειρῶν ὑμῶν, καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δώρων ὑμῶν, ὅσα

B

Pritiua. chal.

טָעָה	
עָבַד	
עָבַד	
תָּבַע	
עָלָה	
עָשַׂר	
פָּרַשׁ	
אָבַל	
בַּיִת	
אָתָא	
טוֹחַ	
עָבַר	
יָתַב	
רָוַח	
אָתָא	
פָּקַד	
עָשַׂר	
פָּרַשׁ	

Interp. chal.

idolorũ fuoꝝ succidite: & disperdetis nomina eoꝝ de loco illo. Non facietis ita coã dño deo vestro: sed ad locũ quẽ elegerit dño deus vester de cũctis tribubus vestris vt collocet ibi maiestatẽ suã venietis: & domũ maiestatis eius requiretis: et offerretis ibi holocausta vestra & victimas sanctificatas vestras & decimas vestras & primitias manuũ vestrarũ & vota vestra et que sponte donatio & primogenita boum vestrorum & outum vestrarũ. et comedetis ibi coram dño deo vro: et letabimini i cunctis ad que miseritis manũ vram vos & homines domus vestre: quia benedicet tibi dominus deus tuus. Non facietis sicut oĩa que nos facimus hic hodie singuli qs̃ rectũ videtur in oculis suis: quia nõ venistis adhuc ad locũ quietis & ad possessionem quã dño deus tuꝰ daturus est tibi. et transibitis iordanẽ: & habitabitis in terra quã dño deus vr̃ posidere faciet vos: & requiem dabit vobis ab oĩbus inimicis vrĩs q̃ circuitũ: & habitabitis cõfidenter. & erit locꝰ quẽ elegerit dño deꝰ vr̃ vt collocet matestatẽ suã ibi: illuc offeretis oĩa q̃ ego precipio vobis: holocausta vra & victimas sanctificatas vras: decimas vras & p̃mitias manuũ vrarũ & oĩa optima votoꝝ vroꝝ que

Transla. chal.

סַגָּוָתוֹהִי תְּקַצְצוּן וְתֹאבְדוּן יָת שְׁמָהָן מִן אַתְרָא הַהוּא׃ לָא תַעְבְּדוּן כֵּן קֳדָם יְיָ
אֱלָהָכוֹן׃ אֶלָּהֵן לְאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָכוֹן מִכָּל שִׁבְטֵיכוֹן לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵּיהּ תַּמָּן
לְזִמְנָהָא תִּתְבְּעוּן וְתֵיתוֹן תַּמָּן׃ וְתֵיתוֹן תַּמָּן עֲלָוָתְכוֹן וְנִכְסַת קוּדְשֵׁיכוֹן וְיָת
מַעְשַׂרָתְכוֹן וְיָת אַפְרָשׁוּת יְדְכוֹן וְנִדְרֵיכוֹן וְנִדְבָתְכוֹן וּבְכוֹרֵי תּוֹרֵיכוֹן וְעָנְכוֹן׃ וְתֵיכְלוּן
תַּמָּן קֳדָם יְיָ אֱלָהָכוֹן׃ וְתֶחְדּוֹן בְּכֹל אוּשָׁטוּת יְדְכוֹן אַתּוּן וְאֶנְשׁ בָּתֵּיכוֹן דְּבָרְכָךְ יְיָ
אֱלָהָךְ׃ לָא תַעְבְּדוּן כְּכֹל דָּא יוֹמָא דִּין גְּבַר כָּל דְּכָשֵׁר בְּעֵינוֹהִי׃ אֲרֵי
לָא אַתֵּיתוּן עַד כְּעַן לְבֵית נְיָחָא וּלְאַחְסָנָא דַּייְיָ אֱלָהָךְ יְהֵיב לָךְ׃ וְתַעְבְּרוּן יָת יַרְדְּנָא
וְתִתְּבוּן בְּאַרְעָא דַּייְיָ אֱלָהָכוֹן מַחְסִין יָתְכוֹן וְנִיחַ לָכוֹן מִכָּל בַּעֲלֵי דְּבָבֵיכוֹן סְחוֹר
סְחוֹר וְתִתְּבוּן לְרוּחָצָן׃ וְיִהֵי אַתְרָא דְּאִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָכוֹן בֵּיהּ לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵּיהּ תַּמָּן
תֵּיתוֹן יָת כָּל דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן עֲלָוָתְכוֹן וְנִכְסַת קוּדְשֵׁיכוֹן מַעְשַׂרָתְכוֹן
וְאַפְרָשׁוּת יְדְכוֹן וְכֹל שְׁפַר נִדְרֵיכוֹן

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

uoueritis dño vro. & letabimini co-
ram dño deo vro: vos & filij vri & fi-
lie vre: famuli vri: & famule vre:
& leuita q in vrbibus vris: q non ẽ il-
li paro neq possessio vobiscũ. cauc tibi ne
offeras holocausta tua in oi loco
quẽ videris sed in loco: quẽ elegerit dñs
deus tu⁹ ex: invna vrbiũ tuaꝝ illic offeres
holocausta tua: & illic facies oia
quæ ego pcipio tibi hodie. sed in oi desi-
derio tuo sacrificabis: & comedes carnes scũ
dñi dei tui: quã dedit tibi in oi vrbe.
immũdus in te & mũdus sup idẽ comedẽt
ide: sicut capream vel ceruũ. verũtñ sãguinẽ nõ cõe-
detis: sup terrã effundetis illũ q̃si aquã. nõ pote-
ris comedere in oppidis tuis decimã
frumẽti tui & vini tui & olei tui:
primogenita boũ tuoꝝ & ouiũ tuaꝝ &
oia vota: q̃cũq; voueritis: & cõfessio
nes vras & pmitias manuũ vraꝝ: sed co-
ram dño deo tuo comedes ea in loco quẽ ele-
gerit dño deus tuus tibi: tu & filius tuus & filia tua:
famulus tuus & ancilla tua & leuita: & aduena
qui in vrbib⁹ tuis: & letaberis cora dño deo tuo
in cũctis vbicũq; iniecerit manũ tuã. cauc tibi ne
derelinquas leuitã oi tẽpore q̃ viueris in
terra tua. si ũt dilatauerit dño de⁹ tu⁹ terminos tuos: sicut

Trãsla.B.Hiero.

vouistis domino. Ibi
epulabimini coram eo
domino deo vro: vos
& filii eorum & filie
& famuli & famule
atq; leuites qui in vris
vrbibus cõmorãtur. ne
q̃ei habet aliã ptẽ &
possessionẽ inter vos.
Caue ne offeras holo
causta tua in oi loco quẽ
videris: sed in eo quẽ
elegerit dñs i vna tri
buum tuarum offeres
hostias: & facies que
cunq; precipio tibi. eoꝝ
Si aũt comedere volue
ris: & te esus carniũ dele
ctauerit: occide, & co
mede iuxta bñdictionẽ
dñi dei tui: quã dedit
tibi in vrbibus tuis: si
ue immũdũ fuerit: hoc
est maculatũ & debile:
siue mũdũ: hoc est inte
grũ & sine macula quod
offerri licet: sicut capre
am & ceruũ comedes
absq; esu dũtaxat san
guis quẽ sup terrã q̃si a
quã effundes. nõ pote
ris comedere i oppidis
tuis decimã frumenti
& vini & olei tui: prio
genita armẽtorũ & pe
corum: & oia q̃ voue-
ris & sponte offerre vo
lueritis & primitias ma
nuũ tuarũ: sed coram
mino deo tuo comedes
ea i loco quẽ elegerit
dñs deus tuus: tu &
filius tuus & filia &
uus & famula atq; leui
tes q manet in vrbibus
tuis: & letaberis & refi
cieris coram dño deo tuo
in cunctis ad q̃ extẽde
ris manũ tuã. Caue ne
dereliq̃s leuitẽ i oi tpe
quo versaris i terra. qñ
dilatauerit dñs de tu
terminos tuos sicut lo

Ter.Heb. Deuk. Ca.xii. Pritiua.heb.

תִּדְרֹ֣ושׁ לִפְנֵי֙ יְהוָ֣ה וְשָׂמַחְתֶּ֔ם לִפְנֵ֖י
יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֑ם אַתֶּ֣ם וּבְנֵיכֶ֗ם
וּבְנֹתֵיכֶם֙ וְעַבְדֵיכֶ֔ם וְאַמְהֹתֵיכֶ֖ם
וְהַלֵּוִ֣י אֲשֶׁר֩ בְּשַׁעֲרֵיכֶ֨ם כִּי־אֵ֤ין לֹו֙
חֵ֣לֶק וְנַחֲלָ֔ה אִתָּכֶֽם׃ הִשָּׁמֶר֙ לְךָ֔
עֹלֹתֶ֖יךָ בְּכָל־מָקוֹם֙ אֲשֶׁ֣ר תִּרְאֶ֔ה
כִּ֣י אִם־בַּמָּקוֹם֩ אֲשֶׁר־יִבְחַ֨ר
יְהוָ֜ה בְּאַחַ֣ד שְׁבָטֶ֗יךָ שָׁ֚ם תַּעֲלֶ֣ה
עֹלֹתֶ֔יךָ וְשָׁ֣ם תַּעֲשֶׂ֔ה כֹּ֖ל אֲשֶׁ֣ר אָנֹכִֽי
מְצַוֶּ֑ךָּ רַ֗ק בְּכָל־אַוַּ֤ת נַפְשְׁךָ֙ תִּזְבַּ֣ח
וְאָכַלְתָּ֣ בָשָׂ֔ר כְּבִרְכַּ֥ת יְהוָ֖ה
אֱלֹהֶ֑יךָ בְּכָל־שְׁעָרֶ֗יךָ הַטָּמֵ֤א וְהַטָּהוֹר֙ יֹאכְלֶ֔נּוּ כַּצְבִי֙
וְכָאַיָּ֔ל רַ֖ק הַדָּ֣ם לֹ֣א תֹאכֵ֑לוּ עַ֚ל
הָאָ֣רֶץ תִּשְׁפְּכֶ֔נּוּ כַּמָּֽיִם׃ לֹ֥א תֹאכַ֖ל
לְמַ֣עַן יִיטַ֣ב לְךָ֔ וְלִבְנֶ֖יךָ אַחֲרֶ֑יךָ כִּֽי־תַעֲשֶׂ֥ה
הַיָּשָׁ֖ר בְּעֵינֵ֥י יְהוָֽה׃ רַ֣ק קָדָשֶׁ֗יךָ אֲשֶׁ֤ר יִהְיוּ־לְךָ֙
וּנְדָרֶ֔יךָ תִּשָּׂ֖א וּבָ֣אתָ אֶל־הַמָּקוֹם֙
אֲשֶׁ֣ר יִבְחַ֔ר יְהוָֽה׃ וְעָשִׂ֣יתָ עֹלֹתֶ֗יךָ
הַבָּשָׂ֤ר וְהַדָּם֙ עַל־מִזְבַּ֣ח יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ
וְדַם־זְבָחֶ֖יךָ יִשָּׁפֵ֣ךְ עַל־מִזְבַּ֣ח
יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ וְהַבָּשָׂ֖ר תֹּאכֵֽל׃ שְׁמֹ֣ר
וְשָׁמַעְתָּ֗ אֵ֚ת כָּל־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה
אֲשֶׁ֥ר אָנֹכִ֖י מְצַוֶּ֑ךָּ לְמַ֣עַן יִיטַ֣ב לְךָ֔
וְלִבְנֶ֥יךָ אַחֲרֶ֖יךָ עַד־עֹולָ֑ם כִּֽי־תַעֲשֶׂ֥ה
הַטֹּ֖וב וְהַיָּשָׁ֥ר בְּעֵינֵ֥י יְהוָ֖ה אֱלֹהֶֽיךָ׃ כִּֽי־יַכְרִ֣ית
יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֗יךָ אֶת־הַגֹּויִם֙ אֲשֶׁ֣ר אַתָּ֣ה בָ֔א
שָׁ֖מָּה לָרֶ֣שֶׁת אֹתָ֑ם וְיָרַשְׁתָּ֥ אֹתָ֖ם
וְיָשַׁבְתָּ֥ בְּאַרְצָֽם׃ הִשָּׁמֶ֣ר לְךָ֔ פֶּן־תִּנָּקֵ֖שׁ
אַחֲרֵיהֶ֑ם אַחֲרֵ֣י הִשָּׁמְדָ֔ם מִפָּנֶ֖יךָ
וּפֶן־תִּדְרֹ֣שׁ לֵאלֹהֵיהֶ֗ם לֵאמֹר֙ אֵיכָ֣ה
יַעַבְדוּ֙ הַגֹּויִ֣ם הָאֵ֔לֶּה אֶת־אֱלֹהֵיהֶ֖ם
וְאֶֽעֱשֶׂה־כֵּ֖ן גַּם־אָֽנִי׃ לֹא־תַעֲשֶׂ֣ה כֵ֔ן
לַיהוָ֖ה אֱלֹהֶ֑יךָ כִּ֣י כָל־תֹּועֲבַ֣ת יְהוָ֗ה
אֲשֶׁ֤ר שָׂנֵא֙ עָשׂ֣וּ לֵאלֹהֵיהֶ֔ם כִּֽי־גַם־אֶת־בְּנֵיהֶ֥ם
וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶ֖ם יִשְׂרְפוּ֙ בָּאֵ֔שׁ לֵאלֹהֵיהֶֽם׃
אֵ֚ת כָּל־הַדָּבָ֣ר אֲשֶׁר־אָנֹכִ֣י מְצַוֶּ֔ךָּ
אֹתֹו֙ תִּשְׁמְר֣וּ לַעֲשֹׂ֔ות לֹ֥א תֹסֵ֖ף עָלָ֑יו
וְלֹ֥א תִגְרַ֖ע מִמֶּֽנּוּ׃ כִּֽי־יָקוּם֩ בְּקִרְבְּךָ֨
נָבִ֜יא אֹ֣ו חֹלֵ֣ם חֲלֹ֗ום וְנָתַ֤ן אֵלֶ֙יךָ֙
אֹ֣ות אֹ֔ו מֹופֵ֖ת

Interp.chal.

voueritis coram dño. Et letabimini coꝝ dño deo vro
vos & filij vestri & filie vre & serui vri & ancille vre et
leuita q est in vrbibus vris: q nõ habet partẽ & here
ditatẽ vobiscũ. Caue tibi ne offeras holocausta tua
in oibus loco quẽ videris: sed in loco quẽ elegerit dñs
in vna tribuũ tuarũ: ibi offereo holocausta tua: & ibi
facies oia q̃ ego precipio tibi. Attamẽ in oibus deside
rio aie tue occidẽs & comedes carnes: iuxta benedic-
tionẽ dñi dei tui quã dedit tibi in oibus vrbib⁹ tuis:
immũdus & immũdus comedet illã sicut carnẽ capree &
cerui. attamẽ sanguinẽ nõ comedetis: sup terrã effun
detis illã sicut aquã. Non erit tibi licitũ vt comedas
in vrbibus tuis decimas frumẽti tui & vini tui & olei
tui & primogenita boũ tuoꝝ & ouiũ tuarũ & oia vota tua
que voueris & q̃ sponte obtuleris & primitias manuũ
tuarum: sed coram dño deo tuo comedes ea in loco
quẽ elegerit dñs deus tu⁹: tu & filius tuus & filia tua
et seruus tu⁹ & ancilla tua & leuita qui est in vrbibus
tuis: & letaberis coram dño deo tuo in oibus ad que mi
seris manũ tuã. Caue tibi ne relinquas leuitã omni-
bus diebus tuis in terra tua. Cum aũt dilatauerit
dominus deus tuus terminũ tuum sicut locutus est

Pritiua chal.

נָדַר חָדָה
קָרָה חַסַן סָמַר
נָסַק עָלָה חָזָה
עָבַד רָעָה נָכַס
אָכַל קָרָה סָאַב
אָשַׁד רָשָׁה
עָשַׁר עָן נָדַר
פָּרַשׁ אָכַל רָעָה
אָמָה חָדָה יָשַׁט
סָמַר שָׁנַק פָּתָה

Infra. 14.c.

C

Transl.Chal.

תִּתְּרִין מֵדָם נִכְסַיִּי וְתֵיכְלִין בִּסְרָא וְדָמָא עַל מַדְבְּחָא דַיְיָ אֱלָהָכוֹן וְדַם נִכְסַיִּכוֹן יִתְנְגִיד עַל מַדְבְּחָא דַיְיָ אֱלָהָכוֹן וּבִסְרָא תֵּיכְלוּן וְעַבְדִיתוּן וְאַתְנַחְתּוּן
וְלֵיתָאָה דִּי פְּקִידְנָיכוֹן אֲנָא יָתִיב לֵית לַיהּ חוּלָק וַאֲתַנָּא עִמְּכוֹן׃ אִסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא תַּסִּיק
עֲלָוָתָךְ כָּל אֲתַר דְּתֶחֱזֵי׃ אֱלָהֵן בַּאֲתַרָא דְּאִתְרְעֵי יְיָ בְּחַד מִן שִׁבְטָךְ תַּמָּן תַּסִּיק עֲלָוָתָךְ וְתַמָּן תַּעְבֵּיד כָּל דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ׃ לְחוֹד כָּל רַעֲוַת נַפְשָׁךְ תְּרַמֵּס וְתֵיכוֹל
בִּשְׂרָא כְּבִרְכְתָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ דְּיָהֵב לָךְ כָּל קִירְוָךְ טְמָאֲנָא וְדַכְיָא יֵיכְלִינֵיהּ כְּחָדָא
טַבְיָא וְאַיָּלָא׃ לְחוֹד דְּמָא לָא תֵּיכְלוּן עַל אַרְעָא תֵּשֵׁד דִּימֵיהּ כְּמַיָּא׃ לֵית לָךְ רְשׁוּ לְמֵיכַל
פְּקוּרְנָךְ מַעְשַׂר עִיבּוּרָךְ חַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ וּבְכוֹרֵי תּוֹרָךְ וְעָנָךְ וְכָל נִדְרָךְ דְּתִידַּר וְנִדְבָתָךְ
וְאַפְרָשׁוּת יְדָךְ׃ אֱלָהֵין קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ תֵּיכְלִינֵיהּ בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ
אַתְּ וּבְרָתָךְ וְבַרְתָּךְ וְעַבְדָּךְ וְאַמְתָּךְ וְלֵיוָאָה דִּי בְּקִירְוָךְ וְתִתְחַדֵּי קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹל
אוֹשָׁטוּת יְדָךְ׃ אִסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא תִּשְׁבּוֹק יָת לֵיוָאָה כָּל יוֹמָךְ עַל אַרְעָךְ׃ אֲרֵי יַתְּבֵי
יְיָ אֱלָהָךְ יָת תְּחוּמָךְ כְּמָא דְּמַלֵּיל

לָךְ׃ יֹאמַרְתָּ אֹכְלָה בָּשָׂר כִּי תְאַוֶּה אַוַּה
נַפְשְׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר בְּכָל אַוַּת
נַפְשֶׁךָ תֹּאכַל בָּשָׂר׃ כִּי יִרְחַק מִמְּךָ אֶבַל מִן
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ
וּמִצֹּאנְךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לְךָ
כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ וְאָכַלְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ
בְּכָל אַוַּת נַפְשֶׁךָ׃ אַךְ אֲשֶׁר יֹאכַל
אֶת הַצְּבִי וְאֶת הָאַיָּל כֵּן תֹּאכְלֶנּוּ
הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו יֹאכְלֶנּוּ׃ רַק
חֲזַק לְבִלְתִּי אֲכֹל הַדָּם כִּי הַדָּם
הוּא הַנָּפֶשׁ וְלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ
עִם הַבָּשָׂר׃ לֹא תֹאכְלֶנּוּ עַל
הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ לֹא
תֹאכְלֶנּוּ לְמַעַן יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ
אַחֲרֶיךָ כִּי תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה׃ רַק קָדָשֶׁיךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ לְךָ
וּנְדָרֶיךָ תִּשָּׂא וּבָאתָ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחַר יְהוָה׃ וְעָשִׂיתָ עֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר
וְהַדָּם עַל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְדַם זְבָחֶיךָ יִשָּׁפֵךְ עַל מִזְבַּח
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַבָּשָׂר תֹּאכֵל׃
שְׁמֹר וְשָׁמַעְתָּ אֵת כָּל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ
לְמַעַן יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ עַד
עוֹלָם כִּי תַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

cutus est a tibi: b & voluc ris c vesci d carnibus c quas f desiderat g anima tua: oo oooooooooooooooooooooo oooo oooooo oooooooooo oooooooooooooooooooooo a loc? aũt c quem a elegerit f dominus f deus tuus: b vt sit a nomẽ eius b ibi: f si g pcul fuerit: c occides d armentis e & pecoribus f que habueris ooooooooo k sicut l precepit tibi: m & comedes n in oppidis tuis o vt tibi placet. p Sicut l comeditur ooooooooooo k caprea l & o ceruus: q ita b vesceris eis: o & mũdus & c immũdus l in cõe vescẽ tur. g hoc solũ caue oooo l ne l sanguinẽ k comedas. n Sanguis m enim eorũ p p aĩa o est: q & idcirco non f debes g animam f comedere f cũ n carnibus: sed l super ooooooooooooooo g terrã b fundes c quasi aquam: ooooooooooooooo f vt b bñ sit b tibi l & filiis tuis ooooooooooooooooooo k post te: l cũ feceris n qđ placet o in conspectu oooo p dñi. f Que aũt sanctificaueris ooooooooooooo k & voueris dño: f tolles l & venies a ad b locũ c quẽ o elegerit f dñs: f & offeres g oblationes tuas b carnẽ l & sanguinẽ k sup l altare m domini a dei tui. ooooo o Sanguinẽ g hostiarũ q fũdes l in a altari: ooooooooo k carnibus autẽ ipse f vesceris. ooooooooooooooo l Obserua a & audi c oiaoo ooooooooooooooooooooooo f que g ego b precipio tibi: oooooooooooooooooooooo l vt b bene sit l tibi m & filiis tuis n post te o in ooooooo p sempiternum: q cũ f feceris g quod bonum est ooo f & placitum n in conspectu f domini f dei tui. oooo

locut? ẽ tibi: τ vices: comedã carnes si cõcupiuerit ἐλάλησέ σοι, καὶ ἐρεῖς, φάγομαι κρέα ἐὰν ἐπιθυμήσῃ ἡ
alia tua: vt comedat carnes: in oi cõcupiscẽcia ani ψυχή σου, ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ τῆς ψυ
me tue comedes carnes. si ãt lõgius abfit a te χῆς σου φαγῆν κρέα. ἐὰν δὲ μακρύτερον ἀπῇ χῆ σου
locus: quẽ elegerit dño deus tuus vt inuo ὁ τόπος, ὃν ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικλη
cetur nomẽ eius illic: τ sacrificabis de θῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ θύσεις ἐκ τῶν
bobus tuis τ de ouibus tuis ḡo dederit tibi βοῶν σου καὶ ἐκ τῶν προβάτων σου ὧν ἂν δῷ σοι
dño deus tuus: quẽadmodũ p̃cepi tibi: τ cõe κύριος ὁ θεός σου, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι, καὶ φα
des in oppidis tuis fm desiderii ani γῇ ἐν ταῖς πόλεσί σου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυ
me tue: sicut comedit caprea τ ceruus: ita χῆς σου, ὡς ἔδεται ἡ δορκὰς καὶ ἡ ἔλαφος, οὕτως
vesceris eo. inmũdus in te τ mũdus simi φαγῇ αὐτό. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύ
liter vescetur. cane fortiter ne cõedas sã τως ἔδεται. πρόσεχε ἰσχυρῶς τοῦ μὴ φαγεῖν αἷ Infra. 15.d.
guinẽ: nã sanguis eius aia. nõ comedetur μα, τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ψυχή. ἐν βρωθήσεται ἡ D
aia cũ carnibus: nõ comedetis: sup ψυχὴ μετὰ τῶν κρεῶν, οὐ φαγέσθε, ἐπὶ τὴν
terrã fundetis illã sicut aquã. nõ vescetis eo: vt γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ. οὐ φαγῇ αὐτό, ἵνα
bñ tibi sit: τ filijs tuis post te: si ἓν σοι ἀγάθῃ, καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ἐὰν
feceris bonũ τ placitũ coram dño ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι κυρίου τοῦ
deo tuo: verũtñ sancta tua q̃ tibi fuerit: τ θεοῦ σου, πλὴν τὰ ἅγιά σου ἃ ἂν σοι ᾖ, καὶ
vota tua accipiẽs venies in locũ: quẽ τὰς εὐχάς σου λαβὼν ἥξεις εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν
elegerit dño deus tuus vt inuocetur nomẽ ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα
eius illic: τ facies holocausta tua. αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ ποιήσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου.
carnes offeres sup altare dñi τὰ κρέα ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου τοῦ
dei tui. at sãguinẽ hostiaꝝ tuaꝝ fundes ad θεοῦ σου. τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προχεεῖς πρὸς
basin altaris dñi dei tui: τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ
at carnibus vesceris. obserua τ audi τ facies δὲ κρέα φαγῇ. φυλάσσου καὶ ἄκουε καὶ ποιήσεις
cia ẋba: q̃ ego p̃cipio tibi: vt πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι, ἵνα
bñ tibi sit: τ filijs tuis i sẽpiternũ: si fe εὖ σοι ᾖ, καὶ τοῖς υἱοῖς σου διὰπαντός, ἐὰν ποι
ceris bonũ τ placitũ coram dño deo tuo. ήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι κυ τοῦ θεοῦ σου.

Pritiua. chal.

אָמַר אָכַל רַעֲוָה
רָחַק שָׂרַא נֶפֶשׁ
עָאן מָרֵה רַעֲוָה
סָאַב דָּכָה
אָכַל
אֲשֵׁד יָטַב עֲבַד
עֲשַׂר הָוָה נְטַל
אָתָא רְעָה עֵלָה
דָּבַח שָׁבַב אָכַל
נְטַר כְּבֵל פָּקַד
יָטַב

Interp. chal.

tibi: τ dixeris comedã carnem: quãdo desiderauerit anima tua comedere carnẽ: in omni desiderio aie tue comedes carnẽ. Si procul fuerit a te locus quẽ elegerit dño deus tuꝰ vt collocet tibi maiestatẽ suã: occides de bobus tuis τ de ouibus tuis q̃o dedit tibi dño sicut p̃cepit tibi: τ comedes in vrbibus tuis in omni desiderio aie tue. Sicut enim comeditur caro capree τ cerui sic comedes illa: mundus τ immundus simul comedent. attamen cõfortare vt non comedas sanguinem: quia sanguis est aia: τ non comedes animã cum carne. Non comedes illum: sed sup terrã fundes illã sicut aquã. Non comedes illuꝫ vt bene sit tibi τ filijs tuis post te: si feceris quod rectũ est coram dño. Verũ tamen decimas sanctificatas quas habueris τ vota tua tolles τ venies ad locum quẽ elegerit dño: et facies holocausta tua: quoruꝫ caro τ sanguis offeretur sup altare dñi dei tui: sanguis aũt hostie sanctificate tue effundetur super altare dñi dei tui: τ carnem comedes. Custodi τ suscipe omnia verba hec que ego p̃cipio tibi: vt bene sit tibi τ filijs tuis post te vsq; in seculum: cum feceris quod rectum est τ quod placitum est coram domino deo tuo. ooo oooooooo

Transla. Chal.

לָךְ׃ וְתֵימַר אֵיכוֹל בִּשְׂרָא אֲרֵי תְרַעֵי נַפְשָׁךְ לְמֵיכַל בִּשְׂרָא בְּכֹל בַּעֲוַת נַפְשָׁךְ תֵּיכוֹל
בִּשְׂרָא׃ אֲרֵי יִתְרַחֵק מִנָּךְ אַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵּיהּ תַּמָּן וְתֵיכוֹס
מִתּוֹרָךְ וּמִעָנָךְ דְּיְהַב יְיָ לָךְ כְּמָא דְפַקֶּדְתָּךְ וְתֵיכוֹל בְּקִרְוָךְ כָּל בַּעֲוַת נַפְשָׁךְ בִּרְוָרָם כְּמָא
דְּמִתְאֲכַל בִּשְׂרָא טָבְיָא וְאַיָּלָא כֵּן תֵּיכְלִנֵּיהּ מְסַאֲבָא וְדַכְיָא כַּחֲדָא יֵכְלִנֵּיהּ וּלְחוֹד תַּקֵּיף
דְּחִיל לְמֵיכַל דְּמָא אֲרֵי דְמָא הוּא נַפְשָׁא וְלָא תֵיכוֹל נַפְשָׁא עִם בִּשְׂרָא׃ לָא
תֵּיכְלִנֵּיהּ עַל אַרְעָא תִּשְׁדִּנֵּיהּ כְּמַיָּא׃ לָא תֵּיכְלִנֵּיהּ דְּיוֹטַב לָךְ וְלִבְנָךְ בָּתְרָךְ
אֲרֵי תַּעֲבֵיד דְּכָשַׁר קֳדָם יְיָ׃ לְחוֹד קֻדְשָׁךְ דִּיהוֹן לָךְ וְנִדְרָךְ תִּיטוֹל וְתֵיתֵי
לַאֲתָרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ וְתַעֲבֵיד עֲלָוָתָךְ בִּשְׂרָא וְדָמָא עַל מַדְבְּחָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ וְדָם נִכְסַת
קוּרְבָּנָךְ יִשְׁתְּפֵיךְ עַל מַדְבְּחָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ וְבִשְׂרָא תֵּיכוֹל׃ טַר וְתִקְבַּל יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא
הָאִלֵּין דַּאֲנָא מְפַקֵּיד לָךְ דְּיוֹטַב לָךְ וְלִבְנָךְ בָּתְרָךְ עַד עָלַם אֲרֵי תַּעֲבֵיד דְּתַקִּין
וּדְכָשַׁר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

Infra. 19.a.

si ãt diſperdíderit dñs deus tuus gẽtes: ad
ἐὰν δὲ ἐξολοθρεύσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, εἰς
quas tu ingredieris illuc vt poſſideas trã eo
οὓς σὺ εἰσπορεύσῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐ-
rum a facie tua: t poſſederis
τῶν ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσῃς
eos: t hitaueris in tra eoꝝ: caue
αὐτούς, καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, πρόσεχε
tibi ipſi: ne inquiras ſequi eos poſt
σεαυτῷ, μὴ ἐκζητήσῃς ἐξακολουθῆσαι αὐτοῖς με-
ꝙ exterminati fuerĩt illi a facie tua:
τὰ τὸ ἐξολοθρευθῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου,
nõ requiras deos illoꝝ: dicẽs: quõ
οὐ μὴ ἐκζητήσῃς τοὺς θεοὺς αὐτῶν, λέγων, ὡς
faciũt gẽtes iſte dñs eoꝝ: faci
ποιοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ποιή-
am t ego. nõ facies ſiſr dño deo tuo.
σω κἀγώ. οὐ ποιήσεις οὕτω κυρίῳ τῷ θεῷ σου.
nã abominatiões ꝙs dñs aduerſatus ẽ: fece-
τὰ γὰρ βδελύγματα ἃ κύριος ἐμίσησεν, ἐποίη-
rũt dñs ſuis: qñ t filios ſuos
σαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
t filias ſuas cõburũt igne
καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν κατακαίουσι πυρὶ τοῖς
dñs ſuis. oẽ vbi ꝙ ego ꝓcipio tibi ho
θεοῖς αὐτῶν. πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σή-
die: hoc cuſtodiẽs facere. nõ addes ad
μερον, τοῦτο φυλάξῃ ποιεῖν. οὐ προσθήσεις ἐπ'
illũ neq; minues ab eo.
αὐτὸ οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ' αὐτοῦ. Ca.13.

A Si ãt ſurrexerit in te ꝓpheta aut ſomni
ἐὰν δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμε-
ans ſõniũ: t dederit tibi ſignũ vel portẽtũ: t
νος ἐνύπνιον, καὶ δῷ σοι σημεῖον ἢ τέρας, καὶ
euenerit ſignũ vel portẽtũ ꝙ locut' ẽ ad te:
ἔλθοι τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησε πρός σε,
dicẽs: eamus t ſeruiamus dño alie
λέγων, πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέ-
nis ꝙs nõ nouiſtis: nõ audietis ſmões
ροις οἷς οὐκ οἴδατε, οὐκ ἀκούσεσθε τῶν λόγων τοῦ
ꝓphete illius vel ſomniãtis ſom
προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύ-
nĩi illud: qñ tentat dñs deus vr
πνιον ἐκεῖνο, ὅτι πειράζει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν
vos: vt ſciat: ſi diligitis dñm deũ
ὑμᾶς, τοῦ εἰδέναι, εἰ ἀγαπᾶτε κύριον τὸν θεὸν
veſtrũ ex toto corde veſtro t ex tota
ὑμῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς
alia veſtra. poſt dñm deũ veſtrũ am
ψυχῆς ὑμῶν. ὀπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν πο-
bulate: t eũ timete: t
ρεύεσθε, καὶ αὐτὸν φοβεῖσθε, καὶ τὰς ...

Trãsla.B.Hiero.

'Quãdo[a] diſperdíderit
[b]dominus[c]deus tuus eos
[d]ãñ facĩe tuã[e]gẽtes: ad
[f]quas[b]ingredieris[h] poſſi
dendas:[i]& poſſederis
[e]eas[f]atq; habitaueris
[g]in terra earũ:[f]caue[f] ne
[h]imiteris .....
[f]eas[f]poſtq̃ te[f]fuerĩt in-
troeunte [f]ſubuerſe:....
[b]&[c]requiras cerimonias
earum[c]dícens.....
[f]Sicut[g]coluerunt[h] gẽtes
[i]iſte .....
[l]deos ſuos:[m]ita[m]&[n]ego
[m]colam.[q]Non .....
[r]facies[s]ſimiliter[t]dño
[u]deo tuo.[r]Omnes[s]enĩ
[v]abominatiões[b]quas[c]a-
uerſatur[d]dñs[e] fecerunt
[f]díis ſuis offerentes[g]fili-
os[h]& .....
[l]filias:&[m] comburentes
[n]igni[q]. .....
[o]Quod[n]precipio .....
.....
[r]tibi[r]hoc tantum[s]facito
domino:[b]nec .....
[c]addas quicquam[c]nec
[r]minuas. Ca.13.

SI[b]ſurrexerit[c]in me-
dio tui[e]prophetes
[f]aut qui[f]ſomniũ vidiſſe
ſe dicat:[b]& predixerit[b]ſi
gnum[l]atq;[m]portentũ:
[n]& euenerit .....
[q]quod[r]locutus eſt:&[r]di
xerit[e] tibi[u]eamus & ....
[f]ſequamur[r]deos[v]aliẽos
[g]quos[b]ignoras: .....
[e]& ſeruiamus eis:[c]non
[f]audies .....
[b]verba[c]prophete[e]illius
[l]aut[m]ſomniatoris: .....
[q]quia[r]temptat[s]vos[e] do
minus .....
[c]deus veſter:[r]vt palam
fiat[r]vtrum .....
[s]diligatis[s]eum an nõ[e]i
toto .....
[c]corde[e]& in tota[g]anima
veſtra.[l]Dominum ....
[b]deum veſtrum[l]ſequimi
ni:[m]& ipſum[n]timete:[o]&

Ter.Heb. Deut. Ca.xiii. Pritiua heb.

כָּרַת כִּי־יַכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם
בּוֹא יָרַשׁ אֹתָם אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אוֹתָם
פָּנָה מִפָּנֶיךָ וְיָרַשְׁתָּ אֹתָם וְיָשַׁבְתָּ
שָׁמַר נָגַשׁ בְּאַרְצָם׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּנָּקֵשׁ
שָׁמַד אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הִשָּׁמְדָם מִפָּנֶיךָ
דָּרַשׁ וּפֶן־תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר
עָבַד אֵיכָה יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת
עָשָׂה אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה כֵּן גַּם־אָנִי׃ לֹא
תַעֲשֶׂה כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָל
תּוֹעֲבַת יְהוָה אֲשֶׁר שָׂנֵא עָשׂוּ
לֵאלֹהֵיהֶם כִּי גַם אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת
בְּנֹתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ בָאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם׃
אֵת כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם אֹתוֹ תִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת לֹא
תֹסֵף עָלָיו וְלֹא תִגְרַע מִמֶּנּוּ׃
נָבִיא כִּי יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נָבִיא
Cap.xiii.
קוּם אוֹ חֹלֵם חֲלוֹם וְנָתַן אֵלֶיךָ אוֹת
בּוֹא אוֹ מוֹפֵת וּבָא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת
נָכָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ לֵאמֹר נֵלְכָה
עָבַד אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא
יָדַעְתָּם וְנָעָבְדֵם׃ לֹא תִשְׁמַע אֶל
דִּבְרֵי הַנָּבִיא הַהוּא אוֹ אֶל חוֹלֵם
חָלַם הַחֲלוֹם הַהוּא כִּי מְנַסֶּה יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לָדַעַת הֲיִשְׁכֶם
אֹהֲבִים אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל
לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם׃ אַחֲרֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם תֵּלֵכוּ וְאֹתוֹ תִירָאוּ וְאֶת
יָרֵא

Interp̃.chal.

cum diſperdíderit dñs deus tu[a] populos ad quos tu
ingredieris vt ejiciãs eos a facie tua: t eiecerĩs eos t
habitaueris in terra eorũ: caue tibi ne offendas poſt
eos poſtq̃ diſpericrint a facie tua: t ne requiras idola
eorum dicens. Quomodo ſeruierũt populi iſti idolis
ſuis: ita t ego faciam. Non ita facies eorum dño deo
tuo: quoniã omne quod abominabile eſt eorum dño t
quod odit dominus faciunt idolis ſuis: quoniã etiã
filios ſuos t filias ſuas comburunt igni propter ido-
la ſua. Omne preceptũ quod ego precipio vobis ob-
ſeruabitis vt faciatis: neq; addetis ad illud neq; ex
eo minuetis. Cap.13.

QUando ſurrexerit in medio tui prophetes aut
ſomnians ſomnium: t dederit tibi ſignum aut
portentũ: t euenerit ſignum t portentum qõ locutus
eſt ad te: dicens. Eamus poſt idola populoꝝ que igno
ras t ſeruiamus eis: nõ acquieſcas verbis prophete
illius aut ſomnio ſomniatoris illius: quia tentat vos
dñs deus veſter: vt cognoſcatur ſi diligitis dominum
deum veſtrũ in toto corde veſtro t in tota anima ve-
ſtra. Poſt timorem domini dei veſtri ambulabitis: t
ipſum timebitis: t .....

Pritiua chal.

שָׁצָא עַל תָּבַר
סָמַר תְּבַל תַּבָּע
עָוָה אֲמַר עֲבַד
רָחַק שָׁנָא
יָחַד פָּקַד
טָעַר יְסַף מָנַע
קוּם עְתַן אוֹת
יְהַב אָתָא יְהַב
פְּלַח נְבָל נְסָה
יְדַע
יְהַךְ הָלַל

Trãsla.Chal.

אֲרֵי יְשֵׁיצֵי יְיָ אֱלָהָךְ יָת עַמְמַיָּא דְּאַתְּ עָלַיל לְתַמָּן לְתַרָּכָא יָתְהוֹן מִקֳדָמָךְ וְתִתְרֵיךְ
יָתְהוֹן וְתִתֵּיב בְּאַרְעָתְהוֹן׃ אִסְתַּמַּר לָךְ דִּלְמָא תִתְּקַל בָּתַר דְּיִשְׁתְּצוֹן מִקֳדָמָךְ
וְדִלְמָא תִתְבַּע לְמַשְׁוְיָתְהוֹן לְמֵימָר אֵכְדֵין פָּלְחִין עַמְמַיָּא הָאִלֵּין יָת מַשְׁוְיָתְהוֹן וְאֶעְבֵּד
כֵּן אַף אֲנָא׃ לָא תַעְבֵּיד כְּדֵין קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ אֲרֵי כָּל דְּסָנֵי יְיָ לְמֶעְבַּד וּדְרַחֵיק
לְמַשְׁוְיָתְהוֹן אֲרֵי אַף יָת בְּנֵיהוֹן וְיָת בְּנָתְהוֹן מְסוֹקְדִין בְּנוּרָא לְמַשְׁוְיָתְהוֹן׃ כֹּל דְּפִקְדָנָא
דַּאֲנָא מְפַקֵּיד יַתְּבוּן לְמֶעְבַּד לָא תּוֹסְפוּן עֲלוֹהִי וְלָא תְּמַנְעוּן מִינֵיהּ׃
Ca.xiij. אֲרֵי יְקוּם בֵּינָךְ נְבִיָא אוֹ חָלַם חֶלְמָא וְיִתֵּן לָךְ אָת אוֹ מוֹפֵת׃
וְייֵתֵי אָתָא וּמוֹפְתָא דְּמַלֵּיל עִמָּךְ לְמֵימָר נֵיזֵל בָּתַר טַעֲוָת עַמְמַיָּא דְּלָא יְדַעְתּוּן
וְנִפְלְחִינוּן׃ לָא תְקַבֵּל לְפִתְגָמֵי נְבִיָא הַהוּא אוֹ לְחָלַם חֶלְמָא הַהוּא אֲרֵי מְנַסֵּי יְיָ
אֱלָהֲכוֹן יַתְכוֹן לְמִידַע הַאִיתְכוֹן רַחְמִין קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן בְּכֹל לִבְּכוֹן וּבְכָל נַפְשְׁכוֹן׃
בָּתַר דְּחֵילָא דַּיְיָ אֱלָהֲכוֹן תְּהָכוֹן וְיָתֵיהּ תְּדַחֲלוּן וְיָת

Pritiua beb. Ecr. Heb. Deuk. Ca. xiii.

יְצַוַּה קוֹל שָׁמֹעַ
עֶבֶד נָבָא
תּוֹת
סוּר
יָצָא
פָּנָה
צָוָה
יָלַךְ עָבַד
יָלַךְ עָבַד
נָצָא
עָשָׂה רַע

Trāsla. B. Hiero.

mandata illius custodite: & audite vocē eius. Ipsi seruietis: & ipsi adherebitis. Propheta aūt ille aut somniator somniorum interficietur: quia locutus est vt vos auerteret a dño deo vestro: qui eduxit vos de terra egypti: & redemit vos de domo seruitutis: vt errare te faceret de via quā tibi pcepit dñs deus tuus: & auferes malū de medio tui. Si tibi voluerit psuadere frater tuus filii matris tue: aut filius tuus vel filia siue vxor quē diligis vt aiam tuā clam dicens. eamus & seruiamus diis alienis quos ignoras tu & patres tui: cunctarū in circuitu gentiū que iuxta vel procul sunt ab initio vsq; ad finē terre: nō acquiescas ei nec audias neq; parcat ei oculus tuus nec misereris & occultes eum: sed statim interficies. Sit primum manus tua super eum: & post te cunctus populus mittat manū. Lapidibus obrutus necabitur: qa voluit te abstrahere a domino deo tuo: qui eduxit te de terra egypti de domo seruitutis: vt & omnis israel audiens timeat. & nequaq; vltra faciat quippiam huius rei simile.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

precepta eius custodite: τ voce eius audietis: τ ei seruietis: τ ei adhere bitis. τ ꝓpheta ille vel somniū somni ator ille: morietur. locut est. n. vt auer teret te a dño deo tuo: q eduxit te de terra egypti: qui redemit te de seruitute: vt errare faceret te de via: q̄ ꝑcepit tibi dño deo tuo: vt ambules in ea. τ au feretis malū ex vobis ipsis. si ät horta tuo fuerit frater tuus ex pte matris tue: vel filius tuus aut filia tua vel vxor tua: que in sinu tuo: vel amicus tuus equalis ani me tue: clā dicēs: eamus τ seruia mus dijs alienis: q̄s nō nouisti tu τ pres tui de dijs gentiū q̄ in circuitu vestro: q̄ ꝓpe sūt tibi vel q̄ lōge a te: ab extremo terre vsq; ad extremū fines: nō cōsentiens illi: τ nō crudices illū: τ nō parcet oculus tuus sup eū: nō misereberis ei: neq; occul tabis eū: annūciās annūciabis ꝓ eo. τ manus tua erit sup eū in ꝓmio vt interficiat eum: τ manus oīs ꝓpli in vltimo: τ la pidabūt eū in lapidibus: et morietur: qñ quidē voluit abstrahere te a dño deo tuo: qui eduxit te de tra egypti: de domo seruitutis. τ oīs israel audiēs timebit: τ nō ad dēt vltra facere sm̄ verbū malū hoc in vobis.

Trāsla. Chal.

Pritiua chal.

מְרַב
נָבָא
טָעָה
יְהַב פָּלַח
אֲנַס קוּם
פָּלַח טָעָה
סוּף אֲבַד
חוּס רָחַם כְּסָה
כָּמַר הָוָה נָגַם
מוּת טָעָה נָבָא
שָׁמַע דָּחַל עָמָּד

Interp. chal.

mandata eius seruabitis: τ verbo eius obedietis: et ei seruietis: τ timori eī adherebitis. Propheta aūt ille aut somniator: somniū illius occidatur: quia locutus est preuaricationes contra dñm deum vestrū qui eduxit vos de terra egypti: τ qui redemit te de domo seruitutis: vt errare te faceret a via quā precepit tibi dño deus tuus vt ambulares in ea. τ auferes eum qui operatur malū de medio tui. Si persuaserit tibi frater tuus filius matris tue aut filius tuus aut filia tua aut vxor federis tui aut socius tui qui est sicut anima tua in occulto: dicens. Eamus τ seruiamus idolis populos q̄ ignoras tu τ patres tui de idolis populos qui sunt in circuitu vro qui ꝓpinqui sunt tibi aut qui longe sunt a te a finibus terre τ vsq; ad finē terre: nō acquiescas ei neq; obedias ei: neq; parcat ei oculus tuus: nec misereris ei: neq; occultes eū. sed occidēdo occides eū: manus tua sit i eū in ꝓncipio vt occidas eū: τ manus totius populi postea. Et lapidabis eus lapidibus vt moriatur: qñ voluit abstrahere te a timore dñi dei tui q̄ edurit te de terra egpti de domo seruitutis. et omnis israel audient τ timebūt: τ non addent facere iuxta sermonē hunc pessimum in medio tui.

Transla. Chal.

בְּיִקּוּדוֹהִי תִּטָּרוּן וּלְמֵימְרֵיהּ תְּקַבְּלוּן וְקֻדָּמוֹהִי תִּפְלְחוּן וּלְהֵימְתֵיהּ תִּתְמַרְנוּן׃ וְנְבִיָּא
הַהוּא אוֹ חָלֵם חֶלְמָא הַהוּא יִתְקְטֵל אֲרֵי מַלֵּיל סְטְיָא עַל יְיָ אֱלָהֲכוֹן דְּאַפֵּיק יָתְכוֹן
מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם וּפְרָקָכוֹן מִבֵּית עַבְדוּתָא לְאַטָּעָיוּתָךְ מִן אָרְחָא דְפַקְדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ
לְמֵהַךְ בָּהּ וְתַפֵּלִי עֲבִיד מִבֵּינָתָךְ אֲרֵי יְקַלְקִנָּךְ אָחוּךְ בַּר אִמָּךְ אוֹ בְרָךְ אוֹ בְרָכָךְ אוֹ
אִתַּת קְנְיָנָךְ אוֹ חַבְרָךְ דְּכְנַפְשָׁךְ בְּסִתְרָא לְמֵימַר נְהָךְ וּנְפְלְחִנּוּן לְטַעֲוָת עַמְמַיָּא דְלָא יְדַעְתָּ
אַתְּ וַאֲבָהָתָךְ׃ מִטַּעֲוָת עַמְמַיָּא דִי בְּסַחֲרֵיכוֹן לָךְ אוֹ דְרָחִיקִין מִינָּךְ מִסְּיָפֵי
אַרְעָא וְעַד סָפֵי אַרְעָא׃ לָא תֵּיבֵי לֵיהּ וְלָא תְּצַלֵּי מֵימְרֵיהּ וְלָא תְּחוּס עֵינָךְ עֲלוֹהִי וְלָא
תְּרַחֵם וְלָא תְּכַסֵּי עֲלוֹהִי׃ אֲרֵי קְטָלָא תִּקְטְלִנֵּיהּ יְדָךְ תְּהֵי בָּרִישׁ לְמִקְטְלוּתֵיהּ וְיַד כָּל
עַמָּא לְבָתַר כֵּן׃ וּתְרָגְמִינֵיהּ בְּאַבְנַיָּא וְיָמוּת אֲרֵי בְּעָא לְאַטָּעָיוּתָךְ מְדַחֲלָתָא
דַיְיָ אֱלָהָךְ דְּאַפֵּיקָךְ מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃ וְכָל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּן וְיִדְחֲלוּן
וְלָא יוֹסְפוּן לְמֶעְבַּד כְּפִתְגָמָא בִּישָׁא הָדֵין בֵּינָךְ׃ ><><>

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

si ãt audieris in vna vrbiũ tuarũ: q̃s dñs
ἐὰν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν κύριος
deus tuus dat tibi ad hitãdũ ibi: dicẽtes
ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατοικεῖν ἐκεῖ, λεγόντων,
egressi sũt viri inigni ex vobis: & auerterũt
ἐξῆλθον ἄνδρες υἱοὶ ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν
oẽs hitãtes vrbẽ eox: di-
πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν πόλιν αὐτῶν, λέ-
cẽtes: eamus & seruiamus dijs alie
γοντες, πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέ-
nis: q̃s nõ cognouistis. & q̃reres & interrogabis
ροις, οὓς οὐκ ἴστε· καὶ ἐτάσεις καὶ ἐρωτήσεις
& scrutaberis valde: & ecce verus manifeste
καὶ ἐξερευνήσεις σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθὲς σαφῶς ὁ
sermo factus ẽ abominatio hec in vobis: occidẽs
λόγος γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν ὑμῖν, ἀναιρῶν
occides oẽs hitãtes in vrbe
ἀναιρήσεις πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει
illa in nece gladij: anathemate anathematizabitis
ἐκείνῃ ἐν στόματι μαχαίρας, ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε
eã: & ola q̃ in ea: & ola pecora e-
αὐτήν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ πάντα τὰ κτήνη αὐ-
D tuo in ore gladij: & ola spolia eius
τῆς ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς
cõgregabis in trãsitu eius: & cõbures ex-
συνάξεις εἰς τὰς ὁδοὺς αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πό-
bẽ in igne: & ola spolia eius funditꝰ
λιν ἐν πυρί, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς παντελῶς
cotã dño deo tuo: & erit inhabitabilis in
ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἔσται οἰκητὸς εἰς τὸν
eternũ: nõ reedificabitur ãpliꝰ: nõ adhere-
αἰῶνα, οὐκ ἀποκοδομηθήσεται ἔτι, οὐ προσκολληθή-
bit in manu tua q̃ppiã ab anathemate:
σεται ἐν τῇ χειρί σου ἐνδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος,
vt auertat dño ab ira furoris
ἵνα ἀποστρέψῃ κύριος ἀπὸ τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐ-
sui: & det tibi miam & misereat tui: & multi
τοῦ, καὶ δώσει σοι ἔλεος καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πλη-
plicet te: quẽadmodũ iurauit dño pribus
θυνεῖ σε, ὃν τρόπον ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι
tuis: si audieritis vocẽ dñi dei tui:
σου, ἐὰν εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
vt custodiatis oia p̃cepta eius: q̃ ego p̃cci
φυλάσσειν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλ-
pio tibi hodie: vt facias bonũ & placitũ
λομαί σοι σήμερον, ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν
cotã dño deo tuo.
ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Ca.14.

A 8.7.a. t.16.d k.11.a
Filij estote dñi dei vri: nõ incidetis nõ im
υἱοὶ ἐστε κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οὐ κατᾳκόψετε οὐκ ἐπι-
ponetis caluiciũ in medio oculoꝝ vroꝝ
θήσετε φαλάκρωμα ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν
sup̃ mortuo: quia pp̃lus sctũs es dño deo tuo: & te elegit
ἐπὶ νεκρῷ, ὅτι λαὸς ἅγιος ἐστὶ κῷ τῷ θεῷ σου, καὶ σὲ ἐξελέξατο

Transla.Chal.

אֲרֵי תִשְׁמַע בְּחַדָא מִקִּרְוָךְ דַּיְיָי אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לְמִיתַּב תַּמָּן לְמֵימָר ׃ נְפָקוּ גוּבְרִין בְּנֵי
רִישְׁעָא מִבֵּינָךְ וְאַטְעֲיוּ יָת יַתְבֵי קִרְתְּהוֹן לְמֵימָר נִיזִיל וְנִפְלַח לְטַעֲוָת עַמְמַיָּא דְּלָא
יְדַעְתּוּן ׃ וְתִתְבַּע וְתִתְּבַד וְתִשְׁאַל יָאוּת וְהָא קוּשְׁטָא כֵּין כְּתִיבָא אִיתְעֲבִידָא תִּתְעֲבֵד
הַדָא בְּגַוָּךְ ׃ מָתָא תִּמְחֵי יָת יַתְבֵי קִרְתָּא הַרוֹא לְפִתְגָם חָרָב נָפָק תָּהֵי וְיָת כָּל דְּתָהֵי
בְּעִירֵהּ לְפִתְגָם חָרָב ׃ וְיָת כָּל עֲדָאֵהּ תִּכְנוֹשׁ לְגוֹ פְּתָאֵהּ וְתוֹקֵיד בְּנוּרָא יָת קִרְתָּא וְיָת
כָּל עֲדָאֵהּ גְּמִיר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ וּתְהֵי תֵּל חֲרִיב לְעָלַם לָא תִתְבְּנֵי עוֹד ׃ וְלָא יִדְבַּק
בִּידָךְ מִידַּעַם מִן חֲרָמָא בִּידִיל דְּיִתוּב יְיָ מִתְקוֹף רוּגְזֵיהּ וְיִתֶּן לָךְ רַחֲמִין וְיִרְחַם עָלָךְ
וְיַסְגֵּינָךְ כְּמָא דְקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ ׃ אֲרֵי תְקַבֵּל קָדָם יְיָ אֱלָהָךְ לְמִיטַּר יָת כָּל
פְּקוּדוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין לְמֶעְבַּד דְּכָשַׁר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ ׃ Ca.xiiii.
בְּנִין אַתּוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהָכוֹן לָא תִתְהַמְסוּן וְלָא תְשַׁוּוּן קָרַט בֵּין
עֵינֵיכוֹן עַל מִית ׃ אֲרֵי עַם קַדִּישׁ אַתְּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ וְקָךְ אִתְרְעִי

Trãsla.B.Hiero.

Si audieris in vna vrbiũ tuarũ quas dño deus tuus
dabit tibi ad habitandũ ibi: dicẽtes
tibi ad habitandum
dicẽtes aliquos. Egressi sunt filii belial
de medio tui: & auerterunt habitatores vr-
bis sue atq; dixerũt. Eamus & seruiamus dijs
alienis quos ignoratis: quere solicite:
& diligẽter rei veritate
perspecta si inueneris
certũ esse qd dicitur: &
abominationem hanc
opere ppetratũ: statim p-
cuties habitatores vrbis
illius in ore gladii: &
delebis eam:
omniaq; que in illa sũt
vsq; ad pecora.
Quicquid etiam supel
lectilis fuerit: cõgrega-
bis in medio platearũ
eius: & cũ ipsa ciuitate
succẽdes: ita vt vniuer
sa consumas domino
deo tuo: & sit tumulus
sempiternus. Non
ædificabitur amplius.
& non adherebit
de illo anathemate qc
quam in mãu tua: vt a-
uertatur dñs ab ira fu-
roris sui: & misereatur
tui: multiplicetq; te si-
cut iurauit patribus tu
is: quando audieris vo
cem domini dei tui:
custodiens omnia pre
cepta eius que ego
precipio tibi hodie: vt
facias quod placitũ est
conspectu domini dei
tui. Ca.14.

Filii estote domini
dei vestri. Non
Nõ vos incidetis nec
facietis caluitium
super mortuo: quoni
am populus sanctus
es domino deo tuo:
& te elegit

Ter.Heb. Deut. Ca.xiiii. Pritiua heb.

כִּי תִשְׁמַע בְּאַחַת עָרֶיךָ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לָשֶׁבֶת שָׁם
לֵאמֹר׃ יָצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי בְלִיַּעַל
מִקִּרְבֶּךָ וַיִּדִּיחוּ אֶת יֹשְׁבֵי עִירָם
לֵאמֹר נֵלְכָה וְנַעַבְדָה אֱלֹהִים
אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם׃ וְדָרַשְׁתָּ
וְחָקַרְתָּ וְשָׁאַלְתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת
נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת
בְּקִרְבֶּךָ׃ הַכֵּה תַכֶּה אֶת יֹשְׁבֵי הָעִיר
הַהִוא לְפִי חָרֶב הַחֲרֵם אֹתָהּ וְאֵת
כָּל אֲשֶׁר בָּהּ וְאֶת בְּהֶמְתָּהּ לְפִי
חָרֶב׃ וְאֶת כָּל שְׁלָלָהּ תִּקְבֹּץ אֶל
תּוֹךְ רְחֹבָהּ וְשָׂרַפְתָּ בָאֵשׁ אֶת
הָעִיר וְאֶת כָּל שְׁלָלָהּ כָּלִיל לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְהָיְתָה תֵּל עוֹלָם לֹא
תִבָּנֶה עוֹד׃ וְלֹא יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה
מִן הַחֵרֶם לְמַעַן יָשׁוּב יְהוָה
מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְנָתַן לְךָ רַחֲמִים וְרִחֲמְךָ
וְהִרְבֶּךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ׃
כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹר אֶת כָּל מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ Cap.xiiii.
בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
לֹא תִתְגֹּדְדוּ וְלֹא תָשִׂימוּ קָרְחָה
בֵּין עֵינֵיכֶם לָמֵת׃ כִּי עַם קָדוֹשׁ
אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְךָ בָּחַר

Interp.chal.

Si audieris in vna vrbiũ tuarũ quas dño deus tuus
dabit tibi vt habites ibi: dicẽtes. Egressi sunt viri fi-
lij impietatis de medio tui: & seduxerũt habitatores
vrbis sue dicẽtes. Eamus & seruiamus idolis popu-
los que ignoratis. quereo & inuestigabis & interroga-
bis diligẽt: & si verũ & certũ est verbũ: & facta ẽ abom
natio hec in medio tui: percutiẽs percuties habitato
res vrbis illius: in ore gladij disperdes eas: & ola que
in ea sunt & iumẽta eius in ore gladij: & omnia spolia
eius congregabis in medio platee eius: & cõburens igni
ciuitatẽ & omnia spolia eius olno cotã dño deo tuo: et
erit tumulus destructionis: & non edificabitur vltra.
et non adherebit manui tue quicquã de anathemate:
vt reuertatur dño ab ira furoris sui: & det tibi miam
et misereatur tui: & multiplicet te sicut iurauit patri-
bus tuis: si obedieris verbo dñi dei tui vt custodias
ola precepta eius que ego precipio tibi hodie: vt fa-
cias quod rectum est coram dño deo tuo. Ca.14.

Filij estis vos domini dei vestri. Non vos inci-
datis neq; faciatis caluitium inter oculos vros
super mortuo. Quonia populus sanctus es tu coram
domino deo tuo: & te elegit

Pritiua chal.

כָּרְחָה חַבּ אֲמַר
יְהַךְ בָּלַח תַּבַע
בָּרַק שְׁאַל עֲבַד
סַחָא
כָּנַשׁ נְקַד קְרָה
הָוָה בָּעָה דְּבַק
תּוּב נְתַן רַחַם
סָגָא קוּם נְכַל
אָמַר עָטַר פָּקַד
עֲבַר הָמַם שָׁוָה
מוּת רָשָׁע

xx ii

Prima beb. **Lex.Heb.** **Deut. Ca.xiiii.** **Trãsla.B.Hiero.** **Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina**

יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָ
הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ לֹא
תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה׃ זֹאת הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ שׁוֹר שֵׂה כְּשָׂבִים
וְשֵׂה עִזִּים׃ אַיָּל וּצְבִי וְיַחְמוּר
וְאַקּוֹ וְדִישֹׁן וְתֹאוֹ וַזֶּמֶר׃ וְכָל
בְּהֵמָה מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע
שְׁתֵּי פְרָסוֹת מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְּהֵמָה
אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃ אַךְ אֶת זֶה לֹא
תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה וּמִמַּפְרִיסֵי
הַפַּרְסָה הַשְּׁסוּעָה אֶת הַגָּמָל וְאֶת
הָאַרְנֶבֶת וְאֶת הַשָּׁפָן כִּי מַעֲלֵה
גֵרָה הֵמָּה וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסוּ
טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃ וְאֶת הַחֲזִיר
כִּי מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא וְלֹא גֵרָה
טָמֵא הוּא לָכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא
תֹאכֵלוּ וּנְבֵלָתָם לֹא תִגָּעוּ׃
אֶת זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר
בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר לוֹ סְנַפִּיר
וְקַשְׂקֶשֶׂת תֹּאכֵלוּ׃ וְכֹל אֲשֶׁר
אֵין לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת לֹא
תֹאכֵלוּ טָמֵא הוּא לָכֶם׃ כָּל
צִפּוֹר טְהֹרָה תֹּאכֵלוּ׃ וְזֶה אֲשֶׁר
לֹא תֹאכְלוּ מֵהֶם הַנֶּשֶׁר וְהַפֶּרֶס
וְהָעָזְנִיָּה׃ וְהָרָאָה וְאֶת הָאַיָּה וְהַדַּיָּה
לְמִינָהּ׃ וְאֵת כָּל עֹרֵב לְמִינוֹ׃
וְאֶת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת הַתַּחְמָס

Prima chal. **Interp.chal.**

יְיָ לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְעַם חֲבִיב מִכֹּל עַמְמַיָּא דְעַל אַפֵּי אַרְעָא׃ לָא תֵיכוֹל כָּל דְּמְרַחֵק׃ דֵּין
גֵּירָא דְתֵיכְלוּן תּוֹרִין אִמְּרִין דְּהַבְלִין וּבְנֵי עִזִּין׃ אֲוִילָא וְטוּרְיָא וְתֵיסוֹרָא וְרַעְלָא
וְרֵיעָא וְתוֹרְבְּלָא וְדִישָׁא׃ וְכָל בְּעִירָא דְסַדְקָא פַּרְסָתָא וּמְטוֹלְפָא טִילְפִּין תַּרְתִּין
פְּרִיסָן סַסְקָא פְּשִׁרָא בִּגְּרָא׃ אֲתָהּ תֵּיכְלוּן וְכָרֵם יָת דֵּין לָא תֵיכְלוּן מִמַּסְקֵי פְּשִׁרָא
וּמִסְדְּקֵי פַּרְסָתָא מְטוֹלְפֵי טִילְפַיָּא יָת גַּמְלָא וְיָת אַרְנְבָא וְיָת טַבְזָא אֲרֵי מַסְקֵי פְּשִׁרָא
אִינוּן וּפַרְסָתְהוֹן לָא סְדִיקָא סָאֲבִין אִינוּן לְכוֹן׃ וְיָת חֲזִירָא אֲרֵי סְדִיק פַּרְסָתָא הוּא
וְלָא פְשַׁר מַסָּאֲבוּתָא לְכוֹן מִבְּשְׂרְהוֹן לָא תֵיכְלוּן וּבְנִבְלָתְהוֹן לָא תִקְרְבוּן׃ יָת דֵּין
תֵּיכְלוּן מִכֹּל דִּי בְּמַיָּא כֹּל דְּלֵיהּ צִיצִין וְסַלְפִּין תֵּיכְלוּן׃ וְכָל דְּלֵית לֵיהּ צִיצִין וְסַלְפִּין
לָא תֵיכְלוּן מַסָּאֲבִין הוּא לְכוֹן׃ כָּל צִפַּר דְּכֵי תֵיכְלוּן׃ וְדֵין דְּלָא תֵיכְלוּן מִנְּהוֹן נִשְׁרָא
וְעָזְנְיָא׃ וּבַת יַעֲנָא וְסַרְפִּיתָא וְדַיְתָא׃ לְזַנֵּיהּ׃ וְיָת כָּל עוּרְבָא לְזַנֵּיהּ׃ וְיָת בַּת

Prima beb. **Lex.Heb.** **Deut. Ca.xiiii.** **Trãsla.B.Hiero.** **Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina**

יַעֲנָה וְאֶת הַתַּחְמָס וְאֶת הַשָּׁחַף
וְאֶת הַנֵּץ לְמִינֵהוּ׃ וְאֶת כָּל
עֹרֵב לְמִינוֹ׃ וְאֶת בַּת הַיַּעֲנָה
וְאֶת הַתַּחְמָס וְאֶת הַשָּׁחַף
וְאֶת הַנֵּץ לְמִינֵהוּ׃ וְאֶת הַכּוֹס
וְהַיַּנְשׁוּף וְהַתִּנְשֶׁמֶת׃ וְהַקָּאָת
וְהָרָחָם וְהַחֲסִידָה׃ וְהָאֲנָפָה
לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפַת וְהָעֲטַלֵּף׃
וְכֹל שֶׁרֶץ הָעוֹף טָמֵא הוּא לָכֶם
לֹא יֵאָכֵלוּ׃ כֹּל עוֹף טָהוֹר תֹּאכֵלוּ׃
לֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵלָה לַגֵּר אֲשֶׁר
בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ
מָכוֹר לְנָכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי
בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃ עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר אֶת כָּל
תְּבוּאַת זַרְעֶךָ הַיֹּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה
שָׁנָה׃ וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ
שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ
וּבְכֹרוֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן
תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
כָּל הַיָּמִים׃ וְכִי יִרְבֶּה מִמְּךָ הַדָּרֶךְ
כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵתוֹ כִּי יִרְחַק
מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם כִּי
בֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְנָתַתָּה
בַכָּסֶף וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהָלַכְתָּ
אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃ וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל
אֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן
וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ
נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃

Prima chal. **Interp.chal.**

יַעֲנָה וְיָת שַׁחְפָּא וְיָת בָּזָא לְזַנֵּיהּ׃ וְיָת כָּל עוּרְבָא לְזַנֵּיהּ׃ וְיָת בַּת
יַעֲנָא וְיָת סַרְפִּיתָא וְיָת שַׁחְפָּא וְיָת בָּזָא לְזַנֵּיהּ׃ וְיָת כּוֹסָא וְיָת יַנְשׁוּפָא וְיָת תִּנְשְׁמְתָא׃
וְיָת קָאָתָא וְיָת רָחָמָא וְיָת חֲסִידְתָּא׃ וְיָת אֲנָפָה לְזַנֵּיהּ וְיָת דּוּכִיפַת וְיָת עֲטַלֵּפָא׃
וְכָל רְחִישׁ עוֹפָא מְסָאַב הוּא לְכוֹן לָא יִתְאֲכֵלוּן׃ כָּל עוֹפָא דְכֵי תֵיכְלוּן׃ לָא תֵיכְלוּן
כָּל נְבֵלָתָא לְגִיּוֹרָא דִּי בְּקִרְוָךְ תִּתְּנִנַּהּ וְיֵיכוֹל אוֹ מְזַבַּן לְעַכּוּמָאָה אֲרֵי עַם קַדִּישׁ אַתְּ
קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תְבַשֵּׁל גְּדִי בְּחַלְבָּא דְאִמֵּיהּ׃ מַעְשַׂר תְּעַשַּׂר יָת כָּל אֲפָקַת
זַרְעָךְ דְּנָפְקָא חַקְלָא שְׁנָא בְּשָׁנָא׃ וְתֵיכוֹל קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דְיִתְרְעֵי לְשַׁכָּאָה
שְׁמֵיהּ תַּמָּן מַעְשַׂר עִבּוּרָךְ חֲמָרָךְ וּמִשְׁחָךְ וּבוּכְרֵי תּוֹרָךְ וְעָנָךְ בְּדִיל דְּתֵילַף לְדַחֲלָה
יָת יְיָ אֱלָהָךְ כָּל יוֹמַיָּא׃ וְאֲרֵי יִסְגֵּי מִנָּךְ אוֹרְחָא אֲרֵי לָא תִכְלִי לְמִטְּלֵיהּ אֲרֵי
יִתְרַחֵק מִנָּךְ אֲתָרָא דְיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְאַשְׁרָאָה שְׁמֵיהּ תַּמָּן אֲרֵי בָּרְכָךְ יְיָ אֱלָהָךְ׃
וְתִתֵּין בְּכַסְפָּא וְתִצְרֵי יָת כַּסְפָּא בִּידָךְ וְתֵיזֵיל לְאַתְרָא דְיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ׃
וְתִתֵּין יָת כַּסְפָּא לְכֹל דְּתִתְאֲוֵי נַפְשָׁךְ לְתוֹרִין וְלְעָנָא וְלַחֲמָרָא וְלְחַמְרָא וּלְכֹל
דְּתִשְׁאֲלִנָּךְ נַפְשָׁךְ וְתֵיכוֹל תַּמָּן קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ וְתֶחְדֵּי אַתְּ וּבֵיתָךְ׃

Prima beb. **Lex.Heb.** **Deut. Ca.xiiii.** **Trãsla.B.Hiero.** **Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina**

וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא תַעַזְבֶנּוּ
כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה אִתָּךְ׃
מִקְצֵה שָׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת כָּל
מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא
וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ׃ וּבָא הַלֵּוִי כִּי
אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה אִתָּךְ וְהַגֵּר
וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ
וְאָכְלוּ וְשָׂבָעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדְךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה׃ מִקְצֵה שֶׁבַע שָׁנִים תַּעֲשֶׂה
שְׁמִטָּה׃ וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט
כָּל בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה
בְּרֵעֵהוּ לֹא יִגֹּשׂ אֶת רֵעֵהוּ וְאֶת
אָחִיו כִּי קָרָא שְׁמִטָּה לַיהוָה׃
אֶת הַנָּכְרִי תִּגֹּשׂ וַאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ
אֶת אָחִיךָ תַּשֵּׁא יָדֶךָ׃ אֶפֶס כִּי
לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֶבְיוֹן כִּי בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ
יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ׃ רַק אִם
שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה
הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃
כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר לָךְ וְעָבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים
וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם
רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ׃ כִּי יִהְיֶה
בְךָ אֶבְיוֹן מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַחַד
שְׁעָרֶיךָ בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא תְאַמֵּץ אֶת
לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יָדְךָ מֵאָחִיךָ
הָאֶבְיוֹנֶךָ׃ כִּי פָתֹחַ תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ
לוֹ וְהַעֲבֵט תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי מַחְסֹרוֹ
אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן
יִהְיֶה דָבָר עִם לְבָבְךָ בְּלִיָּעַל

Prima chal. **Interp.chal.**

וְלֵיוָאָה דִּי בְּקִרְוָךְ לָא תִשְׁבְּקִנֵּיהּ אֲרֵי לֵית לֵיהּ חוּלָק וְאַחְסָנָא עִמָּךְ׃
מִסּוֹף תְּלָת שְׁנִין תַּפֵּיק יָת כָּל מַעְשַׂר אֲפָקַת זַרְעָךְ בְּשַׁתָּא הַהִיא
וְתַנַּח בְּקִרְוָךְ׃ וְיֵיתֵי לֵיוָאָה אֲרֵי לֵית לֵיהּ חוּלָק וְאַחְסָנָא עִמָּךְ וְגִיּוֹרָא
וְיַתְמָא וְאַרְמְלְתָּא דִּי בְּקִרְוָךְ וְיֵיכְלוּן וְיִסְבְּעוּן בְּדִיל דְּיִבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ
בְּכֹל עוּבָדֵי יְדָךְ דְּתַעְבֵּד׃ מִסּוֹף שְׁבַע שְׁנִין תַּעְבֵּד שְׁמִטְּתָא׃ וְדָא פִּתְגָמָא
דִּשְׁמִטְּתָא שָׁמוֹט כָּל בַּעַל מַדַּע יְדֵיהּ דְּיַשֵּׁי בְּחַבְרֵיהּ לָא יִגּוֹשׁ יָת חַבְרֵיהּ וְיָת
אָחוּהִי אֲרֵי קְרָא שְׁמִטְּתָא קֳדָם יְיָ׃ יָת נָכְרָאָה תִּגּוֹשׁ וְדִי יְהֵי לָךְ יָת אָחוּךְ
תִּשְׁבּוֹק יְדָךְ׃ בַּר אֲרֵי לָא יְהֵי בָּךְ מִסְכֵּנָא אֲרֵי בָּרָכָא יְבָרְכִנָּךְ יְיָ בְּאַרְעָא דִּי
יְיָ אֱלָהָךְ יָהֵב לָךְ אַחְסָנָא לְמֵירְתַהּ׃ בְּרַם אִם קַבָּלָא תְּקַבֵּל בְּמֵימְרָא דַּייָ
אֱלָהָךְ לְמִטַּר לְמֶעְבַּד יָת כָּל פִּקּוּדָא הָדָא דְּאָנָא מְפַקֵּד יָתָךְ יוֹמָא דֵּין׃
אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ בָּרְכָךְ כְּמָא דְּמַלֵּיל לָךְ וְתִתְּלֵף לְעַמְמִין סַגִּיאִין וְאַתְּ לָא תִתְּלַף
וְתִשְׁלֵט בְּעַמְמִין סַגִּיאִין וּבָךְ לָא יִשְׁלְטוּן׃ אֲרֵי יְהֵי בָּךְ מִסְכֵּנָא מֵחַד מֵאֲחָיָךְ
בְּחַד מִתְּרֵי תְּרָעָךְ בְּאַרְעָךְ דִּי יְיָ אֱלָהָךְ יָהֵב לָךְ לָא תְתַקֵּף יָת לִבָּךְ וְלָא
תִקְמוֹץ יָת יְדָךְ מֵאָחִיךָ מִסְכֵּנָךְ׃ אֲרֵי פְּתָחָא תִפְתַּח יָת יְדָךְ לֵיהּ וְתַלְוָאָה
תַּלְוִינֵּיהּ דְּיִסְפֵּק לֵיהּ יָת מִחְסַנֵּיהּ דִּי יִתְחַסַּר לֵיהּ׃ אִסְתְּמַר לָךְ דִּלְמָא
יְהֵי פִּתְגָמָא עִם לִבָּךְ בְּלִיעָל

Prima beb. **Lex.Heb.** **Deut. Ca.xiiii.** **Trãsla.B.Hiero.** **Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina**

לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת הַשֶּׁבַע שְׁנַת
הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינְךָ בְּאָחִיךָ
הָאֶבְיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עָלֶיךָ
אֶל יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ נָתוֹן
תִּתֵּן לוֹ וְלֹא יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ
כִּי בִּגְלַל הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַעֲשֶׂךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח
יָדֶךָ׃ כִּי לֹא יֶחְדַּל אֶבְיוֹן מִקֶּרֶב
הָאָרֶץ עַל כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר
פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ לְאָחִיךָ
לַעֲנִיֶּךָ וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ׃ כִּי
יִמָּכֵר לְךָ אָחִיךָ הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה
וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת
תְּשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ׃ וְכִי
תְשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ לֹא תְשַׁלְּחֶנּוּ
רֵיקָם׃ הַעֲנִיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֹּאנְךָ
וּמִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּתֶּן לוֹ׃ וְזָכַרְתָּ כִּי
עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ
אֶת הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם׃ וְהָיָה כִּי
יֹאמַר אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא מֵעִמָּךְ כִּי
אֲהֵבְךָ וְאֶת בֵּיתֶךָ כִּי טוֹב לוֹ עִמָּךְ׃
וְלָקַחְתָּ אֶת הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה
בְאָזְנוֹ וּבַדֶּלֶת וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם
וְאַף לְאָמָתְךָ תַּעֲשֶׂה כֵּן׃ לֹא יִקְשֶׁה
בְעֵינֶיךָ בְּשַׁלֵּחֲךָ אֹתוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ
כִּי מִשְׁנֶה שְׂכַר שָׂכִיר עֲבָדְךָ שֵׁשׁ
שָׁנִים וְיִבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ כָּל הַבְּכוֹר
אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר
תַּקְדִּישׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד
בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא תָגֹז בְּכוֹר צֹאנֶךָ׃

Prima chal. **Interp.chal.**

לְמֵימַר קָרְבַת שְׁנַת שְׁבִיעָאָה שְׁנַת שְׁמִטְּתָא וְתֵיבַשׁ עֵינָךְ בְּאָחוּךְ מִסְכֵּנָא
וְלָא תִתֵּין לֵיהּ וְיִצְלֵי עֲלָךְ קֳדָם יְיָ וִיהֵי בָּךְ חוֹבָא׃ מְהַב תִּתֵּין לֵיהּ וְלָא יִתְבַּשַׁר
לִבָּךְ בְּמִתְּנָךְ לֵיהּ אֲרֵי בְּגִין פִּתְגָמָא הָדֵין יְבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹל עוּבָדָךְ
וּבְכֹל מִשְׁלַח יְדָךְ׃ אֲרֵי לָא יִפְסַק מִסְכֵּנָא מִגּוֹ אַרְעָא עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּד יָתָךְ
לְמֵימַר פְּתָחָא תִפְתַּח יָת יְדָךְ לְאָחוּךְ לְעַנְיָךְ וּלְמִסְכֵּנָךְ בְּאַרְעָךְ׃ אֲרֵי
יִזְדַּבַּן לָךְ אָחוּךְ עִבְרָאָה אוֹ עִבְרִיְתָא וְיִפְלַח לָךְ שִׁתִּין שְׁנִין וּבְשַׁתָּא שְׁבִיעָאָה
תְּשַׁלְּחִנֵּיהּ חָפְשָׁא מִלְוָתָךְ׃ וַאֲרֵי תְּשַׁלְּחִנֵּיהּ חָפְשָׁא מִלְוָתָךְ לָא תְשַׁלְּחִנֵּיהּ
רֵיקָנָא׃ מְעַנֵּק תְּעַנֵּק לֵיהּ מִן עָנָךְ וּמִן בֵּידְרָךְ וּמִן מַעֲצַרְתָּךְ דְּבָרְכָךְ יְיָ אֱלָהָךְ
תִּתֵּין לֵיהּ׃ וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָּא הֲוֵיתָ בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם וּפְרָקָךְ יְיָ אֱלָהָךְ עַל כֵּן
אֲנָא מְפַקֵּד יָתָךְ יָת פִּתְגָמָא הָדֵין יוֹמָא דֵּין׃ וִיהֵי אֲרֵי יֵימַר לָךְ לָא אֵפוֹק
מִלְוָתָךְ אֲרֵי רָחֵים לָךְ וְיָת בֵּיתָךְ אֲרֵי שַׁפִּיר לֵיהּ עִמָּךְ׃ וְתִסַּב יָת מַרְצְעָא
וְתִתֵּין בְּאוּדְנֵיהּ וּבְתַרְעָא וִיהֵי לָךְ עַבְדָּא עָלְמָא וְאַף לְאַמְתָּךְ תַּעֲבֵד כֵּן׃ לָא
יִתְקַף בְּעֵינָךְ בְּשַׁלְּחָךְ יָתֵיהּ חָפְשָׁא מִלְוָתָךְ אֲרֵי מִשְׁנֵי אֲגַר אִגָּרָא עַבְדָּךְ שִׁתִּין
שְׁנִין וְיִבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹל דְּתַעֲבֵד׃ כָּל בּוּכְרָא דְּיִתְיְלֵד בְּתוֹרָךְ וּבְעָנָךְ
דְּכַר תְּקַדֵּשׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תִפְלַח בִּבְכַר תּוֹרָךְ וְלָא תָגֹז בּוּכְרָא דְעָנָךְ׃

Prima beb. **Lex.Heb.** **Deut. Ca.xiiii.** **Trãsla.B.Hiero.** **Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina**

בִּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנְךָ תֹּאכְלֶנּוּ
שָׁנָה בְשָׁנָה לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אַתָּה
וּבֵיתֶךָ׃ וְכִי יִהְיֶה בוֹ מוּם פִּסֵּחַ
אוֹ עִוֵּר כֹּל מוּם רָע לֹא תִזְבָּחֶנּוּ
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ בִּשְׁעָרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ
הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו כַּצְּבִי וְכָאַיָּל׃
אַךְ אֶת דָּמוֹ לֹא תֹאכֵל עַל הָאָרֶץ
תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ לֹא תֹאכַל לְמַעַן
תִּירָא אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל הַיָּמִים
אֲשֶׁר תִּחְיֶה עַל אַדְמָתֶךָ׃ שָׁמוֹר
אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי בְחֹדֶשׁ הָאָבִיב
הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם
לָיְלָה׃ וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃ לֹא תֹאכַל
עָלָיו חָמֵץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל
עָלָיו מַצּוֹת לֶחֶם עֹנִי כִּי בְחִפָּזוֹן
יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר
אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל
יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר
בְּכָל גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא
יָלִין מִן הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר׃ לֹא תוּכַל
לִזְבֹּחַ אֶת הַפֶּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ כִּי
אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ בּוֹ תִּזְבַּח אֶת
הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד
צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם׃ וּבִשַּׁלְתָּ וְאָכַלְתָּ
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בּוֹ וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאֹהָלֶיךָ׃

Prima chal. **Interp.chal.**

בּוּכְרֵי תּוֹרָךְ וְעָנָךְ תֵּיכְלִנֵּיהּ שְׁנָא בְשְׁנָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דְיִתְרְעֵי
יְיָ אַתְּ וּבֵיתָךְ׃ וְאִם יְהֵי בֵּיהּ מוּמָא פִּסְחָא אוֹ עִוְרָא כֹּל מוּמָא בִּישָׁא לָא
תִדְבְּחִנֵּיהּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ בִּתְרֵי תְּרָעָךְ תֵּיכְלִנֵּיהּ דַּכְיָא וְדַכְיָא כְּאַפְרָא
וְכְאַיָּלָא׃ בַּר יָת דְּמֵיהּ לָא תֵיכוֹל עַל אַרְעָא תִּשְׁדְּנֵיהּ כְּמַיָּא׃ לָא תֵיכוֹל בְּדִיל
דְּתִדְחַל יָת יְיָ אֱלָהָךְ כָּל יוֹמַיָּא דִּי אַתְּ חַיָּא עַל אַדְמָתָךְ׃ נְטוֹר יָת יַרְחָא
דַּאֲבִיבָא וְתַעְבֵּד פִּסְחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ אֲרֵי בְּיַרְחָא דַּאֲבִיבָא אַפְּקָךְ יְיָ אֱלָהָךְ
מִמִּצְרַיִם בְּלֵילְיָא׃ וְתִכּוֹס פִּסְחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ עָנָא וְתוֹרָא בְּאַתְרָא דְיִתְרְעֵי
יְיָ לְשַׁכָּאָה שְׁמֵיהּ תַּמָּן׃ לָא תֵיכוֹל עֲלוֹהִי חָמִיעַ שִׁבְעָא יוֹמִין תֵּיכוֹל עֲלוֹהִי
פַּטִּירִין לַחְמָא עַנְיָא אֲרֵי בִּבְהִילוּ נְפַקְתָּ מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּדִיל דְּתִדְכַּר יָת
יוֹמָא דִּי נְפַקְתָּ מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם כֹּל יוֹמֵי חַיָּיךְ׃ וְלָא יִתְחֲזֵי לָךְ חֲמִיר בְּכָל
תְּחוּמָךְ שִׁבְעָא יוֹמִין וְלָא יָבִית מִן בִּסְרָא דִּי תִכּוֹס בְּרַמְשָׁא בְּיוֹמָא קַדְמָאָה
לְצַפְרָא׃ לָא תִכּוֹל לְמִכַּס יָת פִּסְחָא בְּחַד מִתְּרֵי תְּרָעָךְ דִּי יְיָ אֱלָהָךְ יָהֵב לָךְ׃
אֶלָּא לְאַתְרָא דְיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְאַשְׁרָאָה שְׁמֵיהּ בֵּיהּ תִּכּוֹס יָת פִּסְחָא
בְּרַמְשָׁא כְּעָלַת שִׁמְשָׁא זִמְנָא דִּי נְפַקְתָּ מִמִּצְרָיִם׃ וְתִטְבֵּי וְתֵיכוֹל בְּאַתְרָא
דְיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ וְתִתְפְּנֵי בְּצַפְרָא וְתֵיזֵיל לְמַשְׁכְּנָךְ׃

Prima beb. **Lex.Heb.** **Deut. Ca.xiiii.** **Trãsla.B.Hiero.** **Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina**

שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה׃ שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת
תִּסְפָּר לָךְ מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה
תָּחֵל לִסְפֹּר שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת׃ וְעָשִׂיתָ
חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִסַּת
נִדְבַת יָדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ
וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ
וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר
בְּקִרְבֶּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃ וְזָכַרְתָּ
כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְמִצְרָיִם וְשָׁמַרְתָּ
וְעָשִׂיתָ אֶת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה׃ חַג
הַסֻּכֹּת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים
בְּאָסְפְּךָ מִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ
בְּחַגֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ
וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם
וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ׃ שִׁבְעַת
יָמִים תָּחֹג לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה
יָדֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמ

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Deut. Ca.xiiii.	Pritiua heb.
τ larũ: τ accipitrẽ: τ similia illi. τ hero κὰι λάρον, κὰι ἱέρακα, κὰι τὰ ὅμοια αὐτῶ. κὰι ἀφὰ dionẽ: τ cygnũ τ ibin: τ mergulũ: τ porphyrionẽ: τ nycticoracẽ: τ pelicanũ: τ cha ἱβιν, κὰι πορφυρίωνα, κὰι νυκτικόρακα, κὰι πελεκᾶνα, κὰι χα ladriũ: τ similia illi. τ vpupã: τ vespertiliões λάφον, κὰι τὰ ὅμοια αὐτῶ. κὰι ἔποψα, κὰι νυκτερίδα τ oia reptilia volatilia immũda κὰι πόντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν ἀκάθαρτα hec erũt vobis: nõ comedetis de ipis. oẽ vo ταῦτα ἔσται ὑμῖν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν. πᾶν πε latile mũdũ comedetis. τ oẽ morticinũ nõ co τετηνὸν καθαρὸν φάγεσθε. κὰι πᾶν ἐνσιμαῖον οὐ φά medetis. peregrino q in vbibus tuis: vabi γεσθε. τῶ παροίκω τῶ ἐν ταῖς πόλεσί σου, δώσε tur: τ comedet: vel vẽdes alienigene: qñ po του, κὰι φάγεται, ἢ ἀποδώσει τῶ ἀλλοτρίω, ὅτι λα C pulus sctũs es dño deo tuo. nõ coques agnũ ὃς ἅγιος εἶ κυρίω τῶ θεῶ σου. οὐχ ἑψήσεις ἄρνα Exo. 23.c.τ in lacte matris sue. decimã decima 34.d. ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. δεκάτην ἀποδεκατώ bis ois frugis seminis tui: σεις παντὸς γεννήματος τοῦ σπέρματός σου, τὸ fructũ agri tui ãnũ in ãnũ. τ ἔκγονον τοῦ ἀγροῦ σου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτόν. κὰι cõedes illã coã dño deo tuo in lo φαγῆ ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῶ τό co quẽ elegerit dñs deus tuus: vt invocet πω οὗ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι nomẽ eius. illuc feres decimas fru τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ἐκεῖ οἴσεις τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σί mẽti tui τ vini tui τ olei tui: τ του σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, καὶ primogenita bouꝫ tuorꝫ: τ ouiũ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων tuarꝫ: vt discas timere dñm deũ tuũ oĩbus σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου πάσας τὰς diebus. si ãt lõge fuerit via a te τ nõ ἡμέρας. ἐὰν δὲ μακρὰν ᾖ ἡ ὁδὸς ἀπὸ σοῦ καὶ μὴ potueris referre ea: qñ lõge a te lo δύνῃ ἀπαφέρειν αὐτά, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σοῦ ὁ τό D cus: quẽ elegerit dñs deus tuus: vt invocet no πος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνο mẽ eius illic: qñ bẽdixerit tibi dñs deus tuus: τ vẽdes ea μα αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἀποδώσεις αὐ argẽto τ accipies argẽtũ in manib⁹ tuis: τ pro τὰ ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσί σου, καὶ πο ficiscẽris in locũ: quẽ elegerit dñs deus tuus eĩ: τ dabis πεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, καὶ δώσεις αὐ argẽtũ in ossũ qꝫ desiderauerit aia tua: in bobus τὸ ἀργύριον ἐπὶ παντὶ οὗ ἂν ἐπιθυμήσῃ ψυχή σου, ἐπὶ βουσὶν vel in ouib⁹ vel in vino vel in sicera vel in ossũ qꝫ ἢ ἐπὶ προβάτοις ἢ ἐπὶ οἴνῳ ἢ ἐπὶ σικέρᾳ ἢ ἐπὶ παντὶ οὗ ἂν	'ואת החשחף 'ואת החנץ למינהו: את 'הכוס 'ואת 'הינשוף 'והתנשמת: 'נשף 'והקאת 'ואת 'הרחמה 'ואת 'השלך: 'חסד 'והחסידה 'והאנפה 'למינה 'והדוכיפת 'והעטלף: 'וכל שרץ 'העוף 'טמא 'הוא 'לכם 'לא 'יאכלו: 'אכל 'כל 'עוף 'טהור 'תאכלו: 'לא 'תאכלו 'כל 'נבלה 'לגר 'אשר 'בשעריך 'תתננה 'ואכלה 'או 'מכר 'לנכרי 'כי 'עם 'קדוש 'אתה 'ליהוה 'אלהיך 'לא 'תבשל 'גדי 'בחלב 'אמו: 'עשר 'תעשר 'את 'כל 'תבואת 'זרעך	'נשף 'נשם 'חסד 'אכל 'סהר 'גור 'נתן 'מכר 'נכר 'בשל 'גוא 'עשר 'בר 'עתר 'צוה 'יהי 'למד 'יום 'רבה 'מן 'כל 'שאתו 'כי 'ירחק 'ממך 'המקום 'אשר 'יבחר 'יהוה 'אלהיך 'לשום 'שמו 'שם 'כי 'יברכך 'יהוה 'אלהיך: 'ונתתה 'בכסף 'וצרת 'הכסף 'בידך 'והלכת 'אל 'המקום 'אשר 'יבחר 'יהוה 'אלהיך 'בו: 'ונתתה 'הכסף 'בכל 'אשר 'תאוה 'נפשך 'בבקר 'ובצאן 'ובין 'ובשכר 'ובכל 'אשר
τ larus: τ accipitrẽ: τ similia illi. τ hero et larus τ accipitrẽ iuxta genus suũ: herodiũ τ cygnũ			
κὰι λάρον, κὰι ἱέρακα, κὰι τὰ ὅμοια αὐτῶ. κὰι ἀφὰ et ibin τ mergulũ τ porphyrionẽ τ nycticoracẽ τ ono			
dionẽ: τ cygnũ τ ibin: τ mergulũ: τ porphyrionẽ: τ nycticoracẽ: τ			
ἱβιν, κὰι πορφυρίωνα, κὰι νυκτικόρακα, κὰι πελεκᾶνα, κὰι χα crotalũ τ caradriũ iuxta gen⁹ suũ: τ vpupã τ vesper			
ladriũ: τ similia illi. τ vpupã: τ vespertiliões τ oĩa reptilia auiũ immũdum erit vobis τ nõ			
λάφον, κὰι τὰ ὅμοια αὐτῶ. κὰι ἔποψα, κὰι νυκτερίδα comedetur: omnẽ volucrem mundũ comedetis. Non			
τ oia reptilia volatilia immũda comedetis omne morticiniũ: peregrino qui est intra			
κὰι πόντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν ἀκάθαρτα portas tuas dabis illud τ comedet illud: aut vendes			
hec erũt vobis: nõ comedetis de ipis. oẽ vo extraneo: qi populus sanctus es tu cosã dño deo tuo.			
ταῦτα ἔσται ὑμῖν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν. πᾶν πε Non comedetis carnẽ cũ lacte. Decimãs decimabis			
latile mũdũ comedetis. τ oẽ morticiniũ nõ co oẽs fructus terre tue quos profert ager per singulos			
τετηνὸν καθαρὸν φάγεσθε. κὰι πᾶν ἐνσιμαῖον οὐ φά annos. et comedes cosã dño deo tuo in loco quẽ elege			
medetis. peregrino q in vbibus tuis: vabi rit vt collocet ibi matestatẽ suã: illuc afferes decimas			
γεσθε. τῶ παροίκω τῶ ἐν ταῖς πόλεσί σου, δώσε frumenti tui τ vini tui τ olei tui τ primogenita boum			
tur: τ comedet: vel vẽdes alienigene: qñ po tuorꝫ τ ouiũ tuarũ: vt discas timere cosã dño deo tuo			
του, κὰι φάγεται, ἢ ἀποδώσει τῶ ἀλλοτρίω, ὅτι λα oĩbus diebus. Et qñ longior fuerit via: τ nõ poteris			
pulus sctũs es dño deo tuo. nõ coques agnũ portare illa: quoniã longe est a te locus quem elegit			
ὃς ἅγιος εἶ κυρίω τῶ θεῶ σου. οὐχ ἑψήσεις ἄρνα dñs deus tu⁹ vt collocet ibi matestatẽ suã: qñ benedi			
in lacte matris sue. decimã decima cet tibi dñs deus tuus: vendes ea argento: τ ligabis			
ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. δεκάτην ἀποδεκατώ argentuꝫ in manu tua: τ ibis ad locũ quẽ elegerit do			
bis ois frugis seminis tui: minus deus tu⁹. Et dabis argentũ pro oĩbus que vo			
σεις παντὸς γεννήματος τοῦ σπέρματός σου, τὸ luerit anima tua: pro bobus τ ouibus τ pro vino no			
fructũ agri tui ãnũ in ãnũ. τ uo τ veteri τ pro omnibus			

xx iii

Trãsla.Chal.

וְצִיבָר שַׁחְפָּא וְנֶצָא לְזַנְהֹרִיתַ קִדְיָא וְקִרְפּוֹפָא וּבוּתָא: וְקָתָא וְיַרְקְרָקָא וְשָׁלֵינוּתָא:
וְחַזַּרְיְתָא וְאִבִּי לְזַנְהֹרִיתַ טוּרָא וְעַטַלְפָּא: וְכֹל רְחֶשָׁא דְּשׁוֹתָא מְסַאֲבִין הוּא לְכוֹן לָא
יִתְאֲכְלוּן: כָּל עוֹף דְּכֵי תַּיכְלוּן לָא תֵּיכְלוּן כָּל נְבֵלָה לְתִתַּבְעֵרֵי דִי בְּקִרְוָךְ תִּתְּנִנָּהּ
וְיִכְלִינָהּ אוֹ תְזַבְּנִנָּהּ לְבַר עַמְּמִין אֲרֵי עַם מַקְדִּישׁ אַתְּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תֵיכוֹל בְּשַׁר
מַחְלָב וּעֲשַׂרָא תְּעַשַּׂר יָת כָּל עֲלַלַת זַרְעָךְ דִּיפּוֹק לְחַקְלָא שָׁתָא שָׁתָא: וְתֵיכוֹל קֳדָם יְיָ
אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵיהּ תַּפֵּן מַעְשַׂר עִיבּוּרָךְ חַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ וּבְכוֹרֵי
תּוֹרָךְ וְעָנָּרָךְ דִּיל יְתַיְלֵף לְמִדְחַל קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ כָּל יוֹמַיָּא: וַאֲרֵי יִסְגֵי מִנָּךְ אוֹרְחָא
אֲרֵי לָא תֵּיכוֹל לְמִטְלֵיהּ אֲרֵי יִתְרַחֵק מִנָּךְ אַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְאַשְׁרָאָה
שְׁכִינְתֵיהּ תַּפֵּן אֲרֵי יְבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ: וְתִתַּן כַּסְפָּא בְּזִבְנָא וְתִצּוֹר כַּסְפָּא בִּידָךְ וְתֵזֵל
לְאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ: וְתִתַּן כַּסְפָּא בְּכֹל דְּיִתְרְעֵי נַפְשָׁךְ בְּתוֹרֵי וּבְעָנָא
וּבַחֲמַר חֲדַת וְעַתִּיק וּבְכֹל

Interp.chal.

et laruꝫ τ accipitrẽ iuxta genus suũ: herodiũ τ cygnũ
et ibin τ mergulũ τ porphyrionẽ τ nycticoracẽ τ ono
crotalũ τ caradriũ iuxta gen⁹ suũ: τ vpupã τ vesper
tilionẽ. τ oẽs reptile auiũ immũdum erit vobis τ nõ
comedetur: omnẽ volucrem mundũ comedetis. Non
comedetis omne morticiniũ: peregrino qui est intra
portas tuas dabis illud τ comedet illud: aut vendes
extraneo: qi populus sanctus es tu cosã dño deo tuo.
Non comedetis carnẽ cũ lacte. Decimãs decimabis
oẽs fructus terre tue quos profert ager per singulos
annos. et comedes cosã dño deo tuo in loco quẽ elege
rit vt collocet ibi matestatẽ suã: illuc afferes decimas
frumenti tui τ vini tui τ olei tui τ primogenita boum
tuorꝫ τ ouiũ tuarũ: vt discas timere cosã dño deo tuo
oĩbus diebus. Et qñ longior fuerit via: τ nõ poteris
portare illa: quoniã longe est a te locus quem elegit
dñs deus tu⁹ vt collocet ibi matestatẽ suã: qñ benedi
cet tibi dñs deus tuus: vendes ea argento: τ ligabis
argentuꝫ in manu tua: τ ibis ad locũ quẽ elegerit do
minus deus tu⁹. Et dabis argentũ pro oĩbus que vo
luerit anima tua: pro bobus τ ouibus τ pro vino no
uo τ veteri τ pro omnibus

Pritiua chal.

'סאב 'יתבכרה 'עתן 'עשר 'רעה 'שרא 'עאן 'אלף 'דחל 'סנא 'כל 'נמל 'רחם 'בבר 'צור 'יהב 'עתן 'עאן 'חדה

Pristina heb. | Ter. Heb. | Deut. | Ca. xv. | Trásla. B. Hiero. | Trásla. Hebraica. lxx. cũ interp. latina

תִּשְׁאֵלֶךָּ נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ עִם לִפְנֵי שָׁאֵל נָּנָה
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃
וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא תַעַזְבֶנּוּ עזב
כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ׃
מִקְצֵה שָׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת שנה יצא
כָּל מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא עשר בוא
וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ׃ וּבָא הַלֵּוִי כִּי אֵין נוח בוא
לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם גור יתם
וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְאָכְלוּ
וְשָׂבָעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל עבר
מַעֲשֵׂה יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ עשה

Ca. xv.

מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים קצץ
תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה׃ וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה
שָׁמוֹט כָּל בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ שמט נשה
אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ לֹא יִנֹּשׂ אֶת נגש
רֵעֵהוּ וְאֶת אָחִיו כִּי קָרָא שְׁמִטָּה
לַיהוָה׃ אֶת הַנָּכְרִי תִּנֹּשׂ וַאֲשֶׁר
יִהְיֶה לְךָ אֶת אָחִיךָ תַּשְׁמֵט יָדֶךָ׃ היה
אֶפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן כִּי אבה
בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה
לְרִשְׁתָּהּ׃ רַק אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע שמע
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת עשה צוה
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ כִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָךְ
וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא עבט רבב

Pristina chal. | Interp. chal.

שְׁאַל חָדָה
כְּרֵה שָׁבַק חָסָן
שָׁנָה נְפַק עָשַׂר
צְנַע אַתָּא גּוֹר
אָכַל שְׂבַע בָּרַהּ
עֲבַד שָׁמַט רַשָּׁה
תְּנַע יְהָוָה סָגֵן
חָסַן יְרֵת כָּפֵל
אֲבַר עֲנַד עֲבַד
פְּקַד זוּף

que petierit aia tua. et comedes ibi coꝝ dño deo tuo: et letaberis tu ⁊ viri domus tue ⁊ leuita q̃ est in vrbibus tuis: ne dimittas eum qui nõ habet partẽ ⁊ hereditatẽ tecũ. In fine trii annoꝝ educes oẽs decimas frugũ tuarũ in anno illo: ⁊ recondes in vrbibus tuis: et veniet leuites qui nõ habet partẽ ⁊ hereditatẽ tecũ et peregrinus ⁊ pupillus ⁊ vidua q̃ sunt in vrbibus tuis: ⁊ comedẽt ⁊ saturabũtur: vt benedicat tibi dño deus tuus in oĩbus operibus manuũ tuarũ que facies.

Ca. xv.

IN anno vltimo septẽ annoꝝ facies remissionẽ. Et hoc est verbuꝫ remissionis: vt remittat vnusquisq; creditor cui debetur aliquid a proximo suo: nõ repetat a fratre suo: quia vocauit remissionẽ coꝛaꝫ dño. a filio populoꝝ repetes: ⁊ si quid fuerit tibi cum fratre tuo: remittes manũ tuam. Attamen nõ erit in te egenus: quoniã benedictiõe benedicet tibi dño in terra quã dño deus tuus dabit tibi in possessionem vt possideas eam. Verũtamen si obediens obedieris verbo dñi dei tui: vt custodias ⁊ facias omnia precepta hec que ego precipio tibi hodie: quoniã dominus deus tuus benedicet tibi sicut locutus est tibi: et mutuabis populis multis: ⁊ tu non

desiderauerit aia tua: ⁊ comedes illic coꝝ do
ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, καὶ φαγῇ ἐκεῖ ἔναντι κυ
mino deo tuo. ⁊ letaberis tu ⁊ domus
ρίου τοῦ θεοῦ σου. καὶ εὐφρανθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός
tua ⁊ leuita qui in vrbibus tuis. nõ derelin
σου καὶ ὁ λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου. οὐ κατα
ques eũ: qm nõ est illi pars neq; posse
λείψεις αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστι αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆ
ssio tecũ. post tres ãnos educes oẽs
ρος μετὰ σοῦ. μετὰ τρία ἔτη ἐξοίσεις πᾶν τὸ
decimã fructuũ tuoꝝ: in an
ἐπιδέκατον τῶν γενημάτων σου, ἐν τῷ ἐνιαυ
no illo pones illã in vrbibus tuis: ⁊
τῷ ἐκείνῳ θήσεις αὐτὸ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ
veniet leuita: qm nõ est illi pars ne
ἐλεύσεται ὁ λευίτης, ὅτι οὐκ ἔστι αὐτῷ μερὶς οὐ
q; possessio tecũ: ⁊ pegrinus ⁊ pu
δὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρ
pillus ⁊ vidua q̃ in vrbibus tuis: ⁊ co
φανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ φά
medẽt ⁊ saturabũtur: vt bñdicat tibi do
γονται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύ
minus deus tuus in cũctis opibus manuũ
ριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν
tuaꝝ q̃ feceris.
σου ὅις ἂν ποιῇς.

Ca. xv.

PEr septẽ ãnos facies remissiõeꝫ: ⁊ sic
Δι' ἑπτὰ ἐτῶν ποιήσεις ἄφεσιν, καὶ οὕτως γὰρ
ordo remissiõis. remittes oĩe debitũ ꝓximi
πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως· ἀφήσεις πᾶς χρέος ὃ ὀφείλει
tui: qd debet tibi ꝓximus. ⁊ a fre
σοι ὁ πλησίον· καὶ τὸν ἀδελφόν σου οὐκ
tre tuo nõ repetes: qm cognomiata ẽ remissio dñi
ἀπαιτήσεις, ὅτι ἐπικέκληται ἄφεσις κυρίου τοῦ
dei tui. ab alieno exiges q̃cũq;
θεοῦ σου. τὸν ἀλλότριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἐὰν
fuerit tibi apud te. fratri tuo remissiõeꝫ fa
ᾖ σοι παρ' αὐτῷ. τῷ ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιή
cies debiti tui: qm nõ erit in te egenus:
σεις τοῦ χρέους σου, ὅτι οὐκ ἔσαι ἐν σοὶ ἐνδεής,
qm bñdicẽs bñdicet tibi dño deus tuus in tra: q̃m dño
ὅτι εὐλογῶν εὐλογήσει σε ὁ θεός σου ἐν τῇ γῇ, ἣν κύ
deus tuus dat tibi in possessiõeꝫ ad possidẽdã
ριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι
eã. si ãt audito audieritis vocẽ dñi
αὐτήν· ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρί
dei vri: vt custodiatis ⁊ faciatis oia
ου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας
mãdata hec: q̃ ego ꝑcipio tibi ho
τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σή
die: qm dño deus tuus bñdixit tibi quẽadmodũ lo
μερον, ὅτι κύριός σου εὐλογήσει σε ὃν τρόπον ἐλά
cutus ẽ tibi: ⁊ fenerabis gẽtibus multis: tu vero nõ
λησέ σοι, καὶ δανιεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ

Infra. 28. b.

Transla. Chal.

תִּשְׁאַל נַפְשָׁךְ וְתֵיכוֹל תַּמָּן כְּדָם יְיָ אֱלָהָךְ וְתֶחְדֵּי אַתְּ וְאֶנָשׁ בֵּיתָךְ׃ וְלֵיוָאָה דִּי
בְּקִרְוָךְ לָא תְּשַׁבְּקִנֵּיהּ אֲרֵי לֵית לֵיהּ חוּלָק וְאַחְסָנָא עִמָּךְ׃ מִסּוֹף תְּלַת שְׁנִין תְּפָרֵיק יַת
כָּל מַעְשַׂר עַלְלָתָךְ בְּשַׁתָּא הַהִיא וְתֵצְנַע בְּקִרְוָךְ׃ וְיֵיתֵי לֵיוָאָה אֲרֵי לֵית לֵיהּ חוּלָק
וְאַחְסָנָא עִמָּךְ וְגִיּוֹרָא וְיָתָמָא וְאַרְמְלָתָא דִּי בְּקִרְוָךְ וְיֵכְלוּן וְיִשְׂבְּעוּן בְּדִיל דְּיִבָרֵךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל
יְיָ אֲלָהָךְ בְּכָל עוֹבָדֵי יְדָךְ דְּתַעְבִּיד׃ מִסּוֹף שְׁבַע שְׁנִין תַּעֲבִיד Ca. xv.
שְׁמִיטְתָּא׃ וְדֵין פִּתְגָם שְׁמִיטְתָּא שְׁמוֹטָא כָּל בַּעַל מַדְעֵי דִּישׁ בִּידֵיהּ לָא יִתְבַּע
מִן חַבְרֵיהּ וּמִן אָחוּהִי אֲרֵי קְרָא שְׁמִיטְתָּא קֳדָם יְיָ׃ מִן בַּר עַמְמִין תִּתְבַּע וְדִי יְהֵי לָךְ עִם
אָחוּךְ תַּשְׁמֵט יְדָךְ׃ לְחוֹד אֲרֵי לָא יְהֵי בָּךְ מִסְכֵּינָא אֲרֵי בָּרָכָא יְבָרְכִנָּךְ יְיָ בְּאַרְעָא דְּיְיָ
אֱלָהָךְ יְהֵיב לָךְ אַחְסָנָא לְמֵירְתָהּ׃ לְחוֹד אִם קַבָּלָא תְּקַבֵּל מֵימְרָא דְּיְיָ אֱלָהָךְ לְמִיטַר
לְמֶעְבַּד יַת כָּל פִּקּוּדַיָּא הָדָא אֲנָא מְפַקֵּיד לָךְ יוֹמָא דֵין׃ אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ בָּרְכָךְ
כְּמָא דְּמַלֵּיל לָךְ וְתִתֵּיךְ לְעַמְמִין סַגִּיאִין וְאַתְּ לָא

B

accipies mutuũ. τ dñaberis tu nationib⁹ multis tui ãt nõ
δανιῶ. καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρ-
dñabunt. si ãt fuerit in te egen⁹ ex fratri-
ξουσιν. ἐὰν δὲ ἢ ἔνδεια ἐν σοὶ ἐνδὸς ἐκ τῶν ἀδελ-
bus tuis in vna vrbiũ tuaꝝ in fra: quã dñs
φῶν σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου ἐν τῇ γῇ, ἣ κύριος ὁ
deus tu⁹ dat tibi: nõ auertes cor
θεός σου δίδωσί σοι, οὐκ ἀποστρέψεις τὴν καρδίαν
tuũ: neq; cõtrahes manũ tuã a
σου, οὐδὲ μὴ συσφίγξεις τὴν χεῖρά σου ἀπὸ
fratre tuo indigente: aperiẽs aperies
τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδεοῦς, ἀνοίγων ἀνοίξεις
man⁹ tuas ei: mutuũ mutuabis ei: quãtũ
τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, ὅσου ἂν
rogauerit: τ scõm qõ indiguerit. caue tibi
ἐπιδέηται, καὶ καθ' ὅσον ὑστερῆται. πρόσεχε σεαυτῷ
ne forte fiat ῥ̃bũ occultũ in corde tuo: ini
μή ποτε γένηται ῥῆμα κρυπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἀπο
quitas: dicens: appropiquat ann⁹ septim⁹: ãnus
μημα, λέγων, ἐγγίζει ἐνιαυτὸς ὁ ἕβδομος, ἔτος τῆς
remissiõis: τ iniquus sit oculus tuus fra-
ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσηται ὀφθαλμός σου τῷ ἀδελ-
tri tuo indigenti: τ nõ des ei: τ clama
φῷ σου τῷ ἐπιδεοῦντι, καὶ οὐ δῷς αὐτῷ, καὶ βοήσει
bit cõtra te ad dñm: τ erit in te peccatũ magnũ
ἐπὶ σὲ πρὸς κν̃, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία μεγάλη
distribuẽs dabis ei: τ mutuũ mutuabis ei:
μεταδιδοὺς δώσεις αὐτῷ, καὶ δάνειον δανιεῖς αὐτῷ,
quodcũq; rogauerit te. τ nõ tristaberis corde tuo dũ
ὅσον ἂν ἐπιδέηταί σου. καὶ οὐ λυπηθήσῃ τῇ καρδίᾳ σου ὅτι
te dederis illi: quũ pp ῥ̃bũ hoc bñdicet tibi dñs
δέοντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογήσει σε κύριος ὁ
deus tuus in cũctis operibus tuis τ in cũctis vbi mise-
θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου καὶ ἐν πᾶσιν οὗ ἂν ἐπιβα-
ris manũ tuã. nõ.n. deerit egenus a fra
λεῖς τὴν χεῖρά σου, οὐ γὰρ μὴ ἐκλείπῃ ἔνδεια ἐκ τῆς γῆς
tribus tuis: pp hoc ego tibi ꝓcipio vt facias ῥ̃bũ hoc:
σου, διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο,
dicens: aperiẽs aperies manus tuas fri tuo
λέγων, ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ
pauperi τ egenti in tra tua. si ãt vẽdit⁹ fuerit tibi
πένητι καὶ τῷ ἐνδεεῖ σου ἐπὶ τῆς γῆς σου. ἐὰν δὲ πραθῇ σοι
frater tu⁹ hebre⁹ aut hebrea: seruiet tibi sex
ὁ ἀδελφός σου ὁ ἑβραῖος ἢ ἡ ἑβραία, δουλεύσει σοι ἓξ ἔ-
ãnis: τ septimo dimittes eũ liberũ a te.
τη, καὶ τῷ ἑβδόμῳ ἐξαποστελεῖς ἄνδρα ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ.
quũ ãt dimiseris eũ liberũ a te: nõ dimit
ὅταν δὲ ἐξαποστείλῃς ἄνδρα ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ ἀπο-
tes eũ vacuũ: viaticũ suppeditabis ei de ouis
στελεῖς αὐτὸν κενόν, ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προ-
bus tuis τ de frumẽto tuo τ de torculari tuo: ſ
βάτων σου καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου, κα
cut bñdixit tibi dñs deus tu⁹: dabis ei. τ recordaberis
ὡς εὐλόγησέ σε κς̃ ὁ θεός σου, δώσεις αὐτῷ. καὶ μνησθήσῃ

תזוף׃ וְתִשְׁלוֹט בְּעַמְמִין סַגִּיאִין וְהֵם לָא יִשְׁלְטוּן׃ אֲרֵי יְהֵי בָּךְ מִסְכֵּינָא מֵחָדָא
מֵאָחוּךְ מִן קִרְוָךְ בְּאַרְעָא דַּייְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לָא תְתַקֵּף יָת לִבָּךְ וְלָא תְקַמּוֹט יָת יְדָךְ
מֵאָחוּךְ מִסְכֵּינָא׃ אֱלָהֵין פְּתָחָא תִפְתַּח יָת יְדָךְ לֵיהּ וְאוֹתָבָא תּוֹתֵי בְּיֵיהּ פִּתְגָמָא חוּסְרָנֵיהּ
דְּיִחְסַר לֵיהּ׃ אִסְתְּמַר לָךְ דִּילְמָא יְהֵי פִּתְגָמָא עִם לִבָּךְ בְּלִישָׁע לְמֵימַר קְרֵיבַת שְׁנַת
שְׁבִיעֵיתָא שַׁתָּא דִּשְׁמִטְתָּא וְתֶהֱוֵי עֵינָךְ בִּישָׁא לְאָחוּךְ מִסְכֵּינָא וְלָא תִתֶּן לֵיהּ וְיִקְרֵי עֲלָךְ
קֳדָם יְיָ וְיְהֵי בָּךְ חוֹבָא׃ וְמִתָּנָא תִתֶּן לֵיהּ וְלָא יֵבָאֵשׁ לִיבָּךְ בְּמִתְּנָךְ לֵיהּ אֲרֵי בְּדִיל פִּתְגָמָא
הָדֵין יְבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל עוֹבָדָךְ וּבְכֹל אוֹשָׁטוּת יָדָךְ וַאֲרֵי לָא יִפְסוֹק מִסְכֵּינָא מִגּוֹ
אַרְעָא עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ לְמֵימַר מְפַתָּחָא תִפְתַּח יָת יְדָךְ לַאֲחוּךְ לְעַנְיָךְ וּלְמִסְכֵּנָךְ
אֲרֵי יִזְדַּבַּן לָךְ אָחוּךְ בַּר יִשְׂרָאֵל אוֹ בַּת יִשְׂרָאֵל וְיִפְלַח לָךְ שִׁית שְׁנִין וּבְשַׁתָּא שְׁבִיעֵיתָא
תְּשַׁלְּחִנֵּיהּ לְבַר חוֹרִין מֵעִמָּךְ׃ וַאֲרֵי תְּשַׁלְּחִנֵּיהּ לְבַר חוֹרִין מֵעִמָּךְ לָא תְּשַׁלְּחִנֵּיהּ
אַפְרָשָׁא תַּפְרִישׁ לֵיהּ מֵעָנָךְ וּמֵאִדְרָךְ וּמִפַּעֲצָרָתָךְ דְּבָרְכָךְ יְיָ אֱלָהָךְ תִּתֶּן לֵיהּ׃ וְתִדְכַּר

accipies mutuũ: τ dñaberis populos multos: tui aũt
non dñabunt. Si vnus de fribus tuis fuerit egenus
in vna vrbiũ tuarũ in terra tua quã dñs deus tuus da
bit tibi: non indurabis cor tuũ neq; cõtrahes manus
tuã a fratre tuo egeno: sed aperiẽs aperies ei manũ
tuã: τ mutuãs mutuabis ei iurta id quo idiget. Caue
tibi ne sit verbũ ipietatis in corde tuo: dicẽs. Appro
pinqt ann⁹ septimus ann⁹ remissionis: τ oculus tuus
sit neq; ꝓtra frẽm tuũ egenũ τ nõ dederis ei: τ clamet
cõtra te cotaꝝ dñs τ sit in te peccatũ. tribuẽs tribues
ei: τ non displicebit cordi tuo cum dederis ei: quia
propter verbũ hoc benedicet tibi dñs de⁹ tuus in oĩ-
bus operibus tuis τ in cunctis ad que miseris manũ
tuam. Non enĩꝫ deerit egenus in medio terre: ideo
ego precipio tibi hodie dicẽs. Aperiens aperies ma
num tuã fratribus tuis paupibus tuis τ egenis tuis
in terra tua. Si venditus fuerit tibi ff tu⁹ filius israel
aut filia israel: fuiet tibi ser annis: τ in anno septio
dimittes eum liberũ a te. Et qñ dimiseris eũ liberũ a
te: nõ dimittes eũ vacuũ: sed separãs separabis ei de
ouibus tuis τ de area tua τ de torculari tuo: τ pabis
ei de his ꝗbus dñs benedixerit tibi: τ recordaberis

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Deut. Ca. xvi. | Trásla. B. Hiero. | Trásla. Hec. lxx. cũ interp̃. latina.

כִּי עָבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם עַל כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם׃ והיה כי יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך כי טוב לו עמך׃ ולקחת את המרצע ונתתה באזנו ובדלת והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה כן׃ לא יקשה בעיניך בשלחך אתו חפשי ממעמך כי משנה שכר שכיר עבדך שש שנים וברכך יהוה אלהיך בכל אשר תעשה׃ כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבד בבכר שורך ולא תגז בכור צאנך׃ לפני יהוה אלהיך תאכלנו שנה בשנה במקום אשר יבחר יהוה אתה וביתך׃ וכי יהיה בו מום פסח או עור כל מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיך׃ בשעריך תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל׃ רק את דמו לא תאכל על הארץ תשפכנו כמים׃

Ca. xvi.

שמר את חדש האביב ועשית פסח ליהוה אלהיך כי בחדש האביב הוציאך יהוה אלהיך ממצרים לילה׃

Pritiua. chal.

הוה
אמר נבק
נסב רצע
אמה עבד גשה
פטר אחד שנה
ילר עאן כדש
פלח גזז אכל
שנה ערה הוה
עבס כרה סאב
דכה דם אבל
נטר עבד נבק

Interp̃. chal.

q̃ seru⁹ fuisti in terra egypti ⁊ redemit te dñs deꝰ tuꝰ: ideo ego p̃cipio tibi ℞ hũ hoc hodie. Et si dixerit tibi nõ egrediar a te: eo q̃ diligit te ⁊ bene ẽ et apud te: tolles subulã ⁊ pforabis aurẽ eiꝰ in ianua: ⁊ erit tibi seruꝰ mínistrãs in seculũ. ancille q̃q̃ tue facies símr. Nõ sit graue i oculis tuis cũ dimiseris eũ liberũ a te: qñ duplici mercede mercenarij fuinit tibi ser annis: ⁊ bñdicet tibi dñs deꝰ tuus in oĩbus q̃ feceris. Oñe primogenitũ qõ natũ fuerit masculũ in bobꝰ tuis ⁊ in ouibꝰ tuis scificabis cõsã dño deo tuo. Nõ operaberis in p̃mogẽito boum tuoꝝ: nec tondebis primogenitũ ouium tuarꝝ: cõsã dño deo tuo comedes illud per singulos annos in loco quẽ elegerit dñs: tu et hoicꝰ domus tue. ⁊ si fuerit in eo macula: si claudum fuerit aut cecus: aut si fuerit in eo aliq̃d mali: nõ immolabis illud cosam dño deo tuo. in vrbibus tuis comedes illud: mũdus ⁊ immũdus simul: sicut carnẽ capree ⁊ cerui. Attamen sanguinẽ eius nõ comedes: sed sup terrã effundes illũ sicut aquam. Ca. 16.

Observa mensem nouarũ frugum ⁊ facies phasse domino deo tuo: quoniã in mense nouarum frugum edurit te dominus deus tuus de egrpto nocte.

q̃ & ipse seruieris ĩ terra egypti: & liberauerit te dñs deus tuus: & idcirco ego nũc precipio tibi. Si autem dixerit: nolo egredi: eo q̃ diligat te & domũ tuã: & bene sibi apud te esse sentiat: assumes subulã & pforabis aurẽ eius in ianua domus tue: & seruiet tibi vsq; in eternũ: ancille quoq; similiter facies. Nõ auertas ab eis oculos tuos qñ dimiseris eos liberos: qñ iuxta mercedẽ mercenarii per sex annos seruiuit tibi: vt bñdicat tibi dñs deus tuus in cũctis opibus q̃ agis. De priogenitis q̃ nascũtur in armẽtis & ouibus tuis: quicquid ẽ sexus masculini sctificabis dño deo tuo. Non operaberis in priogẽito bouis: & nõ tondebis primogẽita ouiũ. In conspectu dñi dei tui comedes ea p annos singulos in loco quẽ elegerit dñs: tu & domus tua. Si naũt habuerit macula: & vel claudũ fuerit vel cecũ: aut aliq̃ pte deforme vel debile: nõ immolabitur dño deo tuo: sed intra portas vrbis tue comedes illd: tã mũdus q̃ imũdus simiter vescentur eis q̃si caprea & ceruo. Hoc solũ observabis vt sanguinẽ eorum nõ comedas: sed effundes in terrã quasi aquã. Cap. 16.

Observa mẽsẽ nouarũ frugũ & verni primũ tpis vt facias phase dño deo tuo: qm̃ in isto mẽse eduxit te dñs de

ϙ seruus fuisti in terra egypti ⁊ redemit
ὅτι δοῦλος ἦσθαι γῆ αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό
te dñs deꝰ tuus illinc. pp hoc ego tibi p
σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐν-
cipio vt facias rbũ hoc. si ãt dixerit ad
τέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο· ἐὰν δὲ λέγῃ πρός
te: nõ exibo a te: qñ dixerit te ⁊
σε, οὐκ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἠγάπηκέ σε καὶ
domũ tuã: q; bñ est illi apũd te: ⁊ assumes
τὸν οἶκόν σου, ὅτι ἔν ἐστιν αὐτῷ παρά σοι, καὶ λήμ-
subulã: ⁊ pforabis aurẽ eius in ta
ψῃ τὸ ὀπήτιον, καὶ τρυπήσεις τὸ ὠς αὐτοῦ εἰς τὴν θύ-
nua: ⁊ erit seruꝰ tuus in eternũ. ⁊ an
ραν, καὶ ἔσται οἰκέτης σου ἐις τὸν αἰῶνα· καὶ τὴν παι-
cille tue faciesꝰ similiter. nõ durũ sit
δίσκην σου ποιήσεις ὡσαύτως· οὐ σκληρὸν ἔσω ἐν-
cosã te: cũ dimittitur ipi liberi
ταυτόν σου, ἐξαπέστειλας αὐτὸν ἐλεύθερον
a te. qñ annuã mercedẽ mercenarij serui
ἀπὸ σοῦ· ὅτι ἐπίτιον μισθὸν μισθωτοῦ ἐδούλευ-
uit tibi ser ãnis. ⁊ bñdixit tibi dñs deꝰ tuꝰ
σέ σοι ἓξ ἔτη· καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου
in cũctis q̃ feceris. oẽ primogenitũ qõ geni-
ἐν πᾶσιν οἷς ἂν ποιῇς· πᾶν πρωτότοκον ὃ ἂν τέχ-
tũ fuerit in bobus tuis ⁊ in ouibus tuis:
ῃ ἐν τοῖς βουσί σου καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου,
mascula sckificabis dño deo tuo: nõ ope
τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου, οὐκ ἐρ-
beris in pmogenito vitulo tuo: ⁊ nõ
γάσῃ ἐν τῷ πρωτοτόκῳ μόσχῳ σου, καὶ οὐ μὴ
tõdebis pmogenitũ ouiũ tuarꝝ. co-
κείρεις τὸ πρωτότοκον τῶν προβάτων σου. ἔναν-
rã dño deo tuo comedes illõ ãnũ ex an
τι κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ αὐτὸ ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνι-
no: in loco quẽ elegerit dño deus
αυτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός
tuꝰ: tu ⁊ domus tua. si ãt fuerit in eo macula
σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. ἐὰν δὲ ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος
claudũ vel cecũ vel ⁊ ois macula mala: nõ
χωλὸν ἢ τυφλὸν ἢ καὶ πᾶς μῶμος πονηρός, οὐ
sacrificabis illud dño deo tuo: in vrbibus tuis
θύσεις αὐτὸ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ἐν ταῖς πόλεσί σου
comedes illud. imundus in te ⁊ mundus simr
φαγῇ αὐτό. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύ-
comedet: q̃si capreã vel ceruũ: verũtñ sanguinẽ
τως φάγεται, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον, πλὴν τὸ αἷμα αὐ- D.11.c.
eius nõ comedes: in trã effundes illũ q̃si aquã.
τοῦ φαγῇ, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖς αὐτὸ ὡς ὕδωρ. Ca. 16

Observa mẽsem nouoꝝ: ⁊ facies pascha
Φύλαξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ ποιήσεις τὸ πάσχα A
dño deo tuo: qñ in mẽse nouoꝝ edu
κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξή-
xit te dñs deus tuus de egrpto nocte.
γαγέ σε κύριος ὁ θεὸς σου ἐξ Αἰγύπτου νυκτός.

Transla. Chal.

אֲרֵי עַבְדָּא הֲוַיְתָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם וּפְרַכְכוּ יְיָ אֱלָהָךְ עֲלָךְ בֵּן אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יַתְּפִתְגָּמָא
הָדֵין יוֹמָא דֵין׃ וְהֵי אֲרֵי יֵימַר לָךְ לָא אֶפּוֹק מִעִמָּךְ אֲרֵי רַחֲמָךְ וְיָת אֱנַשׁ בֵּיתָךְ אֲרֵי
טַב לֵיהּ עִמָּךְ׃ וְתִסַּב יָת מַרְצָעָא וְתִתַּן בְּאוּדְנֵיהּ וּבְדַשָּׁא וְיְהֵי לָךְ עַבְדָּא לְעָלַם וְאַף
לְאַמְתָּךְ תַּעְבֵּד כֵּן׃ לָא יִקְשֵׁי בְּעֵינָךְ בְּשׁוֹלְחָךְ יָתֵיהּ חֵירִין מֵעִמָּךְ אֲרֵי עַל דְּ תְרֵין
אַגְרָא דְּאַגִּירָא פְּלַח שִׁית שְׁנִין וּבָרְכִינָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹל דְּתַעְבֵּד׃ כָּל בּוּכְרָא דְּ
דְּאִיתְיְלִיד בְּתוֹרָךְ וּבְעָנָךְ דְּכַרִין תְּקַדֵּשׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תְפַלַּח בְּבוּכְרָא דְּתוֹרָךְ
וְלָא תִגְזוֹז בּוּכְרָא דְּעָנָךְ׃ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ תֵּיכְלִינֵיהּ שָׁתָא בְּשָׁתָא בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ
אַתְּ וְאֱנַשׁ בֵּיתָךְ וַאֲרֵי יְהֵי בֵּיהּ סוֹבָא פַגִּיר אוֹ עַוַּר כֹּל סְאַתָם בִּישׁ לָא תְּכַסִּינֵיהּ קֳדָם
יְיָ אֱלָהָךְ׃ בְּקִרְוָךְ תֵּיכְלִינֵיהּ מְסַאֲבָא וְדַכְיָא כַּחֲדָא כְּבִישָׁר וְאַיָּלָא׃ לְחוֹד יָת
דְּמֵיהּ לָא תֵיכוֹל עַל אַרְעָא תַּשְׁדִּינֵיהּ כְּמַיָּא׃ Ca. xvi. טַר יָת יַרְחָא דְּאֲבִיבָא
וְתַעֲבֵיד פִּסְחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ אֲרֵי בְּיַרְחָא דְּאֲבִיבָא אַפְּקָךְ יְיָ אֱלָהָךְ מִמִּצְרַיִם לֵילְיָא׃

Transla. Chal.

אמר נבק
נסב רצע
אמה עבד גשה
פטר אחד שנה
ילר עאן כדש
פלח גזז אכל
שנה ערה הוה
עבס כרה סאב
דכה דם אבל
נטר עבד נבק

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb.	Deut. Ca. xvi.	Pritiua. heb.
τ sacrificabis pascha dño deo tuo oues	us tuus de egypto nocte. Immolabisq; phase dño deo tuo de ouibus & de bobus in loco	וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן		
καὶ θύσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πρόβατα	quē elegerit dñs deus tuus: vt habitet nomē eius ibi. Nō comedes in	וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה		
τ bouem in loco quē elegerit dño	eo panē fermētatū. Septē diebus comedes	לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם לֹא תֹאכַל עָלָיו		אֲבַל
τα καὶ βόας ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος	azyma: panē afflictiōis: qm festinanter egressus es de terra egypti: vt memineris diei	חָמֵץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו		יום
deus tuus: vt inuocet nomē eius illic: nō co	egressiōis tue de egypto oībus diebus vite tue. Non apparebit	מַצּוֹת לֶחֶם עֹנִי כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ		מצה עֹנָה
ὁ θεός σου, ἐπικληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, οὐ φα	fermentatū in oībus	מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר		זכר
medes in illo fermētū: septē diebus comedes in eo	terminis tuis septē diebus: & nō remanebit de carnibus eius quod immolatū ē vespere in die	אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל		יצא
γῆ ἐπ' αὐτοῦ ζύμην, ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ	primo vsq; mane. Non poteris sacrificare	יְמֵי חַיֶּיךָ וְלֹא יִרָאֶה לְךָ שְׂאֹר		יום חָיָה רָאָה
azyma: panē afflictiōis: qm in velocitate egressi estis	in qualibet vrbiū tuarū qs dominus deus tuus daturus est tibi.	בְּכָל גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא יָלִין		לין
ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν ταχει ἐξήλθατε	sed in loco quem elegerit dominus deus tuus vt habitet nomē eius ibi. Immolabisq; phasē vespere ad	מִן הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב		זבח
de egypto nocte: vt recordemini diei	occasum quādo egressus es de egypto: & coques & comedes in loco	בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר לֹא תָלִין		לין
ἐξ αἰγύπτου νυκτός, ἵνα μνεσθῆτε τὴν ἡμέραν τῆς	quem elegerit dominus deus tuus: & manecq; conuertes vades in tabernacula tua. Sex diebus comedes azyma: & in die	לִזְבֹחַ אֶת הַפֶּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ		
egressiōis vite de tra egypti oīb	septima: quia collecta est domini dei tui: non facies opus. Septem hebdomadas	אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ		
ἐξόδου ὑμῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου πάσας τὰς ἡμέ	nūerabis tibi ab ea die qua falcē in segetē miseris: & celebrabis diem festum hebdomadarū	כִּי אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר		
b vite vre. nō apparebit tibi fermētū in	domino deo tuo oblationē spōtaneam manus tue: quā offeres	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם		
ρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζύμη ἐν		תִּזְבַּח אֶת הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כְּבוֹא		
oībus terminis tuis septē dieb: τ nō remane		הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם		יצא
πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμη		וּבִשַּׁלְתָּ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם		
bit de carnib ēs sacrificauerit vespe		אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ		
σθήσεται ἀπὸ τῶν κρεῶν ὧν ἂν θύσητε τοιαυτέρας		וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאָהָלֶיךָ		
die primo vsq; mane. nō poteris sacrificare		שִׁשֶּׁת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת		
τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ εἰς τοπῳ. οὐ δυνήσῃ θῦσαι		וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ		
B pascha in vlla vrbiū tuarū qs dño		לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת		
τὸ πάσχα ἐν οὐδεμιᾷ τῶν πόλεών σου ἃς κύριος		תָּסֵפֶר לָךְ מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה		
de⁹ tu⁹ dat tibi: sed in locū quē		תָּחֵל לִסְפֹּר שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת וְעָשִׂיתָ		
ὁ θεός σου δίδωσί σοι, ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν		חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ		
elegerit dño de⁹ tu⁹: vt inuocet no		מִסַּת נִדְבַת יָדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן		נתן מַתָּן
ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνο				
mē eius illic: sacrificabis pascha vespe ad				
μα αὐτοῦ ἐκεῖ, θύσεις τὸ πάσχα ἑσπέρας πρὸς				
occasū solis in tēpore q egressus es de tra egypti:				
δυσμὰς ἡλίου ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐξῆλθες ἐκ γῆς αἰγύπτου,				
τ coques τ torrebis: τ comedes in loco				
καὶ ἑψήσεις καὶ ὀπτήσεις, καὶ φαγῇ ἐν τῷ τόπῳ				
quē elegerit dño deus tuus eū: τ auer				
ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν· καὶ ἐπι				
tes mane τ pficiscēris in domos tuas.				
στραφήσῃ τὸ πρωῒ καὶ ἀπελεύσῃ εἰς τοὺς οἴκους σου.				
sex dieb comedes azyma: τ die septima				
ἓξ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ				
erit⁹ festū dño deo tuo. nō facies in eo				
ἔξοδος ἑορτὴ κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐ				
oē opus p̄ter q̄ fient aie. septē				
τῇ πᾶν ἔργον πλὴν ἅσα ποιηθήσεται ψυχῇ· ἑπτὰ				
hebdomadas integras numerabis tibi ipi: cū				
ἑβδομάδας ὁλοκλήρους ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ, ἀφ'				
inceperis tu falcem in messem: incipies nūera				
ξαμήου σου δρέπανον ἐπ' ἀμητόν, ἄρξῃ ἐξαριθμεῖ				
re septē hebdomadas. τ facies festū heb				
δομάδων ἑπτὰ ἑβδομάδας· καὶ ποιήσεις ἑορτὴν ἑβ				
domadaꝝ dño deo tuo: scām q̄ potest				
δομάδων κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καθότι ἰσχύει σ				
man⁹ tua: q̄ vouerit tibi:				
χεῖρ σου, ὅσα ἂν δῷ σοι,				

Transla. Chal.

וְתִיכוֹס נִכְסְתָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ מִן עָנָא וְנִקְסַת קוּרְשָׁיָא מִן תּוֹרֵי נִכְסַתָּא וְתִתְרְעֵי יְיָ
לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵּיהּ תַּמָּן וְלָא תֵיכוֹל עֲלוֹהִי חַמִּיעָ שַׁבְעָה יוֹמִין תֵּיכוֹל עֲלוֹהִי פַּטִּיר
לַחְמָא עָנְיָא אֲרֵי בְּחִפְזָא נְפַקְתָּא מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּדִיל דְּתְהֵוֵי דָכַר יַת יוֹם מֵפַקָּךְ מֵאַרְעָא
דְמִצְרַיִם כֹּל יוֹמֵי חַיָּיךְ וְלָא יִתְחֲזֵי לָךְ חַמִּיר בְּכָל תְּחוּמָךְ שַׁבְעָא יוֹמִין וְלָא יְבִית מִן
בִּישְׂרָא דְתִכּוֹס בְּרַמְשָׁא קָדָמָאָה לְמֵצַפְרָא וְלֵית לָךְ רְשׁוּ לְמִכַּס יַת תְּרֵין נִכְסַת פִּסְחָא בַּחֲדָא
מִן קִרְוָךְ בְּיוֹמָא דְאִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ דְּיֵתֵב לָךְ שְׁכִינְתֵּיהּ בְּהֵי מִנְּהוֹן לְאַשְׁרָאָה
שְׁכִינְתֵּיהּ תַּמָּן תִּכּוֹס יַת פִּסְחָא רַמְשָׁא כְּמֵיעַל שִׁמְשָׁא זִמַּן מֵפַקָּךְ מִמִּצְרַיִם וְ
וְתִבַּשֵּׁל וְתֵיכוֹל בְּאַתְרָא דְיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ וְתִתְפְּנֵי בְּצַפְרָא וְתֵיזֵל לְמַשְׁכְּנָךְ וְ
שִׁיתָּא יוֹמִין תֵּיכוֹל פַּטִּירָא וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה כְּנִשְׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תַּעְבַּד עִבִידְתָּא
שַׁבְעָה שָׁבוּעִין תִּמְנֵי לָךְ מִשְׁרֵי מַנָּלָא בַּחֲצַד שִׁבְלָא תְּשָׁרֵי לְמִמְנֵי
שַׁבְעָה שָׁבוּעִין וְתַעְבַּד פַּסְחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ מִיסַּת נִדְבַת יָדָךְ דִּתְתֵּן

Interp. chal.

Et immolabis phasē ouē dño deo tuo de ouibus: τ victimā sanctificatā de bobus: in loco quē elegerit dño vt collocet ibi maiestatē suā. Non comedes cū eo fermentatū: septē diebus comedes cū eo azymū panem afflictōis: qm festināter egressus es de terra egypti. vt recorderis diei exitꝰ tui de terra egypti oībus diebus vite tue: τ nō apparebit tibi fermentatū in omni termino tuo septē diebus. neq; remanebit de carne quaꝝ immolaueris vesperi in die primo vsq; mane. Non habebis potestatē immolādi phasē in vna vrbium tuārū quā dño deus tuus dabit tibi: sed in loco quē elegerit dño deus tuus vt habitare faciat maiestatem suā in eo: ibi immolabis phasē vespere ad occasum solis in tēpore quo egressus es de egypto. Et coques illud: τ comedes in loco quē elegerit dño de⁹ tuus: τ mane cōsurgens ibis in tabernacula tua. sex dieb cōedes azymū: τ in die septio q̄ collecta est cōsā dño deo tuo: nullū opus facies in ea. septē hebdomadas numerabis tibi: a pncipio quo falce metit manipulus eleuatōis: incipies nūerare septē hebdomadaſ. Et celebrabis festū hebdomadarū cōuꝝ dño deo tuo iuxta oblationē spontaneā manus tue quā dederis:

Pritiua chal.

נְכַס
שְׁרָא
עֲנָה דְּבַר יָקָק
חֵיָה חָזָה בַּיִת
נְכַס רְעָה
קְרָה רָעָה
שׁוּל נָקָק
בְּשַׁל רְעָה נָגַד
יְהַךְ שָׁכַן עָבַד
סְנֵה שְׁרָא רוּם
נְתַן

Pritiua heb. | Tex. Heb. Deut. Ca. xvi. | Trãsla. B. Piero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

כַּאֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְ
וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אַתָּה
וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי
אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם
וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן
שְׁמוֹ שָׁם וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ
בְּמִצְרָיִם וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אֶת
הַחֻקִּים הָאֵלֶּה חַג הַסֻּכֹּת תַּעֲשֶׂה
לְךָ שִׁבְעַת יָמִים בְּאָסְפְּךָ מִגָּרְנְךָ
וּמִיִּקְבֶךָ וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ אַתָּה
וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי
וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר
בִּשְׁעָרֶיךָ שִׁבְעַת יָמִים תָּחֹג
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּכֹל תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ
וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים
בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל זְכוּרְךָ אֶת פְּנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחַר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג
הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי
יְהוָה רֵיקָם אִישׁ כְּמַתַּת יָדוֹ
כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ
שִׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לְךָ בְּכָל
שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לְךָ לִשְׁבָטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם

"iuxta° benedictionẽ p̃ do
mini q dei tui: ooooooooooo
r & epulaberis s corã dño
° deo tuo r tu ooooooooooo
r & filius tuus r & filia tua:
s & seruus tuus b & ancilla
tua: r & leuites c qui ẽ r intra
portas tuas: r & aduena
d ac pupillus b & vidua r q
morantur b vobiscũ i loco
m quẽ n elegerit o dñs p d
us tuus: q vt habitet oooo
r nomẽ eius s ibi: r & recor
daberis s quoniã x seruus
r fueris i egypto: s custo
dies ɔ b ac facies ooooooo
b que tibi p̃cepta sũt. r So
lẽnitatẽ quoɔ ɡ taberna
culorũ f celebrabis p h se
ptẽ i dies: m qñ collegeris
° de area o & torcularí fru
ges tuas. r & epulaberis
q in festiuitate tua r tu o & fi
lius tuus r & filia o & seruꝰ
tuus r & ancilla: r leuites
quoɔ ɡ & aduena s & pu
pillus o & vidua c qui e in
tra portas tuas sunt. c Se
ptẽ f die b o dño i deo tuo
o festa celebrabis b in loco
i quẽ m elegerit n dñs: p bñ
dicetɔ ɡ tibi q dñs r de? tu
us o in cũctis c frugibus
tuis a & in oi e ope e manu
um tuarũ: i eriſɔ ɡ b in leti
tia. c Tribus f vicibus ooo
c p annũ r apparebit o oẽ
b masculinũ tuũ i in h cou
ſpectu i dñi m dei tui n in lo
co o quem oooooooooooo
p elegerit: q i ſolẽnitate r a
zymorũ: s in ſolẽnitate
t hebdomadarũ: u in ſolẽ
nitate t tabernaculorum.
r Nõ b apparebit b añ c dñm
o vacuꝰ: ſed offeret c vnuſ
qſɔ ɡ f ſecũdũ q habuerit
b iuxta bñdictionẽ i dñi
k dei ſui i quã m dederit n ei.
° Iudices & magiſtros q cõſti
tues o i oibus r portis tuis
s q̃s r dñs r deus tuꝰ b dede
rit t tibi b per ſigulas tri
bus tuas: r & iudicẽt o po

prout bẽdixit tibi dño de⁹ tuꝰ. τ letaberis
καθ ὅτι ηὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου · καὶ ἐυφρανθήσ
cora dño deo tuo tu τ filius tuꝰ τ
σε ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ
filia tua: seruꝰ tuꝰ τ ancilla tua: τ
θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ
leuita q in vrbib⁹ tuis: τ aduena
λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ ὁ προσήλυτος
τ pupilluꝰ τ vidua q in vobis: in loco quẽ
καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ
elegerit dño deꝰ tuꝰ eũ: vt inuocet
ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ, ἐπικληθῆναι τὸ
nomẽ eiꝰ illic. τ recordaberis: quia seruꝰ fuisti in
ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ · καὶ μνησθήσῃ, ὅτι δοῦλος ἦσθα ἐν
tra egypti. τ custodies τ facies p̃cepta
γῇ Αἰγύπτου. καὶ φυλάξῃ καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολὰς
hec. solẽnitatẽ tabernaculoꝝ facies tibi septẽ
ταύτας. ἑορτὴν τῶν σκηνῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ
dies: cũ collegeris tu de area tua:
ἡμέρας, ἐν τῷ συναγαγεῖν σε ἐκ τῆς ἅλωός σου,
τ de torcularí tuo. τ letaberis in festo tuo
καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου. καὶ ἐυφρανθήσῃ ἐν τῇ ἑορτῇ σου
tu τ filius tuꝰ τ filia tua: seruꝰ tuus τ
σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ
ancilla tua: τ leuita τ aduena: τ
παιδίσκη σου, καὶ ὁ λευίτης καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ
pupillus τ vidua erũ in vrbibus tuis. septẽ
ὁ ὀρφανός, καὶ ἡ χήρα οὖσα ἐν ταῖς πόλεσί σου. ἑπτὰ
dies festa celebrabis dño deo tuo in loco quẽ
ἡμέρας ἑορτάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν
elegerit dño deus tuꝰ eũ. si ãt bñdixerit tibi dño deꝰ
ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν. ἐὰν δὲ ηὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός
tuus in cunctis frugibus tuis τ in oi ope
σου ἐν πᾶσι τοῖς γενήμασί σου καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ
manũ tuaꝝ: τ eris letus. tribus tẽpo
τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ ἐυφραινόμενος · τρεῖς καὶ
ribus anni apparebit oẽ masculinũ coram
καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν ἐναντίον
dño deo tuo in loco quẽ elegerit dño:
κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος
in solẽnitate azymoꝝ: τ in solẽnitate hebdo
ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδο
madaꝝ: τ in solẽnitate scenophegie. nõ apparebit
μάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ σκηνοπηγίας. οὐκ ὀφθήσε
coram dño deo tuo vacuus: vnuſquiſq; ſm fa
ται ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου κενός, ἕκαστος κατὰ δύ
cultatẽ manũs vltra iuxta bñdictionẽ dñi dei
ναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν κατὰ τὴν εὐλογίαν κυ͞ υ͞ θεοῦ
tui quã dedit tibi. iudices τ magiſtros
σου ἣν ἔδωκέ σοι. κριτὰς καὶ γραμματοεισαγωγεῖς
cõſtituco tibi in oibus vrbibus tuis: q̃s
καταστήσεις σεαυτῷ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου, ἃς
dño deus tuus dat tibi per tribus. τ iudicabũt ppm
κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατὰ φυλάς · καὶ κρινοῦσι τὸν λαὸν

D
Exo. 13.b.τ 34.d Eccle 35.a.

Pritiua. chal. | Interp. chal.

sicut bẽdixerit tibi dño deus tuꝰ: τ letaberis coram dño deo tuo tu τ filiꝰ tuꝰ τ filia tua τ seruus tuꝰ τ ancilla tua τ leuita q est in vrbib⁹ tuis: τ pegrinꝰ τ pupillꝰ τ vidua q sunt in medio tui in loco quẽ elegerit dño deus tuus vt collocet tibi maiestatẽ suã. Et recordaberis q fuus fuisti in egypto: τ custodies τ facies mãdata hec. Fe stus tabernaculoꝝ facies tibi septẽ diebus: cũ college rio de area tua τ de torculari tuo. et letaberis in solẽ nitate tua tu τ filius tuꝰ τ filia tua τ fuus tuus τ an cilla tua τ leuita τ pegrinus τ pupillus τ vidua q sunt in vrbibus tuis: septẽ diebꝰ celebrabis festa coram dño deo tuo: in loco quẽ elegerit dño: cũ bẽdicet tibi dño deus tuus in cũctis frugibus tuis τ in oibus opibus manus tuæ: τ eris vtiq; letus. Tribus vicibus in ãno appebũt oẽs masculi tui coram dño deo tuo in loco quẽ elegerit: in solẽnitate azymoꝝ τ in solẽnitate hebdo madaꝝ τ i solẽnitate tabnaculoꝝ: τ nõ appebũt vacui coram dño: sed vnuſcuſq; ſm donationẽ mãꝰ siue iurta benedictionẽ dñi dei tui quã dabit tibi. iudices τ præ fectos ꝑstituos tibi in oibus ciuitatibus tuis q̃s dño deus tuꝰ dabit tibi p tribus tuas: τ iudicabũt populũ

Transla. Chal.

וְתֵחֱדֵי קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ אַתְּ וּבְרָכָךְ וְעַבְדָּךְ וְאַמְתָּךְ
וְלֵוָאָה דִּי בְגַוָּךְ וְתִיּוֹרָא וְתַיְתָמָא וְאַרְמְלְתָא דִּבְגַוָּךְ בְּאַתְרָא
שְׁכִינְתֵּיהּ תַּמָּן׃ וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָא הֲוַיְתָ בְּמִצְרָיִם וְתִטַּר וְתַעְבֵּד יָת כְּנָמַיָּא הָאִילֵין׃
מָטָא דְּיִבָּרֵיכִינָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל אַתְּרָא דְּתֵימְרוּן נְבִיאַתָא וְתַיְתָא דְּשַׁמְטַיָּא וּבְתָא דְּמַטְלַיָּא וְלָא יִתְחֲזוּן קֳדָם
יְיָ רֵיקָנִין׃ גְּבַר כְּמַתְנַת יְדֵיהּ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלָהָךְ דִּיהַב לָךְ׃ דַּיָּנִין וּפוּרָעָנִין
תְּמַנֵּי לָךְ בְּכָל כְּרָכָךְ דַּייָ אֱלָהָךְ יְהִיב לָךְ לְשִׁבְטָךְ וְיִדּוֹנוּן יָת עַמָּא

iudicũ iustũ: nõ declinabũt iudiciũ iustũ: nõ
κρίσιν δικαίαν, οὐκ ἐκκλινοῦσι κρίσιν δικαίαν, οὐκ
Ero. cognoscent psonã: neq; accipiẽt munera:
:5.a. ἐπιγνώσονται πρόσωπον, οὐδὲ λήψονται δῶρα, τὰ
nã munera excecãt oculos sapiẽtũ: t mu-
γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, καὶ ἐξαι
Eccle. tãt ẏba iustoꝝ. iuste qõ iustũ ẽ pseq̃ris: vt
:10.d. ρεῖ λόγους δικαίων. δικαίως γὰρ δίκαιον διώξῃ, ἵνα
viuatis:ꝝ ingressꝰ possideatis trã: q̃
ζῇτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν
dñs deus tuus dat tibi. nõ plãtabis
κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. οὐ φυτεύσεις
tibi lucũ. oẽ lignũ apud alta
σεαυτῷ ἄλσος. πᾶν ξύλον παρὰ τὸ θυσιαστή-
re dñi dei tui nõ facies tibi:
ριον κυρίου τοῦ θεοῦ σου οὐ ποιήσεις σεαυτῷ,
nõ costitues tibi statuã: que odit dñs
οὐ στήσεις σεαυτῷ στήλην, ἃ ἐμίσησε κύριος ὁ
deus tuus.
θεός σου. Ca.17.

A Non sacrificabis dño deo tuo vitulũ vel o-
Οὐ θύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου μόσχον ἢ πρό-
uem: in quo est in eo macula: oẽ ẏbũ ma
βατον, ἐν ᾧ ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος, πᾶν ῥῆμα πο
lũ: q; abominatio dño deo tuo est.
νηρόν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστίν.
si ãt repert fuerit apd te in vna vrbiũ tuaꝝ: q̃
ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν
dño deus tuus dat tibi: vir vel mulier qui
κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὅστις
faciat malũ coraꝫ dño deo tuo:
ποιήσει τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
vt trãsgrediant pactũ illius: t abeũtes
παρελθεῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, καὶ ἀπελθόντες
seruierint dñs alienis: t adorauerit
λατρεύσωσι θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσωσιν
eos: solẽ vel lunã: vel q̃cũq; q̃ ex
αὐτοῖς, τῷ ἡλίῳ ἢ τῇ σελήνῃ, ἢ παντὶ τῷ ἐκ τοῦ
ornatu celi: que nõ precepi: t nũciatũ
κόσμου τοῦ οὐρανοῦ, ἃ οὐ προσέταξα, καὶ ἀναγγε
fuerit tibi: t audieꝰ t ꝛ̃reꝰ: vehemẽter: t
λῇ σοι, καὶ ἀκούσῃς καὶ ἐκζήτησις σφόδρα, καὶ
ecce vere factũ ẽ ẏbũ: ꝓpetrata ẽ abomi
ἰδοὺ ἀληθῶς γέγονε τὸ ῥῆμα, γεγένηται τὸ βδέλυγ-
natio hec in israel: t educes hoiem
μα τοῦτο ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἐξάξεις τὸν ἄνθρωπον
illũ: aut mulierem illã: q̃ fece-
ἐκεῖνον, ἢ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ὅστινες ἐποίη-
rũt ꝓceptũ malũ hoc: ad portã:
σαν τὸ πρόσταγμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, ἐπὶ τὴν πύλην,

pulũ iusto iudicio nec
in alterã ptẽ declinent.
Non accipies personã
nec munera: ooooooooo
quia munera excecãt
oculos sapientum: oooo
& mutãt verba iustorũ
Iuste quod iustũ est ooo
persequeris: vt viuas
& possideas ooooooooo
terrã quã dñs deus tu
us dederit ooooooooooo
tibi. Non plantabis
lucum & oẽm arborẽ
iuxta altãre dñi dei tui
ooooooooooooooooooooo
nec facies tibi atq; cõ
stitues statuam ooooooo
que odit dominus de
us tuus. Caꝑ.17.

Non immolabis dño
deo tuo bouẽ & o
uẽ in quo ẽ macula aut
qppiã vitii:ooooooooooo
qa abomiatio est dño
deo tuo. Cunq; ooooooo
repti fuerit apud te in
tra vnã portarũ tuarũ
qs dñs deus tuus da
bit tibi vir aut ooooooo
mulier qui faciãt ma-
lũ in cõspectu ooooooo
dñi dei tui: & transgre
diantur pactum illius:
vt vadant & seruiãt dí
is alienis ooooooooooo
& adorent eos solẽ &
ooooooooooooooooooooo
lunam & omnem milí
tiam celi ooooooooooo
que nõ precepi: & hoc
tibi fuerit nunciatum:
audiensq; inquisieris
diligenter & ooooooo
verum esse reperies: &
abominatio facta est ooo
in israel: educes ooooo
ooooooooooooooooooooo
virum ac mulierem
qui rem sceleratissimã
perpetrarunt ooooooo
ooooooooooooooooooooo
ad portas ciuitatis tue:
ooooooooooooooooooooo

תְּשַׁפֵּט שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לִשְׁבָטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק׃ לֹא־תַטֶּה מִשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים וְיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם׃ צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ לֹא תִטַּע לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לָּךְ מַצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂנֵא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ Ca.xvii לֹא תִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוּם כָּל דָּבָר רָע כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא׃ כִּי יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר בְּרִיתוֹ׃ וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ אוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי׃ וְהֻגַּד־לְךָ וְשָׁמָעְתָּ וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֱשְׂתָה תּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְהוֹצֵאתָ אֶת־הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל־שְׁעָרֶיךָ

Pritiua.heb.

שָׁפַט שָׁטָה
נָגַר פָּנָה לָקַח
עור
כִּי חָשַׁחַד יִשַּׁר עֵינֵי חֲכָמִים
סָלַף צָדַק
רָדַף תָּמָה
נָטַע
זָבַח
עָשָׂה קוּם נָצַב
Ca.xvii
זָבַח
הָיָה רוּץ
תָּעַב
עָבַר עָשָׂה
יָצָא

Interp.chal.

iudicio recto. non peruertas iudicium. non accipies
personã: nec recipies munera: quoniã munera exce-
cant oculos sapientũ: t depranant verba recta. quod
iustum est t verum sequeris: vt viuas t possideas ter
ram quam dño deus tuus dabit tibi. Non plantabis
tibi lucum t omnẽ arborem in latere altaris domini
dei tui quod facies tibi. et non eriges tibi statuam:
quam odit dño deo tuo. Ca.17.

Non immolabis coraꝫ dño deo tuo bouẽ t agnũ
in quo ẽ macula aut quippiã mali: quia abomi
natio est coram dño deo tuo. Si inuẽtus fuerit in me
dio tui in vna vrbium tuarũ quam dño deus tuus da-
bit tibi vir aut mulier qui fecerint quod malum est co
ram domino deo tuo: vt transgrediãtur pactũ eius: t
abierint t seruierit idolis populoꝫ: t adorauerit ea
aut solem t lunam aut omnẽ militiam celi quod non
precepi: t nũciatum fuerit tibi t audieris: inquires
diligenter: t si verum t certum est verbum hoc: t fa-
cta est abominatio hec in israel: educes virum illum
aut mulierem illam qui fecerunt abominationẽ hanc
in vrbe tua ooooooooooooooooooooo

Pritiua chal.

צָלַל שָׁדַע כְּבַד
עוּר כְּלָכָל
הָוָה חָזֵה יְרֵת
נָצַב דָּבַח עָבַד
קוּם נָכַס
דָּבַק שָׁכַח
עָבַר קוּם
טָעָה
חָוָה שָׁמַע בְּעָה
עָבַד נָפַק קְבַל

Transla.Chal.

דִּין דְּקוּשׁוֹט׃ לָא תְצַלֵּי דִּין לָא תִשְׁתְּמוֹדַע אַפַּיִן וְלָא תְקַבֵּל שׁוֹחְדָא אֲרֵי שׁוֹחְדָא
סְמֵי עֵינֵי חַכִּימִין וְסַכַּלְקֵל פִּתְגָמִין תְּרִיצִין׃ קוּשְׁטָא קוּשְׁטָא תְּהֵי רָדִיף דִּדִיל
תֶּחֱיֵי וְתֵירַת יָת אַרְעָא דַּייָי אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ׃ לָא תְּנַצּוֹב לָךְ אֲשֵׁירַת כָּל אִילָן
פְּסַטַר גַּבֵּי מַדְבְּחָא דַּייָי אֱלָהָךְ דְּתַעֲבֵד לָךְ׃ וְלָא תְקִים לָךְ קָמָא דְּרָחֵיק יְיָ אֱלָהָךְ׃

Ca.xvij.

לָא תִכּוֹס קֻדָּם יְיָ אֱלָהָךְ תּוֹר וְאִמַּר דְּיִהֵי בֵּיהּ מוּמָא כֹּל מִדְּעָם
בִּישׁ אֲרֵי מְרָחַק קֻדָּם יְיָ אֱלָהָךְ הוּא׃ אֲרֵי יִשְׁתְּכַח בְּגַוָּךְ בְּחַד מִן תְּרָעָךְ דַּייָי אֱלָהָךְ
יְהֵיב לָךְ גֻּבַר אוֹ אִתְּתָא דְּיַעֲבֵד יָת בִּישׁ קֻדָּם יְיָ אֱלָהָךְ לְמֶעְבַּר עַל קְיָמֵיהּ׃ וְאֵזֵל וּפָלַח
לְטַעֲוָת עַמְמַיָּא וְסָגִיד לְהוֹן וּלְשִׁמְשָׁא וּלְסִיהֲרָא אוֹ לְכָל חֵילֵי שְׁמַיָּא דְּלָא פַקֵּידִית׃
וְאִתְחַוֵּי לָךְ וְתִשְׁמַע וְתִתְבַּע יָאוּת וְהָא קוּשְׁטָא פִּתְגָמָא אִתְעֲבִידַת תִּעֲבֵדְתָּא הַדָּא
בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְתַפֵּיק יָת גַּבְרָא הַהוּא אוֹ יָת אִתְּתָא הַהִוא דְּעַבְדוּ יָת פִּתְגָמָא בִּישָׁא הָדֵין לְתָרְעָךְ יָת

Prisca beb. | Ter.Heb. | Trãsla.B.Hiero. | Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

הָאִישׁ אוֹ אֶת הָאִשָּׁה וּסְקַלְתֶּם
בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ עַל פִּי שְׁנַיִם עֵדִים מות פה שנה
או שלשה עדים יומת המת לא עוד
יומת על פי עד אחד יד העדים
תהיה בו בראשנה להמיתו ויד מתה
כל העם באחרנה ובערת הרע
מקרבך ׃ כי יפלא ממך דבר פלא אמן
למשפט בין דם לדם בין דין לדין שפט דון
ובין נגע לנגע בדברי ריבת בשעריך רוב
וקמת ועלית אל המקום אשר קום עלה קום
יבחר יהוה אלהיך בו ובאת אל בחר בוא
הכהנים הלוים ואל השפט אשר
יהיה בימים ההם ודרשת והגידו היה יום נגד
לך את דבר המשפט ׃ ועשית עשה
על פי הדבר אשר יגידו לך מן נגד
המקום ההוא אשר יבחר יהוה
ושמרת לעשות ככל אשר יורוך׃ עשה יהה
על פי התורה אשר יורוך ועל יפה
המשפט אשר יאמרו לך ׃׃ אפר
תעשה לא תסור מן הדבר עשה סור
אשר יגידו לך ימין ושמאל׃ ימן שמל
והאיש אשר יעשה בזדון זוד
לבלתי שמע אל הכהן העמד
לשרת שם את יהוה אלהיך או אל השפט ומת האיש ההוא מות
ובערת הרע מישראל ׃ וכל רוע
העם ישמעו ויראו ולא יזידון שמע זוד

Prisca cha. | Interp. cha.

רגם מות אמר
כטל מוג רוה
בלה פרש דון
כתש קום נסק
רעה אתא דון
רוה פעה מוה
נטר עבד אלף
סטה קום דון
כהל פלה שמע
כחל רשע

& lapidabis eos lapidibus: virum. f. aut mulierem: et morietur. per dictũ duoꝝ testiũ aut triũ testiũ occidatur qui reus est occisionis: nõ occidatur per dictũ vnius testis. Manus testiũ erit in eo ꝓmo vt interficiant eum: & manus totius populi postea: & auferes facientẽ qõ malũ est de medio tui. si difficile fuerit tibi verbũ iudicij inter sanguinẽ & sanguinẽ inter causam & cãm & inter plagam lepre & plagã lepre: & fuerint verba iudicũ discordãtia in ciuitatibus tuis: consurges & ascendes in locũ quẽ elegerit dñs deus tuus: et venies ad sacerdotes leuitas & ad iudices qui fuerint in diebus illis: & queres ab eis & nũciabunt tibi verbũ iudicij. & facies sm preceptũ & verbũ qõ nũciauerint tibi de loco illo quẽ elegerit dñs: & custodies vt facias iuxta oĩa que docuerint te: iuxta preceptũ legis qõ docuerint & sm iudicũ qõ dixerint tibi facies: nõ declinabis a verbo quod indicauerint tibi ad dexteram neq; ad sinistram. Vir aũt q̃ maligne egerit vt non obediat sacerdotibus qui stant ibi et ministrent coram domino deo tuo aut iudici: occidetur vir ille. et auferes facientem malum de israel. Et omnis populus audient & timebunt: & non agent impie

& lapidabis eos lapidibus obruentur. In ore duorum aut trium testium peribit qui interficietur. Nemo occidatur vno contra se dicẽte testimonium. Manus testiũ prima interficiet eũ: & manus reliqui populi extrema mittetur: vt auferas malum de medio tui. Si difficile & ambiguũ apud te iudiciũ eẽ prospexeris inter sanguinem & sanguinem: causam & causam: & leprã & nõ leprã: & iudicum intra portas tuas videris verba variari: surge & ascẽde ad locũ quẽ elegerit dñs deus tuus: veniesq; ad sacerdotes leuitici gnis: & ad iudicem qui fuerit illo tpe: ꝙrisq; ab eis: qui tibi dicabunt tibi iudicii veritatem: & facies quodcũq; dixerint qui presunt loco quẽ elegerit dominus: & docuerint te iuxta legẽ eius: sequeris q; sententiam eorum: nec declinabis ad dexteram neq; ad sinistram. Qui aũt superbierit nolens obedire sacerdotis imperio: qui eo tpe ministrat dño deo tuo: ex decreto iudicis morietur hõ ille: & auferes malum de israel: cunctus q; pplus audiens timebit: vt nullus deiceps intumescat superbia.

τ lapidabitis eos in lapidib: τ morientur
καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς ἐν λίθοις, καὶ τελευτήσου
in uuob testib aut trib testib morie
σιν. ἐπὶ δυσὶ μάρτυσιν ἢ τρισὶ μάρτυσι ἀπο
tur: morieꝫ nõ morietur in vno te
θανεῖται, ὁ ἀποκτείνων οὐκ ἀποθανεῖται ἐφ' ἑνὶ μάρ
stẽ. τ manus testiũ erit cõtra illũ
τυρι. καὶ ἡ χεὶρ τῶν μαρτύρων ἔσαι ἐπ' αὐτῶ
in pmis vt interficiat illũ: τ manꝰ vni
ἐν πρώτοις ταφατῶσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ παν
uersi ppli in vltimo. τ auferetis ma
τὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτω. καὶ ἐξαροῦτε τὸ πονη
lũ ex vobis ipsis. si aũt impossibile sit rẽ a te
ρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ἐὰν δὲ ἀδυνατίσῃ ῥῆμα ἀπὸ σοῦ
in iudicio inter sanguinẽ & sanguinẽ: & inter iudi
ἐν κρίσει ἀναμέσον αἵματος, καὶ ἀναμέσον κρί
cium & iudicũ: & inter leprã & leprã: & inter
σις κρίσεως, καὶ ἀναμέσον ἀφὴ ἀφῆς, καὶ ἀναμέσον
cõtrouersiã & cõtrouersiã rba iudicũ in ve
ἀντιλογία ἀντιλογίας ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς σοῖ
bibus tuis: & surgens ascendes ad locũ quẽ
λεσί σου, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν
elegerit dñs deꝰ tuꝰ vt inuocet nomẽ il
ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐ
lius illic: & veniesq; ad sacerdotes leuitas:
τοῦ ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς λευίτας,
& ad iudicẽ: q̃ fuerit in diebꝰ
καὶ πρὸς τὸν κριτήν, ὃς ἂν ᾖ ἐν ταῖς ἡμέραις
illis: & quereꝫ nũciabũt tibi iu
ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσί σοι τὸ κρί
dicũ: & facies sm verbũ qõ nũciauerit tibi
σιν, καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἂν ἀναγγείλωσί σοι
ex loco quẽ elegerit dñs deus tuus: &
ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου. καὶ
custodies valde vt facias sm oĩa q̃ san
φυλάξεις σφόδρα ποιῆσαι κατὰ πάντα ὅσα ἂν το
cita fuerit tibi: sm legẽ & iurta iudiciũ: qõ
μίσωσί σοι, κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν, ἣν
dixerint tibi: facies. nõ declinabis a rbo
εἴπωσί σοι, ποιήσεις· οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος
qõ nũciauerit tibi ad dexterã neq; ad sinistrã. &
τος οὗ ἂν ἀναγγείλωσί σοι δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. καὶ
homo: q̃ fecerit in supbia vt nõ au
ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἂν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ τοῦ μὴ ὑπα
diat sacerdoti pretidẽti ad ministrãdũ in
κοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐκεῖ
noie dñi dei tui: vt iudicio: q̃
τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἢ τοῦ κριτοῦ, ὃς
fuerit in diebus illis: & morie
ἂν ᾖ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποθανεῖ
tur homo ille: & auferetis malum ex israel:
ται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαροῦτε τὸ πονηρὸν ἐξ Ισραὴλ,
& cũctus ppls audiẽs timebit: & nõ erit impius
καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐκ ἀσεβήσει

Infra. 19. Matth. 18.b. Jo.8.c 2. Cor. 13.a. Heb. 10.c. 1.tim. 5.d.

Transla.Chal.

גְּבַר אֲרֵי אִיתְתָא וְתִרְגְּמִינוּן בְּאַבְנַיָּא וִימוּתוּן ׃ עַל מֵימַר תְּרֵין סָהֲדִין אוֹ תְלָתָא
סָהֲדִין יִתְקְטֵל דְּתַיָּב קְטוֹל לָא יִתְקְטֵל עַל מֵימַר סָהִיד חַד ׃ וְיָדָא דְּסָהֲדַיָּא תְּהֵי בַּיְּהּ
בְּקַדְמָיְתָא לְמִקְטְלֵיהּ וְיָדָא דְּכָל עַמָּא בְּבָתַרְיָתָא וְתֵפֵלֵי עֲבִיד דְּבִישׁ מִבֵּינָךְ ׃ וַאֲרֵי
יִתְפְּרַשׁ מִנָּךְ פִּתְגָמָא לְדִינָא בֵּין דָּם לְדָם בֵּין דִּין לְדִין וּבֵין מַכְתַּשׁ סְגִירוּ לְמַכְתַּשׁ
סְגִירוּ פִּתְגֵמֵי קְלוּגָת דִּינָא בְּקִרְוָנָךְ וְתִקּוּם וְתִסַּק לְאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בַּיְּהּ ׃
וְתֵיתֵי לְוָת כָּהֲנַיָּא לֵיוָאֵי וְלוָת דַּיָּנָא דְּיִהְיֶה בְּיוֹמַיָּא הָאִינוּן וְתִתְבַּע וְיַחֲוּוּן לָךְ דִּית
פִּתְגָמָא דִּדְיָנָא וְתַעֲבֵד עַל מֵימַר פִּתְגָמָא דְּיַחֲוּוּן לָךְ מִן אַתְרָא הַהוּא דְּיִתְרְעֵי יְיָ וְיִתְיַסַּר
לְמֶעְבַּד כְּכֹל דְּיוֹרוּנָךְ ׃ עַל מֵימַר אוֹרָיְתָא דְּיוֹרוּנָךְ וְעַל דִּינָא דְּיֵימְרוּן לָךְ תַּעֲבֵד לָא
תִסְטֵי מִן פִּתְגָמָא דְּיַחֲוּוּן לָךְ לְיַמִּינָא וְלִשְׂמָאלָא ׃ וְגַבְרָא דְּיֵעֲבֵד בְּרִשְׁעָ בְּדִיל דְּלָא
לְמִצְּבַּד לְקֳדָם כָּהֲנָא דְּקָאֵים לְשַׁמָּשָׁא תַּמָּן קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ אוֹ מִן דַּיָּנָא וְיִתְקְטֵל גַּבְרָא
הַהוּא וְתֵפֵלֵי עֲבִיד דְּבִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל ׃ וְכָל עַמָּא יִשְׁמְעוּן וְיִדְחֲלוּן וְלָא יְרַשְׁעוּן ◂◂◂◂

Transla.Chal.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Deut. Ca.xviii. Prãtiua heb.
C Infra. 16.c. vltra.si ãt ingressus fuerio in trã:q̃ dñs deus tuus ἔτι· ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δί dat tibi in possessiõez:t possederis eã t hi δωσί σοι εἰ κλήρῳ, καὶ κληρονομήσῃς αὐτὴν καὶ κα= tauerio in ea: t dixerio: cõstituã sup me τοικήσῃς ἐπ' αὐτῆς, καὶ εἴπῃς, καταστήσω ἐπ' ἐμαυ tpm pncipẽ: sicut t relliq̃ gẽtes q̃ circuitu meo: τὸν ἄρχοντα, καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ μου, cõstituẽs cõstitues sup te tpm pncipẽ: quẽ καθιῶ καταστάσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, ὃν ἂν elegerit dñs deus tuus eã ex fribus ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν ἐκ τῶν ἀδελφῶν tuis cõstitues sup te tpm pncipẽ. nõ poteri σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα. οὐ δυνήσῃ cõstituere sup te tpm hoiez alienigenã: καταστῆσαι ἐπὶ σεαυτὸν ἄνθρωπον ἀλλότριον, qñ nõ frater tuus eñ. verũtñ nõ multiplicabit si= ὅτι οὐκ ἀδελφός σου ἐστί· πλὴν οὐ πληυνεῖ ἑαυ bi equitatũ:neq; reducet pplm in egptũ: τῷ ἵππον, ἵνα μὴ ἀποστρέψῃ τὸν λαὸν εἰς Αἴγυπτον, vt multiplicet sibi equitatũ. at dñs dirit vobis: ὅπως πληύνῃ ἑαυτῷ ἵππον. ὁ δὲ κύριος εἶπεν ὑμῖν, nõ adietis reuerti via hac vltra. t D οὐ προσθήσεσθε ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἔτι· καὶ nõ multiplicabit sibi vxores: vt nõ alteneẽ e= οὐ πληυνεῖ ἑαυτῷ γυναῖκας, ἵνα μὴ μεταστῇ αὐ= ius cor. t argẽtũ t aurũ nõ multiplicabit τοῦ ἡ καρδία· καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληυνεῖ sibi vehemẽter. t erit qñ sederit sup ἑαυτῷ σφόδρα. καὶ ἔσται ὅταν καθίσῃ ἐπὶ τοῦ solio pncipatus sui: t scribet sibi deu= θρόνου τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψει ἑαυτῷ τὸ δευ= teronomiũ hoc in volumine a sacerdotib⁹ τερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον παρὰ τῶν ἱερέων leuitaꝝ: t erit secũ: t leget τῶν λευιτῶν, καὶ ἔσται μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγνώσεται in illo oĩbus diebus vite sue: vt ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἵνα discat timere dñm deũ suũ: custodire μάθῃ φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ, φυλάσσεσθαι oĩa pcepta hec t iustificatiões πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας καὶ τὰ δικαιώματα has facere: vt nõ eleuet cor eius a ταῦτα ποιεῖν, ἵνα μὴ ὑψωθῇ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐκ τῶν fribus suis: vt nõ trãsgrediat a τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῇ ἐκ τῶν pceptis ad dexterã vel ad sinistrã:vt lõgeuus sit ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὅπως ἂν μακροχρόνιος ᾖ sup pncipatu suo: ipe t filij eius ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ in filiis israel. ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Ca.18.	meſcat ſupbia[c] Cũ[n] igreſ ſus fueris[f] terram[g] quam [h] dñs[i] deus tuus[k] dabit[l] ti bi:[m] & poſſederis eam: [n] habitaueriſq̃[o] i illa: [p] & dixeris.[q] conſtituam ꝛ [r] ſup me[s] regẽ[t] ſicut hñt [u] omnes[x] p circuitũ[y] na= tiones: eum [a] conſtitues ꝛ [b] quem[c] dominus[d] deus tuus[e] elegerit ꝛ de numero[f] fratrũ tuo rũ. ꝛ [g] Non[h] poteris[i] alterius gentis[k] hominem[l] regẽ facere:[m] q[n] non[o] ſit[p] frater tuus. Cunq; fuerit cõſti tutus:[q] nõ[r] multiplicabit [s] ſibi[t] equos:[u] nec[x] redu= cet[y] populũ[z] i egyptum [a] equitatus nũero ſuble= uatus: p̃ſerti[b] cũ dñs[c] p̃= cepit[d] vobis vt[e] nequaq̃ [f] ãplius[g] p[h] eãdẽ[i] viam[k] re uertamini.' Non[l] hẽbit [m] vxores[n] plurimas q̃[o] [p] al liciãt[q] aĩum eius:[r] neq;[s] ar genti[t] & auri imenſa põ dera. [u] Poſtq̃ ãt ſederit[x] in[y] ſo lio[z] regni ſui: [a] deſcribet [b] ſibi[c] deuteronomiũ[d] le gis[e] huius[f] in [g] volumine: accipiẽs exẽ plar[h] a[i] ſacerdotibus[k] le uitice tribus:[l] & hẽbit[m] ſe cũ[n] legetq;[o] illud[p] oĩbus [q] diebus[r] vite ſue:[s] vt[t] di ſcat[u] timere[x] dñm[y] deum ſuũ:[z] & cuſtodire[a] verba [b] & [c] cerimonias eius que in[d] lege precepta ſunt. [e] Nec[f] eleuetur[g] cor eius ĩ ſuperbiã[h] ſup frẽs ſuos: [i] neq;[k] declinet in partẽ [l] dexteram [m] vel ſiniſtram:[n] vt[o] lõgo [p] tempore [q] regnet[r] ipſe[s] & filii eius [t] ſuper[u] iſrael. Ca.18.	Ter.Heb. Deut. Ca.xviii. Prãtiua heb. כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר — בוא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וִירִשְׁתָּהּ — שום וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ וְאָמַרְתָּ אָשִׂימָה — סבב עָלַי מֶלֶךְ כְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר — נתן סְבִיבֹתָי שׂוֹם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ — בחר אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ — אחה מִקֶּרֶב אַחֶיךָ תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ — יכל נתן לֹא תוּכַל לָתֵת עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי — רבה שוב אֲשֶׁר לֹא אָחִיךָ הוּא רַק לֹא — רבה שוב יַרְבֶּה לּוֹ סוּסִים וְלֹא יָשִׁיב אֶת — נשה סור הָעָם מִצְרַיְמָה לְמַעַן הַרְבּוֹת סוּס — יסף וַיהוָה אָמַר לָכֶם לֹא תֹסִפוּן לָשׁוּב — הלך בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה עוֹד וְלֹא יִרְבֶּה לוֹ — נשה סור נָשִׁים וְלֹא יָסוּר לְבָבוֹ וְכֶסֶף — שוב שלח וְזָהָב לֹא יִרְבֶּה לּוֹ מְאֹד וְהָיָה — שבת שנה כְּשִׁבְתּוֹ עַל כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ וְכָתַב — שנה תנה לוֹ אֶת מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל — כפר סֵפֶר מִלִּפְנֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהָיְתָה — יום חיה עִמּוֹ וְקָרָא בוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן — ילד יִלְמַד לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהָיו — שמר לִשְׁמֹר אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה — חקק הַזֹּאת וְאֶת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה — עשה לַעֲשׂתָם לְבִלְתִּי רוּם לְבָבוֹ מֵאֶחָיו — יום וּלְבִלְתִּי סוּר מִן הַמִּצְוָה יָמִין — יום וּשְׂמֹאול לְמַעַן יַאֲרִיךְ יָמִים עַל — גלה מַמְלַכְתּוֹ הוּא וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל׃ — Ca.xviii. לֹא יִהְיֶה לַכֹּהֲנִים — היה	Interp̃.chal. Prãtiua chal. deincepo. Qñ ingreſſus fueris in terrã quã dñs de⁹ tuus dabit tibi: t poſſederis eã: t habitaueris in ea: et dixeris cõſtituã ſup me regem ſicut oẽs populi qui ſunt in circuitu meo: cõſtitue ſup te regem quẽ elege= rit dñs deus tuus: de medio fratrũ tuoꝝ cõſtitues ſu= per te regem. non erit tibi licitũ vt cõſtituas ſup te vi rum extrancũ qui nõ ſit frater tuus. Verũtamen non multiplicet ſibi equos: vt nõ reducat populũ in egy= ptũ ad multiplicandos ſibi equos: t dñs dixit vobis: non reuertamini per viam illam amplius. Et non multiplicet ſibi vxores: vt non decipiatur cor eius: t argentũ t aurũ non multiplicet ſibi nimis. Et cum ſe derit in ſolio regni ſui ſcribat ſibi exemplũ legis hui⁹ in libro per ſacerdotes t leuitas. Et erit cum eo t le= get in eo oĩbus diebus vite ſue: vt diſcat timere corã dño deo ſuo: vt cuſtodiat omnia verba legis huius et mandata hec: vt faciat ea: vt nõ eleuetur cor eius ſup fratres ſuos. nec declinet a precepto dñi ad dexteraꝝ nec ad ſiniſtrã: vt longo tẽpore ſit in regno ſuo ipſe et filii eius in medio iſrael. Ca.18. כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ — עול ירת חצב אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ — מנה רעה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ וְאָמַרְתָּ — רשה אָשִׂימָה מֶלֶךְ כְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר — סנא סְבִיבוֹתָי שׂוֹם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ — יסף תוב נשה אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ — טעה חצב מִקֶּרֶב אַחֶיךָ תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ — כתב חזה קרא לֹא תוּכַל לָתֵת עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי — אלף חתל קום אֲשֶׁר לֹא אָחִיךָ הוּא רַק לֹא — עבד רום יַרְבֶּה לּוֹ סוּסִים וְלֹא יָשִׁיב אֶת — סנא סור פרש הָעָם מִצְרַיְמָה לְמַעַן הַרְבּוֹת סוּס — Ca.xviii. וַיהוָה אָמַר לָכֶם לֹא תֹסִפוּן לָשׁוּב — היה
Trãsla.Chal.	Interp̃.chal.	
עוד: אֲרֵי תֵּיעוֹל לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ וְתֵירְתַהּ וְתִתַּב בַּהּ וְתֵימַר אֵימַנִּי עֲלַי	deincepo. Qñ ingreſſus fueris in terrã quã dñs de⁹ tuus dabit tibi: t poſſederis eã: t habitaueris in ea: et dixeris cõſtituã ſup me regem ſicut oẽs populi qui ſunt in circuitu meo: cõſtitue ſup te regem quẽ elege= rit dñs deus tuus: de medio fratrũ tuoꝝ cõſtitues ſu= per te regem. non erit tibi licitũ vt cõſtituas ſup te vi rum extrancũ qui nõ ſit frater tuus. Verũtamen non multiplicet ſibi equos: vt nõ reducat populũ in egy= ptũ ad multiplicandos ſibi equos: t dñs dixit vobis: non reuertamini per viam illam amplius. Et non multiplicet ſibi vxores: vt non decipiatur cor eius: t argentũ t aurũ non multiplicet ſibi nimis. Et cum ſe derit in ſolio regni ſui ſcribat ſibi exemplũ legis hui⁹ in libro per ſacerdotes t leuitas. Et erit cum eo t le= get in eo oĩbus diebus vite ſue: vt diſcat timere corã dño deo ſuo: vt cuſtodiat omnia verba legis huius et mandata hec: vt faciat ea: vt nõ eleuetur cor eius ſup fratres ſuos. nec declinet a precepto dñi ad dexteraꝝ nec ad ſiniſtrã: vt longo tẽpore ſit in regno ſuo ipſe et filii eius in medio iſrael. Ca.18.	
מַלְכָּא כָּל עַמְמַיָּא דִּי בְּסִחְרָנִי: מַנָּאָה תְּמַנֵּי עֲלָךְ מַלְכָּא דִּי יְתָרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ מִנּוֹ		
אָחָךְ תְּמַנֵּי עֲלָךְ מַלְכָּא לֵית לָךְ רְשׁוּ לְמַנָּאָה עֲלָךְ גְּבַר נוּכְרִי דְּלָא אָחוּךְ הוּא: לְהוֹד לָא		
יִסְגֵּי לֵיהּ סוּסָוון וְלָא יְתֵיב יַת עַמָּא לְמִצְרַיִם בְּדִיל לְאַסְגָּאָה לֵיהּ סוּסָוון וַיְיָ אֲמַר		
לְהוֹן לָא תּוֹסִיפוּן לְמֵיתַב בְּאוֹרְחָא הָדֵין עוֹד: וְלָא יְסַגֵּי לֵיהּ נְשִׁין וְלָא יְטַעֵי לִבֵּיהּ		
וְכַסְפָּא וְדַהֲבָא לָא יְסַגֵּי לֵיהּ לַחְדָּא: וִיהֵי כְּמִתְּבֵיהּ עַל כּוּרְסֵי מַלְכוּתֵיהּ וְיִכְתּוֹב לֵיהּ		
יַת תִּתְנָיָן אוֹרַיְתָא הָדָא עַל סִפְרָא מִן קֳדָם כָּהֲנַיָּא לֵיוָאֵי: וִתְהֵי עִמֵּיהּ וְיִהֵי קָרֵי		
בֵּיהּ כָּל יוֹמֵי חַיּוֹהִי בְּדִיל דִּילְמֵיד לְמִדְחַל קֳדָם יְיָ אֱלָהֵיהּ לְמִטַּר יַת כָּל פִּתְגָמֵי		
אוֹרַיְתָא הָדָא וְיַת קְיָמַיָּא הָאִלֵּין לְמֶעְבְּדְהוֹן: דְּדִיל דְּלָא יְרִים לִבֵּיהּ מֵאֲחוֹהִי וְדִדְיל		
דְּלָא לְמִסְטֵי מִן קְדָמֵיהָ לְמִמְנָא וְלִשְׂמְאלָא בְּדִיל דְּיוֹרֵךְ יוֹמִין עַל מַלְכוּתֵיהּ הוּא		
וּבְנוֹהִי בְּגוֹ יִשְׂרָאֵל: Ca.xviij.	לָא יְהֵי לְכָהֲנַיָּא	

Pritius heb. | Ter. Heb. | Deut. | Ca. xviii.

לַכֹּהֲנִים כָּל שֵׁבֶט לֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה
עִם יִשְׂרָאֵל אִשֵּׁי יְהוָה וְנַחֲלָתוֹ אש
יֹאכֵלוּן: וְנַחֲלָה לֹא יִהְיֶה לוֹ בְּתוֹךְ אֲחֵיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר בנה
דִּבֶּר לוֹ: וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים מֵאֵת הָעָם מֵאֵת זֹבְחֵי הַזֶּבַח אִם שֹׁור אִם שֶׂה וְנָתַן לַכֹּהֵן הַזְּרֹעַ
וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה: רֵאשִׁית דְּגָנְךָ
תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וְרֵאשִׁית גֵּז צֹאנְךָ תִּתֶּן לוֹ: כִּי בוֹ בָחַר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מִכָּל שְׁבָטֶיךָ לַעֲמֹד
לְשָׁרֵת בְּשֵׁם יְהוָה הוּא וּבָנָיו כָּל
הַיָּמִים: וְכִי יָבֹא הַלֵּוִי מֵאַחַד
שְׁעָרֶיךָ מִכָּל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הוא גור
הוּא שָׁם וּבָא בְּכָל
אַוַּת נַפְשׁוֹ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה: וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם
יְהוָה אֱלֹהָיו כְּכָל אֶחָיו הַלְוִיִּם
הָעֹמְדִים שָׁם לִפְנֵי יְהוָה: חֵלֶק
כְּחֵלֶק יֹאכֵלוּ לְבַד מִמְכָּרָיו עַל
הָאָבוֹת: כִּי אַתָּה בָּא אֶל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא
תִלְמַד לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם
הָהֵם: לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ
וּבִתּוֹ בָּאֵשׁ קֹסֵם קְסָמִים מְעוֹנֵן
וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף: וְחֹבֵר חָבֶר
וְשֹׁאֵל אוֹב וְיִדְּעֹנִי וְדֹרֵשׁ אֶל

Pritius chal. | Interp. chal.

חֻסָן אָבֵל
נָתַן
חָזֶה
גֵּז עָאן נָתַן
רֵאשָׁה קום
אָתָא דור

אָכַל נָטַר תַּמָּן
עוֹל אֶלֶף עֲבַד
תַּעֲנָב שְׁכַח עֲבַר
עֹון נָחַשׁ בָּד

Trasla. B. Hiero.

& leuite & oēs q de eadem tribu sunt: ptē & hereditatē cum reliquo populo israel: quia sacrificia dñi & oblatiões eius comedēt: & nihil aliud accipient de possessione fratrū suorum. Dñs ei ipse ē hereditas eorū sicut locutus est illis. Hoc erit iudiciū sacerdotū a populo: & ab his qui offerunt victimas siue bouē siue oues immolauerint dabunt sacerdoti armū ac ventriculum: primitias frumenti vini & olei & lanarū ptē ex ouiū tōsiōe Ipsum enim elegit dominus deus tuus de cūctis tribub tuis: vt stet & ministret noī dñi dei sui ipē & filii eius i sempiternū. Si exierit leuites ex vna ooooooooooooo vrbiū tuarū ex oī israel ooooooooooooooooooooo in qua habitat: & voluerit venire desiderans locū quē elegerit dñs: ministrabit in nomine dñi dei sui sicut omnes fratres eius leuite ooooo qui stabūt eo tempore coram dño. Partē cibo rū eandē accipiet quā & ceteri: excepto eo qđ i vrbe sua ex paterna ei successione debetur. quando ingressus fueris terrā quā dñs deus tuus dabit tibi: caue ne imitari velis abominationes illarū gētiū: nec inueniatur ite qui lustret filium suum aut filiam ducens per ignem: aut quī ariolos scisciteur: aut obseruet somnia: ooo atq; auguria: ne sit maleficus nec incantator: neq; phitões cōsulat: nec diuinos & q̄rat a

Trasla. Gre. lxx. cū interp. latina

leuitico toti tribui leui pars neq; hereditas cū is λευίτῃς ὅλῃ φυλῇ λευὶ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ ισ
rael: oblatiões dñi possessio eoꝝ: come ραὴλ, καρπώματα κυρίου ὁ κλῆρος αὐτῶν, φάγε
dēt eas. possessio ātnō erit ei in tribus ται καὶ αὐτὰ· κλῆρος δὲ οὐκ ἔσται αὐτῷ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς
eius: dñs ipse possessio eius: sm qđ dixit ei. αὐτοῦ, κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ.
& hoc iudiciū sacerdotiū q̄ a pplo a καὶ αὕτη κρίσις τῶν ἱερέων παρὰ παντὸς λαοῦ παντὸς
sacrificātibus sacrificia: siue vituli siue o τῶν θυόντων τὰς θυσίας, ἐάν τε μόχον ἐάν τε πρόβα
uē: & dabit sacerdoti armū & maxillas τον, καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸν βραχίονα καὶ τὰ σιαγόνια
& vētriculū: & primicias frumēti tui & καὶ τὴν ἔντερον, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου καὶ
vini tui: & olei tui: & pmicias τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν
lanaꝝ ouiū tuaꝝ dabis ei: qm̄ eū ele κουρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ, ὅτι αὐτὸν ἐξε
git dñs deus tuus ex cūctis tribubus tuis: λέξατο κύριος ὁ θεός σου ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου,
vt assistat coram dño deo tuo: ad ministrādū in παραστῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, λειτουργεῖν ἐπὶ
nole dñi: ipe & filii eius oibus τῷ ὀνόματι κυρίου, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάσας τὰς
diebus. si aūt aduenerit leuita ex vna ci ἡμέρας. ἐὰν δὲ παραβῇ ὁ λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν πό
tātū vrbiū ex oibus filiis israel: vbi ipe ha leων ὑμῶν ἐκ πάντων τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, οὗ αὐτὸς πα
bitat: & q̄ desiderat aīa eius in lo ροικεῖ, καθότι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς τὸν τό
cū: quē elegerit dñs: & ministrabit nomi πον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος, καὶ λειτουργήσει τῷ ὀνόμα
ni dñi dei sui: sicut oēs fres ti κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ πάντες οἱ ἀδελφοὶ
eius leuite astātes illic coram dño: αὐτοῦ οἱ λευῖται οἱ παρεστηκότες ἐκεῖ ἔναντι κυρίου,
q̄ē diuisaꝝ comedet: p̄ter vēditionē μερίδα μεμερισμένην φάγεται, πλὴν τῆς πράσεως
suā q̄ est sm familiā. si aūt ingressus fuerit in trā: αὐτοῦ τῆς κατὰ πατριάν. ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν,
quā dñs deus tuus dat tibi: nō discas facere sm ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, οὐ μαθήσῃ ποιεῖν κατὰ
abominatiões gētiū illaꝝ: nō inueniet τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἐκείνων, οὐχ εὑρεθήσεται
in te q̄ lustret filiū suū vel filiā su ἐν σοὶ προμαχεύων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἢ τὴν θυγατέρα αὐ
am in igne: vaticiniū vaticinātē: & q̄ ba ob τοῦ ἐν πυρί, μαντευόμενος μαντείαν, καὶ κληδό
seruet: & ariolos q̄ scisciteꝝ: veneficus: incātās incāta νισμένος, καὶ οἰωνιζόμενος, φαρμακός, ἐπᾴδων ἐπᾳ
tiões: vētriloqu: & q̄ mōstrua q̄sulerat: querens δάς, ἐγγαστρίμυθος, καὶ τερατοσκόπος, ἐπερωτῶν τοὺς

Transla. Chal.

לְיָאתֵי כָּל שִׁבְטָא דְּלֵוִי חוּלָקְ וְאַחְסָנָא עִם יִשְׂרָאֵל קוּרְבָּנַיָּא דַּייָ וַאֲחֻסָנָתֵיהּ יִקְּלוּן׃
וְאַחְסָנָא לָא יְהֵי לֵיהּ בְּגוֹ אָחוֹהִי יְיָ הוּא אֲחֻסָנָתֵיהּ כְּמָא דְּמַלֵּיל
לֵיהּ וְדֵין יְהֵי חֻלְקָא דְּכַהֲנַיָּא מִן עַמָּא מִן נִכְסֵי נִכְסַיָּא אִם תּוֹר אִם אִמַּר וְיִתֵּן לְכָהֲנָא
דְּרוֹעָא וְלוֹעָא וְקוּרְתָּאוּרֵישׁ עִיבוּרָךְ חַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ וְרֵישׁ גִּזַּת עָנָךְ תִּתֵּן לֵיהּ וַאֲרֵי בֵּיהּ
יְתָרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ מִכֹּל שִׁבְטָךְ לְמִיקַם לְשַׁמָּשָׁא בִּשְׁמָא דַּייָ הוּא וּבְנוֹהִי כֹּל יוֹמַיָּא׃
וַאֲרֵי יֵיתֵי לֵוָאָה מַחְדָּא מִן קִרְוָךְ מִכֹּל יִשְׂרָאֵל דְּהוּא בַר תַּמָּן וַייֵתֵי בְּכָל רְעוּת נַפְשֵׁיהּ
לְאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ׃ וְישַׁמֵּשׁ בִּשְׁמָא דַּייָ אֱלָהֵיהּ כְּכָל אֲחוֹהִי לֵוָאֵי דְּקָשְׁמִין תַּמָּן
קֳדָם יְיָ וּתְחוּלַק חֻלְקָא לְמֵיכַל בַּר מִסְפַּטְרָתָא דְּיֵתֵי בְּשַׁע זְבִנָא וְזִבְנֵי אַתְקִיתוּ אֲבָהָתָא וַאֲרֵי
אַתְּ עָלִיל לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יְהַיִב לָךְ לָא תֵילַף לְמֶעְבַּד כְּתוֹעֲבָתָא דְּעַמְמַיָּא הָאִינוּן׃
לָא יִשְׁתְּכַח בָּךְ מַעֲבַר בְּרֵיהּ וּבְרָתֵיהּ בְּנוּרָא קָסֵם קְסָמִין מְעַנַּן וּמְנַחַשׁ וְחַרָשׁ וְרָטִין
וְטָגָוָשָׁאֵיל גְּבִרִין חֻלּוּרִין וְחָבָּרִין מִן

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

mortuis: ē.n. abominatio dño deo tuo ois fa-
C κυρίου, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πᾶς ποι-
ciēs hec. causa .n. abominationū hāc do
οῦσι ταῦτα· ἕνεκα γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων κύ-
min⁹ de⁹ tu⁹ delebit eos a facie
ριος ὁ θεός σου ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου
tua. pfectus eris cosā dño deo tuo.
σου. τέλειος ἔσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. τὰ
nā gētes hc: ḡs tu possidebis eos:
γὰρ ἔθνη ταῦτα, οὓς σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς,
hi diuinatiōes ⁊ vaticinia audiēt. tibi aūt
οὗτοι κλῆδονισμοῖς καὶ μαντείαις ἀκούσονται· σοὶ δὲ
nō sic dedit dño deus tuus. ꝓphetā ex
Acts. 7.c. οὐχ οὕτως ἔδωκε κύριος ὁ θεός σου. προφήτην ἐκ τῶν
frībus tuis: vt me: suscitabit tibi dño deus tu⁹
ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοι κύριος ὁ θεός σου·
ip̄m audietis: iuxta oia q̄cūq; petiisti a
αὐτοῦ ἀκούσεσθε, κατὰ πάντα ὅσα ἠτήσω παρὰ
dño deo tuo in oreb die cōgregatōis
κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας,
dicētes: nō adiciemus audire vocē dñi
λέγοντες, οὐ προσθήσομεν ἀκούσαι τὴν φωνὴν κυρίου
dei nr̄i: ⁊ ignē magnā hūc nō videbi
Exo. 20.c. τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο οὐκ ὀψόμε-
m⁹ vltra: neq; moriamur. ⁊ dixit dño ad me:
θα ἔτι, ἵνα μὴ ἀποθάνωμεν· καὶ εἶπε κύριος πρός με,
recte oia q̄cūq; locuti sūt. ꝓphetā suscitabo eis
ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν. προφήτην ἀναστήσω αὐ
de medio fratrū eoꝝ sicut te. ⁊
τοῖς ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ὡσπερ σέ· καὶ
dabo ✠bā meā in ore eius: ⁊ loque
δώσω τὸ ῥῆμά μου ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλή-
tur eis scīm q̄ p̄cepiā ei. ⁊ ho
σει αὐτοῖς καθότι ἂν ἐντέλλωμαι αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν
mo q̄ nō audierit verba eius: q̄
D ἀνθρωπος ὃς ἂν μὴ ἀκούσῃ τῶν λόγων αὐτοῦ, ὅσα
loquetur ꝓpheta in noīe meo:
ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου,
ego vlciscar de co. veꝝ ꝓpheta q̄
ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ· πλὴν ὁ προφήτης ὃς ἂν
ip̄tuo fuerit vt loquat̄ ✠bā in noīe meo: q̄
ἀσεβήσῃ λαλῆσαι ῥῆμα ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ὃ
nō p̄cepi ei vt loqueret: ⁊ q̄ locut⁹ fuerit
οὐ προσέταξα αὐτῷ λαλῆσαι, καὶ ὃς ἂν λαλήσῃ
in noīe deoꝝ alienoꝝ: morietur ꝓphe
ἐπὶ ὀνόματι θεῶν ἑτέρων, ἀποθανεῖται ὁ προφή-
ta ille. si aūt dixerio in corde tuo:
της ἐκεῖνος. ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου,
quō cognoscemus ✠bā q̄ nō locutus ē do-
πῶς γνωσόμεθα τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησε κύ-
min⁹? q̄cūq; locutus fuerit ꝓpheta in noīe
ριος; ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐπὶ τῷ ὀνόματι

Trāsla. B. Hiero.

'mortuis veritatē. 'Oīa
'ei⁵hec⁴abominatur³dñs:
ᵐ& propter °istiusmodi
ⁿscelera ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ʳdelebit⁸eos ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ᵗin introitu tuo. ᵘperfe-
ctus ʳeris &ˣabsq; macu-
la ᶻcū ᵃdño ᵇdeo tuo. ᶜGē-
tes °iste ᶜquarum ∞∞∞∞∞
ᵈpossidebis terram: ᵉau-
gures ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ᶠ& ᵐdiuinos ⁿaudiūt: °tu
autem a ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ᵖdño ᵃdeo tuo ᵍaliter in-
stitutus es. ʳProphetam
ˢde gente tua &ᵗde fratri
bus tuis ᵃsicut meᵍ ᵇsusci-
tabit ᶜtibi °dñs ᶜdeus tu-
us: ᶠipsum ᵍaudies: ∞∞∞
ʰvtʰ petistiᵗi ᵃm domino
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ⁿdeo tuo °in oreb: ᵖquā-
do ᵍcontio cōgregata ē
atq; ʳdixisti. ˢVltra ᵗnon
ᵘaudiam ᵛvocē ʷdomini
ˣdei mei: ʸ& ᶻignē ᵃhunc
ᵇmaximum ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ᶜamplius ᵈnon ᵉvidebo
ᶠne ᵍmoriar. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ʰEt ait ⁱdominus ʲmihi.
°Bene omnia ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ᵏsunt locuti. ˡ Prophetā
ᵐsuscitabo ⁿeis °de medio
ᵖfratrū suorū ᵠsimilē tui:
ʳ& ponā ˢverba mea ᵗin o
re eius: ᵘloquetur q; ᵛ ad
eos ʷoīa ˣq̄ ʸpcepero illi. ∞∞
ᶻQui autem ᵃverba eius
ᵇq̄ ᶜloquetur ᵈin nomine
meo ᵉaudire ᶠnoluerit:
ᵍego ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ʰvltor exīstam. ⁱProphe
ta autem ʲqui ∞∞∞∞∞∞∞∞
ᵏarrogātia deprauatus
voluerit ˡloq ᵐin nomine
meo ⁿq̄ ego °nō ᵖpcepi il-
li ᵠvt dicer et: ʳaut ˢex no
mine ᵗalienorū ᵘdeorū:
ᵛinterficietur. ∞∞∞∞∞∞∞
ʷq si tacita cogitatiōe ˣre
spōderis. ʸquomodo ∞∞
ᶻpossum intelligere ᵃver
bum ᵇquod ᶜdñs °non

Ter. Heb. Deut. Ca. xviii. Pritiua heb.

מוּת הָעֹשֶׂה כָּל־ אֵלֶּה תּוֹעֲבַת יְהוָה כִּי וּבִגְלַל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישׁ אֹתָם
מִפָּנֶיךָ תָּמִים תִּהְיֶה עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אֱלֹהֶיךָ יוֹרֵשׁ אֹתָם אֶל מְעֹנְנִים וְאֶל קֹסְמִים יִשְׁמָע וְאַתָּה לֹא
כֵּן נָתַן לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָבִיא מִקִּרְבְּךָ מֵאַחֶיךָ כָּמֹנִי יָקִים לְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן כְּכֹל אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ מֵעִם יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בְּיוֹם הַקָּהָל לֵאמֹר לֹא אֹסֵף לִשְׁמֹעַ אֶת קוֹל יְהוָה
אֱלֹהָי וְאֶת הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת לֹא אָמוּת וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטִיבוּ
דִּבְּרוּ נָבִיא אָקִים לָהֶם מִקֶּרֶב אֲחִיהֶם כָּמוֹךָ וְנָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיו
וְדִבֶּר אֲלֵיהֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר אֲצַוֶּנּוּ וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶל
דְּבָרַי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בִּשְׁמִי אָנֹכִי אֶדְרֹשׁ מֵעִמּוֹ אַךְ הַנָּבִיא אֲשֶׁר
יָזִיד לְדַבֵּר דָּבָר בִּשְׁמִי אֵת אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִיו לְדַבֵּר וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמֵת הַנָּבִיא הַהוּא וְכִי תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ אֵיכָה
נֵדַע אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא

Interp. chal.

a mortuis. qñ detestabilis est cora dño ois qui facit
hec: ⁊ ꝓpter abominatiōes istas dño de⁹ tuus ejiciet
illos a facie tua. pfect⁹ eris in timore dñi dei tui. qñ
ꝓpñs ist q̄s tu possidebis: augures ⁊ diuinos audiūt.
Te aūt nō sic instituit dño de⁹ tuus. ꝓphetā de medio
tui de fribus tuis sic me suscitabit tibi dño deus tu⁹:
illi⁹ obedietis. iuxta oīa q̄ petisti a facie dñi dei tui in
oreb in die cōgregationis: dicēs. Non addā audire
vocē verbi dñi dei mei: ⁊ ignē magnū hunc nō videbo
ampli⁹: ne moriar. et ait dño mihi. Recte locuti sunt:
ꝓphetā suscitabo eis de medio fratrū suoꝝ sicut tu
es: ⁊ dabo verba ꝓphetie mee in ore eius: ⁊ loque-
tur cum eis oīa que ꝓcepero illi. Et si aliq̄s vir non
obedierit verbis meis q̄ locutus fuerit in nole meo:
verbum meū exquiret ab eo. Prophet⁹ aūt qui im
pie egerit vt loquatur verbū in nomine meo quod nō
ꝓcepi ei vt loqueretur: ⁊ qui locutus fuerit in nole
idolorū populoꝝ: occidatur ꝓpheta ille. Et si dixe-
rio in corde tuo. Quomodo sciemus verbū quod non

Transla. Chal.

מִיתַיָּא אֲרֵי מְכַשַּׁף מְחָבַל עֲבִיד אִילֵּין וְרָחִיל תִּתְעֵיבְתָּא קֳדָם יְיָ בְּגִין אִלֵּין יְיָ אֱלָהָךְ מְתַרַּךְ
יָתְהוֹן מִן קֳדָמָךְ ׃ שְׁלִים תְּהֵי בְּדַחְלְתָּא דְּיְיָ אֱלָהָךְ ׃ אֲרֵי עַמְמַיָּא הָאִילֵּין דְּאַתְּ יָרִית
יָתְהוֹן מִן עָנָנַיָּא וּמִן קָסָמַיָּא שָׁמְעִין וְאַתְּ לָא כֵן יְהַב לָךְ יְיָ אֱלָהָךְ ׃ נְבִיאָה מִבֵּינָךְ מֵאֲחָיָךְ
כְּוָתִי יְקִים לָךְ יְיָ אֱלָהָךְ מֵימְרֵיהּ תְּקַבָּלוּן ׃ כְּכֹל דְּשְׁאֵילְתָּא מִן קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּחוֹרֵב
בְּיוֹמָא דִּכְנִשְׁתָּא לְמֵימָר לָא אוֹסֵף לְמִשְׁמַע יָת קָל מֵימְרָא דְּיְיָ אֱלָהָי וְיָת אִישָׁתָא
רַבְּתָא הָדָא לָא אֲמוּת ׃ וַאֲמַר יְיָ לְיָ אַתְקִינוּ דְּמַלִּילוּ ׃ נְבִיָא אֲקִים
לְהוֹן מִגּוֹ אֲחֵיהוֹן כְּוָתָךְ וְאֶתֵּן פִּתְגָמַי נְבִיאוּתִי בְּפוּמֵיהּ וִימַלֵּיל עִמְּהוֹן יָת כָּל ׃׃
דְּאֵימַפְקֵדִינֵיהּ ׃ וְיְהֵי גְּבַר דְּלָא יְקַבֵּל מִן פִּתְגָמַי דִּימַלֵּיל בִּשְׁמִי מֵמְרֵי יְתַבַּע מֵיעֵיהּ ׃
גְּבַר נְבִיָא דְּיִרְשַׁע לְמִסְלָא פִּתְגָמָא בִּשְׁמִי יָת דְּלָא פַּקֵּדְתֵּיהּ לְמִסְלָא וְדִי מִסְלֵיל בְּשׁוּם
מַעֲוַת עַמְמַיָּא וְיִתְקְטֵל נְבִיָא הַהוּא ׃ וַאֲרֵי תֵּימַר בְּלִבָּךְ אֵיכְדֵין נְיַדַּע יָת פִּתְגָמָא דְּלָא

ii ɣɣ

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Deut. | Ca. xix.

דִּבְּרוּ יְהוָה׃ אֲשֶׁר יְדַבֵּר תַּגִּבְיא
בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא יִהְיֶה הַדָּבָר וְלֹא הָיָה
יָבֹא הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא דִבְּרוֹ
יְהוָה בְּזָדון דִּבְּרוֹ הַנָּבִיא לֹא
תָגוּר מִמֶּנּוּ׃ כִּי יַכְרִית

Cap. xix.

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶת אַרְצָם
וִירִשְׁתָּם וְיָשַׁבְתָּ בְעָרֵיהֶם
וּבְבָתֵּיהֶם׃ שָׁלוֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל
לְךָ בְּתוֹךְ אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לִרְשָׁתָהּ׃ תָּכִין
לְךָ הַדֶּרֶךְ וְשִׁלַּשְׁתָּ אֶת גְּבוּל אַרְצְךָ
אֲשֶׁר יַנְחִילְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה
לָנוּס שָׁמָּה כָּל רֹצֵחַ׃ וְזֶה דְּבַר
הָרֹצֵחַ אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה וְחָי
אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת רֵעֵהוּ בִּבְלִי דַעַת
וְהוּא לֹא שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמל שִׁלְשׁוֹם׃
וַאֲשֶׁר יָבֹא אֶת רֵעֵהוּ בַּיַּעַר לַחְטֹב
עֵצִים וְנִדְּחָה יָדוֹ בַגַּרְזֶן לִכְרֹת
הָעֵץ וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל מִן הָעֵץ וּמָצָא
אֶת רֵעֵהוּ וָמֵת הוּא יָנוּס אֶל
אַחַת הֶעָרִים הָאֵלֶּה וָחָי׃ פֶּן
יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרֵי הָרֹצֵחַ כִּי
יֵחַם לְבָבוֹ וְהִשִּׂיגוֹ כִּי יִרְבֶּה
הַדֶּרֶךְ וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וְלוֹ אֵין מִשְׁפַּט
מָוֶת כִּי לֹא שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמל
שִׁלְשׁוֹם׃ עַל כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ

Pritiua chal.

יוֹמָם דָּמָא שָׁצָא
יָרַת יָתַב קָרַת
בַּיִת פָּרַשׁ יָרַת
תַּכַּן תְּלַת חָסַן
הָוָה עָרַק קוּם
יְדַע שָׁנָא תְּמַל
קָמָא עוֹל קוּץ
מָרַג שָׁלַף שָׁבַח
מוּת עָרַק קוּם
רְדַף תָּבַק סָנָא
כְּמַל דוּן בָּקַד

Trasla. B. Hiero.

est locutus. hoc hēbis signū. Quod in nomine dñi ppheta ille pdixerit: & non
euenerit: hoc dominus non est locutus: sed
p tumorē animi sui ppheta confinxit: & idcirco nō tiebis eū. Ca. 19.

QVm disperderit dñs deus tuus gētes:
quarū tibi traditurus ē terram: & possederis eam: habitaueris in vrbibus eis
& in edibus: tres ciuitates separabis tibi in medio terre tue
quā dñs deus tuus dabit tibi in possessiōem: sternēs diligēter viā & in tres eqli
ter ptes totam terre tue prouinciā diuides: vt
habeat e vicino
q pp homicidiū profugus ē: quo possit euadere. Hec erit lex homicide fugientis cuius vita
seruāda est. Qui pcusserit proximū suū nesciens: & qui heri & nudiustertius nullū cōtra
eū odiū habuisse cōprobatur: sed abiisse cū eo
simpliciter in siluā ad ligna cedēda: & in succisiōe lignorū securis fugerit manu: ferrūq; lapsū de māubrio amicū
eius pcusserit & occiderit: hic ad vnā supradictarū vrbiū cōfugiet & viuet: ne forsitan proximus eius cuius effusus ē
sāguis: dolore stimulatus psequatur & apphē
dat eū si lōgior via fuerit: & pcutiat aiam eius
q nō est mortis: qa nullum cōtra eum qui
occisus est odium prius
habuisse monstratur.
Idcirco precipio tibi:

Trāsla. Hebr. lxx. cū interp. latina

dñi: τ nō factū fuerit ῥbū: τ nō euenerit hoc
κυρίου, καὶ μὴ ἥκῃ τὸ ῥῆμα, καὶ μὴ συμβῇ τοῦτο
ῥbū nō locutus ē dñs: in impietate locutus ē
τὸ ῥῆμα, ὃν ἐλάλησε κύριος, ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν
propheta: nō timebitis ab eo.
ὁ προφήτης, ὅτι ἀφίξεται ἀπ' αὐτοῦ. Ca. 19.

SI ãt diſpdiderit dñs deus tuus gētes:
ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη,
quas deus tu⁹ dat tibi terrā eaꝝ: τ poſ
ἃ ὁ θεός σου δίδωσί σοι τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ κατα
ſederis eos: τ hitaueris in
κληρονομήσῃς αὐτούς, καὶ κατοικήσῃς ἐν ταῖς
vrbibus eoꝝ τ in edibus eoꝝ: tres ci-
πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, τρεῖς πό
bes ſepabis tibi in medio tre tue: q̄ dñs
λεις διαστελεῖς σεαυτῷ ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου, ἧς κύριος
deus tuus dat tibi. cōlecta tibi viā: τ trifariā
ὁ θεός σου δίδωσί σοι. συλλέξεις σεαυτῷ τὴν ὁδόν, καὶ τρι
diuides terios terre tue: q̄ diuidit tibi do
μεριεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου, ἣν καταμερίζει σοι κύ
minus deus tuus: τ erit refugiū illic oīi
ριος ὁ θεός σου, καὶ ἔσται καταφυγὴ ἐκεῖ παντὶ
homicide. hec ãt erit lex homi
φονευτῇ. τοῦτο δὲ ἔσται τὸ πρόσταγμα τοῦ φονευ
cide: q̄ fugerit illuc: τ viuet: q̄ pcusſe
τοῦ, ὃς ἂν φύγῃ ἐκεῖ, καὶ ζήσεται, ὃς ἂν πατάξῃ
rit primū suū inuolūtarie: τ hic nō odio
ἐκ τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἀκουσίως, καὶ οὗτος ἐν μι
hīs eū ãs heri τ ãs terciū: τ q̄
σῶν ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ ὃς
intrauerit cū primo suo in siluā ad pgre
ἂν εἰσέλθῃ μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ εἰς τὸν δρυμὸν συνα
gāda ligna: τ pcussa fuerit manꝰ eius securi scin-
γαγεῖν ξύλα, καὶ ἐκκρουσθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τῷ ἀξίνῃ κόψαι ξύ
dētis lignū τ excidēs ferrū a ligno: pcusse
λον καὶ πεσὸν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύλου, τύ
rit primū: τ mortuꝰ fuerit: hic cōfugiet
ψῃ τὸν πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ, οὗτος καταφεύξεται
in vnā vrbiū haꝝ: τ viuet: vt nō
εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται, ἵνα μὴ
pſequus ꝓpinquus sāguine post
διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὀπίσω τοῦ
homicidā: q̄n inflamatus ē corde
φονεύσαντος, ὅτι παροξυνέθη τὴν καρδίαν
suo τ apprehēdat eū: si lōgior fuerit
αὐτοῦ καὶ καταλάβῃ αὐτόν, ἐὰν μακροτέρα ᾖ
via: τ pcutiat eius aiaꝫ: τ
ἡ ὁδός, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ τὴν ψυχήν, καὶ
moriatur. τ huic nō est iudiciū mortis:
ἀποθάνῃ. καὶ τούτῳ οὐκ ἔστι κρίσις θανάτου;
q̄n nō odio hīs erat illū ãs heri τ ãs
ὅτι οὐ μισῶν ἦν αὐτὸν πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς
terciū. ꝓp hoc ego tibi p̄cipio verbū hoc:
τρίτης. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο,

Transla. Chal.

מַלֵּיהּ יְיָ׃ דִּי מַלֵּיל נְבִיָּא בִּשְׁמָא דַּיְיָ וְלָא יְהֵי פִּתְגָמָא וְלָא יִתְקַיָּם הוּא פִּתְגָמָא
וְלָא מַלֵּיהּ יְיָ אֶלָּהֵין נְבִיָּא לָא תִדְחַל מִינֵּיהּ׃ Ca. xix.
אֲרֵי יְשֵׁיצֵי יְיָ אֱלָהָךְ יָת עַמְמַיָּא דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ יָת אַרְעְהוֹן וְתֵרְתֵּינוּן וְתֵתֵב
בְּקִרְוַיְהוֹן וּבְבָתֵּיהוֹן תְּלָת קִרְוִין תַּפְרֵישׁ לָךְ בְּגוֹ אַרְעָךְ דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לְמֵירְתַהּ׃
תְּתַקַּן לָךְ אוֹרְחָא וּתְתַלֵּת יָת תְּחוּם אַרְעָךְ דְּיַחְסְנִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ וְיַהֲבִי לְמֵשֵׁירוֹק
לְתַפָּן כָּל קָטוֹלָא׃ וְדֵין פִּתְגָמָא קָטוֹלָא דְּיֵשֵׁירוֹק לְתַפָּן וְיִתְקַיַּם לְחַיָּא יָת דְּקָטוֹל יָת חַבְרֵיהּ בְּלָא
סָדְעֵיהּ וְהוּא לָא סָנֵי לֵיהּ מַאֶתְמָלֵי וּמְקַדְּמֵי הוּא׃ וּדְיֵיעוֹל עִם חַבְרֵיהּ בְּחוֹרְשָׁא לְמִגְזַר
אָעִין וְתִתְמְרֵג יְדֵיהּ בְּגַרְזֶנָא לְמִקְצֵי אָעָא וְיִשְׁתַּלֵּיף בַּרְזֶלָא מִן אָעָא וְיִשְׁכַּח יָת חַבְרֵיהּ
וְיָמוּת הוּא יֵיעוֹל לְחַדָּא מִן קִרְוַיָּא הָאִילֵּין וְיִתְקַיַּם׃ דִּילְמָא יִרְדּוֹף נָאֵל דְּמָא בָּתַר
קָטוֹלָא אֲרֵי יֶחֱם לִבֵּיהּ וְיִדְבָּקִנֵּיהּ אֲרֵי תַּסְגֵּי אוֹרְחָא וְיִקְטוֹל יָתֵיהּ נַפָּשׁ וְלֵיהּ לֵית
חוֹבַת דִּין דְּקָטוֹל אֲרֵי לָא סָנֵי הוּא לֵיהּ מַאֶתְמָלֵי וּמְקַדְּמֵי׃ עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ

Interp. chal.

locutus est dñs: Propheta q̄ locutus fuerit verbū in
nole dñi: τ non euenerit neq; firmatū fuerit: hoc est
verbum quod dominus nō est locutus: sed impte locu
tus est illud propheta: non timeatis eum. Ca. 19.

CVm autem diſperdiderit dñs deus tuus gentes
quarū terrā dabit tibi: τ possederis eam τ habi-
taueris in vrbibus earū τ in domib⁹ eaꝝ: tres ciuita
tes separabis tibi in medio terre tue quaꝝ dñs deus
tuus dabit tibi vt possideas eam: τ sternes tibi viā τ
in tres partes diuides terminū terre tue quā dñs de⁹
tuus possidere te faciet. et erūt vt fugiat illuc homici
da. Et hec erit lex homicide qui fugiet illuc vt viuat: q̄
occiderit primū suū nesciens: τ ipse nō erat inimic⁹
eius heri τ nudiustertiꝰ: τ q̄ ingressus fuerit cū proxi-
mo suo in siluā vt succidat ligna: τ ferrū fugerit ma-
nū eius succidēdo ligna: τ elapsum fuerit ferrū de-
manubrio τ inuenerit primū eius τ mortuꝰ fuerit: ille
fugiat ad vnā vrbiū istarū τ viuet: ne forte pſequatur
propinquꝰ sanguinis homicidā: cum incaluerit cor
eius τ apprehēdat eum: si longa fuerit via: τ occidat
animā eius: qui non est reus iudicij mortis. q̄n non
oderat illū ab heri τ nudiustertiꝰ. ideo ego p̄cipio tibi

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Deut. Ca. xix.	Positiua heb:
dicẽs: tres vrbes diuides tibi. si ãt di-	vt tres ciuitates equales	לֵאמֹר שָׁלֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ׃	
C λέγων, τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ· ἐὰν δὲ ἐμ-	intra se spacii diuidas.		
§.12.a. latauerit dñs deus tuus terminos tuos: quẽadmo	mCũ ãt dilatauerit dñs	וְאִם יַרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת	רָחַב
πλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου, ὃν τρό-	deus tuus ooooooooooo	גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ	שָׁבַע
dã iurauit pribus tuis: tdederit tibi do	termios tuos sicut iura		
πω ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δῷ σοι κύ-	uit patribus tuis: ooooo	וְנָתַן לְךָ אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר	
minus cũctã trã: q̃ dixit dñs se daturũ	x& dederit tibi acũctam		
ριος πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν εἶπε κύριος δοῦναι τοῖς	bterrã cquã eis pollicitus	לָתֵת לַאֲבֹתֶיךָ׃ כִּי תִשְׁמֹר אֶת כָּל	נָתַן שָׁמַר
pribus tuis: si audieris vt faciãs oia	est: dsi tñ custodieris ooo		
πατράσι σου, ἐὰν εἰσακούσῃς ποιεῖν πάσας τὰς	oooo oooooooooooooooooooo		
pcepta hec: q̃ ego pcipio tibi hodie:	emãdata eius n& feceris	הַמִּצְוָה הַזֹּאת לַעֲשֹׂתָהּ אֲשֶׁר	צִוָּה עָשָׂה
ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον,	ocque ooooooooooooooooo		
vt diligas dñm deũ tuũ: vt ambules in oibus	hodie precipio tibi: dvt	אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת	
ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις	diligas ooooooooooooooo		
vĩs eius oibus diebus: t ad	ndñm deum tuũ: f & am	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו כָּל	הָלַךְ
ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ πρό-	bules in viis eius aomni		
deo tibi adhuc tres ciuitates ad tres	btempore: cadde s tibi	הַיָּמִים וְיָסַפְתָּ לְךָ עוֹד שָׁלֹשׁ	יוֹם
σθες σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς τὰς τρεῖς	tres alias ooooooooooooo	עָרִים עַל הַשָּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה׃ וְלֹא	עִיר
ταύτας· καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα ἀναίτιον ἐπὶ	cciuitates: & bsupradicta	יִשָּׁפֵךְ דָּם נָקִי בְּקֶרֶב אַרְצְךָ	
terrã: q̃ dñs deus tuus dat tibi l possessiõez:	rũ triũ vrbiũ nũerũ du		
τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ,	plicabis: vt nõ meffũda	אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה	נָחַל
t nõ erit in te sãguinis reus. si ãt fuerit	tur nsanguis oinoxius pin		
καὶ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ αἷματι ἔνοχος· ἐὰν δὲ ᾖ μῖσος	medio qterre cquã domi	וְיָרַשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ׃ וְשָׁמַרְתָּ	יָרַשׁ
hõ odio hñs proximũ suũ: t insidi	nus deus tuus dabit ti		
ἄνθρωπος μισῶν τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐνεδρεύ-	bi possidẽdã: ne sis san	לֹא יָקוּם עֵד אֶחָד בְּאִישׁ לְכֹל	עוּד
ano illi: t insurrexerit cõtra illũ: t pcusserit e-	guinis reus. Si qs ãt ooo		
ων αὐτόν, καὶ ἐπαναστῇ ἐπ' αὐτόν, καὶ πατάξῃ αὐ	odio hñs proximũ insidia	עָוֹן וּלְכָל חַטָּאת בְּכָל חֵטְא	חָטָא
tuo alias: t mortuus fuerit: t fugerit ad vnã	tus fuerit vite eius: sur		
τοῦ τὴν ψυχήν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ φύγῃ εἰς μίαν τῶν	gens mpcusserit illũ &	אֲשֶׁר יֶחֱטָא עַל פִּי שְׁנֵי עֵדִים	פֶּה שָׁנָה
vrbiũ istas: t accipiẽt eũ illinc: t	mortuus fuerit: fugerit		
πόλεων τούτων, καὶ λήψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ	qad vnam de supradi	אוֹ עַל פִּי שְׁלֹשָׁה עֵדִים יָקוּם	קוּם
tradent illũ in manus ppinquo	ctis vrbibus: mittẽt se		
παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἀγχιστεύοντι τοῦ	niores ciuitatis illius &		
sanguis: t morietur. nõ parcet oculus	arripiẽt eũ de loco effu		
αἵματος, καὶ ἀποθανεῖται. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός	gii: tradẽtq in mãu p		
tuus sup eũ: t purgabis sãguinẽ innoxiũ ex ĩ	ximi cui sãguis effusus		
σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ Ἰσ	ẽ: & morietur. Nõ mi		
rael: t bñ tibi erit. nõ cõmouebis terlios pos-	sereberis eius: & aufe		
φαήλ, καὶ εὖ σοι ἔσται· οὐ μετακινήσεις ὅρια τοῦ πλη	res noxiũ sanguinẽ de		
ximi tui: q̃ fixerũt priores te in possessiõe	israel: vt bñ sit tibi. Nõ		
σίον σου, ἃ ἔστησαν οἱ πρότερόν σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ	assumes & trãlferes ter		
tua: q̃ possedisti in trã: q̃ dñs deus	mios pximi tui quos fi		
σου, ἣν κατακληροδοτήσασε ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεός	xerũt priores in posses		
tuus dat tibi in possessiõez. nõ stabit testis vn	sione tua: quam ooooooo		
σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ· οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἷς	dñs deus tuus dabit ti		
ad testificãdũ cõtra hoiem ẽm ofie facinus	bi i terrã quã acceperis		
μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν	possidendam. Non sta		
t ẽm oẽ pctũ t ẽm ofie veli	bit testis vnus cõtra a		
καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτί-	liquem quicquid illud		
cũ: qs peccauerit. in ore duoꝝ testiũ t	peccati & facinoris fue		
Infra. 17.c. αι, ἣν ἂν ἁμάρτῃ· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ	rit: sed in ore duorum		
in ore triũ testiũ stabit	oooooooo oooooooooooooo		
ἐπὶ στόματος τριῶν μαρτύρων σταθήσεται ooooo	aut trium testiũ stabit		
D puer. 12.c.	ooooooo ooooo ooooooooooo		

Transla. Chal.	Interp. chal.	Positiua chal:
לְמֵימַר תְּלָת קִרְוִין תַּפְרֵישׁ לָךְ וְאִם יַפְתֵּי יְיָ אֱלָהָךְ יָת תְּחוּמָךְ כְּמָא	dicens. Tres ciuitates separabis tibi. et qñ dilatauerit dñs deus tuus terminũ tuũ sicut iurauit pribus tuis: t dederit tibi oẽm terrã quã locutus est vt daret patribus tuis: si custodieris oia precepta hec: vt facias q̃ ego precipio tibi hodie vt diligas dñm deũ tuũ et vt ambules in vĩs q̃ recte sunt cõsã eo oibus diebꝰ: addes tibi alias tres ciuitates preter tres illas. et nõ effundetur sanguis innocẽs in medio terre tue: quaꝫ dominus deus tuus dabit tibi in possessionẽ: ne sit in te reatus iudicij mortis. Et qñ vir oderit primũ suũ: t insidiatus fuerit ei: t surrexerit cõtra eum t occiderit animã eius: t mortuus fuerit: t fugerit ad vnã de ciuitatibꝰ istis: mittẽt seniores ciuitatis illi t tollent eum inde: t tradẽt eũ in manu ppinqui sanguinis vt moriat. Non parcat ei oculus tuꝰ: t auferes effundentem sanguinẽ innocentem de israel: vt bene sit tibi. Non tranſferas terminũ primi tui quẽ constituerũt priores in possessione tua: quã possidebis in terra q̃ dñs deus tuus dabit tibi vt possideas eã. Non stabit testis vnus cõtra virũ in oibus iniquitatibus t in oibus delictis et in omni peccato quod peccauerit. sed in ore duorum aut trium testium stabit ccccccccc	
לְמֵימַר תְּלָת קִרְוִין תַּפְרֵישׁ לָךְ׃ וְאִם יַפְתֵּי יְיָ אֱלָהָךְ יָת תְּחוּמָךְ כְּמָא		אָמַר תְּלָת קִרְוִין	
דְקַיֵּים לְאֲבָהָתָךְ׃ וְיִתֶּן לָךְ יָת כָּל אַרְעָא דְּמַלֵּיל לְמִיתַּן לַאֲבָהָתָךְ׃		קוּם נָתַן נָטַר	
לְמִטַּר יָת כָּל פִּקּוּדַיָּא הָאִלֵּין לְמֶעְבַּדְהוֹן יָת דִּי אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין		עָבַד רָחַם יָרֵךְ	
לְמֶרְחַם יָת יְיָ אֱלָהָךְ וּלְמִהַךְ בְּאוֹרָחָן דְּתַקְנָן קֳדָמוֹהִי כָּל יוֹמַיָּא׃ וְתוֹסֵף לָךְ עוֹד תְּלָת קִרְוִין עַל תְּלָת אִילֵּין׃ וְלָא יִשְׁתָּפֵךְ דָּם זַכָּאי		יָסַף שָׁלַשׁ דִּין	
בְּגוֹ אַרְעָךְ דַּיְיָי אֱלָהָךְ יְהֵיב לָךְ אַחֲסָנָא וְיְהֵי עָלָךְ חוֹבַת דְּמִין׃ דְּיִקְטוֹל וַאֲרֵי יְהֵי גְבַר סָנֵי		הָוָה שָׁנָא כַּסַּן	
לְחַבְרֵיהּ וְיִכְמוֹן לֵיהּ וְיִקְוֹם עֲלוֹהִי וְיִקְטְלִנֵּיהּ נַפְשׁ וְיָמוּת וְיִעֲרוֹק לְחַדָּא מִן קִרְוַיָּא		קוּם נְחַל מוּת	
הָאִלֵּין׃ וְיִשְׁלְחוּן סָבֵי קִרְוָתֵיהּ וְיִדְבְּרוּן יָתֵיהּ וְיִמְסְרוּן יָתֵיהּ בִּידָא נָאֵל דְּמָא וְיָמוּת׃		שָׁלַח שׁוּב דְּבַר	
וְיָמוּת׃ לָא תְחוּס עֵינָךְ עֲלוֹהִי וְתַפְלֵי אֲשָׁדֵי דָּם זַכָּאי מִיִּשְׂרָאֵל וְיִטַּב לָךְ׃ לָא תְשַׁנֵּי		סָפַר חוּס פָּלָה	
תְּחוּמָא דְּחַבְרָךְ דְּתָחִימוּ קַדְמָאֵי בַּאֲחַסָּנְתָךְ׃ דְּתַחְסִין בְּאַרְעָא דַּיְיָי אֱלָהָךְ יְהֵיב לָךְ		זָכָה שָׁנָה חָסַן	
לְמֵירְתָהּ׃ לָא יְקוּם סָהִיד חַד בִּגְבַר לְכָל עֲוָיָן וּלְכָל חוֹבָן בְּכָל חַטָּא דְּיֶחְטָי עַל מֵימַר		יָרַשׁ קוּם עָנָה	
תַּרְעִין סַהֲדִין אוֹ עַל מֵימַר תְּלָתָא סַהֲדִין יְתְקַיֵּם			

Pditiua heb.	Lex.Heb.	Deut.	Ca.xx.	Trãsla.B.Hiero.	Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latino
	דָּבָר׃ כִּי יָקוּם עֵד חָמָס בְּאִישׁ			oĩe verbũ. si steterit testis	οσῃε ῥ̃βũ. ει ἀτ ϛηϛηται μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀν-
	לַעֲנוֹת בּוֹ סָרָה׃ וְעָמְדוּ שְׁנֵי		עָנָה סָרַר שָׁנָה	iniustus cõtra homi	θρώπου ῥ̃μα. ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀν-
	הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי		רוּב פָּנִים	nẽ accusans eũ puarica	θρώπου, καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν, καὶ στάσονται
	יְהוָה לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים			tionis: stabũt ambo	οἱ δύο ἄνθρωποι, οἷς ἐστὶν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία ἔναντι
	אֲשֶׁר יִהְיוּ בַּיָּמִים הָהֵם׃ וְדָרְשׁוּ		הָיָה יום	quorum causa est ante	δύο· καὶ κατὰ ἱερατικὴν καὶ κατὰ κριτῶν,
	הַשֹּׁפְטִים הֵיטֵב וְהִנֵּה עֵד שֶׁקֶר		יָטַב	dñm in cõspectu sacer	οἳ ἂν ὦσιν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐξιτάσωσιν
	הָעֵד שָׁקַר עָנָה בְּאָחִיו׃ וַעֲשִׂיתֶם		עָנָה שָׁקַר עָנָה אח עָשָׂה	dotum & iudicum qui fuerint in diebus	οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρτυ-
	לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו		לו כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו	illis. Cũq diligentissi	ρεῖτο ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ποιήσετε
	וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃ וְהַנִּשְׁאָרִים		רוע שָׁאַר	me perscrutantes inue	ἀδικα, ὃν τρόπον ἐπονηρεύσατο ποιῆσαι κατὰ
	יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא יוֹסִפוּ לַעֲשׂוֹת		שָׁמַע	nerint falsum testẽ dixisse cõtra fra	τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ποιήσετε
	עוֹד כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבֶּךָ׃			trẽ suũ mẽdacium: red	ἐκ μέσου ὑμῶν τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.
	וְלֹא תָחוֹס עֵינְךָ נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ עַיִן		עין	dẽt et sicut fratri suo fa	καὶ οἱ λοιποὶ ἀκούσαντες φοβηθήσονται, καὶ
	בְּעַיִן שֵׁן בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרָגֶל׃			cere cogitauit: & auferes malũ de me	οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονη-
Ea.xx.	כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה			dio tui: vt audiẽtes ceteri timorẽ hãt: &	ρὸν ἐξ ὑμῶν ἐν ὑμῖν. οὐ φείσεται ὀφθαλμός σου ἐπ'
	עַל אֹיְבֶיךָ וְרָאִיתָ סוּס וְרֶכֶב עַם		יָצָא לָחַם	nequaq̃ talia audeant	αὐτῷ, ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ,
	רַב מִמְּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי		רָאָה	facere. Nõ misereberis eius:	ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ
	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ		רַב נָשָׂא	sed aiam p aia: oculum	ποδὸς δώσετε αὐτῷ.
	מִצְרָיִם׃ וְהָיָה כְּקָרַבְכֶם אֶל		עָלָה	pro oculo: dẽtẽ p den	Ca.20.
	הַמִּלְחָמָה וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדִבֶּר אֶל			te: manũ p manu: pe	Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου,
	הָעָם׃ וְאָמַר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל			dẽ p pede exiges: Ca.20	καὶ ἴδῃς ἵππους καὶ ἀναβάτην καὶ λαὸν πλείονά σου,
	אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה			Si exieris ad bellum	οὐ φοβηθήσῃ ἀπ' αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, ὁ
	עַל אֹיְבֵיכֶם אַל יֵרַךְ לְבַבְכֶם אַל		רָגַז	cõtra hostes tuos: & videris eqtat? & cur	ἐξαγαγών σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. καὶ ἔσται ὅταν ἐγγί-
	תִּירְאוּ וְאַל תַּחְפְּזוּ וְאַל תַּעַרְצוּ		חָפַז	rus & maiore q̃ tu habeas aduersarii exercit	σῃς τῷ πολέμῳ, καὶ προσεγγίσας ὁ ἱερεύς, λαλήσει
	מִפְּנֵיהֶם׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם		עָרַץ פָּנָה	multitudinẽ: nõ timebis eos quia dñs deus	πρὸς τὸν λαόν, καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτούς, ἄκουε Ἰσραὴλ ὑμεῖς προσπορεύεσθε
	הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם		הָלַךְ לָחַם	tuus tecũ ẽ: qui eduxit	σήμερον εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, μὴ ἐκλυέσθω ὑ-
	אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם׃ וְדִבְּרוּ			te de terra egypti. Ap	μῖν ἡ καρδία ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε μὴ δειλιᾶτε μηδὲ ἐγκλίνητε ἀπὸ
	הַשֹּׁטְרִים אֶל הָעָם לֵאמֹר מִי			propiquãte ãt iã prelio	προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος μεθ'
Pditiua chal.	Interp.chal.			stabit sacerdos añ acies: & sic loq̃tur ad po	ὑμῶν συνεκπολεμήσει ὑμῖν τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ διασώσει ὑμᾶς.
סְהַר סְטָה קוּם	verbũ. si steterit testis falsus cõtra virũ vt testificetur			pulũ. Audi israel.	καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες, τίς
דין הָוָה בְּעָה	cõtra eum preuaricationẽ: stabunt duo viri quoꝝ est			Vos hodie cõtra ini	Transla.Chal.
יָאָה סָהַד עָבַד	causa coram dño & cõtra sacerdotibus & iudicibus qui			micos vestros pugnam	וּתְהֵא דַיְנָא קָשׁוֹט שְׁקַר סַהֲדָא דְּשִׁקְרָא בַּחֲבֵרֵהּ וְיִקוּמוּן תְּרֵין גְּבָרַיָּא
כְּלָה שַׁאר שָׁמַע	fuerint in diebus illis: & requirẽt iudices diligẽter:			cõmittitis: nõ ptime	דְּיִלְהוֹן דִּינָא קֳדָם יְיָ קֳדָם כָּהֲנַיָּא וְדַיָּנַיָּא דִּיהוֹן בְּיוֹמַיָּא אֲחָרָנִין׃ וְיִתְבָּעוּן דַּיָּנַיָּא
חוּם חָמַל	et si testis falsus fuerit & testimoniũ falsum testifica-			scat cor vẽm. Nolite	יָאוֹת וְהָא סָהֲדָא שְׁקָרָא סַהֲדָא שְׁקַר בַּחֲבֵרֵהּ דְּסָטָא׃ וְתִתְּבַע לְקֳדָם
שֵׁן	tus est cõtra fratrẽ suũ: facietis et sicut cogitauit face			metuere: nolite cede	יְיָ קֳדָם כָּהֲנַיָּא וְדַיָּנַיָּא דִּיהוֹן בְּיוֹמַיָּא הָאִנּוּן׃ וְיִתְבָּעוּן דַּיָּנַיָּא
נָבַק נָגַח חָצָא	re fratri suo: et auferes facientẽ quod malũ est de me			re: nec formidetis eos:	יָאוֹת וְהָא סָהֲדָא סְהַר סָהֲדָא שְׁקָרָא סָהַד שְׁקַר בַּחֲבֵרֵהּ׃ וְתַעְבְּדוּן לֵהּ
סָנָא דָחַל אָמַר	dio tui. Et qui relicti fuerint audient & timebũt: & nõ			quia dominus deus ve	כְּמָא דְּסָבַר לְמֶעְבַּד לַחֲבֵרֵהּ וְתִשֵּׁיצוּן בִּישָׁתָא מִבֵּינָךְ׃ וְדִשְׁמְעוּן
נָסַק הָוָה קָרַב	addent vt faciãt vltra iuxta verbũ hoc pessimũ in me-			ster in medio vestri ẽ: &	וְיִדְחֲלוּן וְלָא יוֹסְפוּן לְמֶעְבַּד עוֹד פִּתְגָמָא בִּישָׁא הַדֵּין בֵּינָתָךְ׃ וְלָא
כָּלַל זוּעַ בָּהַת	dio tui. Non parcat ei oculus tuus: sed vabis animã			vobis cõtra aduersa	תְחוּס עֵינָךְ נַפְשָׁא חֲלַף נַפְשָׁא עַיְנָא חֲלַף
דָּבַר	pro anima: oculum pro oculo: dentem pro dente: ma			rios dimicabit: vt eruat vos de periculo. Du	Ca.xx.
פָּרַק אָמַר	num pro manu: pedem pro pede. Ca.20.			ces quoq̃ p singulas	עַיְנָא שִׁינָּא חֲלַף שִׁינָּא יְדָא חֲלַף יְדָא רִגְלָא חֲלַף רִגְלָא׃
	Si egreris ad bellum cõtra hostes tuos & videris			turmas audiente exerci	אֲרֵי תְּפוֹק לְאַגָּחָא קְרָבָא עַל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ וְתֶחֱזֵי סוּסָוָן וּרְתִּכִין עַם כְּנִי מִנָּךְ לָא תִדְחַל
	equos & quadrigas & populũ multũ magis q̃ tu			tu pclamabũt. Quis ẽ	מִנְּהוֹן אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ מֵימְרֵיהּ פָּרַקָךְ מַאֲרָעָא דְּמִצְרָיִם׃ וַהֲוֵי כְּמִקְרַבְכוֹן
	eo: ne timeas eos: quonã verbũ dñi dei tui est in au-				לְאַגָּחָא קְרָבָא וְיִתְקָרַב כָּהֲנָא וִימַלֵּיל עִם עַמָּא׃ וַיֵּימַר לְהוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתּוּן מְתְקָרְבִין
	xiliũ tuũ qui eduxit te de terra egrpti. Et cum appro				יוֹמָא דֵין לְאַגָּחָא קְרָבָא צַל בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן לָא יְהוֹן לִבְכוֹן לָא תְדְחֲלוּן וְלָא תְתְבַּהֲתוּן
	pinquerities ad pugnã: accedet sacerdos & loq̃tur ad				וְלָא תִתְבְּרוּן מִן קֳדָמֵיהוֹן׃ אֲרֵי יְיָ אֱלָהֲכוֹן דְּמִמַּלֵּל עִמְּכוֹן לְאַגָּחָא לְכוֹן קְרָב עִם בַּעֲלֵי
	popm: & dicet ei. Audi israel vos accedítis hodie ad				דְּנֵגִיתוֹן לְמִפְרַק יַתְכוֹן וְיַמְלוֹן סָרְבַיָּא עִם עַמָּא׃ לְמֵימָר
	pugnã contra inimicos vestros: ne cõmoueatur cor				
	vestrũ: neq̃ timeatis neq̃ cõturbemini nec terreamini				
	a facie eorũ. quoniã dño deus vester ipse dux erit				
	cõtra vobis vt pugnet pro vobis cuꝝ inimicis vestris				
	vt eruat vos. Et loquentur duces ad populũ dicen-				
	tes. Quis est				

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Deuc.	La.xx.	Pritiua.heb.
hõ qui edificauit domũ nouã: τ nõ dedicauit ἐ ἄνθρωπος ὃς ᾠκοδόμησας οἰκίαν καινήν, καὶ οὐκ ἐνεκαίνισεν eã: vadat τ reuertatur in domũ suã: αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ne mortaꝫ in bello: τ hõ alius dedicabit μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος ἐγκαινιεῖ eã. τ quis hõ: qui plãtauit vineã: αὐτήν· καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, τ nõ letatus ẽt ex ea: vadat τ reuertatur καὶ οὐκ εὐφράνθη ἐξ αὐτοῦ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω in domũ suã: ne mortaꝫ in bello: τ hõ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος alius letabit ex ea. τ quis hõ: qui despõ ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτοῦ· καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος, ὅστις μνηστ dit uxorẽ τ nõ accepit eã: vadat τ re γυναῖκα καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστ uertatur in domũ suã: ne mortaꝫ in bello: ραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, τ hõ alius accipiet eã. τ addent καὶ ἄνθρωπος ἕτερος λήψεται αὐτήν. καὶ προσθήσουσι οἱ scribe loqui ad pplz: τ dicẽt: quis ho γραμματεῖς λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν, καὶ ἐροῦσι, τίς ὁ ἄν mo metuens τ timidus coadꝫ: vadat τ ρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ reuertaꝫ in domũ suã: ne pauere faciat cor ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δειλιάσῃ τὴν καρ frio sui: sicut τ suũ. τ erit qñ δίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὡσαύτως καὶ τὴν ἑαυτοῦ. καὶ ἔσται ὅταν cessauerit scribe loqntes ad pplz: τ cõ παύσωνται οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες πρὸς τὸν λαόν, καὶ κα stituẽt ꝓncipes exercit⁹ precedẽtes pplz. ταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρατιᾶς ἡγουμένους τοῦ λαοῦ. si ãt accesseris ad ciuitatẽ ad expugnãdũ eã: τ voca ἐὰν δὲ προσέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμῆσαι αὐτήν, καὶ καλέ bis eos cũ pace: τ erit siquidẽ pacifica respõderit σεις αὐτοὺς μετ' εἰρήνης, καὶ ἔσται ἐὰν μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσί tibi: τ aperuerint tibi: erit cũct⁹ populus q̃ inuẽti fũt in ea σοι, καὶ ἀνοίξωσί σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαὸς εὑρισκόντες ἐν αὐτῇ erũt tibi tributarij τ subditi tibi. si ãt nõ obedie ἔσονταί σοι φορολογητοὶ καὶ ὑπήκοοί σοι. ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσ rint tibi τ fecerint ꝓlia te bellũ: τ obsidebis σωσί σοι καὶ ποιήσωσι πρός σε πόλεμον, καὶ περικαθιεῖς eã: τ tradet eã dñs deus tuus in manus αὐτήν, καὶ παραδώσει αὐτὴν κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς tuas: τ percuties oẽ masculinũ illius in nece gladij σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόνῳ μαχαίρας absq; mulierib⁹ τ sarcina. τ ola tu πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς· καὶ πάντα τὰ κτή mẽta τ ola q̃cũq; sunt in ciuitate: τ oẽm νη καὶ πάντα ὅσα ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει, καὶ πᾶσαν sarcinã diuidꝫ tibi: τ comedes oẽm τὴν ἀποσκευὴν προνομεύσεις σεαυτῷ, καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν predã hostiũ tuor: quos dñs deus tuus dat tibi. προνομὴν τῶν ἐχθρῶν σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.	⁷hõ'qui⁸edificauit ᵇdo mum ᶜnouam:ᵇ & non ᶜdedicauit eã?ᶠVadat⁸ & reuertatur ᵇin domũ suã ᵍne forte ᵏmoriatur ⁱi bel lo:ᵐ&ⁿ alius ᵒdedicet eã. ᵖQuis estᵠhõ ʳquiˢplãta uitᵗ vineã:ᵘ& necdumᵛfe cit eã eẽ cõem:de qua ve ſci oĩbus liceat? ʷVadat ˣ& reuertaturʸin domũ suã;ᶻne forte ᵃ moriatur ᵇi bello:ᶜ&ᵈalius ᵉ hõ ᶠei ᵍ fungatur officio.ʰ Quis estⁱhõʲq'desp̃dítᵐ vxo rẽ:ⁿ& noᵒaccepit eam? ᵖVadatᵠ& reuertaturʳin domũ suã:ˢne forteᵗmo riaturᵘin bello:ᵛ&ʷalius ˣhõ'accipiat eã. His dí ctisʸaddet reliq̃ᶻ& loq̃n turᵃadᵇpopulũ.ᶜQuis ẽ ᵈhõ'formidolosus ᵉ& ᶠcordeᵍpauido!ʰvadat ⁱ& reuertaturʲin domũ suam:ᵏneˡpauere faciat ᵐcordaⁿfratrum suorũ: ᵒsicut ipse timore ꝓterri tus ẽ.ᵖCũq̃ ʳsiluerit ˢduces exercitus:& finẽ lo q̃ndi fecerĩt: ᵗnuſquiſq; ſuos ad bellãdũ cũeos p parabit.Siᵘ qñ ᵛacceſſe ris ʷad expugnãdã ˣ ciui tatẽ:ʸofferesᶻei primũ ᵃpacẽ.ᵇSiᶜrecepit ᵈ& ape ruerit ᵉtibi portas: ᶠ cun ctusᵍpopulusʰq'in ea ẽ ⁱsaluabitur ʲ & ſeruiet ti biᵏſub tributo.ˡSinautẽ ᵐfedus ĩre' uoluerit: ⁿ& ceperitᵒcõtra te ᵖ bel lũ:ᵠoppugnabisʳeã.ˢCũ q̃ tradideritᵗdñsᵘdeᵛtu us illãʷi manu tua: ˣpcu tiesʸoẽ qđ i ea gñis ᶻma sculini ẽᵃiore'gladiᵇabſ q̃ᶜmulieribusᵈ& infãti busᵉiumẽtisᶠ& ceteris ᵍq̃ ʰin ciuitate ⁱſunt.ʲOm nẽᵏ p̃dã exercitui ˡ diui des:ᵐ& comedes deⁿſpo liisᵒhoſtiũ tuorũ:ᵖq̃ᵠdñs ʳdeus tuusˢdederitᵗ tibi.	·הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַּיִת חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן יָמוּת בְּמִלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ׃ וּמִי הָאִישׁ אֲשֶׁר נָטַע כֶּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יְחַלְּלֶנּוּ׃ וּמִי הָאִישׁ אֲשֶׁר אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ פֶּן יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִקָּחֶנָּה׃ וְיָסְפוּ הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל הָעָם וְאָמְרוּ מִי הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס אֶת לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ׃ וְהָיָה כְּכַלּוֹת הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל הָעָם וּפָקְדוּ שָׂרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם׃ כִּי תִקְרַב אֶל עִיר לְהִלָּחֶם וְקָרָאתָ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם׃ וְהָיָה אִם שָׁלוֹם תַּעֲנְךָ וּפָתְחָה לָךְ וְהָיָה כָּל הָעָם הַנִּמְצָא בָּהּ יִהְיוּ לְךָ לָמַס וַעֲבָדוּךָ׃ וְאִם לֹא תַשְׁלִים עִמָּךְ וְעָשְׂתָה עִמְּךָ מִלְחָמָה וְצַרְתָּ עָלֶיהָ׃ וְנָתַנָהּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְהִכִּיתָ אֶת כָּל זְכוּרָהּ לְפִי חָרֶב׃ רַק הַנָּשִׁים וְהַטַּף וְהַבְּהֵמָה וְכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בָּעִיר כָּל שְׁלָלָהּ תָּבֹז לְךָ וְאָכַלְתָּ אֶת שְׁלַל אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ׃	שׁוּב מות לְתֹם חָנַךְ חָלַל אָרַשׂ לָקַח דָּבַר יָרֵא רָךְ רַךְ מָסַס אָחִי כָּלָה שׁוּר קָרַב לָתַם שָׁלַם עָנָה מָצָא הָיָה עָשָׂה צוּר נָגַה פֶּה עָשָׂה הָיָה נָזַז	בָּנָה חָדָשׁ תּוּב חָנַךְ חָלַל לָקַח אָרַשׂ לָקַח יָרֵא רַךְ רַךְ מָסַס אָח כָּלָה שׁוּר קָרַב לָתַם שָׁלַם עָנָה מָצָא הָיָה עָשָׂה צוּר נָגַה פֶּה עָשָׂה הָיָה נָזַז

Transla.Chal.

נַבְרָא דִּבְנָא בֵּיתָא וְלָא חַנְכֵיהּ וְהָךְ וְיִתּוּב לְבֵיתֵיהּ דִּלְמָא יְתְקְטֵל בְּקְרָבָא וּגְבַר אָחֳרָן יְחַנְכִנֵּיהּ׃ וְגַן נַבְרָא דְּנָצְבִנְהִי וְלָא אֲכָלֵיהּ וְהָךְ וְיִתּוּב לְבֵיתֵיהּ דִּלְמָא יְתְקְטֵל בְּקְרָבָא וּגְבַר אָחֳרָן יְחַלְּלִנֵּיהּ׃ וְגַן נַבְרָא דְּאַרַשׂ אִתְּתָא וְלָא נְסִבָהּ יְהָךְ וְיִתּוּב לְבֵיתֵיהּ דִּלְמָא יְתְקְטֵל בְּקְרָבָא וּגְבַר אָחֳרָן יְסִבְיָנָהּ׃ וְיוֹסִפוּן סַרְכַיָּא לְמַלָּלָא עִם עַמָּא וְיֵימְרוּן מַן גַּבְרָא דְּדָחִיל וּתְבִיר לְבָבֵיהּ יְהָךְ וְיִתּוּב לְבֵיתֵיהּ וְלָא יְתָבַר יַת לִבָּא דְּאָחוֹהִי כְּלִבֵּיהּ׃ וְיְהֵי כַּד יְשֵׁצוּן סַרְכַיָּא לְמַלָּלָא עִם עַמָּא וְיִמְנוּן רַבָּנֵי חֵילָא בְּרֵישׁ עַמָּא׃ אֲרֵי תִקְרַב לְמַרְבְּקָא לַאֲנָפָא קִרְיָא עֲלָהּ וְתִקְרֵי לָהּ סְלִין דְּשָׁלָם׃ וְיְהֵי אִם שְׁלָם תַּתְיְבִינָךְ וְתִפְתַּח לָךְ וְיְהֵי כָּל עַמָּא דְּיִשְׁתְּכַח בָּהּ יְהוֹן לָךְ לְמַסְקִי מִסִּין וְיִפְלְחוּנָךְ׃ וְאִם לָא שְׁלִים עִמָּךְ וְתַעְבֵּד לָךְ קְרָבָא וְתִצּוֹר עֲלָהּ׃ וְיְמְסְרִנַּהּ יְיָ אֱלָהָךְ בִּידָךְ וְתִמְחֵי יַת כָּל דְּכוֹרָהּ לְפִתְגָם חָרֶב׃ לְחוֹד נָשַׁיָּא וְטַפָּלָא וּבְעִירָא וְכֹל דִּיְהֵי בְּקִרְתָּא כָּל עֲדָאָהּ תְּיַבּוֹז לָךְ וְתֵיכוֹל יַת עֲדָאָהּ דְּסָנְאָךְ דְּיְהַב יְיָ אֱלָהָךְ לָךְ׃

Interp.chal.

vir qui edificauit domũ nouã τ nõ dedicauit eam! vadat: τ reuertaꝫ in domũ suã: ne forte occidaꝫ in bello: τ vir alius dedicet illã. Et ḋs est vir q̃ plantauit vineã et nõ fecit eaꝫ esse cõmunẽ! vadat τ reuertaꝫ in domũ suaꝫ: ne occidatur in bello τ vir alius faciat eam esse cõmunẽ. Et quis est vir qui despondet vxorẽ τ nõ acce pit eam! vadat τ reuertatur in domũ suã: ne forte occi datur in bello: τ vir alius accipiat eã. Et addẽt duces loq̃ ad populũ: τ dicẽt. Quis est vir q̃ timidus ẽ τ for midoloſus cordet: vadat τ reuertatur in domũ suã: ne formidare faciat cor fratrũ suoꝝ sicut cor eius. Et cũ cõsumauerint duces loq̃ ad populũ: ꝓstituẽt ꝓncipes exercitꝰ in capite populi. Cum accesseris ad expugnã dam vrbẽ: vocabis eã verbis pacificis. Et si pacifice respõderit tibi τ aperuerit tibi: oĩs populus q̃ inuẽtus fuerit in ea erunt tibi tributarij: τ seruient tibi. Et si non fecerit pacẽ tecũ: τ fecerit bellũ aduersum te: ob sidebis eam: τ tradet eã dñs deus tuus in manu tua: et ꝑcuties oẽs masculos eius in ore gladij. verũtamẽ mulieres τ paruulos τ iumẽta τ oĩa que fuerint in ci uitate τ omnia spolia eius virtpies tibi. et comedes spolia inimicoꝝ tuoꝝ que dedit tibi dñs deus tuus.

Pritiua chal.

בָּנָה חָדַשׁ תּוּב חָנַךְ חָלַל לָקַח אָרַשׂ לָקַח יָרֵא רַךְ רַךְ מָסַס אָח כָּלָה שׁוּר קָרַב לָתַם שָׁלַם עָנָה מָצָא הָיָה עָשָׂה צוּר נָגַה פֶּה עָשָׂה הָיָה נָזַז

Pritiua heb. Ter. Heb. Deut. Ca. xxi. Trãsla. B. Hiero. Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל עָרֵי הַזָּרִים הָרְחֹקֹת מִמְּךָ מְאֹד אֲשֶׁר לֹא מֵעָרֵי הָאֻמִּים הָאֵלֶּה הֵנָּה רַק מֵעָרֵי הָאָדָם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לֹא תְחַיֶּה כָל נְשָׁמָה כִּי הַחֲרֵם תַּחֲרִימֵם הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא יְלַמְּדוּ אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת כְּכֹל תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם וַחֲטָאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי תָצוּר אֶל עִיר יָמִים רַבִּים עָלֶיהָ לְהִלָּחֶם עָלֶיהָ לְתָפְשָׂהּ לֹא תַשְׁחִית אֶת עֵצָהּ לִנְדֹּחַ עָלָיו גַּרְזֶן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכֵל וְאֹתוֹ לֹא תִכְרֹת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה לָבֹא מִפָּנֶיךָ בַּמָּצוֹר רַק עֵץ אֲשֶׁר תֵּדַע כִּי לֹא עֵץ מַאֲכָל הוּא אֹתוֹ תַשְׁחִית וְכָרַתָּ וּבָנִיתָ מָצוֹר עַל הָעִיר אֲשֶׁר הִוא עֹשָׂה עִמְּךָ מִלְחָמָה עַד רִדְתָּהּ וְכִי יִמָּצֵא

Ca. xxi.

חָלָל בָּאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ נֹפֵל בַּשָּׂדֶה לֹא נוֹדַע מִי הִכָּהוּ וְיָצְאוּ זְקֵנֶיךָ וְשֹׁפְטֶיךָ וּמָדְדוּ אֶל הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת הֶחָלָל וְהָיָה

הָעִיר הַקְּרֹבָה אֶל הֶחָלָל לָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא עֶגְלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא עֻבַּד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא מָשְׁכָה בְּעֹל וְהוֹרִדוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא אֶת הָעֶגְלָה אֶל נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא יֵעָבֵד בּוֹ וְלֹא יִזָּרֵעַ וְעָרְפוּ שָׁם אֶת הָעֶגְלָה בַּנָּחַל וְנִגְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי בָם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בְּשֵׁם יְהוָה וְעַל פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל רִיב וְכָל נָגַע כֹּל הֶחָלָל וְכָל הַנִּגָּף וְכָל זְקֵנֵי הָעִיר הַהִוא הַקְּרֹבָה אֶל הֶחָלָל יִרְחֲצוּ אֶת יְדֵיהֶם עַל הָעֶגְלָה הָעֲרוּפָה בַּנָּחַל וְעָנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ כַּפֶּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פָּדִיתָ יְהוָה וְאַל תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכַּפֵּר לָהֶם הַדָּם וְאַתָּה תְּבַעֵר הַדָּם הַנָּקִי מִקִּרְבֶּךָ כִּי תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה

Ca. xxi.

כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ וְרָאִיתָ בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָּהּ וְלָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה וַהֲבֵאתָהּ אֶל תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה אֶת רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת צִפָּרְנֶיהָ וְהֵסִירָה אֶת שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת אָבִיהָ וְאֶת אִמָּהּ יָרֵחַ יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבָעַלְתָּהּ וְהָיְתָה לְךָ לְאִשָּׁה וְהָיָה אִם לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ וּמָכֹר לֹא תִמְכְּרֶנָּה בַּכֶּסֶף לֹא תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ

Pritiua. Ter. Heb. Deut. Ca. xxi. Trãsla. B. Hiero. Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

Sic facies cunctis ciuitatibus q̃ longe sunt a te: que non sunt de ciuitatibus populoꝝ istorũ: sed in ciuitatibus populoꝝ istoꝝ quos dñs deus tuus dabit tibi in possessionẽ: nullã aiam omnino non permittes viuere. sed delendo delebis eos: scilicet Hetheum et Amorreum et Chananeum et Pherezeum et Euheum et Iebuseum: sicut precepit tibi dñs deus tuus. vt nõ doceãt vos facere iuxta oẽs abominationes suas quas fecerunt diis suis: et peccetis coram dño deo vestro. Quãdo obsederis ciuitatẽ diebus multis vt expugnes eam et vt subiugues eam: non dissipabis arbores eius: nec leuabis super eas ferrũ: ex illis enim comedes: et eas non succides: quoniã non est sicut homo arbor agri: vt veniat cõtra te in obsidionẽ. Arbor quã scis q̃ non est arbor ex q̃ vesci poteris: ipsam dissipabis et succides: et edificabis machinas contra ciuitatem que dimicat contra te donec subiugues eam.

Quando inuentus fuerit in terra quam dominus deus tuus dabit tibi vt possideas eam homo occisus proiectus in agro: et ignoratur quis occidit eum: egredietur senex tuus et iudices tui: et metientur a loco cadaueris vsq; ad ciuitates q̃ sunt in circuitu occisi. Et erit ciuitas que ꝓpinquior est occiso: tollet

Sic facies ciuitatibus longe ex ὕτω ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν σου
stentibus a te valde: et nõ de vrbib⁹ σφόδρα ἀπὸ σοῦ σφόδρα, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῶν πόλεων
gentiũ hay. ecce ãt de vrbib⁹ gentiũ τῶν ἐθνῶν τούτων. ἰδοὺ δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν
hay: q̃s dño de⁹ tu⁹ dat tibi vt possideas τούτων, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομῆ
eas ẽrã eay: nõ capietis viuũ oẽ spirãs: sed anathematizabitis eos: etheum et amorreum et chananeum et pherezeum et euheum et iebuseum et gergeseum: quẽadmodũ ꝓcepit tibi dño de⁹ tu⁹: vt nõ doceant vos facere cũctas abominatiões eoꝝ: q̃s fecerũt diis suis: et peccabitis cõtra dño deo vro. si ãt obsederis circa ciuitatẽ vnam pluribus vt expugnes eam i captiuitatẽ eius: non succides arboreo eius: vt immittas in eam ferrũ: sed ab ea comedes: ligna enim qũ in silua vt ingrediatur a facie tua in vallum: sed lignũ qđ scio q̃ nõ fructiferũ est: hoc perdes et succides et extrues machinas contra ciuitatẽ: q̃ facit aduersũ te bellũ: quousq; tradatur.

σαι τὴν γῆν αὐτῶν, οὐ ζωγρήσετε πᾶν ἐμπνέον, ἀλλ' ἢ anathematizabitis eos: etheum et amorreum et chananeum et pherezeum et euheum et iebuseum et gergeseum: καθάπερ ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ἵνα μὴ διδάξωσιν ὑμᾶς ποιεῖν πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἁμαρτήσεσθε ἕναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ἐὰν δὲ περικαθίσῃς πρὸς πόλιν ἡμέρας πλείους ἐκπολεμῆσαι αὐτὴν εἰς κατάληψιν αὐτῆς, οὐ ξύλοις ἐκπολεμήσεις πρὸς αὐτάς, ὅτι ἀπ' αὐτῶν φαγῇ, αὐτὰ δὲ οὐ κόψεις· μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν τῷ δρυμῷ εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου σου εἰς τὴν χάρακα; ἀλλὰ ξύλον ὃ οἶδα ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστι, τοῦτο ἐξολεθρεύσεις καὶ κόψεις καὶ οἰκοδομήσεις χαράκωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἥτις ποιεῖ πρός σε πόλεμον, ἕως ἂν παραδοθῇ.

Ca. xxi.

Si ãt inuẽt⁹ fuerit necatus in tra: quã dominus deus tu⁹ dat tibi possidendã: et cecidерit in campo: et nõ cognouerũt eũ q̃ percussit eum: egredient senatus tui et iudices tui et metientur ad vrbes q̃ in circuitu ei⁹: et erit vrbs ꝓpinqua necato: et accipient

Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομῆσαι, πεσὼν ἐν πεδίῳ, καὶ οὐκ οἴδασιν οἱ πατάξαντα αὐτόν, ἐξελεύσονται οἱ γερουσία σου καὶ οἱ κριταί σου καὶ μετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου, καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ, καὶ λήψεται

Pritiua. chal. Interp̃. chal. Transla. Chal.

כֵּן תַּעֲבֵיד לְכָל קִרְוָיָא דְּרָחִיקִין מִנָּךְ לַחְדָא דְּלָא מִקִּרְוֵי עַמְמַיָּא הָאִילֵין אִינּוּן וְלָהוֹד מִקִּרְוֵי עַמְמַיָּא הָאִילֵין דַּיְיָי אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַחֲסָנָא לָא תְּיַחֵי כָּל נְשָׁמָא וְאֲרֵי נַפְרָא תְּנַפְּרִינּוּן חִתָּאֵי וֶאֱמוֹרָאֵי כְּנַעֲנָאֵי וּפְרִזָּאֵי חִוָּאֵי וְיַבּוּסָאֵי כְּמָא דְּפַקְּדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּדִיל דְּלָא יְלַפּוּן יָתְכוֹן לְמֶעְבַּד כְּכֹל תּוֹעֲבָתְהוֹן דַּעֲבָדִין לְטַעֲוָתְהוֹן וְתִשְׁתְּעוּן חוֹבִין קֳדָם יְיָ אֱלָהָכוֹן וַאֲרֵי תְּצוּר לְמַדְבְּרָא יוֹמִין סַגִּיאִין עַל קִרְיְתָא לְמִשְׁתֵּיזָבָא עֲלָהּ לְמִקְטְלָהּ לָא תְּחַבֵּל יָת אִילָנָהּ לְאָרְמָא עֲלוֹהִי בַּרְזְלָא אֲרֵי מִינֵיהּ תֵּיכוֹל וְיָתֵיהּ לָא תְּקוֹץ אֲרֵי לָא בַּאֲנָשָׁא אִילָן חַקְלָא לְמֵיתֵי מִן קֳדָמָךְ בְּצִירָא וְלָהוֹד אִילָן יְדַעְתְּ אֲרֵי לָא אִילָן דְּתֵיכוֹל הוּא וְיָתֵיהּ תְּחַבֵּל וּתְקוֹץ וְתִבְנֵי בֵּרְקוֹמִין עַל קַרְתָּא דְּהִיא עָבְדָה עִמָּךְ קְרָבָא עַד דְּתִתְכְּשָׁהּ

Ca. xxi.

אֲרֵי יִשְׁתְּכַח מְקְטִילָא בְּאַרְעָא דַּיְיָי אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לְמֵירְתָהּ רְמִי בְּחַקְלָא לָא יְדַע מַן קְטָלֵיהּ וְיִפְּקוּן סָבָךְ וְדַיָּנָךְ וְיִמְשְׁחוּן לְקִרְוַיָּא דִּי

Pritiua. chal.

כְּרֵיהּ
מִסְּחוֹן חַיֵּיהּ
אִלֵּף עֲבַד טָעֲנָה
הוֹב צוּר נָגַח
בָּבַשׁ חֲבַל רוּם
אֲבַל קוֹן עוֹל
צוּר יְדַע אֲבַל
נָגַה כְּבַשׁ שָׁכַח
יֵרֵת רָמָה גָּבַק
שׁוּב דוּן מָשַׁח
כְּרֵיהּ רָוָה נָבַב

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Deut. Ca.xxi.	Positiua.heb.
senatus vrbis illius vitulã ex bob: ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, que nõ opata é: τ ℔ nõ traxit iugũ: ἥτις οὐκ εἴργασαι, καὶ ἥτις οὐχ εἵλκυσεν ζυγόν, τ deducent senatus vrbis il καὶ καταβιβάσουσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκεί lius vitulã in vallẽ aſpam: ℔ nõ νης τὴν δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἥτις οὐκ culta ẽ neq; feminat: τ cedẽt εἴργασαι οὐδὲ σπείρεται, καὶ γεροκομήσουσι τὴν vitulã in valle: τ accedẽt ſacerdotes δάμαλιν ἐν φάραγγι, καὶ προσελεύσονται ἱερεῖς οἱ leuite: qñ illos elegit dñs deus tu⁹ λευῖται, ὅτι αὐτοὺς ἐπιξελέξατο κύριος ὁ θεός σου vt aſſent illi: τ bñdicãt in noie τοῦ λειτουργεῖν αὐτῷ, καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι eius: τ in oze eoꝝ erit oīs cõ eius: τ ois lepra: τ ois ſenatus ἄντου, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀν trouerſia τ ois lepra: τ ois ſenatus τιλογία καὶ πᾶσα ἁφή, καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς ciuitatis illius q̃ ꝓpiquiores ſũt necato: la πόλεως ἐκείνης οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραύματίᾳ, νί uabũt manus ſuꝰ caput vitu ψονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλε le pcuſſe in valle: τ reſ ως τῆς νεοκοπωθείσης ἐν τῷ φάραγγι, καὶ ἀπο põdẽtes dicẽt: manus nr̃e nõ effuderũt ſã κριθέντες ἐροῦσιν, αἱ χεῖρες ἡμῶν οὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷ guinẽ hũc: τ oculi nr̃i nõ viderũt: μα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν οὐκ ἑωράκασιν, propicꝰ eſto ꝓpło tuo iſrael: quos redemiſti dñe ἵλεως γενοῦ τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ, οὓς ἐλυτρώσω κύ ve terra egypti: vt nõ ſit ſãguis inocẽs in po ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἵνα μὴ θῇται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῷ λα pulo tuo iſrael: τ placatus erit eis ſãguis. tu ῷ σου Ἰσραήλ, καὶ ἐξιλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα. σὺ ãt auferes ſãguinẽ inocẽtẽ ex vobis tpĩo: ſi fece δὲ ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐὰν ποιή ritis bonũ τ placitũ coã dño deo tuo. ſi σητε τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι κυ̃ τοῦ θεοῦ σου. ἐὰν ãt exieris in pugnã cõtra inimicos tuos: τ tradi δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ παρα derit eos dñs deꝰ tuꝰ in manꝰ tuas: τ captiua δῷ αὐτοὺς κ̃ς ὁ θ̃ς σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ αἰχμαλω uerio captiuitatẽ eoꝝ: τ videris in captiua mulie C σῃς τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν, καὶ ἴδῃς ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ γυναῖ rẽ pulchrã formã: τ deſideraueris eã: τ accepe κα καλὴν τῷ εἴδει, καὶ ἐπιθυμήσῃς αὐτῆς, καὶ λάβῃ ris eã tibi vxorẽ: τ inducꝫ eã intus in ἀυτὴν σεαυτῷ γυναῖκα, καὶ εἰσάξεις αὐτὴν ἔνδον εἰς domũ tuã: τ radꝫ caput eius: τ circũcidꝫ τὸν οἶκόν σου, καὶ ξυρήσεις τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ περιτμεῖ vngues illiꝰ: τ auferꝫ veſtes captiuitatis eius εἷς αὐτήν, καὶ περιελεῖς τὰ ἱμάτια τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῆς	ſeniores ciuitatis illius tollẽt vitulã dearmẽ to q̃ non traxit ooooooo oooooooooooooooooooooom iugum: nec terram ſci dit vomere: & ducẽt eã ad vallẽ aſperam atq; ſaxoſam que munq; ooo arata eſt: nec ſemẽtẽ recipit: & cedent in ea ceruices vitule. Accedẽtq; ſacerdotes ooooo filii leui quos elegerit dominus deus tuus: oo vt miniſtrent ei: & bñdicant in noie eius: & oo ad verbũ eorũ oc̃ ne gociũ pẽdet: & quicqd mundũ vel imũdũ ẽ iu dicetur. Et veniẽt maiores natu ciuitatis illius ad interfectũ: lauabunt q; manus ſuas ſuper vitulam que i valle pcuſſa ẽ: & dicent. Manus nr̃e nõ effuderũt ſãguinem hũc: nec ocuili viderunt. Propitius eſto populo tuo iſrael quem redemiſti dñe & nõ reputes ſanguinẽ innocentem in medio populi tui iſrael. Et aufe retur ab eis reatus ſanguinis. tu ãt alienus eris ab innocentis cruore q fuſus eſt: cũ feceris qd pcepit dñs Si egreſſus fueris ad pugnã cõtra inimicos tuos: & tradiderit eos dñs deus tuus in manu tua: captiuoſq; duxeris: & videris in nũero captiuorũ mulierẽ pulchrã: & adamaueris eã volueriſq; hic vxorem: introduces eam ooooooooooooo in domum tuam. Querадet ceſariem: ooooooo & circuncidet vngues: oooooooooooooooooooooo & deponet veſtem in qua capta eſt: ooooooooo		

Trãsla.Chal.

סָנֵי כַרְתָּא הַהִיא עָגְלַת תּוֹרִין דְּלָא אִתְפְּלַח בַּהּ דְּלָא נְגִידַת נִירָא ׃ וְיַחְתּוּן סָבֵי כַרְתָּא הַהִיא יָת עָגְלְתָּא לְאַתְקְלָא בְּיַד דְּלָא יִתְפְּלַח בֵּיהּ וְלָא יִזְדְּרַע וְיִקְפּוּן תַּמָּן יָת עָגְלְתָּא בְּנַחְלָא ׃ וְיִתְקָרְבוּן כָּהֲנַיָּא בְּנֵי לֵוִי אֲרֵי בְהוֹן אִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְשַׁמָּשׁוּתֵיהּ וּלְבָרְכָא בִּשְׁמָא דַּיְיָ וְעַל מֵימְרֵיהוֹן יְהֵי כָל דִּין וְכָל מַכְתָּשׁ סְגִירוּ ׃ וְכָל סָבֵי כַרְתָּא הַהִיא דְּקָרִיבִין לְכִטְלָא יְסַחוּן יָת יְדֵיהוֹן עַל עָגְלְתָּא דְּאִתְקְטִילַת בְּנַחְלָא ׃ וְיִתְמְנוּן דַּיָּנַיָּא וְיִתְבְּרוּן יָת סְחוֹר לְסָחוֹר כַּפַּר לְעַמָּא יִשְׂרָאֵל דְּפְרַקְתָּא יְיָ וְלָא אַשְׁרֵא יָת דְּמָא דַּחֲזָאָה ׃ כַּרְעָא יְמָרוּן כַּפַּר לְעַמָּא יִשְׂרָאֵל דְּפְרַקְתָּא יְיָ וְלָא תִתֵּן דַּם זַכָּי בְּגוֹ עַמָּא יִשְׂרָאֵל וְיִתְכַּפַּר לְהוֹן עַל דְּמָא ׃ וְאַתְּ תְּפַלֵּי אַשְׁדֵּי דַם זַכָּי מִבֵּינָךְ אֲרֵי תַּעְבֵּד דְּכָשַׁר קֳדָם יְיָ ׃ אֲרֵי תִּפּוֹק לְאַגָּחָא קְרָבָא עַל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ וְיִמְסְרִינוּן יְיָ אֱלָהָךְ בִּידָךְ וְתִשְׁבֵּי שְׁבָיְהוֹן ׃ וְתֶחֱזֵי בְּשִׁבְיָא אִתְּתָא דְּשַׁפִּירַת חֵזֶו וְתִתְרְעֵי בַּהּ וְתִסְבֵּהּ לָךְ לְאִינְתוּ ׃ וְתַעֲלֵינַהּ לְגוֹ בֵיתָךְ וְתִגַּלַּח יָת רֵישַׁהּ וְתִקְלַם יָת טוּפְרָהָא ׃ וְתַעְדֵּי יָת מַתְקְסוּת שְׁבְיָהּ

Interp.chal.

seneo ciuitatis illiꝰ vitulã boũ qua nullus opatus eſt: nec traxit iugũ. τ deferẽt ſenes ciuitatis illius vitulã ad vallẽ deſertã q̃ nõ eſt culta nec ſeminata: τ cedent ibi ceruicẽ vitule in torrẽte. et accedẽt ſacerdotes filij leui: qñ ipſos elegit dñs deꝰ tuus vt miniſtrẽt ei: τ vt bñdicãt in noie dñi: τ iuxta verbũ eoꝝ erit oẽ iudiciũ et ois plaga lepre: τ oẽs ſenes ciuitatis illius q̃ ꝓpinquior eſt interfecto lauabũt manus ſuas ſup vitulã q̃ pcuſſa eſt in valle. et rñdebũt τ dicẽt. Manus nr̃a nõ effudit ſanguinẽ hũc: neq; oculi nr̃i viderũt. ſacerdotes dicẽt. ℙropicius eſto ꝓpło tuo iſrael quẽ redemiſti dñe τ ne des pcm ſanguis inocẽtis in medio ꝓpli tui iſrael: τ dimittẽt eis reatus ſanguis. Tu aũt auferes effundentẽ ſanguinẽ inocentẽ de medio tui: cũ feceris qõ rectũ eſt coꝝ dño. Si egreſſus fueris ad pugnã cõtra inimicos tuos τ tradiderit eos dñs deꝰ tuꝰ in manu tua: τ captiuaueris captiuitatẽ eoꝝ: τ videris in captiuitate mulierẽ pulchrã: τ adamaueris eã: et acceperis eã tibi in vxorẽ: introduces eaꝫ in domũ tuã τ tondebit caput ſuũ: τ creſcere dimittet vngues ſuos. et auferet a ſe veſtimentum captiuitatis ſue: | Positiua.heb. |

Pritiua heb.	Tex. Heb.	Trãsla. B. Viero.	Trãsla. Ere. lxx. cũ interp. latina.
בָּבַת	מַעֲלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת	[r]sedensq[3][m]in domo tua [n]flebit [o][p]patrẽ[q]& [r]matrẽ suam vno[o]mense:[n]& postea [r]intrabis[s]ad eam: [t] dormiesq cum illa: [o][u] [b]& erit[b][v]xor[c] tua. [r]Si aũt postea [o][w] [d]nõ[b]sederit aio tuo:[x] dimittes eam[l]liberam. [o][o] [n]nec[c]vẽdere poteris[f]pecunia:[q]nec [o][p] [r]opprimere p potentiã: [r]quia[t]humiliasti eam. [o][q] [r]Si[r]habuerit[z]hõ[c]vxo[b]res[d]duas [o][r] [b]vnam[c]dilectã:[r]& alterã [f]odiosam: [o][s] [b] genueritq ex eis[s]liberos: [o][t] [n]& fuerit[f]filius[q]odiose [p]primogenitus: voluerit q substãtiã iter[r]filios suos diuidere: [o][v] [r]non[p]poterit [o][x] [f]filiũ[b]dilecte[c]facere primogenitũ: & pferre [r]filio [m][o]odiose: [r]sed filium [o][y] [p]odiose[f]agnoscet[q]primogenitũ: [n]dabitq[s] ei[z]de his[b]q[c]habuerit cuncta [r]duplicia. [r]Iste est[c] enim [f]pricipiũ[b]liberorũ eius: & huic[d]debẽtur[s] primogenita. [m][z]Si[n]genuerit[c]hõ[r]filiũ[q]cõtumacem[r]& proteruum: qui[n]non [r]audierit[r]patris[s]ac[t]matris [r]imperium:[z]& cohercitus [b]obedire[c]contempserit: [r]ap̃hẽdẽt[z]eũ [h]& ducẽt [m]ad[n]seniores[o]ciuitatis illius[p]& ad[q]portam iudicii: [o]dicentq[r]ad eos. [o][o] [r]Filius noster[r]iste[z] proteruus[b]& contumax est: [c]mõita nr̃a[n]audire[c]cõtẽnit:[r]comessatiõib[o]vacat [z]& luxurie atq[s]cõuiuiis [b]lapidib[p] eũ obruet populꝰ[q]ciuitatis: [n]& morietur.[o]vt auferatis [o][p]	ab ea: τ sedebit in domo tua: τ ploratὰπ' αὐτῆς, καὶ καθιεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ κλαύσεbit pfem τ mfem mẽsis dies: τ postκαὶ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μετὰ ἡμέρας, καὶ μεhec intrabis ad eã τ simul dormiesτὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ πρὸς αὐτὴν καὶ συναναπεσῇ cũ ea τ erit tua vxor. τ erit si nõ voluerisαὐτῇ καὶ ἔσῃ ἀνδρὸς γυνή. καὶ ἐὰν μὴ θελήσῃς αὐτήν, dimittes eã liberã: τ vẽditiõe nõ vẽdeἐξαποστελεῖς αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ πράσει οὐ πραθήσεtur argẽto: nõ opprimes eã: qñ humiliaτοῦ ἀργυρίου, οὐκ ἀνατήσεις αὐτήν, ἀνθ' ὅτι ἐταπείνωσfit eã. si ãt fuerint hoi due vrores: vnaσας αὐτήν. ἐὰν δὲ ἀγάπησει ἀνὴρ δύο γυναῖκας, μίαcap dilecta: τ vna cap odiosa: τ pepeαὐτῶν ἠγαπημένην, καὶ μία αὐτῶν μεμισουμένη, καὶ τέrint ei dilecta τ odiosa: τ fuerit κεσαν αὐτῷ ἡ ἠγαπημένη καὶ ἡ μεμισουμένη, καὶ ἐάνfilius pgenitus odiose: τ erit quo die υἱὸς πρωτότοκος τῆς μεμισουμένης, καὶ ἔσται ἐν ἡμέρᾳ diuiserit filijs suis substãtiã καταλαχεῖν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα suã: nõ poterit pgenitũ facere filiũ di αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοκεῦσαι τὸν υἱὸν τῆς ἠγαlecte: cõtẽnẽo filiũ odiose prio πημένης, ὑπερβὰς τὸν υἱὸν τῆς μεμισουμένης τὸν πρωgenitũ: sed pgenitũ filiũ odio τότοκον, ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς μεμισουmi se agnoscet vt det ei duplicia de oibus μένης ἐπιγνώσεται δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων que inuẽta fuerit ei: qñ hic ẽ pncipiũ liberorũ eiὧν ἂν ὑρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀρχὴ τέκνων αὐtius: τ huic debẽtur pgenita. si ãt τοῦ, καὶ τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτόκια. ἐὰν δέ alicui fuerit filius cõtumax τ pteruꝰ nõ obediẽs vo τινι ᾖ υἱὸς ἀπειθὴς καὶ ἐριστὴς οὐκ ὑπακούων φωci pfis τ voci mfis sue: τ erudierit τὴν πατρὸς καὶ φωνὴν μητρὸς αὐτοῦ, καὶ παιδεύσωσιν eũ: τ nõ audierit eos: τ apphẽdẽtes eαὐτόν, καὶ μὴ εἰσακούσῃ αὐτῶν, καὶ λαβόντες αὐum pf eius τ mf eius educẽt illũ ad τὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ senatũ ciuitatio illius: τ ad portã τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ loci illius: τ dicẽt viris ciuitatis il τόπου αὐτοῦ, καὶ ἐροῦσι τοῖς ἀνδράσι τῆς πόλεως αὐlos: filius nr̃ hic pteruꝰ ẽ τ irritat: nõ obe τῶν, ὁ υἱὸς ἡμῶν οὗτος ἀπειθεῖ καὶ ἐριθεύει, οὐκ ὑπαdit voci nr̃e: comessatiõibꝰ vacãs lebrtat: κούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν ἀσωφλυγεῖ, τ lapidabũt eũ viri ciuitatis il καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐlius in lapidib[o]: τ morietur: τ auferes τοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, καὶ ἐξαρεῖς τὸ

Pritiua.chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
יְתִב בְּבֵיתָךְ וְתִבְכֵּי יָת אֲבוּהָא וְיָת אִמָּהּ יַרַח יוֹמִין וּבָתַר כֵּן תֵּיעוֹל לְוָתָהּ וְ	et habitabit in domo tua: τ plangetpatrẽ suã τ mfem suam mensẽ dierũ: τ postea ingredieris ad eam: τ eris	מִירָה תִּתִּב בְּבֵיתָךְ וְתִבְכֵּי יָת אֲבוּהָא וְיָת אִמָּהּ יַרַח יוֹמִין וּבָתַר כֵּן תֵּיעוֹל לְוָתָהּ וְ
בְּעַל הַוָה אִנְתָּא	maritus eius: τ ipsa erit tibi in vxorẽ. et si postea no-	תְּבַעֲלִינַּהּ וְתְהֵי לָךְ לְאִתּוּ: וְיְהֵי אִם לָא
רָעָה בָּהּ וְתָגַר	luerit eã: dimittes eã vt libere eat quocũq; voluerit:	תְּזְבְּנִנַּהּ בְּכַסְפָּא לָא תְתַגַּר בַּהּ חֲלַף דְּעַנִּיתַהּ: אֲרֵי יְהוֹנָן לְגֵבֵר תַּרְתֵּין נְשִׁין חָדָא
עֲנָה הַוָה תְּרֵי	et nõ vendes eam argento neq; oppriimes eã: eoq; hu	רְחִימְתָא וְחָדָא שְׂנוֹאַתָא וְיַלְדָן לֵיהּ בְּנִין רְחִימְתָא וּשְׂנוֹאַתָא וַהֲוָה בּוּכְרָא
נְשָׁה בַּר חַסַן	miliasti eaꝫ. Si fuerint viro due vxores vna dilecta τ	לְסָנוֹאַתָא וְהֵוִי פְיוּמָא דְיַחְסִין לְבַטָרֵי יָת דְּהֵוִי לֵיהּ לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְמֶעְבַּד יָת בַּר
רָשָׁה פָּרַשׁ נָתָן	altera odiosa: τ peperint ei filios dilecta τ odiosa: τ	רְחִימְתָא עַל אֲפֵי בַר שְׂנוֹאַתָא בּוּכְרָא: אֲרֵי יָת בּוּכְרָא בַּר שְׂנוֹאַתָא יַתְּרִישׁ לְמִיתַן
שָׁכַח רֹאשׁ	fuerit filius odiose pimogenitus: τ euenerit dies in	לֵיהּ תְּרֵין חוּלָקִין בְּכֹל דְּיִשְׁתְּכַח לֵיהּ אֲרֵי הוּא רֵישׁ תּוּקְפֵּיהּ לֵיהּ מֵחֲיָא בְּכִירוּתָא:
חֲזֵה סָטֵה כְּבֵל	quo hereditatẽ diuisurus est filijs suis earũ rerũ que	אֲרֵי יְהֵי לְגַבַר בַּר סָטֵי וּמָרוּד לֵיתֵיהּ מְקַבֵּל לְמֵימַר אֲבוּהִי וּלְמֵימַר אִמֵּיהּ וּמַלְבְּנִין
אֲמַר אֶלֶף אֲחַד	habuerit: nõ habebit potestatẽ vt filiũ dilecte faciat	יָתֵיהּ וְלָא מְקַבֵּיל מִנְּהוֹן: וְיֵחְדוּן בֵּיהּ אֲבוּהִי וְאִמֵּיהּ וְיַקְּמוּן יָתֵיהּ לְקֳדָם סָבֵי קַרְתֵּיהּ
נְקַב שׁוּב קְרָה	pimogenitũ: viuẽte filio odiose pimogento. sed filiũ	וְלִתְרַע בֵּית דִּין אַתְרֵיהּ: וְיֵימְרוּן לְסָבֵי קַרְתֵּיהּ בְּנָא דֵין סָטֵי וּמָרוּד לֵיתֵיהּ מְקַבֵּל
רָגַם מוּת פָּלָה	odiose agnoscet pmogenitũ vt det ei duplicẽ portionẽ	לְמֵימְרָא אֲזַלִיל וְשָׁכֵר וְסָכֵא חָפֵרוּ: וְיִרְגְּמוּנֵיהּ כָּל אֲנָשֵׁי קַרְתֵּיהּ בְּאַבְנַיָּא וְיָמוּת וְתַבֵּלִי
	in oibus q̃ inuẽta fuerint apud eũ: qñ ipe est pncipiũ	
	fortitudinis eius: τ ei ptinet pmogenitura. Si fuerit	
	viro filius ꝓuaricator: τ rebellis: τ nõ obedierit verbo	
	patris sui τ verbo mfis sue: τ corripuerint eũ τ non	
	obedierit eis: apprehendẽt eũ pf eius τ mf eiꝰ: τ cdu	
	cẽt illũ in cõspectũ seniorꝫ ciuitatis sue τ ad portã do-	
	mus iudicij loci sui. et dicẽt senioribus ciuitatis illiꝰ.	
	Filiꝰ nr̃ hic ꝓuaricator ẽ τ rebellis: nõ obedit verbis	
	nr̃is: edax ẽ cãrnũ τ potator vini. et lapidabũt eum	
	omnes hoies ciuitatis illius vt moriatur. Et auferes	

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Deuc. Ca. xxii.	Prima. hebr.
malũ et vobis ipse: t vniuersus israel audiẽ	pmalũ de medio uĩ: r &	פ תַּבְעַר הָרָע מִקִּרְבֶּךָ וְכָל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ	פ וּבְעַרְתָּ
πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἀκούσας	vniuersus israel audiẽs	פ וְיָרֵאוּ: ר וְכִי ר יִהְיֶה בְּאִישׁ חֵטְא	הָרָע
tes ptimescẽt. si ũt fuerit in aliq̃ peccatũ	ptimescat. qfi r peccaꝫ	פ מִשְׁפַּט מָוֶת וְהוּמָת ר וְתָלִיתָ אֹתוֹ	תָּלַר
τις φοβηθήσεται. ἐὰν δὲ ᾖ ἁμαρτία	uerit homo quod ꝯꝯꝯꝯ	פ עַל עֵץ: לא ר תָלִין נִבְלָתוֹ ס עַל	לוֹן
iudiciũ mortis: t mortuꝰ fuerit: t suspẽderis eũ	cmorte plectẽdũ est: d &	פ הָעֵץ כִּי קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם	קָבַר
κρίμα θανάτου, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ κρεμάσητε αὐ	adiudicatus morti cappẽ	פ הַהוּא כִּי קִלְלַת אֱלֹהִים תָּלוּי	
in ligno: nõ pnoctabit corp eiꝰ	sus fuerit in patibulo.	פ וְלֹא תְטַמֵּא אֶת אַדְמָתְךָ אֲשֶׁר	טָמֵא
ἐπὶ ἐπὶ ξύλου, οὐκ ἐπικοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐ	Nõ pmanebit cadauer	פ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה:	
in ligno: sed sepultura sepelietis eũ in	eius in ligno: sed i ea		Cap. xxii.
τοῦ ἐπὶ ξύλου, ἀλλὰ ταφῇ θάψετε αὐτὸν ἐν τῇ	dẽ die sepelietur: ꝯꝯꝯꝯ	פ לֹא תִרְאֶה אֶת שׁוֹר אָחִיךָ אוֹ אֶת	רָאָה
die illa: qm maledict a deo eis	squia maledictus a deo	פ שֵׂיוֹ נִדָּחִים וְהִתְעַלַּמְתָּ מֵהֶם הָשֵׁב	שֶׂה נִדָּח עָלַם
John. 10. c. Baſ. 5. b.	est qui pendet in ligno:	פ תְּשִׁיבֵם לְאָחִיךָ: ר וְאִם לֹא קָרוֹב	שׁוּב קָרַב
ἡμέρα ἐκείνη, ὅτι κεκατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς	& nequaq̃ cõtaminabis	פ אָחִיךָ אֵלֶיךָ וְלֹא יְדַעְתּוֹ וַאֲסַפְתּוֹ	
q pendet in ligno. t nõ cõtaminabitis trã: quã	terrã tuã quã dñs deꝰ	פ אֶל תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְהָיָה עִמְּךָ עַד דְּרֹשׁ	
κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. καὶ οὐ μὴ μιάνητε τὴν γῆν, ἣν	us tuus dederit tibi in	פ אָחִיךָ אֹתוֹ וַהֲשֵׁבֹתָ לּוֹ: וְכֵן תַּעֲשֶׂה	שׁוּב עָשָׂה
κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κληρονομίᾳ. Ca. 22.	possessionem. Cap. 22.	פ לַחֲמֹרוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְשִׂמְלָתוֹ וְכֵן	
A Ὄψε videbis vitulũ fris tui: aut	On videbis bouẽ	פ תַּעֲשֶׂה לְכָל אֲבֵדַת אָחִיךָ אֲשֶׁר תֹּאבַד	אָבַד
μὴ ἴδῃς τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἢ τὸ	fratris tui aut ꝯꝯꝯ	פ מִמֶּנּוּ וּמְצָאתָהּ לֹא תוּכַל לְהִתְעַלֵּם:	יָכַל
οὐδὲ ci errãta in via cõtemnas	ouem errãtem: & pre	פ לֹא תִרְאֶה אֶת חֲמוֹר אָחִיךָ אוֹ	חָמֹר
Exo. 23. a. πρόβατον αὐτοῦ πλανώμενα ἐν τῇ ὁδῷ ὑπερίδῃς	teribis sed ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ	פ שׁוֹרוֹ נֹפְלִים בַּדָּרֶךְ וְהִתְעַלַּמְתָּ	
ea: reductiõe reduces ea fri	reduces fratri tuo. etiã	פ מֵהֶם הָקֵם תָּקִים עִמּוֹ: לֹא יִהְיֶה	קוּם הָיָה
αὐτά, ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ	si nõ est propinquus	פ כְלִי גֶבֶר עַל אִשָּׁה וְלֹא יִלְבַּשׁ	כָּלָה אִישׁ
tuo: t reddes ea. si ãt nõ appropinq̃t ad	frater tuus: nec nosti e	פ גֶּבֶר שִׂמְלַת אִשָּׁה כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה	לָבַשׁ שָׂמַל
σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτά. ἐὰν δὲ μὴ ἐγγίσῃ πρός	um: duces ꝯꝯꝯꝯꝯ ꝯꝯ	פ אֱלֹהֶיךָ כָּל עֹשֵׂה אֵלֶּה כִּי יִקְרָא	קָרָא
te frater tuꝰ neq̃ nosti eũ: duces	si domũ tuam: & erũt	פ קֵן צִפּוֹר לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ בְּכָל	קֵן צִפּוֹר בָּנָה
σὺ ὁ ἀδελφός σου μὴ δὲ ἐπίσῃ αὐτόν, συνάξεις	apud te quãdiu qrat	פ עֵץ אוֹ עַל הָאָרֶץ אֹפְרֹחִים אוֹ	עֵץ אוֹ עַל הָאָרֶץ
ea intro in domũ tuã: t erũt tecũ	ea frater tuus & recipi	פ בֵיצִים וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל הָאֹפְרֹחִים	בֵּיצִים רָבַץ
αὐτὰ ἕως ἂν ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀπο	at. Similiter facies de	פ אוֹ עַל הַבֵּיצִים לֹא תִקַּח	
deo ea illi. sic facies asino ei: t	asino & de vestimento		
δώσεις αὐτὰ αὐτῷ. οὕτω ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ	& ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ		
sic facies vestimẽto ei: t sic facies	de omni re fratris tui		
οὕτω ποιήσεις τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις	que perierit: ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ		
in oi amissa re fratris tui: q̃cũq; pierit	si inueneris eã: ne ne		
κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὅσα ἂν ἀπο	gligas quasi alienam.		
ab eo: t inueneris ea: nõ poteris negligere.	Si videris asinum fris		
λείψει ἀπ' αὐτοῦ, καὶ εὑρὼν αὐτά, οὐ δυνήσῃ παρίδειν.	tui aut ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ		
nõ videbis asinũ fris tui aut vitulũ ei dꝰ	bouem cecidisse i via:		
ἐὰν ὀφθῇ τὸν ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν μόσχον αὐτοῦ πε	nõ despicies: sed ꝯꝯꝯꝯꝯ		
ciderit in via: nõ despicias ea: subleuãs	subleuabis cũ eo. Nõ		
συνωσμένα ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδῃς αὐτά, ἀναστῶν ἀνα	induetur ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ		
subleuabis cũ eo. nõ erit vestimẽto viri in mulieꝛe:	mulier veste virili: nec		
στήσεις μετ' αὐτοῦ. οὐκ ἔσται σκεῦος ἀνδρὸς ἐπὶ γυναικί,	vir vtetur ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ		
neq̃ induet vir veste feminea: qm abomina	veste feminea. Abomi		
βδελυκτὸν γὰρ τοῦτο ἔσται παρὰ θεῷ ἀνδρὶ γυναικείαν, ὅτι βδέλυγ	nabilis enim apud ꝯꝯꝯꝯ		
tio dño deo tuo est oĩs faciẽs hec. si ãt ob	deum est qui facit hoc		
μα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ πᾶς ποιῶν ταῦτα. ἐὰν δὲ συ	Si ambulans ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ		
uenerio nido auiũ aĩ faciẽ tuã in via:	per viam in ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ		
ναστίσεις νοσσιὰν ὀρνίων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ	ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ		
vel in oĩi arbore: vel in	arbore vel in terra ꝯꝯꝯ		
ἢ ἐπὶ παντὶ δένδρῳ, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς νοσσοὺς ἢ ᾠούς, καὶ	ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ		
nid pullis vel ouis: t	nidũ suis inueneris &		
nid incubat sup pullos aut sup ouа: nõ capies	matrẽ pullis vel ouis		
ἢ μητέρα θάλπουσαν ἐπὶ τῶν νοσσῶν ἢ ἐπὶ τῶν ᾠῶν, οὐ λήψῃ	desuper incubantem:		
	non tenebis ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ		

Transla. Chal.	Interp. chal.	Prima. chal.
עֲבִיד דְּבִישׁ מִבָּעְיָךְ וְכָל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּן וְיִדְחֲלוּן: וַאֲרֵי יְהֵי גְּבַר חוֹבַת דִּין דְּקְטוֹל	facientẽ qđ malũ est de medio tui. et oĩs israel audiẽt	שְׁמַע דָּחַל הָוָה
וְיִתְקְטֵל ׳ וְתִצְלוֹב יָתֵיהּ עַל צְלִיבָא: לָא תְּבִית גְּבִילְתֵיהּ עַל צְלִיבָא אֲרֵי מְקַבֵּר	et timebũt. Qñ aũt fuerit in viro pcm iudicij occisio	קְטַל צְלַב בַּיִת
תִּתְקְבְּרִנֵּיהּ בְּיוֹמָא הַהוּא אֲרֵי עַל ׳ קִיתְלָא אֱלָהִים יְיָ אִתְקְטֵל וְלָא תְּסָאִיב יָת אַרְעָךְ דַּיְיָ	nio: t occisus fuerit: t suspẽderis eũ in patibulo: non	קְבַר תּוֹב סָאַב
אֱלָהָךְ יְהֵיב לָךְ אַחְסָנָא: לָא תֶחֱזֵי יָת תּוֹרָא דְּאָחוּךְ אוֹ יָת	manebit cadauer eius in patibulo: sed sepelies eũ in	קְבַר חֲזָה
אִמְּרֵיהּ דְּטַעֲנָן וְתִתְכְּבֵישׁ מִנְּהוֹן ׳ אֲתָבָא תַּתֵּיבִינוּן לְאָחוּךְ: וְאִם לָא קָרִיב אָחוּךְ לְוָתָךְ	die illa: quia pro eo q̃ peccauit coã dño suspensus ẽ:	טְעָה כְּבַשׁ תּוֹב
וְלָא יְדַעְתָּ לֵיהּ ׳ וְתִכְנְשִׁנֵּיהּ גְּוָוֹ ׳ וִיהֵי עִמָּךְ עַד דְּתִבְעֵי אָחוּךְ יָתֵיהּ ׳ וְתַתֵּיבִינֵיהּ לֵיהּ:	et non cõtaminabis terram tuaz: quã dominus deus	כְּבַשׁ הָוָה תּוֹב
וְכֵן ׳ תַּעְבִּיד לְחֲמָרֵיהּ וְכֵן תַּעְבִּיד לְכִסּוּתֵיהּ ׳ וְכֵן תַּעְבִּיד לְכָל אֲבֵדְתָּא דְּאָחוּךְ ׳ דְּתֵיבַד	tuus dabit tibi in possessionem. Ca. xxii.	עֲבַד כִּסָּה אֲבַד
מִינָּךְ וְתִשְׁכְּחִנַּיהּ לָךְ ׳ רְשׁוּ ׳ לְאִתְעַלְּמָא: לָא תֶחֱזֵי יָת חֲמָרָא דְּאָחוּךְ אוֹ תּוֹרֵיהּ	On videbis bouẽ fratris tui aut agnũ eius er	שְׁכַח רָשָׁה
׳ נָפְלִין בְּאוֹרְחָא וְתִתְכְּבֵישׁ מִנְּהוֹן ׳ אֲתַבָּא תְּתֵיבִינוּן לְאָחוּךְ: וְאִם לָא יְהֵיתִיקוּן זַיִן דִּכְבָר עַל אִתְּתָא	rantes t auertes oculos ab eis: sed reduces	רָמָה קוּם אִתָּה
וְלָא ׳ יִתְּכַן גְּבַר ׳ תְּיִקוּנֵי אִתְּתָא אֲרֵי ׳ מְרַחֲק קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ כָּל עַבִיד אִלֵּין: אֲרֵי ׳ תְּעָרַע	reduces eos fratri tuo. Et si nõ est prope frater tuus	תָּכַן רָחַק עָרַע
׳ קִנָּא דְּצִפָּרָא קֳדָמָךְ בְּאוֹרְחָא בְּכָל אִילָן אוֹ עַל אַרְעָא אָפְרוֹחִין אוֹ בֵּיעִין וְאִמָּא	nec cognoscis eum: introduces eum in domũ tuam: t	קִנָּן נָסַב
רָבְיָא עַל אָפְרוֹחִין אוֹ עַל בֵּיעִין לָא ׳ תִּסַּב	erit apud te donec querat eum frater tuus t reddes	
	eum illi. similiter facies de asino eius: t sic facies de	
	vestimento eius: t sic facies de omni re quam perdi	
	derit frater tuus t inueneris eam: non est tibi licitus	
	celare eam. Non videas asinũ fratris tui aut bouem	
	eius cadẽtes in via t auertas oculos ab eis: sed suble	
	uans subleuabis cum eo. Non erit ornamentum viri	
	super mulierẽ: neq̃ ornabitur vir ornamentis mulie	
	ris: quia abominabilis est coram dño deo tuo omnis	
	qui facit hec. Si occurrerit nido auis ante te in via	
	in omni arbore aut sup terrã cũ pullis aut ouis: t ma	
	ter incubat super pullos aut super ouа: non accipies	

Pritiua beb. | Ter. Heb. | Deut. Ca. xxii. | Trásla. B. Hiero. | Trásla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

הֲאֵם עַל הַבָּנִים שַׁלֵּחַ תְּשַׁלַּח אֶת
הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ לְמַעַן
יִיטַב לָךְ וְהַאֲרַכְתָּ יָמִים כִּי תִבְנֶה
בַּיִת חָדָשׁ וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגַגֶּךָ
וְלֹא תָשִׂים דָּמִים בְּבֵיתֶךָ כִּי יִפֹּל
הַנֹּפֵל מִמֶּנּוּ לֹא תִזְרַע כַּרְמְךָ
כִּלְאָיִם פֶּן תִּקְדַּשׁ הַמְלֵאָה הַזֶּרַע
אֲשֶׁר תִּזְרָע וּתְבוּאַת הַכָּרֶם לֹא
תַחֲרֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמֹר יַחְדָּו לֹא
תִלְבַּשׁ שַׁעַטְנֵז צֶמֶר וּפִשְׁתִּים
יַחְדָּו גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אַרְבַּע
כַּנְפוֹת כְּסוּתְךָ אֲשֶׁר תְּכַסֶּה בָּהּ
כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבָא אֵלֶיהָ
וְשָׂנֵאָהּ וְשָׂם לָהּ עֲלִילֹת דְּבָרִים
וְהוֹצִא עָלֶיהָ שֵׁם רָע וְאָמַר אֶת הָאִשָּׁה
הַזֹּאת לָקַחְתִּי וָאֶקְרַב אֵלֶיהָ וְלֹא
מָצָאתִי לָהּ בְּתוּלִים וְלָקַח
אֲבִי הַנַּעֲרָה וְאִמָּהּ וְהוֹצִיאוּ אֶת
בְּתוּלֵי הַנַּעֲרָה אֶל זִקְנֵי הָעִיר
הַשָּׁעְרָה וְאָמַר אֲבִי הַנַּעֲרָה
אֶל הַזְּקֵנִים אֶת בִּתִּי נָתַתִּי
לָאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה וַיִּשְׂנָאֶהָ
וְהִנֵּה הוּא שָׂם עֲלִילֹת דְּבָרִים
לֵאמֹר לֹא מָצָאתִי לִבְתֵּךְ
בְּתוּלִים וְאֵלֶּה בְּתוּלֵי בִתִּי
וּפָרְשׂוּ הַשִּׂמְלָה לִפְנֵי זִקְנֵי הָעִיר

Pritiua. chal.

בֶּן שָׁלַח אֲבָהּ
בְּנָה חָדָה עָבֵד
שְׁוֵה נְפַל
זַרַע סָאב
רְדָה לַבַּשׁ תָּנֵר
רַבַּע כְּסָה נָסַב
אִנְתְּ עֹל שָׂנָא
שְׁוֵה סָכַךְ סַלַל
גְּפַק אָמַר שָׁבַח
שׁוּב בָּר
פָּרַשׁ

Interp. chal.

matrẽ cum filijs. Sed dimittens dimittes matrez: et filios tolles tibi: vt bene sit tibi & prolongentur dies tui. Si edificaueris domũ nouã: facies murum tecti tui: & non pones reatũ occisionis in domo tua: si ceciderit aliquis cadens ex eo. Non seminabis vineam tuã mixtis seminibus: ne forte polluatur quod producitur ex semẽte quã seminaueris & fructus vineæ. Nõ arabis cum boue & asino simul. Non induēris vestimẽto quod ex lana & lino confectũ sit. Funiculos facies tibi sup quattuor angulos vestimenti tui quo operiris. Si acceperit vir vxorẽ & ingressus fuerit ad eam et odio habuerit eam: & imposuerit ei occasiones verborum: & protulerit de eã nomen pessimũ: & dixerit. Mulierẽ istam accepi & accessi ad eam: & non inueni eam virginẽ. Tollet pater puelle & mater eius & educent signa virginitatis puelle coram senioribus ciuitatis in porta domus iudicij illius loci: & dicet pater puelle senioribus. Filiam meã dedi huic vxorem: & odit eam. Et ecce ipse posuit occasiones verborũ dicens. Non inueni virginitatẽ filie tue: & hec sunt signa virginitatis filie mee: & expandent sindonem coram senioribus ciuitatis.

Trásla. B. Hiero.

eam cum filiis: sed abi re patieris: captos tenẽs filios: vt bene sit tibi & prolongentur dies tui. Cũ edificaueris domũ nouã: facies murũ tecti ne effũdatur sanguis in domo tua: & sis reus si labẽte alio & ipse ceps ruente. Nõ seres vineã tuam altero semine: ne & sementis quã seminaueris & quæ nascuntur ex vinea pariter sanctificentur. Nõ arabis in boue simul & asino Nõ indueris vestimẽto quod ex lana linoque cõtexitur ẽ: Funiculos in fibriis facies per quattuor angulos pallii tui quo operiris. Si duxerit vir vxorẽ: & postea odio habuerit eam: quæ rixas & occasiones det ei: & obiiciens ei nomen pessimum: & dixerit: vxorem hanc accepi: & ingressus ad eam non inueni virginem: tollent eam pater & mater eius: & ferẽt secũ signa virginitatis eius ad seniores vrbis qui in porta sunt: & dicet pater. Filiã meam dedi huic vxorem: quam quia odit: imponit ei nomen pessimum vt dicat: non inueni filiam tuam virginẽ: & ecce hec sũt signa virginitatis filie mee. Expãdẽt vestimẽtũ coram seniorib9 ciuita

Trásla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

mfes cũ filijs: dimissione dimittes matrẽ: at filios tenebis tibi: vt bñ tibi sit & longeuus eris. si ãt edificaueris domũ nouã: & facies coronã domui tuæ: & nõ facies cedẽ in domo tua: si ceciderit cadens ab ea. nõ seminabis vineã tuã diuerso semine: vt ne sanctificẽt fructus & semẽ: qđ seminaueris: & fructus vineæ & arisma. nõ arabis in boue & asino in idipsum. nõ indueris adulterata veste: lana & lino in idipsum. funiculos facies tibi in quattuor fibrijs vestimẽti tuæ: qđ operiris in ipsis. si ãt qđ durerit vxorẽ & cohabitauerit cũ ea: & odio habuerit eam: & ponens ei occasionarios sermões: & obiiciens ei nomẽ malũ: & dixerit vxorem hanc accepi: & ingressus ad eã nõ inueni eius virginitatẽ: & tollẽs pr puelle & mater ferent signa virginitatis pueelle ad senatũ ad portã: & dicet pr puelle senatui: filiã meã hanc dedi homini huic vxorẽ: & odio hñs eã ipse nũc imponit ei occasionarios sermões: dicens: nõ inueni filie tue virginitatẽ: & hec signa virginitatis filie mee. & expandẽt vestẽ coram senatu ciuitatis.

Transla. Chal.

אִמָּא עַל בְּנַיָּא שַׁלָּחָא תְּשַׁלַּח יָת אִמָּא וְיָת בְּנַיָּא תִּסַּב לָךְ בְּדִיל דְּיֵיטַב לָךְ וְתוֹרִיךְ
יוֹמִין וְאֲרֵי תִּבְנֵי בַּיְתָא חַדְתָּא וְתַעְבֵּיד תֵּיקָא לְאִגָּרָךְ וְלָא תְּשַׁוֵּי חוֹבַת קְטוֹל בְּבֵיתָךְ
אֲרֵי יִפּוֹל דְּנָפֵיל מִינַּהּ לָא תִזְרַע כַּרְמָךְ עִיר וּבִירָן דְּיֵילְפָא תִּסְתָּאַב דִּמְעַת זַרְעָא דְּתִזְרַע
וְעֻלְּתַת כַּרְמָא וּתְרֵי פְּתוֹרָא וּבַחֲמָרָא כַּחֲדָא וּלָא תִּתְלַבַּשׁ שַׁעַטְנֵז עֲמַר וְכִיתָּן מְחוּבַּר
כַּחֲדָא: כְּרוֹסְפֵּדִין תַּעְבֵּיד לָךְ עַל אַרְבַּע כִּסּוֹתָךְ דְּתִתְכַּסֵּי בֵּהּ: אֲרֵי יִסַּב גְּבַר
אִתְּתָא וְיֵיעוֹל לְוָתָהּ וְיִסְגְּיֵהּ: וְיִשְׁוֵי לַהּ תַּסְכּוּפֵי מִלִּין וְיַפֵּק עֲלָהּ שׁוּם בִּישׁ וְיֵימַר
יָת אִתְּתָא הָדָא נְסֵבִית וּקְרֵיבִית לְוָתַהּ וְלָא אַשְׁכַּחִית לַהּ בְּתוּלִין: וְיִסַּב אֲבוּהָא
דְּעוּלֵימְתָא וְאִמַּהּ וְיִדְּקוּן יָת בְּתוּלֵי עוּלֵימְתָא לְקֳדָם סָבֵי קִרְיְתָא לְתָרַע בֵּית דִּין אַתְרָא:
וְיֵימַר אֲבוּהָא דְּעוּלֵימְתָא לְסָבַיָּא יָת בְּרָתִי יְהָבִית לְגַבְרָא הָדֵין לְאִינְתּוּ וּסְנֵיתֵהּ:
וְהָא הוּא שַׁוִּי תַּסְכּוּפֵי מִלִּין לְמֵימַר לָא אַשְׁכַּחִית לִבְרָתָךְ בְּתוּלִין וְאִילֵּין בְּתוּלֵי בְּרָתִי
וְיִדְּרְשׁוּן שׁוּשְׁיְכָא קֳדָם סָבֵי קִרְיְתָא:

e apphẽdet senatus vrbis illius
καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν
hoiem illũ: t corripiẽt illũ: t
ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ παιδεύσουσιν αὐτόν, καὶ
cõdẽnabũt illũ cẽtũ siclis: t da
ζημιώσουσιν αὐτὸν ἑκατὸν σίκλους, καὶ δώσου-
bũt pri puelle: qm diffamauit nomẽ ma
σι τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, ὅτι ἐξήνεγκεν ὄνομα πο
lũ sup virginẽ israeliticã: t illius erit
νηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραηλίτιν, καὶ αὐτοῦ ἔσαι
vxor: nõ poterit dimittere eã om
γυνή, οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαν
ni tpe. si ũt in veritate fuerit sermo
τα χρόνον. ἐὰν δὲ ἐπ' ἀληθείας ᾖ λόγος
hic: t nõ inuẽta sit virginitas puelle: t eũ
οὗτος, καὶ μὴ εὑρεθῇ παρθένια τῇ νεάνιδι, καὶ ἐξά
cliẽt puellã ad fores domus pa=
ξουσιν τὴν νεᾶνιν ἐπὶ τὰς θύρας οἴκου τοῦ πα=
tris eius: t lapidabũt eã viri
τρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὴν οἱ ἄνδρες
ciuitatis illius in lapidib⁹: t moriẽtur:
τῆς πόλεως αὐτῆς ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται,
D qm fecit nefas in filio israel: vt fomi
ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ, ἐκπορ=
Xeui. cariã faceret domũ pris sui. t au
20.b νῦσαι τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς. καὶ ἐξα
feretis malũ ex vobis ipso. si ũt inuẽtus
ρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ἐὰν δὲ εὑρε=
fuerit hõ dormiẽs cũ muliere mari
θῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνωικισ
tata viro: occidetis vtrunq; virũ
μένης ἀνδρί, ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τὸν ἄνδρα
dormiẽtẽ cũ vxore: t vxo
τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικός, καὶ τὴν γυναῖ=
rẽ: t auferetis malũ ex israel. si
κα, καὶ ἐξαροῦτε τὸ πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ. ἐὰν
ũt fuerit puella virgo desponsata viro:
δὲ θυγάτηρ παῖς παρθένος μεμνηστευμένη ἀνδρί,
t inuenies eã hõ in ciuitate: dormierit cũ
καὶ εὑρὼν αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν πόλει, κοιμηθῇ με=
ea: educetis vtrũq; ad portã
τ' αὐτῆς, ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλην τῆς
ciuitatis eor: t lapidabũtur in lapidib⁹:
πόλεως αὐτῶν, καὶ λιθοβολήσουσιν ἐν λίθοις,
t moriẽtur. puellã: q; nõ clamauit
καὶ ἀποθανοῦνται. τὴν νεᾶνιν, ὅτι οὐκ ἐβόησεν
in ciuitate: t hoiẽ: q; humilia
ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐταπείνω
uit vxorẽ proximi sui: t au
σεν τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐξα
feretis malũ ex vobis ipso. si ũt in agro reperit
ρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὕρῃ
hõ puellã desponsatã: t vim inferẽs
ἄνθρωπος τὴν παῖδα τὴν μεμνηστευμένην, καὶ βιασάμενος

tis. Apprehendẽtq; ses vrbis illius
nes vrbis illius
virũ: & verberabunt
illũ cõdemnantes insu
per cẽtũ siclis argenti
quos dabit patri puelle
qm diffamauit nomẽ
pessimũ super virginẽ
israel: habebitq; eam
vxorẽ: & nõ poterit
dimittere oibus diebꝰ
vite sue. Q; d si verũ ẽ
quod obiecit: & nõ est
in puella inuenta virgi
nitas: eiicient eam ex=
tra
fores domꝰ patris sui:
& lapidibus obruẽt viri
ciuitatis illius & morie
tur: quoniam fecit
nephas in israel: vt for
nicaretur in domo pa=
tris sui: & auferes malũ
de medio tui. Si
dormierit vir cũ vxo=
re alterius:
vterq; morietur. i. a=
dulter
& adultera:
& auferes malum de is
rael. Si
puellam virginem de=
sponderit
vir: & inuenerit eam a
liquis in ciuitate:
& concubuerit cũ ea:
educes
vtrumq; ad portã ci=
uitatis
illius: & lapidibus ob=
ruentur:
puella quia
nõ clamauit cũ esset in
ciuitate: vir
quia humiliauit vxorẽ
proximi sui: & aufe=
res malũ de medio tui.
Sin autem in agro re=
perit vir
puellam que desponsa
ta est: & apprehendens

וְלָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִיא אֶת
הָאִישׁ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ: וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ
מֵאָה כֶסֶף וְנָתְנוּ לַאֲבִי הַנַּעֲרָה כִּי
הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל
וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל
לְשַׁלְּחָהּ כָּל יָמָיו: וְאִם אֱמֶת הָיָה
הַדָּבָר הַזֶּה לֹא נִמְצְאוּ בְתוּלִים
לַנַּעֲרָה: וְהוֹצִיאוּ אֶת הַנַּעֲרָה אֶל
פֶּתַח בֵּית אָבִיהָ וְסָקְלוּהָ אַנְשֵׁי
עִירָהּ בָּאֲבָנִים וָמֵתָה כִּי עָשְׂתָה
נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל לִזְנוֹת בֵּית אָבִיהָ
וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: כִּי יִמָּצֵא
אִישׁ שֹׁכֵב עִם אִשָּׁה בְּעֻלַת
אִישׁ וְמֵתוּ גַּם שְׁנֵיהֶם הָאִישׁ
הַשֹּׁכֵב עִם הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה
וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל: כִּי
יִהְיֶה נַעֲרָה בְתוּלָה מְאֹרָשָׂה
לְאִישׁ וּמְצָאָהּ אִישׁ בָּעִיר
וְשָׁכַב עִמָּהּ: וְהוֹצֵאתֶם אֶת
שְׁנֵיהֶם אֶל שַׁעַר הָעִיר
הַהִוא וּסְקַלְתֶּם אֹתָם בָּאֲבָנִים
וָמֵתוּ אֶת הַנַּעֲרָה עַל דְּבַר אֲשֶׁר
לֹא צָעֲקָה בָּעִיר וְאֶת הָאִישׁ
עַל דְּבַר אֲשֶׁר עִנָּה אֶת אֵשֶׁת
רֵעֵהוּ וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: וְאִם
בַּשָּׂדֶה יִמְצָא הָאִישׁ אֶת
הַנַּעֲרָה הַמְאֹרָשָׂה וְהֶחֱזִיק בָּהּ

Transla.Chal. Interp.chal. Pritiua chal.

וְיִסְנוּן סָבֵי מַדִּינְתָּא דַּהֲוָא אַתְרָא וְיִלְקוּן יָתֵיהּ וְיִנְזְפוּן יָתֵיהּ מְאָה סִלְעִין דְּכְסַף וְיִתְּנוּן לְאָבוּהָא דְּעוּלֵימְתָּא אֲרֵי אַפֵּיק שׁוּם בִּישׁ עַל בְּתוּלְתָּא דְיִשְׂרָאֵל וְלֵיהּ תְּהֵי לְאִנְתּוּ לַיִת לֵיהּ רְשׁוּ לְמִפְטְרַהּ כָּל יוֹמוֹהִי: וְאִם קוּשְׁטָא הַדָּה הַוַת פִּתְגָמָא לָא אִשְׁתְּכַחוּ בְּתוּלִין לְעוּלֵימְתָּא: וְיַפְּקוּן יָת עוּלֵימְתָּא לְתָרַע בֵּית אֲבוּהָא וְיִרְגְּמוּנַהּ אֱינָשֵׁי מַדִּינְתַּהּ בְּאַבְנַיָּא וִימוּת אֲרֵי עֲבָדַת קְלָנָא בְּיִשְׂרָאֵל לְזַנָּאָה בֵּית אֲבוּהָא וְתַפֵּלֵי עֲבִיד דְּבִישׁ מִבֵּינָתְהוֹן אֲרֵי יִשְׁתְּכַח גְּבַר דְּיִשְׁכּוֹב עִם אִנְתְּתָא אִיתַּת בַּעַל וְיִמוּתוּן אַף תַּרְוֵיהוֹן גַּבְרָא דְּיִשְׁכּוֹב עִם אִנְתְּתָא וְאִנְתְּתָא וְתְפַלֵּי עֲבִיד דְּבִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל: אֲרֵי יְהֵי עוּלֵימְתָּא בְתוּלְתָּא דְּמָסְרָא לְגֻבַר וַיְשַׁכְּחַהּ גַּבְרָא בְּמַדְבְּרָתָא וְיִשְׁכּוֹב עִמַּהּ וְיַפְּקוּן יָת תַּרְוֵיהוֹן לְתָרַע בַּרְתָּא דַּהֲרִיא וְתִרְגְּמוּן יָתְהוֹן בְּאַבְנַיָּא וִימוּתוּן יָת עוּלֵימְתָּא עַל דְּלָא צְוָחַת בְּמַדִּינְתָּא וְיָת גַּבְרָא עַל דְּעַנִּי יָת אִנְתְּתָא דְּחַבְרֵיהּ וְתִתְפַּלֵי עֲבִיד דְּבִישׁ מִבֵּיתָךְ: וְאִם בְּחַקְלָא יַשְׁכַּח גַּבְרָא יָת עוּלֵימְתָּא דְּמָסְרָא וְתִקְפַהּ גַּבְרָא

et tollent seniores ciuitatis illius virum: t verbera=
bunt illum. et mulctabunt eum centũ siclis argenti:
et dabunt patri puelle: quia peiudicauit nomen pessimũ
super filiam israel: t erit ei in vxorem: nõ habebit po
testatem dimittendi eam omnibus diebus vite sue.
Et si verum est verbum hoc: t non est inuenta virgini
tas in puella: educent puellam ad portam domus iu=
dicij patris sui: t lapidabunt eam homines ciuitatis
illius lapidibus vt moriatur: quia fecit ignominiam
in israel vt fornicaretur in domo patris sui: t auferes
facientem quod malum est de medio tui. Si inuentus
fuerit vir qui dormierit cum vxore alterius: morien=
tur ambo: idest vir qui dormiuit cum muliere t mu
lier: t auferes facientem quod malum est ab israel.
Si fuerit puella virgo desponsata viro: t inuenerit
eam vir in ciuitate t cõcubuerit cũ ea: educetis vtrũ
q; ad portã ciuitatis illius t lapidabitis eos lapidi=
bus t morietur: puella quia nõ clamauit in ciuitate:
et vir eo q; humiliauit vxorem proximi sui: t auferes
facientes q; malũ est de medio tui. Et si in agro inue
nerit vir puellam desponsatã t apprehenderit eam

וְנָתַן נְפַק חָיָה
רָשָׁה כָּסֵת
שָׁכַב נְפַק
אָרַס נְפַק
עָרָה
תָּקַף

Prisca beb. | Tex. Heb. Deut. Ca. xxiii. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

כוס | ᵃהָאִישׁ ᵇוְשָׁכַב ᶜעִמָּהּ ᵈוּמֵת ᵉהָאִישׁ | ᶜconcubuerit ᵈcum ea: ipse ᵉmorietur | dormierit cū ea: occidetis hoicy
פתח | ᶠאֲשֶׁר ᵍשָׁכַב ʰעִמָּהּ ⁱלְבַדּוֹ: ʲוְלַנַּעֲרָה | ᵍsolus: ʰpuella | κοιμηθῆ μετ' αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε τὸν ἄνδρωπον τὸν
פתח | ᵏלָא | | dormiētē cū ea solū: at puelle fa
פתח | ˡתַעֲשֶׂה דָּבָר ᵐאֵין לַנַּעֲרָה חֵטְא | ⁱnihil patietur: ʲnec est ᵏrea | κοιμώμενον μετ' αὐτῆς μόνον, τῇ δὲ παιδίσκῃ οὐ ποι
פתח | ᵐ | | cietis nihil: nō est puelle pctm mor
פתח | ⁿמָוֶת כִּי כַּאֲשֶׁר ᵒיָקוּם ᵖאִישׁ ᵠעַל | ˡmortis: ᵐqm ⁿsicut latro | ἐστιτε θανάτῳ, ὅτι ὡς εἴ τις ἐπαναστὰς ἄνδρωπος ἐπὶ τὸν πλη
פתח | ᵒ | ᵒcōsurgit ᵖcontra | τιον αὐτοῦ καὶ φονεύσῃ ψυχὴν ἀνθρώπου, οὕτως τὸ
פתח | ᵖ | ᵍfratrē suū: ʳoccidit ˢa | ῥῆγμα τοῦτο, ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὗρεν αὐτήν, ἐβόα
פתח | ᵠ | ʰanimā eius: ⁱita & puella | ἡ παῖς ἡ μνηστευθεῖσα, καὶ ὁ βοηθήσων οὐκ ἦν
פתח | ʳ | ʲppessa est. Sola erat ᵏin a | αὐτῇ. ἐὰν δέ τις εὕρῃ τὴν παῖδα τὴν μνηστευθεῖσαν,
פתח | ˢ | ˡgro: ᵐclamauit & ⁿnullus affuit ᵒqui libe | καὶ κρατήσας αὐτὴν, κοιμη
פתח | ᵗ | ᵖraret ᵠeam. ʳSi | θῇ μετ' αὐτῆς, καὶ εὑρεθῇ, δώσει ὁ ἄνδρωπος ὁ κοιμη
פתח | ᵘ | ˢinuenerit ᵗvir ᵘ puellam | θεὶς μετ' αὐτῆς τῷ πατρὶ τῆς παιδὸς πεντήκοντα
פתח | ᵛ | ᵛvirginem ʷque | σίκλους ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, ἀνθ' ὧν ἐτα
פתח | ʷ | ˣnō ʸhabet ᶻspōsū: ᵃ& ap | πείνωσεν αὐτήν, οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν
פתח | ˣ | ᵇprehendēs ᶜcōcubuerit | πᾶσας. οὐ λήψεται ἄνδρωπος τὴν γυ
פתח | ʸ | ᵈcū illa: ᵉ& res ad iudici | ναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποκαλύψει συγ
פתח | ᶻ | ᶠum venerit: ᵍdabit ʰqui | κάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Ca. 25.
פתח | ᵃ | ⁱdormiuit ʲcū ea ᵏpri ˡpue | Ca.xxiii. Non itrabit eunuchus τ ἀμπυτα A
פתח | ᵇ | ᵐlle ⁿquinquaginta sicłos | οὐκ εἰσελεύσεται εὐνοῦχος καὶ ἀποκεκομμέ
פתח | ᶜ | ᵒargēti: ᵖ& hēbit eā ᵠvxore: ʳquia ˢ humiliauit | νος εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. οὐκ εἰσελεύσεται ἐκ
פתח | ᵈ | illā. ᵗNō ᵘpoterit ˣ dimit | πόρνης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου ἕως δεκάτης γενεᾶς.
פתח | ᵉ | tere eā ʸcūctis ᶻdiebus vi | οὐ εἰσελεύσεται ἀμμανίτης καὶ μωαβίτης εἰς ἐκκλη
פתח | ᶠ | te sue. ᵃNō ᵇaccipiet ᶜhō | σίαν κυ, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰσελεύσεται
פתח | ᵍ | ᵈvxorē ᵉpris fui: ᶠnec ᵍre | εἰς ἐκκλησίαν κυ, καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα, πᾶς ἃ
פתח | ʰ | uelabit ʰopimentū ⁱeius. | Wu.:: nō occurrerūt ipi vobis cū panibus τ aqua
פתח | ⁱ | | τὸ μὴ συναντῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ ἄρτων καὶ ὕδα b.
פתח | ʲ | | in via: egrediētibus vobis ex egypto:
פתח | ᵏ | | τος ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ αἰγύπτου,
פתח | ˡ | | τ q: cōduxerūt cōtra te balaā filiū beo:
פתח | ᵐ | | καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν βαλαὰμ υἱὸν βεὼρ
פתח | ⁿ | | ex mesopotamia syrie: et malediceret tibi:
פתח | ᵒ | | ἐκ τῆς μεσοποταμίας συρίας, καταράσασθαί σε,
פתח | ᵖ | | τ nō voluit dñs deus tuus exaudire balaā:
פתח | ᵠ | | καὶ οὐκ ἠθέλησεν κύριος ὁ θεός σου εἰσακοῦσαι τὸν βαλαάμ,

Interp. chal.

Transla. Chal.

נִדָּה | וְיִשְׁכּוֹב עִמָּהּ גַּבְרָא דְּיִשְׁכִּיב עִמָּהּ בִּלְחוֹדוֹהִי: וְלַעוּלֵימְתָּא לָא תַּעֲבִיד
עֲבַד | מִדְּמִית לַעוּלֵימְתָּא חוֹבַת דִּין דְּקִטוֹל גְּבַר חַיָּא כֵּן דִּיקוּם גְּבַר עַל חַבְרֵיהּ וְיִקְטְלִינֵּיהּ
שְׁכַב | נַפְשׁ כֵּן פִּיתְגָמָא דָּדַיִן: אֲרֵי בְּחַקְלָא אַשְׁכְּחֵהּ צְוָחַת עוּלֵימְתָּא דְּמָאֲרְסָא וְלֵית דְּפָרִיק
אִישׁ | לַהּ: אֲרֵי בַּשְׁנַת גְּבַר עוּלֵימְתָּא בְּתוּלְתָּא דְּיָ לָא מָאֲרְסָא וְחַדְרֵיהּ וְיִשְׁכּוֹב עִמָּהּ ◂◂
בוא | וְיִתֵּן גַּבְרָא דְּיִשְׁכּוֹב עִמָּהּ לַאֲבוּהָא דְּעוּלֵימְתָּא חֲמִשִּׁין סִילְעִין דְּכַסְפָּא וְלֵיהּ
בַּת | תְּהֵי לְאִינְתּוּ תַּחֲלַף דְּעַנְּיָהּ לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְמִפְטְרַהּ כָּל יוֹמוֹהִי: לָא יִסַּב גְּבַר יָת אִיתַּת
אָב | אֲבוּהִי וְלָא יְגַלֵּי כְּנָפָא דַּאֲבוּהִי: Ca.xxiij. לָא יִדְכֵּי דְּכָסִיס וְדִמְתַּבַּל
זָר | וְתִזְיר רְשָׁעַלַּף עֲלַי בְּקְהָלָא דַּיְיָ: לָא יִדְכֵּי מַמְזֵרָא לְמֵיעַל בְּקְהָלָא דַּיְיָ אַף דַּרָא
עָשַׂר | עֲשִׂירָאָה לָא יִדְכֵּי לְהוֹן לְמֵיעַל בְּקְהָלָא דַּיְיָ: לָא יִדְכֵּי עַמּוֹנָאי וּמוֹאָבָאי לְמֵיעַל בְּקְהָלָא
דּוֹר | דַּיְיָ אַף דַּרָא עֲשִׂירָאָה לָא יִדְכֵּי לְהוֹן לְמֵיעַל בְּקְהָלָא דַּיְיָ עַד עָלְמָא: עַל עֵיסָק דְּלָא
נָכַח | עַרְעוּ יַתְכוֹן בְּלַחְמָא וּבְמַיָּא בְּאוֹרְחָא בְּמִפְּקַכוֹן מִמִּצְרַיִם וְדִי אַגַּר עֲלָךְ יָת בִּלְעָם בַּר
אֲרָם | בְּעוֹר מְפְּתוֹר אֲרָם דִּפְתוֹר עֲלָךְ קְרֵת לְלַטוּתָךְ: וְלָא אֲבָה יְיָ אֱלָהָךְ לְמִבְּלָא מִן בִּלְעָם ◂◂

Interp. chal.

et cōcubuerit cum ea: moriatur solus vir qui cōcubue
rit cum ea. Puelle autem nihil mali facies: non est
puelle reatus iudicij mortis. qm sicut consurgit vir
cōtra proximū suū τ occidit animā eius: sic est verbū
hoc: quoniā in agro inuenit eā: clamauit puella que
erat desponsata: τ nullus affuit qui liberaret eam.
Quando inuenerit vir puellam virginē que non est
desponsata: τ apprehenderit eam τ cōcubuerit cum
ea: τ fuerint deprehensi: dabit vir q cōcubuerit cū ea
patri puelle quinq̄ginta sicłos argēti: τ ei erit in vro
rē: eo q humiliauit eā. nō habebit potestatē vt dimit
tat eā oībus diebus vite sue. Non accipiet hō vrorē
patris sui: neq; reuelabit opimentū pris sui. Ca. 23.
On erit mūdus q abscisus vel attrit testiculo
vt ingrediat in ecclesiā dñi. nō erit mūdus man
zer vt ingrediat in ecclā dñi: etiā vsq; ad decimā gnā
tionē filij eius nō erūt mūdi vt ingrediātur i ecclesiā
dñi. Non erit mūdus āmonita τ moabita vt ingrediat
in ecclesiā dñi: etiā decima gnatio eoꝝ nō erit munda
vt ingrediat in ecclesiā dñi vsq; in seculū: eo q nō oc
currerūt vobis cū pane τ aq in via qñ egressi estis de
egrpto. et q: mercede conduxerūt cōtra te balaā filiū
beo: de pethor syrie q est iurta euphratē: vt maledice
ret tibi. et nolutt dñs deus tuus acquiescere balaam

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãſla.B.Iero.	Ter.Heb. Deut. Ca.xxiii.	Pritiua.heb.
τ vertit dñs deꝰ tuꝰ maledictiões in	ꝓvertitq; ᶜmaledictionẽ	וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַקְלָלָה	הָפַךְ
καὶ μετέστρεψε κύριος ὁ θεός σου τὰς κατάρας εἰς	eius ooooooooooooooooooo	ᵒלִבְרָכָה ᵍכִּי ᵉאֲהֵבְךָ ᵈיְהוָה ᵃאֱלֹהֶיךָ׃	בָּרַךְ
bñdictiões:qñ dilexit te dñs deꝰ tuꝰ. nõ	ᵒin bñdictionẽ tuã:ᶠeo	ᵃלֹא ᵗתִדְרֹשׁ ᵍשְׁלֹמָם ᵐ וְטוֹבָתָם ᵖכָּל	דָּרַשׁ טוֹב
εὐλογίας, ὅτι ἠγάπησέ σε κύριος ὁ θεός σου. οὐ	qᶠdiligeret te.ooooooooo	ᵒיְמֵיךָ ᵍלְעוֹלָם׃ ᵗלֹא ᵉתְּתָעֵב ᵃאֲדֹמִי ᵈכִּי	יוֹם עָלַם תָּעַב
dices pacifica illis: τ q̃ vtilia sũt	ᵍNõᵉfacies cũ eis ᶠpacẽ:	ᵃאָחִיךָ הוּא ᵗלֹא ᵉתְּתָעֵב מִצְרִי ᵖכִּי	
προσκυνήσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς, καὶ συμφέροντα	ʰnecᵏgrasᵐeis bonaⁿcun	ᵍגֵר ᵖהָיִיתָ ᵉבְּאַרְצוֹ׃ ᵈבָּנִים ᵃאֲשֶׁר	גּוּר הָיָה
illis cãctus dieb⁹ tuis in sẽpiternũ.nõ	ctis°diebus vite tueᶠiſe	ᵉיִוָּלְדוּ ᵗלָהֶם ᵃ דּוֹר ᵍשְׁלִישִׁי ᵐיָבֹא	יָלַד שָׁלַשׁ
ἀυτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν αἰῶνα. οὐ	piternũ.ᵍNõᶠabomina⸗	ᵖלָהֶם ᵇבְּקָהַל ᵖיְהוָה׃ ᵍכִּי ᵗתֵצֵא ᵉמַחֲנֶה	בּוֹא
abominaberis idumeũ:qñ frater tuus est. nõ	berisᵉidumeũ: ᵗqaᵘfra⸗	ᵉעַל־אֹיְבֶיךָ ᵍ וְנִשְׁמַרְתָּ ᵗ מִכֹּל ᵗדָּבָר	יָצָא חָנָה
βδελύξῃ Ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστίν. οὐ	terᵗuusᵉeſt:ᶠnecᵃegypti	ᵉרָע ᵍכִּי ᵖיִהְיֶה ᵇבְךָ ᵉ אִישׁ ᵃאֲשֶׁר ᵗלֹא	שָׁמַר
abominaberis egyptiũ:qñ aduena fuisti in tra	umᵇquiaᶜaduena ᵒfuisti	ᵉיִהְיֶה ᵗטָהוֹר ᵖמִקְרֵה ᵗלָיְלָה ᵐוְיָצָא	רוּעַ הָיָה
βδελύξῃ Αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος ἦμεν ἐν τῇ γῇ	ᵒin terra eius.ᵍQui ooooo	ᵉאֶל־מִחוּץ ᵗלַמַּחֲנֶה ᵍלֹא ᵉיָבֹא אֶל	טָהַר
eius. filij q̃ nati fuerint illis: gñationẽ tertia intra	ᵖnati fuerintᵗex eis ᵗter⸗	ᵉתּוֹךְ ᵗהַמַּחֲנֶה׃ ᵉוְהָיָה ᵗלִפְנוֹת ᵃעֶרֶב	בּוֹא
αὐτοῦ. υἱοὶ ἐὰν γενῶνται αὐτοῖς, γενεὰ τρίτη ἔσται	tiaᵃgñatiõeᵐintrabunt	ᵖרָחַץ ᵇבַּמַּיִם ᵉוְכִבֹא ᵖהַשֶּׁמֶשׁ ᵃיָבֹא	פָּנָה רָחַץ בּוֹא
bũt in ecclesiã dñi. q̃ ãt egressus fue	ᵒin ecclesiãᵖdñi. ᵍQuan	ᵉאֶל־תּוֹךְ ᵖהַמַּחֲנֶה׃ ᵉוְיָד ᵗתִּהְיֶה ᵗלְךָ	
ris ad castrametãdũ cõtra hostes tuos:τ custodies te ab	doᵉegressus fueris ooooo	ᵐמִחוּץ ᵗלַמַּחֲנֶה ᵉוְיָצָאתָ שָּׁמָּה ᵖ חוּץ׃	
ῥιμβαλεῖν ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυλάξῃ ἀπὸ	ᵃaduerſus ᵘ hostes tuos ī	ᵗוְיָתֵד ᵗתִּהְיֶה ᵗלְךָ ᵉעַל ᵗאֲזְנֶךָ ᵉוְהָיָה	
οἱ πονηρὸν ῥῆμα. ἐὰν ᾖ ἐν σοὶ ἄνθρωπος	pugnã:ᶜcuſtodias teᶠab	ᵉבְּשִׁבְתְּךָ ᵖחוּץ ᵉוְחָפַרְתָּ ᵃבָּהּ ᵖוְשַׁבְתָּ	יָתַד שָׁבַת
q̃ nõ ἐ mundꝰ ex fluxu suo nocte: τ	oiᶠreᵉmala.ᵇSiᶜfuerit ᵇin	ᵉוְכִסִּיתָ ᵃאֶת־צֵאָתֶךָ׃ ᵖכִּי־יְהוָה ᵃאֱלֹהֶיךָ	כָּסָה יָצָא
ὃς οὐκ ἔσται καθαρὸς ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτός, καὶ	terᵛosᶜhõᶠquiᵗnoctur⸗	ᵉמִתְהַלֵּךְ ᵐ בְּקֶרֶב ᵉ מַחֲנֶךָ ᵖלְהַצִּילְךָ	הָלַךְ נָצַל
egredietur extra castra: τ nõ reuerte⸗	noᵖpollutusᵇsit ᵃsõnio:	ᵖוְלָתֵת ᵃאֹיְבֶיךָ ᵖלְפָנֶיךָ ᵉוְהָיָה ᵖמַחֲנֶיךָ	נָתַן
ἐξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐκ εἰσελεύ	ᵐegredietur ooooooooooo	ᵉקָדוֹשׁ ᵍוְלֹא ᵉיִרְאֶה ᵇבְךָ ᵉעֶרְוַת ᵈדָּבָר	קָדַשׁ רָאָה עֶרְוָה
tur in castra: τ erit ad vespe	ᵒextraᵖcastra:&ᵍnonᵗre	ᵉוְשָׁב ᵖמֵאַחֲרֶיךָ׃ ᵗלֹא ᵉתָסוּר	שׁוּב סָנַר
σιζει εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἔσται τὸ πρὸς ἑσπέ	uertetur prius q̃ ad oooo	ᵉעֶבֶד ᵖאֶל־אֲדֹנָיו ᵃאֲשֶׁר ᵗיִנָּצֵל ᵉאֵלֶיךָ	
ραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δύσεται	ᵖvesperāᵍlauenturᵇaq̃:&	ᵐמֵעִם ᵉאֲדֹנָיו׃ ᵖעִמְּךָ ᵉיֵשֵׁב ᵗבְּקִרְבְּךָ	
τε sole ingredietur in castra. τ	post solis occasũ ᶜregre	ᵉבַּמָּקוֹם ᵗאֲשֶׁר ᵉיִבְחַר ᵃ בְּאַחַד ᵖ	מָקוֹם בָּחַר
τος ἥλιου εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. καὶ	dietur oooooooooo	ᵉשְׁעָרֶיךָ ᵗבַּטּוֹב ᵃלוֹ ᵍלֹא ᵉתּוֹנֶנּוּ׃	
locus erit tibi extra castra: τ eri⸗	ooooooooooooooooooo		
τόπος ἔσται σοι ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔξει	ᵖinᵇcastra. ᵃHabebisᵗlo		
bis illuc extra:τ paxillus erit tibi in	cum ooooooooooooooo		
λοῦσιν ἐκεῖ ἔξω, καὶ πάσσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς	ᵐextraᵃcastra:ᶠad quẽ		
balteo tuo. τ erit q̃ sederis extra: τ fo	ᵉegrediaris ad requisita		
ξύλον σου. καὶ ἔσται ὅταν διακαθίσῃς ἔξω, καὶ ὀρύ	nature:ᵉgerensᶠ paxillũ		
dies in illo: τ supinducẽs coopies pudo	ᵃinᶠbalteo . ooooooooo		
ξεις ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπαγαγὼν καλύψεις τὴν ἀχημο⸗	ᵗCũq; sederis ᵇ fodies p		
σύνην σου ἐν αὐτῷ, ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐμπερι⸗	circuitũ: ooooooooooo		
rẽ tuã in eo: q̃n dñs deus tuus ambu	ᵈ&ᵉegesta humo ᶜ opies		
πατεῖ ἐν τῇ παρεμβολῇ, ἐξελέσθαί σε, καὶ παρα⸗	quo reuelatꝰ es.ᶠDñs ᵇei		
dat inimicũ tuũ añ faciẽ tuã:τ erũt	ᵏdeus tuusᵗābulat ᵐī me		
δοῦναι τὸν ἐχθρόν σου πρὸ προσώπου σου, καὶ ἔσται	dioⁿcastrorũ:ᵒvt eruat		
castra tua scta: τ nõ apparebit in te	teᶠ& tradatᶜtibi ᵍ inimí⸗		
ἡ παρεμβολή σου ἁγία, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν σοὶ	cos tuos:ᵉet sint ᶠ castra		
feditãs rei: τ recedet a te. nõ	tuaᵉsctã:ᶠ& nihil'in eis		
ἀσχημοσύνην πράγματος, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ. οὐ	ᶠappeareatᵃfeditatis: oooo		
trades seruũ dño suo: q̃ cõfugit	ᶜne derelinquat te. ᶜNõ		
παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς προσφεύξεται	ᶠtrades ooooooooooooo		
ad te a dño suo: tecũ habitabit in	ᵍseruumᶠdomino suo:oo		
σοι παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, μετὰ σοῦ κατοικήσει ἐν	ʰquiᵐad te ᶠconfugerit.		
vobis in oĩ loco vbi placuerit illi: nõ ꝓtristabis eũ.	ᵍHabitabitᶠtecum ooooo		
ὑμῖν ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἂν ἀρέσκῃ αὐτῷ, οὐ θλίψεις αὐτόν	ooooooooooooooooooo		
	ᵉi loco ᶜqui eiᵘplacuerit:		
	&ᶠin vna ooooooooooo		
	ᶠvrbium tuarum requie		
	ſcet:ᵇneᶜcontriſtes eum,		

Transla.Chal.

וְכַפָּר יְיָ אֱלָהָךְ לָךְ בְּגִינְתָא דְּמִטְיָא לְבִנְכְתָא אֲרֵי בְתָקֵף יְיָ אֱלָהָךְ׃ לָא תִתְבַּע שְׁלָמְהוֹן
וְטָבָתְהוֹן כָּל יוֹמָךְ לְעָלַם׃ לָא תְרַחֵק אֲדוֹמָאָה אֲרֵי אָחוּךְ הוּא לָא תְרַחֵק מִצְרָאָה אֲרֵי
בְּיֵירַ הֲוַיְתְּ בְּאַרְעֵיהּ׃ בְּנִין דְּאִיתְיְלִידוּ לְהוֹן דָּרָא תְלִיתָאָה יִדְכּוּן לְהוֹן לְמֵיעַל
בִּקְהָלָא דַיְיָ אֲרֵי תְּפוֹק לְמַשְׁרִיתָא עַל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ וְתִסְתַּפַּר מִכֹּל מִידְּעָם בִּישׁ׃ אֲרֵי
יְהֵי גְבַר דִּי לָא יְהֵי דָכֵי מִקְרֵה לֵילְיָא וְיִפּוֹק לְמִבְּרָא לְמַשְׁרִיתָא לָא יֵיעוֹל לְגַוֵּ
מַשְׁרִיתָא׃ וְיְהֵי לְעִיתָן רַמְשָׁא יִסְחֵי בְּמַיָּא וּכְמֵיעַל שִׁמְשָׁא יֵיעוֹל לְגַוֵּ מַשְׁרִיתָא׃ וְאַתְרָ
מְתָקַן תְּהֵי לָךְ לְמִבְּרָא לְמַשְׁרִיתָא וְתִפּוֹק תַּמָּן לְבָרָא׃ וְסֵירְקָא תְּהֵי לָךְ עַל אֱזְנָךְ וְיְהֵי
כַּד מִתְּבַר לְבָרָא וְתִתַּפַּר בָּהּ וְתִתּוּב וְתִכְסֵי יָת מַקְבָּרָא דְּאַרְעָךְ׃ אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ שְׁכִינְתֵיהּ מְהַלְכָא
בְּגוֹ מַשְׁרִיתָךְ לְשֵׁיזָבוּתָךְ וְלִמְסַר סַנְאָךְ קֳדָמָךְ וְיְהֵי מַשְׁרִיתָךְ קַדִּישׁ וְלָא יִתְחֲזֵי בָּךְ שַׁבִּירַת
פִּתְגָם וְיִתְאַב מִבָּתְרָךְ׃ לָא תְּמַסַּר עַבְדָּא לְוָת מָרֵיהּ דְּיִשְׁתֵּזִב לְוָתָךְ מְהֵימָן
רְבוּתָךְ׃ עִמָּךְ יְתֵב בֵּינָךְ בַּאֲתַר דְּיִתְרְעֵי מִן קָרְוָךְ בְּחַד מִן קִרְוֵי אַרְעָךְ לָא תוֹנְיִנֵּיהּ׃

Interp.chal.

et vertit dñs deus tuꝰ tibi maledictiones in bñdictio⸗
nẽ:qñ dilexit te dñs deus tuꝰ. Non q̃ras pacẽ eoꝝ et
bonũ eoꝝ oĩbus diebus vite tue oſq; in eternũ. Non
abominaberis idumeũ:qñ frater tuꝰ est. Non abomi
naberis egyptiũ:qñ aduena fuisti in terra eiꝰ. Filij q̃
nati fuerint ex eis in tertia gñatione erunt mũdi vt
ingrediant in ecclesiã dñi. Si egressus fueris in ca⸗
strio ꝰ inimicos tuos: obseruabis te ab oi re mala:ſi
fuerit in te vir q̃ nõ fuerit mũdꝰ pollutiõe nocturna:
egrediet extra castra:τ nõ ingrediet in castra:τ in tẽ⸗
pore vespertino lauabitur aq̃:τ qñ occubuerit sol in
grediet ad castra. Et locus erit paratus tibi extra ca
stra:τ egredieris illuc foras. et paxillus erit tibi sup
arma tua:τ cum sederis foras:fodies cũ eo τ reuerte
ris τ opies q̃ a te egesta sunt. qñ maiestas dñi dei tui
ambulat in medio castroꝝ tuoꝝ vt liberet te:τ vt tra⸗
dat inimicos tuos in manu tua:τ erunt castra tua san
cta:τ nõ apparebit in te aliquid feditatis:vt nõ auer⸗
tatur verbũ eius benefaciens tibi. Non tradeꝰ seruũ
gentium domino suo:qui confugerit ad te a dño suo.
Tecum habitabit in medio tui in loco quẽ elegerit in
vna vrbium tuarũ vbi bene sit ei: ne decipias illum.

Pritiua chal.
כְּפַר טוֹב רָחַק
דּוֹר הָוָה יָלַד
דּוֹר דָּכָה עוֹל
נָפַק שָׁרָא סָמַר
מָרָה הָוָה סָרָא
סַבָּא הָוָה יָתַב
חָפַר תּוּב כְּסָה
נָפַק הָלַךְ שָׁרָא
חָוָה אָתַר טָב
סָמַר רָבַב שָׁזַב
רָעָה פָּרָה עָנָה

Dritiua heb. | Ter.Heb. Deut. Ca.xxiiii. | Trásla.B.Hiero. | Trásla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

לֹא תִהְיֶה קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל
וְלֹא יִהְיֶה קָדֵשׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
לֹא תָבִיא אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב
בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל נֵדֶר כִּי
תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ גַּם שְׁנֵיהֶם׃
לֹא תַשִּׁיךְ לְאָחִיךָ נֶשֶׁךְ כֶּסֶף נֶשֶׁךְ
אֹכֶל נֶשֶׁךְ כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ׃
לַנָּכְרִי תַּשִּׁיךְ וּלְאָחִיךָ לֹא תַשִּׁיךְ
לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל
מִשְׁלַח יָדֶךָ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה
בָּא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ כִּי תִדֹּר נֶדֶר
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ
כִּי דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מֵעִמָּךְ וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ וְכִי תֶחְדַּל
לִנְדֹּר לֹא יִהְיֶה בְךָ חֵטְא׃ מוֹצָא
שְׂפָתֶיךָ תִּשְׁמֹר וְעָשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר
נָדַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ נְדָבָה אֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ׃ כִּי תָבֹא בְּכֶרֶם רֵעֶךָ
וְאָכַלְתָּ עֲנָבִים שָׂבְעֶךָ כְּנַפְשֶׁךָ
וְאֶל כֶּלְיְךָ לֹא תִתֵּן׃ כִּי תָבֹא
בְּקָמַת רֵעֶךָ וְקָטַפְתָּ מְלִילֹת
בְּיָדֶךָ וְחֶרְמֵשׁ לֹא תָנִיף עַל
קְמַת רֵעֶךָ׃ כִּי יִקַּח אִישׁ
אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם לֹא
תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו כִּי מָצָא
בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר
כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ׃

Dritiua chal. | Interp.chal.

לָא תְהֵי אִיתְּתָא מִבְּנָת יִשְׂרָאֵל לְנַפָּר עֲבַד וְלָא יִסַּב גַּבְרָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִיתְּתָא
אֲמָהוֹלָא יַעֲיל אֲגַר זַנְיְתָא וְחוּלְפַן כַּלְבָא לְבַיְתָא דֵּייָי אֱלָהָךְ לְכֹל נִדְרָא אֲרֵי מְרַחֲקָא
דֵּייָי אֱלָהָךְ אַף תַּרְוֵיהוֹן׃ לָא תְרַבֵּי לְאָחוּךְ רְבִית כַּסַף רְבִית עִיבּוּר רְבִית כָּל מִידַּעֲם
דְּיִתְרַבֵּי וּלְבַר עַמְמִין תְּרַבֵּי וּלְאָחוּךְ לָא תְרַבֵּי דִּי יְבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹל אוּשָׁטוּת
יָדָךְ עַל אַרְעָא דְאַתְּ עָלַיל תַּמָּן לְמֵירְתַהּ׃ אֲרֵי תִּדַּר נִדֶּר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תְאַחַר
לְשַׁלָּמוּתֵיהּ אֲרֵי מִיתְבַּעֵי יְתְבַּעֲיֵנֵּיהּ יְיָ אֱלָהָךְ מִינָּךְ וְיְהֵי בָּךְ חוֹבָא׃ וַאֲרֵי תְּתְמְנַע לְמִידַּר
לָא יְהֵי בָּךְ חוֹבָא׃ מַפָּקוּת שְׂפָתָךְ תִּיטַר וְתַעֲבֵיד כְּמָא דִּנְדַרְתָּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ נִדְבְתָא
דְּמַלֵּילְתָּא פּוּמָךְ אֲרֵי תִּתְנַר קְדָמָא דְּחַבְרָךְ וְתֵיכוֹל עִינְבִין קָדֳמֵי לְמִסְבְּעָךְ וּלְמֵיעַל
לָא תִתֵּן אֲרֵי תִּתְנַר קְדָם חַבְרָךְ וְתַחְבְּרָךְ וְתִקְטוֹף סְלִילַיִן בִּידָךְ וּמַנְגָּלָא לָא תְרִים עַל קְמָתָא
דְּחַבְרָךְ׃ אֲרֵי יִסַּב גַּבְרָא אִיתְּתָא וְיִתְעֲלִינַּהּ וְיְהֵי אִם לָא

Trásla.B.Hiero.

Non erit meretrix de filiabus israel: nec scortator de filiis israel. Non offeres mercedem pstibuli nec pciũ canis in domũ dñi dei tui pro omni voto: quia vtrunq; abominabile est coram dño deo tuo. Non fenerabis fratri tuo ad vsuram pecuniã: neq; frumentũ: neq; quicq; fenerabis ad vsurã. Filio autẽ alienigene fenerabis: et a fratre tuo nõ accipies vsurã: vt benedicat tibi dñs deus tuus in oĩbus ad que miseris manũ tuam in terra ad quã ingredieris possidendã. Quãdo voueris votum coã dño deo tuo: non tardabis reddere illud: qm requirẽs requiret illud dñs deus tuus a te: et erit in te peccatũ. Et si desieris vouere: non erit in te peccatũ. Quod egressũ est de labijs tuis obseruabis: et facies sicut vouisti coã dño deo tuo et qđ sponte locutus es ore tuo. Si mercede cõductus fueris in vineã primi tui: comedere poteris vuas turta voluntatẽ tuã vsq; ad saturitatẽ: et in vase tuo nõ repones eas. si cõductꝰ fueris in messes primi tui: frãges spicas manu tua: et falcem non leuabis sup segetẽ proximi tui.

Si acceperit vir vxorem et habuerit eã et non inuenerit gram̃ in oculos eius propter aliquã foeditatẽ: scribet libellũ repudii: et dabit in manu illius: et dimittet eam de domo sua.

Trásla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

nõ erit meretrix de filiabus israel. et nõ erit scortator de filijs israel. nõ offeres mercedẽ meretricis: neq; precium canis in domũ domini dei tui ad omne votũ: qm abominatio dño deo tuo est et vtrunq;. nõ fenerabis fratri tuo vsurã argẽti et vsurã cibi D
fratri tuo vsurã argẽti et vsurã cibi cuiuslibꝫ rei: q̃ fenerabis alieno fenerabis: fri tuo nõ fenerabis. tw allotrioy tw adelfw sou ou tokon argurion kai tokon brwmatwn kai tokon pantos pragmatos, ou as ekdanaueris. alieno fenerabis: fri tuo nõ fenerabis: vt bẽdicat tibi dñs deus tuus in oĩbus opibus tuis in terra: ad q̃ ingrederis illuc vt possideas eã. Si ãt vouerio votũ dño deo tuo nõ tardabis reddere illud: qm requirens requiret illud dñs deus tuus a te: et erit in te peccatũ. Si ãt nõ voluerio vouere: nõ est tibi peccatũ. Et quod egredietur per labia tua obseruabis. et facies quẽadmodũ nouisti dño deo tuo vonũ: quod locutus es ore tuo. Si ãt intrauerio in segetẽ primi tui: et colliges in manibus tuis spicas: et falcẽ nõ mittes in segetẽ primi tui. Si ãt ingressus fueris in vineã primi tui: comedes uuas: quãtũ anima tua impleat. in ãt vas nõ inijcies. Si ãt duo acceperit vxorẽ: et cohabitauerit eũ illa: et erit si nõ inuenerit gratiã coram eo: qm inuenit in ea fedã rem: et scribet illi libellũ repudij: et dabit in manibus eius: et emittet eã ex domo sua.

Ecclo. 5.a. baruch 6.d. Nu. Math. 12. Mar. 2. C.24 A Math. 5.c.et 19.f. Mar. 10.d.

Trásla.Chal.

לָא תְהֵי אִיתְּתָא מִבְּנָת יִשְׂרָאֵל לְנַפָּר עֲבַד וְלָא יִסַּב גַּבְרָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִיתְּתָא
אֲמָהוֹלָא יַעֲיל אֲגַר זַנְיְתָא וְחוּלְפַן כַּלְבָא לְבַיְתָא דֵּייָי אֱלָהָךְ לְכֹל נִדְרָא אֲרֵי מְרַחֲקָא
דֵּייָי אֱלָהָךְ אַף תַּרְוֵיהוֹן׃ לָא תְרַבֵּי לְאָחוּךְ רְבִית כַּסַף רְבִית עִיבּוּר רְבִית כָּל מִידַּעֲם
דְּיִתְרַבֵּי וּלְבַר עַמְמִין תְּרַבֵּי וּלְאָחוּךְ לָא תְרַבֵּי דִּי יְבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹל אוּשָׁטוּת
יָדָךְ עַל אַרְעָא דְאַתְּ עָלַיל תַּמָּן לְמֵירְתַהּ׃ אֲרֵי תִּדַּר נִדֶּר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תְאַחַר
לְשַׁלָּמוּתֵיהּ אֲרֵי מִיתְבַּעֵי יְתְבַּעֲיֵנֵּיהּ יְיָ אֱלָהָךְ מִינָּךְ וְיְהֵי בָּךְ חוֹבָא׃ וַאֲרֵי תְּתְמְנַע לְמִידַּר
לָא יְהֵי בָּךְ חוֹבָא׃ מַפָּקוּת שְׂפָתָךְ תִּיטַר וְתַעֲבֵיד כְּמָא דִּנְדַרְתָּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ נִדְבְתָא
דְּמַלֵּילְתָּא פּוּמָךְ אֲרֵי תִּתְנַר קְדָמָא דְּחַבְרָךְ וְתֵיכוֹל עִינְבִין קָדֳמֵי לְמִסְבְּעָךְ וּלְמֵיעַל
לָא תִתֵּן אֲרֵי תִּתְנַר קְדָם חַבְרָךְ וְתַחְבְּרָךְ וְתִקְטוֹף סְלִילַיִן בִּידָךְ וּמַנְגָּלָא לָא תְרִים עַל קְמָתָא
דְּחַבְרָךְ׃ Ca.xxiiij. אֲרֵי יִסַּב גַּבְרָא אִיתְּתָא וְיִתְעֲלִינַּהּ וְיְהֵי אִם לָא

τ egressa nupserit viro alteri: τ oderit e-
καὶ ἀπελθοῦσα γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ, καὶ μισήσῃ ἀν-
am vir vltimus: τ scripserit ei libellũ repu-
τὴν ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστα-
dij: τ dederit ei in manibus eĩ: τ dimi-
σίου, καὶ δώσῃ αὐτῇ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαπο-
serit eã de domo sua: vel τ mortuꝰ fuerit vir
στείλῃ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἢ καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ
eius vltimus: qui accepit eã sibi vxorẽ: nõ
αὐτῆς ὁ ἔσχατος, ὃς ἔλαβεν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, οὐ
poterit vir prior qui dimisit eã re
δυνήσεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος ὁ ἐξαποστείλας αὐτὴν ἐπι-
uerſus recipe eã sibi vxorẽ: postq̃
στρέψαι λαβεῖν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, μετὰ τὸ
polluta ẽ illa: qm̃ abominatio est coꝝ dño
μιανθῆναι αὐτήν, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν ἔναντι κυρίου
deo tuo: τ nõ polluetis trã: q̃ dño deus
τοῦ θεοῦ σου, καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός
vt dat vobis in possessiõẽ. si ãt do accepit vxo
ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κληρονομίᾳ· ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖ-
rẽ nuper: nõ procedet ad bellũ:
κα πρόσφατος, οὐκ ἐξελεύσεται ἐν τῇ στρατιᾷ, οὐδὲ
8.10.b τ nõ intũgetur ei aliqua reꝰ: imunis
καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ οὐδὲν πρᾶγμα, ἀθῷος
erit in domo sua: annũ vnũ letificabit
ἔσται τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ἐναυλοῖ ἕνα εὐφρανεῖ τὴν
vxorẽ suã q̃ accepit. nõ pignerabis molã:
γυναῖκα αὐτοῦ ὃν ἔλαβε. οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον,
B neq; supmolã: q; alias hic dat in pignore. si ãt
οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν ὅυτος ἐνεχυράζει. ἐὰν δέ
deprehẽsus fuerit hõ furãs alias de fratrib⁹ su
ἁλῷ ἄνθρωπος κλέπτων ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐ-
is filijs israel: τ dño facꝰ illã
τοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν
vendiderit: τ interficietur fur ille: τ au
ἀποδῶται, καὶ ἀποθανεῖται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος, καὶ ἐξα-
feres malũ de vobis ipsis. caue tibi ipi
ρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν· πρόσεχε σεαυτῷ
in cõtactu lepre. custodies vehemẽter et facias iux
ἐν τῇ ἁφῇ τῆς λέπρας· φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν κα-
ta oẽm legẽ quã vocauerint vobis
τὰ πάντα τὸν νόμον ὃν ἂν παραγγείλωσιν ὑμῖν οἱ
sacerdotes leuite: quẽadmodũ ꝑcepi vobis: cu
ἱερεῖς οἱ λευῖται, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην ὑμῖν, φυ-
stodietis et facietis. memẽtote q̃ fecit dño
λάξεσθε ποιεῖν· μνήσθητι ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ
Deu. 12 deꝰ tuꝰ marie in via: egredientib⁹
a. θεός σου τῇ μαριὰμ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων
vobis de egypto. si ãt debitũ fuerit in pri-
ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου. ἐὰν δέ ὀφείλημά τι ᾖ ἐν τῷ πλη-
mo tuo: debitũ q̃cũq; :
σίον σου, ὀφείλημα ὅτιουν,

[a] Cumq; egressa [b] alterum
[c] maritum duxerit: ooo
[d] & ille quoq; [e] oderit eã:
ooooooooooooooooooooo
[f] dederitq; [g] ei [h] libellũ [i] re
pudii: ooooooooooooooooo
[k] & dimiserit [l] de dom o
sua: [m] vel certe ooooooooo
[n] mortuus fuerit: ooooooo
ooooooooooooooooooo oooo
[o] non [p] poterit [q] prior [r] ma
ritus ooooooooooooooooo
ooooooooooooooooooooo
ooo ooooooo ooooooooooooo
[s] recipere eam [t] in vxorẽ
[u] quia ooooooooooooooo
[x] polluta est & [y] abomina
bilis facta ooooooooooooo
[z] coꝝ dño: [aa] ne [bb] peccare
facias [cc] terram tuam oooo
[dd] quã dñs [ee] deus tuus [ff] tra
diderit [gg] tibi [hh] possidendã.
[ii] Cum [kk] acceperit [ll] homo
[mm] nuper [nn] vxorem: [oo] non
[pp] procedet [qq] ad bellũ. [rr] nec [ss] ei
[tt] qppiã necessitatis [uu] iniũ
getur publice: sed [xx] vaca
bit absq; culpa [yy] domui
sue: [zz] vt vno [aaa] ãno [bbb] letetur
[ccc] cũ [ddd] vxore sua. ooooooooo
[eee] Nõ [fff] accipies loco pig-
noris [ggg] inferiorẽ [hhh] & supio
rẽ molã: [iii] quia [kkk] aiam suã
[lll] apposuit tibi. [mmm] Si [nnn] deꝑhẽ
sus fuerit [ooo] hõ [ppp] solicitan s
[qqq] frẽm suum [rrr] de filijs ooo
[sss] israel: [ttt] & vẽdito eo acce
perit pciũ: [uuu] interficietur:
[xxx] & auferes [yyy] malum [zzz] de
medio tui. ooooxoooooo
[aaaa] Obserua diligẽter ne i
curras [bbbb] plagam [cccc] lepre:
[dddd] sed facies [eeee] quecunq; [ffff] do
cuerint [gggg] te oooooooooooo
[hhhh] sacerdotes [iiii] leuitici gñis
[jjjj] iuxta id qd [kkkk] precepi eis
& iple solicite. [llll] Memen
tote ooooooooooooooooooo
[mmmm] que [nnnn] fecerit [oooo] dñs [pppp] de⁹ ve
ster [qqqq] marie oooooooooooo
[rrrr] i via [ssss] cũ egrederemi [tttt] de
egypto. [uuuu] Cum [xxxx] repetes
[yyyy] a proximo tuo [zzzz] rem [aaaaa] ali
quam: [bbbbb] quam debet tibi

Ter.Heb.	Deuc. Ca.xxiiii. Pritiua.heb.
הָיָה	וְיָצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה וְהָיְתָה
	לְאִישׁ אַחֵר׃ וְשָׂנֵאָהּ הָאִישׁ
	הָאַחֲרוֹן וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת
	וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ אוֹ כִּי
מוּת	יָמוּת הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר לְקָחָהּ
יָכַל	לוֹ לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל בַּעְלָהּ
	הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר שִׁלְּחָהּ לָשׁוּב
	לְקַחְתָּהּ לִהְיוֹת לוֹ לְאִשָּׁה אַחֲרֵי
הָיָה	אֲשֶׁר הֻטַּמְאָה כִּי תוֹעֵבָה הִוא
חָטָא	לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא תַחֲטִיא אֶת הָאָרֶץ
נָתַן	אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃
לָקַח	כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא
יָצָא	יֵצֵא בַּצָּבָא וְלֹא יַעֲבֹר עָלָיו לְכָל
נָקָה	דָּבָר נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה
אִישׁ	אֶחָת וְשִׂמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר
חָרַב	לָקָח׃ לֹא יַחֲבֹל רֵחַיִם וְרָכֶב
יצא	כִּי נֶפֶשׁ הוּא תֹּבֵל׃ כִּי יִמָּצֵא
אח	אִישׁ גֹּנֵב נֶפֶשׁ מֵאֶחָיו מִבְּנֵי
עמר	יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֶּר בּוֹ וּמְכָרוֹ וּמֵת
לוץ	הַגַּנָּב הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃
שמר	הִשָּׁמֶר בְּנֶגַע הַצָּרַעַת לִשְׁמֹר מְאֹד
עשה	וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יורו אֶתְכֶם
צוה	הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם
זכר	תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת׃ זָכוֹר אֵת
	אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם
יצא	בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם׃
עשה נשא מאם	כִּי תַשֶּׁה בְרֵעֲךָ מַשַּׁאת מְאוּמָה

Transla.Chal.

וְתִפּוֹק מִבֵּיתֵיהּ וְתֵהֵי לִגְבַר אָחֳרָן׃ וְיִסְנְיֵהּ גְּבַרָא בַּתְרָאָה וְיִכְתּוֹב לָהּ גֵּט
פְּטוּרִין וְיִתֵּן בִּידָהּ וְיִפְטְרִינַהּ מִבֵּיתֵיהּ אוֹ אֲרֵי יְמוּת גְּבַרָא בַּתְרָאָה דְּסָבָהּ לֵיהּ לְאִתּוּ׃
לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְבַעְלָהּ קַדְמָאָה דְּשַׁדְּרָהּ לְמֶהְוֵי לֵיהּ לְאִינְתּוּ בָּתַר
דְּאִסְתָּאֲבַת אֲרֵי מְרַחֲקָא הִיא קֳדָם יְיָ וְלָא תְחַיֵּיב יָת אַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ
אֲחָסַנְתָּא וַאֲרֵי יִסַּב גְּבַר אִינְתָּא חַדְתָּא לָא יִפּוֹק בְּחֵילָא וְלָא יְעִיבַּר עֲלוֹהִי לְכָל מִילְּתָא
בְּנִי יְהֵי לְבֵיתֵיהּ שַׁתָּא חֲדָא וִיחַדֵּי יָת אִינְתְּתֵיהּ דְּנָסִיב׃ לָא תְסַב מַשְׁכּוּנָא רֵחַיָּא
וְרִכְבָּא אֲרֵי נְפָשׁ מִתְעַבַּד מָזוֹן לְכָל נְפָשׁ׃ אֲרֵי יִשְׁתְּכַח גְּבַר דְּיִגְנוֹב נַפְשָׁא מֵאֲחוֹהִי
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִתְעַבַּד בֵּיהּ וְיִזְבְּנִנֵּיהּ וְיִתְקְטֵל גַּנָּבָא הָהוּא וְתִבַּיֵּל עֲבִידָא דְּבִישׁ מִבֵּינֵיכוֹן
אִסְתָּמַר בְּמַכְתַּשׁ סְגִירוּ לְמִטַּר לַהֲוָא וּלְמֶעְבַּד כְּכֹל דְּיֵלְפוּן יָתְכוֹן כָּהֲנַיָּא לֵיוָאֵי
כְּמָא דְּפַקֵּידְתִּינוּן תִּטְּרוּן לְמֶעְבַּד׃ דַּכֵּר דְּכִיר יָת דְּעֲבַד יְיָ אֱלָהָךְ לְמִרְיָם דְּאוֹרְחָא
בְּמִיפַּקְכוֹן מִמְצְרָיִם׃ אֲרֵי תַּרְשֵׁי מִתַּרְכָּךְ רְשׁוּת מִידָּעֵם

Interp.chal.

Et egrediatur de domo eius τ recedat τ sit vxor viro
alteri. Et si oderit eã vir alter τ scripserit ei libellũ re-
pudij τ dederit in manu eius τ dimiserit eam de do-
mo sua: aut si mortuus fuerit vir posterior qui acce-
pit eam in vxorẽ: non est licitũ marito priori qui dimi
sit eam vt iterum accipiat eam τ: vt sit ei in vxorẽ postq̃
coinquinata est: quoniã abominatio est coꝝ dño deo
tuo. Et non facias peccare terrã quaꝫ dño deus tuus
dabit tibi in possessionẽ. Quãdo acceperit homo no-
uam vxorẽ: non egrediatur ad bellum: neq; quicq̃ in
iungetur ei: sed immunis erit in domo sua anno vno:
et letabitur cum vxore sua quã accepit. Non accipies
loco pignoris inferiorẽ τ superiorẽ molam: quia cuꝫ
eio fit esca omni alię. Si inuentus fuerit vir furans
animã de fratribus suis de filijs israel: τ sicut merca
tor vendiderit eam: occidetur fur ille: τ auferes fa-
cientẽ quod malũ est de medio tui. Obserua diligen
ter ne incurras plagam lepre: vt custodias valde τ
vt facias iuxta oĩa que docuerit vos sacerdotes τ le-
uite: sicut ꝑcepi eis custodietis vt facietis. Memẽto
qõ fecerit dño deus tuꝰ marie in via: qñ egressi estis
de egypto. Quando mutuaueris aliq̃d proximo tuo:

Pritiua chal.

נְפַק	וְתִפּוֹק
שְׁנָא	מִבֵּיתֵיהּ וְתֵהֵי
מות רשה	לִגְבַר אָחֳרָן׃
תוב הוה	וְיִסְנְיֵהּ
חוב	גְּבַרָא
חסן	בַּתְרָאָה
עבד	דְּסָבָהּ
שכן נבש	לֵיהּ לְאִתּוּ׃
זון שכח	לֵית
זבן כתל	לֵיהּ רְשׁוּ
מות רשה	לְבַעְלָהּ
נכס	קַדְמָאָה
חדה	דְּשַׁדְּרָהּ
עבד	לְמֶהְוֵי
שבן עבד	לֵיהּ לְאִינְתּוּ
זון שכח	בָּתַר
זבן כתל	דְּאִסְתָּאֲבַת
מות נכס אלף	אֲרֵי
נבק רשה	מְרַחֲקָא

לֹא תָבֹא אֶל בֵּיתוֹ לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ׃ — nõ ingredieris domũ eius: vt pignus auferas:
בַּחוּץ תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אַתָּה — sed stabis foris: & ille
נֹשֶׁה בו יוֹצִיא אֵלֶיךָ אֶת הָעֲבוֹט — tibi proferet quod
habuerit.
וְאִם אִישׁ עָנִי הוּא לֹא — si autem pauper e: nõ
תִשְׁכַּב בַּעֲבֹטוֹ׃ הָשֵׁב תָּשִׁיב לוֹ — pnoctabit apud te pignus: sed stati reddes ei
אֶת הָעֲבוֹט כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְשָׁכַב — ante solis occasum: vt
בְּשַׂלְמָתוֹ וּבֵרַכְךָ וְלְךָ תִהְיֶה צְדָקָה — dormiens in vestimẽto suo: & benedicat tibi: & habeas iusti
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ לֹא תַעֲשֹׁק — cia coram domino deo
שָׂכִיר עָנִי וְאֶבְיוֹן מֵאַחֶיךָ אוֹ — tuo. Non negabis
מִגֵּרְךָ אֲשֶׁר בְּאַרְצְךָ בִּשְׁעָרֶיךָ׃ — mercedẽ indigentis & pauperis fratris tui siue
בְּיוֹמוֹ תִתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תָבוֹא — aduene tecum morabitur in terra & intra portas tuas ẽ: sed eadẽ die
עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ כִּי עָנִי הוּא וְאֵלָיו — reddes ei pciũ laboris sui ante solis occasum:
הוּא נֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ וְלֹא יִקְרָא — quia paup est: & ex eo sustentat aiam suã:
עָלֶיךָ אֶל יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ — ne clamet
לֹא יוּמְתוּ אָבוֹת עַל בָּנִים וּבָנִים — cõtra te ad dñm: & ie
לֹא יוּמְתוּ עַל אָבוֹת אִישׁ — putetur tibi in pctũm.
בְּחֶטְאוֹ יוּמָתוּ׃ לֹא תַטֶּה — Non occidentur pres
מִשְׁפַּט גֵּר יָתוֹם וְלֹא תַחֲבֹל — pro filiis nec filii
בֶּגֶד אַלְמָנָה׃ וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד — p patribus: sed vnusquisq
הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה — p peccato suo morietur. Non peruertes
אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם עַל כֵּן אָנֹכִי — iudiciũ aduene & pupilli: nec auferes pignoris loco vidue veltimentũ. Memento q seruueris in egypto: & eruent te dominus
מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַדָּבָר הַזֶּה׃ — deus tuus inde. Idcirco
כִּי תְקַצֹּר קְצִירְךָ בְּשָׂדֶךָ — precipio tibi vt facias
וְשָׁכַחְתָּ עֹמֶר בַּשָּׂדֶה לֹא תָשׁוּב — hanc rem. Quando messueris segetem in agro tuo: & oblitus manipulum
לְקַחְתּוֹ לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה — relinq̃ris: non reuerteris vt tollas illũ: sed aduenam & pupillũ & viduã
יִהְיֶה לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ — auferre patieris. vt bñ dicat tibi domius deus
בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ כִּי תַחְבֹּט — tuus in oi ope manuũ tuarũ. Si fruges colle

nõ ingredieris in domũ eius ad pignerãdũ pi
οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ ἐνε
gnus: foris stabis: & hõ cuius debitũ tuũ
χυρον, ἔξω στήσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗ τὸ δάνειόν σου
est in ipo: pferet tibi pignus extra. si aũt ho
ἐστὶν ἐν αὐτῷ, ἐξοίσει σοι τὸ ἐνέχυρον ἔξω. ἐὰν δὲ ἄν
mo paup est: nõ pnoctabis in pignore il
θρωπος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐ
lius: restitues restitues ei vestẽ suã
τοῦ, ἀποδώσει ἀποδώσεις αὐτῷ τὸ ἱμάτιον αὐτ
circa occasũ solis: & dormiet in ve
περὶ δυσμὰς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἱμα
stimẽto suo: & bñdicet tibi: & tibi erit miseri
τίῳ αὐτ, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ σοὶ ἔσται ἐλεημο
cordia coram dño deo tuo. nõ nega
σύνη ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐκ ἀποστερή — Deut. 19.c.
bis mercedẽ pauperis & egeni ex fribus
σεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν
tuis: siue ex aduenis q in vrbibus tuis:
σου, ἢ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν ἐν ταῖς πόλεσί σου,
eadẽ die reddes mercedẽ suã: nõ oc
ἀποδώσεις μισθὸν αὐτοῦ, οὐκ ἐπι
cidet sol sup eo: q paup est: & in
δύσεται ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστί, καὶ ἐν
eo hẽt spem: & nõ clamabit cõ
αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα, καὶ οὐ καταβοήσεται κα
tra te ad dñm: & erit in te pctũ. nõ
τὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία. οὐκ — 4.Re. 4.b. 2.Pa. 25.a.
occidẽtur pres p filijs: & filij nõ
ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ
moriẽtur pro pribus. vnusq̃q suo
ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων. ἕκαστος τῇ ἑαυτοῦ
pctõ morietur. nõ puertes iudiciũ ad
ἁμαρτίᾳ ἀποθανοῦνται. οὐκ ἐκκλινεῖς κρίσιν πρόση
uene & pupilli & vidue. nõ pignerabis vesti
λύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας. οὐκ ἐνεχυράσεις ἱμά — D Deut. 19.b.& 15.d.
mẽtũ vidue. & memor eris q seruus fuisti i tra
τιον χήρας· καὶ μνεσθήσῃ ὅτι δοῦλος ἦσθα ἐν γῇ
egypti: & eruerit te dño deus tuus in
Αἰγύπτῳ, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ
de. pp hoc ego tibi pcipio vt facias ver
θεν. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆ
bũ hoc. si aũt messueris messẽ suã in
μα τοῦτο. ἐὰν δὲ ἀμήσῃς τὸν ἀμητόν σου ἐν τῷ
agro tuo: & oblitus fueris manipuli: nõ reuerteris
ἀγρῷ σου, καὶ ἐπιλάθῃ δράγμα, οὐκ ἐπαναστρα
vt tollas illũ: mẽdico & aduene
φήσῃ ἆραι αὐτό, τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ προσηλύτῳ
& pupillo & vidue erit: vt bñdicat
καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσαι, ἵνα εὐλογήσῃ
tibi dño deus tuus in omni ope manuũ
σε κύριος ὁ θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν
tuarũ. si aũt oliuas collegeris:
σου. ἐὰν δὲ ἐλαιολογήσῃς,

Positiua chal. Interp.chal. Transla.Chal.

עוֹל נָסַב קוּם — non ingrediaris in domum eius vt accipias pignus eius. sed foris stabis: & vir qui est debitor tibi profe-
נְפַק שֵׁכֵן תּוֹךְ — ret ad te pignus foras. Et si vir pauper est: non dormias in pignore eius: sed reddes ei pignus cum
עוֹל שָׁכַב כְּסָת — occubuerit sol: vt dormiat in vestimẽto suo: vt benedicat tibi. et tibi erit iusticia coram dño deo tuo. Non
בָּרַךְ הָוָה זָכָה — retinebis violẽter mercedẽ pauperis & egeni de fra-
עֲשַׁק עָנָה כָּבֵן — tribus tuis aut de aduenis qui sunt in terra tua in ci-
גּוֹר קָרָה גְּבַן — uitatibus tuis: sed in eodem die dabis mercedẽ eius
קְרָא סוּת צְלָה — ante occasum solis: quoniã pauper est: & pro eo ponit
דּוּן דּוֹר נָסַב — animã suã: vt non clamet aduersum te coram dño & sit
שְׁכַן דְּבַר בָּקַד — in te peccatũ. Non moriantur patres pro filijs: neq̃
עֲבַד חָצַד עָשָׂה — filij moriãtur pro patribus. sed singuli q̃ peccato suo
תּוֹךְ גּוֹר חָבַט — moriãtur. Non declinabis iudiciũ aduene & pupilli: neq̃ tolles pro pignore vestimẽtum vidue. et recorda
beris q̃ seruus fuisti in egypto & redemit te inde dño
deus tuus: ideo ego precipio tibi vt faciaś hanc res.
Quando messueris messem tuam in agro tuo: & oblitus fueris manipuli in agro: non reuerteris vt tollas illũ: sed peregrino & pupillo & vidue erit: et bene
dicat tibi dominus deus tuus in omnibus operibus manus tue. Quando excusseris

לֹא תֵיעוֹל לְבֵיתֵיהּ לְסַתָּמָא מַשְׁכּוֹנֵיהּ׃ בְּבָרָא תְּקוּם וְעַבְרָא לְוָתְּךָ יַפֵּיק לְוָתָךְ
תַּ מַשְׁכּוֹנָא לְבָרָא׃ וְאִם גַּבַּר מִסְכֵּן הוּא לָא תִשְׁכּוֹב בְּמַשְׁכּוֹנֵיהּ׃ אַתָּבָא תְּתִיב לֵיהּ תַּ
מַשְׁכּוֹנָא כְּמֵישַׁר שִׁימְשָׁא וְתִשְׁכּוֹב בְּסוּתֵיהּ וּבָרֵכִינָךְ וְלָךְ תְּהֵי זַכּוּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃
לָא תַעֲשׁוֹק אַגִּירָא עָנְיָא וּמִסְכֵּינָא מֵאָחָךְ אוֹ מִן גִּיּוֹרָךְ דִּי בְּאַרְעָךְ בְּקִרְיָתָךְ בְּיוֹמֵיהּ תִּתֵּן
אַגְרֵיהּ וְלָא תֵיעוֹל עֲלוֹהִי שִׁמְשָׁא אֲרֵי מִסְכֵּן הוּא וְלֵיהּ הוּא מְסַר תַּ נַפְשֵׁיהּ וְלָא יְקַבֵּי
עֲלָךְ קֳדָם יְיָ וְיְהֵי בָּךְ חוֹבָא׃ לָא יְמוּתוּן אֲבָהָן עַל פּוּם בְּנִין וּבְנִין לָא יְמוּתוּן עַל פּוּם
אֲבָהָן אֱנָשׁ בְּחוֹבָהּ יְמוּתוּן׃ לָא תַצְלֵי דִּין דֵּיעֵר יָתִים וְלָא תַסֵּב מַשְׁכּוֹנָא לְאִנּוּשׁ
אַרְמְלָא׃ וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָא הֲוֵיתָא בְּמִצְרַיִם וּפְרָקָךְ יְיָ אֱלָהָךְ מִתַּמָּן עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּד
לָךְ לְמֶעְבַּד תַּ פִּתְגָמָא הָדֵין׃ אֲרֵי תְּחֻצַּד חֲצָדָךְ בְּחַקְלָךְ וְיָתֵי נְשִׁי עוֹמְרָא תְּחַקְלָא לָא
תְּתוּב לְמִסְבֵּיהּ לְגִיּוֹרָא לְיַתָּמָא וּלְאַרְמְלְתָא יְהֵי בְּדִיל דְּיִבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹל עוֹבָדֵי
יְדָךְ׃ אֲרֵי תַּחְבּוֹט

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

nõ reuerteris vt colligao q̃ post te: οὐκ ἐπαφαιρήσῃ καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω σου, aduene ꝛ pupillo ꝛ vidue erũt. τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται· si ãt vindemiaueris vineã tuã: nõ reuindemia ἐὰν δὲ τρυγήσῃς τὸν ἀμπελῶνά σου, οὐκ ἐπαφαιρεῖ bis q̃ post te. aduene ꝛ pupil γήσεις τὰ ὀπίσω σου. τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφα lo ꝛ vidue erũt. ꝛ memineris q̃ seruus fuisti in νῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται. καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν terra egypti. pp hoc ego tibi p̃cipio vt fa γῇ Αἰγύπτου. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι τοι cias ꝟbũ hoc.
εἶναι τὸ ῥῆμα τοῦτο. Ca.25.

A Sĩ ãt fuerit cõtrouersia inter hoies: ꝛ ac ἐὰν δὲ ᾖ ἡ κρίσις ἀντιλογία ἀναμέσον ἀνῶν, καὶ προ cesserint ad iudiciũ: ꝛ iudicauerit: ꝛ iustificauerit σέλθωσιν εἰς κρίσιν, καὶ κρίνωσι, καὶ δικαιώσωσι τὸν iustũ · ꝛ cõdẽnauerit impiũ: ꝛ erit si vign̄ δίκαιον καὶ καταγνῶσι τὸν ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ἐὰν ἄξιος fuerit plagis ipi⁹: ꝛ pſterneꝫ cũ coꝝ iu ᾖ πληγῶν ὁ ἀσεβῶν, καὶ καταβιβῶσι αὐτὸν ἔναντι τῶν κρι dicib⁹: ꝛ flagellabit cũ coꝝ eio ſm τῶν, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἔναντίον αὐτῶν κατὰ impietatẽ illi⁹. nũero flagellabit cũ: qua τὴν ἀσέβειαν αὐτ· ἀριθμῷ μαστιγώσουσιν αὐτόν, τεσσα draginta nõ addent. si ãt addiderit flagel ράκοντα οὐ προσθήσουσιν· ἐὰν δὲ προσθῶσιν μαστιγῶ lare cũ sup has plagas: plagas plu σαι αὐτὸν ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγάς, πληγὰς πλεί 1.Cor. reas: turpiter aget frater tu⁹ coꝝ te. nõ li 9.b. ους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου. οὐ φι 1.timo gabis os bouis triturãtio. si ãt habitauerit fres si 5.c. μώσεις βοῦν ἀλοῶντα· ἐὰν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ mul: ꝛ mortuꝰ fuerit vnꝰ ex eis: semẽ ãt nõ sit il τὸ αὐτό, καὶ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ᾖ αὐ

B li: nõ erit vxor mortui extra viro nõ ꝓpin τῶν, οὐκ ἔσται ἡ γυνὴ ἔξω τινὶ τῷ πολίτῃ ἑξω ἀδελ quo: frater viri eius accedet ad il φοῦ τοῦ, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐ lam: ꝛ accipiet eam sibiip̃i vxorẽ: ꝛ cohabitabit ei: τήν, καὶ λήψεται αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, καὶ συνοικήσει αὐτῇ, ꝛ erit infans q̃ genit⁹ fuerit: cõstituet ex nole καὶ ἔσται τὸ παιδίον ὃ ἂν τέκῃ, καταστήσεται ἐκ τοῦ ὀνόμα illi⁹ q̃ mortuꝰ ẽ: ꝛ nõ delebitur nomẽ il τος τοῦ τετελευτηκότος, καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται τὸ ὄνομα αὐ lius ex israel. si ãt nõ voluerit hõ accipere vxorem τοῦ ἐξ Ἰσραήλ· ἐὰν δὲ μὴ βούλωται ὁ ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα fratris sui: ꝛ pget vxor ad portã τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ἡ γυνὴ ἐπὶ τὴν πύλην ad senatum: ꝛ dicet: nõ vult frater viri ἐπὶ τὴν γερουσίαν, καὶ ἐρεῖ, οὐ θέλει ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός mei suscitare nomẽ fratris sui in israel: μου ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ,

Trãsla.B.Hiero.

geris⁹ oliuarũ: qcquid re manserit in arboribus ˣnõ reuerteris vt colli gas: sed relinq̃s ꝑ aduene ꝑ pupillo ᶜac vidue. ᶜSi vi demiaueris ᵉvineam tuã: ᵇnon ᶜcolliges remanen tes racemos: sed cedent in vsus aduene ᵐpupilli ⁿac vidue. ᵖMemento ᵍq & tu ʳseruieris ˢin ⁿegy pto: & ᵗidcirco ᵉprecipio tibi ᵇvt facias ᶜhãc ᵈ rem. Si ᵇfuerit Cap.25. ᶜã ᵈiterᶜ aliquos: ᶠ & iterpellauerint ᵇiudices: ᶠque ᵐiustũ esse pspexe rint: illi ᵃiusticie palmam dabũt: ᵒquẽ ᵖimpiũ: ᵃcõ dẽnabunt ipietatis: ʳ Sin autẽ eũ ⁿqui peccauit ᵒdi gnũ viderint ᶠplagis: ˣ p sternẽt ᵖ & ᵃcorã se ᵉ faciet verberari. ᵇPro mensu raᶜpcti erit & plagarum modus: ita dũtaxat vtᶜ q̃ dragenariũ ᵈ numerum ᵉnõ ᵒexcedãt: ᶠne fede la ceratus ᵃañ oculos tuos ᵍobeatᶠ frater tuus. ᶠ Nõ ⁿligabis os ˣ bouis ᶠ terẽ tis in area fruges tuas. ʳqũ ˢhitauerint ᵒ frẽs ᶜsil ᵖ & ᶜvnus ᶠex eis ∞∞∞∞∞∞∞ ᵇabsq; ᵍliberis ᵇmortuus fuerit: ᵐvxor ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ⁿdefuncti ᵃnõ ᶠnubet ᵖal teri: sed ᵃaccipiet eã ʳ fra ius: & suscitabit semen fratris sui: ∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵃ & ᵇprimogẽitum ex ea filium ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ᵍnomine ᵇillius ᶜappella bit: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ˣvt nõ ᶠdeleatur ᵐ nomẽ eius ⁿex israel. ᵒSinautẽ ᵖnoluerit ᵍaccipere ⁿvxo rẽ fris sui: q̃ei lege debe tur: ʳperget ᶜmulier ᵗad portã ciuitatis: & inter pellabit ᵇmaiores natu: ᶜdicetq;. ᵇNõ vult ᶜfrater viri mei ᶠsuscitare ᵇsemen ᵍfratris sui ᶠin israel: ∞∞∞

Ter.Heb. Deuc. Ca.xxv.

וְיִתֹּךְ לֹא תְפַאֵר אַחֲרֶיךָ לַגֵּר
לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה: כִּי תְבַצֹר
כַּרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל אַחֲרֶיךָ לַגֵּר
לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה: וְזָכַרְתָּ כִּי
עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל כֵּן
אָנֹכִי מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַדָּבָר
הַזֶּה: Cap.xxv.
כִּי יִהְיֶה רִיב בֵּין
אֲנָשִׁים וְנִגְּשׁוּ אֶל הַמִּשְׁפָּט
וּשְׁפָטוּם וְהִצְדִּיקוּ אֶת הַצַּדִּיק
וְהִרְשִׁיעוּ אֶת הָרָשָׁע: וְהָיָה אִם
בִּן הַכּוֹת הָרָשָׁע וְהִפִּילוֹ הַשֹּׁפֵט
וְהִכָּהוּ לְפָנָיו כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר:
אַרְבָּעִים יַכֶּנּוּ לֹא יֹסִיף פֶּן יֹסִיף
לְהַכֹּתוֹ עַל אֵלֶּה מַכָּה רַבָּה
וְנִקְלָה אָחִיךָ לְעֵינֶיךָ: לֹא
תַחְסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ: כִּי יֵשְׁבוּ
אַחִים יַחְדָּו וּמֵת אַחַד מֵהֶם
וּבֵן אֵין לוֹ לֹא תִהְיֶה אֵשֶׁת
הַמֵּת הַחוּצָה לְאִישׁ זָר יְבָמָהּ
יָבֹא עָלֶיהָ וּלְקָחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה
וְיִבְּמָהּ: וְהָיָה הַבְּכוֹר אֲשֶׁר
תֵּלֵד יָקוּם עַל שֵׁם אָחִיו הַמֵּת
וְלֹא יִמָּחֶה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל: וְאִם

Interp.chal.

oliuas tuas: nõ reuertaris ad colligendũ qõ post te re liquerio: sed pegrino ꝛ pupillo ꝛ vidue erit. Si vin demiauerio vineã tuam: non colligeo remanẽteo ra cemos quos post te reliq̃ris: sed peregrino ꝛ pupillo et vidue erunt. Et recordaberis q̃ seruꝰ fuisti in terra egypti: idcirco ego precipio tibi vt faciaas rem hanc. Si fuerit causa inter viros: veneritq; ad iudiciũ: iudicabũt eos iudices: ꝛ iustificabũt iu stus: ꝛ condẽnabũt impiũ. Si aũt ipius vignꝰ fuerit ꝟberibꝰ: pternet eũ iudex: ꝛ in cõspectu suo verbera bit eum: iurta mẽsurã velieti erit modus plagaꝝ vsq; ad numerũ quadragenariũ flagellabit eum: ꝛ nõ am plius: ne forte addat verberare eum super hec plaga magna: ꝛ ignominiã patiaꝰ ff tuꝰ ante oculos tuos. Non claudes os boui triturãti. Si hitauerint frẽs in vnũ: ꝛ mortuꝰ fuerit vnꝰ ex eio: ꝛ filiꝰ nõ ẽ ei: nõ nubet vxor mortui foras: viro alieno: ff defuncti ingredieꝰ ad eã: ꝛ accipiet eã sibi i vxorẽ ꝑ frẽ suo. ꝛ ꝓmogenitꝰ quẽ genuerit suscitabit nomẽ frĩs ei⁹ defũcti: ꝛ nõ de lebiꝰ nomẽ eiꝰ de israel. et si noluerit vir accipe vxorẽ frĩo sui: ascẽdet illa ad portã dom⁹ iudiciũ ãte seniores ꝛ dicet. renuit ff viri mei suscitare nomẽ frĩo sui i isrl:

Pritiua.heb.

פָּאַר גּוֹר
הָיָה בָּצַר
עָלַל
הָיָה יָתוֹם
סָמַךְ שׁוֹר
מוּת
אִישׁ
Cap.xxv.
הָיָה רוּשׁ
שָׁפַט צָדַק
רָשַׁע
נָגַף
חָפַץ
עָלָה
פָּנָה סָפַר
אַרְבָּעִים
לְהַכּוֹת
נָקַל
חָסַם דּוּשׁ
חָלַל עוֹל
יָלַד קוּם
צָרָה נָסַב
דּוּן שׁוּב

Pritiua chal.

פָּלַח עָלַל
דָּבַר פָּקַד
קָרַב זָכָה
לָקָה רָמָה
מָנָה רַבָּע
קָלָה אֶחָד
דּוּשׁ מוּת
חָלַל עוֹל
יָלַד קוּם
צָרָה נָסַב
דּוּן שׁוּב

Transla.Chal.

זַיְתָךְ לָא תְפַיֵּר לְנִיּוֹרָא לְיַתָּמָא וּלְאַרְמַלְתָּא יְהֵי: אֲרֵי תְּקוֹטֵף כַּרְמָךְ לָא תְעַלֵּל
בָּתְרָךְ לְנִיּוֹרָא לְיַתָּמָא וּלְאַרְמַלְתָּא יְהֵי: וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָא הֲוֵיתָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם
עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ לְמֶעְבַּד יָת פִּתְגָמָא הָדֵין: Ca.xxv. אֲרֵי יְהֵי דִּין
בֵּין גְּבָרִין וְיִתְקָרְבוּן לְוָת דַּיָּנָא וְיַדַּיְנוּן יָתְהוֹן וְיַזְכּוֹן יָת זַכָּאָה וְיִתְּנוּן יָת חַיָּבָא: וְיְהֵי אִם
בַּר חַיָּב לְאַלְקָאָה חַיָּבָא וְיַרְמֵי דַּיָּנָא וְיַלְקֵינֵיהּ קֳדָמוֹהִי כְּמִסַּת חוֹבְתֵיהּ בְּמִנְיָנָא:
אַרְבְּעִין יַלְקִינֵיהּ לָא יוֹסֵף וְיַלְקֵינֵיהּ עַל אִילֵּין מָתָא סַגִּי וְחָמֵי אָחוּךְ
לְעֵינָךְ: לָא תַחְרֵד פּוּם תּוֹרָא: אֲרֵי יִתְבוּן אַחִין כַּחֲדָא וְיִמּוּת חַד מִנְּהוֹן וּבַר
לֵית לֵיהּ לָא תְּהֵי אִיתַּת מִיתָא לְבָרָא לִגְבַר חֲלוֹנָי יִבְמָהּ יֵיעוֹל עֲלַהּ וְיִסְבְּנִינַהּ לֵיהּ
לְאִינְתּוּ וְיִבְמִינַהּ: וְיְהֵי בּוּכְרָא דְּתֵלֵיד יְקוֹם עַל שׁוּם אֲחוֹהִי מִיתָא וְלָא
מִישְׂרָאֵל: וְאִם לָא יְצֵבֵי גַּבְרָא לְמִיסַּב יָת יַבְמְתֵּיהּ וְתִסַּק יַבְמְתֵּיהּ לְתָרַע בֵּית דִּינָא
לְקֳדָם סָבַיָּא וְתֵימַר סָרֵב יַבְמִי לְאַקָּמָא לַאֲחוֹהִי שׁוּמָא מִישְׂרָאֵל

Pritiua beb.	Tex. Heb. Deut.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
לֹא	לֹא	nec me in cõiugiũ fumere. Statimq; accersiri eum facient: & interrogabunt. Si rñderit: nolo eã vxorẽ accipe: accedet mulier ooooooo ad eum coram seniorí bus: & tollet ooooooooooo calciamẽtũ de pede eius: spuetq; in faciẽ ei. & dicet. Sic fiet hoi ooooooooooooooooooooooo qui nó edificat domũ fratris sui. ooooooooooo Et vocabitur nomẽ illi us in israel domus discalciati. Si habuerint inter se iurgium viri duo. & vnus cõtra alterũ rixa ri cepit: volẽsq; vxor alterius eruere virum suũ de manu fortioris: miseritq; manũ & appr̃ henderit verenda eius: abscides manum illius nec flecteris sup eã villa mia. Nõ hẽbis in saccu lo diuersa pondera oooo maius & minus: nec erit ooooooooooooooooooo in domo tua modius maior & minor. ooooo Põdus hẽbis iustum & verũ: & modius ooooooo equalis & verus erit tibi: vt ooooooooooooooo multo viuas tpe sup terram quam ooooooo dñs deus tuus dederit tibi. Abominatur eni dñs eũ qui facit hec: & aduersatur omnem ooo iniusticiã. Memento q̃ fecerit ooooooooooooo tibi amalech in via egrediebaris ex egypto quõ occurrerit tibi: & extremos agminis tui qui lassi residebãt: cecíderit. qñ tu eras fame & labore cõfectus: & nõ timuerit deum. oooo Cũ ergo dñs deus tuꝰ dederit tibi requiẽ: &	nõ voluit frater viri mei. & vocabit ὐκ θέλησει ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου καὶ καλέσου cũ senatus vrbis illius: & dicet σιν ἀυτὸν ἡγιρουσία τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ ἐροῦσιν ei: & ſi nõ dixerit: nõ volo accipere eã. & αὐτῷ, καὶ ἐὰν εἴπῃ, οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν. καὶ accedẽs mulier frio eius ad eũ προσελθοῦσα ἡ γυνὴ τ ἀδελφοῦ αὐτ πρὸς αὐτὸν Luce. coram senatu: & soluet calciamẽtũ e= 20. ναντι τῆς γιρουσίας, καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐ ius vnũ de pede eius: & spuet in τοῦ τὸ ἓν ἀπὸ τ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ ἐμπτύσει εἰς faciẽ eius: & respõdẽs dicet: sic fa= τὸ πρόσωπον αὐτ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ, οὕτως ποι cient hoi: q nõ edificabit domũ ήσουσι τῷ ἀνδρώπῳ, ὃς οὐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον fris sui. & vocabit nomẽ illius in τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν israel: domus discalciati calciamẽtũ. si ãt Ισραήλ, οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα. ἐὰν δὲ pugnauerit duo hoieo in id ipm: hõ cũ μάχωνται δύο ἄνδρωποι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἀνδρώπος μι frẽ suo: & accesserit vxor vni eo τὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προσέλθῃ ἡ γυνὴ ἑνὸς ἀν rũ: vt eruat virũ suũ de manu per cussientis eũ: & extẽdẽs manũ suã apprẽ τῶν, ἐξελέσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τύ derit verẽda eius: abscindes manũ ei πτοντος αὐτόν, καὶ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα αὐτῆς ἐπιλά Deu. 25. βηται τῶν αἰδοίων αὐτοῦ, ἀποκόψεις τὴν χεῖρα αὐ D lius: nõ parcet oculus tuus sup eã. nõ crit τῆς, οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῇ. οὐκ ἔσται in sacculo tuo põdus & põdus: magnũ & par ἐν τῷ μαρσίππῳ σου σάϊμιον καὶ σάϊμιον, μέγα καὶ μι uum. nõ crit in domo tua mẽsura vel mẽsura: ma κρόν· οὐκ ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον καὶ μέτρον, μέ gna & parua. põdus verũ & iustũ erit tibi: γα καὶ μικρόν· σάϊμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, & mẽsura vera & iusta erit tibi: vt lõ καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, ἵνα πολυη geuus sis sup terrã: q̃ dñs deus tuus dat tibi in μέρος ἡμέραι ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύ ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν possessiõe: quia abominatio dño deo tuo oĩs faciẽs hec κλήρῳ, ὅτι βδέλυγμα κῷ τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦ Exo. omnis qui facit iniustũ. memẽto q̃ fecit tibi 17.c. τα καὶ πᾶς ποιῶν ἄδικον· μνήθητι ὅσα ἐποίησέ σοι amalech in via egrediẽte te ex egypto: ἀμαλὴκ ἐν τῇ ὁδῷ ἐκπορευομένου σου ἐξ αἰγύπτου, quõ restitit tibi in via: & cecidit extremũ agmẽ tuũ πῶς ἀντέστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἔκλινε τὴν οὐραγίαν σου lassos post te: tu ũt famescebas & labor: abas: & nõ ἔκοπωμένους ὀπίσω σου, σὺ δὲ ἐπείνας καὶ ἐκοπίας, καὶ οὐκ timuit deũ. & erit cũ dederit reqẽ tibi dño de= φοβήθη τὸν θεόν· καὶ ἔσται ὅταν κατα παύσῃ σοι κύς ὁ θς σου

Pritiua. cbal.	Interp. cbal.	Transla. Cbal.
לֹא אָבָה לָקַח	non vult me in coniugẽ accipere. et vocabunt eum se	לָא אֲבִי יִבְמִי וְיִקְרוּן לֵיהּ סָבֵי קִרְתָּהּ וְיִמַּלְלוּן עִמֵּיהּ וְיִקוּם וְיֵימַר לָא רְעֵיתִי לְמִסְבַּהּ
עִירוֹ וְדִבְּרוּ אֵלָיו	nioues ciuitatis: & loquẽtur cum eo: & si rennerit & di	וְתִתְקְרֵב יְבִמְתֵּיהּ לֵיהּ לְקֳדָם סָבַיָּא וְתִשְׁרֵי סְנֵיהּ מֵעַל רַגְלֵיהּ וּתְרוֹק בְּאַפּוֹהִי וְתַתְנֵי
וְעָמַד וְאָמַר	xerit nolo accipere eam: accedet vxor fratris eius ad	וְתֵימַר כְּדֵין יִתְעֲבֵד לְגֻבְרָא דְּי לָא יִבְנֵי יַת בֵּית אָחוֹהִי: וְיִתְקְרֵי שְׁמֵיהּ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית
לֹא חָפַצְתִּי לְקַחְתָּהּ	eum coram senioribus: & soluet calciamentũ eius de	סָרֵי סַנָּא: וַאֲרֵי יִנְצוֹן גֻּבְרִין כַּחֲדָא גְּבָרָא וְאָחוֹהִי וְתִתְקְרֵב אִיתַּת חַד לְשֵׁיזָבָא יַת
וְנִגְּשָׁה יְבִמְתּוֹ	pede eiꝰ & spuet in faciẽ eiꝰ: & rñdebit & dicet. Sic fiet	בַּעְלָהּ מִידָּא וְתוֹשֵׁט יְדָהּ וְתַתְקֵיף בְּבֵיתָתֵהּ: וְתִקְטַע יַת יְדָהּ לָא תְחוּס
אֵלָיו לְעֵינֵי זְקֵנִים	viro qui nõ edificat domũ frio sui. Et vocabit nomẽ	עֵינָךְ: לָא יְהֵי לָךְ בְּכִיסָךְ סַתְקַל וּסַתְקַל רַבָּא וּזְעֵירָא: לָא יְהֵי לָךְ בְּבֵיתָךְ מְכִילָא וּמְכִילָא
וְחָלְצָה נַעֲלוֹ מֵעַל רַגְלוֹ	illius in israel domꝰ discalciati. Si rixati fuerint viri	רַבָּא וּזְעֵירָא: סַתְקַלִין שְׁלִימִין וּקְשׁוֹט יְהוֹן לָךְ מְכִילָן שְׁלִימִין וּקְשׁוֹט יְהוֹן לָךְ בְּדִיל
וְיָרְקָה בְּפָנָיו	adinuicẽ vir & frater eius: & accesserit vxor vnius vt	לְיוֹרְכוֹן יוֹמָךְ עַל אַרְעָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ: אֲרֵי מְרַחֲקָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ כָּל עָבֵיד
וְעָנְתָה וְאָמְרָה כֹּה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ	eruat maritũ suũ de manu illius qui percutit eum: &	אִילֵין כָּל עֲבִיד שְׁקָר: רַחֵי רְכִיר יַת דְּעָבַד לָךְ עֲמָלֵק בְּאוֹרְחָא כְּמִפַּקְכֶּן מִמִּצְרָיִם:
אֲשֶׁר לֹא יִבְנֶה אֶת בֵּית אָחִיו	extenderit manũ suã: & apprehenderit verenda eius	דְּעַיְּרָךְ בְּאוֹרְחָא וְקַטֵּיל בָּךְ כָּל דַּהֲווֹ מִתְאַחֲרִין בַּתְרָךְ וְאַתְּ מְשָׁלְהֵי וּלְאֵי וְלָא דָחֵיל
וְנִקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית חֲלוּץ הַנָּעַל	abscindes manum illius: & non parcat oculus tuus.	מִקֳּדָם אֱלָהָא וַהֲוָה כַּד יָנִיחַ יְיָ אֱלָהָךְ לָךְ
	Non sit tibi in sacculo tuo pondus & põdus maius &	
	minus. Non erit tibi in domo tua modius & modius	
	maior: & minor. Pondera perfecta & recta erunt tibi	
	modũ perfecti & veri erunt tibi: vt prolongẽtur dies	
	tui sup terrã quã dñs deus tuus dabit tibi: quia abo=	
	minatio est dñi dei tui omnis qui facit hec: omis qui fa	
	cit iniqtatẽ. Memẽto qõ fecerit tibi amalech in via	
	cum egrederemini de egypto: quõ occurrerit tibi	
	in via: & occiderit in te oẽs qui remanserant post ter	
	gum tuum: & tu eras lassus & fatigatus: & non timens	
	gloriã dei. Cumq; requiẽ dederit tibi dñs deus tuus	

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ab oīb⁹ inimicis tuis q̄ i circuitu tuo i tra ꝙ
ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου τῶν κύκλῳ σου ἐν γῇ ἣν
dat tibi in possessionē ad possidēdā: dele=
δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι, ἐξαλεί=
bis nomē amalech de sub celo: t
ψεις τὸ ὄνομα Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ
nō obliuiscaris.
οὐ μὴ ἐπιλάθῃ. Ca.26.

A Et erit cū intraueris in trā quā dño de⁹
καὶ ἔσται ὅταν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν κ̄ς̄ ὁ θεός
tu⁹ dat tibi in possessiōē: vt possideas eā:
σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι αὐτήν,
B.17.c σου habitaueris in ea t tolles de primicijs
καὶ κατοικήσῃς ἐν αὐτῇ καὶ λήψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς
frugū tre tue: q̄ dño de⁹ tu⁹ dat
τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου, ἧς κ̄ς̄ ὁ θεός σου δίδωσί
tibi in possessiōē: t pones in cartallo: t per=
σοι ἐν κλήρῳ, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πο
ges ad locū: quē elegerit dño
ρεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ
deus tu⁹ vt inuocet nomē ei⁹ ibi: t ac=
θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ ἐπ=
cedes ad sacerdotē q̄ fuerit in dieb⁹ il=
στελεῖς πρὸς τὸν ἱερέα ὃς ἂν ᾖ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί
lis: t dices ad eū: īnūcio hodie dño
ναις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, ἀπαγγέλλω σήμερον κυρίῳ
deo tuo: q̄ ingressus sū in trā quā iurauit do
τῷ θεῷ σου, ὅτι εἰσελήλυθα εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσι κύ
min⁹ de⁹ patrib⁹ nr̄is vt daret nobis. t su=
ριος ὁ θεὸς τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν. καὶ λή
scipiet sacerdos cartallū de manib⁹ tuis: t
ψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ
ponet eā coram altare dñi dei
θήσει αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ
tui. t respondebis: t dices coram dño
σου· καὶ ἀποκριθήσῃ, καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ
deo tuo: syriam vere perijt pr̄ me⁹: t descē=
θεοῦ σου, συρίαν ἀπώλεσεν ὁ πατήρ μου, καὶ κατέ
dit in egyptū: t pegrinat⁹ ē ibi in numero pau
βη εἰς Αἴγυπτον, καὶ παῴκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βρα
cissimo: t fuit ibi in gētē magnā t multitudinē mul
χεῖ, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πλῆθος πο=
tā: t afflixerūt nos egyptij: t humilia
λύ, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐταπεί
uerūt nos: t iposuerūt nobis opa dura: t
νωσαν ἡμᾶς, καὶ ἐπέθηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά, καὶ
clamauim⁹ ad dñm deū patrū nr̄oꝝ: t
ἀνεβοήσαμεν πρὸς κν̄ τὸν θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ
exaudiuit dño vocē nr̄am: t vidit humilitatē
εἰσήκουσε κ̄ς̄ τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ ἴδε τὴν ταπείνωσιν
nr̄am t laborē nr̄m: t angustiā nr̄am: t edu
ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν, καὶ τὸν θλιμμὸν ἡμῶν, καὶ ἐξή
xit nos dño de egypto in fortitudie magnā t in manu forti
γαγεν ἡμᾶς κ̄ς̄ ἐξ Αἰγύπτου ἐν ἰσχύι μεγάλῃ καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ

Transla.Chal.

Trāsla.B.Iero.

subiecerit⁽ᵐ⁾ cūctas ᵒp̄ cir
cuitū natōes⁽ᵍ⁾ī terra⁽ʳ⁾quā
⁽ᵗ⁾tibi⁽ᶠ⁾pollicitus est: ꝯꝯꝯ
ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
⁽ᵛ⁾delebis⁽ᵇ⁾nomen eius ꝯ
ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
⁽ᵇ⁾sub⁽ᶜ⁾celo. Caue⁽ᵉ⁾ne⁽ᶠ⁾obli
uiscaris. Cap̄.26.

QVnq̄⁽ᶜ⁾intraueris ꝯ
⁽ᶜ⁾terram⁽ᶠ⁾quam ꝯꝯꝯ
⁽ᵈ⁾dñs⁽ᵇ⁾deus tuus⁽ᵗ⁾tibi⁽ᵈ⁾da=
turus est⁽ᵖ⁾possidendam:
⁽ᵐ⁾& obtinueris eā: ⁽ⁿ⁾atq̄
habitaueris⁽ᵒ⁾in illa: ⁽ᵖ⁾tol=
les⁽ᵍ⁾de⁽ᶜ⁾cunctis⁽ᵉ⁾frugibus
tuis⁽ᵍ⁾primitias ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
⁽ᶜ⁾& pones⁽ᶠ⁾in cartallo: ⁽ᵍ⁾p
gesq̄⁽ᵇ⁾ad ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
⁽ᵗ⁾locum⁽ʰ⁾quem⁽ᵐ⁾ domin⁹
⁽ⁿ⁾deus tuus⁽ᶜ⁾elegerit: ꝯꝯꝯ
⁽ᵒ⁾vt⁽ᵇ⁾ibi⁽ᶠ⁾inuocetur⁽ᵖ⁾ nomē
eius: ⁽ᶜ⁾accedesq̄⁽ᵇ⁾ad⁽ᶠ⁾sacer
dotem⁽ᵃ⁾qui⁽ᶜ⁾fuerit⁽ᵗ⁾in die
bus⁽ᵗ⁾illis: ⁽ᵇ⁾& dices ꝯꝯꝯꝯ
⁽ᵇ⁾ad eum. ⁽ᶜ⁾Profiteor⁽ᵇ⁾ho=
die coram⁽ᶜ⁾dño⁽ᶠ⁾deo tuo:
⁽ᵍ⁾q̄⁽ᵇ⁾ingressus sum⁽ⁱ⁾in⁽ᵗ⁾ter=
ram pro⁽ᵗ⁾qua⁽ᵐ⁾iurauit
⁽ᶜ⁾pr̄ibus nr̄is⁽ᵖ⁾vt daret eā
⁽ᵍ⁾nobis. ⁽ˢ⁾Suscipiensq̄ꝯꝯꝯ
⁽ᵃ⁾sacerdos⁽ᶜ⁾cart allum⁽ᵉ⁾de
manu tua⁽ˣ⁾ponet⁽ᶠ⁾ante
⁽ᵃ⁾altare⁽ᵈ⁾dñi⁽ᶠ⁾dei tui: ⁽ᵇ⁾& lo
queris ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ
⁽ᶜ⁾in cōspectu⁽ᶠ⁾dñi⁽ᵍ⁾dei tui.
⁽ᵇ⁾Syrus⁽ᵗ⁾psequebatur⁽ᵇ⁾pa
trē meū: qui⁽ᵗ⁾descēdit⁽ᵐ⁾i
egyptū: ⁽ⁿ⁾& ⁽ᵒ⁾ibi⁽ⁿ⁾pegrina
tus e⁽ᵖ⁾in⁽ᵍ⁾pauciſſimo nu
mero: ⁽ʳ⁾creuitq̄⁽ᵗ⁾in gentē
⁽ᵐ⁾magnā ac⁽ʳ⁾robustā⁽ᵗ⁾& in
finite multitudis. ⁽ᵗ⁾Affli=
xerūtq̄⁽ᵍ⁾nos⁽ᵇ⁾egyptii⁽ᶜ⁾ &
psecuti sunt⁽ᵖ⁾iponētes⁽ᵍ⁾o
nera⁽ᵍ⁾grauissima: ⁽ᵇ⁾& cla=
mauimus⁽ᵗ⁾ad⁽ᵇ⁾dñm⁽ⁱ⁾ deū
⁽ᵐ⁾pr̄m nr̄orū: ⁽ᵠ⁾exaudi=
uit⁽ᵍ⁾nos: ⁽ʳ⁾& respexit⁽ʰ⁾hūi
litatē nr̄am⁽ᵉ⁾& ⁽ᶠ⁾laborē⁽ᵉ⁾at
q̄⁽ᵇ⁾angustiā: ⁽ᵃ⁾& eduxit
nos⁽ᶜ⁾de egypto⁽ᵇ⁾in manu
⁽ᶜ⁾forti ꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯꝯ

Ter.Heb. Deut. Ca.xxvi. Pritiua heb.

סָבִב ᵐמִכָּל ᵒאֹיְבֶיךָ ᵖמִסָּבִיב ᵍבָּאָרֶץ ᵃאֲשֶׁר
ʳיְהוָה ᵒאֱלֹהֶיךָ ᵗנֹתֵן ᵐלְךָ ʳנַחֲלָה
יָרַשְׁתָּה ᵐלְרִשְׁתָּהּ ᵗתִּמְחֶה ᵃאֶת ᵒזֵכֶר ʳעֲמָלֵק
שָׁמַיִם ᵒמִתַּחַת ᵍהַשָּׁמָיִם ᵇלֹא ᵗתִּשְׁכָּחֵ׃

Ca.xxvi.

בוא ᵗוְהָיָה ᵒכִּי ᵗתָבוֹא ᵃאֶל ᵒהָאָרֶץ ᵃאֲשֶׁר
יְהוָה ᵒאֱלֹהֶיךָ ᵗנֹתֵן ᵐלְךָ ʳנַחֲלָה
וְיָרַשְׁתָּהּ ᵐוְיָשַׁבְתָּ ᵒבָּהּ׃ ᵖוְלָקַחְתָּ
מרא שׁית ᵍכָּל ᵒפְּרִי ᵍהָאֲדָמָה ᵐאֲשֶׁר
תָּבִיא ᵍמֵאַרְצְךָ ᵃאֲשֶׁר ᵒיְהוָה ᵒאֱלֹהֶיךָ
נתן ᵗלָךְ ᵗוְשַׂמְתָּ ᵃבַּטֶּנֶא ᵍוְהָלַכְתָּ ᵒאֶל
שׁום ᵗהַמָּקוֹם ᵃאֲשֶׁר ᵗיִבְחַר ᵐיְהוָה ᵒאֱלֹהֶיךָ
קום ʳלְשַׁכֵּן ᵒשְׁמוֹ ᵍשָׁם׃ ᵗוּבָאתָ ᵒאֶל ᵍהַכֹּהֵן
היה ᵗאֲשֶׁר ᵗיִהְיֶה ᵍבַּיָּמִים ᵒהָהֵם ᵍוְאָמַרְתָּ
נגד ᵒאֵלָיו ᵍהִגַּדְתִּי ᵍהַיּוֹם ᵍלַיהוָה ᵒאֱלֹהֶיךָ
שבע ᵐכִּי ᵒבָאתִי ᵃאֶל ᵍהָאָרֶץ ᵃאֲשֶׁר ᵐנִשְׁבַּע
נתן ᵐיְהוָה ᵍלַאֲבֹתֵינוּ ᵍלָתֵת ᵍלָנוּ׃ ᵗוְלָקַח
נגף ᵍהַכֹּהֵן ᵍהַטֶּנֶא ᵐמִיָּדֶךָ ᵗוְהִנִּיחוֹ ᵗלִפְנֵי
נגח ᵗמִזְבַּח ᵍיְהוָה ᵒאֱלֹהֶיךָ׃ ᵗוְעָנִיתָ ᵒוְאָמַרְתָּ
לִפְנֵי ᵍיְהוָה ᵒאֱלֹהֶיךָ ᵃאֲרַמִּי ᵒאֹבֵד ᵃאָבִי
גור ᵐוַיֵּרֶד ᵐמִצְרַיְמָה ᵗוַיָּגָר ᵒשָׁם ᵍבִּמְתֵי ᵍמְעָט
היה ᵒוַיְהִי ᵒשָׁם ᵍלְגוֹי ᵒגָּדוֹל ᵗעָצוּם ᵗוָרָב׃
רבב ᵗעשׂה ᵒוַיָּרֵעוּ ᵗאֹתָנוּ ᵒהַמִּצְרִים ᵗוַיְעַנּוּנוּ
נתן ᵒוַיִּתְּנוּ ᵒעָלֵינוּ ᵒעֲבֹדָה ᵒקָשָׁה׃ ᵒוַנִּצְעַק
אל ᵍיְהוָה ᵃאֱלֹהֵי ᵐאֲבֹתֵינוּ ᵗוַיִּשְׁמַע
ראה ᵒיְהוָה ᵃאֶת ᵍקֹלֵנוּ ᵍוַיַּרְא ᵒאֶת ᵗעָנְיֵנוּ
יצא ᵒוְאֶת ᵍעֲמָלֵנוּ ᵍוְאֶת ᵍלַחֲצֵנוּ׃ ᵍוַיּוֹצִאֵנוּ
ᵒיְהוָה ᵒמִמִּצְרַיִם ᵍבְּיָד ᵒחֲזָקָה

Interp̄.chal.

ab oībus inimicis tuis in circuitu in terra quaꝫ dño
de⁹ tu⁹ dabit tibi i hereditatē et possideas eā: delebis
memoriā amalech sub celo: ne obliuiscaris. Ca.26.

CUm autē intraueris in terram quaꝫ dño deus
tuus dabit tibi in hereditatē: t possederis eam
et habitaueris in ea: tolles de primitijs oīs fructus
terre tue: quas afferes de terra tua quā dño deus tu⁹
dabit tibi: t pones in cartallo: t pergesad locū quez
elegerit dño deus tuus vt habitare faciat ibi maiesta
tem suam. et venies ad sacerdotē qui fuerit in diebus
illis: t dices ei. Annūcio hodie coꝫ dño deo tuo q̄ in
gressus sum in terrā quā iurauit dño dare pr̄ibus no
stris. Et tollet sacerdos cartallū de manu tua: t repo
net illū coram altari dñi dei tui. Et respondebis t di
ces coram dño deo tuo. Laban syrus quesiuit pdere
patrē meū: t descendit in egyptū: t moratus est ibi in
populo pauco: t fuit ibi in populū magnū t fortez et
multū. et malefecerunt nobis egyptij t afflixerunt
nos: t posuerūt sup nos seruitutē duriſſimā. et oraui
mus coꝫ dño deo pr̄m nr̄oꝝ: t suscepit oīem nr̄az:
et manifestus fuit coꝫ eo labor nr̄ t fatigatio nr̄a et
angustia nr̄a. Et eduxit nos de egypto in manu forti:

Pritiua chal.

חֲסַן יֵרַת עָתַד
נְשַׁהּ יְהָוָה עוֹל
יְתֵב נְסַב רֵאשׁ
אֲבַד אַתָא שְׁוָה
יְהַךְ רְעָה שְׁרָא
יְהָךְ עוֹל קוֹם
עְתַן נְסַב צְנַע
רָבַח תּוּב אֲמַר
בְּעָה אֲבַד דּוֹר
בְּאֵשׁ עְנָה צְלָא
גְּלָה לְאָה נְבַק

Pritiua.heb. Ter.Heb. Deut. Ca.xxvi.

וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָדֹל וּבְאֹתוֹת
וּבְמֹפְתִים׃ וַיְבִאֵנוּ אֶל הַמָּקוֹם
הַזֶּה וַיִּתֶּן לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וְעַתָּה הִנֵּה
הֵבֵאתִי אֶת רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נָתַתָּה לִי יְהוָה וְהִנַּחְתּוֹ
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ בְּכָל
הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וּלְבֵיתֶךָ אַתָּה וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר
בְּקִרְבֶּךָ׃ כִּי תְכַלֶּה לַעְשֵׂר אֶת כָּל
מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁת
שְׁנַת הַמַּעְשֵׂר וְנָתַתָּה לַלֵּוִי
לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ
בִשְׁעָרֶיךָ וְשָׂבֵעוּ׃ וְאָמַרְתָּ
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּעַרְתִּי
הַקֹּדֶשׁ מִן הַבַּיִת וְגַם נְתַתִּיו
לַלֵּוִי וְלַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה
כְּכָל מִצְוָתְךָ אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי
לֹא עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא
שָׁכָחְתִּי׃ לֹא אָכַלְתִּי בְאֹנִי
מִמֶּנּוּ וְלֹא בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטָמֵא
וְלֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת שָׁמַעְתִּי
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָי עָשִׂיתִי
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי׃ הַשְׁקִיפָה
מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם
וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל

Trāsla.B.Hiero.

ꝛ& brachio ꝛextento:ᵇin ꝛingenti ᵇpauore:ᵇin signis ꝛatq; portentis:ᵐ& introduxit ᵐad ᵒ locum ᵖistum ᵍ& tradidit ᵍ nobis ꝛterram ꝛlacte ᵉ& melle ꝛ manantem.ᵇ& idcirco nunc ᵒ offero ᵖ primitias ᵍ frugum ᵇ terre ᵍquā ᵐdñs ᵇ dedit ꝛmihi. ᵐEt dimittes eas ᵒin conspectu ᵖ dñi ᵍ dei tui:ꝛ& adorato ᵍ domino ᵐ deo tuo ᵉ epulaberis ꝛin omnibus ᵇ bonis ᵉ que ᵐ domus ᵍ de us tuus ᵇ dederit ᵉ tibi ꝛ& domui tue:ᵉ tu ᵇ& leuites ꝛ& aduena ᵇ qui ᵍ tecū est. ᵐQuando ᵐ cō pleueris ᵒ decimā ᵍ cūctarum ᵉ frugū tuarū ꝛ anno ꝛ decimarum ᵐ tertio: ᵇ dabis ᵉ leuite & ᵇ aduene &ᵉ pupillo ᵒ& vidue: ᵉ vt comedant ᵇ intra portas tuas: ᵍ& saturentur.ᵇ loqueris q; ᵒ in conspectu ᵇ domini ᵉ dei tui. ᵐ Abstuli ᵍqđ sctificatū est ᵉ de ꝛ domo mea:ᵍ& ꝛ dedi illud ᵉ leuite ꝛ& aduene &ᵐ pupillo ᵉ ac vidue ᵍ sicut ᵇ iussisti mihi. ᵍ ᵉ Non ᵐ pretericui ᵉ mandata tua:ꝛ nec ᵍ sum oblitus iperii tui. ᵇ Non ꝛ comedi ꝛ ex eis ᵇ in luctu meo:ᵐ nec ᵐ sepaui ᵉ ea ᵖ in qualibet immundicia:ᵉ nec ꝛ expendi ᵉ ex his quicquam ꝛ in re funebri. ᵉ Obediui ꝛ voci ꝛ dñi ᵇ dei mei:ꝛ& ᵉ feci ᵍ omnia ꝛ sicut ᵒ precepisti mihi. ꝛ Respice ᵍ de ꝛ sctūario tuo &ᵇ de excelso ꝛ celorū hitaculo: ᵇ& benedic ᵐ populo tuo ᵒ israel

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

ꝛ in brachio excelso ꝛ in visionibus magnis καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις ꝛ in signis ꝛ portentis: ꝛ introduxit nos in καὶ ἐν σημείοις καὶ τέρασι, καὶ εἰσήγαγεν ἡμᾶς εἰς
loco illũ: ꝛ tradidit nobis trā hāc τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην
terrā manātē lacte ꝛ melle. ꝛ nūc ecce attuli γῆν ἐξουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ νῦν ἰδοὺ ἤνεγκα
primicias frugū tre q̄ dedisti τὰς ἀπαρχὰς τῶν γενημάτων τῆς γῆς ἧς ἔδωκας
mihi dñe. ꝛ dimittes illud coꝝ dño μοι κύριε· καὶ ἀφήσεις αὐτὸ ἀπέναντι κυρίου τοῦ C
deo tuo: ꝛ adorabis illic coꝝ dño θεοῦ σου, καὶ προσκυνήσεις ἐκεῖ ἔναντι κυρίου τοῦ
deo tuo: ꝛ letaberis in oibus bonis: θεοῦ σου, καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς,
que dño deus tuus dedit tibi: ꝛ domui tue: οἷς κύριος ὁ θεός σου ἔδωκέ σοι, καὶ τῇ οἰκίᾳ σου,
tu ꝛ leuita ꝛ aduena q̄ apꝺ te. si ãt σὺ καὶ ὁ λευίτης καὶ ὁ προσήλυτος ὃς ἐν σοί· ἐὰν δὲ
cōpleueris decimare oēs decimā συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον
frugū terre tue in ãno ter τῶν γενημάτων τῆς γῆς σου ἐν τῷ ἔτει τῷ τρί-
tio: scīas decimā dabis leuite τῳ, τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ λευίτῃ
ꝛ aduene ꝛ pupillo ꝛ vidue: καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ,
ꝛ comedēt in vrbibus tuis: ꝛ implē καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ ἐμπλησθή-
būtur. ꝛ dices coꝝ dño deo tuo abstu σονται· καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐξῆκά
li sctā de domo mea: ꝛ dedi ea ριξα τὰ ἅγια ἐκ τῆς οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα αὐτὰ
leuite ꝛ aduene ꝛ pupillo ꝛ τῷ λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ
vidue: ſm oīa p̄cepta tua: q̄ τῇ χήρᾳ, κατὰ πάσας τὰς ἐντολάς σου, ἃς
precepisti mihi. nō ꝑteriui mādatū tuū: ꝛ ἐνετείλω μοι· οὐ παρῆλθον τὴν ἐντολήν σου, καὶ D
nō oblitus sū. ꝛ nō comedi in luctu meo ex οὐκ ἐπελαθόμην· καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὀδύνῃ μου ἀπ'
eio: nō ꝛ fructū collegi ab eio in imūdū: αὐτῶν, οὐκ ἐκάθαρσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον,
nō dedi ex eio mortuo, obediui οὐκ ἔδωκα ἀπ' αὐτῶν τῷ τεθνηκότι· ἐπήκουσα
voci dñi dei mei: feci sicut τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ μου, ἐποίησα κατὰ Eſaie.
p̄cepisti mihi. respice de domo sancta 39.d.
ἐνετείλω μοι· κάθιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου
tua de celo: ꝛ bñdic ppło σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εὐλόγησον τὸν λαόν
tuo israel:
σου τὸν Ἰσραήλ,

Transla.Chal.

וּדְרָעָא מְרַמְמָא וּבְחֵזוּ רַבָּא וּבְאָתַיָּן וּבְמוֹפְתַיָּן׃ וְאַתְיְתָנָא לְאַתְרָא הָדֵין וְיָהַב לָנָא
יָת אַרְעָא הָדָא אַרְעָא עַבְדָא חֲלָב וּדְבָשׁ וּכְעַן הָא אַיְתֵיתִי יָת רֵישׁ אִבָּא דְאַרְעָא
דִּיהַבְתָּ לִי יְיָ וְתַצְנְעִינֵיהּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ וְתִסְגּוֹד קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ וְתֶחְדֵּי בְּכָל טָבְתָא
דִּי יְהַב לָךְ יְיָ אֱלָהָךְ וְלְאֵינַשׁ בֵּיתָךְ אַתְּ וְלֵיוָאָה וְגִיּוֹרָא דִּי בֵינָךְ׃ אֲרֵי תְּשֵׁצֵי לְעַשְׂרָא
יָת כָּל מַעְשַׂר עַלְלָתָךְ בְּשַׁתָּא תְּלִיתָאָה שַׁתָּא דְמַעְשַׂרְתָּא וְתִתֵּן לְלֵיוָאָה לְגִיּוֹרָא לְיָתְמָא
וּלְאַרְמַלְתָּא וְיֵכְלוּן בְּקִרְוָךְ וְיִשְׂבְּעוּן׃ וְתֵימַר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בַּעֲרֵית כְּרֵשׁ מִן בֵּיתִי
בַּיְתָא וְאַף וְהַנְתִּיהּ לְלֵיוָאָה לְגִיּוֹרָא לְיָתְמָא וּלְאַרְמַלְתָּא כְּכָל תַּפְקִדְתָּךְ דְּפַקְדְתָּנִי לָא
עַבַרִית מִפִּיקוֹדָךְ וְלָא אַנְשֵׁית וְלָא אֲכַלִית מִינֵיהּ וְלָא פַלֵּית מִינֵיהּ בְּסוֹתָמָא
וְלָא יְהַבִית מִינֵיהּ עַל מִית קַבִּילִית בְּמֵימְרָא דַּיְיָ אֱלָהִי עֲבַדִית כְּכָל דְּפַקְדְתָּנִי׃
אִסְתְּכִי מִמְּדוֹר קוּדְשָׁךְ מִן שְׁמַיָּא וּבָרֵךְ יָת עַמָּךְ יָת יִשְׂרָאֵל

Pritiua.chal.

רַבָּם חֲזֵה רַבָּב
אוֹת נָפַת אָתָא
רֵאשׁ אֶבֶב צָנַע
סָנַד תֵּבָה טוּב
גּוֹר שֶׁצָא עָשַׂר
נָתַן אֲבַל כָּרֵת
שַׁבַּע אֲמַר כָּלָה
פַּקַד נָשָׂה סָאַב
מוּת אֲמַר
סָכָה דּוּר

Interp.chal.

et in brachio excelso ꝛ in visione magna ꝛ in signio ꝛ in portentis.et adduxit nos ad locum hunc: ꝛ dedit nobis terram hanc terram fluentem lacte ꝛ melle. Et nunc ecce affero primitias fructus terre quaꝫ dedisti mihi domine: ꝛ reponeꝫ eas coram dño deo tuo: et adorabis coram domino deo tuo:et letaberis in omnibus bonis que dedit tibi domin⁹ ꝛ viris domus tue tu ꝛ leuites ꝛ aduena qui est in medio tui. Quādo compleueris decimare oēs decimas frugum tuarus in anno; tertio anno decimarū: dabis leuite ꝛ peregrino ꝛ pupillo ꝛ vidue: ꝛ comedent in vrbibus tuis et saturabuntur.et dices coram dño deo tuo. Abstuli decimas sanctificatas de domo mea: ꝛ etiaꝫ dedi eas leuite ꝛ aduene ꝛ pupillo ꝛ vidue iuxta omnia precepta tua que precepisti mihi: non preterii mandata tua nec oblitus sum.non comedi in luctu meo ex eis: nec abstuli ex eis pro immundo: neq; dedi ex eis pro mortuo. Obediui verbo domini dei mei: feci iuxta omnia que precepisti mihi. Respice de habitaculo sancto tuo de celis: ꝛ benedic populo tuo israel ꝏ

Trãſla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

τ fre: ꝑ dediſti eis: ſicut iuraſti
καὶ τὴν γῆν, ἣν ὤμοσας αὐτοῖς, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς, καὶ
pſib⁹ nſris vt dare nobis trã manãtẽ lacte τ
πατράσιν ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ
melle. in die hac dño deus tu⁹ ꝓce
μέλι. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ κύριος ὁ θεός σου ἐντεί
pit tibi vt facias oẽs iuſtificatiões has
λατό σοι ποιῆσαι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦ⁹
τ iudicia: τ cuſtodietis τ facietis
τα καὶ τὰ κρίματα, καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσε
ea ex toto corde vſo τ ex tota
τι αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης
aia vſa. dñs elegiſti hodie vt ſit tu⁹
τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ἡμέραν ταύτην εἵλου σήμερον εἶναί σου
de⁹: τ ambules in viis eius: τ
θεόν, καὶ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυ
cuſtodias iuſtificatiões τ mandata τ
λάσσεσθαι τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ
iudicia eius: τ obedias voci eius.
κρίματα αὐτοῦ, καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.
τ dñs elegit te hodie vt ſis tu ei
καὶ κύριος εἵλατό σε σήμερον γενέσθαι σε αὐτῷ
popul⁹ peculiaris: ſicut locut⁹ ē tibi: vt cuſtodias
λαὸν περιούσιον, καθάπερ εἶπέ σοι, φυλάσσειν
oia ꝑcepta illi⁹: τ ſis tu ſup
πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ εἶναί σε ὑπεράνω
elatus genteo: ſicut fecit te noiatũ τ
πάντων τῶν ἐθνῶν, ὡς ἐποίησέ σε ὄνομαστὸν καὶ
laudẽ τ glorioſũ: vt eſſes tu ppls ſanctus dño
καύχημα καὶ δόξαστόν, εἶναί σε λαὸν ἅγιον κυρίῳ
deo tuo ſicut locut⁹ ē.
τῷ θεῷ σου καθὼς ἐλάλησε. C. 27.

A Θ ꝑcepit moyſes τ ſenatus iſrael:
καὶ παρήγγειλε μωυσῆς καὶ ἡ γερουσία ἰσραήλ,
dicẽs: cuſtodite oia mãdata ꝗcũq⁹ ego
λέγων, φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς ὅσας ἐγὼ
ioſ. 4. a. ꝑcipio vobis hodie. τ erit ꝗ die tran
ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. καὶ ἔσται ἡ ἂν ἡμέρᾳ διά
ſieritis iordanẽ in trã: quã dño de⁹
βητε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός
tu⁹ dat tibi: τ erigeo tibi lapideo in
σου δίδωσί σοι, καὶ στήσεις σεαυτῷ λίθους με
gẽteo: τ leuigabis eos calce: τ ſcri
γάλους, καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ, καὶ γρά ⁹
bes in lapidib⁹ oia verba
ψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντας τοὺς λόγους τοῦ
legis huiꝰ: poſtq̃ trãſieritis iordanẽ: qñ
νόμου τούτου, ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, καὶ
intraueritis in trã: quã dño de⁹
καὶ ἂν εἰσέλθης εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός
tu⁹ dat tibi: trã
σου δίδωσί σοι, γῆν

Trãſla. B. Hiero.

ꝓ & ⁹ terre ʳ quam ᵉ dediſti
ʳ nobis ooooooooooooooooo
ᵉ ſicut ʰ iuraſti ʳ patribus
noſtris ˢ terre ooooooooooo
ᵇ lacte ᶜ & melle ᵃ manãti.
ᵒ Hodie ᵈ dominus ooooooo
ᵈ deus tuus ᵇ precepit tibi
ᶠ vt facias ᵍ mandata oooo
ᵐ hec ᵉ atq; ᶜ iudicia: ᵖ vt cu
ſtodias ooooooooooooooooo
ᵍ & impleas ᵉ ex toto ʳ cor
de tuo ᵘ & ex tota ooooooo
ˣ aia tua. ʸ Dominum ᵃ ele
giſti ᵇ hodie ooooooooooooo
ᶜ vt ſit ᵒ tibi ᶜ deus: ᶠ & am
bules ᵍ in viis eius: ooooom
ᵇ vt cuſtodias ᵗ cerimoni
as illius ʰ & mandata ᵍ atq;
iudicia: ᵐ & obedias ᵘ ei ᵛ
imperio. En ᵒ dñs ᵖ elegit
te ᵍ hodie: ʳ vt ſis ˢ ei ᵗ popu
lus ᵘ peculiaris ˢ ſicut oooo
ʳ locutus eſt ᵗ tibi ᵘ & cuſto
dias ᵇ omnia ᶜ p̃cepta illi⁹:
ᵈ & faciet te ᵉ excelſiorem
ᵍ cunctis ʰ gẽtibus ᵗ quas
ᵇ creauit ᵗ in laudẽ ᵐ & no
men ⁿ & gloriam ſuam:
ᵒ vt ſis ᵖ populus ᵍ ſanctus
ʳ domini ooooooooooooooo
ᵉ dei tui ᵗ ſicut ᵘ locutus ẽ.

Cap. 27.

D Recepit aũt ᵇ moy
ſes ᶜ & ſeniores ᶠ po
pulo ᵇ iſrael: ᵍ dicẽtes. ᵇ cu
ſtodite ᵇ omne oooooooo
ᵗ mandatum ᵐ quod ᶜ pre
cipio ᶠ vobis ooooooooooo
ᵍ hodie. ʳ Cunq; ᵘ tranſie
ris oooooooooooooooooo
ᶠ iordanem ᵗ in ᵘ terram
ᵇ quam ooooooooooooooo
ᶜ domius ᵇ deus tuus ᶜ da
bit ᶠ tibi. ᵍ eriges ooooooo
ʰ ingentes ᵗ lapides ᵗ & ᵐ cal
ce ᵗ leuigabis ᵐ eos oooooo
ᵒ vt poſſis ᵖ in eis ᵒ ſcribe
re ᶜ omnia oooooooooooo
ᵍ verba ᶠ legis ᵘ huius ior
dane ᶜ tranſmiſſo. ooooooo
ᶜ vt ᵘ introeas ᶜ terram ooo
ooooooooooooooooooo oooo
ᵇ quã ᶜ dñs ᶠ deus tuus ᵍ da
bit ᵇ tibi ᵗ terram ooooooo

Trãſla. Chal.

וְיָת אַרְעָא דִּי יְהַבְתָּ לָנָא כְּמָא דְקַיֶּמְתָּא לַאֲבָהָתָנָא אַרְעָא עָבְדָא חַלָב וּדְבָשׁ וְיוֹמָא הָדֵין
רִבּוֹנָךְ מְפַקֶּדְךָ יָת קְיָמַיָּא הָאִילֵין וְיָת דִּינַיָּא וְתֵיסַר וְתַעְבֵּד יָתְהוֹן בְּכָל
לִבָּךְ וּבְכָל נַפְשָׁךְ׃ יָת יְיָ חַמֵּית יוֹמָא דֵין דְּלְמֶהֱוֵי לָךְ לֶאֱלָהּ וְלְמֵהַךְ בְּאוֹרְחָן דְּתַקְנָן
קְדָמוֹהִי וְתִטַּר קְיָמוֹהִי וּפְקוּדוֹהִי וְדִינוֹהִי וְלְמִשְׁמַע בְּמֵימְרֵיהּ וְיָת יְיָ חַמֵּית יוֹמָא דֵין
לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְעַם חֲבִיב כְּמָא דְמַלֵּיל לָךְ וְלְמִיטַּר כָּל פִּקּוֹדוֹהִי׃ וּלְמִיתְּנָךְ עִלָּאָה עַל
כָּל עַמְמַיָּא דְּלְתוּשְׁבָּחָא וּלְשׁוּם וּלְרִבּוּ וְלְמֶהֱוֵי עַם קַדִּישׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ כְּמָא
דְמַלֵּיל׃ Ca. xxvii. וּפַקִּיד מֹשֶׁה וְסָבֵי יִשְׂרָאֵל יָת עַמָּא לְמֵימָר נְטַר כָּל
יָת כָּל פִּתְגָמָא הָדֵין דַּאֲנָא מְפַקֶּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין׃ וִיהֵי בְּיוֹמָא דְתֶעְבְּרוּן יָת יַרְדְּנָא
לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ וְתָקִים לָךְ אַבְנִין רַבְרְבִין וְתִסּוֹד יָתְהוֹן בְּסִידָא׃ וְתִכְתּוֹב
עֲלֵיהוֹן יָת כָּל פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא הָדָא כַּד תִּיעְבְּרוּן דְּתֵיעוֹל לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב
לָךְ אַרְעָא

Interp. chal.

et terre quã dediſti mihi: ſic iuraſti patribus noſtris: vt dares nobis terraz lacte τ melle manantẽ. Hodie dño deus tuus precepit tibi vt facias mandata hec τ iudicia: τ cuſtodies τ facies ea in toto corde tuo τ in tota anima tua. Dñm elegiſti hodie vt ſit tibi in deũ: et vt ambules in viis que recte ſunt coram eo: τ vt cuſtodias mandata eius τ precepta eius τ iudicia eius τ vt obedias verbo eius. Et dñs elegit te hodie: vt ſis ei in populũ dilectum ſicut locutus eſt tibi: τ vt cuſtodias omnia precepta eius: et vt ponat te excelſum ſuper omnes populos quos fecit in laudem τ in nomẽ et magnitudinem: τ vt ſis populus ſanctus coram domino deo tuo ſicut locutus eſt. Ca. 27.

Θ E precepit moyſes τ ſeniores iſrael populo dicentes. Cuſtodite omnia precepta que ego precipio vobis hodie. Et erit in die quo tranſieritis iordanem ad terraz quã dominus deus tuus dabit tibi: erigeo tibi lapides grandes τ leuigabis eos calce. et ſcribes ſuper eos omnia verba legis huius cum tranſieris: vt ingrediaris terraz quã dominus deus tuus dabit tibi terram oooooooooooooooooooooo

Textus heb. Deut. Ca. xxvii. Positiua heb.

נָתַן	וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ	
שָׁבַע	כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ	
זוב	זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ הַיּוֹם הַזֶּה יְהוָה	
צוה עשה חקק	אֱלֹהֶיךָ מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֻקִּים	
שפט	הָאֵלֶּה וְאֶת הַמִּשְׁפָּטִים וְשָׁמַרְתָּ	
עשה את	וְעָשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל	
אמר	נַפְשֶׁךָ׃ אֶת יְהוָה הֶאֱמַרְתָּ הַיּוֹם	
היה לך	לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו	
חקק צוה שפט	וְלִשְׁמֹר חֻקָּיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו	
קול אמר	וְלִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ׃ וַיהוָה הֶאֱמִירְךָ	
היום להיות לו לעם סגלה כאשר	הַיּוֹם לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה כַּאֲשֶׁר	
דבר לך ושמר כל מצותיו׃	דִּבֶּר לָךְ וְלִשְׁמֹר כָּל מִצְוֹתָיו׃	
נתן עלה	וְלִתִּתְךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר	
הלל פאר	עָשָׂה לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם וּלְתִפְאָרֶת	
היה קדש לה׳	וְלִהְיֹתְךָ עַם קָדֹשׁ לַיהוָה	
אלהיך כאשר דבר׃	אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר׃	
Ca. xxvii.	וַיְצַו מֹשֶׁה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל	
צוה	אֶת הָעָם לֵאמֹר שָׁמֹר אֶת כָּל	
	הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם	
יום	הַיּוֹם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַּעַבְרוּ	
עבר	אֶת הַיַּרְדֵּן אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר	
קום	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ וַהֲקֵמֹתָ	
שוד	לְךָ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וְשַׂדְתָּ אֹתָם	
	בַּשִּׂיד׃ וְכָתַבְתָּ עֲלֵיהֶן אֶת כָּל	
ירה	דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּעָבְרֶךָ	
בוא	לְמַעַן אֲשֶׁר תָּבֹא אֶל הָאָרֶץ	
	אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶרֶץ	

Interp. chal.

Positiua chal.

קום	
בקד עבד קום	
דון הוה ירך	
נטר אמר	
נתן עלה	
שבח רבב הוה	
שוד אמר נטר	
פקד עבר	
קום רבב שוד	
כתב על	

Pagina heb.	Ter. Heb.	Deut.	La. xxvii.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
זוב	זָבַת חָלָב	lacte	manãtes lacte	lacte & melle manãtẽ.	manãtes lacte τ melle: quẽadmodũ dixit dño
	וּדְבַשׁ	melle	τ melle		ἐξουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπεν κύριος ὁ
	כַּאֲשֶׁר	sicut	sicut	sicut iurauit	θεὸς	deꝰ	patrũ	tuoꝝ	tibi.	τ	erit	cũ	trãsie-
	דִּבֶּר	iurauit			θὸς τῶν πατέρων σου σοί. καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆ-
	יְהוָה				ritis	Iordanẽ:	erigetis	lapides	hos:	ꝙs
	אֱלֹהֵי				τε γὰρ Ἰορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους, οὓς
	אֲבֹתֶיךָ				ego	ꝑcipio	vobis	hodie	in mõte	hebal.	τ	le-
	לָךְ׃				ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον ἐν ὄρει γιβάλ· καὶ κο
	וְהָיָה				uigabis	eos	calce:	τ	edificabis	tibi	al-
	כַּאֲשֶׁר				τιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ, καὶ οἰκοδομήσεις ἐκεῖ θυ-
	תַּעֲבְרוּ				tare	dño	deo	tuo:	altare	de	lapidib⁹:	Exo. 20. d. Ios. 8. f
	אֶת				σιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, θυσιαστήριον ἐκ λίθων,
	הַיַּרְדֵּן				nõ	inducies	sup	eos	ferrũ:	lapidib⁹	inte
	תָּקִימוּ				οὐκ ἐπιβαλεῖς ἐπ' αὐτοὺς σίδηρον, λίθους ὁλοκλή
	אֶת				gris	edificabis	altare	dño	deo	tuo:
	הָאֲבָנִים				ρους οἰκοδομήσεις τὸ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου,
	אֲשֶׁר				τ	offeres	sup	eo	holocausta	dño
	אֲנִי				καὶ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτῷ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ τῷ
	מְצַוֶּה				deo	tuo.	τ	imolabis	hostiã	salutaris	dño:	τ
	אֶתְכֶם				θεῷ σου. καὶ θύσεις θυσίαν σωτηρίου κυρίῳ, καὶ
	הַיּוֹם				comedes	ibi	τ	epulaberis:	τ	letabèris	co
	בְּהַר				φαγῇ ἐκεῖ καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναν
	עֵיבָל				τι	κυρίου	τοῦ	θεοῦ	σου.	καὶ	γράψεις	ἐπὶ	τῶν	λί-
	וְשַׂדְתָּ				deo	oẽs	legẽ	hãc	clare	vãde.	τ
	אֹתָם				θων τούτων σαφῶς σφόδρα. καὶ	B
	בַּשִּׂיד׃				locutus	ẽ	moyses	τ	sacerdotes	leuite	oi	ἱε-
	וּבָנִיתָ				λάλησεν μωυσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσ
	שָׁם				rael:	dicentes:	tace	τ	audi	israel:	in
	מִזְבֵּחַ				ραήλ, λέγοντες, σώπα καὶ ἄκουε Ἰσραήλ, ἐν τῇ
	לַיהוָה				die	hac	factꝰ	es	in	pplm	dño	deo	tuo:
	אֱלֹהֶיךָ				ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν κυρίῳ τῷ θεῷ σου,
	מִזְבַּח				τ	audies	voce	dñi	dei	tui:
	אַבְנֵי				καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
	לֹא				τ	facies	ea	mãdata	eius	τ
	תָנִיף				καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ
	עֲלֵיהֶם				iustificatiões	eius:	ꝙs	ego	ꝑcipio	tibi	ho-
	בַּרְזֶל׃				δικαιώματα αὐτοῦ, ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμε
	אַבְנֵי				die.	τ	ꝑcepit	moyses	pplo	in	die
	שְׁלֵמוֹת				ρον. καὶ ἐνετείλατο μωυσῆς τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
	תִּבְנֶה				illo:	dicens:	hi	stabũt	ad	bndicẽdũ	po
	אֶת				ἐκείνῃ, λέγων, οὗτοι στήσονται ἐυλογεῖν τὸν λα-
	מִזְבַּח				pulo	in	mõte	garizim:	cũ	trãsieris	Iordanẽ:	ſy
	יְהוָה				ὸν ἐν ὄρει γαριζίν, διαβάντες τὸν Ἰορδάνην, συ
	אֱלֹהֶיךָ				meon:	leui:	iudas:	issachar:	ioseph:	τ	be
	מִזְבַּח				μεών, λευΐ, Ἰούδας, Ἰσσάχαρ, Ἰωσήφ, καὶ βε
	אֲבָנִים				niamin.	τ	hi	stabũt	ad	maledictiões	in
	שְׁלֵמוֹת				νιαμίν· καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρας ἐν
	וְהַעֲלִיתָ				mõte	hebal:	ruben:	gad:	τ	aser:	ꝙbulon:
	עָלָיו				ὄρει γιβάλ, Ῥουβήν, γάδ, καὶ Ἀσήρ, Ζαβουλών,
	עֹלֹת											
	לַיהוָה											
	אֱלֹהֶיךָ׃											
	וְזָבַחְתָּ											
	שְׁלָמִים											
	וְאָכַלְתָּ											
	שָׁם											
	וְשָׂמַחְתָּ											
	לִפְנֵי											
	יְהוָה											
	אֱלֹהֶיךָ׃											
	וְכָתַבְתָּ											
	עַל											
	הָאֲבָנִים											
	אֵת											
	כֹּל											
	דִּבְרֵי											
	הַתּוֹרָה											
	הַזֹּאת											
	בַּאֵר											
	הֵיטֵב׃											
יבמ	וַיְדַבֵּר	Dixerunt	moyses	&	Et	dixerũtq;	moyses	&				
	מֹשֶׁה											
	וְהַכֹּהֲנִים											
	הַלְוִיִּם											
	אֶל											
	כָּל											
	יִשְׂרָאֵל											
	לֵאמֹר											
	הַסְכֵּת											
	וּשְׁמַע											
	יִשְׂרָאֵל											
	הַיּוֹם											
	הַזֶּה											
	נִהְיִיתָ											
	לְעָם											
	לַיהוָה											
	אֱלֹהֶיךָ׃											
	וְשָׁמַעְתָּ											
	בְּקוֹל											
	יְהוָה											
	אֱלֹהֶיךָ											
	וְעָשִׂיתָ											
	אֶת											
	מִצְוֹתָו											
עשה	וְאֶת	atq;	iusticias	quas	e-	go	ꝑcipio	tibi.				
	חֻקָּיו											
	אֲשֶׁר											
	אָנֹכִי											
	מְצַוְּךָ											
	הַיּוֹם׃											
	וַיְצַו	Precepitq;	moyses	populo	in	die	illo:	dicens:				
	מֹשֶׁה											
	אֶת											
	הָעָם											
	בַּיּוֹם											
	הַהוּא											
	לֵאמֹר											
	אֵלֶּה	Hi	stabũt	ad	bndicendũ	dño	
	יַעַמְדוּ											
	לְבָרֵךְ											
	אֶת											
	הָעָם											
	עַל											
	הַר											
	גְּרִזִים											
	בְּעָבְרְכֶם											
	אֶת											
	הַיַּרְדֵּן											
	שִׁמְעוֹן											
	וְלֵוִי											
	וִיהוּדָה											
	וְיִשָּׂשכָר											
	וְיוֹסֵף											
	וּבִנְיָמִן׃											
	וְאֵלֶּה	Et	e regiõe	isti	stabũt	
	יַעַמְדוּ											
	עַל											
	הַקְּלָלָה											
	בְּהַר											
	עֵיבָל											
	רְאוּבֵן											
	גָּד											
	וְאָשֵׁר											
	וּזְבוּלֻן											

Pagina chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
יְהוָה	manantem	lacte τ melle: sicut locutus est tibi domi-
עָבַר	mini	deus patrum tuorum. et erit cum transieritis Ior-
כּוֹם	danem: erigetis lapides istos quos ego precipio vo-
בָּמֶד	bis hodie in mõte hebal: et leuigabis eos calce. Et
שׁוּד	edificabis ibi altare coram domino deo tuo altare de
בָּנָה	lapidibus: non leuabis super eos ferrum. De lapidi-
דָּבַח	bus integris edificabis altare domini dei tui: τ offe-
רוּם	res super eo holocausta coram domino deo tuo. et im-
נָסַךְ	molabis victimas sanctificatas. et comedes ibi τ leta-
עֲלָה	beris coram domino deo tuo. Et scribes sup lapides
נָסָם	omnia verba legis huius plane atq; distincte. Et lo-
אֲבַל	cutus est moyses τ sacerdotes leuite cum omni israel
חָדָה	dicentes. Ausculta τ audi israel: hodie factus es in popu-
כָּתַב	lum coram domino deo tuo. Et obedies verbo domi-
אָמַר	ni dei tui: τ facies precepta eius τ mandata eius que
צִיתִ	ego precipio tibi hodie. Et precepit moyses populo
יְהוָה	in die illo dicens. Et stabunt ad benedicendum popu-
קְבֵל	lo super montem garizim: quando transieritis Iorda-
עֲבַד	nem: frmeon τ leui τ iudas et issachar τ ioseph τ be-
קוּם	niamin. Et isti stabunt ad maledicendum in monte
עֲבַר	hebal. Ruben: gad τ aser τ zabulon:

Transla. Chal.
עֲבָרָא חַלָב וּדְבָשׁ כְּמֵילֵיל יְיָ אֱלָהָא דַאֲבָהָתָךְ לָךְ וִיהֵי בְּמֵעְבַּרְכוֹן יָת יַרְדְּנָא
תְּקִימוּן יָת אַבְנַיָא הָאִילֵין דַאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין בְּטוּרָא דְעֵיבָל וְתִסּוּד יָתְהוֹן
סִיד׃ וְתִבְנֵי תַמָּן מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ מַדְבְּחָא דְאַבְנִין לָא תְרִים עֲלֵיהוֹן פַּרְזְלָא׃
אַבְנִין שְׁלִמָן תִּבְנֵי יָת מַדְבְּחָא דַיְיָ אֱלָהָךְ וְתַסֵּיק עֲלוֹהִי עֲלָוָן קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ וְתִיכוֹס
נִכְסַת קוּדְשִׁין וְתֵיכוֹל תַּמָּן וְתֶחְדֵּי קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ וְתִכְתוֹב עַל אַבְנַיָא יָת כָּל פִּתְגָמֵי
אוֹרָיְתָא הָדָא פָּרִישׁ יָאוּת׃ וּמַלֵּיל מֹשֶׁה וְכָהֲנַיָא לֵיוָאֵי עִם כָּל יִשְׂרָאֵל לְמֵימָר אֲצֵית
וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל יוֹמָא דֵין הַוֵּיתָא לְעַם קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ וְתְקַבֵּל בְּמֵימְרָא דַיְיָ אֱלָהָךְ
וְתַעֲבֵיד יָת פְּקוּדוֹהִי וְיָת קְיָמוֹהִי דַאֲנָא מְפַקֵּדְךָ יוֹמָא דֵין׃ וּפַקֵּיד מֹשֶׁה יָת עַמָּא בְּיוֹמָא
הַהוּא לְמֵימָר׃ אִלֵּין יְקוּמוּן לְבָרָכָא יָת עַמָּא עַל טוּרָא דְגְרִיזִים בְּמֵעְבַּרְכוֹן יָת יַרְדְּנָא
שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וְיוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ וְאִלֵּין יְקוּמוּן עַל לְוָטָיָא בְּטוּרָא דְעֵיבָל
רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר וּזְבוּלֻן

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

C
dan: ⁊ neptalin. reſpōdēteq leuite: dicēt
δάν, καὶ νεφθαλίμ. καὶ ἀποκριθέντες οἱ λευῖται, ἐροῦσι
oſti iſrael voce excelſa: maledictus hō:
παντὶ ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρ,
qui faciet ſculptile ⁊ cōflatile: abominatiōeq do
ὃς ποιήσει γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, βδέλυγμα κυ=
mino op⁹ manuū artificis: ⁊ ponet illud in abſ
ρίῳ ἔργον χειρῶν τεχνίτου, καὶ θήσει αὐτὸ ἐν ἀπο=
D.27.d cōdito. ⁊ rñdēq oia pplo dicet: fiat. male
κρύφῳ. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς ἐρεῖ, γένοιτο. ἐπικα
dictus q̄ nō honorat pr̄em ſuū aut mr̄em ſuā: ⁊
τάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, καὶ
dicēt oia pplo: fiat. maledictus qui tranſ
ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὁ μετατι
fert terminos p̄rimi: ⁊ dicēt oia pplo: fiat.
θεὶς ὅρια τοῦ πλησίον, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο.
maledictus q̄ errare facit cecū in itinere: ⁊ dicēt
ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν ὁδῷ, καὶ ἐροῦσι
oia pplo: fiat. maledictus qui puerterit iudi
πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὃς ἂν ἐκκλίνῃ κρί
cium aduene ⁊ pupilli ⁊ viduc: ⁊ dicēt
σιν προσκλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας, καὶ ἐροῦσι
oia populus: fiat. maledictus q̄ dormit cū
πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος με=
uxore p̄pria ſui: quia reuelauit ope
τὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπεκάλυψε συγ
rimētū p̄pria ſui: ⁊ dicēt oia populus: fi
κάλυμμα τοῦ πρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοι=
D at. maledictus q̄ dormit cū oſſit iumēto:
το. ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ παντὸς κτήνους,
⁊ dicēt oia populus: fiat. maledictus q̄ dor
καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὁ κοιμώ
mit cū ſorore ex p̄re aut ex mre ſua: ⁊ dicēt oia popu
μενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λα
luo: fiat. maledictus q̄ dormit cū ſocru ſua:
ός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ πενθερᾶς αὐτοῦ,
⁊ dicēt oia populus: fiat. maledictus q̄ dormit
καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος
cū ſorore vxoris ſue: ⁊ dicēt oia populus: fiat.
μετὰ ἀδελφῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο.
maledictus q̄ p̄cutit p̄ximū ſuū dolo: ⁊ dicēt oia
ἐπικατάρατος ὁ τύπτων τὸν πλησίον δόλῳ, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ
populus: fiat. maledictus q̄ accepit munera vt p̄cutiat alias
λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὃς ἂν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν
ſāguinis inocētis: ⁊ dicēt oia populus: fiat. maledictus
αἵματος ἀθῴου, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος
oia hō: q̄ nō p̄manebit in oībus ſm̄ōibus legis hu
πᾶς ὁ ἄνθρ, ὅστις οὐκ ἐμμενεῖ ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τοῦ
ius vt faciat eos: ⁊ dicēt oia populus: fiat.
του τοῦ ποιῆσαι αὐτούς, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. Ca. 28.

SI auditu audieritis vocē dñi dei
ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑ=
ui: vt cuſtodiatis ⁊ faciatis oia mādata eius:
μῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ,

Trāsla.Chal.

דָּן וְנַפְתָּלִי׃ וְיִתְיְבוּן לֵיוֹאֵי וְיֵמְרוּן לְכָל גֻּבַר יִשְׂרָאֵל כַּלָּא בְּמָא׃ לֵיט גַּבְרָא דְּיַעֲבֵד
צֶלֶם וְדַתְכָא מְרַחֲמָא דַּיְיָ עוֹבַד יְדֵי אוּמָן וְיָשֵׁוִי בְּסִתְרָא וְיִתְיְבוּן כָּל עַמָּא וְיֵמְרוּן
אָמֵן׃ לֵיט דְּיַקֵּל אֲבוּהִי וְאִמֵּיהּ וְיֵמַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לֵיט דְּיַשְׁנֵי תְּחוּמָא דְּחַבְרֵיהּ וְיֵמַר
כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לֵיט דְּיַטְעֵי עַוְרָא בְּאָרְחָא וְיֵמַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לֵיט דַּיָּנֵי דִּין דַּיָּר
יַתִּים וְאַרְמְלָא וְיֵמַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לֵיט דְּיִשְׁכּוֹב עִם אִיתַּת אֲבוּהִי אֲרֵי גְּלִי כַּנְפָא דְּ
דְּאֲבוּהִי וְיֵמַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לֵיט דְּיִשְׁכּוֹב עִם כָּל בְּעִירָא וְיֵמַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לֵיט
דְּיִשְׁכּוֹב עִם אֲחָתֵיהּ בַּת אֲבוּהִי אוֹ בַת אִמֵּיהּ וְיֵמַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לֵיט דְּיִשְׁכּוֹב עִם
חֲמוֹתֵיהּ וְיֵמַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לֵיט דְּיִמְחֵי חַבְרֵיהּ בְּסִתְרָא וְיֵמַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לֵיט
דְּיִקַּבֵּל שׁוּחֲדָא לְמִקְטַל נַפְשׁ דָּם זַכָּאי וְיֵמַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לֵיט דְּלָא יְקַיֵּם יַת
Ca.xxviii. פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא הָדָא לְמִעְבַּד יָתְהוֹן וְיֵמַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃
וִיהֵי אִם כַּבָּלָא תְּקַבֵּל מֵימְרָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר יָת כָּל פִּקּוּדוֹהִי ‹‹‹

Trāsla.B.Hiero.

dan ⁊ neptali. ⁊ rñdebūt leuite ⁊ dicēt ad oēs viros
iſrael alta voce. Maledictus vir q̄ fecerit ſimulacrū
et cōflatile abominationē dñi opus manuū artificis
⁊ poſuerit in abſcōdito. Et rñdebit oīs pplus ⁊ dicēt
amen. Maledict⁹ q̄ nō honorat patrē ſuū ⁊ mr̄em ſuā:
et dicet oīs pplus: amē. Maledictus q̄ trāſtulerit ter
minū p̄rimi ſui: ⁊ dicet oīs pplus: amē. Maledictus q̄
errare fecerit cecū in via: ⁊ dicet oīs pplus: amē. Ma
ledict⁹ q̄ declinauerit iudiciū aduene pupilli ⁊ vidue:
et dicet oīs pplus: amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū vxo
re patris ſui q̄m reuelabit opimentū p̄ris ſui: ⁊ dicet
oīs pplus: amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū oī iumēto: ⁊
dicet oīs popul⁹: amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū ſoro
re ſua filia p̄ris ſui aut filia mr̄is ſue: ⁊ dicet oīs pplus
amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū ſocru ſua: ⁊ dicet oīs
pplus: amē. Maledict⁹ q̄ p̄cuſſerit p̄rimū ſuū in abſcō
dito: ⁊ dicet oīs pplus amē. maledict⁹ q̄ accepit mūera
vt occidat alias ⁊ fūdat ſanguinē inocētis: ⁊ dicet oīs
popul⁹: amē. Maledictus q̄ nō p̄māſerit in oīb⁹ v̄bis
legis hui⁹ vt faciat ea: ⁊ dicet oīs popul⁹: amē. Ca.: 8
ET erit ſi obediens obedieris verbo dñi dei tui
vt cuſtodias ⁊ facias oīnia p̄cepta eius ꝯꝯꝯ

Ter.Heb. Deut. Ca.xxviii. Pritiua heb.

דָּן וְנַפְתָּלִי׃ וְעָנוּ הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ — עָנָה
אֶל כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל קוֹל רָם׃ — רוּם
אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל — אָרַר עָשָׂה
וּמַסֵּכָה תּוֹעֲבַת יְהוָה מַעֲשֵׂה יְדֵי — נָסַךְ תָּעַב
חָרָשׁ וְשָׂם בַּסָּתֶר וְעָנוּ כָל הָעָם — שׂוּם
וְאָמְרוּ אָמֵן׃ אָרוּר מַקְלֶה אָבִיו — קָלָה
וְאָמְרוּ אָמֵן׃ אָרוּר מַסִּיג גְּבוּל רֵעֵהוּ וְאָמַר כָּל הָעָם — נָסַג גְּבֻל
אָמֵן׃ אָרוּר מַשְׁגֶּה עִוֵּר בַּדָּרֶךְ וְאָמַר — שָׁגָה
כָּל הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר מַטֶּה מִשְׁפַּט — נָטָה שָׁפָט
גֵּר יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאָמַר כָּל הָעָם — גּוּר יָתֹם
אָמֵן׃ אָרוּר שֹׁכֵב עִם אֵשֶׁת אָבִיו — אִישׁ
כִּי גִלָּה כְּנַף אָבִיו וְאָמַר כָּל הָעָם
אָמֵן׃ אָרוּר שֹׁכֵב עִם כָּל בְּהֵמָה
וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר שֹׁכֵב — שָׁכַב
עִם אֲחֹתוֹ בַּת אָבִיו אוֹ בַת אִמּוֹ — בַּת אָמּוֹ
וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר שֹׁכֵב
עִם חֹתַנְתּוֹ וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן׃
אָרוּר מַכֵּה רֵעֵהוּ בַּסָּתֶר וְאָמַר כָּל — נָכָה
הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר לֹקֵחַ שֹׁחַד — לָקַח שֹׁחַד
לְהַכּוֹת נֶפֶשׁ דָּם נָקִי וְאָמַר כָּל — נָכָה
הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים — קוּם
אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת — עָשָׂה
אוֹתָם וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן׃ — אָת
וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ
תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ — Ca.xxviii. שָׁמַע
לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתָיו — צָוָה

Interp.chal.

dan ⁊ neptali. Et rñdebūt liuite ⁊ dicēt ad oēs viros
iſrael alta voce. Maledictus vir q̄ fecerit ſimulacrū
et cōflatile abominationē dñi opus manuū artificis
⁊ poſuerit in abſcōdito. Et rñdebit oīs pplus ⁊ dicēt
amen. Maledict⁹ q̄ nō honorat patrē ſuū ⁊ mr̄em ſuā:
et dicet oīs pplus: amē. Maledictus q̄ trāſtulerit ter
minū p̄rimi ſui: ⁊ dicet oīs pplus: amē. Maledictus q̄
errare fecerit cecū in via: ⁊ dicet oīs pplus: amē. Ma
ledict⁹ q̄ declinauerit iudiciū aduene pupilli ⁊ vidue:
et dicet oīs pplus: amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū vxo
re patris ſui q̄m reuelabit opimentū p̄ris ſui: ⁊ dicet
oīs pplus: amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū oī iumēto: ⁊
dicet oīs popul⁹: amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū ſoro
re ſua filia p̄ris ſui aut filia mr̄is ſue: ⁊ dicet oīs pplus
amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū ſocru ſua: ⁊ dicet oīs
pplus: amē. Maledict⁹ q̄ p̄cuſſerit p̄rimū ſuū in abſcō
dito: ⁊ dicet oīs pplus amē. maledict⁹ q̄ accepit mūera
vt occidat alias ⁊ fūdat ſanguinē inocētis: ⁊ dicet oīs
popul⁹: amē. Maledictus q̄ nō p̄māſerit in oīb⁹ v̄bis
legis hui⁹ vt faciat ea: ⁊ dicet oīs popul⁹: amē. Ca.: 8
ET erit ſi obediens obedieris verbo dñi dei tui
vt cuſtodias ⁊ facias oīnia p̄cepta eius ꝯꝯꝯ

Pritiua chal.

אָמַר קוֹל רוּם
לוּט עֲבַד נְסַךְ
רְחַק שָׁוֵה קָלַה
שָׁנֵה טָעָה צָלַה
דּוּר שָׁכַב אִנְתַּ
נָלָה אָבַר אִם
תַּמָּה עָבַד
קְבֵל קָטַל זָכָה
קוּם עֲבַד רָוָה
קְבֵל אָמַר עָטַר

Pagina heb. Exp. Heb. Deut. Ca. xxviii.

אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וְנָתַנְךָ	
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל גּוֹיֵי	עֶלֶה
הָאָרֶץ: וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל הַבְּרָכוֹת	בוא
הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגֻךָ כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל	שָׂגַשׂ שָׂגַע
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר	בָּרַךְ
וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה: בָּרוּךְ פְּרִי	פָּרָה
בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ	
שְׁנַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ:	
בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ: בָּרוּךְ	שָׁאַר
אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבָרוּךְ אַתָּה	בוא
בְּצֵאתֶךָ: יִתֵּן יְהוָה אֶת אֹיְבֶיךָ	יָצָא נָתַן
הַקָּמִים עָלֶיךָ נִגָּפִים לְפָנֶיךָ	קוּם נָגָה
דֶּרֶךְ אֶחָד יֵצְאוּ אֵלֶיךָ וּבְשִׁבְעָה	
דְרָכִים יָנוּסוּ לְפָנֶיךָ: יְצַו יְהוָה	נוּס צָוָה
אִתְּךָ אֶת הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ	
וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ	שָׁלַח
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ:	
יְקִימְךָ יְהוָה לוֹ לְעָם קָדוֹשׁ	קוּם קָדַשׁ
כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָךְ כִּי תִשְׁמֹר אֶת	שָׁבַע שָׁמַר
מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכָיו:	צָוָה
וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה	רָאָה
נִקְרָא עָלֶיךָ וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ: וְהוֹתִירְךָ	קָרָא מִן יָתַר
יְהוָה לְטוֹבָה בִּפְרִי בִטְנְךָ וּבִפְרִי	פָּרָה
בְהֶמְתְּךָ וּבִפְרִי אַדְמָתְךָ עַל	
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה	שָׁבַע
לַאֲבֹתֶיךָ לָתֵת לָךְ: יִפְתַּח יְהוָה לְךָ	נָתַן פָּתַח
אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשָּׁמַיִם	אָצַר

Pagina chal. Interp. chal.

נָתַן עֲלָהּ אָתָא	que ego precipio tibi hodie: ponet te dñs deus tuus
דָּבַק יְלַד מַעַה	excelsum sup oēs populos terre. Et venīēt sup te oēs
אָבַב סַל צְוָנָא	benedictiões ille: t appehendēt te: si obedieris ver
שׁוּל נְפַק נְתַן	bo dñi dei tui. Benedictus tu in ciuitate: t benedi
קוּם אֶחַד עֲרַק	ctus tu in agro. benedicta generatio vētris tui t fru
פָּקַד יָשַׁט מַרְגְּזָ	ctus terre tue t generatio iumētorum tuorū: boues
קוּם קוּם נְטַר	armentorū tuorum t greges ouium tuarum. Bene
יָרַךְ חֲזָה מָבָא	dictū canistrū tuū t panaria tua. Benedictus tu cū
דָּחַל חֲתַר טוּב	ingredieris: t bēdictus tu cū egredieris. Dabit dñs
יְלַד אֲבַב קוּם	inimicos tuos qui cōsurgent aduersum te confractos
נְתַן פָּתַח	coram te. Per vnam viā egredientur ad te: t per septē
	vias fugient a facie tua. Mandabit dñs ad te benedi
	ctionē in cellarijs tuis t in oībus ad que extenderis
	manū tuam: t benedicet tibi in terra quā dñs deus
	tuus dabit tibi. Constituet te dñs sibi in populū san
	ctum: sicut iurauit tibi: si custodieris precepta dñi dei
	tui t ambulaueris in vijs q recte sunt coram eo. Et vide
	būt oēs populi terre q nomē dñi inuocatū est sup te:
	t timebūt te. Et abūdare te faciet dñs in bono in glia
	tione vētris tui t in gliatōe iumētoz tuoz t in fructu
	terre tue sup terra pro q iurauit dñs pīb⁹ tuis: vt da
	ret eā tibi. Aperiet dñs tibi thesaur⁹ suū optimū celū

Trāsla. B. Iero.

que ego precipio tibi hodie: faciet te oooooooo	
dñs deus tuus excel	
siorem cūctis gētibus q	
versantur in terra. Ve	
niētq; sup te vniuerse	
bñdictiões iste & app	
hendēt te. si tñ p̄cepta	
eius audieris. Bñdictus	
tu in ciuitate: oooooooo	
& benedictus in agro.	
Bñdict⁹ fructus oooo	
ventris tui: & fructus	
terre tue: fructusq; iu	
mētorū tuorū: greges	
armētorū tuorū & cau	
le ouiū tuarū. Benedi	
cta horrea tua: & bñdi	
cte reliquie tue. Bñdi	
ctus eris ingrediens &	
egrediens. Dabit dñs	
inimicos tuos oooooooo	
q cōsurgent aduersum	
te corruetes i cōspectu	
tuo. Per vnā viā veni	
ent contra te: & p sep	
tē fugient a facie tua.	
Emittet dominus oooo	
benedictionem super	
cellaria tua: oooooooooooo	
& sup oia opa manuū	
tuarū: bñdicetq; tibi in	
terra quā accepis. ooo	
oooooooooo oooooooooo	
Suscitabit te dñs tibi	
in populum sanctum	
sicut iurauit tibi si cu	
stodieris oooooooooooo	
mādata dñi dei tui: &	
ambulaueris in vijs ei.	
Videbūtq; oēs terra	
rū populi q nomē dñi	
inuocatū sit super te:	
& timebunt te. Abun	
dare te faciet dñs oibus	
bonis: fructu vteri tui	
& fructu iumentorum	
tuorū: fructu terre tue	
quam iurauit domus	
oooooooooooooooooooo	
patribus tuis vt daret	
tibi. Aperiet dominus	
thesaurum suum optī	
mum celum: oooooooo	

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

que ego p̄cipio tibi hodie. t vabit te domi	
ὰς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον· καὶ δώσει σε κύρι	
nus deus tuus sup oēs gētes tre: t	
ος ὁ θεός σου ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ	
veniēt sup te vniuerse bñdictiões iste: t app̄hē	
ξουσιν ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὗται, καὶ εὑρήσου	
dēt te: si auditu audieris vocē dñi dei	
σί σε, ἐὰν ἀκοῇ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ	
tui. bñs tu in ciuitate: t bādictus tu in	
σου. εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν	
agro. bādicta opa vētris tui: t	
ἀγρῷ. εὐλογημένα τὰ ἔργα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ	
fructus tre tue: armēta bou tuop:	
γεννήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου,	
t caule ouiū tuap. bādicta hor	
καὶ τοίμια τῶν προβάτων σου. εὐλογημένα αἱ ἀσταὶ σου	
rea tua t reliquie tue. bñs	
καὶ σου καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου. εὐλογημένος	
tu in ingressu tuo: t bñs tu in	
σὺ ἐν τῇ εἰσπορεύεσθαί σε, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῇ	
egressu tuo. vabit bñs deus tuus	
ἐκπορεύεσθαί σε· παραδώσει κύριος ὁ θεός σου τοὺς	
inimicos tuos q cōsurgēt tibi cōfractos	
ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθιστηκότας σοι συντετριμμένους	
oū facie tuā in via vna veniēt p̄ te:	
πρὸ προσώπου σου· ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσονταί πρός σε,	
t in septē vijs fugiēt a facie tua. emit	
καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονταί ἀπὸ προσώπου σου. ἀπο	
tet dñs sup te bñdictiões in cellarijs tuis:	
στελεῖ κύριος ἐπί σοι τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς ταμείοις σου,	
t in oībus: vbicūq; iecer is manū tuā. t bñ	
καὶ ἐν πᾶσιν, ἐφ' οἷς ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου· καὶ εὐλο	
dicet tibi in tra: q dñs deus tu⁹ dat tibi. sus	
γήσει σε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι· ἀ	
citet te dñs deus tuus sibi pplm sctū: sicut	
ναστήσαι σε κύριος ὁ θεός σου ἑαυτῷ λαὸν ἅγιον, ὃν τρόπον	
iurauit pribus tuis. Si audieris vocē	
ὤμοσε τοῖς πατράσι σου· ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς	
dñi dei tui: t ābulaueris in vijs eius: t	
κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ περιπατῇς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ	
videbūt te oēs gētes tre: q nomē dñi	
ἐπονται σοι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι τὸ ὄνομα κυ	
inuocatū sit tibi: t timebūt te. t abūdare faciet	
ἐπικέκληται σοι, καὶ φοβηθήσονταί σε· καὶ πλουτιεῖ	
te dñs deus tuus in bonis in fructibus vte	
σε κύριος ὁ θεός σου εἰς ἀγαθὰ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοι	
ri tui: t in fructibus iumētop tuop: t	
λίας σου, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ	
in fructibus tre tue: in tra q̄ iura	
ἐπὶ τοῖς γενήμασι τῆς γῆς σου, ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμο	
uit dñs pribus tuis vt daret tibi. apiat tibi	
σε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι· ἀνοίξαι σοι	
dñs thesaurū suū bonū celū:	
κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθὸν τὸν οὐρανόν,	

Transla. Chal.

דְּאָנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵּין וְיִתְּנִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ עֲלָאָה עַל כָּל עַמְמֵי אַרְעָא: וְיֵיתוֹן עֲלָךְ	
כָּל בִּרְכָתָא הָאִלֵּין וְיִדְבְּקוּנָּךְ אֲרֵי תְקַבֵּל בְּמֵימְרָא דַּייָ אֱלָהָךְ בְּרִיךְ אַתְּ בְּקִרְיְתָא וּבְרִיךְ	
אַתְּ בְּחַקְלָא: בְּרִיךְ עֲלָלָא דִּמְעָךְ וְאִיבָּא דְּאַרְעָךְ וְוָלָדָא דִּבְעִירָךְ תּוֹרָךְ וְעִדְּרֵי עָנָךְ:	
בְּרִיךְ סַלָּךְ וְאָצְוָתָךְ: בְּרִיךְ אַתְּ בְּמֵיעֲלָךְ וּבְרִיךְ אַתְּ בְּמִיפְּקָךְ: יְתֵן יְיָ יָת בַּעֲלֵי דְבָבָךְ	
דְּקָמִין עֲלָךְ מְתְבָּרִין קֳדָמָךְ אוֹרְחָא חַד יִפְּקוּן לְוָתָךְ וּבְשִׁבְעָה אוֹרְחִין יְעִירְקוּן מִן קֳדָמָךְ:	
יְקַיֵּם לָךְ יְיָ עַמָּא קַדִּישָׁא כְּמָא דְקַיֶּים לָךְ אֲרֵי תִּיטַר יָת פִּקּוּדַיָּא דַּייָ	
אֱלָהָךְ וְתֵהֵךְ בְּאוֹרְחָתֵן: וְיֶחֱזוֹן כָּל עַמְמֵי אַרְעָא אֲרֵי שְׁמָא דַּייָ אִתְקְרֵי	
עֲלָךְ וְיִדְחֲלוּן מִינָּךְ: וְיוֹתִירִנָּךְ יְיָ לְטָבָא בְּוָלָדָא דִּמְעָךְ וּבְוָלָדָא דִּבְעִירָךְ וּבְאִבָּא	
דְּאַרְעָא עַל אַרְעָא דְּקַיֵּם יְיָ לַאֲבָהָתָךְ לְמִיתַּן לָךְ: יִפְתַּח יְיָ לָךְ יָת אוֹצָרֵיהּ טָבָא	
יָת שְׁמַיָּא	

>>>

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Deut. Ca. xxviii.	Pũctiua heb.
vt tribuat pluuiã tre tue in tpe suo. bñ	vt tribuat pluuiã terre	לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ	עֵת
δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου ἐπὶ καιροῦ αὐτοῦ· εὐ	tue in tpe suo: bñdicet	אֵת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם	עָשָׂה יָ
dicat cũctis opibus manũ tuap: τ fenerabi	cunctis opibus manũ tuarũ. Et fenerabis	רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה וְנָתַתָּה	רָבַב
B λογῆσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, καὶ δανιεῖς	gẽtibus multis: tu aũt nõ fen accipies. τ ipabi tu gẽ	יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב וְהָיִיתָ	הָיָה
δ.15.a ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανιῇ. καὶ ἄρξεις σὺ ἐθ	tibus multis: tibi aũt nõ imperabũt. cõstituat te	רַק לְמַעְלָה וְלֹא תִהְיֶה לְמָטָּה	עָלָה
νῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσιν· καταστήσαι σὲ	dñs deus tuus in caput: τ nõ in caudã.	כִּי תִשְׁמַע אֶל מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ	שָׁמַע
κύριος ὁ θεός σου εἰς κεφαλήν, καὶ μὴ εἰς οὐράν.	τ eris tũc supra: τ nõ eris subter: si	אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לִשְׁמֹר	עָשָׂה סוּר
τ ἔσῃ τότε ἐπάνω, καὶ οὐκ ἔσῃ ὑποκάτω, ἐὰν	audieris mãdata dñi dei tui: que	וְלַעֲשׂוֹת: וְלֹא תָסוּר מִכָּל הַדְּבָרִים	
audieris mãdata dñi dei tui: que	ego precipio tibi hodie: vt custodias τ	אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם	צָוָה
Leui. λισακούσῃς τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὧν	facias. nõ declinabis ab oĩbus sermõib:	יָמִין וּשְׂמֹאול לָלֶכֶת אַחֲרֵי	יָמִן שְׂמֹל יָלַךְ
26.d malach 1.a. ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, φυλάσσεσθαι καὶ	quos ego pcipio tibi hodie: ad dexterã vel adsinistrã:	אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם:	
ποιεῖν· ἐὰν παραβῇς ἀπὸ παντῶν τῶν λόγων,	ut eas post deos alienos: vt seruias eis.	וְהָיָה אִם לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל	שָׁמַע
quos ego pcipio tibi hodie: ad dexterã vel adsinistrã:	τ erit si nõ audieris voce dñi	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת	
ὧν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, δεξιὰ ἢ ἀριστερά,	dei tui: vt custodias τ facias oĩa mãdata	כָּל מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר	צָוָה חָקַק
vt eas post deos alienos: vt seruias eis.	eius: ꝙcũq; ego pcipio tibi hodie: τ veni	אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּבָאוּ עָלֶיךָ	בּוֹא
πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς.	ent sup te oẽs maledictiões istæ: τ ap	כָּל הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגוּךָ	נָשַׂג
τ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ	prehẽdẽt te. maledictus tu in ciuitate: τ	אָרוּר אַתָּה בָּעִיר וְאָרוּר אַתָּה	אָרַר
dei tui: vt custodias τ facias oĩa mãdata	maledictus tu in agro. maledicta ho:	בַּשָּׂדֶה: אָרוּר טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ:	שָׂאַר
eius: ꝙcũq; ego pcipio tibi hodie: τ veni	rea tua: τ reliquie tue. maledi	אָרוּר פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ	
ent sup te oẽs maledictiões istæ: τ ap	ctus fructus vẽtris tui τ fru	שְׁנַר אֲלָפֶיךָ: וְעִשְׁתְּרֹת	
σονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι ἔλθωσι, καὶ κα	ctus tre tue: armẽta bob tuop: τ	צֹאנֶךָ: אָרוּר אַתָּה בְּבֹאֶךָ	
ταλήμψεταί σε. ἐπικατάρατος σὺ ἐν πόλει, καὶ	grẽges ouiũ tuap. maledictus	וְאָרוּר אַתָּה בְּצֵאתֶךָ: יְשַׁלַּח	צוֹן יָצָא שָׁלַח
maledictus tu in agro. maledicta ho:	tu in ingressu tuo. τ maledictus tu	יְהוָה בְּךָ אֶת הַמְאֵרָה אֶת	אָרַר
ἐπικατάρατος σὺ ἐν ἀγρῷ. ἐπικατάρατοι αἱ ἐκγο	in egressu tuo. mittat dñs tibi	הַמְהוּמָה וְאֶת הַמְגֵּרָה בְּכָל	הוּם גָּעַר
rea tua: τ reliquie tue. maledi	egestatẽ: τ esuriẽ: τ ꝑsũptionẽ in om	מִשְׁלַח יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַד	עָשָׂה
ctus fructus vẽtris tui τ fru	nia in q̃ tniecerio manũ tuã: ꝙcũq; fecerio:	הִשָּׁמְדְךָ וְעַד אַבְדְךָ מַהֵר	שָׁמַד
ctus tre tue: armẽta bob tuop: τ	vonec cõterat te: τ vonec perdat te	מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֶיךָ אֲשֶׁר	פָּנָה רוּעַ עָלַל
grẽges ouiũ tuap. maledictus	velociter pp malao adinuẽtiones tuas: qñ		

Transla. Chal.

לְמִיתַן מְטַר אַרְעָךְ בְּעִדָּנֵיהּ וּלְבָרְכָא יָת כָּל עוֹבָדֵי יְדָךְ וְיִתְרַזֵיף לְעַמְמִין סַגִּיאִין וְאַתְּ לָא
תַזוּף וְיִתְגְּיַנֵּךְ יְיָ לְמִתְרַף וְלָא לְמִתְּלַשׁ וּתְהֵי לְהוֹד לְעֵילָא וְלָא תְּהֵי לְמַחֲתָא גַּבְרֵי
תְּבַסֵּיל לְפִיקוּדַיָּא דַּייָ אֱלָהָךְ דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵּין לְמֵיטַר וּלְמֶעְבַּד וְלָא תְּסְטֵי
מִכָּל פִּתְגָמַיָּא דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵּין יַמִּינָא וּשְׂמָאלָא לְמֵיזַל בָּתַר טָעֲוַת
עַמְמַיָּא לְמִיפְלְחִינוּן: וְיְהֵי אִם לָא תְקַבֵּל מֵימְרָא דַּייָ אֱלָהָךְ לְמֵיטַר וּלְמֶעְבַּד יָת כָּל
פִּקּוּדוֹהִי וְקְיָמוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵּין וְיֵיתוֹן עֲלָךְ כָּל לְוָטַיָּא הָאִילֵּין וְיִדְבְּקוּנָךְ:
לִיט אַתְּ בְּקִרְתָּא וְלִיט אַתְּ בְּחַקְלָא: לִיט סַלָּךְ וְאֵצְוָתָךְ: לִיט נְלָדָא דְּמָעָךְ וְאִיבָּא
דְּאַרְעָךְ בִּקְרֵי תּוֹרָךְ וְעִדְרֵי עָנָךְ: לִיט אַתְּ בְּמֵיעֲלָךְ וְלִיט אַתְּ בְּמִיפְּקָךְ: יְגַרֵי יְיָ בָּךְ יָת
מְאֵרְתָּא יָת שְׁגִיעוּתָא וְיָת סַרְבוּתָא בְּכָל אוֹשָׁטוּת יְדָךְ דְּתַעְבֵּיד עַד דְּתִשְׁתֵּצֵי וְעַד
דְּתִיבַד בְּפִרְיָעָן מִן קֳדָם בִּישׁוּת עוֹבָדָךְ

Transla. B. Hiero.

vt tribuat pluuiã terre tue in tpe suo: τ benedicat cunctis operibus manũ tuarum: τ mutuabis populis multis: tu aũt non accipies mutuũ. Et faciet te dñs fortem τ non infirmũ: τ eris semper superior: et non inferior: si obedieris preceptis domini dei tui que ego precipio tibi hodie: vt custodias τ facias ea: vt non declines ab omnibus verbis que ego precipio tibi hodie ad dexteram neq; ad sinistram: neq; ambules post idola populorum nec seruias eis. Si autem non obedieris verbo dñi dei tui vt custodias τ facias omnia precepta eius τ mandata eius que ego precipio tibi hodie: vẽnient super te oẽs maledictiones iste τ apprehendẽt te. Maledictus tu in ciuitate: et maledictus tu in agro. maledictũ canistrum tuũ et panaria tua. Maledicta generatio ventris tui τ fructus terre tue: boues armẽti tui τ greges ouiũ tuarum. maledictus tu cum ingredieris: et maledictus tu cum egredieris. Immittet dñs in te maledictionẽ τ ferepationem in oĩbus ad que extenderis manum tuã τ que operatus fueris: donec cõsumaris τ donec pereas cito: propter malitiam operum tuorum in quibus

Interp. chal.

vt tribuat pluuiam terre tue in tẽpore suo: τ vt benedicat cunctis operibus manuũ tuarum: τ mutuabis populis multis: tu aũt non accipies mutuũ. Et faciet te dñs fortem τ non infirmũ: τ eris semper superior: et non inferior: si obedieris preceptis domini dei tui que ego precipio tibi hodie: vt custodias τ facias ea: vt non declines ab omnibus verbis que ego precipio tibi hodie ad dexteram neq; ad sinistram: neq; ambules post idola populorum nec seruias eis. Si autem non obedieris verbo dñi dei tui vt custodias τ facias omnia precepta eius τ mandata eius que ego precipio tibi hodie: vẽnient super te oẽs maledictiones iste τ apprehendẽt te. Maledictus tu in ciuitate: et maledictus tu in agro. maledictũ canistrum tuũ et panaria tua. Maledicta generatio ventris tui τ fructus terre tue: boues armẽti tui τ greges ouiũ tuarum. maledictus tu cum ingredieris: et maledictus tu cum egredieris. Immittet dñs in te maledictionẽ τ ferepationem in oĩbus ad que extenderis manum tuã τ que operatus fueris: donec cõsumaris τ donec pereas cito: propter malitiam operum tuorum in quibus

Pũctiua chal.

זוּף טָתַן
הָוָה עֵלָה קְבֵל
בָּרֵךְ עָבַד עֵבֶד
סָטָה יְמִין
סַעַר בָּתַר מֵימְרָא
אָתָא לְוָט לְוִט
סַל אֵצְוָא יְלַד
עוֹל נָפַק נְפַק
נָזַף יְשֵׁט שָׁצָא
אָבַד

Pritiua heb. Exp. Heb. Deut. Ca. xxviii.

עַזַבְתָּנִי׃ יַדְבֵּק יְהוָה בְּךָ אֶת דֶּבֶר
הַדָּבָק עַד כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ מֵעַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ׃ יַכְּכָה יְהוָה בַּשַּׁחֶפֶת
וּבַקַּדַּחַת וּבַדַּלֶּקֶת וּבַחַרְחֻר וּבַחֶרֶב
וּבַשִּׁדָּפוֹן וּבִירָקוֹן וְיִרְדְּפוּךָ עַד
אָבְדֶךָ׃ וְהָיוּ שָׁמֶיךָ אֲשֶׁר עַל
רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר
תַּחְתֶּיךָ בַּרְזֶל׃ יִתֵּן יְהוָה אֶת מְטַר
אַרְצְךָ אָבָק וְעָפָר מִן הַשָּׁמַיִם
יֵרֵד עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ׃ יִתֶּנְךָ
יְהוָה נָגָף לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ בְּדֶרֶךְ
אֶחָד תֵּצֵא אֵלָיו וּבְשִׁבְעָה
דְרָכִים תָּנוּס לְפָנָיו וְהָיִיתָ
לְזַעֲוָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃
וְהָיְתָה נִבְלָתְךָ לְמַאֲכָל לְכָל
עוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִבְהֵמַת הָאָרֶץ
וְאֵין מַחֲרִיד׃ יַכְּכָה יְהוָה בִּשְׁחִין
מִצְרַיִם וּבַעֳפָלִים וּבַגָּרָב
אֲשֶׁר לֹא תוּכַל לְהֵרָפֵא׃ יַכְּכָה
יְהוָה בְּטִחֶנֶת וּבְעִוָּרוֹן
וּתְמַהּוֹן לֵבָב׃ וְהָיִיתָ מְמַשֵּׁשׁ
בַּצָּהֳרַיִם כַּאֲשֶׁר יְמַשֵּׁשׁ הָעִוֵּר
בַּאֲפֵלָה וְלֹא תַצְלִיחַ אֶת
דְּרָכֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ עָשׁוּק וְגָזוּל
כָּל הַיָּמִים וְאֵין מוֹשִׁיעַ׃ אִשָּׁה
תְאָרֵשׂ וְאִישׁ אַחֵר יִשְׁגָּלֶנָּה
בַּיִת תִּבְנֶה וְלֹא תֵשֵׁב בּוֹ כֶּרֶם
תִּטַּע וְלֹא תְחַלְּלֶנּוּ׃ שׁוֹרְךָ טָבוּחַ
לְעֵינֶיךָ וְלֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ חֲמֹרְךָ
גָּזוּל מִלְּפָנֶיךָ וְלֹא יָשׁוּב לָךְ צֹאנְךָ
נְתֻנוֹת לְאֹיְבֶיךָ וְאֵין לְךָ מוֹשִׁיעַ׃
בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ נְתֻנִים לְעַם אַחֵר
וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְכָלוֹת אֲלֵיהֶם כָּל
הַיּוֹם וְאֵין לְאֵל יָדֶךָ׃ פְּרִי אַדְמָתְךָ
וְכָל יְגִיעֲךָ יֹאכַל עַם אֲשֶׁר לֹא
יָדָעְתָּ וְהָיִיתָ רַק עָשׁוּק וְרָצוּץ
כָּל הַיָּמִים׃ וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע מִמַּרְאֵה
עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ יַכְּכָה יְהוָה
בִּשְׁחִין רָע עַל הַבִּרְכַּיִם וְעַל
הַשֹּׁקַיִם אֲשֶׁר לֹא תוּכַל לְהֵרָפֵא
מִכַּף רַגְלְךָ עַד קָדְקֳדֶךָ׃ יוֹלֵךְ
יְהוָה אֹתְךָ וְאֶת מַלְכְּךָ אֲשֶׁר
תָּקִים עָלֶיךָ אֶל גּוֹי אֲשֶׁר לֹא
יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ וְעָבַדְתָּ
שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים עֵץ וָאָבֶן׃
וְהָיִיתָ לְשַׁמָּה לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה
בְּכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר יְנַהֲגֶךָ יְהוָה
שָׁמָּה׃ זֶרַע רַב תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה
וּמְעַט תֶּאֱסֹף כִּי הָאַרְבֶּה יְיַבְּלֶנּוּ׃
כְּרָמִים תִּטַּע וְעָבָדְתָּ וְיַיִן לֹא
תִשְׁתֶּה וְלֹא תֶאֱגֹר כִּי תֹאכְלֶנּוּ
הַתֹּלָעַת׃ זֵיתִים יִהְיוּ לְךָ בְּכֹל
גְּבוּלֶךָ וְשֶׁמֶן לֹא תָסוּךְ כִּי
יִשַּׁל זֵיתֶךָ׃ בָּנִים וּבָנוֹת תּוֹלִיד
וְלֹא יִהְיוּ לָךְ כִּי יֵלְכוּ בַּשֶּׁבִי׃
כָּל עֵצְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ יִירַשׁ
הַצְלָצַל׃ הַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ יַעֲלֶה
עָלֶיךָ מַעְלָה מָעְלָה וְאַתָּה תֵּרֵד
מַטָּה מָטָּה׃ הוּא יַלְוְךָ וְאַתָּה לֹא
תַלְוֶנּוּ הוּא יִהְיֶה לְרֹאשׁ וְאַתָּה
תִּהְיֶה לְזָנָב׃ וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל
הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְרָדְפוּךָ וְהִשִּׂיגוּךָ
עַד הִשָּׁמְדֶךָ כִּי לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו
וְחֻקָּיו אֲשֶׁר צִוָּךְ׃ וְהָיוּ בְךָ לְאוֹת
וּבְזַרְעֲךָ עַד עוֹלָם׃ תַּחַת אֲשֶׁר לֹא
עָבַדְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה
וּבְטוּב לֵבָב מֵרֹב כֹּל׃ וְעָבַדְתָּ אֶת
אֹיְבְךָ אֲשֶׁר יְשַׁלְּחֶנּוּ יְהוָה בָּךְ
בְּרָעָב וּבְצָמָא וּבְעֵרֹם וּבְחֹסֶר כֹּל
וְנָתַן עֹל בַּרְזֶל עַל צַוָּארֶךָ עַד
הַשְׁמִידוֹ אֹתָךְ׃ יִשָּׂא יְהוָה עָלֶיךָ
גּוֹי מֵרָחוֹק מִקְצֵה הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר
יִדְאֶה הַנָּשֶׁר גּוֹי אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע
לְשֹׁנוֹ׃ גּוֹי עַז פָּנִים אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא
פָנִים לְזָקֵן וְנַעַר לֹא יָחֹן׃ וְאָכַל
פְּרִי בְהֶמְתְּךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ עַד
הִשָּׁמְדֶךָ אֲשֶׁר לֹא יַשְׁאִיר לְךָ
דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר שְׁגַר אֲלָפֶיךָ
וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ עַד הַאֲבִידוֹ
אֹתָךְ׃ וְהֵצַר לְךָ בְּכֹל שְׁעָרֶיךָ עַד
רֶדֶת חוֹמֹתֶיךָ הַגְּבֹהוֹת וְהַבְּצֻרוֹת
אֲשֶׁר אַתָּה בֹטֵחַ בָּהֶן בְּכָל
אַרְצֶךָ וְהֵצַר לְךָ בְּכֹל שְׁעָרֶיךָ
בְּכָל אַרְצְךָ אֲשֶׁר נָתַן לְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ׃ וְאָכַלְתָּ פְּרִי בִטְנְךָ בְּשַׂר
בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר
יָצִיק לְךָ אֹיְבֶךָ׃ הָאִישׁ הָרַךְ בְּךָ
וְהֶעָנֹג מְאֹד תֵּרַע עֵינוֹ בְּאָחִיו
וּבְאֵשֶׁת חֵיקוֹ וּבְיֶתֶר בָּנָיו אֲשֶׁר
יוֹתִיר׃ מִתֵּת לְאֶחָד מֵהֶם מִבְּשַׂר
בָּנָיו אֲשֶׁר יֹאכֵל כִּי אֵין לוֹ מִכֹּל
בַּמָּצוֹר וּבַמָּצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ
אֹיִבְךָ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ׃ הָרַכָּה בְךָ
וְהָעֲנֻגָּה אֲשֶׁר לֹא נִסְּתָה כַף רַגְלָהּ
לָצַעַת עַל הָאָרֶץ מֵהִתְעַנֵּג וּמֵרֹךְ
תֵּרַע עֵינָהּ בְּאִישׁ חֵיקָהּ וּבְבִנָהּ
וּבְבִתָּהּ׃ וּבְשִׁלְיָתָהּ הַיֹּצֵאת מִבֵּינֶיהָ
וּבְבָנֶיהָ אֲשֶׁר תֵּלֵד כִּי תֹאכְלֵם
בַּחֹסֶר כֹּל בַּסֵּתֶר בַּמָּצוֹר וּבַמָּצוֹק
אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיִבְךָ בִּשְׁעָרֶיךָ׃
אִם לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל
דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתוּבִים
בַּסֵּפֶר הַזֶּה לְיִרְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד
וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
וְהִפְלָא יְהוָה אֶת מַכֹּתְךָ וְאֶת מַכּוֹת
זַרְעֶךָ מַכּוֹת גְּדֹלוֹת וְנֶאֱמָנוֹת וְחֳלָיִם
רָעִים וְנֶאֱמָנִים׃ וְהֵשִׁיב בְּךָ אֶת כָּל
מַדְוֵי מִצְרַיִם אֲשֶׁר גָּעַלְתָּ מִפָּנֶיהָ
וְדָבְקוּ בָּךְ׃ גַּם כָּל חֳלִי וְכָל מַכָּה
אֲשֶׁר לֹא כָתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת
יַעְלֵם יְהוָה עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ׃
וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר תַּחַת אֲשֶׁר
הֱיִיתֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב כִּי
לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׂשׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם
לְהֵיטִיב אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת אֶתְכֶם
כֵּן יָשִׂישׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד
אֶתְכֶם וּלְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וְנִסַּחְתֶּם
מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ׃ וֶהֱפִיצְךָ יְהוָה בְּכָל עַמִּים
מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד קְצֵה הָאָרֶץ
וְעָבַדְתָּ שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר
לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ עֵץ וָאָבֶן׃
וּבַגּוֹיִם הָהֵם לֹא תַרְגִּיעַ וְלֹא יִהְיֶה
מָנוֹחַ לְכַף רַגְלֶךָ וְנָתַן יְהוָה לְךָ
שָׁם לֵב רִגְזָה וְכִלְיוֹן עֵינַיִם וְדַאֲבוֹן
נָפֶשׁ׃ וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלוּאִים לְנֶגְדֶּךָ
וְיָגוֹרְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין
בְּחַיֶּיךָ׃ בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי יִתֵּן עֶרֶב
וּבָעֶרֶב תֹּאמַר מִי יִתֵּן בֹּקֶר מִפַּחַד
לְבָבְךָ אֲשֶׁר תִּפְחָד וּמִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ
אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ וְהֵשִׁיבְךָ יְהוָה מִצְרַיִם
בָּאֳנִיּוֹת בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לְךָ
לֹא תֹסִיף עוֹד לִרְאוֹתָהּ וְהִתְמַכַּרְתֶּם
שָׁם לְאֹיְבֶיךָ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת
וְאֵין קוֹנֶה׃ אֵלֶּה דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה לִכְרֹת אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאָב מִלְּבַד הַבְּרִית
אֲשֶׁר כָּרַת אִתָּם בְּחֹרֵב׃ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה
אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם
רְאִיתֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה
וּלְכָל עֲבָדָיו וּלְכָל אַרְצוֹ׃ הַמַּסֹּת
הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ הָאֹתֹת
וְהַמֹּפְתִים הַגְּדֹלִים הָהֵם׃ וְלֹא נָתַן
יְהוָה לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת
וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
וָאוֹלִיךְ אֶתְכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר
לֹא בָלוּ שַׂלְמוֹתֵיכֶם מֵעֲלֵיכֶם וְנַעֲלְךָ
לֹא בָלְתָה מֵעַל רַגְלֶךָ׃ לֶחֶם לֹא
אֲכַלְתֶּם וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שְׁתִיתֶם
לְמַעַן דַּעְתְּכֶם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
וַתָּבֹאוּ עַד מְקוֹמְכֶם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן
מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ
לַמִּלְחָמָה וַנַּכֵּם׃ וַנִּקַּח אֶת אַרְצָם
וַנִּתְּנָהּ נַחֲלָה לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי
שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי׃ וְשָׁמַרְתֶּם אֶת דִּבְרֵי
הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם לְמַעַן
תַּשְׂכִּילוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃
אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם
וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃ טַפְּכֶם
נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ
מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ עַד שֹׁאֵב מֵימֶיךָ׃
לְעָבְרְךָ בִּבְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ הַיּוֹם׃
לְמַעַן הָקִים אֹתְךָ הַיּוֹם לוֹ לְעָם וְהוּא
יִהְיֶה לְךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָךְ
וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם
אָנֹכִי כֹּרֵת אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת
הָאָלָה הַזֹּאת׃ כִּי אֶת אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹּה
עִמָּנוּ עֹמֵד הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֶת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם׃
כִּי אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר יָשַׁבְנוּ
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֵת אֲשֶׁר עָבַרְנוּ
בְּקֶרֶב הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם׃
וַתִּרְאוּ אֶת שִׁקּוּצֵיהֶם וְאֶת גִּלֻּלֵיהֶם
עֵץ וָאֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם׃
פֶּן יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה
אוֹ שֵׁבֶט אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהֵי
הַגּוֹיִם הָהֵם פֶּן יֵשׁ בָּכֶם שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה
רֹאשׁ וְלַעֲנָה׃ וְהָיָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת דִּבְרֵי
הָאָלָה הַזֹּאת וְהִתְבָּרַךְ בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר
שָׁלוֹם יִהְיֶה לִי כִּי בִשְׁרִרוּת לִבִּי
אֵלֵךְ לְמַעַן סְפוֹת הָרָוָה אֶת הַצְּמֵאָה׃
לֹא יֹאבֶה יְהוָה סְלֹחַ לוֹ כִּי אָז יֶעְשַׁן
אַף יְהוָה וְקִנְאָתוֹ בָּאִישׁ הַהוּא וְרָבְצָה
בּוֹ כָּל הָאָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה
וּמָחָה יְהוָה אֶת שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃
וְהִבְדִּילוֹ יְהוָה לְרָעָה מִכֹּל שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אָלוֹת הַבְּרִית הַכְּתוּבָה
בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה׃ וְאָמַר הַדּוֹר
הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם
וְהַנֵּכָר אֲשֶׁר יָבוֹא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה
וְרָאוּ אֶת מַכּוֹת הָאָרֶץ הַהִוא וְאֶת
תַּחֲלֻאֶיהָ אֲשֶׁר חִלָּה יְהוָה בָּהּ׃
גָּפְרִית וּמֶלַח שְׂרֵפָה כָּל אַרְצָהּ לֹא
תִזָּרַע וְלֹא תַצְמִיחַ וְלֹא יַעֲלֶה בָהּ כָּל
עֵשֶׂב כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה אַדְמָה
וּצְבוֹיִם אֲשֶׁר הָפַךְ יְהוָה בְּאַפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ׃
וְאָמְרוּ כָּל הַגּוֹיִם עַל מָה עָשָׂה יְהוָה
כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת מָה חֳרִי הָאַף הַגָּדוֹל
הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת בְּרִית
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם
בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיֵּלְכוּ
וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם
אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם׃
וַיִּחַר אַף יְהוָה בָּאָרֶץ הַהִוא לְהָבִיא
עָלֶיהָ אֶת כָּל הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר
הַזֶּה׃ וַיִּתְּשֵׁם יְהוָה מֵעַל אַדְמָתָם
בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיַּשְׁלִכֵם
אֶל אֶרֶץ אַחֶרֶת כַּיּוֹם הַזֶּה׃ הַנִּסְתָּרוֹת
לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ
עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ וְהָיָה כִּי יָבֹאוּ עָלֶיךָ
כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה
אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבְךָ
בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחֲךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה׃ וְשַׁבְתָּ עַד יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקֹלוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אַתָּה וּבָנֶיךָ בְּכָל
לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ׃ וְשָׁב יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב
וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה׃ אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ
בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ׃ וְהֵבִיאֲךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ
וִירִשְׁתָּהּ וְהֵיטִבְךָ וְהִרְבְּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ׃
וּמָל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב
זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל
לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ׃
וְנָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת כָּל הָאָלוֹת
הָאֵלֶּה עַל אוֹיְבֶיךָ וְעַל שֹׂנְאֶיךָ אֲשֶׁר
רָדְפוּ אוֹתָךְ׃ וְאַתָּה תָּשׁוּב וְשָׁמַעְתָּ
בְּקוֹל יְהוָה וְעָשִׂיתָ אֶת כָּל מִצְוֹתָיו
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ וְהוֹתִירְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ בִּפְרִי
בִטְנְךָ וּבִפְרִי בְהֶמְתְּךָ וּבִפְרִי אַדְמָתְךָ
לְטוֹבָה כִּי יָשׁוּב יְהוָה לָשׂוּשׂ עָלֶיךָ
לְטוֹב כַּאֲשֶׁר שָׂשׂ עַל אֲבֹתֶיךָ׃
כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר
מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר
הַתּוֹרָה הַזֹּאת כִּי תָשׁוּב אֶל יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ׃
כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם לֹא נִפְלֵאת הִוא מִמְּךָ וְלֹא רְחֹקָה
הִוא׃ לֹא בַשָּׁמַיִם הִוא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה
לָנוּ הַשָּׁמַיְמָה וְיִקָּחֶהָ לָנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ
אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃ וְלֹא מֵעֵבֶר לַיָּם הִוא
לֵאמֹר מִי יַעֲבָר לָנוּ אֶל עֵבֶר הַיָּם
וְיִקָּחֶהָ לָנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃
כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ
וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂתוֹ׃ רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ
הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת
הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע׃ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת
בִּדְרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו
וּמִשְׁפָּטָיו וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ וּבֵרַכְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ׃ וְאִם יִפְנֶה לְבָבְךָ וְלֹא תִשְׁמָע
וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים
וַעֲבַדְתָּם׃ הִגַּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֹד
תֹּאבֵדוּן לֹא תַאֲרִיכֻן יָמִים עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה
לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֹתָהּ׃ הַעִדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת
נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה וּבָחַרְתָּ
בַּחַיִּים לְמַעַן תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ׃
לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ
וּלְדָבְקָה בּוֹ כִּי הוּא חַיֶּיךָ וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ
לָשֶׁבֶת עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
לָתֵת לָהֶם׃ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל׃
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה
אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא אוּכַל עוֹד לָצֵאת
וְלָבוֹא וַיהוָה אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר
אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא
עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא יַשְׁמִיד אֶת הַגּוֹיִם
הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וְיָרַשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ הוּא
עֹבֵר לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃
וְעָשָׂה יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחֹן
וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר
הִשְׁמִיד אֹתָם׃ וְנָתַן יְהוָה אוֹתָם לִפְנֵיכֶם
וַעֲשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי
אֶתְכֶם׃ חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל תִּירְאוּ וְאַל
תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא
הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ׃
וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה
תָּבוֹא אֶת הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה
תַּנְחִיל אוֹתָם אֶת הָאָרֶץ׃ וַיהוָה הוּא
הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ
וְלֹא יַעַזְבֶךָּ לֹא תִירָא וְלֹא תֵחָת׃
וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ
אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים אֶת אֲרוֹן
בְּרִית יְהוָה וְאֶל כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שֶׁבַע
שָׁנִים בְּמוֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג
הַסֻּכּוֹת׃ בְּבוֹא כָל יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת
אֶת פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחָר תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל
יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם׃ הַקְהֵל אֶת הָעָם
הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר
בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ
וְיָרְאוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃
וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ
לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל הַיָּמִים
אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הִנֵּה קָרְבוּ יָמֶיךָ
לָמוּת קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל
מוֹעֵד וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ
וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיֵּרָא יְהוָה
בָּאֹהֶל בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד עַמּוּד הֶעָנָן
עַל פֶּתַח הָאֹהֶל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה
וְזָנָה אַחֲרֵי אֱלֹהֵי נֵכַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא
בָא שָׁמָּה בְּקִרְבּוֹ וַעֲזָבַנִי וְהֵפֵר אֶת
בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ׃ וְחָרָה אַפִּי בּוֹ
בַּיּוֹם הַהוּא וַעֲזַבְתִּים וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי
מֵהֶם וְהָיָה לֶאֱכֹל וּמְצָאֻהוּ רָעוֹת רַבּוֹת
וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי
אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי מְצָאוּנִי הָרָעוֹת
הָאֵלֶּה׃ וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם
הַהוּא עַל כָּל הָרָעָה אֲשֶ

domũ edificabis: ⁊ alter habitabit in ea: vi-
οἰκίαν οἰκοδομήσεις, καὶ ἕτερος οἰκήσει ἐν αὐτῇ, ἀμ
neã plãtabis: ⁊ nõ vindemiabis eã.
πελῶνα φυτεύσεις, καὶ οὐ μὴ τρυγήσεις αὐτόν.
vitulus tuus mactãtur coꝝ te: ⁊ nõ comedes
ὁ μόσχος σου ἐσφαγιάσθω ἐναντίον σου, καὶ οὐ φαγῇ
ex eo. asinus tuus raptus a te: ⁊ nõ
ἐξ αὐτοῦ. ὁ ὄνος σου ἁρπασμένος ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ
reddetur tibi. oues tuæ date
ἀποδοθήσεταί σοι. τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς
D inimicis tuis: ⁊ nõ erit tibi adiuuãs. filij tui ⁊
ἐχθροῖς σου, καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοηθῶν. οἱ υἱοί σου καὶ
filiæ tuæ traditi gẽti alteri: ⁊ o
αἱ θυγατέρες σου δεδομέναι ἔθνει ἑτέρῳ, καὶ οἱ ὀφ-
culi tui videbũt deficiẽtes in ipsos: ⁊
θαλμοί σου ὁρῶντες σφακελίζοντες εἰς αὐτούς, καὶ
nõ poterit manus tua. fructus tre tuæ: ⁊
οὐκ ἰσχύσει ἡ χείρ σου. τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου, καὶ
oẽs labores tuos comedet gẽs: ꝙ nõ co
πάντας τοὺς πόνους σου φάγεται ἔθνος, ὃ οὐκ ἐπί
gnouisti. ⁊ eris calũniã sustinẽs ⁊ oppressus cũ
γνωσαι. καὶ ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος πά-
ctis diebus: ⁊ eris stupidus ꝓpter vi
σας τὰς ἡμέρας, καὶ ἔσῃ παραπλήσιος ὅλα τὰ ὁρώ-
siones oculoꝝ tuoꝝ ꝙs videbis. percutiat te
μενα τῶν ὀφθαλμῶν σου ἃ βλέψῃ. πατάξαι σε
dñs in vlcere malo in genibus ⁊ in su
κύριος ἐν ἕλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ἐπὶ τοὺς κνή
ris: itaꝫ nõ possis sanari tu a plãta
μας, ὥστε μὴ δύνασθαι ἰαθῆναί σε ἀπὸ ἴχνους τῶν
pedũ tuoꝝ vsq; ad verticẽ tuũ. deducat dñs
ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου. ἀπαγάγοι κύριος
te ⁊ ꝓncipes tuos quos cõstitues sup
σὲ καὶ τοὺς ἄρχοντάς σου οὓς ἂν κατασήσῃς ἐπὶ
te ipm: in gẽtẽ q̃ nõ cognouisti tu ⁊ pa
σιαυτόν, εἰς ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίσασαι σὺ καὶ οἱ πατέ-
tres tui: ⁊ seruies ibi dijs alienis: ligno:
ρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις,
⁊ lapidibus: ⁊ eris ibi in ꝓuerbiũ ⁊ para-
καὶ λίθοις, καὶ ἔσῃ ἐκεῖ εἰς παράδειγμα καὶ παρα-
bolã ⁊ fabulã in oibus gẽnibus: ad q̃s
βολὴν καὶ διηγήματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς
introduxerit te dñs illuc. semẽtẽ multã ef
ἂν ἀπαγάγοι σε κύριος ἐκεῖ. σπέρμα πολὺ ἐξοί-
cies in cãpũ: ⁊ modica cõgregabis: q; deuo
σεις εἰς τὸ πεδίον, καὶ ὀλίγα εἰσοίσεις, ὅτι κα
rabit ea locusta. vineã plãtabis ⁊
τέδεται αὐτὰ ἡ ἀκρίς. ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ
ogaberis: ⁊ vinũ nõ bibes: neq; letabe
κατεργᾷ, καὶ οἶνον οὐ πίεσαι, ὅτι καταφάγεται
ris ex eo: qm deuorabit ea vermis.
σε ἐξ αὐτοῦ, ὅτι καταφάγεται αὐτὰ ὁ σκώληξ.
oliue
ἐλαῖαι

Trãsla.Chal.

Interp̃.chal.

Pũctua chal.

יִהְיוּ לָךְ בְּכָל גְּבוּלֶךָ וְעֵטָן לֹא
תָסוּךְ כִּי יִשַּׁל זֵיתֶךָ בָּנִים וּבָנוֹת
תּוֹלִיד וְלֹא יִהְיוּ לָךְ כִּי יֵלְכוּ
בַּשֶּׁבִי כָּל עֵצְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ
יִירַשׁ הַצְּלָצַל הַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ
יַעֲלֶה עָלֶיךָ מַעְלָה מָעְלָה
וְאַתָּה תֵּרֵד מַטָּה מָטָּה הוּא
יַלְוְךָ וְאַתָּה לֹא תַלְוֶנּוּ הוּא
יִהְיֶה לְרֹאשׁ וְאַתָּה תִּהְיֶה לְזָנָב
וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה
וּרְדָפוּךָ וְהִשִּׂיגוּךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ
כִּי לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו
אֲשֶׁר צִוָּךְ וְהָיוּ בְךָ לְאוֹת
וּלְמוֹפֵת וּבְזַרְעֲךָ עַד עוֹלָם תַּחַת
אֲשֶׁר לֹא עָבַדְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב מֵרֹב כֹּל
וְעָבַדְתָּ אֶת אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר
יְשַׁלְּחֶנּוּ יְהוָה בָּךְ בְּרָעָב וּבְצָמָא
וּבְעֵירֹם וּבְחֹסֶר כֹּל וְנָתַן עֹל
בַּרְזֶל עַל צַוָּארֶךָ עַד הִשְׁמִידוֹ
אֹתָךְ יִשָּׂא יְהוָה עָלֶיךָ גּוֹי מֵרָחֹק
מִקְצֵה הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר יִדְאֶה
הַנָּשֶׁר גּוֹי אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע
לְשֹׁנוֹ גּוֹי עַז פָּנִים אֲשֶׁר לֹא
יִשָּׂא פָּנִים לְזָקֵן וְנַעַר לֹא יָחֹן
וְאָכַל פְּרִי בְהֶמְתְּךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ

Prima cha.

יהוה שוף עתר
ילד שה אבב
תרך תב זוף
אתא רדף
שצא אבר עמר
כום אות בפת
בא פלח נרה
צחה עתן אתא
סוף שה קבל
שוב רחם אבל
ילד אבב

Interp. cha.

erunt tibi in oñit termino tuo: t olco non vngeris: q
defuet oliue tue. Filios t filias generabis: t nō erūt
tibi: qñ ibunt in captiuitatē. Oēs arbores tue t fru-
ctū terre tue cōsumet rubigo. Aduena in circuitu q
est in medio tui ascendet sup te superius: t tu descen
des inferius. Ipse mutuabit tibi: t tu non mutuabis
ei. ipse erit fo: tuo: t tu eris infirmus. et veniēt sup te
oēs maledictiones iste: t persequētur te: t appehen
dent te: donec dispereas: qñ non obedisti verbo dñi
dei tui vt custodires precepta eius t mandata eius q
precepi tibi. Et erunt tibi in signa t in portenta t in
filiis tuis vsq; in seculū: eo q nō seruieris coram dño
deo tuo in gaudio t in rectitudine cordis ppter mul-
titudinē oium rerū: t seruies inimicis tuis: quos mit
tet dñs in te i fame t in siti t in nuditate t in penuria
omniū rerum. Et ponēt iugum ferreū super ceruicē
tuā: donec disperdant te. Adducet dñs sup te populū
de longinquo a finibus terre: sicut volat aquila: popu
lum cuius linguā non intelliges: populū impudētem
facie: qui non accipit personas senio: neq; miseretur
paruuli. et comedet fetus iumentorum tuorum t fru-
ctum terre tue: ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo

Interp. cbal.

erunt tibi in oñit termino tuo: t oleo non vngeris: q
defuet oliue tue. Filios t filias generabis: t nō erūt
tibi: qñ ibunt in captiuitatē. Oēs arbores tue t fru-
ctū terre tue cōsumet rubigo. Aduena in circuitu q
est in medio tui ascendet sup te superius: t tu descen
des inferius. Ipse mutuabit tibi: t tu non mutuabis
ei. ipse erit fo: tuo: t tu eris infirmus. et veniēt sup te
oēs maledictiones iste: t persequētur te: t appehen
dent te: donec dispereas: qñ non obedisti verbo dñi
dei tui vt custodires precepta eius t mandata eius q
precepi tibi. Et erunt tibi in signa t in portenta t in
filiis tuis vsq; in seculū: eo q nō seruieris coram dño
deo tuo in gaudio t in rectitudine cordis ppter mul-
titudinē oium rerū: t seruies inimicis tuis: quos mit
tet dñs in te i fame t in siti t in nuditate t in penuria
omniū rerum. Et ponēt iugum ferreū super ceruicē
tuā: donec disperdant te. Adducet dñs sup te populū
de longinquo a finibus terre: sicut volat aquila: popu
lum cuius linguā non intelliges: populū impudētem
facie: qui non accipit personas senio: neq; miseretur
paruuli. et comedet fetus iumentorum tuorum t fru-
ctum terre tue: ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo

Trásla. B. Hiero.

°hēbis qin omnibus terminis tuis & non ooooo
vngeris oleo: quia de
fluēt & deperibūt. Filios gñabis & filias & nō
frueris eis: qm ducentur in captiuitatē. Oēs
arbores tuas & fruges
terre tue rubigo consumet. Aduena qui te
cum versatur in terra:
ascēdet super te eritq;
sublimior: tu aūt descendes & eris iferior. Ipse
fenerabit tibi: & tu nō
fenerabis ei. Ipse ooooo
erit caput: & tu eris
in caudam. oooooooooo
Et veniēt super te oēs
maledictiones iste: oooo
& psequētes apphēdēt
te donec intereas. ooooo
quia non audisti vocē
dñi ooooooooooooooooo
dei tui nec seruasti mā
data eius & cerimonias
quas pcepit tibi. Et
erunt in te signa ooooo
atq; pdigia & in semie
tuo vsq; in sēpiternū.
eo q nō seruieris dño
deo tuo oooooooooooo
in gaudio cordisq; leti
cia propter rerū oīm
abundantiā. Seruies i
nimico tuo quem ooooo
emittet tibi dñs in fa
me & siti ooooooooooo
& nuditate & oī penu
ria: & ponet iugum ooo
ferreum sup ceruicem
tuā: donec te conterat
Adducet dñs super te
gentem de longinquo
& de extremis terre fini
bus in similitudinē ooooo
aquile volātis cū ipetu
cuius linguā itelligere
nō possis gentē procaciſſimā: q non ooooooo
deferat senī nec miseratur
puli: & deuoret
fructū iumētorū tuorū
ac fruges terre tue oooo

Trásla. Erc. lxx. cú interp. latina.

erūt in oibus terminis tuis: t oleo nō vn
ἔσονται ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρί
geris: q: defuet oliua tua. filios t fi
σῃ, ὅτι ἐκρυήσεται ἡ ἐλαία σου· υἱοὺς καὶ θυγατέ
lias gñabis: t nō erūt tibi. ducētur
ρας γεννήσεις, καὶ οὐκ ἔσονταί σοι· ἀπαχθήσονται
etis in captiuitatē. oīa ligna tua: t
εἰς αἰχμαλωσίαν· πάντα τὰ ξύλα σου, καὶ τὰ
fruges tre tue cōsumet rubigo.
γενήματα τῆς γῆς σου ἐξαφανίσει ἡ ἐρυσίβη. ὁ
aduena q̄ est in te: ascēdet sup te supra
προσήλυτος ὃς ἐστιν ἐν σοί, ἀναβήσεται ἐπὶ σὲ ἄνω
supra: tu āt descēdes infra infra. hic fenerabit
ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω· οὗτος δανιεῖ
tibi: tu āt hanc nō fenerabis. hic erit in ca-
σοι, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανιεῖς· οὗτος ἔσται εἰς κε-
put: tu āt eris in caudā. t veniēt sup
φαλήν, σὺ δὲ ἔσῃ εἰς οὐράν. καὶ ἐλεύσονταί ἐπὶ
te oēs maledictiones iste: t psequētur
σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ καταδιώξονταί
te: t apphēdēt te: donec interimat
σε, καὶ καταλήψονταί σε, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ
te: t donec perdat te. q: nō audisti
σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε· ὅτι οὐκ εἰσήκουσας
vocē dñi dei tui: vt serues
τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ φυλάσσεσθαι
mādata eius t iustificatiōes eius: quas
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ἃ
pcecepit tibi. t erūt in te signa t pro
ἐνετείλατό σοι· καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα καὶ τέ-
digia t in semine tuo vsq; in sēpiternū: eo q̄
ρατα καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος, ἀνθ' ὧν
nō seruieris dño deo tuo in gaudio t
οὐκ ἐλάτρευσας κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ
in bono corde ꝓp abūdātiā oium. t ser-
ἐν ἀγαθῇ καρδίᾳ διὰ τὸ πλῆθος πάντων· καὶ λα-
uies illic inimicis tuis: quos immittet
τρεύσεις ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς σου, οὓς ἐξαποστελεῖ
dño sup te in fame t siti: t in nuditate:
κύριος ἐπὶ σὲ ἐν λιμῷ καὶ δίψῃ, καὶ ἐν γυμνότητι,
t in penuria oium. t imponet iugū fer
καὶ ἐν ἐκλείψει πάντων· καὶ ἐπιθήσει κλοιὸν σιδή-
reū sup ceruicē tuā: donec cōterat te. ad
ρεῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε· ἐπά-
ducet dño sup te gētē de longinq̄ de extremo tre q̄li
ξει κύριος ἐπὶ σὲ ἔθνος μακρόθεν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς ὡσεὶ
impetū aquile: gētē: cuius nō intelliges vocē eius:
ὄρμημα ἀετοῦ, ἔθνος, οὗ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ,
gētē impudētē facie: que nō admirabit facie
ἔθνος ἀναιδὲς τῷ προσώπῳ, ὅστις οὐ θαυμάσει πρόσωπα
senioris: t iuuenis nō miserebit. t deuorabit
πρεσβυτέρου, καὶ νέου οὐκ ἐλεήσει· καὶ κατέδεται τὰ
fetus iumētoꝝ tuoꝝ: t fruges tre tue
ἔκγονα τῶν κτηνῶν σου, καὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς σου

Transla. Ebal.

יהוה לָךְ בְּכָל תְּחוּמֶךָ וְכִשְׁחָא לָא תְשׁוּף אֲרֵי יִתְרִין זֵיתָךְ גִּנּוֹן וְקִנּוֹן תְּלִיד וְלָא יְהוֹן לָךְ
אֲרֵי יְהָכְמוּן כְּשׁוּבָיָא כָּל אִילָנָךְ וְאִיבָּא לְאַרְעָךְ יְתָרִין סַקְוָאָה תִּסְחַב עֲרַל דִּי בֵינָךְ יְהֵי
סָלִיק עֲלָךְ מֵינָךְ לְעֵילָּא לְעֵילָּא וְאַתְּ תְּהֵי נָחֵית לְתַתָּא הוּא יִתְּפַיְנָךְ וְאַתְּ לָא
תְּפַיְנֵיהּ הוּא יְהֵי לְתַקִּיף וְאַתְּ תְּהֵי לְחַלָּשׁ וְיִתְּנוּן עֲלָךְ כָּל לְוָטַיָּא הָאִילֵּין וְיִרְדְּפוּנָךְ
וְיַתְּקִפוּנָךְ עַד דְּתִשְׁתֵּצֵי אֲרֵי לָא קַבֵּילְתָּא בְּמֵימְרָא דַּייָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר פִּיקוֹדוֹהִי
וּקְיָמוֹהִי דְּפַקֵּיד יָתָךְ וְיהוֹן בָּךְ לְאָתָן וּלְמוֹפְתִין וּבְבָנָךְ עַד עָלַם חֲלָף דִּי לָא פְלַחְתָּא
קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּחֶדְוָה וּבְמַשְׁיוּתוּת לִבָּא מִסַּגְיוּת כֹּלָּא וְתִפְלַח יָת בַּעֲלֵי דְּבָבָךְ דִּישַׁדַּר
יְיָ בָּךְ בְּכַפְנָא וּבְצַחוּתָא וּבְעָרְטִלְיוּתָא וּבַחְסַרוּת כֹּלָּא וְיִתֵּן גֵּיר פַּרְזְלָא עַל צַוָּארָךְ
עַד דְּיֵשֵׁצֵי יָתָךְ וְיַיְתֵי יְיָ עֲלָךְ עַם מַרְחִיק מִסְּפַר אַרְעָא כְּמָא דְּיָשְׁתְּדֵי נְשְׁרָא עַם דְּלָא
תְּבַבֵּל לְשָׁנֵיהּ עַם תַּקִּיף אַפִּין דְּלָא נְסִיב אַפִּין לְסָבָא וְעַל יַנְקָא לָא יְרַחֵם וְיֵכוֹל
פֵּרֵי בְעִירָךְ וּפֵרֵי אַרְעָךְ

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Deut.	Ca. xxvíí.	Prítiua heb.
donecnõ relíquat tibi triticũ: vínũ: oleũ: armẽ	donec intereas: & nõ relinquat tibi triticũ: vinum & oleũ: armenta boum	עַד הִשָּׁמְדֶךָ אֲשֶׁר לֹא יַשְׁאִיר לְךָ		שְׁאַר
ũσι μὴ καταλιπῖν σοι σῖτον, οἶνον, ἔλαιον, βουκό-	& greges ouĩũ: donec	דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר שְׁגַר		יֶרֶשׁ צֹהַר
τα boũ tuoꝝ: τ greges ouĩũ	te dísperdat & contera	וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַד הַאֲבִידוֹ אֹתָךְ:		אָבַד
λια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ πρόβατα τῶν προβάτων	tibi in cunctis vrbibus	וְהֵצַר לְךָ בְּכֹל שְׁעָרֶיךָ עַד הֲרֶדֶת		צוּר יָרַד
tuaꝝ: donec díspdat te: τ cõterat te in cũctis	tuis: & destruãtur muri	חוֹמֹתֶיךָ הַגְּבֹהֹת וְהַבְּצֻרוֹת אֲשֶׁר		חָמָה
σου, ἕως ἂν ἐκτρίψωσί σε, καὶ συντρίψωσί σε ἐν πάσαις	tui firmi atq; sublimes	אַתָּה בֹטֵחַ בָּהֶן בְּכֹל אַרְצֶךָ וְהֵצַר לְךָ		
vrbibus tuis: donec destruãtur muri tui	in quib⁹ habebas fiduciã in	בְּכֹל שְׁעָרֶיךָ בְּכֹל אַרְצְךָ אֲשֶׁר		
ταῖς πόλεσί σου, ἕως ἂν καθαιρεθῶσι τὰ τείχη σου	terra tua. Obsideberis	נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ: וְאָכַלְתָּ פְּרִי בִטְנְךָ		פָּרָה
sublimes τ firmi: in qb⁹ tu cõfidisti in e-	intra portas tuas in oi	בְּשַׂר בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לְךָ		
τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὀχυρά, ἐφ' οἷς σὺ πέποιθας ἐπ' αὐ-	terra tua quam dabit	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר		צוּר צוֹק
to in oĩbꝰ tra tua. τ affliget te in oĩbꝰ	tibi dñs deus tuus: &	יָצִיק לְךָ אֹיְבֶךָ: הָאִישׁ הָרַךְ בְּךָ		רַךְ
τοῖς ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου· καὶ θλίψει σε ἐν πάσαις	comedes fructũ vteri	וְהָעָנֹג מְאֹד תֵּרַע עֵינוֹ בְּאָחִיו		רוּץ
4.Re. 6.f. vrbibus tuis: q̃s dedit tibi dñs deus tuus.	tui & carnes filiorũ tu	וּבְאֵשֶׁת חֵיקוֹ וּבְיֶתֶר בָּנָיו אֲשֶׁר		אִישׁ
ταῖς πόλεσί σου, αἷς ἔδωκί σοι κύριος ὁ θεός σου.	orũ & filiarũ tuarũ q̃s	יוֹתִיר: מִתֵּת לְאַחַד מֵהֶם מִבְּשַׂר		יָתַר נָתַן
F τ comedes fetus vteri tui carnẽ filiorꝰ tuorꝰ τ	dederit tibi dñs deus	בָּנָיו אֲשֶׁר יֹאכַל מִפְּלִי תִשְׁאִיר לוֹ		כָּל שָׁאַר
καὶ φαγῇ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου κρέα υἱῶν σου καὶ	tuus in angustia & vasti	כָּל בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ		
filiarꝰ tuarꝰ: q̃s dedit tibi dñs deus tuꝰ in	tate q̃ opprimet te hos	אֹיְבֶךָ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ: הָאִישׁ הָרַךְ בְּךָ		רַךְ
ἐνγαστέρων σου, ὅσας ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου ἐν	tis tuus. Hõ delicat⁹ &	וְהָעָנֹג מְאֹד עֵינוֹ תֵּרַע בְּאָחִיו		עָנַג
anguſtia tua τ in afflictiõe tua: q̃ affliget te	luxurioſus valde ĩ	וּבְאֵשֶׁת חֵיקוֹ וּבְיֶתֶר בָּנָיו אֲשֶׁר		אִישׁ
τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ᾗ θλίψει σε	te & luxurioſus valde ĩ	יוֹתִיר: מִתֵּת לְאַחַד מֵהֶם מִבְּשַׂר		יָתַר נָתַן
hoſtis tuꝰ. tener in te τ delicatꝰ valde	tidebit fratri ſuo &	בָּנָיו אֲשֶׁר יֹאכַל מִפְּלִי תִשְׁאִיר לוֹ		כָּל שָׁאַר
ὁ ἐχθρός σου. ὁ ἁπαλὸς ἐν σοὶ καὶ ὑτρυφερὸς σφόδρα	vxori que cubat ĩ ſinu	כָּל בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ		
inuidebit oculo ſuo ffi ſuo: τ	ſuo: & ne det eis de	אֹיְבֶךָ בְּכֹל שְׁעָרֶיךָ: הָאִישׁ הָרַךְ בְּךָ		רַךְ
βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτ, καὶ	carnibus filiorũ ſuorũ	וְהָעָנֹג מְאֹד תֵּרַע עֵינוֹ בְּאָחִיו		עָנַג
vxori q̃ in ſinu ſuo: τ relictis	quas comedet. eo q̃ nihil	וּבְאֵשֶׁת חֵיקוֹ וּבְיֶתֶר בָּנָיו אֲשֶׁר		אִישׁ
τὴν γυναῖκα τὴν ἐν κόλπῳ αὐτ, καὶ τὰ καταλειφθέν	aliud habeat ĩ obſidiõe &	יוֹתִיר: מִתֵּת לְאַחַד מֵהֶם מִבְּשַׂר		יָתַר נָתַן
filijs: q̃ relicti fuerint ei: vt det vni	penuria q̃ vaſtauerit te	בָּנָיו אֲשֶׁר יֹאכַל מִפְּלִי תִשְׁאִיר לוֹ		כָּל שָׁאַר
μένα τέκνα, ἃ ἂν καταλειφθῶσιν αὐτῷ, ὥστε δοῦναι ἑνὶ	inimici tui in tra oẽs	כָּל בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ		
eoꝝ de carnib⁹ filioꝝ suoꝝ q̃s co-	portas tuas. Tenera mulier	אֹיְבֶךָ בְּכֹל שְׁעָרֶיךָ: הָאִשָּׁה הָרַכָּה בְּךָ		רַךְ
αὐτῶν ἐσθίειν τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐτοῦ, ὧν κα-	& delicata que ſuper	וְהָעֲנֻגָּה אֲשֶׁר לֹא נִסְתָּה כַּף רַגְלָהּ		עָנַג
medet q̃ nõ relictũ ẽ ei dppiã in	terrã ingredi non vale	הָצֵג עַל הָאָרֶץ מֵרֹךְ תַּעֲנֻג וּמֵרֹךְ תֵּרַע		יָצַג
ταφάγεσθαι διὰ τὸ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῷ μηδὲν ἐν	bat: nec pedis veſtigiũ	עֵינָהּ בְּאִישׁ חֵיקָהּ וּבְבִנָּהּ וּבְבִתָּהּ		בָּנָה
anguſtia τ in afflictiõe: q̃ afflixerit te inimici tui	figere pp mollitiẽ & te	וּבְשִׁלְיָתָהּ הַיֹּצֵאת מִבֵּין רַגְלֶיהָ		שָׁלָה יָצָא
τῇ στενοχωρίᾳ καὶ ἐν τῇ θλίψει, ᾗ ἂν θλίψωσί σε οἱ ἐχθροί σου	neritudinẽ nimiã: ſiuide	וּבְנֶיהָ אֲשֶׁר תֵּלֵד כִּי תֹאכְלֵם		יָלַד אָכַל
in oĩbus vrbibus tuis. τ tenera in vobis τ delica	bit oculo ſuo viro ſuo q̃	בַּחֹסֶר כֹּל בַּסֵּתֶר בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק		
ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου· καὶ ἁπαλὴν ἐν ὑμῖν καὶ ὑτρυφε-	in ſinu eius: & illuuie	אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיְבֶךָ בִּשְׁעָרֶיךָ: אִם		
ta valde: cuius nõ experiẽtiã accepit pes eius ingredi ſup	ſecũdinarũ q̃ egredíũtur	לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי		שָׁמַר עָשָׂה
ρὰ σφόδρα, ἧς οὐχὶ πεῖραν ἔλαβεν ὁ πους αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ	de medio feminũ eius: &	הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתֻבִים בַּסֵּפֶר		יָרֵא
frã pp molitiẽ τ pp teneritudinẽ inuide	ſup liberis q̃ eadẽ hora	הַזֶּה לְיִרְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד		כָּבַד
τῆς γῆς διὰ τὴν τρυφερότητα καὶ διὰ τὴν ἁπαλότητα, βασκα	nati ſũt. Comedẽt ei eos			
bit oculo ſuo viro ſuo q̃ in ſinu eius:	clam pp rerũ oĩm			
τεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τῷ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς,	penuriã: ĩ obſidiõe &			
τ filio τ filie ſue: τ inteſtino ſuo egre	vaſtitate q̃ opprimet te			
καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν ἐνγαστέρα αὐτῆς, καὶ τὸ χόριον αὐτῆς τὸ ἐξ-	inimic⁹ tu⁹ intra portas			
diẽti p femia ſua: τ filio ſuo quẽ peperit. eo	tuas. Niſi cuſtodieris			
ιλιὸν διὰ τῶν μοχῶν αὐτῆς, καὶ τὸ τίκτον αὐτῆς ὃ ἂν τέκῃ· κα	& feceris oia verba le			
medet .n. eoo pp penuriã omniũ clam in an-	gis huius q̃ ſcripta ſũt in			
ταφάγεται αὐτὰ διὰ τὴν ἔνδειαν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ στε	hoc volumine: & timue			
guſtia τ in afflictiõe q̃ affliget te inimicus tuus in vr	ris nomẽ eius glorioſũ			
χωρίᾳ καὶ ἐν τῇ θλίψει, ᾗ θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου ἐν ταῖς πό				
bibus tuis: ſi nõ audieris vt facias oĩa verba le-				
λεσί σου, ἐὰν μὴ εἰσακούσῃς τοῦ ποιῆσαι πάντα τὰ ῥήματα τ				
gis huius: ſcripta in voluminе hoc: vt timeatis				
μου τοῦ, τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φοβεῖσθαι				

Transla. Chal.	Interp. chal.	Prítiua chal.
עַד דְּתִשְׁתֵּצֵי דִּי לָא יַשְׁאַר לָךְ עִיבוּרָא חֲמָרָא וּמִשְׁחָא בִּקְרֵי תּוֹרָךְ וְעִדְרֵי עָנָךְ עַד	donec ꝓsumat te: q̃ nõ relinquet tibi frumentũ vinũ &	שָׁאַר עָאן
דְּיוֹבֵיד יָתָךְ: וְיָצִיק לָךְ כָּל קִרְוָךְ עַד דְּנָפְלִין שׁוּרָךְ וְתִקְרִיפָתָא דְּאַתְּ בָּטִין	oleũ nec vaccas boũ tuoꝝ nec greges ouĩũ tuarũ: do-	אָבַד עִיק קָרָה
לְאֵישְׁתֵּזָבָא בְּכָל אַרְעָךְ וְיָצִיק לָךְ כָּל קִרְוָךְ בְּכָל אַרְעָךְ דִּי יְהַב יְיָ אֱלָהָךְ:	nec dispdat te. Et angustiabit te in cũctis vrbib⁹ tuis:	שָׁזַב
וְתֵיכוֹל יַלְדָא דִּכְסָיָךְ בִּסְרָא דִּבְנָיָךְ וּבְנָתָךְ דִּי יְהַב לָךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּמָצְיָרָא וּבְעַקְתָּא דִּי יָעִיק	donec subuertat muros tuos munitos & fortes ĩ q̃b⁹	סָעָה צוּר
לָךְ סַנְאָךְ: גְּבַרְתָּא בְּרַכְתָּא וְרַכַּתָּא דִּי לָא נִסְיָא פַּרְסַהּ לְמִדְרַךְ בַּר יְרֵךְ וּבְרַתַּהּ	confidebas vt cuaderes i eis in oi terra tua. & angustia	פָּנַק כָּאַשׁ אִנְתָּ
וְתֵיכוֹל לְקֻסְמַהּ יַת בְּרַהּ וְיַת בְּרַתַּהּ דִּי תֵילְדִנַּ: בְּמִסְכְּנוּתָא וּבְעַקְתָּא דִּי יָעִיק לָךְ	bit te in cũctis vrbibus tuis in oi terra tua quã dabit	קוּם שָׁאַר עָנָן
סַנְאָךְ בְּכָל תְּחוּמָךְ: רַכָּתָא וְגַנְדָּרְתָּנָא דִּי לָא נִסְיָא פַּרְסַהּ לְמִדְרַךְ בַּר יְרֵךְ וּבְרַתַּהּ	vobis de⁹ tu⁹ tibi. Et comedes fet⁹ ventris tui: & carnes	אֶחָד
וּבְבַעְלַהּ וּבִבְרַהּ וּבִבְרַתַּהּ: וּבִשְׁלִיתָהּ דִּי תִפֹּק מִבֵּין כּוּרְעָהָא וּבִבְנַהָא דִּי תֵילֵד	filioꝝ tuoꝝ & filiarũ tuarũ q̃s dederit tibi dñs de⁹ tuus	נָעָה
אֲרֵי תֵיכוֹלִנּוּן בְּסִתְרָא מִכֹּל דְּלָא יְהֵא לְהוֹן בִּמְצִירָא וּבְעַקְתָּא דִּי יָעִיק לָךְ סַנְאָךְ	in obſidione & angustia q̃ angustiabit te inimicus tu⁹.	נָפַק יָלַד אָכַל
בִּשְׁעָרָךְ: גְּבַרְתָּא בְּרַכְתָּא וְרַכַּתָּא דִּי לָא נִסְיָא פַּרְסַהּ לְמִדְרַךְ וְדִי מְפַנְּקָא דִּי	Vir tener i te & delicatus valde hẽbit oculũ neq̃ ꝓtra	צוּר עָנַר
לָא נַסָּאת פַּרְסַת רַגְלַהּ לְאַחֲתָא עַל אַרְעָא מִרְפַּנְקוּתָא וּמִתַּלְיוּתָא תְּבַאֵישׁ עֵינַהּ בְּגַבַר	fratrẽ suũ & ꝫ vxorẽ federis sui & ꝫ reliq̃s filios suos	עָנַב תָּמַל
קְרָבַהּ וּבְרַתַּהּ וּבְזַיְרָא דְּיַנְקָא דִּי תֵילֵד אֲרֵי תֵיכוֹלִנּוּן בְּסִתְרָא מִכֹּל דְּלָא יְהֵא	q̃ relinq̃rit: ne det vni ex eis de carne filioꝝ suoꝝ q̃s	
לְהוֹן בִּמְצִירָא וּבְעַקְתָּא דִּי יָעִיק לָךְ סַנְאָךְ בִּשְׁעָרָךְ: אִם לָא תִטַּר	comedet: eo q̃ nihil alĩ ei remãserit in obſidiõe & in	
לְמֶעְבַּד יַת כָּל פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא הָדָא דִּכְתִיבִין בְּסֵפְרָא הָדֵין לְמִדְחַל יַת שְׁמָא יַקִירָא	angustia q̃ angustiabit te inimicus tu⁹ i oĩbus vrbib⁹	
	tuis. q̃ tenera ẽ in te & delicata q̃ nõ eſt erpta ponere	
	plantã pedis ſui ſup terrã ꝓpter delicias: hẽbit oculũ	
	neq̃ ꝓtra virũ federis ſui & ꝫ filiũ ſuũ & filiã ſuã & ꝫ fi	
	lios ſuos puulos q̃ egreſſi ſũt ex ea: & ꝫ filios ſuos q̃s	
	pepit: q̃m comedet eos in pẽuria oĩm rerũ in obſcõdi	
	to in obſidiõe & i angustia: q̃ angustiabit te inimic⁹ tu⁹ in	
	vrbib⁹ tuis: ſi nõ cuſtodieris vt facias oĩa verba legis	
	huĩ⁹ q̃ ſcripta ſũt i hoc libro: vt timeas nomẽ gloioſũ	

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Deut. Ca. xxviii.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
	וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃	& terribile. hoc ē dñm deum tuum:	nomẽ gloriosũ & admirabile hoc: dñm	
פָּלָא נָבָה	וְהִפְלָא יְהוָה אֶת מַכֹּתְךָ וְאֵת מַכּוֹת	augebit dñs plagas tuas: & plagas	θεόν σου, καὶ θαυμαστὸν ποιήσει κύριος τὰς πληγάς σου,	
אֱמֶן חָלָה	זַרְעֶךָ מַכּוֹת גְּדֹלוֹת וְנֶאֱמָנוֹת וְחֹלָיִם	seminis tui: plagas magnas & pseuerãtes infirmitates	καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός σου, πληγὰς μεγάλας	
רָעִים וְנֶאֱמָנִים׃ וְהֵשִׁיב בְּךָ אֵת	peſſimas & perpetuas: & cõuertet	καὶ νόσους πονηρὰς καὶ πιστάς· καὶ		
רוּץ שוב	כָּל מַדְוֵה מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָגֹרְתָּ	omnes afflictiões egypti quas timuisti	ἐπιστρέψει ἐπὶ σὲ πᾶσαν τὴν ὀδύνην αἰγύπτου τὴν	
דָּבַק	מִפָּנֵיהֶם וְדָבְקוּ בָּךְ׃ גַּם כָּל חֳלִי	& adherebũt tibi. In sup & vniuersos lãguores & plagas q̃ nõ sunt	μαλακίαν· ἃ ἐφοβήθης ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ	
כָּתַב	וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כָתוּב סֵפֶר	scripte in volumine legis huius:	προσκολληθήσονται ἐν σοί· καὶ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ	
יָרָה עָלַם	הַתּוֹרָה הַזֹּאת יַעֲלֵם יְהוָה עָלֶיךָ	inducet dominus super te	πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην, καὶ πᾶσαν τὴν	
שָׁמַד שָׁאַר	עַד הִשָּׁמְדֶךָ׃ וְנִשְׁאַרְתֶּם בִּמְתֵי	donec te conterat. Et remanebitis	γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐπά	
מְעָט תַּחַת אֲשֶׁר הֱיִיתֶם כְּכוֹכְבֵי	pauci nũero qui prius	cet dñs sup te: donec cõterat te: & rema		
סָפָה הָיָה כָּכָב	הַשָּׁמַיִם לָרֹב כִּי לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל	celi q̃ multitudie: q̃m non audistis vocem	ξει κύριος ἐπί σέ, ἕως ἂν ἐξολεθρεύσῃ σε, καὶ κατα	
רָגַז	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׂשׂ	domini dei vestri. Et	λειφθήσεσθε ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, ἀνθ ὧν ὅτι ἐστὲ ὡσεὶ	
שוש	יְהוָה עָלֵיכֶם לְהֵיטִיב אֶתְכֶם	sicut ante letatus est	ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ εἰς πλῆθος, ὅτι οὐκ εἰσηκούσατε	
יָטַב	וּלְהַרְבּוֹת אֶתְכֶם כֵּן יָשִׂישׂ יְהוָה	dominus supervos vt bñ	φωνῇ θῦ	
רָבָה	עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם וְהָשְׁמִיד	vobis faciens	letatus ē dñs sup vos vt bñfaceret vobis: &	
אָבַד שָׁמַד	אֶתְכֶם וְנִסַּחְתֶּם מֵעַל הָאֲדָמָה	multiplicãs sic letabitur	πρὸς ὑμᾶς, οὕτως εὐφρανθήσεται κύριος ἐφ ὑ	
אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃	dispergens vos atq̃ subuertens:	μῖν		
נוּשׁ יָרַשׁ	וְהֵפִיצְךָ יְהוָה בְּכָל הָעַמִּים מִקְצֵה	vt auferamini de terra	εἰς τὸ ὑμᾶς ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς· καὶ ἐξαρθήσεσθε ἐκ τῆς γῆς	
פוץ	הָאָרֶץ וְעַד קְצֵה הָאָרֶץ וְעָבַדְתָּ	quam ingredieris possidendam.	ἐφ ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν·	
	שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר	Dispergetq̃ te dñs in oẽs populos a fũmitate terre vsq̃ ad terminos eius: &	καὶ διασπερεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη,	
לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ עֵץ	ibi diis alienis quos &	ἀπ ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς· καὶ δουλεύσεις		
וָאָבֶן׃ וּבַגּוֹיִם הָהֵם לֹא תַרְגִּיעַ	ignoras & pẽs tui: lignis & lapidibus. In gentibus quoq̃ illis nõ quesces: neq̃ erit requies	illic dño alieno: ligno & lapidi: ἃ οὐ γινώσκουσιν		
רָגַע	וְלֹא יִהְיֶה מָנוֹחַ לְכַף רַגְלֶךָ	vestigio pedis tui.	οὐδὲ μὴ ἡσυχάσωσιν τῶν ἴχνη	
הָיָה טָחַן	וְנָתַן יְהוָה לְךָ שָׁם לֵב רַגָּז וְכִלְיוֹן	Dabit enim tibi dñs ibi cor pauidum & deficiẽtes oculos & aiam cõsumptã merore: & erit vita tua quasi pendens	ποδός σου. καὶ δώσει σοι κύριος ἐκεῖ καρδίαν	
כָּלָה	עֵינַיִם וְדַאֲבוֹן נָפֶשׁ׃ וְהָיוּ חַיֶּיךָ	παυιδὰ: & deficientes oculos: & lique		
רָגַב	תְּלָאִים לְךָ מִנֶּגֶד וּפָחַדְתָּ	ante te. Timebis	σκοντας ὀφθαλμούς, καὶ ψυχὴ	
שוש	לַיְלָה וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ׃	nocte & die: & nõ credes vite tue.	ἀπώλειαν ἐν ὀφθαλμοῖς σου· καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυ	
אָמַן			κτὸς, καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου.	

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
פָּרַשׁ חָתָא רוּץ	et terribile dñi dei tui. Et admirabiles faciet dño plagas tuas & plagas filiorũ tuorũ: plagas magnas & perseuerantes & infirmitates pessimas & permanentes. Et cõuertet in te oẽs plagas egypti quas timuisti: et adherebunt tibi. Omnes quoq̃ infirmitates & oẽs plagas que non sunt scripte in libro legis huius indu cet dño sup te donec disperdat te. Et remanebitis populus pauci numero: qui prius fuistis sicut astra celi in multitudinẽ: quoniã nõ obedisti verbo dñi dei tui. Et erit sicut letatus est dño super vos vt beneficeret vobis & vt multiplicaret vos: sic letabitur dño super vos vt disperdat vos & vt cõsumat vos. et migrabitis a terra ad quã tu ingrederis possidendã. et dispergat te dño in oẽs populos a finibus terre & vsq̃ ad fines terre: & seruies ibi populis colẽtibus idola q̃ ignoras tu & pẽs tui lignea & lapidea. Et i populis illis nõ requiesces: neq̃ erit reqes plante pedis tui: & dabit tibi dño cor pauidus & tenebrosos oculos & merorem anime. Et erit vita tua quasi pendẽs ante te: & eris timens die ac nocte & non credes vite tue.	וְיִתְמְהָא דַּחֲלָתָא יְיָ יָת אֱלָהָךְ׃ וְיַפְרֵישׁ יְיָ יָת מַחְתָּךְ וְיָת מַחַת בְּנָךְ מַתָּן סַגִּיאָן וְתֵימָנָן וּמַרְגְּזִין בִּישִׁין וְהֵימָנִין׃ וְיַחֲזֵר בְּרַ יָת כָּל מַכְתָּשֵׁי מִצְרָאֵי דִּתְמַהְתָּא מִן קֳדָמֵיהוֹן וְיִדְבְּקוּן בָּךְ׃ אַף כָּל מַרְגְּזָן וְכָל מָחָאן דְּלָא כְתִיב סְפַר אוֹרַיְתָא הָדֵין יַסְקִינוּן יְיָ עֲלָךְ עַד דְּתִשְׁתֵּצֵי׃ וְתִשְׁתַּאֲרוּן עַם מְנַיָן חֲלָף דַּהֲוֵיתוּן כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא לְמִסְגֵי אֲרִי לָא קַבֵּילְתָּא מֵימְרָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ׃ וְהֵי כְּעָא דְּחֶדֵי יְיָ עֲלֵיכוֹן לְאוֹטָבָא יָתְכוֹן וּלְאַסְגָּאָה יָתְכוֹן כֵּן יֶחְדֵּי יְיָ עֲלֵיכוֹן לְאוֹבָדָא יָתְכוֹן וּלְשֵׁיצָאָה יָתְכוֹן וְתִתְעַדְּרוּן מֵעַל אַרְעָא דְּאַתְּ עָלַיִל לְתַסָּנָא לְמֵירְתָהּ׃ וּרְדַרְדַּר יְיָ יָתָךְ בְּכָל עַמְמַיָּא מִסְיְפֵי אַרְעָא וְעַד סְיְפֵי אַרְעָא וְתִפְלַח תַּמָּן לְעַמְמַיָּא פָּלְחֵי טָעֲוָתָא דְּלָא יְדַעְתָּא אַתְּ וַאֲבָהָתָךְ אָעָא וְאַבְנָא׃ וּבְעַמְמַיָּא הָאִילֵּין לָא תְנוּחַ וְלָא יְהֵי מְנָחָא לְפַרְסַת רִגְלָךְ וְיִתֵּן יְיָ לָךְ תַּמָּן לֵב תָּהֵי וְתָשְׁכוּ עֵינִין וּפַסָּנָן נַפְשָׁא׃ וְיְהוֹן חַיָּיךְ תָּלָן לָךְ מְקַבֵּל וּתְהֵי דָּחִיל לֵילְיָא וּבְרַמְשָׁא וְלָא תְהֵימִן חַיָּיךְ׃
אֱמֶן		

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

mane dices: quõ erit vespa. ⁊ vespe
πρωὶ ἐρεῖς, πῶς ἂν γένοιτο ἑσπέρα. καὶ πρωὶ ἐρεῖς
re dices: quõ erit mane: pp formidinẽ
ρας ἐρεῖς, πῶς ἂν γένοιτο πρωΐ, ἀπὸ τοῦ φόβου
cordis tui: qua terreberis: ⁊ pp
τῆς καρδίας σου, ἧς φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν
visões oculoꝝ tuoꝝ: ꝗs videbis. ⁊ redu
ὁραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν σου, ἃ ὄψῃ. καὶ ἀπο
cet te dñs in egyptũ in nauib⁹: ⁊ in
στρέψει σε κύριος εἰς Αἴγυπτον ἐν πλοίοις, καὶ ἐν
via quã dixi nõ adijcietis vltra videre eã.
τῇ ὁδῷ ἣν εἶπα οὐ προσθήσετε ἔτι ἰδεῖν αὐτήν.
⁊ vendemini ibi inimicis vrīs in seruos
καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν εἰς παῖδας
⁊ ancillas: ⁊ nõ erit qui emat.
καὶ παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος. Ca. 29.

A Hec verba federis: ꝗ ꝑcepit
Οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, οὓς ἐνετείλατο
dñs moysi: vt statueret filijs israel in tra
κύριος τῷ μωυσῆ, στῆσαι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἐν γῇ
moab: ꝓter fedus qꝫ pepigit eis in
μωάβ, πλὴν τῆς διαθήκης ἧς διέθετο αὐτοῖς ἐν
oreb. ⁊ vocauit moysen oẽs filios
χωρὴβ. καὶ ἐκάλεσε μωυσῆς πάντας τοὺς υἱοὺς
israel: ⁊ dixit ad eos: vos vidistis vniuer
Ισραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ὑμεῖς ἑωράκατε πάν
Ετο. 19. a. sa ꝗ fecit dñs de⁹ vr in tra egy=
τα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐν γῇ Αἰγύ=
pti coꝝ vobis pharaoni ⁊ oib⁹ ser
πτου ἐνώπιον ὑμῶν φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς θερά=
uis eius: ⁊ vniuerse tre eius: ten=
πουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, τοὺς πει
tatiões ꝗs viderũt oculi tui: signa
ρασμοὺς οὓς εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα
⁊ portẽta ingentia illa: manũ
καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα
fortẽ: ⁊ brachiũ excelsũ. ⁊
τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν. καὶ
nõ dedit dñs de⁹ vobis coꝝ ad itelligẽdũ: ⁊
οὐκ ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν καρδίαν ἐιδέναι, καὶ
oculos ad videndũ: ⁊ aures ad audiẽdũ: vsq; in di
ὀφθαλμοὺς βλέπειν, καὶ ὦτα ἀκούειν, ἕως τῆς ἡ=
em hanc. ⁊ adduxit vos quadraginta ãnis
μέρας ταύτης. καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς τεσσαράκοντα ἔτη
in deserto. nec inueterata sũt vestimẽta vra:
ἐν τῇ ἐρήμῳ. οὐκ ἐπαλαιώθησαν τὰ ἱμάτια ὑμῶν,
⁊ calciamẽta vra nõ sũt attrita a
καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν οὐκ ἀπετρίβη ἀπὸ
pedib⁹ vrīs. panẽ nõ comedistis: vinũ ⁊
B τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον καὶ
sicerã nõ bibistis: vt sciretis: q⁹ ipe dñs
σκίραν οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε, ὅτι οὗτος κύρι=
Deu. 11. g. nus de⁹ vr. ⁊ venistis
ος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἤλθετε

Transla. Chal.

Trãsla. B. Hiero.

⁹Mane⁶dices: ⁿquis mi=
hi⁶det⁷vesperum: ⁷& ves
pere: ᵇqs mihi⁶det ᵒma=
ne⁶propter ⁷cordis tui
⁶formidinẽ⁶q̃ ᵇterrebe=
ris. ⁷& propter ea⁷q̃ ⁸tuis
ᵐvidebis⁸oculis. ⁿRedu=
cet te ᵒdominus ooooooooo
ᵠclassibus⁹in egyptũ ᵣp
viam de⁹qua ooooooooooo
ˢdixit⁹tibi vt⁹eam ᵗam=
plius ˢnon⁹videres. ooooo
ᵘIbi⁹venderis ᵖinimicis
tuis ˢin seruos ooooooooo
ᵣ& ancillas: ᶠ& non erit
ᵛqui emat. Ca. 29.

Hec sunt ᵇverba ᶜfede
ris ᵒquod ᶜprecepit
ᶠdominus ᵇmoysi ᶠvt feri
ret ᵇcum ᶠfiliis ooooooooo
ᵐisrael ᵒin terra ᵒmoab:
ᵖpreter illud ooooooooooo
ᵠfedus ᶠquod ᶠcũ eis ᵉpe=
pigit ᵒin oreb. ooooooooo
ᶠVocauit ᵓᵍ ᶠmoyses ᵃom
nem ᵇisrael: ooooooooooo
ᶜ& dixit ᵇad eos. ᶜVos ᶠvi
distis ooooooooooooooooo
ᵇvniuersa ᶠque ᵇfecit ᵈdo=
minus ᵐcoram vobis oo
ᵑin terra ᵒegypti ᵖpharaõ=
ni ᵠ& omnibus ooooooo
ᶠseruis eius: ᵉvniuerseꝝ
ᶠterre illius: ᵉtentatiões
ᶠmagnas ᶠq̃s ᶠviderũt ᵃo=
culi tui ᵇsigna ᶜilla ᶜportẽ
taꝝ ᵇingentia: ᶠ& nõ ᵉde
dit ᶠvobis ᵇdñs ooooooo
ᵏcor ᶠintelligens: ᵐ& ocu
los ᵑvidentes: ooooooooo
ᵒ& aures ᵖq̃ possint audi
re ᵃvsq; in ᵉpñtem ᶠ diem.
ᶠAdduxit ᵃvos ᵡquadra=
ginta ᶠannis ooooooooo
ᶠper desertum: ᵃnõ ᵇsunt
attrita ᶜvestimẽta vestra:
ᶠnec ᶜcalciamenta ᶠ pedũ
vestrorum ᵉvetustate cõ
sumpta sunt. ᵇPanẽ ᶠnon
ᵐcomedistis: ᵑvinum ooo
ᵒ& siceram ᵖnon ᵃbibistis
ᶠvt ᵉsciretis ooooooooooo
ᶠquia ᵃipse est ᶠdñs ᶠ deus
vester. ᶠEt venistis ooooo

Ter. Heb. Deut. Ca. xxix. Pritiua. heb.

אָמַר נָתַן	בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי יִתֵּן עֶרֶב וּבָעֶרֶב	
	תֹּאמַר מִי יִתֵּן בֹּקֶר מִפַּחַד לְבָבְךָ	
פָּחַד רָאָה	אֲשֶׁר תְּפְחָד וּמִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ	
שׁוּב	אֲשֶׁר תִּרְאֶה וְהֵשִׁיבְךָ יְהוָה	
אָנָה	מִצְרַיִם בָּאֳנִיּוֹת בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר	
יָסַף רָאָה	אָמַרְתִּי לְךָ לֹא תֹסִיף עוֹד לִרְאֹתָהּ	
עָבַר	וְהִתְמַכַּרְתֶּם שָׁם לְאֹיְבֶיךָ לַעֲבָדִים	
	וְלִשְׁפָחוֹת וְאֵין קֹנֶה	
Ca. xxix.	אֵלֶּה דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר צִוָּה	
כָּרַת	יְהוָה אֶת מֹשֶׁה לִכְרֹת אֶת בְּנֵי	
בָּרַד	יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאָב מִלְּבַד	
	הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת אִתָּם בְּחֹרֵב:	
קָרָא	וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל	
אָמַר רָאָה	וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֵת	
	כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְעֵינֵיכֶם	
	בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל	
נָסָה	עֲבָדָיו וּלְכָל אַרְצוֹ: הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת	
רָאָה אוֹת נָבִיא	אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ הָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים	
	הַגְּדֹלִים הָהֵם: וְלֹא נָתַן יְהוָה	
יָדַע רָאָה	לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת	
	וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:	
הָלַךְ נָהַג	וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה	
דֶּבֶר בָּלָה	בַּמִּדְבָּר לֹא בָלוּ שַׂלְמֹתֵיכֶם	
	מֵעֲלֵיכֶם וְנַעַלְךָ לֹא בָלְתָה מֵעַל	
	רַגְלֶךָ: לֶחֶם לֹא אֲכַלְתֶּם וְיַיִן	
	וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתֶם לְמַעַן תֵּדְעוּ	
שָׁתָה יָדַע	כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַתָּבֹאוּ	
בּוֹא		

Interp. chal.

Mane dices: quis mihi det vesperũ. ⁊ vespere dices:
q̃s mihi det mane: ꝓpter pauorẽ cordis tui quo pave
bis: ⁊ ꝓpter visionẽ oculoꝝ tuoꝝ ꝗs videbis. Et redu
cet te dñs in egyptũ in nauib⁹ p viã de q̃ dixi tibi: nõ
addes vltra videre eaꝫ: ⁊ vẽdemini ibi inimicis tuis
in seruos ⁊ in ancillas: ⁊ nõ erit qui emat. Ca. 29.

Hec sunt verba federis quod ꝑcepit dñs moysi:
vt feriret cum filijs israel in terra moab: preter
fedus qꝫ pepigit cum eis in oreb. Et vocauit moyses
omnẽ israel ⁊ dixit ad eos. vos vidistis oĩa ꝗ fecit dñs
ante oculos vros in terra egrpti pharaõi ⁊ oibus ser
uis eius ⁊ vniuerse terre illius: tentationes magnas
quas viderunt oculi tui ⁊ signa atq; portenta magna
illa. Et nõ dedit vobis dñs cor ad sciendũ neq; oculos
ad videndũ neq; aures ad audiendũ vsq; in diẽ hanc.
Et duxit vos quadraginta annis per desertũ: nõ in=
ueterata sunt vestimẽta vestra in vobis: ⁊ calciamẽta
vestra non sunt attrita in pedibus vestris. Panẽ non
comedistis: ⁊ vinũ ⁊ quicqd inebriare potest nõ bibi=
stis: vt scirctis qm̃ ego sum dñs de⁹ vester. Et venistis

Pritiua chal.

אֲמַר נְתַן תָּוֵה
חֲזֵה תּוּב יְסַף
זְבַן כְּוֵה
קוּם גְּזַר
חֲזֵה
נְסֵה רְבַב אוֹת
יְדַת חֲזֵה
שְׁמַע רְבַע שְׁנָה
דְּבַר בְּלֵה כְּסָה
טְנָא רְוֵה שְׁתֵה

Pritiua heb.	Ter. Heb.	Deut. Ca. xxix.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Grc. lxx. cũ interp. latina.
קום	אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ		ad hunc locũ egressus est sehon rex	πρὸς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ ἐξῆλθε σηὼν βασιλεὺς
	חֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ		esebon & og rex basã occurrentes nobis	ἐσεβὼν, καὶ ὤγ βασιλεὺς τῆς βασὰν εἰς συνάντη
	לַמִּלְחָמָה וַנַּכֵּם׃ וַנַּךְ אֶת־אַרְצָם		ad pugnam: & percussimus eos: & tulimus	nobis in pugna. & percussim eos: &
לתם נתה לתח	וַנִּתְּנָהּ לִנַחֲלָה לְרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי		terrã eorũ: ac tradidimus possidendam	σιν ἡμῖν εἰς πολέμω. καὶ ἐπατάξαμεν αὐτούς, καὶ
	וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי׃ וּשְׁמַרְתֶּם		rubẽ & gad & dimidie tribui manasse.	ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐδώκαμεν αὐτὴν εἰς κλη
עשה	אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם		Custodite ergo verba pacti	ρονομίαν τῷ Ῥουβήν, καὶ τῷ γαδδί, καὶ τῷ ἡμίσει φυ
כרת עשה	אֹתָם לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ אֵת כָּל		huius: & implete ea: vt intelligatis vniuer	λῆς μανασσῆ. καὶ φυλάξεσθε πάντας τοὺς λόγους
שכל	אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃ אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם		sa que facitis. Vos statis hodie	τῆς διαθήκης ταύτης, ποιεῖν αὐτούς, ἵνα συνῆτε
עשה יצב	כֻּלְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם רָאשֵׁיכֶם		cuncti coram domino deo vestro: principes	πάντα ὅσα ποιεῖτε. ὑμεῖς ἱστήκατε σήμερον πάν
	שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם		vestri & tribus ac maiores natu atq;	τες ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχίφυλοι
	וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃		doctores: vos populus israel: liberi &	ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν,
נשה נור	טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב		vxores vestre & aduene q̃ in medio castrorũ	καὶ οἱ γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ Ἰσρα
חנה	מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ עַד שֹׁאֵב		vestro: a lignorũ cesoribꝰ & hauritoribꝰ	ηλ· οἱ γυναῖκες ὑμῶν, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, καὶ
	מֵימֶיךָ׃ לְעָבְרְךָ בִּבְרִית יְהוָה		aquarũ vestrarũ. Vt transeas in federe dñi	ὁ προσήλυτος ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ
אלה	אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ אֲשֶׁר יְהוָה		dei tui: & in iureiurando qđ hodie dominus	ξυλοκόπου ὑμῶν ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν, πᾶς ὑπο
	אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ הַיּוֹם׃ לְמַעַן		deus tuus percutit tecum: vt	στῆσαι σε ἐν τῇ διαθήκῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἐν ταῖς
	יָקִים אֹתְךָ הַיּוֹם לוֹ לְעָם וְהוּא		suscitet te tibi in populum: & ipse	ἐπαραῖς αὐτοῦ, ὅσα κύριος ὁ θεός σου διατίθεται πρός
קום	יִהְיֶה־לְךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר		sit dominus deus tuus sicut locutus est	σε σήμερον, ἵνα στήσῃ σε αὐτῷ εἰς λαόν, καὶ αὐτὸς
היה	לָךְ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ		tibi: & sicut iurauit patribus tuis	ἔσται σου θεός, ὃν τρόπον εἶπέ σοι, καὶ ὃν τρόπον ὤμο
שבע	לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ וְלֹא אִתְּכֶם		abraam isaac & iacob. nec vobis solis ego	σε τοῖς πατράσι σου ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰα
נכד	לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹּרֵת אֶת־הַבְּרִית		hoc fedus ferio & hec iuramenta cõfirmo:	κωβ. καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις διατίθεμαι ἐγὼ τὴν διαθή
	הַזֹּאת וְאֶת־הָאָלָה הַזֹּאת׃ כִּי		sed cũctis presentibus & absentibus.	κην ταύτην καὶ τὴν ἀρὰν ταύτην, ἀλλὰ καὶ τοῖς
יש	אֶת־אֲשֶׁר יֶשְׁנֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה		Vos enim nostis quomodo habitauerimus in	ὧδε ἔστι μεθ' ὑμῶν σήμερον ἐναντι κυρίου τοῦ
פנה	אֱלֹהֵינוּ וְאֵת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ		terra egypti & quomõdo transierimus	θεοῦ ὑμῶν, καὶ τοῖς μὴ ὧδε μεθ' ὑμῶν σήμε
	הַיּוֹם׃ כִּי אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר			ρον· ὅτι ὑμεῖς οἴδατε ὡς κατῳκήσαμεν ἐν γῇ
	יָשַׁבְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֵת אֲשֶׁר			αἰγύπτου, καὶ ὡς παρελθομεν ἐν μέσῳ τῶν
				ἐθνῶν οὓς

Deut. 29. g.

C

Pritiua. chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
עבר	ad locus hunc: & egressus est seon rex esebon & og rex	לְאַתְרָא דֵּין וּנְפַק סִיחוֹן מַלְכָּא דְּחֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מַלְכָּא
מחא חסן	basan in occursum nostrũ ad pugnam: & percussimus	דְּמַתְנָן לְמַדְמְיוֹתָנָא לְאַנְטָא קְרָבָא
עבד	eos: & subiecimus terram eorum: & dedimus eam in	וּמְחֵינָן׃ וּכְבַשְׁנָא יַת אַרְעֲהוֹן וִיהַבְנָהּ לְאַחְסָנָא יְרָאוּבֵן וּלְשִׁבְטָא דְּגָד
כל איש נשה נור	possessionem tribui ruben & tribui gad & dimidie tri	וּלְפַלְגוּת שִׁבְטָא דְּמַנַשֶּׁה׃ וְתִטְּרוּן יַת פִּתְגָמֵי קְיָמָא הָדָא וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן דְּחִיל
	bui manasse. Et custodietis verba pacti huius & facie	וְתַשְׂכְּלוּן יַת כָּל דְּתַעְבְּדוּן׃ אַתּוּן קָיְמִין יוֹמָא דֵּין כֻּלְּכוֹן קֳדָם יְיָ אֱלָהָכוֹן רֵישֵׁיכוֹן
	tis ea: vt intelligatis vniuersa que facitis. Vos statis	שִׁבְטֵיכוֹן סָבַיכוֹן וְסָרְכֵיכוֹן כֹּל אֱנָשׁ יִשְׂרָאֵל׃ טַפְלֵיכוֹן נְשֵׁיכוֹן וְגִיּוֹרָךְ דִּי בְגוֹ מַשְׁרְיָתָךְ
	hodie cuncti coram dño deo vestro: principes vestri &	מִלָּקֵט אַעֲךְ עַד מָלֵי מַיָּךְ׃ לְאַעָלוּתָךְ בִּקְיָמָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ וּבְמֻמָתֵהּ דַּיְיָ אֱלָהָךְ דְּחִיל
	tribus vestre: seniores vestri & prefecti vestri omnes viri	עִמָּךְ יוֹמָא דֵּין׃ בְּדִיל לְמֵקְמָא יָתָךְ יוֹמָא דֵּין קֳדָמוֹהִי לְעָם וְהוּא יְהֵי לָךְ לֶאֱלָהּ כְּמָא
	israel: paruuli vestri & vxores vestre & peregrini tui	דְּמַלֶּל לָךְ וְכְמָא דְּקַיֵּם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ וְלָא עִמְּכוֹן בִּלְחוֹדֵיכוֹן
	qui sunt in medio castrorum tuorũ: ab eo q colligit li	אֲנָא גָזַר יַת קְיָמָא הָדָא וְיַת מוּמָתָא הָדָא׃ אֲרֵי יַת מַן דְּאִיתֹהִי הָכָא עִמָּנָא קָאֵים
	gna tua vsq ad haurientem aquas tuam. Et intres	יוֹמָא דֵּין קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא וְיַת מַן דְּלֵיתֹהִי הָכָא עִמָּנָא יוֹמָא דֵּין׃ אֲרֵי אַתּוּן יָדְעִתּוּן
	in fedus domini dei tui & in iuramentũ eius quod do	יַת דְּיָתַבְנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם וְיַת דְּעַבַרְנָא
	minus deus tuus statuit tecum hodie: vt suscitet te ho	
	die in cõspectu suo in populũ: & ipse sit tibi in deum:	
	sicut locutus est tibi: & sicut iurauit patribus tuis abra	
	ham isaac & iacob. Non vobiscum solis ego statui pa	
	ctum hoc & iuramentũ hoc: sed cum eo qui stat hic ho	
	die nobiscum coram domino deo nostro: et cum eo	
	qui non est hic hodie nobiscum. Quontã vos scitis	
	quomodo habitauerimus in terra egypti: & quomo	
	do transierimus	

Trãsla.Grc.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Deut.	La.xxix.	Pritiua.heb.
trãsiuistis: ⁊ vidistis abominatiões eaꝝ: ⁊	ᵖtransierimus ᵍper me	ᵖעֲבַרְנוּ	בְּקֶרֶב	הַגּוֹיִם	אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם׃
idola eaꝝ: lignũ ⁊ lapidẽ argẽtũ ⁊ au	dium ʳnationum ˢq̃s ᵗtrã	ᵘוַתִּרְאוּ	אֶת שִׁקּוּצֵיהֶם	וְאֶת גִּלֻּלֵיהֶם	
rũ: q̃ sit apud eos. ne qͦ sit in vobis vir aut	seũtes ᵘvidistis ʳabomi	עֵץ	וָאֶבֶן	כֶּסֶף	וְזָהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם׃
mulier aut familia aut trib⁹: cuiꝰ meno auersa ẽ	natiões ˢ& ᵗsordes.i. ido	פֶּן	יֵשׁ בָּכֶם	אִישׁ	אוֹ אִשָּׁה אוֹ
a dño deo vro: vt vadat ad seruiẽdũ	la eorũ ᵇlignũ ᶜ & lapidẽ	מִשְׁפָּחָה	אוֹ שֵׁבֶט	אֲשֶׁר	לְבָבוֹ
ꝺnõ kυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, πορεύεσθαι λατρεύειν	ᵈargentũ ᵉ& aurũ ᶠq̃ cole	פֹּנֶה	הַיּוֹם	מֵעִם	יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
dño gẽtũ illaꝝ. neq̃ sit in vobis ra	bant. ᵍNe forte ʰsit ⁱinter	לָלֶכֶת לַעֲבֹד	אֶת אֱלֹהֵי	הַגּוֹיִם הָהֵם	
τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων. μή τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν ῥίζα	vos ʲvir ᵐaut ⁿmulier ooo	פֶּן יֵשׁ	בָּכֶם	שֹׁרֶשׁ	פֹּרֶה רֹאשׁ
dnũ surſũ germinãs felle ⁊ amaritudine. ⁊ erit ſi au	ᵒfamilia ᵖaut ᵍtribus ʳcu	וְלַעֲנָה׃	וְהָיָה	בְּשָׁמְעוֹ	אֶת דִּבְרֵי
ꝺza ἄνω φύουσα χολὴν καὶ πικρίαν. καὶ ἔσται ἐὰν ἀκού	ius ˢcor ooooooooooooooo	הָאָלָה	הַזֹּאת	וְהִתְבָּרֵךְ	בִּלְבָבוֹ
dierit ꝺba imꝓcatiõis hui⁹: ⁊ bẽdi	ᵗauersum eſt ʲhodie ʳa	לֵאמֹר שָׁלוֹם	יִהְיֶה לִּי	כִּי בִּשְׁרִרוּת	
κούσῃ τὰ ῥήματα τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐνισχυ	ᵘdomino ᵛdeo noſtro. oo	לִבִּי אֵלֵךְ	לְמַעַן סְפוֹת	הָרְוָיָה	אֶת
cat in corde ſuo: dicẽs: ſeꝛa mihi ſint:	ʷvt vadat ˣ& ſeruiat ʸ diis	צְמֵאָה׃	לֹא יֹאבֶה	יְהוָה	סְלֹחַ לוֹ
μάσεται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, λέγων, ὅσιά μοι ἔσται	ᶻillarum ᵃgentium & oooo	כִּי אָז	יֶעְשַׁן	אַף	יְהוָה וְקִנְאָתוֹ
q̃ in errore cordis mei am	ᵇfit ᶜinter vos ᵈradix ᵉger	בָּאִישׁ	הַהוּא	וְרָבְצָה	בּוֹ כָּל הָאָלָה
bulabo: vt nõ ſimul perdat peccatoꝝ	minans ᶠfel oooooooooooo	הַכְּתוּבָה	בַּסֵּפֶר	הַזֶּה	וּמָחָה יְהוָה
ρεύσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τοὺς ἀ	ᵍ& amaritudinẽ. ʰ Cũꝯ	אֶת שְׁמוֹ	מִתַּחַת	הַשָּׁמָיִם׃	וְהִבְדִּילוֹ
ſnocẽtẽ: nõ vult dnus ignoſcere ei:	audierit ⁱverba ooooooooo	יְהוָה לְרָעָה	מִכֹּל	שִׁבְטֵי	יִשְׂרָאֵל
ναμάρτητοι, οὐ μὴ θελήσῃ ὁ θεὸς ἱλάσασθαι αὐτῷ,	ʲiuramenti ᵏhuius ˡbene	כְּכֹל אָלוֹת	הַבְּרִית	הַכְּתוּבָה	
ſed tũc cõburet furoꝛe dñi: ⁊ zelus ei⁹	dicat ſibi ᵐin corde ſuo.	בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה	הַזֶּה וְאָמַר	הַדּוֹר	
ἀλλ᾽ ἢ τότε ἐκκαυθήσεται ὀργὴ κυρίου, καὶ ὁ ζῆλος αὐ	ⁿdicens: ᵒpax ᵖerit ᵍmihi:	הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם	אֲשֶׁר יָקוּמוּ		
in hoſe illo. ⁊ adherebũt in	& ʳambulabo ˢin prauita	מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנֵּכְרִי	אֲשֶׁר יָבֹא		
τοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ. καὶ κολλήσονται ἐν	te ᵗcordis mei: ᵘ& ʷabſu	מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה	וְרָאוּ	אֶת	
eo oẽs maledictiõs federis huius: ſcri	mat ˣebria ooooooooooooo	מַכּוֹת הָאָרֶץ הַהִוא	וְאֶת תַּחֲלָאֶיהָ		
αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης, αἱ γε	ʸsitientem & ᶻdñs ᵃnon	אֲשֶׁר חָלָה יְהוָה	בָּהּ׃		
pte in volumie legis huius.	ᵇignoſcat ᶜei. ooooooooo	נָפְרִית וּמֶלַח שְׂרֵפָה	כָּל אַרְצָהּ		
γεγραμμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.	ᵈſed ᵉtunc cũ maxime	לֹא תִזָּרַע וְלֹא תַצְמַח	וְלֹא		
⁊ delebit dnus nomẽ eius de ſub	ᶠfuror eius ᵍfumet: ʰ & ze	כָּל עֵשֶׂב	כְּמַהְפֵּכַת	סְדֹם	
καὶ ἐξαλείψει κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ	lus ⁱcõtra hoiem ʲillum:	וַעֲמֹרָה אַדְמָה	וּצְבוֹיִם		
celo: ⁊ diſpget eũ dño in mala ex	ᵏ& ſedeant ˡſup eũ ᵐ oia	אֲשֶׁר הָפַךְ	יְהוָה	בְּאַפּוֹ	וּבַחֲמָתוֹ׃
τὸν οὐρανοῦ, καὶ διαστελεῖ αὐτὸν κύριος εἰς κακὰ ἐκ	ⁿmaledicta ᵒq̃ ſcripta ſũt	וְאָמְרוּ כָל הַגּוֹיִם	עַל מָה	עָשָׂה יְהוָה	
oibus filijs iſrael: iuxta oẽs maledictiões	ᵖin hoc ᵍvolumine. ʳ &	כָּזֹאת לָאָרֶץ	הַזֹּאת	מָה חֳרִי	הָאַף הַגָּדוֹל
πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, κατὰ πάσας τὰς ἀρὰς	ſdeleat ᵗdñs ᵘnomen eius	הַזֶּה׃	וְאָמְרוּ	עַל אֲשֶׁר	עָזְבוּ
federis ſcriptaꝝ in libro	ᵛſub ʷcelo: ˣ& conſumat	אֶת בְּרִית יְהוָה	אֱלֹהֵי אֲבֹתָם	אֲשֶׁר כָּרַת	
τῆς διαθήκης τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ	ʸcum ᶻin perditione ᵃex	עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ	אֹתָם מֵאֶרֶץ	מִצְרָיִם׃	
legis huius. ⁊ dicẽt gñatio altera filij	omnibus ᵇtribubus ᶜiſra	וַיֵּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ	אֱלֹהִים אֲחֵרִים	וַיִּשְׁתַּחֲווּ	
νόμου τούτου. καὶ ἐροῦσα ἡ γενεὰ ἡ ἑτέρα οἱ υἱοὶ	el ᵈiuxta ᵉmaledictiones	לָהֶם וְלֹא יְדָעוּם	וְלֹא חָלַק	לָהֶם׃	
vꝛi: ꝺ ſurgẽt poſt vos: ⁊ peregrinus: ꝺ	ᶠque ooooooooooooooooo	וַיִּחַר אַף	יְהוָה בָּאָרֶץ	הַהִוא	
ὑμῶν, οἱ ἀναστήσονται μετ᾽ ὑμᾶς, καὶ ὁ ἀλλότριος, ὃς	ᵍin libro ʰlegis ⁱhuius ac	לְהָבִיא עָלֶיהָ	אֶת כָּל הַקְּלָלָה	הַכְּתוּבָה	
venerit de ſra longinqua: ⁊ videbũt pla	federis ʲcõtinẽtur. ᵏDi	בַּסֵּפֶר הַזֶּה׃	וַיִּתְּשֵׁם יְהוָה	מֵעַל אַדְמָתָם	
ἀπὸ γῆς μακρόθεν, καὶ ὄψονται τὰς πλη	cetq̃ ˡsequẽs ᵐgñatio &	בְּאַף וּבְחֵמָה	וּבְקֶצֶף גָּדוֹל	אֶל אֶרֶץ	
gas ſre illius ⁊ infirmitates eius: q̃s	ⁿfilij ᵒqui ᵖnaſcentur oooo	אַחֶרֶת כַּיּוֹם	הַזֶּה׃	הַנִּסְתָּרוֹת	
γὰς τῆς γῆς ἐκείνης καὶ τοὺς πόνους αὐτῆς, οὓς	ᵠdeinceps ʳ& peregrini	לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ	וְהַנִּגְלֹת	לָנוּ וּלְבָנֵינוּ	
immiſit dño ſup eam ſulphur ⁊ ſal ar	ˢqui oooooooooooooooo	עַד עוֹלָם	לַעֲשׂוֹת	אֶת כָּל דִּבְרֵי	
ἀπέστειλεν κύριος ἐπ᾽ αὐτὴν, θεῖον καὶ ἅλας καὶ	ᵗde lõge ᵘvenerint ˣvidẽ	הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃			
dens: oia ſra eius nõ ſeminabi	tes ooooooooooooooooo				
πανεκκαυσθήσεται, πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς οὐ σπαρήσε	ʸplagas ᶻterre ᵃillius :ᵇ&				
tur: neq̃ germinabit: neq̃	ᶜinfirmitates ooooooooo				
ται, οὐδὲ ἀνατελεῖ, οὐδὲ μὴ	ᵈquibus ᵉeam ᶠ afflixerit				
	ᵍdominus ooooooooooooo				
	ʰſulphure ⁱ& ſolis ardore				
	ʲcomburens.ita vt vltra				
	ᵏnõ ˡferatur: ᵐnec ⁿ virẽs				
	ᵒquippiam ᵖgerminet				

D

Transla.Chal.

בֵּינֵי עַמְמַיָּא דְּעַבַרְתּוּן׃ וְחֵזֵיתוּן יָת שִׁקּוּצֵיהוֹן וְיָת טָעוּתְהוֹן אֲעָא וַאֲבָנָא בַּסְפָּא וּדְהַבָּא
דְּעִמְּהוֹן׃ דְּיִלְמָא אִית גְּבַר אוֹ אִיתָּא אוֹ זַרְעִית אֵ שְׁבָטָא דְּלִבֵּיהּ פָּנֵי יוֹמָא דֵּין
מִתְּחַלָּא דַּיְיָ אֱלָהַנָא לְמִפְלַח יָת טַעֲוָת עַמְמַיָּא הָאִינוּן דְּיִלְמָא אִית בְּכוֹן גְּבַר
מְהַרְהֵר חֲטָאִין אוֹ זָדוֹן׃ וְיְהֵי כְּשְׁמָעֵיהּ יָת פִּתְגָמֵי מוֹמָתָא הָדָא וְיִתְחַשַּׁב בְּלִבֵּיהּ
לְמֵימָר שְׁלָמָא יְהֵי לִי אֲרֵי בְּרְהוּר לִבִּי אֲנָא אָזֵיל בְּדִיל לְאוֹסָפָא לֵיהּ חֲמָאי
שָׁלוּתָא עַל זְדָנוּתָא׃ לָא יְבֵי יְיָ לְמִשְׁבַּק לֵיהּ אֲרֵי בְּכֵין יִתְקַף רוּגְזָא דַּיְיָ וְחֵמְתֵיהּ
בְּגַבְרָא הָהוּא וְיִתְדַּבְקוּן בֵּיהּ כָּל לְוָטַיָּא דִּכְתִיבִין בְּסִפְרָא הָדֵין וְיִמְחֵי יְיָ יָת שְׁמֵיהּ
מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא׃ וְיַפְרֵשׁ יְיָ לֵיהּ לְבִישׁ וּמִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכָל לְוָטֵי קְיָמָא דִּכְתִיבִין
בְּסִפְרָא אוֹרַיְתָא הָדִין׃ וְיֵמַר דָּרָא בַּתְרָאָה בְּנֵיכוֹן דְּיִקוּמוּן מִן בָּתְרֵיכוֹן וּבַר עַמְמִין דְּיֵתֵי
מֵאַרְעָא רְחִיקָא וְיֶחְזוֹן יָת מַחֲתָא הַהִיא וְיָת מַרְעָיָא דַּיְיָ אֲלָהַנָא דְּאַרְעָא הַהִיא וְיָת מַרְעָיָא דְּיְיָ
וּמְלְחָא יְקִידָא כָּל אַרְעָהּ לָא תִזְדְּרַע וְלָא תַצְמַח וְלָא

Interp.chal.

per medium populorum per quos transiſtis et vidiſtis abominationes eorum ⁊ idola eorum lignea et lapidea argentea ⁊ aurea que ſunt in eis. Ne forte ſit in vobis vir aut mulier aut familia aut tribus cuius cor auerſus eſt hodie a timore dñi dei noſtri: vt vadat et ſeruiat idolis populoꝝ illoꝝ: ne forte ſit in vobis vir cogitãs peccata aut ſapbiam. Et cum audierit verba iuramẽti huius cogitet in corde ſuo dicens. Pax erit mihi qñ in cogitatione cordis mei ego ambulabo: vt addãtur et peccata ignoraãtie peccatis ſapbie. Non volet dñs dimittere ei: ſed tunc iraſcetur furor dñi ⁊ indignatio eius cõtra virũ illum: ⁊ adherebunt ei oẽs maledictiones que ſcripte ſunt in libro legis huius: ⁊ delebit dñs nomen eius ſub celo. Et diuidet eum dñs in malũ de oĩbus tribubus iſrael: iuxta oẽs maledictiones federis que ſcripte ſunt in libro legis huius. Et dicet generatio ſequẽs ⁊ filij veſtri qui ſurgent poſt vos ⁊ filij alienigenaꝝ qui venerit de terra longinqua: videntes plagas terre illius ⁊ infirmitates eius quibus afflixerit eam dñs: ſulphure ⁊ ſale combuſta erit omnis terra eius: non ſeminabitur: neq̃ germinabit neq̃ ooooooooooooooooooooooooo

Pritiua chal.

חַוֵה טָעֲוָה
אִיתָא בְּגִין
יְהֵב פָּלַח
הִרְהֵר זוּד הָוָה
שַׁמַע חַשַּׁב אֲמַר
יְסַף שָׁלֵה אֲבַד
שָׁבַק תָּקַף חֵמָה
דְּבַק מָחָה דְּרַשׁ
קוּם
אָתָא חֲזָה מַחָא
וּמֶלַח זְרַע צָמַח

Pritiua beb.	Ter. Heb.	Deut. Ca. xxx.	Trásla. B. Hiero.	Trásla. Grec. lxx. cũ interp. latina.
עָלָה הָבַד	׳ יַעֲלֶה ׳ בָּהּ ׳ כָּל ׳ עֵשֶׂב ׳ כְּמַהְפֵּכַת		"in exemplum subuersionis ooooooooooooooooo	creſcet in ea oẽ viride. ſicut ſubuerſa ẽ
	׳ סְדֹם ׳ וַעֲמֹרָה ׳ אַדְמָה ׳ וּצְבוֹיִם ׳ אֲשֶׁר		׳ſodome׳& gomorre: ׳adame׳& ſeboim ᵇquas	ἀσαβῶν ἐπ' αὐτῆς πᾶσι χλωρόν. ὡσαύτως κατεσράφη
	׳ הָפַךְ ׳ יְהוָה ׳ בְּאַפּוֹ ׳ וּבַחֲמָתוֹ ׃ ׳ וַיֹּאמְרוּ ׳ כָּל	׳ יָמִים	ᶜſubuertit ᵈdominus ᵉin ira ᶠ& in furore ſuo. ᵍ& dicent ʰomnes ⁱ gentes.	sodoma ꝛ gomorra: adame ꝛ ſeboim: ὃν ſub
	׳ הַגּוֹיִם ׳ עַל ׳ מָה ״ עָשָׂה ״ יְהוָה		ʲQuare ᵏſic ˡfecit ᵐdominus ⁿterre ᵒhuic! ᵖQuie ẽ	σόδομα καὶ γόμορρα, ἀδαμὰ καὶ σεβωίμ, ἃς κα
	׳ כָּזֹאת ׳ לָאָרֶץ ׳ הַזֹּאת ׳ מָה ׳ חֳרִי ׳ הָאַף	׳ הַגָּדוֹל ׳ הַזֶּה ׃	ᵍhec ʳira ˢfuroris eius ooo ᵗimmenſa! ᵘEt reſponde	uertit dñs in furore suo ꝛ ira. ꝛ dicẽt
	׳ עָזְבוּ ׳ אֶת ׳ בְּרִית ׳ יְהוָה ׳ אֱלֹהֵי ׳		bunt. ᵛQuia ooooooooooo ʷdereliquerunt ˣpactum	τίς ἡ θυμὸς τῆς ὀργῆς ὁ μέγας οὗτος;
	׳ אֲבֹתָם ׳ אֲשֶׁר ׳ כָּרַת ׳ עִמָּם ׳ בְּהוֹצִיאוֹ	׳ יָצָא	ʸdomini oooooooooooooo ᶻqđ ᵃpepigit ᵇcũ ᶜpatrib⁹	καὶ ἐροῦσιν, ὅτι κατέλιπον τὴν διαθήκην κυρίου τ
	׳ אֹתָם ״ מֵאֶרֶץ ׳ מִצְרָיִם ׃ ׳ וַיֵּלְכוּ ׳		eorum ᵈquando eduxit ᵉeos ᶠde terra ᵍ egypti.	dei pfum suoꝝ: q̃ pepigit pfi
	׳ וַיַּעַבְדוּ ׳ אֱלֹהִים ׳ אֲחֵרִים ׳ וַיִּשְׁתַּחֲווּ	׳ עֲבֹד ׳ שָׁחָה	ʰ& ſeruierunt ⁱdiis ʲaliẽis ᵏ& adorauerunt ooooooo	ἰσῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἃ διέθετο τοῖς πατρά
	׳ לָהֶם ׳ אֱלֹהִים ׳ אֲשֶׁר ׳ לֹא ׳ יְדָעוּם		ˡeos ᵐquos ⁿ nesciebant: oooooooooooooooooooo	bꝰ eoꝝ: qñ eduxit eos de tra egypti.
	׳ וְלֹא ׳ חָלַק ׳ לָהֶם ׃ ׳ וַיִּחַר ׳ אַף ׳ יְהוָה	׳ חֲרָה	ᵒ& quibus ᵖnõ ᵍ fuerant attributi: idcirco ʳiratus	σα αὐτῶν, ὅτι ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου.
	׳ בָּאָרֶץ ׳ הַהוּא ׳ לְהָבִיא ׳ עָלֶיהָ ״ אֶת	׳ בּוֹא	ˢest furor ᵗdñi ᵘ cõtra ter ram ˣista ʸvt induceret ᶻfu	ꝛ abeuntes fuerũt dijs alienis: ꝛ
	׳ כָּל ׳ הַקְּלָלָה ׳ הַכְּתוּבָה ׳ בַּסֵּפֶר ׳ הַזֶּה׃	׳ כָּתַב	per eam ᵃomnia ᵇmaledicta ᶜque ᵈin hoc ᵉvolumine ᶠscripta ſunt: ᵍ& eiecit	καὶ προσευξάντες ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις, καὶ
	׳ וַיִּתְּשֵׁם ׳ יְהוָה ״ מֵעַל ׳ אַדְמָתָם ׳	׳ נָתַשׁ	ʰeos ⁱde terra ſua ooooooo ʲin ira ᵏ& in furore ˡ& in	adorauerũt eos: ꝙ nõ sciebant: neq
	׳ בְּאַף ׳ וּבְחֵמָה ׳ וּבְקֶצֶף ׳ גָּדוֹל ׳ וַיַּשְׁלִכֵם	׳ נָגַל ׳ שָׁלַךְ	dignatione ᵐmaxima: ⁿ p iecit q̃ ᵒin ᵖterram ᵍalienã	προσεκύνησαν αὐτοῖς, οἷς οὐκ ἐπιςήσαντο, οὐδὲ
	׳ אֶל ׳ אֶרֶץ ׳ אַחֶרֶת ׳ כַּיּוֹם ׳ הַזֶּה׃		ʳsicut hodie comproba tur. ˢAbſcondita: ᵗdomino ᵘdeo noſtro: oooooooo	διεῖλατο αὐτοῖς. καὶ ὀργισθὴν κύριος θυμῷ ἐπὶ
	׳ הַנִּסְתָּרֹת ׳ לַיהוָה ׳ אֱלֹהֵינוּ ׳׳	׳ סָתַר	ᵛq̃ manifeſta ſunt: ʷ nobis ˣ& filiis noſtris ʸvſq; in	trã illã vt induceret sup eam iurta oẽs
	׳ וְהַנִּגְלֹת ׳ לָנוּ ׳ וּלְבָנֵינוּ ׳ עַד ׳ עוֹלָם ׃	״ גָּלָה ׳ עָלַם	ᶻsempiternum: ᵃvt facia mus ᵇvniuerſa ᶜlegis oooo	τὴν γῆν ἐκείνην ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὴν κατὰ πάσας
	׳ לַעֲשׂוֹת ׳ אֶת ׳ כָּל ׳ דִּבְרֵי ׳ הַתּוֹרָה ׳	׳ עָשָׂה ׳ דָּבָר	ᵈhuius. Cap. 30.	maledictiões scriptas in libro le=
	׳ הַזֹּאת׃		Qvm ergo ᵉvenerint ᶠsuper te ᵍomnes ʰsermones ⁱisti: ooooooooooooooo	τὰς ἀρὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νό
	׳ וְהָיָה ׳ כִּי ׳ יָבֹאוּ	Ca. xxx.	ʲbenedictio ᵏsiue maledi ctio ˡquam ᵐpropoſui ooo	gio huiꝰ. ꝛ eiecit eos dñs de tra
	׳ עָלֶיךָ ׳ כָּל ׳ הַדְּבָרִים ׳ הָאֵלֶּה ׳	׳ בּוֹא	ⁿin cõſpectu tuo: ᵒ& du ctus penitudie ᵖcordis	μου τούτου. καὶ ἐξῆρεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῆς γῆς
	׳ הַבְּרָכָה ׳ וְהַקְּלָלָה ׳ אֲשֶׁר ׳ נָתַתִּי	׳ נָתַן	tui ᵍin q̃s ʳdiſpſerit te ˢdñs ᵗdeus tuus: ᵘ& reuerſus	eos in furore ꝛ tra ꝛ indignatiõe magna val=
	׳ לְפָנֶיךָ ״ וַהֲשֵׁבֹתָ ׳ אֶל ׳ לְבָבְךָ ׳ בְּכָל	״ פָּנָה ׳ שׁוּב	fueris ad eum: oooooooo ᵛ& obedieris ʷeius impe riis: ˣsicut oooooooooooo	ἀυτῶν ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ καὶ τῷ ἐξυσμῷ μεγάλῳ σφό
	׳ הַגּוֹיִם ׳ אֲשֶׁר ׳ הִדִּיחֲךָ ׳ יְהוָה ׳ אֱלֹהֶיךָ	׳ דָּחָה		de: ꝛ piecit eos in trã alienã sicut
	׳ שָׁמָּה׃ ׳ וְשַׁבְתָּ ׳ עַד ׳ יְהוָה ׳ אֱלֹהֶיךָ			ὁρᾷ, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς εἰς γῆν ἑτέραν ὡσεὶ
	׳ וְשָׁמַעְתָּ ׳ בְּקֹלוֹ ׳ כְּכֹל ׳ אֲשֶׁר ׳׳	׳ קוֹל		πίc. occulta dño deo nſo: at ma=
				νιf. τὰ κρυφαῖα κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, τὰ δὲ φα
				nifesta nobis ꝛ filijs nſis in sẽpiternũ: vt faciam⁹
				νερὰ ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ποιεῖν
				vniuersa ẏba legis huius.
				πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου. Ca. 30
				Θ ꝛ erit cũ venerit sup te oia A
				καὶ ἔσται ὡς ἂν ἔλθωσιν ἐπὶ σὲ πάντα τὰ
				ẏba hec: bño ꝛ maledictio: quã
				ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα, ἣν
				dedi añ facie tuã: ꝛ suscepe ris in
				δέδωκα πρὸ προσώπου σου, καὶ δέξῃ εἰς τὸν
				cor tuũ in vniuersis gentib⁹: vbicũq; dis=
				περσεν σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ, καὶ ἐπι=
				stro fuerit ad dñm deũ tuũ: ꝛ obedie
				σραφήσῃ ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου, καὶ ὑπακού
				ris voci eius iurta oia q̃
				σῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅσα

Pritiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.
׳ יִתַּם	creſcet in ea oĩs herba: ſic̃ ſubuerſio ſodome ꝛ gomor re adame ꝛ ſeboi: q̃s ſubuertit dño in tra ſua ꝛ in; fu rore ſuo. et dicẽt oẽs populi ꝓpter q̃d fecit dño ſic̃ ter re huic! q̃ eſt ira furoꝛis magni huiꝰ! Et dicẽt. q: dere liquerũt pactũ dñi dei patrũ ſuoꝝ qõ ſtatuit cũ eis qñ eduxit eos de terra egypti: ꝛ ambulauerũt ꝛ ſeruie= rũt idolis populoꝝ ꝛ adorauerũt poſtẽta q̃ neſcierũt et q̃ non pñt bene facere eis. Et tratus eſt furoꝛ dñi cõtra terrã illã: vt induceret sup eã oẽs maledictiões que ſcripte ſunt in libro hoc. Et eiecit eos dño de ter= ra ſua in ira ꝛ in indignatione ꝛ in furoꝛe magno: et migrare fecit eos in terrã altã: ſicut in die hac. Que occulta ſunt: ſint coram dño deo noſtro: que autẽ ma nifeſta ſunt: nobis ꝛ fũliis noſtris vſq; in ſeculũ: vt fa ciamus omnia verba legis huius. Ca. 30. Θ ꝛ erit cum venerint sup te oia verba hec bene= dictionũ ꝛ maledictionũ que poſui coram te: cõ uerteris ad cor tuũ in oĩbus populis ad quos migra re te fecit dominus. Et cõuerteris ad timorẽ domini dei tui: ꝛ obedies verbo eius iurta omnia ooooo	יִתַּם אָמַר רָנַב קוּם נָפַק טָמַה יָטַב נְבֵלָה טָמֵר גְּלַה עָבַד הָוָה אָתָא תּוּב נְכַל
		יַסֵּם יְיָ כָּל עִשְׂבָּא דְּבְרַם אַרְעָא סְדוֹם וַעֲמוֹרָה אַדְמָה וּצְבוֹיִם דְּהַפַּכְתְּ בִּרְגָזֵיהּ וּבְתִמְהֵיהּ׃ וְיֵימְרוּן כָּל עַמְמַיָּא עַל מָה עֲבַד יְיָ כְּדֵין לְאַרְעָא הָדָא מָה תִּקּוּף רוּגְזָא דְּרָגָא הָדֵין׃ וְיֵימְרוּן עַל דְּשָׁבְקוּ יָת קְיָמָא דַּייָ אֱלָהָא דַּאֲבָהָתְהוֹן דְּגְזַר עִמְּהוֹן כַּאֲפָקוּתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃ וְאָזְלוּ וּפְלָחוּ לְטַעֲוָת עַמְמַיָּא וּסְגִידוּ לְהוֹן דְּלָא יְדָעִינוּן וְלָא אוּשְׁיָבָא לְהוֹן׃ וּתְקֵף רוּגְזָא דַּייָ בְּאַרְעָא הַהִיא לְאַיְתָאָה עֲלַהּ יָת כָּל לְוָטָיָא דִּכְתִיבִין בְּסִפְרָא הָדֵין׃ וְתַלְּטִינוּן יְיָ מֵעַל אַרְעָתְהוֹן בִּרְגַז וּבְתִמְהָה וּבְתָקוֹף רָב׃ וְאַנְּחִינוּן לְאַרְעָא אָחֳרִי כְּיוֹמָא הָדֵין׃ הַסְתַּרְתָּן קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא וּגְלַיְיָן לָנָא וְלִבְנָנָא עַד עָלְמָא לְמִפְלַח יָת כָּל פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא הָדָא׃	Ca. xxx. וִיהֵי אֲרֵי יֵיתוֹן עֲלָךְ כָּל פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין בִּרְכָן וְלוֹטָן דְּיְהַבִית קֳדָמָךְ וְתָתִיב לִלְבָבָךְ בְּכָל עַמְמַיָּא דְּאַנְדִּיחָךְ יְיָ אֱלָהָךְ יְתָהוֹן׃ וְתִתּוּב לְדַחְלְתָא דַּייָ אֱלָהָךְ וְתִקְבֵּל פִּתְגָמַיְהִי

Trãsla.Grec.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Piero.	Ter.Heb.	Deut. Ca.xxx.	Peritiua.heb.
ego tibi ꝑcipio hodie: et toto corde ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας tuo ⁊ ex tota alа tua: ⁊ ſanabit deꝰ σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἰάσεταί σε κύ- minꝰ peccata tua: ⁊ miſerebit tui: ⁊ ριος τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ ἐλεήσει σε, καὶ rurſũ cõgregabit te deꝰ dictis gẽtibꝰ: in πάλιν συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἰς ἃ ὑποδιſpſit te dñs deꝰ tuꝰ illuc. ſi fuerit ὑμᾶς διεσκόρπισέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ. ἐὰν ᾖ diſpſio tua aſſumitate celi: inde ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν cõgregabit te dñs deꝰ tuꝰ: ⁊ illinc aſſumet συνάξει σε κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἐκεῖθεν λήψεταί te: ⁊ introducet te dñs deꝰ tuꝰ in trã ꝙ σε, καὶ εἰσάξει σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν possederũt pres tui: ⁊ possidebis κληρονόμησαν οἱ πατέρες σου, καὶ κληρονομήσεις eam: ⁊ bñ tibi faciet: ⁊ numeroſiorẽ te faci αὐτήν, καὶ εὖ σε ποιήσει, καὶ πλειονας σε ποιή et ſup pres tuos. ⁊ mãdabit σει ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου. καὶ προστάξει dñs deus tuus cor tuũ ⁊ cor ſemi κύριος τὴν καρδίαν σου, καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σπέρ nis tui: vt diligas dñm deũ tuũ ex toto ματός σου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης corde tuo ⁊ ex tota alа tua: vt τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ἵνα viuas tu. ⁊ dabit dñs deus tuꝰ maledictiões has ζῇς σύ. καὶ δώσει κύριος ὁ θεός σου τὰς ἀρὰς ταύ ſup inimicos tuos: ⁊ ſup odientes τας ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς te: qui ꝑſecuti ſũt te. ⁊ tu reuerteris ⁊ audies σε, οἳ ἐδίωξάν σε. καὶσὺ ἐπιστραφήσῃ καὶ ἐισακούσῃ vocẽ dñi dei tui: ⁊ facies τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις τὰς mãdata eius: q̃ ego ꝑcipio tibi hodie. ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. ⁊ abũdare faciet te dñs deus tuus in oñi ope καὶ περισσεύσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ manũ tuarũ: ⁊ in ſobole vteri tui: τῶν χειρῶν σου, καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, ⁊ in fetibus iumẽtoꝝ tuoꝝ: ⁊ in fructi καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐν τοῖς γενή bus tue: qñ reuertet dñs deus tuus vt gau μασι τῆς γῆς σου, ὅτι ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεός σου ἐυφρα deat ſup te in bonũ: ſicut gauiſus ẽ in pa νθῆναι ἐπὶ σὲ εἰς ἀγαθά, καθότι ἐυφράνθη ἐπὶ τοῖς πα tribus tuis: ſi audieris vocẽ dñi dei tui: vt τράσι σου, ἐὰν ἐισακούσῃς τῆς φωνῆς κυ τοῦ θεοῦ σου, φυ cuſtodias ꝑcepta eius ⁊ iuſtificatiões eꝰ λάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ſcriptas in libro legis huius: ſi τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐὰν

Trãsla.B.Piero.	Ter.Heb.	Deut. Ca.xxx.	Peritiua.heb.
ego hodie precipio ti- bi cum filiis tuis in toto corde tuo: & i tota anima tua: reducet te dñs deus tuus de ca ptiuitate tua: ac miſere bitur tui. & rurſum con gregabit te decũctis po pulis in quos te ante diſperſit. Si ad cardines celi fueris diſſipatus: inde te retrahet domin⁹ de us tuus. & aſſumet atq; introdu cet in terrã quã poſſede- runt patres tui & obtinebis eã. & bñdi cens tibi maioris nume ri te eẽ faciet q̃ fuerunt patres tui. Circuncidet dñs deus tuus cor tuũ: & cor ſeminis tui vt di ligas dominum deum tuum ex toto corde tuo: & in tota aia tua: vt poſſis viuere. Oẽs autem maledictio nes has conuertet ſuper inimicos tuos: & eos qui oderunt te & perſequũntur. Tu ãt reuerteris & audies vocem domini dei tui: faciesq; vniuerſa mandata que ego pre cipio tibi hodie. & abundare te faciet dñs deus tuus in cunctis opibus ma nuũ tuarum in ſobole vteri tui: & i fructu iu mẽtorum tuorum: in ve bertate terre tue: & re rum oim largitate. Re uertetur ei dñs vt gau deat ſup te in oib⁹ bõis ſicut gauiſus eſt i patri bus tuis: ſi tñ audieris vocẽ dñi dei tui & cu ſtodieris precepta eius: & cerimonias q̃ ſ hac lege ſcripta ſunt. & ꝯ	אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אַתָּה וּבָנֶיךָ	יְגַה
וְשַׁבְתָּ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ	שוּב
וְהוֹתִירְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁב וְרִחֲמֶךָ	שָׁבָה
וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר	שָׁבַע
הֲפִיצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה׃ אִם	פּוץ
יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם	הָיָה הָיָה
יְקַבֶּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם	קָבַץ
יִקָּחֶךָ׃ וְהֵבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ	לָקַח נטא
אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ	
וִירִשְׁתָּהּ וְהֵיטִבְךָ וְהִרְבְּךָ	יָטַב רָבָה
מֵאֲבֹתֶיךָ׃ וּמָל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת	מול
לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה	
אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ	
וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ׃ וְנָתַן יְהוָה	חָיָה
אֱלֹהֶיךָ אֵת כָּל הָאָלוֹת הָאֵלֶּה	אָלַח
עַל אֹיְבֶיךָ וְעַל שֹׂנְאֶיךָ אֲשֶׁר	
רְדָפוּךָ׃ וְאַתָּה תָּשׁוּב וְשָׁמַעְתָּ	שוּב
בְּקוֹל יְהוָה וְעָשִׂיתָ אֶת כָּל	עָשָׂה
מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ	צָוָה
הַיּוֹם׃ וְהוֹתִירְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ	יָתַר
בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ בְּפִרְיְ בִטְנְךָ וּבְפִרְי	בָּרָה
בְהֶמְתְּךָ וּבְפִרְי אַדְמָתְךָ לְטוֹבָה	טוֹב
כִּי יָשׁוּב יְהוָה לָשׂוּשׂ עָלֶיךָ	
לְטוֹב כַּאֲשֶׁר שָׂשׂ עַל אֲבֹתֶיךָ׃	שׂוּשׂ
כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ	שָׁמַע
לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה	חָקַק כָּתַב
בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה כִּי	יָרֵה

Interp.chal.	Peritiua chal.
q̃ ego precipio tibi hodie tu ⁊ filij tui in toto corde tuo et in tota alа tua. Et reducet dñs deus tuꝰ captiuitatẽ tranſmigratiõis tue: ⁊ miſerebit tui: ⁊ cõuertet ⁊ con gregabit te ex oĩbus populis in q̃bus diſperſit te dñs deꝰ tuus. Si fuerit diſpſio tua in fines celi: inde ꝙgre gabit te dñs deꝰ tuus: ⁊ inde applicabit te. ⁊ introducet te dñs deꝰ tuus in terrã quã poſſederũt pres tui ⁊ poſ ſidebis eã: ⁊ bene faciet tibi: ⁊ multiplicabit te magis ꝙ pres tuos. et auferet dñs deꝰ tuus iſipientiã cordis tui ⁊ iſipientiã cordis filioꝝ tuoꝝ: vt diligas dñm deũ tuũ in toto corde tuo ⁊ in tota alа tua: vt viuas. Et da bit dñs deꝰ tuus oẽs maledictiões has ſup inimicos tuos ⁊ ſup hoſtes tuos qui ꝑſecuti fuerũt te. Tu autẽ cõuerteris ⁊ obedies verbo dñi: ⁊ facies oĩa ꝑcepta eius q̃ ego ꝑcipio tibi hodie. et abũdare te faciet dñs deus tuꝰ in oĩbus opibus manuũ tuarꝝ in fetu ventris tui ⁊ in fetu iumẽtorum tuorꝝ ⁊ in fructu terre tue in bonum: quoniã conuertetur dñs vt gaudeat ſuper te in bonũ ſicut gauiſus eſt ſup patres tuos. Si obedie ris verbo domini dei tui vt cuſtodias precepta eius ⁊ mandata eius q̃ ſcripta ſunt in libro legis huiꝰ: q̃n	בָּרַךְ שֵׂבָה גְּבָלָה
	רַחַם כְּנַשׁ הָוָה
	סוּף רָבַב עוֹל
	יָרֵת יָטַב הָנָא
	עָדָה רָחַם הָיָה
	נָתַן תּוּב נְקֵבָל
	אָמַר עָבַד יָתַר
	יָלַד מַעֲשֶׂה אָבַד
	טוּב הָדָה
	עָבַר קוּם

Trãsla.Chal.

וַאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין אַתְּ וּבְנָךְ כָּל לִבָּךְ וּכְכָל נַפְשָׁךְ׃ וְיָתֵיב יְיָ אֱלָהָךְ יָת שְׁבִי
גָלוּתָךְ וְיִרְחֵם עֲלָךְ וְיִתוּב וְיִכְנְשִׁנָּךְ מִכָּל עַמְמַיָּא דִּבְדָרָן יְיָ אֱלָהָךְ לְתַמָּן אִם יְהֵוְיֵן
גְלוּתָךְ בְּסִפֵּי שְׁמַיָּא מִתַּמָּן יְכְנְשִׁנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ וּמִתַּמָּן יְתַבְּרִנָּךְ׃ וְיָעֵל יָתָךְ יְיָ אֱלָהָךְ
לְאַרְעָא דִּירִיתוּ אֲבָהָתָךְ וְתֵירְתָהּ וְיוֹטֵב לָךְ וְיַסְגִּנָּךְ מֵאֲבָהָתָךְ׃ וְיַעְדֵּי יְיָ אֱלָהָךְ
טַפְשׁוּת לִיבָּךְ וַית טַפְשׁוּת לִיבָּא דִּבְנָךְ לְמִרְחַם יָת יְיָ אֱלָהָךְ כָּל לִבָּךְ וּכְכָל נַפְשָׁךְ
בְּדִיל דְּתֵיחֵי׃ וְיִתֵּן יְיָ אֱלָהָךְ יָת כָּל לְוַטַיָּא הָאִלֵּין עַל בַּעֲלֵי דָּבָבָךְ וְעַל סָנְאֲוָךְ דְּרָדְפוּהִי
וְאַתְּ תְּתוּב וְתְקַבֵּל לְמֵימְרָא דַּיְיָ׃ וְתַעְבֵּיד יָת כָּל פִּיקוֹדוֹהִי דָּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין׃
וְיוֹתְרִינָךְ יְיָ אֱלָהָךְ לְכֹל עוֹבָדֵי יְדָךְ לְפֵרוֹתָא וּלְוָלְדָא דִּרְעוּתָךְ וּלְאִיבָא דְּאַרְעָךְ
לְטָבָא אֲרֵי יְתוּב יְיָ לְמֶחֱדֵי עָלָךְ לְטָבָא כְּמָא דְּחֵדֵי עַל אֲבָהָתָךְ׃ אֲרֵי תְקַבֵּל לְמֵימְרָא
דַּיְיָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר יָת פִּיקוֹדוֹהִי וּקְיָמוֹהִי דִּכְתִּיבִין בְּסִפְרָא דְּאוֹרָיְתָא דֵין אֲרֵי תְתוּב

Interp.chal.

q̃ ego precipio tibi hodie tu ⁊ filij tui in toto corde tuo et in tota alа tua. Et reducet dñs deus tuꝰ captiuitatẽ tranſmigratiõis tue: ⁊ miſerebit tui: ⁊ cõuertet ⁊ con gregabit te ex oĩbus populis in q̃bus diſperſit te dñs deꝰ tuus. Si fuerit diſpſio tua in fines celi: inde ꝙgre gabit te dñs deꝰ tuus: ⁊ inde applicabit te. ⁊ introducet te dñs deꝰ tuus in terrã quã poſſederũt pres tui ⁊ poſ ſidebis eã: ⁊ bene faciet tibi: ⁊ multiplicabit te magis ꝙ pres tuos. et auferet dñs deꝰ tuus iſipientiã cordis tui ⁊ iſipientiã cordis filioꝝ tuoꝝ: vt diligas dñm deũ tuũ in toto corde tuo ⁊ in tota alа tua: vt viuas. Et da bit dñs deꝰ tuus oẽs maledictiões has ſup inimicos tuos ⁊ ſup hoſtes tuos qui ꝑſecuti fuerũt te. Tu autẽ cõuerteris ⁊ obedies verbo dñi: ⁊ facies oĩa ꝑcepta eius q̃ ego ꝑcipio tibi hodie. et abũdare te faciet dñs deus tuꝰ in oĩbus opibus manuũ tuarꝝ in fetu ventris tui ⁊ in fetu iumẽtorum tuorꝝ ⁊ in fructu terre tue in bonum: quoniã conuertetur dñs vt gaudeat ſuper te in bonũ ſicut gauiſus eſt ſup patres tuos. Si obedie ris verbo domini dei tui vt cuſtodias precepta eius ⁊ mandata eius q̃ ſcripta ſunt in libro legis huiꝰ: q̃n

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Deut. | Ca. xxx. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Grc. lxx. cũ interp. latina.

תָּשׁוּב | אֶל | יְהוָה | אֱלֹהֶיךָ | בְּכָל
לְבָבְךָ | וּבְכָל | נַפְשֶׁךָ | ׃ | כִּי | הַמִּצְוָה
הַזֹּאת | אֲשֶׁר | אָנֹכִי | מְצַוְּךָ | הַיּוֹם | צִוָּה
לֹא | נִפְלֵאת | הִוא | מִמְּךָ | וְלֹא | פָּלֹא
רְחֹקָה | הִוא | ׃ | לֹא | בַּשָּׁמַיִם |
הִוא | לֵאמֹר | מִי | יַעֲלֶה | לָנוּ | עָלָה
הַשָּׁמַיְמָה | וְיִקָּחֶהָ | לָנוּ | וְיַשְׁמִעֵנוּ | לָקַח שָׁמַע
אֹתָהּ | וְנַעֲשֶׂנָּה | ׃ | וְלֹא | מֵעֵבֶר | לַיָּם | עָשָׂה
הִוא | לֵאמֹר | מִי | יַעֲבָר | לָנוּ | אֶל | עֵבֶר
הַיָּם | וְיִקָּחֶהָ | לָנוּ | וְיַשְׁמִעֵנוּ | אֹתָהּ
וְנַעֲשֶׂנָּה | ׃ | כִּי | קָרוֹב | אֵלֶיךָ | הַדָּבָר | קרב
מְאֹד | בְּפִיךָ | וּבִלְבָבְךָ | לַעֲשֹׂתוֹ | ׃ | פה עשה
רְאֵה | נָתַתִּי | לְפָנֶיךָ | הַיּוֹם | אֶת | נתן פנה
הַחַיִּים | וְאֶת הַטּוֹב | וְאֶת הַמָּוֶת | וְאֶת | חיה
הָרָע | ׃ | אֲשֶׁר | אָנֹכִי | מְצַוְּךָ | הַיּוֹם | רוע צוה
לְאַהֲבָה | אֶת | יְהוָה | אֱלֹהֶיךָ | לָלֶכֶת | ילך
בִּדְרָכָיו | וְלִשְׁמֹר | מִצְוֹתָיו | וְחֻקֹּתָיו | צוה חקק
וּמִשְׁפָּטָיו | וְחָיִיתָ | וְרָבִיתָ | שפט חיה
וּבֵרַכְךָ | יְהוָה | אֱלֹהֶיךָ | בָּאָרֶץ | ברך
אֲשֶׁר | אַתָּה | בָא | שָׁמָּה | לְרִשְׁתָּהּ | בוא ירש
וְאִם | יִפְנֶה | לְבָבְךָ | וְלֹא | תִשְׁמָע | פנה שמע
וְנִדַּחְתָּ | וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ | לֵאלֹהִים | דחה שחה
אֲחֵרִים | וַעֲבַדְתָּם | ׃ | הִגַּדְתִּי | עבד נגד
לָכֶם | הַיּוֹם | כִּי | אָבֹד | תֹּאבֵדוּן | אבד
לֹא | תַאֲרִיכֻן | יָמִים | עַל | הָאֲדָמָה | ארך יום
אֲשֶׁר | אַתָּה | עֹבֵר | אֶת | הַיַּרְדֵּן |
לָבוֹא | שָׁמָּה | לְרִשְׁתָּהּ | ׃ | הַעִדֹתִי | בוא ירש עוד

"reuertaris ˢad ʳdominũ
'deum tuum ᵘin toto ooooo
ᵇcorde tuo: ᶜ& in ooooooo
tota ᵇanima tua. ᶠManda
tum ᵍhoc ᵇquod ᶦego ᵇpre
cipio tibi ᶦhodie ooooooo
ᵐnõ ⁿsupra ᵖte ᵒest: ᵠ neq
ooooooooooooooooooooooo
ʳprocul positum ʳnec ⁿ in
celo situm: ooooooooooooo
ʳvt possis dicere ˢqs ᵇnos
strum ᵃvalet ᵉad celũ ᵃascẽ
dere ᵇvt deferat ᵍillud ᶜad
nos ʳvt audiamus ooooooo
ᵇatq; opere compleam?:
ˢneq; ᵏtrans ˢmare positũ
ᵘvt causeris & ᵘdicas :ᵒqs
ᵠe nobis ᶠpoterit ʳmare
ᶠtrãsfretare: ᵘ & illud ᵏ ad
nos vsq; ᵘdeferre: ʳvt pos
simus audire ᵃ & facere
quod p̃ceptũ ē :ᵇsed ᶜiux
ta ᵇte est ᶜsermo ʳvalde ᵍin
ore tuo ᵇ& in corde tuo
ˢvt facias illũ. ᵏCõsidera
ᵠ ᵘhodie ˢpposueri ᵐi cõ
spectu tuo ᵖvitam ᵠ& bo
num: ᵒ& e cõtrario ᵉ mor
tem ᵘ& ʳ malum: ooooooo
ooooooo ooooooooooooooo
ᶜvt diligas ᶜdominũ ᵈdeũ
tuum ᵍ& ambules ooooooo
ᵇ in viis eius :ᵇ& custodi
as ᵇmandata illius ˢ& ceri
monias ᵐatq; iudicia: ᵒ&
vivas: ᵖ atq; multiplicet
te ᵖbenedicatq; tibi ᵖin
terra ad ooooooooooooo
ʳquam ʳingredieris ˢpos
sidendam. ooooooooooooo
ᵃSi ãt ᵇ auersũ fuerit ᶜ cor
tuũ ᵖ& ᶜaudire ᵖnolueris
ʳatq; errore deceptus ᵍa
doraueris ᵖdeos ooooooo
ᵗalienos ᵏ& seruieris eis:
ᵗpredico ooooooooooooo
ᵐtibi ⁿhodie ᵒ q ᵠpeas &
ooooooooooooooooooooo
ʳparuo ʳtempore ᵉmore
ris ⁿin ʳterra :ad ooooooo
ʳquam ᶜiordane ᵏtrãsmis
so ooooooooooooooooooo
ᵒingredieris ᶠ possidẽdã.
ᵉTestes inuoco ooooooo

cõuersus fuerit ad dñm deũ tuũ ex toto cor
ἐπιστραφῇς ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρ
de tuo ⁊ ex tota ãa tua: qđ mã
δίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ὅτι ἃ ἐντε
datũ hoc qđ ego p̃cipio tibi hodie: nõ grã
λλὰ ῥῆτὸν ἐν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, οὐχ ὑπέ
ue est: neq; pcul a te est: nõ in ce
ρογκός ἐστιν, οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστίν, οὐκ ἐν τῷ οὐ
lo est: dicẽs: qđ ascendet nr̃m in ce
ρανῷ ἐστί, λέγων, τίς ἀναβήσεται ἡμῶν εἰς τὸν οὐρα
lũ: ⁊ accipiet nobis illud: ⁊ audiẽtes il
νόν, καὶ λήψεται ἡμῖν αὐτό, καὶ ἀκούσαντες αὐ
lud faciemus. neq; trãs mare est: dicẽs:
τὸ ποιήσομεν. οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστί, λέγων,
qđ trãsfretabit ad trãs mare: ⁊ acci
τίς διαπεράσει εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ λάβῃ
piet nobis illud: ⁊ audientes illud faciemus.
ἡμῖν αὐτό, καὶ ἀκούσαντες αὐτὸ ποιήσομεν.
iuxta te est ῥ̃bũ valde in ore tuo:
ἐγγύς σου ἐστὶ τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου,
⁊ in corde tuo ⁊ in manib⁹ tuis vt facias
καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ταῖς χερσί σου ποιεῖν
illud. ecce vedi ante faciẽ tuã hodie
αὐτό. ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν
vitã ⁊ mortẽ: bonũ ⁊ malũ. ſi ãt
ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. ἐὰν δὲ
audieritis mãdata dñi dei vr̃i: que
ἐισακούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας
ego p̃cipio vobis hodie: vt diligatis dñm deũ tuũ:
ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου,
ambuletis in oĩbus vĩs eius: ⁊ custo
πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσ
diatis iustificatiões eius ⁊ mãdata eius ⁊
σειν τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ
iudicia: ⁊ viuetis: ⁊ multi critis: ⁊
τὰς κρίσεις, καὶ ζήσεσθε, καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ
bẽdicet tibi dñs deus tuus in oi fra: ad q̃
εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ, εἰς ἣν
ingrederis illuc possidẽdã eã. ⁊ si auersũ fuerit
εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. καὶ ἐὰν μεταστῇ
cor tuũ: ⁊ nõ audieris: ⁊ errore de
ἡ καρδία σου, καὶ μὴ ἐισακούσῃς, καὶ πλανη-
ceptus adoraueris deos alienos: ⁊ seruieris
θεὶς προσκυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις, καὶ λατρεύσῃς
eis: annũcio tibi hodie q̃ pditiõe peri
αὐτοῖς, ἀναγγέλλω σοι σήμερον ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπω
bitis: ⁊ nõ lõgeui critis in fra:
λεῖσθε, καὶ οὐμὴ πολυήμεροι ἔσεσθε ἐπὶ τῆς γῆς,
in q̃ vos trãsitis iordanẽ illuc vt
εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κλη-
possideatis eã. testes inuoco
ρονομῆσαι αὐτήν. διαμαρτύρομαι

C Ro. 10 b.

D

g.4.d.

Pritiua chal. | Interp. chal.

כָּפַר פָּרַשׁ אֲמַר
נָסַךְ נָסַב שָׁמַע
עָבַד עָבַר
חָזָה חָיָה בָּקַר
רָחַם יָרַךְ נָמַר
קוּם דּוּן סָנָא
עֹול יָרַת בָּנָה
כָּבַל טָעָה סָנַד
פָּלַח חָוָה אָבַד
אָרַךְ עֹול סָבַד

conuerteris ad timorẽ dñi dei tui in toto corde tuo et
in tota aĩa tua. Quoniã p̃cepti hoc qđ ego p̃cipio
tibi hodie nõ est ſeparatũ a te: nec longe est. Non est
in celo: vt dicas. Quis ascendet pro nobis in celũ vt
deferat illud nobis: ⁊ audiam⁹ illud ⁊ faciamus illũ.
neq; est trans mare: vt dicas. Quis trãsibit p nobis
trans mare: ⁊ afferet illud nobis: ⁊ audiemus illud ⁊
faciemus illud. sed iuxta te est sermo valde in ore tuo
et in corde tuo: vt facias illũ. Vide q̃ posui coã te ho
die vitam ⁊ bonũ: ⁊ mortẽ ⁊ malũ. quod ego p̃cipio
tibi hodie est: vt diligas dñm deum tuũ: ⁊ vt ambules
in viis que recte sunt coram eo: ⁊ custodias p̃cepta
eius ⁊ mãdata eius ⁊ iudicia eius: vt viuas ⁊ multipli
ceris: ⁊ benedicat tibi dñs deus tuus in terra ad quã
tu ingredieris possidendã. Et si auersus fuerit cor tuũ
et non obedieris: ⁊ errauerit ⁊ adorauerit idola po
pulorũ ⁊ seruieris eis: annuncio vobis hodie q̃ per
ditione peribitis: non prolongabũtur dies vestri su
per terrã propter quaꝫ tu transis iordanem vt ingre
diaris ⁊ possideas eam. Contestor ooooooooooo

Transla. Chal.

תְּתוּב לְחַלְקָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל לִבָּךְ וּבְכָל נַפְשָׁךְ ׃ אֲרֵי תַּפְקִידְתָּא הָדָא דַּאֲנָא מְפַקֵּד
לָךְ יוֹמָא דֵּין לָא מְפָרְשָׁא הִיא מִינָּךְ וְלָא רְחִיקָא הִיא ׃ לָא נְשָׁמַיָּא הִיא לְמֵימַר מַן
יְסַק לָנָא לִשְׁמַיָּא וְיִסְבַּהּ לָנָא וְיַשְׁמְעִנָּא יָתַהּ וְנַעְבֵּד יָתַהּ ׃ וְלָא מֵעִבְרָא לְיַמָּא הִיא
לְמֵימַר מַן יְעִיבַר לָנָא לְעִבְרָא יַמָּא וְיִסְבַּהּ לָנָא וְיַשְׁמְעִנָּא יָתַהּ וְנַעְבֵּד יָתַהּ ׃ אֲרֵי קָרִיב
לָךְ פִּתְגָמָא לַחֲדָא בְּפוּמָךְ וּבְלִבָּךְ לְמֶעְבְּדֵיהּ ׃ חֲזֵי דִּיהַבִית קֳדָמָךְ יוֹמָא דֵּין יָת חַיֵּי וְיָת
טָבְתָא וְיָת מוֹתָא וְיָת בִּישָׁא ׃ דַּאֲנָא מְפַקֶּדְךָ יוֹמָא דֵּין לְמִרְחַם יָת יְיָ אֱלָהָךְ וּלְמַהֲךְ
בְּאוֹרָחָן תְּקִינָן קֳדָמוֹהִי וּלְמִיטַר פִּקּוּדוֹהִי וּקְיָמוֹהִי וְדִינוֹהִי וְתֵחֵי וְתִסְגֵּי וְיִבָרְכִנָּךְ
יְיָ אֱלָהָךְ בְּאַרְעָא דְּאַתְּ עָלַיל לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ ׃ וְאִם יְתִבְּלֵי לִבָּךְ וְלָא תְקַבֵּל וְתִטְעֵי
וְתִסְגּוֹד לְטָעֲוָת עַמְמַיָּא וְתִפְלְחִינוּן ׃ חַוֵּיתִי לָכוֹן יוֹמָא דֵּין אֲרֵי מֵיבַד תִּיבְדוּן לָא
תּוֹרִיכוּן יוֹמִין עַל אַרְעָא דְּאַתְּ עָבַר יָת יַרְדְּנָא לְמֵירְתַהּ ׃ סַהֲדִית

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

vobis hodie et celũ ⁊ trã: vitã ⁊
ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν ζωὴν καὶ
mortẽ dedi añ faciẽ vras: bẽdi-
τὸν θάνατον δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν, τὴν εὐλο
ctiões ⁊ maledictiões. ⁊ elige vitã: vt viuas
γίαν καὶ τὴν κατάραν· καὶ ἐκλέξαι τὴν ζωήν, ἵνα ζῇς
tu ⁊ semẽ tuũ: vt diligas dñm deũ tuũ:
σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου,
audias vocẽ eius: ⁊ adhereas ei:
ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ,
q̃ſi hoc vita tua. ⁊ lõgitudo dierũ
ὅτι τοῦτο ἡ ζωή σου. καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν
tuoꝝ: vt habites tu in
σου, κατοικεῖν σε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος
terra: quã iurauit dñs
patribus tuis abrahã ⁊ isaac ⁊ iacob
τοῖς πατράσιν σου ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ
vt daret eis.
δοῦναι αὐτοῖς. Ca. 31.

A ΘΕ finẽ fecit moyses loquẽdi oia
καὶ συνετέλεσε μωυσῆς λαλῶν πάντας τοὺς
verba hec ad oẽs filios israel. ⁊ dixit
λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς ἰσραήλ. καὶ εἶπε
ad eos: cẽtũ ⁊ viginti ãnoꝝ ego sum hodie:
πρὸς αὐτούς, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον,
nõ potero vltra ingredi egredi. dñs
οὐ δυνήσομαι ἔτι εἰσπορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι καὶ
dixit ad me nõ trãsibis iordanẽ hunc.
εἶπεν πρός με οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον.
dñs deus tuus qui præit añ facie
κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου
tuã: ipe delebit gẽtes has a fa
σου, αὐτὸς ἐξολοθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώ
cie tua: ⁊ possidebis eas: ⁊ iosue
που σου, καὶ κατακληρονομήσεις αὐτούς, καὶ Ἰησοῦς
qui præit añ facie tuã: sicut locutus ẽ
ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε
dñs. ⁊ faciet dñs eis: sicut fecit se-
κύριος· καὶ ποιήσει κύριος αὐτοῖς, καθὼς ἐποίησε σή
on ⁊ og duobus regibus amorreoꝝ:
ὼν καὶ ὼγ τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τῶν ἀμορραίων,
qui fuerũt vltra iordanẽ: ⁊ tre co-
οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τῇ γῇ αὐ
rũ: sicut deleuit eos: ⁊ tra
τῶν, καθότι ἐξολόθρευσεν αὐτούς, καὶ παρέ
didit eos dñs eorã vobis. ⁊ facie-
δωκεν αὐτοὺς κύριος ἐνώπιον ὑμῶν· καὶ ποιή
tis eis: sicut pcepi vobis. viriliter age:
σετε αὐτοῖς, καθὰ ἐνετειλάμην ὑμῖν· ἀνδρίζου,
⁊ cõfortare ne timeas: neq; paueas: neq; ter-
καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλία, μηδὲ πτόη-
reariꝝ a cõspectu eoꝝ: q̃ſi dñs de-
θῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός
tuꝰ q̃ precedit
σου ὁ προπορευόμενος

Trãsla.B.Hiero.

hodie celum & terrã
terram ⁊ propoſueri
vobis vitam & bonũ.
bñdictionem & maledi
ctionẽ. Elige ergo vitã
vt & tu viuas & ſemen
tuum & diligas
dominum deum tuum
atq; obedias
voci eius: & illi adhere
as. Ipſe eſt enim vita
tua & lõgitudo dierum
tuorũ. vt habites in terra
quã iurauit dñs pa
tribus tuis
abraã iſaac & iacob vt
daret eam illis. Caꝑ. 31.
HAbuitq; moyſes & locutus eſt oia
verba hec ad vniuerſũ
iſrael. & dixit ad eos.
Centum
viginti annorum ſum
hodie. non
poſſum vltra egredi &
ingredi: preſerti cum &
dominus dixerit mihi:
non tranſibis
iordanẽ iſtum. Dñs er
go deus tuus tranſibit
ante te. Ipſe delebit
omnes gentes
has in cõſpectu tuo: &
poſſidebis eas. Et
ioſue iſte tranſibit ſi
cut locutus eſt
dominus. Facietq; do
minus eis ſicut
fecit ſeon & og regib⁹
ammorreorum.
& terre eorum delebit
eos. Cum ergo
& hos tradiderit vobis
ſimiliter facietis
eis ſicut precepi
vobis. Viriliter agite
& confortamini. Noli
te timere nec paueatis
ad conſpectum eorum:
quia dominus deus tu
us ipſe eſt ductor

Tex.Heb. Deut. Ca.xxxi. Pũctiua heb.

בָּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ
הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים
לְמַעַן תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ לְאַהֲבָה
אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ
בְּקֹלוֹ וּלְדָבְקָה בּוֹ כִּי הוּא חַיֶּיךָ
וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ לָשֶׁבֶת עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת
לָהֶם׃ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר Ca.xxxi.
אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל
יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן מֵאָה
וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא
אוּכַל עוֹד לָצֵאת וְלָבוֹא וַיהוָה
אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת
הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר
לְפָנֶיךָ הוּא יַשְׁמִיד אֶת הַגּוֹיִם
הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וִירִשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ
הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה׃ וְעָשָׂה יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר
עָשָׂה לְסִיחֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי
וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם׃
וּנְתָנָם יְהוָה לִפְנֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם
לָהֶם כְּכָל הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי
אֶתְכֶם׃ חִזְקוּ וֶאֱמָצוּ אַל
תִּירְאוּ וְאַל תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם
כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ

Pũctiua chal.

חַיִּים רָעָה
אָמַר בָּרַךְ
יָכַל יָצָא
עָבַר
הַיַּרְדֵּן הַזֶּה
פָּנָה שָׁמַד
עָשָׂה
צִוָּה
יָרֵא עָרַץ

Interp.chal.

vobis hodie celum ⁊ terrã: vitam ⁊ mortẽ poſui coram
te: benedictiones ⁊ maledictiones: eligeq; autẽ vitam
vt viuas tu ⁊ filij tui: vt diligas dñm deum tuũ: vt obe
dias verbo eius: ⁊ vt adhereas timori eius. Quoniã
ipſe eſt vita tua ⁊ prolongatio dierũ tuoꝝ: vt habites
in terra pro qua iurauit dñs patribus tuis abraham
iſaac ⁊ iacob: vt daret eam illis. Ca. 31.
HAbiit itaq; moyſes ⁊ locut⁹ eſt verba hec ad oẽm
iſrael: ⁊ dixit ad eos. Centũ ⁊ viginti annoꝝ eta
tis ſum hodie: nõ poſſuꝫ vltra egredi ⁊ ingredi: ⁊ dñs
dixit ad me. Non tranſibis iordanẽ iſtum. Dñs deus
tuus ipſe tranſibit ante te: ⁊ ipſe diſperdet populos
iſtos in cõſpectu tuo: ⁊ poſſidebis eos. Joſue aũt ipſe
tranſibit ante te: ſic locutus eſt dñs. Et faciet dñs eis
ſicut fecit ſeon ⁊ og regibus amorreorũ ⁊ terre eorũ:
quia diſperdidit eos. et tradet eos dñs in conſpectu
veſtro: ⁊ facietis eis iuxta omnia precepta que prece
pi vobis. Confortamini ⁊ robotamini: ne timeatis
neq; formidetis a facie eorum: quoniam verbum do
mini dei tui dux erit

Pũctiua chal.

חַיִּים רָעָה
אָמַר בָּרַךְ
יָכַל יָצָא
עָבַר
הַיַּרְדֵּן הַזֶּה
פָּנָה שָׁמַד
עָשָׂה
צִוָּה
יָרֵא עָרַץ
שָׁנָה
נָפַק עַל עָבַר
שָׁלַח יָרַת
עָבַד
מָסַר פָּקַד חָלַל
תָּבַר אָמַר דָּבַר

Transla.Chal.

פְּטַן יוֹמָא דֵּין אֲתַת שְׁמַיָּא וְיָת אַרְעָא קֳדָמַי חַיֵּי וּמוֹתָא יְהָבִית קֳדָמָךְ וּלְוָטַיָּן וְתִתְרְעֵי קְטַל
בִּדִיל דְּתֵיחֵי אַתְּ וּבְנָךְ וּלְמֵרְחַם יָת יְיָ אֱלָהָךְ לְקַבָּלָא לְמֵימְרֵיהּ וּלְאִתְכַּבָּרָא לְרַמְלוּתֵיהּ
אֲרֵי הוּא חַיֵּיךְ וְאוֹרְכוּת יוֹמָךְ לְמִתַּב עַל אַרְעָא דְּקַיֶּים יְיָ לַאֲבָהָתָךְ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב לְמִתַּן לְהוֹן׃ Ca.xxxi. וְאָזַל מֹשֶׁה וּמַלֵּיל יָת פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין
עִם כָּל יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר לְהוֹן בַּר מְאָה וְעֶסְרִין שְׁנִין אֲנָא יוֹמָא דֵּין לֵית אֲנָא יָכִיל עוֹד
לְמִיפַּק׃ וּלְמֵימַר לִי לָא תְּעִיבַר יָת יַרְדְּנָא הָדֵין׃ יְיָ אֱלָהָךְ הוּא עָבַר קֳדָמָךְ
הוּא יְשֵׁיצֵי יָת עַמְמַיָּא הָאִלֵּין מִן קֳדָמָךְ וְתֵירְתִנוּן יְהוֹשֻׁעַ הוּא עָבַר קֳדָמָךְ כְּמָא דְּמַלֵּיל
יְיָ׃ וְיַעֲבֵד יְיָ לְהוֹן כְּמָא דְּעָבַד לְסִיחוֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי אֱמוֹרָאָה וּלְאַרְעָהוֹן דְּשֵׁצִי יָתְהוֹן׃
וְיִמְסְרִינוּן יְיָ קֳדָמֵיכוֹן וְתַעְבְּדוּן לְהוֹן כְּכָל פִּתְגָמָא דִּפְקֵידִית יָתְכוֹן׃ תְּקִיפוּ וְתִתְגַּבְּרוּ
לָא תְּדְחֲלוּן וְלָא תִתְבְּהָתוּן מִן קֳדָמֵיהוֹן אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ מֵימְרֵיהּ דְּמָרְבָּד

Pūtiua heb.	Ter. Heb.	Deut. Ca. xxxi.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Hebr. lxx. cū interp. latina
עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ׃ וַיִּקְרָא	רָפָה עָזַב בָּרָא	עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ׃ וַיִּקְרָא	tu? & nō dimittet nec dereliq̄tte. Vocauitq̄ moyses iosue & dixit ei coram oooooooooooooo oi israel. Cōfortare & esto robustus. Tu enim introduces populum istū in terrā oooo oooo quā daturū se patrib? eorū iurauit dñs: oooooo & tu eam diuides sorte. Et dominus oooooooo qui ductor est vī: ipse erit tecum oooooooooooo nō dimittet nec dereliquet te. Noli timere oo nec paueas. Scripsit itaq̄ moyses legem oooo hanc & tradidit eam sacerdotibus filiis oooooooo leui qui portabāt arcā federis dñi: oooooooooo & cunctis senioribus israel. Precepitq̄ oooo eis dicens. Post septē annos oooooooooooooooo anno remissiōis in solēnitate tabernaculorū cōueniētib? cunctis ex israel: vt appareant oo in cōspectu dñi dei tui in loco oooooooooooooo quem elegerit dñs: le ges verba legis oooooooo huius corā oi israel: audiētib? eis & in vnū omni populo congregato: tam viris oooooooo q̄ mulieribus paruulis & aduenis qui iunt ooo intra portas tuas vt audientes ooo ooooo ooo ooo discant: & timeant dominum deum vestrum. & custodiant impleant q̄ omnes sermones ooo legis huius. Filii quoq̄ eorum oooooooooooo qui nunc ignorant vt audire possint & oooooo timeant dominum deum suum oooooooooooo cunctis diebus quibus versantur in oooooooooo	ὑπὸ σοῦ καὶ οὐ μὴ ἀφῶ σε οὐδὲ μὴ ἐγκαταλίπω σε· καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς πάντα Ἰσραήλ, ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσελεύσῃ πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν, δοῦναι αὐτοῖς· καὶ σὺ κατακληρονομήσεις αὐτὴν αὐτοῖς· καὶ κύριος ὁ συμπορευόμενος μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε οὐδὲ μὴ ἐγκαταλίπῃ σε· μὴ φοβοῦ μηδὲ δειλιάσῃς· καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ πρεσβυτέροις υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφέσεως ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας ἐν τῷ συμπορεύεσθαι πάντα Ἰσραὴλ ὀφθῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἀναγνώσεται νόμον τοῦτον ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν· ἐκκλησίασαι τὸν λαὸν ἄνδρας καὶ γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα, καὶ προσήλυτον τὸν ἐν ταῖς πόλεσί σου, ἵνα ἀκούσωσι, καὶ ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι κύριον θεὸν ὑμῶν. καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου· καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν οἱ οὐκ οἴδασιν, ἀκούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς oooooooo	B Infra. co. ios. 1. b 3. Re. 1. a.
אֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים	אֶת קֵצֶה שָׁנָה	אֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים		
בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת׃	בָּעֵד שָׁנָה	בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת׃		
בְּבוֹא כָל יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת	בְּאָה	בְּבוֹא כָל יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת		
אֶת פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם	פָּנֶה קוֹם	אֶת פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם		
אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה	בָּחַר קָרָא	אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה		
הַזֹּאת נֶגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם׃	נָגַד	הַזֹּאת נֶגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם׃		
הַקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים	קָהַל	הַקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים		
וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר	נָשָׁה נוּר	וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר		
בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן	שָׁמַע	בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן		
יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם	לָמַד	יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם		
וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי	עָשָׂה	וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי		
הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ וּבְנֵיהֶם		הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ וּבְנֵיהֶם		
אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ		אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ		
לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם		לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם		
כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל	יוֹם חָיָה	כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל		

Pūtiua.chal.

שָׁבַק
רָחַק עוֹל קוֹם
נָתַן חָסַן חָיָה

שׁוּב אָמַר שָׁנָה
תַּנָּא טָלַל אָתָא
חָזָה רָעָה בָּרָא
שָׁמַע עָשָׂה נוּר
קָרָה אָלַף לָמַד
נָטַר עָבַד

Interp. chal.

coram te: nō relinquet te nec dimittet te. Et vocauit moyses iosue & dixit ei ante oculos oīus israel. Confortare & esto robustus: qm tu introduces populum istum in terrā quā iurauit dñs dare patribus eor: & tu dabis eis eam in possessionē. Dñs aūt ipse dux erit coram te: verbū ei erit in auxiliū tuū: nō derelinquet te nec dimittet te: ne timeas neq; formides. Et scripsit moyses legē hanc: & tradidit eam sacerdotibus filijs leui q̄ portabant arcā federis dñi & oībus senioribus israel. Precepitq; moyses eis dicens. In fine septē annoꝝ in tēpore anni remissionis in solēnitate tabernaculoꝝ: cum venerit oīs israel vt appareant coram dño deo tuo in loco quē elegerit: leges legē istā coram omni israel: & audire facio eos. Cōgrega populū viros & mulieres paruulos & peregrinos tuos qui sunt in vrbibus tuis: vt audiant: & vt discant: & timeant coram domino deo vestro: & custodiant & faciant omnia verba legis huius. Filij quoq; eorum qui nescierunt: audient et discent timere coram domino deo vestro omnibus diebus quibus vos permanebitis super

Transla. Chal.

מִדַּבָּר לָא יְשָׁבְקִנְכוֹן וְלָא יְרַחֲקִנְכוֹן׃ וּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַאֲמַר לֵיהּ לְעֵינֵי כָּל
יִשְׂרָאֵל תְּקִיף וְעַלַּם אֲרֵי אַתְּ תֵּיעוֹל עִם עַמָּא הָדֵין לְאַרְעָא דְּקַיֶּם יְיָ לַאֲבָהָתְהוֹן
לְמִיתַּן לְהוֹן וְאַתְּ תַּחְסְנִנַּיְתָהּ לְהוֹן׃ וַיְיָ הוּא דְּמֵדַּבַּר קֳדָמָךְ יְהֵי מְסַעֲרֵיהּ יְהֵי
יְשָׁבְקִנָּךְ וְלָא יְרַחֲקִנָּךְ לָא תִדְחַל וְלָא תִתְבָּר׃ וּכְתַב מֹשֶׁה יָת אוֹרָיְתָא הָדָא וִיהַבָּהּ
לְבַרְתֵּיהּ בְּנֵי לֵוִי דְּטָלְטְלִין יָת אֲרוֹן קְיָמָא דַּייָ וּלְכָל סָבֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּפַקֵּיד מֹשֶׁה יָתְהוֹן
לְמֵימַר מְסוֹף שַׁבְעָ שְׁנִין בְּזִמַּן שָׁתָא דְּשׁוּמְטָתָא בְּחַגָּא דְּמַטַּלְלַיָּא׃ בְּמֵיתֵי כָּל יִשְׂרָאֵל
לְאִתְחַזָּאָה קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי תִּקְרֵי יָת אוֹרָיְתָא הָדָא קֳדָם כָּל יִשְׂרָאֵל
וְתַשְׁמְעִנּוּן בְּגַוְיָא וּבְרִיָּא וְסַפְלָא וְגִיּוֹרָךְ דְּ בְּקִרְוָךְ בְּדִיל דְּיִשְׁמְעוּן
וּבְדִיל דְּיִלְפּוּן וְיִדְחֲלוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן וְיִטְּרוּן לְמֶעְבַּד יָת כָּל פִּתְגָמֵי אוֹרָיְתָא הָדָא׃
וּבְנֵיהוֹן דְּלָא יְדָעוּ יִשְׁמְעוּן וְיִלְפּוּן לְמִדְחַל קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן כָּל יוֹמַיָּא דְּאַתּוּן קַיָּמִין עַל

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

tra: ad quã vos transitis iordanẽ illuc vt pos
γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε γεν lordanem illi κληρου
sideatis eã. ¶ dixit dñs ad moysen: ecce p
μῆσαι αὐτήν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, ἰδοὺ ἤγ
pe sũt dies mortis tue: voca iosue:
γίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου, κάλεσον Ἰησοῦν,
¶ state apud portas tabernaculi testimonij: ¶
καὶ στῆτε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ
precipiã ei. ¶ abiit moyses ¶ iosue
ἐντελοῦμαι αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς
in tabnaculũ testimonij: ¶ steterũt ad por
εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θυ
tas tabnaculi testimonij. ¶ descẽdit dñs i colũna
ρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ κατέβη κς ἐν στύλῳ
nubis: ¶ stetit in portis tabnaculi testimo
νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρί
nij: ¶ stetit colũna nubis ad portas tabna
ου, καὶ ἔστη ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκη
culi. ¶ dixit dñs ad moysen: ecce tu dormies cũ
νῆς· καὶ εἶπε κς πρὸς μωυσῆν, ἰδοὺ σὺ κοιμᾶ μετὰ τῶν
patribus tuis. ¶ surges populus iste fornicabitur
πατέρων σου· καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς οὗτος ἐκπορνεύσει
post deos alienos tre: ad quã iste ingredi-
ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τῆς γῆς, εἰς ἣν οὗτος εἰσπορεύε
tur illuc in eã: ¶ derelinquẽt me ¶ irri-
ται ἐκεῖ εἰς αὐτήν, καὶ ἐγκαταλείψουσί με καὶ διά-
tũ facient fedus meũ: quõ pepigi eis. ¶
σκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς· καὶ
iascar furore in eos in die illo: ¶
ἐργισθήσομαι θυμῷ αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ
derelinq eos: ¶ auertã faciẽ
καταλείψω αὐτούς, καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν
meã ab eis: ¶ erũt deuoratio. ¶ inueni
μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔσονται κατάβρωμα· καὶ εὑρήσου
ent eũ mala multa ¶ afflictiões. ¶ dicet in
σιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις· καὶ ἐροῖ ἐν τῇ ἡ
die illo: q: nõ est dñs deus meus in nob:
μέρᾳ ἐκείνῃ, διότι οὐκ ἔστι κύριος ὁ θεός μου ἐν ἡμῖν,
inuenerũt me mala hec. ego ãt auertiõe auer
εὕρισάν με τὰ κακὰ ταῦτα· ἐγὼ δὲ ἀποστροφῇ ἀπο-
tas faciẽ meã ab eis in die illo
στρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
pp oẽs nequicias: q: fecerũt: q: cõuersi sũt
διὰ πάσας τὰς κακίας, ἃς ἐποίησαν, ὅτι ἐπέστρεψαν
ad deos alienos. ¶ nũc scribite vba
ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους. καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα
cãtici huius. ¶ docete illõ filios isrl: ¶
τῆς ᾠδῆς ταύτης, καὶ διδάξατε αὐτὰ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ
immittetis illud in os eor: vt sit mihi
ἐμβαλεῖτε αὐτὰ εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηται μοι ἡ
carmẽ istud in testimoniũ in filiõs isrl. introducã eũ eos
ᾠδὴ αὕτη εἰς μαρτύριον ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ· εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς
in trã bonã: q: iurau ptibus eor:
εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν,

Transla. Chal.

אַרְעָא דַּאֲתוּן עָבְרִין יָת יַרְדְּנָא תַּמָּן לְמֵירְתָהּ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הָא קְרִיבוּ יוֹמָךְ לְמָמָת
קְרֵי יָת יְהוֹשֻׁעַ וְאִתְעַתָּדוּ בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא וַאֲזַל מֹשֶׁה וְיְיָ אִתְגְּלִי בְּמַשְׁכְּנָא וַאֲתְעַתָּדוּ
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא וְאִתְגְּלִי יְיָ בְּמַשְׁכְּנָא בְּעַמּוּדָא דַּעֲנָנָא וְקָם עַמּוּדָא דַּעֲנָנָא עַל תְּרַע
מַשְׁכְּנָא וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הָא אַתְּ שָׁכִיב עִם אֲבָהָתָךְ וְיִקוּם עַמָּא הָדֵין וְיִטְעֵי בָּתַר טָעֲוַת
עַמְמֵי אַרְעָא דְּהוּא עָלַיל לְתַמָּן בֵּינֵיהוֹן וְיִשְׁבְּקִנִּי וְיַתִּיר יָת קְיָמִי דִּי תֵּיכֵּן עִמְּהוֹן וְיִתְקֹף רוּגְזִי בְּהוֹן בְּעִדָּנָא הַהִוא וְאֵרְחֵינוֹן וְאֵסַלֵּק שְׁכִינְתִּי מִנְּהוֹן וְיֵהוֹן לְמִיבְּז
וְיִעֲרַעֵן יַתְהוֹן בִּישָׁן סַגִּיאָן וְתַעֲנָן וְיֵימַר בְּעִדָּנָא הַהִיא הֲלָא מִדְּלֵית שְׁכִינַת אֱלָהִי בֵּינִי
עֲרַעוּנִי בִּישָׁתָא הָאִילֵין וַאֲנָא סַלֵּקָא אֶסַלֵּק שְׁכִינְתִּי מִנְּהוֹן בְּעִדָּנָא הַהִיא עַל כָּל
בִּישָׁתָא דְּעֲבָדוּ אֲרֵי אִתְפְּנִיאוּ בָּתַר טָעֲוַת עַמְמַיָּא דְּכֵן יֵת תּוּשְׁבַּחְתָּא הָדָא
וְאַלֵּף לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל שַׁוְיֵהּ בְּפוּמְהוֹן בְּדִיל דִּתְהֵי קְדָמַי תּוּשְׁבַּחְתָּא הָדָא לְסָהִיד בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֲרֵי אֲעַלִינוּן לְאַרְעָא דְּקַיֶּימִית לַאֲבָהָתְהוֹן

Trãsla. B. Biero.

terra: ad quã vos iordane trãsmisso pergitis
obtinendam. Et ait dominus
ad moysen. Ecce prope sunt dies mortis tue.
Voca iosue: & state in tabernaculo
testimonii vt precipiãm ei. Abierũt ergo moyses & iosue: & steterunt
in tabernaculo testimonii. appuitq; dñs ibi in colũna nubis q; stetit
in introitu tabernaculi. dixitq; dominus ad moysen.
Ecce tu dormies cum
patribus tuis: & populus iste cõsurgẽs fornicabitur post deos alienos
in terra ad quã ingredietur vt habitet i ea
ibi derelinquet me: & irritũ faciet fedus quod
pepigi cũ eo. Et irascetur furor meus contra
eũ in die illo & derelinquã eũ & abscõdã faciẽ meã ab eo: & erit in deuorationẽ. Inueniẽt eũ
oia mala & afflictiones: ita vt dicat in illo die.
Vere quia non est deus mecum: inuenerunt me hec mala.
Ego aũt abscondam & celabo faciem meam
in die illo propter omnia mala que
fecit: quia secutus ẽ deos alienos
Nunc itaq; scribite vobis canticum istud: & docete filios
israel vt memoriter teneãt & ore decantent: & sit
mihi carmen istud contra filios israel. Introducã enim eum in terram pro
qua iurauí patribus eius

Ter. Heb. Deut. Ca. xxxi. Punctua heb.

הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֹתָם שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לָמוּת
קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל
מוֹעֵד וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ
וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיֵּרָא יְהוָה
בָּאֹהֶל בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד עַמּוד
הֶעָנָן עַל פֶּתַח הָאֹהֶל׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם
אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה אַחֲרֵי
אֱלֹהֵי נֵכַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא בָא
שָׁמָּה בְּקִרְבּוֹ וַעֲזָבַנִי וְהֵפֵר אֶת
בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ׃ וְחָרָה
אַפִּי בּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא וַעֲזַבְתִּים
וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהָיָה לֶאֱכֹל
וּמְצָאֻהוּ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת
וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי אֵין
אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי מְצָאוּנִי הָרָעוֹת
הָאֵלֶּה וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי
בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר
עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃
וְעַתָּה כִּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה
הַזֹּאת וְלַמְּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
שִׂימָה בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה
לִי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בְּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל כִּי אֲבִיאֶנּוּ אֶל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָיו ◦◦◦

Punctua heb.

יֶרֶשׁ אָבַר
יום
אֶל מֹשֶׁה הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לָמוּת
קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל
מוּעֵד וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ
רָאָה
עָמַד
הֶעָנָן עַל פֶּתַח הָאֹהֶל וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם
קוּם
אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה אַחֲרֵי
בוא
אֱלֹהֵי נֵכַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא בָא
פור
שָׁמָּה בְּקִרְבּוֹ וַעֲזָבַנִי וְהֵפֵר אֶת
בְּרִית
בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ וְחָרָה
אַפִּי בּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא וַעֲזַבְתִּים
סָתַר פָּנָה
וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהָיָה לֶאֱכֹל
רוע רָעַע צוּר
וּמְצָאֻהוּ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת
וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי אֵין
אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי מְצָאוּנִי הָרָעוֹת
הָאֵלֶּה וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי
בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר
עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל אֱלֹהִים אֲחֵרִים
שור
וְעַתָּה כִּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה
הַזֹּאת וְלַמְּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
שִׂימָה בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה
עוד
לִי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בְּבְנֵי
בוא
יִשְׂרָאֵל כִּי אֲבִיאֶנּוּ אֶל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָיו ◦◦◦

Interp. chal.

terra: ppter quã vos transitis iordanẽ vt possideatis eam. Et dixit dño ad moysen. Ecce appropinquerunt dies tui vt moriaris: voca iosue & state in tabernaculo federis: vt precipiã ei. Et abiit moyses & iosue & steterunt in tabernaculo federis. Et revelatus est dño in tabernaculo in colũna nubis: & stetit colũna nubis super portã tabernaculi federis. Et dixit dño ad moysen. Ecce tu dormies cũ patribus tuis: & cõsurget populus iste & errabit post idola populoꝝ terre ad quas ipse ingredietur inter eos: & relinquẽt timorẽ meũ: & mutabunt pactũ meũ qõ pepigi cum eis. et irascetur furor meus contra eos in tẽpore illo: & proiectã eos: & auferã maiestatẽ meã ab eis: & erunt in direptionẽ: & cuenient eis mala & angustie multe: & dicet in tẽpore illo. Quia nõ est maiestas dei mei in medio mei: occurrerũt mihi hec mala. Ego aũt auferẽs auferã maiestatem meã ab eis in tẽpore illo: propter omnia mala que fecit: quoniã conuersi sunt ad idola populoꝝ. Et nunc scribite vobis canticũ istud: et docete illud filios israel: pone illud in ore eorum: vt sit coram me canticum istud in testimoniuꝫ contra filios israel. introducã euiꝫ eos in terram quã iurauí patribus suis

Punctua chal.

יְרַת מוּת קָרָא
עֲתַד שָׁכַן פָּקַד
גְּלָה קוּם
טַעֲה עוֹל שָׁבַק
שְׁנָה קוּם תָּבַף
רָגַז סָלַק בָּזַז
עָרַע עָנַק
פָּנָה טָעָה שָׁבַח
שׁוּם פֶּה הָיָה
עוֹד
עוֹל קוּם

Pritiua heb.	Lex. Heb.	Deut. Ca. xxxi.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina
זוב	וַיִּזְבְּחוּ	זָבַח	lacte & melle manãtẽ.	terrã manãtẽ lacte & melle. & comedẽt: & satura
	וְיִשְׁתַּחֲווּ	וְיִשְׁתַּחוּ	Cunq; comederint &	γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ φάγονται, καὶ ἐμπλη
	וְיַעַבְדוּם	וְעָבַד	saturati crassiq; fuerint	σθῶσι καὶ πιανθῶσι, καὶ ἐκκλινοῦσιν ἐπὶ θεοὺς
	וְהֵפֵרוּ	הֵפֵר	cõuertẽtur ad deos alie	ἑτέρους καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παροξυ
פוּר כָּרַת	בְּרִיתִי	בְּרִית	nos & seruiẽt eis: de	νοῦσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου, ἣν διε
מָצָא רוּעַ	וּמְצָאוּהוּ	מָצָא	trahẽtq; mihi & irritũ	τέθην πρὸς αὐτούς. καὶ ἔσται ὅταν εὑρωσιν αὐτὸν κακὰ πολ
עָנָה	וְעָנְתָה	עָנָה	faciẽt pactũ meũ. Post	λὰ καὶ θλίψεις, καὶ ἀντικατάστησεται ἡ ὠδὴ αὕτη κα
פָּנָה שָׁנַח	לִפָנָיו לְעֵד כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי		quam inuenerint eum	τὰ πρόσωπον αὐτῶν μαρτυροῦσα· οὐ γὰρ μὴ ἐπιλαν
	זַרְעוֹ כִּי יָדַעְתִּי אֶת יִצְרוֹ אֲשֶׁר		mala multa & afflictio	θάνηται αὐτῶν μαρτυροῦσα· οὐ γὰρ μὴ ἐπιλαν
נוּא	הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנּוּ		nes: rñdebit ei cãticũ	θάνηται ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρμα
שָׁבַע	אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי		istud per testimonio qđ	τος αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πανοῦργίαν αὐτῶν, ὅσα πα
כָּתַב	וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת הַשִּׁירָה		nulla debit obliuio ex	σχει ἡμέρας σήμερον, πρὸ τοῦ εἰσαγαγεῖν με αὐτοὺς εἰς
לָמַד	הַזֹּאת בַּיּוֹם הַהוּא וַיְלַמְּדָהּ אֶת		ore seminis sui. Scio ei	τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν.
צָוָה	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְצַו אֶת יְהוֹשֻׁעַ		cogitatiões eius que	καὶ ἔγραψε μωυσῆς τὴν ὠδὴν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ
	בִּן נוּן וַיֹּאמֶר חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי		facturus sit hodie ante	ρᾳ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ισραηλ· καὶ ἐνετεί
נוּא	אַתָּה תָּבִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל		faciẽ introducam eum	λατο μωυσῆς Ἰησοῦ υἱῷ Ναυή, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνί
	הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם		in terram quã ei pol	σχυε καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ
הָיָה	וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִמָּךְ: וַיְהִי כְּ		licitus sum. Scripsit quoq; moyses	εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος αὐτοῖς, καὶ αὐτὸς ἔσται
כָּלָה	כַּלּוֹת מֹשֶׁה לִכְתֹּב אֶת דִּבְרֵי		canticum. & docuit	μετὰ σοῦ. ὅταν δὲ συντελέσῃ μωυσῆς γράφων τὰ
כָּלָה	הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל סֵפֶר עַד תֻּמָּם:		filios israel. Precepitq;	ῥήματα νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἕως
כָּלָה	וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי		dominus iosue & ait. Cõfor	τέλος, καὶ ἐνετείλατο τοῖς Λευίταις τοῖς αἴρουσι
אָרוֹן בְּרִית	אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה לֵאמֹר: לָקֹחַ		tare & esto robustus.	τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, λέγων, λαβόντες
שׂוּם	אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה וְשַׂמְתֶּם		Tu ei introduces filios	τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου, θέσιτε αὐτὸ ἐκ πλαγί
צָדַד	אֹתוֹ מִצַּד אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה		israel in os terram quam pollicitus	τερε ἀρκὰ διαθήκης θῦ θεῦ ὑμῶν. καὶ
עָוַד	אֱלֹהֵיכֶם וְהָיָה שָׁם בְּךָ לְעֵד: כִּי		sum: & ego ero tecum.	ἔσται ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρτύριον, ὅτι ἐγὼ οἶδα τὴν
עָוַד	אָנֹכִי יָדַעְתִּי אֶת מְרִיךְ וְאֶת עָרְפְּךָ		Postq; ergo scripsit	ἐπίθεσιν σου, καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν σκληρόν. ἔτι
עָבַר	הַקָּשֶׁה הֵן בְּעוֹדֶנִי חַי עִמָּכֶם		moyses verba legis huius in volumie	σὺν μοῦ ζῶντος μεθ' ὑμῶν σήμερον, πῶς ἀπειθεῖτε
חָיָה	הַיּוֹם מַמְרִים הֱיִתֶם עִם יְהוָה		atq; compleuit: precepit leuitis qui	τῷ κυρίῳ καὶ πῶς οὐχὶ καὶ ἔτι τὰ μετὰ τὸν θάνατόν μου; ἐκκλησιάσατε πρός με τοὺς
עָבַר	וְאַף כִּי אַחֲרֵי מוֹתִי: כַּהֲלוֹ אֵלַי		portabant arcam federis domini:	

Pritiua. chal.	Interp. chal.
אֲכַל שָׂבַע פָּנַק	fluentẽ lacte & melle: & comedent: & saturabũtur: & de
פָּנָה פָּלַח רָגַז	licijs affluent: & cõuertentur ad idola populoq; & ser
שָׁנָה קוּם הָוָה	uient eis: & ad iracundiã prouocabũt me: & mutabunt
תּוּב נָשָׂה גָּלָה	pactum meũ. Et erit quãdo euenerint eis mala multa
עֵיל קוּם שָׁבַח	et anguste respondebit canticum istud eis in testimo
אֲמַר הָוָה	nium: qõ non tradetur obliuioni ex ore filioꝝ suoq.
כְּתַב	quia manifesta est coram me cogitatio eius: & qõ ipsi
קוּם אֲמַר נָסַב	faciunt hodie: anteq; introducã eos in terram p qua
שָׁוָה	turaui eis. Et scripsit moyses canticũ istud in ore illa:
כְּשָׁה כָּרַב הָוָה	& docuit illud filios israel. Et precepit iosue filio nun:
מוּת	et ait. Confortare & esto robustus: qñ tu introduces
	filios israel in terram quaꝝ turaui: & verbum meum
	erit in auxilium tuũ. Et factum est cum consumasset
	moyses scribere verba legis huius in libro donec cõ
	pleret ea: precepit moyses leuitis qui portabant ar
	cam federis dñi dicens. Tollite librum legis huius:
	et ponite illum in latere arce federis dñi dei vestri: vt
	sit ibi contra te in testimoniũ. Quoniã ego scio contu
	maciã tuã & cernicem tuã durã. Si enim dum ego vi
	uo vobiscum hodie rebelles fuistis coram domino:
	quãtomagis posteq; mortuꝰ fuero. Congregate ad me

Transla. Chal.
עֲבָדָא חֲלָב וּרְבָשׁ וְיֵיכְלוּן וְיִשְׂבְּעוּן וְיִתְפַּנְּקוּן וְיִתְהַפְּכוּן לְטָעוּת עַמְמַיָּא וְיִפְלְחוּן לְהוֹן
וְיִרְגְּזוּן קֳדָמַי וְיָשְׁנוּן יָת קְיָמִי: וִיהֵי אֲרֵי יְעָרְעָן יַתְהוֹן בִּישָׁן סַגִּיאִן וְעָקָן וְיָתִיב
תּוּשְׁבְּחָתָא דָּנָא קֳדָמוֹהִי לְסָהֲדָא אֲרֵי לָא יִתְנַשֵּׁי מִפּוּם בְּנֵיהוֹן אֲרֵי יָדַע יִצְרְהוֹן
דְּאִינוּן עָבְדִין יוֹמָא דֵין עַד לָא אַעֲלִינוּן לְאַרְעָא דְּקַיֶּמֶת: וְכָתַב מֹשֶׁה יָת תּוּשְׁבְּחָתָא
הָדָא בְּיוֹמָא הַהוּא וְאַלֶּפָהּ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וּפַקֵּיד יָת יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן וְאָמַר תְּקֵף וְעַל
אֲרֵי אַתְּ תָּעֵיל יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא דְּקַיֶּמֶת לְהוֹן וּמֵימְרִי יְהֵי בְּסַעְדָּךְ: וַהֲוָה כַּד
שֵׁיצִי מֹשֶׁה לְמִכְתַּב יָת פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא הָדָא עַל סִפְרָא עַד דְּשֵׁלִימוּ: וּפַקֵּיד מֹשֶׁה יָת
לֵיוָאֵי נָטְלֵי אֲרוֹן קְיָמָא דַּייָ לְמֵימָר: סַבּוּ יָת סִפְרָא הָדֵין וְתִשְׁוּוֹן יָתֵיהּ
בְּסִטַר אֲרוֹן קְיָמָא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן וִיהֵי תַּמָּן בָּךְ לְסָהֲדוּ: אֲרֵי אֲנָא יָדַעְנָא יָת סָרָבָנוּתָךְ
וְיָת קְדָלָךְ כַּשְׁיָא הָא עַד דְּאָנָא חַיֵּי עִמְּכוֹן יוֹמָא דֵין מְסָרְבִין הֲוֵיתוּן קֳדָם יְיָ וְאַף
אֲרֵי בָּתַר דְּאֵימוֹת וְכִשּׁוּ לְוָתִי

tribuũ pncipes vros & doctores ve-
φυλάρχους ὑμῶν καὶ τοὺς γραμματοεισαγωγεῖς ὑ-
stros: vt loquar in aures eox oẽs ser
μῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν πάντας τ̃ς λό-
mones istos: & testificer eis et ce-
γους τούτ̃ς, καὶ διαμαρτύρωμαι αὐτοῖς τὸν τε οὐρα
lũ & trã: noui.n. q vltimũ mortis mee:
νὸν καὶ τὴν γ̃ν, ὅτι ἀπ' ὀλίγον ἔχατον τ̃ς τελευτ̃ς μου,
delictũ delinquetis: & declinabitis de via: quã pce
ἀνομίας ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τ̃ς ὁδοῦ, ἧς ἐνε-
pi vobis: & occurrẽt vobis mala in
τειλάμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἐπ'
extremis diebꝰ: qñ facietis malũ coã
ἐσχάτων τ̃ν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε τὸ πονηρὸν ἔναντι
dño: vt irritetis eũ in opibꝰ manuũ vrarũ.
κυ̃, παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τ̃ν χειρῶν ὑμῶν.
& locutꝰ ẽ moyses in aures cetus vniuersi
καὶ ἐλάλησε μωυσ̃ῆς εἰς τὰ ὦτα τ̃ς ἐκκλησίας πάσ̃ς
israel verba carminis hui⁹ vsq; ad finem.
Ἰσραὴλ τὰ ῥήματα τ̃ς ᾠδ̃ς ταύτ̃ς ἕως εἰς τέλος.

A Ἔντεθε celũ & loquar: & audiat tra ✠
πρόσεχε οὐρανὲ καὶ λαλήσω, καὶ ἀκουέτω γ̃ ῥή-
bꝫ ex ore meo. expectetur vt pluuia do
ματα ἐκ στόματός μου. προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὰ λό-
ctrina mea: & descendãt vt ros ✠ba
γιά μου, καταβάτω ὡς δρόσος τὰ ῥήμα-
mea: q̃si imber sup herbã: & q̃si stilla sup
τά μου, ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωσιν, καὶ ὡσεὶ σταγὼν ἐπὶ
gramẽ: qñ nomẽ dñi inuocaui. date magnifi
χόρτον, ὅτι ὄνομα κυρίου ἐκάλεσα. δότε μεγαλω
cẽtiã deo nr̃o. deꝰ: ✠a opa eius:
σύνην τῷ θεῷ ἡμῶν. θεός, ἀληθιναὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ,
& oẽs vie eius iudiciũ. deꝰ fidelis: &
καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσις. θεὸς πιστός, καὶ
nõ est iniquitas in eo. iust⁹ & rectus dño.
οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ. δίκαιος καὶ ὅσιος ὁ κύριος.
peccauerũt nõ ei filij vituperabileo. gñatio prana
ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά. γενεὰ σκολιὰ
atq; peuersa: hec dño reddit⁹:
καὶ διεστραμμένη, ταῦτα κυρίῳ ἀνταποδίδοτε;
iste populus stultus & nõ sapiẽs. nõ ipe hic
Iob.8b οὗτος λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός. οὐκ αὐτὸς οὗτος
tuus pr̃: possedit te: & fecit te: &
σου πατὴρ; ἐκτήσατό σε, καὶ ἐποίησέ σε, καὶ
creauit te. memẽtote diei ãtiq;: intelligite iã ãnos
ἔπλασέ σε. μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνιετε δὲ ἔτη
gñatiõis gñationũ. interroga pẽs tuũ: & an
γενεᾶς γενεῶν. ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου, καὶ ἀ-
nũciabit tibi. seniores tuos: & dicẽt
ναγγελεῖ σοι. τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσί
tibi: qñ diuidebat altissim⁹ gẽtes: qñ dissemiauit filios
σοι, ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς ἀ
adã: cõstituit terios gẽtiũ iuxta numeꝝ angelorꝫ dei.
δάμ, ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ.

Transla.Chal.

יַת כָּל־בְּנֵי שְׁבָטַיכוֹן וְסָרְכַיכוֹן וְאֵילֵין דְּמַתְנַמְיָא יָהֲבִין יַת פִּתְגָמַיָא
יַת שְׁמַיָא וְיַת אַרְעָא: וַאֲרֵי יְדַעְנָא בָּתַר דְּמָאוּת אֲרֵי תַכְלָא תְּחַבְּלוּן וְתִסְטוּן מִן אוֹרְחָא
דְּפַקֵּידִית יָתְכוֹן וּתְעָרַע יָתְכוֹן בִּישְׁתָּא בְּסוֹף יוֹמַיָא אֲרֵי תַּעְבְּדוּן דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ
לְאַרְגָּזָא קֳדָמוֹהִי בְּעוֹבָדֵי יְדֵיכוֹן: וּמַלֵּיל מֹשֶׁה קֳדָם כָּל קְהָלָא דְיִשְׂרָאֵל יַת פִּתְגָמֵי
תּוּשְׁבַּחְתָּא הָדָא עַד דְּשֵׁלִימוּ Ca.xxxij. אָצִיתוּ שְׁמַיָא וְאֵימַלֵּיל וְתִשְׁמַע
אַרְעָא מֵימְרֵי פּוּמִי: יְתְבַּסַם כְּמִטְרָא אוּלְפָנִי יִתְתַּבַּל כְּטַלָּא מֵימְרִי כִּרְוַחֵי מִטְרָא דְּנָשְׁוִין
עַל דִּתְאָה וְכִרְסִיסֵי מַלְקוֹשָׁא דְּעַל עִשְׂבָּא: אֲרֵי שׁוּם יְיָ אֲנָא מְצַלֵּי הָבוּ רְבוּתָא
לֶאֱלָהָנָא: תַּקִּיפָא דְּשַׁלְמִין עוֹבָדוֹהִי אֲרֵי כָּל אָרְחָתֵיהּ דִּינָא אֱלָהָא מְהֵימְנָא דְּלֵית
עַוְלָה בֵּיהּ זַכַּי וְקַשְׁיט הוּא: חַבִּילוּ לְהוֹן וְלָא לֵיהּ בְּנַיָא דְּפָלְחוּ
לְטַעֲוָתָא דְּרָא לַאֲשַׁגִּיעוּתְהוֹן הָא קֳדָם יְיָ אִתְעֲבֵידוּ נַמְלִין דָּא עַמָּא דְּקַבִּילוּ
אוֹרַיְתָא וְלָא חַבִּימוּ אֲלָא הוּא אֲבוּךְ וְאַתְּ דִּילֵיהּ הוּא עַבְדָךְ וְאַתְקְנָךְ: אִדְכַּר יוֹמִין דְּמָן
עָלְמָא אִסְתַּכְּלוּ שְׁנֵי דַּר וְדָר שְׁאַל לְאָבוּךְ וְיַחֲוֵי לָךְ סָבָּךְ וְיֵימְרוּן לָךְ: בְּאַפְרָשׁוּת

Interp.chal.

oẽs seneos tribuũ vestrarũ & pfectos vros: & loquar co
ram eis verba hec: & ꝓtestabor ꝓtra eos celũ & terrã.
scio enĩ q̃ posq̃ mortuus fuero inique agetis: & de-
clinabitis a via quã precepi vobis: & euenient vobis
mala in fine dierũ: si feceritis qđ malũ est in cõspectu
dñi ad irritandũ eum in operibus manuũ vestrarum.
Locutusq; est moyses coram omni cetu filiorũ israel
verba cantici huius donec compleret ea. Ca.xx.
Audite celi & loquar: & audiat terra verbum oris
mei. Stillabit sicut pluuia doctrina mea: suscipiatur sicut ros verbum meum: sicut ventus pluuie qui
perflat sup herbam: & sicut gutte imbris serotini que
fluũt sup fenũ. Quando in nomine dñi ego oro: date ma-
gnificentiã coeli deo nro. Fortis cuius opa perfecta
sunt: & oẽs vie eius iudiciũ: deus fidelis a cuius con-
spectu non egredietur iniquitas: iustus & rectus est.
Dilapsi sunt a semetipsis: & nõ illis: filii q̃ seruierũt idolis
generatio q̃ deprauauit opera sua: & aliena facta est.
Hunccine coeli dño reddis hoc: populꝰ q̃ fuisse pe
runt leges & non fuerũt sapientes: nõne ipse est pater
tuus: & tu es eius qui fecit te & firmauit. Memento
dierũ qui a seculo sunt: intellige in annis generatio-
nis & ghationis. Interroga patrẽ tuũ & annunciabit
tibi: seniores tuos & dicent tibi. Qñ possidere faciebat
altissimus gentes: cum diuidebat filios hoim: statuit
terminos populoꝝ iuxta numerum filiorum israel.

Pontius heb. | Lex. Heb. | Deut. | Ca. xxxii. | Trãsla. B. Piero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל
נַחֲלָתוֹ׃ יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר
וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן יְסֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵרוּ
יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ׃ כְּנֶשֶׁר יָעִיר
קִנּוֹ עַל גּוֹזָלָיו יְרַחֵף יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו
יִקָּחֵהוּ יִשָּׂאֵהוּ עַל אֶבְרָתוֹ׃ יְהוָה
בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר׃
יַרְכִּבֵהוּ עַל בָּמֳתֵי אָרֶץ וַיֹּאכַל
תְּנוּבֹת שָׂדָי וַיֵּנִקֵהוּ דְבַשׁ מִסָּלַע
וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ צוּר׃ חֶמְאַת בָּקָר
וַחֲלֵב צֹאן עִם חֵלֶב כָּרִים וְאֵילִים
בְּנֵי בָשָׁן וַעְתּוּדִים עִם חֵלֶב
כִּלְיוֹת חִטָּה וְדַם עֵנָב תִּשְׁתֶּה חָמֶר׃
וַיִּשְׁמַן יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָט שָׁמַנְתָּ
עָבִיתָ כָּשִׂיתָ וַיִּטֹּשׁ אֱלוֹהַ עָשָׂהוּ
וַיְנַבֵּל צוּר יְשׁוּעָתוֹ׃ קִנְאֻהוּ
בְּזָרִים בְּתוֹעֵבֹת יַכְעִיסֻהוּ׃ יִזְבְּחוּ
לַשֵּׁדִים לֹא אֱלֹהַּ אֱלֹהִים לֹא
יְדָעוּם חֲדָשִׁים מִקָּרֹב בָּאוּ לֹא
שְׂעָרוּם אֲבֹתֵיכֶם׃ צוּר יְלָדְךָ
תֶּשִׁי וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחֹלְלֶךָ׃ וַיַּרְא
יְהוָה וַיִּנְאָץ מִכַּעַס בָּנָיו וּבְנֹתָיו׃
וַיֹּאמֶר אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם אִרְאֶה
מַה אַחֲרִיתָם כִּי דוֹר
תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה בָּנִים לֹא
אֵמֶן בָּם׃ הֵם קִנְאוּנִי בְלֹא אֵל

Pontius chal. | Interp. chal.

דְּבַר | Pars eni dñi ẽ pp'lo eius: iacob sors hereditatis eĩ. Tribuit eis neccsaria in tra defta ꝛ i loco sicĩti: vbi nõ erat aq̃. Collocauit eos in circuitu maiestatis suę: docuit eos verba legis suę: custodiuit eos sicĕ pupillã oculi sui. sicĕ aq̃la q̃ fcitat ad nidũ suũ: ꝛ sup filios suos incubat: expãdit alas suas suscipit eos: portat eos in fortitudine pẽnarũ suarꝝ. Dñs collocabit eos scorsus in seculo illo qñ ipse renouatur ẽ: ꝛ nõ stabit in ꝓspectu eĩ cultus idolorꝝ. Collocauit eos sup fortitudinẽ tre: cibauit eos ꝑdã inimicorꝝ suorꝝ: ꝛ dedit eis ꝑdã potẽtiã vrbiũ ꝛ substãs hĩtantiũ in ciuitatib' fortissimis. Dedit eis ꝑdã regũ ipsarꝝ ꝛ dñatorꝝ eaꝝ cũ diuitijs ꝓncipũ eorꝝ ꝛ fortiũ ꝓpter tre eorꝝ: ꝛ possessionẽ eorꝝ cũ ꝓda exercit' eorꝝ ꝛ castrorꝝ eorꝝ ꝛ sanguinẽ fortiũ eorꝝ effusum est sicĕ aq̃. ꝛ diues fcts ẽ isrl: ꝛ recalcitrauit: ꝓspatusꝝ ꝛ ꝓfortat' possedit subam: ꝛ reliqt cultũ dei qui fecit eũ: ꝛ irritauit cotã fortissimo redẽptore suo. Prouocauerũt cotã eo i cultu idolorꝝ: in abominatiõibus irritauerũt cotã eo. Sacrificauerũt demoniis: in q̃ bus nõ est vtilitas: ꝛ portẽtio q̃ nescierũt: noua q̃ nup facta sunt: non coluerũt ea patres vri. Terribilis et fortis qui te creauit oblitus eo: ꝛ reliquisti cultũ dei qui fecit te. Et manifestã fuit coram dño: ꝛ iratus est furor eius: eo q̃ ad iram prouocauerũt coram eo filij et filie: et ait. Auferam maiestatẽ meã ab eis: notum est coram me quid erit in nouissimis eorũ: quoniã generatio peruersa est: ꝛ filij in quibus non est fides. Ipsi prouocauerũt cotã me in eo qđ nõ erat timendũ:

דָּבַר
עֻצָּא דִּבֵּר
תְּהֹה סָבַב בִּין
עֵר עוֹר
קְנַן גָּזַל רָחַף
כָּנָף יָקַח נָשָׂא
פֶּרֶשׂ לָקַח נָשָׂא
נֵכָר
רָכַב בָּמָה אָכַל
נוֹשֶׁה שָׁרָה
שֶׁמֶן חָמָה
בָּקָר
חֵלֶב כֶּבֶשׂ אַיִל
בָּשָׁן בָּעַט
עָבִית כָּשִׂית
עֲנָה עָשָׂה נָמַשׁ
אֱלָה נָבַל צוּר
קָנָא עֶצֶם זָעַם
תָּעַב כָּעַס זָעַם
לֹא
רֹעַם חָדָשׁ קָרַב בָּאָה לֹא
שָׂעַר אָבַת יָלַד
תֶּשִׁי שָׁכַח חוּל
יְהוָה רָאָה נָאַץ
מִכְעָס בֵּן בַּת
וַיֹּאמֶר אָסְתִּירָה פָּנָה
אֶסְתֵּר פָּנָה
אֶרְאֶה
מָה אַחֲרִית כִּי דוֹר
תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה בֵּן
בָּנִים לֹא
אֵמֶן בָּם קָנָא בְלֹא אֵל

'iacob 'funiculus 'heredi tatis eius. 'Inuenit eũ 'i terra 'deserta: 'i loco hor roris & 'vaste 'solitudis. 'Circũduxit eũ & 'docuit: & 'custodiunt 'ĩ q̃si pupillã 'oculi sui. 'Sicut aq̃la 'prouocãs ad volãdũ 'pullos suos: & 'sup 'eos 'volitãs 'expandit 'alas suas: & 'assũpsit eũ atq; 'portauit 'i 'humeris suis. 'Dñs 'solus 'dux eius fuit: '& nõ erat 'cũ eo 'de us 'alienus. 'Cõstituit eũ 'sup 'excelsã 'terrã: 'vt comederet 'fruct' 'q agro rũ: 'vt sugeret 'mel 'de petra: 'oleũq; 'de 'saxo durissimo: 'butyrũ d' 'armẽto: '& lac de 'ouibus 'cũ 'adipe 'agnorũ 'q & arietũ 'filiorũ 'basan: 'Et hircos 'cũ 'medulla 'tritici: 'r & sanguinẽ 'vue 'biberẽt 'meracissimũ. 'Incrassatus est 'dilectus 'x & recalcitrauit: 'incrassat': 'ipinguatus: 'dilatatus. 'Dereliquit 'deũ 'factorẽ suũ: 'c & recessit a 'deo 'salutari suo. 'Prouocauerũt eũ 'in dijs 'alienis: & 'in abominatiõibus 'ad iracũdiã cõcitauerunt. 'Immolauerũt 'demõiis & 'nõ 'deo: 'dijs 'quos 'ignorabãt. 'Noui 'recẽ tes q; 'venerũt: quos 'nõ colueĕt 'prẽs eorũ. 'Deũ 'q te gẽuit 'dereliqsti: 'c & oblitus es 'dei 'creatoris tui. 'Vidit 'dñs 'b & ad iracũdiã cõcitat' ẽ. 'qa puocauerũt eũ 'filii 'n & filie. 'Et ait. 'Abscondã 'facĕ meã 'ab eis: & 'considerabo 'nouissima eorũ. 'Generatio 'ei 'puersa 'a est: & 'infideles 'filii. 'Ipsi 'me prouocauerunt 'in eo qđ non erat 'deus: &

ꝛ fuit pars dñi pplo eius iacob. funiculus κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ. αὐτὸς ἔκτισεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρή-
heredit atis eius israel. sufficiẽtia dedit ei in ὅσει
to: in siti estuo in inaq̃so. circũduxit eũ μῳ, ἐν δὲ διψῇ καύματος ἐν ἀνύδρῳ. ἐκύκλωσεν αὐτὸν
ꝛ docuit eũ: ꝛ custodiunt eũ: q̃si pu ἐπαίδευσεν αὐτόν, καὶ διεφύλαξεν αὐτόν, ὡς κό-
pillã oculi. sicut aq̃la coopiat nidũ suũ: ꝛ ρην ὀφθαλμοῦ. ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰ ἑαυτοῦ, καὶ
sup pullos suos volauit: expãdẽs a ἐπὶ τοῖς νοσσοῖς αὐτοῦ ἐπετώσατο, διὰς τὰς πτέρυ-
lapsulis suis. dñs solus duxit eos: ꝛ nõ erat cũ γας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτούς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν
scapulis suis. dñs solus duxit eos: ꝛ nõ erat cũ μεταφρένων αὐτοῦ. κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς, καὶ οὐκ ἦν μετ'
eis deꝰ alienus. cõstituit eos sup fortitudinẽ αὐτοῦ θεὸς ἀλλότριος. ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸν ἰσχὺν
fre. cibauit eos fructibꝰ agroꝝ. suxit τῆς γῆς. ἐψώμισεν αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶν. ἐθήλασεν
mel de petra: ꝛ oleũ de duro saxo: buty μέλι ἐκ πέτρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας, βούτυ
rũ boũ ꝛ lac ouiũ: cũ adipe agnoꝝ ꝛ ρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων, μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ
arietũ: filioꝝ tauroꝝ ꝛ hircoꝝ: cũ adipe renũ tri κριῶν, υἱῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν πυ
tici: ꝛ sanguine vue biberũt vinũ. ꝛ comedit iacob ροῦ, καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον. καὶ ἔφαγεν Ἰακὼβ
ꝛ repletus ẽ: ꝛ recalcitrauit dilectus: impi καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος, ἐπ-
guat' ẽ incrassatus ẽ dilatatus ẽ: ꝛ dereliquit deũ λατύνθη, καὶ ἐγκατέλιπεν θεὸν
qui fecit eũ: ꝛ recessit a deo saluatore ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος
suo. prouocauerũt me in alienis. ꝛ in abominatio αὐτοῦ. παρῴξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις. καὶ ἐν βδελύγ-
nibꝰ eoꝝ exacerbauerũt me: immolauerũt demoniis: ꝛ μασιν αὐτῶν ἐξεπίκραναν με, ἔθυσαν δαιμονίοις, καὶ
nõ deo. dijs: quos nõ cognouerũt. noui ꝛ recẽtes vene οὐ θεῷ. θεοῖς, οἷς οὐκ ᾔδεισαν. καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἥκα-
rũt: qs nõ cognouerũt pres eoꝝ. deũ q genuit te de σιν, οἷς οὐκ ἤδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν. θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγ-
reliquisti: ꝛ oblitus es dei q nutrit te: ꝛ vidit dñs: ꝛ κατέλιπες, καὶ ἐπιλάθου θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε· καὶ ἴδεν ἔκ-
sclausit. ꝛ cõcitatus ẽ pp ira filiorꝝ suorꝝ ꝛ filiarꝝ. λαυσεν. καὶ παρῳξύνθη διὰ τὴν ὀργὴν υἱῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων·
ꝛ ait: abscõdã faciẽ meã ab eis. ꝛ obseruã καὶ εἶπεν, ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν· καὶ θ' ὑ-
dã quid erit eis in nouissimis: qm ghatio puersa est. filij qb' πόψομαι αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων, ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν· υἱοί οἷς
nõ est fides in eis. ipi puocauerũt me in nõ deo: οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς. αὐτοὶ παρῳξύναν με ἐπ' οὐ θεῷ,

Transla. Chal.

אֲרֵי חוּלָקָא דַּייָי עַמֵּיהּ יַעֲקֹב עֲדַב אַחְסַנְתֵּיהּ׃ סְחָפֵיהּ בְּאַרְכִיתָן בְּאַתְרָא
צְחָנָא אֲתַר דְּלֵית מַיָּא אֲשְׁרַיינוּן סְחוֹר סְחוֹר לְשָׁכְיַנְתֵּיהּ אַלֵּיפִינוּן פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתֵיהּ
נְטָרִינוּן כְּבַבַּת עֵינֵיהוֹן׃ כְּנִשְׁרָא דְּמְחַוֵּשׁ לְכֵינֵיהּ עַל בְּנוֹהִי מִתְרוֹמֵם פָּרֵיס נַהֲפוֹהִי
מְקַבֵּלְהוֹן מְטַלְהוֹן עַל תְּקוֹף אֶבְרוֹהִי יוֹרֵיהוֹן בְּתַרְדִיהוֹן שָׁרֵיתְהוֹן בְּגַלְמָא דְּהוּא
עָתִיד לְאִתְחַדָּתָא וְלָא יְתַבַּיִם כְּדַמּוֹהִי פּוּלְחַן טָעֲוָן׃ אַשְׁרִינוּן עַל תּוֹקְפֵי אַרְעָא
אוֹכְלִינוּן פֵּירֵי חַקְלֵיהוֹן וְיַהֲבוּ לְהוֹן בִּירַת שְׁלֵיטֵי קְרָווֹן וְתִכְסֵי יַתְבִין בְּרָכִין מַבּוּעֵי
וַהֲבוּ לְהוֹן בִּירַת מַלְכֵיהוֹן וְשַׁלִּיטֵיהוֹן עִם עִתַּר בַּרְבְּרֵיהוֹן וְתַקִּיפֵיהוֹן עַמָּא דְּאַרְעָא
וְאַחְסִנְתְּהוֹן עִם בִּיזַת חֵילְהוֹן וְסַיְפָא בְּרֵיהוֹן׃ אִיתְשַׁד כְּמַיָּא וְעַתַּר יִשְׂרָאֵל
וּבְעַט אַצְלַח תְּקוֹף קָנָא נְכְסִין שְׁנָא פּוּלְחַן אֱלָהָא דַּעֲבַד יְצִירֵיהּ וְאַרְגִּיז קֳדָם תַּקִּיפָא דְּפָרְקֵיהּ
אַקְנִיאוּ קֳדָמוֹהִי בְּפוּלְחַן טָעֲוָן אַתְעִיבַתָּא אַרְגִּיזוּ קֳדָמוֹהִי׃ דַּבָּחוּ לְשֵׁדִין דְּלֵית בְּהוֹן
צְדוּק דְּחָלוֹן דְּלָא יְדָעִינוּן חַדָּתִין דְּקָרִיב אִתְעַבְּדָא לָא אִתְעַסְקוּ בְּהוֹן אֲבָהָתְכוֹן׃ דְּחַלְתְּ
תַּקִּיפָא דִּי פָרְקָךְ אִתְנַשִּׁיתְ מֵימְרָא פּוּלְחָנָא דְּבָרָךְ׃ וּגְלֵי קֳדָם יְיָ וְתָקֵיף רוּגְזֵיהּ
מִן קֳדָם דְּאַרְגִּיזוּ קֳדָמוֹהִי בְּנִין וּבְנָן׃ וְאָמַר אֶסְלִיק שְׁכִינָתִי מִנְּהוֹן גְּלֵי קֳדָמַי מָה יְהֵי סְפוֹפֵיהוֹן
אֲרֵי דָּרָא דְּאִשְׁנוּ אִינוּן בְּנַיָּא דְּלֵית מְהֵימְנוּתָא אִינוּן אַקְנִיוּנִי קֳדָמַי דְּלָא בְחַלָּ

Transla. Ebr.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb.	Deut.	Ca.xxxii.	Pritiua.heb.
Ro.10 d. Hiere. 15.c. irritauerũt me in idolis suis. t ego pro uocabo eos in nõ gẽte. in gẽte stulta irritabo illos. ignis succẽsus ẽ ex furore meo: ardebit vsq; ad infernũ nouissimũ. deuorabit terrã cũ germine suo: t cõburet fũdamẽta mõtiũ. congregabo sup eos mala: t sagittas meas cõplebo in eos. cõsũpti fame t esca auium: t morsus intermedicabilis. dẽtes bestiaꝝ immittã in eos: cũ furore trahẽtiũ sup terrã. foris orbatos faciet eos gladius: t ex penetralibus: pauor. iuuenẽ cũ virgine lactẽtẽ cũ homine sene. viri: diſpgã ad nichilum: et cessare faciã memoriã eorũ. nisi ppter inimicos: vt nõ magnificẽt se: t vt nõ dicãt: manus nra excelsa: t nõ dñs fecit hec oia: qui gẽs ꝙ amisit cõsiliũ est. t nõ est in eis scientia: nõ sapiẽtes fuerũt ad intelligẽdũ. hec oia suscipiãt in nouissimũ tpõs. quõ persequatur vnus mille: t duo fugabũt decẽmilia: nisi de vẽdiderit eos: t dñs tradiderit eos. nõ enim sũt dei nr̃i vt deus nr̃. at inimici nr̃i stulti. ex eis vinea sodomoꝝ vinea eoꝝ. t vitis eoꝝ de gomorra. vua eoꝝ vua fellis: botr⁹ amaritudinis eorũ. fel draconũ vinũ eoꝝ. t venenũ aspidũ insanabile. nõne hec oia cõdita sũt apũd me: t signata in thesauris meis: in die vltiõis retribuã	irritauerũt me in vanitatibus suis. Et ego ꝓuocabo eos in eo qui nõ ẽ populus & in gẽte stulta irritabo illos. Ignis succẽsus est in furore meo: & ardebit vsq; ad inferni nouissima. Deuorabitq; terrã cũ germine suo: & mõtiũ fundamenta cõburet. Cõgrebabo sup eos mala & sagittas meas cõplebo in eis. Cõsumẽtur fame: & deuorabũt eos aues morsu amarissimo. Dẽtes bestiarũ immittã in eos cũ furore trahẽtiũ sup terrã atq; serpentiũ. Foris vastabit eos gladius & itus pauor: iuuenẽ simul ac virginẽ lactẽtẽ cũ homine sene. Et dixi. Vbi nã sũt: cessare faciã ex hoibus memoriã eorũ. Sed pp iram inimicorum distuli: ne forte sup birent hostes eorũ. & dicerẽt. manus nr̃a excelsa & non dñs fecit hec oia. Gẽs absq; consilio ẽ & sine prudẽtia: vtinã saperent & intelligerẽt ac nouissima puiderẽt. Quiõ psequatur vnus mille: & duo fugarent decẽ milia. Nõne ideo quia tradens vẽdidit eos: & dñs cõclusit illos? Non ei ẽ deus nr̃ vt dii eorũ & inimici nr̃i sunt iudices. de vinea sodomorũ vinea eorũ: & de suburbãis gomorre. Vua eorũ vua fellis & botrus amarissimus. Fel draconũ vinũ eorũ: & venenũ aspidũ insanabile. Nõne hec condita sũt apũd me: & signata i thesauris meis. mea est	וְנִתְעַבְּרוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם וַאֲנִי אַקְנִיאֵם עַל לֹא עָם בְּנָבָל כַּעְסֵם כִּי אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי וַתִּיקַד עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּית וַתֹּאכַל אֶרֶץ וִיבֻלָהּ וַתְּלַהֵט מוֹסְדֵי הָרִים אַסְפֶּה עָלֵימוֹ רָעוֹת חִצַּי אֲכַלֶּה בָּם מְזֵי רָעָב וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף וְקֶטֶב מְרִירִי וְשֶׁן בְּהֵמוֹת אֲשַׁלַּח בָּם עִם חֲמַת זֹחֲלֵי עָפָר מִחוּץ תְּשַׁכֵּל חֶרֶב וּמֵחֲדָרִים אֵימָה גַּם בָּחוּר גַּם בְּתוּלָה יוֹנֵק עִם אִישׁ שֵׂיבָה אֹמְרָה אַפְאֵיהֶם אָמַרְתִּי אַפְסִיתֵמוֹ מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם לוּלֵי כַּעַס אוֹיֵב אָגוּר פֶּן יְנַכְּרוּ צָרֵימוֹ פֶּן יֹאמְרוּ יָדֵנוּ רָמָה וְלֹא יְהוָה פָּעַל כָּל זֹאת כִּי גוֹי אֹבַד עֵצוֹת הֵמָּה וְאֵין בָּהֶם תְּבוּנָה לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ זֹאת יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה אִם לֹא כִּי צוּרָם מְכָרָם וַיהוָה הִסְגִּירָם כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם וְאֹיְבֵינוּ פְּלִלִים כִּי מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה עֲנָבֵמוֹ עִנְבֵי רוֹשׁ אֲשְׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ חֲמַת תַּנִּינִם יֵינָם וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר הֲלֹא הוּא כָּמֻס עִמָּדִי חָתוּם בְּאוֹצְרֹתָי לִי נָקָם וְשִׁלֵּם	וְנִתְעַבְּרוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם וַאֲנִי אַקְנִיאֵם בְּלֹא עָם בְּנָבָל כַּעְסֵם כִּי אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי וַתִּיקַד עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּית וַתֹּאכַל אֶרֶץ וִיבֻלָהּ וַתְּלַהֵט מוֹסְדֵי הָרִים אַסְפֶּה עָלֵימוֹ רָעוֹת חִצַּי אֲכַלֶּה בָּם מְזֵי רָעָב וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף וְקֶטֶב מְרִירִי וְשֶׁן בְּהֵמוֹת אֲשַׁלַּח בָּם עִם חֲמַת זֹחֲלֵי עָפָר מִחוּץ תְּשַׁכֵּל חֶרֶב וּמֵחֲדָרִים אֵימָה גַּם בָּחוּר גַּם בְּתוּלָה יוֹנֵק עִם אִישׁ שֵׂיבָה אֹמְרָה אַפְאֵיהֶם אָמַרְתִּי אַפְסִיתֵמוֹ מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם לוּלֵי כַּעַס אוֹיֵב אָגוּר פֶּן יְנַכְּרוּ צָרֵימוֹ פֶּן יֹאמְרוּ יָדֵנוּ רָמָה וְלֹא יְהוָה פָּעַל כָּל זֹאת כִּי גוֹי אֹבַד עֵצוֹת הֵמָּה וְאֵין בָּהֶם תְּבוּנָה לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ זֹאת יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה אִם לֹא כִּי צוּרָם מְכָרָם וַיהוָה הִסְגִּירָם כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם וְאֹיְבֵינוּ פְּלִלִים כִּי מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה עֲנָבֵמוֹ עִנְבֵי רוֹשׁ אֲשְׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ חֲמַת תַּנִּינִם יֵינָם וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר הֲלֹא הוּא כָּמֻס עִמָּדִי חָתוּם בְּאוֹצְרֹתָי לִי נָקָם וְשִׁלֵּם

Interp̃.chal.	Pritiua chal.
irritauerũt coꝝ me in cultu idolorũ: t ego pronocabo eos in eo ꝙ nõ est popul⁹: in populo insipiẽte irritabo illos. qui incendiũ forte sicut ignis egressum est a facie mea in ira: t cõsumpsit vsq; ad infernũ inferiorẽ: et perdidit terram t fructũ eius: t cõsumpsit vsq; ad fines montium. Congregabo sup eos mala: plagas meas immittã in eos. Inflati erũt fame t comesti ab auibus: t vexati a spiritibus malignis: t ventẽ bestiarũ agri immittã in eos cuꝝ furore draconũ qui reptant in puluere. Foris absq; liberis faciet eos gladius: t in cubiculis timor: mortis: iuuenes simul ac puellas: lactẽtes cum senibus coꝝ. Viri residebũt ira mea sup eos: t cõsummabo eos: cessare faciã a filijs hominũ memoriã eorũ. Nisi ira inimici collecta esset: ne forte magnificarẽt inimici eius: ne forte dicerẽt manus nra prevaluit nobis: t non fuerũt a facie dñi oia hec. Populus enim perdẽs cõsiliũ sunt: t nõ est in eis intelligẽtia. Vtinã saperẽt t contẽplarẽtur hoc: t intelligerẽt ꝺꝺ erunt i nouissimis coꝝ: quõ psequabãt vnus mille: t duo fugabãt decẽ milia: nisi qõ forte eoꝝ traditi erũt eos: t dñs retribuit eis. qñ nõ est sic̃ fortitudo nra fortitudo eoꝝ: t inimici nr̃i sunt iudices. Qñ sic̃ vindicta ppñ sodomoꝝ erit vindicta eoꝝ: t pessimi eoꝝ sic̃ pp̃ gomorre. Plage eoꝝ pessime sic̃ capita colubrũ: t retributio operũ suoꝝ sic̃ venenũ. sic̃ fel draconũ ẽ calix vindictę eoꝝ: t sic̃ caput aspidũ crudelitũ. nõne oia opa coꝝ mãifesta sunt coram me t ꝓfuata i die iudicij in thesauris meis? Coram me ẽ vltio t ego retribuã	רֶגֶז עָשָׂה סוּף וְסוּף יָבֵשׁ גָּבָה חָיָה תָּבֵל שׁוּחַ שָׁצָא רַבָּב אָמַר חָרֵב יָרַשׁ סָבֵל הָוֶה אֲבַד יָצַן סָבַל הָוֶה רָדַף אֶחָד עָרַק רָבַב שָׁלַם דִּין לָקוּחַ מָתָא רֹאשׁ חָיָה שָׁלַם טָרַר גָּלָה דִּין שָׁלַם

Trãsla.Chal.
אֲרֵי גְּזַר מֵימְרִי בְּפוּלְחַן טַעֲוָתָן וַאֲנָא אַקְנִינוּן בְּלָא עַם בְּעָמָא טָפְשָׁא אַרְגִּזִינוּן וַאֲרֵי קִידוּם תַּקִּיף כְּאֵישָׁא נְפַק מִן קֳדָמַי בְּרָגָז וְשַׁיצִי עַד שְׁאוֹל אַרְעִיתָא אֲסִיף אַרְעָא וַעֲלֹלָתָהּ וְשַׁיצִי עַד סְעָדֵי טוּרַיָּא וַאֲסִיף עֲלֵיהוֹן בִּישִׁין אֲעַדֵּי בְהוֹן וְנִפְיְחֵי כְּבָן וַאֲכִילֵי עוֹף וְכֵתְיְשֵׁי רוּחִין בִּישִׁין וְשֻׁן חֵית בָּרָא אֲשַׁדַּר בְּהוֹן עִם חֲמַת מַגִּינֵי זַחֲלִין בַּעֲפָרָא וּמִבָּרָא תַּתְכֵּל חֶרְבָא וּמִתְּקָנְיָא חֲרַת סוּתָא אַף עוּלֵימַתְהוֹן אַף עוּלֵימָתְהוֹן עִם סָבֵיהוֹן וְאַמַּרְתִּי אֵיכְדֵין אֲשֵׁיצִינוּן מֵאֱנָשׁ דְּכִירַנְהוֹן אִילּוּלֵי רוּגְזָא דְסַנְאָה דְּכִישׁ דִּילְמָא יִתְבַּרְבְּרוּן בְּעֵיל דָּבְבָא דִּילְמָא יַמְרוּן וְלֵימְרוּן יְדָנָא רָמָא וְלָא יְיָ עָבַד כָּל דָּא וְאֲרֵי עַם מְאַבְּדֵי עֵצָה אִינוּן וְלֵית בְּהוֹן סוּכְלְתָנוּ אִילּוּ חַכִּימוּ אִסְתַּכָּלוּ בְּדָא אִסְתַּבָּרוּ טָבָא דְּיֵהֵי בְּסוֹפְהוֹן אֵיכְדֵין יְרַדּוּף חַד אַלְפָּא וּתְרֵין יְזַיְּרוּן לְרִיבוּתָא אֱלָהֵין תַּקִּיפֵיהוֹן מְסָרְתִנוּן וַיְיָ אַשְׁלֵימִנוּן אֲרֵי לָא כְּתוּקְפָנָא תּוּקְפְּהוֹן וּבַעֲלֵי דְבָבָנָא הֲווֹ חַיָּנָא אֲרֵי בְּפוּרְעָנוּת עַמָּא דְּסָדוֹם פּוּרְעָנוּתְהוֹן וְלָקוּתְהוֹן כְּעַם עֲמוֹרָה מֵתַּהוֹן בִּישִׁין כְּרֵישֵׁי חֵיוָן וְתָשְׁלוּמַת עוֹבָדֵיהוֹן כְּמָרָר וּתְהוֹן הַכְמַת תַּנִּינַיָּא כְּסָם פּוּרְעָנוּתְהוֹן וְכָרֵישׁ פִּתְגֵי חֵיוָן אַכְזָרָאִין הֲלָא כָּל עוֹבָדֵיהוֹן גְּלָן קֳדָמָי גְּנִיזִין לְיוֹם דִּינָא וְקֵרֵי פוּרְעָנוּתָא וַאֲנָא אֲשַׁלֵּם

Interp̃.chal.
irritauerũt coꝝ me in cultu idolorũ: t ego pronocabo eos in eo ꝙ nõ est popul⁹: in populo insipiẽte irritabo illos. qui incendiũ forte sicut ignis egressum est a facie mea in ira: t cõsumpsit vsq; ad infernũ inferiorẽ: et perdidit terram t fructũ eius: t cõsumpsit vsq; ad fines montium. Congregabo sup eos mala: plagas meas immittã in eos. Inflati erũt fame t comesti ab auibus: t vexati a spiritibus malignis: t ventẽ bestiarũ agri immittã in eos cuꝝ furore draconũ qui reptant in puluere. Foris absq; liberis faciet eos gladius: t in cubiculis timor: mortis: iuuenes simul ac puellas: lactẽtes cum senibus coꝝ. Viri residebũt ira mea sup eos: t cõsummabo eos: cessare faciã a filijs hominũ memoriã eorũ. Nisi ira inimici collecta esset: ne forte magnificarẽt inimici eius: ne forte dicerẽt manus nra prevaluit nobis: t non fuerũt a facie dñi oia hec. Populus enim perdẽs cõsiliũ sunt: t nõ est in eis intelligẽtia. Vtinã saperẽt t contẽplarẽtur hoc: t intelligerẽt ꝺꝺ erunt i nouissimis coꝝ: quõ psequabãt vnus mille: t duo fugabãt decẽ milia: nisi qõ forte eoꝝ traditi erũt eos: t dñs retribuit eis. qñ nõ est sic̃ fortitudo nra fortitudo eoꝝ: t inimici nr̃i sunt iudices. Qñ sic̃ vindicta ppñ sodomoꝝ erit vindicta eoꝝ: t pessimi eoꝝ sic̃ pp̃ gomorre. Plage eoꝝ pessime sic̃ capita colubrũ: t retributio operũ suoꝝ sic̃ venenũ. sic̃ fel draconũ ẽ calix vindictę eoꝝ: t sic̃ caput aspidũ crudelitũ. nõne oia opa coꝝ mãifesta sunt coram me t ꝓfuata i die iudicij in thesauris meis? Coram me ẽ vltio t ego retribuã

Prima beb.	Ter. Heb. Deut. Ca. xxxii.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.
לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם כִּי קָרוֹב יוֹם	לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם כִּי קָרוֹב יוֹם	in tpe vt labatur pes eorũ. Iuxta est dies	in tpe qñ labat pes eor. qñ iurta dies
אֵידָם וְחָשׁ עֲתִדוֹת לָמוֹ כִּי יָדִין	אֵידָם וְחָשׁ עֲתִדוֹת לָמוֹ כִּי יָדִין	ditiõis & adesse festinãt tpa. Iudicabit dñs	ditiõis eor. τ adsũt parata vobis: qñ iudicabit dñs
יְהוָה עַמּוֹ וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם כִּי	יְהוָה עַמּוֹ וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם כִּי	populũ suũ: & in seruis suis miserebitur.	populũ suũ. τ in suis suis cõsolabit.
יִרְאֶה כִּי אָזְלַת יָד וְאֶפֶס עָצוּר	יִרְאֶה כִּי אָזְלַת יָד וְאֶפֶס עָצוּר	Videbit qñ infirmata sit manꝰ & clausi quoq; defecerũt:	vidit cũ ἰδὼν αὐτ. καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτ παρακληθήσεται. διότι παρ
וְעָזוּב וְאָמַר אֵי אֱלֹהֵימוֹ צוּר	וְעָזוּב וְאָמַר אֵי אֱלֹהֵימוֹ צוּר	reliquiq; consumpti sũt.	eos dissolutos τ deficientes in captiuitate τ
חָסָיוּ בוֹ אֲשֶׁר חֵלֶב זִבְחֵימוֹ יֹאכֵלוּ	חָסָיוּ בוֹ אֲשֶׁר חֵלֶב זִבְחֵימוֹ יֹאכֵלוּ	Et dicet. Vbi sunt dii eorũ in quibus hẽbant	ἀυτ̃ς παρακειμένους καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἀπαγωγῇ καὶ
יִשְׁתּוּ יֵין נִסְכָּם יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם	יִשְׁתּוּ יֵין נִסְכָּם יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם	fiduciã. De quorũ victimis comedebãt adipes:	remissos. τ dixit dñs: vbi sũt dii eor: qb cõ
שֶׁתָּה בָּסַר קוּם	שֶׁתָּה בָּסַר קוּם	& bibebãt vinũ libamini nũ. Surgãt & opitulentur vobis: & in necessitate vos ptegãt. Videte	πασχιζόμενους. καὶ ἐροῦσι κῆ, ποῦ ἐστιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπε
יְהִי עֲלֵיכֶם סִתְרָה רְאוּ עַתָּה	יְהִי עֲלֵיכֶם סִתְרָה רְאוּ עַתָּה	ego ego sum: & nõ est deus pter me.	ποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς. ὃν τὸ σίαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἤσθιετε,
כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים	כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים	Ego occidã: & ego viuere faciã: percutiã & ego sanabo: & nõ est qui de	τ bibebatis vinũ libaminũ eor. surgãt τ
עֹמְתִי אֲנִי אָמִית וַאֲהַיֶה מָחַצְתִּי	עֹמְתִי אֲנִי אָמִית וַאֲהַיֶה מָחַצְתִּי	manu mea possit eruere. Leuabo ad celũ manũ meã & dicã. Viuo ego in eternum. Si acuero vt fulgur gladiũ meum & arripuerit iudicium	opitulẽtur vobis: τ fiãt vobis protectores. videte
וַאֲנִי אֶרְפֶּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּילוֹ כִּי	וַאֲנִי אֶרְפֶּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּילוֹ כִּי	mãus mea: Reddã vltionẽ hostibus meis: & his q oderũt me retribuam. Inebriabo sagittas meas sãguie: & gladius meus deuorabit carnes de cruore occisorum & de captiuitate nudati inimicorũ capitis. Laudate gẽtes populũ eius quia sãguinẽ seruorũ suoꝝ vlciscetur. Et vltionẽ retribuet hostes eorum. & ppitiabit terre populi sui. Venit ergo moyses & locutus ẽ oĩa verba cãtici huius in auribus populi: ipse & iosue filius nun. Cõpleuit qs oĩs sermões istos ad vniuersum israel: & dixit ad eos. Põite corda vẽa in oĩa verba que ego testificor vobis hodie: vt mãde	βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν ὑμῶν σκεπασταί. ἴδετε
אֲשֶׁא אֶל שָׁמַיִם יָדִי וְאָמַרְתִּי חַי	אֲשֶׁא אֶל שָׁמַיִם יָדִי וְאָמַרְתִּי חַי		ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν ἐμοῦ. ἐγὼ ἀποκτενῶ
אָנֹכִי לְעֹלָם אִם שַׁנּוֹתִי בָּרָק	אָנֹכִי לְעֹלָם אִם שַׁנּוֹתִי בָּרָק		καὶ ζῆν ποιήσω. πατάξω, κἀγὼ ἰάσομαι. καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐξ
תַּרְבִּי יָדִי וְתֹאחֵז מִשְׁפָּט יָדִי אָשִׁיב	תַּרְבִּי יָדִי וְתֹאחֵז מִשְׁפָּט יָדִי אָשִׁיב		αἱ δὲ manibus meis. quñ leuabo in cellũ manũ
נָקָם לְצָרָי וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם	נָקָם לְצָרָי וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם		λείψω ἐκ τῶν χειρῶν μου. ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά
אַשְׁכִּיר חִצַּי מִדָּם וְחַרְבִּי תֹּאכַל	אַשְׁכִּיר חִצַּי מִדָּם וְחַרְבִּי תֹּאכַל		meã: τ iurabo dextera mea. τ dicã: viuo ego in eternũ.
בָּשָׂר מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה מֵרֹאשׁ	בָּשָׂר מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה מֵרֹאשׁ		μου, καὶ ὀμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου. καὶ ἐρῶ, ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα.
פַּרְעוֹת אוֹיֵב הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ	פַּרְעוֹת אוֹיֵב הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ		qñ acuã vt fulgur gladiũ meũ: τ arripiet
כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם וְנָקָם יָשִׁיב	כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם וְנָקָם יָשִׁיב		ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται
לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ	לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ		iudiciũ manus mea. τ reddã vltiones hostibus:
מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת כָּל דִּבְרֵי הַשִּׁירָה	מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת כָּל דִּבְרֵי הַשִּׁירָה		κρίματος χείρ μου. καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς,
הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם הוּא וְהוֹשֵׁעַ	הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם הוּא וְהוֹשֵׁעַ		τ odientib me retribuã. inebriabo sagittas meas sã
בִּן נוּן וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶת כָּל	בִּן נוּן וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶת כָּל		καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω. μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ'
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל	הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל		guine: τ gladi meus deuorabit carnes de cruore occi
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׂימוּ לְבַבְכֶם	וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׂימוּ לְבַבְכֶם		αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα ἀφ' αἵματος τραυ
לְכָל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵעִיד	לְכָל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵעִיד		sos τ captiuitate a capite ptncipũ inimicos. le
בָּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תְּצַוּם אֶת	בָּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תְּצַוּם אֶת		ματιῶ καὶ ἀπὸ μαλωσίας ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχθρῶν. ἐν
			tamini celi simul cũ eo. τ adorẽt eũ vni
			φράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ. καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάν
			tes angeli dei. letamini gẽtes cũ pplo eius: τ robo
			τες ἄγγελοι θεοῦ. ἐυφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτ. καὶ ἐν
			rẽtur in eo oẽs filii dei. qñ sãguinẽ filioꝝ e
			χυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ. ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐ
			tus vlciscit. τ vlciscet τ retribuet vindictã inimi
			τοῦ ἐκδικεῖται. καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχ
			micis: τ odientibus eũ retribuet. τ expurgabit
			θροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν αὐτὸν ἀνταποδώσει. καὶ ἐκκαθαριεῖ
			dño trã populi sui. τ scripsit moyses cãticũ hoc
			κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτ. καὶ ἔγραψε μωυσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην
			in illa die. τ docuit illud filios israel. τ
			ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. καὶ
			accessit moyses τ locutus ẽ oĩa verba le
			προσέθετο μωυσῆς καὶ ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τούτους εἰς
			gio hoiꝰ in auribꝰ populi: ipe τ iosue filius nun.
			μου τοῦ του εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυή.
			τ cõpleuit moyses loqns sermões istos vniuerso
			καὶ συνετέλεσε μωυσῆς λαλῶν τοὺς λόγους τούτους πᾶσι

Prima beb.	Interp. chal.	Transla. Chal.
גְּלַהּ דִּין קָרֵב	in tẽpore quo migrabũt de terra sua: qñ ppe est dies	לְזִמְנָא דְּיִגְלוּן מִן אַרְעְהוֹן קָרִיב יוֹם תְּבָרְהוֹן וּמְזַדַּע דְּשָׁתֵיד לְהוֹן וְאָרֵי יְדִין יְיָ דִּינָא
תְּקֵף עֲמָא הָוָה	interitus eoꝝ: τ festinabit qñ futurũ est eis. Qñ iudi	דְּעַמֵּיהּ וּפוּרְעָנוּת עַבְדּוֹהִי צַדִּיקַיָּא יִתְפְּרַע אֲרֵי יְחֵי מְדַמְּרוּהִי דְּכָעְיָן וְיִתְתַּקַּף עֲלֵי יְהוֹן
טְיל אָמַר הָוָה	cabit dñs iudiciũ populi sui τ vltionẽ seruoꝝ suoꝝ iu
שָׁתָה כּוֹם חָזָה	stoꝝ vlcis. et: qñ manifestũ est coram eo q in tpe quo
מוֹת חֵיָה מָחָא	pualebit ꝑtra eos plaga inimici: erũt istabiles τ vere
אָסָא שָׁזַב תְּבַן	licti. τ dicet vbi ẽ terribilis eoꝝ: τ fortis in quo habe
כּוֹם חָזָה גְּלָה	bãt fiduciã: de quoꝝ victimis comedebãt adipẽ: τ bi
תָּבַח דִּין תּוֹב	bebãt vinũ libaminũ eoꝝ: surgãt nũc τ auriliẽt vos:
שַׁלַּם רָעָה מָחָא	et sint sup vos in protectionẽ. Videte nũc qñ ego ego
שְׁבָה עֲדָה דְּבַע	sum: τ nõ est deus pter me. Ego occido τ viuificо:
תּוֹב כְּפַר שָׁבָח	percutio τ etiã sano: τ nõ est qui de manu mea possit
שְׁצָא שְׁוָה	eruere. Qñ prepaui in celis domũ maiestatis mee:
סְהַד פָּקַד	et dixi viuo ego in sempiternũ. Si in duplũ pluſq̃ ful
	gur apparet a summitate celi τ vsq; ad sũmitatẽ eius
	reuelabit gladius meus: τ apprehẽdet iudiciũ manꝰ
	mea: reddã vltionẽ hostibus meis: τ inimicis meis
	retribuã. Inebriabo sagittas meas sanguie: τ gladiꝰ
	me occidet populos: de cruore occisoꝝ τ captiuoꝝ:
	et auferã coronas de capite hostiũ τ inimici. Laudate
	gẽtes populũ eius: qñ vlciscetur seruoꝝ suoꝝ tuſtoꝝ
	vlcisetur: τ vltionẽ reddet inimicis suis: τ propitius
	erit terre sue τ populo suo. Et venit moyses τ locutus
	est oĩa ℣ba cantici hui coraꝫ populo: ipse τ iosue filiꝰ
	nun. Et cõsumauit moyses loq̃ns oĩa verba hec cũ omni
	israel: τ dixit ad eos. Ponite coꝝ vestrum ad omnia
	verba que ego testificoꝝ vobis hodie: que precipietis	

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

Israel. τ dixit ad eos: attẽdite cor-
Ἰσραὴλ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, προσέχετε τῇ καρ-
de vro in oia ꝟba hec: que
δίᾳ ὑμῶν ἐν πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς
ego teſtificor vobis hodie. q̃ mãdetis
ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον. ἃ ἐντελεῖσθε
filijs vris: cuſtodire τ facere oẽs
τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας τοὺς
ſermões legis huius: qm̃ nõ ſermo vanus hic
λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗ-
vobis: qm̃ hec vita vra: τ pp ſmões
τος ὑμῖν, ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ ἐν τούτῳ τῷ λόγου
hunc lõgeui eritis in tra: in q̃ vos trã
τούτου μακροημερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς δια
ſitis iordanẽ illuc vt poſſideatis illã.
βαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.
τ locutus ẽ dñs ad moyſen in die
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
hac: dicẽs: aſcẽde in mõtẽ abarim.
ταύτῃ, λέγων, ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἀβαρίμ.
hũc mõtẽ nebo q̃ eſt in tra moab cõ
τοῦτο ὄρος ναβαὺ ὅ ἐστιν ἐν γῇ μωὰβ κατὰ πρό-
tra hiericho. τ vide trã chanaã: q̃ ego
σωπον ἱεριχώ. καὶ ὄψῃ τὴν γῆν χαναάν, ἣν ἐγὼ
do filijs iſrael in poſſeſſiõẽ. τ mo
δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν. καὶ τε-
rere in mõte in quẽ aſcendis illuc. τ iunge
λεύτα ἐν τῷ ὄρει εἰς ὃ ἀναβαίνεις ἐκεῖ. καὶ προστί-
re ad ꝓplm tuũ: quẽadmodũ mortuꝰ ẽ aarõ
θει πρὸς τὸν λαόν σου, ὃν τρόπον ἀπέθανεν Ἀαρὼν
ff tus in hor mõte: τ appoſitus ẽ ad
ὁ ἀδελφός σου ἐν ὄρει τῷ ὄρει, καὶ προσετέθη πρὸς
ꝓplm ſuũ: qz incredulꝰ fuiſtis verbo meo
τὸν λαὸν αὐτοῦ, διότι ἀπειθήσατε τῷ ῥήματί μου
in filijs iſrael ad aquã cõtradi-
ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀντιλογί-
ctiõis cadeo in deſerto ſin. qm̃ nõ ſanctificaſtis me
ας κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ σίν. διότι οὐκ ἡγιάσατέ μοι
in filijs iſrael. qm̃ eregione videbis
ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. ὅτι ἀπέναντι ὄψει τὴν
trã: τ illuc nõ ingredieris in trã quã
γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν γῆν ἣν
ego do filijs iſrael.
ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Ca.33.

A Hec bñdictio: q̃ bñdixit moyſes hõ
αὕτη ἡ εὐλογία, ἣν εὐλόγησε μωυσῆς ἄνθρω-
det filijs iſrael aũ mor-
πος τοῦ θεοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ πρὸ τῆς τελευ-
tem ſuã. τ ait: dñs de ſina venit
τῆς αὐτοῦ. καὶ εἶπε; κύριος ἐκ σινὰ ἥκει
τ apparuit de ſeir nobis: τ feſtinauit
καὶ ἐπέφανεν ἐκ σηὶρ ἡμῖν, καὶ κατέσπευ-
de monte pharan: cũ
σεν ἐξ ὄρους φαφέ, σὺν

Trãsla.Chal.

Trãsla.B.Hiero.

tis ea filiis veſtris cuſto-
dire & facere: & implere
vniuerſa q̃ ſcripta ſunt
in volumine legis huiꝰ.
quia nõ i caſſũ p̃cepta
ſunt vobis: ſed vt ſigu-
li in eis viuerẽt: q̃ facien
tes longo ꝓueueretis tẽ
pore in terra ad quam
iordane trãſmiſſo igre
dimini poſſidẽdã. Lo-
cutuſq̃ eſt dñs ad
moyſen in eadem die:
dicens.
Aſcende in mõtẽ iſtũ
abarim. i. tranſitũ i mõ
tẽ nebo qui eſt in terra
moab contra
hiericho: & vide terrã
chanaan
quam ego tradam filiꝰ
iſrael
obtinendam & morere
in monte. Quem
conſcendens iungeris
populis tuis:
ſicut mortuus eſt aarõ
frater tuus in
monte hor & appoſitꝰ
populis ſuis. quia
preuaricati eſtis cõtra
me in medio filiorũ iſ-
rael ad aquas contradi
ctionis in cades deſerti
ſin: & nõ ſanctificaſtis
me
inter filios iſrael. Ecõ
tra
videbis terram & non
ingredieris in eã: quã
ego dabo filijs iſrael.
Caꝑ.33.

Hec eſt bñdictio qñ
benedixit moyſes ho-
mo dei
filiis iſrael ante mortẽ
ſuam. Et ait.
Dominus de ſina ve-
nit: & de ſeir ortus eſt
nobis. Appuit de mõ
te pharan: & cum eo

Ter. Heb. Deut. Ca.xxxiii. Pritiua.heb.

בְּנֵיכֶם לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת כִּי לֹא דָבָר רֵק
הוּא מִכֶּם כִּי הוּא חַיֵּיכֶם וּבַדָּבָר
הַזֶּה תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן
שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה לֵאמֹר
עֲלֵה אֶל הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה הַר
נְבוֹ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר
פְּנֵי יְרֵחוֹ וּרְאֵה אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן
אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לַאֲחֻזָּה וּמֻת בָּהָר אֲשֶׁר אַתָּה
עֲלֵה שָׁמָּה וְהֵאָסֵף אֶל עַמֶּיךָ
כַּאֲשֶׁר מֵת אַהֲרֹן אָחִיךָ בְּהֹר
הָהָר וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו עַל אֲשֶׁר
מְעַלְתֶּם בִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר צִן
עַל אֲשֶׁר לֹא קִדַּשְׁתֶּם אוֹתִי
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי מִנֶּגֶד
תִּרְאֶה אֶת הָאָרֶץ וְשָׁמָּה לֹא
תָבוֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

Ca.xxxiii.

וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר
בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ וַיֹּאמַר
יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר
לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה

Interp̃.chal.

filijs veſtris: vt cuſtodiant τ faciãt oia verba legis hu
ius. Quia verba nõ vana ſunt vobis: ſed hec eſt vita
veſtra: τ in verbo hoc ꝓlongabũtur dies vri ſup ter
ra ꝓpter quã tranſitis iordanem vt poſſideatis eam.
Et locutus eſt dñs cum moyſe in hac die dicẽs. Aſcen
de in montẽ iſtum tranſeuntiũ in monte nebo: qui eſt
in terra moab que eſt cõtra factẽ hierichо: τ vide ter-
ram chanaan: quaꝫ ego dabo filijs iſrael in poſſeſſio-
nem. Et morere in monte in quẽ cõſcendes: τ collige
ris ad populũ tuũ: ſicut mortuꝰ eſt aaron frater tuus
in monte hor τ collectus ẽ ad populũ ſuũ. eo q̃ preua
ricati eſtis in verbũ meũ in medio filiorꝫ iſrael in aq̃
cõtradictionis in cades deſerti ſin: τ quia nõ ſancti-
ficaſtis me in medio filiorꝫ iſrael. Quoniaꝫ econtra
videbis terram: τ illuc non ingredieris in terrã quã
ego dabo filijs iſrael. Ca.xx.

Et hec eſt bñdictio: q̃ bñdixit moyſes ꝓpheta dei
filijs iſrael ante mortẽ ſuã: τ ait. Dñs de ſinai re
uelatus ẽ: τ ſplendor glorie ei apparuit nobis de ſeir:
reuelatus eſt in fortitudine ſua ſup monte pharan:

Pritiua chal.

Pritiua heb. | Ter. Heb. Deut. Ca. xxxiii. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ׃
וַיֹּאמַר יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ מִימִינוֹ אשדת לָמוֹ׃
אַף חֹבֵב עַמִּים כָּל קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא מִדַּבְּרֹתֶיךָ׃
תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב׃
וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
יְחִי רְאוּבֵן וְאַל יָמֹת וְיִהִי מְתָיו מְסֻפָּר׃
וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר שְׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאֶל עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו רָב לּוֹ וְעֶזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה׃
וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל מֵי מְרִיבָה׃
הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיו וְאֶת אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת בָּנָו לֹא יָדָע כִּי שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ׃
יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ קְטוֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל מִזְבְּחֶךָ׃
בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן יְקוּמוּן׃
לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו חֹפֵף עָלָיו כָּל הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן׃
וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת׃

Pritiua chal. | Interp. chal.

et cum eo sanctos milia: legẽ scriptã dextera eius dedit nobis de medio ignis. Dilexit vtiq; tribus: t oẽs sanctos dom' israel: in fortitudine eduxit eos de egypto: t ipsi ducebãtur sub nube tua: t proficiscebãtur ad verbũ tuũ. Legẽ dedit nobis moyses: t tradidit eã in hereditatẽ cetui iacob. Et fuit in israel rex cum cõgregarẽtur ẽncipes ppũ simul cũ tribub' israel. Viuat ruben in vita eterna: t nõ moriat morte secũda: t accipiant filij sui hereditatẽ suã turta numerũ eorũ. Et hoc dixit iude. Suscipe dñe oratiõnẽ iude cũ egressus fuerit ad bellũ: t ad populũ eius reduces eum in pace: manus eius facient vltionẽ de inimicis suis: t auxiliator cõtra hostes eius eris ei. Ad leui quoq; dixit. Perfectione t lumine indulsisti virũ q̃ inuẽtus est sanctus coram te: quẽ probasti in tẽtatione: t inuẽtus est gfectus: probasti eum apud aquã cõtradictionis: et inuẽtus est fidelis. Qui nõ est misertus patri sui t matris sue in iudicio qũ peccauerunt: t gsonaꝫ frẽs et filij sui non accepit: qñi custodierũt custodiã verbi tui: t pactũ tuũ non mutauerũt. Digni sunt isti vt doceant iudicia tua iacob t legem tuã israel: ponẽt thymiama aromatũ coram te: t holocausta voluntaria sup altare tuũ. Benedic dñe substantie eius: t oblationẽ manuũ suarũ suscipe voluntarie: cõtere dorsum hostiũ suorũ t inimicoꝝ suoꝝ vt nõ cõsurgãt. Ad beniamin dixit. Dilectus dñi habitabit cõfidẽter: sup eum erit protegẽs eum oĩbus diebus: t in terra eius habitabit maiestas dñi. ad ioseph quoq; ait. Benedicta a facie domini terra eius: faciens fructũ erit: de roze celi de super t de venis fontium abyssi ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Trãsla. B. Hiero.

[b]sctorũ [a]milia. [c] In dextera eius [b]ignea [a]lex. ∞∞∞∞ [d]dilexit [b]populos. [a] Oẽs [b]sancti [a]in manu illi? sũt [m]& q̃ [a]appropiquãt [b]pedibus eius [b]accipiẽt [d]de doctrina illius. [a] Legẽ [e] p cepit [a]nobis [a]moyses: [g] hereditatẽ [f] multitudis [g]iacob. [a] Erit [b]apud rectis simũ [c]rex: [b]congregatis [c]principibus [f]populi [g]cũ [b]tribubus [g]israel. [h] Viuat [f]ruben [m]& nõ [n]moriatur [o]& sit [p]puus in [q]numero. [r] Hec est [s]iude bñdictio. [n] Audi [t]dñe [r]vocẽ [s]iude: [q]& ad [b]populũ suũ [t]introduc eũ. [b] Manus ei? [r]pugnabũt p eo: [q]& adiutor illius [b]cõtra aduersarios eius [s]erit. [k] Leui quoq; [a]ait. [m] Perfectio tua [n]& doctrina tua [o]a viro [r]sancto tuo [q]quẽ [p]baptisti [n] ĩ tẽptatioe: [& [t]iudicasti [n]ad [x]aq̃s [r]cõtradictiõis. [y] Qui dixit [z]pri suo [b]& matri sue: [c]nescio vos: [c]& [r] fratrib? suis: [s]ignoro illos: [t]& [i] ne scierũt [k]filios suos. Hi [o]cu stodierũt [p]eloquiũ tuũ: [q]& pactũ tuum [r]seruauerũt: [t]iudicia tua o [o]iacob [x]& legẽ tuã o [a]israel. [y] Ponent [t]thymiama ∞∞∞∞∞∞∞ [b]ĩ furore tuo: [c]& holocausta [b]sup [c]altare tuum. [r] Bñdic [d]dñe [b]fortitudini ei?. [t]& opa [k]manuũ illius [t]suscipe. [m] Percute [n]dorsa [c]inimicorũ ei?: [r]& q̃ oderũt eũ [q]nõ [r]cõsurgãt. Et [b]beniamĩ [a]ait. [u] Amãtissimus [c]dñi [r]hitabit [t]cõfidẽter [a]in eo: [b]quasi in thalamo [b]tota [c]die [b]morabitur [r]& iter [s]hũeros illi? [b]requescet. [t] Ioseph quoq; [k]ait. [l] De bñdictiõe [m]dñi [n]terra eius: [c]de pomis [f]celi & [q]rore [a]atq; abyssо ∞∞∞∞∞

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

milib? cades a dextris eius angeli cũ eo: μυριάσι καδὸς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, t pepercit populo suo: t oẽs sanctificant in manibus tuis. hi sub te sũt. t suscepit de ĥmõibus eius legẽ: q̃ hoc pit nobis moyses: hereditatẽ multitudinis iacob. t erit in amato ĩncepo: cõgregatio ĩncipibus ppũ simul cũ tribub' israel. viuat ruben: t nõ moriatur: t ĥmeõ sit multus in numero. t hec iude. audi dñe vocẽ iude: t ad populũ suũ introducãtur: manus eius dimicabũt ei. t adiutor ex aduersarijs eius erit. t leui ait: date leui manifestatiões ei?. t veritatẽ eius viro sctõ: quẽ tẽtauerũt ĉ um in tẽtatioe. cõuiciati sũt ei ad aquã cõtradictiõis. qui dixit pri suo t mri sue nõ vidi te: t fratres suos nõ cognouit: t filios suos nõ cognouit. custodiuit eloquia tua: t pactũ tuũ seruauit. ostẽdet iustificatiões tuas iacob: t legẽ tuã israel. ponẽt thymiama coram te semp in altari tuo. bñdic dñe fortitudini eius. t opa manuũ illi? suscipe: percute ilia insurgẽtiũ inimicoꝝ eius: t odiẽtes eũ nõ resurgãt. t bẽiamin ait: dilectus a dño hitabit cõfidẽter. t deus obũbrat sup eo oĩbus diebus: t inter hũeros eius requieuit. t ioseph ait: de bñdictiõe dñi terra eius: de fructib? celi t rore: t de abyssoꝝ

Trãsla. Chal.

רְבוֹת קַדִּישִׁין בְּיַמִּינֵיהּ מְגוֹ אִישַׁתָּא אוֹרַיְתָא יְהַב לָנָא וּבָרֵם חַבְרַיְהוֹן לְשִׁבְטַיָּא כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּגִבְרָא אַבַּיְקִינוֹן מְמַצְרָיִם וְאִינוּן מְדַבְּרִין תְּוֹת עֲנָנָא נְטָלִין עַל מֵימְרָהּ אוֹרַיְתָא יְהַב לָנָא מֹשֶׁה מַסָּרַת יְרוּתָא לְכְנִשְׁת יַעֲקֹבְנוּהָא וְיִשְׂרָאֵל מַלְכָּא בְּאִתְכַּנָּשׁוּת רֵישֵׁי עַמָּא כַּחֲדָא שִׁבְטַיָּא יִשְׂרָאֵל׃ יְחִי רְאוּבֵן לְחַיֵּי עָלְמָא וְלָא יְמוּת וְיִתְקַבְּלוּן גְּבָרָוָתְהוֹן מְנָיְנֵיהוֹן וְדָא לִיהוּדָה וַאֲמַר קֳבֵל יְיָ צְלוֹתֵיהּ דִּיהוּדָה וּלְעַמֵּיהּ תֵּתְבְּנֵיהּ לְשָׁלֵם יְהוֹדֵי עֲבַדָן לֵיהּ פּוּרְעָנוּתָא מְסַנְאוֹהִי וְסָעִיד מְבַּעֲלֵי דְּבָבוֹהִי הֲוֵי לֵיהּ וּלְלֵוִי אָמַר תּוּמֵּיָא וְאוּרַיָּא דִּילָךְ לְגֶבֶר דְּאִשְׁתְּכַח מְסִיד קֳדָמָךְ דְּנִסְיתָא וּרְוִיתָא עַל מֵי מְצוּתָא וְאִשְׁתְּכַח מְהֵימָן דְּעַל אֲבוֹהִי וְעַל אִמֵּיהּ לָא בְחִים בַּד תָּבוּ מִן דִּינָא וְאַפֵּי אַחְוֹהִי וּבְנֵי אַרְעֵיהּ לָא נְסִיב אַדְעֵי נְטַרוּ מֵימְרָךְ וּקְיָמָךְ לָא אַשְׁגִּיחוּ כַּשְׁרִין אִילֵּין לְהַלְפוּן דִּינָךְ לְיַעֲקֹב וְאוֹרַיְתָה לְיִשְׂרָאֵל יְשַׁוּן קְטֹרַת בּוּסְמִין קֳדָמָךְ וְעָלָה עַל מַדְבְּחָהּ וּבְרֵיךְ יְיָ נְכָסוֹהִי וְקוּרְבַּן יְדוֹהִי קַבֵּיל גְּבַר עְוָא תְּבַר תַּרְצָא דְּסַנְאוֹהִי וּדְבַעֲלֵי דְּבָבוֹהִי דְּלָא יְקוּמוּן׃ לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְיָ יִשְׁרֵי לְרוּחָצָן עֲלוֹהִי יְהֵי מַגֵּן עֲלוֹהִי כָּל יוֹמַיָּא וּבֵאַרְעֵיהּ תִּשְׁרֵי ‹‹ שְׁכִינְתָּא׃ וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבָרְכָא מִן קֳדָם יְיָ אַרְעֵיהּ עֲבָדָא מַנְדְנִין מְטָלָא דִּשְׁמַיָּא וּמַבּוּעֵי עַיְנָוָת תְּהוֹמִין ‹‹‹

Trãsla.Gre.Irr.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Deuk. Ca.xxxiii.	Pritiua.heb.
fontib⁹ ab infra. ↄ ad tpa fructibus solio ꝓ̃ſi πηγῶν κάτωθεν. καὶ καθ' ὥραν γενημάτων ἡλίου τρο onũ: ↄ de ſynodis mẽſiũ: ↄ de vertice mõtiũ ὧν, καὶ ἀπὸ συνόδων μηνῶν, καὶ ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων principũ: ↄ de vertice colliũ eternoꝝ. ↄ ad tpa ἀρχαίων, καὶ ἀπὸ κορυφῆς βουνῶν αἰωνίων. καὶ καθ' ὥραν terre plenitudine. ↄ acceptabilia ei q̃ apparuit in rubo γῆς πλήρωσιος. καὶ τὰ δεκτὰ τῷ ὀφθέντι ἐν τῇ βάτῳ ventãt ſup caput ioſeph: ↄ ſup vticẽ gloꝛi ἐλθάτωσαν ἐπὶ κεφαλὴν ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφὴν δεδο ficatus in frib⁹. priogenitus tauri pulchritudo ei⁹. δόξης ἐν ἀδελφοῖς. πρωτότοκος ταύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ. cornua rhinocerotis cornua illius. in ipſis gẽtes κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς ἔθνη cornupetet ſimul: vſq; ad terminũ tre. hec milliaria κερατιεῖ ἅμα, ἕως ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς. αὗται μυριάδες ephraim: ↄ hec milia manaſſe. ↄ zabu ἐφραίμ, καὶ αὗται χιλιάδες μανασσῆ. καὶ τῷ ζαβου lon ait: letare zabulõ in exitu tuo. ↄ iſ λὼν εἶπεν, εὐφράνθητι ζαβουλὼν ἐν ἐξόδῳ σου. καὶ ισ ſachar in tabernaculis tuis. gẽtes pdẽt σάχαρ ἐν ταῖς σκηναῖς σου. ἔθνη ἐξολοθρεύσουσι ↄ inuocabitis illic: ↄ imolabitis victimas iuſti καὶ ἐπικαλέσεσθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε θυσίας δικαιοσύ cie: q̃ſi diuitias maris ſuggetio: ↄ i abũdãtia νης, ὅτι πλοῦτον θαλάσσης ἐκλάσεσθε, καὶ ἐν πορίᾳ maritimã hitatiũ. ↄ gad ait: bũdi= παροίκοις κατοικοῦντων. καὶ τῷ γὰδ εἶπεν, εὐλογη ctus dilatãs gad. q̃ſi leo requeuit: cõte μένος ἐμπλατύνων γάδ. ὡς λέων ἀνεπαύσατο, συν= rens brachiũ ↄ pncipẽ. ↄ vidit pncipatũ τρίψας βραχίονα καὶ ἄρχοντα. καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν ſuũ: q̃ſi illic diuiſa ẽ ẽra pncipũ ꝯgregatoꝝ ſimꝛ αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ ἀρχόντων συνηγμένων ἅ= D cũ pncipibus ppłoꝝ. tuſticiã dño fecit: ↄ iudi μα δικαιοσύνην κύριος ἐποίησε, καὶ κρί cium ſuũ cũ iſrael. ↄ dan ait: dan catulus leonis: σιν αὐτοῦ μετὰ ἰσραήλ. καὶ τῷ δὰν εἶπεν, δὰν σκύμνος λέοντος, ↄ ſaltabit ex baſã. ↄ neptalim dixit: nepta καὶ ἐκπηδήσεται ἐκ τοῦ βασάν. καὶ τῷ νεφθαλεὶμ εἶπεν, νεφθα lim abũdãtia ſuſceptibiliũ. ↄ impleatur bñedictiõe a dño. ma λεὶμ πλήρωμα εὐδοκιῶν. καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίας παρὰ κυ. ha re ↄ meridiẽ poſſidebis. ↄ aſer ait: bñs κτου καὶ λίβα κληρονομήσεις. καὶ τῷ ἀσὴρ εἶπεν, εὐλογημέ a filijs aſer. ↄ erit placẽs fribus ſuis. tin νος ἀπὸ τέκνων ἀσήρ. καὶ ἔσται εὐδοκῶν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. βά get in oleo pedẽ ſuũ. ferrũ ↄ aes calciamẽtũ φει ἐν ἐλαίῳ τὸν πόδα αὐτοῦ. σίδηρος καὶ χαλκὸς ὑποδήμα ctus erit. ↄ ſicut dies tui fortitudo tua. nõ eſt ſicut deus αὐτοῦ ἔσται. καὶ ὡς αἱ ἡμέραι σου ἡ ἰσχύς σου. οὐκ ἔστιν ὡσεὶ ὁ θεὸς	ſubiacente. ᵘDe pomis ˣfructuũ ʸſolis ᶻac ᵃlũe: ᵇ d vertice ᶜãtiquorũ ᵇmõtiũ ᶠde pomis ᵍ colliũ ʰ eter= norũ: ⁱ& de frugibus ᵏter re ˡ& de plenitudie eius. ᵐBñdictio illius ⁿq appa ruit in ᵒrubo ᵖvẽiat ᵍſup caput ʳioſeph: ˢ& ſupver ticẽ ᵗnazarei inter ᵘfrẽs ſuos. Quaſi ˣprimogeni ti ʸtauri ᶻpulchritudo ᵃei ᵇ cornua ᶜrhinocerotis ᵈcornua illius. ᵉIn ipſis ᶠvẽtilabit ᵍgẽtes vſq; ad ʰtermios ⁱterre. ᵏHe ſunt ˡmultitudies ᵐeffrai: ⁿ& hec ᵒmilia ᵖmanaſſe. ᵠ Et zabulõ ʳait. ˢLetare ᵗ za= bulõ ᵘin exitu tuo: ˣ& iſa char ʸin tabernaculis tu= is. ᶻpplos ᵃ vocabunt ad ᵇmotẽ: ᶜibi ᵈimolabũt ᵉvi ctimas ᶠiuſticie. ᵍq̃ inũda tiõem ʰmaris q̃ſi lac ⁱſug gent ᵏ& theſauros ˡ ab= ſconditos ᵐarenarũ. ⁿ Et gad ᵒait. ᵖBñdictus in ᵠla titudine ʳgad. ˢQuaſi leo ᵗrequeuit: ᵘcepit q̃ ˣbrachi um ʸ& ᶻverticẽ. ᵃ Et vidit ᵇpricipatũ ᶜſuũ ᵈq̃ in ᵉpte ſua ᶠdoctor eẽt ᵍrepoſit⁹. q̃ ʰfuit cũ ⁱpricipib⁹ ᵏpplũ & ˡfecit ᵐiuſticias ⁿdñi ᵒ & iudiciũ ſuũ ᵖcum ᵠiſrael. ʳDã quoq̃ ˢait. ᵗDã ᵘ catu lus ˣleõis : ʸfluet largiter ᶻde ᵃbaſã. ᵇEt neptali ᶜdi= xit. ᵈNeptali ᵉabũdãtia ᶠp fructur. ᵍ& plen⁹ erit ʰbñ dictiõib⁹ ⁱm ᵏdñi. ˡMare ᵐ& meridiẽ ⁿpoſſidebit. ᵒ A= ſer quoq̃ ᵖait. ᵠBñdictus ʳi filiis ˢaſer. ᵗSit ᵘplacẽs i ˣfrib⁹ ʸſuis. ᶻ& tĩgat ᵃi oleo ᵇpedẽ ſuũ. ᶜ Ferrũ ᵈ& es ᵉcalciamẽtũ eius. ᶠ Sicut dies iuuẽtutis tue: ita & ᵍſenectus tua. ʰNõ ẽ ali⁹	יְרֻקַּת תְּחֵת׃ וּמִמֶּגֶד תְּבוּאוֹת שֶׁמֶשׁ	בוא
	וּמִמֶּגֶד נֶרֶשׁ יְרֵחִים׃ וּמֵרֹאשׁ הָרֵרֵי	
	קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת עוֹלָם׃ וּמִמֶּגֶד	עלם
	אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וּרְצוֹן שֹׁכְנִי סְנֶה	רצה
	תָּבוֹאתָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד	בוא
	נְזִיר אֶחָיו׃ בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ	נזר כפר
	וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו בָּהֶם עַמִּים	
	יְנַגַּח יַחְדָּו אַפְסֵי אָרֶץ וְהֵם רִבְבוֹת	נגח
	אֶפְרַיִם וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה׃ וּלְזְבוּלֻן	
	אֲמַר שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר	יצא
	בְּאָהָלֶיךָ׃ עַמִּים הַר יִקְרָאוּ שָׁם	קרא
	יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק כִּי שֶׁפַע יַמִּים	זבח
	יִינָקוּ וְשָׂפְנֵי טְמוּנֵי חוֹל׃ וְלָנָד	ינק סָפַן טָמַן
	אֲמַר בָּרוּךְ מַרְחִיב גָּד כְּלָבִיא שָׁכַן	גבר לבא
	וְטָרַף זְרוֹעַ אַף קָדְקֹד׃ וַיַּרְא רֵאשִׁית	ראה
	לוֹ כִּי שָׁם חֶלְקַת מְחֹקֵק סָפוּן נִתָּא	חפן אתה
	רָאשֵׁי עָם צְדָקַת יְהוָה עָשָׂה	
	וּמִשְׁפָּטָיו עִם יִשְׂרָאֵל׃ וְלִדָן אָמַר	שפט
	דָּן גּוּר אַרְיֵה יְזַנֵּק מִן הַבָּשָׁן׃	ארה זנק
	וְלִנַפְתָּלִי אָמַר נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן	
	וּמָלֵא בִּרְכַּת יְהוָה יָם וְדָרוֹם	
	יְרָשָׁה׃ וְלְאָשֵׁר אָמַר בָּרוּךְ מִבָּנִים	
	אָשֵׁר יְהִי רָצוּי אֶחָיו וְטֹבֵל	
	בַּשֶּׁמֶן רַגְלוֹ׃ בַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת מִנְעָלֶיךָ	
	וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֲךָ׃ אֵין כָּאֵל	יום

Trãsla.Chal.

דְּנָגְדִין מְפַעֲמְקֵי אַרְעָא׃ וְעַבְדָא מַנְהָנִין עָלְלָן מִבּוּל שְׁמָשָׁא וְעַבְדָא מַנְהָנִין מְרִישׁ יְרַח
נִיסָן׃ וּמְרִישׁ טוּרַיָּא בְּלִירַיָּא וּמְטוּב רָמָן דְּלָא פַסְקָן׃ וּמְטוּב אַרְעָ וּמְלַאָהּ רְעוּתֵיהּ
דְּשָׁכְנְתֵיהּ נְשְׁמַיָּא וְעַל מֹשֶׁה אִתְגְלִי בְּאַסְנָא יְתֵיהּ כָּל אִילֵּין דְּרִישָׁא דְּיוֹסֵף וְלִנְבָא
פָּרִישָׁא דְּאוֹתִיבוּ זִיוָא לֵיהּ וּנְטוּרָן דְּאִתְעֲבִידָא לֵיהּ מִן קַדָם תּוּקְפָּא וְרוּמָא
דְּיִלִיהּ נְגִידוּתֵיהּ עַמְמַיָּא יְמַטֵּל בַּחֲדָא עַד סְיָפֵי אַרְעָא וְאִינוּן רִבְוָתָא דְּבֵית אֶפְרַיִם
וְאִינוּן אַלְפַיָּא דְּבֵית מְנַשֶּׁה וְזְבוּלֻן בְּמֵימַר יְיָ לְאַנָּא קְרָבָא עַל בַּעֲלֵי
דְּבָבָךְ וְיִשְׁתְּכַח לְמֵיעֲבַד זְמָנֵי לְמֵיעֲבַד נְבִיאָ בְּירוּשְׁלֵם׃ שְׁבָטַיָּא דְּיִשְׂרָאֵל לְטוּר בֵּית
מַקְדְּשָׁא יִתְבְּנֵשׁוּן תַּמָּן יִכְסוּן נִכְסַת קוּדְשִׁין לְרַעֲוָא אֲרֵי נִכְסֵי עַמְמַיָּא יַלְקוּן וְיִסְיָן
דְּמַטְמְרָן כְּחָלָא יִתְגַּלְיָן לְהוֹן וּלְגָד אָמַר בָּרִיךְ דְּיַרְחִיב לְגָד כְּלֵיתָא שָׁרֵי וְיָקְבֵל שְׁלְטָן
עִם מַלְכִין וְיִתְגַּבַּר בְּקַדְמֵיתָא דְּלֵיהּ אֲרֵי תַמָּן כְּאַחְסַנְתֵּיהּ מִשֶׁה סַפְרָא רַבָּא דְּיִשְׂרָאֵל
כְּבִיר וְהוּא נָבִיךְ וְאָל כְּרִישׁ עַמָּא זַכְוָן כְּדֵם יְיָ עֲבַד וְדֵינֵיהּ עִם יִשְׂרָאֵל וּלְדָן אָמַר
דָּן תַּקִּיף כְּגוּר אַרְיָוָן אַרְעֵיהּ שַׁתְיָא מִמַּתְנָן וּלְנַפְתָּלִי אָמַר נַפְתָּלִי שְׂבַע
רַעֲוָא וּמָלֵי בִּרְכַן מִן קֳדָם יְיָ מַעֲרָב יַם גִּינוֹסָר וְדָרוֹמָא יְרֵתַ׃ וּלְאָשֵׁר אָמַר בָּרִיךְ
מְבָרְכַת בְּנַיָּא אָשֵׁר יְהֵי רַעֲוָא לְאָחוֹהִי וְיִתְרְעֵי אַפְתֵּי בְּנוֹהִי וְיִטְבְּלוּן בְּפִנּוּכֵי מַלְכִין׃ תַּקִּיף בְּפַרְזְלָא
וְנְחָשָׁא מְתַבְּרָן וְכִיוֹמֵי עוֹלִימוּתָךְ תּוּקְפָּךְ וְלֵית אֱלָהָא כֵּאלָהָא

Interp̃.chal.

Pritiua chal.
עֲמַק רֹאשׁ
רוּם רָעָה גַּלָּה
אֲתָא רֹאשׁ
עֲבַד
קְבַל חָרָה נְפַק
נָגַח יְבַךְ עֲבַד
יְצַד קֳדָשׁ כְּנַשׁ
נְכַס אָכַל סָפַר
גְּלָה פָּתָה שָׁרַא
קְבַל חֲסַן רְבַב
עוֹל רֹאשׁ זְכָה
דוּן אֲרָה שְׁתָה
רְעָה מָלֵא עָרַב
יְרַת יְהוָה רְבַב
פְּנִם חֲבַב

que ſunt a pfundio terre: ↄ faciet poma ↄ fruct⁹ q̃ ſol germinare facit: ↄ faciet poma in pncipio mẽſiũ: ↄ de vertice mõtiũ pmitiaꝝ ↄ de bonis colliũ q̃ nõ deficiũt et de bõis terre ↄ plenitudie ei⁹: ↄ de bñplacito illi⁹ cui⁹ maieſtas habitat in celis ↄ mo⁹ſi reuelatus ẽ in rubo: veniẽt oia hec ſup caput ioſeph ↄ ſup virũ vedi catũ inter frẽs ſuos. pmogenit⁹ filioꝝ ſuoꝝ pulchritu do eius: ↄ magnalia q̃ facta ſunt et a facie fortiſſimi ↄ excelſi: in cui⁹ fortitudine occidet ppłos ſimul vſq; ad fines terre: hec ſunt milliaria ephraim: ↄ hec ſunt mi lia manaſſe. et ad ẓabulon ait. Letare ẓabulõ cũ egreſſu tuo fueris ad pugnã ẏtrꝝ inimicos tuos: ↄ iſachar cũ ſederio ad cõputãda tpa ſolẽnitatũ in ieruſalẽ. Trib⁹ iſrael ꝯgregabunt in mõte dom⁹ ſanctuariũ: ibi imola bũt volũtarie hoſtias ſctificatas: q̃ſi ſubſtãtias popu loꝝ comedẽt: ↄ theſauri qui abſconditi ſunt in arena revelabũtur eis. Et ad gad dixit. Bñdictus q̃ dilatat gad: ſicẽ leena habitabit ↄ occidet pncipes cũ regib⁹. et ſuſcipiet in pncipio partẽ ſuã: q̃ſi ibi in hereditate ſua moꝛſes ſcriba magn⁹ ↄ pncepo iſrael ſepultus ẽ: et ipſe egreſſus ẽ ↄ ingreſſus ẽ ante populũ: iuſticias coꝝ dño fecit ↄ iudicia eius cum iſrael. Et ad dan ait. Dan fortis ſicut catulus leonis: terra eius irriga tur a torrẽtib⁹ q̃ defluũt de baſan. Et ad neptali dixit. Neptali ſplebit deſiderio: ↄ plenus erit bñdictionibus a facie dñi: ad occidẽtale mare geneſar ↄ ad meri diẽ poſſidebit. Et ad aſer dixit. Bñdict⁹ bñdictionib⁹ filioꝝ erit aſer: erit placẽs frib⁹ ſuis: ↄ nutriet delitijs regũ. fortis ſicẽ ferꝝ ↄ ſicẽ eo erit hitatio tua: ↄ ſicẽ dies iuuẽtutis tue erit fortitudo tua. Non eſt de⁹ ſicẽ deus

Prima hebr. | Ter. Hebr. Deut. Ca. xxxiiii. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

יְשֻׁרוּן מ רֹכֵב שָׁמַיִם בְּעֶזְרֶךָ
וּבְגַאֲוָתוֹ שְׁחָקִים׃ מְעֹנָה אֱלֹהֵי
קֶדֶם וּמִתַּחַת זְרֹעֹת עוֹלָם וַיְגָרֶשׁ
מִפָּנֶיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשְׁמֵד׃ וַיִּשְׁכֹּן
יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד עֵין יַעֲקֹב אֶל
אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אַף שָׁמָיו יַעַרְפוּ
טַל׃ אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם
נוֹשַׁע בַּיהוָה מָגֵן עֶזְרֶךָ וַאֲשֶׁר
חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ וְיִכַּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ
וְאַתָּה עַל בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ׃

Ca. xxxiiii
וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעַרְבֹת מוֹאָב
אֶל הַר נְבוֹ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר
עַל פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה
אֶת כָּל הָאָרֶץ אֶת הַגִּלְעָד עַד
דָּן׃ וְאֵת כָּל נַפְתָּלִי וְאֵת אֶרֶץ
אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל אֶרֶץ
יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן׃ וְאֵת
הַנֶּגֶב וְאֵת הַכִּכָּר בִּקְעַת יְרֵחוֹ
עִיר הַתְּמָרִים עַד צֹעַר׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלָיו זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּ
וְלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה
הֶרְאִיתִיךָ בְעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לֹא
תַעֲבֹר׃ וַיָּמָת שָׁם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה
בְּאֶרֶץ מוֹאָב עַל פִּי יְהוָה׃
וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בַּגַּי בְּאֶרֶץ מוֹאָב
מוּל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת

Trãsla. B. Hiero.

vt de[p] rectissimi. [m] Ascẽ
for[n] celi: [o] auxiliator tu[q]:
[p] magnificẽtia ei[o] discur
rũt [n] nubes: [r] hitaculũ [o] ei[q]
[r] sursũ [o] & subter [r] brachia
[r] sempiterna. [r] Eiiciet oõo
[s] a facie tua [b] inimicũ: [c] di
cetq; [b] cõterere. [c] Habitabit
[r] israel [g] confidenter & [b] so
lus. [c] Oculus [s] iacob [b] in
[m] terra [n] frumẽti [o] & vini:
[q] celiq; [r] caligabunt oooo
[s] rore. [r] Beatus tu [s] israel.
[r] Quis [r] similis tui: [r] popu
le [s] qui saluaris [b] in domi
no? [c] Scutũ [o] auxilii tui [r] &
[r] gladius [s] glorie tue. [b] Ne
gabunt [b] te [r] inimici tui:
[g] & tu [n] eorum colla [c] calca
bis. Caꝑ. 34.
Hascendit ergo [b] moy
ses [c] de cãpestribus
[o] moab [r] sup [r] mõtẽ [s] nebo
in [b] verticem [r] phasga oooo
[r] contra [n] hiericho: [o] ostẽn
ditq; ei [g] dominus cooooo
[r] omnem [o] terrã [n] galaad
[r] vsq; oooooooooooooooo
[r] dan' & [s] vniuersum [b] ne
ptalim [b] terramq; oooooo
[c] effraim [r] & manasse [o] &
[b] omnem [r] terram oooooo
[b] iuda [r] vsq; ad [m] mare [n] no
uissimum: [o] & oooooooo
[r] australẽ ptẽ [q] & latitudi
nẽ [o] campi [r] hiericho oooo
[n] ciuitatis [r] palmarum [r] vs
q; [r] segor. [s] Dixitq; oooooo
[b] dominus [c] ad eum. [b] Hec
est [c] terra pro [r] qua oooooo
[s] iurauit [b] abraam [r] isaac oo
ooooooooooooooooooooo
[r] & iacob: [r] dicens. [m] Semi
ni tuo [n] dabo eam. oooooo
[o] Vidisti eam [p] oculis tuis
[q] & [r] non oooooooooooooo
[n] trãsibis ad illã. [r] Mortu
usq; ẽ [n] ibi [r] moyses [r] seru?
[r] dñi [s] in terra [b] moab [c] iu
bente [c] domino: oooooo
[r] & sepeliuit [r] eum [b] in val
le [r] terre [s] moab oooooooo
[r] contra [m] phogor: [o] & nõ
[r] cognouit [q] homo oooooo

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

dilecti. q ascendit in celũ auxiliator
τοῦ ἠγαπημένου. ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθός
tu[p]: r magnificus firmamẽti. r te
σου, καὶ ὁ μεγαλοπρεπὴς τοῦ στερεώματος. καὶ σκε[p]
get te dei principat[r]: r sub fortitudine brachior[q] sẽ
πάσει σε ἀρχὴ θεοῦ, καὶ ὑπὸ ἰσχὺν βραχιόνων αἰ[r]
piternor[q]. r eiiciet a facie tua inimicũ. di
νῶν· καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρόν. λέ
cens: percas. r habitabit israel solus cõ Diere. 23. d.
γων, ἀπόλοιο· καὶ κατασκηνώσει Ἰσραὴλ μόνος πε
fidenter. fons iacob in frumẽto r vino. r ce
ποιθώς· πηγὴ Ἰακὼβ ἐπὶ σίτου καὶ οἴνου· καὶ ὁ οὐ
lũ ei caligans rore. beat[s] tu israel:
ρανὸς αὐτῷ συνιφὴς δρόσῳ. μακάριος σὺ Ἰσραήλ,
q[o] similis tibi ppℓe q saluaris a dño. scuto
τίς ὅμοιός σοι λαὸς σῳζόμενος ὑπὸ κυρίου. ὑπερα[p]
teget auxiliator tu[p]: r gladi[s] gloria tua. r
σπιεῖ ὁ βοηθός σου, καὶ ἡ μάχαιρα καυχήμα σου. καὶ
negabũt te inimici tui: r tu sup col
φιοῦνταί σοι οἱ ἐχθροί σου, καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τρά[r]
lũ eor[q] calcabis.
χηλον αὐτῶν ἐπιβήσῃ. Ca. 34. A
Θascendit moyses de cãpestrib[s] moab sup
καὶ ἀνέβη μωυσῆς ἀπὸ ἀραβὼθ μωὰβ ἐπὶ
mõtẽ nebo: in vertice phasga q est cõtra
τὸ ὄρος ναβαύ, ἐπὶ κορυφὴν φασγὰ ἥ ἐστιν ἐπὶ
faciem hiericho. r ostendit ei dño οὐς
πρόσωπον ἰεριχώ. καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ κύριος πᾶσαν
trã galaad vsq; dan: r vniuersam trã
τὴν γῆν γαλαὰδ ἕως δάν, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν
neptalim: r vniuersam trã ephraim: r manas
νεφθαλίμ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐφραίμ, καὶ μανασ
se: r οὖς trã iuda vsq; ad mare
σή, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἰούδα ἕως τῆς ἐσχάτης
nouissimũ: r deserti: r circa regiõem hie
τῆς ἐσχάτης, καὶ τὴν ἔρημον, καὶ τὰ περίχωρα Ἰε
richo: ciuitatẽ palmar[q] vsq; segor. r dixit do
ριχώ, πόλιν φοινίκων ἕως σηγώρ. καὶ εἶπε κύ
min[s] ad moysen: hec trã quã iurauit abra
ριος πρὸς μωυσῆν, αὕτη ἡ γῆ ἣν ὤμοσα ἀβρα
am r isaac r iacob: dicẽs: semini
ὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ λέγων, τῷ σπέρματι Gen. 12. b. r 15. d.
vro dabo eam. ostendi eam ocu
ὑμῶν δώσω αὐτήν. ὑπέδειξά σοι τοῖς ὀφθαλ
lis tuis: et illuc nõ ingredieris. r mor
μοῖς σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ. καὶ ἐτε
tu[p] est ibi moyses seru[s] dñi in trã mo
λεύτησεν ἐκεῖ μωυσῆς θεράπων κυρίου ἐν γῇ μω
ab p verbũ dñi. r sepelierũt eũ in trã
ὰβ διὰ ῥήματος κυρίου. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν γῇ
moab: iuxta domũ phogor. r nõ cognouit vllus
μωάβ, ἐγγὺς οἴκου φογώρ. καὶ οὐκ οἶδεν ἄνθ[r]ὶς

Prima chal. | Interp. chal.

דּוּר[q] israel: cuius maiestas est in celis in auxiliũ tuũ: r for
titudo eius in celis celoꝝ. habitaculũ dei ab initio: et
אֲמַר עֲבַד שֵׁצָא in verbo eius factũ est seculũ. Et eiecit a facie tua ini
micũ: dicetq; cõterere. Et habitabit israel confidẽter
et solus: iuxta benedictionẽ qua benedixit eis iacob
עֵלָה שֵׁמֶשׁ pater eoꝝ in terra pducẽte frumentũ r vinũ: celi quo
q; qui sunt sup eos distillabũt rore. Beatus es israel:
non est q̃ similis sit tibi: populo cuius saluo est a facie
טַלָּל כְּרַב צוּר dñi r fortitudo auxilij tui: r a facie eius sunt victorie
fortitudinis tue: r mentiẽtur tibi inimici tui: r tu col
דְּרַךְ שָׁרָא la regum eorum calcabis. Ca. 34.
ראשׁ חָזָה Θascendit moyses de campestribus moab ad
montẽ nabo ad verticẽ collis qui est cõtra hieri
עָרַב cho. et ostendit ei dño omnẽ terrã galaad vsq; dan: et
omnẽ terram neptali r ephraim r manasse: r omnes
כּוּם אֲמַר נְתַן terram iuda vsq; ad mare occidentale r australẽ pla
gam r planiciem campi hiericho ciuitatis palmarum
חֲזֵה עֲרַב vsq; segor. Et dixit ei dominus. Hec est terra pro qua
iurauit abraham isaac r iacob: dicẽs. Filijs tuis dabo
eam: vidisti eam oculis tuis: r illuc non transibis. Et
מוּת אֲמַר mortuus est ibi moyses seruus dñi in terra moab per
verbum domini: r sepelierũt eum in valle in terra mo
ab contra bethphogor: r non cognouit vir ooooo

Transla. Chal.

דְּיִשְׂרָאֵל דְּשַׁכִּינְתֵּיהּ בְּסַעֲדָךְ וְתוּקְפֵיהּ בְּשָׁמֵי שְׁמַיָּא׃ מָדוֹר אֱלָהָךְ וּמִלְקַדְמִין
וּתְמִירוּתֵיהּ אִתְעֲבַד עָלְמָא וְתַרְעִיךְ מִן קֳדָמָךְ סַנְאָה וְאָמַר שֵׁיצִי׃ וּשְׁרָא יִשְׂרָאֵל יְרוּתָן
בִּלְחוֹדוֹהִי עֵינָן בִּרְכָתָא דְּבֵרִיכִינוּן יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן בְּאַרְעָא עִבּוּר חִטִּין וּמִשְׁרֵי אַף שְׁמַיָּא
וְאַלְוָיהוֹן יַשְׁקוּן טַלָּא׃ טוּבָךְ יִשְׂרָאֵל לֵית דְּכְוָתָךְ עַמָּא דְּפוּרְקָנֵיהּ מִן קֳדָם יְיָ
תְּקוֹף סַעֲדָךְ וְדִלְמָן מֶגֶּנֵּי נְצָחָן גֵּיבָרְוָתָךְ וְיִתְכַּדְּבוּן סַנְאָךְ לָךְ וְאַתְּ עַל בָּמֵיהוֹן תִּדְרוֹךְ׃

Ca. xxxiiii.

וּסְלִיק מֹשֶׁה מֵמֵישְׁרַיָּא דְּמוֹאָב לְטוּרָא
דְּנְבוֹ רֵישׁ רַמְתָּא דְּעַל אַפֵּי יְרֵחוֹ וְאַחְזֵיהּ יְיָ יָת כָּל אַרְעָא יָת גִּלְעָד עַד דָּן׃ וְיָת כָּל
נַפְתָּלִי וְיָת אַרְעָא דְּאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְיָת כָּל אַרְעָא יְהוּדָה עַד יַמָּא מַעַרְבָאָה׃ וְיָת דָּרוֹמָא
וְיָת מֵישְׁרָא בִּקְעַת יְרֵחוֹ קִרְתָּא דְּדִקְלַיָּא עַד צוֹעַר׃ וַאֲמַר יְיָ לֵיהּ דָּא אַרְעָא דְּקַיֵּימִית
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמֵימַר לִבְנָךְ אֶתְּנִינַהּ אַחְזֵיתָךְ בְּעֵינָךְ וְלַתַּמָּן לָא תְּעִיבַר׃ וּמִית
תַּמָּן מֹשֶׁה עַבְדָּא דַּיְיָ בְּאַרְעָא דְּמוֹאָב עַל מֵימְרָא דַּיְיָ׃ וּקְבַר יָתֵיהּ בְּחִילְתָא בְּאַרְעָא
דְּמוֹאָב לְקֳבֵל בֵּית פְּעוֹר וְלָא יְדַע אֲנָשׁ יָת

Trãsla. Grec. lxx. cũ interp̃. latina.

C

sepulchrũ eius vsq; in diẽ hũc. moyses ãt
τὸν τάφον αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· μωυσῆς δὲ
erat cẽtũ & vigintiãnoꝝ qñ mortuus ẽ ipe. nõ
ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾶν αὐτόν· οὐκ
caligauerũt oculi eius. neq; corrupta sũt
ἠμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ· οὐδὲ διέφθαρησαν τὰ
labia illius. & fleuerũt filij israel moy
χείλη αὐτοῦ· καὶ ἔκλαυσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸν μωυ
sen in cãpestribꝰ moab in iordane ꝫ hiericho
σῆν ἐν ἀρ· μωὰβ ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχώ
triginta diebus. & cõpleti sũt dies
τριάκοντα ἡμέρας· καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι τῆ
plãctus fletus moysũ. & iosue filius nun reple
πένθους κλαυθμοῦ μωυσῆ· καὶ ἰησοῦς υἱὸς ναυὴ ἐπλή
tus ẽ spũ sapiẽcie: posuit enĩ moyses
σθη πνεύματος συνέσεως, ἐπέθηκε γὰρ μωυσῆς τὰς
manus suas sup eũ. & obedierũt ei filij is
χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐσήκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ ἰσ
D rael. & fecerũt sicut pcepit dño moy
σραὴλ· καὶ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυ
sũ. & nõ surrexit vltra prophẽta in israel sicẽ moyses.
σῆ· καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προφήτης ἐν ἰσραὴλ ὡς μωυσῆς.
quẽ nouit dño eũ facie ad facie in oĩbꝰ
ὃν ἔγνω κς̄ αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐν πᾶσι
signis & portẽtis: quẽ misit dño eũ vt fa
τοῖς σημείοις καὶ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλε κς̄ αὐτὸν ποι
ceret ea in tra egypti pharaonĩ & seruis
ῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ αἰγύπτου φαραὼ καὶ τοῖς θεράπουσι
eius: & vniuersæ tre illius: & mirabilia
αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια
magna: & cunctam manũ robustam: q̃
τὰ μεγάλα, καὶ πᾶσαν τὴν χεῖρα τὴν ἰσχυρὰν, ἃ
fecit moyses coram vniuerso israel.
ἐποίησε μωυσῆς ἐναντι παντὸς ἰσραήλ.

Explicit Deuteronomiũ.

Trãsla. B. Hiero.

sepulchrum eiꝰ vsq; in
diẽm hñtem. Moyses
cẽtũ & vigintiannorum
erat qñ mortuus ẽ. Nõ
caligauit oculus eius:
nec dentes illius moti
sunt. Fleuerũtq; eũ filii
israel in campestribꝰ
moab triginta diebus.
& cõpleti sũt dies plan
ctus lugentiũ moysen.
Iosue vero filius nun
repletus est spũ sapien
tie: quia moyses posuit
sup eũ mãus suas. Et
obedierũt ei filii israel:
fecerunt sicut precep
it dominus moysi. Et
nõ surrexit prophe
ta vltra in israel sicut
moyses: quem nouit
dominus facie ad
faciem in omnibus. Si
gnis atq; portentis
que misit per eum vt
faceret in terra egypti pharaoni & oĩ
bus seruis eius: & vniuer
sæq; terre illius: & cun
ctam manum robustã:
magnaq; & mirabilia
que fecit moyses coram vniuerso israel.

Explicit deuteronomiũ

Ter. Heb. Deut. Ca. xxxiiii. Prĩtiua heb.

כִּבְרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמֹשֶׁה בֶּן	
מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמֹתוֹ לֹא	מות
כָהֲתָה עֵינוֹ וְלֹא נָס לֵחֹה׃ וַיִּבְכּוּ	כָּהָה נוס לוח
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת	בָּכָה
מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְּכִי	תֻּמַּם יום בָּכָה
אֵבֶל מֹשֶׁה׃ וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן מָלֵא	
רוּחַ חָכְמָה כִּי סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת יָדָיו	
עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	שָׁמַע
וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃	עָשָׂה
וְלֹא קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה	קום נָבָא
אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה פָּנִים אֶל	נָגַה
פָּנִים׃ לְכָל הָאֹתֹת וְהַמּוֹפְתִים	אות נֵפֶת
אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ	עָשָׂה
מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל עֲבָדָיו וּלְכָל	
אַרְצוֹ׃ וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל	
הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה	
לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל׃	יָרֵא נָדַל

Interp. chal.

sepulchrũ eius vsq; hodie. Moyses aũt erat etatis cẽ
tũ & viginti annoꝝ qñ mortuus est: nõ caligauit oculus
eius: neq; mutatus ẽ splendor glorie vultus eĩ. Et fle
uerũt filij israel moysen in cãpestribus moab triginta
diebus. & cõpleti sunt dies plãctus lugentiũ moysen.
Iosue aũt filius nun erat plenus spũ sapiẽtie: qñ im
posuit moyses manus suas sup eũ: & obedierũt ei filij
israel: & fecerũt sicut precepit dño moysi. Et nõ surre
xit vltra prophẽta in israel sicẽ moyseo: cui reuelatus
est dño facie ad faciẽ: in oĩbus signis & portẽtis q̃ mi
sit per eum dño vt faceret in terra egypti pharaoni & oĩ
bus seruis eius & in vniuersa terra illius: & in oĩ
manu robusta & in oĩbus mirabilibus magnis q̃ fecit
moyseo ante oculos omnis israel .·.

Prĩtiua chal.

שַׁנְתָּה כָּהָה	
בְּכָה שָׂרָא	
מָלֵא	
קום	
נָלָה אָף אות	
נֵפֶת עָבַד	
חָזָה רָנַב	

Explicit deuteronomium.

Registrum.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. v. x. y. z.
aa. bb. cc. dd. ee. ff. gg. hh. ii. kk. ll. mm. nn. oo. pp. qq. rr. ss. tt. vv. xx. yy. zz. ꝛꝛ.
Oēs sũt terni excepto vltimo qui est quaternus.